3 1761 08547869 1

Presented to the

LIBRARIES *of the*

UNIVERSITY OF TORONTO

by

PETER J. POTICHNYJ

ALLGEMEINES
HANDWÖRTERBUCH

DER

BÖHMISCHEN UND DEUTSCHEN SPRACHE

VON

JOSEF RANK.

I.

BÖHMISCH-DEUTSCHER TEIL.

ACHTE VERMEHRTE UND VERBESSERTE AUFLAGE.

VERLAG VON A. HAASE, PRAG
WIEN LEIPZIG

LIBRARY
JUL 2 7 2010
UNIVERSITY OF TORONTO

A. Haase, k. u. k. Hofbuchdrucker in Prag.

Pravopis český veden jest na základech historických, jazykozpytných a zvukoslovných.

Die böhmische Rechtschreibung beruht auf einer historisch-etymologischen und phonetischen Grundlage.

(1413, 1593, 1668, 1819, 1840, 1849—50.)

Pravopis německý přijat jest dle všeobecných pravidel mluvnických, ujednaných v Berlíně 1901, pak v Kostnici a v Lipsku 1902.

Die deutsche Rechtschreibung wurde nach den zu Berlin 1901, dann in Konstanz und Leipzig 1902 verabredeten allgemeinen Sprachregeln angenommen.

Porovnáno s prameny.

Amerling K., M. Dr.: Názvy vědecké.

Brandl V.: Glossarium.

Čelakovský F. L.: Dodavky. Mudrosloví.

Doucha Fr., P.: Slova z lidu.

Duden K., Dr.: Orthographisches Wörterbuch der deutsch. Sprache.

Duden K., Dr.: Rechtschreibung der Buchdruckereien deutsch. Sprache.

Flajšhans V.: Slovník český.

Frič A.: Evropské ptactvo.

Gebauer J.: Pravidla k českému pravopisu.

Heinsius: Wörterbuch der deutschen Sprache.

Heller u. Kadlec: Deutsch-böhmische amtliche und juridische Terminologie.

Herzer J.: Slovník česko-německý.

Herzer J.: Slovník česko-francouzský.

Heyse: Fremdwörterbuch.

Hoffmann: Wörterbuch der deutschen Sprache.

Hrabák J.: Slovník hornický.

Jungmann J.: Slovnik česko-německý.

Kott Fr.: Slovník česko-německý.

Verglichen mit Quellen.

Kreußler M. O.: Kurzgefaßtes Lateinisch-Deutsches und Deutsch-Lateinisches Handwörterbuch.

Lékařské názvosloví.

Medizin. Terminologie.

Meyers Hand-Lexikon.

Pierer: Universal-Lexikon.

Juridisch-Politische Terminologie. Právnické názvosloví.

Presl J. S.: Rostlinopis. Rostlinosloví.

Sanders Handwörterbuch der deutschen Sprache.

Sprichwörter und Spruchreden der Deutschen.

Sterzinger-Mourek: Deutsch-böhmisches Wörterbuch.

Šumavský J. F.: Slovník česko-německý.

Špatný Fr.: Slovníky technologické.

Deutsch-böhmische wissenschaftliche Terminologie. Německo-český slovník vědeckého názvosloví.

Vysoký A.: Materiál k slovníku technologickému.

Wenig: Handwörterbuch der deutschen Sprache.

Skráceniny. — Abkürzungen.

atd. — a tak dále.
bulh. — bulharské.
crk. — církevní.
chrv. — charvátsky.
jm. muž. — jmeno mužské.
lp. — lépe.
min. — minulý čas.
mor. — moravské.
n. — nebo.
nov. — nové.
obyč. — obyčejně.
pol. — polské.
posm. — posměšně.
rst. — rostlina.
rus. — ruské.
sl. — slovenské (slovácké).
srb. — srbské.
srv. — srovnej.
st. — staré, staročeské.
šp. — špatně.
už. — užíváno.
v. — viz.
vl., vlp. — viz lepší.
vn. — viz následující.
vt. — viz tam.
žrt. — žertovně.
acc. — accusativ.
adj. — adjectivum.
adv. — adverbium.
c., cnj. — conjunctio.
cfr. — confer.
coll. — collectivum.
comp. — comparativ.
dat. — dativ.
etc. — et cetera.
f. — femininum.
gen. — genitiv.
germ. — germanismus.
imp. — imperativ.
imperf. — imperfectum.
impers. — impersonell.
instr. — instrumental.
int. — interjectio.
loc. — local.
m. — masculinum.
n. — neutrum.
nom. — nominativ.
num. — numerale.
pl. — plural.
sing. — singular.
sup. — superlativ.
trsgr. — transgressiv.
voc. — vocativ.

anat. — anatomisch.
arch. — architektonisch.
astr. — astronomisch.
b. — bei, beim.
Bauk. — Baukunst.
bot. — botanisch.
chem. — chemisch.
chir. — chirurgisch.
ddd. — der, die, das.
e. — ein, eine.
Eisenb. — Eisenbahnen.
engl. — englisch.
fig. — figürlich.
fr. — französisch.
geom. — geometrisch.
gr. — griechisch.
grm. — grammatisch.
Hdl. — Handel.
Hütt. — Hüttenwesen.
it. — italienisch.
jmd. — jemand.
Kartensp. — Kartenspiel.
kfm. — kaufmännisch.
Kindersprache. — Kindersprache.
Kkht. — Krankheit.
lt. — lateinisch.
log. — logisch.
M. — Mehrzahl.
math. — mathematisch.
Maur. — Maurer.
mech. — mechanisch.
med. — medizinisch.
mh. — mit haben (Zeitwort).
mil. — militärisch.
min. — mineralogisch.
mont. — montanistisch.
ms. — mit sein (Zeitwort).
Mühl. — Mühlbau.
mus. — musikalisch.
myth. — mythologisch.
o., od. — oder.
obj. — objektiv.
phys. — physikalisch.
Schiff. — Schiffahrt.
Seif. — Seifensieder.
subj. — subjektiv.
Typ. — typographisch.
u. — und. usw. — und so weiter.
v. — von, vom.
vlt. — veraltet.
wdm. — weidmännisch.
Zim. — zimmermännisch.
Zool. — Zoologie.
Zusm. — Zusammensetzung.

Úvod
k české mluvnici.

Einleitung
zur
böhmischen Sprachlehre.

Česká abeceda. — Böhmisches Alphabet.

Reihenfolge	Name	Deutsche Aussprache	Reihenfolge	Name	Deutsche Aussprache	Reihenfolge	Name	Deutsche Aussprache
1	a	a	15	l	l	29	s	s, ß
2	á	aa = aɦ	16	í	ie	30	š	ʃch
3	b	b	17	j	j	31	t	t
4	c	ʒ = ʦ	18	k	k	32	ť	tj
5	č	tʃch	19	l	l	33	u	u
6	d	d	20	m	m	34	ú	uɦ
7	ď	dj (gɟ)	21	n	n	35	ů	uɦ
8	e	e	22	ň	nj (gn)	36	v (w)	w
9	é	ee = eɦ	23	o	o	37	x	x
10	ě	je	24	ó	oo = oɦ	38	y	ʏ (ü)
11	f	f	25	p	p	39	ý	ʏɦ (üɦ)
12	g	g	26	q	q	40	z	ʒ
13	h	ɦ	27	r	r	41	ž	ʃchɦ
14	ch	ch	28	ř	rʃch			

1 Adam. 2 Aal, Ahle. 3 Bube. 4 Zinn, Fritz. 5 6 Deutsch. 7 Madjar = Magyar. 8 Erle. 9 Meer, mehr. 10 Monsieur (französisch). 11 Fall. 12 Graf. 13 14 Hoch. 15 ist. 16 Bier. 17 Joch. 18 Krank. 19 Last. 20 Macht. 21 Nonne. 22 Gnu (ňu). 23 Obst. 24 Ohr. 25 Pest. 26 Qual. 27 Rost. 28 Hirsch. 29 Satt. Nass. 30 Scherz. 31 Tulpe. 32 Atya = atja. 33 Ulme. 34 Huhn. 35 Kuh. 36 Welt. 37 Xerxes. 38 Münster. 39 Kühn. 40 Nase, Rose. 41 Genie (französisch), Q und X kommen nur in fremden Wörtern vor: Quinta, Xenofon.

Samohlásky: — Selbstlaute (Vokale):

(krátké — kurze)	(dlouhé — gedehnte)	(měkká — weicher)
a, e, i, o, u, y.	á, é, í, ó, ú, ů, ý.	é

Dvojhlásky: — Doppellaute (Diphthonge):

au, ou (ej), ia (ie).

Souhlásky: — Mitlaute (Konsonanten):

a) tvrdé — breite: h, ch, k, r, n, d, t.
b) střední — mittlere: b, f, l, m, p, s, v, z.
c) měkké — weiche: c, č, ř, š, ž, ň, ď, ť, j.

Částky řeči. Redeteile.

A. Ohybné (Sklonné). A. Biegsame (Wandelbare).

I. Jmena (jména) podstatná (Substantiva). I. Hauptwörter (Nennwörter).

Rod: *a*) mužský, *b*) ženský, *c*) střední.
Genus: *a*) masculinum, *b*) femininum, *c*) neutrum.
Geschlecht: *a*) männlich *b*) weiblich, *c*) sächlich.

Ohýbání. Flexion. Biegung.

Sklonění (skloňování). Abänderung (Deklination).

Pád (sklon):

1. Nominativ jmenovatel (Otázka: kdo, co?)
2. Genitiv, roditel (Otázka: čí, koho, čeho?)
3. Dativ, davatel (Otázka: komu, čemu?)
4. Akkusativ, vinitel (Otázka: koho, co?)
5. Vokativ, volatel (!)
6. Praepositional, Lokal, místník, (Otázka: o kom, o čem, v čem?)
7. Instrumental, Sociativ, nástrojník neb společník (Otázka: kým, s kým, čím, s čím?)

Fall (Endung):

1. Nennfall (Frage: wer, was?)
2. Besitzfall, Zeugefall, Bestimmfall (Frage: wessen?)
3. Zweckfall, Gebefall (Frage: wem?)
4. Zielfall, Klagefall (Frage: wen, was?)
5. Ruffall, Anredefall (!)
6. Ortfall (Frage: in wem, von wem, von was?)
7. Mittelfall (Frage: mit wem, wodurch, womit?)

Číslo. Zahl (Numerus).

Mužský rod. — Masculinum. — Männliches Geschlecht.

tvrdé: — breite: **h, ch, k, r, n, d, t** | měkké: — weiche: **c, č, ř, š, ž, ň, ď, ť, j**

střední: — mittlere: **b, f, l, m, p, s, v, z**

životná belebte	neživotná unbeleb.	životná belebte	neživotná unbeleb.
Číslo jednotné.	Numerus Singularis.		Einzahl.
1 had	hrad	muž	meč
2 — **a**	— **u**	— **e**	— **e**
3 — **u** (**ovi**)	— **u**	— **i** (**ovi**)	— **i**
4 — **a**	hrad	— **e**	meč
5 — **e**!	— **e**!	— **i**!	— **i**!
6 — **u** (**ovi**)	— **ě** (**u**)	— **i** (**ovi**)	— **i**
7 — **em**	— **em**	— **em**	— **em**
Číslo množné.	Numerus Pluralis.		Mehrzahl.
1 had**i** (**ové**)	hrad**y** - (**ové**)	muž-**i** (**i**, **ové**)	meč-**e**
2 — **ů** (**ův**)	— **ů** (**ův**)	— **ů** (**ův**)	— **ů** (**ův**)
3 — **ům**	— **ům**	— **ům**	— **ům**
4 — **y**	— **y**	— **e**	— **e**
5 — **i**! (**ové**)	— **y**! (**ové**)	— **i**! (**i**, **ové**!)	— **e**! (-**ové**)
6 — **ech** (**ich**)	— **ech** (**ich**)	— **ich**	— **ich**
7 — **y**	— **y**	— **i** (**mi**)	— **i** (**mi**)

* Před / Vor **i** mění se / übergeht **h** $\overset{v}{\text{in}}$ **z** (koželuh — koželuzi), **ch** $\overset{v}{\text{in}}$ **š** (hoch — hoši), **k** $\overset{v}{\text{in}}$ **c** (pták — ptáci, rak — raci), **r** $\overset{v}{\text{in}}$ **ř** (kapr — kapři).

Substantiva.

Ženský rod. — Femininum. — Weibliches Geschlecht.

-a	-e -ě	b, c, č, ď, l, m, ň, p, ř, s, ť, z	j, el, eň, š, št, ev, v, ž
	Singular		
1 ryb-a	zem-ě (růž-e)	kost	tvář (daň)
2 — y	— ě (-e)	— i	— e (daně)
3 — ě	— i	— i	— i
4 — u	— i	—	—
5 — o	— ě (-e)	— i	— i
6 — ě	— i	— i	— i
7 — ou	— i	— i	— i
	Plural		
1 ryb-y	zem-ě (růže)	kost-i	tvář-e (daně)
2 —	— i	— i	— i
3 — ám	— ím	— em	— ím
4 — y	— ě (-e)	— i	— e (ě)
5 — y	— ě (-e)	— i	— e (ě)
6 — ách	— ích	— ech	— ích
7 — ami	— ěmi (-emi)	— mi	— emi

Střední rod. — Neutrum. — Sächliches Geschlecht.

-o	-e -ě		-i
	životná belebte	neživotná unbelb.	
	Singular		
1 slovo	kníže (mládě)	pole	znamení
2 — a	— ete (ěte)	— e	— i
3 — u	— eti (ěti)	— i	— i
4 — o	— e (te) (ě)	— e	— i
5 — o	— e (ě)	— e	— i
6 — ě (u)	— eti (ěti)	— i	— i
7 — em	— etem (ětem)	— em	— ím
	Plural		
1 slova	kníž- ata	pole	znamení
2 —	— at	— i	— i
3 — ům	— atům	— ím	— ím
4 — a	— ata	— e	— i
5 — a	— ata	— e	— i
6 — ích (ech)	— atech	— ích	— ích
7 — y	— aty	— i	— ími

Počet dvojný (dvojník) zachoval se pouze vo slovích:

Die Zweizahl (zweifache Zahl, Dual) hat sich bloß in den Wörtern:

oči uši, ruce erhalten.

II. Jmena přídavná.

1. jakostná (naznačovací)
2. přisvojovací (přivlastňovací)
3. vztažná.

Skloněnı́:

a) s neurčitým (krátkým) zakončením

vesel, **-a, -o,** spokojen, **-a, -o,** zdráv, **-a, -o.**
králův, králova, královo, otcův, otcova, otcovo, matčin, **-a, -o.**

b) s určitým neb plným zakončením

silný, **á, é,** veselý, **á, é**
s měkkým zakončením
posledni, **božı́, cizı́.**

II. Beiwörter (Adjectiva).

1. bezeichnende (Beschaffenheitswörter, qualitativa, attributiva)
2. zueignende (possessiva)
3. beziehende (relativa).

Deklination:

a) mit abgekürzter Endung (mit einem unbestimmten Endlaute)

b) mit voller Endung (mit einem bestimmten harten Endlaute)
mit einem weichen Endlaute

Stupňovánı́.

Pravidelné.

1. stupeň: položitel
   silný posledni
2. stupeň: srovnavatel
   silnějšı́ poslednějšı́
3. stupeň: svrchovatel
   nejsilnějšı́ **nej**poslednějšı́

Nepravidelné.

dobrý	lepšı́	nejlepšı́
zlý	horšı́	nejhoršı́
velký	většı́ (většı́)	největšı́
malý	menšı́	nejmenšı́
dlouhý	delšı́	nejdelšı́
hezký	hezčı́	nejhezčı́ atd. u. s. w.

Steigerung (Gradation).

Regelmäßige.

1. Stufe: Positiv
   chudý slabý
2. Stufe: Comparativ
   chudšı́ slabšı́
3. Stufe: Superlativ
   nejchudšı́ **nej**slabšı́

Unregelmäßige.

vysoký	vyššı́	nejvyššı́
hluboký	hlubšı́	nejhlubšı́
široký	širšı́	nejširšı́
daleký	dalšı́	nejdalšı́
blízký	bližšı́	nejbližšı́

vycházejı́cı́ na — mit dem Endlaute:
-ův, -in, **-ova, -ina,** **-ovo, -ino**

mužská — männlich		ženská — weiblich		střednı́ — sächlich	
Singular.					
1 král-**ův**	žen-**in**	král-**ova**	žen-**ina**	král-**ovo**	žen-**ino**
2 —**ova**	—**ina**	—**ovy**	—**iny**	—**ova**	—**ina**
3 —**ovu**	—**inu**	—**ově**	—**iné**	—**ovu**	—**inu**
4 —**ova** (**ův**)	—**ina** (**in**)	—**ovu**	—**inu**	—**ovo**	—**ino**
5 —**ův**	—**in**	—**ova**	—**ina**	—**ovo**	—**ino**
6 —**ově**	—**iné**	—**ové**	—**iné**	—**ově**	—**iné**
7 —**ovým**	—**iným**	—**ovou**	—**inou**	—**ovým**	—**iným**
Plural					
1 král-**ovı́** (**y**)	žen-**inı́** (**y**)	král-**ovy**	žen-**iny**	král-**ova**	žen-**ina**
2 —**ových**	—**iných**	—**ových**	—**iných**	—**ových**	—**iných**
3 —**ovým**	—**iným**	—**ovým**	—**iným**	—**ovým**	—**iným**
4 —**ovy**	—**iny**	—**ovy**	—**iny**	—**ova**	—**ina**
5 —**ovı́** (**y**)	—**inı́** (**y**)	—**ovy**	—**iny**	—**ova**	—**ina**
6 —**ových**	—**iných**	—**ových**	—**iných**	—**ových**	—**iných**
7 —**ovými**	—**inými**	—**ovými**	—**inými**	—**ovými**	—**inými**

Adjectiva

vycházející na i — mit dem Endlaute: i

	mužská — männlich	ženská — weiblich	střední — sächlich
	Singular.		
1	bož-í	bož-í	bož-í
2	— ího	— í	— ího
3	— ímu	— í	— ímu
4	— ího (í)	— í	— í
5	— í	— í	— í
6	— ím	— í	— ím
7	— ím	— í	— ím
	Plural.		
1	bož-í	bož-í	bož-í
2	— ích	— ích	— ích
3	— ím	— ím	— ím
4	— í	— í	— í
5	— í	— í	— í
6	— ích	— ích	— ích
7	— ími	— ími	— ími

vycházející na — mit dem Endlaute:

	-ý,	-á,	-é
	Singular.		
1	zdrav-ý	zdrav-á	zdrav-é
2	— ého	— é	— ého
3	— ému	— é	— ému
4	— ého (ý)	— ou	— é
5	— ý	— á	— é
6	— ém	— é	— ém
7	— ým	— ou	— ým
	Plural.		
1	zdrav-í *) (é)	zdrav-é	zdrav-á
2	— ých	— ých	— ých
3	— ým	— ým	— ým
4	— é	— é	— á
5	— í (é)	— é	— á
6	— ých	— ých	— ých
7	— ými	— ými	— ými

*) Před Vor **i** Plural. mění se übergeht **h** in **z** (drahý — drazí), **ch** in **š** (tichý — tiší), **k** in **c** (lehký — lehcí), **sk** in **št** (nebeský — nebeští), **r** in **ř** (moudrý — moudří).

III. Zájmena n. místojmena n. náměstky.

III. Fürwörter (Pronomina).

1. osobní: já, ty, on (ona, ono); my, vy, oni (ony, ona)

1. persönliche (Personalpronomen): já, ty, on (ona, ono); my, vy, oni (ony, ona)

2. přisvojovací n. přivlastňovací: můj, tvůj, svůj, jeji

2. zueignende (Possessivpronomen): můj, tvůj, svůj, jeji

3. ukazovací: ten, ta, to; onen, ona, ono; týž, táž, též; jiný, á, é; takový, á, é

3. anzeigende od. hinweisende (Demonstrativpronomen): ten, ta, to; onen, ona, ono; týž, táž, též; jiný, á, é; takový, á, é

4. tázací: kdo? co? který? čí? jaký? koliký?

4. fragende (Interrogativpronomen): kdo? co? který? čí? jaký? koliký?

5. vztažná: jenž, jež, jež (-to); který (-ž [-koli])

5. beziehende od. bezügliche (Relativpronomen): jenž, jež, jež (-to); který (-ž [-koli])

6. neurčitá: někdo, některý, nějaký, každý, žádný; něco, některáký, něčí; kdosi, cosi, nikdo, nic a j.

6. unbestimmte (Indefinitivpronom.): někdo, některý, nějaký, každý, žádný; něco, některáký, něčí; kdosi, cosi, nikdo, nic a j.

Některé tyto náměstky pokládány bývají i za číslovky.

Einige von diesen Fürwörtern werden auch als Zahlwörter angeführt.

Osobní. — Persönliche.

		mužské männlich	ženské weiblich	střední sächlich	
		Singular.			
1 já	ty	on	ona	ono	—
2 mne	tebe	jeho, ho	jí	jeho, ho	sebe, se
3 mně, mi	tobě, ti	jemu, mu	jí	jemu, mu	sobě, si
4 mne, mě	tebe, tě	jeho, ho, jej	ji	je	sebe, se
5 já	ty	on	ona	ono	—
6 mně	tobě	-něm	-ní	-něm	sobě
7 mnou	tebou	jím (-ním)	jí (-ní)	jím (-ním)	sebou
		Plural.			
1 my	vy	oni	ony	ona	—
2 nás	vás	jich	jich	jich	sebe, se
3 nám	vám	jim	jim	jim	sobě, si
4 nás	vás	je	je	je	sebe, se
5 my	vy	oni	ony	ona	—
6 nás	vás	-nich	-nich	-nich	sobě, si
7 námi	vámi	jimi (-nimi)	jimi	jimi (-nimi)	sebou

Pronomina.

Přisvojovací — Zueignende.

mužské — männlich		ženské — weiblich		střední — sächlich	
Singular.					
1 můj	náš	moje, má	naše	moje, mé	naše
2 mého	našcho	mojí, mé	naší	mého	našeho
3 mému	našemu	mojí, mé	naší	mému	našemu
4 mého (můj)	našcho (náš)	moji, mou	naši	moje, mé	naše
5 můj	náš	moje, má	naše	moje, mé	naše
6 mém	našem	mojí, mé	naší	mém	našem
7 mým	naším	mojí, mou	naší	mým	naším
Plural.					
1 moji (mí), moje	naši (naše)	moje, mé	naše	moje, má	naše
2 mých (mé)	našich	mých	našich	mých	našich
3 mým	našim	mým	našim	mým	našim
4 moje, mé	naše	moje, mé	naše	moje, má	naše
5 moji (mí), moje	naši (naše)	moje, mé	naše	moje, má	naše
6 mých (mé)	našich	mých	našich	mých	našich
7 mými	našimi	mými	našimi	mými	našimi

Ukazovací. — Anzeigende.

mužské — männlich	ženské — weiblich	střední — sächlich
Singular.		
1 ten	ta	to
2 toho	té	toho
3 tomu	té	tomu
4 toho (ten)	tu	to
5 ten	ta	to
6 tom	té	tom
7 tím	tou	tím
Plural.		
1 ti (ty)	ty	ta
2 těch	těch	těch
3 těm	těm	těm
4 ty	ty	ta
5 ti (ty)	ty	ta
6 těch	těch	těch
7 těmi	těmi	těmi

Tázací. Fragende.

Singular.	
1	kdo
2	koho
3	komu
4	koho
5	kdo
6	kom
7	kým
1	co
2	čeho
3	čemu
4	co
5	co
6	čem
7	čím

Číslovka **jeden** skloňuje se dle vzoru **ten.**
Das Zahlwort wird dekliniert wie das Fürwort

IV. Číslovky. IV. Zahlwörter (Numeralia).

1. Základní Grundzahlen Cardinalia	2. Řadové Ordnungszahlen Ordinalia	3. Druhové Gattungszahlen Specialia, Generalia	4. Násobné Vervielfältigungszah. Multiplicativa
1. jeden (dna, dno)	první (prvý)	jednaký	jednoduchý
2. dva *m.* (dvě *f. n.*)	druhý	dvojí (dvojaký)	dvojnásobný (dvojitý)
3. tři	třetí	troji	trojnásobný (trojitý)
4. čtyři (čtyry *f. n.*)	čtvrtý	čtverý	čtver(o)násobný
5. pět	pátý	patery	pateronásobný
6. šest	šestý	šesterý	šesteronásobný
7. sedm	sedmý	sedmerý	sedmeronásobný
8. osm	osmý	osmerý	osmeronásobný
9. devět	devátý	devaterý	devateronásobný
10. deset	desátý	desaterý	desateronásobný
11. jedenáct	jedenáctý	jedenacterý	jedenacteronásobný
12. dvanáct	dvanáctý	dvanacterý	dvanacteronásobný
13. třináct	třináctý	třinacterý	třinacteronásobný
14. čtrnáct	čtrnáctý	čtrnacterý	čtrnacteronásobný
15. patnáct	patnáctý	patnacterý	patnacteronásobný
16. šestnáct	šestnáctý	šestnacterý	šestnacteronásobný
17. sedmnáct	sedmnáctý	sedmnacterý	sedmnacteronásobný
18. osmnáct	osmnáctý	osmnacterý	osmnacteronásobný
19. devatenáct	devatenáctý	devatenacterý	devatenacteronásobný
20. dvacet	dvacátý	dvacaterý	dvacateronásobný
21. dvacet jeden (-dna) (jedenadvacet, jedenmecítma)	dvacátý první (jedenadvacátý)	jedenadvacaterý	jedenadvacateronásobný
22. dvacet dva (dvě) (dvaadvacet, dvamecítma)	dvacátý druhý	dvaadvacaterý	dvaadvacateronásobný
23. dvacet tři (třiadvacet, třimecítma)	dvacátý třetí	třiadvacaterý	třiadvacateronásobný
24. dvacet čtyři (čtyrmecítma)	dvacátý čtvrtý	čtyřiadvacaterý	čtyřiadvacateronásobný
25. dvacet pět (pětmecítma)	dvacátý pátý	pětadvacaterý	pětadvacateronásobný [bný
26. dvacet šest	dvacátý šestý	šestadvacaterý	šestadvacateronásobný [bný
27. dvacet sedm	dvacátý sedmý	sedmadvacaterý	sedmadvacateronásobný
28. dvacet osm	dvacátý osmý	osmadvacaterý	osmadvacateronásobný
29. dvacet devět	dvacátý devátý	devětadvacaterý	devětadvacateronásobný
30. třicet	třicátý	třicaterý	třicateronásobný
31. třicet jeden (jedenatřicet atd.)	třicátý první (jedenatřicátý)	jedenatřicaterý	jednatřicateronásobný
32. třicet dva	třicátý druhý	dvaatřicaterý	dvaatřicateronásobný
33. třicet tři	třicátý třetí	atd. atd.	atd. atd.
34. třicet čtyři	třicátý čtvrtý		
35. třicet pět	třicátý pátý		
36. třicet šest	třicátý šestý		
37. třicet sedm	třicátý sedmý		
38. třicet osm	třicátý osmý		
39. třicet devět	třicátý devátý		
40. čtyřicet	čtyřicátý	čtyřicaterý	čtyřicateronásobný
41. čtyřicet jeden atd.	čtyřicátý první	jedenačtyřicaterý	atd. atd.
50. padesát	padesátý	padesaterý	padesateronásobný
60. šedesát	šedesátý	šedesaterý	šedesateronásobný
70. sedmdesát	sedmdesátý	sedmdesaterý	sedmdesateronásobný
80. osmdesát	osmdesátý	osmdesaterý	osmdesateronásobný
90. devadesát	devadesátý	devadesaterý	devadesateronásobný

Numeralia.

1. Základní Grundzahlen	2. Řadové Ordnungszahlen	3. Druhové Gattungszhl.	4. Násobné Vervielfält. Zahl.
100. sto	stý	sterý	stonásobný
200. dvě stě	dvoustý	dvousterý	dvousetnásobný
300. tři sta	třístý	třísterý	třísetnásobný
400. čtyři sta	čtyrstý	čtyrsterý	čtyrsetnásobný
500. pět set	pětistý	pětisterý	pětsetnásobný
600. šest set	šestistý	šestisterý	šestsetnásobný
700. sedm set	sedmistý	sedmisterý	sedmsetnásobný
800. osm set	osmistý	osmisterý	osmsetnásobný
900. devět set	devítistý	devítisterý	devětsetnásobný
1000. tisíc	tisící (tisícátý)	tisícerý	tisícnásobný
2000. dva tisíce	dvoutisící	dvoutisícerý	dvoutisícnásobný
100.000. stotisíc (jedenkrát-stotisíc)	stotisící	stotisícerý	stotisícnásobný
1,000.000. milion	milionový (milionný, milionský, miliontý)	milionerý (milionterý)	milionnásobný

5. Obecné, Allgemeine oder nichtbestimmende (unbestimmte) Zahlwörter:

a) co jmena přídavná i co náměstky — als Beiwörter (einige auch als Fürwörter): každý, žádný (nižádný), mnohý, častý, všeliký, všelijaký, všelikerý (veškerý), málokterý, některý, kolikátý (kolikýý), několikátý (několikýý), tolikátý (tolikýý), mnohonáctý.

b) co příslovky — als Nebenwörter: mnoho, málo, nic, všecko (všechno, všeckno, vše), kolik, tolik, několik.

6. Zlomečné — Bruchzahlen: půl, čtvrť a j.

Neurčité: Unbestimmte: **ves, veškeren, všecek, všechen, všecken**			Určité: Bestimmte: **dva, oba, tři, čtyři**	
mužský rod männl. Geschl.	ženský rod weibl. Geschl.	střední rod sächl. Geschl.		
Singular.				
1 všecek	všecka	vše, všecko	1 dva (dvě)	oba (obě)
2 všecho	vší	všeho	2 dvou	obou
3 všemu	vší	všemu	3 dvěma	oběma
4 všecek	všecku	vše, všecko	4 dva (dvě)	oba (obě)
5 všecek	všecka	vše, všecko	5 dva (dvě)	oba (obě)
6 všem	vší	všem	6 dvou	obou
7 vším	vší	vším	7 dvěma	oběma
Plural.				
1 všickni	všecky	všecka	1 tří (tři)	čtyří (čtyři)
2 všech	všech	všech	2 tří	čtyř
3 všem	všem	všem	3 třem	čtyřem
4 všecky	všecky	všecka	4 tři	čtyři
5 všickni	všecky	všecka	5 tří (tři)	čtyří (čtyři)
6 všech	všech	všech	6 třech	čtyřech
7 všemi	všemi	všemi	7 třemi	čtyřmi

V. Časoslova (slovesa).

A. 1. pomocná
2. pravidelná
3. nepravidelná

B. 4. činná
a) přechodná
b) nepřechodná
5. trpná
6. střední
7. vztažná (vracovací)

C. 8. jednodoba
9. končící
10. trvací
počínavá
11. opětovací (pokračovací)
opakovací
12. vícedobá
13. bezosobná
14. kusá

V. Zeitwörter (Verba).

A. 1. Hilfszeitwörter
2. regelmäßige Zeitwörter
3. unregelmäßige „

B. 4. tätliche, activa
a) zielende, transitiva
b) ziellose, intransitiva
5. leidentliche, passiva
6. wirkungslose, media, neutra
7. zurückzielende, rückwirkende, zurückführende, reflexiva, reciproca.

C. 8. einmomentige, singularia
9. beendigende, finitiva
10. dauernde, durativa
beginnliche, inchoativa
11. Wiederholungsz., iterativa
Verölterungsz., frequentativa
12. mehrmomentige
13. unpersönliche, impersonalia
14. mangelhafte, defectiva.

Časování.

1. 2. 3. osoba.

Způsob:

neurčitý

ukazovací (oznamovací)

spojovací

rozkazovací

Čas:

přítomny

polominulý, souminulý (minule neskonalý)

minulý (minule skonalý)

dávnominulý (předminulý)

budoucí (budoucně neskonalý)
(budoucně skonalý)

Přechodník (přestupník).

Příčestí.

Abwandlung (Conjugatio).

1. 2. 3. Person.

Art (Sprechart, Weise, Form, Modus):

unbestimmte (Nennform), Infinitiv

anzeigende (Anzeigeweise, Aussageweise), Indicativ

Bedingweise, Conjunctiv

gebietende (Befehlsform), Imperativ.

Zeit, Tempus:

gegenwärtige Zeit (Gegenwart), Praesens

halbvergangene Zeit (dauernde Vergangenheit, Mitvergangenheit), Imperfectum

vergangene Zeit (vollendete Vergangenheit), Perfectum

längstvergangene (Vorvergangenheit), Plusquamperfectum

künftige Zeit (Zukunft), Futurum
künftigvergangene Zeit (beziehende, beziehgsl.), Fut. exactum

Transgressiv.

Mittelwort, Participium.

Bezosobná: Unpersönliche: **prší, mlží, sněží, zebe, taje, svítá** etc.
Kusá: Mangelhafte: **prý, prál, vece, varl!**

Třídy časoslov

Klassen (Formen) der Zeitwörter

8 (6)

		Pomocné čas.	I.		II.	III.	IV.	V.		VI.
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Infinitiv		býti	nés-ti	pí-ti	mn-outi	hon-iti	hled-ěti	shán-ěti	vol-ati	milo-vati
Singular.										
Praesens	1.	jsem	nesu	pijí (u) *)	mnu	honím	hledím	sháním	volám	milují (u) *)
	2.	jsí	-eš	-eš	-eš	-íš	-íš	-íš	-áš	-eš
	3.	jest (je)	-e	-e	-e	-í	-í	-í	-á	-e
Imperativ	1. 2.	buď	nes	pij	mni	hoň	hleď	sháněj	volej	miluj
Transgressiv	*m.*	jsa	nesa	pije	mna	honě	hledě	sháněje	volaje	miluje
	f. n.	jsouc	nesouc	pijíc	mnouc	honíc	hledíc	sháněјíc	volajíc	milujíc
Adject. verb.	*m. f. n.*	jsoucí	nesoucí	pijící	mnoucí	honící	hledící	sháněјící	volající	milující
Perfectum	*m.*	byl jsem	nesl jsem	pil jsem	mnul jsem	honil jsem	hleděl jsem	sháněl jsem	volal jsem	miloval jsem
	f.	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a
	n.	-o	-o	-o	-o	-o	-o	-o	-o	-o
Plusquamperf.	*m.*	byl byl jsem	nesl byl jsem	pil byl jsem	" byl jsem	" byl jsem	" byl jsem	" byl jsem	" byl jsem	" byl jsem
	f.	-a	-a	-a						
	n.	-o	-o	-o						
Futurum	1.	budu	ponesu**)	budu píti	budu mnouti	budu honiti	budu hleděti	budu sháněti	budu volati	budu milovati
	2.	-eš	-eš	-eš	-eš	-eš	-eš	-eš	-eš	-eš
	3.	-e	-e	-e	-e	-e	-e	-e	-e	-e
Partic. passiv.	*m.*		nesen	pit	mnut	honěn	hleděn	sháněn	volán	milován
	f.		-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a
	n.		-o	-o	-o	-o	-o	-o	-o	-o
Adject. verb.	*m.*		nesený	pitý	mnutý	honěný	hleděný	sháněný	volaný	milovaný
	f.		-á	-á	-á	-á	-á	-á	-á	-á
	n.		-é	-é	-é	-é	-é	-é	-é	-é
Subst. verb.		bytí	nesení } nešení }	pití	mnutí	honění	hledění	shánění	volání	milování

*) In der Schriftsprache: 1. Sing. pijí, milují, 3. Plur. pijí, milují, in der Umgangssprache piju, miluju, pijou, milujou.

		Pomocné čas.	I.		II.	III.	IV.	V.		VI.
			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII	VIII.
Infinitiv		**býti**	**nésti**	**pí-ti**	**mn-outi**	**hon-íti**	**hled-ěti**	**shán-ěti**	**vol-ati**	**mil-ovati**
					P l u r a l.					
Praesens	1.	jsme	neseme	pijeme	mneme	honíme	hledíme	shánímе	voláme	milujeme
	2.	jste	-eté	-ete	-ete	-íte	-íte	-íte	-áte	-ete
	3.	jsou	-ou	-í (ou)	-ou	-í	-í	-ějí	-ají	-í (-ou)
Imperativ	1.	buďme	neseme	pijme	mněme	hoňme	hleďme	shánějme	volejme	milujme
	2.	-te	-te	-te	-ěte	-te	-te	-te	-te	-te
Transgressiv	*m.f.n.*	jsouce	nesouce	pijíce	mnouce	honíce	hledíce	shánějíce	volajíce	milujíce
Adject. verb.	*m.f.n.*	jsouci	nesouci	pijíci	mnouci	honíci	hledíci	shánějíci	volajíci	milujíci
Perfectum	*m.*	byli (y) jsme	nesli (y) jsme	pili (y) jsme	mnuli (y) jsme	honili (y) jsme	hleděli (y) jsme	sháněli (y) jsme	volali (y) jsme	milovali (y) jsme
	f.	-y	-y	-y	-y	-y	-y	-y	-y	-y
	n.	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a
Plusquamperf.	*m.*	byli jsme byli (y) jsme	nesli (y) jsme (y) jsme	pili (y) jsme byli (y) jsme	„ byli (y) jsme	„ byli (y) jsme	„ byli (y) jsme	„ byli (y) jsme	„ byli (y) jsme	„ byli (y) jsme
	f.	-y	-y	-y						
	n.	-a	-a	-a						
Futurum	1.	budeme	poneseme	budeme	budeme	budeme	budeme	budeme	budeme	budeme
	2.	-ete	-ete	-ete	-ete	-ete	-ete	-ete	-ete	-ete
	3.	-ou	-ou	-ou piti	-ou mnouti	-ou honiti	-ou hleděti	-ou sháněti	-ou volati	-ou milovati
Partic. passiv.	*m.*		nesení (y)	pití (y)	mnutí (y)	honění (y)	hledění (y)	shánění (y)	volání (y)	milování(y)
	f.		-y	-y	-y	-y	-y	-y	-y	-y
	n.		-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a	-a
Adject. verb.	*m.*		nesení (é)	pití (-é)	mnutí (é)	honění (é)	hledění (é)	shánění (é)	volání (é)	milovaní(é)
	f.		-é	-é	-é	-é	-é	-é	-é	-é
	n.		-á	-á	-á	-á	-á	-á	-á	-á

Conjunct. Sing. 1. bych, 2. bys (bysi), 3. by. Plur. 1. bysme (bychom), 2. byste, 3. by.

) Die Vorsilbe **po- vertritt bei diesem Verbum und bei **lezu, vezu, jedu, letím, květu, rostu** das Hilfsverbum **budu**.

B. Neohybné (Nesklonné). Částice.

B. Unbiegsame (Unwandelbare). Partikeln (Particulae).

VI. Příslovky (příslovce).

VI. Nebenwörter (Umstandswörter — Adverbia).

1. místa: — des Ortes:

a) *tázací:* kam? kde? kudy? odkud?

b) *ukazovací:* dole, dolem, dolů, doma, domů, horem, jinam, jinde, jinudy (jinady), kdesi, ledaskde, nahoře, nahoru, napřed, navrch, nazpátek, někam, někde, někudy (někady), nikam, nikde, nikudy, okolo, onam, onde, onudy, opodál, sem, shůry, soukromí, spodem, tam, tu, tudy (tady), uvnitř (vnitř), venku, vně, zevně, vstříc, vůkol, vzhůru, zadu (vzadu), zde, zpátky, zpět.

2. času: — der Zeit:

a) *tázací:* kdy? dokud? dokavad? pokavad?

b) *ukazovací:* brzo (brzy), často, dávno, dnes, dopoledne, dříve, dosavad, dosud, druhdy, hned, honem, jindy, již (už), ledaskdy (leckdy), letos, loni, mnohdy, nachvat, naspěch, naposled, navečer, někdy, nikdy (nikdá), nyní, odpoledne, ondy, onehdá, opět, pořád, posléze, potom, pozdě, pozejtří, právě, především, příště, prozatím, ráno, teď, tehdáž, teprva, včera, večer, vždy, záhy, zároveň, zase, zejtra.

Některé příslovky jeví se nám též co číslovky (jednou) a j.; náměstky (někdo) a j.; spojky (pokud) a j.

Největší část příslovek odvozena jest od jmen přídavných.

3. spůsobu (jakosti): — des Umstandes (der Beschaffenheit, der Art und Weise):

a) *tázací:* jak? kterak? čím?

b) *ukazovací:* halabala, chutě, jaksi, jinak, kolmo, kradí, lecjak, ledabylo, maně, mlčky, nahlas, napříč, naopak, nazpaměť, nějak, některak, nenadále, nevhod, nijak, nikterak, opak, pokradmu, šikmo, velice, velmi, vhod.

4. příčiny (důvodu): — der Ursache (des Grundes):

a) *tázací:* proč? pročež?

b) *ukazovací:* ano, arci, asi, ba, bezděky, jedině, jenom, lze, možná, nadarmo, naschvál, navzdor, ne, nikoli, opravdu, ovšem, proto, skoro, snad, takořka, téměř, třebas, věru, zajisté, zvláště.

5. kolikosti (míry a čísla): — des Umfanges (des Maßes und der Zahl):

a) *tázací:* mnoho-li, kolikkrát? koliknásob?

b) *ukazovací:* celkem, dost, dílem, drobet, dopolou, hojně, málo, mnoho, napolo, nazbyt, něco, nic, příliš, trochu (trošku), úhrnem, více, všecko.

Einige Nebenwörter figurieren auch als Zahlwörter (jednou etc.), Fürwörter (někdo etc.) und Bindewörter (pokud etc.).

Die meisten Nebenwörter werden von Beiwörtern abgeleitet.

Adjectivum	Adverbium	Adjectivum	Adverbium	Adjectivum	Adverbium	
na — auf ě (e)		na — auf o		na — auf y		na — auf u
silný	silně	hluboký	hluboko	hezký	hezky	
krásný	krásně	vysoký	vysoko	český	česky	po česku
pěkný	pěkně	široký	široko	ruský	rusky	po rusku
chudý	chudě	daleký	daleko	polský	polsky	po polsku
bledý	bledě	blízký	blízko	německý	německy	po německu

Adverbia.

ě (e)		o		y		u
svatý	svatě	nízký	nízko	anglický	anglicky	po anglicku
čistý	čistě	úzký	úzko	turecký	turecky	po turecku
drahý	draze	těžký	těžko	lidský	lidsky	po lidsku
tuhý	tuze	lehký	lehko	křesťanský	křesťansky	po křesťansku
tichý	tiše	jasný	jasno	pohanský	pohansky	po pohansku
krátký	krátce	různý	různo	městský	městsky	po městsku
dobrý	dobře	snadný	snadno	vesnický	vesnicky	po vesnicku
moudrý	moudře	přímý	přímo	venkovský	venkovsky	po venkovsku

Stupňování. Steigerung (Gradation).

(c přechází v č, z v ž. — c übergeht in č, z in ž).

Pravidelné:			*Regelmäßige:*		
Positiv.	Comparativ.	Superlativ.	Positiv.	Comparativ.	Superlativ.
silně	silnějí	nejsilnějí	chudě	chuději	nejchudějí
krásně	krásnějí	nejkrásnějí	tiše	tišeji	nejtišeji
pěkně	pěknějí	nejpěknějí	krátce	kratčejí	nejkratčejí
jasně	jasnějí	nejjasnějí	moudře	moudřejí	nejmoudřejí
čistě	čistějí	nejčistějí	draze	dráže	nejdráže

Nepravidelné:		*Unregelmäßige:*
dobře	lépe (líp)	nejlépe (nejlíp)
zle	hůře (hůř)	nejhůře (nejhůř)
mnoho	více (víc)	nejvíce (nejvíc)
málo	méně (míň)	nejméně (nejmíň)
brzo	dříve	nejdříve (nejdřív)
dlouho	déle (dýl)	nejdéle (nejdýl)
blízko	blíže (blíž)	nejblíže (nejblíž)
zadu	záze	nejzáze (nejzáz)
snadně (snadno)	snáze (snáz)	nejsnáze (nejsnáz)
vysoko	výše (výš)	nejvýše (nejvejš)
hluboko	hloub (hlouběji)	nejhloub (nejhlouběji)

Příslovky bez stupňování. Adverbien ohne Gradation.

arci	loni	pořád	věru
asi	lze	posléz	vesměs
ba	maně (mani)	potom	vespod
bezděky	naopak	prvé	vně (zevně)
celkem	nahoru	prozatím	vnitř (uvnitř)
dnes	nachvat	rázem	vzhůru
dolem	napřed	ráno	vždy (vždycky)
dolů	naschvál	snad	zajisté
dopola (dopolou)	navrch	soukromí (-é)	zároveň
dopoledne	nazpátek	spodem	zase (zas)
dost (dosti)	nijak	svrchu	zatím
halabala	nikam	tady (tudy)	zdáli
hned	nikdo	tak	zde
honem	nyní	tam	zdélí
horem	onehdy (-á)	teď	zejtra
jak	opět	trochu (trošku)	zpátky (zpět)
jinam	opravdu	úhrnem	zšíří
kdy (kudy)	ovšem	včera	ztlouští
kolmo	pak	velmi (vele-, velice)	zvláště
letos	pomalu	venku	zvolna etc. etc.

VII. Předložky (Præpositionen) — VII. Vorwörter (Verhältniswörter)

řídí — regieren den

1. Genitiv: bez (beze), dle, podle (podlé), do, krom (kromě), od (ode), okolo, kolem, vůkol, z (ze)
2. Dativ: k (ke, ku), proti
3. Akkusativ: mimo, ob, přes (přese), pro, skrz (skrze), (vz)
4. Lokal: při
5. Akkusativ & Lokal: o, v (ve), na
6. Akkusativ & Instrumental: mezi, nad (nade), pod (pode), před (přede)
7. Dativ, Akkusativ & Lokal: po, u
8. Genitiv, Akkusativ & Instrumental: s (se), za

Před jmeny podstatnými, přídavnými, zájmeny a číslovkami přibírají předložky přízvuk na sebe:

Vor dem Haupt-, Bei-, Für- und Zahlworte wird der Ton (Akzent) immer auf das Vorwort übertragen:

na stole, do lesa, u dvora, za deeru, pro vodu, nad mostem atd.

VIII. Spojky. — VIII. Bindewörter (Konjunktionen).

a;	aneb;	dílem;	kdyby;	nechaf;	protož;
abrž;	anebo;	i;	kdykoli;	nechť;	(sice);
alebrž;	nebo;	ini;	kdykoliv;	než;	tedy (teda)
anobrž;	ani;	jak;	kdykolivěk;	nicméně;	též;
nébrž;	an;	jako;	(kdys, kdysi);	no;	(třebas);
nýbrž;	ana;	jakoby;	když;	pak;	však;
aby; by	ano;	jak mile;	kdyžto;	pakli;	avšak;
ač;	arci;	jakkoli;	krom, kromě;	pakliže;	ale však
ačkoli;	ať;	jakkoliv;	leč;	pokud;	(však ale);
ačkoliv;	až;	jakkolivěk;	lecby;	ponèvadž;	zda;
ačkolivěk;	(ba);	jakžkoli;	leda;	(potom);	zdaž;
ač-li;	buď;	jelikož;	ledva;	přece;	zdali;
ale;	či;	jestli;	nejen-	(přec);	zdaliž;
alespoň;	čili;	již (už, už);	nýbrž	pročež;	že;
aspoň;	čím-tím;	(kdy);	nech;	proto;	žeby.

IX. Mezislovce (Citoslovce). — IX. Empfindungswörter (Interjektionen).

á! e! i! ó! ach! (achych!) och! eh! aha! aj! ajta! ej! hle! ejhle! ha! hahá! ha ha ha! hm! hej! hejsa! hajho! hoj! huj! (huja)! hu! huhu! hou! hudě! hr! br! hoho! oho! hola! alou! ouve! (ouvej)! běda! přeběda! žel! bohužel! pohříchu! věru! hop! hup! hupsa! hopsa! hopsasa! fuj! (pfuj)! fi! (pfi)! ps! pst! st! nono, ichuchu! juchuchu! (juchej)! nu! nuže! inu! hatla-patla! (hala-bala)! tintili-vantili! plesk! třesk! třesky-plesky! vyť, viď, veď, vyte, veďte! na! (ná)! nate! (náte)! bodejť! (bodejžby)! kýž! (kéž)! nevídáno! měhoděk! nastojto! bác! plác! pif-paf-puf! frnk! kvak! krak! kuk! kuňk! žblunk! atd.

X. Přípony (přísuvky). — X. Nachsilben (Anhängsel).

-li, -s, -ť, -ž, -v, -věk — hledej u spojek atd. / sind bei den Bindewörtern etc. zu suchen.

Obecná pravidla mluvnická.
Allgemeine Sprachregeln.

1. Všecka jmena podstatná na **h, ch, k, r** jsou rodu mužského, a co jmena životná mají **a**, co neživotná obyčejně **u** v Genitivu

1. Alle Hauptwörter auf **h, ch, k, r** sind männlich, und haben als Namen belebter Geschöpfe **a**, als Namen unbelebter Dinge meistens **u** im Genitiv

vrah, raroh, hoch, drak, kmotr, bratr, **a**
roh, strach, mech, krok, kopr, **u**.

2. Všecka jmena podstatná, ježto souhláskou končí a v Genitivu **a** neb **u** přibírají, jsou rodu mužského.

2. Alle auf einen Mitlaut ausgehenden Hauptwörter, die im Genitiv **a** oder **u** haben, sind männlich.

3. Všecka jmena podstatná, končící (v Nom. Sing.) na **-a**, jsou rodu ženského a mají v Genitivu Sing. **y**:

3. Alle Hauptwörter (Nom. Sing.) auf **-a** sind weiblich und haben im Genitiv Sing. **y**

matka, žena, sestra, ruka, noha, hlava, hora, dráha, cesta, řeka, voda, zima, vesna.

Výjimka: Mužská jmena osobní:

Ausnahme: Männl. Personennamen:

Franta, Hanka, Klicpera, Svoboda, Vaňka, Vávra, Žižka etc.

4. Všecka jmena podstatná na **-o** jsou rodu středního:

4. Alle Hauptwörter auf **-o** sind sächlich:

slovo, olovo, žito, proso, seno, bláto, mláto, zlato, stříbro, světlo, teplo, kolo, leto, jaro, bahno, jmeno, tělo, koleno, oko, ucho.

Výjimka: Mužská jmena osobní: Otto, Quido, Slunečko, Matějko, Volko etc.

Ausnahme: Männl. Personennamen:

5. Jmena podstatná na **-st**, (**-ast**, **-est**, **-ist**, **-ost**) jsou rodu ženského.

5. Die auf **-st** (**-ast**, **-est**, **-ist**, **-ost**) ausgehenden Hauptwörter sind weiblich.

Výjimky:

Ausnahmen:

břest, chřest, křest, mest, šelest, chrást, plást, host, (Radhost, výhost), most, rost (růst, zrůst, odrost, výrost atd.), list, píst, prst, půst, šust, masopust.

6. Jmena podstatná na **-e** (**-ě**), ježto v Genitivu přibírají **-ete** (**ěte**) nebo **-ene**, jsou rodu středního:

6. Hauptwörter auf **-e** (**-ě**), die im Genitiv **-ete** (**-ěte**) oder **-ene** haben, sind sächlich:

pachole, house, ptáče, písklе (**ete**), hádě, mládě, holoubě, kotě, štěně (**ěte**), rámě (**ramene**), písmě (**písmene**), témě (**temene**), símě (**semene**).

7. Po **h, ch, k, r** (vyjímaje cizí slova) jdou pouze tvrdé samohlásky:

7. Nach **h, ch, k, r** (fremde Wörter ausgenommen) folgen nur breite Selbstlaute:

pohyb, chyba, kytka, ryba, hýbati, chýliti, kývati, rýpati.

8. Po **c, č, j, ř, š, ž** jdou pouze měkké samohlásky:

8. Nach **c, č, j, ř, š, ž** folgen nur weiche Selbstlaute:

cít, čísto, jísto, hřib, šíška, život, císař, číslo, jíní, říše, šíp, žíla.

9. **ě, i, í** po **d, t, n, m, v, b, p, f** změkčuje předchozí souhlásku:

9 **ě, i, í** nach **d, t, n, m, v, b, p, f** erweichen den vorhergehenden Mitlaut:

děva, tělo, hněv, hvězda, běloba, opět, oběra, div, tis, hnis, dítě, tíže, hnízdo.

A.

a *c.* und; (math.) *plus*, mehr (+); já a ty ich und du; a když viděl und als er sah; dnes zde a zejtra tam heute hier und morgen dort; a co ty? und was bast du im Sinn? a *st.* aber.

a! *int.* ah! aha! a! teď tomu rozumím! ah! nun begreife ich es.

abalda *f.* Tabaksniederlage, Abalde *f.*

abat-yše (—iše, —iška) *f.* Äbtissin (Nonnenvorsteherin) *f.*; —yšství *n.* Würde der Äbtissin; Nonnenabtei *f.*

abdik-ace *f.*, zřeknutí, vzdání *n.* Abdikation, Abdankung, Entsagung, Verzichtung *f.*; —ovati abdizieren.

abeced-a *f.* Abc *n.*, Alphabet *n.*; —ář *m.* Abcschüler *m.*; Abcbuch *n.*; —ářka *f.* Abcschülerin *f.*; —ní (—ární) *adj.* alphabetisch; —ník (—árník), a *m.* v. abecedář; a., u *m.* Abcbuch *n.*; alphabetisches Verzeichnis; —ovati Abc lernen. [rient *m.*

abiturient, a *m.*, odchozí žák Abitu-

ablativ, u *m.* Ablativ (—us) *m.*, Nehmfall *m.* (6. pád v lat. mluv.).

abnormální *adj.* abnormal.

abo *conj. sl.* oder *v.* aneb, anebo..

abon-ent, a *m.* Abonnent *m.*; —ovati [abonnieren.

abrž, abrže *c. v.* anobrž.

absint, u *m.*, pelynovka Absinth *n.*, Wermutlikör *m.*

absol-uce *f.*, rozhřešení Absolution *f.*; Sündenerlassung *f.*; —utismus *m.* Absolutismus *m.*; —utista *m.* Absolutist *m.*; —utně *adv.*, —utní *adj.* absolut; —utorium *n.* Absolutorium *n.*, Lossprüch *m.*; —vent, a *m.*, —vovaný žák, odchovanec Absolvent *m.*; absolvierter Schüler o. Zögling; —vovati absolvieren.

absorpce *f.* Absorption *f.*, Auffaugung *f.* [Abstinent *m.*

abstinen-ce *f.* Abstinenz *f.*; —t, a *m.*

abstra-hovati abstrahieren; —kce *f.* Abstraktion *f.*; —ktní, odtažitý *adj.* abstrakt, abgezogen.

absurdní, pošetilý, nesmyslný *adj.* absurd, abgeschmackt, widersinnig.

aby *conj.* damit, daß; abych damit ich; abys se měl na pozoru damit du dich in acht nähmest; řekni mu, aby sem přišel sage ihm, er soll herkommen; abychom (abysme) damit wir; abyste (*st.* abyšte) damit ihr; aby damit sie.

ač, ačkoli, ačkoliv, ačkolivěk *c.* obwohl, obschon, obgleich, obzwar, ungeachtet; ač, ačby, ač-li, ač-té wenn, wofern.

ačak? *int. sl.* nicht wahr?

adam-ant, u, —as, u *m. v.* diamant.

adam-ita, y *m.*, —ník, a *m.* Adamit *m.*; —ovo jablko Adamsapfel *m.*

adapt-ace *f.* Adaptation *f.*; —ovati (přispůsobiti) adaptieren. [(Mus.).

adažio (it.), vážně gemächlich, ernst, sanft

adjektiv, a *m.*, jméno přídavné Adjektiv *n.* (*nomen adjectivum*),

adjunkt a *m.* (přiručí *m.*) Adjunkt *m.*

adjustovati adjustieren.

adjutant, a *m.* (pobočník) Adjutant *m.*

administr-ace *f.* Administration *f.*; —ační *adj.* Administrations-; a. dům; a. budova A.-Gebäude; —ativní *adj.* administrativ; —átor, a *m.* Administrator *m.*; —ovati administrieren.

admirál, a *m* (arab.) Admiral *m.*; 2. Admiral, Nummervogel *m. Vanessa Atalanta*; —ský *adj.* Admirals-; —ská loď Admiralschiff *n.*; —ství *n.* Admiralswürde *f.*, Admiralsrang *m.*

admiralita *f.* Admiralität *f.*

adop-ce *f.* Adoption *f.*, Kindesannahme *f.*; —tovati (dítě), přisvojiti si dítě (za vlastní přijmouti) adoptieren an Kindes Statt annehmen; —tované dítě Adoptivkind *n.*, ein adoptiertes Kind.

adres-a, y *f.* (nápis, přípis) Adresse *f.*; —ář *m.* (—ní kniha, —ní kalendář) Adressenbuch, Adreßbuch *n.*, Adreßkalender *m.*; —át, a (komu dopis svěděí) Adressat *m.*; —ovati (psaní někomu) adressieren; —ovník, a *m.* Adressat *m.*

advent, u *m.* Advent *m.*; —ní neděle Adventsonntag *m.*

adversář, e *m.* (*st.*) Schmierbuch *n.*

advokacie *f.* Advokatie, Advokatur *f.*

advokát, a *m.* Advokat *m.*; —iti, —ovati advozieren; —ský (—ní) *adj.* Advokaten-; —ní (—ská) kancelář A.-kanzlei *f.*; —ní (—ská) komora A.-kammer *f.*; —ství *n.* Advokatenstand *m.*; Advokatur *f.*

afekce *f.* Affektion *f.*, Gemütsstimmung *f.*

aféra *f.* Affäre *f.*

aforism, u *m.* Aphorismus *m.*

aga *m.* Aga *m.* (türk. Herr).

agát, u, —ek, tku *m. v.* acháč; *v.* akát.

agav-e, —nice *f.*, —ník, u *m.* Agavepflanze *f. Agave.*

agenda *f.* Agende *f.*
agent, a *m.* Agent *m.* *v.* jednatel; —ura *f.* Agentur *f.*
agit-ace *f.* Agitation *f.*; —ační cesta Agitationsreise *f.*; —ovati agitieren.
agnus-ek, sku *m.*, —ka *f.* *Agnus Dei.*
agrár-ní *adj.* agrarisch; —ník, a *m.* Agrarier *m.*
agresivní *adj.* aggressiv, angreifend.
agrešt, u *m.* *v.* angrešt.
agštejn, u *m.* *v.* akštejn, jantar.
ah! *int.* ah! **aha**! *int.* aha!
ahy! *int.* ach! **ach**! *int.* ach!
Achát, u *m.* Achat *m.* (Stein); —ový **achkati** (-ám) ächzen. [*adj.* Achat-.
achych! *int.* achach!
aj! ajta! *int.* ei! ajhle! siehe, siehe da.
aj (a i) *conj. sl.* auch noch.
ajbiš *m.* Eibisch *m.*; —ové té Eibisch-
ak *conj. sl.* *v.* jak. [tee *m.*
akác, e *m.* —ie *f.* Akazie *f.* *Acacia arabica* (kapinice *f.*); 2. akát Akazienbaum: *m. Robinia pseudoacacia* (trnovník *m.*); —iový *adj.* Akazien-.
akadem-icky *adj.* akademisch; a. cenát akademischer Senat; —ie *f.* Akademie *f.*; a. věd, a. nauk A. der Wissenschaften; —ik, a *m.* Akademiker *m.*
akát, u *m.* *v.* akác.
akce *f.* činnost, jednání, podnik Aktion *f.*, Handlung *f.*
akcent, u *m.* Akzent (Accent) *m.*; —ovati akzentuieren.
akcept, u *m.*, —ace *f.* Akzept (Accept) *n.*, Akzeptation *f.*, Wechselannahme *f.*; —ovati (přijmouti) směnku akzeptieren, annehmen (einen Wechsel).
akces-ista *m.* Akzessist *m.*; —it, u *m.* Akzessit *n.*
akciden-ce *f.* Akzidenz *f.*; —čník, a *m.* (sazeč akcidencí) Akzidenzsetzer *m.*
Akc-ie *f.* Aktie (Actie) *f.*; —ijní, —iový *adj.* Aktien-; a. spolek Aktiengesellschaft *f.*; —ionář *m.* Aktionär *m.*; —ionářský *adj.* Aktionär-; a. pivovar Aktienbrauhaus *n.*
akciz, akcis, u *m.* Akzise *f.*, Verzehrungssteuer *f.*; —ák, a *m.* Akziseneinnehmer *m.*
aklamace *f.* Akklamation *f.*
aklimatis-ace *f.* Akklimatisation *f.*; —ovati akklimatisieren.
ako *sl.* *v.* jako.
akomodovati se čemu sich akkomo-
akorát! *adv.* akkurat. [dieren.
akord, u *m.* Akkord (Accord) *m.*
akrobat, a *m.*, provazolezec Akrobat *m.*
akrostich, u *m.* Akrostichon *n.*
aksamit, u *m.* Samt (Sammet) *m.*; —ka, aksamítka, sametka Sam(me)tband *n.*; Samtmütze *f.*; —ník, aksamitník, a *m.* Samtmacher *m.*; a., u, —nice *f.* Samtblume *f.* *Tagetes patula* (bot.); —ový, aksamítový *adj.* samten, sammeten, Samt-; —ová barva samtschwarze Farbe. [stein *m.*
akštejn, u *m.*, jantar Agtstein, Bern-
akt, u *m.* dějstvi, děj, skutek, jednání Akt *m.*
akta *pl.* *n.* úřední spisy die Akten.
aktiv-ní *adj.* aktiv; —ovati, v činnost uvésti aktivieren, in Tätigkeit setzen.
aktovka *f.* einaktiges Theaterstück.
aktuár, a *m.* Aktuar *m.*
akusativ, u *m.* (vinitel) Akkusativ (Accusativ) *m.*, Klagefall, Zielfall, Wenfall *m.* [Akustik *f.*
akust-ický *adj.* akustisch; —ika *f.*
akutní *adj.* prudký akut.
akvarel, u *m.*, —a *f.* (vodomalba) **aký** *sl.* *v.* jaký. [Aquarell *n.*
alabastr, u *m.* úběl Alabaster *m.*; (alabastřec, sterce) —ovec, vce *m.* paúběl Alabastrit *m.*; —ový *adj.* Alabaster; —ová mast Alabastersalbe *f.*
alafanc-e *pl.* *m.* *st.* úplatky *pl.* *m.* (it. *all'avanzo*, fr. *à l'avance*) Schmiralien, Bestechungen; —ovati jmd. bestechen.
alba *f.*, říza kněžská Alba *f.*
album *n.* (*m.*), památník Album *n.*
alcny *pl.* *f.* *v.* náložky.
aldamáš, e (*mor.*) Reugeld *n.*
ale *conj.* aber; sondern; doch; dagegen, jedoch; ona není bohatá, a rozumná sie ist nicht reich, aber vernünftig; já na něj volal, ale on nešel ich rief ihn, aber er kam nicht; 2. ale *mor.* un-
alebo *conj.* *sl.* *v.* anebo. [gefähr.
alebrž *c.* *v.* anobrž.
alegor-ický *adj.* allegorisch; —ie *f.*, jinotaj Allegorie *f.* (Sinnbilderei *f.*).
aleje *f.* (stromořadí) Allee *f.*
aleluja! *int.* alleluja! halleluja!
alembik, u *m.* (chem.) klobouk Alembik *m.*
alespoň *c.* *v.* aspoň. [lšic *m.*
aleš, lše *m.* Aloe *f.*, Goldfisch *m.*
alfabet-a *f.*, abeceda Alphabet *n.*; —ický, abecední *adj.* alphabetisch.
algebra *f.* Algebra *f.*; —ický *adj.* algebraisch; —ista *m.* Algebraist *m.*
alchemi-cký *adj.* alchemisch; —ie, alchymie *f.*, Alchemie *f.*; —ista, y *m.* Alchemist *m.* [—ie *f.* Algraphie *f.*
algraf-ický (Zinkogr.) *adj.* algraphisch;
alimentace *f.* Alimentation *f.*
alizarin, u *m.* Alizarin *n.*; —ový inkoust Alizarintinte *f.*
alka, y *f.* (alkoun, a *m.*) Alk *m.* *Alca*
alkalický *adj.* alkalisch. [Vogel).
alkant, u *m.* Alikantenwein *m.*
alkéř, e *m.* *v.* arkéř.
alkohol, u *m.* (líh) Alkohol *m.*; —ik, a *m.* Alkoholiker *m.*
alkoran, u, koran *m.* Alkoran *m.*
alkovna *f.*, přístěnek Alkoven *m.*
almanach, u *m.*, zábavník (výroční), ročenka Almanach *m.*
almara, y *f.* (alméř *f.*), almárka *f.* Almer *f.*, Kleiderschrank, Bücherschrank *m.*, Wandkasten *m.*, Chiffoniere *f.*
almazia *f.* *v.* malvaz.
almuženský *adj.* Almosen-; a. úřad Almosenamt *n.*; a. dozorce Beckenherr *m.*
almužn-a *f.*, milodar Almosen *n.*; —ář *m.*, —ářství *n.* *v.* almužník, almužnictví; —ec, žence *m.* *v.* almužník; —ecký *adj.* Pfründler-; —í *adj.* Almosen-; a. pokladnice Almosenbüchse *f.*; —ice *f.* Almosenlerin *f.*; 2. Almosenweib *n.*; 3. Almosenbüchse *f.*; —icky

Almosenier-; —ictví *n.* Almosenwesen *n.*; —ik, a *m.* Almosenier *m.*; 2. Almosenmann; Pfründler *m.*

alod, u *m.*, —ialní statek Allod *n.*, Allodialgut *n.*

aloe, e *n. et f.* Aloe *f.*; —sina, —vina *f.* Aloesaft *m.*; Aloeextrakt *m.*; —sovité *pl. Yuccaeae*; —sový *adj.* Aloe-; —vnice *f.*, —vník, u *m.* Aloebaum *m.*

alokuce *f.*, promluva papežská Allokution *f.*

alpa *f.* Alpe *f.*

alpinka *f.* Alpinweaktie *f.*

alpovid, u *m.* Alporama *n.*

alpský (alpojský, alpinský, alpaní) *adj.* alpin; Alpen-.

alt, u *m.* Alt *m.*; —ista *m.* Altist *m.*; altový hlas Altstimme *f.*; altový klíč Altschlüssel *m.*

altán, u, —ek, nku *m.* besídka Altan *m.*

alv-a *f.* Alva, Halva *f.*; —ář *m.* Alvahändler *m.*

alžbětinka *f.* Elisabethinerin *f.* (Nonne); klášter Alžbětinek Elisabethinerinnenkloster *n.*

amalgam, u *m.* (chem.) Amalgam *n.*; —ovati amalgamieren, anquicken; —ovna *f.* Amalgamierhütte *f.* [*f.* (Kirsche).

amarel-e, —ka, amrhele *f.* Amarelle

amazonka, y *f.* Amazone *f.*

ambra *f.* Amber *m.*

ambroň, ně *f.* Ambrabaum *m. Liquidambar* (bot.).

ambrožka *f.* Ambrosie *f. Ambrosia* (bot.); 2. a., světlík Augentrost *m. Euphrasia* (bot.).

ambulan-ce *f.* Ambulanz *f.*; —tní *adj.* ambulant. [stań se! Amen!

amen! *int.* (věru! zajisté! budiž!

amerikán, a *m.* amerikanische Mühle.

ametyst, u *m.* Amethyst *m.*

amnest-ie *f.* Amnestie *f.*; —ovati amnestieren. [(fr.).

amoletka, amuletka *f.* Omelette *f.*

amom, u *m.* (bot.) Amom *m.*, Amome *f. Amomum.*

amon, a *m.*, —ka *f.* (ovce) Argali *n.*; —iak, u *m.* Ammoniak *m.*

amortis-ace *f.* Amortisation *f.*; —ační řízení Amortisationsverfahren *n.*; —ovati amortisieren.

ampulka *f.* Mehkänchen *n. Ampulla.*

amput-ace *f.* Amputation *f.*; —ovati (ruku, nohu) amputieren.

amulet, u *m.* Amulett *n.* (arab.).

an, ana, ano *conj.* indem, während, als; weil, da (er, sie, es . . .).

analog-ický *adj.* analog, analogisch; —ie *f.* (období) Analogie *f.*

analy-se *f.* Analyse *f.*; —sovati analysieren; —tický (rozborný) *adj.* analytisch.

ananas, u *m.* Ananas *f.*; —ka *f.* Ananasbirne *f.*; 2. Ananasbeere *f.*; *Fragaria grandiflora*; 3. Ananaslikör *m.*; —ník, u, —ový skleník A.-haus *n.*

anarchist-a *m.* Anarchist *m.*; —ický *adj.* Anarchisten-, anarchistisch.

anatom, a *m.* Anatom *m.*; —ický *adj.* anatomisch; —ie *f.*, pytva Anatomie *f.*

anciáš, e *m vulgo* Höllenbrand *m.* (= ant-krist).

ančka *f.* Milchsuppe *f.*

ande *c.* da, indem; *adv.* dort.

anděl (angel, anjel), a *m.* (*voc*, anděle! *pl. nom.* andělé, *acc.* anděly) Engel *m.*; můj —e! mein Engel, mein Schatz! a. strážce Schutzengel *m.*; a. mořský, —ec, lce *m. v.* žralok; —če, ete *n.*, —ček, čka *m.* Engelchen *n.*; 2. Bärentatze *f. rst.*; —ičko, —ika *f. Angelica* Engelwurzel *f.*; —ský (angelský, anjelský) *adj.* Engels-, englisch; a. kořen *v.* andělika; a. traňk (prha) Wohlverleih *m. et f. Arnica* (bot.).

andílek, lka *m.* Engelchen *n.*; můj andílku! lieber Engel! mein Herzblättchen!

aneb, —o, —oli, —oliž *conj.* oder; aneb.... aneb.... entweder.... oder....; a. denn.

anekdot-a, y *f.* Anekdote *f.*; —ář, e *m.* Anekdotensammler, A.-erzähler *m.*; 2. Anekdotenbuch *n.* [nektieren.

anek-ce *f.* Annektion *f.*; —tovati an-

anemonka, y *f.* Anemone *f.* (bot.).

anýz, u *m. v.* anýz.

angel, a *m. v.* anděl.

angelika *f. v.* andělika.

angl-ický *adj.* englisch; a. pes Dogge *f.*; —ická nemoc (křivice) englische Krankheit *f.*, Zweiwuchs *m.*; —ičina *f.* englische Sprache. [*Grossularia.*

angrešt, u *m.* (srstka) Stachelbeere *f.*

ani, anif, aniž *c.* weder, nicht einmal, gar nicht; ani já ani on weder ich noch er; ani dobré zily v sobě nemá es ist nicht ein gutes Härchen an ihm.

aniz, anis *m. v.* anýz.

aniž *cnj.* ohne daß.

anjel, a, —ský *v.* anděl, —ský.

ano *adv.* ja, jawohl; allerdings; a., —brž *c.* ja, ja auch, ja sogar, ja viel mehr; *v.* an.

anočkář, anováček, čka *m.* Jaherr *m.*

anomal-ie *f.* Anomalie *f.*; —ní, —ický *adj.* anomal anomalisch.

annonc-e *f.* Annonce *f.*; —ovati annoncieren. [*adj.* anonym.

anonym *m. adj.* Anonymus *m.*; —ní

anovati (anuju) ja sagen.

anšovka, y *f.* (rybička) Anchovis *m.*

antarktický *adj.* antarktisch.

ant-lický, á, é *adj.* antisch; —ika *f.* Antik *f.*

antikrist, a *m.* Antichrist *m.*

antik-va *f.* (písmo) Antiqua, -schrift *f.*; —ář, e *m.* Antiquar *m.*; —ariát, u *m.*, —ářství *n.* Antiquariat *n.*

antilopa *f.* Antilope *f.*

antimon, u *m.* (strabík, surmík) Antimon *n.*; —ičňany *pl. m.* antimonsaure Salze *pl.*; —it, u, —ovec, vce *m.* Antimonit *m.*, Antimonglanz *m.*

antisemit-a *m.* Antisemit *m.*; —ský antisemitisch.

antologie *f.* Anthologie *f.*

antoušek, ška *m.* Abdecker *m.*

anýz, u, anýž, e, *m.* Anis *m.*; —any *pl.* anisylsaure Salze; —ovec *m.* Anis-

ťuchen *m.*; —oviště *n.* Anisfeld *n.*; —ovka *f.* Anisbranntwein *m.*; —ovník, u *m.* Anispflanze *f.* *Pimpinella anisum*; —ový *adj.* Anis-.

aorist, u *m.* Aorist *m.*

apanáž, c *f.* Apanage *f.*

aparát, u *m.* Apparat *m.*

apatečník, a *m.* *st. v.* apatykář.

apatyk-a, apatyka *f.* (lékárna) Apotheke *f.*; —ář *m.*, lékárník Apotheker *m.*; —ářství *n.* Apothekergerechtigkeit *f.*

apel-ace *f.* Appellation *f.*; —ační *adj.* Appellations-; a. rada *m.* Appellationsrat *m.*; a. soud Appellationsgericht *n.*; —ovati, odvolati se appellieren.

apetit, u *m.*, chuť k jídlu Appetit *m.*

aplik-ace *f.*, námětka Applikation *f.*; —ovati applizieren. [stropbisch.

apokryfický *adj.* apokryph, apo-

apologie *f.*, obrana Apologie *f.*

apostrof, u *m.*, odsuvník, odvratník (') Apostroph *m.*

apoštol (*st.* apostol), a *m.* Apostel *m.*; —ka *f.* *Apostola f.*; —ovati dass Apostelamt verrichten; —ský *adj.* apostolisch; skutky —ské *pl.* Apostelgeschichte *f.* *Acta Apostolorum*; —ské vyznání víry apostolisches Glaubensbekenntnis *Symbolum apostolicum*; —ské veličenstvo apostolische Majestät (Titel); —ství *n.* Apostelamt *n.*

apríl, e *m.* (duben, 4. měsíc) April *m.*; fig. poslati koho —em einen in den April schicken; —nik, a *m.* Aprilnarr *m.*; —ové počasí Aprilwetter *n.*

aprob-ace *f.* Approbation *f.*; —ovati approbieren.

ar, u *m.* (polní míra) Ar *m.* (*n.*).

arab, a *m.* (—ský kůň) Araber *m.*; 2. a. (víno) Araber *m.*; —eska, y *f.* Arabeske

arak, u *m.* (rýžovka) Arrak *m.* [*f.*

aranž-ér, a *m.* Arrangeur *m.*; —ovati arrangieren.

arbuz, u *m.* Wassermelone *f.*

arci, arciť, arciže, ba arci *adv.* (*conj.*) allerdings, freilich, jawohl. [Erz-

arci- (nur in Zusammensetz.) *Archi-*,

arcibiskup, a *m.* Erzbischof *m.*; —ský *adj.* erzbischöflich; —ství *n.* Erzbistum *n.*

arci-blázen, zna *m.* Erznarr *m.*; —bratrstvo *n.* Erzbruderschaft *f.*; —čiřník, a *m.* Erzmunbschenk *m.*; —darebák, a *m.* Erzgauner *m.*; —děkan *m.* Erzdechant *m.*; —djecese *f.* Erzdiözese *f.*; —dílo n. Meisterwerk *n.*; —dům, *gen.* -domu *m.* Erzhaus *n.*; —chrám, u *m.* *v.* velechrám; —jáhen, jna *m.* Archidiakonus *m.*; —kacíř, e *m.* Erzketzer *m.*; —kancléř *m.* Erzkanzler *m.*; —kaplan *m.* Erzkapellan *m*; —kněz, e *m.* Erzpriester *m.*; —kněžna *f.* Erzherzogin *f.*; —kníže, ete *m.* Erzherzog *m.*; —knížecí *adj.* erzherzoglich; —knížectví *n.* Erzherzogtum *n.*; —komoří, iho *m.*, —komorník, a *m.* Erzkammerer *m.*; —korouhevník, a *m.* Erzbannerherr *m.*

arcil, a *m.* (kdo často říká „arci") Jaherr *m.*: —ka *f.* Jafrau *f.*

arci-lékař, e *m.* Archiater, Protomedikus *m.*; —lhář *m.* Erzlügner *m.*; —lotr, a *m.* Erzschurke *m.*; —maršálek, lka *m.* Erzmarschall *m.*; —moře *n.* Ozean *m.* (a. *st.* Archipelag *m.*); —mše *f.* Oberamt *n.*; —mučeník, a *m.* (prvomučeníci) Protomärtyrer *m.*; —oltář *m.* Choraltar, Hochaltar *m.*; —otec, tce *m.* Patriarch *m.*, Erzvater *m.*; —pastýř *m.* Oberhirt *m.*; —pokladník, a *m.* Erzschatzmeister *m.*; —stolice *f.* Erzdiözese *f.*; —stolník, a *m.* (—truchses, a) Erztruchseß *m.*; —sachta *f.* Erzschacht *m.*; **arcivévod-a** *m.*, arcivojvod-a *m.* Erzherzog *m.*; —kyně *f.* Erzherzogin *f.*; —ský *adj.* erzherzoglich; —ství *n.* Erzherzogtum *n.*

arcivrah, a *m.* Erzfeind *m.*

arcíže *v.* arci.

arena *f.* Arena *f.*, Sommertheater *n.*

arend-a *f.* Arenda *f.*, Pacht *m.*; Pachtzins *m.*; —ář *m.* Pachter *m.*, fig. Pachtjude *m.*; —ovati něco komu verpachten; a. něco od koho etwas pachten.

arest (*sl.* arešt), u *m.* vězení Arrest *m.*; —ant, —ník, a *m.*, vězeň Arrestant *m.*; —antský *adj.* Arrestanten-; —ovati, aretovati arretieren, arretieren.

argal-i *f.*, —ice *f.*, —ka *f.* *Ovis Ammon* Argali *n.*, Steinschaf *n.* (ovce skalní).

argument, u *m.* Argument *n.*; —ace *f.* Argumentation *f.*; —ovati argumentieren. [Papier).

arch, u *m.* (a. papíru) ein Bogen

archa, y *f.* Arche *f.*; a. úmluvy Bundeslade *f.* (bibl.).

archanděl, a *m.* Erzengel *m.*

archeolog-ický *adj.* archäologisch; —ie *f.* Archäologie *f.*

archimandrita, y *m.* Archimandrit *m.*

architekt, a *m.* Architekt *m.*; —onický *adj.* architektonisch; —ura *f.* Architektur *f.*

archiv, u *m.* Archiv *n.*; —ář, e *m.* Archivar *m.*; —ní *adj.* Archiv-; —nictví *n.* Archivkunde *f.*

archov-ě *adv.* (po arších) bogenweise; —ý *adj.* Bogen-.

arie, e *f.* Arie *f.*

aristokr-acie *f.* Aristokratie *f.*; —at, a *m.* Aristokrat *m.*; —atický *adj.* aristokratisch.

aritmet-icky *adj.* arithmetisch; —ik, a *m.* Arithmetiker *m.*; —ika *f.* Arithmetik *f.*

arkáda *f.* Arkade *f.* [*f.*

arkéř, arkýř *m.* Erker *m.*

arktický, severní *adj.* arktisch.

arlekin, a *m.* Harlekin *m.*, Hanswurst *m.*

armád-a *f.* Armee *f.*; —ní *adj.* Armee-; a. sbor Armeekorps *n.*

armara, y *f.* *v.* almara.

arnika *f.* Wohlverleih *n.*, Arnikatinktur *f.* *Arnica.* [arrogant.

arogan-ce *f.* Arroganz *f.*; —tní *adj.*

aromatický *adj.* aromatisch.

aron, u *m.*, aronovy brady kořen Aronswurzel *f.* *Arum* (bot.).

arsen, u *m.* Arſen *m.*
arsenál, u *m.* Arſenal *n.*
arsenany *pl. m.* arſenikſaure Salze; arseničnany *pl. m.* arſenſaure Salze.
arsenik, u *m.* (otrušik) Arſenik *m.*; —ový *adj.* Arſenik-.
arsenovodík, u *m.* Arſenwaſſerſtoff *m.*
aršík, u *m. dim.* aršíček *v.* arch.
aršín, u *m.* Arſchin *m.* (ruſſ. Elle).
artesk-a *f.*, —á studně arteſiſcher Brunnen. [ſchoke *f.*, Goldditſtel *m.*
artičok, u *m.* (artičoka, y *f.*) Artiſ-
artikul, u *et* e *m.* Artikel *m.*
as, asi *adv.* etwa, beiläufig, ungefähr, rund, annäherungsweiſe, approximativ; *circa*; kde pak asi vězí? wo mag er wohl ſtecken?
asa *st.* (*sl.* asda, azda) *v.* as, aspoň.
asanace *f.*, vyzdrava, vyzdravotnění Aſſanation *f.*, Aſſanierung *f.*
assekur-ace *f.* Aſſekuration, Verſicherung *f.*; 2. Aſſekuranz *f.*; Verſicherungsanſtalt *f.*; —ační *adj.* Aſſekuranz-, Verſicherungs-; —ovati, pojistiti aſſekurieren, verſichern.
asfalt, u *m.* Aſphalt *m.*; —ovati aſphaltieren; —ový *adj.* Aſphalt-.
asi *adv. v.* as. [*m.* Aſſignat *m.*
asign-ace *f.* Aſſignation *f.*; —át, u
asimilace *f.* Aſſimilation *f.*
asist-ence *f.* Aſſiſtenz *f.*; —ent, a *m.* Aſſiſtent *m.*; —ovati aſſiſtieren.
asket-a, *m.* Aſket (Aſzet) *m.*; —icky *adj.* aſketiſch.
asmodej *m.*, zloboděj Asmodi *m.*
asnaď *adv. sl.* vielleicht *v.* snad.
aspoň *adv.* wenigſtens.
asociace *f.* Aſſoziation *f.* [*Aster.*
astra *f.*, hvězdník Sternblume *f.*
astrolog, a *m.* Aſtrolog *m.*; —icky aſtrologiſch; —ie *f.* Aſtrologie *f.*
astronom, a *m.* Aſtronom *m.*; —jcky *adj.* aſtronomiſch; —ie *f.* Aſtronomie *f.*
ať *c.* damit, daß; mag's; ať mlčí er ſoll ſchweigen; ať je tak nebo tak, ať je jakkoliv, ať se stane cokoliv es geſchehe was auch immer wolle.
ataman, a *m.* Ataman (Koſakenfeldherr)
ateista, atheiſta *m.* Atheiſt *m.* [*m.*
atentát, u *m.* Attentat *n.*
atlas, u *m.* Atlas *m.* (Landkartenſammlung); 2. Atlas *m.* (Seidenſtoff); —ka *f.*, —ová stužka Atlasband *n.*; —nice *f.* Atlasholz *n.* *Ferolia*; —ový *adj.* atlaſſen, Atlas-.
atlet, a *m.* Athlet *m.*
atmosfér-a *f.* (parokruh, vzduch) Atmoſphäre *f.*; —icky *adj.* atmoſphäriſch.
atom, u *m.* Atom *n.*
atrakce *f.* Attraktion *f.*
atrament, u *m. sl.* inkoust Tinte *f.*; —ář, e *m.* (—ár, a) *sl.* Tintenfaß *n.*
audien-ce, —cí *f.*, slyšení Audienz *f.*; —ční síň Audienzſaal *m.*
auditor, a *m.* Auditor *m.*; —ský *adj.* Auditors-; —ství *n.* Auditoriat *n.*
augur, a *m.* Augur *m.* [*m.*
augustinián, a *m.* Auguſtiner (Mönch)
auktor, autor, a *m.* Auktor, Autor, Verfaſſer *m.*; —ita *f.* Autorität *f.*
aureola *f.*, svatozář Aureole *f.*
aurikule *f.* Aurikel *f.* *Primula auricula* (bot.).
auskult-ace *f.* Auskultation *f.*; —ant, a *m.* Auskultant *m.*; —ovati auskultieren.
autonom-ie *f.*, samospráva Autonomie *f.*; —ní *adj.* autonom.
autor, a *m.* Autor, Auktor *m.*
autorita *f.* Autorität *f.*
avansovati (avanžírovati) avancieren.
aviatik, ptakoletec, ptakoplavec (vzduchoplavec) *m.* Aviatiker *m.*; —a *f.* Aviatik *f.*
aviso, návěští *n.* Aviſo *n.*, Avis *m.* (fr.).
avšak *conj.* doch, jedoch, aber.
azalka *f.* *Azalea f.* (bot.). [bet.
azbuka *f.* ſlawiſches (ruſſiſches) Alpha-
azda *adv. st.* wenigſtens. [zurn.
azurový (lazurový) *adj.* himmelblau,
až *adv.* (*conj.*) bis; ſo daß; až potud bis daher; kdyby až wenn gleich; voda dosahovala až po kolena das Waſſer reichte bis an die Knie; až zejtra bis Morgen; až za týden bis über acht Tage; až milo jehr angenehm; je toho až dost es iſt mehr als hinlänglich; křičí až strach, až hrůza er ſchreit entſetzlich, ſchrecklich, furchtbar; až na dvě koruny bis auf zwei Kronen; mám toho až dost ich hab' es gründlich ſatt.
ažio *n.* (láže *f.*) Agio *n.*; —táž *f.* Agiotage *f.*; —vý *adj.* Agio-; —vá přirážka Agiozuſchlag *m.*

B.

ba *adv.* (*c.*), ba ano, ba hej! (*sl.*), ba arci, ba právě, ba ovšem, ba že! ja, jawohl, freilich, allerdings; ba ne! o nein! nicht doch, gar nicht, durchaus nicht, keineswegs; ba, kdyby i ja, wenn auch.
bába, y *f.* altes Weib; 2. Großmutter *f.*; 3. b. (porodní) Hebamme, Wehfrau *f.*, Akkoucheuſe *f.*; 4. b. Keule *f.*, Ramme *f.*; 5. Kugelhupf, Topfkuchen *m.*; 6. Bräuerbier *n.*; 7. Mumme *f.* (die verbrauchte Lohe, b. Gerber); 8. slepá b., cuka-baba blinde Kuh (Spiel); 9. *pl.* báby Siebengeſtirn *n.*; 10. (geogr.) Name einiger Berge; 11. bergenähnliches graues regneriſches Gewölke.
baba *f.* *vulgo* Bettel *f.*; 2. b. *m. et f.* Fetzling *m.*, fetze Memme *f.*; 3. b. erhaltener Schlag (bei einem Spiele); der Geſchlagene ſelbſt.
babák *v.* bubák.

bab-ář *m.* weiblicher Mann; Weibernarr *m.*; 2. Kuchenliebhaber *m.*; —átko *sl.* bábě, ěte *n.* (*pl.* babata) (Kindlein) Püppchen *n.*; 2. Decke, Puppe *f.*

babec bce *m.* Vettel *f.*

babenec, nce *m. sl.* Bübchen, Knäbchen *n.*; 2. Spielpuppe *f.*

bab-eni *n.* Geburtshilfe *f.*; —ěti altweibisch werden; (zb.) furchtsam werden.

babi *adj.* altweibisch; b. leto Nachsommer *m.*; Fadengewebe *n.*; b. večer *sl.* der Abend vor dem Christabende; b. hněv (bot.) Hauhechel *f.*, Ochsenkraut *n. Ononis*; b. zub (bot.) Zahnkraut *n.*, Zahnwurz *f. Lathraea squammaria*; b. jahoda Knotenfuß *m. Uvularia amplexifolia*; b. kout fig. Wolkenhalle *f.*, Wolkenfitz *m.*, Wolkenschwall *m.*

bab-ice *f.* Vettel *f.*; —ič *m.* Geburtshelfer, Hebarzt, Akkoucheur *m.*; -ička *f.* Großmutter *f.*; 2. Hebamme *f.*, Akkoucheuse *f.*; —ičský *adj.* geburtshilflich; —ičství *n.* Geburtshilfe *f.*, Hebammenkunst *f.*, Akkouchement *n.*

babin, a *m. sl.* Altweiberrepublik *f.*

babin-ec, nce *m.* Vorhalle bei der Kirche, Bettlerhalle *f.*; —ěti altweibisch werden; memmisch werden: —ka *f. v.* babička; —ský *adj.* altweiblich; —y *pl. f.* Wöchneringeschenk *n.*; 2. Abfälle des Flachses, des Holzes.

babirusa *f.*, vepř jelenový, kanec jelení Schweinhirsch *m.*, Hirscheber *m. Porcus babirussa.*

bab-isko *n.*, —izna *f.* alte Schachtel, Kunkel *f.*; —iti Hebammendienste verrichten, akkouchieren, entbinden.

babka *f.* (*gen. pl.* babek) altes Weib; 2. Großmutter *f.*; 3. Maikäfer *m. Melolontha vulgaris* (zool.); 4. Sumpfmeise *f. Parus palustris*; 5. Heller *m.*, Scherf *m.*; za babku um einen Pappenstiel, um ein Spottgeld; to nestojí ani za babku das ist keinen Heller wert; *pl.* babky Geld, Moos *n.* fig.; 6. b. Setzling *m.*, Stock *m.* des Gewächses, Laßreis *n.*; b. chmelná Hopfenpflanze *f.*; b. vinná Rebschoß, Rebstock *m.*; 7. b. Rebenmesser *m.*; 8. Dengelstock *m.*, Dengeleisen *n.*; 9. Glockenkarmer *f.*; Glockenhaken *m.*; 10. Maultasche *f.* (Gebäck); 11. Ofenstöpfel *m.*; 12. b. (mont.) Seilwalze *f.*; 13. b. blinde Kuh *f.* (Spiel); 14. b. vodní Froschlöffel *m. Alisma natans* (bot.); 15. šátek na babku zavázati das Tuch rund um den Kopf binden (b. Weibern); 16. fig. b. Fehler *m.*; udělati babku einen Bock schießen, einen Schnitzer machen. [Fehlschuß *m.*

babkář *m.* Pfuscher *m.*, Stümper *m.*,

babkovati někoho einen foppen, necken; b. se s někým sich kabalgen.

babočka *f. rus. v.* baboška.

babolec, lce *m.* (bot.) Wasserfalat *m. Pistia.* [apfel.

baborky *pl. f.* rote, längliche Erd-

baborolka *f.* Judenkirsche *f. Physalis alkekengi* (bot.).

baboška *f.* (*rus.* babočka) Nymphenfalter *m. Nymphalis.*

babouk, a *m.* mürrischer, zorniger Mensch. [Vettel *f.*

babous, a *m.* eine garstige Alte,

bábovka *f.* Bratpfanne *f.*; 2. Babennapf *m.* [heiratet, Vettelmann *m.*

babožeň, ně *m.* der ein altes Weib

babr-ač, —ák *m.* Sudler *m.*; —ačka *f.* -in *f.*; —ání *n.*, —anice, —anina *f.* Sudelei *f.*; —ati (-ám) sudeln; b. se v čem in etw. herumwühlen.

bab-sko *n. sl. v.* babisko; —ský *adj.* altweiblich; altvettelisch; 2. großmütterlich; 3. memmisch feig; —ství *n.* Matronenalter *n. Anilitas* (hohes Alter eines Weibes); 2. Altweiberei *f.*; 3. Feigheit, Memmerei *f.*; —stvo *n. coll.* alte Weiber *pl.*

babtička, babčička *f.* (hrstka) ein Gänschen, eine Handvoll Flachs. [*n.*

babuchna *f.* gutes altes Mütterchen

babulka, babulinka *f.* Traubenholunder *m. Sambucus racemosa.*

babuš-anka *f.* Kopftuch der mährischen Bauerinnen; —atý *adj.* schopfig, haubig; —e *f.* (—a) *mor.* Kuh mit weißem Munde; 2. (—a) Huflattig *m. Tussilago* (bot.); b., —ka *f.* altes Weib; 2. Großmutter *f.* [*m, Acer campestre.*

babyka *f.* Feldahorn *m.*, Maßholder

babyklevitka *f.* Klatschschwester *f.*

bác! *int.* bumé, plumps, klapps, lapps, patsch, bauz!

bác, e *m.* Holzschuhe *pl.* (nejšle); b. *m.*, —a *f.* Puff, Schlag *m.*

bac-ati (-ám, -ej!), —iti (-ím, *imp.* bacil), —nouti (-nil) koho n. co schlagen; —iti čím o zem etw. auf die Erde schmeißen, werfen; —ení, —nutí *n.*

bacgati (-ám) *sl.* stechen. [Schlag *m.*

bacík, u *m.* Batzen *m.* (Schweiz) *v.* pac.

bacil, a *m.* Bazillus *m.* (med.).

baculatý, buclatý *adj.* baushackig.

báča *m. sl.* Oberschäfer *m.*, Alpmeister *m.*, Senner *m.*; 2. *sl.* ein Familienältester (báťa).

bačati (-ám) *v.* bačovati.

bačkor, u *m.*, —a, —ka *f.* Patsche *f.*, Bärschuh, geflochtener Winterschuh; fig. Feigling; natáhnouti —y ins Gras beißen; —ář *m.* Patschenmacher *m.*; —árka *f.* Patschenmacherin *f.*; —atý *adj. v.* bachatý.

bač-livý, —ý *adj. sl.* eingedenk.

bačov-ati ein Schäferleben führen; b. kde *sl.* sich wo aufhalten; —ka (bačůvka) *f. mor.* Schäferweib *n.*, Sennerin *f.*; 2. Käseform *f.*, Käsekasten *m.*; —na *f.* Schäferwohnung *f.*, Senne *f.*, Sennhütte *f.*; —ský *adj.* Schafer-; —ství *n.* Oberschäferei *f.*, Sennerei *f.*

bad-ač, —atel, e *m.* Forscher *m.*; —ačka, —atelka *f.* Forscherin *f.*

bád-ání *n.* Forschung, Nachforschung *f.*, Enquete *f.*; —ati, badati (-ám) stechen; b. po něčem, v něčem forschen, nachforschen; —avý *adj.* forschend; b. duch Forschgeist *m.* (forschender Geist).

badian, badián, badyán, u *m.*, —ík, u *m.* Badian *m.*, Sternanis *m. Illicium anisatum* (bot.); —ovka *f.* Sternaniswasser *n.*

badil, u *m.* (bot.) Schweinerüſſel *m. Sisyrinchium.* [*sl.* anſchwatzen.
baduřiti (-ím), badurkovati koho čím
baf! *int.* puff! —ati (-ám), —čiti ſchmauchen (Tabak); —nouti na koho an jmd. paffen.
bagaria *f. sl.* ſteifer, roter Riemen.
bagáže *f.* (pakáž) Bagage *f.*, Gepäck *n.*; fig. Geſindel *n.*
bagnet, u *m.* (pagnet) *v.* bodák.
bagoun, a *m.*, —ice *f.* ungariſches Maſtſchwein *n.*, Bagauner *m.*; —kář *m.* Schweinhändler *m.*
bahen-ka *f.* Sumpfgras *n. v.* bahnitka; —ní, —ný *adj.* Sumpf-.
bahle! *int.* ei ja! ſiehe da!
bahn-áč, e, —ák, a *m.* Sumpfvogel, Watvogel, Stelzvogel *m.*; —ák, u *m.* Modererz, Wieſenerz *n.*
bahňátko (jehňátko) *n.*, jehněda Kätzchen der Bäume.
bahnatý *adj.* ſumpfig.
bahn-ěti *n.* Lammen *n.*; 2. Sumpfigwerden *n.*; —ěti ſumpfig werden.
bahni-ce, —čka *f.* Mutterſchaf *n.*, Zuchtſchaf *n.*
bahn-íčko *n.* Pfützchen *n.*; Moraſt *m.*; —ík, —íček, čka *m.* Sumpffiſch, Schlammfiſch *m.*; —ilý *adj.* eiterig; —ina *f.* ſumpfiges Weſen; —ipara *f.* Sumpffieber *n. Malaria*; —isko, —iště *n.* Sumpfort, Sumpf *m.*; —ištný *adj.* ſumpfig; Sumpf-; —iti ſumpfig machen; b. se ſumpfig werden; eitern; (v. Schafen) lammen; —itka *f.* Andromede *f.* (bot.); —itý *adj.* ſumpfig; —itá krajina Morſchland, Sumpfland *n.*; Sumpfgegend *f.*; —ivec, vce *m. v.* bahník; b. děrnatý Röhrerz *m.*; —ivka *f.* Sumpffieber *n.*; —ivý *adj.* ſumpfig; moraſtig; 2. lammend.
bahno *n.* Sumpf *m.*, Moraſt *m. palus*; 2. Schlamm *m. lutum.*
bahnov-ina *f. v.* rašelina; —itý *adj. v.* bahnitý; —ka *f.* (šicha) Krähenbeere *f.*, Rauſchbeere *f. Empetrum.*
bahor, u *m.*, bahora *f. sl.* Radfelge *f.*
bahotný *adj. sl. v.* baživý.
bahuřina *f. sl. v.* bahno.
bachář, e *m.*, —ek, čka *m.* Dickbauch, Dickwanſt *m.*; 2. bauchige Schote *f.*
bachant, a *m.* Bachant *m.*; Faſchingsnarr *m.*; *v.* bacháč; —ka *f.* Bachantin *f.*; —ský (-i) *adj.* bachantiſch.
bach-ati, —nouti ſchlagen, poltern.
bachatý *adj.* dickbäuchig, wanſtig.
bachmat, a *m.* Tatarenroß *n.*; 2. Dickwanſt *m.*
bachna *f.* dickes Frauenzimmer.
bachně *f.* Schellfiſch *m.*
bachor, a *et* u *m.*, bachoř, e *m.* Panſen, Banſen *m.* (1. Magen) *Rumen, Ingluvies*; 2. Schweinsmagen *m.*; 3. Magenwurſt *f.*; 4. *v.* bacháč; 5. bachor, u *m.*, bachora, y *f.* aufgeblaſene Pflaume, Pflaumentaſche *f.* [chorka.
báchora *f.* Geplauder *n.*; *v.* bá-
bachor-áč *m. v.* bacháč; —ačka *f.* bachna; —atý *adj. v.* bachatý.
báchorečný *adj.* märchenhaft.
bachorek, rku *m. v.* bachor.
bachořice *f.* Preßwurſt *f.* [ſchen.
bachořiti (-ím) *mor.* ſchwatzen, plau-
báchork-a *f.* Märchen *n.*; kniha báchorek Märchenbuch *n.*; —ář *m.* Märchenſchreiber *m.*, Märchenerzähler *m.*; —ovitý *adj.* märchenhaft.
bachor-ník, a *m.* Bauchdiener *m.*; —ovatý *adj.* dickbäuchig.
bachr-áč *m. v.* bacháč; —anatý, —atý *adj. v.* bachatý.
bachůrek, rku *m. v.* bachor.
bachus, a *et* bacha *m.* Bakchus *m.*; 2. ein Dickbauch; —ký *adj.* bakchiſch; —ovati ſchwärmen, luſtig leben.
bachyn-če, ete *n.* junges Schwein; —è *f.* Bache *f.*, Mutterſchwein *n.*
báj *f. v.* báje. [ſadere *f.*
bajadera *f.* (tanečnice indická) Ba-
bajcivy *adj.* fabelhaft. [ſichel *f.*
bajdarka *f.* Käfermuſchel, Napfmu-
báje (*inst.* báji) *f.* Mythe, Sage *f.*
báječ, e *m.* Märchenerzähler *m.*; —ka *f.* kleines Märchen; b., —nice *f.* Märchenerzählerin *f.*; —ný (baječný) *adj.* fabelhaft, märchenhaft.
bájek, jka *m. v.* bajkář.
bajena *f.* Fabelgöttin *f.*
bájeni *n.* Lallen; Fabeln, Faſeln *n.*
báje-pis, u *m.* Mythenlehre *f.*; Märchenbuch, Fabelbuch *n.*; —pisec, sce *m.* Märchenſchreiber *m.*; —pravný *adj.* mythologiſch, märchenerzählend; —slovec, vce, —vědec, dce *m.* Mythologe *m.*; —slovi (bájeslovi) *n.*, —věda *f.* Mythologie, Mythenlehre *f.*; Göttergeſchichte *f.*; —slovný, —slovecký *adj.* mythologiſch.
bájeti (bájím, íš, í, *imp.* bájej!) něco lallen, b. někomu o něčem fabeln, ſchwatzen, planchen.
bajíř *m. v.* bajkář. **bájiti** *v.* bájeti.
bajk-a (bájka) *f.* Fabel *f.*; —ář *m.* Fabeldichter, Fabelerzähler *m.*, Fabuliſt *m.*
bajkalovec, vce *m.* Baikalit, Baikalſtein *m.*
bajko-pis, u *m.* Fabelbuch *n.*; —pisec, sce *m.* Fabeldichter *m.*; —vitý *adj.* fabelhaft; —vý *adj.* Fabel-.
bajný *adj.* fabelnd.
bajonet, u *m.*, bodák Bajonett *n.*
baju, báti, *st. v.* bájeti.
bakalář, e *m.* Baccalaureus *m.*; —ství *n.* Baccalaureat *n.*
bakančе *f.* (*pl.* bakančata *n.*) ungariſche Stiefel.
bákati (bákám) koho k něčemu aufreden, betzen, reizen, antreiben.
bakchyně *f.* Bakchantin *f.*
baklan, a *m.* Waſſerrabe *m.* (Vogel).
bakoně *pl. f.* Rundbirn *f.*
bakos, a *m. v.* bakus, bachus; — iti se něčím ſich mit etw. befaſſen, bemühen.
bakul-atý, —ovatý *adj.* knollig, knorrig; -ost- keit; —e, —ka *f.* Beule *f.*; Knorren *m.* am Holze.
bakuň, ně *m.* Schnupftabak *m.*
bakus, a *m. v.* bachus. [Schrift.
baky-haky *pl. m.* Kritzelei *f.*, ſchlechte
bál, u *m.* Ball, Tanzball *m.*

bál, a *m. st.* Wasenmeister *m.*; Kanalräumer *m.* [*f.* (Falke).

balabán, a *m.* Schlächter *m.*, Lanette

balada *f.* Ballade *f.*

balachati, balákati (-ám) něco austragen, ausklatschen.

balamut, a *m.* Faller, Plauscher *m.*; —iti (-ím, *imp.* balamuť!) něco faseln; b. koho čím plauschen, betören; b. se sich betören; —ivý, —ný *adj.* plauschend; —ství *n.* Plauscherei *f.*

balansovati balancieren.

balatka *f.* Glaskugel *f.*; 2. wertlose Kleinigkeit, Bagatelle *f.* (Ballette *f.*); za -ku um einen Pappenstiel, zum Spottgelde; 3. Ballotta *f.* (Spiel).

balbous, a *m.*, starý b. (Bärbeiß *m.*) ein alter Murrkopf. [2. große Bohne.

balda *f.* dicker Stock *m.* (b. Fleischh.);

baldachýn, u *m.* Baldachin *m.*, Tragh himmel *m.*; —ový *adj.* Baldachin-.

baldrian, u *m.* Baldrian *m. Valeriana v.* kozlík.

balení *n.* Einpacken *n.*; Packung *f.*

baloš, e *m. mor.* unbestrichener Dalken.

balet, u *m.* Ballett *n.*; —iti *vulgo* tanzen, drehen (it. *ballare*, fr. *baller*); —ka *f.* Ballettänzerin *f.*; —ní *adj.* Ballett-; b. mistr Ballettmeister *m.*; b. sbor *Corps de ballet*; —nice *f.* Ballettänzerin *f.*, Ballerina *f.*; —ník, a *m.* Balletttänzer *m.*

balicí papír Packpapier *n.*

balič, e *m.* Packer *m.*; 2. Kopftuch *n.*; —ka *f.* Packerin *f.*; 2. Packmaschine *f.*

balíček, čku *m. dim.* Päckchen *n.*

balík, u *m.* Pack *m.*, Paket (Packet) *n.*; b. papíru ein Ballen Papier; b., a *m.* fig. (ty venkovský baliku!) Plumpsack, Strohsack, Dummkopf (Bauer) *m.*; —ovati něco pfuschen, schlecht machen.

balit (bálim, *imp.* bal!) něco etw. einballen, einpacken.

balkon, u *m.*, pavláčka Balkon *m.*

bálník, a *m.* Ballgast *m.*

balomuditi *v.* balamutiti.

balon (baloun), u *m.* Ballon *m.*

balošky *pl. mor.* Fußsäckel *m.*

balous, u *m. v. valous.*

bálovník, a *m. v.* bálník.

bálový *adj.* Ball-; b. oděv, -é šaty *pl.* Ballanzug *m.*; Ballkleid *n.*

balsám, u *m.* Balsam *m.*; fig. Trost *m.*; —ický *v.* balsamový; —ina *f.* Balsamine *f.*; —ka *f.* Balsamstrauch *m.*; 2. Balsambüchse *f.*; 3. Balsamapfel *m.*; —ník, u *m.* Balsambaum *m. Balsam dendron* (bot.).

balsamo-dechý, —dyšný *adj.* balsamhauchend; —nosný, —rodný *adj.* balsambringend, -erzeugend.

balsamov-aní *n.* Balsamierung *f.*; —ati něco (tělo) balsamieren; —ník, u *m.* Balsamholz *n. v.* balsamník; —ý *adj.* Balsam-; balsamisch; b. olej Balsamöl *n.*; —é jablko Balsamapfel *m.*

balšám, balšán, u *m.* Balsamminze *f. Mentha gentilis*; b. planý (divoký) Waldminze *f. Mentha silvestris*; b. zahradní Melisse *f.*

balšámka *f.*, balšínek, nku *m.* Krauseminze *f. Mentha crispa.*

balšán *m.* fig. Dieb *m.*

balta *f.* Beil *n.*

baluk; na —u choditi *pol.* auf allen Vieren gehen. [machen.

balušiti (-ím) *pol.* lärmen, Getöse

balvan, u *m.* Klumpen *m.*, Block *m.*; bludné — y *pl.* erratische Blöcke (geol.); b. (*pol.*) Götzenbild *n.*; Dolmen *m.*; b., a *m.* Dummkopf *m.*; —ice *f.* Götzentempel *m.*; —ník, a, —ochvalce *m.* Götzenverehrer *m.*; —isko *n.* häßliches Götzenbild; —ovatý, —ovitý *adj.* plump; -ost -heit; —ový *adj.* Block-; —ová sůl Bansalz *n.*; —ský *adj.* Götzen-.

balviště *n. v.* barviště (vajec), valvi-

balzám *m. v.* balsám. [ště.

bambavrkati (-ám) girren.

bambit-ka *f.* Pistole *f.*; —nice *f.* Pistolenhalfter *f.*

bambol, u *m.* Knollen *m.*; Erdapfel *m.*; *v.* bambule; —atěti knollig werden; —atý *adj.* knollig; —ec, lce *m.* Knollen *m.*; —ek, lku *m.* Klunker *m.*; —ovitý *adj.* knollicht.

bambos, u *m. v.* bambus.

bambul-a *f. v.* bambule; 2. Einfaltspinsel *m.*; —atěti knollig werden; —atiny *pl.* Knollengewächse; —atý *adj.* knollig; —e *f.* Knollen *m.* (der Gewächse); 2. Ampel *f. Ampulla*, Glaskugel *f.* (zum Licht); 3. Salzbüchse, Balsambüchse *f.*; —ina *f.*, *pl.* —iny *v.* bambulatiny; —inatěti *v.* bambulatěti; —inatý *adj.* knollig; —itý *adj.* knollicht; —ka *f. v.* bambule; —ovina *f.* Knollenstoff *m.* (der Erdäpfel).

bambus, u *m.* Bambus *m.*, Bambusrohr *n. Bambusa*; —ka *f.* Bambusstock *m.*, Spazierstock von Bambusrohr; —nice *v.* bambus; —ník, u *m.* Bambusrohr *n.*; 2. Bambuzucker *m.*; —ovitý *adj.* bambusartig; —ový *adj.* Bambus-.

bampel, u *m.* Wampel *v.* bachor.

ban, bán, a *m.* Ban (Banus) *m.* (in

báň *f. v.* báně. [Kroatien).

báňa *f.* Maultasche *f. v.* baňka 4), fahura.

banální *adj.* ovšedněly banal.

banan, u *m.* Paradiesbaum *m.*, Pisang *m.*, Banane *f. Musa*; 2. b. *m.*, —ě *f.* Bananfrucht *f.*; —ík, u *m. v.* bánan 1); —ovitý *adj.* pisangartig.

baňat-ka *f.* bauchiges Gefäß; 2. Spechbirne *f.*; —ost *f.* Bauchigkeit *f.*; —ý *adj.* bauchig, pluzig. [Gänschen.

baňč-e, ete, —átko *n.* ein junges

baňč-lč *m.* Anheger *m.*; -čka -in; *v.* baňka; —idélko, —itko *n.*, Schröpfeisen *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) koho, nabančiti komu Ohrfeigen geben; 2. b. koho čím jmd. plauschen, täuschen; b. koho k čemu wozu überreden.

baňčitka *f.* Becherschorf *m. Excipula* (bot.). [chor *n.*

banda *f.* Bande, Rotte *f.*; 2. Musik-

bandaska *f.* bauchiger Krug, Fiete *f.*; Milchkanne *f.*; 2. Schnurre *f. v.* bukál.

banderium *n.* (*m.*) Banderium *n.*
bandit, a *m.*, —a, y *m.* Bandit *m.*; —ka *f. v.* bambitka; —ství *n.* Banditenleben *n.*; Banditenwesen *n.*
band|or, —ůr, u, —orák *m.*, —okiště *n.*, —orník *v.* brambor atd.
bandur, a *m.* ein Soldat zu Fuß in Kroatien, Pandur *m.*; 2. Dickbauch *m.*; 3. schwarze Semmel. [*f.*
bandura *f.* Pandore *f.*, Kosakenlaute
bandůrka *f.* Erdäpfelstieb *n.*; ein Gefäß für Erdäpfel.
báně *f.* bauchiges Gefäß; 2. Glaskolbe, Destillierkolbe *f.*; 3. Turmknopf *m.*; 4. Kuppel *f.*; 5. Erzgrube *f.*; Bergwerk *n.*; 6. vodní b. Caisson *m.*; 7. vosí b. Wespennest *n.*; 8. *rus.* Badstube *f.*; 9. fig. b. (it. *bagno*) Kerker *m.*; (vsadili ho do l.).
bani; *int.* Ruf auf die Gänse.
banik, u *m. rus.* Stückwischer *m.*
baník, a *m.* banník Bergmann *m.*
baniti (-ím, *imp.* bań!) něco bauchig machen, aufblasen.
banitý *adj.* bauchig; -ost -keit.
bank, u *m.* Bank *f.* (im Spiele); b. držeti (t. hru) Bank halten.
banka, y *f.* (*gen. pl.* bank) Bank *f.*, Wechselbank *f.*, Wechselhaus *n.*
baňka *f.* (*gen. pl.* baněk) bauchiges Gefäß; 2. Hohlglas *n.*, Kolben *m.*; Kolbenflasche *f.*; 3. Schröpfkopf *m.*, Schröpfglas *n.*; 4. fig. b. Maultasche *f.*; 5. b. na vodě Wasserblase *f.*; 6. (Zuckerfabr) Potte *f.*; baňky sázoli komu schröpfen.
bankál, u *m.* Gefäss *n.* (unter dem Fenster; 2. *v.* bank.
bankář *m.* Plauscher *m.*; -ka -in.
bankér, e *m.*, bankér, bankýr, a *m.* Bankier *m.*
bankot, u *m.*, bostina Bankett *n.*; 2. Bankette *f.* (chodník u silnice).
banknot-a, —ka *f. v.* bankovka.
baňkovati (cnt.) zerfetzen (das Salz); 2. b. (nemocného) schröpfen; 3. *v.* baň-
baňkovitý *adj.* bauchig; rund. [čiti.
bankov-ka *f.* Banknote *f.*; —ní *adj.* Bank-; b. smlouva Bankvertrag *m.*; —ník, a *m.* Bankier *m.*; —ý *adj.* Bank-.
bankrot, u *m.* Bankrott *m.*; —ář *m.*, —ník, a *m.* Bankrotteur *m.*; —ovati bankrottieren.
bano *n.* Heidekraut *v.* vřes.
banovati *mor.* bedauern.
banovina *f.* Banat *n.* (ein vom Ban verwaltetes Land).
baňovitý *adj.* bäuchicht; rund.
báňový *adj. v.* baňský.
baňsk-ý *adj.* Berg-, Montan-; b. úřad Bergamt *n.*; b. rada Bergrat *m.*; -é město Bergstadt *f.*; —á společnost Montangesellschaft *f.*
ban-ský *adj.* Ban-; —ství *n.* die Würde des Ban; Banuswürde *f.*
baňství *n.* Montanwesen *n.*, Montanistik *f.*; 2. Markscheidekunst, Markscheide-
bár *conj. sl. v.* bárs. [kei *f.*
bára *f.* Sumpf, Morast, Bruch *m.*
bára, y *f. vulgo* barbora *v.* basa.
barabina *f.* schlechte Hütte.
baráč-sk, čku *m.* kleine schlechte Hütte *f.*; —ník, a *m.* Brinkſaß, Häusler *m.*, Gärtler *m.* [Geplauder, Geschwätz *n.*
baracht, u *m.*, —a *f.*, *pl.* —y *mor.*
barák, u *m.* schlechte Hütte; 2. Ba-
baran, a *m*, *sl. v.* beran. [racke *f.*
baraňák, u *m.* Baranyer Wein.
baraž, o *f.* Najaschlange *f.*, Brillenschlange *f. Naja tripudians.*
barbar, a *m.* Barbar *m.*; *v.* surovec, divoch; —ismus *m.*, cizomluv Barbarismus *m.*; —sko n Barbarenland *n.*; —ský *adj.* barbarisch; —ství *n.* Barbarei *f.*; grausame Tat.
barbiř *m.* (*st.*) *v.* bradýř.
barbor-a *f.* Wasserschöpfkammer *f.*; 2. Bräuhausbrunnen *m.*; 3. Schöpfhaus *n.* Zapfenhütte *f.*; 4. Heumischuh *m.*; 5. Pulverkammer *f.* (Schiff.); 6. *vulgo* Baßgeige *f.*; —ák, a *m.* Barbaramaske *f.*; —ka *f.* Winterkresse *f. Barbaraea.*
bard, a *m.* Barde *m.*
bardun, u *m.* Barde *f.* (e. Art Leier).
bardyš *m.* Hellebarde *f.*
bárečník, a *m.* Barkenschiffer *m.*
baret, u *m. v.* biret.
barevn-a *f.* Farbenkammer *f.*; —ice *f.* (Typ.) Farbkasten *m.*; 2. Färberin *f.*; b., —ička *f.* Farbenkästchen *n.*; —ictví *n. v.* barvířství; —ík, a *m.* Färber *m.*; —ost *f.* Färbigkeit *f.*; —ý *adj.* farbig, färbig, vielfärbig, farbenreich; färb-; —é pivo braunrotes Bier, Braunbier *n.*
barchan, u *m.* Barchent *m.* (Zeug); 2. (mont.) Planenbogen *m.*; 3. Zwilchform *f.*; —ík, a *m.* Barchentweber *m.*; —ka *f.* Weiberrock von Barchent; —ový *adj.* aus Barchent; Barchent-.
barchet, u *m. v.* barchan.
bařička *f.* Fettgras, Salzgras *n.*; Dreizack *m. Triglochin.*
barikáda *f.* Barrikade *f.*
bařin-a *f.* Marschland *n.*; Moor *n.*; b., —atěti, —atiti, —atý *v.* bažina, atěti, atý atd.; —isko, —iště, bařisko *n.*, bařiště *n.* Sumpfboden *m.*; —ný *adj. v.* bažinný.
barium *n.* (chem.) Baryum *n.* [rušky).
bárka *f. sl.* Palmzweig *m.* (*sr.* ba-
bárk-a *f.* Barke *f.* (Schiff); 2. b., várka (*Arca*) Brückenjoch *n.*, Brückenbogen, Pfeiler *m.*; —ář *m.* Barkenführer, Barkenschiffer *m.*; —ový *adj.* Barken-.
barnabit-a *m.* Barnabit *m.*; —ka -in.
barnav-ec, vce *m.* brachetypes Manganerz *n.*; —ý *adj.* dunkelbraun.
baroch, u *m.* Wampe *f.*; b., a *m.*, —áč *m. v.* bachač; —atý *adj. v.* bachatý.
barokový *adj.* (parukový sloh) barock.
barometr, u *m. v.* tlakoměr.
baron, a *m.* Baron *m.*, Freiherr *m.*; —ka *f.* Baronin, Freifrau *f.*; —ský *adj.* freiherrlich; —ství *n.* Freiherrenwürde, Baronie *f.* [cone *m.*).
baroun, u *m.* großes Schiff (it. *bar-*
bárs *conj. sl.* wenngleich, obwohl.
baršt, tě *m. pol. v.* brst.
bartaška, bartoška *f.* Nebenbrot *n.*
baštipán (baštipán) *m.* Spießbürger *m.*, unnützer Broteſſer.

barušky (berušky) *pl. f.* Kätzchen an Bäumen.

barva *f.* (*gen. pl.* barev) Farbe *f.*; 2. Kolorit *n.*; 3. Anstrich *m.*; 4. Farbe *f.* (im Kartenspiel); 5. Livree *f.*; 6. Strich *m.* (auf dem Tuche); 7. (vdm.) Schweiß *m.*, Blut *n.*, Gewerk *n.*; 8. fig. Vorwand *m.*, Mantel *m.*; pod —ou říci verblümt sagen.

barv-an, u *m.* Chromeisenstein *m.*; —ář *m.* Farbenerzeuger *m.*; —árna *f.* Farbenfabrik *f.*; —árství *n.* Farbenerzeugung *f.*; —ení *n.* Färben *n.*; —enice *f. v.* barevnice; —ící *adj.* Färbe-; —ič, e *m.* Färber *m.*; —ičitý *adj.* Chrom-; —ička *f.* schöne Farbe; 2. Färblein (Färbel) *n.* (Kartenspiel); —ičnan olovitý Rotbleierz *n.*; chromiaures Blei; —idlo *n.* Färbemittel *n.*; —ík, u *m.* Chrom *n.*, Chromium *n.*; —íkový *adj.* Chrom-; —ina *f.* Färbestoff *m.*; b. (v oku) Pigment *n.*; *pl.* —iny Farbwaren.

barvin-ek, nku *m.* (*Pervinca*), brčál *Vinca* Singrün, Immergrün *n.*; 2. b., plamínek Waldrebe *f. Clematis*; —kový *adj.* Singrün-.

barvíř, e *m.* Färber *m.*; 2. *st. v.* bradýř; —ka *f.* Färberin *f.* [stätte *f.*

barvírna *f.* Färberei *f.*, Färberwerk-

barvíř-ský *adj.* Färber-; —ství *n.* Färberei, Farbekunst *f.*, Färbergewerbe *n.*

barv-ište *n.* Eierspielplatz *m.*; 2. *v.* barvírna; —itel, e *m.* Anstreicher mit Farben; —itelný *adj.* färbbar; —iti (*imp.* barvi!) färben; 2. Farbe lassen; 3. fig. beschönigen; 4. b. (vdm.) bluten, schwelßen; b. se sich färben; Farbe bekommen; —itost *f.* Kolorit *n.*; Färbung *f.*; b. zvuku Klangfarbe *f.*; —itý *adj.* kloriert, farbig, chromatisch; —ivo *n.* Farbenmaterial *n.*; Pigment *n.*; Färbestoff *m.*, Färbemittel *n.*; —ivý *adj.* färbend.

barvo-lesk, u *m.* Farbenglanz *m.*; —měn, u *m.* Chromatrop *n.*; —měnec, nce *m.* Schillertier *n.*; Farbenwechsler *m.*, Chamaleon *n.* (zool.); —měnka *f.* Schillerfalter *m. Apatura*; —měr, u *m.* Farbenmesser *m.*; —těr, a *m.* Farbenreiber *m.*; —tisk, u *m.* Farbendruck *m.*; Chromotypie *f.* (Chromolithographie *f.*); —třeč *m.* Farbenreiber *m.*; —vý *adj.* Farben-; —zračnost, —nevidnost *f.* Farbensehen *n.*, Chromatopsie *f.*; Chromatometablepsie *f.*

baryt, u *m.* Baryt *m.*

baryton, u *m.* Bariton (Baryton) *m.*

baryum *m. v.* barium.

bas, u *m.* Baß *m.*, Baßstimme *f.*; vysoký b. Bariton *m.*

basa, y *f.* Baßgeige *f.*; Violon *n.*; Kontrabaß *m.*; držeti basu fig. den rechten Ton halten, aushalten; 2. *vulgo* tüchtig mitzechen; zusammenhalten; strčili ho do basy, přišel do basy er mußte brummen. [tienkraut *n.*

basalička, basalka *f.* Basilie *f.*, Basi-

basař (basář), e *m.* Baßgeiger *m.*

baselka *f.* Baselle *f.* (bot.).

báseň, sně *f.* Gedicht *n.*; Dichtung *f.*; *st.* (b., sni) Fabel, Erdichtung *f.*

baseti, u *m.*, baska *f.* Violoncell *n.*, Kniegeige *f.*

basilišek, ška *m.* Basilisk *m.*; fig. boshafter, hinterlistiger Mensch.

basista *m.* Bassist *m.*

basn-ění *n.* Dichten *n.*; —ice *f.* Dichterin *f.*; —ickost *f.* das Poetische; das Dichtertalent; —ický *adj.* poetisch; Dichter-; —ictví *n.* Dichtkunst *f.*, Poesie; Poetik *f.*; —ička *f.* kleines Gedicht.

básn-ík, a *m.* Dichter, Poet *m.*; —il, a, —ilek, lka *m.* Dichterling *m.*; —ipisec, sce, —íř *m. v.* básník; —iřík *m. v.* básnil; —ictví als Dichter leben; —iřka *f.* Dichterin *f.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) o čem dichten; —ivost *f.* Dichtungsvermögen *n.*, Dichtungsgluft *f.*; —ivý *adj.* dichtend. [schlüssel *m.*

basový *adj.* Baß-; b. klíč Baß-

basta! *int.* basta! genug!

bastviti *sl.* anplauschen.

baša *m.*, paša, baše, ete *et* b., e *m.* Paicha. Bascha *m.* (in der Türkei).

bašák, u *m. st.* Rauchtabak (Baschatabak) *m.*

bašov-ati als Paicha regieren; —ství *n.* Paichat *n.*, die Würde eines Paicha; Patschatum; Paschalik *n.*

bašt-a *f.* Bastei *f.*; Bollwerk *n.*; (Teichb.) Zapfenhaus *n.*; —ář *m.* Bastelmacher *m.*; —iny *pl. f.* Basteien; —ipán *m.* unnützer Brotesser, Schemmer *m.*; —íř (—ýř) *m.* Teichwärter, Teichheger *m.*

baštiti (-ím, *imp.* baštil) essen; schmausen; všecko zbaštil er hat alles aufgeputzt.

bašton-áda *f.* (výprask) Bastonnade *f.*; —ovati schlagen; —y *pl. m.* Bastoni (Karten). [*m.*; fig. Schwächling *m.*

báťa *m.* Vater *m.*; Bruder *m.*; Oheim

bťáky *pl. m. vulgo* Geld *n.*

batalion, u *m.* Bataillon *n.*

batár, u *m.* Batard *m.*, Batarde *f.* (Wagen). **batata** *f.* (bot.) Batate *f.*

batěk, ťka *m. sl.* Onkel *m.*

baterie *f.* Batterie *f.*

báti *st. v.* báječi.

báti se (bojím se, íš, í, íme, íte, í se), *imp.* boj se! *praet.* bál, a, o se, *tregr.* boje, -íc se) čebo n. koho sich fürchten (vor etw. od. jmd.); b. se o něco (za něco) sich um etw. fürchten; není se co báti es besteht keine Gefahr.

batík, a *m.* Brüderchen *n.*; *v.* batěk.

batina, buchta *f.* Schlag *m.* (mit flacher Hand auf den Rücken).

batist, u *m.* Batist *m.*; Batistleinwand *f.*; —ový šátek Batisttuch *n.*

bťáka *m. v.* báťa.

bati-a, e *f.*, *dim.* —ička *f.*, —íček, čku *m.* Flügelkleid *n.* (der Kinder).

batoh, u *m.* Prügel, Knüttel *m.*; *sl.* Bündel *n.*; —ovati prügeln, mit einem Prügel schlagen.

batol-ec, lce *m.* Schmetterling *m.*; Weißling *m. Pieris* (zool.); —íček, čka, —ík, a *m.* Tändelpuppe *f.*; můj —íčku! mein Püppchen (Knabe); —iti (-ím,

imp. batol!) tändeln, worin wühlen; b. se watscheln (wie die Kinder im Flügelkleid); holka —ka *f.* ein reges Mädchen; má —ko! mein Püppchen! (Mädchen).

batorný *adj. sl.* vorsichtig.

baťoulati (-ám) in den Haaren spielen.

batožiti *sl.* eine Last auflegen.

baťula *m.* Tölpel *m.*

baťuška *m. rus.* Vater *m.*

bávati se *v.* báti se.

bav-eni *n.* Unterhaltung *f.*; —idlo *n.* Tändelei *f.*; Zeitvertreib *m.*; —itel, e *m.* Beschäftiger, Unterhalter *m.*; -ka -ín.

bav-iti (-ím, *imp.* bav!) někoho někde jmd. aufhalten; b. někoho něčím jmd. unterhalten, amüsieren; beschäftigen; b. se něčím, s něčím, s někým sich unterhalten, sich amüsieren; b. se čím sich womit beschäftigen.

bavlna *f.* Baumwolle *f.*; střelná b. Schießbaumwolle *f.*

bavlnář *m.* Baumwollenhändler *m.*; —ský průmysl, —ství *n.* Baumwollenindustrie *f.*

bavln-avka *f.* Baumwollenbast *m.*; —ěnka *f.* Baumwolltuch *n.*; Kattunkleid *n.*; —ěný *adj.* baumwollen; —ice *f.* Wollsame *m.*; b. Baumwollenpflanze *f.*; —ictví *n. v.* bavlnařství; —ík, u *m.* Baumwollenpflanze *f. Gossypium* (bot.); 2. Baumwollentuch *n.*, Baumwollkleid *n.*; b., a *v.* bavlnář; —ka *f.* ein Stück dünne Baumwolle.

bavlnopřed-ec, dce *m.* Baumwollenspinner *m.*; —ectví *n.* Baumwollenspinnerei *f.*; —ka *f.* Baumwollenspinnerin *f.*

bavlnovina *f.* Baumwollenstoff *m.*

bavný *adj. v.* zábavný.

bazalka *f. v.* basalka.

bazanka *f.* Bingelkraut, Merkurkraut *n. Mercurialis* (bot.).

bazanovec, vce *m.* gelber Welderich, Engelkraut *n. Lysimachia.*

bazar, u *m.* Bazar *m.*, Markthalle *f.*

bazdušiti *v.* baduřiti.

bázeň, zně *f.* Furcht *f.*; b. boží Gottesfurcht *f.*; b. o něco, b. za něco; Furcht um etwas; b. něčeho, b. z něčeho Furcht vor etwas.

bazilišek, ška *m. v.* basilišek.

bázliv-ě *adv.* furchtsam; —ec, vce *m.* ein Furchtsamer, Hasenfuß *m.*; —ěti furchtsam werden; —ost *f.* Furchtsamkeit *f.*; —ý *adj.* furchtsam.

bázň, ni *f. st. v.* bázeň.

bázlivý *adj. st. v.* bázlivý.

bažanka *f. v.* bazanka.

bažant, a *m.* Fasan *m. Phasianus*; —ář *m. v.* bažantník; —í *adj.* Fasanen-; —ice *f.* Fasanenhenne *f.*; —nice *f.* Fasanengarten *m.*; 2. Fasanenwärterin *f.*; —nictví *n.* Fasanenwärterdienst *m.*; 2. Fasanenzucht *f.*; —ník, a *m.* Fasanenwärter, Fasanenjäger *m.*; —ový *adj.* Fasanen-.

baž-eni *n.* Begierde *f.*, Sehnen, Streben *n.*; b. po cizotě Fremdensüchtelei *f.*; b. po účinku Effekthascherei *f.*; —idlo *m.*, —ilek, lka Streber *m.*; —ihuba *m.* Leckermaul *n.*

bažin-a *f.* Sumpf *m.*; —atěti sumpfig werden; —atý, —ný *adj.* sumpfig.

baž-itel, e *m.* Anstreber *m.*; —iti (-ím, *imp. baž! et* baži!) na něco, po něčem, za čím nach etwas verlangen, streben (nach etw.), anstreben (etw.), sich sehnen (nach etw.), sich gelüsten; —í se mu toho *mor.* ihn gelüstet darnach; —ivost *f.* Sehnen *n.*, Sucht, Gier *f.*; —ivý, (—ný) *adj.* sich sehnend; lüstern; b. po cti ehrsüchtig.

bdeli *n.* Bdellium *n.* (Gummiharz).

bdě-lost *f.* Wachsamkeit; Munterkeit *f.*; —lý, —livý *adj.* wach; munter.

bdění *n.* das Wachen, Aufsein *n.*; 2. Wache, Nachtwache *f.*; 3. Festabend *m.*,

bdětba *f.* das Wachen. [Vigilien *pl.*

bditel, e *m.* Wacher *m.*; -ka, -kyně -ín.

bditi, bděti (-ím, íš, í, *imp.* bdi! *pl.* bděte!) wach, munter sein; b. nad něčím (*st.* b. oč) wachen (über etwas), überwachen, bewachen (etw.), invigilieren.

bdlý *adj.* wachend; schlaflos.

bě (bie) *st. v.* běše.

beán, a *m. st. Beanus*, neuangekommener Student; 2. Dummkopf *m.*; —ovati sich ungeschliffen benehmen.

bebe, bebi, bibi *n.* Weh *n.* (Kindersprache); 2. Püppchen.

bebelka *f.* (Kindersprache) Laus *f.*

bebl-a *m.* Stammler *m.*; —ati (-ám) něco stottern, stammeln, mit der Zunge anstoßen; —avý *adj.* stotternd, stammelnd; —oň, ně *m.* Stammler *m.*

bepť-a *m.* Stammler *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* bepci, eš, e, *imp.* beptej!) *v.* beblati; —avec, vce *m. v.* bebloň; —avý *adj.* stammelnd. [Plärrmaul *n.*

bečán, a, —ek, čka *m.* Meiner *m.*,

bečár, u *m.* Fäßchen *n.*

beč-eni *n.* Blöken, Meckern *n.*; 2. Plarren *n.*; schlechter Gesang; —eti (-ím, íš, í, *imp.* beč!) blöken, meckern; 2. plärren, falsch singen; 3. weinen.

bečevn-é, ého *n.* Faßgeld *n.*; —í (—ý) *adj.* Faß-, Tonnen-.

beč-ice, —ička *f.* Fäßchen *n. v.* bečka.

beč-idlo *m. et n.* Plärrmaul *n.*; —ivý *adj.* blökend, plärrend, knautschig.

bečk-a (*gen. pl.* beček) *f.* Faß *n.*; Bottich *m.*; b. soli Salzfaß *n.*, Salzkufe, Salztonne *f.*; 2. fig. Dickbauch *m.*; —ový, —ovní *adj. v.* bečevní; —ová sůl Tonnensalz, Kufersalz *n.*

bečna *f.* knautschiges Frauenzimmer.

bečulka *f.* Fäßchen.

bečv-a (*gen. pl.* bečev) *f.* Bottich *m.*; Tonne *f.*; —ář *m.* Böttcher, Schwarzbinder, Großbinder *m.*; —ařiti Schwarzbinder sein; —árna *f.* Böttcherei, Binderwerkstatt *f.*; —árství *n.* Böttcherei *f.*, Binderhandwerk *n.*

běda *f. v.* bída, běda! *int.* o weh! b. mně wehe mir! b. tobě! wehe dir!

běd-ácká postava Jammergestalt *f.*; —ačka *m. et f. mor.* armer Schlucker; —ák, a *m. v.* bídák; —ákati (ám) wehklagen, jammern; —ař *m. v.* bídák; —avý *adj.* wehklagend; b. výjev Jammerbedeni *n. v.* bednění 2). [merszene *f.*

bedénka *f.* kleine Kiste.

bedern-í *adj.* Lenden-; b. vřed, b. růže Gürtelrose *f.* *Zoster*; b. bolest, —ice *f.* Lendenweh *n.* *Lumbago*; —ík

bědíti *v.* bíditi. [*m. v.* bedrník.

bedla *f.* Schwamm *m.*; b. Blatterschwamm *m.* *Agaricus*; *pl.* bedly Schwämmchen im Munde, Dörrwarzen

bedliti *st.* wachen. [Pferdekrankheit.

bedliv-é *adv.* sorgfältig, sorgsam; wachsam; —ěti wachsam werden; —ost *f.* Wachsamkeit, Emsigkeit *f.*; Fleiß *m.*; Sorgfalt *f.*; Genauigkeit *f.*; —ý *adj.* (b. něčeho, b. na něco) wach, wachsam; sorgsam, sorgfältig; bedachtsam; betriebsam, emsig, genau. [*st. v.* bedlivost.

bedl-ný *adj. st. v.* bedlivý; —ství *n.*

bedna (*gen. pl.* beden) *f.* Kiste *f.*

bedn-ář *m.* [Büttner] Weißbinder *m.*, Faßbinder *m.*; -ka -in; —ařík, a *m.* Weißbinderjunge *m.*; —ařiti Weißbinder sein; —árna *f.* Weißbinderwerkstatt *f.*; —ářství *n.* Weißbinderhandwerk, Weißbindergewerbe *n.*

bednění *n.* das Bödnen, Spünden; 2. Verschlag *m.*; 3. (Mühl.) Radboden, Kranzboden *m.*; 4. b. lodní Heil *n.* auf den Schiffen.

bedn-íčka *f.* kleine Kiste, Kistchen *n.*; —ík, u *m.* *v.* bedna; —iti (-im, *imp.* —i!) něco verschlagen; b. sud ein Faß spünden; b. kolo (Mühl.) das Rad ausschalen; b. se sich vermachen.

bedno *n.* *mor.* Boden *m.*

bědný, -ost *v.* bídný, ost.

bědota *f.* Elend *n.* *v.* bída.

bědov-álek, lka *m.* Lamentiermichel *m.*; —alka *f.* Klagemeib *n.*; jammerndes Püppchen; —ání *n.* Jammern *n.*, Notgeschrei *n.*, Notklage *f.*; Wehruf *m.*; Lamentation *f.*; —ánky *pl.* *f.* Klagen, Jeremiaden *pl.*; —ati (nad někým n. nad něčím) wehklagen, jammern, lamentieren; b. a naříkati ach und weh schreien; 2. b. (zemi, lidi *acc.*) elend machen, quälen, plagen; b. se Not leiden, schlecht leben; b. se s čím sich womit plagen; —itý *adj.* elend.

bedr-ní *adj.* *v.* bederní; —ník, u *m.* Pimpinelle, Bibernelle *f.* *Pimpinella* (bot.); b. vlaský (krvavec) Becherblume *Poterium Sanguisorba.*

bedro (*pl.* bedra, *gen.* beder) *n.* Lende *f.* *lumbus*; 2. Schild am Hause; —vý *adj.* *v.* bederní.

bedruňka *f.* *v.* berunka 3).

bedrý *adj.* *st.* *v.* bodrý.

bědství *n.* *v.* bída.

bedýnka *f.* *v.* bedénka, bednička.

beg, a *m.* Beg *m.* (türk. Herr).

beglerbeg, a *m.* Beglerbeg *m.*, Oberstattbalter *m.*

běh, u *m.* Lauf *m.*; 2. Rennen *n.*; 3. Flucht *f.*; 4. Gang *m.*, Kurs *m.*, Fortgang *m.* (einer Sache); 5. Art *f.*, Gewohnheit *f.*; Hergang *m.*; 6. (mech.) Gang, Umgang, Umlauf, Umtrieb *m.*; 7. Strecke von 125 Schritt *Stadium*; 8. Saison *f.*; 9. b. roční Jahrgang *m.*, Kurs *m.*; b. pololetní (školský) Semester *n.*; 10. b. života Lebenslauf *m.*, Laufbahn *f.*; 11. b. hudební Lauf *m.*, Laufer *m.*; 12. b. ženský Periode *f.*, Menstruation *f.*; 13. —y *pl.* (vdm.) die Läufe, Füße (b. Hasen); jen na běh nur flugs; v —u řízení im Laufe der Verhandlung; —em času im Verlauf der Zeit; —em války, v —u války während des Krieges; v každém —u *st.* in jedem Falle.

běh-ací *adj.* Lauf-; —ač, e *m.* Karrenläufer *m.*; *v.* běhoun; —áček, čka *m.* Baumläufer *m.* *Certhia.*

běh-ačka *f.* Läuferin *f.*; 2. eine Kuh, die immer rindert; 3. ein Kinderspiel, 4. Läuferei *f.*; 5. Abweichen *n.* *v.* běhavka; —ák, a *m.* Läufer *m.*, Pflastertreter *m.*; b., u Fuß *m.* (beš Hasen, eines Sumpfvogels); *pl.* —áky *v.* běhy; —al, a *m.* Herumläufer *m.*; -ka -in; —ání *n.* das Laufen, das Gelaufe; 2. b. (b. -se) Brunst *f.*; —anice *f.* Läuferei *f.*, Gelaufe *n.*; —ař *m.* *v.* běhoun; —ati (-ám, *imp.* -ej!) laufen (öfter), herumlaufen; b. se läufig sein; kde's běhal? wo bist du herumgelaufen? *v.* běžeti, —avice, —avka *f.* (med.) Abweichen *n.*, Durchfall *m.*, Diarrhöe *f.*; —avost *f.* Lauflucht *f.*, Unbestand *m.*; —avý *adj.* lauflüchtig, unbeständig, unstet; läufig.

behemot, a *m.* Behemoth *m.* (bibl.).

behen, u *m.* Behen *n.*; —ový kořen Behenwurzel *f.*; —ový ořech Behennuß *f.*

běhl-a *f.* *v.* běhna; —ec, hlce *m.* Flüchtling *m.*; —ík, a *m.* Schnelläufer *m.*; —ý *adj.* schnellaufend, flüchtig; b. spis *v.* leták; obecné a —é gang und gebe; b. erfahren, gewandt *v.* zběhlý.

běhna *f.* Herumläuferin *f.*, Schwärmerin *f.*

běhohvězda *f.* *v.* oběžnice.

běhoucí *adj.* rennend.

běhoun, a *m.* Läufer, Renner *m.*; 2. Herumstreicher *m.*; Schwärmer *m.*; 3. schnelles Roß; 4. junger Ochs; b., u *m.* der obere Mühlstein, Oberstein *m.*; Läufer *m.*, Läuferstein *m.*; 6. Sellerrad *n.*; 7. Laufriemen *m.* (b. Pferdegeschirr); 8. Laufgewicht *n.*; —ec, nce *m.* Läufer, Renner *m.*; 2. Zeiger *m.* (im Quadranten; —ek, nka *m.* *v.* běhoun; —ka *f.* Läuferin, Nachläuferin *f.*; 2. Pelotte *f.*, kleines Rennschiff; —ová díra (Mühl.) das Auge im Läufer; —ství *n.* Läuferdienst *m.*, Läuferei *f.*

běhudlný *adj.* *st.* *v.* běhavý.

běhul, a *m.* *et* —a *m.* *v.* běhoun; —e *f.* *v.* běhna; —ík, a *m.* Jfabellläufer *m.* (Vogel) *Charadrius gallicus.*

běhut-ný, —ý *adj.* (*st.*) laufend, Lauf-; b. kůň; Renner *m.*

běhy *pl.* *m.* *v.* běh.

béchov-atí beuchen; die Wäsche sechteln; —na *f.* Sechtelschaff *n.*

bechyně *f.* Erzkammer, Gezahkammer *f.*,

bej, e *m.* Bei *m.* (Türk.). [Pochwerk *n.*

bejk, a *m.* *v.* býk.

bejlí *n.* *v.* býlí.

bek, u *m.* Bloken, Plärren *n.*

bekál, a *m.*, starý b. alter Schöps.
bekaný *adj.* (Kinderspr.) garstig, häßlich, unartig.
bekasinka *f.* Bekassine *f.* (sluka otavní, otavnice *f.* Sumpfschnepfe *Scolopax gallinago*).
bekati (—ám, *imp.* ej!) blöken; b. se (jelení se —ají) in der Brunst sein.
bekeš, e *m.* ungarischer Pelzüberrock.
bekot, u *m.* Geblöke *n.*
bekvinka, bekyně *f.* Begnine *f.*; Betteljnonne, Wandernonne *f.*; 2. (zool.) Waldnonne *f.*; Fichtenspinner *m. Psilura monacha.*
běl, e *et* i *f.* das Weiße, Spelt *m.*; 2. Mundmehl, Semmelmehl *n.*; 3. *sl.* Weißgroschen *m.*; 4. b. ševcovská Feder-
bela *m. sl.* eine Pelzmütze. [weiß *n.*
bělák, a *m.* Albino *m.*, Kakerlak *m.*; 2. Alpenhase, Schneehase *m. Lepus alpinus, L. variabilis*; 3. weiße Erbsen.
bělalka *f.* Stiftblume *f. Alboca.*
běl-ař, ně *f. v.* bělice; —anka *f.* Weißling *m.*, Elfenbeinschwamm *m. Agaricus eburneus*; —as, a *m.* Schneeblume *f. Chionanthus*; —asák, u *m.* Kornblume *f.*; 2. blaue Erbsen; —ásek, ska *m.* Weißling *m.*, Weißdornfalter *m. Pieris* (*Pontia*) *crataegi*; —aseti blau werden; —asiti blau färben; —asooký blauäugig; —astý, —atý *adj.* weißlich; —asy *adj.* wasserblau; blond; —ati (-ám) weiß werden; b. se weiß glänzen; —ávek, vka *m. v.* bělásek; —avka *f.* weißer lettiger Boden; —avost *f.* weißliche Farbe; —avý *adj.* weißlich; 2. bläulich; 3. blond. [Slaven).
bělboh, a *m.* Lichtgott *m.* (der alten
běl-ec, lce *m. rus.* Weltpriester *m.*; 2. (Miner.) Albit *m.*; —ečný *adj.* Eierweiß-; —enka *f.* (med.) Albinismus *m.*; —ený *adj.* weiß. [glänzend.
bele-stkvoucí, *st.* —stvúcí *adj.* weiß-
běl-eš, lše *m. mor.* Weißschimmel *m.*; 2. Weißkuchen *m.*, Talken *m.*; —eti weiß werden.
beletrist-a *m.*, slovesník, Belletrist *m.*; —ický *adj.* belletristisch; —ika *f.* Belletristik *f.* [fr. *belles lettres* krásná n. slovesná umění].
beln-a *m.*, —ač *m.* Hinker *m.*; —ati (-ám) hinken; b. se někam irgend wohin hinken; —avý, —yňavý *adj.* hinkend; —yněti hinken.
běl-ice *f.* Weißfisch *m. Cyprinus alburnus*; 2. Bläßhuhn *n. Fulica v.* lyska; 3. Weißbirn *f.*; 4. Weißkirsche *f.*; 5. Falbweide (Kälber, Ferber *m.*, *f.*), weiße Baumweide *Salix alba*; 6. b. *v.* bělidlo; —ič *m.* Bleicher, Weißer *m.*; Tuchwalker *m.*; Tuchpinsel *m.*; —ičí *adj.* Weißer-, Bleicher-; —ička *f.* Bleicherin, Weißerin *f.*; 2. (Fisch) *v.* bělice; 3. Bleiweiß *n.*; 4. Falbweide *f.*; 5. —ičky *pl.* Bleichstätte *f.*; —ičkovati weiß schminken; —idlo *n.* Bleiche *f.*, Bleichstätte *f.*; 2. Bleichmittel *n.*; 3. weiße Schminke.
bělík, u *m. v.* kbelík.
běl-in, a *v.* bělboh; —ina *f.* weißer Fleck; weiße Haut (im Auge) *Albuginea f.*; 3. Bilchpelz *m.*; 4. Elbling *m.* (Wein) *v.* běloočka (labiš); 5. *pl.* —iny Weißwaren; —inec, nce *m.* Weißtellur *m.*; 2. *v.* bělboh; —isko, —iště *n.* Bleichstätte *f.*, Bleichhaus *n.*; —istý *adj.* weiß; —itel, e *m.* Weißer, Bleicher *m.*; —iti (-im, *imp.* běl!) co weiß machen, weißen; (b. Zimmerm.) weißholzmachen, abweißen, abplätzen; (chem.) weißsieden; (Hüttenm.) raffinieren, weiß machen; b. se weiß werden; —itký *adj.* schön weiß; —ivo *n.* Weißwaren *pl.*; 2. *v.* bělmo; —izna *f.* Weißzeug *n.*, weiße Wäsche; 2. Grauwerk *n.*; Bäuche an den Fellen.
bělka *f.* weißköpfiges Frauenzimmer; 2. Semmelmehl *n.*; 3. Mundsemmel *f.*; 4. Fehe *f.* (Pelzware).
bělkotati (-ám) *v.* blekotati.
bělmo *n.* das Weiße im Auge; *Albugo* Leutoma *n.*, weißer Fleck auf der Hornhaut des Auges; grauer Star am Auge; 2. das Weiße der Nägel; 3. Splint *m.* (im Holze); dělati komu b. na oči einem etw. weiß machen, blauen Dunst vor die
bělnatý *adj.* weißlich. [Augen machen.
bělný *adj.* (-ná mouka) *v.* bílý.
bělo *n.* das Weiße; na b. fig. zum Schein; na b. barvený weiß gefärbt; do běla weißlich (ins Weiße).
bělob-a *f.* Bleiweiß *n.*; —árna, —na, —ovna *f.* Bleiweißfabrik *f.*
bělo-bradek, dka *m.* Weißbart *m.*; —bradý *adj.* weißbärtig; —brký *adj.* weißkielig; —čelý *adj.* weißstirnig; —dně *adv.* taghell, bei hellichtem Tage; —dřevo *n.*, —drv, u *m.* Weißholz *n. Leucadendron*; —duška *f.* Silberfuchs *m.*; —fousek, ska *m.* Weißbart *m.*; —hlavec, vce, —hlávek, vka *m.* Weißkopf *m.*; —hlávka *f.* eine Weißköpfige; *pol.* eine Schöne; —hlavý *adj.* weißköpfig; —houbek, bka *m.* Weißmaul *n.*; —hřbítek, tka, —hřib, a *m.* Weißkehlchen *n.*, Steinschmätzer *m.* (Vogel) *Saxicola oenanthe*; —hrdlý *adj.* weißkehlig.
běloch, a *m.* ein Weißer (ethnogr.); —yně *f.*, běloška *f.* eine Weiße.
bělo-chlupý *adj.* weißhaarig; —chvost, a *m.* Adlerbussard *m. Falco apivorus*; —kam, u *m.* Granulith *m.* (Stein); —korý *adj.* weißrindig; —kost, ti *f.* Elfenbein *n.*; —kožec, žce *m.* (*germ.*) Weißgerber jirchář; —krevnost *f.* Leukämie *f.*; —křídlý *adj.* weißgeflügelt; —krušec, šce *m.* Weißkupfer *n.*; —květý *adj.* weißblütig; —lesklý *adj.* glänzendweiß; —leštěnec, nce *m.* Silberfahlerz *n.*; —lící *adj.* weißwangig; —list, u *m.* Filzkraut *n.*, Feldkatze *f. Filago*; b. hvězdity (hvězdobýl, protěž alpská) Edelweiß *n. Filago* (*Gnaphalium*) *Leontopodium*; —ň *m.* Weißfichtmmel *m.*; —ohý *adj.* weißfüßig; —noska *m. et f.* Weißschnabel *m.*; —očka *f.* Elbling *m.*, Weißelven *m.* (Wein); —oký *adj.* weißäugig; —pěný *adj.* weißschäumig; —pestrý *adj.* weißgesprenkelt; —ramený *adj.* weißarmig; —řaska *f.* Flimmerterchen *n.*; —řit, i *f. et* b., a *m.*, —řitka *f.*, —řitek, tka *m.* (Vogel) *v.* bělořitý;

—rouchý *adj.* weiß gekleidet; —rouný *adj.* weißvließig; —ručka *f.* weibliche Frauensperson; —ruký *adj.* weißhändig; —sivák, a *m.* Eisenschimmel *m.* (Pferd); —sivý *adj.* eisenfarbig; —skvělý, —skvoucí *adj.* glänzend weiß.

bělosť *f.* die Weiße; das Weiße.

bělo-stěný *adj.* weißwändig; —stný *adj.* schön weiß; —strom, u *m.* Weißbaum *m. v.* bělodrv.

běloš, e *m.* weißer Stein; —ka *f.* eine Weiße *v.* bělochyně.

bělot-a *f. v.* bělost; —ec, tce *m.* Weißantimonerz *n.*; —ina *f.* Leucin *n.*

bělo-tok, u *m.* weißer Fluß; Leukorrhöe *f.*; —toký *adj.* mit weißem Fluß behaftet; —trn, u *m.* Kugeldistel *f.* *Echinops.*

běl-oučký, —ounký *adj.* schön weiß; —ouš, e, —oušek, ška *m.* Breitling *m.*, Weißling *m.* (Fisch); 2. Eisenschimmel *m.* (Pferd); 3. fig. Weißling *m.* (Silbermünze).

bělovatý *adj. v.* kbelovatý.

bělo-vatý *adj.* weißlich *v.* bělavý; —vitý *adj.* spintartig; —vlas, u *m.* *Leucopogon* (bot.); —vlásek, ska *m.* Weißhaar *n.*; —vlasý *adj.* weißhaarig; —zářka *f.* Graslilie *f.*, Zaunlilie *f.* *Anthericum*; —zelený *adj.* weißgrün; —zor, a *m.* Weißfalk *m.*, Geierfalk *m.* *Hierofalco*; —zoubek, bka, —zub, a *m.*, —zubka *m.* Weißzahn *m.*; —zrný *adj.* weißkörnig; —zubý *adj.* weißzähnig.

bělpuch, u *m.* [*něm.* Fellbeuche] *st.* Pergament *n.*; —ový *adj.* Pergament-.

bělúcí *adj. st. v.* běloučký.

běluha *f.* Hausen *m.* (Fisch) *v.* vyza.

bělucha *f.* weiße Kuh; weiße Ziege.

běluše *f. sl.* weiße Heiratskolatschen.

belveder, u *m.* Belvedere *n.*

bělý (bielý) *adj. st. v.* bílý.

belzebub, a *m.* (bibl.) Beelzebub *m.* (Höllenfürst *m.*).

benátky *pl. f.* Lagunen; Sumpfwasser *n.*

bend-a, *m.*, —il, a *m.* Luderer *m.*; —iti ludern.

benedikt, u *m.* Benediktenkraut *n.*; —in, a *m.* ein Benediktiner (Mönch); —inka *f.* Benediktinerin *f.*; 2. Benediktinerlikör *m.*, Benediktine *f.*

benefic-e *f.* Benefiz *n.* (fr. *benefice*), Benefizvorstellung *f.* (eines Schauspielers); —iát, a *m.* Benefiziat *m.* (Kirchenpfründner).

bengál, u *m.*, —ský oheň bengalisches Feuer.

benzin, u *m.* Benzin *n.*; —ový motor Benzinmotor *m.*

benz-oe *n.* Benzoe *n.* (*f.*); —ol, u *m.* Benzol *n.*; —ovany *pl. m.* benzoesaure Salze *pl.*; —ovník, u *m.*, —ový strom Benzoebaum *m.* *Styrax Benzoin* Storaxbaum *m.*: 2. *Laurus Benzoe* Benzoelorbeer *m.*; —oyl, a *m.* Benzoyl *n.*

bér, u *st.* bru *m.* Fench *m.*

bera *f.* (poet.) Schaf *n. v.* beruška.

beran, a *m.* Schafbock *m.*, Widder *m.*; fig. Lammelbruder *m.*; b., u Sturmbock *m.*; Pfahlramme, Rammmaschine *f.*; Rammwerk, Schlagwerk *n.*, Pfahlschlagwerk *n.*; Rammfloß *m.*; Rammbock, Rammblock *m.*; Gallischlägel *m.*; (Mühl.) Klöppel *m.*; Stößel *m.*, Schützenstößel *m.*; (mont.) Krümmling *m.*; Zirkelstück *n.* (b. Erdbohrer); (mech.) Pumpenschwengel *m.*; einfallende Klinke (b. Weber); —ář *m.* Widderhirt *m.*

beránče, ete *n.* Lämmchen *n.*; —čí *adj.* Lamm-; —čina *f.* Lammfell *n.*

beranec, nce *m.* Lamm *n.*; 2. spitziger Wegerich; 3. *Aspidium Baranez* (bot.); 4. Lämmerschweif *m.* (Wein); 5. (mont.) Hund *m.*

beránek, nka *m.* Bocksklamm *n.*; Stärklamm *n.*; 2. Wollvlies *m.*; 3. Handramme *f.*; 4. Handbock *m.*; 5. b. boží *Agnus Dei* geweihte Hostie; 6. *pl.* —ky Lämmerfalle; 7. Kätzchen an den Bäumen *amentum* (*v.* jehněda, kočičky, beruška); 8. Flockengewölke *n.*, Lämmerwolken *pl.*

beran-ění *n.* Rammen *n.*; —í *adj.* Schafbock-, Widder-; b. mlýn Pfahlmühle *f.*; b. jazyk spitziger Wegerich *Plantago lanceolata* (bot.); b. růžky (samorostlík) Christophskraut *n.* *Actaea*; —ice *f.* Mutterschaf *n.*; 2. Schafbockshaut *f.*; 3. Mütze aus Schafsfellen; 4. *pl.* Beinkleider aus Schafshaut; —icí stroj, —idlo *n.* Ramme *f.*, Rammmaschine *f.*; Rammwerk, Schlagwerk *n.*; —ík, u *m.* eingerammter Pfahl; b., a Pfahlschlägel, Rammler *m.*; —ina *f.* Schöpsenfleisch *n.*; —iti (-ím, *imp.* beraň!) něco rammen, pilotieren; mit dem Rammbock einschlagen; 2. trotzen.

beránkový *adj.* Lamm-. [tier *n.*

beranorožek, žka *m.* (muflon) Mufflo-

beranov-itý *adj.* widderartig; —ý *adj.* Widder-; b. stroj *v.* beranidlo.

bérce *n.* (*it. berza*) Schienbein *n.*

berce *m.* Nehmer *m.*; 2. *lp* berník *m.*, výběrčí *m.* Steuereinnehmer *m.*

berdo si dáti *vulgo* sich gütlich tun, sich einen lustigen Tag machen.

berek, bérek, rku *m.* Stich *m.* (im Kartenspiel).

bergamot-a, —ka *f.* Bergamotte *f.* (Birne).

berchati se (-ám se) *v.* belhati se.

berka *m. v.* berce.

bérka *f. v.* běrek.

berkan, u *m.* Berkan *m.* (härener Zeug).

berkovec, vce *m.* (*rus.* váha = 10 pudů) Berkowetz *m.* (= 10 Pud).

berla (*gen. pl.* berel), —e (*gen. pl.* —í) *f.* Stock *m.*, Stange *f.*; Stab *m.*; b. pastýřská Hirtenstab *m.*; b. biskupská Bischofsstab *m.*; b. maršálská Marschallstab *m.*; b. královská Zepter (Szepter) *n.* (*m.*); fig. b. berrschaftliche Macht; b. Krücke *f.* (mit einem Griff); *v.* berlík; choditi o berlách, o —ích auf Krücken gehen.

berl-ice, —ička *f.* kleine Krücke; 2. Krücke am Streicheisen b. Gerber; 3. Krückstock *m.*; —ík, u *m.* Sensengriff *m.*

berlinka *f.* Berline *f.* (Kutsche); 2. b., berlinská modř Berlinerblau *n.*

berlo-noš, e *m.* Stabträger *m.*; Zepterträger (Szepter.....) *m.*; —vládce *m.* Zepterführer *m.*; —vládný *adj.* zepterführend.

bern-a *f.* Steueramt *n.*; —ě *f.* Steuer *f.*, Landessteuer *f.*; 2. *v.* berna; —é, ého *n.* Steuer *f.*; *v.* berně.
berneška *f.* (husa) *v.* brneška.
bern-í *adj.* Steuer-; b. úřad Steueramt *n.*; b. správa Steuerverwaltung *f.*; —í, ího *m.* Steuereinnehmer *m.*, Steueramtmann *m.*; —ice *f.* Steuereinnehmerin *f.*; 2. Steuerhaus *n.*; Verzehrungssteuer-Amtsgebäude *n.*; —ictví *n.* Steuerwesen *n.*; Steuergeschäft *n.*; —ičí *m.* Steuereinnehmer *m.*; Steueramtmann *m.*; —ičný *adj.* Steuer-; b. úřad Steueramt *n.*; —ík, a *m.* Steuereinnehmer *m.*; —ost *f.* Nehmsucht *f.*; 2. Annehmbarkeit *f.*; 3. Gangbarkeit des
berňový *adj. v.* berničný. [Geldes.
bern-ý *adj.* nehmsüchtig; 2. vielfassend; 3. annehmbar; —é peníze *pl.* Kurrentgeld *n.*
beroun, a *m.* Raubschiff *n.*, Kaper *m.*
beroušek, ška *m.* Lämmlein *n. v.*
bérový *adj.* Fench-. [beránek.
bertrám, u *m.* Bertram *m. Achillea*
beru *v.* bráti. [*ptarmica* (bot.).
berulka *f.* (bot.) Kätzchen *n. amentum* (jehněda, merulka *f.*).
berunka, beruška *f.* Lämmlein *n.*; 2. Kellerassel *f.*; 3. Marienkäfer *m.*; 4. *pl.* berušky Lämmerwolken; beruškovitý *adj.* asselartig. [Meergrünstein *m.*
beryl, u *m.* (drahokam) Beryll *m.*,
bés, a *m.* böser Geist, Dämon *m.*; b., u *m.* Hundswut *f. v.* běsnost.
besed-a *f.* Gespräch *n.*; 2. Unterhaltung *f.*; 3. geselliger Kreis; 4. Kasino *n.*, Ressource *f.*; Vergnügungslokale *n.*; měšťanská b., občanská b. Bürgerressource *f.*; taneční b. Reunion *f.*; Kränzchen *n.*; večerní b. Abendunterhaltung. Soiree *f.*; —ář *m.* Besucher einer Soiree; 2. Gesprächführer *m.*; —ště *n.* Unterhaltungsort *m.*; —iti *v.* besedovati; —ní *adj.* Unterhaltungs-, Kasino-, Reunions-; b. čtení unterhaltende Vorlesung; b. dům Vereinshaus *n.*; —nice *f.* Schmauserin *f.*; 2. Laubenstrauch *m. Pergularia*; 3. *sl.* Feuilleton *n.*; —ník, —ovník, a *m.* Mitglied einer Soiree; 2. Schmauser *m.*, Kumpan *m.*; b., u *m.* Unterhaltungsbuch, Deklamationsbuch *n.*; —ovati schmausen, wohlleben; b. s kým o čem mit jmd. konversieren, sich unterreden.
běsice *f.* Furie *f.*
besídk-a (*gen. pl.* besídek) *f.* Gartenhaus *n.*, Gartenlaube *f.*, Altan *m.*; 2. (mont.) Schemel, Schenkel, Stuhl *m.*; 3. (ilter.) Feuilleton *n.*; —ář *m.* Lustgärtner *m.* [—ivý *adj.* rasend.
běsiti dämonisch, rasend machen;
beskyd, u *m. v.* bezkyd; —ec, dce *m.* Beskyder (Wiener) Sandstein.
běsn-ěti besessen sein, wütend werden; —ík, a *m.* ein vom Teufel Besessener; —iti wütend machen; 2. wüten; —ost, —ota *f.* Wut *f.*, Raserei *f.*; —ovati se *crk.* vom Dämon besessen werden; rasen, wüten; wahnsinnig sein; —ý *adj.* vom Dämon besessen; wütend; wahnsinnig.
běso-pudič, —vyhaněč *m.* Geisterbanner *m.*; —rodý *adj.* dämonerzeugt.
běsov-ský *adj.* teuflisch; —ství *n.* Besessenheit *f.*; Teufelei *f.*; —stvo *n. coll.*, —ština *f.* Teufelsbrut *f.*
best-iák, a *m. v.* bešťák; —ialita *f.* Bestialität *f.*; —iální *adj.* bestialisch.
bestie *f.* Bestie *f.* (potvora *f.*, netvor *m.* Untier *n.*). [ter war.
běše (bieše) *st.*: ty b. du warst; on b.
bešť-ácký, —anský, bestiánský *adj.* bestialisch; *v.* bestiální; —ák, a *m.* Bestie *f.* (v. Menschen).
bešah, u *m. sl.* Krankenzeruch *m.*
bešar, a *m. sl.* Vagabund *m.*
bešažný *adj. sl.* krank, siech.
betel, e *m. etf.* (pepř), —a *f.* Betel *m.*, Betelpfeffer *m. Piper Bette*; —ový list Betelblatt *n.*; —ové listí Betellaub *n.*
beton, u *m.* Beton *m.*, Steinmörtel, Grobmörtel *m.*; —ování *n.* Betongrundung *f.*; —ovati betonieren; —ový most Betonbrücke *f.*
bez, u *et* bzu *m.* Holunder (Holder) *m.*, Flieder *m. Sambucus*; b. černý *S. nigra*; b. červený, horní, lesní *S. racemosa*; b. turecký *n.* spanělský spanischer Flieder *m. Syringa*; (*v.* šeřík); b. růžový *v.* kalina.
bez *prp. c. gen.* ohne; b. (math.) *minus* weniger (—); šest b. dvou sechs weniger zwei; bez sebe außer sich; bez prodlení, bez meškání, b. odkladu, b. průtahu unverzüglich, sogleich, alsobald, ungesäumt, ohne weiteres; b. toho ohnedies; bezmála (*adv.*) fast, beinahe, schier; bezpochyby *v.* nepochybně; b. dluhů schuldenlos, schuldenfrei; beze jmena namenlos; beze cti ehrlos; beze lsti arglos, untrüglich; beze všeho ohne alles; ohne weiteres.
bez-barevný *adj.* farblos; —bludný *adj.* irrtumlos; —boký *adj.* ohne Seiten; hohlseitig; —bolestný, —bolný *adj.* (bez bolesti) schmerzlos; —bolí, —bolestí *n.* Analgesie *f.*, Schmerzlosigkeit *f.*
bezbož-enství, —í *n.* Atheismus *m.*; —ně *adv.* gottlos; —nice *f.* eine Gottlose, Ruchlose; —nictví *n. v.* bezbožnost; —ničiti ein ruchloses Leben führen; —ník, a *m.* Gottloser, Ruchloser; —nost, ti *f.* Gottlosigkeit *f.*, Ruchlosigkeit *f.*; —ný *adj.* gottlos, ruchlos.
bez-bradec, dce *m.* ein Unbärtiger —bradý *adj.* bartlos, ohne Kinn; —branný *adj.* wehrlos; unbewaffnet; (bot.) unbewehrt; —břehý *adj.* uferlos; —břichý *adj.* bauchlos; dünnbäuchig; —buří *n.* Sturmlosigkeit *f.*; —bydlí *n.* Wohnungslosigkeit *f.*; Exil *n.*; —bylinný *adj.* pflanzenlos; —bytný *adj.* unterstandslos; obdachlos; 2. wesenlos; —cennost *f.* Wertlosigkeit *f.*; —cenný (—cený) *adj.* wertlos; 2. fig. spottwohlfeil; 3. äußerst kostbar, unschätzbar; —cestí *n.* Unweg (*pl.* -e) *m.*, ein ungangbarer Weg; —cestný *adj.* unwegsam, ungangbar; —cit, u *m.*, —citi *n.*, —citnost, ti *f.* Gefühllosigkeit, Apathie

f.; —citný *adj.* gefühllos; —cudný *adj. v.* necudný; —časý *adj.* zeitlos; —čelník, a, —čelec, lce *m.* ein Unverschämter, Schamloser; —čelý, —čelný *adj* schamlos; —čestí *n.*, bezectnost *f.* Ehrlosigkeit *f.*; —čestný *adj.* (bezectný) ehrlos; —činný *adj.* tatlos, untätig: unwirksam; —číslný *adj.* unzählbar; —čisný *adj.* unfruchtbar; —dectví *n. vn.*

bezděč, i *f.*, —í *n.*, —nost, ti *f.* Unwillkürlichkeit *f.*; —jší koho k čemu jmd. zu etw. zwingen; —ně *adv. v.* bezděky; —ný *adj.* unwillkürlich, spontan; ur willig, ungern.

bez-dech u *m.*, —dechost, ti *f.* Atemlosigkeit *f.*; —dechý *adj.* atemlos; —děk, u *m.* Unwilligkeit, Unliebheit *f.*; b., —děky *adv.* unwillkürlich, unwillig, ungern, wider Willen; —dělí *n.* Muße *f.*; Müßiggang *m.*; —dělný *adj.* geschäftslos; 2. unteilbar; —denný *adj.* taglos; 2. *v.* bezedný; —deští *n.* Dürre *f.*, Regenmangel *m.*; —deštný *adj.* (bez deště) regenlos, regenfrei.

bezdět-ectví *n. v.* bezdětství; —ek, tka *m.* ein Kinderloser; —nost, ti *f.*, —í *n.*, —ství *n.* Kinderlosigkeit *f.*; —ný *adj.* kinderlos.

bez-dílný *adj.* teillos; unteilbar; —dlužný *adj.* schuldenlos, schuldenfrei; —dna *f.*, —dno *n.*, bezední *n.* Abgrund *m.*

bezdom-ec, mce, —ek, mka *m.* ein Hauslöser, Unangesessener; —oveo, vce *m.* ein Heimatsloser; —ovský *adj.* heimatlos; —ý *adj.* bauslos, unangesessen.

bez-drak (pestrák), u *m. st.* Achat *m.*; —drvý *adj.* bolzlos; —duchý, —dušný *adj.* leblos, geistlos; —důkaznost *f.* Beweislosigkeit *f.*; —duší *n.* Seelenlosigkeit, Leblosigkeit, Entseelung *f.*; —dušný *adj.* seelenlos, atemlos; -é tělo entseelter Körper; —důvodný *adj.* grundlos; —dymný *adj.* (b. prach) rauchlos (Pulver).

beze *prp.* (vor mehren Konsonanten: beze cti, beze lsti) *v.* bez.

bezect-iti (znectiti) koho entehren, schänden; —ně *adv.* ehrlos; —ník, a *m.* ein Ehrloser; —nost *f.* Ehrlosigkeit *f.*, Infamie *f.*; —ný *adj.* (*adv.* -ně) ehrlos, infam; abscheulich.

bezedn-ik, a *m.* ein Bodenloser; Freffer *n.*; —ost, ti *f.*, —í *n.*, —o *n.*, Bodenlosigkeit *f.*; Abgrund *m.*; —ý (*st.* —ivý) *adj.* bodenlos; fig. ungenügsam.

bezejmen-ec, nce *m.* Anonymus *m.*, ein Namenloser; fig. ein Unberühmter; —í *n.*, —ství *n.*, —ost, ti *f.* Namenlosigkeit, Anonymität *f.*; 2. Unberühmtheit *f.*; —ý (-ný) *adj.* namenlos, anonym.

bezelst-í *n.*, —nost *f.* Arglosigkeit, Redlichkeit *f.*; —ně *adv.* arglos; —ník, a *m.* ein Redlicher, Aufrichtiger; —ný *adj.* arglos, untrüglich, redlich, offenherzig; ohne List; ohne Falsch; unverfälscht.

beze-mzdník, a *m.* ein Unbelohnter, ein Unbezahlter; —mzdný *adj.* unbelohnt, unbezahlt; —slovci *pl. m.* die Wortlosen (Sekte); —smyslník, a *m.* ein Sinnloser; —smyslný *adj.* sinnlos; unsinnig; —snost *f.* Schlaflosigkeit *f.*, Agrypnie *f.*, Insomnie *f.*; —sný *adj.* schlaflos, traumlos; —sponný *adj.* ohne Bindewort; —sporný *adj.* unstreitig, unbestritten; —slinci *pl. m.*, —stinní (geogr.) *Ascii*; —stopý *adj.* spurlos; —straný *adj.* parteilos; —strastí *n.* Leidenlosigkeit *f.*; —škodenství, —škodí *n.* Schadloshaltung, Entschädigung *f.*; —škodný *adj.* schadlos; —vzdušný *adj.* luftleer; —zraký *adj.* gesichtslos; beze žertu Spaß beiseite.

bez-hlasí *n.* Klanglosigkeit *f.*; Stummheit *f.*; —hlasí *n.*, —hlasnost, ti *f.* Aphonie *f.*; Stimmlosigkeit *f.*; —hlasný *adj.* stimmlos; —hlavec, vce *m.* ein Kopflöser; Dummer; *pl.* —hlavci *Acephala* (zool.); —hlaví *n.*, —hlavost, ti *f.* Kopflosigkeit *f.*; —hlavý *adj.* kopflos; —hluký *adj.* geräuschlos, lärmlos; —hmotný *adj.* immateriell; —hnězí *n.*, —hnězvost, ti *f.* Zornlosigkeit *f.*; —hnězný *adj.* zornlos; —hrdlí *n.*: o něčí b. státi jmd. nach dem Leben trachten; úklady o b. snovati dem Leben nachstellen; *v.* bezživotí; —hrdlý *adj.* halslos, enthalset; fig. feuflos; —hříšný *adj.* sündenlos; —hřivý *adj.* mähnenlos; —hrotý *adj.* spitzlos; —hvězdný *adj.* sternenlos; —chlebný *adj.* brotlos, nahrungslos; fig. unfruchtbar; —choutka *m. et f.* Kostverächter; -ín; —chutenství, —chutí *n.* Appetitlosigkeit *f.*; —chutný *adj.* geschmacklos; appetitlos; —chybný *adj.* fehlerfrei, fehlerlos.

bezin a *f.* Holunderstrauch *m.*; —ka (*gen. pl.* —ek) *f.* Holunderbeere *f.*

bez-jadrý *adj.* kernlos; —jazyký, —jazyčný *adj.* zungenlos; 2. sprachlos; —jestotnost *f.* Wesenlosigkeit *f.*; —jmený *adj. v.* bezejmenný; —kalhotník, a, —kalhotka *m.* Sansculotte *m.* (in Frankreich), ein Hosenloser; —kališný *adj.* (bot.) kelchlos, ohne Kelch; —kelný *adj.* ohne Hauzähne; 2. keimlos; —klasý *adj.* ährenlos; —kloubý *adj.* ohne Gelenke; —kolenec, nce *m.* Steifhalm *m. Molinia* (tráva); —kolený, —kolénký *adj.* knielos; knotenlos; —konečný *adj.* (nekonečný) endlos; b. provaz (mech.) das Seil ohne Ende; b. řemen (mech.) der Riemen ohne Ende, Treibriemen, Laufriemen *m.*; —kořený *adj.* wurzellos; —koruný *adj.* kronenlos; —korý *adj.* rindenlos; —kost, a *m.* fig. Weichling *m.*; —kostí *n.* Knochenlosigkeit *f.*; —kostný *adj.* knochenlos; weichlich; —kotvý *adj.* ankerlos; —krajný *adj.* randlos; —králí (—královí, —králství) *n.* Interregnum *n.*, Zwischenreich *n.*; —krejtka *f.* Milchnapf *m.*; —krevnost *f.*, —krví *n.* Blutlosigkeit *f.*, Anämie *f.*; —krevný *adj.* blutlos; —křídlý *adj.* flügellos; —krmý *adj.* futterlos; —kvasí *n.* Ungesäuertheit *f.*; —kvasný *adj.* ungesäuert; —kyčli *n.* Rückendarre *f.*

bezkyd, u *m.*, —a *f.*, —i *n.* gesträuchloser Bergabhang, Alp *f.*

bez-ladný *adj.* ungeordnet; —lesí *n.* Waldlosigkeit *f.*; —lesklý *adj.* glanzlos; matt; —lesý *adj.* waldlos; —lidí *n.*, —lidnost *f.* Entvölkerung *f.*, Mangel an Population; —list, u *m.* Meerträubel *n. Ephedra* (bot.); —lišták, u *m.* blattloser Baum; —listka *f.* Binsennelke *f.*; Schuppenwurz *f.*, Zahnwurz *f.*; —listý *adj.* blätterlos; —lupený *adj.* laublos, blätterlos; —luský *adj.* schotenlos.

bezmála *adv.* fast, beinahe, schier.

bez-manželský *adj.* ehelos; —manželství *n.* Ehelosigkeit *f.*, Cölibat *m.*; —masý *adj.* fleischlos; —matčí *n.*, —matkost, ti *f.*, osiřelost (včel) Mutterlosigkeit *f.* (der Bienen); —matký *adj.* mutterlos; weiselllos (osiřelý); —měný *adj.* unveränderlich; —měří *n.*, —měrnost *f.* Übermaß *n.*, Unermeßlichkeit *f.*; —měrný *adj.* maßlos, unermeßlich; —městý stadtlos; —mezný *adj.* grenzenlos; —mízý *adj.* saftlos; —mléčí *n.*, mléčnost, ti *f.* (med.) Agalaktie *f*, Milchmangel *m.*; —mluví *n.*, —mluvnost *f.* Sprachlosigkeit *f.*; Stillschweigen *n.*; —mluvný *adj.* sprachlos; —mocenství *n.* Machtlosigkeit *f.*; —mocný *adj.* machtlos; —mozký *adj.* hirnlos; dumm; —mračný *adj.* gewölklos, wolkenlos; —mravitý, —mravý *adj.* sittenlos; —mužka, —mužkyně *f.* eine Ehelose, Mannlose *f.*; —mužství *n.* Mannlosigkeit *f.*; —nadějnost *f.* Hoffnungslosigkeit *f.*; —nadějný *adj.* hoffnungslos; —nohý *adj.* ohne Füße; —noska *m.* (*et f.*) ein Nasenloser; —nosý *adj.* ohne Nase; —nožec, žce, —nožka *m.* ein Beinloser (der keine Füß hat).

bezoar, u *m.* Bezoar *m.*, Bezoarstein *m.*; b. sloní Elephantenstein *m.*; —ový kořen Bezoarwurzel *f.*

bez-obalka *f. Trinia* (bot.); —obalný *adj.*, —obalu *adv.* ohne Hülle; 2. unumwunden; —oblačný *adj.* wolkenleer, wolkenlos; —obranný *adj.* schutzlos; —obrazí *n.* Unförmlichkeit, Häßlichkeit *f.*; —obraziti unförmlich machen, entstellen; —ocasý *adj.* schwanzlos; b. kůň Stutzschwanz *m.*; —očec, čce *m.* ein Augenloser; —očivec, vce *m. sl.* ein Unverschämter; —očivý *sl.* unverschämt; —odporný *adj.* unweigerlich; 2. unleugbar, unbestreitbar, unstrittig; 3. widerstandslos; 4. unangefochten; —ohlednost *f.* Rücksichtslosigkeit *f.*; —ohledný *adj.* rücksichtslos; —ohniště, štka *m.* ein Obdachloser, Landstreicher *m.*; —ochranný *adj.* schutzlos; —oký *adj.* augenlos; —oružný *adj.* waffenlos; —osiný *adj.* grannenlos; —osobný *adj.* unpersönlich; —ostný *adj.* stachellos; —ostrožka *f.* Knabenkraut *n.*, Dbuiporn *m. Aceras v.* bezrožka; —ostrožný *adj.* spornlos; —ouprávně *adv.* widerrechtlich.

bezov-i *n. coll.* Holunderbäume, Holundergesträuch *n.*; —ice *f.* Holunderwasser *n.*; —ina *f.* Holunderholz *n.*; Holundersubstanz *f.*; Holunderblätterwasser *n.*; Medullin *n.*; —ště *n.* Holunderfeld *n.*; —itý *adj.* holunderartig; —ka *f.* Fliedergebüsch *n.*; (*v Praze*) Fliedermühle *f.*; —ý *adj.* Holunder-; b. květ Holunderblüte *f.*

bezovocný *adj.* fruchtlos, obstlos.

bezpamět-i *n.*, —nost, ti *f.* Amnesie *f.*, Gedächtnisschwäche *f.*, Gedächtnismangel *m.*, Besinnungslosigkeit, Vergeßlichkeit *f.*; —ný *adj.* ohne Gedächtnis; 2. besinnungslos.

bez-pasý *adj.* gürtellos; 2. paßlos; —páteřný wirbellos.

bezpeč (bez peč) *adv.* ohne Sorgen; sorglos; *v.* péče; —enský *adj.* Sicherheits-; -á služba Sicherheitsdienst *m.*; -á stráž Sicherheitswache *f.*; —enství, —í *n.* Sicherheit *f.*; sicheres Geleit; Sicherheitsleistung *f.*; Versicherung *f.*, Sicherstellung *f.*; sorgenloser Zustand; —iti (ub..., *imp.* bezpeč!) koho čím, před čím sicherstellen, sichern, versichern; b. se na koho, nač, čím sich auf jmd. verlassen; worauf rechnen; b. se čím sich sicher glauben; —livý *adj.* sorglos; —ně *adv.* sicher, sorglos; b. opatřiti koho jmd. in Verwahrung bringen od. nehmen; —něti sicher werden; —ník, a *m.* e. Sorgloser, Sicherer; —nost *f.* Sicherheit, Sorglosigkeit *f.*; pro b. aus Sicherheitsrücksichten; 2. Garantie *f.*; —nostní úřad Sicherheitsbehörde *f.*; —ný *adj.* něčím getrost, sorglos; b. před kým, před čím sicher (vor etw.); b. průvod sicheres Geleit; b. člověk verlässlicher Mensch; na —né místo přivésti in Sicherheit bringen; —na učiniti koho jmd. sicherstellen; in Verwahrung bringen, in Verwahrung nehmen; —ství *n.* (*st.*) *v.* bezpečenství, bezpečí.

bez-penězí *n.* Geldmangel *m.*; —peněžný *adj.* geldlos; —perák, a *m.*, —peřátko *n.* unbefiederter Vogel; —pich, a *m.* Kirrbahn *m.*; —písmec, semce *m.*, *pl.* —písemci Analphabete *m.*; —platný *adj.* (-ně *adv.*) unentgeltlich; kostenfrei; gratis; —plemenný *adj.* ohne Familie; —plodí *n.*, —plodnost, ti *f.* Unfruchtbarkeit *f.*; —plodný *adj.* unfruchtbar; —početný *adj.* unzählig; —počtukrát *adv.* unzählige Male; —podstatný *adj.* wesenlos *v.* nepodstatný; —pohlaví *n.* Geschlechtslosigkeit *f.*; —pochybný *adj. v.* nepochybný.

bezpochyby zweifelsohne (oh. Zweifel); vielleicht; wahrscheinlich; ungefähr.

bez-poskvrnný *adj.* unbefleckt; —postředční, —postřední *adj.* unmittelbar *v.* bezprostřední; —potřební, bez potřeby *adv.* unnötig; —povahost *f.* Charakterlosigkeit *f.*; —právce *m.* der Unrecht tut; —pravý, —právní *n.* Widerrechtlichkeit *f.*; Unfug *m.*, Unrecht *n.*; —pravidelný *adj.* regellos; —právně *adv.* unrechtmäßig; —právník, a *m. v.* bezpráwce; —právnost *f. n.* bezpraví; —právný *adj.* rechtlos, widerrechtlich; unrechtmäßig; —přímný *adj. st. v.* bezpřímný; —příčinný *adj.* ohne Ursache; —příkladný *adj.* beispiellos; —přímnina *f.* Synkope *f.* (Kht.); —přím-

nost *f.* *st.* Übermaß *n.*; —přímný *adj.* *st.* sehr groß; übermäßig; —přízvučnost *f.* (grm.) Atonie *f.*; —proměnný *adj.* unveränderlich; —prospěšný *adj.* ohne Fortschritte, fortgangslos; fig. fruchtlos; —prostřední, —prostředečný *adj.* unmittelbar; —prstý fingerlos; —radec, dce *m.* (Miner.) Anorthit *m.*; —radí *n.*, —radnost *f.* Ratlosigkeit *f.*; —radný *adj.* ratlos; —radostný *adj.* (bez radosti) freudenlos; —rázný *adj.* charakterlos; —rodí *n.* Mangel an Verwandten; —rodinný *adj.* familienlos; —rodný *adj.* ohne Verwandte; —rohý *adj.* hornlos, ohne Hörner; —roký *adj.* terminlos; —rounec, nce *m.* Eierbalgling *m.* *Polyangium* (bot.).

bezrozdílný *adj.* (bezrozdílu *adv.*) ohne Unterschied; unterschiedlos; 2. b., nerozdílný unteilbar, untrennbar.

bezrozsudný *adj.* ohne Urteilskraft.

bezrozum, u *m.* (nerozum), —í *n.*, —nost, ti *f.* Vernunftlosigkeit *f.*; Unverstand *m.*; —nik, a *m.* ein Unvernünftiger; —ný *adj.* vernunftlos, unvernünftig; unverständig.

bezrozvážnost (nerozvážnost), ti *f.* Unüberlegtheit *f.* [(bot.).

bezrožka *f.* Ohnhorn *m.* *Aceras*

bez-ručec, čce, —ručka, —roučka, *m.* jmd. ohne Hand; 2. dem Alles aus den Händen fällt, ein Unbehilflicher; —rudný *adj.* erzleer, taub; —rukávý *adj.* ohne Ärmel; —ruký *adj.* handlos, händelos; fig. unbehilflich, ungeschickt; —semenný *adj.* samenlos; —senný *adj.* ohne Heu; 2. schlaflos (bezesný); —sílí *n.* Kraftlosigkeit *f.*; Entkräftung, Erschöpfung *f.*, Asthenie *f.* (med.); —skladný unharmonisch, formlos; —skutký tatlos, wertlos, untätig; —slaví, bezeslaví *n.* Ruhmlosigkeit *f.*; —sledý *adj.* spurlos; —slibný *adj.* ohne Gelübde; —sluchý *adj.* gehörlos; —slunný sonnenlos; —slzý *adj.* tränenlos; —smrtí *n.*, —smrtnost, ti *f.* Unsterblichkeit *f.*; —smrtný *adj.* unsterblich; —smyslný *adj.* sinnlos; b., nesmyslný unsinnig; —soudnost, ti *f.* Mangel an Urteilskraft; —soudný *adj.* gerichtslos; 2. ohne Urteilskraft; —společný *adj.* ohne gesellige Verbindung; —spravi *n.*, nespráva *f.* Unordnung *f.*; —správný *adj.* *v.* unsprávný; —starostně *adv.*, —starostný *adj.* sorglos; —starostnost *f.* Sorglosigkeit *f.*; —stinný *adj.* schattenlos; —stopečný *adj.* stiellos; —stoudnost *f.* Schamlosigkeit *f.*; Unverschämtheit *f.*; —stoudný *adj.* schamlos, unverschämt; —strachý *adj.* furchtlos, herzhaft; —střední *adj.* ohne Mitte, ohne Mittelpunkt; —stromý *adj.* baumlos; —struný *adj.* saitenlos; —stydnost, —studost, ti *f.*, —studí *n.* *v.* bezstoudnost; —stydný, —studý *adj.* *v.* bezstoudný; —suký *adj.* knotenlos; —svědomí *n.* Gewissenlosigkeit *f.*; —svědomý *adj.* gewissenlos; —světlý *adj.* lichtlos; —šatý *adj.* kleiderlos; —škodí *n.*, —škodnost, ti *f.* Schadlosigkeit *f.*; —škodný *adj.* schadlos; —šlavnost *f.* Saftlosigkeit *f.*; —šťavný *adj.* saftlos; —tak *adv.* (*germ.*) ohnedies; —tělý *adj.* körperlos, unkörperlich; —trestnost *f.* Straflosigkeit *f.*; —trestný *adj.* straflos; —tvárí *n.*, —tvárnost, ti *f.* Amorphie *f.*; Amorphismus *m.*; —tvarý, —tvárný *adj.* formlos, amorphisch; b. nerost amorpher Mineral; —účelnost *f.* Zwecklosigkeit *f.*; —účelný *adj.* zwecklos; —údý *adj.* gliederlos; —úhonnost *f.* Unbescholtenheit *f.*; —úhonný *adj.* unbescholten; unsträflich; makellos; —úchranný *adj.* unvermeidlich; —uchý *adj.* ohrenlos.

bezum-ec, mce, —ník, a *m.* ein unvernünftiger Mensch; Idiot *m.*; —í *n.*, —nost, ti *f.* Unverstand *m.*, Vernunftlosigkeit *f.*; —ný, —ý *adj.* unvernünftig.

bez-úmyslný *adj.* absichtslos; —úřadí *n.* Amtslosigkeit *f.*; 2. Amtsferien *pl.*; —úřadý *adj.* amtlos; —úspěšný fortgangslos, erfolglos; —ústrojí *n.* Organlosigkeit *f.*; —ústrojný *adj.* anorganisch; —ušec, šce *m.*, —uška *m.* e. Ohrenloser; —útěšný *adj.* untröstlich; —úvahý *adj.* unbedachtsam; —uzdný *adj.* zügellos; -ost -igkeit; —uzlice *f.* *v.* bezkolenec; —užitečný *adj.* nutzlos, unnütz; —vadnost, ti *f.* Anstandslosigkeit; Makellosigkeit *f.*; —vadný *adj.* makellos, tadellos, tadelfrei; ohne Gebrechen; ohne Anstand, anstandslos; unbedenklich; —válý *adj.* unwichtig; —vášnivost *f.* (netečnost) Apathie *f.*; —vědomec, mce *m.* ein Bewußtloser, Unbewußter; —vědomí *n.* Bewußtlosigkeit, Lipothymie *f.*; —vědomý *adj.* bewußtlos, sinnlos; unbewußt; —věný, —věnný *adj.* ohne Mitgift; —věrec, rce *m.* ein Ungläubiger; Konfessionsloser *m.*; —věří *n.*, nevěra *f.* Unglaube *m.*, Glaubensmangel *m.*; —věrství *n.* Konfessionslosigkeit *f.*; —věrý *adj.* ohne Glauben; konfessionslos; —větevný *adj.* astlos; —větří *n.* Windstille *f.*, Kalme, *f.*; —větrý *adj.* windstill, ohne Wind; —viní *n.* Schuldlosigkeit *f.*; —viný, —vinný *adj.* schuldlos; 2. ohne Wein.

bezvlád-í (bezvladí) *n.* Anarchie *f.*; 2. Unbeweglichkeit *f.* (eines Gliedes); —ník, a *m.* Anarchist *m.*; —nost *f.* Bewegungslosigkeit *f.* *Torpor*; 2. anarchischer Zustand, Anarchie *f.*; 3. (mech.) Trägheit *f.*; —ný *adj.* ohne Bewegung; regungslos; ohne Wirksamkeit; 2. anarchisch.

bez-vlahý *adj.* dürr, ohne Regen; —vlasí *n.* Haarlosigkeit *f.*; —vlasí *n.* Vaterlandslosigkeit *f.*; —vlasý *adj.* haarlos, ohne Haare, kahl; —vodec, dce *m.* Anhydrit *m.*, wasserfreier Gips; —vodí *n.* Wassermangel *m.*; —vodý, —vodný *adj.* wasserleer, wasserfrei, wasserlos.

bezvol-ně *adv.* unwillig; unwillkürlich *v.* bezděky; —ník, a *m.* *v.* nevolník; —nost *f.* *v.* bezděčnost; —ný *adj.* willenlos; 2. *v.* bezděčný.

bez-vonný *adj.* geruchlos; —vousý *adj.* bartlos, unbartig; —vrška *f.* (doubravník) Immenblatt *Melittis Me-*

liasophyllum (bot.); —výkazný *adj.* ausweislos; —výmluvný *adj.* unbedingt; 2. b. (—výjimečný) unerhaben; —výrazný *adj.* ausdruckslos; — výsledný *adj.* erfolglos; —významný *adj.* ausdruckslos; 2. bedeutungslos; —vzhledný *adj.* unansehnlich; *v.* bezohledný; —zákoní *n.*, —zákonnost, ti *f.* Gesetzlosigkeit *f.*; —zákonný *adj.* ungesetzlich; gesetzlos; —zásadný *adj.* grundsatzlos; —zásložný *adj.* verdienstlos; —závadný *adj.* ungehemmt, ungehindert; —závisti *n.* Neidlosigkeit *f.*; —závistný *adj.* neidlos; —zdraví *n.* Ungesundheit *f.*; —zemek, mka *m.* Jemand ohne Land; Jan B. Johann ohne Land (König von England); —změný *adj.* unveranderlich; —zraký *adj.* blind; —zrný *adj.* kernlos; —zubátko *n.* zahnloses Geschöpf (fig. der Wind); —zubec, bce *m.* ein Zahnloser; —zubka, —zubkyně *f.* eine Zahnlose; 2. junges Schaf; —zubý *adj.* zahnlos; —zvučný *adj.* klanglos; —žalý, žalostný *adj.* unbetrübt; —žebrý *adj.* rippenlos.

bezžen-ec *m.* ein Eheloser, Unverehelichter; —ství *n.* Ehelosigkeit *f.* (des Mannes), Zölibat *m*; —ý *adj.* (nežonatý) unverheiratet, ehelos, ledig (v. Manne).

bez-žertý *adj.* scherzlos; ernst, ernsthaft; —žilý ungeädert, aderlos; —životí *n.* Leblosigkeit *f.*; 2. Tötung, Entleibung *f.*; b. něčího hledati, o b. koho jednati, o něčí b. státi jdn. nach dem Leben trachten; *v.* bezhrdlí; —životný *adj.* leblos, unbelebt.

běž-ec, žce *m.* Läufer *m.*; *pl.* —ci Laufvögel *Cursores*; —ení *n.* Laufen *n.*; 2. Flucht *f.*; 3. Trab *m.* der Schafe; *v.* běh.

běžeti (běžím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* běž! *trsg.* běže, -íc) někam laufen; rennen; sich wohin wenden (v. Weg); rollen; fließen; b. (mont.) laufen, streichen, sich erstrecken; (mech.) umlaufen, umgeben; b. za někým, *st.* b. po kom einem nachlaufen; b. před kým (*st.* b. koho) vor jmd. fliehen; b. čeho *st.* vor etw. fliehen; —í tu o něho es handelt sich um ihn; —í tu o mou hlavu es gilt hier meinen Kopf.

běž-ící *adj.* laufend; strömend; —iště *n.* Laufbahn, Rennbahn *f.*; —itý *adj.* laufend; —kem, mo *adv.* im Lauf, im Laufschritt (Trab); flugs, eilends; —ně *adv.* geläufig; flüchtig; —nost *f.* Flüchtigkeit *f.*; 2. Gangbarkeit *f.* (der Münze); —ný *adj.* laufend; 2. flüchtig, kurz; 3. erfahren; 4. gewöhnlich, gebräuchlich, kurrent; 5. geläufig; 6. läufig (v. Tieren); b. a obvyklý gang und gebe; b. list, b. spis (leták) Pamphlet *n.*; b. účet *Conto corrente*; —né peníze Kurrentgeld *n.*

bib-álek, lka, —ek, a *m.* Trunkenbold

bibelka *m.* Bibelleser *m.* |*m.*

bibl-a *f. v.* bible; —ář, e *m.* Bibelleser *m.*, Bibelkenner *m.*; Bibelfreund *m.*, Bibelliebhaber *m.*

bible, e *f.* Bibel *f.*; —mil, *m.* Bibelfreund *m.*; —znalec, lce, —znatel, e *m. v.* biblář *m.*

bibl-ický *f. v.* bible; —ický *adj.* biblisch; -é příběhy, -á dějeprava biblische Geschichte; —ička *f.* kleine Bibel.

biblio-fil, a *m.* knihomil Bibliophil *m.*; —graf, a *m.*, knihopisec Bibliograph *m.*; —grafický *adj.*, knihopisný bibliographisch; —grafie *f.*, knihopis *m.* Bibliographie *f.*; —mán, a *m.*, knihomol Bibliomane *m.*

biblioteční *adj.* Bibliotheken-.

bibliotek-a (bibliotheka) *f.* Bibliothek *f.*; —ář *m.* Bibliothekar *m.*

biblista *m.* Bibelist *m.*

bici *aaj.* Schlag; b. hodiny Schlaguhr *f.*; b. stroj Schlagwerk *n.*; b. žíla *v.* tepna; b. větry *pl.* (mont.) die schlagenden Wetter, knallenden Wetter, das wilde Feuer, der feurige Schwaden, Knallgas, Knallluft *f.* [Pflug).

bicoun, u *m.* (*Beatson*) Exstirpator *m.*

bicykl, u *m.* Bizykle *n.*, Zweirad *n.*; —ista *m.* Bizyklist *m.*

bič, e *m.* Peitsche *f.*, Geißel *f.*; z—e flugs; fig. jako by —em mrskal (slehal) flink, geläufig; —ák, u *m. sl.* Einlegmesser *n.*; —ař *m.* Peitschenmacher *m.*

bičík, u *m.* (*dim.* bičíček, čku *m.*) kleine Peitsche, Reitpeitsche; 2. Klopfstöckel am Joche; 3. Stecken *m.* (b. Weber).

bičisko *n* große Peitsche.

bičiště *n.* Peitschenstiel *m.*

bičov-adlo *n.* Geißel *f.*; —aní *n.* das Geißeln, Peitschen; —ati koho (*acc.*) geißeln; peitschen; —ice *f.* Geißelstrauch *m.*; —ník, a *m.* Geißler; Geißelbruder *m. Flagellator*; —ný *adj.* Peitschen-; —á rána Peitschenhieb *m.*

bíd-a *f.* Elend *n.*, Not *f.*, Misere *f.*; Jammer *m.*; v —u upadnouti in Not verfallen; —u trpěti, —u snášeti Not leiden; —ou hynouti vor Elend vergehen.

bíd-áceti, —ačiti sich plagen, sich elend fortbringen; —ácký *adj.* elend; b. peníz Lumpengeld *n.*; —actví *n.* elendes Leben; —áctvo *n.* armes Volk; —ačka *f.* eine Elende; —ák, a *m.* ein Elender, ein Niederträchtiger *v.* bídník; bídas *m. v.* chuďas. [kleine Stange; Reitstange *f.*

bídél-ce *n.*, —ko *n.* Stänglein *n.*

bídel-ec, lce *m.* Stange *f.* (mech.); —né, ého *n.* (mont.) Geitängiteuer *f.*; —ník, u *m.* Stab *m.* im Weberstuhle; —ný *adj.* Stangen-.

bídn-ec, nce *m.* ein Elender; —í *n.*

bíditi *v.* bídniti. [notdürftiges Leben.

bídlák *v.* vidlák.

bídlen, u *m.* Stampfer, Stößel *m.*

bídlo (*gen. pl.* bídel) *n.* Stange *f.*; 2. fig. baumlanger Mensch; 3. (b. Web.) Lade *f.*; 4. b. cihlářské Kloben *m.*; 5. b. na vážkách Kloben *m.*; 6. (mech.) Pumpenstange, Zugstange, Kolbenstange, Stempelstange *f.*; 7. (b. Drechsl.) Rippe *f.*, Wippe *f.*

bídn-ě *adv.* elend; —ěti elend werden; —ice *f.* eine Elende; —ík, a *m.* ein Elender; —ití se (s) čím sich womit

quälen, sich plagen, seine Not haben; —ost, —ota *f.* Elend *n.*, Elendigkeit *f.*, elender Zustand; —ý *adj.* elend, jämmerlich; erbärmlich; niederträchtig; b. peníz Lumpengeld *n.* [Schiffsleuten].

bídozvěstný výstřel Notsignal *m.* (v.

bídýlko *n. v.* bídélko.

bídyplný *adj.* voll Elend.

bídný *adj. st. v.* bílý. **bieše** *v.* běše.

bij-ák, a *m.* Schlager *m.*; 2. Raufer *m.*, alter Haudegen; 3. Opferschlächter *m.*; b., u Klöpfel am Dreschflegel, Dreschwalze *f.*; 2. Stampfhammer *m.*; 3. Setzkolben *m.*; —ce, —ec, jce *m.* Schlager, Streiter, Kämpfer *m.*; —ec peněz Geldpräger, Münzer, Münzschläger *m.*

bika *f.*, chlupačka *f.* Feldflinse *f.*, Hainbinse *f. Luzula* (bot.).

bilanc-e *f.* Bilanz *f.*; —ování *n.* Bilanzierung *f.*; —ovati bilanzieren.

bílečný *adj. v.* bílkový.

bíle-dně *adv.* beim hellichten Tage; na —dni *v.* bílý den.

bíl-ek, lku *m.* Eiweiß *n. Albumen*; 2. das Weiße im Auge; 3. Blüte auf den Nägeln; —ení *n.* das Weißen, Bleichen; Weißigen, Tünchen.

bílet-a, —ka *f.* Billett *n.*; —ář *m.* Billetteur *m.*; —ářka *f.* Billetteurin *f.*, Billetteuse *f.* [bílek.

bíl-eti *v.* běleti; —í *n. st. v.* pod-

biliár (biljár), u *m.* Billard *n.*, kulečník. [Tüncher *m.*; —ka *f.* -in *f.*

bilič, e *m.* Weißer *m.*, Bleicher *m.*; **bílidlo** *n. v.* bělidlo.

billion, u *m.* Billion *f.*

bílit (-ím, *imp.* bíl, *st.* běl!) něco weißen, weiß machen; tünchen; weißigen; (b. plátno) bleichen; b. se weiß werden; sich bleichen; fig. sich unschuldig stellen,

bílka *f.* Bleiche *f.* [sich entschuldigen.

bílkov-atý *adj.* albuminös, eiweißhaltig; —ičnost *f.* Albuminosis, Albuminurie *f.*; —ina *f.* Eiweißstoff *m.*, Albumin *n.*; —ý *adj.* Eiweiß-.

bílo *adv.* weiß *v.* bělo.

bílý (*comp.* bělejší) *adj.* weiß; 2. fig. rein, unschuldig; 3. licht; b. den hellichter Tag; —á plet (krásná plet) das schöne Geschlecht; až do —ého rána bis zum frühen Morgen; —á cesta Milchstraße *f.* (am Himmel); černé na —ém Schwarz auf Weiß; na —e dni sonnenklar, klar wie der Tag. [Glocke).

bim-bam! *int.* kling-klang! (von der

biograf, a *m.* Lebensbeschreibung Biography *m.*; b., u *m.* Biograph *m. v.* kinematograf; —ický *adj.*, životopisný biographisch; —ie *f.*, životopis *m.* Biographie *f.*

bira *f. sl.* Gesellschaft *n.*; kurzwolliges Schaf; *srv.* bera. [Hasardspiel).

birbiš *m.* Biribi *n.* (it. *Biribisso*

birda, byrda *m.* Scherge *m.*, Büttel *m.* (*sr.* bičic).

birdě, ěte Bütteljunge *m.*

birdovna *f.* Bütteljunge *f.* [*n.*

biret, u *m.* Barett *n.*, Birkelkäppchen

bičic, e *m.* [fr. *sbirre*, it. *sbirro*] *m.* Büttel *m.*, Stadtknecht *m.*; —ký *adj.* Büttel-; —ovati ein Büttel sein; 2. schreien wie ein Büttel (sehr schreien); —tví *n.* Bütteldienst *m.*

bičička *f.* des Büttels Weib.

birka *f. sl. v.* bira, bera.

birkut, a *m.* Lämmergeier, Goldfalk *m.*

birle *f. v.* berle.

birmov-ací, —ační *adj.* Firm-; —anec, nce *m.* Firmling, Konfirmand *m.*; —ání *n.*, —ka *f.* Firmung *f.*, Konfirmation *f.*; —na *f.* Konfirmatorium, Firmhaus *n.*; —atel, e *m.* Firmbischof *m.*; —ati koho firmen.

biruza *f.* (*birjuza*) Wawellit *m.*

birynček, čku *m. sl.* Handfesseln *pl.*

biser, u *m.* (*crk.*) Perle *f.*; 2. *sl.* Maiblume *f. Convallaria v.* konvalinka; —ec, rce *m.* Zeolith *m.*

biskup, a *m.* Bischof *m.*; 2. Stelz (beim Federvieh); —čík, u *m.*, —čina *f.*, —ec, pce *m.* Bischof *m.* (Getränk); —í *adj. v.* biskupský; —ka *f.* Bischof *m.* (Getränk); —otravce *m.* Vergifter eines Bischofs; —ský *adj.* bischöflich, bistümlich; —ská berla Bischofstab *m.*; —ská čepice Bischofmütze, Mitra *f.*; —ství *n.* Bischofswürde *f.*; Bischofsamt *n.*; 2. Bistum *n.*

bison, a *m.* zubr, tur americký, hrbolatý Bison *m.*, Buckelochs *m.*

bisurman, a *m.* Türke *m.*, Mohamběše *v.* běše. [medaner *m.*

biškot, u *m. v.* piškot.

bit, u *m. sl.* Schlag *m.*; 2. b. *st.* (Beute) Teil *m.*; b., a, o geschlagen *v.* bitý; —é *n.* Schmerzengeld *n. v.* bolestné; —ec, tce (bijec, *m. st.* Schläger *m.*; Streiter *m.*; Kämpfer *m.*

bitel, e *m.* Schläger *m.*; 2. Münzer, Präger *m. v.* bitec; —nost, ti *f.* (bojechtivost) Kampflust *f.*; —ný *adj. st.* kampflustig (bojovný).

bitev-ní *adj.* Schlacht-; b. loď Schlachtschiff *n.*; b. řád Schlachtordnung *f.*; —nost *f.* Streitbarkeit, Kampfsucht, Kampflust *f.*; —ný *adj. st.* kriegerisch, kampflustig.

bíti (biju, eš, e, *imp.* bij, *treg.* bije, bijíc) koho něčím schlagen, prügeln; 2. pchen; 3. b. (ve hře) itechen (im Spiel); 4. b. peníze schlagen, prägen; 5. b. dobytek schlachten; 6. b. na poplach Lärm schlagen; b. na něco, někam auf etw. hinzielen; kam tím bije? was meint er damit? už na to bil er hat es schon im Sinne gehabt; to bije v oči, bijé do očí es ist augenfällig, evident, es springt (sticht) in die Augen; jako když hrom bije wie Donnerwetter; budeš bit (dostaneš biti) du wirst Schläge bekommen.

bití *n.* Schlagen *n.*, Prügeln *n.*; Prügel *m.*; Stoßen *n.*; b. peněz Münzschlag *m.*, Prägung *f.* des Geldes.

bitka (*gen. pl.* bitek) *f.* Schlägerei *f.*; 2. (mil.) Scharmützel *n.*, Gefecht *n.*

bitovati *st.* beuten die Beute verteilen; b. se oč, b. se čím *st.* die Beute unter sich teilen.

bituňk, u *m. st.* Verteilung der Beute; 2. *mor.* Schlachtbank *f.*

bitv-a *f.* (*gen. pl.* bitev) Schlacht *f.*; Treffen *n.*; 2. *st.* Rauferei *f.*; —u svésti (s někým) eine Schlacht liefern; —opis, u *m.* Gefechtbericht *m.*

bitý, á, é *adj.* geschlagen; b. (-á cesta, -á silnice) gebahnt, gemacht (Straße); (-é peníze) gepräzt (Münze); —é stříbro geschlagenes Silber, Blattsilber *n.*; —é zlato geschlagenes Gold, Blattgold *n.*

bívce *m. v.* bíjce, bítec.

bizar-ní *adj.* bizarr; —nost *f.* Bizarrerie *f.*

bíženství *n. st.* (obih) *st. v.* hojnost.

blabeň, bně *f. v.* blabuně, bublina.

blábol, —ení *n.* Faselei *f.*; —il, Faseler, Faselhans *m.*; —iti (-ím, *imp.* blabol!) faseln, lallen.

blab-oniti, —otati *v.* bláboliti; —ot, u *m.* das Schwatzen, Lallen. [bůlse *f.*

blabuně *f.* Wasserblase *f.*; 2. Samen-

blaf-al, a *m. v.* blafoun; —ati (-ám) schlabbern, gierig essen; 2. plaudern; —na *f.* Freßmaul *n.*; —oň *m.*, —oun, a *m.* Vielfraß *m.*, Freßmaul *n.*; 2. Plauderer *m.*; —oniti (*imp.* —oň) plaudern (*sr.* blaboniti). [*st. v.* blaho.

bláha *m.* ein simpler Mensch; b. *f.*

blahaplný *adj.* voll Seligkeit.

bláhati, blahati (-ám) někomu *sl.* jmd. segnen; b. něčím *sl.* selig sein.

blaho *n.* Heil *n.*, Wohl *n.*, Wohlfahrt *f.*; obecné b. Gemeinwohl *n.*; na b.! (na zdar!) Glück auf! b. *adv.* gut, wohl.

blaho-borný *adj.* glückzerstörend; —byt, u *m.* Wohlstand *m.*; —bytný glückselig, behaglich; —ost *f.* keit; —cit, u *m.* Wohlgefühl *n.*; seliges, behagliches Gefühl, Wohlbehagen *n.*; —citný *adj.* Behagen fühlend; —čestný *adj.* wohlehrbar, wohlehrsam; —čin, u *m.* Wohltat *f.*, Euerget *m.* (gr.); —činný *adj.* wohltätig; —dárce *m.* Beglücker *m.*; —dárně působiti wohltätig wirken; —dárný (—datný) *adj.* Wohl spendend, beglückend, beseligend, glückschaffend; —daf, ti *f.* Segen *m.*, Gnade *f.* (Gottes); —děj, e *m.* Wohltäter *m. v.* dobroděj; —dějný wohltuend, wohltätig; —dětel *m.* Wohltäter *m.*; —díti (děju) komu wohltun; —dobí *n.* glücklicher Zeitpunkt *Opportunitas*; —dobý *adj.* passend; der Zeit angemessen *opportunus*; —duší *n.*, —dušnost, ti *f.* Edelmut *m.*; —dušný *adj.* edelmütig; —hlasí *n.* eine angenehme Stimme; —chuť, ti *f.* Wohlgeschmack *m.*; —chvalný *adj.* löblich, rühmlich; —keř *m.* Glücksbaum *m.*, Losbaum *m. Clerodendron*; —kojný *adj.* beschwichtigend; —léčný *adj.* wohl heilend; —lepí *n.*, —lepost, ti —lepota *f.* Zierlichkeit, Anmut *f.*; —lepý *adj.* anmutig, zierlich, lieblich; —list, u *m.* Rauvensarabaum *m. Agathophyllum*; —měří *n.* Harmonie *f.*; —měrný *adj.* harmonisch; —milý *adj.* liebselig; —mir, u *m.* seliger Frieden; —mluvný *adj.* wohlredend; —moudře *adv.* wohlweislich; —mraví *n.* Gesittung, Artigkeit *f.*; wohlgesittete Lebensart; —mravný *adj.* wohlgesittet, artig; —mysl, i *f.* Wohlmut *f.*, Aufgelegtheit *f.*; —myslnost, ti *f.* Gemütlichkeit *f.*; —myslný *adj.* wohldenkend, wohlmeinend; 2. gemütlich, wohlgemut, wohlgemüt; harmlos; —nadějný *adj.* zuverlässig; zuversichtlich; —nosný *adj.* heilbringend; —obrazný *adj.* wohlgestaltet, wohlgebildet; —pěvný *adj.* melodisch, melodies; —plod, u *m.*, —plodí *n.* schöne Frucht; —plodný *adj.* wohlerzeugend; —pokojný *adj.* friedlich; friedfertig; —přání *n.* Glückwunsch *m.*, Gratulation *f.*; b. komu vzdáti, —přáti komu jmd. beglückwünschen, einem gratulieren; —přejný dopis Glückwunschungsschreiben *n.*; —působný *adj.* salbungsvoll; —rádce *m.* guter Ratgeber; —radný *adj.* wohlratend; —řeči *n.* Wohlredenheit *f.*; —řečiti (-ím, *imp.* —řeč!) koho, někomu *v.* dobrořečiti; —rod, u *m.*, —rodí *n.* edle Geburt, edle Abkunft; Vaše —rodí Euer Wohlgeboren! —rodný *adj.* wohlerzeugend, wohlschaffend; —rodý *adj.* wohlgeboren; —rodé kovy *pl.* die edlen Metalle; —rozumí *n.* Klugheit *f.*; —rozumně *adv.* wohlweislich; —rušný *adj.* glückstörend, wohlstörend; —sklonnost, ti *f.* Gewogenheit *f.*; —sklonný *adj.* (k někomu) herablassend, wohlgenetgt, günitig, gewogen (einem).

blahoslav, a *m.* ein Glückseliger; —a *f.* guter Ruhm; Seligkeit *f.*; —enec, nce *m.* ein Lobgepriesener; Glückseliger; —ení *n.* Wohlpreisen *n.*; —enost *f.*, —enství *n.* Glückseligkeit *f.*; —ený *adj.* lobgepriesen; selig, glückselig *beatus*; prohlášení za —eného Seligsprechung *f.*, Beatifikation *f.*; —itel, e *m.* Lobpreiser, Beglücker *m.*; —iti (ím, *imp.* blahoslav!) někoho (*acc.*) lobpreisen, erheben, glücklich od. selig preisen; segnen; Gutes wünschen; selig machen; (iron.) abprügeln; b. se sich glücklich preisen.

blahoslov, a *m.* Segenverkündiger *m.*; —i *n. v.* blahověda; —iti Segen verkündigen; *v.* blahosloviti; —ný *adj.* mild sprechend; Heil od. Segen verkündend; wohlberedt.

blaho-srdečnost *f.*, —srdí *n. v.* dobrosrdečnost; —srdečný *adj. v.* dobrosrdečný; —st, ti *f.* Glückseligkeit *f.*, Heil *n.*, Segen *m.*; —sta, y *m.* ein Holder, Lieber; —stný *adj.* glückselig; —strážeň, zně *f.* Eupathie *f.*; —strojný *adj.* wohleinrichtend; wohleingerichtet.

blahot-a *f. v.* blahost; —ný *adj. v.* blahostný.

blaho-tiše (*adv.*) zesnouti friedlich einschlafen; —topek, pku *m.* Krypolith *m.*; —tvárný *adj.* wohlgestaltet; —tvorný *adj.* wohltuend.

blahout, a *m.*, bláhovec, vce *m.* Närrchen *n.*, guter Narr.

blaho-věčný *adj.* ewig selig; —věda *f.* Agathologie *f.*; —věří *n.* Rechtgläubigkeit *f.*; Zuversicht *f.*; —věrný *adj.* rechtgläubig.

blahověst, ti *f. v.* blahověstí.

blahověst, u *m.* das Läuten zur Messe; b., a *m.* Segensbote *m.*, Frohbote *m.*; Evangelist *m.*; —í *n.* gute Nachricht

v. blahověsti; —iti (—ím, *imp.* i!) frohe Kundschaft bringen; evangelisieren; —nice *f.* angenehme Bettin; —ník, a *m. v.* blahověst, a; —ný *adj.* segenverkündend; wohlverkündend; wohldeutend.

blahověstí *n.* angenehme Nachricht; 2. Evangelium *m.*

bláhovíček, čka *m. v.* blázínek.

blahovičník, u *m.* Göttermütze *f.*; *Eucalyptus* (bot.).

blahovol-nost *f.* der gute Wille; 2. Gewogenheit *f.*; —ný *adj* (k někomu) gewogen, günstig, wohlwollend.

blahovon, u *m.* Göttergeruch *m.* (bot.) *Agathosma*; —ěti riechen, Wohlgeruch verbreiten, —nost *f.* (—i *n.*) Wohlgeruch *m.*; —ný *adj.* duftend, wohlriechend.

bláhovůle *f.* Wohlwollen *n.*

bláhov-ý *adj.* närrisch; *subst.* ein gutes Narrchen; ten —ý! der arme Narr; —á! beste Seele!

blahovzduš-í *n.* mildes Klima; – né místo ein klimatischer Ort (angenehme Temperatur aufweisender Ort).

blaho-zážívný *adj.* wohlverdaulich; —zvěstec, tce *m. v.* blahověst, a; —zvuči *n.*, —zvučnost, ti *f.*, —zvuk, u *m.* Wohlklang *m.*, Euphonie *f.*; —zvučný *adj.* wohlklingend; —žití *n.* Wohlleben *n.*; b. rostlinné Stilleben der Pflanzen; —živný *adj. v.* blahoživotný; —životí *n. v.* blahožití, blahobyt; —životný glückselig lebend, ein glückseliges Leben führend.

blahý, á, é *adj.* selig, glückselig, glücklich, gut, recht; b. láskou liebesselig.

blachotina *f.* dünne Mehlsuppe.

blachy *pl. st.* eiserne Reife.

blam-a (*fr. blame*), —atý *v.* plama atd.; —až, e *f.*, odtud *f.* Blamage *f.*; —irovati *v.* blamovati.

blamon-a *f.* Geplauder *n.*; —iti *v.* blahoniti. [mieren.

blamovati blamieren; bl. se jich blamieren.

blána (*inst.* blánou *et* blanou, *gen. pl.* blan, *dat.* blanám *etc.*) *f.* Haut *f.*; Häutchen *n. Membrana*; 2. zartes Fell; 3. Nachgeburt *f.*; 4. *st.* Pergament *n.*; 5. b. ve dřevě Splint *m.*; b. rohová *v.* rohovka; b. sítná, síťová *v.* sítnice.

blana *f.* Aue *f.*; Gemeindeweide *f.*; offenes Feld *v.* pláň.

blanař, e *m. st.* Pergamentmacher *m.*; 2. Pelzmacher, Kürschner *m.*; 3. schlechter Barbierer; —iti Kürschnerhandwerk treiben; —ství *n.* Kürschnerhandwerk *n.*

blánatec, tce *m.* Hautfarn *m. Hymenophyllum* (bot.).

blandati (-ám) faseln, plaudern.

blán-ěný *adj.* aus Haut gemacht; —itý *adj.* hautchenartig.

blank, u *m.* ein weißes Blatt Papier, *carta bianca*; 2. *Blanc* (ehem. franz. Münze). [*v.* plaňka.

blaňka *pl. f.* Latten, Lattenzaun *m.*

blank-a *f.* Häutchen *n.*; 2. *st.* Pergament *n.*; 3. Kornblume *f.*; —ář *m.* Pergamentmacher *m.*

blanket, u *m.* Blankett *n.*

blánkov-atý *adj.* häutig; —itý *adj.* hautförmig.

blankyt, u *m.* Himmelblau *n.*; Azur *m.*; —ek, tku *m.* himmelblaues Tuch; —navý *adj.* blaulich; —nost *f.* Azurbläue *f.*; —ný, —ovitý *adj.* himmelblau, azurn; —ná barva himmelblaue Farbe; —oměr, u *m.* Himmelblaumesser *m.*, Zyanometer *n.*; —ový *adj. v.* blankytný.

blann-í, —ý *adj. v.* blánový.

blano-křídlý *adj.* mit häutigen Flügeln; —křídli n. žilnokřídli (motýli) *pl.* Hautflügler *Hymenoptera* (zool.); —křídlo *n.* Hautflügel *m.*; —nozí *pl. m.* (netopýři) Handflügler *pl. m.* (zool.).

blánovatý *adj.* häutig; splintig.

blánov-ina *f.* Hautgewebe *n.*; —itý *adj.* hautartig; splintartig; —ý *adj.* Haut-; b. šindel Splintschindel *f.*

blanstvo *n. coll.* Hautsystem *n.*

blat-ák, a *m.* Kotschnepfe *f.*; —énka *f.* Sumpfkraut *n.*, Schlammling *m. Limosella* (bot.).

blát-íčko *n. dim. v.* bláto; —ina *f.* Sumpfgegend *f.*; —iště *n.* Morast *m.*; —iti mit Kot beschmieren, kotig machen; b. se kotig werden; —itý *adj.* kotähnlich; —ivý, —natý, —ný *adj.* kotig; je —ivo es ist kotig.

blátko *n.* (mont.) Bohrschmant *m.*

blatn-ice *f.* Sumpfkraut *n.*, —ička *f.* Kohlmeise *f.*; —ík, a *m.* Thunfisch *m.*; b., u *m.* Kotbeckel *m.* (am Wagen); —ý *adj.* Kot-, kotig.

bláto (*instr.* blátem *et* blatem) *n.* Kot *m.*; 2. *st.* Sumpf *m.*; 3. Teich *m.*; 4. See *m.*; 5. (mont.) Schmant, Schmunt *m.*; *pl.* blata Sumpfland, Marschland *n.*

bláto-barevný *adj.* kotfarbig, erdfahl; —lehlý *adj.* im Kot liegend; —maz, a *m.* Kotschmierer *m.*; —šlap, a *m.* fig. Pflastertreter *m.*

blatouch (blatouch), u *m.*, blatucha *f.* Sumpfbutterblume *f. Caltha*.

blavanka *f.* blavá barva (*z něm.* Blau), pruská modř Berlinerblau *n.*

blavkati bellen. [wohl dir! heil dir!

blaze *adv.* glückselig, wohl; b. tobě

blázen, zna *m.* Narr *m.*, Tor *m.*; fig. ein Geschoffener; Schalknarr *m.*, Spaßmacher *m.*; jsi b.? bist du närrisch? b. (ženská) Törin *f.*; on je po ní celý b. er ist in sie ganz vernarrt; za blázna koho míti, z někoho si blázna dělati einen zum Narren ob. zum besten haben; —ský *adj. mor.* närrisch; —ství *n. mor.* Narrheit *f.*

bláznec, nce *m.* Irrenanstalt *f.*, Irrenhaus, Narrenhaus *n.* [Narrchen.

bláznek, nka *m.* lieber Narr, gutes

blázn-ě, ěte *n.* törichtes Kind; —ění *n.* das Narren; Scherzen; Delirieren *n.*; Schwärmerei *f.*; —ice *f.* Törin *f.*, Närrin *f.*; 2. *v.* bláznec; —ič *m.* Lustigmacher *m.*; —iti (-ím, *imp.* [ne]bláznil) narrisch sein, narren b. koho *el.* zum Narren machen, betören; b. se närrisch handeln; b. se po čem, po kom vernarrt sein in etw.

blázniv-ě *adv.* närrisch; —ec, vce *m.* ein Irrer, Irrsinniger; Narr, Schwärmer *m.*; (bot.) *Arum v.* aron; —ěti

narrisch werden; —ost *f.* Narrheit *f.*, Irrsinn, Wahnsinn *n.*; —ý *adj.* narrisch, töricht, irrsinnig, wahnsinnig.

bláznomluv ec, vce *m.* Plaudernarr *m.*; —ení *n.* Narrengerede *n.*; —ný *adj.* albernredend. [Ansehen.

bláznotvárný *adj.* narrenhaft von

bláznov-ání *n.* das Narren; —ati narren *v.* blázniti; —ský, —ý *adj.* närrisch, töricht; —ství *n.* Narrheit, Torheit *f.*, Albernheit *f.*

blažen-ě *adv.* selig; glückselig; —ec, nce ein Glückseliger; —í *n.* das Segnen, Seligpreisung *f.*; 2. Beglückung *f.*; —ka *f.* die Holde; —ost, ti *f.*, —ství *n.* Seligkeit *f.*; —věčná —ost ewige Seligkeit; —ý *adj.* selig; glückselig.

blaž-ící *adj. v.* blaživý; —itel, e *m.* Beseliger; Beglücker *m.*; —itelný, —ivý *adj.* beseligend, Glück schaffend; —iti (-ím, *imp.* blaž) koho (*acc.*) čím glücklich od. selig machen, beglücken; beseligen; selig preisen; —nost *f. st. v.* blaženost; —ný *adj. st.* (*mor.*) *v.* blažený.

blb, a, —ec, bce *m.* (it. *balbo*) ein Blödsinniger, Idiot *m.*; Tölpel *m.*; Dummkopf *m.*; —činec, nce *m.* Idiotenanstalt *f.*; —ě *adv.* blöde; —ěti (zb...) blöde werden; —iti (zb...) blöde machen.

blbl-ač, —avec, vce *m.* Stammler, Stotterer *m.*; —ati (-ám) stammeln, stottern; —avý *adj.* stammelnd, stotternd.

blboň, ně, blboun, a *m. v.* blb.

blboniti blödsinnig reden od. handeln.

blbost, ti *f.* Blödigkeit *f.*, Blödsinn *m.*

blbot-ač, —ati (-ám), —avý *v.* blblač, —ati, —avý, —ina *f. v.* blbost.

blbský *adj.* tölpisch, blödsinnig; blbství *n.* Blödsinn. [pisch, dumm.

blbý *adj.* (*comp.* blbější) blöde, töl-

blčeti flammen *v.* blkati.

blebtati (-ám) *v.* bleptati.

blečeti blöken *v.* bečeti.

bleď-áctví *n.* Kretinismus *m.* (med.); —ák, a Kretin *m.*

bled-avý *adj.* bläßlich; -ost -keit.

bledě *adv.* blaß; b. v něčem býti übel daran sein; —fialový *adj.* lilafarbig; —modrý *adj.* bläulich.

bled-ěti blaß werden, erblassen; —iti bleich machen; —na *f.* Borax *m.*; —nice, —nička *f.* Bleichsucht *f.*, Chlorosis *f.* (med.); —ník, u *m.* Bromium *n.*; —nivka *f.* Levkoje *v.* bledule; —nouti blaß werden, erblassen; die Farbe verlieren; —novka *f.* Boraxsäure *f.*

bledo *n.* das Bleiche; *adv.* bleich; dobleda bläßlich; zbleda žlutý *v.* bledožlutý; —brůna *f.* Lichteisenschimmel *m.*; —černý *adj.* bleichschwarz; —červený *adj.* bleichrot; —jasný *adj.* blaßhell, lichthell; —lící *adj.* blassen Gesichts; —modrý *adj.* bläulich; —nachový *adj.* bleichscharlachen; —st, ti, —ta *f.* Blässe, Blaßheit *f.* [bat.

bledouš, e *m.* der ein blasses Gesicht

bledovitý *adj.* blaß, bleich aussehend.

bledožlutý *adj.* blaßgelb.

bledule *f.* (blednivka) Knotenblume, Schneeblume *f.*, Levkoje *f. Leucoium.*

bleduška *f. mor.* blasses Frauenzimmer.

bledý (*comp.* bledší) *adj.* bleich, blaß; b. jako stěna totenblaß, leichenblaß, leichenfahl.

blech, u *m. v.* plech.

blech-a *f.* Floh *m. Pulex*; —áč *m.* der Flöhe hat; —áně, ěte *n.* Kind voll Flöhe; —ař *m.* Flöhsucher *m.*; —árna *f.* Flöhkammer *f.*; —atý *adj.* voller Flöhe; —avec, vce *m.* Flöhbeutel *m.*; 2. Flöhkraut *n. v.* blešník; —avý *adj.* flöhig; —okrab, a *m.* Flohkrebs *m.*; —oviště *n.* Flöhhaufen *m.*; —ovitý *adj.* flöhartig.

blejn-ící, —ivý *adj.* blendend; —ivé sklo Blendglas *n.*: —iti (-ím, *imp.* -i!) blenden; b. se schimmern; —o *n.* Blende

bleju *v.* bléti. [*f.*

blek, u *m. v.* blekot; —ati (-ám) blöken, meckern; schreien.

blekot, u *m.* Blöken, Gebelfer *n.*; Geplärr *n.*; b., —a (kozipysk) Gleiße *f. Aethusa* (bot.); b., a, —a *m.* Belferer *m.*, Plaudermaul *n.*; —ati (-ám) belfern; kollern; lallen; hervorstammeln; b., —iti (-ím, *mp.* blekot!) plaudern, schwatzen, faseln; —avý, —ivý, —ný *adj.* plauderhaft, geschwätzig; —ka *f.* Schwätzerin *f.*; Stammlerin *f.*; —ník, a *m.* Plauderer *m.*; —nost *f.* Plauderhaftigkeit *f.*; —ný *adj. v.* blekotavý.

blekt-a *m.*, —ati *v.* blekota, -ati.

blemtati (-ám) *v.* bleptati.

blen *m. v.* blín.

bleni *n.* Bilsen *n.* [(bot.).

blénivka *f.* Schimmerkopf *m. Stilbum*

blent-ář, e *m. st.* Schwätzer *m.*; —ati (-ám), —ovati, blenovati *st.* plaudern, schwatzen.

blept-a *m.*, —ač, —al, a *m.* Schwätzer *m.*; —a, —ačka *f.* Schlampe *f. v.* brynda; —ati (-ám) něco, o čem lallen; schwatzen; *v.* blblati; —avý *adj.* lallend; redselig; —na *f.* Schwätzerin *f.*, Waschmaul *n.*

blesk, u *m.* Blitz *m.*, Blitzstrahl *m.*; 2. Glanz *m.*, Schimmer *m.*; 3. äußerer Prunk; živé —y! —y boží! Blitz und Hagel! Donnerwetter! alle Wetter!

blesk-ati, —avý *v.* blýskati, blýskavý; —natý *adj.* schimmernd, blitzend, glänzend; —nouti *v.* blýsknouti; —nutí *n.* einmaliges Blitzen.

blesko-oký *adj.* blitzeläugig, blitzäugig; —rodný *adj.* blitzerzeugend; glanzerzeugend; —rychlý *adj.* blitzschnell; —skvoucí *adj.* blitzend, schimmernd; —svod, u *m.* Blitzableiter *m.*

bleskot, u *m.* Geblitz *n.*; Blitzen *n.*; Glanz *m.*, Flimmer *m.*; —ati (-ám) *v.* blyskotati; —ný *adj.* schimmernd, glänzend, blitzend.

blesko-vec, vce *m.* Rakete *f.*; 2. *v.* bleštěnec *m.*; —vka *f.* Blitzlampe, Astrallampe *f.*; —vlak, u *m.* Blitzzug *m.*

bleskt *m. st. v.* bleskot. [glanzsüchtig.

blesku - chtivý *adj.* flitterüchtig;

—plný *adj.* blitzvoll; —tý *adj.* glänzend.

blésti (bledu, eš, e) *st.* faseln, delirieren, verwirrt reden.

bleš-ák, a *m.* männlicher Floh; —í *adj.* Floh-; —ina *f.* Flohstich *m.*; b., —inec, nce *m.* Flohdreck *m.*; —isko *n.* großer Floh; —ivý *adj.* flöhig; —ka *f.* kleiner Floh; —ník, u *m.* Flohkraut *n.*, Lauskraut *n. Pulicaria*; —ný *adj.* voller Flöhe.

bleš-enec, nce *m.* Topas *m.* (Edelstein); —ěti *et* b. se *v.* blyštěti.

blétí (bleju, eš, e) blöken.

blev-ák, u *m.* Schlammvulkan *m.*; —anina *f.* Schlampe *f. v.* blivonina; —ati (-ám) speien; *v.* bliti

blch-a *f. st. v.* blecha.

blič, blíj, e *m.* Speier *m.*; —ka *f.*

blíju *v.* bliti. [Speierin *f.*

blík, u *m.* (lesk) Blick *m.* (des Silbers).

blík-ač *m.* Schieler *m.*; —ání *n.* Schielen *n.*; 2. Flackern *n.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!) (očima) schielen, schielsehen; oheň —á das Feuer flackert; —ava *f.* weißer Schein nachts am Horizont; *v.* záplava; —avec, vce *m.* Blinzauge *n.*; —avý *adj.* schielend, blinzelnd.

blík-eš, kše, —oun a *m.* Blinzer *m.*; der Kurzsichtige, der Blinzelnde.

bliktry *pl. m.* Blendwerk *n.*; leerer Schein *m.* [*m.*

blin, u *m.*, *pl.* —y *rus.* Pfannkuchen

blin, u *m.* Bilsenkraut, Tollkraut *n. Hyoscyamus* (bot.).

blina *f.* das Ausgespiene.

blinkati (-ám) klingeln, klimpern; b., b. se (von Kindern) speien *v.* bliti.

blinov-ina *f.* Bilsenkrautstoff *m.*, Hyoscyamin *n.*; —ý *adj.* Bilsenkraut-.

blít, u *m. Blitum* (žminda) Erdbeerspinat *m.*; b. veliký, b. uherský (laskavec) *Amaranthus* (bot.).

blíti (bliju, eš, e, *imp.* blij! *et* blí!) *et* b. se speien, sich brechen, sich erbrechen, sich übergeben, vomieren; chce se mi blít ich habe Übelkeiten, ich werde

blítí *n.* das Speien. [übel.

bliv-a *f. v.* blivánina; —ačka *f.* Speichelfluß *m.*; 2. Kotbrechen *n.*; 3. *v.* přeslička; —ání *n.* das Speien; —anina *f.* das Erbrochene, Vomitus *m.*; *v.* blivonina *f.*; 2. schlechtes Geschreibsel *n.*; 3. Schwätzerei *f.*; —ati, blívati (-ám) *v.* bliti; —avý *adj.* oft speiend; vomitiv, Brechen erregend; —oň, ně *m.* Speier *m.*; 2. Schlingel, Flegel, Lümmel *m.*; —onina *f.* Schlampe *f.*, Geschlampe *n.*; —oniti (-oním) klabdern; —oňský *adj.* flegelhaft; —otina *f.* das Ausgespiene, Auswurf *m.*, Vomitus *m.* [nahe.

blíz, i, —a *f.* Nähe *f.*; blíz *adv.*

blízati (-ám) *v.* lizati.

blíz-ce *adv. v.* blízko; —ek, -ka, -ko *v.* blízký; —eň, zně *f. sl.* Nähe *f.*

blízko *n.* Nähe *f.*; b. *adv.* (*comp.* blíže) nahe, in der Nähe; b. něho, b. od něho, b. u něho, b. při něm nahe bei ihm; on má k němu b. er hat nicht weit zu ihm v blízce, v blízku, na blízku in der Nähe; —lehlý *adj.* nahe liegend; —slun. *n.* Sonnennähe *f. Perihelium*; —st, i. *f.* Nähe *f.*; —vid, a, —videc, dce *m.* ein Kurzsichtiger; —zemí *n.* Erdnähe *f. Perigaeum*; —zemní *adj.* der Erde nahe.

blízký (*comp.* bližší) *adj.* něčeho, od něčeho, něčemu, k něčemu (blízek, zka, zko) nahe, unfern, unweit; b. smrti, b. k smrti dem Tode nahe.

blízna *f.* Narbe *f.*, Wundmal *n.*; 2. (bot.) *Stigma.*

blízniti se *sl.* Zwillinge haben.

blízo *adv. sl. v.* blízko.

blízoučký, blízounký *adj.* (-ko *adv.*) sehr nahe.

bliž, e *et* b., i *f.* Nähe *f.*; b., —e *adv.* (*comp.*) näher; b. města unweit der Stadt, unweit von der Stadt.

bližen-ec, nce *m.* Zwillingsbruder *m.*; *pl.* —ci Zwillinge (auch astr.); —ka *f.* Zwillingsschwester *f.*; —í *n.* Näherung *f.*; —ství *n.* das Nahesein.

bliž-í, bližší *adj.* ddd. nähere; —iti nähern; b. se (*imp.* přibliž se!) k čemu sich nahen, anrücken; —í se k večeru es naht Abend; —ivý *adj.* nähernd.

bližn-ě, ěte *n.*, —ec, bližnec, žence. *m. v.* bliženec; —í, bližní (, ího) *m.* der Nahe, Nächste, Nebenmensch *m.*; —iti se komu Nächster werden; 2. b. se *sl.* Zwillinge haben; —ost, ti *f.* Nähe *f.*; 2. Verwandtschaft *f.*

bližší (*comp.*) *adj.* ddd. nähere.

blk, u *m. st.* Flammensäule *f.*; —ati (-ám), —nouti flammen; emporschießen (v. Flammen); explodieren; —avka *f.* Schießbaumwolle *f.*; —avý *adj.* flammig; explodierend. [blekotavý.

blkot-ati (-ám), —avý *v.* blekotati,

blok-áda *f.* (sevření n. obklíčení válečné) Blockade *f.*; —ovati (Typ.) blockieren.

blondinka *f.* Blondine *f.*

bloud, a, —ek, dka *m.* ein Irrender; Tölpel *m.*; ty —e! —ku! —íčku; du Narr du! —ě, ěte *n.* Irrkind *n.*; —ění *n.* Irren *n. v.* blouzení; —iti (*imp.* bloudi! bluď! nebloudi! nebluď!) nékde irre gehen; b. čím, v čem, při čem fehlen, irren; —ivka *f.* Irrweg *m.*; Irregehen *n.*; —ivost *f.* Irrsamkeit *f.*; —ivý *adj.* irrend, irrsam; —ivé balvany *v.* bludné balvany; —ovský, —ský *adj.* töricht; —ství *n.* Torheit *f.*

bloukati (-ám) se kde *mor.* herumschlenkern, herumschweifen.

blouzení *n.* Irren *n.* (*v.* bloudění).

blouzn-ění *n.* das Irrereden, Schwärmen, Phantasieren; —iti irre reden, phantasieren; b. o něčem schwärmen; —ivec, vce *m.* Schwärmer, Mystiker *m.*, Phantast *m.*; —ivost *f.* Schwärmerei *f.*; —ivý *adj.* schwärmerisch.

blsket, u *m. st. v.* bleskot.

blštěti se *st. v.* blyštěti se.

blubon-čiti Blasen werfen; —ka *f.* Blase *f. v.* bublina.

blud, u *m.* Irrtum *m.*, Irrlehre *f.*; v —u býti irren.

bludař, e *m.* Irrgläuber, Irrlehrer, Ketzerer, Ketzer *m.*; *sl.* Herumstreicher *m.*; -ka -ství *f.*; —ský *adj.* ketzerisch, irrlehrig, heterodox; —ství *n.* Irrlehre *f.*; Irrglaube *m.*, Ketzerei *f.*

blud-ice *f.* Irrſtern *m.*; —ička *f.* Irrlicht *n.*; fig. Nachtſchwärmerin *f.*; —írna *f.* Irrgang *m.*; —iště *n.* Labyrinth *n.*, Irrgang *m.*, Wirrſal *n.*; —ištný *adj.* labyrinthförmig; —livost *f.* Irrigkeit; Irreführung *f.*; Herumſchweifung *f.*; —livý *adj. v.* bloudivý; —ně *adv.* irrig; —ní irrig werden; —nice *f.* die Irrende; 2. Feldbirne *f.*; 3. Truggeſicht *n.*; 4. *v.* bludice; —nický *adj.* irrend, irrig; —nictví *n.* Irrglaube *m.*; —ník, a *m.* Irrgeiſt, Sektierer *m.*; 2. Labyrinth *n.*; —nina *f.* Irrgang *m.*, Irrnis *f.*; —nomluvný *adj.* irrig redend; —nost *f.* Irrtum *m.*, Irrigkeit *f.*; —ný *adj.* irrend, herumſtreichend; irrig, irrgläubig; falſch; b. rytíř irrender Ritter; —né učení Irrlehre *f.*; —né balvany die erratiſchen Blöcke, Findlinge *pl.*; —ná cesta Irrweg *m.*

bludo-hvězda *f.* Irrſtern *m.*; *v.* bludice; —chod, u *m. v.* bludiště; —myslnost *f.* Irrſinn *m.*, Irrwahn *m.*; —myslný *adj.* blöde; irrſinnig.

bludovati koho *st.* eines Irrtumes beſchuldigen; b. se einander des Irrtumes beſchuldigen.

bludověr-ec, rce *m.* ein Irrgläubiger; Ketzer *m.*; —ecký *adj.* ketzeriſch; —ný *adj.* irrgläubig; —ství *n.* Irrgläubigkeit,

bludstv-í, —o *n.* Irrtum *m.* [Ketzerei *f.*

blucha *f. st. v.* blecha.

bluma *f.* Pflaume, Roßpflaume *f.*; fig. b. *m.* Tölpel *m.*

blumbara *f.* ſchlechte Suppe.

blum-ky *pl. f.* Zwergel, Zwergbäume; —ovina *f.* Pflaumengeiſt *m.*; —ovka *f.* Pflaumenlikör *m.*

bluňk! *int.* glunks! —ati (-ám) glunkſen, ſchnappen; —avka *f.* Glunkelglas *n.*; —avý *adj.* glunkſend.

blusa, bluza *f.* Bluſe *f.*

blušť, tě *m.* (*crk.* bljušť, plušť) Epheu *m. v.* břečťan.

blúzeni *n. v.* blouzení.

blúzniti *sl.* (*mor.*) *v.* blouzniti.

blv-ati *v.* blivati; —oň *m. v.* blivoň.

blvotiny *pl. f.* das Ausgeſpiene.

blysk (blisk), *m. v.* blesk; 2. Flittergold *n.*; 3. *sl.* Jungferwein *m.*; 4. *v.* bluſť; —ač *m.* Blitzer *m.*; —áč, e *m.* Ranunkel *f. v.* blyštěk, pryskyřník; —áček, čka *m.* Glanzkäfer *m. Nitidula*; —ačka *f.* Flitterwerk *n.*

blýsk-ání *n.* Blitz *m.*; Schimmer *m.*; b. na časy Wetterleuchten *n.*; —ati (-ám) něčím glänzen, ſchimmern; blinken, blicken; —á *impers.* es blitzt; —ati se glänzen, ſchimmern; wetterleuchten, blitzen; b. se u někoho ſich bei jmd. fortwährend blicken laſſen; b. se něčím mit etw. paradieren; —á se es blitzt; —avice *f.* Blitzgewitter *n.*; Wetterleuchten *n.*; —avičný *adj.* ſchimmernd; —avka *f.* Flitterwerk *n.*, etw. Schimmerndes; 2. Glanzleder *n.*; 3. Spiegelkarpfen *m.*; 4. b. (hořavka) Bitterling *m.* (Fiſch) *Cyprinus amarus*; —avý, blyskavý *adj.* glänzend, ſchimmernd, blitzend; —avá kůže Glanzleder *n.*

blysk-ot, u *m. st. v.* blyskot, bleskot; —nouti, blýsknouti einmal blitzen; *v.* blýskati.

blyskot, u *m.*, —a *f.* Geblitz *n.*; Blitzstrah *m.*; Glanz *m.*; Schimmer, Flimmer *m.*; —ati (-ám) ſchimmern, funkeln; —ina *f.* Geblitz *n.*; —ka *f.* Flitter *m.*, Flitterwerk *n.*; —kář, e *m.* Flittermacher *m.*; —ný *adj.* flimmernd.

blyskuchtivý *adj. v.* bleskuchtivý.

blyšťadlo *n. v.* blyskotka.

blyšt-ěk, řku *m.* Ranunkel *f. v.* pryskyřník; —ěti *et* b. se ſchimmern, flinkern, glänzen; ſpiegeln; —iny, —inky *pl.* Flitſche *f.*; —ný *adj.* flinkernd, ſchimmernd, glänzend.

bo *c. st. v.* nebo.

bob, u *m.* Bohne *f. Phaseolus* (bot.); b. velký, koňský, ſvinský Puffbohne, Pferdebohne, Saubohne *f. Vicia Faba*; b. egyptský *Colocasia* (bot.); 2. b. Bohne auf den Pferdezähnen; 3. *pl.* —y Hoden der Hähne. [*tomys bobac.*

bobák, a *m.* (svišť) Bobak *m. Arc-*

bobál, u *m. sl.* Erdapfel *m.*

bobartka *f.* Bobartgras *n.*

bobčiti (-ím) *sl.* kitzeln.

bobek, bku *m.* Lorbeer *m.*, Lorbeerbaum *m. Laurus v.* vavřín; 2. Lorbeere *f.*; 3. kozí bobky *pl.* Ziegenkot *m.*; ovčí bobky Schafkot *m.*; 4. sednouti na bobek niederhocken; soděti na bobku hocken; kauern; bobek, bka *m.*, *dim.* bobeček, čka *m.* lieber Fratz; můj bobečku! mein Bübchen! mein Püppchen!

bobinec, nce *m.* Bohnenbaum *m.*, Geißklee *m. Cytisus.*

bobiště *n. v.* boboviště.

bobko-jed, a *m.* Lorbeerfreſſer *m.*; —listý *adj.* lorbeerblätterig *laurifolius.*

bobkovati (v. Hunden) aufwarten; hocken. [*cerasus.*

bobkovišně *f.* Kirſchlorbeer *m. Lauro-*

bobkov-í *n.* Lorbeerhain *m.*, Lorbeerholz *n.*; —iště *n.* Lorbeerwald *m.*; —itý *adj.* lorbeerartig; —nice *f.*, —ník, u *m.* Roſenbaum *m. Nerium Oleander*; —ový *adj.* Lorbeer-; b. věnec Lorbeerkranz *m.*; —ý list Lorbeerblatt *n.*

bobkožrout, a *m.* Lorbeerfreſſer *m.*, Lorbeerkäuer *m.*

bobnětí aufquellen, ſtrotzen.

bobon-ek, —ěk, ňku *m. v.* poboněk.

boborolka *f. v.* baborolka.

bobov-ec, vce *m.* Bohnenerz *n.*; —ina *f.* Bohnenſtroh *n.*; —iště *n.* Bohnenacker *m.*, Bohnenfeld *n.*; —nice *f. v.* bobkovnice; —ník, u *m. v.* mandlovník; 2. Bachbunge *f.*; —ý *adj.* Bohnen-.

bobr, a *m.* Biber *m. Castor Fiber*; 2. ſchwarze Erbſe; —ák, a *m.* Biberhund *m.*

bobř-ek, řku *m. v.* třílistník; —í *adj.* Biber-; —ina *f.* Bibergeil *n. Castoreum*; —inec, nce *m. v.* šacholan.

bobrov-ati wie ein Biber waten; *sl.* ſtolpern; —ice *f.* Biberfell *n.*; Bibermütze *f.*; —ina *f.* Biberfleiſch *n.*; Kaſtorin *n.*; —itý *adj.* biberartig; —na *f.* Biberbau *m.*; —ník, a *m.* Biberjäger *m.*: —ý *adj.* Biber-; b. stroj Bibergeil *n. v.* bobřina.

bobt-ati (-ám), —nati, —ěti, —něti *v.* bobnění.

bobul-áček, čka *m.* Knollkäfer *m.*; —**ák**, u *m.* *Macrocistis* (Alge) bot.; —**atý** *adj.* knollig.

bobul-e *f.* Beere *f.* (an Bäumen) *Bacca*; 2. Knollen *m.*, Zwiebel *f.* (einiger Pflanzen) *Tuber*; —**itý**, —**ovitý** *adj.* beerenartig; 2. knollenartig; —**ový** *adj.* Beeren-.

bocán, u *m.* *mor.* *v.* bouchoř.

bočan, bočán, a *v.* bučán *m. sl.* Storch *m.*; fig. ein Vierschrötiger; —**ě**, **ěte** *n.* das Junge vom Storch; —**í**, —**ový** *adj.* Storch-; —**ovitý** *adj.* storchähnlich.

bočatý *adj.* *v.* bokatý.

boček, čku *m.* (bůček) Seite *f.*; b., čka *m.* natürliches (uneheliches) Kind, Beikind *n.*; 2. ein aus dem Mutterleib geschnittenes Kind; bočkem běděti (po očku hl.) seitwärts blicken.

boč-ení *n.* (mont.) Bauch *m.* (des Ganges); —**ina** *f.* *mor.* *v.* úboč; —**iště** *n.* *v.* bodčiště; —**iti** (-ím) seitwärts gehen; b. s něčím in die Flanke gehen; b. proti něčemu widerstreben; b. se einseitig werden; b. se ke komu sich anschmeicheln, anschmiegen; b. se na koho sich stemmen, böse tun; —**itý** *adj.* auswärts gebogen (Fuß); grätschig.

bočka *f.* Reifband *n.*; *sl.* *v.* bečka.

boč-ní *adj.* Seiten-; b. úhel Streichwinkel *m.*; b. kuže Spritzleder *n.*; b. syn (boček) natürlicher Sohn; —**nice** *f.* *mor.* Seitenweg *m.*, —**ník**, u *m.* Seitenteil *m.*

bod, u *m.* Stich *m.*; 2. (math.) Punkt *m.*; b. varu Siedepunkt *m.*; b. mrazu Gefrierpunkt *m.* (*sr.* tečka); —**ací** *adj.* **bodaj** *v.* bodejť! [Stech-.

bod-ák, u *m.* Bajonett *n.*; 2. Stecher *m.*, Stechmesser *n.*; 3. Stachel *m.*; —**áni** *n.* Stechen *n.*; 2. Seitenstechen *n.* *Pleurodynie*; *Pleuroorthopnoe*; *Pleuritis*; —**ati** (-ám, *imp.* -ej!) koho čím stechen; b. koně ostruhami sporren; to ho v oči bodá das sticht ihm in die Augen; —**avý** *adj.* stechend. [reutestiel *m.*

bodčiště *n.* Pflugreutelholz *n.*, Pflug-

bodec, dce *m.* Stachel *m.*; 2. Spitze *f.*; 3. Stockbeschlag *m.*; 4. Stilett *n.*; 5. Trokar *m.*; 6. (Hüttenw.) Stocheisen, Stechеisen *n.*; 7. (beim Köhler) Raumeisen *n.*, Köhlerspieß *m.*; 8. (mont.) Göpelknecht *m.*, Schleppspieß *m.*; 9. fig. der Antrieb, Reiz *m.*; 10. fig. Gewissensbisse; 11. Punkt *m.* (*v.* bod, tečka).

bodejť ! *int.* freilich, ja wohl! selbstverständlich! das versteht sich!

bodejž (boh dej!) *int.* Gott gebe! wollte Gott; daß doch; bodejž tě! daß dich der.... bodejž tě čert vzal! der Teufel soll dich holen! bodejž tě kat spral! daß dich der Henker!

bod-ek, dku *m.*, —**ík**, u *m.* *v.* bod; *v.* tečka; —**ení** *n.* Stechen *n.*; Anspornung *f.*; *v.* bodnutí; bodený gestochen.

bodk-a *f.* Grübchen *n.*; 2. (mech.) Schiebhaken, Stoßhaken *m.*, Schiebklaue *f.*; Ziehklinge *f.*; *v.* otka; —**astý**, —**ovatý**, tečkovaný gepunktet, punktiert; —**ovati** něco, tečkovati punktieren, punkten; —**yně** *f.* *mor.* Haarnadel *f.*

bodláč-i *v.* *coll.* die Disteln; Distelgebüsch *n.*; —**ák**, u *m.* Distel *f.* *Carduus* (bot.); 2. Stachel *m.* (*f.*) an Gewächsen (bodlina).

bodl-ať, ně *f.* Meerflasche, Seeflasche *f.* *Tetrodon*; —**anka** *f.* Dornkäfer, Igelkäfer *Hispa*; —**as**, a *m.* Stichling *m.* *v.* bodlobřich; —**atý** *adj.* dornig, stachelig, spitzig; —**avec**, vce *m.* alles, was sticht; 2. Dornhai *m.* *Acanthias*; 3. Hundsbeere *f.*; —**avka** *f.* Wurmfalat *m.* *Helminthia* (bot.); —**avý** *adj.* stachelig; —**ičí** *n.* *v.* bodláčí.

bodlin-a *f.* Stachel *m.*; —**atý** *adj.* stachelig; —**ka** *f.* kleiner Stachel; —**kovatý** *adj.* kleine Stacheln habend.

bodlino-kam, u *m.* Stachelstein *m.*, Schinitenknochen *m.*; —**strom**, u *m.* Dornbaum *m.*

bodlo *n.* Stecher *m.*; 2. Bajonett *n.*; —břich, a *m.* Stichling, Streichschwanz *m.* *Gasterosteus*; —hub, u *m.* Stachelschwamm *m.*; —plev, u *m.*, —trav, u *m.* Stachelgras *n.* *Tragus* (bot.).

bodmo *adv.* stichweise.

bodna *f.* *sl.* *v.* láhev.

bodnouti (-u) einmal stechen; b. koho jmdm. einen Stich beibringen; bodnuti *n.* Stechen *n.*; Stich *m.*; bodnutý der Gestochene.

bod-ný *adj.* stechend; —**ná** zbraň Stechwaffe *f.*; —**oň** *m.* *v.* bodák; —**oun**, a *m.* stößiger Ochs; 2. Rapier *n.*

bodře *adv.* bieder, munter, heiter.

bodromysln-ost *f.* Frohsinn, Biedersinn *m.*; —**ý** *adj.* frohmutig, frohsinnig, biedersinnig; harmlos.

bodr-ost, —ota *f.* Biederkeit, Munterkeit *f.*; —**ý** *adj.* bieder, munter, heiter; wacker; —**á** mysl *v.* bodromyslnost.

bodu, bůsti *v.* bodnouti, bodati.

bodunĕ *f.* stößige Kuh.

Bóh (*gen.* Boha) *st.* *v.* Buh.

bohabázlivý *adj.* *v.* bohabojný.

bohaboj-n-ost *f.* Gottesfurcht *f.*; —**ný** *adj.* (—ě *adv.*) gottesfürchtig.

bohaceni *n.* Bereichern *n.*, Bereicherung *f.* [2. große Bohne.

bohač *m.* ein Reicher, reicher Mann;

bohačka *f.* eine Reiche.

bohadle *adv.* (*int.*) *sl.* (pro boha) um Gotteswillen.

bohakyně *f.* *v.* bohatkyně.

boha-milovný gottliebend; —**prázdnost** *f.* Gottlosigkeit *f.*; —**prázdný** *adj.* gottlos, ruchlos, verrucht, heillos.

bohat-ě *adv.* reich, reichlich; —**ec**, tce *m.* ein Reicher; 2. samenreicher Flachs; —**ectvo** *n.* *coll.* die Reichen; —**ěti** reich werden; —**ice** *f.* reiches Weib; —**ina** *m.* reicher Mann; —**itel**, e *m.* Bereicherer *m.*; —**iti** (-ím, *imp.* bohať!) (ob...) koho čím bereichern, reich machen; b. se čím sich bereichern, reich machen; —**kyně** *f.* eine Reiche; —**ost** *f.*, —**ství**, —**stvo** *n.* Reichtum *m.*

bohatý *adj.* (*comp.* bohatší *et* bohatější) reich; b. na zlato a stříbro, b. ve

zlatě a stříbře, b. ve zlato a stříbro, b. zlatem a stříbrem gold- und silberreich; reich an Gold und Silber; b. hrách große Erbse; b. pramen (mont.) edler Gang; —á ruda edles Herz.

bohatýr, a *m.* Held *m.*; Kavalier *m.*; —ka *f.* Heldin *f.* [leben.

bohatýrovati als Held handeln oder

bohatýr-skost *f.* chevalereske Sinn; —ský *adj.* heldenstark; fig. chevaleresk, ritterlich; —ství *n.* Heldenmut *m.*, Heldentat *f.*

bohdá! will Gott, so Gott will; toho b. nebude das wird hoffentlich nicht geschehen; —kati oft bohdá sagen.

bohdal, a *m. mor.* weißer Storch.

bohdej! *int.* Gott gebe, wenn doch! —titi oft bohdej sagen.

bohmě! *int.* Gott soll mich!

boho-blahý, —blažený *adj.* gottselig.

boho-bojenství *n. v.* bohabojnost; —bojný *adj. v.* bohabojný; —borce *m.* Gottesstürmer *m.*; —bytný *adj.* gottbewohnt; —ctič, —ctitel, e *m.* Gottverehrer *m.*; —ctivý *adj.*, boha ctící gottverehrend; —člověčí *adj.* gottmenschlich; —člověk, a *m.* Gottmensch *m.*; —dar, u *m.* (boží dar) Gottesgabe *f.*; —dárný *adj.* göttlich beschenkend; —dobný *adj.* gottähnlich; —duchý *adj.* gottbeseelt; begeistert; von Gott eingegeben; —hlasí *n.* (hlas boží) die Stimme Gottes; —hlasný *adj.* mit göttlicher Stimme redend; —hněví *n.* der Zorn Gottes; —hromce *m. v.* bohoborce; —chléb, u, —chlebník, u *m.* Ananas *f.*; —chodný *adj.* wo Gott geht; 2. heilig lebend, wandelnd; —chvalec *m.* Gottpreiser *m.*; —chválení *n.*, —chvalba *f.* Gottpreisung *f.*; —chvalný *adj.* gottpreisend; —jevení *n.* (zjevení boží) Offenbarung Gottes; —krm, u *m. v.* bohochleb; —láska *f.* Gottesliebe *f.*; —libec, bce *m.* ein Gottliebender; —libý, —libný *adj.* gottgefällig; 2. gottliebend; —lidský *adj.* gottmenschlich; —maz, a *m.* Heiligenfleckler *m.*; —milý *adj. v.* bohumilý.

bohomluv-a *f.* Gottesausspruch *m.*, Gottesrede *f.*; *v.* bohověda; —ec, vce *m. st.* Theolog *m.*; —ectví *n.* Theologie *f. v.* bohosloví *n.*; —ný *adj.* gottverkündend, von Gott redend.

boho-modlec, dlce *m.* Gottesanbeter *m.*; —moudrost *f.*, —moudří *n.* Gottesweisheit *f.*, Theosophie *f.*; —moudrý gottesgelehrt; —mysl, i *f.* Gottseligkeit *f.*; —myslný *adj.* gottbeschaulich; fromm; —nadchnutý, —nadšený *adj.* gottbegeistert; —nenávidec, dce *m.* Gotteshasser *m.*; —nenávidění *n.*, —nenávist, ti *f.* Haß gegen Gott; —nosný *adj.* Gott tragend; —obrazí *n.* Gottes Bild; 2. Gottähnlichkeit *f.*; —odstupník, a *m.* ein Abtrünniger, Apostat *m.*; —pis, u *m.* Theographie *f.*; —plodí *n.* Göttergeburt, Theogonie *f.*; —pocta *f.* Gottesverehrung *f.*; —podobný *adj.* (bohu podobný) gottähnlich; —poslaný *adj.* (bohem poslaný) gottgesandt; —poslušný *adj.* (boha poslušný) gottgehorsam; —prava *f. v.* bohosloví; —pravec, vce *m. v.* bohoslovec; —pusta *f.* Wust *m.*; eine ungewöhnliche Menge, —pustost *f.* Ruchlosigkeit *f.*; —pustý *adj.* weit öde; 2. gottvergessen, ruchlos; —pusté láni gotteslästerliches Fluchen; —řečník, a *m.* der von Gott redet; Theolog *m.*; *v.* bohoslovec; —rodí *n.* Gottesgeburt *f.*, Theogonie *f.*; —rodice, —rodička *f.* Gottesgebärerin *f*, Mutter Gottes; —rovný *adj.* gottgleich.

bohoslov, a, —ec, vce *m.* Theolog *m.*; —ecký *adj.* theologisch; —i *n.* Theologie *f.*; —iti von Gott reden; —ný *adj.* von Gott redend, theologisch.

bohosluž-ba *f.*, *pl.* —by Gottesdienst *m.*; —ebnost *f.* Kultus *m.*, Religionsübung *f.*; —ebný *adj.* Gott dienend, gottesdienstlich; Kultus-.

boho-socha *f.* Götterbild *n.*; *v.* modla; —svitný *adj.*; každý b. den jeden lieben Tag.

bohov-ání *n.* die Regierung Gottes; 2. die Beteuerung bei Gott; —ati als Gott regieren; b. se čím bei Gott beteuern, schwören; —vec, vce *m.* ein Gottentsprossener.

bohověd-a *f.* Theologie *f.*, Gotteslehre, Gottesgelehrtheit *f.*; *v.* bohosloví; —ec, dce *m.* Theolog; Gottesgelehrter *m.*; —ecký *adj.* theologisch; —ectví *n. v.* bohověda

boho-věrec, rce *m.* Deist, Theist *m.*; —věrství *n.* Deismus *m.*; —videc, dce *m.* Seher Gottes; —vka *f.* Diva *f.*; —vláda *f.*, —vládí *n.* Theokratie, Gottesregierung *f.*; —vládný *adj.* theokratisch; —von, u *m.* Göttergabe *f.* (Gewächs); —znalec, lce *m.* ein Gottkenner, Theosoph *m.*; —znání, —znalství *n.* (znání boha) die Kenntnis Gottes. [Gott!

bohpomozi! *int.* wohlan: das walte

boslava! *int.* alleluja! [eule.

bohtati (-ám) heulen wie die Nacht-

bohudík! bohu díky! *int.* gottlob! Gott sei Dank!

bohulibý, bohumilý *adj.* gottgefällig.

bohužel! *int.* leider!

bohyně *f.* (bohynka *f.*) Göttin *f.*; fig. Diva *f.* [Speckseiten.

boch, u *m.* Hamme *f.*; —y *pl.*

bochánek, nku *m.* kleiner Laib Brot, Osterkuchen *m.*

boch-eň, chně *m.*, —ně *f.* Klumpen *m.* (Salz-); 2. Laib *m.* (Brot); —nice *f.* Olkuchen *m.*

bochník, a *et* u *m.*, *dim.* bochníček, čku *m.* (b. chleba) Laib *m.* (Brot); b. hübel *m.* im Mühlsteine; —ový *adj.* Brot-; Laib-; b. cukr Laibzucker *m.*

boj, e *m.* (b. s někým, b. proti někomu) Kampf *m*; Schlacht *f.*; Streit *m.*; Krieg *m.*; b. za vlast Kampf für das Vaterland; b. plavecký Schwimmerstechen *n.*; b. vesti, b. svesti, b. bojovati s kým n. proti komu eine Schlacht liefern oder schlagen; b. ztratiti die Schlacht verlieren; b. na kom obdržeti, vyhrati die Schlacht gewinnen; 2. b. Boi *m.* (Zeug).

boj-aci *st.* (—ácký), —ácný *adj.* furchtsam; —ák, a *m.* ein Feiger, Hasenfuß *m. v.* bázlivec; —ana (myth.) Kriegsgöttin *f. Bellona.*

bojar, a (bojarín) *m.* Bojar *m.*; russischer Edelmann; Held *m.*; —ka, —yně *f.* Bojarin *f.*; —ský *adj.* Bojaren-.

bojatý *mor.*, bojazlivý *st. adj. v.* bojácný. bázlivý.

boj-ce *m. st. v.* bojec; —čiti rauben; —ec, jce *m.* Kämpfer, Champion *m.*

boje *f.* poplavek (v moři) Boje *f.* (Bake). [*adj.* kampflustig.

bojechtiv-ost *f.* Kampflust *f.*; —ý

bojevny *adj. st. v.* bojovný.

bojim se *v.* báti se.

bojinek, nku *m.* Entengras, Lieschgras, Mannagras, Rauvengras *n.*, Timotheusgras *n. Phleum* (bot.).

bojišt-ě *n.* Walstatt *f.*, Schlachtfeld *n.*; —ný *adj.* Kampf-. [*v.* bohabojný.

bojný *adj. mor. v.* bázlivý; boha b.

bojov-ací *adj.* Kampf-. —ání *n.* Kämpfen *n.*; Kriegführung *f.*; —atel, e *m. v.* bojovník; —ati s kým n. proti komu za něco (o něco, pro něco) mit jmd. kämpfen, streiten; Krieg führen; —ště *n. v.* bojiště; —nice *f.* Streiterin, Kriegerin *f.*; —nický *adj.* Krieger-; —nictví *n.* Kriegerstand *m.*; —ník, a *m.* Krieger *m.*; Streiter *m.*; *pl.* —nící Kombattanten; —nost *f.* Streitbarkeit, Kampflust *f.*; —ný *adj.* kriegerisch streitbar.

bojový *adj. st.* Kriegs-, Schlacht-.

bojtár, a *m. sl. v.* bujtár.

bok, u *m.* Seite *f.*; 2. fig. Bauche Magen *m.*; 3. (mil.) Flanke *f.*; 4. Streichs *f.* (Fortif.); b. tváře Halbgesicht, Profil *n.*; b. lodi Schlag *m.*, Breitseite eines Schiffes; b. u řebříka Fahrtsprossenkel *m.*; b. šachty Schachtstoß *m.*; b. zubu Zahnseite *f.*; Zahnflanke *f.*; b. peci Seitenmauer *f.*; s —u na koho hleděti einen von der Seite oder über die Achseln ansehen; státi komu po —u jmd. zur Seite stehen, ruce o —y si opříti, —y si podepříti die Hände in die Hüfte legen; —y podjímati, nadýmati fig. dicke tun; —y si naraziti fig. den Magen storfen (sich tüchtig satt essen); fig. z —u aus dem Stegreife; z levého —u unehelich (*srv.* boček).

bokál, u *m.* Pokal *m.*

bokán, a *m. v.* bočán.

bokatý *adj.* starkseitig, unterlegt.

bokov-ák, —ník, u *m.* Seitentritt *m.* am Leiterwagen; —na *f.* Seite am Leiterwagen; —ný, —ní *adj.* Seiten-.

bol, a, o *st. v.* byl, a, o.

bol, u *m.* Schmerz *m.*, Weh *n.*

bol-ačka *f.* schmerzhafte Wunde; —ák, u *m.* Blutgeschwür *n.*, Furunkel *m.*; —aví *n.* das Wehe; —avost *f.* Schmerz *m.*; —avý *adj.* schmerzhaft, wehe; wund; b. prs böse Brust; —avé oči schlimme Augen *pl.*

bolehlav, u *m.* Schierling *m. Conium* (bot.); ——ovina *f. Coniin n.*; —ový nápoj Schierlingstrank *m.*

bolen, a *m.* (ryba) Schleb *m.*, Aspe *f.*, Rapfen *m.*, Silberlachs *m. Aspius rapax.*

bolen-í *n.* anhaltendes Schmerzen; b. hlavy Kopfschmerz *m.*; b. zubů Zahnschmerz *m.*, Zahnweh *n.*; b. břicha Bauchschmerzen *pl.*; b. v krku Halsweh *n.*; —ina *f.* schmerzhafte Wunde.

bole-očko *n.* Kuhblume *f. Caltha v.* blatouch; 2. *v.* blednivka; —okost *f.*, —oký *adj. v.* bolonkost, bolooký.

bolest, ti *f.* Schmerz *m.*, Weh *n.*; b. míti, ti, trpěti Schmerz leiden; b. srdce Wehmut *f.*; b. v uších Ohrenzwang *m*; míti b. na noze einen Schaden am Fuß haben.

bolestění *n.* Weh *n.*, Leid *n.*

bolestin, a *m.* Schmerzkind *n.*, Schmerzensjohn *m.*

bolest-iti Schmerz fühlen; trauern; wehe tun; —ivka *f.* Wundfieber *n.*; —ivý *adj.* schmerzend, schmerzempfindend.

bolestka, bolístka *f.* kleiner Schmerz; 2. Ferienblase *f.*

bolestn-é *n.* Schmerzengeld *n.*; —ění *n.* Schmerztuerei *f.*; —ěti trauern; —ík, u *m.* Trauerkuchen *m.*; —ost *f.* Schmerzhaftigkeit *f.*, Schmerzlichkeit *f.*; —ý *adj.* schmerzhaft, schmerzlich, schmerzempfindend, leidend.

boleta *f.* (paleta) Bolette *f.*

boleti (*impers.*) Schmerz empfindend; boli mě, že... es schmerzt mich, es tut mir leid, daß...; boli mě hlava der Kopf tut mir weh; už ho hlava ne—í (t. j. umřel) es tut ihm kein Zahn mehr weh (er ist gestorben).

bolevý *adj. st. v.* bolavý.

bolhoj *m.* (úročník) Kampferkraut *n.*; Wundkraut *n. Anthyllis vulneraria.*

bolístka *f. v.* bolestka.

bolmo *adv.* schmerzend.

bolnice *f.* (*rus.*) Krankenstube *f.*; 2. Schmerz *m.*; b. očí Augenweh *n.*

bolnička *f.* Wundfieber *n.*

bolno *adv.* schmerzhaft; b. mi es tut

bolnohý *adj. v.* bolonohý. [mir leid.

bolno hořký *adj.* (b. úsměv) mit bitterem Schmerzen verbunden (Lächeln); —myslný *adj.* wehmütig; —sladký *adj.* (cit) bittersüß (*es* Gefühl); —zvuký *adj.* wehmütig klingend.

bolný *adj.* schmerzhaft, schmerzleidend, wehe; schmerzerregend; b. cit Wehgefühl *n.*

bolo-hlavost *f.* Kopfweh *n.*; weher Kopf; —hlavý *adj.* der Kopfweh hat; —kojný *adj.* schmerzstillend; —nohý *adj.* mit kranken od. wunden od. bösen Füßen; —okost *f.* Augenweh *n.*; —oký *adj.* wehäugig; —údost *f.*, údoboli *n.* Gliederweh *n.*; —zubý *adj.* mit Zahnweh behaftet; —žer, u *m.* Freßwehe *f.* (Pferdekrh.).

bolševník, u *m.* Heilkraut *n.*; Bärenklau *m.* (*f.*) *Heracleum Sphondylium*

boltec, tce *m.* Ohrmuschel *f.* [(bot.).

bolván, a *m. sl.* (*rus.*) Lümmel *m. v.* balvan.

bolvaz, u *m.* Verband der Wunde.

bomba *f.* (puma) Bombe *f.*

bombard-a *f.* Bombarde *f.* (Schnarrwerk b. d. Orgel); —on, u *m.* Bombardone *f.*; —ování *n.* Bombardement *n.*; —ovati (místo) bombardieren.

bombastický *adj.* bombastisch.

bomb-ati (-ám), —ilati (-ám) schaukeln); b. se sich schaukeln; baumeln; —átko, —ilátko *n.* etwas Schaukelndes; 2. Brustwarze *f.*

bombolec, lce *m. sl.* Eiszapfen *m.*

bombomér, u *m.* Bombenmesser *m.*

bon, u *m.* (výplatní poukázka) Bon *n.*

bonifikace *f.* (náhrada škod válečných) Bonifikation *f.*

boniti *st.* schrecken; b. se sich fürchten.

bopniti *v.* bobniti.

bopomozi! *v.* bohpomozi!

bor, u *m.* Kiefernwald *m.*, Föhrenwald *m.*; 2. Heide *f.*; 3. *v.* borovice; 4. b. *st. v.* sbor.

bór, u *m.* (chem.) Bor, Boron *n.*

bora *f.* (vichřice na Jaderském moři) Bora *f.*

borák, u *m. v.* brutnák. [Schlucker.

borásek, ska *m. sl.* (ubožák) armer

borba *f.* (*rus.*) Kampf *m.*

borcení *n.* das Werfen des Brettes.

boreáš *m.* Boreas *m.* (severní vítr).

borec, rce *m.* Kämpe *m. Champion m.*; 2. Turner, Gymnast *m.*

bor-ečák, čka *et* čku *m. v.* bor, borek; —ečky *pl. m.* Johannisbeeren *f.*; —ek, rku *m.* kleiner Kiefernwald; *pl.* —ky Kieferzapfen; Knoppern *pl.*

bořen-í *n.* das Niederreißen, Demolieren; b. obrazů Bilderstürmerei *f.*; —ina *f.* (mont.) Bruch, Verbruch *m.*; —iště (zb...) *n.* Ruine *f.*

boreš, rše *m.* Zerstörer *m.*

bouří *n. v.* borovní.

bouř-ice *f.* Sprengtonne *f.*; —icí *adj.* Demolier-; b. dělo Belagerungsgeschütz *n.*; —ič *m.* Zerstörer *m.*

bouřidlo *n.* Zerstörungsmaschine *f.*; Sturmbock *m.*; 2. Sprengmittel *n.*, Sprengstoff *m.* (trhadlo).

bouřik, u *m.* (chem.) Borin, Boron *n.*

bouřina *f.* Föhrenwald *m.*

bouřisvět, a *m.* Weltstürmer *m.*

bouř-itel *m.* Zerstörer *m.*; —itelný *adj.* brüchig; baufällig; —iti (-im, *imp.* bouř!) něco zerstören; niederreißen, einreißen, demolieren; b. se einstürzen, verfallen; (mont.) zu Bruche kommen, einen Bruch machen; led se —í das Eis bricht; —ivoj, e *m.* fig. Renommist *m.*; —ivost *f.* Zerstörungssucht *f.*; —ivý *adj.* zerstörend, zerstörungssüchtig; destruktiv.

bork-a *et* —y *pl. f.* Kiefernwald *m.*; 2. Moorland *n.*; Torf *m.*; Torfziegel *m.*; 3. Kieferzapfen *m.*; 4. Knoppern; —ový *adj.* Knoppern-.

bornik, u *m.* Kiefernwald *m.*

bórotvar, u *m.* (Mln.) Borazitoid *n.*

borov-atý *adj.* stark an Kiefernwald; —čák, a *m. sl. v.* kvíčala; —ec, vce *m.* Waldbewohner *m.*; 2. Föhrenkäfer *m.*; 3. Kiefernspinner *m.*; —í *n.* Kiefernwald *m.*; —ice *f.* Kiefer *f.*, Föhre *f. Pinus silvestris*; —ička *f.* Wacholderbranntwein *m.*, Genevre *m.*; *pl.* —ičky *sl.* Wacholder *m.*; —ičný *adj.* Kiefern-, Föhren-; —ík, u *m.* (hřib) Bronzepilz *m. Boletus aereus*; —ina *f.*, —inka *f.* Föhrenwald *m.*

borovit, a *m.* Waldgeist *m.*

borovn-ice *f.* Kieferneule, Kiefernraupe *f.*; 2. *sl.* Heidelbeere *f. v.* borůvka; —ík, u *m.* Kuhpilz *m.*

borový *adj.* Kiefern-; b. les Kiefernwald *m.*; —é dříví Kiefernholz *n.*; fig. b. člověk *v.* borut; borová voda Borwasser *n.* **borsuk**, a *m. sl. v.* jezevec.

bort, u *m.* Bord *m.*; 2. Ufer *n.*, Gestade *n.*; 3. Wurf des Brettes; 4. Flächen im Kühlstock; 6. (Mühlb.) Seitenwand des Fluders, Rinnborde *f.*, Gerinnbacke *f.*; 6. (mont.) eine Unebenheit in der Sohle und First; 7. Kopf- und Fußbreiter in der Bettstätte.

borta *f.* (lemovka) Borde, Borte *f.*

bortiti se (*impers.*) sich werfen, sich aufwerfen, sich spalten; sich verziehen, windschief werden; dvéře se —í die Tür wirft sich. [Fluder; Backenstück *n.*

bortna *f.* Seitenpfoste am Schiffe, im

bortový, ého *m.* (mont.) Nachbauer *m.*

boruta *m.* ungehobelter Mensch; 2 Waldgeist *m.*

borův-čí *adj.* Heidelbeer-; b. *n.* Heidelbeerstrauch *m.*; —ka *f.* Heidelbeere *f.*, Schwarzbeere *f.*, Blaubeere *f.*, gemeine Myrtenbeere *Vaccinium, Myrtillus*; 2. *pl.* —ky *sl.* die Wacholderbeeren; 3. kleine Kiefer; —nice *f. v.* borovnice.

borynka *f.* Erdkiefer *f.*, Erdweihrauch *m. Teucrium* (*Ajuga*) *Chamaepitys* (bot.).

borys, a *m. pol.* Bauernkerl *m.*

boryt, u *m.* Wald *m*, *Isatis* (bot.).

bos, a, o *adj.* barfuß; b. choditi barfuß gehen; —ácký klášter Barfüßerkloster *n.*; b. řád Barfüßerorden *m.*; —ák, a *m.* ein Barfüßer; barfüßiger Mönch *Discalceatus* (fr. *Cordelier*); 2. ein unbeschlagenes Pferd; 3. unbeschlagener Wagen; 4. *pl.* —áky Kartoffelknöbel *m.*; —iny *pl.* das Barfußgehen; —iti den Huf abnehmen (dem Pferde).

bosk, u *m. sl.* Kuß *m.*, Pußerl *n.*; —ati (-ám) *sl.* küssen, pussen.

boskem, bosky *adv.* barfuß.

bosman, bosvan, u *m. sl.* großer Kuchen.

boso *adv.* (na b.) barfuß; —chod, a, —chodec, dce *m.* Barfüßer *m. v.* bosák; —chody, —nohý *adj.* barfüßig; —ta *f.* Barfüßigkeit *f.*

bosula *f. sl.* kahlfüßige Kuh.

bosulenký *adj. mor. v.* bosý.

bosý, á, é *adj.* barfuß; unbeschlagen; fig. b., ého ein Kind.

bota *f.* Stiefel *m.*; Pumpenstiefel *m.*, Pumpenstock *m.*; Kolbenröhre *f.*; Schuh eines Pfahles; Achsenstöpsel *m.*; b. čepová (mont.) Göpelschuh, Schindelschuh *m.*; fig. prásknouti do bot, spáliti boty Fersengeld bezahlen.]holz *n.*

boták, u *m.* (deska do bot) Stiefel-

botan-ický *adj.* botanisch; —ická zahrada botanischer Garten; —ik, a *m.* Botaniker *m.*; —ika *f.* Botanik *f.*

bot-ánky *pl.* turze Stiefel; —ař, bo-ták *m.* Stiefelputzer *m.*

botati (-ám) stampfen *v.* dupati.

botežehnej! (bohtežehnej!) *int.* Gott segne dich!

botka (*gen. pl.* botek) *f.* kleiner Stiefel; Stiefelette *f.*; Seilscheibe *f.*; Pumpenstiefel *m.*; Elbstiefel *m.*; Kolbenschuh *m.*; Pflugreute, Pflugschare *f.*; spanělská b. spanischer Stiefel (Torturinstrument); botky *pl.* Stiefelchen; Stiefeletten.

botnéti *v.* bobněti.

boubel, e *m.* Blase *f.*; Wasserblase; Hautblase *f.*, Zyste *f.*; 2. Blasenwurm *m. Hydatides*; 3. Himmelsgewölbe *n.*; —áček, čka *m.* Blasengel *m.* (Kind); —atý *adj.* vollwangig, kugelrund; —ata holka, —ka *f.* ein rundes Mädchen; —ouš, e *m*, —oušek, ška *m.* ein Dicktackiger. [bác!

bouc! buc! *int.* bauz! plumps! *v.*

boucati (-ám) schlagen; b. do sebe něco begierig essen, den Mund stopfen.

bouček, čku *m.* kleine Buche.

boučí *n.* Buchengehölz *n.*

bouda *f.* (*pl.* boudy *et* budy, *gen. pl.* bud) Bude *f.* (Baude), Hutbaude *f.*; Hütte *f.*; Halbverdeck auf dem Reisewagen; b. lodní Hütte *f.* (Kajüte *f.*).

bouditi (-ím, *imp.* boudi!), uditi rauchen; b. v čem wühlen.

boudník, a *m.* Hüttenbewohner *m.*

bouch! buch! *int.* puff! platz! b., u *m.* Knall *m.*, Schlag *m.*

bouchač, e *m.* Pocher, Schläger *m.*; Plauderer *m.*; —ka *f.* Pocherin, Schlägerin *f.*; 2. Knallbüchse *f.*

boucharon, a *m.* Poltron *m.*, Mauldrescher, Windmacher, Prahlhans *m.*

bouch-ati (-ám) na něco pochen, puffen; knallen; zuschlagen; 2. fig. schwatzen, plappern; aufschneiden; Wind machen; 3. b. koho jmd. schlagen; 4. b. do sebe gierig fressen; —avý *adj.* knallend, puffend; b. prach Knallpulver *n.*; —nouti koho schlagen, einen Hieb versetzen; b. něčím na něco einen Knall verursachen, einmal pochen; b. do něčeho fig. in etw. losschlagen; b. se o něco anstoßen; b. se sich prellen; b. sebou niederfallen; b. dveřmi die Tür zuschlagen; —nuti *n.* Schlag *m.*; Knall *m.*

bouchor *m.* (bouchoř) Pflaumentasche *f.* (verdorbene Pflaume) *v.* pucher, puchor; 2. aufgedunsenes Schaf; —ka *f.* hohlbauchige Gurke.

bouchoun, a *m. v.* buchoun.

bouchraty *adj. v.* bachoratý, bachatý.

bouk, a *m. sl. n.* bukač; —al, a *m.* Kollerer *m.*; —ati (-ám) murmeln; kollern, gurren; —á mu v břiše es kollert ihm im Bauche; b. se ranzen (von Schweinen).

boule *f.* Beule *f.*; Knollen *m.* am Kerver; 2. Auswuchs *m.* an den Pflanzen; 3. dichte Wolke. [glotzen (pouliti).

bouliti (-ím, *imp.* bul!) oči na něco

boul-ity *adj.* schiefrund; —ovatý *adj.* (bulovatý), —ovitý *adj.* beulig; beulenähnlich, beulenartig; —ový *adj.* Beulen-

boura (bura) *f.* Flockseide; Halbseide *f*; 2. türkisches Garn.

bour-ací *adj.* Demolierungs-; —ání *n.* Demolierung *f.*; —ati (-ám) něco niederreißen, einreißen, demolieren; b. se einstürzen, auseinandergehen; —avost *f.* Zerstörungssucht *f.*; —avý *adj.* zerstörungssüchtig, destruktiv.

bouře (*inst.* bouří) *f.* Sturm *m.*; Ungewitter *n.*; Getöse *n.*, Lärm *m.*; Aufruhr *m.*, Unruhe *f.*, Tumult *m.*; Ungestüm *n.* (*m.*), Heftigkeit *f.*

bourec, rce, bourovec, vce *m.* Spinner; Seidenwurm *m. Bombyx.*

bouření *n.* das Stürmen, Poltern; Brausen, Toben, Larmen; das Beunruhigen: das Aufwiegeln, Rebellieren.

bouře-nosný *adj.* sturmtragend; —rodý *adj.* sturmgebürtig.

bouř-ici *adj.* Lärm-; Sturm-; —idlo *n.* was Unruhe od. Getöse verursacht; fig. b. (*m.*), —il, a *m.* Lärmer, Lärmmacher, Rumorer, Polterer *m.*; —ilka *f.* in.

bouř-iti (-ím, *imp.* buř! nebuř! nebouři!) stürmen, poltern; stürmisch, ungestüm machen; b. někoho proti někomu jmd. aufregen; aufwiegeln; b. beunruhigen; —í es donnert; vítr —í der Wind saulet, tobt; b. se unruhig, stürmisch werden; in Wallung kommen; beunruhigt werden; b. se na koho n. proti komu (lid se —í) sich empören; sich auflehnen (gegen die Herrschaft); rebellieren; b. (chem.) brausen, aufbrausen; —ivý *adj. v.* bouřlivý. [bouře.

bouřka *f.* Gewitter *n.*, Sturm *m. v.*

bouřliv-áček, čka *m. v.* buřňák; —ě *adv.* stürmisch; —ec, vce *m. v.* bučič; —ý *adj.* stürmisch, ungestüm, tumultuarisch; tobend, unruhig; aufrührerisch, aufwieglerisch.

bouřný *adj. v.* bouřlivý.

bourov-ec, vce *m. v.* bourec; —ý *adj.* von Florseide (*v.* boura).

bovýčeti *sl.* heulen, brüllen.

bozati (-ám), bozkati (-ám) *sl. v.*

bozkorka *f. sl.* Hexe *f.* [boskati.

božan, a *m. v.* datel.

božba *f.* Beteuerung bei Gott.

božcové koření Geißblatt *n.* (bot.)

Bože! Gott! *v.* Bůh. [*Caprifolium.*

božec, žce *m.* Fraß *f.*; Ekstase *f.*; 2. Milzbrand *m.*; Schafpest *f.*; 3. *v.* bůžek. [rufen.

božekati (-ám) *sl.* ächzen, Gott an-

božen-i *n. v.* božba; —ík, a *m. sl.* ein Geschworener *v.* porotce; —ství *n. v.* božství.

boží *adj.* Gottes; b. hod heiliger Tag; b. hod velikonoční Osterfeiertag *m.*; b. hod svatodušní Pfingstfeiertag *m.*; b. hod vánoční Christtag *m.*; b. narození Geburt Christi; b. hrob heiliges Grab (in der Karwoche); b. muka Marterſäule *f.*; b. pole (gewöhnl. svaté pole) Gottesacker *m.*, Friedhof *m.*; b. posel fig. Donnerstrahl *m.*; b. tělo Fronleichnam *m.*; der Leib Christi im Abendmahle; b. milosti *pl.* Hobelspäne, Schneeballen, Flunderhosen (Mehlspeise); z b.

milosti král český von Gottes Gnaden König von Böhmen; b. soud Ordalien *pl.*; každý b. den jeden lieben Tag; křičí až b. dopuštění er schreit, daß es gar aus ist; b. byt *Ambrosia f.* (bot.) *v.* ambrožka; b. dřevce (dřevinka, brotan) Stabwurz *f. Artemisia Abrotanum*; b. kravka *v.* bedruňka; b. peníz Leihkauf *m.*, Reugeld *n.*; Wandelpön *f.*; b. dárek, b. nadělení fig. Tölpel *m.*

bož-ic *m.* Gottessohn *m.*; —ice *f. sl.* Wahrsagerin *f.*; —íček, —ínek Gott; ty můj —íčku! ty můj —ínku! du lieber Gott! mein Himmel! —isko *n.* Götzenbild *n.*; —ítelní *adj.* Fronleichnams-; —iti (-ím) vergöttern, divinisieren (*v.* zbožňovati); b. se *sl.* bei Gott beteuern *v.* bohovati se; —ka *f. v.* bohyně; —nice *f.* Tempel *m.*; —ničí *adj.* Tempel-; —ník, a *m.* Deist *m.*; —nost *f.* Gottesartigkeit *f.*; —skokvět, u *m.* Götterblume *f. Dodecatheon* (bot.); —skost, ti *f.* Göttlichkeit *f.*; —skovoň, ně *m. Diosma* (bot.); —ský *adj.* göttlich; b. soud *v.* boží soud; —ství *n.* Göttlichkeit *f.*, Divinität *f.*; —ství, —stvo *n.* Gottheit *f.*; —stvo *coll.* die Götter zusammen.

brab-čí *adj. v.* vrabčí; —činka *f.* Linse *f. v.* čočka; —ec, ice *m.*, brábek, bka *m. v.* vrabec.

brabenec, nce *m. v.* mravenec.

brabor, u *m.* kyčelnice devitilistá *Dentaria enneaphyllos* (bot.).

bráborati (-ám) *v.* vrávorati.

brác, e *m.* Nehmer *m.*; Räuber *m.*; b. na vojnu Werber *m.*

brác, e *f.* Bratsche *f.*, it. *Viola da braccio* (Musikinstr.).

brače, ete *n.* Lämmchen, Lämmlein *n.*, junges Schaf; Brackamm *n.*

bračok, čka *m. sl.* Bruderchen *n.*

bračinka *f. v.* břekyně *f.*

bračka *f.* ausgemergztes Schaf; 2. magere Kuh *v.* brakyně.

brada *f.* Kinn *n. Mentum*; 2. Bart *m. Barba*; kozí b. Ziegenbart, französischer Bart; (bot.) Bocksbart *m. Tragopogon*; Ziegenbart *m.*, Keulenpilz *m. Clavaria* (Schwamm); b. svatého Ivana Federgras *n. Stipa pennata* (bot.); b. u sekery Bart *m.* an der Art.

brad-áč *m.* Großbart, Langbart *m.*; 2. Geländersäule *f.*; —ál, a *m. v.* bradáč; —árna *f. v.* bradyrna; —as, a *m.* Bartvogel *m.*; Nagelschnabel *m.*

bradat-ěti bärtig werden; —ice *f.* Hellebarde *f.*; —ičník, a *m.* Hellebardier *m.*; —ka *f.* Bartart *f.*; —ý *adj.* langkinnig; langbärtig.

bradav-ice, —ička *f.* Warze *f. Verruca*; 2. b. na prsu Brustwarze *f. Mamilla*; 3. Schwamm am Pferdefuße; 4. Muttermal *n.*; —icovitý *adj.* warzenähnlich; —ičenka *f. v.* bradavnice; —ičnatý, —ičný *adj.* warzig; —ičník *m.* Warzenkraut *n. Chelidonium majus*; 2. Warzenkäfer *m. Malachius*; —ka *f.* Warze *f.*; —nice *f.* Warzenflechte *f. Verrucaria* (bot.).

brad-ička *f. v.* brádka; —ina *f.* schwacher Bart; —isko *n.* häßlicher Bart; *v.* brada.

brádka *f.* Kinnlein, Kinnchen *n.*; Bärtchen *n.*; kozí b. *v.* kozí brada; b. na klíči Bart *m.* am Schlüssel; b. podkovy Griff *m.* am Hufeisen.

bradl-i *n.* Geländer *n.*; —iti se sich [klippen.

bradlo *n.* Klippe, Felsklippe *f.*; 2. Geländer *n.*; 3. bradla *pl.* (Turn.) Barren *m.*

brado-hol, a, —holič *m. v.* bradýř; —třásek, ska *m.* Kopfnicker *m.*

bradýř, e *m.* (holič) Barbier *m.*, Bartscherer *m.*; —ka *f.* -in; —ský *adj.* Barbier-; —ství *n.* Barbiergewerbe *n.* bradýrna *f.* Barbierstube *f.*

brah, u *m. v.* brh.

brach = bratr, a, brácha *m.* Bruder *m.*, Kamerad *m.*; milý brachu! (brácho, brachku, bracháčku!) lieber Freund!

brak, u *m.* Brack *n.*, Ausschuß *m.*, Auswurf *m.*; Ausbund *m.*; 2. Art *f.*, Gattung *f.*; 3. Spur *f.* in der Mühle; 4. b. *sl.* (bot.) *v.* břek.

brakář *m.* Sortierer *m.*

brakov-ati něco, b. v čem ausbracken, ausmerzen, sortieren; —ina *f.* (mont.) Klauberig *n.*; —nice *f.* ausgemergztes Schaf; 2. Auswählerin *f.*; —ník, a *m.* Auswähler *m.*; Bracker *m.*; —ý *adj.* Brack-, Ausschuß-. [břekyně.

brakyně *f.* Brackschaf *n.*; 2. *v.*

bralec, lce *m.* (vojenský) Werber *m*

bránek, lka *m.* Gernnehmer *m.*

bralnatý, bradlnatý *adj.* klippig.

bral-o *n.*, —ice *f. sl. v.* bradlo.

bramarbas, a *m.* Bramarbas *m.*, Maulheld *m.*

brambor, u *m.* Erdapfel *m.*, Erdbirn *f.*, Kartoffel *f. Solanum tuberosum*; —ák, a *m.* Erdäpfelfresser *m.*; 2. Koloradokäfer *m.*; —ář *m.* Kartoffelbauer *m.*; 2. Kartoffelliebhaber *m.*; 3. Kartoffelhändler *m.*; —ářství *n.* Kartoffelbau *m.*

brambořík, u *m.* Erdscheibe, Erdrübe *f.*, Saubrot *n.*, Alpenveilchen *n. Cyclamen* (bot.); —ina *f.* Erdäpfelkraut *n.*; —iště *n.* Erdäpfelfeld, Kartoffelfeld *n.*

brambor-níček, čka *m.* Braunkehlchen *n.*; Wiesenschmätzer *m.*; *Motacilla rubetra*; *M. rubiola*; —ník, u *m.* Erdäpfelkoch *m.*, Erdäpfelspeise *f.*; —ovi *n.* Erdäpfelkraut *n.*; —ovina *f.* Erdäpfelkraut *n.*; 2. Kartoffelstoff *m.*; —ový *adj.* Erdäpfel-, Kartoffel-. [Priester).

bramin, a *m.* Brahmine *m.* (ind.

braň, ně *f. st.* Waffe *f.*; Rüstung *f.*

brána (*inst.* branou) *f.* Tor *n.*; Pforte *f.*; b. vítězná (slavobrána) Triumphbogen *m.*, Triumphpforte *f.*, Triumphtor *n*; b., *pl.* brány (*instr.* branami) Egge *f.*

branba *f.* (obrana) Verteidigung *f.*

branci *f. st.* Bräune *f.* (choř); *pl.* branci *v.* branec.

braně *f. pl.* Deich *m.*; Wehr *n.*

branec, nce *m.* Rekrut *m.*; ein Wehrpflichtiger; 2. ein Bewaffneter; 3. ein Geraubter; —ký *adj.* Rekruten-.

bránění *n.*, b. něčeho das Verteidigen; Verteidigung *f.*

branělnosný *adj.* wehrtragend.

braní *n.* Nehmen *n.*; Rauben *n.*; b. darů Geschenkannahme *f.*; b. (na vojnu) Rekrutierung *f.*; b. služného Bezug *m.* (eines Gehaltes); b. obroku Futterfassung, Haferfassung *f.*

branice *f.* Plünderung *f.*; 2. Rekrutierung *f.*

bránice *f.* Zwerchfell *n. Diaphragma* (anat.); b. rohová Hornhaut *f.*; b. panenská (anat.) Hymen *n.*, Jungferhäutchen *n.*; 2. b. Gittertür *f.*

bránič *m. v.* branitel.

branička *f.* kleine Schleuse; 2. Häutchen *n.* [mittel *n.*

branidlo, bránidlo *n.* Wehr *f.*, Wehrmittel *n.*

bran-ík, a *m.* (najímač vojska) Werber *m.*; —iště *n.* Werbeplatz *m.*; —itel, e *m.* Verteidiger *m.*; -ka, -kyně *f.* -in.

bránit (*imp.* braň) něčeho wehren, schützen; verteidigen; b. komu čeho, b. komu v něčem, b. čemu einem etw. verwehren, einen an (in) etw. hindern, einem od. einer Sache steuern (eine Sache st.); b. se komu, čemu, proti komu, proti čemu něčím sich wehren, sich verteidigen; b. se čím (slovy, námitkami) sich verteidigen; erzipieren, einwenden, vorstellen, Einwendungen machen, einen Einspruch gegen etw. erheben nebrání se mu es ist ihm unbenommen; b. se patami *vulgo* Fersengeld geben.

branka *f.* Pförtchen *n.*; Einlaß *m.*

bránkvara *f.* Tunke *f.*, Jauche *f.* (*v.* lánkvara).

branné, ého *n.* Torgeld *n.* [kraft *f.*

brannost, ti *f.* Wehrhaftigkeit, Wehrkraft *f.*

branný *adj.* wehrhaft; waffenfähig; b. zákon Wehrgesetz *n.*; b. stav Wehrstand *m.*; —á povinnost Wehrpflicht *f.*; —á moc Waffengewalt *f.*; Wehrkraft *f.*; b., ého *m.* Torwächter *m.*

branc-klik, u *m.* Kloben *m.* bei der Egge; —pluh, u *m.* Eggenpflug *m.*; —váhy *pl. f.* Eggenwage *f.*

bránový, branský *adj.* Tor-.

bran-stvi *n. v.* zajeti; —stvo *n. coll.* Kriegsgefangenen; 2. Rekruten *pl.*

branže (branže) *f.* Branche *f.*

brantál u *m.* Nagel in der Egge.

břasa *f. v.* vřes.

brašn-a (*gen. pl.* brašen) *f.* Tasche, Hirtentasche *f.*; Weltasche *f.*; Erdbeerentasche *f.*; —ář *m.* Taschner *m.*; —ice *f.* Beutelwurm *m.* (*v.* bratr.

brat, a *st. (sl.)*, *dim.* bratrec, tce *m.*

braf, ti *f. v.* bratř.

brátí (beru, eš, e *et* béru, eš, e, *imp.* ber *et* beř, *tragr.* bera, berouc, i) něco, nehmen (öfter, mehrmal); sammeln; erheben; na vojnu b. zum Kriegsdienste werben; rekrutieren, affentieren; na dluh b. auf Borg nehmen; b. peníze Geld einnehmen; b. služné einen Gehalt beziehen, fassen; slova na váhu b. die Worte abwägen; na mysl, do hlavy b. sich etw. zu Herzen nehmen, zu Gemüte ziehen; ryba bere der Fisch beißt an; čert ho bere! der Teufel ist mit ihm los! b. se o něco sich einer Sache annehmen; b. se odkud, někam sich welter (wohin) begeben, gehen; ber (beř) se po svých; geh deiner Wege!

bratka *f.* Kratzbürste *f.*

bratný *adj. sl.* brüderlich *v.* bratrský.

bratr, a *m.* (*voc.* bratře! *pl.* bratří, *gen.* bratří *et* bratrů, *dat.* bratřím *et* bratrům, *acc.* bratří *et* bratry, *voc.* bratří, *loc.* bratřích *et* bratrech, *inst.* bratřími *et* bratry) Bruder *m.*; b. řeholní Ordensbruder *m. frater*; milý bratře! lieber

bratř, i *f. st.* Gebrüder. [Bruder!

bratran, a, —ec, nce *m.* Cousin *m.*, Neffe *m.*; Brudersohn *m.*; —ci, bratřenci *pl.* Söhne von Brüdern; —a *f. v.* bratranka.

bratr-áně, ěte *n.* Audergeschwisterkind *n.*; —ánek, nka *m. v.* bratran; —anka *f.* Bruderstochter *f.* (Dheimstochter *f.*); —ánkovati *v.* bratříkovati; —anství *n.* Geschwisterkinderschaft *f.*

bratř-e *f. v.* bratr; —ec, trce *m.* Bruder *m.*; —enec, nce *m. v.* bratran; —enice *f.* Bruderstochter *f.*; —ice *f. coll. st.* Gebrüder.

bratříč-ek, čka *m.* lieber Bruder; Brüderchen *n.*; —kování *n.* Kameradschaft *f.*; Fraternisieren *n.*; —kovati komu jmb. Brüderchen sagen; b. s kým, b. si s kým jmb. fraternisieren, sich brüdern.

bratř-ík, a *m.* Brüderchen *n.*; Duzbruder *m.*; —ina *f.* Brüderschaft *f.*, Gesellschaft *f.*; 2. b. Bruderweib *n.*; —iti (-ím, *imp.* —i!) koho s kým verbrüdern; b. se s kým sich verbrüdern, sich vereinigen, mit jmb. fraternisieren.

bratro-bijce, —bojce *m.* Brudermörder *m.*; —bijství *n.* Brudermord *m.*; —hryzec, zce *m.* Bruderkränker *m.*; —hubce *m.* Bruderverderber *m.*; —libec, —mil, a *m.* Bruderfreund *m.*; —libný *adj.* bruderliebend; —libství *n.* Bruderliebe *f.*; —nenávidný, nenávistný *adj.* bruderhassend; —nenávistník, a *m.* Bruderhasser *m.*; —nenávistnost *f.* Bruderhaß *m.*

bratrov-á, é *f.* Bruderweib *n.*; —ati někomu jmb. Bruder nennen; b. s kým *v.* bratříčkovati; —ec, vce *m. v.* bratran; —izna *f.* brüderliches Erbteil; —na *f.* Nichte *f.*; Bruderstochter *f.*

bratro-vrah, a *m.* Brudermörder *m.*; —vražda *f.* Brudermord *m.*; —vražedný *adj.* (-ná válka) brudermörderisch.

bratrský *adj.* brüderlich; Bruder-; b. peníz (mont.) Brudergeld *n.*; Bruderkreuzer *m.*; —á láska Bruderliebe *f.*; —á pokladnice Bruderlade *f.*, Bruderkasse *f.*; (mont.) Knappschaftslade *f.*, Knappschaftskasse *f.*

bratr-stvi *n.* Bruderschaft; Brüderlichkeit *f.*, brüderliche Liebe; s někým na b. piti Bruderschaft mit jmb. trinken; —stvo *n. coll.* Konfraternität *f.*; die Gebrüder; b. horní Knappschaft *f.*, Bergknappschaft *f.*, Knappschaftsverband *m.*; s někým na b. býti mit jmb. auf brüderlichem Fuße stehen.

brav, u *m.* Schmalvieh, Stechvieh *n.*; kleines Vieh; b., a *m. sl.* verschnittener Eber.

brav-čár, a *m. sl.* Schweinhändler *m.*; —či *adj.*, —čový *v.* braví; —čovina *f.* Schweinefleisch *n.*; —š, čte *n.* junges Schaf; —ek, vka *m.* Schwein *n.*; —í *adj.* das Schmalvieh betreffend; —nik, a *m.* Misteldrossel *f. Turdus viscivorus*; —okrmný *adj.* herdenährend.

bravo! *int.* (výborně) bravo!

bravura *f.* (odvaha) Bravour *f.*

brázd-a *f.* Furche *f.*; b. (na čele) Runzel *f.*, Strich *m.*; —idlo *n.* (—ič, —itel, e *m.*) Furchenzieher *m.* (ökon.) *v.* hrobčák; —ičkovati kleine Furchen machen, striefen; —idlo *n.* Furchenzieher *m.*; (mont.) Schrämvorrichtung *f.*; —iti (-ím, *imp.* brázdil) neben furchen, streifen; —itý *adj.* gefurcht; furchenähnlich, furchenförmig; —ni *adj.* Furchen-; b. kůň, nářeční kůň Handpferd *n.*; —ovitý *adj. v.* brázditý.

brazoleta *f.* (náramek) Bratzelett *n.*

bražec, že *m.* Fallnetz *n.* für Rebhühner.

brbl-ati (-ám) plaudern; 2. brummen, murren; —avec, vce *m.* Plauderer *m.*; —avý *adj.* plauderhaft.

brčadlo *n.* Brummkreisel *m.*

brčál, u *m.* (bršťál) Singrün, Immergrün *n.*, Wintergrün *n. Vinca*; 2. *v.* brčadlo; —ovité *pl. Apocyneae* (bot.); —ový *adj.* Singrün-.

brč-ala *f. v.* brčadlo; —án, u *m.* Quarre *f.*; 2. *v.* břečtan; —eti flirren, schwirren; 2. *st.* hervorkeimen; *srv.*

brčňák, a *m.* Maikäfer *m.* [bručiti se.

brd, u *m. v.* brdo.

brdař *m.* Kammblattmacher *m.*; Trogmacher *m.*; —iti Kammblattmacherei

brdlení *n. v.* brlení. [treiben.

brdlo *n. v.* bradlo.

brdo *n.* Berg *m.*; Bergkamm *m.*; 2. Riedkamm, Weberkamm *m.*; 3. Kammlitze *f.*; 4. Scheibenkamm *m.*; 5. Trumm *n.* (*m.*); 6. Ortscheit an der Wage; na jedno b. gleichen Schlages.

brdoch, u *m.* Schlafbrett *n.* (Mühl.).

brdouc! *int.* barbauz, pardauz (*par deos!*) —ati, —eti, —nouti stolpern.

breben - covati, —titi plaudern; schwatzen; plappern; —ta *m.*, —til, a *m.* Plauderer *m.*; —tilka *f.* Plappermaul *n.*; —ty *m. pl.* Geplapper *n.*

breberk-a *f.* Schnaps *m.*; 2. die Laus (bebelka); —ovati schnapsen.

brebtati (-ám) *v.* breptati.

breca *f.*: stará breca alte Kunkel, alte Klatsche; altes Vieh.

břeč-ák, —čák, u *m. mor.* Most *m.*

břečeti, brečeti (-ím, *imp.* břeč!) meckern, blöken; plärren, heulen; ratzen; weinen.

břečka *f.* Maische *f.* (Bierbr.); Phlegma *n.* (Branntweinbr.); 2. dünne schlechte Brühe; Jauche *f.*; 3. Most *m.*; švestková b. Zwetschkenwasser, Pflaumenwasser *n.*

brečky *adv.* weinend, plärrend.

břečna *f.*, bečna *f.* Winselerin *f.*

břečťan, u *m.* (brščan, brčan) Efeu *m.*, Wintergrün *m.*, Immergrün *n. Hedera Helix* (bot.); —ice *f.* Rebenstab *m.*; 2. Efeulinie, Ziffolbe *f.*; —ovi *coll.* Efengeträuch *n.*; —ovitý *adj.* efeuähnlich; —ový *adj.* Efeu-.

břed *m. v.* vřed.

bředina *f. v.* ředina.

bředokva *f. v.* brukev.

bředu *v.* břísti.

břeh, u *m.* Ufer *n.*, Strand *m.*, Gestade *n.*; 2. erhöhter Rand am Felde, Rain *m.*; —áček, čka *m.* Elsvogel *m.*; *v.* ledňáček; —ák, a *m.* Uferschwalbe *f. v.* břehule; —atý *adj.* uferig; —ouš, e *m.* Uferschnepfe *f. Limosa* (*Scolopax limosa*).

břehov-iště *n.* Uferplatz *m.*; —itý *adj.* uferartig, uferähnlich; —ka *f. v.* břehule; —ý *adj.* Ufer-. [*riparia.*

břehule *f.* Uferschwalbe *f. Hirundo*

břech, u *m.* Klaffen, Bellen *n.*; —ač *m.* Beller *m.*; —adlo *n.*, —atel *m.* Jungendrescher *m.*; —ati (-ám) klaffen, bellen; 2. schwatzen, plappern; b. na koho einen anschnarchen, schimpfen; —avec, vce *m.* Schreier *m.*; —avý *adj.* bellend; —oun, a *m.* (*pol.*) Kettenhund *m.*; *v.* věžník. [mißbilligen.

břechovati, brechovati *sl.* tadeln,

brejhati se, brejzhati se *v.* bryzhati

brejle *v.* brýle. [se.

brek, u *m.* Gebläke *n.*, Geschrei *n.*; dal se do —u er fing an zu weinen.

břek, u *m.* Elsbeerbaum *m.*, Arlesbaum *m.*, Sperberbeere *f. Crataegus* (*Sorbus*) *torminalis.*

brekot, u *m. v.* brek.

břek-ový *adj.* Arles-; —yně *f.* Arlesbeere *f.* [břemeno.

břemě, *gen.* břemene *n. st. v.*

břemek, mka *m. v.* mřínek (Fisch).

břemen-ář *m.* Lastträger *m.*; 2. Saumroß *n.*; —atý, —itý *adj.* stark belastet; —í *n. coll.* Gepäck *n.*; —iti (—ím, o...., *imp.* obřemeň!) čím belasten; —nik, a *m.* Lastträger *m.*; —nost *f.* Lästigkeit *f.*; —ný *adj.* lästig; *st.* (—ná) schwanger.

břemeno *n.* Bürde *f.*, Last *f.*, Tracht *f.*; b. nějaké na koho uvaliti einem eine Bürde auflegen; belasten, -a někoho zbaviti einem eine Bürde abnehmen; einen einer Bürde entlasten; *pl.* břemena Lasten *pl.*, Lastenstand *m.*

břenč-adlo *n.* etw. Klirrendes; (budík) Uhrwecker *m.*; —eti (3. *pl.* -i) kollern (im Bauche); *v.* brnčeti, břinčeti; —iti flirren; Geklirr erregen.

břenhati se (-ám se) *sl. v.* brodíti se.

břenk, u *m.* Geklirr *n.*; —ač *m.* Klirrer *m.*; 2. Klimperstöckchen *n.*; —ati (-ám) *v.* břinkati; —avý *adj.* klirrend.

brept, u *m.* Geplauder *n.* [*m.*

brepta *f.* (*v.* breberka) Branntwein

brept-a *m.*, —ač, —al, a, —avec, vce *m.* Stotterer *m.*, Stammler *m.*; Plappermaul *n.*; —ati (-ám, áš, á *et* brepci, eš, e) stottern, stammeln; b. něco, b. o něčem plaudern; schwatzen;

—avý *adj.* stotternd, stammelnd; plauderhaft; —oň, ně, —oun, a *m. v.* breptač.

břesk, u *m.* herber Geschmack; 2. Dämmerung *f.*; 3. *v.* vřesk; 4. *v.* vřes.

břeskavec, vce *m.* Bergfink *m.* (jikavec); 2. *v.* vřes.

břeskev, kve *f. st. v.* broskev.

břesk-ný *adj.* laut schallend; —ot, u *m. v.* vřeskot.

břeskyně *f. st.* Pfirsich *f. v.* broskev.

břeslen *m. v.* přeslen, brslen.

břest, u *m.* Gartenulme *f.*, Rüster *f. Ulmus suberosa*; —a *f.* obere Birkenrinde; —ina *f.* Rüsterwald *m.*; —ovec, vce *m.* Lotusbaum *m.*, Zürgelbaum *m. Celtis* (bot.); —ový *adj.* Rüster-.

břešť-ák, —an, břeštěti *v.* vřešťák, vřeštěti.

břev, i *f. st.* Brett *n.*, Balken *m.*

breve, e *n.* (papežský list menší) Breve *n.*

breviář, e *m.* Brevier *n. Breviarium.*

břevn-atý *adj.* mit starken Balken; —ice *f.* (Schiff.) Regeling *m.*; —o *n.* Balken *m.*; *pl.* —a Bauholz *n.*; —oví *n. coll* Gebälke *n.*; Bauholz *n.*; —ovice *f.* gespanntes Roß (archit.); —ový *adj.*

brez *praep. sl. v.* bez. [Balken-.

březák, a *m.* Birkenzeisig *m.*; 2. Birkhuhn *n.*, Birkhahn *m.* (tetřívek); 3. Schmalzling *m.*, Schmalzpilz *m.*

brezalka *f.* Brasilienholz *n. Caesalpinia* (bot.).

březec, zce, —ek, zku *m. v.* vřes.

březen, zna *m.* März *m.* (3. Monat).

březí *n. coll. v.* březoví.

březí *adj.* trächtig (von Tieren).

březina *f.* Birkenwald *m.*; Birkenbaum *m.*; Birkenrute *f.*; —iní *n. v.* vřes; —ště *n.* Birkenort *m.*; —ňák, a *m.* Märzhase *m.*; 2. Märzbier *n.*; —natý *adj.* mit Birken bewachsen; —nice *f.* Birkenbuch *m.*; 2. b., —níček, čka *m.* Birkenfalter *m. Papilio antilopa*; —no *n.* Birkenwald *m.*

březnov-ka *f.* Märzgans *f.*; Märzkuh *f.*; —ý *adj.* März-; b. sníh Märzschnee *m.*; b. květ Hyazinthe, Märzblume

březost *f.* Trächtigkeit *f.* [*f.*

březov-ec, vce *m.* Birkenrute *f.*; —i *n. coll.* Birkenholz *n.*; 2. Birkenwald *m.*; —ice *f.* Birkenmet *m.*; —ka *f.* Birkenrute *f.*; 2. Birkenstock *m.*; 3. Waldfink *m.*; 4. Birkfuchs *m.*; 5. Birkenschwamm *m. Amanita spadicea* (*Agaricus vaginatus*); 6. *v.* březnovka; —ník, u *m.* Birkenwasser *n.*; —ý *adj.* Birken-; b. les Birkenwald *m.*; b. prut Birkenrute *f.*

brezula *f. sl.*, pryzila *f.* Brasilienholz *n.*, Färbeholz *n. v.* brezalka.

břež-ák, a, —anin, a, —an, a *m.* Uferbewohner, Küstenbewohner *m.*

břežd-ění *n.* das Tagen; —ěnice *f.* Puzenkot *m.* (břídděl); —ěti *impers.* fortig werden; *impers.* —iti se tagen, dämmern; —i se es tagt, dämmert.

břežiště *n.* Uferlandstrecke *f.*

břežněnka *f.* Strandling *m. Litorella* (bot.).

brh, u *m.* Fehm *m.*, Schober, Heuschober *m.*; Stoß geschichteten Klafterholzes im Walde; Haufen *m.*; eine Menge; Last *f.*; Kegelkorb *m.*; Vogelnetz *n.* [*Oriolus galbula.*

brhel, e *m.* Kirschvogel *m.*, Pirol *m.*

brhlík, a *m.* Kleiber *m.*, Spechtmeise *f.* (Vogel) *Sitta.*

brhlit *sl.* scheuern, reiben.

brhový *adj.* Schober-.

břicení *n.* das Schärfen.

břič, e *m.* Barbier *m.*

břička *f.* Heblatte *f.* in der Mühle.

břid-il, a, —itel, e *m.* Pfuscher *m.*, Hudler *m.*; —iti (-ím, *imp.* nebřid!) něco verderben, pfuschen; judeln; Ekel machen.

břidký (*comp.* břidší) *adj.* häßlich, ekelhaft, abscheulich; *st.* fett, feist.

břidla *f. v.* břidlice.

břidli-ce *f.* Schiefer *m.*, Tonschiefer *m.*, Schiefergestein *n.*; —cobarevný *adj.* schieferfarbig; —colomec *m.* Schieferbrecher *m.*; —cový *adj.* von Schiefer; Schiefer-.

břidličn-atost *f.* Schieferung *f.*; —atý *adj.* schieferartig; —ý *adj.* schieferig.

břidliště *n.* Schiefergebirge *n.*

břidnat-ěti schmutzig werden; —ý *adj.* schmutzig; -ost -keit.

břidn-ice *f.* eine Häßliche; —ík, a *m.* ein Häßlicher; —ost *f.* Abscheulichkeit *f.*; —outi něčím aufschwellen, aufdunsen; 2. häßlich werden; —ý *adj.* abscheulich, häßlich; schmutzig.

břidota *f.* Garstigkeit *f.*

briga *f.* Brigg *f.*, Rennschiff *n.*

brigád-a *f.* Brigade *f.*; —ní *adj.* Brigaden-; —ník, a *m.* Brigadier *m.*, Brigadegeneral *m.*

brigantina *f.* Brigantine *f.* (Schiff).

břich, u *m. v.* břicho; plný b. nechce knih voller Bauch ein fauler Gauch, voller Bauch studiert nicht gern; —áč, e, —ál, a *m.* Dickbauch, Schmerbauch *m.*

břichat-ěti bauchig werden; 2. schwanger werden; —iti bauchig machen; 2. (obř...) schwängern; —ky *pl. f. Gasteromycetes* Bauchpilze; —ost *f.* Bauchigkeit *f.*; —ý *adj.* bauchig; (—á) schwanger.

břicho *n.* Bauch *m. Abdomen, Venter*; 2. Höhlung *f.* (eines Gefäßes); 3. Berg *m.* in der Handfläche; 4. Bauch *m.* des Schiffes; b. nacpati den Bauch vollstopfen; hrubé b. míti einen großen Leib haben (v. Frauen); plné b. k práci licho *v.* břich; —chodný *adj.* auf dem Bauche

břichol, a *m.* Silberfisch *m.* [gehend.

břichomluv-a *f.*, —ectví *n.* Bauchrednerei *f.*, Bauchredekunst *f.*, Ventriloquenz *f.*; —ec, vce *m.* Bauchredner *m.*, Ventriloquist *m.*

břichoň, ně *m. v.* břicháč.

břicho-nožci *pl.* Gasteropoden, Bauchfüßler; —pas, a, —pásek, ska *m.* Bauchgurt, Schmarotzer; Gourmand *m.*; —pasný *adj.* parasitisch; —pasnost *f.*, —pství *n.* Geschmackskunde, Gourmandie *f.*; —pěvec, vce *m.* Bauchsänger *m.*; —ploutvé *n.* plytvé (ryby) Bauchflosser

pl. m. Abdominales; —řez, u *m.* (chir.) Bauchschnitt *m.*, Laparotomie *f.*, Kaiserschnitt *m. Caesarea sectio*; —sluha *m.* Bauchdiener *m.*; —služba *f.* Bauchdienerei *f.*; Bauchdienst *m.*; —tok, u *m.* Bauchfluß *m.*; —trnec, nce *m.* Dornfisch *m.*

břichov-ina *f.* Bauchgegend *f.*, Magen *m.* der Wiederkäuer; —ý *adj. v.* břišní.

břij-ec, jce *m.* (holič) Barbier *m.*; —na *f.* Barbierstube *f.*; —u *v.* břiti.

briketa *f.* Brikett *n.*, Kohlenziegel *m.*, Preßkohle *f.* [(*sr.* břidla, břidlice).

břila *f.* Steinbrocken *m.*; Speckstein *m.*;

briliant, u *m.* Brillant *m.*; —ovati brillantieren; —ový *adj.* Brillant-; b. prsten Brillantring *m.*

břlina *f.* Barbierstube *f.*, Rasiersalon

břím, u *m. v.* modřín. [*m.* (břijna).

břímě, *gen.* břemene *n. v.* břemeno.

břín, u *m. v.* dřín. [klirren.

břinč-avý, —ivý *adj.* klirrend; —eti

břinčt, u *m.* Prinsicht *m.* (Wein).

břindz-a *f. sl.* Brinse *f.*, Alpenkäse, Hirtenkäse *m.*; —ař *m.* Brinsenmacher; Käsehändler *m.*; —ařiti Käsehändler sein; —árna *f.* Brinsenmacherstätte *f.*; —ařství *n.* Brinsenmacherei *f.*; —ovec, vce *m.*, —ovník, u *m.* Käsekuchen *m.*

břink ! *int.* kling ! b., u *m.* Geklirr *n. v.* břinkot.

břinka *f.* Säbenbaum *m.*; 2. *v.* dřín.

břink-ačka *f. v.* brnkačka; —adlo *n.* Klirrwerkzeug *n.*; —álek, lka *m.* Klimperer *m.*; —ání *n.* das Klimpern; —ati (-ám) (na harfu atd.) klimpern; klirren; —avý *adj.* klirrend; klimpernd; —ot, u

břinza *f. v.* brindza. [*m.* Geklirr *n.*

břiskati (-ám) schreien, heulen *v.*

břiskný *adj. v.* břeskný. [vřískati.

břísti (bředu, eš, e) ve vodě, skrz vodu, vodou waten.

bristol, u *m.* Brístol *n.* (Stoff).

břiš-ec, šce, břišek, šku *m. v.* břiško; —ina *f.* (*lépe* podbřiší) Unterbauch *m.*; —isko *n.* ungeschlachter Bauch.

břiško *n.* Bäuchchen *n.*; Bauch *m.*, (der weiche Teil der Finger und Zehen), Ballen *m.*

břiš-ní, —ný *adj.* Bauch-, Abdominal-.

břištěc, šce *m.* (u palce) v. břiško.

břit, u *m.*, břit, i *f.* Schärfe *f.*; b. klínu Keilschärfe *f.* [metall *n.*

britan-ka *f.*, —ské stříbro Britannia-

břitce *adv.* scharf; fig. brüsk.

břitev-na, —nice *f.* Barbierzeug *n.*; 2. Schermesserscheide *f.*; —ní *adj.* Schermesser-.

bříti (břiju, -eš, -e, *imp.* břij !) někoho, b. někomu bradu jmd. rasieren,

bříti *n.* das Barbieren. [barbieren.

břit-iti *v.* ostřiti; —kost *f.* Schärfe *f.*; —ký, —ný *adj.* scharf.

břitv-a (*gen. pl.* břitev) *f.* Rasiermesser *n.*, Barbiermesser, Schermesser *n.*; b., —áč *m.* Messerfisch *m.*; —ář *m.* Schermesserschmied *m.*

břitý *adj.* rasiert.

bříz-a *f.* Birke *f. Betula*; —áček, —ásek, ska *m. v.* březníček; —da *f. v.* bříza; —děna *f.* Birkenschwamm *m.*; —dí *n. coll.* Birkenreisig *n.*

břízení, břídění *n.* Pflücken *n.* [zový.

bříz-í *n. v.* březovi; —ový *adj. v.* bře-

bříž-ďala, —děl, e *f.*, —ďalice *f.* Pantsche *f.*; Gevantsche *n.*

břížditi se, břížiti se *impers. sl. v.* březditi se.

brk, u *m.* Kiel *m.*; 2. Schwungfeder *f.*; 3. b. Stolper *m.*; fig. —y komu sráženi einem die Flügel stutzen.

brk ! *int.* br !

brkač, brkal, a *m.* Stolperer *m.*

brkačka *f.* Merletine *f.* (Spielzeug aus einer Federspule).

brkař *m.* Federkielzieher *m.*

brk-ati (-ám) schwirren; 2. flattern; fliegen; 3. stolpern; 4. jídlo mi brká die Speise stößt mir auf; —avý *adj.* schwirrend, flatternd; stolpernd.

brk-lý (zbrklý) *adj.* verrückt; —nouti

brko *n. v.* brk. [stolpern; *v.* brkati.

brkolat-ina *f.*, —ost *f.* etwas Unebenes; —ý *adj.* ungerad, uneben, holperig.

brkoslav, a *m.* Seidenschwanz *m. Ampelis garrulus* (*Bombicilla garrula*); 2. fig. Federheld *m.* [flattern.

brkot, u *m.* Geflatter *n.*; —ati (-ám)

brkov-atý, —itý *adj.* stark beschwingt; —ý *adj.* Kiel-; b. boj fig. Federkrieg *m.*; —é péro Kielfeder *f.*

brlav-ěti krumm werden; —ý (brýlavý) schielend, blinzelnd; übersichtig; krumm.

brle *f. pl. sl.* Stelzen (*srv.* berle).

brlen, u, —í, brdlení *n.* Schutzgatter *n.*; Schutzrechen *m.*; Teichrechen, Wasserrechen *m.*; Teichgatter *n.*

brloh, u *m.*, —a, y *f.* Lager *n.*, Wildlager *n.*; Höhle *f.*; Bettelhütte *f.*; fig. Schlupfwinkel *m. Spelunca*; jezevčí b. Dachsbau *m.*; —ový *adj.* Wildlager-.

brlo-oček, —ok, a *m.* ein Schielender; —oký *adj.* schielend; übersichtig; plärräugig; —zub, u *m.* krummer Zahn; —zubý *adj.* krummzähnig.

brň, ně *f. st. v.* brnění 1).

brn, u *m. v.* brnění 2).

brna *f. sl.* (brnuše) schwärzliche Kuh.

brňák, a *m. mor.* Murrkopf *m.*; 2. schnurrendes Spinnrad.

brňatý *adj. sl.* gepanzert.

brňav-ka *f.*, —á kost Ellbogenbein *n.*, Oberarmbein *n. Olecranum*; 2. b. (dna) Zipperlein *n.*; —ý *adj. sl.* dunkelbraun

brnčíř *m. v.* pancíř. [(*sr.* barnavý).

brnč-adlo *n.*, —ál, u *m. v.* brčadlo; —eti klirren; summen.

brně *f. st.*, brnějí, e *f. st. v.* brnění; 2. brnějí *v.* brčál.

brněn-ák, a *m.* Panzerfisch, Harnischfisch *m.*; —ec, nce *m.* Panzermann, Küraſſier *m.*; 2. Panzertier *n.*; 3. (chir.) *pl.* —ce Kataphrakta; —í *n.* Panzer *m.*, Harnisch *n.*; 2. Ameisenlaufen *n.*, das Einschlafen der Glieder *Formicatio*; —ý panzerig. [*f. Anas bernicla.*

brneška *f.* [fr. *bernache*] Ringelgans

brnětev, tve *f. v.* brněňák.

brnětí *impers.* dröhnen, von der Erschütterung Schmerz fühlen, gellen; ein-

ſchlafen (von Gliedern); klirren; ſummen; brní mě hlava z toho es wirbelt mir im Kopfe.

brník, u *m.*, brniště *n.*, *pl.* brnky Brink *m.*, Brinke *f.*, Vorgrund *m.* (Borna).

brnîř, e *m. st.* Panzerſchmied *m.*; —ka -in, —ství *n.* Panzerſchmiedegewerbe *n.*

brniti *sl.* panzern.

brnk, u *m.* das Klirren; —ačka *f.* Maultrommel *f.*, Brummeiſen *n.*; —adlo *n.* Hackbrett *n.* (muſ. Inſtrument); —ání *n.* das Klimpern; —ati (-ám) klimpern, klirren *v.* brinkati; —avý *adj.* klirrend; —nouti někoho fig. jmd. prellen.

brnoše *f. sl. v.* brnuše.

brnož-il, a *m.* Paßler *m.*; —iti, brnošiti (-ím, *imp.* -i!) [*far niente*] baſteln, paſſeln, geſchäftig tun; on pořád —í, shání er iſt fortwährend geſchäftig; (*sr.* parošiti).

brnuše *f. sl.* ſchwärzliche Kuh.

brocení *n.* Beſprițen *n.*

brod, u *m.* Furt *f.*; Pferdeſchwemme *f.*; Flußſchwemme *f.*; —em jíti waten *v.* břísti, brouditi se.

broďák, a *m.* Sandläufer *m.* (Vogel).

brod-ař *m.* Fabrmann *m.*; —ce *n.*, —ek, dku *m.* (brůdek) Schwemme *f.*; Seichte im Fluße; —ění *n.* Waterin *f.*; —ění, brození *n.* Schwimmen *n.*; Waten *n.*; —ič *m. v.* broditel; —iště *n.* Schwemmort *m.*; —itel *m.* Water *m.*; —iti (-ím, *imp.* brod'!) v něčem waten; b. koně, ovce Pferde ſchwemmen; b. se řekou, v řece im Fluße waten; b. se v nepravostech ſich in Laſtern wälzen; —ivý *adj.* watend; —mo *adv.* watend; —natý *adj.* mit vielen ſeichten Stellen; —nice *f.* Schwemme *f.* (im Fluße); —ný *adj.* ſeicht, durchwatbar.

broh, u *m. v.* brh.

broj, i *f. st.*, b., e *m. st.* Menge *f.*; 2. *srb.* Zahl *f.*, Nummer *f.*; 3. (rozbroj) Unruhe *f.*, Tumult *m.*; —ení *n.* Aufhetzung *f.*, Intrigen *pl.*; —iště *n. v.* zbrojiště; —itel, e *m.* Unruheſtifter *m.*, Aufrührer *m.*; —iti (-im, *imp.* broj!) někde, mezi kým lärmen, ſchwärmen; toben, raſen; b. (b. se) proti komu gegen jmd. aufhetzen, agitieren, intrigieren; b. se okolo někoho, u někoho ſich herumtummeln.

brok, u *m.* (—a, y *f.*) Schrotkern *m.*; *pl.* —y Schrot *m.*; ptačí b., b. na ptáky Vogelſchrot *m.*; Vogeldunſt *m.*; b. ve strusce (v huti) Hagel *m.*; b., a *m.* (pes) Brack *m.*, Bracke *f.*

brokát, u *m.* Brokat *m. v.* zlatohlav; -ek, tku *m.* Brokatell *m.*; —ový *adj.* Brokat-.

brokoun, u *m.* Kanonenkugel *f.*

brokov-ka, —na *f.* Schrotflaſche *f.*; —ní *adj.* Schrot-; —nice *f.* Schrotbüchſe *f.*

brom, u *m.* (brudík) Brom *m.*, Bromium *m.* (chem.); —id, u *m.* Bromid *n.*; —ovodík, u *m.* Bromwaſſerſtoff *m.*; —ový *adj.* Brom-.

bron, a *m. st.* Schimmel *m.* (Pferd) *v.* brůna; —ěti weiß werden; 2. slivy —í, slivy se —í *sl.* die Pflaumen werden rot; žito —í das Getreide reift.

bron-ičitec, tce *m.* Nickelocher *m.*; —ik, u *m.* Nickel *m.*, Nickelerz *n.*

brony *adj.* weiß; b. kůň *v.* brůna.

bronz, u *m.* Bronze *f.*; —ař *m.* Bronzer, Bronzarbeiter *m.*; —mistr, a *m.* Bronzmeiſter *m.*; —ovati bronzieren, mit Bronze anſtreichen; —oviny *pl. f.* Bronzewaren *pl.*; —ovka, —ovna *f.* Bronzefabrik *f.*; —ovník, a *m.* Bronzemacher *m.*; —ový *adj.* von Bronze, bronzen; —ová barva bronzgelbe Farbe.

brosk, u, *pl.* —y *m.* Knorpen an den Waldbäumen.

broskev, kve *f.* Pfirſich *m.*, *f. Persica* (Baum u. Frucht); —na *f.* Pfirſichgarten *m.*, Pfirſichhaus *n.*; —ník, u *m.* Pfirſichbaum *m.*; —ný *adj. v.* broskvový.

broskv-a *f. v.* broskev; —ička *f.* kleiner Pfirſich —ina, —ině *f.* Pfirſichbaum *m.*; —inka *f. v.* broskvička; —okam, u *m.* Pfirſichſtein *m.*; —oň, ně *f.* Pfirſichbaum *m.*

broskvov-í *n. coll.* Pfirſichbäume; Pfirſichlaub *n.*; —ice *f.* Pfirſichbranntwein *m.*, Perſiko *m.*; —inka *f.* Kobaltbeſchlag *m.*; —inkové barvy pfirſichblutrot; —ka *f. v.* broskvovice; —ý *adj.* Pfirſich-; —á barva pfirſichblutrote Farbe.

brošírovati (brožírovati) broſchieren.

broška *f.* (sponka) Broſche *f.*

brošurk-a *f.* Broſchüre *f.*; —ář *m.* Broſchürenautor *m.*

brot, ti *f.* roter Saft, Purpurſaft *m.*

brotan, u *m.* (dřevinka) Stabwurz *f. Artemisia Abrotanum*; —ový *adj.* St.-.

brotec, tce *m.* Krapp *m.*, Krappwurzel *f. Rubia.* [*cianella.*

brotinka *f.* Kreuzblatt *n.* (bot.) *Cru-*

brotiti (zbr...) röten, beſprițen.

broubiti *v.* vroubiti.

broucťvo *n. coll.* Käfer *pl.*

brouč-ek, čka *m.* Käferchen, Käferlein *n.*; 2. fig. ubohý b. ein armes Würmchen; —í *n.* das Grün an den Pflanzen (*v.* bručiti se); —ník, u *m.* Käferhülle *f.* [broditi se.

brouchati (-ám) se v čem waten; *v.*

brouk, a *m.* Käfer *m.*; *pl.* brouci *Coleoptera.*

brouk-ač, e, —al, a, —avec, vce *m.* Murrer *m.*; —ání *n.* das Brummen, Schnurren; Murmeln, Murren *n.*; —ati (-ám) na koho murren über jmd.; —avý *adj.* mürriſch; —nouti *v.* broukati.

broul, e *m.*, —ik, a *m.* Gaffer *m.*; —ati (-ám), —iti (-im, *imp.* nebrouli!) na něco, do čeho gaffen (bouliti, pou-

brousati (-ám) ſchroten. [liti).

brousek, sku *m.* kleiner Schleifſtein, kleiner Wetzſtein, Handſchleifſtein *m.*; 2. Schliff *m.* (im Brote).

brous-ič *m.*, —idlo *n. v.* brusič, brusidlo; —íř *m. v.* brusíř, brusič; —írna *f. v.* brusírna; —iti (*imp.* brus!) něco (b. nůž) etw. ſchleifen, wetzen; ſchärfen; b. hubu den Mund ſpitzen; fig. b. za někým einem nachlaufen; zuby si

na koho b. sich gegen jmd. rüsten; vtip si na kom b. über jmd. witzeln; —ka *f.* Schliff *m.*

broušen-i *n.* Schleifen *n.*; —ost *f.* Schliff *m.*; —ý *adj.* geschliffen; člověk b. na obě strany Schlaukopf *m.*; Achselträger *m.*

brouzd-ati se (-ám se) v čem im Nassen herumgehen, waten (*v.* brouditi se); —avý *adj. v.* brodivý.

brový, bérový *adj.* Fench-.

brozany, brozánky *pl. f.* Teichgegend *f.*

brozd-ati se (-ám se) *v.* brouzdati se; —avý *adj.* wie auftauender Schnee.

brození *n.* Waten *n.*; Schwemmen *n.*

brozna *f.* Schwemmstelle *f.*; Aufschwemme *f.*

brožek, žku *m. v.* bržek.

brožurka *f. v.* brošurka.

brsina *f.*, *pl.* brsiny Heide *f.*; Ebental *n.* (zur Weide); Wiesental *n.*; Hutweide im Gebirge, Matte *f.*; 2. b. prsní Busenkerbe *f.*

brslen, u *m.* Spindelbaum *m. Evonymus*; 2. *v.* přeslen; —ový von Sp.

brslenky *pl. f.* Bauernhosen *pl.*

brsnil, e *m. v.* brslen.

brstva *f. v.* vrstva. [*podium* (bot.).

brštice *f.* (kozinka) Gerisch *m. Aegopodium*

bršť, tě *m.*, brštík Bärwurz *f.*; 2. polnische Brühe von roten Rüben, Bartschsuppe *f.*

bršťál, u *m. v.* brčál.

bršťan, u *m. v.* břečtan.

brt, u *m.*, brť, i *f.* Beute, Bienenbeute, Klotzbeute *f.* (der Waldbienen); 2. Flugloch *n.* (im Bienenstock).

brtelník *m. v.* brtník.

brtes, a *m.* Weißkehlchen *n.*

brt-iti (-ím, *imp.* brť!) den Bienenrumpf höhlen, bohren; —ní *adj.* Beuten-; pravo b. (právo —nické) Zeidelrecht *n.*; —nice b. Waldbiene *f.*; —nik, a *m.* (—ný, čho *m.*) Beutner, Emmler, Zeidler *m.*; Zeidelmeister *m.*; 2. Honigbär, Zeidelbär *m. Ursus arctos.*

brucin, u *m.* (chem.) Brucin *n.*

bruč-ák, u *m.* großer Krug; *v.* bukál; —ál (—án), a *m.* Brummer *m.*; b., u *m.* Schnurre *f.* (ein summendes Spielzeug) *v.* bukál.

bruček, čku *m. v.* brok.

bruč-ení *n.* Brummen *n.*; —eti (-ím, *imp.* bruč!) brummen, schnurren; b. na někoho über einen murren; —il, a, —ilek, lka *m.* Brummer *m.* [broučí).

bručitl se *impers.* hervorkeimen (*srv.*

bruč-na *f.* Brummerin *f.*; —oun, a *m.* Brummer *m.*

brud, u *m. pol.* Schmutz *m.*

brůdek, dku *m. v.* brod.

brudík, u *m. v.* Bromium *n.*

brud-iti něco beschmutzen; —ivý *adj.* schmutzend; —ný *adj.* schmutzig, garstig.

bruk, u *m. v.* brukot. [*v.* břidný.

bruk-ev, kve *f.* Kohlrübe *f.*; —vový *adj.* Kohlrüben-. [Summen *n.*

brukot, u *m.* Murren *n.*, Brummen,

brumbál, a *m.* Mistkäfer; fig. Brummbär *m.*; *pl.* —y v hlavě Grillen.

bruml-ák, u *m.* Batzen *m.* (schweiz. Münze = 4 Kreuzer); b., —al, a, —a Brummer, Brummbär *m.*; Murrkopf *m.*; —ání *n.* das Brummen; —ati (-ám) brummen; b. na někoho murren; —avý *adj.* brummend.

brumle *f.* Maultrommel *f.*

brůna *f.* Schimmel *m.*, Weißschimmel, Silberschimmel *m.* (Pferd).

brunát, u *m.* Purpur *m.*; 2. das Braun *n.*; 3. Kleerot *n.* (Wein); —ek, tka *m.* Landfrosch *m.*; —ěti braun werden; —niti něco braun machen, bräunen; —ník, u *m.* Braunstein *m.*; —nost *f.* Braunröte; Purpurröte *f.*; —ný *adj.* braunrot; purpurrot.

brunclík, a (burelík) *m.* Taumler *m.* Burzeltaube *f.*; 2. Maikäfer *m.*

brunčeti (-ím) *v.* bručeti, bzučeti.

brunditi (-ím) schnurren.

brundivál, a *m. v.* brumbál.

brunel, e *m.* Manganhyperoxyd *n.* [*f.*

brunetka *f.* (černovlasá dívka) Brünette

brus, u *m.* Schleifstein *m.*; Wetzstein *m.*; vodní b. Wasserschleifmühle *f.*; b. jazyka Feile (*f.*) der Sprache; b. Riegel *m.* (b. Selfenfied.); b. der Schliff (Schlief) am Brote, Klunich *m.*; z—u nový funkelneu, funkelnagelneu.

brus-adlo *n.* Schleiftrog *m.*; —ák, a *m. v.* brusič; —ář *m.* Schleifsteinhändler; Schleifer *m.*; —árna *f. v.* brusírna *f.*; —ec, sce *m.* kleiner Schleifstein; *v.* brus; 2. *v.* ubrus; —ič *m.* Wetzer, Schleifer *m.*; b. kamenů Steinschleifer *m.*; b. jazyka fig. Sprachfeger *m.*; —idlo *n.* Schleiftrog *m.*, Schleifapparat *m.* [*pl.* Schleifstaub *m.*

brusin-a, —ka *f.* Preiselbeere *f.*; —y

brus-iť *m. v.* brusič; —írna *f.* Schleifmühle *f.*, Schleifstube, Schleifwerkstatt *f.*; —írství *n.* Schleifergewerbe *n.*

bruska *f.* Schleifsteinbruch *m.*; 2. *v.* brusírna; 3. b. (bruský potok) Wildbach, Sturzbach *m.*; 4. *st.* Degengriff *m.*

bruský *adj.* schnell; hastig; v. brzký; b. potok *st.* Sturzbach *m.* (*v.* bruska).

bruslař, e *m.* Schlittschuhfahrer *m.*, Schlittschuhläufer *m.*; —ský spolek Eislauf *m.*, Eislaufverein *m.*

brusl-e *pl. f.* Schlittschuh *m.*; —ení *n.* das Schleifen, Eislauf *m.*; —iti (*imp.* —i!) schleifen, Schlittschuh laufen.

brusn-ice *f.* Schleifbank *f.*; 2. Preiselbeere *f.*; 3. Sturzbach *m. v.* bruska; —ník, a *m.* Schleifer *m.*; 2. Schleiftrog *m.*; —ovatý *adj.* schliffig, klunschig.

brušec, šce *m. mor. v.* břišec.

brutální *adj.* brutal.

brutavý *adj.* mürrisch. [(bot.).

brutnák, u *m.* Borretsch *m. Borago*

brv, i, —a, *pl.* —y *f.* Augenbrauen; —itý, —natý *adj.* gewimpert; starkbrauig. [*tophora* (bot.).

brvonoška *f.* Borstenträger *m. Chaetophora*

brvčka (pryčka) *f.* Pritsche *f.*, Pritschwagen *m.*, leichter Reisewagen.

brychati *st.* sich ergießen, spritzen (krev brychá).

bryja *f. mor.* (Brei, Brühe) Obstmus *n.*
bryka *f.* (mihule) Bricke, Britke, Pricke *f. Petromyzon*; 2. *pol.* Lastwagen *m.*
brykati, brýkati (-ám); ausschlagen; mutwillig springen (*rus.* prygat); poltern, schreien.
bryk-ole, —ule *f.* Grille, Mucke *f. Bricole f.*; dělá si b. er macht sich Skrupeln.
brýl, a *st.* *m.* Schieler, Liebäugler *m.*; —ač *m.* Blinzler *m.*; Gaffer *m.*; —ačka *f.*, —ka *f.* Schielerin *f.*; —ák, a *m.* Brillenschlange *f. Naja tripudians*; —ář, brylař *m.* Brillenmacher *m.*; Brillenhändler *m.*
brýl-ati (-ám) na něco, do čeho, —iti (-ím, *imp.* -i!) někam auf etw. schielen, blinzeln; liebäugeln; etw. anstarren; —avý *adj.* blinzelnd.
brýl-e, brejle *pl.* (*gen.* brejlí) *f.* Brille *f.*; —ovec, vce *m.* (had) *v.* brýlák. [břím, modřín.
brým, u *m. st.* Lärchenbaum *m. v.*
brymza *f. st. v.* brindza.
brynd-a *f.* Schlampe, Pantsche *f.*; 2. Pantscherin *f.*; přivésti někoho do —y jmd. in Verlegenheit setzen; v —ě, nechati im Stiche lassen; z —y vytrhnouti aus dem Matsche ziehen; b. *m.*, —ač, e, —al, a *m.* Pantscher *m.*; Sprachmenger *m.*; —ání *n.* das Pantschen; —anice, —anina *f.* Gepantsche *n.*; —ati (-ám, -áš, -á) něco (b. nápoj) pantschen; verdünnen; vermischen; plaudern; b. v čem manschen.
bryndza *f. v.* brindza.
bryzh-anice *f.* Pantsche *f.*; *v.* brinda; —ati se (-ám se) v něčem pantschen.
brz, u *m. st.* Hindernis *n.*; b., a, o *adj. st.* hurtig, geschwind.
brza *f. st.* Aber *f.* (im Fleische oder Holz), Flader *f.*, Maser *f.*
brz-áče, ete *n.* Frühkind *n.* (ein bald nach der Hochzeit geborenes Kind); —ák, u *m.* frühzeitige Erbse; Frühhafer *m.*; Frühlee *m.*; b., a *v.* brzáče; —ce, v —ce *adv.* bald.
brzd-a *f.* (*slovin.*), zarážka Bremse (Premse) *f.*, Bremsmaschine *f.*, Bremswerk *n.*; b. vzdušní Vakuumbremse *f.*; —ař, e *m.* Bremser *m.*; —iti (-ím, *imp.* —i!), zarážeti, *st.* škrtiti bremsen; —ové kolo Bremsrad *n.*
brzejší *adj.* ddb. frühere *v.* brzý.
brzel, e *m. v.* brzlík. [im Holze.
brzeť, ti *f.* Fladern, Adern im Fleisch,
brzičko (-íčko) *adv.* sehr bald *v.* brzo.
brz-ina *f.* Eile *f.*, Geschwindigkeit *f.*; *v.* brzlina; —iti *et* b. se eilen; —ko, —ky *adv.* schnell; v —ku, v —ce bald; —konolý *v.* rychlonohý; kost *f.* Schnelligkeit, Bälde; —ký *adj.* schnell, jäh, früh, baldig; —ká smrť frühzeitiger Tod.
brzlák, u *m. v.* brzák.
brzl-ice *f.*, —ík, u *m.* Brustdrüse *f.*, Schilddrüse *f.*, Bröfel *n.*, Bröschen *n. Thymus*; —ina *f. st.* Milz *f. v.* slezina.
brzo *adv.* bald, gleich; flugs; frühzeitig, allzufrüh; b. potom bald darauf, kurz darauf, kurz nachher; b. zde, b. onde bald hier, bald da; b. beinahe; —pis, u *m. st. v.* rychlopis.
brz-ost *f.* Geschwindigkeit *f.*; —oučko *adv. v.* brzo; —oun, a *m.*, fregatka Fregattvogel *m.*
brzovat-ina *f.* Fladerholz *n.*; —ý *adj.* aderig, fladerig; maserig.
brzý *adj.* geschwind; frühzeitig.
brž *adv.*, —e *st.* schneller, geschwinder; eher; b. (abrž, alebrž, anobrž) *conj.* ja vielmehr; sondern. [—korb *v.* brh.
bržek, žku *m.* kugelförmiger Hühner-
bub-ák, a *m.* (*dim.* —áček, čka *m.*) Schreckbild *n.*, Gespenst *n.*; Popanz *m.*, Wauwau *m.*; Schreckenberger *m.*; Vogelscheuche *f.*; fig. ein Furchtsamer; ein Menschenscheuer; b., u Leistenbeule *f. Bubo*; . (am Apfel *etc.*) Butz *m.*; 3. (in der Nase, im Eiter *etc.*) Pöpel *m.*; —aráš, e *m. v.* bubák.
bubel, bla *m.* ein Dickbackiger *v.* boubel; b., blu *m.* Gemurmel *n.*
bubati *v.* bumbati.
buben, bnu *m.* Trommel *f.*; vlaský b., kotlový b., kotel Pauke *f.*; b. Drehling *m.* (in der Mühle); Pulversieb, Trommelsieb *n.*; b. Gebäuse *n.*, Windkasten *m.* (bei Windwerkes); břicho jako b. Trommelbauch *m.*, Wanst *m.*; *pl.* bubny Schellen *f.* (Karten), Karo *n.*; —ář *m. v.* bubnář; —ec *m. v.* buben.
bubének *m. v.* bubínek.
buben-ictví *n.* Trommelschlägerei *f.*; —ík, a *m.* Trommler, Trommelschläger, Tambour *m.*; b., u (med.) *Tympanitis f. v.* nádma; —iti *v.* bubnovati.
bubénkovitý *adj. v.* bubínkový.
bubenní *adj. v.* bubnový.
bubín-ek, nku *m.* kleine Trommel *f.*; b. v uchu Trommelfell, Paukenfell *n.* (im Ohre) *Tympanum, Membrana tympani*; b. v hodinách Federhaus *n.* (in der Uhr); Uhrtrommel *f.*; b. Pumpenkolben *m.*; (k tanci) Tamburine *n.*; —kovati mírbeln; —kový *adj.* Trommel-; -á dutina Trommelhöhle *f.* (im Ohre).
bubl-a *f.* Haarwulst *f.*, Toupet *n.*; b., —ač *m.* Brummer, Murrkopf *m.*; —ačka *f.* Brummerin *f.*; —ák, a *m.* Kropftaube *f.*; 2. *v.* bublač; —al, —alka *v.* bublač, bublačka; —ání *n.* Murmeln; —anina *f.* Gemurre *n.*; 2. Auflauf *m.* (Speise) *v.* nákyp; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e) murmeln, brummen; 2. schnarchen; 3. trommeln, gurren (v. Tauben); 4. b. nač murren schmähen; potůček bublá der Bach murmelt; —avý *adj.* murmelnd; brummend, mürrisch; b. potok Murmelbach *m.*
bublen-ěti, —iti se Blasen werfen, Blasen bekommen; sprudeln; perlen (v. Wein).
bublin-a *f.* Blase *f.*, Wasserblase; Seifenblase *f.*; b. na dubě *v.* duběnka; —atka *f.* Wasserhelmkraut *n.*, Wasserschlauch *m. Utricularia*; —atý *adj.* blasig; —ěti, —čiti *v.* bublenčti; —ka *f. v.* bublina; *pl.* —ky (bot.) Rindsauge *n. Buphthalmum* (volovec, volské oko); —kovati Blasen werfen; —kový *adj.*

Blasen-; —ný *adj.* wafferblasig; —ovitý *adj.* blasenartig.

bubliti (-ím, *imp.* -i!) Blasen auf dem Waſſer machen; 2. unverſtändig reden *v.*

blubončiti ſprudeln. [bublati.

bubloun a *m.* Brummbart *m.*

bubnačka *f.* (med.) *v.* nádma.

bubňák, a *m.* Trommelſtaude *f.*

bubn-ář *m.* Paukenmacher, Trommelmacher *m.*; —ík, u *m.* ein Weinfaß von 20 Maß, Tonne *f.*; 2. *v.* bubeník.

bubnov-ání *n.* Trommelſchlag *m.*, Trommeln *n.*; večerní b. Zapfenſtreich *m.*; —ati (na buben, na okno atd.) trommeln; die Trommel ſchlagen; b. vírem Wirbel ſchlagen; b. na poplach Generalmarſch ſchlagen; Lärm ſchl.; —ý *adj.* Trommel; b. král Schellenkönig *m.* (Kart.).

bubolatý *adj. mor. v.* boubelatý.

bubř-ení *n.* Anſchwellung *f.*; —eti ſchwellen, anſchwellen; —iti ſchwellen

bubu *m. v.* bubák. [machen.

buc! *int.* bauz! *v.* duc.

bucatý *adj. v.* buclatý.

bucek, cka *m.* ein Dickbackiger.

bucel, clu *m.* Butzen *m* [(bot.).

bucida *f.* Manglesbaum *m. Bucida*

bucko *m. v.* bucek.

bucl-ák, u *m.* bauchiges Gefäß; Milchtopf *m.*; 2. dickkörniger Hafer; —atý *adj.* bauchig, dickbackig, vollwangig.

bucl-ice *f.* nalévací Gießbuckel *m.*; —ík, a, *dim.* —íček, cka *m.* Bausback *m.*

bucnouti *v.* ducnouti.

buc-án, a (bočan) *m.* Brummochs *m.*; —ana *f. vulgo* Kuh *f.*

bůček, čku *m. v.* bok; Schweinbauch *m.*; Bauchfleiſch *n.*, Weichfleiſch *n.*

bučeti (—ím, *imp.* buč!) brüllen; muhen.

buč-i *n. v.* houčí; —ina *f.* Buchenwald *m.*; Buchenholz *n.*; *v.* bukvice.

bučivý *adj.* brüllend.

bučník, u *m.* Buchenwald *m.*

bučolák *m. sl. v.* bucák.

buď (*imp.*) ſei du! buď tu bleibe (ſei) hier; buď jak buď dem ſei wie ihm wolle; budiš! mag ſein! *v.* býti; b. *conj.* entweder; buď . . ., buď . . ., aneb . . . entweder . . oder . . .; b. zde neb onde entweder hier oder dort; b. tak nebo jinak entweder ſo oder anders.

bud, u *m. sl.* Wecken *n.*

bud-ák, a *m.*, —ař *m.* Baudenbeſitzer, Baudenſitzer *m.*; 2. Teichheger *m.* (*v.* baštíř); —ár, u *m. sl.* Abtritt *m.*

bud-ic *adj.* Weck-; —ič *m.* Wecker *m.*; —íček, čku *m.* Wecker in Uhren; Weckuhr *f.*; 2. Weckglocke *f.*; b. duchovní Seelenwecker *m.* (Gebetbuch); 3. b. (mil.) Reveille *f.*, Weckruf *m.*, Wecktrommel *f.*; —ička *f.* Weckerin *f.*; —idlo *n.* Weckungsmittel *n.*, Anregungsmittel *n.*; 2. Weckwerk, Weckerwerk *n.* (in Uhren) *v.* budíček.

budík, u *m.* Schweinsmagen *m.*; *v.* budíček; (*sr.* dudík); b. prachový Pulverwurſt *f.*; b., a Dickbauch *m.*; —ovatý *adj.* dick.

bud-itel, e *m.* Wecker *m.*; —iti (-ím, *imp.* bud!) někoho wecken; fig. aufregen, reizen; b. se aufwachen; —ivoj *m.* (mil.) Weckruf *m.*, Reveille *f.*; —ivost *f.* Aufregungsgeiſt *m.*; —ivý *adj.* weckend, aufregſam.

budiž! ſei! werde! *v.* býti, buď; —kničemuž *m.* (*indecl.*) Taugenichts *m.*

budk-a (*gen. pl.* budek) *f.* Hüttchen *n.*; Kleinbude *f.*; 2. Vogelbauer *n.*; 3. (mech.) Zapfendeckel *m.*; b. strážná Schilderhaus *n.*; —ář *m.* Budenbeſitzer *m.*

budníček, čka *m.* Laubvogel, Laubſänger *m.* (*Hypolais*) *Motacilla trochilus.*

budník, u *m.* Laubenhaus *n.*, Laubenſchlag *m.*; b., a *v.* budař.

budoár, u *m.* Boudoir *n.* [dynek.

budonok *m. sl.* Gebäude *n. v.* bu-

budouc-í *adj.* künftig; fig. ewig; b. čas Zukunft *f.*; (gram.) künftige Zeit *futurum*; naši —í unſere Nachkommen; —ně *adv.* künftig, künftighin; na —no, do —na in die o. für die Zukunft; —nost *f.* Zukunft *f.*; 2. *st.* Nachkommenſchaft *f.*

budov-a *f.* Gebäude *n.*; Bau *m.*; Gebäulichkeit *f.*; Struktur *f.*; Geſtalt *f.*; —ací *adj.* konſtruktiv; —atel, e *m.* Erbauer *m.*; —ati něco bauen; b. se kde ſich anbauen; —í *n.* Gebäulichkeit *f.*; —isko *n. sl.* Gebäude *n.*; Notgebäude *n.*; —iště *n.* Bauplatz *m.*; —ní *adj.* Bau-; —nice *f.* Bauhütte *f.*; —nictví *n.* Baukunde *f.*; —ník, a *m.* Bauherr *m.*; *v.* budovatel.

buďte! ſeiet! *v.* býti

buďto *conj. v.* buď.

budu ich werde *v.* býti.

budúcký *adj. sl. v.* budoucí.

budulínek, nka *m.* Kobold *m.*

budunek *slz.*, budynek, nku *m. sl.* Gebäude *n.*; Hütte *f.*

bufák, u *m.* Knöchelſpiel (Spiel mit fünf Steinchen) *v.* drapky. [huſten.

buf-al, a *m.* Huſter *m.*; —ati (-ám)

buty *pl. m.* Winterſtiefel *pl.*

Bůh (*gen.* Boha, *voc.* bože!) *m.* Gott; Jehova; B. Otec Gott Vater; Pán B. Herr Gott; *pl.* bohové, bozi Götter; Götzenbilder; sláva bohu! chvála bohu! bohu díky! Gott ſei Dank! buď bohu chvála! Gott ſei gelobt! dej b.! boh dej! gebe Gott! pomáhej b. (pánb.), *st.* boh pomozi! hilf Gott; zdař b.! Glück auf! heil! pozdrav pán b.! pozdrav vás b.! grüß Sie Gott! zaplať pán b.! Gott bezahl' es! naděl pán b.! vergelt's Gott! dá-li pán b. ſo Gott will; tak mi pomáhej b.! ſo wahr mir Gott helfe! při sám b.! daß walte Gott! nedej b.! uchovej b.! nedej bože! Gott verhüte es! chraň bůh! bože chraň! Gott bewahre! na zdař bůh! aufs geratewohl; bohužel! leider! pro boha! pro pána boha! um Gottes willen! s bohem! lebe wohl! *à dieu!* [menſch *m.*

bůhčlověk, *gen.* bohačlověka *m.* Gottz **bůhdarma** *adv. v.* zbůhdarma.

bůch, *gen.* bochu *m.* Speckſeite *f.*; 2. *v.* boch.

buch! *int.* knall! puff! b., u *m.* Knall *m.*; Puff *m.*; Schlag *m.*

buch-activi *n. sl.* Klatscherei *f.*; —ač *m. sl.*, —al, a *m.* Polterer *m.*; Klatscher *m.*; —áček, čka *m.* Prügelknabe *m.*; —ačný *adj. sl.* lärmend; polterhaft; klatschhaft.

buch-ar, u *m.* Pochhaus *n.*, Pochhammer *m.*; —arka *f.* Puchie *f.* (Puffer m.); —árna *f.* Pochwerk *n.*

buch-aron, u *m. v.* boucharon; buchoun; —ati (-ám) *v.* bouchati; —avka *f.* Petarde *f.*; 2. Knallgas *n.*; —avý *adj. v.* bouchavý; —covati koho (do zad) puffen, mit der Faust schlagen, Puffe geben. [*mor. v.* bocheň.

bucheň, chně *m.*, buchének, nku *m.*

buchoř, chře *m.* (*f.*) *v.* puchýř.

buchetník, a *m. v.* buchtář.

buch-ot, u *m.* Gepuffe *n.*, Gepoche *n.*, Pochen *n.*; —oun, a *m.* Knaller *m.*; Poltergeist *m.*; b., u *m.* fig. Stück *n.*, Kanone *f.*

bucht-a (*gen. pl.* buchet) *f.* Buchte *f.*; Schmalzkuchen *m.*; 2. Puff. Schlag *m.*, Faustschlag auf den Rücken; 3. Puffbirne *f.*, to je prázdna b.! das ist mir eine Wurst! 4. fig. b. *m.* Tölpel *m.*; —ár *m.* Buchtenbacker *m.*; Buchtenliebhaber *m.*; —árka *f.* B—in *f.*; —ička *f. v.* buchta; —ovati koho *v.* buchcovati; —ový *adj.* Buchten-, Kuchen-.

buj *m.* Lärm *m.*; 2. Trinkgelage *n.*

buj *adj. st. v.* bujný.

buj-ačina *f. sl.* Sterzstall *m.*; —ák, a *m. sl.* Zuchtstier *m.*, Faselochs *m. v.* junec; —an, a *m.* Geck *m.* [Junge.

bujárek, rka *m.* frischer mutiger

bujař-enství *n. v.* bujarost; —iti koho mutig, lebhaft machen, ermuntern.

bujar-ost *f.* Jugendfeuer *n.*, Jugendmut *m.*; Jugendfrische *f.*; mutige, lebhafte Kraft; —ý *adj.* frisch, mutig, lebhaft.

buj-avý *adj.* wild, übermütig; —ec, jce *m.* Geck *m. v.* bujan; —enství *n.* Geilheit *f.*; —eti (-ím, *imp.* buj!) hoch schweben, sich emporschwingen, schwärmen, herumstreifen; 2. üppig wachsen, wuchern (v. Pflanzen); 3. stolz tun: b. sobě ausschweifen; —ice *f.* (lahodník) Riesenerdbeere *f. Fragaria elatior.*

bujn-atost *f.* Geilheit *f.*; —atý *adj.* geil; —ě *adv.* mutwillig; üppig, geil; —ěti mutwillig werden; üppig wachsen, wuchern (v. Unkraut); —ice *f.* geile Dirne; 2. Riesenerdbeere *f.*: —ík, a *m.* mutwilliger Geck; —iti mutig machen.

bujno *adv. st.* mutig; —myslný *adj.* mutwillig; gedankenüppig; —rodný *adj.* fruchtbar; —rostlý *adj.* üppig wachsend.

bujn-ost, —ota *f.* Üppigkeit *f.*; üppige Fruchtbarkeit; Frische *f.*; 2. Mutwille *m.*, Übermut *m.*; Geilheit *f.*

bujný (*c mp.* —ější) *adj.* üppig wachsend; 2. bitzig, mutig; mutwillig; 3. geil, wollüstig; b. kůň ein bitziges Pferd.

bujtár, a *m. sl.* der jungere Schafhirt.

bujvol, a *m. v.* bůvol. [*Fagus.*

buk, u *m.* Buche *f.*, Buchbaum *m.*

bukač *m.* Rohrdommel *f.*, Sternreiher *m. Ardea stellaris*; 2. Bausback *m.*; 3. fig. Kitzitz *m.*; 4. Kreisel *m.*: 5. *v.* bukát; —ový *adj.* Rohrdommel-.

bukál, u *m.* Schnurre *f.* (musik.); 2. knorriges Holz.

bukati (—am) schreien wie die Rohrdommel; 2. heulen, wie die Eule.

bukev, kve *f. v.* bukvice. [mäßig.

bukolický (pastýřský) bukolisch, hirten-

bukot, u *m.* Gebrüll *n.*; das Muhen.

bukovec, vce *m.* Buchenwald *m.*; 2. *v.* pukavec.

bukov-i *n.*, —ina *f.* Buchenwald *m.*, Buchenholz *n.*, —ka *f.* Buchfink *m.*; 2. Buchenschwamm, Buchling, Drehling *m. Agaricus ostreatus* (Austerschwamm); —ý *adj.* Buchen-; b. les Buchenwald *m.*; —é dříví Buchenholz *n.*

bukv-a *f. v.* bukev; 2. *v.* písmě; —ář *m.* Abcbuch *n.*; 2. Abcschüler *m.*; —ice *f.* Bucheichel, Buchecker *f.*; 2. Betonienkraut *n. Betonia*; b. bílá Himmelschlüssel *m.*, Schlüsselblume *f. Primula*; 3. Kummetschnalle *f.*; 4. *v.* azbuka; fig. za -i um einen Pappenstiel; zum Spottpreise; to jsou mi b.! das ist mir eine Wurst; —icový, —ičný *adj.* Bucheichel-.

bukyně *f. v.* bukvice. [*v.* býti.

bul, a, o (v Domažlicku) byl, a, o

bula *f.* Lockname der Kühe; 2. (b. papežská) Bulle *f.* (Dekret *n.*, Diplom *n.*); zlatá b. goldene Bulle.

bulák, a *m.* (kdo mluví *bul, a, o* jako u Domažlic) einer der bul, bula *etc.* statt byl, byla *etc.* spricht (wie bei Taus); 2. gezogener Talken.

bulánek, nka *m.* Bullenkalb *n.*

bulatý *adj.* beulig; 2. dicklich.

bulava *f.* Feldherrnstab *m.*

bůle *f. v.* bol. **bulenka** *f. v.* bula.

bul-ičeк, čka *m. v.* bulik; —ičí *adj.* Bullen-; b. oko Rindsauge *n.*

bulik, a *m.* Bulle *m.*, Ochs *m.*, Schnittling *m.*; —a na nos pověsiti einem einen Baren anbinden; —ovati lügen; b. koho jmd. bänseln.

bulion, u *m.* Bouillon *m.* [*m.*

buližník, bulyžník, u *m.* Kieselschiefer

bulka *f.* kleine Beule; 2. runde Semmel; 3. Schwarzbirne *f.*, Schusterbirne *f.*; 4. Wulst *f.*: 5. *Trappola* (It.), (Kartenspiel). [beulig; fig. einfaltig.

bulovat-ětl Beulen bekommen; —**ý** *adj.*

bulovka *f.* Knollenschwamm *m. Agaricus phalloides.*

bulva *f.* Bolle *f.*, Knollen *m.*; 2. Erdapfel *m.*; 3. Augapfel *m.*

bulvár, u *m.* Boulevard *m.*

bumb-a *f.* Trunk *m.* (b. Kindern); b. *m.*, —al, a *m.*, —álek, lka *m.* Trinker, Zechbruder *m.*; —ati (-am) (o dětech) trinken; fig. zechen.

bunčuk, bunčuh, u *m.* der dreifache türkische Roßschweif.

bund-a *f.* kurzer Rock aus leichtem Stoffe, Bluse *f.*; 2. *sl.* Pelzkleid *n.*; —ovitý *adj.* blusenartig.

bun-ě *f. v.* buňka; —ečný *adj.* Zellen-; —ice *f. v.* buňka; —ičina *f.*

Zellengewebe *n. Cellulosa*; —ičný *adj.* Zellen-. [bot. und zool.); (*sr.* baňka).

buňka *f.* (*gen. pl.* buněk) Zelle *f.*

buňk-ať (-ám), —nouti mucken.

Buoh *st. v.* Bůh.

buože *n. sl.* Engel *m. v.* bůže.

bura *f.* Borar *m.*; 2. *v.* boura; 3. b., bůra *v.* bouře.

burác-ití (-ím, *imp.* -cj!) lärmen, tosen, poltern; —ející, —ivý *adj.* tosend, polternd, stürmisch. [Kuchen.

buráček, čku (budáček) *m.* kleinlicher

burák, u *m.* Runkelrübe *f. Beta*; 2. Rindengefaß *n.* (aus Birkenrinde); 3. Schwärmer *m.* (im Feuerwerke); b., a *m. v.* buřňák.

buran, u *m.* Orkan *m.*; Schneesturm *m.*; b., a *m.* ein starker Mann (*v.* burian).

buřan (burjan), u *m. sl. v.* bořeň.

buráš, e *m.* Sturmwind *m. Boreas.*

buřavý *adj. v.* bouřivý. [*f.*

burcl'ík, a *m.* (brunclík) Burzeltaube

burcovati (na dvéře) poltern; b. ze spaní aus dem Schlafe gewaltig wecken; b. se (se schodů) mit Lärm fallen.

burčák, u *m.* junger Wein; 2. Wermutwein *m.*

burčeti *pol.* (kručeti) kollern, gurren.

burda *f.* Streitigkeit *f.*, Hader *m.*; b. *m.* ein Starker; Polterer *m.*

burdéř *m. sl.* Stecher, Stoßdegen *m.*

burdi *n. v.* haraburdí. [tummeln.

burdovati (koně) rennen, Pferde

burel, u *m.* Braunstein *m.*

bureň, u *m.* Bernstein *m. v.* jantar.

bureň, ně *f.* Unkraut *n.*

bureňosný *adj.* sturmtragend.

burežina *f.* Zitterpp *n.*

burgund-čák, u *m.*, —čina *f.*, —ské víno Burgunderwein *m.*; —ka *f.* Runkel-

burguš *m. v.* burkuš. [rübe *f.*

burian, a *m.* Poltron *m.*

buř-ický, —ictví *v.* buřičský, -ství; —ič *m.* Ruhestörer *m.*; Rebell, Aufwiegler, Aufrührer, Polterer *m.*; —ičný *adj.* Polter-; —ický *adj.* rebellisch, aufrührerisch; —ičství *n.* Aufruhrgeist *m.*; —idlo *m.*, —il, a *m.* Polterer *m.*

buřík, u *m.* Mangan *m.*

buřina *f. sl.* weißer Andorn *v.* bořeň; *pl.* —y Ruinen.

buřinec, a *m.* Kobalt, Kobaltkies *m.*

buři-svět, a *m.* Weltstürmer *m.*; unruhiger Kopf; —tel, e *m. v.* buřič; —telský *adj. v.* buřičský; —voj *m.* ein ungestümer Mensch, Polterer *m.*; —vý *adj. v.* bouřlivý.

burka *f. rus.* Filzmantel *m.*

burkuš, e *m.* Murrkopf *m.*; 2. Hiebpeitsche *f.*

buřňák, a *m.* Sturmvogel *m. Procellaria*; b. severní Puffin *m.*; b. jižní Albatros *m.*

burnus, u *m.* (burnuše *f.*) Burnus *m.*

burný *adj. v.* bouřlivý.

burokrušec, šce *m.* Fabler *n.*

bursa *f.* Börje *f.*; 2. *sl.* Schmaus *m.*

bursián, a *m.* Börsianer *m.*

bursov-ati *sl.* ausgelassen tanzen; —ní *adj.* Börsen-; řád b. Börsenordnung *f.*; hra b. Börsenspiel *n.*; —nictví *n.* Börsenwesen *n.*; —ník, a *m.* Börsenmann *m.*; Börsianer *m.*

burš, e, —ák, a *m.* Bursch *m.* (Student); —áctvo *n.* Burschenschaft *f.*; —ikosní *adj.* burschikos.

buršet, u *m.* Halbsamt *m.*

burý *adj.* dunkelbraun.

buryna *f.* Runkelrübe *f. v.* burgundka, burák. [perle *f.*, Buße *f.*

busa *f.*, buska *f.*, bustka *f.* Glas-

busola *f.* Buffole *f.* [dati.

bůsti (bodu, eš, e) *v.* bodnouti, bo-

buš-ák, u *m.* Mocker *m.* (schwerer Hammer); —ení *n.* Pochen *n.*; b. srdce Herzpochen *n.*; —ič *m.* Schirrmeister *m.*; —iti (-ím, *imp.* buš!) pochen; hämmern; derb schlagen; —manda *f.* Polierstock (Zauberstock) *m.*

bůta *f.* Bärschuh *m.*, Patsche *f.*

butelka *f.* Bouteille *f.*

bůti *sl. v.* býti.

bůtkař *m.* Bärschuhmacher *m.*

buvař *sl.* schlafen.

buvol, bůvol, a *m.* (*rus.* bujvol) Büffel *m. Bos bubalus*; 2. ordentlicher Mensch; —ec, lce *m.* Büffelhirich *m*; —í, —ový, —ský *adj.* Büffel-; —ice, —ka *f.* Büffelkuh *f.*; stieräugige Kuh; —ovitý *adj.* büffelartig.

buzalky *pl. f. v.* buziky.

buzdygan, u *m. sl.* Streitkolben *m.*

buzení *n.* Wecken *n.* [čičky).

buziky *pl. m. sl.* Weidenknospen (ko-

búzy *pl. sl. v.* vousy.

bůž-e, ete *n.* kleiner junger Gott; 2. Glückskind *n.*; —ek, žka *m.* kleiner Gott; Amor *m.*; 2. Götze *m.*; Idol *n.*; —kové *pl.* Genien. [pusinka, ho-sk).

bužička *f.* Küßchen *n.*; Pußerl *n.* (*srv.*

by (*v.* býti) *v.* bych; *conj. v.* aby; by, byť, by-ť *v.* byť; by *st.* eš wurde, es geschah.

býč-e, ete *n.*, býčátko *n.* Bullenkalb, Stierkalb *n.*; —ek, čka *m.* ein kleiner

býčeti *v.* bučeti. [od. junger Stier.

býč-í *adj.* Stier-; b. zápas Stierkampf *m.*; —íček, čka *m.* Stierkäfer *m.*; —ina *f.* Stierfleisch *n.*

bydl-ec, dlce *m. v.* bydlitel; —ecí *adj.* Wohn-; b. stavení Wohngebäude *n.*; b. světnice Wohnstube *f.*

bydl-ení *n.* das Wohnen; 2. *v.* bydliště; —eti, —iti (-ím, *imp.* bydli!) kde wohnen; b. s kým mit jmd. eine gemeinsame Wohnung haben; *st.* mit jmd. umgehen; —ič *m.* Wohner *m. v.* obyvatel; —iště *n.* Wohnort *m.*, Wohnstatte *f.*, Wohnsitz *m.*, Wohnplatz *m.*; Aufenthaltsort *m.*; —ištník, a *m.* Quartiermacher *m.*

bydlitel, e *m.* Insaß *m.*, Insasse *m.*, Inwohner, Bewohner *m. v.* obyvatel; Wohnpartei *f.*; —ný *adj.* bewohnbar; geselllig; —ský *adj.* die Inwohner betreffend; —stvo *n. coll.* Wohnparteien *pl.*

bydliti *v.* bydleti.

bydlo *n.* Wohnstätte *f.*; 2. b. *st.* das Dasein; 3. *sl.* Vermögen *n.*; dobré b. Wohlleben *n.*, Wohlstand *m.*

bych, bys, by, bychom, byste, by ich möchte, du möchtest, er möchte, wir möchten, ihr möchtet, sie möchten; rád bych věděl ich möchte gern wissen; fig. bych, a *m.* der Herr Hätt'ich; pozdě —a honiti spät bereuen; pozdě —a honí er kommt mit seinem Hätt'ich zu spätt.

býk, a *m.* Stier *m.*; 2. (Astr.) Stier *m.*; 3. —y *pl.* großer Rechen.

býkař *m. sl.* Stierbirt *m.*

býknouti einmal brüllen.

býkobojce *m.* Toreado, Stierfechter, Stierkampfer *m.*

býkohlav-ec, vce *m.* Bucephalus (Pferd); 2. Minotaurus (Ungeheuer); —ý *adj.* stierköpfig.

býkov-é *n.* Stiergeld *n.*; —ec, vce *m.* Ochsenziemer *m.*, Hexveitsche *f.*; —ina *f.* Stierfleisch *n.*; 2. Stierhaut *f.*; —itý *adj.* stierartig; —ka *f.* Stierfeld *n.*; —nice *f.* Stierzucht *f.*; 2. Ausſatz beim Rindvieh; —ý *adj.* stierisch, Stier-.

byl, a, o war; gewesen; *v.* býti.

býl, u *m.* Kraut *n.*, Pflanze *f.*; Stengel *m.*; —ař *m.* Vegetarianer *m.*

býlí *n. coll.* Pflanzen, Kräuter *pl.*; Krautig *n.*; Unkraut *n.*

bylina *f.* Pflanze *f. Herba*; 2. Kraut *n.*

bylinák, u *m.* Kräuterwein *m.*

bylin-ář *m.* Kräutermann *m.*, Botaniker *m.*; 2. Herbarium *n.*, Kräuterbuch *n.*; —ařiti mit Kräutern oder Pflanzen ſich abgeben, botaniſieren; —árna *f.* Kräutergarten *m.*, botaniſcher Garten; Pflanzenhaus *n.*; —ářský *adj.* botaniſch; —ářství *n.* Pflanzenkunde, Kräuterkunde *f.*; 2. Kräuterhandel *m.*; —atka *f.* Koralline *f.*; —atý *adj.* kräutig, ſtark an Kraut; —í *n. coll. v.* bylinstvo; —ka *f.* Pflanzchen *n.*, kleine Pflanze; —nice *f. v.* bylinárna; —ník, a *m. v.* bylinář; —ný (—ní), —ový, —ský *adj.* Kraut-, Pflanzen-; vegetabiliſch; —ný pytlíček Kräuterſäckchen *n.*, Kräuterkiſſen *n.*

bylino-znalství *n.* Pflanzenkunde *f.*, Kräuterkunde *f.*; —znatel, e *m.*, —znalec, lce *m.* Kräuterkenner *m.*

bylinstvo *n. coll.* Pflanzenreich *n.*, Kräuterreich *n.*, Pflanzenwelt *f.*

býlko *n.* Pflanzchen, Kräutchen *n. v.* bylinka.

býlo-jedlý *adj.* pflanzeneſſend; —jídek, dka *m.* Pflanzeneſſer *m.*; Vegetarianer *m.*; —kam, u *m.* Phytolith *m.*, verſteinerte Pflanze. [*f.* (*v.* bývalost).

bylost *f.* Geweſenſein *n.*, Geweſenheit

býlo-vlţý *adj.* pflanzenartig; —vý *adj.* Pflanzen-; —žilec, lce *m.* Phytozoon *n.*, Pflanzentier *n.*; —žraleo, lce *m.*, —žravec, vce *m.* Pflanzenfreſſer, Gewächsfreſſer *m.*; —žravý *adj.* pflanzenfreſſend.

bylý, á, é *v.* bývalý.

bys (bysi), byste *v.* bych.

bystrák, a *m.* ein ſchneller, flinker Menſch; 2. ſchnelles Tier; 3. ein Scharfſinniger.

bystř-e *adv.* ſchnell; ſcharf; —ec, stroe *m. v.* bystrák; —eň, ně *f. v.* bystřina; —eti ſchnell werden; ſcharf werden; —ice *f.*, —ina *f.* Wildbach *m.*; Regenbach, Gießbach *m.*; Runſe *f.*; —ík, u *m. sl.* Schnelltanz *m.*, Galopp *m.*; —iště *n.* Frischherd *m.*; —iti (-ím, *mp.* -i!) ſchnell machen; ſcharf m., ſchärfen; b. k čemu *st.* wohin eilen.

bystrn-ětl aufmerkſam werden; —iti aufmerkſam machen; —ý *adj.* wach, wachſam, aufmerkſam.

bystro *adv.* zbystra ſchnell; ſcharf; —čichý, —čuchý *adj.* ſcharfen Geruches; —hlavý *adj.* ſcharfſinnig; ſchnellfaſſend; —hled, u *m.* Scharfblick *m.*; —hledý *adj.* ſcharfblickend; —chodý *adj.* ſchnellaufend; —myslný ſcharfſinnig; —nohý *adj.* ſchnellfüßig; —oký *adj.* ſcharfſichtig; —perý *adj.* ſchnellgeflügelt.

bystrost, bystrota *f.* Hurtigkeit *f.*, Schnelligkeit *f.*; (b. ducha) Schärfe *f.*, Scharfſinn.

bystro-tekoucí, —toký *adj.* ſchnellfließend; —umný *adj.* ſcharfſinnig; —vid, a *m.* ein Scharfſinniger; —vidný *adj.* ſcharfſichtig; —vtipný *adj.* ſcharfſinnig (*v.* ostrovtipný); —zrakost *f.*, —zrak, u *m.* Scharfblick *m.*; —zraký *adj.* ſcharfſichtig. [der Kühe).

bystruše *f.* Schnelläuferin *f.* (Name

bystrý (*comp.* bystřejší) *adj.* hurtig, ſchnell; raſch, munter; 2. ſcharfſinnig.

byšte *st.* byste *v.* bych.

byt, u *m.* Wohnung *f.*, Quartier *n.*; 2. *st.* Standort *m.*; hlavní b., hlavní stan (mil.) Hauptquartier *n.*; 3. b. Stand *m.*, Zuſtand *m.*; 4. b. *m.* byť, ti *f.* Sein *n.*, Beſtehen *n.*; Weſen *n.*, Weſenheit *f.*

byť, byť i (*chybně* byť by) *cnj.* wenn auch; möge auch; ſei's. [—ný.

bytečnost *f.*, —ný *adj. v.* bytelnost, **bytek**, tku *m.* kleine Wohnung.

bytel-ně *adv.* dauerhaft; —nost *f.* Weſentlichkeit *f.*; 2. Dauerhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* weſentlich; 2. dauerhaft; 3. (o . . .) bewohnbar.

bytenství *n.* Weſen *n.*; 2. Exiſtenz *f.*; 3. b., bytenstvo *n.* Weſenheit *f. v.* bytnost.

býti ſein (ſeyn); jsem ich bin; jsi du biſt; jest (je) er iſt; jsme wir ſind; jste ihr ſeid; jsou ſie ſind; budu ich werde, ich werde ſein; byl jsem ich war; ich bin geweſen; jsou lidé es gibt Leute; to jest daß heißt; on je vojákem er gibt einen Soldaten ab; on je králem er iſt ein König; to je král Václav daß iſt der König Wenzel; k čemu je to? nač je to? wozu dient das? je-li tomu tak wenn es ſo beſchaffen iſt; není tomu tak die Sache verhält ſich anders; to nic není daß iſt nichts; daß heißt nichts; daß hat nichts zu ſagen; není mu nic es fehlt ihm nichts; není tomu konce es nimmt kein Ende; to není k ničemu daß nützt nichts, taugt nichts; není k nasycení er iſt nicht zu ſättigen; nejsem proti tomu ich habe nichts dagegen; už na tom bylo, že . . . es war ſchon an dem, daß . . .; budte dobré mysli ſeid frohen Mutes; k službám býti zu Dienſten ſtehen; jedné mysli býti

gleichgesinnt sein; to je bratrovo das gehört dem Bruder; zač je ten dum? was kostet das Haus? ten klobouk je za šest korun dieser Hut kostet sechs Kronen; co je mu? was fehlt ihm? jak je? wie geht's? jak je vám? wie befinden Sie sich? jest mu dobře es geht ihm wohl, er befindet sich wohl; je (jest) mi divno ich wundere mich; je (jest) mi líto es ist (es tut) mir leid, ich bedauere; je mně ho líto er dauert mich; je po všem es ist aus; je po něm es ist um ihn geschehen; je tomu tak es ist dem also; co je ti do toho? was geht dich das an? není žádného ani vidět es läßt sich niemand sehen; kolik je vám let? wie alt sind Sie? mně je dvacet let ich bin zwanzig Jahre alt; kdyby toho nebylo wenn das nicht wäre; nejsem s to, bych ... ich bin nicht imstande ...; seč mé síly jsou soweit meine Kräfte hinreichen; co's tam viděl? was hast du dort gesehen? buď pilen! sei fleißig! budiž! buďsi! es mag sein! (*f.*, Wesenheit *f.*, Bestand *m.*

byti *n.* Sein *n.*, Dasein *n.*; Existenz

byt-ná *f.* Quartierträgerin, Quartierfrau *f.*; —né, ého *n.* (příbytečné) Quartiergeld *n.*; —ně *adv.* virtualiter; —nost *f.* Dasein *n.*, Vorhandensein *n.*; Wesenheit *f.*; Existenz *f.*; —nostenství *n. v.* bytelnost; —nota *f.* Existenz *f.*; —ný *m.* Quartierherr *m.*; b. *adj.* wesentlich; anwesend; bestehend, dauerhaft, standhaft.

bytosloví *n. v.* obytosloví, bytověda.

bytost, ti *f.* Wesen *n.*; b. zosobněná personifiziertes Wesen, Schattenperson *f.*

bytov-ání *n.* Aufenthalt *m.*, Aufenthaltszeit, Wohnzeit *f.*; —ati wohnen; 2. sein Dasein haben, existieren.

bytověda *f.* Ontologie *f.*; Grundwissenschaft *f.*

bytov-isko *n.*, —iště *n.* Wohnort *m.*; —né, ého *n.* Aufenthaltssteuer *f.* (b. b. Juden); 2. příbytečné *n.* Quartiergeld *n.*; —ní zákon (zákon o ubytování) Bequartierungsgesetz *n.*; —nictvo *n.* Quartiermeisterstab *m.*; —ník, a *m.* Quartiermeister *m.*

bytozpyt, u *m.* Wesenforschung *f.*

bytství *n. st.* Essenz *f.*

býval, a, o er, sie, es ist gewesen; já b., b. jsem ich bin gewesen; ich war gewesen: ich war damals; *v.* bývati.

býval-ost *f.* Vergangenheit *f.*, früherer Stand; —ý *adj.* gewesen, ehemalig; Ex-; b. císař Exkaiser *m.*

bývati (-ám) zu sein pflegen, manchmal sein; sich ereignen; u někoho často b. jmd. oft besuchen; bývalo es ist vorbei; tak to bývalo (bývávalo) so war es ehedem.

bzd-ěč, e *m.* Farzer *m.*; —ěti, —íti (bzdím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* [ne]bzdi!) feisten; —ina *f.* Bauchwind *m.*; Gestank *m.*; —inec, nce *m.* Farzort (Abtritt) *m.*

bzdoch, a *m. v.* bzděč; 2. ein Furchtsamer; 3. Knauser *m.*; 4. Stinkfliege *f.*

bzdun, a (bzdinka) *m. v.* bzděč.

bzed, bzdu *m. sl.* Fist *m.*; *pl.* bzdy *sl.* der Hintere. [fertigkeit *f.*

bzeni *n. sl.* Summen *n.*; 2. Leicht-

bzi *n. coll.* Holundergesträuche *n.*

bzíceti (-ím, *imp.* bzič!) schnurren.

bzik-ačka *f. v.* bzikavka; —alky *f.* Sackpfeife *f.*; —ání *n.* Bleiseln *n.*; —ati, bzikati (-ám), —nouti summen; 2. bleiseln; vor der Bremse weglaufen (v. Kühen); —avka, bzikavka *f.* Bremse *f. v.* ovád; 2. das Bleiseln; —avý *adj.* bleiselnd.

bzina *f.* (bezina) Holunderbeere *f.*; 2. Holunderblüte *f.*

bzíti (bzim) summen; b. se *st.* Mutwillen treiben; bzivý summend.

bzov-í *n.* Holundergesträuche *n.*; —iště *n.* (bezoviště) Holunderplatz *m.*; —ý *adj.* Holunder-; *v.* bezový.

bzuč-eni *n.* Summen *n.*; —eti (-ím, *imp.* bzuč!) sumsen; summen; —e oditnouti entschwirren; —ivý, —ný *adj.* summend.

bzukot, u *m.* Gesumse *n.*

bžoch, a *m.* Dickbauch *m.*

bžuna *f. v.* bžunka.

bžund-a *f.* Matsch (im Spiel); b. *m.* Tölpel *m.*; —ačka *f.* Maultrommel *f.*; —ák, u *m.* der Matsch ist.

bžuně, ěte *n.* kleines Kind, Fratz *m.*

bžuňk! *int.* plumps! —a *f.* Matsch *m.*; —ati (-ám) platschen; —nouti do vody ins Wasser plumpsen; —ot, u *m.* Geplätscher *n.* (des Wassers).

C.

caba *f.* Zabel *f.* (Kubus *m.*); Würfelgefäß *n.*; 2. Spat *m.*

cába *f. v.* basa.

caban *m, v.* čaban.

cabati (-ám) *mor.* melken.

cabec, bce *m.* Formspat *m.*

cábera *f.* Schlumpe, Schmudel *f.*

cabnice *f.* Zabelbrett *n.*, Damenbrett *n.*; Würfelbrett *n.*

cábrati se *v.* čabrati.

cabriat, cavriak, cafrnati *mor.* schwerfällig gehen.

cabyky *pl. v.* cavyky.

caca *f.* Kleber *m. Gluten.*

cacorka (čančara) *f.*, kompásek Bachstelze *f. Motacilla alba.*

cacovina *f.* Pflanzenleim *m.*

cadrn-a *f.* Wirrlocke *f.*; Haarkrause *f. v.* kudrna; —atý *adj.* zerzaust.

cafalík, cafulík, u *m.* Bagatelle.

cafourek, rka *m.* Zärtling *m.*

cach-ati (-ám) *et* c. se (v blátě) im Kote laufen, waten, plantschern; —avý *adj.* der gern im Kote herumläuft.

cajk, u *m.* (Zeug), —ař *m.*, —ovka *f.* v. tkanina, -ař, -ovka.

cák-ati (-ám), —nouti na někoho (vodou, blátem) spritzen, sprengen; —ati se ve vodě im Waſſer fletſchern.

calap-atina, —atinka, —ina, calenka *f.* kleiner Gewürzkuchen. [Kuchen.

calet-ka *f.* kleiner Kuchen; —ní *adj.*

caloun, a *m. mor.* Lümmel *m.*

calovka *f.* (mont.) Streichbulge *f.*; Lederlack *m.* zum Waſſerſchöpfen.

calt-a (calda) *f.*, [it. *cialda*] flacher Kuchen; geflochtener Kuchen, Striezel *m.*; ſchleifiges Brot; —ař *m.* Kuchenbäcker *m.*; -ství -ei; —ík, u *m.* Pumpernickel *m.*; —ový *adj.* Kuchen-.

cambori *n.* Rumpelwerk *n.*

camforec, rce *m.*, camfrnoch, u *m.* Klunker *m.*, herabhängender Fetzen am

camouch, u *m. v.* sopouch. [Kleide.

campri-ik, a, —íček, čka *m.* Knirps

camrati (-ám) plaudern. [*m.*

cán, u *m.* Zain *m.*, Stange *f.* (Metall-); —y stříbra *pl.* Silberbarre *f.*; —ař *m.* Zainer *m.*, Zainſchmied *m.*

canc, u *m.* Geſchwätz, Geplauder *n.*; —al, a *m.* Schwätzer, Plauderer *m.*; —ati (-ám) geifern; 2. plaudern; ſauſen.

cancor, cancour, u *m.* Lanzen *m.*, Klunker *m.*; c., —a *m.* ein zerlumpter Menſch; —ovatý *adj.* lappig.

candát, a *m.* [fr. *sandat*] Sandbörs *m.*, Zander *m.*, Schill *m. Lucioperca sandra* (Fiſch); 2. fig. Schmutzfink *m.*; — ovati, c. se (po světě) ſchmutzig herumlaufen, herumſchweifen; —ovatý *adj.* ſchmutzig, beſudelt. **caňha** *v.* cvanha.

cañk, u *m.*, —ař *m. v.* udidlo, udidlář; —ovati (koně) das Gebiß einlegen.

cánovka *f.* Zaineiſen, Krauseiſen *n.*

cánový *adj.* Zain-.

cáp, u *m.* Tappe *f.*; 2. Zote *f.*; 3. Kot, was an den Füßen bleibt; 4. Bock *m.* (Geſtell); c., a *m. sl.* Bock *m.*; 2. Widder *m.*; ein Ungeſchickter.

cápa *f.* Schlampe *f. v.* cára.

capa *f. sl.* Kopfſtück *n.*; 2. Reibleder *n.*, Chagrin *n.*

capal, a, —a *m.* Trimpler *m.*

capart, u *m.* [tapart, fr. *tabard*, it. *tabarro*] Fetzen, Lappen *m.*; 2. Kleinigkeit *f.*, Bagatelle *f.*; 3. fig. lieber Fratz; na —y (na hadry) rozbiti in Trümmer (in Fetzen) ſchlagen, alles kurz und klein ſchlagen; —ovati zerſtückeln.

cap-ati (-ám *et* —u) *sl.* (č . . .) ſchnell ergreifen; 2. c. *et* c. se (ve vodě, v blátě) trampeln, plantſchen; tappen; —avý *adj. mor.* ſchwerfällig. [fahrener.

cápek, pka *m.* ein Ungeſchickter, Unerfahrener.

capich, u *m.* Zapfen *m.* im Teiche.

capina, cápina *f.* Widdergeruch *m.*; 2. Bockfleiſch *n.*; 3. Bockfell *n.*

capot, u *m.* Getrampel *n.*; 2. *pl.* —y Fußſtapfen.

capouch, u *m. v.* sopouch; c., a ein ſchmutziger, nachläſſiger Menſch.

cápov-atěti zottig werden; —atý *adj.* zottig; -ost -keit; —ina *f.* Zottelwolle *f.*; *v.* capina; —ý *adj.* Bocks-. [ruß.

car, a, cář, e *m.* Zar *m.*, Kaiſer *m.*

cár, u *m.* Fetzen *m.*; *pl.* —y Flauſen *pl.*

cár-a (coura) *f.* Schlampe *f.*; —ati (-ám) něco ſchleppen, ſchleudern; c. prádlo die Wäſche ſchweifen; c. někam, c. někde wohin gehen (ſtiefeln); —avý *adj.* ſchlumpig, ſchlotterig.

carboch *v.* terbuch.

carda *m.* Spaßmacher, Spatzvogel *m.*

cárek, rku *m. mor.* kleiner Stall, Schweinſtall *m.*

cář-evic, —ovic *m.* Zarenſohn (Prinz); —evna, —ovna *f.* Zarentochter (Prinzeſſin); 2. c., —ice, —ová *f.* Zarin *f.*

cařovati als Zar herrſchen.

cárovitý *adj.* feſzig.

cář-sky, carský *adj.* Zaren-, zariſch; — ství *n.* Zarenwürde *f.*; Zarenreich *n.*

cas! *int. mor.* patſch!

cás-ač, *m. mor.* Reißer *m.*; Werfer *m.*; —ati (-ám) něčím werfen; c. se s kým baderu, zanken; c. se na koho jmd. anfahren; —avý *adj.* anfahrend.

cas-ka *m. et f.* ein Vorwitziger; eine Vorwitzige; 2. *v.* cára; —nost *f.* Vorwitz *m.*; —ný *adj.* vorwitzig.

cavyk, u *m.* (= povyk) Tumult *m.*; *pl.* —y Umſtände; —ovati lärmen, [voltern.

ceba *f. v.* ceva.

cec, e *m. v.* cecek; —ák, a *m.* Säugling *m.*; —ati (-ám) ſaugen, lullen; —atka *f.* Hohlflechte *f. Thelotrema*; —atý, —katý, —natý *adj.* große Zitzen, große Brüſte habend; —avec, vce *m.* Dutenbaum *m.*; —avka *f.* Cierpflaume *f.*; —avý (ses...) *adj.* ſaugend; —ek, cku *m.* Bruſtwarze *f.*, Zitze *f.* (Titte *f.*, Dutte, Tuttel *f.*); Bruſt *f.* (weibliche); Euter *n.*; kozí c. Geißdutte *f.* (Wein); 2. (Pflaume) *v.* cecavka; *pl.* —ky die Brüſte (weibl.); die Striche *pl.*; —íček, čku, —inek, nku, —ík, u *m. v.* cecek; —ka *f. mor.* Cierpflaume *f.*; —kati (-ám) *v.* cecati; —ovka *f.* Bruſtſchwamm *m.*; —uň, ně *f.* Zitzendiſtel *f. Mamillaria.*

ced-aci *adj. v.* cedicí; —ák, u *m. v.* cedidlo; —elný koš Seihkorb *m.*; —ění *n.* Seihen *n.*; Seihe *f.*; —ení *n. v.* cedník; —icí *adj.* Seih-; c. papir Filtrierpapier *n.*; c. rámec Kreuzhölzel *n.*, Tenakel *n.*; —idlo *n.*, —itko *n.*, —ík (—nik), u *m.* Seiher *m.*, Seihe *f.*; Seigegeſchirr *n.*; Durchſchlag *m.*; Filter *m.*

cedilo (sedidlo) *n. sl.* Schafhirtentorniſter *f.*

cedi-kam, u *m.* Seihſtein *m.*; —na *f. v.* cedidlo; *pl.* —ny Satz d. Seihen; —ště *n.* Waſſergraben im Felde.

cediti (-ím, *imp.* cedil) něco ſeihen, filtrieren; fig. komára c. kleineln; krev c. Blut vergießen; slzy pro někoho c. Tränen um jmd. vergießen; skrze zuby něco c. fritteln; jmd. fritiſieren; c. se fließen, rinnen; prší jen se cedí es gießt.

ceditko *n. v.* cedidlo.

cednik, u *m.* Seiher *m.*; *v.* cedidlo.

cedr, u *m.* Zeder *f.* (Ceder), Zederbaum *m. Pinus Cedrus* (*Abies Cedrus*).
cedrák, u *m. vn.*
cedrát, u *m.* Zedrat *m.* (Zitronenart); —ik, u *m.*, —ový strom Zedratbaum *m.*
cedřina *f.* Zederholz *n.*; 2. Zederpech *n.*; 3. Zederöl *n.*
cedříš, cedryš, e *m.* Zederbaum *m.*
cedrov-ati mit Zederöl einsalben; —í *n.* Zederholz *n.*; *coll.* Zedern; —ý *adj.* zedern; —é dřevo Zederholz *n.*
cedul-ář *m.* Zettelträger *m.*; —e *f.*, —ka, —ička *f.* Zettel *m.*; Brief *m.*; —eční, —ní, —ový *adj.* Zettel-; c. banka, —na *f.*, —ovna *f.* Zettelbank *f.*; —ička *f.*, —ka *f.* Zettelchen *n.*; —né, ého *n.* Zettelgeld *n.*
cech, u *m.* Zeche *f.*, Zunft *f.*; c. krejčovský Schneiderzunft *f.*; c., —a *f.* Zeche *f.*; Gewerk *n.* (mont.).
cechin, u *m.* Zechine *f.* (Münze).
cechmistr, a *m.* Zechmeister, Zunftmeister *m.*, Zunftvorstand *m.*; —ovství, —ství *n.* Zechmeisteramt *n.*
cechov-ati zechen, trinken; —ec, vce *m.* Zechstein, Kottenstein *m.*; —ní *adj.* Zunft-; Zunfts-; zunftmäßig; c. zřízení Zunftwesen *n.*; —ník, a *m.* Zunftgenoß *m.*; 2. Zecher *m.*; —nost *f.* Zünftigkeit *f.*; —ství *n.* Zunftwesen *n.*; —ý *adj. v.* cechovní.
cecht-ati (-ám) zirpen; scheppern; *v.* cektali; —avý *adj.* zirpend; scheppernd.
cechvoda *f.* Zechwasser *n.* (mont.).
cejb-a *f.* Wollbaum *m. Bombax*; —ovité (rostliny) *Bombaceae.*
cejch, u *m.* Zeichen *n.*; Eichzeichen, Mal *n.*; Brandzeichen *n.*, Brandmal *n.*; Eiche (Aiche) *f.*, Eichmaß *n.*; Malzeichen *n.* (am Baume); Marke *f.*; Mühlpfahl, Eichpfahl, Normalpfahl, Pegel *m.*; *v.* cejchovačka.
cejcha, cícha *f.* Zieche, Bettzieche *f.*; [Heufensack *m.*
cejchmistr, a *m.* Eichmeister *m.*
cejchoun, u *m. v.* cejchovačka.
cejchov-ač *m.* Eicher *m.*; —ačka *f.* Eichstempel *m.*; Forsthammer, Waldhammer *m.*; Stempeleisen *n.*, Brandeisen *n.*; —ání *n.* Eichung *f.*; Holzmarkung, Waldmarkung *f.*; —ati něco (na př. strom) zeichnen, markieren; c. (nádoby) eichen; c. zločince brandmarken; —né, ého *n.* Eichgebühr *f.*; —ní *adj.* Eich-; Mark; c. řád Eichordnung *f.*; c. úřad Eichamt *n.*, —nice *f. v.* cejchovačka; —nictví *n.* Eichwesen *n.*
cejk, u *m. v.* cajk.
cejk-al, a *m.* Tröpfler *m.*; Pantscher *m.*; —ati (-ám) tropfen; c. se s čím pantschen.
cejn, u *m.* Stangeneisen *n.*; *v.* cán; c. *v.* cin; c., a (ryba): c. velký (pražma) Blei *m.*, Brachsen *m. Abramis brama*; c. malý (skalák) Bleihe *f.* (*m.*), Güster *f. Abramis blicca.* [novati.
cejnovati abstreifen, glätten; *v.* cí-
cejp, u *m.* Beutelnetz *n.* (b. Fischer); *v.* cip.
cek, u *m.* Mucksen *n.*; ani c.! nicht eine Silbe! —ati (-ám), —nouti mucksen, mucken; nesmí ani —nout er darf nicht mucken (piepen); ani necekej! mucke nicht!
cekcovati Lärm machen.
cekt-ati (-ám) nečím klingen, klirren.
cel, u *m.* das Ganze; (math.) Integral *n.*; na —e, v —e im ganzen *en gros.*
cela *f.* Zelle *f.*; Klosterzelle *f. Cella.*
celduň, ně *f.* (celeduňk) *v.* celidon.
cele *adv.* gänzlich, völlig, grünblich.
cele *f. v.* cela. [brieren.
celebrovati (mši) ein Hochamt zele-
celec, lce *m.* (celina) das unberührte Erdreich unter dem Ackerfelde.
celeduňk, u *m. v.* celidon.
celek, lku *m.* das Ganze; Ensemble *n.*; Integrität *f.*; vcelku, celkem (*adv.*) im ganzen, alles zusammengenommen, total; gänzlich.
cel-eni *n.* Integration *f.*; —ený *adj.* ganz gemacht; geheilt.
celer, u *m.* Sellerie *f. Apium graveolens*; —ový *adj.* Sellerie-; c. salát Selleriesalat *m.*
cel-ost', ti *f. st.* Gesundheit *f.*; (*v.* celost); —eti ganz werden; heilen, heil werden; rána —í die Wunde heilt.
celetný *adj. v.* caltový.
celický, celičký *adj.* ganz; c. boží den plakal er weinte den ganzen lieben Tag. [vlastoviček.
celidon, u *m.*, —ie *f. Chelidonium v.*
celík, u *m.* Machtkraut *n.*, Machtheil, Wundkraut *n.*, Goldrute *f. Solidago*; 2. c. (mont.) Mittel *n.*
celina *f.* das Ganze; 2. Summe *f.*; 3. Komplex *m.*; 4. das unberührte Erdreich; das ganze, unverritzte, unverhaute Gebirge oder Feld; 5. pevnina Kontinent *n.* (geogr.); 6. *pol.* Erdscholle *f.*; 7. *mor.* Eisscholle *f.* (celizna); 8. Schneegefilde *n.*; unberührtes Schneefeld; celinou ungeteilt; querfeldein.
celistv-ěti ganz werden; —ost *f.* Integrität *f.*; —ý *adj.* ganz; unversehrt (*integer*); massiv; gediegen; völlig; heilend.
cel-itel, e *m.* der etwas ganz macht; Heiler *m.*; —iti (-ím, *imp.* cel!) něco etw. ganz machen; c. ránu eine Wunde heilen; c. se ganz werden; heil werden, heilen; —itost *f.* Integrität *f.*; —ivý *adj.* heilend.
cel-izna *f.* Eisscholle; Erdscholle *f.*; —ka *f.* eine ganze Zahl; —kem *adv.* gänzlich; im ganzen; (*v.* celek); —kost *f. sl.* Ganzheit *f.*, Totalität *f.*
celkov-ati ganz machen; zu einem Ganzen machen; —itost *f.* Unversehrtheit; Totalität *f.*; —itý *adj.* unzerstückt, im ganzen; vollständig, komplett; dicht, massiv; —ý *adj.* ganz, total; c., čeho *m.* Ganzlöhner *m.*
celký *adj. sl. v.* celý.
celn-a *f. v.* celnice; —ář *m. v.* celný, čeho; —ářský *adj.* Zöllner-; —é, čeho *n. v.* clo; —í, —ý *adj.* Zoll-; —ice *f.* Zollhaus *n.*, Douane *f.*; Zollamt *n.*; —ictví *n.* Zollwesen *n.*; —ík, a *m.* Zöllner *m.*
celnina *f. Cellulosa v.* buničina.

celný, ého *m.* Zöllner *m.*, Zolleinnehmer *m.*

celo *n.* die Gänze, die Ganzheit; za c., na c., docela, zcela *adv.* gänzlich, ganz und gar; —denní *adj.* ganztägig; —domník, a *m.* Ganzhäusler *m.*

celoduň *f. v.* celidon, vlastovičník.

celo-hedvábný *adj.* ganzseiden; —keř *m.* Ganzitrauch *m.*; —kov, u *m.* Ganzmetall *n.*; —krajní *adj.* ganzrandig; —lánik, a *m.* Grenzlähner *m.*; —listý *adj.* ganzblättrig; —noční *adj.* ganznächtlich; —roční *adj.* ganzjährig; —sedlák, a, *sl.* —seděník, a *m.* Vollspänner *m.*; —srdečný *adj. sl.* offenherzig, aufrichtig, redlich; -ost -keit.

celost, ti *f.* das Ganze, die Ganze; Massivheit *f.*; unverletzter Zustand; Integrität *f.*; Totalität *f.*; v celosti im ganzen; in der Ganze.

celo-stejný *adj.* ganz gleich; —světský (sbor církevní) ökumenisch (-eš K. atl); —ta *f. v.* celost; v —té, —tně in der Ganze, gänzlich; —taktový ganztaktig; —tní, —tný *adj.* total; ganz; solidarisch; —ton, u *m.* (mus.) Ganzton *m.*; —tonní *adj.* diatonisch; —tovar, u *m.* Ganzfabrikat *n.*

celoučký *adj. v.* celičký.

celování *n.* das Küssen. [gehörig.

celováteční *adj.* zum ganzen Gebrau

celovati někoho (c. ústa, oči, ruce atd.) küssen; herzen, liebkosen; c. se s kým sich küssen. [*v.* celkovitý.

celovit-ost *f. v.* celkovitost; —ý *adj.*

celo-vládnost *f.* Allgewalt *f.*; —vládný *adj.* unumschränkt herrschend; —zemský deší Landregen *m.*; —žilný *adj.* ganznervig; —živobytní, —životní *adj.* das ganze Leben betreffend; *v.* doživotní.

celt-a *f. v.* calta; —iček, —liček *m.*, —ička *f.* Zeltchen *n.*

cel-ý *adj.* (*compar.* celejší, *sup.* nejcelejší) ganz; völlig; unbeschädigt; wahr; aufrichtig; c. den pracovati den ganzen Tag arbeiten; —ou noc bdíti die ganze Nacht wachen; z —ého srdce, —ým srdcem aus vollem Herzen; von ganzem Herzen.

cembra *f.* Zirbelkiefer *f. v.* limba.

cement, u *m.* Zement (Cement) *n.*; Zementwasser *n.*; —árna *f. v.* cementovna; —ovati zementieren; —ovice *f.*, —ovka *f.* Zementwasser *n.*; —ovna *f.* Zementfabrik *f.*; —ový *adj.* Zement-; —ová voda Zementwasser *n.*

cemperovati temperieren, zähmen.

cemr, u *m.* (hřbet) Ziemer *m.*

cena *f.* Preis *m.* (hodnota Wert); c. trhová Kaufpreis *m.*; c. tržní Marktpreis *m.*; c. určená, sazená Taxe *f.*; c. výstavní Ausstellungspreis *m.*; ta věc nemá ceny die Sache hat keinen Wert.

cendelín, u *m. st.* Zendel *m.* (Seidenstoff); 2. c., cendulina *f.* Schellkraut *n. v.* celidon. [(cingat).

cendžeti, cengati *sl.* klirren *v.* cinkati

cen-ění *n.* das Schätzen; —ič *m. v.* cenitel; —ík *m. v.* cenník; —ilka *f.* loses Maul; —itel, e *m.* Schätzer, Ab

schätzer *m.*, Taxator *m.*; —itelný *adj.* schätzbar; —iti (-ím, *imp.* ceň!) něco schätzen, taxieren; Preis sagen, bieten; c. si škodu seinen Schaden anschlagen od. beziffern; c. zuby na koho die Zähne fletschen; c. se weinen (v. Kindern); —ivý *adj.* schätzend, bietend; —izub, a (vlk) Fegrimm *m.* [feilichen.

cenkovati se s kým oč um etwas

cen-ník, u *m.* Preisverzeichnis *n.*, Preisblatt *n.*, Preisliste *f.*, Preiskurant *n.* (*m.*); Tarif *m.*; —nost *f.* Preiswürdigkeit *f.*; Wert *m.*; *Valuta f.* (ital.), *Valeur m.* (fr.); —ný *adj.* Preis-; wert, preiswürdig; wertvoll; —né papíry *pl.* Wertpapiere, Effekten.

cennoměnný *adj.* fungibel.

cenopis, u *m. v.* cenník.

censor, a *m.* Zensor *m.*

censur-a, cenzura *f.* Zensur *f.*; —ovati něco etw. zensieren, zensurieren.

cent, u *m.* Zentner *m.*

centaur, a *m.* Zentaur *m.*

centimetr, u *m.* Zentimeter *n.*

cent-nář, —ýř, e *m.* Zentner *m.*; —nýřový, —ový *adj.* Zentner-; —nýřová sůl Zentnersalz *n.*

centrála *f.*, ústředna Zentrale *n.*

centr-alisace *f.* Zentralisation *f.*; —alista *m.* Zentralist *m.*; —ální *adj.*, ústřední zentral Zentral-; —ifugální *adj.*, odstředivý zentrifugal, Zentrifugen-; —ipetální *adj.* dostředivý zentripetal.

centrum *n.* (*m.*), střed Zentrum *n.*

centurie *f.* Zenturie *f.*

cep, u *m.* Flegel *m.*; 2. Streitkolben *m.*; fig. Tölpel *m.*; —em po ptácích stříleti Böcke schießen (etw. ungeschickt anpacken).

cepák, u *m.* Dreschflegelstiel *m.*; c., a *m.* Drescher *m.*; grober, starker Kerl.

cepenětí starr, steif werden; hartleibig werden; krepieren.

cep-ic, e, —ík, u *m. sl.* Dreschwalze *f.*; —flek, íku *m. v.* přeslička; —isko *n. v.* cepák.

ceplechy dělati ichikanieren.

ceplichati se (-ám se) *v.* šplichati.

cep-ník, a *m.* Drischler, Flegeler *m.*, Kolbenstreiter *m.*; —ný *adj.* fest, dauerhaft; massiv.

cepov-ati mit dem Flegel klopfen; fig. c. koho jmb. hobeln, abrichten; dreschieren; —ka *f.* Dreschflegeleisen *n.*; 2. Stielkappe *f.*; —ý *adj.* flegel-.

cer, u *m.* Zerreiche (Zirneiche, Galleiche) *f. Quercus Cerris.*

cerát, u *m.* ozdoba Zierat *m.*; to jsou, —y! das sind Sachen! mnoho —ů dělati viele Umstände machen.

cerbulát, u *m.* Zervelatwurst *m.*

cerekev, kve *f. st. v.* církev.

ceremon-iář *m. v.* obřadník; —ie *pl. f. v.* obřady. [eichenwald *m.*

cerina *f.* Zerreichenholz *n.*; Zerr-

cerit-i (*imp.* ceř!) zuby *v.* ceniti,

cerov-ina *f. v.* cerina; —ý *adj.* Zerr-

ces *sl. v.* přes. [eichen-.

cesařovati *v.* cisařovati.

cese *f.* Zession *f.*

cesmina *f. v.* česmina.

cest-a *f.* (*gen. pl.* cest) Weg *m.*; Straße *f.*; c. (do cizí země, c. na venek atd.) Reise *f.*; c. k něčemu Zugang *m.*; mléčná c. Milchstraße *f.* (am Himmel); ta c. jde do města dieser Weg führt in die Stadt; překážky komu v —u klásti jmd. Hindernisse in den Weg legen; jdi svou —ou gehe deiner Wege; z —y! Platz da! na —u se vydati, na —y jíti eine Reise antreten, unternehmen; na —ě, po —ě, —ou *adv.* unterwegs.

cest-ař *et* —ář, e *m.* Straßenräumer *m.*; *v.* cestmistr; -ka *f.* -in; —ička, —inka *f.* Steg *m.*; 2. Firmerl, Nabelnaht *f.* (am Strumpfe); —iti *v.* cestovati; —ka *f. v.* cesta; —mistr, a *m.* Straßenmeister, Wegmeister *m.*; —natý *adj.* viele Wege habend; wegsam; gangbar; —né, čho *n.* Reisegeld *n.*; Wegegeld *n.*; 2. Straßennaut *f.*; —ní *adj. v.* cestovní; —ník, u *m.* Wegweiser *m.*; —nost *f.* Viabilität *f.*

cesto-jev, u *m.* Wegweiser *m.*; —měr, u *m.* Wegmesser *m.*, Hodometer *n.*; —pis, u *m.* Reisebeschreibung *f.*; —pisné dílo Reisewerk *n.*; —pisný náčrtek Reiseskizze *f.*

cestov-ání *n.* das Reisen; —atel, e *m.* ein Reisender; Tourist *m.*; c. (po cíz. zem.), badatel Forschungsreisender *m.*; —ati (zemí, v zemi, po zemi) reisen, wandern; —né, čho *n.* Reisegeld *n.*, Reisegebühr *f.*, Reisediäten *pl.*; *Viaticum n.*; —ní *adj.* Wander-; c. knížka Wanderbuch *n.*; c. list Paßkarschein *m.*; Reisepaß *m.*; c. kancelář Reisekanzlei *f.*; —ník, a *m.* Passagier *m.*, Tourist *m.*

cestovod, u *m.* Viadukt *m.*

cestujíci *m.* Reisender; c. (kupecký) *m.* Handelsreisender *m. Commis voyageur.*

cet-a *f.* ein kleines Geldstück; Tand, Tantes *m.*; c., —ka, —ečka, —inka *f.* Flitter *m.* (*f.*); Flimmergold *n.*; —inkář *m.* Flitterschläger *m.*

cetk-a *f.* etw. Kleines, eine Kleinigkeit; Flitter *m.* (*f.*); —ář *m. v.* cetinkář; —ovati mit Flimmern verzieren; —oví *n. coll.*, —y *pl.* Flitterwerk *n.*; —ovice *f.* Tüpfelpilz *m. Stictis*; —ovina *f.* Flitterwerk *n.*

cetl-ík, u *m.* Rübenmesser *n.*; 2. Zettelende *n.*; —ovadlo *n.* Krautmesser *n.*; —ovati Kraut schneiden.

cetv-a, —ice *f. v.* ceta, cetka.

cev, u *m. v.* ceva.

cev-a, céva, *st.* cieva *f.* (*gen. pl.* cev, *st.* cěv) Rohr *n.*; Röhre *f.*; Röhrchen *n.*; c., *pl.* —y (anat.) Gefäß *n. Vas*; Arterie *f.*; cévy hrdelní *st.* Halsadern; cevy *pl.* die Zähne am Rade in der Uhr; die Spindel am Kammrade; (mont.) Triebstock, Getriebstock *m.*, Triebstecken, Triebstab *m.*

cévčiti (-ím) durch Röhrchen Bäume

cevenětí *v.* civěti. [pfropfen.

cevi *n. coll.* Getriebe *n.* (am Rad); (anat.) Geäder *n.*; die Gefäße *pl.*

cévk-a *f. v.* céva, cívka; —ář *m.*, —ový, —ovitý *adj. v.* cívkář *etc.*

cevna *f. mor.* Kanne.

cevnat-ina, cévnatina *f.* Adergewebe *n.*; —ka *f.* Gefäßhaut *f.*; —ost *f.* Gefäßreichtum *m.*; —ý *adj.* gefäßig *vasculosus*; arterienreich.

cevn-i *adj.* Gefäß-; c. kolo Triebrad *n.*; -ík, u *m.* Blumenrohr *n. Canna* (bot.).

cevola *f.* Strauchschilf *n. Arundinaria.*

cevo-pis, u *m.* Angiographie, Gefäßbeschreibung *f.*; —pytva *f.* Angiotomie *f.*; —sloví *n.*, —véda *f.* Angiologie *f.*, Gefäßlehre *f.*

cevov-i *n. v.* ceví; —ý *adj.* Gefäß-.

cevstvo *n.* Gefäßsystem *n.*

cez, u, —ák, u *m.*, —avka *f.* Seiher (Seiger) *m.*, Durchschlag *m.*, Seihe *f.*, Milchnapf *m.* [Filter *m.*

cezák, u *m.* (Mühl.) Seiher *m.*; **cézar** *m. v.* cisař.

cezení *n.* das Seihen, Filtrieren; 2. Rinnen *n.*; Vergießen *n.*

ch..... *v.* za H.

cibeba *f.* Zibebe *f.* (Weintraube).

cibek, cibek, bku *m. v.* pipek; fig. cibky dávati komu die Feige zeigen.

cibel, blu *m. sl.* (lt. *tubulo*) Harnröhre *f.*

cibet, u *m.* Zibet *m.*; —ka *f.*, —ová kočka Zibetkatze *f.*, Zibettier *n.*

cibul-áč *m.* Zwiebelapfel *m.*; —ák, u *m.* zwiebelförmiger Kartoffel; —ář *m.* Zwiebelhändler *m.*, Zwiebelgärtner *m.*; —ařiti mit Zwiebeln handeln; —ářství *n.* Zwiebelhandel *m.*; —atý *adj.* zwiebelig.

cibul-e (*dim.* —ka, —ička) *f.* Zwiebel *f. Allium Cepa* (*Cepola*); 2. Blumenzwiebel *f.*; c. mořská Meerzwiebel *f. Scilla*; —iště *n.* Zwiebelfeld *n.*; —itý *adj.* zwiebelartig; zwiebelförmig; —ka *f.* Zwiebelchen *n.*; 2. Zwiebelbirn *f.*; —kář, —ník, a *m. v.* cibulář; —nice *f.* Zwiebelhändlerin *f.*; —ný *adj.* Zwiebel-.

cibulo-hlavý *adj.* zwiebelköpfig; —hlíza *f.* Zwiebelknollen *m.*; —nosný *adj.* zwiebeltragend; —pupen *m.* Zwiebelknospe *f.*

cibulov-ati zwiebeln; die Zwiebel essen; —itý *adj.* zwiebelartig; zwiebelförmig; —ý *adj.* Zwiebel-.

cic, u *m.* Zitz *m.* (Baumwollstoff); cic! Ruf an die Katzen; c., e *m. v.* cec.

cica *f. sl.* Katze *f.* [terlöhnchen *n.*

cicák, cicál, a *m.* Säugling *m.*; Mutcicán, u *m.* Klappengras *n. Zizania.*

cicati (-ám) *v.* cecati.

cicbaba *f.* (cuka-baba) *sl.* blinde Kuh (Spiel). [rieseln, fließen.

cicer-ek, rku *m. v.* cicour; —kali

cicero, a *n.* (typ.) Cicero *f.* (Schrift-

cicl *n.*, cicík, u *m. v.* cec. [grad).

cicimek, mku *m.* Judendorn, Brustbeerenbaum *m. Zizyphus* (Ziesovnik).

ciclati, cicmati (-ám) saugen, schnuppern; c. se *vulgo* sich küssen, liebkosen.

ciclatý (-á) *adj.* großeuterig.

ciconiti se s kým *v.* ciclati se.

cicoš *m. v.* cicál.

cicour, u *m.* Rieſeln *n.*; —em téci rieſeln, trëpfelnd fließen (cikor, crkot).

cicous, a *m.* graue Katze.

cicov-ka *f.* Weiberrock *m.* (von Zitz); —ý *adj.* von Zitz.

cicula *f. sl.* glatte Kuh.

cicvár, u *m.* mergelartige Klunker im Lehm; 2. *v.* citvár.

cid-ění *n.* Reinigung *f.*; —ěný ge- **cider** *m. v.* cidr. [reinigt.

cid-ice *f.* Sieb *n.*; —ičí, cidič, e *m.* Räumer *m.*; Sichter *m.*; c. bot Stiefelputzer *m.*; c. stok (vyklizeč) Kanalräumer *m.*; —ička *f.* Sichterin *f.*; —idlo *n.* Putzmittel *n.*; Putzmaſchine *f.*

cidinožka *f.* Putzpfötchen *n.* (der Schmetterlinge).

cidit (-ím, *imp.* cidi!) něco ſaubern, putzen; reinigen; 2. ſieben; ſichten; 3. c. *sl.* Unrat machen, beſoren. [rein *m.*

cidr, u *m.* (ovocné víno) Cider *m.*, Obſt-

cifern-í *adj.*, číselný Ziffer-; c. hra Zifferſpiel *n.*; —ík, u *m.*, číselník Zifferblatt *n.*

cifra (*gen. pl.* cifer) *f.*, číslice Ziffer *f.*; Zahlfigur *f.*; 2. c. *sl.* Zierde *f.*

cifrák, u *m. v.* cifernik.

cifřičkář *m.* Zifferfuchs *m.*; 2. fig. Stutzer *m.*; —ka *f.* Putzſüchtige *f.*; —ství *n.* Stutzerei *f.*

cifrov-anec, nce *m. v.* cifřičkář; —aný bezziffert; *mor.* verziert; —ati, číslovati ziffern; c. *mor. et sl.* zieren, ſchmücken; c. se *sl.* ſich putzen; —nička *f.* Putzſüchtige *f.*; —nik, u *m. v.* cifernik; —ý *adj.* Ziffer-.

cigán, a *m. v.* cikán.

cigar-a *f. v.* cigaro; —etka *f.* Zigarette *f.*; —ko *n.* Zigärrchen, Zigärrlein *n.*

cigar-o (*dim.* —ko) *n.*, doutník Zigarre *f.*; —ovka *f.*, —nice *f.* Zigarrentaſche *f.*

cihelka *f.* kleiner Ziegel; 2. Brikett *n.*; 3. eine Tafel Zink; zinek v -ách Tafelzink, Blockzink *m.*

cihel-n-a *f.* Ziegelei *f.*, Ziegelhütte *f.*, Ziegelofen *m.*; —ář *m.* Ziegelhüttenbeſitzer *m.*; —atý *adj.* ziegelreich; —ice *f. v.* cihelna; —ík, a *m. v.* cihelnář, cihlář; —ina *f.* Ziegelwerk *n.*; —ý *adj.* von Ziegeln, Ziegel-; —á pec Ziegelofen *m.*; —á střecha Ziegeldach *n.*; —á moučka Ziegelmehl *n.*

cihla (*gen. pl.* cihel) *f.* Ziegel *m.*, Ziegelſtein *m.*; 2. Ziegelform *f.* (c. sýra); cihly dělati Ziegel ſtreichen.

cihl-anina *f.* Ziegelwerk *n.*; —ář *m.* Ziegelſtreicher, Ziegelbrenner *m.*; —árka *f.* Ziegelbrennerin *f.*; —árna *f. v.* cihelna; —árský dělník Ziegeleiarbeiter *m. v.* cihlář; —árství *n.* Ziegelbrennerei *f.* (Geſchäft); —atý *adj. v.* cihelnatý; —ice, —ička *f.* Bügeleiſen *n.*, Plätteiſen *n.*; —ičkovati (žehliti) bügeln; —ina *f.* Glätteiſen *n.* (b. Tiſchler); -itý *adj. v.* cihlovitý; —oharevný *adj.* ziegelfarbig.

cihlov-ák, u *m.* Ziegelerz *n.*; —ina *f.* Ziegelerde *f.*; —itý *adj.* ziegelartig, ziegelförmig; —ka *f.* Ziegelbirne *f.*; —ý *adj.* Ziegel-; c., —é harvy ziegel-

cicha *f. v.* cejcha. [farbig, ziegelrot.

cichorie *f. v.* cikorie.

cichtati se (-ám se), cichtovati se (zimou) beben (*v.* cechtati).

cikáda *f.* (Grille) Zikade *f.*

cikán, a *m.* Zigeuner *m.*; 2. fig. Lügner *m.*; 3. ſchwarzer Hund; —če, —ě, ěte *n.* Zigeunerkind *n.*; Zigeunerapfel *m.*; —ěti Zigeuner werden; —iti zum Zigeuner machen; *sl.* betrügen, lügen; —ka *f.* Zigeunerin *f.*; 2. fig. Lügnerin *f.*; 3. Heidenſchwamm *m. Agaricus campestris*; 4. Zigeunerbirne *f.*; 5. *v.* chudobka; 6. ſchwarzliche Kuh.

cikanov-ání *n.* Zigeunerei *f.*; —ati se po světě ein Zigeunerleben führen; herumzigeunern.

cikán-ský *adj.* Zigeuner-; c. život, —ské živobytí Zigeunerleben *n.*; —ství *n.* Zigeunerei *f.*; fig. Herumtreiberei *f.*; Lügnerei *f.*; —stvo *n. coll.* Zigeunervolk *n.*

cikati (-ám) mit Ofterreifern kippen; 2. ziepen, zippen (wie die Zippmmer); 3. *v.* cekati; 4. c. *sl.* das Waſſer abſchlagen; —avý *adj.* zippend; strnad c. Zippammer *f. Emberiza cia.*

cikla *f. v.* cvikla.

ciklati (-ám) *sl.* kitzeln.

cikor *v.* cicour; —eni teci, cikořiti *impers.* rieſeln, trëpfeln fließen.

cikor-ie, čekanka *f.* Zichorie *f.*; —ka *f.* Zichorie *f.*; 2. Zichorienfabrik *f.*

cil, e *m.* Ziel *n.*; 2. Gudgwel *m.*; 3. Viſier *n.* am Schießgewehr; 4. Stollen *m.* (auf dem Hufeiſen der Pferde); c. života Lebensziel *n.*; na c. koho vzíti jmd. aufs Korn nehmen; za c. házeti, —e se chybovati, daleko od —e střeliti das Ziel verfehlen.

cilink! *int.* kling! —ati (-ám) klingeln.

ciliti (-ím, *imp.* cil *et* cel!) k čemu ſich ein Ziel ſetzen; nach etw. zielen; c. nač, k čemu die Abſicht haben, beabſichtigen etw.

cil-ník, u *m.* Abſehen *n.* (am Gewehre); —ovati, cílovati *v.* ciliti; —ový

cimbál, u *m. v.* cymbál. [*adj.* Ziel-.

cimbol-ec, lce, —ek, lku *m.* Eiſzacken *m.* [ringe *pl.*

cimbulky *f. pl.* Nabenringe, Speich-

cimburi *n. coll.* (cimbur, u *m.*, cimbura *f.*) Zinne *f.* (an der Mauer); Mauerkranz *m.*; Ofenkranz *m.*

cimě *f.*, cimín *m. et. v.* skořice.

cimelka *f.* Sau *f.* (Kinderſpiel).

ciment, u *m.* [it. *cimento*] Zäment *n.*; —ovací *adj.* Zimentier-, —ovati zimentieren; —ovna *f.* Zimentwerk *n.*; Zimentieraut *n.* [tov.

cimitr, u *m. sl.* [it. *cimiterio*] *v.* hřbi-

cimolec, lce *m.* Schneiderkreide *f.*, Zimolith *m.*

cimr-a *f.* (Zimmer *n.*) *v.* pokoj; —ování *n.* (mont.) Grubenausbau *m.*; —ovati zimmern *v.* tesati.

cín, u *m.* Zinn *n.*; —ař *m.* Zinngießer *m.*; Zinnhändler *m.*; -ka -ín;

—árna *f.* Zinngießerei *f.* (Ort); —ařství *n.* Zinngießerei *f.* (Gewerbe); Zinnhandel *m.*; —atka *f.* Zinnkalk *m.*; —atý *adj.* zinnhaltig. **cinciranty** *pl. v.* ceráty.

cindati (-ám) něco, c. se v něčem pantschen. [*adj.* Zink-; zinkhaltig.

cinečn-atý *adj.* stark zinkhaltig; —ý

cinek, nku *m.* Zink *m.*; *v.* cink, zinek.

cinény *adj.* zinnern.

cinežn-í, —ý *adj. v.* cinžový.

cingat *mor. v.* cinkati.

cinchon-ik, u *m.* Chinabaum *m.*; —ka *f.* Chinarinde *f.*, Jesuitenpulver *n.*; —ovina *f.* Zinchonin *n.*

ciničity *adj. v.* cinatý. [(Wein.

cinifál, u *m.* Gutedel *n.*, Zephalonia

cink, u *m.* Klang *m.*; 2. Spciler *m.*, Wurstdorn *m.*; 3. Zink *m.* (Metall); 4. Augensprosse am Gewehre; 5. Zinke *f.*, Schalmei *f.*; 6. Zink (fr. *cinq*), Fünfer *m.* (im Würfelspiel); 7. c. (na oku) Augenfleck *m.*; zákal *m.* der graue Star; c. i *int.* kling.

cink-ač *m.* Klimperer *m.*; —ačka *f.* Schallstab *m.*; —adlo *n.* Klingwerkzeug *n.*; —al, a *m. v.* cinkač; Zimbelstern *m.* (Orgelb.); —ání *n.* Klingeln *n.*; —ati (-ám) něčím na př. penězi klingeln, scheppern, schellen; c. někomu fig. einem den Text ob. den Leviten lesen; sklenice —ají die Gläser klirren; —avý *adj.* klingelnd; —ot, u *m.* Geklingel *n.*; c. sklenic Geklirr der Gläser.

cinkov-ati na př. jelita speisern; —ka *f.*, —ní pila Schließfeile *f.*; —na *f.* Zinkwerk *n.*; —ý *adj.* Zink-.

cinkylinky! *int.* klingklang!

cinonosny *adj.* zinnhaltend.

cinov-ateI, e *m.* Zinner, Verzinner *m.*; —ati něco, pocinovati verzinnen; —atý *adj. v.* cinatý; 2. *v.* činovatý.

cinov-ec, vce *m.* Zinnstein *m.*; Zinnerz *n.*; —ka *f.* Zinnkanne *f.*; —na *f.* Zinnhaus *n.*; —ý *adj.* Zinn-; zinnern; důl c. Zinngrube *f.*; —é hory Zinnbergwerk *n.*; —á ruda Zinnerz *n.*; —é barvy zinnweiß; —á nádoba Zinngefäß *n.*

cint-ák, u, —áček, čku *m.* Geiferläppchen, Geifertüchlein *n.*; —anost *f.* Affektation *f.*; (u)—aný affektiert; —ati (-ám) geifern (*v.* slintati); 2. kokettieren, zimperlich tun; —avý *adj.* empfindlich; zimperlich; -ost »keit. [*v.* cichtovati se.

cintov-ati se (zimou) vor Kälte zittern

cintorín *v.* cinniter.

cinže *f. v.* činže.

cip, u *m.* Zipfel *m.*; c., a *m.* Zipp-

cipa *f. sl.* Henne *f.* [ammer *f.*

cipatý *adj.* zipfelig; 2. mager.

cipavka *f.* Zibbe *f.* (Schafmutter).

cipek, pku *m.* kleiner Zacken, Zipfel *m.*

ciperka *f. sl.* (rychlíček) Pfingstnelke *f.*

cipka, cipka *f. sl.* Henne *f.*; choditi po cipkách auf den Zehen gehen.

cipkatý *adj.* zipfelig; langzackig.

cipla *f. v.* tepna.

ciplík, u *m.* Magenwurst *f.*

cipolek, lku *m. sl. v.* boule.

cipovatý *adj. v.* cipatý.

cipuška *f. sl. v.* cipka.

cirát, u *m. v.* cerát.

circín, u *m. v.* kružidlo.

cirk, u *m. v.* cirkus.

cirkaska *f.* Brotbaum *m.*

cirkev, kve *f.* Kirche *f.*; Kirchengemeinde *f.*; —ní *adj.* Kirchen-; c. právo das kanonische Recht; c. kněz Weltpriester *m.*; c. sbor, c. sněm Konzilium *n.*, Kirchenversammlung *f.*, Synode *f.*; c. rok Kirchenjahr *n.*; —nický *adj.* geistlich; —nictví *n.* Kirchenwesen *n.*; Kirchensachen *pl.*; Eingenschaft der Kirchengemeinden; —nictvo *n. coll.* die getamte Kirchengemeinde; die gesamte Geistlichkeit; —ník, a *m.* Mitglied der Gemeinde; ein Geistlicher; e. Klerikaler; Kirchendiener *m.*

cirkl, u *m.* (Zirkel) *v.* kruh; kružidlo; —ovati *v.* kroužiti, kružidlovati.

cirkon, u *m.* Zirkon *m.* (Edelstein); —ik, u *m.* Zirkonium *n.*; —otvar, u *m.* Zirkonoxyd *n.*

cirkul-ace, —ací *f.*, oběh Zirkulation *f.*; —ář *m.* Zirkularschreiben *n.*; Zirkular *n.*; —árka *f.* Zirkularjage *f.*; —ární *adj.* Zirkular-; c. nařízení Zirkularverordnung *f.*; —ovati zirkulieren.

cirkus, u *m.*, cirk, u *m.* Zirkus *m.*; —ačka *f.* Zirkusreiterin *f.*; —ák *m.* Zirkusreiter *m.*

cirkvice *f.* Kapelle *f.*; Tempel *m.*

cirok, u *m.* Moorhirse *f. Sorghum.*

cisař, e *m.* Kaiser *m.*; —ik, a *m.* kleiner Salat; 2. Kaiserjalat *m.*; —ka *f.* Kaiserbirn *f.*; 2. Kaiserfliege *f.*; 3. Kaiserschwamm, Kalierling *m. Agaricus caesareus*; —ová *f.* Kaiserin *f.*; —ovati als Kaiser regieren; —ovic *m.* Kaiserjohn *m.*, kaiserlicher Prinz; —ovna *f.* Kaiserin *f.*; 2. *st.* Kaisertochter *f.*; —ový, *lp.* —ův, ova, ovo des Kaisers; —ský *adj.* Kaiser-; kaiserlich; —ství *n.* Kaisertum *n.*; Kaiserreich *n.*, Kaiserstaat *m.*; 2. kaiserliche Würde; —stvo *n. coll.* mehrere Kaiser; *sl. v.* cisařství.

cisel-ář, e, —ěr, a *m.* Ziseleur *m.*; Ziselierer *m.*; —ování *n.*, —ura *f.* ziselierte Arbeit, getriebene Arbeit; —ovati

cisoida *f.* Zissoide *f.* [ziselieren.

cist, u, —ek, tku *m.* Zistrose *f.*

cister-ciák, a *m.* Zisterzienser *m.* (Mönch); —cianka *f.* Zisterzienserin *f.*

cisterna *f.* Zisterne *f.*

ciš *v.* ciž. [e im Böhmischen.

ciška *f.* Zischlaut *m.*; der Buchstabe

ciška *f.* (cícha) kleine Zieche.

cit, u *m.* Gefühl *n.*; der Sinn der Empfindung; s —em zpivati mit Gefühl singen; v jeho slovích jeví se hluboký c. in seinen Worten liegt ein tiefes Gefühl.

cit! *int.* st!

citace *f* Zitation *f.* [feste *f.*

citadela *f.*, tvrz *f.* Zitadelle, Stadt-

citar-a *f.* Zither *f. v.* citera; —ník, a *m.* Zitherspieler *m.*; —odrv, u *m.* Gelbholz *n. Citharexylum.*

citát, u *m.* (uvedený doklad) Zitat *n.*

citeln-ik, a *m.* Sentimentalist *m.*; —ý *adj.* sentimental.

cítěcí *adj. v.* citící.

citel-ně *adv.* empfindlich; —nost *f.* Empfindlichkeit *f.*; Empfindungsvermögen *n.*; Sensibilität *f.*; Fühlbarkeit *f.*; —ný *adj.* empfindlich, empfindend; fühlend; empfindsam; empfindbar; fühlbar.

cítění *n.* Empfinden, Fühlen *n.*

citer-a *f.* Zither *f.*; na —u hráti die Zither spielen o. schlagen; —áček, čka *m.* Zitherknabe *m.*; —ák, a *m.*, —ista *m.*, —ník, a *m.* Zitherspieler *m.*; —ový *adj.* Zither-.

citlci *adj.* Empfindungs-; c. moc, c. mohutnost, c. síla Empfindungskraft *f.*

citi (-ím, *imp.* cil!) něco empfinden; etw. fühlen, spüren; 2. riechen; verspüren; 3. merken, wahrnehmen; on to cítí er fühlt es; er spürt es; fig. er riecht den Braten; c. se sich befinden; sich fühlen; sich zutrauen; on se cítí er fühlt sich, er fühlt seine Kraft, er fühlt seinen Wert.

citivý *adj. v.* citlivý.

citliv-ě *adv.* empfindlich; 2. empfindsam; —ka *f.* Fühlkraut *n.*, Sinnpflanze *f. Mimosa*; —kování *n.* Empfindelei *f.*; —kovati empfindeln; —ost *f.* Empfindlichkeit, Empfindsamkeit *f.*; Gefühlsvermögen *n.*

citlivůstk-a *f.* Empfindelei *f.*; —ář *m.* Empfindler *m.*; —ářství *n.*, —ování *n.* Empfindelei *f.*; —ovati *v.* citlivkovati.

citlivý *adj.* empfindlich; 2. empfindsam.

citnost *f.*, schopnost k citu Empfindungskraft *f.*; Gefühlsvermögen *n.*

citnůstkovati *v.* citlivkovati.

citný *adj.* empfindsam, gefühlvoll.

citoslovce *n.* (grm.) Empfindungswort, Zwischenwort *n.*, Interjektion *f.*

citosnivost *f.* Gefühlsträumerei *f.*

citovati někoho jmd. zitieren; c. (uváděti) místo ze spisu eine Schriftstelle zitieren od. anführen.

cito-vka, —známka *f. v.* citoslovce; —vý *adj.*, Gefühls-.

citr, u *m. v.* citroník; —an, u *m.* zitronensaures Salz; Zitrat *n.*; —in, u *m. v.* citryn, citron.

citřinka (-inka) *f. v.* citrýnka.

citron, u *m.* Zitrone (Citrone) *f.*; *v.* citroník; —áč *m.* Zitronenapfel *m.*; —an, u *m.* Zitronensalz *n.*; —ář *m.* Zitronenhändler *m.*; -ka -ín; —ařiti Zitronenhandel treiben; —ářství *n.* Zitronenhandel *m.*; —ál, u *m.* Zitronat *n.*; —ík, u *m.* Zitronenbaum *m.*; —iště *n.* Zitronengarten *m.*; —ka *f.* Zitronenbirne *f.*; 2. *v.* citronovka; —okys. u *m.* Zitronensäure *f.* (kyselina citronová).

citronov-í *n.* Zitronenwald *m.*; —itý *adj.* zitronenartig; —ka *f.* Zitronenwasser *n.*; Limonade *f.*; *v.* citronka; —ý *adj.* Zitronen-; —á kůra Zitronenschale *f.*; —á šťáva Zitronensaft *m.*; —á barva zitronengelbe Farbe.

citronožlutý (citronový) *adj.* zitronengelb, zitronenfarbig. [(bot.).

citrovoň, ně *f.*, —ka *f. Citrosma*

citrul, e *m.* Wassermelone *f. Citrullus.*

citryn, u *m.* Zitrin *m.*, Zitrinätein *m.*; 2. *v.* citron; 3. *v.* citroník; —ka *f.*, citřínka *f.* Zitrinchen *n.*, Zitronenfink *m.*, Zitronenvogel *m.*, Zitronenzeisig *m. Fringilla citrinella.*

citu-plný *adj.* gefühlvoll; —prázdnost *f.* Gefühllosigkeit, Apathie *f.*; —prázdný *adj.* gefühllos; apathisch.

citvar, u *m.* Zitwer *m. Zedoaria* (*Curcuma z.*); —ový *adj.* Zitwer-; —ové semínko Zitwersame *m.*, Wurmsame *m. Semen Cinae, S. contra vermes*; —ový kořen Zitwerwurzel *f. Radix Zedoariae.*

civa *f. sl. v.* ceva; 2. *v.* čiva.

civčíti *v.* cévčiti.

civečnice *f.* Scherstock *m.* (b. Web.).

civ-ěná; jíti na —ěnou aufs Lauern, aufs Hocken gehen; —ění *n.* langweiliges Warten, Gaffen, Hocken *n.*

cívěti (-ím, *imp.* [ne]cív!) někde na něco, na někoho hocken, säumen; gaffen.

civil-isace *f.* Zivilisation (Civilisation) *f.*; —isovati zivilisieren; —ista *m.* Zivilist *m.*; —ní *adj.* zivil, Zivil-.

civin, a *m.* Eckensteher *m.*

civk-a (*gen. pl.* cívek) *f.* Röhrchen *n.*; 2. Spule *f.* (b. Web.); 3. (chir.) Katheter *m.*; —ou teci strommeise fließen; —ář *m.* Spuler *m.*; —árka *f.* Spulerin *f.*; —ovati (chir.) katheterisieren; —ovitý *adj.* röhrartig; —ový *adj.* Spul-.

ciz, u *m.* Seiher *m. v.* cez.

ciz-ácký *adj.* fremd; —ácství *n.* Fremdtümelei *f.*; —ák, a *m.* ein Fremder, Fremdling *m.*; —e *adv.* fremd; —ení *n.* das Fremdmachen, Entfremdung *f.*

cizení *n.* das Reinigen.

cizeti fremd werden, sich entfremden.

cizí *adj.* fremd; unbekannt; c. země Ausland *n.*; fig. z cizího krev neteče aus anderer Haut ist leicht Riemen zu schneiden (schinden).

cizimluv, u *m. v.* cizomluv.

cizin-a *f.* Fremde *f.*; Ausland *n.*; v —ě im Auslande (in der Fremde).

cizin-ářství *n. v.* cizotářství; —covati in der Fremde leben; —ec, nce *m.* ein Fremder; Fremdling *m.*; Ausländer *m.*; —ectví *n. v.* cizinství; —ka, —kyně *f.* eine Fremde; —ský *adj.* fremd; die Fremden betreffend; —ství *n.* Fremdwesen *n.*, Fremdentum *n.*; —stvo *coll.* die Fremden.

cizití (-ím, *imp.* ciz!) někoho n. něco fremd machen; c. zboží eine Ware veräußern; c. se komu n. čemu sich fremd stellen; c. se někoho n. něčeho einem ausweichen; etwas meiden.

cizo-bažník, a *m.* ein Fremdsüchtiger, Fremdlecker *m.*; —bytný *adj.* miethäuslerisch; —dobec, bce *m.* Beisuvian *m.*, Zbokrads *m.*; —dobý *adj.* fremdartig; —druh, a *m.* Fremdling *m.*; —hlupec, pce *m.* Fremdbummler *m.*; —hlupectví *n.* Fremdbummelei *f.*; —jazyčný *adj.* fremdzüngig; fremdsprachig; c. slovník Fremdwörterbuch *n.*; —krajan, a *m.* Fremdling *m.*, Ausländer *m.*; -ka -ín; —krajinský, —krajný *adj.* ausländisch, auswärtig; —krajné rostliny exotische Pflanzen; —krajinství *n.*, —krajnost *f.*

das fremde, ausländische Wesen; —krajný *adj.* fremdmodisch; —libost *f.* Fremdsucht *f.*

cizoložství *n.* Ehebruch *m.*; —ec, žce *m. v.* cizoložník; —ectví *n. v.* cizoložství; —iti (-ím, *imp.* [ne]cizolož!) s kým ehebrechen; c. něco fig. verfälschen; —ně, ěte *n.* Bastard *m.*; c. *adv.* ehebrecherisch; —nice *f.* Ehebrecherin *f.*; —nictví *n. v.* cizoložství; —ník, a *m.* Ehebrecher *m.*; —nost *f.* Ehebrüchigkeit *f.*; —ný, —ský *adj.* ehebrüchig, ehebrecherisch; unehelich; fig. verfälscht; —ství *n.* Ehebruch *m.* *Adulterium.*

cizo-mil, a *m.* Fremdliebhaber *m.*; Fremdleder *m.*; —místný *adj.* fremdörtlich; —mluv, u *m.* Barbarismus *m.*; —mluvní, —mluvný *adj.* barbarisch; c. slovník *v.* cizojazyčný; —národní *adj.* fremdartig, fremdländisch; —občanský *adj.* Fremdes enthaltend; —panský *adj.* fremdherrschaftlich; —pásek, ska *m.*, —pasník, a *m.* Schmarotzer, Parasit *m.*; —paska *f.* parasitische Pflanze, Schmarotzerpflanze *f.*; —pasnictví *n.*, —pasnost *f.* Parasitentum *n.*; —pasný *adj.* parasitisch, schmarotzend; —pasné rostliny *pl.* Schmarotzerpflanzen; —plemence, nce *m.* ein Fremder. [fizek.

cizorál, u *m. st.* [fr. *cisoir*] *v.* pero-

cizo-řečný *adj.* fremdsprachig; barbarisch; c. slovník Fremdwörterbuch *n. v.* cizojazyčný; —rodý *adj.* exotisch; fremdartig; —slov, u *m.* Fremdwörterbuch *n.* [Fremdentum *n. v.* cizota.

cizost *f.* Fremde *f.*, Fremdheit *f.*;

cizo-stranec, nce *m v.* cizokrajan; —straný *adj.* fremd, ausländisch; —středec, dce *m.* Chiastolith *m.*; —ství *n.* Fremdwut *f.*

cizot-a, —ina *f.* Fremdentum *n.*; das Ausländische; —ář *m.* ein Fremdsüchtiger; —ářství *n.* Fremdsucht *f.*; Fremdtümelei *f.* (Vorliebe für fremde Sitten); —ný *adj.* fremdartig.

cizo-ústý *adj.* fremdzüngig, ein fremden Dialekt habend; —věrec, rce *m.* ein Fremdgläubiger; —věrý, —věrný, —věrský *adj.* fremdgläubig; heterodox; —vláda *f.* Fremdherrschaft *f.*; —vládný *adj.* fremdherrschaftlich; —vlastec, tce *m. v.* cizokrajan.

cizozem *f.*, —ě, —í *n.* Ausland *n.*; —čtení zum Ausländer werden; —čina *f. v.* cizozeměstina; —čiti zum Ausländer machen; 2. das Ausländische bevorzugen; —ec, mce (*st.* —ěnín, *pl.* —ené) *m.* Ausländer *m.*; —ní *adj. v.* cizozemský; —nina *f. v.* cizozeměstina; —sko *n.* Ausland *n.*; v —sku im Auslande; —skost *f.*, —ství *n.* ausländisches Wesen; —ský *adj.* fremdländisch, ausländisch; —ská vína *pl.* ausländische Weine; —stvo *coll. n.* die Ausländer; —ština *f.* ausländische Sitte, ausländische Sprache.

cizrn-a *f.* (cizrle) Zifer *f.*; —ik, u *m.* Zifererbse, Kichererbse *f. Cicer n.*; —ový *adj.* Kicher- [nämlich.

cíž *adv.* jetzt; c., tociž, totiž *st.*

ckaní, ckání *n.* Zischen *n.*

ckáti (ckám) na někoho, nad někým, z někoho *st.* zischen, wispeln.

cklenice *f. st. v.* sklenice.

cknouti *v.* ceknouti.

cknutí *n.* das Mucken.

clář *m.* Zöllner *m.*

cliti (clím, *imp.* cli!) z něčeho verzollen (etwas); c. z Farbe bekennen (im Kartenspiel).

clivý *adj. v.* tosklivý.

clo *n.* (*pl.* cla, *gen.* cel) Zoll *m.*, Zollgebühr *f.*

clomejšek, šku *m.* Kinderbrot *n.*

clon-a *f.*, záclona Überschattung *f.*; Schleier *m.*, Hülle *f.*; —iti (-ím, *imp.* cloň!) někomu einem im Lichte stehen, beschatten; —ka *f.* Store *m.* (Fenstervorhang).

cloumati (-ám) kým n. čím herumziehen, rütteln, zerren; beuteln; c. hubou *st.* schmatzen; c. se s kým sich herumbalgen, herumzerren. [podmásli.

cmar, cmer, u *m.*, cmeři *n. st. v.*

cmir-ač, e, —al, a *m.* Pantscher *m.*; —ati, cmýrati (-ám) něco n. v něčem pantschen (Getränke); c. se v čem worin pantschen, plätschern); c. se s čím sich mit etw. lange beschäftigen.

cmoud, —iti *v.* čmoud, smoud, -iti.

cmour, u *m.* (cmúr) *mor.* Butterfaß *m.* (*v.* cmer).

cmrkati (-ám) *v.* crkati. [wein *m.*

cmrňa *f. mor.* Schnaps *m.*, Branntwein.

cmrndati se (-ám se) *v.* cmírati se.

cmýřl *n. v.* chmýří.

cnětí *sl.* (= tesknětí) einsam, traurig werden; traurig sein. [ctnost atd.

cnost *f*, cnota *f.*, cnůstky *pl. f. v.*

cný (teskný) *adj. sl.* einsam, traurig, bange; 2. *v.* ctný.

co (což, což) *pron. relat.* (*gen.* čeho, *dat.* čemu, *inst.* čím) was; das was; welcher so; co *adv.* etwas, so viel; was nur immer; cos, cosi (něco) irgend etwas; *interrog.* copak? was denn? co to? was gibts? was ist das? wie so? co děláš? was machst du? co mi po tom? co je mi do toho? was geht mich das an? co nevidět binnen kurzem, in kurzem; in allernächster Zeit; co nejdéle längstens; co nejlépe bestens, bestmöglichst; aufs beste; co nejvřeleji aufs wärmste; co noha nohu mine Fuß für Fuß; co rok, rok co rok alljährlich, Jahr aus Jahr ein; což! wie nun! což! was! z čeho to pochází? woher kommt das? čemu *st.* warum? čím womit, wodurch? čím to je? woher kommt es? po čem je kus? was kostet ein Stück.

cobol-a *f. sl.* (it. *tubulo*) Flasche *f.*; —ovitý *adj.* flaschenförmig, blasenför-

codenní *adj.* alltäglich. [mig.

codle *st.* warum.

cohodinný *adj.* allstündlich.

coj' (co jest) *st.* was ist.

coka! coky! *sl.* packe dich! (v. Hunden).

cokati (-ám) *sl.* herumtreiben.

cokl, e *m.*, —ík, u *m.* Sockel, Socke *m.*; —ový kámen Quadersteín *m.*

cokoli, —v, —věč, —věk, cožkoli *pron.* woš immer, was nur immer; c. chcete was ihr nur wünschet od. wollet.

col-ní *adj. v.* celní; —ník *v.* celník.

comb, u, —ol, —el, u, —olek, lku, —olec, lce *el.* hangender Zapfen; —ati, —olati (-ám) *el.* schaukeln; se jich.

co-měsíční *adj.* allmonatlich; —minutní allminutlich; —nedělní *adj.* allsonntäglich, jeden Sonntag: —noční *adj.* allnächtlich.

cop, u *m.* Zopf *m.*; starý c. fig. alter Schlendrian; —ánek, nku *m.* Zöpflein *n.*; —ař *m.* Zopfmacher *m.*; Zopftrager *m.*; Spießbürger *m.*; —ařství *n.* Zopftum *n.* [Vordach *n.*; *v* sopouch.

copouch, ouch, u *m.* Ofenloch *n.*;

coroč-ně *adv.*, —ní *adj.* alljährlich.

cos, cosi *adv.* irgend etwas; c. nového etwas Neues; co, co's (co jsi) was bist du; co's to učinil? was hast du getan?

cotéhodní *adj.* allwöchentlich.

cotřídenní *adj.* alle drei Tage.

coud-iti (-ím) *st.* cúditi reinigen; *v.* čiditi; —ný *adj.* sauber, reinlich *v.* cudný.

couf, u *m.* Rücktritt *m.*; —ající rückgangig, weichend; —ání *n.* Zurückweichen *n.*, Reterieren *n.*; —ati (-ám), —nouti, couvati před někým, odněkud, někam zurückgeben, wegrücken; weichen; reterieren; —avý *adj.* der oft weicht; —lý *adj.* zurückgezogen; —nutí *n.* Rücktritt *m.*, Rückzug *m.*

couchati (-ám), couchnouti schleppen; se sich; *v.* cachati.

couk, u *m.* [Zug], pramen n. žíla rudy Gang *m.*, Erzader *f.*; c. kamenný Gesteingang *m.*; c. rudný Erzgang *m.*; c. zlatý Goldgang *m.*; c. stříbrný Silbergang *m.*; —ový *adj.*; c. útvar Gangformation *f.*; —ová rozsedlina Gangspalte *f.*

coul, e *m.* (palec) Zoll *m.* (Maß); šest —ů zdéli šeché Zoll lang; —ník, u *m.* Zollstab *m.*; Zollstock *m.*; —ový *adj.* Zoll-, zollig.

cour, u *m.* Schleppe des Kleides; 2. *v.* car; c.. —a *f.*, —avá ženská Schlampe, Schlumpe *f.*; —al, a *m.* Schlumper *m.*; —álek, lku *m.* gefaltenes Hörnlein mit Mohn; — alka *f.* Herumschweiferin *f.*; 2. (houba) Gelbling *m.* *Agaricus praecox* (*A. cervalus*); —ání *n.*, —anice *f.* Geschlepre, Geschlampe *n.*; —ati (-ám) šaty das Kleid schleppen; c. někam fig. wohin triefeln, rennen; c. někde schlendern (v. cárati); —ati se sich schlevren; —avý *adj.* schlumpig, schlottrig; schleppend; —ek, rku *m.* Saugglas *n.*, Zugflasche *f.* (für Kinder); c., —na *f.* *v.* coura.

couv-ající, —ati, —nouti *v.* coufající, -ati, -nouti; —nutí *n.* das Zurückweichen; Rücktritt, Rückzug *m.*

což *v.* co.

cp-ací *adj.* Stopf-; —áč *m.* Stopfer *m.*; —acka *f.* Stopferin *f.*; 2. Schmierpfropf *m.*; —ání *n.* Stopfen *n.*; —anice *f.* Stopferei *f.*; 2. Gedrange *n.*; —atel, e *m.* Stopfer *m.*

cpáti (cpám, áš, á *et* cpu, eš, e *imp.* cpi, *trogr.* cpaje) něco někam stopfen; pfropfen, hineinzwangen; futtern; do kotrby c. einpragen; einbüffeln; vinu na koho c. die Schuld auf jmd. schieben, wälzen; c. se sich stopfen; sich drängen; c. se k čemu, do čeho, někam sich aufcpavý *adj.* stopfend. [drängen.

cpu *v.* cpáti.

crčeti *impers.* rinnen, rieseln; nádoba crčí das Gefäß rinnet; crčkem n. crčky (srč....) teci stark rinnen.

crh, a *m. v.* crk.

crk, u der Laut des Rieselns; c. Tröpfchen *n.*; c., a *m.* Weindrossel *f.*, Rohrdrossel *f.* *v.* cvrčala; —em téci *v.* crčeti.

crk-ačka *f.* Klapperwerk *n.*; —ati (-ám) něčím zirken; flirren; 2. tröpfelnd gießen; 3. *impers.* rieseln, sickern; fig. c. se s čím tandeln, trödeln; —avý *adj.* zirpend, flirrend; 2. rieselnd; —nouti *v.* crkati.

crk-oliti, —orliti, —roliti (-ím) schwirren wie die Lerche; *v.* crnkoliti.

crkot, u *m.* Tröpfeln, Rinnen *n.*

crle, ete *n. v.* cvrčala.

crnkati (-ám) něčím flirren.

crnkoliti, crnoliti (-olim, *imp.* -oli!) schwirren *v.* crkoliti.

ctěn-ec, nce *m.* der Geehrte; —í *n.* das Ehren; c. svatých Heiligenverehrung *f.*; —ý *adj.* geehrt; ct. pane! geehrter cti *f. v.* testi. [Herr!

cti-dotýkání *n.* Ehrenkränkung *f.*; —hajný *adj.* ehrenrettend; —hodnost *f.* Ehrwürdigkeit *f.*; (Titel) Ehrwürden; —hodný *adj.* ehrwürdig, ehrbar; ehrenwert; *Venerabilis*; *Reverendus*; Dvojctihodný Wohlehrwürden (Titel); —chuť, ti *f. v.* ctižádost; —lakotnost *f.* Ehrsucht *f.* **ctiliště** *n.* Verehrungsort *m.*

cti-lupič *m.* Ehrenräuber *m.*; —milenství *n.*, —milovnost *f.* Ehrliebe *f.*; —milovný *adj.* ehrliebend; —odporný ehrenfeindlich; —prázdný *adj.* ehrlos; —škodný *adj.* entehrend.

ctitel, e *m.* Verehrer, Anbeter, Adorateur *m.*; —ný *adj.* ehrenwert.

ctíti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* cti!) někoho (*acc.*) jmd. ehren, verehren, achten; c. koho čím beehren; bewirten; cti otce svého i matku svou! ehre Vater und Mutter (du sollst Vater und Mutter ehren)! c. se vespolek sich gegenseitig verehren (z. B. durch Geschenke).

cti-utrhač *m.* Ehrabschneider *m.*; —utrhačný *adj.* ehrabschneidend, ehrenrührig; —vážný *adj.* ehrwürdig; —vý *adj.* ehrerbietig; —zbavený *adj.* ehrlos; —žádost, —žádostivost *f.* Ehrgeiz *m.*; Ehrbegierde *f.*; —žádostivý, —žádostný *adj.* ehrgeizig, ehrbegierig.

ctně *adv.* ehrlich, ehrbar.

ctnost, ti *f.* Tugend *f.*; potřebu v c. obrátiti, z nouze c. dělati aus der Not Tugend machen.

ctnosti-milenství *n.*, —milovnost *f.* Tugendliebe *f.*; —plný *adj.* tugendvoll, tugendhaft.

ctnost-ka *f. v.* ctnůstka; —livý, —ný *adj.* tugendhaft, ehrbar. [livý.
ctnot-a *f. v.* ctnost; —livý *v.* ctnost-
ctnůstk-a *f.* kleine Tugend; *pl.* —y Beinkleider. [ſtnější *st.* vornehmer.
ctny *adj.* ehrbar, ehrlich; tugendhaft;
cubřiti (-ím) *sl.* üben, belehren.
cuc-áček, čku *m.*, —adlo *n.* Saugehorn *n.*, Lubel *f.*, Lutſcher *m.*; Kinderbutte *f.*; —adlo *n.* Saugrüſſel *m.*; —ák, a *m.* Säugling *m.*; fig. Gelbſchnabel *m.*; c., u Milchzahn *m.*; *v.* cucáček; —ati (-ám) ſaugen *v.* cecati; —avka *f.* Butterbirne *f.*; —avý *adj.* ſaugend, Saug-; —ek, cka *m.* Säugling *m.*; c., cku *m.* Klunker *m.*; c. ve chlebě der Klumpen im Brote; na—ky roztrhati zerfetzen; —ky *pl.* Werg *n.*, Zucken *pl.*
cucel, clu *m.* Schlotzer *m.* c. cumel.
cucka *f. vulgo* Pfeife *f.*
cuck-ati (-ám) zu Fucken machen; c. něco verwirren; c. se zu Fucken werden; —atý, —ovatý *adj.* voller Fucken; klumpig; —ovati zerfetzen; c. se s kým hadern, zanken.
cucl-ati (-ám) *v.* cucati, cecati; —avý *adj.* ſaugend; —ik, u *m. v.* cumlik.
cucmati (cicmati) *v.* cucati.
cud, u *m. st.* Gefittetheit Zucht *f.*; bez cudu a studu ohne Zucht und Art.
cud-a *f. st.* Gericht *n.*, Gaugericht *n.* (*vlt.* Zeut *f.*); 2. Schamhaftigkeit *f.*; 3. c. Dirne *f.*; —ař *m. st.* Zentgraf *m.*, Gaurichter *m.*
cuditi (-ím) *v.* cíditi, couditi.
cud-livý *adj. v.* cudný; —ně *adv.* züchtig; verſchämt; —ní *adj.* Gerichts-; —nost *f.* Verſchämtheit, Züchtigkeit *f.*; Keuſchheit *f.*; —ný *adj.* verſchämt, ſchamhaft: züchtig; keuſch.
cuch-anice, —anina *f.* Gemirr(e) *n.*; —anice, —anina, —anka *f.* Wirrſtroh *n.*; —ati (-ám) něco wirren, fitzen; verſtreuen, vertun; verderben; fig. c. koho züchtigen; —atý zerrauft; —avý *adj.* wirrend; verderbend; —na *f. vn.*
cucht-a *f.* unordentliches Weib; Schlampe *f.*; 2. Zucht *f.*; Beſchläge an der Deichſel oder am Pfluge; c. *m.* Pfuſcher *m.*; —iti (-ím) koho züchtigen; 2. pfuſchen; —ovati koho einüben.
cuk, u *m.* Schlag *m.*; Stoß *m.*; 2. Zug *m. v.* tah, taženi, trhnuti.
cuka *f.* ein Teil des Webſtuhles.
cuka-baba *f. v.* cichaba, slepá bába.
cukačka *f.* Paláſtra *f.*
cuk-áni *n.* Zuckung *f.* (anhaltend); —ati (-ám) něčím zucken, ſtoßen; c. mič Ball ſchlagen; c. se na někoho, na něco einen anfahren, ſich entrüſten.
cuker-ek, rku *m.* Bonbon *n.*; Zuckerwerk *n.*; —in, u *m.* Saccharin *n.*; —na *f. v.* cukrárna; —natý *adj. v.* cukrnatý; —nice *f. v.* cukřice; —ník, a *m.* Zuckermotte *f.*; *v.* cukrář; —ný *adj. v.* cukrový. [*f.* (einmal).
cukn-outi *v.* cukati; —utí *n.* Zuckung
cukr, u *m.* Zucker *m.*; —em posypati mit Zucker beſtreuen; *pl.* —y Zuckerwerk *n.*
cukrabant, a *m.* Sarabande *f.* (ſpan. *Zarabanda f.* Nationaltanz).
cukrák, u *m.* Zuckererdapfel *m.*
cukran, u *m.* Klärſel *m.* (gereinigter und in die Pfanne geleiteter Zucker).
cukránka *f.* Zuckerkäſtchen *n.*, Zuckerbüchſe, Zuckerdoſe *f.*
cukrant, u *m. sl.* Zuckermelone *f.*
cukr-ář, e *m.* Zuckerbäcker *m.*; —ařiti, —ařovati Zuckerbäckerhandwerk treiben; —ářka *f.* Zuckerbäckerin *f.*; —árna *f.* Zuckerfabrik *f.*; Zuckerbäckerei *f.* (Ort); —árnik, a *m.* Zuckerfabriksbeſitzer *m.*; —ářský *adj.* Zuckerbäcker-; —ářská živnost, —ářství *n.* Zuckerbäckerei *f.* (Gewerbe); —átko *n.* Zuckerchen *n.*, Bonbon *n.*; Zuckerwerk *n.*; 2. Zuckerbirne *f.*; mé c.! mein Schatz!
cukř-enka *f. v.* cukránka; —eti zu Zucker werden; —ice *f.* Zuckerbüchſe *f.*, Zuckerſtreubüchſe *f.*; —ina *f.* Zuckerrohr *n.*; —ínek, nku *m.* Zuckerchen *n.*; —inka *f. v.* cukřice; —inový *adj.* Zuckerrohr-; c. sad Zuckerpflanzung *f.*; —iti něco *v.* cukrovati.
cukrkandl, u *m.* Kandiszucker (Kandelzucker) *m.*; —ový K.-
cukrmistr, a *m.* Zuckermeiſter *m.*
cukrn-atý *adj.* zuckrig; —ice, —ička *f.* Zuckerbäckerin *f.*; *v.* cukřice; —ík, a *m. v.* cukerník, cukrář; —ý *adj. v.* cukrový.
cukro-čistna *f.* (čistírna na cukr) Zuckerraffinerie *f.*; —dárný *adj.* zuckergebend; —měr, u *m.* Saccharometer *n.* (*m.*); —měrný *adj.* ſaccharometriſch.
cukroušek, ška *m.* (můj -šku!) Herzliebchen *n.*
cukrov-ání *n.* Verzuckerung *f.*; 2. (c. hrdliček) Girren *n.*, Turteln *n.*; —aný mit Zucker beſtreut; verzuckert, verſüßt.
cukro-var, u *m.* Zuckerkochapparat *m.*; 2. c., —varna *f.* Zuckerfabrik *f.*, Zuckerſiederei *f.*; Zuckerwerk *n.*; —várce, —varník, a, vařič cukru Zuckerfabrikant *m.*; Zuckerſieder *m.*; —varni, —varský *adj.* Zuckerfabrik-; —varný *adj.* zuckerſiedend; —varné náčiní Zuckerkochgerät *n.*; —varství *n.* Zuckerſiederei *f.* (Gewerbe).
cukrov-ati (oc.) něco zuckern, verzuckern, verſüßen; fig. beſchönigen; c. (v. Tauben) girren, turteln; c. se s kým ſich girrend ſchnäbeln; —atý *adj.* zuckerhaltig; -ost -keit; —i *n.* Zuckerwerk *n.*; Zuckerbrot *n.*; —ina *f.* Zuckerſtoff *m.*; *pl.* —iny, —inky Zuckerwerk *n.*; —iště *n.* Zuckerplantage *f.*, Zuckerfeld *n.*; —itý *adj.* zuckerartig; —ka *f.* Zuckerrübe *f. Beta*; 2. Zuckerbirne *f.*; 3. Zuckerpflaume *f.*; 4. Zuckerwaſſer *n.*; 5. Zuckerbüchſe *f.*; 6. Zuckergaſt *m. Lepisma saccharina* (zooL.); 7. (med.) Zucker(harn)ruhr *f. Diabetes mellitus*; —na *f.* Zuckerniederlage *f. v.* cukrárna; —nice, —nička *f. v.* cukřice; —nik, a *m.* Zuckerrohr *n. Saccharum* (bot.); —ý *adj.* Zucker- c. hrách Zuckererbſe *f.*; c. papír Zuckerpapier *n.*; —á třtina Zuckerrohr *n.*; —á homole Zuckerhut *m.*; —á voda Zuckerwaſſer *n.*; —á slova *pl.* Zuckerworte *pl.*

cukru! *int.* turtel! Ruf der Turtel-
cuky *sl. v.* coka, coky. [tauben.
culik, u *m.* Zopf *m.* (mit einem Bande umflochten); 2. Klunker *m.*; c., a *m.* Pfuscher, Verderber *m.*; —ář *m.* fig. Krippenreiter *m.*; —ovati zu Zopf gestalten; —ovatý *adj.* zöpfig.
culiti (-im, *imp.* cul!) zusammendrehen; 2. plaudern.
cuma *f. pol.* (mont.) Tragmantel *m.*
cum-el, mlu *m.* (*dim.* —lík, u, —líček, čku *m.*) Schlotzer, Schnoller *m.*, Lutschbeutel *m.*, Saugiappen *m.*
cuml-ati (-ám) zulpen; —avý *adj.* saugend, zulpend; —ík, u, —íček, čku *m. v.* cumel. [*m.* Schlampe *f.*
cumpl-ík, a *m.* —lita *f.*, —loch, a
cunda *f.* der obere Teil des Butterfasses; 2. Schlampe *f.*
cundr-a *f.* Fetzen *m.*; 2. Schlampe *f.*; —ati se schlenkern.
cup! *int.* trapp! c., u *m.* Trapp *m.*; *pl.* —y-čupy! tripp-trapp! —y lupy Schläge *pl.*; —al, a *m.* Stampfer *m.*, Schläger *m.*; —anice *f.* Getrampel *n.*
cupanina *f.* Scharpie *f.*, Zupfleinwand *f.* [c. nohama stampfen.
cupati (-ám *et* u) schwach schlagen;
cupek, pku *m.* Stampfe *f.*; kolo do cupku zavřiti das Rad hemmen.
cupkati (-ám) trippeln; 2. *sl.* vom Baume fallen (wie die Äpfel).
cupl-a *m.* Stotterer *m.*, der mit der Zunge anstößt; —ati (-ám) jazykem stottern, mit der Zunge anstoßen; —avý *adj.* anstoßend.
cupnouti einmal stampfen *v.* cupati.
cupol, a *m.* Goldbaie *m. Aguti.*
cupot, u *m.* Gestampfe *n.*
cupov-ačka, —anka, —anina *f.*, —ání *n.* Scharpie *f.*, Zupfleinwand *f.*; —ati (plátno) zupfen (die Leinwand).
curk-ati *v.* crkati; —avý *adj.* riecuzi *adj. st. v.* cizí. [felnd.
cvach-a *f.* Schlampe *f.*; —ati (-ám) v něčem (v blátě) *v.* cachati.
cvak! *int.* knack!
cvak-ati (3. -á), —nouti knacken, klappern; tricktracken, ticken (von der Uhr); c. zuby (zubama) mit den Zähnen klappern; —nutí *n.* (kohoutku) Knacken *n.* (des Gewehrhahnes); —ot, u *m.* (c. hodin) Tic *m.*, Perpendikelschlag *m.*; 2. (c. zubů) Klappern *n.*
cval *et* cvál, u *m.* Galopp *m.*; v c., cvalem, cválem (jeti) im Galopp (reiten).
cvál-ati (-ám) někam galoppieren; c. koně ein Pferd abrichten; —avý *adj.* galoppierend.
cval-ek, lka, —ík, a *m.* ein unterjesster Mensch; —em (*adv.*) *v.* cval; —níček, čka *m.* (= svalníček) *Sedum acre* (bot.) *v.* rozchodník; —ník, a *m.* Läufer, Wettrenner *m.*; —ný, —ový *adj.* Renn-. [Pantscher *m.*
cvaňh-a *m.*, —al, a *m.* Sudler *m.*;
cvaňhát, a *m. v.* candát.
cvaňhati (-ám) něco n. v něčem sudeln. [cvekař *m. v.* cvokář.
cveček, cvek *v.* cvoček; cvečkář;
cvendžiti *sl.* flirren.
cvergl-ík (cvrklík), u *m.* Zwergbaum *m.*; —ovka *f.* Zwergbirn *f.*
cvern-a *f.* (Zwirn) *sl.*, —ař *m. v.* **cvíčala** *f. v.* kvíčala. [nik, ničař.
cvičba *f.* Übung *f.*
cvičeb-na *f.* Pädagogium *n.*; —nice *f.* Übungsbuch, Lehrbuch *n.*; —ný *adj.* Übungs-; cv. pochod Übungsmarsch *m.*; —né *n.* Übungsgebühr *f.* (milit.).
cvičen-ec, nce *m.* ein Geübter, Übungsschüler *m.*, Lehrling *m.*; c. víry Katechumen *m.*; —í *n.* Üben *n.*, Übung *f.*; Bildung, Erziehung *f.*; c. vojenské Exerzieren *n.*; c. duchovní Exerzitium *n.*; c. těla Gymnastik *f.*; Dressur *f.*; c.-se v čem Praxis *f.*; —ka *f.* Lehrmädchen *n.*; —ost *f.* Geübtheit *f.*; —ý *adj.* geübt, dressiert; —á *f.* Verbildung *f.*; na —ou koho dáti jmd. in die Prax geben.
cvič-iliště *n. v.* cvičiště; —írna *f.* Übungshaus *n.*, Exerzierhaus *n.*; —iště *n.* Übungsplatz, Exerzierplatz *m.*; —itel *m.* Lehrmeister, Übungsmeister *m.*; Exerziermeister *m.*; Turnlehrer *m.*; —itelka, —itelkyně *f.* Bildnerin *f.*, Überin *f.*
cvičiti (-ím, *imp.* cvič!) koho v. čem üben; einüben; exerzieren; unterrichten; turnen; c. se v čem sich üben, praktizieren.
cvičkář *m. sl. v.* cvočkář. [zieren.
cvič-na *f.* Übungshaus *n.*; —nice *f. v.* cvičitelka; —ník, a *m. v.* cvičitel; —ný *adj.* geübt; gelehrig; Übungs-; c. učitel Lehrerbildner *m.*
cvik, u *m.* [= svyk] Zucht *f.*, Pflege *f.*; někoho do —u dáti jmd. in die Ziehe geben; c. v něčem Praxis *f.*, Übung *f.*, Routine *f.*; Exercice *f.*; c., a *m.* ein Erfahrener, Schlaukopf *m.*; 2. c. (*st.*), dravec k lovu vycvičený Beizvogel *m.*; 3. c. Zwickspiel *n.*; 4. dreijähriger
cvika *f. v.* cvikla. [Karpfen.
cvik-adlo *n.* Kneipzange *f.*; —aný geübt; fig. pfiffig; —ati (-ám) koho v čem abrichten; bilden; *v.* cvičiti.
cvikel, klu *m.*, *dim.* cviklík, u, cviklíček, čku *m.*, klínek Zwickel *m.*
cvikeř, cvikýř *m.* Zwitter *m.*; Bastard *m.*; —eti Zwitter werden.
cvikl-a (svikla) *f.* Mangold *m.*, Dickrübe, Zuckerrübe *f.*, Runkelrübe *f. Beta Cicla*; —ový *adj.* Mangold-.
cviklík, u *m. v.* cvikel.
cvikmlýn, a *m.* Zwickmühle *f.*
cvikov-ání *n.* Keilen *n.*; —ati něco keilen; durch Zwickel befestigen.
cvilikati (-ám) zwitschern.
cvilink, u *m.*, —ář *m.*, —ový *v.* dvojtkanina, -ář, -ový.
cvinkati (-ám) *v.* cinkati.
cvifinkati (-ám) *v.* švifinkati, cvilikati.
cvist-a *f.* [engl. *Twist*] Leiste *f.*; Tuchrand *m.*; —ař *m.* Leistenmacher *m.* (Spottname der Tuchmacher); —ovati Tuchleisten machen.
cvoč-ek, čku *m.*, —ka *f.* Zweck *m.*, Zwecke *f.*, Zwecknagel *m.*; c. fig. Kummer *m.*; to je ten —ek da liegt der Hase im Pfeffer; —kář *m.* Nagelschmied

m.; -ka -in; —kárna *f.* Nagelſchmiede *f.*; —kářství *n.* Nagelſchmiedhandwerk, Nagelſchmiedegewerbe *n.*

cvok, u *m. v.* cvoček; *pl.* —y *vulgo* Moos (Geld) *n.*

cvoka *f. sl.* Schlotzer *m.*

cvok-ař *m.* Nagelſchmied *m.*; —árna *f.* Nagelſchmiede *f.*; Zweckſchmiede *f.*

cvokati (-ám) *sl.* zulpen, laugen.

cvokov - na *f.* Nagelſchmiede *f.*; Zweckenform, Nagelform *f.*; Schuhpinnenſtempel *m.*; —nice *f.* Beſchlagtaſche *f.* [*Turdus iliacus.*

cvrčala *f.* Weindroſſel, Rotdroſſel *f.*

cvrč-ek, čka *m.* Grille *f. Gryllus*; c. polní *Gr. campestris* Feldgrille *f.*; c. domácí *Gr. domesticus* Heimchen *n.*; c. cvrká (c. cvrčí) die Grille zirpt; c. fig. Zwerg, Knirps *m.*, kleiner Menſch; *pl.* —ky Mücken im Kopfe; míti —ky v hlavě Grillen oder Mücken im Kopfe haben; c. das Grillenſpiel.

cvrč-eti (-ím, *imp.* cvrč!) zirpen, ſchwirren (von Vögeln und Grillen); —ivý *adj.* zirpend.

cvrčkov-ina *f. sl.* die Grille im Kopfe; —itý *adj.* grillenartig.

cvrčkožrout, a *m.* Heuſchreckenfreſſer *m.*

cvrk! *int.* zirp! c., u *m.* das Zirpen der Grille; c., a *v.* cvrček; = ati zirpen (ſchirpen, tſchirpen, ſchwirren); cvrček —á die Grille zirpt; 2. *v.* crkati.

cvrkl-ik *m.* (scvrklik) *v.* cverglík; —ovka *f. v.* cverglovka.

cvrknouti einmal zirpen.

cvrkot, u *m.* das Zirpen.

cvrl-ik, a *m.* Sperling *m.*; c., u das Zwitſchern; —ikati, —ikovati zwitſchern, zirpen (von Vögeln).

cvrliti ſchwirren; skřivan cvrlí, cvrnkolí die Lerche ſchwirrt.

cvrna *f. v.* cvista.

cvrnč-ala *f. v.* cvrčala; —álky *pl.* Knetzange *f.*; —eti ſchreien wie ein Fink. [—ot, u *m.* Geklirr *m.*

cvrnk-ati (-ám) klimpern, klirren.

cvunče, ete *n.* Grünfink *m.* (Schwunz *m.*, Zwuntſche *f.*) *v.* zvonek.

cyan, u *m.*, modřík (chem.) Zyan *n.*; —amid, u *m.* Zyanamid *n.*; —id, u *m.* Zyanid *n.*; —urany *pl.* zyanurſaure Salze *pl.*

cykl, u *m.* (c. básní atd.) Zyklus *m.*; —ista *m.* Zyklift, Radfahrer *m.*; —oida *f.* Zykloide *f.*; —on, u *m.*, smršť *f.*

cyklop, a *m.* Zyklop *m.* [Zyklon *m.*

cylindr, u *m.* Zylinder *m.* (Cylinder), Zylinderhut *m.*; —ovky *pl.* Zylinderuhr *f.*

cymbál, u *et* a *m.* Zimbel *f.*; 2. Uhrſchale *f.*; 3. fig. Einfaltspiniel *m.*; na c. hráti die Zimbel ſchlagen; —ek, lku *m.* Nabelkraut *n.*, Nabelpflanze *f. Cotyledon.* [beſchläger *m.*

cymbalista *m.*, cymbálník, a *m.* Zimbel-

cymbálový *adj.* Zimbel-.

cyn-ický *adj.*, nestoudný zynniſch; —ik, a *m.* Zyniker *m.*

cypřiš, e *m. et f.* Zypreſſe (Cypreſſe) *f. Cupressus*; —ovité (rostliny) *Cupresseae*; —ový *adj.* Zypreſſen-; c. háj Zypreſſenhain *m.*

cyril-ice *f.*, —ské písmo *v.* kyrilice.

cysta *f.*, boubel Zyſte, Blaſe *f.*

Č.

čaban, a *m.* podoliſcher Ochſe; walachiſches Schaf; —ka *f.* podoliſche Kuh.

čaboun, a *m.* ein ungeſchlachter Menſch.

čabr, u *m. v.* čibr.

čabrak, u *m.*, —a *f. v.* čapraka.

čabrati (-ám) *mor.* im Waſſer plätſchern.

čac, —ko *v.* čač; —kost *f.* Nettheit *f.*; —ký [čadský] *adj.* nett, niedlich; ſchmuck; wacker, vortrefflich; —ké děvče ein ſchmuckes Mädchen.

čač, e *m.*, —a, —ka *f.* Kinderſpielzeug *n.*; Tand *m.*; 2. Plunder *m.*; —aný, —anost *v.* čenčaný, -ost; —ati (-ám) (č. dítě) liebkoſen, tändeln; č. se s kým jmd. liebkoſen; č. (Kinderſpr.) ſpielen; ſchlafen; harnen; —ek, čka *m. v.* čač; —kati (-ám) *v.* čačati.

čačovica, čačůvka *f. sl. v.* čočka.

čad, u *m.* (čoud) Ofendunſt *m.*; Qualm *m.*; uhelný č. Kohlendunſt *m.*

čád, a *m. st.* Kind *n.*; Sohn *m.*; starý č. altkindlicher Menſch; —a *f.* kindiſche Alte.

čad-idlo *n.* Rauchwerk *n.*, Fumade *f.*; —írna *f.* Rauchloch *n.*, Rauchknelpe *f.*; —iti (-ím, *imp.* čaď!) dampfen, rauchen; ſchmauchen; plamen —í die Flamme rußt; č. něčím mit etw. räuchern; —ivý *adj.* rauchig; —nouti ſchwarz, rauchig

čado *n. st.* Kind *n.* [werden.

čadola *f.* rußfarbige Kuh.

čah-án, —oun, a *m.* ein baumlanger Menſch; —ati (-ám) *v.* čouhati.

čachr, u *m.* Schacher *m.*, gewinnſüchtiger Handel; —ář *m.*, —ovník, a *m.* Schacherer *m.*; —ovati v něčem, něčím,

čais! *v.* čajs. [ſs něčím ſchachern.

čaj *m.* Tee (Thee) *m.*; lžička na č. Teelöffel *m.*; —árna, —írna *f. v.* čajovna; —ice *f.* Teetremie *f. Printzia.*

čajk-a (*gen. pl.* čajek) *f.* Jagdſchiff *n.*; Militärkahn *m.*; Koſakenboot *n.*; Tſchaike, Czaike *f.*; —ista *m.* Czaikiſt, Donauſchiffoldat *m.*

čaj-nice *f.* Teebüchſe *f.*; 2. Teeroſe *f. Rosa thea*; —ník, u *m.* Teekanne *f.*, Teekeſſel *m.*

čajov-ina *f.* Teeſtoff *m.*, Teeïn *n.*; —ka *f.* Teeroſe *f. Rosa thea*; —na *f.* Teeſalon *m.*, Teezimmer *n.*; Teehaus *n.*;

—nice *f. v.* čajnice; —ník, u *m.* Teebaum, Teestrauch *m. Thea*; —ý *adj.* Tee-.

čajs! *int.* [geiß!] Ruf auf die Ziegen.

čajsi *adv. sl.* fait.

čaju, čáti *v.* čekati.

čáka *f.*, Hoffnung *f.*; Anwartschaft *f.*; č. k lepšímu Hoffnung besserer Zeiten; Wendung zum Besseren; čáku si nač dělati sich Hoffnung auf etw. machen, etw. erhoffen, erwarten.

čáka *f.*, čáko *n.* Tschako *n.*, Holz-

čakan, u *m. v.* čekan. [mütze *f.*

čakánek, nku *m.* (Schriftg.) Stempel *m.*: 2. (Vegelit.) Klipvohr *n.*; 3. (Gürtl.) Stanze *f.*; 4. Knotwurzel *f. Centaurea paniculata*; *v.* čekanka.

čakan-ový zitelieren; —ště *n.* Stanzenbrett; —iti (*imp.* čakaň!) zitelieren; —ka *f.* (bot.) *v.* čekanka; —oví *n. coll.* Buntzeug *n.*

čákař *m.* Tschakomacher *m.*

čákno *n. st.* Hoffnung *f.*

čaloun u *m.* Tapete *f*; Teppich *m.*; —í *n., coll.* Tapeterie *f.*; —ice *f.* Tapezierertin *f.*; 2. Lauerpytine *f. Segestria*; —ický Tapezier-; —ictví *n.* Tapezierhandwerk; Tapezierergewerbe *n.*; —íček, čka *m.* Teppichmotte *f.*; —ík, a *m.* Tapezier, Tapezierer *m.*; Tapetenmacher *m.*; —iti tapezieren. [ten besetzter Rock.

čamara *f.* ein polnischer (ung.) mit Bor-

čamburina *f.* Chambourin *m.*

čamour *m.*, čamous, a *m.* Schmutzteufel *m.* [*n.*

čampule *f.* (= čepulka) Spielklötzchen

čamrd-a, —ka *f.* (*chamarrure*) Kretsel *m.*; Wolf *m.*; ein durchlöcherter Knopf von Holz oder Bein; holka jako č. ein flinkes Mädchen; —ák, u *m.* Klapperstecken *m.*; č., a ein flinker Mensch; —ář *m.* Knopfmacher *m.*

čamrha *f. v.* čamrda.

čána *f.* ein großes Weib.

čančaný *adj. v.* čenčaný.

čančara (čančára) *f. v.* cacorka.

čančina *f. v.* čána;

čankati (-ám) *v.* čačati.

čap, u *m. v.* čep.

čáp, a *m.* Storch *m. Ciconia*; 2. ein langbeiniger Mensch; č., u Feldwage *f.* (*sr.* chláp); Zapfenbirne *f.*

čapadlo *n. v.* čerpadlo.

čapati (-ám) schnipfen, ergreifen.

čapati se (-ám se) *mor.* geben wie

čapátko *n. v.* čápě. [ein Storch.

čapatý *adj.* langbeinig; langfüßig.

čapčurka *f.* Schnaps *m.* [Storch.

čápě, ěte (*pl.* čapata) *n.* ein junger

čapečník, a *m. v.* čepičník.

čapěti *mor.* lavern; sich ducken, hocken.

čapí *adj.* Storch-; č. nos, č. nůsek Storchschnabel *m. Geranium* (bot.); Kranichschnabel *m. Pelargonium* (bot.); č. nos Storchschnabel *m.*, Pantograph *m.* (Werkzeug).

čapice *f.* Storchweibchen *n.*

čapiti (-im, *imp.* čap!) *v.* čapnouti.

čapk-a (*gen. pl.* čapek) *f.* Mütze *f.*, Kappe *f.*; č. vojenská Kepi *n.* (*m.*); —ář *m. v.* čepičník.

čapkati (3. -ká) trötzeln; nesen; č.

čapkatý *adj.* platt. [se jich benesen.

čapkovati komu *pol.* einem hofieren.

čapkov-ity *adj.* mützenförmig; —ý *adj.* Mützen-.

čapné, ého *n.* Krahngefälle *n.*

čapnouti (—nu, *imp.* —ni!) koho schnell ergreifen, erhaschen (chapnouti).

čapo-nohý *adj.* storchfüßig; —nosý *adj.* storchschnabelig.

čápový *adj. v.* čapí.

čapr-ačník, a *m.* Schabrackenmacher *m.*; —aka *f.* Schabracke *f.* (Pferdedecke).

čapta *f.* Fuß *m.*; Hacke, Hachse *f.*

čár, u *m. st. v.* čáry *pl.*

čára (*inst.* čarou, *pl.* čáry, *gen.* čar) *f.* Strich *m.*; Linie *f.*; č. hraniční, celní Grenzlinie *f.*, Zollinie *f.*

čára *f. sl.* Tauschhandel *m.*

čaračník, u *m.* schlechte Mühle.

čaradlo *n.*, čařidlo *n.* Raitral *n.*

čárati (-ám) Striche, Linien ziehen; rubrizieren; *v.* čarovati; *sl.* eintauschen.

čarb-a *f.*, —anina *f. sl.* Schmiererei *f.*, Gekrigel *n.*; —ak, a *m.* Kratzer *m.*, Schmierer *m.*; —ati (-ám) *sl.* schmieren *v.* čmárati. [čára.

čárčička *f.* Strichlein, Strichel *n. v.*

čarda *f.* Tscharda *f.*, Wirtshaus in der ungar. Pußta.

čardak, u *m.* Tschardake *f.*, Militär-Grenzwachthaus *n.* [Tanz).

čardaš, e *m.* Tschardasch *m.* (ungar.

čařiti (-ím, *imp.* čař *et* čaři!) *v.* čárati.

čárk-a (*gen. pl.* čárek) *f.* Strich *m.*; (grm.) Beistrich *m.*, Komma *n.*; —ati (-ám) *v.* čárkovati; —atý *adj. v.* čárkovaný.

čárkov-aci *adj.* Raitrier-, Linitier-; č. ústav Raitrieranstalt *f.*; —adlo *n* Raitral *n.*; —ání *n.* Linitieren; Raitrieren *n.*; —aný gestrichelt; feingestrichelt; —ati stricheln, mit Strichen bezeichnen; linitieren; rubrizieren; raitrieren; —itý *adj.* linealisch; —ka *f.* Zitterwurm *m. Vibrio*; —ý *adj.* Linien-.

čarmo *adv.* zauberisch.

čárnatý *adj.* gestrichelt, linitiert.

čárn-ička *f.* Schriftflechte *f. Graphis* (bot.); —ík, u *m. v.* čaradlo.

čarný *adj. v.* čarovný.

čaroděj, e *m.* Zauberer *m.*; —enství *n. st. v.* čarodějství; —ka *f.*, —nice *f.* Zauberin, Zauberrin, Hexe *f.*; stará č. alte Hexe; —nický *adj.* Zauberer-; —nictví *n.* Hexerei *f.*, Zauberei *f.*; —ník, a *m.* Zauberer, Hexenmeister *m.*; —nost *f.* Zauberwesen *n.*; —ný *adj.* zauberisch, zaubernd; —ský *adj.* Zauber-; —ství *n.* Hexerei *f.*, Zauberei *f.*; —stvo *n. coll.* Zauberkorps *n.*; —u, čarodíti *v.* čarovati.

čaro-hled, u *m.* Zauberblick *m.*; —lira *f.* Zauberspiel *n.*; Feerie *f.*; —kobka *f.* Zauberhalle *f.*; —kraj, e *m.* Feenwelt *f.*, Feenreich *n.*; —krásný *adj.* wunderschön, bezaubernd schön; —kruh, u *m.* Zauberkreis *m.*; —něžný *adj.* bezaubernd zart; —pění *n.* Zaubergesang *m.*; —proud, u *m.* Zauberstrom *m.*; —proutek, tku *m.*

(čarovný proutek) Zauberstengel *m.*; Zauberrütchen *n.*, Wünschelrute *f.*; —střelec, lce *m.* Freischütz *m.*; —tvar, u *m.* Zaubergebilde *n.*; —tvor, a *m.* Zaubergeschöpf *n.*; —vábný *adj.* zauberreizend, durch Reiz verlockend.

čarov-ání *n.* Zaubern *n.*; 2. Liutieren *n.*; —ánky *pl. f.* Zauberei *f.*; —atel *m.* Zauberer *m.*; 2. Rubrizierer *m. v.* čaroděj; —ati hexen, zaubern, bezaubern; 2. *v.* čárkovati. [laubt.

čarověrec, rce *m.* der an Zauberei

čarovn-ice *f.* Zauberin, Zaubrerin, Hexe *f.*; č. *f.*, —ík, u *m.* Hexenkraut *n.*, Waldklette *f. Circaea*; —ík, a *m. v.* čaroděj; —ý zauberisch; bezaubernd; Zauber-.

čaro - zvučný *adj.* zaubertönend; —zvuk, u *m.* Zauberton, Zauberklang *m.*

čartadlo *n. v.* črtadlo.

čarunek, nku *m. sl.* Tauschhandel *m.*

čáry *pl.* (*v.* čára) (*gen.* čar) *f.* Hexerei, Zauberei *f.*; jezditi do čar auf den Blocksberg fahren; čáry-máry Gekritzel *n.*, Kritzelei *f.*, Krickelkrackel *m.*

čas, u *m.* Zeit *f.*; 2. Termin *m.*, Frist *f.*; Zeitfrist *f.*; 3. Witterung *f.*; pěkný č., krásný č. schönes Wetter; oskliví č. abscheuliches Wetter; 4. č., č. ženský (měsíčok) die Zeit, Periode *f.*, das Monatliche, Katamenien; má svůj č. sie hat ihre Zeit; 5. Periode *f.* (hist.); 6. č. *st.* Stunde *f.*; 7. (gram.) č. Zeit *Tempus*; č. přítomný gegenwärtige Zeit, Gegenwart *f. Praesens*; č. minulý vergangene Z., Vergangenheit *f. Perfectum*; č. budoucí künftige Zeit, Zukunft *f. Futurum*; č. na rozmyšlenou Bedenkzeit *f.*; č. učení Lehrzeit *f.*; dlouhý č. potom nach geraumer Zeit; každý č., každého —u, všech —ů jederzeit; v čas *v.* včas; už je čas es ist schon Zeit; už je veliký č., už je svrchovaný č. es ist hohe Z., es ist die höchste Zeit; v pravý č. zur rechten Zeit, rechtzeitig, zu der gehörigen Zeit; v pravý č. zraje klas (dočkej —u jako kosa klasu) kommt Zeit, kommt Mahd; na čas *v.* načas; dejte mi na čas lasset mir Z.; ten si dává na č. der schlebt's auf die lange Bank; na ten č. tzt, vorderhand, einstweilen; zejtra v ten čas morgen um diese Z., um diese Stunde; do —u eine Zeit lang; provisorisch; do toho —u bis auf diese Z., bis zu dieser Stunde; všeho do —u alles nimmt ein Ende; od toho —u seitdem; kterého —u? zu welcher Zeit; jednoho —u einst; za —u krále Václava während der Regierung des Königs Wenzel; za jeho —u zu seiner Zeit; za mého —u zu meiner Zeit; za onoho —u zur selben Zeit, zu jener Zeit; za našeho —u heutzutage; po ten č., po ten celý č. während dieser Zeit; nemám —u ich habe keine Z.; svým —em mit der Zeit; zu seiner Zeit; nočního —u nachts, bei Nacht, zur Nachtzeit; *pl.* jak jdou —y? wie geht's? naříkati na zlé (těžké) —y über schlechte Zeiten klagen; v ty —y zu jener Zeit; před —y vor Zeiten, einst; to jsou —y! en má —y! der hat gute Zeiten!

časek, sku *m.* eine kurze Zeit.

časem *adv.* bisweilen, zuweilen, zeitweilig, dann und wann (*v.* čas).

časlavka *f.* Tschaslauerbirn *f.*

časn-ě *adv.* zeitlich; frühzeitig; č. ráno in aller Frühe; —ík, u *m. sl.* Zeitbuch *n.*; Zeitung *f.*; Kalender *m.*; Almanach *m.*; —ost *f.* Zeitlichkeit *f.*; —ý *adj.* zeitlich, irdisch, hienieden; 2. zeitig, rechtzeitig; 3. reif, zeitlich, frühzeitig.

časo-běh, u *m.* Zeitlauf *m.*; —byt, u *m.* Zwischenraum *m.*; —čet, -čtu *m.* Chronogramm *n.*; —hadačství *n. v.* časoprava; —hled *m.*, —hlídka *f.* Horoskop *n.*; —jev, u *m.* Wetteranzeiger *m.*; —měr, u *m.* Chronometer *n.*, Zeitmaß *n.*; hudební č. Rhythmonom *n.*; *v.* časoměrna; —měra, —míra *f.* Zeitmaß *n.*; Tempo *n.*; č., —měří *n.* Prosodie *f.*; nauka o —míře Prosodik *f.*; —měrec, rce *m.*, —měřič, e *m.* Zeitmesser *m.*; —měřičství *n. v.* časoměrství; —měrna *f.* Wetterhäuschen *n.*; 2. Wetterbulletin *n.*; —měrnost *f.* Zeitmaß *n.* (Quantität); —měrný *adj.* Zeitmaß-; rhythmisch; —měrství *n.* Zeitmesserei *f.*; Prosodik *f*; —mora *m.* Zeittöter *m.*; —pis, u *m.* Zeitschrift *f.*; Journal *n.*; —pisec, sce Journalist *m.*; —počet, čtu *m.* Zeitrechnung *f.*; —početní *adj.* Zeitrechnungs-; —počtář, —slov, a *m.* Chronolog, Zeitrechner *m.*; —pravá *f.* Chronomantie *f.*; 2. Wetterprognose *f.*; 3. Meteorologie *f.*; —slov, u *m. rus.* Gebetbuch *n.*; —sloví *n.* Chronologie, Zeitrechnung *f.*; —slovní *adj.* Zeitwort-; *Verbal*-; —slovo *n.* Zeitwort *n. Verbum.*

časov-ání *n.* Konjugation *f.*; —atelný konjugabel; abwandelbar; —ati, času čekati pausieren; 2. *sl.* zeitgemäß sich bewegen; 3. (gramm.) č. sloveso abwandeln, konjugieren.

časo-věda *f.* Zeitkunde *f.*; Chronologie *f.*; —verší *n.* Chronostichon *n.*; —vka *f. v.* časoslovo; —vládný *adj.* die Zeit beherrschend.

časov-ník, u *m.* Brevier *n.*; 2. *v.* časoslovo; —ost, ti *f.* Temporalität *f.*; Aktualität *f.*; —ý *adj.* Zeit-; —á veličina (math.) Zeitgröße *f.*; 2. č. zeitgemäß, zeitenmäßig; aktuell.

časo - znalství *n.* Meteorologie *f.*; —znam, u *m.* Chronogramm *n.*; —známka *f.* Zeitmerkmal *n.*; —zpyt, u *m.* Zeitforschung *f.*; *v.* časověda.

část, ti *f.* Teil *m.*; 2. Partie *f.*; 3. Portion *f.*; 4. Fraktion *f.*; 5. Abschnitt *m.*; 6. č. něčeho Bestandteil *m.*; č. roku Jahreszeit *f.*; po částech teilweise; ratenweise; z větší části größtenteils, meistens.

částeč-ka *f.* Molekül *n.*; 2. fig. Scherflein *n.*; —ně *adv.* teilweise; —niti teilen *v.* částkovati; —nost, ti *f.* Partialität *f.*; teilweise Beschaffenheit; —ný *adj.* Teil-, Partial-, partiell; teilweise, partikulär.

častěj-i *adv.* öfter, öfters; häufiger —ší *adj.* (*compar.*) öfter, häufiger.

část-ice *f.* Teil *m.*; Teilchen *n.*; Stück *n.*; Atom *n.*; (grm.) Partikel *f.*; —icový, —ičný *adj.* Teil-; Atom-.

častičky *adj.* sehr oft. [Partelle *f.*

částina *f.* Partie *f.*; etw. Abgeteiltes; **častiti** (-im, *imp.* časti!) *v.* častovati.

částiti (-im) teilen.

částk-a (*gen. pl.* částek) *f.* Teil *m.*; Abschnitt *m.*; Partie *f.*; Portion *f.*; č. něčeho Bestandteil *m.*; č. (peněz) Betrag *m.*; č. na něčem Anteil *m.*; č. roku Jahreszeit *f.*; —y řeči Redeteile; po —ách teilweise; ratenweise; po č. splatný in Teilbeträgen zahlbar; z —y teils, zum Teil; z větší —y größtenteils, meistens; —ou, —ami zum Teil; v té částce in dieser Beziehung.

částkov-aný *adj.* partikulär, teilweise; —ati teilen; —ý *adj.* Teil-; č., —itý (-ni) *adj. v.* částečný.

často (*comp.* častěji) *adv.* (*num.*) oft; dost č. oft genug; č. jmenovaný der oft genannte; č. psaný der oft erwähnte (geschriebene); č. jej vídám ich sehe ihn oft; —krát *adv.* (*num.*) oftmals; —krátný *adj.* oftmalig; —st, —ta *f.* Häufigkeit, Oftmaligkeit *f.*; —tivý *adj.* verösternd, frequentativ; *v.* opakovaci.

častov-ání *n.* Traktierung *f.*; —atel, —ník, a *m.* Gastierer, Gastgeber, Traktierer *m.*; —ati koho (čím) traktieren, bewirten, fetieren; se sich.

část-ý (*comp.* častější) *adj.* (*num.*) oft, oftmalig, häufig; —é návštěvy oftmalige Besuche; za —é oft, öfters.

čáti (*skrőc.* čajati) *st. v.* čekati.

čavka *f. v.* kavka.

čbán, u *m.* (džbán) Krug *m.*; —ař, —kář, —ečkář *m.* Krugmacher *m.*; fig. Saufaus *m.*, Saufbruder *m.*; —ek, nku, —ečeк, nku *m.* Krügelchen *n.*; —kovitý *adj.* krugförmig; —ový *adj.* Krug-.

čber, u (džber), čberík, u *m.* Zober *m.*, Zuber *m.*

čberiti (-im) zerren *v.* čeberiti.

čber-ní, —ový, —ovní *adj.* Zober-, Zuber-; —nice *f.*, —ník, u *m.* Kübel *m.*

če *st. v.* co; če řekne máti? was wird die Mutter sagen?

čeberiti (-im) hlavu zerren; č. se *mor.* sich zerren; *srv.* čepýřiti se.

čečatka *f. v.* čečetka.

čečel-ice *f.* Schorfhenne *f.*; 2. Berglinie *f.*; 3. Kronenwicke *f. Coronilla*; —ík, u *m.* Kopftuch *n. v.* čechlik; —ina *f.* Linienstroh *n.*; —ičitě *f.* Linsenacker *m.*; —ka *f.* gemeine Linse; *v.* čečka, čočka.

čečeraty *adj.* strubig, struppig.

čečeřiti (-im, *imp.* čečeř!) struppig machen, kräuseln; č. se struppig werden; sich sträuben.

čečetka *f.* Flachsfink *m. Fringilla linaria*; 2. fig. flinkes Mädel.

čečina *f. sl.* Reibig *n.*, Reibholz *n. v.* čočina. [—ový *adj.* Linsen-.

čečk-a *f. v.* čočka; 2. *v.* brkoslav; **čečorka** *f.* Berglinie *f.*; *sr.* čičorka.

čečovnice *f. mor.* Linse *f.*; *v.* čočka.

čečulka *f. v.* češule; 2. *v.* chocholka.

čeden, u *m.* Säulenstein *m.*

čedič, e *m.* Basalt *m.*; —ový *adj.*

čedik, u *m.* Basaltit *m.* [Basalt-.

čediti (-im, *imp.* čeď!) *v.* čaditi.

čedle *st.* (čehodle) warum, wornach.

čeh! čehy! čehý! *int.* (Fuhrmannsruf) links! schwenke! schwuke! (bar!) [it. gio!]

čeho (*gen.*) wessen; č.? was? od čeho, od čehož wovon; z (ze) čeho, z čehož woraus; u čeho? wo? *v.* co.

Čech, a *m.* Böhme *m.*; —áček, čka ein guter oder armseliger Böhme.

čechalka *f.* Wirbel *m.* (am Kopfe); 2. (bot.) Scheitel *m. Vertex.*

čechel, chle *m.* Leintuch *n.*; Badetuch *n.*, Bademantel *m.*; Schweißtuch *n.*; Nachthemd *n.*; Sommerkittel *m.*; (bot.) Überhäutchen *n. Pellicula*; —ní *adj.* Tuch-, Hemd-; č., iho, —né, čho *n.* Kittelgeld *n.* [likulös.

čechlatý *adj.* (bot.) überhäutig, pel-

čechlík, u *m. v.* čechel.

čechman, a *m.* (= čert) Teufel *m.* (Teufel); —ský *adj.* teuflisch.

čechr-ací *adj.* Zupf-, Locker-; —ač *m.* Riffler, Wollschläger *m.*; —ačka *f.* -in *f.*; 2. das Auflockern der Trauben an der Kelter; —ačka *f.*, —adlo *n.* Riffelmaschine; Kräuselmaschine; Kreppmaschine *f.*; —al, a *m. v.* čechrač; —ání *n.*, —anice *f.* Lockern *n.*; —anky, —änky *pl. f.* Nudeln *pl.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!) vlnu auflockern, zupfen; č. len, vlnu riffeln; č. si vlasy n. vousy in den Haaren zausen; č. se s kým herum-

čechule *f.* Kleeblüte *f.* [zausen.

čej *m.*, —irna *f. v.* čaj, čajírna.

čejk-a (*gen. pl.* čejek) *f.* Kiebitz *m. Vanellus cristatus* (*Tringa Vanellus*); —ovitý *adj.* kiebitzähnlich; —ový *adj.* [Kiebitz-.

čeka *f. mor. v.* čáka.

ček-ací *adj.* Warte; č. síň Wartesaal *m.*; č., iho (—anské, ého) *n. v.* čekané; —alec, lce *m. v.* čekatel; —ám *v.* čekati.

čekan, u *m.* Streitkolben *m.*, Morgenstern *m.* (Waffe); 2. Keilhaue *f.*; 3. Schnellgalgen *m.*; 4. Punze *f.* (Bunzen *m.*). it. *Zecca*; 5 Hirtenflöte *f.* (čakan).

ček-aná *f.* (wdm.) Anstand *m.*; jiti na —anou auf den Anstand gehen; na —é auf dem Anstande; na —anou pro-dávati *st.* auf Kredit geben; —ané, ého *n.* Wartegeld *n.*, Wartegebühr *f.*; —anec, nce *m. v.* čekatel; —ání *n.* Warten *n.*; 2. Anwartschaft *f.*; 3. (wdm.) Anstand *m.*, Anfitz *m.*

čekank-a *f.* Wegewart *f.*, Zichorie *f. Cichorium intybus*; 2. (wdm.) Anstand *m.*; 3. *v.* čekatelka, Kandidatin *f.*; —ový *adj.* Wegewart-, Zichorien-. [erwartungsvoll.

čekanlivý *adj.* geduldig, erwartend,

čekanovitý *adj.* streitkolbenartig.

čekanství *n.* Anwartschaft *f.*

čekárna *f.* Wartesaal *m.*, Wartesalon *m.*; Wartehalle *f.*

čekatel *m.* Anwärter, Kandidat *m.*; —ka *f.* Kandidatin *f.*; —stvi *n.* Kandidatenstand *m.*; Kandidatur *f.*; —stvo *n. coll.* die Kandidaten.

čekati (-ám, *imp.* čekej!) čeho, čekati nač, čekati na něco warten, harren; paffen; erwarten, abwarten; Geduld haben; langmüthig sein; sich nach etw. sehnen; č. komu einem kredittieren; č. koho u dveří an der Tür an einen warten; č. koho s jídlem mit dem Essen auf jmd. warten; —ej, —cj! (počkej!) warte, warte! —ej času co kosa klasu kommt Zeit, kommt Rath (Rat); nečekám nic dobrého ich erwarte nichts Gutes; déle nečekaje ohne weiter zu warten; č. se (do kouta) die Niederkunft erwarten; ona se čeká sie erwartet ihre Niederkunft; on se čeká er wird erwartet.

čekoláda, čekoláda *f. v.* čokoláda.

čeláč, e *m.*, čelák, a *m.* der Brettstirn

čeládka *f.* Gesinde *n. v.* čeleď. [nige.

čelatý *adj.* großstirnig.

čeleď di *f.* Gesinde *n.*; Dienstgesinde *n.*, Dienstboten *pl.*; *st.* Geschlecht *n.*; *st.* Familie *f.*; (bot.) Familie *f.*

čeled-in, a *m.* Dienstbote *m.*; Dienstknecht *m.*; —inka *f.* weiblicher Dienstbote; —inný, —inský *adj. v.* čelední; —instvo *coll.* Hausgesinde.

čeled-ka *f. v.* čeládka; —ní *adj.* Gesinde-; otec č. (*sl.* —ný) Hausvater; matka č. Hausmutter *f.*; řád č. Gesindeordnung *f.*, Dienstbotenordnung *f.*; mzda č. Gesindelohn *m.*; svazek č. Gesindeverband *m.*; —nice *f.* Dienstbotenanfragsprotokoll *n.*; *v.* poptavárna; —ník, u *m.* Gesindestube *f.*; č., a Hausvater *m.*, Gesindehälter *m.*; —nost *f. st.* Hauswesen *n.*; Gemeinschaft *f.*

čelení *n.* (proti čemu) das Zielen, Anspielen; č. proti komu Widerstreben *n.*

čelen-ice, —ka *f.* Stirnband *n.*

čelesten, tnu *m.* Ofenloch *n.*, Vorofen *m.*; Glanzruß *m.*

čeleti proti čemu n. komu *v.* čeliti.

čel-i *n.*, průčelí *n.* Fronte *f.*; —íčko *n.* Stirnchen *n.*; —isko *n.* eine große Stirn.

čelist, i *f.*, —ka *f.* Kinnbacken *m.*, Kinnlade *f.*, Kiefer *m. Maxilla*; 2. (vdm.) Unterwurf *m.*; 3. Seitenfläche am Messer, Schale *f.*; 4. Ofenloch *n.*; *v.* čelesten; —ina *f.* Zahnfleisch *n.*; —ní *adj.* Kinnbacken-; —ník, u *m. v.* čelesten.

čelistovitý *adj.* kinnbackenartig.

čeliště, čeliště *n.* Zielpunkt *m.*

čeliti (-ím, *imp.* čel!) k čemu, na něco auf etw. zielen, auf etw. anspielen; č. proti někomu, č. někomu einem die Stirn bieten; widerstreiten; č. (nákaze) bekämpfen (eine Ansteckungsgefahr); na odpor něčemu č. entgegen sein; č. vorem mit dem Vordertelle des Kloßes ans Ufer stoßen; voda se —í das Wasser streckt sich.

čel-ko (čílko) *n.* Stirnchen *n.*; —nanatost *f.* (kola) die Stärke des Radkranzes; —ní *adj.* Stirn-; Haupt-, hauptsächlich; vornehm; č. kolo Stirnrad *n.*; č. kost Stirnbein *n.*; —nější měšťané die vornehmeren Bürger; —níček, čku *m.* kleines Stirnrad; —ník, a *m. v.* náčelník; č., u Stirnrad *n.* (in der Mühle); 2. Zenith *m.* (Astr.).

čelo *n.* Stirn *f.*; *Fronte f.* (it.); č. u lodí Schiffschnabel *m.*; vysoké č. hohe Stirn; čelo krčiti, č. vrásčiti die Stirn runzeln; širokého čela breitstirnig; otřelého n. protřelého čela býti eine eherne Stirn haben fig.; č. zatvrditi fig. die Scham ablegen; v čele vojska an der Spitze des Heeres; z čela von vorne; čelo komu postaviti einem die Stirn oder Spitze bieten.

čelobití *n.* (*pol.*) tiefe Verbeugung.

čelovati *v.* čeliti.

čelový *adj.* Stirn-.

čem *v.* co; při čem, při čemž wobei; v čem, v čemž worin; na čem, na čemž woran, worauf.

čema *f. sl.* Seuche *f.* [tur. *džuma*]; Lustseuche, Syphilis *f.*

čemega *f. sl.* Birkenwasser *n.*

čemejr, u *m. v.* čmýr; —ati se *v.* čmýrati se; [2. Schiffskrankheit *f.*

čemer, u *m. sl.* ungarische Krankheit;

čemeřice *f.* Nieswurz *f.*, Christwurz *f. Helleborus* (bot.). [říčko.

čemeřičko *n.* Zaserlein *n. v.* čmý-

čemer-ka *f. v.* čemeřice; 2. Nieswpulver *n.*; 3. ungarische Krankheit; —ný *adj.* giftig.

čemesn-ost *f.* Energie *f.*; —ý *adj.* energisch, tatkräftig *v.* rázný. [se.

čemíhati se (-ám se) *mor. v.* míhati

čemový *adj.* syphilitisch.

čemu *st.* wozu? warum? k čemu wozu; *v.* co. [čemerka).

čemurka *f.* Bastardnieswurz *f.* (*srv.*

čenčaný, čenaný *adj.* (Kindersprache) hübsch, niedlich, nett. [Ding.

čenčí *n.* (Kindersprache) ein schönes

čenich, u *m.* Schnauze *f.*, Rüssel *m.* (der Schweine); —ati (-ám) něco riechen, schnüffeln; wittern, spüren; č. něčeho, č. po něčem *st.* nach etw. trachten; —avec, vce *m.* Schnüffler *m.*; —avý *adj.* schnüffelnd, spürend, merkend.

čep, u *m.* Zapfen *m.*; Pipe *f.*, Hahn *m.*; Spund *m.*; Schildzapfen *m.* (der Kanone; fig. dummer Mensch; č., —áč *m.* Zapfenapfel *m.*; —ák, u *m. sl.* Pflutzer (Gefäß); —an, —ně *f.* Scherbe *v.* střep.

čepcový *adj.* Hauben-.

čepč-ář *m.* Haubenmacher *m.*; —ka -in; —ina *f.*, —isko *n.* elende, unförmliche Mütze; —iti (-ím, *imp.* -i!) *v.* čepiti; —itý *adj.* kappig, bemützt.

čepě, ěte *n. v.* čápě.

čepec, pce *m.* Haube *f.*; 2. Fetthaut *f.*; 3. Haube *f.*, Netzmagen *m.*, der zweite Magen der Wiederkäuer *Reticulum*; 4. Arthelm *m.*, der Rücken an der Axt; 5. Fußgalle *f.* (Pferdekht.); noční č. Nachthaube *f.*; fig. holku pod čepec přivésti ein Mädchen unter die Haube bringen (sie verheiraten).

čepeč-ek, čku *m.* Häubchen *n.*; Häubling *m.*; —ník, u *m.* Haubenkopf *m.*

čepel, e *f. et m.* Blech der Säge; 2. Klinge am Messer; 3. Töpferschlene; 4. (bot.) Platte *f. Lamina*; —atka *f.* Riementang *m. Laminaria* (bot.); —atý *adj.* plattig (bot.); —ice *f.* Messerfisch,

Schnepfenfisch *m. Centriscus, Amphisile*; —ka *f.* kleine Klinge; (bot.) Lamelle *f.*; —ník, a *m.* Klingenmacher *m.*; —ovitý *adj.* plattähnlich.

čepení *n.* das Haubenaufsetzen; 2. (*dim.* —čko *n.*) Fritur *f.*

čepice *f.* Mütze *f.*; Kappe *f.*

čepič-ák, a *m.* Mützenträger *m.*; —ář *m.* Mützenmacher *m.*; —atka *f.* Glockenhut *m.* (Moos) *Encalypta*; —atý *adj.* gehaubt, mit einer großen Mütze versehen; —ka *f.* Mützchen *n.*; Kappe *f.*; 2. Kappe am Dreschflegel; 3. Kniescheibe *f.*; 4. Eichelschälchen *n.*; 5. (bot.) Haube *f. Calypta*; 6. Vorhaut *f.*; 7. *pl.* —ky Hauben (bei Pferden); 8. Spundhefe *f.*; — ky kněžské (bot.) *v.* hrslen; —kář *m.* Kappenmacher *m.*; —kovati *v.* čapkovati; —kovitý *adj.* mützenförmig; —nice *f.* Kappenmyrte *f. Calyptranthus* (bot.); —ník, a *m.* Mützenmacher *m.*

čepík, u *m.* Zäpfchen *n.*

čepiti (—ím, *imp.* čep!) (nevěstu) häubeln, der Braut die Haube aufsetzen; č. se sich die Haube aufsetzen.

čepka *f. v.* čapka.

čepkovati *st. v.* čipkovati.

čepnice *f.* Zapfenloch *n.*

čepo-biti *n.*, —tluk, u *m.* večerní návrat (mil.) Zapfenstreich *m.*, Retraite *f.*

čepouch, u *m.* großer Zapfen.

čepov-ání *n.* Verzapfen *n.*; —ati (č. pivo, víno) zapfen, verzapfen, schenken, ausschenken; —ec, vce *m.* Dreher *m.*, zweiter Halswirbel *Epistropheus*; —ice *f.* Zapfenlager *n.*, Zapfenpfanne *f.*; —ka *f.* Zapfenbirn *f.*; —ní *adj.* Zapfen-; č. nebozez, —ník, u *m.* Zapfenbohrer *m.*; —ý *adj.* Zapfen-; č. šroub Schwanzschraube *f.*; —né, ébo *n.* Zapfengeld *n.*

čeprný *adj. v.* čiperný.

čepubiti *n.*, čeputřesk *m. v.* čepohiti.

čepul-e *f.* Zapfner *m.* (Weintraube); —kovec, vce *m.* Greifmuschelstein *m.*

čepýrati (-ám) *v.* čpýrati.

čepyřiti (-ím, *imp.* čepýř!) (vlasy, peří) sträuben; č. se sich sträuben; zornig werden, sich barzen. [*f.*

čer, u *m.* krummer Gang; Wellenlinie

čeřen, u *m.* Senkgarn *n.*, Senknetz *n.*; 2. Kelter *f.*; 3. č. hory Bergkamm, Bergrücken *m.*; —iti mit dem Senkgarn fischen. [Gekräusel *n.*

čeření *n.* Kräuseln *n.* (des Wassers);

čeřep, u *m. sl. v.* střep.

čeřesně *f. sl. v.* třešně.

čerch-a *f. st.* Strich *m.*, gestrichelte Linie; —adlo *n.* Rubriziermaschine *f.*; 2. *v.* čechradlo; —ati (-ám), —ovati Striche machen; rubrizieren; 2. *v.* čechrati.

čerchmant, a *m. v.* čechman. [čeřiti.

čeřidlo *n. v.* čuřidlo.

čeřisko *n.* Pflugmesser *n. v.* krojidlo.

čeř-iti (-ím, *imp.* čeř!) něco kräuseln; se sich; moře se —í das Meer kräuselt sich; —itý *adj.* kraus, schlängelnd; wellig, wellenförmig. [schwänzchen *n.* (Vogel).

čermák, a, čermáček, čka *m.* Rotschwänzchen *n.*

čermel, e *m. sl.* Kuhweizen *m. v.*

čermný *adj. st. v.* červený. [černý.

čermucha *f. v.* střemcha.

čerň, ni *f.* Schwärze *f.* (schwarze Farbe).

černa, a, o *adj. st. v.* černý; —áček, čku *m.* schwarze Bohne; —ák, u *m.* Schwärzling *m.* (schwarzer Kren); 2. Morion *m.* (Edelstein); —astý *adj. v.* černavý; —ati (-ám) schwarz werden; č. se schwarz erscheinen; —ava *f.* schwarzer Erdboden; 2. schwarzes Gewölk; —avka *f.* Brünette *f.*; 2. schwarze Kuh; —avý *adj.* schwärzlich; -ost *f.* —kelt; —ec, nce *m.* ein Schwarzer; 2. Schwarzrock *m.* (Mönch); 3. der schwarze Brand; 4. Bohnenfleck *m.*; —ělnědlý *adj. v.* černohnědlý; —ejš *m.* Schwarzweizen, Kuhweizen *m.*, Erdweizen, Ringelweizen *m. Melampyrum*; 2. *v.* černoch; —el, i *f.* Haubenente, Straußente, Reiberente *f. Anas fuligula*; 2. schwarze Tinte; —ěti schwarz werden; —ice *f.* Brombeere *f. v.* ostružina; 2. Heidelbeere *f. v.* borůvka; 3. schwarze Kirsche; 4. Nonne *f.*; 5. (med.) Meläna *f.*; Melanosis *f.*, Schwarzsucht *f.*; —ičký *adj.* schwärzlich; —idlo *n.* Schwärze *f.*; 2. schwarze Tinte; 3. (ökon.) Mutterkorn *n.*; 4. Kuhweizen *m.* (*v.* černejš); 5. fig. Verleumdung *f.*; 6. Schmutz *m.*; —ilka *f.* Nigritine *f.*; —ina *f.* Melange *f.*, Kerkel in schwarzer Sauce; 2. schwarzes Pigment; 3. (med.) Melas *m.*, Melasma *n.*, schwarzer Fleck; 4. (bot.) Christophskraut *n. Actaea*; —iti (-ím, *imp.* černi!) něco schwärzen, schwarz machen; 2. fig. č. koho anschwärzen.

černo *adv.* schwarz; č. *n.* das Schwarze; na č. barviti schwarz färben; ryba na černo Schwarzfisch *m.* (Fisch in schwarzer Suppe); do černa schwärzlich; barva jde do černa die Farbe spielt ins Schwarze; z černa hnědý schwarzbraun.

černo-barevný *adj.* schwarzfärbig; —bél, u *m.* (kajaputnik) Kajaputbaum *m. Melaleuca*; —bělasý, —bělastý *sl.*, —bílý *adj.* schwarzweiß; —bledý bleichschwarz; —boh, a *m.* Schwarzgott, der böse Gott; —brádek, dka *m.* Schwarzbart *m.*; —bradý *adj.* schwarzbärtig; —brunatný *adj.* dunkelbraun; —brvka *f.* Brünette *f.*, eine Schwarzaugenbraunige; —brvý *adj.* schwarzaugenbraunig; —býl, e *et* u *m.* Beifuß *m. Artemisia vulgaris* (pelyněk černobýl); -ový *B.*; —čelý *adj.* schwarzstirnig; —černý *adj.* sammetschwarz; —drv, u *m.* Dattelpflaume *f.*; Lotusbaum *m.*; —fous, a, —fousek, ska *m. v.* černovous; —hlav, u *m.* Roßkümmel *m.*, Sefel *n. Seseli* (bot.); —hlávek, vka *m.* ein Schwarzköpfiger; 2. *v.* čermák; 3. Grasmücke *f. Sylvia atricapilla*; 4. (bot.) Brunelle *f.*; —hlávka *f.* Schwarzmeise *f.*; —hlavý *adj.* schwarzköpfig; —hnědý *adj.* schwarzbraun, tiefbraun; —hoří *n.* Schwarzgebirge *n.*; Montenegro (geogr.); —houz, a *m. v.* černovous; —hřivý *adj.* schwarzmähnig; —huby *adj.* schwarzmaulig.

černoch, a *m.* ein Schwarzer, Mohr *m.*, Neger *m.*; 2. Mohrenhuhn *n.*; 3. Bockbier *n.*

černo-klen, u *m.* (*rus.*) *v.* babyka; —kmín, u *m.* Schwarzkümmel *m.*; —kněžník *m. sl. v.* černokněžník.

černokněž-ka, —nice *f.* Hexe *f.*, Zauberin, Zaubrerin *f.*; —nický, —ský *adj.* schwarzkünstlerisch, zauberisch; —nictví, —ství *n.* schwarze Kunst, Zauberei *f.*, Hexerei *f.*; —ník, a *m.* Schwarzkünstler *m.*; Zauberer, Hexenmeister *m.*

černo-knižník *m. v.* černokněžník; —kořen, e *m. v.* čemeřice; —krevka *f.* (sepie obecná) Tintenfisch *m. Sepia officinalis*; —krevnost *f.* Schwarzblütigkeit *f.*, Melancholie *f.*; —krevný *adj.* schwarzblütig, melancholisch; —křídlý *adj.* schwarzgeflügelt, schwarzflügelig; —květ, u *m. v.* čarovník; —lesí *n.* Schwarzwald *m.* (geogr.); —lesklý *adj.* schwarzhell, schwarzglänzend; —měď, i *f.* Schwarzkupfer *n.*; —médek, dku *m.* Schwarzkupfererz *n.*; —modravý *adj.* schwarzbläulich; —modrý *adj.* schwarzblau; —mračno *n.* (černé mračno) schwarzes Gewölk.

černoň *m. v.* vranec, vraník.

černo-nachový *adj.* schwarzrot *atropurpureus*; —nohý *adj.* schwarzfüßig; —ok, a *m.* ein Schwarzäugiger, —oký *adj.* schwarzäugig; —oká holka, —oké děvče ein schwarzäugiges Mädchen; —perý *adj.* schwarzfederig; —plach, u *m.* (bot.) Alraun *m. Mandragora*; —semeník, u *m.* Brustwurzel *f.*, Pferdefilge *f.*; —siný *adj.* schwarzblau; —sivý *adj.* schwarzgrau; —sliva *f.* (trnoslíva) Mahalebkirsche *f.*; —snědý *adj.* schwarzbraun; —st, ti *f.* Schwärze *f.*; —strakatý *adj.* schwarzbunt; č. kůň ein Schwarzschecke; —světlý *adj.* hellschwarz; —šedý, —šedivý, —šerý *adj.* schwarzgrau; —ška *f.* Negerin *f.*

černoť, ti *f. v.* čerň, černidlo.

černo-ta *f.* Schwärze *f.*; —tělý *adj.* schwarzleibig; —tok, u *m. Melanorrhoea* (bot.); —uhlí *n.* Schwarzkohle *f.*; —umělec, lce *m.* Schwarzkünstler *m.*; *v.* černokněžník.

černoúst-ec, stce, —ník, u *m.*, —ka, —nice *f.* Beerenbaum *m.*, Schwarzmund *m. Melastoma* (bot.).

černoušek, ška *m.* ein schwarzbrauner Mensch; č., šku *m. v.* černejš.

černo-vec, vce *m. sl.* Frankfurter Schwärze; —videc, dce *m.* Schwarzseher *m.*; —vlasý *adj.* schwarzhaarig; —vlný *adj.* schwarzwollig; —vous, a *m.* Schwarzbart *m.*; —zelený *adj.* schwarzgrün; —zrný *adj.* schwarzkörnig; —žluči *n.*, —žlučnost *f.* schwarze Galle; Atrabilität *f.*; —žlutý, a *m.* fig. ein Schwarzgelber (ein österreichisch Gesinnter); —žlutý *adj.* schwarzgelb.

černucha *f.* schwarze Kuh; 2. Nigelle *f.*, Schwarzkümmel *m. Nigella* (bot.); —ula *f.* schwarze Kuh; —ušek, ška *m.* Negerkind *n.*, Negerknabe *m.*; —uška *f.* Mehrschnecke *f.*; 2. Brünette *f.*

černý *adj.* schwarz; č. jako uhel pechschwarz; č. jako havran rabenschwarz; —é vlasy schwarze Haare; —é oči schwarze Augen; —é na bílém Schwarz auf Weiß; —á zvěř Schwarzwild *n.*; —ý dobytek Schwarzvieh, Borstenvieh *n.*; —á jahoda Heidelbeere *f.*; —á nič Schwarzkupfer *n.*; —é uhlí Schwarzkohle, Steinkohle *f.*

černýš, e *m. v.* černejš.

čerp-ací *adj.* Schöpf-; č. nádobí n. náčiní *n.* Schöpfgeschirr *n.*; —ač *m.* Schöpfer *m.*; —ačka *f.* Wasserschöpferin *f.*; 2. Schöpfgefaß *n.*; —adliště *n.* Schöpfbehälter *m.*; Schöpfort *m.*; —adlo *n.* Schöpfgeschirr *n.*. 2. Pumpe *f.*, Wasserpumpe, Saugpumpe *f.*; 3. Schöpfort *m.*, Wasserschöpfe *f.*; 4. *st.* Hafen *m.*, Anlände *f. v.* přístav; —ák, u *m.* Schöpfgeschirr *n.*; —ání *n.* (č. vody) das Schöpfen (Wasser); —atel *v.* čerpač; —ati (-ám) co schöpfen; vodu č. Wasser schöpfen; č. ze spisu aus einer Schrift schöpfen; —átko *n.* kleines Schöpfgefäß; 2. Saugrüssel *m.* (der Bienen); —avý *adj.* schöpfend.

čerstv-ě *adv.* frisch; schnell; pojď č. komm geschwind; —ěti rasch, frisch werden; —iti něco (ob...) erfrischen.

čerstvo *adv.* frisch; z —a gejchwind; z —a! frisch zu! nur frisch! za —a po smrti bald nach dem Tode; —měr, u *m.* Perkussionsmaschine *f.*; —rybý *adj.* wo lebende Fische sind. [schwindigkeit *f.*

čerstv-ost *f.*, —ota *f.* Frische *f.*; Ge-

čerstvý *adj.* frisch; geschwind; geläufig; rasch, quick, noch ungebraucht; č. vítr (ment.) das frische Wetter; —á voda frisches Wasser; —é máslo frische Butter; —ý sud načíti ein frisches Faß anzapfen; —á ruka geläufige Hand; ta věc mi jest v —é paměti die Sache ist mir noch im frischen Andenken.

čeršiti *v.* čerchovati.

čert, a *m.* Teufel *m.*; 2. Teufelsliför *m.*; —a! aj! —a! u —a! kýho —a! was der Teufel! po —u teuflisch; jdi k —u gehe zum Teufel! to by v tom byl č. das wäre der Teufel! č. ví! to —i vědí! das weiß der Teufel! ať ho č. vezme hol ihn der Teufel! ať mě č. vezme, není-li to pravda ich will des Teufels sein, wenn es nicht wahr ist; č. to vzal der Teufel hat es geholt; co pak tě —i berou? bíst du denn des Teufels? býti —em posedlý vom Teufel besessen sein. [čertadlo *etc.*

čert-a *f.*, —adlo *n.*, —ati *etc. v.* črta,

čert-í *adj.* Teufels-; —ice *f.* Teufelsweib *n.*; —ík, a, —íček, čka *m.* Teufelchen *n.*, Teufelsbube *m.*; —iti buben, Mutwillen treiben; č. se teufeln, toben; sich aufregen; —í se mi es plagt mich.

čert-kal, u *m.* Asant *m. Assa foetida*; —kus, u *m.* Teufelsabbiß *m.*, Abbißkraut, Petershraut *n. Succisa* (bot.); 2. die Fransen an Mutterröhren.

čerto-býl, e *m.* Asant *m. Assa foetida*; —plach *m. v.* černoplach.

čertoušek, ška *m.* Teufelskind *n.*, Teufelchen *n.*

čertov-ati teufeln, fluchen; č. se beim Teufel schwören; —ec, vce *m.* Teufelskerl *m.*; —ina, —inka *f.* Teufelswerk, Teufelszeug *n.*, Teufelei *f.*; Teufelsrotte

f.; —itý *adj.* teufliſch; —ka *f.* Schlammbach *m. v.* čertice; —ník, a *m. sl.* ein vom Teufel Beſeſſener; —ský *adj.* teufliſch; —ství *n.* Teufelei *f.*; —stvo *n.* Teufelsbrut *f.*; Teufelsrotte *f.*; —ý *adj.* Teufels-.

čertův, ova, ovo Teufels-; č. spár Barlapp *m.* *Lycopodium* (bot.); —ovo lejno, čertovo zelí Ajant *m.*, Teufelsdreck *m.* *Asa foetida* (bot.) *v.* čertobýl.

červ, a *m.* Wurm *m.*, Made *f.*; 2. junge Bienenbrut; 3. č., *pl.* —i Wurmkrankheit *f.*; 4. Tollwurm *m.*; 5. ein Haufen Heu; 6. fig. Wurm *m.*, nagender Kummer; vziti komu —a einem die Grillen verjagen; einen bändigen, demütigen; —ákové semeno Zitwerſame *m.*

červán-čí *adj.* himmelrot; —ek, —ky *pl. m.* Himmelsröte *f.*, der rote Schein am Himmel; ranní č. Morgenrot *n.*; večerní č. Abendrot *n.*; —ka *f.* (nemoc) *v.* červenka.

červcov-itý *adj.* kermeſartig; —ý *adj.* Kermeſ-; Purpur-; koſchenillrot.

červec, vce *m.* Koſchenille (Cochenille) *f.*; Schildlaus *f.*, Kermes *m.*; Karmeſin *n.*, Purpur *m.*; Scharlachzeug *m.*

červeň, eni *f.* Rot *n.*; Röte *f.*; rote Farbe; Herz (im Kartenſpiel); č. anglická, č. zemní Kolkothar *m.*

červen, vna *m.* Juni *m.* (6. Monat).

červen-áč *m.* Spießente *f.*; 2. roter Apfel; —ající rotwerdend.

červeňák, a *m.* der rote Flammenreiher, Flamingo *m.* *Phoenicopterus*; 2. Rotforelle *f.*, Salmling *m.*; 3. roter Hopfen; 4. Fuchs *m.* (Dukaten).

červen-ati, č. se (-ám se) rot werden; erröten; jablka už —ají die Äpfel röten ſchon; ona se —á ſie wird rot; —atý *adj.* hochrot; —avý *adj.* rötlich; -ost -keit.

červen-cový *adj.* Juli-; 2. *v.* červcový; —ec, nce *m.* Juli *m.* (7. Monat); 2. Lebererz *n.*; 3. Färberkraut *n.*; 4. Scherwenzel, der Unter (im Kartenſpiele strašák).

červen-ek, enku *m.* Rotgüldigerz *n.*, Erztropfen *m.*; —ěti rot werden *v.* červenati; —ice *f.* roter Erdboden; 2. Rotweide *f.* *Salix purpurea*; 3. Rotpflaume *f.*; 4. Rotbirn *f.*; 5. Hautröte *f.*; 6. *v.* červenopeřice; —idlo *n.* rote Schminke; —ina *f.* Röte *f.*, rotes Pigment; Rötung der Neugeborenen, Erythem *n.*; —iti (-ím, *imp.* červeň!) něco röten, rot machen; č. se *v.* červenati se.

červenka *f.* rote Ruhr *Dysenteria*; 2. das Blutharnen *Haematuria*; 3. Rotkehlchen *n.* *Sylvia* (*Motacilla*) *rubecula*; 4. rote Kuh; 5. Rotbirn *f.*; 6. rote Erde.

červeno *n.* das Rote; na č. barviti rot farben; do červena ins Rote; —bílý *adj.* rotweiß; —hnědý *adj.* rotbraun; —květý *adj.* rotblütig; —lící *adj.* rotwangig; —modrý *adj.* rotblau; —nosý *adj.* rotnaſig; —peřice *f.* (ryba) Rotfeder *f.* *Scardinius erythrophthalmus*; —pláštník, a *m.* Rotmantel *m.* (Perſon); —plodý *adj.* mit roter Frucht; —st *f.* Röte *f.*; —žlutý *adj.* rotgelb, pomeranzengelb.

červen-ucha *f.* rote Kuh; —uška *f.* Rotforelle *f.*; Salmling *m.* *Salmo salvelinus*.

červen-ý *adj.* rot; —á řípa Runkelrübe *f. v.* cvikla; —á jahoda Erdbeere *f.*; —á zvěř Rotwild *n.* (Hirſch); —á (t. nemoc) *f.* Hämorrhoiden *v.* červenka; —é n. Herz (im Kartenſpiel).

červí *n. coll.* die Würmer, das Gewürm; červi *pl.* Würmer; 2. Herz (im Kartenſpiel) *Coeur*.

červíč-e, ete *n.* junger Wurm; —ek, čka *m.* Würmchen *n.*, ein kleiner Wurm; nebohý č. armer Wurm (v. Kindern); —kování *n.* Wurmkriecherei *f.*; —kovitý *adj.* würmchenartig.

červ-ičnatý *adj.* wurmig; —ík, a *m.* Würmchen *n.*; —íkatec, tce *m.* Riegelfloče *f.* *Helminthosporium*; —íkovitý *adj.* wurmartig; —ilák, u (blaſouch) *m. sl.* Schmalzblume *f.* *Caltha*; —ilý *adj.* *v.* červivý.

červ-ina *f.* *v.* červotočina; 2. č., —inka *f.* *v.* červenka; —ité *n.* Schoberfleck *m.*; —iti *et* č. se brüten, Brut anſetzen (v. Inſekten).

červiv-ec, vce *m.* Pfirſichkraut *n.* *Polygonum Persicaria*; —ěti wurmſtichig werden; verweſen; —ka *f.* Wurmkrankheit *f.* *Helminthiasis*, *Verminatio*; —ost *f.* Wurmſtich *m.*; 2. Wurmkrankheit *f.*; Pferdewurm *m.*; —ý *adj.* wurmig, madig; č. fig. dem Verderben unterworfen; č. ořech wurmige Nuß; č. zub ein hohler Zahn.

červleň, ni *f.* *sl. v.* červeň.

červnat-ěti wurmig werden; —ý *adj.* wurmig, wurmſtichig.

červnový *adj.* Juni-.

červo-býl, e *m.* Wurmkraut *n.* *Artemisia Sontonica*; —kam, u *m.* Wurmſtein *m.*, Anelikolith *m.*; —mor, u *m.* Zitwerſame, Wurmſame *m.*

červotina *f.* Wurmſtich *m. v.* červotoč.

červotoč, e *m.* Holzwurm *m.*, Bohrkäfer *m.* (Totenuhr *f.*) *Anobium pertinax*; č., e *m. et* č., i *f.*, —ina *f.* Wurmmehl *n.*, Mulm *m.*; Wurmſtich *m.* (im Holze); —ivý, —ný *adj.* wurmig, wurmſtichig; beinfräßig.

červov-atý *adj. v.* červnatý; —iště *n.* Wurmneſt *n.*; —itý *adj.* wurmförmig, wurmähnlich; —ý *adj.* Wurm-.

červyně *f.* rötliche Kuh.

červý *adj. v.* šerý.

čes, a *m. mor.* (das) Teufel *m.*

čes-ací *adj.* Kamm-; —ač, e *m.* Kammer, Hechler; Ableſer *m.*; č. vlny Wollkammer *m.*; č. ovoce Obſtleſer *m.*; —áček, čku *m.* Beerenkamm *m.*; —ačka *f.* Kammerin *f.*; 2. Wollkamm *m.*, Hechel *f.*; —adlo *n.* Kamm *m.*; Striegel *m.* (*f.*); —ák, a *m. v.* česač; č., u Kamm *m.*; Kehrbürſte *f.*, Striegel *m.* (*f.*); 2. Obſtbrocker, Obſtbrecher *m.*, Obſtkörbleln *n.*; —ání *n.* das Kämmen; 2. č. lenu das Hecheln; č. ovoce das Pflücken; č. chmele Hopfenleſe *f.*, Hopfenpflücke *f.*; 4. Striegelzeug *n.*; 5. zubereiteter Hanf; 6. fig. Prügel *m.*; —anina *f.* (—aná příze) Kammgarn *n.*; 2. Kämmlinge *pl.*,

Abfälle beim Kämmen, Striegeln, Hecheln (výčesky); —anka *f.* Flachsrolle *f.*

česati (-ám, áš, á, *et* češu, eš, e, *imp.* češ *et* češej! (č. hřebenem vlasy) kämmen; č. koně (hřebelcemi) striegeln; č. len, vlnu hecheln, krämpeln, bürsten; č. ovoce das Obst abnehmen, pflücken; č. chmel den Hopfen pflücken, lesen; fig. č. koho jmd. zausen, kämmen, derb nehmen; č. se sich kämmen; č. se oč sich an etwas reiben.

češeň, sně *f. sl.* Kamm *m.*

česko-německý *adj.* böhmisch-deutsch; —polský *adj.* böhmisch-polnisch; —ruský *adj.* böhmisch-russisch.

český *adj.*, česky, po česku *adv.* böhmisch; č. jazyk, —á řeč böhmische Sprache; —ý, ého *m.* (t. groš) böhmischer Groschen (*sl.* Böhm *m.*).

česl-e *f.*, —ice *f.* Mühlrechen *m.*, Schutzrechen *m.*; Elsfänger *m.*; Stauche *f.*

česlo *n.* Ofenloch *n.*; 2. Flugloch *n.* der Bienen. [vité (rostliny) *Ilicineae.*

česmin-a *f.* Stechpalme *f. Ilex*; —o-

česnáček, čku *m.*, česnečina *f.* Läuchel *n. Alliaria, Sisymbrium A., Erysimum A.* (bot.).

česnek, u *m.* Lauch *m.*, Knoblauch *m. Allium* (*sativum*); —ář *m.* Knoblauchhändler *m.*

česnekov-ati něco etw. mit Knoblauch anmachen; —ina *f.* Lauchsubstanz *f.*; Knoblauchgeruch *m.*; —itý *adj* knoblauchähnlich; —ý *adj.* Knoblauch-; —á šlechta fig. Zwiebelnobleße *f.*

česno *n. v.* česlo. [česati.

češnouti (čisnouti) einmal kämmen *v.*

čest', cti *f.* Ehre *f.*; č. komu vzdávati n. činiti jmd. verehren; (mil.) prájentieren; č. komu prokázati einem Ehre bezeigen (bezeugen), erzeigen, erweisen, antun; božskou č. někomu prokazovati göttliche Verehrung bezeigen; poslední č. komu prokázati einem die letzte Ehre erweisen; č. komu č. Ehre dem Ehre gebührt; na mou č.! bei meiner Ehre! pokládám si za čest . . . . ich beehre mich . . .; přijmouti směnku pro č. einen Wechsel honorieren; cti dojíti, ke cti přijíti zu Ehren kommen; ke cti a chvále boží zu Ehren Gottes; někomu na cti utrhati einem die Ehre abschneiden; někoho ze cti oloupiti einem seine Ehre rauben; dívce česť odníti n. vzíti, dívku o česť připraviti, ze cti panenské oloupiti eine Jungfrau entehren, der Ehre berauben, eine Jungfrau schänden; člověk beze cti ein ehrloser Mensch.

česť, ti *f. st. v.* část.

cest-iti *v.* ctíti; —ně *adv.* mit Ehren; —nost *f.* Ehrbarkeit, Ehrenhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* ehrbar, ehrsam, ehrenvoll; Ehren-; č. člen Ehrenmitglied *n.*; č. měšťan Ehrenbürger *m.*; č. peniz Ehren-

čestovati *v.* častovati. [medaille *f.*

česvina *f. v.* česmina.

češe *f. st. v.* číše.

češír *m.* (*st.*) Becherarbeiter *m.*

češka (číška) *f.* Kniescheibe *f.*, Kniepfel *m.*

čéš-ka *f. v.* číška; —ník *v.* číšník.

češpivo *m.* Bierbruder, Bierzecher *m.*

češrati (-ám) *v.* čechrati.

čeští-na *f.* böhmische Sprache; —nář *m.* Böhmist *m.*; —ti (češtím, *imp.* češti!)

češu *v.* česati. [böhmisieren.

češujatka *f.* Grünblume *f. Chloranthus* (bot.).

češuje *f.* Schild *m.*; *rus.* Schuppe *f.*

češul-e *f.*, —ka *f.*, —ina *f.* etw. Schalenartiges; (bot.) Becherhülle *f. Cupula*; Kelch *m.* (an der Eichel); —ovité *pl.* (rostliny) Becherfrüchter *Cupuliferae.*

čet, u *m. poet.* (po-čet) Zahl *f.*, Anzahl *f.*

čet-a *f. srb.* Truppe *f.*; Bande *f.*; 2. (mil.) Zug *m.*; —ař *m.* Führer *m.*, Zugsführer *m.* (mil.).

četba *f.* Lektüre *f.*; 2. Vorlesung *f. v.* čtení. [*m. v.* šetina, čečina.

četin-a, —ka *f. mor.* Fichtenzweig

četn-ický *adj.* Gendarmerie-; č. pluk G.-Regiment; —ictvo *n.* Gendarmerie *f.*; —ík, a *m.* Gendarm *m.*

četn-ost *f.* Vielheit *f.*, große Anzahl; —ý (*comp.* —ější) *adj.* zahlreich, vielzählig; häufig.

četo-vod, a *m.*, —vůdce *m.* Zugsführer *m.* (mil.) *v.* četař.

či, čili *conj.* ob, ob denn, obwohl; oder; živ-li či mrtev ob lebendig oder tot; mám-li jíti či doma zůstati soll ich gehen oder zu Hause bleiben? půjdeš čili nie? wirst du gehen oder nicht?

čí? *pron.* wessen? čí (něčí) irgend jemands.

čibr, u *m.* Saturei *f. Satureia* (bot.).

čibučník *m.* Pfeifenstrauch *m.* (jasmín) *Philadelphus coronarius.*

čibuk, u *m.* (troubel k dýmce) Tschibuk *m.*, Pfeifenrohr *n.*; —ář, e *m.* Pfeifenschneider *m.* (dýmkář).

čic! *int.* miez! (Katze).

čiča *f.* Urin *m.*, Harn *m.*

čič-ák, —al, a *m.* Harner, Brunzer *m.*; —ál, u *m.* Harnröhre *f.*; —ánky *pl. m.* (*f.*) (Kinderspr.) Harn, Urin *m.*; —ati (-ám) (Kinderspr.) harnen.

čičeretka *f. v.* čičoretka.

čičí! *int.* miez! Ruf auf die Katzen.

čička *f.* Kitze, Mieze *f. v.* kočka.

čičoretka *f. sl.* Schwarzbeere *f.*

čičorka *f.* Kronenwicke *f. Coronilla v.* čečorka, čečelice.

čičrati (-ám) *sl.* mit dem Schnabel im Wasser herumspüren (wie Gänse, Enten); 2. mühselig auferziehen; č. se (piplati) *sl.* kümmerlich leben. [organ *n.*

čidlo *n.* Sinneswerkzeug *n.*, Sinnes-

čih, u *m.* die Lauer; das Vogelstellen; *v.* čihání, čižba.

čih-ač *m.*, čihák, a *m.* Laurer *m.*; —ačka *f.* Vogelstellerin *f.*; na —ačky jíti auf die Lausche gehen; —adlo *n.* Vogelherd *m.*

čih-al, a, —álek, lka *m.* Lauerer *m.*; fig. Haftelmacher *m.*; —aná, é *f.* Lauer *f.*; Passe *f.*; býti na —ané auf der Lauer stehen; aufpassen; —ání *n.* das Lauern, die Lauer; č. na ptáky *v.* čižba; —anice

f. Lauer *f.*, Falle *f.*; —anka *f.* Lauergrube *f.*; Lauerhütte *f.*, Vogelhütte *f.*; —ař, čihař *m.* Vogelsteller *m.*; —árna *f. v.* čihanka; —ařství *n.* Vogelfang *m.*; Vogelstellerei *f.*; —ati (-ám) na něco, na koho lauern (auf etw. od. auf jmd.), lauschen, aufpassen; č. na ptáky Vogel stellen; —á to ven es ragt heraus; *v.* čouhati; —avka *f. v.* čihanka; —avý *adj.* lauernd.

čihnouti (čihnouti) weggehen.

čihoun, a *m.* Lauerer, Auflauerer *m.*, Aufpasser *m.* (čahoun).

čihov-itý *adj.* freiselförmig *turbinatus*; —ka *f. Endothalamium* (bot.).

čihy! *int. v.* čehy.

čich, u *m.* Geruch *m.*, Sinn des Geruches, Geruchsinn *m.*; das Riechen; Wittern; die Spur; bez —u geruchlos; —adlo *n.* Geruchsorgan *n.*; —ati (-ám) k něčemu an etw. riechen; schnüffeln; —nouti (přičichnouti) k něčemu etwas an etw. riechen; vyč. ausdunsten; —ný *adj.* leicht witternd; —ový *adj.* Geruchs-.

čiju *v.* číti.

čík, a *m. sl.* Wetterfisch, Schlammbeißer *m. Cobitis fossilis.*

čík-ati (-ám) schielen; —avý *adj.* schielend, übersichtig; -ost das Schielen.

čiklati (-ám) *sl.* kitzeln.

čikoš, e *m.* ungr. Pferdehirt; 2. ungr. Hirtenbut. [skytati.

čikutkati (-ám) *sl.* den Schlucken haben

čiky *pl. m.* Rudeln.

čil, věil *adv. mor.* jetzt.

čila, čila *f. v.* čilka, čiva.

čilák, a *m.* Renner *m.* (Roß) *v.* klusák.

čile *adv.* munter, regsam.

čili *cnj.* oder *v.* či.

čilimník, u *m.* Bohnenbaum, Goldregenbaum *m. Laburnum vulgare* (*Cytisus Laburnum*).

čilka *f.* Nerve *m.* [Fuchsie *f.* (bot.).

čilko *n. v.* čelo; 2. č., fuksinka

čilkový *adj.* Nerven-.

čilost *f.* Regsamkeit *f.*, Munterkeit *f.*

čilský *adj.* chilenisch; č. ledek Chilesalpeter *m.*

čily *adj.* munter, regsam, frisch, rührig, emsig; flink; fühlend, empfindend; empfindsam; wachsam, rege.

čím wodurch; s čím womit; čím dál tím hůř je weiter (je länger) desto (je) ärger; čímž womit, wodurch; *v.* co.

čimišník, a *m.* Erbsenbaum *m. Caragana.*

čin, u *m.* Tat, Tatsache *f.*; 2. Handlung *f.*; 3. Art *f.*, Weise *f.*; hrdinský č. Heldentat *f.*; veliké —y provozovati große Taten verrichten; kterým —em? auf welche Weise? tímto —em auf diese Weise; 4. čin *rus.* Rang *m.*

činaný, činčaný *adj. v.* čenčaný.

činař *m.* [fr. *chiner*] Kunstweber *m.*

činč-aný *adj. v.* čenčaný; —í *adj. v.* čenčí. [*Chinchilla.*

činčila *f.* Haſenmaus *f. Eriomys*

činčouch, a *m. v.* čana.

činec (*v složených:* zločinec *atd.*) Täter *m.*

činek, nku *m.*, činka *f.* Schienenrute *f.*; Spannſtock der Weber. [(muj.).

činelky *pl. f.* Tschinellen, Becken *pl.*

činění *n.* das Tun; dosti č. Genugtuung *f.*; č. smlouvy Abſchluß eines Vertrags.

činidlo *n.* Wirkungsmittel *n.*

činitel *m.* Tater *m.*; Sachwalter *m.*; (math.) Faktor *m.*; —ný *adj.* tatig; tunlich; -ost -keit.

činiti (činím, íš, í, *imp.* čiň, *trag.* čině, -ie) něco tun, handeln, tatig sein; č. pokání Buße tun; č. starost Sorge machen; č. si starost besorgt sein; č. svary Handel ſtiften; č. kázaní e. Predigt halten; č. přísahu den Eid ablegen; č. komu za spravedlivé einem Gerechtigkeit widerfahren laſſen; č. komu dobře einem wohltun, einem Gutes erweiſen; česť někomu č. Ehre einem erweiſen; bezpráví komu č. einem Unrecht tun; díky č. Dank ſagen; což činiti? was iſt zu tun? činiti sobě mužně n. zmužile ſich tapfer benehmen; pomoc č. Hilfe leiſten; odpor někomu n. proti někomu č. Widerſtand leiſten; dosti č. něčemu n. někomu genugtun, Genüge leiſten; před soudy č. prozedieren, rechten, ſtreiten; č. oč. o něco ſich um etw. bemühen; č. o to jest es handelt ſich darum; míti s kým č. mit jmd. etw. zu tun haben; já nemám s tebou co č. ich habe mit dir nichts zu tun; čiň co můžeš tue dein Möglichſtes; čiň dobře a právě, neboj se císaře ani krále handle redlich und fürchte niemanden; čiň co máš činiti tue was deines Amtes iſt; tue deine Pflicht; č. se čím ſich für etw. ausgeben, ſich zu etw. machen; č. se zdvořilým ſich höflich betragen; č. se veselým ſich luſtig ſtellen; č. se nevěda, č. se co nevědouci ſich unwiſſend ſtellen; č. se s čím ſich beeilen; to se činí každý den das wird jeden Tag gemacht; činí se mi (činí mi se) es ſcheint mir; ten se činí der rührt ſich! [dorn *m.*, Wurſtſpeller *m.*

čink, činku, u *m. v.* činek; 2. Wurſt-

činka *f. v.* činek; činky *pl. f.* Hantelu (b. Turn.). [rührig; -ost -keit.

činlivý *adj.* tunlich, ruhrlich; tatig,

činně *adv.* tatig; wirkſam.

činnost *f.* Tatigkeit *f.*, Wirkſamkeit *f.*; Handlungsweiſe *f.*; Aktivitat *f.*; č. (učitelská) Funktion *f.* (eines Lehrers).

činný *adj.* tatig, werktatig, wirkſam, aktiv; 2. (b. Gerb.) gar, gut ausgegerbt; č. člen ein wirkendes Mitglied (im Verein).

čino-děj *m.* Tatsache *f.*; —dějný, —dějský *adj. st.* tatsachlich; —dějství *n. st.* Handlung *f.*; —herec, rce *m.* Schauſpieler *m.*; —hra *f.* Schauſpiel *n.*; Drama *n.*; č. s hudbou Melodrama *n.*; —pis, u *m.* Tatbeſchreibung *f.*; —plodný, —rodý *adj.* tatenzeugend; —silný *adj.* tatkraftig; —skvělý, —skvoucí *adj.* tatglanzend; —slovi *n.* Tatenlehre *f.*; č. rostlin (zřídlosloví) Morphologie *f.*

činotek, tku *m. v.* trojtkanina.

činov-ane tkaniny *pl.* Formwaren, faſſonnierte Waren; —ař, i, —atina *f.*

Dretdrabt, Drillich *m.*, Doppelleinwand *f.*, Kunstzeug *m.* [fr. *chinure*]; —atý *adj.*, trojnitý dreifädig, dreidrähtig, dreifach, halbgezogen.

činovník, a *m.* Funktionär *m.*; *rus.*

činozárný *adj.* tatenglänzend.

činúplný *adj.* tatenreich.

činžák, u *m.* Zinshaus *n.*

činž-e *f.* (*st.* činž, e *m.*) Zins *m.*, Bestandgeld *n.*; —ovati den Zins zahlen; zinsbar sein; —ovní *adj.* Zins-; č. groš, č. poplatek Zinsgroschen *m.*, Zinskreuzer *m.*; č. dům Zinshaus *n.*; —ovic Zinsherr, a *m.* Zinsmann, Zinsgeber. Zinsenzahler *m.*

čípčiti *sl.* piepen (v. Vögeln).

čípek, pku *m.* Zapfen *m.*; 2. (anat.) č. v hrdle Halszäpflein *n.*, Kehldeckel *m.* *Epiglottis*; 3. (med.) Stuhlzäpfchen *n.*; 4. (bot.) Zapfenkraut, Kehlkraut *n.* *Ruscus Hypoglossum*; 5. fig. čípky komu dávati *st.* einen Esel bohren.

čiper-a *m.* ein flinker, witziger Mensch; —ka *f.* flinkes Mädchen (Blitzmädel *n.*); —ně *adv.* flink; —nost, ti *f.* Flinkheit *f.*; —ný *adj.* flink, gewandt, frisch, munter, hurtig; leicht begreifend, witzig; č. diblík Witzteufel *m.*; —ná hlava ein offener Kopf; —ná holka ein flinkes Mädchen.

čipet, ptu *m.* Rotz *m.*

čipk-a *f.*, *pl.* —y *sl.* Spitzen; —ář *m.* Spitzenmacher, Spitzenhändler *m.*; -ka -in; —ářství *n.* Spitzenmacherei *f.*

čipkov-ání *n. v.* čepování; —ati (med.) Zäpflein geben; 2. klöppeln; 3. (mech.) diebeln, döbeln; —itý *adj.* zapfenförmig; —ý *adj.* Zapfen-; —á bylina Zapfenkraut *n. v.* čípek.

čipl-eti schlank werden, hager w.; —iti schlank machen, hager m.; —ost *f.* Schlankheit *f.*, Schmächtigkeit *f.*; —ý *adj.* schlank, schmächtig; hager; —á koza eine Ziege ohne Hörner.

čiprný *adj. v.* čiperný.

čir, u *m. sl.* Einbrennsuppe *f.* [nackt.

čiře *adv.* ganz; schier; č. nahý mutter-

čirek, rka *m.*, čírka *f.* Krickente *f.* *Anas crecca*; Knäckente *f.* *Anas querquedula*.

čiřidlo *n. sl. v.* černejš.

čiřík, u *m. sl.* das Zwitschern; —ati (-ám) *sl.* (švitořinkati) zwitschern.

čir-ost, —ota *f.* Lauterkeit *f.*; —otmavý *adj.* stockfinster.

čirt-ě, ěte *n.* Teufelskind *n.*; —ek, tka *m.* Teufelchen *n.*; junger Teufel; č. vodní Nixe *f.*

čirůvka *f. lp.* syrůvka.

čir-ý *adj.* schier, lauter; —ý nesmysl lauter Unsinn, purer Unsinn; —á tma stockfinster; —á noc tiefe Nacht, sehr finstere Nacht; —é pole *v.* širý.

čiryčáry *pl. m.* Krickelkrackel *m.*, Gekritzel *n.*; Schnörkelwerk *n.*, Schnörkelzeug *n.* [n. (in den Knochen).

čis, u, —ek, číšek, šku *m. st.* Mark

čiselka *f.* Zifferrätsel *n.*

čiselna *f. st.* mincovna Münzhaus *n.*; —í *adj. v.* číselný; —ík, u *m.* Zifferblatt *n.* (an der Uhr); 2. Nummernverzeichnis *n.*; —ý *adj.* Zahlen-; 2. zählbar; 3. ziffermäßig; —ý poměr Zahlenverhältnis *n.*; —á soustava Zahlensystem *n.*; —á loterie Zahlenlotterie *f.*; míra —á Zahlenmaß *n.*; —é příslovce Zahlenadverb *n.* *Adverbium numerale*; ohledy —é Zahlenlisten *pl. f.*

čísl-ák, u *m.* Numerator *m.*; —ice *f.* Ziffer *f.*; hra z —ic Zifferspiel *n.*; položení —ic Zifferansatz *m.*; —ičný *adj.* Ziffer-; —iště *n. v.* číselník; —iti (-ím, *imp.* i) něco zählen, rechnen; 2. *v.* číslovati.

číseln-ík, a *m.*, mincíř *m.* Münzmeister *m.*, Münzer *m.*; 2. *v.* číselník; —ost *f.* Zählbarkeit *f.*; —ý *adj.* zahlreich; 2. zählbar; ne —ý unzählich.

číslo (*gen. pl.* čísel) *n.* Zahl *f.*; Anzahl *f.*; Nummer *f.*; Ziffer *f.*; 2. Währung *f.*; Münzfuß *m.*; 3. (grm.) Zahl *f.*, Zahlwort *n. v.* číslovka; 4. č. (u pluhu) *v.* krojidlo; č. od čísla k něčemu odpovídati Punkt für Punkt etw. beantworten; č. všeobecné allgemeine Zahl; č. vídeňské Wiener Währung; pod číslem unter der Zahl, *sub numero* . . .

číslo-měra *f.* Zahlenmaß *n.*; —řadí *n.* Zahlenreihe *f.*; —rušec, šce *m. v.* penězorušec; —vání *n.* (č. domů) Numerierung *f.*; —vati něco numerieren, beziffern; —věda *f.* Arithmetik *f.*; —vka *f.* Zahlwort *n.* *Numerale* (*Nomen*); —vna *f.* Münzkammer *f.*; —vník, u *m. v.* číselník; —vý *adj.* Zahl-.

čísn-outi einmal kämmen; č. koho etwem einen Hieb versetzen; einen bösen Streich spielen; —utí *n.* Schmiß *m.*, Hieb *m.*; Betrug *m.*

čisný *adj.* markig. [zčista *v.* čisto.

čist, a, o *adj. st.* rein *v.* čistý; **čist**, u *m. v.* cist.

čistař *m. st.* Alchymist *m.*

čistě *adv.* (*comp.* čistěji) rein, sauber.

čistec, stce *m.* Roßnessel, Stinknessel, Waldnessel *f.* *Stachys*; 2. *st.* Fegfeuer *n.*; 3. (Zuckerf.) Klärkessel *m.*; 4. *st.* Zinn; čistcovité (rostliny) *Stachydeae.*

čistěna *f.* Vesta *f.* (Planet).

čistěn-í, —ý *v.* čištění, čištěný.

čistern-a *f.* Reinigungsort *m.*; *v.* cisterna; —í *adj.* Zisternen-.

čisti (čtu, čteš, čte, čteme, čtete, čtou, *imp.* čti, *trsg.* čta, čtouc, i, e) lesen; *st.* zählen; někomu č., nahlas č. vorlesen; č. knihu, č. v knize, č. na knize, č. z knihy in einem Buche lesen; č. list, č. psaní einen Brief lesen; č. o něčem (na vysokých školách) über etw. lesen, Vorlesungen halten, vortragen; č. někomu kapitolu, č. komu text (t. j. kárati někoho slovy) einem den Text lesen; den Leviten lesen, das Kapitel lesen; *vulgo* jmd. herabkanzeln; mši čisti (*lépe* mši sloužiti) Messe lesen; v hvězdách č. (budoucí věci z hvězd znamenati) in den Sternen lesen; č. na dlani, č. z dlaní (štěstí neb neštěstí) die Zukunft in der Hand lesen; č. někomu na tváři, v tváři, na čele, v očích (spokojenost, radost, zármutek, úmysl) in jmds. Gesichte oder Mienen (Zufriedenheit, Freude, Traurig-

kett) lesen; co čteš? was liest du? on mnoho četl er hat viel gelesen; čti trochu! lies ein wenig! cikánka mu čte z dlaně budoucnost die Zigeunerin liest ihm die Zukunft von der Hand ab.

čistice *f.* (stořišek) Wirbeldoft *m.* (bot.) *Clinopodium.*

čist-ici *adj.* Putz-; Reinigungs-; č. stanice Filtrierstelle *f.*; —ící *adj.* reinigend; —ič *m.* Putzer *m.*; Reiniger *m.*; č. stok Kanalräumer *m.*; —idlo *n.* Reinigungsmittel *n.*; Waschmittel *n.*; 2. Abführungsmittel *n.*; 3. Putzmaschine *f.*; 4. Mutterkuchen *m.*; —ina *f.* Wasserspiegel *m.*; schlammlose Stelle im Flusse; —initý *adj. v.* čistonitý; —írna *f.* Reinigungsanstalt *f.*; Reinigungszimmer *n.*; Klärlokal *n.*; Raffinerie *f.*; —itel, e *m.* Reiniger, Putzer *m.*; —itelný *adj.* was gereinigt werden kann.

čist-iti (-ím, *imp.* i!) něco něčím reinigen, rein machen, putzen, säubern; klären, raffinieren; boty z bláta č. die Stiefel vom Kote reinigen; abstauben; č. se něčím od něčeho sich reinigen; gereinigt werden; hvězdy se —í die Sterne schneuzen sich; —ivý *adj.* reinigend; Reinigungs-.

čistn-a *f.*, —árství *n. st.* Alchimie *f.*; —ář *m. st.* Alchimist *m.*; —ářský *adj.* alchimistisch.

čistný *adj.* reinigend.

čisto *adv.* sauber, rein; č. *n.* das Reine; na č. (načisto) přepsati (opsati) reinschreiben, mundieren; dočista ganz und gar, gänzlich; dočista nic gar nichts; začista (fin.) netto; z čista jasna mir nichts dir nichts; von freien Stücken.

čisto-krevnost *f.* Vollblut *n.*; Vollblütigkeit *f.*; —krevný *adj.* vollblütig; č. kůň (hřebec) Vollblut *m.*, Vollbluthengst *m.*; —lidskost *f.* Humanität *f.*; —lidský *adj.* human; rein menschlich; —lidství *n.* Humanismus *m.*; —milý *adj.* rein und lieb; —mluva *f.* Purismus *m.*; —mluvec, vce *m.* Purist *m.*; —mluvnost *f.* Purismus *m.* (in der Sprache); —mluvný *adj.* puristisch; —nitý *adj.* mutternackt, splitternackt; reinfädig; —pis, u *m.* Reinschrift *f.* *Mundum*; —srdečnost, ti *f.*. —srdí *n.* Offenherzigkeit, Redlichkeit *f.*; —srdečný *adj.* offenherzig, redlich; —st *f. v.* čistota; —svěží *adj.* rein und frisch.

čistot-a *f.* Reinheit, Reinlichkeit *f.*; Klarheit, Lauterkeit *f.*; (moral) Keuschheit *f.*; č. obyčejů, č. mravů Reinheit der Sitten; —livý *adj.* Reinheit liebend, rein; —né, ého *n. st.* (jur.) Entlastungsgebühr *f.* (Abgabe für den Beweis seiner Unschuld); —nost *f.* Reinlichkeitsliebe *f.*; —ný *adj.* reinlich, rein; Reinheit liebend; 2. keusch.

čistounký, čistoučký *adj.* nett.

čistovna *f. st.* Scheltestube *f.*

čistý *adj.* (*comp.* čistější *et* čistší) rein, sauber, nett; lauter, klar; fig. keusch; pur; č. jen se leskne, č. jako sklo funkelrein; č. jako na sloupku rein wie in einem Kästchen; to je č. ptáček! das ist ein sauberer Vogel! —á voda reines Wasser, klares Wasser; —á měď Garkupfer *n.*, Feinkupfererz *n.*; —é ruda Scheiderz *n.*; Scheidwerk *n.*; —é stříbro feines Silber, Feinsilber *n.*; —é zlato feines Gold, Feingeld *n.*; —é (širé pole) freies Feld; —á panna keusche Jungfrau, reine Jungfrau; —á pravda platte Wahrheit, pure Wahrheit.

číše (*instr.* číší) *f.* Pokal *m.*, Becher *m.*, Kelch *m.*; 2. Schale *f.*; 3. Knochen-

číšek, šku *m. v.* číšek. [pfanne *f.*

číšeň, šně *f.* Kelchflechte *f.* *Calycium.*

číšena *f.* Hebe *f.* (Planet).

číš-eni *n.* Zugluft *f.*; —eti *impers.* wehen; blasen (v. Wind); wie ein Rebhuhn rufen; zde číší es zieht hier, hier ist zugluftig, Zugluft; číšela z něho bída sein Elend war sichtbar. [macher *m.*

číšíř *m.* Schalenmacher *m.*, Becher-

číška *f.* der Buchstabe č.

číšk-a *f.* Schälchen *n.*, kleiner Becher; Tümmler *m.*; 2. *v.* češka; —ovitý *adj.* schalenartig, becherartig.

číšn-ice *f.* Mundschenkin *f.*; 2. Kellnerin *f.*; —ictví *n.* Mundschenkamt *n.*; —ík, a *m.* Mundschenk *m.*; 2. Kellner *m.*; č., u *m.* Stechdorn *m.* *Paliurus* (bot.); 2. *Zizyphus* Judenbaum *m.*

číšn-ost, ti *f.* Kühle, Frische *f.*; —ý *adj.* frisch, kühl.

číšov-ák, u *m.* Kelchflechte *f.*; —itý *adj.* schalenartig, becherförmig; —ý *adj.* Becher-.

čištěn-í *n.* Reinigung; Säuberung; Läuterung; Klärung; Raffinierung *f.*; č. hvězd Sternschnuppenfall *m.*, Sternschnuppenregen *m.*; —ý gereinigt; gesäubert; geklärt.

čitací *adj.* Lese-; č. kniha Lesebuch *n.*

čitač *m.* Leser *m. v.* čtenář; -ka -ín.

čitáln-a, —ice *f. v.* čítárna.

čit-ání *n.* öfteres Lesen; —anka *f.* Lesebuch *n.*; —aný öfter gelesen; —árna *f.* Lesezimmer *n.*; Lesesaal *m.*; Lesekabinett *n.*, Lesehalle *f.*

čitatel, e *m.* Leser *m.*; 2. (předčitatel) Vorleser *m.*; 3. Zähler *m.*; (math.) Numerator *m.*; —ka, —kyně *f.* Leserin *f.*; —nost *f.* Lesbarkeit *f.*; —ný *adj.* lesbar, leserlich; 2. zählbar; —stvi *n.* Vorleseramt *n.*; —stvo *n. coll.* die Lesewelt *v.* čtenářstvo.

čít-ati (-ám), —ávati öfters lesen *v.* čísti; —avost *f.* Leseluft *f.*; —avý *adj.* leselustig.

čitebni, čtební *adj. v.* čítací.

čiteln-ost *f.* Empfindung *f.*; Empfindsamkeit *f.*; Empfindungsvermögen *n.*; 2. Lesbarkeit *f.*; —ý *adj.* empfindbar, fühlbar; 2. empfindlich, gefühlvoll; 3. lesbar, leserlich.

číti (čiju, eš, e, *imp.* čij!) něco fühlen, empfinden, wahrnehmen; psi čijou (čijí) dle Hunde spüren ein Wild; nečil bolesti (*gen.*) er empfand keinen Schmerz; fig. čije kosa kamen (on čije pečinku) er riecht den Braten; er riecht Lunte; nic nečiju ich rieche nichts; čiti se fich fühlen, Gefühl haben.

čiti *n.* Empfindung *f.*

čív-a *f.* Nerv *m. v.* čilka, nerv; —ní *adj.* Nerven-.

číž, e *m.*, čížeček, čka *m. v.* čížek.

číž-a *f.* Vogelfang *m.*; —ář *m. v.* číhař.

čížeb-nictví *n.* Vogelfang *m.*; —ník, a *m. v.* číhař; —ný *adj.* Vogelsteller-.

číž-ek, žka, —ík, a *m.* (*dim.* —eček, čka *m.*) Zeisig *m. Fringilla Spinus* (Vogel); 2. *pl.* — ky *vulgo* Füchse (Moos) (Geld); 3. *v.* číš, číšek; —kový *adj.* Zeisig-; zeisiggrün. [*m. sl.* Schuster *m.*

čížm-a *f. sl.* ungr. Halbstiefel; —ář

čížov-ka *f.* Zeisigweibchen *n.*; --ý *adj.* Zeisig- [*mor.* ausfüllen, ausstopfen.

čkaj-ka *f.* winziger Kiesel; —ovati

čkáti (čkám, áš, á) *v.* čekati; 2. pflücken; 3. stopfen, eindringen; 4. č., štkáti schluchzen; č. se někam *v.* epáti se. [škytavka; —ý *adj.* schluchzend.

čkav-ka *f.* Schluchze *f. v.* štkavka,

článeč-ek *m.* kurzer Artikel; —ný *adj.* Glieder-; artikelweise.

článek, nku *m.* Glied *n.*; Artikel *m.* (*Articulus*); Punkt *m.*; Post *f.*; (phys.) Element *n.*; úvodní č. leitender Artikel; č. víry Dogma *n.*

článkov-ání *n.* Gliederung *f.*; Artikulierung *f.*; —ati něco gliedern, artikulieren; organisieren; —ený *adj.* starkgliedrig; -ost -keit; —ec, vce *m.* Gliedermann *m.* (Mal.); —itost, —anost, ti *f.* Artikulation *f.*; Gliederbau *m.*; —itý *adj.* gliederartig; artikuliert; —ý, —ní

člap! *int.* plumps! [*adj.* Glied-.

člapkati (-ám) *st.* plätschern.

člen, u *m.* Glied *n.*, Gelenk *n.*; (grm.) Artikel *m.*, Geschlechtswort *n.*; č., a (jednoty n. spolku) Mitglied *n.*; č. řádný (skutečný) ordentliches M.; č. čestný Ehrenmitglied *n.*; —ění *n.* Abgliederung *f. Articulatio*; —atý *adj.* gegliedert; —ejš *m.* vielgliedriges Tier; —itka *f.* Staudenkoralle *f.*; —itost, ti *f. v.* článkovitost; —itý *adj.* vielgliedrig; gegliedert; —ka *f.*, —kyně *f.* (ve spolku) weibliches Mitglied.

členo-směr, u *m.* (bot.) Blütendeckenlage *f.*; —vci *pl. m.* Gliedertiere *Articulata, Arthrozoa.*

člen-ský *adj.* Mitglied-; č. příspěvek Mitgliedsbeitrag *m.*; —ství *n.* Mitgliedschaft *f.*

člověc-kost *f.* Menschlichkeit *f.*; —ký *adj.* menschlich, human; Menschen-; —tví *n.* menschliche Natur, Menschentum *n.*; Menschlichkeit *f.*, Anthropismus *m.*; Humanität *f.*; —tvo *n. v.* člověčenství.

člověčen-ský *adj. v.* člověcký; —ství *n.* Menschlichkeit *f. v.* člověctví; 2. *st.* Leibeigenschaft *f. Homagium*; —stvo *n. coll.* Menschheit *f., pl.* die Menschen.

člověč-i *adj.* menschlich, Menschen-; č. maso Menschenfleisch *n.*; —ice *f.* Weib *n.*; —ina *f.* Menschengeruch *m.*; 2. Menschenfleisch *n.*; 3. elender Mensch; —inec, nce *m.* Menschenkot *m.*; —isko, —iště *n.* fig. gutes Stück vom Menschen; —nost *f.* Menschlichkeit *f.*; —ný *adj. st. v.* člověčí.

člověk, a (*voc.* člověče!) *m.* [*st. něm. chlodvik*] Mensch *m. homo* (*pl.* lidé Leute); č. řádný, pořádný, správný ein ordentlicher Mann; č. mní Pán Bůh mění der Mensch denkt und Gott lenkt; za jeden člověk bojovati *st.* als ein Mann stretten; stáří —a das Menschenalter; dva —y (*duall*) *st.* zwei Männer; zwei Mann; pomni na smrt, člověče! denke an den Tod, o Mensch! 2. č. man; na to se nemůže č. spolehnouti darauf kann man sich nicht verlassen; č. nemůže všeho znáti man kann nicht alles wissen; č. nemůže jíti man kann nicht gehen.

člověko-bojce *m.* Menschentöter *m.*; —bojství *n.* Menschenmord *m.*; —bůh, bolia *m.* Gottmensch *m.*; —děj *m.* Menschentat *f.*; —libec, bce *m.* Philanthrop *m.*; —libný *adj.* menschenliebend; —libství *n.* Menschenliebe *f.*; —mudrctví *n.* Anthroposophie *f.*; —pis, u *m.* Menschenbeschreibung, Anthropographie *f.*; —pisný *adj.* anthropographisch; —pytva *f.* Anthropotomie *f.*; —rodný *adj.* menschenerzeugend; —rodý *adj.* menschenerzeugt; —sloví *n.*, —věda *f.*, —zpyt, u *m.* Anthropologie *f.*; —tvárný *adj.* anthropomorphisch; —žerce *m. v.* lidožrout; —žerný *v.* lidožroutský.

človíče, ete *n.* Menschenkind *n.*

človíč-ek, čka *m.* Menschchen, Menschelchen, Menschlein *n.*; ale —ku řekni mi . . . guter Freund sage mir . . .; ani —ka doma nebylo es war kein Mensch (keine Seele) zu Hause.

člun, u *m.* Nachen *m.*, Kahn *m.*; č. rybářský Fischerkahn *m.*; —ář *m.* Schiffbauer *m.*; Kahnmacher *m.*; —atka *f.* Kahnlippe *f. Cymbidium* (bot.); —eček, čku *m.* Barkantine *f.*; —ek, nku *m.* Boot *n.*; Handkahn, Nachen *m.*; (bot.) Schiffchen *n. Carina*; č. tkalcovský Weberschiffchen *n.*; č. kostelní Weihrauchbüchse *f.*; —kář *m. v.* člunař.

člunkov-ati se auf dem Kahne herumfahren; —itý *adj.* nachenartig, kahnförmig; —ník, a *m. v.* člunař.

člup, u *m.* Hügel *m. v.* čub.

čmalik-ovati *v.* čmarykovati, čmarykati; —atý *adj. v.* čmarykovatý.

čmalil, a *m. v.* čmarykář.

čmání *n.*, čmanina *f. sl.* Unkraut *n.*

čmár-anice, —anina *f.* Gekritzel *n.*; —ati (-ám, áš, á *et* čmáru, eš, e) něco chmieren, schmaddern, schlecht schreiben,

čmáry *pl. m.* Gekritzel *n.* [kritzeln.

čmaryk-ář *m.* Schmierer *m.*; —ati (-ám), —ovati něco schmieren, judeln; kritzeln; —ovatý *adj.* unsauber.

čmejrati *v.* čmýrati.

čmel, e *m.*, —a, y *f.*, —ák, a *m.* Hummel *f.*, Erdbiene *f. Bombus* (*Apis*) *terrestris*; —ena *f.* hummelfarbige Kuh; —ík, a *m.* (čmolík, švela) Hühnerlaus *f.*; 2. *v.* čmel; —ový, —í *adj.* Hummel-.

čmoud, u *m.* (čoud) Dampf, Dunst, Brandgeruch *m.*; —iti (-ím, *imp.* i!) rauchen, schmauchen. [Schmutzstreif *m.*

čmouha *f.* (šmouha, smuha) Fleck *m.*,

čmoulík, a *m. v.* čmel.

čmour, u *m.* Freit *f.*, Freien *n.* (um eine Weibsperson); —ati se (-ám se) s holkou sich mit einem Mädchen abgehen, mieseln.

čmour-a *f.* Dunst *m.*; —y *pl.* die feurige Sonne; *v.* čmáry.

čmud, u *m. v.* čmoud; —ič *m.* Dampfer *m.*; Tabakschmaucher *m.*; —irna *f. v.* čadírna; —iti (-ím, *imp.* [ue-] čmuď!) *v.* čmouditi.

čmuch, u *m.* Geruch *m. v.* čich, čuch; —ák, —al, a *m.*, —álek, lka, —ař *m.* Schnüffler *m.*, Spürhansel (Spitzanzel) *m.*, Spürnase *f.*; —ati (-ám) k čemu an etw. riechen, schnoppern, schnüffeln.

čmýr, u *m.* Gekriebel *n.*; 2. kriebelndes Insekt; 3. Hühnerlaus *f.*

čmýra *f.* (*st.* čmiera) Monatfluß *m.*, das Monatliche, Menstruation *f.*, weibliche Periode, Katamenien *pl.*

čmýr-ání *n.* Pantscherei *f.*; —ati (-ám) (někomu okolo huby, po tváři, po ruce, pod nosem) kriebeln; 2. č. se v čem krübbeln, wühlen, in etw. pantschen.

čmýř-í *n.*, *dim.* —íčko viele Wurzelzasern, Fäserchen *n.*; 2. (na bradě) Gaunchhaar *n.*; —iti kriebeln; —itý *adj.* zaserlicht. [zaserig.

čmýr-ka *f. v.* čmýra; —natý *adj.*

čmýrný *adj.* menstruierend.

čnějící *adj.* hervorstehend, emporragend. [*Stylus.*

čnělka *f.* (bot.) Pistill *n.*, Griffel *m.*

čnící *adj. v.* čnějící.

čníti, čněti (čním, íš, í) hervorragen, emporragen, hervorstehen.

čo *sl. v.* co.

čobola *f. sl. v.* cobola.

čočice *f. v.* čočka.

čočk-a *f.* Linse *f. Lens*; 2. Linsenmal, Muttermal *n.*; 3. (opt.) Kollektivglas *n.*; č. oční Okularlinse, Augenlinse *f.*; —u dostaneš! einen Pfifferling bekommst du! —okam, u *m.* Linsenstein, Lentikulith *m.*; —ovice *f.* Linse *f.*; —ovina *f.* Linsenstroh *n.*; —oviště *n.* Linsenfeld *n.*; —ovitý *adj.* linsenförmig; —á kůstka Linsenbein *n.*, Linsenknochen *m.*; —ový *adj.* Linsen-; —ová polívka Linsensuppe *f.*

čočol-ka *f.* Rindenwarze *f.* (bot.) *Lenticella*; —ní, —ový *adj.* Linsen-.

čočovice *f. v.* čočka.

čočulka *f. v.* čočolka.

čohati (-ám) *mor.* große Schritte machen. [někomu zausen.

čochniti (-ím, *imp.* čochni!) něco n.

čokolád-a *f.* Schokolade *f.*; —ník, a *m.* Schokoladenhändler *m.*; Schokoladenerzeuger *m.*; Schokoladenliebhaber *m.*; —ovati Schokolade trinken; mit Schokolade bewirten; —ový *adj.* Schokolade-; schokoladenfarbig.

čolek, lka *m.* Wassermolch *m.*

čoud, u *m.* Dampf *m.*; Dunst *m.*; Qualm *m.*; —a *f.* schwarzbauchige Kuh; —natý *adj.* qualmig; —nice *f.* Rauchgewölbe *n.*

čoudrný *adj.* nachlässig im Anzuge.

čouha *f.* Lauer *f.*; das Paffen.

čouh-ánky *pl. m.* das Lauern; —ati (-ám) hervorragen; 2. gattern, lauern, warten, paffen *v.* čihati.

čouchati *v.* čišeti.

čpár, u *m.* Klaue *f.*; *v.* spár.

čpav-ek, vku *m.* Ammoniak *m.*; Ammonium *n.*; Riechsalz *n.*; —ina *f.* stark riechendes Wesen; —kárna, —kovna *f.* Ammoniakfabrik *f.*; Ammoniakhütte *f.*; —kový *adj.* Ammoniak-; —ost *f.* die Schärfe des Geruchs; —ý *adj.* scharf riechend; beißend.

čpění *n.* Beißen *n.* (des Krens *etc.*).

čpice *f. v.* špice; *v.* čepice.

čpíti, čpěti (čpím, íš, í, *trsg.* čpě) beißen, scharf riechen [= štpěti = štípati]; 2. kriebeln.

čpoul-iti, čpuliti (-ím, *imp.* čpouli! čpul!) (č. hubu) den Mund verziehen; verrecken, fletschen, rümpfen; č. se mucken; *v.* špouliti; —ivý *adj.* rümpfend; den Mund verziehend, schmunzelnd.

čpýr, u *m.* Rege *f.* am Vogelherd (spír); —ati (-ám) něčím bewegen; krabbeln č. se (v čem) worin krabbeln.

čreda *f. sl.* (stádo) Herde *f.*

čren, u *m. sl.* Kinnbacken *m.*

črenky *pl. sl. v.* střenky.

črevo *n. sl. v.* střevo.

črcha *f. st. v.* čercha.

čřísla *n. sl. v.* třísla.

čřísti (čřím *et* čřu) *sl. a st.* schöpfen.

črt, a *m. st. v.* čert.

črt-a *f.* Strich *m.*; Linie *f.*; 2. Skizze *f.*; —adlo *n. v.* krojidlo; —ati (-ám) Striche od. Linien machen, geradlinig zeichnen; —ež, e *f.* Linienzeichnung *f.*,

čstice *f. st.* čtice. [Linienabriß *m.*

čtáti (*min.* čtál, a, o) *v.* čitati. [*m.*

čtec, *gen.* četce *m.* Anagnost, Lektor

čten-a *f. st.* Buchstabe *m.*; —ář *m.* Leser *m.*; —ářka *f.* Leserin *f.*; —árna *f. v.* čitárna; —árský *adj.* Leser-; č. spolek Lesererein *m.*; -ská beseda Lesehalle *f.*; —árstvo *n. coll.* die Leser, Leserpublikum *n.*

čtení *n.* Lesen *n.*; Vorlesung *f.*; Lektüre *f.*

čteník, u *m.* (míra na smotané přádlo) die Zasel, die Zahl (20 Gebinde); 2. *v.* **čtenář** *v.* stěnář. [čitanka.

čtenka *f.* Buchstäbchen *n.*; 2. Ziffer *f.*

čtený gelesen; *st.* gezählt.

čti! lieš! *v.* čísti.

čti (tšti) *adj. st.* leer.

čtice (tšice) *f. st.* Leere *f.*; 2. Ekel *m.*; Übelkeit *f.*; 3. Gram *m.*

čtitel, e *m. st.* Zähler *m.*; 2. *sl.* Leser

čtitroba *f. v.* tštitroba. [*m.*

čtrmecítma *num. st. v.* čtyrmecítma.

čtrnáct, —e (*gen.* čtrnácti) *num.* vierzehn; za č. dní in vierzehn Tagen; —erka *f. v.* čtrnáctka; —ero *num. (adv.)* vierzehnerlei; —erý *num. (adj.)* vierzehnerlei.

čtrnácti-denní *adj.* vierzehntägig; —letek, tka *m.* ein vierzehnjähriger Knabe; —letka *f.*; —letá holka vierzehnjähriges Mädchen; —letý *adj.* vierzehnjährig; —lotový *adj.* vierzehnlötig; —na *f.* Vierzehntel *n.*

čtrnáct-ka *f.* Vierzehner *m.*; —krát *num.* vierzehnmal; —ý *num.* der vierzehnte; dne —ého září am vierzehnten September.

čtu, čteš, čte *v.* číst.

čtver-ácký *adj.* schäferhaft; ulkig; —áctví *n.* Schäkerei *f.*, Schabernack *m.*; Ulk *m.*; —áček, čka *m. v.* čtverák; —ačiti (-ím, *imp.* čtverač!) schäkern; —ačivý *adj.* schäkernd, poffentreibend; —ačka *f.* Schäkerin *f.*; —ák, a *m.* Schäker *m.*; Lustigmacher *m.*, Spaßvogel *m.*, Schalk *m.*; ty —u! du Schelm! *st.* Würfelspieler *m.*; č., u *m.* Vierling *m.*; 2. Vierkreuzerstück *n.*; 3. viereckiger Grenzstein; 4. vier Leimruten beisammen; —aký, —ako *num.* vierfältig; -ost -keit; —an, u *m.* Viertelkreis, Quadrant *m.*; —bočec, —bok, —boký *v.* čtveroboček *etc.*; —cování *n.* Quadratur *f.*; —covati quadrieren; —cový *adj.* Quart-; —če, ete (*pl.* —čata) *n.* Vierling *m.*; —dný *adj. v.* čtverodenní; —ec, rce *m.* Quadrat *n.*, Quadrangulum *n.*; 2. Quart *n.*; 3. (mil.) Karree *n.*; —ečák, čku *m.* (Typ.) Geviert *n.*; —ečkovaný *adj.* quadrilliert, quadriert; —ečnost *f.* Quadratur *f.*; —ečný (—ční) *adj.* Quadrat-; quadratisch; -á míle Quadratmeile *f.*; —ek, rku *m. v.* čtverec.

čtveřen-í *n.* Viertelen *n.*; —ina *f.* ein Feld mit vier Furchen; —iti auf vier Furchen ackern; —ý geviert.

čtverhran, u *m.* Viereck *n.*; Vierkant *m.*; č. vojenský Karree *n.*; —ec, nce *m.*, —ík, u *m.* Viereck *n.*; Quadrat *n.*; —ěti viereckig werden; —í *n.* viereckiger Platz; —iti viereckig machen, quadrieren; —itý *adj.* gewürfelt; —ost *f.* Quadratur *f.*; —ý (—atý) *adj.* viereckig, vierkantig; č. kámen Quaderstein *m.*

čtveř-ice *f.* Vierteil *n.*; —ilka *f. v.* čtverylka; —iti (-ím, *imp.* čtveř!) zervierteilen; spielen; beuteln, beuteln; č. role zum drittenmal ackern; —itý *adj.* vierfach.

čtverk-a *f.* Viere *f.*; Vierer *m.*; viereckige Egge; —ovati vierfach nehmen; —ový *adj.* vier enthaltend.

čtvermo *adv.* auf allen vieren; zu vieren; —chodec, dce *m.* der auf vieren geht; —nohý *adj. v.* čtvernohý, čtyrnohý.

čtver-mocenství *n.* (bot.) Tetradynamie *f.*; —mocný *adj.* tetradynamisch; —muží, —mužstvo *n.* (bot.) Tetrandrie *f.*; —násob, —násobně *adv.* (*num.*) vierfach; —násobný *adj.* (*num.*) vierfältig.

čtver-naty *adj.* geviert; —naté listy (bot.) vierständige Blätter; —ně *f. pl. sl.* Pferdegeschirr *n.*; —ní zimnice, —nice *f.* Viertagsfieber *n. Quartana*; —ník, u *m.* Viere *f.*; Quadrant *m.*; —niti zervierteilen.

čtver-nohý *adj.* vierfüßig; —nožec, žce *m.* Vierfüßler *m.*; *pl.* —nožci vierfüßige Tiere *Quadrupeda*; —nožky *adv.* auf allen vieren.

čtverný *adj. st.* vier enthaltend.

čtvero *n.* vier Stück; *adv. num.* vierfach; Vier-; č. ročních částek, č. počasí die vier Jahreszeiten; —bočec, čce *m.* Vierseitiger *m.*; —boční *n.* Vierseitigkeit *f.*; —bok, u *m.* vierseitige Figur; vierseitiger Körper; Tetraeder *n.*; Trapez *n.*; —boký *adj.* vierseitig; —cestí *n.* Vierweg *m.*; —cestný *adj.* vierwegig; —časí *n.* Quatember *m. v.* čtveroposti; —částečný, —částný *adj.* viergeteilig; —člený *adj.* viergelenkig; —denní *adj.* viertäglich; č. zimnice *v.* čtvernice; —děrý *adj.* vierlöcherig; —dílný *adj.* viergeteilig; -ost -keit; —dlužka *f.* Dispondäus *m.*; —duchý *adj.* vierfach; —hlas, u *m.* Quartett *n.*; —hlasný *adj.* vierstimmig; č. zpěv Quartett *n.*; —hlavý *adj.* vierköpfig; —hodinný *adj.* vierstündig; —hran, —hraník, —hraný *v.* čtverhran, -ec, -ík, —ý; —chodý *adj.* viergängig; —jarný *adj.* vierjochig; —jazyčný, —jazyký *adj.* vierzungig; —jsprachig; —kolý *adj.* vierrädrig; —konec *adj.* vierspitzig; —koní, —konný *adj.* mit vier Pferden; —kout, u *m.* vierfacher Winkel; —koutý *adj.* vierwinkelig; —krátný *adj.* (*num.*) vielmalig; —kratka *f.* Proceleusmatikus *m.*; —letí *n.* Quadriennium *n.*, ein Zeitraum von vier Jahren; —letý *adj.* vierjährig; —liberka *f. v.* čtyřliberka; —list, u, —lístek, tku *m.* Vierblatt *n.*; —loketní *adj.* vierellig; —měsíci *n.* ein Zeitraum von vier Monaten; —měsíčný *adj.* viermonatlich; —místný *adj.* vierspitzig (vom Wagen); —mocenstvo *n. v.* čtvermocenstvo; —mužstvo *n.* (bot.) Tetrandrie *f.*; —noci *n.* ein Zeitraum von vier Nächten; —noční *adj.* viernächtlich; —noh, a *m.*, —nožec, žce *m.* Vierfüßler *m. v.* čtvernožec; —nohý *adj. v.* čtvernohý; —očec, čce, —ok, a *m. v.* čtyřočec; —oký *adj. v.* čtyroký; —pán, a *m.* Vierherr, Tetrarch *m.*; —panský *adj.* vierherrig; Vierherrn-; č. úřad Vierherrnamt *n.*; —pídní *adj.* vierspannig; —posti *n.* Quatember *m.*; —řadý *adj.* vierreihig, vierzeilig; —roh, a *m. v.* čtverroh; —rohý *adj. v.* čtverrohý; —roký *adj. v.* čtyrletý; —rožec, žce *m.* Vierhorn *n.*; —ručí *pl. m.* vierhändige Tiere *Quadrumana* (Affen); —ruký *adj.* vierhändig; —sedý *adj.* vierspitzig (vom Wagen); —sek, u *m.* Kanonenbohrer mit vier Schneiden; —slabičný *adj.* viersilbig; —spřež, e *f.*, —spřežení *n.* Viergespann *n. Quadriga*; —spřežník, a *m.* Vierspänner *m.*; —spřežný *adj.* vierspännig; —stěn, u *m.* vierseitige Figur; —stěnný *adj.* vierseitig; -ost -keit; —straný *adj.* vierseitig; —struný *adj.* viersaitig; —štěpý *adj.* vierspaltig; —tvarý *adj.* viergestaltig; —údý *adj. v.* čtyřúdý; —úhelný, —úhelník *v.* čtyřúhelný; -ník; —veselný *adj.* vierruderig; —zpěv, u *m.*, —zpěví *n.* Singquartett *n.*; —zubý *adj.* vierzähnig; —ženec, nce *m.* der vier Weiber hat.

čtver-řadý *adj. v.* čtverořadý; —roh, u *m.* Vierhorn *n.*; —rohý *adj.* vierhörnig; 2. viereckig; —stěn, u *m. v.* čtverostěn; —tanec, nce *m.* Quadrille *f.*; —úhelník, u *m. v.* čtyřúhelník.

čtverý *num. adj.* viererlei, vierfach.
čtverylka *f.* Quadrille *f.* (Tanz).
čtvrcení *n.* Vierteln *n.*
čtvrně *f. st.* Viertagsfieber *n. v.* čtvernice, čtvrtenice.
čtvrť, ti *f.* Viertel *n.*; městská č. Stadtviertel *n.*; č. roku Vierteljahr *n.*; č. hodiny Viertelstunde *f.*; č. (mech.) Radfelge *f.*; Kranzstück *n.*; Krümmling *m.*; první a poslední č. (měsíce) erstes und letztes Viertel (des Mondes); bratr (kamarád) z mokré čtvrti fig. Saufbruder *m.*
čtvrť-áček, čku *m.* Rhombeder *n.*, Rhomboid *n.*; —ačka *f.* Viertagsfieber *n.*; Quartana *f.*; —ák, a *m.* der Viertе; 2. Viertler *m.*; 3. Quarteron *m.*; 4. *st.* Viertelfürst, Tetrarcha *m.*; 5. *v.* čtvrtlík; 6. daš vierte Pferd; č., u *m.* Viergroschenstück *n.*; vierzeilige Gerste; Rhombus *m.*
čtvrtanadctý *num. st. v.* čtrnáctý.
čtvrtarch, u *m.* Viertelbogen *m.*; —ový *adj.* Viertelbogen-.
čtvrtice *f.* Viertel *n.* (Maß), Maßel *n.*
čtvrtcicero *n.* (Typ.) Viertelcicero *n.*
čtvrteční *adj.* donnerstägig.
čtvrtek, tka *et* tku *m.* Donnerstag *m.*; zelený č. der grüne Donnerstag, Kardonnerstag *m.*; tučný č. der letzte Faschingsdonnerstag.
čtvrtenice *f.* Viertagsfieber *n.*
čtvrthodinný *adj.* viertelstündig.
čtvrt-ice *f.* (Muš.) Quarta *f.*; —ik, a *m.* Quarteron *m.* [*adj. v.* čtvrtletý.
čtvrti-kruh, u *m.* Quadrant *m.*; —lený
čtvrtin-a *f.* Viertel *n.*; Quart *n.*; Quarte *f.*; (Typ.) Viertelgeviert *n.*; č., —ová nota Viertelnote *f.* (muš.); —áč *m.* Viertelbauer *m.*; —otrojice *f.* (muš.) Vierteltriole *f.*
čtvrtiti (-im, íš, í, *imp.* čtvrť!) někoho einen vierteilen, vierteln.
čtvrtk-a (*gen. pl.* čtvrtek) *f.* Viertel *n.*; Quarte *f.*; č. (lokte) Viertelelle *f.*; č. (papíru) Viertelbogen *m.*; —ář *m. sl.* Viertler *m.*; -ka -in; —ářství *n.* Viertlerei *f.*; —ovati *v.* čtvrtiti; —ový *adj.* Viertel-; Quart-; č. papír Quartpapier *n.*; 2. donnerstägig.
čtvrtlánik, a *m.* Viertelbauer *m.*
čtvrtlet-i *n.* Vierteljahr *n.*; Quartal *n.*; 2. Quatember *m.*; 3. Quatembergelder *pl.* (mont.); po č., —ně *adv.* vierteljährig, vierteljährlich; quartaliter; —né, —ého *n.* Quartalgeld *n.*; —ní *adj.* Quartal-; vierteljährig; č. časopis, —ník, u *m.* Vierteljahrschrift *f.*
čtvrt-liberní *adj.* viertelpfündig; —libra, —liberka *f.* Viertelpfund *n.*; —loketní *adj.* viertelellenlang; —ně, čte, —ňátko *n.* ein Viertel oder drei Seidel (b. Getreidemessen); ein Achtel Eimer; —ní *adj.* Viertel-; č., -iho *m.* Viertler *m.*, Bezirksinspizient *m.*; 2. Viertelbufner *m.*; —nice *f.* Viertlerin *f.*; 2. Viertelbufnerin *f.*; 3. Viertling *m.* (Maß); 4. Viertagsfieber *n. v.* čtvrtenice, čtvrtodenka; —nictví *n.* Viertlersamt *n.*; —ník, a *m.* Viertler *m.*; Viertelmeister *m.*; 2. Viertelbauer *m.*; 3. Viertelknecht *m.*; č., u *m.* Viertel *n.*; —nota *f.*, čtvrtková nota Viertelnote *f.*
čtvrto - denka *f.* Viertagsfieber *n.* *Quartana*; —denní *adj.* viertägig; č. zimnice *v.* čtvrtodenka; —horní *adj.* diluvial; č. útvar Quaternärgebilde *n.*; —hory *pl. f.* das aufgeschwemmte Gebirge; Diluvium *n.*; —roční *adj.* das vierte Jahr betreffend; —stý *adj. num.* der vierhundertste; —vati *v.* čtvrtiti; —ženec, nce *m.* der zum viertenmal Verheiratete.
čtvrtpetit *m.* (Typ.) Viertelpetit *f.*
čtvrt-roční *n.* Vierteljahr *n.*; —roční *adj.* vierteljährlich; —roký *adj.* vierteljährig *v.* čtvrtletní; —ton *m.* Viertelton *m.*
čtvrtý *num.* (*adj.*) der vierte; za —é viertens; po —é zum viertenmal; *též:* po —é (t. hodině) nach vier Uhr; —meciímý *num. st.* der vierundzwanzigste; —náctý *num. st.* der vierzehnte.
čtvrtzlatník, u *m.* Viertelguldenstück *n.*
čtyra (štyra, štira) *m. et f.* Zwitter *m.*
čtyradvac-átý (dvacátý čtvrtý) *num.* der vierundzwanzigste; —et (dvacet čtyři) *num.* vierundzwanzig; —etina *f.* Vierundzwanzigstel *n.*
čtyrák, u *m.*, čtyráček, čku *m.* Vierkreuzerstück *n.*; 2. č., a *m. v.* čtyra.
čtyr-bočec, —bok *v.* čtverobočec *etc.*; —boký *adj.* vierseitig; —ciferní vierzifferig; —člen, u *m.* Quadrinom *n.*; —člený *adj.* viergliedrig; —čtvrtní takt Viervierteltakt *m.*; —denní *adj.* viertägig; —dílný *adj.* vierteilig; —drátový *adj.* vierdrähtig; —grošák, u *m.* Viergroschenstück *n.*; —hlasý, —hlasný *adj.* vierstimmig; —hlavý vierköpfig; —hran, u *m. v.* čtverhran; —hraný *adj.* viereckig; vierseitig.
čtyři *num. m.* (*gen.* čtyř, *dat.* čtyřem, *acc. voc.* čtyři, *loc.* ve čtyřech, *instr.* čtyřmi; *fem. nom., acc., voc.* čtyry, *gen.* čtyr, *dat.* čtyrem, *loc.* ve čtyrech, *instr.* čtyrmi; *nom. m. též* čtyří) vier; čtyři synové vier Söhne; čtyři dni vier Tage; čtyry (čtyři) neděle vier Wochen; všecky č. roztáhnouti alle viere von sich strecken.
čtyřiadvacet *num. v.* čtyradvacet.
čtyřicatery *num. adj.* vierzigerlei.
čtyřicát-ka *f.* die Zahl von vierzig; Quarantäne *f.*; —kový, —ný *adj.* vierzig enthaltend; —nice *f.* vierzigtägige Faste; 2. der erste Fastensonntag; 3. Vierzigerin *f.*; eine Vierzigjährige; —ník, a *m.* Vierziger *m.*; ein Vierzigjähriger; 2. Zahl von Vierzig; 3. Quadragener *m.* (Ketzer); —odenní *adj.* alle vierzig Tage; jeden vierzigsten Tag vorkommend; —ý (čtyřicátý) *num.* der vierzigste.
čtyřicet (čtyřidcet, čtyrycet) *gen.* čtyřiceti (čtyřicíti) *num.* vierzig.
čtyřiceti-denní *adj.* vierzigtägig; č. půst vierzigtägige Fastenzeit; —hodinný *adj.* vierzigstündig; —letý *adj.* vierzigjährig; —na *f.* Vierzigstel *n.*
čtyřicetkrát *num.* (*adv.*) vierzigmal.

čtyřicitka *f.* die Zahl Vierzig; čtyřicítky (let) dojíti die vierziger (Jahre) erreichen.
čtyřikrát-e (čtyřikrát, čtyrykrát) *adv. num.* viermal; po č. viermal, zu vier verschiedenen Malen; —ný, —ý *adj.* (*num.*) viermalig.
čtyřistý *num. adj. v.* čtyrstý.
čtyr-jarmý *adj.* vierjochig; —jetelka *f.* vierblätteriger Klee; —ka *f.* die Zahl Vier, Viere *f.*; —kolový *adj.* vierräderig; —krejcar, u, —krejcárák, u *m.* Vierkreuzerstück *n.*; —laloký *adj.* vierlappig; —leták, a, —letek, tka *m.* ein vierjähriges Pferd; —letí *n.* Quadrennium *n.*; —letní *adj.* was sich nach vier Jahren wiederholt; 2. *vn.* —letý *adj.* vierjährig; —liberka *f.* Gewicht von vier Pfund; Vierpfünder *m.* (Kanone); —liberní *adj.* vierpfündig; —listec, stce, —lístek, stku *m.* Vierblatt *n.*; *v.* čtyřjetelka; —listý *adj.* vierblätterig; —litrový *adj.* (-á nádoba) vier Liter enthaltend; —loketní *adj.* vierellig.
čtyrmecítma *num.* vierundzwanzig; —krát *num.* vierundzwanzigmal; —stěn, u *m.* Ikositetraedron *n.*
čtyr-mecítmý *num.* (dvacátý čtvrtý) der vierundzwanzigste; —měsíčný *adj.* viermonatig; —metrový *adj.* vier Meter lang; —midcát *num. st. v.* čtyrmecítma; —mocenstvo *n.* (bot.) Tetradynamie *f.*; —mocný *adj.* (bot.) viermächtig, tetradynamisch; —mužný *adj.* viermännig *tetrandrus*; —mužstvo *n.* Tetrandrie *f.* (bot.); —násobiti (-ím, *imp.* —násob!) vervierfachen; č. se sich v.; —násobný *adj.* vierfach; —natý *adj.* aus vieren bestehend; —nedělní *adj.* vierwöchentlich; —nohý, —nožec *v.* čtvernohý, čtvernožec; —očec, čce *m.* Vierauger *m.*; —oký *adj.* vieräugig; —osminový takt Vierachteltakt *m.*; —pán, a *m. v.* čtveropán; —řádkový, —řadý *adv.* vierzeilig, vierreihig; —sedý, —sední *adj.* viersitzig; —semenný *adj.* viersamig; —slabičný, —složkový *adj.* viersilbig; —sloupcový *adj.* viersp altig; —stěn, u *m. v.* čtverostěn; —stěný *adj.* vierwandig; tetraedrisch; —stěžnice *f.*, —stěžník, u *m.* Viermaster *m.* (Schiff); —stopý *n.* —střevičný ton Vierfußton *m.*; —stup. u *m.* Vierreihe *f.* (vier Mann hoch); —stý, čtyřstový *num.* (*adj.*) der vierhundertste; aus vier hundert bestehend; —údý *adj.* viergliedig; —úhelník, u *m.* Viereck *n.*; Vierkant *m.*; —úhelný (—úhlý) *adj.* vierwinkelig; vierkantig; —věderní (-ný) *adj.* viereimerig; —veselný *adj.* vierruderig; —veslovka *f.* (čtyrka) Vierer *m.*; —zlatka, —zlatovka *f.* Vierguldenstück *n.* (Banknote); —zlatový *adj.* Viergulden-; —zrný *adj.* vierkörnig; —zub, u *m.* Starrzahn *m. Tetraphis* (bot.); —zubka *f.* Vierschaufler (zweijähriges Schaf); —zubý *adj.* vierzähnig; —zubá ovce *v.* čtyrzubka; —ženstvo *n.* Tetragynie *f.* (bot.); —žený *adj.* viermeibig; tetragynisch; —žlazý *adj.* vierdrüsig.
čub, u *m.* (*dim.* —ek, bku *m.*) (*pol.*) Schopf *m.* (am Kopfe); 2. Federbusch *m.*; 3. Bergkuppe *f.*; Gipfel *m.*; č. zobákový Kuppe des Schnabels.
čuba *f.* (šuba) Schaube *f.*, Pelzrock *m.*; 2. [Zibbe, Stibbe *f.*] *v.* čubka.
čub-ac *m.* Schopftaube *f.*; —atka *f.* Haubenmeise *f.*; —atý *adj.* (*pol.*) schopfig *v.* chocholatý.
čubč-í *adj.* Hündin-; č. huba, č. tlama ein erzloses Maul; —inec, nce *m.* Bordell *n.*; —iti se lubern.
čubek, bku *m. v.* čub.
čubička *f. v.* čubka.
čubík, u *m.* Wildruf (kleine Jägerpfeife); č., a *m.* ein Unverschämter.
čubka (*gen. pl.* čubek) *f.* Hündin *f.*; 2. Meße *f.* (Schimpf); 3. Hemdschuh *m. v.* šupka; 4. Schnappmesser *n.* (kudla).
čubr, u *m. v.* čibr.
čubrněti gaffen; anstaunen etw.
čuča *f. v.* čuda.
čuč-eti (-ím), —ati (-ám) *sl.* sich bergen.
čučka *f. mor. v.* čočka.
čučky *adv. sl.* verborgen, still. [*m.*
čučo, čučku *m. sl.* (kuče *bulh.*) Hund
čud, u *m.* Rauch *m.* (*v.* čoud, čmoud, čad); 2. *sl.* Wunder *n.*
čuda *f.* liederliches Frauenzimmer.
čudák, a *m.* Sonderling *m.*
čudesný *adj. sl.* (*rus.*) wunderbar.
čud-iti (-ím, *imp.* [ne]čuď!) rauchen; —ivý *adj.* rauchig, rauchend.
čudný *adj. sl.* wunderbar, wunderlich.
čudo *n. sl.* (*rus.*) Wunder *n.*; —vati se čemu *sl.*, diviti se jich wundern.
čuhajda *f.* eine müßige Person.
čuh-ák, —oun, a *m.* (čahoun) Gaffer *m.*; —ouněti na někoho warten; gaffen.
čuch, u *m. v.* čich.
čúcha *f.*, *pl.* čúchy [Schuhe] Pelzschuhe, Barschuhe.
čuchati (-ám) *v.* čichati.
čuchta *f. v.* cuchta.
čujík, a *m.* Kauz *m.*; —ati (-ám) heulen wie ein Kauz.
čujný *adj. sl.* wachsam.
čuju, čouti *v.* číti.
čulati (-ám) *mor. v.* čurati.
čulík, u *m.* Ille, Zölle *f.*; Schiffheber *m.* [wunderbar.
čulisný, čulizný (= čudesný) *adj.*
čumák, u *m.* Rüssel *m.* (der Schweine) *v.* rypák; Schnauze *f.*; č., a *m.* Gaffer *m.*
čum-ěna *f.*, —enda *f. v.* čumička; —ěná, —enda *f. v.* civěná; —ěti (-ím, *imp.* [ne]čum!) vorragen; č. na koho gaffen, lauern; —ič, —il, a *m.* Gaffer *m.*; -ka -tu *f.*
čun, u *m. mor. v.* člun.
čun-a *f.* Sau *f.*; 2. Tintenklecks *m.*; —če, —ě, ěte *n.*, čuňátko (*pl.* čuňata) *n.* Spanferkel *n.*
čund-ati, —ynati (-ám) bittend mit den Händen flatschen (čundy, čundy, čundičky!) (Kinderspr.); —račka *f. v.* klouzačka.
čun-ik, a *m.* junges Schwein; —iti (-ím, *imp.* [ne]čuň!) klecksen; —ka *f. v.* **čupek**, pku *m. v.* čub. [čuna.
čupěti auf türkische Art sitzen; hocken.
čupr *adv. mor.* fein, fesch (*super*).

čuprný *adj. mor. v.* čiperný.
čupryna *f.* (*pol.*) Haarschopf *m.*, Haarbuschel *n.*; [Tschuber *m.*]; —tý *adj.* beschopft.
čur-ačka *f.* Pfifferin *f.*; —adlo *n.* Sprengterf *m.*; —ák, a *m.* Pfiffer *m.*; č., u, —áček, čku *n.* das männliche Glied; —ati (-ám, *imp.* -ej!) harnen, pfiffen; —ek, rku *m.* rieselnder Fluß; —kom téci rieseln.
čurban, u *m. st.* Kleţ *m.*, Block *m.*; 2. Grenzſtein *m.*
čuřidlo *n.* Zerrbild *n.*, Karrikatur *f.*
čuřík, a *m.* ein Schmutziger *v.* čurník.
čurn-a *f.* Sau *f.*; —ě, ěte *n.*, —ík, a *m.* junges Schwein *v.* čuník.
čus, číţ, kuš! *adv. st.* (tociž) nämlich.
čušať *sl.* kuſchen, ſchweigen.
čúti (čuju), čuvati (-ám) *sl.* riechen; 2. horchen.
čutora *f.* [*it. ciotola*] Reiſeflaſche *f.*, Labeſl., Feldfl. *f.*; 2. Röhre; Rinne *f.*
čuvík, —ati *v.* čujík, čujíkati. [ſtark.
čužnouti *sl.* frieren; čužne eš friert
čvach-anice *f.* Geflatſche *n.*; —ati (-ám) *v.* cachati, cvachati; -avý *adj.* quatſchlicht.
čvaňhati *et* č. se (-ám), čvaněti se (čvaním se) v čem *v.* cvachati.
čvikota *f. sl. v.* kvíčala. [Spaß.
čvillkati (-ám) zwitſchern (wie der
čvířinkati (-ám) *v.* švířinkati.
čvrčala *f. v.* cvrčala.
čvrček, čka *m. v.* cvrček.

D.

ďábel, bla *m.* Teufel *m.*; jako ď. wie der Teufel; čert jako ď. gebuckt wie geſprungen; —nice *f.* eine vom Teufel Beſeſſene; —nictví *n.* Teufelei *f.*; Beſeſſenheit vom Teufel; —nik, a *m.* ein Beſeſſener; Teufelsmenſch *m.*, Teufelskerl *m.*; —ský (—ný *pol.*) *adj.* teufliſch, Teufels-; —ské štěstí Teufelsglück *n.*; —ská radost Teufelsentzücken *n.*, Teufelsluſt, Höllenluſt *f.*; —ství *n.* Teufelei *f.*; teufliſches Weſen, Teufelswerk *n.*; Teufelstat *f.*; (bibl.) Damonomanie *f.*; —stvo *n. coll.* Teufelsrotte *f.*
ďáb-l-e, ete *n.* ein kleiner Teufel; —ice *f.* Teufelsweib *n.*; —ík, a *m.* Teufelchen, junger Teufel. kleiner Teufel (*v.* diblík); d., u *m.* Drachenwurz *f.*, Schlangenwurz *f.*, Waſſerarum *m. Calla*; —isko *n.* (*pol.*) ein plumper Teufel; —ovati, ďablovati teufeln, fluchen; —ovina *f. v.* čertovina; —ovník *v.* čertovník; —ův, —ova, —ovo Teufels-.
ďáci lístek (podací lístek) Aufgabereziffe n. [Kirchner, Kirchendiener) *m.*
ďáček, čka *m.* ruff. Küſter (Meßner,
ďačkati (-ám) *st.* drucken *v.* mačkati.
ďačo *v.* něco.
ďadati (-ám) ſchlafen (v. Kindern); hajej ďadcj! ďadej nynej! eia poveia!
ďach, a, ďachel, chla *m. v.* ďas.
ďachovice *f. v.* došek.
ďajný *adj.* freigebig.
ďaktyl, e *m.* Daktyl *m.* (Versmaß); 2. d. *v.* datle; —ový *adj.* Dattel-.
ďál, i *f.* Weite *f.*, Ferne *f.*: v —i in der Ferne, z —i aus der Ferne, von Ferne her; d., —e *adv.* (*comp.*) weiter, ferner; d.! herein! čím d. tím hůř je weiter deſto (je) ärger; —e —e, *st.* —ož —ož immer weiter; a tak dále und ſo weiter; d. vesti při einen Prozeß fortiegen.
ďaloman, u *m. v.* doloman.
ďalamánek, nku *m.* [*pain allemand*] Franzbrett *n.*, Schrippe *f.* (langliches Weißbrot).
ďálava *f. mor.* Weite, Ferne *f.*
ďále *adv. v.* ďál.
ďalece *adv.* weit, fern; jak d. (pokud) inſofern, inwieweit.
ďaleč-í *n.* die Ferne; z d. von fern; pozdálečí nicht weit entfernt; etwas weiter; —ina *f.* Ferne *f.*; Weite *f.*
ďaleko *adv.* (*comp.* dále, *superl.* nejdále) (d. od něčeho) weit, fern; bei weitem; d. široko weit und breit; d. od města fern von der Stadt; d. odtud weit von hier; jak d. je odtud do Prahy? wie weit iſt von hier nach Prag? d. od sebe weit auseinander, weit voneinander; ještě je d. do leta der Sommer iſt noch weit; to saha přiliš d., to vede přiliš d., to jde tuze d. daß geht zu weit; někoho d. převýšiti einen weit übertreffen; d. větši (o mnoho větší) bei weitem größer; d. milejší bei weitem lieber; d. jest v tom chyba daß iſt bei weitem gefehlt; od daleka, z daleka von fern; aus der Ferne; viděl jsem ho už z daleka ich ſah ihn ſchon von fern; není z daleka er iſt nicht weit her; do daleka in die Ferne.
daleko-hled, u *m.* Fernrohr *n.*; Teleſkop *n.*; —hledka *f.* (Flich) Teleſkopſchleierſchwanz *m. Carassius makrophthalmus*; —hlednost *f.* Weitſichtigkeit *f.*; —hledný *adj.* weitſehend, weitſichtig; —chvějný *adj.* weit wehend; —mluv, u *m.* Sprachrohr *n.*, Telephon *n.*; —nosný *adj.* weittragend; —pis, u *m.* Telegraph *m.*; Fernſchrift *f.*; —pisec, sce *m.* Telegraphiſt (-en) *m.*; —pisectví *n.* Fernſchreibekunſt *f.*, Telegraphie *f.*; —pismo *n.* Fernſchrift *f.*, Telegraphenſchrift *f.*; —pisný *adj.* telegraphiſch; —pisná zpráva telegraphiſche Depeſche, Telegramm *n.*; —sáhlost *f.*, —sažnost *f.* Tragweite *f.*; —sáhlý, —sažný *adj.* weitgreifend, weitgehend, weitſehend; —sluní *n.* Sonnenferne *f.*, Aphelium *n.*; —st *f.* Ferne *f.*, Weite *f.*, Entfernung *f.*; —střelec, lce

m. Fernschütz *m.*, Ferntreffer *m.*; —vid, **u** *m. v.* dalekohled; —vidný *adj.* weitsichtig, fernsehend; —zemí *n.* Fernland *n.*; 2. (astr.) Erdferne *f.*, Apogäum *n.*; —zrakost *f.* (—zrací *n.*) Weitsichtigkeit *f.*, Fernsichtigkeit *f.*, Hypermetrophie *f.* (med.); —zraký *adj.* weitsichtig, fernsichtig; —zvěst, **u** *m.* Telegraph *m.*

daleký (*comp.* další, *sup.* nejdalší) *adj.* weit, fern; d. čeho, d. od čeho entfernt; beiweiten, weitläufig; —á cesta weite Reise, ferne Reise; do —ých vlastí in ferne Länder; má cesta je nejdalší mein Weg ist der weiteste.

dálený (vzdálený) *adj.* entfernt.

dálež *adv. st. v.* dál.

dálina *f.* Weite, Ferne *f.*

dáliška *f. mor.* entferntes Feld.

dáliti (vzd...) (-ím, *imp.* dal!) něco entfernen; d. se čeho, od čeho sich entfernen; sich fernhalten.

dálka *f.* Weite *f.*, Ferne *f.*; Entfernung, Distanz *f.*; do —ky in die Ferne; na —ku auf Distanz.

dálkoměr, **u** *m.* Distanzmesser, Fern-

dálkost *f. v.* dalekost. [messer *m.*

dalmatika *f.*, *Dalmatica f.*, Priesterrock mit kurzen Ärmeln.

dáln-ost *f.* Ferne *f.*; —ovidný *adj. v.* dalekovidný; —ý *adj.* fern, weit.

dálo se es geschah *v.* díti se.

daloman, **u** *m. v.* doloman.

dálost *f.* Begebenheit *f. v.* událost.

další *adj.* ddd. weitere; d. řízení der Fortgang einer Verhandlung; až do —ho nařízení bis auf weiteres; bis auf weitere Weisung.

dálý geschehen; 2. *v.* daleký.

dám *v.* dáti. [Damenspiel *n.*

dáma *f.* Dame *f.*; 2. d., hra v dámu

damascen-ka *f.*, —ská šavle ein Damaszener Degen od. Säbel.

damaš-ek, šku *m.* Damast *m.*; —kovati damaszieren.

dámička *f.* Dämchen, Dämlein *n.*

dámský *adj.* Damen-, Frauen-; d. krejčí Damenschneider, Frauenschneider *m.*; —é hodinky *pl.* Damenuhr *f.*

daň, ně *f.* Steuer *f.*; Abgabe *f.*, Tribut *m.*, Kontribution *f.*; d. pozemková, d. z pozemků Grundsteuer *f.*; d. domovní (podomovní), d. z domu Hausteuer *f.*; d. potravní Verzehrungssteuer *f.*; d. z výdělku, d. výdělková Erwerbsteuer *f.*; d. z příjmu Einkommensteuer *f.*; zadržalá d. Steuerrückstand *m.*; d. uložiti nač eine Sache besteuern; d. přirodě platiti die Schuld der Natur bezahlen; svobodný od daně steuerfrei; osvobození n. svobodnost od daně Steuerfreiheit *f.*; prominutí daně Steuernachsicht *f.*; sečkání daně Steuerzufristung *f.*; výměra daně Steuersatz *m.*

daňa *m.* Dummkopf *m.*

daňák, a *m.* dänisches Pferd; Dan- *m.*

daňč-e, ete *n.* ein junger Dambirsch; -í *adj.* Dambirsch-; d. zvěř Damwildbret *n.*; —ice *f.* Dambirschkuh *f.*, Damtier *n.*

dančík, a *m.* dänischer Hund.

danda *f.* Flügelkleid der Kinder.

daněk, ňka *m.* Dambirsch *m.* *Cervus Dama.*

daněl, e *m.* Dambirsch *m.*; —e, ete *n. v.* daňco; —ice *f. v.* daňčice; —ový *adj. v.* daňčí. [hirschartige Kuh.

daňhel, e *m. v.* daněl; —a *f.* dam-

dání *n.* Geben *n.*; Schenkung *f.*; Verleihung; Entrichtung *f.*; d. Datum *n.*; d. v lehkost Geringschätzung *f.*; d. mezi živými Schenkung unter Lebenden; d. pro smrt (d. v případ smrti) Schenkung auf den Todesfall; d. milosti Begnadigung *f.*; d. rukou, d. ruky Handschlag *m.*; něco rukou —m slíbiti durch Handschlag etw. geloben; d. let Minderjährigkeitsnachsicht.

daňka *f.* Dambirschkuh *f.*; 2. *v.* daň.

dannik, a *m.* (poplatník) ein Besteuerter, Kontribuent *m.*

dáno gegeben; d. v Praze dno 1. srpna gegeben (*datum*) Prag den 1. Auguft

daný gegeben; datiert. [(*v.* dáti).

dar, u *m.* Geschenk *n.*; Gabe *f.*; Schenkung *f.*; d. boží Gottes Gabe; —y *pl.* Schmiralien; braní daru Geschenkannahme *f.*

dař, u *m.* Tuffstein *m.*

dařbůh! *int.* Glück auf!

dárce *m.* Geber *m.*; Geschenkgeber *m.*; Schenker *m.* *Donator.*

darda *f. st.* [it. *Dardo*] Wurfspieß *m.*

dardanář *m. st.* (*Dardanarius*) Überläufer *m.*

dareb-a *m.*, —ák, a *m.* Lump *m.*, liederlicher Kerl, Taugenichts *m.*; —ácký *adj.* liederlich, nichtswürdig; —áctví, —enství *n.* Lumperei *f.*; —ina *f.* Lumpengesindel *n.*; —nice *f.* ein nichtswürdiges Weib; d., —nička *f.* schlechte Sache; —ník, a *m. v.* dareba; —nost *f.* Liederlichkeit *f.*; —ný *adj.* schlecht; elend; liederlich; nichtswürdig; 2. unpäßlich; d. člověk *v.* dareba; —né řeči, —né tlachání leeres Geschwätz.

dáreček, čku *m.* geringes Geschenk, Geschenkchen, Geschenklein *n.*

darečkovati s kým täudeln.

dárek, rku *m.* kleines Geschenk; boží d. Gabe Gottes (Brot); fig. Tropf *m.*, Trottel *m.*

darem *adv.* als Geschenk, zum Geschenke; geschenkweise; *v.* darmo; —ek, nku *m.* geringe Sache, Tand *m.*; —kovati *v.* darečkovati.

daremn-ě *adv.* umsonst; —ice, —ík *v.* darebnice *etc.*; —ina *f.* unnütze Sache; —ý *adj.* unnütz.

dařen-ec *v.* obdařenec; —í *n.* Beschenken, Begaben *n.*; 2. Gelingen *n.*

dařiček, čku *m. v.* dárečck.

dařilost (zd.....) *f.* Wohlgeratenheit *f.*; —ý (zd.....) *adj.* wohlgeraten.

dařitel, e *m.* (něčeho) *v.* dárce; —ka *f. v.* dárkyně; —ný *adj* gedeihlich; -ost -feit.

dařiti (obd...) (-ím, *imp.* dař!) koho čím beschenken, begaben; d. se gedeihen, gelingen; jak se —í? wie geht es? wie es mu —í po vůli es geht ihm alles nach Wunsch.

dárkyně *f.* (d. něčeho) Geberin *f.*, Schenkerin *f.*

darmek, emku *m. v.* daremek.

darmo *adv.* (zadarmo, zdarma) umsonst, unentgeltlich; kostenfrei; kostenlos; d., nadarmo vergebens; vše jest nad. es ist alles umsonst; něco d. (zad.) dělati etwas umsonst, unentgeltlich machen; d. se namáhati sich vergeblich bemühen.

darmo-dal, a, —dej, e *m.* Schenker *m.*; —drahý *adj.* nichtswert; —hrd, a *m.* ein Ekler; —chleb, a *m.*, —jed, a, —jídek, dka *m.* unnützer Broteſſer, Taugenichts *m.*; —chlub, —chval, a *m.* Prahlhans *m.*; —chlubnost *f.* Prahlerei *f.*; —chlubný *adj.* prahlerisch; —leh, a *m.* (*pol.*) Faulenzer *m.*; —mluvný *adj.* schwatzhaft, plauderhaft; —plach, a *m.* furchtsamer Hasenfuß; —pych, a *m.*, —pýšek, ška *m.* verdienstloser Stolzer; —sed, a *m.* leerer (sitzender) Figurant; —stoj, e *m.* Figurant *m.*; —svár, a *m.* (*pol.*) ein Zanksüchtiger; —tlach, a *m.* Plauderer *m.*; *pl.* —tlachy Geschwätz *n.*; —tlachý *adj.* plauderhaft; —trat, a *m.*, —tratce *m.*, —tratec, tce, —tratník, a *m.* unnützer Broteſſer (*srv.* marnotratník); —tratnost *f.* Verschwendung *f.*; —tratný *adj.* verschwenderisch; (*v.* marnotratný); —vský (pan d.) der alles umsonst haben will; —žeroucí *adj.* unnütz freſſend; —žrout, a *m.* ein unnützer Freſſer; —žváč *m. v.* darmotlach; —žvavý *adj.* unnütz plaudernd.

dárnost *f.* Freigebigkeit *f.* [wünſcht;

darný *adj. sl.* geschenkt, gebeiblich; er-

dárný *adj. st.* freigebig (zdárný ersprießlich; 2. wohlgeraten; blahod. Wohlspendend; zákonod. *adj.* gesetzgebend atd.).

daro-ber, a, —berec *m.*, —bránek, lka *m.* Geschenknehmer *m.*; ein Bestechlicher; —berný *adj.* der Geschenke nimmt; —davce *m.* Geschenkgeber *m.*; —libec, bce, —libník, a *m.*, —mil, a *m.* Geschenkliebhaber *m.*; —libí *n.*, —libost *f.* Geschenkliebhaberei *f.*; —nosič, —nosec, —noš, e *m.* Geschenkbringer *m.*; —nosný *adj.* geschenkbringend.

darov-ací *adj.* Schenkungs-; smlouva d. Schenkungsvertrag *m.*; —ánek, nku, —ánky *pl. m.* kleine Geschenke; —ání *n.* das Schenken; Schenkung *f.*; smlouva o d. Schenkungsvertrag *m.*; —aný *adj.* geschenkt; gratis; —atel, e *m.* Schenker *m.*, Geschenkgeber *m.*; Donator *m.*; 2. (grm.) Dativ *m.*, Gebefall *m.*; —atelka *f. v.* dárkyně.

darovati (-uju) komu něco einem etwas schenken; d. koho čím einen womit beschenken; etw. verleihen; 2. verzeihen, erlaſſen.

darovec, vce *m.* Keſſelſtein *m.*

darov-ník, a *m. v.* darovatel; —ný *adj.* Schenkungs-; freigebig.

darunek, nku *m. sl. v.* dar.

daryber, a *m.* Geschenknehmer *m.*

ďas, a, —el, ďásel, sla *m.* Dämon *m.*; Kobold *m.*; aby tě ďas! daß dich der Deuker! *d.* mořský Teufelsfisch *m. Lophius piscatorius.*

ďásec, sce *m.* Kobaltkies *m.*

ďáseň, sně *f. v.* dásně.

ďasič-ina *f.* Wismutgraupe *f.*; —itec, tce *m.* Kobaltocher *m.*; —natý *adj.* kobalthaltig. [Kobalt- (Min.).

ďasik, u *m.* Kobalt *m.*; —ový *adj.*

ďas-ký, —lovitý, ďáslovitý, —ovitý, —ovský *adj.* teufliſch, Teufels-.

dásně *f.* (*sing. et plur.*) Zahnfleiſch *n. Gingiva.*

dásňový *adj.* Zahnfleiſch-.

dáta *pl. n.* Data, Daten.

datek, tku *m.* Geſchenk *n.*; Schenkung *f.*; Abgabe *f.*; *pol.* Ausgabe *f.*

datel, e *m.* Geber *m. v.* dárce.

datel, e *et* tle (datla) *m.*, *sl.* datel Specht *m.*, Baumhacker *m. Picus.*

ďatěla *f. mor.* ſcheckige Kuh.

dáti (dám, dáš, dá, dáme, dáte, dají, *imp.* dej, -te, *trg.* dada, -ouc *et* daje, -ic, *min.* dal, a, o) někomu něco (*cum accus.*) geben; reichen; ſchenken; ſpenden; erteilen; verteilen; d. psaní na poštu den Brief auf die Poſt geben; peníze za něco d. Geld für etw. geben; na úvěr d. komu něco auf Berg geben, auf Kredit geben; bál d. einen Ball geben; d. hody, hostinu einen Schmaus geben; d. na stůl (jídla) auftragen; dceru za muže d. (*obyč.* vdáti) einem ſeine Tochter zur Frau geben (verheiraten); na starost něco komu d. zur Obſorge geben; radu komu d. einen Rat geben; dobrá naučení komu d. gute Lehren einem geben; d. komu lhůtu eine Friſt ſetzen, anberaumen; d. někomu věděti o něčem, d. zprávu někomu, d. na vědomí Nachricht geben, berichten jmdm.; benachrichtigen, aufklären jmdn.; d. znáti zu verſtehen geben, zu erkennen geben, merken laſſen; počkej, dám ti! wart, ich will dir geben! tys mi dal! du haſt mich ausgezahlt! ten si dal! der iſt angekommen! der hat es angepackt! to bych si dal! da wär' ich übel angekommen (aufgeſeſſen)! dejme tomu, že... geſetzt, daß..., angenommen, daß...; dá-li pán Bůh ſo Gott will; dej Bůh, dej Bože! Gott gebe! nedej Bůh, nedej Bože! der Himmel (Gott) verhüt' es! Gott behüte! nedati komu oddechu jmd. fort in Atem halten; dáti si práci ſich Mühe nehmen; (fkm.) má dáti Soll; dal Haben; 2. dáti laſſen; d. se slyšet ſich hören laſſen; d. si na čem záležeti ſich etw. angelegen ſein laſſen; dej mi pokoj laß mich in Ruhe; dal ho zavolati er ließ ihn rufen; dal si dělati nový šat er ließ ſich ein neues Kleid machen; dám to za deset tolarů ich will es um zehn Taler laſſen; 3. d. něčeho (*c. gen.*) geben; d. (trochu) ohně Feuer g.; dej mi (kousek) chleba gib mir ein Stück Brot; dej mi (sklenici vody) gib mir ein Glas Waſſer; dáti se (nepříteli), *obyč.* vzdáti se ſich ergeben (dem Feinde); d. se do něčeho ſich in etw. einlaſſen; etw. anfangen; d. se s někým do řeči ſich mit jmd. in ein Geſpräch einlaſſen; d. se do práce, do díla die Hand ans Werk legen; anfangen zu arbeiten; d. se do služby,

v službu, na službu (u někoho) Dienst bei jmd. nehmen, sich in einen Dienst begeben; d. se do křiku ein Geschrei erheben; d. se do někoho jmd. anpacken, sich über jmd. machen; d. se na útěk die Flucht ergreifen; d. se na vojnu zum Militär gehen, Kriegsdienst nehmen; d. se vinen, d. se vinným sich schuldig geben, seine Schuld bekennen; nedejme se! ergeben wir uns nicht! wehren wir uns!

dáti se *v.* díti se. [mutig vorwärts!

dativ, u *m.* (darovatel) Dativ, Gebefall *m.*

datle *f.* Dattel *f.* [fall *m.*

datl-ík, a, —íček, čka *m.* kleiner Specht; —ovitý *adj.* spechtartig.

datlov-ník, u *m.* Dattelbaum *m.*; Dattelpalme *f. Phoenix*; —ý *adj.* Dattel-.

datovati (listinu) datieren.

dátum *n.* (dáno) Datum *n.*

dav, u *m.* (d. lidu) Menschenmenge *f.*; Haufen *m.*; 2. Gedränge *n.*; 3. Würgen *n.*; Gewürge *n.*; 4. Drangsal *n.*; d. noční Alp *m.*

dáv-ací *adj.* Schenkungs-; *v.* darovací; —ač, e, dával, a *m.* Geber *m.*

dáv-ám *v.* dávati; —ání *n.* das fortgesetzte Geben od. Schenken; —anisko *n. sl.* Futterkrätte *f.* (für Schafe); —anlivý *adj.* geberisch.

davatel, e *m. v.* davač; 2. (gram.) Dativ *m.*, Gebefall, Zweckfall *m.*

dávati (-ám) někomu něco öfters geben; spenden; d. karty (ve hře) Karten geben (im Spiele); d. bál n. ples einen Ball geben; na stůl d. auf den Tisch auftragen; dávám se poroučet ich lasse mich empfehlen; zač dáváte kus? wie hoch berechnen Sie ein Stück? v divadle dávala se veselohra im Theater wurde ein Lustspiel aufgeführt.

dávavý *adj.* geberisch, freigebig.

davce *m.* Würger *m.*; 2. Geber *m.*

davek, vka *m.* der gerne gibt; d., vku *m. v.* dávka

dáven-i *n.* Speien *n.*; Brechen, Erbrechen *n.*; 2. *st.* Drücken *n.*; Pressen *n.*; 3. Würgen *n.*, Drosseln *n.*; —ina *f.* das Erbrochene.

dav-ice, —nice *f.* Halsbräune *f.*; —ičí, dávicí *adj.* Speі-; —ič *m.* Drücker *m.*; Würger *m.*; 2. Brechwurz *f.*; —ička *f.* Würgerin *f.*

David, a *m.* David; s —em se práti *vulgo* nach Speier appellieren; —ka *f.*, —ovka *f.* Davidsbirne *f.*

dáv-idlo *n.* Brechmittel *n.*, Vomitiv, Vomitorium *n.*; —itel, e *m. v.* davič.

dáviti (-ím, *imp.* dav!) někoho pressen, drücken, bedrücken; 2. würgen; 3. d. *et* d. se speien, brechen, sich erbrechen; d. se k čemu *st.* sich drängen; d. se čím (kostí atd.) sich würgen.

dáviv-ec, vce *m.* Brechnuß *f. Jatropha* (bot.); —ina *f.* Smetin *n.*; —ý *adj.* Brechen erregend, vomitiv; 2. drückend, würgend. [*m.*

davizvěř *m.* (Hundsname) Wildwürger

dávka (*gen. pl.* dávek) *f.* Giebigkeit *f.*, Gabe, Abgabe *f.*; 2. (imed.) Dosis *f.*; 3. Problem *n.* (úloha).

davmo *adv.* haufenweise. [tum *n.*

dávn-í *adj. v.* dávný; —ina *f.* Alter-

dávno *adv.* lange (von der Vergangenheit); jak d. tomu? dávnoliž tomu? wie lange ist das? wie lang ist's her? zdávna, odedávna seit jeher, seit langer Zeit; —chvalný *adj.* altberühmt; —letý *adj.* langjährig, altbetagt; —minulý čas Vorvergangenheit *f.*, längst vergangene Zeit *Plusquamperfectum*; —pis, u *m.* Archäologie *f.*; —pisný *adj.* archäologisch; —st, —ta *f.* die verflossene Zeit, Zeitlange *f.*; Altertum *n.*; —věký *adj.* alt; —zhaslý *adj.* langerloschen; —zvěr, a *m.* Palaetherion *n.* [Menge.

davný *adj.* würgend; 2. in großer

dávný (*comp.* dávnější) *adj.* lang; vergangen; alt; geraum; za dávných časů vor geraumer Zeit, vorzeiten.

dažboh *m* Glücksgott *m.*

dba *f. st.* Sorge *f.*

dbal-e *adv.* forglam; —ivý *v.* dbalý; —ost *f.* Acht *f.*; Achtsamkeit, Sorgfalt *f.*; —ý *adj.* (d. něčeho, o něco, na něco) achtsam, sorglam, fürsorglich (nedbalý nachlässig).

dbaní *n.* Achten *n.*, Bekümmern *n.*

dbanliv-ost, —ý *v.* dbalost, ý.

dbáti (dbám, áš, á, *imp.* dbej!), d. něčeho, d. na něco auf etw. achten; d. za něco, o něco, *st.* d. o něčem um etw. sorgen, sich um etw. bekümmern.

dbavý *adj. v.* dbalý.

dbenka *f. st.* Milchrührfaß *n.*

dbol, u, dboloc, lce *m. sl.* Blenenstock.

dcáti *sl. v.* deštiti.

dceř, *accus.* (od dci) *v.* dcera, dci.

dcera, y *f.* (*dat. i loc.* dceři) Tochter *f.*; dceru vdáti eine Tochter verheiraten.

dceřin, a, o der Tochter gehörig; —ský *adj.* töchterlich; —ství *n.* Töchterlichkeit *f.*

dcerka *f.* Tochter *f.*, Töchterchen *n.*; městská d. Bürgerstochter *f.*; vesnická d. Dorfmädchen *n.*

dcer-ský *adj.*, —ství *n. v.* dceřinský, dceřinství; —unka, —uška *f.* Töchterchen, Töchterlein *n.*

dci *st.* (*gen.* dcře, *dat. i loc.* dceři, *acc.* dceř, *voc.* dci, *instr.* dceří) *f.* Tochter *f. v.* dcera.

dcka, dska *v.* deska. **dcti** *v.* tsti.

dčbán, dčber *v.* čbán, čber.

debat-a *f.* (rokování) Debatte *f.*; —ovati (rokovati) debattieren.

děbati (-ám) koho (*acc.*) bleuen, **děbli** *adj. st. v.* díbli. (prügeln.

debř, i *et* e *f. st.* Tal *n.*

decentralisace *f.* Dezentralisation *f.*

deciáš *m. v.* desetník.

decim-a *f.*, desetina *f.* Dezima *f.*; —álka *f.* Dezimalwage *f.*; —ální *adj.*, desetinný Dezimal-; —ovati dezimieren.

decimetr, u *m.* Dezimeter *m.*

děcko *n.* Kind *n.*; fig. ein kindischer Mensch; —vati kindisch tun; tändeln.

děcký *adj. v.* dětský.

děctví *n.*, děctvo *n. v.* dětství, dětstvo.

děd, a *m.* Großvater *m.*, Altvater *m.*; *pl.* —ové Vorfahren; —a *f.* Großmutter

f.; —čich, a *m. st.* des Großvaters Bruder; —ečak, čka *m.* Großvater *m.* (Großvaterchen *n.*, Großpapa *m.*).

dedek, dka *m.* Wiedehopf *m. v.* dudek.

děd-ek, dka *m. v.* děd; 2. Nußknacker *m.*; 3. Schindelbant *f.*; 4. Bogensäge *f.*; —ění *n.* (d. po kom) Erben *n.*, Beerbung *f.*

dědic, e *m.* Erbe *m.*; Erbfolger *m.*; 2. Erbherr *m.*; 3. Schutzpatron *m.*; (d. České země); 4. geschnittene Gerte; d. po —i Erbesерbe *m.*; statek bez —ů erbloses Gut; —ký *adj.* Erb-, erblich; —ké právo Erbrecht *n.*; —ká daň Erbsteuer *f.*; —tví *n.* Erbschaft *f.*, Erbgut, Erbteil *n.*; k d. oprávněný erbberechtigt; přihlásiti se k d. sich erbeserklaren; způsobilý k d. erbfähig.

dědič-i *adj. st.* Erb-; —ka, *st.* —na *f.* Erbin *f.*; Erbfrau *f.*; —ně, čho *n.* Erbgelder *pl.* (ment.); —ně *adv.* erblich; —nénájemný, —nonájemný (zákupný) vererbpachtet, emphiteutisch; —nost *f.* Erblichkeit *f.*; Erbfolge *f.*; 2. Erbgut *n.*; 3. Erbrecht *n.*

dědičný *adj.* erblich; Erb-; d. a vlastní erbeigen; d. hřích Erbsünde *f.*; d. úřad Erbamt *n.*; d. statek Erbgut *n.*; d. úrok Erbzins *m.*; d. díl Erbteil *n.*; -ná země Erbland *n.*; -né země *pl.* die Erbstaaten; -né království Erbkönigreich *n.*; -ná smlouva Erbvertrag *m.*; -né pořízení Testament *n.*

dedik-ace *f.* (věnování) Dedikation *f.*; —ovati dedizieren.

dědilek, lka *m.* Erbschleicher *m.*

dědina *f.* Gau *m.* (*n.*); 2. Erbgut *n.* (Erbschaft *f.*); 3. Grundstück *n.*; 4. Ackerland *n.*; 5. Dorf *n.*; Gefilde *n.*

dědinan, a *m. vn.*

dědin-čan, a *m. st.* Dorfbewohner *m.*; —ec, nce *m. st.* Dorf *n.*; —ice, -ka *f. st. v.* dědina; —ik, —ník, a *m.* Erbgutsmann; Gutsmann *m.*; Maier *m.*; Gemeinder *m.*; Landsmann *m.*; —ný *adj.* Grundstücks-; 2. Erb-; Erbguts-; erblich; —ský *adj. v.* dědinný; —ství *n. st.* Dorfart *f.*

děditelný *adj.* vererblich.

dědíti (-ím, *imp.* dědi *et* děd!) něco po někom etw. von einem erben; 2. d. bauern, leben; nedlouho —il (nedědil dlouho) der hat nicht lange gelebt; 3. d. někomu *impers.* gedeihen, gut tun; to mu dědí das sagt ihm zu.

dědizna *f. sl.* Erbteil *n.*

dedikovati *v.* dudkovati.

děd-o *m. sl. v.* děd; —our, —ous, a, —ouš, e *m.* garstiger Alter; —oušek, —ška *m.* (zärtlich) Großväterchen *n.*

dědov-é *pl. m.* (*gen.* dědů) Ahnen, Vorfahren; *v.* děd; —ina, —izna *f. sl.* das Großväterliche; —ský *adj.* großväterlich; —ství *n.* Großvaterschaft *f.*; 2. Greisenalter *n. Senectus*; —stvo *coll.* die Großväter.

defekt, u *m.* (závada) Defekt *m.*

defens-ivní *adj.* (obranný) defensiv; —or, a *m.*, obrance Defensor *m.*

deficit, u *m.* Defizit *n.* (schodek).

definovati definieren. [definieren.

defin-itivní *adj.* definitiv; —ovati

degrad-ace *f.* Degradation *f.*; —ovati degradieren.

děhel *m. Angelica f.* (bot.).

dehet, htu *m.* (Dagget) Teer *m.*; *st.* Klen *m.*; Wagenschmiere *f.*; —nice *f.*, —ník, a *m.* Teergrube *f. v.* dehtnice.

dehtnictví *n. sl. v.* dehtnictví.

dehtˊár *m.* Teerbrenner *m.*; —ařiti teeren; —árna *f.* Teerbrennerei *f.* (Ort), Teerhütte *f.*; —árství *n.* Teerbrennerei *f.* (Gewerbe); —iti, —ovati něco beteeren; —nice *f.* Teergrube *f.*; 2. Teermeste *f.*, Terrbudje *f.*; —nictví *n.* Teerfiederei *f.*; 2. *sl.* Hererei *f.*; —ovna *f. v.* dehtárna, —ovné, ého *n.* Beteerungsgebühr *f.*; —ový *adj.* teerig, teericht; Teer-.

dech, u *et* dechu (*st.* tchu) *m.* Atem *m.*, Atemzug *m.*; jedním —em (tchem), v jednom —u in einem Zuge, in einem Atem.

dech-nouti einmal atmen, Atem holen, ausshauchen; —nutí *n.* ein einzelnes Hauchen; Atemzug *m.*; —ový *adj.* Atem-; Blas-; d. nástroj hudební Blasinstrument *n.*; —ová hudba Blasharmonie *f.*, Harmoniemusik *f.*

dědsta *m.* Teist *m.*

děj, e *m.* Begebenheit *f.*, Ereignis *n.*; Akt *m.*; Handlung *f.*, Funktion *f.*; (Psychol.) Operation *f.*; d. svědomitosti Tatsache des Bewußtseins.

děje-ličný *adj.* eine Begebenheit schildernd, tatbeschreibend; d. obraz ein historisches Bild; —malba *f. v.* dějinomalba. [schichte *f.*)

Dějena *f.* Klio *f.* (Göttin der Ge-

děj-epis, u *m.* Geschichte *f.*, Historie *f.*; —ec, nce *m.* Geschichtschreiber *m.*, Historiker, Historiograph *m.*; —ectví *n.* Historiographie *f.*; —ka *f.* Geschichtschreiberin *f.*; —ný *adj.* historisch.

děje-plný *adj.* tatenreich; —prava *f.* Geschichtschreibung *f.*; biblická d. biblische Geschichte; —pravec, vce *m.* Geschichtschreiber, Historiker, Historiograph *m.*; —pravný *adj.* historisch; —slovo *n.* tatiges Zeitwort; Machwort *n.*; —věda *f.* Geschichtswissenschaft *f.*; —zpyt, u *m.* Geschichtsforschung *f.*; —zpytec, tce *m.* Geschichtsforscher *m.*; —zpytný *adj.* Geschichtsforschungs-.

dějin-a *f.* Begebenheit *f.*; *pl.* —y Geschichte *f.*, Historie *f.*; —nost *f.* Geschichtlichkeit *f.*; —ný *adj.* geschichtlich, historisch.

dějinomal-ba *f.* Geschichtsgemälde *n.*; —ˊíř *m.* Historienmaler *m.*; —ířství *n.* Historienmalerei *f.*

dějino-pis, u *m. v.* dějepis; —prava, —pravec *v.* dějeprava, dějepravec; —vý *adj. v.* dějinný; —zpytec, tce *m. v.* dějezpytec.

dějinstvo *n. coll.* Geschichte *f.*, das Gesamte der historischen Begebenheiten.

děj-iště *n.* Schauplatz *m.* (von Begebenheiten), Szene *f.*; —ný *adj.* tatenreich; —opis, u *m. v.* dějepis; —ový *adj. v.* dějinový; —ství *n.* Handlung *f.*, Tat *f.*; 2. (theat.) Akt *m.*; —stvo *n.*

Geſchichte *f.*; eine Reihe von Begebenheiten; —u *v.* díti.

dejše, dejšina *f. v.* kejše; *v.* zdejšina.

dejvorec, rce *m.* Klettenkerbel *m.*, Haftdolde *f. Caucalis* (bot.).

dek, u *m. st. v.* deka. [vděk.

děk, u *m.* Dank *m. v.* dík; v d. *v.*

deka *f.* Decke *f.*; Bettdecke *f.*; Pferdedecke *f.*; *v.* dekagram.

déka *f. v.* dýka.

dekáda *f.* Dekade *f.* [kaden; *f.*

dekadence *f.* (klesnutí; úpadek) Dedekagram, u *m.* Dekagramm *n.*

dekan, a *m.* Dekan (*Decanus*) *m.*

děkan, a *m.* Dechant *m.*; —ka *f.* Dechantin *f.*; 2. Dechanten-Wohnung *f.* (D.-Garten *m.*); —ský *adj.* Dechant-; —ství *n.* Dechantei *f.*

deklam-ace *f.* Deklamation *f.*; —ační, —atorní *adj.* deklamatorisch; —ánka, —ovanka *f.* Deklamationsſtück *n.*; —ovati něco deklamieren.

deklar-ace *f.* (osvědčení) Deklaration *f.*; —ant, a *m.* Deklarant *m.*; —ovati deklarieren.

deklin-ace *f.* (sklonění, skloňování) Deklination *f.* (gram.); —ovati (skloňovati) deklinieren.

dekor-ace *f.* Dekoration *f.*; —ační *adj.* Dekorations-; —ovati dekorieren.

děkořeč, i *f.* Dankrede *f.*; —ník, a *m.* Dankredner *m.*; —ný *adj.* dankend.

dekorovati dekorieren.

děkov-ací *adj.* Dank-; d. modlitba Dankgebet *n.*; d. řeč Dankrede *f.*; —ati někomu (za něco, z něčeho) einem für etw. danken; děkuju (-uji) vám ich danke euch.

dekovní, dekový *adj.* Decken-.

děkovn-ík, a *m. st.* Dankſager *m.*; —ost *f.* Dankbarkeit *f.*, Dankbegierde *f.*; —ý *adj. v.* děkovací; 2. *v.* věděný.

dekret, u *m.* Dekret *n.*; —ace *f.* Dekretation *f.*; —ář, —ník, a *m.* Dekreteur *m.*; —ovati něco etw. dekretieren.

děl, dýl, e *f.* Länge *f.*; nadél (*st.* na dli) in die Länge; d. *cmp.* länger *v.* déle.

děla *pl. n.* Kanonen; 2. Arbeiten, Werke *pl.*

delace *f.* (udání) Delation *f.*

děl-ací *adj.* Arbeits-; —ač *m.* Täter, Urheber *m.*; —ám *v.* dělati; —ání *n.* Tun *n.*; Arbeitsleiſtung, Verfertigung *f.*; Produktion *f.*; d. poli, d. země Feldbau *m.*; d. hor Bergbau *m.*; Betrieb eines Bergwerkes; —aný *adj.* gemacht; künſtlich; fingiert; —aná kuňstbluma künſtliche Blume *f.*

dělař *m.* Kanonengießer *m.*

dělatel *m.* Tuer, Macher, Verfertiger, Erzeuger *m. v.* vyráběč, výrobce.

dělati (-ám, -áš, -á, *imp.* dělej!) něco etw. machen, tun; arbeiten; d. dílo eine Arbeit verrichten; d. cihly Ziegel ſtreichen, Ziegel ſchlagen; listiny d. Urkunden ausſtellen; d. hory Bergbau treiben; neměti nic (co) d. nichts zu tun haben; o něčem d. an etw. arbeiten; blázna si z někoho d. einen zum Beſten haben; pod sebe d. (podělati se) unter ſich machen (ſich bemachen); děloj, ať jsi hotov! mache, daß du fertig wirſt; dělej co ti patří tue das deinige; dělej podle toho richte dich darnach; dělej co dělej du magſt machen was du willſt; to nic nedělá es hat nichts zu bedeuten; das hat nichts zu ſagen; das ſchadet nichts; nedělá si z toho nic er macht ſich nichts daraus; co děláte? was machen Sie? mnoho-li to dělá? wie viel beträgt das? d. se něčím ſich machen, ſich ſtellen, d. se pánem (dělati pána, na pána hráti) den Herrn ſpielen; groß tun; dělá se noc es wird Nacht; dělá se tma es wird dunkel. [einteilung *f.*

dělba *f.* Teilung *f.*; d. práce Arbeits-

dělce *n.* kleine Kanone.

déle *comp. adv.* länger. [delegieren.

deleg-ace *f.* Delegation *f.*; —ovati

dělen, a, o, —ý geteilt; —ec, nce *m.* Dividend *m.* (math.); —í *n.* Teilung *f.*; d. (v počtech) Diviſion *f.*

delfín, a *m. v.* plískavice; *pl.* —y die Delphinen, Handhaben bei Kanonen.

dělí-ci *adj.* Teilungs-; —č *m.* Teiler *m.*, Scheider *m.*; der Scheidejunge; —idlo *n.* Teilungsgrund *m.*; Einteilungsgrund *m.*; Teilungszahl *f.*; Teilzeichen *n.*

delik-atesa *f.*, lahůdka *f.* Delikateſſe *f.*; —átní *adj.*, choulostivý delikat.

dělí-ště *n.* Scheideplatz *m.*; —itebný, —itelný *adj.* teilbar; -ost -keit; —itel, e *m.* Diviſor *m.* (math.) *v.* dělič.

dělíti (-ím, -íš, -í, *imp.* děl!) teilen, einteilen; verteilen; ſchichten; d. (math.) dividieren; d. se o něco (o dědictví, o práci), d. se něčím s někým ſich in etwas teilen (in eine Erbſchaft, in die Arbeit); d. se na něco ſich in Teile abſondern; Čechy se —í na třináste krajů Böhmen wird in dreizehn Kreiſe eingeteilt; zde se —í cesta hier teilt ſich der Weg; hier ſcheiden ſich die Wege; d. se od něčeho, d. se něčím ſich von etwas teilen, ſich trennen, ſich abſondern; d. se od někoho něčím n. v něčem ſich von jmd. unterſcheiden; d. se od jiných v mínění in der Meinung von anderen abweichen.

dělíti (-ím, *imp.* dělil) něco verlängern; d. se länger werden.

dělítko *n.* Teilungszeichen, Divis *n.*

dělivo *n.* Teilungsſtoff *m.*, Diviſum *n.*

délka *f.* Länge *f.*; na délku in die

délko *n.* kleine Kanone. [Länge.

délkoměr, u *m.* Längenmeſſer *m.*; —ství *n.* Längenmeſſung *f.*; Longimetrie *f.* [genmaß *n.*

délkový *adj.* Längen-; —á míra Län-

délna *f. v.* dílna.

děln-ice *f.* Arbeiterin *f.*; —ický *adj.* Arbeiter-; —ictvo *n. coll.* die Arbeiterſchaft, Arbeiterklaſſe *f.*; Proletariat *n.*; —ičí *adj.* Arbeiter-; —ík, a *m.* Arbeiter *m.*; Arbeitsmann *m.*; d. pomocný Hilfsarbeiter *m.*; —ost *f.* Arbeitſamkeit *f.*; Arbeitsfähigkeit *f.*

délnost *f* Länge *f.*

dělný *adj.* werktätig, arbeitſam; 2. wirkſam, rührig; d. den Arbeitstag, Werktag *m.*,

d. člověk Arbeitsmann *m.*; d. lid das arbeitende Volk, die arbeitende Klasse; d. skutek Werktat *f.* [nach.

dělný *adj.* lang, länglich; der Länge

dělo *n.* Kanone *f.*; Geschütz *n.*; *st. v.* dílo. [—ový *adj.* Gebärmutter-.

děloh-a *f.* Gebärmutter *f. Uterus*; **-ální**, e *m.*, —ec, jce *m.*, —ce *m.* Stückgießer, Kanonengießer *m.*; —cký *adj.* Stückgießer-; —ectví *n.* Stückgießerei *f.*, Kanonengießerei *f.* (Kunst); —na *f.* (slevárna) Stückgießerei, Kanonengießerei *f.* (Ort).

děloměr, u *m.* Mündungsstab *m.*

dělostřel-ba *f.* Kanonenfeuer, Geschützfeuer *n.*; Kanonade *f.*; 2. Artillerie *f.*; generál —by General der Artillerie, Feldzeugmeister *m.*; —čí *adj.* Artillerie- *v.* dělostřelecký; —ec, lce *m.* Artillerist *m.*; Kanonier *m.*; d. lodní Stückmeister *m.*; —ecký, —ský *adj.* Artillerie-, Artilleristen-; d. člun Kanonenboot *n.*; —ecká obrada Artilleriepark *m.*; —ectví *n.* Geschützwesen *n.*; Geschützkunst *f.*; —ectvo *n.* Artillerie *f.*; —na *f.* Batterie *f.*; —ství, —stvo *n. v.* dělostřelectví, -ctvo.

dělovin-a *f.* Stückmetall *n.*, Kanonenmetall *n.*, Kanonengut *n.*; —ný *adj.* aus Stückmetall.

dělovka *f.* Kanonenboot *n.*

dělovrt, u *m.* Rohrkolben *m.*, Kanonenbohrer *m.*; —na, —árna *f.* Kanonenbohrerei *f.*

dělový *adj.* Kanonen-; d. člun Kanonenboot *n.*; d., ého *m.* Stückaufseher *m.*

dělozvuk *m.* (zvuk děl) Kanonenschall

děložní *adj.* Gebärmutter-. [*m.*

delší *adj.* (*compar.*) ddd. längere *v.* dlouhý. [—ovitý *adj.* deltaförmig.

delt-a *f.* Delta *n.* (griech. Buchstabe); **demagog**, a *m.* Demagog *m.*; —ický *adj.* demagogisch; —ie *f.* Demagogie *f.*

démant *m. v.* diamant; —otvar, u *m.* Diamantoid *n.*

demark-ace *f.* Demarkation *f.*; —ační čára Demarkationslinie *f.*

demokracie *f.* Demokratie *f.*

demokrat, a *m.* Demokrat *m.*; —ický *adj.* demokratisch. **démon** *m.* Dämon *m.*

demonstr-ace *f.* Demonstration *f.*; —ovati demonstrieren.

demoralis-ace *f.* Demoralisation *f.*; —ovati demoralisieren.

den (*st.* deň, *gen.* dne, *pl.* dni, *gen.* dní) *m.* Tag *m.*; celý boží d. den ganzen lieben Tag; jednou za den täglich einmal, einmal des Tages; každý den, každého dne, den co den tagtäglich, jeden Tag; za 14 dní in 14 Tagen; po dvou dnech, za dva dni nach zwei Tagen; ve dne (*local*), za dne (*genit.*) bei Tag; ve dne v noci bei Tag und Nacht; za bílého dne (*st.* ve dne běle) bei hellichtem Tage; to je na bíle dni dass ist ganz klar; na den (mont.) an den Tag; na dni am Tage, über Tage; den a noc (bot.) Glaskraut *n. Parietaria v.* drnavec.

denár, u *m.* Denar *m.* (Geldstück).

deňásek, ska *m.* Tagfalter *m.*

deňatka *f.* Florfliege *f.*

dénce *n. v.* dno.

denek, nku *m. v.* den.

déní *n. st.* das Tun.

dénice *f. st.* Tapete *f.*

denice *f. v.* dennice.

denik *m. v.* denník.

denivka *f. v.* dennivka.

dénko *n.* kleiner Boden *v.* dno.

denně *adv.* täglich.

denní *adj.* Tag-, Tage-, Tages; täglich; 2. Gicht-, gichtisch; 3. Boden-; d. důl (mont.) Tagbau *m.*; d. voda (mont.) Tagewasser *n.*; d. světlo Tageslicht *n.*; d. práce Tagarbeit *n.*; d. plat (písařský) Taggeld *n.*, Diurnum *n.*, Diurne *f.*; d. střevo, hryzník Gichtdarm, Grimmdarm *m.*

denn-ice *f.* Morgenstern *m.*, Venus *f.*, Morgenlicht *n.*; —ička *f.* Morgensternchen *n.*; 2. tägliches Fieber; —ičný *adj.* Morgenstern-.

dennik, u *m.* Tagebuch *n.*; Diarium *n.*; 2. Journal *n.*; Tagblatt, Tagesblatt *n.*, Tagesbote *m.*; 3. Gebetbuch *n.* auf jeden Tag; 4. Banse *m.* (1. Magen der wiederkauenden Tiere); 5. Blinddarm *m.*; d., a *m. v.* jepice; —ář *m.* Journalschreiber *m.*, Journalist *m.*; —ovati journalisieren; —ový *adj.* Journal-; d. počet Journalrechnung *f.*

dennivka *f.* Goldlilie *f.*, Taglilie *f.*, Lilienaphodill *m.*, Goldwurz *f. Hemerocallis* (bot.). [Gichtkraut *n.*

denný *adj.* (*st.*) Gicht-, -é koření *st.*

denopis, u *m. v.* denník.

densk-ý *adj. st.* Tage-; —á voda (mont.) Tagewasser *n.*

dentista *m.* (zubní lékař) Dentist *m.*

denunc-iace *f.* Denunziation *f.*; —iant, a *m.*, udavač Denunziant *m.*

depci *v.* deptati.

depeše *f.* Depesche *f.*

depo-novati deponieren; —sice *f.* Deposition *f.*; —sit, u *m.* Depositum *n.*; —sitovna *f.* Depositenkammer *f.*

deps, u *m. st.* Getöse *n.*; —ati (-ám) Getöse machen; d. nohama *v.* deptati.

dept-ač *m.* Treter *m.*; —alna *f.* Trottkelter *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* depci, eš, e) nohama (hlínu atd.) stampfen, treten; d. po něčem, po zemi mit Füßen treten, trotten.

deputace *f.* Deputation *f.*

deputát, a *m.* ein Deputierter; d., u *m.* Deputat *n.*; —ník, a *m.* Deputatbeamte *m.* [—ati deputieren.

deputov-aný *m.* (*adj.*) ein Deputierter; **der**, u *m. v.* pazderí. . **děra** *v.* dira.

dérav-ec, vce *m.* Durchschlag *m.*; —ěti löcherig werden; (pro...)—iti něco löcherig machen; —ý *adj.* löcherig; o. zub ein hohler Zahn.

dereš, e *m. st.* Prügelbank, Schlagbank *f.*; d., —ák, a, —ek, ška *m. st.* stachelbariges Pferd; —tí *n. v.* deryždí.

derch-ati (-ám), —ovati schlagen; —nouti koho einmal schlagen.

dérk-avka *f.* Zwergmoos *n. Grimmia*; —avý, —ovatý *adj.* löcherig; porös; —ovati löchern; —ovatost *f.* Porosität *f.*

děrnatý *adj.* voreš, löcherig.
déro-travka *f.* Löchergras *n. Tripsacum*; —vrt, u *m.* Schlagbohrer *m.*
derstvo, derství *n. st.* Raub *m.*
deru *v.* dráti. [Mönch).
dervíš, e *m.* Derwisch *m.* (türkischer
deryska, deryzka *f. sl. v.* svízel.
deryždí *n. sl.* Reisholz *n.*
děs, u *m.* Schreck *m.*; d., a *m. v.* čas.
desát-ec, tce *m.* (na růženci) *v.* desátek; —ečník, a *m.* Zehntmann, Zehntfröhner *m.*; —ečnost *f.* Zehntbarkeit *f.*; —ečný *adj.* Zehnt-; zehntpflichtig, zehntbar; —ek, tku *m.* Zehnt, Zehnte (Zehent) *m.*; d. na růženci Gefätzel *n.* im Rosenkranz; *st.* d. zehn Stück.
desater-ák, a *m.* Zehnender *m.* (Hirsch); —ka *f.* (mech.) Zehner *m.*, das Zehnfache; *v.* desítka; —násobný, —ný *num. v.* desateronásobný; —natý *adj.* zehnständig (bot.); —nice *f.* (Mus.) Dezimole *f.*; —ník, u *m.* Denar *m.*
desatero *adv.* (*num. n.*) zehnerlei; d. boží přikázání, d. božích přikázání (*zkrátka* desatero) die zehn Gebote Gottes; —násobný *num.* zehnfach, zehnfaltig.
desatery *vum.* (*adj.*) zehnerlei.
desát-ina *f. v.* desetina; —iti (-ím, *imp.* -i!) dezimieren, den zehnten Mann erschießen; —kář *m.* Zehntbold *m.*; Zehnteinnehmer *m.*; —kovati ín zehn Teile teilen; —kový *adj.* Zehnt-; zehnzählig; —né *n.* Zehntacker *m.*; —ní, —ný zehnzählig; —nice *f.* Korporalsweib *n.*; *sl.* zehnfräuniges Garn; —nický Zehnmanns-; —nictví *n.* Korporalschaft, Rottmeisterschaft *f.*; —ník, a *m.* (mil.) Korporal *m.*; Rottmeister *m.*; *Decurio m.*; *st.* Zehnherr *m.*; Zehntfröhner *m.*
desáty *num.* (*adj.*) der zehnte; d. díl, —á část der zehnte Teil; —é, za —é zehntens; po —é zum zehnten male; po —é t. hodině nach zehn Uhr.
desčený *adj. st.* brettern.
deserce *f.* Desertion *f.*
desert, u *m.* Dessert *n.*
desert-ér, a *m.*, zběh Deserteur *m.*; —ovati desertieren.
deset (*gen.* desíti) *num.* zehn; d. let zehn Jahre; d. chutí do koho míti auf jmd. ein Lüstchen haben; po deseti, po desíti je zehn; před desíti nedělmi vor zehn Wochen. [*adj. v.* desítidenní atd.
deseti-denní *adj.*, —letí *n.*, —letý
desetin-a *f.* Zehntel *n.*; 2. Zehnt *m.*; —ník, a *m.* Zehntsammler *m.*; —nost *f.* Dezimalität *f.*; —ný *adj.* Zehnt-; Dezimal-; d. zlomek Dezimalbruch *m.*; -ná míra Dezimalmaß *n.*; —né váhy Dezimalwage *f.*, —ovati den zehnten geben, zehnten.
desítkrát *num.* zehnmal; —ný *adj.* (*num.*) zehnmalig; —násobný *num. v.* desateronásobný.
desetník, u *m.* Zehner *m.* (Münze); 2. d., desetina Zehntel *n.*
desettisíc-í *num.* (*adj.*) ddd. zehntausendste; —ina *f.* Zehntausendstel *n.*; —násobný *num.* (*adj.*) zehntausendfach.
desiáš *m.* (*vulgo*) Zehner *m.* (Münze).
desitečný *adj.* Dezimal-.
děsitelný *adj.* schreckbar (was sich schrecken läßt); fig. schrecklich; -ost -keit.
děsiti (-ím, *imp.* děs!) koho (*accus.*) čím schrecken, entsetzen; d. se něčeho *n.* někoho schaudern, sich entsetzen.
desíti-denní *n.* ein Zeitraum von zehn Tagen; —denní *adj.* zehntägig; —halíř *m.* Zehnhellerstück *n.*; —hlavý *adj.* zehnköpfig; —hran, —kout, u *m.*, —úhelník, u *m.* Zehneck *n.* (ein zehnkantiger Körper); —hraný *adj.* zehneckig, zehnkantig; —klaníčník, u *m.* (Hühnlo.) Zehnter *m.*; —koruna *f.* Zehnkronenstück *n.*; —krát *num. v.* desetkrát; —letí *n.* Jahrzehnt *n.*, Dezennium *n.*; —letý *adj.* zehnjährig; —měsíční *adj.* zehnmonatig; —mužstvo *n.* (bot.) Dekandrie *f.*, Zehnmännerigkeit *f.*; —na *f. v.* desetina; —nohý *adj.* zehnfüßig; —pán, a *m.* Zehnherr, Dezemvir *m.*; —panský *adj.* Zehnherrn-; —pramenejš *m.* Zehnzopf *m.*, vielstrahliger Seestern; —pramený *adj.* zehnstrahlig; —roký *adj.* zehnjährig; úřad —soudců Zehnrichteramt *n.*; —strun, u *m.* Dekachordum *n.*; —struný *adj.* zehnsaitig.
desit-ka *f.* Zehner *m.*; 2. Zehnguldenschein *m.*, Zehnguldenbanknote *f.*; 3. Zehneimerfaß *n.*; —kový *adj.* Zehn-; dekadisch; —ník, u *m. v.* desetník; —ný *adj.* zehn enthaltend, zehnzählig.
děsivý *adj.* erschreckend; schrecklich, erschrecklich; schreckſam; -ost -keit.
deska (*gen. pl.* desek) (deška, dska, dcka, dešťka) *f.* Brett *n.*, Tafel *f.*; Schiene *f.*; Platte *f.*; d. u knihy Deckel *m.*; d. u pluhu das Streichbrett; d. u sudu Faßdaube *f.*; d. pamětní Gedenktafel *f.*; d. rýsovací Reißbrett *n.*; d. do bot Stiefelholz *n.*; —y zemské *pl.* (*gen.* desk) Landtafel *f.* (Gilte *f.*, Giltbuch *n.*); způsobilý k deskám landtafelfähig; zapsaný v deskách (statek) landtäflich.
desknatý *adj. st.* mit Brettern (Tafeln) belegt.
deskov-ati mit Brettern auslegen; —ec, vce *m.* Antovhyllit *m.*; —ina *f.* Tafelwerk *n.*; —itý *adj.* tafelförmig; —ý *adj.* brettern; d. statek ein landtäfliches Gut. [*adj.* desktriptiv.
deskrip-ce *f.* Desktription *f.*; —tivní
desna *f.* Butterkübel *m.* (*n.*).
desnice *f. crk.* (pravice) die rechte Hand. [lichkeit *f.*
děsnost *f.* Schaurigkeit *f.*; Erschreck-
děsný *adj.* entsetzlich, schauderhaft, schauervoll, schrecklich, erschrecklich.
desperátní *adj.*, zoufalý desperat.
despocie *f.* Despotie *f.*
despot, —a *m.* Despot *m.*; —icky *adj.* despotisch. [destillieren.
destil-ace *f.* Destillation *f.*; —ovati
destka *f. mor. v.* deska.
destruktivní *adj.* destruktiv.
děšení *n.* das Schauern.
dešení *n.* das Hauchen. [stoff *m.*
dešivo *n.* Hauchelement *n.*, Hauch-
dešť *et* déšť, *gen.* deště *m.* Regen *m.*; d. jde (*obyč.* prší) es regnet; v dešti im

Regen; přijíti z deště pod okap aus dem Regen in die Traufe kommen; má se k dešti sic sieht regnerisch aus.

dešťák, u *m.* Regenmantel *m.*

dešt-ice, —íčka *f. v.* deska.

dešt-ík, u, —íček, čku *m.* kleiner angenehmer Regen; —iti herabregnen; überströmen; *v.* dštíti; je —ivo es ist regnerisch; —ivý *adj.* regnerisch; —ivé počasí Regenwetter *n.*

dešťk-a *f. v.* deska; —ář *m.* Stiefelholzmacher *m.*; —y *pl.* Schienen; Stiefelhölzer; —ový *adj.* Brett-; Stiefelholz-.

deštky *pl. m.* kleiner Regen.

deštn-atý *adj.* voll Regen; —í *adj.* Regen-; —ice *pl.* Hyade *n.* (astr.); —ík, u *m.* Regenschirm *m.*; —ikář *m.* Regenschirmmacher *m.*; —ý *adj.* regenhaltig.

dešťo-kam, u *m.* Regenstein *m.*; —měr, u *m.* Regenmesser *m*, Ombrometer *n.*, Hyetometer *n.*, Hyetoskop *n.*; —nosný regenbringend; —rodný regenerzeugend; —rodý *adj.* regenerzeugt.

dešťov-atý *v.* dešťnatý; —ice, —ina *f.* Regenwasser *n.*; —itý *adj.* regnerisch; —ka *f.* Regenwurm *m. Lumbricus terrestris*; 2. Regenwasser *n.*; —ní *adj. v.* dešťový; —nice *f.* Regenschwamm *m.*; 2. Hyadengestirn *n.*; 3. Regenwasser *n.*; 4. Regenwurm *m.*; —ý *adj.* Regen-; —á voda Regenwasser *n.* [detaillieren.

detail-ista *m.* Detaillist *m.*; —ovati

děťátko *n.* (*dim.*) Kindlein *n. v.* dítě.

dětecký *adj. st.* kindisch; —á *f.* Kindsfrau *f.*

dětel, e *m. v.* jetel; 2. d., —ík, a *v.* datel; —ina *f. v.* jetel, jetelina; —ník, u *m.* Harzklee *m. v.* jetelník.

děten-ci, —čí *adj.* Kinder-.

dětí *pl. f.* Kinder *v.* dítě.

dětí (dieti) *st. f.* díti.

dětich, a, dětíšek, ška *m. vn.*

dětin-a *m.* kindischer Mensch; —ec, nce *m.* Kinderzimmer *n.*; 2. Kinderasyl *n.*; —ěti kindisch werden; —iti kindisch machen; —nost *f.* kindisches Wesen; Kindheit *f.*; —ný *adj.* kindisch; Kinder-, Kindes-; d. věk Kindesalter *n.*; —ná láska kindliche Liebe, Kindesliebe *f.*; —ná mysl Kindessinn, Kindersinn *m.*; —ský *adj.* Kinder-, kindlich; 2. kindisch; d. člověk ein kindischer Mensch *v.* dětina; —sky *adv.* kindisch; —ství *n.* Kindesalter *n.*, Kindheit *f.*; 2. Kinderei *f.*, Kinderpossen *pl.* [tandeln.

dět-išek, ška *m. v.* dětina; —iškovati

dětiti (-im, *imp.* —il) se s kým sich mit jmd. kindisch abgeben.

děto-bijec, jce *m.* Kindermörder *m.*; —bijství, —bojství *n.* Kindermord *m.*; —hubný *adj.* kinderverderbend; —jed, a *m.*, —žrout *m.* Kinderfresser *m.*; —vrah, a *m.* Kindermörder *m.*

dětská, é *f.* Kindsfrau *f.*

dětsko (dětisko) *n.* Kind *n.*; 2. ein kindischer Mensch; 3. Puppe *f.*, *v.* děcko; —vati sich kindisch betragen, Kinderei treiben.

dět-ský *adj.* Kinds-; kindisch; —ská hra das Kinderspiel; —ské neštovice Kinderpocken *pl.*; —ský vozíček Kinderwagen, Gängelwagen *m.*, Rollwägelchen *n.*; —skyně *f.* kindisches Frauenzimmer; —ství *n.* Kindheit *f.*, Kindesalter *n.*; —stvo *n. coll.* die Kinder *pl.* [Maid *f.*

děva *f.* (poet.) Mädchen *n.*, Mädel *n.*,

devadesát *et* —e (*gen.* —i) *num.* neunzig; d. let neunzig Jahre.

devadesaterý *adj.* (*num.*) neunzigerlei.

devadesátiletý *adj.* neunzigjährig.

devadesát-ka *f.* die Zahl Neunzig, Neunziger *m.*; —nice *f.* Neunzigerin *f.*; —ník, a *m.* ein Neunziger, Neunzigjähriger; —ý *num.* (*adj.*) der neunzigste; po —é zum neunzigsten Male.

devalvace *f.*, zlehčení peněz Devalvation *f.*

Dévana *f.* Diana (Jagdgöttin) *f.*

devátek, tku *m.* der neunte Teil.

devatenáct *et* —e (*st.* devatenást), *gen.* —i *num.* neunzehn.

devatenáctilet-ec, tce, —ník, a *m.* ein Neunzehnjähriger; —í *n.* eine Zahl von neunzehn Jahren; —ý *adj.* neunzehnjährig.

devatenáctina *f.* Neunzehntel *n.*

devatenáct-ka *f.* die Zahl Neunzehn; —krát *num.* (*adv.*) neunzehnmal; —ý *num.* (*adj.*) der neunzehnte; —é, za —é neunzehntens; po —é zum neunzehnten Male.

devater-ec, rce *m.* Neuneck *n.*; —ka *f.* neuneimeriges Gefäß; —násob *adv.* neunfach; —nice *f.* (muj.) Neunecke *f.*; —ník, u *m.* Kirschkirsch *m.*, Sonnenblume *f.*, Sonnenröschen *n. Helianthemum.*

devatero *adv.* (*num.*) neunerlei; d. odění (česnek) Siegmannswurz *f. Allium victorialis*; d. o. v. mečík; —hlásek, ska *m.* (sedmihlásek) Spracmeister *m.* (Vogel); —násobí, —násobně *adv.* neunfach; —násobný *adj.* neunfach.

devatery *adj.* (*num.*) neunerlei.

devatiny *pl. f.* das Leichenfest am neunten Tage nach dem Sterbetage, *Novenaria pl., Novendiale n.*

devátnice *f.* (med.) Nona *f.*

devát-ý *num.* der neunte; —á die neunte; None *f.*; —é, za —é neuntens; po —é zum neunten Male; po —é (hodině) nach neun Uhr.

devátý-násty, —nást, —náste *num. st. v.* devatenáctý.

děvč-e, ete *n.*, —átko *n.* Mädchen *n.*; —eci *adj.* Mädchen-; —enský, —í *adj.* Mädchen-; d. ruka Mädchenhand *f.*; —ice *f.* Mädchen *n.*; *pl.* —ičky Jungferbirnen *f.*; —ina *f. v.* divčina, děvče; —isko *n.* schlechtes Mädchen; —iti als Magd dienen; d. se den Mädchen nachlaufen. [ství.

děvec-ký *adj.*, —tví *n. v.* děvečský,

děveč-ci *adj.* Magd-; —ka *f.* (*gen. pl.* děvček) Dienstmädchen *n.*, Magd *f.*; 2. *vulgo* Mädchen *n.*, Maid *f.*; 3. *pl.* —ky Jungferbirnen; —kovati als Magd dienen; 2. den Mädchen nachlaufen; —ník, a *m. v.* děvkař; —ský *adj.* Mädchen-; —ství *n.* Mädchenalter *n.*; 2. lediger Stand, Jungfrauschaft *f.*

děvenka *f. v.* děva.

deveř, e *m.* (*dim.* deveříček) Schwager *m.*: d., deverec Brautführer *m.*; deveryně *f.* Schwägerin *f.*

děvět, *gen.* děvíti *num.* neun.

děvěti-hlasý *adj. v.* devítihlasný; —krát *st. v.* devětkrát; —na *f. v.* devítina; —pramenka *f. v.* devítipramenka.

děvět-krát *num.* (*adv.*) neunmal; —listník, u *m. v.* devítilistec; —mecítma *num.* neunundzwanzig; — mecítmý (dvacátý devátý) *num.* der neunundzwanzigste; —nácte *num. st. v.* devatenáct; —násobný *adj.* (*num.*) neunfach; —ník *m. v.* devítník; —set *num.* neunhundert; —sil, a *m.* ein Riese (mit neunfacher Mannskraft); d., u (děvětisil) *m.* Huflattich *m.*, Eselsklattich *m. Tussilago* (*Petasites*) (bot.); —silka *f.* Riesin *f.*

děvi-ce *f.* Mädchen *n.*, Jungfrau *f.*, Jungfer *f.*; —ctví *n.* Jungfrauschaft, Mädchenschaft *f.*; Mädchenalter *n.*; —ctvo *coll.* junge Mädchen; 2. *st. v.* děvictví; —čí *adj.* jungfräulich.

Děvín, a *m.* Frauenburg, Magdeburg, Maidenburg *f.* **děvina** *f. v.* divizna *f.*

děvinka *f.* Mädchen *n.*

devisa *f.*, heslo Devise *f.*; 2. směnka na cizinu Devise *f.*

devítek, tku *m. v.* devátek.

devítěný *adj.* neunzählig (bot.).

devíti-člený *adj.* neungliederig; —čtvrtní takt der Neunvierteltakt; —denní *adj.* neuntägig; —dílný *adj.* neunteilig; —hlásek, ska *m. v.* devaterohlásek; —hlasný *adj.* neunstimmig; —kout, u *m.* Neueck *n.*; —letí *n.* ein Zeitraum von neun Jahren, Novennium *n.*; —letý *adj.* neunjährig; —listec, tce *m.* Neunblatterkraut *n.*; —listý *adj.* neunblatterig; —lotový *adj.* neunlötig; —měsíční (-ný) *adj.* neunmonatlich; —mužný neunmannig *enneandrus* (bot.); —mužstvo *n. Enneandria f.* (bot.).

devitina *f.* Neuntel *n.*

devíti-nohý *adj.* neunfüßig; —osminový takt Neunachteltakt *m.*; —pouzdrý *adj.* neun Gehäuse habend; —pramenka *f.* Neunstrahl *m.*; —stý *num.* der neunhundertste; —úhelník, u *m.* Neueck *n.*

devít-ka *f.* die Zahl Neun; Neuner *m.* (im Kartenspiel); —kový, —ný *adj.* neunzählig; —nice *f.* (mus.) Novenole *f.*; (med.) *v.* devátnice; —ník, u *m.* Novena *f.*, neuntägige Andacht; 2. neděle d. der Sonntag Septuagesima; d., a *m.* Befehlshaber über neune.

děvk-a (*gen. pl.* děvek) *f.* Magd *f.* Dienstmädchen *n.*; 2. Dirne *f.*; 3. *st.* Mädchen *n.*; Jungfer *f.*; (bibl.) d. Páně die Magd (Dienerin) des Herrn; —ář *m.* Mädchenjäger *m.* [nerpferd.

devla, devlička *f. st.* mageres Zigeu-

děvo-bijce *m.* Mädchenmörder *m.*; —hrad, u *m. v.* děvín.

děvoj-e *f.*, —ka *f.* (*srb.*) Mädchen *n.*, Jungfer *f.*; —ný *adj.* ledig; d. stav, —nost *f.*, —ství *n.*, —stvo *n. st.* ledíger Stand (v. Weibern), Jungferschaft *f.*

děvo-krádce *m.* Jungfernräuber *m.*; —násilník, a *m.* Jungfernschänder *m.*; —sil, u *m. v.* děvětsil; —snub, a *m. st.* Mädchenwerber, Freier *m.*

devotní *adj.* devot.

děv-ství *n.*, —stvo *n. st.* Jungferschaft *f*

děv-ucha, —uška, —ule, —ulenka *f.* Jungferchen, Mädchen *n.*, Mägdelein *n.*

dež *adv. sl. v.* kdež.

dežice *f.* Melkfübel *m. v.* dižka.

dežm-a, děžma (*decima*) *f. sl.*, desátek Zehnt *m.*; —ář, —ovník, a *m.* Zehntner *m.*; —ovati den Zehnt geben; den Zehnt nehmen.

dchnouti *v.* dechnouti.

diadem, u *m.* Diadem *n.*

diagnosa *f.* Diagnose *f.* [línie *f.*

diagonála *f.* Diagonale *f.*, Zwerch-

diagram, u *m.* Diagramm *n.*

diakon, a *m.* Diakon *m.*; —ka *f.* Diakonissin, Diakonisse *f.*

diakritický *adj.* diakritisch.

dialekt, u *m.*, nářečí *n.* Dialekt *m.*; —ika *f.* Dialektik *f.*

dialog, u *m.* Dialog *m.*

diamant, u *m.* Diamant *m.*; —ový *adj.* demanten; d. kříž Diamantenkreuz *n.* [gehen.

dibati (-ám) *sl.* auf den Fußspitzen

dibati (-ám) se *v.* čoubati se.

dibl-i, -iči *adj. st.* teuflisch; —ík, diblík, a *m.* (*Diabolo*) Kobold *m.*; Hausgeist *m.*; Karnüffel *m.*

didakt-ický *adj.* didaktisch; —ika *f.* **diecése** *f.* Diözese *f.* [Didaktik *f.*

dielo *n. st. v.* dílo.

dieta *f.* Diät *f.*; *pl.* diety.

dietě *n. st. v.* dítě.

dievka *f. st. v.* dívka.

diference *f.* Differenz *f.*

difuse *f.* Diffusion *f.*

dík, u *m.*, —a *f.* (*st.* děk, u *m.*, děka *f.*), *pl.* —y Dank *m.*; —y činiti, —y vzdávati (—y skládati) z něčeho, za něco, někomu etwem Dank sagen, Dank abstatten; —a bohu, —y bohu! Gott sei Dank! měj děk, měj dík, měj ho děk (*zkrác.* měhoděk) z toho ich danke dir dafür! meinen Dank!

díkce *f.* Diktion *f.* [adj. danksagend.

dík-činění *n.* Danksagung *f.*; —činný

díkobraz, a *m.* Stachelschwein *n. Hystrix.* [dichtieren.

dikt-átor, a *m.* Diktator *m.*; —ovati

díků-činění *n.* Danksagung *f.*; —plný, díkuplný *adj.* dankvoll; —řečení *n.* Dank-

díky *adj. st. v.* dívoký. [rede *f.*

díl, u *m.* (*st.* diel) Teil *m.*; Portion *f.*; Quote *f.*; 2. d. (knihy) Band *m.*, Teil *m.*, Abschnitt *m.* (eines Buches); d. první erster Band; 3. d. něčeho, d. v něčem Anteil *m.* an etwas; d. horní Bergteil *m.*, Kur *m.*; d. polí Ackerteil, Erbteil *m.*, Erbkur *m.*; d. světa Weltteil *m.*; d. v něčem míti Teil an etw. haben; an einer Sache teilnehmen; ve dvou —ích in zwei Teilen; na díl, na —e, —em teils; teilweise; největší díl der meiste ob. größte Teil; většim —em, na větším —e, z většího —u größtenteils, mehrenteils, meistens; —em teplý, —em studený teils warm, teils kalt; třetím

—em laciněji um ein Drittel billiger; na —ech *st.* nach und nach.

dílce *m.* Teiler *m.*; d. *n. v.* dílo.

dílčí *adj.* Teil-, Teilungs-; d. cedule, d. list Teilzettel *m.*, Teillibelle *f.*; Teilungsinstrument *n.*; d. dům Teilhaus *n.*; d. dlužní úpis Teilschuldverschreibung *f.*

dílec, lce *m.* kleiner Teil; Anteil *m.*; Parzelle *f.* (von Grundstücken); d. Teil (Feldmaß); (mont.) Kux *m.*

dílem *adv.* teils, teilweise *v.* díl.

diletant, a *m.*, ochotník Dilettant *m.*

dílko *n.* Werkchen *n.*, kleines Werk.

díl-na (*gen. pl.* dílen) *f.* (*mor.* dílně *f.*) Werkstätte *f.*, Werkstatt *f.*; d. umělčí Atelier *n.*; —ně *adv.* teilbar, teilweise; —ní *v.* dílný; —nice *f. v.* dílna; 2. *v.* dělnice; —nictví *n. vl.* lučba; —ník, a *m. vl.* dělník; 2. *vl.* účastník; —nost *f.* Teilbarkeit *f.*; Teilhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* teilbar, teilhaft; d. statek teilbares Gut; 2. verschieden; —né obyčeje verschiedene Gebräuche; 3. d., dělný bildsam; 4. Teilungs-, Scheide-; dílna zeď (dělicí zeď) Scheidewand *f.*

dílo [*st.* dělo, dielo] *n.* [*gen. pl.* děl) Werk *n.*; 2. Arbeit *f.*; 3. Operat *n.*; ruku k dílu přičiniti, přiložiti, k dílu přikročiti n. přistoupiti Hand ans Werk legen, zum Werke schreiten; d. hrnčířské Töpferarbeit *f.*; d. zámečnické Schlosserarbeit *f.*; d. vypuklé (vypuklá práce) Relief *n.*; erhobene Arbeit; d. opuštěné ein verlassener od. aufgelassener Bau (mont.); d. v hlubině Tiefbau *m.*; d. hor Bergbaubetrieb *m.*; Abbau *m.*; býti v díle im Baue oder im Betriebe sein od. stehen; d. učené (spis) ein gelehrtes Werk; člověk hrubého díla ein grober Mensch. [Werkmeister *m.*

dílo-vedoucí, iho *m.* Werkführer *m.*, **dílov-ý**, —ní *adj.* Teil-; —á sazba (Typ.) Werksatz *m.*; *v.* dílný.

dím *v.* díti. **dině** *f. v.* dýně.

diplom, u *m.* Diplom *n.*; —acie *f.* Diplomatie *f.*; —at, a *m.* Diplomat *m.*; —atický *adj.* diplomatisch; d. sbor diplomatisches Korps; —atika *f.* Diplomatik *f.*; —ovaný diplomiert.

dira (*st.* diera, *vulgo* doura, *instr.* děrou *et* dírou, *gen. pl.* děr) *f.* Loch *n.*; Öffnung *f.*; Mündung *f.*; d. (mont.) Bohrloch, Bergloch, Schußloch, Sprengloch *n.*; d. v běhounu (Mühl.) das Läuferauge; fig. díry (*gen.*) hledati Ausflüchte suchen.

dír-avý *adj. v.* děravý; —čička *et* dírčička, —ečka *f.* ein sehr kleines Loch, Löchelchen *n.*

dírek-ce *f.* Direktion *f.*; —tiva *f.*, pravidlo Direktive *f.*; —tní *adj.*, přímý direkt; —tor, a *m.*, ředitel Direktor *m.*

dirig-ent, a *m.* Dirigent *m.*; —ovati, říditi dirigieren.

dírk-a *et* dírka (*gen. pl.* dírek) *f.* ein kleines Loch; d. potní, potnice Schweißloch *n.*, Pore *f.*; —astý *adj.* porös.

dírkov-aný gelöchert; -é punčochy durchgebrochene Strumpfe; —ati *et* dírkovati něco kleine Löcher machen; —atý *et* dírkovatý; —itý *adj.* löcherig, porös; —itost *f.* Löcherigkeit, Porosität *f.*

disciplin-a *f.* Disziplin *f.*; —ární *adj.* Disziplinar-; d. řád D.-Ordnung *f.*

disertace *f.* Dissertation *f.*

disharmonie *f.* Disharmonie *f.*

disident, a *m.* Dissident *m.*

diskretní *adj.* diskret.

diskutovati o něčem diskutieren.

dislokace *f.* Dislokation *f.*

dispense, dispensace *f.* Dispensation *f.*, Dispens (Dispes) *f.*

dispon-ent, a *m.* Disponent *m.*; —ovati disponieren.

disposice *f.* Disposition *f.*

disput, u *m.*, —ace *f.* Disputation *f.*; —ovati disputieren.

distance *f.* Distanz *f.*

ditce [*st.* dietce], e *n.* Kindlein *n.*

dítě, ěte *n.* (*pl.* děti, *gen.* dětí) Kind *n.*; dobré d. gutes Kind; —cí *adj.* Kinder-; Kinds-; d. věk Kindesalter *n.*; —cký *adj. v.* dětský.

díti (dím, díš, dí, díme, díte, dějí *et* dí, *st.* děju n. ději, děješ n. dieš, děje n. dic, dějemy n. diemy, dějete n. diete, dějú) něco sagen; i dí on und er sagte; Vojtěch mi dějí ich heiße Adalbert; II. díti, *st.* dieti (děju, děješ, děje, dějeme, dějete, dějí n. dějou, *min.* díl, dál *et* dál), d. něco tun, machen, handeln; co tu děješ? was machst du da? d. něco někam hintun; kam jsi to děl? wo hast du das hingegeben? III. díti se, dáti se geschehen; tak se děje (tak se dí) so geht es; co se tu děje was geht hier vor? was geschieht hier? kam se to as dělo (podělo) wo mag das hingeraten sein? děje se mi křivda es geschieht mir Unrecht; děj se vůle boží des Herrn Wille geschehe; děj se co děj es geschehe was da wolle; rci, co se dělo, rci, co se dálo? řage, was geschehen ist? nemá se kam díti er hat keinen Zufluchtsort.

dítko, a *n.*, *pl.* dítky [*st.* dietky] (*gen. pl.* dítek) Kind *n.*

dlurnista *m.* Diurnist *m.*

div, u *m.* Wunder *n.*, Wunderzeichen *n.*; Wundertat *f.*; d. divoucí spatřiti, d. svůj spatřiti sein Wunder (sein blaues Wunder) an etw. sehen; ký d.! was Wunder! na div, v div, na —y (ku podivu) zum Verwundern; div neplakal er konnte sich kaum des Weinens enthalten; d., a *m.* Wundertier *n.*; Monstrum *n.*; 2. Greif *m.* (fabelhaftes Tier, bes. Vogel).

div-ací *adj.* Schau-; d. hra *st.* Schauspiel *n.*; —áctvo *coll. n.* die Zuschauer; —ač *m. v.* divák; —ačky *et* divačky *pl. f.* das Zuschauen, Angaffen.

divadeln-a *f.* Schauspielhaus *n.*; —í *adj.* Theater-; d. hrdina Theaterheld *m.*; d. společnost Schauspielergesellschaft *f.*; *vulgo* Schmiere *f.*; —ictví *n.* Theaterwesen *n.*; —ík, a *m.* (herec) Schauspieler *m.*; —ost *f.* Bühnengemäßheit *f.*

divadliště *n.* Theaterarea *f.*; 2. Überbrettl *n.*; 3. Schaubude *f.*

divadlo *n.* Theater *n.*, Schauspielhaus *n.*; Schauspiel *n.*; národní d. National-

theater *n.*; to je smutné d. trauriger Anblick. [Zuſchauerin *f.*

div-ák, a *m.* Zuſchauer *m.*; —ákyně *f.*

divan, u *m.* (perſ.) Divan (Diwan) *m.*

div-ání *n.* das Schauen; —anice *f.*, —anina *f.* Schauſtück *n.*

divárna *f. v.* divadlo.

divatel, e *m. v.* divák.

divati se (-ám se) na něco, do něčeho, za někým, d. se něčemu n. někomu (*imp.* dívej se!) ſchauen; etw. anſchauen, einer Sache zuſehen; zuſchauen; 2. d. se öfters geſchehen (diti se).

divavý *adj.* ſchauluſtig.

divč-í *adj.* Mädchen-; d. škola Mädchenſchule *f.*; Töchterſchule *f.*; d. věk Mädchenalter *n.*; d. boj, d. válka Mädchenkrieg *m.*; d. *n. v.* děvče; —ice *f.* Mädchen *n.*, Maid *f.*; —ický *adj.* mädchenhaft; —ička *f.* ein kleines Mädchen; —ičky *pl.* Jungferbirnen.

divčin-a *f.* Mädchen *n.*; *v.* děva, divka; —ec, nce *n.* Mädchenzimmer *n.*; —nost *f.* Mädchenhaftigkeit *f.*; —ný, —ský *adj.* mädchenhaft.

divě *adv.* wild.

diveni *et* d.-se *n.* das Wundern.

divenka *f.* ein liebes Mädchen.

divice *f.* eine Wilde.

divid-enda *f.* Dividende *f.*; —ovati, děliti dividieren.

divina *f. sl.* Wildheit *f.*; 2. wildes Fleiſch; 3. d. *v.* divizna.

divis-e *f.* Diviſion *f.*; —ionář *m.* Diviſionär *m.*

divitel, e *m.* Bewunderer *m.*

divliti se (-ím se, *imp.* div se!) něčemu (d. se do čeho, *špat.* d. se nad čím) ſich wundern, ſich verwundern über etwas; —ím se (*st.* —i se) tomu ich wundere mich darüber; *imp.* nediv se! wundere dich nicht!

divizn-a *f.* Himmelsſerze *f.*, Königsſerze *f.*, Wollblume *f. Verbascum* (bot.); —ovina *f. Verbascin n.* [Mädchen *n.*

divka [*st.* dievka] *f.* (*gen. pl.* dívek)

divl-íček, čka, —ík, a *m. v.* diblík.

divně *adv.* wunderlich, ſonderbar.

divník, u *m.* Wunderblume *f. Myrica.*

divno *adv.* wunderbar; to je d. das iſt ſonderbar; to je mi d. (d. mi toho do těch lidí) es wundert mich; —barevný wunderbar gefärbt; —mocný *adj.* wundertätig; —plod, u *m. v.* divoplod; —st *f.* Wunderbarkeit *f.*, Sonderbarkeit *f.*; —strašný *adj.* ungemein ſchrecklich, monſtrös, ungeheuerlich.

divný *adj.* (*comp.* divnější, *sup.* nejdivnější) wunderlich, wunderbar, ſonderbar; d. člověk ein ſonderbarer Menſch; —á věc eine ſeltſame Sache; Wunderding *n.*

divo *n.* Ungeheuer *n.*; Wundertier *n.*; d.- Wunder-; —bujný *adj.* üppigwild; —býl, e *m.* Wunderbaum *m. Semecarpus.* [ungeſtüm.

divoce (*comp.* divočeji) *adv.* wild,

divoč-ák, a *m.*, —ek, čka, —ec, če *m. v.* divůček; —eti wild werden; —ice *f.* eine Wilde; —ina *f.* Wild *n.*; 2. Wildfleiſch *n.*, Wildbret *n.*; 3. Wilderz *n.*; 4. Wildheit der Sitten; —iti wild machen; d. se wild od. ſcheu werden; wild ſein; —ka *f.* wilde Kuh; —ný *adj.* wütend.

divo-druh *m. v.* dobrodruh; —hučný *adj.* wildbrauſend.

divoch, a *m.* ein Wilder; Roher, Grauſamer; —yně *f.* eine Wilde.

divokost *f.* Wildheit *f.*; Grauſamkeit *f.* (u *m. v.* divník.

divo-krásný *adj.* wunderſchön; —květ,

divo-ký *adj.* (*comp.* divočejší, *sup.* nejdivočejší) wild; ungeſtüm; grauſam; d. člověk ein wilder Menſch; —ké maso wildes Fleiſch; —ká (n. planá) trešně wilder Kirſchbaum.

divo-letmo *adv.* im wilden Fluge; —lovný *adj.* wildjagend; —milý *adj.* wunderlieb; —mocný *adj.* wundermächtig; —obrazný *adj.* wildgeſtaltet, groteſk; —plod, u *m.* Dintenbaum *m. Semecarpus* (bot.); —pustý *adj.* wildöde; —rod, a *m.* (*pol.*) Ungeheuer *n.*; —rodný *adj.* zauberiſch; —různý *adj.* in wilder Wirre befindlich; —st, —ta *f.* Wildheit *f.*; —strůjce *m.* Eskameteur *m.*; —ška *f.* eine Wilde; —tvárný *adj.* barock.

divotvor, a *m.* Ungeheuer *n.*; —ce *m.*, —ník, a *m.* Wundertäter *m.*, Thaumaturg *m.*; —ka, —kyně *f.* Wundertäterin *f.*; —nost *f.* Wundertätigkeit *f.*; —ný *adj.* wundertätig; 2. wunderbar, ſonderbar. [Wunder *v.* div.

divoucí *adj.* ſonderbar; div d. großes

divoukrutný *adj.* grauſam; -ost -keit.

divous, a *m.* ein wilder, wunderlicher, ungeſtümer Menſch.

divovrat, a *m.* (phyſ.) Thaumatrop *m.*

divský *adj. v.* divší.

divůč-e, ete *n.* Friſmling *m.*; —ek, čka *m.* Wildfang *m.*, Wildling *m.*

divý *adj.* wild; *st.* ſeltſam, wunderbar; d. muž Waldmann *m.*, Satyr *m.*; d. med Waldhonig *m.*; —á žena Waldweib *n.*; —é včely *pl.* Waldbienen.

diž-e *f.* Döſe *f.* (Deſe, Deuſe, Tauſe), Backdöſe *f.*; Backtrog *m.*; —ka *f.* Gelte *f.*, Melkkübel *m.*, Milchkübel *m.*; (mont.) Waſſergelte *f.*, Waſſerbutte *f.*; Waſſerfechter *m.*; Putzſtandel *m.*

dlab, u *m.* eine mit dem Meißel gemachte Vertiefung; Kehle *f.*; 2. Falz *m.*; Falze *f.*; —aci *adj.* Hohl-; —ač *m.* Ausköhler *m.*; 2. Bildſchnitzer *m.*; 3. Formſtecher *m.*; 4. Grübler *m.* (*v.* dloubal); 5. Hohleiſen *n.*; —ačka *f.* Ausköhlerin *f.*; 2. Schnitzmeſſer *n.*; —adlo *n.* Hohleiſen, Stemmeiſen *n.*; 2. Grabſtichel *m.*; 3. (chirurg.) Sonde *f.*; —al, a *m. v.* dlabač; —ání *n.* das Köhlen, Meißeln; —anina *f.* das Herumſtochern, Trödeln; 2. etw. Eingeſchnitztes.

dlabati (dlabám, áš, á *et* dlabu, eš, e, *imp.* dlab *et* dlabej) něco köhlen, meißeln, ausgraben (*vulgo* eſſen); d. studni einen Brunnen bohren: fig. d. v čem *et* d. se v čem herumſtochern, kratzen; grübeln,

dlabátko *n. v.* dlabadlo. [brüten.

dlábek, bku *m. v.* dlab.

dlabina *f. v.* dlab.

dlabiti (-ím, *imp.* dlab *et* dlabi!) co drücken, würgen, drängen, preſſen.

dlábko *n. v.* dlátko.

dlabozub, a *m.* Gigantentapir *m.*

dlabsati (-ám) *v.* dlapsati.

dláha *et* dlaha (dlažka, dlažička) *f.* Schiene *f.*; Fußbrett *n.*; Bodenpolſter *m.*

dlaka *f. srb.* länglicheš Kopfhaar.

dlakokvět, u *m.* Wollblüte *f. Lachnanthes* (bot.).

dlaň, ně *f.* flache Hand, Flachhand *f.*, Handfläche *f.*; 2. *st.* eine Handbreit als Maß; 3. *pol.* Hand *f.*, Arm *m.*; fig. máme to na dlani eš iſt handgreiflich; eš liegt an der Hand; —atý *adj. v.* dlanitý.

dlanito-dělený *adj.* (bot.) handteilig; —klaný (bot.) handſpaltig; —laločný handförmig gelappt *palmatilobus* (bot.); —nohý ſchwimmfüßig; —sečný handſchnittig (bot.); —žilný handnervig (bot.).

dlanitý *adj.* flachhandähnlich; 2. handförmig *palmatus* (bot.). [flachhandgroß.

dlaňový *adj.* zur Flachhand gehörig;

dlap-a *f. v.* tlapa; —ati, tlapati (-ám) lappen; —atý *adj.* pfotig.

dlapěti *mor.* hocken. [drucken.

dlapsati (-ám) *st.* treten, ſtampfen,

dlasek, sku *m.* junge Schote (dlaška); d., ska *m. v.* dlask.

dlask, a (*gen. pl.* dlasků) *m.* Kirſchfink, Kirſchkernbeißer *m. Coccothraustes.*

dlasmati (-ám) *mor.* drucken.

dlaška *f.* (*gen. pl.* dlašek) junge Schote (*v.* dleška); 2. Pflaumentaſche *f.*; 3. Meſſerſtiel *m.*

dlatec, tce *m.* Ferſennagel *m.*

dláto, dlátko *n.* Hohleiſen *n.*, Stemmeiſen *n.*; Meißel *m.*

dlatol-isko, —iště *n. mor. v.* plapoliště, ſpratoliště. [chen.

dlatolíti (-ím) nëkde ein Lager machen; **dlátovati** na čem meißeln, ausgraben.

dlátov-itý *adj.* meißelartig; —ý *adj.*

dlaž, e *f. v. n.* [Meißel.

dlažb-a (*gen. pl.* dlažeb) *f.* Pflaſter *n.*, Steinpflaſter *n.*, Gaſſenpflaſter *n.*; —ář *m. v.* dlaždič; —ina *f.* Pflaſtermaterial *n.*; —ošlap, a *m.* Pflaſtertreter *m.*

dlážděný *n.* Pflaſtern *n.*; 2. (dlažba) **dlaždice** *f. v.* dlažice. [Pflaſter *n.*

dlaždicí *adj.* Pflaſter-; d. kámen Pf.-ſtein *m.*; d. cihla Pf.-ziegel *m.*

dlaždič, e *m.* Pflaſterer *m.*; —ka *f.* Pflaſterin *f.*; 2. Pflaſterziegel *m.*; —ský *adj.* Pflaſter-; -á práce Pflaſterarbeit *f.*; —ství *n.* Pflaſtergewerbe, Pflaſterhandwerk *n.*

dlaždíti (-ím, *imp.* dláždi!) něco (ulici, dvůr kamenim) pflaſtern; truhlu penězi d. fig. Geld ſammeln.

dlaždivo *n. v.* dlaživo.

dlažebn-é, ého *n.* Pflaſtergeld *n.*; Pflaſtermaut *f.*; —í *adj.* Pflaſter-; d. kámen Pflaſterſtein *m.*

dlaž-eň, žně *f.*, —ení *f.* Fußboden *m.*; *v.* dlažba; —ice *f.* Pflaſterſtein *m.*, Pflaſterziegel *m.*; —ici *adj.* Pflaſter-; —ič *m. v.* dlaždič; —ička *f.* Pflaſterin *f.*; 2. Pflaſterziegel *m.*; 3. Beinſchiene *f.*; —ina *f.* Parkettafel *f.*; *v.* dlažice; —inář *m.* Parkettenmacher *m.*; —iti (-ím) pflaſtern, Eſtrich ſchlagen; —ivo *n.* Pflaſterzeug *n.*, Pflaſtermaterial *n.*

dlážka *f.* Fußplatte, Fliese *f.*; 2. *st.* Pflaſter *n.*; 3. *v.* dlaha.

dlážně *pl. f.* erhöhter Gang im Hauſe, die Schwelle.

dle *prp. c. gen.* wegen, willen; neben; nach; vermöge, gemäß; laut; dle toho hiernach, dem gemäß; toho dle *st.* demnach; dle zákona (*st.* zákona dle) geſetzmäßig; dle nařízení gemaß Auftrags; dem Auftrage gemäß; infolge Verordnung; die okolností nach Umſtänden, den Umſtänden gemäß, den U. angemeſſen.

dledl-a *m.* Schwätzer *m.*; —ati (-ám) (tlachati) něco, o něčem ſchwatzen.

dlení *n.* (prodlení) Verzug *m.*; (pobyt) das Verweilen.

dlesk, a *m. v.* dlask. [dlasek.

dleska, dleška *f.* junge Schote; *v.*

dlešec, šce *m.* Blei *m.*, Brachſe *f.*, Braſſen *m. Abramis brama* (ryba).

dletko *n. v.* dlátko.

dleška, dleštička *f.* Diſtel *f.*

dlina *f. mor.* Klinſe *f.*; 2. Länge *f.*

dliti (dlím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* [ne]dli!) čím, s čím zögern; d. někde (v zámku atd.) verweilen; d. se zögert werden.

dloub-ák, u *m.* Grabepflock *m.*, Grabeſcheit *n.*, Grabekelle *f.*; —al, a, —álek, lka *m.* Stierler *m.*, Stocherer, Grübler *m.*; —ání *n.* Grübeln *n.*; —anice *f.* Wühlerei *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* dloubu, eš, é) v čem ſtochern; wühlen; höhlen; grübeln; d. se v čem herumſtochern, wühlen; —avý *adj.* grübelnd.

dlouh-aň, ně, —anec, nce, —atec, tce, —oň, ně *m.* ein langer Menſch; langblätteriger Tabak; —anský, —atánský *adj.* übermäßig lang; —atec, tce *m.* Helibohne *f. Dolichos* (bot.); —atka *f.* längliche Pflaume; —atý *adj.* ſehr lang; —avky *pl. f.* längliche Birnen; —avost *f.* Länglichkeit *f.*; zdl... Langſamkeit *f.*; —avý *adj.* länglich; 2. d., zdlouhavý langſam.

dlouho (*comp.* déle, *sup.* nejdéle) *adv.* lange, lange dauernd; tak d., až... ſo lange, bis...; na d. in die Länge; langhin, weitläufig; 2. der Länge nach; zdlouha langſam; na krátce na dlouze, stůj to dlouho nebo krátko über kurz oder lang; za nedlouho binnen od. in kurzem.

dlouho-bodlý, —bodlinný *adj.* langſtachelig; —byl-ý *adj.* langwierig, langbeſtehend; —časí *n.* eine lange Zeit; —časý langzeitig; —čekání *n.* Langmut *f.*; —čekající, —čekanlivý, —čekavý *adj.* langmütig; —čekanlivost *f.* Langmut *f.*; —dechý, —dyšný *adj.* langatmig; —dobý *adj.* langfristig (Wechſel *etc.*) *v.* dlouhočasý; —chvilný *adj.* (nudný) langweilig; 2. (liknavý) ſaumſelig; -ost -elt; —chvostý *adj.* lang-

ſchwänzig; —kalhotka *f.* (*m.*), —kalhotník, a *m.* Langhoſe *m.*; —kratka *f.* Chorãus, Trochãus *m.* (Versfuß); —křídlý *adj.* langflügelig, langgeflügelt; —krký *adj.* langhalſig; —letý *adj.* langjährig, vielj.; -ost *f.* -keit; —mluvec, vce *m.* Langredner, Schwätzer *m.*; —mluvnost *f.* Wortfeligkeit *f.*; —mluvný *adj.* langredend; wortfelig; —myslný *adj.* langmütig; -ost *f.* Langmut *f.*

dlouhoň, ně *m.* ein langer Menſch.

dlouho-nohý *adj.* langfüßig, langbeinig; —nosík, a *m.* Rüſſelkäfer *m.*; —nosý *adj.* langnaſig; —nožec, žce *m.* Langfuß *m.*; —ocaska *f.* Langſchwanz *m.*; —ocasý *adj.* langſchwänzig; —paměťný *adj.* langgedenkend; —plynný *adj.* langſtrömend; —prsťák, a *m.*, —prstek, tka, —prstka *m.* Langfinger *m.*; Taſchendieb *m.*; —prstý langfingerig; —prsté umění Taſchendieberei *f.*; —pustý *adj.* weltöde; —ramenný *adj.* langarmig; —rohý *adj.* (rohatý) langhörnig; —rožec, žce *m.* Langhörner *m.*; —rožka *f.* Langhornbiene *f.*; —ručka *f.* Langarm *m.*; fig. Dieb *m.*; —ruký *adj.* langhändig; 2. diebiſch; —shovívající *adj.* langmütig; —shovívajícnost *f.* Langmut *f.*, Langmütigkeit *f.*; —spal, a, —spálek, lka *m.* Langſchläfer *m.*; —spalka *f.* Langſchläferin *f.*; —srstný *adj.* langhaarig.

dlouhost, ti *f.* (*v.* délka) Länge *f.*; Langheit *f.*; d. času die Länge der Zeit; *st.* die Langweile. [2. der Alles in die Länge zieht.

dlouhoš, e *m.* ein langer Menſch; **dlouho-šatý** *adj.* langkleidig; —šijka *f.* Langhals *m.*; 2. Stichelfliege *f.* *Raphidia*; —šíjný *adj.* langhalſig; —táhlý, —trvající, —trvalý, —trvanlivý, —trvavý *adj.* langwierig; lange dauernd; —trvalost *f.*, —trvanlivost *f.* lange Dauer; —tvářný langes Geſicht habend; —uchý *adj.* langöhrig.

dlouhov-atý *adj.* länglich; nach der Länge gelegt; —ec, vce *m.* Kratzbohne, Faſelbohne *f.* *Dolichos.*

dlouho-věctví *n.*, *st.*, —věčí *n.*, —věkost *f.* langes Leben, Langjährigkeit *f.*; —věký (—věčný) *adj.* langlebend; —větvý *adj.* langäſtig, langzweigig; —vlákný *adj.* langfädig, langfaſerig; —vlas, a, —vlasec, sce *m.* ein Langhaar; —vlasý *adj.* langhaarig; —zobka *f.* Langſchnabel *m.*; —zobý *adj.* langſchnäbelig; —zvučný *adj.* langſchallend; —žijící, —živný, —žilý, —živý *adj.* langlebend; —životí *n.* langes Leben.

dlouhule *f.* Langwanze *f.* *Miris.*

dlouhý *adj.* (*comp.* delší, *superl.* nejdelší) lang; langwährend, langweilig; —á chvíle lange Weile; má —é prsty er hat lange Finger (er ſtiehlt); —é vlasy kräftig rozum lange Haare wenig Verſtand (von Frauenzimmern).

dlouze *adv.* lang; d. nebo krátce kurz oder lang; na d. *v.* dlouho.

dlouž, (*st.* dlúž, i), —e *f.* Länge *f.*; na dlouž, v d. in die Länge.

dloužec, žce *m.* Wurfriemen *m.* (auf einen Falken).

dloužek, žku *m.* eine kleine Schuld.

dloužeň, žně *f.* *v.* dlužeň.

dlouž-eti länger werden; —ina *f.* Länge eines Ortes; —iti (-ím, *imp.* prodlouž!) něco etwas länger machen, verlängern. [hölzchen; 2. *v.* délka.

dloužka *f.* ein längeres Vogelſtellerdlub, -ač *v.* dlab, -ač; —ati (-ám) *v.* dlabati, dloubati.

dlubina *f.* Grübchen *n.* [Schlägel *m.*

dlubna, dlubně *f.* Hohlbeilchen *f.*; **dlubnatý** *st.*, dlubný *sl. adj.*, doupnatý, doupný hohl, ausgehöhlt.

dluh, u *m.* Schuld *f.*; Schuldbetrag *m.*, Paſſivforderung *f.*; d. nezaložený ſchwebende Schuld, d. směnečný Wechſelſchuld *f.*; d. na d. Schulden über Schulden; na d. dáti auf Borg geben; na d. brátí auf Borg nehmen; *pl.* —y Paſſiva; Schuldenlaſt *f.*; stav —ů Schuldenſtand *m.*; bez —ů, —ů prostý, —ů prázdný ſchuldenfrei; laſtenfrei; dluh smrtí zaplatiti der Natur die Schuld bezahlen (= ſterben).

dluhař *m.* Schuldenmacher *m.*

dlúho *adv.* *st.* *v.* dlouho.

dluho-pis, u *m.* Schuldſchein *m.*, Schuldverſchreibung *f.*; —platce *m.* Schuldenzahler *m.*

dluhov-ati (dlužen býti) ſchulden, ſchuldig ſein; —ý *adj.* *v.* dlužní.

dlúhý *adj.* *st.* *v.* dlouhý.

dluž, —e, —ej, e *f.* Vorwachs *n.*,

dlúž *v.* dlouž. [Stopfwachs *n.*

dlužba *f.* Paſſivſtand *m.*, Schuldenſtand *m.*, Schulden *pl.*

dluže *f.* Daube, Faßdaube *f.*; 2. Einſatzbrett *n.* (im Teiche); 3. *v.* dluž.

dlužec, žce *m.* Borger *m.*; 2. *v.* dloužec; 3. *v.* dlužeň.

dlužej, e *f.* *v.* dluž. [nenſtocke).

dlužeň, žně *f.* Vorbrett *n.* (beim Bie-

dluž-en, —na, —no *v.* dlužný; —ení *n.* das Borgen, das Aufborgnehmen; Schulden-

dlužina *f.* *sl.* langes Feld. [macherei *f.*

dlužiti se (-ím se, *imp.* [ne]dluž se!) u koho něco (něčeho), *st.* d. se več (v penize) etw. von einem oder bei einem borgen, ausleihen, auf Borg nehmen.

dluž-ni *adj.* Schuld-; d. list Schuldſchein *m.*; Schuldbrief *m.*; Schuldurkunde *f.*; d. úpis, d. upsání Schuldverſchreibung *f.*; Obligation *f.*; —nice *f.* Schuldnerin *f.*; —ník, a *m.* Schuldner *m.*; —níka sobě učiniti einen verbindlich machen; —no (d. jest) man muß, man ſoll, es iſt nötig; —nost *f.* Schuldigkeit *f.*; Schuldenſtand *m.*, Paſſivſtand *m.*; —ný (dlužen, žna, žno) *adj.* ſchuldig; *st.* verpflichtet; býti —en, býti —nu ſchuldig ſein, ſchulden; —ná suma, —ný peníz Schuldbetrag *m.*; d. článek, —ná položka Schuldpoſt *f.*

dlužoba *f.* *sl.* *v.* dlužba.

dma *f.* (*pol.*) Wehen *n.*; d. větru Windwehen *n.*, Windzug *m.* [dmychnouti.

dmech, u *m.* *v.* dmych; —nouti *v.*

dmíchán, a *m.* Saufaus *m.*

dmouti (dmu, eš, e, *imp.* dmi!) na něco, v něco in etw. blaſen; d. něco

etw. anblasen; d. se sich aufblasen; aufblahen, anschwellen; dme se moře das Meer schwillt; dnou se jí prsa es schwillt ihr die Brust.

dmuch, u *m. v.* dmych; —ač *m. v.* dmychač; —adlo *n.* Gebläse *n.*, Blaswerk *n.*; Blasmaschine *f.*; —ati (-ám) *v.* dmychati; —avečný *adj.* Lötrohr-; d. kahan Lötrohrlampe *f.*; d. plamen Lötrohrflamme *f.*; —avka *f.* Lötrohr *n.*, Blaserohr *f.*; —nouti *v.* dmychnouti.

dmutí *n.* das Blasen; 2. das Anschwellen, Anschwellung *f.*; 3. Blähung *f.*

dmutoretka *f.* Pantoffelblume *f.* *Calceolaria* (bot.).

dmych, u *m.* das Wehen, Blasen; —ač, e *m.* Weher, Blaser *m.*; —adlo *n.* *v.* dmuchadlo; —ati, dmýchati (-ám) na něco (na uhlí), do něčeho, v něco in etw. blasen, hauchen; d. do ucha, do uší ins Ohr blasen, zuflüstern; —avka *f.* *v.* dmuchavka; —avý *adj.* blasend, anblasend, hauchend; —nouti einmal blasen.

dna *f.* Gicht *f.*; d. v nohách Podagra *n.*; d. v kolenou Gonagra *n.*; dnou zlámaný gichtbrüchig.

dnář *m.* Bodenmacher *m.*

dnav-ec, vce *m.* Gichtbrüchiger, Podagrist *m.*; —ost *f.* Gichtbrüchigkeit *f.*; —ý *adj.* gichtisch, podagrisch; —á nemoc *v.* dna; —á bylina Gichtkraut *n.*

dnek (denek), nka *m. st.* Tag *m.*

dnění *n.* Tagesanbruch *m.*

dnes (dneska, dnesky, dnesko) *adv.* heute; jetzt; d. ráno heute früh, heute morgen; do d., po d., až po d. (dopodnes) bis heute; od (ode) d. von heute.

dneš-ek, ška *et* šku *m.* der heutige Tag; na d. für heute; od (ode) —ka von heute; von heute an; do —ka, po —ek bis heute, bis heutzutage; —ní *adj.* heutig, jetzig; d. den der heutige Tag.

dnéti *impers.* tagen, Tag werden.

dnevládce *m.* Tagherrscher *m.*

dní *n.* der Tag; ke dnímu gegen den Tag, beim Tagesanbruch.

dniti den Tag zubringen; d. se *impers.* Tag werden; dní se es tagt, es wird Tag, der Tag bricht an; už se začíná dniti es fängt schon an zu tagen.

dno (*pl.* dna, *gen.* den) *n.* Boden *m.* (eines Gefäßes); 2. Grund *m.* (einer Sache); d. mořské Meeresboden *m.*, Meeresgrund *m.*; až na dno, do dna bis auf den Grund; ganz und gar; ze dna vom Grund auf.

dnovládce *m.* Tagherrscher *m.*

dnový *adj.* Tages-; —á jasnost, —á světlost Tageshelle *f.*

dnozlámanec, nce *m.* ein Gichtbrüchiger *v.* dnavec.

dnu *adv. st.*; pojď dnu komm herein; tu dnu v chýži hier in der Hütte.

do *praep. cum. gen.* in, nach, hinein; bis, bis zu, bis auf; do města in die Stadt; do Prahy nach Prag; do Čech nach Böhmen; do vrchu bergauf; dovnitř nach innen; do postele jíti zu Bette gehen; do pole táhnouti zu Felde ziehen; ins Feld rücken; do zbraně! zu Waffen! Gewehr aus! teď do díla nun aus Werk! od rána do večera vom Morgen bis zum Abend; do půlnoci bis Mitternacht; až do samé noci bis in die Nacht hinein; do dvou hodin bis zwei Uhr; do života (do smrti) lebenslänglich, zeitlebens, auf Zeit Lebens; do tisíc mužů gegen Tausend Mann (zirka T. M.); do roka binnen Jahresfrist; do dvou neděl binnen zwei Wochen; do dnes *v.* dnes; do cela *v.* docela; stěžovati si do někoho, do něčeho sich über etw. beschweren; to se mi líbí (to mi se líbí) do něho das gefällt mir an ihm; co mi do toho? was geht mich das an? (do- in Zsmsetz. bedeutet es eine dem Ende näher od. gänzlich zu Ende geführte Handlung *v.* doběhnouti, dobíhati; dodělati *atd.*).

dob, u *m.* Schnabel *m.*; 2. Pockennarbe *f.*, Pockengrube *f.*

doba *f.* Zeit *f.*; Weile *f.*; Zeitpunkt, Zeitmoment *m.*; Periode *f.*; *st.* Gestalt *f.*, Form *f.*, Art und Weise; nová d. Neuzeit *f.*, Epoche *f.*; d. proměny Phase *f.*; —y světlé helle Zwischenräume (bei Irrsinnigen); každé —y, každou —ou, v každé —ě jederzeit; v tu —u, v ty —y, *st.* v ta —y zu dieser Zeit; po tu —u, do této —y bis jetzt, bis nun; ku dnešní době Zeitpunkte; —a k —ě, rovní k sobě gleich und gleich gesellt sich gern; to je doba! das dauert ewig! [forschen.

dobádati se (-ám se) čeho etw. er-

dob-anka *f.* langhalsige Flasche; —as, u *m.* langer Schnabel; 2. Spitzart *f.*; —ati (-ám) něco (zobem) picken, hacken; d. se v čem (v nose) worin wühlen; d. se s čím zaubern, launeln.

dobatý *adj.* pockengrübig; -ost -keit.

doběh, u *m.*, —nutí *n.* das Zuendelaufen; Hinlaufen *n.*; —ati (-ám) das Laufen beendigen; —nouti (ke konci, k cíli, d. cíle (*gen.*) zu Ende laufen, dem Ziele zueilen; d. koho (*gen.*) jmd. einholen; fig. jmdn. prellen; d. kam, ke komu einen Sprung wohin machen; já tam —nu ich werde hinlaufen.

doběr-ač *m.* der etw. völlig nimmt; —ák, u *m.* (Bierbr.) Ausschöpfer *m.*; —ek, riku *m.* das Zuletztgenommene; Rest *m.*; 2. Nachlese *f.*; Nachnahme *f.*; —ka *f.* *v.* dobírka; —ná *f.* Weinlesefest *n.*, Beerenfest *n.*

doberu *v.* dobrati.

dobíh-ati (-ám) čeho, k čemu sich laufend dem Ziele nähern; zu Ende laufen; d. na koho einem beständig anliegen; —avý *adj.* zudringlich.

dobíječ *m.* der vollends totschlägt.

dobíjeti (-ím, *imp.* dobíjej!) koho mehre Personen od. mit vielen Stößen totschlagen; hodiny dobíjejí die Uhr

dobíj-u *v.* dobiti. [schlägt aus.

dobíliti (-ím, *imp.* dobílí!) vollends

dobím *v.* dobiti. [tünchen.

dobírák, u *m. v.* doběrák.

dobírati (-ám) nach und nach vollends nehmen; d. komu do živého, d. si někoho einen aufziehen, hänseln, foppen; d. se čeho etw. nachforschen.

dobírka *f.* (fm.) Nachnahme *f.*; 2. Völligneḥmen *n.*; 3. Nachleje *f.*; na —ku gegen Nachnahme.

dobíti (dobiju, eš, e, *imp.* dobij!) někoho (*acc.*) jmd. vollends totschlagen; d. se čeho na kom etw. erprügeln; erzwingen. [bilden, formen.

dobíti (dobím, iš, í, *imp.* dob!) *st.*

dobizna *f.* Gestalt *f.*

dobláznìti (-ím, *imp.* dobláznì!) aufhören zu narren.

dobný *adj. st.* vortellhaft, nützlich; 2. formell; 3. verlebtisch.

dobojovati den Kampf beenden; d. se čeho etw. erkämpfen.

dobomér, u *m.* Metrometer *n.*, Metronom *n.*; —ný *adj.* zeitmessend, metronomisch.

dobor, u *m.* das Vollendsgenommene.

dobr, a, o *adj. st. v.* dobrý; —ácký *adj.* gutwillig, gutmütig; —áctví *n.* Bonhomie *f.*; Gutmütigkeit *f.*; —ačka *f.* ein gutmütiges Frauenzimmer; —ák, a, —áček, čka *m.* ein guter Mensch; (*Bonhomme m.*); d., u *m.* ein guter Kreuzer; *pl.* —áčky *m. Magnum bonum* (Erdapfel).

dobrámysl (*gen.* dobrémysli) *f. Origanum* Majoran *m.*, Wohlgemut *n.* (bot.).

dobrati (doberu, eš, e, *imp.* dober!) něco n. něčeho vollends neḥmen; den Rest abneḥmen; d. se koho einen ausfindig machen; d. se čeho wohin gelangen; etw. erforschen, erschöpfen, ergründen; d. si někoho *v.* dobírati.

dobré, ého n. (*v.* dobrý) das Gute; Wohl *n.*, Wohlfahrt *f.*, Wohlergehen *n.*; Vorteil *n.*; Interesse *n.*; obecné d. Gemeinwohl *n.*, öffentliches Wohl; k dobrému zum Wohle; (Rechn.) zugute.

dobře *adv.* (*comp.* lépe, *superl.* nejlépe) gut, recht, wohl; füglich; velmi d. sehr gut, ganz wohl; d. tak! recht so! máte d. (máte pravdu) Sie haben recht; d. rozuměti wohlverstehen; d. činiti wohltun; mějte se d.! leben Sie wohl!

dobře-činění *n.* Wohltun *n.*; —činiti *v.* dobře; —činný *adj. v.* dobročinný; —libý *adj.* wohlgefällig; —přejnost *f.* Gunst *f.*; —služný *adj.* kleidsam; —zasloužilý *adj.* wohlverdient, emeritiert.

dobř-ičký, —íčký, —inký *adj.* sehr gut, herzensgut; —ina *f.* Ganzzeug *n.*; —íšek, dobryšek, šku *m.* polnischer Wegetritt *m. Scleranthus.*

dobřìti (-ím, *imp.* -il) koho (*acc.*) jmd. besänftigen; d. koho s kým (u...) versöhnen; d. se gut werden; (ud... se) sich versöhnen.

dobro *adj. et adv.* gut; na d. *v.* nadobro; podobru im Guten; d. *n.* das Gute *Bonum n.*; das Heil, Wohl; die Wohlfahrt; —barevný *adj.* echtfärbig; —berce *m.* Empfänger der Wohltat; —byt, u *m.* (blahobyt) Wohlfahrt *f.*, Wohlstand *m.*, Wohlsein *n.*; —cený *adj.* vollgültig.

dobročìn, u *m.* (dobrý čin) gute Handlung; Wohltat *f.*; —ec, nce *m. v.* dobroděj; —iti, dobře činiti wohltun; —livý, —ný *adj.* wohltätig; —nost *f.* Wohltätigkeit *f.*

dobro-dar, u *m.* Spende *f.*; (*srv.* milodar); —dárce, —davce *m.* Spender *m.*; Geber des Guten; —dárný *adj.* guttätig; —děj, e, —dějce *m.* Wohltäter *m.*; —dějka *f.* Wohltäterin *f.*; —dějník, a *m.* Benefiziant *m.*; —dějnost *f.*, —dějství *n.*, —dinství *n.* Wohltätigkeit *f.*; —dějný *adj.* wohltätig; —dinec, nce, —dince *m. v.* dobroděj; —diní (—díní) *n.* Wohltat *f.*; d. činiti, d. prokazovati komu wohltun, e. Wohltat erweisen; —dinka *f. v.* dobrodějka; —dinný *adj. v.* dobrodějný.

dobrodìti se bis wohin waten.

dobrodruh, a *m.* Abenteurer *m.*, Aventurier *m.*

dobrodruž-ìti (-ím) abenteuern; —ka *f.* Abenteuerin (-rtin) *f.*; —ný, —ský *adj.* abenteuerlich; -ost -keit; —ník, a *m. v.* dobrodruh; —ství *n.* Abenteuer *n.*, Aventurie *f.*

dobro-duší *n.* Seelengüte *f.*; —dušný *adj.* gutmütig; —hlasí *n.* Wohlklang *m.*; —chvalný *adj.* lobenswert; —jídek, dka *m.* Feinschmecker *m.*, Gutschmecker *m.*; —kam, u *m.* Halbedelstein *m.*; —kmený *adj.* aus gutem Stamm; —kov, u *m.* Ganzmetall *n.*; —libec, bce *m.* Liebhaber des Guten; —líbeznost, —libost *f.* Wohlgefallen *n.*; —líbezný, —líbý *adj.* wohlgefällig; —mil, a *m.* Wohlliebe *m.*; Freund des Guten; —mila *f.* Wohlwollende *f.*; —milostný *adj.* eucharistisch; —milý *adj.* wohlgefällig; —míněný *adj.* wohlgemeint; —mluv, u *m.* Rechtsprechung, Orthoepie *f.*; —mluvec, vce *m.* Wohlredner *m.*; —mluvnost *f.* Wohlredenheit *f.*; —mluvný *adj.* wohlredend; —mraví *n.*, —mravnost, ti *f.* gute Sitten; —mravý, —mravný *adj.* wohlgesittet, gutgesittet.

dobromysl, i *f.* (d., u *m.*) *v.* dobrámysl; —nost *f.* Gutmütigkeit *f.*; —ný *adj.* gutmütig, wohlgesinnt, gutdenkend.

dobro-nenávidec, dce, —nenávistník, a *m.* der Hasser des Guten; —obyčejný *adj.* wohlanständig; —pamětnost *f.* das Gedenken des Guten; —pamětný *adj.* des Guten eingedenk; —pán, a *m.* (astr.) Merkur *m.*; —pis, u *m.*, —písemnost, —písebnost *f.* Rechtschreibung *f. v.* pravopis; —pisec, sce *m.* Rechtschreiber *m.*; —pisný *adj.* Rechtschreibungs-; —platný *adj.* vollgültig; —plavný *adj.* wohlsegelnd; —plodnost *f.* Fruchtbarkeit *f.*; —počestný *adj.* wohlanständig; —pověstný *adj.* guten Rufs; —praví *n.* Eunomia *f.*; —přejnost *f.* das Wohlwollen; —radný *adj.* wohlratend.

dobrořeč-ení *n.* Segnen *n.*; —enství *n.* Segen *m.*; Lobpreisung *f.*; —iti (-ím, *imp.* dobrořeč!) komu, koho (*acc.*) zac etwem Gutes wünschen, einen lobpreisen, segnen, benedeien; —ník, a *m.* Segner, Preiser *m.*; —ný *adj.* wohlredend, segnend.

dobroslav-ìti (-ím, *imp.* dobroslav!) koho *v.* blahoslaviti, dobrořečiti; —ný *adj.* wohlredend, preisend.

dobrosrd-ečnost, i *f.*, —enství *n.*, —í *n.* Gutherzigkeit *f.*; —ečný (—ný, —aný) *adj.* gutherzig.

dobrost *f. v.* dobrota.

dobrošťávnost *f.* Wohlsittigkeit *f.*

dobrota *f.* Güte *f.*; Gütigkeit *f.*; d. srdce Herzensgüte *f.*; svrchovaná d., d. všech dobrot (t. Bůh) die ewige Güte; velká (pouhá) d. holá žebrota! allzugroße Güte führt zu bloßer Nöte; allzugut ist Andermanns Narr.

dobrot-isko *m.* (*n.*) ein fernguter Mensch; —iti se den Gütigen spielen.

dobrotiv-ě *adv* gütig; —ěti gütig werden; —ost *f.* Güte *f.*; —ý (dobrotiv, a, o) *adj.* gütig; gutherzig; gewogen.

dobrotky *adv.* im Guten.

dobrotovati gut tun.

dobrotství *n.* Güte *f.*

dobroúčinný *adj.* wohlwirkend.

dobrous, a *m.*, dobroušek, ška *m.* guter Mensch; —tví *n.* Bonhomie *f. v.* dobráctví.

dobro-vážný *adj.* vollwichtig; -ost -kelt; —věda *f.* Moralphilosophie *f.*; —věrný, —věrný *adj.* rechtgläubig; -ost -kelt; —věst, a, —věstec, —věstec, tce *m.* guter Bote; Verkunder des Guten; Evangelist *m.*; —věstí *n.* gute Botschaft; —věstkyně *f.* gute Botin; —vlnka *f.* gutwolliges Schaf; —vlný *adj.* gutwollig.

dobrovol-e *f. v.* dobrovolnost; —í *n.*, —enství *n.* freier Wille; 2. Gewogenheit *f.*; —nický *adj.* Volontär-; d. sbor Freiwilligenkorps *n.*, Freischar *f.*; —nictví *n.* Volontärstand *m.*; —nictvo *n. coll.* Freischar *f.*; —ník, a *m.* ein Freiwilliger, Volontär *m.*; jednoroční d. Einjährig-Freiwilliger; —nost *f.* Freiwilligkeit *f.*, Gutwilligkeit *f.* (přízeň, náklonnost) Gunst *f.*, Geneigtheit *f.*, Wohlwollen *n.*; —ný *adj.* freiwillig, gutwillig; geneigt, wohlwollend; —ná voda (mont.) ungeschöpftes od. ungespanntes Wasser.

dobro-vonný *adj.* wohlriechend; —výslovnost (dobrá výslovnost) *f.* gute Aussprache; —zdání *n.* Gutachten *n.*; Gutdünken *n.*; —zov, u *m.* Benzoelorbeer *m.* *Calosmon* (bot.); —zvěst, a *m.* Evangelist *m.*; Verkunder od. Herold des Guten; —zvěstný *adj.* ein gutes Prognostikon stellend; —zvěstovati eine gute Botschaft bringen; —zvučnost *f.*, —zvučí *n.* Wohlklang *m.*; Wohllaut *m.*; —zvučný *adj.* wohlklingend.

dobručeti aufboren zu brummen.

dobruška *f.* eine Gutmütige.

dobrý *adj.* (*comp.* lepší, *superl.* nejlepší) gut, wohl; schicklich, echt; *st.* tapfer; d. otec ein guter Vater; —é svědomí gutes Gewissen; —á vůle guter Wille; *st.* Zession *f.*; d. v. *st.* Vergnügen *n.*, Gastmahl *n.*; —á pověst, —é jmeno der gute Name, guter Ruf; —ý vítr (mont.) das gute Wetter; po —ém im Guten, in der Güte; —é jitro! —é ráno! guten Morgen! —ý večer! guten Abend! —ou noc! gute Nacht! dobrá! gut; recht ist's! *a la bonheur*!

dobudu *v.* dobyti.

dobys *adv. st.* derzeit, gegenwartig.

dobyt-če, ete *n.* Haustier *n.*, Vieh *n.*; —čí *adj.* Vieh-; d. trh Viehmarkt *m.*; d. lékař Viehartzt *m.*, Tierarzt *m.*, Veterinär *m. v.* zvěrolékař; d. lékařství Viehartzneikunde *f.*; d. mor Viehseuche *f.*

dobytek, tka *m.* Vieh *n.*, Hausvieh *n.*; d. hovězí, d. rožný *n.* rohatý (skot) Rindvieh *n.*, Hornvieh *n.*; d. vepřový Borstenvieh *n.*; d. ovčí Schafvieh *n.*; obchod s dobytkem Viehhandel *m.*

dobytelný *adj.* eroberlich; nedobytelný uneroberlich.

dobyti (dobudu, eš, e, *imp.* dobuď!) něčeho na někom něčim erobern, erringen; erwerben, gewinnen; d. vítězství einen Sieg davontragen; d. města eine Stadt erobern, einnehmen; d. útokem erstürmen; d. meče *st.* das Schwert herausziehen; 2. d. někde až do konce bis zu Ende bleiben; d. se někam einbrechen, einstürmen; d. se od někud sich hervorarbeiten.

dobytí *n.* (d. města, hradu atd.) Eroberung *f.*, Einnahme *f.*, Erstürmung *f.* (einer Stadt, Burg *etc.*).

dobytkář *m.* Viehhandler *m.*; —ství *n.* Viehhandel *m.*; 2. Viehzucht *f.*

dobytkový *adj.* Vieh-; *v.* dobytčí.

dobytný *adj.* einnehmbar; einbringlich; nedobytný uneinnehmbar (Stadt); uneinbringlich (Steuer); -ost -kelt.

dobytský *adj.* viehisch.

dobyv-a *m.*; strýc d. *vulgo* Eroberer *m.*; —ací *adj.* Eroberungs-; d. dělo Belagerungsgeschütz *n.*; d. žaloba Exekutionsklage *f.*; —ač *m.* Eintreiber *m.*; d. pokladů Schatzgräber *m.*; *v.* dobyvatel; —ačný *adj.* eroberungssüchtig; -ost *f.* Eroberungssucht *f.*

dobývání *n.* (d. něčeho, města) Eroberung *f.*; Belagerung *f.*; 2. d. dluhu, daní Eintreibung *f.*; 3. d. rudy Erzbau *m.*; d. práva Exekution *f.*

dobyvatel *m.* Eroberer *m.*

dobyv-ati (-ám, *imp.* -ej!) něčeho etw. erobern; eintreiben; d. se někam eindringen; d. rudy das Erz gewinnen, bauen, erobern; d. brambory die Kartoffeln einernten; *v.* dobyti; —avost *f.* Eroberungssucht *f.*; —avý *adj.* eroberungssüchtig.

dobyv-ca *m.* Erwerber *m.*; —ek, vku *m. lp.* výrobek, výtěžek; —ka, dobývka *f.* (d. uhlí, plodin) Produktion, Gewinnung, Eroberung *f.*; 2. Exekution *f.*; —ný *adj. v.* dobývací; *v.* dobývavý.

docela *adv.* ganzlich ganz und gar; d. nic durchaus nichts, gar nichts.

docel-eti ganz werden; —itelnost *f.* Integrabilität *f.*; —itelný *adj.* ganzlich; integrabel; —iti (-im, *imp.* docel!) něčeho (něco) etwas ganz machen, ganzen; —ný, —ovací *adj.* integrierend; d. činitel integrierender Faktor; —né n. —ovací počtářství Integralrechnung *f.*; —ování *n.* Integration *f.*; —ovati integrieren (math.).

docent, a *m.* Dozent *m.*

docíliti (-ím, *imp.* docil!) něčeho (dosáhnouti něčeho) etw. erzielen.

dočasn-ost *f.* Zeitweiligkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) zeitweilig, intermiſtiſch; temporär, prefär.

dočekati (-ám) *v.* dočkati.

dočes-ati zu Ende kämmen; 2. das Obſt vollends abpflücken; —ná, é *f.* Hopfenfeſt *n.* (Schluß der Hopfenleſe).

dočíhati (-ám) das Lauern endigen; d. se čeho, koho erlauern.

dočin-ek, nku *m.* Nachwirkung *f.*; 2. Vergehen *n.*; *v.* přečin; —ění *n.* das Vollenden; —ěný *adj.* verübt, vollendet; —iti (-ím, *imp.* dočiň!) něco etw. vollenden; d. se čeho etw. begehen; verüben; 2. etw. erreichen.

dočista *adv.* ins reine; ganz, gänzlich; ganz und gar, völlig, vollends; d. nic rein nichts, gar nichts.

dočísti (dočtu, eš, e), dočítati něco (něčeho) zu Ende leſen, bis zu einer gewiſſen Stelle leſen; d. se čeho (z knih, v knihách) durchs Leſen erfahren. [den.

dočíti (dočnu, eš, dočal) čeho *st.* en-

dočk-ati (-ám) čeho (d. někoho někde; d. čeho od koho n. na kom) abwarten, erwarten; erleben, erfahren; dočkej času, (co hus) jako kosa klasu! kommt Zeit, kommt Mahd (Rat); d. se čeho durch Warten erreichen; d. se čeho na kom erleben; malé radosti dočkám se na tobě weniq Freude erlebe ich an dir; —avý *adj.* erwartſam; nedočkavý unerwartſam.

dodací *adj.* Zuſtellungs-; Liefer-; d. list Lieferſchein *m.*; Zuſtellungsſchein *m.*; náklady d. Zuſtellungskoſten *pl.*

dodání *n.* (d. něčeho) Zuſtellung *f.*, Einhändigung; Lieferung, Ablieferung, Einlieferung, Einbringung *f.*; d. mysli Ermutigung *f.*

dodat-ečný *adj.* nachträglich; d. odvod (mil.) Nachſtellung *f.*; —ek, tku *m.* Nachtrag *m.*, Nachhang *m.*; Zuſatz *m.*, Supplement *n.*; d. ke psaní Nachſchrift *f.* *v.* dodavek; —el *m.* Übergeber *m.*; *v.* dodavatel.

dodati (dodám, áš, á, *imp.* dodej!) někomu něčeho (síly, chuti, srdce, mysli) zugeben, hinzufügen; vergrößern, vermehren, verſtärken; srdce komu d. Mut einflößen; d. komu něco n. něčeho (k rukám, do rukou) einem etw. übergeben; überbringen, zuſtellen, einhändigen; liefern, ablieferu; überlieferu; nachtragen, nachträglich geben; d. penize, d. peněz nachgeben; ten mu dodal! der hat ihm den letzten Stoß gegeben!

dodat-kový, —ný *adj.* nachträglich; —ná volba Nachwahl *f.*; —ná otázka Zuſatzfrage *f.*

dodav-aci *adj.* Lieferungs-; Zuſtellungs-; d. smlouva Lieferungsvertrag *m.*, L.-Kontrakt *m.*; —ač *m.* *v.* dodavatel.

dodáv-ání *n.* Lieferung *f.*; Zuſtellung *f.*; —ati (-ám) liefern *v.* dodati.

dodav-atel, e, —ce *m.* Übergeber *m.*; Überbringer *m.*; 2. Lieferant *m.*; d. rudy Erzlieferant *m.*; —ek, vku *m.* Nachtrag *m.*, Nachhang *m.*; *v.* dodatek; —kem nachträglich.

dodávka *f.* Lieferung *f.*; 2. Zuſtellung *f.*

dodáv-kový, —ný *adj.* Nachtrags-; —né, ého *n.* Zuſtellungsgebühr *f.*

dodechovati nach und nach aufhören zu atmen. [zu!

dodej, e *m.* das Ausgeben; d.! füge

dodě-lati (-ám) něco etw. fertig machen, vollenden, beendigen (e. Arbeit); abarbeiten; d. úkol n. gdyni (mont.) das Gedinq auffahren; fig. d. sterben, enden; d. se čeho erarbeiten; durch die Arbeit erlangen; d. se rudy Erz erbauen; fig. —ávati in den letzten Zügen liegen; fig. —ává se geht mit ihm in die Neige; —ávka, —ka *f.* Schlußarbeit *f.*, Ergänzungsarbeit *f.*; das letzte Stück Arbeit.

dodělití (-ím, *imp.* doděl!) něco vollends teilen.

dodě-lná, é *f.* Schlußmahl, Schlußbier *n.* (der Maurer und Zimmerleute); —né, ého *n.* Schlußgeld *n.*

doder-ky *pl.* *m.* *et* *f.* der letzte Tag des Federſchleißens; d. *et* —né, ého *n.* Schleißermahl *n.*; —u *v.* dodrati.

dodílka *f.* *v.* dodělávka.

dodíti (dodím, íš, í) *v.* domluviti.

dodláždíti (-ím, *imp.* dodláždi!) něco (ulici) völlig od. zur Gänze pflaſtern.

dodrati (doderu, eš, e) něco (na př. peří) zu Ende ſchleißen; d. šaty vollends zerreißen; d. se kam ſich bis wohin drängen.

dodrž-ení *n.* das Anhalten, Aushalten; d. lhůty das Einhalten, Einhaltung einer Friſt; —eti (-ím, íš, í, *imp.* dodrž!), —ovati něčeho bis zur gewiſſen Zeit halten; d. slovo das Wort halten; d. lhůtu eine Friſt einhalten; d. někde anhalten, aushalten; ausharren; ruda —uje das Erz ſetzt an, hält an; —itel, e *m.* Anhalter *m.*; —ka, —ovka *f.* (muſ.) Fermate *f.*, Aushaltungszeichen *n.*

doga *f.* (hafan) Dogge *f.* [frau *f.*

dogareska *f.* Dogareſſa *f.*, Doqen-

dogma *f.* (*n.*) Dogma *n.*; —tický *adj.* dogmatiſch; —tika *f.* Dogmatik *f.*

dohad, u *m.* das Erraten; Vermutung *f.*; na d. auf Geratewohl.

dohád-ati (-ám) něco das Raten endigen; d. se čeho etw. erraten; d. se s kým o něco den Wortwechſel endigen; —ka *f.* das Erraten, Konjektur *f.*, Mutmaßung *f.*

dohad-ný *adj.* mutmaßlich, vermutlich; —ování *n.* Taxation *f.*; 2. Streit *m.*; —ovati, d. se *v.* dohádati.

dohan *et* dohán, u *m.* *sl.* (tabák) Tabak *m.*; —árna *f.* Tabakfabrik *f.*

dohán-ěci *adj.* Zwangs-; —ěč *m.* Antreiber *m.*; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* dohánějl) něco n. koho zu Ende treiben; bis wohin treiben; d. koho beim Einholen ſich einem nähern; d. nač auf etw. drängen; d. koho k čemu einen wozu antreiben; co tě k tomu dohánělo? was trieb dich dazu? *srv.* dohnati.

dohanina *f.* *v.* tabákovina.

dohanový, dohánový *adj.* *sl.* Tabaks-.

dohárati (-ám) zu Ende brennen (v. Lichte) *v.* dohořeti.

dohazov-ač, —atel *m.* Unterhändler, Zwischenhändler *m.*, Makler *m.*, Zubringer *m.*, Zuträger *m.*; -ka -in; —ati někomu něco einem etw. zubringen, anbieten, antragen; —na *f.* Geschäftskanzlei *f.*

dohlas, u *m.* Nachruf *m.*

dohled, u *m.* Aufsicht *f.*, Inspektion *f.*; 2. Sehweite *f.*

dohléd-ací *adj.* Aufsichts-; —ač (dohlížitel), —atel *m.* Aufseher, Respizient *m.*; —ati (-ám) k něčemu (někam) über etw. Aufsicht haben; etw. überwachen, beaufsichtigen; inspizieren.

dohledati se (-ám se) čeho durch Suchen erreichen.

dohlédavý *adj.* nachsehend.

dohléd-ce *m.*, —čí, iho *m. v.* dohlédač *m.*; —nost *f.* Sehweite *f.*

dohlédnouti někam bis wohin schauen; d. k někomu, k něčemu zusehen.

dohledný *adj.* Aufsichts-; 2. ersehbar; v dohledné době in absehbarer Zeit.

dohlíd-ati (-ám) zu Ende hüten; 2. d. k něčemu *v.* dohlédati; d. se čeho durch Hüten erreichen, erlauern, erspähen; —avý *adj. v.* dohlédavý; —ce *m. v.* dohlédač; —ka *f.* Aufsicht *f.*, Inspektion *f.*; —nouti *v.* dohlédnouti.

dohlížeti (-ím, íš, í, *imp.* dohlížej!) k čemu etw. beaufsichtigen, die Aufsicht über etw. führen, inspizieren.

dohlížitel *m.* Aufseher *m.*, Inspizient *m.*; Inspektor *m.*; -ka -in; —ství *n.* Aufseheramt *n.*, Inspektorat *n.*; —stvo *n. coll.* Aufsichtspersonale *n.*

dohloubati se (-ám se) čeho etw. ergrübeln, ergründen.

dohloubiti (-ím, *imp.* dohloubi *et* dohlub!) (sachtu) abteufen, abtiefen; d. se čeho na př. rudy, soli, uhlí (mont.) ersinken (das Erz, Salz, die Kohle).

dohlub-iti *v.* dohloubiti; —nost *f.* Tiefgang *m.* (eines Schiffes); —ný *adj.* vertiefend; —ná čára Tiefgangslinie *f.*, Versenkungslinie *f.*

dohlučeti verrauschen.

dohna-nec, nce *m.* der Eingeholte.

dohnati (doženu, eš, e, *imp.* dožeň!) něco n. někoho někam bis wohin treiben; zu Ende treiben; d. štolu (mont.) den Stollen antreiben, nachtreiben; d. koho k čemu něčím einen wozu antreiben; d. koho einen einholen, erreichen.

dohod, u *m. sl.* das Hinwerfen; 2. Zugabe *f.*; —a *f.* Übereinkommen *n.*, Vereinbarung *f.*, Übereinkunft *f.*; Übereinstimmung *f.*; Konvention *f.*; v —ě s... im Einvernehmen mit...; —ce *m.* Makler *m.*, Sensal *m.*; Vermittler, Zubringer, Unterhändler *m.*; d. zboží, d. obchodní Warensensal *m.*; —čí *adj.* Makler-; d. lístek Maklernotiz *f.*, Schlußzettel *m.*

dohod-iti (-ím, *imp.* dohoď!) někam něčím (na př. kamenem) bis wohin werfen, schleudern; co by kamenem —il einen Steinwurf weit; 2. d. někomu něco (něčeho) einem etw. zubringen, zuschanzen; vermitteln; 3. kůň —il poslední zub das Pferd bekam den letzten Zahn.

dohod-né, čho *n.* Sensarie, Maklergebühr *f.*; —nouti se s kým übereinkommen, sich einigen; —nutí *n.* Übereinkommen *n.*, Übereinkunft *f.*, Vereinbarung *f.*; —ný *adj.* treffend.

dohoj-ení *n.* Nachkur *f.*; —iti (-ím, *imp.* dohoj!) koho aushelfen; d. se heil werden.

doholiti (-ím, *imp.* dohol!) (bradu) vollends rasieren.

dohoniti (-ím, *imp.* dohoň!) koho einen einholen, erreichen.

dohoř-eti, —ívati (dohárati) ausbrennen, bis wohin brennen; erlöschen.

dohospodařiti (-ím, *imp.* dohospodař!) abwirtschaften, zu Ende wirtschaften; die Wirtschaft zugrunde richten; fig. sterben.

dohotoviti (-ím, *imp.* dohotov!) etw. fertig machen, beenden.

dohotoviti (-ím, *imp.* dohotov!) něco

dohovárati (-ám) komu *sl. v.* domlouvati.

dohovor, u *m.* Schlußrede *f.*

dohoz, u *m.* Wurfweite *f.*; (na d.); 2. d., —ení *n.* Zuschanzung *f.*

dohr-a *f.* Nachspiel *n.*; d., —aná, é *f. v.* dohrávka; —ati (dohraju *et* dohrám) něco etw. ausspielen, zu Ende spielen; —ávka *f.* Schluß *m.* (im Spiele); (muz.) Finale *n.*

dohřmětí, dohřímati ausdonnern; dohřmělo es hat ausgedonnert.

dohromady *adv.* zusammen.

dohryz-ti (-u), —ati (-ám), —ovati (kost) vollends benagen; d. komu einem zusetzen.

dohub-iti (-ím, *imp.* dohub!) něco n. koho (*acc.*) vollends ausrotten, vertilgen; —ný *adj.* völlig verheerend.

dohvězdný večer *sl.* (štědrý večer) der heilige Abend, Christabend *m.*

doch, u, došek, šku *m.* Dachschaube *f.*, Strohschaube *f.*

docház-eti (-ím, *imp.* —ej!) (kam) zu gehen pflegen; jmd. öfter besuchen; frequentieren; 2. sich bis wohin erstrecken; 3. d. čeho na kom *sl.* suchen, fordern; 4. erlangen, ergründen; 5. zu Ende gehen; rok —í das Jahr geht um; pivo —í das Bier geht auf die Neige; —ka *f.* Hingang *m.*; Besuch *m.*

dochod, u *m.* Dahinkunft *f.*; 2. (vdm.) Hinfahrt *f.*; 3. *v.* důchod; —ilý zu Ende gegangen; zeitig, reif; —iti zu Ende gehen; žena —ila das Weib kam nieder; žena ne—ila das Weib hat abortiert; —ný *adj.* zugänglich, erreichbar; 2. der etw. erreichen kann.

dochov-ati (-ám) co k čemu (do zimy, přes zimu, k jaru, do toho dne, ke dni, podnes) aufbewahren, erhalten; 2. bis zu einer Zeit ernähren und erziehen; d. se něčeho durch Bewahren, Erziehen etw. erlangen od. erleben; —avač, —avatel *m.* Erhalter, Pfleger *m.*

dochov-ice, —ina *f.* Schobelstroh *n.*

dochovný *adj.* verwahrbar.

dochový *v.* doškový.

dochtíti se; dochtělo se mi ich habe keine Lust mehr, ich will nicht mehr.

dochůdče, ete *n.* ein reifes Kind.

dochůzka *f.* Ambition *f.*

dochváliti (-ím, *imp.* dochval!) das Loben beenden, aufhören zu loben.
dochvátiti (-ím, *imp.* dochvať!), dochytiti koho na čem jmd. erhaſchen, erwiſchen, ertappen. [pünktlich, akkurat.
dochvil-nost *f.* Pünktlichkeit *f.*; —ný
doj, e *m.* Melken *n.*; Gemelke *n.*; —áč, —ák, u *m.* Melktopf *m.*; —ačka *f.* Melkfübel *m.*, Melkfaß *n.*; 2. Melkerin *f.*; —ák, a *m.* Melker *m.*; 2. Melktopf *m.*
dojat, a, o, ý eingenommen, ergriffen; **hluboce** d. tief gerührt; —ost *f.* Ergriffenheit *f.*
doj-ba *f.* Melken *n.*; Gemelke *n.*; —čář (čár) *sl. m.* Melker *m.*; —čiti *sl.* [fäugen.
dojdu *v.* dojiti.
doj-ec, jce *m. sl.* Melker *m.*; —ecí, —ici *adj.* Melk-; —ečka *f. v.* dojačka *f.* [*n.*
dojedek, dku *m.*, *pl.* -dky Nacheſſen
dojedn-ání *n.* Übereinkunft *f.*; Abſchluß *m.* (einer Verhandlung); —ati (-ám) něco abhandeln, das Geſchäft abſchließen.
dojedu *v.* dojeti. [*m. sl.* Melker *m.*
dojeln-ice *f. sl. v.* dojačka; —ík, a
dojem, jmu *m.* Eindruck *m.*; —livý *adj. v.* dojemný; —ně *adv.* rührend *affettuoso*; —nost *f.* das Ergreifende; Senſibilität *f.*; Empfänglichkeit *f.*; —ný *adj.* ergreifend, einnehmend; rührend; eindrucksvoll; *v.* dojímavý.
dojeni *n.* Melken *n.*; Gemelke *n.*
dojeti (dojedu, eš, e, *imp.* dojeď!) někam bis wohin fahren, reiten, anlangen; d. někoho (*gen.*) fahrend od. reitend einen einholen, erreichen.
dojezd, u *m.* Hinfahrt *f.*; —iti (někam) aufhören zu fahren, reiten; —ný *adj.* Auffahrts-.
doj-ici *adj.* Melk-; —ič *m.* Melker *m.*; fig. Ausſauger *m.*; -ka -in; —idlo *n.* Melkmaſchine *f.*; —ím *v.* dojiti.
dojím *v.* dojísti.
dojím-atelnost *f.* Rezeptivität *f.*; —atelný *adj.* rezeptiv; —ati (-ám) ergreifen; einen Eindruck machen; affizieren; —avost *f.* Eindringlichkeit, Empfänglichkeit *f.*; —avý *adj.* ergreifend, eingreifend, eindringend; empfänglich; anmutig, anſprechend; einnehmend; [rührend.
dojímka *f. v.* dobírka.
dojínko *n. v.* dojivo.
dojista *adv.* gewiß.
dojisti (dojím, jíš, jí, jíme, jíte, jedí, *imp.* dojez!) něco n. něčeho vollends aufeſſen; das Eſſen beenden.
dojistiti (-ím, *imp.* dojisti!) něco *et* něčeho, dojiskovati etw. verſichern.
dojiti (dojím, íš, í, *imp.* doj!) (krávu atd.) melken; d. lidi fig. ausſaugen; d. *sl.* (d. dítě) ſäugen; d. (von der Kuh) Milch geben; ta kráva mnoho dojí dieſe Kuh gibt viel Milch; lodka dojí (teče) der Kahn iſt leck.
dojíti (dojdu, eš, e, *imp.* dojdi!) někam, k někomu bis wohin gehen, gelangen; hinkommen bis . . .; einlangen; zukommen; došla ho zpráva er bekam eine Nachricht; d. koho (*gen.*) jmd. erreichen, einholen; d. města in die Stadt gelangen; d. cíle, d. k cíli das Ziel erreichen; d. čeho etw. erreichen, erlangen; d. věku, d. let die Jahre erreichen; ein gewiſſes Alter erreichen; peníze mi došly mein Geld iſt alle, das Geld iſt mir ausgegangen; došel mu duch (n. dech) der Atem ging ihm aus; zboží došlo die Ware iſt ihm ausgegangen; hodiny došly die Uhr iſt abgelaufen; došlo k bitvě es kam zur Schlacht. **dojiti** *v.* dojmouti.
dojití *n.* Einlangung *f.*
dojítko *n. v.* dojačka.
dojítní *adj.* fig. ephemer.
dojiv-o *n.* Gemelke *n.*, gemolkene Milch; pronajmuti —a Milchpacht *m.*; —ý *adj.* Melk-.
dojížděti (-ím, *imp.* -ěj!) kam, za kým wohin zu fahren (reiten) pflegen; öfters hinfahren; d. koho (*gen.*) einen einholen; d. koho čím, d. na koho čím womit auf jmd. losgehen; einem zuſetzen; vlak dojížděl k stanici der Zug näherte ſich zur Station.
dojka *f. st.* (*sl.*) Amme *f.*; 2. *pol.* Melkkuh *f.*; 3. *sl.* Melkſchaf *n.*; 4. die gemolkene Milch; 5. dojky *pl.* die Zitzen (am Euter); *srb.* weibl. Brüſte.
dojmouti (dojmu, eš, e, *imp.* dojmi! *min.* dojal, a, o) něco vollends nehmen; d. koho (*gen.*) čím ergreifen, auffaſſen; Eindruck machen; do živého d. koho einem zu Leibe gehen, einem hart zuſetzen; to mne velice (hluboce) dojalo das hat mich tief ergriffen, gerührt.
dojn-ice *f.* Melkkuh *f.*; d., —ík, u *m.* Melkkübel *m.*, Milchgelte *f.*; —ý *adj.* Melk-; d. dobytek Melkvieh *n.*; —á kráva Melkkuh *f.*; —á dížka Melkkübel *m.*; —á chůva, —á žena *st.* Säugamme *f.* (Werft).
doka *f.*, lodenice Docke *f.*, Dock *n.*
dokad, dokavad, dokadž, dokavadž *adv.* wie lange, ſo lange *v.* dokud.
dokáti se (dokaju se *et* dokám se) abbüßen, die Buße beenden.
dokáz-ání *n.* (něčeho) Beweiſung *f.*; Beweisführung *f.*; Ausführung *f.*; Darlegung *f.*; —anost *f.* erwieſener Tatbeſtand; —aný *adj.* erwieſen; erprobt.
dokazatel, e *m.* Beweisführer *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) erweisbar, nachweisbar, ausführbar; —ství *n.* Beweiskunſt *f.*; —stvo *n. rus.* Beweis *m. v.* důkaz.
dokázati (dokážu, dokáži, dokáže, oš, e, *imp.* dokaž, *trsgr.* dokázav, -ši) ausbredigen, die Predigt beenden); 2. d. něčeho (na někoho, někomu něčím) etw. beweiſen, erweiſen, nachweiſen; d. čeho etw. an den Tag legen, zuſtande bringen; etw. verüben, einen Streich ausführen.
dokaziti (-ím, *imp.* dokaz *et* dokaž!) koho n. něco völlig verderben.
dokázka *f.* Beweis *m. v.* důkaz.
dokazný *adj.* erweislich *v.* důkazný.
dokazov-aci *adj.* Beweis-; —ač *m.*, —atel *m.* Beweisführer *m.*; —ání *n.* něčeho Beweisführung *f.*; —ati čeho etw. beweiſen, erweiſen; fig. d. Mutwillen treiben (v. Kindern) *v.* dovádět; *v.* dokázati; —ný *adj.* demonſtrativ (philoſ.).

dokážu *v.* dokázati.

doklad, u *m.* Beleg *m.*; Dokument *n.*; Zitat *n.*; d. účetní Rechnungsbeleg *m.*; —ač, —atel *m.* Beweiser *m.*; Zuleger *m.*

doklád-ání *n.* Anführung der Belege; Dokumentierung *f.*; d. se čeho Berufung *f.*; Beziehung auf etw.; Zitation *f.*; —ati (-ám) čeho čím ergänzen; belfügen, beifetzen, zufetzen; beſtätigen, beweiſen; d. se čeho ſich auf etwas beziehen, berufen; eine Stelle zitieren; Boha se d. bei Gott ſchwören; Gott anrufen; d. se svědků ſich auf Zeugen berufen; d. se zákona ein Geſetz zitieren, ſich auf ein Geſetz berufen. [*v.* doklad.

dokladek, dku *m.* Beleg *m.*; Zitat *n.*

doklenouti něco ausmölben.

doklep-ati (-ám, áš, á *et* —u, eš, e, *imp.* —ej!) aufhören zu klopfen; d. práci die Arbeit zu Ende leiern; fig. d. abwirtſchaften, bankrott werden; fig. —ávati in den letzten Zügen liegen; —ává fig. es geht mit ihm auf (an) die Neige.

dokliditi (-ím, *imp.* doklidl!) vollends aufraumen; 2. vollig einernten.

dokon, u *m.*, dokoň, ni *f. st.* Beendigung. [konce).

dokona *adv.* ganz und gar *v.* do-

dokonal-e (dokonále) *adv.* vollkommen; —ejší vollkommener; —eti vollkommen werden; —itel, e *m.* Vervollkommner *m.*; —itelný perfektibel; —iti (zd..) (-ím, *imp.* dokonal!) něco vollkommen machen, vervollkommnen; —itý *adj. v.* dokonalý; —ost *f.* Vollkommenheit *f.*

dokonalý *adj.* vollkommen; perfekt; —á pružnost vollkommene Elaſtizität; —ý pořádek richtige Ordnung; —á bída vollendetes Elend; —é dílo gelungenes Werk.

dokon-ám *v.* dokonati; —ání *n.* čeho Beendigung, Vollbringung *f.*; Ausführung *f.*; d. zločinu Ausführung, Vollbringung eines Verbrechens; —aný beendigt, vollendet; skutek d. eine vollbrachte Tat; —atel *m.* Vollbringer *m.*, Vollender *m.*; —ati (-ám) něco etw. enden, beenden, vollenden, vollbringen, vollſtrecken, ausführen; zuſtande bringen; d. válku einen Krieg beendigen; 2. (d. *et* d. život) das Leben endigen, ſterben; —al ve vězení er endete im Gefängnis; —áno · jest! es iſt vollbracht, es iſt aus!) *consumatum est! actum est!*) —avač, —avatel *m.* Beendiger, Vollender, Vollbringer, Vollſtrecker *m.*; -ka -in; —ávati enden; 2. in den letzten Zügen liegen; —ávky *pl. f.* Schlußmahl bei einer Hochzeit.

dokonce *adv.* vollends, durchaus; ganz und gar! d. tomu nechci ich will es durchaus nicht! letos je už d. zle heuer iſt es ſchon gar arg.

dokoncovati *v.* dokončiti.

dokonč-ení *n.* Beendigung *f.*; Schluß *m.*; —itel *m.* Beendiger *m.*; —iti (-ím, *imp.* dokonči!) něco etwas endigen, beendigen, beenden, ſchließen.

dokopati (-ám, áš, á *et* dokopu, eš, e, *imp.* dokopej!) vollends ausgraben, das Graben beenden; d. se čeho (rudy, vody, pokladu) ergraben; (mbm.) d. se na lišku, jezevce einſchlagen.

dokořán, dokořen *adv.* durch und durch; dvéře jsou d. otevřeny die Tür iſt angelweit offen.

dokouřiti (-ím, *imp.* dokuř!) zu Ende rauchen; ausrauchen.

dokovati (-ám) zu Ende ſchmieden.

dokřičeti (-ím, *imp.* dokřič!) aufhören zu ſchreien; d. se koho durch Schreien herbeirufen; d. se čeho durch Schreien erlangen; durch Schreien ſich etwas zuziehen.

dokročiti (-ím, *imp.* dokroč!) čeho (vrchu), d. na něco (na místo) ſchreitend wohin gelangen, erreichen; d. na koho (trestem, právem) gegen jmd. einſchreiten, verfahren.

dokroj-ek, jku *m.* Brotreſt *m.*; —iti (-ím, *imp.* dokroj!) den Reſt zuſchneiden.

dokrvácet aufhören zu bluten, ausbluten.

doktor, a *m.* Doktor *m.* (insbeſondere der Arzt); —ka (—kyně, —nice) *f.* Doktorin *f.*; —ová, é *f.* des Doktors Frau (Gemahlin); —ovati, doktořiti als Doktor fungieren; 2. den Arzt anrufen, zitieren; —ský *adj.* Doktor-; —ství *n.* (—át, u *m.*) Doktorwürde *f.*, Doktorat *n.*

doktrin-a *f.* Doktrin *f.*; —ář *m.* Doktrinar *m.*

dokud, dokudž *c.* (*adv.*) ſolange, wielange; dokudž's živ ſolange du lebſt; kuj železo d. horké ſchmiede das Eiſen, weil es warm iſt; d. koli, d. kolivěk wie lang immer.

dokument, u *m.* Dokument *n.*

dokupčiti (-ím, *imp.* dokupči!) zu Ende handeln; bankrottieren.

dokupný *adj.* erkäuflich.

dokvasiti die Gärung beenden; d. se ausgären *v.* dokysati.

doky-estli, —ěsti *et* —isti (-etu *et* —ětu), —ětati, —itati (-ám) zu Ende [blühen.

dokym *sl. v.* dokud.

dokysati (dokysám, áš, á *et* dokyšu, eš, e) ausgären, gehörig gären. [unten.

dol, u *m. v.* důl; z —a (zezdola) von

dol-ačka *f.* Talbewohnerin *f.*; —ák, a *m.* Talbewohner; Landbauer *m.*; d., u *m.* (Münze) *v.* dolar, tolar.

dolan, a *m.* Talbewohner *m.*

dolar, u *m.* Dollar, Taler *m.* (Münze).

dolati (-ám) s kým *v.* doliti se.

dole (*comp.* —eji, *sup.* nejdoleji) *adv.* unten, unterhalb (vdole).

dolec, lce *m.* kleine Grube, Zeche *f.*

doleč-ek, čku *m.* kleiner Talkeſſel; —ník, u *m.* Talkenpfanne *f.*; d., a *m.* Talkenbacker *m.*

doléh-ající dringend; —ání *n.* (d. na koho, na něco) Andringen *n.*, Beſtürmung *f.*, Antrieb *m.*, Anſturm *m.*, dartes Anliegen; k jeho d. to učinil auf ſein Anliegen hat er es getan; —ati (-ám) kam, k čemu, do čeho anliegen, paſſen, genau od. eng anſchließen; d. na koho, na něco einem anliegen, in jmd. dringen; etw. unabläſſig verlangen, worauf beſtehen; —avý *adj.* dringend; anliegend.

dolehlost, —livost *f.* Drangsal *n.*; d. věci das Interesse einer Sache; —lý, —livý *adj.* dringend; drückend; anliegend; —nouti sich recht legen; sotva —l kaum hat er sich niedergelegt; d. na koho *v.* doléhati.

doleji *comp.* (*v.* dole) weiter unten; —ní *adj. v.* dolení, dolní, dolejší.

dolejš-ek, ška *et* šku *m.* der untere Teil; *Minor* im Schlusse; z —ka von unten her; —í *adj.* ddd. untere; d. stoka Abflußgraben, Untergraben *m.*; d. strážný (mont.) Grubenhutmann *m.*

dolek, lku *m.* Talken *m.*; *v.* vdolek.

dolem *adv.* untenhin, untenher; von unten; unterwärts; horem d. über Berg und Tal.

doleman, u *m. v.* doloman.

doleňák, a *m. v.* dolňák.

dolenec, nce *m.* der Untere.

dolení *adj.* ddd. untere.

dolení *n.* das Ringen, Kämpfen.

dolet, u *m.* Hinflug *m.*; d., a Flieghin (Windspiel); —ěti (-ím, *imp.* doleť!) někam bis wohin fliegen.

dolév-ač *m.* Zugießer *m.*; —ání *n.* das Zugießen; —anina *f.* Zugußeisen *n.*; —ati (-ám) zugießen *v.* doliti; —ka *f. v.* dolívka. [dringlicher Mensch.

doleza *m. et f.*, dolézal, a *m.* zu-

doléz-ati (-ám) někam, za někým einem nachschleichen, nachkriechen; —avý *adj.* zudringlich, andringend.

dolezti (dolezu, eš, e, *imp.* dolez!) kam bis wohin kriechen; d. se čeho sich etwas erkriechen, erbetteln.

doli *n.* Talreihe *f.*

doliček, čku *m.* Grüblein, Grübchen *n.*

dolič-ení *n.* Darlegung, Ausführung *f.* (einer jur. Verteidigung); —enost *f.* das Bewiesensein; —ený *adj.* dargelegt, bewiesen; —iti (-ím, *imp.* dolič!) čeho vollends aufzählen; 2. eine Schilderung beenden; d. čeho něčím (na př. přisahou, svatým písmem) etw. darlegen, beweisen, erweisen; ausführen (eine Verteidigung); d. (tváře) vollends schminken.

dolíčkov-ati Grübchen machen; —atý *adj.* blatternarbig.

dolič-ník, u *m.* Zusatzzahl *f.*; —ný *adj.* erweislich; beweisend; —ná věc das Beweisstück, Verbrechensgegenstand *m. Corpus delicti*; —ovati *v.* doličiti.

dolík, u *m.* Vertiefung *f.*; Grübchen *n.*

dolin-a, —ka *f.* Niederung *f.*; Niedergrund *m.*; Tal *n.*; Talgegend *f.*; Vertiefung *f.*; Grube *f.*; na —u nach unten.

doliňák, —an, a *m.* Talbewohner *m.*

dolin-ář *m.* fig. Grubensteiger, Taschendieb *m.*; —atý *adj. v.* dolinovatý.

dolinek, nku *m.* Grübchen *n.*

dolin-kovatý *adj.* blatternarbig; —ovatý *adj.* voll Täler; voll Gruben; —sky *adj.* Tal-.

doliti (dolím, íš, í, *imp.* dol!) *v.* dolovati; d. se s kým, s čím *sl.* mit einem (mit etw.) kämpfen, ringen.

doli-ti (doliju, eš, e, *imp.* dolij *et* dolej!) něco (na př. sklenice, sud) něčím (vodou, pivem, vínem) vollgießen, vollschenken; d. pivo n. víno zufüllen' nachfüllen; —tí *n.* das Vollgießen.

dolívati *v.* dolíti, dolévati.

dolívek, vku *m.*, dolívka *f.* Nachguß, Zuguß *m.*, Nachfülle *f.*

dolman, doloman, u *m.* Dolman *m.*

dolmistr, a *m.* Grubenmeister *m.*

dol-ňák, a *m. sl.* Niederländer, Talbewohner *m.*; —natý *adj.* voll Gruben; —ně *adv. sl.* von unten.

dolní *adj.* ddd. untere; **d. krajina**, d. země das Unterland, die Niederlande; d. Rakousy Niederösterreich; d. Lužice Niederlausitz; 2. d. Gruben-; d. dílo Grubenbau, Grubenbetrieb *m.*; d. písař Grubenschreiber *m.*; d. práce Grubenarbeit *f.*; d. voda Grubenwasser *n.*

dolní-ce *f.* Unterteil *m.*; —čan, a *m.* Bewohner des unteren Dorfteiles.

dolno-lužický *adj.* aus der Niederlausitz; —německý *adj.* plattdeutsch; —rakouský *adj.* nieder-österreichisch; —zemec, mce *m. sl.* Niederlandbewohner *m.* (in Ungarn).

doloha *f.* Anwendung *f.*; Applikation *f.* [steiger, Fahrsteiger *m.*

dolojezec, zce *m.* (mont.) Gruben-

doloman, u *m.* Dolman *m.* (ungarischer Pelzrock). [Abschiener *m.*

doloměřič *m.* (mont.) Markscheider,

dolov, u *m.* Jagdschluß *m.*; 2. letzte

dolóv *adv. st. v.* dolů. [Abfischung.

dolov-ání *n.* Grubenbetrieb, Grubenbau *m.*; —ati (doluju, eš, e) (mont.) eine Grube bauen; den Grubenbau betreiben; (d. na uhlí, na rudu, na stříbro, na zlato atd.); 2. *st.* Rigolen machen; 3. die Reben einsenken.

dolovatý *adj.* grubig; blatternarbig.

dolovíti (-ím) die Jagd beenden; den Fischfang beenden.

dolový *adj.* Gruben-; d. písař Schichtmeister *m.*; —é dílo Grubenarbeit *f.*; Grubenbau *m.*; *v.* dolní.

dolož-ení *n.* Beisatz *m.*, Zusatz *m.*, Anhang *m.*, Nachtrag *m.*; s tím —ením mit dem Beisatze; mit dem Bemerken; —iti (-ím, *imp.* doluž!) něco (d. něčeho) vollends legen; d. čeho etw. beisetzen, beifügen, beilegen; nachtragen; d. k něčemu (slovy) bemerken; d. do vyššího práva *st.* sich zur höheren Instanz berufen, appellieren; d. se čeho *v.* dokládati se.

doluž-ka *f.* Zusatz *m.*, Klausel *f. Clausula*; Komment *m.*; 2. Epiphonema *n.*; —kou opatřiti verklausulieren; —ný *adj. sl.* dükladný.

dolsko *n.* Flachland *n.*, Talgegend *f.*

dolský *adj.* flachländisch.

dolů (dolův, *st.* dolóv) *adv.* hinunter, nieder, niederwärts. [(liegen).

doluznačky *adv.* (ležeti) *sl.* am Bauche

doly *pl. v.* důl.

dom *m. st. v.* dům; *adv.* d. *mor.* nach Hause; *v.* domů.

dóm, u *m.* (velechrám) Dom *m.*

doma *adv.* zu Hause; —býl, a *m.* Stubenhocker *m.*

domácenský *adj. v.* domácí.

domácí *adj.* Haus-; einheimisch; inländisch; hiesig; zahm; d. zvířata Haustiere *pl.*; d. pán, pan d. Hausherr *m.*; d. paní Hausfrau *f.*; d. řád Hausordnung *f.*; d. učitel Hauslehrer *m.*; d. válka Bürgerkrieg *m.*

domác-ko *n.* Häuslichkeit *f.*; po —ku nach dem Hausgebrauch; häuslich; šat po —ku Hauskleid *n.*, Negligé *n.*; —ký *adv.* nach dem Hausgebrauch; —ký *adj.* familiär *v.* domácí.

domácn-ě *adv.* häuslich; —ěti häuslich od. heimisch werden; —ík, a *m.* Hausfreund *m.*; —iti häuslich machen; —ost *f.* Behausung *f.*, Haushalt *m.*; Häuslichkeit *f.*, Hausgenossenschaft *f.*; společná d. gemeinschaftliche Haushaltung; —ý *adj.* häuslich, heimisch, vertraulich, vertrauend.

domáh-ač, —atel, domahatel *m.* Forderer, Verlanger *m.*; Dränger, Eintreiber *m.*; Prätendent *m.*; —ati se (-ám se) čeho na kom verlangen, anstreben, ansuchen, nachsuchen, prätendieren; —avý *adj.* prätensiv.

domakati se (-ám se) čeho fühlend erreichen; fig. etw. entdecken, ausspüren,

domař *m.* Häusler *m.* [erspähen.

doma-rád, a *m.* Hausbecher *m.*; der Heimweh hat; na d. stonati das Heimweh haben; —rodák, a *m.* ein Einheimischer, ein Eingeborener *v.* domorodec; —rodý *adj.* eingeboren; einheimisch; —sed, a *m.* Stubensitzer

domašní *adj. sl. v.* domácí. [*m.*

doma-válek, lka *m.* Heimling *m.*, Stubenhocker *m.*; —válený immer zu Hause gehalten; zu Hause hockend.

dom-čisko *n.* (*sl.*) elendes Haus; —ec, —ček, —eček, mečku *m.* Häuschen *n.*; —ek, mku *m.* ein kleines Haus.

doměr, u, —ek, rku *m.* Nachfülle *f.*; Vollmessung *f.*

doměřiti (-ím, *imp.* doměř!) něco (čeho) vollmessen, hinzumessen; d. se čeho vollends messen; das Maß finden.

doměrn-ice *f.* Füllstrich *m.*; —ý *adj.* volles Maß habend.

domestikální fond Domestikalfond *m.*

dominanta *f.* (vládnice) Dominante *f.* (mus.).

dominikán, a *m.* Dominikaner *m.* (Mönch); —ský řád Dominikanerorden.

dominka *f.*, důminka *f.* Erwähnung *f.*; 2. *v.* domněnka.

domino *n.* Domino *n.* (Spiel, Maske).

dominovati dominieren. [kneten.

domísiti (-ím, *imp.* domísi!) zu Ende

domk-ář *m.* Häusler, Kleinhäusler *m.*; -ka *f.* -in *f.*; —ařiti Häusler sein; —ářský *adj.* Häusler-; —ářství *n.* Häuslerei *f.*

domlátiti (-ím, *imp.* domlať!) zu Ende dreschen, vollends dreschen, ausdreschen; fig. d. někoho zu Tode prügeln.

domlejní *n.* Mahlgetreide *n.*

domlí-ti (domelu) obilí atd. ausmahlen (das Getreide); —cní, —cí *n.* das Ausmahlen.

domlouv-ač *m.* Verweisgeber *m.*; —ačný *adj.* Verweis gebend; —ání *n.* *v.* domluva.

domlouvati (-ám) slova die Endsilben der Wörter deutlich aussprechen; d. někomu einem zureden, einen Verweis geben; d. se ke komu oč, d. se čeho jmd. um etw. angehen, ansprechen, sich einem antragen; d. se na koho, k někomu o něco n. nač einem Vorwürfe machen, übel zureden.

domluv-a *f.* Verweis *m.*, Rüge *f.*; Zurede *f.*; 2. Schlußrede *f.*; —ač *m.* *v.* domlouvač; —čí *m.* Makler *m.*; —iti (-ím, *imp.* domluv!) ausreden; d. někomu einem zureden, Verweis geben; d. se s kým oč übereinkommen, mit jmd. worin; nach einer Rücksprache einig werden; —ný *adj.* verweislich.

domněl-e *adv.* vermeintlich, vermutlich; angeblich; d. mrtvý scheintot; —ost *f.* Vermutlichkeit *f.*; —ý *adj.* vermeintlich, vermutlich; angeblich, vergeblich.

domněn-í *n.* Vermutung *f.*, Präsumtion *f.*, Annahme *f.*; d., zlé d. (o někom, na někoho) Verdacht *m.*; Argwehn *m.*; dle mého d. meiner Meinung nach; —ka *f.* Vermutung *f.*, Voraussetzung *f.*; —livost *f.* Mutmaßung *f.*; —livý *adj.* mutmaßlich.

domnětí se (domnim se) čeho na koho, o kom) *v.* domníti se, domnívati se.

domněvač *m.* Mutmaßer *m.*; *st.* Obermann *m.*, Obmann *m.*; —ný *adj.* argwöhnisch.

domn-inka *f. v.* domněnka; —itelný *adj.* vermutlich, mutmaßlich; —iti se (domníni se, *imp.* domni se) čeho erraten *v.* domnívati se.

domniv-ač *m. v.* domněvač; —ačný *adj. v.* domněvačný; —ání *n.* das Vermuten; —ati se (-ám se, *imp.* -ej se!) meinen, vermuten, präsumieren; d. se čeho o kom, na koho von einem etw. meinen, glauben, halten, vermuten; argwöhnen etw. auf jmd. (etw. von einem); jakž se —ám wie ich glaube; —avý *adj.* mutmaßend; argwöhnisch, dünkelvoll.

domnouti (d. si ruce), dominati (d. klasy) zu Ende reiben [sturmer *n.*

domo-borce, —bořitel, e *m.* Haus-

domobran-a *f.* Landsturm *m.*; —ec, nce *m.* Landstürmler *m.*; ein Landsturmpflichtiger; —ský list Landsturmpaß *m.*

domoci (domohu) něco etw. bewerkstelligen; d. se (domohu se, domůžeš se, domůže se, *imp.* domoz se) čeho na kom etw. erstreben, erstehen, erringen, erlangen, erhalten erzwingen.

domo-prava *f.* Hauslehre *f.*; Haushaltungskunst *f.*; —řadí *n.* Häuserreihe *f.*; —rodec, dce *m.* ein Eingeborener; —rodý, —rodný *adj.* eingeboren, einheimisch; —spravi-n., —stroj *m.* Küchenordnung *f. v.* domoprava.

domov, a *m.* Heim *n.*, Heimat *f.*; bez —a heimatlos; někde —em býti wo zu Hause sein.

domóv, domův *adv. st. v.* domů.

domov-ák, a *m.* Häusling *m.*; —ati někde, u několiko hausen, wohnen; —ec, vce *m.* (*pol.*) Hausfreund *m.*; Indigena *m.*; —enství, -enstvo *n.* *v.* domovství, -stvo.

domovina *f.* (*srb.*), domoviště *n.* Heimat *f.*, Vaterhaus *n. v.* domov.

domovit, a *m.* (*pol.*) Hausfreund *m.*; —ý *adj. st.* haushalterisch; häuslich; hausanfässig; d. nábytek *st.* Hausgeräte *n.*; —á čeleď *st.* Hausgesinde *n.*

domov-ní *adj.* Haus-; d. daň Hauszinssteuer *f.*; d., iho *m.* Hausverwalter *m.*; —nice *f.* Hausmeisterin *f.*; 2. *st.* Hausgenossin *f.*; 3. Haushockerin *f.*; —nictví *n.* Hausmeisterstelle *f.*; 2. Hausstand *m.*, Hauswesen *n.*; —ník, a *m.* Hausmeister *m.*; 2. *st.* Hausgenoß *m.*; 3. Hausmann; Mietmann *m.*; —niště *n.* Wohngebäude *n.*; —ovati *v.* domovati.

domovodstvo *n.* (*rus.*) Haushaltung *f.*

domov-ský *adj.* Heimats-; d. list Heimatschein *m.*; —ské právo Heimatsrecht *n.*; —ství *n.* Heimatswesen *n.*; —stvo *coll.* die Behausung, die Hausperjonen *pl.*; —uju *v.* domovati.

domový *adj.* (*st.*) Haus- *v.* domovní, domácí; d., ého *m.* (*rus.*) Hausgeist *m.*

domrz - avý *adj.* anekelnd; —eti, —ovati koho verdrießen; už mě to —elo ich bin deſſen ſchon ſatt, ich bin deſſen ſchon überdrüſſig.

domsko *n. v.* domčisko.

domů (domův, *st.* domóv) *adv.* nach Hauſe, heim; d. jíti nach Hauſe (zu Hauſe) gehen, heim gehen, ſich heim begeben.

domuju *v.* domovati.

domysl, u *m. v.* důmysl; z —u *a priori*; —ek, slku *m.* Zumutung *f.*; —itel, e *m.* Erſinner *m.*; —itelný *adj.* erdenklich; —iti (-ím, *imp.* -i!) o něčem ſein Nachdenken beenden, zu Ende denken; d. so čeho etw. erdenken, durch Nachdenken ergründen; erſinnen; auf den Einfall kommen; —ivý *adj. v.* domyslný; 2. *v.* domýšlivý; —ně *adv. a priori*; mutmaßlich; —ný *adj.* apriorijch; —né poznání *cognitio a priori.*

domýšleč *m.* Mutmaßer *m.*

domyšlení *n.* das Erſinnen, Erdenken.

domýšl-ení *n.* Einſicht *f.*, Bedachtſamkeit *f.*; d. *et* d. -se čeho Vermutung *f.*; —eti se (-ím se, *imp.* -ej se!) čeho (o něčem, o někom) vermuten; d. se čeho na někoho argwöhnen; d. se něčeho do někoho, o někom einem etw. zumuten; d. si něčeho (o sobě, na něco) ſich einbilden; —ivost *f.* Dünkel, Eigendünkel *m.*; Arroganz *f.*; 2. Mutmaßung, Erdenkung *f.*; —ivý *adj.* eingebildet, dünkelhaft, arrogant.

domyti (domyju, *imp.* domyj!), domývati něco zu Ende waſchen, das Waſchen beendigen.

don, a *m.* Don *m.* (ſpan.).

doň = do něho.

doňadž *st. v.* dokud.

donašeč *m.* Zuträger, Hinträger *m.*; 2. Anzeiger, Zubringer *m.*; Denunziant *m.*

donáš eti (-ím, *imp.* -ej!) čeho n. co, ke komu, před koho einem etw. zutragen; angeben, denunzieren; —ílek, lka, —itel *m. v.* donašeč; —ivý *adj.* denunzierend; —ka *f.* (d. na někoho) Denunziation *f.*; 2. (do domu) Zutragung, Zuſtellung, Zuſendung *f.* (ins Haus); d. Nachtrag *m.* (Buchhalt.).

dond, u *m.* Dond *m.*, weißer Neger.

dondel, e *m.* Bund *m.*, Bündel *n. v.*

donědž *st. v.* dokud. [drdol.

doněkud *st. adv.* eine Zeit lang *v.* poněkud.

donesek, sku *m. v.* dodatek.

donesti (donesu, eš, e, *imp.* dones!) něco někam bis zu Ende tragen, bis wohin tragen; d. čeho n. co někomu zutragen, nachtragen; überbringen; darreichen; d. co ke komu, před koho zubringen; denunzieren; doneslo se ho (*gen.*), doneslo se uši jeho (*gen.*), doneslo se mu (*dat.*) es wurde vor ſeine Ohren gebracht, es wurde zu ſeinen Ohren hingetragen. [*f.*; Denunziation *f.*

donešení *n.* Zutragung, Einbringung

donidž *c. st. v.* dokudž.

donik-ati (-ám), —nouti kam bis wohin eindringen; —avý *adj.* eindringlich.

donka *f.* Kreiſelſchnecke, Mondſchnecke *f. Turbo.*

donos, u *m.* das Hintragen; das Hingebrachte; —ič, —itel *m.* Hinbringer *m.*; Ankläger *m.*; *v.* donašeč; —iti (-ím, *imp.* donos!) něco bis zur rechten Zeit tragen, austragen (die Leibesfrucht von Schwangeren); —nost *f.* Tragweite *f.*; Schußweite *f.* (eines Gewehres); —ný *adj.* bis wohin tragend.

donucen-ec, nce *m.* ein zu etwas Gezwungener; —í *n.* Zwang *m.*; z d. gezwungen; práce z d. Zwangsarbeit *f.*; —ím zwangsweiſe.

donucov-aci *adj.* Zwangs-; d. prostředek Zwangsmittel *n.*; d. pracovna (káznice) Zwangsarbeitshaus *n.*; d. cestovní list gebundene Marſchroute; —ati *v.* donutiti.

donůška *f.* etw. Hingebrachtes; *v.* donáška; d. *m.* Hinterbringer *m.*; *v.* donašeč.

donu-ceni *n.* Zwang *m.*; —titi (-ím, *imp.* donuť!), —tkati (-ám) koho k čemu zwingen, nötigen (zu etwas).

door-ati (-ám *et* dooru) (polo) vollends ackern, zu Ende ackern od. pflügen, abackern; —ávám ich beende das Pflügen.

dopad, u *m.* das Bishinfallen; 2. das Erhaſchen; 3. Anfall *m.*; 4. d. (phyſ.) der Einfall (der Lichtſtrahlen); úhel —u Einfallswinkel *m.*; bod —u Einfallspunkt *m. v.* dopadník; —ati (-ám) čeho, někam, na něco bis wohin fallen; d. einfallen (phyſ.); d. na nohu hinken; jak to —á? wie ſieht es aus? wie ſteht es? —avý zufallend; anfallend; d. na nohu hinkend; —ce *m.* Ergreifer *m.*; —ek, dku *m.* Abzideuz *f.*; —ení *n.* Ergreifung *f.*, Ertappung *f.*; —nice *f.* Einfallslinie *f.*; —nik, u *m.* Einfallspunkt *m.*

dopadnouti (dopadnu, eš, e) kam, d. čeho, d. na něco bis wohin fallen; auf etw. niederfallen; d. ſich ſchließen (v. der Tür); d. ausfallen; dobře to dopadlo es iſt gelungen, es iſt gut ausgefallen; d. koho někde n. na něčem jmd. ertappen, erwiſchen; d. na koho jmd. treffen.

dopad-ný *adj.* bis wohin fallend; durch Schwere einfallend; —né pravítko Schlaglineal *n.*; —ový *adj.* Einfalls; bod d. Einfallspunkt *m.*; úhel d. Einfallswinkel *m.*; kolmice —ová Einfallslot *n.*

dopadu, dopasti *st. v.* dopadnouti.

dopal, u *m.*, dopálení *n.* (b. Köhler) die Gare; Ereiferung *f.*; fig. míti d. Pik haben; má dopal na něho er iſt gegen ihn erbittert.

dopáliti (-ím, *imp.* dopal!), dopalovati vollends verbrennen; d. hromadu (b. Kohlenbr.) den Meiler zubrennen, auskohlen, garmachen, garkohlen; d. koho jmd. aufbringen, einen in Hitze bringen; d. se (na koho) in Hitze geraten, ſich ereifern.

dopátrati se (-ám se) čeho etw. ergründen, erforſchen.

dopatř-ení *n.* Erſehung *f.*; Kontrolle *f.*; —iti (-ím, *imp.* -i!), —ovati čeho etw. erſehen, wahrnehmen; d. se čeho gewahr werden.

dopeci *et* dopéci (dopeku, -češ, -če, *imp.* dopeč!) něco n. čeho vollends ausbacken; d. se gar werden (v. Brote *etc.*); dopečený ausgebacken, gar.

dopekati, dopékati, *mor.* dopěkati (-ám) ausbacken; d. komu fig. einem zuſetzen, warm machen; dopéká mu *mor.* es wird ihm angſt, bange.

dopěti (dopěju, -ješ, -je, *imp.* dopěj!) zu Ende ſingen, ausſingen.

dopěti *n.*, dopnutí *n.* das Aufſpannen.

dopěv, u, —ek, vku *m.* Nachgeſang *m.*, Epode *m.*, Epode *f. v.* dozpěv.

dopídiť se (-ím se, *imp.* dopidi se) čeho etw. ausfindig machen, erreichen (mit Mühe); erſtreben; d. se pravdy hinter die Wahrheit kommen.

dopichnouti koho jmd. totſtechen.

dopichovati koho k čemu anreizen.

dopíj-ená, é *f.* Schlußgelage *n.*, Schlußtrunk *m.*; —eti (-ím, *imp.* dopíjej!) im Trinken ſich dem Ende nahern.

dopis, u *m.* Brief *m.*, Schreiben *n.*; Korreſpondenz *f.*; Zuſchrift *f.*; d. služební *n.* Dienſtſchreiben *n.*; —ka *v.* dopisnice; —ně, ého *n.* Briefgeld *n.*, Porto *n.*; —nice *f.* Korreſpondenzkarte *f.*, Poſtkarte *f.*; —ník, a *m.* Briefträger *m.*; 2. *v.* dopisovatel; 3. Briefordner *m.*; —ný *adj.* Brief-; korreſpondierend; d. lístek *v.* dopisnice; —ná pošta Briefpoſt *f.*

dopisov-ací *adj.* Korreſpondenz-; —álek, lka *m.* Korreſpondenzler *m.*; —ání *n.* Korreſpondenz *f.*; vzájemné si d. Briefwechſel; Schriftwechſel *m.*; Notenwechſel *m.*; —ánky *pl. f.* Liebeskorreſpondenz *f.*; —atel, e *m.* Korreſpondent *m.*; —ati něco im Schreiben ſich dem Ende nahern; d. někomu (o něčem) mit einem korreſpondieren; d. si o něco vzájemně Noten wechſeln; d. se k někomu n. na někoho o něco n. ſtrany něčeho ſchriftlich um etw. erſuchen od. ermahnen.

dopisující *adj.* korreſpondierend; d. člen korreſpondierendes Mitglied.

dopišu *v.* dopsati.

dopíta *m.* (*et* nedopíta) Saufaus *m.*

dopíti (dopiju, eš, e, *imp.* dopij *et* dopí! *tregr.* dopiv, -vši) něco *et* něčeho (d. víno, d. ostatku) vollends austrinken; d. se čeho (nemoci) durch Trinken ſich (e. Krankheit) zuziehen; d. se smrti ſich zu Tode trinken.

dopláceni *n.* (gänzlich) Reſtzahlung *f.*, Nachzahlung *f.*; doplácení *n.* (ratenweiſe) Abzahlung *f.*

dopláceti (-ej!) nachzahlen.

doplat-a *f.*, —ek, tku *m.* Nachzahlung *f.*; Nachtragsgebühr *f.*, Nachſchuß, Zuſchuß *m.*; (mont.) Zubuße *f.*; —iti něco ganz bezahlen; den Reſt bezahlen, nachzahlen; Geld zuſchießen; —ný *adj.* (—ni) Nachzahlungs-; Zuzahlungs-; —ná daň die Nachſteuer, Nachzahlungsſteuer *f.*

doplav, u *m.* Ankunft zu Schiffe; —ati *v.* doplouti; —iti (-ím, *imp.* doplav!) (dříví) bis wohin ſchwemmen; d. se někam bis wohin ſegeln od. ſchwimmend gelangen.

doplesati (-sám) das Jubeln beendigen.

doplna *adv.* völlig.

doplň-ěk, ňku *m.* Ergänzung *f.*; Nachfüllung *f.*; Nachtrag *m.*, Supplement *n.*; (math.) Komplement *n.*; doplněk kolkovati nachſtempeln; —ěn, a, o, ý ergänzt; vollzählig; —ění *n.* Ergänzung *f.*; Komplettierung *f.*; Nachtrag *m.*; —itel, e *m.* Erfüller *m.*, Vollführer *m.*; —iti (-ím, *imp.* doplň!), doplňovati něco (něčeho) etw. ergänzen, vervollſtändigen, komplettieren; nachtragen; nachfüllen; d. se erfüllt od. ergänzt werden.

doplňk-a *f.* Ergänzung *f. v.* doplněk; —ový *adj.* Nachtrags-; Ergänzungs-; d. úhel (math.) Komplementswinkel *m.*; —ová přístava (odstava) *Cosinus m.*; —ová sečka *Cosecans f.*

doplňov-ací *adj.* Nachtrags-, Ergänzungs-; Erfüllungs-; d. okres (mil.) Ergänzungsbezirk *m.*; d. svazek Supplementband, Nachtragsband *m.*; d. koikování Nachſtempelung *f.*; d. volba Nachwahl *f.*; d. přísaha Erfüllungseid *m.*; d. barvy komplementäre Farben; d. úhel (math.) Komplementswinkel *m.*; —ač, —atel *m. v.* doplnitel; —ati *v.* doplniti.

doplouti (dopluju, eš, e, *imp.* dopluj!) čeho (d. břehu *et* ke břehu) bis wohin ſchwimmen od. ſegeln; zu Ende ſegeln; d. ke břehu ans Ufer ſtoßen.

dopnouti (dopnu, eš, e, *imp.* dopni!) zuknöpfen; d. se ſich zuknöpfen.

dopočítati (-ám) vollends zählen; d. se čeho durch Rechnen ermitteln od. erreichen.

dopohon, u *m. st.* Exekution *f.* (jur.).

dopol, dopoly, dopolou, dopolu *adv.* zur Hälfte.

dopoledn-e *adv.* vormittags; dnes d. heute vormittag; —í *adj.* vormittägig; d. *n.* Vormittag *m.*; v hodinách —ích in den Vormittagsſtunden.

dopo-mahací *adv.* Hilfs-; —mahač, —mahatel *m.* Helfer *m.*, Verhelfer *m.*; —máhati (-ám) komu čeho, d. komu

k čemu *v.* dopomoci; toho mi —máhej Bůh! so wahr mir Gott helfe! —máhavý *adj.* beförderlich.

dopomoc, i *f.* Nachhilfe *f.* ·

dopomoci (dopomohu, —můžeš, **-může**, -můžeme, -můžete, -mohou, *imp.* dopomoz!) komu čeho, d. komu k čemu einem helfen, behilflich sein; d. komu práva a spravedlnosti na kom einem zu seinem Rechte verhelfen.

dopomoc-ník, a *m. v.* pomocník, dopomahač; —ný *adj.* behilflich, verhilflich.

dopomoženi *n.* (d. komu čeho, k čemu na kom) das Helfen, Verhelfen; d. práva, d. právní Exekution *f.* (von Seite des Richters).

doporuč-ení *n.* Anempfehlung *f.*; Rekommandation *f.*; —iti (-ím) koho komu empfehlen, anempfehlen, rekommandieren; —ný, —ovací *adj.* Empfehlungs-; d. list Empfehlungsschreiben *n.*

doposavad, doposud *v.* dosavad, dosud.

dopouštěti (-ím, *imp.* -štěj!) *v.* dopustiti; nedopouštěj Pán Bůh! Gott verhüte es! Gott behüte!

dopoušťka *f.* Erlaubnis; Lizenz *f.*

dopověď, di *f.* Nachsatz *m.*, Apodosis *f.*

dopovědět (-ím, *imp.* -věz!) komu něco ausreden, auserzählen.

dopracovati die Arbeit beenden, zu Ende bringen; ten to dopracoval! der hat es weit gebracht!

doprati (doperu, eš, e) co n. čeho aufhören zu waschen. [gönnen.

dopřáti (dopřeju) komu čeho ver-

doprav-a *f.*, —ení *n.* Beförderung *f.* (an einen Ort); Überfrachtung *f.*; Transport *m.*, Spedition *f.*; Fracht *f.*; —iti (-ím, *imp.* doprav!) něco auferzählen; d. něco kam wohin schaffen, befördern, weiter führen; transportieren; d. se kam sich hinbegeben; —na *f.* Transporthaus *n.*; —ník, a *m.* Spediteur *m.*; —ný, —ovací *adj.* Beförderungs-; d. prostředek Beförderungsmittel *n.*; d. vůz Transportwagen *m.*; Möbelwagen *m.*; —ovati *v.* dopraviti.

dopření, dopření *n.* Vergönnen *n.*

dopříti (dopřeju) *v.* dopřáti.

dopříti se (dopřu se) aufhören zu streiten.

doprositi (-ím se, *imp.* doproš se!) se čeho erbitten, durch Bitten erhalten; doprošovati se čeho na kom, d. se koho einem anliegen, dringend und unablässig bitten, jmd. bittlich ersuchen.

doprovazeč, doprovoditel, e *m.*, doprovodník, a *m.* Begleiter *m.*

doprovoditi (-ím, *imp.* doprovoď!), doprovázeti (-ím, *imp.* doprovázej!) koho (*acc.*) kam geleiten, begleiten.

dopsati (dopíšu, eš, e, *imp.* dopiš, *trgr.* dopsav) něco za Ende schreiben; d. někomu někam einem einen Brief zusenden, hinschreiben.

doptati (doptám) čeho *et* d. se čeho na kom, někde etw. erfragen.

doptav-ací *adj.* Anfrage; d. ústav, —na, —árna *f. v.* poptavárna.

doptáv-ati se (-ám se) čeho na kom, d. se koho na něco nachfragen; —ka *f.* Nachfrage *f.*; Quästion *f.*; *v.* dotaz.

dopuditi (-ím, *imp.* dopuď!) bis wohin treiben; zutreiben; d. koho, čeho *st.* antreiben; zu etw. zwingen.

dopust, u *m.*, —ek, stku *m.* Zulassung *f.*; Erlaubnis *f.*; —ilý der etw. zugelassen; der etw. begangen; —itelný *adj.* zulässig; -ost -keit; —iti (-ím, *imp.* dopusť!) komu čeho lassen, zulassen, willfahren; gestatten, verstatten, geschehen od. stattfinden lassen; Bůh dopustil, ale neopustil Gott verläßt die Seinen nicht; Gott läßt uns wohl sinken, aber nicht ertrinken; was Gott will, erquicken, das läßt er nicht ersticken; —il jim odjeti er ließ sie fahren; d. něco na někoho etw. zulassen; d. se čeho begehen (ein Verbrechen), sich etw. zu Schulden kommen lassen; d. se (von Mädchen) zu Falle kommen; —né, čeho *n.* Lizenzgebühr *f.*; —ný *adj.* zulässig, zulaßbar.

dopuštění *n.* Zulassung *f.*, Gestattung *f.*; Begehung *f.*; d. boží Gottes Fügung *f.*; Verhängnis *n.*; verhängnisvoller Zustand; křičí až boží d. er schreit, daß es gar aus ist; to bylo boží d. das war ein entsetzliches Unheil.

doraz, u *m.* der letzte Schlag; der letzte Stoß; 2. *v.* důraz; —iti (-ím, *imp.* doraz!) něco vollends einschlagen; d. koho jdm. den Garaus machen, den letzten Stoß geben, den Gnadenstoß versetzen; d. dílo beenden, bezwingen; d. někam wohin gelangen; d. do města die Stadt erreichen; —ný *adj. v.* důrazný.

doražení *n.* der letzte Stoß; d. z milosti Gnadenstoß *m.*

doráž-ení *n.* na koho, nač der Angriff auf etw.; —eti (-ím, *imp.* -ej!) na koho (*acc.*) čím einem hart zusetzen, auf einen losstürmen, jmd. anstürmen, bestürmen, angreifen; —ka *f.* (b. Web.) Schlag *m.*; —ivý, —livý *adj.* zudringlich; aggressiv.

dorocní *adj.* auf ein Jahr.

dorost, u *m.* Nachwuchs *m.*; —ati (-ám) *v.* dorosti; —avý *adj.* heranwachsend; —ek, stka *m.* ein junger Bursche; d., stku *m.* Nachwuchs *m.*; —i (dorostu, eš, e) heranwachsen, erwachsen; —l naň muž er hat seinen Mann gefunden; —lost *f.* Erwachsenheit *f.*; Jugendreife *f.*; —lý *adj.* völlig erwachsen; mannbar; mündig.

Dorota *nf.* Dorothea; fig. d., dorka, dorna Dirne *f.*; dickes Frauenzimmer.

dorovn-a *adv.* nachgerade; —ati (-ám) něco etw. ausgleichen; ebnen; schlichten; d. počet ein Konto abschließen.

dorozum-ěná *f.*, —ění *n.*; na —ěnou zur Verständigung; —ěti (-ím, *imp.* -ěj!) čemu ganz verstehen; d. se s kým o něco, o něčem sich mit einem über etw. verständigen; *v.* dohodnouti se.

dort, u *m.* Torte *f.*; —ář *m.* Tortenbäcker *m.*; —ový *adj.* Torten-; —ová mouka Tortenmehl *n.* [stellung *f.*

doručení *n.* Einhändigung *f.*; Zu-

doruč-itel, e *m.* (d. dopisu) Einhändiger *m.*, Überbringer *m.*; —iti (-ím, *imp.* doruč!) komu něco (čeho) einhändigen, überbringen, zustellen; —ovatel *m.* (d. úřední) Zusteller *m.*, Beschicker *m.*; Amtsbote *m.*

dorůst-ati (-ám) heranwachsen *v.* dorosti; —ek, tku *m. v.* dorostek; —í *v.* dosad.

dosad *v.* dosavad.

dosaditi (-ím, *imp.* dosaď!) něco zu Ende setzen; 2. noch mehr setzen; zusetzen, nachtragen; 3. ersetzen, nachzahlen; 4. d. koho kam (na úřad) jmd. in ein Amt einsetzen, anstellen (als Beamten); d. místo jiného substituieren; 5. d. plátno derb weben.

dosah, u *m.* das Erreichen, Hinreichen; fig. Tragweite *f.*; —ati *et* dosáhati (-ám) čeho, d. kam wohin (wonach) greifen.

dosáh-lý *adj.* wer etwas erreicht hat; 2. hinreichend; 3. angrenzend; —nouti (—nu), dosíci (dosahu) čeho, někam, k něčemu (k nebi, na zemi, na paty) wohin reichen, langen; d. pro něco wornach greifen; d. čeho erreichen, erhalten, erlangen; überkommen, habhaft werden; —nutelný *adj. v.* dosažitelný.

dosahovati kam bis wohin reichen.

dosavad, dosaváde *adv.* bis jetzt, bisher; až d. bis zu dieser Zeit; —ní *adj.* bisherig; d. předpisy *pl.* bestehende Verschriften.

dosaz-enec, nce *m. v.* náhradník; —ení *n.* Ersetzung *f.*; d. koho na úřad Einsetzung *f.*; Anstellung eines Beamten; Installation *f.*, Einführung in ein Amt; —ený (na úřad) angestellt; —ovací *adj.* Besetzungs-; d. dekret Anstellungsdekret *n.*; —ování *n.* Einsetzung; Anstellung *f.*; Nachsatzung *f.*, Nachtrag *m.*; —ovati *v.* dosaditi; d. na koho, d. komu einem zusetzen.

dosaž-ení *n.* (d. něčeho) Erlangung, Erreichung *f.*; —enost *f.* Errungenschaft *f.*; —itelný, —ný *adj.* erreichbar; -ost -kejt.

doseč-ka *f.*, —nice *f.*, dosečná (t. čára) (math.) Nebenschnittslinie *f.*, Kejektante *f. Cosecans.*

dosed-ěti (—ím, *imp.* doseď! *trsg.* doseděv) čeho aufsitzen, durch Sitzen erlangen; d. ausbruten (von Hühnern); —nouti (-nu, eš, e) na něco někam sich ganz setzen; einraffen; d. koně aufsitzen, zu Pferde steigen; d. na úřad das Amt antreten; d. na trůn, na stolec den Thron besteigen; —nutí (*n.*) na trůn Thronbesteigung *f.*

dosel-acl, dosýlací, dosílací *adj.* Speditions-; —atel *m. v.* zasílatel; —atelství *n. v.* zasílatelství.

dosíl-ati (dosýlati) (-ám) něco někomu, někam hinschicken, senden, spedieren; —ka *f.* Sendung *f.* [senden.

dositi (dosiju), dosívati die Saat besorgen.

dosívka *f.* Beendigung des Säens.

doskákati (—ám *et* doskáču) aufheben zu springen. d. někam bis wohin hüpfen.

doskoč, e *m.* Ausläufer *m.*; Sendbote *m.*; —iti (-im, *imp.* doskoč!) kam bis wohin springen, einen Sprung machen; d. čeho, koho erjagen; d. na koho auf jmd. zuspringen; —ný *adj.* hurtig; 2. vorwitzig, najeweiß, keck; 3. zudringlich; -ost -kejt.

doskok, u *m.* Hinsprung, Zusprung *m.*; 2. Vorwitz *m.*, Keckheit *f.*

dosledn-ost *f. v.* důslednost.

doslech, u *m.* das Vernehmen; dle —u dem Vernehmen nach, dem Hörensagen, verlautlich; —nouti čeho zu Ende haren, herchen; 2. vernehmen; erfahren; —l jsem, že . . . ich habe gehört; —ový svědek Ohrenzeuge *m.*

doslouž-ilý der ausgedient hat; —iti (-ím, *imp.* doslouž!) ausdienen, zu Ende dienen, den Dienst beenden; d. se čeho erdienen, etw. durch Dienst erlangen.

doslov, u *m.* Epilog *m.*; 2. Schlusswort *n.*; 3. Nachwort *n.*

doslov-a *adv.* (do slova), —ně *adv.* wörtlich; —nost *f.* Wörtlichkeit *f.*; —ný (—ní) *adj.* wörtlich.

dosluhovati nachdienen.

dosluch *m. v.* doslech.

doslýchati (—ám) gut hören (nedosl. nicht gut hören); d. čeho *et* d. se čeho vernehmen, hören; jak —ám wie ich höre.

doslyšeti (-im, -iš, -í, *imp.* doslyš!) něco *et* něčeho vollends ausheren, zu Ende hören.

dosmrtní *adj.* (nadosmrti zeitlebens) lebenslanglich *v.* doživotní. [Weber).

dosnovati (-ám) zu Ende scheren (b.

dosouditi se (-ím se, *imp.* dosuď se!) čeho (na kom) durch den Rechtsstreit etw. erlangen, erreichen; fig. d. se čeho etw. ausfindig machen.

dospání *n.* guter Schlaf, Nachschlaf *m.*

dospati se (dospím se) genug schlafen; d. se čeho erschlafen; dospávati ausschlafen, nachschlafen.

dospěch, u *m. st.* gehörige Eile; 2. Schnelle *f.* obtr. der Reifheit; 3. Muße *f.*

dospěchati (—ám) kam eilends gelangen, anlangen.

dospěju *v.* dospěti.

dospěl-ec, lce *m.* ein Reifer, Maturant *m.*; —ost *f.* Reifheit *f.*, Reife *f.*; 2. d. (vzrostlost) Mündigkeit *f.*; d. chlapčí Pubertat, Mannbarkeit *f.*; 3. (d. směnky) Verfallszeit *f.*; 4. zkouška —osti Maturitatsprüfung; —ství *n. v.* dospělost; —ý *adj.* reif, erwachsen; mannbar, mündig; d. k zaplacení (splatný) fällig, zahlbar, verfallen.

dospěšn-ost *f.* Schnelle *f.*, Eile *f.*, Hurtigkeit *f.*; —ý *adj. st.* hurtig, schnell, eilig; 2. wirtsam; d. čas Muße *f.*

dospěti (dospěju, eš, e) někam, k něčemu wohin gelangen; 2. hineilen, hereilen; 3. d. reifen, zur Reife gelangen, reif werden; směnka dospěla ku placení der Wechsel wurde fällig; 4. d. něco *st.* etwas beendigen.

dospíšiti (—ím, *imp.* dospěš!) bis wohin eilen.

dospívati (-ám, -áš, -a) nach und nach reif werden; ovoce -á das Obst reift; 2. d. věkem aufkommen, heranwachsen (v. Menschen).

dost (dosti) *adv.* genug, hinlänglich, hinreichend; je dost es iſt genug; es iſt zur Genüge; d. toho! genug! a na tom d.! und damit baſta! Punktum! d. na zbyt, až d., d. až nazbyt, dost a dost, více nežli d. mehr als genug; übergenug; d. dobrý ziemlich gut; d. drahý teuer genug; d. na tom, že... genug, daß...; d. o tom genug davon; d. miti genug haben, zur Genüge haben; mám toho d., mám na tom d. mir iſt es genug, für mich iſt es hinreichend; ich habe es ſatt; d. možná wohl möglich; ani d. málo ganz und gar nicht; im geringſten nicht; dosti činiti, zadost činiti (učiniti) někomu n. něčemu einem genugtun; dosti činiti za něco n. za někoho Genüge tun, Genüge leiſten.

dostač, i *f. st. v.* dostatek; —itelný *adj. v.* dostatečný; —iti (-ím, *imp.* dostaň!), —ovati k čemu genügen; ausreichen, auslangen; hinreichen; hinlänglich ſein; hinlänglich liefern; —nost *f.* Genügſamkeit *f.*

dostál-ost *f.* Reife *f.*; —ý *adj.* ſtandhaftig; 2. zeitig, reif.

dostání *n.* das Bekommen; das Erhalten; zde není nic k d. hier iſt nichts zu bekommen, nichts zu haben.

dostanu *v.* dostati. [*f. v.* dostatek.

dostata *f. vulgo* Fülle *f.*, Zulänglichkeit

dostateč-ně *adv.* hinlänglich, hinreichend; genügend; d. provesti něco etw. ſtandhaft dartun; —nost *f.* Genügſamkeit *f.*; Hinlänglichkeit, Zulänglichkeit *f.*; —ný *adj.* genügend, hinlänglich, zulänglich, hinreichend, zureichend; ſtandhaft.

dostatek, tku *m.* Hinlänglichkeit *f.*, Genüge *f.*; Fülle *f.*; za d., s d. *st.* hinlänglich, genug, hinreichend; in Hülle und Fülle.

dostati (dostanu, eš, e *imp.* dostaň!) něčeho n. něco bekommen, erlangen, erreichen, erhalten; d. koho habhaft werden (des Beſchuldigten); abkriegen; d. se někam (do města, na svět) wohin kommen, geraten, gelangen; d. se do sporu in Streit geraten; d. se k čemu wohin bekommen, ankommen; d. se k úřadu (do úřadu) zu einem Amte gelangen; d. se za sebe einander heiraten; d. se komu einem anheimfallen, zu teil werden; d. za vyučenou freigeſprochen werden; fig. e. tüchtige Lektion bekommen; einen Gedenkzettel erhalten; dostalo se mi jíti přes údolí ich mußte über ein Tal gehen; zde se dostane... hier kann man bekommen..., hier iſt zu haben...

dostáti (dostojím, íš, í, *imp.* dostůj!) komu, d. při kom bei einem feſt halten; d. nepříteli Stich halten; d. slovu Wort halten; d. čemu einer Sache gewachſen ſein. [*adj. v.* dostatečný.

dostat-nost *f. v.* dostatečnost; —ný

dostava *f.* (math.) Nebenſtütze *f.*, *Cosinus m.* (*Complementi sinus*); d. pravá *C. rectus*; d. obrácená *C. versus*.

dostávati (-ám) *v.* dostati.

dostav-ba *f.* Ausbau *m.*; —ek, vku *m. v.* důstavek · —ení *n.* Einlieferung *f.*; d. k vojsku die Stellung zum Militär; d. zločinců Einbringung der Verbrecher; —ění *n.* (d. čeho, d. domu) Ausbau *m.*; —eníčko *n.* Stelldichein, Rendezvous *n.*; —ěti (dostavím, *imp.* dostav *et* dostavěj!) něco (dům) ausbauen, abbauen, zu Ende bauen; —itel, e *m.* Vollender eines Baues; d. Anſchaffer *m.*; Zuſteller *m.*; —iti (-ím, *imp.* dostav!) něco bis hin ſtellen, zuſtellen, hinſchaffen; d. koho jmd. überliefern, ausliefern; d. zločince einen Verbrecher einbringen, ſtellen; d. se (komu, někam, ku právu, na sněm) ſich ſtellen, ſich einfinden; d. se k vojsku einrücken.

dostav-né *n.* Taglia *f.*; —ník, u *m.* Stellwagen *m.*; —ný *adj.* Stellungs-; ſtellungspflichtig; d. obchod Stellgeſchäft *n.*

dostavov-ací *adj.* Stellungs-; komise koně d. Remontierungskommiſſion; —ání *n.* (d. k vojsku) die Stellung (zum Militär); —atel *m.* Lieferant *m.*; Anſchaffer *m.*; —ati (dostavuju) *v.* dostaviti.

dosti *adv.* genug *v.* dost; —činění *n.* Genugtuung *f.*, Satisfaktion *f.*; —činiti komu za něco Genüge leiſten, genugtun, Satisfaktion geben *v.* dost.

dostih, u *m.* das Einholen, Ergründen; 2. *sl.* Muße *f.*; —ač, —atel, —ovač, —ovatel, e *m.* Wettrenner *m.*

dostih-lý *adj.* der erreicht, eingeholt hat; d. *v.* dostižitelný; —nouti koho (*gen.*) einholen, ergreifen; d. čeho begreifen, ergründen; —ovati koho bald einholen.

dostihy, ů *pl. m.* Wettlauf *m.*, Wettrennen *n.*; (d. vozů) Wettfahren *n.*; (koňské d.) Pferderennen *n.*; plavební d. das Wettrudern; oraci d. Konkurrenzpflügen *n.*

dostiučin-ění *n.* Genugtuung *f.*; —itel *m.* Genugtuer *m.*; —iti *v.* dost (dosti učiniti).

dostiž-itelný, —ný *adj.* erreichbar; ergründlich; -ost -keit; —ný *adj.* intenſiv. [-nost *f. v.* důstojnost.

dostoj-en, —ný *st. v.* důstojný; **dostojím** *v.* dostati. [ſein, geneſen.

dostonati (-ám) aufhören krank zu

dostopek, pku *m.* (wbm.) Überwachen *n.*

dostoupiti (-ím, *imp.* dostup;) čeho (lesa atd.) erſchreiten, erreichen; d. čeho etw. erreichen, erlangen; d. na vrchol hory den Gipfel des Berges erſteigen; d. na nohu, d. nohou auftreten.

dostrčiti zuſtoßen, zuſchieben.

dostřediv-ost *f.* Zentripetalkraft *f.*; —ý *adj.* Zentripetal. [*v.* dostřici.

dostřeh-ač *m.* Beobachter *m.*; —u

dostřel, u *m.* Schußweite *f.*; na d., na —enou auf Schußweite *f.*; —ení *n.* das Hinſchießen; die Schußweite; —iti (-ím, *imp.* dostřel!) kam bis wohin ſchießen; co by z děla —il auf eine Kanonenſchußweite; d. koho (*acc.*) tot ſchießen; —ný *adj.* Schuß-; —na síla, —nost *f.* Tragweite des Schießgewehres, Schußweite *f.*

dostříci (dostřehu, -žeš, -že) čeho erjváhen, bemerken.

dostrojiti (-ím, *imp.* dostroj!) völlig zurichten; d. se die Toilette beenden.

dostup, u *m.* (postup) Zutritt *m.*; —itelný, —ný erreichbar, erlangbar, zugänglich; —nost *f.* Zugänglichkeit *f.*; —ovati čeho zu erlangen suchen; d. komu na svědomí ins Gewissen reden; d. na koho einem zu Leibe gehen, zusetzen.

dosud *adv. v.* dosavad.

dosud-ek, dku *m.*, d. návodný Inductionsbeweis *m.*; —ný *adj.* judizids, gewandt in Urteilen.

dosušiti (-ím, *imp.* dosuš!) vollends ausdörren; aufhören zu trocknen.

dosvědč-ení *n.* Bezeugung *f.*; —itel *m.* Zeuge, Bezeuger *m. v.* svědek; —iti (-ím, *imp.* dosvědč!), —ovati komu čeho etw. bezeugen, urkunden; d. se koho zum Zeugen anrufen.

dosvit, u *m.* völliges Tagwerden (na dosvitu).

dosyp-ati (-ám, -u) čeho etw. vollschütten; aufhören zu schütten; dosýpati na koho *mor.* einem zusetzen, einen anfahren; —ka *f.* Zuschütte, Zugabe *f.*; —kou mit vollem Maße.

dosyta (do syta) *adv.* satt.

dosyt-iti (-ím, *imp.* dosyť!) čím koho vollends sättigen; —ný *adj.* genügsam.

doš-ek šku *m.* Dachschaube, Strohschaube *f.* (*sr.* doch); —kář *m.* Strohdecker, Strohschaubenmacher *m.*; —kový *adj.* Strohschauben-; —ková střecha Strohdach *n.*; —kové pivo fig. schlechtes Bier.

doškrábati (-ám, *et* doškrábu) něco vollends abschaben; fig. d. se kam mühsam erklettern; d. se čeho durch Kratzen erhalten; fig. mühsam erlangen.

doškrab-ek, bku *m.* Kratzeig *m.*; —ovací stroj Feinkratzmaschine *f.*; —ovati *v.* doškrábati.

došlápnouti (na zem) auftreten; d. si na někoho auf jmd. hineinreiten (angreifend), zur Rede stellen.

došlost *f.* Reife *f.*; 2. Erlangung *f.*

došlu *v.* doslati.

došlý *adj.* eingegangen; 2. reif; 3. mündig; —á směnka fälliger Wechsel; d. čeho der etw. erlangt hat.

doštěpina *f.* Splitter *m.*

dotace *f.* Dotation *f.*

dotad, dotavad *adv.* bisher, bis hierher; bis dahin; dotad..., dokudž... so lange... bis...

dotáhnouti něco někam bis wohin ziehen; spannen, dehnen, vollends ziehen; bis dahin bringen; d. něco něčím beweisen, belegen; das Maß voll machen; d. kam (o vojsku) hinziehen, gelangen.

dotahov-ací čáry Ober- u. Unterlinie (b. Schreiben); —ati bis zur Linie ziehen (den Strich) *v.* dotáhnouti.

dotavad *v.* dotad.

dotaz, u *m.* Anfrage *f.*, Nachfrage *f.*; Interpellation *f.*; *pl.* —y Recherchen; v —u jsoucí fraglich.

dotaz-ání *n.* Befragen *n.*; pro d. vyslechnouti erkundigungsweise vernehmen; —ati se (dotážu se, *imp.* dotaž se!) *v.* dotazovati se; —ka *f.* Fragestück *n.*; Quästion *f. v.* dotaz.

dotaz-ník, u *m.* Fragebogen *m.*; Nachfrageschreiben, Quästionsschreiben *n.*; —ný *adj.* Frag-; d. dopis Erkundigungsschreiben *n.*, Nachfrageschreiben *n.*

dotazov-ací *adj. v.* dotazný; —ání *n.* Fragestellung *f.*; d.-se daß Befragen; —ati se čeho na kom, d. se koho (*gen.*) nač, oč, d. se na kom o čem sich bei jmd. nach etw. erkundigen; nachfragen; jmd. interpellieren, zur Frage stellen, Fragestücke stellen; —na *f.* Anfragekanzlei *f.*, A.-anstalt *f.*, Anfragebureau *n.*

dotčen-í *n.* Berührung *f.*; Erwähnung *f.*; (ärzt.) Untersuchung durch Berührung; —ý *adj.* berührt; svrchu d. obbesagt, obberührt, obermähnt, obbenannt.

doteci (teče) někam *impers.* bis zu Ende fließen.

doteč-ka *f.*, —nice *f.* (math.) Nebentaste, Nebenberührungslinie *f.* *Complementi tangens* Kotangente *f.*; —nost *f.* Dreistigkeit *f.*; —ný *adj.* dreist, kühn; d. bod Berührungspunkt *m.*; —ná (čára) *v.* dotečka.

dotek, u *m.* Berührung *f.*

dotěr-a *m.* zudringlicher Mensch; —ný *adj.* zudringlich; —ost -keit.

dotír-ání *n.* Andrang *m.*; 2. Zudringlichkeiten *pl.*; —ati (-ám) na koho (*acc.*) einem bestündig anliegen; d. na nepřítele dem Feinde zusetzen, den Feind angreifen; d. na něco in etw. dringen; —avec, vce *m.* ein Zudringlicher; —avost *f.* Zudringlichkeit *f.*; —avý *adj.* zudringlich.

dotisk, u *m.* der völlige Abdruck; Nachdruck *m.*; 2. Niederdrückung *f.*; Zwang *m.*, —nouti něco vollends drucken, abdr.; den Druck beenden; 2. d. na koho einen angreifen; —ovati nachdrucken.

dotížiti (-ím, *imp.* dotíži!) erschweren.

dotížný, dotěžný *adj.* erschwerend.

dotkn-outi (dotknu, eš, e), *st.* doteci (dotku, dotčeš, dotče, dotýču, eš, e) čeho *et* d. se čeho etw. berühren, betasten; d. se koho (řečí, skutkem, slovy, spisy) gegen jmd. anzüglich sein, jmd. kränken, beleidigen, jmd. angreifen; —utelný *adj.* betastbar; antastbar; -ost -keit; —utí *n.* Berührung *f.*

dotlouci (dotluku, -tlučeš, -tluče) něco vollends zerschlagen; d. koho totschlagen; d. se čeho durch Schlagen erreichen; d. se kam mit Not wohin gelangen.

dotopiti vollends heizen; nemohu se d. ich kann das Zimmer nicht ausheizen.

dotrčka *f.* Scharmutzel *n. v.* potrčka.

dotrh-ati (-ám) (šat, kabát) vollends zerreißen; —nouti něco zu Ende reißen; d. někam (do Prahy atd.) bis wohin kommen; ankommen; čert na něj také jednou —l der Teufel ist ihm aufs Genick gekommen.

dotříti (dotru, *obyč.* dotřu, -třeš, -tře) něco vollends zerreiben; d. se čeho etw. mit Mühe erlangen; d. se kam wohin dringen.

dotrv-alý *adj.* nachhaltig; -ost *f.* eit; —ati (-ám) někde, v čem, při čem, s kým anšedauern, anhalten; ſtandhalten; d. *et* d. se čeho etw. erleben, erharren.

dotržný *v.* doskočný. [dosavadní.

dotud *adj.* bisher *v.* dotad; —ní *v.*

dotvr-diti (-dím, *imp.* dotvrď!), —zovati čeho hart machen, befeſtigen; d. něčeho něčím etw. vollends beſtätigen, erhärten; d. se v čem ſich in etw. vervollkommnen; —zení, —zování *n.* (d. čeho) Beſtätigung *f.*, Erhärtung *f.*; —zný, —zující *adj.* erhärtend, vollends beſtätigend. [ſtängeln.

dotýčiti (-ím, *imp.* dotýč!) něco ausdotýčný *adj.* betreffend; 2. berührbar.

dotýču *v.* dotknouti.

dotýk-áni *n.* Berührung *f.*; d. cti Ehrenkränkung *f.*; —aný berührt, angerührt; geweiht; —atelný *adj.* betaſtbar; —ati (-ám) čeho, d. se (-ám se) čeho (prstem, rukama atd.) etw. berühren, betaſten, antaſten; d. se kraje, země, lesa atd. anſtoßen angrenzen; d. se něčí cti jmdš. Ehre angreifen, kränken; d. se čeho betreffen; co se dotýče nějaké věci in Anbetracht einer Sache; strana, jíž se dotýče die betreffende Partei, der betreffende Teil; —avý *adj.* berührend; anſtehend; angrenzend; d. spis anzügliche Schrift.

doub-al, a, —álek, lka, —alík, a *m.* Picker; Grübler *m.*; Stierler *m.*; —ati (-ám) něco n. něčem grübeln; Grübchen machen; d. se v čem worin wühlen; d. se s prací langſam arbeiten; —avý *adj.* nachgrübelnd.

doub-ec, bce, —ek, bku *m.* junge Eiche; —í *n.*, —ník, u *m. v.* dubí, **doubka** *f. v.* dubka. [dubník.

doubrav-a *f.*, —í *n.* (*coll.*) Eichenwald *m.*; —ka *f.* kleiner Eichenwald; 2. *mor.* Herrenpilz *m.*; —natý *adj.* reich an Eichwäldern; —nice *f.* Gartenmeliſſe *f.*; —ník, a *m. zl.* Bienenaufſeher *m.*, Zeidler *m.*, (brtník); d., u Pilz *m.*, Herrenpilz *m.*; 2. Immenblatt *n. Melittis* (bot.) *v.* doubravnice; —ský *adj.* Eichenwald-.

do-učená, doučka *f.* die letzte Lehrzeit.

do-učiti (učím, *imp.* douč!) koho čemu zu Ende lehren; auslehren; d. se čemu ganz erlernen, auslernen, die Lernzeit beendigen; doučovati se nachlernen.

douf-alost, —anlivost, —ánlivost *f.* Zutraulichkeit *f.*; —alý, —alivý, —anlivý *et* —ánlivý *adv.* zutraulich; —ánlivé hory höfliches Bergwerk.

doufání *n.* (d v něco, v něčem, v kom, o něčem) das Hoffen.

doufati (doufám, áš, a, *imp.* doufej!) v koho, v kom, d. komu, d. od koho něco (d. v Boha, d. v Bohu, d. Bohu, d. od Boha něco), d. na něčem etw. oder auf etw. hoffen, etw. erhoffen.

douha *f. v.* duha.

douch-a *m.*, —ač *m.* Blaſer *m.*; —ati (-ám), —nouti nač blaſen, wehen.

doup-a, dupa, dupě, ě *f.*, doupě, ěte *n.* (*pl.* doupata) Höhle *f.*; Lager (*n.*) des Wildes, Wildlager *n.*; d. jezevčí Dachsbau *m.*; —atý *adj. v.* doupnatý; —nák, a *m.* (holub) Hohltaube, Holztaube, Lochtaube, Stocktaube *f. Columba oenas*; —natěti, —něti hohl, löcherig werden; —natý, —ný *adj.* hohl, lückig.

doura *f. v.* díra.

douš-ek, šku *m.* Zug beim Trinken, Schluck *m.*; —ky *pl.* ein Trinkfeſt; jedním —kem, v jeden —ek vypiti in einem Zuge, auf einen Zug austrinken.

douška *f.*, mateří d. Quendel *m.*, Thymian *m. Thymus Serpyllum*.

do-už-ka *f.* Poſtſkriptum *n.*, Briefnachſchrift *f.* [*f. Calamintha f.* (bot.).

doušník, u *m.*, pamětník Bergminze

douti (duju, eš, e, *imp.* duj!) wehen, blaſen; vítr duje der Wind bläſt; d. někam, na něco, do něčeho, v něco in etw. blaſen; d. se aufwallen; aufſchwellen; moře se duje das Meer ſchwillt; fig. d. se ſich aufblaſen.

doutlivka *f. v.* doutnačka.

doutn-ačka *f.* phosphoreszierendes (durch Fäulnis leuchtendes) Holz; —ák, u *m.* Lunte *f.*; —ati (-ám) glimmen; —atý *adj. v.* doupnatý; —avka *f. v.* doutnačka; —ík, u *m.* Zigarre *f.*

douvati *v.* douti.

doužka *f.* Stäbchen *n.*; *v.* duha.

doužkov-ání *n.* das Triſieren; —ati triſieren.

dovád-ění *n.* das Treiben; —ěti (-ím, *imp.* dováděj!) Mutwillen treiben; ſchäkern, poltern; d. na koho, nač zanken; —ílek, lka *m.* Schäker *m.*; —ílka *f.* Schäkerin *f.*; —ivost *f.* Schäkerluſt *f.*; —ivý *adj.* ſchäkernd.

dovaha *f.* volles Gewicht.

dovařiti (-ím, *imp.* dovař!) něco etw. gar kochen; d. se gar werden.

dovážeč *m.* Zufuhrer *m.*, Importeur *m.*

dovažek, žku *m.* Zuwage *f.*; Zuſatz *m.*

dováženi (-ím, *imp.* dovážej!) něco někam, k někomu zu Wagen etwas wohin führen; importieren.

dovážiti (-ím, *imp.* dovaž!) něco (něčeho) vollends abwägen; vollends ausſchöpfen.

dovážka *f.* Zufuhr *f.*; Tranſport *m.*

dovažný *adj.* vollwichtig.

dovažovati das Abwägen enden; 2. vollwichtig ſein.

dověd-a *f.* Erfahrung *f.*; —ač, —atel *m.* Ausforſcher, Nachfrager *m.*

dovedení *n.* čeho někam das Hinführen; d. čeho Ausführung, Vollführung *f.*; d. čeho čím Beweis *m.*; d. práva Bewährung eines Rechtes.

dověděti se (dovím se, dověs se, doví se; 3. *pl.* dovědí se, *imp.* dověz se!) čeho etw. erfahren, inne werden.

dovedný *adj.* (hbitý, obratný, zběhlý; výtečný) geſchickt, geläufig, akkurat, kunſtfertig, trefflich.

dověra *f. v.* důvěra.

dověř-eni *n.* Zutrauen *n.*; —iti (-ím, *imp.* dověř!), —ovati komu *et* d. se komu čeho einem vertrauen, zutrauen.

dověřiv-ost, dověrliv-ost *f.* Vertrauen *n.*; —ý *adj.* vertrauend, zu-

dověrný *adj. v.* důvěrný. [traulich.

dovesti (dovedu, eš, e, *imp.* doveď!) kam hinführen; 2. d. čeho bewirken, durchbringen, zustande bringen, zuwege bringen; vollbringen; 3. d. čeho čím (na koho) ausführen, erweisen, einen Beweis herstellen; 4. d. něčeho begehen (einen Fehler); 5. k cíli a konci d., k místu a konci d. zustande bringen, zu Ende bringen; 6. d. něco treffen *v.* umělí.

dovětek, tku *m.* Kodizill *n.*

dovezti (-zu) hinführen, zuführen.

dovídati (-ám) se čeho *v.* dověděti se.

dovídný *adj.* bis ans Ziel sehend.

dovím se *v.* dověděti se.

dovířeti *mor. v.* dověřiti.

dováčeti (pole) zu Ende eggen.

dovleci (dovlcku, vlečeš, vleče) něco (něčeho) (bis) hinschleppen; d. se kam sich bis wohin schleppen.

dóvod, u *m.* (*st.*) *v.* důvod.

dovod-itel *m.* Hinführer; Beweisführer *m.*; —itelný, —livý *adj.* erweislich; -ost -keit; —iti (-ím, *imp.* dovoď!) beweisen, dartun; argumentieren; *v.* dovesti, dovozovati.

dóvodný *adj.* (*st.*) *v.* důvodný.

dovol-aci (—avací) *adj.* (jur.) Revisions-; d. spis Revisionsschrift *f.*; —ání *n.* Nachruf *m.*; 2. Anrufung *f.*, Anruf *m.*; 3. (jur.) Revision *f.* (Berufung zur dritten Instanz); —ati (-ám) zu Ende rufen; —ávati se (koho, čeho) anrufen; errufen; d. se něčí ochrany einen um Schutz anrufen; d. se z rozsudku revidieren, die Revision ergreifen (gegen ein Urteil).

dovolen-á, é *f.* Urlaub *m.*; cesta na —ou Urlaubsreise *f.*; —ec, nce *m.* Urlauber *m.*; —í *n.* Erlaubnis *f.*, Bewilligung, Gestattung *f.*, Zulassung *f.*; Befugnis *f.*; Urlaub *m.*; s —ím mit Erlaubnis, mit Verlaub, mit Vergunst; —ost *f.* Erlaubtsein *n.*; Zulässigkeit *f.*; —ý *adj.* erlaubt, zulässig.

dovol-itelný *adj.* zulaßbar; -ost -keit; —iti (-ím, *imp.* dovol!), —ovati komu čeho, d. k čemu etw. erlauben, bewilligen, gestatten, verstatten, zugestehen, zulassen; d. se Erlaubnis (Urlaub) nehmen; není —eno es ist nicht erlaubt, es findet nicht statt; —nost *f.* Willkür *f.*; 2. Hinlänglichkeit *f.*; —ný *adj.* beliebig, willkürlich; 2. hinlänglich.

dovolov-aci *adj.* Erlaubnis-; Erlaub-; d. list Erlaubnisschein *m.*; —ač, —atel *m.* Erlauber *m.*; —ati *v.* dovoliti.

dovoz, u *m.* Zufuhr, Einfuhr *f.*, Import; Transport *m.* (einer Ware); Beförderung *f.* (Fahrgelegenheit); d., -ek, —né zboží Einfuhrgut *n.*, Zufuhrartikel *m.*; —ce *m.* Frachter *m.*; Importeur *m.*; —iti das Verfahren beenden; —né, ého *n.* Frachtgebühr *f.*, Frachtlohn *m.*, Fracht kosten, Transportkosten *pl.*; —ník, a *m.* Importeur *m.*; —niny *pl. f.* Frachtstücke *pl.*, Einfuhrgut *n.*; —ný *adj.* Einfuhr-; Beförderungs-; einfuhrend, d. obchod Importhandel *m.*; d., ého *m.* Kondukteur *m.*

dovozov-ání *n.* Hinführung *f.*; d. čeho čím Beweisführung, Motivierung *f.*; —ati čeho etw. erweisen, motivieren, argumentieren.

dovř-elý *adj.* abgekocht; —eni *n.* das Garkochen; Abkochen *n.*; —iti (dovru, vřeš, vře) dveře völlig zumachen; 2. (*mor.*) *impers.* abkochen, gar werden; zlost v něm dovřela sein Zorn ist vorüber.

dovrš-ení *n.* Vollendung, Erfüllung, Ergänzung *f.*; —iti (-ím, *imp.* dovrš!) něco n. něčeho erfüllen, voll machen; vollenden; ergänzen; d. patnáctý rok věku svého das fünfzehnte Lebensjahr erreichen; d. se voll werden; —ný *adj.* das Maß vollfüllend. **dovru** *v.* dovřiti.

dovtip, u *m. v.* důvtip.

dovtípiti se (-ím se, *imp.* dovtip se!) dovtípovati se čeho erraten, ergründen, erfinnen. [n. Erfindung *f.*

dovtip-ný *adj. v.* důvtipný; —ování

dozajista *adv.* ganz gewiß; sicherlich.

dozír-ač, —atel *m.* Aufseher *m.*; —ati (-ám) někam bis wohin sehen; d. čemu *v.* dohlížeti k čemu; *v.* dozříti; —nost *f.* Sehweite *f.*; —ný *adj.* ersichtlich, absehbar.

doznati (doznám, *imp.* doznej!) čeho etw. erkennen; 2. erfahren; 3. gestehen; d. se čeho na čem *sl.* (*pol.*) etwas erleben. [ausstehen.

doznítí *impers.* (doznělo, a, o) verhallen,

dozor, u *m.* Aufsicht *f.*, Inspektion *f.*; —ce *m.* Inspektor *m.*, Aufseher *m.*; okresní d. Bezirksinspizient *m.*; —covati die Aufsicht führen, aufsehen, inspizieren; —čí *adj.* Aufseher-; d. rada Aufsichtsrat *m.*; d. sbor, d. komise Aufsichtskommission *f.*; d. cesta Inspektionsreise *f.*; —kyně *f.*, —nice *f.* Aufseherin *f.*, Inspektorin *f.*; Patronesse *f.*; —nictvo *n. coll. v.* dozorstvo; —ník, a *m. v.* dozorce; —nost *f.* Achtsamkeit *f.*; —ný *adj.* Acht habend, wachend, Aufsichts-; —ovati *v.* dozorcovati; —ství *n.* Aufseheramt *n.*, Inspektorat *n.*; —stvo *n. coll.* Aufsichtspersonale *n.*

dozpěv, u *m.* Schlußgesang *m.*; Finale *n.*; —ovati im Gesange sich dem Schlusse nähern.

dozpívati (-ám) zu Ende singen, aus-

dozračnost *f.* Sehweite *f.* [singen.

dozr-álost *f.* Reife *f.*, Gereiftheit *f.*; —alý *adj.* reif; —áti (dozraju, -ješ, -je) reif werden; fig. d. na koho einem gewachsen sein.

dozráv-ajíci, —avý *adj.* reifend; —ati (-ám) nach und nach reif werden.

dozříti (-ím, *imp.* dozři!) bis hin sehen, erblicken.

dozvědětí se *v.* dověděti se.

dozvuč-eti *impers.* ausklingen, verklingen; —nost *f.* Schallweite *f.*

dozvuk, u *m.* Nachton *m.*; Nachklang *m.*; Nachhall *m.*; —ovati austönen; nachhallen.

dožád-ací *adj.* Verlang-; d. list, d. dopis Gesuchschreiben, Ersuchschr., Requisitionsschreiben *n.*; —ání (dožadování) *n.* Ersuchen, Anf. *n.*, Requisition *f.*; —aný ersucht, erbeten; d. svědek erbetener Zeuge; —ati (-ám) koho (*gen.*) zač jmd. um etw. ersuchen, von einem etw. erbitten; d. se koho, d. se na kom n. při kom čeho, d. se koho k čemu (dožadovati se) jmd. um etwas angehen, ansuchen, ersuchen.

doždati (doždu, eš, e) *et* d. se čeho n. koho *st.* erharren, abwarten.

dož-e, ete *et* d., e *m.* Doge *m.* (in Venedig); —ecí, —ovský *adj.* Dogen-; —ectví, —enství, —ovství *n.* Dogenwürde *f.*

doženu *v.* dohnati

dožerta *m.* Trunkenbold *m.*

dožilec, lce *m.* ein Lebensmüder.

dožín, u *m.* das Abmähen; —ky *pl. f.* Schnitterfest, Erntefest *n.*

dožíti (dožnu, eš, e), dožínati abmähen, aufhören zu mähen.

dožíti (dožiju, eš, e) aufhören zu leben; d. čeho, d. se čeho etwas erleben.

doživné *n.* Leibrente, lebenslängliche Rente, Tontine *f.*

doživot-í *n.* lebenslänglicher Besitz; Leibgut *n.*; na d. lebenslänglich; —ní (—ný) *adj.* lebenslänglich; d. žalář lebenslänglicher Kerker *m.*; d. důchod Leibrente *f.*; d. věno Leibgeding *n.*; d. právo (k požívání něčeho) Advitalitätsrecht; —nost *f.* Lebenslänglichkeit *f.*

dožrati (dožeru, eš, e) auffressen; fig. d. někoho einen aufbringen, erzürnen; in zornige Aufregung versetzen; d. se fig. grimmig werden.

dráb, a *m*, [*řec. therapon*] Büttel *m.*, Scherge *m.*, Gerichtsdiener *m.*; 2. *st.* ein Soldat zu Fuße; 3. Bauer (*m.*) im Schachspiele.,

drab, i *f. pol.* große Wagenleiter *f.*

drabant, a *m.* Trabant *m.*, Leibdiener *m.* [peltier *n.*

drabář *m.* Dromedar *n.* (*m.*), Tram-

drábčík, a *m.* Raubkäfer *m.*

drábec, bce *m.* Deichsel *f.* (am Pfluge), Schere *f.*, Leier *f.*, Zunge *f.*

drábek, bka, drabík, a *m. v.* dráb.

drábik, u *m.* Leitermoos *n. Climacium.* [Bogenbockkäfer *m.*

drabin-a *f.* Wagenleiter *f.*; —ář

drábky *pl.* (hra) *v.* drápky.

drábn-ík, a *m.*, —íček, čka *m.* kleiner Kratzer (Kinderspr.). [fouragieren.

drabovati *st.* als Kriegsknecht dienen;

drábov-na *f.* Büttelei *f.*, Knechtstube *f.*, Wachtstube *f.*; —ský *adj.* knechtisch; —ství *n.* Kriegsknechtschaft *f.* [ství.

dráb-ský *adj.*, —ství *v.* drábovský,

dracoun, u *m.* [fr. *drap de soie*] Goldlahn *m.*, Stickgold *n.*; —ka *f.* ein mit Goldlahn verziertes Ei.

dráč *m.* Schinder *m.*, Räuber *m.*; Plünderer *m.*; 2. Schleißmesser *n.*; 3. Berberisbaum *m.*; *pl.* —e Berberisbeere *f.* [Drache.

dráč-e, ete *n.*, —ek, čka *m.* junger

drač-enec, nce *m. st.* junger Drache; —í *adj.* Drachen-; d. krev Drachenblut *n.*; d. hlava Drachenkopf *m.*; —ice *f.* Drachin *f.*; Furie *f.*; böses Weib; —inec, nce *m.* Drachenpflanze *f.*; Drachenbaum *m.*, Drachenpalme *f. Dracaena* (bot.); —isko *n.* abscheulicher Drache.

dračka *f.* Leuchtspan *m.*; Schleiße *f.*; 2. Federschleißertu *f.*; 3. d., *pl.* dračky Federschleißen *n.*, Schleißermahl *n.*; 4. Gereiß *n.*; Schlägerei *f.*, Balgerei *f.*; 5. Durchfall *m.*; zboží jde na dračku die Ware findet reißenden Absatz.

dráč-ský *adj.* räuberisch; —ství *n.* Räuberei *f.*; —stvo *n.* Räubervolk *n.*

dragoman, a *m.* Dragoman *m.*, türk. Dolmetscher *m.*

dragon, dragoun, a *m.* Dragoner *m.*; —ský *adj.* Dragoner-; d. pluk Dragonerregiment *n.*

dráha (*inst.* drahou) *f.* Bahn *f.*; Weg *m.*; Straße *f.*; Geleise *n.*; Nut am Schindel; *st.* Stechbahn *f.*; (rdm.) Spur *f.*; d. (železná d.) Eisenbahn *f.*; d. mléčná Milchstraße *f.*; d. podružná Vizinalbahn *f.*; d. vodní Wasserstraße *f.*; d. závodní Rennbahn *f.*; *pl.* draha *et* dráhy Anger *m.*, Viehtrift *f.* (na drahách).

draha, dražka *f. st.* Menge *f.*

drahan, a, drahánek, nka *m.* Liebling *m.*; *v.* drahoušek.

drahn-ě *adv.* viel; groß; d. let, d. časů viele Jahre; před d. lety vor vielen Jahren; za d. let im Verlaufe langer Jahre; —iti vergrößern; d. sobě sich ansehnlicher machen; d. se sich vermehren; —ost *f.* Größe *f.*; Vielheit *f.*; —ý *adj.* groß, ansehnlich, namhaft, viel; d. fröhlich, lustig; spröde; d. čas lange Zeit; d. počet große Anzahl.

draho *n.* Teuerung *f.*; d. *adv.* (*comp.* dráže, *sup.* nejdráže) teuer; d. prodati teuer verkaufen.

draho-býl, e *m. st.* Spezerei *f.*; —cený, cenný *adj.* kostbar, schätzbar; -ost -kost, —kami, u, —kámen, e *m.* Edelstein *m.*, Juwel *m.* (*n.*); —kořený *adj.* aromatisch; —kupný *adj.* teuer, von hohem Werte; —milý *adj.* teuer und lieb; —platný, -ost *v.* drahocený, -ost; —rád, a *m.* Flausenmacher *m.*; —st, ti *f.* Teure *f. v.* drahota.

drahot-a *f.* Teuerung *f.*, Preissteigerung *f.*; hoher Preis; 2. Kostbarkeit *f.*; dělati —u Flausen machen; spröde sein; —inka *f.* fig. Kleinod *n.*; —né,ého *n.* Teuerungsbeitrag *m.*; Teuerungsgelder *pl.*

drahotkaný *adj.* kostbar gewirkt.

drahoučký (*st.* drahúčký) *adj.* sehr teuer, sehr lieb.

drahouš, e, —ek, ška *m.* Liebling *m.*; můj —ku! mein Teuerster! mein Schatz!

drahov, a *m.* (nádraží) Bahnhof *m.*

dráhový *adj.* Bahn-.

drahule *f.* Jaspis *m.*

drahý *adj.* (*comp.* dražší, *sup.* nejdražší), *st.* drah, a, o teuer, kostbar,

schaßbar, kostspielig; d. kámen der Edelstein; d. kov edles Metall; —á věc eine kostbare Sache. Kostbarkeit *f.*; d. rok Neujahr *n.*; d. přiteli! teuerer Freund! —ým se dělati, draze sobě vésti spröde tun.

drachma (*gen. pl.* drachem) *f.* Drachme *f.* (Griech. Münze u. Gewicht; $^1/_4$ Lot).

drachna, drachta *f.* Schnattermaul *n.*, Plaudertasche *f.* (v. Weibe). [Enterich.

drachtati (-ám) schnattern (wie der

drak, a *m.* Drache *m.*, Lindwurm *m.*; fig. böser Geist; domáci d. Hausdrache *m.*; aby to d.! der Geier hole es!

drakonický *adj.* drakonisch.

drakotný *adj.* teuflisch, höllisch.

drakov-ec, vce *m.* Drachenstein *m.*; —itý *adj.* drachenartig; —ý *adj. v.* dračí.

drakyně *f. v.* dračice.

dral-ec, lce *m.* Magnet *m. v.* dralovec; —ka *f.* Magnetnadel *f.*; —kostroj *m.* Kompaß *m.*; —ění magnetisieren; —nost *f.* magnetische Beschaffenheit, magnetische Kraft; —ný *adj.* magnetisch.

dralo *n.* (magnet) Magnet *m.*; Magnetismus *m.*; —měrný *adj.* magnetometrisch; —vec, vce *m.* Magneteisenstein *m.*

drama *f.* (*n.*) Drama *n.*; Schauspiel *n.*; —tický *adj.* dramatisch; —tické umění Dramatik *f.*, Dramaturgie *f.*; —tik *m.* Dramatiker *m.*; —turg, a *m.* Dramaturg *m.*

draň, ně *f.* dünnes Brettchen.

dranc *m.* [fr. *rance*] Hader *m.*; je to na dr. es ist zerfetzt.

drancéř, drancíř *m.* Plünderer *m.*; Räuber *m.*; —ský *adj.* Plünderer-; —stvi *n.* Plünderung *f.*

drancov-ání *n.* Plünderung *f.*; —atel *m. v.* drancovník; —ati [fr. *rançonner*] plündern; —ník, a *m.* Plünderer *m.*; —ný *adj.* Plünderungs-.

dran-i (dráni) *n.* das Reißen; 2. das Plündern; 3. d. peří das Federschleißen; 4. d. *el.* derbes Prügeln; —ice *f.* Gereiß *n.*. Raufe *f.*; Rauferei *f.*

dránkati (-ám) *el.* zudringlich bitten.

dráp, u *m.* Klaue *f.*; Kralle *f.*

dráp-ač *m.* Kratzer *m.*; 2. schlechter Fiedler; 3. Kratzkraut *n. Cnicus*; —ačka *f.* Kratzerin *f.*; 2. Badeschrape *n.*; 3. Striegel *m.*

drapák, u *m.* Kralle, Dampfkralle *f.*

dráp-al, drapal, a *m.* Tandler *m.*; —aní *n.* Kratzen *n.*; 2. Tändeln *n.*; —anice *et* drapanice, —anina *f.* Rackerei *f.*; 2. Tandelei *f.*; —ati, drapati (drápám *et* drapám, áš, á, drápu *et* drapu, eš, e) něco n. někoho, d. po čem, d. v čem, d. něčím na př. nehty n. pazoury kratzen, krallen, zerren, zausen; d. se (v hlavě) sich schrapen; d. se kam wohin klettern, steigen, krachseln; d. se s čím tändeln; —avý *adj.* (draslavý) rauh; kratzhaft; 2. tandelnd.

drápce *m.* Schinder, Placker *m.*

drápek, pku *m.* Krallchen *n.*; 2. Kieslein *n.*; kočičí d. Krenenwicke *f.*

drápež, e *f. pol.*, loupež Raub *m.*; —ce *m. v.* drápežník; —ina *f.* Plackerei *f.*; Räuberei *f.*; —iti (-ím, *imp.* drápež) něco rauben, plündern; —ivý, —ný *adj.* raubsüchtig; -nost *f.* Raubsucht *f.*; —ník, a *m.* Erpresser *m.*; —ství (—stvo) *n. pol.* Räuberei, Plünderei *f.*

drapichrust, a *m. pol.* Strauchdieb *m.*

drápk-a *f.*, —y *pl.* Kratzel *n.*; Knöchelspiel *n.* (mit fünf Steinchen) (*v.* bufák); —ati (-ám) jachte kratzen; d. se s kým *el.* spielen, necken. [rauh; holperig.

draplav-ost *f.* Rauheit *f.*; —ý *adj.*

drapna *f.* Tändlerin *f.*

drápnouti *v.* drápati.

drapný *adj. v.* drápavý, draplavý.

drapoš *m.* Beutelratte *f.*, Wombat *n. Phascolomys.* **drapsa** *f. el.* Gereiß *n.*

drapsiti *v.* drepsiti, dreptati.

drás-ati (-ám) něco (na př. lice nehty) ritzen, kratzen, streifen; —avý *adj.* reißend.

drásenek, nku *m.* Trachyt *m. v.* drsnek.

drasi-ář *m.* Pottaschsieder *m.*; —árna *f.* Pottaschsiederei *f.*

draslav-ec, vce *m.* Bitterig, Ochsenzunge *f. Picris*; —ina *f.* ein rauhes, holperiges Zeug; —ka *f.* Tausendblatt *n. Antipithes*; —ost *f.* Rauhigkeit, Holperigkeit *f.*; —ý *adj.* rauh; holperig.

draslenka *f.* (chem.) Kalisalpeter *m.*

draslík, u *m.* Kalium *n.*

draslo *n.* (drslo) Pottasche *f.*; —vna *f. v.* draslárna; —vý *adj.* Pottasch-.

drasn-atost *f.* Rauheit *f.*; —atý *adj.* rauh; —iti (-ím, *imp.* drasni!) *v.* drsniti; —ost *f. v.* drsnost. [*chylobium* (bot.).

drasnolusk, u *m.* Raubhülse *f. Tra-*

drasňounký, drasničký *adj.* rauchlig.

drásnouti einmal ritzen *v.* drásati.

drasný *adj. v.* drsný, draslavý.

drasť, ti *f.*, drasta, drásta *f. el.* Splitter *m.*; 2. Gewand *n.*, Kleid *n.*

drastický *adj.* drastisch.

drast-ina *f* holperiger Ort; —iti (-ím, *imp.* drasti!) rauh machen; strauchen, stolpern; d. se sich fasern, struppig werden; sich regen; —ivý *adj.* Rauheit verursachend, rauh machend.

drastlavý *adj. v.* draslavý.

drastník, a *m.* Franzosenwirker *m.*

drát, u *m.* Draht *m.*; Strickdraht *m.*; —ař *m.* Drahtzieher *m.*; Drahtbinder *m. v.* dráteník; —árna, ovna *f.* Drahtzieherei *f.*, Drahtmühle *f.*, Drahtfabrik *f.*; —ařský Drahtbinder-; —ek, tku *m.* ein kleiner oder dünner Draht; fig. chodí jako na —kách er geht wie eine Drahtpuppe; vše jde jako na —ách alles klappt ausgezeichnet.

dráten-ice *f.* Drahtbinderin *f.*; —ický *adj.* Drahtbinder-; —ík, a (—íček, čka) *m.* Drahtbinder *m.*, Raitelbinder *m.*

drátěný *adj.* drähtern; d. provaz, -é lano Drahtseil *n.*; -á košile Drahthemd *n.*; -á štětka Drahtbürste, Kratzbürste *f.*

dratev, tve (dratva) (*gen. pl.* dratví) Schusterdraht, Pechdraht *m.*; —ník, a *m.* Schusterdrahtmacher *m.*

drátí (deru, dereš, dere, dereme, derete, derou *et* déru, déřeš, déře, dé-

řeme, dřete, derou, *imp.* der, -te, *trsg.* dera, -ouc) něco něčím etwas reißen, zerren; vlasy z hlavy d. (někomu n. sobě) die Haare aus dem Kopfe reißen, rupfen; peří d. die Federn schleißen od. reißen; lýka d. (loupati) Baſt schälen, Baſt vom Baume ablöſen; d. šaty Kleider abtragen, abnützen reißen, zerreißen; d. lid rauben, plündern; d. lišky *st.* ſich übergeben; d. se reißen (mſ.), entzweigehen; d. se s někým o něco ſich mit einem um etw. beißen, ſich um etwas reißen, raufen; d. se někam, k něčemu, přes něco, po čem ſich drängen, bringen, ſich aufdrängen, zudringen.

dratina *f.* Drahtfell *n.* (lano).

drát-iti (-ím, *imp.* dráti!) ſtricken; —kář *m.* Kleindrahtzieher *m.*; —ky *pl. m. v.* drátek; —ník, a *m. v.* dráteník; *v.* drátovník.

drátopletec, tce *m.* Drahtflechter *m.*

drátov-ati *et* dratovati něco (d. hrnec) mit Eiſendraht überziehen; —itý drahtähnlich; —na *f.* Drahtfabrik *f.*, Drahtmühle *f.*; —ník, a *m.* Drahtbinder *m.*; Drahtarbeiter *m.*; —ý *adj.* von Draht, drähtern.

dratv-a (*gen. pl.* dratev) *f.*, *dim.* —ice (*st.*), —ička *f. v.* dratev; —ový

dráty *pl. v.* drát, [*adj.* Pechdraht-.

dravec, vce *m.* Raubvogel *m.*; Raubtier *n.*; *pl.* dravci Raubvögel *Rapaces*; —ký *adj.* beſtialiſch; —tvo *n.* Raubgeflügel *n.*

dravkyně *f.* Raubtier *n.* (Weibchen).

dravnicovina *f.* Chelidonin *n.*

drav-ost *f.* Raubgier *f.*; —stvo *n. v.* dravectvo; —ý *adj.* reißend; d. pták Raubvogel *m.*; —á ryba Raubfiſch *m.*; —á řeka ein reißender Strom; —á zvěř Raubwild *n.*

draž, i *f.* Fuge *f.*; Falz *m.*; Nut *f.*

dražák, u *m. sl.* Fiſchnetz *n.*

dráž *adv. v.* dráže.

dražba *f.* (*gen. pl.* dražeb) Lizitation *f.*, Auktion *f.*, öffentliche Feilbietung, Verſteigerung *f.*; prodati něco dražbou verauktionieren, verſteigern, verganten öffentlich feilbieten (im Lizitationswege), lizitieren (von ſeiten des Amtes); kupovati dražbou, v dražbě lizitieren (von ſeiten des Käufers); spůsob dražby Lizitationsweg *m.* [die weibliche Bruſt.

dražděˇ, ěte, *pl.* dražďata, dražďátka *n.*

dražd-ici *adj.* Aufregungs-; Reiz-; —ič, e, —il, a, —itel *m.* Anreizer, Aufreizer *m.*; —idlo *n.* Reizmittel *n.*; —ilka *f.* Aufreizerin *f.*; —itelný *adj.* reizbar; -ost -keit; —iti (-im, *imp.* dražďi!) koho (*acc.*) čím reizen; aufreizen, aufhetzen; necken; —ivost *f.* reizende Beſchaffenheit; —ivý *adj.* reizend.

dráže *adv. compar.* teuerer.

draže *f. v.* dráž.

dražeb-na *f.* Auktionsanſtalt *f.*, Auktionshalle *f.*; —ní *adj.* Feilbietungs-; Lizitations-; Verſteigerungs-; d. kupec Erſteher *m.*; d. cena Erſteigerungspreis *m.*; výminky d. Lizitationsbedingniſſe; d. ústav *v.* dražebna; d. Fug-, Falz-, Nut-; d. hoblík, —ník, u *m.* Nuthobel *m.*; Fughobel *m.*; —nice *f. v.* dražebna.

dražec, že *m. sl. v.* dražil.

dražeň, žně *f.* Bahnhof *m. v.* nádraží.

dražení *n.* (d. čeho) Steigerung *f.*; Verteuerung *f.*; 2. d. silnice das Bahnen der Straße.

drážení *n.* das Falzmachen.

dražeti, zdražeti teuer werden.

dražice *f. v.* dráha.

dražidlo *n.* Grabſtichel *m.*, Meißel *m.*

dražil, a *m. v.* dražitel.

dražin, a *m. v.* dražeň, nádraží.

dražina *f.* Bahn *f.*; 2. Nut *f.*

dražiště *n.* (rozcestí) Scheideweg *m.*

dražitel, e *m.* Verteurer *m.*; Hauteur *m.*; —iti (-ím, *imp.* dražˇ!) teuer machen; d. se s čím etw. hoch ſteigern; ſich zieren.

dráždi-ti (-ím, *imp.* dražˇ!) eine Falz od. eine Fuge machen, höhlen; *sl.* eine Bahn machen; *st. v.* dráždíti.

drážk-a (*gen. pl.* drážek) *f.* Fuge *f.*, Nut *f.*, Falz *m.*; d. *et* dražka kleine Bahn; d. na šňůru Schnurgeleiſe *n.*; —ovitý *adj. v.* dražovitý.

dražlivý, dráždlivý *adj. st.* aufgereizt.

dražní, dražný *adj.* Bahn-; 2. am Wege liegend.

drážn-ička *f. sl.* Anreizerin *f.*; —ík, a *m. sl.* Anreizer *m.*; d., dražník, u *m.* Nuthobel *m.*, Falzhobel *m.*; —iti *st. i sl.* dráždíti.

dráždný *adj. sl.* biſſig, reizend.

dražov-atý, —itý *adj.* falzig.

dražší *adj. comp.* bdd. teurere.

dražťka, dráška *f.* kleine Bahn.

drb, u *m.* Hieb *m.*; Stoß *m.*; —ací *adj.* Reib-; —ač *m.* Reiber, Kratzer *m.*; —ačka *f.* Reiberin *f.*; 2. fig. Krätze *f.*; —adlo *n.*, —ák, u *m.* Reibzeug *n.*; —al, a, —álek, lka *m.* Rüfter *m.*; 2. Ohrenkratzer *m.*; —alka *f. v.* drbna; —anice *f.* Gekratze *n.*; —anina *f.* Krätze *f.*; —aný gekratzt; fig. zerlebt, pfiffig; čertem d. den Teufel im Leibe habend, verteufelt.

drbati (-ám *et* -u) koho (*acc.*) čím einen kratzen, reiben; 2. prügeln; 3. fig. d. koho bechein, rüffeln; 4. treffen, ſaufen; d. se ſich kratzen; ſich ſchaben; ſich reiben; d. se v hlavě (za ušima) ſich im Kopfe (hinter den Ohren) kratzen, kribbeln.

drbiti *st.* [=bírˇen] müffen; drbí *st.* er muß; er mußte. [Klatſchſchweſter *f.*

drbna *f.* Kratzerin *f.*; fig. Keiferin *f.*,

drbn-outi koho (*acc.*) čím einem einen Hieb oder Stoß geben; —uti *n.* ein Stoß mit der Fauſt.

drbohlav, a *m.* Kribbelkopf *m.* ein unentſchloſſener fauler Menſch. [ſich.

drboliti (-ím, *imp.* drbol!) kratzen; se

drc-ati (-ám), —nouti do čeho anſtoßen; fig. pfuſchen; d. něco etw. plaudern; d. koho einen ſcheuern, rüffeln.

drcen-i *n.* Bröckeln *n.*; 2. Verunſichten *n.*; —ka *f.* gebröckelte Suppe.

drcna *f.* Plauderin *f. v.* drbna.

drčeti (-ím, *imp.* drč!) raſſeln, ſchmettern; emporragen; d. na koho auf einen gaffen.

drdati (-ám) rupfen, abrupfen.
drdli-ce, —čka *f.* Haubenlerche.
drdol, u *m.*, —ek (drdůlek), lku *m.*, —ka *f.* [fr. *Torteille f., Tortillon m.*] Haarwulst *m.* (*f.*), Haarnest *n.*; Haarschopf *m.*; Haaraufsatz *m.*; —atý *adj.* schopfig. [haben.
drdy, ů *pl. m.* Reißen; d. míti Reißen
dře *f.* das Reiben; d. ledu *st.* Eisfloß *m. v.* dřenice.
dreadnought (*vysl.* drednot; **nezmar**, *vl.* neohrožený) (engl.) *m.* Dreadnought *m.* (nichtsfürchtend). [steif sein.
dřeb-nuti, —nouti (dřebu, eš, e) *st.*
dřebo-lík —líl, —lil, a *m.* Plauderer, Schwätzer *m.*; —liti (-ím, *imp.* drebol!) —titi (-tím, drebof!) schwatzen plaudern.
dřečeti (dřečím, *imp.* dřeč!) plärren, weinen; d. *et* dřečeti hočen; sitzen bleiben.
dřejždi *n. v.* deryždi.
dřem-calík, —lík, a *m.*. Blaufalke *m.*, Zwergfalke *m. Falco aesalon.*
dřemot-a, —ný *v.* dřímota, -tný.
dřen, a, o *v.* dřený.
dřen, ně *f.* Mark *n.* im Holze, in Bäumen; das Mittlere eines Dinges; 2. fig. Kern *m.*; 3. Eiterstock *m.*; Leuchtspan *m.*; —atý *adj.* voll Mark.
dřenek, nku *m.* Steinmark *n.* (*v.* dřeň).
dřen-i *n.* Schinden *n.*; Schinderei *f.*; fig. Büffeln *n.*; —ice *f.* Schinderei *f.*, Rackerei *f.*; das Mißhandeln; d. ledu Eisfloß *m.*, Eisgang *m.*, Eisfahrt *f.*
dřen-ity *adj.* markartig; -ost -keit; —ný *adj.* (*pol.*) markig; -ost -keit.
dřeňový *adj.* Mark-.
dřený geschunden; gerieben; gehäutelt.
dřep, u *m.* (Turn.) Hocke *f.*
dřepč-ík, a *m.* Forstkäfer *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) *mor.* tanzen (krepčiti).
dřep-ěti (drepím, *imp.* dřep!) nèkde (doma), na něčem (na lavici) hocken, sitzen; —nouti sich wohin setzen.
drepsiti (-ím, *imp.* drepsi!) *v.* dreptati.
drept-ač *m.* Trippler; Schwätzer *m.*; —ati (-ám) nohama trippeln; 2. d. něco lallen; 3. stammeln *v.* breptati; —avý *adj.* stammelnd.
dřesva *f.* Hornstein *m.* [rißbeere *f.*
dřeštěl, e *m. v.* dřištěl; —ice *f.* Berbe-
dřev-ačník, a *m. v.* dřevěnkář; —ák, u *m.* Holzschuh *m.*; 2. Holzkorb *m.*; 3. Holzlege *f.*; —ánek, nku *m.* Holzschuh *m.*; —ař *m.* Holzhändler *m.*; 2. Holzaufseher *m.*; 3. Holzfäller, Holzhauer *m.*; —ařiti Holzhandel treiben; —árna *f.* Holzkammer *f.*; —árství *n.* Holzhandel *m.*
dřevce, e *n.* Hölzchen *n.*; 2. Lanze *f.*; Lanzenschaft *m.*; 3. boží d. (bot.) Stabwurz *f. v.* brotan.
dřevčík, a *m.* (*pol.*) Baumfalke *m.*; 2. Haubenlerche *f.*; 3. Laubfrosch *m.*
dřevda (drevda) *f. sl.* Diptam *m. retl. v.* třevdava, třemdala.
dřev-ec, vce *m.* ein Fauler, Unbeholfener; 2. Ranke *f.*, Sepfienkraut *n. v.* dřevce; —ek, vku *m.* Holzstein *m.*, Lignit *m.*
dřevěn-ek, nku *m.* Holzschuh *m.*; —ěti zu Holz werden; erstarren; —ice *f.* Holzlöffel *m.*; —ka *f.* Holzschuh *m.*; 2. Holzschüssel *f.*; —kář *m.* Holzschuhmacher *m.*; —ý *adj.* hölzern; fig. plump, starr, unbiegsam; d. ocet Holzessig *m.*; d. olej Baumöl *n.*; —á houba Baumschwamm *m.* (drevomorka). **dřevěti** *v.* drevěněti.
dřevíčí *n.* Gebüsch *n.*, Gehölz *n.*
dřevíčko *n.* kleines Stück Holz.
dřevin-a *f* Holzbestand *m.*; Gehölz *n.*; 2. elender Baum; 3. Holzkrankheit *f.* (der Ziegen); 4. d., —ka *f.* (brotan) Stabwurz *f.*; —kový *adj.* Stabwurz-.
dřev-iště *n.* Holzplatz *m.*; —itý *adj.* holzähnlich.
dřevnat-ěti holzig werden; —ice *f.* Holzplanze *f.*; —ina *f.* Mulm *m.*; —ka *f.* Holzbirn *f.*; —ost *f.* holzige Beschaffenheit; —ý *adj.* holzreich, holzig.
dřevní *adj.* ehemalig, einstig, urspränglich; d. čas die vorige Zeit.
dřev-nice *f.*, —ník, u *m.* Holzkammer *f.*; —no *et* drevno *n.* (*pol.*) Holzscheit *n.*
dřevn-ost *f.* Verzeit *f.*; 2. *v.* drevnatost; —ý *adj.* Holz-; holzig, waldig.
dřevo *n.* Holz *n. Lignum*; 2. Baum *m. Arbor*; 3. Lanzenschaft *m.*; d. sladké (lekořice) Süßholz *n. Glycirrhiza*; d. svaté (kvaják) Franzosenholz *n.* (*Lignum sanctum*) *Guajacum*; fig. boží d. ein Bengel, Dummkopf *m.*
dřevo-dělec, lce *m.* Holzarbeiter *m.*; —jed, u *m. v.* oměj; d., a, —jedec, dce *m.* Holzesser *m.*; —kam, u *m.* Baumstein *m.*; —kaz, u *m.* Hausschwamm *m.*; d., a *m.* Holzbohrer *m.*, Holzwurm *m.*; —kost, ti *f.* Holzbein *n.*; —lez, a *m.*, —lízek, zka *m.*, —lezka *f.* Baumläufer *m. Certhia familiaris v.* šoupálek; —lom, u (vývrat) *m.* Baumbruch *m.*; starker Sturmwind; —lomný *adj.* baumbrechend, holzbrechend; —morka *f.* Baumschwamm *m.*; Nestzilz *m. Merulius lacrymans* (*Boletus lacrymans*); —nohý *adj.* stelzfüßig; —noš *m.* Holzträger *m.*; —plavba *f.* (voroplavba) *v.* drvoplavba.
dřevořez, u *m.*, —ba *f.* Holzschnitt *m.*; —bář, —ec, zce *m.* Holzschnitzer *m.*; —bářství, —ectví *n.* Holzschnitzerei *f.*, Xylographie *f.*; —ný *adj.* in Holz geschnitten.
dřevo-rub, a *m.*, —rubec, bce *m. v.* dřevoštěp; —ryjec *m.* (—rytec, tce *m.*) Holzschneider *m.*, Holzstecher *m.*, Xylograph *m.*; —ryjecký *adj.* xylographisch; —ryjectví *n.*, —rytba *f.* Xylographie *f.*; —ryt, u *m.*, —rytina *f.* Holzschnitt *m.*; —sek, a *m.* Holzarbeiter, Holzhauer *m.*; *st.* Zimmermann *m.*; —štěp, a *m.* Holzsplitter, Holzhauer, Holzhacker *m.*; —toč, e *m.* Holzwurm *m.*; —točina *f.* Holzstaub *m.*, Holzmehl *n.*, Wurmmehl *n.* (*v.* červotoč); —vina *f.* Holzstoff *m.*, Lignin *n.*, Holzzellulose *f. v.* drvina; 2. Holzfaser *f.*; —vý *adj.* Holz-; 2. **dřez**, u *m. v.* střez. [Baum-
dřezha *f. st.* Span *m.*
dřezovec, vce *m. Gleditschia* (bot.).
dřezd-ěná *f.*, —ění *n.* das Angaffen; —ěti (dřeždím, *imp.* dřeždi!) na něco n. na někoho jmd. angaffen.

drh, u *m.* Knoten *m.*; —adlo *n.* Reibzeug *n.*; —ání *n.* das Beben; Dözillieren *n.*; 2. Schlingen des Knotens; 3. das Knüpfen; —anina *f.*, —aná práce Knüpfarbeit *f.* [*ferva.*

drhaténka *f.* Wasserfaden *m.* *Con-*

drh-ati (-ám) (něčím, sebou) beben; zucken; 2. d. něco něčím na př.: d. len den Flachs raufen, riffeln; 3. d. knüpfen; —avka *f. v.* drkavka; —avý *adj.* bebend; d., —lavý stechend; rauh.

drhlačka *f.* Flachsraufe *f.*

drhle *f. sl.* Fähre *f.*, Tartane *f.* (Fahrzeug).

drhlen, u *m.* Raufe *f.*, Raufel *f.*, Flachsraufe, Flachsriffel *f.*; Reibeisen *n.*

drhl-ice *f.* Riffelbaum *m.* (woran die Riffel befestigt ist); —ik, u *m.* das Ende der Hemmkette; Bruchradelkette *f.*; *v.* drhlen; —inky *pl.* die Kratzeln; —ití riffeln. [nička.

drhnička *f.* Reibeplatte *f.*; 2. *v.* drch-

drhnouti (drhnu, *imp.* drhni!) něco něčím (d. zem, nádobí, hrnce) etw. scheuern, reiben; d. konvičky *vulgo* trinken, saufen; 2. d. (zadrhnouti) něco na uzel einen Knoten knüpfen.

drhol, u *m.* Gereife *n.*, Geraufe *n.*

drholec, lce *m. sl.* Riffel *f.*; fig. Prügelstuhl *m.*

drh-ta *f. v.* drchta; —iti *v.* drchtiti.

drch-anice *f.* Gewirr *n.*; wirres Durcheinander; d., —anina, —anka *f.* Wirrstroh *n.*; —ati (-ám) něco, —lati (-ám) něco etwas wirren, zausen, fitzen; —lice, —lička *f. v.* drchanice; —na *f.* Plaudertasche *f.*; 2. schlechtes Federbett.

drchni-ce, —čka *f.* Gauchheil *n.* *Anagallis* (bot.); 2. schlechtes Federbett.

drcholiti (-ím, *imp.* drchol!) něco *mor.* zausen *v.* drchati; 2. stark saugen.

drchoň *m.* Klatschmaul *n.*

drchot-a, —ina *f.* Wirrstroh *n.*

drcht-a *f.* Klatschmaul *n.*; 2. *sl.* zerwirrtes Ding; 3. ein zerrauftes Frauenzimmer; 4. Grastuch *n.*; —ati (-ám) něco zausen, wirren; d. se sich emporraffen; —ina *f.* Plappermaul *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) schwatzen, plaudern.

dřič, e *m.* Schinder *m.*, Racker *m.*, Erpresser *m.*; 2. Büffler *m.*

dříček, čku *m. v.* dřík.

dřička *f.* Schinderin *f.*

dřič-nost *f.*, dryčnost *f.* Stärke *f.*, Dicke *f.*; Wohlgestaltheit *f.*; —ný, dryčný *adj. sl.* stämmig; wohlgestaltet; wacker, brav.

dřič-ský *adj.* Schinder-; Plager-; —ství *n.* Schinderei *f.* [schlafen.

dřichmati, dřichnati (-ám) *sl.* stark

dřík, u, dříček, čku *m.* Stamm *m.*; Rumpf *m.*; Schnürbrust *f.*

dřím-ač, e, —al, a *m.* Schlummerer *m.*; —ačka, —alka *f.* Schlummerin *f.*; 2. *v.* dřímavka; —adlo *n.* Schlafpolster *m.*; —ati (dřímám, áš, á *et* dřímu, eš, e, *imp.* -ej!) schlummern.

dřímav-ka *f.* Schlummerfieber *n.* —ost *f.* Schläfrigkeit *f.*; —ý *adj.* schläfrig, schlummerig.

dřímky *pl. m.* Schlummer *m.*

dřímot-a *f.* Schlummer *m.*; 2. Schlafsucht *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* dřímoci, eš, e) schlummern schläfrig sein; —inka *f.* ein kurzer Schlummer; —ný *adj. v.* dřímavý.

dřín, u *m.* Hartriegel *m.*, Kornelkirschbaum, Hornstrauch *m.* *Cornus mascula*; 2. *v.* modřín; 3. großer Span.

dřína *f.* Rackerei, Schinderei *f.*

dřinč-ák, u *m. mor.* Schleißenschnitzer *m.*, Schleißenmesser *n.*; —eti *v.* řinčeti.

dřinčiti, dřinknouti koho *mor.* (řinknouti) schlagen.

dřín-ka *f.* Kornelkirsche *f.*; 2. *mor.* große Schleiße; —kový *adj.* Kornel-; —oví *n. coll.* Kornelbäume; —ovice *f. v.* dřínovka; —ovité (rostliny) *pl.* *Corneae*; —ovka *f.* Kornelstock *m.* (Ziegenhainer); 2. der Branntwein aus Kornelkirschen; 3. Lärchling *m.*, Lärchenschwamm *m.* *Boletus laricis* (*Polyporus officinalis*; —ový *adj.* Kornel-; —ová jahoda *v.* dřínka; —ová houba *v.* dřínovka.

dříp, u *m.*, —a *f.*, *pl.* —y Fetzen *m.*; —ati (-ám) něco schleißen, reißen, ritzen (drápati).

dřískoň, ně *m.* Schwätzer *m.*

dříst, u *m. sl.* Exkremente *pl.*; Bauchfluß *m.*; —ač *m.* der den Bauchfluß hat; —ačka, dřístačka *f.* Bauchfluß, Durchfall *m.*; 2. eine Person, die den Bauchfluß hat; —al, a *m. v.* dřístač; d., u *m. v.* dřístál. [hadry Fetzen reißen.

dřístati (-ám) Abweichen haben; 2. d.

dřístlina *f. sl.* dünner Kot.

dřišťál, u *m.* Berberitzenbaum, Sauerdorn *m.* *Berberis*; —ka *f.* Berberitzbeere *f.*; —kový *adj.* Berberitzbeere-; —ový Berberitz-. [sich zu Boden werfen.

dřištiti (-ím, *imp.* dřišti!) sebou o zem

dříti (dru *et* dřu, dřeš, dře, *imp.* dři, *trsgr.* dra, [dera], drouc) něco něčím (nožem) etwas schinden; d. lýko den Bast abschälen; řemeny d. Riemen schinden; d. lidi n. poddané die Leute oder Untertanen schinden (sie aufs Höchste bedrücken); d. fig. büffeln; d. se kam *v.* dráti se; d. se na koho sich rackern, sich für jmd. abrackern; led se dře das Eis bricht.

dříve (dřív, dřívěji) *adv.* früher, eher; čím d., tím lépe je eher, desto besser; d. roku vor Verlauf eines Jahres; zemříti d. jiného jmd. vorsterben; d. než přijdeš eher als du kommst; d. než odejdeš bevor du fortgehst.

dřívějš-ek, šku, dřívek, vku *m.* das Vorhin; proti —ku im Vergleiche mit dem Früheren, im Vergleiche mit der Vorzeit; —í *adj.* ddd. vorige, vorherige, frühere; *v.* dřevní. [vorbesagt.

dříve-pravený, —řečený vorbenannt,

dřívi *n. coll.* Holz *n.*; dubové d. Eichenholz *n.*; obchodník se dřívím, (obchodník ve dříví) Holzhändler *m.*; 2. d. *st.* Lanze *f.*, Spieß *m. v.* dřevce; d. jezdecké *st.* Reiterspieß *m.*

dřívko *n.* Hölzchen *n.*, Splitterhölzchen *n.*, ein kleines Stück Holz.

dřívní *adj. v.* dřevní.

dřivý *adj.* abreibend. **dřiza** *v.* dřizha.
dřizatl (-ám) *v.* dřízdati, dřistati.
dřizda *f.*, dřiza Plauderta∫che *f.*
dřizd-ačka *f.* Bauch∫luß *m.*; —al, a *m.* der den Bauch∫luß hat; 2. Plauderer *m.*; —ati (-ám) *v.* dřistati.
dřizdna *f.* v. dřizda.
dřizh-a *f. st.* (dřezha) Span, Schiefer *m.*, *pl.* —y Reider um die Nagel; —ati (-ám) etw. ſpalten; d. něco etw. in Stücke reißen; *v.* dřistati.
drk, u *m.* Stoß *m.*; —ač, chřástal *m.* Wachtelkönig *m.*; —alka *f.* Schwingfaden *m. Oscillatoria* (bot.); —ání *n.* das Zittern; Schwingen; d. koňské das Flackenſchlagen der Pferde; —ati (-ám) koho einen ſtoßen; d. po čem (po kamení) holvern; d. sebou zucken, beben; d. čím mit etw. zucken; d. se ſtoßen; fig. ſich betrinken; —avka *f.* das Zittern; —nouti koho (*acc.*) ernem einen Stoß geben; d. se o něco ſich ſtoßen; —nutí **drkocení** *n.* Wanken *n.* [*n.* Stoß *m.*
drkol-i *n. st.* Kolben *m.*, Schlegel *m.*, Prügel *m.*; —iti (-ím, *imp.* drkol!) etw. ſchieben, ſtoßen; d. se s vrchu herabrollen; —na *f. sl. v.* drkolí.
drkot, u *m.* Geſtoße *n.*; d. vozů *v.* hrkot; —ač *m.* Taumler *m.*; 2. *sl.* Plauderer *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* -oci, eš, e) sebou beben, ſchwanken, taumeln; zuby —aji zimou die Zähne klappern vor Kälte; d. *sl.* plaudern, ſchwatzen; d. se ſtolperu; rollen; raſſeln (v. Wagen); d. se zimou vor Kälte zittern; —avost *f.* bebende Beſchaffenheit; —avý *adj.* bebend, taumelnd; —ka *f.* das Zittern.
drkoun, u *m.* Schlag *m.*; Hieb *m.*; Ohrfeige *f.*
drksa *f.* Hieb *m.*; 2. Riß *m.*
drkt-ačka *f.* Beutelarm *m.* (Mühl.); —ati *v.* drkotati.
drkule *f.* Stoß *m.* in den Kopf.
drle *adv.* hurtig, ſchnell; ſauber.
drlena *f.* kecke Dirne; Plauderin *f.*
drliti (-ím, *imp.* drli!) *v.* drmoliti.
drl-ost *f.* Behendigkeit *f.*; —ý *adj.* behende, ſchnell; 2. ſauber nett.
drmek, mku *m.* Keuſchbaum *m.*, Pfefferholz *n.*, Mönchspfeffer *m. Vitex agnus castus.*
drmí-ati (-ám) ſitzen, wirren, ſtammeln; 2. *v.* dumlati; —ík, u *m.* Zulp *m.*, Schnoller *m.* (cumlik); 2. Sieb *n.*; d., —íček *m.* Neſtel *n.*
drmochatl (-ám) (modrochati) ſitzen.
drmol, u *m.* kurze Schrittweiſe; —em jíti kurze Schritte machen, trippeln; —ář (pletichář) *m.* Konfuſionsſekretär *m.*
drmolec, lce *m.* Streichholz *n.*; Hebearm *m.*
drmol-ice *f.* kleines Weibsbild; —il, a *m.* Trottler *m.*; Quetſcher *m.*; —iti (-ím, *imp.* drmol!) kurze Schritte machen; 2. zerrütteln, zermalmen; 3. d. řeč die Sprache über's Rad brechen; 4. plaudern; ſtammeln; —nice *f.* Mauerbrecher *m.*
drmot-a *m.*, —il, a *m.* Plauderer *m.*; —ati (-ám), —iti (-ím, *imp.* drmof!) plaudern *n.*
drn, u *m.* Raſen *m.*, Raſen *m.*; d. rýti, řezati, kopati, loupati den Raſen ſtechen; fig. pod d. se uložiti ins Gras beißen (ſterben).
drnák, drňák, u *m.* Winterreiche *f.*, Steineiche *f. Quercus robur.*
drn-ař *m.* Raſenſtecher *m.*; —atý *adj.* raſenreich.
drnavec, vce *m.* (den a noc) Peterskraut, Mauerkraut, Tag- und Nachtkraut, Glaskraut *n. Parietaria* (bot.).
drncál-ek, lku *m.* elende Mühle (kreálek); —ník, a *m.* armer Müller.
drncati (-ám) raſſeln.
drnč-ály *pl. f. v.* drnkačka; —eti (-ím, *imp.* drnči!) klirren, ſchnarren; —idlo *n.* Schnarrwerk *n.*
drnd-a *f.* Dirne *f.* (freche); —ačka *f. v.* drnkačka; fig. Durchfall *m.*; —ák, u *m.* Klirrzeug *n.*; —al, a *m.* Schlenderer *m.*; —ání *n.* Schlendergang *m.*; —ati (-ám) čím womit wedeln; 2. d. sem tam herumſchweifen; d. kam nachtraben, ſchlendern; 3. d. na něco *v.* drnkati; 4. Abweichen haben; 5. *mor.* ſaugen; —avý *adj.* ſchlendernd.
drn-eček, čku, —ek, nku *m.* kleiner Raſen; —í *n.*, —ina *f.* Raſen *m.*; —isko, —iště *n.* Raſenplatz *m.*; —iti (-ím, *imp.* drň!) hromadu *n.* milíř beraſen; —itý *adj.* raſenartig.
drnk-ač *m.* Klimperer *m.*; —ačka *f.* Brummeiſen *n.*, Maultrommel *f.*; —ati (-ám) klirren; d. na něco (na struny) klimpern; d. auf der Maultrommel ſpielen; —avě *adv.* (Muſ.) *pizzicato*; —avý *adj.* klirrend; —ot, u *m.* Geklirr *n.*
drno-hrábek, bka *m.* (*vulgo*) Raſenkratzer (Kapaun) *m.*; —mistr, a *m.* [*germ.*] Waſenmeiſter *m. v.* pohodný.
drnovačka *f.* Raſenhaue *f.*; Raſenſtechſchaufel *f.*
drnováček, lka *m.* Raſenwälzer *m.*
drnov-atý *adj. v.* drnatý; —ec, vce *m.* Grasameiſe *f.*; —í *n.* Raſen *m.*; —iště *n.* Raſenplatz *m.*; —itý *adj.* raſenartig; —ka *f.* Raſenziegel *m.*; 2. Raſenbank *f.*; 3. (mont.) Tagewaſſer *n.*; —ý *adj.* Raſen-; —á voda (mont.) Tagewaſſer *n.*; —á žíla (mont.) Raſenläufer
drnož *m. v.* trnož. [*m.*; Tagegang *m.*
drob, u, —ek, *pl.* —y, —ečky, drůbky *m.* Gekröſe *n.*, Geſchlinge *n.*; 2. Jagerrecht *n.*; 3. Schrottmehl *n.*; 4. —y *pl.* (b. Dreſchen) *v.* ohrabky, úhrabky.
droba *f.* Wacke *f.*, Grauwacke *f.* (Steinart).
drob-ák, a *m.* Stechviehhändler *m.*; —anka *f.* Einbrockteig *m.*; Brötelteig *m.*; —átko *adv.* (*n.*) *v.* drobet; —čiti kleine Schritte machen, trippeln; —ě, ěte, *pl.* —ata *n.* kleines Vieh; —ec, bce, —ek, bku, —eček, čku *m.* Brocken *m.*; etwas Geriebenes; *pl.* —ce, —ečky, drůbky das Gekröſe; husí d. junge Gans; Gänſekleín *n.*; —ečkovati brocken; —ečkový *adj.* Bröcklein-; —ečková polivka Junggänſeſuppe *f.*; —ejšek, šku *m.* kleiner Wegetritt, Kleinling *m. Centunculus* (bot.); —ení *n.* das Bröckeln; 2. d. v po-

livce geriebener Teig, Einbrockteig *m.* (*v.* drobanka, troleni); 3. *v.* drobota; **—enina** *f.*, **—enka** *f.* Bröckelwerk *n.*; Kaltschale *f.*; **—ešek, sku** *m.*, **—eška** *f.* *v.* drobejšek, dobřišek.

drobet, bte *et* **btu** *m.* Brocken *m.*; *pl.* drobty kostí Knochensplitter *m.*; ani drobte chleba jim nedali sie gaben ihnen nicht einmal ein Stückchen Brot; d. *adv.* ein wenig; ein klein wenig; ein bißchen (ein bissel); mějte d. strpení gedultet euch ein wenig. [(Schneidemühle *f.*).

drobidlo *n.* (mech.) Desintegrator *m.*

drob-ina, —inka *f.* Brocken *m.*, Krume *f.*; —ínek, nku *m.* *v.* drob; drobitek; —isk, u *m.* *sl.* das Kleine.

drobitek, tku *m.* ein Stückchen; d. *adv.* ein wenig; *v.* drobet.

drob-ítel *m.* Verkleinerer, Zerbröckler *m.*; —iti (-ím, *imp.* drob!) něco (chléb do mléka) bröseln, bröckeln; zerbröckeln; zerstückeln; verkleinern; d. hlas trillern; d. (ve mlýně) Schrot machen; d. se sich bröckeln; —ivý *adj.* brüchig, bröcklich; **-ost** »keit; —izeň, zně, —izna *f.* kleine Dinge *pl.*; —ka *f.* Bißchen *n.*; Brocken *m.*; **—kovatý** *adj.* voll Brocken.

drobn-ačka *f.* (mont.) Grubenkleine; Kleinerz *n.*; —ě *adv.* klein *v.* drobný; —ice *f.* falsche Pocken *pl.*, Windpocken *pl.*; 2. Atom *n.*, Molekül *n.*; 3. *mor.* Vogelkirsche *f.* (ptáčnice); —ička *f.* Wirrstroh *n.*; 2. kleine Pflaume; —ičký *v.* drobňoučký; —ičník, a *m.* Atomist *m.*; —ičný *adj.* Pocken»; Atom»; —ík, a *m.* kleine Gerste; —inka *f.* *v.* drobanka; —inký *adj.* *v.* drobňoučký.

drobno *adv.* (na drobno, po drobnu, z drobna) klein, kleinteilig; na d. in kleine Stücke; po drobnu, do podrobna *en detail*: dopodrobna popisovati detaillieren.

drobno-hlásek, sku *m.* Triller *m.*; —hlav, u *m.* Kugelblume *f. Sphaeranthus*; —hled, u *m.* Mikroskop *n.*; Vergrößerungsglas *n.*; —hledný *adj.* mikroskopisch; —květ, u *m.* Strandling *m. Corrigiola* (bot.); —malba, y *f.* Miniaturgemälde *n.*; Miniaturmalerei *f.*; —měr, u *m.* Mikrometer *n.*; Kleinmesser *m.*; —měrný šroub Mikrometerschraube *f.*; —pisec, sce *m.* Mikrograph *m.*; —pisectví *n.* Mikrographie *f.*; —pisný *adj.* mikrographisch; —plodý *adj.* kleine Früchte tragend; —prodej *m.* Detailhandlung *f.*; —sypký *adj.* kleinkörnig.

drobnost, ti, drobnota *f.* Kleinheit *f.*

drobňoučký, drobňounký *adj.* sehr klein; klein gemahlen, klein geſtoßen; d. písek feiner Sand.

drobno-vid, u *m.* *v.* drobnohled; —zrný *adj.* kleinkörnig, feinkörnig.

drobnůst-ka *f.* *v.* drobota; —kář *m.* Kleinigkeitskrämer *m.*

drobný *adj.* klein, kleinlich, gering; d. dobytek das Stechvieh; d. lid das gemeine Volk; d. déšť Rieſelregen *m.*; d. prodej Detailverkauf *m.*; d. tisk Petitdruck *m.*; d. peníz Scheidemünze *f.*; *pl.* —é peníze Kleingeld *n.*

drobot-a *f.*, —i *n.* *coll.*, —ina, —iny *pl. f.* Kleinigkeiten *pl.*; Bagatellen *pl.*; kleines Zeug; **—ka** *f.* (bot.) *v.* drůbnava; —né řízení (jur.) Bagatellverfahren *n.*

drob-oučký, —ounký *adj.* *v.* drobňoučký.

drobový *adj.* Backen».

drobt-ek *et* —ík, u *m.* *v.* drobet.

drobýšek, šku *m.* *v.* drobejšek.

drof, a *m.* *v.* drop.

drochet, chte, drochétek, tku *m.* etw. Geringfügiges; Broſamen *pl.* *v.* drobet, trochet, trošek.

drol, u *m.*, —a *f.* *v.* droba; —ina *f.* Gerölle *n.*; —ič *m.* Schollenbrecher *m.*; —iti (-ím, *imp.* drol!) *v.* troliti; —ový *adj.* Backen».

drombl-ička *f.* *sl.* Maultrommel *f.* *v.* drumbla, drnkačka; —ovati *sl.* auf der Maultrommel ſpielen *v.* drnkati.

dromedář *m.* Dromedar *m.*(*n.*) Trampeltier *n.*, das einhöckerige Kameel.

drop, a *m.* (*sl.* —a *f.*, *st.* —va) Trappe *n.* (Vogel); (d. veliký *Otis tarda*).

droponiti *st.* malmen, ſchmettern.

droslář *m.* *sl.* Troßbube *m.*

drotar *m.* *sl.* *v.* drátenák.

drouh, u *m.* Hebebaum *m.*, Hebeſtange *f.*; Schlagbaum *m.*, Klotz *m.*; —atý *adj.* voll Stangen; —ový *adj.* Stangen», Hebel». [der Körperrumpf; *v.* dřík.

drouk, u *m.* *sl.* *v.* drouh; d. tělný

droužek, žku *m.* kleiner Hebebaum.

drouzit (-ím, *imp.* drouzi!) einen

drouža *f.* *v.* druzka. [Zaun ſtecken.

drouž-kový, —ný *adj.* Stangen», Stab»; —ník, a *m.* Laſtträger *m.*

drozd, a *m.*, —a, y *f.* Droſſel *f.* *Turdus*; —ice *f.* Droſſelweibchen *n.*; —ovitý *adj.* droſſelartig; —ový *adj.* Droſſel». **drozen,** zna *m.* *st.* *v.* drozd.

drožď-ář *m.* Hefenhändler *m.*; **-ka** »in; —árna *f.* Hefenhaus *n.*; —avý *adj.* hefenartig.

drožd-í *n.* Hefen *f.*; fig. Troß *m.*, Geſindel *n.*; —íř *m.* *v.* drožďář.

drožk-a (*gen. pl.* drožek) *f.* Droſchke *f.* (Wagen); —ář *m.* Droſchkenhalter *m.*; 2. Droſchkenkutſcher *m.*; —ářský *adj.* Droſchken»; d. kůň Droſchkenpferd *n.*; d. řád Droſchken-Reglement *n.*; —ářství *n.* Droſchkengewerbe *n.*

drslavý *adj.* rauh; unlieblich *v.* dra-

drslík, a *m.* *v.* střízlík. [slavý.

drslík (draslík), u *m.* Kali *n.*

drslina *f.* Ritz *m.* (am Topfe) *v.* kaz.

drslo *n.* Pottaſche *f.* *v.* draslo.

drsňák, a *m.* Flegel *m.* (rauher Menſch).

drsnat-ost *f.* *v.* drsnost; —ý *adj.* *v.* drsný.

drsn-ě *adv.* rauh; —ek, u *m.* Trachyt (min.); —iti rauh machen; —obýl, e *m.* Witſche *f.* *Arctopus* (bot.); —ost, —ota *f.* Rauheit *f.*

drsný *adj.* rauh; holperig; fig. widrig.

drštk-a (*gen. pl.* drštěk) *f.* Magen *m.*; fig. Feiſtmagen; *pl.* —y Kuttelflecke; fig. —u si nacpati ſich den Kragen füllen; —u míti ein großes Maul haben.

drštk-áč *m.* Dickbauch *m.*; Schreihals *m.*; —ář *m.* Kuttler *m.*; —atý *adj.*

groze Kuttel habend; 2. bauchig; —ový *adj.* Kuttel-; —ová polívka Kuttelsuppe *f.*; fig. Zungensuppe *f.*

drt, u *m.*, drť, ti *f.* Sägemehl *n.*; Bohrmehl *n.*; Feilstaub *m.*; Schotter *m.*; —ek, *pl.* —ky *m.* etw. Zerbröckeltes; Abfälle *pl.*

drtel, e *m. germ.* (mont.) Drittel *n.*

drtič (ledu, ledokol) *m.* Eisbrecher *m.*; d., —ka *f.*, drtidlo *n.* (mech.) Reibwerk; 2. Brechmaschine *f.*

drtin-a, —ka *f.* Abfallstück *n.*; fig. Plaudertasche *f.*; *pl.* —y Sägespäne *m.*, Sägemehl *n.*

drť-iti (-ím, *imp.* drť!) (rozd....) něco bröckeln; 2. zerreiben, zermalmen; 3. vernichten; 4. fig. plaudern; —ivý *adj.* zerreibend; —lavý, —livý *adj.* bröselnd; —ník, u *m.* Sägegrube *f.*, Sägespängrube *f.*

dru *et* dřu (dřeš, dře) *v.* dříti.

drůbek, bku *m. v.* drob; *pl.* drůbky *m.* (husí) Kaldaunen; junge Gans; Gänsekleín *n.*

drůbež, e *f.* (drůbeř, e *f.*) Geflügel *n.*, Federvieh *n.*; *st.* kleine Fische; —árna, —na *f.* Geflügelhof *m.*, Hühnerhof *m.*, Hühnerhaus *n.*; —nice *f.* Geflügelhändlerin *f.*; —nictví *n.* Geflügelzucht *f.*, Federviehzucht *f.*; 2. Geflügelhandel *m.*; —ník, a *m.* Geflügelhändler, Federviehhändler *m.*; d., u *m.* Geflügelstall *m.*

drůbňava *f.* Waldmeister *m. Asperula v.* mařinka.

druh, a *m.* Gefährte *m.*; Gesellschafter *m.*; Kamerad *m.*; Kumpan *m.*; dobrý d. guter Freund; *st.* ein tapferer od. braver Mann (= pašák); *v.* dobrodruh; d., u *m.* Gattung *f.*, Art, Sorte *f.*; d. služby Dienstfach *n.*; téhož —u derselben Gattung.

druha *f. v.* družka.

druhák, a *m.* Beikecht *m.*; d., u *m.* (Bienen-) Der zweite Schwarm.

druhde *adv.* anderswo.

druhdy *adv.* dann und wann; zuweilen; 2. einst.

druho-bok, u *m.* (druhý bok) Nebenflanke *f.*; —břidlice *f.* Grauwackenschiefer *m.*; —denní *adj.* zweitägig ...; ... des zweiten (nächsten) Tages; —hadec, dce *m.* Übergangsserpentin *m.*; —hory *pl. f.* Übergangsgebirge *n.*; —kys, u *m.*, —kyselina, u *m. Deuteroxydum*; —krátný *adj.* (*num.*) zweimalig; —křemen, e *et* u *m.* Übergangskies *m.*; —manželství *n.* die zweite Ehe; —opuka *f.* Übergangsschiefer *m.*; —pis, u *m.* Duplikat *n.*; —řadý *adj.* zweireihig; sekundär; —ročák, a (lončák) *m.* überlaufener Frischling (ndm.); —rozenec, nce *m.* der Zweitgeborene; —rozenství *n.* Zweitgeburt *f.*, Sekundogenitur *f.*; —rozený *adj.* zweitgeboren. [2. *v.* druhota.

druhost, ti *f.* Art, Abart, Artheit *f.*;

druho-střižka *f.* zweischürige Wolle (die Wolle der zweiten Schur); 2. zweischüriges Schaf (das zum zweitenmal geschorene Schaf); —stupňový *adj.* von der zweiten Stufe); —svatebníci *pl.* das Zubelpaar; —svatebnictví *n. v.* druhomanželství; —škubka *f.* die zum zweitenmal gerupfte Gans oder Ente; —ta *f.*, —tenství *n.* Sekundität *f.*; —telka *f.* eine Kuh die zum zweitenmale kalbt.

druhotin-ář *m.*, —ník, a *m.* Jubilant *m.*, Jubilar *m.*; —y *pl. f.* (d. kněžské) Sekundiz *f.*, Priesterjubiläum *n.*, goldene Messe.

druhotisk, u *m.* Wiederdruck *m.*

druhot-ní, —ný *adj.* sekundär.

druhováp-no *n.* Übergangskalkstein *m.*

druhový *adj.* Gesellen-; 2. Gattungs-; -vé jméno (grm.) Gattungsname *m.*

druho-ženec, nce *m.* der die zweite Frau hat; —ženství *n.* die zweite Ehe (v. Manne); —žula *f.* Übergangsgranit *m.*

druhsa *m. sl.* Namensvetter *m.*

druhý *num.* (*adj.*) der zweite; der andere; d. roj Nachschwarm *m.*; d. odhad Überschätzung *f.*, zweite rentierende Schätzung; —á volba die Nachwahl; —á strana Gegenteil *m.*; s —é strany anderseits; —á cena (b. Belohnungen) Akzessit *n.*; sama —á schwanger; —náctý *st. num.* der Zwölfte.

druhynč *f. v.* družka.

drum! *int.* (na harfu) brumm!

drumbia *f. sl.* Maultrommel *f. v.* brnkačka.

drumln, u *m.* Traminer *m.*; Leberrot *n.* (Wein). [gruppe *f.*

druza *f.* (Miner.) Druse *f.*, Kristall-

druzgati (-ám) *sl.* schmettern.

druzi *pl. m. v.* druh.

druzi *pl. adj. v.* druhý. [druseenartig.

druzov-i *n. coll. v.* druza; —itý *adj.*

družˌ, i *f.* Gesellschaft *f.*; (*v.* družstvo); d., e *m.* Gefährte *m.*, Gesell *m.*; d. *f.* Gesellin *f.*

družb-a *m.* Brautführer *m.*; 2. Gespann *m.*, Gesell *m.*; —adlnice *f. st. v.* družebná neděle; —anec, nce *m.* ein Kuchen, am Rosensonntage; —ina *f. v.* družina.

družbiti (-ím, *imp.* -il) zum Gesellschafter machen; 2. Brautführer sein; d. se sich vergesellschaften.

družbo *f.* (*st.* družba) Gefährtin *f.*, Gemahlin *f.*; d., ete *n.* Gespiele *m.*; Gefährte *m.*; Gemahl *m.*

družebn-ík, a *m.* Gesellschafter *m.*; —ost *f.* Gesellschaftlichkeit *f.*; Freundschaft *f.*; —ý *adj.* gesellschaftlich; gesellig; —a neděle der vierte Fastensonntag, Rosensonntag, Lätaresonntag *m.*

družec, žce *m. st.* Gespann *m.*; 2. Gemahl *m.*; 3. der Nächste; —ice *f.* Gespielin *f.*; Freundin *f.*; 2. Gemahlin *f.*; 3. (astr.) Trabant *m.*, Nebenplanet *m.*; 4. (Mus.) Sekunde *f.*; —ička *f.* Brautjungfer *f.*; Kranzeljungfer *f.*

družina *f.* Gefolge *n.*; 2. Genossenschaft *f.*, Körperschaft *f.*; 3. (mil.) Bataillon *m.*; 4. (Seew.) Equipage *f.*; d. *m. st.* der Gemahl, Genoß *m.*; v —ně *à la suite.*

družiti (-ím, *imp.* druž!) s někým, d. někomu einem Gesellschaft leisten; d. se s kým, d. se někomu sich zu einem gesellen; Freundschaft pflegen.

družka *f.* Genossin, Gespielin *f.*

druž-nictvo *n.* Gefolge *n.*; —nost *f.* Geselligkeit *f.*; —ný *adj.* gesellig; kollegial; —ná Morava Schwesterland Mähren; —ství *n.* Freundschaft *f.*; d. s kým Umgang *m.*

družst-evní *adj.* Genossenschafts-; —vo *n.* Gemeinschaft *f.*; Genossenschaft *f. Consortium n.*; 2. (Turn.) Riege *f.*

drvárna *f. v.* dřevárna.

drvěti *v.* dřevěněti.

drví *pl. f.* (*gen.* drví) *st.* Tür *f. v.*

drvina *f.* Lignin *n.*, Holzstoff *m.*

drviště *n.* Holzstätte, Holzlege *f.*

drviti (-im, *imp.* drvi!) albern schwatzen; d. koho *sl.* prügeln, stoßen.

drvo *n. v.* dřevo; —kam, u *m. v.* dřevokam; —kaz, a *m. v.* dřevokaz; —list, u *m.* Blumenlaub *n.*; —noš *m.* Holzträger *m.*; —plavba *f.*, —plavectví *n.* Holzschwemme *f.*, Holzflößerei *f.*; —plavec, vce *m.* Holzschwemmer; Holzflößer *m.*; —štěp, a *m.* Holzhauer, Holzspalter *m.*; fig. ein roher Mensch; —teň, tně *f.* (*m.*) *sl. v.* dřevárna; —toč, —točina *v.* dřevotoč, -ina; —vina *f. v.* drvina.

dryáčn-ice *f.* Marktschreierin *f.*; Plauderein *f.*; —ický *adj.* marktschreierisch; —ictví *n.* Marktschreierei *f.*; —iciti quacksalbern; —ík a *m.* Theriakmacher; Quacksalber; Marktschreier *m.*; Plauderer *m.* [Flausen.

dryák, u *m.* Theriak *m.*; *pl.* —y

dryčný *v.* dřičný.

drye, drye, drya *pl. f.* Dreie, drei Punkte; fig. Flausen *pl.*; Plage *f.*

dryksa *f.* Schlag *m.*, Treff *m.*

dryps-draps! *int.* rippe-rappe!

drz-est *f. st. v.* drzost; —e *adv.* keck; —eti keck werden.

drzkota *f. v.* drzota.

drznouti *st.* wagen, dürfen.

drzo-mluvný *adj.* frech im Reden; —pyšný *adj.* frechstolz; —st, ti, —ta *f.* Keckheit *f.*, Frechheit *f.*; Arroganz *f.*; —stný *adj. v.* drzý.

drzý (*comp.* drzejší) *adj.* keck, frech, dreist, arrogant; tollkühn; rauh.

drž-aci *adj.* Halt-; —áček, čku *m.* Halter *m.*; *v.* držák.

držadl-i *n.*, —in *m.* Handhabe *f.*, Rute *f.* (am Dreschflegel); —iště *n. v.* držadlo; —ity *adj.* mit einem Halter versehen.

držadlo *n.* Handhabe *f.*, Griff *m.*; Widerhalt *m.*; d. u nápravy Achsenhalter *m.*

držák, u *m.* Halter *m.*; 2. Stiel *m.*; 3. Brustfette *f.*; 4. Schließmuskel, Haltmuskel *m.*, *Sphincter*; d., a *m. st.* Knauser *m.*

drž-alý der gehalten hat; —án, a, o, —aný *v.* držen; —ati (al, —án) *st. v.* držeti; —átko *n.* Handhabe *f.*, Griff *m.*; Halter *m.*; Haltfette *f.*; d. na péra Federhalter *m.*

država *f.* Besitzung *f.*, Besitzstand *m.*, Besitztum *n.*; 2. Staatskörper *m.*

držba *f.* Besitz *m.*; rušení —by Besitzstörung *f.*; žaloba pro rušení —by Besitzstörungsklage *f.*

držeb-ní *adj.* Besitz-; d. nápad Besitzanfall *m.*; —nost *f.* Haltbarkeit *f.*; 2. Besitz *m.*, Besitzstand *m.*; Besitztum *n.*; 3. Knauserei *f.*; —ný *adj.* haltbar; 2. karg.

drž-ec, žce, —eč *m.* Halter; Halter *m.*; —el, e *m.* Haltfette *f. v.* držení; —elivost *f.* Kargheit *f.*; —elivý *adj.* festhaltend; karg; —emný *adj. v.* držebný.

držen, a, o, ý gehalten; —í *n.* das Halten; 2. Besitz *m.*; 3. Haltkette, Anhaltkette, Widerhaltkette *f.*; v d. čeho býti besitzen, im Besitze einer Sache sein; —ost *f.* Haltung *f.*; —ý *v.* držen.

držeti (držím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* drž!) něco halten; 2. aufhalten, hemmen; 3. unterhalten, pflegen; d. soud Gericht halten; d. sněm einen Landtag halten; d. sjezd eine Versammlung halten, abhalten; radu d. s kým mit jmd. Rat halten; slavnost d. feiern, ein Fest begehen; 4. d. statek ein Gut besitzen; 5. d. v sobě etwas in sich fassen; 6. d. s kým mit jmd. gemeine Sache machen, es mit einem halten; mit jmd. zuhalten; drž hubu! halts Maul! d. se statně sich brav halten; d. se koho sich an jmd. halten; d. se čeho sich an etw. halten; d. se pravidla einen Grundsatz festhalten; d. (zd.) se od čeho sich wessen enthalten, sich von etwas fernhalten.

držeti *st.* (*crk.* držati, *rus.* drožať!) zittern, beben.

drž-grešle *m.* Knauser, Knicker, Pfennigfuchser *m.*; pan —ho fig. der Herr Haltihnfest; —huba *m.* Maulhalter *m.*; —ič *m.* Halter *m.*; —imý fest; — iště, ě *n.* Haltpunkt *m.*; Handhabe *f.*; —itel, e *m.* Besitzer *m.*; d. domu Hausbesitzer *m.*; d. hostince Gasthaushalter *m.*; —ítko *n. v.* držátko; —ka *f. v.* držtka; —míšek, ška *m.* Knicker *m.* (*v.* držgrešle); —ný *adj.* haltend; anhaltend; fest.

dska *f.* (*pl.* dsky) *gen.* desk, *dat.* k deskám, *loc.* v deskách, *instr.* deskami i dskami) *v.* deska.

dšťavý, dštivý *adj. v.* deštivý.

dštíti (-ím) *st.* regnen lassen; (d. na něco, d. dešt, d. čím, d. krupobitím, rosou, ohněm a sírou; fig. d. moudrostí; d. výmluvnost, spravedlnost); dští (*obyč.* prší) es regnet.

dšťov-ka *f. v.* dešťovka; —ý *adj.* Regen-; d. den ein regnerischer Tag.

dual, u *m.* Dual, Dualis *m.*

dualismus *m.* Dualismus *m.*

dub *v.* čob.

dub, u *m.* Eiche *f. Quercus*; *sl.* Gerberlohe *f.*; *pl.* —y Eichenholz *n.*; fig. d., a starker Mensch; Dummkopf *m.*; —ák, u *m. sl.* Eichenschwamm *m.*

dubák, a *m.* ein altes, zahnloses Tier.

dub-árna *f. mor.* Knoppermühle *f.*; —ásek, ský *m.* Eichenfalter *m.* (zool.).

dub-ati (-ám) *v.* čobati; —atý *adj.* blatternarbig; -ost, -ství.

dubč-ina *f.* junge Eiche; 2. Eichenwäldchen *n.*; —iti (-ím, *imp.* —i!) koho einen knütteln.

dub-ec, bce, —ek (doubek), bku *m.* kleine Eiche *f.*; vlasy stojí dubkem *sl.* die Haare stehen zu Berge; —eč, bče *f.* (*m.*) Eichenwald *m.*

duben, bna *m.* (4. měsíc) April *m.*; Wandelmonat *m.* [pelzreck.

dubenáč *m. mor.* kurzer gelber Frauen-

dubénk-a (dubenka) *f.* Gallapfel *m.*, Eichapfel *m.*; —ová kyselina Gallussäure *f.*; —ovati beizen.

dubený *adj.* lohgar; 2. lohfarbig.

duběný *adj.* Eichen- [wald *m.*

dubí *n.* (doubí) Eichenholz *n.*; Eich-

dubin-a *f.* (*pl.* —y) Eichwald *m.*; Eichholz *n.*; —áč *m.* (zool.) Eichenspinner *m.*; —ka *f. v.* dubina; *v.* duběnka; —ný, —ový *adj.* Eichen-.

dub-isko *n.* große Eiche; —ště *n.* Eichenwald *m.*; Eichenwaldstätte *f.*

dubiti (-ím, *imp.* dubi!) (kůži) in der Lohe beizen, gar machen, gerben.

důbk-a *f.* Grübchen *n*; Löchlein *n.*; —atý *adj.* kleingrubig; —ovaný grubig; blatternarbig; —ovati Grübchen machen.

dubl-eta *f.* Doublette *f.*; —on, u *m.* Doublon *m.* fr. (it. *Doblone*) *m.*

dub-nák, u *m. v.* dubovka, d., a *m.* (holub) *v.* doupnák; —aěti eichenhart werden; dumm werden; —atý *adj.* voll Eichen; einfältig; —ice *f.* Gerberlohe *f.*; 2. Knoppermühle *f.*; 3. lohfarbige Erdäpfel; —ík, u *m.* Eichenwald *m.*; 2. Gerbermühle, Lohmühle *f.*; 3. *v.* du-

dubnový *adj.* April-. [běnka.

dubný *adj.* eichenlaubfärbig; lohfarbig; 2. in der Lohe gegerbt (dubený).

dubokam, u *m.* versteinertes Eichenholz *n.* Querzinit *m.*

dubov-ec, vce *m.* Eichenkeil *m.*; —ina *f.* Eichenwald *m.*; 2. Querzin *n.*; —ště *n.* Eichengestrüpp *n.*; —itý *adj.* eichenartig; —ka *f.* (*sl.* —ník, u) *m.* Eichenschramm *m. Polyporus frondosus* (*Boletus ramosissimus*); 2. Gallapfel *m.*; 3. Eichenstock *m.*; —ost *f.* eichenharte Beschaffenheit; 2. fig. Stockdummheit *f.*; —ství *n.* Tölpelei *f.*

dubový *adj.* Eichen-; d. les Eichenwald *m.*; d. mlýn Lohmühle *f.*; 2. d. fig. stock-

dúbrava *f. sl. v.* doubrava. [dumm.

duc! (do čela) *int.* bauz!

ducmatý *adj.* dickwangig (*v.* buclatý).

ducnouti (-nu, *imp.* ducni!) hlavou do čeho (Kinderspr.) mit dem Kopfe stoßen, anstoßen, bauzen.

dučela *f. sl.* [it. *buceiuolo*] Röhre *f.*

dučeti *sl.* (dřepěti) hocken.

dud-a *m.* Einfaltspinsel *m.*; —ač, —ák, a, —ař *m.*, *dim.* —áček Dudelsackpfeifer *m.*; —ati (-ám) (na dudy) auf der Sackpfeife spielen; 2. wie der Wiedehopf schreien; 3. jauzen.

dudek, dka *m.*, *dim.* dudeček Wiedehopf *m. Upupa epops* (Vogel); 2. fig. Dummkopf *m.*; 3. *sl.* Dutchen *n.* (niederd. Deut *m.*, holl. *duyt.* engl. *doit*, it. *dueto*) (ehemalige Kupfermünze = **dudík**, u *m. sl.* Blutwurst *f.* [1 Pf.)

dudk-a *f.* Pfeife *f.*; 2. Backflöte *f.*; d. *m. v.* dudák; —ati (-ám) *v.* dudati; —y *pl.* kleine Sackpfeife; 2. *šrt.* Geld *v.* dudek; —ovati ducken wie der Wiedehopf; 2. Possen treiben; 3. auf den Wink passen; —ový *adj.* Wiedehopf-.

dudl-ač *m.* Dudler; *sl.* Murrer *m.*; —áč *m.* Trommeltaube *f.*; —ačka *f.* Jodler *m.* (Gesang); —ati (-ám) dudeln; 2. d., —ovati jodeln; 3. *sl.* brummen, murren; —avec, vce *m.* Murrer *m.*; —avý *adj.* murrend; 2. hohl; d. strom ein hohler Baum; —ík, u *m.* Bündel *n.*

dudu! *int.* der Ruf des Wiedehopfes.

dudy *pl. f.* (*gen.* dud) Dudelsack *m.*, Sackpfeife *f.* [kampf *m.*

duel, u *m.*, souboj Duell *n.*, Zwei-

dueto *n.*, dvojzpěv Duett *n.* (it.), Zweigesang *m.*

duh, u *m.* Gedeihen *n.*; to mu jde k —u das sagt ihm zu.

duha *f.* Regenbogen *m.*; 2. d. v oku Augenbogen *m. Iris*; 3. d. Faßdaube *f.*

duhan, —ina *v.* dohan, dohamina.

duhař *m.* Daubenschläger *m.*

duhokvět, u *m.* Jasmin *m.*

důhon, u *m. st.* die zweite Belangung, Zitation *f.*; —či *adj.* Zitations-; d. iho *m.* Belanger *m.*; —ný *adj.* Zitations-; Belangungs-. [holz *n.*

duhovina *f.* Faßdaube *f.*; 2. Faß-

duhov-itý *adj.* regenbogenförmig; —ka *f.* (v oku) Regenbogenhaut *f. Iris*; —ý Regenbogen; d. pstruh Regenbogenforelle *f. Salmo iridaeus*; d. tisk Irisdruck *m.*; —é barvy *pl.* Regenbogenfarben.

duch, u *et* a *m.* Atem *m.*; 2. Hauch *m.*, Atemzug *m.*; 3. Spiritus *m.*; 4. Geruch *m.*; 5. daß Wehen; d., a *m.* Geist *m.*; Gemüt *n.*; Geist *m.*, ein körperloses Wesen; zlý d. Dämon *m.*; d. svatý der heilige Geist; die Gaben des heil. Geistes; Pfingsten *pl.*; bez —a atemlos, geistlos; síla —a die Geisteskraft; ani živého —a neviděl keine lebendige Seele hat er gesehen.

důch *v.* doch.

ducha *f.* (statt duše); na mou —u bei meiner Kehle (Seele!).

duch-ač *m.* Blaser *m.*; —ák, —a *m.* Geistlicher von der heil. Geistkirche.

duchamorný *adj. v.* duchomorný.

duchan, u *m. v.* dohan.

ducha-plný *adj.* geistvoll; geistreich; —prázdný *adj.* geistlos; geistleer, geistesarm; —přítomnost *f.* (přítomnost ducha) Geistesgegenwart *f.* [tismus *m.*

duchavěrství, duchařství *n.* Spiri-

duchati (-ám) *v.* douchati.

duchn-a *f.*, —á peřina Federbett, Oberbett *n.*; —ště *n. sl.* Bettzieche *f.*; Federbett *n.*

ducho-borec, rce *m.* Antispiritist *m.*, Bestreiter des heil. Geistes); —činný *adj.* geistestätig; -ost -keit.

důchod, u *m.* Einkommen *n.*; Erträgnis *n.*; d. stálý Rente *f.*; roční d. Jahreserträgnis *n.*; jährliches Einkommen *n.*; —y *pl.* Einkünfte; Nutzung *f.*; —y zemské Landeseinkünfte; daň z —ů Rentensteuer *f.*; 2. d. Rentamt *n.*;

3. důchod (*st.* dóchod) Ankunft *f.*; Anlangen *n.*; —ek, dku *m. v.* důchodky; —enský *adj.* Rent-; d. úřad, —enství *n.* Rentamt *n.*

důchodk-ový *adj.* Gefälls-; d. zákon G.-gesetz *n.*; d. úřad G.-amt *n.*; d. soud G.-gericht *n.*; d. přestupek G.-übertretung *f.*; —y *pl.* Gefälle *n.* (Sporteln).

důchod-na *f.* Renthaus *n.*; —ní *adj.* Rent-; d. úřad Rentamt *n.*; d. počty Rentrechnung *f.*; d. ústav Rentenanstalt *f.*; —ní, ího *m.* Rentmeister *m.*; —nice *f.* Rentmeisterin *f.*; —nictví *n.* Rentmeisteramt *n.*; —ník, a *m.* Rentmeister *m.*; Rentierer *m.*; —nost *f.* Rentabilität *f.*; —nová *f.* Rentmeistersgattin *f.*; —ný *adj.* einträglich; rentabel.

důchodonosný *adj.* rententragend.

důchodový *adj.* Rent-.

ducho-jemný, —jímavý *adj.* einnehmend; —lovec, vce *m.* Seelenfänger *m.*; —lovný *adj. st.* argliſtig; —lovství, —lovenství *n. st.* Argliſt *f.*; —mocník, a *m.* Geiſtesmann *m.*; —mor, a *m.* Seelentöter *m.*; —morný *adj.* geiſtverwüſtend; —á práce geiſtverzehrende Arbeit; —slovec, vce *m.* Geiſterſeher, Spiritiſt *m.*; —sloví *n.* Spiritismus *m.*; Geiſterſeherei *f.*; *v.* duchověrství; —smutný traurig am Geiſte; —tvor u *m.* Geiſtesſchöpfung *f.*; Geiſtesgebilde *m.*

duchovatý *adj.* hochmütig.

duchoven-ský *adj.* geiſtlich, prieſterlich, klerikal; —ství *n.* geiſtlicher Stand; 2. geiſtliche Gründe *pl.*; —stvo *n. coll.* Geiſtlichkeit *f.*, *pl.* die Geiſtlichen, der Klerus.

duchověr-ec *m.* Spiritiſt *m.*; —ství *n.* Spiritismus *m.*

duchovitý *adj.* geiſterhaft.

duchov-ní *adj.* Geiſt-, Geiſtes-; geiſtlich; d. dobré geiſtiges Wohl; d. správce, d. pastýř Seelſorger *m.*; ministr věcí —ních Miniſter des Kultus; d. osoba, d., ího *m.* ein Geiſtlicher; 2. d. *st.* Atmungs-; d. údové *st.* Reſpirationsorgane *pl.*; —nice *f.* Kloſterfrau *f.*; —nický *adj.* klerikal; —nictví *n.* Klerikat *n.*; —ník, a *m.* ein Geiſtlicher; —niti něco *st.* geiſtlich machen; —nost *f.* geiſtliches Weſen.

duchový *adj. v.* dechový; *v.* duchovní.

důj *m.*, důje *f.* Gemelke *n.*

dujec, jce *m.* Blaſer *m.*

důjemný *adj. v.* dojemný.

důjezd, u *m.* Hinfahrt, Zufahrt *f.*

duju *v.* douti.

dukát, u *m.* Dukaten *m.*; —ový *adj.* Dukaten-; —ové zlato Dukatengold *n.*; —ová váha Dukatengewicht *n.*

dukati (-ám) (*pol.*) auf einem Horn blaſen; 2. quacken wie der Froſch; 3. in den Ohren liegen.

důkaz, u *m.* (d. o něčem, d. něčeho) Beweis *m.*, Erweis *m.*; 2. Probe *f.*; 3. Dokument *n.*, Argument *n.*; d. dáti, d. podati einen Beweis beilegen, einen Beweis liefern; d. vésti den Beweis führen; —y opatřiti etw. dokumentieren; vedení —u Beweisführung *f.*

důkaz-livý *adj. v.* důkazný; —nictví *n.* Beweislehre *f.*; —nost *f.* Beweiskraft, Überweiſungskraft *f.*; —ný *adj.* Beweis-; -ná moc (n. síla) Beweiskraft *f.*; -ná povinnost Beweislaſt *f.*

důkazoslovi *n.* Beweislehre *f.*

dukla *f.* (*pol.*) die Duckel, ein enger, untiefer Schacht, Engpaß *m.*

důklad, u *m.* Zuſatz *m.*; Ergänzung *f.*; 2. Nachdruck *m.*, Energie *f. v.* důraz; *st.* Vorſchuß *m.*; Appelliergeld *v.* doklad; —ně *adv.* gründlich; d. pracovati genau arbeiten; —nost *f.* Gründlichkeit *f.*; —ný *adj.* gründlich, tüchtig; —né skoumání eindringliche Forſchung *f.*

důl, *gen.* dolu *m.* Grube *f.*; Grubengebäude *n.*, Grubenwerk *n.*, Zeche *f.*; d. stříbra Silberzeche, Silbergrube *f.*; *pl.* doly Bergwerk *n.*; 2. d. Tal *n.*; na důl, dolů hinunter; důl, i, a, y *f.*, -e *f.* Niedergrund *m.*, niederer Ort; z —i von unten herauf.

důlčina *f.* Grübchen *n.*

důlak, lka *m.* der Untere (Kartenſp.) d., lku *m.* Grube *f.*; d. oční Augenhöhle *f.*

důležit-ost *f.* Wichtigkeit *f.*, Bedeutung *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) wichtig, erheblich; —á příčina wichtiger Grund.

důlkov-aný, —atý *adj.* grubig; blatternarbig; -ost -keit; —atěti blatternarbig werden; —ati grubig machen; —itý *adj.* grübchenförmig; -ost -keit.

důložek, žku *m.* Geldvorrat *m.*; Fond *m.*

dům, *gen.* domu *m.* Haus *n.*; 2. Haushalt *m.*; 3. Stamm *m.*, Hausfamilie *f.*; d. chudých Armenhaus *n.*; d. panovnický Dynaſtie *f.*; Herrſcherfamilie *f.*, Fürſtenhaus *n.*; d. císařský kaiſerliches Haus; dům od domu, od domu k domu von Haus zu Haus; v domě im Hauſe; domů (k domovi *st.*, dom *mor.*) nach Hauſe; doma (*st. genit.*) zu Hauſe.

duma *f.* (*rus.*) Rat *m.*, Ratskollegium *n.*; 2. das Nachdenken, Erwägen; 3. Einbildung *f.*, Eigendünkel *m.*; 4. (dumka) Trauergeſang *m.*; Heldentrauerlied *n.*

dum-ati (—ám) (o kom) nachdenken, nachſinnen; —avost *f.* nachſinnende Melancholie; —avý *adj.* nachdenkend, nachſinnend; gedankenvoll; melancholiſch.

dumbír, u *m. st.* Ingwer *m. v.* zázvor.

dum-ce *m.*, —ec, mce *m.*, —ek, mka *m.* ein dünkelhafter Menſch.

dumě *f.* Einbildung *f.*

dúmlnka *f. v.* zmínka; *v.* domněnka.

dumka *f.* Elegie *f.*, Klagelied *n.*, Trauergeſang *m. v.* duma.

dumlati (-ám) röhreln, zulpen (v. Kindern); (cumlati).

dumlík, u *m.* Tellerrübe *f.*, Torſche *f.*

dúmněn-i *n.*, —ka *f. v.* domnění, domněnka; —livý *adj.* argwöhniſch; 2. vermutlich; -ost -keit.

dumn-ost *f.* Hochmut *m.*; —ý, —omyslný *adj. pol.* hochmütig.

dúmysl, u *m.* Tiefſinn *m.*; Scharfſinn *m.*; 2. Mutmaßen *n.*; 3. Meinung

f.; 4. daš Grünnen; *v.* domysl; —ně *adv.* sinnreich, scharfsinnig; —ník, u *m.* ein scharfsinniger Mensch; —nost *f.* Scharfsinn *m.*; 2. Mutmaßung *f.*; *v.* domýšlivost; —ný *adj.* scharfsinnig, einsichtsvoll; 2. mutmaßlich; 3. gedankenreich.

dun, u; *pl.* —y tahati, —ati greinen.

duna *f.* Brett *n.*, Done *f.* (mont.); 2. Düne *f.* (Sandhaufen beim Meere).

dun-ák, a *m.* Greiner *m.*; —ati (-ám) greinen; —avý *adj.* greinend.

dundati (-ám) saugen *v.* dudati.

dund-el, e *m.*, —lík, u *m.* Bund *m.*, Bündel, Büschel *m.* (*v.* dondel).

dunětí *impers.* dröhnen, dumpf tönen; země duní die Erde dröhnt.

dunice *f. mor. v.* donice. [Nebelhorn *n.*

dunidlo *n.* (na lodi) Schallapparat *m.*,

dunovati auf etw. dringen; *v.* dynovati.

dunu [= duju] *v.* douti.

dup, u *em.* Geſtampfe *n. v.* dupot.

dupa *f. v.* doupa.

dupačka *f.* Stampferin *f.*; 2. Stampf-

důpad, u *m. v.* dopad.

dup-ák, a *m.* Stampfer *m.*; 2. Stampftanz *m.*; —anda *f.*, —árna Stampfboden (Tanzboden) *m.*; —árna *f. vulgo* Tanzlokal *n.*; —ati (-ám, áš, á *et* —u, eš, e) (nohama na zemi) ſtampfen; tappen, trappeln; —čit i(-čím, *imp.* -či!) ſtampfend tanzen.

dupě *f. v.* doupa, doupě.

dupek, pku *m.* daš Stampfen mit dem

důpis, u *m. v.* dopis. [Fuße.

ďupka *f. v.* ďubka.

dupk-ati (-ám) ſtampfen; 2. hüpfen.

duplák, u *m.* Doppelfaß *n.*

duplik-a *f.* Duplik *f.*; —át, u *m.* Duplikat *n.* [doppelt.

duplovaný (*z něm.*), dvojnásobný

dupnatý *adj. v.* doupnatý.

dupn-outi (—u, *imp.* —i!) mit dem Fuße einmal ſtampfen; aufſtampfen; d. si na někoho fig. gegen jmd. hart auftreten; —uti *n.* einmaliges Stampfen.

dupot, u *m.* Geſtampfe *n.*; Getrappel *n.*; —ati (-ám) ſtampfen.

dur, a *m.* (*rus.* durak) Tor, Narr *m.*

důra *nf.* Dorothea; d. (dura) eine dumme Dirne.

durák, a *m.* (*rus.*) Tor *m.*, Dummkopf.

duran, a *m.* Pavian *m.* (Affe).

durance, ete *n.* Durazzo-Pflaume, Eierpflaume *f.*

důraz, u *m.* Nachdruck *m.*; Energie *f.*; 2. der letzte Schlag; d. klásti na něco etw. betonen; —ně *adv.* nachdrücklich, energiſch; (muſ.) *sforzando*; —nost *f.* Nachdrücklichkeit *f.*, Eindringlichkeit *f.*; Energie *f.*; —ný *adj.* nachdrücklich; eingreifend, durchgreifend, eindringlich, energiſch.

durd-ič, e, —ík, a, —il, a, —ílek, lka *m.*, Hitzkopf *m.*, Sprudelkopf *m.*; —ilka *f.* eine Zornmütige; —iti (-ím, *imp.* ne-i! (rozd....) koho einen erzürnen; d. se nač; na někoho, pro něco zürnen; ſchmollen; —ivost *f.* Zornigkeit *f.*; Schmollgeiſt *m.*; —ivý *adj.* zornig, ſchmollig.

duřeti (3. -í) anſchwellen.

durch-an, u *m.* Goldwaſchtrog *m.*; —ání *n.* daš Goldſand waſchen; —ati (-ám) den Goldſand waſchen.

ďuřička *f.*, ďuřík, a *m. sl. v.* jiřiček.

duřich, u *m. sl.* heftiger Zorn, Heftigkeit *f.* [*adj. sl. v.* duřivý.

duř-iti *v.* durditi; *v.* naduřiti; —ivý

durkoman, u *m.* Spitzklette *f.*, Kopfklette, Kopfwurzel *f. Xanthium strumarium.*

duřivý *adj. sl.* zornig; -ost, -keit.

durman, u *m.* Stechapfel *m. Datura stramonium*; —olistý ſtechapfelblätterig; —ovina *f.* Daturin *n.*; —ovitý *adj.* ſtechapfelartig; —ový *adj.* Stechapfel-.

dušmatěti aufſchwellen, ſtrotzen.

durmati, duřmati (-ám) ſaugen.

durmat-ost, duřmatost *f.* Aufgeblaſenheit *f.*; Schwall *m.*; —ý duřmatý *adj.* aufgeblaſen, ſtrotzend.

durmav-ka *f.* Dreimundwurm *m. Phylline*; —ý, duřmavý *adj.* ſaugend.

durn-ice *f. pol.* eine Törin; —ost *f.* (*pol.*) Torheit *f.*; *sl.* Scheuheit *f.*; —ý *adj. pol.* töricht; *sl.* ſcheu, dumm.

dus, u *n.* Getöſe *n. v.* dusot; 2. zorniges Lärmen; 3. *st.* der Alp.

dusan, u, dusec, sce *m. v.* dusičnan.

dusati (-ám) ſtampfen; toſen, lärmen; zürnen. [ſtiżný.

důsažný *adj. v.* dosažný; 2. *v.* do-

dusbaba *f.* Zankerin *f.*

dusek, ska *m.* Stampfer *m.* (Pferd).

dusič-ity *adj.* ſtickſtoffhaltig; —nan, u *m.* Nitrat *n.*; ſalpeterſaures Salz; —natý *adj.* azotiſch, ſtickſtoffhaltig; —ník, u *m.* Nitret, Azotig *n.*

dusidlo *n.* (muſ.) Dämpfer *m.*, Dämpfung *f.*, Sordine *f.*; 2. Würginſtrument *n.*; Garrotte *f.*; 3. fig. Galgen *m.*

dusík, u *m.* Stickſtoff *m.*, Stickluft *f.*, Stickgas *n.*, Azot *m.*, Nitrogen *n.*; 2. ein Marterwerkzeug.

dusiko-draslík, u *m.* Stickſtoffkalium *n.*; —kovy *pl. m.* Stickſtoffmetalle; —měď *f.* Stickſtoffkupfer *n.*; —rtuť, ti *f.* Stickſtoffqueckſilber *n.*; —vý *adj.*

dusilný *adj. v.* dusný. [Stickſtoff-.

dusitel, e *m.* Würger *m.*

dusiti (-ím, *imp.* dus!) něco n. koho ſticken, würgen; dämpfen; d. máslo, ovoce atd. dünſten; d. na másle, ſchmoren; d. džbánky (pivo, víno) fig. die Krüge (Gläſer) trocknen; (ausſtrinken); d. fig. unterdrücken; d. se erſticken; ſich ſtoßen; d. se s kým mit einem kämpfen, ringen; zanken; *žrt.* ſich küſſen.

dus-itko *n.* (Muſ.) Dämpfer *m.*, Sordine *f.*; —ivý *adj.* ſtickend, erſtickend; drückend (Luft); d. ·kouř ſtickender Rauch; d. kašel (záducha) Stickhuſten, Keuchhuſten *m.*

důsled-ek, dku *m.* Konſequenz *f.*; Folgerung *f.*; —iti folgern; —kování *n.* Konſequenzmacherei *f.*; —ně *adv.* konſequent; —nost *f.* Konſequenz *f.*; Folgerichtigkeit *f.*; —ný *adj.* konſequent, folgerecht.

dusn-ice *f.* (milit.) Dampfmine *f.*; —o *adv. v.* dušno; —ost *f.*, —ota *f.* Beklemmung *f.*; gedrückte Stimmung; Schwüle *f.*; schwüle Atmosphäre.

dusno-uhličnan, u *m. Cyanas*; —uhličník *m. Cyanure.*

dusný *adj. v.* dusivý; *v.* dušný; —é větry *pl. v.* vítr, dušák.

dusot, u *m.* Getöse *n.*; Tosen *n.*; Gestampfe *n.*; —ati (-ám), —iti, (-ím, *imp.* dusoť!) tosen *v.* dusati.

duspivo *m.* Bierſäufer *m. v.* češpivo *m.*

důstat-ečný *adj.*, —ek, tku *m. v.* dostatečný, —ek.

důstavek, vku *m.* Ergänzung *f.*, Zuſatz *m.*; 2. Surrogat *n.*

důstoj-enství *n.* Würde *f.*; Rang *m.*, Charakter *m.*, Charge *f.*; Ehrenſtelle *f.*; —ně *adv.* würdig; —ěti an Würde gewinnen.

důstojn-ický *adj.* Offiziers-; d. sbor Offizierskorps *n.*; —ictví *n.* Offiziersſtelle *f.*; Offiziersrang *m.*; —ictvo *n. coll.* Offizierskorps *n.*; 2. die Chargen (Perſonen); —ík, a *m.* (vojenský) Offizier *m.*; církevní d. (hodnosta) Dignitär *m.*; Würdenträger *m.*; —iti würdigen; —ost *f.* Würde *f.*; Würdigkeit *f.*; Vaše D. Euer Hochwürden (Titel); —ůstkování *n.* Vornehmtuerei *f.*

důstojný *adj.* würdig; anſehnlich; Veled. *admodum Reverendus* (Titel der Kolleglatdomherren); Vysoce d. *Amplissimus* (Titel der Prälaten); Nejdůstojnější *Reverendissimus* (Titel der Biſchöfe).

dusvino *m.* Weinſäufer *m.* [

duša *f. st. v.* duše.

dušák, u *m.* böſe Wetter, matte Wetter, Moſette *pl.* (mont.).

duše *f.* Seele *f. Anima*; z celé d. z té d. von ganzem Herzen; duši pustiti n. vypustiti, d. zbýti den Geiſt (die Seele) aushauchen; d. zemřelých *pl.* die Geiſter; ani živé duše tam nebylo es war gar niemand od. keine lebendige Seele da; ani živá d. o tom neví es weiß keine Seele etwas davon; má d.! liebe Seele, Herzchen! na mou duši! bei meiner Seele! 2. fig. Seele *f.* (der Kern vieler Dinge u. Inſtrumente); 3. Mark in den Pflanzen (d. v bezu); 4. die Fiſchblaſe; 5. der Stimmſtock in der Geige; 6. d. v zámku Lochnagel *m.*

duše-bijce *m.*, —bojce, e *m.* Seelenmörder *m.*; —dárce *m.* Seelengeber *m.*; —hřejka *f. (rus.)* Bruſtwams *n.*, Bruſtwärmer *m.*, Seelenwärmer *m.*; 2. Glühwein *m.*; —hubitel *m. v.* dušebijce; —hubný *adj.* ſeelenmordend; —jemný *adj.* ſeelenergreifend; —lečitelství *n.* Seelenheilkunde *f.*; —libec, -bce *m.* Seelenlieber *m.*; —libný *adj.* ſeelenliebend; —lovec, vce *m.* Seelenfänger *m.*, Seelenjäger *m.*; —lovný *adj.* ſeelenfangend; —malba *f.* Seelengemälde *n.*; —maliřství *n.* Seelenmalerei *f.*; —matný *adj.* ſeelenverwirrend; —měr, u *m.* Seelenmeſſer *m.*

dušen-í *n.* das Sticken, Dämpfen; (med.) ſchwerer Atem; Aſtma *n.*; —ice, —ina *f.* etw. Gedämpftes; etwas Gedünſtetes, Geſchmortes; Schmorbraten, Schuſterbraten *m.*; —ství *n.* Schweratmigkeit *f.*; —ý gedämpft; 2. gewürgt; 3. gedünſtet (v. Speiſen); —á hovězina Roſtbraten *m.*; —é ovoce gedünſtetes Obſt; —ým hlasem mit gedämpfter Stimme.

duše-prázdný *adj.* ſeelenlos; —slovec, vce, —vědec, dce *m.* Pſycholog *m.*; —sloví *n.*, —věda *f.* Pſychologie, Seelenlehre *f.*; —slovný, —vědný *adj.* pſychologiſch; —tvorný *adj.* ſeelenſchöpferiſch.

dušev-enství *n.* Geiſtigkeit *f.*; —ní *adj.* Seelen-; ſeeliſch; d. práce Geiſtesarbeit *f.*; d. namahání Geiſtesanſtrengung *f.*; —nost *f.* Geiſtigkeit, Geiſtesfülle *f.*

duše-zhoubný *adj.* ſeelenverderbend; —znalec, lce *m.* Seelenkenner *m.*; —znalství *n.* Seelenkunde *f.*; —zpyt, u *m.*, —zpytectví *n. v.* duševěda; —zpytec, tce *m.* Seelenforſcher *m.*, Pſycholog *m.*; —zpytný *adj.* ſeelenforſchend; pſychologiſch.

duš-ice *st.*, —ička *f.* Seelchen *n.*; Liebchen *n.*; sváteк —icek der Seelentag; Allerſeelen *n.*; —ička *f.* Ortſemmel *f.*; —inka *f.* Seelchen *n.*; Liebchen *n.*; roztomilá d. liebe, holde Seele.

dušiti *st.* riechen; d. se *st. v.* dušovati se.

dušká *f. v.* duše.

dušlivý *adj. v.* dusivý.

dušněti engbrüſtig werden.

dušní *adj. st.* Seelen-; *v.* duševní.

duš-nice *f.* Engbrüſtigkeit *f.*; —ník, u *m.* enges Zimmer; d., a *st. m.* ein Leibeigener; ein Beſeelter. Pfarrkind *n.*; —niti keuchend machen; —no *adv* zum Erſticken, ſchwül; je d. die Luft iſt ſchwül; d. mi, je mně d. mir iſt angſt, ich bin beklemmt; —nost, —nota *f.* Engbrüſtigkeit *f.*, Aſthma *n.*; 2. Schwüle *f*, —ný *adj.* keuchend; ſchwer atmend, erſtickend, beklemmend; d. člověk ein Aſthmatiker.

dušov-ání *n.* Beteuerung *f.*; —ati se bei ſeiner Seele ſchwören; beteuern; —atý *adj.* (dírkovatý, průdušný) porös, löcherig.

důtečný *adj.* ſtichelnd.

dutí *n.* das Blaſen, das Schwellen.

dutina *f.* Höhlung, Höhle *f Caverna*; 2. Huferſchütterung *f.* (Pferdekrankheit).

dutka *f. (pol.)* Glasperle *f.*

důtka *f.* Werweis *m.*, Rüge *f.*; 2. das Zugewebe (am Tuche); 3. *pl.* důtky Geißel *f.*, Handgeißel *f.*

důtkati (dotýkati) betreffen; *v.* dotknouti, dotýkati.

důtkliv-ě *adv.* eindringlich, ernſt; —ost *f.* Anzüglichkeit *f.*; —ý *adj.* eindringlich, eingreifend; 2. ſtichelnd; anzüglich.

dutlati (3. -á) verglimmen; d. (-ám) něco (tutlati) etw. vertuſchen.

dutnota *f. v.* dutost.

duto-hlavka *f.* Säulchenflechte *f. Cladonia* (bot.); —jádrý *adj.* hohlſamig *coelospermus.*

důtok, u *m.* das Hinfließen.

duto-kopytný, —nohý *adj.* hohlhufig; —rohý *adj.* hohlhörnig; —semenka *f.*

Amberštrauch *m. Anthospermum*; —st *f.* Hohlraum *m.*, Hohlheit *f.*; Kavität *f.*; *v.* dutina; —šumný *adj.* hohlsausend; **dutý** *adj.* hohl. [—zvučný hohltönend.

důvěr-a *f.* Vertrauen *n.*; Zutrauen *n.*; osvědčení —y Vertrauensvotum *n.*; —čivost *f.* Zutraulichkeit *f.*; —čivý, —očný *adj.* zutraulich, vertrauend.

důvěř-iti (-im) komu *v.* důvěřovati; —ivý *adj.* zutraulich, zutrauensvoll.

důvěrn-ě *adv.* vertraut, vertraulich; konfidentiell; intim; —ice *f.* die Vertraute; —ík, a *m.* Vertrauter *m.*, Vertrauensmann *m.*; d. od soudu zřízený Sequester *m.*; —ost *f.* Vertraulichkeit; Zutraulichkeit *f.*; —ý *adj.* vertraut, vertraulich; 2. konfidentiell, intim.

důvěřovati komu, d. se komu einem trauen, zutrauen, vertrauen; d. sobě sich getrauen. [-ost -keit.

důvěryhodný *adj.* vertrauenswürdig;

důvod, u *m.* Grund *m.*; Beweis *m.*; Ursache *f.*; Motiv *n.*; na d. toho zum Beweise dessen; právní d. Rechtstitel *m.*; právní d. ku požitku n. přijímání něčeho Bezugstitel *m.*; něco —y opatřiti etw. motivieren, begründen; nachweisen.

důvod-ce *m.* Anstifter, Anführer *m.*; 2. Beweisführer *m.*; —itelný *v.* dovoditelný; —iti (-ím) argumentieren *v.* dovoditi; —nost *f.* Gründlichkeit, Erweislichkeit *f.*; —ný *adj.* gründlich, erweislich, erheblich; —ná stížnost begründete od. motivierte Beschwerde; —ovati argumentieren *v.* dovoditi.

duvok, u *m. v.* přeslička.

důvtip, u *m.* Scharfsinn *m.*; Gente *n.*, Talent *n.*; Witz *m.*; —a *m.* witziger Mensch; —áček, čka *m. v.* vtipáček; —ečnost *f.* Spitzfindigkeit *f.*; —ečný *adj.* spitzfindig; —ka *f.* ein witziger Spruch; d. *m.* Witzling *m.*; —kovati spitzfindeln; —ník, a *m.* ein witziger Mensch; Witzling *m.*; —nost *f.* Scharfsinnigkeit *f.*; —ný *adj.* (-ně *adv.*) scharfsinnig; sinnreich, genios, witzig.

duz-ík *m.*, —ičník, u *m.* (dužík *m.*) Iridium. [zpráva.

důznam, u *m.* Nachricht *f. v.* oznámení,

duž, e *f.* Pichwachs *n. v.* dluž.

dužebn-ost *f.* Stärke *f.*; 2. Verdauungskraft *f.*; —ý *adj.* stark; gedeihend.

Dužena *f.* (mpth.) Iris *f.*

dužeti stark od. stärker werden.

dužl *adj. sl.* stark.

dužin-a *f.* Daube *f.*; 2. langes Stück Lonigstem *v.* dužnina; —ový *adj.* Dauben-; —ové dříví Tonnenholz *n.*

duž-iti stark od. fleischig machen; —ivěti gedeihlich werden; —ivý *adj.* gedeihlich; -ost -keit.

dužka *f. v.* duha.

duž-natý *adj.* fleischig, breitig *pulposus* (bot.); -ost -keit; —něti stark od. voll werden; —nina *f.* Parenchym *n.*; fleischiges Wesen; Fleisch b. Obst und Schwämmen, Brei *m. caro, pulpa* (bot.); —niti (tělo) stark machen; —nost *f.* Nahrkraft *f.*; 2. Hypertrophie *f.*; —ný stark, kräftig; fleischig; gedeihlich, dauernd.

dva, dvá *m.*, dvě *f. et n.* (*gen. et loc.* dvou, *st.* dvú, *dat. et instr.* dvěma) *num.* zwei; d. a d., po dvou za zweien, zu Paaren, paarweise; na dva díly entzwei. [*n.*

dvaatřicítka *f.* Zweiunddreißigerformat

dvacátek, tku *m.* der zwanzigste Teil.

dvacater-ák, a *m.* Zwanzigender *m.* (Hirsch); —ý, —aký *adj.* (*num.*) zwanzigerlei; —o *adv.* (*num.*) zwanzig verschiedene Stücke; —onásobný *num. adj.* zwanzigfach.

dvacát-ník, a *m.* ein Zwanzigjähriger; —ovati, —kovati vtzefinieren, den zwanzigsten Mann strafen.

dvacát-ý *num.* der zwanzigste; po —é zum zwanzigsten Male; —ý první (jeden a —ý) der einundzwanzigste.

dvacet, dvadcet (*st.* dvadset, dvadeset), *gen.* dvaceti *et* dvaciti *num.* zwanzig; d. čtyři (čtyryadvacet) vierundzwanzig; po dvaciti je zwanzig; do dvaciti gegen zwanzig.

dvaceti-denní, —letý *adj.* atd. *v.* dvacítidenní, —letý; —na *f. v.* dvacítina; —stěn *m. v.* dvacítistěn.

dvacet-krát *adv.* (*num.*) zwanzigmal; —krátný *adj.* (*num.*) zwanzigmalig; —násob *adv.* (*num.*) zwanzigfach; —ní *adj. st. vicenarius*; —ník, u *m. vulgo* dvaciáš *m.* Zwanziger *m.* (Münze).

dvaciti-člený *adj.* zwanziggliedrig; -á komise Zwanzigerkommission *f.*; —denní *adj.* zwanzigtägig; —koruna *f.* Zwanzigkronenstück *n.*; —letá *f.* eine Zwanzigjährige; —letý *adj.* zwanzigjährig; d. *m.* ein Zwanzigjähriger; —loketní *adj.* zwanzigellig; —mužný *adj.* zwanzigmännig *icosandrus* (bot.); —mužstvo *n.* (bot.) Ikosandrie *f.*; —na *f.* Zwanzigstel *n.*; —stěn, u *m.* Ikosaeder *n.*, Zwanzigflach *n.*; —zlatový ráz, —zlatové číslo Zwanzigguldenfuß *m.*

dvacít-ka *f.* die Zahl Zwanzig; 2. eine zwanzigguldige Banknote; 3. das Alter von zwanzig Jahren; —kovati den Zwanzigsten ausheben; —nice *f. sl.* zwanzigschockiges Gespinst; —ník, u *m. v.* dvadcet *v.* dvacet. [cetník.

dvakrát *num. v.* dvakráte; —dvanáctistěn *m.* Diakisdodekaedron *n.*

dvakráte *adv. num.* zweimal; d. tolik zweimal so viel.

dvakrátnásob *adv.*, —ný *adj.* zweifach, doppelt; —ovati něco verzweifachen, verdoppeln.

dvakrátný *adj.* (*num.*) zweimalig, doppelt. [Schwur).

dvaky *pl. m.* (*st.*) zwei Finger (zum

dvamecitm-a, *st.* dvamezcitma (dva mezi desitma) *num.* zweiundzwanzig; —erý zweiundzwanzigerlei; —ý (dvacátý druhý) *num.* der zweiundzwanzigste.

dvanáct, —e (*gen.* dvanácti) *num.* zwölf, Dutzend; —á *f.* die zwölfte Stunde; Schlag zwölf Uhr; (*v.* dvanáctý); -ek, tku *m.* eine Zahl von zwölf.

dvanácter-ec, rce *m.*, —ka *f.* Duodez *n.*; —natý *adj.* zwölfständig *duodenus* (bot.); —ní *adj. duodenarius*; v —ním

in Duodez *v.* dvanácterka; —ník, u *m.* Zwölfkreuzerstück *n.*; —o *num.* (*adv.*), —ý *adj.* zwölferlei.

dvanácti-bok, u *m.* zwölfseitiger Körper *v.* dvanáctistěn; —boký *adj.* zwölfseitig; —ciferní soustava Dodekadik *f.*; —dělový *adj.* mit zwölf Kanonen armiert (Schiff); —denní *adj.* zwölftägig; —dílný *adj.* zwölfteilig; —hlásek, ska *m.* Sprachmeister *m.* (Vogel); —hran, u, —hraník, u *m.* Zwölfeck *n.*; —hraný *adj.* zwölfeckig; —kosočtverečník, u *m.* Rhombendodekaeder *n.*; —kout, u *m.* Dodekaeder; Zwölfeck *n.*; —letý *adj.* zwölfjährig; —lichostranník *m.* Trapezdodekaeder *n.*; —měsíční *adj.* zwölfmonatlich; —mužný *adj.* zwölfmännig *dodecandrus* (bot.); —mužstvo *n.* (bot.) Dodekandrie *f.*; —na *f.* Zwölftel *n.*; —nohý *adj.* zwölffüßig; —palcový *adj.* zwölfzollig; —pětihraničník, u *m.* Pentagonaldodekaeder *n.*; —prstý *adj.* zwölffingerig; —prsté střevo *v.* dvanáctnice; —stěn, u *m.* Zwölfflächner *m.*; Dodekaeder *n.*; —struný *adj.* zwölfsaitig; —trojhraničník, u *m.* Trigonododekaeder *n.*; —úhelník, u *m.* Zwölfeck *n.*; —věderný *adj.* zwölfeimerig; —ženný *adj.* zwölfweibig *dodecagynus* (bot.); —ženstvo *n.* Dodekagynie *f.* (bot.).

dvanáct-ka *f.* die Zahl Zwölf; Zwölfe *f.*; 2. Zwölftel *n.*; —krát *num.* zwölfmal; —krátný *adj.* zwölfmalig; —ní *adj.* (*num.*) zwölfzählig; —nice *f.* Zwölffingerdarm *m. Duodenum*; —ník, a *m.* Dodekarch *m.*; Zwölfer *m.*; d., u *m.* Zwölfkreuzerstück *n.*; 2. Zwölffingerdarm *m.*; 3. Siebenblätterkraut *n.*

dvanáctý, á, é *num.* ddd. zwölfte; —é, za —é zwölftens; po —é zum zwölften Mal; po —é (t. hodině) nach zwölf Uhr. [unddreißigstel *n.*

dvatřicetina (dvaatřicetina) *f.* Zwei-

dvě *num. f. et n. v.* dva.

dvé, dvého *n.* ein Paar; na dvé, ve dvé entzwei.

dvé-bratrstvo *n. v.* dvojbratrstvo; —hlavý *adj. v.* dvouhlavý; —kružník, u *m. v.* dvojkružník; —listý *adj. v.* dvojlistý; —násob *v.* dvojnásob; —nohý *adj. v.* dvounohý.

dvérce, dvéřce *pl. n. v.* dvířka.

dveře *et* dvéře (*gen.* dveří) *pl. f.* Tür *f.*; u dveří bei der Tür; an der Tür; ke dveřím zu der Tür; za dveřmi hinter der Tür; přede dveřmi vor der Tür; ve dveřích in der Tür; do dveří türein; ze dveří türaus.

dveřej, e, dveřeje *v.* veřeje.

dveřen, ře *f.* Türflügel *m.*

dveř-ná *f.* Türsteherin *f.*; —ní *adj.* Tür-; —ník, a *m.*, —ný, ého *m.* Türsteher *m.*; Türhüter *m.*; der Pförtner (vrátný).

dvéstrojn-i pila (Mühl.) vorgelegte Säge, Säge mit einem Vorgelege; —ik, u *m.* vorgelegte Mühle; Mahlgang mit liegendem Vorgelege. [*biternatus* (bot.).

dvětrojný *adj.* (list) doppelt gedreit

dví (na dví, ve dví) *v.* dvé.

dviče, ete (*pl.* -ata) *n. v.* dvojče.

dvihati (-ám), dvihutý *v.* zdvihati,

dvina *f. v.* dýna, duna. [zdvihutý.

dvířka *pl. f.* (*n.*), *gen.* dvířek kleine Tür; *v.* dvéře; 2. Schlag an der Kutsche.

dvoják, a *m.* Zwilling *m.*; d., u *m.* Doppelkreuz *n.*; Doppeltopf *m.*; Doppelfaß *n.*; Doppelpflug *m.*; Doppelleiter *f.*; Doppelstock *m.* (Bienenz.); Doppelheller *m.*, Zweihellerstück *n.*

dvojak-ost *f.* Doppelheit *f.*; —ý *adj.* zweierlei, zweideutig; zweifach, doppelt.

dvoj-ánek, nku *m.* gabelartiges Holz; —astý *num. mor.* zweierlei; —atec, tce *m.* Doppelgänger *m.*; —atý *adj.* doppelt; -ost -heit; —barevnost *f.* Dichroismus *m.*; —barevný *adj.* dichromatisch, zweifärbig; d. tisk, dvojbarvotisk *m.* Zweifarbendruck *m.*; —barva *f.* Dichroma *n.*; —běžný *adj.* doppelwendig *amphitropus*; —bodec, dce *m.* Doppelpunkt *m. v.* dvojtečka; —bor, u *m.*, —borný rozsudek Dilemma *n.*; —bratrstvo *n.* (bot.) Diadelphia *f.*; —břitký *adj.* zweischneidig.

dvojč-ák, a *m. v.* dvojenec; —anka *f. v.* dvojenka; —atný *adj.* gepaart, gezwelt *geminosus* (bot.); —e, ete *n.* Zwilling *m.*; *pl.* —ata Zwillinge.

dvoj-činný *adj.* doppelwirkend; —členec, nce *m.* Zwitter *m.*, Hermaphrodit *m.*; —členka *f.* Binomialsatz *m.*; —člený *adj.* zweigliederig; —čtverečný *adj.* Doppelquadrat-; —čtvrtní takt Zweivierteltakt *m.*; —dělení *n.* Zweiteilung *f.*; —doložní *adj.* diklotyledon (bot.); —dílný *adj.* zweiteilig; —domstvo *n.* (bot.) Diözismus *m.*, Zweihäusigkeit *f.*; —domý *adj.* zweihäusig *dioicus* (bot.); —dvojný *adj.* (list) doppelt gepaart *bigemus*.

dvoje *f. et n.* zweierlei, doppelt *v.* dvojí.

dvojen-ec, nce *m.* Doppelgänger *m.*; —í *n.* das Doppeln; Zweiteilen *n.*; das Entzweien; —ý verdoppelt; (bot.) gezwelt, zweizählig *binatus*.

dvojetný (obojetný) *adj.* zweideutig.

dvoj-hlas, u *m.* Duett *n.*; d., —hláska *f.* (grm.) Doppellaut *m.*, Diphthong *m.*; —hlasný *adj.* zweistimmig; —hlavý *adj. v.* dvouhlavý; —hovor, u *m.* Zweigespräch *n.*, Zwiegespräch *n.*, Dialog *m.*; —hraný *adj.* zweikantig; —hřebenný *adj.* kammförmig *pectiniformis* (bot.); —chmat, u (—chop, u) *m.* (mus.) Doppelgriff *m.*; —chod, u *m.* (mus.) Doppelgang *m.*

dvojí *adj.* (*num.*) zweifach, zweierlei, doppelt; fig. d. srdce Zweideutigkeit *f.*; d. smysl Doppelsinn *m.*; dvojího jazyka fig. zweizüngig, doppelzüngig.

dvoj-ice *f.* Paar *n.*; Zweifaltigkeit *f.*; *sl.* Zwiespalt *m.*, Zwietracht *f.*; Unterschied *m.*; *st.* Doppelkleid *n.*; —iče, ete *n.* Zwitterding *n.*; —ičék, čka *m.* Zwilling *m. v.* dvojče; —ina *f.* Binion *f.*; —itel, e *m.* Verdoppler *m.*; —iti (-ím) něco etwas doppeln, verdoppeln; in zwei teilen; d. komu *sl.* ihrzen; d. se sich verdoppeln; d. se s kým, d. se v čem sich entzweien; sich gabeln.

dvojit-ost *f.* Zweifachheit, Zweideutigkeit *f.*; —ý *adj.* doppelt, zweifach; zwei-

deutig; Doppel-; d. řetěz die doppelte Kette; d. ležák Doppellagerbier *n.*; d. ocas doppelter Schweif.

dvojjazyčný *adj.* zweisprachig; doppelsprachig, -ost -keit.

dvojka *f.* Zweier *m.*; 2. Doppelflinte *f.*; 3. Doppelgeschirr *n.*; 4. Zweigulden-stück *n.* (Banknote).

dvoj-klaný *adj.* (bot.) Zweispaltig; —klenec, nce *m.* Dirhomboeder *n.*; —klinotvar, u *m.* Diphen *n.*; —klonná soustava (Miner.) diklinoedrisches System; —klonotvar, u *m.* Anorthoid *n.*; —kmenný *adj.* zweistämmig; —kontrapunkt *m.* der doppelte Kontrapunkt; —kosotvar, u *m.* Diplagieder *n.*; —kost, ti *f.* Rhachitis *f.*; engliche Krankheit; —kový *adj.* Zweier-; —křídlec, delce *m* Zweiflügler *m.*; —křídlý *adj.* zweiflügelig; d. hmyz (zool.) *Diptera* Zweiflügler; —křížek, žku *m.* (Mus.) Doppelkreuz *n.*; —kružník, u *m.* Staberrad *n.*; —lístec, tce *m.* Radwurz *f. Herminium*; —lístek, tku *m.* Doppelblatt *n.* (bot.); —listý *adj.* zweiblatterig; —lom, u *m.* Dichroismus *m.*; —lomné osy Achsen der doppelten Strahlenbrechung; —ložný *adj.* zweibettig *diclinus* (bot.); —mluva *f. v.* dvoumluva; —myslný *adj.* ungleich gesinnt.

dvojnásob, —ně *adv.* doppelt, zweifach; —iti (-ím, *imp.* dvojnásob!) něco (zdv...) verdoppeln; —ný *adj.* doppelt, zweifach; zweideutig; Doppel-.

dvojnaty *adj.* zu zwei *binus.*

dvojnožka *f.* (bot.) Doppelachane *f.*; —ník, u *m.* (Gram.) Dual *m.*, Zweizahl *f.*; d., a *m. v.* dvojenec; —nost *f.* Zweiheit *f.*; —ný *adj.* (*num.*) doppelt; d. počet, —né číslo *v.* dvojník; —ná sůl Doppelsalz *n.*; —obratný *adj.* doppelwendig *amphitropus* (bot.); —odrážka *f.* Doppelwiderrufungszeichen *n.* (Musik); —ostrý zweischneidig; —palubník, u *m.* Zweidecker *m.* (Schiff); —pilka *f.* Doppelsäge *f.*; —plošník *m.* Zweidecker, Biplan *m.* (Aviatik); —pohlavní *adj.* zweigeschlechtig *bisexualis* (bot.); —pouzdrý *adj.* zweifächrig (bot.); —půlkový, —půlní, —půlnotní takt Zweizweiteltakt *m.*; —řadý, —řádkový *adj.* zweireihig; zweizeilig; —řízek, zku *m.* (Bauk.) Doppelschlitz *m.*; —řízkový *adj.* doppelschlitzig; —rohý *adj. v.* dvourohý; —ručka *f.* doppelhaltige Säge; —sečný *adj.* zweihauig, zweischnitig (Messe); 2. zweischneidig (Schwert); —siran, u *m.* Bisulphas *n.*; saures, zweifaches Salz; —smyk, u *m.* (Mus.) Doppelgriff *m.*

dvojsmysl, u *m.* Doppelsinn *m.*; —nost *f.* Zweideutigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) zweideutig, doppelsinnig.

dvoj-spřež *f.* Zweigespann *n. Biga*; —spřežný *adj.* zweispannig; —střižný *adj.* zweischurig; —struný *adj.* zweisaitig; —stup, u *m.* (mil.) Reihe *f.* (zwei Mann hoch); —tečka *f.* Doppelpunkt *m.*; —tkanina *f.* Zwillich *m.*; —tkaninář *m.* Zwilichmacher *m.*; —tkaninový *adj.* von Zwillich; —trilek, lku *m.* Doppeltriller *m.*; —tvarý *adj.* zweigestaltig *biformis*; —uhlan, u *m.* Bikarbonat *n.*; —útka *f.* Doppelfaden *m.*; —vápenec, nce *m.* Doppelspat *m.*; —vidění *n.* das Doppelsehen; —vinan, u *m.* Bitartrat *n.*; —zubec, bce *m.*, —zubka *f.* Zweizahn *m.*, Gabelkraut *n. Bidens*; —zvučka *f. v.* dvojhláska; —zvučný, —zvuký *adj.* doppellautend; —ženství *n.* Bigamie *f.*; Zweiweiberei *f.*

dvoř-ácký *adj.* hofmannisch, hofmännlich; —áctvo *n. v.* dvorstvo; —ačina, dvoračina *f.* Kamarilla *f.*; —ačka *f.* Meierin *f.*; —ak, a *m.* Hofbesitzer, Hofbauer, Höfler, Hofner *m.*; *mor.* Freisaß *m.*, Meier *m.*; Höfling *m.*; artiger Mensch; —an, a *m.* Hofmann, Höfling *m.*, Hofdiener *m.*

dvorana *f.* Halle, Hofhalle *f.*; Saal *m.*

dvořan-ka *f.* Hofdame *f.*, Hoffrau *f.*; 2. Damentanz *m.* (*a la cour*); —ský *adj.* Hof-; höflich; —ství *n.* Hofdienst *m.*; Hofmanier *f.*; —stvo *n. coll.* Hofstaat *m.*; Hofpersonale *n.*

dvorček, ečka *m. v.* dvoreček.

dvorec, rce *m.* Hof, Meierhof *m.*; Kottage *f.* (engl.); —ká soustava Kottagesystem *n.*; —ký, čho *n.* Hofbesorger *m.*; 2. (*rus.*) Haushofmeister *m.*

dvoreček, ečka *et* ečku *m.* kleiner Hof; (bot.) Hof *m. area.*

dvoř-ení *n.* das Hofmachen; 2. *sl.* Hof um die Sonne, um den Mond; —enín, a *m.* (*pl.* dvořané) *v.* dvořan; —eninstvo *n.* Hofstaat *m.*; —ilek, lka *m.* Hofmacher *m.*; Kurmacher, Komplimentenmacher *m.*; —iště *n.* Hofraum *m.*

dvořiti (u koho) hofieren, bei Hofe sein; d. komu dienen; *v.* dvořiti se komu; d. si *sl.* greßtun; d. s kým mit jdn. umgehen; d. se fich ftellen; zvrše tun; d. se komu (dámě) einer Dame den Hof od. die Cour machen.

dvořka *f.* Meierin *f. v.* dvoračka.

dvormistr *m.* Hofmeister *m.*

dvor-ní *adj.* Hof-; d. rada Hofrat *m.*; d., iho *m.* Wirtschaftsbereiter *m.*; —nice *f.* Meierin *f.*; —ník, a *m.* Meier *m.*; —nost *f.* Hofmanier *f.*; Höflichkeit *f.*, Courtoifie *f.*; *st.* Kurioſität *f.*; —ný *adj.* höflich, galant.

dvorovati am Hofe leben; 2. Hof

dvorový *adj. v.* dvorní. [halten.

dvor-sky *adv.* höflich, artig; —ský *adj.* höfisch, Hof-; d. úřad Hofamt *n.*; d. úředník Hofbeamte *m.*; —ska kancelář Hofkanzlei *f.*; d., ého *m.* Hofmann *m.*, Höfler *m.*; —ství *n.* Hofleben *n.*; Hofmanier *f.*, Artigkeit *f.*; —stvo *n. coll.* Hofstaat *m.*, die Hofleute; *v.* dvorství; —ština *f.* Hofleben *n.*

dvouboj, e *m.* Zweikampf *m.*, Duell *n.*; *v.* souboj; —ník, a *m.* Duellant *m.*

dvou-božství *n.* Dualismus *m.*; —bratrstvo u. *v.* dvojbratrstvo; —brázdy *adj.* zweifurchig; —cestí *n.* Zweiweg *m.*; —cípý *adj.* zweizipfelig; zweieckig; —čárý *adj.* mit zwei Strichen; —částečnost *f.* Dichotomie *f.*; —částečný *adj.* zweiteilig; —článkový, —člený *adj.*

zweigliedrig; —ůní *n.* die Zeit von zwei Tagen; —drátý *adj.* zweidrähtig; —duchý *adj.* zweischichtig; —grešlak, u *m.* Sechsling *m.*; —grošák, u *m.* Zweigroschenstück *n.*; —halíř *m.* Zweihellerstück *n.*; —hlas *v.* dvojhlas; —hlavý *adj.* zweiköpfig; d. orel Doppeladler *m.*; —hled, u *m.* Paraflare *f.*; —hraný *adj.* zweikantig; —chmat, u *m. v.* dvojchmat; —jazyčný *adj.* zweizüngig; zweisprachig; zweierlei Sprachen enthaltend; —jehlanec, nce *m.* Dipyramide *f.*; —jetný *adj.* an zwei Orten anfaßbar; mit zwei Griffen; —koleska, kolka (—kolí *n.*, —kolnice *f.*) zweirädriger Wagen; Zweirad *n.*, Bicycle *n.* (Velozipéd); motorová —kolka Motorrad *n.*; —kolý *adj.* zweirädrig; —křídlec, křídlý *v.* dvojkřídlec, dvojkřídlý; —kročák, a *m.* Zweitritt (Tanz) *m.*; —květý *adj.* zweiblütig.

dvoulet-ák, a, —ek, tký *m.* ein zweijähriges Füllen; —í *n.* Biennium *n.*; Zeit von zwei Jahren; —ka *f.* zweijähriges Schaf; —ník, a *m.* ein Zweijähriger; —ý *adj.* zweijährig; (bot.) *biennis*.

dvouliber-ka *f.* ein Gewicht von zwei Pfund; —ní *adj.* zweipfündig.

dvou-lící *adj.* von zwei Gesichtern; heuchlerisch; —listý *adj.* zweiblätterig; —loketní *adj.* zweiellig; —lopatář *m.* Zweischaufler *m.* (Schaf); —lopatý *adj.* zweischaufelig; —lotový *adj.* zweilotig; —lupený *adj.* zweiblätterig *disepalus* (bot.); – měsíci *n.* zwei Monate; —měsíční *adj.* zweimonatig; —mluva *f.* Dialog *m.*, Zwiegespräch *n.*; —mocenstvo *n.* (bot.) Didynamia *f.*; —moří *n. v.* mezimoří; —mužný *adj.* zweimännig (bot.); —mužstvo *n.* Diandria *f.* (bot.); —násob *v.* dvojnásob; —noční zweinächtlich; —nohý zweifüßig; —obrátkový stroj Zweitourenmaschine *f.*; —palubník *m. v.* dvojpalubník; —pán, a *m.* Dnumvir *m.*; —patrový zweistöckig; d. dům zweistöckiges Haus; —patrová loď Zweidecker *m. v.* dvojpalubník; —paznehtník, u *m* (zool.) Zweihufer *m.* (Wiederkäuer); —pečka *f.*, —pek, a *m.* Bisküit *n.*; Zwieback *m.*; —pohlavník, a *m.* Zwitter *m.*; —pramenný *adj.* zweiflechtig; —přeží *n. v.* dvouspřeží; —pyský *adj.* zweilippig; —řadí *n.* Doppelreihe *f.*; Spalier *n.*; —řadý, —řádkový *adj.* zweireihig; zweizeilig; —ramenný *adj.* zweiarmig; —řasý *adj.* doppelt gefaltet.

dvouroč-ák, a, —ek, čka *m. v.* dvouleták; —í *n. v.* dvouletí; —ka *f.* zweijährige Kuh; —ní *adj.* zweijährig *v.* dvouletý.

dvou-rohý *adj.* zweihörnig; —rožec, žce, —rohoun, a *m.* Zweihorn *n.*; 2. Dilemma *n.*; —ruční *adj.* zweihändig, doppelhändig, für zwei Hände eingerichtet; —ruký *adj.* zweihändig; zwei Hände habend; —sečný *adj. v.* dvojsečný; —sedý, —sední *adj.* zweisitzig; —skladný *adj.* aus zweien zusammengesetzt, zweifach; —slabičný *adj.* zweisilbig; —sloupový *adj.* zweispaltig; —sloupí *n.* Doppelsäule *f.*; Säulenverdoppelung *f.*; —sloví *n.*, —slovnost *f.* Doppelzungigkeit *f.*; —spojný *adj.* zweifach; —spolnost *f.* (bot.) Androgynia *f.*; —spřeží *n.* Zweigespann *n.* *Biga f.*; —spřežný *adj.* zweispännig; —stežník, u *m.* Zweimaster *m.* (Schiff); —stopý *adj.* zweischuhig; —stový *adj.* (*num.*) zwei Hundert enthaltend; —stranný, —straný *adj.* zweiseitig; doppelseitig; —stranná střecha zweihängiges Dach; —strané hospodářství Zweifelderwirtschaft *f.*; —střižka *f.*, —střižná vlna zweischürige Wolle; —stý *num.* der zweihundertste; —svícník, u *m.* Doppelleuchter *m.*; —štítka *f.* Brillenschote *f.* *Biscutella* (bot.); —tečka *f. v.* dvojtečka; —tělý *adj.* zweileibig; —tvářní *adj.* zweigesichtig; —tvarý *adj.* zweiförmig; —uchý *adj.* zweiöhrig; —ušák, u *m.* ein Gefäß mit zwei Henkeln; —verší *n.* Distichon *n.*; —veslý *adj.* zweiruderig; —výkladý *adj.* zweideutig; —zápas, u *m. v.* souboj.

dvouzlat-ka, —ovka *f.* Zweiguldenschein *m.*; —ník, u *et* a *m.* Zweiguldenstück *n.* (Münze); —ový *adj.* zweiguldig.

dvou-značný *adj.* zweideutig, doppeldeutig; doppelsinnig; -ost -keit; —zub, u *m.* Zweizahn *m.*; —zubý *adj.* zweizahnig; —žejdlíkový *adj.* zweisitzig; —ženy *adj.* zweiweibig; —ženství *n. v.* dvůj *m. v.* dvojí. [dvojženství.

dvůjče, ete *n. v.* dvojče.

dvůr, dvoru *et* dvorá *m.* Hof *m.* (bei einem Gebäude); 2. d. (poplužní) Hof, Meierhof, Wirtschaftshof *m.*, Farm *f.*; 3. Hof *m.*, Hofhaltung *f.*, Hoflager *n.* (des Landesherrn); 4. Hof *m.* (Regent mit seiner Familie); d. římský die römische Kurie; dvorem někde býti, bývati Hof halten; residieren; u dvora bei Hof; 5. d. soudní Gerichtshof *m.*, Tribunal *n.*; na dvoře draußen; je tu zima jako na dvoře (fig.) hier ist kalt wie in einer Eisgrube; běhati po dvoře im Hofe herumlaufen.

dvýstroj-ní, —ník *v.* dvéstrojní, —ník.

dyba *f.* (*pol.*) kláda Fangblock *m.*; Handstock, Fußstock *m.*

dýbř *f. v.* debř.

dýčka *f. v.* dýka.

dydlati (-ám) *v.* žižlat.

dych, u *m.* Atem *m.*, Atemzug *m.*; *v.* dech; —ací, dýchací *adj.* Atem-; d. ústrojí Respirationsorgane *pl.*; —ač *m.* Atmer, Haucher *m.*; —adlo *n.* Respirationsapparat *m.*; Atmungswerkzeug *m.*

dých-ám *v.* dýchati; —ánek, dýchanek, nku *m.* Ruhestunde *f.*; 2. Zönakel *n.*; vertraulicher Gesellschaftskreis; *Cercle intime* (fr.), *Corona* (lt.); 3. Winterhaltung *f.*, Fischlager *n.* (im Teiche); mají d. sie stecken die Köpfe zusammen, jeden d. dýchají sie blasen in ein Horn; —ání *n.* das Atmen; —anice *f. v.* dýchavice; —atelný *adj.* atembar.

dýchati *et* dychati, (dýchám, áš, á *et* dýšu; dýšeš, dýše, *imp.* dýchej!) atmen, Atem holen, A. schöpfen; těžce d. einen

schweren Atem haben; ještě dýchá, ještě dýše er atmet noch; 2. d. na něco (na někoho, na ruce atd.) auf etw. blasen, hauchen.

dýchav-ec, vce *m.*, —ičník, a *m.* Keucher *m.*; —ice *m.* Engbrüstigkeit, Dampfigkeit *f.*; 2. (průdušnice) Luftrohre, Atemrohre *f.*; —ičněti engbrüstig werden; —ičnost *f.* Engbrüstigkeit, Orthopnoe *f.*; —ičný *adj.* engbrüstig, keuchend; —ky *pl. f.* Kienlen, Kiefer (žábry); —ost *f. v.* dýchavičnost; —ý *adj. v.* dýchavičný.

dýchnouti *v.* dechnouti.

dycht-ba *f.*, —ění *n.* Streben, Trachten *n.*; 2. Keuchen *n.*; —ič *m.* Streber *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) —čti keuchen; d. po něčem, d. k něčemu, d. něčeho gierig wornach trachten, streben, begehren.

dychtiv-ě *adv.* gierig; —ost *f.* Sehnsucht *f.*, Sehnen *n.*, Begierde *f.*; d. po cti Ehrgeiz *m.*; d. po krvi Blutgier *f.*; —ý *adj.* gierig, strebend, sehnlich.

dyje *f. pl. v.* patro.

dyk-a, dyka *f.* Delch *m.*; —ou prodobnouti erdelchen; —ovitý *adj.* delchförmig; —ový *adj.* Delch-.

dykyt-a *f.* Taffet *m.*; —nik, a *m.* Taffetweber *m.*; —ový *adj.* Taffet-.

dýl, —e *adv.* (*comp.*) länger *v.* déle; d., —e *f.* Länge *f. v.* délka.

dýl, u *m.* [*něm.* Diehle] *sl.* Balken *m.*

dýlka *f. v.* délka.

dylov-ati něco dielen, mit Balken ausbessen; —ník, a *m.* Dieler *m.*

dým (dejm, *st.* dajm), u *m.* Rauch *m.*, Dampf *m.*; věčší dým nežli pečeně viel Geschrei, wenig Wolle; v d. přejíti zu nichts werden, im Rauche aufgehen; —em (*et* dymem) naplniti durchdampfen; —em jest nám velení jeho fein Gebot ist uns nur leerer Rauch.

dym, *pl.* dymy *m. v.* dýměj.

dym-ací *adj.* Blase-; d. měch Blasebalg *m.*; —ač (dýmač) *m.* Blaser *m.*; d. v uši *sl.* Ohrenbläser *m.*; —ačka *f.* Blaserin *f.*; 2. Blasebalg *m.*; 3. Luppenfeuer; Rennfeuer *m.*; —adlo (dýmadlo) *n.* Blasebalg *m.*; 2. Schmelzhütte *f.*; Schmelzwerk, Blaswerk *n.*, Blashütte *f.*

dým-al, a *m. v.* dýmač; —ám *v.* dýmati; —ání *n.* das Blasen; 2. das Rauchen.

dym-ař *m.* Luppenschmelzer *m.*; —arka *f.* Rennherd *m.*, Rennfeuer, Luppenfeuer *n.*; —árna *f. sl. v.* dýmnice.

dým-ati dýmám, áš, á, dýmu *et* dymu, eš, e, *imp.* dýmej!) na oheň, do ohně n. př. měchem blasen; d. oheň, das Feuer anfachen; do ucha d., v uši d. někomu einem in die Ohren blasen; 2. d. (kouřiti) rauchen, schmauchen; —avost *f. st.* Dunst *m.*, Dampf *m.*; —avý *et* dymavý *adj.* dampfend; rauchig.

dýměj, e *et* dýměje *f.* Pauke *f.*, Leistenbeule, Schambeule *f.*; —ový *adj.* Pauken-; —ová bylina Sternkraut *n.*

dýmek, mku *m. v.* dým.

dymenice *f.* (*pol.*) *v.* dýměj.

dym-ík, u *m. v.* dymník; —isko *n. sl.* abscheulicher Rauch; —itel *m.* Räucherer *m.*

dým-iti *et* dymiti *impers.* rauchen, Rauch von sich geben; komna —í der Ofen raucht.

dýmk-a (*gen. pl.* dýmek) *f.* Pfeife, Tabakspfeife *f.*; —ář *m.* Pfeifenmacher *m.*, Pfeifenschneider *m.*

dýmnatý, dymnatý *adj.* rauchig; -ost

dymně *n.* (*f.*) *st. v.* dýměj. [-feit.

dymnice *f.* Rauchkammer *f.*; Rauchstube *f.*; Rauchkasten *m.*; Feuereffe *f.*

dymník, u *m.* Rauchfang *m*, Kamin *m.*, Schornstein *m.*; Rauchloch, Ofenloch *n.*; Rauchkanal *m.*; 2. das Luftloch im Keller; 3. der Lichtfang, Windfang im Dache; 4. *mor.* Wasserheber *m.*

dymn-iti räuchern; —itý *adj.* voll Rauch.

dymnivk-a *f.* Hohlwurz *f.*, Lerchensporn *m.*, Erdrauch *m. Corydalis* (*Fumaria*); —ovité (rostliny) *Fumariaceae*; —ovina *f.* Korydalin *n.*; —ový *adj.* erdrauchartig *fumaroideus* (bot.).

dymn-ost *f.* Dunst *m.*; Rauch *m.*; —outi einmal schmauchen *v.* dýmati; —ý *adj.* Rauch-.

dymo-kury *pl. f.* Moorbrand *m.*; Rasenbrennen *n.*; 2. Heiderauch *m.*; —kurný *adj.* rauchig; —plod, a *m. pol.* Sudelkoch *m.*; 2. Windbeutel *m.*; —trav, —jem, u *m.* (mech.) Rauchverzehrer *m.*

dymov-itý *adj.* rauchähnlich; —ný *adj.* rauchend; —ý, dýmový *adj.* Rauch-; d. sloup Rauchwolke *f.*; 2. d. rauchgrau *fumosus.*

dýň, ně *f. v.* dýně.

dyna *f.* Düne *f.*, Sandhaufen *v.* duna.

dynamit, u *m.* Dynamit *n.*; —ka *f.* Dynamitfabrik *f.*; —ník, a *m.* Dynamitmann *m.*; —ový *adj.* Dynamit-; —ová patrona Dynamitpatrone *f.*

dynast-ický *adj.* dynastisch; —ie *f.*, panovnický rod Dynastie *f.*, Herrscherfamilie *f.*

dynd-a, —ačka *f.* Baumel *f.*; Baumel; —ati (—ám) něčím baumeln; d. strachem vor Furcht zittern.

dýně (dině, kdyně), e *f.* Melone *f. Cucumis Melo*; Kürbis *m. Cucurbita Pepo*; d. řecká Wassermelone, Arbuse *f. Citrullus* (*Cucumis C.*).

dynchovati (biliti) tünchen.

dyn-ina *f.* Pfeffenkraut *n.*; —isko *n.* grober Kürbis; —ště *n.* Kürbisfeld *n.*

dýnko *n.* kleiner Boden; d. hladicí (u zedníků) Reibebrett *n.*; *v.* dno.

dynkovati die Mauer glatten, reiben.

dynovati probieren; d. koho oč in jmd. dringen, einem anliegen, unablässig bitten.

dyňov-itý *adj.* kürbisartig; —ité (rostliny) *Cucurbitaceae*; —ý *adj.* Kürbis-. [*cactus.*

dyňucha *f.* Melonendistel *f. Melo-*

dyš-ák, u *m.* (mont.) *v.* dušák; —avý *adj. sl.* keuchend; —ivo *n.* atembare Luft *f.*

dyšn-ý (dyšní) *adj.* Atem-; špirabel; —á trubka *v.* průdušnice; —á sou-

hláska, vanutá souhláska, —ice *f.* Aspirata *f.*; Hauchlaucht *m. Spirans.*
dýšť, tě *m. v.* déšť.
dýšu *et* dyšu *v.* dýchati.
dyť (vždyť) *adv.* ja, allerdings.

džbán, u *m. v.* čbán.
džber, u *m. v.* čber.
džkátl (-ám) *mor.* džigati (-ám), džignouti stopfen *v.* čkáti.

E.

e! *int.* eh! eheu!
eben, u *m.* Ebenbaum *m. Diospyrus ebenum*; Ebenholz *n.*; —ář *m.* Ebentischler *m.*; —ovitý *adj.* ebenartig; —ovité (rostliny) *Ebenaceae*; —ový *adj.* Eben-; —ové dřevo Ebenholz *n.*
edem *adv. mor.* nur *v.* jen.
eden, u *m.* (ráj) Eden *n.*, Paradies *n.*
edikt, u *m.* Edikt *n.*; —ální řízení Ediktalverfahren *n.*
efekt, u *m.* Effekt *m.*
efemerní *adj.* ephemer.
egreš *n.* (angrešt) *sl.* Stachelbeere *f.*
ech! *int.* eh! ach!
echo *n. v.* ohlas.
ej! ejhle! *int.* ei, siehe!
ekloga *f.* Ekloge *f.*
ekonom, a *m.* Ökonom; —ický *adj.* ökonomisch; —ie *f.* Ökonomie *f.*
ekumenický *adj.* ökumenisch.
elasti-cita *f.*, —čnost *f.* Elastizität *f.*; —cký *adj.* elastisch *v.* pružný.
elebor, u *m. Helleborus v.* čemeřice.
eleg-án, a *m.* eleganter Herr; —ance *f.* Eleganz *f.*; —antní *adj.* elegant.
eleg-ický *adj.* elegisch; —ie *f.* (truchlozpěv) Elegie *f.*, Trauergedicht *n.*, Trauerlied *n.*
elektr-ák, a *m.* Elektrobediensteter *m.*; —árna *f.* Elektroanlage *f.*; —ickost *f.* Elektrizität *f.*; —ický (—ičný) *adj.* elektrisch; e. rejnok Zitterrochen *m. Torpedo marmorata*; e. úhoř Zitteraal *m. Gymnotus electricus*; —ická dráha elektrische Bahn (*vulgo* —ika *f.* die Elektrische); elektřina *f.* elektrische Materie, Elektrizität *f.*; —isovati elektrisieren.
elektro-budič, —plodič *m.* Dynamomaschine *f.*; —magnetický *adj.* elektromagnetisch; —motor, —pudič *m.* Elektromotor *m.*; —noš *m.* Elektrophor *m.*; —technický *adj.* elektrotechnisch; —technik *m.* Elektrotechniker *m.*; —technika *f.* Elektrotechnik *f.*; —věst, u *m.* Elektroskop *n.*; —vodič *m.* Elektrizitätsleiter *m.*; —vzduch, u *m.* Ozon *m.*
elementár-ka *f.* Elementarschule *f.*; —ní *adj.* elementarisch, Elementar-.
elemoš, e *m.* Salbenbaum *m. Amyris*
elev, a *m.* Eleve *m.* [*f.*
eliášek, ška *m.* kleine Kalesche *f.*
elip-sa *f.* Ellipse *f.*; —sovitý ellipsenartig; —tický (eliptičný) *adj.* elliptisch.
elit-a *f.* Elite *f.*; —ní *adj.* Elite-.
elyz-ejský *adj.* elysäisch, elysisch; —ium *n.* Elysium *n.*
email, u *m.* Email *m.* (*n.*).
emancip-ace *f.* Emanzipation *f.*; —atka *f.* eine Emanzipierte; —ovat koho emanzipieren.
emigr-ace *f.* Emigration *f.*; —ant, a *m.* Emigrant *m.*; —ovati emigrieren.
eminen-ce (-cí) *f.* Eminenz *f.* (Titel der Kardinäle); Jeho E. Seine Eminenz; —tní *adj.* eminent.
emisar (-ař) *m.* Emissär *m.*
empirický *adj.* empirisch.
emulsovina *f.* Emulsinum *n.*
encykloped-ický *adj.* enzyklopädisch; e. slovník -es Lexikon; —ie *f.* Enzyklopädie *f.* [räznost Energie *f.*
energ-ický *adj.* energisch; —ie *f.*
eolina *f.* Aolsharfe *f.*
epický *adj.* episch.
epidem-ický *adj.*, nakažlivý epidemisch; -á nemoc -e Krankheit; —ie *f.* Epidemie *f.*
epigram, u *m.* Epigramm *n.*
epilept-ický epileptisch; —ik *m.* Epileptiker *m.*
epilog, u *m.* Epilog *m.*
episoda *f.* Episode *f.* [*n.*
epištola *f.* Epistel *f.*, Sendschreiben
epoch-a *f.* Epoche *f.*; —ální *adj.*
epopeje *f.* Epopöe *f.* [Epochal-.
éra *f.* Ära *f.*; Zeitrechnung *f.*
erár, u *m.* Ärar *n.*, Staatsschatz *m.*; —ní *adj.* Ärarial-.
erb, u *m.* Schild *n.*, Wappen *n.*, e. rodový Familienwappen *n.*; polepšení —u Wappenverbesserung *f.*; kniha —ů Wappenbuch *n.*; —ář *m.* Wappenmaler; Wappenschneider *m.*
erbo-slovec, vce *m.*, —znalec, lce *m.* Heraldiker *m.*; —sloví *n.*, —znalství *n.* (znakoznalství) Wappenkunde *f.*, Heraldik *f.*
erbov-ati wappnen; 2. e. *st.* (děditi) erben; —ní *adj.* Wappen-; e. list Wappenbrief *m.*; —nictví *n.* Wappenkunde *f.*; —ník, a *m.* Wappner, Wappenträger *m.*; 2. *st.* Erbe *m.*
es, a *m.*, —o, a *n.* Aß *n.*; (Mus.) das Es (Pause); —ový kus Eßstück *n.* beim Fagott.
esence *f.* Essenz *f.*
eskádra *f.* Eskadre *f.*
eskamotáž *f.* Eskamotage *f.*
eskomtovati (směnky) eskomptieren, eskontieren. [kortieren.
eskort-a *f.* Eskorte *f.*; —ovati es-
eso, a *n.* (Kartenip.) Aß *n.*
esovitý *adj. sigmoideus* Sförmig.
estetika *f.* Ästhetik *f.*
eš *m. v.* es, eso.

ště *v.* ještě.
éter, éther, u *m.* Äther *m*
etický *adj.* etlisch.
etiketa *f.* Etikette *f.*
etymolog-icky *adj.* etymologisch; —ie *f.* Etymologie *f.*
evangel-icky *adj.* evangelisch; -á církev = Kirche; —ictvo *n. coll.* die Evangelischen; —ička *f.* Evangelikin *f.*; —ik, a *m.* ein Evangeliker; —isovati Evangelium predigen; —ista *m.* Evangelist *m.*; —istství *n.* Evangelistenamt *n.*; —ium (evandělium), *gen.* —ia *n.* (*m.*) Evangelium *n.*
exaltace *f.* Exaltation *f.*
excelence (-cí) *f.* Exzellenz *f.* (Titel) Jeho E. Seine Exzellenz *f.*
excentrický *adj.* exzentrisch.
execir-ka *f.* Exerzitium *n.*, Abrichtung, Militärübung *f.*; —ovati exerzieren.
exe-kuce *f.* Exekution *f.*; —kutor, a *m.* Exekutor *m.*; —kvovati exequieren.
exemplář, e *m.* Exemplar *n.*
existence *f.* Existenz *f.*
exped-ice *f.* Expedition *f.*; —ovati
exponovati exponieren. [expedieren.
exposice *f.*, výstava Exposition *f.*
expositura *f.*, odbočka Expositur.
extrakt, u *m.* Extrakt *m.*
ež *st.* daß; *v.* že.

F.

fábor, u *m.*, —a *f.*, *dim.* —ka *f.* [it. *favore*] Band *n.*, Schleife *f.*
fabri-cký, —čni *adj.* Fabriks-; —čák, a *m.* Fabriksarbeiter *m.*; —čka *f.* kleine Fabrik; 2. Fabrikarbeiterin *f.*
fabrik-a *f.* (továrna) Fabrik *f.*; f. na karton Kattunfabrik; —ace, —ací *f.* Fabrikation *f.*; —ant, a *m.* továrník Fabrikant *m.*; —antka *f.* Fabrikantin *f.*; —ář, u *m.*, výrobek Fabrikat *n.*; —ovati něco fabrizieren.
fabule *f. v.* bajka.
faca-lit *et* —lét, u, —lík, u *m.*, *dim.* —lítek, tku, —liček, čku *m.*, —létka *f.* [it. *fazzoletto*] Schnupftuch *n.*; Schweißtuch *n.*; Weiberhalstuch *n.* [Jäger.
faclr, a *m.* ein razierender, dienstloser
facka (*gen. pl.* facek), *dim.* facička *f.*, poliček Maulschelle *f.*, Maultasche [Watsche] *f.*; klobouk na tři facky (*tri-face*) ein dreieckiger Hut.
fackovati někoho einen ehrfeigen.
fáč, e *m.*, —ek, čku *m.* (obinadlo, povijadlo, úvazek) Binde *f.*; [it. *fascia*] Fatsche *f.* (chir.); —ovati (dítě, žilu atd.) fatschen, binden.
fafarka *f. sl.* Posthorn *n.*
fafrnoch, famfrnoch, fanfrnoch, a *m.* [fr. *fanfreluche f.*; něm. Wappenrock] Windbeutel *m.*; f., u *pl.* —y (Herald.) Helmdecken *pl.*, Camail *m.*, Zieraten; —y ukazovati Wind machen; fafrnoška *f.* ein aufgeputztes Frauenzimmer.
fafulek, lka *m. mor.* Flocke *f.*
fagot, u *m.* Fagott *n.*
fagot-ista *m.*, —ník, a *m.* Fagottist, Fagottbläser *m.*
fajč-ář *sl.*, kuřák Tabakraucher *m.*; —árna *f.* Rauchzimmer *n.*; —iti (fajfčiti) (-im, íš, í, *imp.* -i!) *sl.*, kouřiti rauchen.
fajfk-a *f.* (*gen. pl.* fajfek (dýmka) die Pfeife, Tabakspfeife; —ář *m.* (dýmkář) Pfeifenmacher *m.*
fakan, a *m.*, fakáně, ěte *n.* Fratz *m.* (Kind), Faquin *m.* [schmeißen.
fákati (-ám, áš, á) (na něco) fudeln,
faktický *adj.* faktisch.
faktor, a *m.* Faktor *m.*; —ství *n.*
faktura *f.* Faktur *f.* [Faktorei *f.*
fakul-ant, a *m.* Fackelträger *m.*; —e *f.*, pochodně Fackel *f.* [Fakultäts-.
fakult-a *f.* Fakultät *f.*; —ní *adj.*
falc, u *et* e *m.*, záhyb Falz *m.*; 2. f., hladicí kost Falzbein *n.* (Buchb.); 3. f., struhací nůž Falzeisen *n.*; 4. *st.* Pfalz *f.*
falckrab-ě (falc-hrabě), ě *et* ěte (*n.*), —í, í *et* ího *m.* Pfalzgraf *m.*; —ina, —inka *f.* Pfalzgrafin *f.*; —ství *n.* Pfalzgrafschaft *f.*
falcov-ati (skládati archy atd.) falzen; —ka *f.* Falzziegel *m.*; —ní *adj.* Falz-; f. dřevo Falzholz *n.*; f. kost Falzbein *n.*
fald, u *m.* (záhyb) Falte *f.*; —y na tváři, vrásky *pl.* Falten, Runzeln.
faldov-ati něco falten; f. se sich runzeln; —atý *adj.* faltig, faltenreich; —ník, a *m.* Falter *m.*; —ný *adj.* faltig.
faleš, lše, *f.*, klam, šalba, obmysl Falschheit *f.*; —nice *f.* eine Falsche; —nictví *n.* Falschheit *f.*; —ník, a *m.* Falscher *m.*; —nost *f.* Falschheit *f.*; —ný *adj.* (falešně *adv.*) falsch; f. člověk *v.* falešník; f. klíč Nachschlüssel *m.*; f. mincíř Münzfälscher *m.*; —né vlasy falsches Haar.
falous, u (falout) *m.* [fr. *falot m.*], pekelec der Ort hinter dem Ofen.
falš-e *pl. m. et f. v.* faleš; —éř (—íř) *m.* Falscher *m.*; Münzfälscher *m.*; —ivý *adj. v.* falešný.
falšov-ání *n.* (f. něčeho) Fälschung, Verfälschung *f.*; —atel, e *m.* (padělatel, porušovatel) Verfälscher *m.*; —ati něco (f. listy, peníze) etw. fälschen; —ník, a *m. v.* falšovatel. [—oška.
famfrn-och, u, —oška *f. v.* fafrnoch,
famful-e *f.*, —ice *f.* Knopf *m.*
fanat-icky *adj.* fanatisch; —ik, a *m.* ein Fanatiker; —ismus *m.* Fanatismus *m.*
fanfar *et* fanfár, a *m.* ein geschoffener Mensch; Windbeutel *m.*; —a *f.* Tusch *m.*, Fanfare *f.*, Trompetenschall *m.*; —on, a, —um *v.* fanfár; —ovati Trompete blasen; 2. f. bänseln, scherzen.

fanforce *pl. m. sl.* Franſen, Quaſten.
fanfrn-ěti (ſafrniti se, zf.... se) närriſch werden; —ička *f.* ein flatterndes Mädchen; —iti (-im, *imp.* -i!) närriſch machen.
fanfrnoch, a *m. v.* fafrnoch.
fangl-e *f.*, —ička *f. z něm.* Fahne *f.* (Fähnlein); —ičkář *m.* Fähnelmann *m.*; —ičkářství *n.* Flatterſucht *f.*
fañ-ora, —oura, —ura, —orka *f.* (báña) *v.* facka.
fant, u *m.*, zástava, základ Pfand *n.*
fant, a *st.*, —a *m.* Schwärmer (Phantaſt) *m.*
fantář *m.* Pfandleiher *m.*; Pfandankäufer *m.*; -ka *f.* -in; —ství *n.* Pfandleihgeſchäft *n.*
fantas-ie *f.* (—í, fantas *f.*) Phantaſie *f.*; —ovati phantaſieren.
fantast, a *m.* Phantaſt *m.*; —icky *adj.* phantaſtiſch, ſchwärmeriſch.
fant-ěti verrückt werden; —isko *m. v.* fanta; —iti (-im, i!) koho zum Phantaſten machen; f. (zf...) se po někom, za kým verrückt ſein, vernarrt ſein; —ivý *adj.* närriſch, verrückt.
fantovati, zajmouti, v základ vziti pfänden; 2. ſchwärmen, phantaſieren.
fañura *f. v.* fañora, facka.
far-a *f.* Pfarre *f.*; Pfarrhaus *n.*; —ář *m.* Pfarrer *m.*; Pfarrherr *m.*; —ařiti, —ařovati Pfarrer ſein; —ářský *adj.* Pfarrer-; —ářství *n.* Pfarrerſchaft *f.*; Pfarrherrnwürde *f.*; Pfarrherrnwohnung *f.*
farisej, farizej, e *m.* Phariſäer *m.*; —ský *adj.* phariſäiſch.
farkaš, e *m.* (*mad'.*), podocasník Schwanzriemen *m.*
farlej, e *f.*, —ské (—ové) jablko *st.* Haarlemer Zwiebel.
farm-a *f.* Farm *f.*, Meierhof *m.*, Landgut *n.* (in N.-Amerika u. S.-Afrika); —ář *m.* Farmer *m.*
farmaceut, a *m.* Pharmazeut *m.*
far-ní *adj.* Pfarr-; f. kostel, f. chrám Pfarrkirche *f.*; —ník, a *m.* der Eingepfarrte, Pfarrkind *n.*; —nost *f.* Pfarrſprengel *m.*; —ský *adj.* Pfarr-; —ské pole Pfarracker *m.*
fasád-a *f.* Faſſade *f.*; —ník, a *m.* Faſſadenmaurer *m.*
fascikul, e *et* u *m.* Faszikel *m.* (*fasciculus*); —ovati faszikulieren.
fase *f.*, příznávka *f.* Faſſion *f.*
faska, fasečka, fascička *f. mor.* [it. *vassa*], kbelík, máslnice das Faſſel.
fasol, u *m. v.* fazol.
fasovati [*z něm.*], bráti, přijímati faſſen, nehmen; 2. f., lemovati einfaſſen.
fastrk-a *f.*, pasteh *m.* Anſchlagfaden *m.*; —ovati heften.
fasuněk, ňku *m.* Wagenbretter *pl.*; 2. Sandwagen, Schotterwagen *m.*
fašank, u *m. st.*, *z něm.* Faſching *m. v.* masopust. [Stiefelpolſter *n.*
fašina *f.* Faſchine *f.*; Wadenpolſter,
fata morgana *f.*, vzdušní přelud Fata Morgana. [fatal.
fat-alista *m.* Fataliſt *m.*; —alní *adj.*
fatěl, fátěl, e *m. st.* [it. *fazzolo*], pavučník *m.* Flor *m.*

fatin-a *f. v.* fatka; —kařiti *sl.* ſchmarotzen; ſchmeicheln; —ky *pl. sl.* Schmeichelei *f.*, Liebkoſung *f.*; —kovati, —ovati *v.* fatkovati.
fatiti (-ím, *imp.* fati!) komu, f. se k někomu ſchmeicheln, ſich bei jmd. einſchmeicheln.
fatk-a *f.*, *pl.* —y [fr. *fat*] das Schmarotzen; Schmarotzerei *f.*; po fatce n. po —ách choditi, žíti na —u n. na —y bei anderen ſchmarotzen, ſchmarotzen gehen; —ář *m.* Schmarotzer *m.*; Schmeichler *m.*; —ovati ſchmarotzen; ſchmeicheln.
faun, a *m.* Faun *m.*; —a *f.*, zvěřena Fauna *f.*
favoritka *f.* Favorite, Favoritin *f.*
fazar, u *m. z něm.*, sazenice Fächjer *m.*
fáze *f.*, údobí *n.*, proměna světlosti Phaſe *f.*
fazol, u *m.*, —e *f.*, *sl.* —a *f.* Faſole *f.*, Bohne, Schminkbohne *f. Phaseolus.*
fazolec, lce *m. z něm.* Faßholz *n.* (in der Mühle).
fazol-i *n. coll.* Bohnen *pl.*; —ina, —ovina *f.* Bohnenſtroh *n.*; —ový *adj.* Bohnen-.
feder-ace *f.* Föderation *f.*; —alista *m.* Föderaliſt *m.*; —ativní *adj.* föderativ.
fedrov-ati něco n. někoho, pomáhati, podporovati fördern, befördern; —ní list, průvodní list Geleitbrief *m.*; —ník, a *m.* Beförderer *m.*
fedruňk, u *m.*, pomoc Förderung *f.*
fefel, fle *m.*, *dim.* feflík, u *m.* [lt. *peplum*] Helmdecke *f.*, Helmband *n.*; 2. (vlt.) Prachtkleid *n.*
feflovati, femflovati, zdobiti zieren, putzen; *v.* fifliti.
fejfarka *f. v.* fafarka.
fejleton, u *m.* Feuilleton *n.*
felčar, a *m.* (*z něm.*) Feldſcherer *m. v.* ranhojič. [*m.* (der Frauenzimmer).
femfrlice *f.* [*fanfreluche*] Unterrock
fena *f.* Fähe *f.*, Hündin *f.*; fig. ein böſes Weib.
feník (fenykl), u *m.* Fenchel *m. Foeniculum* (bot.); —ovka *f.* Fenchelbranntwein *m.*; —ový *adj.* Fenchel-.
fercovati *sl.*, přišívati annähen, heften.
ferina *m.* (it.) Schalk *m.*, Schelm *m.*
fermež, i *et* e *f. et m.* Firnis *m.*; —iti *et* —ovati něco firniſſen; fig. ſchmieren; —ník, a *m.* Firniſſer *m.*; —ovna, —írna *f.* Firnisſiederei *f.*
fěrtuch *et* fěrtoch, u, fěrtoušek, šku (pasna, zástěra) Fürtuch *n.*, Schürze *f.*
ferule *f.* [lt. *ferula*] Gertenkraut *n.*; 2. Rute *f.* [Türkenmütze.
fes, fez, u *m.* Feß, Fez *m.* (*n.*), rote
feš, fešný *adj.* feſch (fäſch, faſhionable); —ačka *f.* feſches Frauenzimmer; —ák, a *m.* feſcher Burſche.
feud-alista *m.* Feudaliſt *m.*; —alní
fi! *int.* pfui! [*adj.* feudal.
fiakr, u *et* a *m.* Fiaker *m.*; —ista *m.* Fiakerhalter *m.*; —ovský, —ský řád Fiakerordnung *f.*
fial-a *f.* Lack *m.*; f. žlutá Goldlack *m. Cheiranthus cheiri*; f. červená, modrá *Matthiola*; 2. f., skleněná baňka Phiole

f; —iště *n.* Veilchenbeet *n.*; —ka *f.*, —inka *f.* Veilchen *n. Viola*; —nik, u *m.*, —ový kořen Veilchenwurz *f. Iris germanica*; —ový *adj.*, —ové barvy violett, veilchenblau.

ficka *f.* (*vulgo*) Vizekočin *f.*

fičko *m. sl.* ein Leichtsinniger.

fič-ení *n.* (kulí, větru) das Pfeifen, Geyfeife *n.*; —eti (-im, *imp.* fič!) pfeifen, sausen; vítr —í der Wind pfeift.

fidlov-ačka *f.* Fimmelholz, Glättholz *n.* (b. Schuster); 2. Frühlingsfest *n.* der Prager Schuhmacher; —aní *n.* das Fiedeln, Geſiedel; —ati fiedeln.

fifka *f.* Naſenstüber *m.*

fiflen-a *f.* Putzdocke *f.*; —ství *n.* Putzſucht *f.* [schmücken.

fifl-iti, —ovati (feflovati) putzen,

figl, e *m.*, *pl.* —e *m.*, kejkle Streich *m.*, Poſſe *f.*; Gaukelei *f.*; —ář *m. (sl.)* Poſſenreißer, Gaukler *m.* (kejklíř); —ařiti, —ovati Ranke, Poſſen machen; Taſchenſpielerei treiben.

figur-a *f.* Figur *f.*; f. mluvnická (vid mluvnický) grammatiſche Figur; —ace *f.* Figuration *f.*; —alní *adj.* figürlich; f. hudba Figuralmuſik *f.*; f. zpěv Figuralgeſang *m.*; —ant, a *m.* (darmostoj) Figurant *m.*; —ář *m.* Figurenhandler *m.*; —ina *f.* Figurine *f.*; —ka *f.* kleine Figur; —ní, —ný *adj.* figürlich; —ovati [figurieren.

fijala *f. v.* fiala.

fík, u *m.* Feige *f.*, Feigenbaum *m. Ficus*; 2. (med.) Feigwarze *f. Condyloma*; f. komu ukazovati jmdn. einen Eſel bohren, einem die Feige weiſen.

fíkaný *adj.* fig. pfiffig, durchgetrieben, ſchlau, gerieben.

fíkárna *f. v.* fikovna.

fíkati (-ám) koho (metlou) peitſchen, ficken; *sl.* ſchluchzen, wimmern.

fíkl, e *m. v.* figl; —ovati *v.* figlovati; —ovný *adj.* geruzt. [*Sycomorus.*

fíkomorova *f.* Maulbeerfeige *f. Ficus*

fíkov-í *n. coll.* Feigenbäume; —itý *adj.* feigenartig; —ka *f.* Feigenbirn *f.*; 2. Feigenkaffee *m.*; —na *f.* Feigenhaus *n.*; f., —nice *f.* Feigengarten *m.*; —ý *adj.* Feigen-; f. strom *v.* fík.

fílc, e *m.*, plsť *f.* Filz *m.*; – ka *f.* (muňka) Filzlaus *f.*; —ový *adj. v.* **fílcík**, u *m.* Füllzeug *n.* [plstěný.

fílec, lce *m.* (*dim.* fíleček, fílčík, Felleiſen *n.*, Ranzen *m.*

fílek, lka, fílko *m.* der Ober, Pamphili *m.* (im Kartenſpiel).

filiál-ka *f.* Filiale *f.*, Filialkirche *f.*; Filialanſtalt *f.*; —ní *adj.* Filial-.

filigrán, u *m.* Filigran *n.*; —ek, nka *m.* Zartling *m.*

Filip, a *jm. muž.* Philipp; fig. f. na jelita ein Dummkopf, Strohkopf *m.*; —a (*pl.* —y) míti fig. geſcheit ſein.

filipěti *st.* pfeifen.

filk-ář *m.* Kartenmiſcher *m.*; —ovati filieren, Karten miſchen.

filolog, a *m.* Philolog *m.*; —ický *adj.* philologiſch; —ie *f.* Philologie *f.*

filosof, a *m.* Philoſoph *m.*; —ický, —ský *adj.* philoſophiſch; —ie *f.* Philoſophie *f.*; —inka, —ka *f.* Philoſophin *f.*; —ovati philoſophieren.

filous, a *m.* Kornwurm *m. v.* pilous.

filtr-ace *f.* Filtration *f.*; —ovati filtrieren. [*m.*; Spitzbube *m.*

filut, *st.*, —a *m.* [fr. *Filou*] Betrüger

fimol, fimel, u *m.* Fimmel *m.*

finance *pl. f.* (*gen.* —i) Finanzen.

finančn-í *adj.* Finanz-; f. ministr Finanzminiſter *m.*; f. ředitelstvo zemské Finanzlandesdirektion *f.*; f. ředitelstvo okresní Finanzbezirksdirektion *f.*; f. stráž Finanzwache *f.*; f. patent Finanzpatent *n.*; —ictví *n.* Finanzweſen *n.*; Finanzwiſſenſchaft *f.*; —ik, a *m.* Finanzmann, Finanzier *m.*

fíňáry *pl. m.* [fr. *Finesse*] Kniffe *pl.*; f. míti v. filipa míti.

fincour, u *m.* Klunker *m.*, Fetzen *m.*

fint-a (*gen. pl.* fint) *f.* Finte *f.*; —ář *m.* Betrüger *m.*

fint-idlo, —ílek, lka *m.* Zieraffe *m.*; —ilka *f.* Putzdämchen *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) ſchniegeln, ſchmücken; f. se ſich putzen; —ivý *adj.* putzſüchtig. [erſinnen.

fintovati něco (f. sobě něco) etwas

fiola *f.*, baňka fiole *f. v.* fiala.

fíon, a *m.* Stutzer *m.*; Modenarr *m.*

firm-a *f.* (obchodní dům) Firma *f.*; —ovati firmieren; —ule *f.* Firmaetikette *f.*

fisk, a, —us, u *m.* Fiskus *m.*; vziti k —u konfiszieren; —ální *adj.* Fiskal-; f. úřad Fiskalamt *n.*

fistule *f. v.* píštěl.

fišpan, u *m.* (kostice) Fiſchbein *n.*; —ka *f.* Fiſchbeinfabrik *f.*; 2. f. Strafanſtalt in Prag.

fizole *f. v.* fazol.

fláchoti-na *f.* (fláchotina) nichtswerte Sache; 2. ein mageres Fleiſch; *pl.* —ny die Dünnen, Weichen.

flák, u *m.* Flanken *m.*; Stück *n.*; f. sněhu die Schneeflocke; f. másla ein Klitſch Butter.

flák-a *f.* Schlag *m.*; Platzer *m.*; —ačka *f.* Klatſche *f.*; f. na mouchy Fliegenklatſche *f.*; —anice *f.* Prügelei *f.*; —ati (-ám) koho čím ſchlagen; f. do sebe in ſich ſtopfen; —otina *f. v.* fláchotina. [Luftwege.

flám, u *m.*: šel na f. er ging auf

fláma *m.*, flamendr, a *m.* Flamander, Vagabund *m.* [ſchwelferin *f.*

flamendřice *f.*, flámice *f.* Herum-

flamendrovati, flámovati, vagieren.

fland-a *f.* Kutte *f.*, Mönchskutte *f.*; —ák, flandák, a *m.* Kuttenträger *m.*; —ati (-ám) eine Kutte tragen; 2. müßig herumziehen.

flander-a, —ka *f.* ſchlechtes Oberkleid.

flandra *f.* Schlampe *f. (v.* flundra).

flanel, u *m.* Flanell *m.*

flastr, u *m.*, *dim.* flaštříček (přílep) Pflaſter *n.*; —kovati *v.* fastrkovati; *v.* postehovati; —ník *m. vulgo* Pflaſterſtreicher *m.* (Chirurg); —ovati (přištipkovati) něco pflaſtern; dem Veine Einſchlag geben.

flaš-e *f.*, —ka *f.* (láhev) Flaſche *f.*

flašinet, —l, u *m.* (kolovrátek) Drehorgel *f.*, Leierkaſten *m.*; —ář, e *m.* Drehorgelſpieler, Leierkaſtenmann *m.*

flaš-néř *m.*, láhvář Flaſchner *m.*; f., —ník, a *m.* Klempner *m.*; f., u *m.* Flaſchenkeller *m.*

flaštička *f.* Fläſchchen *n.*

flauta *f. v.* fletna.

flec, e *f.*, *dim.* flíčka *f.* Flötz *n.* (plást rudní sloje).

flegma *f.* (*n.*) Phlegma *n.*; —tický *adj.* phlegmatiſch; —tik, a *m.* Phlegmatiker *m.*

flek, u *m.*, skvrna Flecken *m.*; 2. Mal *n.*; 3. Schlag *m.*; na tom —u zde an dieſer Stelle.

flek-ačka *f.*, —adlo *n.* Peitſche *f.*; —anice *f.* Prügelei *f.*; —ati (-ám) něco n. koho ſchlagen, hauen *v.* flákati; 2. f. něco (odfleknouti) flicken, pfuſchen.

flek-atý, —ovatý *adj.*, skvrnatý fleckig; —nouti *v*, flinknouti.

flekot, u *m.* das Schlagen.

flekotati *v.* blekotati.

flekov-atěti fleckig werden; —ati flecken, beflecken, fleckig machen; —atý (flekatý) *adj.* fleckig.

flešna *f.* Fleſche *f.*; Redan *m.* (Fort.).

fletn-a, flétna (*gen. pl.* fleten) *f.* Flöte *f.*; —nář *m.* Flötenmacher *m.*; —ník, a *m.* Flötenſpieler *m.*; —ovati, hráti na flétnu flöten.

fliček, čku kleiner Flecken; *pl.* flíčky (haluškv) Schinkenflecken *pl.*

flink *et* fliňk! *int.* ſchwipp, ſchwapp! f., u *m.* Schwips *m.*, Backenſtreich *m*, Wangenſtreich *m.*, Maulſchelle *f.*; —ati (-ám), —ovati koho Maulſchellen geben; —nouti koho einen Schlag verſetzen; f. něčím o zem hinſchmeißen; f. sebou umfallen.

flint-a (*gen. pl.* flinet) *f.* Flinte *f.*, Büchſe *f.*; —ář *m.* Büchſenmacher *m.*; —ový Flinten-; —ovné *n.* Flintengeld *n.*

flok, u *m.* (kolík, kolíček) Pflock *m.*; —y fig. Geld *n.* (Moos); —atý *adj.* pflockig; —ovati *v.* kolíkovati; —ovina *f.* Abfälle *pl.*; —ovitý *adj.* pflockartig.

floutek, tka *m.* fig. Windmacher *m.*; Zieraffe *m.*, flotter Vogel.

flucar, u *m.* ſchlechtes Fleiſch.

flundra *f. mor.* eine ſchlecht gekleidete Weibsperſon (*srv.* flandra); 2. f. (zool.) Plunderſcholle *f. Platessa flesus.*

flus, u *m.* Fluß *m.*, Schleimauswurf *m.* (med.); 2. Fluß *m.*, Pottaſche *f.*; —árna *f.* Pottaſchſiederei *f.*; —ovati flüſſig machen, zerlaſſen; —ovatost *f.* Flußkrankheit *f.*; —ovník, a *m.* Pottaſchſieder *m.*

flutek, tka *n. v.* floutek *m.*; f., tku (*pl.* flutky) *m. st. Flus* (geringe Kupfermünze) Flinder, Flinderchen, Flinderlein *n.*

fňuče, ete *n.* raunziges Kind. [(vlt.).

fňuk, a *m.*, —al, a *m.* Raunzer *m.*, Winſler *m.*; —ati (-ám) raunzen; —avý *adj.* raunzig; —na, —alka *f.* Raunzerin *f.*, Winſlerin *f.*

fofr, u *m. v.* fochr; *v.* fochrovka; —ovati *v.* fochrovati; —ovátko *n. v.* fochrovátko. [na f. zum Scheine.

foch, u *m.* Fach *n.*; 2. Gaukelei *f.*;

fochéř, e *m.* Windfang *m.* (mont.).

fochr, u *m.*, vějíř *m.* Fächer *m.*; *v.* fochrovka; —ot, u *m.* Wetterleuchten *n.*; —ovati na něco něčím fächern, wehen; f. *et* f. se (*st.*) wetterleuchten; —ovátko *n.*, —ovka *f.* Windfege *f.*

fojt, a *m. mor.* Dorfrichter *m.* (Vogt).

folk, u *m.* (*st.*) freier Wille, Mutwille *m.*; —loristika *f. v.* lidosloví; —ovati někomu v něčem *st.* (hověti komu, povolovati komu v čem) nachgeben (Folge geben); —ovný *adj.* mutwillig; nachſichtig. [wohlgeformt, wohlgeſtaltet.

foremn-ost *f.* Förmlichkeit *f.*; —ý *adj.*

form-a (*gen. pl.* forem) *f.* Form *f.*; —ák, u *m.* Formſtein *m.*; —ální *adj.* förmlich, formell; —álnost *f.* Förmlichkeit *f.*; Formalität *f.*

forman, a *m.*, *dim.* formánek, nka *m.* (vozka) Fuhrmann *m.*; —iti (-ím, *imp.* formaň!) Fuhrwerk treiben; —ka *f.* Fuhrmannin *f.*; 2. Fuhrmannsſtube *f.*; Pferdeſtall *m.* [ſchneider, Formſtecher *m.*

form-ář *m.*, —éř *m.* Former, Form-

formát, u *m.* Format *n.*

formíř *m. v.* formář; —ský *adj.* Formier-; —ství *n.* Boſſierkunſt *f.*

formov-atel *m.* Former, Bildner *m.*; —ati něco formen; f. se k čemu einer Sache anpaſſen; —ý *adj.* Form-.

formul-ář *m.* Formular *n.*; —e *f.* Formel *f.*; —ovati formulieren.

forov-ati Fuhrwerk treiben; —nictví *n.* (povoznictví) Fuhrwerk *n.*; —ník, a *m.* (povozník) Fuhrmann *m.*; —ý *adj.* fig. alltäglich, minderwert.

fořt (foršt), a, *z něm.*, lesník Förſter *m.*; —mistr, a *m.*, lesmistr Forſtmeiſter *m.*; —ovna *f.* Forſthaus *n.*

fortaš *m. sl.* Grenzwächter *m.*

fortel, e *n.* (prospěch, výhoda) Vorteil *m.*, Nutzen *m.*; Kunſtgriff *m.*, Liſt *f.*; —ník, a *m.* argliſtiger Menſch; —nost *f.* Argliſt *f.*; —ný *adj.* argliſtig.

fortn-a (*gen. pl.* forten) *f.* brána, branka) Pforte *f.* (in Klöſtern); —éř, —íř *m.* Pfortner *m.* (in Klöſtern).

fošna (*gen. pl.* fošen) *f.* Pfoſte *f.*; Bohle *f.* (einige Zoll dickes Brett).

fošňák, u *m.* Pfoſtſpieker *m.* (Nagel).

fotograf, a *m.* Photograph *m.*; —ický *adj.* photographiſch; —ie *f.* Photographie *f.*; —ka *f.* Photographin *f.*; —ovati photographieren.

fouč-ilost *f.* Leichtſinn *m.*; —ilý *adj.* geſchoſſen, leichtſinnig; —iti (-ím, *imp.* -i!) koho leichtſinnig machen.

fouk, u *m.* Gebläſe *n.*; —ací *adj.* Blaſe-; f. nástroj Blaſinſtrument *n.*; —ač *m.* Blaſer *m.*; —ačka *f.* Blaſrohr *n.*; ein Blaſebalg von Papier (Kinderſpiel); —adlo *n.* Blaſwerkzeug *n.*; —ati (-ám) do něčeho (do kaše, do prachu, do ruky) na něco blaſen, wehen; fig. f. na koho auf jmd. pfeifen; jmdn. verſchmähen; f. si fig. groß tun, ſich aufblaſen; —avý, —lavý. —livý *adj.* blaſend; fig. zornig; —nouti einmal blaſen; —nuti *n.* einmaliges Blaſen; Windſtoß *m.*

fouňa, *m.*, founil, a *m.* Schnaufer *m.*; fig. fouňa *m.* ein übermütiger, („Bon").

founěti (-im, *imp.* founi! fuň!) na něco, nad něčím ſchnauben, puſten.

fous, u, *pl.* —y, —áč, —ačka, —atý *v.* vous, vousáč, -atý; —ek, ska *m.* Bauchbart *m.*; f., sku (boží —ky) Oſterblume *f. Pulsatilla*; —ka *f.* Bartweizen *m.*

fračičar *m. mor.* Spießbürger *m.*

frajer, a *m.* (*sl.*) Freier *m.*: —ečka *f. sl.* Freierin, Geliebte *f.*

frak, u, fráček, čku *m.* Frack *m.*

fraktura *f.* Fraktur *f.* (Schrift).

Franc *nom. viri* Franz; pan franc fig. ſpießbürgerlicher Patrimonial-Bureaukrat (auf dem Lande).

francký *adj.* franzöſiſch; 2. franzöſiſch.

francie *pl. f.*, třepení Franſen *pl.*

francouch, u *m.* Bergfrick *m.*

francouz-e *pl. m.* Franzoſenkrankheit *f.*; —ský *adj.* franzöſiſch; mluví francouzsky (*adv.*) er ſpricht franzöſiſch; f. jazyk, —ština *f. v.* francina.

francovka *f.* Franzbranntwein *m.*

francina, francětina *f.* die franzöſiſche Sprache, daß Franzöſiſche.

frank, u *m.* Frank *m.* (Münze).

frant-a *m.* fig. Hans *m.*; v nouzi f. dobrý hanke in der Not; zum Lüdenbüßer iſt er gut genug; —ík, a *m.* fig. luſtiger Schalk; ſchlauer Kopf.

františ-ek, šku *m.* Räucherterzchen *n.*, —kán, a *m.* Franziskaner (Mönch).

frantov-ný *adj.* jovial; —ství *n.* Spaßhaftigkeit, Jovialität *f.*

frašk-a (*gen. pl.* frašek) *f.* [fr. *farce*] Poſſe *f.*; Burleske *f.*; —ář *m.* Poſſenreißer *m.*; —opisec, sce *m.* Poſſenſchreiber *m.*; —ovati (s kým) Poſſen reißen: —ovitost *f.* Poſſenhaftigkeit *f.*; —ovitý *adj.* poſſenhaft. [lich).

frašný *adj.* poſſenhaft, komiſch (lächer-

fratov-á voda, —itá voda (mont.) Grundwaſſer *n.* [Verjatzamt).

frc, e *m.* Jux *m.*, Hetz *f.* (fig.); 2. fig.

frc-álek, lku *m.* länglicher Krapfen; —alka *f.* Pfeife von Weidenrute; —ati (-ám), *et* f. se (sem a tam) tripveln.

frč-adlo *n.* Kreiſel *m.*; —ák, u *m.* Schnurrbaß *m.*; —e *f. v.* čamrha; —ek, čku *m.* Wurfſcheibe *f.*; *sl.* Damenſtein *m.*; f., čka *m.* Erdhaſe, Springhaſe *m. Dipus jaculus*; —eti (-im, *imp.* frč!) ſchnurren, ſchnauben; mrzne jen to —í es friert, daß es klirrt; —idlo *n.* Schnarrwerk *n.*; —ina *m.* Schnauber *m.*

frčk-a *f. sl.* Najenſtüber *m.*; —ář *m.* ein leichtſinniger Junge; —ařiti ſich leichtſinnig benehmen; —ovati Najenſtüber geben.

fregata *f.* Fregatte *f.*

frej *m.* daß Freien; jíti na f. auf die Freit gehen.

frejíř *m.* Freier *m.*; Bubler *m.*; —ka *f.* Freierin, Bublerin *f.*

frej-marčiti (-im, *imp.* i!) něco na něco n. za něco, něčím nač, s někým nač umtauſchen; —mark, u *m.* Tauſch *m.*

frejov-ati komu n. s kým freien, buhlen, werben; —ník, a *m.* Bubler *m.*; —nost *f.* Verbuhltheit *f.*, —ný *adj.* buhleriſch.

fresov-ání *n.* (hoře, útrapy) Kummer *m.*; —ati se o něco ſich kümmern, um etwas ſorgen; (ſeinen Gram in ſich freſſen); —ný *adj.* kummervoll.

fresuňk, u *m.* (péče, starost) Sorge *f.*: f., hoře Kummer *m.*; Gram *m.*

freta *f.*, spěch [it. *Fretta*] Eile *f.*

fretka *f.* Frette *f.*, Frettwieſel *n. Foetorius* (*Mustela*) *furo.*

fretovati betreiben; *f.* se ſich bemühen.

frézovačka *f.* Fräsmaſchine *f.*

frí-eň, ně *f.* Roß *m.*; Geiſer *m.*; —niti se *mor.* ſich kerotzen, begeifern; —nivý, ufrněný *adj. mor.* rotzig.

frfotati *sl.*, frfati (-ám) *sl.* brummen.

frikas, u *m.* Fritaſſee *n.*

frilky *pl. f.* (*angl.*) Flitterwerk *m.*

frind-a *f.* Kekette *f.* (*v.* frnda); —iti (-im, *imp.* [ne]frindi!) kokettieren; f. se eine Puppoche ſpielen; —ivý *adj.* putzſüchtig.

frisér, a *m.* (vlasenkář) Friſeur *m.*; —ovati, frisirovati koho friſieren.

fritha *f. mor.* Leibchen *n.*

frivolní *adj.* frivol.

frk, u *m.* daß Schnauben; 2. Roß *m.*; —ač *m.* Schnauber *m.*; —adlo *n. v.* frčadlo; —ati (-ám) ſchnauben; kůň —á das Pferd ſchnaubt; f. *sl.* ſpruhen; fig. murren; —avý *adj.* murrend, ſchnurrend; —nouti aufſchnauben (einmal); 2. *sl.* (*bulh.*) wegfliegen *v.* frnknouti; —ot, u *m.* das Schnauben, das Schnaufen (der Pferde).

frmol, u *m.* Jux *m.*, Spektakel *m.*

frňák, u *m.* große Naſe, Schnauze *f.*

frnçoch, u *m.* Zotte *f.*; —atý *adj.*

frnčeti ſchnurren *v.* frčeti. [zottig.

frnda *f.* freiende aufgeputzte Dirne *f.* (*v.* frinda, drnda).

frndoliti se *sl.* ſich ſehr putzen.

frn-ě, ěte *n.* Roßkind *n.*; Fratz *m.*; —ěti (-ím, *imp.* nefrň!) ſchnauben; geifern.

frnk! *int.* huſch! fort! —ati, frňkati (-ám) ſchnurren; 2. weinen; *v.* frkati; —nouti (u..., ol...) wegfliegen, fliehen.

frn-och, frňoch, u *m.* Zaſer *f. v.* frňous; —ošetí zaſerig werden.

frňous, u *dim.* —ek, —sku, *pl.* —y *m.* Schnurrbart, Knebelbart *m.*; 2. die Faſern, die Wurzelhaare; —eti, —ovatěti Knebelbart bekommen; zaſerig werden; —ovatý *adj.* zaſerig; knebelbartig.

fronta *f.* (průčelí) Fronte *f.*

fťák, a *dim.* fťáček, čka *m. v.* pták.

fucovati vodu (ment.) pfuſen.

fuč! *int.* huſch! (butſch!) weg! fort! už je to f. es iſt ſchon hin! on už je f. er iſt ſchon fort! už jsem f. ich bin verloren.

fuč-eti (-im, *imp.* fuč! jaufen, pfeifen, brauſen; ſchnauben, pfuchzen; vítr —í der Wind ſauſt, brauſt; —í mu v hlavě es brauſt ihm im Kopfe; on —í pýchou er trotzt vor Stolz; —idlo *n.* Sauſewerkzeug *n.*; f., —ík, a, —il, a, —flek, lka *m.* Flattergeiſt *m.*; 2. Ventilator *m.*; 3. Schwarmer *m.* (Feuerw.); —ivý *adj.* jauſend. [wams *m.* (*n.*).

fufajka *f.* (flanelová dušehřejka) Bruſt-

fufň-a *f.* Schnüfflerin *f.*, die durch die Naſe redet; —ati (-ám) *sl.*, huhňati ſchnüffeln, durch die Naſe reden, näſeln.

fuga *f.* (*loc.* ve fuze) Fuge *f.* (Muſ.).

fuj! *int.* pfui!

fuják, u *m. sl.* Schneegeſtöber *n.*; Schneewind *m.*; 2. ein Handſchuh ohne Finger.

fujara *f.* große Pfeife; Koppelflöte *f.*; *Fugara f.* (Orgel); Hirtenflöte *f.*

fuk! *int.* huſch! pfuch! f., u *m.* Aufbrauſen *n.*; *pl.* —y [it. *fuoco*] Flauſen *pl.*; das Großtun, das Prahlen; to je mi f.! das iſt mir Wurſt! fig. už nemá ani f. er hat keinen roten Heller mehr; —y dělati Wind machen, großtun.

fuk-aci *adj.* Blaſ-; *v.* foukací; —ač *m.* Bläſer *m.*; 2. Flauſenmacher *m.*; 3. fig. Blaſeorgan *n.*; —aly *pl. m.* (fig.) Geld (Moos); —ati (-ám) *v.* foukati; —avý *adj.* anfahrend; —ot, u *m.* das Wehen; Geſauſe *n.*; —otati ſtarken Wind machen; ſauſen; —y *pl. v.* fuk.

fuksie, fuksinka *f.* (bot.) Fuchſie *f.*

fund-ace *f.*, Gründung Fundation *f.*; —ační *adj.* Fundations-; —ament, u *m.*, Grundlage Fundament *m.*; —amentální *adj.*, Grundlagen Fundamental-; f. článek Fundamentalartikel *m.*; —atista *m.* Fundatiſt *m.*; —ovati fundieren.

funebrák, a *m.* Angeſtellter einer Leichenbeſtattungsanſtalt.

funěra *m.* Schnaufer *m.*

funerální *adj.*, pohřební Funeral-.

funěti (*imp.* ne-fuň!) *v.* founěti.

funk-ce *f.*, úkon Funktion *f.*; —ionář *m.* Funktionär *m.*; funkční *adj.* Funktions-; f. příplatek F.-Zulage *f.*

funus *m.* (*lat.*) pohřeb Begräbnis *n.*

fůra *f.* (*instr.* fůrou *et* forou), povoz Fuhre *f.*, Fuhrwerk *n.*

furaja, furyja *f. mor. v.* fujara.

furažka *f.* ruſſ. Uniformmütze *f.*

furdánek, nku *m.*, obojek *m.* Halsband *n.*

furiant, a *m.* Furiant *m.*

furie *f.* Furie *f.*

furik *m. sl. v.* trakař.

furka *m. sl.* [it. *forca*] Streitkolben *m.*

furták, a *m. sl.* Zwergvogel *m.*

furnýr, u *m.* Fournier *n.*

furyr, a *m.* Fourier *m*

fuse *f.* Fuſion *f.*

fuš-ar, a. —er, a *m. z něm.* Pfuſcher *m.*; -ka -in; —ka *f.* Pfuſcharbeit *f.*; —ovati, —erovati pfuſchen.

fušták, u *m. sl. něm.* Vorſtadt *f.*

futírovati se oč [it. *votare*] ſich um etw. kümmern.

futr, u *m.*, píce Futter *n.*

futrál, u *m.* (pouzdro) Futteral *n.*

futro *n.*, záruba n. podpažení (u dveří a okna) Futter *n.*; Turgenſt *n.*; 2. f. (podšívka) Futter *n.*; —vati futtern; —vní *adj.* Futter-.

fys-icky *adj.* phyſiſch; —ik, a *m.* Phyſikus *m.*; —ika *f.*, silozpyt Phyſik *f.*; —ikální *adj.*, silozpytný Phyſikal-, phyſikaliſch.

fysio-gnomie *f.* (*vulgo* —nomie) Phyſiognomie *f.*; —kracie *f.* Phyſiokratie *f.*; —kratický *adj.* phyſiokratiſch; —log, a *m.* Phyſiolog *m.*; —logický *adj.* phyſiologiſch; —logie *f.*, přírodozpyt Phyſiologie *f.*; —sofie *f.*, přírodomudrctví Phyſiſophie, Naturweisheit *f.*

fyzika *f. v.* fysika.

G.

gabati (-ám) *mor.*) *v.* chmatati.

gabrovati e ſchwer gehen.

gag, u *m.* Geſchnatter *n.*; —a *f.* Gans *f.*; —ati *et* gágati (-ám) kejhati ſchnattern.

gagor, u *m. sl.* Gurgel *f.*

gagořiti (*imp.* — oři!) *mor.* ſchnattern.

gagot, u *m.* Geſchnatter *n.* (der Gänſe); —ati (-ám) gaďern; (gagati) ſchnattern.

gajd-ice *f. sl.* ein Teil des Dudelſackes; —oš, e *m. sl.* Sackpfeifer *m.*; —ovati *sl.* die Sackpfeife ſpielen.

gajdy *pl. f.* (*st.* kejdy), dudy *f.* der Dudelſack; Sackpfeife *f.*

gál, u *m. mor.* ſchwarze Erbſen.

gala *f.* (*n.*) Galla beim Hofe.

galán, a, —ek, nka *m.* [= Galant], miláček Liebhaber *m.*; 2. záletník Buhler *m.*; —ečka *f. v.* galánka.

galanda *f. mor.* (*pl.* záloty) Buhlerei *f.*, das Freien.

galánka *f. sl.*, milenka Liebchen *n.*, Liebſte *f.*; 2. záletnice Buhlerin *f.*

galant, a, —nik, a *m. v* galán; —erie *f.*, —erní zboží Galanterieware *f.*; —ní *adj.* galant; —nost *f.* Galanterie, Politeſſe *f.*, Höflichkeit *f.*

galb-ák, a *m. sl.* ein Linthändiger; —avý *adj. sl.* linkhändig.

galbán, u *m.* Steinepych *m. Galbanum*; 2. Mutterharz *n. Gummi resine*; —ik, u *m.* Galbanpflanze *f. Galbanum.*

galej, e *et* —e *f.* Galeere *f.*; —ní *adj.* Galeeren-; p. otrok Galeerenſklave *m.*; g. dvůr Bagno *n.*; —ník, a *m.* Galeerenführen *m.*; 2. Galeerenſklave *m.*

galeona *f.* Galeone *f.*

galéra *f. v.* galeje.

galerie *f.* Galerie *f.*

gales, u *m.* Gallapfel *m. v.* hálka.

galeta *f. sl.* (Gelte) *v.* džka.

galgan, a *m. mor.* Bengel (Galgenſchwengel) *m.*

galiba *f. mor.* Ungelegenheit, Verdruß *m.*

galv-ačka *f.*, —áň *m mor. v.* levačka, levak (levoručka).

galvan-ický *adj.* galvanisch; —ičnost *f.*, —ismus *m.* Galvanismus *m.*; —isovati, —ovati něco galvanisieren; —oměr, u *m.* Galvanometer *n.*; —opis, u *m.* Galvanographie *f.*; —oplastik, a *m.* Galvanoplastiker *m.*; —oplastika *f.*, —otvárnictví *n.* Galvanoplastik *f.*

gama *f.* Gamma *n.*

gamba *f.* Gambe *f.*, Kniegeige *f.*; 2. g. *sl.* (geba *pol.*, huba) Kinnbacken *m.*, Maul *n.*

gamzik, a *m. sl. v.* kamzík.

gangoš *m. sl.* Stotterer *m.*

gáníti *sl.* [= gähnen] gaffen.

garan-cie *f.*, rukojemství Garantie *f.*; —tovati garantieren.

garbovati *mor.* reinigen *v.* karbovati.

gard-a *f.* (stráž) Garde *f.*; národní g. Nationalgarde *f.*; —ista *m.* Gardist *m.*

garmond, u *m.* (druh písma) Garmond *f.* [neele *f. Crangon* (zool.).

garnát, a *m.* Garnate, Garnale, Garnele *f.*; *pl. sl.* die Unterhosen.

gazd-a *m.*, kazda *sl.* (hospodář) Wirt *m.*, Hausherr *m.*; —ina *f. sl.* die Wirtin, Hauswirtin *f.*; 2. Stube des Hauswirtes; —ovati *sl.* wirtschaften.

gazel-a *f.* Gazelle *f. Antilope dorcas*; 2. g., píseň vítězné lásky Gasel *n.*, Gasele *f.*; —í *adj.* Gazellen-.

gáže *f.*, služné *n.* Gage *f.*

gbel, u, —ík *m. v.* kbel, kbelík.

gdoul-e *f.* Quitte *f.*; Quittenapfel *m.*; Quittenbirn *f.*; Quittenbaum *m. Cydonia*; —ný *adj. v.* gdoulový; —ovec, vce *m.* Quittenkäse *m.*; Quittenbrot *n.*; —oví *n. coll.* die Quittenbäume; —ovka *f. v.* gdulynė; —ový *adj.* Quitten-; g. strom Quittenbaum *m.*

gdul-e *f. v.* gdoule; —yně *f.* Quittenapfel *m.*; Quittenbirn *f.*

gdyně *f.*, úkol (mont.) Geding *n.*

gebírek, geverek, rku, geverec, rce *m. mor.* die hohe Mütze der mährischen Bauern.

gecnouti, kecnouti stoßen, einen Hieb

gejdy *pl. v.* gajdy. [geben.

gejša *f.* Geisha *f.* (japan. Gastmädchen).

geleta *f. v.* galeta, dížka.

generál, a *m.* General *m.*; g. pěchoty G. der Infanterie; g. jízdy General der Kavallerie; g. dělostřelectva Feldzeugmeister *m.*; —ka *f.* Generalsfrau *f.*; —ní *adj.* General-; allgemein, Haupt-; g. štáb Generalstab *m.*; g. shromáždění, valná schůze Generalversammlung *f.*; —ský *adj.* Generals-; g. globouk Generalshut *m.*; —ství *n.* Generalswürde *f.*; —stvo *m. coll.* Generalität *f.*

geodésie *f.* Geodäsie *f. v.* geometrie.

geograf, a *m.* Geograph *m.*; —ický *adj.* geographisch; —ie *f.* (zeměpis) Geographie *f.*

geolog, a *m.* Geolog *m.*; —ický *adj.* geologisch; —ie *f.* Geologie *f.*

geometr, a *m.* Geometer *m.*; —ický geometrisch; —ie *f.* (zeměměřství) Geometrie *f.* [*m.*

gepard, gepart, a *m.* (zool.) Gepard

german-ismus *m.* Germanismus *m.*; —ský *adj.* germanisch.

gilotina *f.* Guillotine *f.*

glagol-ice, —ina *f. v.* hlaholice.

glejch, u *m.* Wageknoben *m.*; Waggericht *n.*; —a *f.*, rovnost (při stavbě) Gleiche *f.*

glejt, u *m.* (průvodní list) Geleit *n.*, Geleitsbrief *m.*; —ovati koho Geleit geben; —ovní *adj.* Geleits-; —ovník, a *m.* Geleiter *m.*

glgotati *mor.* murmeln, gurgeln; schlottern; *v.* klokotati, kloktati. [rium *n.*

glos-a *f.* Glosse *f.*; —ář *m.* Glossa-

gňabiti (-ím) něco *sl.* zerdrücken.

gnost-icky *adj.* gnostisch; —ik, a *m.* Gnostiker *m.* [*m.*

goboleta *f. st.*, [fr. *gobelet*] číše Becher

gomba *f.*, gombík u *m. st.* Knopf *m.*

gondol-e *f.* Gondel *f.*; —ier, —ník, a *m.* Gondolier, Gondelschiffer *m.* [zien.

grácie *f.* (myth.) Grazie *f.*, *pl.* Gra-

grad-ace *f.*, stupňování Gradation *f.*; —uální *adj.* graduell.

gratický *adj.* graphisch.

gram, u *m.* Gramm *n.*

gramatický *adj.* grammatikalisch.

gramatik, a *m.* Grammatiker *m.*; —a *f.*, mluvnice Grammatik *f.*, Sprachlehre *f.*; —ální *adj.*, mluvnický grammatikalisch; —ář *m.* Grammatiker, Grammatikenverfasser *m.*

grán, u *m.* Gran *n.* (*m.*).

granát u *m.* Granat *m.*; (Edelstein *m.*); 2. Granate *f.* (artill.); 3. Granatapfel *m.*; 4. Granatapfelbaum, Granatenbaum *m. Punica granatum*; 5. Beerbier *n.*; 6. *pl.* —y Finnen im Gesicht; —ice, —ka *f.* Granatapfel *m.*; —nice *f.* Granatierämeib *n.*; 2. Granatiertasche *f.*; —nický sbor Granatierkorps *n.*; —ník, a *m.* Granatier *m.*; —ový *adj.* Granat-; —ové jablko Granatapfel *m.*

grand, a *m.* (španělský) Grande *m.*

grča *f. sl.* Knorren *m.* (im Holze) *v.* hrče.

grešl-e *f.* Grüschel *n.*; —ička *f.* Grüschel *n.*; fig. g. *m.*, —ičkář *m.* Pfennigfuchser *m.*

grgati (-ám) se *sl.*, krkati rülpsen.

gricina *f. sl.* hübsches Madchen.

gričný *adj. sl.* hübsch, schön.

grif, u *m.* Griff *m.*; g., a *m.* (noh) der Vogel Greif.

grisetka, grizetka *f.* Grisette *f.*

griačka *f. st.* runder Kürbis; 2. runde Flasche; *v.* tykev.

grlo *n. sl. v.* hrdlo (ruff. *gorlo*).

grman, u *m. sl.* Pflaumentasche *f. v.* bouchoř *m.*

grog, u *m.* Grog *m.* (Getränk).

groš, e *m.* Groschen *m.*; český g. (Pražský g.) böhmischer Groschen (böhm. *m. vlt.*); na svůj g. auf seine eigene Unkosten; fig. dostal g. er erhielt einen Verweis; *pl.* —e Geld *n.*; —ák, u *m.* ein Groschenstück; —ík, u, —íček, čku *m.* Groschchen *n.*; —ovitý *adj.* groschenartig; g. kůň Apfelschimmel *m.*; —ový

adj. Groſchen-, was einen Groſchen koſtet; g. chléb (t. po groši) Groſchenbrot *n.*

grouliti (-lím, *imp.* grouli!) *sl.* grunzen.

grule *pl. f. sl.* Kartoffeln, Erdäpfel *pl.*

grumble *pl. f. sl.* Brummeiſen *m. v.* brnkačka, brumle.

grunt, u *m.* Grund *m.*, Grundſtück *n.*

gruntov-ně *adv.* gründlich; —ní *adj.* Grund-; g. kniha Grundbuch *n.*; g. plat, g. daň Grundſteuer *f.*; —ník, a *m.* Grundbeſitzer *m.*; —nost *f.* Gründlichkeit *f.*; —ný *adj.* gründlich.

grynta *f. mor.* (slina) Geifer *m.*

guano *n.* (huano), ptačí hnojivo (p. trus)

guba *f. sl.* zottige Kotze. [Guano *m.*

guinea *f.* (peníz) Guinee *f.*

gul-a *f. sl.* Kugel *f.*; 2. Ochſenherde *f.* (in Ungarn); —ař, —á *m. sl.* Gemeindehirt, Ochſenhirt *m.* (in Ungarn); —áš *m.* Gulaſch, Gulyas *n.* (Fleiſch); —aše *f.* Mehlbrei *m.*

gum-a *f.* Gummi *n.*; g. arabská *Gummi arabicum*; —ák *m.* Gummiwagen *m.*; —iguta *f.* Gummigutt *n.*; —ovati gummieren; —oviny *pl. f.* Gummiwaren; —ovitý *adj.* gummicht, gummiartig; —ový *adj.* Gummi-; g. mič Gummiball *m.*; —ové střevíce *pl.* Gummiſchuhe.

gutna (kutna) *f. sl.* Quitte *f. v.* gdoule.

gygati (-ám) *v.* hykati.

gymnas-iální, —ijní *adj.* Gymnaſial-; g. učitel Gymnaſiallehrer *m.*; g. žák Gymnaſialſchüler *m.*, Gymnaſiaſt *m.*; —ium (-ia) *n.* (*m.*) Gymnaſium *n.*; reální g. Realgymnaſium *n.*

gymnast, a *m.* Gymnaſt *m.*; —ický *adj.* gymnaſtiſch; —ika *f.* Gymnaſtik *f.*

gyps, u *m.* Gips *m. v.* sádra.

gzec, e *m. sl.* Schäker *m.*; ein Mutwilliger.

gzíti se (gzím se) *sl.* ſchäkern, ſcherzen.

gzivý *adj.* ſchäkernd.

H.

ha! *int.* ha! ha ha ha! ha ha ha!

háb, u, *pl.* —y *m. mor, et sl.* aite

habaděje *pl. f. v.* habedí. [Kleider.

habán, a *m.* Bullenbeißer *m.*; fig. Lümmel, Bengel *m.*; h., u großes Waſſerrad *n.*; h., —ský nůž großes Küchenmeſſer; Schlachtmeſſer *n.*

habar, u *m.*, —ka *f. sl.* Miſchgeſchirr *n.*; Rührlöffel *m.*; Gabare *f.*

habart, a *m.* [Gebhard] Scherge *m.*

habarti *n. v.* habedí. [*sl.* raffen.

habati (habám, áš, a *et* habu, eš, e)

habedí *n. sl.* Kleinigkeiten *v.* hebdí.

habilit-ace *f.* Habilitation *f.*; —ovati se ſich habilitieren.

hábit, u *m.* Habit *n.*, Anzug *m.*, Kleidung *f.*; Mönchskleid *n.*

habiti rudu das Erz beißen.

habkati (-ám) *sl.* taſten.

habr, u *m.* Hornbaum *m.*, Weißbuche *f.*, Hagebuche, Hainbuche, Zwergbuche *f. Carpinus Betulus*; h., a *m.* Tölpel *m.*

habrati (-ám) *v.* habrovati.

habř-i *n.*, —ina *f. v.* habroví; —ík, u *m.* kleine Hagebuche.

habrolistý *adj.* weißbuchenblätterig.

habroniti, habrovati *et* h. se unbehilflich gehen, ſich ſchleppen.

habrov-ec, vce *m.* Hopfenbuche *f. Ostrya* (*Carpinus Ostrya*); —í *n.* Hagebuchengehölz *n.*, Hagebuchenwald *m.*; —ík, —ník, u *m.* Hagebuchenwald *m.*; —ina *f.* Hagebuchenholz *n.*; h. *m.* fig. ein Hartnäckiger; —ý *adj.* Hagebuchen-.

hacafrnda, hacaperka *f.* (*m.*) ein Gauner in Weibskleidern [*sr.* kacafirek].

hacafulík, a *m.* Knirps *m.*, ein winziges Kind.

hace *pl. f. st.* Fürtuch *n.*; 2. Binde um den Leib; 3. Bruchband *n.*; 4. h., (gatě) Beinkleider *pl.*

hacka *f.* Lehm *m.*

hac-ní pás Bruchband *n.*; —ník, a *m. m. st.* Bruchbandmacher *m.*

hačati (-ám, *imp.* hačej!) ſitzen (Kinderſprache).

háček, čku *m.* Häkchen *n.*; 2. Haftel *n.*; 3. Klammer *f.*; 4. fig. Hindernis *n.* (*f.*), Anſtand *m.*; to má svůj h. dahinter ſteckt etwas; znamenati něco háčkem virgulieren.

hačíř, e *m. sl.*, kočí Kutſcher *m.*

háč-iti (-ím, *imp.* -i!) mit dem Haken faſſen; —itý *adj.* hakenförmig.

háčkati (-ám) *sl.* wiegen *v.* hejčkati.

háčkatý *adj.* hakig *hamulosus* (bot.).

háčkov-ání *n.* Häkeln *n.*; Häkelarbeit *f.*; —ati ſich häkeln (von der Gerſte); —ati · něco häkeln; einhäkeln; h. se ſtecken bleiben; —itý *adj.* häkelförmig; —ka *f.* Häkelnadel *f.*

háčky *pl. f. v.* hace.

hačnouti (Kinderſpr.) ſich ſetzen.

hačúr, a *m. sl.*, hříbě *n.* Füllen *n.*

had, a *m.* Schlange *f. Serpens*; 2. Schlange (Sternbild); 3. liſtiger Menſch; 4. Schlauch *m. v.* hadice; h. vodní Waſſerſchlange *f.*; h. domovní Hausſchlange *f.*; —a za ňadry chovati, —a v klíně n. v lůně nositi fig. die Schlange im Buſen nähren. [bock *m.*

had', di *f. st.* der Mauerbrecher, Sturm-

hadač *m.* Wahrſager *m.*; —ka *f.* Wahrſagerin *f.*; 2. *v.* hádanka; —nost *f.* Streitſucht *f.*, Gezänke *n.*; 2. Wahrſagerei *f.*; —ný *adj.* zänkiſch; 2. wahrſagend, 3. rätſelhaft; —ský Wahrſager-; —ství *n.* Wahrſagerei *f.*

hád-alka *f. st.* Plappermaul *n.*; —ání *n.* das Raten, Erraten; das Schätzen des Wertes; das Wahrſagen; h. *et* h. se Wortwechſel *m.*; Disputation *f. v.* hádka;

—anice *f.* Streit *m.*; —anina *f.* Geſchwätz *n.*; —anka *f.* Rätſel *n.*; —ankář *m.* Rätſeldeuter; Rätſeldichter *m.*

hadař *m.* Schlangenmann, Schlangenträger *m.* (in Indien).

hádati (-ám, *imp.* -ej!) něco raten, mutmaßen; h. na někoho auf einen raten; h. někomu (o věcech budoucích z ruky, z hvězd atd.) einem wahrſagen, weiſſagen; h. někam *st.* wohin denken; h. se s někým o něco, o něčem mit einem ſtreiten, zanken, diſputieren.

hádav-ost *f.* Zankſucht *f.*; 2. Wahrſagerei *f.*; —ý *adj.* zankſüchtig; ſtreitſüchtig; polemiſch.

hadbáb, u *m. zl. v.* hedváb.

hádě, ěte *n.* (*pl.* háďata) junge Schlange.

hadec, dce *m.* Serpentin, Serpentinfels *m.*; h. hranolový priſmatiſcher Serpentinſteatit.

hádeč-ek, čka *m.*, hádek, dka *m.* Schlängeln, Schlängelchen *n.*; —kovaný *adj.* geſchlängelt; —kový drát Schlangendraht *m.*

haděnec, nce *m.* Natterkopf, Frauenkrieg *m. Echium*; 2. *st.* junge Schlange.

haderka *f.* kleiner Hader.

hadí *adj.* Schlangen-; hadí jazyk Natterzunge *f. Ophioglossum* (bot.); h. mord Schlangenmord *m.*, Natterkraut *n.*, Schwarzwurz *f. Scorzonera*; h. kořen Schlangenwurz *f. Polygonum Bistorta*; h. česnek *v.* hadovník; h. hlava *Ophiophalus* Schlangenkopf *m.* (ryba); hadí mlíčí *n.* Wolfsmilch *f. Euphorbia* (bot.).

hadice *f.* Schlange *f.*; Schlangenweibchen *n.*; 2. *zl.* Waſſerjungfer *f.* (Inſekt); 3. Schlauch *m.* (zur Feuerſpritze); Schlangenrohr *n.*; Schlauchrohr *n.*; 4. Feldſchlange *f.*, Falkone *f.* (Geſchütz).

hadin-a *f.* (*pol.*) das Gezänke, Geſchändliches Tier; —ec, nce *m. v.* hadí kořen; *v.* haděnec. [n. Schlangenlager *n.*

had-isko *n.* häßliche Schlange; —ště

haditi (-ím, *imp.* haď!) koho (*acc.*) před kým *st.* (haniti) tadeln; h. se ſich ſchlängeln.

hádka (*gen. pl.* hádek) *f.* Wortſtreit, Wortwechſel *m.*, Streitigkeit *f.*; Zank *m.*; Diſputation *f.*; v —u se dávati, do —y se dávati, —u vésti, —u míti (s někým, mezi sebou atd.) in einen Wortwechſel geraten; diſputieren.

hadlav, u *m. zl.* Spagat *m.*

hadliv-ě *adv. zl.* ſchimpflich; —ost *f. zl.* Tadelſucht *f.*; —ý *adj. zl.* ſchimpfend, tadelnd (hanlivý).

hado-hubec, bce *m.* Schlangentöter *m.*; —jed, a, —jedec, dce *m.* Schlangeneſſer *m.*; —mor, u *m. v.* hadí mord; h., a *m. v.* hadohubec; —morný *adj.* ſchlangentötend; —noš *m.* Schlangenmann *m.*, Schlangenträger *m. Ophiuchus* (Sternb.); —pěnice *f. zl.* Grasmücke *f.*

hadov-ec, vce *m.*, h. věčší *Polygonum Bistorta v.* hadí kořen; h. menší n. planý *v.* ďáblik, u; h. luční Schlangenknoblauch *m.*; —itý *adj.* ſchlangenartig, ſchlangenförmig; —ka *f.* Schlangenwurz *f. Ophiorhiza* (bot.); 2. h., jelenka Elchelpflz *m. Phallus impudicus*; 3. *v.* hadí kořen.

hadovlasý *adj.* ſchlangenhaarig.

hadov-ník, u *m.* Kreuzenzian *m.*; 2. h. (česnek hadí) Schlangenlauch *m. Allium victorialis v.* devatero odění; —ý *adj.* Schlangen-. [Schlangenfalk *m.*

hadožer, a *m.* Schlangenfreſſer *m.*;

hadr, u *m.* Lumpen, Fetzen, Hader *m.*; h. peníz Spottgeld *n.*; *pl.* —y Hader *m.*, Zank *m.* [ſchlechter Kerl.

hadra *f.* Hader, Lumpen *m.*; h. *m.*

hadraba *m. v.* hadrava. [plet.

hadrapat, u *m. mor. v.* hadr; hadro-

hadrář *m.* Lumpenſammler; Strazzenhändler *m.*; -ka -ln; —ství *n.* Strazzenhandel *m.*; 2. Lumpenleben *n.*

hadrárna *f.* Lumpenhaus, Strazzenmagazin *n. v.* hadrovna.

hadrava *m. st.* der Zänker.

hadrbolec, lce *m. v.* hadroplet.

hadř-íček, čku, —ík, u *m.* ein kleiner Lumpen; —iti (-ím, *imp.* -i!) zu Fetzen machen; zerfetzen; —itý *adj.* was leicht zu Lumpen wird *v.* hadrovitý.

hadrkovati se n. hadrykovati se s kým o něco mit einander über ſtreiten, hadern,

hadriák, a *m. v.* hadrář. [zanken.

hadrn-ice *f.* Strazzenſammlerin *f.*; —ický *adj.* Lumpen-; —ictví *n.* Strazzenhandel *m.*; —ík, a *m.* Lumpenſammler, Strazzenhändler *m.*; 2. Lump *m.*; ein abgeriſſener Menſch.

hadro-mel, u *m.* Lumpenſtampfe *f.* (Papierm.); —plet, a, —pletník, a *m.* Haderlump *m.*, ein abgeriſſener Menſch; —řez, u *m.* Lumpenſchneider *m.*, Hadermeſſer *n.* (Papierm.).

hadrov-ati (šaty) zerlumpen; h. se s někým mit jmd. hadern, zanken; —atý *adj.* haderlumpig; —itý *adj.* lumpenartig; zerfetzt; —na *f.* Strazzenmagazin *n.*; —ník, a *m.* Zänker *m.*, Haderer *m.*; —ný *adj.* haderſüchtig; 2. ſchlecht.

hadrový *adj.* Lumpen-.

hadrpant, a *m. st. v.* hadrovník.

hadrunk, hadruňk, u *m.* Gezänk *n.*, Hader *m.* [*anguinus.*

hadyně *f.* Schlangengurke *f. Cucumis*

hadyžer, a *m. v.* hadožer.

hadži *m. v.* hodža.

haf! *int.* hau! das Bellen der Hunde; —áč, —ák, a, —al, a *m.* (-álek, lka *m.*) Beller *m.*; —an, —án, a *m.* (—ánek, nka *m.*) Bullenbeißer *m.*; Bulldogge *f.*; Kettenhund *m.*; —ati (-ám) bellen, klaffen; h. na koho Maul haben; pes —á der Hund bellt; —avý *adj.* bellerisch.

hafery *pl. f. mor* Heidelbeeren.

hafkati (-ám) *zl. v.* hafati.

hafna, hafnice *f.* Zänkerin *f.*

hafřiti *zl.* abprügeln.

hahá! *int.* haha! —kati (-kám) ha ha ſchreien. [Hechel *f.*

hachl-e *f.*, —ice, —ička *f.* Hachel *f.*,

hachlovati (len a konopě) hecheln;

haj! *int.* ei! [h. někoho fig. hecheln.

háj, e *m.* Hain *m.*, Wäldchen *n.*

haj-ati (-ám), —kati (-kám) (Kinderſprache) ſchlafen; —ej nynej! elapopeta.

hajc, e *m.* (Kinderspr.) Kuß *m.*, das Streicheln. [*v.* obhájce.

hájce *m.* Beschützer *m.*; Verteidiger *m.*

hajcovati někoho (Kinderspr.) streicheln; 2. Kopfstücke geben.

hajda! *int.* vorwärts! geh weg!

hajdák, a *m.* (hajdaj) *pol.* Ochsentreiber *m.*, Viehtreiber *m.* [jauchzen.

hajdákati (-ám) *st.* verschwenden;

hajdal-ačky *pl. f.* Gassenunterhaltung der Knaben; —ák, a *m.* [hajdamák] ein Spitzname der Bauernburschen oder Hirtenjungen; Gassenbube *m.*

hajdamák, a *m. pol.* ein Räuber aus dem Bauernstande.

hajdati (-ám) wegziehen. [tum *n.*

hajdu-ctví *n.*, —čina *f.* Heiducken-

hajduk, a *m.* Heiduck *m.*, Amtsvollzieher *m.* (im Ungarn); 2. (vlt.) Distriktsschütze *m.*; 3. Leiblakai *m.* (in Ungarn); 4. *srb.* Brigant, Exulant u. Türkenfeind

hajdy hajdum! *int. v.* hajda. [*m.*

hajeci *adj. v.* hajicí.

háječek, čku *m. v.* hájek.

háječka *et* haječka *f. v.* hájka.

hájek, jku *m.* kleiner Hain.

hájem-ský *adj.* Revier-; h. revírník Revierförster *m.*; —ství, hajemství *n.* Revier *n.*, Gehege *n.*; Hegeamt *n.*

hájena *f.* Waldgöttin, Waldnymphe *f.*

hájen-í *n.* něčeho das Verteidigen, Verteidigung *f.*; h. polí Feldhegerei *f.*; —ský *adj.* Heger-; —ství *n. v.* hájemství; —ý eingehegt.

hájetina *f.* Hag *m.*, Hain *m.*; Gehege *n.*; 2. Hegewisch *m. v.* hájka.

hajho! *int.* geigei! (Ruf auf die Gänse); *v.* hudě; hejhej!

haj-ici *adj.* Wehr-; Hege-; —ič *m.* Hüter, Heger *m. v.* hajitel.

hájíček, čku *m. v.* hájek.

hajička *f.* Hüterin, Hegerin *f.*; 2. *v.* **hajičkati** (-ám) *v.* hajati. [hájka.

hájina *f.* Waldhege *f.*; Hain *m.*

hajitel, e *m.* Beschützer *m.*; Verteidiger *m.*; stav —ů Wehrstand *m.*; —ka, —kyně *f.* Beschützerin, Verteidigerin *f.*

hájiti (hájím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* haj!) něčeho n. někoho (*gen.*) od něčeho n. před někým etw. od. jmd. verteidigen, wehren; h. něčeho někomu n. při někom einem etw. wehren, verwehren; II. h. sond *st.* ein Gericht hegen *v.* zahájiti; h. se čím, před čím n. kým, h. se čeho n. koho sich wehren (vor etw., vor jmd.), sich verteidigen.

hájitý *adj.* buschig.

hájivý *adj.* defensiv.

hájka *f.* Hegewisch *m.*, Hegezeichen *n.*

hajmo *adv.* defensiv.

hajn-á *f.* Hegerin *f.*; Hegerswelb *n.*; —atý *adj.* waldig; Hain-, Wald-; —ice *f.* Gehege *n.*; —ík, a *m. v.* hajný; —ina *f. v.* hajnovna; —ště *n.* eingehegter Wald; Hegeholz *n.*

hajnouti, h. si (Kinderspr.) sich zu Bette legen, sich schlafen legen.

hajnovna *f.* Hegerei *f.*, Hegerhaus *n.*

hajný, ého *m.* Heger, Waldheger *m.*, Waldhüter *m.*

hájov-atý *adj.* hainreich; bewäldert; —í *n.* der Hain; —ina *f.* Hain *m.*; —na *f. v.* hajnovna; —ník, a *m. v.* hajný, ého; —ý *adj.* Hain-; h. bůžek Haingott *m.*; h., ého *m. v.* hajný.

hajský *adj.* Hain-.

hák, u *m.* Haken *m.*; 2. Hakenpflug *m.*, Pflug ohne Räder; 3. Hakenpreise *f.*, Hakenzieget *m.*; 4. Spitzzahn *m.*, Hakenzahn *m.*; dva —y *st.* zwei Finger beim Schwören.

hakl-ice, —ička *f.* Öhr *n.*; Heftlein *n.*; Häkelnadel *f.*; —ici tkáti, —ovati něco, háčkovati hükeln; —ík, u *m.* Haftel *f.* (*n.*), Heftlein *n.*

hakmak *m. vn.*

hakmat-ilka *f.* Wirrwarr *m.*; Kauderwelsch *n.*; —iti (-ím, *imp.* hakmať!) něco wirren.

hákov-anina *f.* gehackter Acker; —ati (pole) haken, mit dem Haken pflügen; —atý *adj.* hakig; -ost -keit; —ště *n.* Hakenstiel *m.*; —itý *adj.* hakenförmig; h. lom (miner.) der hakige Bruch; —ní *adj.* Haken-; h. ručnice, —nice *f.* Hakenbüchse *f.*, Doppelhaken *m.* (Geschütz); —ník, a *m.* Hakenschütze *m.*; —ý *adj.* Haken-; h. čep Hakenzapfen *m.*, Wurzelzapfen *m.*; —é kleště Stollenzange *f.*; —á cihla Falzziegel *m.*, Hakenziegel *m.*

háky *pl. m.* Haken; kliky háky, hakymaky *pl. m.* Gekritzel *n.*; unleßbare Schrift; verworrene Striche (*pl.*), Krickel-

hala *f. v.* hálka. [trackel *m.*

halabal-a *adv.* schleunerisch, ripps-rapps; kmotr h. der Schleuderer; h. dělati, —iti (-ím, *imp.* halabal!) něco etwas hudeln, schleudern (in der Arbeit).

halaburda *m.* Schreihals *m.*

haladrye *f.* Marktschreierin *f.*

halafance *v.* alafance. [bellerin *f.*

halaferna *f.* Mauldreschering *f.*, Widerhalama *m.* Lümmel, Bengel *m.*

halančík, a *m.* Hochgucker *m.* *Anableps* (ryba).

halanda *f. v.* halena.

halapart-a *f.*, —na, halapertna *f.* Hellebarde *f.*; —ník, a *m.* Hellebardier *m.*

halas, u *m.* Gepolter *n.*

halda (*gen. pl.* hald *et* haled) *f.* Halde *f.*, Halle *f.*, ein Hügel von Gestein und Erde (mont.); h. rud Erzhalde *f.*; h. trusek Schlackenhalde *f.*; 2. h. (mont.) Salzton *m.*; 3. Meiler *m.*; 4. h. dříví Holzstoß *m.*; 5. Haufen *m.*; Menge *f.*, Wust *m.*

hald-ář *m.* Stürzer *m.*, Stürzermeister *m.*, Kohlenschlichter *m.*; Kalkschlichter *m.*; —ecký *adj.* Halden-; *st.* —ecká kurva Straßenhure *f.*; —ště *n.* Haldenplatz *m.*, Haldensturz *m.*; —ový *adj.* Halden-, Haufen-; —ové kamení Haldenberge *pl.*

halečka *f. v.* hálka, halucha.

haleluja! *int. v.* aleluja!

halen-a *f.* Kittel, Bauernkittel *m.*; Leinkittel *m.*; kurzer Rock aus rohem Tuche; —ář *m.* Kittelschneider *m.*

halení *n.* das Hüllen, Decken.

halen-ka *f.* Bluse *f.*; —ovina *f.* rohes Tuch; —ový *adj.* aus rohem Tuche.

haléř *m. st. v.* halíř.

halina *f. mor. v.* halena.

halíř, e *m.* Heller (Häller) *m.*

halitl (-ím, *imp.* hal!) něco hüllen, decken; h. se sich hüllen; 2. laut lachen.

hálka *f. sl.* Kugel *f.*; Spielkügelchen *n.*; h. na věži Turmknopf *m.*; (med.) h. Ganglion, Überbein *n.*; h. dubová *sl.*, duběnka *f.* Gallapfel *m.*; Galle *f.*

halouz-ka, —ečka *f.* kleiner Ast *v.* haluz.

halo! halou! halou! *int.* halloh! heil-loh!

halovec, vce *m.* Haloid *n.*

haltéř, e *m.* (sádka) Fischhalter *m.*

halucinace *f.*, přelud, blouznění Halluzination *f.* (bot.).

halucha *f.* Rebendolde *f. Oenanthe*

halušk-a *f. sl.* Kügelchen *n.*; *pl.* —y die Mehlknödel; dicke Nudeln; Schinkenfleckeln *pl.*; —ový *adj.* Kloß-; —ová neděle *v.* družebná neděle.

haluz, i, —a, —e *f.* Zweig *m.*, Ast *m.*; einzelner Klotz eines Holzflosses; h. spolku Zweigverein *m.*, Filialverein *m.*; —í *n. coll.* Äste; Steckenholz *n.*; —ina *f.* Äste *pl.*; —isko *n.* großer Ast; —itý *adj.* astförmig, astartig; —ka *f.* Ästchen *n.*; —kovitý *adj.* zweigartig.

haluzna *f.* wüstes Gebäude, große Stube (*sr.* charouzna).

haluz-natý *adj.* ästig; —ník, a *m.* Galgenvogel *m.*; —ovatý *adj.* ästig, ästreich; verzweigt; —ový *adj.* Ast-.

halva *f.* Baumfnorren *m.*

halže *f.* Halsband, Halsumgehänge *n.*

hám! *int.* schnapp!

ham, u *m.* [holl. *dam*, lt. *ama*] Eichzeichen *n.*; 2. Heimfahl, Wasserfahl *m.*, Hammsteck *m.*

ham-ácký *adj.* rekelhaft; —áctví *n.* Rekelei *f.*; —ák, a, —áček, čka *m.* grober Mensch; Rekel *m.*; Rekelhund *f.*

hamala *m. v.* halama.

hamáni *n.* das Schnappen, Essen.

hamata *f.* Großmaul *n.*

hamati (-ám) schnappen; 2. fressen.

hamatý *adj.* großmäulig, widerbellend.

hambálek, lku *m.*, *pl.* hambalky Hahnenbalken *m.*; Sparren *m.*

hambar, u, ambar *m.* Kornspeicher *m.*

hamč-il, a *m.* Fresser *m.*; 2. Geizhals *m.*; —iti, hamtiti (-ím, *imp.* hamči! hamti!) schnappen; gierig essen; verschlingen; 2. habsüchtig sein; —ivý *adj.* gefräßig, unersättlich; habsüchtig.

hamejžď, dě *f.* Unrat am Felde; schlechter Boden.

hamernik, u *m. v.* hamrník.

hamfešt, u *m. st.* (zápis, správní list) Handfeste *f.*, Urkunde *f.*

hamiž, e *f. v.* hamejžď; —nost *f.* Schändlichkeit *f.*; —ný *adj.* [hamišk] heimtückisch; niederträchtig, schändlich; —ovati *mor.* einem Vorwürfe machen.

hamoň, ně *m.* Geizhals *m.*

hamon-ič, e, —il, a *m.* Geizhals *m.*; 2. Plauderer *m.*; —iti (-ím, *imp.* hamoni!), hamotiti geizen; 2. plaudern.

hamotný *adj. st. v.* hmotný.

hamous, hamouz, a *m. v.* hamata,

hamov-ačka *f.* Hemmschuh *m.*; —ati [hemmen] něco (na př. kolo u vozu t. zavřiti) das Rad hemmen, sperren; h. svobodu die Freiheit beschränken; h. dobytek, zajmouti das Vieh pfänden; —ní *adj.* Hemm-; h. řetěz, —ník, u *m.* Hemmkette *f.*, Sperrkette *f.*

hamparáti *n.* Gerümpel *n.*, Krimskrams *m.*, Krabbelwerk *n.*, alte unnütze Sachen.

hampejz, hampejs, hampas, u *m.* [fr. *impasse*] Kegelbahn *f.*, Kegelplatz *m.*; 2. Hundshäuschen *n.*; 3. Bordell *n.*; —iti, —ovati liederliches Leben führen; h. se s kým sich zanken; —nice *f.* Bordelldirne *f.*; —ník, a *m.* Bordellbesucher *m.*; 2. ein öffentlicher Spieler.

hampešk-ovati *v.* hampejzovati.

hampeštl *n. v.* hamparáti.

hampora *f. sl.* Ansprung *m. v.* úročky.

hamr, u *m.*, *pl.* —y Hammer *m.*, Hammerwerk *n.*, Hammerhütte *f.*

hamra *f.* mageres Vieh (hebr. *chamor*, Esel).

hamrač, di *f. mor. v.* chamrač.

hamr-ale, —le *f.*, —la *f. v.* amarele.

hamrn-a *f. v.* hamr; —ický řád Hammerwerksordnung *f.*; —ík, a *m.* Hammerherr *m.*; Hammerschmied *m.*

hamta *m.* Schnapper *m.*

hamtam! *int.* pellmell!

hamt-ati (-ám) něco, h. po něčem schnappen, tappen; h. se někam tappeln, hinterkeln; —avý *adj.* schnappend; —il, a, —iti *v.* hamčil, hamčiti.

hamtolina *f.* schlechtes Essen.

hamula *m. v.* hamoň.

hamul-atý *adj.* knollig; —e *f.* Beule *f.*; Knollen *m.*; *sl.* Mehlbrei *m.*

hamulec, lce *m.*, závěrka Hemmholz *n.*

hana *f.* Tadel *m.*, Schimpf *m.*, Beschimpfung *f.*; hanu někomu dáti n. dávati einem einen Schimpf antun.

hanba *f.* Schande *f.*; Schmach *m.*; Schimpf *m.*; bylo hy h., byla by to h. daß wäre eine Schande; —u míti, —u trpěti, —u nésti z něčeho Schande von etwas haben; v —u uvesti, k —ě přivesti koho, —u učiniti n. dělati (udělati) n. spůsobiti někomu einem Schande machen oder zufügen od. antun; k —ě počísti, za —u pokládati n. položiti etw. für eine Schande halten; —ou se zardíti vor Scham rot werden; až —a! abscheulich! —a tobě! (*sl.* —a tě!) schäme dich! 2. h. Scham *f.*, Schamglied *n.*

hanb-anice *f.* Schandhaus *n.*; —ič, —itel *m.* Schänder *m.*; —ík, u *m.* Lumpenrock *m.*; —iti (*imp.* hanbi!) koho beschämen; schänden; h. se za něco, z čeho sich meffen schämen; —ivý, —livý *adj.* verschämt; -ost -keit.

hanbykost, ti *f.* Schambein *n.*

hánce *m.* Tadler *m.*; Schimpfer *m.*, Schmäher *m.*; 2. *st.* hájce Abwehrer *m.*

hančliv-ost *f.* Tadelsucht *f.*; —ý *adj.* tadelsüchtig; h. list *st. v.* hanopis.

handl, e *m.* (h. s něčím, v něčem), obchod Handel *m.*; —ař, *m.* obchodník Handler *m.*, Handelsmann *m.*; —ovati

s čím, v čem handeln; h. s někým na něco, směnu učiniti o něco tauſchen; —ovní *adj. v.* obchodní.

handra *f. sl. v.* hadra.

handr-bolitl (-ím, *imp.* -il) hudeln; —burci *pl. m. sl.* die Deutſchen in der Slovakei (in Ungarn); —kovati unverſtändlich reden; mäkeln; h. se s kým die Worte wechſeln; —lák, a *m.*, —le, eté *m.* Hauſierjude *m.*

hanebn-ě *adv.* ſchändlich; —ice *f.* eine Schändliche; —ík, a *m.* ein ſchändlicher Menſch; Schandbube *m.*; —ost *f.* Schändlichkeit, Schandtat *f.*; —ý *adj.* ſchändlich; h. čin, h. skutek Schandtat *f.*; —á živnost Schandgewerbe *f.*

han-ec, nce *m. v.* hánce; —ěcí *adj. st.* Schimpf-; h. slovo Schimpfwort *n.*; —ěl, a *m. v.* hánce; —ění *n.* das Tadeln; Schmähung *f.*; Tadel *m.*

haněti, haniti (haním, íš, í, íme, íte, í *et* ěji, *imp.* haň *et* haněj, nehaň *et* nehaněj!) něco tadeln; ſchimpfen, ſchmähen.

háněti *st.* ſich herumtreiben, herumlaufen; h. (von der Kuh) rindern *v.* honiti.

han-ící *adj. v.* hánecí; —ič, —il, a, —itel, e *m. v.* hánce; —iti *v.* haněti; —ivý *adj. v.* hanlivý.

hánka *f.* Tadel *m.*; Hohn *m.*; *pl.* hánky *mor. et sl.* Gelenk *n.*

hankati (-ám) *sl. v.* hafkati, hafati.

hanlivě *adv.* ſchimpflich.

hanlivo-mluvec, vce *m.*, —tlach, a *m. v.* hánce.

hanliv-ost *f.* Schmähſucht *f.*; —ý, hánlivý *adj.* ſchimpflich; ehrenrührig, anzüglich; h. spis Schmähſchrift *f.*; —é slovo Schimpfwort *n.*; —é jméno Schimpfname *m.*; —á píseň Schimpflied *u.*, Spottlied *n.*

hanný *adj.* ſchimpflich *v.* hanlivý.

hanob-a *f.*, —ení *n.* Beſchimpfung *f.*; —iti (-ím, *imp.* hanob!) něco n. koho beſchimpfen; einem Schande antun, Schande machen, ſchänden, verunehren.

hanočinec, nce *m.* Schänder *m.*

hanopis, u *m.* Schmähſchrift *f.*, Pamphlet *n.*, Paſquill *n.* [Naſen *m.*

hant, u *m.* (mont.) Hangendes *n.*; *sl.*

hantonina *f. v.* hamtolina, hatlanina.

hantýrka *f.* Rotwelſch *n.*; Gaunerſprache, Diebsſprache *f.*

hanuška *f.* Kuchen von Mehl und Erdäpfeln (*srv.* haluška).

hanza *f. st.* [= svazek] Hanſe, Hanja *f.* (Handelsverein der alten ſlawiſchen und deutſchen Seeſtädte).

hanzalík, u *m. v.* honzíček.

hap, u, —ek der Fall (Kinderſpr.).

hapati (-ám, *imp.* [ne]hapej!) fallen (Kinderſpr.).

hapatýr, u *m.* Galopp *m.*

hap-avý *adj.* ſchwerfällig; —kati (-ám), —ouleti (*imp.* nehapoulej!) *v.* hapati.

haprle, ete *n.* kleines Zicklein.

har har! *v.* harhar!

hara! *int.* ei! wohlan! (*v.* herej!)

hára *f.* Herumläuferin *f.*

harabit-i, —ný *v.* harobiti, harobitný.

haraburd-a *f.*, —í *n.* Gerülle *n.*, Gerümpel *n.*, Rumpelzeug *n.*; Trödel *m.*; —ář *m.* Trödler *m.*; —iti (-ím, *imp.* -il) herumpoltern; —na *f.* Rumpelkammer *f.*, Rumpelkaſten *m.*

harampáti, harapáti *n.*, harampatky *pl. f.* [it. *carabattole*] *v.* hamparáti.

harant, a *m.* ein unruhiger Herumſchweifer; —iti, —ovati unruhig herumlaufen. [*v.* hamparáti.

harap-át, u *m.*, —átí *n.*, —atky *pl. f.*

harapník, u *m. rus.* Hetzpeitſche *f.*

haras, u *m.* Haraß *m.*, Raſch *m.*, Krampelraſch *m.*, Kamelhaar *n.* (wolleneš Zeug); —ka *f.* Wollkleid *n.*; Haraßband *n.*; —ník, a Raſchmacher *m.*; —ový *adj.* von Haraß. [raſcheln.

harašiti (*imp.* haraš *et* -il) raſſeln,

hárati (*imp.* hárej!) brennen, lobern; h. (-ám) sem tam rennen; h. komu anraten; h. se ſieden, kochen; (*v.* Kühen) rindern. [läufig.

háravý *adj.* brennend, lodernd; 2.

haraždí *n.* Reiß, Reifig *n.* [*z.*

harban, u *m.* [= Haarband] Haarkrone

harc, e *m.* Anfall *m.*; Scharmützel *n.*; Tirailleurgefecht *n.*; na h. vybíhati s něčím mit etw. herausrücken; na h. přijíti in den Wurf kommen; h. pustiti k městu eine Stadt angreifen, berennen.

harcéř, harcíř *m.* [it. *arciere*] Hartſchier *m.*, Leibtrabant *m.*

harciště *n.* Rennbahn *f.*

harcov-ání *n.* Scharmützel *n.*; h. vozů Geraffel der Wagen; —ati ſcharmützeln; herumtrabeln; h. na koni karakolieren; h. k městu (ke hradu, ke zdem) eine Stadt berennen; h. za někým einem nachrennen; h. se s čím někam ſchleudern, herumſtöbern; —na *f.* Trampelbude *f.*; —ní *adj.* Scharmützel-; —nice *f.* Landſtreicherin *f.*; 2. Falkonette *f.* (Geſchütz); —ník, a *m.* Plänkler, Scharmützler *m.*, Tirailleur *m.*; 2. Freireiter *m.*

harfa (*gen. pl.* harf) *f.* Harfe *f.*; 2. lange Säge; na harfu hráti die Harfe ſpielen.

harf-ář *m.* Harfenmacher *m.*; —enice, —enistka *f.* Harfenſpielerin *f.*; —eník, a, —enista, y *m.* Harfenſpieler *m.*; —ička *f.* kleine Harfe; —ovati *st.*, na harfu hráti die Harfe ſpielen; —ovní *adj.* Harfen-.

harhar! *int.* ziſchaus, harhar! —ovati *sl.* ausziſchen, verhöhnen.

harhul-atý, —ovatý *adj.* knollig, knotig; —e *f.* Knollen, Knoten *m.*; Geſchwulſt *f.*; 2. Keiferin *f. v.* štěkule; —ky *pl. f.* knollige Birnen.

harlaf, u *m.* [Haarlauf *m.*] Kammlitze *f.*; Bindfaden *m.*

harlekýn, a *m.* Harlekin *m.*

harmecký, ého *m. sl.* Unterrichter *m.*; Gerichtsdiener *m.*

harmon-ický *adj.* harmoniſch; —ie *f.* Harmonie *f.*; —ika *f.* Harmonika *f.*; —ium *n.* Harmonium *n.*

harobit-i (honobiti) ſparen; —ný *adj.* ſparſam, betriebſam; -ost -keit.

harošiti *v.* harašiti.

harovitý *adj. v.* harobitný.

harpun-a *f.* Harpune *f.*; —ář, e, —ík, a *m.* Harpunier, Harpunierer *m.*; —ovati harpunieren. [mule.

hartula *f. st.* Obstbrei *m.* (*srv.* ha-

hartusiti (-ím, *imp.* hartusi!), hartušiti, harusiti na koho *st.* [fr. *attoucher*) schelten; in jmd. dringen.

hasačert, a *m.* Beutelstock *m.* (in der Mühle); 2. böser Teufel; Teufelskerl *m.*; —y *pl.* (Fischerei) Beutelnetz *n.*

hasák, a *m.* ein Unbändiger; h., u *m.* Heblade *f.*, Winde, Hebwinde *f.*, die Hebeschiene beim Luftzeug; Rechensense *f.*; Strick *m.* (b. Fischer); —ovati mit der Rechensense schneiden.

hasati (-ám) sich herumtummeln.

hasici *adj.* Lösch-; h. nářadí, h. náčiní Löschgeräte, Feuergeräte *n.*; h. sbor Feuerwehr *f.*

hasič *m.* Löscher *m.*; Feuermann, Pompier *m.*; *vulgo* Säufer *m.*; —ský *adj.* Lösch-; h. sbor Feuerwehr *f.*, Feuerlöschkorps *n.*; h. mistr Feuerlöschmeister *m.*; —stvo *n. coll.* Löschmannschaft *f.*

has-idlo *n.* Löschinstrument *n.*, Löschmittel *n.*, Löschapparat *m.*; Extinkteur *m.*; h., —írna *f.* Löschtrog, Kühltrog *m.*; —isvíčka *m.* Lichtauslöscher *m.*; fig. der Letzte; —itel, -ský, -stvo *v.* hasič *etc.*

hasiti (-ím, *imp.* has!) (oheň) löschen; fig. saufen; h. vápno den Kalk löschen; h. vodu das Wasser abschrecken.

has-ivka *f.* Saumfarn *m. Pteris aquilina*; —ivo *n.* Löschmaterial *n.*; —ivý *adj.* löschend.

haska *f.* (b. Schuft.) Alze *f.*

hasn-outi erlöschen; auslöschen; fig. sterben; oheň hasne das Feuer lischt aus; —uti *n.* das Erlöschen.

hasot, u *m.* Tummel *m.*

haspr-a *f. sl.* [Haspe] Sperrhaken *m.*; Hemmeisen *n.*; —ovati *sl.* mit Sperrhaken arbeiten.

hastrkovati se s kým o něco *v.* hadrkovati se. [vodník.

hastrman, a *m.* [= Wassermann] *v.*

hastroš, e *m.* [fr. *atroce*] Vogelscheuche *f.*, Feldscheuche *f.*, Schreckbild *n.*, Schreckensmann *m.*; starý h. ein alter Narr; —ovitý *adj.* vogelscheuchenartig.

hašek, ška *m. v.* hašík.

hašen-í *n.* das Löschen; —ý gelöscht; —é vápno gelöschter Kalk; —á voda abgeschrecktes Wasser.

hašlk, a *m.* Schwein *n. v.* pašík.

hašpa *f. mor.* [Haspe *f.*] Türklammer *f.*, Anlegkette *f.*

hašpan, u *m.*, hašpanka *f.* Weizenkleie *f.*; *v.* plucha; —ovati die Schalen abmahlen.

hašpl, u *m.*, —e *f.* Haspel *m.*, Winde *f.*; Radhaspel *f.*; —em táhnouti haspeln; —éř, —íř *m.* (mont.) Haspler *m.*; Haspelzieher *m.*; —éřský *adj.* Haspler-; —ík, u *m.* (Zimmerm.) Haspel, Schnurhaspel *m.*, Weife *f.*

hašteř-il, a *m.* Zänker *m.*; —ilka -ín; —iti (-ím, *imp.* [ne]hašteři se!) se s kým o něco, pro něco zanken, hadern, Worte wechseln; —ivost *f.* Zankſucht *f.*; —ivý *adj.* zankſüchtig.

hašt-ra *f.*, —ři *f. coll.*, —řina *f. sl.* die Reiser *pl.*; —řiti *sl.* hauen; tangen.

hat! *int. v.* hot!

haf, ti, hatě *f.* Faschine *f.*; Reisbündel *n.*; Faschinenwerk *n.*; Faschinenwehr *n.*; *sl.* Damm *m.*; h. (na hatích) Moor *n.*

hafal-a *m.*, —ák, a *m.* Sprachverderber, Kauderwelscher *m.*

hafapák, u *m. v.* hufapa.

hatati (-ám) *v.* hatiti.

hatina *f.* Faschine *f.*; 2. Moor *n.*

hatiti (-ím, *imp.* haf!) něco (řeku, dráhu) mit Reisbündeln belegen, verdämmen; h. něco verwirren; h. se sich zanken, fretten; 2. mißlingen, sich verwirren; 3. stecken bleiben, sich stemmen; —í se to es wirrt sich; —í se mi to v krku es bleibt mir im Halse stecken.

hatka (*pl.* hatky) *v.* haf. [majch.

hatla-matla! hatla-patla! *int.* misch-

hatl-ačka *f.* Gemengsel *n.*; 2. *st.* Knickerin *f.*; —ák, a, —áček, čka *m. st.* Knicker *m.*; —al, a, —ánek, nka *m.* Plauderer *m.*; —anina *f.* (hatalina) Gemisch, Gemengsel *n.*; Tratsch *m.*, Kauderwelsch *n.*; —ati (-ám) něco etw. mengen, vermengen, zusammenmengen, zusammenmischen; 2. plaudern, klatschen; 3. h. na hromadu *st.* knickern, knausern.

hatloch, a, hatlach, a *m.*, hatlocha *f.* Gepantsche *n.*; schlechtes Essen; 2. Wirthaus *n.*

hatlonina *f. v.* hatlanina. [stroh *n.*

hafmaf! *int.* hintenvorn; pellmell!

hafmat-il, a *m.* Wirrgeist *m.*; —ilka *f.* Wirrwarr *m.*, Kauderwelsch *n.*; —ilství *n.* Konfusion *f.*; —iti (-ím, *imp.* hafmaf!) něco etwas verwirren.

hafový *adj.* Faschinen-; Damm-.

hatrapačka *f.* das Schwatzen; h. *m.* Schwätzer *m.*

hatva *f.* Fleischgewächs *n.*, Fleischgeschwulst *f.*, Sarkoma *n.*

háv, u *m. st.* Rüstung *f.*

haván *v.* haban.

havěď, di *f.* Geflügel *n.*; Gesindel *n.*; Ungeziefer *n.*; Haufen *m.*

havejš *m.* Panzerfisch, Schalfisch *m.*

havez, u *m.* (h., i *f.*) Pestwurz *f. Adenostylium* (*Cacalia*).

havíř (*st.* havéř) *m.* (= Hauer) Bergmann *m.*, Bergknappe *m.*, Berghauer *m.*; (*v.* horník); —ský *adj.* Bergmann-; h. pořádek Knappschaft, Bergknappschaft *f.*; —ství *n.* Bergbau *m.*; —stvo *n. coll.* Knappschaft *f.* [häuschen *n.*

havírna *f.* Bergbütte *f.*; Stollen-

hávnice *f.* Scheibenkraut *n. Peltaria*

havořiti *mor. v.* hovořiti.

havran, a *m.* Rabe *m.*, Waldrabe *m.*; Rabenkrähe *f. Corvus corone* (vrána černá); h. polní Saatkrähe *f. Corvus frugilegus*; h. kváká (kráká) der Rabe krächzt; černý jako h. rabenschwarz (pechschwarz).

havrán-ě, ěte *n.* junge Rabenkrähe; —ek, nka *m.* kleiner Rabe.

havran-í *adj.* Raben-; h. vlasy fig. Rabenhaar *n.*, rabenschwarzes Haar;

—ka *f. sl.* [Abendbreigen] Abendbrot *n.*; —očerný *adj.* rabenschwarz.

havrd-a *m.* Widerbeller *m.*; —iti, havrediti (-ím, *imp.* -i!) widerbellen.

havrlant, a *m.* Gaffenbube *m. v.* harant.

hazard! *int.* hasard; —ní hra Hasardspiel *n.*; —ovati hasardieren.

ház-eci *adj.* Wurf-; h. kopí, h. oštěp Wurfspieß *m.*; h. sekerka Wurfbeil *n.*; —eč *m.* Werfer *m.*; —ečka *f.* Werferin *f.*; 2. Wurfgerüst *n.*; 3. Holzschlauch *m.*; 4. Wurfschaufel *f.*; —edlo *n.* Wurfgerüst *n.*; 2. Kopfputz der Bauernmädchen, der Landmädchen. [flecht *n.*

házení *n.* das Werfen; 2. Haargeflecht *n.*

házeti (házím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* házej!) něčím (kamením, sněhem atd.) werfen; h. do čeho (kamením do okna) einwerfen; h. rukama schlenkern; po někom očkem h. mit einem liebäugeln; kůň hází (vyhazuje) das Pferd schlägt aus; h. se, h. sebou sich stark bewegen; ať se hází! wohlan! es koste, was es wolle!

háziště *n.* Wurfplatz *m.*

házka *f.* Wurf *m.* [Fußsohlen.

hazuchy *pl. f. mor.* Strümpfe ohne

hazu-ka, —čka, —cha *f. mor.* Kittel

hazuna *f. st.*, kočka Katze *f.* [*m.*

hažovati (mont.) ausrichten.

hbit-ě *adv.* rasch, flott; —ost *f.* Schnelligkeit, Raschheit; Gewandtheit *f.*; —ý (*comp.* hbitější) *adj.* (v něčem, k němu) schnell, rasch, flott, flink, hurtig; **hdy** *v.* kdy. [bewegsam; gewandt.

he! *int.* he!

heb, hbu *m. et* hbi *f. st.* Bug *m.*

hebce (*comp.* hebčeji) *adv.* geschmeidig, fein.

hebd, u *m.*, —í *n.* Attich *m. v.* chebd; hebdí *n.* Kleinigkeiten *pl. v.* habedí.

hebedlo *sl.* (nemehlo) *n.* (*m.*) hňup Dummkopf *m.*

hebk-ost, —ota *f.* Geschmeidigkeit, Biegsamkeit *f.*; —ý (*comp.* hebčí *et* hebčejší) *adj.* geschmeidig, fein, biegsam.

hebl, e *m.*, —e, ete *n.* Hebel *m.*, Hebearm *m.*; —ata *pl.* Grillen, Hirngespinste *pl.*

hebl-í *n.*, —ina *f.* Gesträuch *n.*

hebn-ost *f.* Biegsamkeit *f.*; —outi biegsam werden; —ý (oh..) *adj.* biegsam.

heboučký, hebounký *dim. v.* hebký.

hebrej-ský *adj.* hebräisch; —čtina *f.* hebräische Sprache. [vati ätschen.

heč! (= hleď!) schau! h. se vysmí-

hečna *f.* Hätsche *f.*; Sitz (*m.*) beim Spinnrocken (*sr.* hačati).

hed-báb, —báv, u *m.*, —báví *n.*, —bávný *adj. v.* hedváb *etc.*

heduše *f. v.* hejduše.

hedváb, u *m.* Seide *f. Sericum*; —árna, —ovna *f. v.* hedvábna; —ec, bce *m.* Seidenwurm *m. v.* hedvábníček; —ek, bku *m.* Seidenband *n.*; Seidenschnur *f.*; —í *n.* Seide *f.*; —ina *f.* Seidenstoff *m.*; —iti in Seide einhüllen; —itý *adj.* seidenhaarig *sericeus* (bot.); —na *f.* (dílna na hedvábí) Seidenfabrik *f.*; —nice *f.* Seidenhändlerin *f.*; 2. Seidenzeug *n.*; 3. Seidenkleid *n.*; 4. Seidenwurm *m.*; 5. Seidenpflanze *f.*; 6. Weinbirne, Steckbirne *f.*; —nický *adj.* Seidenhändler-; -á rukodílna Seidenmanufaktur *f.*; -á jednota Seidenbauverein *m.*; —nictví *n.* Seidenkultur *f.*, Seidenbau *m.*; Seidenhandel *m.*; —níček, čka *m.* Seidenwurm *m.*, Seidenraupe *f.*, Seidenmotte *f.*, Seidenfalter *m.*, Seidenschmetterling *m. Bombyx mori*; 2. Seidenschwanz *m. v.* brkoslav (Vogel); 3. fig. Zärtling *m.*; —ničí *adj.* Seidenwurm-; —ničký *adj.* sehr weichlich, zärtlich; —ník, a *m.* Seidenhändler *m.*; Seidenzeugmacher *m.*; 2. *v.* hedvábníček; 3. u *m.* Seidenmühle *f.*; 4. Seidenstoff *m.*; —nost *f.* fig. Zärtlichkeit, Weichlichkeit *f.*; —ný *adj.* seiden; fig. zärtlich, weichlich; —ná kaše Kindskost *m.*; feiner Mehlbrei.

hedvábo-červ, a *m. sl. v.* hedvábníček; —hlav, u *m.* Seidenstoff, Seidenzeug *m.*; —hlavník, a *m.* Seidenstoffarbeiter *m.*; —před, a, —předec *m.*, —předce *m. v.* hedvábník; —rodný *adj* seidenerzeugend; —vitý *adj.* seidenartig; —vý *adj.* Seiden-. [chechtati se.

hehotati se *mor.* lachen (he! he!) *v.*

hej! *int.* he! hola! *sl.* ja! tobě je hej! dir ist es leicht zu sagen oder zu tun; o to je h., ale . . . das hat gute Wege, aber. [hýbati.

hejb-adlo *pl. n. v.* kvasnice; —ati *v.*

hejble *pl. f. v.* heble; ten má h.! dem ist angst!

hejcuk, u *m.*, stoka, trativod Anzucht *f.*, Abzucht *f.*, Abzug *m.*, Abzugsgraben *m.*; 2. h. (vylívka v domě) Ausguß *m.*, Abguß *m.*

hejčk-a *f.* Schaukel *f.* von Leintuch; —ati (-ám) (dítě) hätscheln, auf den Armen schaukeln, schwenken.

hejda *f.* breite, robuste Weibsperson.

hejda! hejdum! *int. v.* hej!

hejdlička *f.* Gäthacke *f.*

hejduk *v.* hajduk.

hejduše *f.* Heidekorn *n.*, Buchweizen *m. v.* pohanka.

hejha! *int. v.* hajho.

hejh-al, a *m.* Schreier *m.*; —ati (-ám) *v.* hekati; —ot, u *m.* Geschrei (der Gänse).

hejhuha *m.* ein wilder Mensch.

hejchuchu! *int.* juchei!

hejk-adlo *n.* Waldgespenst, welches den Reisenden nachruft; —al, a *m.* Schreier *m.*; —ati (-ám) na někoho schreien, rufen (im Walde, auf Bergen ꝛc.); —avý *adj.* rufend.

hejl, a *m.* (*dim.* —ík, —íček) Gimpel *m.*, Rotfink *m.*, Dompfaff *m. Pyrrhula vulgaris* (*Loxia Pyrrhula*); fig. h. na nose fig. rote Nase; —y chytati fig. Gimpel fangen; fig. gaffen; —ičkář, e *m.*, —ochňap, a *m.* Finkenritter, Bauernfänger *m.* fig.; —ový *adj.* Gimpel-.

hejně *adv.* scharenweise.

hejnice *f. v.* hajnice.

hejno *n.* [hojno] Schar *f.*, Haufen *m.*; h. ptáků Strich *m.*, Flug *m.*; h. lidu Haufen Menschen; h. kuroptví eine Kette

Rebhühner; hejnem choditi ſcharenweiſe gehen; *sl.* die Hochzeitsgäſte mit Muſik in ihre Häuſer heimführen.

hejný, ého *m. v.* hejný.

hejpank, u *m.* (mont.), zhlaví Hängebank *f.*

hejr-al, —ati (-ám) *v.* hejřil, hejřiti.

hejř-ení *n.* das Schwelgen, Schwelgerei *f.*; —ič, —il, a, —ilec, lce *m.* (fig. bratr z —ilova) Schwelger, Verſchwender, Schmausbruder *m.*; —ilov, a *m.* fig. Schlaraffenland *n.*; bratr z —ilova *v.* hejřil; —iti (-ím, íš, í, *imp.* hejřil) ſchwelgen, praſſen; flott leben; herumſchwärmen; h. proti čemu, na čem, nad čím *sl.* Unrecht tun; —ivý *adj.* ſchwelgeriſch, verſchwenderiſch, flott.

hejrus, a *m. sl.*, rys Luchs *m.*

hejsa! *int.* heiſa! [jubeln.

hejsati (-ám) praſſen, ſchwelgen; h. **hejsek**, ska *m.* Laff, Geck *m.*; Springinsfeld *m.*, Wüſtling *m.*, Schwelger *m.*

hejskati (-ám) ſauſen, brauſen.

hejskovitý *adj.* geckenhaft.

hejsov-ati *v.* hejsati; —na *f.* Schlemmerhaus *n.*; —ný *adj.* verſchwenderiſch; —ství *n.* Verſchwendung *f.*

hejše, hejšina *f. v.* kejše.

hejta, hůta *f.* Teiding *f.*, Teidung *f.*, Geplauder *n.* (der Beſuch der Dorfleute); na hejtu, na hůtu choditi, hůtu (hůtú) choditi hutſchen gehen.

hejtman, a *m.* (*pl.* hejtmané) Hauptmann *m.*; h. ve vojště (setník) Hauptmann, Kapitän *m.*; městský h. Stadthauptmann *m.*; krajský h. Kreishauptmann *m.*; okresní h. (podkrajský h.) Bezirkshauptmann *m.*; polní h. (nejvyšší) *st.* Feldhauptmann, Feldherr *m.*

hejtmán-čiti Pferdehandel treiben; —ek, nka *m.* Pferdehändler *m.*; Hauptmännchen *n.*

hejtman-ice *f.* Hauptmännin *f.*; —iti Hauptmann ſein, anführen; —ka *f.* Hauptmännin; Hauptmannsgattin *f.*

hejtmánkovati *v.* hejtmáněiti.

hejtman-ová *f.* Hauptmannsgattin *f.*; —ovati als Hauptmann dienen; —ský *adj.* Hauptmanns-; —ství *n.* Hauptmannſchaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Hauptleute.

hejzeina *f.* (topůrko u kladiva)

hejže *f. v.* hyže. [Räuſtelheim *m.*

hejžíř! *v.* hej!

hek, u *m.* das Stöhnen; —al, a, —álek, lka *m.* Ächzer *m.*; —alka, —na *f.* Ächzerin *f.*; —ání *n.* Ächzen *n.*; —ati (-ám) ächzen, ſtöhnen; —nouti aufächzen (einm.); fig. ſterben.

hektický *adj.*, souchotivý hektiſch.

hel, u (miner.) Grünſpan *m.*

helb, u *sl.*, topůrko Hackenſtiel *m.*

hele, hele! (= hle, hle = hleďme, hleďme) ſchaut, ſchaut!

helekati (-ám) jodeln, ſchreien.

helenista *m.* Helleniſt *m.*

helm u *m.*, —a *f.* Helm *m.*, Sturmhaube *f.*; —atý *adj.* behelmt; —brechtný *adj.* (höllenbrütig) *st.* frech; —ář *m.* Helmmacher *m.*; —ice *f. v.* helm; —oun, a *m.* Helmfiſch *m.*; —ový Helm-.

helový *adj.* berggrün.

helvet, helvit, a, —a *m.* ein Reformierter, Kalviniſt, Helvetier *m.*; —ka *f.* Kalviniſtin; —ský *adj.* Kalviniſten-; -á církev reformierte (helvetiſche) Kirche.

hem, u *m. sl.* Viſierrute *f.* (*v.* ham).

hemejždíti *v.* hemzati.

hemel, u *m.*: šátek na h. zavázaný helmförmig gebundenes Tüchel.

hemel-ice *f.*, —ka *f.* Schindmähre *f. v.* herka; —ička *f.* Helmpoče *f.*

hemelín *m. v.* helm; *v.* oměj.

hemerejz, u *m.* Spundbohrer, Henkelbohrer *m.*

hemerlice *f. v.* hemelice (*srv.* hamra).

hemoroidy *pl. m.* Hämorrhoiden.

hemov-ač *m.* Hemmer *m.*; —ačka *f.* Hemmerin *f.*; 2. Hemmzügel *m.*; —ati hemmen; ein Faß viſieren; *v.* hamovati.

hemz-adlo *n.* Geziefer *n.*; —ák, a *m.* Wurm *m.*; —ání *n.* (v těle) Ameiſenkriechen, Ameiſenlaufen *n. Formicatio, Myrmeciasmus*; —ati *et* h. se (3. -á se) kribbeln, krabbeln, wimmeln; —avka *f.* (námelka) Kriebelkrankheit *f. Raphanie*; —ot, u Gewimmel, Gewühl *n.*

hem-že, ete *n.* (*pl.* —ata) ein ſich ſtets herummimmelndes Geziefer wie z. B. die Ameiſen; je jich tam jako —at es gibt ihrer dort wie in einem Ameiſenhaufen; —ení *n.* Wimmeln *n.*, Gewimmel *n.*; —iti, h. se *impers.* (v čem) kriebeln, wimmeln, jucken; v ulici hemžilo se plno lidí die ganze Straße wimmelte von Menſchen.

hen, —ky *adv.*, tam *v.* hyn; fig. henky pásti Raben weiden (auf dem Galgen hangen).

hera! *v.* hara, herež!

herald, a *m. v.* heralt; —ický *adj.* heraldiſch; —ika *f.* (znakovnalství) Heraldik *f.*

heralt, a *m.* (herold), hlasatel Herold *m.*; —ovati Herold ſein; —ský *adj.* Herold-; —ství *n.* Heroldſchaft *f.*

herbář *m.* Herbarium *n.*, Kräuterbuch *n. v.* rostlinář, bylinář; —ník, a *v.* rostlinozpytec; —ství *n.* (bylinářství) Kräuterkunde *f.*

herčiště *n. v.* divadlo; 2. *v.* jeviště.

herd-a *f.* Schlag in den Rücken (*v.* baba); —ovati ſchlagen, puffen.

herec, rce *m.* Schauſpieler, Akteur *m.*; —ký *adj.* Schauſpieler-; ſpolečnost —ká Schauſpielertruppe *f.*; —tví *n.* Schauſpielkunſt *f.*; Schauſpielweſen *n.*; —tvo *n.* Schauſpielerperſonale *n.*

herečka *f.* Schauſpielerin, Aktrize *f.*

herež! *int.* heda! wohlan! nun!

herink, a *m.* herynk.

herka *f.* [Gorre, Gurre] Mähre *f.*, Schindmähre *f.*; ſtará h. fig. alte Schachtel; 2. (*vulgo*) *v.* herečka.

herkulický *adj.* herkuliſch.

herkyně *f. v.* herečka.

heřmánek, nku *m.* Kamille *f.*, Feldkamille *f.*, Mutterkraut *n. Matricaria Chamomilla*; h. římský *Anthemis nobilis* römiſche Kamille.

hermetický *adj.* hermetiſch.

hern-a *f.* Spielhaus *n.*, Spielbank *f.*; —é *n.* Spielgeld *n.*; 2. Spielhononar *n.*

(Theat.); —í *adj.* Spiel-; h. řád Spielordnung *f.*; —ice *f. v.* herna; —ík, a *m.* Bankhälter *m.* (v. Spielbank); *v.* herec; *v.* hráč; —ý *adj.* gaukelhaft, spielend *v.* hravý. [Heroine *f.*

her-oický *adj.* heroisch; —oina *f.*

heroj, e *m. v.* hrdina, rek.

herolt, herold, a *m. v.* heralt.

herous, a *m.* [= Heros] Bramarbas *m.*

herovky *pl. f.* Schneeballen (eine Mehlspeise der Slowaken).

herský *adj. st.* hübsch *v.* hezký.

herstrůjce *m.* Schauspielgeber *m.*

heršovati *st.* muthwillig treiben; *v.* hesovati.

herynk, a *m.* Hering *m. v.* slaneček.

heselní *adj.* Losungs-.

heslo [*pol*, haslo = it. *asilo*] *n.* Losung *f.*, Losungswort *n.*, Devise *f.*, Parole *f.*; Wahlspruch *m.*; Schlagwort *n.*; *st.* Wappen *n.*; h. průpovědné, úsloví Motto *n.*

hesnouti *mor.* (hlesnouti) sich verlauten.

hesovati schreien *v.* hejsovati, hejsati.

hesperidky *pl. f.* (gr. Myth.), Hesperiden.

heš! *int. sl.* Ruf auf die Hennen.

hetéra *f.* Hetäre *f.* (gr.).

hetman, a *m. pol.* [Hauptmann] Heerführer *m.*

hevdábný *adj. sl. v.* hedvábný.

hever, u *m.* (zdvihák, zdvihadlo) Heber *m.*, Hebezeug *n.*; Winde *f.*; Bierheber *m.*; —ník, a *m.* Windenmacher *m.*; —ovati něco winden; h. někoho jmd.

hevle *v.* hcble, hejble. [turbieren.

hexametr, u *m.*, šestiměr Hexameter *m.*

hezk-ost *f.* Hübschheit *f.*; —ý (*comp.* hezčeji) *adv.* hübsch, schön; h. mnoho recht viel; je h. zima es ist recht kalt; má se h. er (sie) befindet sich wohl.

hezký *adj.* (*comp.* hezčí, hezčejší) hübsch, schön.

hez-oučký, —ounký *adj.* bildhübsch, bildschön. [*f.* Hierarchie *f.*

hierarch-ický *adj.* hierarchisch; —ie

hieroglyf, u *m.* Hieroglyphe *f.*

hipodrom, u *m.* Hippodrom *m.*

histor-ický *adj.* historisch; —ictví *n.* Geschichtskunde *f.*; —ie *f.* (dějepis, *pl.* děje, dějiny) Historie *f.*, Geschichte *f.*; —ik, a *m.* Historiker *m.*; —iograf, a *m.* Historiograph *m.* (dějepisec); —ka *f.*

hlaceni *n. v.* hránění. [Histörchen *n.*

hlacnouti (-nu) koho einem einen Hieb versetzen, hauen, schlagen (hňáconouti).

hlad, u *m.* Hunger *m.*; 2. Hungersnot *f.*; h. nejlepší kuchař Hunger ist der beste Koch; h. míti Hunger haben; h. trpěti (h. nésti) Hunger leiden; býti o —u hungern; —em n. z —u mříti (*st.* hlad mříti) vor Hunger sterben, Hungers sterben; byl toho roku velký h. in diesem Jahre war eine große Hungersnot; h. něčeho (h. chleba, h. slova božího atd.), h. na něco Hunger nach etw.; h. vody Wassermangel *m.*

hlaď, di *f. v.* hladina.

hladati (-ám) *sl. v.* hledati. [glatt.

hladce *adv.* (*comp.* hladčeji *et* hláze)

hládek, dku *m.* kleiner Hunger.

hlad-en, -na, -no *v.* hladný, hladový.

hlad-ici *adj.* Polier-, Glätt-; h. pilník Polierfeile *f.*; h. kámen Schmergel *m.*; Schmirgel *m.*; h. kost Falzbein *n.*; —ič *m.* Polierer *m.*; 2. fig. Honigmonat *m.*; *v.* hladík; —ička *f.* Glätterin *f.*; 2. Reibebrett *n.*; 3. Kalander *m.*, Rollglättmaschine *f.*; —ičký *adj. v.* hladoučký; —idlo *n.* Glättwerkzeug, Glätteisen *n.*; Glättholz *n.*; Polliereisen *n.*; Glasperglas *n.*; —ihlavý *adj. st.* schmeichlerisch; —ik, u *m.* Schlichthobel *m.*; Glatthobel, Polierhobel *m.*; h.; —il, a, —ilek, lka *m. v.* hladíšek; —ilka *f.* Glätterin *f.*; 2. Glättwerkzeug *n.*

hladin-a *f.* Glätte *f.*; 2. Fläche *f.*, Ebene *f.*; h. mořská Meeresfläche *f.*, Meeresspiegel *m.*; —ný *adj.* Flächen-.

hlad-íř *m. v.* hladič; —írna *f.* Polieranstalt *f.*; Glattmühle *f.*; —írská břidlice Polierschiefer *m.*; —išek, ška *m.* Zierpuppe *f.*; süßes Herrchen; —iška *f.*, —yška *f.* Zierpuppe *f.*, schönes Frauenzimmer; —itel *m.* Glätter *m.*; —iti (-ím, *imp.* hlaď!) něco něčím glätten; 2. polieren; 3. streicheln; schmeicheln; h. se sich zieren, putzen; —itko *n.* Glättbein *n.*; Glätteisen, Polliereisen *n.*; Reibebrettchen *n.*; —ivý *adj.* glättend.

hladkan, a *m.* (úhoř elektrický) Nackaal; Zitteraal *m.*, Finnaal *m.*, Kongeraal *m. Gymnotus electricus.*

hladko *adv.* glatt; —chlupý glatthaarig; —mluvný, —slový, —slovný wohlredend; —mluvnost *f.*, —sloví *n.* Wohlredenheit *f.*; —srstný *adj.* glatthaarig; —st *f.* Glätte *f.*; Politur *f.*; fig. Sanftheit, Milde *f.*; Nettigkeit *f.*; Zierlichkeit *f.*; —vlasý *adj.* glatthaarig.

hladký *adj.* (*comp.* hladší, *superl.* nejhladší) glatt; fig. schön, hübsch; h. mlýn glatte, stumpfe Mühle; hladká fig. der Hunger; hladkou miti hungern,

hladněti *v.* hladověti. [hungrig sein.

hladn-ost *f.* Hungrigkeit *f.*; —ý *adj. sl.* hungrig *v.* hladový.

hlado-let, a *m.* Saturn *m.* (Planet) (astr.); fig. Hungermann *m.*; 2. Hungerleider *m.*; —lekán, a *m.* Saturnbewohner *m.*; —mor, a *m.* Hungersnot *f.*; Hungertyphus *m.*; —morna *f.*, —mře *f.* Hungerturm *m.*, Verließ *n.*; fig. stuchlík z —mře Knicker, Geizhals *m.*, *v.* Hungerheim; —mříč, e, —mřil, a, —mřivec, vce *m.* Schmalhans *m.*; —mřivost *f.* Hungerleiderei; Knauserei *f.*; —mřivý *adj.* hungerleiderisch; getzig, knauserig; —nosný *adj.* hungerbringend; h. pramen, —tok *m.* Hungerquelle *f.*, Hungerbrunnen *m.*

hladoš, e *m.* Hungerleider *m.*

hladotvorce *m.* Urheber einer Hungersnot. [spiegelglatt.

hlaďoučký, hladounký *adj.* sehr glatt,

hladov, a, o *adj. v.* hladový; —ěnka *f.* Hungerblümchen *n. Draba*; —ěti hungrig werden; hungern; —ice *f.* Hunger *m.*; fig. Hungerheim; ein Hungriger; —iště *n.* (ökon.) Magerfleck *m.*; —itět

v. hladověti; —itost *f.* Heißhunger *m.*; —itý *adj.* heißhungrig; —ka *f.* Speisenabweisung *f.*; Hungerprotest *m.* (polit.); 2. *v.* hladověnka; —ník, a *m.* Hungerleider *m.*; —ný *adj.* hungerleiderisch; —ost *f.* Hungrigkeit *f.*

hladový *adj.* hungrig; h. fig. begierig; habsüchtig; h. čas teure Zeit; h. rok Hungerjahr *n.*; —á země das unberührte Erdreich. [*v.* hladký.

hladší *adj. comp.* glatter (glätter)

hladýš *m.* Modeherr *m. v.* hladišek; 2. Laserkraut *n. Laserpitium*; —ka *f. v.* hladiška.

hlahol, u *m.* Hall *m.*, Schall *m.*, Geschall *n.*, Klang *m.*; 2. Laut *m.*; 3. *st.* Sprache *f.*; 4. *st.* Wort *n.*; h. trub Geschmetter *n.*; Trompetenschall *m.*; —ati *v.* hlaholiti; —ení *n.* (h. zvonů) Glockengeläute *n.*, Glockenklang *m.*

hlahol-ice *f.* die glagolitische Schrift; —ičář *m.*, —ičník, a *m.*, —ita *m.* Glagolit *m.*

hlahol-iti (*imp.* hlahol *et* hlaholi!) tönen, schallen; h. něco sprechen; —ivý, —ný *adj.* schallend, hallend; redselig; —nost *f.* schallende Beschaffenheit.

hlaholský *adj.* glagolitisch.

hlamoziti *v.* lamoziti.

hlas, u *m.* Stimme *f. Vox*; 2. Laut *m.*; 3. Ruf *m.*; Gerede *n.*, Gerücht *n.*; 4. ctum *n.*; Wahlstimme *f.*; pustiti h. o něčem ein Gerücht ausſprengen; jde h. es geht das Gerücht; svůj h. k čemu dáti für etw. ſtimmen; na h. (*st.* nad h.) laut; půl —em halblaut; volati —em laut rufen; rovnost —ů Stimmengleichheit *f.*

hlasák, hlásal, a *m. v.* hlasatel.

hlásání *n.* das Ausrufen, Verkündigen *n.*; h. slova božího das Predigen.

hlasatel, e *m.* Verkündiger, Herold *m.*; h. slova božího Prediger *m.*; —ka *f.* in; —na *f.* Rednerbühne *f.*; —ská hůl Heroldsſtab *m.*; —ství *n.* Verkündigeramt *n.*

hlásati (-ám, áš, á, *imp.* hlásej!) něco (říci, slávu, slovo boží atd.) ausrufen; verkündigen; predigen; h. se *st.* ſich melden.

hlásce *m. v.* hlasatel; h. *n. v.* hláska.

hlásek, sku *m.* das Stimmchen; feine Stimme.

hlasem *adv. v.* hlasně, hlasitě.

hlásen-ský *adj.* Turmwächter-; —ství *n.* Turmwächterdienſt *m.*

hlasice *f. st.* Selbſtlaut *m.*

hlasitě *adv.* laut; h. křičeti hell ſchreien; h. se smáti laut lachen, aus vollem Halſe lachen.

hlásitel *m.* Verkündiger *m.*, Anmelder *m.*; 2. Beiſtzmerber, Prätendent *m.*

hlásiti (-ím, *imp.* hlas *et* hlaš!) něco melden; 2. verkündigen, bekannt machen; h. se k čemu *n.* ke komu, h. se o něco ſich zu einem od. zu einer Sache bekennen; h. se u koho ſich bei jmd. melden.

hlas-itost *f.* Lautbarkeit *f.*; —itý, —ivý *adj.* laut ſtimmend; —ivka *f.* Stimmritze *f.*

hlásk-a *f.* Laut *m.*; Selbſtlaut *m.*, Vokal *m.*; 2. *st.* Turmwarte *f.*; 3. Nachtwache *f.*; —osloví *n.* (gram.) Lautlehre *f.* (zvukosloví).

hláskov-ací *adj.* Lautier-; —ání *n.* das Lautieren; Vokaliſation *f.*; Artikulation *f.*; —ati lauten, lautieren; vokaliſieren; artikulieren; —ý *adj.* Buchſtaben-.

hlásná, é *f.* Turmwächterin *f.*

hlasně *adv.* laut *v.* hlasitě.

hlásn-ice *f.* Turmwächterſtube *f.*; 2. Lärmhorn *m.*, Nachtwächterhorn *n.*; 3. Turmwächterin *f.*; —ík, a *m. st.* Herold *m.*; 2. Anzeigeblatt *n.*; 3. Turmwächter *m.*; Nachtwächter *m.*

hlasnost *f.* laute Beſchaffenheit.

hlasný *adj.* laut; berühmt; —é slovo das lebendige (laute) Wort.

hlásný *adj.* ſchallend; h. zvon Lärmglocke *f.*; h. výstřel Lärmſchuß *m.*; -é návěští Nebelſignal *n.*; h., ého *m.* Turmwächter *m.*, Türmer *m.*; Nachtwächter *m.* (ponocný).

hlaso - dárný *adj.* ſtimmgebend; —chvatný *adj.* ſtimmenerhaſchend; —měnný znak Saztonzeichen *n.*; —měr, u *m.* Tonmaß *n.*; —nosný *adj.* ſtimmtragend.

hlasov-ací *adj.* Stimm-; h. list Stimmzettel *m.*, Stimmliſte *f.*; —ání *n.* Stimmgebung *f.*, Abſtimmung *f.*; oprávněný k h. ſtimmberechtigt; způsobilý k h. ſtimmfähig; právo k h. Stimmrecht *n.*; —atel *m.* Stimmführer *m.*; —ati o něco über etw. ſtimmen; —ý *adj.* Stimm-; Pokal-.

hlášení *n.* Meldung *f.*; 2. Meldungsweſen *n.* [hrániti.

hlaf, ti, hlatiti (*nov.*) *etc. v.* hráň,

hlava *f.* Kopf *m.*; Haupt *n.* (lt. *Caput*, it. *Capo*); 2. Kapitel *n.*, Haupteinteilung *f.* (im Buche); 3. Haupt *n.*, Oberhaupt *n.*, Vorſteher *m.*, der Älteſte einer Gemeinde *etc.*); 4. Kopf *m.* (an verſchiedenen Werkzeugen); h. příčky Tragekopf, Hebekopf *m.*; h. šroubu Schraubenkopf *m.*; h. sekyry Platte *f.*; Nacken *m.* (der Axt); h. mě bolí der Kopf tut mir weh; ich habe Kopfſchmerzen; bolení —y Kopfweh *n.*; po své —ě jíti ſeinem Kopfe folgen; —ou vrtěti n. zavrtěti, —ou kroutiti den Kopf ſchütteln; někoho po —ě (dolů) svaliti n. shoditi n. strčiti einen kopfüber (oder kopfunter) hinunterſtürzen; někomu —u státi n. sraziti den Kopf abſchlagen, köpfen; státi komu o —u einem nach dem Leben trachten; na —u poraziti (nepřítele) den Feind gänzlich oder total ſchlagen; nemá to —y ani paty das iſt ein Unſinn; daň z —y Kopfſteuer *f.*; uražení v —ou, úraz —y Kopfverletzung *f.*; práce —ou Kopfarbeit *f.*; v —ách postele zu Häupten des Bettes; 5. *st.* h. peinnlicher Fall (jur.).

hlav-áč *m.* Großkopf *m.*; 2. fig. Hartkopf *m.*; 3. Döbel, Dickkopf *m. Squalius cephalus* (Fiſch); 4. Sternkopf *m. Astrocephalus* (bot.); *v.* hlavatec; —ácek, čku *m.* Feldadonis *m.*, Feuerröslein *n.*,

Ackerröslein *n. Adonis*; —áň, ně *m. sl.* Hartkopf *m.*

hlavat-ec, tce *m.* Saathanf, Samenhanf *m.*; —ice *f.* Kopfkohl *m. Brassica oleracea capitata*; 2. Zimmerart *f.*; —ičný *adj.* Kopfkohl-; —iště *n.* Pflanzenbeet *n.*; —ka *f.* Zimmerart *f.*, Bundart *f.*, Bandhacke *f.*; 2. Kopfkohl *m.*; *v.* hlavatice; —ost *f.* Großköpfigkeit *f.*; fig. Eigensinn *m.*; —ý *adj.* großköpfig; fig. eigensinnig; fig. mächtig.

hlávčiti Köpfe bekommen (vom Flachs).

hlaveň, vně *f. v.* hlavně.

hlavěn-ec, nce *m.* Kopfbaum *m.*; —ka *f.* kleine Klinge; 2. Braunwurz *f. Prunella*; *mor. v.* hlavinka, hlavička.

hlavi *n.* Kopf *m.*; 2. Kapital *n.* einer Säule (zhlaví). [chen *n.*

hlavice *f.* Kopf *m.*; der Knauf; Köpf-

hlavič-ka *f.* Köpfchen *n.*; h. špendlíčí n. špendlíková Nadelkopf *m.*; h. chmelová Hopfenkopf *m.*, Hopfenzapfen *m.*; umrlčí h. Löwenmaul *n. Antirrhinum* (hledík) (bot.); —kář *m.* (Nadl.) Knopfspinner *m.*; —ný *adj.* Kopf-.

hlav-ík, u *m. sl.* Krone auf dem Bienenstocke; 2. (mont.) Happenbrett *n.*, Stelltafel, Ausziehtafel, Austragetafel *f.*; —ina *f.* Hausschild, Giebel *m.*; 2. Vorderteil des Schiffes; *pl.* —iny Flachshäuptel; —inka (*mor.* —ěnka) *f. v.* hlavička; —isko *n.* großer Kopf; —iště *n.* Kolben *m.* (bei der Flinte); 2. Lafette *f.*; —izna *f.* abscheulicher Kopf; 2. Kappe am Nagel; 3. *sl.* Kapitel *n.* (im Buche).

hlávka *f.* Köpfchen *n.*; 2. h. zelí Kohlkopf *m.*, Krauthaupt *n.*; 3. Samenkapsel *f.*; h. špendlíková Stecknadelkopf *m.* [(bot.).

hlávkonosné (plísně) *pl. Mucorini*

hlávkov-atý *adj.* Köpfchen habend; —ý *adj.* Kopfkohl-; h. salát Kopfsalat; Hauptelsalat *m.*; —é zelí Kopfkohl *m.*

hlavné, ého *n.* (daň z hlavy) Kopfgeld *n.*, Kopfsteuer *f.*

hlavně *f.* brennendes Scheitholz; Löschbrand *m.*; b. u šavle Säbelklinge *f.*; h. u ručnice Lauf des Gewehres, Gewehrlauf *m.*; h. *adv.* hauptsächlich, insbesondere, vorwiegend, vorzüglich.

hlavní *adj.* (*comp.* hlavnější, *superl.* nejhlavnější) Haupt-, hauptsächlich; h. město Hauptstadt *f.*; h. chrám Metropolitankirche *f.*, Münsterkirche *f.*, Domkirche, Kathedralkirche *f.*; h. škola Hauptschule *f.*; h. stan Hauptquartier *n.*; h. věc Hauptsache *f.*; h. dlužník Hauptschuldner *m.*, Prinzipalschuldner *m.*; h. shromáždění Hauptversammlung, Generalversammlung *f.*; h. zkouška Schlußprüfung *f.*; Generalprobe *f.*

hlavn-ice, —ička *f.* Kopfkrankheit *f.*, Nervenfieber *n.*, hitziges Fieber; Typhus *m.*; 2. Kopfkissen *n.*; 3. žíla h. *st.* Kopfader *f.*; —ík, u *m.* Kopfkamm *m.*

hlavo-bol, u *m.*, bolení hlavy Kopfweh *n.*, Kopfschmerz *m.*; —kryt, u *m.* (pokrytí hlavy) Kopfbedeckung *f.*; —lam, u *m.* (Rätsel) Kopfzerbrecher *m.*; —lomný *adj.* kopfbrecherisch; —matný *adj.* den Kopf verrückend; —nožec, žce *m.* Kopffüßler *m.*; *pl.* —nožci *Cephalopoda*; —sek, a, —sečec, čce *m.* Kopfabschneider *m.*; fig. Scharfrichter *m.*; —trásek, ska *m.* Kopfschüttler *m.*

hlavoš *m.* Kopfblume *f. Cephalanthus.*

hlavouch, a *m.* Großkopf *m.*

hlavový *adj.* Kopf-; *v.* hlavní.

hlavo-zdobec, bce *m.* Coiffeur *m.*; —zpyt, u *m.* Kephalologie *f.* [hlavěnka.

hlavuška *f.* (bot.) *Prunella f. v.*

hlaz, u *m.* Hobel *m.*; 2. Kiesel *m.*

hláza *f. v.* žláza; *v.* hlíza.

hlazen-í *n.* das Glätten, Streichen; —ý geglättet, poliert.

hlaziti (-ím) hobeln *v.* hohlovati.

hlaznatý *adj.* knollig (hlíznatý).

hlboký *adj. sl. v.* hluboký.

hle! *int.* siehe!

hle, hle! schaut, schaut; siehe da!

hled, u *m.* Blick, Anblick *m.*; Ansicht *f.*

hled-ací *adj.* Such-; Nachschlags-; h. šachta (mont.) Versuchsschacht *m.*; h. štola Suchstollen *m.*; —ač, —atel *m.* Sucher *m.*, Schürfer *m.*; —adlo *n.* Sehwerkzeug *n.*; Suchwerkzeug *n.*; Sonde *f.*; —ák, u *m.* Mohn mit offenen Samenhäupteln; (*v.* hledíček); —ání *n.* das Suchen; h. v domích Hausforschung *f.*; —anice *f.* Gesuche *n.*; —anost *f.* Gesuchtheit *f.*; —aný gesucht; fig. gezwungen; jíti na —anou auf die Suche gehen.

hledati (-ám) něčeho (na něčem, v něčem, h. po domě atd.) etw. suchen; h. v knize nachschlagen; h. něčího bezživotí einem nach dem Leben trachten.

hlédati (-ám) na něco *sl.* schauen.

hledavý *adj.* gern suchend.

hledění *n.* das Sehen, Aufschauen; 2. Aufsicht *f.*; Pflege, Wartung *f.*; 3. Visier *n. v.* hledí; h. losů Forstbetrieb *m.*, Waldzucht *f.*, Forstzucht *f.*

hledětі (hledím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* hleděl) na něco, do něčeho sehen; schauen; etw. betrachten, in Augenschein nehmen; h. k čemu, h. (si) čeho, h. nač sich einer Sache befleißen; um etw. sorgen, auf etw. acht haben; beachten, sich um etw. kümmern, auf etw. Rücksicht nehmen, Rechnung einer Sache tragen; h. trachten; h. zahálky dem Müßiggang nachgehen; h. ke komu oč jmd. um etw. ansprechen, angehen; —ě n. —íc k tomu in Anbetracht dessen; in Berücksichtigung der..., mit Rücksicht auf...; vec daleko —í die Sache hat eine große Tragweite; kam to —í? worauf zielt das? auf was bezieht sich das? to —í jinak das sieht anders aus; h. se čeho sich von etw. hüten, sich in acht nehmen; hleď se ho! hüte dich vor ihm! hleďme! schaut! ei sonderbar!

hleděvůčl, vůčihledě (v oči hledě) *adv.* sichtlich, augenscheinlich.

hledí *n.* Visier, Helmvisier *n.*

hled-íč *m.* Seher *m.*; —íček, čku *m.* wilder Mohn (*v.* hledák); —idlo *n.* Spiegel *m.*; Perspektiv *n.*

hledík, u *m.* Löwenmaul *n.*, Totenkopf *m. Antirrhinum*; 2. Springmohn *m.*

hledisko *n. v.* hledistě; —sloví *n.*, —věda *f.* Topik *f.*

hled-ište *n.* Gesichtspunkt *m.*; 2. Schauplatz *m.*; 3. Zuschauerraum *m.* (Theat.); —itko *n.* Theaterperspektiv *n.*; —ivý *adj.* sehend; h. len der offene, sehende Fläche; —ník, u *m.* Lugloch *n.*

hlédnouti *v.* hlídnouti.

hlechnouti nach und nach taub werden; 2. verhallen.

hlemejžď, hlemýžď, dě *m.* Schnecke *f. Heliz.*

hlemejžď-ě, ěte *n.* junge Schnecke; —í *adj.* Schnecken-; h. chaloupka, h. skořápka, h. domek Schneckenhaus *n.*; —ík, a *m.* Schneckchen *n.*; —iti se mimmeln; —nice *f.* Schneckenhändlerin *f.*; —nický *adj.* Schneckenhändler-; —nictví *n.* Schneckenhandel *m.*; —ník, a *m.* Schneckenhändler *m.*

hlemejžďov-itý *adj.* schneckenförmig; —na *f.* Schneckengarten *m.*; Schneckengrube *f.*; —ý *adj. v.* hlemejždí.

hlen, u *m.* Schlamm, Schleim *m.* (im Teiche); 2. Schleim *m.* (im Munde); Zungenschleim *m.*; —ový *adj.* Schleim-.

hleno-semenka *f.* Kugelschleimling *m. Sphaeronaema* (Schwamm); —tok, u *m.* Schleimfluß *m.*, Blenorrhöe *f.*; —trus, u *m.* Scheibenstäubling *m. Myrothecium*; —vatý *adj.* schleimig.

hlesnouti sich verlauten, mucksen; nesmí ani h. nicht einmal mucksen darf [er.

hlést, ti *f. v.* hlísta.

hlez-en, zna *m.*, —eň, zně *f.*, —no *n.* Fersenbein *n.*, Fußknöchel *m. Os calcaneum*; Hachse *f.*; do —nů (do kůtků) bis an die Knöchel; —enní *adj.* Knöchel-.

hlíd-ací *adj.* Wart-; —ač *m.* Wächter, Hüter; Wärter *m.*; -ka -in; —ání *n.* Hut *f.*; Pflege *f.*; —ati (-ám) něčeho, někde hüten, bewachen; pflegen; warten; h. v noci wachen, Nachtwache halten; h. na něco schauen *v.* hledati, hleděti.

hlídk-a *f.* (vojenská) Warte *f.*; Wache *f.*; Wachtposten *m.*; Patrouille *f.*; 2. h. Wartturm *m.*; —ovati patrouillieren, Wache stehen, W. haben.

hlíd-lík, u *m.* Springflachs, Springlein *m.*; 2. Springmehn *m. v.* prchlík; —lý *adj.* flüchtig; h. len *v.* hlídlík.

hlídnouti na něco, někam blicken, hinsehen (hlédnouti).

hlídný *adj.* hinsehend; wachsam.

hlína (hlina) *f.* Lehm *m.*, Ton *m.*; h. čínská Kaolin *n.*; malba na hlíně Tonmalerei *f.*

hlín-ačka *f.* Tonerde *f.*; —ák, hlináč, a *m.* Lehmgräber *m.*; Lehmtreter *m.*; —ař *m.* Lehmer *m.*; —árna *f.* Lehmkammer *f.*, Tonkammer *f.*; —atěti lehmig werden; —atý *adj.* lehmig, tonig; lehmfarbig, tonfarbig.

hlínec, nce *m.* Tonstein *m.*

hlinén-ka *f.* Tonpfeife *f.*; —ý *adj.* töpfern, tönern; Lehm-, Ton-; h. hrnec irdener Topf; —é nádobí irdenes Geschirr; —á kamna Töpferofen *m.*

hlín-ice *f.* Lehmgrube *f.*; —ičný *adj.* Lehmgruben-; —ík, u *m.* Lehmstätte, Lehmgrube *f.*; 2. Tonerde *f.*; 3. Aluminium *n.*; —ina *f. v.* hlinovatka; —iště *n.* Lehmstätte, Lehmgrube *f.*; —itan *m.* Aluminat *n.*; —itý *adj.* lehmig, tonig *v.* hlinovitý; —itá půda Lehmboden *m.*

hlink-a *f.* Farberde *f.*; Rötel *n.*; Bolarerde *f.*; h. sienská Sienaerde *f. Terra de Siena*; h. lehmfarbiges Pferd; *pl.* —y Lehmgrube *f.*; —ový *adj.* Rötel-.

hlinný *adj.* Lehm-; lehmig

hlino-lepec, pce, —lepič *m.*, —tvárce *m.* Tonbildner, Keramentiker *m.*; —lepectví, —tvárnictví *n.* Tonbildnerei *f.*, Keramentik, Keramik *f.*; —maz, a *m.* Tonkneter *m.*; —šlap, a *m.* Lehmtreter, Tontreter *m.*; —tluk, a *m.* Ziegelschläger *m.*

hlinovat-ina *f.* lehmige Erde, Lehmerdreich *n.*; —ka *f.* Lehmboden *m.*; *pl.* —ky Lehmgrube *f.*; —ý *adj.* lehmig, tonig.

hlinov-ec, vce *m.* Tonstein *m.*; —iště *n. v.* hliniště; —itý *adj.* lehmartig, tonartig; —ka *f.* Tonboden *m.*; —ník, u *m.* Lehmgrube *f.*

hlinožlutý *adj.* tongelb, ockergelb.

hlinsko (= hlinisko) *n. v.* hliniště.

hlista *et* hlista *f.* (hlist, a, hlíšť, tě *m.*, hlišta *f.*, hlisták, a *st.*) Bauchwurm, Magenwurm *m. Ascaris*; Regenwurm *m. Lumbricus.*

hlist-ivost, —natost *f.* Wurmkrankheit *f. Helminthiasis*; —natý *adj.* Würmer habend; —ník, u *m. v.* zemělúč. [*adj.* wurmtötend.

hlistomor, u *m. v.* červomor; —ný

hlistoun, a *m.* Faserwurmfisch *m.*

hlistov-atětí Bauchwürmer bekommen; —atosť *f. v.* hlistivost; —atý *adj.* Würmer habend; —itý *adj.* wurmähnlich.

hlíšť, tě *m. v.* hlista.

hliva, hliva *f.* Knollen *m. Tuber* (bot.); 2. Wurzeltrüffel *f. Rhizopogon*; 3. h. Austerschwamm *m. Agaricus ostreatus* (*Russula ostreata*); 4. Staubschwamm *m.*; *v.* pýchavka.

hliven-ec, nce *m.* Hundskolben *m. Cynomorium* (bot.); —ka *f.* Staubknopf *m. Tuberularia* (bot.).

hlivěti *sl.* faulenzen. [*dium.*

hlivnice *f.* Schlauchschwamm *m. Ascihlivov-atka** *f.* Seekork *m. Alcyonium* (Pflanzentier); —itý *adj.* trüffelartig.

hlíz-a *f.* Absatz *m.*, Apostem *n.*, Eitergeschwulst *f.*; etternde Beule; 2. Knollen *m.*; *v.* hliva; —avý, —natý *adj.* beulig; mit Absätzen behaftet; —natka *f.* Erdnuß *f.*, Erdkastanie, Saukastanie *f. Bunium* (*Carum*) *Bulbocastanum*; —ní, hlizní *adj.* Eiterge-schwulst-; h. bylina, —ník, u *m.* Grindkraut, Apostemkraut *n. Scabiosa arvensis* (chrastavec); —ola, hlizola *f.* Knollenerbse *f. Apios* (bot.); —ovatý *adj.* mit Absätzen behaftet; 2. knollig; —ovník, u *m.* Braunwurz *f. Scrophularia* (krtičník); —ový *adj.* Apostem-; Beulen-; —ule *f.* Knollen *m.*

hlobidlo *n. sl.* Schlegel *m.*

hlobiti (-ím, *imp.* hlob!) něco *mor. et sl.* befeſtigen; verzwecken; h. (sobě statek) zuſammenſcharen.

hlod-ač *m.* Nager *m.*; —ák, u *m.* ein Kuchen vom Teigreſte; —ání *n.* Nagen *n.*

hlodati (-ám, áš, á *et* hlodu n. hlozi, hlodeš, e, *imp.* hlodej!) něco (kosti, nehty) etw. nagen; h. někoho einen ſtichẽln; h. (dřevo o dřevo) reiben; h. se oč ſich an etw. reiben.

hlod-avec, vce *m.* Nagetier *n.*; *pl.* —avci Nagetiere *Glires, Rosores*; —avka *f.* (lučavka) Scheidewaſſer *n.*; —avý *adj.*

hlodec, dce *m.* Nager *m.* [nagend.

hlodokůstka *m.* Beinnager *m.*

hloh, u *m.* Hagedorn, Weißdorn *m. Crataegus*; —ásek, ska *m.*, —ovec, vce *m.* Weißdornvogel *m.*, Weißdornſpinner, Baumweißling *m. Papilio* (*Pontia, Pieris*) *crataegi*; —oví *n.* Hagedornſtrauch *m.*; —ovka *f.* Hagedornſtecken *m.*; 2. *v.* hlohyně; 3. Weißdornbirne *f.*; —ový *adj.* Hagedorn; h. trn Hagedornſtachel *m.*; —yně *f.* Hagedornfrucht *f.*; Mehlfäßchen *n.*

hlomažditi *v.* hlomoziti.

hlomouz, u *m.*, *mor.* mozol Schwiele *f.*

hlomoz, u *m.* das Getöſe, der Lärm; 2. *nov.* Protzſtock *m.*, Laffenſchwanz *m.* (milit.); —iti (-ím, *imp.* hlomoz!) (lamoziti) něco (šaty) wetzen, abnützen; h. Getöſe machen; h. se s čím ſich womit abmühen, ſich plagen, ſtrapazieren; —na *f.* Protzwagen *m.*; —ný *adj.* ſtrapaziérlich; lärmend.

hlonouti koho einem einen Hieb verſetzen, ſchlagen (*v.* hlacnouti).

hlošin-a *f.* (česká oliva) Oleaſter *m.*, wilder Ölbaum *Elaeagnus*; —olistý *adj.* oleaſterblätterig.

hlotoniti se *v.* hlomoziti se.

hloub, i *f.* die Tiefe; na h. kopati *v.* hloubiti; z —i duše, z —i srdce vom Herzensgrunde, aus tiefſtem Herzen; herzinnig; h., u *m.* Krautſtengel, Strunk *m.*; Schwammſtengel *m.*; h. *adv. v.* hlouběji.

hloub-ač *m. v.* hloubal; —ačný, -ost *v.* hloubavý, -ost; —ák, —al, a, —álek, lka *m.* Grübler, Grübelkopf *m.*; —álkování *n.* Grübelei *f.*; —ání *n.* das Grübeln, Nachgrübeln; Forſchen *n.*; —atel *m.* Forſcher *m. v.* badatel.

hloubati (-ám, áš, á, *imp.* hloubej!) in die Tiefe graben; h. (h. myſlí, h. v něčem) grübeln, nachgrübeln; forſchen,

hloubatý *adj.* ſtrunkig. [nachforſchen.

hloub-avost *f.* Grübelhaftigkeit *f.*; Grübelei *f.*; —avý *adj.* grübelſüchtig; grübelhaft.

hloubě, ě *f. v.* hloub, i; *v.* hlubina.

hloubě, hlouběji *adv.* (*comp.*) tiefer.

hloubek, bku *m.* Strunk *m.*

hloubi *n.* Tiefe *f.*; 2. h. Krautſtengel *m.*; z h. čtyř ſáhů vier Klafter tief; z h. duše *v.* hloub.

hloubík, u *m.* Strunk *m.*

hloub-ina *f. v.* hlubina; —iti (-ím, *imp.* -i!) tief machen; (mont.) ſinken, abſinken, abtiefen, abteufen; h. se v čem *sl.* grübeln *v.* hloubati; —itý *adj. v.* hloubatý; —ka *f.* Tiefe *f.*; h. kola (Mühl.) Radtiefe *f.*, Kranzbreite *f.*

hloubkoměr, u *m.* Tiefenmeſſer *m.* (Apparat); —ce *m.*, —ec, rce *m.* Tiefenmeſſer *m.* (Perſon).

hloubný *adj.* tief. [do sebe *v.* hltati.

hlouc-ati (-ám), —eti (-ím) něco

hlouč-ek, čku *m.* (*sl.* hlúček) Häufelein *n.*, kleiner Haufen, kleine Schar; —iti (-ím, *imp.* -i!) ſammeln, ſcharen; h. se zuſammenrücken.

hloupák, a *m. v.* hlupák.

hloupě (*comp.* hloupěji) *adv.* dumm.

hloupětl (zhl...) dumm werden.

hloup-inský *adj.* einfältig; —isko *n.* dummes Ding.

hloup-o *adv.*, z —a dumm, auf eine dumme Art (Weiſe); —ost *f.* Dummheit *f.*; ein dummer Streich; h. a pýcha spolu se míchá Dummheit und der grobe Stolz, beide wachſen an einem Holz.

hloupý (*comp.* hloupější) *adj.* dumm; h. až hanba, h. jako trakař, h. jako tele, h. jako pařez, h. až běčí ſtockdumm, erzdumm; h. Honza Dummrian, Dummerian *m.* (= dummer Johann).

hloušek, ška *m.* ein Hartköpfiger.

hlouš-enina *f.* größere Weidenruten.

hlozi *v.* hložati.

hlož-ek, žku *m. v.* hloh; —í *n.* Hagedornſtrauch *m.*; —inka, *sl.* —ka *f. v.* hlohyně.

hlt, u *m.* ein Schluck; h., a, —ač *et* —áč, —al, a *m.* gieriger Eſſer; —an, u *m.* (*sr.* hrtan, chrtán; jícen, požerák) Schlundkopf *m.*; Speiſeröhre *f.*; Kehle *f. Pharynx*; —ati (-ám) něco (do sebe) ſchlucken, gierig eſſen; —avě *adv.* gierig; —avec, vce *m.* Vielfraß *m.*; —avěti gefräßig werden; —avost *f.* Gierigkeit *f.*, Gefräßigkeit *f.*; —avý *adj.* gierig, gefräßig, heißgierig; —iti (po...) *v.* hltati; —oň, ně, —oun, a *m.* ein Gefräßiger, Vielfraß *m.*

hlub-ač *m. v.* hloubač, hloubal; —aň, ně *f.* Tiefe *f.*; —ánka *f.* Muhne *f.*, Eisloch *n.*; —atka *f.* Mäuſeſtrauch *m. Myoschilos*; —čina *f.* Talgrund *m.*; —eč, bči *f.* Waldtal *n.*

hlubečný *adj.* Strunk-.

hlubeň, bně *f.* Tiefe *f.*

hlubin-a *f.* Tiefe *f.*, Vertiefung *f.*; (mont.) das Tiefſte einer Grube; dílo v —ě Tiefbau *m.*; do —y mořské in die Tiefe des Meeres; —ka *f.* (bot.) Brutbecherchen *n.*, Brutneſt *n. Gonotrophium*; —y *pl.* Luftböhlen *lacunae*.

hlub-itel, e *m.* Vertiefer *m.*; —iti *v.* hloubiti; —ivý *adj.* vertiefend; —ně *f. v.* hlubeň; —oce *adv.* tief *v.* hluboko.

hluboč-ek, čku *m. mor.* ein tiefer Ort, eine Tiefe; —ina *f.* Tiefe *f.*; 2. *sl.* tiefes Tal; 3. kotlina Krater *m.*; —iti (-ím, *imp.* hluboč *et* hluboči!) tiefen; in die Tiefe gehen.

hluboko (*comp.* hlouběji) *adv.* tief; h. *n.* die Tiefe; z hluboka vzdychnouti tief ſeufzen; h. do země (kopati) tief in den Boden; h. do noci ſpät in die Nacht.

hluboko-dný *adj.* einen tiefen Boden habend; —hlučný *adj.* tiefschallend; —myslný *adj.* tiefsinnig; -ost -keit.

hlubokost *f.* Tiefe *f.*; (mont.) Teufe *f.*; h. hlasu die Tiefe der Stimme; z -sti srdce *v.* hloub.

hluboký (*comp.* hlubší, *sup.* nejhlubší) *adj.* tief; h. hlas tiefe Stimme; -á noc tiefe Nacht, tiefe Nacht.

hlubost, ti *f. st. v.* hlubokost.

hlubuň, ně *f. v.* hluhaň.

hlubý *adj. st. v.* hluboký.

hluč-án, a *m.* Schreier *m.* Schreihals *m.*; —eti (-ím, *imp.* hluč!) tosen, schallen, brausen; lärmen; —ivý *adj.* lärmend.

hluč-ně *adv.* brausend; 2. scharwenzte, haufenweise; h. pozdravovati akklamieren; —nice *f.* Heerstraße *f.*, Chaussee *f.*; —nost *f.* Geräusch *n.*; —ný *adj.* lärmend, schallend, rauschend; pompös; h. sjezd eine zahlreiche Versammlung; h. potlesk, —ná pochvala rauschender Beifall; h. souhlas Akklamation *f.*; —ná hudba lärmende Musik. [Volk *v.* luza.

hludovina (hluzovina) *f.* liederliches

hluch, a, o *adj.* hluchý; —án, —ant, a *m. v.* hlušec.

hluchavka *f.* Taubnessel *f. Lamium.*

hluchnouti taub werden.

hlucho *adv.* taub, harthörig; —němý *adj.* taubstumm; ústav —němých Taubstummeninstitut *n.*; —st *f. v.* hluchota.

hluchota *f.* Taubheit *f.*; 2. fig. Vergessenheit *f.*; h. *m.* ein Tauber. [taub.

hluchovatý *adj.* (*pol.*) nahluchlý etw.

hluchý *adj.* taub; fig. unfolgsam; ohne Kern; h. jako poleno (jako pařez) stocktaub; -ému zpívati (n. kázati) tauben Ohren predigen; -á kopřiva *v.* hluchavka; -é semeno unfruchtbarer Same; -ý ořech taube Nuß (welche keinen Kern hat); -ý klas taube Ähre; -á sláma leeres Stroh; -á skála unfruchtbare Felsen.

hluk, u *m.* Getöse *n.*, Geräusch *n.*, Lärm *m.*; h. dělati n. činiti n. tropiti; poltern, lärmen, Lärm machen; planý n. prázdný hluk blinder Lärm; 2. fig. Ruf *m.*, Furore *n.* (*m.*), Sensation *f.*; 3. Haufen *m.*; eine Menge Volks; Rotte *f.*; 4. *st.* dreizehnhundert Mann (*sr.* shluk).

hlukot, u *m.* Getöse *v.* hluk; —ný *adj.* stürmisch.

hlup, a, o *adj. st. v.* hloupý; —ák, a, —áček, čka, —ec, pce, —ek, pka *m.* Dummkopf, Dümmling *m.*; —ka, —ačka *f.* ein dummes Weib; —nouti dumm werden.

hlupo-drzý *adj.* dummdreist; —hlav, a *m. v.* hlupák; —ta, —tina *f.* Dummheit *f.*; —vtip, u *m.* (hloupý vtip) Aberwitz *m.*; —vtipný *adj.* aberwitzig.

hlup-ský *adj.* dummköpfig, dumm; —stvi *n.* Dummheit *f.*, Stupidität *f.*

hluš, i *f.* (*rus.*) Einöde *f.*, abgelegener Ort; v noční —i in stiller Nacht; —e *adv.* taub; —ec, šce *m.* ein Tauber; 2. h. (tetřev) Auerhahn *m. Tetrao Urogallus*; —eti taub werden; fernlos werden; —ice *f.* Roßpflaume *f.*; 2. *vulgo* Kopfstück *n.*; —iček, čka *m.* Kotlerche *f.*; —ina *f.* Wildbret *n.*; —iti (-ím, *imp.* hluš!) koho taub machen, betäuben; 2. über den Kopf schlagen, daß man taub werden möchte; 3. (mont.) zucken, poltern; —ka *f.* eine Hartherzige.

hlúza, hluza *f.* (*obyč.* luza) Pöbel *m.*, Troß *m.*, Gesindel *n.*

hlúze *f.* Hausegflügel *n. v.* drůbež.

hluzek, zku *m.* Augenwinkel *m.*

hluzka *f. sl. v.* žláza.

hluz-otina, —ovina *f.* Gesindel *n.*

hlyboký *adj. v.* hluboký.

hmat *etc. v.* chmat *etc.*

hmejžd-ati, —iti *v.* hmyzeti se.

hmejže, ete *n.* Reptil *n.* (*v.* plaz); *v.* hemže.

hmitati (-ám) *et* h. se *v.* kmitati.

hmota *f.* (*st.* homota *f.*, hmot *m.*) Materie *f.*, Stoff *m.*; Masse *f.*, Masche *n.*; *st.* Zeug *m.*

hmot-ina *f. nov. v.* hmota; —itý *adj.* massenhaft; -itost -igkeit; —ně *adv.* materiell; —nost *f.* Materialität *f.*; körperliche Beschaffenheit; 2. Mühe *f.*; --notělesný *adj.* körperlich, materiell; --ný *adj.* materiell, körperlich; h. lid *st.* das ungebildete Volk; h. chleb *st.* wirkliches Brot; h. bod der materielle Punkt; —ná práce schwere Arbeit.

hmotoměřictví *n.* Stereometrie *f. v.* tělosoměrství.

hmotovitý *adj.* massenartig.

hmour, u *m. v.* mour.

hmoždidlo *n. v.* hmoždítko; —inka *f.* (klínek) Zwickel, Dübfel *m.* [Mörser *m.*

hmoždíř, —ek, řku *m.* (*vulgo* moždíř)

hmoždit (-ím, *imp.* -il) něco etw. zerstoßen, stampfen; h. se s čím sich abbalgen, sich abmühen. [*f.*; Beize *f.*

hmoždítko *n.* (Goldschl.) Quetschform

hmyz, u *m. coll.* Insekt *n.*; Gezieser *n.*, Ungeziefer *n.*; —a *f.*, —adlo *n. st.* alles Krabbelnde, Reptil *n.*; —dati se *v.* hmyzeti se; —c, ete *n. v.* hmyz; —ení *n.* Gewimmel, Gewühl *n. (v.* hemžení); —eti se wimmeln, kriebeln, kriechen (wie ein Insekt); (*v.* hemžiti se); —i *adj.* Insekten-.

hmyzo-jed, a *m.* Immenkäfer *m. Cerus*; —kam, u *m.* Entomolith *m.*; —pis, u *m.* Entomographie *f.*; —pisec, sce *m.* Entomograph *m.*; —sloví *n.*, —věda *f.*, —zpyt, u *m.* Insektenlehre, *f.*, Entomologie *f.*

hmyzot, u *m.* Gewimmel *n.*

hmyzový *adj.* Insekten-.

hmyzo-znalec, —zpytec, tce *m.* Entomolog *m.*; —žravý *adj.* insektenfressend.

hmyzstvo *n. coll.* die Insekten.

hmyže, ete *n. v.* hmyze, hemže.

hňác-al, a *m.* Plauderer *m.*; —ati (-ám) plaudern (*v.* plácati); h. do sebe, (hloucati, hltati) stopfen; *v.* hňápati; *v.* hňáčnouti.

hnací *adj.* Treibe-, Trieb-; h. pec Treibherd *m.*; Treibofen *m.*; h. kolo Triebrad *n.*, Treiber *m.*; h. Schüblings-; h. průvod Schüblingskonvoi *m.*; h. na-

klady Betriebskosten *pl.*; 2. Schüblingskosten *pl.*; h. list Schubspaß *m.*; h. péro Triebfeder *f.*; h. síla Triebkraft *f.*

hňácnouti (= plácnouti) koho einem einen Hieb versetzen; h. sebou niederfallen.

hňáč *m. v.* honec.

hňanec, nce *m.* Schübling, Abschübling *m.*; —ký *adj.* Schüblings-; h. pas Schubspaß *m.*

hňaní (hňání) *n.* das Treiben, Jagen; 2. das Wettrennen; 3. Lauf *m.*; 4. (mont.) Eintrag *m.*, Anfall *m.*; h. štoly der Stollenbetrieb; h. stroje Maschinenbetrieb *m.*; 5. (polit.) Schub *m.*

hňaný *adj.* getrieben; 2. abgeschoben.

hňáp, a *m.* unbehilflicher Mensch; h., u *m.* plumper Fuß; —a *m. et f.* unbehilfliche Person; —ati (hňápám, áš, á *et* hňápu, eš, e) na něco plumpen; h. do sebe begierig essen; h. se (v blátě, blátem) herumtrampeln; —nouti na něco auf etwas treten.

hňát, u *m.* Knochen *m.*, Gebein *n.*; Schenkelknochen *m.*, Schienbein *n.*; *pl.* —y Schenkel am Schlitten.

hňatáček, čka *m.* Langarmkäfer *m.*

hňátek, tku *m.* kleiner Knochen *v.* hňát.

hňáti (ženu, ženeš, žene, ženeme, ženete, ženou, *imp.* žeň, *st.* ženi! *trsgr.* žena, -ouc) něco někam (h. dobytek na pastvu) treiben; h. koho k čemu einen wozu treiben, antreiben; h. koho před soud o něco einen vor das Gericht belangen; štolu h. den Stollen treiben (mont.); h. (chem.) sublimieren; h. mlýn die Mühle treiben od. ziehen; h. moč, h. na moč auf Urin treiben (v. Arzneien); 2. h. eilen, rennen, laufen; pryč h. davoneilen; h. na koho, za kým, proti komu, k někomu, k čemu auf jmd. rennen; h. k útoku, h. útokem Sturm laufen; stürmen; h. s kým mit einem Lanze brechen; h. se někam wohin eilen; h. se po něčem, po někom, za něčím, za někým wornach od. hinter jmd. rennen, einem nachrennen, nacheilen, nachbringen; h. se úprkem ulicí durch die Gasse rennen od. sprengen; kam se ženeš? wo eilst du hin? oblaka se ženou k poledni die Wolken jagen nach Mittag.

hňátnatý *adj.* knochig, starke Knochen habend.

hňátov-atý *adj. v.* hňátnatý; —ice *f.* Schienbein *n.*; —itý *adj.* knochenartig; —ní, —ý *adj.* Knochen-; —á kost *v.* hňátovice.

hňáviti *sl.* drücken; begierig fressen.

hned *adv.* (hneď *mor.* hnedky, hnedko, hnedle, hnedličko, hnedlinko, hnedličky) gleich, bald, sofort, sobald, sogleich, ohne weiters; h. po... unmittelbar nach...; jak zavolali, h. běžel er lief, sobald sie ihn riefen; h. jakž sobald, als; h. to, h. ono bald dieses, bald jenes.

hněd, di *f.* Bräune *f.*, Braun *n.* (braune Farbe); h. horská, zemnitá, uhelná Umbererde *f. Umbra.*

hněd-ák, a *m.* Bräunling *m.*, der Braune (Pferd) *v.* hnědouš; —ásek, ska *m.* Graswogel *m.* (Schmetterling); —ec, dce, —ek, dka *m. v.* hnědouš; —el, e *m.* Braunelfenstein *m.*; —eň, dně *f.* (*nov.*) *v.* hněď; —enec, nce *m.* Dingel *m. Limodorum* (bot.); —ina *f.* ein brauner Fleck; —iti (-ím, *imp.* hněď!) něco etw. braun machen; h. se bräunen; —ka *f.* die Braune, braune Stute.

hned-ka, —ky, —le, —ličky, —linko, *adv. v.* hned; —le by byl upadl er wäre fast (oder beinahe) gefallen.

hnědnouti braun werden.

hnědo-barevný *adj.* braunfärbig; —černý *adj.* bräunlichschwarz (Farbe); —červený *adj.* braunrot. [(Malayer).

hnědoch, a (*pl.* -oši) *m.* ein Brauner

hnědoliška *f.* Braunfuchs *m.*

hnědoň, ně *m. v.* hnědouš.

hnědo-plavý braunfalb; —popelavý, —popelatý aschigbraun; —rýsavý braunrötlich; —rudý *adj.* bräunlichrot.

hnědost, ti *f.* Bräune *f.*, braune Farbe.

hnědoš, e *m. v.* hnědoch, hnědouš.

hnědo-tečkovaný *adj.* braungetüpft; —uhelný *adj.* Braunkohlen-; útvar h. Br.formation *f.*; -né ložisko Br.lager *n.*; plást h. Br.flötz *n.*; —uhlí *n.* Braunkohle *f.*; h. bahenní Moorkohle *f.*

hnědouš *m.* der Braune (Pferd).

hnědo-vlasý *adj.* braunhaarig; —vlný *adj.* braunflutend; —zelený *adj.* braungrün; —žlutý *adj.* braungelb.

hnědý *adj.* braun; h. kůň *v.* hnědouš; h. slad Darrmalz *n.*; —é uhlí Braunkohle *f.*

hnésti *et* hnísti (hnětu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* hněť!) něco etw. kneten; h. těsto den Teig wirken; střevíc mě hněte der Schuh kneipt mich, drückt mich; každý ví, kde ho střevíc hněte jeder weiß, wo ihn der Schuh drückt; to mě (mne) velmi hněte das ärgert mich sehr; h. se sich drücken, gedrückt werden.

hnět, u *m.* Gram *m.*; fig. Bedrückung *f.*

hnětanka *f. v.* hnětinka.

hnětba *f.* (med.) Massage *f.*

hněten-í *n.* das Kneten; fig. Gewissensdruck *m.*; Skrupel *f.*; —ice *f.* Masche *n.*; h. papírová Papiermaché *n.*; 2. *v.* hnětinka; —ý *adj.* geknetet; gedrängt.

hnět-ilý *adj. v.* hnětivý; —inka, —ka *f.* Süßkuchen *m.*; ein geketeter Kuchen; —ivý, —livý, —ný *adj.* drückend, skrupulös; —livost, —nost *f.* Kummer *m.*; Skrupulosität *f.*

hněv, u *m.* Zorn *m.*, Groll, Grimm *m.*; babí h. (bot.) Hechelkraut *n.*; k —u koho pohnouti, popuditi einen in Zorn bringen, zum Zorne reizen, erzürnen.

hněvati (-ám) koho (*acc.*) zornig machen; h. se na koho n. na něco, nad něčím, o něco, pro něco zürnen einem oder auf einen od. über einen, böse sein; hněvej ty se na mne nebo nehněvej zürne mir oder nicht.

hněvičkati (-ám) ein wenig böse machen; h. se na koho pro něco jmdm. ein wenig zürnen, schmollen.

hněviv, a, o *v.* hněvivý; —ě *adv.* zornig; —ec, vce *m.* ein zorniger Mensch; —ka *f.* eine Zornige; —ost *f.* Zorn *m.*;

—ý (na někoho, k někomu) *adj.* zornig, erzürnt; h. člověk *v.* hněvivec, hněvník.

hněv-ko *m.* ein Zorniger; —kyně *f.* eine Zürnende; —livý *adj.* (*pol.*) *v.* hněvivý; —ník, a *m.* ein Zorniger; *st.* (protivník) der Gegner, Widersacher; —no *adv.* zornig, zornmütig; h. mi eš ift mir ärgerlich; —nost *f. v.* hněvivost; —ný (*st.* —en, —na, —no) *adj.* zornmütig; zornig; *v.* hněvivý; —oš *m.* ein Zürnender; —otný *adj.* zürnend.

hněvsa *m. v.* hněvoš, hněvivec.

hnězdn-ík, a *m.* Neftling *m. v.* hnízdník; —ý *adj.* Neft-, neftig.

hničeti *v.* hnikati.

hnid-a *f.* Niß *f.* (fr. *lente*); —ák, u *m.* Staubkamm *m.*; 2. Dürrwurz *f.*; Flohkraut *n. Conyza*: —avka *f. v.* hnidovka; —avý *adj.* nißig; —ka *f. v.* hnida. [(Schimpf für Schneider).

hnidopich, a *m.* Nißſtecher, Fips *m.*

hnidoš, e *m.* ſcharfer Ritterſporn *Delphinium staphisagria.*

hnidov-atý *adj.* nißig, voll Niſſe; —ka *f.* Bremſe *f. v.* střeček; —ý *adj.* Niß-; fig. vzíti koho —ým (t. hřebenem) jmd. derb angreifen.

hnij-u *v.* hníti.

hnik, u *m.* Sequiek *n.*; Gewieher *n.*

hnik-ání *n.* das Quieken; Wiehern *n.*; —ati (-ám) quieken; 2. wiehern; h. se s kým jmd. necken, reizen.

hnil-áč *m. sl.* fauler Baumſtamm; —áčeti *sl.* faulenzen; —ák, u *m.* Ohnblatt *n. Monotropa* (bot.); —ák, a *sl.*, —ec, lce *m.* ein Fauler; —avka *f.* Faulfieber *n.*; —el, ti *f.* Fäulnis *f.*; —ice *f. v.* hnilička.

hnilič-ati, —kati se teig, faul werden; —iti teig machen; —ka *f.* (*gen. pl.* hniliček) teige Birne; 2. faules Getreide; h. *m.* Faulenzer *m.*; vejce na —ku kernweiches Ei (Kochk.); —kovitý, —ný *adj.* teigicht; —kovité n. —né hrušky teige Birnen.

hnil-ík, a *m.* (zool.) Aaskäfer *m. Silpha* (mršník, hrobaříček); —ina (—etina, —otina) *f.* Fäule *f.*, Fäulnis *f.*; faules Zeug; Verwejung *f.*; (med.) Sepſis *f.*; h. v ústech *v.* kurděje; —ka *f.* etwas Verfaultes; 2. *mor.* teige Birn; —ko *m. sl.*, —och, a *m. sl.* Faulenzer *m.*

hniloba *f.* Fäule *f.*, Fäulnis *f.*

hniloplod, u *m.* Faulbrut *f.* (b. Bienen). [loba.

hnil-ost *f.*, —ota, —otina *f. v.* hni-

hnily *adj.* faul; teig; fig. träg; —á zimnice *st.* Faulfieber *n.*

hnípati faulenzen; *vulgo* ſchlafen.

hnípiti koho einen ſtoßen (*sr.* hnápati).

hnis, u *m.* Eiter *m.*, Materie *f. Pus*; Eitergeſchwür *n.*, *st.* Fäulnis *f.*; h. zemský (*sl.*) Erdharz *n.*, Erdpech *n.*; —ání *n.* Eiterung *f.*; —ati eitern; vřed —á das Geſchwür eitert; —atý, —avý, —ovatý *adj.* eitrig; —avost, —ovatost *f.* Eiterung *f.*; —eti, —ovatěti eitern; —otok, u Eiterfluß *m. Pyorrhoea*; —ovina *f.* Eiterflüſſigkeit *f.*; —ový *adj.*

hnísti (hnětu) *v.* hnésti. [Eiter-.

hníti (hnìju *et* hníji, eš, c, eme, ete, ou *et* í, *imp.* hnij!) faulen; ovoce hnije na stromích das Obſt fault an den Bäumen; už hnije v zemi er fault ſchon in der Erde; fig. on dlouho hnije er ſchläft (fault od. faulent) lange.

hníti *n.* das Faulen.

hnízdečko *n.* kleines Neſt; (bot.) Brutneſt *n. Gonotrophium.*

hnízdění *n.* das Niſten.

hnízditi *et* h. se niſten, ein Neſt bauen, hecken, horſten; h. se *vulgo* unruhig ſitzen, unruhig liegen, ſich rütteln.

hnízd-itý *adj.* neſtähnlich; voll Neſter; —ivka *f.* Neſtpilz *m. Nidularia*; —avost *f.* Neſtſucht *f.*; —ivý *adj.* niſtend; unruhig im Sitzen; —ník, u *m.* Vogelneſt *n.*, die vogelneſtähnliche Ragwurz; *v.* hnízdovka; h., a Neſtling *m.*; —ný *adj.* neſtreich; fruchtbar (von Vögeln).

hnízdo *n.* Neſt *n.*; h. dělati ein Neſt bauen; fig. h. der Stamm, die Abkunft; Wohnung *f.*, Sitz *m.*; h. čepu Zapfenloch *n.*; Spur *f.*; h. šroubu Schraubenmutter *f.*, Mutterſchraube *f.*; h. hor der Gebirgsknoten, Gebirgsſtock; h. rudy das Erzneſt; h. kosti der Sitz, das Lager des Beines; h. ptačí, stračí (srpenec) Sichelmöhre *f. Sium falcaria* (bot.).

hnízd-oš, e *m.*, —ovec, vce *m.* Neſtling *m.*; —ouše, ete *n.* ein aus dem Neſte genommener junger Vogel; Neſtling *m.*; —ošek, ška *m.* Neſtraupe *f.*; —ovka *f.* Neſtwurz *f. Neottia* (bot.); —ový *adj.* Neſt-; -á žíla (mont.) ab-

hnój *m. st. v.* hnůj. [ſätziger Gang.

hnojav-ice *f. sl. v.* hnojnice; —ost *f.* der Eiter; das Eitern; —ý *adj. sl.* eiternd; —é osypky *p.* Aasblattern.

hnoj-ek, jku *m. v.* hnůj; h., jka *m.* Miſtfink *m.*; —ení *n.* Miſten, Düngen *n.*; 2. das Eitern; —ice *f.* Jauſichimmel *m. Sepedonium* (bot.); —ičí *adj.* Düngungs-; Eitrunge-; h. věc *st.*, —idlo *n.* Eitrungsmittel *n.*; —idlo *n.* (ökon.) Düngerſtreumaſchine *f.*; —isko, —iště *n.* Miſtſtätte *f.*, Miſtgrube *f.*; Miſthaufen, Düngerhaufen *n.*

hnojiti (-ím, *imp.* hnoj!) něco faulen laſſen; h. ránu, vřed eitern machen; h. pole miſten, düngen; h. *sl.* (chem.) beizen; h. se ſchwären, eitern; rána se —í die Wunde eitert.

hnoj-itý *adj.* miſtartig; —ivka (hnojůvka) *f.* Miſtwaſſer *n.*; *v.* hnojnice; —ivo *n.* Dungmittel *n.*; —ivý *adj.* das Eitern beförderud; —ko *m. sl.* Faulenzer *m.*; —kyd, a *m.* Miſtauflader *m.*; —natý *adj.* voll Miſt; —nice *f.* Miſtwaſſer *n.*, Miſtjauche *f.*; —ničný *adj.* Miſtjauchen-; —ník, a *m.* Miſtträger *m.*; h., u *m.* Miſtwagen *m.*; 2. Miſthaufen *m.*; 3. Miſtblätterſchwamm, Miſtſchwamm *m. Coprinus comatus* (*Agaricus comatus*); —niště *n. v.* hnojiště; —nost *f.* das Schwären, das Eitern; —ný *adj.* miſtig; h. vůz Miſtwagen *m.*; —né vidle Miſtgabel *f.*; —ná lopata Miſtſchaufel *f.*; —ná děvka Miſtmagd *f.*, —ná voda *v.* hnojnice; —ná nestovice Aasblatter *f.*

hnojo-kyd, a *m. v.* hnojkyd; —toký *adj.* ſchlammflüſſig; —vka *f. st.* (hnojůvka) *v.* hnojnice; —vý *adj.* Miſt-.

hnouti něčím (hnu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* hni!) rühren, rücken; etw. (einmal) beugen, bewegen, regen; h. čím etw. in Anregung bringen; h. se, h. sebou ſich bewegen, ſich regen, ſich rühren.

hňuhňati (-ám) *v.* huhňati.

hnůj, hnoje *m.* Miſt *m.*, Dünger *m.*; h. (kravský, koňský) Kot *m.*; h. (z vředu) Eiter *m.*; h. v očích Augenbutter *f.*; h. v uších Ohrenſchmalz *m.*; h. míšený n. strojený Kompoſtdünger *m.*; h. kydati miſten, ausmiſten, den Miſt aus dem Stalle ſchaffen.

hnuly *adj.* bewegt; -ost -heit.

hňup, a *m.*, —ák, *m.*, —ec, pce *m.* Tölpel *m.*, Dummkopf *m.*; (fig. Stockfiſch *m.*); —ácký, —ovský *adj.* tölpelhaft; —ovství, —ství *n.* Tölpelei *f.*

hnus, u *m.* Ekel *m.*; 2. Schmutz *m.*; 3. *v.* hnis; —ení *n.* Ekel *m.*; —iti (hňušiti) něco někomu bei einem Ekel erregen, einem verekeln; h. se zum Ekel werden; h. se čím ſich racken; —í se mi to es ekelt mir (mich) davor; —ivý *adj.* ekelnd, ekelerregend; —nost, —nota, *sl.* —oba *f.* Ekel *m.*; Ekelhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* ekelhaft; *sl.* träge.

hnutel, e *m.* Beweger *m.*; —ný *adj.* beweglich, bewegbar; -ost -keit.

hnut-í *n.* die Bewegung, die Regung; h. mysli Gemütsbewegung *f.*; h. oka Augenblick *m.*; bez h. regungslos; h. k něčemu der Trieb zu etw. (zur Arbeit *etc.*); —ný *adj. st.* beweglich; —ost *f.* das Bewegtſein; —ý *adj.* bewegt; h. v zádech gekrümmt; h. *st.* beweglich.

ho! hoho! *int.* ho! hoho!

hobl, a *m.*, —e *f.*, —ící pluh, —ín, u *m.* Maulwurfspflug *m.*; —ík, u *m.* Hobel *m.*; h. hladicí Schlichthobel *m*; h. zoubkovatý, křivolaký Zahnhobel, Hohlhobel *m.*; —iny *pl. f.* Hobelſpäne; —íř *m.* Hobler *m.*

hoblov-aci *adj.* Hobel-; h. stolice, —ačka *f.* Hobelbank *f.*; Hobelmaſchine *f.*; —ačky *pl. v.* hobliny; —ati (hobluju) něco hobeln; —iny *pl. v.* hobliny; —itý *adj.* hobelartig, hobelförmig; —na *f.* Hobelſtätte *f.*; —ý *adj.* Hobel-.

hoboj, e *m. et f.* Hoboe *f.*, Oboe *f.* (*Hautbois*); —ista, —ník, a *m.* Hoboiſt *m.*

hoc *conj.* (= choť = ač) *sl.* immerhin, wenn auch.

hod, u *m.* Zeit *f.*; h., h. slavný hohes Feſt, hoher Feſttag; boží h. heiliger Tag; 2. h. der Wurf, der Schub (im Kegelſp.); *pl.* —y Schmaus *m.*, Bankett *n.*; Feſteſſen *n.*; Gasterei *f.*; *sl. et mor.* —y Kirchweih *f.*; v hod (*adv.*) *v.* vhod.

hodanina *f.* Kuchenſchmiere *f.* (aus Pflaumen und Birnen); *srv.* hudanina.

hodě *adv. st.* früh, zeitig; pozdě hodě *sl.* früher oder ſpäter. [hodný.

hoden, hodna, hodno (něčeho) *adj. v.*

hodernice *f. sl.* Murmeltier *n.*

hodilý *adj.* tauglich.

hodim *v.* hoditi.

hodin-a *f.* Stunde *f.*; co h., každou —u, na každou —u eine jede Stunde; té —y zur Stunde; od té —y von Stund an; jíti —u eine Stunde lang gehen; na —u auf eine Stunde; fig. augenblicklich; fig. pünktlich; v neškastnou —u, v zlou —u zur unglücklichen Stunde; 2. h. *st.* die Zeit; 3. h. Lehrſtunde *f.*, Lektion *f.*, Kondition *f.*; —y dávati Stunden geben; fig. dívčina jako dobrá —a herzensgutes, kernbraves Mädchen, Herzensmädchen *n.*; ll. *pl.* hodiny die Uhr; h. visací, h. visuté Wanduhr *f.*; h. stojací, h. stojaté Stockuhr *f.*; h. sypací Sanduhr *f.*; h. bicí Schlaguhr *f.*; h. ukazovací Zeigeuhr *f.*, Gehuhr *f.*; h. natáhnouti die Uhr aufziehen; h. bijou (-í) die Uhr ſchlägt; —y duchovní *pl. v.* hodinky.

hodin-ář *m.* Uhrmacher *m.*, Uhrfabrikant *m.*; Uhrhändler *m.*; —ařiti Uhrmacherei treiben; —árka *f.* Uhrmacherin *f.*; —árna *f.* Uhrmacherſtätte *f.*; —árský Uhrmacher-; —árství *n.* Uhrmacherei *f.*, Uhrmacherkunſt *f.*, Uhrmacherhandwerk *n.*; —ečka *f.* Stündchen *n.*; —íček, —čka *m.* Hauskäfer *m.*; —ík, u *m.* Uhrgehäuſe *f.*

hodin-ka *f.* eine kleine Stunde; pěkna h. (o posvícení) die ſchöne Stunde; šťastná h. zamilovaných Schäferſtunde *f.*; poslední h. letzte Stunde, Sterbeſtunde *f.*; k —ce se brátí in den letzten Zügen liegen; *pl.* —ky kleine Uhr, Taſchenuhr *f.*; klíček od hodinek, klíček k hodinkám Uhrſchlüſſel *m.*; h. duchovní das Stundengebet; h. říkati, h. zpívati die Stundengebete abſingen; umrlčí hodinky *pl.* (zool.) Totenuhr *f. v.* červotoč.

hodin-kový n. —ový kruh Stundenring *m.*; —ný, —ový *adj.* Uhr-; h. ručička Uhrzeiger *m.*; h. stroj Uhrwerk *n.*

hodiny *pl. f.* Uhr *f.* (*v.* hodina).

hoditi (hodím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* hoď!) něco, h. něčím werfen, ſchmeißen, einen Wurf tun; h. po někom kamenem einem einen Stein nachwerfen; h. kámen do vody einen Stein ins Waſſer werfen; h. sebou (na postel, na zem) ſich (auf das Bett, zu Boden) werfen; fig. rüſtig arbeiten; h. se k čemu (h. se komu, k někomu) ſich ſchicken, paſſen; taugen; to se dobře hodí das paßt gut; jak se hodí wie ſich's trifft, wie es kommt; nehodí se k vojsku, nehodí se za vojáka er taugt nicht zum Soldaten; 2. h. se k čemu zufällig gelangen, dazukommen; h. se koho *sl.* einen treffen.

hodka (hundka) *f. st. v.* psice.

hodlání *n.* das Wollen; Vorſatz *m.*, Abſicht *f.*

hodlati (-ám) něco (k jistému času) entſchloſſen ſein; willens ſein, gewillt ſein; einen Vorſatz haben; beabſichtigen; h. pro někoho bereiten; h. si *mor.*, hověti sobě ſich gütlich tun; to se mi —á das paßt mir.

hodlovati něco k něčemu anpaſſen, zuſchicken; h. si *v.* hodlati.

hodmo *adv.* wurfweiſe; h. počítati durchſchießen.

hodně *adv.* schicklich, tauglich; mit Recht, würdig; tüchtig, sehr; recht viel; h. brzo recht bald; h. (mnoho) peněz recht viel Geld; h. veliký recht groß; h. se připraviti sich gehörig vorbereiten; někomu h. vypráskati einen tüchtig durchprügeln; h. píti reichlich trinken, tüchtig tr., viel tr.; h. se nasmáti viel lachen.

hodní *adj.* Fest- (božíhodní).

hodnost *f.* Würde *f.*, Rang *m.*; 2. Eigenschaft *f.*; 3. h. k něčemu Geschicklichkeit; Tauglichkeit *f.*; 4. Biederkeit *f.*

hodnost-a *m.*, —ář, —ník *m.* Würdenträger *m.*; —ní třída Rangsklasse *f.*

hodnota *f.* Wert *m.*, Valuta *f.*

hodnověr-nost *f.* Glaubwürdigkeit *f.*, Authentizität *f.*; —ný *adj.* glaubwürdig, authentisch.

hodný (*comp.* hodnější) *adj.* k něčemu tauglich, fähig, geschickt, schicklich; 2, h, (hoden, dna, dno) něčeho wert, würdig; víry h. glaubwürdig; 3. h. gehörig, billig; 4. groß, derb, tüchtig; 5. erheblich, wichtig; h. k těžení, h. k dělání (mont.) baumwürdig; h. člověk ein braver (guter) Mensch; —á příčina hinreichende Ursache, wichtiger Grund; —ou chvíli eine gute Weile; —á mince vollgültige Münze.

hodokvas, u *m.* (hody, kvas) Schmaus *n.*, Festmahl *n.*; h., a *m.* Schmauser *n.*; —ení *n.* Festessen *n.*; —iti (*imp.* hodokvas!) schmausen *v.* hodovati; —ný *adj.* Festmahl-; Schmauser-; schwelgerisch.

hodonka *f. sl.* Wechselfieber *n.*

hodov-álek, lka *m.* Schmauser *m.*; —alný *adj. st.* schmausend; —an, a *m.*, —ánek, nka, —anin, a *m.* Schmauser *m.*; —ání *n.* Festmahl *n.*, Bankett *n.*; Schmauserei *f.*; —ánky *pl.* Freudenmahl *n.*

hodovati (hoduju, eš, e) někde s někým Gastereien halten, schmausen.

hodov-na *f.* Gastmal, Bankettmal *m.*; —ní *adj.* Gast-, Mahl-; h. síň *v.* hodovna; —nice *f.* Schmauserin, Schmausschwester *f.*; —ník, a *m.* Bankettgast *m.*, Schmauser, Festesbruder *m.*; h., u *pol. v.* hodovna; —ný *adj.* schmausend, schmauslustig; —ý *adj.* Fest-; Schmaus-.

hodrcati (kodrcati) (-ám) něčím bewegen, schaukeln, schütteln, rütteln.

hodují *adj. st.* passend, schicklich.

hody *pl. m.* Gasterei *f. v.* hod.

hodža *m.* Hadschi [Hagi] *m.*, türk. Pilger.

hofér, a *m. mor.* [Hofer] Inmann *m.*

hofmistr, a *m.* Hofmeister *m.*; —ovati als Hofmeister fungieren; —ovský úřad Hofmeisteramt *n.*; —ovství, —ství *n.* Hofmeisterschaft *f.*, Hofmeisterstelle *f.*; —yně *f.* die Hofmeisterin.

hoha! *int.* baho! hohati baho rufen.

hohé! *int.* (*st.*) oh!

hoho! *int.* hoho! ohe!

hohol, a *m.* Schallente, Schellente *f.* *Anas clangula* (*Glaucion*).

hohotati, *st.* hohtati (-ám) heulen.

hoch, a *m.* Bursche *m.*; Junge *m.*; h., bukač (pták) Rohrdommel *f.*; —na *f.* den Burschen geneigtes Mädchen.

hochtati (-ám) *v.* hohtati.

hoj, e *m. sl.* Heilmittel *n.*; 2. *st.* Fülle *f.*, Reichtum *m.*

hoj! *int.* hallo! frisch! [hojkadlo.

hojdačka *f.* (kolébka) Wiege *f. v.*

hojeb-ně, ého *n.* wundärztliche Kurkosten; —nost *f.* Heilkraft *f.*; —ný *adj.* Heil-; h. náklad *v.* hojebné; —né byliny, —né kořeni Heilkräuter.

hojecí *adj. v.* hojicí, hojebný.

hojemství *n.* Frist Gnadenfrist *f.*

hojen-í *n.* das Kurieren, Heilen; nedovolené h. Kurpfuscherei *f.*; h. na něčem Regreß *m.*; Regreßnahme *f.*; —livý *adj. v.* hojivý; —ství *n. v.* hojemství.

hojicí *adj.* Heil-; heilkräftig; h. moc Heilkraft *f.*

hojič *m.* Wundarzt, Chirurg *m.*; —ský *adj.* chirurgisch; —ství *n.* Chirurgie *f.*, Wundarzneikunde *f.* [bar; -ost -keit.

hojitel, e *m. v.* hojič; —ný *adj.* heil-

hojiti (-ím, íš, i, *imp.* hoj!) něco n. někoho (h. rány, h. někoho na rány) heilen, kurieren; wundärztliche Praxis ausüben; h. se sich heilen, heil werden; h. se na čem, h. se na kom an jmd. Regreß nehmen, regressieren; seine Erholung (Ansprüche) wider jmd. suchen.

hojiv-ka *f.* (*nov.*), přílep Pflaster *n.*; —ost *f.* Heilkraft *f.*, Heilkräftigkeit *f.*; —ý *adj.* heilend, heilsam, heilkräftig.

hojk-adlo *n. mor.* Schaukel *f.*; —ati se *mor.* schaukeln.

hojn-ě (*comp.* —ěji) *adv.* reichlich, viel; h. příkladů viele Beispiele; —ěti Fülle haben, Überfluß haben; —ik, u *m.* Gliedkraut *n.* *Sideritis*; —iti (rozh.) vermehren; se sich; —ost, —ota *f.* Fülle *f.*, Menge, Reichlichkeit *f.*; roh —osti Füllhorn *n.*; —otoky *adj.* reichströmend.

hojný *adj.* (h. na něco, h. v něčem) bauig, reichlich, ergiebig; —á poptávka starke Nachfrage.

hojs-ačka, —anka *f.* Maid *f.*; —ák, a *m.* (—a *m.*) Jüngling *m.*, lustiger Bursche; —ati (-ám) sich jungenhaft benehmen *sr.* hejsati.

hokyn-ář (*st.* hokenář) *m.* Höker *m.*, Hökler *m.*; —ařiti hökern, Hökerei betreiben; —ářka *f.* Hökerin *f. v.* hokyně; —ářský *adj.* Höker-; —ářství *n.* Hökerei *f.*

hokyně (*gen. pl.* hokyň) *f.* Hökerin *f.*

hokynovati *st. v.* hokynařiti.

hola *f. sl.* Axe *f.*; 2. *sl.* Stab *m.*, Stock *m. v.* hůl.

hola! *int.* he! hallo!

holáček, čka *m.* ein abgerissener Mensch.

holák, a *m.* ein roher, grober Mensch.

holan, a *m.* ein vermögensloser (fabler) Mensch; 2. Nacktaal *m.* (bladkan).

holandr, u *m.* Holländer *m.* (Mühlwerk), holländische Graupenmühle; Schneidewerk *n.*

hol-as, a *m.*, *dim.* —ásek, ska *m.* armer Schlucker; —átko *n.* liebes Kind; 2. *sl.* ungefiederter Vogel; 3. unzeitiges Obst.

holba *f.* (*gen. pl.* holeb) eine Halbe (půlka); h. piva eine Halbe Bier.

holč-e, ete, —átko *n.* liebes Mädchen; —í *adj.* Mädchen-; —ice, —ička, —ina

f. Mädchen, Mägdlein *n.*; —ictví *n.*, —instvi *n.* Mädchenalter *n.*; —inský *adj.* mädchenhaft; —isko *n.* ein großes Mädchen.

hold, u *m.* Huldigung *f.*; Lehenspflicht *f.*; h. komu učiniti n. oddati n. vzdáti n. skládati einem huldigen *v.* holdovati; 2. h. das Betteln; —em jíti n. choditi fechten, betteln; 3. h. Brandschatzung *f.*; h. vziti brandšacžen (die Huldigung annehmen [v. Feinde]).

holda! *int.* merk's!

holdán, a *m.* Landstreicher *m.*

holdéř *m. st.* Huldiger *m.*; Vasall *m.*

holdoš *m. v.* holdán.

holdov-áni *n.* Huldigung *f.*; 2. Brandschatzung *f.*; —ati někomu einem huldigen, einem unterwürfig sein; 2. h. koho jmd. unterwürfig machen; 3. h. *st.* Zins abnehmen; brandschatzen; 4. sich herumtreiben; h. se komu *sl.* einem sich unterwerfen; —ní *adj.* Huldigungs-; —nictví *n.* Zinsbarkeit *f.*; 2. das Herumstreichen; —ník, a *m.* Lehensmann *m.*; 2. Schmarotzer, Herumstreicher *m.*; 3. Erpresser, Brandschatzer *m.*; —ný *adj.* unterwerfend; 2. zinsbar, unterwürfig.

hole *adv.* kahl; bloß; platterdings, [schlichtweg.

hole, e *f. sl.* (*srv.* hola) die Alpe.

hole, ete *n.* liebes Kind, Herzenskind; 2. unzeitiges Obst *v.* holátko.

holec, lce *m.* ein Kahler; 2. Knabe *m.*; 3. armer Wicht; 4. ein Pfahl, um den Kahn anzubinden; *pl.* holce die Baumstöcke; *pl.* Halbgraupen; —tví *n.* Kindheit *f.*

hol-eček, čka *m.* liebes Kind, Herzenskind *n.*; 2. ein guter Mensch; 3. armer Wicht; —ečku! můj zlatý —ečku! mein Allerliebster!

holedbati se (-ám se) čím *st.* prahlen.

holekati (-ám) *v.* helekati.

holem-ost *f. st.* das Massive; die Stärke, Größe *f.*; —ý *adj. st.* groß, massiv.

hol-eň, ni *et* —eně *f.*, —énka, —ínka *f.* Schienbein *n.*, Unterschenkel *m.*; 2. Stiefelröhre *f.*

holen-ec, nce *m.* ein Geschorener; ein Bursche; *pl.* —ce unzeitiges Obst; —í *n.* das Rasieren; 2. *v.* holeň.

holénka *f.* Scheinsame *m. Gymnium, Cariopsis* (bot.); *v.* holeň, holínka.

holenku *v.* holeček; holenku to nejde! mein Lieber, das geht nicht! (ist nicht zulässig). [haluzka *f.* Zweig *m.*

holeska *f.* unreifes Obst am Ast; h.

holeť, ti *f. v.* náledí, holoť; h. (hlat)

holeti kahl werden. [Kristall *m.*

holibrada *m.* Bartscherer *m.*

holice *f. st.* Mädchen *n.*; 2. Tonsur *f.*; 3. h. Wachsblume *f. v.* voskovka.

holič *m.* Rasierer *m.*, Barbier, Bartscherer *m.*; 2. *st.* der Schmeichler, Schmarotzer *m.*; —í *adj.* Scherer-; h. nůž *v.* břitva; —ka *f.* Rasiererin *f.*; Schererin *f.*; h., *pl.* —ky Ansatz zum Obste; na —kách býti blank sein; fig. na —ách nechati koho (holky) jmd. im Stiche lassen; zůstala sedět na —kách sie blieb sitzen.

holičký *adj.* nackt; 2. lauter, pur.

holič-ský *adj.* Rasier-; —ství *n.* Rasiergewerbe *n.* [Spiegelkarpfen *m.*

holík, a *m.* ein Nackter, Kahler; 2.

holina *f.* kahler Fleck; Blöße *f.*

holinka *f.* Stiefelröhre *f.*, Stiefelschaft *m.*

holírna *f.* Rasierstube, Scherstube *f.*

holiš, holýš *m.* armer Schlucker.

holiti (-ím, *imp.* hol!) něco kahl machen; h. koho, h. bradu někomu rasieren, barbieren; h. kůži das Fell streichen; h. rybu einen Fisch schuppen; h. bez břitvy fig. kneifen; h. se sich

holizna *f. v.* holina. [rasieren.

holk-a (*voc.* holko! *vulgo* holka! *gen. pl.* holek) *f.* Mädchen *n.*, Mädel *n.*; Maid *f.* (im Volksliede); fig. (smrtholka) der Tod; lehká h. feile Dirne; —ář *m.* Mädchenjäger *m.*; —yně *f.* junges Mutterschaf.

holo *adv.* kahl; zhola ganz und gar; rundweg; platterdings; zhola nic gar nichts; —bedrý *adj.* hosenlos; —brad, a, —brádek, dka *m.* Laff *m.*; junger Lecker; Gelbschnabel *m.*; —bradý *adj.* unbartig; —břich, a *m.* Kahlbauch *m.*; Nackbauch *m. Gymnogaster*; —břichý *adj.* kahlbäuchig; —fous, a, —fousek, ska *m.* ein Unbartiger; —fousý *adj.* unbärtig; —hlav, a, —hlavec, vce, —hlávek, vka *m.* Kahlkopf *m. Gymnocephalus*; —hlavý *adj.* kahlköpfig; 2. ohne Kopfbedeckung; —chvost, a *m.* der Nackschweif (Natte); —křídlý *adj.* kahlflügelig; —leď, di, —ledina *f.* (*rus.*), náledí Glatteis *n.*

holom-če, ete *n.* Bürschchen *n.*; 2. Fichte ohne Äste; —ecký *adj.* Schergen-; —ectví *n.* Schergendienst *m.*; —ek, mka *m.* Wicht *m.*, Halunke *m.*; 2. *st.* lediger Mensch; 3. Gerichtsdiener, Scherge *m.*, Häscher *m.*; h. (katovský) Schinderknecht *m.*; h. rybničný Teichknecht *m.*

holomnice *f. sl. v.* humno.

holo-mráz, u, —mrázek, zku *m.*, —mraznice *f.* kahler Frost, Barfrost *m.*

holom-ský *adj.* Häscher-; —ství, —stvo *n.* Schergendienst *m.*; —ý *adj. mor.* groß; —á zvěř Hochwild *n.*

holo-mudec, dce, —mudek, dka *m. st.* ein Unmündiger; —nohý *adj.* barfüßig; —plisk, (—pysk), a *m.*, —plíště, ěte *n.*, —plíštěk, ška *m.* ein unbefiederter Vogel, Gelbschnabel *m.*; 2. Fratz *m.*, loses Kind; —přikrý *adj.* kahl und steil; —pustý *adj.* ganz öde; —ret *m.* Jungfermoos *m. Gymnostomum.*

holost *f.* Kahlheit *f.*

hološ *m.* (lysý, plechatý) Glatzkopf *m.*

holoť, ti *f.* Glatteis *n. v.* holeť.

holot, a *m. st.* Hundsjunge Hundsführer *m.*

holot-a *f. coll.* Pöbel *m.*, Gesindel *n.*; 2. ein unfruchtbarer Ort; 3. Kahlheit *f.*; h. *m. v.* holot; armer Teufel; —ina *f.* Pöbel *m. v.* holota; —iti kahl machen.

holoub-átko *n.* Täubchen *n. v.* holoubě; *pl.* —átka Täublinge (Kirschen)

—čí *adj.* von einer jungen Taube; —ě, ěte *n.* (*pl.* -ata) junge Taube; —ec, bce *m. v.* holoubek, holubec; —ěcí *adj.* von der jungen Taube; —ek, bka *m.* kleine (junge) Taube, Täublein, Täubchen *n.*; *v.* holubička, holubinka; 2. (Tanz) *v.* holubec; 3. *pl.* —ky *Orobus vernus* (bot.) Walderbse *f.*; —čtina *f.* Taubenfleisch *n.*; —kovati se s kým sich liebkosen; —kový *adj.* Tauben-.

holoústý *adj.* kahlmündig, nackmündig *gymnostomus* (bot.).

holoušek, ška *m.* (= holoubek) Herholov-í *n.* viele Stangen od. Stecken; —ina *f. sl.* Leiterstange *f.*; —ka *f.* Stangeneisen *n.*; —nice *f.* (holomnice) Tenne *f.*; —ý *adj.* Stangen-; —é železo Stangeneisen *n.*

holozubý *adj. mor.* kolozubý zahnlos.

holstra *f.*, pouzdro na pistole der Pistolenbalfter.

holtyně *f.* Knechtvieh, Nebenvieh *n.*

holub, a *m.* Taube *f. Columba*; h. (samec) Täuber *m.*, Tauberich *m.*; h. divoký Holztaube *f.*; h. fig. ein Stolzer; h. *vulgo* Buz *m.* in der Nase; h. vrká, brouká, houká, bublá (bubnuje) die Taube girrt, gnurrt, gurrt kalfert, trommelt (wirbelt).

holub-acinec, nce *m. sl.* Taubenkot *m.*; —ář *m.* Taubenhändler; Taubenfreund *m.*; —ařiti Taubenhandel treiben; —árna *f.*, —áreň, rně *f. v.* holubník; —ářství *n.* Taubenzucht *f.*; Taubenhandel *m.*; —ec (*st.* holúbec). bce *m.* Taube *f.*; *v.* holub, holoubek; 2. Taubentanz *m.* (ruſt. Tanz); 3. Bergblau *n.*; —enec, nce *m. v.* holoubě; —énka *f. v.* holubinka.

holubí *adj.* Tauben-; h. báně *v.* holubník; h. barva Taubenfarbe *f.*; h. pošta Taubenpost *f.*; h. bylina Eisenkraut, Taubenkraut *n.*

holub-ice *f.* Taube *f.*; 2. h. (samice) die Taube (Weibchen), die Täubin; 3. (Schramm) *v.* holubinka; —ičí *adj.* Tauben-; fig. gut, sanft; —ička *f.* das Täubchen-; —ičkový *adj.* Tauben-; —in, a, o *st.* Tauben-; —ince, nce *m.* Taubenhaus *n.*; 2. Taubenkot *m.*; —inka (*mor.* —énka) *f.* Täubchen *n.*; 2. Täubling *m.*; Blätterschwamm *m.* (*Agaricus roseus*) (*A. Russula*); 3. Taubenapfel *m.*; 4. Flügelhaube *f. Colombine*; —ka *f.* Täubling *m.*; —kyně *f. v.* holubice; —nice *f.*, —ník, u *m.* Taubenschlag *m.*, Taubenhaus *n.*; —ník, a *m. v.* holubář; —ovatý *adj.* taubenfarbig; —ovitý *adj.* taubenähnlich; —uška *f.* (*rus.*) Täubchen *n. v.* holubinka.

holý (*comp.* holejší) *adj.* kahl, bloß; nackt; glatt; ohne Haare, ohne Schuppen; fig. h. rein, lauter; —á skála nackter Felsen; —á slova leere Worte; —á pravda pure Wahrheit, klare Wahrheit; —ý nesmysl reiner Unsinn; —é kolo Schwungrad *n.*; —ý plat *st.* ewiger Zins; s —ou zbraní mit blanker Waffe (Wehr); —ým okem mit freiem Auge.

holýš *m. v.* holík.

homatný *adj. st. v.* hmotný.

homerický *adj.* (h. smích) homerisch (-es Gelächter).

homil-etický *adj.* homiletisch; —ie *f.*, **homilie** *f.* [výklad Homilie *f.*

homitati (-ám), komitati werfen.

homok, u *m. sl.* Flugsand *m.*; —atý *adj.* Flugsand enthaltend; homočný im Flugsande wachsend.

homol-a *f. v.* homole; —an, a *m.* Kegelschnecke, Tute *f. Conus*; —atý *adj. v.* homolitý.

homole *f.* Kegel *m.*; 2. ein kegelförmiger Hügel; Grabhügel, Leichenhügel *m.*; 3. h. cukru Zuckerhut *m.*; 4. h. sýra *v.* homolka; h. másla (*obyč.* hrouda másla) ein Keil Butter; 5. h. *sl.* (kužel) der Spinnrocken.

homol-ečka, —ička, —inka *f. v.* homolka; *pl.* —ečky, —ičky *st.* (med.) Stuhlzäpflein, Mutterzäpflein *n.*; —ika, —itka *f.* Trüffel *f. Tuber* (Schwamm); —itka *f.* Spitzrode *f.*; —itý *adj. v.* homolovitý; —ka *f.* Quarkkäse *m.*; kleiner Käsekeck (in Form eines Kegels); koupil to za —ku (za babku) er hat es um einen Pappenstiel (Pfifferling) gekauft; —ný, —ovatý, —ovitý *adj.* kegelförmig, konisch; —ový *adj.* Kegel-; h. cukr (cukr v homolích) Hutzucker *m.*

homolozub, a *m.* Mastodon *n.* (ein [Tier der Urwelt).

homon, u *m.* (*pol.*) Zank *m.*; Hader *m.*; —iti se zanken. [*v.* hmotný.

homot-a *f. st. v.* hmota; —ný *adj.*

hon, u *m.* Jagd *f.*; jíti na hon auf die Jagd gehen; 2. h. das Rennen; Jagen; der Lauf; —em prudkým se hnáti rennen, jagen, eilen; 3. h., *pl.* —y *et* —a der Feldweg; 4. *pl.* —y die Laufbahn; 5. hon (běh) eine Strecke von 125 Schritt, *Stadium n.*

hon-ácký *adj.* Viehtreiber-; —áctví, —ačení *n.* Viehhandel *m.*; —ačiti Viehhandel treiben; —ačka *f.* Viehtreiberin *f.*; —ák, a *m.* Viehtreiber *m.*; *st.* Viehhandler *m.*

honb-a (*gen. pl.* honeb) *f.* Jagd *f.*; h. na zajíce Hasenjagd *f.*; h. na černou zvěř Wildschweinjagd (Schweinshetze) *f.*; 2. h. *st.* das Rennen; h. ke kroužku Ringrennen *n.*; to byla h. das war eine Jagd, eine Hetze; jíti na —u auf die Jagd gehen; —iště *n.* Jagdstrecke *f.*; Revier *n.* [brünsten, rammeln.

honcovati se sich herumtummeln; 2.

honcule *f.* Herbstschramm *m.*; 2. *sl.* Herumschweiferin *f.*

honč-i *adj.* Jagd-; Renn-; h. pes Jagdhund *m.*; h. kůň Jagdpferd; Rennpferd *n.*; h. lod Jagdschiff *n.*, Kaper *m.*; h. list Kaperbrief *m.*; —ík, u *m.* der Leitstrick der Fleischer.

honeb-né, cho *n.* Jagdzins *m.*; —ní *adj.* Jagd-; h. zákon Jagdgesetz *n.*; h. obvod Jagdbezirk *m.*; —nost *f.* Jagdbarkeit *f.*; Jagdgerechtigkeit *f.*; —ný *adj.* jagdbar.

hon-ec, nce *m.* Treiber *m.*; 2. Verfolger, Nachsetzer *m.*; 3. Eilbote, Kurier *m.*; 4. Wettrenner *m.*; 5. Viehtreiber *m. v.* honák; h. panen Mädchenjäger *m.*;

pl. —ci die Treiber, Treibleute (bei einer Treibjagd); *pl.* —ci (*st.*) Streifstruppen; —ecký *sl.* Jäger-; —ectví *n. sl.* Jagd *f.*

honeček, čku *m. st.* Brustwarze *f.*

hon-ek, nku, —ec, ečka *et* —ček, nečku *m. sl.* Fischerstängelchen *n.*

honelnik, a *m. sl.* Schafztreiber *m.*

honem *adv.* schnell; eilends, eiligst; pojď sem honem! komm her geschwind.

honěn, a, o, ý getrieben, gejagt; h. v něčem durchtrieben, bewandert (in etw.); —ec, nce *m.* der Verfolgte; —í *n.* das Nachjetzen, die Nacheile; 2. das Jagen; 3. das Wettrennen.

honetni *adj.* honett.

hon-ici pes Jagdhund, Birschhund, Pirschhund *m.*; —ič *m.* Treiber *m.*; h. dobytka *v.* honák; h. zvěře *v.* honec; —ička *f.* Treiberin *f.* (*v.* honačka); 2. das Haschespiel; —ím *v.* honiti; —itba *f.* Jagdbarkeit *f.*; *sl. v.* honba; pronájem honitby Jagdverpachtung *f.*; —itel, e *m. v.* honič.

honiti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* hoň!) jagen; pirschen; h. někoho einem nachjetzen, nachjagen; h. nepřítele den Feind verfolgen; h. zvěř (kurz: h.) Jagd halten; treiben; zajíce h. den Hasen schießen; h. řeči Worte fangen; h. koho (*acc.*) čím einem zujetzen; h. koho v čem einen verfolgen (wegen einer Sache); bycha h. *vulgo* spät bereuen; h. se sich jagen; h. se za kým, za čím, po čem nacheilen; nachlaufen; h. se (*v.* čtveru) läufig sein.

hon-itva *f. sl.* Jagd *f.*; Nacheile *f.* (jur. vlt.) *v.* honba; —ivý *adj.* jagend, treibend; —ka *f. pol.* Jägerin *f.*

honkati (-ám) hätscheln.

honný *adj. st.* schnell; 2. jagdbar; h. pták *st.* Beizvogel *m.*; h. jelen Jagd-

honobiti *v.* hanobiti. [hirsch *m.*

honor-ace *f.* Honoration *f.*; 2. *pl.* Honoratioren; —ár, u *m.*, —ář, e *m.* Honorar *n.*; —ovati honorieren.

honos-ení *n.* Prahlerei *f.*; —itel *m.* Prahler *m.*; —iti se (-ím se, *imp.* [ne]honos se!) čím (*st.* h. se z čeho) sich erheben, sich rühmen, mit etw. prahlen; —ivost, —nost *f.* Prahlsucht, Prahlerei *f.*; —ivý, —ný *adj.* prahlsüchtig, prahlerisch; —ně *adv.* prahlerisch; —ník, a *m.* Prahler *m.*; honošení *n. v.* honosení.

honouci *adj. st.* jagend; -ím během im schnellsten Laufe; spornstreichs.

honsobě *m.*, ztracenec *st.* Trotzbube, Streifjunge *m.*

hont, u *m.* Bohle *f.*; Pfoste *f.*; —ina *f.* Querbalken *m.*; —ový *adj.* Bohlen-, Pfosten-;

honved, a *m.* (*pl.* —i) *mad.* Honved *m.*; —ský *adj.* Honveden-; h. pluk H.-regiment.

honz-a *m. nom. viri* Hans; fig. Matz *m.*, Dummkopf, Dummrian *m.*; —íček, čka, —ík, a *m.* Hänschen *n.*; 2. Hüftenbausch *m.* (bei Frauenkleidern) *Cul de Paris, Tournier.*

hop! hopsasa! *int.* hopp! —covati, —sovati, —kovati, —kati hupfen, hopsen; —ík, pka, —kač *m.* Hüpfer *m.*; —ky —ky *adv.* hüpfend.

hor, u *m.* (žár) Glut *f.*; 2. h. (*gen.* s hora, *instr.* horem) *v.* hora; s hora *v.* shora, shůry.

hoř, e *m.* (*et f.*) das Sodbrennen *v.* žáha; 2. h., žárovliště Brandstätte *f.*

hora *f.* Berg *m.* (lat. *Mons*, fr. *Mont*, it. *Monte*); h. vinična Weinberg *m.*; přes hory a doly über Berg und Tal; bergauf — bergab; 2. h. Bergart *f.*; 3. *pl.* hory Bergwerk *n.*; hory zlaté Goldbergwerk *n.*; hory měděné Kupferbergwerk *n.*; hory solné (*st.*) Salzwerk *n.*; zlaté hory komu připovídati, hory doly komu slibovati einem goldene Berge versprechen (verheißen); hory těžiti, hory dělati ein Bergwerk bauen; Berge hauen; na hoře am Berge; auf dem Berge; (nahoře oben); na horu auf den Berg, bergauf; (nahoru hinauf, herauf; nahoru jíti, vstupovati hinaufgehen, hinaufsteigen); s hory (dolů) bergab; horu slézti den Berg ersteigen; 4. hora *sl.* Alp *f.*; Wald *m.*; do hory hnáti (t. dobytek) zu Alp fahren; fig. chlap jako hora ein baumstarker Kerl.

hor-áček, čka *m.* Berghund *m.*; *v.* horák; —ačina *f.* das Gebirgsvolk; —ačka *f.* Gebirgsbewohnerin *f.*; 2. Waldart *f.*; —ák, a *m.* Bergbewohner, Gebirgsbewohner, Gebirgler, Bergmann *m.*; (vlt.) Berghold *m.*; fig. ein roher Mensch. [Brenner *m.* (Gas-).

hořák, u *m.* Schieferkohle *f.*; 2.

horákyně *f.* Gebirgsbewohnerin *f. v.* horačka. [*v.* horák.

horal, a (*pl.* horalé), horalec, lce *m.*

hořálek, lku *m.* Brandschiefer *m.*

horalka *f. v.* horačka.

hořalka *f. v.* kořalka. [*f.*

horalstvo *n. coll.* Gebirgsbevölkerung

hor-an, —ář *m. sl. v.* horák; *sl.* der Forstbereiter; —anda, —anka *f. v.* horačka; h., hořanka Berglinse *f. Phaca.*

hořav-ina *f.* Brennstoff *m.*; —iny *pl.* brennbare Mineralien; —ka *f.* Bitterling *m. Rhodeus amarus* (Fisch); —ost *f.* Brennbarkeit *f.*; —ý *adj.* brennbar.

horazd, a, o *adj. st.* groß; —iti na někoho o něco toben, schelten, larmen.

horázný (nehorázný) *adj.* groß, ungeheuer.

hořce *adv.* bitter; h. plakati bitterlich weinen; —sladký *adj.* bitterjüß.

hořcov-ina *f.* Gentianin *n.*; —itý enzianartig; —ité (rostliny) *pl. Gentianeae*; —ý *adj.* Enzian-.

hořč, i *f. v.* hořčina; —ák, u *m.* Bitterbier *n.*; 2. Wermutwein *m.*; 3. Wasserpfeffer *m.*; 4. Bitterkäse *m.*

hořč-e, ete *n.*, —átko *n.* bitterer Holzapfel, Hagapfel *m.*; —ec, čce *m. v.* hořec; —ek, čku *m.* Bitterjalz *n.*; —ení bitter werden.

hořčic-e, hořčice *f.* Senf *m. Sinapis* (*Moutarde*); —ový *adj. v.* hořičný.

hořčič-natý *adj.* voll Senf; —nice *f.* Senfbüchse *f.*; —ník, u *m.* Senfmühle *f.*; —ný *adj.* Senf-; h. mlýn Senfmühle

f.; zrno —né Senfkorn *n.*; sémě —né Senfsame *m.*; Senfkörner *n. pl.*

hořčicha *f.* Gallenkraut *n. Picria.*

hořčík, u *m.* Magnesium *n.*; —ovec, vce *m.* Magnesit *m.*, Bitterkalk *m.*

hořč-ín, u *m.* Bitterſalz *n.*; —ina *f.* Bitterſtoff *m.*; —inka *f.* Bitterbranntwein *m.*; h. žaludková Magenbitter *m.*; h. anglická Engliſchbitter *m.*

hořčitan *m.* Talkhydrat *n.*

hořčiti (-ím, *imp.* -i!) něco erhitzen, heiß machen.

hořčiti (-ím, *imp.* -i!) bitter machen.

hořčitý *adj.* Bitterſtoff enthaltend; *v.* hořčicovitý.

hore *sl. adv.* hinauf; oben.

hoře, e *n.* Kummer *m.*, Gram *m.*, Jammer *m.*, Leid *n.*; h. míti Kummer haben; hořem (z hoře) nespati vor Kummer nicht ſchlafen können; *sl.* hoře mně! wehe mir! *adv.* h., hóře *v.* hůř.

hoř-ec, rce *m.* Enzian *m.*; Bitterwurz *f. Gentiana*; 2. bunte Krapenwicke; 3. bitteres Weſen; —ečí *n.* enzianartig heilendes Wurzelwerk.

horečka (hořečka) *f.* Fieber *n.*; Brennfieber *n.* hitziges Fieber; 2. Typhus *m.*

horečnatý kysličník Magneſiumoxyd; -é soli *pl.* Magneſialſalze.

horečný *adj.* fieberhaft; h. záchvat Fieberanfall, Fieberanfloß, Fieberſturz *m.*, Paroxysmus *n.*

hořejš-ek, ška *m.* Oberteil *m.*, der obere Teil; 2. höhere Region; 3. h. v rozsudku der Major im Schluſſe; —í *adj.* ddr. obere, Ober-; höher; h. sněmovna Oberhaus *n.*; h. země Oberland *n.*

hořekati (-ám) *v.* hořekovati.

hořeknouti *v.* hořknouti. [lindernd.

hořekojný *adj.* gramſtillend, gram-

hořekov-ání *n.* das Wehklagen, das Jammern; —ati (h. sobě na něco, nad něčím, h. pro něco, h. někomu něčeho) jammern, wehklagen.

hořel-ec, lce *m.*, —ina *f.*, —isko, —iště *n.* Scheiterhaufen *m.*; Brandſtätte *f.*; —ka *f. v.* kořalka.

horem *adv.* von oben her; obenhin; obermärts; jdi h. geh bergwärts; über den Berg; h. dolem über Berg und Tal; líčky h. i dolem počišťující Brech- und Purgiermittel.

hořem (*instr.*) *v.* hoře.

horempádem (i. horem padaje), horempátem *adv.* über Hals und Kopf, kopfüber. [Oberdorfer *m.* (horničan).

hořeňák, a *m.* Oberdorfbewohner,

hoření *adj. v.* hořejší. [Brand *m.*

hořen-í *n.* Brennen *n.*; —ice *f. sl.*

horenos, a *m. sl.* ein aufgeblaſener Menſch; —ný *adj. sl.* ſtolz, aufgeblaſen.

hořenosný *adj.* was Gram bringt.

hořepn-íček, čku Bitterblatt *n.*; —ík, u *m.* Knallerbſe *f. Exacum.*

hořeti (hořím, iš, í, íme, íte, í, *imp.* hoř!) brennen; dříví hoří das Holz brennt; dům hoří jedním plamenem das Haus brennt lichterloh; hoří! Feuer! fig. h. láskou (*sl.* h. milostí) k někomu vor Liebe brennen; h. žádostí vor Begierde brennen; šat na něm hoří fig. er zerreißt viele Kleider; 2. h. *sl.* ſchimmern.

horeznak *adv. sl.* rücklings.

hořice *f.*, rašelina Torf *m.*

hořící *adj.* brennend.

hořičeti *sl. v.* hořeti.

hořičný *adj.* Torf-.

hoří-keř *m.* Feuerdorn, Feuerſtrauch *m. Crataegus pyracantha*; —květ, u *m.* Feuerröschen *n. Adonis flammeus* (bot.).

hořím *v.* hořeti.

horina, horyna *m. v.* velikán.

hořivý *adj.* brennend *v.* hořavý.

horka *f. v.* hůrka.

hořk-á, é *f.* bitterer Branntwein; žaludeční h. Magenbitter *m.*; —an, u *m.* Bitterſalz *n.*; —avka *f.* Bitterwaſſer *n.*; —avý *adj.* bitterlich; —livost *f.* Bitterkeit *f.*; —livý *adj.* bitterlich; —nouti bitter werden.

horko *n.* Hitze *f.*; mně je h. *adv.* mir iſt heiß; za horka in der Hitze, während der Hitze; *in flagranti*; člověk zhorka nakvašený ein Jähzorniger, Hitzkopf, Heißſporn *m.*; ne tak zhorka! nicht ſo hitzig!

hořko *adv.*, na h. bitter; —drv *m.*, —dřevník, u *m.* Bitterholz *n. Xylopia* (bot.); —kořenný *adj.* bitterwurzlig.

horkokrevn-ost *f.* Gallſucht, Heißblütigkeit *f.*; —ý *adj.* heißblütig; gallſüchtig, choleriſch; h. člověk Hitzkopf *m.*, Heißſporn *m.*

hořkokyselý *adj.* bittерſauer.

horkoměr, u (žaroměr) *m.* Hitzmeſſer *m.*, Pyrometer *m.*

hořkoň, ně *f.* Bitterholz *n. Quassia.*

horkop, a *m.* Bergarbeiter *m.*

hořko-perný *adj.* bitter und brennend; —sladina *m.* Pikromel *n.*; —sladký *adj.* bitterlich; —směšně *adv.* bitter lächelnd; —smolina *f.* Pikamar *n.*

hořkost *f.* Bitterkeit *f.*; fig. Widermärtigkeit *f.*; Erbitterung *f.*, Unwille *m.*

horkost *f.* Hitze *f.*; Glut *f.*

hořkovka *f.* Bitterwaſſer *n. v.* hořkavka. [*adj.* hitzig und feucht,

horkovlhk-ost *f.* Feuchtheiße *f.*; —ý

horkovzdušný *adj.* mit heißer Luft; h. motor Heißluftmotor *m.* [*nia* (bot.).

hořkucha *f.* Bitterkraut *m. Picramhorký** (*comp.* hořčejší *et* hořčí) *adj.* heiß, hitzig; haſtig, jäh; innig; —á nemoc Typhus *m.*; —á krev hitziges Blut; —é pámo, —ý pás (—á země) heiße Zone.

hořk-ý (*comp.* hořčejší *et* hořčí) *adj.* bitter; fig. widerlich; h. lupeni die Klette (bot.); —á sůl das Bitterſalz; —á sladká (bot.) Nachtſchatten *m. Solanum dulcamara*; —á chvile eine ſchwere Stunde.

hořlavý *adj. v.* hořavý.

hoří-ení *n.* das Eifern, die Eiferung; Racheifer, Wetteifer *m.*, Racheiferung *f.*; —ící *adj.* eifernd; —íč *m.* Eiferer *m.*, Zelot *m.*; —ičnost *f.* Eifer *m.*, Elferſucht *f.*; —ičný *adj. sl.* eifernd, eiferſüchtig *v.* žárlivý; —ík, a, —il, a, —ilek, lka, —itel *m. v.* hořič; —itelství *n.* Eifer *m.*, Zelotismus *m.*

hořiti (-ím. *imp.* hoři!), h. na někoho, nad někým über einen eifern; h.

proti něčemu gegen etwas eifern; h. pro něco, h. o něco (h. něčeho) für etwas eifern; h. k někomu *st.* einen eifernd anreden; 2. eifern, zürnen; 3. nacheifern; hoch verlangen; h. se s kým mit einem streiten.

horliv-ě *adv.* eifrig, mit Eifer; —ec, vce *m.* ein Eifriger, Eiferer, Zelot *m.*; 2. *st. v.* žárlivec; —ost *f.* Eifer *f.*; 2. *st.* h. Hitze *f.*; —ý *adj.* (h. o něco, h. k něčemu, h. pro něco, h. v něčem) eifrig, eifernd; 2. *st.* begierig; h. hněv *st.* ein heftiger Zorn; 3. h. *sl. v.* žárlivý.

hormistr, a *m.* Bergmeister *m.*

hormo *adv. v.* horem,

hořmo *adv.* brennend.

hořňák, a *m.* Oberländer *m.*; 2. h., koňadra Kohlmeise *f.*; *pl.* —y Oberland *n.*, Hochland in Ungarn.

hornat-ina, *pl.* —iny *f.* Berggegend *f.*; Bergland *n.*, Oberland *n.*; —ost *f.* bergige Beschaffenheit; —ý *adj.* bergig, gebirgig; —á země gebirgiges Land; —á krajina *v.* hornatina.

horní *adj.* Berg-; h. bratrstvo Bergknappschaft *f.*; h. čeládka, h. čeleď Bergesinde *n.*; h. dělník Bergarbeiter *m.*; h. desátek Bergzehnt *m.*; h. dílo Bergarbeit *f.*; Bergbau *m.*; h. důl Grube, Zeche *f.*: h. hejtman Berghauptmann *m.*; h. hospodářství Bergwirtschaft *f.*, Bergwerksökonomie *f.*; h. město Bergstadt *f.*; h. nádobí Berggezähe, Berggezeug *n.*; h. písař Bergschreiber, Zehntschreiber *m.*; h. právo Bergrecht *n.*; h. řád Bergordnung *f.*; h. soud Berggericht *n.*; h. krkavec Steinrabe *m.*; h. rostlina Bergpflanze, Alpenpflanze *f.*; 2. h. Ober-; h. pokoj das obere Zimmer; h. sněmovna Oberhaus *n.*; h. Lužice die Oberlausitz (Land); h. Rakousy Oberösterreich.

hornice *f.* Bergmannsweib *n.*; 2. (*pol.*) Oberrock der Bergbeamten; 3. (*rus.*) Stube *f.*; 4. (bot.) *Tozzia f.* Alpenrachen *m.*

horn-ický *adj.* bergmännisch, montanistisch, montan; h. kroj Bergtracht *f.*; —ická modlitba Berggebet *n.*; —ické měřictví Markscheidekunst *f.*; po —icku nach Art der Bergleute; —ictví *n.* Bergbau *m.*, Bergwesen *n.*; Montanistikum *n.*; h. provozovati den Bergbau treiben; —ictvo *n. coll.* Knappschaft *f.*; —ičan, a *m. sl.* Oberdorfer *m.*, (Bewohner des oberen Teiles in einem Dorfe); —ičí (—ičný) *adj.* Berg-, Bergmanns-; h. lid das Bergvolk, die Bergverwandten; h. právo das Bergrecht; *v.* hornický; —ičina *f.* Bergfach *n.*; — ík, a *m.* Bergmann, Bergknappe, Bergbold *m.*; — ina *f.* Felsart, Gebirgsart *f.*, Gebirgsgestein *n.*; Mineral *n.*; —iště *n.* Gebirge *n.*, Formationsterrain *n.*; h. žulové Granitgebirge *n.*

horniti se *sl.* rossen (v. Stuten).

horno-jarmý *adj.* oberjochig (bot.); —letný *adj.* hochfliegend; —lužický *adj.* oberlausitzisch; —německý *adj.* hochdeutsch; —rakouský *adj.* oberösterreichisch.

hornosný *adj. v.* horonosný,

hornost *f. v.* horlivost; 2. (*z pol.*) vysokost Hoheit *f.*, Hochmut *m.*

hornozem-ec, mce *m.* Oberländer *m.*; —í *n.* Oberland *n.*; —ský *adj.* oberländisch.

horný *adj. v.* hornatý; 2. h. brennbar; h., ého *m. st.* Bergmeister *m.*

horo-haše *f. st.* Loderasche *f.*; —chodec, dce *m.* Bergsteiger *m.*; —chodný *adj.* bergwandelnd; —kop, a *v.* horkop, horník; —kopný *adj.* Bergbau-; —kreslení *n.* (*nov.*), výkres polohy Terrainzeichnung *f.*; —lez, a, —lezec, zce *m.* Bergkletterer, Bergsteiger, Alpensteiger *m.*; —měrství *n.*, měřictví hornické Markscheidekunst *f.*; —nosný *adj.* bergetragend; —pis, u *m.* Orographie *f.*; —pisec, sce *m.* Orograph *m.*, Gebirgsbeschreiber *m.*; —pisný *adj.* orographisch; —plozí *n.* Gebirgsentstehung *f.*; —slovec, vce *m.* Orolog *m.*, Montanist *m.*; —sloví *n.* Orologie *f.*; Montanistik *f.*; —slovný, —slovecký *adj.* orologisch, montanistisch; —spousty *pl. f.* (spousty hor) das Massengebirge; —strmý *adj.* berghoch, bergenragend; —toužný, —tužný *adj.* bergsehnend.

horoucest, ti *f. st. v.* horoucnost.

horouci *adj.* brennend, glühend, feurig; h. železo glühendes Eisen; h. láska die brennende Liebe, glühende Liebe; h. peklo die brennende Hölle; jdi na h. skálu (do —iho pekla!) geh' zum Teufel!

horouc-ně *adv.* brennend; inbrünstig; —ník, a *m.* Höllenbrand *m.*; —nost *f.* Hitze *f.*, Glut *f.*, Inbrunst *f.* (des Gemütes); —ný *adj. v.* horouci.

horoučka *f. v.* horučka, horečka.

horouda *f.* Bitterbier *n. v.* horčák.

horov-ání *n.* Schwung *m.* (poetischer od. enthusiastischer Sch.); Phantasie *f.*; Schwärmerei *f.*; —ati in der Höhe schweben; oben sein; kulminieren; 2. h. pro něco schwärmen, phantasieren.

horovaty *adj. v.* hornatý.

hořovina *f. v.* hořavina.

horovnost *f.* Schwungkraft *f.*

horoznal-ec, lce *m.* ein Bergverständiger, Bergkundiger, Montanist *m.*; Alpinist *m.*; —ský *adj.* montanistisch; —ství *n.* Bergkunde *f.*, Gebirgskunde *f.*, Orognosie *f.*, Alpinismus *m.*

hor-ský *adj.* Berg-, Gebirgs-; —ská voda Bergwasser *n.*; —ské právo das Bergrecht; —ská zeleň Berggrün *n.*; —ská modř Bergblau *n.*; —stvo *v.* Gebirge *n.*; Bergsystem *n.*

horšek, ška *m.* (shorek, svršek) Ober, Oberbauer *m.*, (im Kartenspiel).

horšení *n.* Ärgernis *n. v.* pohoršení; h. se nad čím das Ärgern.

horší *adj. comp.* ddd. ärgere; schlimmere; h. jakost mindere Qualität; h. nad něco, h. něčeho, h. než něco ärger als . . . schlimmer.

horšitel, e *m.* der Ärgernis gibt.

horšiti (-ím, *imp.* -i!) něco (zh . . .) etw. ärger od. schlimmer machen, verschlimmern; h. koho einen zornig machen; h. (zh....) se ärger werden; h. se na

něčem n. na někom, h. se nad čím n. nad kým, h. se z něčeho, pro něco, h. se na někoho lich über etw. od. einen ärgern; an etw. Anstoß nehmen.

horšovati se *st. v.* horšiti se.

hortensie *f.* (bot.) Hortensia *f.*

horučka (horúčka) *f. v.* horečka.

horumpátem *adv. v.* horempádem.

horutný *adj. st.* bitzig; h. blázen ein ganzer Narr; —á křivda ein großes Unrecht (*sr.* horonci).

horyč *m.* Wurmblume *f.*, Wollhabichtkraut *n.*, Bitterkraut *n. Picris.*

hosana! *int.* hosianna! (hebr.).

hosati (-ám) jubeln (hejsati).

hospoď, di *m. st.* der Herr *v.* hospodin.

hospoda *f.* Wirtshaus, Schenkhaus *n.*; Herberge *f.*; krejčovská h. Schneiderherberge; jíti do hospody ins Wirtshaus gehen; *st.* jíti na hospodu k někomu bei einem einkehren; hospodou míti koho u sebe, hospodu dáti někomu *st.* einen beherbergen; hospodou státi n. býti někde u někoho *st.* bei einem logieren, herbergen, wohnen; 2. h. *st.* Frau *f.*; n. *m. st.* Herr *m.*

hospodář *m.* Wirt *m.*; Hauswirt *m.*, Hausherr *m.*; Haushalter *m.*; 2. h. (polní) Landwirt *m.*, Ökonom *m.*; dělati účet bez —e Rechnung ohne den Wirt machen.

hospodař-eni *n.* das Wirtschaften; —ík, a, —iček, čka *m.* Hausgeist, Hausgott *m.*; 2. Totenuhr *f.* (Insekt); h., u *m.* Lichtknecht, Leuchterknecht, Lichtstecher, Lichtsparer, Profiteur *m.*; —iti (*imp.* -ař!) s čím (s penězi) na čem (na statku) wirtschaften; hausen, haushalten; h. od pěti ke čtyrem schlecht wirtschaften; 2. h. sparen; —ivý *adj. v.* hospodárný.

hospod-árka *f. v.* hospodyně; —árnost *f.* Wirtschaftlichkeit *f.*; —árný *adj.* wirtschaftlich, sparsam; 2. gastfrei; —ařovati *v.* hospodařiti.

hospodář-ský *adj.* Wirtschafts-, ökonomisch; h. úřad Wirtschaftsamt *n.*; Ökonomieamt *n.*; h. správce Wirtschaftsverwalter *m.*; —ská správa Wirtschaftsverwaltung *f.*, Ökonomieverwaltung *f.*; —ská společnost ökonomische Gesellschaft; landwirtschaftliche G.; —ské nářadí Wirtschaftsgeräte *n.*; Ackergeräte *n.*; —ské stavení Wirtschaftsgebäude *n.*; —ská výstava landwirtschaftliche Ausstellung; —ské stroje landwirtschaftliche Maschinen; 2. h. wirtschaftlich; h., ého *m.* Wirtschaftsverwalter *m.*; —ství *n.* Wirtschaft *f.*; h. polní Ökonomie *f.*, Landwirtschaft, Feldwirtschaft *f.*; užitky z h. Wirtschaftserträgnis *n.*

hospodaryně *f. sl. v.* hospodyně.

hospodin, a *m.* Gott der Herr, Jehova; 2. *st.* der Herr; —ův, —ova, —ovo des Herrn; —ovy skutky *pl.* die Taten Gottes.

hospod-ka *f. v.* hospůdka; —né, ého *m.* Herbergsgeld, Wirtshausgeld *n.*; —ní, (—ný) *adj.* Wirtshaus-, Herberg-; —ník, a *m. v.* hospůdkář; —ný, ého *m. v.* hospodský; —ovati někde bei einem einkehren; 2. h. in Wirtshäusern stehen; —ská, é *f.* Gastwirtin *f.*; —ský *adj.* Wirtshaus-; h., ého *m.* Gastwirt *m.*

hospod-yně *f.* (*mor.* —yň, *st.* —yni), —yňka *f.* Wirtschafterin *f.*; Wirtin *f.*, Hausfrau *f.*; Haushälterin *f.*; —yniti eine Wirtin abgeben, wirtschaften; —yňský *adj.* Haushälterin-; wirtschaftlich (von Frauen); —yńství (—yństvo) *n.* Hauswirtschaft *f.*

hospůdk-a *f.* kleines Wirtshaus; *vulgo* Kneipe *f.*, Beisel *n.*; —ář *m.* Bierhausler *m.*

host (*gen.* hosta, *st.* hosti *et* hostě, *dat.* hostu, *st.* hosti, *acc.* hosta, *st.* hostě, *voc.* hoste, *st.* hosti, *loc.* o hostu, *st.* o hosti, *inst.* hostem; *pl.* hosté, *gen.* hostí, *dat.* hostem (hostům), *acc.* hosti, *loc.* o hostech, *inst.* hostmi) *m.* Gast *m.*; *st.* ein Fremder; *st.* Gastfreund *m.*; stálý h. Stammgast *m.*; zvaní —é geladene Gäste; nezvaní —é ungebetene Gäste; hosti zváti Gäste einladen, bitten, zu Gaste bitten; býti na hostech Gäste bekommen; fig. boží host Donner *m.*, Donnerstrahl *m.*, Blitz *m.*

hostaj-enství *n.*, —nost *f. st. v.* hostinství; —ný *adj. st.* zart, weich; *v.* hostinný. [Gast *m.*

hosták, a *m. st.* ein Fremder; **host-cový** *adj. v.* hostečný; —ec, stce (kostec) *m.* Rheumatismus *m.*; Rheuma *n.*, Fluß im Körper; —ečný *adj.* rheumatisch; —ečná zimnice Flußfieber *n.*

host-ek, stka *m. v.* host; —ění *n.* Bewirtung *f.*; —énice *f. v.* hostinec; —énka *f.* (háseň) Xente *f.*; —enský *adj.*

hosti *f. st. v.* hostice. [*st.* Gast-.

hosti-bijce, —bojce *m.* Gastmörder *m.*; —bijství *n.* Gastmord *m.*

hostice *f. st.* weiblicher Gast; eine

hostič *m. v.* hostitel. [Fremde.

hostie *f.* geweihte Oblate, Hostie *f.*

hostimil, a Gastfreund *m.*; —ný, —ovný *adj.* gastfrei, gastfreundlich.

hostin-a *f.* Gastmahl, Festmahl *n.*, Bankett *n.*; —cový *adj.* Gasthaus-; —ec, nce *m.* Gasthaus *n.*; Gasthof *m.*; Restauration *f.*; —ecký *adj.* Gasthaus-; —ice *f.* Gaststube *f.*; —ka *f.* kleine Gasterei; —kář *m.* der gerne gastiert; der gerne gastiert wird; —né, ého *n.* Logiergeld *n.*; —nost *f.* Gastfreundschaft *f.*; —ný *adj.* gastlich; gastfrei; gastfreundlich; 2. fremd; h., ého *m.* Gastwirt *m. v.* hostinský; —ský *adj.* gastfrei; 2. Gast-; h. dům Gasthaus, Einkehrhaus *n.*; h. pokoj Gastzimmer *n.*; *pl.* —ské pokoje Fremdenzimmer, Passagierzimmer *pl. n.*; —ská kuchyně Garküche *f.*; 3. h. *st.* fremd; po —sku hráti gastieren, als Gast auftreten, als Schauspieler oder Musiker Gastrollen geben; —ský, ého *m.* Restaurateur *m.*; Gastgeber *m.*; Gastwirt *m.*; —ství *n.* Gastnahrung *f.*; 2. Gastfreiheit *f.*; —stvo *n. coll.* Gastkonsumierschaft *f.*

hosti-rád, a *m.* Gastfreund *m.*; —sluh, a *m.* der Gastdiener.

hostitel, e *m.* Wirt *m.*; Gastherr, Gastgeber, Gastwirt *m.*; —ka *f.* Wirtin *f.*; Gastfrau, Gastgeberin *f.*; —na *f.* Herberge *f.*; —ný *adj.* gastfreundlich; —ský, —ství *v.* hostinský, hostinství.

hostiti (-ím, -íš, -í, *imp.* hosti!) někoho (*acc.*) u sebe einen bewirten; beherbergen; 2. h. někde u někoho *et* h. se někde bei einem herbergen, logieren; h. (zh....) se něčeho etw. los werden; h. (vyh....) se odněkud (h. se z města, ze země) ausziehen, wegziehen, sich hinwegbegeben.

hostivít, a *m. v.* hostirád.

host-ka, —kyně *f.* Gastfreundin *f.*, Gastin *f.*; —nice *f.* Herberge *f.*; Gastsaal *m.*; Gastzimmer *n.*; Restauration *f.*; —ník, a *m.* Gastgeber *m. v.* hostitel.

hosto-ctivý, —ctivý *adj.* gastfrei.

hostovati bewirten *v.* hostiti; 2. gastieren, Gastrollen spielen.

hoš-ácký *adj.* burschikös; —áctví *n.* Burschikosität *f.*; —ák, a *m.* Bursch *m.*; fig. Stutzer *m.*; —anda, —aňka *f. v.* hochna; —ek, ška *m.*, —ík, a, —íček, čka *m.* Bürschchen *n.*; —ice *f. v.* hochna.

hot! hat! *int.* (Ruf auf das Zugvieh) hott! rechts!

hotel, e *et* u *m.* Hotel *n.*

hotov, a, o *adj.* bereit; fertig; jsem h. ich bin fertig; jsem h. k tomu ich bin dazu bereit; *v.* hotový; —ák, a *m.* Aushilfskellner *m.*; —ání *n. v.* hotovení; —ati (hotuju, eš, e) fertig machen, bereiten; h. se na něco (na cestu) sich zu etw. bereiten, anschicken (zur Reise ꝛc.).

hotově *adv.* fertig; bar; in barem; h. zaplatiti bar bezahlen; na h., při h., po h. bereit, in Bereitschaft; na h. plniti *in natura* leisten.

hotovec, vce *m.* ein Resoluter; 2. Landstürmler *m.* (domobranec).

hotov-ení *n.* Verfertigung *f.*; Erzeugung *f.*; —enství *n. sl.* Bereitwilligkeit *f.*; —ičký *adj.* ganz fertig; —ina *f.* Vorrat *m.*; Barschaft *f.*; —itel *m.* Verfertiger *m.*, Erzeuger *m.*

hotoviti (-ím, -íš, -í, *imp.* hotov!) něco verfertigen; erzeugen; 2. bereiten, zubereiten, Anstalten machen; h. se k něčemu sich bereiten; sich anschicken; sich gefaßt machen; kdo chce pokoji, hotov se k boji wenn du Frieden willst, so rüste dich zum Kriege (lt. *si vis pacem, para bellum*).

hotov-izna, —iznë *f. v.* hotovina; —o *adv.* fertig; vollbracht; —o! fertig! na —o sednouti sich zu gedecktem Tische setzen.

hotovost *f.* (k něčemu) Bereitwilligkeit, Entschlossenheit, Fertigkeit *f.*; 2. (mil.) Bereitschaft *f.*; 3. (Kassa) Barschaft *f.*; na -osti in barem, bar; *st.* h. vojenská, válečná, veřejná Insurrektion *f.*; Landesaufgebot *n.*, Landsturm *m.*

hotový (hotov, a, o) *adj.* bereit; 2. fertig; beendigt, gemacht; 3. geneigt zu etw., gefaßt; k službám h. dienstwillig; —á lež aufgelegte Lüge; —é peníze bares Geld, Barschaft *f.*; za —é (peníze) gegen bar; gegen bare Bezahlung; platiti —ými bar zahlen; —é plnění, —á práce, —á dávka Naturalleistung *f.*; to je hotový blázen das ist ein ausgemachter od. ganzer Narr.

hotuju *v.* hotovati.

hou! *int.* hao! halloh!

houb-a *f.* Schwamm *m. Fungus* (bot.); 2. (med.) Polyp *m.*; h. lazební, h. mořská Badeschwamm, Meerschwamm *m. Spongia*; h. domácí *v.* dřevomorka; —y *pl.* (*gen.* hub) Blätterpilze *Hymeno mycetes pl.* —y dostaneš! einen Pfifferling wirst du bekommen!

houban, u *m.* pilzsaures Salz.

houbatý *adj.* schwammig.

houbenatý *adj. v.* houbatý.

houběnec, nce *m.* Hundsrute *f. Cynomorium.*

houb-ice *f.* fig. Rausch *m.*; *v.* houfnice; —ička *f.* Schwämmchen *n. Spongiola* (bot.); —natý *adj. v.* houbatý.

houbo-kam, u *m.* Schwammstein *m.*, Fungit *m.*; —plod, u *m.* Feroſie *f.* (bot.).

houbor, u *m.* Lärm *m.*; Rumor *m.*; Gepolter *n.*

houbov-atý *adj.* schwammig; —até kosti Schwammbeine (in der Nase); —ec, vce *m.* Schwammstein *v.* houbokam; —ina *f.* Schwammstoff *m.*; Fungin *n.*; 2. (med.) Schwammgeschwulst *f.*; —itý *adj.* schwammartig, schwammicht; pilzförmig *fungiformis*; —ka *f.* Seekork *m.* (Pflanzentier); —ý *adj.* Schwamm-.

houbožlec, lce *m.* Schwammtier *n.*

houbuška *f.* Leuchtschwamm *m.*

houcati (-ám) *mor.*, boucati pochen.

houdek, dka *m.* Violinspieler *m.*, Fiedler; Musikant *m.*; h., dku *v.* hudek.

houf, u *m.* Haufen *m.*, Schar *f.*; h. ptáků ein Flug Vögel, eine Kette V.; h. jelenů eine Herde Hirsche; po —ích haufenweise; 2. h. dte Rabe am Rabe.

houf-ec, vce —ek, fku *m.* Häufeln, Häufchen, Häufel *n.* (ein kleiner Haufen); —enice *f. v.* houfnice; —ně *adv.* haufenweise; scharenweise; massenhaft; —nice *f.* Haubitze *f.* (Granatengeschütz); Steinbüchse *f.*, Steinschleuder *f.*; —ník, u *m.* Spetchenring, Nabenring *m.*; h., a *m.* Parteiführer *m.*; —ný *adj.* massenhaft; —né stěhování Massenwanderung *f*

houchati (-ám) *v.* bouchati.

houk-ati (ám) bao schreien; h. na někoho jmd. anschreien; 2. heulen (v. Eulen); 3. donnern (v. Kanonen); h. se ranzen (v. Schweinen); *v.* boukati se; -avý heulend.

houlil, a *m.* Pfuscher *m.*

houliti (-ím, *imp.* -i!) něco etw. pfuschen; stumpf machen; *mor.* h. chleb Brot formen, wälgern; h. so (nebe se houlí) sich klären.

houn-ě *f.* (*st.* húně) Kotze *f.*; Kotzenkleid *n.*; -ěný *adj.* Kotzen; h. kabát Kotzenrock *m.*; —ič *m.* Kotzenmacher *m.*

houp-ací *adj.* Schaukel-; h. provaz Schwungseil *n.*; —ač *m.* Schaukler *m.*; —ačka *f.* Schaukelrin *f.*; 2. Schaukel *f.*, Wippe, Hutsche *f.*; —al, a *m.* Schaukler *m.*; -ka -in; —ání *n.* das

Schaukeln; —ati (ám) koho schaukeln, wippen, hutschen; h. lišku den Fuchs prellen; h. se (na čem) sich schaukeln; sich schwingen; —avisko *n.* Meergrund *m.*; —avý *adj.* schaukelnd.

hour-a *m.* Schaufler *m.*; —ati (ám) (na př. dítě na rukou) schaukeln; h. čím etw. rütteln; 2. h. tosen (v. d. Glocke); h. se (žito se hourá) wogen (sich wogen); —avý *adj.* schaukelnd.

hous-ar, a *m. v.* houser; —ář *m. v.* husař; —e, ete, —átko (*pl.* —ata, —átka) *n.* Gänslein *n.*

housel - ni *adj.* Violin-, Geigen-; —nice *f. Cytharexylon* Geigenholz *n.* (bot.); —ník, a *m.* Geigenmacher *m. v.* houslař.

housen-ák, u *m.* Raupeneisen *n. v.* houseník; —čí *adj.* Raupen-; h. zámotek Raupengespinst *n.*; —ice *f.* (*st.* húsenice) *v.* housenka; —iči, —ičný *adj.* Raupen-; —ík, u *m.* Raupeneisen *n.*; 2. Raupenhaus *n.* (Seiden-), Raupenzwinger *m.*; 3. Gänsekraut *n. Arabis.*

housenk-a (*gen. pl.* housenek) *f.* Raupe *f.*; 2. fig. ein magerer Mensch; 3. *pl.* —y Miteser (Kinderkhr.); 4. *pl.* —y Maulseuche *f.*, Zungenkrebs *m.* (Krkht. d. Viehes); 5. ten má —y! der hat Reißen! —ář *m.* Raupenleser *m.*; —árna *f.* Raupenkammer *f.*, Raupenhaus *n.* (Seiden-) *v.* houseník; —ovatý *adj.* voll Raupen; —ovitý *adj.* raupenartig; —ový *adj. v.* housenčí.

housennik *v.* houseník.

houser, a *m.* (*st.* húser) Gänserich *m.*; 2. Kreuzschmerzen *pl.*, Hexenschuß *m.* (úzer, úsad); 3. *pl.* —y *v.* roupy; —ový *adj.* Gänserichs-.

housk-a *f.* (*gen. pl.* housek) Semmel *f.*, Striez *m.*, Striezel *m.*; vánoční h. (vánočka) Weihnachtsstriezel *m.*; 2. h. másla ein Kelf Butter; 3. h. (hüttenk.) die Eisfenganz, Frischplatte *f.*; 4. Heimschuh *m.*; —ář *m.* Semmelbäcker *m.*; —ový *adj.* Semmel-.

housl-ař *et* —ář *m.* Geigenmacher, Violinmacher *m.*; 2. Violinspieler *m.*; Geiger *m.*; -ařka -in.

housle *pl. f., gen.* housli, Geige *f.*, Violine *f.*; na h. hráti (housti) auf der Geige spielen, die Geige spielen; 2. h., *st.* húsle eine Art Zither; 3. die Hebeleiste, der Hebearm des Luftzeuges (in der Mühle); 4. h. *st.* Martergeige *f.*; Marterblock *m.*; fig. jako h. mager; 5. kurzer Hohlweg.

houslič-ka *m.*, -kář *m.* ein Dorfgeiger; —ky *pl. f.* kleine Geige; fig. nebe plno -ek der Himmel voll Geigen.

houslíř (*st.* housléř) *m. v.* houslář.

houslist-a *m.* Violinist, Geigenspieler *m.*; —ka *f.* Violinistin *f.*

houslov-ání *n.* das Geigenspiel; —ati (housti, hráti na housle) geigen, die Geige spielen; —itý *adj.* geigenförmig; —ý *adj.* Geigen-; h. klíč (Mus.) Violinschlüssel *m.*

housti (hudu, eš, e, eme, ete, ou, *min.* hudl a, o *imper.* huď! na něco na př. na housle spielen (auf einem musikalischen Instrument); starou píseň h. das alte Lied leiern; hluchým snadno h. tauben Ohren predigen; hudl (*et* houdl) před ním *st.* er spielte vor ihm.

houšť, ti *f. v.* hustota, houští; *comp. v.* hustě.

houšt-ě *f.* Dickicht *n.*; —ěk, ťku *m.* eingedickter Saft, dichter Aufguß; dicke Tunke; -i, —ví *n.*, —ina *f. dim.* —ičko *n.* Dickicht *n.*; Gebüsch *n.* (*v.* hustina).

houž, i *et* —e *f.*, —ev, že *f.* (*sl.* —va) Wiede *f.* (ein gewundenes Reis); Flößband *n.*; 2. Strick *m.*; 3. Halsband *n.*; 4. Grendelwiede *f.*, Grendelkette *f.* (b. Pfluge).

houžev, že *f. v.* houž; —ačka *f.* Bastseil *n.*, Baststrick *m.*; —natost *f. v.* houževnost; —natý *adj.* (-tě) zäh *v.* houževný; —ník, a *m. st.* Seiler *m.*; —nost *f.* Zähheit, Zähigkeit; Kargheit *f.*, Knickerei *f.*; —ný *adj.* zäh; —né maso zähes Fleisch; 2. —ný (člověk) karg, knickerisch.

houž-ka, —ička *f.* Wiede *f. v.* houž; h. *m.*, —ňák a *m.* Filz *m.*, ein Karger.

houžov-atěti, zäh werden; —atost *f.* Zähigkeit *f.*; —atý, —itý *adj.* zäh; karg *v.* houževný.

houžv-a *f. sl. v.* houž; —ař *m.* (*st.* húžvář) Wiedenmacher *m.*; Seiler *m.*; —e *f. v.* houžev; —ička *f.* kleine Wiede *f.*; h. *m.*, —ík a *m.* Filz *m.*, Knicker *m.*; —iti (*imp.* -i!) (*st.* húžviti, *mor.* hužbiti) koho plagen; h. se sich plagen; kargen.

hovad *m. v.* ovad; —čti (zh....) viehisch werden; —í *adj.* Vieh-; h. moucha *v.* ovad; —ina *f. v.* hovadství; 2. *v.* hovězina.

hovádko *n.* kleines Vieh *v.* hovado.

hovadn-í *adj. st. v.* hovadí; —ice *f.* Bremse *f. v.* ovad; —ost *f.* Viehheit, Bestialität *f.*; —ý *adj. st.* viehisch; bestialisch (h. člověk, h. žráč, h. lišch, —á radost).

hovado *n.* Vieh *n.*; Rind *n.*; Rindvieh; 2. viehischer Mensch *m.*

hovad-skost, *f.* viehisches Wesen *v.* hovadnost; —ský *adj.* Vieh-; viehisch; bestialisch; —ska rozkoš viehische Wollust; —stvi *n.* viehisches Wesen, Vieh-.

hovárati (-ám) *sl. v.* hovořiti. [heit *f.*

hověd-ce *n.* (*st.* hoviedce) Vieh *n.*, Rind *n.*; —í *adj.* Rind-; *v.* hovězí; —ina *f. v.* hovězina.

hovědlivý *adj. st.* was zu schonen ist; starost budiž ti -a das Alter sollst du schonen.

hověj-nost *f.* Nachsicht *f.*, Schonung *f.*; —ný *adj.* (někomu) nachgebend, nachgiebig, nachsichtig, schonend.

hověnost *f. v.* hověj nost.

hověni, hovení (*n.* h. komu n. čemu) Nachsicht *f.*, das Gewahrenlassen; Ausruhen *n.*

hověti (hovím, íš, í, íme, íte, í *et* ějí, *imper.* hov *et* hověj!) komu n. čemu v čem etw. begünstigen; etwas schonen; h. sobě sich gütlich tun; sich Ruhe gönnen; ausruhen; h. komu *st.* einem nachgeben,

Nachsicht haben; h. svému zdraví seine Gesundheit pflegen; h. času sich nach Umständen richten, sich in die Zeit schicken; h. svým žádostem seinen Begierden nachhängen od. frönen; jistému směru h. einer gewissen Richtung huldigen.

hovězák, a *m.* Rindfleischhauer *m.*

hovězenka *f.*, hovězí pečeně, pečená hovězina Rinderbraten, Rindsbraten *m.*

hověz-í *adj.* Rind-; h. fig. dumm; h. dobytek Rindvieh *n.*; h. maso (kurz: h., -iho *n.*), —ina *f.* Rindfleisch *n.*; —ina dušená (roštěnka) Rostbraten *m.*

hovím *v.* hověti.

hovínko *n. v.* hovno.

hovítko *n.* Ruheseffel *m.* (*lp.* pohovka); Lehnstuhl *m.*

hovívati (čemu) *v.* hověti.

hovniště *n.* Miststätte *f.*

hovnivál, a *m.* Mistkäfer, Stinkkäfer, Roßkäfer *m.* *Scarabaeus stercorarius*).

hovno *n.* Dreck *m.*; čertovo h. Teufelsdreck *m.* *Asa foetida*; —vý *adj.* Dreck-.

hovor, u *m.* Gespräch *n.*; Sprache *f.*; —a *f.* Gerede *n.*, lautes Reden *v.* hovor; h. *m. v.* hovorka.

hovoř-il, a, -itel, e, *m.* Plauderer *m.*

hovořiti (-ím, *imp.* hovoř!) (h. tiše, nahlas, s někým o něčem) reden, sprechen, plaudern (mit jmd. von etw.).

hovor-ka *m.* ein Redseliger, Plauderhans *m.*; —na *f.* Sprechsaal *m.*, Sprechhalle *f.*, Sprechzimmer, Konversationszimmer *n.*; veřejná h. öffentliche Tribüne *f.* (in Zeitungen); —né, ného *n.* Sprechgebühr *f.*; —nost *f.* Gesprächigkeit *f.*; —ný *adj.* gesprächig, redselig, zungenfertig.

hozen, a, o, —ý geworfen; —í *n.* (h. něčím) das Werfen; Wurf *m.*; Schub *m.*

hozný *adj. sl.* verschwenderisch.

hr! *int.* hrr, hušd; hr na ně! hurra! on je hned hr er ist gleich zornig.

hra *f.* (*gen. pl.* her) Spiel *n.*; fig. Scherz, Spaß *m.*; h. v karty Kartenspiel *n.*; h. v kostky Würfelspiel *n.*; h. v míč Ballspiel *n.*; h. na mžik (na mžitek) Versteckspiel; divadelní h. Schauspiel *n.*; h. ve slovích Wortspiel, Annomination *f.*; h. zapovězená verbotenes Spiel; podvod v hře Spielbetrug *m.*; ze hry aus Spaß.

hrab, u *m. sl. i mor.* Hagebuche *f. v.* habr; 2. Räuberei *f.*

hrab-aci *adj.* Grab-; Scharr-; —áč *m.* Krücke *f.*; —ač *m.* Scharrer *m.*; —ačka *f.* Scharrerin *f.*; 2. *v.* hrabadlo; —adlo *n.* Scharrwerkzeug *n.*; 2. Bagger *m.*, Baggermaschine *f.*; —ák, a, —al, a *m.* Graber *m.*; Raffer *m.*; fig. Geizhals *m.*; —ání *n.* das Scharren; h. řečiště Flußräumung *f.*, Baggerung *f.*; —anina, —anka *f.* Streu, Waldstreu *f.*; —aniště *n.* Wühlplatz *m.*

hrabanka *f. st. v.* hraběnka.

hrabati (hrabám, áš, á *et* hrabu eš, *e imp.* hrabej *et* hrab!) něčím v něčem scharren, kratzen, graben; h. něco (na př. seno, listí) rechen; h. po kom nach einem greifen; h. peníze Geld scharren, raffen, zusammenraffen; h. řeku baggern; h. se v čem worin wühlen, herumscharren; h. se někam wohin streben; kam se hrabeš? wo trachtest du hin?

hrabátko *n.* Gräflein *n.*; 2. Rabatt *f.* (fr.); Blumenbeet *n.*

hrábě *pl. f.* (*gen.* hrábí *et* hrabí, *instr.* hráběmi) Rechen *m.*; *sr.* hrabice.

hrabě, ěte *m. et n.* (*st.* h., ě *m.*) Graf *m.*; —ci, —cký *adj.* Grafen-, gräflich; —ctví *n. v.* hrabství.

hraběnka *f.* Gräfin *f.*; *st.* Grafentochter *f.*; Komtesse *f.*

hraberník *m. v.* hrabovník.

hrabět-ský *adj. v.* hrabský; —ství *n. v.* hrabství.

hrabež, e *f. pol.* Raub *m.*; —ný *adj.* raubend.

hrabí *n. mor.* Hagebuchengehölz *n.*

hrabi *m. et n. v.* hrabě.

hrab-ice *f.* Gestellsense, Getreidesense *f.*; 2. Sensengerüst *n.*, Hakenzeug *n.*; 3. Rechenbogen *m.* (in der Uhr); —ička *f.* Kuchenrechen *m.*; —ičný *adj.* Getreidesensen-; —ičná kosa *v.* hrabice.

hrabina *sl.*, habřina *f.* Hagebuche *f.*; Hagebuchenhain *m.* [*f. v.* hraběnka.

hrabin-a, —ka *f. st.* Komtesse, Gräfin

hrab-isko, —iště *n.* Rechentisch *m.*

hrabiv-ost *f.* Habsucht *f.*, Beutesucht *f.*; —ý *adj. st.* habsüchtig, beutesüchtig.

hrab-ka, *pl.* —ky *f.* (*pol.*) *v.* hrabice; —le *pl. f.* (*gen.* —lí) *sl.* Rechen *m. v.* hrábě; —livý *adj. v.* hrabivý.

hřablo *n. v.* hřeblo.

hřabně, ěho *n.* Moosgeld *n.*

hraboš *m.* Wühlmaus *f. Hypudaeus*; h. polní Erdmaus, Feldmaus *f. Hypudaeus arvalis*; h. zemní Scharrmaus, Schermaus *f. Hypudaeus terrestris*; h. vodní Wasserwühlmaus *f. Hypudaeus amphibius.*

hrabovník, u *m.* Rechenbohrer *m.*

hrabový *adj. mor.* Hagebuchen-.

hrab-ský *adj.* Grafen-; —ství *n.* Grafschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Grafen; *st.* die Grafschaft. [*Scalops aquaticus.*

hrabuška *f.* Wassermaulwurf *m.*

hrací *adj.* Spiel-; h. stůl Spieltisch *m.*; h. stroj Spielwerk *n.*; h. hodiny Spieluhr *f.*

hráč *m.* Spieler *m.*; Spielmann *m.*; Musikant *m.*; h. v karty (karbaník) Kartenspieler *m.*; —i *pl.* Spielleute.

hračka *f.* (*gen. pl.* hraček) Spiel *n.*; Spielzeug *n.*; fig. Kleinigkeit *f. pl.* hračky Spielwaren.

hračkář *m.* Spielwarenerzeuger; Sp.-fabrikant; Sp.handler *m.*; -ský obchod, —ství *n.* Spielwarenhandlung *f.*

hračkati (-ám) se s kým *sl.* spielen.

hráč-ový, —ský *adj.* Spieler-; —ství *n.* Spielergewerbe *n.*

hrad, u (*st.* h., a) *m.* Burg *f.*, Schloß *n.*; na —ě in der Burg; h. *et* hrád, u *m.* Hagel *m.*; Hagelschauer *f.*; *pl.* hrady Gewitterwolke *f.*

hřad *et* hřád, dě *f.* Hühnersteige *f.*

hrada (*obyč.* rada) *f.* Freistätte *f.* im Spiel.

hřada (*sl.* hrada, *st.* hředa *f.*) Balken *m.*, Stange *f.*; Kleiderstange *f.*; Scheuergerüst *n.*; Vorscheune, Emporscheune *f.*; Gartenbeet *n.*

hřad'an, a *m.* Burgbewohner *m.*

hřadb-a *f.* Zaun *m*; Schanze *f.*; Bastei *f.*; h. zevnější Außenwerk *n.*; h. vozová Wagenburg *f.*; *pl.* —y (*gen.* hradeb) die Festungswerke; Schanzen; —ice *f.*, —ička *f.* Zäunchen *n.*; kleiner Zaun; Lattenzaun *m.*

hřadčan, a *m.* Burgbewohner *m.*; *pl.* —y *et* —a Burgbezirk, Schloßbezirk *m.* (Hradschin in Prag).

hřadebn-í *adj.* Schanzen-; h. koš Schanzkorb *m.*; h. pozemky Fortifikationsgründe; h. sklepy *pl.* Kasematten; —ictví *n.* Befestigungskunst *f.*, Fortifikation *f.*; —ík, a *m.* Schanzgraber *m.*, Pionier *m.* [*adj.* Schloß-.

hřadec, dce *m.* kleine Burg; —ký

hřádek, dku *m.* kleine Burg (Bürglitz); Schlößchen, Kastell *n.*, Zitadelle *f.*; 2. der Boden am Hause.

hřad-ici *adj.* Befestigungs-; h. řád mlýnský Mühlenschützordnung *f.*; —ič *m.* Schützer *m. v.* hraditel; —idlo *n.* Wasserkang *m.*; Stauvorrichtung *f.*; —il a *m. v.* —hraditel; —iště *n.* Schloßstätte, Burgstätte *f.* (plt.) Burgstall *m.*, Burghalde *f.*; Kastell *n.*; —itel Befestiger *m.*; Verzauner *m.*

hraditi (-ím, *imp.* hraď!) (něco h. něco něčím, h. od něčeho) etw. zäunen, verzäunen, verschanzen, vermachen, befestigen; 2. h. vodu das Wasser hemmen, stauen, stauchen; h. mlýn schützen, einschützen (Mühl.); 3. h. výdaje die Kosten decken; h. náklady den Aufwand bestreiten; h. škodu den Schaden ersetzen, vergüten, entschädigen; h. se sich verschanzen; h. se (o vodě) sich stauen; h. se (s čím) *impers.* angrenzen; h (*impers.*) *mor.*: hradí se schloßet.

hradivo *n.* Schanzzeug *n.*

hřádka (*sl.* hrádka) *f.* Beet *n.*

hradl-ice *f. v.* česlice; —ový jez (zdymadlo) Staustufe *f.*

hřádlo *n.* Wärmzeug *n.* [henne *f.*

hřadní *adj.* Stangen-; h. slepice Haus-

hradn-í *adj.* (zámecký) Schloß-, Burg-; h., —iho *m.*; —ík, u *m.* Burgvogt, Burgverweser *m.*

hradobit, u *m. st.* Hagel *m.*

hradoviště *n. v.* hradiště.

hradový *adj.* Burg-; h. vrch, —á hora *st.* der Schloßberg.

hrad-ský *adj.* Burg-; —ská čeleď das Burggesinde; —ská cesta *sl.* die Landstraße; —ský, čho *m.* Burgwächter.

hrách (*gen.* hrachu *et* hrachu, *inst.* hrachem *et* hráchem) *m.* Erbse *f.* (*pl.* die Erbsen) *Pisum*; fig. h. *mor.* das Nachessen den Sonntag nach der Hochzeit; h. zelený grüne Erbsen; h. bohatý die Klotzerbsen; h. ledvinkový, německý, turecký die Schminkbohne *Phaseolus*; h. škrkaviený, h. římský Feigbohne *f. Lupinus albus*; h. zajecí n. vlčí Rebwicke *f.*; h. na stěnu házeti fig. leeres Stroh dreschen, einen Mohren weiß waschen wollen; mám se jako h. při cestě n. u cesty alles rupft mich wie Schoten an der Straße; h. s kapustou fig. alles durcheinander, Kraut mit Rüben.

hrachokam, u *m.* Erbsenstein *m.*, Pisolith *m.* [Walkfisch *f. Lathyrus.*

hrachor, u *m.* (bot.) Platterbse *f.*; **hrachov-atý** *adj.* voll Erbsen; —ec, vce *m.* sibirischer Erbsenbaum *m. Caragana*; 2. (hra) *v.* zavaděčka; 3. Durchschlag *m.*; Erbsensieb *n.*; Erbsentopf, Löchertopf *m.*; 4. starý h. ein alter Geck *v.* hrachovina 2.); —ík, u *m. Caragana* Erbsenbaum *v.* hrachovec; —ina *f.* Erbsenstroh *n.*; má v hlavě —inu er ist ein Strohkopf; 2. h., stará h. altes Krabbelwerk, Rumpelzeug *n.*; —iště *n.*, *st.* —isko *n.* Erbsenfeld *n.*; —itý *adj.* erbsenförmig; —ka *f.* Erbsensieb *n. v.* hrachovec 3); 2. h. (*pol.*) Erbsenbrei *m.*; 3. Hirschenbirn *f.* (Sommerbirn); Erbsenbonne (zool.) *Cyclas* (Muschel); —ní *adj. v.* hrachový, —ník, u *m.* Erbsenbaum; *v.* hrachovík, hrachovec; —ový *adj.* Erbsen-; —á polívka, pol. z hrachu Erbsensuppe *f.*; —á mouka Erbsenmehl *n.*

hraju *et* hraji *v.* hráti.

hrál-e (*pl.*) *f. st.* die Kralle (Krail, Kreuel, Kräuel *m.*, Ger, Gehren *m.*), eine bartige Pieke, Lanze *f.*; —ovitý *adj. lanceolatus* lanzenförmig.

hrám *v.* hráti [pismo die Schrift.

hramotina (*rus.* gramota) *st.*, list, **hraň**, ni *f. mor.* (hranice) Holzhaufen; 2. Ast *m.*, Zweig *m.*

hrán, ně *f.* Krystall *m.*

hran-a *f.* Ecke *f.*, Kante *f. Angulus*; 2. h., *pl.* —y *et* —a das Trauergeläute; das Leichenläuten.

hran-áč, e *m.* ein vierschrötiger Kerl; 2. eckiger Keil; 3. Klippe *f.*, Klippling *m.* (drei- od. viereckige Münze); 4. —áče *pl.* Kantäpfel, eckige Äpfel; —ák, u *m.* (čtverec) Quadrat *n.*

hranát, u *m. v.* granát.

hranatoplod, u *m.* Wunderstrauch *m.*

hranat-ost *f.* Eckigkeit *f.*; —ý *adj.* eckig, kantig; h. člověk fig. ein vierschrötiger, grober Kerl. [tierchen *n. Gonium.*

hranavka *f.* Eckenwurm *m.*, Eckenthranba *f. sl.* Begräbnis *n.* (*sr.* hrana).

hráně *f. v.* hráň; —měrství *n.* Krystallometrie *f.*; —ní *n.* Krystallisation *f.*; —pis, u *m.* Krystallographie *f.*; —pisec, sce *m.* Krystallograph *m.*; —plodí *n.* Krystallogenie *f.*; —sloví *n.* Krystallologie *f.*

hraněti krystallisieren.

hraněti eckig werden; *sl.* morsch werden.

hrani *n.* das Spielen, Spiel *n.* (h. v karty, na housle, na divadle).

hřáni *n.* das Wärmen.

hranic-e *f.* (h. dřiví) Haufen *m.* (Holz), Holzhaufen *m.*; Holzstoß *m.*; 2. Scheiterhaufen *m.*; na —i uvrci, vložili auf den Scheiterhaufen werfen; 3. h. Mühlgerüst, Mahlgerüst *n.*, Mahlgebiet *n.*, Wassergebiet, Mühlgebinde *n.*; 4. h. na kámen (Mühl.) Steinboden *m.*; 5. h.

k spouštění vody (Teichb.) Zapfengestell *n.*, Zapfengerüſt *n.*; 6. (mont.) Stoßgerüſt *n.*; 7. h. Glockengerüſt *n.*; 8. h. (*pl.* h., *genit.* hranic, *dat.* k hranicím *et* k hranicům) Grenze *f.*; h. vojenská Militärgrenze (ehemals); h. vytknouti Grenzen ſetzen; za —i, *pl.* za —e über die Grenze (bringen, ſchaffen); za —í, *pl.* za —emi im Auslande; výchoz na —e Grenzbegehung; popsání n. popis hranic Grenzbeſchreibung *f.*; ohledání hranic Grenzbeſichtigung *f.*

hranič-ák, a *st.*, —an, a, —ář, e (—ar, a) *m.* Grenzler *m.*, Grenzſoldat, Grenzjäger *m.*; —anka *f.* Grenzlerin *f.*; —eni *n.* das Grenzen, Begrenzen; —iti (—ím, *imp.* —i!) s čím (s kým) an etw. (an jmd.) grenzen; Čechy —í s Němci Böhmen grenzt an Deutſchland.

hranič-ka *f.* kleiner Scheiterhaufen; 2. kleines Gerüſt; —ník, u *m.*, mezník *m.* Grenzſtein *m.*; Lachbaum *m.*; h., a *v.* hraničák; —ný (—ní) *adj.* Grenz-; h. kámen Markſtein *m. v.* hraničník; h. soud Grenzgericht *n.*; —né právo Grenzrecht *n.*; —né město Grenzſtadt *f.*; —ná čára Grenzlinie *f.*; —né znamení Grenzzeichen *n.*

hraniti (—ím, *imp.* hraň!) něco ečig od. kantig machen; 2. begrenzen; 3. *sl.* verweſen (vom Leinzeug); 4. h. (chraniti) *sl.* begraben, beſtatten.

hraniti (—ím, *imp.* hrani *et* hraň!) něco etw. kriſtalliſieren; h. se kriſtalliſieren.

hranit-ka *f.* Faſſette *f.*; —ý *adj.* eckig, kantig.

hřanka *f.* (*pol. i sl.*), topinka Bähe-

hranky *pl. f.*, karty Spielkarten *pl. f.*

hranol, u *m.* Prisma *n.*; —atý *adj.* prismatiſch; —e *f.* Pyramide *f.*; —ečný *adj.* pyramidal; —ovitý, —ový *adj.* prismatiſch.

hrano-měr, u *m.* (úhloměr) Goniometer *n.*; —plod, u *m.* Sonderling *m.* *Quisqualis* (bot.).

hranostaj, e *m.* (chramostejl, e *m.*) Hermelin *n.* *Mustela erminea*; —ový *adj.* Hermelin-.

hranouti *st.* zuſammenſtürzen; *v.* **hrant**, u *m. sl. i mor.* (*z něm.* Grand) Waſſertrog *m.*

hranule *f. v.* hranole.

hrášek, šku, *st.* hráštěk, šku *m. v.* **hrašný** *adj. v.* hrachový.

hrátl (hraju *et* hraji, eš, e, eme, ete, ou *et* í, *imp.* hraj! hrám, hráš, hrá, hráme, hráte, hrají, *imp.* hrej!) ſpielen (etw., mit etw. (h. hru *et* h. v hru); h. s někým karty n. v karty Karten ſpielen; h. s kým mič, v mič, h. míčem Ball ſpielen; h. o něco, n. př. o peníze um etwas ſpielen; h. na housle auf der Geige ſpielen; die Geige ſpielen; h. na harfu auf der Harfe ſpielen; h. čím (s čím) mit etw. ſpielen; h. na divadle (h. divadlo) auf der Bühne ſpielen; h. na pána (h. pána) den Herrn ſpielen; h. (zahravati) s kým ſein Spiel mit einem treiben; to nehraje das ſtimmt nicht, das harmoniert nicht; das paßt nicht; to by tak hrálo! das wäre ſchön! h. si s kým *sl.* ſpielen; h. se (o kravách) **hřáti** (hřeju, eš, e) *v.* hříti. ſrindern.

hrátky *pl. f.* das Spiel der Kinder beim Beſuche (jdi na hrátky!).

hrávati (-ám) öfters ſpielen *v.* hráti.

hrav-ě *adv.* ſpielweiſe, ſpielend; —ost, ti *f.* Spielluſt *f.*; Spielſucht *f.*; —ý *adj.* ſpielend; ſpielſüchtig.

hráz, e *et* hrázě, e *f.* Damm *m.*; Deich *m.*; 2. h. u zahrady *sl.* Zaun *m.*; 3. ein Pfahl zum Zäunen; 4. (anat.) Mittelfleiſch *n.* *Perineum*; hráz dělati dämmen; h. obehnati n. ohraditi eindämmen, eindeichen.

hrázda *et* hrazda *f.* Stange *f.* (*v.* hřada); 2. Reck *n.* (Turn-); 3. Leiterbaum *m.* (b. Wagen).

hráze *f. v.* hráz.

hrazliště *n.* Vorſtändeort *m.*

hrazen *v.* hražen.

hráz-ka *f.* kleiner Damm; 2. Waldlatte *f.*; 3. Leiterbaum *m.* (b. Wagen); *pl.* —ky die Vorſtänder; —ská cesta *sl. v.* hradský.

hražen, a, o, ý eingezäunt; verſchanzt; h. tábor verſchanztes Lager; —á voda Stauwaſſer *n.*; —é město befeſtigte Stadt; —í *n.* das Dämmen, Zäunen; 2. Verſchanzung, Befeſtigung *f.*

hrb, u *m.* Höcker *m.*, Buckel *m.* (*f.*); Auswuchs *m.*; 2. *sl.* Berg *m.*, Hügel *m.*

hrba *f. sl.* hromada Haufen *m.*

hrbáč, e, ek, čka *m.* ein höckeriger, buckliger Menſch. [Begräbnisſtätte *f.*

hrbánik, u *m. sl.*, hrobka (pohřebiště)

hrbat-ěti buckelig (buckelig) werden; —ina *f.* etw. Buckliges; —iti (zhrbaliti) höckerig machen; —nouti *sl. v.* hrbatěti; —ost *f.* Buckligkeit *f.*; —ý *adj.* höckerig, buckelig *gibbosus.*

hrbec, bce *m. v.* hrb; hrbek.

hrbeč-ek, čku *m.* Höckerchen *n.* *tuberculum*; —katý *adj.* höckerig *tuberculatus.*

hrbek, bku *m.* kleiner Auswuchs; kleiner Höcker; h., bka ein buckliger Menſch *v.* hrbáč; Buckelochs *m.*

hřbel-ce *n.* (*et pl.*) *v.* hřbelec; —covati (koně *acc.*) ſtriegeln; —covitý ſtriegelförmig; —ec, lce *m.* Striegel *m.* (*f.*); Schrape *f.*; —cem česati (koně) ſtriegeln.

hřbélko *n. v.* hřeblo, hřbelec.

hřbet, u *m.* Rücken *m.* *Dorsum*; h. hory Bergrücken *m.*, Bergkamm *m.*; h. ruky Handrücken *m.*; h. komu ukázati einem den Rücken kehren oder zuwenden; fig. Perſengeld zahlen; něco za h. založiti n. položiti etwas auf die lange Bank ſchieben; fig. h., a Bengel *m.*, grober Kerl. [*sl.* begraben liegen.

hřběti (3. *pers.* hřbí, *min.* hřběl, a, o)

hřbet-ina *f.* Rückenleder *n.*; —itý *adj.* rückenartig; —natý *adj.* breitſchulterig; —ní *adj.* Rücken-; h. kosť, —nice *f.* Rückgrat *m.*; —ovati (plátno) die Leinwand zuſammenlegen; —ovice, —ovina *f.* Rückenleder *n.*; —ovní, —ový *adj.* Rücken-; —ová kosť *v.* hřbetnice.

hrbi *n. coll.* Unebenheiten *pl.*
hrbilk-o *n. v.* hrbelec; —ovati *v.* hrbelcovati.
hrbitek, tku *m. v.* hrbet.
hrbiti (hrbím, íš, í, *imp.* hrbi!) *st.*, pohrbiti begraben.
hrbiti (-im, *imp.* hrbi!) něco buckl'g machen; h. se sich bücken.
hrbitkovatý *adj.* buckl'g.
hrbitov, a *m.* Friedhof, Kirchhof *m.*, Totenacker, Gottesacker *m.*, Begräbnisplatz *m.*, Begräbnisstätte *f.*; —ní *adj.* Friedhofs-, Kirchhofs-; h. řád Friedhofsordnung *f.*; h. kvítí Friedhofsblumen.
hrbka *f. mor.* Häufel *n.*; hrbky (okurky) Ausschußgurken *pl. f.*
hrbol, u *m.* Höcker *m.*; 2. Hügel *m.*; 3. Beule *f.*; 4. Knollen *m.*, Knoten *m.*; —atka *f.* Knopfpolsterling *m. Dothidea* (bot.); —atý, —covatý *adj.* knorrig, knotig; höckerig; holperig (—á cesta); —ec, —ík *v.* hrbol; —ina *f.* Hügel *m.*, Erhöhung *f.*; —iti hügelig machen, uneben machen; —ovatý *adj. v.* hrbolatý.
hrbonosý *adj.* habichtnasig.
hrboun, a, —ek, nka *m.* ein Buckliger; koník —ek Höckerpferdchen *n.* (im Märchen).
hrbous, a *m. v.* hrboun.
hrbov-atěti, buckl'g werden; —atý *adj. v.* hrbolatý.
hrbůlek *m. v.* hrbol.
hrč! *int.* ritz!
hrčatý *adj.* knorrig *torulosus.*
hrče, e *et* hrč, i *f. mor.* i *sl.* Knorren *m.*; Auswuchs *m.*; Drüse *f.*, Beule *f.*; Büschel *m.*; h. *sl. v.* sumec.
hrček *v.* hrk; hrčkem téci *v.* crčkem.
hrč-ení *n.* (h. kol) das Rasseln (der Räder); h. povozů das Rollen der Kutschen; h. potůčku das Rieseln des Baches; —eti (-im, *imp.* hrč!) rasseln (Wagen); schnurren (im Halse); rieseln (v. Bach); ausfallen (v. Getreide); kolovrat —í (vrčí) das Spinnrad schnurrt; vůz —í der Wagen rasselt; potok —í der Bach rieselt; —ivý *adj.* murmelnd, rieselnd
hrčka *f.* Beule *f. v.* hrče. [(v. Bach).
hrč-kem, —ně *adv.* rieselnd; —ný *adj. v.* hrčivý. [h. *adv. v.* hrčkem.
hrčky *pl. m.* verstimmtes Instrument; **hrčovatý** *adj. sl.* knollig; *v.* hrbolatý.
hrd, a, o *v.* hrdý; —ák, a, —ec, dce *m.* ein Stolzer; —ati (-ám) kým n čím *st.* (po....) etw. oder einen verachten, verschmähen; —ě *adv.* stolz.
hrdelce *n.*, hrdélko *n.* Kehle *f.*; 2. (Mühl.) Beutelkappe *f.*
hrdeln-í (—ný) *adj.* Kehlen-; Hals-; h. žíla Kehlader *f.*, Drosselader *f.*, h. nláska Kehllaut *m. gutturalis v.* hrdelnice; h. soud Kriminalgericht *n.*; h. soudce Kriminalrichter *m.*; h. případ Kriminalfall *m.*; řád práva —ího peinliche Halsgerichtsordnung; —ice *f.* Drosselader *f.*, Drosselvene, Jugularvene *f.*; 2. Kehllaut *m.*; 3. Bräune *f.*; Maulseuche *f.* [h. čím mit etw. strotzen.
hrděti (z čeho, pro něco) stolz werden; **hrdin-a** *m.* Held *m.*; Heros *m.*; 2. *v.* hrdák; —ka (*st.* —a) *f.* Heldin *f.*; Heroine *f.*; —nost *f.*, —ství *n.* Heldenmut *m.*; Heroismus *m.*; —ný, —ský *adj.* heldenmütig; heroisch; —ství *n.* Heldentat *f.*; —stvo *n.* Heldenversammlung *f.*; *st. v.* hrdinství.
hrd-itel *m.* Stolzmacher *m.*; —iti (-im, *imp.* [ne]hrď!), zhrditi koho einen stolz machen; h. se čím stolz tun, sich brüsten; —ivý *adj.* stolz; —ka *f.* eine Stolze.
hrdlabol, u *m. v.* hrdlobol.
hrdl-áč *m.* ein Kropfiger; 2. Kropftaube *f.*; 3. Kornwurm, Erbsenwurm *m.*; —ák, a *m.* (hřivnáč) wilde Taube; *sl.* Schurke *m.*; —atka *f.* langhalsiges Gefäß; —atý *adj.* großkehlig, langhalsig.
hrdlice *f. v.* hrdlička.
hrdlič-l *adj.* Turteltauben-; —ka *f.* Turteltaube *f. Turtur* (*Columba Turt.*).
hrdlina *f.* Kohlader, Drosselader *f. v.* hrdelnice; 2. *st.* (*lp.* průdušnice) Luftröhre *f.*
hrdlit (-im, *imp.* hrdli!) koho (*acc.*) einen würgen; h. koho o něco n. z něčeho einen wegen etw. plagen, quälen; h. se schwer arbeiten, sich mühe arbeiten; h. se s kým (o něco, pro něco, strany něčeho) sich mit einem balgen.
hrdl-ity *adj.* halsförmig; —ní *adj. st. v.* hrdelní.
hrdlo *n.* Kehle *f.*, Gurgel *f.*, Hals *m. Guttur*; h. Schlund *m. Faux*; h. u loutny Lautenkragen *m.*; h. u trouby Muff *m.* (bei einer Röhre); h. Hals *m.* (der Retorte, des Kolbens); h. propadnouti sein Leben verwirken (vlt. Todes verfallen); trest na hrdle Todesstrafe *f.*, pod ztrátou hrdla unter Todesstrafe; v h. lháti in den Hals lügen.
hrdlo-bol, u *m.* Halsweh *n.*, Kehlsucht *f.*; —řez, a *m.* Gurgelschneider *m.*; h., u *m.* (chir.) Tracheotomie *f.*
hrdlov-ati koho, h. se s kým *v.* hrdliti; —ina *f.* (mech.) Mannsloch *n.*; —ý *adj.* Gurgel-, Hals-.
hrdnouti stolz werden; h. kým jmd. verachten *v.* pohrdati.
hrdo, z hrda *adv.* stolz, hochmütig.
hrdob-a *f.*, —nost *f.* Hochmut *m. v.* hrdost; —ný *adj.* hochmütig.
hrdo-hnevný *adj.* stolzzürnend; -mluvce, —mluvka *m.* Großsprecher *m.* -mluvnost *f.* Großsprecherei *f.*; —mluvný *adj.* großsprecherisch, stolz redend; —mysl, i, —myslnost *f.* Stolz, Hochmut *m.*; —myslný *adj.* hochmütig, stolz; —nosek, ska *m.* ein Hochnasiger; —noska *f.* eine Hochnasige, Stolze; —nosý *adj.* hochnasig, stolz; —pych, a, —pysk, a, —pýšek *et* —pýšek, ška, —pyška *m.* ein Hoffartiger, Prahlhans *m.*; —pyšenství *n.*, —pýšnost *f.* Hoffart *f.*; Hoffärtigkeit *f.*; —pýšný *adj.* hoffartig.
hrdost *f.* Stolz *m.*, Hochmut *m.*; (fr. *Fierté*) *f.*; 2. *st.* h. učiniti einen Frevel begehen, verüben; z -osti nepřijmouti vor Stolz nicht annehmen.
hrd-oš, e *m.* ein Stolzer; —ota *f.* Stolz *m. v.* hrdost.
hrdousiti *v.* rdousiti.

hrdouš, e, —ek, ška *m.* ein Stolzer *v.* hrdopych.

hrdovitý, hrdovynesl*ý adj. vn.*

hrdut-ý *obj.* stolz, aufgeblasen; —ost *f. v.* hrdost.

hrdý (*comp.* hrdší *et* hrdější) *adj.* (h. z něčeho, h. na něco, pro něco, h. k někomu) stolz, hoffärtig; hochmütig (lt. *superbus*).

hrdýlko *n. v.* hrdélko (hrdlo).

hrdza *f. sl. v.* rez.

hřeb, u *m.* Nagel *m.*, Spikes *m.*; h. v branách Eggezinke *f.*; h. na voji (u vozu) Wagnagel *m.*; h. do kola Radnagel *m.*; h. Spindel *f.* (im Brunhause); fig. h. v hlavě Kopfweh *n.*; Migräne *f.*; fig. h. Wurm *m.*; Kummer *m.*; Besorgnis *f.*; h. *st.* das Los; —em přibiti, přirazíti nageln, zunageln.

hřebař, —ka *v.* cvočkář, —ka.

hřebati (hřebám, áš, á *et* hřebu, eš, e) komu *mor.* schelten.

hřebč-ák, a *m.* Beschäler, Beschälhengst *m.*; 2. *v.* hřebec; —e, ete, —átko *n.* Hengstfüllen *n.*; —í *adj.* Hengst-; —ice *f.* Stutfüllen *n.*; —ík, a *m. v.* hřebec; —ín, a, —inec, nce *m.* Gestüte *n.*; Gestüthaus *n.*, Stuterei *f.*; (mil.) Hengstendepot *n.*; —inský *adj.* Gestüt-; h. protokol Belegprotokoll *n.*; —inská stanice Beschälstation *f.*

hřeb-ec, bce *m.* Hengst *m.*; 2. ein grosser Hochzeitskuchen; —ečný *adj.* (—ební) úřad Beschälamt; —ečník, a *m.* Gestütmeister, Gestütherr *m.*; Beschälerknecht *m.*

hřeb-élce *n. et pl. m. v.* hřebelec; —elcovati *v.* hřebelcovati; —élko *n. v.* hřeblo.

hřeben, e *et* u (h., a) *m.* Kamm *m. Pecten n.*; —em česati (vlasy) kämmen; 2. h. (k česání lnu, vlny) Hechel *f.*; Wollkamm *m.*; h. na kožichy Pelzkamm *m.*; 3. h. kohoutí Hahnenkamm *m. Crista f.*; 4. h. nožní *st.* das obere Fussblatt; 5. h. *st.* (anat.) Kamm *m.*, Schoßberg *m.*, Schamberg *m.*; 6. h. *st.* (med.) Podagra *n.*; 7. h. v sladovně der Kamm im Brauhause; 8. h., *pl.* —y Schutzgatter, Sturmgatter, Fallgatter *n.* (im Tore); 9. h. střechy Dachspitze *f.*, Dachgiebel *m.*; h. hory Bergkamm *m.*; h. hor, h. pohoří Gebirgskamm *m.*; 10. Sperrad, Schlebrad, Zahnrad *n.*; 11. Kranscheibe *f.*; 12. h. (mont.) Kammeisen *n.*; *pl.* —y die Samenkepfe beim Klee, Flachs ꝛc.

hřeben-áč *m.* Straubrad, Kammrad *n.*; 2. Straubmühle; 3. Steinkarren *m.*; —ář *m.* Kammacher *m.*; —ářiti Kammmacherei treiben; —ářka *f.* Kammacherin *f.*; —ářský *adj.* Kammacher-; —ářství *n.* Kammacherei *f.*, Kammachergewerbe *n.*

hřebenat-ka *f.* Kammuschel *f. Pecten*; —ý *adj.* bekammt, mit einem Kamm versehen; kammförmig *pectinatus*; —á kost *st.* Schambein *n.*

hřebenčík, u *m.* (tamaryšk) Tamariske

hřebenejš, e *m.* Schwanzwurm *m.*

hřebének, nku *m. v.* hřebínek.

hřeben-ice *f.*, —ík, u *m.* Kammfutteral *n.*; —itý *adj.* kammartig; —ka *f.* Schraubstahl *m.*; 2. der gehechelte Flachs; 3. Kammuschel *f.*

hřebénkovitý *adj. v.* hřebínkovitý.

hřebeno-nohý *adj.* kammfüssig; *pl.* —nozí (chvostonozí) *Lophyropoda*; -nos, a *m.* Spitzmaulwurf *m.*; —řez, u *m.* Kammschneidemaschine *f.*

hřebenov-ity *adj.* kammförmig *cristaeformis*; —ý *adj.* Kamm-; —é kolo Kammrad *n.*

hřebet, u *m. v.* hřbet; —ina *f. st.* [Rückgrat *m.*

hřebí *n. st.* Nagel *m.*; 2. *st.* Los *n.*

hřebí *adj.* trächtig (v. Stuten).

hřebice *f.* Stute *f.*; Mutterfüllen, Stutfüllen *n.*

hřebíček, čku *m.* kleiner Nagel; fig. něco na h. pověsiti etw. an den Nagel hängen, etw. bei Seite setzen (nicht weiter betreiben); 2. h. Nelke *f. Dianthus*; 3. Nägelein, Nägelchen *n. Caryophyllum* (Gewurz); 4. h. (u housli) der Wirbel an der Violine.

hřebička *f. v.* hřebice.

hřebíčkov-ec, vce *m.* Nelkenbaum, Nägeleinbaum *m. Caryophyllus aromaticus*; —ina *f.* Karyophyllin *n.*; —itý *adj.* nelkenartig; —ka *f.* Nelkenlifor, Nelkentrank *m.*; —ový *adj.* Nelken-; —á barva Nelkenfarbe *f.*; 2. —ý, —é barvy nagelbraun, nelkenbraun.

hřebičník, u *m. v.* hřebíčkovec; h., a *m. v.* hřebíkář.

hřebík, u *m.* Nagel *m.*; *v.* hřeb; fig. něco na h. pověsiti *v.* hřebíček.

hřebík-ář *m.* Nagelschmied *m.*; *v.* cvočkář; -ka -ín; —árna *f.* Nagelschmiede *f.*; —árský *adj.* Nagelschmied-; —árství *n.* Nagelschmiedehandwerk *n.*

hřebíkovitý *adj.* nagelförmig.

hřebík-ec, kce *m.*, --ko *n.* Striegel *f. v.* hřebelec; —ečnatý *adj.* striegelig, striegelhaarig.

hřebín-ek, nku *m.* Kämmchen, Kämmlein *n.*, kleiner Kamm; (Mühl.) Sperrad *n.*; Kammrädchen, Zahnrädchen; fig. roste mu h. der Kamm schwillt ihm; *pl.* —ky (anat.) Wasserlefzen, Wasserlippen *Cristae*; —kovitý *adj.* kammförmig.

hřebíti se (3. -í se) füllen, Füllen werfen.

hřeblice *f.* Kräuel *m.* (mont.).

hřeblo *n.* Ofenrücke, Feuerrücke *f.*; Schurstange *f.*; (Hütt.) Gichtrücke *f.*; Kohlenrücke *f.*; Salzrücke *f.*; (Bierbr.) Malzrücke *f.* [hřeben.

hřebnec, ence *m. st.* Podagra *n. v.*

hřeb-nice *f. v.* hřebice; —ník, u *m. v.* hřebeník; —ný *adj.* (—ná kobyla) trächtig (von Stuten).

hřebov-atý *adj.* nagelvoll; —itý *adj.* nagelförmig; —na *f.* Nageleisen *n.*; —nice *f.* Nagelmaschine *f.*; —ník, u *m.* Nagelbohrer *m.*

hřebsti *et* hřesti (hřebu, eš, e) koho (*acc.*) *st.* (pohřebsti, pohřbíti) begraben.

hřebž, e *m. mor.* (řebř, řebřík) Leiter *f.*

hřec, gen. herce *m. st. v.* herec.

hřecký *st. adj.* řecký griechisch.

hřečka *f. sl.* Heidekorn *n. v.* pohanka.
hředa *f. v.* hřada.
hředlo *n.* (= hrdlo) Öffnung *f.*; Rand *m.*; Öfenloch *n.*; Henkel bei einem Gefäße; Haspel *m. v.* hřídlo.
hřehtati (hřehtám, áš, á, hřehci, ceš, ce) flappern *v.* řehtati.
hrejcený (chléb) derb geknetet.
hrejk-ání *n.* Geschrei des Elentieres; —ati (3. -á) schreien wie das Elentier.
hřejn-a *f.*, —ík, u *m.* Treibhaus, Warmhaus *n. v.* hřevna, hřevník; —ý *adj. v.* hřevný.
hrejt, u *m.* etw. derb Gemachtes (v. Teig, Brote ꝛc.); —iti derb machen, kneten.
hřeju *et* hřeji *v.* hříti, hráti.
hřeni *et* hření *n.* das Wärmen.
hřesti *st. v.* hřebsti.
hřeš-ení *n.* das Sündigen; das Fluchen; —iti (—ím, íš, í, *imp.* [ne]hřeš!) (h. z nevědomosti; h. na milost boží) sündigen; h. na koho (*mor.* h. komu) fluchen; h. se koho *sl.* einen in Verdacht haben, argwöhnen; —ivý *adj.* (—nivý) sündig; —ný *adj. st. v.* hříšný; —pytel, tla *m.* Sündenbalg *m.*
hřevn-a *f.*, —ice *f.*, —ík, u *m.* Treibhaus, Warmhaus *n. v.* hřejna; —ý *adj.* warmend.
hřez, i *f. st.* Kot *m.*; Unflat *m.*
hřeznouti *et* hřízniouti (hřeznu, eš, e, *mia.* hřezl *et* hřeznul) *st.* im Kote sinken.
hřib, u *m.* Pilz, Herrenpilz *m. Boletus* (*B. edulis*); —an, u *m.* das Schwammsaure
hřibátko *n.* kleines Füllen. [Salz.
hřibě, ěte *n.* (*pl.* hřibata) Füllen (Fohlen) *n.*; 2. Bogenfüge *f.*
hřibec, bce *m. v.* hřib.
hříběcí *adj.* Füllen-; h. *n.* (t. nemoc) Drüse *f.*, Kehlsucht *f.* (der Pferde).
hříbek, bku *m. v.* hřib; h., bka *m.* Füllenhüter *m.*, Pferdejunge *m.*
hřibet, e *m. v.* hřbet. [Stute.
hříbětník, u *m.* Gebärmutter der
hřibov-atost *f.* Pilzigkeit *f.*; —atý *adj.* pilzig; —itý *adj.* pilzähnlich; —ý *adj.* Pilz-; —á omáčka Pilztunke *f.*
hřička (*et* hřička) *f.* Spiel *n.*; ein Spielzeug; Spielerei *f.*; za hřičku býti zum Spielball dienen.
hřičník, u *m.* Lochbohrer *m.*
hřídel, e *m.*, —ík, u, —ec, lce *m.*, hřídelko *n.* Welle *f.*; Wellbaum *m.*, Walze *f.*, Achse *f.*, Zylinder *m.*; h. u vratidla Haspelbaum, Rundbaum *m.*; h. pastorku Vorlegswelle *f.*; h. u pluhu Grendel *m.*, Grindel *m.*, Grindelbalken, Pflugbalken *m.*; —ní *adj.* Wellzylinder-; —nice *f.* Grendel am Pfluge; (in der Orgel) Wellentafel *f.*; (artill.) Schildpfanne *f.*; —ový *adj.* zylindrisch; zylinderförmig; —ovka *f.* Kragtierchen *n.*; —ový *adj.* Achsen-, Well-.
hřídlo (hřiedlo *st.*) *n. v.* hředlo.
hřídylek, lka *m.* kleine Welle.
hřích, u *m.* (*st.* hřiech) Sünde *f.*; h. *sl.* Zanken, Fluchen *n.*; h. dědičný, počáteční, prvopočáteční, přirozený Erbsünde *f.*; h. spáchati, h. učiniti, —u se dopustiti, —u se dočiniti eine Sünde begehen; po —u, k —u! leider! —u prostý, —ů prázdný sündenfrei, sündenlos.
hřícho-plod, —rod, a *m.* Sündenbalg *m. v.* hříšník; —sňatel *m.* Entsündiger *m.*
hřichový *adj.* Sünden-; h. rejstřík (*lp.* rejstřík hřichů) Sündenverzeichnis *n.*, Sündenregister *n.* [hřevník.
hřiješ, jně *f.* Treibhaus *n. v.* hřevna,
hřím-ání *n.* das Donnern, Donner *m.*; —atel, e *m.* Donnerer *m.*
hřím-ati (-ám) donnern; h. na ně koho, h. proti někomu wider jmd. donnern; —á es donnert; *v.* hřmiti; —avice (*sl.* hrmavice) *f.* Donnerwetter *n.* e —avý *adj.* donnernd. ;
hřímbaba *et* hřímbaba *f. v.* římbaba.
hřímbuch, u *m. v.* římbuch.
hřímel, e *m.* Donnerstein *m. v.* hromek.
hřímot, u *m.*, —a *f.* Gedonner *n.*, Donnerwetter *n.*
hřínati se (3. hřiná se) *sl.* roffen.
hříš-ek, šku *m.* kleine Sünde; —ně *adv.* sündenhaft, sündlich; —nice *f.* Sünderin *f.*; —nický, —ničí *adj.* Sünder-; —nik, a *m.* (*voc.* hříšníče *et* hříšníku!) Sünder *m.*; —nost *f.* Sündhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* (*st.* hřiešný) sündhaft, sündig.
hřiště, ě *n.* Spielplatz *m.*
hřiti *et* hřáti (hřeju, eš, e, eme, ete, ou *et* hřeji, *imp.* hřej!) něco wärmen, erwärmen; warm machen; h. se (u ohně, na slunci) sich wärmen; h. se nad čím fig. sich erbitzen; sich anstrengen.
hřititi *v.* řititi.
hřit-í *n.* das Wärmen; —ý gewärmt.
hřív-a *f.* (h. koňská, lví) Mähne *f. juba*; krátká h. se snadně sčeše ein kleines Geschäft ist bald abgetan; —atý *adj. v.* hřivnatý.
hřívěň, vně *f. sl. v.* hřívna.
hřívenec, nce *m.* Treibhaus *n.* (*v.* hřevník). [*adj. v.* hřívnový.
hříven-ka *f. v.* hřívna, —ní, —ný
hřívi *n.*, hřívka *f. v.* hříva.
hřívna (*gen. pl.* hřiven) *f.* Mark *f.* (Silber oder Gold); 2. *st.* das Armband; 3. fig. Pfund, Talent *n.*; —u svou zakopati fig. sein Pfund vergraben.
hřívnáč *m.* Ringeltaube, Holztaube *f. Columba palumbus*; 2. fig. ein steinreicher Mann.
hřív-natý *adj.* mähnig, bemähnt *crinitus*; —ní, hřívový *adj.* Mähne-; sádlo —ní, sádlo hřívové Kammfett *n.*
hřívnový *adj.* Mark-; eine Mark schwer.
hřívý *adj. v.* hravý.
hřiz, e, —ek, zka *m.* Kreffe *f.*, Kreßling, Grünling *m. Gobio fluviatilis* (Fisch).
hřiza *f. v.* řiza.
hřizec, zce *m. v.* ryzec.
hřizeň, zně *f.* Treibebeet, Mistbeet *n.*
hříž-ení *n.* das Tauchen, Senken; —enice *f.* Senker, Ableger *m.*; Steckling *m.*; Stecktelk *n.*; —iti (—ím, *imp.* [po]hřiž!) něco tauchen, senken.
hrk! *int.* krach! —em teci *v.* crčkem.
hrk-ací *adj.* schnarrend; —ačka *f.* Ratsche *f. v.* řehtačka; —adlo *n.* das

Schnarrwerk; —álek, —lku *m.*, —alka *f. sl.* Schelle *f.*; —ání *n.* das Krachen, Schnarren; Huſchen; —anice *f.* eine Reihe Knöpfe; —ati (3. —á) krachen, ſchnarren, rattern; huſchen; —avý *adj.* ſchnarrend; —avka, —avice *f.* Schnarre *f. v.* hrkačka *v.* hrkalka.

hrkel e *m. sl.* Mundſtück der Pfeife.

hrkl-áč *m.*, —avice *f.* Klappertopf *m.*; (bot.) *v.* kokrhel; —avý *adj. v.* hrkavý; —ý *adj.* (h. do něčeho) raſch; *v.* brklý, zbrklý, kvapný.

hrknouti einmal krachen; hodiny hrkly die Uhr hat einen Ruck gemacht; fig. to v něm hrklo! der fuhr zuſammen!

hrkot, u *m.* Geraſſel *n.*; das Rauſchen, Krachen, Rumpeln; h. povozů das Rollen der Kutſchen; h. potůčku das Rieſeln des Baches, Gerieſel *n.*; —ání *n.* Gerumpel *n.*; —ati (3. —á) rauſchen, krachen; rumpeln; rollen; —ný, —avý *adj.* rauſchend, krachend, rumpelnd.

hrků-ček, čku, tek, tku *m.* das Rauſchen; —čkem teci *v.* crčkem; —tati, hrkútati (3. —tá) *v.* hrkotati; 2. (von Tauben) girren *v.* vrkati.

hrlo *n. v.* hrdlo. [beinhöcker *m.*

hrma *f. st.* Schamberg *m.*, Scham-

hrmavice *f. sl. v.* hřmavice.

hřměti *et* hřmíti (*imp.* hřmi!) *pl.* hřměte!) donnern; hřmí es donnert.

hrmežď *m. sl. v.* hiemejžď.

hřmíně, ěte *n.* ein junger Lärmmacher.

hřmítel *m.* Donnerer *m. v.* hřmátel.

hřmíti *v.* hřměti.

hrmoliti (*impers.*) ſiefern (mrholiti).

hřmot, u *m.* Lärm *m.*; Getöſe *n.*; 2. Donner *m.*; Donnerknall *m.*; h. zbroje, h. od zbroje das Waffengetöſe, der Waffenlärm; —em, se —em mít Lärm, mít Ungeſtüm; hřmot dělati, —ati (ám, *imp.* —ej!) —iti (—ím, *imp.* hřmoť!) lärmen, poltern, Getöſe machen; —ivý, —livý krachend; —ně *adv.* krachend, ſchmetternd; ungeſtüm; lärmend; —něti ſtark werden (v. Körper); —nost *f.* krachende Beſchaffenheit; 2. Korpulenz *f.*; —nouti *v.* hřmotněti; —ný *adj.* krachend, ſchmetternd, ungeſtüm, lärmend; h. (—né postavy, —ného těla) ſtark von Wuchs, korpulent; —ný hlas ſonore Stimme; —ovládce *m. v.* hromovládce; —ový *adj.* Lärm-.

hřmyceti se krachend einſtürzen.

hrn, u *m.* das einmalige Scharren.

hrnačka *f. sl.* Streichbrett *n.* (am Pfluge).

hrnclovati se *v.* hrncovati se.

hrncov-ání *n.* Geraſſel *n.*; —ati se s čím rumpeln, rumpelnd herumtragen; rumpelnd gehen; *vulgo* heiraten (vom Alten); —ka *f.* (*z pol.*) ein Maß (Topf) in Polen; —nice *f.* Rumpelkaſten *m.*; —ý *adj.* Topf-.

hrnč-ál, a *m. vulgo* ſtarý h. ein alter Geck; —ář *m. sl. v.* hrnčíř; —ek, nečku *m. v.* hrneček; —ený *adj.* töpfern; —né zboží das Töpfergut (irdenes Geſchirr), Töpferwaren.

hrnč-íř *m.* Töpfer *m.*, Hafner *m.*; —ířik, a *m.* Töpferjunge *m.*; 2. Töpfervogel *m. Furnarius figulus*; —iřiti das Töpferhandwerk treiben; —iřka *f.* Töpferin *f.*; 2. Töpferweſpe *f. Trypoxylon figulus*; —irna *f.* Töpferwerkſtatt *f.*; —iřský *adj.* Töpfer-; h. kruh Töpferſcheibe *f.*; h. pořádek Töpferzunft *f.*; -ské společenstvo Töpfergenoſſenſchaft *f.*; -ská pec Töpferofen *m.*; -ské kolo Töpferrad *n.*; -ská hlína Töpferton *m.*, Töpfererde *f.*; -ské nádobí Töpferzeug, Töpfergut *n.*; —iřství *n.* Töpferhandwerk *n.*

hrnčisko *n. sl.* ein elender Topf.

hrnec, nce *m.* Topf *m.*; h. na květiny Blumentopf *m.*; noční h. Nachttopf *m.*; čím h. navře, tím i střípek zapáchá jung gewohnt, alt getan; fig. hrnce dělati mít dem Kopfe auf der Tür rummeln.

hrneček (hrnéček) čku *m.* Töpfchen, Töpflein *n.*

hrnečník, u *m.* Topfpflanze *f.*, Hafenpflanze *f.*, Topfbaum *m. Lecythis.*

hrnek, nku, hrníček, čku *m.* Töpfchen, Töpflein *n. v.* hrnec.

hrnkoškrab, a *m.* Topfkratzer, Schma-

hrnkový *adj.* Topf-. [tzer *m.*

hrnoulík, u *m. sl.* hrneček.

hrnouti (hrnu, eš, e, eme, ete, hrnou, *imper.* hrň!) něco k něčemu ſcharren, ſtreichen; 2. h. v blátě *mor.* waten; h. se kam ſich ſcharenweiſe wohin drängen, strömen, wälzen; h. se do čeho ſich wozu drängen; kamení se hrne s hory Steine rollen vom Berge; z očí hrnuly se jí slzy Tränen rollten aus ihrem Auge.

hrnovačka *f. sl. v.* hrnačka.

hrnutí *n.* Scharren, Streichen *n.*

hrob, u *m.* Grab *n.*; boží h. das heilige Grab; h. kopati ein Grab graben; do —u vložiti, položiti, schovati, pochovati, vnésti einen in das Grab legen od. ſenken (eine Leiche), dem Grabe übergeben (den Leib); k —u provoditi, doprovoditi zu Grabe begleiten, geleiten (einen Toten); do —u sprovoditi koho einen aus der Welt ſchaffen, einen ums Leben bringen; nad samým —em státi, nad —em choditi, jednu nohu v —ě míti am Rande des Grabes ſtehen, den einen Fuß ſchon im Grabe haben; 2. h.

hrobák, a *m. v.* chrobák. [Grabmal *n.*

hrobař *m.* Totengräber *m. v.* hrobník; —če, ete *m.* das Kind des Totengräbers; —iček, čka *m.* Aaskäfer *m. Silpha*; —ka *f.* Totengräberin *f.*; 2. Aasfliege *f. Sarcophaga carnaria.*

hrobárna *f.* Totengräberhäuschen *n.*

hrobař-ský Totengräber-; —ství *n.* Totengräberdienſt *m.*

hrobč-ák, u *m.* (ökon.) Erdkammformer *m.*; —iti (ím, *imp.* -i!) Erdkämme machen.

hrob-ec, bce, —ek, bku, hrůbek, bku *m.* kleines Grab; 2. —ek (ökon.) Erdkamm *m.*; —iště *n.* Grabſtätte *f.*; Begräbnisort *m.*; —ka *f.* Gruft *f.*, Totengruft *f.*; —kovati (ökon.) häufeln, mit Erde umſchütten; —ňák, a *m. st.* Totenvogel *m.*; —natý *adj.* mit Gräbern erfüllt.

hrobn-í *adj.* Grab-; h. nápis Grabſchrift *f.*; *v.* hrobový; —ice *f.* Toten-

grăberin *f.*; 2. *v.* hrobka; —ický *adj.* Totengräber-; —ictví *n.* Totengräberdienst *m.*; —ík, a *m.* Totengräber *m.*; h., u. (náhrobek, bku) *m.* Grabmal *n.*; Grabstein *m.*

hrobokrádce *m.* Gräberdieb *m.*

hrobovatý *adj. sl.* holperig (hrbolatý).

hrobov-ec, vce *m.* (*z pol.*), náhrobek der Grabhügel; —iště *n. v.* hrobiště, hřbitov; —ka *f.* lange und tiefe Tabaksdose; —ní *adj. v.* hrobní, hrobový; —ník, a *m. v.* hrobokrádce. [wolf *m.*

hrobovlk, a *m.* Hyäne *f.*, Grab-

hrobový *adj.* Grab; h. kámen Grabstein *m.*; h. nápis Grabschrift *f.*; —á truhla enge lange Truhe, Sarg *m.*; Futterkasten *m.*; —é ticho Grabesstille *f.*

hrobožil, a *m.* Grabfliege *v.* hrobařka.

hroch, a *m.* Flußpferd, Nilpferd, Seepferd *n. Hyppopotamus*; 2. Roche *m.*, Elephant *m.* (im Schachspiele); h., u der Krach; h. děl Kanonendonner *m.*

hroch-ač *m.* der Kracher; Grunzer; -ka -in; —adlný (-adlen, -lna, -lno) *adj. st.* fränklich, unpäßlich; —al, a *m.*, alka *f. v.* hrochač, —ka; —ati, (-ám) krachen, knallen; 2. grunzen (v. Schweinen) *v.* rochati; —avý *adj.* krachend; grunzend; —ceti (-cim, *imp.* -ci!) *v.* hrochati; —na (chrochna, rochna) *f.* Sau *f.*; —nouti einmal krachen, grunzen.

hrochot, u *m.* Gekrach *n.*; (h. děl Kanonendonner *m.*); 2. das Grunzen; 3. *v.* chrapot; —ati (-ám) *v.* hrochati; —avý *adj. v.* hrochavý.

hroch-oun, u *m.* fig. Kanone *f.*; —ovati, —tati *v.* hrochati.

hrom, u *m.* Donner *m.*; h. bije, h. tluče (tepe, třeští) der Blitz schlägt, der Donner schlägt; h. hučí, h. rachotí (buráci) der Donner rollt; h. uhodil, h. udeřil der Blitz hat eingeschlagen; h. do toho! der Geier soll das holen! aby tě h.! bodejž do tebe h. uhodil! daß dich der Donner! daß dich das Donnerwetter erschlage! tisíc —ů! alle Wetter! h. a peklo! Donnerwetter! Wetter und Hagel! —e! potztausend!

hromad-a *f.* Haufen *m.*; Menge *f.*; 2. *st.* Versammlung, Gemeindeversammlung *f.*; valná h. Vollversammlung, Generalversammlung; h. lidí ein Haufe Leute; ein Haufe Volks; 3. h. (b. Kohlenbr.) Meiler *m.*; po —ě, ve —ě beisammen; po —ě, v —ách haufenweise; do—y (v —u) zusammen, ineinander, untereinander; na—u auf einen Haufen; nemá všech po—ě er ist im Kopfe nicht richtig.

hromad-ění *n.* das Häufen, Anhäufung *f.*; —ěný gehäuft; —iště *n.* Meilerstätte *f.*, Kohlstätte *f.*, Kohlplatz *m.*; —iti (-ím, *imp.* hromaď!) něco haufen, häufel machen; anhäufen; h. tresty die Strafen kumulieren; h. se sich anhäufen; (*v.* Erze) sich rammeln.

hromádk-a *f.* (*gen. pl.* hromádek) Häufel, Häufchen *n.*; hra pod —y (kupčík) das Häufelspiel; seděti na hromadce, v hromádce hocken; —ovati häufeln, Häufel machen.

hromadn-ě *adv.* häufig, haufenweise; massenhaft; kollektiv; *st.* überhaupt; —ický *adj.* Genossen-; —ictvo *n.* Genossenschaft *f.*; —ík, a *m. st.* Genosse *m.*; h., u. *m. Sorites v.* hromadný závěrek; —ost *f.* Gehäuftheit *f.*, Gesamtheit *f.*; —ý *adj.* häufig; gehäuft, angehäuft; massenhaft; kumulativ; gemeinschaftlich; h. závěrek (rozsudek) *Sorites m.*, der Häufelschluß, Kettenschluß *m.*; —á pokladnice Kumulativkasse *f.*; —á osoba moralische Person, Kollektivperson (z. B. ein Verein); věc —á die Gesamtsache; —é jméno substantivum der Sammelname *Nomen Collectivum.*

hromaditi *st. v.* hromaditi.

hromazdn-ě *adv. v.* hromadně; —ost *f. st. v.* hromadnost; —ý *adj.* gehäuft *v.* hromadný; 2. groß, stark *v.* horazd.

hromáždění *n.* Zusammenhäufung *f.*, Sammlung *f. v.* shromáždění.

hromážd-ič, —itel *m.* (shromažďovatel) Sammler, Häufer *m.*

hromážd-iti (—ívati) něco (shr...) etwas sammeln, häufen, zusammenhäufen; —ně *adv. v.* hromadně; —ník, a *m. st.* Mitglied einer Untergemeinschaft; —nost *f. v.* hromadnost; —ný *adj. v.* hromadný.

hrom-ce *m.* Donnerer *m.*; gewaltiger Eroberer; —ek, mku *m.*, *pl.* —ky Spargel *m. v.* chřest; —ice *f. v.* hromnice; —itel *m. v.* hromce; —iti (-ím, *imp.* hromi!) něco n. koho niederschlagen; auf einen donnern; —něř *m. st. v.* hromník; —něti (oh...) größer oder stärker werden.

hromni-ce *f.* —čka *f.* Lichtmeßkerze *f.*, die (gegen Donner) geweihte Kerze; 2. —ce *pl.* Lichtmeß *f.* (Feiertag am 2. Febr.); —čník, a *m. slez.* der Monat Februar; —čný *adj.* Lichtmeß-.

hromnik, a *m. st.* Zyklop (Cyclop) *m.*

hromný *adj.* donnernd.

hromo-bijce, —bojce *m.*, —bitel, e *m.* Donnerer, Blitzschleuderer *m.*; —bití *n.* Donnerwetter *n.*; —bitný *adj.* donnerschlagend; —hlasný *adj.* donnerstimmig; —jivý donnerwund, vom Blitz getroffen; —mil, a *m.* ein Donnerfroher; —nosný *adj.* donnertragend; —per, a *m.* Blitzschleuderer; —pranec, nce *m.* ein Verteufelter; Bösewicht *m.*; —praný *adj.* vom Donner gerührt; verteufelt; —pustý *adj.* schauerhaft öde *v.* bohopustý; —rázný *adj.* donnerschmetternd; —rudý (bleskorudý) *adj.* blitzrot; —střel, u *m.* Spargel *m.* (bot.) *v.* hromek; —svod, u *m.* Blitzableiter, Wetterableiter *m.*; fig. Sündenbock *m.*

hromot, u *m.* Gedonner *n.*; Donnergekrach *n.*; —ný *adj.* krachend, donnernd.

hromo-tluk, a *m.* Donnerer *m.*; Gigant *m.*, knochiger Kerl; Poltron *m.*; —třesk, u *m.* Donnergekrach *n.*; 2. (bot.) h. *mor. v.* netřesk.

hromov-áčok, čka *m.* Fluch *m.*; —ání *n.* Verwünschung *f.*, Flüche *pl. m.*; —ati na koho wettern, fluchen, verwünschen; 2. h. donnern —ina *f.* der Blitzstoff.

hromo-vláda *f.* Donnerherrſchaft *f.*; —vládce *m.* Donnerherrſcher *m.*, Donnergott *m.*; —vládný *adj.* donnerherrſchend; —vní *adj. v.* hromový; —vník, a *m.* Donnerer *m.*; —vod, u *m. v.* hromosvod.

hromový *adj.* Donner-; h. kámen Donnerſtein *m.*, Donnerkeil *m.*; —vá rána Donnerſchlag *m.*; -vé koření *v.* hromek.

hrom-ský *adj.* verwettert; h. kluk Wetterbube *m.*, verwünſchter Bube; —ství *n.* Wetterzeug *n.*; —uju *v.* hromovati.

hromžiti *sl.* fluchen *v.* hromovati.

hronička *f.* Schelle *f.* rolnička *f.*

hronouti se (do bláta) ſtürzen.

hroš-ek, ška *m. v.* hroch; —í *adj.* Nilpferd-.

hrošitný *adj. st.* ſchwach, gebrechlich.

hrot, u *m.* Keil *m.*, Spitze *f.*; 2. Spieß, Wurfſpieß *m.*; 3. (bot.) Weichſpitze, Stachelſpitze *f. mucro*; 4. Goſſe in der Mühle; 5. (geogr.) Grat *m.*, Horn *n.* (Alpen); 6. h. *et* —a Milchnapf *m. v.* hrotek; 7. *pl.* —y Löcher am Rade.

hrot-ek, tku *m.* kleine Spitze; 2. (Typ.) Spieß *m.*; 3. ein Haufen von fünf Garben, Docke *f.*, Spitzgarbe *f.*, Puppe *f.* (panák, koník); 4. *mor.* Melkkübel *m.*, Milchgelte *f.* (*v.* hrot); —íček, čku, —ík, u *m.* kleine Spitze; 2. (bot.) Weichſpitzchen *n. mucronulus*; —iště *n.* Lanzenſchaft *m.*; —iti, do hrotků skládati (snopy) puppen; —itý *adj.* ſpitzig; —ivý *adj.* zerſtörend (mit der Spitze); —kovati mit einer Spitze verſehen; —kovec, vce *m.* Nadelerz *n.*; —natý *adj.* ſpitzig; -ost -keit; —nice *f. mor.* ein Schaff; —ník, a *m. st.* Spießmacher *m.*; —ný *adj.* ſpitzig; —ovník, u *m.* Spitzbohrer *m.*; —ovný *adj.* ſpitzig; —ový *adj.* Spieß-.

hroud-a *f. v.* hruda; —iti (-ím, *imp.* -i) něco in Schollen verwandeln; h. se ſchollig werden; —ník, u *m.* Schnürſäßchen *n.* (b. Zimmerm.) *v.* roudník; —ovatý *adj.* ſchollig.

hrouk-ání, —ati *v.* hrejkání, -ati.

hroušťě (hruště), ěte *n.* Holzbirne *f.*

hroutiti (-ím, *imp.* -i!) něco (zeď, větve) *mor.* brechen, einreißen, niederreißen (*srv.* řítiti); verwirren; h. se ſich ſitzen; einſtürzen.

hrouziti (-ím, *imp.* i!) (poh....) něco verſenken *v.* hřížiti.

hróza *f. st. v.* hrůza.

hroz-ba *f.* Drohung *f.*; ani prosby ani —by weder Bitten noch Drohungen; —ebný *adj.* drohend.

hrozen, znu *m.* Traube *f. racemus*; h. vína, h. vinný Weintraube *f.*

hrozenácký *adj. v.* hrozitánský.

hrozénk-a *f.* Roſine *f.*; —ový *adj.* Roſinen-

hrozící *adj.* drohend.

hrozinka, hrozínka *f.* Roſine *f. v.* rozinka.

hrozitán, a *m.* Ungeheuer *n.*; —ský *adj.* ungeheuer, großmächtig, ſchrecklich groß.

hrozitel *m.* Droher *m.*; —ný *adj.* bedrohlich; -ost -keit.

hroz-iti (hrozím iš, í, *imp.* hroz!) komu něčím drohen (einem mit etw.); dům —í pádem das Haus droht den Einſturz; h. se něčeho ſich entſetzen; —ím se toho es graut mir davor.

hroz-ivě *adv.* drohend; —ivý, —livý *adj.* drohend, bedrohlich; erſchreckend; —livost *f.* Graus *m.*

hroznan *m.* traubenſaures Salz.

hroznat-ěnka, —ka *f.* Traubenfarn *m. Osmunda*; —ý *adj.* traubig, traubenreich; traubenhabend *racemosus.*

hrozně *adv.* entſetzlich, ſchrecklich; ungeheuer; h. mnoho (h. moc) ſehr viel; h. dlouho allzulange, gewaltig lange; h. veliký ſchrecklich groß.

hroznějš *m.* Rieſenſchlange *f. Boa.*

hrozn-íček, čku *m.* Träubchen *n.*; kleine Traube; Traubenkraut *n.*; —itý *adj. v.* hroznovitý.

hrozno *n. st. v.* hrozen; h. *adv. v.* hrozně; —kam, u *m.* Traubenſtein *m.*; —mluvný *adj.* bedrohlich redend; —rohý *adj.* mit fürchterlichen Hörnern; —st *f.* Schrecklichkeit *f.*; —strašný *adj.* ſchrecklich, fürchterlich.

hroznov-atý *adj. v.* hroznatý; —ec, vce *m.* Traubenbaum *m. Uvaria*; —í *n. coll.* Traubenſtengel; Weintrauben *pl.*; —ice *f.* Beerentang *m. Sargassum* (bot.); —itý *adj.* traubenförmig, traubenartig; *racemosus*; —ité tvary traubenförmige Geſtalten; —ka *f.* Franzbranntwein *m.*; 2. *st.* —á mázdřice Traubenhaut *f. Uvea*; —ý *adj.* Trauben-; h. cukr Traubenzucker *m.*; kyselina —á Traubenſäure, Paraweinſäure *f.*

hroznožalostný *adj.* äußerſt kläglich.

hrozný (*comp.* hroznější) *adj.* gräßlich, ſchrecklich, entſetzlich; fürchterlich; 2. ſehr groß, gewaltig, ungeheuer; -á zima grimmige Kälte.

hroznýš *m. v.* hroznejš.

hrózonosný *adj. st.* ſchreckenbringend *v.* hrůzonosný.

hroždí *n.* (roždí, roští) Reiſig *n.*

hrožení *n.* das Drohen, Bedrohung *f.*

hrsť, ti *f.* die hohle Hand; 2. eine Handvoll; 3. der Schwaden (von Getreide); obilí leží ještě v hrstech das Getreide liegt noch auf den Zahnen.

hrstečka *f. v.* hrstka.

hrstěný *adj.* ſchwadenartig gelegt, gehauen (von Getreide).

hrstev, tve *f. v.* hrstva; —nický, —nictví, —nik *v.* hrstnický, -ictví, -ík.

hrst-i *n. sl.* Handvoll *f.*; —ice, —ička *f. v.* hrstka; —iti (obilí) in Schwaden legen.

hrstka *f.* kleine Handvoll; h. lnu Büſchel Flachs; h. eine kleine Anzahl; h. lidu eine Handvoll (Hamftel) Leute; v hrstku se smáti ſich ins Fäuſtchen lachen.

hrst-nář *m. st.* Grießler *m. v.* hrstník; —ní *adj.* Hand-; h. násada (kapků) Fauſtſatz *m.*; —nický *adj.* Grießler-; —nictví *n.* Grießlerei *f.*; —ník, a *m.* Grießler, Hülſenfrüchtenhändler *m.*; 2 Fäuſtling *m.* (Karpfen).

hrsťový *adj. v.* hrstní.

hrstva *f.* Schwaden *m.*

hrtal, u *m. vn.*

hrtan (hrtán), u *m.* Kehlkopf *m.* *Larynx*; (*v.* chřtán); —ový *adj.* Kehlkopf-.
hrtati (-ám) verſchlingen *v.* hltati.
hrtešiti se zuſammenſtürzen.
hrtousiti (-im, *imp.* -il) würgen; se ſich; *v.* rdousiti. [hrubec.
hrub, a, o *v.* hrubý; —ák, a *m. v.*
hrubě *adv.* grob; h. se chovati ſich grob benehmen; 2. h. ſehr, viel, ſtark; nehrubě nicht ſonderlich, nicht gar ſehr; h. ráno ſehr zeitlich; počalo h. pršeti es fing an ſtark zu regnen.
hrubec, bce *m.* ein grober Menſch, Grobian *m.* [hrobek.
hrůbek, bku *m.* kleines Grab *v.*
hruben, bna *m. v.* hruden.
hrubeš, bše *m. v.* hrubec; —ský *adj.* grob; —ství *n.* Grobheit *f. v.* hrubství.
hruběti grob werden; ſtärker od. dicker werden.
hrubián *et* hrubian, a *m.* Grobian *m.*; *v.* hrubec; —ský *adj.* grob; —ství *n.* Grobheit *f.*
hrubík, a *m. v.* hrubec.
hrub-iti (zhrubiti) něco grob machen; —izna *f.* (—á látka) grober Stoff; —ěti *v.* hruběti; —nouti (hrubnu, eš, e) grob werden; 2. dick werden; —ný *adj.* gröblich; etwas od. ein wenig grob.
hrubo, zhruba *adv.* grob; zhruba tesati aus dem Groben hauen oder zimmern; 2. zhruba Brutto-; užitek n. výnos zhruba Bruttoertrag *m.*; váha zhruba Bruttogewicht *n.*; zisk zhruba Bruttogewinn *m.*
hrubo-břichý *adj.* dickbauchig; —hlásek, ska *m.* Krähenwürger *m. Cassican*, *Baryta* (Vogel); —hlavec, vce *m.* Großkopf *m. v.* hlaváč —hlavý *adj.* großköpfig; —korý *adj.* grobrindig; —kostný *adj.* dickknochig; —kožec, žce *m.* Dickhäuter *m.* (zool.); —krevnost *f.* Dickblütigkeit *f.*, Melancholie *f.*; —krevný *adj.* dickblütig; melancholiſch; —mluvný *adj.* großſprechend; —nohý *adj.* dickfüßig; —přadelní stroj Vorſpinnmaſchine *f.*
hrub-ost, ti, —ota *f.* Grobheit *f.*; 2. Dicke *f.*, Größe *f.*; —oš, e *m. v.* hrubec.
hrubo-tvárný *adj.* groteſk; —vatý *adj.* gröblich; —vlhkost *f. st.* Phlegma *n.*; —vlhký *adj. st.* phlegmatiſch; —vlný *adj.* grobwollig; —zel, e *m.* Meierkraut *n. Amaranthus blitum*; —zrný *adj.* grobkörnig. **hrubství** *n.* Grobheit *f.*
hrubý (*comp.* hrubší) *adj.* grob; h. člověk ein grober Menſch; -é mravy grobe Sitten; -ý žert ein grober Scherz; 2. h. groß, ſchwer; dick, ſtark; h. oltář Hochaltar *m.*; -á (mše) Hochamt *n.*; -á střelba ſchweres od. grobes Geſchütz; -á mouka grobes Mehl; -ý chléb grobes Brot; -á příze grobes Garn; -á lež grobe Lüge; -á nemoc *mor.* Fallſucht *f.*; -ého těla dickleibig; -á váha Bruttogewicht; Sperrgewicht *n.*; -ý zisk Bruttogewinn; -ý užitek Bruttoertrag *m.* [*Thorax*.
hruď, di *f.* (*pl.* hrudi *st.*) Bruſt *f.*
hruda *f.* Scholle, Erdſcholle *f.*, Erdkloß *m.*, Klumpen *m.*; h. sněhu Schneeklumpen *m.*; h. másla e. Weck Butter.
hrudař *m.* Schollenſchläger *m.*
hruden, dna *m. st.* Schaltmonat *m.* (*pol.* grudzień Dezember).
hrudí *n.* Bruſt *f.*; Bruſtkern *m.*; telecí h. Kalbbruſt *f.*; 2. h. *coll.* die Erdſchollen.
hrudihlava *f.* Zephalothorax (b. Inſekten).
hrud-iti *st.* in Schollen verwandeln *v.* hrouditi; —ka *f.* kleine Erdſcholle; 2. *mor.* friſcher ungeſalzener Schaffäſe; 3. *v.* rudka; —natý *adj.* ſchollig; 2. ſteil; —nec, dence *m. st. v.* hruden; —ní (ný) *adj.* Bruſt; h. kost Bruſtbein *n.*; 2. —ní, *et* —ný *st.* Schalt-; h. měsíc Schaltmonat *m.*; h. den Schalttag *m.*; —ník, u *m.* Bruſtkorb *m. Thorax*; 2. *mor.* Seigetuch *n.*
hrudov-ati koho (hrudami házeti po kom) mit Schollen oder Schneeballen werfen; h. se ſich mit Schneeballen bewerfen; —atý, -itý *adj.* ſchollig; holperig.
hruj, e *m.* (*charv.*) Kongeraal *Conger*; Muraal, Meeraal *m. Muraena*.
hrunavka *f.* Grünerde *f.*
hruš-ák, a *m.* Birnpferd *n.*; —e *f.* (*st.*) *v.* hruška; —ečník, u *m. v.* hrušník; —eň, šně *f.* Birnbaum *m.*
hrušesmol, u *m. Phloretin n.*
hruš-í *n. v.* hruškoví; —ice, —ička *f. v.* hruštice, -ička. [šiti.
hrušiti něco *st.* zerutalmen *v.* kru-
hruška *f.* (*gen. pl.* hrušek) Birne *f.*; Birnbaum *m. Pirus*; h. u meče Degenknopf *m.*; h. na sedle Sattelknopf *m.*; h. dřevěná n. šroubovní die Birne, der Schraubenſtock im Tiſche (b. Drahtzieher); h. (v mučírně) Birne *f.* (bei der Tortur); *pl.* hrušky *sl.* Schläge auf die zuſammengeballten Finger.
hruškolistý *adj.* birnblättrig.
hruškoň, ně *f. v.* hrušeň.
hruškov-ec, vce *m.* Birnmoſte *f.*; —í *n.* viele Birnbäume; —ice *f.* Birnmoſt *m.*, Birnwein *m.*; Birnzider *m.*; —itý *adj.* birnartig, birnförmig; —ý *adj.* Birn-; h. strom Birnbaum *m.*; h. list Birnblatt *n.*; —á povidla Birnmuß *n.*; —é dříví Birnbaumholz *n.*
hruš-ník, u *m. v.* hruškovice; —ný *adj.* Birn-; —né jablko *st.* Quitte *f.*; —oví *n. v.* hruškoví; —ovina *f.* Phlorrhizin, Phloridzin *n.* [kovice.
hrušťák, u *m.* Birnwein *m. v.* hruš-
hruštice, —čka *f.* Birnchen *n.*, Birnlein *n.*; 2. Birnkraut *n.*; Waldmangold *m Pirola* (bot.).
hrušťulka *f.* Birnbalgling *m. Apiospurium* (bot.).
hruta *f.* ein Bündel Flachs.
hrutan, u *m. v.* hrtan.
hrútiti *v.* hroutiti.
hruz, a *m. mor.* i *st. v.* hříz.
hrůz-a, y (*st.* hróza), *st.* —e, *f.* (*instr.* hrůzou) Graus *m.*, Entſetzen *n.*, Schrecken; křičí až h. er ſchreit entſetzlich; k —e (*st.* k —i) někomu zum Grauen u. Schrecken; —ou (*st.* —i) naplniti koho, —y komu nahnati, —u pouštěti einem Schrecken einjagen, einflößen, verurſachen; —a mě pojímá, pochází nad čím es

graut mir vor etwas; —ou jatý vom Schrecken ergriffen; —ou se třásti, h. se chvěti, —ou strnouti vor Schreck (vor Schrecken) zusammenfahren; —y noční Nachtgespenster *pl.*; 2. —a eine große Menge, ungeheure Menge; h. lidu eine Unzahl Menschen; h. peněz, peněz až h. ungeheuer viel Geld, heidenmäßig viel Geld; 3. h. *st.* (hrozba) Drohung *f.*

hrúziti *st. v.* hrůžiti.

hrůzný *adj. v.* hrozný.

hrůzo-budivý, —budný *adj.* schauererregend; —děsný *adj.* entsetzlich; —div, u *m.* schreckliches Wunder; —divý *adj.* schauderwild; —krásný *adj.* schauerlich schön; —nosný *adj.* schreckenbringend; —plodný *adj.* schreckenerzeugend; —strašný *adj.* grausenhaft, schrecklich, fürchterlich; —tichý schreckenstill; hrůzoucí hrůza Grauß über Grauß.

hrůzo-vitý *adj.* grausenhaft; -vka *f.* ein einzeln liegendes Haus; —vláda *f.* Schreckensherrschaft, Schreckensregierung *f.*; Terrorismus *m.*; —žasný *adj.* schaudervoll.

hrůzyplný *adj.* schreckenvoll.

hružlatý *adj.* holperig.

hrvol, u *m. sl.* (vole) Kropf *m.*

hryz, u *m. et* h., i *f.* Gebiß *n.*; das Nagen; 2. Rüssel *m.*; 3. fig. Kummer *m.*

hryz-ák, a *m.* Nager, Beißer *m.*; Nagetier *n.* (hlodavec); —al, a *m.* Kauer *m.*; —avka *f.* Bauchgrimmen, Leibschneiden *n.*; —avý *adj.* nagend; grimmend, biffig.

hryzec, zce *m. v.* ryzec.

hryzeni *n.* das Nagen; 2. h. (v břiše) Bauch grimmen *n.*, Kneipe *f.*; 3. h. s kým Gebeiße *n.*; h. svědomí Gewissensbisse *pl. m.*

hryzi-krupa, — kůrka *m.* Grützzähler, Knicker *m.*; —páteř *m.* Heiligenfresser *m.*; —slav, hryzoslav, a *m.* fig. Zankmeister *m.*

hryz-líti smysly na čem (*st.*) seine Sinne vergebens bei etw. auftrengen; —livý, —ný nagend, beißend; empfindlich.

hryzňa *f. mor.* Holzschlauch *m.*

hryzota *f.* Gram *m.* Kummer *m.*

hrýzti (hryzu *et* hryžu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* hryz!) něco nagen, kauen, beißen; hryze ho svědomí das Gewissen naget ihn; hryze mě v břiše es grimmt mich im Bauche; h. se pro něco, o něco sich härmen, kümmern; h. se s kým o něco sich mit einem zanken; psi se hryzou o kost die Hunde beißen sich um einen Knochen.

hryžka *f.* (fig.) myška - hryžka (Nagerin *f.* (Maus).

hrze *adv.* (*comp.*) *st.* stolzer *v.* hrdě.

hrzeti (hrzím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* hrzej!) čím *st.* etw. verachten *v.* hrdati.

hržeti (-ím, íš, í) *st.* hržáti (hržu *et* hrži, eš, e) *st.* wtehern *v.* ržáti.

hu! *int.* hu!

huba *f.* Maul *n.* (Mund) *m.*; dáti někomu na —u, přes —u, v —u, po —ě etnem eine Maulschelle geben, einen auf das Maul schlagen; od —y si utrhnouti, od —y sobě vzíti sich etw. an dem Maule abbrechen, seinem Maule etwas abbrechen; —ou tlouci großmaulen, mit dem Maule dreschen; drž —u! halt's Maul! —u míti na někoho einen schelten! —a nevymáchaná n. nevymytá ein loses oder ungewaschenes Maul; fig. h. Ausputz *m.*; 2. h. mořská (*russ.*) Bucht *f.* (zátoka).

húba *f. sl. v.* houba.

hub-áceti *v.* hubovati; —áč, e *m.*; *dim.* —áček, čka *m. st.* ein Großmaul; 2. *st.* Ferdinandische u. Leopoldinische Münzsorte (1548—1704); —ačka *f.* eine Großmaulige; —ačný ein loses Maul habend; —al, a, —álek, lka *m. v.* hubáč.

hubáň, ně *m. mor.* der Zündschwamm.

hubař *m.* Maulmacher; . Mauldrescher *m.*; 2. Schwammhändler *m.*; Schwammsucher *m.*; —iti Maul machen; —ka *f.* Maulmacherin *f.*; Mauldrescherin *f.*; —ství *n.* Maulmacherei *f.*

hubat-ec, tce *m. v.* hubáč; —ěti großmaulig werden.

hubati (3. -á) *st.* bellen *v.* hafati.

hubatka *f.* Füllkanne, Schneppkanne *f.*

hubat-ý *adj.* großmaulig; lautschreierisch; —é střevice die Bundschuhe; die Halbstiefel.

hubce *m. st.* Verderber *m.* [keit.

hubčatý *adj. pol.* schwammig; -ost

huben-áč *m.* ein Magerer; 2. Panzerrad, Panzerrad *n.*; —atý, —avý *adj.* mager; spindeldürr; —ě *adv.* mager; spindeldürr; je to s věcí tou h. die Sache steht schlimm; obilí stojí h. die Saat steht mager; —ec, nce *m. st.* ein Armer; ein Zimmermann; —ěti mager werden, abmagern, abnehmen.

hubení *n.* Vertilgung, Ausrottung *f.*

huben-ice *f. st.* eine Arme, Elende; —ičký *adj.* sehr mager; —iny *pl. f.* Magersucht, Auszehrung, Abmagerung *f.*; *v.* souchotiny; —iti mager machen; —itký *adj. v.* hubeničký; —ost *f.* Magerkeit *f.*

hubeňour, a *m.* ein Hagerer.

huben-ovati *st.* sein Leben elend fortführen; —ství *n. st.* Elend *n.*; 2. Armseligkeit *f.*; 3. Atrophie *f.*

hubený (*comp.* hubenější) *adj.* mager; hager; 2. arm, armselig; -á pastva magere Weide.

hubice *f.* Mäulchen *n.*; 2. *sl.* kleiner Schwamm *m.*; 3. *st.* Bimsstein *m.*

hubičství *n. v.* hubičství.

hubič *m. v.* hubitel.

hubičk-a *f.* (*gen. pl.* hubiček) Mündchen *n.*; 2. Kuß *m.*; 3. Federspalte *f.*; 4. Mundstück *n.*; 5. Schnauze *f.*; 6. *Baiser m.* (fr. Zuckerwerk); 7. Schwämmchen; Schwämmlein *n.*; ovčí h. Schafnase *f.* (Apfel); má —o! mein Liebchen! —ovati (koho) *acc.* küssen; h. se sich küssen.

hubičství *n.* Verderblichkeit *f.*

hubi-hrách, u *m.* Scummerwurz *f.*; Erbsenwürger *m.*; —len, u *m.* Flachsdotter, Leindotter *m.*; —les, a *m.* Waldverderber *m.* [ein großes Maul.

hub-inka *f. v.* hubička; —isko *n.*

hubitel *m.* Vertilger, Verheerer *m.*; Vernichter *m.*; —ský *adj.* verderblich.

hubiti (-ím, íš, í, *imp.* hub!) něco n. koho něčím (h. mečem a ohněm) vertilgen, ausrotten; verheeren, verwüsten; h. se sich zu Grunde richten.

hub-ka *f.* Schwämmchen *n.*; h. (h. zapalovací, h. do dýmky) Zündschwamm *m.*; —ář *m.* Schwammsucher *m.*

hubkov-atý *adj.* schwammig; —ec, vce *m.* Schwammstein *m.*; —itý *adj.* schwammartig; —ý *adj.* Schwamm-; h. kámen *v.* hubkovce.

hubn-atost *f.* Schwammigkeit *f.*; —atý *adj.* schwammig; —ík, a *m.* Schwammsucher *m.*; h., u *m.* Schwammspeise *f.*

hubnouti mager werden *v.* hubeněti.

hubn-ý *adj.* Schwamm-; schwammig; —á polévka (pol. z hub) Schwammsuppe *f.*; 2. h. Maul-, Mund-; 3. *v.* hubivý.

hubo-mel, a *m. v.* hubotlach; —škleb, a *m.* Grimassenmacher *m.*; —tlach, —tluk, a *m.* (tlučhuba) Mauldrescher *m.*

hubov-áni *n.* Zänkerei *f.*, beständiges Zanken *n.*; —ati na něco, na koho, h. se s kým schelten, zanken (über etwas), ein loses Maul haben.

hubov-atý *adj.* schwammig; -ost -keit; —ina *f.* Schwammgeschwulst *f.*; 2. *mor.* Rute *f.*; *v.* houbovina; —ý *adj.* Maul-; 3. Schwamm-.

huckati (-ám) (psa na někoho) *st.* hetzen *v.* huškati, štváti.

huč-ek, čku *m. mor.* Schalltrichter *m.*, Schallstück *n.*; —ení *n.* das Brausen, Gesumme *n.*; h. v uších das Ohrensausen; —eti (im, íš, í, *imp.* huč!) brausen, sausen; 2. grob tönen; 3. erschallen; 4. h. na koho murmeln; bouře —í der Sturm saust, tost; moře —í das Meer braust; —í mi v uších die Ohren sausen (brausen) mir; —il, a *m.* (—idlo) Murrkopf *m.*; —ivý *adj.* brausend; tosend.

hučka *f.* schlechter Hut; 2. die größere Trompete am Dudelsack (*sr.* huček).

hučkati (-ám) *st.* hutschen, schaukeln; **hučnice** *f. v.* hlučnice. [(*v.* hejčkati).

hučný *adj. v.* hučivý.

hučpán, a *m.* Faulenzer *m.*

hudák, a *m. st. v.* hudec.

hudanina *f.* Toleranz *f.*, Quark mit Butter (*srv.* hodanina, hudlanina, rozhuda).

hudb-a *f.* Musik *f.*, Tonkunst *f.*; 2. Musikkapelle *f.*; h. vojenská Militärkapelle *f.*; *pl.* —y *st.* musikalische Instrumente; —ář *m.* Spielmann *m.*; Spielfreund *m.*; —ěna *f.* Göttin oder Muse der Musik, Euterpe *f.*; —ička *f.* eine kurz dauernde Musik.

hudbo-milovnost *f.* Musikliebhaberei *f.*; Philharmonie *f.*; —milovný *adj.* musikliebend; h. spolek philharmonischer Verein; —věda *f.* Musikwissenschaft *f.*, Tonkunst *f.* [sikmeister *m.*

hudbymistr, a *m.* (mistr hudby) Mu-

hudcov-ský, —ý *adj.* Musikanten-.

hudě, ěte *n.* junges Gänslein; 2. Kind *n.*; h.! hudě hejhej! *intry.* hüdi geigei! (ein Ruf auf die Gänse, um sie fortzutreiben).

hudebn-a *f.* Musikinstitut *n.*; Musikanstalt *f.*; Musiksaal *m.*; Konzerthalle *f.*; —é, ého *n.* Musikstare *f.*; Musikimpost *m.* (*n.*); —í *adj.* Musik-; h. věci *pl.* Musikalien; h. umění Tonkunst *f.*; h. nástroj musikalisches Instrument; h. slavnost Musikfest *n.*; h. ústav Musikanstalt *f.*; musikalisches Institut; —ice *f.* Tonkünstlerin *f.*; —ictví *n.* Tonkünstlerstand *m.*; —ictvo *n. coll.* die Tonkünstler; —ík, a *m.* Tonkünstler *m.*, Musikus, Musikant, Musiker *m.*; —ina, *pl.* —iny *f.* Musikalien *pl.*; prodej —in Musikalienhandlung *f.*; —ost *f.* musikalische Befähigung; Tonreichtum *m.*; —ý *adj.* musikalisch.

hud-ec, dce, *dim.* —eček, čka *m.* Spieler, Spielmann *m.*; Musikant, Musiker *m.*; Geiger *m.*; —ečnice *f. sl.* Saitenspielerin *f.*; —ek, dku *m. rus.* dreisaitiges musikalisches Instrument; —eni *n.* das Musizieren, Spielen.

huden-ice *f. v.* hudkyně; —ík, a *m. v.* hudebník.

hudidlo *n.* (hudební nástroj) Bauerngeige *f.*

hudkyně *f.* Saitenspielerin *f.*

hudlanina *f. v.* hudanina, rozhuda.

hudlař *m.* Hudler, Pfuscher *m.*; —iti (-ovati) als Pfuscher leben; —ka *f.* Hudlerin, Pfuscherin *f.*; —ský Hudler-; —sky, po —sku *adv.* pfuscherhaft; —ství *n.* Hudelei, Pfuscherei *f.*

hudlati (-ám) fiedeln; 2. hudeln.

hudlov-ačka *f.* Gassenhauer *m.* (Gassenlied *n.*); —ání *n.* Hudelei *f.*; —ati něco, h. na čem hudeln, pfuschen; h. se (někde, s čím) armselig leben; sich umsonst plagen.

hudrman-ice (hudrajda) *f.* Mauldrescherin *f.*; Schlampe *f.*; —ík, a *m.* (vlt. Hudelmann *m.*) Mauldrescher *m.*; —iti mit dem Maule dreschen.

hudrovati kollern (*v.* Truthahn); fig. murren.

hudry hudry! *int.* gauter-gauter, (Geschrei der Truthähne).

hudu, eš, e *v.* housti.

huhel, hle *m.* Gemurmel *n.*

huhl-áni *n.* das Heulen; —ati (huhlám, -áš, á *et* huhlu, eš, e) heulen (wie der Uhu); —avý *adj.* heulend; 2. *v.* huhňavý.

huhň-a *m.*, —ač, e, —al, a, —ák, a *m.* Schnüffler *m.*; —ati (-ám, áš, á), h. něco nosem schnüffeln, näseln, durch die Nase reden; —avý *adj.* schnüffelnd, näselnd.

huj! huja! *int.* hui! wohlan!

huj-ati (-ám, *imp. pl.* hujme!) *mor.* hoien, taufen; —me si na biče tauschen wir unsere Peitschen ein; —kati, (—knouti) huien, hut rufen; —me! schlagen wir (—tel schlaget ihr) an! (beim Trinken).

huk, u *m.* Getöse *n.*; Hall *m.*, Schall *m.*; 2. das Rohr am Dudelsack (*srv.* huček, hučka).

huka *f.* Purpurroggel *m.*

huk-ač, e, —al, a *m.* Schreier, Sauſer *m.*; —adlo *n. v.* hejkadlo; —ání *n.* Heulen *n.*; —ati (-ám) *v* houkati; —nouti *v.* houknouti; —ot, u *m.* Geſauſe, Getöſe *n.*; Hall *m.*; h. děl Kanonendonner *m.*

hukva *f.* Porphyr *m.* (Stein).

hul, u *m.* Getöſe, Geſchrei *n.*

hůl, *gen.* holi (*vulg.* hole) *f.* Stab *m.*; Stecken, Stock *m.*; pastýřská h. Hirtenſtab *m.*; h. poutnická Wanderſtab *m.*; h. žebrácká Bettelſtab *m.*; h. železa eine Stange Eiſen; h. stříbra eine Barre, eine Stange, eine Stab Silber, Silberbarre *f.*; stříbro v holech Barrenſilber, Stangenſilber *n.*; h. u kosy Stange an der Senſe; kdo chce psa bít, snadno hůl najde der Knüppel liegt beim Hunde; holí koho biti mit dem Stocke ſchlagen.

huláč-iti lärmen *v.* hulákati, —ivý, —ný *adj.* lärmend.

hulák, a *m.* Schlemmer *m.*

hulák-ač *m.* Lärmer, Schreier *m.*; —ání *n.* Lärmen *n.*, Geſchrei *n.*; —ati (-ám), —ovati lärmen, ſchreien (ſehr ſchreien), heulen.

hulán, a *m.* (*pl.* huláni) Ulan *m.*; 2. h. U. (böhm. Nationaltanz); —ka *f.* Ulanenmütze *f.*; 2. Ulanenwaffenrock *m.*; 3. Ulanenweib *n.*; —ský *adj.* Ulanen-; h. pluk U.-Regiment *n.*

hulati (-ám) ſchlemmen, praſſen, **hulava** *f. sl.* Hauſenwolfe *f.*

hůlčička *f.* (*gen. pl.* hůlčiček) Stäbchen, Stöckchen *n.*

hůlence *pl. m.* unzeitiges Obſt; *v.* **huleti** *v.* hulati. (bot.)

hulevník, u *m.* Rauke *f. Sisymbrium*

hulič *m.* Pfuſcher *m.*; -ka -ín.

hulink-a *f. mor.* Hirtenhorn *n.*; Poſthorn *n.*; —ati (-ám) *mor.* weinen.

huliti *v.* houliti.

hůlk-a *f.*, Stecken *m.*, Stöckchen, Stäbchen *n.*; Spazierſtock *m.*; h. *sl.* Flegel *m.*; —ář *m.* Steckenmacher *m.*; —ovatec, tce, *m.* Stabſchimmel *m. Bactrydium* (bot.); —ovitý *adj.* ſtäbchenförmig; —ový *adj.* Stecken-; —ové dříví Aſtholz, Schockholz *n.*

hultaj, e *m. sl.*, —ský *v.* hulvát, ský.

hulvát, a *m.* Bengel, Lümmel, Flegel, Halunke *m.*; —ský *adj.* bengelhaft; —ství *n.* Flegelei, Lümmelei *f.*

human-ismus *m.* Humanismus *m.*; —ista *m.* Humaniſt *m.*; —istický *adj.* humaniſtiſch; —ita *f.* Humanität *f.*; —ní *adj.* human.

humbug, u *m.* Humbug *m.*

humen-ce, e *n.*, —ec, nce *m.* Tenne *f.* (beim Vogelherd); 2. Sille (zum Anbinden der Lockvögel); 3. —ce (na hlavě) *st.* Tonſur *f.*; —ční *adj.* Herd-; —čník, a *m.* Herdvogel, Lockvogel, Läufervogel, Siller *m.*; —ice *f.* Mauerlatte *f.*, Mauerbank; —ní, —ný, —ský *adj.* Scheuer-, Tenne.

humno (*gen. pl.* humen) *n.* Scheuer *f.*, Scheune *f.*; Scheuerplatz *m.*; 2. Tenne *f.*; Dreschtenne *f.*; Scheuertenne *f.*; 3. Malztenne *f.*; Hummel *f.*; 4. Hinterhof *m.*; za humny hinterm Dorfe; fig. nicht weit; my o vlku a vlk za humny wenn man vom Wolfe ſpricht, iſt er weit nicht; wird der Wolf genannt, ſo kommt er her gerannt.

humor, u *m.* Humor *m.*, Laune *f.*; v dobrém —u (v dobré míře, v dobré náladě) bei guter Laune; —ista *m.* Humoriſt *m.*; —istický *adj.* humoriſtiſch; -cké listy (*vulgo* —y *pl.*) humoriſtiſche Blätter *pl.*

humpati, humpovati *v.* houpati.

humpléř, —íř *m. sl.* Humpler *m.*, Stümpler *m.*; —ovati něco *mor. i sl.* etw. pfuſchen.

humpol-ácký *adj.* plump, ungeſchlacht, bengelhaft; —áctví *n.* ungeſchlachtes Weſen; —ák, a *m.* ein ungeſchlachter, ungeſchickter Menſch; —ec, lce *m.* Name einer Stadt in Böhmen; je z —ce er iſt ein Dummkopf; —ecký *adj. v.* humpoláčký.

humt-ér, —ovati *v.* huntér, huntovati.

huň-áč *m.* ein Haariger, Zottiger *vulgo* Bär *m.*; —ačka *f.* Würgbirne *f.* (Winterbirn); —ák, a *m.* Guanako *n.*, peruaniſches Schaf; *v.* huňáč; —ař *m. v.* huniř.

huňat-ěti zottig werden; —ina *f.* Schafpelz *m.*; —ý *adj.* zottig, wollig, behaart; fig. —é mravy grobe Sitten.

hundrati (-ám) *sl. v.* hudrovati.

hůně *f. v.* houně.

huněra *m.* Bengel, Lumpenkerl *m.*

hunina *f.* Zotte *f. villus.*

huniř, huňkář *m. st.* Kotzenmacher *m.*

hunt, u *m.* (mont.) (*něm.* Hunt, Hund *m.*) Sturzkarren, Laufkarren *m.*; 2. großes Holzſcheit; 3. Klotz zu Schindeln.

huntéř, huntýř, huntíř *m.* (Hunter *m.* engl.) Stechfleiſchhandler; Stechviehhändler *m.* (malořezník, řezník obchodník); Landfleiſchhauer *m.*; 2. *st.* Hubler, Pfuſcher *m.*; —ovati Stechviehhandel treiben; —ský *adj.* Landfleiſchhauer-; —ství *n.* Stechviehhandel *m.*; Landfleiſchhauerei *f.*

huntovati das Vieh ſchlachten; 2. h. něco hunzen, hudeln, verderben.

hup! *int.* hop! h., u, —ek, pku *m.* Sprung *m.*; —ák, a *m.* Hüpfer *m.*; —ati (-ám) *v.* hupkati.

hupavka *f.* ein leeres Spielei.

hupek, pku *m. v.* hup.

hupem, hupy, hupkem, hupky *adv.* (*instr.*) hüpfend, ſprungweiſe, in einem Sprunge.

hup-kati (-ám), —ovati *v.* hopkati.

hůř, hůře (*st.* hóře, hůřeť, hóřež) *adv.* ſchlimmer, ärger; čím dál tím hůř je länger, je (deſto) ärger.

hůra *f. v.* hora; 2. Dachboden *m.*; (shůry von oben; vzhůru hinauf).

hurá! *int.* hurra!

hurdálek, lku *m. v.* churdálek.

hurdy burdy! *intr.* purzelnd, rippsrapps! [ſpiel *v.* shorek, svršek).

hůrek, rka *m.* der Ober im Kartenhuriska *f.* Huri *f.* (*pl.* Huris).

hůrka *f.* kleiner Berg, Hügel *m.*

hurk-ačka *f.* Schaukel *f. v.* houpačka; —ati (-ám) schaukeln *v.* houpati.

hurt, u *m.* Lärm *m.*, Getöse *n.*; 2. Hurtigkeit *f.*; Ungestum *n.*; —em *et* s —em, zhurta mit Lärm; heftig, ungestüm; —adlo *n.* Polterzeug *n.*; —aj, e *m.* (*sl.*) Polterer *m.*

hurtasiti (-ím, *imp.* hurtasi!) heftig anreden, zuţeţen; *v.* hartusiti.

hurt-nouti *v.* hurtovati; —oš *m. v.* hurtaj; —oun, a *m.* Poltrou *m.*; —ovati poltern, lärmen; heftig reden; h. na někoho einem anliegen; h. se mit Getöse ſtürzen; —ovný *adj.* ungeſtüm.

hus, i, a *f.* Gans *f. Anser*; —acina *f. sl.* Ganſefleiſch *n.*; —ačka *f.* Gänſemädchen *n.*; —ák, a, —áček, čka *m.* Gänſerich *m.*; 2. Gänſehirt *m.*

husar, a *m.* Huſar *m.*

husař *m.* Gänſemann, Gänſehändler *m.*; Gänſehirt *m.*

husárek, rka *m.* kleiner od. junger Huſar; h., rku, ein hohes Spinnrad.

husarka *f.* Huſarenweib *n.*

husař-ka *f.* Gänſeweib *n.*, Gänſehandlerin *f.*; *v.* husačka; —ský *adj.* Gänſehändler-. |Huſarenregiment *n.*

husarský *adj.* Huſaren-; h. pluk

húsce *f. st.* Weck *m. v.* houska.

husečka, *f. v.* houstička. [house.

husenec, nce *m. st.* Ganſekräutlein *v.*

huseník, u *m.* Schafkraut, Gänſekraut *m. Arabis*; *v.* houseník.

huserka *f. st.* Gänſeweib *n.*

husí *adj.* Gänſe-; h. kůže Gänſehaut *f.*; h. nožka Ganſefleiſch *n. Alchemilla* (bot.); (Typ.) Anführungszeichen *n.*

husička *f.* Gänschen *n.*; fig. Backfiſch *m.* (von jungen Mädchen).

husin-a *f.* Gänſefleiſch *n.*; —ec, nce *m.* Gänſehof, Gänſeſtall *m.*; Gänſebrack *m.*

husipas, a *m. v.* husopas.

husit-a *m.* Huſſit *m.*; —ka *f.* Huſſitin *f.*; —ský *adj.* huſſitiſch; —ství *n.* Huſſitismus *m.*

husizel, e *m.* Ganſekraut *n.*

huska *f. (dim.)* Gänschen *n.*; 2. Gänſehirtin *f.*; h. *m.* Gänſehirt *m.*

huslař *m.* Geiger *m.*

huslarina *f.* Laute *f.*

husník, u *m.* Gänſeſteige *f.*

husný *adj.* Gänſe- *v.* husí; h., ého *m. mor.* Gänſehirt *m.*; husná *f. mor.* Gänſemädchen *n.*

huso-bijka *f.* Gänſeſchlächterin *f.*; —nohý *adj.* gänſefüßig; —pař, e *m.* Gänſeſchlächter *m.* (der die Gänſe gleichſam abbrüht); —pas, a *m.* Gänſehirt *m.*, Gänſejunge *m. v.* husipas; —paska *f.* Gänſemädchen *n.*

huspenč-ina *f.* (anat.) Gallertgewebe *n.*; —itý rak (med.) Gallertkrebs *m.*

huspenin-a *f.* Aſpik *m.*, Gelatine *f.*, Gallerte, Sulze *f.*; —ovatý *adj.* ſulzig; —ovitý gallertartig *gelatinosus*; —ový, —ný *adj.* Gallert-. [*lema* (bot.).

huspennik, u *m.* Gallertflechte *f. Col-*

hustě *adv.* (*comp.* houšť, houště, hustěji) dick, dicht; 2. häufig, oftmalig, zahlreich, maſſenhaft.

hustec, stce *m. v.* hustič; 2. *v.* hostec.

hustera *f.* Elbnaſe, Zarte *f.* (Fiſch).

hust-ič *f.* Verdichter; 2. Kondenſator *m.* (mech.); —ilka *f.* Luftpumpe *f.*; —ina *f.* Gebüſch, Dickicht *n.*; (*sr.* houština); —itel *m. v.* hustič; —iti (-ím, *imp.* husť *et* husti!) něco dicht machen, verdichten.

hustka *f. sl.* (*pol.* chustka) Taſchentuch *n.*

hustnatý *adj.* ſehr dicht.

hustnouti dicht werden, dick werden.

husto *adv.* (nah.) dicht, dick; zhusta häufig, oftmal; —brvý *adj.* mit dichten Augenbrauen; —děrý löchervoll; —hustý *adj.* ſehr dicht; —kapalný *adj.* dickflüſſig; —květý dichtblütig; —les, a *m.* dichter Wald; —listý *adj.* dichtbelaubt; —měr, u *m.* Dichtigkeitsmeſſer, Dichtmeſſer *m.*, Daſymeter; Manometer *n.*; —oký *adj.* vieläugig (Netz); —řadý *adj.* dicht gereiht.

hustost, ti *f.*, hustota *f.* Dichte, Dicke, Dichtheit *f.*; Vielheit *f.*

husto-větvý *adj.* dichtzweigig; —vlasý *adj.* dichthaarig; —vlný *adj.* dichtwollig; —vzduchý *adj.* dickluftig.

hustý *adj.* (*comp.* hustší *et* hustější) dicht; dick, dichtgeſtellt; buſchig; ſaftig (v. Bier), konſiſtent; h. les ein dichter (dicker) Wald; —é plátno dichte Leinwand; —ý oblak dicke Wolke; —é povětří dicke Luft; —é pivo dickes Bier.

hůše, hoše, ete *n. v.* hoch.

huška *int.* Hetzruf auf die Hunde.

huškati (-ám), h. psa (na koho) *sl.* hetzen *v.* štváti.

hušťák, u *m. mor.* (*z něm.*) Vorſtadt *f. v.* fušťák.

huť, ti *et* tě *f.* Hütte *f.*, Schmelzhütte *f.*; železná h. Eiſenhütte *f.*, Eiſenofen *m.*; kamenická h., stavební h. Bauhütte *f.*; *pl.* hutě Hüttenwerk *n.*

hút! *int.* hut! (Schall b. Blaſen.)

hůta (jíti na hůtu) (= lhůta t. volná chvíle) Teiding, Teidung *f.*, Geplauder *n. v.* hejta.

huťa, huťapa *m.* Tölpel *m.*

hutař *m. mor.* Hüter *m.*; Heger *m.*; Feldwächter *m.*; —ení *n.* Feldaufſicht *f.*; —iti (-ím, *imp.* -il) hüten; —ství *n.* Hüterdienſt *m.* [biti; 2. *mor. v.* hltati.

hutati (-ám) *mor.* Horn blaſen *v.* trouhútati (-ám) *sl.* denken, nachſinnen.

hutiti (-ím, *imp.* huť!) mit Feuer

hútka *f. sl.* Gedanke *m.* [arbeiten.

hutman, a *m.* (*z něm.*) Wächter *m.*

hutmistr, a *m.* Hüttenmeiſter *m.*

hut-ně, ého *n.* Hüttenzins *m.*; —ní *adj.* Hütten-; h. dílo Hüttenarbeit *f.*; h. nádoby Hüttengerät *n.*; —nický *adj.* hüttenmänniſch; —nictví *n.* Hüttenweſen *n.*; —ník, a *m.* Hüttenarbeiter, Hüttenmann *m.* [Dichtigkeit *f.*

hutnost, ti *f.*, hutnota *f.* Dichtheit;

hutnotek, u *m.* Schwarzerz *n.*, Enhutnouti *v.* hltnouti. [dellion *n.*

hutný *adj.* dicht, kompakt, maſſiv; feſt.

hútoriti *sl. v.* hovořiti.

hutský *adj.* Hütten-.

huzní *adj.* Steiß-; pera h. Steißfedern

huzo *n.* Steiß *m.* (Vogel). [*pl.*

húž *f. v.* houž.

hužvačiti se *mor.* sich ärmlich behelfen.

húžviti *sl. v.* houžviti.

hvězda *f.* (*gen. pl.* hvězd) Stern *m.* (*Stella* lt., *Aster* gr.); h. oční Augenstern *m.*; h. větrní Windrose *f.*; h. mořská Meerstern *m. v.* hvězdejš; (arch.) Rosette *f.*; fig. h. nešťastná, h. zlá Unglücksstern *m.*; Unstern *m.*; z hvězd prorokovati *n.* hádati, ve hvězdách čísti in den Sternen lesen; čištění hvězd Sternschnuppenfall *m.*

hvězd-ář *m.* Astronom *m.*, Sternkundiger *m.*; —árna *f.* Sternwarte *f.*; Observatorium *n.*; —ářský *adj.* astronomisch; —ářství *n.* Astronomie, Sternkunde, Sternwissenschaft *f.*

hvězdejš, e *m.* Meerstern *m.* (*Asterias*; —okam, u *m.* Asteriolith *m.*; —ovití *pl.* *Asteroidea* (zool.).

hvězděn-i, shvězdění *n.* Sternbild *n.*; —ka *f.* *sl. v.* hvězdobýl.

hvězdice *f.* Sternchen *n.*, Sternlein *n.*; 2. Madrepore *f.*, Sternkoralle *f.*; 3. *pl.* h. *Stellarida* (zool.).

hvězdicokam, u *m.* Madreporit *m.*, versteinerte Sternkoralle.

hvězdičk-a (*gen. pl.* hvězdiček) *f.* Sternchen *n.*, Sternlein; 2. Sternchen *n.* (Näh.); ein Merkzeichen, Schriftzeichen *n.* *Asteriscus* (*) (typ.); 3. Sternjemmel *f.*; —ovatý *adj.* reich gestirnt; —ovitý *adj.* sternartig; —ový *adj.* Sternchen-.

hvězd-inka *f. v.* hvězdička, hvězdice; —iti hvězdernen; mit Sternen besetzen; —itý *adj.* sternförmig; -ost -keit; —ka *f.* Sternchen *n.*; —kovitý *adj.* sternchenförmig; —natík, u *m.* Sternbaum *m.*

hvězdnat-o *adv.* hvězdernt, sternhell; dnes je h. heute ist sternig; —ost *f.* Sternhelle *f.*; 2. h. (*lépe* shvězdění) Sternbild *n.*; —ý *adj.* sternvoll, gestirnt, hvězdernt; —é nebe der gestirnte Himmel, Sternhimmel *m.*

hvězdn-í *adj.* Stern-; h. nemoc Mondkrankheit *f.*; —ice *f.* Sternpflanze, Sternblume *f.*, Sternkraut *n.*; Hühnertritt *m.*; Hühnerdarm, Sternenmiere, Vogelmiere *f.* *Stellaria*; —ík, u *m.* Sternblume, Sternkraut, Sternpflanze *f.* *Aster*; 2. Aster *f.*, Sternstein *m.*; 3. *st.* Firmament *n.*; —ikovité (rostliny) *Asteroideae*; —o *adv.* sternhell, sternvoll; —ost *f.* gestirnte Beschaffenheit; —ý *adj.* hvězdernt; h. den Sterntag *m.*, siderischer Tag; běh h. *st.* Sternenlauf *m.*; —é nebe Sternenhimmel *m.*; —á soustava Sternsystem *n.*; —é hodiny *pl.* Sternuhr *f.*

hvězdo-běl, e *f.*, —být, e *m.* Edelweiß *n.* *Leontopodium* (*Filago*, *Gnaphalium*); —čet, a *m.* Sterndeuter, Astrolog *m.*; 2. Horoskop *m.*; —hled, u *m.* Astroskop *n.*; h., a *m.* Sternseher *m.* (zool.) *Uranoscopus*; —jasný *adj.* sternklar; —jem, u *m.* Astrolabium *n.*; —kam, u *m.* Siegstein *m.*; —křižný řád Sternkreuzorden *m.*; —krytý sternbedeckt; —kupa *f.* Sterngruppe *f.*, Sternhaufen *m.*; —lhář *m.* Sternlügner (Sterndeuter) *m.*; —mech, u *m.* Sternmoos *n.*; —měr, u *m.* Astrolabium *n.*; —pisec, sce *m.* Astrograph *m.*

hvězdoprav-a *f.* Sterndeutekunst *f.*, Sterndeuterei, Astrologie *f.*, Astromantie *f.*; 2. *st.* Astronomie, Sternkunde *f.*; —ce *m.*, —ec, vce *m.* Sterndeuter, Astrolog *m.*; —ectví *n.* Astrologie *f.*

hvězdo-sbor, u *m.* Sterngruppe *f.*; —skumnost *f.* Prognostik *f.*; —skumný *adj.* sternforschend, —slov, a, —slovec *m. v.* hvězdář; —slovectví *n. v.* hvězdářství; —sloví *n.* Astrognosie *f.*; —stol, u, —stolec, lce *m.* Sternenthron *m.*

hvězdoš *m.* Sternkraut *n.* *Callitriche.*

hvězdoúdý *adj.* sternglieding.

hvězdov-atý *adj.* sternig *v.* hvězdnatý; —ec, vce *m.* Sternstein; Sternjäulenstein *m.*; Sternbergit *n.*

hvězdověda *f.* Sternwissenschaft *f. v.* hvězdářství.

hvězdov-itý *adj.* sternförmig, sternartig *stellaris*, *stellatus*; —ka *f.* Strânze *f.* *Astrantia* (bot.).

hvězdovlasý *adj.* sternhaarig.

hvězdový *adj.* Sternen-, Stern-.

hvězdo-zel, e *m.* Sternkraut *n.*; —znalec, lce *m. v.* hvězdář; —znalectví *n.*, —znalství *n.* Sternkunde *f.*, Astrognosie *f.*; —zor, a *m.* Himmelschauer *m.* (Seefisch) *v.* hvězdohled; —zorce *m. v.* hvězdář; —zpyt, u *m.* Uranologie *f.*, Himmelslehre *f.*; —zpytec, tce, —zřitel *m. v.* hvězdář; —zvěst, a *m. v.* hvězdopravec.

hvězdýš *m. v.* hvězdejš.

hvízd, u *m.* Pfiff *m.*; das Pfeifen; h. kaček (wdm.) Entenruf *m.*

hvízd-ač *m.* Pfeifer *m.*; —áček, čka *m.* Sandläufer *m.* (Vogel); —ačka *f.* Pfeiferin *f.*; 2. Abweichen *n.*; Laxieren *n.*, Durchfall *m.*; —ák, a *m.* Pfeifer *m.*; 2. Strandläufer *m.*; 3. Pfeifente *f.* *Anas penelope*; —ání *n.* das Pfeifen; —ář *m. st.* Pfeifer *m.*

hvízd-ati (-ám, áš, á *imp.* hvízdej!) (h. sobě, h. písničku, h. na několiko) pfeifen; —avý *adj.* pfeifend; —avá kachna Pfeifente *f.* *Anas fisturalis* *v.* hvízdák.

hvízdě̌k, dka *m. v.* hvízděk.

hvízd-nouti einmal pfeifen; —nutí *n.* Pfiff *m.*, Pfeifen *n.* (einmal); —ný *adj.* pfeifend.

hvízdot, u *m.* das Pfeifen, Gepfeife *n.*

hvížď, dě *m.* hvízdák, u *m.* taube, leere Nuß; 2. Feifel *f.* (Pferdekrht.); —ák, a *m.* Pfeifente *f. v.* hvízdák; —álek, lka *m.* Pfeifer *m.*; —alka *f.* die Pfeife, Schwiegel *f.*

hvížděk, dka *m.* Baumspatz *m.*; Weidesperling, Moossperling *m.*; 2. Wachstelze *f.*

hvížděti (-ím, *imp.* hvižďi!) pfeifen; 2. den Durchfall haben, laxieren; hladem h. (piištěti) am Hungertuche nagen.

hvozd, u *m.* Malzdörre *f.*, Dörrhaus *n.*; 2. tiefer, dichter Wald, Forst *m.*; 3. *sl.* Nagel *m.*; 4. Nägelein *n.*; Nelke *f.*

hvozda *m.* Malzdörrer, Malzmacher *m.*
hvozdec, dce *m.* kleiner Wald, Forst *m. v.* hvozd.
hvozdění *n.* das Malzdörren.
hvozd-ička *f.* Nelkchen *n.*; —ik, u, —iček, čku *m.* (*z rus.*) Nelke *f.*, Nägelein *n. Dianthus* (bot.); h. Nägel *m.*
hvozditi (-ím, *imp.* hvozdi!) (h. slad) das Malz dörren.
hvozdní *adj.* Wald-; waldbewohnend.
hvozdnice *f.* Malzdörre *f.*
hvozd-ovský *adj.* Malzdörrer-; —ový *adj.* Malzdörr-.
hyacint, u *m.* Hyazinth *m.* (Edelstein); 2. Hyazinthe *f.* (bot.).
hyb, u *m.* Bewegung *f.*; —ací, hybací *adj.* Bewegungs-; h. kolo Triebrad *n.*; Getriebe *n.*; —adlo *n.* Bewegungswerkzeug *n.*; Getriebe *n.*; *pl.* —adla *v.* kvasnice; —anec, nce *m.* ein Hieb, Schlag *m.*
hýb-ání *n.* Bewegung *f.*; —anice, —anina *f.* Gewühl *n.*; große Bewegung.
hýbatel, e *m.* Motor, Beweger *m.*
hýbati (hýbám, áš, á *et* hýbu, eš, e, *imp.* hýbej!) něčím etw. bewegen, womit rühren; h. koho k čemu *sl.* einen wozu bewegen; h. koněm ein Pferd lenken; h. odkud sich fortpacken; —ej! (hejbej! hybaj!) pacle dich! trolle dich! schere dich! h. se sich bewegen, rühren, regen.
hýb-avost *f.* Bewegungskraft *f.*; Beweglamkeit *f.*; —avý bewegend; unstet.
hýběti *v.* hynouti. [(bot.).
hybišek, šku *m.* Eibisch *m. Hibiscus*
hybkavý *adj.* rührig; 2. elastisch.
hybkost *f.* Hurtigkeit *f.* [hurtig.
hybký *adj.* geschmeidig, biegsam; 2.
hyble *v.* heble, hejble.
hybliv-ka *f.*, nepostoj *Perpetuum mobile*; —ý *adj.* rührig, regsam; -ost -keit.
hyblo *n.* Motor *m.*
hybnost *f.* Bewegkraft *f.*; 2. Flinkheit *f.*, Regsamkeit *f.*; h. strojnická Kraftmoment *n.*
hybnouti *v.* hnouti; *v.* hynouti; h. koho einem einen Hieb oder Schlag versetzen. [Triebkraft *f.*
hybný *adj.* flink, hurtig; hybná síla
hybo-cenné věci Fungibilien *pl.*; —hra *f.* Sport *m.* (*n.*); —měřič *m.* Mechaniker. Bewegungsmesser *m.*; —měrství, —měřictví *n.* Mechanik *f.*; —oký *adj.* schnellängig; —skum *m. v.* hybozpyt; —sloví *n.* Kinematik, Kinetik *f.*; —stroj *m.* Motor *m.*; —zákoní *n.* Phoronomie *f.*; —zpyt, u *m.* Bewegungslehre, Dynamik *f.*
hyc-el, cle *m.* (*pol.*), pohodný Hundsfanger, Abdecker *m.*: —liti, —lovati Hunde fangen; —lovství *n.* Schinderei *f.*
hýčkati (-ám) *v.* hejčkati.
hyd, u *m.* (ohyzda) Scheusal *n.*, Abscheu *m.*; *sl.* Ungeziefer *n.*; Flügeltier, Federvieh *n.*; —ář *sl.*, drůbežník Hühnerhändler *m.*; —ina *f. sl.* Geflügel *n.*
hydlivý, hydný *adj. v.* ohyzdný.
hydra *f.* (nezmar) Hydra, Hyder *f.*
hydraul-ický *adj.* hydraulisch; —ik, a *m.* Hydraulikus *m.*
hyéna, hyjena *f.* Hyane *f.*, Grabwolf *m.* [—ický *adj.* hygienisch.
hygien-a *f.*, zdravověda Hygiene *f.*;
hyk-ati, hykati, kýhati (-ám) schreien (besond. v. Esel); h. nad něčím vor Verwunderung aufrufen; *v.* hejkati; —avý *adj.* rufend.
hýl, a *m. v.* hejl.
hymna *f.*, chvalozpěv Hymne *f.*
hyn, hyň, hyn-le, hyn-le *adv.*, tam
hynčovka *f.* Schaufel *f.* [dort.
hyndrovati něco, h. dort hindern;
hynky *adv. v.* hyn. [verhöhnen.
hynouti (hynu, eš, e) v čem, h. na čem (v mravích, na sile, na statcích) vergehen, untergehen, verfallen, verkommen, in Verfall kommen; siechen; h. v čem Schaden leiden; h. za kým, po kom schmachten.
hynšt, a *m.* (Hengst) *v.* hřebec.
hyntov, u *m. sl.* Prachtwagen *m.*
hynu, eš, e *v.* hynouti.
hyperbol-a *f.* Hyperbole, Hyperbel *f.*; —ický *adj.* hyperbolisch; —isovati hyperbolisieren. [—ovati hypnotisieren.
hypnotis-mus *m.* Hypnotismus *m.*;
hypochondr, a *m.* Hypochonder, Hypochondrist *m.*; —ický *adj.* hypochondrisch; —ie *f.*, zádumčivost, těžkomyslnost Hypochondrie *f.*
hypote-ční *adj.* Hypotheken-; h. banka H.-bank *f.*; —ka *f.* Hypothek *f.*
hýra *f. sl.* Beule *f.*
hýrati, (-ám) hýřiti *v.* hejřiti.
hýsek, ska *m. v.* hejsek.
hysop, u *m.* Isop *m.* (bot.) *v.* isop.
hyster-ický *adj.* hysterisch; —ie *f.* [Hysterie *f.*
hyva *f. v.* jíva.
hyz, e *m. v.* hyzd.
hyzd, u *m.* Häßlichkeit *f.*; —ění *n.* Verunstaltung; Verleumdung *f.*; —ič, —itel *m.* Verleumder *m.*
hyzditi něco (*imp.* hyzdi!) verunstalten, verunzieren; h. něco někomu verekeln einem etw.; h. něco na někom tadeln; h. někoho jmd. verleumden, verunglimpfen.
hyziti *v.* hyzditi; h. sobě něco, h. se čeho Ekel bekommen; Ekel vor etw. haben; mit Ekel ansehen; hyzim se toho ich habe Ekel davor.
hyzop *m. v.* isop.
hyže *f.*, hyždě *f.* Schenkeltopf *m.*; Oberschenkel *m.*; Hinterbacken *m.*; h., hyžka, kýta Schinken *m.*
hyžle, ete *n.* Kratzkamm *m.*

Ch.

cha cha! *int.* ha ha!
chabara *f.* Alfornokbaum *m. Alichornea* (bot.).
chabaští *n. mor.* (*srv.* chebdí) Gesträuch *n.*
chabazin, u *m.* Chabasit *m.*, Phakolith *m.* (Mineral.) [*v.* chebd.
chabdí *n. mor.* Reisig, Gestrüpp *n.*
chab-ě *adv.* schlaff; —ec, bce *m.* Feigling *m.*; —ěti schlaff werden.
chabi, chábí *n.* Gesträuch *n.*
chabina *f. mor.* Gerte *f.*; Rute *f.*; Wünschelrute *f.*
chabiti (-ím, *imp.* chab *et* chabi!), ch. se *mor.* sich verwirren. [klauben.
chábiť (-ám) *mor.* schnell zusammen-
chab-lý, ochablý schlaff, matt; —nost *f.* Feigheit *f.*; —nouti, chábnouti (o....) schlaff od. matt werden; —ný *adj.* feig; —ost *f.* Feigheit; Schlaffheit, Mattheit *f.*
chabov-ina *f. v.* chabina; —ště *n.* Gesträuch *n.*
chabozrakost *f.* (med.) Sehstörung *f.*, Schwachsichtigkeit *f.*, Amblyopie *f.*
chabrati se (-ám se) sich fortschleppen.
chabrus, u *m.* (jüd.) Chabrus *m.*; —a *f.* Gesindel *n.*; —ák *m.* Chabrusjude *m.*
chabý *adj.* schlaff, welk; matt; feig.
chabzda *f. sl. v.* chebd.
chadima, chadrma *m. et f.*, chadrmák *m.* Schlaraffe *m.*
chachar, a *m. mor.* Wüstling, Saufbold, Trunkenbold, Schnapsbruder, Vagabund *m.*
chajda *f. sl.* schlechte Hütte *v.* chata.
chalabala *v.* halabala.
chalat, u *m.* ruff. Schlafrock *m.*
chalcedon, u *m.* Chalcedon *m.* (Halbedelstein).
chaliba *f. mor.* Ungelegenheit *f.*
chalon, a *m. mor.*, chaloň, uě *m.* Schlingel *m.*
chaloupk-a *f.* kleine Hütte; slaměná ch. Strohhütte; hlinejždí ch. Schneckenhaus; včeličí ch. Bienenhäuslein; —ář *m. v.* chalupník; —ařiti *v.* chalupničiti; —ářka *f. v.* chalupnice; —ářství *n. v.* chalupnictví.
chalouzna *f. v.* haluzna, charouzna.
chalt-iti (-ím, *imp.* i!) geizen, freffen; —ivý *adj.* gefräßig; -ost, -keit.
chaluh-a *f.* Seegras, Meergras, Korallengras *n.*, Tang *m. Fucus* (bot.); 2. (zool.) Raubmöve *f. Lestris*; —ovité (rostliny) *Fucaceae.*
chalup, i, —a *f.* Hütte *f*; selská ch. Bauernhaus *n.*; slaměná ch. Strohhütte *f.*; —ina *f.*, —isko, —ště *n.* elende schlechte Hütte; —ní *adj.* Hütten-; —nice *f.* Häuslerin *f.*: —nický Häusler-; —nictví *n.* Häuslerstand, Viertelbauerstand *m.*; —ničí *adj.* Häusler-; —ničiti Häusler sein; —ník, a *m.* Häusler, Kötner, Kotsaß *m.*, Viertelbauer *m.*; —ování *n.* Brandschatzung *f.*; —ovati *st.* brandschatzen; —sko *n. v.* chalupisko.
chaluz-ičnatý *adj.* sehr jodig; —ičník, u *m.* Joduretum *n.*; —ičný *adj.* jodig; —ík, u *m.* Jod; *Iodium n.*; *Iodin n.*; —íkovan, u *m.* Jodat *n.*
chám, a *m.* Bauernbengel *m.*; 2. *st. v.* chan; 3. *pl.* chámy Pferdegeschirr, Gezäum *n.*; Pferdeschmuck *m.*
cham, u *m.* Gaumen *m.*; 2. ch. *et* chám [= sémě] Befruchtungsstoff *m.*, Menschensame *m.*
chamajda *f.* Heidekraut *n. Erica*; *v.* vřes; 2. Schlangengezücht *n.*
chamlati (-ám) *mor.* schnell od. gierig essen *v.* chamtati.
chamol, u *m. v.* chamradí.
chamoniti (-ím) geizig sein, kalmäusern; *v.* mamoniti; *v.* hamoniti.
chamota *f.* Gesindel *n.*, Bauernpack *m.*
chamotok, u *m.* Samenfluß *m.* (med.).
chamovec, vce *m. sl.* Zugseil *n.*
chámovina *f.* Gesindel *n.*, Bauernpöbel *m.* [(anat.).
chamovod, u *m.* Samenkanal *m.*
chamový *adj.* Samen-; ch. mísek Samenbläschen *n.* [*chamor* (Esel).
chamr, a *m.* (hamr) Bengel *m.* (hebr.
chamrať, di *f.* Durcheinander *n.*, Trödelkram *m.*, nichtswerte Sache.
chamrad, u *m. v.* chamrať; —a *f.* Trödelware *f.*; ch. *m.* Taugenichts *m.*; —í *n.* Gestrüppe *n.*, Strauchwerk *n.*; 2. Trödelkram *m.*; unnützes Zeug, Rumpelzeug *n.*; —ina *f.* Gesindel *n.*
chamr-azdl, —dí *n. v.* chamradí.
chámský *adj.* flegelhaft.
chamt! *int.* schluck! schapps! (Laut des Fressens); —ati (ám), —iti gierig fressen, schnappen *v.* hamtati; —ivý *adj.* gierig.
chamtola *m.* Tölpel *m.* [gierig.
chamtolina *f.* Strohgewirr *n.*, Wirrstroh *n.* [*sl.* Mehlbrei der Slovaken.
chamul-a, -e *f. mor.* zerkochtes Obst; **chan**, a *m.* Chan *m.*, Tatarenfürst *m.*; —át, u *m.*, —ství *n.* Chanat *n.*
chaňkati (-ám), chaňkoniti koho, ch. se s kým *mor.* verzärteln.
chaos, u *m.*, směsice Chaos *m.*: chaotický *adj.* chaotisch. [Zugwinde *f.*
cháp, u *m.* (čáp) Kranich, Heber *m.*,
chap! *int.* schnapp! schnapps! —aci *adj.* Fang-; —ačka *f.* das Fangen, Auffangen; jako na —ačku *v.* dračka; —adlo *n.* Fangarm *m.*, Fangorgan *n.*, Fangwerkzeug *n.*, Fangfuß *m.* (zool.).
chápan, a *m.* Klammeraffe *m.*
chápání *n.* das Fassen; das Begreifen.
chap-áni *n.* das Haschen; —anka *f.* das Schnappen; 2. Haschspiel *n.*; —ati po čem wornach greifen, schnappen, haschen.
cháp-ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* chápej!) něco etw. begreifen, ver-

nehmen; ch. se čeho ergreifen; —avost *f.* Fassungskraft, Kapazität *f.*; Begriffsvermögen *n.*; —avý *adj.* greifend; auffassend, empfänglich, kapabel.

chapejš, e *m.* Armfüßler *m.* (zool.).

chapnouti něco *v.* chopiti.

chápy *pl. m. v.* cháp.

charakter, u *m.* Charakter *m.*; —istický *adj.* charakteristisch; —istika *f.* Charakteristik *f.*; —ní *adj.* charakterfest; Charakter-.

charba, charpa *f. v.* chrpa.

charouz, a, —ek, zka *m.* ein Häßlicher.

charouz, u, —dí *n.* dürres Reisig; —na *f.* Feldhütte *f.*; 2. Rumpelkammer *f.* (haluzna).

charp-a *f.* Kornblume *f. v.* chrpa; —ený *sl.*, —ový *adj.* Kornblumen-.

chartě, ěte *n.* (panchartě) Bastard, Bankert *m.*

charva *f. sl.* das Wehren.

charvátek, tka *m.* Kramatte *f.*

charvati se (charvu se, eš, e) od čeho *sl.* sich wehren.

charý *adj.* häßlich; zerschabt.

chasa *f.* Gesinde *n.*, die Dienstboten *pl.*; Jugend *f.*; Troß *m.*

chasárna *f. v.* kasárna.

chasinec, nce *m.* Gesindstube *f.*

cháska *f.* Gesinde *n.*; Gesindel *n.*; Troß *m.*

chas-nictví *n.* Junggesellenschaft *f.*; —ník, a *m.* Dienstbote *m.*; Gesell *m.*; Handwerksburiche *m.*, Gewerbsgehilfe *m.*; 2. Junggesell *m.*, Jüngling *m.*

chasoň, ně *m.* (myth.) Phöbus *m. v.* jasoň; —an, u *m.* Titanias *m.*

chason-ek, nku *m.* Titanspat *m.*; —ičný *adj.* Titan-; —ik, u *m.* Titan

chasovní *adj.* Gesinde-. [*n.* (Mtn.).

chaš, ti, chata *f.* Hütte *f.*

chaterný *adj. st. v.* chatrný.

chatisko *n.* schlechte Hütte.

chatka *f.* kleine Hütte.

chatra (chátra) *f.* Pöbel *m.*, Gesindel *n.*, Mob *m.* [Hüttler, Häusler *m.*

chatrč, e *f.* Hütte *f.*; —ník, a *m.*

chatrn-ě *adv.* schlecht; —ec, nce, -ík, a *m.* ein armseliger Mensch; —ěti armselig werden; —ost *f.* Schadhaftigkeit; Armseligkeit, Geringfügigkeit *f.*; Verfallenheit eines Hauses Baufälligkeit *f.*; ch. důkazů Unstandhaftigkeit, Schwachheit der Beweise; —ůstka *f.* Bagatelle *f.*; —ý *adj.* gering, schlecht; schabig, abgenützt; schadhaft; armselig, geringfügig, unbedeutend; erbärmlich; ch. oběd magere Mahlzeit; ch. dům ein baufälliges Haus; ch. peníz Lumpengeld *n.*, minderwertige Münze; ch. důkaz unstandhafter Beweis, schwacher Beweis; —á věc Bagatelle *f.*; —é zdraví schwache Gesundheit.

cházeti (cházím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* cházej!), cházivati *st.* zu gehen pflegen (př.., na.., od.., vy..); *v.* choditi, jíti.

chbaz, u *m.*, chbeza *f. v.* chebď.

chcanky, chcáti *v.* scanky, scáti.

chceni *n. st. v.* chtění.

chci, eš, e, eme, ete *v.* chtíti.

chcipnouti *v.* scípnouti.

chebd, u *m.*, -í *n.*, -ina *f.* Niederholder, Attich *m.* *Sambucus ebulus*; fig. staré —í altes Zeug; alte Vettel; —ma, —inka *f.* Attichbeere *f.*; ch., —oví, chebďoví *n. v.* chebd; —ový, chebďový *adj.* Attich-.

chebeliti se beben, zittern.

chebul-e *f.* Fischbeere *f.*, Mondsame *m.*, Tollkorn *n.* *Cocculus* (*Menispermum Cocculus*); —ovina *f.* Menispermin *n.*, Pittrotoxin *n.*; —ovité (rostliny) *Menispermeae.*

chebz, u *m. mor.*, —í *n. v.* chebd; *v.* bez; —inka *f. mor.* Attichbeere *f.*, Holunderbeere *f. v.* chebdinka, *v.* bezinka; 2. Holunderblüte *f.*; —oň *m. mor.* Bengel *m.*; —ový *adj. v.* chebdový; *v.* bezový. [chechtati se.

chech, u *m. v.* chechť; —ci se *v.*

chechlati (-ám) wetzen, reiben.

chechot, u *m. v.* chechť; —ati se *v.* chechtati se.

chechť, u *m.* Gekicher, Gelächter *n.*; —a *f.*, —alka *f.* Lacherin *f. v.* chechtna; —a *m.*, —áč, —ák, —al, —álek *m.* Kicherer, Lacher *m.*; —ání *n.* das Lachen, Kichern; —anice *f.* Gekicher *n.*; —ati se (-ám se, -áš se, -á se *et* chechci se, -ceš se, -ce se, *imp.* chechtej se!) ċemu kichern, laut lachen; —avost *f.* Lachsucht *f.*; —avý *adj.* lachsüchtig, kichernd; racek ch., —oň *m.* Lachmöve *f.* *Larus ridibundus*; —na *f.* Kicherin, Lacherin *f.*; —oň, ně, —oun, na *m. v.* chechtal.

chejchavka *f. n.* kýchavice, kýchavka.

chejna *f.* einsamer Hof.

chejnice *f. v.* týnice.

chejr, u *m.* (šala žlutá) *Cheiranthus cheiri*, Lack *m.*

chem-icky *adj.*, lučební chemisch; —ie *f.* Chemie *f. v.* lučba; —ik, a *m.*, lučebník Chemiker *m.*

cherub, a, —ín, a (—ím, a) *m.* Cherub *m.* [chimärisch.

chimér-a *f.* Chimäre *f.*; —icky *adj.*

chin-a *f.* Chinarinde *f.*; —an, u *m.* chinasaures Salz; *pl.* —any Chinasalze *pl.*; —ik, u *m.* Chinarinde *f.*, Fieberrinde *f.*, Fieberrindenbaum *m.* *Cinchona*; ch., —in *m.*, —ovina *f.* Chinin *n.*; —ovany *pl. m.* Chinovasalze; —ový *adj.* China-; -ová kyselina Chinasäure *f.*

chir *m.* (*sl.*) *v.* chýr.

chirurg, a *m.* Chirurg *m.*; —icky *adj.* chirurgisch; —ie *f.* Chirurgie *f.*

chlabiti *sl.* sanft werden.

chlad, u *m.* Kühle *f.*; —ák, u *m.* Kühlkeffel *m.*; —ec, dce *m.* (*z pol.*) ein kühlendes Gericht von Mangoldblättern.

chlád-eček, čku, —ek, dku *m.* eine angenehme Kühle; fig. v —ku seděti brummen (im Kerker sitzen); strčiti někoho do chládku einen ins Gefängnis stecken.

chlad-ici *adj.* kühl-; ch. káď *v.* chladnice; —ící *adj.* kühlend; —ič *m.* Kühler *m.*; 2. Kühlapparat *m.*; Kühlvorrichtung *f.*; —idlo *n.* Kühlmittel *n.*; Kühlwerkzeug *n.*; Fächer *m.*; ch., —ina

f. Kühlort *m.*; —írna *f.* Kühlraum *m.*; Kühlkammer *f.*; Kühlkeller *m.*; —itel *m.* Kühler *m.*; —iti (-ím, *imp.* chladĭ) něco; kühlen, kälten; fig. ch. někoho jmd. prügeln; ch. hromadu den Meiler kühlen, abkühlen; ch. se sich abkühlen; kühl werden; —ivo *n.* Kühlmittel *n.*; —ivý *adj.* kühlend.

chladn-atost *f.* Kühle *f.*; —atý *adj.* kühl; —ě *adv.* kühl; ch. se chovati k někomu kalt gegen jemand sein; —ěti kühl werden; —ice *f.* kühler Ort; 2. Kühlfaß *n.*, Kühlstock, Kühleimer *m.*; 3. Kaltbad *n.*; 4. Kühlboden *m.*, Kühlkammer *f.*; 5. Kühlofen *m.* (Glashütten); 6. (Gartenb.) Kalthaus *n.*; —ík, u *m.* Kühltrank *m.*; 2. Kühlofen, Kühlhafen *m.* (Glashütt.); —ina *f.* Kaltschale *f.*, Mährte *f.* (kalte Suppe).

chladno *adv.* kühl; kalt; ch *n.* Kühle *f.*; dnes je ch. heute ist kühl, mně je ch. mir ist kalt; —krevnost *f.* Kaltblütigkeit *f.*; Phlegma *n.*; —krevný *adj.* kaltblütig, phlegmatisch; —myslný *adj.* kaltsinnig; -ost -keit.

chlad-nost, —ota *f.* Kühle *f.*; ch. mysli Kaltsinnigkeit *f.* [kühl.

chladň-oučký, —ounký *adj.* etwas

chladnouti kühl werden, erkalten; fig. gleichgültig, lau werden.

chladnověrný *adj.* kühlwindig.

chladný *adj.* (*conj.* chladnější) kühl; fig. kalt, lau, gleichgültig.

chlado-ležák, a *m. st.* Faulenzer *m.*; —ložný *adj. st.* faulenzend, faul; —nosný *adj.* kühlebringend; —tvorný *adj.* abkühlend. [ňoučký.

chlaďoučký, chlaďounký *v.* chlad-

chladový *adj.* Kühl-, kühlend.

chláchol, u *m.*, —ení *n.* Beschwichtigung, Besänftigung *f.*; —iti (*imp.* chláchol!) někoho einen sänftigen, besänftigen, beschwichtigen, stillen; ch. komu *st.* schön tun; —ivý, —ný *adj.* schmeichelnd; beschwichtigend, besänftigend; —nost, —ivost *f.* schmeichelndes Wesen.

chlama *f.* (ochlama) *v.* tlama.

chlamot, u *m.* Geschlabber *n.*

chlamst, u *m.* Schluck *m.*; ch.! *int.* schlapps! raps! —a *m.*, —al, a *m. v.* chlemtač; —ati (-ám) něco gierig essen, schlabbern; schlucken; *v.* chlemtati; —oň *m. v.* chlemtač.

chlamt-anina *f. v.* chlemtanina; —ati (-ám) *v.* chlemtati; —oň *m. v.* chlemtač.

chlap, a *m.* Kerl *m.*; čertův ch., hromský ch. Teufelskerl *m.*; dobrý ch. braver Kerl; ch. jako hora Riesenkerl *m.*; 2. ch. ein knochiger Mensch; 3. ch. *st.* Leibeigener; 4. *sl.* ein Bauer; 5. *sl.* Knecht, Kriegsknecht *m.*; —ák, a *m.* fescher Kerl *v.* chlapík.

chlapati (-ám) *v.* chlemtati; *v.* lapati.

chlapcov-ský Knaben-; —ství *n.* Knabenalter *n.*

chlapč-ek *et* chlapeček, pečka *m.* kleiner Knabe *m.*, Knäblein *n.*; —í (—enský) *adj.* Knaben-; ch. škola Knabenschule *f.*; —isko *n. sl.* ein derber Junge.

chlápě, ěte *n.* Bürschchen *n.*, Bauernsohn *m.*; bláznové ch. *st.* närrischer Kerl *m.*

chlap-ec; pce, —eček, čka *m.* Knabe *m.*; Bursch *m.*; 2. Lehrknabe *m.*; 3. (*vulgo*) Amant, Liebhaber *m.*; 4. Bube *m.*, der Untere (im Kartenspiel); —ecí *adj. vn.*; —ecký *adj.* Knaben-, knabenhaft; ch. kousek Knabenstreich *m.*; ch. škola Knabenschule *f.*; —ectví *n.* Knaben-

chlapi *adj.* Bauer-; Kerls-. [alter *n.*

chlap-iček, čka, —ík, a *m.* Bursche *m.*, Bürschchen *n.*; fescher Kerl, tüchtiger Kerl; —ina *f.* Faulbaum *m.*; Zapfenholz *n. Rhamnus frangula*; ch. *m.* armer Teufel; Kerl *m.*; —isko *m.* (*n.*) grober Kerl; —iti se sich als Kerl benehmen; —kyně *f.* starkes Weibsbild; 2. *st.* eine Leibeigene. [lapiti.

chlapnouti *v.* chapnouti, lapnouti,

chlap-ný *adj.* leibeigen; —ovati jmd. Kerl nennen; —ský *adj.* Bauer-; 2. tüchtig, brav; —ství *n.* Knechtschaft *f.*; das bäurische Wesen; Stärke *f.*, Mut *m.*; —stvo *n. coll.* Knechtschaft *f.* (die Knechte).

chlast, u *m.* Gesäufe *n.*; Soff *m.*, Trunk *m.*; —u hleděti, —u se oddati sich dem Trunk ergeben, dem Trunk nachgehen; —ač, —al, a *m. v.* chlastoun; —ání *n.* das Saufen; —anice *f.* Saufen, Gesäufe *n.*; —árna *f.* Saufhaus *n.*; —ati (-ám, áš, -á, *imp.* chlastej!) (ch. pivo, krev) saufen, schlappen.

chlástati (-ám) *mor. v.* chlostati.

chlast-avost *f.* Saufsucht *f.*; —avý *adj.* gern saufend; —na *f.* Säuferin *f.*; —oň, ně *m. v.* chlastač.

chlástory *pl. f.* Schlarfen.

chlast-oun, a *m.* Säufer, Saufbruder *m.*; —ovna *f.* Saufstube *f.*

chlazení *n.* das Kühlen, Kühlung *f.*

chleb (chléb) a *m.* Brot *n.*; fig. Lebensunterhalt *m.*; ch. bílý Weißbrot *n.*; ch. černý Schwarzbrot; ch. včelí das Bienenbrot; ch. svatojanský Johannisbrot *n.*; ch. nebeský Himmelsbrot *n.*; Manna *f.* (*n.*); ch. náš vezdejší unser tägliches Brot; bez chleba brotlos; fig. arbeitslos, beschäftigungslos; nedostatek chleba Brotmangel *m.*; ohledání chleba Brotbeschau *f.*

chleb-ař, o *m.* Brotbäcker *m.*; Brothändler *m.*; Broteffer *m.*; Brotjucher *m.*; -ka -in; —árna *f.* Brotneid *m.*; —árna *f.* Brotbäckerei *f.*; Brotniederlage *f.*; fig. Mund *m.*; —ařský *adj.*; -á závist Brotneid *m.*; —ařství *n.* Brotbäckerei *f.* (Gewerbe); 2. Brotsucht *f.*, Brotneid *m.*; —ení *n.* Lebensunterhalt *m.*; —íček, čka *m.* Brötchen, Brötlein *n.*, das liebe Brot; —íčkář *m. sl.* Brotsucher, Brotjäger *m.*

chlebiti (*imp.* chleb!) u koho, s kým (*st.*) in jmds. Brot sein, sich nähren; ch. o svém für sich leben; ch. Brot essen, Brot schneiden; ch. komu einem schmeicheln *v.* pochlebovati.

chleb-nář, e *m. v.* chlebař; —natost *f.* Brotinhalt *m.*, Stärke *f.* (einer Speise);

—natý *adj.* brotreich; —né, ého *n.* Brotgeld *n.*; —ní *adj.* Brot-; ch. lopata Schöffer *m.*, Brotschieber *m.*; —nice *f.* Brotkammer *f.*; Brotbank *f.*; —níček, čku *m. v.* chlebník; Wermut *m.*; —ník, a *m.* Brotbäcker *m.*; ch., u *m.* Brotschrank *m.*; Brotkammer *f.*; *v.* chlebovník; —nost *f. v.* chlebnatost; —ný *adj.* brotreich; nahrhaft; stark; Brot-; ch. trh Brotmarkt *m.*; —né studium Brotstudium *n.*

chlebo-dárce, —dávce *m.* Brotverleiher, Brotgeber, Brotherr *m.*; 2. Wohltäter *m.*; —dárný *adj.* brotgebend; —chtivost *f.* Brotsucht *f.*; Brotgierde *f.*; —jed, a *m.* Broteſſer *m.*; 2. Schabkäfer, Kleienkäfer *m.*; —jez, a *m. st.* Tiſchgenoſſe *m.*; —jídce *m.*, —jídek, dka *m.* Broteſſer *m.*; —krádce *m.* Brotdieb *m.*

chleboň *m. v.* chlebovník.

chlebo-pek, a *m.* Brotbäcker *m.*; —rád, a *m.* Brotliebhaber *m.*; —rodný *adj.* brotertragend.

chlebov-ati *v.* chlebiti; —ina *f.* Brotgetreide *n.*; 2. Rockentreſpe *f.*; —ka *f.* Brotſchaufel *f.*, Brotſchieber, Schöffer *m.*, Schieße *f.*; 2. Brotſuppe *f.*; —na *f. v.* chlebnice; —ní *adj.* Brot-; —ník, u *m.* Brotbaum, Brotfruchtbaum *m. Artocarpus.*

chlebový *adj.* Brot-; -á lopata *v.* chlebovka; -á mouka Brotmehl *n.*

chlebožrout, a *m.* Brotfreſſer *m.*

chlebtati (-ám) *v.* chlemtati.

chleburád *v.* chleborád.

chlemnost *f. mor.* Ungeſchicktheit *f.*

chlemst, u *m. v.* chlamst; —ati (-ám) *v.* chlamstati.

chlemt-a *m.*, —ač, e, —al, a *m.* Säufer *m.*, Schlabberer *m.*; —anina *f.* Geſchlampe *n.*; —ati něco (chlemtám, -áš, -á *et* chlemci, eš, e, eme, ete, í, *imp.* chlemtej!) ſchlabbern; gierig ſaufen cd. freſſen; —avý *adj.* ſchlabbernd.

chlemý, chlemný *adj. mor.* ungeſchickt.

chlepouchý *adj. v.* klepouchý.

chlept-ač, —ati *v.* chlemtač, -ati.

chlév, chlív, a *m.*, —ek, vka, —vec, vce *m.* Stall *m.*

chlév-ař *m.* Viehſtallaufſeher *m.*; —árna *f.* Stallung *f.*, Stallraum *m.*; —ečni, —ní *adj.* Stall-; —ina *f.* Stallgeruch *m.*; —ník, a *m. v.* chlévař; —ový *adj.* Stall-.

chlip, u *m.* Schluck, Trunk *m.*; ch.! *int.* ſchlurf! [Übermut *m.*

chlipa *f. st.* Gierde *f.*; Geilheit *f.*;

chlipati (-ám) něco ſchlabbern, ſchlürfen; ſchluchzen; ch. *et* chlípati *st.* begehren.

chlipě *n. v.* klípě. [gehren.

chlípěti *et* chlipěti (3. -í) verlan-

chlip-nice *f.* eine Wollüſtige; —ník, a *m.* Wollüſtling *m.*; —niti geil machen; —nost *f.* Geilheit *f.*; —nouti (do vody) plumpen, einfallen; --ný, chlípný *adj.* begierig; geil; wollüſtig. [záha.

chlista *f. v.* hlísta; ch. mě pálí *v.* chlistnouti mager werden.

chlišt, chlašť, tě *m. v.* hlišť, klišť.

chliv, a *m. etc. v.* chlév.

chlm *m. st. v.* chlum.

chlonouti *v.* hlonouti.

chlop, a *m. pol. v.* chlap.

chlop-ati, —tati (-ám) ſchlabbern; *v.* chlemtati.

chlopec, pce *m.* Falle *f.* (*v.* sklopec).

chlopeň, pně *f. v.* chlopně.

chlop-iti *st.* zumachen *v.* klopiti; —ka *f.* Laſche *f.* (an Schuhen).

chlopkati (-ám) *sl.* klappern.

chlopn-ě *f.* Klappe *f. valva, valvula*; —í *adj.* Klappen-; —itka *f.* Klappenterchen *n. Valvularia*; —itý *adj.* klappig (bot.). [*vaceus* (bot.).

chlopnovitý *adj.* klappenartig *val-*

chlopotati, chloptati (chloptám, áš, á *et* chlopci, eš, e) *v.* chleptati, chlemtati.

chloptiti *sl.* umſtürzen; fangen.

chlor, u *m.* ſolik Chlor *n.*; —ečnan, u *m.* chlorſaures Salz; Chlorid *n.*; —oform, u *m.* Chloroform *n.*; —ový *adj.* Chlor-.

chlost, u *m.* Schläge *pl. m.*, Stockſchilling *m.*; dostal ch. (dostal —a) er hat Schläge bekommen.

chlost-ati (-ám), —iti (-ím, *imp.* -i!) někoho) mit Ruten ſchlagen; 2. knittern, zauſen.

chloub-a *f.* Prahlerei *f.*, Geprahle *n.*; 2. Ruhm *m.*; Lob *n.*; ch., *m.*, —ce *m.* Prahler *m.*

chloud, u *m.* Stock *m.*, Stecken *m.*; —ek, dka *m.* ein Abgezehrter.

chloudí *n.* dünnes Tannenreiſig.

chloup-ek, pku *m.* kleines Haar; Härchen *n. v.* chlup; —í *n. coll.* Haar *n.*; —kovitý *adj.* haarähnlich.

chloust! *int.* patſch! (ins Waſſer); 2. gluck! (b. Trinken); ch., u *m.* das Hervorſprudeln; das Patſchen; —em *adv.* prahlend, ſtrotzend; —ač *m.* Schlabberer *m.*; —ati (-ám) ſaufen; 2. ſprudeln; 3. patſchen; 4. ch. něco haſtig eſſen; ſchlabbern; —nouti někoho einem einen Streich geben.

chlpiti (někoho za vlasy) *sl.* raufen.

chlůba *f. st. v.* chlouba.

chlub-ce *m. v.* chloubce; —ení *n.* das Prahlen, Großtun; Berühmung *f.*; —ictví, —ičství *n.* Prahlerei *f.*; —ič, —itel *m.* Prahler *m.*; *v* chloubce; —iti se (-ím se, *imp.* chlub se!) něčím někomu (před někým) prahlen; ſich rühmen; ſich berühmen; --ivec, vce *m.* Prahler, Prahlhans *m.*; —ivý, -ost *f. v.* chlubný, -ost; —na *f.* Prahlerin *f.*; —ník, a *m.* Prahler *m.*; —nost *f.* Prahlerei *f.*, Prahlſucht *f.*, Ruhmredigkeit *f.*; —nostný *adj.* prahleriſch; —ný *adj.* prahlhaft; —ně plíce fig. Prahlhans *m.*, ruhmrediger Menſch; —ovati se *v.* chlubiti se.

chlum, u (*st.* ch., a) *m.* Berg *m.* Hügel *m.* (Hübel, Bühl, Kulm, Holm *m.*).

chlumčatý *adj.* hügelig.

chlum-ec, mce *m.* Hügel *m.*; —ek, mku *m.* Hügel *m.*, Hügelchen, Hügelein *n.*; 2. (anat.) Schamberg *m.*; —ecký *adj.*

Hügel-; fig. —eckým prachem střílet aufschneiden; —itý, —kovitý *adj.* hügelförmig; hügelig; —ní, —ský *adj.* Hügel-; Berg-; ch. pramen Bergquelle *f.*

chlumtati (-ám) něco etw. zusammenwalgern *v.* chomtati, chumeliti.

chlup, u *m.* kurzes Haar *pilus*; Zotte *f.*; fig. ch. v něčem najíti auf ein Hindernis stoßen; našel v tom ch. er hat darin ein Haar gefunden.

chlup-áč *m.* ein Haariger, Zottiger; 2. Waldmensch *m.*; 3. fig. Flegel *m.*, Grobian *m.*; Schlingel *m.*; 4. Strobelkopf *m.* (Stubelkopf, Struwwelpeter *m.*); 5. fig. ein Reicher; 6. größeres Schweinchen, welches nur kurze Haare, aber keine Borsten hat; 7. Haselnuß *f.*; —ek, čka *m.* ein haariges, junges Tier; 2. Bologneser Hund; ch., čku *m.* Mäuseohr *n.*, Nagelkraut *n.*; *pl.* —ky Stachelbeere, Rauchbeere *f.*; *v.* chlupatka, srstka.

chlup-ačka *f.* (—aňa *f.*, bika *f.*) Haunsimse *f. Luzula*; —ák, a *m.* Waldmensch *m. v.* chlupáč.

chlupat-ec, tce *m.* ein behaarter Mensch; behaartes Tier; —ěnka *f.* Beutelschwamm *m.*; —ěti haarig werden; —ina *f.* haariges Wesen; 2. Haarseite *f.* (bei d. Haut); 3. rauher Muskatwein; —iti haarig machen; —ka *f.* wilde Stachelbeere, Kräuselbeere *f. Ribes grossularia* (*R. Uva crispa*); —ost *f.* Haarigkeit, Zottigkeit *f.*; Haarseite *f.*

chlup-ařounký *adj.* flaumig, schwach behaart; —atý *adj.* haarig, zottig; behaart; fig rauh, roh; —avka *f. v.* chlupatka; —ina *f.* Gliedkraut *n. Sideritis*; 2. Mäusekraut, Filzkraut *n. Filago germanica* (bělolist, protěž); —nice *f.* (lipnice) englisches Reigras.

chlupo - nosný *adj.* haartragend; —nožka *f.* Wollfußbiene *f. Dasypoda*; —vitý *adj.* haarcht; —vý *adj.* Haar-.

chlust *v.* chloust; —ač, —ati *v.* chloustač; -stati.

chmara *f. sl. v.* chmura.

chmat, u *m.* (hmat) Griff *m.*; Tastsinn *m.*; to zboží jde na ch. die Ware geht reißend ab; —ačka *f.* (hra) blinde Kuh; 2. Gereiße *n.*; 3. Taschendiebin *f.*; —ák, a *m.* Taschendieb *m.*; —ání *n.* Tasten, Antasten, Betasten *n.*; —atelný *adj.* tastbar, handgreiflich; —ati (-ám) něco (rukama), ch. na něco, ch. po něčem auf etw. tasten, etwas antasten, betasten; nach etw. greifen; 2. blinde Kuh spielen; —avý *adj.* handgreiflich; greifend; tastend; —iště *n.*, —átko *n.* Geigenblatt, Griffblatt *n.*

chmátn-outi na něco, po něčem, do něčeho einmal wornach greifen; —utí *n.* Griff *m.*; jedním —utím mit einem einzigen Griffe.

chmatný *adj.* schnell ergreifend.

chmejří *n. v.* chmýří, chmer.

chmel, e *m.* Hopfen *m. Humulus lupulus*; ch. česati Hopfen pflücken.

chmel-áček, čka *m.* (zool.) Hopfenfalter *m. Papilio nymphalis* (*Vanessa*), *C. album*; —ák, u *m.* Hopfensack *m.*

chmelař *m.* Hopfenhändler; Hopfenbauer *m.*; —ík, a *m.* Hopfenmännchen *n.*, Hopfeneule *f.*, Hopfenraupe *f.*, Hopfenspinner *m. Phalaena* (*Hepialus*) *lupuli*; —iti Hopfenhandel od. Hopfenbau treiben; —ka *f.* Hopfenhändlerin; Hopfenbauerin *f.*; —ský *adj.* Hopfenhändler-; —ství *n.* Hopfenhandel *m.*, Hopfenbau *m.*

chmel-árna *f.* Hopfenkammer, Hopfenhalle *f.*; —čina *f.*, —enec, nce *m. mor.* Hopfengarten *m.*; —íček, čku *m.* kleiner Hopfen; Hopfenkeim *m.*; Hopfensprosse *f.*; Hopfensalat *m.*; Hopfenklee *m. Medicago lupulina*; ch., čka kleine Möve; —ík, u *m.* kleiner Hopfen *v.* chmel; —ina *f.* Hopfengeruch *m.*; Hopfenertrakt *m.*; *v.* chmelovina; Hopfenranke *f.*, Hopfenrebe *f.*; —inka *f.* Hopfenbehen; —ař *m.* Hopfenbauer *m.*; *v.* chmelař; —ště *n.* Hopfenplatz, Hopfengarten *m.*

chmel-iti (-ím, *imp.* chmel!) hopfen (das Bier); fig. brav trinken, zechen; ch. pole den Acker auffurchen und eggen; —ka *f. sl.* Hopfen *m.*; 2. Hopfenstange *f.*; 3. Katzenjammer *m.*; —natost *f.* Hopfeninhalt *m.*; 2. Hopfenbitterkeit *f.*; —natý *adj.* viel Hopfen enthaltend; 2. hopfenbitter; —nice *f.* Hopfengarten *m.*, Hopfenanlage *f.*; —nička *f.* Hopfenhefe *f.*; —ničný *adj.* Hopfen-; hopfenreich; bitter wie Hopfen; fig. berauscht; —niště *n. v.* chmeliště; —ný *v.* chme-

chmelobraní *n.* Hopfenlese *f.* [lový.

chmelov-ati (pivo) hopfen (das Bier); —í *n.* Hopfen; Hopfenblätter *pl.*; —ina *f.* Lupulin *n.* (Bitterstoff im Hopfen); 2. die Hopfenblätter; 3. Hopfenstengel *m.*; 4. Hopfengetränk *n.* (Bier *n.*); —iště *n. v.* chmeliště; —itý hopfenartig; —itě (rostliny) *Humulaceae*; —ka *f.* Hopfenstange *f.*

chmelový *adj.* Hopfen-; ch. žok (pytel) Hopfensack; ch. trh Hopfenmarkt *m.*; —á hlavička Hopfenzapfen *m.*; —á tyč Hopfenstange *f.* [*m. v.* chmýr.

chmer, u, chmeř, e *m.* chmerek, rku

chmerek, rku *m.* Grasknoterich *m.*, Knäuel *m.*, Blutkraut *n. Scleranthus.*

chmitati se *v.* kmitati se.

chmorek, rku *m.* Heidenhaar *n.*, das Haar der Neugeborenen.

chmouliti *mor. v.* chmouřiti.

chmour, u *m.* Walderde *f.*; 2. Lodersche *f.*; *v.* chmýr, chmer; mour.

chmour-a *f.* schwarze Wolke; *v.* chmura; *pl.* —y *v.* čmoury; —ati (3. -á) *v.* chmouřiti.

chmouřiti (-ím, *imp.* chmouři *et* chmuř!) bewölken, verfinstern; ch. se sich umwölken; fig. sauer od. finster sehen.

chmoutati (-ám) *v.* chamtati.

chmulo *m. sl.* Tölpel *m.*; —vý *adj.* tölpelhaft. [*z pol.* Gewölf *n.*

chmur-a *f.* schwarze Wolke; —ava *f.*

chmuř-ice *f.* schwarze Wolke; —iti *v.* chmouřiti; —ivý *adj.* finster; bewölkend.

chmur-nost *f.* Trübe *f.*, Bewölktheit *f.*; —ný *adj.* bewölkt, trüb; fig. trübsinnig, finster, sauer.

chmuro-rodec, dce, —tvorec, rce *m.* Wolkenerzeuger *m.*; —vládce *m.* Wolkenbeherrſcher *m.*

chmýr, u, chmýrek, rku *m.*, chmýření, chmýří *n.* (*dim.* chmýříčko, chmýřeníčko) Fruchtkrone *f.* Pappus (bot.); Faſern, Faſern *pl.*; Fruchtwolle *f.*; Flaum (am Baume) *m.*; —natý *adj.* fruchtkroniz *papposus* (bot.); flaumig; —ovitý *adj.* fruchtkronenartig *pappiformis* (bot.).

chňamst, —ati, —nouti *v.* chňap...

chňap! *int.* ſchnapp! ch., a *m. v.* chňapoun; —ati (-ám) po čem nach etw. ſchnappen; —ho *m.* Schnapphahn *m.*; —iti (-ím), —nouti něco, ch. po něčem nach etwas ſchnappen, etwas erhaſchen; mauſen; —oun, a *m.* Schnapper *m.*, Schnapphahn *m.*

chobot, u *m.* Zipfel *m.*; 2. ch. (sloní) Elerhantenrüſſel *m.*; 3. Netzbuſen *m.*; 4. Fiſchbamen *m.* (tiefes Netz); 5. Teichkrümme *f.*; 6. ch. (mořský) Bai *f.*; Bucht *f.*, Bocca *f.*; Fjord *m.*; do —u koho vehnati n. dohnati ins Bockshorn, in die Enge treiben; —inec, nce *m.* Buchttierchen, Flammentierchen *n.*, Blattwurm *m.* Colpoda; —natý *adj.* zipfelig; buchtig; —nice *f.* Krake *m.* Octopus.

choce *pl. v.* chotce *rst.*

choč-ený (o...) zahm; —iti (och...) (zvíře) zahm machen, zähmen.

chod, u *m.* Gang *m.*; 2. (Muſ.) Paſſage *f.*, Lauf *m.*; 3. (chem.) Prozeß *m.*; ch. stroje Maſchinengang, M.-lauf *m.*; ch. svůj dokonati ſeine Reiſe vollenden; ſeinen Lebenslauf beenden; ch., a, *pl.* —ové die Grenzwächter (ehemals im Böhmerwald).

choda *enj. sl. v.* choť.

chod-ačka *f.* Bettlerin *f.*; —áčky *pl. v.* chodánky; —ák, a *m.* Fußgänger *m.*; 2. Stelzner; 3. Bettler *m.*; ch., u, *pl.* —áky Baiſchuhe, Bauernſchuhe *pl.*; —akyně *f.* armes Bauernweib; —ánky *pl. sl.* Gängelband *n.* [fangt.

choďátko *n.* Kind, das zu gehen an-

chodba *f.* Gang *m.*, Korridor *m.*; 2. Stollen *m.* (mont.) *v.* štola; 3. Steg am Wehre; 4. Laufbrücke *f.*; 5. *st.* ch. Gang *m.*, Gehen *n.*

chodcov-ati betteln; —ský *adj.* bettelhaft; —ství *n.* Bettelei *f.*

chod-ec, dce *m.* Fußgänger *m.*; Paſſant *m.*; 2. ein Reiſender; 3. Bettler *m.*; ch., *pl.* —ce Klettenknöpfe; *v.* chotce; —ěcí *v.* chodici; —ecký *adj.* Bettler-; —ectví *n.* Bettlerei *f.*; —ění *n.* das Gehen; —icí *adj.* Gang-; Geh-; ch. vozeček Gängelwagen *m.*; Kinderwagen *m.*; ch. šaty *pl.* Tragkleider; —idelní *adj.* Fußblatt-; —idlo, —itko *n.* Fußblatt *n.*, Fußſohle *f.*; 2. ch. der Fuß am Strumpfe; 3. *pl.* —idla Stelzen *pl. f.*; —iště *n.* Gang *m.*; Fußweg *m.*; Allee *f.*; Wandelbahn *f.*; —itel, e *m. v.* chodec; —itelný *adj.* gangbar, paſſierbar.

choditi (chodim, iš, í, íme, íte, í, *imper.* chod!) gehen (anhaltend); ch. ve tmách im Finſtern tappen; ch. do školy die Schule beſuchen; ch. po lese, ch. lesem, po městě, ch. městem im Walde, der Stadt herumgehen; ch. po zahálce dem Müßiggange nachgehen; ch. na návštěvy Beſuche abſtatten; ch. za holkou einem Mädchen nachgehen, nachlaufen (bewerben, freien); *trsgr.* chodě, chodíc, -i im Gehen (gehend).

chod-itka *pl. n.* Gängelwagen, Laufwagen *m.* (für Kinder); —ivati kam mehrmal od. öfter wohin gehen; zu beſuchen pflegen; —ivý *adj.* gern gehend; —kyně *f.* Gängerin *f.*; 2. Bettlerin *f.*; —livý *adj.* herumſtreichend; —mo *adv.* gehend, ſchrittweiſe; —ní *adj.* Gang-; Geh-; —ník, a *m.* ein Geher; ch., u *m.* Trottoir *n.*; ch., *dim.* —níček, čku *m.* Pfad *m.*, Fußſteig *m.*; —nost *f.* Gangbarkeit *f.*; —ný *adj.* gehend, gangbar; —né šaty Alltagskleider *pl.*

chodoba *f. st. v.* chudoba.

chodovský *adj. v.* chodecký.

chodový *adj.* Gang-.

chochol, u *m.* Federbuſch *m.*; 2. *st.* Schopf *m.*; 3. Beinknopf *m.*; 4. *st.* (arch.) Kapital *n.*

chochol-áč *m.* Haubentaube, Schopftaube *f.*; —ák, a *m.* Spitzkopf *m.*; —anka *f.* Polarbeere *f.* Rubus arcticus; 2. Federbuſchpolyp *m.*; —ář *m.* Federſchmücker *m.*

chocholat-ěti ſchopfig werden; —ice *f.* Schopflilie *f.* Eucomis (bot.); —iti ſchopfig machen; —ka *f.* Schopfmeiſe *f.*; 2. Arlesbeere *f.*; —ý *adj.* ſchopfig, buſchig; beſchopft; kegelig; hruška —á Zapfenbirne *f.*

chochol-avec, vce *m. st. v.* škvor; —e *f.*, —ec, lce *m. v.* chochol; —ena *f.* Schopfhenne *f.*; —ice *f. v.* chochol; —ičnatý, —íkatý, —íkovitý *adj.* dolbentraubig corymbosus (bot.); —ičný *adj.* ſchopfig; —ík, u *m.* Gelenkkopf *m.*; 2. (bot.) Doldentraube, Schirmtraube *f.* Corymbus; —iti *v.* chocholatiti; —ka *f.* Schopf *m.*; 2. Schopfhenne *f.*; 3. Haubenlerche *f. v.* chocholouš; —ný, —ovatý *adj. v.* chocholatý.

chocholouš, e, ek, ška *m.* Haubenlerche *f.* Alauda cristata; 2. Spitzkopf *m.*; 3. ch. *v.* škvor.

chocholuška *f. mor.* Schopfhenne *f.*

chochtati (-ám) *v.* chechtati.

chochul, a *m.* (rypuška) Rüffelmaus *f.*

choler-a *f.* Cholera *f.* (Krkbt.); —ický, horkokrevný *adj.* choleriſch; —ik, a *m.* ein Choleriker (ein Galliſüchtiger, Jähzorniger).

cholomut, u *m. v.* kolomut.

chomáč, e *m.*, —ek, čku *m.* Büſchel *m.*; Klumpen *m.*; Floccke *f.*; *st.* Scharpiebüſchel, Scharpiebauſchchen *n.*; Scharpiekuchen *m.*; —ený *adj.* büſchelig; —ný *adj.* bäuſchig, büſchelig; flockig; —ovitý *adj.* bauſchicht.

chomík, a *m. v.* křeček.

chomiš, e *m. v.* chomáč.

chomol, u *m.* Sturmwind *m.*; Wuſt *m.* (*f.*) Gewirr, Gewirre *n.*; —ice *f. v.* chumelico; —iti se *v.* chumeliti se.

chomor, chomůr, u *m. v.* chamradí.

chomout, u *et* a, —ek, —ec, lce *m.* Kummet *n.*, Siele *f.*; fig. Tölpel *m.*,

ein Ungeschickter; —ina *f.* Kummetkissen *n.*; —iti (koně) Kummet geben; —né, ého *n.* Kummetgeld, Zaumgeld, Roßgeld *n.*; —ní *adj.* Kummet-; —nice *f.* Lastträgerin (die auf dem Kopf einen untergelegten Kranz trägt); —ník, u *m.* Kummetriemen *m.*; —ovati *v.* chomoutiti; —ový *adj.* Kummet-.

chomrad, u *m. v.* chamrač.

chomtati (-ám) *v.* chlumtati, chumlati.

chop, u *m.* Griff *m.*; Fassungskraft *f.*; —ení *n.* das Fassen, Greifen; —itelný *adj.* empfänglich, faßlich, greifbar; (poch...) begreiflich; -ost -keit.

chopiti (-ím, *imp.* chop!) něco fassen, greifen, begreifen; ch. se něčeho (ch. se meče, zbraně, ch. se práce erfassen, ergreifen, aufgreifen, angr.; fig. etw. energisch ergreifen; ch. se (vzch... se) k něčemu sich aufraffen, aufmachen.

chop-livý, -vě *v.* chápavý, schopný.

chor, u *m.* (sbor) Chor *m.* (*n.*); 2. ch. (kůr, kruchta) Singchor *m.*; 3. die Chorsänger; 4. Reigen *m.*

chor, a, o *adj. v.* chorý.

chorál, u *m.* Choral *m.*; —alista *m.* Choralist *m.*; —ální *adj.* Choral-, Chor-.

chorav-ěti unpäßlich sein; —ý (churavý) *adj.* unpäßlich; -ost -keit.

chore *adv.* siech; kränklich.

chorec, rce *m.* ein Siecher, Kränkelnder; Patient *m.*

choreti siechen, krank sein.

chorist-a *m.* Chorist *m.*; —ka *f.* Choristin *f.* [*m.*

chornik, a *m. st.* Chorsänger, Choralist

choroba *f.* Siechheit *f.*; lange anhaltende Krankheit *morbus*; zustaralá ch. veraltetes Leiden.

chorob-ec, bce *m.* ein Siecher *v.* oborý; —enství *n.* Siechtum *n.*; —nice *f.* (—na *f.*, --inec, nce *m.*) Siechenhaus *n.*, Siechenanstalt *f.*; —ní *adj.* Krankheits-, Siech-; —ničný *adj.* Siechenhaus-; —ník, a *m.* ein Siecher; Defizient *m.*; --nost *f.* Kränklichkeit *f.*; —ný *adj.* kränklich, leidend.

chorobo-pis, u *m.* Krankengeschichte, Krankheitsbeschreibung *f.*, Ätiologie *f.*; —skum, u *m.*, —sloví *n.*, —věda *f.*; —zpyt, u *m.*, —sloví *n.* Pathologie *f.*; —skumný, —vědecký, —zpytný *adj.* pathologisch.

choromysln-ost *f.* Geisteskrankheit, Gemütskrankheit *f.*; Irrsinn *m.*; —ý *adj.* gemütskrank, geisteskrank, seelenkrank, irrsinnig.

chorosrdný *adj.* herzkrank, liebesiech.

chorost *f.* Kränklichkeit *f.*; Magerkeit *f.*

choroš *m.* Löcherschwamm *m. Polyporus.*

chorota *f.* Siechtum *n.* [mit Gesang.

chorovati (choruju, eš, e) krank sein *v.* chořeti.

chorovod, u *m.* Reigen *m.*; Tanz

chorúhva *f. st. v.* korouhev.

chorý *adj.* siech; kränklich; schwach, krank; ch. chleb *mor.* schwarzes Brot.

chot, tě *m.* Gatte *m.*; ch., ti *f.* Gattin *f.*

choť *cnj. mor.* mag, obwohl (ač).

chotár, u *m. sl.* Gebiet *n.*; Feldmarkt *f.* [meinetwegen.

chotas *cnj. sl.* (třebas) wenn auch; meinetwegen.

chotec, tce *m.* (*pl.* chotce, chocc, chodce) Klettenknöpfe *pl. m.*

chotí *adj.* Gatten-.

chotrč *m. v.* kotrč.

choukati (-ám) na něco (ch. si do rukou) *st.* hauchen.

choul-iti (-ím, *imp.* -i!) něco winden, zusammenrollen; neigen; ch. se (k někomu) sich neigen, bücken, ducken; sich krümmen; ch. se čeho sich fürchten, scheuen, zagen.

chouliv-ka *f.* Jerichorose *f. Anastatica hierochuntica*; —ost *f.* Kleinmütigkeit *f.*; —ý *adj.* windend, neigend; *v.* choulostivý.

choulostiv-ec, vce *m.* Weichling *m.*; ein heikliger Mensch; —ěti heiklig werden; —iti heiklig machen; —ost *f.* Heikligkeit *f.*; Scheu *f.*; —ý *adj.* na něco, k něčemu, v něčem heiklig (bäkelig, heikel), kitzlig; weichlich, delikat.

choulostný *v.* choulostivý.

choutěcnost *f.* (med.) Malacia *f.*, Gelüste *n.* (der Schwangeren).

choutka (*gen. pl.* choutek) *f.* Lust *f.* (zu etw.), Lüstchen *n.*; Gelüst *n.*; napadla ho ch. er hat so ein Lüstchen (danach); na —u zum Kosten; choutku si na někom (na něčem) spraviti (nabažiti) ein Lüstchen büßen.

choutkář *m.* Launer *m.*; 2. der ein eigenes Gelüst, einen eigenen Geschmack hat; Feinschmecker, Gourmand *m.*; 3. Lüstling *m.*; —ství *n.* Launerei *f.*, launiges Wesen.

chov, u *m.* Erziehung *f.*, Zucht *f.*; Aufbewahrung *f.*; ch. dobytka Viehzucht *f.*; ch. ryb Fischzucht *f.*

chova *f. sl.* Nahrung, Kost *f.*

chov-aci *adj.* Aufbewahrungs-; Erhaltungs-; ch. peřinka Wickelkissen *n.*; —ač *m.* Verwahrer *m.*; Pfleger *m.*; —ačka *f.* Pflegerin, Kinderwärterin *f. st.* Amme *f.*; —alost *f.* das Verhalten; —alý *adj.* (zach...) wohlverhalten; wohlerzogen; —an, a *m. vn.*; —anec, nce *m.* Pflegesohn *m.*, Pflegling *m.*, Zögling *m.*; —anče, ete, —áně, ěte *n.* Pflegekind *n.*; —ánek, nku *m. sl.* Hühnerstall *m.*; ch., nka *m. v.* chovanec.

chování *n.* das Aufbewahren; 2. Zucht *f.*; 3. Pflege *f.*; 4. ch. Haltung, Verhaltung *f.*, das Benehmen, Betragen *n.*; Aufführung *f.*; Konduite *f.*; zpráva o ch. Konduitenbericht *m.*; list o ch. Konduitenliste *f.*; vysvědčení dobrého ch. Wohlverhaltungszeugnis *n.*

chovan-ice, —ka *f.* Pflegetochter *f.*; ein weiblicher Zögling; —livý *adj.* wirtschaftlich! —nost *f.*, —ství *n.* Pflegschaft *f.*; —ský *adj.* Pflegschafts-, pflegschaftlich.

chov-árna *f.* Bewahrungsort *m.*; Pensionat *n.*; —atelný *adj. v.* chovatelný.

chovatel, e *m.* Bewahrer, Erzieher *m.*; Pfleger, Pflegevater *m.*; —ka *f.* Erzieherin *f.*; Pflegemutter *f.*; Zieh-

mutter *f.*; —nice *f. v.* chovárna; —ník, a *m. st.*, poručník Vormund *m.*; —ný *adj.* bewahrbar; wirtschaftlich; -ost -keit; —ský Erzieher-; —stvi *n.* Pflegschaft *f.*

chovati (-ám, áš, *imp.* chovej!) něco etwas bewahren, aufbewahren, verwahren, aufheben; ch. koho jmd. verpflegen; *st.* beherbergen; fig. jmd. beschützen, unterhalten; ch. dítě ein Kind auf den Händen tragen; ch. něco n. koho (ch. dobytek, koně, ptáky, ryby, ch. děti, služebníky) halten, pflegen, ziehen, züchten; ch. náklonnost k někomu Neigung für jmd. hegen; ch. úctu verehren, große Ehrerbietung hegen; tajně ch., v tajnosti ch. geheimhalten; ch. se (ch. se k někomu) sich benehmen, sich betragen, sich verhalten; ch. se s čím etw. lange bewahren; ch. se čeho *st.* sich vor etwas hüten; ch. se někde sich bergen; ch. se dobře sich wohl verhalten.

chovat-livý, —ný *adj. st.* wirtschaftlich.

chovíčkati (-ám) (Kinderspr.) *v.* chovati.

chovný *adj.* Zucht-; ch. dobytek Zucht-[vieh *n.*

choz, u *m.* (wdm.) Schluff *m.* (Gang der Tiere); —e *f. st.* chůze; —ení *n.* das Gehen; —i *st.* (chodím) *v.* choditi.

chozjajka *f. rus.* Wirtin *f.*; Hausfrau *f.*

chrabř-e, *adv.* tapfer; —ec, brce *m.* ein Tapferer; —eti tapfer werden; —iti (-im, *imp.* chrabři!) tapfer machen; ch. se sich tapfer benehmen.

chrabroduchý *adj.* wackergesinnt.

chrabr-ost, —ota *f.* Tapferkeit *f.*; —ý (chrabr, a, o, *comp.* chrabřejší) *adj.* tapfer, mutig; wacker; kühn, brav.

chřad-a *f. st.* Schwund *m.*; —nouti (ch. od nemoci, ch. žalostí) welken, verwelken, dahinwelken; dahinsiechen; darben, schwinden, vergehen; einschrumpfen, abzehren; ch. po někom nach einem schmachten; —nutí *n.* das Verwelken; das Siechen; Abmagerung *f.*, Abzehrung *f.*

chrákati (-ám) *st. v.* chrkati.

chrám, u *m.* Kirche *f.*, Tempel *m.*; hlavní ch. (velechrám) Dom *m.*; Kathedrale *f.*; ch. Páně Gotteshaus *n.*; 2. ch. *st.* Behältnis *n.*; *st.* Haus *n.*

chrám-a *m.* ungeschickter Treter; —ati (-ám), ch. se grob und mit Geräusch gehen *sr.* krámati.

chrám-ina *f. st.* Tempel *m.*; —iště *n.* Tempelstelle *f.*; —ní *adj. v.* chrámový.

chrámoborce *m.* Tempelstürmer *m.*

chramost, u *m.* Geräusch *n.* (šramot); 2. Reisig *n.*; Gestrüpp *n.*; Buschholz *n.*; ch., a *m.*, —a *m.* Polterer, Lärmer *m.*; ein ungehobelter Tölpel.

chramosta *m. st.* Kirchenvater *m.*

chromostejl, a *m.* Hermelin *m.*; *v.* hranostaj; —ový *adj.* Hermelin-.

chramost-í *n.*, —ina *f.* Gestrüpp *n.*; —iti (-im, *imp.* -i!) Geräusch machen; ch. se (v čem) rauschen.

chrámov-ý, —ní, —ský *adj.* Tempel-.

chřampa *v.* křampa.

chramt-líti se geizen; —ivý (chamtivý, hamtivý, chamčivý) *adj.* karg.

chrana *f.* (ochrana) Schutz *m.*; Asyl *n.*, Zufluchtsort *m.*; ch. (schrána) Behältnis *n.*

chránce *m.* (och...) Schützer, Beschützer

chránéci *adj.* Schutz-. [*m.*

chráněn, a, o, ý, geschützt, beschützt; —ec, nce *m.* Schützling *m.*, ein Schutzbefohlener, Klient *m.*; —í *n.* Beschützung *f.*; —ka *f.* die Schutzbefohlene.

chran-ič *m.* Beschützer *m. v.* chránce; *v.* ochrance; —ička *f.* Beschützerin *f.*; *pl.* —ičky Schutzpocken *f.*; —idlo *n.* Schutzmittel *n.*; Präservativ *n.*; —itel *m. v.* chránce; —itelný *adj.* verwahrbar, rettbar.

chrániti (-ím, *imp.* chraň!) něčeho n. někoho od něčeho n. před něčím beschützen, wahren, bewahren, beschirmen, verbergen, decken; chraň Bůh! Bože chraň! Gott sei vor! Gott behüte! Gott bewahre! ch. se čeho (ch. se od čeho, ch. se před čím) sich verbergen; sich vor etwas hüten; chraň se! hüte dich!

chrán-itko *n.* Schutzmittel *n.*; Schutzbinde *f.*; ch. límce Kragenschutzer *m.*; —ivý, —livý, chranný *adj.* wirtschaftlich, mäßig; schirmend, schützend; —livost *f.* Wirtschaftlichkeit *f.*

chrap, u *m.* das Schnarchen.

chřap, u *m.* Krach *m.*; ch.! *int.* krach!

chrápač *m.* Schnarcher *m.*

chřap-ač *m.* Kracher *m.*; —áč *m.* große Nuß; 2. große Morchel; 3. Lorchel *f. Helvella*; 4. große Nase; 5. knorriges Holz; —ák, u *m.* eine große Nuß; 2. große Nase; —al, a *m.* Raffeler *m.*

chřapati, chřápati (chřápám, áš, á *et* chřápu, eš, e) raffeln, krachen; heiser sein; ch. se v krámích klavpern in Pantoffeln.

chráp-ati (chrápám, áš, á *et* chrápu, eš, e) schnarchen; röcheln; —avec, vce *m.* Schnarcher *m.*; —avý *adj.* schnarchend.

chřapavý *adj.* rauh, raffelnd; heiser.

chrap-ek pka *m.* Räuberer *m.*; Zungendrescher *m.*; —ěti heiser werden; heiser reden; schnarchen. [Topf kracht.

chřap-ěti, —iti raffeln; hrnec —í der

chrapkati (-ám) *v.* chrápati.

chrapl-avý, —ivý *adj.* heiser, rauh.

chřapl-avý, —ivý *adj. v.* chřapavý.

chrápnouti einmal schnarchen.

chřap-nouti einmal krachen; —ot, u *m.* Getöse, Gerassel *n.*

chrapot, u *m.* das Röcheln; Schnarchen *n.*; ch. smrtelný Sterberöcheln *n.*; ch., —ina *f.* Heiserkeit *f.*

chrapoun, a *m.* Schnarcher, Schnarchhans *m.*; Röcheler *m.*; *vulgo* ein grober Bauer, Lümmel, Flegel *m.*; —ský *adj.* flegelhaft; —ství *n.* Flegelei *f.*

chrapt-ati (-ám) heiser reden; 2. schnarchen; —avost *f.* Heiserkeit *f.*; —avý *adj.* heiser; —ěti (-ím, *imp.* i!) heiser sein; schnarchen; —ivost *f.* Heiserkeit *f.*; —ivý *adj.* heiser.

chrast *et* chřast, u *m.*, chřest Gerassel *n.*

chrast, chrást, chřást, u *m.* chrasť, tí *f.* Gestrauch, Gestrüpp *n.*; 2. Unter-

holz, Vorholz *n.*; Reisig *n.*; 3. Krautblatt *n.*; 4. Wedel *m. frons* (bot.).

chrásta *f.* Grind *m.*, Räude *f.*, Krätze *f. Scabies, Psora*; ch. Schorf *m.*; ch. černá schwarze Blatter.

chřastač *m.* Flachsbrecher *m.*; —ka *f.* Flachsbrecherin *f.*; 2. Flachsbreche *f.*

chřastal, chřástal, a *m.* Ralle *f.*, Grashuhn *n.*, Schnerf *m.*, Wiesenschnarrer *m. Rallus* (*R. crex*).

chřastati, chřástati (-ám) schnarren wie die Ralle; ch. len den Flachs grob brechen.

chrastati (-ám) *v.* chrastiti.

chrastav-ec, vce *m.* ein Räudiger, Krätziger; 2. Grindkraut *n. Scabiosa*; —ěti grindig werden; —ice *f.* Blatter *f.*; —ost *f.* Räudigkeit, Grindigkeit *f.*; —ý *adj.* grindig, räudig, krätzig; 2. rauh.

chrast-ěti *et* —iti (-ím, *imp.* i!) rauschen, rasseln, schepern; zusammenschüren; rauh machen.

chrasti *et* chrásti *n.* Gestrüpp *n.*, Reisig, Reisholz *n.*; staré ch. fig. altes Zeug, Krabbelwerk *n.*

chrastibotka *m.* Stiefelschlepper *m.* (Schimpf). [*Phalaris.*

chrastice *f.* Schilfgras, Glanzgras *n.*

chrastidlo *n. v.* chrastítko.

chrastina *f.* Gestrüch, Gestaude *n.*

chřastina *f.* Herz an den Pflanzen; 2. grob gebrochener Flachs.

chrastin-ec, nce *m.* Strauch *m.*; —ka *f.* Remise *f.* (Gebüsch *n.*); —ný *adj.* Strauch-.

chrast-iti *v.* chrastěti; —ítko *n.* Klapperzeug *n.* (für Kinder); —itý strauchartig; —ivý *adj.* rasselnd, scheperig; —lavý *adj. v.* chrastavý.

chrastor, u *m.*, *pl.* —y *v.* chlástory.

chrástov-atý *adj.* voll Reiser; —itý strauchartig; —ý *adj.* Strauch-, Reis-, Reisig-.

chrat, u *m.* Kehle *f.*, Gurgel *f. guttur*; Kehlkopf, Luftröhrenkopf *m. v.* chřtán; —ice *f.* Halskraut *n.*

chrb, u *m. st. v.* hrb *m.*

chrbát *m. sl.*, chřbet *v.* hřbet.

chrbol, u *m.* Kopftuch *n.*, Kopfhülle *f.*

chrčavý *adj. v.* chrčivý.

chrček, čka *m. v.* křeček.

chrč-eti (-ím, *imp.* chrč!) röcheln; 2. rieseln, röhren; krev —í das Blut röhrt, strömt; v. hrčeti; —ivý *adj.* röchelnd. beißen, knorpeln.

chremstati (-ám) (trávu, jablko) **chřen**, u *m.* (křen) Meerrettig, Kren *m. Armoracia*; fig. Schneidel *m.* (beim Wein und Bier); —ař *m.* Krenmann *m.*; —ařiti mit Kren handeln.

chřeněti rauschen, rieseln.

chřen-iště, —oviště *n.* Krenfeld *n.*; —ovka *f.* Krenfeld *n.*, Krengarten *m.*; —ový *adj.* Kren-.

chřep-ěti *st.* heiser sein; *v.* chrapěti.

chřesť, ti *f.* Spargel *m. Asparagus.*

chřest, u *m.* (ch. listí, ch. zbraně, ch. bubnů) Gerassel, Geklirr *n.*

chřest-ač *m.* Klappermann *m.*; Plauderer *m.*; —áč *m.* Schlotterapfel, Rollapfel *m.*; —ačka *f.* Klapperweib *n.*; 2. Klapper *f.*; Schnarre, Ratsche *f.*; 3. Kastagnette *f.*; —ák, a *m. v.* chřestejš; —ánek, nka *m.* Rasseler *m.*; *v.* chřístek; —ati něčím (chřestám, ás, á *et* chřesci, chřesceš, -ce) klappern, ratscheln; —avec, vce *m.* Klapperstein, Adlerstein *m.*; —avý *adj.* klappernd. [*talus.*

chřestejš *m.* Klapperschlange *f. Cro-*

chřestička *f.* Rasselblume *f.*, Zwangkraut *n. Catananche.*

chřest-iti *v.* chřestati; —ivý, —lavý *adj. v.* chřestavý; —natec, tce *m.* Klapperschote *f. Crotalaria*; —nouti einmal ratschen; —ný *adj.* rauschend; —ot, u *m. v.* chřest.

chrestomatie *f.* Chrestomathie *f.*

chřesťov-ina *f.* Asparagin *n.*; —ité (rostliny) *Asparageae*; —na *f.*, — iště *n.* Spargelanlage *f.*, Spargelbeet *n.*; —ník, u *m.* Sandbüchsenbaum *m. Hura*; —ý *adj.* Spargel-.

chrchl-ák, —al, a *m.* Räusperer *m.*; —ánky *pl. m.* das Ausgeräusperte, Ausgespieene; Auswurf *m.*; -ati (-ám) räuspern, husteln; —avec *v.* chrchlák; —avěti husten bekommen; —avost *f.* der Husten; —avý *adj.* räuspernd, hustend; —oň, ně, —oun, a *m.* Räusperer *m.*

chřib, u *m.* Bergrücken *m.*

chřipě *f.* (*pl.* —ě, *gen.* chřípí), *st.* chřipěje *f.*, chřípí *n.* Nasenloch *n.*, Nüster *f.*

chřipěti heiser sein; 2. quietschen.

chřipina *f. v.* chřipě.

chřipka *f.* (med.) Grippe, Influenza *f. Influentia.* —nouti *v.* chřipěti.

chřip-lavý, —lý *adj. v.* chřiptavý; **chřipt-ati** (-ám) heiser sein; —avý *adj.* heiser *v.* chraptivý; -ost *f.*

chřist, u *m. st.*, třísť (stříš) Treibeis *n.*; ch., a *m. v.* křehař; —áč *m. v.* chřestáč.

chřístek, stku *m.* kleines Geräusch; ch., stka *m.* Hausgott der alten Slawen *v.* křítek; ani tu chřístka není es ist keine Seele hier.

chřístel, e *m. v.* chřástal.

chřítek, tka *m. v.* chřístek, křítek.

chrk, u *m.* Auswurf *m.*; —ač, *m.* Räusperer *m.*; -adlo *n. st.* Gurgelwasser *n.*; —ání *n.* das Räuspern; ch. krve Bluthusten *n.*; Blutspeien *n.*; —ati (-ám) *et* ch. se räuspern, husten; ch. krev Blut auswerfen.

chrkav-ičný *adj. st.* Auswurf befördernd; —ost *f.* das häufige Husten, Räuspern; —ý *adj.* räusperig, hustend, röchelnd.

chrk-el kle *m.* Auswurf *m.*; —lavý *v.* chrkavý; —nouti einmal räuspern.

chrkot, u *m.* Geräusper *n.*; —ina *f.* Auswurf *m.*, Spucke *f.*, Speichel *m.*

chrl-ení *n.* das Auswerfen; ch. krve Blutsturz *m.*; —iti, —eti (-ím, *imp.* chrli!) na koho něčím werfen, auswerfen; schleudern; 2. ch. někam eilen; ch. krev Blut speien; —ič *m.* (archit.) Wasserspeier *m.* (Regenrinne, Ausflussröhre *f.*).

chrmol, u *st.* frmol, u *m. Pele-mele, Spektakel n.*

chrn-ěc *m.* Schnarcher *m.*; —ěti (—ím, *imp.* chrň!) ſchnarchen; 2. fig. faulenzen.

chrnouti lähmen, ſiechen, jammern *v.* chřadnouti, chromnouti; ochrnouti).

chrob-áctvo *n.*, —ač, i *f. coll.* die Käfer; —áček, čka *m.* Käferlein *n.*; —áčí *adj. v.* chrobákový; —áčlivý *adj. mor.* wurmſtichig; —ák, a *m.* Miſtkäfer *m.*; Kolbenkäfer; Rennkäfer, Laufkäfer *m.*; *zl. i mor.* Fleiſchmade *f.*; —ový *adj.* Käfer-.

chroch, u *m.* —ač, —ati, —na *f. v.* hroch *etc.*; —tati grunzen.

chrom, u *m.* barvík Chrom - *n.*, Chromium *n.*

chrom, a, o, *adj. v.* chromý; —áček, čka *m. v.* chromec; —ajda, —pajda, —pacha *m.*, —ajzl, a *m. vulgo* —ec, mce *m.* ein Lahmer.

chromatický *adj.* chromatiſch.

chrom-ek, mku *m.* ein lahmer Baum; —ka *m.* eine Lahme; —kati lahm gehen; hinken; —nouti lahm werden.

chromo *v.* chromý; —leč, e. *m. st.* der die Lahmen heilt; —nohý *adj.* krummfüßig; hinkend.

chrom-ost, ti, *f.*, —ota *f.* Lähme *f.*; Lahmheit *f.*; 2. Verſtümmelung *f.*; —otný *adj.* lähmend.

chromý *adj.* krumm, lahm; hinkend; ch. na ruku an einer Hand lahm.

chron-ický *adj.*, občasný chroniſch; —ika, kronika *f.* Chronik *f.*

chrono-gram, u *n.* Chronogramm *n.*; —logický *adj.* chronologiſch; —logie *f.* Chronologie *f.*; —metr, u *m.* Zeitmeſſer Chronometer *n.*

chronouti (chropnouti) einmal aufſchnarchen; ch. se *st.* ſich lärmend erheben.

chrop, u *m.* heiſerer Ton; —ati, (—ám), —nouti ſchnarchen *v.* chrápati; —ěti (*imp.* —ím!) röcheln; 2. heiſer ſein.

chropot, u *m.*, —ina *f.* das Röcheln; 2. Heiſerkeit *f.*; —livý, —ný *adj.* heiſer.

chropt-ati (—ám) —ěti (—ím, *imp.* —ím!) röcheln; 2. heiſer ſein; —avý, —ivý *adj.* heiſer; -ost -keit.

chrostík, a *m.* Frühlingsfliege *f.*, Waſſermotte *f. Phryganea.*

chroumati (—ám) něco knorpeln, knaupern; 2. (zchr . . .) lähmen, lahm ſchlagen.

chroun, a, —il, a *m.* Langſchläfer, Siebenſchläfer *m.*; a *f. v.* chruna; —iti (-ím, *imp.* —ím!) ſchnarchen (*sr.* chrněti); 2. ch. něco etw. wirren, manſchen.

chroup-ati (—ám) *v.* chrupati; —avý, —lavý *adj.* knuſprig, knarpelnd, krachend; -á mandle Krachmandel *f.*

chroust, a, —ek, tka, —eček, —íček, čka *m.* (ch. májový) Maikäfer *m. Melolontha.*

chroust-ati (—ám) něco knarpeln; knappern; knuſpern; —avec, vce, *m. v.* chrustavec; —avý *adj.* knarpelnd; —nouti einmal knarpeln; —ový *adj.* Käfer-.

chrouti (chruju, eš, c) něco etwas wälzen, drücken; ch. se v čem ſich wälzen; 2. ranzen (v. Schweinen).

chrp-a *f.* Kornblume *f. Centaurea Cyanus*; —ový *adj.* Kornblumen-; —ová barva Kornblumenfarbe *f.*

chrst, u *m.* Spritz *m.*; kurzer Waſſerſtrahl; Wurf *m.*

chrstal, u *m. st. v.* chřtál.

chrst-ati (—ám) —nouti něco (vodu) na někoho jmdn. begießen, beſpritzen; 2. fig. ſaufen; —avý *adj.* gießend, **chřtál**, u *m. v.* chřtál. ſpritzend.

chrt, a *m.* Windhund *m.*, Windſpiel *n.*; fig. magerer Menſch.

chřtál, u, ek, lku *m.* Knorpel *m.*; 2. Gröbs, Adamsapfel *m.*

chřtán, chrtán, u *m.* Kehle *f.*; Kehlkopf *m.*; *v.* hrtan.

chrt-ě, ěte *n.*, —eček, čka *m.* junges Windſpiel; —í *adj.* Windſpiel-; —ice *f.* Winde *f.*, das Weibchen vom Windſpiel; —ík, a *m.* kleines Windſpiel; —ina *f.*; —isko *n.* ſchlechtes Windſpiel; —nouti (vych.....) mager werden.

chrtovitý *adj.* windſpielartig. ſpeln.

chrumkati, chrunkati (—ám) *zl.* knor-

chruna *f.* Sau *f.*; *pl.* chruny ſtruppige Tierhaare; Borſtenbüſchel *m.*

chrup, u *m.* das Knorpeln; 2. Gebiß *n.*, Zahnwerk *n.*, Dentur *f.*; 3. *v.* chrupadlo; ch.! *int.* knack, knacks; —ač *m.* Knorpeler *m.*; —áček, čku *m. v.* chrupánek; —ačka *f.*, —ák, u *m.* Knackwurſt *f.*; —adlo *n.* Zange *f.* (Freßwerkzeug der Inſekten); —ánek, nku *n.* Kroquante *f.*, Krockelchen *n.*, Krachkuchen *m.*

chrup-ati, chřupati (-ám) knorpeln, knuſpern, knappern; (ch. ve spaní) ſchnarchen; sníh —á n. -e pod botami der Schnee knarrt unter den Stiefeln.

chrupav-ice, —ka *f.* Knorpel *m. v.* chrustavice; 2. Pelzkirſche, Knorpelkirſche *f.*; Pflaumentaſche *f.*; 3. —ý *adj.* knorpelnd; knuſperig; knuſperig; —á mandle Krachmandel *f.*

chrup-énka *f.* Pelzkirſche *f.* —ěti *et* chřupěti (3. -í) *mor. v.* chrupati; —ka, chřupka *f.* Knorpel *m.*; 2. Krachmandel *f.*; —kati (-ám) knorpeln; —kavý *v.* chrupavý; —ký *adj.* knorpelig; 2. zerbrechlich; —ák, u *m.* Knackwurſt *f.*; —lavka *f. v.* chrupavka; —nouti einmal krachen; 2. ch. si ein wenig einſchlafen; —olín, u *m.* Chondrodit *m.*; —ot, u *m.* Geknorpel *n.*

chrust, ti *f. v.* chrustavice.

chrust, u *m.* das Knorpeln; 2. Reiſig *n.*; 3. Krabbelwerk *n.*; ſtarý ch. alte Trödelware; dobrý ch. ein gutes Gebiß; ch. a *m.* Tölpel *m.*; —ač *m.* Knacker, Knorpler *m.*; —ačka *f.* Knorplerin *f.*; 2. ch., —adlo *n.* Knorpel *m.*; —al, a *m. v.* chrustač; —alka *f.* Knackerin *f.*; *v.* chrustavice; —ati (-ám) *v.* chroustati.

chrustav-ec, vce *m.* Knirſcher, Knauſpeler *m.*; 2. Knorpel *m.*; 3. Wegetritt *m.* (*v.* truskavec); 4. *pl.* — ci Knorpeltiere (Amphibien); —ice, —ka *f.* Knorpel *m.*; —ý *adj.* knorpelnd, knuſpernd.

chrustěti *v.* chrustiti.

chrusti *n. col. v.* chrastí.

chrust-iti (-ím, *imp.* chrustil), ch. se raffeln; knappern, knarren; *v.* chrastiti; —ka *f. v.* chrastivice; —kovatý *adj. v.* chrustovatý; —lavý, —natý *adj.* knorpelig; -ost -kost; —nouti einmal krachen; 2. ch. do něčeho fig. etwas anbeißen; —ovatý, —ovitý *adj.* knorpelig; -ost -kost; —ří *n. coll.* (chrustačky *pl.*) die

chruti *n.* das Ranzen. [Knorpeln *pl.*

chryb, u *m. v.* chřib.

chrysantema *f.* Goldblume *f. Chrysanthemum japonicum.*

chryso-beryl, u *m.* Chrysoberyll *m.*; —lit, u *m.* Chrysolith *m.*; —pras *m.* Chrysopras *m.* (Edelstein).

chrž *m.* Schlotterfaß *n.*; 2. (houba) *v.* smrž.

chtě, chtěčky, chtíc (*transgr.*) wollend; [nechtě wider Willen; *v.* chtíti.

chtění *n.* das Wollen.

chtěti (chtieti) *st. v.* chtíti.

chtíč, e *m. et* ch., i *f.* (*pl.* —e *et* —ové) die Gier, Begierde; Luft *f.*; Trieb *m.*; ch. k jedení, ch. k jídlu die Eßluft; ch. nezřízený, ch. nezřízená ungeordnete Begierde; ch. peský, ch. psí Freßsucht *f.*; ch. pomsty Rachsucht *f.*; ch. k vědění Wißbegierde *f.*; má k tomu ch. er hat Luft dazu; ch. *m.* ein Begieriger.

chtíti (chci [*mor. i sl.* chcu], chceš, chce, chceme [*st.* chceme], chcete, chtějí *et* chtí, *vulgo* chcou, *min.* chtěl, a, o, *imp.* chtěj! *trsgr.* chtě *et* chtěje, chtíc *et* chtějíc) něčemu, ch. něco wollen; begehren; wünschen; chtěl jsem to udělat, ale zapomněl jsem ich habe es tun wollen, aber ich habe es vergessen; chtě —nechtě, chtěj nechtěj, chtěj nebo nechtěj (chtěj já nebo nechtěj, chtěj ty neb nechtěj, chtějme neb nechtějme, *st.* chceme nechceme, chtějte n. nechtějte) mag ich (er) wollen oder nicht; chtě a věda, chtěje a vědomě, chtíc a vědouc, chtíce vědouce, chtě (chtíc) a dobrovolně mit Wissen und Wollen; kdo chce kam, pomozme mu tam (chtějícímu se křivda neděje, chtějícího snadno jest nutiti) dem Wollenden geschieht kein Unrecht; chtějí tomu sie verlangen es; sie behaupten; kdo chce pokoji hotov se k boji *v.* hotoviti se; ch. komu (*vulgo* ch. koho) zum Manne haben wollen; zum Weibe haben wollen; jen chce, jen nechce bald will er, bald will er nicht; chce se mi ich habe Lust; chce se mi jíst ich will essen, mich hungert; chce se mi spát mich schläfert; chce se mu výprasku er will Schläge; to by se mi ještě chtělo! das möchte mir noch abgehen! nechce se mu do toho er hat

chtiv, a, o *v.* chtivý. [keine Lust dazu.

chtivati (-ám) manchmal wollen.

chtiv-ě *adv.* (*comp.* —ěji) begierig; —ec, —inda *m.* ein Begieriger; —ost, i *f.* Begierde *f.*, Gier *f.*; Lust *f.*; Lüsternheit; —ý *adj.* (něčeho, ch. k němu) begierig; lüstern; slávy ch. ruhmgierig; boje ch., ch. k boji kriegerisch, kriegslustig; kampflustig.

chučeti *v.* hučeti.

chud, a, o *v.* chudý.

chuď, di *f. coll.* die Armen.

chůda *f.* Stelze *f.*; 2. Krücke *f.*; 3. Fußsohle *f.*; pl. chůdy die Schneeschuhe.

chud-áctvo *n. coll.* die Armen; —ák, a, —áček, čka *m.* armer elender Mensch; ch. chuďas, a *m.* armer Tropf, armer Teufel, armer Schlucker; —ě, ěte, chuďátko *n.* ein armes Kind; *pl.* chuďata mageres Federvieh; —ě *adv.* arm, armselig, dürftig, schlecht; —ec, dec, —ěra, —era *m. v.* chuďák.

chuďeri-avec, vce *m. sl.* ein magerer Mensch; —avý *adj. sl.* mager.

chud-ěti *st.* arm werden; —ice, —ička *f.* die Arme; —ičký, —inký *adj.* äußerst arm.

chudin-a *f. coll.* armes Volk; arme Leute *pl.*, Proletariat *n.*, Armut *f.* (*coll.*); 2. ch. (bot.) *Jasione alpina*; ch. *m.*, —ák, a, —áček, čka *m.* ein armer Tropf; —ec, nce *m.* Proletarier *m. v.* chuďák; 2. *v.* chudobnice; —ectví *n.* Proletariat *n.*; —ice *f. st.* armes Volk; —ka, —ečka *m. et f.* armes Wesen fig. armer Tropf; 2. Hungerblume *f. Draba*; —ký *adj. v.* chuďičský; —ský *adj.* Armen-; ch. ústav Armeninstitut *n.*; —ství *n.* Armenwesen *n.*; Pauperismus *m.*

chuditi (-ím, *imp.* chuď!) koho [och...] mager machen, arm machen.

chudn-outi verarmen, arm werden; 2. mager werden; —utí *n.* Verarmung *f.*; 2. Abmagerung *f.*

chudob-a *f.* Armut *f.*; 2. Windhalm im Getreide; ch. cti netratí (nechlubte se bohatí) Armut ist keine Schande (Sünde) fig. pan ch. *m.* Herr Habenichts; —ček, bečka *m. st.* der Arme; —enství *n.* Pauperismus *m.*; —ice, —ín; pán z —ic, pán z —ína Herr von Habenichts; —inec, nce *m. v.* chudobnice; —ka, *dim.* —ička, —inka *f.* Gänseblume, Maßliebe *f. Bellis perennis.*

chudobn-ě *adv.* arm, dürftig; —ěti arm werden; —ice *f.* Armenanstalt *f.*, Armenhaus *n.*; —iti arm machen; —ost *f.* Dürftigkeit *f.*; —ý *adj.* arm, dürftig.

chudo-dar, u *m.* (milodar) *v.* almužna; —krevnost *f.* Blutarmut, Anämie *f.*; —krevný *adj.* blutarm, anämisch; —květ, u *m. Flaveria* (bot.); —květný *adj.* wenigblütig *pauciflorus*; —laz, a *m.* armer Schlucker *m.*; —listý *adj.* blätterarm, wenigblättrig; —máčka, —mačka *f.* Bettelstunke *f.*; —mudrák, a *m.* Gymnosophist *m.*; —panský *adj.* (ch. oběd) kleinherrisch; armselig; —pyšek, —pýšek, ška *m.* ein Bettelstolzer; —pyšnost *f.*, —pyšenství *n.*, Bettelstolz *m.*; —pýšný *adj.* bettelstolz; —rodý *adj.* von armer Herkunft.

chudost *f.* Armut *f.*; Magerkeit *f.*

chudovina *f.* Schlingbaum *m. Viburnum lantana.* [*tata.*

chudozubí *pl.* (zool.) Zahnarme *Edentata.*

chudý *adj.* (*comp.* chudší, *st.* chuzší) arm; 2. mager; 3. schlecht, übel; ch. na slova wortarm, wortkarg; ch. důl (mont.)

arme Zeche, arme Grube; —á ruda armeš Erz; dům —ých Armenhaus *n.*; otec —ých Armenvater *m.*

chuch, u *m.* Hauch *m.*; ch. *int.* huch!

chuchálek, lka *m. st.* v. chocholavec, škvor.

chuchati (-ám) na něco (na ruce, v ruce, v hrst) hauchen, blasen, pfuchzen; *sr.* choukati.

chuchel, chle *et* chlu *m.* Klumpen *m.*; Klunker *m.*; Zopfchen *n.*; *pl.* chuchle Felsenabhang *m.*; —ný *adj.* geknäuelt.

chuchl-atý, —ovatý, *adj.* klumpig; -ost -keit; —ik, u *m. v.* chuchel; —iti Klumpen machen; —ovitý *adj.* klumpenartig.

chuchm-ák, a *m. st.* Schnüffler *m.*; —ati (-ám) *sl.* durch die Nase reden *v.* huhnati; schnüffeln *v.* čichati; —avý *adj.* näselnd, schnüffelnd.

chuchval, u, —ec, lce, *m.* Klumpen *m.*; 2. Mark *n.*, Buzen *m.* (im Geschwür); —covatý *adj.* klumpig; -ost keit.

chuk, —ati, —nouti *v.* chuch, —ati.

chulam, a *m.* Ghamäleon *n. v.* barvochuliti (*rus.*) tadeln. [měnec.

chumač *m. etc. v.* chomáč.

chumel, e *et* mle (*et* mlu) *m.* Wirbelwind *m.*; 2. Gestöber *n.*; 3. Gewimmel *n.*; Gewühl *n.*; ch. lidí ein Knäuel Personen; ch. sněhu *m.*; —enice, —enina, —ice, —ina *f.* Gestöber, Schneegestöber *n.*; 2. Handgemenge *n.*; Rauferei *f.*; —ičný *adj.* stöberig.

chumel-iti (-im, *imp.* chumel!) koho (*acc.*) einen herumziehen; schlagen; ch. něco, ch. čím verwirren; zusammenwalgern, zerdrücken (sníh); ch. se stäubern; stöbern; —í se es stöbert; lid se —í die Menschenmenge wimmelt; ch. se s kým balgen raufen, walgern; —ivý *adj.* stöberig; —ný *adj.* klumpig.

chumi-anice, —anina *f.* Gewühl *n.*; Gewirr *n*; Wirrwarr *m.*; —anina, —anka *f.* Wirrstroh *n.*; —ati (-ám) něco n. někoho zerren, zausen, walgern; ch. se s kým *v.* chumeliti; —ina *f. v.* chumelenina; —ovitý *adj. v.* chumelný.

chundál, u *m. v.* chundel.

chundel, e *m.* Klunker *m.*; Zotte *f.*; Klumpen *m.*; Rolle *f.*; —atý zottig; —iti něco zusammenrollen; verwirren; ch. se klumpig werden; —ka *f.* Windhalm *m.*, Berggras, Dillengras, Straußgras *n. Agrostis Spica venti.*

chup, u *m. v.* kupa.

chůra *f. st.* Krankheit *f.*, Siechtum *n.*

churati, chůrati (-ám) siechen, krank sein.

churav-ec, vce *m.* ein Kranker, ein Siecher; ch. vojenský Invalide *m.*; (mdm.) Kümmerer *m.*; —ěti krank werden; krank sein; kränklich sein; kränkeln; —iny *pl.* Magersucht *f.*; —ka *f.* Siechos Vieh; —ost *f.* Unpäßlichkeit *f.*; —ství *n.* Siechtum *n.*; —ý *adj.* krank, unpäßlich, ch. jelen Kümmerer *m.*

churdalek, lku *m.* Knorrel *m.*

churlav-ost, —ý *v.* churavost, ý.

churoba *f. v.* choroba.

churosť *f. v.* chorosť.

churý *adj. v.* chorý.

chůstek, tku, *m. sl. v.* chvost.

chustřice *f.* Steiß *m.* Bürzel *m.* (des Federviehes).

chuť, ti *f.* Geschmack *m.*; Lust *f.*; fig. Begierde *f.*; Sucht *f.*; Appetit *m.*; ch., všeho koření ch. neue Würze, Neugewürz *n.*, Englischgewürz *n.*, Allerleigewürz *n.*, Wunderpfeffer *m.*, Nelkenpfeffer *m.*, Piment *n. Pimenta*; ch. k jídlu Appetit *m.*, Eßlust *f.*; ch. k něčemu míti Lust wozu haben; s chutí mit Lust; mit Appetit; s chutí do toho, půl máš hotovo frisch gewagt ist halb gewonnen; Lust und Liebe zu einem Ding, macht alle Arbeit und Mühe gering.

chutě *adv.* mit Lust; frisch, schnell; ch. do toho nur los.

chutn-áček, čka *m.* Feinschmecker *m.*; —ající bekömmlich, wohlschmeckend, schmackhaft; —ání *n.* das Schmecken; dobré ch.! guten Appetit! —ati (-ám) sobě něco n. v čem, n. po čem sich etwas schmecken lassen; Geschmack o. Belieben finden; to mně —á das schmeckt mir; jak —á to víno? wie schmeckt der Wein? —ě *adv.* schmackhaft; —ěti schmackhaft werden; —ost *f.* Schmackhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* schmackhaft, appetitlich; ch. k vůni *st.* wohlriechend; ch. k něčemu, do čeho schnell, bereitwillig.

chůva *f.* Kindsmädchen *n.*, Kindswärterin *f.*, Kindsfrau *f.*, Bonne *f.*

chůze *f.* das Gehen, der Gang.

chuzší *st.* (*comp.*) armer *v.* chudý.

chváceni *n.* das Fangen.

chvadnouti *v.* vadnouti.

chvála (*inst.* chválou) *f.* Lob *n.*, Lobeserhebungen; ch. boží Gottesverehrung *f.*; ch. Bohu! Gott sei Dank! —u komu vzdáti, —u a čest komu činiti n. vzdávati einen lobpreisen; *st.* chvály zpívati (Bohu) Hymnen singen.

chvalba *f.* Lob *n.*; Lobpreisung *f.*

chválce *et* chvalce *m.* Lobsprecher, Lobredner *m.*

chval-ebný *adj.* löblich, lobsprechend, lobend; —ec, —itě *m. v.* chvalce; —idlo *n.* Lobmittel *n.*

chvalitebn-ě *adv.* löblich; —ý *adj.* lobenswert, lobenswürdig; löblich, rühmlich; —á píseň *st.* Loblied *n.*

chvalitel *m.* Lobsprecher, Lobredner *m.*; —ný *adj.* lobenswürdig; -ost -keit; —ský *adj.* Lobredner-; —stvi *n.* Lobsprecherei *f.*

chválití (chválím, iš, i, íme, íte, í, *imper.* chval!) koho (*acc.*) einen loben, rühmen; ch. něco etw. billigen; ch. Boha, ch. Pána Gott loben und preisen, lobpreisen; ch. se sich rühmen, loben; každá liška svůj ocas —í ein jeder Krämer lobt seine Ware.

chvalitva *f. st. v.* chvalba.

chválivý *adj.* lobend. [Prahler *m.*

chvalka *f.* kleines Lob; ch. *m.*

chváln-ě *adv.* löblich, mit Lob; ch. známý rühmlich bekannt, wohlbekannt; —ík, a *m.* Lobredner *m.*; —o *adv. st.* löblich; —ost *f.* Löblichkeit *f.*; Lobspre-

čheret *f.*; —ý *adj.* löblich, lobenswürdig; *v.* chválivý, pochvalný.

chvalo-chtivost *f.* Lobgierde *f.*, Ruhmgierde *f.*; —chtivý *adj.* lobgierig, ruhmgierig; —líbný *adj.* ruhmliebend; —list, —pis, u *m.* Lobschrift *f.*, Panegyrikus *m.*; —mluvce *m.* Lobredner *m.*; —pěvný *adj.* lobsingend.

chvalořeč, i *f.* Lobrede *f.*; —iti, —niti komu einen loben, lobpreisen; —ník, a *m.* Lobredner *m.*

chvalospis, u *m. v.* chvalopis.

chvalovník, a *m. st. v.* chvalořečník.

chvalozpěv, u *m.* Lobgesang *m.*, Hymnus *m.*, Hymne *f.*; —y zpívati Hymnen singen.

chvapiti (-ím, *imp.* chvap!) něco *et* ch. se čeho fangen, ergreifen (chopiti).

chvast-ač, e, —ák, —al, a *m.* Aufschneider, Schwätzer *m.*; Prahler, Großsprecher *m.*; —ati (-ám) něco schwatzen, aufschneiden; ch. se čím prahlen, sich rühmen; —avost *f.* Prahlerei, Prahlsucht *f.*; —avý *adj.* prahlerisch, großsprechend; —oš, —oun, a *m. v.* chvastač; —y *pl. m. et.* Prahlerei *f.*

chvat, u *m.* Eile *f.*, Hast *f.*; Tummel *m.*; 2. Griff *m.*, Angriff, Anfall *m.*; Überfall *m.*; 3. ch. vod Wasserwirbel, Wasserstrudel, Wasserschwall *m.*; nach.... eilig, eilends, eilfertig; s —em mit Hast, hastig.

chvát-ati (-ám) někam (ch. k někomu, ch. ve čtení, ch. do zahuby) eilen; ch. za někým einem nacheilen; ch. (chvatati) něco, ch. po čem *st.* wornach greifen, haschen, raffen; ch. na něco worauf drängen; ch. se čeho *st.* ergreifen; —avost *f.* Eilfertigkeit *f.*; —avý *adj.* eilfertig.

chvátiti, chvatiti (-ím, *imp.* chvať!) něco (ch. koho za vlasy) greifen, haschen, raffen; ch. na koho *st.* eilen *v.* chvátati; ch. se čeho *st.* etwas ergreifen.

chvatlivý *adj.* haftig.

chvat-ně *adv.* hastig, hurtig; —nost *f.* Hast *f.*, Hurtigkeit *f.*; —nouti etw. ergreifen; —ný *adj.* hastig, eilfertig, hurtig; 2. gerne nehmend, gern ergreifend; ch. pochod Eilmarsch *m.*, forcierter Marsch; ch. soud Standgericht *n.*; —né právo Standrecht *n.*; práce chvatná málo platná übereile dich nicht (eile mit Weile).

chvědi *n. v.* chebdí. [Weile).

chvěj-ivý, —ný *adj.* bebend, zitternd; wehend; —mo *adv.* (Muz.) *tremolo*; —u *v.* chvěti.

chvělý *adj.* bebend, zitternd.

chvění *n.* das Beben, Zittern; das Schwanken, Wanken.

chvěpliti se *st.* beben, zittern *v.* chvěti se, chebeliti se.

chvěti *et* chvíti (chvěju, eš, e, eme, ete, ou *et* chvěji, *imp.* chvěj! *trsgr.* chvěje) čím etw. schwenken, hin und her bewegen; ch. hlavou mit dem Kopfe schütteln; ch. se (strachem, hrůzou, radostí) zittern, beben; schwanken.

chvíle-ička, —inka *f.* kleine Weile.

chvil-e *f. st.* (chviele, *instr.* chvíli, *gen. pl.* chvil) Weile *f.* (kleine Weile); Muße *f.*; zlá ch. böse Zeit; schlechtes Wetter; schlechte Laune; dlouhá ch. die lange Weile; za —i in einer Weile; v tu —i sogleich; této —e eben jetzt; od té —e von Stund an, von diesem Augenblicke an; uhlédav svou —i da er den günstigen Augenblick bemerkte; —i míti Muße haben; přes tu —i jeden Augenblick; —emi (*instr. pl.*) bisweilen, zeitweilig.

chvilička, chvilinka *f. v.* chvilečička.

chviliti *st.* weilen, verweilen.

chvil-ka *f.* kleine Weile; za —ku augenblicklich, im Augenblicke, über eine kleine Weile; za —ku, po —ce nach einer kurzen Weile; —kový *adj.* augenblicklich, nur Augenblicke dauernd; fig. momentan; —ný *adj.* bei Muße.

chvilový *adj.* Weilen-, Zeit-; zeitweilig.

chvist chvíst, u *m.* das Pfeifen; Pfiff *m.*; 2. Durchfall *m.*, Bauchfluß *m.*

chvistač, chvístač, chvístal, a *m.* der an Durchfall leidet; —ka *f.* Durchfall, Bauchfluß *m.*; 2. die den Bauchfluß hat.

chvist-ati (-ám) schneidend pfeifen; (hvizdati); 2. den Durchfall haben; —avka *f.* Durchfall *m.*, Bauchfluß *m.*; —avý *adj.* Abweichen habend; —ek, tku *m. mor.* rote Ruhr *f.*; —nouti (hvízdnouti) einmal pfeifen; —oň *m. v.* chvíst, tě *m. v.* svíst. [chvístač.

chvíti *v.* chvěti.

chvoj, —e, e (chvůje) *f.* die Nadeln der Bäume; Tangel, Reisig *n.*; 2. Feldzeichen *n.* (der Soldaten); 3. Kiefer *f.*, Föhre *f.*; —atý, —natý *adj.* Nadeln habend; voll Reisig; —čina *f.* Heidekraut *n. Calluna* (vřes); —í *n.*, —ina *f.* Föhrenwald, Nadelwald, Schwarzwald *n.*; 2. Tangelholz, Reisholz *n.*, Reisig *n.*; 3. Schanfzeichen *n.*; —iště *n. v.* chvojina; —ištný *adj.* Nadelholz bewohnend (v. Pflanzen).

chvojk-a *f.* Kiefer *f.*, Föhre *f.*; 2. ch. klášterská, ch. rajská, ch. zahradní Sabenbaum *m.*, Magdebaum *m.*, Kindermord *m. Juniperus Sabina*; 3. ch. zámořská Lebenbaum *m. Thuje*; 4. ch. polní (pryšec) Zypressenwolfsmilch *f. Euphorbia cyparissias*; 5. ch. Schanfzeichen *n.*

chvoj-natý, —ný *adj. v.* chvojatý; —ník, u *m.* Meertraubchen *n. Ephedra.*

chvojov-i *n. v.* chvojí; —ina *f.* Föhrenholz *n.*; —ka *f.* Feldzeichen *n.* (mil.); —ý *adj.* Föhren-; ch. les Kiefernwald *m.*, Schwarzwald, Nadelholzwald, Kiefernholz *n.*

chvojště, ěte *n. v.* chvoště, chvostiště.

chvor, a *m. st.* Bezirksrichter *m.*; 2. *st.* Krankheit *f.*; —avý *adj. st. v.* churavý. [stein *m.*, Wolfram *m.*

chvorec, rce *m.*, chvořík u *m.* Schwer-

chvorý *adj. st. v.* chorý.

chvost, u *m.* Schweif, Schwanz *m.*; 2. Besen *m.*; 3. *mor.* Rute *f.*; 4. Badequast *m.*; —ač, —al, a *m.* Badeknecht

m. (Maſſeur *m.*); —adlo *n.* Badequaſt *m.*, Geißel *f.*; —an, a *m.* Schweifaffe *m.*; —ati (-ám) koho čím peitſchen; hauen; mit dem Badequaſt ſanft ſchlagen, quaſteln (maſſieren); —ec, tce *m.*, —ek, tku, —ík, u *m. v.* chvost; —onka *f. Scoparia* Beſenſtrauch *m.*; —ina *f.* Wedel *m.*; Buſch *m.*; —isko, —iště *n.* großer Schweif, Beſen *m.*; Kehrbeſen *m.* (koště); Buſch *m.*; Wedel *m.*; —iškář, —ištník, a *m.* Beſenbinder *m.*; —natý *adj.* buſchig; 2. geſchwänzt; langſchweifig.

chvosto-nozi raci *pl. Lophyropoda*; —skok, a *m.* Springſchwanz *m. Podura* (zool.); —vitý *adj.* ſchweifähnlich; —vý *adj.* Schwanz-; —žábrí ryby *pl. Lophobranchii* Büſchelkiemer.

chvošt-ě, ěte, —iště *n.* Beſen *m. v.* chvostiště (koště); —ík, —ištník, a *m. v.* chvostiškář.

chvrasti *n. st. v.* chrasti.

chvůj, —e *f. v.* chvoj.

chyba *f.* Fehler *m.*, Mangel *m.*, Gebrechen *n.*; das Fehlſchlagen, Verfehlen; ch. v počtech, ch. počítání Rechnungsfehler *m.*; ch. člověkem vládne irren iſt menſchlich; ch. lávky! weit gefehlt! verrechnet; ch. *conj.* (ch. toho) *st.* i *sl.* außer es ſei denn; etwa; leider!

chyb-ati zweifeln; ch. (3. *pers.* —á), —ěti (3. *pers.* —í) fehlen, mangeln.

chybiti (-ím, *imp.* nechyb *et* nechybi!) fehlen, einen Fehler begehen; irren; verfehlen; nicht treffen; fehlgehen (v. Schuß); ch. terče die Scheibe fehlen, nicht treffen, fehlſchießen; ch. se s cím, ch. se čeho (*imp.* [ne]chyb se!) verfehlen.

chyb-ně *adv.* fehlerhaft; —ník, a *m.* der Fehlende.

chybno-hranný *adj.* wahnkantig; —mluv, u *m.* Solözismus *m.*, Sprachfehler *m.*; —mluvka *m.* Sprachſchnitzer *m.*

chybnost *f.* Fehlerhaftigkeit, Mangelhaftigkeit *f.*

chybný *adj.* fehlend; fehlerhaft; mangelhaft; ch. v řeči, ch. na řeč eine unrichtige Ausſprache habend; ch. na sluch ſchwerhörig; ch. krok Fehltritt *m.*

chybomluv, u *m. v.* chybnomluv; —ka *m. v.* chybnomluvka.

chyb-ovati fehlen; verfehlen; irren; mangeln; -uje mně es gebricht mir.

chycen, a, o, —ý gefangen; 2. angeſteckt; infiziert, angegriffen (med.); —é maso riechendes Fleiſch; —ost *f.* Gefangenſein *n.*, Gefangenſchaft *f. (v.* zajetí).

chyčeti (-ím) ſchwer atmen.

chychotati se *v.* chechtati se.

chykati *mor.* huſteln.

chýl-iti (chýlím, *imp.* chyl!) něco, ch. koho k čemu neigen, beugen, lenken; ch. se (k něčemu) ſich neigen; ſich beugen; ch. se ku konci ſich dem Ende nahen; den se —í (k večeru) der Tag neigt ſich, es wird Abend; 2. ch. se ſich werfen; deska se chýlí die Tafel wirft ſich; —ivý *adj.* neigend.

chylnomlunný anziehend elektriſch.

chylný *adj.* neigend; 2. geneigt.

chymie *f. etc. v.* chemie, lučba.

chyplati (-ám) zimou beben (vor Kälte) (*v.* chvěpliti se).

chýr (chir), u *m. sl.* Gerücht *n.*

chyrečiti se čím *sl.* ſich rühmen.

chýřiti n. chyrovati (chyruvati) o čem *sl.* bekannt machen; chýří se mar ſagt; es geht das Gerücht.

chýřiti se *mor.* (uhlí) zu Aſche werden.

chýrný *adj. sl.* berüchtigt. [*m.*

chyst, u, chysta *f. sl.* (*rus.* kisť) Buſch

chyst-ač *m.* Zubereiter *m.*; —ačka *f.* Zubereiterin *f.*; —ání *n.* Zubereitung, Zuſchickung *f.*; —ati (-ám) něco (*imp.* chystej!) zurichten, bereiten, Anſtalten machen od. treffen; ch. (na zimu) Vorrat machen; ch. se k čemu, na něco (ch. se k vojně, k tažení, k útoku, k řeči, k smrti, ch. se na nepřítele, proti nepříteli) ſich bereiten, ſich rüſten, ſich anſchicken; ſich anlaſſen; chystá se k dešti es macht ſich zum Regen.

chyš-e (chýše) *f.*, —ka (*v.* chyže) *f.* Hütte *f.*; Keuſche *f.*; *sl.* Sommerhaus *n.*; *st.* Abtritt *m.*; ch. *v.* hyže; —kář *m.* Keuſchler *m.*, Kleinhäusler *m.*

chyt, u *m.* Fang *m.*; 2. das Erhaſchen; 3. Griff *m.* (einer Sache); 4. *sl.* Begriff *m.*, Idee *f.*; 5. Kitt *m.*; —ací Fang-; —ač *m.* Haſcher, Fänger *m.*; —áček, čka *m.* verfänglicher Menſch; —ačka *f.* Fängerin *f.*; 2. Fängerei *f.*; 3. Joujou *n.*; Haſchiſpiel *n.*; Bilboquet *n.* (*m.*); —ák, —al, a *m. v.* chytač; —an, a *m.* Pack-an!, Packer *m.* (Hundsname); —ání *n.* das Fangen. Haſchen, ch. slov Wortfängerei, Wortfechterei *f.*; —anice *f.* Haſcherei *f.*; Haſchiſpiel *n.*

chytati (-ám, -áš, -á, *imp.* chytej!) něco n. někoho (ch. za ruku, za nohu) fangen, haſchen; nehmen, faſſen, ergreifen, aufgreifen; ch. ptáky Vögel fangen; ch. ryby Fiſche fangen; fiſchen; ch. myši Mäuſe fangen; fig. ch. lelky maulaffen, gaffen; ch. *et* ch. se *impers.* Feuer fangen; ſich zünden; ch. se (na čem, v čem, na něco) ſich fangen; ch. se čeho nach etwas (wornach) greifen; toho se —á, to se ho —á das macht bei ihm Wirkung.

chytav-ec, vce *m.* ein verfänglicher Menſch; —ost *f. v.* chytlavost; —ý *adj.* verfänglich *v.* chytlavý.

chytiti (-ím, -íš, -í, *imp.* chyť!) něco etw. fangen, erhaſchen, erwiſchen; ch. *impers.* Feuer fangen; ch. se ſich fangen; —il se (na slunci) der hat ſich abgebrannt; ch. se čeho ſich woran hängen, worauf hängen bleiben; liška, ryba se —ila der Fuchs, der Fiſch hat ſich gefangen; pták se —il der Vogel hat ſich gefangen; chyťte ho! fanget ihn; halt!

chytka *f. (pol.)* kleiner Spielball.

chytlan, a *m. sl.* das böſe Weſen; der Teufel; 2. anſteckende Krankheit; —ka *f. sl.* Epilepſie *f. v.* padoucnice.

chytlav-ost *f.* Verfänglichkeit *f.*; ch. (ohně) Brennbarkeit; Zündkraft *f.*; —ý verfänglich; fangend; 2. brennbar, feuerfangend, zündbar; 3. *sl.* anſteckend (med.).

chyt-né, cho *n.* Fanggeld *n.*; —nouti (-nu, -nců, -ne, *impers.* chytni!) fangen *v.* chytiti; —ný *adj. pol.* fangend.
chytr-ácký *adj.* pfiffig, liſtig; ſophiſtiſch; —áctví *n.* Pfiffigkeit *f.*; —áček, čka *m. v.* chytrák; —ačiti klügeln; —ačka *f.*, —ákyně *f.* eine Schlaue; —ák, a *m.* (—alec, lce *m.*) Schlaukopf, Schlaumeier, Spitzkopf *m.*; Pfiffikus *m.*; —alý (sch....) *adj.* verſchmitzt, ſchlau, pfiffig; -ost -heit; —ati (-ám) verſchmitzt oder ſchlau werden; (sch..., vych....) —cový *adj.* Schalks- *v.* chytrácký.
chytř-e *adv.* ſchlau, klug, geſcheit; liſtig; —ec, trce *m.* Schlaukopf *m. v.* chytrák; —ena *f. sl.* flinke Kuh —eti (sch...) klug oder ſchlau werden.
chytristika *f. vulgo*, chytrna *f. st.* Pfiffigkeit *f.*, Sophiſtik *f.* [machen.
chytřiti (im, *imp.* -i!) klug oder ſchlau
chytro *adv. st.*, zchytra klug, ſchlau *v.* chytře; ch. *sl.* ſchnell; —ba *f.* Kniff *m.* (*pol.*); —mluvec, vce *m. st.* Sophiſt *m.*; —mluvnost *f.* Sophiſterei *f.*, liſtige Reden; —mluvný *adj.* liſtig redend; —myslný *adj.* argliſtig geſinnt; —skoký *adj.* liſtig, ſpringend (Fuchs).
chytrost, ti *f.* Schlauheit, Klugheit *f.*, Liſtigkeit, Gtneſſe *f.*; 2. *sl.* Schnelligkeit *f.*; ch. vojenská Kriegsliſt *f.*; chytrost žádné čáry Schlauheit iſt noch keine Wundertat.
chytrotajný *adj.* klug geheimhaltend.
chytrousek, ška *m.* Schlaukopf *m.*, Feinling *m. v.* chytrák.
chytrov-ání *n. st.* das Klügeln; —ati *st.* klügeln; liſtig handeln.
chytrý (*st.* chytr, a, o) *adj.* (*compar.* chytřejší) ſchlau, liſtig, verſchmitzt, pfiffig; klug, geſcheit; 2. *sl.* flink, ſchnell; —á liška ſchlauer Fuchs; fig. Schlaukopf *m.* (*v.* chytrák).
chyž-e (chýže) *f.*, —ice, —ina, —inka, —ka *f.* Hütte *v.* chýše.

I.

i *cnj.* und. auch; ſogar; mečem i ohněm mit Schwert und Feuer; tedy i já mám jíti alſo auch ich ſoll gehen? i hned *v.* ihned.
i! *int.* ei! i co pak děláš? ei, was machſt du? i dej mi pokoj! laß mich doch in Ruhe!
ibis, a *m.* (i. africký) Ibis *m.* (der heilige J.) *Ibis aethiopica* (*Tantulus ibis*). [biſch *m. Hibiscus* (bot.).
ibišek, ybišek, hyhišek, šku *m.* Eibiſch.
ibišový *adj.* Eibiſch-.
idea *f.* Idee *f.*
ideál, u *m.*, vidina Ideal *n.*; —ní *adj.* ideal, ideel; —nost *f.* Idealität *f.*
ideal-isovati idealiſieren; —ista *m.* Idealiſt *m.*
idem *sl.* idu *st.* = jdu (jíti).
identi-cký *adj.* identiſch; —ita *f.*
ide-že *adv. st.* wo. [Identität *f.*
idiot, a *m.* Idiot *m.*
idyl-a *f.* Idylle *f.*; —ický *adj.* idylliſch.
ignor-ant, a *m.* Ignorant *m.*; —ovati ignorieren. [alsbald, augenblicklich.
ihned (*st.* inhed) *adv.* ſogleich, ſofort,
ikon, u *m.*, —a *f.*, obraz Ikon *f.*
iliada *f.* Iliade *f.* [illuminieren,
ilumin-ace *f.* Illumination *f.*; —ovati
iluse *f.* (přelud) Illuſion *f.*
ilustr-ace *f.* Illuſtration *f.*; —átor *m.* Illuſtrator *m.*; —ovati illuſtrieren.
imam, iman, a *m.* Imam, Iman *m.* (ein arabiſcher Landesherr).
imě, *gen.* imene *n. st. v.* jmeno.
imit-ace *f.*, nápodoba Imitation *f.*; —ovati imitieren.
imperativ, u *m.*, rozkazovací způsob Imperativ *m.* (gebietende Art); —ní *adj.* imperativ. [soum... čas).
imperfekt, u *m.* Imperfekt *n.* (polo-
imperiál, u *m.* Imperial *m.* (ruſſiſche Goldmünze u. Papierformat).
impertinen-ce *f.* Impertinenz *f.*; —tní *adj.* impertinent.
imponovati imponieren.
imposantní *adj.* impoſant. [tenz *f.*
impotence *f.*, nemohoucnost Impo-
impres-i *f.*, knihtiskárna Impreſſion *f.*, Buchdruckerei *f.*; —or, a *m.* Impreſſor, Buchdrucker *m.*
improvis-ace *f.* Improviſation *f.*; —átor, a *m.* Improviſator *m.*; —ovati improviſieren. [necká) Immunität *f.*
imunita *f.*, nedotknutelnost (poslaneb, inděl *adj. sl.* anderswoher.
indián, a *m.* Indianer *m.*; 2. Indian, Truthahn *m.*; —ka *f.* Indianerin *f.*; 2.
indigo *n. v.* indych. [Truthenne *f.*
indik-ativ, u *m.* (způsob ukazovací) Indikativ *m.*, anzeigende Art (gram.); —ovati indizieren.
individu-alita *f.* Individualität *f.*; —ální *adj.* individuell.
indorsát, u *m.*, rubopis Indoſſat *n.*
industriál-ka *f.* Induſtrialſchule *f.*; —ní učitelka Induſtriallehrerin *f.*
indych, u *m.* Indigo *m.*; —árna *f.* Indigofabrik *f.*; —ový *adj.* Indigo-; —ový, barvy —ové indigoblau.
infant, a *m.* (španělský princ) Infant *m.*; —ka *f.* Infantin *f.*; —erie *f.*, pěchota Infanterie *f.*
infek-ce *f.* Infektion *f.*; —ční nemoc Infektionskrankheit *f.* [finktiv *m.*
infinitiv, u *m.* (neurčitý způsob) Infi-
inform-ace *f.* Information *f.*; —ační kancelář Informationskanzlei *f.*; —átor *m.* Informator *m.*; —ovati informieren.
ingros-atura *f.* Ingroſſatur *f.*; —ista *m.* Ingroſſiſt *m.*

inhed *adv. st. v.* ihned.
ini *c. st. v.* ani.
iniciálka *f.* Initialbuchstabe *m.*
iniciativa *f.* Initiative *f.*
injekce *f.* (vstřik) Injektion *f.* [Peru).
inka *m.* Inka *m.* (ebem. König von
inklin-ace *f.* Inklination *f.*; —ovati inklinieren.
inkolát, u. *m.* Inkolat *n.*
inkorpor-ace *f.* Inkorporation *f.*; —ační plat, i. taxa, zápisné Inkorporationstaxe, Inkorporationsgebühr *f.*
inkoust, u *m.* Tinte *f.*; —árna, —ovna *f.* Tintenfabrik *f.*; —ový *adj.* Tinten-.
ikunábule *f. pl.* Inkunabeln.
inkvis-ice *f.* Inkvisition *f.*; —iční *adj.* Inquisitions-; —itor, a *m.* Inquisitor *m.*
inrotulace *f.* Inrotulation *f.*
inser-át, u *m.* Inserat *n.*; —ent, a *m.* Inserent *m.*; —ovati inserieren; —tní *adj.* Insertions-
insolv-ence *f.* Insolvenz *f.*; —entní *adj.* insolvent. [*m.* Inspektor *m.*
inspek-ce *f.* Inspektion *f.*; —tor, a
inspir-ace *f.*, vnuknutí Inspiration *f.*; —ovati inspirieren. [installieren.
instal-ace *f.* Installation *f.*; —ovati
instance *f.* Instanz *f.*
instit-uce *f.* Institution *f.*; —ut, u (ústav) *m.* Institut *n.*
instruk-ce *f.*, návod Instruktion *f.*; —tor, a *m.* Instruktor *m.*; instruovati instruieren.
instrument, u *m.* Instrument *n.*; —ace *f.* Instrumentation *f.*; —ální *adj.* Instrumental-.
insultovati, potupiti insultieren.
insurekce *f.* Insurrektion *f.*
inteligen-ce *f.* Intelligenz *f.*; —tní *adj.* intelligent.
intendant, a *m.* Intendant *m.*
interes, u *m.* Interesse *n.*; —antní *adj.*, zajímavý interessant; —ovati se o někoho čich für jmd. interessieren; —y *pl. m.*, úroky *pl.* Interessen.
inter-nacionála *f.* Internationale *f.*; internacionální *adj.* (mezinárodní) international; —novati internieren; —pelace *f.* Interpellation *f.*; —pelovati interpellieren; —punkce *f.* Interpunktion *f.*; —vence *f.* Intervenz *f.*; —venovati intervenieren.
intrika *f.* Intrige *f.*
inu ! *int.* nun! na ja! (es hilft nichts!)
invalid, a, —a *m.* Invalide *m.*; —ka *f.* Invalidenweib *n.*; —ní *adj.* Invaliden-; i. nadání Invalidenstiftung *f.*; i. dům, —ovna *f.* Invalidenhaus *n.*
invent-ář *m.* Inventar *n.*; —árník, a *m.* Inventarist *m.*; —ovati inventieren; —ura *f.* Inventur *f.*
inženýr, a *m.* Ingenieur *m.*
iod, u *m. v.* jod.
iskati (jiskati) *st.* suchen *v.* hledati.
isol-ace *f.* Isolation *f.*; —ovati isolieren.
isop, izop, u *m.* Ysop *m. Hyssopus.*
iternatý kysličník Yttriumoxyd *n.*
itřík (ytřík), u *m.* (chem.) Yttrium *n.*
iva *f. v.* jíva.
ivera, jivera *f. st.* Abholz *n.*
iz *st.* (z) *prp.* aus.
izok *m. st.* Juni *m.* (6. Monat) *v.*
izop, u *m. v.* isop. [červen.
ižádný *st. v.* nižádný.

J.

ja *pron.* (*gen.* mne *dat.* mně, mi, *acc.* mě, mne, *loc.* o mně, *instr.* mnou) (*st.* jaz) ich; u mne bei mir; o mě von mir; mnou durch mich, durch meinen Einfluß; se mnou mit mir; přede mnou vor mir; za mnou hinter mir; on přijde za mnou er wird mir nachkommen, er wird mir folgen; pro mne für mich; pro mne, za mne meinetwegen.
jabč-ák, u, —e, —etc, —ený, — iště *v.* jablčák, jablče, jablčený, jablčiště.
jabko *n. v.* jablko.
jablaň, ně *f. st. v.* jabloň.
jablč-ák, u *m.* Apfelmost *m.*, Apfelwein *m.*, Zider *m.*; —e, etc *n.* Kochapfel *m.*; —ený *adj.* aus Äpfeln; —iště *n.* Holzapfel *m.* [jablíčko).
jable, etc, jablátko *n.* Äpflein *n.* (*v.*
jablečn-aty *adj.* apfelvoll; —ice *f.* Apfelhandlerin *f.*; 2. Apfelgarten *m.*; 3. Zider *m.*; —ík, a *m.* Apfelhandler *m.*; 2. Apfelschimmel *m.* (Pferd); j., u *m.* Zider *m.*, Apfelwein *m.*; 2. Andorn *m. Marrubium vulgare* (bot.); j., —ina *f.* Apfelkoch *m.* (Speise); —ý *adj.* Apfel-; j. koláč Apfelkuchen *m.*; j. nápoj *v.* jablčák; 2. j. apfelgrau; j. kůň Apfelschimmel *m.*; 3. j. (*st.* —e okrúhlosti) apfelrund.
jablíčko *n.* kleiner Apfel, Äpfelchen, Äpflein *n.* [*Malates.*
jablkany *pl. m.* äpfelsaure Salze
jablko *n.* Apfel *m. malum, pomum*; j. od stromu daleko se nekuli, j. nepadá daleko od štěpu svého der Apfel fällt nicht weit vom Stamme; j. rajské Paradiesapfel, Liebesapfel *m. Lycopersicum* (*Solanum*); j. granátové Granatapfel *m. Punica granatum*; j. bodlavé u. paneské Stechapfel *m. Datura stramonium* v. durman; 2. j. říšské Reichsapfel *m.*; 3. j. Adamovo Gröbe *m.*, Adamsapfel *m.*; 4. j. mrtvé *st.* (chir.) Totenbruch *m.*, Dischenkel *m.*; 5. j. Degenknopf *m.*; 6. Schenkelanhang *m.*, Kugel am Schenkelbein; 7. j. u sedla Sattelknopf *m.*; 8. fig. lešinska jablka eitler Trost; —rodný *adj.* apfelerzeugend.

jablkov-atý *adj. v.* jablečnatý; —itý *adj.* apfelförmig; apfelgrau; —itá brůna Apfelschimmel *m.*; —ka *f.* Apfelaufguß *m.*; —ý *adj.* Apfel-; —á barva apfelgrüne Farbe *f.*

jabl-o *n. st. v.* jablko; —očný *st. v.* jablečný. [*Malus communis.*

jabloň, ně *m. et f.* Apfelbaum *m.*

jablon-í *n.* die Apfelbäume; —ice *f.*, — iště *n.* Apfelgarten *m.*; —ka *f.* kleiner Apfelbaum; 2. *st.* Birnkraut *n.* Waldmangold *m. Pirola v.* hruštička.

jabloňov-í *n. v.* jabloní; —ité (rostliny) *pl. Pomaceae*; —ka *f. v.* jablovna; —ý *adj.* Apfelbaum-; j. květ Apfelblüte *f.*

jablovna *f.* Apfelgarten *m.*

jablůnek, nku *m.* kleiner Apfelbaum.

jablušk-o *n.* Apfelchen *n.*; *sl.* Erdapfel *m.*

jabřadka *f. st.* neuer Trieb.

jabratka *pl. n. sl.* geweihte Osterzweige *pl.* [Hyazinthe *f.*, Märzblume.

jač-ek, cku, —ínek, nku, —int, u *m.*

jačeti *v.* jčeti.

jačmen *m. sl. v.* ječmen.

jadati (-ám) *st.* (j. něco *et* něčeho) erforschen; *v.* bádati.

jadérko (jadýrko) *n.* kleiner Kern *nucleus*; fig. Früchtel *n.* (*srv.* kvítko).

jader-natý *v.* jadrnatý; —ík, —ý *v.*

jadit *mor.* jucken. [jadrník, —ný.

jádř-ení *n.* die Netzaufnahme; —ci ſich kernen; —inec, nce *m.* Kerngehäuſe *n.*; —iti zu Kern werden; 2. das Netz aufnehmen; 3. *sl.* das Kernhafte nehmen; —itý *adj.* kernartig.

jadrn-atý *adj.* großkernig; vielkernig; —é *adj.* kernig; —ice *f.*, —iště *n.* Kernſchale *f.*; 2. Kerngehäuſe *n.*; —ík, u *m.* Kernobſtbaum *m.*; j., a *m.* Goldamſel *f.*; —iti kernig machen; —itý *v.* jadřitý; —ost *f.* Kernhaftigkeit, Kernigkeit *f.*; —ý (jadrný) *adj.* kernig; kernhaft; fig. derb; j. sloh Lapidarſtiel *m.*; —é slovo kräftiges Wort; —á řeč markige od. kernige Rede.

jádro (*gen. pl.* jader) *n.* Kern *m. nucleus* (bot.); 2. fig. Kern einer Sache; j. dřeva Kern des Holzes; j. vojska Kerntruppen; 3. j. Bohne an den Pferdezähnen; 4. (vdm.) der Busen des Netzes, Ingarn *n.*; 5. *pl.* jádra die Geilen (Hoden) der Tiere.

jadrooký *adj.* (kůň) fiſchäugig.

jádrov-atý *adj. v.* jadrný; —ice *f. v.* jádrovka; —iny *pl. f.* Kernobſt *n.*; —iště *v.* jadriště; —itý *adj.* kernartig; —ka *f.* Maraschino *m.*; —ý *adj.* Kern-; —é ovoce Kernobſt *n.*

jahel-ina, —ka, —na, —nice *f.* Hirſenſtaupfe, Hirſenmühle *f.*; —ník, u *m.* Hirſebrei *m.*; Hirſenauflauf *m.*; —ný *adj.* Hirſen-; —ná kaše Hirſebrei *m.*

jahen, jáhen, hna *m.* Diakon *m.*; —ka *f.* Diakoniſſe *f.*; —ský *adj.* Diakons-; —ství *n.* Diakonat *n.*

jahla *f. v.* jehla.

jáhl-a *f.* Hirſekorn *n.*; 2. (med.) Frieſel *m.*; j. v oku Gerſtenkorn im Auge; *pl.* —y gemahlene Hirſe; —atý *adj.* hirſenreich; —ina *f.* (med.) Frieſel *m.*; Frieſelflechte *f.*; —itý *adj.* hirſenähnlich, hirſenartig.

jahlovati rammen, rammeln, mit der Ramme einſchlagen.

jahnice *f. sl. v.* jehnice, bahnice.

jahnov-ský, —ý *adj.* Diakons-; —ství *n.* Diakonat *n.*

jahod-a *f.* Beere *f. fragum*; j. (červená j., *vulgo* —y *pl.*) Erdbeere *f.* Rotbeere *f.*; černé —y Heidelbeere *f.*; —a mořská *st.*, moruše Maulbeere *f.*; *pl.* —y *st.* die Wangen, Backen; —ák, a *m.* Beerenmoſt *m.*; j., a, —ář *m.* Erdbeerenpflücker *m.*; —í *n.*, —ina *f.* Erdbeerſtrauch *m.*; —inný *adj. st.* Erdbeer-; —itý *adj.* beerenartig; —ka *f. v.* jahůdka; —natý, —ný *adj.* beerig, beerenreich; —nice *f.* Erdbeerenbrei *m.*; 2. Erdbeerpoſte *f.*; 3. j. *st.* moruše Maulbeere *f.*; —nik, a *m.* Erdbeerpflücker *m.*; j. u *m.* Erdbeerkraut *n. Fragaria vesca*; 2. Erdbeerſaft *m.*; 3. j. mořský *st.*, moruše Maulbeerbaum *m.*; —orodný *adj.* beerenzeugend.

jahodov-atý *v.* jahodnatý; —í *n.* Erdbeerſtrauch *m.*; černé j. Heidelbeerſtrauch *m.*; —itý *adj.* beerenartig; —ý *adj.* Beeren-, Erdbeeren-; j. jetel Erdbeerklee *m.*; —á šťáva Erdbeerſaft *m.*

jahůdka *f.* kleine Beere; j. vinná Weinbeere *f.*; j. slzná Tränenwarze *f.*; *pl.* —ky Fleiſchwärzchen; 2. *pl.* —ky (*st.* jahodky) die Wangen.

jachati (-ám) *v.* jechati.

jachont, u *m. st.* (*i rus.*) Hyazinth *m.*, Rubin *m.* (Edelſtein).

jachta *f.* (loď) Jacht (Yacht) *f.*

jachtati (-ám) *sl.* ſtammeln; *v.* jektati.

jaj! *int.*, o weh! —kati (-ám) wehklagen.

jak *adv.* wie; als, gleichſam; j. se máš? (jak se ti vede?) wie geht es dir? j. mnoho? wie viel? j. nejlépe aufs beſte; j. si kdo ustele, tak lehne wie man ſich bettet, ſo ſchläft man; lepší j. to (= než to) beſſer als daß; j. živ ſein lebelang; j. živo ne nie und nimmer; tak to jakživo nebylo ſo iſts ſein (mein) Lebtag nicht geweſen; od jakživa ſeit jeher.

jakkoli *c.* wie immer, wiewohl; obgleich, obwohl; obzwar; ſobald als . . .

jako *adv.* als, wie; zdráv j. ryba geſund wie ein Fiſch; j. by byla neděle als ob es Sonntag wäre; j. bych měl hlad als ob ich Hunger hätte.

jakobín, a *m.* Jakobiner *m.* [beinahe.

jakoměř, jakořka (jakořka) *adv.* faſt,

jakorovina *f. Jamaicinum n.*

jak-ost *f.* Beſchaffenheit, Qualität *f.*; —ostný *adj.* qualitativ.

jakoub-ě, ěte *n. v.* jakubě; —ěti fig. dumm werden.

jakov-ost *f. v.* jakost; —ý *adj.* (*pron.*) wie beſchaffen *v.* jaký; —ýkoli *v.* jakýkoli.

jakož *c.* wie; j. povědomo bekanntlich, bekanntermaßen, wie bekannt iſt; j. *c.* da, indem; j. se stalo veliké neštěstí, protož nařizuje se da (nachdem) ein großes Unglück geſchehen iſt, ſo wird verordnet; j. i ſo wie auch; jakožto als, ſo wie.

jaks, jaksi *adv.* gewissermaßen.
jakť, jak-tě, jak-tě živ *v.* jak.
jakub-ě, ěte *n.*, —ice, —ka *f.* Jakobsbirn *f.*; 2. Jakobserdapfel *m.*; 3. Jakobshuhn *n.*
jaký (*pron.*) *adj.* was für einer, welcher? wie auch immer beschaffen; j. kdo sám, s takým rád obcuje gleich und gleich gesellt sich gern; jaká hloupost! was für eine Torheit! jakýkoli was immer für einer; wie immer geartet.
jakynt, u *m.* Hyazinth *m.* (Edelstein) *v.* jachont.
jakýs, —i *pron.* ein gewisser; j. takýs
jakýž *pron.* weßgleichen.
jakž? *adv.* (*c.*) wie? j. se domnívám wie ich glaube; jakž takž so ziemlich, einigermaßen. [*v.* jak; jakživo *v.* jak.
jakže? wie? j. to bylo? wie war das?
jakžkoli *v.* jakkoli.
jal, a, o *v.* jíti (jmouti).
jalap-a *f.* Jalappe *f.* *Ippomea* (*Convolvulus*) *Jalapa*; —ovina *f.* *Jalapinum* *n.*; —ový kořen Jalappenwurzel *f.*
jalk-a *f.* Gehäuse *n.* *excipulum* (bot.); —ář *m.* Uhrgehäusemacher *m.*
jalmara *f.* *v.* almara.
jalovcov-í *n.* das Wacholdergesträuch; —itý *adj.* wacholderähnlich; —ité (rostliny) *Juniperinae*; —ý *adj.* Wacholder-; —á kořalka Wacholderbranntwein *m.*, Genevre *m.*
jalovč-ák, a *m.* *sl.* kvíčala Krammetsvogel *m.*; —í *n.*, —ina *f.* *v.* jalovcoví; —inka *f.* Wacholderbranntwein *m.*; —inky *pl.* *f.* *mor.* Wacholderbeeren. [gelt.
jalově, ěte *n.* Geltvieh *n.*; j. *adv.*
jalovec, vce *m.*, *dim.* jaloveček, čku *m.* Wacholder *m.*, Wacholderstrauch *m.* *Juniperus*; Wacholderbeere *f.*
jalověti unfruchtbar werden, gelt
jalovi *f.* *v.* jalovice. [gehen.
jalov-ice, *dim.* —ička *f.* Färse *f.*, gelte Kuh; Mutterkalb *n.*; —iće, ěte *n.* junge Färse; Kuhkalb *n.*; —ičí *adj.* Färse-; —ičina *f.* Färsehaut *f.*; Färsefleisch *n.*; —ina *f.* taubes Gestein *n.*; fig. Kernlosigkeit *f.*; ungeschmalzenes Essen; (Mühl.) Zuggraben *m.*; —ka *f.* gelteš Schaf; *st.* *v.* jalovice; —ost *f.*, —ství *n.* Unfruchtbarkeit *f.*; Kernlosigkeit; Schalheit *f.*; fig. Leerheit, Nichtigkeit *f.*
jalov-ý *adj.* unfruchtbar, gelt *sterilis*; 2. mager; 3. schal, kernlos; schmacklos; 4. hohl, leer; —á hlava schaler Kopf; —é řeči leere Reden; —é dno Hohlboden *m.*; —é kamení das taube Gestein; —á žila der taube Gang; —á měď silberfreies Kupfer; —á strouha (Mühl.) Zuggraben, Wildgraben, Fehlgraben *m.*, Flutgraben; j. žlab (Mühl.) galtes Fluder, Freifluder *n.*; Freiarche *f.*; —é okno blindes Fenster; —é dveře blinde Tür.
jalův-če, ete *n.*, —ě, ěte *n.* ein Kuhkalb *n.*; —ka *f.* *v.* jalovka; jalovice.
jam, *st.* *adv.* *v.* kam.
jam u *m.* Damswurzel.
jáma (*inst.* jamou, *gen.* *pl.* jam) *f.* Grube *f.*; Vertiefung *f.*; Höhle *f.* *mor.* Kohlengrube; kdo jinému jámu kope sám do ní padne wer andern eine Grube gräbt, fällt selbst hinein.
jam-ař *m.* Grubengräber; Grubenhüter *m.*; —atý *adj.* grubig, voll Höhlen.
jam, u *m.*, —ický vers Jambus, Jambe *m.*, jambischer Vers.
jambor, u *m.* *st.* Schweinsmagen *m.*, —a *f.* liederliche Dirne, Schleppsack *m.*
jamčik, a *m.* Frettwiesel *n.*, Frettbär *m.*
jamlstý *adj.* *v.* jamatý. [*v.* fretka.
jamk-a *f.* (*gen.* *pl.* jamek) Grübchen *n.*, Grüblein *n.*; —ovaný gegrübelt; —ovitý *adj.* grübicht.
jam-natý *v.* jamatý; —ní *adj.* Höhlen-; —ník, a *m.* Grubenheimer *m.* (Spitzname der böhmischen Brüder); 2. Dachshund, Fuchshund *m.* (jezevčík).
jamoškrab, a *m.* (zool.) Erdschwein.
jamovatý *adj.* *v.* jamnatý.
jamový, jámový *adj.* Gruben-.
jan, u *m.* (vjan?) Weinlesezeichen *n.*
jančár, jančář, janičár, a *m.* Janitscher *m.* (türk.); *pl.* —y, *dim.* —ky *mor.* wallachische Schuhe; Schnürstiefel *pl.*; —ka *f.* Janitscherenflinte *f.*; —ský *adj.* Janitscheren-; —ství *n.* Janitscherenstand *m.*
janeček, čku *m.* (Schuhm.) Binzenzel.
janek, nka *jm.* muž. Hans; 2. Koller *m.*; kolleriges Pferd; j. hlavatý eigensinniger Starrkopf; pitomý j. Dummkoller *m.*; Dummrian (= dummer Johann) *m.*; vyvinutý pitomý j. ausgesprochener Dummkoller; fig. j. šemík Philisterpegasus *m.*; 3. j. Pilz *m.*; 4. Blauling *m.*, Anke *f.* (Fisch).
janičár, a *m.* *v.* jančár.
janilna *f.* *Genista* *v.* kručinka.
janka, (vjanka?) *f.* Diabem der slow. und mähr. Landmädchen.
jankov-ati, j. se kollern, trotzen; —itý *adj.* kollerig; j. kůň Koller *m.*; j. rod der Pöbel.
janotit, u *m.* *v.* janovec, kručinka.
janoklika *f.* *v.* andělika.
janot, a *m.*, —a, —ka *f.* Genette, Genettkatze *f.* *Viverra* *Genetta*; —ek, tku *m.*, —ina *f.* Genettpelz *m.*
janov-ec, vce *m.* Besenginster *m.* *Genista* *scoparia*; *v.* kručinka; —ky *pl.* *f.* Kirschen (u. sonstige Früchte) die um St. Johanni (24. Juni) reif sind; —ník, a *m.*, johanita *m.* Johanniter *m.*
jantar, u *m.* Bernstein *m.*, Firnisstein *m.* *Succinum*; —an, u *m.* bernsteinsaures Salz; —ový *adj.* Bernstein-.
japati (-am) *st.* horchen, vernehmen; begreifen (chápati). [*n.* (Metall).
japec, pce *m.*, japík, u *m.* Lithium
japn-ětí hurtig werden; —o; z —a hurtig; —ost *f.* Hurtigkeit *f.*; —ý, japný *adj.* *st.* geschickt; empfänglich (*v.* nejapný).
jar, u *m.* *sl.* *v.* jaro; 2. j. *sl.* Graben *m.*; Wasserfurche *f.*, Rinne *f.*
jař, i *f.* Sommersaat *f.*, Sommergetreide *n.*
jaráb *m.* *sl.* *v.* jeřáb, jarabí *adj.* *v.* jeřabí; 2. rötlich; jarabice *f.*, kuroptev *v.* jeřabice.
jarboh, a *m.* Sonnengott *m.*

jarcový *adj.* Gersten-.
járčiti *sl.* vertiefen, umgraben.
jare *adv.* frisch, mutig, lebensfroh.
jarec, rce *m. sl.* das Sommergetreide, besond. Gerste.
járek, rku *dim.* jarčok *sl.* Graben *m.*, Rinne *f.*; *mor.* Schnellbach *m.*; (Hütt.) Schlackensteg, Schlackengang *m.*
jař-ice *f.* Sommergetreide *n.*; junge Henne *f.*; —ík, u *m.* der kleine Frühling; —ina *f.* Sommerfrucht *f.*; Sommergetreide *n.*; —inky *pl. f.* die Frühlingspflanzen. [j. se zornig werden.
jařiti (rozjařiti) koho zornig machen;
jarka *f.* Jungferbiene *f.*; 2. Färse *f. v.* jalovice; 3. fährliches Schaf; 4. Sommerkorn *n.*; 5. Sommerweizen *m.*; 6. Perlsalz *n.*; 7. Gemenge *n.*
jarkrása *f.*, jarkvět u *m.* Frühblume *f. v.* hyacint, jacek. [apropos! *v.* říci.
jářku! (já řku) *int.* holla! hedda!
jarmanka *f. Astrantia* Sträuze *f.* (bot.) *v.* hvězdovka. [handeln.
jarmarčiti (-ím, *imp.* -i!) jahrmarkten,
jarmarečn-é, ého *n.* Jahrmarktsgeld *n.*; —í *adj.* Jahrmarkts-; j. práce, j. dílo Marktarbeit *f.*; —ictví *n.* Marktschreiterei *f.*; —ík, a *m.* Jahrmarktsmann *m.*; 2. fig. Marktschreier *m.*
jarmark, u *m.* (*z něm.*) trh výroční Jahrmarkt *m.*; fig. Gelärme *n.*; —u komu koupiti ein Jahrmarktsgeschenk kaufen; —ové, ého *n. v.* jarmarečné; —ový *adj.* Jahrmarkts-.
jarmiti (*imp.* jařmi!) (uj....) unterjochen; bedrücken.
jařmo, jarmo *n.* Joch *n. jugum*; 2. Fiederpaar *n.*, Blättchenpaar *n. jugum* (bot.); voly v j. (do jarma) zapřáhnouti die Ochsen in das Joch spannen; j. svrhnouti (svrci) fig. das Joch abschütteln, abwerfen; —vitý *adj.* jochartig; —vý *adj.* Joch-.
jarmulka *f.*, čepička *f.* Kalotte *f.*
jarmuz, u *m.* Braunkohl, Winterkohl *m. Brassica fimbriata* (*Br. oleracea acephala*); —ový *adj.* Braunkohl-.
jarn-í *adj.* Frühlings-; j. den Frühlingstag, Lenztag *m.*; —ička *f.* Frühlingsblümlein *n.*; —ičný Jährlings-; —ík, a *m.* jährliches Lamm, Jährling *m.*
jaro *n.* Frühling *m.*, Frühjahr *n.*; Lenz *m.* (*Ver n.*); z jara im Frühling; —bujný *adj.* jugendlich; voll Jugendkraft; —dub, u *m.* Feiereiche *f.*; —hlavý *adj.* mit starkem Haupte.
jaroko *n. v.* narcis.
jaro-krása *f.*, —květ *m. v.* hyacint, jacek; —mladý *adj.* jung wie der Frühling; —mysl, u *m.* heitere Laune; Humor *m.*; —myslný *adj.* heiter; launig; humoristisch.
jaros *adv. st.* dieses Frühjahr.
jarost, jarota *f.* die jugendliche Stärke, Frische *f.*
jarovít, a *m.* Kriegsgott der alten
jarový *adj. v.* jarní, jarý. [Slawen.
jar-ý *adj.* frisch, lenzfrisch, lebensfroh; zeitlich; (bot.) einjährig *annuus*; —á vlna Sommerwolle *f.*; —á včela Jungferbiene *f.*; —ý med Jungferhonig *m.*; —é žito Frühgerste *f.*
járy *pl. m.* Frühlinge (v. Vieh).
jas, u *m.* Helle *f.*; Glanz *m.*; 2. Gejásal, a *m.* Jauchzer *m.* [jauchze *n.*
jasan, jasen, u *m.* Esche *f. Fraxinus v.* jesen. [Jubeln.
jásání *n.* (jasání) *n.* das Jauchzen; **jás-ati**, jasati (-ám), j. (nad něčím), j. radostí jubeln, frohlocken, jauchzen; —avý *adj.* jubelnd, frohlockend, jauchzend.
jasenka *f. mor.* (*sl.*) *v.* jesenka.
jasice *f.* Sternschnuppe *f.*
jaskati (-ám) schreien.
jaskotat *mor.* jauchzen; 2. bellen; 3. mit den Zähnen klappern.
jasmín, u *m.* Jasmin *m.*, Veilrebe *f. Jasminum*; j. bílý n. český Pfeifenstrauch *m. Philadelphus coronarius*; —ina *f.* Jasmingut *n.*; —ovité (rostliny) *pl. Jasmineae*; —ový *adj.* Jasmin-.
jasn-ě *adv.* (*comp.* —ěji) hell, klar; j. červený hellrot; j. říci, j. povědět mit klaren Worten (deutlich) sagen; —ější (*comp.*) *v.* jasný; —ěti hell sein, leuchten; licht, hell werden; —ičký, —inký *adj.* hellicht, sehr hell; klar; —iti (*imp.* -i!) hell machen, erhellen; Glanz geben; j. se hell, licht werden; už se —í es wird schon hell; —ivo *n.* Helle *f.*
jasno *n.* Helle *f.*; Heiterkeit *f.*; *adv.* je j. es ist hell; z jasna, z čista jasna von freien Stücken; unverhofft.
jásno *n. mor. v.* dáseň.
jasno-barevný *adj.* hellfarbig; —bělý *adj.* hellweiß; —brunatný hellbraun; —čelý mit heiterer Stirn; —červený hellrot; —hlasý hellautend; —hledec, dce *m.* Hellseher *m.*; —hledka *f.* Hellseherin *f.*; —hledý *adj.* hellsichtig, hellsehend, hellblickend; —hnědý hellfahl; —modrý hellblau; —rudek, dku *m.* Rotgültigerz *n.*; —ruměný *adj.* hochrot; —rusý *adj.* hellbraun; —sivec *m.*, —sivý kůň Lichtschimmel *m.*
jasnost, ti *f.* Helle *f.*, Helligkeit *f.*, Klarheit *f.*; 2. Deutlichkeit, Verständlichkeit *f.*; 3. (Titel der Fürsten) Durchlaucht *f.*; Jeho J. Seine D.
jasnosvětlý *adj.* helleuchtend.
jasnota *f.* Helligkeit *f. v.* jasnost; j., jasnotka *f. v.* hluchavka.
jasňoučký *adj.* sehr hell.
jasno-vid, a *m.*, —videc, dce *m.* Hellseher *m.*; —vidka *f.* Hellseherin *f.*; —vlasý *adj.* hellblond; —zelený *adj.* hellgrün; —zraký *adj.* hellblickend; —žlutý *adj.* hellgelb.
jasný (*compar.* jasnější) *adj.* hell, klar; licht; nad slunce jasnější sonnenklar; 2. deutlich, verständlich; 3. (Titel) durchlauchtig. [gott *m.*
jasoň, ně *m.* Phöbus (Apollo), Sonnen-
jásot, u *m.* Gejauchze *n.*; Jubel *m.*; Jubelruf *m.*; —ný *adj.* enthusiastisch.
jasov-ání *n. v.* jásání; —ati *st. v.* jásati.
jaspis, u (jaspen, u *st.*, jaspid, u *st.*) *m.* Jaspis *m.*; —ový *adj.* Jaspis-.
jastřáb, a *m. st. v.* jestřáb.

jastřiti *mor.* ſcharf blicken.
jástvi *n.* Schönheit *f.*
jaščik, u *m.* (*rus.*) *v.* skříně, schránka.
jašma *f. v.* jaspis. [*v.* jatý.
jat, a, o (zaj....) gefangen; ergriffen
jata, jatka *f. st.* (chata) Hütte *f.*; Bude *f.*, Bauernhütte *f.*
jatec, tce *m.* ein Gefangener.
jateč-né, ého *n.* Schlachtgeld *n.*; —ný, cho *m.* Schlachthausaufſeher *m.*; —ný dobytek Schlachtvieh *n.*; j. most Schlachthausbrücke *f.*
jatelina *f. sl. v.* jetelina.
jatern-í *adj.* Leber-; —ice *f.* Leberader *f.*; 2. *v.* jitrnice; —ík, u *m.* Leberkraut *n.*, Leberblume *f. Hepatica triloba*; 2. isländiſches Moos, Steinflechte *f.*; —íkový *adj.* Leberkraut-.
jatí, jetí *n.* Gefangennehmen *n.*
jatk-a *f.* Fang *m.*; 2. Fangort *m.*; 3. Hütte; Bude *f.*; 4. j., —y *pl.* Schlachthaus *n.*, Schlachtbank, Fleiſchbank *f.*
játr-a *pl. n.*, —y *pl. f.* (*gen.* jater) Leber *f. Hepar.*
jatrev, trve *f. pol.* Schwägerin *f.*
jatř-ice *f. v.* jatrovice; —iti *v.* jitřiti.
jatrn-í, —ý *adj.* Leber-; —ice *f. v.* jitrnice; —ík, u *m. v.* jaterník.
jatro-cel, e *m. v.* jitrocel; —tok, u *m.* Leberfluß *m.*; —vice *f.* (*pop.* čočka) Leberfleck *m. Chloasma*; —vka *f.* Lebermoos *m. Fegatella*; *pl.* —vký Leberknödeln; —vý *adj.* leberbraun.
jatruše *f. st. v.* jatrev.
jatý (zaj....) gefangen.
javor, a (*et* u) *m.* Ahorn *m. Acer*; j. obecný (horský, mléčný) *Acer platanoides* Spitzahorn *m.*; j. cukrový, j. cukrnatý Zuckerahorn *m.*
javoř-í *n.*, —ina *f.* Ahornwald *m.*
javor-ka —ovka *f.* Ahornſaft *m.*; —ník, a *m.* Maikäfer; j., u *m.* Ahornwald *m.*; —ovec, vce *m.* Ahornzucker *m.*; —ový *n.* Ahornbäume; A.-wald *m.*; —ovitý *adj.* ahornartig; —ovité (rostliny) *Acerineae pl.*; —ový *adj.* Ahorn-; —ové dřevo Ahornholz *n.*
javůrek, rka *m.* kleiner Ahorn.
jaz, jáz *pron. st. v.* já.
jaza *f. v.* jezinka.
jazýček, čku *et* čka *m.* Züngelchen, Zünglein *n.*; 2. (anat.) Gaumenzäpfchen *n. v.* čípek; 3. (bot.) Blatthäutchen *n. lingula*; 4. Zünglein in der Schnalle, in der Wage; 5. j. Stellhölzchen in der
jazyčiti *sl.* vlaudern. [Falle.
jazyčkov-ati züngeln; —itý *adj.* zungenförmig; —ý *adj.* Zünglein-.
jazyčn-atý *adj.* vielzüngig; großzüngig; —é, ého *n.* Strafgeld für loſe Reden; —ice *f.* Plauderin *f.*; —ík, a *m. sl.* Plauderer *m.*; —ost *f.* (mnohoj....) Plauderhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* Zungen-; 2. Sprachen-; 3. verleumderiſch; —é žihadlo *st.* ſpitziges Brenneiſen (chirurg.).
jazyk, a *et* u *m.* Zunge *f. Lingua* (anat.); 2. Sprache *f.* (einer Nation); 3. *st.* Kundſchafter *m.*; 4. ein Kriegsgefangener, den man über den Feind befragte; 5. j. mořský (ryba) Meerzunge, Seezunge *f. Solea* (*Pleuronectes solea*); co na srdci to na —u ſein Herz auf der Zunge haben; mám to na —u es liegt ob. ſchwebt mir auf der Zunge; j. volský (volový) Ochſenzunge *f.* (bot.); —atý großzüngig.
jazyko-kam, u *m.* Teufelsnagel *m.*; —pisný *adj.* linguiſtiſch; —sloví *n. v.* jazykověda; —tepec, pce *m.* Zungendreſcher *m.*; —tepectví *n.* Zungendreſcherei *f.*; —věda *f.* Sprachkunde, Gloſſologie *f.*; —vitý *adj.* zungenförmig; —vý *adj.* Zungen-; —vá polívka fig. Zungenſuppe *f.*, Scheltworte *pl.*; —znalec, lce *m.* Sprachkenner, Linguiſt *m.*; —znalství *n.*, —znalost *f.* Sprachkenntnis *f.*, Linguiſtik *f.*; —zpyt, u *m.* Sprachforſchung, Philologie *f.*; —zpytec, tce *m.* Sprachforſcher *m.*; Philolog *m.*; —zpytecký, —zpytný *adj.* ſprachforſchend, philologiſch; Sprachforſchungs-.
jazykul-e, —a *f. sl. v.* jazyčnice.
jdouci *adj.* gehend; j. stroj (mech.) gangbares Zeug, gehendes Werk.
jdu, jdeš, jde *v.* jíti.
je (*místo* jest) er (ſie, es) iſt; on je zdráv er iſt geſund; *v.* býti.
je *pron. acc. sing. n.* es; *acc. pl.* ſie; on je zná er kennt ſie, ſie ſind ihm bekannt.
ječárna *f.* Lärmhaus, Schreihaus *n.*
ječen, čna *m. st. v.* lednáček.
ječ-eti *n.* das Brauſen, Sauſen, Getöſe *n.*; —eti (*imp.* ječ!) brauſen, ſauſen, toſen; moře —í das Meer brauſt; 2. (j. bolestí) gellen, ſchrill ſchreien, ſtöhnen; —írna *f. v.* ječárna.
ječmen, e *et a m.* Gerſte *f. Hordeum*; j. myší Mäuſegerſte *f.*; 2. j. na oku Gerſtenkorn *n.* (med. ječné zrno); —ec, nce *m.* Gerſtenfeim *m.*
ječmének, nku *m. v.* ječmínek.
ječmen-iště *n.* Gerſtenfeld *n.*; —ka *f.* Gerſtenſtroh *n.*; 2. Haargras *n. Elymus*; 3. Gerſtenbirne *f.* (Frühbirne); —kář *m.* Gerſtenbauer *m.*
ječménkovina *f. v.* ječmenovina.
ječmen-ník, a *m.* Gerſtenfreſſer *m.*; —ný *adj. v.* ječný; —ovina *f.* Hordein *n.*; Gerſtenſaft *m.*; —ovité (rostliny) *Hordeaceae*; —ový *adj.* Gerſten.
ječm-ínek, nku *m.* kleine Gerſte; 2. *v.* ječné zrno; —iště *n. v.* ječmeniště; —y *m. st. v.* ječmen; —ýk, u *m.* Gerſtenkorn *n.*
ječn-iště *n. v.* ječmeniště.
ječn-ý *adj.* Gerſten-; j. chléb Gerſtenbrot *n.*; —á mouka Gerſtenmehl *n.*; —á sláma Gerſtenſtroh *n.*; —é zrno (na oku) Gerſtenkorn *n. Hordeolum*; —é pole Gerſtenfeld *n.*
jed, u *m.* Gift *n.*; fig. Zorn *m.*; dáti komu —u einem Gift geben oder beibringen, einen vergiften.
jed-ačka *f. st.* Eſſerin *f.*; —ačný *adj. sl.* ſtark eſſend; —ák, u *m.* Speiſeröhre *f.*; j., —ec, dce *m.* Eſſer *m.*
jeden, dna, dno *num.* einer, eine eins; j. man; ein gewiſſer; sám j. einzeln; nejeden mehrere, etliche; až do jednoho bis auf den letzten Mann;

to vše jedno, to je všecko jedno das ist alles eins.

jedenáct *et* —e (*gen.* —i), *st.* jedenást *num.* elf (elif); —ero *num.* elf Stück; —erý *num.* elferlei.

jedenácti-denní *adj.* elftägig; —hran, —kout, u *m.* Elfeck *n.*; —letý *adj.* elfjährig; —loketní elfellig; —měsíčný (-ní) *adj.* elfmonatlich.

jedenáct-ka *f.* Elfer *m.*; —krát *num.* elfmal; —násobný *adj.* (*num.*) elffach, elffältig.

jedenáctý *num.* bdd. elfte, elfter; za —é elftens; po —é nach elf Uhr; zum elftenmale.

jedenást *st. v.* jedenáct. [2. Sveiše *f.*

jedení *n.* das Essen (die Handlung); **jeden-jediný** ein einziger; —každý *pron.* jedermann, ein jeder; —krát *num.* (*adv.*) einmal; —krátný *num.* einmalig; —mecítma (*st.* —mezcitma) *num.* einundzwanzig; —mecítmý (*st.* —mezcítmý), dvacátý první der einundzwanzigste; —že *v.* jeden.

jedhoj, e *m.* Giftheil *n.*, Sturmhut *m. Aconitum Anthora.*

jedin-áček, čka, —ák, a *m.* der einzige Sohn; —ačka *f.* die einzige Tochter; —akost *f.* Individualität; Einheit *f.*; —aký *num.* (*adj.*) einzig; individuell.

jediňátko *n.* das einzige Kind *v.* jediňě.

jedin-ce, —é, —ě *adv.* einzig und allein; bloß, nur.

jedině, ěte *n.* ein einziges Kind.

jedin-ec, nce *m.* ein Einzelner, Einzelmensch, Einling *m.*, Individuum *n.*; 2. ein einziges Ding *Unicum*; —ečkou ein einziges Mal; —ík, a *m.* Unitarier *m.* (Sekte); j., u Unikum *n.*, ein einziges Exemplar; —ké *adv.* bloß; nur; —ký *adj.* (*num.*) einzig *v.* jediný; —ou, —kou *adv.* nur einmal; einzigmal; —ovláda *etc. v.* jednovláda, samovláda.

jedin-ý (—ký, —ičký) *adj.* (*num.*) einzig; —á směnka Solowechsel *m.*

jedký *adv.* eßbar; *st.* beißend.

jedle (*st.* jedl, e) *f.* Tanne *f.*, Tannenbaum *m. Abies vulgaris* (*Pinus Picea*).

jedlí *n.* Tannenwald *m.*; Tannenholz

jedlice *f.* Essertn *f.* [*n.*

jedl-ice, —ička *f.* kleine Tanne; —iči *n. coll.* Tannenreisig *n.*

jedlík, a *m.* Esser *m.*

jedlin-a *f.* Tannenbaum *m.*; *v.* jedle; —ový *adj.* Tannen-.

jedliště *n. v.* jedloviště.

jedlný *adj.* eßbar.

jedlo *n. sl. v.* jídlo.

jedlost *f.* Eßbarkeit *f.*; Eßlust *f.*

jedlov-í *n. v.* jedlí; —ice *f. Elate* Tannenpalme *f.*; —ina *f. v.* jedlina; — iště Nadelholzwald *m.*, Tannenwald *v.* jedlí; —ý *adj.* Tannen-; j. strom *v.* jedle; j. les Tannenwald *m.*; —á šiška Tannenzapfen *m.*

jedlý *adj.* eßbar; 2. der gern ißt.

jedna *num.* (*f.*) eine *v.* jeden.

jedn-aci *adj.* Geschäfts-; j. řád Geschäftsordnung *f.*; j. číslo Geschäftszahl *f.*; j. rok (Rechn.) Geschäftsjahr, Gegenstandsjahr *n.*; j. protokol Geschäftsprotokoll, Einreichungsprotokoll, Gestionsprotokoll *n.*; j. řeč *f.* Verhandlungssprache, Geschäftsprache *f.*; —ač *m. v.* jednatel.

jedn-áček, čka *m.* ein einzelner Mensch; —ačka *f.* einläufiges Gewehr (jednuška).

jednak (*sl.* jednák) *c.* einestells, teils, einigermaßen; *adv.* einst, einmal; j. to, j. ono bald dieses, bald jenes; j. celé leto fast den ganzen Sommer; j. za sedm let beinahe durch sieben Jahre.

jednák, u *m. mor.* einfacher Bienenstock.

jednak-o *adv.* auf einerlei Art; —ost *f.* Einerleiheit, Einförmigkeit *f.*; —ý *adj.* (*num.*) ein; einerlei; gleich; gleichgültig. [Sühngeld *n.*; Verrichtsgeld *n.*

jed-nám *v.* jednati; —ané, ého *n.*

jednání *n.* Handlung, Verhandlung, Unterhandlung *f.*, das Verhandeln; 2. Verrichtung; Verfügung *f.*; 3. Geschäft *n.*; 4. (Theat.) Akt *m.*, Handlung *f.*; 5. j. ceho Anschaffung *f.*

jednatel, e *m.* Geschäftsleiter *m.*, Geschäftsführer *m.*, Geschäftsträger *m.*; Agent *m.*; Kommissionär *m.*; Unterhändler, Vermittler *m.*; veřejný j. öffentlicher Agent; —ka, —kyně *f.* Geschäftsleiterin; Agentin *f.*; —na *f.* Agentur *f.*; —ský *adj.* geschäftlich, Geschäfts-, Agent-; —ská zpráva Geschäftsbericht *m.*; —ství *n.* Geschäftsführung; Geschäftsvermittlung *f.*; Agentschaft *f.*, Agentur *f.*; hlavní j. Generalagentschaft *f.*; —stvo *n. coll.* Geschäftspersonale *n.*

jednati (-ám, áš, á, *imp.* jednej!) koho (do práce, k dílu, do služby) dingen, in Dienst nehmen; bestellen; 2. *sl.* vergleichen; ausgleichen; 3. (j. dobře, zle, opatrně) handeln, tun; 4. j. o něco etwas unterhandeln, eine Unterhandlung pflegen; j. o něco s někým mit jmd. verhandeln; j. o někoho einen Anschlag (gegen jmds. Leben) machen; j. proti komu gegen jmd. handeln; j. něco etw. anschaffen; j. se na službu sich verdingen; jedná se o to (o to jde, běží) es handelt sich darum.

jedn-ě, —é, —éž *adv.* nur; sobald nur, eben, itzt; unter einem; zumal, [kaum.

jedně *f. st. v.* jídelna.

jedner-ka *f.* Einser *m.*; —ý, —o *num.* ein, einerlei; gleichgültig.

jedněž, jedněž *v.* jedně.

jedn-ice *f.* Einheit *f.*; 2. Eins *m.*; 3. Monade *f.*; 4. eine einfache Zahl; —ička *f.* Einser *m.*; Einheit *f.*; eine einguldige Banknote *f. v.* jednuška.

jednik, a *m.* Individuum *n.*; —ovitost *f.* Individualität *f.*; —ový *adj.* individuell.

jednin-a *f.* Monade *f.*; —osloví *n.*, —ověda *f.* Monadologie *f.*, Einheitslehre *f.*

jedno *n.* Einheit *f.*; j. *adv.* nur, einzig; außer; plötzlich; j. čiň, co kážu tue nur, was ich befehle; j. proto nur deshalb *v.* jenom; v j. insgesamt, zu-

sammen; to je j., vše j., všecko j. das ist alles eins od. egal; za j. für eins, einerseits, einesteils; za j. uznati für eben dasselbe erkennen; býti s někým zaj. mit jmd. worin eins (einig) sein; v jednom bestándig; unter einem, in einem fort; při jednom zugleich; j. k druhému im Durchschnitte.

jedno-aktovka *f.* (divad. bra) Einakter *m.*; —barevný *adj.* einfärbig; —boký *adj.* einseitig; —božník, a *m.* Eingötter, Monotheist *m.*; —božství *n.* Monotheismus *m.*; —bratrstvo *n.* Monadelphia *f.* (bot.); —bratrý *adj.* einbrüderig *monadelphus* (bot.).

jednobyt-elnost *f.*, —enství *n.*, —nost *f.* Konjubstantialität, Wesenheit *f.*; —elný, —ný *adj.* konjubstantiell, von einem und demselben Wesen.

jednočas-i *n.* Synchronismus *m.*; —ník, a *m.*, současník ein Gleichzeitiger; —ný *adj.* gleichzeitig.

jedno-cinný (mech.) einfachwirkend; —dělný *adj.* (Miner.) monotom; —děložné (rostliny) *pl. Monocotyledoneae*; —denátko *n.* Eintagstierchen, Eintagsgeschöpf *n.*; —denka *f.*, jepice Eintagsfliege *f. Ephemera*; —denní *adj.* eintägig, ephemer; —denník, a *m.* Viertellöhner *m.*; Viertelbauer *m.*; 2. Eintagsgeschöpf *n.*; —dobý *adj.* eimomentig; —domstvo *n.* (bot.) Monöcia *f.*; —domý *adj.* einhäufig *monoicus* (bot.).

jednoduch-ost *f.* Einfachheit *f.*; —ý *adj.* (*comp.* jednodušší), *adv.* jednoduše einfach *simplex*.

jedno-dušší *n.* Einmütigkeit *f.*; —dvorec, rce *m.* Einhöfner *m.*; —hlas, u *m.* (Mus.) Unisono *n.*; Einklang *m.*; —hláska *f.* (samohláska) Vokal *m.*; —hlasně *adv.* einstimmig *unisono*; —hlasnost *f.* Einstimmigkeit, Stimmeneinheit *f.*; —hlasný *adj.* einstimmig; —hlavý *adj.* einköpfig; —hra *f.* Monodrama *n.*; —hraný einkantig *uniangulatus*; —chodník, a *m. v.* mimochodník; —chvilný *adj.* gleichzeitig; —jařmý *adj.* einpaarig (bot.); —jazyčný *adj.* einsprachig; —kam, u *m.* Monolith *m.*; —klasý *adj.* einährig *monostachyus* (bot.); —klonný *adj.* (Miner.) monoklinometrisch, hemitetartopy; —kolenný *adj.* einknötig, einknielig; —konný *adj.* mit einem Pferde; —kosný *adj.* einhaufig; —krát *num. st. v.* jedenkrát; —kružník, u *m.* Straubrad *n.*; —kružný, —kruhý *adj.* einwendelig *monocyclus* (bot.); —květý *adj.* einblütig *uniflorus* (bot.); —kvítek, tku *m.* Schattenkraut, Schirmkraut *n.*, Sternblume *f.*; —list, u *m.* Einblatt *n.*, Sumpfeinblatt *n.*, Leberblume *f. Parnassia*; —lístek, tku *m. Majanthemum* (*Convallaria bifolia*); Zweiblatt *n.*; —listý *adj.* einblätterig; —litý *adj.* fig. kompakt; —ložný *adj.* einjährig (Bett); einbettig *monoclinus* (bot.); —lupený *adj.* einblätterig *monophyllus*.

jednom *v.* jenom.

jedno-měří *n.*, —měrnost *f.* Einmaß *n.*; Symmetrie *f.*; —měsíční *adj.* einmonatlich; —mluvec *adj.* der nur eine Sprache kennt; —mluvný *adj.* einsilbig, einhellig; —mužný *adj.* einmannisch *monandrus* (bot.); —mužstvo *n.* (bot.) Monandrie *f.*

jednomysl, i *f.*, j., u *m.* Gleichstimmung *f.*; —nost *f.* Einmütigkeit, Einstimmigkeit *f.*; Übereinstimmung *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) einmütig, einstimmig, einhellig.

jedno-nohý *adj.* einbeinig; —obalný *adj.* einblütenbedig *monochlamydeus* (bot.); —ok, a, —očec, čce *m.* ein Einäugiger, Einauge; Zyklop (Kyklop) *m.*; —okený, —okný *adj.* einfenstrig, mit einem Fenster; —oký *adj.* einäugig; —osobný *adj.* einmännisch; —osý *adj.* einachsig; —palcový *adj.* einbaumig; einzellig; —patrový *adj.* einstöckig; —paznehtník, a, —paznehtec, tce *m.* Einhufer *m.*; —paznehtný *adj.* einhufig; —peciný, —peckový *adj.* einfernig *monopyrenus* (bot.); —pis, u *m.* Monogramm *n.*; —plemenník, a *m.* ein Gleichstämmiger; —plemenný *adj.* von gleicher Rasse, gleichstämmig; —plodý *adj.* einfrüchtig *monocarpus* (bot.); —plošník *m.* Eindecker *m.*, Monoplan *m.* (Aviatik); —plozí *n.* Monogenesis *f.*; Alleinzeugung *f.*; —pohlavný *adj.* eingeschlechtig *unisexualis* (bot.); —právný *adj.* gleichen Rechts; —prutý *adj.* einrutig; —pyský *adj.* einlippig *unilabiatus* (bot.); —řadý *adj.* einreihig; —ramenný *adj.* einarmig; —rázně *adv.* mit einem Hiebe od. Schlage, auf einmal; —roční *adj.* einjährig; j. dobrovolník, —ročák, a *m.* (mil.) Einjährig-Freiwilliger.

jednorod-ec, dce *m.* (*rus.*) Stammbruder *m.*; —ost *f.* Homogenität *f.*; —ý *adj.* homogen.

jednorohý *adj.* einhörnig.

jednorozený *adj.* eingeboren (bibl.).

jednorož-cový *adj.* Einhorn-; —ec, ete *n.* das Junge des Einhorns; —ec, ce *m.* das Einhorn; 2. Einhornfisch *m.*; 3. Einhornkäfer *m.*

jedno-růče, ete *n.* ein einjähriges Kind; —ručka *f.* Handbeil *n.*; 2. Handfäge *f.*; j. *m.* der Einhändige; —ruční *adj.* für eine Hand, einhändig; —ruký *adj.* der nur eine Hand hat, einhändig; —sečný *adj.* einmähdig, einhauig (Wiese); —semenný *adj.* einsamig *monospermus* (bot.); —slabičný, (—slabiký), —složkový *adj.* einsilbig; —slovný (—ní) *adj.* einwortig; gleichlautend; —smyslný *adj.* einsinnig; —sond, u *m.* (samosoud) Einzelgericht *n.*

jednospřež-ka *f.* Einspänner (Wagen); —ník, a *m.* Einspänner *m.* (Bauer *m.*); —ný *adj.* einspännig.

jednost, i *f.* Einheit *f.*; 2. Einfachheit *f.*; einfache Größe *f.*

jednostaj-enství *n. st. v.* jednostejnost; —ný *adj. st. v.* jednostejný.

jednostatný *adj.* einfach; -ost -heit.

jednostejn-ictví *n.* Gleichgültigkeit *f.*; —ost *f.* Gleichförmigkeit *f.*; —ý *adj.*

(—ě *adv.*) einerlei, gleichartig, gleichförmig; gleich; 2. gleichgültig.

jednostka, jednoska *f.* einfaches Zeug in der Mühle.

jedno-stojský *adj. st. v.* jednostejný; —stopý *adj.* einen Fuß lang od. breit; —stranně *adv.* einseitig; —strannost *f.* Einseitigkeit *f.*; —stranný *adj.* einseitig; parteiisch; —střižka *f.* einschürige Wolle *f.*; —střižný (-ni) *adj.* einschürig.

jednosvorn-ě *adv.* einhellig; —ost *f.* Eintracht, Einmütigkeit *f.*; —ý *adj.* übereinstimmend, einhellig, einstimmig; einträchtig.

jednoštítný *adj.* einschildig.

jednota *f.* Einheit, Einigkeit *f.*; Union *f.*; 2. Verein *m.*; 3. Einschicht *f.* (samota); průmyslová j. Gewerbeverein *m.*

jednotář *m.* Einheitsmann *m.*; Vereinsfreund *m.*; Vereinsmitglied *n.*

jedno-tělý (—tělný) *adj.* einleibig.

jednot-enský *adj.* einheitlich; —ice *f.* Monade *f.*; —ičník, u *m.* Einigungspunkt *m.*; —ina *f.* Einheit *f.*; Individuum *n.*; —itel *m.* Vereiniger *m.*; —iti (-ím, *imp.* jednoť!) vereinigen; —ka *f.* (arithm.) Einer, Einser *m.*

jednotliv-ě *adv.* einzeln; —ec, vce *m.* der Einzelne; Individuum *n.*; —ina *f.* Einzelding *n.*; Einzelwesen *n.*; —o *n.* das Einzelne; —ost *f.* Einzelheit *f.*; —ý *adj.* einzeln, individuell.

jednotn-í *adj.* Vereins-; —ický *adj.* individuell; —ík, a *m.* Individuum *n.*; Mitglied einer Union; Bundesgenosse *m.*; j. rostliny Exemplar *n.* (einer Pflanze); —ost *f.* Einheitlichkeit *f.*; —ý *adj.* einig; einheitlich.

jedno-trojný *adj.* dreieinig *v.* trojjediný; —tvárnost *f.* Einförmigkeit, Gleichförmigkeit *f.*; —tvárný (—tvarý) *adj.* einförmig, gleichartig, gleichförmig, fig. monoton.

jednou *adv.* einmal; naj...., poj. plötzlich, mit einem Male; ani j. kein einziges Mal (niemals).

jedno-uchý *adj.* einohrig; —ústý *adj.* einstimmig. [gestrichen (Noten).

jednouvázaný *adj.* (Mus.) einmal

jedno-věkost *f.* gleiches Alter; —věký *adj.* (v jednom věku) gleichen Alters; gleichzeitig; —věrec, rce *m.* Glaubensgenosse *n.*; —věrství *n.* Gleichgläubigkeit *f.*; —věrstvo *f. coll.* die Glaubensgenossen; —věrý *adj.* von einerlei Glauben.

jednovlád-a *f.* Monarchie *f.*, Alleinherrschaft *f.*; —ce *m.* Monarch, Alleinherrscher *m.*; —í *n.*, —ství *n.* Monarchie *f.*; —ný *adj.* monarchisch.

jedno-volný *adj.* einstimmig; —značný, —znaký *adj.* gleichbedeutend; —zrný *adj.* einkörnig; —zub, —zubec, bce *m.* Seeinhorn *n.*, Narval *m.*; —zubka *f.* einzähnige Säge *sr.* jednuška; —zubý *adj.* einzähnig; —zvučný *adj.* eintönig; —zvuk, u *m.* Einklang *m.*; Unisono *n.*

jednožen-ec, nce *m.* der ein Weib hat; —ství *n.* Monogamie *f.*; —ý *adj.* einweibig.

jednožlazý *adj.* eindrüsig.

jednušk-a *f.* Einer *m.*, Einser *m.* (arithm.); 2. Einheit *f.*; 3. Einguldenschein *m.*, Einguldenbanknote *f.*; 4. (vdm.) Büchse mit einem Lauf; 5. Mühlgerüst mit einem Wasser- und Daumrade; 6. Einfachtel *n.* (einfache Säge *f.*); j. *m. et f. st.* der (die) *sub una* kommunizierT; —ovati (vinu) die Wolle zum erstenmale kratzen.

jedný *adj.* eßbar *v.* jedlý.

jedo-jem, u *m.* Gifthütte *f.*; Giftfang *m.*; —kaz, u *m.*, kazíjed Gegengift *n.*; —mar, u *m. Vernonia f.* (bot.).

jedomý *adj. st.* eßbar.

jedo-nosný *adj.* giftträgend, giftbringend; —sršný *adj.* giftsprühend.

jedoš, e *m.* Giftkoch *m.* fig.

jedoucí *adj.* essend; 2. fahrend.

jedování *n. st.* das Zürnen.

jedovat-ě *adv.* giftig; fig. boshaft; grimmig; —ec, tce *m.* ein sehr zorniger Mensch; *st.* Giftmischer *m.*; —ěti giftig werden; —i giftig machen; j. se *st.* zürnen; —ina *f.* Giftstoff *m.*, etw. Giftiges; —iti giftig machen; —ka *f.* eine sehr zornige; 2. Giftmischerin *f.*; —ost *f.* Giftigkeit *f.*; —ý *adj.* giftig; bösartig; j. had giftige Schlange; —á rostlina Giftpflanze, giftige Pflanze.

jedov-ec, vce *m.* Giftbaum *m. Antaris toxicaria* (*Upas*); —ina *f.* giftige Sache *f.*; *pl.* —iny Giftwaren *pl.*; —itý *adj.* giftartig.

jedovládný *adj.* fig. Gift beherrschend.

jedov-na *f.* Gifthütte *f.*; —ý *adj.* Gift-; j. had eine giftige Schlange *v.* jedovatý.

jedo-žrač, e, —žrout, a *m.* Giftfreßer *m.*

jedu *v.* jeti.

jedva, jedvy *adv.* kaum, schwerlich.

jehein-ě, ěho *n.* Nadelgeld, Spillgeld *n.*; —i, —ý *adj.* Nadel-; j. forma Stippelform *f.*; —ice *f.* Nadelbüchse *f.*; 2. Nadelfisch *m.*; —iček, čku, —ik, u *m.* Nadeletui *n.*, Nadelbüchse *f.*; j., a *m.* Nadelmacher *m.* [*v.* jehněčí.

jehen-če, ete *n. v.* jehně; —čí *adj.*

jehla (*gen. pl.* jehel) *f.* Nadel *f.*; j. do vlasů Haarnadel *f.*; j. na vlasy, j. kadeřící Haarelsen *n.*; Haarkrümme *f.*; j. hledací (chirurg.) Sonde *f.*, Wundeisen *n.*; 2. j. dünner Pfahl, Nadel *f.* (Wasserb.); 3. (med.) Harnwinde *f.*, *Stranguria f.*; 4. j. mořská Hornfisch, Pfeilfisch *m.*, Meernadel *f. Syngnathus.*

jehlák, a *m. mor.* Igel *m.*; j., u *m.* Distel *f.*

jehlan, u *m. v.* jehlanec; —covitý *adj.* pyramidal; —ec, nce *m.* Pyramide *f.*, Spitzsäule *f.*; 2. Heugestell *n.*

jehlář *m.* Nadler *m.*; jehlařiti Nadlerei treiben; —ský *adj.* Nadler-; —ství *n.* Nadlerei *f.*; Nadelhandwerk *n.*

jehlásek, ska *m.* Nadelwurm *m. Ascaris acus.* [*adj.* nadelig, spitzig.

jehlat-ec, tce *m. v.* jehlanec; —ý

jehlavý *adj.* stachelig.
jehlení *n.* Stickerei *f.*
jehlí *n. coll.* Nadeln *pl.*
jehlic-e *f.* Nadel *f.*; j. (do vlasů) Haarnadel *f.*; j. nápresn Brosche *f.*; Krawattennadel *f.*; j. (k pletení) Strick-nadel; Nestelnadel, j. (b. Strumpfw.) Schaftnadel, j. na hřebeně die Spitzen am Kamme; 2. j. Hechelkraut, Stachelkraut *n.*, Hanfnechel *f. Ononis*; j. vlaská Myrtendorn *m. Ruscus aculeatus*; —ový *adj.* Hanfnechel-.
jehlič-i *n.* Nadeln, Zangeln; Nadelholz *n.*; Nadelstreu *f.*; —ina *f.* (sosnovina) Kiefernadelextrakt *m.*, —ka *f.* eine kleine Nadel; kmotr j. *vulgo* Schneider *m.*; —kovitý nadelartig; —natý les *v.* jehličný; —né *n. v.* jehelné; —ný *adj.* Nadel-, Zangel-; j. les Tannenwald *m.*, Schwarzwald *m.*
jehl-ina, —inka *f.* Stricknadel *f.*; —istý *adj.* spitzig; —iti (*nov.*) stricken; —itý *adj.* nadelförmig, nadelartig.
jehlo-pad, u, —trus, u *m.* Nadelfall *m.*; —rohý *adj.* nadelhornig.
jehlov-atý *v.* jehlovatý; —ec, vce, *m.* Borstenlinde *f. Sloanea* (bot.); —itý *adj.* nadelartig; —ka *f.* Zündnadelgewehr *n.*; —níček, čku *m.* Nadelkißchen, Nadelpölsterchen *n.*; —ý *adj.* (hradlicový) Nadel-; —é stavby *pl.* Pfahlbauten *pl.*; —ý jez Nadelwehr *n.*
jehně, ěte, jelňátko *n.* Lamm *n.*; fig. boží j. Schafskopf *m.*
jehněc, jehence *m.* Lamm *n.*
jehněč-í (*obyč.* jelněčí) *adj.* Lamm-; Schaf-; —ina *f.* Lammfleisch *n.*
jehněd, u *m.*, —a *f.* Baumkatzchen *amentum* (bot.); —a *f.* weiße Pappel; 2. *v.* hnětinka; —ovitý *adj.* kätzchenartig *amentaceus* (bot.); —ový *adj.* Palmen-.
jehnět-ina *f.* Lammfell *n.*; 2. Lammfleisch *n.*; —ník, a *m.* Lammerfnecht *m.*; 2. Lämmergeier *m.*; j., u Lämmerstall *m.*; Gebärmutter der Schafe.
jehn-ice *f.* Mutterlamm *n.* (*sr.* bahnice); —iče, ete *n.* junges Schaf, Lamm *n.*
jehniti se (bahniti se) lammen.
jeho *prom. (gen.)* seiner, sein; to je jeho das gehört ihm; Jeho Milost Seine Gnaden; *v.* on.
jech, u *m.* Lauf *m.*; —ati (-ám) fahren; schnell gehen; fig. stiefeln, tram-
jechtati (-ám) *v.* jektati. [peln.
jéchu *st.* sie fingen an *v.* jíti (jmouti).
jej *pron. (accus.)* ihn.
její, *gen.* jejího *pron. (st. neskloněné)* *f.* ihr; ihrig.
jek, u *m.* gellender Schrei; Schall *m.*; Getöse *n.*; Widerhall *m.*; —ati (3. -á), vj... *v.* ječeti; —livý *adj.* tönend, schallend, gellend.
jekot, u *m.* Geräusch, Gebrause *n.*; Hall *m.*; —ati *v.* jektati; —iti larmen; —ivý, —livý, —ný *adj.* stammelnd; hallend, schallend.
jekt-ati (-ám) (jazykem) stammeln; j. zuby (zuhami) mit den Zähnen klappern; —ání *n.* das Stammeln; das Klappern.
jel, a, o, *pl.* jeli *v.* jeti.
jelčí, iho *m. st.* Zimmermann *m.*
jelec, lce *m.* Hasel, Hasling *m. Squalius leuciscus.*
jelen, a (*st.* jeleň, ně) *m.* Hirsch *m.*, Edelhirsch *Cervus elaphus*; —če, ete, —ě, ěte, jeleňátko *n.* Hirschjunge *n.*, Hirschkalb *n.*; —ec, nce *m.* ein junger Hirsch *v.* jelínek.
jelení *adj.* Hirsch-; j. parohy Geweihe *n.*; j. kýta Hirschschlegel *m.*; j. jazyk Hirschzunge *f.*; Zungenfarn *m. Scolopendrium*; j. růžek Barlapp *m. Lycopodium clavatum*, j. kořen Haarstrang *m. Peucedanum* (bot.).
jelen-ice *f.* Hirschkuh *f.*; 2. Hirschhaut *f.*; 3. hirschlederne Hosen *pl.*; 4. Hirschtrüffel *f.*; Hirschschwamm *m.*; —ina *f.* Hirschfleisch *n.*; —ka *f.* Hirschkuh *f.*; 2. Hirschschwamm *m.*, Hirschling *m. Phallus impudicus.*
jelcha *f. v.* olše.
je-li möżna? ist's möglich? je-li tomu tak wenn sich die Sache so verhält *v.* býti. [außer.
jeli, —ž, —že *st. conj.* als, da, weil; **jelikož** *adv.*; j. velice, pokud jsvětel, vševěd, tuvřefern; infofern; als, zumal, je mehr; j. ho znám so viel (insoweit) ich ihn kenne; j. (*nov.*) poněvadž da, weil.
jelin-ě *n. v.* jeleně; —ek, —nka *m.* Hirschchen, Hirschlein *n.* (kleiner o. junger Hirsch. [Wurfthacker, Wurfmann *m.*
jelitář *m.* Wurstmacher, Wurstfüller.
jelitkář *m.* Wurstelmacher, Würstler
jelitko *n.* Wurstel, Würstlein *n.* [*m.*
jelitník, a *m. v.* jelitář.
jelito *n.* Wurst *f.*, Blutwurst, Rotwurst *f.*; 2. j. *st.* Darm, Mastdarm *m.*; 3. fig. Tölpel *m.*, Dummkopf *m.*; —vý
jeliž *st. v.* jeli. [*adj.* Wurst-.
jelokoz, a *m.* Elen *n.*, Antilope *f.*
jelový *st.*, jelení *adj.* Hirsch-.
jelše *f. st. v.* olše. [(Typ.) Griff *m.*
jem, jmu *m.* Betaftung *f.*; Gefühl *n.*; **jemce** *m. v.* jimce.
jemčina *f.* Schleuse *f.*
jemela *f. slez. v.* jmeli.
jeminářku! **jemine**! *int.* o jemine! (Jeju mein! ach Herrje!).
jemka *f. v.* jimka.
jemné, ého *n.* Arrefgeld *n. st.*
jemn-ě *adv.* fein, zart; fauft; (mus.) *piano*; —ěti janft werden; —iti (zj...) mildern; verfeinern.
jemno *n.* Milde *f.*; j. *adv.*, z jemna janft; —cit, u *m.*, —citnost *f.* Zartgefühl *n.*; Sanftmut *m.*; —citný *adj.* feinfühlend, zartfühlend, sanftmütig; —duchost *f.*, —duši *n.* Sanftmut *m.*, ein janftes Gemüt; —duchý *adj.* gemütlich; —hlasý *adj.* von janfter Stimme; —myslný *adj.* gemütlich; -ost -keit.
jemnost, i *f.* Feinheit *f.*; 2. Lieblichkeit; 3. Empfänglichkeit *f.*; jemnostpán *m.* (= jeho milost pán) gnädiger Herr; jemnostpaní *f.* (= její milost paní) gnädige Frau; jemnostslečna *f.* (= její milost slečna) gnädiges Fräulein.

jemnota *f.* Feinheit *f. v.* jemnost.

jemňoučký, jemňounký *adj.* sehr fein.

jemno-vlasý *adj.* feinhaarig; —zrný *adj.* feinkörnig.

jemný (*comp.* jemnější) *adj.* fein; sanft; j. hlas sanfte Stimme; jemné zboží feine Ware; 2. j. *st.* ergreifend, empfänglich.

jen, jenom *adv.* nur, allein, einzig; kaum; j. že so eben; jedoch, aber.

jenerál, a *m. v.* generál.

jenž [*st.* jenže] *m.* (*gen.* jehož), jež *f. et n. pron.* welcher.

jepice *f.* Eintagsfliege *f.* *Ephemera.*

jeptiš-čí *adj.* Nonnen-; —ka *f.* Nonne *f.*, Klosterfrau *f.*; *pl.* —ky die Jungfernäpfel; —ský *adj.* Nonnen-, nonnenhaft; —ství *n.* Nonnenstand *m.*

jeř *f. v.* jař.

jeřáb, a *m.* Kranich *m.* *Grus cinerea*; j., u (zdvihací) Storchschnabel *m.*, Krau *m.*, Winde *f.*; 2. die Rute am Brunnen; 3. j., řeřáb Sperberbaum, Vogelbeerbaum *m.* *Sorbus aucuparia.*

jeřabat-ěti sperbern, gesperbert werden; 2. struppig werden; —iti gesperbert machen; 3. struppig machen; j. se sich sträuben, struppig sein; —ý *adj.* gesperbert, bunt gefiedert; 2. struppig.

jeřáb-ě, čte, —če, ete *n.* junger Kranich; —ek, bka *m.* Haselhuhn *n.* *Bonasia sylvestris* (*Tetrao Bonasia*); 2. Pantograph *m.*, Storchschnabel *m.*

jeřáb-í *adj.* Kranich-; j. kolo Trittrad, Schöpfrad, Gangrad *n.*; j. ňůsek *v.* jeřabičník; —ice *f.* Haselhenne *f.*; j. skalní Felsenhuhn *n.* *Perdix petrosa*; —ičník, u *m.* Kranichschnabel *m.* *Pelargonium.*

jeřab in-a *f.* (řeřabina) Vogelbeere, Sperberbeere *f.*; —ka *f.* Sorbenlikör *m.*, Vogelbeerbranntwein *m.* [sich.

jeřabiti (-im), řeřabiti kräuseln; se

jeřábový *adj.* Kranich-.

jeřáby *adj. sl.* sprenklicht.

jeřeď, di *f. st.* (jabřadka) neuer Erleb.

jeřátko *n.* Jährling *m.*, junges Schaf.

jeřavý *adj. v.* řeřavý.

jerčík *m. v.* jeřka.

jeres, rše, jerš *m. v.* jelec.

jeřice *f.* Sommergetreide *n.*

jeřicha *f. v.* řeřicha.

jeřicho *n.*; růže z Jericha Jerichorose *f.* *Lonicera periclymenum*; Geißblatt *n.*

jeřina *f.* Sommerfrucht *f.*

jeřka *f.* (v ruštině) welcher Laut.

jermen-ík, u *m.* Manganium *n.*, Manganeisinn *n.*; —ka *f.* Managangranat, Braunsteinkiesel *m.*

jerm-ičnatý *adj.* manganhaltig; —ičný *adj.* manganisch; —ík, u *m.* Mangan *n.* [n., Braunstein *m.*

jermolec, lce *m.* Glanzmanganerz

jermolin, u *m.* Zitrin *m.*

jeršní *adj.* Frühlings *v.* jarní.

jerš, e *m. v.* jelec.

jes, u *m.* (*strom*) *v.* jesen, u.

jesen, a *m.* Alaunfisch, Atand *m.* *Idus melanotus*; j., u *m.* Esche *f.*, Eschbaum *m.* *Fraxinus excelsior.*

jeseň, ně *f.* Herbst *m.*

jeseni *adj.* Atand-. [wald *m.*

jesenice *f.*, jeseník, u *m.* Eschen-

jesenina *f.* Eschenholz *n.*

jesen-ka *f.* Zeitlose *f.*, Herbstzeitlose *f.* *Colchicum autumnale* (bot.); —ní *adj.* Herbst-.

jeseno-kam, u *m.* Fraxinit *m.*, versteinertes Eschenholz; -listý *adj.* eschenblättrig.

jesenov-í *n.*, —ště *n.* Eschenwald *m.*; —itý *adj.* eschenartig; —ý *adj.* Eschen-.

jesep spu *m.* Schutter *m.* (auf den Straßen); 2. Sandbank *f.*; 3. roter Sandstein *m.* (*sr.* jisp).

jesetr, a *m.* (velký) Stör *m.* (Fisch) *Acipenser sturio*; j. (malý) Sterlet *m.* *Acipenser ruthenus.* [*f.* Störfleisch *n.*

jesetř-í *adj.* Stör-; j. maso, —ina

jesetrov-itý störartig; —ý *adj.* Stör-.

jeska *f.* (miska) *st.* Wagschale *f.*

jeskyň-ák, a *m.* Höhlenbewohner, Troglodyt *m.*; —atý voll Höhlen.

jeskyně *f.* Höhle, Grotte *f.*

jeskyňka *f.* kleine Höhle *f.*; 2. i. *v.* jezinka.

jesl-e *f. pl.* (*gen.* —í) —ice, —ičky Krippe *f.*; das Krippenspiel *n.*, Greche *f.* (fr.); —ový *adj.* Krippen-.

jesn-ě, —iti, —ý *v.* jasně, jasniti, jasný. [Schutter *m. v.* jesep.

jespa *f.* výspa Anspülung *f.*; 2.

jespák, a *m.* Sandschnepfe *f.*; Sandläufer *m.*; Strandläufer *m.*; j. bojovný *Machetes pugnax* (*Tringa pugnax*) Kampfläufer *m.*

jespový *adj.* Schutter-.

jest, jesti es ist *v.* býti.

jestenství *n.* das Wesen.

jesti *v.* jísti; 2. *v.* býti. [Realen.

jestivo *n.* das Reale, Stoff des

jestli, —že *cnj.* wenn; wofern, ob, falls. [Existenz.

jestnost, jestost *f.* das Dasein, die

jestot-a *f.* das Wesen, das Seiende; —né,ého *n.* das Reale; —nost *f.* Wesentlichkeit, Realität *f.*; —ný *adj.* wesentlich; real. [nung *f.*

jestoznak, u *m.* Wirklichkeitsbezeichnung *f.*

jestřáb, a *m.* Habicht *m.*, Hühnerhabicht *m.*, Taubenhabicht *m.*; *Astur palumbarius* (*Falco palumbarius*); —ě, ěte *n.* junger Habicht; —ec, jestřabec, bce *m.* Habichtstein *m.*; —ek, bka *m. v.* jestřáb, j., bku *m. v.* jestřábník; —ěti, jestřaběti zum Habicht werden.

jestřab-í *adj.* Habichts-; j. nos die Habichtsnase; —ina *f.* Geißklee *m.*; Geißraute *f.*; Ziegenkraut *n.* *Galega*; j. *v.* jestřábník.

jestřáb-iti se zum Habicht werden; —ník, u *m.* Nagelkraut *n.* *Hieracium*; —ovec, vce *m.* Habichtstein *m.*; —ový *adj. v.* jestřábí. [Seiendes *n.*

jestvo *n.* (jestenstvo) das Wesen,

jesuit-a *m.* Jesuit *m.*; —ka *f.* Jesuitennonne *f.*; —ský *adj.* Jesuiten-; j. řád Jesuitenorden *m.*; —ství *n.* Jesuitismus *m.*

jesutný *adv. v.* jesitny.
ješit, *v. j. st.* umíseňt, leer; —ně *adv.* eitel; —něti eitel werden; —niti eitel machen; —nost *f.* Eitelkeit *f.*; —ný *adj.* eitel, leer.
ještě (ještě, *st.* ješče) *adv. conj.* noch, nochmals, noch dazu, ja noch mehr; bis dahin, jchon.
ještěr, a *m.* Eidechſe, Echſe *f.*; 2. Drache *m.*; 3. Koller *m.* (v. Pferden); —ce, ete *n.* junge Eidechſe *f.*; —či *adj.* Eidechſen-; j. huba lose Maul; j. plemeno fig. Rattergeſchlecht, Otterngezücht *n.*; Drachenbrut *f.* |ještěrka.
ještěř-i *adj.* Drachen-; —ice *f. v.*
ještěrk-a *f.* Eidechſe, Echſe *f. Lacerta*; —ovitý *adj.* eidechſenähnlich; —ový *adj.* Eidechſen-.
ještírče, ete *n. v.* ještěrče.
ještо *conj.* indem, da *v.* ježto.
jetel, e *m. et f.* Klee *m.*, Dreiblatt *n. Trifolium*; j. kozí Bohnenbaum *m.*; *Cytisus*; j. horký vodní Bitterklee *m. Menyanthes trifoliata.*
jetel-ice, —ička *f.* Beſenpfriem *m. Corema* (*Spartium*) *scoparium*; —iček, ečku *m.* junger Klee; —ičný *adj.* Klee-; —ina *f. v.* jetel; —iště *n.* Kleefeld *n.*; —ka *f.* Klee *m.*; —na *f.* Kleekammer *f.*; —ni, —ový *adj. v.* jetelový; —ník, u *m.* Harzklee *m. Peoralea.*
jetelov-áni *n.* Kleefütterung *f.*; —ati, jetelem krmiti mit dem Klee füttern; —ina *f.* Kleeſtroh *n.*, Kleefutter *n.*; —itý *adj.* kleeartig; —ý *adj.* Klee-.
jetev, tve *f. v.* větev.
jeti (jedu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* jeď, -te! *min.* jel, a, o, *tregr.* jeda, jedouc, i, e) fahren; j. na koni reiten; j. po vodě, na lodi zu Waſſer fahren, ſchiffen; j. rejsen; j. polem, lesem, j. přes les ein Feld, einen Wald paſſieren, durchreiſen; j. po poště, j. poštou mit der Poſt reiſen; to mu jede huba der hat ein loſes Maul.
jeti *n.* das Fahren; Reiten; 2. Gefangennehmung *f.*
jetrev *v.* jatrev. |*f.*
jetřiti *v.* jitřiti.
jetrník, u *m. st. v.* jaterník.
jetýlek, lku *m. v.* jetel.
jev, u *m.* Erſcheinung *f.*; j. Offenbarkeit *f.*; v j., na j. klar, offenbar *v.* jevo, zjev.
jeviště *n.* Schauplatz *m.*; (Erſcheinungsort *m.*; Bühne, Szene *f.*
jevitel *m.* Offenbarer *m.*
jeviti (-ím, *imp.* jev!) něco offenbaren, zeigen; j. se ſich darſtellen, ſich herausſtellen, in Erſcheinung kommen, erſcheinen.
jevivo *n.* Darſtellungsſtoff *m.*
jevno-násobný rozsudek offenzuſammengeſetztes Urteil; —snubný *adj.* deutlich blühend; *phanerogamus, phaenogamus* (bot.); —snubné rostliny *pl* Phanerogamen; —snubstvo *n.* (bot.) Phanerogamie, Phänogamie *f.*
jevn-ost *f.*, -ý *adj. v.* zjevnost, —ný.
jevo *n.* Offenbarkeit *f.*; dáti, vydati, vynésti na j. etwas offenbar machen, bekannt machen, naj. vyjíti n. přijíti an den Tag kommen; jest na jevě, najevo es iſt offenbar; ek liegt an der Hand.
jevopyt (u *m.*) lékařský Symptomatologie *f.*, Krankheitslehre *f.*
jevý *adj. v.* jevný.
jez, u *m.* Wehr *n.*, Waſſerwehr *n.*, Mühldamm *m.*; stavba jezu Wehrbau *m.*
jez! iš! *v.* jísti.
jezabelový *adj.* ſjabellagelb *isabellinus.*
jezbiny *pl. f.* Felsſtücke.
jezd, u *m.* Fahrt *f.*; Ritt *m.* (odjezd, pojezd, podjezd, příjezd, výjezd, nájezd.
jezda *f. v.* jízda. |zájezd).
jezdárna *f. v.* jízdárna.
jezdátko (jezdítko) *n.* Räderſtuhl *m.*
jezdci *adj.* Reiter *m.*
jezdec, dce *m.* Reiter *m.*; Kavalleriſt *m.*; lehký j. *Cheveauxleger m.*; —ký *adj.* Reit-, Reiter-; —ký *m.* Reitknecht *m.*; —ká (píseň) Reiterlied *n.*; —ky *adv.* berittten, rittlings, zu Pferde; —tví *n.* Reitkunſt *f.*; —tvo *n. coll.* Reiterei, Kavallerie *f. v.* jízda.
jezdén-í *n.* das Reiten; das Fahren; —ice *f.* Reiterei *f.*, das Herumreiten; —ý zugeritten, zugefahren.
jezd-ící *adj.* Reit-; —ilý *adj.* bereift; —irna *f. v.* jízdárna; —isko *n. v.* jezdítko; —iště *n.* Reitbahn *f.*; Reitplatz *m.*; Zirkus *m.* (von Kunſtreitern).
jezditi (-ím, *imp.* jezdi!) (na voze, s vozem) fahren; j. (na koni, na oslu) reiten, bereiten); j. rejsen, bereiſen; j. po vodě, po moři zu Waſſer fahren; fig. j. po kom jmd. ſetzieren, j. raſſen.
jezd-itko *n.* Räderſtuhl, Fahrſtuhl *m.*; —ivý *adj.* reitluſtig; 2. laufig; —kyně *f.* Reiterin *f.*; —mistr, a *m.* (*nov.*) Rittmeiſter *m.*; —mo *adv.* rittmeiſte; rittlings; —nice *f.* Reithaus *n.*, Reitſchule *f.*, Reitbahn *f. v.* jízdárna; —ný *adj. v.* jízdný.
jezek, zku *m. v.* jez, jízek.
jezeni *n. mor. v.* jedení.
jezeř-an, a *m.* Seebewohner *m.*, —ina *f.* See *m.*; *pl.* —iny Tiefſeebildungen (geol.); Alluvialbildungen; obere Tertiärformation; —inka *f.* Seejungfer *f.*; See *f.*; —isko *n.* ſumpfiger Landſee; —iště *n.* ſumpfiger Platz; Seetreis *m.*; Seeort *m.*; —itý *adj.* ſumpfig.
jezérko, jezírko *n.* kleiner See.
jezern-atěti zum See werden, —atý *adj.* ſeenreich; —í *adj.* See- *lacustris*; j. rostlina Seepflanze *f.*; j. panna Seejungfer *f.*; See *f.*; —ina *f.* obere Tertiärformation (gleichſam Seeformation der Erde). |*lacus*, it. *lago*).
jezero *n.* See *m.*, Landſee *m.* (It.
jezer-ský *adj.* See-; j. kraj Seekreis *m.*; —ské víno Seewein *m.*; —ská doba, j. věk Lakuſterzeit *f.*; —stvo *n.* Menge von Seen.
jezev-cový *adj.* Dachs-; —ce, ete *n.* ein junger Dachs; —čí *adj.* Dachs-; j. jama Dachsbau *m.*; j. pes *v.* jezevčík; —čice *f.* Dachsweibchen *n.*, Fähe *f.*; —čík, a *m.* Dachshund, Fuchshund *m.* (*sr.* jamník); —čina *f.* Dachsfell *n.*; —čiti

dächsin (wdm.); —ec, vce *m. v.* jezvec.

jezinka *f.* böse Fee, Waldjungfer *f.*; 2. ein böses Weib, Furie *f.*

jezírko *n. v.* jezérko.

jezivo *n.* Eßware *f.*

jez-ní, —ový *adj.* Wehr-.

jezn-ík, a, —ý, ého *m.* Wehrmeister *m.*

jezovec, vce *m. v.* jezvec.

jezuita *m.* (jezovita, jezovit *m.*) *v.* jesuita.

jezul-e, ěte, —átko *n.* Jesukindlein, Christkindlein *n.*

jezůvě, ěte *n. v.* jesen (ryba).

jezva *f. v.* jizva.

jezvec, zevce *m.* Dachs, Dachsbär *m. Meles taxus* (*Ursus meles*).

jež *pron. v.* jenž.

jež, e *m. v.* ježek.

ježák, a *m.* Seeigel *m.*; j., u *m.* Backenwalze *f.*; —okam, u *m.* Echinolith *m.*

ježan-ec, nce *m.* Igelfisch, Stachelfisch *m.*; —ka *f. v.* ježatka.

ježat-ka *f.* Stachelgras *n. Echinochloa*; —ý *adj.* igelstachelig *echinatus*; stichelhaarig; struppig; —á svině Stachelschwein *n.* (dikobraz).

ježbanec *m. v.* ježanec.

ježč-e, ete, —átko *n.* junger Igel; —í *adj.* Igel-; —itý *adj.* stachelig.

ježdík, a *m. vulgo* svec Kaulbarsch, Stachelbarsch *m.*, Schroll *m. Acerina cernua* (Fisch).

jež-e, ete *n. v.* ježče; —eček, čka *m. dim.* Igelchen, Igleln *n.*; —ejš *v.* ježák.

ježek, žka *m.* Igel *m. Erinaceus europaeus*; 2. (Mühl.) liegendes Stirnrad *n.*; 3. Stachelwalze *f.*; 4. *pl.* —ky Zippenpolyp der Kühe; 5. ježky *pl.* Mutterkuchenstücke; 6. Heugestell *n.*

ježenka *f. st. v.* jezinka.

ježík, a *m. v.* ježdík.

ježin-a *f.* Stichelhaar *n.*; 2. Igelstachel *m. Echinus*; 3. Ackerbrombeere *f.*; —ík, u *m.* Ackerbrombeerenstrauch *m. Rubus caesius.*

Ježíšek, ška *m.* Jesukindlein, Christkindlein *n.*; na ježíška am Christtage; dar od ježíška (ježíšek nadělil) Christgeschenk *n.*

jež-iti (-ím, *imp.* [neježˇ!) etw. Spitziges emporsträuben, emporrichten; j. (vlasy) sträuben; j. se sich borsten; sich sträuben; j. se na koho sich wider einen sträuben; sich entrüsten, in Harnisch kommen; —ivý *adj.* sträubig.

ježkovec, vce *m.* Seeigel *m.*

ježkový *adj.* Igel-.

ježle *f.* Stielbolde *f.* (bot.).

ježov-ec, vce *m.* Stachelschwein *n.*; 2. Kugeldistel *f.*; —ina *f.* Igelshaut *f.*; —itý *adj.* igelartig; —ka *f.* Seeigel *m. Echinus*; 2. j. vlaská Erdbeerbaum *Arbutus unedo.*

ježovlasý *adj.* stichelhaarig, straubhaarig.

ježovník, u *m.* Salzbeere *f. Anabasis.*

ježový *adj. v.* ježkový.

ježto *pron.* welche, welches; 2. wo; 3. *conj.* indem, weil, da doch.

ježura *f.* Stachelmaus *f. Ascomys.*

jháček, jháčka, čka *m.* Jochkäfer *m. Cyphon.*

jho (jho) *n.* Joch *n.*; j. vložiti n. vzložiti na koho (na šíji) das Joch anlegen, auflegen; do jha zapřáhnouti voly die Ochsen in das Joch spannen; jho svrhnouti (svrci), shoditi das Joch abschütteln, abwerfen.

ji *pron. f. acc.* sie.

jí *pron. f. dat.* ihr.

jícen, cnu *m.* Speiseröhre *f.*, Kehle *f. Oesophagus*; Schlund *m.*, Schlundkopf *m. Pharynx*; *v.* požerák; j. sopky Krater *m.*

jícník, a *m.* Esser *m.*

jícnový *adj.* Speiseröhren-.

jícný *adj.* gefräßig, eßbar.

jíd-ací *adj.* Eß-; —ač *m.* Esser *m.*; —árna *f.* Speisehaus *n.*; *v.* jídelna.

jídáš *nv.* Judas; fig. habsüchtiger Verräter; j., —ek, ška *m.* Osterlemmel, Judaskuchen *m.* (am Karfreitage); —nik, u *m.* Judasbaum *m. Cercis.*

jídati (-ám) zu essen pflegen.

jídce *m.* Esser *m.*

jídeln-a *f.* Speisezimmer *n.*, Speisesaal, Speisesalon *m.*, Speiselokale *n.*, Tafelzimmer *n.*; Speisekammer *f.*; Refektorium *n.* (im Kloster); —í *adj.* Speise-, Eß-; j. list, j. lístek Speisezettel *m.*, Speisekarte *f.*; *Menu n.*; —ice *f. v.* jídelna; —ík, u *m.* Aufsatz *m.*, Essenträger *m.*

jídlo *n.* Essen *n.*; Speise *f.*; j. z. mouky, j. moučné Mehlspeise *f.*; po jídle nach dem Tische; —noš, e *m.* Truchseß *m.*, Essenträger *m. v.* stolník; —strůjce *m.* Traiteur *m.*

jigati (-ám) *v.* hykati.

jih, u *m.* Süd, Süden *m.*, Südseite *f.*; 2. Südwind, Tauwind *m.*; na jih, k —u gegen Süden; z —u aus, vom Süden; na —u, v —u im Süden.

jihn-outi tauen, schmelzen; —e es taut; —uti *n.* das Tauen, Schmelzen.

jiho *n. v.* jho.

jiho-americký *adj.* südamerikanisch; —**mořský** *adj.* Südmeer-; —**německý** *adj.* süddeutsch; —**ruský** *adj.* südrussisch; —**slovanský** *adj.* südslawisch.

jihov-atka *f.* Taupläzchen im Schnee (protalinka); —ec, vce *m.* Südwind *m.*; —ý *adj.* Tau-.

jihovýchod, u *m.* Südost *m.*; —ní *adj.* südöstlich; j. vítr Südostwind *m.*

jihozápad, u *m.* Südwest *m.*; —ní *adj.* südwestlich; j. vítr Südwestwind *m.*

jihozem-ec, mce *m.* Südländer *m.*; —ka *f.* Südländerin *f.*; —ský *adj.* südländisch.

jich *pl. gen.* (*m., f. et n.*) ihrer.

jícha (jicha) *f.* Brühe *f.*; Kraftsuppe *f.*; Jauche *f.*; j., jíška Einbrenne *f.*; stydlá j. Sulze *f.*

jichov-atý *adj.* saftig; —itý *adj.* brühartig; —ý *adj.* Brüh-.

jichž, -to *pron. pl. gen.* deren.

jik-ač, —al, a *m.* Stammler, Stotterer *m.*; —ati (-ám) stammeln, stottern.

jikati (-ám) *v* lykati.

jikav-cový, —čí *adj.* Bergfink-; —ec, vce *m.* Bergfink, Waldfink *m.* *Fringilla montifringilla.*

jikavý, jikavý *adj.* stammelnd.

jiker-ec, rce *m.* Pfefferstein, Regenstein *m.*, Dolith *m.*, Dolithenkalk *m.*; —natý, —ný *adj. v.* jikrnatý, jikrný.

jikra *f.*, *pl.* jikry (*gen.* jiker) Rogen, Fischrogen *m.*; 2. (jikry nakládané) Kaviar *m.*; 3. *pl.* jikra *n.*, *sl.* die Waden.

jikř-ec, kerce *m.*, —ice *f. v.* jikerec; —iti se jich ústrčením, laichen (von Fischen).

jikrn-áč *m.* Rogner, Rögling *m.* (Fisch); 2. fig. dicker Bauch; —atěti Rogen bekommen; dicken Bauch bekommen; *vulgo* schwanger werden; —atost *f.* Breigeschwulst *f.*; —atý *adj.* reich an Rogen; dick; —ý *adj.* rogenhaltig, rognig; —á ryba Rogner, Regenfisch, Rögling *m.*

jikrorodný *adj.* rogenerzeugend.

jikrov-atý *adj. v.* jikrnatý; —ec, vce *m. v.* jikerec; —itý *adj.* rogenartig; breigeschwulstig, atheromatisch; —ý *adj. v.* jikrný.

jil, u *m.* Ton *m.*, Letten *m.*, Lehm

jílec, lce (*pl.* jílce) *m.* (jílce *n.*) Griff *m.* (am Degen); Heft *n.*; Degengefäß *n.*

jilek, lku *m.* Lolch *m.*, Taumellolch *m.*, Tollgerste *f.*, Tollkorn *n.* *Lolium temulentum.*

jílem, lmu *m. v.* jíl, —nice *f.*, —niště *n.* Ulmenwald *m.*

jílm, u *m.*, —a *f.* Ulme, Feldulme *f.*, Rüster *f.*, *Ulmus*; —ina *f.* Ulmenholz *n.*; —ovi *n.* die Ulmen, Ulmenwald *n.*; —ovité (rostliny) *pl.* *Ulmaceae*; —ový *adj.* Ulmen; j. strom *v.* jílm; j. les Ulmenwald *m.*

jílovatěti lettig, lehmig werden.

jílovati Gold waschen, seifen, schlämmen.

jílovat-ina, —ka *f.* Tonboden *m.*, Tongrund *m.*; —ost *f.* Lettigkeit *f.*; —ý *adj.* lettig, lehmig, tonig.

jílov-ec, vce *m.* Goldwascher, Goldseifner, Schlammer *m.*; —ina *f.*, —ště *n. v.* jílovatina; —ý *adj.* Letten-.

jim *pron. dat. pl.* ihnen.

jím *v.* jísti.

jím *instr. pron.* durch ihn, mit ihm *v.* *on*; jím (jíš, jí) *v.* jísti.

jím-ací, jímací *adj.* verfänglich; —ač, jímač *m.* Ergreifer, Häscher *m.*

jímač-ělko *n.* Knospenbehälter *m.* *Conceptaculum gemmarum* (bot.); —lo, (chem.), jímadlo *n.* Recipient *m.*, Vorlage *f.*

jímati (-ám) něco n. koho (j. nepřítele, j. zloděje) greifen, fangen, anhalten, gefangen nehmen; hinreißen; einnehmen, interessieren; j. srdce fig. das Herz ergreifen; rühren; j. si koho jmd. verbindlich machen; j. se (uj. . .) čeho etwas ergreifen.

jímav-ost *f.* Empfanglichkeit *f.*; Fangkraft *f.*; —ý *adj.* empfänglich, verfänglich; 2. (zajímavý, dojímavý) interessant, rührend.

jímce *m.* Rezipient *m.*

jímelí *n. v.* jmelí.

jím-ž *pron. inst.* durch sie, mit ihnen.

jímka *f.* (Wasserb.) Wasserfang *m.*, Fangdamm, Notdamm *m.*; Holzfang, Holzrechen *m.*; Fanggrube *f.*

jímž *pron. inst.* mit welchem; durch welchen, wodurch.

jímž *pron. pl. dat.* denen.

jináč *adv.* anders; stalo se j. (ona je jiná) sie ist in Hoffnung; *v.* jinak.

jinačí *adj.* anderweitig *v.* jinaký.

jinačiti (-im, *imp.* jinač!) (*vj...*) něco ändern, umändern; verändern, umgestalten; alterieren; j. se sich ändern. [jmnd.

jinady *adv. v.* jinudy; od jinad *v.* od

jinak (*st.* jináč) *adv.* anders; anderswie; j., sie jinak (sonst, widrigenfalls; —ost *f.* andere Beschaffenheit, Verschiedenheit *f.*; —ý, —ový *adj.* anderartig, anderweitig, anders geartet.

jinatý *adv. v.* jinovatý.

jind-a, —á, —ý (jindy) *adv.* andermal, ein andermal; ehemals. [anders?

jinde *adv.* anderswo; kde j.? wo

jinej *n.* Reif *m.* (v. Froste); j. na ovoci der Reif an der Fruchthülle *pruina*; j. padá es reift, es fällt ein Reif.

jiniti bereifen.

jino-barevný *adj.* von anderer Farbe; —člený *adj.* andere Glieder habend; —hlasný *adj.* von einer anderen Stimme; —hranivost, —hlativost *f.* Heteromorphismus *m.*

jinoch, a *m.* (*pl.* jinoši) Jüngling *m.*

jinochod, u *m.* *pol.* der Paßgang des Pferdes; —ník, a *m.*, mimochodník Paßgänger *m.* (Pferd).

jinochovitý *adj.* jünglinghaft.

jino-jazyčný *adj.* fremdzüngig, fremdsprachig; —jev, u *m.* Allophan; —manželný, —manželský *adj.* dichogamisch (bot.); —mluv, u *m.* (ftl.) *Sermocinatio f.*, Einführung entfernter Personen als redend; —mluvnost *f.* Allotalia *f.*; —mluvný *adj.* heterolog; —myslný *adj.* anders gesinnt; j. úsudek abfälliges Urteil; —národní *adj.* von anderer Nation; —plemenný *adj.* von einem andern Stamme, von anderer Rasse; —plemenník, a *m.* jmd. von einem anderen Stamme; —plochý *adj.* ungleichflächig; —pohlavní *adj.* verschiedenehig *heterogamus* (bot.).

jinoraz, u *m.* Hornblende *f.*, Amphibole *f.*; — ovec *m.* Amphibolith *m.*

jinorodý *adj.* heterogen, ungleichartig; ungleichgeschlechtig.

jinorypec, pce *m.*, jinorypek, pku *m.* Manganblende *f.*

jinost, i *f. v.* jinakost.

jinostopý *adj.* ungleichschenklig.

jinostran-ec, nce *m.* (*rus.*) Fremdling *m.*; —ník, a *m. v.* jinostranec; j., u *v.* jednostranník; —ný *adj.* von einer anderen Seite her.

jinoš-e, e (*st.* junoša) *m.*, —ec, *Sev.* —ek, ka *m.* Jüngling *m.*; —eti Jüngling werden; —iti zum Jüngling ma

chen; etwas als Jüngling tun; —ský *adj.* Jünglings-; —ství *n.* Jugend *f.*, Jünglingsalter *n.*; —stvo *n. coll.* die Jugend, die Jünglinge.

jinota *f.* Verschiedenheit *f.*

jinotaj, e *m. et f.*, —ilka, —itelka, —ka *f.* Allegorie *f.*; —itelkovati allegorisieren; —itelný, —ný *adj.* allegorisch.

jino-tvarý, —tvárný *adj.* ungleichartig, ungleichgestaltet *heteromorpheus*; fremdartig; —úhelní *adj.* verschiedenwinklig. [*v.* jiní.

jinov-ať, ti, —atina *f.*, —atka *f.*

jinovatý *adj.* reifig. [rák).

jinovec, vce *m.* Nordwind *m.* (seve-

jinověr-ec, —ník, a *m.* ein Andersgläubiger, Fremdgläubiger, Diffident, Dissenter *m.*; —ecký, —ský *adj. v.* einem andern Glauben; j. rozdíl konfessioneller Unterschied; —ný, —ý *adj.* andersgläubig, andersglaubend; —ství *n.* ein anderer

jinovina *f. v.* jiní. [Glaube.

jinovka, jinovna *f. v.* jinotaj.

jinovláda *f.* Fremdherrschaft *f.*

jinovrstevný *adj.* ungleichgeschichtet *heteromericus*.

jiňový *adj.* Reif-.

jinozem-čina *f. v.* jinozeměština; —ec, mce *m.* Ausländer, Fremdling *m.*; —sko *n.* Fremdland, Ausland *n.*; —ský *adj.* ausländisch; —ství *n.* Ausländerei *f.*; —stvo *n. v.* jinozemsko; —ština *f.* das Ausländische.

jinoznačn-ý *adj.* tropisch; —é rčení Tropus *m.*; —é básně Travestie *f.*

jinožarec, rce *m.* (Min.) Pyralolith *m.*

jinšl *adj.* ddd. andere; *v.* jiný.

jinudost *f.* eine andere od. fremde Richtung.

jinudy *adv.* anderswohin, auf einem anderen Wege; anderswodurch; od jinud anderswoher.

jin-ý (*comp.* jinší) *adj.* (*pron.*) ein anderer; verschieden; widrig; übrig; j. stav, jiný mrav ander Städtchen, ander Mädchen; —é mluviti a —é činiti (—é mluviti a —é na srdci míti; —é mysliti a —é mluviti) anders reden und anders handeln; aby nebyl z —ých nic nicht zurückzubleiben; ona je —á, ona je v —ém stavu sie ist in Hoffnung (schwanger).

jipatka *f.* Seeelster *f.*, Seetaucher *m.*

jipka, *f. v.* jupka.

jircha *f.* Weißleder *n.*, Sämischleder *n.*

jirch-ář *m.* Weißgerber *m.*; —ařík, a *m.* Weißgerberjunge *m.*; —ařiti Weißgerberei treiben; —ářka *f.* Weißgerberin *f.*; —árna *f.* Weißgerberwerkstatt *f.*; —árský *adj.* Weißgerber-; —ářství *n.* Weißgerberei *f.*, Weißgerberhandwerk *n.*; —ový *adj.* aus Weißleder.

jiřice, jiřička *f.* Flachsfink *m.*, Rotbanfling, Bluthänfling *m. Fringilla cannabina*.

jiříček, čka *m.*, jiřička *f.* die Hausschwalbe, Fensterschwalbe, Städtschwalbe *f. Chelidon urbica*; 2. Baumfrosch *m.* (rosnička).

jiřinka, jiřenka *f.* Georgine *f.*; j. mnohobarevná *Dahlia variabilis* (*Georgina variabilis*).

jirnice *f.* Speerkraut *n.*, Jakobsleiter *f. Polemonium*.

jirovec, vce *m.* Roßkastanie *f. Aesculus hippocastanum*.

jiršina *f.* Gerbstoff *m.*

jiska *f.* Strandläufer *m. v.* jespák.

jiskati *et* jískati (-ám) něco *st.* suchen; j. komu v hlavě (vši) laufen; jmd. in den Kopfhaaren krabbeln.

jiskerka *f.* kleiner Funken *m.*; 2. *v.* chudobka.

jiskra (*gen. pl.* jisker) *f.* der Funke; 2. Glassplitter *m.*; jiskry v očích das Funkensehen; ani j. milosrdenství keine Spur von Barmherzigkeit; —vý *adj.* schimmernd; 2. glasäugig, katzenäugig.

jiskř-ení *n.* Funkeln *n.*; j. v očích das Funkensehen; —ený *adj. v.* jiskrný; —ící *adj.* funkelnd; —ička *f.* Funkchen, Fünklein *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) funkeln, blitzen, sprühen; j. očima mit den Augen funkeln; j. se Funken werfen; funkeln; oči se mu —ily seine Augen funkelten, blitzten; —ivec, vce *m.* Funkenstein *m.*; —ivý *adj.* funkelnd.

jiskrn-ati funkeln werden; knistern, verpuffen; funkeln; —atý, —ý *adj.* funkelnd; glimmend; —é oči, —é zraky funkelnde Augen *pl.*

jiskro-jam, u *m.* Funkenfänger *m.*; —měr, u *m.* Funkenmesser *m.*; —střelka *f.* Funkenpfeilchen *n.*; —telegraf, u *m.* Funkentelegraph *m.*, Telefunkenvorrichtung *f.*

jisp, u *m.* Porphyr *m.* (srv. jesep).

jist, a, o *v.* jistý. [*adj.* Zellen-.

jistb-a, —ice *f. st. v.* jizba; —ičný

jistě *adv.* gewiß, sicher, bestimmt; allerdings; věř j. glaube zuversichtlich.

jistebka *f. v.* jistba, jizba.

jistebn-a *f.* Speisekammer *f.*; —í *adj. v.* jizdební; —ík, a *m.* Stubengenoß *m.* Stubengeselle, Stubenkamerad.

jistec, tce *m.* Sicherfteller, Versicherer *m.*; 2. der wahre Gläubiger; 3. Schuldner, der Bürgen gestellt hat; Rückbürge *m.*; 4. Gewährsmann, Kavent *m.*

jísti (jím, jíš, jí, jíme, jíte, jedí, *imp.* jez, jezte! *min.* jedl, a, o, *trsgr.* jeda, jedouc, i, e) něco (j. kaši, maso, polívku) essen; chce se mi jíst ich will essen, ich habe Appetit; mích hungert; dáti n. dávati komu jísti einen nähren, ernähren, einem Nahrung geben; strojiti jísti Speisen bereiten.

jistice *f. st.* Schale *f.*; Trinkschale *f.*

jistin-a *f.* Kapital *n.* (versicherte); dlužná j. Kapitalschuld *f.*; 2. j. *st.* Wirklichkeit, Wahrheit *f.*; —ář *m.* Kapitalist *m.*; —ný *adj.* Kapital-.

jístiti (-ím, *imp.* jisti!) něco bejahen, behaupten; j. koho čím versichern; j. se wirklich werden; j. se komu Sicherheit geben.

jisto *adv.* gewiß, sicher; to je j. das ist gewiß; naj. gewiß, zuverlässlich, zuversichtlich); definitiv; naj. (Hdl.) auf

ſeite Rechnung; něco naj. postaviti (na j. vyšetřiti) etw. konſtatieren, etw. feſtſtellen; zaj. gewiß, aufs Gewiſſe; —jistě *adv.* ganz ſicher.

jistost ti *f.* Sicherheit *f.*

jistot-a *f.* Gewißheit, Sicherheit *f.*, Garantie *f.*; 2. Kaution *f.*; dáti n. položiti —u die Kaution erlegen; dání —y, položení —y Sicherheitsleiſtung *f.*; Verkautionierung *f.*, Kautionserlag *m.*; propadení —y Kautionsverfall; 3. j. *st.* Verſicherungsſchreiben *n.*, Obligation *f.*

jistō-ně *adv.* zuverläſſig *v.* jistě; —ní *adj.* Kautions-; j. suma, j. peníz Kautionsbetrag *m.*; j. předpis Kautionsvorſchrift *f.*; Sicherheitsvorſchrift *f.*; —nost *f.* Zuverläſſigkeit *f.*; —ný *adj.* verläſſig, verläßlich, zuverſichtlich; za —né (za jisté) *v.* jistý.

jistvička *f. sl.* Trinkſchale *f. v.* jistice.

jistý (*comp.* jistší *et* jistější) *adj.* (j. něčím n. kým, j. před něčím n. před kým) gewiß; ſicher, zuverläßlich; verſichert; j. před nemocí vor Krankheit ſicher; jsem tím jist ich bin deſſen gewiß; —ý člověk ein gewiſſer Menſch; za —é gewiß, aufs Gewiſſe; něco za —é mluviti, vypravovati etwas für gewiß oder als eine gewiſſe Sache erzählen; to je —á věc das iſt eine ausgemachte

jišel, jišal, *c. m. v.* jicha. [Sache.

jiš-eti bluten; —iti blutig machen.

jiška *f. v.* jicha.

jišný *adj.* (pol.) faſtig.

jíti (jdu, jdeš, jde, jdeme, jdete, jdou, *st.* idu, *sl.* idem, eš, e atd. *imper.* jdi! *pl.* jděte; *trsgr.* jda, jdouc, *min.* šel, šla, šlo, *pl.* šli, *fut.* půjdu, eš, e) gehen; j. spat ſchlafen gehen; j. na procházku, jíti procházkou ſpazieren gehen; jdi svou cestou! geh deiner Wege! j. po kom einem nacheilen! j. za sebe ſich verehelichen (von zwei Perſonen); j. za muž *st.* ſich verheiraten (von Frauenzimmern); j. právem, j. po právu, j. pořadem práva den Rechtsweg betreten od. verfolgen, hlava mi jde kolem der Kopf geht mir um; to mu jde k dušu das ſchlägt ihm gut an! to mu nejde pod nos (pod vousy!) das ſchmeckt (paßt) ihm nicht; jde o to es gilt das; es handelt ſich darum; jde mu o hrdlo, o hlavu, o život es gilt ihm das Leben; barva jde do černa, do červena die Farbe ſpielt ins Schwarze, ins Rote; j. im Betriebe ſein, im Gange ſein; hory jdou das Bergwerk iſt im Betriebe; jděte vy! aber gehen Sie! (ſcherret euch!) (vfut euch!) pojď! komm!

jíti, *st.* jieti, jati (jmu) *v.* jmouti.

jitrceji *st. v.* jitrocel.

jitřen-a, —ka *f.* Morgenſtern *m. Aurora f.*; 2. Morgenröte *f.*; 3. Morgengöttin *f.* (gr. *Eos*, lat. *Aurora*); 4. *pl.* —ky Morgenfeſt *n.*

jitř-ení *n.* das Eitern; 2. Aufregung *f.*; Gärung *f.*; —itel *m.* der Erbitterer, Eiferer, Aufwiegler *m.*

jitřiti *et* jitřiti (-ím, *imp.* jitři!) něco (bolest, nemoc atd.) eitern machen; j. koho jmd. aufreizen, erbittern, aufwiegeln; j. se eitern, ſchwären; j. se proti komu ſich erzürnen; lid se —í das Volk gerät in Bewegung, empört ſich; rána se jitří die Wunde eitert.

jitř-ně *f. st.*, —ní mše Mette *f. matutina*; —ní *adj.* Früh-; Morgen-; morgig; j. hvězda der Morgenſtern *v.* jitřenka; j. pole das Gereut, Geräumte; j. (mše) —nice *f.* Frühgottesdienſt *m.*, Mette *f. v.* jitřně.

jitrn-ice *f.* Leberwurſt *f.*; polívka z —ic, polívka —icová Wurſtſuppe *f.*; —ičkář, —ičník, a *m.* Würſtenmacher *m.*

jitrnk-a *f.* Würſtel *n.*; —ář *m.* Würſtelmann, Würſtelträger, Würſtelmacher *m.*

jitro (jítro) *n.* Morgen *m.*; dobré j.! guten Morgen! od jitra do večera von Früh bis in die Nacht; ranním jitrem früh morgens; z jitra, za jitra (*sl.* zaitra) morgens; (zejtra) morgen; 2. j. země Joch od. Morgen Landes; —bolu, a *m.* Sonnengott *m.*

jitrocel, e *m.*, j., i *f.* (jitrocil) Wegerich *m. Plantago* (bot.); —ovitě (rostliny (*pl. Plantagineae*; —ový *adj.*

jitrolím, u *m.* Vitriol *m.* [Wegerich.

jitros *adv. st.* dieſen Morgen.

jiva *f.* Palmweide, Salweide, Bandweide *f. Salix capraea*; 2. *v.* jivice.

jivi *n. coll.* Salweiden, Bandweiden *pl.*

jivice *f.* Ackerginſel *m. Ajuga chamaepitys.*

jivina *f.* Salweide *f.*; Salweidenholz *n.*; 3. Salweidengebüſch *n.*

jivov-i *n. v.* jivi; —itý *adj.* ſalweidenartig; —ý *adj.* Salweiden-.

jizba, jizba *f.* (*st.* jistba) Stube *f.*, Kammer *f.*, Zimmer *n.*; 2. *st.* Brückenpfeiler *m.*

jízda *f.* das Fahren; Fahrt *f.*; j. za nevěstou Brautfahrt *f.*; 2. das Reiten; 3. (zájezdy) Streiferei *f.*, (—y činiti, na —ě býti); 4. (militär.) Reiterei *f.*, Kavallerie *f.*

jízdárna *f.* Reitſchule *f.*, Reithaus *n.*; Manege *f.*; *Circus m.*

jízdba *f. v.* jistba, jizba.

jízdeb-ka *v.* jizba; —ná *f.* Stubenmädchen *n.*; Kammerjungfer *f.*; —ní *adj.* Stuben-; —nice *f.* Stubenkammeradin *f.*; —nik, a *m.* Stubengenoß *m.*

jízdec, -ký *v.* jezdec, -ký.

jízd-mo *adv. v.* jezdmo; —né, élo *n.* Rittgeld, Fahrgeld *n.*; —nice *f. v.* jezdnice.

jízdný (*st.* jiezdný), *adj.* befahren, beritten; reitend; fahrbar; Reit-, Fahr-; j. lístek Fahrkarte *f.*; j. řád Fahrordnung *f.*; j. posel reitender Bote; j. pacholek Reitknecht *m.*; j. lid die Reiterei; j., élo, *m.* Kavalleriſt *v.* jezdec.

jízební *adj. v.* jízdební.

jízek, zku *m. v.* jez.

jízevný *adj.* empfindlich. [Witherit *m.*

jízlin, u *m.* kohlenſaurer Baryt.

jíziti *sl.* freſſen (v. Tieren).

jízliv-ě *et* jízlivě *adv.* biſſig, boshaft; —ec, vce *m.* ein giftiger, giftböſer,

boshafter Mensch; —ost *f.* Bosheit *f.*; Malice *f.* (fr.); —ý, jizlivý *adj.* bissig, frettend; 2. ätzend; böse; 3. anzüglich, boshaft; fig. giftig.

jizlba *f. v.* jizba, jizba.

jizv-a (jizva), y *f.* (*gen. pl.* jizev) Wundmal *n.*, Schmarre, Narbe *f.*; Wunde *f.*; —atý *adj. v.* jizvitý; —iti (-im, *imp.* -i!) koho (*acc.*) (oj...) verwunden; blessieren; vergiften; —itý *adj.* narbig; j., —ivý *adj.* verderblich, giftig; —ovitý *adj.* narbenartig.

již, už, už schon, bereits; jižjiž jogleich; již dávno schon lange; již čas! es ist schon Zeit.

jižo *st. pl.* welche *v.* jenž.

jižoti (3. -i) auftauen *v.* jihnouti.

jižiti tauen machen, zerlassen; j. se (3. -i se) auftauen.

již-li *adv.* ob denn schon.

jižní *adj.* Süd-; j. vítr Südwind *m.*; j. moře Südmeer *n.*; Südsee *f.*; j. ovoce Südfrüchte *pl.*; j. strana Südseite *f.*; j. záře Südlicht *n.*

jmám, jmíti *st. v.* míti.

jman, a *m. st. v.* man.

jmě, imě *n. st. v.* jmeno. [novec.

jměcek, jmícek, cka *m. st. v.* jmě-

jmel, u *m.*, —í, jméli, jimeli *n.* Mistel *f. Viscum* (bot.); —ina, —ovina *f. Viscinum n.*; —ovitý *adj.* mistelartig; —ový *adj.* Mistel-; —ucha *f.* (*z pol.*) Misteldrossel *f.* [jmenovec.

jmen-áček, čka, —ec, nce, *m. v.*

jmění *n.* Vermögen *n.*; Habe *f.*; Habschaft *f.*; Eigentum *n.*; j. hotové Barschaft *f.*; j. základní Stammvermögen *n.*; 2. j. Inhabung *f.*

jmen-ice *f. v.* jmenovka; —iny *pl. f.* Namenstag *m.*, Namensfest *n.*; —ník a *m.* (*pol.*) *v.* jmenovec.

jmeno (jméno) *n.* Name *m.* (*Nomen*); j. dáti komu n. čemu einen Namen geben, benennen; j. křestné, j. křtící Vorname, Taufname *m.*; j. podstatné (statné) Hauptwort *n. Substantivum*; j. přídavné Beiwort *n. Adjectivum*; j. obecné n. nazývací *Appellativum*; j. podstatné hromadné Sammelnamen *m. Collectivum*; j. vlastní Eigenname *m. Nomen proprium*; ve jmeno Boha (ve jmenu Boha, *st.* ve jmeni Boha) im Namen Gottes; ve jmeno knížete, jmenem knížete im Namen des Fürsten; ve jmeno otce im Namen des Vaters; dítě jmenem Václav ein Kind namens Wenzel; zejmena (jmenem *et pl.* jmeny *instr.*) namentlich, namhaft; zejmena položiti, zejmena jmenovati (den atd.) namhaft machen.

jmeno-dárce, —davce, —tvorce *m.* Namengeber, Nenner *m.*, —slov, a *m.* Nomenklator *n.*; 2. Monogramm *n.*; —sloví *n.* Nomenklatur *f.*

jmenov-ací *adj.* Ernennungs-; j. list Anstellungsdekret *n.*; —ání *n.* das Nennen; Ernennung *f.*; —aný genannt, oberwähnt, vorbenannt; —atel *m.* Nenner *m. Denominator m.* (math.); 2. (gram.) Nominativ *m.*, Nennfall *m.*, Nennendung *f.*; 3. Namensregister *n.*; —atelný *adj.* nennbar.

jmenovati (jmenuju, eš, e) něco n. koho nennen, benennen, ernennen; j. koho jmenem vlastním einen bei seinem Namen nennen; j. znalce einen Sachverständigen ernennen; j. koho úředníkem einen Beamten ernennen; j. koho nástupcem einen zum Nachfolger ernennen; j. se jich nennen, heißen; jak se jmenuje? wie heißt er? jmenuju se Jan ich heiße Johann.

jmenov-ec, vce *m.* Namensbruder *m.*, Namensvetter *m.*; —iny *pl. f. v.* jmeniny; —itě *adv.* namentlich, nämlich; —itý *adj.* bestimmt; bekannt; Nominal-; —itá cena nomineller Preis; Nominalwert *m.*, Nennwert *m.*; —ka, —kyně, —nice *f.* Namensschwester *f.*; —ní *adj.* Namen-; j. vymezení Nominaldefinition *f.*; —ník, a *m.* Namensbruder *m.*; *v.* jmenovatel.

jmícek, cka *m. st. v.* jměcek.

jmím, jmíti *v.* míti; *v.* jmenovati.

jmouti (jmu, *st.* imu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* jmi! *pl.* jměte! *trsgr.* jem, jav, *min.* jal, a, o, *nov.* jmul, a, o, *st.* je, *pl.* jechu) něco etw. nehmen, nach etw. greifen; j. koho (*acc.*) einen fangen, gefangennehmen, festnehmen; jat láskou, milostí, krásou, žádostí ergriffen, eingenommen (von Liebe, Schönheit, Begierde); j. se čeho, j. se koho etwas oder einen ergreifen, anpacken; jal se (*st.* je se) psáti (jísti, pracovati, hovořiti, loviti, stavěti, žalovati, plakati, děkovati, tázati, jal se tomu diviti atd.) er fing an zu schreiben (zu sprechen, lesen, arbeiten, **jmovitý** *adj. v.* movitý. [reden ꝛc.).

jod, u *m.* řasík, chaluzík Jod *n.*

jodlov-ačka *f.* Jodler *m.* (Gesang); —ati, dudlovati jodeln.

jodo-dusík, u *m.* Jodstickstoff; —vodík, u *m.* Jodwasserstoff *m.*

joch, u *m. v.* jho; —ař *m.* Ochs im Joche, Schubochs *m.*

jola *f.*, strnad zahradní Gartenammer *f.*, Fettammer *f.*, Ortolan. Hortulan *m. Emberiza hortulana*; 2. j. Jolle *f.* (Boot).

jon-ácký, —áctví, —ák, a *m. v.* junácký, junáctví, junák.

jonický *adj.* jonisch; j. sloup jonische Säule. [fisch *m.*

jorma *f.* Spinnenfisch *m.*, Wimpel-

jot *m.*, —a *f.* (*n.*) (*gram.*) Jota *n.*; —ační *n.* Jotazismus *m.*; —ovati jotieren.

joviální *adj.* jovial. [ren.

jsem, jsi, jest *v.* býti.

jsouc-í *adj.* seiend, wesentlich; befindlich; 2. j. tauglich; po hotově j. verfügbar; bereit; behanden; vorhanden; —ník, a *m.* ein Existierender; —nost *f.* das Sein, Dasein, Existenz *f.*; das Vorhandensein; Tauglichkeit *f.*; j., jestota Seiendes; —ný *adj.* wesentlich.

jubil-ár *m.* Jubilar *m.*; —ární, —ejní *adj.* Jubiläums-; Jubel-; —ej *m.*, —eum *n.* Jubiläum *n.*, Jubelfest *n.*; —ovati jubilieren.

judiciální *adj.* judiziell.

judstvo *n.* Judenvolk *n.*

jufkati (-ám) *sl.* schmerzlich seufzen.
juhaš, a *m. sl.* Bursche *m. v.* šuhaj.
juch! — u! juchuchu! *int.* juchhe!
jucha *f. mor. v.* jicha. [juchheia!
jucht-a *f.* Juft(en), Jucht(en) *m.* (*n.*) Juftleder *n.*; —ář *m.* Juchtengerber *m.*; —ářství *n.* -el; —ovati Juchten gerben; ng. durchprügeln, durchgerben; —ovice *pl.* die Juftenſtiefel; —ovina *f.* Juftenleder *n. v.* juchta; —ový *adj.* Juchten-; juchten; —ové boty *pl. v.* juchtovice.
jujuba, y *f.* Brufibeere *m. f.*, Judendorn *m. Zizyphus jujuba.*
juk, u *m.* Berſteckſpiel *n.*; hrati na j., -ati (-ám) Berſteck ſpielen.
jula *f. v.* jola.
jun, a *m. st. v.* jinoch, junák.
jun-ácký *adj.* tapfer; —áctví *n.* Jugendhalter *n.*; 2. Tapferkeit *f.*; —ák, a, jonák, a *m.* Jüngling, Burſche *m.*; *v.* jinoch; 2. ein tapferer Jüngling.
junda *f.* Jux *m.*, Scherz, Spaß *m.*; to byla j.! das war ein Jux! eine Hetze!
junec, nce *m.* ein junger Ochs.
junice *f. v.* jalovice. [jinoch.
junoš, -e (– a) *m. st. v.* jinoše,
junstvo *n. coll.* die Jünglinge, Junker
juný *adj. st.* jung. [ſchaft *f.*
jupka, jubka, *dim.* jupička *f.* Joppe *f.*
juran, u *m.* Kirchnaß *m.* (chem.).
juráš, e *m. mor.* Hutſnulpe *f.*
juříček, juřička *mor. v.* jiřiček, jiřička.
juridický *adj.* juridiſch.
jurisdikce *f.*, právomocnost *f.* Juriſdiktion *f.*
jurista *m.* Juriſt *m.*
jurta *f.* (*rus.*) Filzhütte *f.*
just *adv.* juſt, ſoeben; j. odešel ſoeben iſt er fortgegangen; 2. juſt, zum Trotz; —ament, u *m.* Juſtament *n.*
justice, justicie *f.* (lt. *justitia*) Juſtiz *f.*, Gerechtigkeit *f.*; 2. Rechtspflege *f.*, Gerichtsverwaltung *f.*; 3. *st.* Hochgericht *n.*, Richtplatz *m.* (Galgen *m.*).
justiciár, a *m.* Juſtitiár *m.*
justiční *adj.* Juſtiz-; j. palác Juſtizpalaſt *m.*
juta *f.* Jute *f.*, oſtindiſcher Flachs.
jutro *n. st. v.* jitro.
jutroboh, a *m. st.* Sonnengott *m.*
již *adv. v.* již, už.

K.

k (vor mehreren Konſonanten ke, vor *p, b, h* und gegenwärtig auch vor *k*: ku) *prp. cum. dat.* zu, gegen (gen), um; k někomu zu einem; k městu zur Stadt; k vrchu bergauf; ke dvoru nach Hofe; k jihu gegen Süden; k ránu gegen Morgen; k večeru gegen Abend; má se k večeru es wird Abend; k nebi gegen (gen) Himmel; k smrti nemocný ſterbenskrank; k nařízení gemäß Verordnung; k návrhu pana N. über Antrag des Herrn N.; k posledku zuletzt; ku příkladu zum Beiſpiel; ku pomoci přijíti zur Hilfe kommen.
kabacoun, u *m.* (lt. *cavezzone*, fr. *caveçon*) Kappzaum *m.*; Maulkorb für Pferde; 2. Prügel *m.*; 3. Haarwurſt *f.*; 4. Schnur zum Aufhängen von Fiſchen.
kaban, u *m.* (mont.) Stock *m.*
kaban-é, —ice *f. sl.* (it. *gabbano*) ein kurzer Bauernrock von grobem Tuche; Regenmantel *m.*
kabar, a *m.* (*rus.* kabarga) Moſchustier, Biſamtier *n.*; —ovina *f.* (k. jelení) Hirſchbiſam *m.*
kabát, u *m.* Rock *m.* (fr. *capot m.*); 2. *st.* Stock *m.*, Gefängnis *n.*
kabařář *m. mor. v.* kabátník.
kabát-ec, tce *m.* Wamms *n.*; —ek, tku *m.* kleiner Rock; 2. Spenzer *m.*, Leibrock *m.*; —ničí, —nický *adj.* Rockmachers-; —ník, a *m.* Rockmacher, Rockſchneider *m.*; 2. *vulgo* ein Kleinſtädter; 3. Häutler *m.* (Krebs); —ový *adj.* Rock-.
kabel-a, – e, —ka *f.* (lt. *cupella*) Moſche *f.*; Handtaſche *f.*; 2. (mont.) Grubentaſche, Bergmannstaſche *f.*; 3. Schließe *f.* (am Pflug); —ář *m.* Moſchenmacher *m.*; —atý *adj.* voll Moſchen; —itý *adj.* plumbrig; moſchenartig; —na *f.* Mühlgerinne *n.*; 2. Fiſchbalter *m.*
kaberna *f.* (lt. *caverna*) ein großes Vogelhaus; 2. die Umzäunung, das Gelände des Zapfens bei Teichen; Zapfenhaus *n.*
kaberňák, a, kabrňák, a *m.* ein großer Karpfen aus der *Kaberna*; fig. Schlaukopf, Teufelskerl *m.*, Tausmann *m.*, tüchtiger Kerl.
kabina *f.* Kabine *f.*, Badehäuschen *n.*
kabinet, u *m.* Kabinett *n.*; —ní *adj.* Kabinetts-.
kabonín, a *m.* Wirbelwind *m.*
kaboniti (vodu) trüben, trüb machen; k. čelo die Stirn runzeln; k. se ſich trüben, ſich umwölken; ſauer ſehen.
kabřin-a *f.* (lt. *caverna*) Umfaſſung bei einem Röhrkaſten; —ec, nce *m.* Mauerbogen *m.*; Giebel *m.*; k., —ice *f.* Doppelziegel, Schlackenziegel *m.*
kabrňák, a *m. v.* kaberňák.
kabušiti se, kabousiti se ſauer ſehen (*v.* kaboniti se: *srv.* kakabus).
kacafírek, rku *m.* kurzer Mannsrock; k., rka *m.* (it. *caciafiori*) junger Geck; (Jäger *m.* (*n.*).
kacar, kacour *m. sl. v.* kocar.
kácati (-ám) *v.* cákati.
káceni *n.* das Stürzen, Umwerfen; k. dříví (k. lesa) Holzſchlag *m.*, Fällen des Holzes. [a *m.* Erzieher *m.*
kacéř, — ka *v.* kacíř, -ka; —mistr,

kaceřov-ání *n.* Verketzerung *f.*; —atel *m.* Verketzerer *m.*; —atelství *n.* Verketzerungssucht *f.*; —ati koho (*acc.*) einen verketzern; —ník, a *m.* Verketzerer *m.*

kaceř-ský, —ství *v.* kacířský, -ství.

káceti (-ím, íš, í, íme, íte, ejí, *imper.* kácej!) něco (dříví, stromy, les) fällen, schlagen (Bäume); umwerfen; stürzen; k. někým *st.* einen rütteln; k. se umfallen, einstürzen.

kacíř, e *m.* Ketzer *m.*; —ka *f.* Ketzerin *f.*; —ovati *v.* kaceřovati; —ský *adj.* Ketzer-; ketzerisch; —ství *n.* Ketzerei *f.*; —stvo *n. coll.* die Ketzer *pl.*

kačar, a *m. v.* kačer.

Káče (Káča) *f. nf.* Kathe (Katharina); 2. *vulgo* Baßgeige *f.*; 3. Treibkegel *m.*, Drehkegel *m.*

káče, ete (*pl.* kačata), kačátko *n.* junge Ente; Entchen *n.*, Entlein *n.*; *pl.* kačátka Rumpfletter *f.* [Entenfleisch *n.*

kačec-i *adj. sl.* Enten-; —ina *f. sl.*

kačen-a *f.* Ente *f.*; 2. (Mühlb.) Tatze, Leittatze, Widerhalttatze *f.*; Vorsatzbaumen *m.*; 3. Keuche (Keiche, Kauche) *f.* Kerker *m.*; —ář *m.* Entenfänger *m.*; —í *adj.* Enten-.

kačenk-a *f.* Bastardmorchel *f. Verpa* (bot.); —y *pl. f.* Katharinenbirnen.

kačer, a *m.* Enterich *m.*; 2. *mor.* (houser, úžer, úraz) Hexenschuß *m.* (Krkht.).

kačerec, rce *m.* (kuč ...) Haarlocke *f.*

kačeří, kačerový *adj.* Enterich-.

kač-i, —ičí *adj.* Enten-; —ice, —ička, —ina *f.* Ente *f.*; (Mühl.) *v.* kačena; —inec, nce *m.* Entenstall *m.*; 2. Butterblume *f.* (blatouch).

kačírek, rka *m.* junger Enterich; k., rku *m.* Achsenblech, Füllblech *n.* an der Achse; das Fuhrmannel, Vormannel bei der Deichsel; 2. der Frosch (ein Ansatz an der Malzdarre); 3. podrážeti kačírky Schwalben schießen, prellwerfen; Fischel oder Schüffeln (am Wasser) machen.

kačírkový *adj.* Enterich-.

kačk-a *f.* Ente *f.*; fig. dünne kleine Kerze; *pl.* kačky *st.* Fleischgabel, Opfergabel *f.*; —ovati pfuschen.

kačurka *f. sl. v.* kačka.

kaď *sl. v.* kdy.

káď, di *et* dě *f.* Kufe *f.*, Tonne *f.*, Bottich, Bodtig, Ständer *m.*; k. na ryby Fischtonne *f.*; k. chladicí Kühlstock *m.*; k. vystírací Meischbottich *m.* [Vitriol.

kada *f.* Kupfervitriol *m.*, blauer

kadář *m. sl. v.* bednář.

kadárna *f.* Kupfervitriolfabrik *f.*; 2.

kadavas *adv. v.* kdys. [Böttcherei *f.*

kadavý *adj.* kupferfarbig.

kadce *et* kádce *f. v.* káď.

kádě *f. v.* káď. [ledaco atd.

kadě-co, —jaký, —kde, —kdo *sl. v.*

kadečka *f.* kleiner Bottich *v.* káď.

kadence *f.* (it. *cadenza*) Kadenz *f.*

kaděn-i *n.* das Räuchern; —ice *f.* Rauchfaß *n.*

kadeř, e *m. et f., pl.* — e Haarlocke *f.*, gekräuseltes Haar; —e strojiti frisieren; —e podšásati fig. prahlen; —ičí *adj.* Kräusel-; k. železko, -adlo *n. v.* kadeřidlo; —ák, u *m.* Braunkohl *m.*, Krauskohle *m. Brassica crispa.*

kadeřav-ě *adv.* traus; —ec, —vce, kadeřávek, vka *m.* Krauskopf *m.*; —ěti traus werden; —iti traus machen; —ka *f.* Faltenpilz *m.*; —ost *f.* Krause, Krausshaarigkeit *f.*; —ý *adj.* krausshaarig, krauslockig.

kadeř-ec, řce *m. v.* kadeřník; —ení *n.* Frisieren, Kräuseln *n.*; —í *n.* Kraushaar *n.*; —idlo *n.* Frisoir *n.*, Brenneisen, Kräuseleisen *n.*; Krausnadel *f.*; —il, a *m. v.* kadeřník; —iti (-ím, *imp.* kadeř!) (vlasy) die Haare kräuseln, frisieren; k. se sich kräuseln; —na *f.* Friseurladen *m.*, Haarschneidesalon *m.*, Haarschneidekabinett *n.*; —nictví *n.* Friseurkunst *f.*; —ník, a *m.* Friseur *m.*, Haarkräusler *m.*

kadet, a *m.* Kadett *m.*; —ka *f.* Kadettenkaserne *f.*, Kadettenschule *f.*; Kadettenmütze *f.*

kad-ici *adj.* Rauch-; —ící *adj.* räuchernd; —ič, e, —il, a *m.* Räucherer *m.*

kadideln-a, kadidlna *f.* Weihrauchgefäß *n.*; —í *adj.* Rauchwerk-; —ice *f.* Rauchfaß *f.*, Weihrauchfaß, Weihrauchbüchse *f.*, Rauchpfanne *f.*; —ík, a *m.* Weihrauchhändler *m.*; k., u *m. st.* Scharlachkraut *n. Salvia horminum.*

kadidlo *n.* Weihrauch *m.*, Rauchwerk *n. Olibanum*; fig. Schmeichelei *f.*; *st.* Waldmelisse *f. Melissa silvestris*; k. páliti, kadidlem kouřiti räuchern; —nosný *adj.* weihrauchtragend.

kadidlov-ka *f.* Nußdolde *f. Cachrys* (bot.); —ník, u *m.* Weihrauchstaude *f.*, Weihrauchbaum *m. Boswellia* (bot.); —ý *adj.* Weihrauch-.

kadik, u *m.* Wacholder *m.*, Kaddig *n.*

kadilnice *f. st. v.* kadidelnice.

kad-ina *m.*, —itel *m.* Räucherer *m.*

kádinka *f.* kleines Gefäß.

kaditelnice *v.* kadidelnice.

kad-iti (-ím, *imp.* kaď!) räuchern; fig. k. někomu Weihrauch streuen; schmeicheln; fig. k. stänkern; —ítko *n.* Rauchferzchen *n.*; —ivý *adj.* räuchernd.

kadlub, u, —ek, kadloubek, bku *m.* Lauf *m.*, Mühllauf *m.*, Mühlbottich *m.*, Mühlsteinzarge *f.*; 2. Gußform *f.*, Mantel *m.* (b. Gießer); —a *f.* (roubení) Brunneneinfassung *f.*; —ář *m.* Formmeister *m.*; —ovati Formen machen; —ový (—ní, —ný) *adj.* Form-.

kadolt, kadout, a *m.* (fr. *gateur*) Pfuscher *m.*; —iti (-ím, *imp.* kadolti!) pfuschen; —ka *f.* Pfuscherin *f.*; —stvi *n.*

kady *adv. v.* kudy. [Pfuscherei *f.*

kafanda *f.* Kaffeeschwester *f.*; k. *m.* Kaffeebruder *m.*

kafe *n., dim.* kafíčko *v.* káva.

kaf-enda *f. v.* kafanda; —enik, a *m. v.* kafirník, kavárník; —íčář *m.* Kaffeeliebhaber *m.*; —ka *f.* -in *f.*; —íčko *n.* der liebe Kaffee; —íčkovati gerne Kaffee trinken.

kafirn-a *f. v.* kavárna Kaffeehaus *n.*; —ice *f.* Kaffeeniederin *f.*; —ictví *n.*

Kaffeesiederei *f.*; —ík, a *m.* Kaffeesieder *m. v.* kavárník.

kafový, kafovní *adj.* Kaffee-.

kafr, u *m.* Kampfer *m.* (Kampher *m.*) *Camphora*; —an, u *m.* kampfersaures Salz; —atěnka *f.* Kampferkraut *n.*, Kampferpflanze *f. Camphorosma*; —ovati mit Kampfer machen, mischen; —ovník, u *m.* Kampferbaum *m. Cinnamomum camphora* (*Laurus camphora*); —ový *adj.* Kampfer-.

kaftan, u, kaftánek, nku *m.* Kaftan *m.*; langer Rock; Unterrock *m.*; Panzerhemd *n.*

kahajka *f.* (*rus.*) *v.* kajka.

kahan, u, —ec, kahánek, nku *m.* Lampe *f.*; Feuerkanne *f.*, Lampenbecken *n.*; (mont.) Grubenlampe *f.*, Funze *f.*; fig. má na kahánku es geht mit ihm auf die Neige; k. Topí *m.*; —cový, kahánkový *adj.* Lampen-.

kahara *f.* (*rus.* gagára) Polartaucher, Seetaucher *m. Colymbus*.

kahlovati ichlecht mähen.

kaholka *f.* Bergente, Schaufelente *f. Anas marila*.

kahoniti se sich jämmen mit einer Arbeit.

kahuda *f.* Mus *n.* (von Preiselbeeren).

kahuch, u *m.* Kautschukbaum *m.*

kahuška *f.* Kautschuk *m.*

kách *adv.* (*z něm.*) nähle jäh (gäh, gach, gau, gai).

kach, u *m.* (= Keuch) Kehlsucht *f.*, Bräune *f.* (Pferdekht.).

kachati, káchati (-ám) (von Enten) schnattern (kachna káchá); 2. *sl.* (von Pferden) die Kehlsucht haben.

kachel, chle *m.*, kachlík, u *m.* Kachel, Ofenkachel *f.*; 2. *mor.* Scherbe *f.*

kachl-ice *f.* Lehmtorf *m.*; —ovky *pl.* Kachelofen *m.*

kachn-a *f.* (*pl. gen.* kachen) Ente *f. Anas*; —áč *m.* Entenfänger *m.*; k., kachňák, a *m.* Entenhund *m.*; —ě, ěte, kachňátko *n.* Entchen, Entlein *n.*; —ěcí, —í *adj.* Enten-; k. vejce Entenei *n.*; —ička *f.* kleine Ente, Entlein *n.*; —ovitý *adj.* entenartig.

kaj *st. v.* kyj; 2. kaj *adv. mor. v.* kam.

kajaput, u *m.*, —ník, u *m. Melaleuca leucadendron* (*Caja puti*) Kajaputbaum *m.*

kajda *f.* (*gen. pl.* kajd) Jacke *f. v.* kajdati (-ám) *v.* kakati. [kazajka.

kajd-y, —oš *v.* kajdy, gajdoš.

kaj-ici *adj.* Buß-; k. den Bettag *m.*, Bußtag *m.*; —ící, —icný, —ilý, —ivý *adj.* bußfertig; —icnice *f.* Büßerin *f.*; 2. k. (kněžská) Demeritenanstalt *f.*; —icník, a *m.* Büßer *m.*, Beichtkind *n.*; —icnost *f.* Bußfertigkeit *f.*

kajita, kajuta *f.* Kajüte *f.*

kajka *f.* (*gen. pl.* kajek) Eidergans, Eiderente *f. Somateria mollissima* (*Anas mollissima*).

kajman, a *m.* Kaiman *m. Alligator*

kajný *adv. v.* kající. [(zool.).

kaju *et* kám *v.* káti.

kak, kako *st.*, jak, jako wie.

kaka-bous, —bus, a, —buš, e *m.* (lt. *cacabus*, frc. *kakkabos*) Griesgram, Sauerkopf, Murrkopf, Düsterling *m.*; —da *f.* Haarscheer *m.*; —du *m.* Kakadu *m.*, Schopfpapagei *m.*

kakán-ě, ěte *n. v.* kakaně; —ek, nku *m.* fig. stinkender alter Käse.

kakao *n.* Kakao *m.*; —vník, u *m.* Kakaobaum *m. Theobroma cacao*.

kakati (-ám) (Kindersprache) kacken, bescheren. [*v.* kachati.

kákati (3. -á) (von Enten) schnattern

kakerlák, a *m. v.* hlák.

kakeš, e *et* kše *m. v.* kakánek.

kakost *f. st. v.* jakost.

kakost, u *m.* (čapinos) Schnabelkraut *n.*, Storchschnabel *m. Geranium*; —ovitý *adj.* storchschnabelig.

kakra-helt, —hnát, —port, kakulent, a *m. vulgo* Sakrament, Geier *m.*

kaktus, u *m.* (bot.) Kaktus *m.*, Fackeldistel *f.*

kakuška *f.* Maßliebe *f. v.* chudobka.

kaký *st. v.* jaký.

kal, u *m.* Schlamm *m.*, Kot *m.*; 2. Sumpf *m.*; Lache *f.*; Schlammsanggrube *f.*; 3. trübes Wasser *n.*; 4. (Bierbr.) Mittelbier *n.*, Kofent *m.*; 5. das Trübe, Lager *n.*; 6. Härtepulver *n.*, Härtewasser *n.*; k. vinný Weinlager *n.*; k. pivní die Bierhefen; k. pod máslem Butterfaß *m.*; 7. k. v krvi *st.* Dyskrasie *f.*; Melancholie *f.*; *pl.* —y Fäkalien.

kalab-a (kalabis) *m. et f.* Plauderer *m.*; —isovati *mor.* plaudern, plappern.

kálač *m.* Keiler *m.*, Holzspalter *m.*; k., —ka *f.* Holzart *f.*

kalafun, u *m.*, —a *f.* Kolophon *n.*, —ový *adj.* Kolophon-.

kalamajka *f.* (kolomejka) ein böhmischer Nationaltanz, Kolomea *f.*

kalamář, e *m.*, —ek, íku, —ík, u *m.* (frc. *kalamarion*, it. *calamaja*) Tintenfaß *n.*

kalamin u *m.* Galmei *m.*, Zinkspat *m.*

kalamuta *f. sl.* (kolo...) Verwirrung *f.*

kalandr, dra *m.*, —a *f.* Kalanderlerche *f. Alauda calandra*; 2. k. Kalander *m.*, Rollglättmaschine *f.* (bladička); —ovati kalandieren, Zeuge glätten.

kálání *n.* (dříví) Holzspalten *n.*

kalap-a *f.* Galopp *m.*; —ou jeti, —ovati galoppieren.

kalapodia *f. sl.* Holzschuh *m.*

kalaryže *f. sl.* die Halskorallen.

kálat (-ám, *imp.* kálej !), (k. drva, k. dříví) keilen, spalten (Holz). [-heit.

kalavný, kalevný *adj. sl.* brav; -ost

kalcinovati kalzinieren, verkalken.

kaldoun, kaltoun, u *m.* [it. *caldano*] Gänseklein *n.*, Gänsefroße *n.*, Kaldaunen *pl. f.*; —ový *adj.* Kaldaunen-.

kalebný *adj. sl.* hübsch, artig.

kálek, lku *m. v.* kal.

kalendář, e *m.*, —ek, —ík *m.* [lt. *calendarius*, *calendarium*] Kalender *m.*; dle starého —e alten Stils; —ní *adj.* Kalender-; —ník, a *m.* Kalendermacher *m.*; —ový, ský *adj.* Kalender-.

kalenec, nce *m.* Lehmschindel *f.*; Dachschaube *f.*; *pl.* —ce Dachgiebel *m.*

kaleni *n.* das Trüben; 2. das Härten.

kalenice *f.* Sumpf, Morast *m.*; 2. Dachgiebel *m.* |apfel *m.*

káleska *f.* [*Gallus*] Knopper, Gall-

káleti (-ím, íš, í, íme, íte, eji, *imp.* kálej!) něco, něčím beſudeln; k. mísen; k. se čím, v čem (k. se v hříších, v ohavnostech) ſich in Laſtern wälzen; 2. k. se menſtruieren.

kalfas, u *m. v.* kalvas.

kalhot-a *f.* Hoſenhälfte *f.*; —y *pl.* (fr. *culotte*, it. *calzoni*) Hoſe *f.*, Beinkleider; k. spodní *n.* podvlékací die Unterziehhoſen; k. (Mühl.) Schere *f.*, Gabel *f.*; —áč *m.* beſoſter Knabe.

kalhořatý *adj.* großhoſig, beſoſt.

kalhotky, kalhůtky *pl. f.* kleine Hoſe; 2. Schlüſſelblume *f.*, Himmelsſchlüſſel *m.* (petrklíč) *Primula.*

kali *n.* (*indecl.*) Kali *n.*

kaliba *f. sl.* Verbrießlichkeit *f.*

kalici *adj.* Härt-. |Kalikat *n.*

kalif, a *m.* Kalif *m.*; —át, u *m.*

kaliga *m. mor.* (*rus.* kaleka) Krüppel *m.*, ein kränklicher Menſch *v.* kalika.

kaligraf, a *m.*, krasopisec Kalligraph *m.*; —ický *adj.*, krasopisný kalligraphiſch; —ie *f.*, krasopis Kalligraphie *f.*, das Schönſchreiben.

kalich, u *m.* [řec. *kalyx*, lat. *calix*] Kelch *m.*; Kelchglas *n.*; 2. (bot.) Blumenkelch *m.*; —ař *m.* Kelchner *m.*; —ovětný kelchblütig *caliciflorus*; —ovitý *adj.* kelchartig, kelchförmig.

kalík, u *m.* Wismut *m.* (min.).

kalika *m. sl.* Krüppel *m.*

kalin-a *f.* Schneeball *m. Viburnum opulus*; —ík, a *m.* Schneeballenſtrauch *m.*; —ina *f.* eine Speiſe von Schneeballbeeren; —ka *f.* Schneeballbeere *f.*; —ovitý *adj.* ſchneeballartig; —ovité (rostliny) *pl. Viburneae.*

kaliopa *f.* (k. kamčatská) Rubinkehlchen *n. Lusciola calliope.*

kališ-ek, šku *m.* kleiner Kelch; 2. Spitzglas, Stängelglas *n.*, 3. *mor.* Weihgefäßchen *n.*; 4. (bot.) Außenkelch *m. calículus*; k. vína ein Glas Wein; —kovitý *adj.* kelchartig; —kový *adj.* Spitzglas-.

kališn-í, —ý *adj.* Kelch-; —ík, a *m.* Kalixtiner *m.*, Kelchner *m.* (ehem. in Böhmen); 2. Zechbruder *m.*

kališovati herumſchwärmen.

kališt-ě *n.* Kotlache, Pfütze *f.*; k. krve Blutlache *f.*; 2. k. Senkgrube *f.*; —ný *adj.* ſumpfig.

kaliti (-ím, *imp.* kal!) (vodu) trüben (das Waſſer); 2. k. železo das Eiſen härten; 3. k. *sl.*, (biliti) tünchen, weißen; k. se trüb werden.

kalkant, a, —ník, a *m.* [lt. *calcans*], měchošlap Balgentreter *m.*

kalkul-ace *f.* Kalkulation *f.*; —átor, a *m.* Kalkulator *m.*; —ovati kalkulieren.

kalkus, u, kalkousek, sku *m.* Kalklauge *f.*, Laugenaſche *f.*

kalměj, e *m.* Calmei *m.*

kalmuk, u *m.* Kalmuck *n.* (Rauhtuch *n.*, Raubmantel *m.*). |*Calamus.*

kalmus, u *m.* puškvorec Kalmus *m.*

kalnat ost *f.* Trübheit *f.*; —ý *adj.* trübe. |fer).

kalník, u *m.* Handſcherbe *f.* (t. Töp-

kalnost *f.* Trübheit *f.*; k. prsní Schleimbruſt *f.*; k. krve *v.* kalokrevnost *f.*

kaln-ý (*comp.* kalnější) *adj.* trübe; —á voda trübes Waſſer; —é víno trüber Wein; —ý den trüber Tag; —á mysl Trübſinn *m.*; v kalné vodě dobře se loví im Trüben iſt gut fiſchen.

kalo-černý ſchmutzig-ſchwarz; —dav, u *m.* Kotbrechen *n.*, Miſerere *n. Ileus m.*

kalo-kam, u *m.* Koprolith *m.*; —kap, u *m.* (kapavka) Gonorrhöe *f.*, Samenfluß *m.* (med.); —keř *m.* Prachtſtrauch *m.*, Prachtbaum *m. Embothrium*; —krev, krve *f. st.* ſchwarzes Blut *n.*, ſchwarze Galle *f.*; —krevnost *f.* Dyskraſie *f.*, Schwarzblütigkeit; Melancholie *f.*; —krevný *adj.* dyskratiſch, ſchwarzblütig, dickblütig; —květ, u *m.* Schmucklilie, Prachtlilie *f. Gloriosa*; —list, u *m.* Schönblatt *n.*, Kalabaum *m. Calophyllum*; —rašelina *f.* Baggerторf *m.*, Fango *m.* |lota.

kalost, ti *f.* Schlammigkeit *f. v.* ka-

kalostudený *adj. st.* (těžkokrevný) melancholiſch.

kaloš, e *m.*, *pl.* —e Überſchuh *m.*, Galoſche *f.* [fr. *galloche*]. |heit.

kalota *f.* Güte *f.*, gute Beſchaffen-

kalotmavý *adj.* trüb, dunkel.

kalotok, u *m.* Samenfluß *m.* (med.).

kalouch, a *m. v.* kolouch.

kaloun, u —ec, nce, —ek, nku *m.* [fr. *galon*] ein gewirktes Band, Zwirnband *n.*; —č, ěte *n.* Zapfenapfel *m.*; —ice *f.* Bandmacherin *f.*; 2. Bandwurm *m. v.* tasemnice; —ictví *n.* Bandmacherei *f.*; —ík, a *m.* Bandmacher *m.*; —kář *m.* Bandkrämer, Bandhandler *m.*; -ka -in; —kářství *n.* Bandkrämerei *f.*

kalous, a *m.* Ohreneule *f.*, Steinkauz *m.*, Waldohreule *f. Otus vulgaris* (*Strix otus*); —i, —ový *adj.* Ohreneulen; —ovati in der Nacht ſchwärmen.

kalouš, e *m. v.* kalous. |käfer *m.*

kaloval, a *m.* Düngkäfer *m.*; Mist-

kalov-ec, vce *m.* ein Weingefäß; —ina *f.* Teichſchlamm *m.*, Fango *m.*

kalo-vodý *st.* melancholiſch; —vý *adj.* Schlamm-, Satz-; —žrouti *pl. m.*, —žraví hmyzi (zool.) Koprophagen *pl.*

kalpak, u *m.* Kalpak *m.* (ungariſche

kaltoun *v.* kaldoun. |Pelzmütze).

kaluha *f. v.* kalužo.

kalup, u *m.* Galopp *m. v.* kalapa; —em in Galopp.

kalupinka *f.* [fr. *colombine*] Freudenmädchen *n.*; 2. [fr. *galopine*] ſchlechte Stute.

kaluž-e *f.*, —ina *f.* Pfütze *f.*, Lache *f.*; —natý *adj.* ſumpfig, pfützig; -ost -keit; —nice *f.* Sumpfgerſte *f.*; *Eleusine* *f.* (bot.); —ník, u *m.* Sumpfhahnenfuß *Batrochium*; —ný *adj.* ſumpfig, Sumpf-.

kalvarůže *f.* Karmínkalville (Apfel).

kalvas, u *m.* Kalkfaß *n.*; Mörtelkübel *m.*; *st.* Schenkkanne *f.*

kalvilky *pl. f.* [ir. *calvil*] Kalville, Rippenapfel, Kantapfel, Eckäpfel.

kalvín, a kalvinista *m.* (helveta, helvít) Kalvinist, Kalvíner *m.*

kalý *pl. m.* (Bierbr.) *v.* kal. [kalý).

kalý *adj.* hübsch, gut tüchtig (*v.* ne-

kam, kamž (*st.* kamo) *adv.* wohin; kam jdeš? wo gehst du hin? kam koli wo immer hin? kam vítr, tam plášť den Mantel nach dem Winde hängen.

kám, a *m. st. v.* chan.

kamarád, a *m.* Kamerad *m.*, Gesellschafter *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) s kým Kameradschaft halten; —ka *f.* Gesellschafterin *f.*; —ský *adj.* Kamerad-; —ství *n.* Kameradschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Kameraden.

kamaš, a *m. st.* Kerl *m.*

kamaše *f. pl.* Gamaschen, Überstrümpfe *pl.*

kambal-a *f.* Scholle, Platteiße *f. Hippoglossus, Rhombus* (Fisch); —ovitý schollenartig.

kamboj, e *m.* Guttabaum *m.*

kamea *f.* Kamee *m.*, Onyxagat *m.*

kamej *m.* Kamee *f.*

kamejk, u *m. v.* kamýk.

kamejka *f.* Steinjame *m.*, Steinbirse *f. Lithospermum.*

kamel-ie *f.*, —ka *f.* Kamelie *f.* (bot.).

kámen (*mor.* kamen, *st.* kámeň), *gen.* kamene *et* kamena) (*loc.* na kameni *et* na kameně) *m.* Stein *m.* (lat. *Lapis*, gr. *Lithos*); tvrdý jako kámen steinhart; k. mlynský Mühlstein *m.*; k. dlažební Pflasterstein *m.*; k. základní Grundstein; 2. Stein *m.* im Schach- oder Damenspiele; 3. (med.) Stein *m.*, Steinkrankheit *f.*, Steinleiden *Lithiasis*; 4. Stein *m.*, ein Gewicht von 20 (in Polen 32) Pfund = 10.000 *kg.*

kamen-áč, e, —ák, kameňák, u *m.* Steinnuß *f.*; unknackbare Nuß; 2. Steinvilz *m.*; 3. Steinwein *m.*; 4. Steinwurm *m.*; —ář *m.* Steinschneider; Steinschleifer *m.*; 2. Steinfenner; 3. Steinbrecher, Steinhauer *m.*; —ařík, a *m.* Steinschneiderkurische *m.*; —ařiti Steinschneider sein; —ářka *f.* Steinschneiderin *f.*; —árna *f.* Steinschneiderwerkstatte *f.*; —árství *n.* Steinschneiderei; Steinschleiferei *f.*; —atěti versteinern; —atý *adj.* steinig.

kamenc-árna, —ovna *f.*, —ovárna *f.* Alaunhütte *f.*, Alaunwerk *n.*; —ovati alaunen; —ovitý *adj.* alaunartig; —ový *adj.* Alaun-.

kamenčí *n.* Gesteine *n.*

kamenec, nce *m.* Alaun *m.*; 2. Gestein *n.*; 3. ein Ort voll Gestein.

kamenec-natý *adj.* alaunhaltig; —nik, u *m.* Alaunstein *m.*; k., a *m.* Alaungerber *m.*; —ný *adj.* alaunig. [*n.*

kamének, kamínek, nku *m.* Steinchen

kamenětl (zk...) zu Stein werden; versteinern.

kamení *n.* Gestein *n.*; Steinwerk *n.*; drahé k. Edelgestein *n.*; drobné k. kleines Gestein; k. kostkové Steinmörtel *pl.*

kamen-ice *f.* Steinmetzin *f.*; 2. Steinbruch *m.*; 3. Steinhaufen *m.*; 4. *st.* gemauertes Haus, Steinhaus *n.*, Steinburg *f.*; 5. Steinbachrappe *f.*; 6. Steinbrombeere *f. Rubus saxatilis*; 7. Steinbirne *f.*; —ický *adj.* Steinmetz-; —ictví *n.* Steinmetzerei *f.*; —íčatý steinig; —íčko *n.* die kleinen Steinchen.

kamenik, a *m.* Steinmetz *m.*; 2. Steinbrecher, Steinhauer *m.*; 3. Steinschneider *m.*; 4. Steinamsel *f.*, Steindrossel *f. Turdus saxatilis*; Steinfletsche *f. Saxicola* (Vogel); k., u Steinfarnkraut *n.*; *v.* kamejka.

kamen-ina *f.* Steingut *n.*; —inař *m.* Steingutarbeiter *m.*; —inový *adj.* steinguten; —iště *n.* steiniger Ort; Steinhaufen *m.*; Steinbruch *m.*; —ištný *adj.* zwischen Steinen wachsend; —iti (zk....) něco zu Stein machen; —itý *adj.* steinicht, voll Steine; —itá cesta *f.* Steinweg *m.*

kamenka *f.* Rauschgelb *n.*, gelbes Rauschgold; Auripigment *n.*; 2. k. Steinklee *Melilotus* (komonka).

kaménka, kamínka *pl. n.* Öfchen *n.*

kaménkomalba *f.* Mosaik *f.*, Musivkamennik *v.* kameník. [malerei *f.*

kamenný *v.* kamený.

kameno-bejlí *n.* die Steinpflanzen; —brusič *m.* Steinschleifer *m.*; —brusírna *f.* Steinschleiferei *f.*; —lom, u *m.* Steinbruch *m.*; —lomce *m.*, —lomec, mce *m.* Steinbrecher *m.*; —metnice *f. rus.* Ballista *f.*; - metný *adj.* steinwerfend.

kamenopis, u *m.* Steinzeichnung, Lithographie *f.*; —ec, sce *m.* Steinzeichner, Lithograph *m.*; —na *f.* Lithographie, lithographische Anstalt; Steindruckerei *f.*; —ný *adj.* lithographisch.

kamenořez, u *m.* Steinschnitt *m.*, (chir.) Lithotomie *f.*; —arna *f.* Steinsägemühle *f.*; —ec, zce *m.* Steinschneider, Lithoglypt *m.*; —ectví *n.* Steinschneidekunst, Lithoglyptik *f.*; —ný *adj.* steinschneidend; k. stroj Steinschneidemaschine *f.*

kameno-ryjec *v.* kamenopisec; —sečnictví *n.* Steinhauerei *f.*; —sečník, a *m.*, —sek, a *m.* Steinhauer *m.*; —sečný *adj.* steinhauend; —solný *adj.* Steinsalz-; —stěn, u *m.* Lithophan *m.*

kamenotisk, u *m.* Steindruck *m.*; —ař *m.* Steindrucker, Lithograph *m.*; —arna *f.* Steindruckerei, Lithographie *f.* (Lokal); —ařství *n.* Lithographie, Steindruckerei *f.* (Kunst).

kameno-tvorný *adj.* steinerzeugend; —uhelný *adj.* Steinkohlen-; k. útvar Steinkohlenformation *f.*; —uhelné doly Steinkohlenbergwerk *n.*; —uhlí *n.* (kamenné uhlí) Steinkohle *f.*

kamenov-ač, —atel *m.* Steiniger *m.*; —aní *n.* Steinigung *f.*; —ati koho steinigen; —atý *adj.* steinig, voll Steine; steinhart; —itý *adj.* steinicht, steinartig.

kamenožilec, lce *m.* Lithozoon, Steintier *n.*; Steinpflanze, Steinkoralle *f.*

kamen-stvo *n. coll.* Gestein *n.*, Steinreich *n.*; —ý *adj.* (kamenný) steinern, von Stein; k. most steinerne Brücke; k. leu Bergflachs *m.*, Erdflachs *m.* (Asbest); —á sůl Steinsalz *n.*; —é uhlí Steinkohle *f.*; k. fig. hart (v. Menschen); —é srdce steinernes Herz.

kamer-alistika *f.* Kameralistik *f.*; —ální *adj.* Kameral-; k. rada K.-rat *m.*; —ář, á *m.* Kammermeister *m.*

kamín. u *m.* Kamphin *n.*

kamfora *f. v.* kafr. [*lamedes* (zool.).

kamich, a *m.* Bastardkranich *m. Parkaminek*, nku *m.* Steinchen *n.*; 2. Griffel *n.*; 3. Blaustein *m.* (b. Wäsche), Neublau *n.* [kleiner Ofen.

kaminka *pl. n.* Öfchen, Öfleiu *n.*,

kamizol-a, —ka *f.* Kamisol *n.*; Jacke *f.*

kamkoli *adv.* wo immer hin *v.* kam.

kamlejka *f.* Hauskittel *m.* (in Sibirien).

kamlot, u *m. v.* šamlat. [rien).

kamn-a [it. *camino*], (*gen. pl.* kamen), —ička *pl. n.* Ofen *m.* (im Zimmer); Heizofen *m.*; —ář *m.* Ofenbauer, Ofensetzer, Ofenhändler, Ofner *m.*; -ka -in; —ářství *n.* Ofenbau *m.*; —ec, mence *m. v.* kamnovec; —éř *m.* kamnář; —ovec, vce *m.* Ofentopf *m.*; —ovitý *adj.* ofenförmig.

kamo *adv. st. v.* kam.

kamo-býl, e *m.* Steinsamenstande; —drv, u *m.* Steinholz *n.*; —žilec lce *v.* kamenožilec.

kamp, u *m.* Kamm *m.*, Hakenkamm *m.* (bei Zimmerl.); Kamm *m.*, Keilberg *m.* (mont.). [holz *n.*

kampeška *f.* Kampeschenholz *n.*, Blau-

kampov-ačka *f.* Beil zum Verzapfen; —ati die Balken durch den Kamm verbinden; verzapfen; —i. *n.* (mont.) die Kämme.

kamrhol, u *m.* Kamelot *m. v.* haras.

kamrtuch, u *m.* Kammertuch *n.*

kams, kamsi *adv.* irgend wohin.

kamuda *m. f. et mor.* ein Ungeschickter.

kamýč-ek, čku *m.* Steinchen *n.*; —kovatý *adj.* grobkörnig; —kovitý *adj.* wie kleine Steinchen.

kamýk, u *m.* Steinchen *n.*; k. datlový Dattelkern *m.*; 2. k. ausländische Hirse *f.*; 3. Felsburg, Felsenburg *f.*

kamýka *f. v.* kamejka.

kamyš *m.* Sandrohr *n.*, Sandhafer *m.*, Sandriet *n. Ammophila arundinacea* (*Arundo arenaria*).

kamz-ice *f.* Gemsziege *f.*; —íček, čka *m.* Gemschen, Gemslein *n.*, Gemszicklein *n.*; —ičí *adj.* Gems-, Gemsen-; —ičník, u *m.* Gemswurz *f. Doronicum.*

kamzík, a *m.*, *dim.* kamzíček, čka *m.* Gemse *f. Capella rupicapra*; —olovec, —ostřelec, lce *m.* Gemsenjäger *m.*; —ovice *f.* Gemsenhaut *f.*; —ový *adj.*

kamž, kamže *adv.* wohin. [Gemsen-.

kan, a *m. st. v.* kanec.

kanabač *m. v.* kanafas.

kaňafa *m.* Fleyel, Schlingel *m.*

kanafas, u *m.* Kanevas (Kanafas) *m.*; —ka *f.* ein Weiberrock von Kanevas; —ový *adj.* kanevaffen, von Kanevas.

kanal, u *m.*, *dim.* kanálek, lku *m.*, stoka Kanal *m.*, Kloake *f.*

kanálie *f.* Canaille *f.* (fr.).

kanálik, a *m. st. v.* kanár.

kanalisace *f.* Kanalisation *f.*, Kanalisierung *f.* [*adj.* Kanal-.

kanál-nik *m.* Kanalräumer *m.*; —ový

kaňan-ec, nce *m.* Flechtwurzel, Flechtkraut; —ka *f.* gemeine Flachsseide *v.* kokotice.

kanár, a, —ek, rka *m.* Kanarienvogel *m. Fringilla canarina*; —ník, —ovník, u *m.* Kanarienbaum *m. Cunarium*; —ový *adj.* Kanarien-; —ové semínko K.-gras, Glanzgras *n. Phalaris canariensis v.* chrastice.

kancelář (kancelář), e *m. el f.*, *et* k., i *f.* Kanzlei *f.*; —ně, ého *n.* Kanzleigebühr *f.*; —ovati se auf der Kanzlei rechten, prozessieren; —ský *adj.* Kanzlei-; k., ého *m. st.* Kanzleischreiber *m.*; Oberschreiber *m.*; —ství *n.* Kanzleiwesen *n.*

kancelist-a *m.* Kanzlist, Kanzelist *m.*; —ský Kanzlisten-; —ství *n.* Kanzlistenstelle *f.* [buch, Kanzional *n.*

kancionál, u, —ek, lku *m.* Gesang-

kancléř, kancléř *m.* Kanzler *m.*; dvorský k. Hofkanzler *m.*; nejvyšší k. Oberst-Kanzler; říšský k. Reichskanzler *m.*; —ský *adj.* Kanzler-; —ství *n.* Kanzlerwürde *f.*; Kanzleramt *n.*

kancojelen, a *m.* Gangeshirsch *m.* (babirusa).

kancour, u *m.* (cancour) Lappen *m.*

kancový *adj.* Eber-.

kanč-i *adj.* Eber-; —ík, a *m.* ein kleiner Eber; k., u *m.* Rämeisen *n.*, Patronenzieher *m.*; Schraubenbohrer *m.*; 2. Hundspeitsche *f.*

kančil, a *m.* (japanisches Moschustier) Kantschil *m. Moschus javanicus.*

kanč-ina, *pl.* —iny *f.* Zoten *pl.* (schlüpfrige Reden); —iti (-ím, *imp.* —kančil) fleckfen; 2. zoteln, Zoten reißen, mit der Sauglocke läuten.

kančuha *f.*, kančuch, u, kaněuk, u *m.* Kantschu *m.* (große Karabatsche).

kanda *m.* Faseler, Plauderer *m.*

kandárek *v.* kantárek. [niti.

kandati (-ám) faseln, schwatzen *v.* ka-

kandelábr, u *m.* Kandelaber *m.*

kandeláres *n.* (lt.) *st.* Lichtgeld *n.*

kandidát, a *m.* Kandidat *m. v.* čekatel *m.*; —ka *f.* Kandidatin *f.*

kandík, u *m.* (k. psozubý) Hundszahn *m. Erythronium Dens canis* (bot.).

kandrdásek, ska *m.* Schäfer *m.*

kanduš, e, kandoušek, šku *m.* Kontusch *m.*

kandys, —cukr, u *m.* Kandiszucker *m.*

káně, ě *f.* Weihe *m.*, Stoßvogel Stoßer *m.*; Buffard *m.*; k. lesní Mäusebussard *Falco* (*Buteo*) *cinereus*; k. rousňák Rauchfußbussard *m. Falco lagopus* (*Archibuteo lagopus*).

káně, ěte, *n.* kaňátko der junge Weihe.

kanec, nce *m.* Eber, Hafich *m.*; k. jelenitý Hirscheber, Eberhirsch *m.* (babirusa); fig. k. Zotenreißer *m.*; klecký *m.*

kaneč-ek, čka *m. v.* kanečik; —nik, a *m.* Saufinder *m.* (Hund).

kaňh-a *f. v.* kaňka; k. *m.*, —al, a *m.* Kleckser, Sudler; Faseler *m.*; —áni *n.* das Sudeln, Klecksen; —anina *f.* Sudelei, Pantscherei *f.*; —ati (-ám) něco (zk....) sudeln, klecksen; pfuschen; faseln; k. se v čem werin sudeln; —atý *adj.* [beklecksst.

káni *adj.* Weihen-.

káni, pokání *v.* das Büßen, Buße *f.*

kanička *f. v.* (kanička.

kanitl (-im, *imp.* nekaň, nekani!) geifern; 2. klecksen; 3. schwatzen, faseln; 4. *impers.* kaní es sieifert.

kaňk, u *m. st.* (mont.) Gang *m.*

kaňka *f.* Klecks, Tintenklecks *m.*; Geifer *m.*

kankán, u *m.* Kankan *m.* (fr. Tanz).

kankára *f.* Seespinne *f.*, Skorpionspinne *f. Phalangium.*

kaňk-atý *adj.* beklecksst; —ovati se ranzen (von Fuchsen u. Wölfen); —ovi *n.* (mont.) Gangmasse, Gangart *f.*; —ový *adj.* Klecks-.

kanon, u *m.* (kanón) Kanone *f. v.* dělo; 2. k. (kánon) kirchenl pravidlo Kanon *m.*; 3. (kánon) hudební zpěv řetězový Kanon *m.*; —ický *adj.* kanonisch; -é právo kanonisches Recht; —isovati kanonisieren.

kaňour, a *m.* junger Eber; 2. großer Eber; 3. Zotenreißer *m.*

kanouti (*impers.*; 3. *pers.* kane, *pl.* kanou) tröpfeln, triefeln, rinnen; slzy kanou mu z očí Tranen rinnen (fließen, rollen) ihm aus den Augen.

kanovn-ice *f.* Chorfrau; Stiftsfrau *f.*; —ický *adj.* Domherrn-; kanonisch; —ictví *n.* Kanonikat *n.*, Domherrnwürde, Domherrnstelle *f.*; —ictvo *n. coll.* Domherrenkollegium *n.*; —ící *adj.* Domherrn-; Chorfrau-; —ik, a *m.* Domherr, Stiftsherr; Chorherr *m.*, Kanonikus *m.*

kant-a *f.* Verweis *m.*; -u komu dávati einem einen Verweis geben.

kantár, -u, kantárek, rku *m.* Kandare *f.*, Zaumstange, Gebißstange *f.*

kantařiti (-im, *imp.* -i!) halftern.

kantin-a *f.* Kantine *f.*; —ský *m.* Kantineur *m.*

kantnéř, kantnýře *m. pl.* Kantner *m.* (Lagerbelz für Jäger); 2. Dachbaum *m.*

kanton, u *m.* (ve Švýcarích) Kanton *m.*

kantor, a, kantůrek, rka *m.* Kantor, Vorsänger *m.*; 2. Schulmeister *m.*; —ka *f.* Kantorsweib *n.*; —ovati schulmeistern; —ský *adj.* Kantors-; Schulmeister-; —ství *n.* Kantorat *n.*, Kantorei *f.*; kantůrčice *f.* Kantorstochter *f.*

kanýr, u, karnýr, u *m.* Garnierung *f.*, Besatz *m.*, Einfassung *f.*

kaolin, u *m.* Kaolin *n.* (weißer, grauer oder roter Ton).

kap, u *m.* der Schall des Tropfens; 2. k., okap Traufe *f.*; 3. k., předhoří (mys) Kap *n.*, Vorgebirge *n.*; —ací *adj.* Tropf-; —ačka *f. v.* kapavka; —ák, u *m.* Glasglocke *f.*; Sturzglas *n.*; 2. Gastor *m.*

kapalec, lce *m. st.* Sturmhut *m. v.* kapalin.

kapal-ice *f.* Dachtraufe *f.*; 2. Obstjuppe *f.*; 3. Butterfaß *m.*; 4. *st.* fautes Weib; —ičný *adj.* Tropf-; flüssig; —ičná voda Regenwasser, Tropfwasser *n.*; —ičné víno Lecrwein, Tropfwein *m.*; právo —ičné Dachtraufenrecht *n.*

kapalin, u *m. st.* [it. *capellino*] Sturmhut *m.*, Sturmhaube *f.*, Eisenhut *m.*; 2. Staubhut (Reisehut) *m.*

kapal-ina *f.*, *pl.* —iny tropfbare Flüssigkeiten; —ka *f.* Regenwasser *n.*; *mor.* Wolke *f.*; *mor.* tropfender Pflaumensaft (beim Dörren); 2. *pl.* —ky Teft *m.* (b. Goldarbeiter), Kapelle *f.*; —nost *f.* Tropfbarkeit *f.*; —ný, —ý *adj.* tropfbar. [polévky) Tropfteig *m.*

kapání *n.* das Tröpfeln; 2. k. (do

kapan-ina *f.* Destillat *n.*, tropfendes Wesen; *pl.* —iny Tropfsteine; —ka *f.* Tropfteig *m.*; Tropfteigsuppe *f.*; —ý *adj.* getröpfelt; —á polévka Tropfteigsuppe *f.*

kapar, u *m.*, —a *f.*, —ka *f.*, kapárek, rku *m.* Kapernstrauch *m. Caparis spinosa*; *pl.* kapary, kaparky Kapern-

kapaří *n.* Kapvari *f.* [frucht *f.*

kapar-ník, u *m. v.* kapar; —ovitý *adj.* kapernartig; —ový *adj.* Kapern-.

kapati (kapám, áš, á *et* kapu, eš, e, *imp.* kap *et* kapej!) tröpfeln, Tropfen fallen lassen; 2. träufeln, triefen, sickern; 3. k. *st.* eingehen, sterben, verenden.

kapav-ka *f.* anhaltendes Tropfen; 2. (med.) Tripper *m.*, Gonorrhöe *f.*; —ý *adj.* tropfend.

kápě *f.* Tropfen *m. v.* kapěje.

kapě, kapi *f.*, *dim.* kapice, kapička *f.* [it. *cappa*] Kappe, Kapuze *f.*; Kutte, Mönchskutte *f.*; Stiefelkappe *f.*

kapec, *pl.* kapce *m.* Latschen, Fußkapečka *f. v.* kapka. [latschen *pl. f.*

kápěje *et* kapěje, e *f.* Tropfen *m.*; Traufe *f.*, Tropfenfall *m.*

kapel-a *f.* (hudební) Kapelle *f.*; —ní Kapell-; k. mistr Kapellmeister *m.*; —nictví *n.* Kapellmeisterstelle *f.*; —nik, a *m.* Kapellmeister *m.*; *st.* Kirchner, Meßner *m.*

kapeluš *m. pol.* Hut *m.*

kapesn-í, *adj.* Taschen-; k. hodinky Taschenuhr *f.*; k. slovník Taschenwörterbuch *n.*; k. šátek *vn.*, —ík, u *m.* Taschentuch, Schnupftuch *n.*; 2. Taschenbuch; Taschenkalender *m.*

kapet, pte *m.* Tropfen *m.*

kapice *f.* Mönchskutte *f.*; Käppchen *n.*

kapičk-a *f.* Tröpfchen *n.*; 2. Kütt chen, Käppchen *n.*; počkej —u! warte ein wenig! —ovaný getupfelt, gesprenkelt. [(Mönch).

kapičník, a *m.* Kuttenträger *m.*

kapina *f.* Insel, Inful *f.*

kapinice *f.*, akácie *f.* Akazie *f. Acacia arabica.*

kapinka *f.*, **kapinek** *m. v.* kapička.

kapitál, u *m.*, jistina Kapital *n.*

kapitál-isovati kapitalisieren; —ista *m.* Kapitalist *m.*

kapitál-ka *f.* Kapitalnahýt *f.*; (Typ.) ky *pl.* Kapitalschrift *f.*; Kapitalbuchstaben *pl.*; —ně *adv.* tüchtig; —ní *adj.* Haupt-, hauptsächlich; fig. vortrefflich, ausgezeichnet; tüchtig; —ník, a *m.* Kapitalist *m.*

kapitán, a *m.* [it. *capitano*] Kapitän, Hauptmann *m.*; k. lodní, k. korábu Schiffskapitän *m.*; —iti, —ovati Kapitän sein; —ka *f.* Kapitänsfrau *f.*; —ství *n.* Kapitänschaft *f.*

kapitol-a *f.* Kapitel *n.* (im Buche); 2. Domkapitel *n. v.* kapitula; —ní, —ský *adj.* Kapitel-; —ník, a, *m.*, člen kapituly Kapitular, Domherr *m.*

kapitul-a *f.* Ordenskapitel *n.*; —ace *f.* Kapitulation *f.*; —ár, a *m.* Kapitular *m.*, Domherr *m.*; —ární *adj. v.* kapitolní; —ovati kapitulieren (mil.).

kapk-a *f.* Tropfen *m.*; 2. ein Bischen; —ací *adj.* Tropf-; —ář *m.* Tropfengeber, Tröpfler *m.*; —ati (3. —á) tröpfeln; —avý *adj.* träufelnd.

kapla *f. v.* kaple.

kaplan, a, kaplánek, nka *m.* Kaplan *m.*; —ice, —ka *f.* des Kaplans Frau; 2. —ka *f.* Kaplanei *f.*; Kaplanswohnung *f.*; —iti, —ovati als Kaplan fungieren; —ský *adj.* Kaplan-; —ství *n.* Kaplanschaft *f.*

kapl-e *f.*, —ice, —ička *f.* Kapelle *f.*

kapnouti, kápnouti einmal tropfen *v.* kapati; fig. k. na něco etwas erwischen, ertappen; fig. k. božskou (t. pravdu) die reine Wahrheit bekennen, [gestehen.

kapný *adj.* tropfbar.

kapoun, a *m.* Kapaun *m.*, Kapphahn *m.*; —ě, ěte *n.* junger Kapphahn; —í, —ový *adj.* Kapphahn-; —iti die Hähne kappen. [förmig *cucullatus.*

kápcvitý *adj.* kappenförmig, kapzen-

kapr, a *m.* Karpfen *m.* *Cyprinus carpio.* [genbutter *f.*

kapra *f. sl.* Augenschleim *m.*, Au-

kaprad, u *m.*, kaprad, di *f.*, —ina *f.*, —í *n.* Farn *m.*, Farnkraut *n.* *Polypodium*; *Aspidium*; —iště *n.* ein Ort wo Farnkraut wächst.

kaprál, a *m.* [it. *caporale*], desátník Korporal *m.*; —iti, —ovati, kapralovati die Korporalsdienste versehen; —ka *f.* Korporalin *f.*; 2. Korporalsstock *m.*; —ský *adj.* Korporal-; —ství *n.* Korporalschaft *f.*

kapravý *adj. sl.* triefäugig.

kapř-i *adj.* Karpfen-; —ice *f.* Karpfenweibchen *n.*; —íček, čka, —ík, a *m.* kleiner od. junger Karpfen; —ina *f.* Karpfenfleisch *n.*; k. *m.* elender Karpfen.

kaprle, ete, *pl.* kaprlata *n. v.* kapar.

kaprov-áč *m.* Karpfentaube *f.*; —ina *f.* Karpfenfleisch *n.*; —itý *adj.* karpfenähnlich; —ý *adj.* Karpfen-.

kapsa (*gen. pl.* kapes) *f.* [lt, *capsa*, rec. *kapsa*] Tasche *f.*; Sack *m.*; (mont.) Erzternister *m.*; mastiti si kapsu sich den Beutel spicken.

kapsář *m.* Schiebsack, Schubsack *m.*; 2. Beutelschneider *m.*, Taschendieb *m.*; —ka *f.* Taschendiebin *f.*; —ství *n.* Beutelschneiderei *f.*

kaps-atý *adj.* mit großen Taschen versehen; —ecí *adj. v.* kapesní; —ička *f.* Täschchen, Täschlein *n.*; —le *f.* Kapsel *f.*; —lovka, —lovna *f.* Kapselfabrik *f.*; —ovati *sl.* Verwels geben.

kaptour, kaptur, u *m. sl.* (*pol.*) Kappe *f.*; k. komu šiti Fallstricke legen.

kapu *v.* kapati. [*m. v.* kapucín.

kapuc, e *m.*, —e *f.* Kapuze *f.*; —ián

kapucín, a *m.* Kapuziner *m.*; —ský *adj.* Kapuziner-; —ské semínko *v.* brsten.

kapust-a *f.* [it. *cappuccia*] Gemüsekohl *m.* *Brassica oleracea*; k. hlavatá *v.* hlavatice; k. květná *v.* květák; karliol; —énka *f.*, —ka *f.* Rankohl *m.*; Warzenkohl *m.* *Lapsana*; —iště *n.* Kohlfeld *n.*, Krautfeld *n.*; —ňák, u *m.* Kohlsuppe *f.*; k., a *m.* Seekuh *f.* *Manatus*; —ní *adj. v.* kapustový; —nice *f.* Kohlbirn *f.*; 2. Kohlsuppe, Krautsuppe *f.*; 3. *v.* kapustiště; —ník, a *m.* Kohlgärtner *m.*; 2. Kohlraupenschmetterling *m.*; k., u *m.* Krautkuchen *m.*; —ový *adj.* Kohl.

kaput, u *m.* [fr. *capot*], svrchník Kaputrock, Oberrock *m.*

kar, u *m. sl.* Lelchenmahl *n.*

kára *f.* Strafe *f.*, Züchtigung *f.*; Zucht *f.*; vzíti koho na káry, do káry, dáti komu na káry einen züchtigen.

kára, *dim.* karka *f.* Karren *m.*

karabáč, e *m.*, —ek, čku *m.* Karbatsche *f.*, Hetzpeitsche *f.*; —ek, čku *m.* das Schwefffstück (von Fleisch); —nice *f.* Peitscherin *f.*; 2. eine Sau, die nicht gern bei der Herde bleibt; —ník, a *m.* Karbatscher *m.* (fig. Bauernschinder *m.*); —ovati (karabačovati) někoho karbatschen, geißeln.

karabatý *adj. v.* krabatý.

karab-ina, u *m.*, —ina *f.* Karabiner *m.*; Stutzflinte *f.*; —iňák, —inéř, —iník, a *m.* Karabinier *m.*; —inka *f.* Einhängrolle *f.*; Uhrfpange *f.*; —inový *adj.* Karabiner-.

káracl *adj.* Disziplinar-; k. moc die Disziplinargewalt; k. vyšetřování Disziplinarunterfuchung.

karafiát (karafiját, karafilát), u *m.* [it. *Gariofilata*] Nelke *f.* *Caryophyllus* (*Dianthus c.*); *v.* hvozdík; —ovitý nelkenartig *caryophyllaceus.*

káraj-ící, —ičný *adj.* Straf-; ſtrafend, züchtigend.

karák, a *m.* Seewolf *m.* (zool.).

karakal, a *m.* Karakal *m.*, Luchskatze *f.*, Schwarzohr *n.* *Felis Caracal.*

karakar, a *m.* (vrzák) Knarrhuhn *n.*, Trompetenvogel *m.* *Psophia crepitans.*

kár-al, —alka *v.* karatel, -ka; —ám *v.* kárati; —anec, nce, —aný *m.* Züchtling *m.*, Zuchthäusler *m.*; —ání *n.* Züchtigung *f.*, —anka *f.* weiblicher Züchtling.

karanténa *f.* Quarantäne *f.*

karapovina *f.* Karapoalkaloid *n.*

karas, a, karásek, ska *m.* Karausche *f.* *Carassius vulgaris*; 2. (b. Bierbr.) Abtropfbrett *n.*; 3. Schrippe *f.* (Backwerf); 4 karásky dělati Prellwerfen;

—ovitý *adj.* karauschenartig; k.-ahnlich; —ový *adj.* Karauschen-.

karat, u *m.* Karat *n.* (Geldgewicht).

karata *f. v.* kareta.

karatel, e *m.* Bestrafer, Ermahner, Züchtiger, Rüger *m.*; —ka *f.* Züchtigerin *f.*

kárati (kárám, áš, á *et* kárú eš, e, *imp.* kárej!) koho n. něco (k. koho na cti, na těle, na zdraví, k. křivdu) strafen, züchtigen, rügen, eine Rüge ob. einen Verweis erteilen; k. slovy (k. z neposlušenství) einen mit Worten strafen (mit harten Worten zur Rede setzen ob. stellen); k. ze lži der Lügen strafen; k. se gestraft werden; k. se kým n. čím sich ein warnendes Beispiel an etw. nehmen, sich bessern; k. se s kým mit jmds. Bestrafung zu tun haben.

karatov-ání *n.* das Karatieren; —ati karatieren, zum Golde andere Metalle zusetzen. [gold *n.*

karátový *adj.* Karat-; -é zlato K.-

karavana *f.* Karavane *f.*

karb, u *m.*, —a *f.* Kerbe *f.*, Mörtelkasten *m.*; 2. Mörtel *m.*, Malte *f.*; 3. Kot *m.*; 4. *pl.* —y (mont.) Triebsand *m.*

karbal, u *m. sl.* [fr. *corbeille*] Korb *m.*

karban, u *m.* [it. *corbona*] Glückstopf, Glückshafen *m.*; 2. Glücksspiel, Kartenspiel *n.*; —em posedlý vom Spielteufel besessen. [banatel *n.*

karbanát-ky, —le *pl. m. et f.* Karbanat-

karban-ění *n.* Spielsucht *f.*; —ice *f.* Glücksbündnerin, Kartenspielerin *f.*; —ický *adj.* Glücks-; k. ústav Spielbank *f.*; —ictví *n.* Glückshafnerei *f.*; Spielsucht *f.*; —ík, a *m.* Glücksbündner, Glückshafner *m.*; leidenschaftlicher Kartenspieler; —iti (-ím, *imp.* karbaň *et* karbani!) leidenschaftlich Karten spielen; —ivost *f.* Spielsucht *f.*, Spielwut *f.*; —ivý *adj.* spielsüchtig.

karb-ěř, —ič *m.* Kalklöscher *m.*

karbička, *pl.* —ičky *f.* kleine Runzel.

karbol, u *m.* Karbol *n.*; —ka *f.*, —ová kyselina Karbolsäure *f.*

karbov-ačka *f.* Ruhrstange *f.*, Kalkbaten *m.*; Ruhrholz der Bäcker; —ání *n.* das Kerben, Falten; das Rühren des Kalkes im Sand; —ati (vápno) den Kalk mit Wasser und Sand mischen; 2. falten, kerben, runzeln; 3. k. vodu das Wasser trübe machen; k. víno die Trauben treten; k. pivo (im Brauhause) meischen; 4. (b. Fleischh.) das erste Viertel des Ochsen anbauen; ausschneiden; —na *f.* (b. Maur.) Malterei *f.*

karbový *adj.* Kerb-; Mörtel-.

karbunkul, u *m.* (Edelstein) Karbunkel, Karfunkel *m. carbunculus*; 2. uhlák *m.* Karfunkel *m.*, böses innerliches Geschwür. [(chir.).

karcinom *m.* (rakovina) Karzinom *m.*

kardamom, u *m.* Kardamom *n. Cardamomum* (*Klateria C.*)

kardati (-ám) *sl. v.* kárati.

kardian, kardyan, a *pl.* —y *Guardian m.* (Apielart).

kardinál, a *m.* Kardinal *m.*, —ský *adj.* Kardinals-; k. klobouk K.-hut *m.*; —ství *n.* Kardinalswürde *f.*

kardus, u *m. v.* přímětník.

karel, rla *m.* Zwerg *m.*, Zwergbaum *m.*; —ní, kařelní *adj.* Zwerg-.

kareta *f.* [it. *Caretta*] Kutsche *f.*

karetn-é, čho *n.* Kartengeld *n.*; —í *adj.* Karten-; —ice *f.* Kartenmacherin; Kartenspielerin *f.*; —ictví *n.* Kartenmacherei *f.*; Kartenspielerei *f.*; —ík, a *m.* Kartenmacher (*v.* kartář); 2. Kartenspieler *m. v.* karbaník.

karfiol, u *m.* [it. *Cavol-fiore*], květák Blumenkohl *m.*, Karfiol *m.*

karfunkul, u *m. v.* karbunkul.

karhač *m. sl.* Strafer, Schelter *m.*

karh-an, u, —ánek, nku *m.* [Garpfanne] Topf *m.*; k., a, —ánek, nka, —áně, éte *n.* Fraß *m.*

karh-ati (-ám) *sl.* strafen (*v.* kárati); k. se *sl.* in sich gehen; —avý *adj.* scheltend; strafend; —ule *f. v.* harhule.

kark-a *f. v.* kára; —ář *m.* Karrenführer *m.*

karkul-e, —ka *f.* [it. *Caragolo*] Haube *f.*; Kopftuch *n.*; Käppchen mit Ohrläppeln; červená k. Rotkäppchen *n.*; —ník, a *m.* Haubenmacher, Haubenverkäufer *m.*

karlátko *n. v.* karle; —ví *n.* die Zwergelbäume *pl.* —vý *adj.* Zwetschken-; Zwerg-.

karl-e, ete, —átko *n.* Zwerglein *n.*; Zwergelbaum, Franzbenn *m.*; *pl.* —ata Siebenbürger Zwetschken; —ice *f.* Zwergin *f.*; —iček, čka *m. sl.* Narr *m.*; —ík, a *m.* Zwerg *m.*; Zwerglein *n.*; k., u Schubkarren *m.*

karlina *f.* weiße Eberwurz *Carlina.*

karlovitý *adj.* zwergartig, zwerghaft.

karmark, u *m. sl.* Versammlung der Menschen vor dem Jahrmarkte.

karmáš, karmeš *m. sl.* Kirchmeß *v.* posviceni.

karmazin, u *m.* Karmesin *m.* (*n.*).

karmelit, a *sl.*, —a, —án, a *m.* Karmeliter *m.* (Mönch); —ánský klášter Karmeliterkloster *m.*; —ka *f.* Karmelitin *f.*

karmín, u *m.* Karmin *m.* (rote Farbe).

karmina *f. sl. mor.*, *pl.* karminy Schweinfest, Wurstfest *n.*; Totenmahl *n.*

kárna *f.* Zuchthaus *n. v.* káznice.

karnáč, —ek, čku *m. sl.* (lt. *guarnaccia*) Schulterbedeckung der Weiber.

karn-ěř, —ýř *m. sl.* Tasche *f.*; 2. der Kober beim Wagen.

karneta *f.* Kornette *f.* (Standarte der leichten Reiterei); 2. eine Truppe.

kárn-ice *f. v.* káznice; —ík, a *m.* Kärrner *m.*; 2. Züchtiger, Bestrafer *m.*; 3. (káranec) Züchtling, Zuchthäusler *m.*

karnis, u, —ek, sku *m.* Karnies *n.*; 2. Gesimshobel, Karnieshobel *m.*

kárnost *f.* Zucht *f.*; Zuchtfähigkeit *f.*

kárný *adj.* strafend; korrektionell; 2. bescheiden, mäßig; k. výbor (na sněmě) Mißbilligungsausschuß *m.*; k. soud Zuchtpolizeigericht *n.*; k. moc Zuchtgewalt *f.*

karnýř *m. v.* karnéř. [Wagen.
károvec, karovec, vce *m.* zweirädriger
karp-avý *sl.* eiterängig *v.* kapravý; – ny *pl. f. sl.* Augeneiter *m.*
karta *f.* Karte *f.*; *pl.* karty (*gen.* karet) Spielkarten *pl.*; hra v —y Kartenspiel *n.*; hráti v —y Karten spielen; vykládati —y, vykládati z karet Karten schlagen.
kartáč, e *m.* Kardätsche *f.*, Bürste *f.*; 2. Kartätsche *f.* (Kanone); --ení tříti n. šoustati kartáčem; --ek, čku *m.* k. na zuby Zahnbürste *f.*; – nice *f.* Bürstenhändlerin *f.*; 2. (*rus.*) Mitrailleuse, Kugelspritze *f.*; —ník, a *m.* Bürstenbinder, Bürstenhändler *m.*; —ovací *adj.* zum Bürsten dienend; – ovati něco bürsten, kardätschen; —ový *adj.* Bürsten-, Kardatschen-; k. otisk (Typ.) Bürstenabzug *m.*
kartán *m.*, —a *f. sl.* Kartaune *f.* (Geschütz); k., —ek, nku Kärtchen *n.*
kart-ář *m.* Kartenmacher *m.*, Kartenmaler *m.*; —ařiti Kartenmacher sein; -ářka *f.* Kartenmacherin *f.*; 2. Kartenschlägerin *f.*; —ářství *n.* Kartenmacherei *f.*
kartel, u *m.* Kartell *n.*
kartiti (-ím, *imp.* -i!) die Karten machen; Karten spielen; k. (zk....) něco etw. verwirren; etw. karten, abkarten; k. se sich verwirren.
kartoun, u *m.* Kattun *m.*, Kottun *m.*; k. *st. v.* kartán; —ář, —ík, a *m.* Kattunweber *m.*; —árna *f.* Kattunfabrik *f.*; -ářství, —ictví *n.* Kattunmanufaktur *f.*; --ka *f.* Weiberrock von Kattun; 2. Kattunfabrik *f.*; —ový *adj.* Kattun-.
kartouz-a *f.* Kartause *f.*, Kartäuserkloster *n.*; —ek, zku *m.* Kartäusernelke *f.*
kartovati *v.* kartiti. [retné.
kartov-é čho *n.* Kartengeld *n. v.* ka-
karto-věštba *f.* Kartenwahrsagerei *f.*; -vník, a *m. v.* karetník; —vý *adj.* Karten-.
kartuz-ek, zku *m. v.* kartouzek; —ián, a *m.* Kartäusermönch *m.*
karyka *f. st.* Rad *n.*; Reif *m.*
kasa *f.* Kasse *f. Cassa*; 2. (Typ.) Kasten, Schriftkasten *m.*
kasace *f.* Kassation *f.*; 2. Hochzeitsstandchen *n.* (am Lande); kasační soud Kassationsgericht *n.*, Kassationshof *m.*
kasafirek, rka *m. v.* kacafirek.
kasamaty *f. pl.* Kasematten.
kasan, a *m.* ein Trotziger, Keifer; ice *f. sl.* leinener Weiberrock (*v.* kasanka); 2. Wirrstroh *n.*
kasanka *f.* Schürze *f.*; Weiberrock bis an die Knöchel; 3. ein silberner Gürtel. [(*A. rutilis*).
kasarka *f.* Rosteute *f. Anas casarca*
kasárn-a *f.* Kaserne *f.*; —ík, a *m.* Kasernenmann *m.*; 2. Kasernenarrest *m.* (Hausarrest der Soldaten).
kasati (kasám, áš, á *et* kašu (kaši), eš, e, *imp.* kasej!) něco (k sukni) aufschürzen; k. pod sebe unterwürfig machen; k. se sich schürzen; k. se na někoho, proti někomu sich anschicken, sich rüsten.
kasátovati, kasátum choditi herumschwärmen. [-ka -ín.
kasír, a *m.* Kassier, Kassierer *m.*;
kasírovati něco kassieren, aufheben, 2. einkassieren; 3. vertun; abschaffen.
kaskáda *f.*, vodoskok *m.* Kaskade *f.*
kasket *v.* kašket.
kasn-a, —č *f.*, —ička *f. sl.* Kasten *m.*
kasnář *m. sl.* Kastner *m.*; –ství *n.* Kastnerei *f.* [faltenreich.
kasný *adj.* (von Kleidern) welt, breit,
kasov-na *f.* Kassenzimmer *n.*; – ní *adj.* Kassen-; —nictví *n.* Kassenwesen *n.*
kasta *f.* Kaste *f.*, Volksklasse *f.*
kastel, a *et* u *m.* Kastell *n.*, Zitadelle *f.*; 2. *v.* kostel; —án, a *m.* Kastellan *m.*
kastor, u *m.* Kastorhut *m.*
kastov-ní *adj.* Kasten-; —nictví *n.* Kastengeist *m.*
kastrol, u *m.* rundliche Pfanne, Kasserolle *f.*, Pfannentopf *m.*
kasulistika *f.* Kasuistik *m.*
kaš-ák, a *m.* Breiesser *m.*; –ař *m.* Breihändler *m.*; *mor.* Hirsehändler *m.*
kašo, e *f.* Brei *m.*; fig. na kaši třískati někoho jmd. windelweich schlagen.
kašel, kášel, šle *m.* Husten *m. Tussis*; k. záduš'ný Keuchhusten *m.*; –ný *adj.* Husten-.
kašenní *adj.* Röhrkasten-.
kašička *f.* flüssiger Brei; 2. *vulgo* Klippschule, Kleinkinderschule, Clementarschule *f.*; – ář *m.* Breiesser *m.*; -ka -ín; —ovatý *adj.* breiig; —ovitý *adj.* breiartig.
kaška *f. v.* kašc; 2. Holunderblüte *f.*
kašket, u, kaškétek, kašketik, u *m.* Kaskett *m.*; Schirmkappe *f.* [m.
kašl-ač, —al, a, —álek, lka *m.* Husten-
kašlák, u *m.* Nuß mit weichem Kerne.
kašl-ati (kašlám, áš, á *et* kašlu, eš, e, *imp.* kašli *et* kašlej!) husten; k. krví Blut auswerfen; —avý *adj.* hustend.
kašl-ík, u, —íček, čku *m.* kleiner Husten; —ivý *adj.* mit Husten behaftet; —ový *adj.* Husten- *v.* kašelný.
kašmir, u *m.* Kaschmir *m.* (Stoff).
kašna (*dim.* kašnička) *f.* (na vodu) Röhrkasten *m.*, Wasserkasten *m.*; (mont.) Stiefkasten *m.*; voda z kašny Röhrwasser, Röhrkastenwasser *n.* [stampfe *f.*
kašník, u *m. mor.* Hirsenmühle, Hirsen-
kašov-ati Brei essen; 2. (b. Web.) schlichten, kaschieren; —itý *adj.* breiartig *pulposus.*
kašpar, a, kašpárek, rka *m.* Kasperle *m.*, Hetzelmännchen *n.*; —ovati někoho hänseln.
kaštan, u *m.* Kastanienbaum *m.* (*Castanea vesca*); (Frucht) Kastanie *f.*; k. jedlý Marone *f.*; 2. k. planý, divoký; koňský Roßkastanie *f. Aesculus hippocastanum*); 3. k. Hammel, Schlumper *m.* (angehängter Kot am Kleidersaum); —ík, u *m.* Prachtwollbaum *m. Carolinea*; —ář *m.* Kastanienhändler, Marronihändler *m.*; —ka *f.* (houba) Kastanienpilz *m. Boletus castaneus*; —ohnědý *adj.* kastanienbraun.
kaštanov-í *n.* Kastanienbäume *pl.*; —itý *adj.* kastanienartig, kastanienahn-

lich; – ý *adj.* Kastanien-; k. strom Kastanienbaum *m.*; k. les Kastanienwald *m.*; k., —é barvy kastanienbraun; —é vlasy Kastanienhaar *n.*, kastanienbraunes Haar.

kaštřiti den Gansen die Kiele ausreißen

kašubka *f.* Handschuhwerkstatte *f.* (dänische = pommerische).

kat, a *m.* (*pl.* kati) Scharfrichter, Henker *m.*, Freiknecht *m.*; Folterer *m.*, aby tě k. baš dich der Henker!

katafalk, u *m.* Katafalk *m.*

katakomba *f.* Katakombe *f.*

katalog, u *m.* Katalog *m.*

katan, a *m.* (*pl.* katané) Henker *m.*; fig. ein Grausamer; —ka *f.* fig. eine Grausame; —ský *adj.* Henker-; —stvi *n.* Henkerei *f.*; fig. Grausamkeit *f.*; —stvo *n. coll.* die Henker.

katar (katarh), u *m.* Katarrh *m.*

katastr, u *m.* Kataster *m.*; —ální *adj.* Katastral-.

katastrof-a *f.* Katastrophe *f.*; —ální *adj.* katastrophal.

katě, *pl.* katata *n. v.* gatě.

katedra *f.* Katheder *m.* (*n.*, *f.*) Lehrstuhl

katedrál-a *f.* (velechrám) Kathedrale *f.*, Kathedralkirche *f.*; —ní, —ský *adj.* Kathedral-.

kategor-ický *adj.* kategorisch; —ie *f.*

katechet-a *m.* Katechet *m.*; —ický, —ský *adj.* katechetisch; —ika *f.* Katechetik *f.*

katech-ism, —ismus, u *m.* Katechismus *m.*; —isovati katechisieren.

káti se (kaji se *et* kám se, kaješ, e, kajeme, ete, kají se) čeho (k. se hříchů) Buße tun, ein Bergehen bereuen, Reue und Leid tragen; k. se čeho *st.* sich vor etw. in acht nehmen, sich buten; k. se čím ein warnendes Beispiel an etwas nehmen.

katiti (-ím) koho (rozkatiti) einen wütend machen; k. se wüten; *v.* hatiti se.

katlati se (-ám se) watscheln.

katol-ický *adj.* katholisch; —ictví *n.* Katholizismus *m.*; —ictvo *n. coll.* die Katholiken; —ička *f.* Katholikin *f.*; —ik, a *m.* Katholik *m.*

katov-ání *n.* das Peinigen, Foltern; —ati martern, foltern, peinigen; k. se *st.* sich quälen; k. se s kým einen lange foltern; —ka *f.* Henkerin *f.*; —na *f.* Henkerswohnung *f.*, Henkerei *f.*, Scharfrichterei *f.*; —nik, a *m.* Marterer *m.*, Henker *m.*; —ský *adj.* Henkers-; henkersmäßig, henkerisch; k., ého *m.* Henker *m.*; —ství *n.* Henkerei *f.*; fig. Grausamkeit *f.*; —ý *adj.* Henkers-.

katra *f.* (mont.) Windfang *m.*; *v.* kátro; katrou piti haštiq trinken.

katrán, u *m.* Meerkohl, Strandkohl *m.*

katrč *f. v.* chatrč. [*Crambe.*

kátro *f.* (mont.) Klappventil *n.*; —vý nebozez Ventilbohrer *m.*

katún (katoun), a *m. st. v.* katan.

katůvka *f. mor. v.* katovna.

kauce *f.*, jistota *f.* Kaution *f.*

kaučuk, u *m.* Kautschuk *n.*, Federharz *n.* (*Gummi elasticum*); —oviny *pl. f.*, – ové věci, —ové zboží Kautschukwaren

kausticky *adj.* kaustisch.

káva *f.* (*inst.* kávou) Kaffee *m.* (Baum, Bohne u. Getränk); kávu pražiti Kaffee brennen; kávu vařiti Kaffee kochen, K. sieden; kávu piti Kaffee trinken.

kavacon, u *m. v.* kavecan, kabacoun.

kaval, u *m.* ein Stück von etw.; 2. *Cabal* der Ober in den Trapulierkarten; —ec, ice, —ečék, čku *m. mor.* ein Stückchen; 2. Soldatenbett, Feldbett *n.*

kavalerie *f.*, jizda *f.* Kavallerie *f.*

kavalír (kavalér), a *m.* Kavalier *m.* (fr. *chevalier*); —ský *adj.* Kavalier-, —sky, po —sku *adv.* kavaliermäßig, chevalieresk.

kavárn-a *f.* (*gen. pl.* kaváren) Kaffeehaus *n.*, Kaffeesiederei *f.*, Kaffeesalon *m.*, *Café*; —ice *f.* Kaffeesiederin *f.*; —ička živnost, —ictví *n.* Kaffeesiedernahrung *f.*; —ička *f.* Kaffeeklappe *f.* fig.; kleines Kaffeehaus; —ík, a *m.* Kaffeesieder *m.*, Cafetier *m.*

kavč-e, ete *n.* junge Dohle; k. podhorní Alpendohle *f. Pyrrhocorax alpinus*; k. žvatlavé Alpenkrahe *f. Pyrrhocorax coracias* (*Corvus graculus*); —í *adj.* Dohlen-; k. hora Rabenberg (Rabenstein) *m.*; —iti (-im, *imp.* -i) kleckten, beklecken.

kavec-an, —on, u *m. v.* kabacoun.

kavent, a *m.* ručitel *m.* Kavent *m.*

kavétla *f. sl.* (lt. *cavata*) Nebenzimmer *n.* [*m.*

kaviár, u *m.* (nakládané jikry) Kaviar

kavias, u, kaviáš, e *m.* (*Scabiosa*) *sl.* Apostemkraut *n. v.* čertkus.

kávičk-a *f.* schöner od. lieber Kaffee; k. *m.*, —ář *m.* Kaffeetrinker *m.*, Kaffeeliebhaber *m.*

kavil, u *m.* (it. *cavíglio*), fousy sv. Ivana Federgras *n.*, Nadelhafer *m.*, Pfriemengras *n. Stipa pennata.*

kaviště *n.* Kaffeepflanzung *f.*

kavka (*gen. pl.* kavek) *f.* Dohle *f. Corvus monedula*; k. kvákavá (krákavá) die Dohle krächzt; 2. k. Tintenfleck *m.*; 3. fig. Gimpel *m.* (Trottel).

kavkovec, vce *m.* Grauvogel *m.*

kavna *f.* (mont.) Kaue *f.*, Bergbütte *f.*, Zechenhaus *n.*, Berghaus, Grubenhaus, Hutbaus *n.*

kavník, u *m. v.* kávovník.

kavon, u *m.* Wassermelone *f.*

kavovar, u *m.* Kaffeemaschine *f.*; *sl.* das Kaffeehaus; —či, iho, —čík, a *m. v.* kavárník.

kávov-ina *f.* Kaffein *n.*; —na *f. sl. v.* kavárna; —nice *f.* Kaffeetrinkerin *f.*; —ník, u *m.* Kaffeebaum *m. Coffea arabica*; k., a *m. sl.* Kaffeetrinker *m.*; —ský *adj.* Kaffee-; —ová lžička Kaffeelöffel *m.*

kavřinec, nce *m. v.* kabřinec.

kavula *f. mor.* schwarzbraune Kuh.

kaz, u *m.* Fehler *m.*; Schade *m.*; schadhafte Stelle; k. ve skle Riß od. Blase im Glase; k. Sauneis, Rainkalken (eine schlecht geackerte Stelle).

kaza *f. st.* Flecken *m.*

kazaj-ka, —čička *f.* (lt. *casaca*) Leibrock *m.*, Leibchen, Leibel *n.*, Jacke *f*

káz-álek, lka *m.* armſeliger Prediger, -ině *adv.* züchtig; -ani (—ání) *n.* Kanzelrede *f.*, Predigt *f.*; Sermon *m.*; 2. *st.* Gebot *n.*, Befehl *m.* (*v.* přikázání); 3. *st.* Beſtrafung *f.*; —anost *f.* Züchtigkeit *f.*; —aný befohlen; 2. ge predigt; 3. geſtraft; 4. *st.* züchtig, ver ſchämt.

kazař, e (kazár, a) *m. sl.* Zuchtmeiſter *m.*; 2. Karbatſche *f.*; —iti, kazarovati *sl.* Zuchtmeiſter ſein; —ství *n.* Zuchtamt *n.*

kazatel, e *m.* Prediger *m.*; —ka *f.*, —kyně *f.* Predigerin *f.*; —na, —nice *f.* Kanzel *f.*; —ský *adj.* Prediger-; —ství *n.* Predigeramt *n.*

kázati (kážu *et* káži, oš, e, eme, ete, ou *et* káží; kázám, áš; *imp.* kaž! *pl.* kažte! *trsgr.* káže n. kázaje) komu něco befehlen, anordnen jmdm.; einen beauftragen, heißen; čas (potřeba) tolio káže die Zeit erfordert es, erheiſcht es; 2. k. (k. kázaní n. slovo boží; k. někomu, k. o někem n. o někom, k. na někoho, k. proti někomu) predigen; 3. k. *st.* ſagen; 4. k. na koho (ukázati) *st.* zeigen; 5. k. (kárati) koho čím einen ſtrafen; züchtigen; k. se ſich ſtrafen; k. se čím n. kým ſich an etw. ein warnendes Beiſpiel

kazda *m. sl. etc. v.* gazda. [nehmen.

kázeň, zně (*et* zni) *f.* Zucht *f.*; Diſziplin *f.*; Strafe *f.*; Beſcheidenheit *f.*, Züchtigkeit *f.*; *sl.* Predigt *f.* *v.* kázaní; k. vojenská Kriegszucht *f.*, Mannszucht *f.* bez kázně a bázně ohne Zucht und Furcht; —ský řád Diſziplinarordnung *f.*

kazič *m.* Verderber *m.*

kazičnany *pl.* Fluorīde.

kazičník, u *m.* Phthoridum *n.* (chem.).

kazi-hoj *m.* Kurpfuſcher *m.*; —chleb, a *m.* Brotverderber *m.*; —jed, u *m.* Gegengift *n.* [ling.

kazik, a *m.* Kazike *m.* (Indianerhaupt

kazík, u *m.* Fluor, Fluorin *n.*, Fluß ſpatgeiſt *m.* (chem.); —ový *adj.* Fluor-.

kazilen, u *m.* Leindotter *m.*

kazimír, a *m.* Friedenſtörer, Streutried *m.*; k., u *m.* Kaſchmir *m.* (Zeug) *sr.* kašmír; —ový *adj.* von Kaſchmir.

kazi-mluv, a *m.* Sprachverderber *m.*; k., u *m.* Sprachfehler *m.*, Barbarismus *m.*; —mrav, a *m.* Sittenverderber *m.*; —nota *m.* Muſikverderber *m.*; —plod, u *m.* Knotenſchimmel *m. Oidium* (bot.); —rádce *m.* falſcher Ratgeber; —řeč, e *m. v.* kazimluv.

kazirod, a, —ec, dce *m.* Blutſchander *m.*; —ný, —ský *adj.* blutſchänderiſch; ství *n.* Blutſchande *f.*

kazi-slov, a *m.* Wortverderber *m.*; styd, —stud, a *m.* Schandfleck *m.*

kazisvět, a *m.* Weltverderber, Frevler, Stümper *m.*; Verwüſter *m.*; —ský *adj.* Verwüſter-; ſtümperhaft; —ství *n.* Stümperei *f.*; Verwüſtung *f.*

kazíškol, a *m.* Schulverderber *m.*

kazitel, e *m. v.* kazič; —ný *adj.* verderbbar, verletzbar.

kaziti (kazím, íš, í, *imp.* kaz *et* kaž!) *trsgr.* kaze) něco etwas verderben; k. mravy die Sitten verderben; k. něco *st.* hindern, hemmen; k. se verderbeln; Schaden nehmen; ſchlimmer werden; pivo se kazí das Bier verdirbt.

kaziv-cotvar, u *m. v.* kazotvar; —ový *adj.* Flußſpat-; —ec, vce *m.* (min.) Flußſpat *m.*

kazivino *m.* Weinverderber *m.*

kazivý *adj.* verderbſam, verderblich.

kazizemský *adj.* landverderblich.

kazna *f.* Bergabhang mit ſchadhaften

kázna *f. v.* káznice. [Feldern.

kázněnec, nce *m.* (káranec) Züchtling *m.*

kázni-ce *f.* Zuchthaus *n.*, Zwangsarbeitshaus *n.*; k. vojenská Stockhaus *n.*; k. *sl.* eine Züchtige; —cký, —ční *adj.* Zuchthaus-.

kázn-iti (-ím, *imp.* -i) koho züchtigen; in Zucht halten; —ivost, —ost *f.* Zucht-

kázný *adj.* züchtig. [tigkeit *f.*

kazotvar, u *m.* (Min.) Fluorīd *n.*

kazovati (přikazovati) komu co befehlen, heißen; k. so *st.* bekennen.

kazovitý *adj.* gebrechlich; -ost -keit.

kázule, kásule *f. Casula* Meßgewand

každičký *v.* každý. [n.

každo-denní *adj.* täglich, alltäglich; -denník, u *m.*, -denníček, čku *m.* (denník) Tagebuch *n.*; —hodinný *adj.* allſtündlich; —kráte *v.* každýkrát; —měsíční *adj.* allmonatlich; —noční *adj.* all nächtlich; —pádně *adv.* (*germ.*) jedenfalls; —ročně *adv.*, každého roku jährlich, alljährlich; —roční *adj.* alljährlich; —týdní *adj.* wöchentlich.

každý, —ičký, —inký *pron.* (*num.*) jeder, ein jeder, jedermann; k. den, —ého dne jeden Tag; v —ý čas jederzeit; —é chvíle jeden Augenblick; k. zvlášť einzeln; jeder ſeparat; po —é, —ýkrát jedesmal; —ičký den jeden lieben Tag; alltäglich.

kažení *n.* das Verderben.

kážu *v.* kázati.

kbedi *n. v.* chebdí.

kbel, e *et* u *et* a *m.* Kübel *m.*; 2. Ständer *m.* (im Teiche); —ec, lce, —ík, u *et* a *m.* Kübel *m.*; k. na máslo (máselnice) Butterfaß *n.*, Rührfaß *n.*; —ka *f.* Brunnenkaſten *m.*; —ovatý, —ovitý *adj.* fubelartig; 2. (belovatý) hohl; k. strom

kčice *f. v.* kštice. [ſ—hler Baum.

kda, kdaž, kdáž to *st. adv.* als, wann, da; einſt; wenn *v.* kdy, když.

kdačka *f.* kdák, u *m.* Gegacker *n.*

kdák (= kdy pak) wann denn?

kdák-ání *n.*, —ot *m.*, —otání, kdakтání *n.* das Gackern, Gegacker *n.*; das Stottern; —ati (kdákám, áš, á *et* kdáču, eš, e, *imp.* kdákej! kdač!) gackern; ſtepice kdáká n. kdáče die Henne gackert; 2. k. ſtottern; —avý *adj.* gackernd.

kdaž *st. v.* kda, když.

kde, kdež, kdeže *adv.* wo; k. kdo, k. jaký wo immer wer, jeder; lépe než kde jinde beſſer als anderswo; kde's byl? wo biſt du geweſen? 2. kde (kam) wohin? kde jdeš? wo gehſt du hin? [kdejši.

kdejši *adj.* neulich, einſtig *v.* ně-

kdekoli, kdekoliv, kdekolivěk *adv.* wo nur immer, wohin nur immer.

kdepak? wo denn? ale kdepak! ei, warum nicht gar! wofür denn!

kdo, u, —ec, rce *m.* [= Achter, Hinter] die Schere am hinteren Gestelle des Wagens, der Schnabel an der Hinterachse, der Sprieß.

kdos, kdesi *adv.* irgendwo; kdesi cosi was und das, das und jenes, irgend etwas; kdes byl? wo warst du?

kdeže, kdežkoli *v.* kde, kdekoli.

kdežto *adv.* wo; wobei; *conj.* indem.

kdin, u *m.* Gebing *n. v.* kdyně.

kdo, *st.* kto (*gen.* koho, *dat.* komu, *acc.* koho, *loc.* o kom, *inst.* kým) *pron.* wer? jemand, einer; kdoby wenn jemand; kdoby to byl řekl? wer hätte das gesagt? kdokoli, kdokoliv, kdokolivěk, kdožkoli wer immer.

kdos, kdosi, *pron.* einer, irgend jemand.

kdoul-e, kdule *f.*, kdulyně *f.*, —ovce, vce *m. etc. v.* gdoule *etc.*

kdož, —e *v.* kdo.

kdy *adj.* wann; kdy přijde? wann wird er kommen? 2. k. je, jemal, irgend einmal; kdo to kdy slyšel! wer hat ein solches (so etwas) je gehört! 3. kdy Muže *f.*; Zeit *f.*; to má kdy bas kann warten; nemám kdy ich hab' keine Zeit.

kdyby *conj.* wenn, falls; kdyby, chyby! aber, wenn und gar sind des Teufels wahr; kdyby nebylo kdyby, nebylo by chyby alles wäre gut, wär' kein aber dabei.

kdykoli *adv.* wann immer.

kdyně *f.*, úkol (ment.) Gebing *n.*

kdyně *f.* (*st.*) *v.* dyně. [nerzeit.

kdys, kdysi *adv.* zu gewisser Zeit; ferkdyť *adv.* ja; kdyť pak nepůjde er wird ja nicht gehen.

když, kdyžto, kdyžť *conj.* als, da, wie, wenn; když to slyšel als er das hörte; jest to vždycky jen když a když vzácně

kě *v.* ký. [Umstände.

ke *prp.* (ke stolu, ke zlému) *v.* k.

kebelec, lce *m.*, kebílek, lku *m.* Kübel, Tiegel *m.* (*sr.* kelímek; *sr.* kbelec).

kebule *f. v.* chobule.

kéby! kéž by! *int.* wenn doch!

kec! *int.* Ruf auf die Kuhe; k., e *m.* etwas Dichtes; k., u *m.* Klatsch *m.*; Geschwatz *n.*; —ák, a *m. mor.* (krcák), —ál, a, —álek, lka *m.* Sudler *m.*; 2. Faseler *m.*; —anda *f.* der tropfelnde Saft beim Dörren der Pflaumen; —ati (-ám) schreien wie der Schnerr; 2. spritzen; sudeln; 3. faseln, schwatzen; 4. k. kde fig. sich wo einpflanzen; —na *f.* Sudlerin *f.*; —nouti einmal spritzen.

keč-ice, *st.* —ka *f.* (kčice, kstice) Schopf *m.*; —kovati *st.* bei Haaren raufen; beuteln.

ked, kedy *st. v.* kdy.

kedle *st.*, vedle, neben.

kedr, u *m. v.* cedr.

kedrle *pl. f.* die Franzen.

kel-a *f. st.* die Borste; —ovati něco *st.* bürsten.

kehdy, kehdyž *adv. v.* kdy, když.

kech, u *m. v.* kach.

kej *m. v.* kyj.

kejclivý *adj.* tiselig.

kejda *f.* Brei *m.*; 2. dickes Frauenkejd-ař *m.* Sackpfeifer *m.*; Geiger *m.*; —ati (-ám) *v.* kydati; —ovali dudelu. [jack *m. v.* gajdy.

kejdy *pl. f.* Sackpfeife *f.*; Dudelkejha! *int.* gack! Geschrei der Ganse; kejhati *v.* kýhati.

kejchati (-ám) *etc. v.* kýchati.

kejkl, u *et* e *m.*, *pl.* —e Gaukelei *f.*; —ati (-ám) něčím bewegen; wackeln; k. nohama mit den Füßen wanken; k. se gaukeln; —enka, —ířka *f.* Gaukelblume *f. Mimulus*; —ěř *m. v.* kejklíř.

kejklík, u *m.* Wedel *m.*

kejklíř, e *m.* Gaukler, Taschenspieler *m.*; —ský *adj.* Gaukler; —ství *n.* Gaukelei *f.*

kejklov-ání *n.* das Gaukeln; das Wackeln; —ati gaukeln; *v.* kejklati; —ný *adj.* gaukelhaft; —ský *adj.* Gaukler-. [Gaukeleien *pl.*

kejklzoky *pl. m.* [Gaukelsachen] *st.*

kejl, —avec, v. kýl, -avec.

kejs! *int.* Ruf auf Ganse, Schafe, Ziegen (cajs!)

kejše, kejska *f.* (brst požatého obilí) Schwaden *m.* (Gajse = Geise).

kejta *f. v.* kýta.

kejvati (-ám) *v.* kývati.

kekati (-ám) *v.* káchati.

kel, klu *et* kla *m.* Spitzahn *m.*, Hauer *m*; kly ptačí die Vogelkrallen.

kel, *gen.* kli *et* kle *f.* Kelm *m.*

kel, u *m.* Kohl *m.*, Kohlkraut *n.*

kel-čák, a *m.* ein Spanferkel, das Hauzähne bekommt; k., u *m.* Hauzahn *m.*; —če, ete *n. vn.*

kelec, lce *m.* kleiner Hauzahn (*v.* kel).

kelím, u, kelímek, mku *m.* [*galon*] Ziegel *m.*

kelišek, šku *m. v.* kalich, kališek.

kelk-a *f.* abgeätzter Kuhschweif; 2. (vedm.) Hirschschwanz *m.*; 3. Haudstümmel *m. v.* (palnejl) kla; —atý *adj.* mit verstümmelter Hand.

kelna *f.* [Kelle] *v.* lžice. [Kohlrabi *f.*

kelrub, u, —en, bnu, *m.* (brukev)

kemín, u *m. v.* kmín. [apfel.

kemle *f.* Stengel *m.* beim Erd-

kendík, u *m.* (bot.) *v.* kandik.

kep, kpa *m. et.* (*pol.*) Scham *f.*; 2. ein Unverschämter.

kepeň, ně, *m.* kepenák, ňku *st.* Mantel *m.*; 2. *mor.* fig. Tölpel *m.*

keporák, a *m.* Jupiterfisch *m.*

kepr, u *m.* (látka) Reper *m.*

kep-ský (*pol.*) unverschämt; narrisch; übel; —ství *n.* alberner Zeug.

keptuška *f.* Regenpfeiferkibitz *m. Chettusia* (*Tringa keptuschka*).

keř, *gen. et* kře *m. et* keř; *gen.* kři *f.* Staude *f.* Strauch *m.*, Busch, Stock *m.*; vinný k. Weinstock *m.*; k. čihařský Vogelherd *m.*

kerbice *f.* Eberdeschamen *m.* (bot.).

kerblík, u *m.* Kerbelkraut *n.*

kerchov, a *m.* (Kirchhof) *v.* hřbitov.

keří *n. v.* kří.

kermeš *m. v.* karmaš.

keřnat-ěti, —ý *v.* keřovatěti, -atý.

keřov-atěti sich beſtanden; —atý buſchig; —í *n. v.* křoví; —itý *adj.* ſtrauchartig; —ý *adj.* Strauch-; Gebüſch-.

keser, u *m.*, —a *f.* kesérek, rku *m.* Keſſer, Keſcher, Ketſcher *m.*, Fiſchhamen *m.*

kešeň, ni, kešena *f. sl.* Hoſentaſche *f.*

kéž, kýž! *int.* daß doch! [vý).

kfír, u *m.* Geviere *n.* (věnec šachtokheň, ně *m.* [Gehäng] Geſtöcke, Geſtücke, Gerülle (mont.).

kibitka *f.* Kibitka *f.* (ruſſ. leichtes Fuhrwerk und Zelt *n.*).

kilo-gram, u *m.* Kilogramm *n.*; —metr, u *m.* Kilometer *n.* (*m*).

kiosk, u *m.* Kiošk *m.* (türkiſches Gartenhaus).

kla *f.*, *dim.* kelka *f.* Schweif *m.*; abgeſtutzter Kuhſchweif *m.*; Stümmel; Handſtümmel *m.* (*n*).

klabati (klabám, áš, á *et* klabu, eš, e) něco hacken; klopfen; picken; bauen; 2. *v.* klábositi.

klábno-květý *adj.* mit wenigen Blüten; —listý mit wenigen Blättern.

klábný *adj.* klein, wenig.

klabon-ě *f.* Waſſerblaſe *f.*; —iti Waſſerblaſen verurſachen; k. se Waſſerblaſen werfen.

klabonos-ec, sce *m.* ein Stumpfnaſiger; —ý *adj.* ſtumpfnaſig.

klábos, u *m.*, —eni, *n.* Geklapper, Geklaffe *n.*; —il, a *m.* Klatſcher, Plauderer *m.*; —iti (-ím, *imp.* klábos *et* klábosi!) klaffen, plaudern, ſchwatzen; —ivý *adj.* plauderhaft; -ost *f.* -igkeit; —ka, —ilka *f.* Klatſcherin *f.*

klabuně *f.*, klabuňka *f. v.* kabuně, blabuně.

klacák, a *m.* Beugel *m. v.* klacek.

klácavý *adj.* wackelig *v.* klátivý.

klacek, cku *m.* Prügel *m.*, Knüppel *m.*, Schlegel *m.*; k. cka *m.* Beugel, Lümmel, Schlingel *m.*; pokynutí klackem fig. Wink mit dem Zaunpfahl.

klácetí (-ím, *imp.* -ej!) čím, k. se *v.* klátiti.

klack-ář *m.* Prügelmeiſter *m.*; —ovati lümmeln (den Ellbogen auf den Tiſch ſtemmen); k. se müßig herumſtreifen; ſchlingeln); —ovitý *adj.* klotzig; 2. k. —ovský *adj.* ſchlingelhaft; —ovská leta *pl.* fig. Flegeljahre.

klacoun, a *m.* Beugel *m. v.* klacek.

klač, e, *f.*, —ka *f. sl.* Kufe *f.*, Pflugkrümme *f. v.* kleč.

klad, u *m.* das Legen; 2. das Gelegte; 3. Anlage *f.*; 4. (phil.) Theſis *f.*; 5. k., kládek *sl.* Baumſtock *m.*, Rumpf *m.*

kláda *f.* (*inst.* kladou *et* kladou) Block *m.*, Klotz *m.*; Balken *m.* (*v.* Holz); 2. Kelter *f.*, Kelterbaum *m.*; 3. Weinbock *m.*; das Lager im Keller; 4. *sl.* Breche *f.*, Block *m.*, Stock *m.* (für Verbrecher); do klády dáti n. vsaditi in den Block ſchließen; blöcken; 5. der Rumpf für Bienen.

kladátko *n.* Legſtachel *m.* (*v.* Inſekten).

kladba *f.* Anlage *f. v.* kladení.

kládek, dku *m. v.* klad.

kladec, dce, kladeč, e *m. v.* pokladač.

kladen-í *n.* das Legen; (phil.) Setzung *f. Thesis*; k. mostu Brückenſchlag *m.*; k. základního kamene Grundſteinlegung *f.*

klad-í (kládí) *n. coll.* Gebalke *n.*; —ice *f. v.* kláda; —ina *f.* (Turn.) Balken *m.*, Block *m.*; —itý *adj.* Leg-.

kladivce, e *n. vn.*

kladivko *n.* Hämmerchen *n.*; 2. Stimmhammer *m.*; 3. Hammer am Gewehre; 4. k. hodinové Uhrhammer; 5. k. v uchu der Hammer im Ohre; —vý *adj.* Hämmerchen-; —vá kost Ohrenbeinlein *n.* [*Cestrum.*

kladivník, u *m.* Hammerſtrauch *m*

kladiv-o *n.* Hammer *m.*; —em tlouci hämmern, mit Hammer ſchlagen; k. *m.* fig. Fauleuzer *m.*; fig. e. Schwerfällliger; —or, u *m. mor.* Wendehaken *m.*; —onn, a *m.* Hammerfiſch *m. Zygaena*; —onis *m.* Hammervogel *m. Scopus umbretta*; —ový *adj.* Hammer-.

kladka *f.* kleiner Block; 2. (mech.) Rolle, Unterrolle *f.*; Schelbe *f.* (im Flaſchenzuge); Türfalle *f.*; Vorlegſchloß

kladkostroj *m.* Flaſchenzug *m.* [*n.*

kladmo *adv.* poſitiv *modo ponente*; ſpůſob k. zamítavý *modus ponendo tollens*.

kladn-ě *adv.* bejahend (k. odpovědětí); poſitiv; —í *adj.* Balken-; k. sekera Holzart, Holzhacke *f.*; k. kniha Kladde *f.*, Memorial *n.*; —ice *f.* Holzart *f.*; 2. Getriebe *n.*, Drilling, Drillling, Dreheling *m.* (in der Mühle).

kladn-o *n.* Holzſchlag *m.*; k. *adv.* poſitiv; —ost *f.* Poſition *f.*; —ý *adj.* poſitiv; bejahend; ſpůſob zamětino k. *modus tollendo ponens*; —á čísla poſitive Zahlen *pl.*; —é veličiny poſitive Größen; -ná odpověď bejahende Antwort.

kládový *adj.* überklafterig; -é dříví Balkenholz, Langholz *n.*

kladu *v.* klásti.

klag, u *m.*, —a *f. sl.*, syřiště Kälbermagen *m.*, Lab, Kalbſtab *n.*

klakol, u, —ec, lce, *m. st.* Bergleinwand *f.*

klam, u *m.* Trug, Betrug *m.*, Lüge *f.*; z —u viniti koho *st.* (za k. dáti komu, —u dáti komu, —y dávati komu, —y spílati komu) der Lüge zeihen; klám a mam Trug und Lug.

klam-ač, —ák, a *m.* Trüger, Tauſcher *m.*; —ačka *f.*; -ín *f.*; —ání *n.* das Trügen; Trügeret *f.*; das Hintergehen; —ář, —ař, —atel *m.* Trüger, Betrüger *m.*; -ka -ín; —ati (-ám, áš, á, *et* klamu, eš, e) koho (*st.* k. kým, k. před kým) täuſchen, trügen, hintergehen, betrügen, lügen; k. se ſich irren; neklamejme se! täuſchen wir uns nicht! —avec, vce *m.* Apatit *m.*, Eiſenapatit *m.*, Spargelſtein *m.*; —avost *f.* Betrüg-

lichkeit *f.*; Trugsucht *f.*; —avý *adj.* täuschend, trügend; trüglich, trügsam, trügerisch, betrüglich; —ce *n. v.* klamat; —ení *n. st.* Betrug *m.*; —livec, vce *m. v.* klamavec; —livý *adj. v.* klamavý; —ně *adv. v.* klamný; —nik, a *m.* Rehrmilbe *f.*, Schafzecke *f. Acarus reduvius*; —ný *adj.* täuschend; trügend, trügsam; falsch; irrtümlich; —ná naděje trügerische Hoffnung; —ná pověst falsches Gerücht.

klamol, u *m.* Bruchstück *n.*

klamon, u *m. mor.* Ast *m. v.* klomen; —itý *adj.* astförmig. [mný.

klamovný *adj. st. v.* klamavý, kla-

klampa *f. sl.* Schlampe *f.*, Klampe *f.*

klampera *m. et f.* Maultreicher *m.*

klamr, u *m.* (skoba) Klammer *f.*; —ovati klammern; —ový *adj.* Klam-

klamstvi *n. v.* klam. [mer-.

klamu *v.* klamati.

klamu-plný *adj.* arglistig; —prázdný *adj.* arglos.

klan-ěč *m.* Komplimentirt, Komplimentenmacher *m.*; —ění *n.* Verbeugung *f.*; k. -se (slunci) Verehrung der Sonne, Sonnendienst *m.*; —ěti (klaním, iš, i, ime, íte, ějí, *imp.* klaněj!) něco (k., sk... hlavu) *st.* neigen; k. se komu sich vor einem beugen, neigen, jedem Komplimente machen; fig. anbeten; (*sr.* dvořiti se); k. se modlam die Götzen verehren, anbeten, den Götzen dienen; k. se slunci die Sonne verehren, anbeten.

klání *n.* das Stechen; 2. Turnier *n.*, Lanzenbrechen *n.*; k. v boku, v bocích Seitenstechen *n.*; k. u srdce Herzstechen *n.* (*sr.* bodání, píchání).

klanice *f.* Runge *f.*, Wagenrunge *f.*, Kopfstöckel *n.* (am Wagen); 2. Glockenstiel *m.* (die Stange, woran der Strick gebunden ist); 3. *st.* Wurfspieß *m.*, Ritterlanze *f.*

klanič-ka *f.* (*dim.*) Jochstöckel *n. v.* klanice; —ky Stöckel *n.* (im Bräuh.); 2. (Mühl.) die Radschienen (welche die Hebelatten beben); —ník, u *m.* Kipfenbohrer *m.*; 2. Stöckelkette *f.*

klanitel *m.* Anbeter *m.* (*v.* ctitel, zbožňovatel).

klano-korunník, u *m.* Lappenblume *f.*, Schotenkümmel *m. Hypecoum*; —květ, u *m.* Spaltblume *f. Schizanthus*; —nohý *adj.* spaltfüßig; —nožci *pl. m.* (zool.) Spaltfüßler *m. Copepoda*; —nožka *f.* Spaltfuß *m.*; —pyský *adj.* spaltlippig; —zobí (ptáci) *pl.*, —zobci *pl. m.* Spaltschnäbler *m.*; —zub, u *m.* Spaltzahn *m.*

klaný, á, é, gespalten.

klanýř *m.* Winde *f.*

klap! *int.* klapp! k., u *m.* Klapp *m.*

klap-a *f. st. v.* klapka; —ací *adj.* Klapp-; —ač *m.* Klapperer *m.*; —ačka *f.* Klappererin *f.*; 2. Klapper *f.*; 3. Klinke *f.* (b. Web.); 4. Flachsbreche *f. v.* klepačka; 5. (mont.) Fangmutter mit Klappen; 6. Torgrengel *m.* (bei d. Scheuertore); 7. fig. k., —anda *f.* (klapajzna) Dreschmaul *n.*; -árna *f.* (na len) Bockmühle —ati (klapám, áš, á *et* klapu, eš, e) něčím (k. nohama) klappen, klappern; k. len Flachs brechen; fig. to —e! das klappt! das stimmt! —avý *adj.* klappernd.

klap-ec, pce, klapek, pku *m.* Klappel *m.* (der beißigen Hunde); —ečník, u *m.* (Mech.) Ventilator *m.*

klápet, pte *m.* Rumpf *m.*, Klotz *m.*; k. včelí *v.* úl; k. Holzansatz im Schuh.

klapinec, nce *m.* Verdienst *m.*

klapka *f.* (*gen. pl.* klapek) Klappe, Ventilklappe *f.*; 2. Taste *f.* (b. Klavier &c.); 3. Klappe *f.* (an den Orgelpfeifen); 4. Blende, Blendleder, Scheuleder, Augenleder *n.* (b. Pferde); 5. —y na očích die Augendeckel, Augenlider *pl.*; 6. —y *pl.* (anat.) Schamlefzen.

klapkati (-ám) klappen.

klapkov-atý mit Klappen versehen; —itý *adj.* klappenartig.

klapn-outi einmal klappern; zusammenschnappen; —utí *n.* das Klappen; 2. Klopf *m.*, Krach *m.*

klaponohý *adj.* klappfüßig.

klapot, u *m.*; -ání *n.* das Klappern, Geklapper *n.*; —ati (-ám) klappern; 2. rennen; k. nohama (se schodů) klabastern.

klapouchý *adj. v.* klepouchý.

klaptov-ý *adj.* Rumpf-; —é dříví (bei Koblenbr.) Klobenholz, Kuppelholz *n.*

klapzuba *m.* Klappermaul, Zahnklapper *m.*

klaret, u *m.* Klaret *m.* (Wein).

klarin, u *m.* Klarine *f.*

klarinet, u *m.* Klarinette *f.*; hráti na k., pískati na k. auf der Klarinette spielen; —ista *m.* Klarinettist *m.*

klas, u *m.* Ähre *f. Spica*; fig. (čeho.) ein Jahr dočkej času, jako kosa klasu kommt Zeit, kommt Mahd (kommt Zeit, kommt Rat); na čtyry —y pronajmouti auf vier Jahre verpachten *st.*

klás, u, klásek, sku *st.* [*glossa*] Spaß *m.*, Plauderei *f.*

klasa *f.*, třída Klasse *f.*

klas-ař *m.* Ährenleser *m.*; -ka -tu; —ateti, -atý *v.* klasnatěti, -natý.

klásek, sku *m.* Ährchen *n.*, kleine Ähre; 2. *sl.* Scherz, Witz *m.* (*srv.* klas).

klasick-ost *f.* (klasičnost) Klassizität *f.*; —ý *adj.* klassisch.

klasifik-ace *f.* Klassifikation *f.*; —ovati klassifizieren.

klas-ik, a *m.* Klassiker *m.*

klas-ik, u, —ičck, čku *m.* Ährchen *n.*; —iti se (3. —í se, ječmen se —i) Ähren schossen; —itý *adj.* ährenformig.

klask, u *m.* das Klatschen.

kláskovat-ěti Ährchen bekommen; —i Ähren lesen; —ost *f.* Ährenreichtum *m.*; —ý *adj.* voll Ährchen. [-keit.

kláskovitý *adj.* ährenähnlich; -ost

klasn-ačka *f.* Wildhafer *m.*; —ateti Ähren bekommen; —atý *adj.* ährig, vielährig, großährig; —ovati hie und da Bäume fallen; schlagen; *v.* klasovati; —ý *adj.* ährig.

klasobraní *n.* Ährenlese *f.*

klasopis, u *m.* Klassifikation *f.*; Klassenzettel *m.*

klasorodný *adj.* Ähren erzeugend.

klasov-atěti *v.* klasnatěti; —ati von oben abdreſchen; die Gerſte dörren; 2. *st.* ſcherzen; —atý *adj.* großährig; vielährig; —itý *adj. v.* klasitý; —ka *f.* Moorhirſe *f.* (*cirok*); —ý *adj.* Ähren-.

klásti (kladu, deš, e, eme, ete, ou, *imper.* kladˊ! *trsgr.* klada, kladouc, i, e, *min.* kladl, a, o) něco někam etwas legen, hinlegen, hinſetzen; hinſtellen; k. v něco, do něčeho; einlegen; ditě k. do postele das Kind ins Bett legen; mosty k. Brücken bauen; Brücken ſchlagen; k. mezník einen Markſtein ſetzen; k. obilí (žito, ječmen, psenici) ernten, mit der Sichel ſchneiden; oheň k. Feuer anlegen; osidla k. Schlingen od. Fallſtricke legen; k. lest o někom *st.* Liſt anſpinnen; odpor k. Widerſtand leiſten; k. *st.* Geſchütze od. Truppen anfſtellen; peníze k. das Geld abführen; k. do desk, u desk *st.* intabulieren, in die Landtafel einlegen oder einverleiben; roky k. *st.* eine Friſt beſtimmen oder feſtſetzen; pohoršení k. Ärgernis geben; k. přihon *st.* vors Gericht vorladen, zitieren; k. na koho vinu auf einen die Schuld ſchieben; na srdce k. něco někomu einem etwas aus Herz legen; k. naději k někomu Hoffnung hegen; k. počet Rechnung legen; k. podmínky Bedingungen ſtellen; k. (snášeti) vejce Eier legen; k. počet s kým Rechnung von jmd. abnehmen; lehko n. lehce k. něco etw. gering ſchätzen; za žert něco k. etwas für Scherz halten; za hanbu sobě něco k. etwas für eine Schande halten, zur Schande rechnen; za nic k. etwas für nichts achten; k. přítele sobě, k. za přítele někoho sobě einen für ſeinen Freund halten; něco za hřbet k. fig. etwas auf die lange Bank ſchieben; kladu si za čest ich beehre mich; k. (von Wildſchwein) friſchen, ſetzen; k. se na něco, na něčem ſich legen, ſich hinlegen, ſich niederlegen; k. se polem, k. se do ležení ſich lagern; k. se (šťastným, za šťastného) ſich (für glücklich) halten; k. se komu v cestu einem in den Weg treten; sloužo to klade se .... dieſes Wort wird geſetzt, wird gebraucht ....

klášter, a *m.* Kloſter *n.*, Stift *n.*; k. mužský Mönchskloſter; k. ženský n. panenský Nonnenkloſter; —ec, rce, —ek, rku *m.* Klöſterchen, Klöſterlein *n.*

klášteříště *n.* Kloſterſtätte *f.*

klášter-ní *adj.* Kloſter-; klöſterlich; k. život Kloſterleben *n.*; —nice, —nička *f.* Nonne *f.*, Kloſterfrau *f.*, Kloſterjungfer *f.*, Kloſtermädchen *n.*; —nictví *n.* Mönchtum *n.*, Kloſterleben *n.*; —níček, čka *m.* Klöſterling *m.*; —nik, a *m.* Kloſterbruder *m.*, Kloſterzeiſtlicher *m.*, Konventual *m.*; —oborce *m.* Kloſterſtürmer *m.*; —ský *adj.* Kloſter-; -á panna *v.* klášternice; -á chvojka *v.* chvojka.

klát, u *m.*, —ek, tku *m.* der Stamm von einem Baume, Klotz *m.*, Rumpf *m.*; Kloppel *m.* (der beißigen Hunde); Springſtock *m.*; —ek, tku *m.* das Stöckel an den Schuhen; der Bienenſtock; Stock für Verbrecher (*v.* kláda).

klatba (*st.* klatva), klotba *f.* Fluch *m.*; k. zemská, říšská Acht *f.*, Achtserklärung *f.*; k. církevní Bann *m.*, Anathema *n.*; Erkommunikation *f.*; —u dáti na koho, do —y dáti koho einen in Bann tun; 2. k. *st.* Schwur *m.*

klatbář *m.* Flucher *m.*

klatbiti (-ím, *imp.* -i!) na někoho fluchen, ſchelten; 2. ächten.

klatebn-ĭ, —ý *adj.* Bann-, Achts; k. list Bannbrief *m.*

klátek, tku *m. v.* klát.

kláti (kolu *et* koli, kolcš *et* kůlcš, e, eme, ete, í, *imp.* kol! *min.* klal, a, o, *trsgr.* kole, ic) něco n. někoho něčím ſtechen; kole mě (v boku, v břiše, okolo srdce) mich ſticht; k. *st.* ſcharf ſtechen im Turniere, eine Lanze brechen; k. mit den Hörnern ſtoßen; k. dříví (*opakov.* kálati) das Holz ſpalten.

klati-ce *f. v.* klátnice; —ci, —čina *v.* klátnicí, -ina;

klatidlo *n.* Schaukel *f.*; 2. Obſtſtange *f.*; 3. Schwangarm *m.* (bei der Orgel).

klátik, u, klátníček, čku *m.* der Stamm von einem kleinen Baume; 2. Schuhſtöckel *n.* [Vagabund *m.*

kiatisvět, a *m.* Landſtreicher *m.*,

klát-iti (ím, íš, í, *imp.* klať!) něčím (k. zvonem) ſchwengen, ſchütteln, umſchütteln; umrühren; k. rukama (nohama) mit den Armen (Füßen) ſchleukern; k. stromem den Baum ſchütteln; k. ořechy (se stromu) die Nüſſe ſchlagen; k. jablka (se stromu) die Äpfel vom Baume ſchütteln; k. se wanken, ſchwanken, im Schwunge ſein, ſich hinundherbewegen; k. se světem in der Welt herumſchlenkern, herumſtreichen; —ivý *adj.* wankend; wankelmütig. [Vorlegeſchloß *n.*

klatba *f.*, *st.* kladba *f.* Anlegeſchloß,

klátlivý *adj. v.* klátivý.

klátni-ce *f. sl.* Stockfiſch *m.*; —ci *adj.* Stockfiſch; —čina *f. sl.* Stockfiſch-fleiſch *n.*

klatva *f. sl. v.* klatba.

klatý (kletý) verflucht.

kláves, u, (*pl.* —y) *m.* Taſte *f.* (am Klavier); —iště *n.* Manual *n.*, Handgetaſt *n.* an der Orgel od. Pianoforte; —ní, —ový *adj.* Taſten-; —nice *f.* Klaviatur *f.*, Taſtatur *f.*

klavikord, u *m.* Klavichord *n.*

klavír, u *m.* Klavier *n.*; hra na k. Klavierſpiel *n.*; —ní *adj.* Klavier-; —nik, a *m.* Klaviermacher *m.*; 2. Klavierſpieler *m.*

klavíře *pl. m. sl. v.* kláves; *v.* klavír.

klavíš *m. v.* kláves.

klavý *adj.* ſtechend, ſtoßend. [*m.*

klazan, a *m.* Faulenzer *m.*; Broteſſer

klázn-iti faul machen; k. se faulenzen, faul werden; (mont.) das Erz gleißnen; das Erz klauben; —ovitý *adj.* faul.

klč, e *m. mor.* Stock *m.*; —iti, —ovati *sl. v.* klučiti; k. se ſich ſchlagen

klé *n. v.* kli.

klebet-a, —ati *v.* kleveta, -ati.

klebonos-ec, sce *m. v.* kleponosec; —ý *adj. v.* kleponosý.

klec, e *f.*, e *f.* (*dim.* klícka) Käfig *m.*, Gebauer *n.*, Vogelbauer *m.*; k. hornická Schale *f.*, Förderschale *f.*, Gestelle, Fördergestelle, Schachtgestelle *n.*; k. zednická Hängeeisen *m.*

klec-anda *m.*, —avec, vce *m.* Schlepp-fuß *m.*; —ání *n.* das Hinken; —ati (klecám. áš, á), —eti *et* kléceti, kliceti (-ín, íš, í, íme, íte, ejí) hinken, knicken; k. od stezky *st.* vom Wege abweichen; k. na cti *st.* Ehre verlieren; k. se hinken; —avost *f.* Schrenkfüßigkeit *f.*; —avý *adj.* hinkend, schrenkfüßig.

klece *f. st. v.* klec.

kleceti, kléceti *v.* klecati.

kleci *adj.* Baum-. [*m.*

klecnář *m.* Käfigmacher, Käfigbandler

kleč, e *f.* Knieholz *n. Pinus pumilio*; 2. Pflugkrumme *f.*, Sterz *m.*, Sturze *f.*; 3. Kipfe, Krümpe *f.*; 4. Sparrbock am Schiffe; k. *m.* ein Flucher.

klečatý *adj.* krummbeinig.

kleče *f. v.* kleč.

kleč-e *adv.* (*trsgr.*), —kem, —ky *adv.* (*instrum.*) knieend, kniefällig.

klečeti (klečím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* kleč; *trsgr.* kleče) knien, auf den Knien liegen; kleče prositi fußfällig bitten; kleče se modliti auf den Knien beten.

klečka *f.* Taschenmesser *n.*

kledba *f. v.* klatba, kletba.

klech, u *m.* Geklapper *n.*, Plauderei *f.* (*v.* tlach).

klechceni *n.* Sudeln *f.* (*v.* Kochen).

klecht, u *m.* Wall *m.*, Sud *m.*; —em (klokotem) se vařiti wallen, kochen; —ačka *f.* Quirl *m.*; —ati (-ám) querlen; 2. jucken; 3. fafeln, plaudern; —ič *m.* Sudler, Sudelkoch *m.*; —iti (*imp.* -i!) *mor. v.* klektati.

klej, e *m.* Leim *m.*, Kitt *m.*; k. zemský Erdpech *n.*, Bergteer *m.*, Bergharz *n.*; k. ohnivý Steinöl *n.*; —anka *f.* Wachsleinwand *f.*; —ek, jku *m. mor.* Keim *m.*

klejch, u *m.* [—Gleich] Wagegericht *n.* Wagetloben *m.*; die Schere am Wagen; —a *f.* (při stavbě), rovnost Gleiche *f.* [leimen.

klejiti (-ím, *imp.* klej!) něco *mor.*

klejo-pryskyřice *f.* Klebharz *n.*; —slín, u *m.* Mergelschiefer *m.*

klejov-ati něco leimen, kitten; —atý, —itý *adj.* klebrig, leimig; —ý *adj.* Leim-.

klejstr, klajstr, u *m.*, —um, -stra *n.*, lepidlo Kleister *m.*; —ovati něco kleistern, pappen.

klejt, u *m.* Glatte; Bleiglatte *f.*; 2. *v.* glejt; —ový *adj.* Glatten-.

klej u v. kliti.

klek-adlo, —átko *n.* Betstuhl *m.*; Kniebank *f.*, Kniescheniel *m.*; —ání *n.* das Niederknieen; 2. das Früh- und Abendbeten; Gebetlauten *n.*, Betglocke *f.*; večerní k. Abendglocke *f.*; ranní k. Morgenglocke *f.*; zvoní k., zvoní se na klekání es wird die Abend- (od. Morgen-) glocke geläutet; —anice *f.* Abendgesperrt *n.* (während der Abendglocke); —áníček, čku *m.* die Morgen- und Abendglocke; 2. k., a *m.*, —ánice *f.* Abendgesperrt *n.*; —ati (-ám) niederknien (oft); —avý *adj.*

klekci *v.* klektati. [niederknieend.

kleknouti niederknien (einmal).

klekot, u *m.* Geklapper, Geklapper *n.*; k., a, —al, a *m.* Plauderer *m.*; —ání *n. v.* klekot, u; —ati (klekotám, áš, á *et* klekoci, eš, e) klappern; 2. plaudern; čáp —á (klekoce) der Storch klappert; —avý *adj.* klappernd; 2. schwatzend; —ka *f.* Schnarre *f.*; 2. Schwätzerin *f.*; —livý, —ný *adj.* klappernd; 2. schwatzhaft; plauderhaft; —nice, —nička *f.* Schwätzerin *f.*; —nictví *n.*, —nost *f.* Schwatzhaftigkeit *f.*; —ník, a *m. sl.* Schwätzer *m.*

klekt-ačka *f.* Schnarre *f.*; —ati (klektám, áš, á *et* klekci, eš, e) klappern; hauen (v. Eber); —á zuby (zubama) die Zähne klappern ihm; k. něco něčím querlen, mischen; k. (v ústech) gurgeln (kloktati).

klem, u *m.* Gummi *n. v.* klej, kli.

klembaba *f.* Baumharz *n.*

klemec, mce *m. sl.* Schnecke *f.*

kleměti (-ím, *imp.* klem *et* klemi!) gekrummt sitzen; 2. gaffen, umgaffen, maulaffen; 3. wanken, unentschlossen sein, unschlussig sein (*sr.* klimati).

klempíř, klempéř *m.* Klempner (Klempfner) *m.*; Spengler *m.*; —ský Klempner-; —ství *n.* Klempnergewerbe *n.*

klemžeti (klemžím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* klemži!) nicken, schlummern.

klen, u *m.* Bergahorn *m.*, gemeiner Ahorn *m.*, Lehnbaum, Leinbaum, Milchbaum *m. Acer pseudoplatanus.*

kleň *f. v.* kleně.

klen-ák, u *m.* Wölbstein *m.*; Wölbziegel *m.*; —ha *f.* Gewölbe *n.*, Wölbung *f.* [boehrisches System.

klenčová (klenčová) soustava rhem-

klenč, e *m.* Kalkspat *m.*; Kalkspatkristall *m.*; Doppelstein *m.* [klenina.

klenč (kleneč), nče *f.*, —í *n. coll. v.*

kleně *f.* Döbel *m.*, Dickkopf *m. Squalius cephalus.* [boeber *n.*; *v.* klenč.

klen-ec, nce, —eč, nče *m.* Rhombus.

klenek, nku *m. v.* klen.

kleni *n.* das Fluchen; 2. das Keimen.

klen-ice *f.* Leinbaum *m.*; *v.* klenka; 2. Augstern *m.*, Glinsen *m.* (Wein); —iči, —ičný *adj.* Leinbaum-; —ina *f.* Lehnholz *n.*; Lehnhain *m.*

klenk-a *f. v.* klen; —ový, klenový *adj.* Leinbaum.

klenot (klénot), u, klenůtek, tku *m.* Kleinod *n.*, Juwel *m.*; —ní *adj.* Kleinodien-; k., iho *m.* Juwelenhüter *m.*; —nice *f.* Kleinodienhandlerin *f.*; 2. Schatzkammer *f.*; 3. Schatzkasten *m.*; —ník, a *m.* Kleinodienhandler, Juwelier *m.*

klenouti (klenu, neš, e, *imp.* kleň!) něco wölben (k. most kamenem).

klenut-i *n.* das Wölben; k., - ina *f.* Wölbung *f.*, Gewölbe *n.*; —ka *f.*, —ička *n.* Gewölbchen *n.*; – ý gewölbt.

klep! *int.* klapp, klapps, klopf!; k., u *m.* das Klopfen, Klapp *m.*; k., *pl.* -y Geschwätz *n.*, Klatscherei *f.*, Tratsch *m.*

klep-aci *adj.* Klopf-, Klapper-; k. honba Klapperjagd *f.*; —ač *m.*, -áček, čka *m.* Klopfer *m.*; Klappermann *m.*; 2. Dengler *m.*; 3. Dengelhammer, Sensehammer *m.*; 4. Plauderer, Klatscher *m.*; 5. *mor.* Mauerschwalbe *f.*; —áč, e *m.* fig. Klappermühle *f.*; —ačka *f.* Klopferin; 2. Klatscherin; 3. Klapperholz *n.*, Klapper *f.*, Klapperbüchse *f.*; 4. Flachsbreche *f.*; —adlo, —átko *n.* Klopfholz *n.*, Klapper *f.*, Klopfer *m.* (an der Tür); 2. Haarhammer *m.*; Klopfe *f.* (Nadl.); —ák, u, —áček, čku *m.* Taschenmesser *n.*; —anda *f.* Klatschhaus *n.*; Klatschbank *f.*; 2. Klatschschwester *f.*; —anec, nce *m.* Grassichel *f.*; 2. Klopfhengst *m.*; —ání *n.* das Klopfen; 2. das Plaudern; k. srdce Herzklopfen, Herzpochen; —anice *f.* Klatscherei *f.*; —aný geklopft; k. Němec der Stockdeutsche.

klepač *m.* Klatscher, Klatschbruder *m.*; Plauderer; —ka *f. v.* klepna; —ský *adj.* klatschhaft; —ství *n* Klatschsucht *f.*; klepárna *f.* Klatschhaus *n.*, Klatschhalle *f.*

klep-ati (klepám, áš, á *et* klepu, ou, e, *imp.* klepej!) na něco (na dvéře, na ramena atd.) klopfen; 2. k. kosu dengeln, hagren; 3. k. o něčem plappern, schwatzen, klatschen; 4. k. klappern (v. Storche); verše k. Verse schmieden; bídu k. am Hungertuche nagen; k. se (zimou) beben, zittern; —avý *adj.* klopfend; schwatzsüchtig, klatschhaft.

klepec, pce *m.* Klopfhengst *m.*; 2. Falle *f.* (mont.), Bühne *f.*

klepěchý *adj.* (= klepouchý) schlaff.

kleperlík *v.* kleprlík.

klepet-áč, —ář *m.* großer Krebs; —ati, kleptati (-ám) klappern; k. se zimou zittern vor Kälte.

klepěti klappen; 2. *impers.* klepí herabhangen *v.* klípěti, chlípěti.

klepeto *n.* Krebsschere *f.*; *pl.* klepeta (Wasserb.) die Scheren; k. (mont.) das Kappeisen, Schereisen, Krückeneisen; dostati koho do klepet fig. einen in seine Klauen (Krallen) kriegen; fig. einen in die Enge treiben; —kam, u *m.* versteinerte Krebsschere *f.*

klepetuška *f.* Skorpionspinne *f.* *Telyphonus.* [sein Naseweiser.

klepinos, a *m. v.*, kleponosec; fig.

klepiti (-im, *imp.* klep!) hängen lassen.

klepna (*gen. pl.* klepen), klepka *f.* Klatscherin, Klatschschwester *f.*, Klatschbase *f.*, Tratsche *f.*

klepnouti einmal klopfen; *v.* klepati.

klepnovati *st.* klöppeln, wirken.

kleponos-ec, sce *m.* Krummnase; —ý *adj.* mit einer Adlernase, krummnasig.

klepot, u *m.* das Klopfen, Klappern; Geklopfe *n.*; —ati (—ám, áš, á, klepoci, eš, e) klappern wie ein Storch.

klepouchý *adj.* lappohrig, schlaff.

kleprlík, a *m.* Klepper *m.* (Pferd).

klept-ač *m.* Klatscher *m.*; -ka -in; —ati (—ám *et* klepci) klatschen *v.* klevetati; —avý, -ost *v.* klevetavý, -ost.

klerik, a *m.* Kleriker *m.*, ein Geistlicher; —a *f.* Klerik *f.*, Priesterrock *m.*; —ál, a *m.* ein Klerikaler; —ální *adj.* klerikal.

kles, u *m.* das Sinken; 2. *st.* Reisholz *v.* klest; —ák, u *m.*, zavěrák Schnappmesser, Taschenmesser *n.*; —ání *n.* (k. půdy) Bodensenkung *f.*; k. akcií Rückgang *m.*, Baisse *f.* (der Aktien, Papiere *etc.*); —ati (-ám, áš, á *imp.* [ne]klesej!) sinken, stolpern, straucheln (—á nohama, ruce mu —aji, nohy —ají); 2. k. fehlen, fallen (k. v čem, na čem); k. mysli verzagen; k. hlasem die Stimme sinken lassen; k. pod břemenem unter der Last sinken; cena klesá der Preis fällt; akcie —ají die Aktien sind im Rückgange.

klesav-ec, vce *m.* Straucheler *m.*; —ost *f.* Hinfälligkeit *f.*; —ý *adj.* strauchelnd; sinkend; hinfällig.

kleseni *n. st. v.* klesnutí.

kleska *f. st.* Fehler *m.*; Verirrung *f.* (*v.* poklesek).

klesl-ost *f.* Versunkenheit, Niedergeschlagenheit *f.*; —ý *adj.* gesunken, versunken; k. na duchu, na mysli kleinmütig, niedergeschlagen.

klesniti (-im, *imp.* -i!) *v.* klestiti.

klesn-outi sinken, zusammensinken; einmal stolpern, einmal fallen (zu Falle kommen); einmal fehlen; eingehen, verfallen, in Verfall kommen; herabkommen; ve při k. den Prozeß verlieren; k. hlasem mit der Stimme fallen; cena klesla der Preis ging zurück; —utí *n.* Fehltritt *m.*; 2. Verfall *m.*; 3. k. hodnot Rückschlag, Rücktritt *m.*

klesohlas, u *m.*, závěrka v hudbě (Mus.) Kadenz *f.*

klest, u *m.*, klesť, ti *f.*, —ka *f.* Zweig *m.* Reis *n.*; k. *v.* klestí.

klesťák, u *m.* Beschneidemesser *n.*

klest-ev, tve *f.* beschnittener Nadelholzzweig *m.*; —í *n.* Aststreu, Schnittelstreu, Hackstreu *f.*, Graßet *n.*; Raffholz, Reisig *n.*; —icí nůžky Stutzschere *f.*; —ič *m.* Wipfler, Beschneider *m.*; —iti (-im, *imp.* —i!) něco (k. stromy) kappen, schneiteln, wipfeln; 2. k. (zvíře) verschneiden, kastrieren, entmannen; k. se fig. heiraten; —na *f.*, *pl.* klestny *v.* kleština. [Reis-.

klest-ovi *n.* Reisig *n.*; —ový *adj.*

klešťák, a *m.* Zangenkäfer *m.*

kleště j., *pl.* kleště *et* kléště, kliště, *gen.* kleští Zange *f.*, Zwinge *f.*; 2. Freßzange der Insekten; 3. Kummetstock *m.*; 4. Schließe, Mauerschließe *f.*; 5. (Mühl.) Mühlsteinzange *f.*; Hauenzange *f.*; kleštěmi vytáhnouti mit der Zange ausziehen.

klešt-ěc, tce *m.* Baumbehauer *m.*; 2. Verschneider *m.*; —ěnec, nce *m.* ein Verschnittener, Kastrat, Eunuch *m.*,

Hammling *m.*; —ice *f.* junge Schote *f.*; —ič *m. v.* klestič.

kleštin-a *f.* Zangengriff *m.*; 2. *pl.* —y Kummetteil *m.*, 3. Schließen (im Braubaue); 4. Zangenteufel (beim Geburtshelfer); 5. abgebauene Zwerge; —ky Zirkel des Wagners.

kleštiti *v.* klestiti. [gelchen *n.*

klešťky, klišťky *pl. f.* Zanglein, Zan-

klet, klét, u *m. v.* klejt.

kletba *f.* Fluch *m. v.* klatba.

kleteč-ka *f.* kleiner Käfig *m. v.* klec, kletka; —nik, a *m.* Käfigmacher *m.*

kletí *n.* das Fluchen; 2. das Keimen.

kléti *v.* klíti.

kletík-a *f.* Vogelbauer *m.*, Käfig *m. v.* klec; 2. *sl.* Zimmer *n.*; —ár *m.* Käfigmacher *m.*; -ka -in; —ářství *n.* Käfigmacherei *f.*

kletva *f. st. v.* kletba, klatba.

kletý, á, é verflucht.

klévař, e *m.* Leimsieder *m.*

klevet-a *f.* (*pl.* —y *et* —a) Klatsch *m.*, Klatscherei *f.*; Nachrede *f.*; Verleumdung *f.*; k. *m.*, —ák, a, —ář *v.* klevetník; -ářka *f. v.* klevetnice; —ati (klevetám, áš, á *et* kleveci, eš, e) klatschen; k. koho, na koho verleumden; —avost *f.* Klatschhaftigkeit *f.*; Klatschsucht *f.*; —avý *adj.* klatschhaft; klatschig, verleumderisch, tadelsüchtig.

klevet-iti (*imp.* klevet *et* kleveti!) o někom über jmd. klatschen, jmdn. verleumden; —ivý, -ost *v.* klevetavý, -ost.

klevětka, klevítka *m. et f.* Klatscher *m.*; -in.

klevetn-ice *f.* Klatscherin *f.*; —ictví *n.* Klatscherei *f.*; —ik, a *m.* Klatscher, Lästerer, Verleumder *m.*; k., u Spadloch, Lugloch *n.*; Herdwinkel *m.*; —ost *f. v.* klevetavost; —ý *adj. v.* klevetavý, -ivý.

klevetov, a *m.* fig. Plauderheim Klatschnest *n.*, —ati (klevetuju) klatschen *v.* klevetiti.

kleviti se (klevim se) sich bücken, sich neigen. [Wagen.

klezmera *f.* Leichtelring *m.* (am

kli *n.* (*et m.*) Gummi *n.*; 2. Leim, Tischlerleim *m. v.* klih; 3. *coll.* Kern, Trieb *m.*; 4. Malzdarre *f.*; k. zemské Erdharz *n.*; k. zvlnovské Judenleim *m.*, Bergwachs *n.*; k. rybí Fischleim *m.*, Hausenblase *f.*, k. maltové Kittmörtel *m. v.* klej.

klibati (- am) nicken *v.* klubati.

klibna *f.* eine Mädke am Dreikönigtage (Bejana *f.* *Epiphania*).

klíč, e *m.* Schlüsarm am Gerel.

klíček, hlíček, cka *m.* kleiner Bruzel; **kliceti** *v.* klecati. [*v.* klacek.

klička *f.* kleiner Käfig *m.*

klicoun, u, —ek, nku *m.* Prügel *m.*; Stockbelz *n.*; (vdm.) Haftelaken *m.*; k., a *m.* (klacoun) Klachel *m.*; —ovati koho prügeln *v.* klackovati.

klíč, e *m.* Schlüssel *m.*; k. (Mund.) Schrankschlüssel *m.*, Schrankteufel, Sage liegelen *n.*; k. hlavní, k. obecný Hauptschlüssel *m.*; k. hudební Musikschlüssel *m.*; k. v klenuti Schlußstein *m.*; k. u límeček na boty Zwickenkeil *m.*; Petrův k. *n.* petrklíč.

klíček, čku *m.* Schlüsselchen *n.*, 2. Keimchen *n.*, 3. kleiner Zahn; k. od hodin der Uhrschlüssel.

klíč-enství *n.* (Empfänglichkeit *f.*; *v.* klíčnost; —idlo *n.* Keimapparat *m.* (etc.); —itelný *adj. v.* klíčivý; —iti *imper.* k. se keimen (laska klíčí v každém věku Liebe quillt in jedem Alter; ječmen —í, ječmen se —í die Gerste keimt; oči se mu —í die Augen schließen sich; —ivost *f.* Keimfähigkeit *f*; —ivý *adj.* keimfähig.

klíč-a (*gen.* klíček *f.* Masche *f.*, Schlinge *f.*; 2. Fallstrik *m.* Häkchen *n.*; 3. kleine Klinge *f.* an der Tür; 4. Umschweif *m.*, Winkelzug *m.*; 5. (vdm.) Abspring des Hasen; 6. Keim *m.*, Keimchen *n.*; fig. k. právní ein verwickelter Rechtsfall; klíčky dělati, klíčky metati Fallstricke legen; 2. *v.* klíčkovati; —ař *m.* Rankemacher *m.*, Intrigant *m.*

klíčkov-ati verknoten; sich herausdrehen suchen; k. se Umschweife machen; zickzacken, im Zickzack od. zickzack laufen; (vdm.) abspringen (von Hasen), Haken schlagen; —itý *adj.* windelzügig, unaufrichtig.

klíčmo *adv.* zickzack.

klíčné *adv. st.* passend; eingreifend.

klíčn-í *adj.* Schlüssel-; k. díra Schlüsselloch *n.*; k. kost Schlüsselbein *n. Clavicula*; k., -iho *m. v.* klíčník; —ice *f.* Beschließerin *f.*; —ik, a *m.* Beschließer, Schlüsselverwahrer *m.*, Schlüsselmeister *m.*

klíčn-ost, klíčnost *f.* Angemessenheit *f.*; 2. k. Empfänglichkeit *f.*, Tauglichkeit *f.*; —ý *adj.* keimfähig, empfänglich; tauglich.

klíčov-na *f.* (Schleß.) Schlüsselfenke *f.*; —ý *adj.* Schlüssel-.

klíd, u *m.* (*st.* k., a) Ruhe *f.*, Friede *m.*; k. dáti *st.* Ruhe geben; k. zbraní Waffenruhe *f.*; k. nedělní Sonntagsruhe *f.*

klid-ba *f.* Fechjung *f.*, Ernte *f.*; —ič, —itel *m.* Einraumer; Fechter *m.*; —iti (-im, *imp.* klid!) něco räumen, reinigen; wegraumen; k. (s pole úrodu, obili) fechten haben ernten; k. zemi die Erde bebauen; k. *st.* schlichten, beilegen; k. mířen; k. se geräumt werden; fig. sich fortmachen; sich davonmachen; klid se! packe dich! schere dich! marsch!

klidné *adv.* ruhig, gelassen.

klidnomysl-nost *f.* Gleichmut *m.*; —ný *adj.* gleichmütig; harmlos.

klidn-ost, —o'a *f.* die Ruhe *v.* klid; —ý *adj.* ruhig; friedfertig, gelassen.

klido-tvorný *adj.* ruhestiftend, friedfertig; —žiti *n.* Stilleben *n.*

klih, klih u *m.* Leim *m.*; 2. Streime *f.* im Brote; fig. k. vařiti na někoho jmdm. grollen, auf jmd. Groll hegen; **Bůh dabeu**; —ař *m.* Leimsieder *m.*; —árna *f.* Leimsiederei *f.*; Leimsiedefabrik *f.*; —ářství *n.* Leimsiederei *f.*, Leimsiedegewerbe *n.*; —ovač *m.* leimiger Erdapfel.

klihovárna *f. v.* klihárna.

klihovat-ěti leimig, zähe werden; —i něco leimen; *v.* klížiti, —ina, —inka, —ka *f.* Gallerte *f.* (Drüsenfleisch *n.*); Gelatine *f.* Leimstoff *m.*; 2. Strieme *f.*; Spund *m.*; Schliet *m.* (am Brote); —ost *f.* Leimigkeit, Klebrigkeit *f.*; —ý *adj.* leimig; klebrig; striemig; k. chléb spundiges, schliefiges Brot; k. leimfärbig.

klihov-ec, vce *m.* Leimtiegel *m.*; —ina *f.* Gelatine *f.*, Leimstoff *m.*; —itý *adj.* leimicht, leimartig; —ka *f.* Speckweizen *m.*, leimiger, spündiger Weizen; 2. Kollodium *n.*; 3. Leimpfanne *f.*; Leimtiegel *m.*; —ý *adj.* Leim-; —á voda Leimwasser *n.*; —á barva Leimfarbe *f.* |*adj. v.* klihovatý, klihovitý.

klíjov-ati *v.* klihovati; —atý, —itý

klíju *v.* kliti. |Keim *m.*

klík, u *m.* kleiner Spitzzahn; 2.

klika *f.*; Krümmung *f.*; 2. Haken *m.*; 3. Klinge *f.*; Drücker *m.* (an der Thür), Türgriff *m.*; 4. Spanngürtel *m.*, Spanner *m.* (am Gewehre); 5. Kipe *f.* (am Schiffe); 6. Ochsenjoch *m.*; 7. (mont.) Kurbel *f.*; 8. Keim *m.*; 9. Clique (fr.) *f.*; 10. *pl.* —y der Nebsteden; 11. *pl.* —y fig. Ränke; —y háky Gefrigel *n.*, Zickzack *m.*

klikat-ě *adv.* zickzack; —ina *f.* Krümmung *f.*; —ý *adj.* zickzackig, gekrümmt, einwärts gebogen; k. winkelzügig; k. nos

klikev, kve *f. v.* klikva. |Adlernase *f.*

kliko-nos, a, —hňsek, ska *m.* Krummnase *f.*; —noska *f.* Krummnasige *f.*; k. *m. v.* klikonosek, —nosý *adj.* krummnasig; —roh, a *m.* Rüsselkäfer, Elephantenkäfer, Schnauzenkäfer *m. Curculio* (nosatec); —rohý *adj.* krummhörnig; —vatý, —vitý *adj.* krumm; k. moták Hornbaspel *f.*; -vý *adj.* Kurbel-.

klikv-a *f.* Winterbeere *f.*, Moosbeere, Sumpfbeere *f. Vaccinium oxycoccos*; —ový *adj.* Moosbeer-.

klím, u *m. v.* kli.

klíma *f.* (*n.*), podnebí Klima *n.*

klím-a *m.* ein langsamer Mensch; Ofenhocker *m.*; —ati (—ám) gekrümmt sitzen; sitzend schlafen, schlummern; ulken (necken, nafzen) *v.* klemêti; k. se sich hin und her bewegen.

klimatický *adj.* klimatisch; Klima-.

klimbaba *f. v.* klembaba.

klímbati (—ám) *v.* klímati.

klímborty *m. pl.* Kinnbart *m.*

klíměti *v.* klemêti.

klín, u *m.* Keil *m.*, Bolzen *m.*; fig. k. klínem vyrážeti einen Keil mit dem andern treiben; 2. k. Stabl *m.* im Bügeleisen; 3. keilförmiger Körper; 4. Holzhauerart *f.*; 5. fig. Nagel *m.* im Kopfe (der Schmerz vom Rausche); 6. Zwischenkeil *m.*; 7. k. země keilförmige Erdzunge; 8. k. špitzige Kriegsordnung, Phalanx *f.*; 9. k. Schoß *m.* (am Leibe); na k. vziti auf den Schoß nehmen; na —è neb v —ě komu sedêti einem auf dem Schoße sitzen; 10. k., —ek Hodenbruch *m.* |*m.*

klínák, u *m.* Keilstein *m.*; Keilziegel

klínastek, stku *m.* Arinit *m.* (Miner.).

klíncovati verfeilen.

klín-ec, nce, —ečck, —ek, nku *m.* Keilchen *n.*; Keilpflock *m.*; Nagel *m.*; 2. Zwickel *m.* (am Hemde); 3. *sl.* Nelke *f.*; 4. Bolz, Bolzen *m.* (Schießbolzen).

klínice *f. mor.* Schoßbalken *m.*

klíni-cký *adj.* klinisch; —ka *f.* Klinik *f.* (med.).

klíni-sko, -šté *n.* unförmiger Keil.

klíniti (-ím, *imp.* klin!) něco keilen *v.* klínovati.

klink! *int.* fling! —áček *m.* Klingbeutel *m.*; 2. *v.* umíráček.

klink-ati (—ám) (k. někomu, k. zvonečkem) klingeln; —ot, u *m.* Geklingel *n.*

klinkostřelec, lce *m.* Bolzenschütz *m.*

klinkovec *m.* Nagelfluhe *f.* (Felsart).

klinky-linky! *int.* fling-klang!

klínolistý *adj.* keilblätterig.

klínopad, u *m.* Scheinkraut *n.*, Wirbeldosten, Wilddost *m. Clinopodium.*

klínouti (klínu, eš, e) něco picken, hacken mit dem Schnabel; k. se sich picken; keimen; *v.* klíti.

klínovati něco (zak,...) keilen; einen Keil einschlagen; mit dem Keile spalten; mit dem Keile festmachen.

klínov-itý *adj.* keilförmig; —itá hradba Spornwerk *n.*; —ka *f.* Bolzbüchse *f.*; 2. Keilschlegel *m.*; —ý *adj.* Keil-; k. kořen Zapfenwurzel *f.*; —é pismo Keilschrift *f.*

klípati (klípám, áš, á *et* klípu, eš, e) očima n. nohama schwer bewegen.

klípě, ěte, klipátko *n.* ein vierfüßiges Junge, bes. das Fullen.

klípiti *v.* chlípiti.

klípka *f.* Abendgespenst *n.* (klíma).

klís, u *m.* ein Hölzchenspiel (bei den

klísa *f. st. v.* klísna. |Serben.

klíse, ete, klisatko *n.* Mutterfullen *n.*

klís-enka, —ice, *f.* junge Stute; —inec, nce *m.*, —nice *f.* Stuterei *f.*, Gestüte *n.*

klísn-a *f.* Stute *f.*; —í *adj.* Stuten-; —ík, a *m. mor.* Beschäler *m.*; —iti *mor.* beschälen.

kliška *f.* Pickelhering *m.*; 2. Klischee *n.*

klišť, tě *m.*, —ák, klešťák, a, kliště, tka *m.* Zecke *f.*, Holzbock *m.*, Hundlaus *f.*; *Ixodes ricinus* (zool.).

klišťan, a *m.* Langarmkrebs *m.*

klíště, ěte *n.* Zecke *f.*, Holzbock *m.*; *v.* klišť; 2. junge Schote; 3. *v.* kleště.

klíštky *pl.* (*gen.* klíštěk) *f.* Zänglein, Zängelchen *n.*; k. na zuby Zahnzange *f.*

klíšťovitý *adj.* hundlausartig.

klíti, *st.* kléti (kleju, eš, e, eme, ete, klejou *et* kleji, *imper.* klej! *min.* klel, a, o, *trsgr.* kleje, ec) fluchen; k. na někoho auf einen fluchen; k. někoho in Bann legen, bannen; k. se schwören; 2. k. *et* kléti *mor.* keimen; obilí kleje n. klí n. klije se das Getreide keimt.

klíti (kliju, eš, e) něco (zobákem) picken; hacken; k. se sich picken; sich aus dem Eie heraushacken (v. Küchlein); 2. kliti *v.* klejovati.

kliv, u *m. sl.* Leim *m. v.* klih.

klivák, u *m.* Schnabel *m.*

klivař, e *m.* Leimfieder *m. v.* klihař.

klivati (-ám) čtrš picken; *v.* kliti.

klivo-nosý *adj.* tadelnd; *srv.* klepo-nosý; —núška, —nůška *m.* Picker *m.*;

klivý *adj.* der oft flucht. [Tadler *m.*

kliz-ení *n.* das Räumen, Reinigen; 2. das Fechten, Fechtung *f.*; —u (—i) *st.*, klidím *v.* klíditi; —uňk, sklizuňk, u *m. v.* klizeni.

klížec, žce *m.* Kleber *m.*

klížený geleimt.

klížiti (-ím, *imp.* kliži *et* kliž!) něco (k. papir, prkna atd.) leimen; k., kličiti se keimen.

klíž-ka *f.* Speckweizen *m.*; —natěti ſchliefrig werden; —natý *adj.* ſchliefrig.

klk *etc. v.* kluk *etc.* [flebrig.

kln-outi (klnu, eš, e, *imper.* kln! *st.* klni! *trogr.* klna, -ouc) fluchen; k. někoho einem fluchen; auf einen fluchen; *st.* k. někoho in Bann legen; k. se beteuern, ſchwören; —utí *n.* das Fluchen; Verwünſchung *f.*; 2. Bann *m.*; k. (-se) das Beteuern, das Schwören; —utý *adj.* (kletý, klatý) verflucht; gebannt.

klob, u *m. mor.* Kloben *m.* (Flachs).

klobák, u *m.* Schnabel *m. v.* klubák.

klobáňka *f.* Gefäße *n.*

klobás-a, —ka *f.* [*fr. calebasse*] Bratwurſt *f.*; 2. Plumpjack *m.* (in Kinderſpielen); 3. Haarlocken *pl.* (b. der Perücke); —ina *f.* Wurſtgift *n.*; —kář *m.*, —nik, a *m.* Wurſtmacher, -händler *m.*; —kářka, —nice *f.* Bratwurſtmacherin *f.*; —ový *adj.* Bratwurſt-; k. jed Wurſtgift *n.*

klobati (-ám, áš, á *et* klobu, eš, e, *imp.* klobej!) něco pücken *v.* kliti (kliju), klofati, klubati.

klobouč-ek, čku *m.* Hütchen *n.*; 2. *mor.* Waſſerblaſe *f.*; 3. *pl.* —ky, —í *n.* der güldene Ganſerich *rotl.*; —í *n. v.* loponíčí; —ina, klobučina *f.* Hutlappen *m.*, Filzlappen; —kovati den Hut oft abnehmen, Komplimente machen; komplimentieren; —nice *f.* Hutmacherin *f.*; —nický *adj.* Hutmacher-; -á továrna Hutfabrik *f.*; —nictví *n.* Hutmacherhandwerk *n.*, Hutmachergewerbe *n.*; —nik, a *m.* Hutmacher *m.*

klobouk, u *et* a *m.* Hut *m.*; 2. Brennhelm *m.*, Helmkühler *m.*, Mohrenkopf *m.*; 3. Krone an der Buchdruckerpreſſe; 4. Obergeſims *n.* (Hüttenw.), Formbuſen *m.*; 5. k. Zuckerform *f.*; k. cukru Zuckerhut *v.* homole; k. smeknouti den Hut abnehmen; das Haupt (den Kopf) entblößen; dáti k. na hlavu aufſetzen; —ovina *f.* Hutzeug *n.*; —ovitý *adj.* hutförmig; —ový *adj.* Hut-.

klobučina *f. v.* klobučina.

kloc, u, —ek, klůcek, cku *m.* Klotz *m.*, Fetzen *m.*, Lappen *m.*; —ák, u *m.* Klotz *m.*; —ář *m.* Haderſammler *m.*

klocka, *dim.* klocička *f. st.* Kloß *m.*, Knödel *m.*; 2. Hader, Miſch *m.*

kloč, e *m. st.* Sprudel *m.*

kloček, čku *m.* Flocke (Schneeflocke) *f.*; 2. *st.* Mantelchen *n.*

klof! *int.* klaff! pick!

klof, u, —ec, fce *m.* Pick, Picker *m.*; k. do hlavy Kopfſtreich *m.*; —ač *m. vulgo* Schnabel *m.* (große Naſe); -anec, nce *m. v.* klof, klofec; —ati, a *m.* Schlingel *m.*; —ati (klofám, áš, á, *et* klofu, eš, e) picken, hacken mit dem Schnabel); *v.* klobati, klubati; —covati ſtoßen, ſchlagen; —ec, fce *m. v.* klof; —niti *v.* klochniti; —nouti (koho) picken (einmal); —nutí *n. v.* klof.

klochn-a *f.* ſchlechte Speiſe; —iti (*imp.* -i) něco pantſchen, ſchlecht kochen, ſchlecht zubereiten (eine Speiſe).

klocht-ačka *f. v.* klechtačka; —ati (-ám) krollen, krolzen.

klok, u *m.* Brodel *m.*; 2. das Zungenſchnalzen (auf die Pferde); 3. *st.* Mantel *m.*, Oberrock *m.*

kloka *f. st.* Gluckhenne *f. v.* kvočna.

klokadlo *n. v.* kloktadlo.

klokan, a *m.* Känguruh *n. Halmaturus gigantens* (zool.); —i, —ový *adj.* Kän-

klokati (-ám) *v.* kloktati. [guruh-

klokoč, e *m.*, —ek Klappernuß, Pimpernuß *f.*, wilde Piſtazie, Roſenkranzſtrauch *m. Staphylea pinnata*; 2. Quall *m.*, Brodel *m.*; 3. *st.* Welle *f.*; —í *n.*, —ina *f.* Pimpernußſtaude *f.*; Pimpernußholz *n.*; —iti ſprudeln, (brudeln, brodeln); —itý *adj.* brodelnd; aufwallend; —ka *f.* Pimpernußſtock *m.*; 2. Quall *m.*, Springquell *m.*, Springquelle *f.*; 3 *pl.* —ky Pimpernüſſe; —kem, —ky *adv.* ſprudelnd; —kem se vařiti brodelnd kochen, brodeln; —kový, —ový *adj.* Pimpernuß-; Brodel-; k. růženec Pimpernußroſenkranz *m.*; —ovitý *adj.* pimpernußartig.

klokot, u *m.* Sud *m.*, Wall *m.*, Brodel *m.* (des Waſſers); Gerieſel *n.* (der Quelle); 3. Schlag *m.*, ſprudelnder Geſang der Nachtigall; —em se vařiti brodeln; —adlo *n. v.* kloktadlo; —ati (-ám) brodeln, brudeln; slavík —á die Nachtigall ſchlägt; —ina *f. v.* kloktadlo, *v.* kokočina; —ný *adj.* ſprudelnd.

klokt, u *m.* Gebrodel *n.*; 2. das Zungenſchnalzen; —aci *adj.* ſprudelnd; k. voda *v.* kloktadlo; —ačka *f.* das Gurgeln; k., —adlo *n.* Gurgelwaſſer *n.*, Gargarisma *n.*; —ání *n.* das Gurgeln, Gargariſation *f.*; *v.* kloktadlo; —ati (-ám, áš, á, *et* kloci, eš, e) ſchlaudern, klapperu; gurgeln; ſprudeln; brodeln; voda klokta das Waſſer ſprudelt, brodelt; k. *sl.* viel und ſchnell reden. [Aſt *m.*

klomen, e *m.*, klomínek, nku *m. mor.*

klon, u *m.*, kloň, ně *f.* Bug *m.*; k., —ik Aſt *m.*; k., —ek, —a, —ka *f. st.* Vogelbauer *m.*, Hühnerkorb *m.*

kloněk, ňku *m.*, *pl.* kloňky ein Stück Zeug zu den Semmeln (Gelenk *n.*).

klonik, u *m. v.* klon. [*m*

klonič *m.* (b. Bäck.) Semmelſchichter

kloniti (-ním, íš, í, *imp.* kloň!) něco k něčemu neigen, beugen, biegen; k. se (k se někam, k někomu, k něčemu, k. se na stranu) ſich neigen; fig. huldigen.

klonkovati Semmel flechten.
kloňmo, klonmo *adv.* gebeugt.
klonouti (do pekla) *st.* ſinken, fallen.
klop, u *m.* Klappe *f.*; 2. Stürze *f.*
klop-a, —ka, *pl.* —y *f.* Lappen beim Rock, Revers am Mannsrock.
klop-ač *m.* Klapperſchlange *f. v.* chřestejš; —ačka *f. st.* (mont.) Klopfe *f.*; —ati klopám, áš, á, *et* klopu, eš, e) *st.* klopfen *v.* klepati.
klopec, pce *m.* (sklopec) Falle *f.*
klopejt-ati (-ám) ſtolpern; ſtrauchelu; -avý *adj.* ſtrauchelnd; —nice *f.* (vdm.) Falltuch *n.*; —nouti, klopýtnouti einmal ſtrauchelu.
klopiti (-ím, íš, í, *imp.* klop!) něco (k. hrnec) klippen, umſtürzen, ſtülpen; 2. umgeſtürzt liegen (hrnec —í); 3. k. oči die Augen niederſchlagen; k. hlavu den Kopf ſenken; hängen; fig. k. (peníze) zellen (zahlen) blechen; k. se umklippen.
klopka *f. v.* klopa.
klopkati (-ám) ſachte klopfen.
klopmo *adv.* klopfend; 2. gekippt.
klopot, u *m.* Brodel, Brudel *m.*; 2. Bahéit *f.*; 3. Eile, Haſt *f.*; k., —a, —nost *f.* Mühſeligkeit *f.*; Schinderei *f.*; Elend *n.*; Kümmernis *f.*; —ati (-ám) brodeln, brudeln; k. k čemu eilen, rennen; ſtark arbeiten, ſchinden; tätig ſein; k. *et* k. se *v.* klopotiti se; —em *adv. st.* über Hals und Kopf; —iti (-ím, *imp.* klopoť!) zu Boden ſtürzen; wornach ſehr trachten; k. se ſich plagen; ſich anſtrengen, ſich mühſelig durchbringen; ſich kümmern; ſich abſchinden; —livý *adj.* kummervoll, unruhig; —ně *adv.* mühſelig; —nost *f.* Mühſeligkeit *f.*; —ný *adj.* (k. k něčemu, k. proti něčemu) eilig, haſtig, jähe; 2. anſtrengend, mühſelig. [Erz zuſammenleſen.
klopovati *st.* [*z něm.* klauben] das
klopy *pl. m.* Felſenklippe *f.*
klopý *adj.* ſteil.
klopýt-ati, —avý, *v.* klopejtati, —avý.
kloub, u *m.* Gelenk *n.*; 2. Glied *n.*; 3. Päckchen, Bündel *n.*, Klumpen *m.*; 4. k. lenu ein Kloben Flachs; 5. k. *st. i mor.* Kloben *m.*, Winde *f.*; 6. Knieholz; Krummholz *n.*; 7. Scharnier *n.*; fig. jíti věci na k. auf den Grund gehen.
kloub-ec, bce, —ek, bku *m.* ein kleines Gelenk; 2. Knie an Gewächſen.
kloubiti (-ím, *imp.* kloubi!) gliedern.
kloubnatěnka *f.* Räderkoralle, Ringelkoralle *f.*
kloubnatý *adj.* gelenkig. [koralle *f.*
kloub-ní, —ový *adj.* Gelenk-; k. nemoc, k. bolest Gicht *f.*, Gliederſucht *f.*; —ovitý *adj.* gelenkartig.
klouč-e, ete *n.*, —ek, čka *m.* Bübchen, Büblein, Knäblein *n.*; 2. *pl.* —ky das Rodeland *v.* kluče.
kloud-iti (-ím. *imp.* -i!) něco etwas ſauber, nett machen; —nost *f.* Hübſchheit *f.*; —ný *adj.* ſauber, hübſch; fig. klug.
klou-hačka, —chačka *f. v.* klouzačka; —hati, —chati (-ám) *v.* klouzati.
klousa, klouza *f.* Klauſe *f.*
klouti (kluju, eš, e) něco n. v něco n. do něčeho picken, mit dem Schnabel hacken; k. se ſich picken; *v.* kluti (kluju), klubati.
klouz-ačka *f.* Schleife *f.*, Schleifbahn, Eisbahn, Gleitſchbahn *f.*, Glitſchbahn *f.*, Glitſche *f.* (am Eiſe); 2. das Gleiten; 3. *vulgo* Glatze *f.* (am Kopfe); —adlo *n.* Schlittſchuh *m.*; —ák, a, —al, a *m.* Schleifer, Glitſcher (am Eiſe); —ání *n.* das Glitſchen, Schleifen.
klouzati (klouzám, áš, á *et* klouzu, eš, e, *imp.* klouzej!) gleiten, glitſchen, ſchlüpfen; ſchlüpfrig ſein; k. se po ledě n. na ledě auf dem Eiſe ſchleifen, glitſchen, Schlittſchuh fahren oder laufen.
klouz-átko *n.* Stöpſel beim Tintenfaß; —avka, skluzavka *f.* Rutſchbahn *f.*; —avost *f.* Schlüpfrigkeit *f.*; —avý *adj.* ſchlüpfrig, glitſchig; k. let Gleitflug *m.*
klouzek, zku *m.* Schmalzling *m.*, Schlüpferling *m. Boletus viscidus, annulatus, luteus v.* máselník; *pl.* klouzky die Schwämme ohne Strunk.
klouzka *f.* Schlittſchuh *m.*
klouznětí glimmen.
klouzniti (-ním, *imp.* -ni!) koho *st.*, mámiti gleißen, trügen, tanſchen; 2. k. *st.*, dontnati glimmen. [n. das Glitſchen.
klouzn-outi glitſchen; ausgleiten; —utí
klovat-ina *f.* Harz *n.*, Gummi *n.*; harzíges Weſen; k. arabská Gummiarabikum *n.*; —inný Gummi-; —ost *f.* Harzigkeit *f.*; (chir.) Gummigewächs *n.*; —ý *adj.* gummig, harzig; 2. mit Hau zähnen verſehen.
klub, u *m. st.* Wurfſcheibe *f.*; 2. Kloben *m.* (b. Faßb.); 3. Klub *m.* (geſchloſſene Geſellſchaft). [*m.* Schnabel *m.*
klub-ák, —ám, u, —ec, klovec, vce
klub-aně *f.*, —ačka *f.* Schlotterfaß *n.*
klubati (klubám, áš, á *et* klubu, eš, e) něco, k. do něčeho, k. v něco picken, pickern, hacken mit dem Schnabel; k. se einander klopfen; (von jungen Vögeln) die Eiſchale durchpicken; k. se někde ſich aufhalten, zögern.
klubčitý *adj.* knäuelartig.
klubec, bce *m. v.* klubák.
klub-ečko, —ičko *n.* Knäulchen *n.*; —ečný *adj.* geknäuelt.
klubénka *f.* Hundsgras, Knäuelgras *n. Dactylis glomerata.*
klubk-o *n.* (*dim.* klubíčko *n.*) Knäuel *m. n.* (k. nití, fig. k. lidí); —ovati (navíjeti na klubko) winden, knäueln; —ovitý *adj.* knäuelartig. [Schmiedewinde, Kluppe *f.*
klubna *f.* (k. řezací) *st.* Sturnblock *m.*,
klučati (-ám) *mor.* ſchwach dreſchen.
klůcek, cku *m. v.* kloc.
klučoun, u *m. v.* klučovec.
kluč, e *m.* Stamm, Stock, Klotz *m.*; 2. *st.* das beſchlagene Holz, an welchem die vorderen Ochſen ziehen; k. *st.* (kluč) Schlüſſel *m. v.* klíč.
kluč-ácký *adj.* bübiſch; —ák, a *m.* Roder *m.*; 2. Burſche, Bube *m.*; k., u *m.* Redemeſſer, Waldmeſſer *n.*
klučár *st. m.*, kličník *m.* Beſchließer *m.*
kluč-e *f.*, —enina *f.* Neubruch *m.*; Gereut *n.*; 2. Stockraum *m.*; Stockgut *n.*; —í *n.* Geſtrüpp *n.*

kluč-íček, čka, —ík, a *m.* Bubchen *n.*; —ina *m.* Knäblein *n.*; k. *f. v.* klučenina; —iti (-im), *imp.* kluč *et* kluči! (na př. lesy, pole) reuten, roden (Stöcke ausgraben; urbar machen).

klučka *f. v.* kluka.

kluč-nice *f.*, —oun, u *m. v.* klučovec.

klučov-anina *f. v.* klučenina; —ati *v.* klučiti; —ec, vce *m.*, —nice *f.* Stockbaue *f.*, Rodehacke *f.*; —ník, a *m.* Roder, Reuter *m.*

klud, u *m. st. v.* klid.

kluft, u *m.* Kluft *f.*

klufta *f.* (mont.) Aber *f.*, Gang *m.*

kluhký *adj. v.* kluzký.

kluju *v.* klouti.

kluk, a *m.* (*voc.* kluku! *pl.* kluci) Bube *m.*; kluk jako buk Burschlein wie ein Kirschlein; 2. Unter, Bube *m.* (im Kartenspiele); k., u, *pl.* kluky Flocken, Haarzotten; Werg, Abwerg *n.*; Deichsel *f.*; k., a *f. st.* ein Haken; Krummzaunen *m.* (klika).

klukant, a *m.* Herumstreicher *m.*

klukatý *adj.* flockig. [dolitb *m.*

klukel, u *m.* Blaueisenstein, Krokydolitb *m.*

klukov-ati (někomu) Spitzbuben aufbefehlen; k., k. se ein Bubenleben führen; liederlich leben; —ec, vce *m.* Gartenmeßer *n.*; —ina *f. coll.* Büberei *f.*; —itý flockenartig; —ský *adj.* bübisch; k. kousek, —stvi *n.* Bubenstreich *m.*, Büberei *f.*

klukový *adj.* Flocken-, Werg.

klumpar, a *m.* Krummer *m.* (in Prenn-

klůn, ně *f. v.* kloň. [ßen).

klunatka *f.* Meßerfisch, Angelfisch *m.*

klůnk-y *pl. v.* kloněk; —ovati *v.*

klunýř *m. v.* klonič. [klonkovati.

klup! *int.* klapp!

klus, u *m.* Trott *m.*, Trab *m.*, Mittelgalopp *m.*; —em *adv.* im Trabe; —em jeti, —em běžeti traben *v.* klusati; —áč, —áček, čka, —ák, a *m.* Läufer *m.*; Traber, Renner *m.* (Person u. Pferd); —ati (klusám, áš, *c et* klušu, eš) traben; —avý *adj.* trabend; —ník, a *m. v.* klusač; —ot, u *m.* Trab *m. v.* klus.

klušky *pl. f. v.* kluzšky.

klušu *v.* klusati.

klut, u *m.* Straßenloch *n.*; 2. Schluck *m.*; —ati (hltati), polykati (schlucken.

kluvati *v.* klouti. [glotten.

kluz! *int.* glitsch! [*f.*; Feldrinne *f.*

kluz, u *m.* (fr. *clos*) Kanalmündung

kluz-ač *m.* Schleifer *m.* (am Eis); Eisläufer *m.*; —ák, u *m.* Schweinspitz *m. v.* klouzek, máselník; —ba *f.* das Schleifen, Glitschen; —ec, zce, —ek, zku *m.* Kleß *m.*, Knödel *m.*; —eti gleiten; —i tam (klouže) es glatteitet. [Schleifstatte *f.*

kluziště *n.* Eisbahn *f.*; Schleifplatz *m.*,

kluzk-o *adv.* schlupfrig; je tam k. es ist schlupfrig, es glatteitet; —ost *f.* Schlupfrigkeit *f.*; —ý (*comp.* kluzčí) *adj.* schlüpfrig, glitscherig; fig. gefährlich; —á cesta glatter Weg; —é řeči fig. schlüpfrige Reden.

kluzné *n.* Eisbahngeld *n.*, Schleif-

klúzniti *st. v.* kluzniti. [geld *n.*

kluznouti *v.* klouznouti.

kluzště, ěte *n.*, *pl.* kluzťata kleine Schlitten; kluzťky *pl. f.* Schlittschuhe *f.*

klvati (klvám, áš, á *et* klvu, eš, e, *imp.* klveť!) picken (klovati, klubati, klouti); klvnouti einmal picken.

klystýr, klystýr, a *m.* klystyra *f.* Klistier *n.*; —ka *f.* Klistierspritze, Darmspritze *f.*; —ovati koho klistieren; —ový *adj.* Klistier-.

klzati, klzký *v.* klouzati, kluzký.

klznati (-ám) *sl.* zäumen.

klznouti *v.* klouznoti.

kmen, e *et* u *m.* Stamm *m.* (eines Baumes); 2. Stamm *m.* (eines Geschlechtes); k. pluku (mil.) *Cadre m.*; k., a fig. Dummkopf, Bengel *m.* (fr. *gamin*).

kmen-atý *adj.* stämmig; —ec, nce, kmínek, nku *m.* Stämmchen *n.*; —i *n. coll.* Gestämm *n.*, *pl.* Baumstamme; —ný *adj.* Stamm; k. les Hochwald *m.*; —né hospodářství Hochwaldwirtschaft *f.*

kmenov-ci *adj.* Stammgenossen-; —ec, vce *m.* Stammgenosse *m.*; —i *n. v.* kmení; —ina *f.* Hochwald *m.*; —itý *adj.* stämmig; —ní *adj.* Stamm-; —ník, a *m.* Stammbruder *m.*; 2. Stammhalter *m.* (einer Familie); —ství *n. mor.* Nationale *n.*; —ý *adj.* Stamm-; —é dříví Stammholz *n.*; —é jmění Stammvermögen *n.*; —é poleno Kernscheit *n.*

kment, u *m.* (Gewand *n.*) sehr feine Leinwand, Batist *m.*; —em *v.* mentem; —ník, —ovník, a *m.* Batistweber *m.*; —ový *adj.* Batist-. [*n. v.* chmer *etc.*

kměř *f.*, kmeření, kmeří *n.*, kmeřička

kmet, a (*st.* kmeť, tě) *m.* Greis *m.* ein sehr alter Mann); 2. *st.* Grundbesitzer *m.*; 3. *st.* Landschöppe *m.*; Landrechtsbeisitzer; Schöffengerichtsbeisitzer *m.*

kmet-ci, —čí *adj.* Bauern-; Rat-; k. dvůr Bauernhof *m.*; —ek, čka, —ováček, čka *m.* kleiner Bauer; —ice *f.* Bauersfrau *f.*; 2. alte Frau; —ictví *n.* hohes Alter; —ictvo *n coll. st.* die alten Leute; —ična *f.* Bauersfrau *f.*; —ičný *adj.* untertänig; grunderblich; k. poddaný *st.* untertaniger Bauer; k. dvůr Bauernhof *m.*; —ík, a *m.* Greis *m.*, Alter *m.*; —ka *f. v.* kmetice; —ný *adj.* greisig; —ovstvo *n. st.* die Landrechtsbeisitzer; —ský *adj.* Bauern-; k. soud Schöffengericht *n.*; —ství *n.* Greisenalter *n.*; 2. Bauernstand *m.*; 3. Landrechtsbeisitzerstand *m.*; —stvo *n. coll.* die Bauern; 2. die alten Leute.

kmín, u *m.* (k. luční, k. obecný) Kümmel *m.*, Wiesenkümmel *m. Carum carvi*; k. římský (sabrej) Kreuzkümmel *m. Cuminum cyminum*; k., a *mor. (gamin)* Dieb *m.*, Schufte *m.*, Spitzbube *m.*; —ař *m.* Kümmelmann *m.*; —ec, nka *m. v.* kmín, a; —ití (—ovati) (polívku) kümmeln; 2. *mor.* lügen; betrügen; —ka *f.* Kümmelwasser *n.*, Kümmelbranntwein *m.*; 2. *mor.* Diebin *f.*; Spitzbübin *f.*

kminov-ec, vce *m.* Kümmelkäse *m.*; —ice *f.* Kümmelsuppe *f.*; —ka *f.* Kümmelwasser *n.*; Kümmelreiglig, Kümmelbranntwein *m.*; —ý *adj.* Kümmel-; —á voda, —á kořalka *v.* kmínovka.

kmín-ský *adj.* lügenhaft, spitzbübisch; —ství *n.* Spitzbüberei *f.*

kmit, u *m.* Schimmer *m.*; 2. (phys.) Schwingung *f.*; Schwung *m.*; —ati (-ám) *et* k. se schimmern; sich hin und her schnell bewegen; —avý, —ny *adj.* flimmernd, schimmernd, schwingend; —nohelmý *adj.* mit schimmerndem Helm; —nouti, k. se schimmern, flimmern, blicken (einmal).

kmoch, a, —áček, čka, —ánek, nka, kmošek, ška *m.*, kmoníček, čka *m. v.* kmotr; —a, —na, *mor.* —anka, kmoška *f. v.* kmotra.

kmotr, a *m.* Gevatter, Pate, Tuter *m.*; —a *f.* Gevatterin *f.*, Patin *f.*, Tutfrau *f.*; fig. Klatsche *f.*

kmotř-enec, nce *m.*, —ínč, čte *n.* Gevatterkind, Patenkind *n.*; —enka *f. mor.* Gevatterin *f. v.* kmotra; 2. Patchen *n.* (das Kind weiblichen Geschlechtes); —íček, čka *m. v.* kmotr; —ička *f. v.* kmotra; —íčkování *n.* Fraubaserei *f.*; fig. Nepotismus *m.*; —íčkovati komu Gevatter sein; k. koho s kým Freundschaft stiften; k. se s kým sich zusammengesellen.

kmotrov-ání *n.* Gevatterdienst *m.*; —ati komu Gevatter oder Pate sein; 2. e. Gevatter nennen; k. si s někým einander Gevatter nennen; —ina *f.* Clique *f.* (fr.); Koterie *f.*; —ský *adj.* Gevatter-; —ství *n.* Gevatterschaft *f.*. Patenstelle *f.*; 2. fig. Nepotismus *m.*; —stvo *n. coll.* [die Paten.

kmýření *n. v.* chmýřiti.

knákati, knáchati (kachna knáchá) schnattern (von Enten).

knap, a *m. st.* Knappe, Tuchknappe *m.*; 2. Bergknappe *m.*; 3. Edelknabe *m.*, Edelknecht *m.*; —ský *adj.* Tuchknappen-; —ství *n.* Knapperei *f.*

kňaz *m. sl. c.* Knez.

knedlík, u *m.* Kloß *m.*, Knödel *m.*; knedlíček, čku Klößchen *n.*

knedlíkov- atěti talkig werden; —atina *f.* Strieme *f.* (im Brote); —atý *adj.* kloßig, talkig; —itý *adj.* kloßartig; —ý *adj.* Knödel-.

kněh-ař, —árna *v.* knihař, kniharna; —kupec, —tisk, —vazač *v.* knihkupec, knihtisk, knihvazač.

kněhyně *f. st.* (*rus.* knagyňa, *sl.* knahňa), *st.* knění Fürstin *f.*

knecht, a *m.* (pacholek) Knecht *m.*, Kriegsknecht *m.*; Soldat *m.* [meffer *n.*

knejp, u *m.* Schusterkneif *m.*, Werk-

kněně, knění knině, kníní *f. st.* (*skrác.* z kněhyně, *rus.* knagyňa) Fürstin *f.*; 2. Priesterin *f.*

kněz, e *m.* (*voc.* knězi! *st.* kněže! *pl.* kněží, *gen.* kněží, *dat.* kněžím) Priester (*Presbyter* gr.) *m.*; k. církevní Weltpriester *m.*; k. nejvyšší Oberpriester, Hohepriester *m.*; 2. k. *st.* Fürst *m.* (*v.* kníže); 3. k. ve štoku Pfaffe *m.* im Brauhause); —ovati *st.* Priester sein; —ovka *f. st.* Priesterfrau *f.*; —ský, —ství, —stvo *v.* kněžský, ství, stvo.

kněž, i *f.*, —e *f. coll. st.* Priesterschaft *f.*; —ectví *n. st. v.* knížectví; —ec, žce *m.* (*voc.* kněžče!), —ek, žka *m. st.* junger Fürst; —enka *f. v.* chocholanka; —ený gefürstet; —i *adj.* Fürsten-; 2. priesterlich; —ic, e *m.* junger Fürst, Prinz *m.*; —ice *f.* Fürstin, Prinzessin *f.*; —ik, a *m.* Priesterlein *n.*; 2. Fürstchen *n.*; 3. Prachtkäfer, Stinkkäfer *m. Buprestis* (krasec); —ina *f.*, —ině *f. st.* Priesterin *f.*; —iti (-ím, *imp.* kněž!) *st.* als Fürst regieren; —ivláda *f.* Hierarchie *f.*; Theokratie *f.*; —ka (—kyně) *f.* Priesterin *f.*

kněžn-a (*gen. pl.* kněžen) *f.* Fürstin *f.*; 2. *st.* die fürstliche Tochter; 3. Zuchteisen *n.*; —ička, —inka *f.* Prinzessin *f.*; —ý *adj. st. v.* kněžský.

kněžo-múd, u *m. st. v.* brslen; —tepec, pce *m.* Priesterfeind *m.*

kněž-oun, —our, a *m.* Pfaffe *m.*; —ourství *n.* Pfafferei *f.*; —ovati (žáky) *st.* zu Priester weihen; —ovka *f.* Priesterfrau *f.*; —ský *adj.* priesterlich; *st.* fürstlich; k. klobouk Priesterhut *m.*; —ské čepičky *pl. v.* brslen; —ství *n.* Priestertum *n.*; 2. *st.* Fürstentum *n.*; —stvo *n. coll.* Priesterschaft, Klerisei *f.*,

kniha *m. v.* kňouba. [Klerus *m.*

kničoti *v.* kňučeti.

knidr, u *pl.* —y *m. v.* kníry.

knieha *f. st. v.* kniha.

knieže *n. st. v.* kníže.

kniha (*gen. pl.* knih, *dat.* knihám), kníha, *st.* knieha (*gen. pl.* kněh, *dat.* kněhám) *f.* Buch *n. Liber*; k. pozemková (pozemná) Grundbuch *n.*; k. rodu Stammbuch *n.*; zapsati, vložiti něco do knih, zapsati něco knihami verbuchern, verbuchen; in die Bücher einverleiben; intabulieren, ingrossieren; vedení knih Buchführung *f.*; 2. k. papíru ein Buch Papier; 3. *pl.* knihy Blättermagen der Wiederkäuer *centipellio.*

kniha *f. v.* knihavka.

knihař *m.* Buchbinder *m.*; 2. *st.* (knihkupec) Buchhändler *m.*; 3. *st.* (knihtiskař) Buchdrucker *m.*; —ka *f.* Buchbinderin *f.*; —ský *adj.* Buchbinder-; —ství *n.* Buchbinderei *f.*, Buchbindergewerbe *n.*

knihárn-a *f.* Buchbinderei *f.*; Buchladen *m.*; Bibliothek *f.*; —ník, a *m.* Bibliothekar *m.*; 2. Buchhändler *m.*

knih-ati (3. -á) schreien wie der Kiebitz; —atka, —avka *f.* Kiebitz *m. v.* čejka.

knihdržitel *m.* Buchhalter *m. v.* účetní.

knihkup-čení *n.* Buchertröbel *m.*; —čík, a *m.* Buchertröbler *m.*; —čiti (*imp.* -či!) den Buchhandel treiben, Buchhändler sein; —ec, pce *m.* Buchhändler *m.*; —ecký *adj.* Buchhändler-; k., čho *m.* Buchhandlungskommis *m.*; —ectví *n.* Buchhandlung *f.*; Buchhandel *m.*

knihnakladatel, e *m.* Bucherleger *m.*; —ství *n.* Buchverlag *m.*

kniho-čmar, a, —čmír, a *m.* Bücherfudler *m.*; —dějství *n.* Büchermacherei *f.*; —držák, u *m.* Buchhalter *m.* (ein Werkzeug); —chovárna *f.* (*germ.*) *v.* účtárna; *v.* knihovna; —mil, a *m.* Bibliophil *m.*; —mol, a *m.* Bibliomaan *m.*,

Bücherwurm *m.*; —pis, u *m.* Bibliographie *f.*; Bücherkatalog *m.*; —pisec, sce *m.* Bibliograph; 2. Bücherschreiber, Bücherabschreiber *m.*; —pisný *adj.* bibliographisch; k. slovník Lexikon; —posuzovač *m.* (posuzovač knih) Rezensent *m.*; —prava *f.* Buchergeschichte *f.*

knihora *f. v.* knihavka.

kniho-sklad, u *m.* Bücherniederlage *f.*, Bücherverlag *m.*; —slovi *n. v.* knihověda; —strast *f.* Bücherwut *f.*, Bücherjucht *f.*, Bibliomanie *f.*; —tepec, pce *m.* Buchermakler (Rezensent) *m.*; —tisk, —tiskař, —tlačitel *v.* knihtisk *etc.*; —toč *m. v.* knihomol; —věda *f.* Bibliologie, Bücherlehre *f.*

knihovka *f. v.* knihavka.

knihov-na *f.* Bibliothek *f.*; Bücher-saal *m.*; 2. k. *st.* (knihkupectví) Buchhandlung *f.*, Buchladen *m.*; —ní *adj.* Buch-, Bücher-, bücherlich; F bular-; k. úřad Tabularbehörde *f.*; k. věřitel Tabulargläubiger *m.*; k. zapisovatel Ingroſſist *m.*; k., iho *m.* Ingroſſator, Grundbuchführer *m.*; Grundbuchsbeamte *m. v.* účetní; —nický *adj.* Buchhaltungs-; —nictví *n.* Bibliothekariat *n.*; 2. Buchhaltung *f.*; Buchhalteramt *n.*; 3. Literatur *f.*; —nik, a *m.* Bibliothekar, Bücheraufseher *m.*; k., u *m.* Bücherschrank

knihovrt, a *m. v.* knihomol. [*m.*

knihový *adj.* Buch-, Bücher-; -á police (police na knihy) Bücherschrank *m.*

knihozna-lec, lce, —tel, e *m.* Bücherkenner *m.*; —lectví, —lství, —telství *n.* Bücherkunde *f.*

knihpřekup-ec, pce, —ník, a *m.* Antiquarbuchhändler, Bücherkrämer *m.*; —nictví *n.* Antiquarbuchhandlung *f.*

knihprod-avač *m.* Buchhändler *m.* (*v.* knihkupec); —ej, —aj *m.* (knihkupectví, prodej knih) Buchhandel *m.*; Bücherverkauf *m.*, Bücherverschleiß *m.*; —ejna *f.* Buchhandlung *f.* [fteller *m.*

knihskladatel *m.* (spisovatel) Schrift-

knihtisk, u *m.* Typographie *f.*; Buchdruck *m.*; —ař *m.* Buchdrucker *m.*; —árka *f.*, Buchdruckerin *f.*; —árna *f.* Buchdruckerei *f.* (Ort); —árník, a *m.* Besitzer einer Buchdruckerei; —árský *adj.* Buchdrucker-; typographisch; —arství *n.* Buchdruckwesen *n.*, Buchdruckerkunst *f.*, Typographie *f.*

knih-tlačitel *m. v.* knihtiskař; —vazač *m.* Buchbinder *m. v.* knihař; —vazačství *n.* Buchbinderei *f.*; —vedení *n.* (vedení knih) Buchführung; Buchhaltung *f.*; —vedoucí, iho *m.* Buchführer, Buchhalter *m.*

knik-ač, —al, a, —álek, lka *m.* Winsler *m.*; Necker *m.*; —alka *f.* Winslerin *f.*; —ati (-ám) wimmern, winseln, grunzen, greinen; k. se s kým sich necken; —ava *m.*, —avec, vce *m.* Wimmerer, Winsler *m.*; 2. Necker *m.*; —avý *adj.* wimmernd, winselnd; 2. neckend.

knikel, e *m.* (Knebel, Knüppel) *v.* úvin.

knině, knini *f. v.* kněně.

kniraty *adj.* schnurrbartig.

kniry *pl. m.* Schnurrbart, Knebelbart *m.*

knis-ati (knisám, áš, a *et* knísu, eš, e) *st.* schaukeln; k. se sich wackeln; —avý *adj.* schaukelnd.

knížátko *n.* Fürstchen, Fürstlein *n.*

knížatstv-í, —o *n. st. v.* knížetství, knížetstvo.

knížě, ete *m.* (*n.*) *et* k., *c m.* Fürst *m.* (fr. *Prince*, lt. *Princeps*); k. ďábelské, k. pekla Höllenfürst *m.*; —arcibiskup, a *m.* Fürsterzbischof *m.*; —cí *adj.* fürstlich, Fürsten-; k. hrabství gefürstete Grafschaft; —cký, —ctví *v.* knížetský, -ství.

knížečka, knížečka *f.* Büchlein *n.*

knížek, žka *m.* Pfäffchen *n.*

knížet-ský *adj.* fürstlich, Fürsten-; —ství *n.* Fürstentum *n.*; Fürstenwürde *f.*; —stvo die sämtlichen Fürsten.

knížiti, kněžiti (co kníže panovati) als ein Fürst herrschen.

knížka (*gen. pl.* knížek) *f.* Büchlein *n.*; spořitelní k. Sparkassenbüchel *n.*; pamětní k. Denkbuch *n.*; modlicí k., modlitební k. (*pl.* knížky *vulgo*) Gebetbuch *n.*

knižn-a *f. v.* knihovna; —í *adj.* Bücher-, Buch-; —ictví *n.* Bücherwesen *n.*, Literatur *f.*; —ík, a *m.* Literat *m.*; —ý *adj. st.* gelehrt.

knoflič-ek, čku *m.* Knöpfchen, Knöpflein *n. v.* knoflík; —kovati knöpfeln; das Tuch mit der Scheibe aufreiben.

knoflík, u *m.* Knopf *m.*; 2. Pendullinse *f.* (an der Uhr); *pl.* —y die Klettenknöpfe.

knoflikář, knoflikář *m.* Knopfmacher; Knopfhändler; Knopfgießer *m.*; —árka -in; —árna *f.* Knopfgießerei *f.* (Ort); —árství *n.* Knopfmacherhandwerk *n.*

knoflikolijec, jce *m.* Knopfgießer *m.*

knoflikový *adj.* Knopf-.

knoch, u *m.* Graupenwurst *f.*

knoras, a *m.* alter Hengst.

knot, u *m.* Docht (Dacht) *m.*; 2. Klunker *m.*; 3. Knoten *m.* (Zwirn-, Haar-); 4. Dunte *f.*; 5. *pl.* —y Scharpie *f.*; k., a *m.* fig. Grobian *m.*; —ař *m.* Dochtmacher *m.*; —ek, tka *m. vulgo* Knirps *m.* (ein Kleiner); —iti (-ím, *imp.* knoť!) den Docht machen; k. něco verknoten, verwirren, fitzen; —nice *f.*, divizna Königskerze *f. Verbascum*; —nik, u *m.*, štipce Lichtschere *f.*, Lichtputz *m.*, —ovitý *adj.* dochtförmig; —ovka *f.* Lichtnelke, Klebnelke *f. Lychnis*; —ový *adj.* Docht-; —ský *adj.* roh, grob.

knoub-a *m.*, —al, a *m.* Wühler *m.*, Zauberer, Tändler *m.*; —ati (-ám) něco, k. se s něčím zögern, langweilig arbeiten; —avý *adj.* unbeholfen, zauberhaft.

knoubky *pl. v.* kníry.

knouk-al, a *m. v.* knikal; —ati (-ám) miauen (von Katzen); *v.* knikati; —avec, vce *m. v.* knikal; —avý *adj. v.* knikavý.

knour-a *m. et f.* Winselwurre *f.*, —adlo *n.* Quarre *f.*; —al, a *m* Winsler *m.*; —ati (-ám) winseln, raunzen, —avý *adj.* winselnd, wimmernd

kňoury *pl.* Schnurrbart *m.*; *v.* kniry; 2. Lichtschleuse *f.*; 3. kleine Mehlklöße; 4. Haarsilber *n.*; Kraussilber *n.*

knousy, ů *pl. m. v.* kniry.

kňovatka, knčvatka, knčvatka *f.* Hase, Krautbacke *f.* [*v.* kňoubati.

kňubati (-ám) schlummernd nicken

kňuč eti (-ím, *imp.* kňuč!) knautschen, wimmern, winseln; —ivý *adj.* wimmernd.

kňuk-al, —ati, —avý *v.* knikal, —ati, avý; —na *f.* Knautschern, Winslerin *f.*

knut, u *m.* Knute *f.*, Knotpeitsche *f.*

knůtek, tku *m. v.* knot; k., tka *m.* ng. Knirps *m.*

knyt-el tle *m.* Knüttel *m.*; *v.* kyj; lovati knuttelu, mit dem Knüttel schlagen. [Koalitions-.

koali-ce *f.* Koalition *f.*; —ční *adj.*

kob, u *m. st.* Welsfagung aus dem Vogelfluge.

koba *f. st.* der Rabe; *st. v.* kobka.

kobel-a, —e *f. st.* Kobel *m.* (Korb mit einem Deckel).

kobeleta *f.* Gobelett *m.* (fr.), Becher *m.*

kober-a *m. et f.* ein Watschelnder; —ati se (-ám sc) watscheln; —avý *adj.* watschelnd.

kobercov-ati tapezieren; k. koho umd. mit der Faust schlagen; —ý *adj.* Teppich-.

koberčář, —ka *v.* koberečník; -ice.

kober-ec, rce, —eček, čku *m.* Teppich *m.*; 2. k., koborce Sauerteig *m.*

koberečn-i *adj.* Tapeten-, Teppich-; —ice *f.* Teppichmacherin *f.*; —icky *adj.* Teppichmacher-; —ictví *n.* Teppichmacherhandwerk *n.*; —ík, a *m.* Teppichmacher, Teppichwirker *m.*

koberk-ati se *v.* koberati se; —avý *adj. v.* koberavý. [kleiner Kober.

koberlík, u *m.* Schöpfgefäß *n.*;

kobéta *f. pol.* Frauenzimmer *n.*

koblk, a *m.* Rabe *m.*

kobiti se *st.* sich trotzig benehmen.

kobka *f.* Zelle *f.*; Halle *f.*, Vorhalle *f.*; Bergbütte *f.*; k. klášterní Klosterzelle *f.*; 2. *mor.* Ofengesims *n*; 3. Gipfel eines Hauses *v.* kopka.

koblása *f. v.* klobása.

koblih, koblíh, u *m.*, —a *f.* runder Krapfen *m.*, Sträublein, Faschingskücklein *n.*; —ář *m.* Krapfenmann *m.*; Krapfenmacher *m.*; Krapfenliebhaber *m.*; —ářka *f.* Krapfenweib *n.*; —ářství *n.* Krapfenverkauf *m.*; —ový *adj.* Krapfen-; **koblizka** *f. v.* kobliha.

kobliž-ek *m.*, —ka *f.*, —kář *m. v.* koblih, a, ař; —ný *adj.* schleckerhaft.

koblouk, klobuk *v.* klobouk.

koborec, rce *m. st.* Hopfenjauerteig *m.*

kobos, u *m. st.* Zimbel *f.* (*sr.* kobza).

kobrtati (3. —á) stolpern *v.* koberati.

kobyl-a *f.* Stute *f.*; 2. Eisbock *m.*; Eisbaum *m.*; 3. Stallbaum *m.*; 4. großer Hammer (Hütt.); 5. Gerüst *n.*; Gestell *n.*; Rumpelbaum *m.*; —ák, a *m.*, —ář *m.* Stutenknecht; Stutenhälter; Stutenmeister *m.*; fig. Lümmel *m.*; —í *adj.* Heuschrecken-; —ení *n.* Schlagbaum *m* · Holzbock, Rüstbock *m.*

kobyli *adj.* Stuten-; k. pole (*st.* kobylé pole) Gestüte *n.*, Stuterei *f.*; k. hlava eine Art Lefer; runder Abjauberer; k. štíp *mor.* (štovík) Sauerampfer *m.*

kobyl-ice *f.* Mühlsteg, Steinsteg, Eisensteg *m.*; Eisenstock *m.*; Pfannensteg *m.*; *v.* kobyleni; —ina *f.* Stutenfleisch *n.*; 2. *v.* kobylení; —inec, nce *m.* Pferdemist *m.*; k., —iště *n.* Stutenstall *m.*; Stuterei *f.*

kobylka *f.* junge Stute *f.*; 2. Heupferd *n.*, Heuschrecke *f.*; k. zelená *Locusta viridissima*; Wiesenschrecke *f.*, Grasross *k.* stěhovavá *Acridium migratorium*; Wanderheuschrecke, Zugheuschrecke *f.*; 3. Brustbein *n.* (der Vögel); 4. Sattel *m.*, Steg *m.* (auf der Violine); 5. fig. Rücken *m.*; dostal se mu na —ku er ist ihm auf den Rücken (auf den Nacken) gekommen.

kobylkář *m.* Krippenreiter, Landjunker, Krautjunker *m.*; 2. *st.* Stutenmeister *m.*; —ství *n.* Krippenreiterei *f.*

kobylna *f.* Stuterei *f.*; Gestüte *n.*

kobylo-dojce *m.* Pferdemelker *m.*; —jedec, dce *m.* Pferdefeser *m.*

kobz-a, —ička *f.* Fiedel *f.* (musikalisches Saiteninstrument); 2. *v.* bukál; 3. liederliches Weib (koza); —ař *m.* Lautenspieler *m.*; —ařství *n.* die Kunst des Lautenspielens; —iti se (*imp.* [ne]-si-sel) *st.* mutwillig sein, schakern; *v.* bziti se; —ivý *adj.* mutwillig, ausgelassen.

kobzol, u *m.*, —e *f. mor.* Erdapfel *m.*; —ec, lce *m.* Achtblume *f. Bulbocodium.* [Katzen zu vertreiben.

koc, kac! *int.* katz! der Laut, um die

kocáb, u *m.*, kocaba *f.*, —ka, —ice *f.* Kahn *m.*; Nachen *m.*; 2. (mont.) Kasten *m.*

kocand-a (kotcanda) *f.* Trödelmarkt, Vormarkt *m.*; 2. Wirtshaus für Geschäftsvermittler; 3. *v.* kecanda; —ovati in Wirtshäusern herumschlenkern; unwillig sein.

kocánek, nka *m.* Miez *m.*

koc-ar, —er, u *m. st.* Peitsche *f.*

kocián-ek, nku *m.* Ruhrkraut *n. Gnaphalium dioicum*; kocianky *pl.* kleine dreifüßige Kerzlein zu Weihnachten (kominičky).

kocmatice *f. v.* kosmatice.

kocměč, e *m. mor.* Burzelbaum *m.*

kocmoud, a *m.* ein Häßlicher; —ek, dku *m.* keltische Narde.

kocmouch, u *m.* ein Aschenkuchen (*srv.* kucmoch).

kocmrda *f. v.* osmrda.

kocna *f.* loses Maul (Gosche *f.*).

kocolenka, kuculenka *f. mor.* Branntwein *m.*

kocour, a *m.* Kater *m.*, Miez *m.*; tahání —a die Strebekatze (ein Spiel); k., u ein Kranz von Flachsreifteln; 2. Kummetkissen *n.*; 3. schlechter Streif (beim Tünchen); 4. ein knotiges Stück Holz; 5. Ofenbürste *f.*; —ek, rka *m.* junger Kater; k., rku Pflugsteckeisen *n.*; Hohlhobel *m.*; *pl.* —ky Katzenpfötchen *n.*

kocouři *adj.* Kater-.

kocourkov, a *m. vulgo* Krähwinkel *m.*, Katzenheim *m.*; —itý *adj.* krähwinkelhaft; —ský *adj.* Krähwinkel-; —ské kousky *pl.* dumme (Schwaben-) Streiche.

kocournik, a *m.* Katzenpatron *m.*; k., u Dienstbotenschlafstatte *f.*; 2. Katzenminze *f. v.* kocurník; —ový *adj.* Kater-.

kocov-ina *f.* Katzenmusik *f.*; 2. Katzenjammer *m.* (Kopfschmerzen nach einem Rausch); —ník, a *m. v.* kotcovník.

kocur, a *m. v.* kocour.

kocuřina *f.* Katerfleisch *n.*; 2. Magenkratzer (Wein-). [*adj.* Katzenminze-.

kocurník, u *m.* Katzenminze *f.*; —ový

kocvárka *f.* Pflaumenbrühe *f.*

kocvarna *f. v.* kecanda.

koč *m. sl.* Kutsche *f.*

kočár, u *m.* Kutsche *f.*; v kočáře jeti (einmal), v kočáře se voziti (mehrmal) in einer Kutsche fahren; —ek, rku *m.* kleine Kutsche; dětský k. Kinderwagen *m.*; 2. k. Schrotwagen im Brauhause; —na *f.* Wagenfabrik *f.*; —ník, a *m.* Kutschenbauer, Wagenfabrikant *m.*; —ský *adj.* Kutsch-.

kočenina *f. sl.* Sulze *f.*, Gallerte *f.*

kočev-ák, a *m.* Gottschewer *m.*; —ný, —ník *v.* kočovný, kočovník.

kočí *adj.* Kutschen-; k. vůz *et subst.* k., iho (*acc.* na koči) *m. st.* Kutsche *f.*; k., iho *m.* Kutscher *m.*

kočí (koččí) *adj.* Katzen-.

kočice *f.* Katze *f.*

kočič-í *adj.* Katzen-; k. oči graublaue Augen; k. stříbro Marienglas, Frauenglas *n.*, Katzensilber *n.*; k. zlato Katzengold *n.*; k. pazourek, k. drápek Krotenmilch *f.*; k. máta (maruška *f.*) Katzenminze *f.*

kočičin-a *f.* Katzengeruch *m.*; 2. Katzenfleisch *n.*; 3. Katzenmusik *f.*; 4. fig. Katzenjammer *m.*; —ec, nce *m.* Katzenfell *m.*

kočičk-a *f.* (*gen. pl.* kočiček) Kätzchen *n.*, Miezchen *n.*; *pl.* —y die Kätzchen an den Bäumen; Blütenkätzchen; Osterpalme, Weidenzweige *pl.*; —ář *m. v.* kočkář.

kočík, u *m.* Kloben *m.* Flachs.

koč-ír *m.* Kutscher *m.*; —írovati *v.* kočovati; —írský *adj.* Kutscher-; —iš, e *m.*, —íšek, ška *m. sl.* Kutscher *m.*; —ísství *n.* Kutscherdienst *m.* [die Katzen.

kočiti se (3. -í se) sich balgen wie

kočka (*gen. pl.* koček) *f.* Katze *f.* *Felis domestica*; k. železná *sl.* Anker *m.*; Sturmkatze *f.*; k. hornická Huttenkatze *f.*, Metallkelik *f.*; k. lodnická Katze *f.* (Strafweitsche).

kočkář *m.* Katzenfreund *m.*; —ka *f.* Katzenfreundin *f.*; —ství *n.* Katzenfreundschaft *f.*

kočkodan, a *m.* Meerkatze *f.*, Schwanzaffe *m.* *Cercopithecus.*

kočkov-ání *n.* Katzbalgerei *f.*; —ati se s kým katzbalgen; —atý *adj.* katzenartig; —ník, a *m.* Zänker *m.*; —ný *adj.* zänkisch.

kočová, é *f.* des Kutschers Frau.

kočov-ák, a *m. v.* kočovník; —ati fuhrwerken, futschen; 2. nomadisieren; —iště *n.* Lagerplatz, Nomadenplatz *m.*; —nický, —ný *adj.* nomadisch; —nik, a *m.* Nomade *m.* [Kutscherstelle *f.*

kočov-ský *adj.* Kutscher-; —ství *n.*

kočový *adj.* Kutsch-; Wagen-.

kočuda *f. sl.* ungekämmter Kopf.

kočujíci *v.* kočovný; k. společnost Wandergesellschaft *f.*; k. společn. divadelní wandernde Theatergesellschaft, *vulgo* Schmiere *f.*

kočvarda *f.* ein schlechter Trunk *v.* kocvárka, kocvarna, kecanda.

kodicil, u *m.* Kodizill *n.*

kodkodákati (3. -á *et* -dáče) gackern (wie die Henne); plappern.

kodrc-ati (-ám), —ovati něco schuttеln; schaukeln; k. se sich stoßweise hinundherbewegen.

kodrejniti (-ím, *imp.* -ni!) *v.* korejniti.

koflik, u (a), kofliček, čku *m.* [fr. *gobelet*, it. *coppella*] Becher *m.*; —ovitý *adj.* becherförmig.

kofroj, e *m.*, kofroň, ně, kofroun, a *m.*, kofránek, nka *m.* [fr. *Goinfre m.*] Raffzahn *m.*; 2. der Raffzahnige; 3. ein Lümmel, Bengel *m.* [stampfen.

koháceti (-ím, *imp.* -ej!) treten,

kohář *m.* Baumrumpf *m. v.* kohát.

kohát, u *m.*, kohejl, u *m.* (= pahejl) Stock *m.*; Stumpf *m.*; k., a Stock *m.* (Schimpf); —í *n.* Stockwurzel *pl.*; —ka *f. mor.* Zaunlilie, Graslilie *f.* (bělozářka).

kohekati (-ám) greinen *v.* hekati,

hohorta *f.* Kohorte *f.* [vřeštěti.

kohout, a *m.* Hahn *m.* (*Coq* fr.); k. (na střeše atd.) Wetterhahn *m.*; k. lesní (tetřev) Auerhahn *m.*; —ek, tka *m.* Hähnchen, Hahnlein *n.*; k., tka *m.* Hähnchen, Hahnlein *n.*; k., tku Hahn *m.* (am Schießgewehr); 2. Laßzapfen *n.* (b. Faß); 3. Widerrist, Widerhorit *m.* (b. Pferden); 4. —tky *pl.* (luční) Wiesenrelke *f.*, Pechnelke *f. Lychnis*; k. lesní Waldesbyen *Orobus*; —í *adj.* Hahnen-; k. hřeben Hahnenkamm *m.*; —iče, ete *n.* Hähnchen *n.*; —ina *f.* (*rst.*) *v.* kokotice; —iti se (3. -i se, *imp.* ne-i se!) na někoho erzürnen, zornig sein; —ový *adj.* Hahnen-.

koch, u *m. sl. v.* komín.

koch-an, a, —ánek, nka *m.* der Liebste, Liebling *n.*; —áni *n.* Liebelei *f.*, Ergetzung *f.*; —anka *f.* die Liebste; —ati (-ám) něco n. koho *st.* (*i pol.*) lieben; k. se v čem, v kom, k. se s kým n. s čím, k. se nad čím sich an etw. vergnügen; sich ergetzen; —avý *adj.* ergetzend.

kochlatý *adj. v.* chocholatý.

kochtavý *adj.* koktavý.

koj-átko *n. v.* kojník; —eňátko *n.* Säugling *m.*; —enec, nce *m.* Säugling *m.* (männlich); —ení *n.* das Säugen; —enka *f.* Säugling *m.* (weiblich); —enská mzda Ammenlohn *m.*; —ička *f.* Säugamme *f.*; —idlo, —itko *n. v.* kojník.

kojiti (-ím, *imp.* koj[illegible] koho (*acc.* ruhig machen, sanftigen, besänftigen stillen; k. dítě saugen, tranken; k. se

čím ſich beruhigen, beſanftigen; k. se naději ſich getröſten; getroſt erwarten; **kojka** *f. vn.* [erhoffen.

kojn-á *f.* Amme *f.*; —ice *f.* Säugflaſchchen *n.*; 2. Krippenanſtalt *f.* [fr. *Crèche*]; —ík, u *m.* Säugflaſchchen *n.*; —ý *adj.* lindernd, beſanftigend; ſtillend; k. věk das Säuglingsalter; —é dítě Säugling *m.*; —á chůva (—á *f. subst.*) Amme *f.*

kokarda *f.* Kokarde *f.*

kokati (v. der Henne) glucken (slepice koká, kvoká).

kokeš, kše *m.*, Hahn *m. v.* kohout.

koket-a, —ka *f.* Kokette (Coquette) *f.*; —ování *n.* Kokettieren *n.*; —ovati s kým kokettieren.

koko *n.* (Kinderſpr.) Ei *n.*

kokodati, kokodákati (3. -á) gackern (v. Hennen).

kokolín, u *m.* Kokolin *n.*

kokořice *f.* Flachsſeide *f.*; *v.* kokotice; 2. *v.* kukuřice.

kokořík, u *m.* Weißwurz *f.*; Salomonsſiegel *n. Convallaria Polygonatum.*

kokořňák, u *m.* Oſterluzei *f. v.* podražec.

kokos, u *m.* Kokosnuß *f.*; 2. k. *v.* kokosník; —ina *f.* Kokosfaſer *f.*, Kokosbaſt *m.*; —ník, u *m.* Kokosbaum *m.*; Kokospalme *f.*, Klapperbaum *m. Cocos mucifera*; —ový *adj.* Kokos-; k. olej Kokosöl *n.*; k. ořech *v.* kokos; —ové mléko Kokosnußmilch *f.*; —ový tuk Kokosnußfett *n.*; Kokolin *n.*

kokoš, e *m.* (kokeš) Hahn *m.*; —í *adj.* Hahn-; —iti se (3. -í se) ſich brüſten, ſtolzen; —ka *f.* Säckelkraut, Taſchenkraut *n. Thlaspi* (*Capsella*); —kový *adj.* Säckelkraut-; —ový *adj.* Hahnen-; —ník, u Hahnenbalken *m.*

kokot, a *m. st.* Hahn *m. v.* kohout; —a, —ka *f.* Kokotte *f.* (fr.); —í *adj.* Hahnen-; k. hace *n.*, —ice *f.* Hühnerſtange *f.*, Flachsſeide *f.*, Seidenkraut *n. Cuscuta*; —icovitý *adj.* flachsſeidenartig; —ový *adj. st. v.* kokotí.

kokrda *m. v.* havrda.

kokrh, u *m.* (*pl.* —y) Gekrähe *n.*; —áč *m.* Kräher *m.*; 2. (bot.) *v.* kokrhel; —ati (3. -á) krähen (v. Hahn); *vulgo* ſchießen, treiben (v. Salat); —el, e *m.* hohe Haube, Schopfhaube *f.*; 2. *rstl.* Hahnenkamm *m.*, Wieſenklapper *f. Rhinanthus crista galli*; —oun, a *m. v.* kokrhel; —ykati (-yká) *v.* kokrhati.

koks, u *m.* (*pl.* —y) Koks *m.*

koks-a *f.* Kopfſtück *n.*; —ovati koho einem Kopfſtücke geben.

kokšík, a *m.* kleiner Hahn (*v.* kokeš).

kokt-a *m.*, —ač, —al, —an, —oun, a *m.* Stammler, Stotterer *m.*; —ačka, —alka *f.* Stotterin *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* kokci, eš, e) ſtottern, ſtammeln; gackſen; —avý *adj.* ſtotternd, ſtammelnd; —oun, a *m. v.* kokta.

kokus, u *m.* Stockknopf *m.*

kokva *f.* Paliſter *f.*

kol (k. něčeho) *adv.* um, herum; k. do kola, kolkol ringsherum.

kol, u *m. v.* kůl; k., i *f. v.* kolba.

kolace *f.* Kollation *f.*

kolác-eni *n.* das Wanken; —eti (*imp.* —ej!) wälzen; k. se wanken; ſich herumwälzen.

koláč, e *m.* runder Kuchen; 2. k. Kreisgang *m.*, ein Gang ringsherum; 3. k. guter Schlag des Balles mit der Paliſter; 4. k. fig. *st.* (*Collation*) Nutzen *m.*; Belohnung *f.*; k. vosku Wachsboden *m.*; k. mateční (lůžko) Mutterkuchen *m.*; —ek, čku *m.* Küchlein *n.*; Schelbe *f.*; *pl.* —ky Zeltein; *pl.* —ky (pána boha) Käſepappel *f. Malva rotundifolia v.* sléz; —kář *m.* Kuchenbäcker, Kuchenhändler *m.*; Kucheneſſer *m.*; -ka -in; —kový *adj.* Kuchen; —nice *f.* Kuchenbäckerin *f.*; Kuchenweib *n.*; —ník, a *m.* Kuchenbäcker; Kuchenhändler *m.*; Kuchenmann *m.*; —ový *adj.* Kuchen-.

kolalka *f.* Kräuſelſchnecke *f.*

kolár, (kolar), u, kolárek, rku *m.* [*Collare n.*] Koller *m.* (Halsbinde einiger Ordensgetſtlichen); Halsmäntlein *n.*

kol-ář, e *m.* Wagner *m.* (Felgenhauer, Kaſtenmacher, Radmacher, Stellmacher); —ařík, a *m.* Wagnerjunge *m.*; —ařiti (-im, *imp.* -i!) Wagnerhandwerk treiben; —árka *f.* Wagnerin *f.*; —árna *f.* Wagnerwerkſtatt *f.*; —ářský *adj.* Wagner-; —ářství *n.* Wagnerhandwerk *n.*

kolb-a *f.* Turnier *n.*; Kampfſpiel *n.*; k. lodní Schifferſtechen *n.*; 2. k. Kolben *m.*; Deſtillierkolben *m.*; —ice *f.* Kolbe *f.* (ein Gefäß); —iště *n.* Stechbahn *f.*; fig. Kampfplatz *m.*; —ištník *m.* Kampfwart; Grieswärtel *m.* (vlt.).

kolč, e *m.* Goltſch *m.* (ein Gewebe mit blauen Streifen).

kolčatka *f.* Burzeldorn, Stacheldorn *m. Tribulis terrestris* (bot.).

kolčatý *adj.* ſtachelig.

kolčav-a, —ka *f.* Wieſel *n. Mustela vulgaris*; bílá k. *v.* hranostaj; —čí *adj.* Wieſel-.

kolček, čka *m.* Pflöckchen *n.*

kolčí *adj.* Goltſch-; 2. Ring-; Kampf-; k. kůň Turnierpferd *n.*; k. helm Stechhelm *m.*

kolčiti se (3. -í se) zanken.

kolčovati *sl. v.* klučovati.

kolčový *adj.* Goltſch-.

koldokola *adv.* ringsherum *v.* kol.

koldoun, a *m.* Zauberer *m.*; k., u, Weichſelzopf *m.*

kole *adv. mor.* um *v.* kol.

koléb-ač, e *m.* Wieger *m.*; —ačka *f.* Wiegerin *f.*; —adlo *n.* Wiegenbrett *n.*; Schaukel *f.*; Wiege *f.*; —ati (kolébám, áš, á, *et* kolébu, eš, e, *imper.* kolébej!) něco (k. dítě), čím (vítr —á lodí) wiegen, ſchwanken; k. se ſich hin und her bewegen; ſchaukeln; —avý *adj.* wiegend, ſchaukelnd; —avá chůze wakkelnder Gang.

kolebečník, a *m.* Wiegenmacher *m.*

koléb-ka (*gen. pl.* —bek) *f.* Wiege *f.*; —kový, kolební *adj.* Wiegen; —kář, kolebník, a *m. v.* kolebečník.

kolec, lce *m.* Turnierer *m.*; Kampfer *m.*; 2. Stachel *m.*; Spitze *f.*; 3. Pfahl, Wurzel *f.*; 4. ein zweirädriger Wagen.

kolečkář *m.* Karrenschieber *m.*

kolečko (*gen. pl.* koleček) *n.* Rädchen *n.*; 2. Karren *m.* (mit einem Rade), Handkarren *m.*, Radeberge *f.*, Schiebebock *m.*, Radelwagen *m.*; 3. (b. Web.) Nolle *f.*, Scheibe *f.*; 4. Apfelscheibe *f.*; 5. k. v písmě Ringel *n.*; ostrouhal kolečka fig. er wurde abgefertigt (abgewiesen); er kam auf die Neige; má o jedno k. víc (méně) pomátlý se mu kolečka (v hlavě) er hat's im Kopfe nicht richtig (er ist verrückt).

kolečkov-aný gerundet; 2. scheibenförmig gemustert (k. sátek); —ati auf dem Karren fahren; —itý *adj.* radelformig.

kolečn-í *adj.* Rad-; k. střevíce, —é střevice (= kalose); Überschuhe; —ik, a *m.* Karrenschieber *m.*; k., u *m.* Karren *m.*; 2. Spulrad *n.*; 3. Mühlengerüft *n.* mit einem Waſſer- und Daumrad; 4. Pflugradbohrer *m.*

koled-a *f.* Umgang am Stevbans- und Neujahrstage, dann am Dreikönigsfeste von Haus zu Haus; 2. Christgeschenk *n.*; Neujahrsgeschenk *n.*; 3. Weihnachtslied *n.*; —ní *adj.* zum Christ- od. Neujahrsgeschenke gehörig; —nice *f.* Christgeschenksammlerin *f.*; —nická píseň, —nička *f.* Weihnachtslied *n.*; —ník, a, —níček, čka *m.* Christgeschenksammler; Weihnachtssänger *m.*; —ovati die Weihnachtslieder singen und Christgeschenke einsammeln.

koleg-a *f.* Kollege *m.*; Amtsgenoß *m.*; -iální *adj.* Kollegial-, kollegial; —yně *f.* Kollegin *f.*

kolej, e *f. et m.* Schiene *f.*; *pl.* —e *f.* Geleise (Gleis) *n.*; Fahrgeleise *n.*; Schienenstrang *m.*; 2. Kollegium *n.*; —iště *n.* Wagengeleise *n.*; —ní *adj.* Kollegial-; —ni, —ný *adj.* Gleis-; k. sít Schienennetz *n.*; —nč *n.* Kollegiengeld *n.*; —nice *f.* Bahnschiene *f.*; —nost *f.* Spurweite *f.*

kolek, lku *m.* Stempel *m.*; 2. kleiner Pfahl *m.*, Pfählchen *n.*; 3. Kegel *m.*; 4 Knebel *m.*; 5. k. (skolek) ein Stück Holz; *pl.* kolky Knuttelholz; do kolku všecko vypiti bis auf den Boden austrinken.

kolem *adv.* ringsum, herum; k. dokola ringsherum, ringsumher; k. čeho jíti an einer Sache vorübergehen (vorbeigehen); *v.* mimo, okolo; 2. *instr. v.* kolo; —baba *f.* blinde Kuh (Kinderspiel); —běh, u *m.* Rundlauf, Kreislauf *m.* (b. Turnen); —chodný *adj.* herumgehend.

kolen-ačky *sl. adv.* kniend; —atěti große Knie bekommen; —atý *adj.* große Knie habend, —ce *n.* Kniechen *n.*; —ec, nce, —č, e *m.* geflochtener Kuchen, Kranz *m.*; 2. —ec Kniegras *n.*, Spergel *m.* *Spergula*; —ěti rhachitisch werden.

koleni *n.* das Pfählen; 2 *lp.* klaui das Stechen.

kolenice *f.* Spat *m.* (Pferdekrankheit); k. vysmýkla kuchuň, Hahnentritt *m.*; 2. Kniebank *f.* (einer Batterie); 3. Kniewarmer *m.*

kolénko *n.* Knie *n.*; 2. Knoten *m.* am Halme; 3. (mech.) Muß *f.*, Gelenk *n.*; —vatěti Knoten schießen; —vatý *adj.* knotig, knotenreich; -ost -keit; —vý *adj.* Knoten-.

kolenn-í, —ý *adj.* Knie-.

kolen-o (*pl.* kolena, *dual.* koleně) *n.* Knie *n.*; 2. (Gleich *n.* am Halme; 3. der Grad der Verwandtschaft; 4. *pl.* — a Kappen bei Stiefeln; na —ou klečeti knien, auf den Knien liegen; na —ou prositi auf den Knien bitten; na —a padnouti (před někým) fich auf die Knie niederlaſſen, ſich vor einem auf die Knie werfen; na stará —a auf die alten Tage; přes k. lámati radebrechen.

kolenový *adj.* Knie-. [knieend.

kolensky *adv. mor.* auf den Knien;

koles-a *pl. n.* (*gen.* koles) große Räder; k. *et a f.* Kaleſſe *f.*, Kollwagen *m.*; —ář *m. sl.* Wagner *m.*

koles-ka, koleska *f.*, mec, mička *f.* Kaleſſe *f.*, Halbwagen *m.*

koleso, kolesko *n.* großes Rad, k *sl.* Zirkel *m.*, Kreis *m.*

kolešna *f. sl.* Scheppen *m.* (kolna, **koli** *v.* klátí. [kůlna)

koli *adv.*; co-koli was immer; jak koli wie immer; kdo-koli wer immer, kdy-koli wann immer, jederzeit.

koli *n. coll.* Pfähle, Paliſaden.

koliba *f. sl.* Hütte *f.* [bati, kolebka.

kolib-ati, —ka, —čička *etc v.* kolc-

kolibřík, a *m.* Kolibri *m.*

kolíček, čku *m. v.* kolík.

kolíčko *n. v.* kolečko.

kolíčkovati *v.* kolikovati.

koliha *f.* Brachſchnepfe *f.*, Brachvogel *m.*; k. velká der große Brachvogel *Numenius arquatus* (*Scolopax arquata*).

kolík, u *m.* Pflock *m.*; Stift *m.*; Ruderring *m.*, Weinſtecken *m.*; Wirbel *m.* (an der Geige); Stecher *m.* bei der Orgel; k. na prádlo Waſchekammer *f.* Waſchehalter *m.*; basa má —y! potz tauſend!

kolik? wieviel? kolik je hodin? wie viel Uhr iſt es? wie ſpät iſt es?, wie viel iſt es an der Uhr? k. einige, etliche.

kolika *f.* Kolik *f.* Darmgicht *f.*

kolikát-ina *f.* der wievielte Teil; —ý *num.* der wievielte *quotus.*

koliker-ka *f. v.* násobilka. —násobka *adv.*, —násobný *adj.* vielfach, wie vielfach.

kolikero *num.* (*adv.*) *v.* kolikerý, —násob, —násobný, *num.* vielfach, vielerlei; k.? wie vielfach? wie vielerlei?

kolikery *num.* vielfach, vielerlei; k.? wie vielfach? wie vielerlei?

kolik-koli *v.* kolikožkoli; —krat *num.* wie vielmal; einigemal; násobný *v.* kolikeronásobný.

koliko *subst. et adv.* wie viel, einige etliche, -letý *adj.* vieljährig; patrový *adj.* mehrstöckig (v. Gebauden).

kolikost, ti *f.* Quantität *f*

kolikovati pflücken.
kolikový *adj.* Kolik-.
kolikožkoli wie viel nur immer.
kolikrát *v.* kolikkrát.
kolikterý *v.* kolikerý. [vielte.
koliký, —si *num.* (*pron.*) der wie-
kolim-aha *f.* kleiner gedeckter Wagen; 2. Schiebkarren *m.*; Wagenrad *n.*; —ář, —ahář *m.* Karrenkrämer *m.*
kolimba *f. sl.* Knebel *m.*
kolin-a, —ka *f.* ein untauglicher Pfahl; —ka *f.* großer Spergel *v.* kolenec.
kolink-a *pl. n.* die Kappen an den Stiefeln; —atý *adj.* knotig (v. Holme); —o *n. v.* kolénko; —ovitý *adj.* knotenartig. [gung.
kolis, u *m.* die einmalige Schwin-
kolis-aci *adj.* Schwingungs-; —ač *m.* Schaufler, Wieger *m.*; —adlo *n. v.* kyvadlo; —ání *n.* wellenförmige Bewegung; Schwanken *n.*; k. měsíce Libration *f.* (astr.); —ati (kolísám, áš, á *et* kolíšu, eš, e) něčím *sl.* bewegen; k. něco (dítě) schaukeln, wiegen, wackeln; k. se wanken; schwanken; sich schaukeln, -avost *f.* Schwankung *f.*; Wankelmut *m.*; —avý *adj.* schwankend; wankelmütig; —ka, ečka *f.* Schaukel; Wiege *f.*; 2. *v.* koleska.
kolisko *n.* kleines Rad; (*v.* koleso).
koliška (koljuška) *f.* Stichling *m.* (Fisch) *Gasterosteus aculeatus.*
koliště *n.* Palisaden *pl.*; Glacis *n.*; Esplanade *f.*
koliština *f.* (pol.) Gemetzel *n.*
kolita *f. v.* tolita.
koliti (-ím, *imp.* kol!) něco (k. břeh) einpfählen; 2. rädern; 3. *v.* kolovati; 4. *vlp.* kláti.
koljuška *f. v.* koliška.
kolka *f.* Fischgräte *f.*; 2. Stachel *m.*; 3. *sl.* Kegel *m.*
kolkárně, rně *f. sl.* Kegelplan *m.*
kolko *n.* Radchen *n.*, kleines Rad; k. *sl. v.* koliko.
kolkov-ání *n.* Stempelung *f.*; k. úřední amtliche Bezeichnung; —aný gerandert; gestempelt; k. papír Stempelpapier *n.*; —ati něco (k. listinu) stempeln; 2. k. něco rändern; k. se *sl.* Kegel spielen; —atý *adj.* gerundet; —é, —né, ého *n.* Stempelgebühr *f.*; —na *f.* Stempelamt *n.*; —ní *adj.* Stempel-; —ý *adj.* Rädchen-; 2. k. Stempel-; k. zákon Stempelgesetz *n.*; —á známka Stempelmarke *f.*; 3. —a kost Kellbein, Grundbein *n.*, Sphenoidalknochen *m. Os sphenoideum.*
kolký *sl. v.* kolký. [*noideum.*
kolmaha *f. v.* kolimaha.
kolm-ice *f.* senkrechte Linie, Senklinie, Vertikallinie *f.*; 2. Perpendikel (geom.); -ina *f.* steile Felsenwand.
kolmo *adv.* senkrecht; 2. stechend; stichweise; —st *f.* das senkrechte Wesen.
kolmý *adj.* senkrecht, vertikal; 2. steil.
koln-a, —ice, —ička *f.* Schuppen *m.*, Wagenschuppen *m.*, Remise, Garage *f.*; —i *adj.* Pfahl-, Rad-; Schuppen-; -ice *f.* (in einer Mühle) Radstube *f.*; 2. Zykloide *f.*
kolničiště *n.* das Steckrübenfeld.
kolník, u *m.* Steckrübe *f. Brassica Napus* (*Napobrassica*); —ový *adj.* Steckrüben-. [3. steil.
kolný *adj.* spaltig, spleißig; 2. fließig;
kolo *n.* Rad *n.*; 2. Kreis *m.*; Zirkel *m.*; 3. Versammlung *f.*; 4. Scheibe *f.*; Zirkelschelbe *f.*; 5. Tanzkreis *m.*; Reigen *m.*; 6. k. (velociped) Rad, Fahrrad *n.*, Velozipedt *n.*; k. motorové, motorka; Motorrad *n.*, Motozykle *n.*; na kole jezditi radfahren; 7. k. Rad *n.* (Marterwerkzeug); na k. vplesti, vbíti, kolem lámati aufs Rad flechten, radebrechen, rädern; jdi na k.! geh zum Henker! do kola, kolem, kol ringsherum, im Kreise herum, in die Runde; do kola, kolem se točiti rotieren; kolem a kolem um und um; hlava mi jde kolem, hlava jde se mnou kolem, dělají se mi kola mir wird schwindelig; když se to vezme kolem a kolem wenn man alles erwägt.
kolobě̌žn-ice *f.*, —á křivka Radlinie, Zykloide *f.* [zirkel *m.*
kolobraz, u *m.* (v. Wagner) Rade-
kolocir, u *m.* [it. *Correggiuola*] Krähenfuß *m. Plantago coronopus* (bot.).
koloděj, e *m.* Rademacher *m.* (ein Wagnergeselle); 2. fig. Geck *m.*, Hage stolz *m.*; 3. Spaßmacher *m.*; 4. Judenschwamm, Schusterpilz, Hexenpilz *m. Boletus luridus*; —ství *n.* Rademacherhandwerk *n.*
kolodře *f.* [*Col d'odeur*] Weichbirn *f.*
kolofon-ia, —ie *f. v.* kalafuna.
kolohnát, a *m.* ein ungelenker, großgewachsener Mensch; Lümmel, Klachel *m.*
kolokvinta *f.* Koloquinte *f. Citrullus* (*Cucurbita*) *Colocynthis.*
kolomast, i *f. v.* kolomaz.
kolomaz, i *f.* Wagenschmiere; Teer *m.*; —ák, a *m. v.* kolomaznik; —iti (-ím, *imp.* -i!) schmieren, teerig machen; —né, ého *n.* Wagenschmiergeld *n.*; —ní *adj.* Teer-, Wagenschmier-; —nice *f.* Teerbuchse *f.*; Wagenschmierers Weib; —nik, a *m.* Wagenschmierer, Wagenschmiermacher *m.*; 2. fig. Wichbold *m.*; —nikovati, —ničiti Wagenschmierer sein.
kolomě̌r, u *m.* Perimeter *n.*
kolomot, kolomut, a *m.*, —a *f.* Wirrwarr *m.*; 2. Wirbelwind *m.*
kolomyjka, kolomejka *f.* (kalamajka) Rationaltanz (aus Kolomea).
kolorovati kolorieren.
kolona *f.* Kolonne *f.*
kolon-iální *adj.* Kolonial-; —ie *f.*, osada Kolonie *f.*; —ista *m.* Kolonist *m.*
kolostroj, e *m.* Raderwerk, Uhrwerk *n.*
kolot, u *m.* Rotation *f.* (phys.).
kolotáceti se (*imp.* —ej se!) taumeln, herumirren.
kolot-ání *n.* Schwanken *n.*; 2. Rotation *f.*; 3. Fluktuation *f.*; —ati (-ám) hin und her treiben; k. se taumeln, sich bewegen; 2. schwanken; 3. fluktuieren; k. se v mysli im Kopfe herumirren; —avý *adj.* schwankend; wankelmütig.
kolotěž, i *f.* Hemmschuh *m.*
kolotiti (-ím, *imp.* kolot!) buttern.

kolotný *adj. v.* kolotavý.

kolotoč, e *m.* Ringblume *f.*; 2. Ringelspiel *n.*; —ník, u *vn.* Wasserrinbauge *n.*

kolotok, u *m. sl.* Kreislauf *m.*

kolouch, a, koloušek, ška, *m.* Hirschkalb *n.*, Spießbock *m.*, Spießer *n.*; Rehböcklein *n.*; 2. fig. Bengel *m.*

kolov-aci *adj.* rotierend; —adlo *n.* (b. Turn.) Schwungbaum *m.*; Reitschwingel *m.*; —ání *n.* Zirkulation *f.*; —ati zirkulieren, herumkreiſen, Kreiſe machen, rotieren; koluje povést, že.... es verlautet, daß....

kolov-é, ého *n.* Mühlradgeld *n.*; —itý *adj.* radförmig; —nice *f.* Radlinie, Zykloide *f.*

kolovod, a *m.* Reigenführer *m.*; k. u *m.* Reigentanz *m.* (chorovod); —ní *adj.* Reigen-.

kolovrat, u *m.* Spinnrad, Drehrad *n.*, 2. runde Haarflechte *f.*; 3. das Radfahren; 4. k. *sl. v.* kolozubec; —ec, tce *m.* ſonnenwendige Wolfsmilch *f. Euphorbia helioscopia.*

kolovrát-ečník, a *m.* Drehorgelſpieler *m.*; —ek, tku *m.* kleines Spinnrad; 2. Leierkaſten *m.*; Drehorgel *f.* (ein Tonwerkzeug); jde to jako na —ku es geht wie geſchmiert; —kář *m.* Drehorgelſpieler *m.*, Werkler *m.*, Leiermann *m.*

kolovrát-iti leiern; —ní *adj.* Spinnrad-; —ník, a *m.* Spinnradmacher *m.*; —nost *f.* das Herumdrehen im Kreiſe; 2. Unbeſtändigkeit *f.*; —ný *adj.* im Kreiſe herumbewegt; 2. unbeſtändig.

kolový *adj.* Rad-; Zirkel-; Kreis-; k. tanec Reigentanz *m.*; 2. Pfahl-; kolové (jehlové) stavby Pfahlbauten *pl.*

kolozpěv, u *m.* Rundgeſang *m.*

kolozub, u *m.* Überzahn *m.*; k., a *m.* ein Krummzähniger; —ec, bce *m.* Heber *m.* (bei Fuhrleuten); —ý *adj.* zahnlückig, zahnlos; krummzahnig.

kolpik, a *m.* Spatelgans *f.*, Löffler *m. Platalea leucorodia.*

kolportovati kolportieren. [zový *m.*

koltoun, u *m.* (*v.* koldoun) Weichſel-

koltr-a, —yna *f.* Kolter *m.*, Umhang, Vorhang *m.*; Decke *f.*; Tapete *f.*; —ynik, —ovník, a *m.* Tapetenmacher, Tapeten-

kolu *v.* kláti. [händler *m.*

kolubiti se ſich tnaueln.

koluch, a *m. v.* kolouch. [(kum).

kom, a *m.*, koma, y *m. sl.* Gevatter *m.*

komandant, a *m.* Kommandant *m.*

komandér, a *m.* Kommandeur *m.*; —ský *adj.* Kommandeur-.

komand-ovati kommandieren; —ovní *adj.* Kommando-; —ující *m.* der Kommandierende.

komár, a, —ek, rka *m.* Mücke *f.*, Schnake *f. Culex*; —ový, komáří *adj.* Mücken-, Schnacken-; o k. sádlo se hádati um des Kaiſers Bart ſtreiten.

kombin-ace *f.* Kombination *f.*; —ovati kombinieren.

komediant, a *m.* Komediant *m.*; —ka *f.* Komediantin *f.*; —ský *adj.* Komödianten-; —ství *n.* Komediantenweſen *n.*; Komediantentum *n.*

komedie, komédie *f.*, Komedie *f.*; (Poſſe *f.*; Jux *m.*).

komejtný *adj.* geſchäftig *v.* komitný.

komenda *f.* Kommende *f.*; Komturei *f.*

komend-ář, e *m.*, —átor, —or, a *m.* Kommodore *m.*; — ovati *v.* komandovati.

kometa *f.* (vlasatice) Komet *m.*

kom-ický *adj.* komiſch; —ičnost *f.* das Komiſche.

komih-ač *m.* Schautler *m.*; —ačka *f.* Schauklerin *f.*; 2. Butterfaß *n.*; —ati *et* komihati (-am) ſchaukeln; 2. buttern; k. se ſchaukeln; k. se na valnach unſchluſſig ſein; k. se v očích *v.* mi-

komik, a *m.* Komiker *m.* [hati se.

komín, a *et* u, —ek, nku *m.* Schornſtein *m.*, Rauchfang *m.*, Kamin *m.*; Schlot *m.*

kominář *m. v.* kominík; 2. k., palach Kolbenrohr *n. Typha* (bot.).

kominek, nku *m.* kleiner Kamin od. Rauchfang; 2. Kuzer *m.* (im Brauhauſe); 3. Rauchmantel *m.* (b. Glaeblaſ.); 4. Luftrohr *n.*

komin-ice *f.* Kaminfegerin; —ický *adj.* Kaminfeger-; —ická mzda Kaminfegerlohn *m.*; —ictví *n.* Kaminfegerei *f.*; —íček, čka *m.* Schlotjunge *m.*; 2. Schwarzkehlchen *n. Sylvia atricapilla*; 3. Räucherkerzchen *n.*; k. švestkový Krampus *m.*, Männchen von gedörrten Pflaumen; —ičiti Kaminfegerei treiben; —ík (—nik) a *m.* Kaminfeger, Rauchfangkehrer, Schornſteinfeger *m.*

kominka *f. v.* komonice, komonka.

kominovati (mont.) über ſich brechen, in die Höhe brechen, überhauen.

kominy *pl. f.* Weinhülſen, Weintreſter, Weintreber *pl.*

komirati (-ám) ſtohnen; in den letzten Zügen ſein, ſterben (skomírati).

komis-ař, e *m.* (-ar, a *m.*) Kommiſſär *m.*; —árek, rku *m.* Kommißbrot *n.*; —arství *n.* Kommiſſärswürde *f.*; Kommiſſariat *n.*; —e, —i *f.* Kommiſſion *f.*; z k. von Kommiſſionswegen; —ionář *m.* Kommiſſionär *m.*; —ní *adj.* Kommiß-; k. chleb *v.* komisárek.

komit-aci *adj.* wankend; k. hodiny Pendeluhr *f.*; —adlo *n. v.* kyvadlo; —ati (-ám) hin und her werfen; k. *et* k. se hin und her wanken; torkeln; —ný *adj.* geſchäftig, beweglich.

komnat-a (*st.* komiata) *f.* Gemach *n.*, Zimmer *n.*; Zelle *f.*; Kabinett *n.*; [*Caminata*]; —ná, é *f.* (pokojská) Zimmermädchen, Kammermädchen *n.*, Stubenmädchen *n.*; —ní *adj.* Zimmer-.

komol-e, —ka *f.* etw. Abgeſtutztes *v.* homole; —ec, lce *m.* Torſo *m.*, Stumpf *m.*; 2. Stutzkafer *m. Hister*; —iti (-ím, *imp.* komol!) něco ſtumpf machen, abſtutzen; verſtummeln.

komolý *adj.* ſtumpf, abgeſtutzt.

komoň, ně *m. st.* Roß, Ritterpferd *n.*

komondor, a *m. sl.* Schäferhund *m.*

komon-ice *f.* Steinklee, Schotenklee Wetterklee *m. Melilotus*; —iti se (-í se) ſich baumen (v. Roß); ſich brüſten,

prahlen; —ka *f. v.* komonice; —ně *adv.* rittlings; mit vielen Pferden versehen; —ničí *m. st.* Reiter; Ritter *m.*; starosta k. (*st.*) *Praefectus equitum*; —ník, a *m. st.* Ritter *m.*; —ný, ého *m.* Stallmeister *m.*; —stvo *n. coll.* Gefolge *n.*; 2. die Pferde, Rosse.

komora *f.* Kammer *f.* *Camera*; 2. královská k. *st.* Ärarium *n.*; Fiskus, Staatsschatz *m.*; 3. Kammerteich *m.*; dvorská k. Hofkammer *f.*; obchodní k. Handelskammer *f.*; umrlčí k. Leichenkammer, Totenkammer *f.*; k. srdeční Herzkammer *f.* (anat.); temná k. (temnice) Dunkelkammer *f.* (Phot.).

komoř-í, ího *m.* Kämmerer *m.*; —iti někomu Kammerdienste machen.

komorn-á, é *f.* Kammerjungfer *f.*, Kammermädchen *n.*; —é, ého *n.* Kammerzins *m.*; —í *adj.* Kammer-; Kameral-; k. statek Kammergut, Kameralgut *n.*; k. právo výhradné Kammerregal *n.*; k. důchodky Kameralgefälle; k. okres Kameralbezirk *m.*; k. správa Kameralwesen *n.*; k. plat Kammerzins *m.*; k. pán Kammerherr, Kämmerer *m.*; k. dodavatel Kammerlieferant *m.*; —ice, —ička *f.* Kammerdienerin *f.*, Kammerfrau *f.*; —ický *adj.* Kammerdiener-; —ictví *n.* Kämmereramt *n.*; —ictvo *n. coll.* Kammerpersonale *n.*; —íček, čka *m.* Kammerjunge, Kammerbursche *m.*; —ičí *adj.* Kammerer-; k. úřad Kammereramt *n.*; —ičiti Kammerdienste verrichten; —ík, a *m.* Kammerdiener; Kammerherr, Kämmerer *m.* [n. Kämmerei *f.*

komor-ský *adj. v.* komorní; —ství

kompa *f. sl.* fliegende Brücke; Fähre *f.*

kompakt-áta *pl. m.* (*n.*) Kompaktaten; —ní (mohutný) *adj.* kompakt.

kompan, a (*vulgo* kumpan) *m.* Kompagnon *m.*; —ie *f.* Kompagnie *f.* (Soldaten).

kompas, u *m.* Kompaß *m.* (die Magnetnadel mit ihrer Einfassung); —ka, —nice *f.* Kompaßhäuschen *n.* (Schiff.).

kompašky *pl. m.* [*z lat. compascuus*] Koppelweide *f.*; Allmande, Allmende *f.*

komplement, u *m.* (doplněk) Komplement *n.*; 2. *v.* poklona.

komplet-a *f.* Schlußgebet *n.*; *pl.* —y Komplete *f.*; Kirchenkatechisation zu Fastzeiten; —ní (úplný) *adj.* komplett; —ovati něco komplettieren; vollzählig machen.

komplik-ace *f.* Komplikation *f.*; —ovati komplizieren. [vati komponieren.

kompon-ista *m.* Komponist *m.*; —o-

komposice *f.* Komposition *f.*

komprom-is, u *m.* Kompromiß *m.*; —itovati kompromittieren; se sich.

komtur, a *m.* Komtur *m.*; —ský kříž Komturskreuz *n.*; —ství *n.* Komturei *f.*

komun-a *f.* Kommune *f.*; —ard, a *m.* Komunard *m.*; —ikace *f.* Kommunikation *f.*; —ikační *adj.* Kommunikations-; —ikát, u *m.* Kommunikat *n.*; —ismus *m.* Kommunismus *m.*; —ista *m.* Kommunist *m.*

komůrk-a *f.* (*gen. pl.* komůrek) Kämmerchen *n.*; ein Fach; *pl.* —y včelí, buňky Bienenzellen; —y jablka das Kernhäuse, der Griebs des Apfels; —ovatý *adj.* voll Zellen, voll Fächer; —ový *adj.* Zellen-. [rock *m.*

komž-e, —ička *f.* [*Camisia*] Chor-

kon, a *m. st.* (*st. slov.* koň, ni *f.*) das Ende; dokona bis zu Ende; gänzlich; vollends; insbesondere; k., u (úkon) *m.* Handlung *f.*; Funktion *f.*; Akt *m.*

koň, ně *m. st. v.* kůň.

koňac-ina *f. sl.* Pferdefleisch *n.*; —inec, nce *m. sl.* Pferdemist *m.*

koňáctvo *n. coll.* Reiterei *f.*, Kavallerie *f.*

koňadra, koňazdra, koňazka, konězdra *f.* Kohlmeise *f.* *Parus major.*

koňák, a *m.* Pferdeknecht *m.*; Kavallerist *m.* [wein *m.*

koňak, u *m.* Kognak *m.*, Franzbrannt-

konalý *adj. st.*, dokonalý vollkommen, vollendet.

konání *n.* Handlung *f.*; das Tun; Verrichtung *f.*; Arbeitsleistung *f.*; Ausübung *f.*; Geschäft *n.*; k. soudcovské die richterliche Funktion.

konanina *f. sl.* Heiratsknuppelei *f.*

konár, u *m. sl.* Ast *m.*, Zweig *m.*; 2. Knorren *m.*

koňar, a *m. v.* koňadra.

koňař *m. v.* koníř. [delstein *m.*

konarec, rce *m.* Braunsteinstein Spru-

koňařiti Pferdehandel treiben.

konářitý *adj.* zweigig.

koň-arka *f.* Pferdehändlerin *f.*; —árna *f. v.* konírna; —ařství *n. v.* konířství. [n.; k., —ka *v.* koňadra.

koňas, a *m.* Lümmel *m.*; *vulgo* Pferd

konatel, e *m.* Verrichter, Vollstrecker *m.*; Funktionar *m.*; —ka, —kyně *f.* Verrichterin *f.*; —ný *adj.* tunlich.

konati (-ám, -áš, -á, *imp.* konej!) něco etw. verrichten, tun, leisten, üben, ausüben; fungieren; k. dílo n. práci eine Arbeit verrichten; k. obět Opfer verrichten; k. něco, k. o něčem *st.* beenden, vollbringen; k. se stattfinden; sich enden, ergänzen; sich Mühe machen. [n.

koňátko *n.* ein kleines Roß, Rößlein

konav-ost *f.* Tatkraft *f.*; —ý *adj.* ausübend; praktisch; vollstreckend.

koňazdra *f. v.* koňadra.

koncentr-ace *f.* Konzentration *f.*; —ovati konzentrieren.

koncepce *f.* Konzeption *f.*

koncept, u *m.* Konzept *n.*; Entwurf *m.*; —ní *adj.* Konzepts-; k. úřednik Konzeptsbeamte *m.*; —nictví *n.* Konzeptsach *n.*; —ník, a *m.* Konzeptsbeamte *m.*

koncert, u *m.* Konzert *n.*; dáti, zříditi n. dávati k., —ovati ein Konzert geben, konzertieren; —ista *m.* Konzertist *m.*; —ní *adj.* Konzert-; —nik, a *m.* Konzertgeber *m.*, Konzertant *m.*; —ující konzertierend.

konces-e *f.* Konzession *f.*; —ionální *adj.* Konzessions-; —ionář *m.* Konzessionar *m.* [lium *n.*

koncil, u *m.*, sbor církevní Konzi-

konciliantní *adj.* (ochotný, umírněný) konziliant.

koncip-ista *m.* Konzipift *m.*; -ovati něco konzipieren, aufſetzen.

koncov-ati něco (sk....) etw. enden, beenden; k. se ſich enden; —atý *adj.* zipfelig; -í *n. coll.* die Enden; —itý zipfelicht; —ka *f.* Endſilbe, Ausgangsſilbe *f.*; Auslaut *m.*; —ní *adj.* End-; —ý *adj.* End-; k. šroub Schwanzſchraube *f.* (Gewehr).

konč-a *adv. sl.* (*tregr.* —e, —íc) am

končavka *f. v.* kolčava. [Ende.

konček, nečku *m. v.* koneček.

končel, a *m. v.* konšel.

končelka *f. v.* kolčava.

konč-ení *n.* daš Enden; 2. Wortglied *n.*; 3. Finale *n.* (Muſ.); —etiny *pl. f.* Extremitäten, Endglieder *pl.*: —ící *adj.* finitiv; —ík, u *m.* daš Ende der Peitſche.

končin-a *f.* daš Enden; 2. der Tod, daš Lebenſende; 3. Extremität *f.* (eines Dinges); 4. *pl.* —y die Grenze, Flurſcheidung; v daleких —ách in fernen Ländern, Gegenden; ze všech končin světa von allen Enden der Welt; aus (von) aller Herren Ländern; —ský *adj.* Grenz-.

končíř *m.* Rappier *n.*; Stoßdegen *m.*; ein breiter, ſtarker, zum Sattel angebundener Degen; *sl.* Wurſpieß *m.*

končiti (*imp.* konči!) něco enden; endigen, ſpitzen; k. se ſich enden.

končit-ost *f.* Spitzigkeit, Spitze *f.*; —ý *adj.* ſpitzig.

končour, u *m. sl.* Spitze *f.*

kondejš-iti se (*imp.* -i se!) wackeln, ſich wiegen; —ka *f. v.* konejška.

kondice *f.* Kondition *f.*; bez k. konditionslos.

kondol-e *f.* Gondel *f.*; —ník, a *m.* Gondelſchiffer, Gondolier *m.*; —iti (*imp.* kondol!) něco *sl.* wirren; —ovati (soustrasť projeviti) kondolieren.

kondor, a *m.* Kammgeier *m. Sarcoramphus.*

kondraš *m.* Kronrajch *m.*; —ka *f.* Weiberrock von Kronraſch.

kondrát, u, kondrava *f. v.* ponrava.

kondrhel, e *m.*, kondrlík, u *m. v.* kontryhel. [Konduktor *m.*

konduktor, a *m.* Konduktéur *m.*;

koněberka *m sl* Pferdefanger *pl.*, ſchwarze Reiter Streittruppen, Reiter vor dem Heere zur Rekognoszierung *etc.* (*Franc-tireur*).

konec, nce *m.* Ende *n.* (lt. *Finis*); Schluß *m.*; 2. Extremität *f.*; 3. fig. k. Endzweck *m.*, Ziel *n.*; Abſicht *f.*; k. u sukna die Leiſte am Tuche; k. jazyka die Spitze der Zunge; k. života Lebensende *n.*; na konec, ku konci endlich; na konci am Ende; něco ke konci dovesti n. přivesti etw. zu Ende bringen, beenden; k tomu konci, na ten konec zu dieſem Behufe, zu dieſem Zwecke; konec koncův byl . . . das letzte Ende war . . .; do konce bis zu Ende; *v.* dokonce; netrpí se v koncích es geht mit ihm auf die Neige.

konec-ek, čku *m.* Endchen *n.*; Reſt vom Bindfaden; —kovatý *adj.* voll Enden; voll Spitzen, zipfelig.

konečn-ě *adv.* endlich, ſchließlich; —ík, u *m.* Maſtdarm *m. Intestinum rectum*; —ost *f.* Endlichkeit *f.*; daš definitive; —ý *adj.* End-; Final-; Schluß-; endlich; gänzlich; gewiß; definitiv; k. úsudek n. rozsudek Endurteil *n.*; —á odpověď die letzte Antwort; —é slovo Schlußwort *n.*

konědra *f.* Schinderhaus *n.*; k. *v.* koňadra; k. *m.* Schinder *m.*

konejš-ení *n.* Beſchwichtigung *f.*; —itel, e *m.* Einſchläfer; Beſänftiger *m.*; —itelka -in; —iti (-im, *imp.* -i!) koho beſchwichtigen; k. dítě einlullen, einſchläfern; —ka *f.* Wiegetuch *n.*, Hängebett *n.*, hangende Wiege.

konéřiti verſchwenden; *v.* koňařiti.

koněspřežná dráha *v.* koňka.

konev, nve *f.* Kanne *f.*; —ní *adj.* [Kannen-.

konězdra *f. v.* koňadra.

koněznalství *n.* Pferdekennerſchaft *f.*, hippologie *f.*

konfeder-ace *f.* Konfederation *f.*; —atka *f.* poln. Quadratmütze *f.*

konfekc-e *f.* Konfektion *f.*; —ionář, e *m.* Konfektionär *m.*

konference *f.* Konferenz *f.*

konfese *f.* Konfeſſion *f.*

konfirmace *f.* Konfirmation *f.*

konfisk-ace *f.* Konfiſkation *f.*; —ovati něco konfiſzieren.

konflikt, u *m.* (zápletka) Konflikt *m.*

konfront-ace *f.* Konfrontation *f.*; —ovati konfrontieren.

konfus-e *f.* Konfuſion *f.*; —ionář, e *m.* Konfuſionär *m.*

kongregace *f.* Kongregation *f.*

kongres, u *m.* Kongreß *m.*

kongrevka *f.* Kongreſſche Rakete.

koní *adj. sl.* Pferde-; k. hříva die Pferdemähne; v. koňský.

kon-ice *f.* Pferdefell *m.*; 2. Pferdehaut *f.*; 3. Stute *f.*; 4. k. (—nice) *sl.* Reiterei *f.*; —ický *sl.* Reit-; —ictvo *n. coll. sl.* Kavallerie *f.*; —iště, ěho *n.* Stallgeld *n.*

kon-ík, a, —íček, čka *m.* Rößchen, Roſſel, Pferdchen *n.*; 2. (hlíní) Heuſchrecke *f. v.* kobylka; 3. k. mořský Seepferdchen *n. Hippocampus antiquorum*; 4. Reitſtock *m.* (b. Drechsl.); 5. Roſſelſprung *m.* (Spiel); 6. (okn.) Docke, Puppe, Spitzgarbe *f.* (5 Garben); *sr.* hrotek, panák; 7. *pl.* —íčky daš Ringelſpiel; každý má svého —íčka jeder hat ſein Steckenpferd.

koníklec, e *m.* (poníklec), fousek Kuchenſchelle, Schlotenblume, Oſterblume, Windblume *f. Pulsatilla Anemone*; —ovina *f.* Anemonin *n.*

konina *f.* Pferdefleiſch *n.*; 2. Pferdehaut *f.*; 3. Pferdegeruch *m.*; 4. fig. Racherei *f.*; fig. dummer Streich; dummer Klatſch; 5. Klee *m.* (*sr.* komonka).

koninec, nce *m.* Pferdemiſt *m.*

konipas, a, konipásek, ska *m.* Bachſtelze *f. Motacilla* (*Budytes*); k. žlutý gelbe Bachſtelze *M. flava*; k. bílý weiße Bachſtelze *M. alba.*

koníř *m.* Pferdehandler, Roßhändler *m.*; —ka -in; —iti Pferdehandel treiben.

konirn-a *f.* Pferdestall *m.*; —ik, a Stallmeister *m.* |arzneikunde *f.*
konířství *n.* Pferdehandel *m.*; 2. Roß-
konisko *n.* großes Pferd.
koniti se *st.* reiten, Pferde tummeln; 2. *st.* rossig sein.
konitrud, konitrud, u *m.* Gnadenkraut, Wichtkraut *n.* *Gratiola.*
konivo *n.* die Hitze bei Pferden.
konivý *adj.* rossend.
konizna *f.* Pferdesucht *f.*
konjugace *f.* Konjugation *f.*
koňka *f.* Pferdebahn *f.*
konkanina *f. sl.* Schinken *m.*
konkář *m.* (*germ.*) Gangwarter *m.*, Wanghüter *m.* (in Gefängnissen).
konkláve *n.* Konklave *n.*
konkordát, u *m.* Konkordat *m.* (*n.*).
konkretní *adj.* konkret.
konkur-ence *f.* Konkurrenz *f.*; —enční *adj.* Konkurrenz-; —ovati konkurrieren.
konkurs, u *m.* Konkurs *m.*; —ní *adj.* Konkurs-; k. řád K.-Ordnung *f.*; k. podstata Konkursmasse *f.* |klagen *n.*
konky, koňky *pl. m.* Achsen *n.*, Weh-
koňmo *adv.* rittlings, zu Pferde.
konn-ice *f.* Reiterei *f.*; 2. *v.* konírna; —ik, a *m.* Reiter *m.*; k., u weißer Klee; —o *adv.* reitend, zu Pferde *v.* koňmo; —ý *adj.* reitend.
koňo-krádce *m.* Pferdedieb *m.*; —lóčitelství *n.* Pferdearzneikunde *f.*; Hippiatrik *f.*; —lidský *adj.* zentaurisch; —nohý *adj.* pferdefüßig; —nožec, žce *m.* Pferdefüßler *m.*
konop-áč, —áček, čka *m.* Grünhänfling *m.*; 2. *v.* konopěnec.
konopásek, ska *m. v.* konopas.
konopat-ěti schlank werden; —iti *v.* konopiti; —ka *f.* Hanfdirne *f.*; —ost *f.* Schlankheit, Dürrheit *f.*; —ý *adj.* dünn, dürr, schlank.
konop-ě, ě *f.* Hanf *m.* *Cannabis*; —ec, pce *m.* Hanfsame *m.*; —ěnec, nce *m.* Wasserhanf *m.*, W.-dost *m.* *Eupatorium cannabinum*; —í *n. coll.* Hanf *m.*; —ice *f.* Hanfnessel *f.*; Hohlzahn *m.* *Galeopsis*; 2. Brechhaus *n.*; —ina *f.* Bandweide *f.*; —ště *n.* Hanfacker *m.*; —iti (lod') kalfatern; —ka *f.* Hänfling *m.*, Rothanfling, Bluthänfling *m.* *Fringilla cannabina*; 2. *vulgo* Blondine *f.*
konopn-atý *adj. v.* konopatý; —ice *f.* Hanfacker *m.*; —ík, a, —íček, čka *m.* *sl.* Hänfling *m.* *v.* konopka; k., u Hanfmühle *f.*; 2. Hanfstrick *m.*; 3. Stichtraut *n.* *Datisca*; —ý *adj.* hänfen; k. provaz das Hanfseil; —é plátno Hanfleinwand *f.*
konouš-iti, —ka *f. v.* konejšiti, -ška.
koňov-ati se *sl.* reiten; schwere Arbeit verrichten; —ina *f.* schlechter Branntwein; —na *f. v.* konírna; —ý *adj.* Pferde-, Roß-; *v.* koňský.
koňoznalství *n. v.* koněznalství.
konsekv-ence *f.* Konsequenz *f.*; —entní *adj.* konsequent.
konserv-a *f.* Konserve *f.*; —ativní *adj.* konservativ; —átor, a *m.* Konservator *m.*; —atoř *f.* Konservatorinn *n.*; —atorista, y *m.* Konservatorist *m.*; —atoristka *f.* -in *f.* |vati konsignieren.
konsign-ace *f.* Konsignation *f.*; —o-
konsist-oř, e *f.* Konsistorium *n.*; —orián, a *m.* Assessor im Konsistorium; —orní, —oriální, —orský *adj.* Konsistorial-; k. rada K.-rat *m.*
konskri-bovati konskribieren; —pce *f.*, popis Konskription *f.*
koňský (konský) *adj.* Pferde-; Roß-; k. trh Roßmarkt, Pferdemarkt *m.*; k. šovík Sauerampfer *m.*; -é kopyto Pferdehuf *m.*; Huflattich *m.* *Tussilago* (bot.) *v.* podkovka; -á moucha Pferdefliege *f.*
konsola *f.* Konsole *f.*
konson-ance *f.* Konsonanz *f.*; —ant, u *m.*, souhláska Konsonant *m.*
konstit-uce *f.* Konstitution *f.*; —uční *adj.* Konstitutions-.
konstrukce *f.* Konstruktion *f.*
koňstvo *n.* *coll.* viele Pferde; Pferdewesen *n.* |Konsulat *n.*
konsul, a *m.* Konsul *m.*; —át, u *m.*
konsum, u *m.* Konsum *m.*; —ent, a *m.* Konsument *m.*; —o *n.* Konsumo *n.*
konšel, a *m.* [lt. *consul*] der Geschworne in einem Dorfe, Schöppe *m.*, Schöffe *m.*; *st.* Ratsmann *m.*; —ský *adj.* Schöppen-, Schöffen-; —ství *n.* Ratsmannswürde *f.*; Schöppenstuhl *m.*
kont, u *m.*, kontík, u *m.* *sl.* Haube *f.*; Haarwirbel *m.*
kontár, a *m.* *sl.* Stümper, Pfuscher *m.*
konto *n.* (účet) Konto *n.* (*m.*).
kontrakt, u *m.* Kontrakt *m.* *v.* smlouva. |*adj.* Kontributions-.
kontribu-ce *f.* Kontribution *f.*; —ční
kontrol-a *f.* Kontrolle *f.*; —ní shromáždění Kontrollversammlung *f.*; —or, a *m.* Kontrollor *m.*; —ovati kontrollieren.
kontryhel, e *m.* (kondrhel = Grundheil, Wunderheil); Sinau *m.*, Löwenfuß *m.* *Alchemilla*; 2. Gundelrebe *f.* *Glechoma* *v.* openec.
kontumace *f.* Kontumaz *f.*
kontuš, e *m.* Kontusch *m.*; —ovka *f.* K.-branntwein *m.*
konůpka *f. v.* konopka.
konva *f. v.* konev.
konvalin-a, —ka *f.* [*sl.* konvalium] Maiblume *f.*, Maililie *f.* *Convallaria*; —ový, —kový *adj.* Maiblumen-; k. kořen *v.* kokořík.
konvář *m.* Kannengießer, Zinngießer *m.*; —ka *f.* -in; —ský *adj.* Kannengießer-; —ství *n.* Kannengießerei *f.*
konven-ce *f.* Konvention *f.*; —ční *adj.* Konventions-; k. měna, k. mince Konventionsmünze *f.*
konvent, u *m.* Konvent *m.*
konvers, e, konversˇ, e, konvrš, e *m.* *st.* ein Neubekehrter; Frater *m.*
konvers-ace *f.* Konversation *f.*; —ační slovník Konversationslexikon *f.*
konver-se *f.* Konversion *f.*; —tovati konvertieren.
konvi-ce, —čka *f.* kleine Kanne; k. na pivo Bierkanne *f.*; k. piva eine Kanne Bier; *v.* konev; —čkář *m.* *v.* konvář.

konvikt, u *m.* Konvitt *m.*; —ský *adj.* Konvikt-.

konývka *f.* kleine Kanne (*v.* konvice); 2. Stiefel *m.* (bei der Pumpe).

kopa *f.* Schock *n.*; 2. Haufen *m.* (kupa); 3. Anhöhe *f.* (Koppe); fig. dobrá k., pěkná k. loser Vogel; na kopy, po kopách schockweise; spadlo mu s kopy er ist herabgekommen.

kop-ač (—áč) *m.* Häuer *m.*; Gräber, Schürfer *m.*; Steinhauer *m.*; —áč, —áček, čku *m.* Haue *f.*, Hacke *f.*, Reute *f.*; —ačka *f.* Graberin *f.*; 2. Graben *n.*; 3. Grabscheit *n.*; —ačské železo Haueisen *n.*; —al, a *m.* fig. ein Unbeholfener; 2. *v.* kopač.

kopál, u *m. mor. i sl.* Krauthaue *f.*

kopan-á *f.* (t. hra), —ka *f.* Fußball *m.*; —é *f.*, —ka *f.* Neuland *n.*

kopání *n.* das Graben, Hacken; das Ausschlagen (v. Pferd).

kopani-ce *f.* das Graben; *sl.* das ausgereutete Feldstück; —čař *m. sl.* der Besitzer ausgereuteter Feldstücke.

kopanin-a, —ka *f.* das Graben; 2. das Gegrabene; 3. Rottacker *m.*, Rottland *n.*, Rodeland *n.*, Reut, Reuz *n.*, Neubruch *m.*; 4. *pl.* —y die Fossilien, Mineralien; —ný *adj.* fossil; —stvo *n. coll.* Mineralien, das Mineralreich.

kopaný gegraben; gehackt.

kop-ati (kopám, áš, á *et* kopu, eš, e, *imp.* kopej!) něco (k. jámu, hrob atd.) graben, hacken; 2. (mont.) schürfen; 3. k. nohou n. nohama mit dem Fuße stoßen; 4. ausschlagen (v. Pferd); 5. fig. k. něco pfuschen, budeln; k. se kam, nač durch Graben wohin zu gelangen trachten; —avý *adj.* (k. kůň) ausschlagend (mit den Füßen).

kopcov-ati se sich hügeln, sich als Hügel anhäufen; —atý *adj.* hüglig; —itý *adj.* hügelförmig; -ost -keit.

kopč-ek, pečku *m. v.* kopeček; (mont.) Stute *f.*; —ina *f.* Hügel *m.*; 2. gesammelter Unrat; 3. Hügelland, Gebirgsland *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) häufeln, anhäufeln; Häufel machen; 2. Karten geben; 3. den Haufen spitzen; —itý *adj.* hügelig, hügelicht, hügelförmig; -ost, -keit.

kopec, pce *m.* Hügel *m.*; Erdhügel *m.*; 2. Häuflein *n.*; k. hnoje das Mistbaufel; k. krtčí Maulwurfhügel *m.*; k. lidí ein Haufen Leute; na kopci seděti hocken; s kopce na koho míti auf jmt. ein Lüitchen (einen Pik) haben.

kopeč - ek, čku *et* čka *m.* kleiner Hügel; —kovati anhäufeln; —natina *f.* hügeliges Land *v.* kopčina; —natý *adj.* hügelreich.

kopejka, kopějka *f. rus.* Kopeke *f.* (russ. Münze). [Wickenklee *m.*

kopejšník, u *m.* [*rus.* kopejčenik]

kopejtko *n. v.* kopýtko.

kopenec, nce *m.* das Häufchen; 2. die Mandel Getreide auf dem Felde; 3. Heuschober *m.*

kopení *n.* (na pr. sena) das Häufeln.

kopennik, a *m. v.* kopinník.

kopet, ptu *m.* Rauch *m.*; Ruß *m.*, Rienruß *m.*; —ný *adj.* Ruß-.

kopí *n.* (*st.* kopije) Spieß *m.*, Speer *m.*, Lanze *f.*, Pike *f.*; Spießstange *f.*; kopím někoho prokláti n. probodnouti einen mit der Lanze durchstechen.

kopice *f.* Haufen *m.*; 2. kleine Lanze; k. menší der kleine Wegerich.

kopičko *n.* kleiner Spieß; (chir.) Lanzette *f.*, Ritzmesser *m.*; k. královské Goldwurz *f. Asphodelus*; —vitý *adj.* lanzenförmig.

kopidlen, u *m. v.* kopytník.

kopidlník *v.* kopinník.

kopidlo *n. mor.* Ruder *n.* (veslo); 2. *v.* kopisť.

kopidol, a *m. mor.* fig. Totengräber *m.*

kopie *f.*, přepis Kopie *f.*

kopijník, a *m. v.* kopinník.

kopilistý *adj. nov.* lanzenblatterig.

kopin-atý *adj.* voll Lanzen; —ictví *n.* Lanzenträgerdienst *m.*; —ictvo *n. coll.* Knappschaft *f.*; —ičiti *st.* Lanzen brechen; —ik, —nik (kopijník), a *m.* Lanzenträger *m.*, Lanzier *m.*; —itý *adj.* lanzenförmig; —ný *adj.* Spieß-, Lanzen-.

kopírovati kopieren.

kopisť, ti, —ka *f.* Spatel *m.*, Rührscheit *n.*, Kneticheit *n.*; kopistí míchati n. mísiti n. hnětsi mit dem Rührscheit mischen od. kneten; —ovitý *adj.* knetscheitförmig.

kopišt-ě *n.* Lanzenstange *f.*, Spießstange *f.*; 2. Scheckerfleck *m.*; —né hry Rennspiele *pl.*

koplti (-ím, *imp.* kop! *et* kopi!) něco (na př. seno) häufeln; schocken; *sl.* mit der Ferse schlagen (kopnouti).

kopka *f.* Hanfeln *n.*; k. Malzhaufen *m.*; k. *mor.* (kobka) Diengesims *n.*; *pl.* kopky Furcheln; hra pod kopky das [Häufelspiel.

kopkovati häufeln.

koplin, u *m. mor.* Hühnerhaus *n.*

kopn-a *f.* Kolben *m.* am Schießgewehr; 2. Kappe *f.* (b. Stiefeln); boty s —ami Stolpenstiefel. [panina, -ny.

kopnina *f.*, *pl.* -ny Fossilien; *v.* ko-

kopno *n.* hackbarer nicht gefrorener Boden; 2. *v.* kopanina; 3. k. (pevnina) Kontinent *m.*

kopn-outi (motykou) hacken, hauen, anhacken; 2. einmal stoßen (mit dem Fuße); 3. einmal ausschlagen (v. Pferde); k. někoho einem einen Fußtritt versetzen; *v.* kopati; —utí *n.* Stoß *m.* (mit dem Fuße), Fußstoß *m.*, Fußtritt *m.*; das Anhacken.

kopný *adj.* hackend; 2. hackbar.

kopov-ati gut schocken; —ka *f.* Schockholz *n.*; —kář *m.* Schockholzhändler *m.*; —ý *adj.* Schock-; —é dříví Schockholz *n.*

kopr, u *m.* Dille *f.*, Dillkraut *n. Anethum graveolens*; k. medvědí, k. polský *v.* koprník; k. vlaský gemeiner Fenchel. [Burzelbäume machen.

koprcati se (3. -á se) *sl.*, kotrlčiti

kopretina, kopřetina *f. v.* koprtina.

kopřiv-a *f.* Nessel, Brennessel *f. Urtica*; hlucha k. Taubnessel *f. v.* hlu-

chavka; —u mráz nespálí Unkraut verdirbt nicht; —áček, čka, —ásek, ska *m.* Nesselfalter *m. Vanessa urticaria*; —če, ete *n. st.* Bastard *m.*; —i *n.* viele Brennesseln; —ina *f.* Nesseltuch *n.*; —ka *f.* Mittelente *f. Anas strepera*; 2. Nesselausschlag *m.*, Nesselsucht *f.*, Nesselfriesel *m. Urticaria*; —nice *f. Urtivaria* Nesselstrauch *m.*, Nesselstaude *f.*; —ník, u *m.* Nesselpflanze *f.*; 2. Flachsseide *f. v.* kokotice; 3. Zirkelbaum, Nesselbaum *m.*; k., a *m. st.* Bastard *m.*; —ný *adj.* Nessel-; —ná (= pokryvná) neděle *st.* der weiße Sonntag *v.* provodná neděle *Dominica in albis.*

koprn-ateti *v.* koprnèti; —atý *adj.* starr; steif; —ěti (*imp.* -i!) starr werden, erstarren.

koprník, u *m.* Bärwurz *f.*, Pferdesamen *m. Meum* (bot.).

koprov-itý *adj.* dillenartig; —ník, u *m.*, Sesel *m. Seseli* (bot.); —ý *adj.* Dill-.

koprtina *f.* Wucherblume, Goldblume *f. Chrysanthemum.*

koprv-adlo, —átko, —ásko *n. st.* (pokryvadlo), poklička *f.* Topfdeckel *m.*, Stürze *f.*

kopt, u *m. v.* kopet; —ák, a *m.* Ruštaube *f.*; —ář, e *m.* Kienrußbrenner *m.*; —árna *f.* Kienrußbrennerei *f.*; —ěnec, nce *m.* ein geräucherter Hering; Pickelhering, Bückling *m.*; —ění *n.* das Berußen; —ěti rußig werden; —ič *m.* Berußer *m.*; k., —idym, a *m.* Sudelkoch *m.*; —ich, —ík, a *m.* Aschenbrödel *m.*; Sudelkoch *m.*; —iti (*imp.* -i!) berußen; räuchern; k. se rauchen.

kopťuch, a *m. v.* koptik. [lation *f.*

kopulace *f.* (svatba, sňatek) Kopu-

kopulety *adj.* schockjährig, steinalt.

kopulovati kopulieren.

kopva *f.* Kolokynte *f. v.* kolokvinta.

kopytář *m.* Leistenmacher *m.*, Leistenschneider *m.*; -ka -ín *f.*

kopýt-ce *n. mor.* kleine Stiefel aus Kotzen über die Knöchel; —ko *n.* kleiner Huf; z kopýtka si vyhoditi *vulgo* ein Tänzchen machen; fig. ausschweifen.

kopytn-atý *adj.* behuft; starkhufig, —ati (ssavci), —ici *pl.* Huftiere *Ungulata*; —i *adj.* Huf-; —ík, u *m.* Haselwurz *f. Asarum.*

kopyto *n.* Huf *m.*; 2. Fußstapfen *m.* eines gehuften Tieres; 3. Schuhmacherleisten *m.*; na jedno k. fig. gleichen Gelichters, gleichergestalt, gleichförmig; —vitý *adj.* hufförmig.

kor, u *m. st. Chomer* (Maß der alten Juden) *v.* korec.

kora, kóra *f. st. v.* kůra.

koráb, u (*st.* è) *m.* großes Schiff; vojenský k. Kriegsschiff *n.*; 2. Rinde *f.*; 3. *zl.* Gerippe *n.* (v. totem Pferde); na k. přijíti fig. zu Grunde gehen (fallieren).

korab-a *f.*, —ec, bce *m.* ausgehöhlter Baumstamm zum Schiffen.

korábn-í *adj.* Baumrinden-; 2. Schiffs-; —ice *f.* eine Verarmte; —ictví *n.* Schiffswesen *n.*; 2. Verarmung *f.*; —ík, a *m.* Rindenschäler *m.*; 2. *st.* Schiffer *m.*;

3. Fregattenvogel *m. Tachypetes*; 4. ein Verarmter, Bankrottierer *m.*

korábový *adj.* aus Baumrinde; 2. Schiffs-; sloup k. Mastbaum *m. v.* stěžeň, stožár.

korál, u, —ek, lku *m.* Koralle *f.*; Korallengewächs *n.*; *pl.* —e die Korallen; *pl.* —y die roten Drüsen am Halse des Truthahnes.

kořala *f.* Branntwein *m.*; k., y *m.* Branntweinsäufer, Schnapsbruder *m.*

koralák, u *m.* Korallenerz *n.*

kořaleč-ka *f.*, kořalčice *f. v.* kořalička; —na *f.* Branntweinschenke *f.*; —ní *adj.* Branntwein-; —nice *f.*, —ník, a *m. v.* kořalnice, -ník.

korál-ek, lku *m. v.* korál; —ení *n.* Korallenarbeit *f.*; —ice *f.*, koralice *f.* Korallenwurz *f. Corallorrhiza.*

kořal-ice, —ička *f.* Schnäpslein *n.*; lieber ob. guter Branntwein; —ka (hořalka) *f.* Branntwein, Schnaps *m.*; —na *f.* Branntweinbrennerei *f.*; 2. Branntweinschenke, Schnapsbude *f.*

korálin-í *adj.* Korallen-; —ice *f.* Korallenmacherin *f.*; —ictví *n.* Korallenmacherei *f.*; Korallenfischerei *f.*

kořaln-ice *f.* Branntweinhandlerin *f.*; Branntweintrinkerin *f.*; —ictví *n.* das Branntweinbrennen; das Branntweinschenken; das Branntweintrinken; —ík, a *m.* Branntweinbrenner *m.*; Branntweinhändler *m.*, Branntweinschenker *m.*; Branntweintrinker *m.*

korálník, a *m.* Korallenmacher *m.*; 2. Korallenfischer *m.*

koralov-ec, vce *m.* Korallenerz *n.*; —ina *f.* Korall *m.*, Korallenstein *m.*; —itý *adj.* korallenartig; —ník, u *m.* Hörnermoos *n.*; —ý, korálový *adj.* Korallen-.

koramisovati foramifieren (*coram me*).

koran, u *m.* Koran *m.* (türk. Glaubensbuch).

kořán (do k.) *v.* kořen; —í *n. coll.* die Wurzeln, Wurzelwerk *v.* kořeni.

koranka *f.* Milchrahm *m.*

korati (okorati) (*impers.* 3. -á) eine Rinde bekommen.

koraty *adj.* rindig. [Skirrbus *m.*

korav-ěti rindig werden; —ina *f.* (med.)

kořavka *f.* (hořavka) *v.* kořalka.

korav-ost *f.* Steifheit *f.*; —ý *adj.* fruftig, rindig; 2. steif, starr, unbiegsam.

korb-a, *dim.* —ička *f.* Wagenkasten *m.*; 2. (mont.) Karrenkasten *m.*; 3. Sitz in der Kalesche; 4. Wagenkorb *m.*; k. *sl.* Wagenflechte *f.*; —áč *m. sl.* Peitsche *f.* (karabáč); —ář *m.* Wagenkorbmacher *m.*

korbel, e *et* u, —ík, u *m.*, korbélek, korbílek, lku (fr. *corbeille*) Humpen *m.*, hölzerner Pokal; 2. Butternapf *m.*; —ář *m.* Humpenmacher *m.*; fig. Säufer *m.*; —ovati fig. brav trinken.

korbič-ka *f.* Körbchen *n.*; Radebeere *f.*; —kový *adj.* ein Körbchen habend; —ný *adj.* Korb-; k. vůz Korbwagen *m.*

korbílek, lku *m. v.* korbel.

korcovati schütten (v. Getreide).

korč-actvi *n.* Eimerkunst *f.*; --ak, u *m.* der Schuh am Mühlrumpfe, der Mühltrichter; 2. Waffereimer *m.*; Schöpfrad *n. sr.* korečník; 3. Scheffel *m.*; Strich *m.*; 4. Laufenschlag *m.*; —eni *n. st.* Hader, Zwist *m.*; —ik, u *m. v.* korec; —iti (-ím, *imp.* korčl) ein Strich schütten; k. se o čem s kým *st.* hadern, zanken.

kord, u, —ik, u *m.* (fr. *corde*) Degen *m.*; —ina *f.*, —isko *n.* ein schlechter Degen.

kordoban, kordovan, korduan, u *m.* Korduan *m.*, Zeug von Cordova; —ik, a *m.* Korduanmacher *m.*

kordovati se *st.* sich auf Degen schlagen.

kordul-a, —e, —ka *f.* (it. *cordella*) Weiberkorsett *n.*; 2. Weste *f.*; 3. Haube der Bauermädchen in Mähren.

korec, rce (*st.* kořec, rce) *m.* Scheffel *m.*, Strich *m.* (Getreidemaß); 2. Bräuschöpfe *f.*; 3. Fischmeisterschöpfe *f.*; 4. *st.* Behältnis aus Baumrinde zu Erdbeeren.

koreč-ek, čku *m.* kleiner Scheffel; -ky *pl.* Kasten, Eimer an Mühlrädern; -ní, —ný *adj.* Strich-; k. kolo oberschlachtiges Rad; k. mlýn *v.* korečník, u; —ník, u *m.* oberschlachtiges Wasserrad; 2. oberschlachtige Mühle; k., a ein Müller auf einer oberschlachtigen Mühle.

korejniti (-ím, *imp.* korejni!) *et* k. se wühlen.

korejš *m.* Schaltier *n.*; —okam, u *m.* Karzinolith *m.*; —oviti *pl.* Kruftazeen.

korejt-ko *n. v.* koryto; —nice *f. v.* korytnice.

korek, rku *m.* Kork *m.*; 2. Korkbaum *m.*, Korkeiche *f. Quercus suber*; 3. Korkstöpfel *m.*; k. horní Bergkork *m.*

korekt-ně *adv.* korrekt; —or, a *m.* Korrektor *m.*; —ura *f.* (oprava) Korrektur *f.*

kořen, a *et* e *m.* Wurzel *f.* (eines Gewächses) *radix*; 2. fig. Anfang *m.*, Ursprung *m.*; 3. k. Lunge *f.* (bei Vieh); k. všeho zla die Quelle aller Übel; z kořene vyvrátiti entwurzeln; do k., z k., z —e, s —em (vyplenit, zahladit, zkaziti) von Grund aus, gründlich (tilgen, ausrotten *etc.*); dokořán angelweit; —e dobývati, kořene hledati (math.) Wurzel ziehen, radizieren; hadí k. Schlangenwurzel *f.*; jelení k. Saufenchel *m.* (bot.).

kořen-áč, e *m.* Würzapfel *m.*; 2. Blumentopf *m.*; 3. k., —áček *m.* Wurzelschössling *m.*, Wurzelsprosse *f.* (odnož, oddenek); —ačka *f. st.* Gewürzbüchse *f.*; -ák, kořenák, u *m.* Krauterwein *m.*; —ář *m.* Kräuterkenner, Durrkräutler *m.*; Gewürzkrämer *m.*, Gewürzhandler *m.*; --ářka in; —ařiti den Würzhandel treiben; -ařství *n.* Würzhandel, Gewürzhandel *m.*; —ateti viele und starke Wurzeln bekommen; würzhaft werden; --atost *f.* Würzhaftigkeit *f.*; --atý *adj.* voll Wurzeln; 2. würzhaft; --eček, nečku *st.*, řetkvička Radieschen *n.*; --ěný gewürzt, -ěti Wurzeln fassen.

kořeni Gewurzel *n.* Wurzeln; Kräuter, die Wurzelkräuter; svařiti rozličné k. heilsame Kräuter abkochen, 2. k. kuchyňské Würze *f.*; 3. k. (kramské n. drahé) Gewürz *n.*; Spezerei *f.*; nové k., anglické k., všeho k. chuť neue Würze, Neugewürz *n.*; fig. přes k nešený fernher.

kořeni *n.* Demutigung, Erniedrigung *f.*; k. (k.-se) Anbetung *f.*, Courmacherei *f.* (einer Dame).

kořen-ičko *n.* kleine Wurzeln; kleines Gewürz; —ina *f.* Wurzelgewächs *n.*; —iti (-ím, *imp.* kořeň!) něco wurzen; k. *et* k. se wurzeln, einwurzeln; —itko *n.* (arithm.) Wurzelzeichen *n.*; —ivá *n.* Spezerei *f.*; —ka *f.* Gewürzbüchse *f.*, Wurzschachtel *f.*; —ně *adv.* gründlich; —ník, u *m. st.* Gewürzmühle *f.*; —nost *f.* Gewürzhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* gewurzt, würzig; —né rostliny Wurzelgewächse; —né víno Glühwein, Kräuterwein *m.*; —né zboží Spezereiware *f.*; svatek Matky Boží —né (15. srpna) Krautweihe, Würzweihe *f.*

kořeno-jedec, dce *m.* Rhizophag *m.*; —pis, u *m.* Rhizographie *f.*; —pisec, sce *m.* Rhizograph *m.* [Wurzelbaum *m.*

kořenov-ati wurzeln; —ník, u *m.*

kořenový *adj.* Wurzel-; —á hláska Wurzellaut *m.*; —a slabika Wurzelsilbe *f.*; —é formy *pl.* Wurzelformen.

kořeno-znalec, lce *m.* Rhizolog *m.*; —znalství *n.* Rhizologie *f.*

korespond-ence *f.* Korrespondenz *f.*; —enční lístek (dopisnice) Korrespondenzkarte *f.*; —ent, a *m.* (dopisovatel) Korrespondent *m.*; —entka *f.* -in *f.*; —ovati korrespondieren.

kořeti lispeln (wie das Kuchlein).

korhel, e *m. st.* (—isko) Säufer *m.*; —iti saufen.

koriandr, u *m.* Koriander *m. Coriandrum n.*; —ovka *f.* Korianderwasser *n.*

kořice *f. v.* skořice.

koř-il, a *m.* Demütiger *m.*; 2. Anbeter *m.*; —ilek, lka *m.* Anbeter *m.*; demütiger Kriecher; ilkovati demütig kriechen.

kořín-ci *coll.* die Wurzeln; -ek, nku *m.* Wurzelchen *n.*; k. od vlasu, k. u vlasů Haarenkolbe *f.*; --kář *m.* Kräutler *m. v.* kořenář.

korintka *f.* Korinthe *f.* (Rosine).

kořisť, ti *f.* Beute *f.*; Prise *f.*; *st.* Nutzen *m.*

kořist-iti (-ím, *imp.* -i!) *st.* k. sobě něco sich zueignen; k. z něčeho etwas ausbeuten, Nutzen ziehen; ausnutzen; er plotticren; *st.* k. se beuten; —ka *f.* kleine Beute; —livý, —ivý *adj.* ausnutzend, ausbeutend; Beute brüngend Beute machend; —né, -ého *n.* Prisengeld *n* (im Seewesen); —nice *f.* Nutzenzieherin; Beuterin *f.*; —nický *adj.* Freibeuter; - nictví *n.* Freibeuterei *f*, --ník, a *m.* Nutzenzieher *m.*; Freibeuter, Nutznütter *m.*; —nost *f.* Nutzlichkeit *f.*; —ný *adj.* vorteilhaft; beuteluchtig; —ovati *v.* kořistiti.

kořitel, e *m.* Anbeter *m.* (eines Liebchens); 2. ein Demutiger.

kořiti (-ím, -il, i, *imp.* koř!) (pok.) koho einen demutigen; k. se někomu (k. se

před někým) ſich vor einem demütigen, ſich vor einem beugen; einen anbeten, einem Hof od. Cour machen; k. se pod mocnou rukou boží *st.* ſich unter die Hand des Höchſten demütigen.

kork, u *m. v.* korek.

kork-a *f.*, kůrka *f.* Rindchen *n.*; 2. Pantoffelbaum *m. v.* korek; 3. Dachziegel *m.*; *pl.* —y (horky) Kieferzapfen; —an, u *m.* korkſaures Salz.

korko-dub, u *m.* Korkeiche *f. Quercus suber*; Korkbaum *m.*; —řezbář, e, – sošník, a *m.* Korkbildner, Korkſchnitzer *m.*; —tah, u *m.*, —těž, e *m.*, —vrt, u *m.* Pfropfzieher, Korkzieher *m.*; —vati pantoffeln; —vina *f.* Korkholz *n.*

korma *f.* (*rus.*) *v.* krma.

korman, u *m. st.* Gefäß, Schweine zu füttern; 2. grober Bauernkittel.

kormčí *adj. v.* krmčí.

kormid-elník *m.* (Schiffsw.) Steuermann *m.*; —lo *n.* (*z rus.*) Steuerruder *n.*

kormoran, a *m.* Kormoranſchwarze *f.*, Waſſerrabe *m. Phalacrocorax carbo* (*Cormoranus*). [Übelkeit *f.*

kormouceni *n.* Betrübnis, Trübſal *n.*;

kormout-iti (-im, íš, í, *imp.* kormuť!) koho (*acc.*), k. mysl čím trüben, betrüben; k. se čím, k. se o něco ſich betrüben, ſich grämen; všecko se ve mně —i alles geht in mir herum; —livost *f.* Trübſinn *m.*, Melancholie *f.*; —livý, kormutlivý *adj.* trüb, ſchwermütig; trübſelig, betrübend.

kornat-ěti *n.* Skleroſis *f.* (med.); —ěti kruſtig werden; harte Rinde bekommen; —ina *f.* (med.) Hyſtrizismus *m.*, Stachelſchweinausſatz *m.*; —ý *adj.* rindig; kruſtig.

korně *f. sl. v.* škorně.

kornetový dřínek Kornellkirſche *f.*

kornet, a *m.*, praporečník u jízdy Kornett *m.*

korní *adj.* Rinden-; *v.* korový.

kornice *f.* (bot.) Rindenzelle *f.*; 2. Rindengefäß *n.*; 3. Floßholz mit Rinde.

kornifer, a *m.* (*z lat.*), rohatý Teufel, Teufel *m.*

korno *n.* Rindenſtätte *f.*

kornout, u, —ek, tku *m.* (*z lat. cornutus*) Düte *f.*, Skarnitzel *n.*; —iti (*imp.* -i!) Düten drehen; —kář *m.* Dütenmacher *m.*; —ový papír Säckelpapier *n.*

kornuta *f. sl.* gehörntes Schaf.

korný *adj.* rindig; 2. demütig; —á mysl fig. ſchmiegſamer Sinn.

koro-hloz, —hryz, a *m.* Rindennager *m.*; —kaz, a *m.* Rindenkafer *m. v.* korovec. [*v.* kuroptva.

koroptva *f.* korotev, koroptev, -tve *f.*

korotv-ář *m.*, —i *adj.*, —ička *f. v.* kuroptář, kuroptví, kuroptvička.

korouhev, hve *f.* (*st.* korúhev) Fahne *f.*; Banner *n.*, Panier *n.*; —ka *f. v.* korouhvička; —ní *adj.* Fahnen-, Banier-; —nictví *n.* Fahnenträgerſtelle *f.*; —ník, a *m.* Fahnenträger, Fähnrich *m.*; —ný pán *m.* Bannerherr *m.*, Freiherr *m.* (in Böhmen); —na paní *st.* Freifrau *f.*

korouhvi ce, čka *f.* Fähnlein *n.*; Wetterfahne *f.*; fig. ženská – čka Weibernarr *m.*

korov-ec, vce *m.* Rindenkafer, Borkenkäfer *m. Bostrychus*; —ina *f.* dürre und dicke Baumrinde; (bot.) Rindenkörner *m.*; —itý *adj.* rindenartig.

korovrt, a *m. v.* korovec.

korový *adj.* Rinden-.

korporace *f.* Korporation *f.*

korteš, e *m. sl.* Wahlagitator *m.*; —ovati bei einer Wahl agitieren.

kortukal, u *m. st.* (fr. *vertugale*, engl. *farthingale*) Steifrock *m.* (der Frauen).

kortyzoun, a *m.* (fr. *courtisan*) Narr *m.*, Gaukler *m.*; Seiltänzer *m.*; —ka *f.* Gauklerin *f.*; 2. Buhlerin *f.*; —ovati Gaukelei treiben; —ství *n.* Gaukelei *f.*

korúhev *f. st. v.* korouhev.

korun-a *f.* Krone *f.* (*Corona*); korunu někomu na hlavu staviti einem die Krone aufſetzen; 2. Krone *f.* (Münze); k. jelení Hirſchgeweih *n.*; —ací *f. v.* korunovace; —ář *m.* fig. Kronenfreund *m.*; —ato rostliny kronentragende Pflanzen.

korund, u *m.* Korund *m.* (Edelſtein).

korun-ík, u *m.* Kronleuchter *m.*; —ka *f.* Krönchen *n.*, Krönlein *n.*; k. knížecí, hraběcí Fürſtenkrone *f.*, Grafenkrone *f.*; Neſtel *n.* (Haarſchmuck der Frauenzimmer); —ní *adj.* Kron-; k. statek Krongut *n.*; k. právo, výsada Regale *n.*; k. země Kronland *n.*; —ník, u *m. v.* korunář; —ný *adj.* gekrönt.

korunokrádežný *adj.* kronräuberiſch.

korunov-ace *f.*, —ací *n. et f.* Krönung *f.* (*Coronatio*); —ací, —ační *adj.* Krönungs-; —anec, nce *m.* ein Gekrönter; —ání *n.* Krönung *f.*; —ati koho (*acc.*, k. na království, k. koho za krále) krönen; —ý *adj.* Kron-, Kronen; —á měna Kronenwährung *f.*

koruška *f.* (zool.) Stint *m.*

korvet-a *f.* Korvette *f.* (Kriegsſchiff); —ní kapitán Korvettenkapitän *m.*

korý *adj.* ſtelf.

korydon, a *m.* Grobian, Lümmel *m.*

korytář *m. v.* korytník.

koryš *m. v.* korejš.

korýtko *n.*, korýtce *n.*, Trögelchen *n.*, Tröglein *n.*; 2. die Kronen, Grand *m.* (im Bräuh.); 3. Radſchuh, Hemmſchuh *m.*; 4. k. žabí Froſchſchale *f.*

korytn-áč *m.*, —ačka, —atka *f. sl.* Schildkröte *f. v.* želva; —ice, korýtnice *f.* Grandbier *n.*; —ík, a *m.* Trogmacher, Grandbauer *m.*

koryto *n.* Trog *m.*, Grand *m.*; k. pekařské *st.* Backtrog *m.*; 2. Rinne *f.*; 3. k. řeky Flußbett *n.*, Waſſerbett *n.*; 4. k. včelí Bienenkorb *m.*

kos, a *m.* Amſel *f.*, Schwarzamſel *f.*, Schwarzdroſſel *f. Turdus merula* (k. obecný); k. turecký Ringdroſſel *f. Turdus torquatus*; fig. ein ſchlauer Gaſt, Schlaukopf *m.*; k., u *mor.* Federkiel *m.*; Schräge *f.*; kosem ſchräg, ſchief.

kosa *f.* Senſe *f.*; hrabičná k. *v.* hrabice; vlčí k. Wolfeiſen *n.*, Wolfangel *f.*; 2. k. Erdzunge *f.*, Landzunge *f.*;

3. *rus.* Haarflechte *f.*, Zopf *m.*, 4. kosy (astr.) *pl.* Orion *m.*

kosák, u *m. sl.* Gartenmesser *n.*; 2. (Grasfichel *f.*; 3. Schiefschindel *f.*; k., a *m. v.* kosník; fig. Feichtenlist *m.*

kos-ař (—ář) *m.* Senfenschmied *m.*; 2. Mäher *m.*; —árna *f.* Senfenfabrik *f*, Senfenhammer *m.*

kosat-ec, tce *m.* Grasfichel *f.*; 2. Schwertlilie, Wafferlilie *f. Iris*; —ka *f.* Schwertfisch *m. Xiphias gladius*; —ý *adj.* mehrere Sichel habend; schräg geschnitten; k. měsíc der gehörnte Mond.

kos-ba *f.* Heuernte *f.*; —ec, sce *m.* Heumäher *m.*; 2. Hobleisen *n.*

kosem *adv.* schräg, schief (*sr.* kosmo, úkosem).

kosen, sna *m.* (*slez.*) September *m.*; 2. Plagioklas *m.* (Mineral); —ek, nku *m. sl.* Grummet *n.* (*v.* otava); —í *n.* das Mähen. [kosinka.

kosenka *f. mor.* Federwisch *m. v.*

kosenné rukávce *mor.* enge Ärmel.

kos-ice *f. mor.* Senfenhütte *f.*; 2. schräge Linie; —ička *f.* Senschen *n.*; 2. *sl.* Halbtüchlein *n.*

kosin-a *f.* schlechte Sense; 2. Pultdach *n.*; 3. *pl.* —y die Schwarten; —ář, —íř, e *m. v.* kosinník; —ka *f.* Federwisch *m.*; Stäuber *m.*; 2. k. (na klobouku) Federschmuck *m.*; 3. k. *vulgo* Stecher *m.* (Waffe); —ník, a *m.* Senfenträger, Senfenmann *m.* (in Polen).

kosíř, e *m.* Gartenmesser *n.*, Hippe *f.* Stockmesser, Rebenmesser *n.*; k. ševcovský Schusterknelp *m.*; k. bednářský Schnitzmesser *n.*; k. Strohsenje *f.*; *mor.* Federbusch *m.*; —em *adv.* schief; k. hleděti na koho einen schel ansehen.

kosírek, rku *m. sl.* Federbusch *m.*

kosířík, u *m.* Gartenmesser; Rebenmesser *n.*; Senfenring *m. v.* kosíř.

kosiště *n.* Senfenstiel *m.*

kositi (-im, íš, í, *imp.* kos!) něco (k. trávu, louku) mähen, hauen (mit der Sense); 2. das Fleisch scheren; beschneiden; 3. queren, das Feld auer eggen; k. se frumm werden; sich werfen; fig. k. se na koho sich rüsten; k. se někomu schmeicheln.

kosivec, vce *m.* Staurolith *m.* (Min.).

kosle, kůsle *f. pl.* Schlittschuhe.

kosm-a *f.* Flocke *f.*; Haarringel *n.*; Zettel *f.*, Klunker *m.*; —áč, e *m.* ein Zottiger, Strobelkopf *m.*; 2. Waldteufel *m.* (Affe); —áček, čku *m.* Flocken *m.*; —ačka *f. sl.* Raubbeere *f.*, Stachelbeere *f.* (srstka); —ák, a *m. v.* kosmáč; —an, a *m.* Jackchus *m.* (Affe); —ánek, nku *m.* Querstreifen im Felde.

kosmat-ák, a *m.* ein zottiges Pferd; —avý *adj.* etwas zottig; —ec, tce *m.* Faserblume *f. Mattia* (*Cynoglossum umbellatum*), *Mesembryanthemum*; —ěti zottig werden; —ice *f.* Straube *f.*, Holunderstraubeln, gebackene Holunderblüten; —ina *f.*, —inka *f.*, *pl.* —iny Zotten *pl.*; Faserchen der Wurzel; —iti (*imp.* kosmat!) zottig machen; —ka *f.* Raubbeere *f.* (srstka); 2. Raubweizen *m.*; —onohý *adj. v.* kosmonohý; —ost *f.* ein zottiges Wesen; —ý *adj.* zottig, strauhig; flockig.

kosmický *adj.*, světový kosmisch.

kosmo *adv.* schief, schräg; —hradý *adj.* zottenhartig; —nohý *adj.* rauhfüßig; zottenfüßig, —nosý *adj.* schiefnasig. [—ický *adj.* kosmopolitisch.

kosmopolit-a *m.* Kosmopolit *m.*; **kosn-ář** *m. v.* kosař; —atý *adj.* senfenreich; —e, ého *n.* Mahegeld *n.*; —í *adj.* Senfen-; k. vůz Senfenwagen (der alten Perser); —ík, a *m.* Mäher *m.*; 2. Senfenträger, Senfenmann *m.* (kosiník); k., u *m.* Rhombus *m.*; —ý *adj.* mähdig.

koso-čtverec, rce *m.* Rhombus *m.*; —čtverečník, u *m.* Rhomboeder *n.*; —čtverečný *adj.* rhomboidal; —délník, u *m.* Rhomboidee; —dřevina *f.* Krummholz, Knieholz *n.*; Zwergkiefer, Bergkiefer *f. Pinus Pumilio* (*P. Mughus*); —dřeviště *n.* Krummholzwald *m.*; -hran, u *m.* Rhombus *m.*; —noha *f.* Klumpfuß *m.*; —nohý *adj.* klumpfüßig, krummbeinig; —noš, —nošec, šce *m. v.* kosinník; —nožec, žce *m.* Klumpfuß *m.* (Person); —řadečný *adv.* schrägzeilig; —ret *m.* (*rus.*) norský jazyk (ryba) Meerzunge, Seezunge *f. Pleuronectes solea*; —rohý *adj.* trapezisch; —úhelný *adj.* schiefwinkelig.

kosov-aný schräg geschnitten; —ati pole schräg eggen; k. šindel schräg schneiden; —itý *adj.* senfenförmig; schräg.

kosovládný *adj.* senfenwaltend.

kosový *adj.* Amsel-; 2. Sensen-; —é dřevo *sl.* Limbaum *v.* kosodřevina.

kost, ti *f.* Bein *n.*; Knochen *m. Os*; k. mrtvá harte Drüsengeschwulst; tvrdý jako k. beinhart; je pouhá k. a kůže es ist nichts als Haut und Bein an ihm; to proniká všecky —i dies dringt durch Mark und Bein; fig. kosti složiti sterben; (boží) kosti Allerheiligenjemmel *f.*

kosťan, u *m.* phosphorsaures Salz.

kosťař *m. v.* kostíř.

kosteč-ka *f. v.* kostka; —ní, —ný *adj.* Würfel-; Kubik-; —ná hra *sl.* Würfelspiel *n.*; —ný sáh Kubikklafter *f.*; —ník, a *m.* Würfelspieler *m.*; —nost

kostěj *m. v.* kostěj. [*f.* Kubatur *f.*

kostel, a *m.* Kirche *f.*, Tempel *m.*, Gotteshaus *n.*; *sl.* die Kirche (Versammlung der Gläubigen); jíti do —a in die Kirche gehen.

kostel-ec, lce, *sl.*, —ík, a, —íček, čka *m.* (*dim.*) kleine Kirche *f.*, Kirchlein *n.*, Kirchelchen *n.*; —iště *n.* Kirchenstätte *f.*; —ní *adj.* Kirchen-; —nice *f.* Kirchnerin, Mesnerin *f.*; —nictví *n.* Kirchneramt *n.*; —ník, a *m.* Kirchner, Kirchendiener, Mesner *m.*

kosten, tnu *m. sl.* Spieß *m.*

kostěn-ec, nce *m.* Skelett *n.*; ein magerer Mensch; —ice *f.* Fischbeinfabrik *f.*; 2. *v.* kostnice; —ka *f.* Steinbrombeere *f. v.* kamenice; —ý, kostěný *adj.* beinern, knochern.

kostice *f.* Fischbein *n.*; Wallfischzahn *m.*

kostič-ka *f.* Beinchen *n.*; —na fisch beinfabrik *f.*; —nik, u *m.* Phosphorholz *n.*; —ný *adj.* Fischbein-.

kosti-hlůdek, dka, —hryzka *m.* fig. Knauser *m.*; —jed, u *m. sl.* Beinfraß *m. Caries.*

kostik, u *m.* Phosphor *m.*; —ovka *f. v.* kostovka; —ový *adj.* Phosphor-.

kostikam, u *m.* Osteologisch *m.*

kostilom, a, —ec, mce *m.* Beinbrecher *m.*, Seeadler, Fischadler *m.*; —ka *f.* Beingras, Beinbrechergras *n. Anthericum ossifragum.*

kostin-a *f.* der Beinstoff; k. *m. v.* kostlivec; —ář *m.* Beinarbeiter *m.*, Beinbrechsler *m.* |Osteographie *f.*

kostipis, u *m.* Knochenbeschreibung.

kost-lř *m.* Knochensammler *m.*, Beinsterer *m.*; —ka *f.* in; irna *f.* Knochenniederlage *f.*

kosti-simka *f.* Knochenname *m. rstl.*; —slovi *n. v.* kostivěda; —strnik, a *m.* Beinbrechsler *m.*; —tý *adj. v.* kostovitý; —val, u *m.* Wallwurz, Beinwurz *f.*, Beinwall *n. Symphytum.* vec, vce *m. v.* kostlivec; věda *f.* Knochenlehre, Knochenkunde *f.*, Osteologie *f.*, —žer, u *m.* Beinfraß *m. Caries.*

kostk-a *f.* (*gen. pl.* kostek) Beinchen *n.*; 2. Würfel *m.* zum Spielen; 3. (math.) Würfel, Kubus *m. Carreau*, 4. Obstkern *m.*; k. *m.* ein lustiger Mensch; —ář *m.* Würfelmacher; 2. Würfelspieler *m.*; —árka *f.* in; —ářství *n* Würfelmacherei *f.*; 2. Würfelspielsucht *f.*

kostkov-aný gewürfelt, gefäßelt; quadrilliert (Stoff); —ati würfeln; patschen; Würfel spielen

kostl-ák, u *m.* Steinnuß *f.*; —avý *adj.* beinig, knochig, stark; —in, a *m.* Knochenhecht *m.*

kostliv-ec, vce *m* Skelett *n*; Knochenmann *m.*; —ý *adj.* voll Beine.

kostnat-ec, tce *m.* Knochentier *n.*; —ěti knochig werden; —ý *adj.* knochig, gratig.

kostn-í *adj.* Bein; Knochen-; nárost k. Knochenauswuchs *m.*; —ice *f.* Beinhaus *n. Ossarium n.*; Totenkammer *f.*; —ciť (zk...) erstarren, verknochern.

kostofrank *v.* kostofrank.

kostokam, u *m. v.* kostikam.

kostonky, kostonky *pl.* die Stiele der geschlissenen Federn *v.* ostenky.

kosťov-ina *f.* Beinstoff *m*; —itý *adj.* knochenartig, beinartig, beinicht; —ka *f.* Phosphorsäure *f.*; —ý *adv.* Bein- *v.* kostní. |Schelterhaufen *m.*

kostra *f.* Knochenwerk *n.*; Skelett *n.*;

kostřava *f.* Schwingel *m. Festuca v.* mrvka; fig. Unkraut *n.*

kostrb-a *m.*, —áč *m.*, —oun *m.* ein Zottiger, Strobelkopf *m.*; —ál, u *m.* behauene Tanne zum Heutrocknen; —anina *f.*, —í *n.* etw. Struppiges; —atý *adj.* widerhaarig, struppig, straubig; fig. eigensinnig; holperig; -ost -keit.

kostrční *adj.* Steißbein-. |*cygis.*

kostřec, trce *m.* Steißbein *n. Os coccis.*

kostrhoun, a *m. mor.* Hermitrieche, Wildfang *m.*

kostroun, u *m.* Aleegestell *n.*; k., a durrbageres Vieh; ein hagerer Mensch; Skelett, Gerippe *n.*; —ek, nku *m.* Steinbeere, Saubeere *f.*; 2. *v.* kostonky; —ovatý, —ovitý *adj. v.* kostr-

kostrozpyt, u *m. v.* kostivěda. |batý.

kostruka *f. sl. v.* kostonky.

kostýlek, lka *m. v.* kostelík.

kostym, kostum, u *m.* Kostüm *n.*

kosý *adj.* schrag, schief, quer.

koš, e *m.* Korb *m.*; k. na včely Bienenkorb *m.*; k. na stěžni Mastkorb *m.*; 2. k. Krone des Baumes; 3. Innere Blutendecke; fig. košem dáti někomu einem einen Korb geben, abweisen (v. Mädchen), —ák, u *m.* Korbschwarm *m.* (Bienen).

košar, (kosar), u *m. sl.* Pferche *f.*, Pferchhütte *f.*, —ovati die Schafe in der Pferche auf dem Felde halten.

košař, e *m.* Korbmacher *m.*, Korbflechter, Korbhändler *m.*; —ská vrba Korbweide *f. Salix viminalis*; —ství *n.* Korbflechterei *f.*, Korbhandel *m.*

košat-ečka *f. v.* košatka; —ěti buschig werden; —ina *f.* Korb; Wagenkorb *m.*; 2. Marktkorb *m.*; *v.* košina; —inář *m. v.* košař; —ka, —ečka, —ička, —inka *f.* Badschuffel, Brotschüffel, Strohschuffel *f.*; *pl.* —ky, *pl.* košatka (na košatkach) Fischkörbe; große Fischflechten; 2. Hürden zum Obstbacken; —ky žaludové *pl.* Eichelbecher.

košatko *n.* Körbchen *n.*

košatn-ice *f* Korbflechterin *f.*; —ický stanek, —ičiště *n.* Korbflechterstelle *f.*; —ík, a *m v.* košinář

košatý *adj.* (k. strom) mit einer Krone versehen (v. Bäumen), buschig.

košek, šku *m. v.* košík.

košer, u *m.* (jüd.) Kocher *m.*; —ák, a, —ář *m.* jüdischer Schächter *m.*; —ák, u *m.* Schächtmesser *n.*; —ovati schächten.

koš-íček, čka *et* čku *m.* Körbchen, Körblein *n.*; —ík, a *et* u *m.* Handkorb *m.*; fig. dáti n. dostati —íčkem n. —íkem einen Korb geben oder bekommen.

košíkář *m.* Korbflechter *m. v.* košař; —ka *f.* Korbflechterin *f.*; —ská škola Korbflechtschule *f.*; —ství *n.* Korbflechterei *f.*; Korbhandel *m.*

košil-áč, —áček, —ák, a *m.* (—anda *f.*) Hemdemann *m*, (ein Kind, das im Hemde herumläuft); —átko *n.* fig. das Sonntagskind.

košile *f.* Hemd *n.*; bližší k. než kabat das Hemd ist mir näher als der Rock; svlíci koho do k. einen bis auf das Hemd ausziehen.

košil-ka *f.* Hemdchen, Hemdlein *n.*; 2. Vorhemdchen *n.*; Chemisette *f.*; 3. (anat.) Schafhautchen *n.*, Wasserhaut *f.*; —ový *adj.* Hemd-.

košin-a, —ka *f.* Wagenkorb *m.*; Wagenflechte *f.*; 2. Schanzkorb *m.*; 3. Brotkorb *m.*; —ář, —ník, a *m.* Wagenflechtenmacher *m.*; —ový vůz Korb-

košisko *n.* elender Korb. |magen *m.*

košl-ák *m. v.* kostlák; —avý *adj. sl. v.* kostlavý.

košnice *f. st.* (kosnice) Bienenkorb *m.*; 2. Seitenbalken, Seitenhölzer *pl.*

košový *adj.* Korb-; k., ého *m.*, (k. ataman) Platzkommandant der Kosaken (ehedem).

košt, u *m.*, ochutnání daš Kosten, Verkosten; na k. zumi Kosten, zum Schmecken; k., chuť Geschmack *m.*; k., *pl.* —y die Kosten, Unkosten *pl.*

koštofrank, u *m.* (it. *castro franco*) Freihof (= Freithof, Friedhof) *m.*

košťátko *n.* Beslein *n.*; *pl.* košťátka (houba) *v.* kuřátka.

košťál, u, —ek, lku *m.* Kohlstrunk *m.*, Krautstrunk *m.*, Krautstengel *m.*; 2. Schwanzbein *n.*; 3. Stengel *m.* in der Mühlen; 4. *vulgo* starý k. alter Geck; alte Runkel *f.*; —i, —oví *n. coll.* Stengeln; —iště *n.* Stengelfeld *n.*; Krautfeld *n.*; —ník *m. vulgo* Kohlgärtner, Krautgärtner *m.*; —ový *adj.* Stengel-.

košťář, košťatář *m.* Besenbinder *m.*

koště, čte (*pl.* košťata), koštiště, ě *n.* Besen *m.* (chvoště).

koštěj, e *m. st.*, koštěnec, nce *m.* Knochenmann *m. v.* kostěnec.

koštěný *adj. v.* kostěný. [*m.*

koštěr, u *m.* behauener Baumstamm

košt-éř, —ýř, —íř *m.* Koster, Weinkoster *m.*; 2. Heber, Weinheber, Bierheber *m.* [*v.* koště.

košt-išťář *m. v.* košťatář; —iště *n.*

koštov-ati něco (jídlo, víno), ochutnati kosten, verkosten; k. čeho, k. se s čím, k. se na čem etw. versuchen; —ka *f.* daš Kosten.

koštúr, u *m. st.* spitziges Werkzeug.

košut, a *m. st.* Bock *m.*; 2. ein eigensinniger Mensch.

kot, a *m.* Kater *m.*; 2. Katzball *m.* (Spiel); k., kůt, u *m.* Höhlung *f.*; 2. die Bude *v.* kotec; 3. k., u *st.* Sturz *m.*

kotáceti *v.* kotáleti, potáceti.

kotáčka *f. v.* mačka. [kotrlec.

kotalec, lce *m.* Burzelbaum *m. v.*

kotáleti (-im, *imp.* kotálej!), kotaliti, kutaliti (-im, *imp.* kotal!) něco n. čím walzen, kollern; k. kamení Steine rollen.

kotalina *f.* Steingerölle *n.*

kotár, u *m. st. v.* chotar.

kořatko *n. v.* kotě.

kotcanda *f. v.* kocanda.

kotc-e *pl. v.* kotec; —ovník, a *m.* Budenkrämer, Budenbesitzer *m.*

kotě, ěte *n.* Kätzchen *n.* (Miezchen, Mieschen *n.*); *pl.* kořata die Kätzchen an den Bäumen; 2. die geronnene Milch.

kotec, tce, *dim.* koteček, čku *m.* Behältnis *n.*; 2. k. Werkständchen *n.*; 3. k. Kajüte *f.* (auf einem Schiffe); 4. *vulgo* daš Bett; 5. *pl.* kotce Markthalle, Kaufmannshalle *f.*; die Kramstellen; Tandelmarkt *m.* (ehemals in Prag).

kotečn-ice *f.* Kotenmacherin *f.*; —ictví *n.* Kotenmacherei *f.*; —ík, a *st.* Kotenmacher; Budenkramer *m.*

kotejc-ati se (-am se), —eti se (-im se, *imp.* -ej se!) watschen, torkeln (kodrcati se).

kotejš, e *m.*, —ice *f.* Schneckenrundung *f.* (chotýš, kotouč); —ivý, —ovitý *adj.* schneckenartig.

kotek, tka *m.* Käterchen, Katerlein *n.* (kleiner Kater); 2. *st. v.* kůtek.

kotel, tle *et* tla *m.* Kessel *m.*; 2. Pauke *f.*, Kesselpauke *f.*; 3. Schüssel *f.* um die Bäume; 4. fig. der Hintere; —na *f.* Kesselhaus *n.*; —ní *adj.* Kessel-; Pauken-.

kotělnice *f. st.* Heckenschaftall *m.*

kotelník, a *m.* Pauker *m. v.* kotlář.

kot-en, tnu *m.*, —eň, tně *f.* Knöchel *m.* (*v.* kotník).

kotěnec, nce *m.* Katzenjunge *v.* kotě.

kotěrec, rce *m. st.* Hühnerhaus *n.*

koterie *f.* Koterie *f.*

kotev, tve *f. v.* kotva; —né, ého *n.* Ankergeld *n.*; —ní *adj.* Anker-; —nice *f.* Ankerblume *f. Rhezia*; —ník, a *m.* Ankermaat *m.*; k., u *m. v.* kotevnice.

kotík, u, kotíček, čku *m. mor. v.* kotník.

kotilion, u *m.* Kotillon *m.* (Tanz).

kotiště *n.* Katzbahn *f.*

kotiti (-ím, *imp.* kot!) umstürzen; k. se umfallen, stürzen; k. se Junge werfen (v. Katzen); fig. sich mehren; k. se s kým fig. sich schmeicheln.

kotk-ati (-ám), —avý *v.* koktati *etc.*

kotkodákati *v.* kodkodákati.

kotl-ačka *f. v.* mačka; —anka *f.* der Ofen mit einem Kessel.

kotl-ář *m.* Kupferschmied *m.*; Kessler *m.*; —ařík, a *m.* Kesslerjunge *m.*; *vulgo* Kesselflicker *m.*; —ařiti Kessler sein; —árna *f.* Kupferschmiede *f.*, Kesselschmiede *f.*; —árství *n.* Kupferschmiedhandwerk *n.*, Kesslerei *f.*

kotl-ati (3. —á), —avěti hohl werden; —avý *adj.* (k. zub) hohl; —ík, u. —íček, čku *m.* kleiner Kessel; Weihkessel *m.*; Pumpenkessel *m.*

kotletka *f.* Kotelette *f.*

kotlin-a, —ka *f.* Kesselvertiefung, Kesselgrube *f.*; 2. Krater *m.* beim Vulkan; 3. Becken *n.* einer Wasserkunst, Bassin *n.*; 4. die Tiefe im Wasser; 5. (mont.) Schürgrube *f.*; k. po šachtě propadlé Linge *f.*; 6. Becken *n.* im tierischen Körper (panvice).

kotl-isko *f.* großer Kessel; —iště *n.* Kesselherd *m.*, Kesselstätte *f.*

kotlov-ina *f.* Kesselerz *n.*; —na *f.* Kesselhaus *n.*; —nice *f.* Kesselkammer *f.*; —ý *adj.* Kessel-.

kotn-í *adj. st.* Köten-; Knöchel-; —íček, čku *m.* Knöchelchen *n.*; Pinkhafen *m.* (Pferdekrankheit); —ík, u *m.* Knöchel *m.* (an Füßen und Fingern); 2. Knoten *m.*; Gelenk *n.*; —íkovatý *adj.* großknotig; —íkovitý *adj.* knochelartig; —íkový *adj.* Knöchel-.

kotouč, e *m.*, —ek, čku *m.* Ring *m.*; Ringel *n.*; 2. Kreis *m.*, Wirbel *m.* (b. Winde); 3. Scheibe *f.*; 4. Straube *f. v.* kosmatice; 5. Rolle *f.* (Backwerk); Gewinde *n.*; k. vlasů Haarnetz, Haarkranz; k. vosku Wachsboden *m.*; k. prachu Staubwirbel *m.*; —e *pl.* Spritzkrapfen *m.*, Spritzkuchen *m.*; k., —ek,

čku *m.*, Schubkarren *m.*, Radeberge *f.*; —iti (*imp.* -i!), —ovati in die Runde bewegen, wirbeln; —ový *adj.* Ring-, Kreis-, Wirbel-.

kotoul-eti (-im, *imp.* -ej!) *v.* kotáleti; —ka *f. st.* Reifring *m.*; Spindelscheibchen, Spinnwirtel *m.*

kotovitý *adj.* katzenähnlich.

kotrb-a *f. vulgo* der Kopf; der Wirbel am Kopfe; k. *m.*, —áč *m.* fig. Starrkopf *m.* [baum *m. v.* kotrmelec.

kotrbanec, nce *m.*, kotrbelec Burzel-

kotrč, e *m. et f.*, —ka *f.* Gebüsch *n.*; 2. Strunkschwamm *m. Sparassis*; 3. Gabel *f.* an der Vogelstange; 4. Steuerruder *n.* (Schiff.); 5. *sl.* Wildhafer *m.*; 6. *sl.* Hühnerhaus *n.*; —í *n.* Gestrüppe *n.*; —iti *v.* kotrlčiti; —ky *pl. sl.* Absturz *m.* [kortukal.

kotrkal, u *m.* (*st.*) Ritterschild *n. v.*

kotrl-čák, a *m.* Burzeltaube *f.*; —čiti, —eti (*imp.* -i!) wälzen, burzeln; —ec, lce *m. v.* kotrmelec.

kotrmel-áček, čka *m.* (phys.) Burzelmännchen; —covati, —čiti *v.* kotrlčiti; —ec, lce *m.* (strmělec) Sturzbaum, Burzelbaum *m.*; k. udělati, k. převrci einen Burzelbaum machen, schießen, schlagen.

kotuha, kotužník *m. sl.* Köter *m.*

kotul, a *m.* Sagouin *m.* (Affe).

kotulati (-ám) *v.* kotouleti, kotaliti.

kotv-a *f.* (*gen. pl.* kotev) Anker *m.*; 2. Brunnenhaken *m.*; 3. *sl. v.* mačka; —áč, e *m.* ein Busch von zusammengewachsenem Obste (Kirschen, Nüsse); Doppelnuß *f.*; —acka *f. v.* mačka; —ář *m.* Ankerschmied *m.*; —árna *f.* Ankerschmiede, Ankerfabrik *f.*; —ářství *n.* Ankerfabrikation *f.*

kotvic-e *f.* Anker *m.*; 2. Brunnenhaken *m.*; 3. Fußeisen *n.*, Fußangel *f.*; 4. Wassernuß, Stachelnuß, Spitznuß *f. Trapa*; 5. Knopper *f.* (Gallapfel *m.*); —i zaraziti sich vor Anker legen; k. vytáhnouti, k. zdvihnouti den Anker lichten.

kotvič-ka *f. v.* kotvice; —ník, u *m.* Ankerblume *f. Rhexia*; k., a *v.* kotvář; —ný *adj.* Anker-.

kotv-iště *n.* Ankerplatz *m.*; —iti ankern; —ovky *pl. f.* Ankeruhr *f.*

kotýlek lku *m.* Kesselchen *n.*, Weihkotyš *m. v.* kotejš. [kessel *m.*

kotyz-a *m.*, —al, a *m.* [it. *cortese*] Schmeichler *m.*; —alka *f.* Schmeichlerin *f.*; —ati (-ám) *v.* kotyzovati.

kotyzoun *v.* kortyzoun.

kotyzovati někomu [fr. *courtiser*] einem schmeicheln, liebkosen; 2. listig umgehen; 3. deutscheln, das Deutsche in die Sprache mengen; k. se komu sich anschmeicheln.

koudel, e *f.* Werg *n.*; Kauder *m.*; —ář *m.* Werghändler *m.*; -ka -in *f.*; —ářství *n.* Werghandel *m.*; —iti se sich fasern, zasern; —ka *f.* kleines Werg; 2. *st. v.* koudelnice; 3. Wollgras *n. Eriophorum*; —natý *adj.* wergreich; —nice *f.* Werghändlerin *f.*; 2. Hanfwams *n.*; 3. Werggarn; 4. Geizige; —ník, a *m.* Werghändler *m.*; —ný *adj.* Werg; von Werg, wergen; —ovitý *adj.* wergartig; —ový *adj. v.* koudelný.

kouka *f.* Herzwurm; Spulwurm *m.*

kouk-ač *m.* Gucker *m.*; —ačka *f.* Guckerin *f.*; 2. Guckkasten *m.*; —al, a *m. v.* koukač; —ati (-ám) *et* k. se na něco, k. na koho, do něčeho, v něco schauen, zuschauen, gucken; po očku na koho k. imd. beäugeln.

koukle, ete *m.* etw. Winziges.

koukl-ář, —íř *m.* (Gaukler) *v.* kejklíř.

kouknouti na něco auf etw. einmal hinschauen.

koukol, e *m. et f.* Raden *m.*, Kornnägelein *n. Agrostemma githago*; k. zahradní Kronraden *m.*, Stechnelke *f. Agrostemma coronaria.*

koukol-ka *f.* Radensieb *n.*; Trieur *m.*; —ný, —ový *adj.* Raden-; —ovitý *adj.* radenartig.

koukov-í *n. coll.* Kiesel *m.* (mont.); —ý kámen Feuerstein *m.*

koul-e *f.* (*instr. sing. et gen. pl.* koulí *et* kulí) Kugel *f.*; k. na kulečníku Bille *f.*; *v.* kule; —eni *n.* Kegelschieben; —enka *f.* Kugelblume, Rundblume *f. Globularia.*

kouleti (-im, *imp.* -ej!), kouliti (-im, *imp.* -i *et* kul!) čím n. něco rollen; kollern; k. Kegel schieben, Kegel spielen; k. očima die Augen rollen.

koumar, u *m. st.* eisengraue Farbe *f.*; 2. graues Tuch *n.*; —ový *adj.* grau, stahlgrau, eisengrau. [skoumati.

koumati (-ám) achtgeben, lauschen *v.*

kouniti (-im, *imp.* kouni!) jäumen.

koup-adelna *f.*, —adlo *n.*, —árna *f.* Bad *n.*, Badehaus *n.*; —ák, a *m.* Badegast *m.*; —ání *n.* das Baden; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* -ej!) koho (*acc.*) baden; k. se baden, sich waschen; —avý *adj.* badelustig.

koupě, ě *f.* (*inst.* koupi) Kauf *m.*; Kaufgeschäft *n.*; 2. Ware *f.*; —chtivost *f.* Kauflust *f.*; —chtivý *adj.* kauflustig.

koupel, e *f. et m.* Bad *n.*; Badewasser *n.*; k. komu dělati, k. komu připraviti einem ein Bad bereiten; —ík, u, —íček, čku *m. sl.* Badstübleln *n.*; —ště *n.* Badeplatz *m.*, Badeort *m.*, Badestätte *f.*; —ka *f.* Badehäuschen *n.*; —ky *pl. f.* Badewanne *f.* der Kinder; —na *f.* Badestube, Badekammer *f.*; —ní, —ný *adj.* Bade-; —ník, a *m.* Bader *m.*, Badediener *m.*; —ověda *f.* Balneologie *f.*

koupení *n.* das Kaufen, der Kauf.

koupěžádostivý *adj. v.* koupěchtivý.

koupiti (koupím, iš, í, *imp.* kup!) něco od někoho kaufen, erkaufen, abkaufen, erstehen.

kouř, e *m.* Rauch *m.*; Qualm *m.*; dichter Dunst, Dampf *m.*; k. *v.* kouřník.

kour, a *m. st.* Hahn *m.*; k., u *m.* Hürde *f.*; —a *f.* Henne *f.*; *v.* kura.

kouře, ete *n. st. v.* kuře. [chen *n.*

kouřeln-ice, —ička *f.* Räucherspfännkouř-eni *n.* das Rauchen; 2. das Räuchern; —ený geräuchert; —ená níže Hochamt *n.*; —ící *adj.* Rauch-; —idlo, kuřidlo *n.* Rauchwerk *n.*; Räucherungs-

mittel *n.*, Rauchpfanne *f.*; Fumace *f.* (Tyrolech.); —iti (-ím, -íš, -i, *imp.* kuř!) rauchen; dampfen; pec —í der Ofen raucht; k. räuchern; fig. k. komu jmd beräuchern; Weihrauch streuen; k. se dampfen, dunsten; räuchern; —í se mu z huby, od huby fig. er lügt.

kouř-ivo *n.* Räucherwerk *n.*; —ivý, -livý *adj.* Rauch-; rauchend; —nice *f.* Räucherwerk *n.*; 2. Rauchzimmer *n.*; —ník, u *m.* Rauchtopf *n.* (für Bienen); —ový *adj.* Rauch-

kous-ací *adj.* Beiß-; —adlo *n.* Freßzange *f.*, Gebiß *n.* (mancher Geziefer); —ák, u *m.* Schneidezahn *m.*; —ati (kousám, áš, á *et* kousu, eš, e, *imp.* kousej!) něco n. několiko, do něčeho beißen; (v. Mücken) stechen; k. se s kým fig. sich zanken, sich beißen; —avec, vce *m.* Beißkäfer *m.*; —avka *f.* Flohkäfer *m.*; —avý *adj.* bissig, ätzend; beißend.

kous-eček, -ičék, -čku, —ek, -sku *m.* Stücklein *n.*

kouskov-ati něco zerstückeln; —atý, -itý *adj.* stückweise; zerstückelt; —ý *adj.* Stück-

kousn-outi (někoho, do něčeho) einmal beißen; —utí *n.* Biß *m.*, das einmalige Beißen.

kousovi *n.* (kusovi) ein kleines Stück

kouštěk, tku, kouštíček, -čku *m.* Stücklein *n.*; *v.* kouseček.

koušu *v.* kousati.

kout u *et* a *m.* Winkel *m.*; do —a zalezti, do —a se schovati sich in einen Winkel verstecken; fig. k. Kindbett *n.*, die Wochen; do —a se dostati, do —a přijíti in die Wochen kommen, niederkommen; *pl.* —y Versteckspiel *n.*; —y *pl.* Erzherbleibsel; —a *pl.* ein Feld in einer Ecke, im Winkel.

kout-ec, tce, —ečék, -čku, —ek, -tku, *m.* kleiner Winkel; *pl.* —ky Querbretter beim Schlittenkorbe od. beim Mistwagen; v —ky hráti Grübchen spielen.

kouti (kuju, eš, e, eme, ete, ou *et* kuji, *imp.* kuj! *min.* kul, a, o) něco schmieden; k. koně *sl.* (kovati) das Pferd beschlagen; k. něco fig. etw. schmieden, brauen, im Schilde führen; zradu k. Verrat schmieden, Verräterei anstiften; něco se kuje es geht etwas vor; kuj železo, dokud žhavé man muß das Eisen schmieden, wann es warm ist.

koutkov-ání *n.* das Verstecken; die Winkelei; —ati se někde winkeln, Winkel suchen; 2. in Winkeln herumzetteln; 3. k. se s čím sich verbergen; 4. zu Hause hocken; 5. die Arbeit scheuen; —atý *adj.* winkelig.

koutn-atý *adj.* winkelig; —i *adj.* Winkel-; —ice *f.* Kindbetterin *f.*; 2. Winkelmaß *n.*; 3. *sl.* die Hexe in der Mühle; 4. Winkelhaken *m.* bei der Orgel; —ička *f.* Wochenfieber, Puerperalfieber *n.*; —ík, u, íček, -čku *m.* Winkelhaken *m.*, Winkelmaß *n.*; k., a *m.* Winkelspinne *f.*, Winkelsauger, Winkelkehrer *m.*

koutoměr, u *m.* Winkelmesser *m.*, Graphometer *n.*

koutový *adj.* Winkel-

koutro *n.* [fr. *Courtine*] der Bettvorhang einer Wöchnerin.

koutkov, a *m. sl. v.* pekelec.

kouzeln-a *f. sl.* Magie *f.*; —ice *f.* Zauberin, Hexe *f.*; —icky zauberhaft; —ictví *n.* Zauberei, Hexerei *f.*; —ík, a *m.* Zauberer, Hexenmeister *m.*; —ý *adj.* zauberhaft, Zauber-; —a baba *v.* kouzelnice.

kouzeň, zně *f.* Dienstelle *f.*

kouzl-ář, —íř *m.* Eskamoteur *m.*; —ení *n.* das Hexen, Zaubern; —itel *m.* der Hervorzauberer; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco zaubern, hexen; k. (ok...) koho čím bezaubern; hoch erfreuen; —ivý *adj.* zauberisch; bezaubernd.

kouzlo, *pl.* kouzla (*gen.* kouzel, *sl.* kouzl) *n.* Zauber *m.*; Zauberei, Hexerei *f.*, Zauberwerk *n.*; —plný *adj.* zaubervoll; —strojce *m.* Zauberkünstler, Eskamoteur *m.*; —vání *n.* das Zaubern; —vati *v.* kouzliti; —vec, vce *m.* Amulet *n.*; Talisman *m.*; —věrný *adj.* auf Hexerei glaubend; —vý *adj. v.* kouzelný.

kov, u *m.* Metall *n.*; drahý k. edles Metall; 2. k. *sl.* Hammerarbeit *f.*

kovací *adj.* zum Schmieden gehörig; k. kladivo Schmiedhammer, Hufhammer *m.*; stolice k. Beschlagbank *f.*

kovač, kovac, m. *sl.* Beschlager *m.* *v.* kovář; —ský *adj. sl.* Schmied-

kovadlin-a *f.* Amboß *m.*; —ář *m.* Amboßschmied *m.*; —ový *adj.* Amboß-

kovadliště *n.* Amboßstock *m.*

kovadlo *n.* Amboß *m. v.* kovadlina.

kov-ám *v.* kovati; —ačí *et* —ací *f.* Hammerwerk *n.*; —ání *n.* das Hämmern, das Schmieden; 2. Beschlag *m.*; Beschläge *f.*; Garnitur am Jagdgewehr; 3. fig. das Anzetteln.

kovan-ice, —ička, —ku *f.* Beschlag *m.*; —ina *f.* Geschmiede *n.*; —ště *n.* Hufbeschlagbrücke *f.*

kovan-ý gehämmert, geschmiedet; — železo das Schmiedeisen; —a ocel der Gerbstahl; fig. k. eingefleischt; k. Němec ein Steckdeutscher.

kov-ář *m.* der Schmied; (houba) Hexenpilz, Judenschwamm *m. Boletus luridus* (*v.* koloděj); —ařík, a, —ářiček *m.* Schmiedejunge *m.*; 2. Tannenmeise *f.*; *v.* uhelníček; 3. Springkäfer, Schnellkäfer *m.*, Schmiedel *m. Elater*; 4. Berggeist, Hämmerling; Kobold *m.*; —ařiti Schmiedebandwerk treiben; —árna, —areň, rně *f.*, —árně *f.* Schmiede *f.*; —arský *adj.* Schmiede-; -é řemeslo, —ářství *n.* Schmiedebandwerk *n.*; —ářstvo *n. coll.* die Schmiede (*pl.*); — atelný *adj.* schmiedbar.

kovati (-ám, áš, á *et* kovu *et* kuju, eš, e, *imp.* kovej) něco schmieden, hämmern; k. koně das Pferd beschlagen; k. kolo ein Rad beschlagen; k. fig. etw. anzetteln; *v.* kouti.

kovec, vce *m. v.* kovodělec.

kovíčeti *sl.*, kovikati schreien wie der Neuntöter; 2. wehklagen.

kovil, u *m. v.* kavil.

kovíř *m. v.* havíř.

kov-iti (*imp.* kov!) zk... metallisieren; —itosti *pl. f.* Metallgerät *n.*; —itý *adj.* metallisch.

kovkop, a *m.* Bergmann *m.*; *v.* havíř, —ecký, —ský *adj.* Bergmanns-.

kovlad, a *m. st.* Kobold *m.*, Bergmännchen *n.*

kovna *f.* (mont.) Kaue *f.*

kovn-atý *adj.* metallreich, metallvoll; —o *m. st.* Metallstätte *f.*; —ost *f.* Hämmerbarkeit *f.*; —ý *adj.* hämmerbar, schmeidig; metallisch.

kovo-dělec, lce (dělník) *m.* Metallarbeiter *m.*; —dělství *n.* Metallurgie *f.*; —kop, a *m. v.* kovkop, havíř; —kovec *v.* kujec; —lesklý *adj.* metallglänzend; —lijec, ice *m.*, —litec, tce, slevač Erzgießer, Metallgießer *m.*; —lijectví *n.* Metallgießerei *f.*; —obchodník, a *m.* Metallhändler *m.*; —pis, u *m.*, —pisectví *n.* Metallschrift *f.*; Metallurgie *f.*; —pisec, sce *m.* Metallschreiber *m.*; Metallurg *m.*; —písný *adj.* Metallschrift-; —prázdný *adj.* metallos; —ryjec, jce *m.* Metallgraveur *m.*; —skum, u *m. v.* kovověda; —skumec *m.* Metallurg, Metallurgist *m.*; —sloví *n. v.* kovověda; —slovný *adj. v.* kovovědný; —strojství *n.* praktische Metallurgie; —tepec, pce *m.* Metallschläger *m.*; —tiny *pl. f.* Geschmeide *n.*; —tisk, u *m.* Metalldruck *m.*; —vatý *adj.* metallisch; —věda *f.* Metallurgie, Erzkunde *f.*; —vědný *adj.* metallurgisch.

kovov-ina *f.* Metallstoff *m.*; —itost *f.* Metallität *f.*; —itý *adj.* metallartig; —na *f.* Metallmagazin *n.*, Metallniederlage *f.*; —nik, a *m. v.* kovodělec.

kovov-ý *adj.* metallen, Metall-, Erz-; k. lesk Metallglanz *m.*; —é hory *st.* Erzgebirge *n.*

kovoznal-ec, lce *m.* Metallurg *m.*; —ský *adj.* metallurgisch; —ství *n.* Metallurgie *f.*

kovstvo *n. coll.* das Metallreich.

koz-a *f.* Ziege *f.*, Geiß *f. Capra*; 2. Rüstbock, Sägebock *m.*; 3. Eisbock *m.*; Eisbaum *m.*; 4. *st.* Fackelleuchter von Holz; 5. k. leztgebliebenes Stück beim Schneiden des Getreides; 6. k., *pl.* —y die weibliche Brust (Titte, Dutte, Tuttel *f.*); —ací *adj. st.* Ziegen-; —ačka *f.* Ziegenhirtin *f.*; 2. Kosakin *f.*

kozák, a (kozáček) *m.* Ziegenhirt *m.*; 2. Kosak *m.*; 3. kosakischer Tanz; 4. Heerschnepfe, Feldschnepfe *f.*; k., u *m.* Rehling, Rehpilz, Kapuzinerpilz *m. Boletus scaber*; 2. Bockbier *n.*

kozař *m.* Ziegenhirt *m.*

kozatý (—atá) *adj.* hochbrüstig.

kozel, zla *m.* Bock, Ziegenbock, Geißbock *m.*; 2. Dudelsack *m.*, Bockpfeife *f.*; 3. Dachsparren *m.*; 4. Holzbock *m.*; 5. Eisbock *m.*; 6. Schnitzbank *f.*; 7. k., kozlík Rutschbock *m.*; 8. der Bock zum Spannen; Block *m.*; 9. Bockbier *n.*; 10. fig. der böse Geist; kozla! Teufel! svazati koho do kozla einen in den Bock spannen, krummschließen; aby to k. vzal! k. do toho! hols der Geier; fig. kozla odříti einen Bock schießen; —covati Burzelbäume machen; —cový, —čí *adj.* Bock-; Böcklein-; —če, ete *n.* Böcklein *n.*; —ec, lce *m.* Böckchen *n.*; 2. Burzelbaum *m*

kozí *adj.* Ziegen-; k. brada, k. brádka der Bocksbart; k. pysk Gartenschierling *m.*, Ziegendille *f. Aethusa Cynapium*; k. list Geißblatt *n. rstl. Caprifolium* (*Lonicera*); k. roh Zwang *m.*, Bockhüfe *pl.* (Pferdekrankheit); k. vrátce *st.* fig. Hinterhalt *m.*, Ausflüchte *pl.*

kozice *f.* kleine Ziege *f.*; 2. Bockspfeife *f.*; 3. Ziegenhaut *f.*

kozička *f.* Geißchen *n.*; 2. Stauche, Boje *f.* (Flach); 3. weibliche Brust *f.*; 4. *pl.* kozičky *mor.* Holunderbeeren *f.*; 5. kleine Föhrenzapfchen.

kozi-doj *m.*, —dojka *f. v.* kozodoj; —fous, a *m. vulgo* Ziegenbart *m.*

kozin-a *f.* Ziegenfell *n.*; Ziegenleder *n.*; 2. Ziegenfleisch *n.*; 3. Ziegengeruch *m.*; —ec, nce *m.* Ziegenstall *m.*; 2. *Astragalus* Tragant *m.*, Ziegenkraut *rstl.*; —ka *f. v.* kozina; 2. Holunderbeere *f.*; 3. *pl.* —ky Stiefeletten von Ziegenleder.

koziti se werfen (v. Ziegen), zicklen.

kozka *f.* kleine Ziege *f.*

kozl-an, u *m.* kaproinsaures Salz; —átkový *adj.* Zicklein-; —e, ete, —átko *n.* Zicklein, Zicklein *n.*; —ec, zelce *m. v.* kozelec; —ecí *adj.* Böckchen-; —enec, nce *st.* (*st.*) Böckchen *n.*, Zicklein *n.*; —etina *f.* Zickelfell, Böckchenfell *n.*; 2. Zickelfleisch, Böckchenfleisch *n.*

kozlí *adj.* Bocks-.

kozlíček, čka *m.* Böcklein *n.*; 2. Haubenmeise *f.*; k., čku Feldsalat *m.*; 2. Schneidebock *m.* (Gestell); 3. k. pod nůž Messerleger *m.*, Messerröstchen *n.*

kozliči *adj.* Bock-.

kozlík, a *m.* Böckchen, Böcklein *n.*; 2. kleine Sumpfschnepfe *f. Gallinago gallinula* (*Scolopax gallinula*); k., u *m.* Rutschbock; 2. Feuerbock; 3. Braudbock; 4. Bratbock; 5. Feilbock *m.*; 6. Schnitzbock *m.* (Mühl.); 7. Kleebock *m.* (zum Trocknen); 8. Rutschbank *f.* (arch.); 9. Baldrian *m.*, Katzenwurzel *f. Valeriana* (bot.); —ovec, vce *m.* Bocksblatt *n.* (bot.); —ový *adj.* Böckchen-; Baldrian-.

kozl-ina *f.* Bockfleisch *n.*; —iti se zickeln; fig. etwas schwer tragen.

kozlov-atěti bockig werden; —ati übermütig springen wie ein Bock; —atý *adj.* bockig, nach dem Bocke riechend; —ice *f.* Bockfell *n.*; Bockhaut *f.*; Bockleder *n.*; Hosen von Bockleder; —ičí *adj.* bockledern; —ina *f.* Bockgeruch *m.*, Bockgestank *m.*; 2. Bockhaut *f.*, Bockfell *n.*; 3. Bockfleisch *n.*; —ský *adj.* Bocks-; —ské dílo fig. Teufelswerk *n.*, Teufelszeug *n.*; po —sku böckisch; —ý *adj. v.* kozli.

kozmi-ce, —čka *f.* Fistelstimme, Kopfstimme *f.*, Falsett *n.*; —čář *m.*,

—čník, a *m.* ein heranwachsender Knabe; —četi durch die Fistel hingen.

kozo-doj, *v m.*, lelek Nachtschwalbe *f.*, Ziegenmelker *m.* *Caprimulgus*; —jel, a, —jelen, a *m.* Ziegenhirsch, Bockhirsch *m.*; —nohý *adj.* geißfüßig, —nožec, žce *m.* Geißfüßler *m.* (Satyr); —pas, a *m.* Ziegenbirt *m.*; —rožcový, —rožčí *adj.* Steinbocks-; —rožec, žce *m.*, —roh, a *m.* (zool.) Steinbock *m.* *Capra ibex*; 2. (astr.) Steinbock *m.*; —rožce, ete *n.* ein junger Steinbock; —srstec, tce *m. v.* kozolejen. [Kaminchen *n.*

kozub, u *m. sl.*, kozoubek Kutzer *m.*, **kozucha** *f.* Hirschreh *n.*

kožanka *f.* Gerberstrauch *m.* *Coriaria*; 2. Ledertuch *n.*

kože, e *f.* (*st.* kóža) *v.* kůže; —barvíř *m.* Lederfärber *m.*; —jed, a *m.* Speckkäfer, Hautkäfer *m.* *Dermestes.*

kože-luh, a *m.* Lohgerber; Rotgerber *m.*; —lužka -in *f.*; —lužna *f.* Lohgerberei *f.* (Ort); —lužský *adj.* Lohgerber-; —lužství *n.* Lohgerberei *f.*, Lohgerbergewerbe *n.*

kožen-áč *m.* Lederapfel *m.*; —ář *m.* Lederhändler *m.*; —ec, nce *m.* lederner Harnisch; lederner Sack; —ek, nku *m.* lederner Schuh; —ka *f.* Lederbirne *f.*; *pl.* —ky lederne Hosen; —ý *adj.* lederu; —é jablko Lederapfel; *v.* kožeňáč.

kožeš-ina, -ník *v.* kožišina; -šník.

kožev-iny *pl. f.* Lederwaren; —na, —nice *f.* Ledermagazin, Lederhaus *n.*; —ník, a *m.* Lederhändler *m.* [chen *n.*

kožička *f.* Häutchen, Fellchen, Leder-

kožich, a *et* u *m.* Pelz *m.*, Pelzwerk *n.*; Pelzrock *m.*; die steigenden Hefen im Bräuhause; die Kruste am Felde nach einem Regenguße; domek v —u ein hölzernes mit Mörtel angeworfenes Häuschen; —ovec, vce *m. v.* kožišníček; —ový *adj.* Pelz-.

kožina *f.* Fell *n.*; Lederzeug, Lederwerk *n.* [händler *m.*

kožinář, kožíř *m.* (usníř) Leder-

kožíš-ák, u *m. sl.* Lederapfel *m.* (*v.* koženáč); —atý *adj.* pelzig; —ená čepice Pelzmütze *f.*

kožíšek, šku *m.* Pelzchen *n.*; Pelisse *f.*: Bälglein *n.* am Kleesamen; k., ška *m.* Blaumeise *f.*

kožišin-a *f.* Pelzwerk *n.*; *pl.* —y Rauchwaren; —ář *m.* Rauchwarenhändler, Pelzwerkhandler *m.*; *v.* kožišník; —ářství *n.* Pelzwerkhandel, Rauchwarenhandel *m.*; —ný *adj.* Pelzwerk-, —ovitý pelzicht, pelzartig.

kožišn-atý *adj.* pelzig; —í, —ý *adj.* Pelz-; —ice *f.* Kürschnerin *f.*; 2. Pelzbirn *f.*; —ický *adj.* Kürschner-; —ické řemeslo, —ictví *n.* Kürschnerhandwerk *n.*, Rauchwarenhandel *m.*; —íček, čka *m.* Kleidermotte *f.*; —íčí *adj.* Kürschner-; —ička *f.* Kürschnerin *f.*; 2. Blaumeise *f.*; —ík, a *m.* Kürschner, Pelzner *m.*, Pelzhändler *m.*

kožitý *adj. v.* kožovitý.

kožk-a *f.* Hautchen, Fellchen *n.*; —ař *m. v.* kožíř; —ový *adj.* häutchenartig.

kožnat-ý *adj.* häutig; lederhaft.

kožn-í *adj.* Haut; k. nemoc Hautkrankheit *f.*; —ík, u *m. sl.* lederner Polster; —ý *adj.* häutig.

kožov-ati *sl.* mit Mörtel bewerfen; tünchen; —iny *pl. f.* Lederzeug *n.*; —itý *adj.* hauthaarig; lederartig; k. papír Ledervapier *n.*

kožuch, a *m. st. v.* kožich *m.*

kra *f.* (*gen. pl.* ker) Eisscholle *f.*; Klumpen *m.*; (med.) Verhartung *f.*; *pl.* kry die Querstangen (bei der Egge).

krab, a *m.* Krabbe *f.*, *Carcinus.*

krabat-ěti holperig werden, schrumpfen; falsche Falten werfen (v. Kleide); —ina *f.* holperiges Wesen; Unebene *f.*; 2. [lat. *carbatina*] Bauernschuh *m.*; —ost *f.* Rauhigkeit, Unebenheit *f.*, Hohlrunde *f.*; —ý *adj.* holperig; gefurcht, wellenförmig; blatternarbig; struppig; hohlrund.

krabice *f.* Büchse *f.*; Schachtel *f.*; fig. stará k. alte Schachtel, Vettel.

krabič-ka *f.* kleine Büchse *f.*; —nictví *n.* Kartonnage *f.*; —ník, a *m.* Schachtelmacher, Kartonneur *m.*; —ný *adj.* Schachtel-. [dolde *f.* *Myrrhis.*

krablice *f.* Fruchtbalsam *m.*, Süß-

krabiti holperig machen; k. se sich furchen, wellenförmig werden; betrübt sein; greinen, knautschen.

krabizna *f.* alte Schachtel, Vettel *f.*

krabka *f. st. v.* krabice.

krablatý *adj.* holperig; rauh.

krabokam, u *m.* Kammarolith, Krebsstein *m.*

kraboška *f. v.* krabuše, škraboška.

krabovitý *adj.* krabbenartig; 2. rauh.

krabo-zpyt, u *m.*, —znalství *n.* Kammarologie *f.*; —žravý *adj.* krabbenfressend.

krabuš-e, —ka, *f.* geflochtenes Behältnis; 2. Maulkorb *m.*; 3. Maske, Larve *f.* (škraboška).

krace *f.* (kratce) Kratze *f.*; Karst *m.*, Haue *f.*; (mont.) Schlackenscharre *f.*

kracička *f.* Krempelkamm *m.*

krackovitý *adj.* sparrig.

kracl-e, —ička *f.* Kratze *f.*, Krempel *f.*; —ování *n.* Krempelgarn *n.*; —ovati krempeln, kämmen (den Flachs).

kracov-ati die Erde karsten, behacken; —itý *adj.* hauenähnlich; —ník, a *m.* Gäter, Hauer *m.*

kráčavý *adj.* langsam schreitend.

kráče, ete, *pl.* kráčata *n.* Stichbalken *m.* [(Flachs).

kráček, čku *m.* (k lenu) Häufel *n.*

kráč-eti (kráčím, íš, i, *imp.* kráčej!) schreiten; wandeln; —ivý *adj. v.* kráčavý.

kráčka *f.* kurzes, gezimmertes Stück Holz. [nachtstage.

kračouny *pl. m. sl.* die kurzen Weib-

krad, u *m.* Diebstahl *m.*; —em (-mo) insgeheim, verstohlener Weise. [*fur.*

kradáček, čka *m.* Diebkäfer *m.* *Ptinus*

kradář, e *m. v.* krádce. [stohlene.

kradba *f.* das Stehlen; das Ge-

krádce *m.* Stehler *m.*, Dieb *m.*

kradě *adv.* verstohlener Weise.

krádelik, u *m. v.* krádežík.
kradem *adv.* verstohlener Weise.
kraden-ě *adv.* (Muš.) *tempo rubato*; —*i n.* (k. něčeho) das Stehlen; —*ý adj.* gestohlen.
krádeř, e *f. v.* krádež.
krádež, e *f. et m.* Diebstahl *m.*; das Gestohlene; *st.* k. *m.*; —ce *m.* (vulgo zloděj) Dieb *m.*; —em, —í *adv.* verstohlen; —ik, u, —íček, čku *m.* Sparbüchse mit einem Loche.
krádežn-ě *adv.* diebisch, verstohlener Weise; —ice *f.* (zloděika) Diebin *f.*; —ický *adj.* diebisch; —ík, a *m.* Dieb *m.*; k., u *v.* krádežík; —ost *f.* Diebessinn *m.*, Dieberei *f.*, Kleptomanie *f.*; —ý *adj.* Diebes-; diebisch.
krad-i, —kem *adv.* verstohlener Weise, heimlich; —kyně *f.* Diebin *f.*
kradl-ář *m. žrt.* Schnippser *m.*; —avý *adj.* diebisch; —ovati *žrt.* mausen, stehlen.
kradmo *adv.*, pokradmu verstohlen, verstohlenermaßen, verstohlenerweise.
křadnouti *v.* chřadnouti.
krádný *adj. mor.* diebisch.
kradoš *m. sl.* Dieb *m.*
kradu *v.* krásti.
krahuj, e *m.*, —ec, jce *m.* Finkenhabicht, Finkenstößer, Sperber *m. Accipiter (Falco) nisus*; —čí *adj.* Sperber-.
krahul-ec, lce *m. v.* krahuj; —ice *f.* Sperberweibchen *n.*; —ik, a *m.* kleiner od. junger Sperber; Spatzenfalk *m.*; *m.*; —ka, —enka *f. v.* kukačka.
kraj, e *m.* Rand *m.*, Rauft *m.*; 2. Ende *n.*, Kante *f.*; 3. Kreis *m.*, Kreisgebiet *n.* (Landeseinteilung); 4. Himmelsgegend *f.*, Landstrich *m.*; cizí k. fremdes Land; jiný k. jinak hraj ländlich sittlich; k. sukně Saum *m.*, Bräme *f.*; na —i am Rande; na samém —i, při samém —i dicht am Rande; v —i draußen, am Lande; kraj *adv.* zu Ende, ans Ende; k. světa, k. země (na —i světa) am Ende der Welt; prošel kraj světa er wanderte durch ferneš Land.
krajáč, —ek, čku *m.* Milchschüffel *f.*, Milchtopf *m.* (mit 2 Henkeln).
kraj-ačka *f.* eine Bauerin aus dem flachen Lande; 2. k., —adlo *n.* Pflugmesser *n.*; —ák, a *m.* Landbauer *m.*; 2. Landbettler *m.*; 3. *v.* krajan; k., u m. Schneidemesser, Pflugmesser *n. v.* krajáč.
krajan, a *m.* (rodák) Landsmann *m.*; *pl.* —é Landsleute.
kraján-ě, ěte *n.* Landskind *n.*; —ek, nka *m.* Freiburschе, Wanderburschе *m.* (wandernder Müller- od. Bräuerburschе); —ek, nku *m.* eingeschnittener Kuchen.
krajan-ka *f.* Landsmännin *f.*; —ství *n.* Landsmannschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Landsleute.
krajč-érství *n. st.* Schneiderhandwerk *n.*; —í, iho, —ence, nce, —čř, —ič, —ovic *m. st.* Schneider *m. v.* krejčí.
kraj-ec, jce *m. v.* krajíc; —ečék, čku *m.* Sahlleiste *f.* (b. Tuche); —ecí, krájecí *adj.* Schneide-, Schnitt-
kraječ *m.* Vorschneider, Zerschneider *m.*; 2. Zuschneider, Tuchschneider *m.*; 3. Tranchiermesser, Schneidemesser *n.*; ka *f.* Zuschneiderin *f.*; 2. Schneidewerkzeug *n.*
krajedlo *n.* Pflugmesser *n.*; Schneide-
krajek, jku *m.* Kragen *m.* (am Rocke); k. kanovnický *Expositorium canonicale*; 2. k. Ränd̆chen *n.*; 3. *v.* krajka.
krajem *adv.* am Rande.
krajemalba *f. v.* krajinomalba.
krajemluv, u *m.* Provinzialismus *m.*, Idiotismus *m.*
krajen-ek, nka *m. sl.* Nachbar *m.*; —ín, a (*pl.* —é) *m.* Landsmann *m. v.* krajan; —ina *f.* Landessprache *f.*
krájeti (krájím, íš, í, íme, íte, ejí, *imper.* krájej!) něco (k. chléb, maso), pečeni) schneiden (mit dem Messer); kůže k. Leder ausschneiden; k. sukno na šaty *st.* zuschneiden (v. Schneider); k. vorschneiden; k. pole ein Feld umreißen; to mi srdce krájí das durchdringt mein Herz.
krajevid, u *m.* Gebietsansicht *f.*, Landschaft *f.* (Gemälde); 2. Landkarte *f.*
krajíc, e *m.* Brotschnitze *f.* (der Runde nach), Ranft *m.*; 2. Scharfstück im Fasse; lépe za svým —em než za cizím zajícem Gnadenbrot — hartes Brot.
krajíč-ek, čka *m.* (k. chleba) kleiner Ranft; na —ku dicht am Rande; —kovati in kleine Stücke zerschneiden; 2. jausen.
krájidlo *n. v.* krájedlo.
krajík, u *m.* Ränd̆chen *n.*; 2. kleiner
krájím *v.* krájeti.
krajin-a *f.* Gegend *f.*; 2. Landschaft *f.*; Landstrich *m.*; 3. *sl.* Mark *f.*, Provinz *f.*; 4. Landesgerichtsbezirk *m.*; 5. Rand *m.*; 6. Schwarte *f.*, Schwartenbrett *n.*; 7. der Endring an der Nabe; —ář *m.* Landschaftsmaler *m.*; —ín, a *m. st. v.* krajan (krajenín).
krajink-a *f.* kleine Landschaft; 2. krainische Pelzmütze; 3. dünnes Schwartenbrett; —ář *m.* Provinzler *m.*, Kleinstaatler *m.*; —árství *n.* Kleinstaatlerei *f.*, Partikularismus *m.*
krajinný (—ní) *adj. v.* krajinský.
krajino-kam, u *m.* Chorolith *m.*, Landschaftsstein *m.*; —kres, u *m.* Landschaft *f.* (Zeichnung); —malba *f.* Landschaftsgemälde *n.*, Landschaftsmalerei *f.*; —mluv, u *m.*, —mluva *f.* Provinzialismus *m.*; —pis, u *m.* Ortbeschreibung, Topographie *f.*; —rytina *f.* Landschaft (in Kupfer gestochen); —vec, vce *m.* Provinzler *m.*; —znatel *m.* ein Landkundiger.
krajin-ský *adj.* Landes-; Landschafts-; landschaftlich; Provinz-; provinziell; k., -čho *m.* der Landschaftsvorsteher; —stvo *n. coll.* die Länderei, die Gegenden.
krajišt-ě *n.* Mark *f.*, Gau *m.*; —ník, a *m.* Markgraf *m.*; —ný *adj.* Mark-.
krajk-a, *pl.* —y (*gen.* krajek) *f.* die Spitzen, geklöppeltes Gewirk; —ář *m.* Spitzenmacher, Spitzenhändler *m.*; -ka *f.* -in; —ařiti (krajkovati) klöppeln; —árna, —ovna *f.* Spitzenfabrik *f.*; 2. Klöppelschule *f.*; —árský *adj.* Spitzenmacher-; -á škola Klöppelschule *f.*; —árství *n.* Spitzenmacherei *f.*; Spitzenhandel *m.*; Spitzeninduſtrie *f.*

krajna *f.* Saiband *n.*, Sallette *f.*, Tuchende *n.*, Tuchschrotte *f.*; 2. Schwarztenbrett *n.* (krajina).

krajn-i *adj.* Rand-; 2. äußerste, exzentrisch; k., ihn *m.* Baukanzleher (in der Schule); —ice *f.* Odpytabl *m.*; —ík, u *m.* Edzahn *m.*, Eckstein *m.*, k., a Flügelmann *m.*; 2 *st.* Kreis-Vorsteher *m.*, Provinzial *m.*; —ost *f.* Extrem *n.*, das Äußerste.

krajo-lík, u *m.* Landschaftsgemälde *n.*; —městský *adj.* landstadtmäßig. —mluv, u *v.* krajemluv, —slovník, a *m.* Idiotikon *n.*; —vid, u *m. v.* krajovid; —vidný *adj.* landschaftlich; k. obraz Landschaftsbild *n.* [jinský.

krajový *adj.* Kreis *v.* krajský, kra-

krajský *adj.* Kreis-; k. úřad Kreisamt *n.*; k. soud Kreisgericht *n.*; k., ého *m.* Kreishauptmann, Kreisvorsteher *m.*; Kreisvorstand *m.*

krak, a *m.* Krake *m.* (fabelhaftes großes Meertier) sr. chobotnice.

krák *int.* krak (Rabengeschrei) *v.* kvak.

křák, u *m. st.* Busch Strauch *m.*

kraka *f. v.* kavka. [je. keř.

krákal, a *m.* Hecke *m.* Angelträger, Steinvogel *m. Crax.*

krákalka *f. v.* krakatka.

krák-ání *n.* das Krachzen; 2. das Zausen (bei den Haaren), —ati (-am, áš, á, *et* kráču, eš, e, *imp.* krákej!) krachzen; k. na koho gegen imd. einen Lärm erheben; 2. k. koho za vlasy bei den Haaren zausen, raufen.

krakat-ice *f.* —ka *f* (zool.) Polop *m.*; —kokam, u *m.* Polypenfalk *m*

kráknouti (zakr.) koho za vlasy einmal einen an den Haaren zausen

krakonoš *m.* (mythb.) Rübezahl *m.*, Alpenkönig *m.*, Berggeist *m.*

krákor, u *m.* (*pl.* y) Gegacker *n.*, —ati (3. a *et* krákoře), krákořiti gackern, sleipice —á *et* krákoře die junge Gackerl, k. šig. plaudern; —avý *adj* gackernd fig. plauderhaft; —ka *f* Henne *f* 2 Sternenzapfen *m.*

krákot *et* krakot, u *m* (Gebrabbe *n*

krakotati (-am, 3. *pers.* —ota u —oce), kraktati (krakatti krachzen.

krakoun, a *m.* Hoffnungsvogel *m. Crax alector.*

krakov-ák, (—ták), u *m.* Krakowiak *m.* (poln. Tanz); —anka *f.* Krakowianka *f.* (Tanz).

krakovati *v.* krakati.

křákovatý *adj.* buschig.

krakovec, vce *m.* (arch.) Kragstein *m. Console f.*; Zwarrenkopf *m.*

král, a *m.* König *m. Rex*, k. český der König von Böhmen; 2. k. (ve hře) König *m.*; 3. (Hüttenw.) König, Metallkönig *m. Regulus*; 4. (Koblenbr.) Quandelstange *f.*, Quandelpfahl *m.* pro —a um Himmelswillen!

krále-moc *f.*, —va *f.*, —vic *m.*, —vna *f. v.* kralomoc, kralova *etc.*

král-ice, —ička *f.* Kaninchenweibchen *n.*; —ičí *adj.* Kaninchen (—ičí kůže); —iče, ete, — ičátko *n.* junges Kaninchen.

králíček, čka *m.* Kaninchen *n.* (junges) 2 (Goldhähnchen *n. Regulus* (Vogel); k. obecný *Regulus cristatus* (*Motacilla regulus*) gelbköpfiges Goldhähnchen; k. ohnivý feuerköpfiges G. *Regulus ignicapillus* (*Sylvia ignicapilla*), —kový *adj.*, králičí *adj.* Kaninchen-; Goldkönig-.

králík, a *m.* kleiner König *m* (scherzh.); 2. Kaninchen *n.*, (Königshase *m.*), Kaninchel *n. Lepus Cuniculus*; 3. Kaninchenfell *n.*; 4 Spiegelkarpfen *m. Cyprinus specularis* (*Cyp. rex cyprinorum*); 5. k. *st.* Schlangenkönig, Basilisk *m.*; —ový *adj.* Kaninchen

králíkárna *f.* Kaninchengehege *n.*, Kaninchenhof *m.* králíkářství *n.* Kaninchenzucht, Kaninchenwirtschaft.

králiti *v* kralovsti.

králka, kralka *f.* Königin *f.* (Schaferkönigin); 2. *Reine-Claude f.* (Pflaume); fig. svou kralku provesti seinen Willen durchsetzen.

králo-bijce, —bojce *m.* Königsmörder *m.*; —bijství *n* Königsmord *m.*; —moc, e *m.* (astr.) der Planet Jupiter; k., i *f* (bot.) Ritterspron *m. Delphinium Ajacis*

králov-a *f* die Königin, des Königs Gemahlin; —ák, a *m.* Königsmann *m.*

královati als König herrschen.

králov-ec, vce *m.* der Planet Jupiter *m.*, 2. Reyallit *m.*; 3. *v.* královic; 4. Königlein *m.*; —ic, e *m.* Königlichen *m.*, königlicher Prinz *m.*; —ička, —inka *f.* Prinzessin *f.*; —ik, a *m. v.* královic; —ka *f.* (*pl.* —ky) Königsstriche *f.*; 2. Königsbirn *f.*, 3. Königsapfel *m.*, Reinette *f.*, 4 Lambertsnuß *f.*; 5. Königsjemmel *f.*, 6 Chaussee *f.*, 7. Königsquelle *f.*

královn-a *f.* Königin *f.* (*Regina*); 2. *st.* Königstochter *f.*, königliche Prinzessin *f.*; k. včel Bienenkönigin *f.*; k. květu Blumenkönigin *f.*, (Gartenkönigin *f.*, 3 k. Königsbirn *f. v.* královka; —ična *f.* Königin eines Volksfestes (*mor.* Tanzkönigin).

králo vrah, a *m.* Königsmörder *m.*; vražda *f.* Königsmord *m.*

králov-ský *adj.* königlich; Königs-; —ské město königliche Stadt; —ská voda *st.*, lučavka Königswasser; —ství *n.* Königreich *n*, Königtum *n.*, 2. Königswürde *f.*, k. nebeské das Reich Gottes, Himmelreich; přijď nám k. tvé! zukomme uns dein Reich! —stvo *n. coll.* Könige; *st. v.* království; —ý *adj.*, lp. králův, ova, ovo Königs- *v.* královský.

král-ství, —stvo *v.* království, stvo.

krám, u *m.* Kram *m.*, Kramitelle *f.*, 2. Laden, Verkaufsladen *m.*; Handlungsgewölbe *n.*, 3. fig. Geraffel *n.*; k. kupecký bei Kaufmannsladen; masné —y *pl.* Fleischkram *f.*; Fleischkramitellen *pl.*

křám, u *m.* Schlarfe *f.*, alter Schuh.

kramář *m. dem.*, kramařík *m.* Krämer *m.*

kramařiti (*imp.* kramař!) framen, Krämer sein, den Krämerhandel treiben.

kramář-ka *f.* Krämerin *f.*; —ský *adj.* Kramer; -e zboží Kramerware *f.*; -ství *n.* Krämerei *f.* [ření, trumpeln.

křámati se (3. -á se *et* e- se) schlar

krámec, mce *m.* kleiner Kram; Marktstand *m.*; —ký *adj.* Laden-; k., čho *m.* Verschleißer *m.*; Kenntnis *m.*; Ladendiener *m.*

krám-ek, mku, —eček, čku *m.* Krämchen, Krämlein *n.*

kramflek, u, podpatek Absatz *m.*, Schuhstöckel *n.*; —ář *m.* Absatzschneider *m.* [mer *f.*

krami-e *f.*, —ička *f.* (skobka) Klam

krámn-í, —ý *adj. v.* krámský.

krámnice *f. st.*, chrámnice Emporium *n.*

kramol, u *m.*, —a *f.* (lat. *clamor*) Krawall *m.*; Krakeel *m.*; —ina *f.* Steinfeld, Schotterfeld *n.*; —in, a *m.* Krakeeler *m.*; —iti in Aufruhr setzen; k. se unruhig sein.

kramolka *f.* Marbel, Märbel *m.* (*v.* křemel, křemen).

křamp-a *f.*, —ál, u *m.* abgenützter Schuh, Schlarfe *f.*

křamp-a *m.*, —al, a *m.* Plauderer *m.*

krampampule *f.* Krambambuli *m.*, Schnapsglühwein *m.*

křampati (-ám) trampeln, schlarren; 2. plaudern *v.* křapati, křanduti.

krampera *v.* klampera.

křampetle *pl.*, *f. v.* křám, krample.

krample *f.* Krampe *f.*, Krempel *f.*, Krempelkamm *m.* [*f.*, Pantoffel *m.*

křampl-e *f.*, —ička, čku *m.* Schlarfe

krampl-íř —éř *m.* Krempler *m.*; —ovadlo *n.* Kammflechmaschine *f.*; —ovati (vlnu) krempeln.

krámsk-ý *adj.* Kram ; Laden ; —á cena Ladenpreis *m.*; —ý, čho *m. v.* krámecký; —á, é, *f.* Ladenfigerin *f.*; Ladenmädchen *n.*

krancl, ú *m.*, —e *f.* (kranec) Marmies *m.*, Krangleifte *f.*; —ík, u *m.* Drangelfimö; —ovati mit Karnies verjehen; —ovka *f.* Krangleifte *f.*

křand-a *m. et f.* Plappermaul *n.*, —ati (-ám) plappern.

krandaška *f. v.* kondraška.

kranec, nce *m. v.* krancl.

krankati (-ám) *mor.* grunzen.

křáp, u *m.* Schlarfe *f.*; *pl.* y Schnurre *f.*, Rumpelwerk *n.*

křápa *f.* Schlumpe *f.*

křapáč, křapák *m. v.* chřapáč.

křáp-al, a, křapal, a *m.* der Plauderer; —ati (-ám *et* —u) čím rasseln, scheppern; k. něco plappern, plaudern; k. se schlarren, schlappern.

křápati (*v.* křápal *et* krape) tröpfeln, unten; krape es tropfelt.

krapatý *adj.* gefrenzelt. [hait.

křápavý *adj.* scherpernd; 2. plauder-

křapě, ěte Krax *m.*

kráp ó, ěj, ě, —ěje *f.* Tropfen *m.*

křapek, pka *m.* verrecktes Tier.

krapet, pte *m.*, krapíček, čku *m.*, krapínek Tropfen *m.*

krapéti *v.* křápati.

křapěti (3. —pí) scheppern.

křapka *f.* schlechte Uhr *f.*; 2. Gerassel *n.*; k. *m. et f.* Plappermaul *n.*

krapka, krápka *f.* Tröpfchen *n.*; Tupfelchen *n.* [Schlittschuhe.

kraple *pl. f. mor.* Schneeschuhe,

kraplička *f.* Krapfen *m.*

křapna *f.* Plaudertasche *f.*

krápník, u *m.* Tropfstein *m.*

krápnouti einmal fallen (*v.* Tropfen).

křapotina *f.* Geklapper *n.*; k., křapolina *f.* Plauderei *f.*; *pl.* —ny Plaudereien.

křapouch, u *m.* Netel *m.*

krása (*instr.* krásou) *f.* Schönheit *f.*; fig. Zierde *f.*; to je k.! das ist prachtig! kráso moje! meine Schöne! poctivá k. *st.* arme Hochzeit *f.*; krása na čas, a cnost na věky Schönheit vergeht, Tugend besteht; krása se sama chvalí die Schönheit ist ein guter Empfehlungsbrief.

krasav-ec, vce *m.* Schönling, schöner Jüngling *m.*; —ice *f.* eine Schöne.

krasec, sce *m.* Prachtkäfer, Stinkkäfer *m. Buprestis* (kněžík).

krásitel *m.* Verzierer, Dekorateur *m.*

krásiti (*imp.* —i!), krásliti, krásliti (*imp.* krásli!) něco verschönern, verzieren; fig. k. někomu *st.* schmeichelu.

krasivka *f.* Schönheitswasser *n.*; Schonheitsseife *f.*

kráska *f.* eine Schone; 2. Grunirabe, Mandelkrahe *f. v.* mandelik.

kraskovati Schönheitern.

krasien-a *f.* Name einer Kuh.

kraslice, kráslice *f.* gefärbtes oder gemaltes Osterei.

krásn-ě *adv.* (*comp.* —ěji) schon; kdyby k., by na k. wenngleich; —ěti schon werden; —ice *f. st. v.* kráska; —ičeк, čka *m.* Traumgott der Kinder *v.* kráslik. 2. Schöngeist *m.*; —ičký *adj.* niedlich, sehr schen; —ik, a *m. st.* schöner Mann; —ilec, lka *m.* Schöngeist *m.*

krásno *adv.* schön; kdyby na krásně vcelu auch; wenngleich; k. *n.* das Schone; —duši *n.* Schönheit der Seele; —líci *adj.* schenwangig; —mluvný *adj.* schonredend; —oký *adj.* schonäugig; —perý *adj.* schon gefiedert; —ruký *adj.* schonhandig; —st *f.* Schönheit *f. v.* krása; —stroim *m. v.* krasostrom; vlasý *adj.* schonhaarig. [schon.

krásny *adj.* (*comp.* krásnější *et* krasší)

kraso - barevný *adj.* schonfarbig; barvič *m.* Schönfarber *m.*; —byt, u. —bytnost *f.* Kalobiotik *f.*; —cit, u *m.* Schönheitsgefühl *n.*, ästhetisches Gefühl; —citný *adj.* ästhetisch; geschmackvoll; —činný, —dějný *adj.* schonwirkend; —čtení *n.* Schonlesen *n.*, Deklamation *f.*; —duch, u *et* a *m.* Schöngeist *m.*; —duchost *f.* Kalokagathie *f.*; —hlasný *adj.* mit einer schonen Stimme begabt; melodisch; —hled, u *m.* Kaleidoskop *n.*; —chuť, ti *f.* Schönheitssinn *m.*, Geschmack *m.*; —jemný, —jimavý *adj.* für die Schonheit empfanglich; —jezdec, dce *m.* Kunstreiter *m.*; —jezdkyně *f.* Kunstreiterin

f.; —jízda *f.* Kunstreiterei *f.*; —keř, e *m.* Zierstrauch *m.*; —květ, u *m.* Zierpflanze *f.*; —libnost *f.* Schönheitspflege *f.*; —lístek, tku *m.* Schönblatt *n. Callophyllum*; —měr, u *m.* Kalometer *n.*; —milovný, —myslný *adj.* kunstsinnig; —mira *f.* Kalometrie *f.*; —mluva *f.* Rhetorik *f.*, Schönrednerei *f.*; Kallilogie *f.*; —mluvný *adj.* schön redend; —paní *f.* Venus *f.* (der Planet und die Göttin); —pěvec, vce *m.* Meistersänger *m.*; —pěvkyně *f.* KoloraturSängerin *f.*

krasopis, u *m.* Schönschreibung *f.*; Schönschrift *f.*, Schönschreiben *n.*; k., —ectví *n.* Schönschreibekunst *f.*, Kalligraphie *f.*; —ec, sce *m.* Schönschreiber, Kalligraph *m.*; —ný *adj.* kalligraphisch; —ný sešit, —ná kniha Schönschreibebuch *n.*

krasoplodka *f.* Wirbelbeere *f.*

krasoprav-a *f.* Belletristik *f.*; —ec, —vce, —nik, a *m.* Belletristiker *m.*; —ný *adj.* belletristisch.

krasopsaní *n.* Schönschreibung *f.*; Kalligraphie *f.*

krasořeč - ení *n.* Deklamieren *n.*; Deklamation *f.*; —enka *f.* Deklamation *f.* (ein Stück zum Deklamieren); —í *n.* Wohlredenheit *f.*; —iti schön vortragen, deklamieren; —nický *adj.* deklamatorisch; —nictví *n.* Deklamationswesen *n.*, Schönredekunst *f.*; —ník, a *m.* Deklamator *m.*; k., u Sammlung (Buch) von Deklamationen; —niti *v.* krasořečiti; —nost *f.* Wohlredenheit *f.*; —ný *adj.* wohlredend.

kraso-rodý *adj.* Schönheit erzeugend; —rouchý *adj.* schön gekleidet; —skumný *adj.* ästhetisch forschend; die Schönheit forschend; —skvělý *adj.* schönglänzend; —stavební, —stavitelský *adj.* architektonisch; —stavitel *m.* Architekt *m.*; —strom, u *m.* Schönbaum *m.*; —svícen, cnu *m.* Gueridon *m.*

krasot-a (krásota) *f.* Schönheit *f.*; —inek, nka *m.* Schöngeist *m.*; —inka, —ka *f.* eine Schöne.

krasotisk, u *m.* Kalotyp *m.*, Kalotypie *f.* [—ný *adj.* schön.

krasot-nik, a *m.* Schönbildner *m.*;

kraso - tvar, u *m.* Kunstform *f.*; Schönheitsform *f.*; —tvor, u *m.* Kunstschöpfung *f.*; —učenec, nce *m.* Kunstgelehrter *m.*; —uka *f.* Kallilogie *f.*

krasoum-a *f.* Schönkunst *f.*; —ec, nce *m.* Schönkünstler *m.*; —ecký, —nický *adj.* schönkünstlerisch; —ný *adj.* Kunst-; —ná jednota Kunstverein *m.*

krasověd, a *m.*, —ec, dce *m.* der Ästhetiker; —a *f.* Ästhetik *f.* (Schönwissenschaft); —ecký, —ní (—ný) *adj.* ästhetisch, schönwissenschaftlich.

kraso-vid, u *m.* Belvedere *n.*; —zahradník, a *m.* Kunstgärtner, Ziergärtner *m.*; —zpěv, u *m.* Kunstgesang *m.*; —žiti *n.*, —život, a *m.* Kalobiotik *f.*; —životní *adj.* kalobiotisch.

křastačka *f. v.* chřastačka.

křástal, křástel *m. v.* chřástal.

krástavý *adj. st.* rauh; -ost -keit.

křastěti *vt* křastiti scheppern, schmettern, rasseln.

krásti (kradu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* [nejkrad!) něco někomu stehlen; k. se někam (na někoho, od někud, z města) sich schleichen. [*comp.* schöner.

krás-e *adv.* schöner; —í, krassi *adj.*

krášl-ení *n.* Zieren, Verzieren *n.*; —ik, a *m.* Traumgott der Kinder (*v.* krásníček); —iti (-ím, *imp.* -i!) zieren *v.* krásiti; —ivo *n.* kosmetische Mittel.

krát, u *m. st.* Gattung *f.*; k., u das Wiederholen der Zahlen; jedenkrát einmal; dvakráte zweimal; třikráte dreimal; pětkrát fünfmal *etc.*; předešlý krát voriges Mal; jedním —em auf einmal.

křátati (-ám), křátnouti ausrenken; ungeschickt gehen. [*m.* (krace).

kratce *f.*, kratečka *f.* Hanf *f.*, Karst

krátce *adv.* (*comp.* kratčeji) kurz; k. mluviti kurz sein, sich kurz fassen.

krátče, ete *n.*, *pl.* kratčata kurze Flur, kurzes Beet, kurze Balken.

kratec, tce *m. v.* kratce.

krater, u *m.*, jicen sopky Krater *m.*

křáti (křeju, eš, e) frieren; dnes to hodně křeje es friert heute stark; 2. k. *v.* okřáti.

krat-ice *f. sl.* Halbstiefel *m.*; —ič *m.* Abkürzer *m.*; —ičkost *f.* Kürze *f.*; —ičký, —inký, krafoučký *adj.* sehr kurz.

kratiknot, u *m.* Lichtputze *f.* [*m.*

krátil, a *m.*, kratitel, e *m.* Verkürzer

kratina *m.* ein kleiner Mensch; 2. kurzes Feld.

krátiti (-ím, *imp.* krať!) něco kürzen, abkürzen; dech se —í engbrüstig werden; dni se krátí die Tage nehmen ab.

krátko *adv.* kurz; zkrátka kurz; kurzweg; kurz und gut; platterdings; vkrátce im Kurzen; nakrátce nadlouze über kurz oder lang.

krátko-dechý, —duchý *adj.* kurzatmig, engbrüstig; —dobý *adj.* kurze Zeit dauernd; —krký kurzhalsig; —mluvný *adj.* kurz redend, gedrängt; —nehtý *adj.* mit kurzen Nägeln; —ocasý *adj.* kurzschweifig; —ruký *adj.* kurzhändig.

krátkost, i *f.* Kürze *f.*; k. slohu Gedrängtheit der Schreibart; v -sti in Kurzem.

krátko-trvalý *adj.* kurzdauernd; —valý *adj.* etwas kurz —vid, a *m.* ein Kurzsichtiger; —vidný, —zraký *adj.* kurzsichtig; —zrakost *f.* Kurzsichtigkeit *f.*, Myopie *f.*; —živoťný *adj.* kurzleibig.

krátk-ý *adj.* (*comp.* kratší) kurz; fig. gedrängt, gedrungen; v —ém čase in kurzer Zeit, in Kurzem; v —ých slovích mluviti, —ými slovy oznámiti sich kurz (kurz und bündig) fassen; —á paměť ein kurzes Gedächtnis; vy jste na mne krátký! (*vulgo*) fig. ihr seid mir nicht gewachsen.

kratodlužka *f.* Jambus *m.*

krato-chvil, e, —chvile, —chvile *f.* Kurzweile *f.*, Zeitvertreib *m.*; —chvil, a *m.*, —chvilek, lka *m. v.* kratochvilník.

kratochvil-iti s kým kurzweilen, sich unterhalten; —kář, —ník, a *m.* Spaß

macher, Recreationsfekretär *m.*; —nost *f.* Kurzweiligkeit *f.*; —ný *adj.* kurzweilig; amüsant.

kraťoučký, kraťounký *adj. v.* kratičký.

kratšeti kürzer werden.

kratší *adj.* dds. kürzere.

kraťule *f.* Gurkäfer *m. Astrapaeus.*

kráva (*instr.* kravou) *f.* Kuh *f. Vacca*; také černá kráva bílé mléko dává schwarze Kühe geben auch weiße Milch; železná k. fig. eiserne Kuh, Immerkuh *f.*

kravac-i *adj. sl.* Kuh-; —ina *f. sl. v.* kravina; —inec *m. sl. v.* kravinec.

krav-ačka *f.* Kuhmagd *f.* (Kuhmensch *n.*); —ák, a *m.* Kuhhirt *m.*, Küher *m.*; 2. großer Krautstengel; 3. Stechapfel *m.* (*n.* durman). [Krakeel *m.*

kravaj, u *m.*, kramola Krawall *m.*,

krav-ař *m.* Kuhhälter *m.*; Kuhhirt *m.*; —ařiti Kühe halten; —ařka *f.* Kuhhälterin *f.*; —árna *f.* Kuhstall *m.*; —ařství *n.* Kuhhaltung, Kühere *f.*; 2. Kuhhandel *m.*

kravata *f.*, nákrčník Krawatte *f.*

krav-čí *adj.* Kuh-; k. neštovice, —činy *pl.* Kuhpocken *Vaccinea*; —ec, vce *m. sl.* der Schneider *v.* krejčí; 2. eine Unverschämte; —ěna *f.* Kuhpilz *m.*; 2. eine Unverschämte; —í *adj.* Kuh-; k. kůže Kuhhaut *f.*; k. mléko Kuhmilch *f.*; —ička, —ice *f.* Kühchen, Kühlein *n.*; kleine od. junge Kuh; k. matky boží Marienkäfer *m.*; —ín, u *et* a *m.* Kuhstall *m.*

kravin-a *f.* Kuhhaut *f.*; 2. Kuhpilz *m.*; —ec, nce *m.* Kuhfladen *m.*, Kuhmist *m.*; 2. Kuhstall *m.*; —ka *f.* Kuhhaut *f.*; —ky *pl.* Kuhpocken.

kravisko *n.* abscheuliche Kuh.

kravka *f.* Kuh (kleine) *f.*; 2. Mistkäfer *m.*; k. zelená spanische Fliege; boží k. Marienkäfer *m.*; 3. *pl.* —ky Lagerbäume im Keller; Kantner *m.*

kravník, u *m. v.* kravín.

kravotrk, a *m.* (volotrk) Ochsenknecht *m.* fig. Rekel, Schlingel, Bengel *m.*

kravský *adj.* Kuh-; k. hnůj Kuhmist *m. v.* kraví.

kráž, e *m. sl.* Kreis *m.*, Kreuz *n.*; křížem-krážem kreuzweise, zickzack.

krb, u *m.* Kutzer *m.*; Kamin *m.*; Herd *m.*; Taubenkobel *m.*; Schlotterfaß *n.* der Mäher.

krban, u *m.* Taubenhaus *n.*; krbaně *f.* großer Schmettenkrug.

krbatiti se (krbab...) *v.* krčiti se.

krb-ec, bce, —ek, bku *m.* Kieze *f.* (der Mäher); —ík, u *m.* ausgehöhltes Klötzchen zum Fangen der Dohlen); —lík, u *m. sl. v.* krbec. [keln.

krbonlti (-ím, *imp.* [ne]krboň!) krän-

krbov-ka *f.* Leuchtspan *m.* (auf dem Kutzer); —ý *adj.* Feuerherd-.

krcák, u *m.* Stock *m. v.* krč; k., a *m.* Schnerf *m. v.* chřástal.

krcálek, lka *m.* armseliger Geschäftsmann (armer Schlucker); k., lku *m.* Reindel *m.*; 2. Rackerzeug *n.*; unbedeutendes (elendes) Gebäude; 3. Mühle mit wenig Wasser. [k. se s něčím tändeln.

krcati (-ám) hudeln; 2. *sl.* spielen;

krcek, ecku *m.* kleine Kuß.

krcení *n.*; staré k. alter Schlendrian.

krč, e *m.* Strunk *m.*, Klotz *m.* (v. Baume); 2. *sl.* Weinstock *m.*; k., e *m. et f. mor. i sl.* (křeč) Krampf *m.*; k. *f.* Rodeacker *m.* [enghaltiger Krug.

krč-ah, —ák, u, —ážek, žku *m. sl.*

krč-ec, čce, —ek, čku *m.* Hälschen, Hälslein *n.*; —ek, čka *m.* (skrček) Knirps *m.*

krčem-ka *f. v.* krčma; —ní *adj.* Schenk-; —ník, a *m.* Schenkfäufer *m.*; —nost *f.* Niedrigkeit *f.*; —ný *adj.* wirtshäuslich. [chrčeti.

krčeti schreien (Kranich) *v.* křečeti.

krčel *n.* die Klöße mit Wurzeln; die

krčice *f. v.* krtice. [Weinstöcke.

krčíček, čku *m.*, krčík, u *m. v.* krček.

krčiti (-ím, *imp.* krč!) krümmen, zusammenziehen, runzeln; roden; k. čelo die Stirn falten; k. nos, k. nosem die Nase rümpfen; k. rameny (*instr.*) die Achsel zucken; k. se sich zusammenziehen, sich krümmen, sich runzeln.

krčka *f.* (Turn.) Hocke *f.*

krčm-a (*gen. pl.* krčem) *f.* Schenke *f.*, Schankhaus *n.*, Wirtshaus *n.*; Krug *m.* (gem.); —ář *m.* Schenker, Schenkwirt *m.*; -ka -in; —ářství *n.* Schenkergewerbe *n.*; fig. Säuferei *f.*; —ovati die Schenke oft besuchen.

krčnavý *adj. v.* krchnavý.

krčn-í *adj.* Hals-; —ík, u *m.* (nákrčník) Halstuch *v.*

krčov-ání *n.* das Stockroden; —ati roden, ausroden; —isko, —iště *n.* Rode *f.*, Rodeplatz *m.*; —ník, klčovník, a *m.* Roder *m.* [(Schafe).

krdel, e *m.*, krdél, e *m. sl.* Herde *f.*

křeč, e *m.*, k., i *f.* Krampf *m. Spasma*; k. v žaludku Magenkrampf *m.*

křeček, čka *m.* Hamster *m.*, Kornratte *f. Cricetus frumentarius.*

křečeti (3. -í) schreien (wie der Geier); *srv.* krčeti.

křečitý *adj.* krampfhaft.

křečkový *adj.* Hamster-.

křečn-atý *adj.* krampfhaft; —i *adj.* Krampf-; —ice *f.* Krampffieber *n.*; —ý *adj.* krampfhaft; 2. grob; —á příze grobes Garn; 3. —á slepice (kvočna) Bruthenne *f.*

křečov-atý, —itý *adj.* krampfig; krampfartig; krampfhaft, spasmodisch, spastisch; spasmatisch; —ý *adj.* Krampf-.

křečo-znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Spasmologie *f.*, Krampflehre *f.* (med.).

kredenc, e *m. et f.*, —e *f.* Kredenz *f.*, Kredenztisch *m.*; —ká *f.* Kredenzmädchen *n.* [u *m.* Kredenztisch *m.*

kredenčník, a *m.* Kredenzer *m.*; k.,

kredit, u *m.*, úvěr Kredit *m.*; —ní *adj.* Kredit-; k. ústav Kreditanstalt *f.*

křehař *m.* Tauchente *f.*, Taucher *m.*, Säger *m. Mergus serrator.* [bühner).

křehati (-ám) schreien (wie die Reb-

křehek, hku *m.* Glaskupfererz *n.*

křehk-ost *f.* Mürbe *f.*, Murbigkeit *f.*, 2. Gebrechlichkeit *f.*, Schwäche *f.*; — ý (*comp.* křehčí) *adj.* mürbe; spröde;

bruchig; 2. starr; 3. fig. gebrechlich, schwach.

křehnouti (sich) murbe werden. **křehnouti** starren (k. zimou); 2. **křehoť**, ti *f.* Feuerſtein *m.* **křehot**, u *m.* Gequarre *n.* (d. Frejche); —ati (křehotám, áš, á *et* křehoci, eš, e, *imp.* křehotej!) quarren, ſchreien (wie die Froſche); 2. k. (zubama) knirſchen; —avý *adj.* quarrend.

křehotin-a *f.* etw. Mürbes; —ka *f.* zartes Frauenzimmer, Zierpe.

křeh-oučky, —ounký, —ýnký *adj.* ſehr murbe; fig. filigran; —tice *f.* Meiſterſtücke *f.*, —tík, u *m.* mürbes Gebäck.

krecht, u *m.*, —a *f.* [holand. *Gracht*] Grube; Senkgrube *f.*; Waſſergraben *m.*

křechýl (ſtrechýl), e *m.* Elſzapfen *m.* *v.* rampouch.

krejcar, u *m.* Kreuzer *m.* (Münze).

krejcárek, rku *m.* Kreuzer *m.* (*v.* krejcar); k., rka fig. Pfennigfuchſer *m.*, Geizhals *m.*, Pfennigrechner *m.*

krejcarový *adj.* Kreuzer-; einen Kreuzer wert (—á houska).

krejč-i, iho *m.* Schneider *m.*; —ice *f.* Schneiderin *f.*; —ík, a *m.* Schneiderjunge *m.*; —ií *m.* *v.* krejčí; —ířka *f.* *v.* krejčice; —irna *f.* *v.* krejčovna; —iti (*imp.* -i!) *v.* krejčovati.

krejčov-á *f.* Schneiderſtrau *f.*; —ati ſchneidern; —ina *f.* Schneiderhandwerk *n.*; 2. Schneiderwelt *n.*; —na *f.* Schneiderwerkſtatt *f.*; Schneiderſtube *f.*; —ský *adj.* Schneider-; -ě řemeslo, —ství *n.* Schneiderhandwerk *n.*, Schneiderei *f.*

krejda *m. et f.* (—křanda) Plapperer.

kreju *v.* kráti. [maul *n.*

kreju (kryju) *v.* kryti.

krejzl, u, —ík, u *m.* [= Kraufel] Halskrauſe *f.*; 2. Mantelkragen *m.*

křek, u *m.* das Quarren; das Knirſchen. [hotati.

křekotati (3. —otá *et* —oce) *v.* kře-

křeman, u *m.* kieſelhaltes Salz.

křemel, e *m.*, —a *f.* Kieſelſtein *m.*; —ačka *f.* (lipa) Steinlinde *f.* *Tilia microphylla*; —ák, a *m.* Steinrebhuhn *n.* *Perdix saxatilis* (*P. graeca*); k., u *m.* Hajeleiche *f.*, Sommereiche *f.* *Quercus pedunculata*. —ec, lce *m.* *v.* křemel; —í *n.* *coll.* Kieſelgeſtein *n.*; —ice *f.* *v.* křemel; —ičitě *n.* *v.* křemenitě; —ička *f* (kramolka) Glattkieſel *m.* (b. Töpfer); *v.* křemel; —ový *adj.* Kieſel-.

křemen, e *et* u *et* a *m.* Kieſel *m.*, Kieſelſtein *m.*, Quarz *m.* *Silex*; —áč, e, —ák, u *m.* Steinpilz *m.* *Boletus bulbosus*; 2. Steinwein *m.*; —ář *m.* *v.* kamenik; —atý *adj.* kieſig; —ec, nce *m.* kleiner Kieſel; 2. kleiniger Weg; 3. Steinpilz *m.*

křemének, nku *m.* kleiner Kieſel.

křemen-ěti kieſelhart werden; —í *n.* *coll.* Kieſelgeſtein *n.*; —ice *f.* Kieſelboden *m.*; —ičko *n.* *coll.* Kieſ *m.*; —ina *f.* Quarzſteinart *f.* *v.* křemenovina; —ičitě *n.* Kieſgrube *f.*; —iti kieſelhart machen; —itý *adj.* kieſelartig, —ka *f.* Kieſelerde *f.*, —ný, —ový *adj.* Kieſel; —ovatý *adj.* *v.* křemenatý —ovina *f.* Kieſelmaſſe *f.*; —ovitý *adj.* *v.* křemenitý.

křemcha *f.* *v.* střemcha.

křemitec, tce *m.* Kieſelkorn *n.*

kreml, u *m.* *rus.* Zitadelle *f.*; Feſtenburg *f.*

kremonky *pl.* *f.* Kremoneſer Geige

křem-ýk (—ík), u, —ýček, čku *m.* Kieſel *m.*; Quarz *m.*; —ýkový *adj.* Kieſel-.

křen, u *m.* Kren *m.*, Meerrettich *m.* *Armoracia*; fig. Schneide *f.* (der Gerte); —ař *m.* Krenmann *m.*; —ařili Krenbau treiben; —ařství *n.* Krenbau *n.*, Krenhandel *m.*

krend-a *m.* Taubler *m.*, ein Langſamer; —ati se (-ám se) zappeln, tändeln, ſich langſam bewegen. [ſcholle *f.*

křenec, nce *m.* Elſzapfen *m.*; Eiſ-

křenice *f.* Bohnengeſchwulſt *f.*

křenina *f.* Schrottkieſch *n.*

křen- liště *n.* Kreufeld *n.*; —iti se (3. -í se) ſauer ſehen; k. se s dětmi die Kinder necken (zum Weinen bringen); —ivý *adj.* bitterſauer.

křenov-ka *f.* Krengarten *m.*, Kreufeld *n.*; —ý *adj.* Kren-.

kreol, a *m.* (novorodec v Americe) Kreol *m.*; —ka *f.* -in.

kreosot, u *m.* Kreoſot *n.*

křep, u *m.* (látka) Krepp *m.*

křepce *adv.* ſtark.

křepč-ik, —il, a *m.* Gaukler *m.*; Tänzer *m.*; —ilka *f.* Gauklerin *f.*; Tänzerin *f.*; —ilost *f.* Tanzſucht *f.*; —ilý *adj.* *v.* křepčivý; —ič *m.* *sl.* Gaukler *m.*; —iti (-im, *imp.* -i!) tanzen; hüpfen; ſich raſch bewegen; *sl.* auf dem Kopfe ſtehend die Füße zuſammenſchlagen; —ivost *f.* Tanzſucht *f.*; —ivý *adj.* tanzſüchtig, tanzluſtig.

křepel, a, —ák, a *m.* Wachtelmännchen *n.*; —ář *m.* Wachtelhund *m.*; —če, —e, ete, —čátko, —átko *n.* das Junge der Wachtel; —čí, —ičí *adj.* Wachtel-; —ička, —inka *f.* kleine Wachtel; —ka, —ice *f.* Wachtel *f.* *Coturnix* (*Tetrao coturnix*); k. volá, k. tluče die Wachtel ſchlägt (ruft); tlukot *n.* volání křepelky (pět peněz — ještě dnes) Wachtelruf *m.*

křepeněti ſteif werden; gerinnen.

křep-ěti, —nouti ſtark werden; —iti (*imp.* -i!) ſtark machen; erfriſchen; —kost *f.* Feſtigkeit *f.*; Kraft *f.*; Behendigkeit *f.*; —ký (*comp.* křepčí *et* křepčejší) *adj.* feſt, ſtark; raſch, behend, friſch, ſchnell.

křes, u *m.* das Feueranſchlagen; 2. die Schärfung des Mühlſteines; 3. Rahm *m.*

kres, u *m.* Strich *m.* [(*v.* křez).

křes-ací *adj.* Feuer-; k. kámen, —ně *m.* Feuerſtein *m.*; —ač *m.* Feuerſchlager *m.*; Schärfer des Mühlſteins; —adlo, —átko *n.* Feuerzeug *n.*; —ák, u *m.* Feuerſtein *m.*; —ání *n.* Feuer(an)ſchlagen *n.*; 2. Zündzeug, Feuerzeug *n.*

křesař *m. sl.* Zimmermann *m.*

křesati (křesám, áš, á *et* křešu, eš, e, *imp.* křesej *et* křeš!) oheň Feuer

ſchlagen (R. anſchlagen); k. kamen den Mühlſtein ſcharfen, hillen; k. dřevo *st.* bauen, zimmern; k. na koně das Pferd anſpornen; mit der Zunge ſchnalzen; k. koho einem einen ſcharfen Verweis geben; k. co pfuſchen.

křesavec, vce *m.* Feuerſtein *m.*

křesba *f.* Zeichnung *f.*

křesitel *m.* Wecker, Aufwecker *m.*; —ka *f.*; —na *f. v.* křísirna.

křes-iti *v.* křísiti; —ivec *v.* křesavec; —ivo, —ivko *n.* Feuerzeug.

kreska *f.* kleine Linie.

křeskati (-ám) kámen hillen (den Mühlſtein).

kresl-ení *n.* Zeichnen *n.*; —cnina *f. v.* kreslina; —ici Reiß-; k. prkno Reißbrett *n.*; k. pero Reißfeder *f.*; k. škola Zeichenſchule *f.*; —ič *m.* Zeichner *m.*; —ička *f.* Zeichnerin *f.*; —idlo *n.* Reißzeug *n.*; —ina *f.* Zeichnung *f.* (Bild); —íř *m.* Zeichner *m.*; —írna *f.* Zeichenlokale *n.*, Zeichenſaal *m.*; Zeichenſchule *f.*; —itel *m.* Zeichner *m.*; —itelství *n.* Zeichenkunſt *f.*; —iti (-im, *imp.* kresli!) něco zeichnen; ſkizzieren; —ivo *n.* Reißzeug *n.*; —ivý *adj.* zeichnend.

křeslo *n.*, *dim.* křesélko *n.* Lehnſeſſel *m.*, Armſtuhl *m.*, Fauteuil *m.*

kreslov-ací, —adlo *v.* kreslicí, kreslidlo; —ati *v.* kresliti; —ka *f.* Reißfeder *f.*; —na *f. v.* kreslírna; —ni *adj.* Reiß-, Zeichen-; —nictví *n. v.* kreslitelství. [křesati; —ný *adj.* Feuer-.

kres-nouti einmal Feuer ſchlagen *v.*

křesovat-ěti kahmig werden; —ý *adj.* kahmig. [mehl *n.*

křesový *adj.* Bill-; -á mouka Bill-

křest, u *et* křtu *m.* Taufe *f.* (řec. *Baptisma*); k. z potřeby Nottaufe *f.*

křesťan, a (*pl.* křesťané, *st.* křesťěnć) *m.* Chriſt *m.*; —ka (*st.* —a) *f.* Chriſtin *f.*; *pl.* —ky Chriſtbirnen; —ský *adj.* Chriſt-, chriſtlich; —ství *n.* Chriſtentum *n.*; —stvo *n. coll.* Chriſtenheit *f.*

křest-itel *m.* Täufer *m.*; —iti (-im, *imp.* -i!) taufen; *v.* křtíti; ní (—ný) *adj.* Tauf-; k. list Taufſchein *m.*

křestovik, a *m.* (liška) *v.* křižák.

křešně *f. v.* třešně.

křešu *v.* křesati.

kret, a *m. mor. v.* krt.

kretin, a *m.* Kretin *m.*

kretka *f.* Knoten *m.*; na kretku zavázati einen Knoten knüpfen.

krev, *gen.* krve *et* krvi *f.* (*voc.* krvi!) Blut *n. sanguis, cruor*; 2. Blutsverwandtſchaft *f.*; krví zbrotiti, ve krvi zbrotiti bebluten; až do krve bis aufs Blut.

krev-el, u (e) *m.* Roteiſenſtein *m.*, Eiſenglanz *m.*; —eň, vně *f.* Blutbaum *m.*, Blutholz *n. Haematoxylon.*

křeví *n. mor. v.* křoví.

krevky *pl. f.* Blutflecken.

krevn-á, é *f.* Blutfreundin *f.*; —áč *m.* ein Vollblütiger; —atec, tce *m.* blutrote Melde; —atka *f.* eine Vollblütige; —atost *f.* Vollblütigkeit *f.*; —atý *adj.* vollblütig; —ě *adv.* dem Blute nach; —ě, cho *n* Blutgeld *n.*; —ěnka *f.* Blutfraut *n. Haemodorum.*

krevní *adj.* Blut-; k. tok Blutfluß *m. v.* krvotok; k. nemoc Blutſchlag *m.*; k. nádobka Blutgefäß *n.*; k. přítel Blutsfreund *m.*, Blutsverwandter *m.*; k. (hrdelní) soudce *st.* Blutrichter *m.*; k. písař Blutſchreiber *m.*

krevn-ice *f.* Blutader *f. Vena*; 2. Blutkraut *n. Sanguinaria*; 3. Blutwurſt *f.*; —íček, čku *m.* Johanniskraut *n.*; —ičný *adj.* Blutader-; —ík, a *m. st.* blutreicher Menſch; 2. Sanguiniker *m.*; 3. Blutvergießer *m.*; k., u Blutſtein *m.*; —ina *f.* Hämatin *n.*, Blutſtoff *m.*; —iti se (pokr...) ſich verſchwagern.

krevnokvět, u *m. v.* krvokvět.

krevnost *f.* Blutsverwandtſchaft *f.*

krevn-ý *adj.* blutreich; —ě koření Blutwurz *f.*; —ý, cho *m.* (pokr...) der Blutsverwandte, Blutsfreund *m.*

křez, u *m.* [Kreſſe] Raute *f.*; 2. Rahm *m. (v.* křes, kříš).

křezký *adj. st. v.* křelský.

křezovatý *adj.* kahmig.

krh, u *m.*, *pl.* —y Triefäugigkeit *f.*; —ati triefäugig ſein; oči —aji die Augen triefen.

krhav-ec, vce *m.* ein Triefäugiger; —ost *f.* Triefäugigkeit *f.*; —ý *adj.* triefäugig, rinnäugig, plärräugig.

krhl-a, —enka *f. st.* Kufe *f.*

krhotati (3. -otá *et* -oce) krachzen.

krhoun, u *m.* Schellart *f.*, Keilhaue *f.*

krch, —ý *adj.* link; linkhändig; —ák, a, -áček, čka *m.* ein Linkhändiger.

krchlati (-ám) huſten *v.* chrchlati.

krch-mo *adv.* links; —na, —načka, —nice *f.* die linke Hand; 2. die Linkhändige; —ňák, a *m. v.* krchák; —ňavý *adj.* linkhändig.

krchov, a *m.* [z něm.] Kirchhof *m. v.* chřibitov *etc.*

krchý *adj. v.* krch. [hřibitov *etc.*

kří *n. coll.* Geſträuch *n.*

křib, u *m. mor.* Staude *f.*, Strauch *m.*; 2. *v.* chřib.

křibi *n. mor. v.* kří. [Korn.

křibice *f.* Wunderkorn *n.*, reiches

křiček, čku *m.* Sträuchlein *n.*

křiceti (křičím, iš, í, ime, íte, í, *imper.* křič!) na někoho ſchreien, lärmen; k. za kým einem nachſchreien; k. se s kým trollen, zanken.

křička *f.* Lerche *f.* (b. Vogelfange); 2. Schere *f.* (an der Wage).

křičkovitý *adj.* ſträuchförmig.

krida *f.* Krida *f.*, Konkurs *m.*

křída (*instr.* křídou) *f.* Kreide *f. Creta*; bílá k. weiße K. *Creta alba*; bílý jako k. weiß wie die Kreide, kreideweiß; černá k. ſchwarze Kreide *Creta nigra.*

křídél-ce *n.* Flügelchen *n.*; 2. Flößchen *n.* (der Fliſche); —ka *f. st.* Deckel *m.*, Stürze *f.*; —ko *n.* Flügelchen *n.*; —kovatý *adj.* mit kleinen Flügeln verſehen.

křídeln-í *adj.* Flügel-; k. pobočník Flügeladjutant *m.*; —ice *f.* Marſchlagerpfanne bei der Artillerie; —ík, a *m.* Flügelmann *m.* (mil.); —ý *adj.* mit Flügeln verſehen.

křídla *f. v.* křídlice.

křídlat-ec, tce *m.* ein Geflügelter; 2. *zool.* Pegajuš *m.*; 3. Kleebaum *m.*; 4. Staudenklee *m.*; 5. Leberblume *f.*; 6. Gewürzstaude *f. Ptelea*; *v.* křídlovka; —ènec, nce *m.* Waldfarn *m.*; Saumfarn *m. Pteris*; —ěti Flügel bekommen; fig. sich helfen; —ý *adj.* beflügelt.

křídlec (*gen.* křídelce) *m.* Kirchen-Portal *n.* (in Rußland).

křídlice *f.* Schiefer *m.*; Dachschiefer *m.*; *st.* Dachziegel *m.*; Hohlziegel, Kehlziegel *m.*

křídlici *pl. m.* Staubflügler (*zool.*).

křídlicovitý *adj.* schieferartig.

křídlicový *adj.* Schiefer-.

křídlič-kář *mor.*, —ník, a *m.* Schieferdecker *m.*; —ný *adj.* Schiefer-; schieferhaltig.

křídliti flügeln.

křídlo (*loc. pl.* v křídlech, v křídlích) *n.* Flügel *m.*; 2. Federwisch *m.*; k. u klobouku Hutfülze *f.*; k. větrní Windfang *m.*; k. Widerhaken *m.* (am Pfeil); k. vojska Flügel *m.*, Flanke *f.*; —chorý *adj.* fittiglahm (Bienen); —myš, i *f.* Flughörnchen *n.*; *v.* poletucha; —noh, a *m.* Flattertier *n. Chiropteron*; —nohý *adj.* flügelfüßig; —plod, u *m.* Drachenblut *n.*, Flügelfrucht *f. Pterocarpus*; —prsták, u *m.* Pterodaktyl *m.* [drache *m. Pegasus.*

křídloun, a *m.* Meerpferd *n.*, Seedrache *m. Pegasus.*

křídlov-ati (zak....) (wdm.) in die Flügel schießen; —atý *adj. v.* křídlatý; —itý *adj.* flügelartig; —ka *f.* Flügelhorn *n.*; 2. Flügelschnecke *f.*; —ý *adj.* Flügel-.

křídl-natý, —ovatý *adj.* kreidenreich; —ovatěti kreidig werden.

křídovati (za ...) kreiden.

křídov-itý *adj.* kreidenartig; —ka *f.* Kreidenstift *m.*; —ý *adj.* Kreiden-; —á země Kreideerde *f.*

kříf, a *m.* Greif *m. v.* noh; k., u, *pl.* —y Griffe, Kniffe *pl.*

křik, u *m.* Geschrei *m.*, Lärm *m.*; *pl.* —y Zank *m.*, Zwist *m.*

křík, u *m.* kleiner Strauch.

křik-áč *m.* Schreier *m.*; —ati (-ám) na koho *v.* křičeti; —ava, —avec, vce *m. v.* křikloun; *pl.* —avci Schreiervögel *Clamatores*; —avý *adj. v.* křiklavý.

křiklák, a, —avec, vce *m.* Schreier, Lärmmacher *m.*; —avě *adv.* grell; —avka *f.* (b. Orgelb.) Hellpfeife *f.*; —avý *adj.* schreierisch; —avé hlasy, —avé řeči Geschrei; —avé barvy grelle Farben; —oun, a *m.* Schreier, Lärmmacher *m.*

křiknouti na koho einen anschreien.

křikov-ání *n.* Zank *m.*, Geschrei *n.*; —ati se s kým zanken *v.* křičeti.

křiku *v.* křičeti (-ím).

křim, u *m.* Alpe *f.*, Hochgebirge *n.*

kriminál, u *m.* Kriminal *n.*, Strafhaus *n.*; —ní *adj.* Kriminal-; —ník, a *m.* Kriminalsträfling *m.*; Bösewicht *m.*

křim-ka *f.* Alpengewächs *n.*; Alpenpflanze *f.*; 2. *v.* křinka; —ský *adj.* Alpen-.

křin, u *m.* Meerlilie *f.*, Meernarzisse *f.*; Lilliennarzisse *f. Crinum.*

krinek, nka *m.* Bleiche *m. et f.* (Fis)

křinka *f.* Strohschuffel *f.*

krinolina *f.* Krinoline *f.*

křinovitý *adj.* lilienförmig.

křipati *v.* skřípati.

kříš, u *m.* Rahm *m.*; k., a *m.* Baumgrille, Singzikade *f. Cicada.*

křísati se (3. -á se) (z nemoci) sich erholen.

kříse *f.* Kríse, Krisis *f.* [erholen.

křís-ení *n.* das Wecken (eines Ohnmachtigen); —enka *f.* die Rose von Jericho *Lonicera Periclymenum*; —irna *f.* Rettungshaus *n.*, Weckkammer *f.* (für Scheintote); —itel, křísitel, -ka, -na *v.* křesitel, -ka, -na; —iti (křísím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* křisi! *et* křes!) wecken; erquicken; k. mrtvé die Toten auferwecken; ze mdlob někoho k. aus der Ohnmacht wecken; k. oheň das Feuer wieder anfachen.

křísnouti o něco, křesnouti einen Schlag tun, Feuer anschlagen (einmal).

křísovitý *adj.* kahmicht; 2. zikadenartig.

křist, u *m. v.* kříš. [ähnlich.

křístal, krystal, u *m. v.* křišťál.

křísteč, tka *m. v.* skřet, skřítek, křítek.

křístel, a *m. v.* chřástal. [chříštek.

křístka *f.* Fünfchen *n.*

křišť, tě *m.*, křiště *n.* Bitterling *m.*, bitterer Milchschwamm *Boletus pachypus* (chrž).

křišťál, křístal, krystal, u *m.* Kristall *m.*; —ovati kristallisieren; —ový, —ný *adj.* kristallen; —ové sklo Kristallglas *n.*

křítek, tka *m. v.* skřítek.

krit-icky *adj.* kritisch; —ik, a *m.* Kritiker *m.*; —ika *f.* Kritik *f.*; —isovati kritisieren.

křív, a, o krumm; k. komu býti mißgünstig, auffässig sein; k. zůstati ve při sachfällig werden, im Prozeße den Kürzeren ziehen; na křív jíti auf eine Anhöhe gehen; *v.* křivý.

křivák, u *m.*, křiváček, čku *mor.* Taschenmesser *n.*; Schnappmesser *n.*; 2.

křivan, a *m. v.* skřivan. [Hafen *m.*

křiváň, ně *m. st.* ein Lahmer.

křivatec, tce *m.* Eschenlauchkraut *n.*, Vogelmilch *f.*, Milchstern *m. Ornithogalum* (*Gagea*) *v.* snědek.

křivati (křivati) (3. -á) beugen; krummen; k. nos die Nase rümpfen.

křivda *f.* (*gen. pl.* křivd) Unbill *f.*, (Unbilde *f.*), Unrecht *n.*, Frevel *m.*; Unwahrheit *f.*; křivdu komu činiti *n.* dělati einem ein Unrecht tun.

křivd-ář, —íř *m.* Unrechttuer, Beeinträchtiger *m.*; —itel *m. v.* křivdář; -ka, -kyně *f.* -in *f.*; —iti (*imp.* [neji!]) k. komu, k. nad kým einem Unrecht tun, freveln; —i se mi mir geschieht Unrecht; *st.* lügen; —ivý, —ný *adj.* beeinträchtigend, falsch, unwahr; -ost -heit.

křivdo-činec, nce, —činník, a *m. v.* křivdář; —činný *adj. v.* křivdivý; —mluvný *adj.* Lügen redend.

křivě *adv.* krumm; k. mluviti unwahr reden, Unwahrheiten sagen; k. jednati unrecht handeln; k. přisahati einen Meineid schwören.

křivedlivy *st.*, křivedlný *adj. st.* unrecht, unbillig.

křiv-eni *n.* das Krümmen; —enina *f.* (skř...) Krümmung *f.*; —ěti trumm werden; 2. hinken; —ice *f.* englische Krankheit, Zweiwuchs *m.*, Rhachitis *f.*; 2. *sl.* Schlittenkufe *f.*; —ičný *adj.* rhachitisch; —ihlávek, vka *m. v.* křivohlávek; —ina *f.* Krümme *f.*, Schiefe *f.*; (ch ir.) Kontraktur *f.*; —itel *m.* Krümmer *m.*; -ka, -kyně -in; —iti (*imp.* křiv!) něco etw. krümmen, trumm machen; k. se sich krümmen; sich beugen, gekrümmt werden; —ka *f.* (*gen. pl.* křivek) krumme Linie, Kurve *f.*; 2. Krummschnabel *m*, Kreuzschnabel *m.*, Kreuzvogel *m. Loxia curvirostra*; —ný *adj.* krummend.

křivo *adv.*, na k. krumm, schief; k. *n.* Krümme *f.*; —běžný *adj.* krummwendig; —boký *adj.* krummseitig; —čep, u *m.* Krummzapfen *m.*; —duší *n.* Unredlichkeit *f.*; —dušník, u *m.* ein Unredlicher; —hanec, nce *m.* Lästerer *m.*, Schmaher *m.*; —hlávek, vka *m.* Krummkopf *m.*; fig. Kopfhänger *m.*; —hled, a *m.* ein Schieler; —hlednost *f.* (med.) Falschsehen *n.*, Andersehen *n.*; —hledný, —hledý *adj.* schielend; 2. falsch sehend; —hraný *adj.* schief; schel; —hubý *adj.* krummmaulig; —chodmo *adv.* krummen Ganges; —chval, a, —chvalce *m.* falscher Lobredner *m.*; —kelý, —klý *adj.* krummkeinig.

křivol-a, —e *f. v.* křivule.

křivolace *adv.* trumm; schief.

křivolač-ina *f.* Schräge *f.*, Krümme *f.*; Krummung *f.*; Serpentine *f.*; 2. krummes Holz; —iti (křivolač!) něco krümmen; verdrehen, schief auslegen.

křivolak, a (křivoják) *m.* Krummmacher, falscher Mensch; k., u *m.* die Schräge, Krümme *f.*; (b. Fleischer) Krummholz *n.*; —ost *f.* Krümme *f.*, Schräge *f.*; Unredlichkeit *f.*; —ý *adj.* krumm, schräg, schel; falsch, unredlich; -á cesta Krummweg *m.*

křivoleč, i (křivolač) *f. v.* křivolačina; krummes Feld.

křivomluv, a *st.*, —ce *m.* Lügner *m.*; falscher Zeuge; —ný *adj.* falschredend, lügenhaft.

křivo-myslný *adj.* dreherisch, ränkevoll; —nohý *adj.* krummbeinig, krummfüßig; —nos, a, —nosec, sce, —nosek, ska *m.*, —noska *m. et f.* Krummschnabel *m. v.* křivka; —nožec, —nožka *m.* Krummfuß *m.*; —nožka *f.* eine Krummfüßige; —oček, čka, —ok, a *m.* ein Schielender; —plynný *adj. v.* křivotoký; —přísaha *f.* Meineid *m.*; —přísahač *m. v.* křivopřísežník; —přísahati falsch schworen.

křivopřísež-ce *m. v.* křivopřísežník; —nice *f.* eine Meineidige; —nictví *n.* Meineid *m.*; —ník, a *m.* ein Meineidiger; —nost *f.* Meineid *m.*; —ný *adj.* meineidig (meineidlich); Meineid-.

křivosoud, u *m.* schiefes Urteil; k., a, —ce *m.* falscher Richter; —ný *adj.* falsch richtend.

křivost, i *f.* Krümme *f. v.* křivota; 2. Unredlichkeit; Unwahrheit *f.*

křivostěný *adj.* krummseitig.

křivoš *m.* Krummbückel *m.* (Mensch); 2. *v.* křivule.

křivošíjek, jka *m.* ein Krummhalsiger.

křivot-a *f.* Krümme *f.*; *v.* křivost; —ina *f.* Krümmung *f. v.* křivina.

křivo-toký *adj.* krummfließend; —úhelný *adj.* schiefwinkelig; —úst, a *m.*, —ústec, tce *m.* Krummaul *n.*; —ústý *adj.* krummaulig; —věd, a *m.* Rechtsverdreher *m.*

křivověr-a *f.*, —ství *n.* falscher Glaube, Ketzerei *f.*; —ce *m.*, —ec, rce, —ník, a *m.* Ketzer *m.*; —ný *adj.* ketzerisch; —stvo *n. coll.* die Ketzer.

křivo-větvý *adj.* krummästig; —vleč, (—leč), i *f.* krummes Feld; —zobka *f.* (Vogel) *v.* křivka; —zub, a, —zubec, bce *m.* Krummzahn *m.*; —zubý *adj.* krummzähnig; —žebrý *adj.* krummrippig.

křivul-a, —e *f.* Retorte *f.*; Destillierblase *f.*; 2. krummes Blashorn.

křivuška *f.* Kappenwurz *f. Arisarum.*

křiv-ý-adj. krumm, gekrümmt; schief; unrichtig, falsch, unwahr; —é oko ein unfreundliches Auge; —á přísaha Meineid *m.*; —é svědectví falsches Zeugnis; (*v.* křiv, a, o).

kříž, e *m.* Kreuz *n. Crux*; 2. k. fig. Leiden *n.*, Not *f.*, Kreuz *n.*; 3. Kreuzart, Zwerchart *f.*; k. v okně Fensterkreuz *n.*; k. záslužný Verdienstkreuz *n.*; na k., přes k., —em übers Kreuz; kreuzweise.

kříž-ácký *adj.* Kreuzfahrer-; —ák, a *m.* Kreuzfahrer *m.*, Kreuzritter *m.* (im Orient); Kreuzherr *m.* (in Preußen); 2. Kreuzfuchs *m.* (in Lithauen); 3. Kreuzspinne *f. Aranea* (*Epeira*) *diadema*; k., u *m.* Kreuzer *m.*, Kreuzschiff *n.*; 2. Kreuzer *m.* (Münze).

křížal-a, —ka *f.* Apfelscheibe *f.* (gedörrte), Apfelringel, Apfelschnitt *m.*; 2. Kreuzbund *n.* (übers Kreuz gebunden); 3. Kreuzkipfel *n.* (Backwerk); 4. *pl.* —ky die Schammlippen.

křížat-ec, tce *m.* Johanniskraut *n.*; —ka *f. v.* křížovatka; —ý *adj.* gekreuzt.

křížek, žku *m.* Kreuzchen *n.*; 2. Johanniskraut *n.*; 3. *pl.* křížky Kreuzzeichen (anstatt der Unterschrift); 4. das Ringen der Knaben (vzali se do křížku, popadli se v křížky).

kříž-em *adv.* (*instr.*) kreuzweise *v.* kříž; —ení *n.* Kreuzung *f.*; —ík, u *m.* Kreuzchen *n.*; —inky *f. pl.* Seitenbalken auf den Schlitten.

křížiti (-im, *imp.* kříži!) kreuzen, Kreuze machen; k. se sich kreuzen.

křížkovati se kreuzweise ringen.

křížkov-ý *adj.* Kreuz-; —é koření *v.* **křižlatý** *adj.* schedig. [třezalka.

křižlovati Kreuze machen.

křižmačka *f.* Chrisamtbüchse *f.*

křižmo, křižmo *n.* Chrisam *n.*; k. *adv.* der Quere nach; —vati mit Chrisam salben.

křižn-ice *f.* Kreuzbirn *f.*; —ík, u *m.* Kreuzer *m.* (Schiff); 2. Kreuzfahne *f.*;

k., a *m. v.* křižovník; —ý *adj.* kreuzartig.

křížov-ačka *f.* Kreuzer, Kreuzschiff *m.*; —anec, nce *m.* Gekreuzigte *m.*; —áni *n.* Kreuzigung *f.*; —aný gekreuzigt; —ati koho kreuzigen; fig. quälen; 2. Füße im Gange kreuzweise strecken (von einem Ochsen); 3. Kreuze machen; 4. mit einem Schiffe kreuzen (k. po moři); k. se sich kreuzen; k. se před čím sich kreuzigen; fig. erstaunen.

křižovat-ice *f* Kreuzweg *m.*; —ka *f.* Kreuzriemen *m.*; 2. Kreuzstoß *m.* (des Holzes); 3. ein Netz zum Fischfang unter dem Eise; 4. k., *pl.* —ky Kreuzweg *m.*; —ý *adj. v.* křižovitý.

křižovec, vce *m.* Kreuzreim *m.*

křížov-ina *f.* Kreuzweg *m.*; *pl.* — iny Labyrinth *n.*; 2. Kreuzscheibe *f.*; —itý, křižovitý *adj.* kreuzartig; —ni *adj.* Kreuz-; —nický (—ničí) *adj.* Kreuzherrn-; k. klášter K.-Kloster *n.*; —ník, a *m.* Kreuzherr *m.*; Kreuzfahrer *m.*; Kreuzritter *m.*; *sl.* Kreuzfäger *m.*

křížov-ý *adj.* Kreuz-; —á cesta Kreuzweg *m.*; —é úlni *pl.* Kreuztage, Bettage; —é koření Rangenkraut *n. Jacobaea*; —ý květ, —é kvítí *v.* vítod; —ý pavouk *v.* křižák.

krk, u *m.* Hals *m. Collum, Cervix*; k. srazit den Hals brechen; fig. krk bych na to vsadil ich wollt' mich hängen lassen (beim Wetten); boleti v —u Halsweh *n.*; vézeti komu na —u einem am Halse liegen. |*n.*; Genick *n.*

krkáč *m.* Langhals *m.*; fig. Vielfraß

krk-ač *m.* Krippenbeißer, Kopper *m.*; Kulpser *m.*; —áni *n.* Kulpsen, Grölen *n.*, Ruftation *f.*; (Pferdekrht.) Koppen *n.*; —ati (-ám) kulpsen, grölen; 2. fressen; 3. krächzen (—avec -á).

krkatý *adj.* langhalsig.

krkavč-e, ete *n.* junger Rabe; fig. Rabenkind *n.*, Fraß *m.*; —i *adj.* Raben-; —ice *f.* Rabin *f.*, Rabenweibchen *n.*; 2. Rabenmutter *f.*; —inec, nce *m.* Rabenmist *m.*; —iti (*imp.* -il) něco pfuschen; k. se s čím umsonst zaudern.

krkavec vce *m.* Rabe *m. Corvus corax*; —ký *adj. v.* krkavčí.

krkav-ice *f.* Drosselschlagader *f.*; 2. Rabin *f. v.* krkavčice; —ičný *adj.*; k. hrách *v.* skrkavičník; —ý *adj.* krächzend; —é varhany windstreichige Orgel.

krko-bol, u *m.* Halsweh *n.*; —olyšný *adj.* Atmungsorgane am Halse habend; —hlavý *adj.* krummhalsig; —lomný *adj.* halsbrecherisch; —pásek, ska *m.* fig. Fresser, Schlemmer *m.*

krkoš-ka *f.* Gurgel *f.*; Hals *m.*, 2. *mor.* Knorren *m.* (am Holze); 3. kleines krummes Stückchen Holz; —na *f. sl.* ein Tragekorb von Stäbchen.

krkot, u *m.* Gekrächze *n.*

krkotoč, e *m. v.* krutihlav, vijohlav.

krkov-ice, —ička *f.* Nackenfleisch *n.*, halsíselich *n.*; 2. Nackenfell, Halsfell *n.*;

krkule *f. v.* karkule. |—ý *adj.* Hals-.

krkv-a *f. sl.* Runzel *f.*; Falte *f.*; —ati (-ám) *sl.* runzeln, falten.

krles, kries! krlesa' *int.* (*sl.*) *Kyrie eleison!* Herr, erbarme dich!

krm, u *m.*, k., i *f. v.* krmě.

krma *f.* (*rus.* korma) der Hinterteil des Schiffes; das Steuer eines Floßes.

krmaditi (-ím, *imp.* krmaď! *et* krmadi!) passeln.

krman *m. v.* korman! *v.* grman.

krmě *n.* Speise *f.*, Gericht *n.*; Nahrung *f.*

krm-ec, nce *m.* Maststall *m.*, Fütterungsort *m.*; —ek, nka *m.* junges Schwein; —el, e *m.*, —elec, lce *m.* Futtertrog *m.*; —ení *n.* das Füttern, Speisen; Fütterung *f.*; Futter *n.*; —ič *m.* Futterer, Nährer *m.*; —ička *f.* (*dim.*) Gerichtchen *n.* 2. Fütterin, Nährerin *f.*

krmid-elný *adj. v.* —elník, a *m.* (Schiffsw.) Steuermann *m.*; —lo *n.* Futter *n.*; 2. Steuerruder *n.*

krm-ik, a *m.* Maststall *m.*; —inos *m.* Speiseträger *m.*; —irna *f.* Masterei *f.*; —itel *m.* Nährer *m.*; Mäster *m.*; —itelka *f.* Nährerin *f.*; —itelný *adj.* Nähr-; k. ústroj Verdauungsorgan *n.*; —iti (-ím, *imp.* krm!) koho něčím nähren, füttern, mästen; unterhalten; k. se sich nähren, sich füttern.

krmn-é, ného *n.* Mastgeld *n.*; —ice *f.* Nährerin *f.*; Fütterungskammer *f.*; 3. Mastschwein *n.* (Sau); —ik, a *m.* Mastschweln *n.*; k., u *m.* Maststall *m.*; —ivka *f.* Mastspergel *m.*, Mastkraut *n. Sagina*; —ost *f.* Nahrhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* Mast-; Speise-; Futter-; nährend, nahrhaft; gemästet, fett, k. dobytek Mastvieh *n.*; —á rostlina Futterpflanze *f.*

krňavý *adj.* schwach, siech.

krn-ě *f., dim.* krnka Messerschale *f.*; Wasserrinne *f.*; k. vodní Viehtränke *f.*; k. ěte *n.* Schweinchen *n.*; verbuttetes Rind; —ěný dvůr Schweinhof *m.*; —ek, nka *m.* Schweinchen *n.*; —ělka *f.* verkümmerte Arbeitsblene; —ění *n.* das Verbutten; 2. k. žab Froschgeschrei *n.*; —ěti (*imp.* [nej]krň!) (za...) zum Zwerg werden, verbutten, verkümmern 2. (žaby krní) die Frösche quarren.

krňh-a *m.* Zauderer *m.*; —ati se (3. —a se zaudern, sich langsam bewegen; —avý *adj.* zauderhaft.

krniti (-ím, *imp.* nekrň *et* nekrni!) něco verhunzen; trüben; 2. k. (čelo) runzeln, verfinstern (die Stirn); 3. einschrumpfen; siechen; k. se finster sehen.

krnka *f.* Messerschale *f. v.* střenka.

krňous, a, —ek, ska *m.* Knirps *m.*

krňovatý *adj. sl.* morsch.

kroc-an, —án, a (*pl.* —áni) *m.* Truthahn *m.* (*sr.* krůta); —ani *adj.* Truthahn-.

krocení *n.* das Zähmen, das Bändigen.

kroč, i *f.* kleiner Trab; —ák, a *m.* Traber, Trabganger *m.* (Pferd).

kročec, čce *m. Crocus v.* šafrán.

kročej, e *m.* (*f.*) Schritt *m.*; 2. als Langenmaß *sl.* (auderthalb Prager Elle, jetzt 80 *cm*); —ík, u *m.* Trittchen *n.*; —očet, čtu *m. v.* krokoměr.

kroček krůček, čku *m.* Trittchen *n.*; *sl.* Model *m.*, Schablone *f.*; Lehre *f.*

(in der Mühle); der Wolf, die Lehre (b. Seiler).

kroč-iti (-ím, *imp.* kroč!) schreiten; k. v něco einschreiten; —itý *adj.* großschrittig; 2. sanft schreitend; —mo *adv.* schrittlings, Schritt für Schritt; (mus.) *tempo di marcia*; —ný *adj.* der weite Schritte macht; Grätschling *m.*

krochkati, krochtati (-ám), chrochtati grunzen (vom Schwein).

kroj *m.* Schnitt *m.*, Zuschnitt *m.* (der Kleider); 2. Tracht *f.*, Mode *f.*; jak je kroj, tak se stroj ländlich, sittlich; —adlo *n. v.* krojidlo; —ič *m.* Schneider *m. v.* krejčí; 2. *st.* Lederschnittwarenhändler *m.*; —idlo *n.* Pflugmesser *n.*; Pflugeisen, Schneideeisen *n.*; Werkmesser (b. Handschuhm.) *n.*; —iti (-ím, *imp.* kroj!) něco schneiden; k. pole n. zemi brachen; —nik, u *m.* (geogr.) Kolur *m.*; —ný *adj.* Schneide-.

krok, u *m.* Schritt *m.*, Fußtritt *m.*; přímým —em geraden Weges; k. za —em Schritt für Schritt; lépe —em nežli skokem eile mit Weile (*sr.* kročej).

krokati (3. -á) krächzen (wie der Rabe).

krokem *adv.* (*instr.*) schrittlings *v.* krok.

krokev, kve *f. v.* krokva; —ní *adj.* Sparr-; —nice *f.* (Bauk.) Sparrenkopf *m.*; Dachpfette *f.*; 2. Schnellwage *f.*

krokodil, a *m.* Krokodil *m. Crocodilus*; —í *adj.* Krokodil-; k. slze *pl.* fig. Krokodilstränen.

krokoměr, u *m.* Schrittmesser *m.*, Schrittzähler *m.*

krokový *adj.* Schritt-.

krokv-a *f.* Sparren *m.*; 2. Pfeiler *m.*; 3. Spannriegel *m.*; *pl.* —y die Holzböcke; —í *n.* Sparrenwerk *n.*; —ice *f.* kleiner Sparren; 2. Nivellierinstrument *n.*, Bleiwage *f.*, Schrotwage *f.*; 3. Heber *m.*, Zieher *m.* (zum Wein oder Bier); *v.* krokva; —ičný *adj.* Heber-; —ový *adj.* Sparren-.

krom, kromě *praep. c. gen.* (*sl.* kroma, kreme, krema) außer, außerhalb, ausgenommen, ohne; k. toho überdies, sonst; außerdem; k. města außerhalb der Stadt; k. soudu außergerichtlich; k. *cnj.* leč, toliko bloß, allein, nur.

krom-obyčejný *adj.* außergewöhnlich, außerordentlich; —právní *adj.* nicht juridisch; —soudní *adj.* außergerichtlich; —úřední *adj.* außeramtlich, nichtamtlich, nichtoffiziell.

krondle *f.* (Grendel) Spitze *f.*; 2. (b. Maur.) Dreizack *m.*; 3. k. na ryby Fischgabel *f.*, Aalstecher *m.*

krondraška *f.* Weiberrock von Kronrasch.

kronikář *m.* Chronikschreiber, Chronist *m.*

kronik-a *f.* Chronik *f.*; —ář *m.*

kropáč, e, —ek, čku *m.* Sprengwedel, Weihwedel *m.*; 2. Gießkanne *f.*; 3. k., —ek, čku *m.* Schlüsselblume *f. Primula veris v.* petrklíč.

kropě *f.* Tropfen *m. v.* krápě; 2. Schneelchuh *m.* (krpě).

kropenáček, čka *m.* Perlhuhn *n. v.*

kropenat-ěti sprenklich werden; —iti sprenkeln; —ost *f.* Sprenklichkeit *f.*; —ý *adj.* gesprenkelt, punktiert.

kropen-ec, nce *m.* etw. Gesprenkeltes; —í *n.* das Besprengen; —ice *f.*, —ička *f.* Gießkanne *f.*, Sprengkanne *f.*; Weihkessel, Weihbrunnenkessel *m.*; —ina *f.* ein gesprenkeltes Tuch, gesprenkelte Leinwand; —ka *f. v.* kropenice.

kropér, kropěř *m. st. v.* kropíř.

kropet, pte *m. v.* krapet.

krop-ice *f. v.* kropenice; —icí *adj.* Spreng-; k. konev Sprengkanne *f.*; —ič *m.* Aufspritzer *m.*; Besprenger *m.*; —ička *f.* Besprengerin *f.*; 2. *v.* krapě; —idlo, —idélko *n.* Ansprengmaschine *f.*; *v.* kropáč.

kropír *m. st.* (fr. *Croupière f.*) Pferdeschmuck *m.*, Satteldecke *f.*

krop-írna *f.* Sprengboden *m.*; Netzkammer *f.*; —iti (*imp.* krop!) něco něčím sprengen, besprengen, spritzen, sprenken; k. se besprengt werden; —ítko *n. v.* kropidlo; —ivý *adj.* sprengend; —ivá lázeň (sprcha) Dusche *f.*, Tropfbad *n.*; —ka *f. sl.* Tropfen *m.*; —ný *adj. v.* kropivý.

krosna *f.* Krare *f.*, Tragereff *n.*; 2. *st.* Webestuhl *m.*; 3. *sl.* Werkstätte *f.*

krosnář *m.* Reffträger *m.*, Tabulettkrämer *m.*; Federviehhändler *m.*; —ka *f.* Reffträgerin *f.*; —st i . Federviehhandel *m.*

krosnati se *impers.*; —á se mu boule eine Beule setzt sich ihm an.

kroš *m. etc. v.* groš.

krotce *adv.* (*comp.* krotčeji) zahm.

krot-il, a *m. v.* krotitel; —ilka *f.* Bezähmerin *f.*, Bändigerin *f.*; 2. Moorrübe *f.*; —írná *f.* Zwinghof *m.*

krotitel *m.* Zähmer *m.*, Bezähmer *m.*, Bändiger *m.*; k. zvířat Tierbändiger *m.*; —ka *f.* -in *f.*; —ný *adj.* zähmbar; -ost -keit.

krot-iti (-ím, *imp.* krot!) něco n. koho zähmen, bändigen; kirren; sänftigen; k. mlýn (škrtiti) schwächen, bremsen (die Mühle); k. se sich beruhigen; —ivý *adj.* sänftigend, bezähmend.

krotk-ost *f.* Zahmheit *f.*; Sanftmütigkeit *f.*; —ký *adj.* (*comp.* krotčí) zahm, kirre; fig. sanftmütig.

krot-nouti zahm, kirre, bändig werden; —ný *adj.* zähmbar.

kroton, u, —ík, u (rakomor) *m. Croton m.*; Krebsblume *f.*, Krebskraut *n.*

kroucen-ec, nce *m.* Drehzahn *m.* (Schwamm); —í *n.* das Drehen; Winden; Krümmen; —ina *f.* etwas Gedrehtes; —ost *f.* geschniegeltes Wesen; —ý gedreht; geschniegelt.

krouceti *v.* kroutiti.

kroučavý *adj.* grunzend; *v.* kručivý.

krouh, u *m. sl. v.* kruh; —ač *m.* Schräfer *m.*; -ka -in *f.*; —ati (-ám něco) rund machen; 2. schneiden, schräfern; k. zelí Kraut schneiden.

kroupa (*pl.* kroupy, *gen. pl.* krup) *f.* Graupe *f.*; k. ledová Hagel *m.*; *pl.* kroupy die Schloßen; kroupy padají es hagelt.

kroup-ati (-ám) knorpeln; —avý, —lavý *adj.* rösch, knorpelnd; —č, čte *n.* kleiner röscher Apfel; 2. Knirps *m.*

krouseti *v.* krusiti.

krout-ênice *f.* Schraube *f.*, —nllo *n. v.* krutidlo; —il, a, —itel, —ič *m.* Dreher *m.*; —ilka *f.* Dreherin *f.*, —ina *f. v.* krouceninа; —išek, ška *m.* Schlankopf *m.*

kroutiti (kroutim, iš, i, ime, ite, í, *imper.* krut!) něco, k. něčím drehen, winden; k. vlasy krauseln; k. řeč, slova, pravo verdrehen; k. nosem die Nase rumpfen; k. se sich herumdrehen, sich krümmen; sich winden; *v.* upejpati se.

kroutivous, a *m.* Schnurrbartdreher *m.*

kroutivý *adj.* drehend.

kroutkava *f.* (v řece) *sl.* Wirbel *m.*

kroužala *f. v.* křížala; —ení *adj. v.* kroužící; —ek, žku *m.* Ring *m.*, Ringel *n.*; 2. kleiner Kreis; 3. Schelfchen *n.*; 4. Rolle *f.*; Kloben *m.* (im Flaschenzuge); 5. Krone am Pferdehufe; k. společenský Gesellschaftskreis *m.*; —ení *n.* Zirkulieren *n.*, Zirkulation *f.*; Drehen *n.*; —ivci *adj.* Zirkulations-; —ilka *f.* Zirkuliersäge *f.*; —iti (-ím, *imp.* krouži!) něco einen Kreis, Ring machen; zirkeln; abzirkeln; überschlingen (b. d. Räderin); k. drechseln; schräfern; k. vlasy die Haare drehen, krauseln; k. zelí Kraut schneiden; k. kámen mlýnský den Mühlstein runden, zuhauen; k. (v. Schiffen ꝛc.) kreuzen; zirkulieren; k. (v. Tauben ꝛc.) im Kreise herumfliegen; k. se kreisen, sich in die Runde bewegen.

kroužk-a *f. mor.* Ring; Fingerring *m.*; —ář *m.* Ringelschmied *m.*; —ovadlo *n.* Guillochiermaschine *f.*; —ovati Kreise machen, kreisen, kräuseln; ringeln; guillochieren; k. se (von Haaren) sich krauseln; —ový *adj.* Ringel-.

krov, u *m.* Dach *n.*, Dachung *f.*, Bedachung *f.*; 2. Dachstuhl *m.*; Sparrwerk *n.*, Gesparre *n.*; 3. fig. Haus *n.*, Wohnung *f.*; 4. *st.* Decke *f.*; fig. pod jednim —em unter einem Dache.

křovák, a *m.* Buschbewohner, Buschmann *m.* [stämmen.

krovát, u *m.* ein Floß von 15 Baum

křovat-ěti staudig werden; —ina *f.* Gebüsch *n.*; —ý *adj.* staudig, buschig.

krov-ce *n.*, —ce, vce, —ek, vku *m.* Dienstdecke *f.*

křov-i *n.*, —íčko *n.* Gebüsch *n.*, Gestaude *n.*, Strauchwerk *n.* [Dachung.

krov-i *n.* Stockwerk *n.*; —ina *f.* die

křovin-a, —ka *f.* Strauchbusch *m.*, atost *f.* Buschigkeit *f.*; —atý *adj* buschig, staudenreich; dichtbewachsen.

křov-iště *n.* Gestrüppe *n.*; —itý *adj.* buschig.

krovk-a *f.* Flugeldecke *f.* (b. Insekten) *Elytron*; —ovina *f.* Chitin *n.*

křov-ňáček, čka *m.* Heckenschwetting *m.*; —ni *adj.* Strauch-.

krovn-ice *f.* Dachstuhl *m.*

křovník, a *m. mor.* Rotschwanz *m* (pták). [holz *n*

krovový *adj.* Dach-; k. les *st.* Bau

křový (keřový) *adj.* Strauch-, Staudenkrpal, a, krpálek, lka *m.* Klicker *m*

krpaslík a *m. v.* trpaslík.

krpati (-ám) flicken.

krp-ce, *pl. m. v.* krpec; —car *m. sl.* Flechtschuhmacher *m.*

krpčiti *mor. v.* krpčiti.

krpě, ěte *n.* Schneereifen *m.*

krpec, pce *m.* Bundschuh *m.*; 2. Flechtschuh *m.*; 3. kleiner Mensch; *sr.* krpelec; 4. Wurzel *m.*

krpek, pka *m. sl. v.* kozub, krb.

krpel-ec, lce *m. sl.* Zwerg *m.*; —ice *f.* Zwergin *f.*

krperta *m. mor.* ungeschickter Mensch.

krpěti hervorragen.

krpka *f.* Krugchen mit einem Halse.

krs, u *m. v.* krsek.

krsač *m.* Sammerer *m.* [mern.

krsatl (-ám), krsnouti abnehmen, jam-

krs-ek, ska *m.* Zwerg *m.*; 2. *sl.* Sterr *m. v.* jesetr; k., sku *m.* Zwergbaum *m. v.* krs; —kovatý, —ovatý *adj.* verbuttet, zwergig; —lák, u *m.* Zwergbaum *m.*; —lice *f.* Zwergkirsche *f. Prunus chamaecerasus*; 2. Zwergnelke *f.*; —lík, a *m. v.* krylík.

krst, u *m. v.* křest.

krstálek, lku *m. v.* křtálek.

krstiti (*imp.* krsti!) *v.* křestiti, křtíti.

krška *f.* die linke Hand (*v.* krch).

kršň-ačka *f.* Linkhändige *f.*; —ák, a, —áček, —avec, vce *m.* Linkhand *m.*; —avý *adj.* linkhändig.

krt, a *m. v.* krtek; 2. (mythb.) Sonnengott *m.*

krtálek, lku *m. v.* krtálek.

krtalt, u *m. st.* (Gestalt) *v.* postava.

krtán, u *m. v.* chrtán.

krtčí *adj.* Maulwurfs-.

krtě, ěte *n.* junger Maulwurf.

krtek, tka *m.*, *dim.* krteček Maulwurf *m. Talpa europaea.*

křtelnice *f. v.* křtitelnice.

křtěn, a, o, ý getauft; —ě, křtiny, ěte *n.* Täufling *m.* (getauftes Kind); —ec, nce *m.* ein getaufter Mensch; —i *n.* das Taufen, Taufe *f.*

krti *adj.* Maulwurfs-.

krtice *f.* Maulwurf *f.* (Weibchen); 2. Feigwarze *f.*, Blutgeschwur *n.*, Drüsengeschwulst *f.*; *pl.* Skrofeln *Scrophulae.*

křtící *adj.* Tauf-; k. list Taufschein *m.*; k. plena Taufkuh *n.*

krticovat-ěti Skrofeln bekommen, ý *adj.* skrofulös.

krtič-i *adj.* Maulwurfs-; —ina *f.* Maulwurfshaufen *m.*; —natost *f.* (med.) Skrofulose *f.*; —natý, —ný skrofulös; —ný *adj.* Maulwurfs-; 2. Skrofeln-; —né kořeni, —nik, u *m.* Feigwarzenkraut *n.*, Feigwarzenwurz *f. Scrophularia.*

krtin-a *f.*, —ce, nce *m.* Maulwurfshaufen *m.* [Taufschmaus *m.*

křtin-y, —ky *pl. f.* Kindtaufe *f.*; **křtiště** *n. v.* krtinec.

křtitel *m.* Täufer *m.*; Baptist *m.*; sv. Jan K. Johann der Täufer; —na, —nice *f.* Taufstein *m.*; Baptisterium *n.*; —ni *adj.* Tauf-.

křtiti (křtím, iš, i, ime, ite, í, *imp.* křti!) někoho (*acc.*) taufen; *žrt.* k. pivo

wässern; k. se jich taufen laſſen, Chriſt werden.

krtiti (*imp.* krť!) unterwühlen (wie der Maulwurf); 2. dem Schlendrian folgen; k. se v čem wühlen.

krtk-áč *m.* Maulwurfsfänger *m.*; -ovatý voll Maulwürfe; —ovisté *n. v.* krtinec; —ový *adj.* Maulwurfs-.

krtomyš, i *f.* Taſchenmaus *f. Geomys*; 2. (*pol.*) Feldmaus, Spitzmaus *f. Sorex*.

krtonožka *f.*, krtonohý štír Maulwurfsgrille *f. Gryllotalpa vulgaris*.

krtov-ina *f. v.* krtinec; —ý *adj.*

křtový *adj. v.* křestní. |Maulwurfs-.

krucifix, e *m.* Kruzifix *m.* |leln *n.*

krůček, čku *m.* Schrittchen *n.*, Schritt-

kruč-ení *n.* (v břiše) das Kollern; -eti (*impers.*) gurren, kollern, kollern; i mu v břiše se gurrt (kollert) ihm im Leibe.

kručin-a, —ku *f.* Pfriemenkraut *n.*, Genſter *m. Genista.*

kručivý *adj.* kollernd. |ſchen).

krůčkovati zurückbleiben (von Hir-

kruf, u *m.* Kropf *m.* (der Schafe); -ovati den Kropf haben.

krufta *f. v.* kruchta.

kruh, u *m.* Kreis *m. Circulus*; k. Ring *m.*; Scheibe *f.*; k. měsíce der Hof um den Mond; k. hrnčířský Töpferſcheibe, Drehſcheibe *f.*; k. Kehreiſen in der Glocke; k. (chleba) *v.* kruch.

kruh-adlo, —átko *n.* Krauthobel *m.*, **kruho-čet**, čtu, —měr, u *m.* Tourniquet *n.* (*m.*); —let, u *m.* Drehſchaukel *f.*; měřicí *n.* Kreismeſſung *f.*, Zyklometrie *f.*; —pis, u *m.* Umſchrift, Rundſchrift *f.*, Legende *f.* (auf Münzen); -skok, u *m.* Bogenſprung *m.*; —stroj *m.* Rotationsmaſchine *f.*; —toč *m.* Drehſcheibe *f.*; —vka *f.* Ringofen *m.* (Ziegelbr.); —vna *f.* (b. Schmied) Hohldocke *f.*; —vý *adj.* Kreis-; —zor, u *m.* Zyklorama *n.*

kruhul-e *f.* Blumentopf (květináč).

kruch, u *m.* Stück *n.*; Bruchſtück *n.*; Klumpen *m.*; k. chleba (k. = chleb) ein Laib Brot; k. ledu Eisſcholle *f.*.

kruchánek, nku *m.* ein Laiblein Brot vom ſchwarzen Mehl. |Pyrop *m.*

kruchlík, u *m.* böhmiſcher Granat.

kruchost *f.* Feſtigkeit; Mürbheit *f.*

kruchov-ka *f.* Vollweche *f.*, Semmel vom Brotmehl; —ý *adj.* Brot-; —á mouka Vollmehl *n.*, ſchwarzes Mehl; á žemle *v.* kruchovka.

kruchta *f.* (*gen. pl.* krucht) Emporkirche *f.*, Chor *m.* (in der Kirche).

kruch-ý (*pol.*) *adj.* mürbe; —á země *sl.* feſtes Land.

krumle *pl. f.* Maultrommel *f.* (*v.* drumbla, dromblička).

krumpáč *m.* Doppelkrampe, Doppelhaue, Doppelſpitze *f.* |knacken.

křumpati (—ám), chřupati knarpeln,

krump-éř, —íř, *m. v.* krumplíř.

krumple *f.* Krummbogen *m.* beim Waldhorne; 2. k. *sl.* |z něm. Grundapfel| *v.* brambor.

krumpl-éř, —íř *m.* Krampler, Stifker *m.*

krumplov-ání *n.* |fr. *crêpeln*| das Sticken; Stickerei *f.*; —atel *m.* Sticker, Ausnäher *m.*; —ati |fr. *crêper*, krauſeln| ſticken, ausnähen.

krumpol-ák, a *m.* ein Ochs mit dem Halsjoche; —ec, lce *m.* |Krummholz| Halsjoch *n.*, Sperrholz *n.*

krumpovati *v.* krumplovati.

krůna *f. v.* korona.

krunéř, krunýř *m.* |fr. *collet, collier*| Koller *m.* |häutige Braune *f.*

krup, u *m.* Krupp *Croup m.* (med.);

krupař *m.* Graupner *m.*, Graupenmacher *m.*; Graupenhändler *m.*; Grieß ler *m.* (Mehlhändler); 2. Krauppeneſſer *m.*; -ka -in; —iti grießeln; —ský *adj.* Grießler-; k. obchod, —ství *n.* Grützhandel *m.*; Grießlerei *f.*

křupati (-ám) *v.* chřupati.

křupavka *f. v.* chrupavka.

krupě *pl. f.* Schneeſchuhe *v.* krpce (*sr.* krpce, lyže).

krůpě *f.*, krůpěj, krůpěje *f.* Tropfen *m.* (není tu ani k. vody).

krupen, pnu *m.* Himmelskern *n.*

křupěti *v.* chrupati.

krupic-e *f.* Grieß *m.*, Grütze *f.*; 2. kleiner Hagel, Gräupeln; k. padá es gräupelt; —ový *adj.* Grieß-; *v.* krupičný. |Salzkorn.

krupička *f.* Grieß *m.*; k. soli ein

krupič-natka *f.* Grießflechte *f.* (med.); —nice *f.* Grießhändlerin *f.*; —nik, u *m.* Grießmühle *f.*; k., a. Grießhändler *m.*; —ný *adj.* Grieß-; —ná kaše Grießbrei *m.*; —ná mouka Grießmehl *n.*

krupin, u *m.* Betrogen *n.*; roter Eiſen

krupinka *f. v.* krupička. |vitriol *m.*

krupiti (—ím, *imp.* krup!) grob mahlen, ſchroten; krupí se es gräupelt.

krupka *f.*, *pl.* —ky (*gen.* krupek) Gräupchen *n.*; 2. Klümpchen in der Buttermilch; 3. kleiner Hagel; 4. Hirſengeflechte *n.* auf dem Kopfe, Friſelflechte

krůpka *f. v.* krůpě. |*f.* (med.).

křupk-a *f. v.* chrustavice; —avý *adj. v.* chrupavý.

krupkovitý *adj.* gräupelartig.

krupnatý *adj.* voll Gräupeln.

krupně *adv.* grob.

krupn-ice *f.* Grützhandlerin *f.*; -ík, a *m. v.* krupař, k., u *m.* Tropfſtein *m.*; 2. Graupenmühle *f.*; 3. Graupenſuppe *f.*; —ý *adj.* Graupen-; 2. grob, maſſiv; *v.* krupnatý.

krupo *adv. st.* ſtark, heftig.

krupobit-í *n.* Hagel *m.*, Hagelſchlag *m.*, Hagelguß *m.*, Hagelſturm *m.*, Gewetter, Schloßenwetter *n.*; —ný *adj.* hagelſchlagend.

krupov-atý *adj. v.* krupnatý; —ka *f.* Gerſtel *m.*, Schleimſuppe *f.*

krupý *adj. st.* grob, groß; roh.

krůsna *f. v.* krosna.

krušan, u *m.* Wolframerz *n.*

kruščov-atěti körnern; —atost *f.* Körnigkeit *f.*; -atý *adj.* körnig; —ý *adj.* Knollen; —á sůl Steinſalz *n.*

krušec, šce, krušcček, čku *m.* Bruchſtück *n.*; 2. Knollen *m.*, Klumpen *m.*; k. soli ein Knollen Salz; sůl v kruščich Kornſalz, Steinſalz, Bergſalz *n.*; k. Erz *n.* [glaſerz *n.*

krušek, šku *m.* Schillglaſerz, Sprödglaſerz *n.*

kruš-eni *n.* Mürbewerden *n.*; 2. Zermalmen *n.*; —ceti mürbe werden.

kruš-ičnatec, tce *m.* Wolframſäure *f.*; —ičnan, u *m.* Wolfram *n.*, Scheelium *n.*

krušin-a *f.* Bröckel *m.*; 2. Ölkuchen *m.*; 3. Faulbaum, Elſebaum *m. Rhamnus Frangula*; —ka *f.* Faulbeere, Spergelbeere *f.*; 2. Semmel, Wecken (kruchovka); —ový *adj.* Faulbaum-.

krušitel, e *m.* Zermalmer *m.*; —ný *adj.* zerbrechlich, bröckelig; -ost -keit.

krušiti (—ím, íš, í, ime, íte, í, *imp.* kruš!) něco etwas zerbrechen, zermalmen, zerſtoßen, zerſtören; k. se bröckeln, zerfallen; fig. ſich grämen.

krušn-atý *adj.* knollig; körnig; —ě *adv.* (k. vydělaný, k. zasloužený) ſchwer; —ík, u *m.* Vollmecke *f.*; Brotſemmel *f.*; —ost *f.* Zerbrechlichkeit, Sprödigkeit; 2. Schwierigkeit *f.*; —ý *adj.* ſpröde, zerbrechlich, brüchig; ſperr (Brot); 2. ſchwer, bitter, ſchwierig; —á práce ſchwere Arbeit; —á mouka Brotmehl *n.*; —é hory *pl.* Erzgebirge *n.*

krušt, u *m.* Getröſe *n.*

krušti *n.* Salzſtücke *pl.*

krut, u *m.* die Drehung; k., a, o *v.* krutý; —a meta *sl.* miſchmaſch.

krůta *f.* (*dim.* krůtička) Truthenne *f. Meleagris Gallopavo.*

krůťák, krůťan, a *m. v.* krocan.

krutě *adv.* hart.

krůtě, ěte *n.* Truthuhn *n.*

krutel, u *m. sl.* ein Knebel zum Garbenbinden. [tenství; *v.* krutost).

krutenství *n.* Grimmigkeit *f.* (*v.* ukru-

krůtí *adj.* von der Truthenne.

kruti-dlo *n.* Drehwerkzeug *n.*; 2. fig. Zierling *m.*; —hlav, a *m.* Drehhals *m. Yunx v.* vijohlav; —na *f.* etw. Gedrehtes; Windung; 2. Wiege *f.* (Knoten im Geſpinſt); 3. geſchlängelter Weg; 4. eine Weibsperſon, die wackelnd geht; —slov, a *m.* Wortdreher *m.*

krutiti (—ím, *imp.* kruť!) herb machen; k. se wildig, ſtreng ſein.

krůtka *f. v.* krůta; 2. Kieferzapfen, Tannenzapfen *m.*, Strobel *m.*

krutn-ik, a *m.* (ukr...) ein Grauſamer; —ost *f. v.* ukrutnost, krutost; —outi ſperr, trocken werden; 2. ſtumpf, unempfindlich werden; —ý *adj.* ſich drehend 2. (ukr...) grauſam.

kruto *adv. v.* krutě, krutý.

kruto-hlav, a *m. v.* vijohlav; —hlavec, vce, —hlávka *f.* (pulec) Kaulfroſch *m.*

krutost *f.* Grimmigkeit, Grauſamkeit *f.*; 2. Herbe *f.*; 3. *mor.* Überdrehtheit (des Zwirnes).

krutovlád-a *f.* Deſpotismus, Gewaltherrſchaft *f.*; —ce *m.* Deſpot *m.*; Zwingherr *m.*, Gewaltherrſcher *m.*

krutý *adj.* hart, ſtreng, heftig, grauſam, grimmig; ſperr; —á zima ein rauher oder ſtrenger Winter; heftige Kälte; k. gebreht, gewunden.

krůvek, vku *m. v.* krov.

kruž-áček, čku *m.* kleiner runder Kuchen; —adlo, —átko *n.* (kruhadlo) Krauteiſen *n.*, Krauthobel *m.*; *v.* kružidlo.

kružalk-a *f.* Schnitz *m.*, Spaltel *m.*, Schelbe *f. v.* křižalka; —ovitý *adj.* ſcheibig.

kružanec, nce *m. mor.* Fladen *m.*

kružba *f.* (archit.) Maßwerk *n.*

kruž-ček, —ek *v.* kruh; —ec, žce *m. v.* krušec; —ice *f.* Gullloche *f.*

kruž-idlář *m.* Zirkelſchmied *m.*; —idlo, —itko *n.* Zirkel *m.*; —idlovati mit dem Zirkel Kreiſe machen; —ina *f.* Kreisform *f.*; Bogenkrümme *f.*; Bogenſtück *n.* (archit.); —inky *pl.* Tafeln; —iti *v.* kroužiti; —ivý *adj.* kräuſelnd, zirkelnd; —ka *f. v.* kružnice; 2. *rus.* Krug *m.*; Kanne *f.*; 3. Almoſenbüchſe, Armenbüchſe *f.*; —mo *adv.* zirkelweiſe; —nice *f.*, Zirkellinie, Radlinie *f.*, Zykloide *f.*; —ník, u *m. v.* kružidlo; —ný *adj.* Kreis-; —né vlasy die Locken.

krv, i *f. st. v.* krev.

krv-áceni *n.* Blutung; —áceti bluten; —aciti se *mor.* ſich plagen; —ák, u *m.* fig. Blutroman, Räuberroman *m.*

krvav-ě *adv.* blutig; —ec, vce *m.* Sperberkraut *n.*, Wieſenknopf *m. Poterium Sanguisorba*; —ěti bluten *v.* krváceti; —ina *f.* blutiger Ort; —iti (ok...) blutig machen; Blut vergießen; —ka *f.* Röttling *m.*, Blutapfel *m.*; Blutbirn *f.*; Blutpfirſich *f.*; *sl.* Blutwurſt *f.*; —nice *f.* Blutader *f.*; die goldene Ader; Hämorrhoidalkrankheit *f.*; —ník, u *m.* Blutwurz *f.*; 2. Karneol *m. v.* krevel; —ost *f.* Blutigkeit *f.*; 2. fig. Blutgier *f.*; —ý *adj.* blutig; fig. blutdürſtig; fig. blutſchwer; k. peníz Blutgeld *n.*

krvel, e *m. v.* krevel.

krvelačný *adj. v.* krvežízniv.

krvenka *f.* Blutwurz *f. Haemodorum.*

krve-proliti *n.* Blutbad *n.*, Blutvergießen *n.*; —tok *v.* krvotok; —žízniveo ein Blutdürſtiger; —žízniveost Blutdurſt *m.*, —žízniv, —žádostivý *adj.* blutdürſtig.

krvina *f.* (*srb.*) Blutrache *f.* [bürſtig.

krvo-barevný *adj.* blutfarbig; —ceď, dě *m.* Blutvergießer; —drv, u *m.* Blutholz *n. Haematoxylon*; Färbeholz *n.*; —hlavý *adj.* blutköpfig; —hubka *f.* Blutſchwamm *m. Boletus sanguineus*; —květ, u *m.* Blutblume *f. Haemanthus*; —lačný *adj.* blutdürſtig; —lokač *m.* Blutſäufer *m.*; —mět, u *m.*, —pryšť *f.* Blutſturz *m.*; —nosný *adj.* blutführend; —pijec, jce *m.* Blutſäufer *m.*; —poj, e *m. v.* krvosmilství; —potný *adj.* blutſchwitzend; —pruhý *adj.* Blutſtriemen habend; —pryštnost *f.* der Hämorrhoidalfluß; —prznění *n. v.* krvosmilství; —rudý blutrot.

krvosmil-nice *f.* Blutſchänderin *f.*; —ník, a *m.* Blutſchänder *m.*; —ný *adj.* blutſchänderiſch; —ství *f.* Blutſchande *f.*

krvo-střeb, a *m.*, —střebka *f.* Blutſauger *m.*; —střebec, bce *m.* Blutſau-

ger, Vampyr *m.*; 2. *v.* pijavice; —střebný blutſchlürfend; —štitivost *f.* Blutſcheu *f.*; —štitivý *adj.* blutſcheu.

krvot, u *m.* das Nahrungsblut des Kindes im Mutterleibe.

krvo-tečný, —tekoucí, —točný *adj.* den Blutfluß habend; blutflüſſig; —tok, u *m.* Blutfluß *m.*, Blutgang *m.*; Hämorrhagie *f.*

krvouci *adj.*, k. peníz Blutgeld *n.*

krvo-zubý *adj.* blutzähnig; —žíznivec, —žíznivý *v.* krvežíznivec, ivý.

krvutný *adj. st.* blutig, blutbefleckt.

kry *f. sl. v.* krov.

krychl-e *f.* Würfel *m.*, Kubus *m.*; —ený, —ový *adj.* Kubik-; k. sáh (kostečný sáh) Kubikklafter *f.*

kryjičnost *f.* Deckkraft *f.*

kryju *v.* kryti.

krylík, a *m.* Fauſthuhn *n. Syrrhaptes (Tetrao) paradoxus* (stepokur).

krymza *f.* ſchwefelſaurer Zinkvitriol, weißer Vitriol *m.*

krynda! k. pána! pro krynda! kryndy lindy! um Himmelswillen!

krypta *f.* (gr.) Krypte *f.*; Gruft *f.*; (kostelní hrobka).

krys-a *f.* Ratte *f. Mus rattus*; —ák, a, áček, čka *m.* Rattler *m.* (Hund); —ař *m.* Rattenfänger *m.*

krysliti (*pol.*) *v.* kresliti.

krystal, u *m.* Kriſtall *m.*; —isovati, —ovati kriſtalliſieren.

krystle *pl. f. sl. v.* osypky.

kryt, a, o *v.* krytý; k., u *m.* Dachung, Deckung *f.*; Gedeck *n.*; Decke *f.*; fig. Schale *f.*; verdeckte Bedeutung; pod jedním —em unter einem Dache; *pl.* —y *st.* Schildkröte *f.*, Schirmdach *n.*, Schutzdach *n.* (im Kriegsweſen der Alten).

kryt-ba *f.* Deckung *f.*; 2. Gedeck *n.*; Eindeckung, Dachung *f.*; —ební *adj.* Dachungs-.

kryti (kryju [kreju], eš, e, eme, ete, ou [kryjí], *imp.* kryj (krej!) něco etw. decken; k. střechu das Dach decken; k. něco před někým, v sobě bergen; k. se čím ſich decken; k. se čeho ſich vor etw. hüten; k. se s čím, k. se pod čím, k. se někde (v Bavořích) ſich verbergen.

kryt-í *n.* das Decken, die Deckung; die Dachung, das Gedecke; Tafelgedecke *n.*; —ina *f.* Decke *f.*; Bedachung *f.*; —ný *adj.* deckend.

kryto-hlavec, vce *m.* Fallkäfer *m. Cryptocephalus*; —mluv, u *m.* Euphemismus *m.*; —násobný verſteckt zuſammengeſetzt; —plod, u *m.* Wirtelkraut *n. Rotala*; —rypka *f.* Klauenfliege *f.*

krytý *adj.* gedeckt; k. vůz Deckelwagen *m.*; —á cesta (mil.) bedeckter Gang.

kryv, u *m.* (na lodi) Verdeck *n. v.* **kryvka** *f.* Dachziegel *m.* [paluba.

krznář *m. st.* Kürſchner *m.*

krzno *n. st.* [=Kürſen] Pelzkleid *n.*; Oberpelz *m.*; Waffenrock *m.*

krž, e *m.* Nußſattel *m.*; 2. Scheidewand *f. Dissipimentum* (bot.); —ek, žku *m. sl.* Schlotterfaß *n.* (der Mäher).

ksas, u *m.* (*něm.*) Geſäß *n.*

ksenec, nce *m. st.* Schlangenbrut *f.*; Froſchbrut *f.*

ksík, u *m.* das Ziſchen; —ač *m.* Ziſcher *m.*; —ati (-ám), —nouti ziſchen.

ksíti (*min.* ksil, a, o) *st.* nieſen; 2. *st.* leiden.

kstvěti se *v.* stkviti se; *v.* kvěsti.

ksuk, u *m.* (*pol.*) große Zehe.

kšaft, u *m.* Teſtament *n.*; —ář, —ovatel, e *m.* Erblaſſer *m.*; Teſtator *m.*; —ovati Teſtament machen; teſtieren; —ovní *adj.* Teſtaments-; teſtamentariſch; —ovník, a *m.* Teſtamentserbe *m.*

kšand-a *f.* [něm. Schande] Achſelſeil *n.*; Hoſenträger *m.*; (mont.) Stebzeug *n.*, Tragband *n.*, Traggurt *m.*; (Vogelſt.) Sille *f.*, Läuferzug *m.*; —ář *m.* Hoſenträgermacher *m.*

kšc! kotz! Ruf zur Vertreibung der Katzen *v.* koc.

kšeft, u *m.* (*něm.*) Geſchäft *n.*; —ář, —ovník *m.* Geſchäftjäger *m.*; —íček, čku *m.* Geſchäftchen, Geſchäftlein *n.*; —ovati ein Geſchäft führen, betreiben.

kšice *f. v.* kštice.

kšir-y u *m.* [*něm.* Geſchirr] *v.* postroj; —ovna *f.* Geſchirrkammer *f.*

kštěnec, nce *m. st. v.* ksenec.

kštic-atý *adj.* langhaarig; —e, kštice *f.* [Spitze] das Haupthaar, die langen vorderen Haare; Haarſchopf, Toupee an der Stirn; Ährenſpitze *f.*; —ovati bei den Haaren zauſen, beuteln; k. se einander bei den Haaren zauſen, beuteln; —ový *adj.* Haarſchopf-.

kštkáti (3. —á), kštkavka *f. v.* štkáti, **kterace** *st. v.* kterak. [štkavka.

kterak —ž, —že *adv.* wie, irgendwie; —koli, —žkoli wie immer; wie immer beſchaffen; — ost *f.* (jakost) Qualität *f.*; —ový, ý *pron.* welcher, wie beſchaffen, was für einer; —ý, —ýs, —ýsi ein gewiſſer.

který, —ž, —žto *pron.* welcher; —koli, —žkoli, —kolivěk *pron.* welcher immer.

kterýs, kterýsi *pron.* irgend einer.

kto *st. v.* kdo.

ktvu *v.* kvěsti (květu).

ku *prp.* (*před p*; *b*; *h*; ku příkladu, ku pomoci, ku právu, ku podivu, ku potřebě, ku bráně; ku hradu; *před k.*; ku konci, ku králi) *ju v.* k.

kuba *m.* fig. lechter Kerl, Schlaukopf *m.*; hloupý k. Dummkopf *m.*

kubák, u *m.* Puffbohne *f.*

kubeb-a *f.* Kubebe *f. Piper Cubeba*; —ový *adj.* Kubeben-.

kubelka *m. et f.* Wirrkopf *m.*; 2. Waffelkuchen *m.*

kuběn-a *f.* [*Concubina*] Kebsweib *n.*; -ář *m.* Kebsmann *m.*; —ářský, —ský *adj.* kebsweibisch; —ářství, —ství *n.* Kebsehe *f.*, Konkubinat *n.*; —iti se im Konkubinate leben.

kubík, a *m.* kluger Kerl, Schlaukopf *m.* (to je k.!) *v.* kuba; *v.* kobík.

kubl-a *m.*, —al, a *m.* Wirrkopf *m.*, Wirrgeiſt *m.*; 2. Launler, Tändler *m.*; —ati (ám, áš, á *et* u, eš, e) něco etw.

ßen; verwirren; k. se ſich verwirren; weilen; k. se s čím, k. se v čem zaudern, langſam machen.

kuca-baba *f.* blinde Kuh *f.* (Spiel) *v.* cuka-baba, cic-baba, slepá bába.

kucel, cle *m.*, kuclík, u *m.* Knollen *m.*

kuckati *et* k. se (3. —á se) kotzen, hußen, ſich erbrechen.

kuc-moch, —mocht, —mouch, u *m.* Sterz; *m.* (Mehlſpeiſe); Erdapfelbrei *m.*

kucny *adj.* ekelhaft (kotzerlich).

kuče *f.* Haufen *m.*; Feimen (Heim, Hehm) *m.*; Schober *m.*; k. *f. sl.* Hütte

kučenina *f. v.* klučenina. [*f.*

kučer-a *f.* Haarlocke *f.*, Krauſe *f.*; k. *m.* Krauskopf *m.*; —ačka *f. sl.* Krauſeminze *f.*; —adlo *n.* Krauſeleiſen *n.*; —atý *adj.*, —avý *adj.* kraus.

kučeřiti *v.* kučeráviti.

kučerka *f.* Wirſchkohl *m.*, Wirſing *m. Brassica oleracea Sabauda*; 2. Krauſeminze *f. Mentha crispa.*

kučerna *f.* (pazderna) Brechhauſ *n.*

kuč-ina *f. mor. v.* klučenina; 2. *sl.* Klappmütze *f.*; —iti (klučiti) roden, reuten; —nice *f.* Rodehacke *f.*

kudan, a *m. v.* kudlan.

kuďb-a *m.*, —al, a *m.* Wühler, Tändler, Launler *m.*; —ali (-ám) *et* k. se m. erw. wühlen; langſam arbeiten, weilen.

kudeln-ý, —ík *sl. v.* koudelný; — ík.

kudibal, a *m. v.* kuďbal.

kudliti *sl.* tadeln.

kudla *f.* Haarzotte *f.*; 2. Bauernſchnarrmeſſer *n.*; 3. Helmſchub *m.*; Radiverre *f.*; 4. Hündin *f.*; k. *m. v.*

kudlač *m.* Zauſer *m.* [kudlák.

kudl-ák, —áček, čka *m.* Krauskopf *m.*; —ák, a *m.* ein zottiger Hund, der Pudel; ein zottiger Menſch; —an, a *m.* Magot, Maimen, Lowenäffchen *n.*; —anka *f.* fliegendes Blatt, Fangheuſchrecke *f.*, k. (nabožná) Wegweiſer *m. Mantis religiosa*; —ář *m.* Verfertiger von Bauernſchnarrmeſſern; fig. k., hudlař Hubler *m.*; —ati (-ám) *v.* kudliti; —atý *adj.* zottig; -ost -teit; —avec, vce *m.* Zauberer *m.*; —ice, —ička *f.* Taſchenmeſſer *n.* (mit Holzſtiel); —ič *m.*, —ička *m. v.* kudibal, —ina *f.* Zotte *f.*; 2. *sl.* Augenbrauen *pl.*; —ště *n.* Taſchenmeſſerſtiel *m.*; ein ſchlechtes Meſſer.

kudliti (*imp.* —i!) zottig machen, zaufen, zerraufen, auflockern; k. někomu, kštice fig. beim Schopfe nehmen.

kudlmoch, u *m. v.* kucmoch.

kudlnatý *adj. v.* kudlnatý.

kudol, a *m. sl.* dicker Rauch.

kudr-a *f.* Krauswolke *f.*; 2. Pudel *m.*; —avec, vce *m.* Ambroſienkraut *n.*; —avý *adj. v.* kudrnaty.

kudrb-al, a, —álek, lka *m.* alter Hocker *v.* kuďbal; —ati (3. —á) hocken.

kudrlinek, nka *n. v. n.*

kudrlink-a *f.* Krauſe *f.*, Locke *f.*; 2. Zote *f.*; *pl.* —y Geſchwätz *n.*, Schnacken *pl.*; —ář *m.* Schnackenmacher, Spaßmacher, Zotenreißer *m.*; —árka *f.* in; ovati witzeln, ſchnacken.

kudrn-a *f.* Krauſe, Locke *f.*; Wirrlocke *f.*; k. *m.*, —áč *m.* Krauskopf *m.*; —atý *adj.* kraus, kraushaarig.

kudy *adv.* wodurch, wohin, (kudy kam) welchen Weg; nevi kudy kam er weiß weder aus noch ein; odkud? woher?

kudykoli, kudykoliv, kudykolivěk *adv.* wo nur immer, welchen Weg nur immer; kudys, kudysi *adv.* irgend wodurch; kudyž welchen Weg.

kufr, u, kuffík, u *m.* Koffer *m.*

kugl-a *f. sl.* Gaufelei *f.*; —ář *m.* Gaukler *m. v.* kejklíř; —árství *n. v.* kejklířství; —ovati se gaukeln.

kuguár, a *m.* Kuguar *m.* (amerikaniſcher Lowe) *Felis Concolor.*

kuhýk, a *m. v.* kulich, sejc; —ati, (-ám) heulen.

kuchař, *m.* Koch *m.*; Küchenmeiſter *m.*; —iti kochen, in der Küche dienen; —ka (—ička, —inka) *f.* Köchin *f.*; —ský *adj.* Koch-; kulinariſch; —ská kniha Kochbuch *n.*; —ství *n.* Kochkunſt *f.*

kuchati (-ám, áš, á, *imp.* —ej!) (rybu, zajíce, slepici) die Eingeweide ausnehmen, ausweiden, auswerfen, aufbrechen; k. se v čem worin wühlen.

kuchba *f.* Kocherei, Kochkunſt *f.*

kuchmistr, a *m.* Küchenmeiſter *m.*; —ovati küchenmeiſtern; —ovství *n.* Küchenmeiſteramt *n.* [kehrerin *f.*

kuchomet-ice, —ka *f.* Küchen-

kucht-a *m. v.* kuchtič; k. *f.*, —ice, —ička *f.* Sudelköchin *f.*; —ič *m.*, —il, a *m.* Sudelkoch *m.*; —ík, a *m.* Küchenjunge *m.*; —iti (-ím, *imp.* —i!) něco schlecht kochen, judeln

kuchynář *m.* Garkoch, Garkuchler *m.*; 2. Raſchmaul *n.*; —ství *n.* Garkuchlerei *f.* [k. Garküche *f.*

kuchyně *f.* Küche *f. culina*; obecná

kuchyn-ka *f.* Küchlein *n.*; k. *m.* Küchenhocker *m.*; Raſchmaul *n.*; —kář *m. v.* kuchynář; —ní *adj.* Küchen-; —ník, a *m.* Traiteur, Küchenhälter *m.*; —ská, é *f.* Küchenmagd *f.*; —ský *adj.* Küchen-; kulinariſch; k., eho *m.* Garkoch *m.*; —ství *n.* Küchenweſen *n.*

kuj-ce *m.*, —ec, jce, —íř *m.* Schmied *m.*; Metallarbeiter *m.*

kujík, —ati *v.* kulich, kulichati.

kujný *adj.* hämmerbar.

kujon, kujoun, a *m.* Kujon *m.*, Lump

kuju (kuji) *v.* kouti. [mel *m*

kuk! *int.* kuck! Ruf des Kuckucks. —ač *m.*, —ačka *f.* Kuckuck *m. Cuculus*; kukačka se sama hlásí (jaké budou blízké časy) der Kuckuck ruft ſeinen eigenen Namen; 2. (ein Spielwerk); 3. fig. Waſſerunke; 4. k. (bot.) *Orchis v.*

kukadlo *n. v.* kukátko. [vstavač.

kukaň, kukaně *f.* Hühnerkorb *m.*

kukati (-ám) kucken, gucken (wie der Kuckuck); kukačka —á der Kuckuck kuckt (ruft); k. (obyč. kukkati) ſchreien wie d. Fröſche, unken; k. na koho *sl.* klagen; zanken; k. (kúkati) *sl. v.* kukkati.

kukátko *n.* Lorgnette *f.*, Opernguckerm. (furs Theater); 2. Guckloch *n.*; 3 Guckfenſter *n.*; Guckkaſten *m.*

kukav-ka, —ička *f. v.* kukačka; k. *m.* Guckr *m.* [Puppe *f.*

kukelka *f.* kleine Kappe *f.*; 2. Larve, **kukl-a**, —e *f.* Kappe *f.*; 2. Kogel *f.*, Kogelhaube, Kugelhaube *f.*; 3. Giebelgesimš *n.*; 4. Spitze, Firste *f.*; 5. Puppe *f.* (der Insekten); 6. (med.) Phimosis *f.*; fig. —u strkati na někoho auf einen die Schuld schieben; kuklu někomu strhnouti einem die Maske abnehmen, demaskieren.

kukl-anka *f.* Nymphenfalter *m.*; —ář *m. v.* kuklič; —en *n.* das Kappen, Verhüllung *f.*; 2. Mummerei *f.*; 3. Hausgiebel *m.*; —ice, —ička *f.* kleine Kappe *v.* kukla.

kuklík, a *m.* Kappenträger *m.*; k., u *m.* Benediktkraut *n.*, Nelkenwurz *f.*, Nelkenkraut *n. Geum.*

kuklíř *m.* Kappenträger *m.* (Mönch).

kukliti (-im, *imp.* kukli!) kappen; k. se sich kappen.

kukn-a *f.* Zwickbaube *f.*; —áč *m.* Murrer *m.*; —ati (kuknám, áš, á) *st.* klagen; wehklagen; murren; —avý *adj.* klagend, murrend; —outi einmal kucken; 2. (kúknouti) gucken.

kuko (*srv.* koko) *n. sl.* Ei *n.*

kúkol *m. v.* koukol.

kukolka *f. v.* kukelka.

kukotice *f. v.* kokotice.

kukrecht, u *m. st.* schlechtes Gebäck.

kuku! *int.* kuku! (Ruf des Kuckucks).

kukuč *int.* gut! (Kinderspr.).

kuku-čka *f. sl.* —la, —lka, —lenka *f. v.* kukačka.

kukuři-ce (kukurice) *f.* (kukuruc, e *m.*) Kukuruz *m.*, Mais *m.*, türkischer Weizen *m.*, Welschkorn *n. Zea mais*; —cový, —čný *adj.* Kukuruz-; —čiště, —ště *n.* Kukuruzfeld *n.*

kukus, u *m.* Kux *m.*, Bergwerksanteil *m.* (podíl); 2. erzhaltiger Berg.

kůl, *gen.* kolu (kůlu) *m.* Pfahl *m.*; 2. Pfahlwurzel *f.*; na k. naraziti, nastrčiti; vstrčiti, vbíti, vraziti an den Pfahl stecken, pfählen, spießen; *pl.* koly Palissaden; koly (*acc.*) zarážeti pfählen; koly (*instr.*) ohraditi umpfählen.

kula *f. v.* kule; *tur.* Turm *m.*

kulaceni *n.* das Runden, die Rundung.

kul-áč *m. sl.* rundes Gefäß; 2. runder Stein; 3. rundes Holzscheit; 4. runder Erdapfel; —ačka, —atka *f.* runde Pflaume *f.*

kuláš *m.* Gulaschfleisch *n.*

kulaše *f. sl.* Mehlbrei *m.*; Polenta

kulati (-ám) *v.* kouleti. [*f.*

kulat-ina *f.* Runde *f.*, Rundung *f.*; *pl.* —iny Hülsenfrüchte *pl.*; —ka *f.* runde Birne *f.*; runde Pflaume *f.*; —oplodý *adj.* runde Frucht habend; —ost *f.* Runde *f.*, Rundung *f.*, Rundheit *f.*; —ý *adj.* rund, kugelrund.

kulavý *adj.* rollend.

kulčák, a *m.* alter Hengst *m.*

kulčib-a *f.* Krähenaugenbaum *m.*, Brechnuß *f. Strychnos nux vomica*; —ina *f.* Strychnin *n.*

kule, e *f.* Kugel *f.*; k. zemská Erdkugel *f.*, Erdball *m.*, Globus *m.*; 2. k. Klumpfrucht *f.*, Mondkalb *n. Mola*; 3. Kugelfisch *m.*, Meerflasche *f.*; 4. k. *pl.* bubny Schellen (Karten); 5. *vulgo* Gulden *m.* [stange *f.*

kůlec, lce *m.* Pfählchen *n.*; 2. Setz-

kuleč-ka *f. sl.* Degenknopf *m.*; *v.* kulička; —na *f.* Billardzimmer *n.*; —ník, u *m.* Billard *n.*; hráti v k., h. na —u Billard spielen.

kůlek, lku *m.* Pflöckchen *n.* (kolík).

kuleni *n.* das Rollen, Kugeln *n.*

kulenka *f. v.* koulenka. [Schlesien).

kulený, ého *m.* Deutscher (Tanz in

kuleti *v.* kouleti, kuliti.

kulh-ánek, nka *m.* ein Hinkender; *v.* kulhavec; —ati (-ám) hinken, humpen; k. se hinkend gehen, hinken; —avec, vce *m.* ein Hinkender; —avka *f.* Klauenseuche, Krümme *f.*; —avý *adj.* hinkend.

kulíč-ka *f.* Kügelchen *n.*; k. na biliár Billardball *m.*; k. k hlasování Stimmkugel, Ballote *f.*; —ování *n.* Ballotage *f.*; —ovati ballottieren.

kullfaj, e *m. sl.* alter Knasterbart; —ka *f. sl.* alte Vettel *f.* [*m.*

kuliferda *m.* [*Gulliver*] Schlaukopf

kulich, a *m.* Kauz, Steinkauz *m. Strix noctua*; 2. fig. Schlaukopf *m.*; 3. Nachtgelage *n.* (Ulk *m.*); 4. Knorrenholz *n.*, Knorz *m.*; —ati (3. —á), —ovati wie der Kauz schreien; ulken.

kulík, a *m.* Regenpfeifer *m. Charadrius*; k., u *m.* Tollkraut *n. v.* rulík; 2. *pol.* Faschingsunterhaltung in Polen.

kulinek, nku *m. st.* Stückchen *n.*

kulisa *f.* Kulisse (Couliffe) *f.*

kul-íšek, ška *m. v.* kulich; —iší *adj.*

kuliště *n.* Kegelbahn *m.* [Kauz-.

kuliti (*imp.* kul!) (k. něco, k. něčím) rollen, wälzen; k. se někam rollen, zurollen, kugeln.

kulk-a *f.* (*gen. pl.* kulek) Kugel *f.*; Kügelchen *n.*; k. dubová Gallapfel *m.*; 2. -y *pl.* Milchknoten (med.); 3. —y *pl.* die Hoden.

kulminace *f.* Kulmination *f.*

kůlna, *dim.* kůlnička *f. v.* kolna.

kulnice *f.* runde Birne *f.*

kuloár, u *m.* (předsíň v divadle n. sněmovně) Couloir *m.*

kulo-hnět, a *m.* Erdochse *m.* (Käfer); —chyt, u *m.* Kugelfang *m.* (hinter der Scheibe); —lej, —lijec *m.* Kugelgießer *m.*; —měr, u *m.* Kaliber- *n.*; —met, u *m.* Kugelspritze *f.*, Mitrailleuse *f.*; —metec, tce *m.* Grenadier *m.*

kulov-ání *n.* Kugelung, Ballotage *f.* (beim Abstimmen); —ati kugeln; k. se sněhem sich mit Schnee ballen; —atiny *pl. f. v.* kulatiny; —atost *f.* Rundheit *f.*; —atý *adj.* kugelicht, kugelförmig, rund *v.* kulatý.

kulov-itý *adj. v.* kulovatý; —nice *f.* Kugelbuchse *f.*; 2. Patrontasche *f.*

kulový *adj.* Kugel-; —á zámyčka (mech.) Kugelventil *n.*

kůlový *adj.* Pfahl-. [tivieren.

kult, u *m.* Kultus *m.*; —ivovati kul-

kultur-a *f.* Kultur *f.*; —ák, a *m. vulgo* Kulturträger *m.*; —ní *adj.* Kultur-.

kum, a *m.* (*srb.*), kmotr Gevatter *m.*; Pate *m.*; —a *f.* (*srb.*) Patin *f.*

kumbálek, lku *m.* [fr. *chambelle*, lt. *cubile*] kleines Gemach, Kämmerlein *n.*

kumnouti koho *sl.* jelše stoßen.

kumpan, a, kompan, a *m.*, soudruh Kompagnon *m.*, Komplice *m.*

kumul-ace *f.*, hromadění Kumulation *f.*; —ovati, hromaditi, slučovati kumulieren. [branntwein *m.*).

kumys, u *m.* Kumys *m.* (Pferdemilch-

kůň, *gen.* koně *m.* (*pl.* koně [koni], koňové, *gen.* koní *et* koňů, *dat.* koním *et* koňům, atd.) Pferd *n.*, Roß *n. Equus* (*E. caballus*); 2. Springer (im Schachspiel); 3. Stuhl *m.* zum Kämmen der Wolle; 4. eine Länge von 9 Schritt; 5. k. mořský Seepferd *n.*, Wallroß *n.*; k. říční *v.* hroch; na koně (*st.* na kůni) sednouti neb vsednouti, na koně skočiti u. vskočiti sich zu Pferde setzen, sich auf das Pferd setzen, das Pferd beiteigen; na koni zu Pferde, rittlings.

kuna *f.* Marder *m.*; k. lesní Edelmarder *Mustela martes*; k. skalní Steinmarder *Mustela foina f.*; 2. k. Marderfell *n.*; 3. Zaunpfahl *m.*; 4. k. železná Halseisen *n.*

kundal, u, kundál *m.* u *v.* chundel.

kundel, e *f. st.* Gondel *f.*; k., dla *m.* Pommer, Spitz *m.* (Hund).

kundol-ice *f. sl.* Geflöber *n.*; —iti *st.* zausen, zottig machen.

kundrák, a *m. sl. v.* kundrok.

kundrát, u *m.*, kundrava *f.* (uhrava) *v.* pondrava. [openec.

kundrátek, tku *m.* (kondrhel) *v.*

kundravý *adj. sl.* (kudravý) *v.* kudlatý.

kundrok, a, kundys, a *m. sl.* Eber *m.*

kuně, ěte *n.* junger Marder.

kuňhati (-ám) *v.* kuňkati.

kuní *adj.* Marder-.

kuníř *m. sl.* Eber *m.*

kuniti něco *mor.* juchen.

kuňk! quaf! (v. Frosch); —a *f.* (žába) Unke *f.*; —a *m.*, —al, a, —álek, lka *m.* Raunzer, Kränkler *m.*, Wimmerling *m.*; —ání *n.* (žabí) Gequake *n.*; —ati, kunkati (-ám) raunzen, kränkeln, sich beklagen; 2. unken, quaken (wie die Frösche); žába —á der Frosch, unkt, quatt; k. se s čím zaudern, tändeln; —avý *adj.* raunzend; klagend; zaudernd.

kunov-ity *adj.* marderähnlich; —ka *f.* Mardermütze *f.*

kunst, kunšt, a *m.* (Kunšt), —ýř *m.* (Künstler); —ovný *v.* umění, umělec, umělý.

kunt, a *m.* Kunde *m.*; fig. Schlaukopf *m.*

kup, u *m.* Kauf *m.*, das Kaufen.

kupa *f.* Haufen *m.*, Koppe *f.*; 2. Berg *m.*; k. sena Heuhaufen *m.*, Heuschober *m.*; 2. k. (k. lidí) Gruppe *f.*; **kůpa** *f. v.* kopa. [3. *sl.* Kufe *f.*

kupadlo *n.* Badeort *m.*; 2. Schwemme *f.*; 3. Johannisfeuer *n.*

kupč-ek, pečka *m. v.* kupčík; —ení *n.* das Handeln, der Handel; —ík, a *m.* kleiner Kaufmann, Trödler *m.*; Kaufmannsdiener *m.*; —íř *m.* Kaufmann *m.*; —iti (-im, *imp.* -i!) Kaufmannschaft treiben, handeln; 2. (Kartenšp.) kaufen; 3. Bank geben; —ivý *adj.* kauflustig.

kúpě *f. st. v.* koupě. [handelslustig.

kupec, pce *m.* Kaufmann *m.*; Käufer *m.*; —ký *adj.* Kaufmanns-, kaufmännisch; k., čelo *m.* Handlungsgehilfe, Subjekt, Kommis *m.*; —tví *n.* Kaufmannschaft *f.*, Handlung *f.*, Kaufhandel *m.*; 2. Ware *f.*; —tvo *n. coll.* die Kaufleute; Handelsstand *m.*, Kaufmannsgremium *n.*

kupeček, čka *m. v.* kupčík.

kupin-a *f.* zusammengewachsener Büschel; 2. moroška Kratzbeere (schwarze Himbeere) *f. Rubus chamaemorus*; 3. k., —ec, nce *m.* Haufen *m.*; —ovec, vce *m.* Klumpenbeere *f.*

kupiště *n.* (kopiště) Wetterhaufen *m.*

kupitel *m.* Häufer *m.*; 2. Käufer *m.*

kupiti (-im, *imp.* kup!) něco häufen, aufhäufen; k. se sich in Gruppen zusammenstellen; sich ballen (v. Wolken).

kupka *f.* ein kleiner Haufen, Häufchen, Häuflein (Häufel) *n.*; 2. Gruppe *f.*; 3. *sl.* Becher; 4. Dorfkirche *f.* (kobka).

kuple *f.* Kuppel *f.*

kuplet, u *m.* Couplet *n.*

kuplíř *m.* Kuppler *m.*; —ka *f.* Kupplerin *f.*; —ský *adj.* Kuppel-; —ství *n.* Kuppelei *f.*

kuplovati něco kuppeln, verkuppeln.

kup-mo *adv.* käuflich; gruppenweise; —né, čho *n.* Kaufgeld *n.*; Einkaufstare *f.*; —ní *adj.* Kauf-, Einkaufs-; k. cena Kaufpreis *m.* [weise; 2. kaufbar.

kupný *adj.* in Gruppen; gruppen-

kupon, u *m.* Coupon *m.*

kupov-ač, —atel *m.* Käufer *m.*, Abnehmer, Kauflustiger *m.*; —ání *n.* das Kaufen; —ati něco öfters kaufen.

kupres, u *m. v.* cypriš.

kupujíci ddd. Kaufende; Käufer *m.*

kůr, u *m.* Chor *m.*; k. andělský Engelchor *f.*; 2. k. *st.* Kur *f.*, Wahl *f.*

kur, a *m. (st.)* Hahn *m.*; k. rousný (sněžný) Schneehuhn *n. Lagopus* (*Tetrao lagopus*).

kura *f.* Henne *f.*

kůra (*instr.* korou) *f.* Rinde *f.*, Baumrinde *f. Cortex*; 2. Brotrinde *f.*; 3. Kortikaljubstanz *f.* des Gehirnes; 4. Obstschale *f.*; citronová k. Zitronenschale *f.*

kuřacnik, a *m. mor. v.* kuřatník.

kuřačka *f.* Miere *f. Alsine* (bot.).

kuřák, a *m.* Raucher, Tabakraucher *m.*

kuřař *m.* Geflügelhändler *m.*

kuřárna *f.* Rauchzimmer *n.*

kuřátk-ář *m.* Hühnerhändler *m.*; Hühnerfütterer *m.*; —o *n.* Hühnchen, Küchlein *n.*; *pl.* —a Plejaden, das Siebengestirn, die Gluckhenne (slepička) (astr.); 2. Hühnerschwamm *m.*, gelber Ziegenbart, gelber Keulenschwamm *m.*; fig. —a Podagra *n.*

kuřatník, a *m.* Hühnerhändler *m.*, Hühnermann *m.* [Kuratorium *n.*

kurator, a *m.* Kurator *m.*; —ium *n.*

kuřav-ec, vce *m.* Staub *m.*; 2. Schneegestöber *n.*; 3. Rauchwerk *n.*; —ěti zu

Taschen werden (von Pflaumen); —ice *f.* Pflaumentasche *f.*; —ka *f.* (mont.) Schwimmsand *m.*; Fließ *n.*; Kohlenstaub *m.*; 2. (bot.) Staubschwamm *m. v.* pýchavka.

kuřavý *adj.* Rauch- *v.* kuřlavý.

kuráž *f.* (fr. *courage*) *v.* zmužilost, srdnatost, odvaha; —ný *adj. v.* odvážný.

kurbaryl, u *m.* Hülsenbaum, Anime-baum *m.*

kurděj, c *f.*, *pl.* —e Mundfäule *f.*, Scharbock *m.*,. Skorbut *m.*; 2. (Pferd.) Schwämmchen *n.*; Mehlhund *m.*, Mundfäbr *m.*; —ný, —ový *adj.* Skorbut-, Scharbock; —ovatý *adj.* skorbutisch.

kuře, ete (*pl.* kuřata) *n.* Huhn, Küchlein *n.*; 2. *pl.* kuřata *mor.* Blattern; ani kuře darmo nehrabe kein Huhn scharret umsonst. [Hühnerfleisch *n.*

kuřec-i *adj. v.* kuří; —ina *f. sl.*

kuřeň, ni *f. v.* kuření.

kuřenč-ár *m. v.* kuřatník; —í *adj.* Hühner-. [schreiben *n.*

kuřenda *f. Currenda f.*, Umlauf-

kuřenec, nce *m. st.* Huhn *n. v.* kuře; 2. Hühnerhaus *n.*, Hühnerstall *m.*

kuřeni *f.* Kosakendorf *n.*

kuřenina *f. v.* kuřecina.

kurentní *adj.* kurrent.

kurev-na *f.* Hurenhaus, Bordell *n.*; —ní *adj.* Huren-; —nice *f.* Hurenwirtin *f.*; —nictví *n.* Hurerei *f.*; —ník, a *m.* Hurer *m.*; —ný *adj.* hurerisch; —ský *adj.* Huren-; —ství *n.* Hurerei *f.*

kurfirst, a *m.* (volenec) Kurfürst *m.* (Churfürst); —ský *adj.* Kurfürsten-; —ství *n.* Kurfürstentum *m.*

kurhan, u *m.* (*rus.*) Grabhügel *m.*

kuří *adj.* Hühner-; k. trh Hühnermarkt *m.*; k. oko (mozol) Hühnerauge *n.*; Leichdorn *m.*; k. noha Burzelkraut *n.*; Portulak *m.* (bot.); k. mor Hühnerseuche *f.*; (bot.) Hühnerdarm *m.*, Gauch-

kuřice *f. v.* kura. [heil *n.*

kuř-ici *adj.* Rauch-; —ič *m.* Raucher, Tabakraucher *m.*; —idelník, a *m.* Rauchwerkhändler *m.*; —idlo *n. v.* kouřidlo.

kurie *f.* Kurie *f.*

kuřin-ec, nce *m.* Hühnermist *m.*; 2. Hühnerstall *m.*; 3. Zipfelblume *f.*, Wasserportulak *m. Peplis*; —ka *f.* Nagelkraut *m. Polycarpum.*

kuřiplach, a *m.* fetzer Hiskopf.

kurirovati, hojiti, léčiti kurieren.

kuřitel, e *m.* Räucherer, Raucher *m.*

kůrka *f.* Rinde, Brotrinde *f. v.* kůra; **kurka** *f. v.* kura. [*v.* korka.

kurkuma *f.* Kurkume *f.*, Gelbwurz *f. Curcuma.*

kuřl-ák, a *m. v.* kuřák; —árna *f. v.* kuřárna; —avý *adj.* Rauch-; —avý tabák Rauchtabak *m.*

kuřna *f.* Rauchstube *f.*, Rauchzimmer *n.*, Rauchsalon *m.*

kurnaz, a *m. sl.* (*pol.* kiernoz) Eber

kurni (kuří) *adj.* Hühner-. [*m.*

kůrn-i (*lp.* korový) *adj.* Rinden-—ice *f. v.* kornice.

kuřnice *f. v.* kuřna.

kurník, u *et* a *m.* Hühnerstall *m.*

kuro-pění *n.* Hahnenruf *m.*; —plach, a *m. v.* kuřiplach.

kuroptev, tve *f. v.* kuroptva; —nice *f.* Rebhuhngarten *m.*; —ník, a *m.* Stockaar *m.*, Habicht *m.* (jestřáb).

kuroptv-a, —ice *f.* Rebhuhn (Repphuhn) *n. Perdix* (*Tetrao perdix*); —ář *m.* Wachtelhund *m.*; 2. Habicht *m.*; —í *adj.* Rebhuhn-; —iče, ete *n.* (*pl.* —ičata) Rebhühnlein *n.*; —ička *f.* fig. Freuden-

kurovati se kurieren. [mädchen *n.*

kůrovec, vce *m. v.* korovec.

kurs, u *m.* Kurs (Cours) *m.*; —iva *f.* Kursiv *f.* (schräge Schrift); —ovní *adj.* Kurs-.

kurtavý *adj. st.* stutzschwänzig.

kurtka *f.* (*rus.*) kurze Jacke.

kuruc *m. sl.* Kreuzfahrer *m.*; 2. *sl.* Rebellant *m.* [schnabel *m.*

kuruk, a *m.* Nagevogel *m.*, Nage-

kurv-a *f.* (*gen. pl.* kurev), —ice, —ička *f.* Hure *f.*; —ač *sl.*, —ář *m.* Hurer *m.*; —árství *n.* Hurerei *f.*; —í *adj.* Huren-; —iti *et* k. se (*imp.* ne -i se!) huren.

kurýr, kurir, a *m.* Kurier *m.*; —ní vlak (rychlík) Kurierzug *m.*

kus, u *et* a *m.* Stück *n.*; 2. Bissen *m.*, Brocken *m.*; 3. Punkt *m.*, Artikel *m.*; 4. (mont.) Kux *m.*; 5. Kanone *f.*; grobes Geschütz; k. chleba ein Stück Brot; fig. mistrovský k. Meisterstück *n.*; v jednom kuse in einem fort; kus po

kůs, a *m. v.* kos. [kuse stückweise.

kůsa *f. st.* Hellebarde *f.*; *v.* kosa.

kus-ací *adj.* Beiß-; k. zub *v.* kusák; —adlo *n.* Beißwerkzeug *n.*; —ák, u *m.* Schneidezahn, Beißzahn, Raffzahn *m.*;

kusatý *adj.* stumpf. [k., a *m.* Mutz *m.*

kusavý *adj.* beißend.

kusla *f.* Nachthase *m.* [brusle.

kůsle *pl. f.* Schlittschuhe *v.* kosle.

kusné, ého *n.* Kurgeld *n.* (mont.).

kusohladiti okolo někoho *st.* streicheln.

kusov-i *n.* die Quadern *pl.*; —ina *f.* Stückwerk *n.*; —ý *adj.* Stück-, Quader-; k. kámen Quaderstein *m.*

kůst-ička, —ka *f.* Beinchen, Beinlein *n.*; fig. holdes Mädel. [trnovec.

kustnice *f.*, kustovnice *f. Lycium v.*

kustos, a *m.* Kustos *m.*

kusý *adj.* gestutzt, abgestutzt, stumpf; 2. fig. mangelhaft.

kuš ! *int.* kusch! (mlč! lež!).

kůš *m. v.* koš. [macher, Bogner *m.*

kušař *m.* Armbrustmacher *m.*, Bogen-

kuše *f.* (*gen. pl.* kuší) Armbrust *f.*; (Bräuh.) Hinterlage *f.*; fig. na mou kuši ! (duši) bei meiner Kehle! (Seele).

kušna *f.* Gosche (Gusche) *f.*

kušnič *m. st.* (Kürschner *m.*) *v.* kožišník. [gen).

kušovati kuschen (still liegen, schweigen); **kuštr-a** *m. sl.* Wirrkopf *m.*; —y *pl. f.* Zotten; —avý *adj.* zottig, zerrauft; —aviti, kuštriti zerraufen, zerzausen.

kút, u *m. v.* kout.

kuť, ti *f. st.* Zuchthaus *n.*

kuta *f.* Block, Stock *m.*; *pl.* kuty eingetretene Schneeballen.

kut-aci *adj.* Schurr-; k. šachta Schurrschacht *m.*; k. dílo Schurfarbeit *f.* (mont.); —áč *m. sl.* Schierhafen *m.*

kutál-eti (-im, *imp.* -ej!) *v.* kotáleti; —ka *f.* (mont.) Rollquetsche *f.*

kutan, u *m. v.* kuthan.

kut-áni *n.*, —ba *f.* (mont.) das Schurfen, Schurfarbeit *f.*; —ati (-ám) za něčím, na něco (mont.) schürfen.

kutě *n. vulgo* Schlafwinkel *m.*; na kutě! zu Bette!

kutek, tka *m.* Gnom *m.* (mythb.).

kůtek, tku *m. v.* kotník.

kutěř, kutýř *m.* (mont.) Schürfer *m.*

kuthan, u *m.* (pekáč) Bratpfanne *f.*

kut-il, a, —ilek, lka *m.* Stöberer *m.*; ilka *f.* Stöberin *f.*; 2. Sandwespe *f.*, Spinnentöter *m. Sphex.*

kutin-a, —ka *f.* Gesindestube *f.*; 2. eingeengter Winkel.

kutišt-ě *n.* Schurfgebiet *n.*; —né, ého *n.* Schurfgebühr *f.*

kutitel, e *m. v.* kutil.

kutiti (-im, *imp.* kuť!) něco, k. v něčem mühlen, graben, futten; 2. (mont.) dem Erze nachgraben, schürfen; 3. k. oheň das Feuer schüren; 4. k. něco trelben, tun, schäkern; k. se někde, k. se v čem mühlen, stechern, herumstrochern, rütteln (im Trockner), schieren; tramen, trabbeln.

kutivý *adj.* mühlend, tramend.

kutlina *f.*, kutloch, u *m.* Hundslager *n.*; 2. Schlafwinkel *m.*

kutlof, kutloch, u *m.* (z *něm.* Kuttelhof) Schlachthaus *n. v.* jatky.

kutna *f.* (*gen. pl.* kuten) Kutte *f.*, Klerik *f.*; 2. k., gdoule Quitte *f.*; kutné *n.* Schurfgebühr *f.*

kutn-ěř, —ýř *m. v.* kuteř.

kutnerovati (sukno) das Tuch futtenieren, auftrauen. [bend; Schurf.

kutný *adj.* schürfend; mühlend gra-

kuťo *m.* (*bulh.* kuče), kutužník, a *sl.* Hund *m.*

kuťoš, e *m.* Ameisenscharrer *m.*

kuvert, u *m.* Kuvert *n.*

kuvik, a, —ati *v.* kulich, —ati.

kúzelník *etc. sl. v.* kouzelník *etc.*

kůzle, ete *n. v.* kozle.

kuzn-a *f. mor.* Schmiede *f.*; —ěc, e *m. mor.* (*rus.*) kovář Schmied *m.*

kůže, e *f.* (*instr.* koži *et* kůži, *pl.* kůže, *gen.* koží, *dat.* kožím, *loc.* v kožích, *inst.* kožemi) Haut *f.*; Fell *n.*; k. (vydělaná) Leder *n.*; jen kost a kůže Haut und Knochen; do k. odřít koho, z k. koho svlíci, z k. stáhnouti einem die Haut über die Ohren ziehen; to by člověk mohl z k. vyskočit (vyletět) man möchte aus der Haut fahren oder springen.

kužel, e *m.* Kegel *m.*; *Conus*; 2. Rockenstock *m.*, Spinnrocken *m.*; Kunkel *f.*; 3. (b. Seiler) Wickel *m.*; —áč *m.* Morchel *f. v.* smrž; —atý *adj.* kegelig; -á hruška Zuckerbirn *f.*; —ice *f.* die Büchse in der Mühle; —ička *f. v.* kuželka; —ík, u *m.*, —íček, čku *m.* kleiner Kegel; —in, a *m.* Kegelschnecke *f.*, Kegeltute *f.*; —iště *n.* Rockenstock *m.*; —ka *f.* (*gen. pl.* kuželek) Kegel *m.* (im Spiele und Typ.); hra v —ky Kegelspiel *n.*; hráti v —ky Kegel schieben; —kář *m.* Kegelspieler *m.*; —kovati kegeln; —kovatý *adj. v.* kuželatý; —na *f.*, —nik, u *m.* Kegelbahn *f.*, Kegelplan *m.*; —ný, —ový *adj.* Kegel-; —ovec, vce, —ník, u *m.* Konoid *n.*

kůžička *f. v.* kožička.

kužílek, lku *m. v.* kužel.

kvackati (-ám) *sl.* fleckten.

kváč, e *m.* Gekrächze *n.*; —eti krächzen (vrána —í).

kvačiti (-ím, *imp.* kvač!) něco einhangen; k. koho dračen (přikv.).

kvačk-a *f. sl.* Haken *m.*; *v.* kváka; —ati (-ám) něco *sl.* anknupfen, einhaken.

kváču *v.* kvákati. [Quaderstelne.

kvádr, u *m.* Quader *m.*; *pl.* —y

kvadrát, u, —ek, tku *m.* Quadrat *n.*; *pl.* —ky Pfaffenhütchen, Pfaffenkäppchen *n.* (die Frucht vom Spindelbaume); —í *n.* Quadersteine *pl.*; —ovati vierfältigen, viersach nehmen.

kvádrovati quadrieren.

kvaják, u *m.* Franzosenholz, Lebensholz *n.*, heiliges Holz *Guajacum.*

kvak! *intr.* quak! k., u *m.* Gekrächze *n.*; vraní k. Gekrächze *n.*, Geschrei der Krähen; 2. k. (žabí) Gequake *n.* (der

kvaka *f. sl.* Haken *m.* [Frösche).

kváka *f.* Runkelrübe *f.*, Zuckerrübe *f.* (cvikla).

kvák-ati (kvákám, áš, á *et* kváču, eš, e, *imp.* kvákej *et* kvač!) krächzen; (vrána kváká; kavka kváká; havran kváká i kráká); žába —á der Frosch quakt; k. na koho zanken, schelten; *v.* krákati; —avý *adj.* krächzend.

kvakev, kve *f. v.* kváka.

kvakot, kvákot, u *m.* (k. vran) Gekrächze *n.*; 2. k. žab Gequake *n.* (der Frösche). [*v.* kvakev, kváka.

kvákva *f.* (lelek) Nachtreiher *m.*; 2.

kvalifik-ace *f.* Qualifikation *f.*; —ační tabulka Qualifikationstabelle *f.*; —ovati qualifizieren.

kvalita *f.* jakost *f.* Qualität *f.*

kvalt, u *m.* Gewalt *f.*; —ovati gewaltig eilen; sich beeilen; —ovný *v.* úsilný.

kvand-a *f.* Wirrwarr *m.*; k. *m.* Plauderer *m.*; —ati (-ám) něco plaudern.

kvantita *f.*, mnohost *f.* Quantität *f.*

kvantrati (-ám) pfuschen.

kvap, u *m.* Eile *f.*, Hast *f.*; 2. *mor.* Flaum *m.*, Flaumfeder *f.*; na k. *v.* nakvap.

kvapa *f. sl.* Tropfen *m.* (kapka).

kvap-áček, čka *m.* ein Übereilter; —ati (-ám), —nouti tropfen *v.* kapati; —ení *adv.* eilig.

kvap-il, a *m.* Eiler *m.*; —ilý *adj.* eilig, eilfertig; —iti (-ím, *imp.* kvap!) eilen, sich beeilen; k. na někoho einen zur Eile aufmuntern; čas kvapí die Zeit drängt. [—ati (3. -á) tropfeln.

kvapk-a *f.* Tropfen *m.* (*v.* kapka);

kvap-livý, —ivý *adj.* eilig, voreilig; —ně *adv.* hastig; —nost *f.* Hastigkeit, Schnelligkeit *f.*; —nouti *v.* kvapati; k.

po něčem auf etwas stürzen, losstürzen; —ný *adj.* eilig, eilfertig, hastig, schnell.

kvářiti, kvařiti *sl.* verderben; zehren, vermindern.

kvartál, u *m.* Quartal *n.*

kvartýr, u *m.* (byt) Quartier *n.*; —ská *f.* Quartiergeberin *f.*; —ský *m.* Quartiergeber, Quartierwirt *m.*

kvas, u *m.* Säure *f.*; 2. Garungsmittel *n.*; Sauer *m.* (*n.*); Sauerteig *m.*; Sauertrank *m.*; 2. (*z něm.* Geaß) Bankett *n.*, (Gastmahl *n.*, Schmaus *m.*, Festessen *n.*; —ba *f.* Gärung *f.*; — ec, sce *m.* (*pol.*) Sauertrank *m.*

kvásek, sku *m.* dünner Teig.

kvasenik, a *m. st.* Schmauser *m.*

kvas-ici *adj.* Gar-; —idlo *n.* Gärungsmittel *n.*; — irna *f.* Gärkammer *f.*; —itel, e *m.* Säurer *m.*; Schmauser *m.*; - itelný *adj.* gärungsfähig; —iti (-im, *imp.* kvas!) säuern, einsäuern, sauer machen; 2. k. erbittern; 3. *sl.* prügeln, stark schlagen; 4. zechen, schmausen; gastieren; k. se sauer werden, säuern; gären (vom Bier); sich eitern; vřed se —í das Geschwür eitert; k. se aufbrausen, unwillig werden (v. Volke).

kvas-ivec, vce *m.* Magnesit, Talkspat *m.*; —ivo *n.* Gärungsstoff *m.*; Gärungsmittel *n.*; —ivý *adj.* gärend; —ka *f.* Beize *f.*; — na *f.* Gärkammer *f.*

kvasn-ice *pl. f.* Hefe *f.*, Gäre *f.*, Urheb *m.*; *sl.* Sauerbrunn *m.*; fig. Gesindel *n.*; —ička *f.* (*pl.* —ičky) die Hefen *pl.*; k. *m.*, —ičkář, —ičář *m.* Hefner *m.*; —ičný *adj.* Hefen-; — ík, u *m.* Sauerbrot *n.*; —ost *f.* Säure *f.*; —ý *adj.* sauer; 2. zechlustig; —á voda *sl. v.* kyselka.

kvaso-měr, u *m.* Gärungsmesser *m.*; —technik, a *m.* Zymotechniker *m.*

kvasov-ní *adj.* Schmaus-; —nice *f.* Schmausschwester *f.*; —ník, a *m.* Schmausbruder, Zechbruder, Prasser *m.*, Zecher *m.*; — ný *adj.* schmausend, schmausliebend.

kvasový *adj.* Sauer-.

kvaso-znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Zymologie *f.* | *v.* kvasovník.

kvaš-an, —enin, a *m.* Schmauser *m.*

kvašen-í *n.* Gärung *f.*; fig. Aufbrausung *f.*; 2. das Zechen, Schmausen; — ina *f. v.* kvasnina; —ý sauer, gesäuert.

kvatern, u *m.* Quatern *n.*

kvatr-ati (-ám) *st.* klagen; —avý *adj. st.* klagend, klaglich.

kvečeti *sl.* hocken.

kvedl-ačka, —ička *f. v.* kverlička; —ovati *v.* kverlovati.

kvék-ati (-ám) quäken; *v.* kvikati; avec, vce *m.* Quäker *m.* (Sekte).

kvěl, e *et* u *m.* Jammer *m.*; Wehklage *f.*

kvent, a, -l, tle *m. sl.*, —ík, —lík, u *m.* Quentchen, Quentlein *n.* (Viertel Lot).

kverk, a *m.* (Gewerk), těžír Gewerkmann, Berggenoß *m.*

kverl-ička, —ovačka *f.* Querl *m.*; ovati, —ati (-ám) querlen.

kvésti *et* kvesti (kvetu, eš, e), kvěsti (květu, eš, e) blühen.

květ, u *m.* Blüte *f.*; Blume *f. flos*; fig. Kern *m.*, das Beste; k. (muškatový) Muskatblüte *f.*, Muskatwurze *f.*; k. společnosti Creme *f.*; k. ženský *st.* das Monatliche; neděle na květy *st.* Palmsonntag *m.*; —áček, čka *m.* Blumenspecht *m.*; —ák, u *m.* Karfiol *m.*, Blumenkohl *m.*; —ář *m. v.* květinář; —árna *f. v.* květinárna; —ec, tce *m.* Färberkamille *f. Anthemis tinctoria*. —el, e *m.* Leinkraut *n.*; Marienflachs *m. Linaria*; zemělička, —elička *f.* (poet.) blumenbringende Erde.

květen, tna *m.* Mai *m.*, Blutenmonat *m.* (5. Monat); —a *f.* (myth.) Chloris, Flora, Blumengöttin *f.*; 2. (bot.) *Flora* Blumenreich *n.*; —ec, nce *m.* Blumenkranz *m.*; —í *n.* das Blühen, Blutenzeit *f. florescentia*; —ka *f.* Blumchen *n.*; —ství *n.* (bot.) Blütenstand *m. inflorescentia*

květin-a *f.* Blume *f.*; *pl.* — y Blumenwerk *n.*; —áč *m.*, —ák, u *m.* Blumentopf *m.*; —ář *m.* Blumengärtner *m.*; Blumenhändler *m.*; Blumenmacher *m.*; —árka *f.* Blumenhändlerin *f.*; Blumenmädchen *n.*, Straußmädchen *n.*; Straußbinderin *f.*, Buketiere *f.*; —árna *f.* Blumengarten *m.*; —árství *n.* Blumengärtnerei *f.*, Blumenzucht *f.*; 2. Blumenhandel *m.*; —atý *adj.* blumenreich; —ka *f.* (*gen. pl.* květinek) Blümchen *n.*, Blümlein *n.*; —ník, a *m.* Blumenfabrikant *m.*; —ový *adj.* Blumen-; k. hrnec Blumentopf *m.*; —stvo *n. coll.* Blumenreich *n.*

květ-istý *adj. v.* květinatý; —ště *n.* Blumenbeet *n.*; —iti něco beblumen; —itost *f.* Fioritur *f.* (im Gesange); —itý *adj.* floskulös; —lý, kvetlý *adj.* blühend; —natost *f.* (k. slohu) Fioritur *f.*; —natý *adj.* blumig; k. sloh blumiger Stil; —nice *f.* Blumengarten *m.*; 2. Palmsonntag *m.*; —ník, u *m.* Blumentopf *m.*; 2. *v.* květák; —nolist, u *m.* Blumenlaub *n.*, Holzblatt *n.*; —nouti *v.* kvésti; —nový *adj.* Mai-; —ný *adj.* blumig; —ná řeč blumichte Rede; —ná neděle Palmsonntag *m.*

květo-bělý *adj.* blühweiß, blütenweiß; —braní *n.* Anthologie *f.*; —kam, u *m.* Blumenstein *m.*; —kaz, a *m.* Blumenverderber *m.*; —kryt, u *m.* Blutendecke *f. Perianthum*; —lib, —mil, a *m.* Blumenfreund *m.*; Blumist *m.*; —mluva *f.* Blumensprache *f.*

květoň *m.* (lipan) Esche *f.*, Maiting *m.*

květo-nosný *adj.* blütentragend *florifer* (bot.); —pas, a *m.* (hmyz) Blütenstecher *m. Anthonomus*; —stroj *m.* Blumelei *f.*; Blumenwerk *n.*; —tvorka *f.* Blumenmacherin *f.*

květoucí *adj.* blühend.

květov-ání *n.* Geblümel *n.*, Blümelei *f.*, Blumenwerk *n.*, Blumenverzierung *f.*; —aný geblümt; —ati blümeln, blumen, mit Blumen zieren; —atý *adj.* blumenhaft.

květo-věnec, nce *m.* Blumenkranz *m.*; —vina *f.* Bukett *n.* (des Weines);

—vka *f.* Mundjeumel *m.*, —voň *m. v.* květoň; —vonný *adj.* blütenumduftet; —vý *adj.* Blüten-, Blumen-; k. obal Blütendecke *f. Integumentum* (bot.); —zdobený mit Blumen geschmückt.

květu, květu *v.* květi, kvesti.

kvičal-a, —ka *f.* Krammetsvogel *m.*, Wacholderdrossel, Weindrossel *f.*, Zirper *m. Turdus pilaris*; 2. *vulgo* Schwein *n.*; —ník, a *m.* Krammetsvogelfänger *m.*

kvič-ení *n.* das Quieken; —eti (-im, *imp.* kvič!), kvikati (-ám, *imp.* kvikej!) quieken, quietschen; winseln, winseln; sole —í das Ferkel quietscht (quietscht); —lavý *adj.* quietschend.

kvíčeru (k večeru) *adv.* gegen Abend.

kvik, u *m.*, —ot, u *m.* das Quieken, Gequiecke *n.* [quiekend.

kvik-ati (-ám) *v.* kvičeti; —avý *adj.*

kvil (kvil), e *et* u *m. v.* kvěl; —ení *n.* (nad něčím) das Jammern, Wimmern; —iti (kvilím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* kvil! [ne]kvil!) na něco, o něco, k. nad někým jammern, winseln, wehklagen; k. někoho bemeinen; k. koho *st.* plagen; —ivý *adj.* jammernd; —nice *f.* (myth.) Cocytus.

kvinde (kvindy, it. *quindi*) *adv.*: k. dáti někomu einen fahren lassen, Abschied geben, verabschieden, abfertigen, verstoßen; k. dostati Abschied (Laufpaß) erhalten.

kvinta *f.* Quinte *f.*

kvintlík, u *m. v.* kventlík.

kvísti *v.* kvésti.

kvit; jsme si k. wir sind quitt.

kvitance (—i) *f.* (k. na 10 K, k. z 10 K) Quittung *f.* (über 10 Kronen).

kvít-ě, ěte *n.*, —ečko *n.* Blümlein *n.*; —ečnost *f.* Blüte *f.*; —ek, tku *et* tka *m.* Blümchen, Blümlein *n.*; fig. k., tka, čistý k., pěkný k. schönes Kräutchen, Früchtchen *n.*; k. z čertovy zahrádky fig. Teufelsbraten *m.*; —enec, nce *m. v.* květenec. [chen *pl.*

kvítí, kvítíčko *n. coll.* Blumen, Blümkvítko *n.* Blümchen, Blümlein *n.*; fig. Früchtel *n.*; *v.* kvítek; —vaný, —vati *v.* květovaný, květovati.

kvítnice *f. v.* květnice.

kvítnouti aufblühen *v.* kvěsti.

kvítov-ati (z peněz) quittieren, quitten (eine Summe, über eine Summe); k. koho z něčeho (na př. z poručenství) einem (od. einen) quittieren od. quitten; —ník, a *m.* Quittierer *m.*; —ný list *v.* kvitance.

kvoč! *intr.* pack! k. *m.* das Glucken der Henne; (proč? ... pro slepičí kvoč n. pro starý kvoč! wie und was? das Wasser ist naß!); —ka *sl.*, —na *f.*, —ná slepice Gluckhenne, Glucke *f.*

kvok, u *m.* das Glucken; —a *f. v.* kvočna; —ati (-ám) glucken, glucksen; 2. achzen, krächzen, krankeln; —avý *adj.* glucksend; 2. siech, achzend.

kvol, u *m. sl. v.* kůl.

kvoň *m. sl. v.* kůň.

kvopr, u *m. sl. v.* kopr.

ky! *int.* he! halt!

ký, ká, ké *pron. st.* welcher, -e, -es; ký div! was Wunder! kýho výra! kýho draka! kýho (kého) čerta! was der Geier!

kybel, ble *m.*, kyblík *v.* kbel.

kybule *f. v.* chebule.

kycan, a *m.* ungarisches Schwein.

kycati (-ám) *v.* kecati.

kycka *f. sl.* Quatsche *f.*

kyck-ati (-ám) *sl.* zerstreuen; —avý *adj.* zerstreuend.

kyč, i, —ka *f.* (*pol.*) Knoten *m.*; 2. Kolben *m.* (am Schilfe).

kyčel, čle *m.* Hüfte *f. Coxa*; —ní *adj.* Hüft-; k. kost Hüftbein, Schlußbein *n.*; k. bolest Hüftweh *n.*; —nice *f.* Hüftweh *n.*; 2. Zahnkraut *n.*, Zahnwurz *f.*, Schuppenwurz *f. Dentaria*; —ník, u *m.* Rückriemen *m.*; 2. Hüftdarm (Krummdarm) *m.*

kyčk-a *f. mor. v.* kytka; 2. (pomlázka) geflochtene Osterrute, Osterpalme *f.*, Schmeckostern *f.*; —ovati mit Osterkyčla *f. v.* kyčel. [palmen schlagen.

kydač *m.* Mistaufladerin *m.*; —ka *f.* Mistaufladerin *f.*; 2. Mörtelkelle *f.*

kydati (-ám, *imp.* kydej!) něco, na něco flecken, fleckfen; k. hnůj misten; blätern na koho k. einen mit Kot bewerfen; hanu na koho k. einen beschimpfen; k. se sich werfen; 2. nachlässig geben.

kýh-ák, —an, u *m. vulgo* Gänsehals *m.*; —alka *f. vulgo* Gackelliese *f.* (Gans *f.*). [sinka.

kykan-čí, —ka *f.* (kyslanka) *v.* brukýhati (-ám) gackern, schreien wie die Gans, wie der Krantch. [Niejer.

kych, u *m.* das einmalige Niesen, der

kych-ací *adj.* Niese-; —ač *m.* Niejer *m.*; —ačka *f.* Niejerin *f.*; 2. anhaltendes Niesen; —adlo *n.* Niesemittel *n.*

kychati (-ám) niesen (länger); k. přes zuby fig. sich erbrechen.

kychav-ec, vce *m.* der öfter Niesende; 2. wilder Bertram; —ice *f.* Niesewurz, Weißniesewurz *f. Veratrum*; k. všivec Läusekraut *n. Sabadilla*; —ičný *adj.* der oft niesel; —ka *f.* Niesesucht, Niesepest *f.*; 2. *v.* kýchavice; 3. *v.* kýchadlo; —kovina *f.* Veratrin; Sabadillin *n.*; —kový *adj.* Niesewurz-; —ný *adj.* derviel niesel; —ná neděle *Dominica Oculi* der dritte Fastensonntag; —ý *adj.* niesend.

kýchn-outi einmal niesen; —utí *n.* das einmalige Niesen, der Nieser.

kychta *f.* Gicht *f.* (Öffnung beim Schmelzofen).

kyj, e *m.* Stock *m.*, Knüppel, Knüttel, Bengel *m.*, Prügel *m.*; Keule *f.*; *st.* gerichtlicher Zweikampf; biti koho —em, *pl.* biti koho —i *n.* —mi einen knütteln.

kyj-ák, u *m. sl. v.* kyj; —anice *f.* große Keule; —anka *f.* Bleuel, Waschbleuel *m.*; 2. Böttcherschlegel *m.*; 3. Klopfholz *n.*; 4. Streitkeule *f.*; 5. Froschwurm *m.*; 6. Keulenpilz *m.*, Keulenschwamm *m. Clavaria*; —atka *f.* Kolbenpolyp *m.* [Keulenkäfer *m.*

kyjonoš *m.* Keulenträger *m.*; 2.

kyjov-ání *n.* das Knüttelu; —ati koho (*acc.*) einen knütteln, prügeln; —í *n.* Knüttelholz *n.*; —ice *f.* Stockstreich *m.*; —itý prügelähnlich; —ka *f.* Pinne *f.*; 2. Halftermuschel *f.*, Stedmuschel *f.*, Seidenmuschel *f. Pinna*; —ník, a *m.* Keulenträger *m.*; —ý *adj.* Knüttel-; —á rána *st.* (rána kyjem) ein Schlag mit der Keule.

kyk-mak! *int.* plitz-platz!

kyk-a *f. sl.* Stock *m.*, Stumpf *m.*; Prügel *m.*; 2. Haubenunterlage der Slovakinnen; —ati (prase) abschlachten, abstechen; —ený *adj.* stumpf-.

kykymora *f.* (*rus.*) Schreckgeist *m.*

kykyrikati (3. -á), kokrhati krähen, wie ein Hahn schreien; kykyryky! *int.* kikeriki (Hahnengekräh e).

kýl, u *m.* Kiel *m.* (am Schiffe); 2. Kante *f.* [*Hernia.*

kýla *f.*, průtrž Bruch *m.* (im Leibe)

kýla *f.* Geschenk beim Schnitterfest.

kyla *f. sl.* Kübel, Scheffel *m.*

kýlav-ec, vce *m.* ein Bruchkranker; —ost *f.* Bruchkrankheit *f.*; —ý *adj.* bruchkrank, mit einem Bruche behaftet.

kýlka *f.* Stümmel *m. v.* kelka.

kýlnatý *adj.* wie der Kiel ausstehend.

kýlovatý, -ost *v.* kýlavý, -ost.

kýlovaz, u *m.* Bruchband *n.*

kýlový *adj.* Bruch-.

kymáceti (se) schaukeln.

kyml, u *et* e *m.* Stümmel *m.*, Stumpf *m.*; —a *m.* Stümper *m.*; —avý *adj.*

kymovati kimmen. [verstümmelt.

kyn, u *m.* das Anschwellen *v.* kynutí.

kynkule *f.* der beim Obstdörren träufelnde Saft.

kynný (kypný) *adj.* schwellend.

kynouti gähren, aufgehen (v. Teige); těsto kyne der Teig gährt; 2. k. čím (k. hlavou, rukou, mečem) winken, zuwinken, nicken; k. komu ein Zeichen geben; kyne mu naděje die Hoffnung

kynožiti *st.* verschleudern. [winkt.

kynteš *m. sl.* der Rock, das Kleid.

kynut-í *n.* Gährung *f.*; 2. das Anschwellen; 3. k. hlavou, rukou das Winken, Nicken; der Wink; -im hlavy schváliti zunicken; —ý schwellend.

kynžal, u *m.* Dolch *m.* (b. d. Türken).

kyp, u *m.* das Brudeln.

kypa *f. sl.* Kufe *f.*; Kupe *f.* (großes

kyparys, u *m. v.* cypříš. [Faß).

kypěl-ost *f.* Aufwallung *f.*; —ý *adj.* schwellend, aufwallend.

kypet, ptu *m. st.* Stümmel *m.*

kypěti (3. kypí) kochen, brudeln, sprudeln, aufwallen; überlaufen, übersieden überwallen, fließen; mléko kypí die Milch läuft über; po cti k. nach Ehre sehr trachten; k. zlostí vor Zorn schnauben, strotzen.

kypětný *adj.* stümmlig, verstümmelt.

kypící *adj.* aufwallend.

kypřák, u *m.* (pluh) *v.* podryvák.

kyprej *m.* (*rus.*) Weiderich *m.* (bot.).

kypř-eti locker werden; —ice *f.* (Mühl.) Haue *f.*, Mühleisen, Quereisen *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco locker machen, lockern.

kyp-ro, z -ra *adv.* locker; allmählich.

kyprost *f.* Lockerheit *f.*

kyprý (*comp.* kyprejší) *adj.* locker (v. Erde); 2. aufgelaufen (v. Mehlspeisen); 3. strotzend; kyprého těla vollelbig.

kypt-a *f.* Stümmel *m.*; k. *m.*, —ák, a, —avec, vce *m.* der eine verstümmelte Hand hat; —avý *adj.* verstümmelt.

kýr, u *m.* [vlt. Ger] Harpune *f.*, Wurfhaken *m.*, Aalstecher *m.*

kyratka *f.* Florfliege *f.*, Landlibelle *f. Hemerobius.*

kyril-ice, —ka *f.* die kyrillische (altslawische) Schrift.

kyrykáry *pl.* der Siebener und zwei Achter (im Spiele Trefschaf).

kyrys, u *m.* Küraß *m.*; —ar, —ník, a *m.* Kürassier *m.*; —ek, sku *m.* ein kleiner Küraß; —nický pluk Kürassierregiment *n.*; —ník, a *m. v.* kyrysar.

kys, u *m. sl.* das Gähren; 2. die Säure; —anda *f.* Kraut und Rüben; —ánek, nku *m.* Sauerklee, Buchklee *m.* (Skavel); —ání *n.* das Gären; —ati (kysám, áš, á *et* kýšu, eš, e, *imp.* kysej!) gären; chléb kyše das Brot läuft auf; 2. k. sauer werden, zick werden; mléko kyše die Milch wird sauer; 3. k. *sl.* faulen, eitern; rány kyší (kyšou) die Wunden eitern.

kysavý *adj.* gährend; eiternd.

kysel, slu *et* e *m.* Krautsuppe *f.*; 2. *sl.* Mehlspeise von Sauerteig *v.* kyselo; 3. *sl.* die Morana (der Tod); —áč *m.* —ák, u *m.* Sauerampfer *m.*; 2. Sauerapfel *m.*; 3. Herbling *m.* (Wein); —e *adv.* sauer; k. hleděti sauer sehen; —ec, lce *m.* Sauerstoff *m.*; *v.* kyslík; 2. Säure *f. v.* kyselina; —eti sauer werden; —ice *f.* saure Suppe; 2. Sauerbrunnen *m.*; 3. säuerliche Birne; 4. Holzkirsche *f.*; 5. das Muß vom gekochten Obst; —ička *m.* Sauertopf *m.*; —ičký *adj.* sehr sauer; —ina *f.* (chem.) Säure *f. Acidum*; —inka *f. v.* brusinka; —iti (-ím, *imp.* -i!) säuern, sauer machen; 2. ärgern; k. se (na koho) sauer sehen, saure Mienen machen; —ka *f.* Sauerbrunnen *m.*, Sauerwasser *n.*, Säuerling *m.*; 2. saures Wiesengras; *pl.* —ky Herbling, säuerliche, unreife Trauben; die Sauerbirnen; fig. —ku na koho míti Pik haben; k. *m.* Sauertopf *m.* fig.; —nice *f.* säuerliche Birne.

kyselo, na k. *adv.* sauer; k. *n.* die Krautsuppe; Suppe von Sauerteig und Wasser; Haferbrei *m.*; Kleienwasser *n.*; Sauerwasser *n.*; k. *m.* fig. Sauertopf *m.*, verdrießlicher Mensch; —laskominný *adj.* durch Säure den Mund wässerig machend.

kyselost, ti *f.* Säure *f.*; k. na někoho, k. mezi někým fig. Erbitterung *f.*, Bitterkeit *f.*, Groll *m.*

kyselý (*comp.* kyselejší) *adj.* sauer; k. jako ocet, jako skývk sauer wie Essig; -é zelí Sauerkraut *n.*; -á voda *v.* kyselka; fig. -á tvář saueres Gesicht, saure Miene; fig. k. erbittert, sauertöpfisch.

kysliky *pl. r.* Sauerbirnen *v.* ky-
kysina *f. v.* kyselina. [selky.
kyslanka *f. v.* brusinka, brusnice.
kysličník, u *m.* Halbsäure *f.*; Oxyd *n.*
kyslík, u *m.* Sauerstoff *m.*; Oxygen *n.*; —oměr, u *m.* Oxidometer *n.*; —ový *adj.* Sauerstoff.
kyslo-měr, u *m.* Oxymeter *n.*, Acidimeter *n.*, Säuremesser *m.*; —měrný *adj.* oxidometrisch; —měrství *n.* Acidimetrie *f.*; —modran, u *m.* Oxydan *m.*; —ta *f.* Säure *f.*; —vatý *adj.* säuerlich, ge-
kyslý *adj.* gesäuert. [säuert.
kysnouti sauer werden *v.* kysati.
kysný (casný, všetečný) *adj.* vorwitzig.
kyst, u. kystka *f. sl.* Quaste *f.* (von Seide, Zwirn); 2. Kamm der Wein-
kystna *f.* (bodna) Kiste *f.* [trauben.
kyše *f. sl.* Säure *f.*; 2. Stange für das dritte Pferd.
kyšk-a *f.* Schlickermilch, Schlottermilch *f.*; 2. Darm *m.*; die Gedärme; 3. Wurst *f.*; —ový *adj.* Darm-.
kyt, u *m.* (chyt) Kitt *m.*; 2. Federbusch *m.* [velryba.
kyt, a *m.* [gr. *ketos*, lt. *cetus*] *v.*
kyta *f. sl.* der Kamm der Weintrauben; k. hrachu, čočky (na poli) Bündel *n. v.* kytka.
kýta *f.* Keule *f.*; 2. Schinken *m.*; 3. Backe (Arschbacke) *f.*; teleci k. Kalbsschlegel *m.*, Kalbskeulen *m.*
kytaj-ka, —očka *f.* chinesischer Baumwollenzeug; Kitai, Nanking *m.*; —ský *adj.* chinesisch. [Gitarre spielen.
kytara *f.* Gitarre *f.*; na —ru hráti
kytečka *f. v.* kytička.
kytic-e *f.* Strauß *m.*, Blumenstrauß *m.*; Bukett *n.*; —ovatý *adj.* buschig; —ovitý *adj.* buschartig, buschförmig; ový *adj.* Strauß-.
kytička (*gen. pl.* kytiček) *f.*, kytinka (*gen. pl.* kytinek) *f.* Sträußchen (Sträußlein) *n.*; 2. Blümchen *n.*
kýtička *f. v.* kýta.
kytka (*gen. pl.* kytek) *f.* Strauß *m.*, Blumenstrauß *m.*, Bukett *n.*; 2. k. lenu ein Kloben Flachs von 33 Kauten oder Kehlten; Kaute, Knode *f.*; 3. eine Kelfte Flachs; 4. k. z peří Federbusch *m.*; 5. k. (květina) Blume *f.*
kýtka *f. v.* kýta.
kytkář *m.* Straußbinder *m.*; - ka *f. v.* květinářka. [*v.* kyticovitý.
kytkov-atý *adj.* buschig; —itý *adj.*
kytl-e, —ice, —ička *f.* Kittel *m.*, Unterrock der Weiber. [kutlov.
kytlov, a *m. mor.* Schlachtbank *f. v.*
kytovati (něco) kitten.
kytovina *f.* Zetenium *n.*
kytovka, kýtovka *f.* Schinkenmuschel *f.*
kyv, u *m.* Wink *m.*; 2. Schwung *m.*, Schwingung *f.* (einmalige) *v.* kyvot; —ač *m.* Winker *m.*; 2. Lauerer *m.*; —adelní *adj.* Pendel-; —adliště (kývadliště) *n.* Schwingungsebene *f.*; —adlo (kývadlo) *n.* Pendel *n.*, Perpendikel *m.*; -ové hodiny Pendeluhr *f.*; —ák, u, —áček, čku *m.* Pendel *n.*; *v.* kyvadlo; 2. Rebstock *m.* (bot.); 3. Fortjak *m.*
kýv-al, a *m.* der im Gange wackelt; 2. Winker *m.*; Zaherr *m.*; —áni *n.* das Winken; 2. Wackeln; 3. das Lauern; —ati (kývám, áš, á *et* kývu, oš, e, *imp.* kývej!) čím (k. rukama, prstem, k. na koho, k. někomu) winken, einem zu winken; 2. k. hlavou nicken; 3. k. ocasem, ohonem wedeln; 4. k. strom, k. stromem bewegen, schütteln; k. se wanken, schwanken, wackeln; —avý *adj.* wackelhaft, wankend; 2. winkend. [kývati.
kyvnouti *et* kývnouti einmal winken *v.*
kyvoň, ně *m.* der im Gange wackelt.
kyvot, u *m.* Schwingung *f.* (des Perpendikels); —ati (3. —a) oszillieren.
kyz, u *m.* Kies *m.*; Schwefelkies *m.*; das Gelberz; 2. Kiesland *n.*; Kiesformchen *n.*; —ový *adj.* Kies-.
kyzu (—kydám) *st. v.* kydati.
kýž *v.* kéž.
kyžba *f.* (*non.*), *lp.* přání der Wunsch.
kyždo *st.* jeder (každý).
kyžiti (*nov.*), *lp.* přáti wünschen; kýžený u. vykýžený den (*lp.* záhonci, vytoužený den) der erwünschte Tag.
kyžka *f. v.* kyska.

L.

la! la! *int.* la la! [labbern (trinken).
labati (-ám) něco (vodu) labben.
labin, u *m.*, běloočka (víno) Albe *f.*, Elbling *m.*, Elben, Elven, Elbich *m.*, Elbricht. Weißelben *m.* (Wein).
laboratoř *f.* Laboratorium *n.*
labradorec, rce *m.* Labradorstein *m.*
labuť, tě *et* ti (*sl.* labud, di) *f.* Schwan *m. Cygnus.*
labut-ě, ěte *n.*, labutátko das Junge von einem Schwan; —ěnka *f. v.* labutinka; —i *adj.* Schwanen-; l. zpěv Schwanengesang *m.*; l. ramě Schwanenarm *m.* (schwanenweißer Arm); - inka *f.* Schwanenweibchen *n.*
labuž iti gute Bissen lieben, naschen; ka *f.* [fr. *la bouche*] Nascherei *f.*, —nice *f.* Feinschmeckerin *f.*; - nictví *n.* Feinschmeckerei *f.*; —níček, - ník, a *m.* Gourmand *m.*, Feinschmecker *m.*, Leckermaul *n.*; —nost *f.* Leckerhaftigkeit *f.*, Gourmandise *f.*; —ný *adj.* leckermäulig, schleckerhaft.
labyrint, u *m.* (bludiště) Labyrinth *n.*
láce (*instr.* láci) *f.* (l. v něčem, l. v obili, l. žita) Wehrfeilheit *f.*; to jsou l.! das sind Geschichten! [Schmähbrief *m.*
laci *adj.* schmähend, schimpfend; l. list
lacin-ě *adv. v.* lacino, —ěti wohlfeil werden, —iti (zl....) wohlfeil machen. *n*

adv. wohlfeil; billig; l. *n.*, ost *f.* Wohlfeilheit *f.*, Wohlfeile *f.*; —ý, lacný *(comp.* —ější, *sl.* lacnější, *mor.* lacnější) *adj.* wohlfeil; billig; fig. geringschätzig.

lačen, čna, čno hungrig *v.* lačný.

láčka *f.* Hautfrucht *f.*, Schlauch *m.*; Krug *m. urceolus v.* láka.

láčkov-ec, vce *m.* Schlauchtier *n. Ascidia*; —ěnka, —ka *f.* Kannenstaude *f.*; Deftillierftrauch *m. Nepenthes*; —itý *adj.* ſchlauchartig *utriculosus.*

lačn-ěti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* ne]lačni!) hungern, hungrig ſein; fig. l. něčeho (l. po něčem) begehren; — ost, —ota *f.* Hunger *m.*; 2. Nüchternheit *f.*; 3. fig. Begierde *f.*; —ý *adj.* hungrig; nüchtern; l. něčeho begierig; na l. žívot, na l. žaludek auf nüchternen Magen; —é střevo Leerdarm *m.*

lad, u *m.* Ordnung *f.*, Übereinſtimmung *f.*; bez ladu a skladu ohne Zuſammenhang, verwirrt; Kraut und Rüben, pellmell. [(Venus).

lada *f.* Liebesgöttin *f.* (Slav. Myth.)

lada *f. et* lada *pl.* Lehde *f.*, Heide *f.*, Feld *n. campus v.* lado.

ladan, u *m.* Ladanſtrauch *m.*, Ladan zistenrose *f. Cistus ladaniferus.*

lad-ěni *n.* das Stimmen, Stimmung *f.*; —icí *adj.* Stimm=; l. vidlička Stimmgabel *f.*; —ič *m.* Stimmer *m.*; —ička *f.* Stimmerin *f.*; 2. Stimmgabel *f.*; —ík, u *m.* Kadmium *n.*; 2. *sl.* Nachen *m.*, Schiffchen *n.*

laděř *m. v.* ladýř. [roter Blute.

ladinec, nce *m.* ſchwarze Erbſen mit

laditi (-ím, *imp.* laď!) něco (l. nástroj hudební) ſtimmen, harmoniſch einrichten (ein muſikaliſches Inſtrument).

laditko *n.* Stimmſchlüſſel *m.*

ladka *f. mor.* Milchtopf, Henkeltopf *m.*

ladněti niedlich, hübſch werden.

ladní *adj.* Feld=, Lehde=.

ladn-ičký *adj.* nett; —iti (-ím, *imp.* -i!) niedlich, hübſch machen; — o *adv.* ſchön; —ost *f.* Niedlichkeit *f.*; Schönheit *f.*; das Niedliche.

ladný *adj.* hübſch, niedlich, ſchön.

lado *n.* Brache, Lehde *f.*; Wuſtacher *m.*; oder Grund; *pl.* lada die Heide.

ladoňka *f.* zweiblätterige Meerzwiebel *Scilla bifolia.*

ládovati [z něm. laden] (nabíjeti ručnici) laden; 2. (nakládati něco) auf laden; 3. wornach begierig gehen; 4. im Getreide handeln.

ladrování *n. sl.* der ganze Panzer; 2. Roßzeug *n.*, Pferdegeſchirr *n.*

ladvik, u *m.*, —ový hrách Stock=

ladvinky *pl. v.* ledvinky. [erbſen.

ladýř *m.* [= Lader] Getreideabſtreicher *m.*; Getreidehändler *m.*; fig. Profitjäger

lafeta *f.* Lafette *f.* [*m.*

laguna *f.* Lagune *f.* (bažina).

láhev, hve *f.*, —ka *f.* Flaſche *f.*, Bouteille *f.*; Lägel *n.*; l. na víno Wein flaſche *f.*; l. vína eine Flaſche Wein; pivo v láhvích Flaſchenbier *n.*; —ník, u *m.* Flaſchenbaum *m.*, Sauerbiſſen *m. Annona.*

lahod a *f.* Lieblichkeit *f.*, Anmut *f.*; —ění *n.*, —enství *n.* Liebkoſung *f.*; —itel *m.* Schmeichler *m.*; Beſänftiger *m.*; —iti (-ím, *imp.* lahoď!) někomu einem ſchmeicheln, ſchon tun; l. se k někomu einen (einem) liebkoſen, ſich anſchmiegen; to mu lahodí das iſt ihm angenehm; —ivý *adj.* ſchmeichelnd, liebkoſend.

lahodn ě *adv.* lieblich, ſanft, —ěti gelind werden, ſanft werden, —ice *f.* Schmeichlerin *f.*; -ík, a *m.* Schmeichler *m.*; Zartling *m.*; —iti ſanft, gelind machen; —omluvný *adj.* ſanftredend; ost *f.* Lieblichkeit, Anmut *f.*; *pl.* - ost (lahůdky) Leckereien; —otvárný *adj.* von ſanfter Miene; —outi *v.* lahodněti.

lahodn-ý (*comp.* —ější) *adj.* lieblich, ſanft, mild, angenehm, gelind; 2. ſchmackhaft, delikat (Speiſe, Obſt); 3. *sl.* l. ſchmeichleriſch; zart, verzärtelt; l. v řeči ſchmeichelredig; —á slova Schmeichelworte; —é řeči die Schmeichelreden; — á krmě *v.* lahůdka; — é pečivo Lurusgebäck *n.*

lahodomluvný *adj. v.* lahodnomluvný.

lahostajný *adj. st. v.* lhostejný.

lahoviště *n. v.* lehoviště.

lahoza *f. sl. v.* kroupa.

lahozeni *n. v.* lahodění.

lahůdk-a, *pl.* —y *f.* Leckerei *f.*, Leckerbiſſen *m.*, Delikateſſe *f.*; —ář *m.* Delikateſſenhändler *m.*; 2. Feinſchmecker *m.*; —ářství *n.* Delikateſſenhandlung *f.*, 2. Schleckerhaftigkeit *f.*

láhva *f. v.* láhvice.

láhvi-ce *f.* Flaſche *f.*; — cka *f.* Flaſchchen *n.*; Flakon *m.*; — ník, a *m.* Lägelmacher; Flaſchner *m.*; l., u *m.* Flaſchenkeller *m.*; —ový *adj.* Flaſchen ; —é pivo Flaſchenbier *n.*

lachna *f. v.* lochna.

lachoviště *n. v.* lehoviště.

lacht-ák, —an, a *m.* Ohrenrobbe, Bärenrobbe *f.*; Seebar *m. Otaria.*

laik, a *m.* Laie *m.*; Laienbruder *m.*, ein Ungeweihter (im Kloſter); —ovský *adj.* Laien=.

laj, e *m.* das Schelten; 2. l. *f. v.* lajc; 3. eine Strecke [fr. *Lieue*].

lajblík, u *m.* Leibel, Leibchen *n.*

lajce *m.* Schelter *m.*

lajd-a *f.* Herumſtreicherin *f.*; —acina *f.* Schlendrian *m.*; —ák, a *m.* [= leda jak] Herumſtreicher *m.*; Vagabund *m.*, ali se (-ám se) herumſtreichen; *v.* landati se. [Hunde.

láje, e *f.* Bellen *m.*; 2. eine Hetze

laječ, e *m. v.* lajce; —ka *f.* Schelterin *f.*; —ný *adj.* ſchelтend, tadelnd.

lajka *f. sl.* ſchwarzes Schaf.

lajník, a *m. v.* lajce.

lajno *n. st. v.* lejno.

lajsko *n.* Haufen *m.*

lajtnant, a *m.* Leutnant *m.*

laju *v.* láti.

lak, u *m.* Lack *m.*, Firnis *m.*; 2. l. *sl.* Schrecken *m. v.* lek; 3. l., fiala žlutá Lack *m. Cheiranthus cheiri.*

lák, u *m.* Lake *f.*, Salzbrühe *f.*, Salzwaſſer *n.*; do —u naložiti einpökeln.

láka (*dim.* lačka) *f.* Tonne *f.*, Weinfaß *n.*, Weinschlauch *m.*, Schlauch *m.*

lák-ač *m.* Anlocker *m.*; —adlo, lakadlo *n.* Lockmittel *n.*; 2. Attraktion *f.*; —ání *n.* das Locken, Anlocken; —ati (lákám, áš, á, *imp.* lákej!) koho k čemu einen locken, anlocken; l. čeho *st.* verlangen; —avý *adj.* lockend, anziehend.

laknouti *pol.* hungern, gierig sein.

lakom-ě *adv.* gierig; —ec, mce *m.* (*dim.* —čík) Geizhals *m.*; 2. Rebhögel *m.*; —ěti geizig werden; geizig sein; l. něčeho sehr begierig sein; —ice *f.*, —kyně *f.* eine Geizige; —iti geizig machen, geizen; l. se nač gierig auf etw. werden; —ník, a *m. v.* lakomec; —ost *f.*, —ství *n.* Geiz *m.*; Gier *f.*; —ý *adj.* (l. na něco, l. v něčem) geizig, gierig.

lakonický *adj.* lakonisch.

lakot-a *f.* Gier, Begier, Freßbegier *f.*; 2. Geiz *m.*; l. *m.* Gierling *m.*; —iti gierig essen; geizen; —ivý, -ost *v.* lakotný, -ost; —ka *m.*, —kář *m. v.* lakota *m.*; —ně *adv.* gierig, geizig; —něti freßgierig werden; —nice *f. sl.* Näscherin *f.*; —ník, a *m.* Geizhals *m.*; *sl.* Näscher *m.*; —nost *f.* Geiz *m.*; Gefräßigkeit *f.*; —ný *adj.* gierig, geizig; gefräßig.

lakovati etw. lackieren.

lákov-ina *f.* eingesalzene Speisen; —ý *adj.* eingesalzen; lakový Lack-.

lakušník, u *m.* (pryskyřník bělokvětý) Flußhahnlein *n.*, Froschfuß *m. Ranunculus aquarilis* (*Batrachium*); *v.* kalužník *m.*

lakv-ěti, —iti (-ím, *imp.* [ne]-i!) geizen; —ice *f.* Schuppenwurz *f.*; —ič, c, —il, a *m.* Geizhals, Filz *m.*

lakýr, a *m.* Lackierer *m.*; —ka *f.* lackierter Schuh; *pl.* —ky Lackstiefeln *pl.*; —na *f.* Lackierstube *f.*; —nictví *n.* Lackiergewerbe *n.*; —ník, a *m. v.* lakýr; —ovati něco lackieren; l. koho *vulgo* **lal**, u *m.* Spinell *m.* [einen täuschen.

lala ! *int.* lala! (Jägerruf).

lalia (lalija) *f. sl. v.* lilie.

laločný *adj.* Unterkehl-.

laloch, lalok, u *m.* (*dim.* lalůček, lalůšek) Unterkehle *f.*, Halswamme *f.*; l. ušní Ohrlappen *m.*; l. kohouti der Bart

lalotati (-ám) *sl.* lallen. [des Hahnes.

laloúč-ák, a *m.* Lappenvogel *m.*; —atý *adj. v.* laločnatý lappig.

lalouch, lalouk, u *m. v.* lalok.

laluje *f. sl. v.* lilie.

lama, láma *f.* Lama *n.*, Kamelziege *f.*, Schafkamel *n.*

lamač *m.* Brecher *m.*; (l. kamene) Steinbrecher *m.*; fig. starker Mensch; —ka *f.* Brecherin *f.*; 2. Flachsbreche *f.*

lám-ám *v.* lámati; —ání *n.* das Brechen; 2. Gichtkrankheit *f.*; suché l. Gliederjucht *f.*; 3. l. das Brechen, Entzweigehen; —anice *f.* Gebreche *n.*; 2. Mannagras *n.*, Mannaschwingel *m. Festuca* (*Glyceria*) *fluitans*; —anina *f.* etw. Gebrochenes; —anka *f.* die gröbere Grütze; —ati (lámu, eš, e, eme, ete, ou, *et* lámám, áš, á, *imp.* lam! *et* lámej!) něco etw. brechen, entzweibrechen; kopí l. *st.* Lanze brechen; hlavu sobě l. nad něčím, o něco sich den Kopf brechen; l. kamení Steine brechen; rudy l. Erz brechen; len l. Flachs brechen; ruce l., rukama l. *v.* lomiti; kolem l. (zločince) radebrechen, rädern (einen Verbrecher); l. řeč radebrechen, rädern (eine Sprache); lámaná němčina gerädertes Deutsch; l. se brechen, entzweibrechen; led se láme das Eis bricht; —avý *adj.* brechend, brechsam, zerbrechlich, brüchig.

lamě, ěte *n.* ein junges Lama.

lamečka *f. v.* lamka.

lament-ace *f.*, nářek Lamentation *f.*; —ovati (nařikati) lamentieren.

lamice *f. v.* lama.

lamk-a *f. mor.* Flachsbreche *f.*; 2. *sl.* Gichtkrankheit *f.*; —avý *adj.* gichtlich.

lamoziti (-ím, *imp.* lamoz!) čím raschen; l. se čím, s čím sich anstrengen (lomoziti, hlomoziti).

lamp-a (*gen. pl.* lamp) *f.* (*dim.* —ička) Lampe *f.*; —ář *m.* Lampenmann *m.*; Laternenwärter *m.*; —áš *m. sl. v.* svítilna. [Haselnuß *f.*

lampertský ořech Lambertsnuß *f.*,

lampola *f.* Stange zum Stockroden.

lamp-ový *adj.* Lampen-; —ová zimnice *vulgo* Lampenfieber *n.*

lámu *v.* lámati.

lamželezo *m.* fig. Eisenfresser *m.*

lán, u *m.* Hube *f.*, Landhufe *f.*, Lahn *m.*; 2. l. (mont.) Lehen *n.*, Lane *f.*

laň, ně *f. v.* laně.

lana *f. mor.* Hebel *m. v.* lano.

lancáty *pl.* Umstände (candáty, ca-

lanař *m.* Reifschläger *m.* [vyky).

lanceta *f.* Lanzette *f.*

lancoch, lancouch, lancuch, u *m.* Kette *f.*; l., a *m.* Lümmel *m.*

land-a *m.* (*f.*), —ák, a, —al, a *m.* Bummler *m.*; —ák, u *m.* Dreschflachs *m.*; —ati se (-ám se) bummeln, langsam gehen, herumstreichen, zaubern.

landhrabě *m. vn.*

landkrab-ě, ěte *m.* Landgraf *m.*; —ina *f.* Landgrafin *f.*; —stvi *n.* Landgrafschaft

landrovati sich herumtreiben. [*f.*

lan-é, é, —í *f.* Hirschkuh *f.*, Tier, Schmaltier *n.*; —é, ěte *n.* Hirschkalb *n.*

lanec, nce *m. v.* lancoch, a.

lanejš, lanejž *m. v.* lanýž. [*vn.*

laní *f. v.* laně; l. *n. v.* opraf; l. *n.* **lání** *n.* das Schmähreden; das Fluchen, Schelten; 2. *st.* das Bellen.

lánik, a *m.* Vollmeter *m.*, Lahner *m.*, Hufner *m.*

lanitva *f. st.* Wange, Backe *f.*

laňka *f. v.* laně.

lánko *n.* Strick *m.*

laňkvara *f.* schlechte Tunke, Jauche *f.*

lano, láno *n.* (*pl.* lana) Leine *f.*, Tau *n.*, Seil *n.*; Kabel *n.* [lassen.

lanovati Stämme am Seile hinab-

lanov-l *n.* Tafelwerk *n.*; —ka *f.*, —á dráha Seilbahn, Drahtseilbahn, Kettenbahn *f.*; —ý *adj.* Tau-.

lánov-ý, —ní, lánský *adj.* Huben-, Hufen-; —é, ého *n.* Hufgeld *n.*, Hufensteuer *f.*

lantkrabě *m. v.* landkrabě.

lanýž, c *m.* (l. vlaský) Truffel *f. Tuber* (homolika); 2. l. horský Hirschling *m.*, Hirschpilz *m. Elaphomyces granulatus* (*Lycoperdon cervinum*); l. pestrý (pestřec) Fellstäubling *m. Scleroderma*; —ák, a, —ník, a *m.* Trüffelhund *m.*; —ovec, vce *m.* Trüffelwurst *f.*; —ový *adj.* Trüffel-.

lanžov-ák, a *m.* Landstreicher, Vagabund *m.*; —ati herumvagieren.

lap! *int.* ripps-rapps! l., u *m.* das Ergreifen, Haschen; Fang *m.*

lapa, y *f.* Falle *f.*; Fallstrick *m.*; *pl.* —y Tierscheuche *f. v.* tlapa.

lap-ač *m.* Häscher *m.*, Fänger *m.*; 2. Raper *m.*; 3. Bullenbeißer *m.* (Hund); 1. Fangpfahl *m.* (Flußpfahl zum Aufhalten des Holzes); —áček, čka *m.* Worthascher *m.*; —ačka *f.* Häscherin *f.*; 2. Wortfängerin *f.*; 3. Falle *f.*, Fallgrube *f.*; 4. Fangschnur, Legeschnur *f.*; 5. l. fig. Kniff *m.*, List *f.*; 6. *pl.* —ačky Haschzange *f.*; na —ačku zum Fang; fig. *v.* na dračku; —adlo *n.* Fallstrick *m.*; Fangnetz *n.*; —aj *m. sl.* Auffänger *m.*; —ák, a *m.* Dieb *m.*; 2. ein Kinderspiel mit Steinchen *srv.* drápky; l., u *m.* Fangstrick *m.*; Lazo *n.* (in Südamerika); fig. Gefängnis *n.*; —ání *n.* das Fangen, Einfangen, Haschen; —anice, —anina *f.* Haschere *f.*; —anka *f. sl.* Ballfange *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* lapej!) něco n. koho (*acc.*) fangen (länger), haschen (etw.); l. lodi fapern; —avec, vce *m.* Wortfänger *m.*; —avý *adj.* verfänglich; —cap, a *m.* ein Habsüchtiger; —ení *n.* das Fangen, Haschen.

lapěti (doma) hocken; sitzen bleiben.

lapidární *adj.* (fig. jadrný) Lapidar-; písmo l. Lapidarschrift *f.*; sloh l. Lapidarstil *m.*

lapi-duše *m.* Seelenhäscher *m.*; —kura, —kurka *m.* Hühnerdieb *m.*; 2. Spaßmacher *m.*; 3. armer Edelmann; 4. Taugenichts *m.*; —ovce *m.* Schafdieb *m.*

lapil, a *m.* Häscher *m.*

lap-iti (-ím, *imp.* lap!) něco n. koho (pol . . .) erhaschen, ergreifen, fangen; —ivý *adj.* haschend; —ka *m.* Dieb *m.*; *pl.* —ky Häscherspiel *n.*; —ati (-ám) (za ruku) greifen; —nouti (*imp.* lapni!) *v.* lapiti.

lapotati (3. —tá) *sl.* schwatzen, plau-

lapsik, u *m. sl. v.* potěh. [dern.

larevný *adj.* maskiert.

larv-a *f.* (*gen. pl.* larev *et* larv), —ice, —ička *f.* Larve *f.*, Maske *f.*; fig. häßliches Gesicht; l. (hmyzů) Puppe *f.*; strhni larvu, poznáš barvu der Maske traue nicht, und schau nur ins Gesicht.

láry-fáry *int.* lari-fari!

láryně *f.* Schleppsack *m.*

lasi-ce, —čka *f.* Wiesel, Frettwiesel *n. Mustela vulgaris v.* kolčava; —čí, —cový *adj.* Wiesel-.

láska *f.* (fig. *gen. pl.* lásek) Liebe *f. amor*; l. k vlasti Vaterlandsliebe *f.*; l. křesťanská christliche Liebe; l. mateřská Mutterliebe *f.*; lásku k někomu míti n. chovati Liebe gegen jmd. hegen; učiň to z lásky ke mně tue es mir zu Liebe; Lásky Vaše Euer Liebden; stará láska neuvadne alte Liebe rostet nicht.

laskati (-ám) někoho (*acc.*), l. se s kým liebkosen, streicheln.

laskav, a, o *v.* laskavý; —ec *m. sl.* Wohltäter, Gönner *m.*; —ě *adv.* liebreich, hold; gütig; —ec, vce *m.* Amarant *m.*, Tausendschön *n. Amarantus*; 2. Liebestaltsman *m.*; —ičky *pl.* unentgeltliche Robotleute; —ičník, u *m.* Jerusalemsblume *f.*; (plamenice) brennende Liebe *Lychnis chalcedonica*; —ost *f.* Gütigkeit *f.*, Gewogenheit *f.*, Huld *f.*, Güte *f.*; —ý *adj.* (l. na někoho, l. k někomu) liebreich, huldvoll; gewogen, geneigt, gefällig, gütig; budte tak laskav haben Sie die Güte, seien Sie so gefällig.

lásko-bolestný *adj.* liebschmerzlich; —borný *adj.* liebestörend; (med.) antaphroditisch; —budný (—durný) *adj.* erektiv; —budné prostředky *pl.* Aphrodisiaka; —bujnost *f.* Aphroditie *f.*; —cit, u *m.* (cit lásky) Liebesgefühl *n.*; —dechý *adj.* liebehauchend; —chtivost *f.* Aphroditie *f.*

laskom-ina *f.* das Entlichtwerden der Zähne; *pl.* —iny (na něco) Lüsternheit *f.*, Gelüste *n.*; míti na něco —iny wornach lüstern, wornach lüstern sein; dělají se mi —iny mir wässert der Mund; —ka *f.* Näscherin *f.*; *v.* laskomina; *pl.* —ky Näschereien.

láskotvorný *adj.* aphroditisch; —é prostředky *pl.* Aphrodisiaka.

laskovati, láskovati *v.* laskati; lasko-

laskoviny *pl. f. v.* laskominy. [vati.

laský *adj.*; laská (navská) kost *v.*

lastura *f.* Muschel *f.* [vlaský.

lastuřice *f.* Muscheltier *n.*

lasturo-kam, u *m.* Konchyliolith *m.*; —vý *adj.* Muschel-.

laškov-ání *n.* Schäkerei, Tändelei *f.*; Flirt *m.*; —ati tändeln; l. s kým schäkern, scherzen, Scherze treiben; —ník, a *m.* Schäker *m.*; —ný *adj.* tändelnd, schäkernd.

laštovice *f. v.* vlaštovice.

lať, ti *et* tě *f.* Latte *f.*

lata *f.* Flecken *m.*; 2. Rispe *f. paniculа* (bot.); l. *m.* ein Abgelumpter.

lát-ač *m.* Flicker *m.*; -ka *f.* Flickerin *f.*; 2. Flickerei *f.*; —anina *f.* Flickwerk *n.*; —ař *m. v.* látač; —ati (-ám) něco flicken; l. *sl.* löten.

látečn-ost *f.* Materialität *f.*; —ý *adj.* materiell, stofflich.

latenní *adj. v.* latní.

láteřiti (na něco) fluchen, wettern.

láti (laju, eš, e, eme, ete, ou *et* lají, *imp.* laj!) komu z čeho, l. koho, l. na koho schelten, filzen, verweisen; pes laje *st.* der Hund bellt; 2. l. komu, koho, na koho fluchen.

latin-a *f.* Latein *n.* (lateinische Sprache); 2. fig. Verweis *m.*; 3. (Mühl.) Siebwerk *n.*, Doppelwerk *n.*; latina myslivecká fig. Jägersprache (Plauscherei, Schwolelei) *f.*; —ák, a, —ář *m.* Lateiner *m.* (der Latein kann); —ářský Lateiner-;

—čina, —čizna *f.* *v.* latina; —ě *adv.* *st.* lateinisch; —ík, a *m.* Lateiner *m.*; —ista *m.* Latinist *m.*; —ka *f.* lateinische Schrift; —ský *adj.* (—sky, po —sku *adv.*) lateinisch.

latitý *adj.* *v.* latnatý.

latka, lačka *f.* *v.* lať.

látk-a *f.* Stoff *m.*, Zeug *m.*; Materie *f.*; —ář *m.* Stoffhandler *m.*; —ovina *f.* Material *n.*

latkovitý *adj.* rispenartig.

latnatý *adj.* rispig, *paniculatus* (bot.).

lat-ní *adj.* Latten-; l. nebozez, l. hřebík, —ník, u *m.* *v.* latovník.

latov-ák, u *m.* Lattennagel *m.*; —í, —laťoví *n.* das Lattenwerk.

laťov-ík, u *m.* Lattenbohrer *m.*; —isko *n.* Lache *f.*, Jauche *f.*; —ní *adj.* *v.* latní; —ník, u *m.* Lattennagel, Lattenspieker *m.*; 2. Lattenbohrer *m.*; —ý, latový *adj.* Latten-.

látro (*gen. pl.* láter *et st.* latrů (latruov) *n.* Lachter *f.* (*n.*); Bergklafter *f.*, Malter *m.* (*n.*); l. hromů! tisíc láter! Tausend Donner!

látrov-ati maltern; —ka *f.* Lachterstab *m.*; Lachterlatte *f.*; —ý *adj.* Malter-.

lava *f.* Bank *f.* *v.* lavice.

láva *f.* Lava *f.*

lavandule *f.*, lavendule, levandule *f.* Lavendel *m.* *Lavandula* (bot.).

lávčička *f.* kleiner Steg.

lavice *f.* Bank *f.*; pod lavicí unter der Bank; 2. große Erdscholle; große Eisscholle fig. vernachlässigt; páni z lavic *st.* die Herren von der Gerichtsbank, Gerichtsbeisitzer.

lavič-ka *f.* Bänkchen *n.*; Ruderbank *f.*; kleiner Steg; Laufbrücke *f.* (Typ.) Steg *m.*; —kář *m.* *st.* Stuhlediemann *m.*; —ní *adj.* Bank-; —ník, a *m.* Bankmacher *m.*; *st.* der Gerichtsbeisitzer; *st.* Bankgeselle *m.*; l., u *m.* Wischlappen *m.*

lavina *f.*, svalina, strž sněhová (v Alpách) Lawine, Schneelawine *f.*

lavirovati lavieren.

lavka, lávka *f.* (*gen. pl.* lávek) Bank *f.*; 2. Brücklein *n.*, Brückensteg *m.*; 3. (in der Mühle) Schutzbrücke, Eisbrücke *f.*, skákací l. (in der Schwimmschule) Springbrett *n.*; Tremplin *m.*; chyba lávky! weit gefehlt! [sitzer *m.*

lavnik, a *m.* *st.* Schöppe *m.*, Beisitzer *m.*

lávov-ec, vce *m.* Amphigenspat *m.*; —ina *f.* Lavajubstanz *f.*; —ý *adj.* Lava-.

lavr, lavřín, u *m.* (*pol.*) *v.* vavřín.

lavra *f.* *rus.*, veleklášter Kloster ersten Ranges (Münster *n.*). [lavieren.

laxir-ka *f.* Durchfall *m.*; —ovati

laz, u *m.* Lehde *f.*; 2. Bergflöche *f.*; 3. ein unangebauter Ort, ein ungeackerter Platz im Felde; 4. Ackerrand *m.*

lazaret, u *m.* Lazarett *n.*

lazaron, a *m.* Lazzarone *m.*

lazebn-a *f.* Badehaus *n.*; Badestube *f.*; —í *adj.* Bade-, Bade-; l. houba Badeschwamm *m.*; l. kámen Bimsstein *m.*; —ice *f.* Baderin *f.*; —ický *adj.* Bader-; —ictví *n.* Badekunst *f.*, Baderei *f.*; —ík, a *m.* Bader *m.*; 2. Schröpfer, gemeiner Chirurg *m.*

lazec, zce *m.* *sl.* Ohrwurm *m.*

lázeň, zně *f.* Bad *n.*; Badekur *f.*; l. *et pl.* lázně Badehaus *n.*, Badeort *m.*; horské lázně *pl.* Wildbad *n.*; —ka, *pl.* —ky Badehaus *n.*, Badeort *m.*; —ský *et* lázenský *adj.* Bade-; l., ého *m.* Bademeister *m.*, Badeherr *m.*; —ská *f.* Bademagd *f.*; Badefrau *f.* [*v.* lézti.

laziti *st.* langsam gehen, schleichen;

lázn-a *f.*, *st.* —é *f.* (*singul. et pl.*) *v.* lázeň; —ice *f.* Kursaal *m.*, Kursalon *m.*; 2. Baignade *f.* [fr. Revol.] *v.* útopa Noyade; —iště *n.* Kurort *m.*, Kurhaus *n.*

lazour *v.* lazur.

lazur, u *m.* Lasurstein *m.*; 2. Lasurblau *n.*; —ka *f.* buntbalsige Taube; —ovati lasieren, blaukraftmalen; —ový, —ný *adj.* Lasur-, lasurblau.

láž-e *f.* (*l' agio*) Agio *n.*, Aufgeld *n.*; —ový dolar ein Taler mit Agio.

lbice *f.* Schädel *m.*; 2. Helm *m.*

leb, lbi *f.* *et* l., lbu *n.* lba *m.* Schädel *m.*; Hirnschale *f.*; 2. Helm *m.*

lebáň, ně *f.* *mor.* *v.* leb.

lebav-ec, vce *m.* Glatzkopf *m.*; —ina *f.*, —ost *f.* Glatze *f.*, Kahlheit *f.* (des Kopfes); —ý *adj.* *mor.* glatzig, kahl.

lebečn-í *adj.* Schädel-; —nice *f.* (olbí *n.*) Schädelhaut *f.* *Epicranium.*

lebeď, di *f.* *st.* *v.* labuť.

lebed-a, —ka *f.* Melde *f.* *Atriplex.*

lebediti (vyleb....) heitern, hell (weiß) machen; l. se heiter weiß werden; uleb.... se sich nitteln.

lebed-ník, u *m.* Traubenkraut *n.* *Chenopodium Bonus Henricus* (všedobr); —ový *adj.* Melden-.

lebeň, ně *f.* *mor.* *v.* leb; —ový *adj.* Hirnschalen-.

lebka (*gen. pl.* lebek) *f.* Schädel *m.*, Hirnschale *f.* *Cranium* (*Calva*); 2. Helm *m.*, Sturmhaube *f.* *v.* leb.

lební (lebný) *adj.* Schädel-.

lebo *cnj.* *sl.* *v.* nebo.

lebo-číše *f.* Hirnschalenbecher *m.*; —slovec, vce, —zpytec, tce, *m.* Phrenolog *m.*; —sloví *n.*, —věda *f.*, —zpyt, u *m.* Phrenologie, Kraniologie *f.*; Hirnschädellehre *f.*; —vrt, —vrták, u *m.* Trepan *m.*, Schädelbohrer *m.*; —vý *adj.* Schädel-.

lecco *adv.* *v.* ledaco.

léc-ení *n.* das Schlingenlegen, Aufstellen; —eti *v.* líceti. [*v.* lehnouti.

léci (lehu, ležeš, leže) *st.* sich legen

leci-čina *m.* *et f.* *sl.* Taugenichts *m.*; —jak, lecjak *adv.*, —jaký, *adj.*, leckam, leckdes, *adv.*, leckdo *pron.* *v.* ledajak, ý, ledakdo.

leč *cnj.* außer, ausgenommen, falls, als; l. ob, jeť's, jeť's ob, oder, allein, aber; l. by es sei denn, außer wenn; als ob; l. že außer daß; leč stár, leč mlád jet er jung oder alt.

léč *et* leč, i, c *f.* Netz *n.*, Jägergarn *n.*; 2. Schlinge *f.*, Falle *f.*; 3. Fallstrick *m.*; 4. (wdm.) Trieb, Jagdtrieb *m.*

léčba *f.* Heilung *f.*; Heilkunst, Krankur *f.*; Therapie *f.*
léčba *f.* Fallenlegung, Nachstellung *f.*
léče *f. v.* léč.
léčebn-a *f.* Heilanstalt *f.*, Sanatorium *n.*; —é, —čho, *n.* Arzneikosten, Kurkosten *pl.*; —ice *f.* Heilanstalt *f.*; Kurhaus *n.*; —ictví *n.* Medizinalwesen *n.*; Therapeutik *f.*; —ý *adj.* Medizinal-, Kur-; —é náklady, —é útraty *pl. v.* léčebné *n.*
léček, čku *m.* geringes Heilmittel *n.*
léčen, a, o, —ý geheilt, ärztlich behandelt; —ec, nce, *m.* ein ärztlich Behandelter; —í *n.* das Heilen, Kur *f.*
léčeni *n. st. v.* leknutí.
léčeti *v.* líčeti.
léčitel *m.* Heiler *m.*, Kurierer *m.*; —na *f.* Heilanstalt *f.*; —ný *adj.* heilbar; —ský *adj.* Medizinal-; therapeutisch; —ství *n.* Heillehre *f.*, Heilkunde *f.*; Therapie *f.*; *v.* lékařství; —stvo *n. coll.* Medizinalpersonen *pl.*
léčiti (-ím, *imp.* léči!) nemoc, l. koho (*acc.*) heilen, kurieren, ärztlich behandeln; l. se sich heilen.
léčiv-o *n.* Drogen *pl.*, Drogerie *f.*; —ost *f.* Heilkraft *f.*; —ý *adj.* heilend, heilsam.
léčk-a *f.* (*gen. pl.* léček) Schlinge *f.*, Fallstrick *m.*; —ář *m.* Nachsteller *m.*
léčný *adj. v.* léčivý.
led, u *m.* das Eis (lat. *Glacies*, fr. *Glace*); fig. kaltes Gefühl; der Hagel; studený jako l. eiskalt; tolar jako l. blanker Taler; l. sekati das Eis aufhauen; l. taje das Eis geht auf; jako po ledě glatt wie auf dem Eise; fig. bebutsam; gefährlich; l. matky boží (slida) Frauenglas *n.*
leda *conj.* außer, ausgenommen; um nur; höchstens; l. den minul daß nur der Tag hingehe; l. se mluvilo um nur zu reden.
leda-byl, a *m.* ein nachlässiger Mensch; 2. Strohmann *m.*; —bylo *adv.* fahrlässig, aufs Geratewohl; l. dělati schlendern, schlaudern; —bylost *f.* Nachlässigkeit *f.*; —bylý *adj.* schleuderisch, nachlässig.
ledaco, ledacos *adv.* was nur immer, irgend etwas; l. *n.* etwas Schlechtes; Gemeines; l. *m.* ein Taugenichts.
ledač, e *f. sl.*, —ina *f.* unnützes Zeug; —ina *m.* (—jáček, —jak) Taugenichts *m.*; Schlenderer *m.*; (*sr.* lajdák); —ka *f.* Eismaschine *f.*
leda-jak, —jaks, —jako *adv.* wie nur immer; schlecht, schleuderisch, obenhin; —jaký *adj.* was immer für einer; schleuderisch; leicht; —kady *v.* ledakudy; —kams *adv.* wo immer hin; —kde, —kdes *adv.* wo immer, hie und da, hin und wieder; —kdo, —kdos *pron.* wer immer, der erste beste; —kdy, —kdys *adv.* so manchmal, wann immer; —který *pron.* wer immer; —kudy *adv.* welchen Weg immer; od —kud von wo immer her; —ký *v.* ledajaký; —mluvil, a *m.* Schwätzer *m.*; —pisák, a *m.* Skribler *m.*; —překladatel, a *m.* Afterübersetzer *m.*
led-ař *m.* Eisbrecher, Eishauer *m.*; Eishandler *m.*; —árna *f.* Eisgrube *f.*; 2. Eisfabrik *f.*; —árská společnost Eisgesellschaft *f.*; —árství *n.* Eishandel *m.*
ledas-kdo *pron. v.* ledakdo; —kudy *adv.* v. ledakudy.
ledavzdělanost *f.* Afterbildung *f.*
ledco, ledcos *adv. v.* ledaco.
ledek, dku *m.* Salpeter *m.*; 2. *st.* kleiner Eis; 3. *st.* kristallisierte Flüssigkeit; 4. *st.* Alaun *n.* (kamenec).
leden, dna *m.* Jänner *m.*, Januar *m.*, Eismonat (1. Monat).
ledenec, nce *m.* Schotenklee *m. Lotus corniculatus v.* štírovník.
ledenina *f.* Eis am Gebirge.
ledina *f.* (kra ledu) Eisscholle *f.*
led-isko *n.* Schneelawine *f.*; —iště *n.* Eisfeld n., Eislager *n. v.* ledoviště.
ledkárna *f.* Salpeterhütte *f.*, Salpeterwerk *n.*
ledkov-ati alaunen; —iště *n.* Salpeteranlage *f.*; —ka *f.* Salpetersäure *f.*; —ý *adj.* Eis-; Salpeter-.
ledn-áček, čka *m.* Eisvogel *m. Alcedo ispida*; —ačka *f. sl.* Eiskraut *n.*; —ář *m.* Eismann *m.* (Sternbild); —atěti voll Eis werden; —atý *adj.* voll Eis; fig. unempfindlich; —ěti zu Eis werden.
ledni *adj.* Eis-; l. medvěd Eisbär *m.*
ledn-ice *f.* Eisgrube *f.*, Eiskeller *m.*; (mont.) Eisstube *f.*; (Mühl.) Radstube *f.*; —ička *f.* Eiskasten *m.*; —ičný *adj.* Eisgruben-; Eisstuben-; -á hranice (Mühl.) Wassergebiet; —ík, u *m. sl.* Wicke *f.* (*cfr.* ledenec); 2. Gletscher *m.* (ledovec); —ina *f. v.* ledina.
ledno *n. sl. v.* ladan; l. (jedno) *conj.* [sondern.
lednový *adj.* Jänner-.
ledný *adj.* eisig; —é moře Eismeer *n.*
ledoc *adv. st.* allerlei.
ledo-hora *f.* (ledná hora) *v.* ledovec; —kol, —lom, —bor, u *m.* Eisbrecher *m.*; (Schiff.); —lomný *adj.* eisbrechend; —mořský *adj.* Eismeer-; —mrazný, —studený *adj.* eiskalt; —šedý *adj.* eisgrau.
ledov-ati Eishauen, eisen; kandieren; —atý *adj. v.* lednatý; —é, čho *n.* Eisgeld *n.*; —ec, vce *m.* Eisberg *m.*, Gletscher *m.* (*Glacier*); 2. Hagel *m.*; —ice *f.* Eisweg *m.*; 2. Eisregen *m.*; —ina *f.* eisiges Wesen; 2. *v.* mražené *n.*; —iště *n.* Eislager *n.*, Eisreservoir *n.*; (geogr.) Eismeer *n.* (in Alpen) *mer de glace*; —itost *f.* Eiskälte *f.*; Kaltblütigkeit *f.*; —itý *adj.* dem Eise ähnlich; kandiert; eiskalt; kaltblütig; —na *f. v.* lednice, —dník, a *m.* Eismann *m.*; —o *n.* eisförmige Substanz *f.*; —ost *f.* Eisigkeit *f.*; —ý *adj.* Eis-; eisig, eiskalt; —é moře Eismeer *n.*
ledskudy *adv. v.* ledakudy.
ledutřeseni *n.* Eisbeben *n.*
ledva *adv.* kaum *v.* jedva; l. *sl. v.* ledvina. [ju *m. v.* ledvinovník.
ledv-i *n.*, —ičko *n.* die Lende *f.*; —ičák,

ledvička *adv. v.* ledva, jedva.

ledvičko *n. v.* ledvi.

ledvin-a (*pl.* —y) *f.* die Nieren *Renes* (*gr. Nephros*); 2. l. Nierenbraten *m.*; —ec, nec *m.* Nierenstein *m.*; —ka *f.* die Nieren; *pl.* —ky Nierenpeife *f.*; 2. Nierenkartoffeln *f.*; —kový *adj.* Nieren-; Lenden-; l. hrách Schminkbohne *f.*, Faſele *f.*; —ovník, u *m.* Nierenbaum, Anakardienbaum *m. Anacardium* (bot.).

lega-ce *f.* Legation *f.*, Sendung, Geſandtſchaft *f.*; —ční rada Legationsrat *m.*

legalis-ace *f.* Legaliſation *f.*; —ovati (něco; spis, listinu) legaliſieren.

legální *adj.* legal.

legát, a *m.* (*l.* papežský) Legat *m.*, ein Geſandter; l., u *m.*, odkaz Legat *n.*; —ství *n.* Geſandtſchaft *f.*

legend-a *f.* Legende *f.*; —ář *m.* Legendar, Legendarius, Legendenſchreiber *m.*; 2. Legendarium *n.*, Heiligenbuch *n.*

legie *f.* Legion *f.*; čestná l. Ehrenlegion *f.*; cizinská l. Fremdenlegion *f.*; legionář *m.* Legionär *m.*

legitim-ace *f.* Legitimation *f.*; —ační list Legitimationskarte *f.*; —ita *f.* Legitimität *f.*; —ní *adj.* legitim; —ovati [legitimieren.

léha *f. v.* líha.

leh-ací *adj.* Schlafe; —ač *m.* Lieger *m.*; —anice *f. st.* —áreň *f.* —árna *st. v.* ložnice; —anka *f. v.* lehátko.

lehati (-ám) ſich niederlegen, im Niederlegen begriffen ſein.

léhati (-ám) *v.* líhati.

leh-átko *n.* Lagerſtätte *f.*; 2. Kanapee *n.*, Sofa *n. Chaise longue*; Ruhebett *n.*; 3. (bot.) Schlauchboden *m. hypothecium, perithecium*; —avý *adj.* der ſich gern legt; 2. (bot.) niederliegend *decumbens*; l. pes Vorſtehhund *m.*

lehce *adv.* (*comp.* lehčeji) leicht; geringe; něco sobě lehce vážiti etwas geringſchätzen.

lehč-ák, u *m.* Mühlenfachbaum *m.*; —ení *n.* das Leichtwerden; L.-machen; 2. das Verkleinern; 3. Verleumden; —eti leicht werden; —ičký ſehr leicht; —idlo *n.* Hebemaſchine *f.*, Hebel, Hebelbaum *m.* (Mühl.); 2. (b. Brauer) Miſchkrücke *f.*; —ina *f. mor.* Nachbein, Leichbein *n.*; —istě *n.* (b. Slebm.) Fitzſtock *m.*; —itel Erleichterer, Verkleinerer; 2. Tadler *m.*; —iti (-ím, *imp.* lehči!) něco leichter machen, erleichtern; 2. l. mlýn den Mühlſtein heben, die Mühle lüften; 3. fig. l. koho tadeln, verleumden.

lehko (polehku, zlehka) *adv.* leicht; —duchý *adj.* leichtgeſinnt; —hybnost *f.* Behendigkeit *f.*; —chodný *adj.* leicht gehend; —jezdec, dce *m.* leichter Reiter, Chevaurleger *m.*; —krevník, a *m.* Sanguiniker *m.*; —krevný *adj.* ſanguiniſch, leichtblütig; —křídlý *adj.* leichtflügelig; —letý *adj.* leichten Fluge; —mluvný *adj.* ſchwatzhaft, plauderhaft.

lehkomysl, u *m.* (lehká mysl) Leichtſinn *m.*; —ník, a *m.* ein Leichtſinniger; —nost *f.* Leichtſinn *m.*, Leichtſinnigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) leichtſinnig, leichtfertig.

lehko nohý *adj.* leichtfüßig; —perý *adj.* leicht gefiedert, leichtflügelig; —ruký *adj.* leichthändig.

lehkost *f.* Leichtigkeit, Leichte *f.*; Geſchwindigkeit, Flüchtigkeit *f.*; Gelindigkeit *f.*; fig. Unbeſtändigkeit *f.*; Geringſchätzung; l. učiniti někomu einen gering machen; v l. uvésti někoho dem Spotte preisgeben.

lehkováž-nik, a *m.* ein Leichtſinniger, ein Leichtfertiger; —nost *f.* Leichtfertigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) leichtfertig.

lehkověr-ec, rce *m.*, —ník, a *m.* ein Leichtgläubiger; —nost *f.* Leichtgläubigkeit; —ný *adj.* (—ně *adv.*) leichtgläubig.

lehky *adv. st. v.* lehko.

lehk-ý (*comp.* lehčí) *adj.* leicht; fig. geringhaltig, geringſchätzig, luftig, leichtſinnig; ſchnell, gelaufig; —á jízda (mil.) leichte Reiterei, leichte Kavallerie; —á mysl leichter Sinn, Leichtſinn *m.*; —á holka Freudenmädchen *n.*; —á rána eine leichte (nicht tiefe) Wunde.

lehmo *adv.* liegend; lehmý *adj.* dahliegig, ſchräg.

lehnice *f.*, lehniště *n.* Brutſtätte *f.*; Brutanſtalt *f.*, Bruthaus *n.*

lehno *n. st.* Lager *n.*

lehnouti (na něco, do něčeho) ſich legen; l. polem (*st.*) ſich lagern; město popelem lehlo die Stadt iſt eingeäſchert worden, in Aſche gelegt worden; l., líhnouti hecken, brüten.

lehostejný *adj. v.* lhostejný.

lehou-cký, —nký *adj.* ſehr leicht; —nko *adv.* leicht; z —nka, po —nku, po —cku, —nce, —ce, —cky *adv.* allmälig; ſachte.

lehovati ſachen *v.* líhovati. [(vdm.).

lehov-isko, —ště *n.* Lagerſtätte *f.*

lehu, léci *st. v.* lehnouti.

lehutký *adj. st.* leicht, ſanft.

lehýčký *v.* lehoučký. [mann.

lech, a *m. st.* ein Adeliger, ein Edel-

lecha *f.* (šočovičník) Roßwicke, Waldwicke *f.*, Waldticher *m.*, Waldkerbſe *f. Orobus.*

lecht, —ač, —ati *v.* lekt, ač, ati.

lej, e *m.* Guß *m.*; l., *pl.* —e, —avec

lejce *f. v.* lavice. [*v.* liják.

lejček, čku *m.* Trichter *m.*

lejčí *v. v.* lýčí.

lejko *n. etc. v.* lýko.

lejn-ice *f.* Kotbaum *m.*, Stinkbaum *m. Sterculia*; —iti (—im, *imp.* —i!) miſten, koten.

lejno (*st.* lajno) *n.* Kot *m.*, Dreck *m.*; —kam, u *m.* Kotrolith *m.*; —vál, a *m. v.* hovniválˇ; —vka *f.* (houba) *v.* hnojník.

lejsek, ska *m.* Fliegenſchnapper, Fliegenfänger *m. Muscicapa* (zool.).

lejta *f.* Leite *f.*; Fiſchfaß *n.* Waſſerfaß *n.*

lejtko *n. v.* lýtko. **leju** *v.* liti.

lek, u *m.* Schrecken *m.*

lék, u *m.* Arznei *f.*, Heilmittel *n.*; Medizin *f.*, Medikament *n.*

lékař *m.* Arzt *m.*; —iti als Arzt praktizieren; 2. medizinieren (Arznei gebrauchen).

lékárn-a *f.* Apotheke *f.*; —ice *f.* Apothekerin *f.*; —ický *adj.* Apotheker-; —ická váha Apothekergewicht *n.*, Medizinalgewicht *n.*; —ictví *n.* Apothekergewerbe *n.*; Arzneikunde *f.*, Pharmazie *f.*; —ík, a *m.* Apotheker *m.*, Pharmazeut *m.*

lékař-ský *adj.* medizinisch, ärztlich, Arzt-, Arznei-; l. rada *m.* Medizinalrat *m.* (Person); l. sbor Medizinalrat, Medizinalkollegium *n.*; —ství *n.* Arzneikunst *f.*, Medizinalwesen *n.*; Heilkunde *f.*; doktor l. Doktor der Medizin *Medicinae Doctor*; 2. l. *st. v.* lék; —stvo *n.* die Medizinalpersonen.

lekati (—ám) koho (*acc.*) einen schrecken, erschrecken, in Schrecken setzen; l. se erschrecken, vom Schrecken ergriffen sein.

lekav-ost *f.* Schreckhaftigkeit, Pantophobie *f.*; —ý *adj.* schreckhaft, schreckbar, schreckſam; 2. erſchreckend.

lekce *f.* Lektion *f.*

lekci *v.* lektati.

leklivý *adj. v.* lekavý. [gestanden.

lekly *adj.* erſchrocken; (von Fiſchen) ab-

lekn-i *n.*, —in, u *m.*, —o *n.* Seeroſe, Seeblume *f. Nymphea alba* (*N. candida*).

leknouti koho einen erſchrecken; l. abtreiben (von Fiſchen); l. se čeho, koho erſchrecken (vor etw.; über etw.).

leknovati *v.* lenovati. [Schrecken.

leknuti *n.* das Erſchrecken; der

léko-kaz, a *m.* Kurpfuſcher *m.*; —lučebnictví *n.* Pharmakochemie *f.*; —obchodník, a *m.* Drogiſt *m.*; —pis, u *m.* Pharmakopöe *f.*

lekoři-ce *f.* Süßholz *n.*, Lakritze *f. Glycyrrhiza*; 2. Liquirizenſaft *m.*, Bärenzucker *m.*; —covina *f.* Glycyrrhizin *n.*; —čina *f.* Liquirizenſaft, Lakritzenſaft *m.*

léko-slovi *n. v.* lékozpyt; —strojič, —strůjce *m.* Arzneibereiter *m.*; —strojný *adj.* die Arzneien bereitend; pharmazeutiſch.

lekovač *m. st. v.* zažehnavač.

lekovati *st.* heilen *v.* léčiti; 2. l. *st.*, zažehnávati verwünſchen; 3. *st. v.* lekati.

léko-věda *f. v.* lékoznalství, lékozpyt; —vna *f. v.* lékárna; —vník, a *m. v.* lékárník; —vý *adj.* Arznei-; —znatel, —znalec, lce *m.* ein Arzneikundiger; —znalství *n.* Arzneikunde *f.*, Pharmakognoſie *f.*; —zpyt, u *m.* Pharmakologie, Heilſtofflehre *f.*

lekt, u *m.* das Kitzeln; —ač, —al, a *m.* Kitzler *m.*; —áček, čku *m.*, —ačka *f.* Kitzler *m. Clitoris* (anat.); —ati (—ám, áš, á *et* lekci, eš, e, *imp.* lektej!) koho (*acc.*) kitzeln; fig. aufmuntern; anregen; beſänftigen; streicheln; l. uši die Ohren kitzeln; fig. l. koho po kůži einem die Haut voll hauen, jmd. prügeln; —avý, —ivý *adj.* kitzelig; fig.

lektor, a *m.* Lektor *m.* [heikelig.

lektvář, e *f.* Latwerge *f.*, Leckbrei *m.*

lekut-a *f.*, —í *n.* Seeroſe *f. v.* leknin.

lel, a *m.* Ehegott (Hymnäos) der alten Slawen.

lelek, lka *m.* Nachtrabe *m.*, Nacht reiher *m.*, Nachtſchwalbe *f. Caprimulgus europaeus*; 2. fig. Gaffer *m.*, Maulaffe *m.*; lelky chytati v. lelkovati.

lelík, u *m.* Zopf *m.*

lelk-ář *m.* Gaffer *m.*; —ovati gaffen; maulaffen; —ovatý *adj.* gaffend.

leluje *f. sl. v.* lilie.

lelušky *pl. f.* fänglſche Krapfen.

lem, u *m.* Saum *m.*, Beſatz *m.*, Beleg *m.*, Rand *m.* (am Tüchel); Bordüre *f.*

lemech, u, lemeš, lameš, lemež, e *m.* Pflugſchar *f.*, Pflugmeſſer *n.*

lemež, lemíz, e *m.*, lemežna *f.* Balken *m.*, Raff *m.*

lemík, a *m.* Lemming *m. Mus lemmus.*

lemov-ač *m.* Einſäumer *m.*; —ačka *f.* Einſäumerin *f.*; 2. Saumband *n.*, Einfaßband *n.*; —ání *n.* das Einſäumen; 2. *v.* lem; —ati něco einfaſſen, einſäumen, garnieren, brämen, verbrämen; —ina *f.* Einfaßleder *n.*; —ka (lemůvka) *f.* Saumband *n.*, Borte *f. v.* lem.

len (*gen.* lenu *et* lnu) *m.* Lein *m.*, Flachs *m. Linum*; l. slepý, l. mlatcový Dreſchlein *m.*; l. hledivý, hlídlý, zřelý, prahlý Springflachs, Springlein, Klanglein *m.*; l. matky boží (květel) Marienflachs *m.*, Leinkraut *n. Linaria*; l. australský Flachslilie *f.*, Waſſerflachs *m.*, neuſeeländiſcher Flachs *Phormium tenax*; l. kamenný (osinek) Bergflachs *m.*,

len *sl. v.* jen. [Amiant *m.*

leň, ně *m. v.* kos; l., ni *f. st.* Faulheit.

lenař *m.* Flachsbauer *m.*; 2. Flachshändler *m.*; —ství *n.* Flachsbau *m.*; Flachsinduſtrie *f.*; Flachshandel *m.*

lenc, ce *m.* Lenz *m.* (Frühling); fig. Jux *m.*

lenče *f. sl.* Linſe *f. lens v.* čočka.

len-ek, nku *m. v.* květel; —énka *f.* Leinblatt *n. Thesium linophyllum*; —ěný *adj. v.* lněný.

leněti *et* léněti (-ím, *imp.* ne—ěj! ne-leň!) faul, träg werden, faulenzen,

lenhovati *v.* lenovati. [faul ſein.

lení, lení *adj. st. v.* líný.

leniště *n.* Flachsfeld *n.*

leniti (-ím, *imp.* -i! neleň!) träg machen; 2. faulenzen, faul ſein; lení se mi *sl.* ich bin träg; komu se nelení, tomu se zelení Fleiß bricht Eiß; 2. léniti *st. v.* línati.

leniv-ál, a *m.* Schlaraffe *m.*

leniv-ě *adv.* faul, träg; —ec, vce *m.* Faulenzer *m.*; *v.* lenochod; —ěti faul, träg werden; —ochodý *adj.* träg gehend; —omluvný träg redend; —ost *f.* Faulheit, Trägheit *f.*; —ý *adj.* faul, träg, läſſig.

lenkovati *et* l. se faulenzen.

len-né, ého *n.* Lehengeld *n.*; —ní *adj.* Lehen-; —ník, a *m.* Vaſall *m.*

léno, leno *n.* (manství) Lehen *n. Feudum n.*

lenoch, a *m.* Faulenzer *n.*; 2. Faulfiſch, Zitterfiſch, Krampffiſch *m. Raja torpedo*; l., u Lehne *f.* (am Lehnſtuhl).

lenochod, a *m.* Faultier *n. Bradypus*; 2. Schlaraffe *m.*

lenochov-ati *v.* lenošiti; —atý *adj.*
lenokrevnost *f.* Phlegma *n.* [faul.
lenolistý *adj.* leinblattertig.
lenoráj *m.* Schlaraffenland *n.*
lenost *f.* Trägheit *f. v.* lenivost.
lenostivý *adj. v.* líný.
lenoš-ení *n.* das Faulenzen; —enka *f. v.* lenoška; —iti (-ím, *imp.* lenoš *et* lenoši!) faulenzen; —ivost, —nost *f.* Faulheit *f.*; —ivý, —ný *adj.* faul; —ka *f.* Lehnstuhl *m.*; 2. Faulenzerin *f.*
lenovati faulenzen; säumen, zögern.
lenov-iště *n.* Flachsfeld *n.*; —itý *adj.* flachsähnlich, leinartig; —ník, a *m. v.* lennik; l., u *m.* der neuseeländische Flachs, Wasserflachs *m.*, Flachslilie *f. Phormium tenax.*
lenový *adj.* Lein-, Flachs-.
lenský *adj.* (manský) Lehens-.
len-stvo, —stvo *n. st.* Faulheit *f.*
lenta *f.* (*rus.*) Ordensband *n.*
lentišek, lentýšek, šku *m.* Mastixbaum *m. Pistacia Lentiscus.*
lenůš-ek, ška *m. v.* lenoch; —ka *f. v.* lenoška.
lep, u *m.* Leim, Vogelleim *m.*; 2. Kleber *m.*; 3. fig. Fallstrick *m.*
lepák, a *m. st.* Dummkopf *m.*
lepař *m.* Leimsieder; Leimhändler *m.*
lepati (-ám) *v.* lepiti. [klebrig.
lepav-ost *f.* Klebrigkeit; —ý *adj.*
lépe, lépeji *comp.* besser.
lepeň *m. v.* lepenec.
lepen-ák, u *m.* Lehmgebäude *n.*; —ec, nce *m. st.* Kuchen *m.*; 2. Leimhaus *n.*
lepen-i *n.* das Kleben, Leimen; l., —ice *f.* Lehmwerk, Klebwerk, Pappenwerk *n.*; Lehmhütte *f.*; Lehmwand *f.*; Lehmestrich *m.*; Klebboden *m.*; —ík, u *m.* Lehmkammer *f.*; —ina *f.* Klebwerk *n.*; 2. Leimerde *f.*
lepenk-a *f.* Pappendeckel *m.*, Pappe *f.*; 2. Lehmwerk *n.*; Lehmhütte *f.*; —ář *m.* Pappearbeiter *m.*, Kartonagearbeiter *m.*; —árna *f.* Pappendeckelwerkstatte *f.*; Tapisserie *f.*; —árská práce, —ová práce Pappearbeit *f.*, kaschierte Arbeit, Kartonnage *f.*; —ovati kaschieren; —ovna *f. v.* lepenkárna. [tasche *f.*
leperna *f.* Leimrutentasche, Leim-
lepeška *f.* alte Haube, alter Hut.
lepěti (3. *pl.* lepějí) kleben, ankleben, hangen bleiben *v.* lpěti.
lépež *adv. v.* lépe. [*f.*
lepice *f.* (bot.) *Hydrolea* Wasserminde
lep-ič *m.* Kleber, Ankleber *m.*; Aufseher *m.*; —ička *fem.*; —idlo *n.* Kleister *m.*, Pappe *f.*; —ík, u *m.* liegendes Scharfstraut; 2. Papiermelde *f.*; 3. Schlingstrauch *m.*; —iš *m. st.* (*vulgo*) Töpfer *m.*
lepiti (lepím, íš, í, *imp.* lep!) něco na něco kleben; kleistern, pappen; schmieren; wellern; doppeln; mehr geben (im Spiele *etc.*); l. se ankleben, hangen bleiben.
lep-ivo *n.* Kleber *m.*, klebende Substanz *f.*; —ivý *adj. v.* lepkavý.
lepkav-ost *f.* Klebrigkeit *f.*; —ý *adj.* klebrig.
lepko-krevný *adj.* schleimblutig; —ruký *adj.* diebisch; —slizný *adj.* zähschleimig. [*f.*; Schleimsucht *f.*
lepkost *f.* Klebrigkeit, Schleimigkeit
lepko-studenost *f.* Schleimsucht *f.*; —studený *adj.* schleimig; —vlhký *adj. v.* lepkoslizný.
lep-ký *adj.* klebrig, schleimig; —na *f. v.* leperna; —natý *adj.* leimig *v.* lepký; —nice *f. v.* leperna; —ník, u *m. st. v.* lepenec; —nouti *v.* lipnouti, lpěti; —ný *adj. v.* lepký.
lepo-brady *adj.* schönbartig; —klas, u *m.* Einkorn *n.* (*rstl.*); —kvítek, tku *m.* holdes Blümchen; —měrný *adj.* wohlgestaltet; —rostlý *adj.* schön gewachsen.
lepost, lepota *f.* Feinheit, Schönheit *f.*, Anmut *f.*; 2. Schlankheit *f.*
lepo-tvárný, —tvorný *adj.* wohlgestaltet. [*adj.* Leim-.
lepov-atý, —itý *adj.* voll Leim; —ý
lepš-i *adj.* (*compar.*) ddd. bessere; l.,ího *n.* das Beste, das Wohl, Heil (*v.* dobro); —iti (*imp.* lepši!) něco bessern; l. komu bessere Kost geben; *sl.* l. komu Ersatz leisten; l. se sich bessern, besser werden. [Ätzdruck *f.*
lept, u *m.* Ätzdruck *m.*, Ätzbild *n.*;
lepta *f.* Ätzkunst *f.*; 2. [sec. *lepta*, *lepton*] kleine Scheidemünze (Heller — halíř *v.* trojník).
lept-aci *adj.* Ätz-; —adlo *n.* Ätzmittel, Beizmittel *n.*, Kauterium *n.*; —ání *n.* Ätzkunst *f.*; —ati (leptám, áš, á *et* lepci, eš, e) beizen, ätzen (von Flüssigkeiten); 2. *v.* chleptati, chlemtati; 3. *v.* bleptati; —avka *f.* Beize *f.*; Ätzwasser *n.*; —avý *adj.* beizend, ätzend, kaustisch; l. tisk Ätzdruck *m.*
lepý (*compar.*) lepější *adj.* schmuck, schön; zart, fein; sauber, nett; artig.
lermo *n. st.* (hluk) Lärm *m.*; (poplach) Alarm *m.*; —vati lärmen.
les, a *m.* (*loc.* v —e) Wald *m. Sylva*; Forst *m.*; černý l. Schwarzwald *m.*; fig. suchý l. die Spießruten; l. vinný Weinstock *m.*; l. k dolu (mont.) Grubenholz *n.*; v —e im Walde; po —e choditi im Walde herumgehen; les má uši a pole oči! der Wald hat Ohren, das Feld hat [Augen.
lésa *f. v.* lísa.
les-ačka *f.* Waldbewohnerin *f.*; —ák, a *m.* Waldbewohner *m.*; —ana *f.* Waldnymphe *f.*, Dryade *f.* [Hain *m.*
lések, lísek, ska *m.* Wäldchen *n.*,
lesí *n.* Gewälde *n.*, Holzung *f.*
lesice *f. st.* Gerüst *n.*
lesíček, čka, lesík, a *m.* Wäldchen *n.*
lesina *f.* Waldung *f.*, Holzung *f.*, Waldstrecke *f.*
lesk, u *m.* Glanz *m.*; Schimmer *m.*; l. stříbra Blick des Silbers; l. lomu Bruchglanz *m.*; l., u *st.* Metall *n. v.* kov.
léska *v.* liska.
lesk-alka *f.* Glanzkäfer *m.*; (blyskáček); —avec; vce *m.* Amphibole *f.*, Hornblende *f.*; —avý *adj. v.* leskavý.
leskl-ice *f. v.* lesknice; —ina *f.* ein glanzender Ort; ein Spiegelflecken; —ivý

adj. v. lesknavý; —oběly *adj.* glänzend-weiß; —ost, —ota *f.* Schimmerglanz *m.*; —ý *adj.* glänzend.

leskn-atý, —avý *adj.* glänzend, schimmernd; —ice *f.* Glanzgras *n. Phalaris*; —ost *f. v.* lesklost; —outi *et* l. se glänzen; blitzen; spiegeln; stříbro se leskne das Silber blickt; —ý *adj.* glänzend *v.* lesklý.

leskoměnivý *adj.* glanzwechselnd.

lesko-ptev, ptve *f.*, —vec, vce *m. Galbula* Glanzvogel *m.*

leskot, u *m. v.* lesk; —ati (3. —á) *st.* glänzen, schimmern.

lesko-uhlí *n.* (lesklé uhlí) Glanzkohle, Fettkohle *f.*; —vec, vce *m.* Aventurin *m.*

léskovec, leskovec, vce *m. v.* lískovec.

léskov-í, —ka, —ý *v.* lískový *etc.*

leskt-ati, —ivý *st. v.* lektati, lektivý.

leskutý *adj.* stark glänzend.

leskvice *f. v.* les' *vice.*

leský *adj. st. v.* lesní.

lesmistr, a *m.* Forstmeister *m.*

lesňák, a *m.* Waldmensch, Waldmann *m.*

lesnatý *adj.* waldig, bewaldet.

lesní *adj.* Wald-, Forst-; fig. wild, unmenschlich; l. strom Waldbaum *m.*; l. rostlina Waldpflanze *f.*; l. roh Waldhorn *n.*; l. úřad Forstamt *n.*; l. právo Forstrecht *n.*; l. panna Waldnymphe *f.* (Dryade lesní víla); l., iho *m.* Hegereiter, Forstmann *m.*; Förster *m.*

lesn-ice *f.* Waldhorn, Jagdhorn *n.*; 2. Waldweib *n.*; —ický *adj.* Forst-, Förster-; —ictví *n.* Forstwesen *n.*; Forstwissenschaft *f.*, Försterei *f.*; —ička *f.* Forstbiene *f.*; 2. Waldeule *f.*; 3. Waldnymphe *f.*; —ík, a *m.* Förster *m.*, Forstmann *m.*; Waldkenner *m.*; —ý *adj. v.* lesnatý.

lesokaz, a *m.* Waldverderber *m.*

lesoň *m.* Waldgott *m.*, Sylvanus *m.*

lesov-iště *n.* der Forstgarten; —nictví *n. (nov.)* lesnictví; —ný, ého *m. v.* lesmistr.

lesť, *gen.* lsti (*instr. pl.* lstmi) *f.* List *f.*, Arglist *f.*; beze lsti arglos; lesť zmůže více nežli pěst, lesť nad sílu jest List geht über Gewalt.

lestný *adj.* listig, arglistig.

lestvice *f.* Kleiderrechen *m.*; 2. Leimrute *f. srv.* lištvice.

lešení *n.* Gerüst *n.* (b. Baue *etc.*); Glockenstuhl *m.*; l. popravní; l. katovské Blutgerüst *n.*, Schafott *n.*; l. skákací Tremplin *m.* in der Schwimmschule.

lešice *f. slez.* Käsehürde *f.*

lešík, a *m.* Waldgeist *m. (rus.* lěšij *m.)*;

lešťěn, a, o, ý poliert; polttiert; glasiert; —ec, nce *m.* Bleiglanz *m.*, Galenoid *n.*, Triakisoktaeder, Dreimalachtflach *n.*; Fahlerz *n.*; —í *n.* das Glanzgeben, Glasieren; die Polierung; **leští** *n. v.* lískový. [Schmelzarbeit *f.*

lešt-icl *adj.* Polier-; —ič *m.* Polierer *m.*; l. pokojů Zimmerwichser *m.*; —idlo *n.* Glanzmittel *n.*; Glanzwichse *f.*; 2. Glanzstahl, Polierstahl *m.*

leštin-a *f.* Haselstaude *f. v.* lískoví; 2. Weidenrute zu einem Reife; —oví *n. v.* lískoví.

lešt-irna *f.* Poliermühle *f.*; Schleiferei *f.* (Ort); —itel, e *m.* Polierer. Schleifer *m.*; —itelný *adj.* glanzfähig.

leštiti (-ím, *imp.* lešti) něco polieren; glasieren; glänzen, glätten; schleifen, schmelzen; l. boty wichsen.

leštivo *n.* Poliment *n.*

leštno *n.* Haselgebüsch *n.*

let, ti *f.* ein Strich, Flug Vögel.

let, u *m.* Flug *m.*; na l. flugs; ptáka v —u zastřeliti einen Vogel im Fluge schießen; létací *adj.* Flug-, fliegend; —ač *m.* Flieger, Luftsegler *m.*

let-áč *m.* das Flugloch der Bienen; —ačka *f.* die Fliegerin; 2. das Fliegen; 3. l., —adlo *n.* Aeroplan *m.*, Flugwerk, Flugzeug *n.*; 4. —ačka *f.*, létadlo *n. st.* Geflügel *n.* (Vögel); —ák, u *m. v.* letáč; Flugschrift *f.*, Pamphlet *n.*

lét-ání *n.* das öftere Fliegen; der Flug der Vögel; —ati, lítati (-ám) fliegen (lange).

létav-ec, vce *m.* Flieger *m.*, ein Fliegender; 2. Springinsfeld *m.*; 3. Papierdrache; —ice *f.* Sternschnuppe *f.*; 2. *st.* Hexe, Zauberin *f.*; —ina *f.* die fliegenden Vögel; —ý *adj.* fliegend, flüchtig.

letec *m.* (letoun) Aviatiker *m.*

letem *adv.* im Fluge; l. světem über Land und Meer.

letěti (-ím, *imp.* leť!) fliegen; fig. fallen, herabstürzen; pták —í der Vogel fliegt.

let-ice *f.*, peruť fittig *m.*; 2. zwei Schweife im Wappen; —ily *adj. v.* zletilý; —ina *f.* Zweige *pl.* Laub *n.*; —inka *f.* die Gränsigkeit des Bieres (im Sommer); —iny *pl.* Sommerfrische, Sommerwohnung; —iště *n.* Flugbahn *f.* (Aviatik); —inkovati gränsig werden (v. Bier). [bejahrt, betagt.

letit-ost *f.* Bejahrtheit *f.*; —ý *adj.*

letka, létka *f.* alles Fliegende; 2. Insekt *n.*; 3. Schwungfeder des Geflügels; 4. weibliches Windspiel; 5. großer Wasserkäfer; *pl.* letky die Flügelknochen.

letkvář *f. v.* letkvař.

letmo *adv.* fliegend, im Fluge, flugs.

letňák, u *m.* Sommereiche *f.*; 2. Färberwaid *m.* [bejahrt werden.

letnati (3. -á) in höhere Jahre kommen.

let-ně *adv.* sommermäßig; l. oblečen sommermäßig gekleidet; l. *st.* jahrelang; —ně, ěte, —nátko *n.* ein im Sommer geborenes Junge.

letní *adj.* Sommer-; l. šat, l. oděv Sommerkleid *n.*; l. sucho Sommerdürre *f.*; l. hruška Sommerbirne *f.*

letn-ice, —ička *f. mor. i sl.* Sommerkleid *n.*, Sommerröckchen *n.* (der Weiber); *pl.* —ice, —ičky Pfingsten *pl.*; —ičný *adj.* Pfingst-; —ík, u *m.* Lusthaus, Sommerhaus *n. Villa f.*; 2. Sommerrock *m.*; —ikář *m. st.* Annalist *m.*

létnouti emporfliegen (einmal).

letný *adj.* bejahrt; 2. beflügelt, fliegend; 3. schnell, flüchtig.

leto, léto (*pl.* leta *et* léta, *gen. pl.* let, *dat.* letům *loc.* v letech, *instr.* lety, *dual.* dvě leta *st.*) *n.* Sommer *m.*; letě, v letě im Sommer; 2. Jahr *n.*; on je už v letech (při letech) er ist schon bejahrt; l. milostivé Jubiläum, Jubeljahr, Erlaßjahr *n.*; babí l. Nachsommer *m.*; *pl.* leta Alter *n.*; Jahre der Bäume; kolik je mu let? wie alt ist er? jsou mu tři leta er ist drei Jahre alt; po mnoha letech nach vielen Jahren.

leto-blud, u *m.* Anachronismus *m.*, Zeitrechnungsfehler *m.*; —byt, u *m.* (letní byt) Sommerwohnung *f.*, Landsitz *m.*; —čet, čtu *m.* Jahresrechnung, Jahreszahl *f.*; Chronologie *f.*; —četný nápis Chronogramm *n.*; —hrad, u, —hrádek, dku *m.* Lusthäuschen *n.*; *Villa f.*; —kruh, u *m.* Jahreszyklus *m.* (l. měsíční, l. sluneční); —noční *adj.* sommernächtlich, Sommernachts-; —nohý *adj.* flugfüßig; —peř, e *m. mor. v.* netopýr; —pis, u *m.*, *pl.* -y Jahrbücher, Annalen *pl.*, Chronik *f.*; —pisec, sce, —písník, a *m.* Annalist, Chronist *m.*; —počet, čtu *m.* Jahreszahl *f.*, Chronologie *f. v.* letočet; —ra *f.* Temperament *n.*; Komplexion *f.*; —rost, u *m.*, —rost, ti *f.*, ratolest der Zweig, Schoß, Trieb *m.*; —rostný *adj.* zweigig; —rychlý *adj.* flugschnell, geflügelt.

létos *adv.* heuer, in diesem Jahr.

letoš-ák, a *m. v.* letošník; —ek, ška *m.* das heurige Jahr; od —ka von heuer an. [mergait *m.*

letošlap, a *m. vulgo* Luftfahrer, Som-

letoš-ní (—i *st.*) *adj.* heurig, dieses Jahrig; —ník, —ňák, a *m.* Heuerling *m.*

letotaj, e *m.* Chronogramm *n.*

letoun, a *m.* Flugfisch, Federfisch, Springfisch *m. Exocoetus volitans*; 2. *pl.* —i Flattertiere, Flatterer, Handflügler *Chiroptera.*

letov-ací *adj.* Löt-; —adlo *n.* Schlaglot *n.*; —ání *n.* Lötung *f.*; —ati něco loten; 2. l. někde (v kraji, na venku) übersommern; —iště *n.* Sommerwohnung *f.*; —ní *adj.* Löt-.

letový *adj.* Flug-; —á sifka der Ziraß, Juggarn *n.*

letůšně, ěte *n.* ein heuriges Junge.

letuška *f.* Pelzflatterer, Maki *n. Galeopithecus* (opice).

leuka *f.* Lieue *f.* (altfranz. Meile).

lev, lva *m.* Löwe *m. Felis leo*; l. křídlatý Greif *m.*; l. řve der Löwe brüllt.

lév, u *m. st. v.* nálevka; —ací *adj.* Gieß-; —ač *m.* Gießer *m.*

lev-ačka *f.* linke Hand *f.*; 2. die Linkhändige; 3. linkisches Beil; —ák, a *m.* der Linkhändige, Linkshänder, Linksarbeiter *m.*

levandule *f.* Lavendel *m. v.* lavendule.

levanec, nce *m. v.* livanec.

levárna *f.* (sl.....) Gießerei *f.*, Gießhaus

lévati (—ám) öfters gießen *v.* liti. [n.

levec, vce *m. v.* levák.

levhart, u *m.* Leopard *m. Felis leopardus*; —i *adj.* Leopard; —ice *f.* Leopardenweibchen *n.*

leviatan, a *m.* Leviathan *m.*

lev-ice *f.* die linke Hand, Linke; linke Seite; l., —ička *f.* die Linkhändige; —ičák, a *m.* Mitglied der Linken (im Parlament); 2. der Linkhändige; —ičný *adj.* link; —ík, a *m.* ein Ochs, der im Gespann links geht.

lévik, u *m. st. v.* nálevka.

levita *m.* Levit *m.*

leviti (sl...) nachlassen.

levn-ě *adv.* wohlfeil, billig; —ěti mäßig werden, gelind werden; —iti lindern, mäßig, gelind machen; —ost *f.* Linderung *f.*; Gelindigkeit *f.*; —ý *adj.* (*comp.* —ější) mäßig, lind, gelind; 2. wohlfeil, billig.

levo, v levo, na levo *adv.* links! l.! (nalevo, vlevo), čehý! hlst! links (Ruf auf Pferde); —boček, čka *m.* ein natürlicher Sohn; —bočka *f.* die natürliche Tochter; —noska *f. v.* křivka; —ručec, čce *m.* ein Linkhändiger; —ruký *adj.* linkhändig.

levský *adj.* Löwen- *v.* lví.

levý *adj.* link; levá ruka die linke Hand; z levého boku dítě *v.* levoboček.

lexik-ální *adj.* lexikalisch; —on, u *m.* (slovník) Lexikon *n.*; —ograf, a *m.* (slovníkopisec) Lexikograph *m.*

lez, u *m.* das Kriechen; —ací stroj (mont.) Fahrkunst *f.*; Fahrmaschine *f.*; —ák, a *m.* Kletterer *m.*; 2. Krautwurm *m.*, Kohlraupe *f.*; —avý *adj.* kriechend; —ec, zce *m.* (mont.) Steiger *m.*; —ení *n.* das Kriechen; l. na strom, l. po stromě Klettern; Steigen *n.*; l. vlasů das Ausfallen der Haare.

lezina *f.* Staffelleiter *f.* (der Zimmerleute); 2. Lesine *f.*, Steg *m.*, (Mauerverzierung).

lez- iště *n. v.* lezoun; —lý *adj.* zudringlich; —mo *adv.* auf kriechende Weise; —né, ého *n.* (mont.) Fahrgeld *n.*, Fahrgebühr *f.*; —oun, a *m.* Kletterfisch *m. Anabas*; l., u *m.* (mont.) Fahrmaschine, Fahrkunst *f.*; —ovka *f.* Röhrenwurm *m. Serpula.*

lezti *et* lézti (lezu, eš, e, eme, ete, ou, *imper.* lez! *tregr.* leza, ouc) někam, kriechen; 2. klettern, steigen, klimmen; l. do dolu (mont.) einfahren, anfahren; fig. l. k někomu, l. za někým einem nachkriechen; chladno (zima) leze mi do těla die Kälte dringt in den Leib.

lež, *gen.* lži *f.* (*pl. dat.* lžem, *instr.* ležmi, lžemi *et* lžmi) Lüge *f.*; to je lež daß ist eine Lüge; leží má krátké nohy Lügen haben kurze Beine.

lež *cnj.* než doch; gleichfalls.

lež-ačka *f.* faules Weib; —ačky *v.* ležečky; —ák, a *m.* Lieger, Faulenzer, Stubenhüter *m.*; 2. *st.* ein zur Exekution Einquartierter; Einlagerer *m.*; 3. *st.* Magazinier, Lagerwart *m.*; l., u Lagerbier, Märzbier *n.*; 2. (Bien.) Lagerstock *m.*; 3. (Mühl.) Bankstuck *n.*; 4. Lagerkorn *n.*; —anka *f.* Schlafbank *f.*; —atost *f.* Abschüssigkeit *f.* (des Berges); —atý *adj.* Lager; liegend; abschüssig; donlegig; —atá strana (mont.) das Le-

gende; —até ovoce Spatobſt *n.*; —até písmo *Cursiva f.*, Kurſivſchrift *f.*; — *c* (*trsgr.*), —ečky *adv.* liegend.

leženi *n.* daš Liegen; 2. (mil.) daš Lager; 3. Lage *f.*; 4. *st.* (Einlager *n.* (Exekution *f.*).

ležeti (ležím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* lež! *tregr.* leže, ie) na něčem n. v něčem liegen; fig. ruhen; müßig ſein; to mi leží na srdci daš liegt mir auf dem Herzen.

lež-ící liegend; —ina *f.* Kragſtein *m.*, Sparrenkopf *m.*; —isko *n.* Lagerſtätte *f.*

ležka *f.* kleine Lüge *f.*

ležmo *adv.* liegend; brachliegend.

ležný (leživý) *adj.* falſch, unwahr.

lha *f. v.* lež.

lháč *m. v.* lhář.

lhaní *n.* daš Lügen.

lhář *m.* Lügner *m.*; —ka *f.* Lügnerin *f.*; —ský *adj.* lügneriſch; lügenhaft; —ství *n.* Lüge *f.*, Aufſchneiderei *f.*

lháti (lhu, *obyč.* lžu, lžeš, e, eme, ete, lhou, *obyč.* lžou, *imp.* lži! nelži! *tregr.* lha, lhouc, i, *min.* lhal, a, o) lügen; v hrdlo lžeš! daš lügſt du in deinen Hals! lže, až se práší er lügt, daß ſich die Balken biegen; kdo lže, ten krade wer lügt der ſtiehlt, wer ſtiehlt der lügt; kdo mnoho mluví, mnoho lže wer viel ſchwatzt, lügt viel.

lhavý *adj.* lügenhaft, lügneriſch.

lhostajstvo *n. st. v.* lhostejnost.

lhostejn-ec, nce *m.* ein Indifferenter, Gleichgültiger; *st.* Weichling; —ěti gleichgültig werden; —ík, a *m.* ein Gleichgültiger; *st.* Weichling; —iti gleichgültig ſein; —ost *f.* Gleichgültigkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) gleichgültig; *st.* weichlich.

lhostinik, a *m. v.* lhostejník.

lhot-a *f.* zeitweilig ſteuerfreies Gut; 2. *sl.* Forſt *m.*; 3. *st. v.* lhůta; —ák, a *m.* Landmann, Dorfbewohner *m.*; —ař *m. sl.* Ackervogt, Flurſchütz *m.*; Förſter *m.*; —ník, a *m.* Anſiedler an einem zeitweilig ſteuerfreien Grunde; **lhu** *v.* lháti. [—ný *adj. st.* Friſt-.

lhůta *f.* Friſt *f.*; Termin *m.* (feſtgeſetzte Zeit); lhůtu dáti někomu einem Friſt geben; Friſt laſſen.

lhůtati (hůtati) *sl.* ſich bedenken, Anſtand nehmen in etwas.

-li (Fragepartikel) denn, wohl; ob; dělá-li wenn er arbeitet; tut er? máš-li to? haſt du es? přijde-li pak? wird er denn kommen? je-li tomu tak wenn es ſo iſt; toto-liž řekl dřeš hat er geſagt? jeden-li nebo jich více es mag einer oder mehrere ſein.

lian, u *m.*, —a *f.* Liane *f.*, Schmarotzerpflanze *f.*, Schlingpflanze *f.*

lib-ač *m.* Küſſer *m.*; —áček, libáček, čku *m.* Flitterwoche *f.*, Honigmonat *m.*; —ačka *f.* Küſſerin *f.*; 2. l. Flittergold, Zittergold *n.*; —adlo (libadlo) *n.* Paziſikal *n.*; 2. Amulett *n.*; —ání *n.* daš Küſſen; —ánky *pl. m.*, —ánkový týden *v.* libáček; —ati (ám, áš, á, *imp.* libej!) koho küſſen; (l. tvář, l. rty, ruce, nohy, paty); ruku —ám! ich küſſe die Hand! —átko *n. v.* libadlo; —avý *adj.* gern küſſend; küßbar.

libček, liheček, čku *m.* Liebſtöckel *m.*, Badekraut *n. Levisticum* (*Ligusticum*).

libě *et* líbě *adv.* lieblich; l. spáti ſanft ſchlafen.

libek, bku *m. v.* libeček.

líbek, bka *m.* Eros *m.*; 2. Liebhaber *m.*

liberál, a *m.* ein Liberaler; —ní *adj.* liberal.

liber-ka *f.* Pfundgewicht *n.*; —náč *m.* Pfundapfel *m.*; —ní *adj.* pfündig, ein Pfund wiegend; dvoul. zweipfündig; —nice *f.* Pfundbirn *f.*; —ník, u *m.* Pfünder *m.* (Kanone).

liběvý *adj. st. v.* libový.

libezn-ě *adv.* lieblich, anmutig; —ice *f.* Schule *f.* fig.; —ost *f.* Lieblichkeit, Anmut *f.*; —ý *adj.* anmutig, lieblich, holdſelig; gefällig.

líbice, líbička *f.* Geliebte *f.*

libinovec, vce *m.* Kaffeebohnenbaum *m. Gymnocladus.*

líbiti (líbím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* lib!) něco (*st.* ljubiti) lieben, gern haben; l. *st.*, polibiti küſſen; l. se komu gefallen, behagen; to se mně líbí, to mi se líbí daš gefällt mir; libte se! küſſet euch!

libiv-ina, —ý *v.* libovina, libový.

líbka *f.* (políbek) Kuß *m.*; 2. Liebchen *n.* [bend; 2. angenehm

líbný *adj.* Wohlgefallen an etw. fin-

líbo *adv.* lieb, angenehm; je l.? iſt gefällig? libo-li vám wenn es Ihnen gefällig iſt; l. *cnj.* entweder, oder.

liboclt, u *m.* Wohlgefühl *n.*; —ný *adj.* ſchön empfindend.

líbočka *f. st.* Liebchen *n.*

libo-dech, u *m.* Duft *m.*; —dechý, —dyšný *adj.* duftig; —hájek, jku *m.* Lufthain *m.*; —hlas, u *m.* Melodie *f.*, melodiſche Stimme; —hlasný *adj.* melodiſch; —hrad, u, —hrádek, dku *m.* Lufthaus *n.*, Luſtſchloß *n.*; Landhaus. Sommerhaus *n.*; —chuť, ti *f.* Geſchmack *m.*; —chutný *adj.* geſchmackvoll; —jemný *adj.* lieblich, ſanft; —lička *f. st.* Liebchen *n.*; —milý *adj.* lieblich, hold; —mírný *adj.* friedlichliebend; —mluvec, vce *m.* Wohlredner *m.*; —mluvectví *n.*, —mluvnost *f.* Wohlredenheit *f.*; —mluvný *adj.* wohlredend; —mudrc, —mudřec, drce *m.* Philoſoph *m.*; —mudrctví *n.* Philoſophie *f.*; —mysl, i *et* u Anmutsſinn *m.*; —pění *n.* angenehmer Geſang; —pěvec, vce *m.* Minneſänger *m.*; —pěvný *adj.* melodiös; —plynný *adj.* angenehm fließend (Lied), melodiſch.

libor, u *m. Lantana* (bot.).

libo-sad, u *m.* Luſtgarten *m.*, Volksgarten *m.*; —skladný *adj.* harmoniſch; —směška *f.* die holde Lacherin.

libost, libost, ti *f.* (l. k něčemu, l. v něčem, l. nad něčím) Wohlgefallen *n.*, Luſt *f.*; Gefälligkeit; Behaglichkeit *f.*; Beifall *m.*; Willkür *f.*; Lieblichkeit *f.*; Anmut *f.*; dle libosti nach Belieben; udělejte mi to k libosti tun Sie mir daš zu Gefallen.

libostný *adj.* lieblich.
libo-svor, u *m.* Harmonie *f.*; —svorný *adj.* harmonisch; —trudný *adj.* sanft-traurig.
libounký *adj.* sehr lieb, lieblich.
libov-ání *n.* das Belieben, Wohlgefallen; —aný *adj.* beliebt, geliebt; —ati něco, l. si něco, l. si v něčem Gefallen oder Wohlgefallen an etwas finden; libuje si za peci es behagt ihm hinter dem Ofen. [Fleisch; (bot.) Parenchym *n.*
libovina *f.* das Fleischige, das Fettige
libo-vláda *f.* Despotie *f.*; —volnost *f.* Willkür *f.*; —volný *adj.* (-ně *adv.*) willkürlich; —vonný *adj.* wohlriechend, duftend; —vůle *f.* Willkür *f.*
libový *adj.* fleischig; —é maso mageres Fleisch, fettloses Fleisch.
libo-zvučný *adj.* eigennützig; -ost -keit —znělý *adj.* wohlklingend; konsonierend; —zněna *f. st.* Fortepiano *n.*; —znění *n.* Wohlklang *m.*; —zpěv, u *m.* lieblicher Gesang, Wohlgesang; Minnegesang *m.*; —zpěvný *adj.* lieblich singend; —zvučnost *f.*, —zvučí *n.*, —zvuk *m.* Wohlklang *m.*, Konsonanz *f.*; —zvučný *adj.* wohlklingend.
libr-a (*gen. pl.* liber) *f.* Pfund *n.*; (lat. *libra*); sto liber Hundert Pfund; —ák, a *m.* Pfundfisch *m.* (ein Pfund wiegend).
librář *f. st.* [lat. *libraria*] *v.* knihovna.
libreto *n.* Libretto *n.* (Operntext *m.*).
libřička *f.* Pfundchen *n.*
librnáč *m. v.* libernáč.
libůstk-a *f.* Lieblingssache *f.*; Marotte *f.*; Passion *f.*; l. básnická Poetische Lizenz; —ář *m.* Launer *m.*; Grillenfanger *m.*; —ářství *n.* Liebhaberei *f.*; passioniertes Wesen.
libuše *f.* die Holde, die Liebliche.
libuška *f.* (kachna) *v.* liduška.
lib-ý (*comp.* libější) *adj.* lieb, angenehm, sanft; —á vůně Wohlgeruch *m.*, lieblicher Geruch; —ý spánek sanfter Schlaf *m.*
líc, e *m.* Oberseite, Glanzseite *f.*; (b. Munzen) Avers *m.*; (Typ.) Schöndruck *m.*; l. na rub obrátiti etw. verkehren; l. k nám gegen uns zu; fig. jiný l. ein anderes Gesicht, andere Sachlage; *v.* líce.
líca *f. st. v.* líčba.
líce, c *n.* Wange *f.*; Antlitz *n.*, Backen *m.*; v líci býti im Anschlage liegen; 2. Glanzseite, Haarseite *f.* (rechte Seite).
líceměrný *adj. st. v.* licoměrný.
líceň, cně *f.* Fassade *f.*; 2. Fasson, Form *f.*; 3. Erpobe *n.*, Schilderung *f.*
licence *f.* Lizenz *f.*
licení *n.* das Aufstellen (der Schlinge).
líceti (—ím, íš, í, íme, íte, eji, *imp.* lícej!) něco (tenata, síti na ryby, na ptáky) eine Schlinge oder Falle aufstellen, legen; síti l. das Netz auswerfen.
líci (lehu, ležeš, leže) *st. v.* léci, **líci** *adj.* Guß-. [lehnouti.
licit-ace, —ační *f.*, dražba Lizitation *f.*; —ační *adj.* Lizitations-; —ant, a *m.* Lizitant *m.*; —ovati lizitieren, versteigern.
licíti (b. Kunschner) auftrauseln *v.* líceti; líčiti.
licměrný *adj. v.* licoměrný.
lícn-í *adj.* Wangen-; Backen-; l. kost Backenbein *n.*; l. zuby Backenzähne, Backzähne, Mahlzähne (die hintersten Zähne); l. strana *v.* líc; —ík, u *m.* Daumenbohrer *m.* (Mühl.); —ý *adj.* schön, zierlich.
licoměrenství *n. v.* licoměrnictví.
licoměřiti (-ím, *imp.* licoměř!) schmeicheln, heucheln, gleißen.
licoměrn-ice *f.* Heuchlerin *f.*; —ictví *n.* Heuchelei, Gleißnerei *f.*; —ík, a *m.* Gleißner, Heuchler *m.*; —iti *v.* licoměřiti; —ý *adj.* (—ě *adv.*) gleißnerisch, heuchlerisch.
licousy *pl. m.* Backenbart *m.*
licov-ání *n.* Fassonerie *f.*; —ati putzen, schön machen; 2. visieren, messen; 3. fassonieren; 4. symmetrisch sein; —ané železo Fassoneisen *n.*
licovka *f.* Narbenfell *n.*
licovný *adj.* passend.
licový *adj. v.* licní.
líč, e *m.* (slévač) Gießer *m.*
líč, e *m. st.* Schminke *f.*
líčák, a *m.* Enterich *m.*
líčátko *n. v.* líče.
líčba *f.* Schminkerei; Schilderei *f.*; 2. *pol.* Zahl *f.*; Ziffer *f.*; Rechnung *f.*
líče, ete, líčátko (lyčátko) *n.* Entchen *n.*
líčen, a, o, ý geschminkt; 2. fig. verstellt, maskiert; fingiert; 3. erzählt; —ec, nce *m.* fig. Gleißner *m.*; —í *n.* das Schminken; l. něčeho Erzählung, Schilderung *f.*; Darstellung, Darlegung *f.*; l. pře (soudní) Verhandlung, Notdurftsverhandlung *f.*
líčí *n.* Antlitz *n.*; Gesicht *n.*
líčidlo *n.* Schminke *f.*; fig. Vorwand, Anstrich *m.*, Beschönigung *f.*; Kermesbeere *f. Phytolacca*; fig. Schlinge *f.*; Falle *f.*; l. (na peníze) Ziehkraft; Attrak-
líčinka *f. v.* líčka (kachna). [tion *f.*
líčitel, e *m.* Schminker, Tuncher *m.*
líčiti (-ím, *imp.* líč!) něco něčím schminken; l. něco erzählen, schildern, darstellen; l. při verhandeln, beurkunden; l. kůži das Leder krispeln, auftrausen; l. na ptáky auffstellen *v.* líceti; l. se sich
líčivý *adj.* schminkend. [schminken.
líčka (lyčka) *f.* Ente *f.* (*v.* kachna).
líčk-a *f.*, —ář *m. v.* léčka, léčkář.
líč-ko *n.* kleine Backe; 2. das Backenfleisch des Rindes; —ní *adj.* Wangen-, Backen-; l. zub Backenzahn *m.*; l. dřevo Kriepelholz *n.*; l. kolo Kammrad *n.*, Spiller *m.*; —nice *f.* Felge; Bogenfelge, Kronfelge *f.*
líčnost *f.* Schönheit *f.*, Zierde *f.*; 2. Modalität *f.* [lich.
líčný *adj.* klar, augenscheinlich; zier-
líčný *adj. pol.* zahlreich.
lid, u, *st.* l., a (*st.* ljud) *m.* (*coll.*) das Volk (*Populus*); l. vesnický, (l. veský) das Landvolk; *pl.* lidé (*gen.* lidí, *dat.* lidem, *acc.* lidi, *loc.* lidech, *instr.* lidmi), *st.* ljudije die Menschen, Leute; láska k lidem Menschenliebe *f.*

lidáčkové *pl. m.* Leutchen, Menschlein *n.*; poslyšte lidičky (lidinky) *pl. f.* höret Leutchen! (gute Leute).

lidikradce, *m.* der Menschendieb.

lidlo *n.* Trichter *m.*

lidmil, a *m. v.* lidomil.

lidmý *adj. st.* betrügerisch.

lidnat-ost *f.* Volkszahl *f.*; Bevölkerung *f.*, Population *f.*; —ý *adj.* volkreich, **lidný** *adj.* volkreich. [stark bevölkert.

lido-bijce *m.*, —bojce *m.*, —bijec, jce *m.* Menschentöter, Menschenmörder *m.*; —bití *n.* Menschenmord *m.*; —bojný *adj.* menschenscheu; 2. menschenmordend; —bučič *m.* Menschenaufwiegler *m.*; —býk, a *m.* Minotaurus *m.*; —der, a, —dřič, e *m.* Menschenschinder *m.*; —děsný *adj.* menschenschreckend; —jed, a, —jedec, dce *m.* Menschenfresser *m.*; —mil, a *m.* Menschenfreund *m.*; —milenství, —milství *n.* Menschenliebe *f.*, Humanität *f.*; —milý *adj.* human; —mor, u *m.* Pest, Sterbe *f.*; —morna *f.* Hungerturm *m.*; —morný *adj.* menschenwürgend; —sloví *n.* (národosloví), —věda *f.* Volkslehre *f. Folklore*, Ethnologie *f.*; —trap, a *m.* Menschenplager *m.*; —vec, vce *m.* Populist *m.*; —vláda *f.*, —vládí, —vládství *n.* Demokratie *f.*; —vládný *adj.* menschenherrschend; —vládský *adj.* demokratisch; —vý *adj.* Volks-; volkstümlich; —vé divadlo Volkstheater *n.*; —znalství *n. v.* lidosloví; —zhoubce *m.* Menschenaufreiber *m.*; —žerný *adj.* menschenfressend; —žrác, e, —žrout, a *m.* Menschenfresser *m.*, Kannibal *m.*; —žroutský *adj.* kannibalisch; —žroutství *n.* Kannibalentum *n.*

lid-skost *f.* Leutseligkeit *f.*, Humanität *f.*; —sky *adv.*, po —sku menschlich; human; —ský *adj.* menschlich; Menschen-; 2. (*comp.* —štější) leutselig, human; pokolení —ské Menschengeschlecht *n.*; —ství *n.* Menschlichkeit *f.*; —stvo *n. coll.* Menschheit *f.*; die Menschen, die Leute; —štěti menschlich werden.

lidumil, a *m. v.* lidomil.

liduška *f.* (kachna) Ente *f. sr.* lička.

lifr-ant, a *m.* Lieferant *m.*; —ovati **liga** *f.* Liga *f.* [liefern.

ligot-ačka *f.*, —ati se *sl. v.* lihotačka, lihotati se. [*onobrychis.*

ligrus, u *m.* Esparsette *f. Hedisarum*

ligurián, a *m.* Ligurianer *m.*

líh, lih, u *m.* Geist *m.*, Weingeist *m.*, Spiritus *m.*, Alkohol *m.*; 2. Vogelbeere *f.* (Ort). [zeichen *n.*

liha *f.* Lache *f.* (am Baume), Waldliha *f.* (*v.* lícha) großes Beet; 2. Unterlage *f.*; 3. Gerüstbalken *m.*; 4. *pl.* lihy die Lagerbäume, Lagerhölzer im Keller; die Kantner; Schrotleiter *f.*, Schrotstangen in die Rumpfleiter; 5. die Schleife zum Umstürzen des Mühlsteines; 6. *pl.* lihy Schlittenbäume *pl.*; Wagenbäume.

lihanec, nce *m. v.* lívanec.

líh-ání *n.* das (öftere) Liegen; —anice, —árna *f. v.* léhanice, —árna.

líhař, líhař *m.* Spiritusfabrikant *m.*

líhař *m.* Schröter, Faßzieher *m.*

líhárna *f.* Spiritusbrennerei *f. v.* lihovar; 2. Schlafkammer *f.*

líhati (-ám) zu liegen pflegen (l. na pudě, na zemi; l. s někým).

líhatý *adj. v.* lihovatý.

líhéř, lihýř *m.* Pumpenschwengel *m.*, Pumpenbrücker *n.*; Wagebalken *m.*

líhnouti (l. mladé, kuřata atd.) hecken, ausbrüten; l. se aus dem Ei kriechen, ausgebrütet werden; geboren werden.

lího-měr, u *m.* Alkoholmesser *m.*; —mil, —pil, a *m.* Alkoholist *m.*; —palna *f.* Spiritusbrennerei *f.* (Ort).

lihot-ačka *f.* Flittergold *n.*; —ati se (3. -á se) *st.* flimmern; schimmern.

lího-váha *f.* Geistwage *f.*; —var, u *m.* Spiritusfabrik *f.*; 2. Spirituskocher *m.*; —várství *n.* Spiritusbrennerei *f.*

lihovati (Forstw.) anpflanzen, anbläuen, **lihovati** *v.* líchovati. [lachen.

líhov-atý *adj.* geistig (v. Getränken); —ičnost *f.* Alkoholismus *m.*; —ina *f.* geistige Essenz; —iny *pl.* Spirituosen, geistige Getränke; —ka *f.* Likör *m.*; —na *f.* Spiritusbrennerei *f.* (Ort); —nictví *n.* Spiritusbrennerei *f.* (Gewerbe); —ník, a *m.* Geistbrenner, Spiritusbrenner *m.*; —ý *adj.* Spiritus-.

lich, a, o ungerad (v. d. Zahl); suda nebo licha (Spiel) gerad oder ungerad.

licha *f.* Trug *m.*; *v.* liše.

licha *f.* (v poli) Bifang, Beifang *m.* (Ackerbeet); 2. Waldflur *f.*; lichami rethenweise. [zeichnen.

lichati (-ám) das Beet beim Säen be-

lichati (-ám) *st.* gerad und ungerad spielen; l. se čeho *st.* etw. entbehren, auf etw. verzichten.

lichevn-i, —ý *adj.* Wucher-; —icky *adj.* Wucherer-; —ictví *n.* Wucher *m.*, Wucherei *f.*; —ík, a *m.* Wucherer *m.*, —ost *f.* Wuchersucht *f.*

lichni *adj.* ungerad, ungleich; über zählig; *v.* lichý; l. prst, lichník, u *m.* Ohrfinger *m.*

licho *adv.* ungerad; na l. umuňz, zum Schein; l. *n. sl. i pol.* Unglück, Unheil *n.*; unglückliche Zahl; fig. der Böse, Teufel; —běžník, u *m.* Trapez *m.*; —běžný *adj.* trapezisch; ungerad.

lichoceni *n.* das Schmeicheln.

licho-luk, u *m.* Parallaxe *f.*; —merný, —metný *adj. v.* licoměrný; —moudrý *adj.* afterklug; —pobožný *adj.* gleißnerisch; —pravný *adj.* falschredend; —radka *f. sl.* (*rus.*) kaltes Fieber, Intermittenz *f.* (zimnice); —řečný *adj.* nichtssagend; —rodý *adj.* heterogen.

lichost *f.* Ungeradheit *f.* (der Zahl); 2. Falschheit *f.*; 3. fig. Leerheit *f.*

lichostran-ičník, u *m.* Skalenoeder *n.*; —ík, u *m.* Trapezdodekaeder *n.*, ungleichseitiges Dreieck; —ý *adj.* ungleichseitig.

lichostrůjce *m.* Gestamoteur *m.*

lichot-a *f.* Falschheit *f.*; Hinterlist *f.*; 2. *pl.* —y Schmeichelei *f.*; *sl.* Hexe *f.*; 3. Gespenst *n.*; —il, a, —ilek, lka *m.* Schmeichler *m.*; —ilka *f.* Schmeichlerin

f.; —ina *f.* unvollständige Zahl; Bruch *m.*; 2. Überschuß *m.*; Rest *m.*, —iti (-ím, *imp.* lichoť!) komu jdn. schmeicheln; l. se ke komu sich einschmeicheln, einen liebkosen; —ivý *adj.* schmeichlerisch; —ník, a *m.* Schmeichler *m.*; ein arglistiger Mensch; —nost *f.* Falschheit *f.*; Schmeichelei *f.*; —ný *adj.* schmeichelhaft; 2. falsch, hinterlistig; 3. elend, jämmerlich; —ský *adj.* ungeraten.

licho-tvar, u *m.* Anamorphose *f.*; 2. Gauklerbild *n.*, Gleißnergebilde *n.*; —tvárce *m.* Gaukler *m.*; —tvárný *adj.* gaukelhaft, gaukelnd.

lichovati breite Beete machen

licho-věstl *n.* falsche Botschaft, —zvuk, u *m.* Diffonanz *f.* (muz.).

lichva *f.* Wucher *m.*; 2. *st.* der Zins; die Interessen; na lichvu půjčiti n. dáti *st.* Geld auf Wucher anlegen; 3. l., drůbež das Geflügel; 4. *st.* das Vieh.

lichvací, lichvecí *adj. st.* Vieh-.

lichvář, e *m.* Wucherer *m.*; lichvařiti wuchern; —ka *f.* Wucherer)in *f.*; —ský *adj.* Wucher-; —ství *n.* Wucherei *f.*

lichv-ečka, —ice, —ička *f.* ein kleiner Gewinn; kleiner Wucher, —iti (-ím, *imp.* lichvi!) (l. penězi n. s penězi, l. na koni) wuchern.

lichvo-berný *adj.* wuchernehmend; —dávce *m.* Zinszahler *m.*; —platný *adj.* den Wucherzins zahlend; —tec, tce *m.* Kupferantimonglanz *m.*; —vati *v.* lichviti.

lichý *adj.* ungerade, ungleich, ungepaart, unpaarig; 2. überzählig; 3. ungerecht; unaufrichtig; 4. unrecht, falsch; unrichtig; (-á pověst, -á zpráva falsche Nachricht); 5. schlecht, schwach; l. poplach blinder Lärm; l. počet ungerade Zahl; l. prst *v.* lichník, lichě hrozby *pl.* leere Drohungen.

lij, e *m. st.* (mont.) Dontege *f.*, Berggehänge *n.*, Böschung *f.* (svah).

lij-ák, u. —av, u, —avec, vce *m.*, —avice *f.* Gußregen *m.*, Platzregen *m.*, Regenguß *m.*; —árna *f.* Gießerei, Gußhütte *f.*; —avý déšť *v.* liják.

lijec, jce *m.* Gießer *m. v.* slovač; —tví *n.* Gießkunst *f.* [slevárna.

lijna, lijárna *f.* Gießerei *f.* (Ort) *v.*

lijotati *v.* lihotati se.

lijovec, vce *m. v.* liják, lijavec.

lijovitý *adj. st.* abschüssig, dontegig.

liju *v.* líti.

lík, u *m. v.* lék.

líkárn-a, —ík *v.* lékárna, —ík.

likavec, vce *m. v.* jikavec.

likér, u *m.* Likör *m.*; —ník, a *m.* Likörfabrikant *m.*

liknav-ětl laß werden; —ost *f.* Lässigkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) träg, laß, lässig, zaudernd, zögernd.

liknovati *v.* lenovati.

likořice *f. v.* lekořice.

likvid-ace *f.* Liquidation *f.*; —átor, u, —ovatel, e *m.* Liquidator, Liquidierer *m.*; —atura *f.* Liquidatur *f.*; —ní *adj.* liquid; —ování *n.* Liquidierung *f.*; —ovati liquidieren.

lilák, u *m.* Lilac *m. v.* šeřík; 2. *v.* liják; —ovina *f.* Lilazin *n.*; —ový *adj.* lilafärbig *lillacinus*; —ová barva Lilafarbe *f*

lilati (-ám), lulati ein Kind einlullen, in den Schlaf einsingen; 2. (Kindersprache) barnen. [raten.

lilecký *adj. mor.* unglückselig, ungelilek, lku m. Nachtschatten *m. Solanum*; 2. *v.* jilek.

lilie (lilije, lilje) *f.* Lilie *f. Lilium.*

lilijice *f.* (zool.) Lilienstern *m. Crinus.*

lilik, a *m.* Seidenschwanz *m.* (Vogel); l., u *m.* geflochtener Haarzopf; Haarlocke *f.* (rulík).

lilíov-ec, vce *m.* Liliennarzisse, Hakenlilie *f. Crinum*; —ité (rostliny) *pl. Liliaceae* Lilien; —ník, u *m.* Tulpenbaum *m. Lyriodendron*; —ý *adj.* Lilien-; **lilium** *n. v.* lilie. [lilienweiß.

lilkov-ati wahnsinnig sein; —ina *f.* Solanin *n.*; —ité (rostliny) *Solanaceae*; —ý *adj.* Nachtschatten-.

lim, u *m.* Saum *m. v.* lem,

liman, u *m.*, rozlev (u moře) Liman *m.*

limb, o *m.* Limbus *m.*, Vorhölle *f.*

limba *f.* Limbaum, Zirbelbaum *m.*, Zederfichte *f. Pinus Cembra.*

limbačka *f.* Flinderchen, Flinkerl *n.*

limb-ový *adj.* Limbaum-; —yně *f.* Zirbelnuß *f.*

límec, mce *m.* Kragen *m.*, Besatz *m.*; l. u košile Hemdenkragen *m.*; Halskoller *m.*; l. u kalhot Hosengurt *m.*

límek, nku *m. v.* límec.

limíz, u *m. v.* lemíz.

limon, limoun, u *m.* Limone *f.*; Limonte *f.*, l., —ík, u *m.* Limonenbaum *m. Citrus limonium* (*C. medica limonia*); —áda *f.* Limonade *f.*; —ec, nce, —ek, nku *m.*, —ka *f.* Limonenkraut *n.*, Sandnelke *f. Statice limonium.*

limpa, lympa *f.* (b. Brauer) Streichholz *n.*

lín, a, liň, ně *m.*, —ek, nka *m.* Schlei *m.*, Schleie, Schleihe *f.* (Fisch) *Tinca vulgaris.*

lína *f. v.* linie; 2. *v.* provaz.

línati (3. -á) *et* l. se verhaaren; sich haren, mausen.

liňátko *n. v.* líně; *v.* polevník.

linba *f. v.* limba.

linčovka *f.* Schleimlerche, Meerlerche *f.* (Fisch); 2. *st.* eine Speise der alten Böhmen. [*alba.*

línda *f.*, oběla Weißpappel *f. Populus*

lindíš *m. st.* indischer Zeug, indischer Stoff. [*Anthus.*

linduška *f.* Pieplerche *f.*, Pieper *m.*

lině *adv.* faul, träg.

liné, ěte, liňátko *n.* junger Schlei.

línek, nka *m. v.* lín; l., nku *m.* Flachsdotter *m.*

línětl faul, trag werden; 2. *v.* línati.

linhačka *f.* Strandkraut *n.*

linie (linije) *st.* lina *f.* Linie *f.*

linka *f.* kleine Linie; pinka-linka *f.* Sonnenkäfer *m.*

linky: cinky l.! *int.* kling klang!

lino *n.* abgelegte Schlangenhaut.

linohejřil, a *m.* Schlaraffe *m. v.* lenochod; —hnát, a *m.* Faulenzer *m. v.* lenochod; —toký *adj.* langsam fließend.

linouti gleßen; l. *et* l. se sich ergießen, fließen.

linovati něco, na něřem linieren.

lint, u *m.* (mont.) Liegendes; — ový *adj.* abhängig, liegend.

liný (*comp.* líněji) *adj.* faul, träg; liná huba, holé neštěstí wer sich Maul nicht aufzutun getraut, muß den Beutel

lip *adv. v.* lépe. [auftun.

lipa (lipa) *f.* (*gen. pl.* lip) Linde *f. Tilia.* [Erle *f. Alnus incana* (bot.).

lipališka *f.* nordische (graue, weiße)

lipan, a, lipaň, ně *m.* Äsche *f.*, Maifing *m.* (Fisch) *Thymallus*; lipaní *adj.* Äsch-.

lip-anice *f.* Kleberei *f.*; —ati (-ám) kleben *v.* lepiti; l. karty tippen; —avka *f.* Klebkraut *n. Galium*; —avost *f.* Adhäsion *f.*, Anhaftungskraft *f.*; —avý *adj.* klebrig; 2. adhärend. [Juli (7. Monat).

lipen, pna *m.*, červenec der Monat

lipen, a, lipeň, ně *m. v.* lipan.

lipenka *f.* Lindchen *n.*

lipěnka *f. v.* lipovka.

lípěti ankleben, anpichen; l. za čím haften, gelüsten; *v.* lpěti.

lip-ice *f.* Lindenfeld *n.*; —ina *f.* Lindenholz *n.*; *pl.* —iny (v —inách) Lindenhain *m.*; —ka *f.* Lindchen *n.*

lipk-áč *m. sl.* ein klebriges Gewächs; —avec, vce *m.* Pipwachs *n.*; —avý, —ý *adj. v.* lipavý, lepký; —ovodý *adj.* von klebriger Feuchtigkeit.

lipnatý *adj. v.* lipavý.

lipnice *f.* Rispengras, Viehgras, Relhgras *n. Poa*; 2. Lindenhain *m.*

lipnouti na něco, k čemu, na čem kleben, ankleben, hangen bleiben.

lipo-kam, u *m.* verteiltnertes Lindenholz; —listý *adj.* Lindenblätter habend; —stinný *adj.* lindenschattig.

lipovatý *adj.* klebrig.

lipov-ec, vce *m.* Lindenhain *m.*; —í *n.* Lindenhain *m.*, Lindenwald *m.*; —itý *adj.* lindenförmig; —ité *pl. Tiliaceae*; —ka *f.* Lindenschwamm *m.*; —sko *n. v.* lipice; —ý (lipový) *adj.* Linden-.

lipůvka *f. mor. v.* lipovka.

lír, u *m.* Gilgen *m. Pancratium* (bot.).

lis, u *m.* Presse *f.*, Kelter *f.*, Trott *m.*, Kelterhaus *n.*; l. vinný, l. na víno Weinpresse *f.*

lis, a *m. v.* lišák, liška.

lisa, liska *f.* Hürde *f.*; 2. Flechte *f.*; 3. Zaun, Gartenzaun *m.*; 4. (beim Hufschmied) Notstall *m.*; 5. Uferwerk *n.*; 6. Grenzbaum *m.* (im Walde).

lis-al, a, lišálek, lka *m.* Schmeichler, Fuchsschwänzler *m.*, Speichellecker *m.*; —ání *n.* Schmeichelei *f.*; —ati (lišám, áš, á) někomu schmeicheln, fuchsschwänzeln, streicheln, liebkosen; l. se k někomu sich anschmeicheln, liebkosen; —avost *f.* Schmeichelhaftigkeit *f.*; —avý *adj.* schmeichelhaft, liebkosend.

lisöi *n.* Haselgebüsch *n.*

lísek, sku *et* ska *m.* Wäldchen *n. v.* les; 2. *v.* lis.

liseti fuchrot werden.

lisí *adj.* Fuchs-.

lisice *f.* Presse *f.*, Kelter *f.*; 2. *v.* lísa; 3. Gitterkasten *m.*; 4. Mostfeiher *m.*; 5. *rus.* (*st.* lišice) *v.* liška.

lisk! *int.* schwipp! patsch! l., u *m.* Schlag *m.*; Maulschelle *f.*

liska *f.* Haselstaude, Haselstrauch *m.*, Haselnußstrauch *m. Corylus avellana*; 2. Hürde, Horde *f.* (zum Trocknen) *v.* lísa.

lisk-ačka *f.* Ballschlegel *m.*, Balester *m.* (*f.*); —anec, nce *m.* Maulschelle *f.*; —árna *f.* Ballspielhaus *n.*; —ati (-ám) koho schlagen, maulschellen; 2. mit einer Schaufel wegwerfen; —avka *f.* Ballspiel *n.*; —avý *adj. sl.* glänzend; —nouti koho *v.* liskati.

liskov-atý *adj.* voll Haselnußstauden; —ec, vce *m.* Haselnuß *f.*; versteinertes Haselholz; *v.* líska; —í *n.* Haselgestaude *n.*; —ice *f. v.* liskovka; 2. l. Haselalbe *f. Guevinia avellana* (bot.); —ina *f.* Haselstaude *f.*; Haselholz *n.*; —ka, liskovka *f.* Haselstock *m.*

liskovna *f. v.* liskárna.

liskový *adj.* Hasel-; l. ořech Haselnuß *f.*; l. keř *v.* líska.

lisnice *f.* Kelterbaum, Trottbaum *m.*

lisov-atěti *v.* liseti; —ač *m.* Kelterer *m.*; —ání *n.* Keltern *n.*; —ati něco pressen; keltern; —aný papír Glattpapier *n.*; —ané droždí Preßhefe *f.*; 2. *v.* lízovati; —atý *adj.* fuchsrot; —na *f.* Kelterhaus *n.*; —ní *adj.* Preß-, Kelter-.

lisovník, a *m. st.* Schmeichler *m.*

list, u *m.* Blatt *n. foliwn* ([Baumblatt, Blumenblatt); 2. Blatt (im Buche *etc.*); 3. Brief *m.*, Schreiben *n.*; 4. Urkunde *f.*; Schein *m.*; l. přijímací Empfangsschein *m.*; l. věřicí Kreditbrief *m.*; l. potvrzovací Zertifikat *n.*; l. postupný Zession *f.*, 5. *pl.* —y Pluderhosen (Geback).

lista *f.*, seznam Liste *f.*

listař, listář *m.* Zetteltrager, Briefträger *m.*; 2. Briefsteller *m.*; 3. Dokumentensammlung; Urkundensammlung *f.*

listeček, čku *m.* Blättchen *n.*; 2. Briefchen *n.* [adj. mit Blättchen besetzt.

listeč-ko *n. coll. v.* listíčko; —natý

listek, tku *m.* Blättchen *n.*; 2. Briefchen *n.*; 3. Billett *n.*; 4. Zettel *m.*; 5. Schein *m.*; 6. Abcblatt *n.*

listen, u, —ec, nce *m.* Blumenblatt *n.*; Deckblatt *n. bractea*; —atý *adj.* blumenblätterig; —ec, nce *m.* Deckelblättchen *n. bracteola*; —ka *f.* Billett *n.*, Bollette *f.*

listí *n.* Laub *n.*, Geblatter *n.*; Laubwerk *n.*; l. fíkové Feigenblätter *pl.*; fig. Decke, Maske *f.* [fleines Laub.

listíč-ek *v.* lísteček; —ko *n. coll.*

listina *f.* Urkunde *f.*; Dokument *n.*; l. postupná Zession *f.*

listiti (-im *imp.* -i!) laubig machen; l. se laubig werden. [Blatt-.

listk-ář *m.* Billetteur *m.*; —ový *adj.*

listn-atec, tce *m.* Zapfenkraut *n. Ruscus hypoglossum*; —atěti laubig werden, sich belauben; —atý *adj.* blätterig, laubig blattreich; l. les Laubwald

m.; —í *adj.* Blatt-; schriftlich; —ice *f.* Laubkammer *f.*; —ý *adj.* belaubt, blätterig.

listo *n.* Schienbein *n.*; —hojný *adj.* blätterreich; —kam, u *m.* Blätterstein *m.*; —nosný *adj.* blättertragend; —noš *m.* Briefträger *m.*; 2. Schrifthalter des Setzers; —nožky *pl. f.* Blattfüßler (zool.).

listopad, u *m.* November *m.* (11. Monat); 2. Laubfall *m.*, Blattabfall *m.*; —ový *adj.* November-; l. den Novembertag *m.*

listo-pisec, sce *m.* Briefsteller *m.*; —prchání *n.* Laubabfall *m.*; Entblätterung *f.*; —rodný *adj.* blätterzeugend; —roh, a *m.* Blatthorn *n. Lamellicornis* (Insekt); —trus, u *m.*, —trousivost *f.* unzeitiger Laubabfall.

listov-ati blattern; —atý *adj. v.* listnatý; —í *n. v.* listí; —itý *adj.* blätterähnlich.

listov-na *f.* Archiv *n.*; 2. *st.* Grundbuchsamt *n.*; 3. Laubkammer *f.*; —né, eho *n.* Briefporto *n.*; —ně *adv.* schriftlich, brieflich; l. sepsati urkundlich aufnehmen; —ní *adj.* Brief-; brieflich; schriftlich; Urkunden-, urkundlich; l. důkaz Urkundenbeweis *m.*, urkundlicher Beweis; l. kolek Urkundenstempel *m.*; l. pošta Briefpost *f.*; —ník, iho *m.* Grundbuchsführer *m.*; 2. Archivar *m.*; 3. Aktuar *m.*, Amtsschreiber *m.*; 4. Briefschreiber *m.*; —nice *f. v.* listovna; 2. *st.* Briefpost *f.*; 3. l., —ička *f.* Brieftasche *f.*; Briefordner *m.*; —ník, a *m.* Briefschreiber *m.*; Briefbote *m.*; Briefträger *m.*; l., u *m.* Briefsteller *m.*; Brieftasche *f.*; —ý *adj.* Blatt-, Laub-.

lišácký *adj.* fig. listig.

lišaj *m. v.* lišej.

lišák, a *m.* Fuchs *m.*, Reineke *m.*, Rüde *m.* (Männchen); 2. Fuchs (Pferd).

lišč-ák, a *m. st. v.* lišák; —í *adj.* Fuchs-; l. kůže, —ina *f.* Fuchsbalg *m.*; —inou podšitý fig. schlau.

liše (líše), ete *n.*, lišátko das Junge des Fuchses *v.* liščička.

liše *adv.* falsch *v.* licho. [Überfluß.

liše *f. st.* etwas Überflüssiges der

lišej, e *m.* Flechte, Schwindflechte *f.*, Zittermal *n. Rupia*; *Psoriasis*; zravý l. Narbenflechte *f.*, Hautwolf *m. Lupus*; 2. Nachtfalter *m.*, Dämmerungsvogel *m.*, Schwärmer *m. Sphinx*; —ník, u *m.* Flechte *f.*, Scharfmoos *n.*, Aftermoos *n. Lichen*; —ovatý *adj.* schwindig, zitterig.

lišek, šku *m.* Überfluß *m.* [mallig.

lišeň, lišně *f.* Leiste *f.*, Wagenleiste *f.*, Leistenholz *n.* (am Wagen).

lišenec, nce *m. st.* junger Fuchs.

lišení *n.* Widerspiel *n.*, Abstich *m.* (in Farben).

lišeti ungerad, schlecht werden.

lišice, lišička *f. st.* Füchsin *f.*; 2. Luxus *m.*

lišilec, lce *m.* Kupferblei vitriol *m.*

lišina *f.* Überfluß *m.*, Überschuß *m.* (*v.* nadbytek).

lišiti (lišim, *imp.* liš!) eine Zahl ungerad machen; l. koho čeho *pol. i rus.* einen um etw. bringen; l. se ungerad werden; l. se od něčeho něčím, l. se v čem sich unterscheiden, abstechen.

liška *f.* (*gen. pl.* lišek) Fuchs *m. Canis alopex*; 2. Fuchsbalg *m.*; 3. fig. Schlaufuchs *m.*; 4. (houba) Eierschwamm *m.*, gelber Keulschwamm, Rehgeiß *f. Cantharellus cibareus* (*Agaricus Cantharellus*); každa l. svůj ocas chválí fig. jeder Krämer lobt seine Ware; lišky kouří dle Berge rauchen.

lišk-ati se (3. —á se) *sl.* schmeicheln, fuchsschwänzen; —avý *adj. sl.* fuchsartig, arglistig; fuchsschwänzerisch; —ovati fuchsschwänzen.

lišn-ě *f. v.* lišeň; l. *adv.* verschieden; —ice *f. v.* lišeň; —ička *f.* (mont.) Stelze *f.*, Hunteistelze *f.*; —ík, u *m.* Parallare *f.*; —ště *n.* Leiste *f.*, Leistenholz *n.*

lišnost *f.* Unterschied *m.*

lišný *adj.* verschieden, abweichend; 2. l. ořech Haselnuß *f.*

lišta *f.* Leiste *f.*; 2. Saum *m.*, Verbrämung *f.*; 3. Leistenschmiere *f.*

lištář *m.* Leistenmacher *m.*

lišté, ěte, lišťátko *n.* junger Fuchs, Füchslein *n.*

lištěti, lyštěti glänzen, schimmern.

lišti, lišť *n. v.* liskoví.

lištička *f.* Füchschen *n.*, Füchslein *n.*; **lištiti** *v.* liskati. [2. Leiste *f.*

lištka *f.* Leistchen *n.*, Querleiste *f.*

lištov-ání *n.* Getäfel *n.*, Leistenein-faffung *f.*; —ati mit Leisten beschlagen; einfassen; 2. mit Leisten ausfüllen; —atý *adj.* mit Leisten versehen; —ník, u *m.* Leistenhobel *m.*

lišťv-a, —ice *f.* Leiste *f.*, Gesims *n.*; 2. *st.* l., lestvice Kleiderrechen *m.*; 3. Tellerbrett *n.*; —okvět, u *m.* Falzblume

lit, na lit flugs *v.* nalit. [*f.*

litání *n. v.* létání.

litanie *f.* Litanei *f.*

litárna *f. v.* slévárna (lijna).

litati (-ám) fliegen; *v.* létati.

litav-ka *f.* Flatterding *n.*; 2. Flattervogel *m.*; 3. Ausbilfslokomotive *f.*; —ý *adj. v.* létavý. [Gießerei *f. v.* lijak.

litba *f.* Guß *m.*; Gießen *n.*; 2.

litě *adv.* wütend, heftig.

litec, tce *m. v.* slévač (lijec).

litel, e *m.* Osterkondukt der Dorfmädchen mit einem gezierten Tannenstämmchen (hto). [Guß *m.*

liteň, tně *f.* Fluß *m.* (Schmelzhütt.);

liter-a *f.* (*dim.* —ka) Buchstabe *m.*; *pl.* —y *st. litterae* Schriften *pl.*; —ácký *adj.* literarisch; —ák, a *m.* Chorsänger *m.*, Sänger vor dem Gottesdienste; —ární *adj.* literarisch; —át, a *m.* Literat *m.*, ein Gelehrter; —atura *f.* Literatur *f.*; —kovina, liteřina *f.* Schriftzeug, Letterngut *n.*; —ní *adj.* Buchstaben-; literarisch; l. umění Schriftgelehrsamkeit *f*; —nice *f.* Methodologie *f.*

litěti grimmig werden, grausam werden.

litevka *f.* Waffenrock *m.* (1813).

liti (liju [leju], ceš, ce, eme, ete, ou *et* liji, *imp.* lij *n.* lej *n.* li! *tregr.* lije) něco někam gießen; l. do sebe saufen;

l. ležeti; sich ergießen; prší jen se lije es gießt, es regnet stark.

liti *n.* das Gießen.

lit-ice *f.* Furie *f.*. wütendes Weib; —ík, a *m.* Wüterich *m.*

litík, u *m.* Glasfluß *m.*, Email *n.*

litin-a *f.* Gußregen, Schlagregen *m.*; 2. Guß *m.* (v. Metall), Gußwerk *n.*, Gußeisen *n.*; 3. Email *n.*; —kář *m.* Emailleur, Schmelzkünstler *m.*; —ový *adj.* Gußeisen-.

litiť (-ím, *imp.* liti) grimmig machen; l. se in Wut kommen; 2. leid sein; lítí se mi toho es ist mir leid.

litka *f. mor. v.* litkup.

litkup, u *m.* Reugeld *n.*, Reukauf *m.*, Leikauf *m.* (Gottespfennig *m.*); —ec, pce *m. v.* litkupník; —ní *adj.* Reugeld-, Leikauf-; —ník, a *m.* Reukäufer *m.*, Leikaufträtner *m.*

litloch, u *m.* (mont.) Windloch *n.*

litna *f. v.* slévárna, lijna.

litnouti *v.* létnouti.

litný, litný *adj. v.* lítý.

lito *n. v.* léto.

lito *adv.* grimmig, grausam; 2. leid; je mi l; es ist (tut) mir leid.

litograf, a *m.* Lithograph *m.*; —icky *adj.* lithographisch; —ie *f.* Lithographie *f.*

litochleb, a *m.* ein Karger, Filz *m.*

litost, ti *f.*, litost (nad něčím) Reue *f.*, Reumut *m.*; l. při něčem, l. z něčeho Leid, Herzleid *n.*; l. nad někým, s někým Mitleid *n.*; 2. (*st.* ljutost) Grimm *m.*, Grausamkeit *f.*

litost-iti, litostiti Leid tragen; —ivost *f.* Barmherzigkeit *f.*; 2. Wehmütigkeit *f.*; —ivý *adj.* reuig, reumütig; 2. mitleidig, erbarmend; 3. traurig, kläglich; wehmütig; —ivá oběť Sühnopfer *n.*; —ně *adv.* reuig, reumütig; wehmütig; l. plakati bitterlich weinen; —nice *f.* Bußbedlade *f.* (bibl.).

litost-niti bedauern; —ný, litostný *adj.* reuig, reumütig, reuevoll; 2. erbärmlich, schmerzlich; wehmütig; 3. barmherzig.

litov-ání *n.* das Bereuen, Bedauern; —ati (lituju) čeho Leid haben, reuen; bereuen, bedauern; l. koho (*gen.*) einen bemitleiden; l. práce, peněz, nákladu atd. schonen, nicht verwenden wollen; —ný *adj.* zum Erbarmen, kläglich, erbärmlich.

litozpěv, u *m.* Trauergesang *m.*

litozraký *adj.* einen grausamen Blick habend.

litr, u *m.* Liter *n.*; —ovka *f.* Liter-

liturg-ický *adj.* liturgisch; —ie *f.* Liturgie *f.*; —ika *f.* Liturgik *f.*

lítý (*comp.* lítější) *adj.* grimmig, toll, grausam, wütend.

litý *adj.* gegossen; 2. lauter; 3. l. massiv; litá ocel Gußstahl *m.*; lité zboží Gußware *f.*; litá noc fig. stockfinstere

liva *f. st.* Südwind *m.* [Nacht.

livák, u *m.* Schöpfschaufel *f.*

livan-ec, nce *m.* gegossener Talg; —ečník, u *m.* Talgenpfanne *f.* [vree *f.*

liver-eje, —ie, —aj *f.* Livree *f.*, Li-

livěti *sl.* sich kümmerlich nähren.

livka *f.* Gießkanne *f.*

livo *n.* Gußmaterie *f.*

livra (libra) *f. Livra* (fr. Münze) *f.* (*m.*).

livrej *m. et f.* Livree *f.* (Liverei *f.*).

liz, u *m.* Waldzeichen *n.*, Malzeichen *n.*; Lache *f.* (am Baume); 2. l., liz Lecke *f.*, Salzlecke *f.* (für das Vieh oder Wild).

liz-ač *m.* Lecker *m.*; 2. Schmarotzer *m.*; —ačka *f.* Leckerin *f.*; 2. Schmarotzerin *f.*; 3. Lecke *f.*; —ačný *adj.* leckerhaft; -ost -igkeit; —ák, lizák, a *m.* (wdm.) Lecker *m.* (die Zunge des Hirsches); —al, a, —álek, lka *m.* Lecker *m.*, Schmarotzer *m.*; —ání *n.* das Lecken; Lecke *f.*, Gelecke *n.*; —ati (lízám, áš, á *et* lížu, eš, e, *imp.* lizej *et* liž [vy-liž!] něco lecken; nippen; kosten; schmeichelnd lecken; l. se s kým *posměš.* sich küssen; —avý *adj.* gern leckend; *v.* lísavý.

lizina *f. v.* lezina.

liziti *v.* lizovati.

liziti se *st.* schmunzeln, lächeln.

liz-ka *f.* Lache *f.* (am Baum); —kovati *v.* lizovati; —na, —nička *f.* Litze *f.*, Stricme *f.*, Mal *n.*; —ně *f. st.* Zimentlerungsamt *n.*

liznice *f.* Bärenzucker *m.*, Lakritze *f.*

lizník u *m.* Lachbaum *m.*

lizniti (-ím, *imp.* lizni!) schwach und ungleich spinnen.

liz-ný *adj.* Lecк-; —ná sůl Leckſalz *n.*: 2. lachbar; l. strom Lachbaum *m.*

lizoň, lízoň, ně *m. v.* lízač.

lizov-ačka *f.* Waldzeichen *n.* (das Werkzeug); —ání *n.* Plätzung *f.*; —ati (l. stromy) Waldzeichen machen, plätzen, abplätzen; lachen.

ližin-a, —ka *f.* Schrotbaum *m.*; Schrotstange *f.*; 2. Schleife *f.* in der Mühle; 3. Unterlage der Bienenstöcke; *pl.* —y Seitenhölzer bei den Stiegen, in welche die Stufen eingefügt sind.

lkaní, lkání *n.* Ächzen, Seufzen *n.*

lkáti (lkám, áš, á, *imp.* [ne]lkej!) ächzen, lechzen, seufzen; lkající *v.* lkavý.

lkáti se (lkaju se) *sl. v.* káti se.

lkavý *adj.* ächzend, lechzend, seufzend.

lknouti (po...) verschlingen; 2. l., leknouti (o rybách) abstehen; ersticken; 3. *v.* lkáti.

lnář *m.*, —ství *n. v.* lenař, —ství.

lněn-ice, —ička *f.* Leinhaber, Leinwisch *m.*; Büschel Lein oder Flachs; —ičtě *n. v.* lničtě; —ka *f.* Bergflachs, Leinblatt *n. Thesium* (bot.); *v.* Lněnice; —ý *adj.* leinen, flachsen.

lnice *f.* Leindotter *m.*, Flachsdotter *m. Camelina sativa* (*Myagrum sativum*).

lničník, u *m. v.* květel.

lníněl, lnění *n.* Leinsamen *m.*

lničtě *n.* Flachsfeld *n.*

lnouti (lnu, neš, e, *imp.* lni!) k čemu kleben, ankleben, anhängen; l. ke komu einem anhänglich od. zugetan sein, sich an jmd. anschmiegen. [rikaner.

lob, a *m.* das Kind der Neger u. Amerloboda *f. sl. v.* lebeda.

locika *f.* Lattich *m.*, Salat *m. Lactuca.*

loč-ek, čku *m.* Schluck *m. v.* lok; l., čka *m. sl.* Lackl *m.*; —kati (-ám) schlotten, kollern; schweppeln, ausschweppeln.

ločovec, vce *m.*, ločovka *f.* (z *něm.*) Leitschaf *n.*, Leithammel, Bellhammel, Herdehammel *m.*

loď, di *et* dě *f.* Schiff *n.*; —ař *m.* Schiffszimmermann *m.*, Schiffsbauer *m.*; —arství *n.* Schiffbau *m.*

lod-ecký *adj.* Schiff-; -é mlýny Schiffmühlen *pl.*; —ěnice *f.* Schiffstapel, Schiffswerfte *f.*

lod-i *f. v.* loď; —ice, —ička *f.* Boot *n.*, Schiffkein *n.*; —ičák, a *m.* Schiffmüller *m.*

lodi-kaz, a *m.* Schiffbohrer *m.* (Insekt); —lovec, vce *m.* Kaper *m.*; —nář *m. v.* loďař; —nářství *n.* Schiffbaukunst *f.*; —robec, —stavitel, —strojce *m.* Schiffbauer *m.*; —stavitelství *n.* Schiffbau *m.*; —ště *n.* Schiffstationsplatz *m.*; —vod, a *m.* Lotse, Lotsmann *m.*

loď-k-a (*gen. pl.* loděk) *f.* ein kleines Schiff *v.* loď; *pl.* —a Schiffmühlen (Praha); —ař *m.* Nachenmacher; Bootsmann *m.*; —ovitý nachenförmig; —ový *adj.* Nachen-.

loďmistr, a *m.* Schiffmeister *m.*

loďň-ák, u *m.* Schiffsmühle *f.*; —ář *m. v.* loďař; —atý *adj.* schiffreich.

lodn-é, ého *n.* Schiffszoll *m.*; Schifffracht *f.*; —í *adj.* Schiff-; l. most Schiffbrücke *f.*; —ice *f.* Schiffswerfte *f.*; —ictví *n.* Schiffwesen *n.*; —ictvo *n. coll.* Schiffsmannschaft *f.*; —ík, a *m.* Bootsmann *m.*; Schiffer (Rheder) *m.*; l., u *m.* Schiffmühle *f.*; —iště *n. v.* loďstvo *n.* Flotte *f.* [lodiště.

loďucha *f.* Fahrkutte *f.*, Kahn *m.* *Argonauta* (Muschel).

lodyh-a *f.* Krautstengel *m.*, Pflanzenstengel *m. caulis*; —ovitý *adj.* stengelförmig *cauliformis*; —ový *adj.* Stengel-; lodyžnatý, lodyhatý *adj.* stengeltreibend, stengelig.

logaritm, u *m.* Logarithmus *m.*; —ický *adj.* logarithmisch.

log-ický *adj.* logisch; —ika *f.* Logik *f.*

logota (gr. *Logothet*) *v.* lopota *m. st.*

loh, u *m. v.* hloh.

lohaza *f.*, lahoza *sl.* Gerstengraupe *f.*

lohof, tě *f.* Gräupeln mit Regen.

loch u *m.* Loch *n.* (in der Erde); Grube *f.*; Erdapfelkeller *m.*

lochan, u *m.* Becken *n.* (im tierischen

lochcivý *adj. v.* lektivý. [Körper).

lochna *f.* (lachna) Schlampe *f.*

lochov-ati lochen, löchern; ein Loch im Felsen machen; —atý voll Gruben; —ý *adj.* Gruben-.

locht-ati (-ám), —avý, —ivý *v.* lektati, -avý. [*v.* lůj.

loj, e *m.* Unschlitt, Inselt *n.*, Talg *m.*

lojáln-í *adj.* loyal; —ost, lojalita *f.* Loyalität *f.*

lojan, u *m.* Stearin *n.*; Talgsäure *f.*; *pl.* —y Stearinsäure Salze; —ka *f.* Bergtalg *m.*; 2. l.. —ovka *f.* Stearin-

lojárna *f.* Talgsiederei *f.* [kerze *f.*

lojd-a *f. sl.* freche Dirne; -ák, a *m. sl.* frecher Kerl; —avý *adj.* triefäugig; 2. unordentlich gekleidet; —y *pl. sl.* das Triefen der Augen.

lojiti *sl.* mit Unschlitt bestreichen.

lojnik, u *m.* Talg *m.* (Stein).

lojov-ačka *f.* (b. Web.) Pinsel zum Bestreichen des Anzettelns mit Unschlitt; —atěti talgig werden; —ati něco mit Unschlitt bestreichen; —atost *f.* talgige Beschaffenheit; 2. Talggeschwulst *f.*; —atý *adj.* voll Unschlitt, talkig, talgig, fett; —ice *f.* Unschlittkerze *f.*; —ina *f.* Stearin *n.*; —itý *adj.* talgicht; —ý *adj.* Unschlitt-, Talg-; —á svíce Unschlittkerze *f.*; —á kyselina Stearinsäure *f.*

lok, u *m.* Schluck, Trunk *m.*; *pl.* —y Einhanggestell *n.*; —ač *m.* Schlucker *m.*, Säufer *m.*; —áč *m.* Lache *f.*, Pfütze *f.*; 2. Tiefe *f.* (im Teiche).

lokaj *m.* Lakai *m.*; fig. *sl.* Säufer *m.*; —ík, a, —íček, čka *m.* junger Lakai; —na *f.* Lakaizimmer *n.*; —ský *adj.* Lakai-; l. lid, l. národ Bedientenvolk *n.*; —ství *n.* Lakaidienst *m.*

lokál, u *m.* Lokal *n.* (grm.); 2. Lokale *n.*; —ka *f.* Lokalnachricht *f.*; 2. Lokalbahn *f.*; —ní *adj.* Lokal-.

lokati (-ám) něco schlucken; *sl.* saufen, übermäßig trinken.

lokeš, kše *m.*, lokše *f. sl.* Kuchen *m.*, Feuerfleden *m.* (abgeschmalzene mit Käse bestreute Mehlspeise).

loket, kte *m.* (*gen. pl.* loket *et* loktů) Ell(en)bogen *m.*; 2. Elle *f.*, Meßelle *f.* 3. Viepkache *f.*; na dlouhý l. měřiti, na dlouhé lokte měřiti fig. etw. auf die lange Bank schieben; dva lokte zwei Ellen; pět loket fünf Ellen.

lokétek, tka *m.* ein ellenhoher Mensch.

loket-ka *f. sl. v.* loktuše; —ní *adj.* Ell(en)bogen *m.*; ellenlang: l. zboží, *st.* střižné zb. Schnittware *f.*; —nik, a —níček, čka *m.* ein ellenlanger Mensch.

loko-mobila *f.* Lokomobile *f.*; —motiva *f.* Lokomotive *f.*

lokše *f. v.* lokeš.

lokt-ík, u *m. v.* loket; —ový *adj.* Ellbogen-; ellenlang.

loktuš-e *f.* Laken *n.* (*m.*); Suetuch *n.*; Grastuch *n.*, Kleze *f.*; —ka *f.* Kopftuch *n.*

lom, u *m.* Bruch *m.*, das Brechen; Bruchöffnung *f.* (z. B. im Felsen); Krümmung *f.*; Anbruch *m.*; 1. (l. kamene, l. kamenný, l. na kámen) Steinbruch *m.*; l. světla Brechung des Lichtes.

lomař *m.* Steinbrecher *m.*

lomcov-ání *n.* (zimničné) Fieberparoxismus *m.*; —ati kým n. čím hin und herschütteln, rütteln. [*m. v.* lamač.

lomec, mce *m.* Brecher, Steinbrecher

lomení *n.* Brechung *f.*; Gesims *n.*; l. rukama Handeringen *n.*

lomen-ice *f.* Giebel *m.* (Dach); 2. Schild *n.* (am Hause); Halbsparren *m.*; —ička *f. v.* lomenice; Giebelspitze *f.*; —ičný *adj.* Giebel-; —ka *f.*, —é písmo Fraktur *f.*; —ý gebrochen; l. žlab Kropfgerinne *n.*; —é vlny die Brecher.

lom-ič *m.* Brecher *m.*; 2. (phys.) Refraktor *m.*; —idlo *n* (b. Bäcker) Brechbank *f.*

lomi-hnát, a *m. v.* kostilom; l., u *m.* Krötenkraut *n.*, Kreuzkraut *n. Senecio* (bot.); —kamen, e *m.* Steinbrech *m. Saxifraga* (bot.).

lomitelný *adj.* brechbar; -ost -keit *f.*

lomiti (-ím, *imp.* ne-lom!) brechen, entzweibrechen; ruce l., rukama l. (nad něčím) die Hände ringen, die Hände winden; l. se zerbrochen werden, entzweibrechen.

lomi-zeď, zdi *m.* Mauerbrecher *m.*; —železo *m. v.* lamželezo. -keit.

lomný *adj.* zerbrechlich, brechbar; -ost

lomot, u *m.* Gekrache *n.* (beim Brechen); —ati (3. —á) *et* l. se krachend brechen.

lomový *adj.* Bruch-; l. kámen Bruchstein *m.*; l. úhel Brechungswinkel *m.*

lomoz, u *m.* (hlomoz) Gebrech, Gekrache *n.*; 2. Lärm *m.*; 3. das Reißen; —itel *m. sl.* Kämpfer; —iti (-ím) krachen, durchbrechen; l. (se) s kým kämpfen, ringen; l. se s čím sich mit etw. rackern; *sr.* hlomoziti, lamoziti; —ný *adj.* lärmend.

lompoš *m. sl.* liederlicher Mensch, Lump *m.*; —ovati *sl.* liederlich sein.

lon, u, —ek, —ík, u *m.* Lünse *f.*, Achsnagel, Kotdeckel *m.* (záblatník).

lona *f. mor.* Welle *f.*

lončák, a *m. v.* loňšák.

lončík, u *m.* Tropfstein *m.*

lonec, nce *m.* (*chrv.*) Topf *m.*

lonějš-ek, ška *m.* das vorige Jahr; Vorjahr *n.*; —í *adj. sl. v.* lonský.

loni (vloni) *adv.* vorigen Jahres.

lóno *n. st. v.* lůno.

lonsko *n.* das vorige Jahr; proti —sku gegen das Vorjahr.

lonský (loňský) *adj.* vorjährig.

lon-šťák, štík, a *m.* Jährling *m.*

lopač *m.* flache Schaufel.

lopár, u *m. st.* Wirkbrett; hölzerner Teller.

lopata *f.* Schaufel *f.* (Schippe); 2. *pl.* lopaty das Geweih der Damhirsche; 3. Schneidezähne der Pferde; 4. Pique (Karten); fig. po lopatě Wink mit dem Zaunpfahl.

lopat-ář *m.* Schaufelmacher, Schaufelschmied *m.*; 2. Schaufelhirsch *m.*, Damhirsch *m.*; Schaufler *m.*; —árna *f.* Schaufelschmiede, Schaufelhütte *f.*; —ečník, a *m.* Schaufelrad, Schaufelwerk *n.*; —ice *f.* Schaufel *f.*; 2. Spatelpflz *m. Spatularia* (*Clavaria spatulata*); —ka (*gen. pl.* lopatek) *f.* Schaufelchen *n.*; 2. Spatel *m.*; Rührloffel *m.*; 3. Balester beim Ballspiel; 4. Schaufelzahn *m.*; 5. l. u kola Aufsetzschaufel *f.*, Stoßschaufel *f.*; Fangschaufel *f.*; 6. (anat.) Schulterblatt *n. Scapula*; —kář *m.* Zweischaufler *m.* (Schaf); —kovati mit der Schaufel schlagen, schaufeln; l. kola das Rad schaufeln, beschaufeln; —kový *adj.* Schaufel-; Schulter-; l. čípek kleiner Schaufelzapfen; —ní *adj.* Schaufel-; —ník, a *m.* Schaufelmacher *m.*; 2. Schaufelhändler *m.*; 3. Schaufler *m.* (der mit einer Schaufel arbeitet); l., u *m.* Pflock *m.*; *v.* lopatečník; —ový Schaufel-.

lopot, u *m.* (lopoť, tí *f.*), —a *f.* Kummer *m.*, Sorge *f.*, Elend *n.*; —a *f.* Lastträgerriemen *m.*; l. *m. st.* (logota) Kretsvorstand *m.*; —ati se (—ám se), —iti se (—ím se), —ovati se (—uju se) s čím n. s kým sich rackern, sich mit etwas abquälen; —ný *adj.* (klopotný) mühselig; trübselig; -ost -keit.

lopoučí *n.* Klettengestrüppe *n.*

lopta *f. sl.* Fangball *m.*; 2. (chem.) Rezipient *m.*, Vorlage *f.*

lop-uch, —ouch, u, —un, —oun, u *m.*, —uň, ně *f.* Klette *f.*, Klettenkraut *n.*, Klettendistel *f. Arctium lappa* (*Lappa major*).

lord, a *m.* Lord *m.* (in England).

los, a *m.* Elen *n.*, Elentier *n. Cervus alces* (*Alces palmatus*).

los, u *m.* Los *m.*; 2. Losungswort *n.*, Losung *f.*; l. vrci *st.*, l. klásti *st.*, l. hoditi, l. metati, *pl.* —y metati um etwas losen, das Los über etw. werfen; l. padl na J. das Los ist auf J. gefallen; 3. l. pole *st.* Feldantell *m.*, Los *n.* (engl. lot).

losa *f.* (*rus.* lošaď) Pferd *n.* Lot).

los-i *adj* Elen-; —ice *f.* Elenkuh *f.*; —ina *f.* Elenfleisch *n.*; 2. Elenhaut *f.*

losknouti *v.* louskati.

loskot, u *m.* (l. mečů) Gepraſſel *n.*, Knall *m.*; —ati (-ám) knallen, krachen; —livý, —ný *adj.* knallend, krachend.

los-ni *adj.* Los-; —ník, —ovník, a *m. sl.* Losdeuter *m.* [*eleotragus.*

losokoz, a *m.* Rietbock *m. Antilope*

losos, a *m.* Lachs *m.*, Salm *m. Salmo salar*; —árna *f. v.* lososnice; —í *adj.* Lachs-; —ina *f.* Lachsfleisch *n.*; —nice *f.* Lachsfalle *f.*, Lachszaun *m.*, Lachsleitern *pl. f.*; —ník, a *m.* Lachsfänger *m.*; —ovina *f. v.* lososina; —ový *adj. v.* lososí.

losov-aci *adj.* Los-; —ání *n.* das Losen, Losung *f.*, Verlosung *f.*; —ati o něco losen, verlosen, Los werfen; —ina *f. v.* losina; —ní *adj.* Los-, Losungs-; —ník, a *m.* Losdeuter *m.*; 2. Losungspflichtiger *m.*

losový *adj.* Elen-; 2. Los-.

losůsek, ska *m. v.* losos.

lošna *f.* Lasche *f.* (an den Schuhen).

loštický *adj.* kupferig.

loštiti (-ím, *imp.* lošti!) *v.* louskati.

lot, u *m.* Lot *n.*; dva —y zwei Lot.

loter-ie *f.* Lotterie *f.*, Lotto *n.*; —ní *adj.* Lotterie-; —ista *m.*, —ník, a *m.* Lotteriespieler *m.*; Lotterist *m.*; —istka *f.* Lottospielerin *f.*; lotinka *f. vulgo v.* [loterie.

lotovati löten.

lotový *adj.* lötig, einlötig.

lotr, a, as, a, lotřec, trce *m.* (It. *latro*) Lotterbube, Böjewicht, Räuber *m.*

lotřeti (zl—) zum Räuber, Böjewicht werden.

lotřiti zum Räuber, Böjewicht machen.

lotrov-ati Räuberei treiben; Bubenstreiche machen; l. s kým geheimes Ein-

verständnis mit jmd. unterhalten; —ina *f.* Räubergesindel *n.*; —ní, —ský *adj.* Räuber-, räuberisch; lotterbüblisch; —ství *n.* Räuberei *f.*; Bubenstreich *m.*

lotryně *f.* Lotterweib *n.*: Räuberin *f.*,

loub, i *f. v.* loubí. [Spitzbübin *f.*

loubek, lku *m.* dünne Baumrinde; 2. (chir.) Beinschiene *f.*; 3. Reif *m.* (zum Blumentranze); 4. l., sloupek Wachsstock *m.*

loubí *n. coll.* (*st.* lúbie) *n.* Laube *f.*, Laubengang *m.*; 2. Dachboden *m.*

loubiti (-ím, *imp.* loubi!) něco wölben; Lauben machen; l. se sich zur Laube wölben.

[Spaltarbeit *f.*

loubkový *adj.* Spalt-; —á práce

louč, i, —c *f.* Kien *m.*, Kienchen *n.*;

louče *f.* Rauchfußbussard *m.* (zool.).

loučení *n.* das Scheiden, Abschied *m.*; 2. (rozl.) das Sondern, Trennung *f.*; 3. (sl...) Vereinigung *f.*

loučenka *f. v.* louka.

loučeti (-ím, *imp.* loučej!) schleudern (mehrmals, länger) *v.* loučiti.

loučí *n. v.* louč.

loučiti (-ím, *imp.* luč!) něco (od sebe) absondern, trennen; 2. l. něco n. někoho s někým vereinigen; l. se sich beugen, neigen; l. se s kým, l. se spolu (sl....) sich vereinigen; l. se s kým (od koho) von jmd. scheiden; —ivý *adj.* trennend.

[kleine Wiese.

loučka *f.* Kienchen *n.*; *v.* louč; 2.

louč-ně *n. v.* lučné; —ní *adj. v.* lučni.

loučník, u *m.* Schleifenschnitzer *m.* (Messer); l., a *m.* Wiesenschneyde *f.*

loučný, čho *m.* Wiesenwächter *m.*

loučov-ina *f.* Kienholz *n.*; —ka *f.* Kienart *f.*; —ý *adj.* Kien-.

loud-a *f.*, —ačka *f.*, —alka *f.* Zauberin *f.*; —a *m.*, —ač, —ák, —al, a *m.* Zauberer, Zögerer *m.*; —ání *n.* Zauberei *f.*, Tändelei *f.*; —ati se (-ám se) někam, sem a tam hin- und hergehen; kummeln; 2. zaubern, tandeln; —avý *adj.* zauberhaft, tandelhaft; —avka *f.* fig. das Abweichen.

loud-iti (-ím, *imp.* ne-luď!) koho (*acc.*) k čemu, k sobě locken; 2. einnehmen, bethören; l. se někam, k někomu schleichen, sich schleichen; —ivý

loudka *f.* Lockung *f.* [*adj.* lockend.

loudný *adj.* schleichend; *v.* ludný, luzný. [(bei Gerb.).

louh, u *m.* Lauge, Beize *f.*; Aicher *m.*

louhoměr, u *m.* Salzspindel *f.*, Salzwage, Solwage *f.*, Halotkey *n.*

louhov-ati laugen; —atý *adj.* laugenhaft, laugicht; —ý *adj.* Laugen-; l. pytlík Laugensack *m* [link) Wiese *f.*

louka *f.*, *pl.* louky *et* luka (*gen. pl.*

louko-měr, u *m.*, —měř, i *f.* (Mühl.) Reifselge, Musterfelge, Lehrfelge *f.*

loukoť, ti *f.*, loukoti *n.* Bogenkrümme *f.*; Radfelge *f.*

loukot-a *f* Bogenkrümme *f.*; —nice, —ka *f.* Felgenhacke *f.*; —ník, a *m.* Felgen-

loukový *adj. v.* lučni. [hauer *m.*

loul-a *m. et f.* Lauling *m.*; 2. Plumpsack *m.*, Tölpel *m.*; 3. *v.* louda; —ati se (-ám se) zögern.

loun-ek, nku, —ík, u *m. v.* lonek.

loup-ač *m.* Schäler *m.*; —ačka *f.* Schälerin *f.*; brambory na —ačku Erdäpfel in Schalen; —ák, u, —áček, čku *m.* Schalkipflein, Schälhörnlein, Schmalzkipflein *n.* (Gebäck); 2. Blätterschwamm *m.*; —ání *n.* das Schälen; 2. l. v kloubech Gliederreißen *n.*; —ati (loupám, áš, á *et* loupu, eš, e) něco (jablka, brambory, l. kůru se stromu atd.) abschälen, abrinden, abhäuten; 2. l. (na př. zámky, kostely) rauben, plündern; 3. l. očima na koho *v.* lupati; 4. l. (v. Schmerzen) stechen, reißen; —á mě v hlavě es sticht mich im Kopfe; —á ho v noze, v ruce er hat Gliederreißen; l. se sich schälen; sich blättern; l. se kam einbrechen; —avka *f.* (med.) Psoriasis *f.*, Schuppenflechte *f.*; 2. (houba) Schmalzling *m.* (klouzek, máselník); —avý *adj.* schälend; schälbar; —avé těsto Blätterteig *m.*

loupek, pku *m. v.* lupek.

loupen-ci *n.*, —ík, u *m.* Schälholz *n.* (junges, abgeschältes Eichenholz.

loupení *n.* das Rauben; Plündern.

loupež, e *m. et f.* Raub *m.*, Räuberei *f.*; na l. jíti, vyjíti, choditi, vycházeti, táhnouti auf Raub ausgehen; l. spáchali, —e se dopustili einen Raub begehen; 2. l. Raub *m.* (das Geraubte); —ce *m. st. v.* loupežník; —ení *n.* das Rauben, Raub *m.*; —enství *n.* die Räuberei; —iti (-im, *imp.* ne-i!) (po silnicích) rauben; —ivost *f.* Raubgierde *f.*; —ivý *adj.* raubgierig.

loupežn-ice *f.* Räuberin *f.*; —ický *adj.* Räuber-, räuberisch; l. útok Raubanfall, räuberischer Anfall; l. spolek, —ická rota Räuberbande *f.*, Raubgesindel *n.*; —nictví *n.* Räuberei *f.*; —ík, a *m.* Räuber *m.*; —ost *f.* Raubsucht *f.*; —ý *adj.* räuberisch; l. útok Raubanfall *m.*; —á vražda Raubmord *m.*; —á loď Raubschiff *n.*

loupež-ský *adj.* raubgierig, räuberisch; —ství *n.* Raubgierde, Räuberei *f.*

loupiti (-ím, *imp.* loupi!) (l. kostely, zámky) rauben, plündern; l. koho z čeho (z peněz, z práva, ze cti, z poctivosti) einen seiner Sache (seines Geldes, seines Rechtes, seiner Ehre) berauben); l. se *st.* sich schälen.

loupka *f. v.* loubek.

loupnouti *v.* loupati.

lour, u *m. st.* Lauer *m.* (Rachwein).

lousek, sku *m. v.* lusk.

lousk-ač, —áček, čka *m.* Knacker *m.*; l., —adlo *n.*, —átko *n.* Nußknacker *m.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!) knacken, knastern; l. ořechy Nüsse knacken; hrách l. *st.* Erbsen schälen, enthülsen; fig. l. lošen (Rätsel); fig. (l. úkoly, l. mluvnici, l. latinu) büffeln; l. se aufspringen wie die Hülsen; sich ausschälen; —átko *n. v.*

louštěti knastern. [louskadlo.

loušt-iti (-ím, *imper.* -i!) ořechy Nüsse knacken; l. len Flachs knirschen; l. hrách die Erbsen schälen; zima mě —í die Kälte beutelt mich; *v.* luštiti;

l. se aufspringen wie die Hülsen; sich ausschalen.

loutati (-ám) gierig essen, fressen (*v.* hltati, lokati, lykati); mnffeln.

louteč-ka *f. v.* loutka; —ník, a *m. v.* loutkář, loutnář.

louten-ík, a, —ista *m.* Lautenspieler, Lautenmacher *m.*; —ka *f. v.* loutna.

loutk-a (*gen. pl.* loutek) *f.* Puppe *f.*, Docke, Spieldocke *f.*; l. (mech.) Docke *f.*; *pl.* —y Kelterstangen; —ář *m.* Puppenmacher, Puppenhändler *m.*; —ářka *f.* —ství *n.*

loutko *n.* Kelterstange *f.*; (Mühl.) Ladensäule *f.*, Leitsäule *f.*, Gattersäule *f.*; Gatterscheibe *f.*; —herec, rce *m.* Docknspieler *m.*, Marionettenspieler *m.*; —hra *f.* Docknspiel *n.*, Marionettenspiel *n.*

loutkov-ati puppen, mit Puppen spielen; —itý *adj.* puppenhaft; —ý *adj.* Puppen-.

loutn a (*gen. pl.* louten) *f.* Laute *f.*; —ář *m.* Lautenerzeuger *m.*; —ěř, —yř, *m.*, —ík, a *m.* Lautenspieler, Lautenist *m.*; —ěřka —ík.

louza *f. v.* luza.

louzár-ný *adj.* Pöbel-; —ná chasa *st.* Gesindel *n. v.* luza.

louzení *n.* das Locken.

louže, e *f.* (*gen. pl.* louží) (*v.* kaluže) Lache *f.*, Pfütze *f.*

louž-ici *adj.* Lauge-; —iti, (-ím, *imp.* —i!) (kůži) laugen, einlaugen, treiben, schwellen; —ivo *n.* Lauge *f.*, Beize *f.* (Gerber); —natý *adj.* voll Lachen, pfützig; —ní *adj.* Lachen-, Pfützen-; —ný *adj.* Aicher-; —ná voda Lauge *f.*

loužov-atý *adj. v.* loužnatý; —ice *f.* Pfützenwasser *n.*; —ý *adj.* Pfützen-.

lov, u *m.* (*loc.* na lově *et* na lovu) Fang *m.*; l. zvěře Jagd *f.*; l. ptáků, l. ptačí Vogelfang *m.*; l. ryb Fischfang *m.*; l. úhoří Aalfang *m.*; na l. jíti, na l. jeti auf die Jagd gehen; fig. na l. jíti auf den Fang ausgehen; to byl l.! das war ein Fang! —ba *f.* Fischfang *m.*; —covský *adj.* Jäger-; —covství *n.* Jägerei *f.*; Jägermeisterstelle *f.*

lovčanka *f.* Jägermeisterstochter *f.*

lovč-e, —ete, —átko *n.* kleiner Jäger (fig. Amor); —í *adj.* Jäger-, Jagd-; l. pes Jagdhund *m.*; l. trubka Jagdhorn, Jägerhorn *n.*; l. právo Jagdrecht *n.*; l., —iho *m.* Jägermeister *m.*; —ice, —ička *f.* Jägerin *f.*; —ík, a *m.* Forstknecht *m.*; —ina *f. mor.* (*st.*), —ířství *n. v.* lovcovství.

lovec, vce *m.* Jäger *m.*; l. ryb *v.* rybář; —ký *adj.* Jäger-; —tví *n.* Jagdkunst *f.*, Weidwerk *n.*; —tvo *n. coll.* Weidhaufen *m.*, Jagdpersonale *n.*

lov-ečátko *n. v.* lovčátko; —ek, vka, *et* vku *m.* Bogen *m. v.* luk; —ěna *f.* Diana, Jagdgöttin *f.*; —eniště *n. v.* loviště; —ič *m.* Fänger; Jäger *m. v.* lovec; —iště *n.* Jagdbezirk *m.*, Revier *n.*; 2. Wildbahn *f.*, Jagdstrecke *f.*; 3. Fischloch *n.*, Keffelloch *n.* (im Teiche); —itebný, —itelný *adj.* jagdbar; —iti (-ím, *imp.* lov!) jagen, fangen; l. zvěř das Wild jagen; l. ryby Fische fangen, angeln; l. lidi fig. Leute fangen, haschen; —kyně *f.* Jägerin *f.*; —ný *adj.* jagdbar; —ský *adj. v.* lovecký; —ství *n. v.*

loyální *adj. v.* lojální. [lov.

loza *f. st.* Weinrebe *f.* zum Setzen.

lozovati *st.* ablösen; 2. *st.* einlogieren, einquartieren, hinlegen; 3. *v.* losovati.

lozunk, u *m. st.* Losung *f.* (mont.).

ložce, e *n.* kleines Bett *v.* lože, lůžko.

lože, e *n.* Lager *n.*, Bett *n.*; l. u děla Lafette *f.* (der Kanone); l. Lagerstätte *f.* (von Mineralien); l. Winterlager *n.* der Fische (im Teiche); l. Linie *f.* (eines Geschlechtes); l. *f.* Loge *f.* (im Theater); jíti na l., do l. sich zu Bette legen, zu Bette gehen.

lož-ice *n.*, Lager *n.*, Bett *n.*; —ička *n. v.* lože; lůžko; —inář *m.* Bettmacher *m.*; —isko, — ště *n.* Lager *n.*, Lagerplatz *m.*, Lagerstätte *f.*

ložiti (-ím, *imp.* lož!) legen (doložiti, naložiti, odložiti, podložiti, položiti, předložiti, přiložiti, přiložiti, rozložiti, složiti, uložiti, vložiti, vyložiti, založiti, atd.); l. se sich legen, lagern.

loži-val, —vál, a *m.* Bettfaulenzer, Bärenhänter *m.*

lož-ní *adj.* Bett-; l. potřeby *pl.* Bettfournituren; l. *st.* amtierend; (purkmistr ložní); —nice *f.* Schlafzimmer *n.*, Schlafkammer *f.*, Schlafgemach *n.*; Bettbrett *n.*; —ník, a *m. st.* Schlafgenosse, Schlafkamerad *m.*, Mitschläfer *m.*; —ničtě *n.* Bettmagazin *n.*; —nokvětý *adj.* bodenblütig *thalamiflorus* (bot.) —ovati Lager haben (b. Wild).

lpavý *adj.* anklebend.

lpáti n. lpíti (lpím, íš, ime, íte, í *et* lpěji, *imp.* lpi *et* lpěj, *trsgr.* lpě *et* lpěje) na něčem kleben, hangen bleiben; l. na někom einem anhangen.

lpicí *adj.* klebend, hangend.

lsk-avý, —navý *adj. v.* leskavý; —nouti *v.* lesknouti.

lstění n. das Listen.

lstiti (lstím, íš, í, *imp.* lsti!) listen; l. (*rus.*) komu schmeicheln; l. se s čím sich täuschen.

lstiv-ě *adv.* listig; —ec, vce *m.* ein Arglistiger; —ohledný *adj.* arglistig blickend; —ost *f.* Arglist *f.*; —ý *adj.* listig, arglistig. [(sr. luština).

lštěň, ně *f.*, lštění *n.* Haselgebüsch *n.*

lštiti se (lošťti se) *st.* glänzen.

lub, u *m.* Baumrinde *f.*, Borke *f.*; 2. Lauf *m.* (des Siebes); 3. Lauf *m.*, Mühllauf *m.*, Mühlsteinrand *m.*, Zarge *f.*; fig. za —em něco míti im Schilde etw. führen; im Hinterhalte etw. haben.

lubař *m.* Laufmacher *m.*

lubeček, čku *m. v.* libeček.

lubek, bku *m. v.* loubek.

luben-ico *f. st.* schuppiger Harnisch; —ý *adj.* Borken-, Rinden-. [Leder.

lubovatý *adj.*; —á kůže schwartiges

lubovitý *adj.* borkenartig; 2. laufartig.

lucern-a (—ička) *f.* Laterne *f.*; 2. (Archit.) Lichthof *m.* (světlík); 3. *rstl. v.* lucinka.

lucerňák, u *m.* Laternenkorb *m.*
lucern-ář *m.* Laternenmacher *m.*; —ice *f.*, —ík, u *m.* Laternenträger *m.*, Laternenstütze *f.*; Laternenkorb *m.*
luci-áš, e, —hnát, —per, —fer, a *m.* Sadrach, Teufel, Teufel *m.* (Lucifer *m.*).
lucinka *f.* Luzerne *f.*, Luzerner Klee, Schneckenklee *m. Medicago sativa.*
luciper, a *m. v.* luciáš; —ovati teufeln, fluchen. [mühle *f.*
lucký *adj.* Wiesen-; l. mlýn Wiesen-
lučák, u *m. st.* Steingeschütz *n.*
lučanka *f.* (houba) Nelkenpilz, Nelkenschwamm *Agaricus oreades.*
lučavk-a *f.* Scheidewasser *n.*; Salpeterjaure *f.*; —árna *f.* Scheidewasserbrennerei *f.*
lučba *f.* Chemie *f.* Scheidekunst *f.*
lučbo-lékař *m.* Chemiatriker *m.*; —měrství *n.* Stöchkometrie *f.*
lučeb-enství *n.* Chemismus *m.*; —na *f.* chemisches Laboratorium; —ní *adj.* (—ně *adv.*) chemisch; —nický *adj.* chemisch; —ník, a *m.* Chemiker *m.*; —nina *f.* chemisches Präparat; *pl.* —niny Chemikalien. [2. Schnittlauch *m.*
luček, čku *m.* kleiner Schießbogen;
lučí *n.* Wiesen *pl.* [mittel *n.*
lučidlo *n.* Lösungsmittel, Trennungs-
lučík, u *m.* Geweihrbügel *m.*
lučin-a *f.* Wiese *f.*, Wiesung *f.*; 2. ein kleiner schwacher Schießbogen; —atý *adj.* wiesenreich.
luč-ištář *m.* Bogenmacher *m.*; —iště, —ištko *n.* Schießbogen *m.*; —ištník, a *m.* Bogenschütz *m.*; —ištný *adj.* Bogen-.
lučitelný *adj.* scheidbar.
lučiti (-im, *imp.* luč!), (l. šípy, l. kopími) mit dem Bogen schießen; l. kamenem schleudern, werfen.
lučivo *n. v.* louč. [Lauch-.
lučkov-itý *adj.* lauchartig; —ný *adj.*
lučmo *adv. st.* wurfweise.
lučna *f. st.* Laterne *f.*
lučn-atý *adj.* wiesenreich; —ý, ého *n.* Wiesenzins *m.*; —í (louční) *adj.* Wiesen-; l. rostlina Wiesenpflanze *f.*; l. kmín Wiesenkümmel *m.*; l. jetel Wiesenklee *m.*; —ictví *n.* Bogenschützenkunst *f.*; 2. Wiesenbau *m.*; —ictvo *n. coll.* die Bogenschützen; —ík, a *m.* Bogner, Bogenmacher *m.*; Bogenschütz *m.*
lud, a *m.* Narr *m.*; 2. *st.* l. (ljud) *v.* lid.
lud-áctví *n.* Verführung *f.*; —ač *m.* Verführer *m.*; —ačka *f.* Verführerin *f.*; 2. (pták) Fliegenschnapper *m.*; —ák, a *m.* Verführer *m.*
ludař *m.* Gaukler *m.*, Betrüger *m.*; 2. Landstreicher *m.*; 3. Verführer *m.*; —iti (-im, *imp.* ludař!) liederlich leben; Landstreicher sein; l. se liederlich werden; Betrüger werden; —ka *f.* Verführerin *f.*; —ský *adj.* Betrüger-; —ství *n.* Gaukelei, Betrügerei *f.*
ludba *f.* Nachstellung *f.*
luden, u *m.* (Tuch) Loden *m.*
ludič *m. v.* ludař; —igroš, e *m.* Geldabtocker *m.*; —ný *adj.* verführerisch, reizend, lockend (luzný).
ludr-ácký *adj.* liederlich; —ačiti, —ovati liederliches Leben führen, ludern; —ák, a *m.* liederlicher Mensch (Luder *n.*).
lufták, a *m. žrt.* Luftfahrer *m.* (Sommergast, Sommerfrischler *m.*).
luh, u *m.* Aue *f.*, Waldwiese *f.*; 2. Meergrund *m.*
luhov-ati (kůže) *v.* lužiti; —atý *adj.* morastig, feucht; —itý *adj.* ein wenig sumpfig; —ka *f.* Laugentuch *n.*; —ý *adj.* Auen-; 2. Laugen-. [*n. v.* loj.
lůj, *gen.* loje *m.* Talg *m.*, Unschlitt
luk, u *m.* Bogen *m.*, Pfeilbogen *m.*; 2. l. u kordu Bügel *m.* (am Degen); 3. Lauch *m.*, Aschlauch *m. Allium*; 4. l. *st.* Quendel *m.*
lukač *m. st. v.* lykáč.
lukař *m.* Bogenmacher, Bogner *m.*; 2. Wiesenbauer *m.*; —ství *n.* Wiesenbau *m.*, Wiesenpflege *f.*, Wiesenkultur *f.*
lukavý *adj. st. (crk.)* schlau, listig, böse.
lukno *n. st.* Korb *m.*; 2. ein Getreidemaß; 3. *st.* Augenmaß *n.*; 4. Luke *f.*
luko-moří *n.* Seelache; Meerlache *f.*; Nehrung *f.*; —nosný *adj.* bogentragend; —střelba *f.* Bogenschießen *n.*; —střelec, lce *m.* Bogenschütz *m.*; —vatý *adj.* bogenförmig; —vět *f. st. v.* loukoť; —vládce *m.* Bogenbeherrscher *m.* (Amor); —vládný *adj.* bogenführend; —vý *adj.* Bogen-; Lauch-.
lulák, u *m.* Wurst *f.*
lulanka *f.* Fistelтier *n. Fistularia.*
lulati (-ám) *mor.* (Kinderspr.) harnen; **lulek** *st. v.* lilek. [*v.* lilati.
lulík, u *m. v.* rulík. [kopf *m.*
lulka *f. mor.* Tabakpfeife *f.*; Pfeifen-
lum-ák, a *m.* (alkoun) Lumme *f. Uria lomvia* (*Uria troile, Colymbus troile*); —ek, mka *m.* Schlupfwespe *f.*; Raupentöter *m.*; Ichneumon *m.* (*n*).
lumík, a *m.* Lemming *m.*, Zobelmaus, Bergmaus *f. Mus lemmus.*
lumírek, rka *m.* (zool.) Apollofalter *m.*
lump, a *m.*, —ák, a *m.* Lump *m.*, Lumpenkerl *m.*; —ácký, —ovský *adj.* lumpig; —áctví, —ovství *n.* Lumperei *f.*; —ovina *f.* Lumpenzeug *n.*
lůn (*z něm.*) *m.*, mzda Lohn *m.*
lun *m. v.* lon.
luna *f.* Mond *m. Luna*; 2. l. *st.*, lona *mor.* Wasserwelle *f.*
luň-áče, ete *n.*, —áček, čka *m.* junger Hühnergeier; —áčí *adj.* Milan-.
luňák, a *m.* Milan *m.*, Hühnergeier *m. Milvu* (*Falco milvus*).
lunaténka *f.* Mondviole *f. Lunaria.*
lunč *m.* Lunch *m.* (engl.) ranni zákuska.
lundati se *v.* loudati se.
luneta *f.* Gesims *n.*, Vorsprung *m.*; 2. Lunette, Schanzenwarte *f.*
lůni *adv. v.* loni.
luničn-atan, u *m.* Selenas *m.*; —atý *adj.* Selen-; —ec, čence, —ík, u *m.* Selenmetall *n.*, Spiegelspat *m.*
luník, u *m.* Selenium *n.*
lůnik, u *m. v.* lon.
lunikam, u *m.* Adular, Mondstein *m.*
lunk, luňk, *int.* glu! (Schall beim Trinken); —ati (zunkati) schlucken.

lunkovati schillern, Farben spielen.
lunný večer Mondabend, Hellabend *m.*
lůno (*st.* lóno) *n.* Schoß *m.*; l. ženské (mateřské) Mutterschoß *m. Vulva*; fig. l. Abrahamovo Abrahamsschoß; v lůně (v lůnu) své rodiny im Schoße seiner Familie; v lůně mateřském im Mutterschoße.
luno-jasný *adj.* mondhell; —měďan, u *m.* Seleniokupras *m.*; —skvělý *adj.* mondbeglänzt; —svit, u *m.* Mondschein *m.*; —vitý *adj.* mondförmig.
lůnový *adj.* Schoß-.
lunozub, a *m. Palaeotherium* Olims-[tier *n.*
lunt, u *m.* Lunte *f.*, Zündstrick *m.*
lup! *int.* schwipp, klapps! l., u *m.* Schuppe *f.*; Blättchen *n.*; *pl.* —y Kopfschuppen (*srv.* lupt); l., u Raub *m.*, Beute *f.* [*n.*).
lupa *f.* Lupe *f.* (Vergrößerungsglas
lupáč *m.* Holzspalter *m.*; 2. Schellfisch *m.*; 3. l., —áček, óku *m. st.* Blech *n.*
lupačka *f.* Geklopfe, Geklatsche *n.*
lupánek *v.* lupének.
lupání *n.* das Krachen; 2. das Schlagen, Prügeln; l. (loupání) v ledvích Reißen in Lenden; 3. l. *n. coll. v.* lupení.
lupati (lupám, áš, á *et* lupu, eš, e, *imp.* lupej!) puffen, klopfen; l. očima die Augen plötzlich wohin wenden; l. co n. koho schlagen, prügeln; l. do sebe schlucken, hastig essen. [(Erdbeere).
lupavka *f.* (truskavice) Knackbeere *f.*,
lupec, pce *m.* Staupbesen *m.*, Prügel *m.*; fig. Michs *m.* [stehend.
lupečnatý *adj.* aus Schuppen be-
lupek, pku *m.* Schüppchen *n.*; 2. Schieferton *m.*; Kohlenschiefer *m.*; 3. Lacktafel *f.*; 4. *pl.* lupky Schälknötchen (Krkh.).
lupen, e *et* u *m.* Blatt *n.*, Krautblatt; Baumblatt; Blumenblatt, Kelchblatt *n. sepalum*; l. věčší, l. hořký *Arctium Lappa* Klettenditel *f.* (*Lappa major*) *v.* lopuch; l. menší Spitzklette *f. Xanthium strumarium*; —atý *adj.* blättrig; großblättrig.
lupének, nku *m. v.* lupínek.
lupen-í *n.* Laub *n.*; *pl.* Krautblätter; —ice *f.* Laubkammer *f.*; —ík, u *m.* Blattnelke *f.*; 2. Laubwald *m.*; —ina *f.* Blattfrucht *f.*; —iti se (těsto) sich blätteln; —itka *f.* Blattheuschrecke *f. Phyllium*; —itý *adj.* blätterig; —ka *f.* Laubfäge *f.*
lupeno *n. v.* lupen; —nožci *pl. m.* Blattfüßer *Phyllopoda*; —nožka *f.* Blattfußkrebs *m. Apus*; —vatý, —vitý *adj.* laubicht; —vý *adj.* Laub-, Blatt-.
lupice *f.* Sander, Zander *m.*, Schill *m.* (Fisch) *Lucioperca sandra.*
lupič *m.* Räuber *m.*; Plünderer *m.*; —ka *f.* -in; —ský *adj.* räuberisch; —ství *n.* Raub *m.* [(bot.).
lupin, u *m.* Feigbohne *f. Lupinus*
lupin-a *f.* Schale, Hülse *f.*, Schuppe *f.*; l. rohová Hornhaut *n.* (des Auges); l. zlatá ein Blatt Gold; *pl.* —y v hlavě Kopfschuppen; —natý *adj.* schuppig; hülsig.
lupinek, nku *m.* Blättchen *n.*; 2. Folie *f.*; 3. (anat.) Fontanelle *f.*
lupin-ka *f. v.* lupina; —kovatý, —ovatý *adj. v.* lupinatý; —kový *adj.* Hülsen-, Schalen-.
lupinkov-ý *adj.* Blatt-; l. cín Blattzinn *n.*; -é olovo Blattblei *n.*; —é stříbro Blattsilber *n.*
lupka *f.* Schlag *m.*, Puff *m.*; 2. kleine Lupe *f.*; 3. Schiefer *m.*
lupkáček, čku *m. sl.* Einlegemesser *n.*
lupkamen, e *m. v.* lomikamen.
lupkovitý *adj.* blätterartig. [lack *m.*
lupkový *adj.* Schiefer-; l. lak Schel-
lupký *adj. v.* lupný.
lupník, u *m. v.* lupeník. [setzen.
lupnouti koho einem einen Hieb ver-
lupný *adj.* spaltbar; 2. raubsam.
lupovatý *adj.* schuppig, schieferig.
lupový *adj.* Raub-.
lupt, u *pl.* —y *m.* Schuppen am Kopfe; Schülfern *lepides pl.*; —ovatý *adj. v.* lupovatý.
lurč *m.* Lurtsch, (Lurch engl.) *m.*;
lus *m. v.* los. [hráti v l. Lurtsch spielen.
lusečný *adj.* Schoten-.
lusk, u, *m.* Knack *m.*; 2. Pippchen *n.*; 3. l. *m.*, —a *f.* Hülse *f. legumen*; Schote *f. siliqua* (šešulka); děvče jako lusk ein Mädchen nach Herzenslust, ein Mädchen wie ein Röschen, fig. Kernmädel *n.*; —y trhati Schoten pflücken (reißen); l. dostali (přistihnouti) koho na —ách fig. jmd. bei frischer Tat ertappen; to jsou ty -y! fig. das war des Pudels Kern!
lusk-ač, e, |—áček, čka *m.* Knacker, Schnalzer *m.*; 2. Knackmesser *n.*; —adlo, —átko *n. v.* louskadlo; —ati (-ám) čím knappen, klippen, schallen; schnalzen mit dem Munde od. Finger; l. (mlaskati) rtoma schmatzen; —atý *adj.* schotig; —avka *f.* Knackwurst *f.*; —avý *adj.* knackend; —nouti einmal knacken; l. koho einem Schoten (Kopfstück) geben.
luskokam, u *m.* Schotenstein *m.*
luskoun, a *m.* Schuppentier *n.*
luskov-atiny *pl. f. v.* luskoviny; —atý *adj. v.* luskatý; —ec, vce *m. v.* luskoun; —ina *f.* Legumin *n.*; —iny *pl. f.* Hülsenfrüchte; —itý *adj.* schotenartig, hülsenartig; —ník *m.* Erbsenbaum *m. Caracana*; —ý *adj.* Schoten-.
lustr, u *m.* Luster *m.*
luščina *f. st. v.* luština.
lušek, šku *m.* Kellerchen *n.* (*v.* loch).
lušně *f. sl. v.* lišně, lišně.
luštěn-i *n.* Lösen *n.*; —ice *f.* Pillenblume *f.*; —iny *pl. f.* Hülsen; 2. *v.* luskoviny.
luštíček, čku *m.* Schötchen *n.*
luštin-a *f.* Hülse *f.*, Schale *f.*, Schelfe *f.* (in der Nuß); *pl.* —y *v.* luskoviny; —atina *f.* Hülsenpflanze *f. planta leguminosa*; —natý *adj.* hülsig, schotig; —até *pl. Leguminosae*; —ec, nce *m.* Haßnenkamm *m.*; 2. Springlein *n.*; —ka *f.* Hülschen, Hülslein *n.*; —ý *adj.* Hülsen-; —ovatý *adj. v.* luskatý, luštinatý; —ovitý *adj.* hülsenartig.
luštiti (zahady) lösen (Rätsel).

luštník, u *m.* Schotenbaum *m.*, wilde Akazie *f. Robinia pseudoacacia.*

lut, u *m. mor. v. lyko*; nahý jako l. splitternackt.

lutečník, a *m. st. v.* loutečník.

luter-án, —ián, lutrián, a, lutrianec, nce, lutrin, a *m.* Lutheraner *m.*

lut-na *f.* (mont.) Lotte, Lutte *f.* (viereckige bretterne Röhre); Windkasten *m.*; —ovati lutteren.

lutr, u *m.* (břečka, zadky *pl.*) Lutter *m.*, Nachlauf *m.* (Braunm.).

lůtře, etc *n.* Lotterjunge *m.*

lux-uriosní *adj.* luxuriös; —us, u *m.* Luxus *m.* (přepych, nadpych).

luz-a (lůza) *f.* Gesindel *n.*, Pöbel *m.*; —áctví *n.* Pöbelart *f.*; —ák, a *m.* Trossknecht *m.*, Nachzügler.

luzný *adj.* reizend. [Zeug *n.*

luzovina *f.* Pöbel *m.*, liederliches

lužanka (lužaně) *f.* (bot.) *Sternbergia* (*Amaryllis lutea*) Narzissenlilie *f.*; 2. **lůže** *n. v.* lože. [Augarten *m.*

lužec, žce, *m. pl.* lužce Meergrund *m.*, Meeš *n.*

luž-ení *n.* das Laugen; Beize *f.*; —ička *f.* Pfützchen *n.*; —ina *f.* Lagerholz *n.* (Mühl.); 2. Sumpf *m.*; Moraſt *m.*; —iti (im, *imp.* luž!) laugen, beizen; l. kůže gerben.

lužka *f.* kleine Pfütze *f.*

lužkář *m. st.* Büchsenschafter *m.*

lůžko *n.* Lager *n.*, Bett *n.*; 2. Nachgeburt *f.*; 3. Büchsenschaft *m.*; 4. (bot.) Fruchtboden *m. receptaculum.* [*f.*

lužna *f.* (sanytrová) Salpeterlaugerei

lužňák, a *m.* Talbewohner *m.*

lužn-í *adj.* Auen-; Hain-; Lauge-; —ice *f.* Augarten *m.*; —ík, u *m.* Aue *f.*; Waldwiese *f.*; 2. Laugensieder *m.*

lužov-atý *adj.* sumpfig; —ice, —ina *f.* Pfützenwasser *n.*

lvář *n.* Löwenwärter *m.* [ger *m.*

lvárna *f.* Löwengarten, Löwenzwin-

lvě, ěte, lvátko *n. v.* lvíče.

lví, *adj.* Löwen-; lví stopa Löwenblatt *n. Leontice* (bot.).

lvice *f.* Löwin *f.* [vom Löwen.

lvíče, etc, lvíčátko *n.* das Junge

lvík, a, lvíček, čka *m.* Löwlein *n.*

lvinec, nce *m. v.* lvárna.

lvopard, a *m. v.* levhart.

lvoš, *m.* (myth.) Sphinx *f.*

lvoun, a *m.* Seelöwe *m. Phoca leonina.*

lycej, e *m. et f.*, lyceum (*g.* lycea) *n. et n.* Lyzeum *n.* [sein *n.*

lyčák, u *m.*, lyčenec, nce *m.* Bastlyčený, lýčený *adj.* basten.

lýčí *n.* Bast *m.*

lýčko *n. v.* lýko. [lyčený, lýkový.

lyčný (lýčný, lýční) *adj.* Bast- *v.*

lýk, u *m.* Schluck *m.*

lýk, u *m.* Mark *n.* (in Knochen); Fleisch der Pflanzen.

lykač *m.* Schlucker, Schlürfer *m.*

lýkař *m.* Bastzieher *m.*

lykati (-ám, áš, á, *imp.* lykej!) něco (po...) schlucken; vzlykati schluchzen.

lýkatý *adj.* zähe.

lýknatý *adj.* abgenutzt.

lykno *n. v.* lukno.

lýko (lyko) *n.* Bast *m. liber* (bot.); Bastseil *n.*, Bastfaden *m.*; vlčí l. (bot.) *v.* lýkovec.

lýkodra *f.* verwimmerte Pappel *f.*; 2. Elader *m.* (im Holze).

lýkořice *f. v.* lékořice.

lýkovaty *adj.* zähe *v.* lykatý.

lýkovcov-ina *f.* Daphnium *n.*; —ité (rostliny) *pl. Thymelaeae*; —ý *adj.* Seidelbast-.

lýkov-ec, vce *m.* Seidelbast *m.*, Zeiland *m. Daphne*; —itý *adj.* zähe (v. Fleische); —ý (lýkový) *adj.* Bast-.

lýkožrout, a *m.* Bastkäfer *m. Hylesinus.*

lymfa *f.* Lymphe *f.*

lyr-a *f.* Leier *f.*; na —u hráti die Leier spielen, auf der Leier spielen; zvuk —y Leierklang, Leierton *m.*; —ický *adj.* lyrisch; —ika *f.* Lyrik *f.*; —ovitý *adj.* leierartig, leierförmig; —ovník, u *m.* Leierbaum, Tulpenbaum *m.*; Geigenholz *n. Lyriodendron.*

lys, a *m.* Kahlkopf *m.*, kahler Mensch; 2. kahles Tier; —a *f.* blaßstirnige Kuh; —áček, čka, —ák, a *m.* Kahlkopf, Glatzkopf *m.*; —ati (-ám) kahl werden; —atý *adj.* kahl; —čí *adj.* Blaßenten-; —ec, sce, —ck, ska *m.* Kahlkopf *m. v.* lysák.

lysek, ska *m. v.* lejsek.

lyseti kahl werden.

lysin-a, —ka *f.* Glatze *f.*, Platte *f.*; 2. Bläße *f.*; (der kurze Stern auf der Pferdestirn); —ovatý *adj.* glatzig.

lysiti (-ím, *imp.* lysi! kahl machen.

lyska *f.* kahler Fleck; 2. Narbe *f.*, Narbenfleck *m.*; 3. Lache *f.* (am Baume) *v.* lizka; 4. ein Schaf oder Pferd mit einer Bläße; 5. Bläßhuhn, Wasserhuhn *n. Fulica*; l. černá das schwarze Wasserhuhn *Fulica atra*; l. jižní das südliche Wasserhuhn; l. *m.* ein Unbehaarter.

lyskonoh, a *m.* Wassertreter *m. Falaropus* (Vogel). [platzen.

lyskovati (lizkovati) den Baum ab-

lysoň, ně *m.* Kahlkopf *m.*

lysost, i *f.* Kahlheit *f.*

lysounký *adj.* ziemlich kahl.

lysý (*comp.* lysejší) *adj.* kahl, unbehaart; lysá hora Kahlberg *m.*

lytkatý *adj.* großwadig.

lýtko *n.* (lýtka *f.*) Wade *f. Sura*; —vý *adj.* Wade-.

lyziti se (ulyznouti se) *st. v.* liziti se.

lyž-ař *m.*, —ník, a *m.* Schlittschuhläufer *m.* (Skidläpare); —e *f. pl.* Schlittschuhe, Schneeschuhe (Ski *m.*).

lyžice *f. v.* lžice.

lza *f. st. v.* slza.

lzati *v.* lizati.

lze *adv.* möglich; bylo lze es war möglich; kdyby lze bylo wenn es möglich wäre; nelze (nelze jest) es ist unmöglich (nicht möglich); nelze jest nám toho učiniti es ist uns unmöglich das zu tun.

lzeti (*nov.*), lze býti möglich sein; nelze, *lépe*: bylo lze *v.* lze.

lžek, a *m. v.* lžíček.

lžice (*inst.* lžicí, *gen. pl.* lžic) *f.* Löffel *m.*, Kelle *f.*; l. polívková Suppen-

löffel *m.*; zednická l. Mörtelkelle *f.*, Mauerkelle *f.*; na lžíci vody by jej utopil er möchte ihn in einem Tropfen Wasser ertränken; po lžíci löffelweise.

lžicov-ý *adj.* Löffel-; —é železo Löffeleisen *n.*

lžíč-ák, a *m.* Löffelente *f.*, Löffelgans *f.*, Hohlschnabel *m.*, Kahnschnabel *m.*; Krebsfänger *m. Anas* (*Rhynchaspis*) *clypeata*; —ář *m.* Löffelmacher *m.*; —ka *f.* Löffelchen *n.*; l. na kávu Kaffeelöffel *m.*; l. na čaj Teelöffel *m.*; 2. eine kleine Lüge; 3. (Hütt.) Poliereisen *n.*; —kář *m.* Löffelmacher *m.*; —kovitý *adj.* löffelförmig; —nář *m. st. v.* lžičař; —ní *adj.* Löffel-; l. bylina, —ník, u *m.* Löffelkraut *n.*, Löffelkresse *f. Cochlearia*; 2. Löffelbehältnis *n.* (in der Küche).

lžikrál, e *m.* Afterkönig *m.*

lžina *f.* Lüge *f.*

lžinůška *m. et f.* Lügenkrämer, -in.

lžiprorok, a *m.* Lügenprophet *m.*

lživ-ě *adv.* lügenhaft (lügenhaftig); l. a lstivě mit Lug und Trug; —ost *f.* Lügenhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* lügenhaft; lügnerisch; falsch, erlogen; —á zpráva eine lügenhafte Nachricht.

lžu (*místo* lhu) *v.* lháti.

M.

ma *sl.*, mě *pron.* mich.

má *pron. f.* (moje) meine (má žena) *v.* můj; má (3. *pers.*) *v.* míti.

máca *f.* (*m.*) Meze *f.*

mac-ač, —ák, —al, a *m.* Betaster *m.*; Löffler *m.*; —alka *f.* Staubknochen *m.*; —ati (-ám) po něčem *sl.* tasten, befühlen (makati); fig. löffeln fig. m. koho durchwalken; —atý *adj.* leibig, fleischig.

macecha *f.* Stiefmutter *f.*; 2. (Mühl.) Unterrührer *m.*

macek, cka *m.* Kater *m.*, Miez *m.*; 2. Bär *m.*; Matz *m.*; 3. Magenwurst *f.*; 4. Bausback *m.*; 5. Tölpel *m.*

maces, u *m.* (žid.) Matze *f.*, Matzen *m.*

maceš-i *adj.* stiefmütterlich; m. *f.* Stiefmutter *f.*; —ka *f.* junge Stiefmutter; 2. Dreifaltigkeitsblume *f.*, Stiefmütterchen *n. Viola tricolor.*

maceti (-ím, *imp.* -ej!) *st. v.* macati.

mac-ík, a, —íček, čka, —ínek, nka *m.* Miez *m.*, Miezchen, Miezerlein *n. v.* macek.

maciz, u *m.* Muskatblüte *f. Macis*; —eň, zně *f.*, —ník, u *m.* Muskatenbaum *m.*, Muskatennussbaum *m. Myristica moschata* (*aromatica*).

mackati (-ám) *sl.* tasten, drücken.

mackovati schlagen; se sich.

macna *f.* dicke Dirne.

macocha *f. v.* macecha.

macour, a *m.* (kocour) Kater *m.*; —ek, rka *m.* Katerchen, Katerlein (Katerchen, Katerlein) *n.*; *sr.* macíček.

mač *m.* Matsch *m.* (im Spiele); m., máče *f. sl.* die Tunke.

mač-čí *adj.* Katzen-; —e, cie *n. sl.* Kätzchen *n.*; —ecí *adj.* Kätzchen-.

máček, čku *m.* Mohnkorn *n.*; malý jako m. klein wie ein Mohnkorn; *v.* mák.

máč-ení *n.* das Netzen, Einweichen; 2. m. (ke kávě) Kaffeekuchen *m.*; —ení (-ím, *imp.* máčej!) co do čeho nässen, netzen, einweichen, eintunken.

mačí *adj. v.* maččí.

mačink-a *f.*, mačiště *n.* das Herz, der Kern, die Herzblätter der Pflanzen; —ová kapusta Herzkohl *m*, Savoyerkohl *m.*

máčka *f.* Miste *f.* (Flachs); 2. lockeres Häuptel Salat; 3. m. *sl.* Katze *f.*; 4. Anker *m.*; 5. m., máčka Mannstreu *f.*, Brachdistel *f. Eryngium.*

máčka (omáčka) *f.* Brühe, Tunke *f.*, Sauce *f.*

mačk-al, a *m.* Drücker, Presser *m.*; 2. Knauser, Filz *m.*; —anec *m.* Klopfbengst *m.*; —ání *n.* das Drücken; —anice *f.* Gedränge *n.*; —ati (-am) něco drücken; quetschen; m. koně klopfen; m. se někam sich drängen.

máčkový *adj.* Mohn-; 2. Mannstreu-.

mačný; jak m. mák *sl.* klein wie ein Mohnkorn.

maďal, u *m.* Roßkastanie *f.*; —ovina *f. Aesculin*; —ový *adj.* Kastanien-.

madam *indecl. f.* Madame *f.*

maďavky *pl. f. v.* bachora.

maděra *f.* ungarischer (magyarischer) Tanz, ungarisches Lied; ungarische Münze; ungarischer Eber; m. *m.* Plauderer *m.*; fig. na maděru ztřískati einen braun und blau schlagen.

madlenky *pl. f.* Magdalenenbirnen.

madlo, mádlo *n.* (-jimadlo) Greifbügel *m.*; 2. Geländer *n.*

mádra *f. sl.* Mutterkrankheit *f.*, Hysterie *f.*

magacín, u *m.* Magazin *n.*; —ka *f.* Magazingewehr *n.*; magacinář *m.* Magazineur *m.*

mag-ický *adj.* magisch; —ie *f.* Magie

magistr, a *m.* Magister *m.*

magistrát, u *m.* Magistrat *m.*; —ní (-ský) *adj.* Magistrats-; m. rada M.-rat *m.*

magnát, a *m.* Magnat *m.* (in Ungarn).

magnesie *f.* Magnesia *f.*

magnet, u *m.* (dralo) Magnet *m.*; —ický *adj.* magnetisch; —ičnost *f.*, —ina *f.*, —ismus *m.* Magnetismus *m.*, Magnetstoff *m.*; —isovati, —iti (-ím, *imp.* magnet!) magnetisieren; —ka *f.* Magnetnadel *f.*; 2. Magneteisenstein *m.*; —ovati *v.* magnetiti; —ovec, vce *m.* Magneteisenstein *m.*; —ový *adj.* Magnet-.

magnolka *f.* Magnolia *v.* šacholan.

mahagon, u *m.* Mahagonibaum *m.*; —ové dřevo Mahagoniholz *n. Swietenia mahagoni.*

mahalebka *f.* Mahalebkirsche *f. Prunus Mahaleb.* [vorheben.

máhati se *st.* (vzmáhati se) sich em-

mahem *adv. v.* smahem.

mahol-a *f.*, —nost *f.* Ekel *m.*

mahomedán, a *m.* Muhammedaner *m.*

mahulík, a *m.* Weichling *m.*, Schwächling *m.*

mach, (mách), u *m.* Schwung *m.*, Ruck *m.*, Bewegung *f.*; jedním —em mit einem Ruck (Hiebe); bez prachu a meče machu ohne Feuer und Schwert, ohne Schwertstreich; —a míti fig. einen Rauch haben.

mach-ač, e, —áček, čka *m.* Schwenker, Beweger *m.*; 2. Tauchente *f.*; —adlo *n.* Waschbank *f.*, Pantschtafel *f.*; 2. der Wedel, Fächer; 3. Pendul *n.*; —ajda *m. et f.* ungeschickte Person; —áně, ěte *n.* Schmutzkind *n.*; —anice *f.* Subelwerk *n.*

mách áni *n.* Schwenken *n.*; —anice, —anina *f.* Geschwenke *n.*; —ati (-ám) něčím (m. mečem, rukou) schwenken, schwingen, fuchteln; 2. m. prádlo die Wäsche schweifen, flößen; m. se (ve vodě) im Wasser mantschen, platschern.

machatý *adj.* dickleibig.

machinace *f.* Machination *f.*

machl, e, *pl.* —e *m. et f.* Intriguen, Kniffe; —ač *m. v.* machlář, —anice, —anina *f.* Gewirre *n.*; Betrügerei *f.*; —ář *m.* Verwirrer, Ziger *m.*; Betrüger, Intrigant *m.*; *poem.* Mäkler, Sensal *m.*; —ářka *f.* Mäklerin *f.*; —ářství *n.* Zigerei *f.*, Wirrwarr *m.*; —ati (-ám) něco mäkeln; verzitzen, wirren; —ovati mucheln, betrügen.

machna *f.* dicke Weibsperson (měchna, mochna); 2. *sl.* Wildau *f.*

máchn-outi čím (rukou, mečem) schwingen (die Hand, das Schwert); —utí *n.* (rukou, mečem) Schwingung *f.*

máj, e *m.* (květen) Mai *m.* (5. Monat).

maják, u *m.* (*rus.*) Leuchtturm *m.*, Hafenleuchte *f.*

máj-e, e *f.*, —ečka, čku *m.*, —ečka *f.* die Maie; der Maibaum; —ek, jku *m.* der liebe Mai.

majer, u *m. sl.* Meierei *f.*, Meierhof *m.*; —m., —ník, a *m.* Meier *m.*

majestát, u *m.* Majestät *f.* (císařský *m.*, královský m.); 2. Majestätsbrief *m.*; —nost *f.* Herrlichkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) majestätisch, herrlich.

majet-ek, tku *m.* Habe *f.*, Habseligkeit *f.*; Eigentum *n.*; Vermögen *n.*; —kové poměry *pl.* Vermögensverhältnisse, Eigentumsverhältnisse; —nice *f.* Eigentümerin *f.*; —nictví *n.* Eigentum, Besitztum *n.*; —ník, a *m.* Inhaber, Besitzer, Eigentümer *m.*; m. lodi Schiffspatron *m.*; —nost *f.* Vermögen *n.*; —ný *adj.* begütert, wohlhabend, eigentümlich.

maj-ící habend; statky m. grundbesitzlich; —icník, a *m. v.* majetník; —ený *adj.* wohlhabend *v.* majetný.

máj-lček, čku *m.* Feigwarzenkraut *n.*, Erdgerite *f.*; —ík, a *m. v.* májek.

majíř *m. sl. v.* majer.

majitek, tku *m. v.* majetek.

majitel, e *m.* Inhaber *m.*; m. domu Hausbesitzer *m.*

majka, májka *f.* Maiwurm, Ölkäfer *m. Meloe proscarabaeus*; 2. *vulgo* (*srb.* majka = matka) Weib *n.*, Frau *f.*, Mutter *f.*; das Weibchen vom Tiere.

majkati (-ám) *sl.* schmeicheln, löffeln.

májnice *f.* Äsche *f.*, Maifisch *m. Thymallus* (lipan).

majoko *n.* Narzisse *f.*

majolena *f.* Buzdoche *f.* [Fayence *f.*

majolik, u *m.*, —a *f.* Majolika *f.*,

major, a *m.* Major *m.* (mil.) *v.* práporník; —ka *f.* Majorsfrau *f.*

major-an, u *m.*, —ánа, —ánka *f.*, mariánka *f.* Majoran *m.*

majorát, u *m.* Majorat *n.*

majorita *f.* Majorität *f.*

májov-ec *m.*, —ka *f.* Maitrank *m.*; —í *n.* die Maien, Maienzweige; —iny *pl. f.* Maifest *n.*; —itý *adj.* laubästig; —ka *f.* Maikäfer *m.*; 2. Maireaktion *f.*; 3. Laubkirsche *f.*; 4. Maischwamm, Weißling *m. Agaricus graveolens*; 5. Johannisbirn *f.*; 6. *pl.* —ky Maibank *m.*; —ý *adj.* Mai-; m. květ Maiblume *f. v.* konvalinka; —é oko, narcis *v.* majoko; —á slavnost, —á pouť Maifest *n.* [nuß *m.*

majstr, a *m.* (lt. *Magister*) Alum-

majto *n. st. v.* mejto.

mák, u *m.* Mohn *m. Papaver*; m. zahradní, m. snodárný Gartenmohn *m.*; m. vlčí Klapperrose *f.*, wilder Mohn; ani za m. nicht im geringsten; am wenigsten.

mak, u *m.* Betastung *f.*, Griff *m.*; podle —u durch Betasten; *int.* kyk m.! wisch wasch. [vati makadamisieren.

makadam, u *m.* Makadam *m.*; —o-

mak-adlo *n.* Fühlhorn *n.*, Fühlspitze *f.* (beim Insekt); —al, a *m.* Greifer, Grabbeler *m.* [nium *n.*

makan, u *m.* Mohnstoff *m.*, Meko-

makaron-a *f.* Makkarone *f.*; —ky *pl. f.* Makkaroni *pl.*

makas, u *m.* Zuckersaft *m.*

makatelný *adj.* greifbar, tastbar.

makati (-ám) fühlen, greifen, grabbeln; m. na něco tasten; betasten, antasten; m. po něčem, *st.* dom. se čeho durch Tasten suchen. [machen.

mákati (-ám), máčeti nässen, naß

makový *adj.* handgreiflich.

máknouti na něco einmal zugreifen oder betasten. [Mekonit *m.*

makokam, u *m.* Mohnsamenstein *m.*;

makoš, e *m. v.* mokoš.

makov-an, u *m.* mekonsaures Salz; —atěti mohnähnliche Flecke bekommen; —ec, vce *m.* Mohnkuchen *m.*; 2. Mekonit *m.*; —ice *f.* Mohnkopf *m.*; 2. Gipfel, Giebel *m.*; 3. Kapital *n.* (einer Säule); 4. Mohnsalz *n.*; 5. Muskatellerbirn *f.*; 6. fig. *v.* mozkovice; —ička *f.* Mohnhäuptel *n.*; —ina *f.* Mohnkraut *n.*; 2.

Mohnitoff *m.*, Mekonin *n.*, Morphium *n.*; 3. *pl.* —iny, *coll.* —iní *n.* Mohnhülsen; —iště *n.* Mohnfeld *n.*; —itý *adj.* mohnähnlich; — ka *f.* Mohnsemmel *f.*; 2. Mohnsalz *n.*; —ník, u *m.* Mohnkuchen *m.*; —ý *adj.* Mohn-; m. koláč Mohnkuchen *m.*; m. olej Mohnöl *n.*; —é mléko, —á šťáva Mohnsaft *m.*

makrel, i, —a, —ka *f.* Makrele *f. Scom-*

makrony *v.* makarony. [*ber* (Rýb).

makul-a, —e *f.* Makel *f.*; —ář *m.* Makulare *n.*, Sudelbuch, Schmutzbuch *n.*; —atura *f.* Makulatur *f.*

malaga *f.* (vino) Malagawein *m.*

malatenství *n.* Siechheit, Schwäche *f.*

malátko *n.* das holde Kleine.

malátn-ě *adv.* schlaff; —ěti siech, abgespannt sein; kränkeln; erschlaffen; kleinmütig werden; —ost *f.* Schlaffheit, Siechheit, Gliederschwäche *f.*; —outi *v.* malátněti; —ý, malatný *adj.* [fr. *malade*] schlaff, kleinmütig; fahrlässig;

malatství *n.* Aussatz *m.* [krank.

malb-a *f.*, —ina *f.* Gemälde *n.*

malcát, u *m. v.* palcát.

maldřík, u *m.* Sahnenkäse *m.*; —ovatý *adj.* flachrund.

malebný *adj.* malerisch; pittoresk.

male-čko, —chno *adv. st.* ein wenig.

málem *adv.* (*instr.*) mit wenig; beinahe, fast. [2. kleine Kuh.

malen-a, —ka *f.* kleines Mädchen;

malér, u *m.* Malheur *n.*

maléř *m. st. v.* malíř.

malič-ičký, —inký, —kerný *adj.* äußerst klein, winzig; —ko, maličko *adv.* sehr wenig; m. a již neuzříte mne, a opět m., a uzříte mne über ein Kleines, so werdet ihr mich nicht sehen, und aber über ein Kleines, so werdet ihr mich sehen; po —ku langsam, nach und nach; —kost *f.* Winzigkeit, Kleinigkeit *f.*; 2. Kindheit *f.*; od —kosti seit Kindesjahren; von Kindheit an; —ký *adj.* sehr klein, kleinwinzig.

malich-an, a, —ánek, nka *m.* Zwerg *m.*

malichern-ictví *n.* Kümmelspalterei *f.*; —ík, a *m.*, —ůstkář *m.* Kleinmeister *m.*, Kleinigkeitskrämer *m.*; —ivost *f.* Kleinigkeitsgeist *m.*; —ivý *adj. v.* malicherný; —ost *f.* Kleinlichkeit, Kleinigkeit *f.*; —ý *adj.* kleinlich, kleinfügig, geringfügig, unbedeutend. [winzig.

malichn-o *adv.* ein wenig; —ý *adj.*

malík, a, maliček, čka *m.* kleiner Mensch; *m.*, u *m.* kleiner Finger, Ohrfinger *m.*; 2. ein halbes Gebinde (Zwirn).

malikerný *adj. v.* malicherný.

malilinký *adj.* äußerst klein.

malin-a *f.* (červená) Himbeere *f. Rubus*; černá *m.* Brombeere *f.*; —čí, —i *n.* Himbeergesträuch *n.*; —ěnka *f.* rote Kuh; —ík, u *m.* (—ník) Himbeerstrauch *m. Rubus idaeus*; 2. Himbeerwein *m.*; —ka *f.* kleine Himbeere.

malink-o *adv. v.* maličko; —ý, —atý *adj.* sehr klein, winzig.

malinov-atost *f.* die Pians, Framboesie *f.* (med.); —atý *adj.* himbeerreich; —í *n. v.* malinčí.

malinov-ka *f.* Himbeerwein *m.*; 2. Himbeersaft *m.*, Himbeerwasser *n.*; 3. Rohrsänger *m.* (Vogel); —ý *adj.* Himbeer-; —á šťáva Himbeersaft *m.*

malíř *m.* Maler *m.*; —ka *f.* Malerin *f.* [atelier *n.*

malírna *f.* Malerstube *f.*; Maler-

malíř-ský *adj.* Maler-; —ství *n.* Malerkunst *f.*, Malerei *f.*

malíšek, šku *m. sl. v.* malík.

maliti (-ím, *imp.* mal!) něco klein machen; m. se sich vermindern, kleiner werden; *sl.* malí se mi es scheint mir zu wenig, zu klein.

malitk-a *f.* Monade *f.*, Punkttier *n.*; —o, malitko *adv.* kleinwinzig; —okam *m.* Monazit *m.*; —ost, malitkost *f.* Kleinfügigkeit *f.*; —ý, malitký *adj. st.* sehr klein, winzig, kleinfügig.

malitný *adj.* kleinlich.

málo *adv.* (*comp.* méně) wenig; m. kdy selten; m. kde selten wo; m. kdo nur einige, wenige; m., o m., bez mála, na málo, málem fast, beinahe; pivo (*nom.*) n. piva (*gen.*) je na málo das Bier ist an der Neige; s málem je člověk brzo hotov kurze Haare sind bald gebürstet; kdo si mála neváži, po mnohu ať nebaží wer viel begehrt, dem geht viel ab; málo k málu činí mnoho wenig und oft macht zuletzt viel; po málu (po mále), pomalu nach und nach, langsam.

málo-ceny *adj.* von geringem Werte; —časoměr, u *m.* Oligochronometer *n.*, Kleinheitsmesser *m.*; —částný obchod Detailhandel *m.*; m. obchodník Detaillist *m.*

málo-četný *adj.* geringzählig.

málo-dětství *n.* Kindesalter *n.*, Kindheit *f.*; —duchost *f.*, —dušenství, —duší *n.* Seelenschwäche *f.*, Kleingeisterei *f.*, Kleinmütigkeit *f.*; —duchý, —dušný *adj.* kleinmütig, kleinherzig, seelenschwach; —hlavý *adj.* kleinköpfig; —hubý *adj.* kleinmännig; —kam, u *m.* Mikrolith *m.*

málo-kdy *adv.* selten.

málo-klejnatý *adj.* wenig klebrig.

málo-kramář *m.* Kleinkrämer *m.*; —křižník, a *m.* Kleinkreuz *n.* (als Ordensritter); —kupec, pce *m.* Detaillist *m.*; —květý *adj.* kleinblütig.

málo-květý *adj.* wenigblütig *pauciflorus*; —letý *adj.* (nezletilý) minderjährig, minorenn; —lidný *adj.* wenig bevölkert; —listý *adj.* wenige Blätter habend.

malo-listý *adj.* kleinblätterig; —městský *adj.* kleinstädtisch; —měšťák, a *m.* Kleinstädter *m.*

málomluvný *adj.* wortkarg, kleinlaut.

malomoc, i *f.*, —enství *n.*, —nost *f.* Aussatz *m. Lepra f.* (med.); 2. —nost *f.* fig. Machtlosigkeit *f.*; —ný *adj.* fig. machtlos, unmächtig; 2. *m.* (med.) aussätzig; 3. gichtbrüchtig; —né koření Schorfkraut, Grindkraut *n. Scabiosa.*

málomocný *adj.* unmächtig, wenig mächtig.

malomysln-ě *adv.* kleinmütig; —ěti kleinmütig werden; —ík, a *m.* ein Kleinmütiger, ein Verzagter; —ost *f.* Klein-

mut *m.*, Verzagtheit *f.*; — *ý adj.* kleinmütig.

malo-obchodník, a *m.* Kleinhändler *m.*; Detaillist *m.*; —perý *adj.* kleinfederig; —pisectví *n.* Mikrographie *f.*; —pisný *adj.* mikrographisch; —plodí *n.*, —plodnost *f.* kleinerzeugende Beschaffenheit.

máloplodný *adj.* wenig erzeugend.

malo - plodný *adj.* kleinerzeugend; —plodý mit kleiner Frucht; —prodej, e *m.* Kleinhandlung *f.*; —řezník, a *m.* Stechviehhändler *m.*; —sílí *n.* Kraftmangel *m.*, Schwäche *f.*, Asthenie *f.*

málosloven-ost *f.* Kargsprechereí *f.*; —ý *adj. v.* málomluvný.

malost *f.* Kleinheit, Kleinigkeit *f.*

malo- stravný *adj.* wenig zehrend; —světský *adj.* kleinweltlich, mikrokosmisch; —tlaký parostroj Niederdruckdampfmaschine *f.*; —tržba *f.* Kleinhandel *m.*

maloučk-o, malounko *adv. v.* maličko; —ý, malounký, maloulinký *adj. v.* maličký.

malov-ání *n.* das Malen, Gemälde *n.*; Schilderung *f.*; —anina *f.* Malerei *f.*; —aný gemalt; —atelný *adj.* malbar; —ati (m. obraz) malen; —ati něco někomu, m. straku na vrbě verspiegeln.

malo-věd, a *m.* Wenigwisser *m.*; —věrec, rce *m.* ein Kleingläubiger, —věří *n.*, —věrnost *f.* Kleingläubigkeit *f.*; —věrný *adj.* kleingläubig; —živnostník *m.* Kleinindustrieller *m.*

malpa *f.* Winselaffe *m.*

malsi-ce, —čky *pl. f.* Schnitterfest *n.*

malta *f.* Mörtel *m.*

maltazna *f.* Maultasche *f.* (eine Speise); 2. Maul *n.*

maltez, a, —ák *m.* ein Malteser (Ritter); —ský řád Malteserorden *m.*

maltov-na *f.* Mörtelfaßen *m.*; —ý *adj.* Mörtel-.

maluška *f.* Zwerggras *n. Chamagrostis* (*Agrostis*) *minima.*

malvaz, u *m.*, —i *n.* Malvasier *m.* (Wein); —inka *f.* Malvasierapfel *m.*

malversace *f.*, pronevěra Malversation *f.*

malvice *f.* Beere *f.* [tion *f.*

mal-ý *adj.* (*comp.* menší, *sup.* nejmenší) klein; gering; —a věc Kleinigkeit *f.*; —é myšli kleinmütig, pred —ou chvílí vor kleiner Weile; v —ých letech jung, minderjährig; fig. v —é vodě —é ryby bývají arme Leute kochen mit Wasser.

mam, u *m.* Schein *m.*, Trug *m.*, Illusion *f.*, Täuschung *f.*; klam a mam

mám *v.* míti. [Lug und Trug.

máma, mama *f.* Mama, Mutter *f.*, paní máma Frau Mutter.

mamati (3. -á) Mama rufen.

mámel, u *m.* Dolerit *m.*

mameluk, a *m.* Mameluck *m.*

mámen-í *n.* Täuschung *f.*; Blendwerk *n.*; —ka *f. v.* mámilka.

maměnka *f. mor.*, maměnka *sl.* Mütterchen *n. v* maminka.

mamič *m.* Täuscher, Verblender *m.*

mamičk-a *f.* Mütterchen, Mämchen *n.*; 2. *m.* Täuscherin *f.*; —ář *m.* Mutterschnchen *n.*; —ati se (3. -á se) die Mutter oft und lästig nennen.

mamič - ný, —ský *adj.* trügerisch; —ství *n.* Täuscherei *f.* [fechterei *f.*

mamidlo *n.* Blendwerk *n.*; Spiegel-

mámil, a *m. v.* mamič; —ec, lce *m.* Haarkies *m.*; —ka *f.* Täuscherin *f.*; 2. Trunkelbeerstrauch *m.*

mamink-a (*gen. pl.* maminek), maměnka *f.* Mütterchen *n.*; —ovati wie eine Mutter tun.

mamitel *m.* Täuscher *m.*; **-ka** -in.

mámiti (-ím, *imp.* mam!) **koho** (*acc.*) něčím einen womit täuschen, blenden, betören.

mámiv - ina *f.* betäubender Stoff; Narkotin *n.*; —ý *adj.* betäubend, täuschend; blendend. [mamičkář.

mamk-a *f. st.* Mutter *f.*; —ář *m. v.*

mamlas, a *m.* Schlingel *m.*, Bengel *m.*, Flegel *m.*, Lümmel *m.*; —ský *adj.* schlingelhaft; —tví *n.* Schlingelei *f.*

mam - livý, —ný *adj.* täuschend, trügend.

mamon, u *m.*, —a *f.* Mammon *m.*; —ář, —ík, —il, a *m.* Mammonsknecht *m.*; —iti (-ím, *imp.* mamoň!) geizen.

mamovati *et* m. se Mama rufen.

mamura *f.* Polarbeere *f. Rubus arcticus.*

mamuška *f. v.* mamička, maminka.

mamut, a *m.* (zool.) Mammut *n.*; —ka *f.* Mammutrunkelrübe *f.*

man, a (*pl.* manové) *m.* Lehensmann, Lehenträger *m.*, Vasall *m.*

mana *f.* Manna *f.* (*n.*); Himmelstau *m.*, Mannagras *n.*

mañas, a, mañásek, ska *m.* Bengel *m. v.* mamlas; 2. *sl.* Gotzenbild *n.*; 3. Puppe *f.*; 4. Kahn *m.* für eine Person.

mañáskář *m.* Marionettenspieler *m.*

mañaství *n.* Rekelei *f.* [viel Geld.

mancáry; peníze na m. heidenmäßig

manc-ati (-ám) něco hudeln; pfuschen; mantschen; —na *f.* Hudlerin *f.*

manda *f.* dicke Dirne; pani m. *vulgo* der Hintere.

mand-ák, a *m. sl.* der Linkhand; —avý *adj. sl.* linkhändig.

mandarin, a *m.* Mandarin *m.* (Chin.); —ka *f.* Mandarine *f.* (Apfelsine) *Citrus sinensis*: 2. M. (Damenüberrock).

mandát, u *m.* Mandat *n.*

mandel, e *m.* (*gen. pl.* mandelů) eine Mandel, 15 Stück (m. obilí, m. vajec atd.); —ička *f.* Mandelbirne *f.*; —ík, a *m.*, —ka *f.* Mandelkrähe *f.*, Garbenkrähe (Blauracke) *f. Coracias garrula*; —inka *f.* Lilienkäfer, Blattkäfer *m.*; *Chrysomela*; —iti (na poli) Mandeln machen; —né, ého *n.* Mandelgins *m.*; Mandelzehent *m.* (Getreide-).

mandl, u *m.* (na prádlo) Mange *f.*

mandle *f.* (*st.* mandl, u *m.*), *dim.* mandlička *f.* Mandel *f.*; Mandelnuß *f.*; Mandelkern *m.*

mandl-ář, —íř *m.* Mangler *m.*

mandlík a *m. v.* mandelík.

mandloň *f.* (*m.*) *v.* mandlovník.
mandlov-ačka *f.* Mangeltuch *n.*; —adlo *n.* Mangelbrett, Rollbrett, Rollholz *n.*; —ati (prádlo) mangen, mangeln.
mandlov-ec, vce *m.* Mandelstein *m.*, Amygdalith *m.*; —ina *f.* Amygdalin *n.*, Mandelstoff *m.*; 2. Mandelmilch *f.*; —itý *adj.* mandelförmig; —ka *f.* Mandelsemmel *f.*; 2. Mandelweide *f.* *Salix amygdalina*; —na *f.* Mangelkammer *f.*; —ník, u *m.* Mandelbaum *m.* *Amygdalus*; —ý *adj.* Mandel-; n. olej Mandelöl *n.*; —é mléko Mandelmilch *f.*
mandolina *f.* Mandoline *f.*
mandragora *f.* Mandragora *f.*; 2. ein mürrischer, wunderlicher Mensch.
mandravý *adj. sl.* zart.
manĕ, mani *adv.* unversehens, ungefähr, unverhofft; mani nemani (jíti n. jeti) querfeldein (gehen oder fahren), durch dick und dünn; šel (n. bral) mani, nemani er ging (od. nahm) in einem fort.
manévr, u *m.* Manöver *n.*; —ovati manövrieren. [baum *m.*
mangiv-a *f.*, —ník, u *m.* Mango-
mangl, u *m.* Mange *f.*; —ěř, —ovačka, —ovadlo, —ovati, —ovna *v.* mandl....
mañh-al, a *m.* Klecker, Sudler *m.*; —anina *f.* Sudelei, Pantscherei *f.*; —ati (-ám) *et* m. se manschen, pantschen, **mani** *adv. v.* manĕ. [fletschern.
manie *f.* Manie *f.*
manifest, u *m.* Manifest *n.*; —ace *f.* Manifestation *f.*; —ační *adj.* Manifestations-; —ovati manifestieren.
manina *f.* (*pl.* maniny, na maninách) beim Hochwasser fortgeschwemmte Grundstücke; Wechselgrund *m.*; was außerhalb des Weges ist; maninou *v.* manĕ.
manipul-ace *f.* Manipulation *f.*; —ant, a *m.* Manipulant *m.*; —ovati manipulieren.
maniti (-ím, *imp.* mañ!) komu něco *st.* unterwerfen; m. koho n. něco pod se, m. sobě něco *st.* (podmaniti si něco) etw. seiner Herrschaft unterwerfen, unterjochen; m. se komu sich einem unterwerfen. [werfen.
mañka *f.* Staubfuchen *m.*
mañkavý *adj.* flebrig, letschig (Mehl).
manna *f. v.* mana.
mañolka *f. v.* magnolka, šacholan.
manouti se (namanouti se) in den Wurf kommen; mane se mi ledacos eš fällt mir mancherlei ein; manou se mu obrazové eš schweben ihm Bilder vor.
manov-ec, vce *m.* Mannaklee *m.* *Alhagi n.*; —ina *f.* Mannastoff *m.*; Mannin *n.*; —ka *f.* Mannabirne *f.*; —ý *adj.* Lehens-; 2. Manna-.
man-ský *adj.* Lehens-; m. zákon Lehensgesetz *n.*; m. statek Lehensgut *n.*; m. svazek Lehensverband *m.*; —ské právo Lehensrecht *n.*; —ské desky Lehenstafel *f.*; —ství *n.* Lehen *n.* *Feudum n.*; 2. Lehenspflicht, Lehensverbindlichkeit *f.*; Lehengut *n.*; —stvo *n.* *coll.* die Vasallen, Lehensträger.
manstýr *m. st.* Münster *n.* (*Monasterium*). [chester) *m.*
mañsestr, u *m.* Manschester (Man-
mañset-a, —ka *f.* Manschette *f.*
mantila *f.*, pláštík *m.*, pláštěnka *f.* Mantille *f.*
mantl-ati (-ám) *v.* matlati; —ík, u, —íček, čku *m.* Mäntlein *n.*
mantloch-a *f.* Verwirrung *f.*, Gewirre *n.*; —ář *m.* Konfusionär *m.*; —ovati verwirren.
manuál, u *m.* Manual *n.*
manufaktura *f.* Manufaktur *f.*
manuskript, u *m.*, rukopis *m.* Manuskript *n.*
mañušky *pl. f. sl. v.* jehněd.
manžel, a *m.* (*voc.* manžele, *pl.* manželé) Gemahl *m.*, Gatte *m.*, Mann *m.*, Ehemann *m.*; *pl.* —é Ehegatten, Eheleute; —ka *f.* Gattin *f.*, Gemahlin *f.*; Eheweib *n.*; —sky, po —sku *adv.* ehelich; —ský *adj.* Ehe-, ehelich; m. stav Ehestand *m.*; m. slib Eheverlöbnis *n.*; m. svazek Ehebund *n.*; m. soud Ehegericht *n.*; —ství *n.* Ehe *f.*, Ehestand *m.*; —stvo *n.* *coll.* die Eheleute.
manžeta *f. v.* mañseta. [Ehemann.
manželek, lka *m.* ein junger (geliebter)
map-a *f.* Mappe *f.*; Karte *f.*, Landkarte *f.*; —ář *m.* Mapplerer *m.*; —árna *f. v.* mapovna; —ářství *n.* Mappierkunst *f.*; —ka *f.* kleine Karte; —oryjec, jce *m.* Landkartenstecher *m.*; —ovati mappieren; —ovna *f.* Mappenarchiv *n.*; Mappierlokale *n.*; —ovní *adj.* Mappen-; —ovník, a *m.* Mappeur *m.*
mar, u *m.* (zmar) das Verderben.
maraburčiti (-ím, *imp.* -i!) Narrenspossen treiben.
marabut, a *m.* Marabut *m.* (muhammedanischer Priester); 2. Marabout, Marabu-Storch *m.* (in Indien).
marana *f.* der Tod *v.* morana.
maraskin *m.*, jádrovka (*maraschino*) Maraschin *m.*
marasmus *m.*, sešlost věkem Marasmus *m.* [Ort.
marast, u *m.* Morast *m.*, sumpfiger
marburčiti *st.* einen Verrat begehen.
marcipán, u *m.* Marzipan *m.*
marec, mařec, rce *m.* *st. i sl.* März *m.*; M.bier *n.*; M.schnee *m.* [bier *n.*
marek, rku, mareček, čku *m.* Malzmařena *f. v.* marana; *v.* mořena.
maření *n.* das Verderben, das Verschwenden; m. času Zeitverderb *n.*
mařenov-ina *f.*, —ý *v.* mořenovina, -ový. [garine *f.*, Kunstbutter *f.*
margarin, u *m.* Margarin *n.*, Mar-
marginál, u *m.* Marginal *n.*
marhan, u, —ík, u *m.* Margrantenbaum *m.*, Granatapfelbaum *m.* *Punica granatum.* [(Frucht) (merunka).
marhul-e *f.*, —ka *f.* *sl.* Marille *f.*
marcha, marchy *pl. v.* marka.
mariánka *f. v.* majoran.
mariáš, e *m.* *sl.* Elebenzehner (Münze mit dem Marienbilde).
mař-ič *m.*, —ík, a, —il, a *m.* Verderber *m.*; Verschwender *m.*; —ík, a *m.* Tod *m.* (myth.).
marinář *m. st.*, námořník Matrose *m.*, Mariniero *m.* (it.); m. *sl.* Taucher *m.*

mařinka *f.* Waldmeister *m.*, Waldwinde *f. Asperula.*

marinovati (rybu) marinieren.

marioneta *f.* Marionette *f.*

mař-iti, e *m. v.* mařič; —iti (-ím, *imp.* mař!) něco verderben; m. svůj statek sein Gut verschwenden; m. čas die Zeit verschwenden; m. těten; —ivý *adj.* verderblich.

marka *f.* (*gen. pl.* mark) Mark *f.* (deutsche Münze); 2. Spielmarke *f.*; 3. Briefmarke *f*; 4. Mark *f.*, Grenzland *n.* (Mark Brandenburg).

markazit, u *m. st.* Wismut *m.*

markér, a *m.* Marker *m.*

marketky *pl. f.* Margaretbirnen.

markrab-ě, markkrabě (markrábě *m. st.*), ěte, —í, iho *m.* Markgraf *m.*; —ina *f.* Markgräfin *f.*; —ství *n.* Markgrafthum *n.*, Markgrafschaft *f.*

markytán, a *m.* Marketender *m.*; —ka *f.* Marketenderin *f.*

markýz, markýs, e (a) *m.* Marquis *m.*; —ka *f.* Marquise *f.*

márna *f.* Leichenkammer *m.*

marně *adv.* umsonst; vergeblich; eitel.

marnéř *m. st. v.* námořník.

marněti (-ím, *imp.* ěj!) eitel werden; vergehen, verschwinden.

márnice *f.* Leichenkammer *f.*

marn-ice *f.* eitle Person; —ík, —il, a *m.* eitler Mensch; 2. Verschwender *m.*; —iti (-ím, *imp.* nemarni!) verprassen, verschwenden; —ivec, vce *m.* eitler Mensch; —ivost *f.* Eitelkeit *f.*; Luxus *m.*; —ivý *adj.* eitel; verschwenderisch, prassend.

marno *adv.* umsonst; z marna eitel —chlubec, —chlubitel, —chlubník, a *m.* eitler Prahler; —chlubnost *f.*, —chvalství *n.* Prahlerei *f.*; —chlubný prahlerisch; —libý *adj.* eitellieb; —mluvec *m.* unnützer Schwätzer; —mluvný, —řečný *adj.* schwatzhaft, plauderhaft; —myslný *adj.* eitel.

marnost, marnota *f.* Eitelkeit, Vergeblichkeit *f.*; 2. Vergänglichkeit *f.*; 3. *sl.* Leerheit des Magens; Nüchternheit *f.*; m. nad m.! Eitelkeit aller Eitelkeiten!

marnotlach, a *m.* (darmotlach) Faseler *m.*

marnotrat-a *f.* Verschwendung *f.*; m. *m.*, —ce, marnotrátce *m. v.* marnotratník; —enství *n.* Verschwendung *f.*; —iti (-ím) verschwenden; flott leben; —kyně, —nice *f.* Verschwenderin *f.*; —ník, a *m.* Verschwender *m.*; —nost *f.* Verschwendung *f.*, —ný *adj.* (—ně *adv.*) verschwenderisch; m. syn fig. verlorener Sohn (bibl.).

marnožalost *f.* fruchtloses Leid.

marnůstka *f.* Eitelkeit *f.*; nichtiges Ding; Marotte *f.*

marn-ý *adj.* eitel, fruchtlos, nutzlos; umsonst, unnütz; vergeblich, vergänglich; verderblich; —é řeči unnütze Reden.

marod-a *m.*, —ér, a *m.* Marodeur *m.*; —iti (-ím, *imp.* maroď et marodi!) ein Marodeur sein; siechen; verschwenden; schwärmen.

maro-list, u *m. sl.* Frauenblatt *n. Tanacetum*; —sliva *f. sl.* Marunte *f.*, Ayrikosenpflaume *f.* [Myth.).

marovit, a *m.* Kriegsgott *m.* (slaw.

mars, a *m.* Mars *m.* (myth., astr.); 2. Mars *m.* (stožárový koš).

marseléza *f.* Marsellaise *f.* (fr. Lied).

marsov, a *m.* Marsfeld *n.*

marš *m.* (pochod) Marsch *m.*

maršál, u *m. st.* Marschall *m.*

marš-al, a, —ál, a, —álek, lka *m.* Marschall *m.*; polní m. Feldmarschall *m.*; zemský m. Landmarschall *m.*; —álství *n.* Marschallamt *n.*, Marschallswürde *f.*

maršírovati marschieren.

maršťal *v.* maštal.

mart, a *m.* (racek) Meerschwalbe *f.*

martináč *m.* Dämmerungsfalter *m. Phalaena.*

martinek, nku *m.* Martinshorn *n.* (Gebäck); *pl.* martinkové Martinidienstboten *pl.*; fig. martinek, nka *m.* Ausschweifer *m.*

martink-y *pl. f.* Martinsferien *pl.*; 2. Martinihuhner *pl.*; —ovati Martinsferien begehen. [peta.

marul-e, —ka *f.* Katzenkraut *n. Ne-*

maruňka *f.* Marunke *f.*, Ayrikosenpflaume *f.*

maruše *f. v.* moruše. [*f.*; —ec,

marvan, u *m.* Marmor *m.*; —ec, nce *m.* Marmolith *m.*

máry (*gen.* mar) *f. pl.* Totenbahre *f.*; na m. položiti aufbahren; m. obecné *st.* [Folterbank *f.*

más, u *m. v.* máz.

masa *f.* Masse, Masse *f.*

mas-ačka *f.* Fleischfliege *f.*; —ák, a *m.* Neuntöter *m. Lanius*; m., u Fleischkorb *m.*; —apust, u *m. v.* masopust; —ař *m.* Metzger, Fleischer, Fleischhauer *m.*; —ařka *f.* Fleischfliege, Aasfliege *f. Sarcophaga carnaria*; 2. Schlachtbeil *n.*; 3. Fleischbehältnis *n.*; 4. Fleischbirne *f.*; —árna *f.* Fleischkammer *f.*; —ařský *adj.* Fleischer-; —ařství *n.* Fleischerhandwerk *n.*

másel-ko *n. v.* máslo; —nice *f.* Butterhändlerin *f.*; 2. Butterfaß, Rührfaß *n.*; 3. Butterwoche *f.*; —nictví *n.* Butterhandel *m.*; —ník, a *m.* Butterhändler *m.*; m., u Buttergefäß *n.*, Butterzuber *m.*; 2. Butterbaum *m.* (*v.* máslovník); 3. Schweinspilz *m.*; Schmalzling *m.*; —ný *adj.* butterig, Butter-; m. trh Buttermarkt *m.*

mas-íčko (—ečko, —énko), —ínko *n.* Fleischchen *n.*; 2. (bot.) Samenhängsel *n.*, Nabelwarze *f.*; —isko *n.* schlechtes Fleisch; —itost *f.* Fleischigkeit *f.*; —itý *adj.* fleischig; m. pokrm, -á krmě, -é jídlo Fleischspeise *f.*

masivní *adj.* massiv.

maska *f.* (*gen. pl.* mask) Maske *f.*

maslák, u *m. st. v.* durman.

másl-ák a *m. v.* máslař; —an, u *m.* Butyras *n.*; Butteräure *f.*; —ař *m.* Butterhändler *m.*; —ařka -in; —enice *f. mor. v.* máselnice; —enka *f.* Schmalzbirne *f.*, weiße Butterbirne; 2. *v.* blatouch; 3. Butterteig *m.*; 4. Butterfaß *n.*; —ina *f. srb.* Olive *f.*; —iti se zu

Butter werden; —itý *adj.* butterartig; —nice *f.*, —ník *m. v.* máselnice, máselník; —ný *adj. v.* máselný.

máslo *n.* Butter *f.*; m. vrtití n. tlouci n. moutiti buttern; umělé m. Margarin *n.*; —jídek, dka *m.* Butteresser *m.* [*m.*

maslouch, u *m.* (houba) Schmalzling

másiov-ačka *f.*, —adlo *n.* Spickfeder *f.*; —ati mit der Butter bestreichen.

máslov-itý *adj.* butterartig; —ka *f.* Butterbirne, Schmalzbirne *f.*; 2. Butterſäure *f.*; —ní *adj. v.* máslový; —nice *f.* Butterfaß *n.*; —ník, u *m.* Butterbaum *m. Bassia*; —ý *adj.* Butter-.

masnice *f. v.* máselnice.

masn-ý (—í) *adj.* Fleiſch-; fleiſchig; —ý trh Fleiſchmarkt *m.*; —é krámy *pl.* Fleiſchbänke (*f.*).

maso *n.* Fleiſch *n. Caro*; m. hovězí Rindfleiſch *n.*; m. divoké n. vojenské wildes Fleiſch.

maso-jed, a, —jídek, dka *m.* Fleiſchesſer *m.*; 2. (zool.) Neuntöter, Würger *m. Lanius*; 3. (bot.) Leberpilz *m. Boletus hepaticus* (*Fistularia hepatica*); —jedný *adj.* fleiſchesſend; —malba *f.*, —malířství *n.* Fleiſchdarſtellung *f.* (b. Mal.); —malíř *m.* Fleiſchmaler *m.*

masopust, u *m.* Faſching *m.*, Faſtnacht *f.*, Karneval *m.* (*n.*); —iti im Faſching ſchwärmen; —ní *adj.* Faſching-; —ník, a *m.* Faſtnachtsſchwärmer *m.*; —ský *adj.* Faſtnachts-.

masorád, a *m.* Fleiſchliebhaber *m.*

maso-vina *f.* Fibrin *n.*, Faſerſtoff des Fleiſches; *pl.* —viny Fleiſchſpeiſen *pl.*; —vka *f.* (houba) Weidling *m. Russula saligna* (*Agaricus salignus*); —vý *adj.* Fleiſch-; fleiſchern; —žer, a, —žerce *m.*, —žravec, vce *m.*, —žrout, a *m.* Fleiſchfreſſer *m.*; —žerný, —žravý *adj.* fleiſchfreſſend; **massa** *f. v.* masa. [*carnivorus.*

masť, ti *f.* Salbe *f. Unguentum*; 2. *st.* Fettigkeit *f.*, Fett *n.*

mastelnice *f. st.* Salbenbüchſe *f.*

mastění *n.* daß Schmalzen.

másti (matu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* mať!) něco etwas wirren, verwirren, ſitzen; 2. m. několiko einen irre machen, beirren; 3. m. irre reden, ſchwatzen; 4. m. *st.* miſchen, kneten; m. se ſich verwirren; irre werden; m. se več, do čeho ſich einmengen.

mastič-ka *f. v.* mastˊ; —ář *m.* Quackſalber *m.*, Salbenkrämer *m.*; —ářství *n.* Quackſalberei *f.*

mastidlo *n.* Schmalz *n.*; fig. Beſtechungsmittel *n.*, Schmiralien *pl.*

masti-huba, —hubka *m.* Leckermaul *n.*, Näſcher *m.*

mast-il, a, —itel, e *m.* Fettmacher, Salber *m.*; —iti (-ím, *imp.* mastˊ *et* masti!) něco něčím ſchmalzen, fett machen; 2. *st.* ſalben; 3. *sl.* ſchmieren; kapsu si m. ſich die Taſche ſpicken; —ivý *adj.* fett machend.

mastlo *n. st. v.* máslo.

mastn-ář *m.* Schmalzbäcker *m.*, Leobäcker *m.*; —atý *adj.* fettig; —é, čho *n.* Buttergebackenes *n.*; —ek, u *m.* Speckſtein *m.*, Fleiſchtalg *m.*; —í *adj.* Salben-; —ice *f.* fettes Land, fetter Ton; 2. Fettweide *f.* (ökon.); 3. Bergleim, Bergletten *m.*; 4. Salbenbüchſe *f.*; —ičný *adj.* lettig; —ík, u *m.* Beinwall *n.*; m., —ina *f.* Tonerde, Fetterde *f.*

mastno-plod, —plodník, u *m.* Olfrucht *f.*; —slan, u *m.* Talgſchiefer *m.*; —st *f.*, —ta *f.* Fett *n.*; Fette, Fettigkeit *f.*

mastný *adj.* fett; m. rohlík Schmalzkipfel *n.*, Butterhörnlein *n.*; m. fig. geſalzen, derb; to bylo mastné! das war gepfeffert! [ſchmelzwerk *n.*, Floßofen *m.*

maše *f. sl.* große Eiſenhütte; Eiſen-

mašice *f. sl.* junges Mutterſchwein.

mašin-a *f.* Maſchine *f.*; —ař *m.* Maſchinenarbeiter *m.*, Maſchinenbauer *m.*, Maſchinenhändler *m.*; —árna *f.* Maſchinenfabrik *f.*; —ářství *n.* Maſchinenbau *m.*; —ík, a *m.* Maſchinenhändler *m.*; —ista *f.* Maſchiniſt *m.*; —ka *f.* kleine Maſchine; —kář, *m. v.* mašinář.

mašírovati *v.* marširovati.

maškar-a *f.* (maškařice) Maske *f.*; —ní *adj.* Maſken-; m. ples, m. bál Maſkenball *m.*

maškrt-a, —ka *f.* (paškrta) Leckerbiſſen *m.*; m. *m. v.* maškrtník; —iti naſchen, aus Lüſternheit eſſen; —ník, a *m.* Näſcher *m.*, Leckermaul *n.*; —ný *mor. i sl.* (paškrtný) leckerhaft, naſchhaft, genäſchig. [ſchleife *f.*

mašl-e, —ička *f.* Maſche *f.*; Band-

maštal, e *f.* (*m.*); (konírna) Marſtall, Pferdeſtall *m.*; —ír *m.* Stallknecht *m.*; Stallmeiſter *m.*; —ka *f.* kleiner Stall.

maštění *n. v.* mastění. [ſpiel).

mat! *int.* (*adv.*) matt! (im Schach-

máť, máti, mátě, *gen.* mateře *et* mateří *f.* Mutter *f. Mater.*

máta *f.* Minze *f. Mentha* (bot.).

mátati (-ám) ſpuken als Geſpenſt.

matati (-ám) *v.* chmatati; 2. lügen.

matčina *f. v.* mateřina. [drehen.

mateč-ka *f.* Mutterpflanze *f.*; *pl.* —ky Bruſtdrüſen; —ní *adj.* Mutter-, mütterlich; m. kniha Matrikel *f.*; m. koláč Mutterkuchen *n.*; m. strom Standbaum *m.*; —nice *f.* Mutterſprize *f.* (chir.); 2. *rus.* Hyſterie *f.* (med.); —ník, u *m.* Mutterpflanze *f.*; Ableger *m.*; 2. Piſtill *n.*, Blumenſtempel *m.*; 3. m. Meliſſe *f.*, Mutterkraut *n.*; m. veliký, m. věčší Gänſeblume *f.*; m. menší Maßliebe *f. v.* chudobka; —nost *f.* Mutterwut *f.*, Nymphomanie *f.*; —ný (—ná) *adj.* mannſüchtig.

matemat-icky *adj.* mathematiſch; —ik, a *m.* Mathematiker *m.*; —ika *f.* Mathematik *f.*

maten, a, o, —ý verworren; —i *n.* daß Beirren; Verwirren; —ice, —ina *f.* Gewirre *n.*; Wirrwarr *m.*; 2. Wirrbund *n.* (Stroh); m., —ka *f.* Wirrſtroh *m.*; —ost *f.* Verworrenheit *f.*

mateř *et* máteř, *gen.* mateře *f. v.* máť.

matera *f. st.* Mutter, Matrone *f.*

mateřčina *f. v.* mateřština.

mateří *adj.* Mutter-; m. douška Quendel *m. v.* douška.

materiál, u *m.* das Material.
materialista *m.* Materialist *m.*, Materialwarenhändler *m.*
materie *f.* Materie *f.*; 2. Eiter *m.*
mateřin, a, o Mutter-; —a *f.* Mutterland *n.*, Mutterstaat *m.*; —ec, nce *m.* (klášterní) Mutterhaus *n.*; —ský *adj.* Mutter-, mütterlich; —ství *n.* Mutterschaft *f.*
matern-ice *f.*, —ík, u *et* a *m.* Bärmutter, Gebärmutter *f. Uterus, Metra* (anat.); 2. —ik *v.* devaterník.
mateř-ský *adj.* mütterlich; láska —ská Mutterliebe *f.*; —ství *n.* Mutterschaft *f.*; —ština *f.* Muttersprache *f.*
match-anka *f.* Wirrstroh *n.*; —ati (-ám) něco wirren, verwirren.
máti (*gen.* mateře) *f. v.* mát.
mat-ice *f.* Mutter *f.*; 2. Gebärmutter *f.*; 3. Mutterwurzel *f.*; 4. Schraubenmutter *f.*; 5. Fond *m.*, Lade, Kaße *f.*; 6. m. perlová Perlmutter *f.*; —icový, —ičný *adj.* Mutter-, Stamm-; —ička *f.* Mütterlein *n.*; 2. Matrize *f.*
matin-a *f.* Mutter *f.*; 2. (Typ.) Gießmutter, Matrize *f.*; —ec, nce *m.* Tiefstich *m.*; —ka *f.* Mütterchen *n.*; *pl.* —ky Mutterröhren *n.*
matino-ha, —žka *m. v.* matonoh.
matizn-a *f.* Materie *f.*, Stoff *m.*; —ový *adj.* materiell.
matka *f.* (*gen. pl.* matek) Mutter *f. Mater*; m. boží Mutter Gottes (*Notre dame*); m. včel Mutterbiene, Bienenmutter, Bienenkönigin *f.*; Weiser *m.*, Weisel *m.*; 2. Gebärmutter *f., Metra*; 3. Muttergewächs *n.*, Laßreis *n.*; 4. *m.* pokladnice Zunftlade *f.*
matko-bijce, —bojce *m.*, —vrah, a *m.* Muttermörder *m.*; —bijství *n.* Muttermord *m.*; —vý *adj.* Mutter-.
matl-ač, e, —ák, —al, a *m.* Verwirrer *m.*; 2. *m.*, —an, a, —ánek, nka *m.* Schmierer, Sudler *m.*; —anice, —anina *f.* Gewirre *n.*, Kauderwelsch *n.*; —ati (-ám) něco verwirren; schlecht schreiben; —avý *adj.* wirrend; —och, u *m.* —ocha *f.* Gevatsche *n.* (schlechte Speise).
mat-mo *adv.* wirrend; m., chmatmo tastend; —ně *adv.* matt, schlecht, verworren; —ný *adj.* matt; wirrig, beirrend; zweifelhaft; schlecht, gering.
mátoha *f. sl.* Schwindel *m.*; 2. Gespenst *n.*, Schreckbild *n.*
matohlavý *adj.* kopfverrückt. [*m.*
matolinka *f.* Regnal, Franzbranntwein
matoliny *pl. f.* die Treber, Weinschuppen *pl.*
matonoh, a *m. et* —a *m.* Gratschler *m.*; —a *f.* Sommerlolch *m.*, Taubkorn *n. Lolium.*
matorný *adj.* ernsthaft.
mátov-ky *pl. f.* Kraujeminzzelteln, —ý *adj.* Minz-.
matož-iti, mátoziti (—ím, *imp.* —i!) *sl.* jvucken; schrecken; 2. phantasieren; m. se sich vor dem Spuk fürchten; —ník, a *m. sl.* Taschenspieler *m.*; —ný *adj.* schrecklich, Schrecken erregend.
matrac-e, —í *f.* Matratze *f*
matrice *f.* Matrize *f.*; matriční *adj.* Matrikel-; 2. Matrizen-.
matrik-a *f.* Matrik *f.*, Matrikel *f.*; —ář *m.* Matrikenführer *m.*
matrona *f.* Matrone *f.*
matu *v.* másti.
matul-a, —l a, —nka *f.* Mütterchen *n.*; —iny *pl. f. v.* matoliny.
matuna *f. v.* matina.
matuřeti alt werden.
maturit-a *f.* Maturität *f.*; —ka *f.* (maturka), —ní zkouška *f.* Maturitätsprüfung *f.*
maturý *adj.* [lt. *maturus*] alt. reif.
mávati (—ám) něčím (*m.* šátkem, mečem) schwingen. [und her bewegen.
mavotati se (3. —á se) *sl.* sich hin
maz, u *m.* (*m.* piva) Maß *f.* (*n.*) (vier Seidel).
maz, u *m.* Schmiere *f.*; 2. m. Kleister *m.*, Pappe *f.*; 3. Töpferton *m.*; 4. Fleck *m.*; m. ševcovský Schusterpappe *f.*; 5. m., máz, mázka Striemr *f.*; —ač *m.* Schmierer *m.*, Klecker *m.*; 2. Weichling *m.*; —ačka *f.* Schmiererin *f.*; 2. Schmierlein *m.*; —adlo *n.* Schmiere *f.*; m. na boty Stiefelwichse *f.*; 2. Salbe *f.*; —ák, a *m.* Kleber *m.*; m., u *m.* eine Maß enthaltendes Gefäß (Krug); —al, a *m.* Schmierer *m.*; —ám *v.* mazati; —áně, ěte *n.* Zärtling *m.*; Weichling *m.*
mazan-ec, nce *m.* [hebr. Mazen *m.*, Mazeffe *f.*] Festbrot *n.*, Festkuchen *m.*; Gewürzkuchen *m.*; Osterbrot *n.*, Osterkuchen *m.*, Osterlaib *m.*; 2. *mor.* Fleischkuchen *m.*; —ečky *pl. m. mor.* Dotterblume *f. v.* blatouch; —ečník, a *m.* Kuchenbäcker *m.*
maz-ánek, nka *m.* Zärtling. Weichling *m.*; *pl.* —ánkové Rüpfer (Geburtsschmerzen); —ání *n.* das Schmieren; das Salben; 2. Verzärtlung *f.*; 3. m. Schmiere *f.*; —anice, —anina *f.* Geschmiere *n.*, Schmiererei *f.*; schlechte Schreiberei *f.*; Gstrich *m.*; Kleibboden *m.*, —anka *f.* (*rus.*) Lehmhütte *f.*; —aný fig. gerieben, pfiffig; —ai *m.* Pappenhändler *m.*
mazati (mažu, eš, e *et* mazám, áš, á, *imp.* maž *et* mazej) něco schmieren; m. masti salben; m. mazem n. škrobem n. klihem kleiben, kleistern; m. koho fig. jmd. prügeln, wichsen; mažte ho! hauet ihn! m. schlecht schreiben, schmieren; m. (v knihách pozemkových) löschen; m. (m. sisku) zechen (den Salamander reiben); m. se sich schmieren; m. se s kým mit einem zärteln.
mazav-ina *f.* schmierige Masse *f.*; Kleber *m.*; —ka *f.* (houba) Schlüpferling *Boletus mitis* (*B. viscidus*) m. *m.* fig. Zechbruder *m.*; —ost *f.* Schmierigkeit *f.*; —ý *adj.* schmierig; m. sýr schmieriger Käse, Schmierkäse *m.*; fig. m. verzärtelt.
mazba *f.* Schmiere *f.*, Geschmiere *n.*; 2. Schmierkur *f.* (med.); 3. Löschung *f.* (in den Grundbüchern); 4. fig. Prügelei
mázderka *f. v.* mázdřice. [*f.*
mázdr-a *f.* (*gen. pl.* mázder) Haut *f. Membrana*; *Omentum*; *m. v* pivě Bier-

kahm *m.*; —ák, u *m. v.* mázdrovník; —atý *adj.* häutig.

mázdř-ice *f.* Häutchen *n.*; —itý *adj.* häutig; —ivka *f.* hautige Bräune, Diphtheritis *f.*, (*Croup m.*).

mázdr-ný, —ový *adj.* Häutchen-; —ovitý *adj. v.* mázdřitý; —ovník, u *m.* Abstoßmesser *n.* (b. Weißg.). [gerei *f.*

mazec, zce *m.* fig. Schmiere *f.*, Schlämazhauz, u *m. st.* Gasthalle, Speisehalle *f.*, Lustgemach *n.*; Korridor *m.*, Mastbaus (alt).

mazice *f.* (Bräu.) Pechbärme *f.*

mazivo *n.* Schmiermittel, Schmierwerk *n.*

mázka *f.* Salbe *f.*; 2. Pflaster *n.*; 3. Strieme *f.*; slučí m. Schnepfenkot *m.*; 4. *m.* (typ.) Spieß *m.*

mazl-ánek, nka *m. v.* mazánek; —ice *f.* Käsapfel *m.*; —ík, a, —íček, čka *m.*, —ínek, nka *m.* Zärtling *m.*; —iti se (-ím se, *imp.* -i se!), —ikovati se s kým zärteln, zärtlich behandeln.

mazn-a *f.* verzärtelte Weibsperson; —ati (-ám) *sl.* zärtlich behandeln; —avce, vce *m. sl.* Zartling, Weichling *m.*; —avice *f.* zärtliches Frauenzimmer; —avý *adj. sl.* verzärtelt; —é, ého *n.* Schmiergeld *n.* (Postgebühr); —ice *f.* Schmierlehm *m.*; 2. Schmierbüchse *f.*; —ík, u *m.* Sudelbuch, Schmierbuch *n.*; —iti (—ím) verzärteln.

máznouti (-nu) koho etwen Hieb geben.

mazný *adj.* schmierig.

mazovitý *adj.* fettig.

mázovka *f.* ein Gefäß auf ein Maß.

mázový *adj.* (*m.* žbánek) Maß-.

mazur, a, —ek, rka *m.* Mazurtanz *m.*; polka —ka *f.* Mazurpolka *f.* (Tanz).

mažár *m. sl.* Mörser *m.*

maže *pl. f.* gedeckte Salzwagen der

mažu *v.* mazati. [Juden.

měceti *et* im. se *st.* sich bewegen.

mdel, mdla, mdlo *v.* mdlý.

mdl-e *adv.* matt; schwach; —eti *et* mdliti (om...., zem...., um....) (mdlím) (m. od žízně, m. strachem) matt werden, schwach w.; *st.* m. po něčem nach etw. schmachten; —ičký *adj.* ganz schwach; —iti (—ím, *imp.* mdli!) něco abmatten, schwächen, schwach machen; m. se erschlaffen, geschwächt werden; *v.* mdleti.

mdloba *adv.* matt; jest mi mdlo es ist mir unwohl, übel.

mdloba *f.* Schwäche *f.*; Mattigkeit; m. *et pl.* —y Ohnmacht *f. Defectio animi*, *Deliquium animi*; do —y (*pl.* do mdlob) upadnouti, ve —u vpadnouti in Ohnmacht fallen; ve —ách in Ohnmacht (liegend), von einer Ohnmacht befallen, ohnmächtig.

mdlomysln-ost *f.* Gemütsschwäche *f.*; —ý *adj.* schwachmütig.

mdlost *f. v.* mdloba. [tigkeit *f.*

mdlota *f.* Schwachheit *f.*, Mat-

mdloučký, mdloulinký *adj.* sehr schwach, ganz schwach.

mdlý *adj.* matt, schwach.

me! *int.* me! das Blöcken der Schafe.

mě (moje) (*gen.* mého) *prn. n.* mein.

mě *pron. acc.* mich; on mě viděl er hat mich gesehen. [Mäcenas *m.*

mecén, a, mecenáš, e *m.* Mäcen,

měcko *m. sl. v.* jměcek, jmenovec.

meč, e *m.* Schwert *n.*; —em i ohněm mit Schwert und Feuer; po —i příbuzný nach der männlichen Linie verwandt.

mečeta *f. v.* mešita.

mečeti (—ím, *imp.* meč!) blöcken (v. Schaf); meckern (von Ziegen).

mečík, u *m.* Schwertchen *n.*; 2. Leiste *f.* (Tischl.); 3. Strebeband, Stützband, Tragband *n.* (b. Zimmerm.); 4. Schwinge *f.* (breite Sprosse an der Leiter); 5. Fahrtsprosse *f.* (mont.); 6. Eggeschiene *f.*; 7. (bot.) Schwertel *n.*, Siegwurz *f. Gladiolus.*

meč-íř *m.* Schwertfeger *m.*; —irna *f.* Schwertfegerei *f.* (Ort); —irský *adj.* Schwertfeger-; —irství *n.* Schwertfegerhandwerk *n.*; —nice *f.* Schwert *n.* (des Schwertfisches); —nik, a *m.* mečonoš, e, mečonosec, sce *m.* Schwertträger *m.*; 2. Schwertfiliter *m.*; —oun, a *m.* Schwertfisch, Degenfisch, Säbelfisch *m. Xiphias gladius.*

mečov-ání *n.* Schwertumhängung *f.*; —ati mit dem Schwerte umgürten, —ec, vce *m.* (bot.) *v.* mečík; —itý *adj.* schwertförmig; schwertartig; —ník, a *m. v.* mečník; —ý *adj.* Schwert-.

med, u *m.* Honig *m. Mel*; Honigsaft *m.*, Nektar *m.*; m. picí Met *m.*; m. černý (ječný) Karamel *m.*; fig. natříti někomu hubu —em einem süße Hoffnung machen.

měď, di *f.* Kupfer *n. Aes cyprium*, *Cuprum*; —ák, u *m.* kupferner Ohrentopf; 2. Kupfermünze *f.*; *pl.* —áky Kupfergeld *n.*

medák, a *m.* Honigbummel *f. Bombus*; 2. Honigkuckuck *m.*

medal-iárna *f.* Medaillenfabrik *f.*; —ie *f.* Medaille *f.*; —ion, u *m.* Medaillon *n.*; —íř *m.* Medaillenstecher *m.*, Medailleur *m.*

medánek, nku *m.* eingesottenes Honigwasser; 2. Kleeköpfchen *n.*

medař *m.* Honigbauer *m.*, Honighändler *m.*; —iti Honig bauen.

měďárna *f.* Kupferhammer *m.*

medařství *n.* Honigbau *m.*; Honighandel *m.*

medati (3. -á) (z květin) Honig saugen.

medek, dku *m.* Honig *m.*; 2. *mor.* Met *m.*; 3. Honigstein *m.*, Mellit (Mellith) *m.*

měděn-ář *m.* Rotschmied, Kupferschmied, Kesselschmied *m.*; —ec, nce *m.* kupferner Ofentopf, Ofenkessel *m.*; 2. *st. v.* mezenec, —ice, mědenice, —ička *f.* Gießbecken *n.*; —ík, a *m. st.* Kupferarbeiter *m.*; —ka *f.* Grünspan *m.*, Kupfergrün *n.*; —kový *adj.* kupfergrün; —očervený *adj.* kupferrot.

měděn-ý *adj.* kupfern; —á ruda Kupfererz *n.*; —é peníze Kupfergeld *n.*; —á huť Kupferhütte *f.*; —é hory Kupferbergwerk *n.*; —á barva Kupferrot *n.*; m. nos kupferrote Nase.

median, u *m.* Medianpapier *n.*
mediatisovati mediatisieren.
medicin-a *f.* Medizin *f.*; —ální *adj.* Medizinal-; —ský *adj.* Medizin-.
médi-červený *adj.* kupferrot.
médik, a *m.* Mediziner *m.*
médi-kruš *m.* Kupfernickel *m.*; —ledek, dku *m.* Kupfersalpeter *m.*; —lijec, jce *m.* (kotlář) Kotgießer *m.*; —modř, i *f.* Kupferlindige *m.*
médinek, nku *m.* Kupfergeschirr *n.*
médi-noska *f.* Kupfernase *f.* (Person); —pevný *adj.* ehern; —pis, u *m.* Kupferschrift *f.*; —pisec *m.* Kupferstecher *m.*; Kupferzeichner *m.*; —rez, u *m.* Grünspan *m.*; Kupferocher *m.*; —rycc, jce *m.* Kupferstecher *m.*; —rycctví *n.* Kupferstecherei *f.*; rytina *f.*, —rytba *f.* Kupferstich *m.*
médiště *n. v.* medniště.
méditisk, u *m.* Kupferdruck *m.*; —ař *m.* Kupferdrucker *m.*; —árna *f.* Kupferdruckerei *f.*
méditý *adj.* kupferhaltig.
medjed, a *m. v.* medvěd.
medkam, u *m.* honigsteinsaures Salz.
medký *adj.* honigsüß. [aber.
medle, mnedle *conj.* nun, denn, ja,
médl-enec *m. v.* mělenec; —ice *f.* Flachsbrecherin, Teppelbrecherin *f.*; —ička *f.* Flachsbrecherin, Nifflerin *f.*; 2. *v.* médlice; —inky *pl. f.* Flachsabfälle, die Achen, Acheln; - iti (-im, *imp.* -i!) něco zwischen den Händen reiben; 2. Hanf od. Flachs brechen, riffeln; 3. wälgern (Teig); —ovačka *f. v.* médlice; —ovati *v.* mélliti. [kupferig.
médn-atý, —ý *adj.* kupferhaltig,
medn-atý *adj.* honigreich; —ice *f.* Nektarine *rstl.*; —ik, a *m. v.* medař; m., u *m.* Honiggefäß *n.*, Honigkelch *m.*; *v.* medynek; —ště *n.* Honiglech *n.*; —ost *f.* Honiggeschmeidigkeit *f.*; —outi honigsüß werden; —ý *adj.* honigsüß.
medo-barevný *adj.* honigfarbig; —dárný *adj.* honiggebend; —jed, a *m.* Honigseher *m.*; Hummel *f.*; 2. Honigdachs *m.*, Honigfuchs *m.*; —jetec, dce *m.*, —jedka *f.* Hummel *f.*; —jedný *adj.* honigessend; —květ, u *m.* Honigblume *f.*; —liz, a *m.* Honigleckер *m.*; —met, u *m.* Honigschneller, Honigscheider *m.* (ökon.); —milka *f.* Honigfreundin *f.*; (poet.) Biene *f.*; —mluvný *adj.* süße Worte redend; —nosný (včela) honigsammelnd, honigbringend; —plynný *adj.* süßfließend (honigfließend); —rodný *adj.* honigerzeugend; —sladký *adj.* honigsüß; —sos, a, ssav, a *m.* Honigsauger, Kolibri *m.*; —tekoucí, —tekutý, —toký *adj.* honigfließend.
medourka *f.* Bienenkraut *n.*
medo-var, u *m.* Honigsiederei *f.*; —vařič *m.* Honigsieder *m.*
medov-atice *f.* Honigtau *m. Melligo*; —atý *adj.* honighaltig; —ec, vce *m.* Honigkuchen *m.*; 2. Honigscheibe *f.*; 3. Honiggewirk *n.*; 4. *sl.* Met *m.*; 5. *v.* medossav.
medov-ice *f.* Honigtau *m.*; 2. Manna *f.*; —ička *f.* süßliches Kleehaupt-lein; —ina *f.* Honiggeschmack *m.*; 2. Met *m.*; —iště *n.* Honiglech *n.*
méďovina *f.* Kupfergeschmack *m.*; Kupfergeruch *m.*
medov-ka *f.* Honigbirn *f.*; 2. Mehltau *m.*; 3. Erdbiene, Hummel *f.*; —nice *f.* Honigbehältnis *n.*; —nik, u *m.* Honigkuchen *m.*; *v.* medovnice; —nikář *m.* Honigkuchenbacker *m.*
méďový *adj.* Kupfer-.
medový *adj.* Honig-; honigsüß; honiggelb; plást *m.* Honigwabe; m. týden flg. Honigwoche, Flitterwoche *f.*
medo-zvučný *adj.* süßtönend; —žlutý *adj.* honiggelb.
medul-e *f.* Bienenwolf *m.* (Insekt); —ka, —ička, —inka *f.* Kleehäuptel *n.*
medu-ně *f.* Honigbirn *f.*; —nice, —ňka *f.* Melisse *f.*, Honigblume *f.*; —ňkový *adj.* Melissen-.
medvěd, a (medvěd) *m.* Bär *m. Ursus*; m. lesní (m. brtník) der Landbär, Zeisselbär, brauner Bär *Ursus arctos*; m. lední n. bílý Eisbär, Seebär *m.*; 2. m. (astr.) *v.* medvědice; 3. ein Getränk aus Kaffee und Rum; —ář *m.* Bärentreiber, Bärenführer *m.*; —ěnec, nce, *m. sl.* junger Bär; —í *adj.* Bären-; m. kůže Bärenhaut *f.*; m. úško Aurikel *f. rst.*; —ice *f.* Bärin *f.*; 2. die Sandbeere, Steinbeere, Bärentraube *f. Arctostaphylos* (*Arbutus*) *uva ursi*; 3. (astr.) der Bär am Himmel, Himmelswagen *m.*, Siebengestirn *n.*; —ina *f.* Bärenhaut *f.*; 2. Bärenfleisch *n.*; —inka *f.* Steinbeere *f.*; —oš *m.* Seebär *m.*; —ovitý *adj.* bärenartig.
medvězí *adj. st.* Bären-; —ina *f.* Bärenfleisch *n.*
medvíd-ě, ěte, medvídátko, medvěd-átko *n.*, —ek, dka *m.* kleiner, junger Bär.
medynek, nku *m.* Honiggras *n. Holcus.*
megéra *f.* Megäre *f.*
mehnouti, mihati bewegen.
měhoděk! *int.* habe Dank; wohlan!
meholiti (3. -í) *v.* mhliti.
mech, u *et* mchu *m.* Moos *n. Muscus*; 2. das Wollige mancher Pflanzen; m. na bradě flg. Milchbart *m.*
měch, u *m.* Sack *m.*; 2. Schlauch *m.*; 3. Blasebalg *m.*; 4. *pl.* —y Dudelsack *m.*; —áč *m.* Dickbauch *m.*
měchačka *f.* Rührlöffel, Kochlöffel *m.*, Quirl *m.*
mechan-icky *adj.* mechanisch; —ik, a *m.* Mechaniker *m.*; —ika *f.* Mechanik *f.*; —ismus *m.* Mechanismus *m.*
měch-ař *m.* Balgmacher, Balgentreter *m.*; —atý flg. bauchig, dickbauchig.
mechat-ina *f.* Moosgewächs *n.*; —ý *adj.* stark moosig.
měchna *f.* Grastuch *n.*; 2. wohlbeleibtes Frauenzimmer.
mechn-a *f. rst. v.* mochna; —atý *adj.* flaumfüßig.
měchomyš, i *f.* Beutelmaus, Taschenmaus *f. Ascomys.*
měcho-nohý *adj.* blasenfüßig; —nozí hmyzi *pl.* Blasenfüße (zool.). [chýř.
měchořina *f. v.* měchuřina; *v.* mě-

měcho-stroj *m.* Blasdruckwerk *n.*; —šlap, a *m.* Balgentreter, Kalkant *m.*

měch-ounka, —ourka *f.* Stachelbeere *f. v.* měchunka; —our, a *m.* Dickbauch *m.*

mechovati mit Moos ausstopfen.

měchovec, vce *m.* Rundwurm, Nierenwurm *m. Strongylus.*

mechov-ek, vku *m. v.* mechýš; —í *n. coll.* die Moosgemächse.

měchovice *f.* Grastuch *n.*

mechov-iště *n.* ein mit Moos bewachsener Ort; —ka *f.* Moosschwamm, Mufferon *m. Agaricus* (*Russula*) *mausseron* (*prunulus*); 2. Hautmoos *n.*, Schwindfleckeu *m.*; 3. *pl.* —ky Bryozoa *pl.*

měchovn-a *f.* Gebläsekammer *f.*; —ík, a *m. st.* Täschner *m.*

mechový *adj.* Moos-.

měchový *adj.* Balg-; Schlauch.

mecho-znalství *n.* Bryologie *f.*; —zpyt, u *m.* Mykologie *f.*

měchožil, a *m.* Blasenwurm, Hülsenwurm *m. Echinococcus.*

mecht-ati se (3. -á se) *mor.* schimmern (mektati, mihati se, kmitati se); —avý *adj.* schimmernd.

měch-uňka, —unka *f.* Judenkirsche *f.*, Boberelle *f. Physalis alkekengi*; —úr, a *m. st. v.* měchýř, —ura, —urka, —uřina, —uřinka *f.* gefüllter Kuchen, Rollkuchen *m.*, Waffel *f.*; 2. *st.* Blasebalg *m.*; 3. Blase *f.*

mechynka *f.* Moosbeere *f.* (klikva).

měchýř, —ek, řku, —ík, u *m.* Blase *f. Vesica*; Harnblase *f.*; —ík, u *m.* Balgfrucht *f.*; Balgkapsel *f.*; —itý *adj.* blasenähnlich; —nice *f.*, —ník, u *m.* Blasenbaum *m.*, Blasenstrauch *m. Colutea.*

mechýš *m.*, —ck, šku *m.*, —ka *f.*

mejcení *n. v.* mýcení. [Afmoos *n.*

mějděk! habe Dank! *v.* měhoděk.

mejdil *n. v.* jmelí.

mejdlo *n. v.* mýdlo.

mejk, a *m.*, mějka *f.* Schmalzkäfer *m. v.* majka; —ati, —nouti *v.* mykati; —nutí *n. v.* myknutí.

mejli *n. v.* jmel, jmelí.

meji-iti, —ka *v.* míliti, mílka.

mejstřík, a *m.* [Meister] Meisterknecht *st.* (Großknecht in Höfen).

mejt, u *m.*, mejť, tí *f. v.* myť.

mejtař *m.* Mauteinnehmer *m.*, Mautner *m.*

mejt-í *n.*, —ina *f. v.* myť; —iti *v.*

mejtli *n. v.* metlí. [mýtiti.

mejtn-í, —ice, —ík, —ště *v.* mýtní,

mejto *n. v.* mýto. [mýtnice atd.

mek-al, a *m.* Meckerer, Stöhner *m.*; —ání, ěte *n.* Plärrkind *n.*; —ati (-ám, áš, á) meckern (v. d. Ziege).

měkce *adv.* (*comp.* měkčeji) weich.

měkč-ec, ce *m.* Weichling *m.*; —eti weich werden; —í *adj.* (*comp.*) weicher; —iny *pl. f.* die Weichteile; —itel *m.* Erweicher *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco weich machen; m. pole den Acker lockern; m. železo das Eisen zerren.

měkejš, e *m. v.* měkkýš.

měkk-avý *adj.* etwas weich; —ejš *m. v.* měkkýš; —nouti *v.* měknouti.

měkko *adv.* weich; na m. vařiti weich kochen; vejce na m. weiche (weichgesottene) Eier *pl.*; —hubý *adj.* weichmaulig; —chvostka *f.* Hasenschwanz *m.* (bot.); —jabloník, u *m.* Breiapfelbaum *m.*; —listý *adj.* weichblätterig; —ostný *adj.* weichstachelig; —rohý *adj.* weichhornig; weichhufig; —srdcí, —srdný *adj.* weichherzig; —srdenství, —srdí *n.* Weichherzigkeit *f.*

měkkost *f.* Weichheit, Weiche *f.*; 2. Weichlichkeit *f.*; 3. *st.* Selbstbefleckung *f.*

měkkot, u *m.* mildes Gestein; —a *f.* Weiche *f.*; 2. Sommeracker *m.*; —ina *f.* weicher Boden im Felde; *v.* měkkota; 2. die Schamfelte (*v.* slabina); —ník, a *m.* Feldschnepfe *f.*

měkko-vlasý *adj.* weichhaarig; —vousý *adj.* weiches Barthaar habend; —zelen, u *m.* Uranit *m.*

měkkuš-ina *f. st.* etw. Weiches; —iti *st.* weich machen, weichen.

měkk-ý *adj. comp.* měkčí, měkčejší) weich (*mollis*); zärtlich, weichlich; —ého srdce weichherzig, schwachherzig; —ýš *m.* Häutler *m.* (Krebs); 2. eine dünnschalige Nuß; 3. *pl.* —ýši *Mollusca* Weichtiere.

měknouti weich werden.

mekot, u *m.* das Blöken, Geblöke; —ati (-ám) meckern; blöken. [weich.

měkou-cký, —nký, *st.* —ský *adj.* sehr

mekt-ati (-ám) schwenken, hin und herbewegen; (*sr.* kmitati, míhati); —avý *adj.* beweglich.

měkýš *m. v.* měkkýš.

měl, a, o *v.* míti.

měl, i *f. et* u *m.* Mull *n.*, Gemülle *n.*; m., —a *f.* Untiefe *f. v.* mělčina.

mela *f.* Tumult *m.*, Unruhe *f.*, Getümmel *n.*, Melee *f.* (fr.); to byla m. das war eine Hetz! da ging es los! das war ein Spektakel!

melancholi-cký *adj.* melancholisch; —ie *f.* Melancholie *f.*; —ik, a *m.* Me-

melasa *f.* Melasse *f.* [lancholiker *m.*

mělce *adv.* seicht. [(*comp.*) *v.* mělký.

mělč-eti seicht werden; —í *adj.*

mělč-ina *f.* Untiefe *f.*, Sandbank *f.*, seichter Ort im Wasser; na mělčinu vraziti stranden; —iti (-ím, *imp.* -i!)

mele *f. v.* mela. [seicht machen.

melé *n. st. v* jmelí. [m.

melec, lce *m. sl.* (mleč) Mahlmann

melena *f.* die Mühle *v.* mlýn.

mělenec, *pl.* mělence *m.* geriebener Teig (in die Suppe); 2. Walger *m.* (für Gänse). [(tluchuba.

melhuba *m. et f.* Mauldrescher; ein

melí *n. v.* jmelí.

meliora-ce *f.* Melioration *f.*; —ční fond Meliorationsfond *m.* [duňka).

melisa *f. Melissa* Melisse *f.* (me-

měliti (-ím, *imp.* měl!) něco bröseln, zerbröckeln, zerreiben.

melivo *n. coll.* Mahlvorrat *m.*; Mahlfrüchte *pl.*; Mahlwerk *n.*

melka *f.* das zermahlene Getreide vor Absonderung der Kleien.

mělko *adv.* seicht; fleinkörnig, fein; m. *n.* Seichte *f.*; —hlavý, —myslný

adj. flachköpfig, seichten Sinnes; —plavný *adj.* flachgehend (v. Schiffe).

mělkost *f.* Seichtheit *f.*; fig. Oberflächlichkeit *f.* [handeln.

mělkovati se s čím weiblich be-

měłky *pl. f.* Abfall von Heu, Heusame *m.*

měłký *adj.* (*comp.* mělčí *et* mělčejší) seicht, nicht tief; m. fig. oberflächlich; —á misa flache Schüssel.

mełné, ého *n.* Mahlgeld *n.* [Wein.

mełničina *f.* (mełnické víno) Mełniker

mełný *adj.* mulmig, locker, mürbe.

mełod-ický *adi.* melodisch; —ie *f.* Melodie *f.* (*v.* nápěv).

mełoditi (*imp.* mełoď *et* mełodi!) mełon, u *m. v.* meloun. [co wirren.

mełouch, u m. [ind. *melochen*] Scharwerk *n.*, ein zunftwidriges Nebengeschäft der Handwerksgesellen; na m. pracovati, na m. jíti, —ovati zunftwidrig arbeiten; —ář *m.* ein Handwerksgeselle, der für sich arbeitet.

mełoun, melon, u *m.* Melone *f. Cucumis Melo*; —ek, —nku *m.* kleine Melone; tvář jako m. ein kugelrundes Gesicht; —ště *n.* Melonerie *f.*, Melonenpflanzung *f.*; —ka *f.* Melonenapfel *m.*

mełoušiti *v.* mełouchovati; m. se **mełu** *v.* mlíti. [herumschwanzen.

mełusina, mełuzina *f.* Melusine *f.*, Windsbraut *f.*

mělý *adj.* klein gemahlen.

memor-andum *n.* Memorandum *n.*; —ovati memorieren.

meň, méň *gen.* mene *m.*, méník, a *m.* Quappe *f.*, Aalquappe, Aalraupe *f. Lota fluviatilis* (*Gadus Lota*).

méň *adv. v.* méně.

měna *f.* Wechsel *m.*, Änderung *f.*; 2. Kurs *m.*, Valuta *f.*; 3. *sl.* Wechselbank *f.*; Einlösungsamt *n.*; m. rakouská österreichische Währung; m. korunová Kronenwährung *f.*

měňav-ost *f.* Schiller *m.*; —ý *adj.* schillernd in Farben; bunt, buntfarbig; **menáž**, e *f.* Menage *f.* [*v.* měnivý.

menažerie *f.* Menagerie *f.*

měnce *m. v.* měnec. [*Mendicant m.*

mendik, a *m. st.* ein armer Schüler

méně, méněji, *st.* menechněji *adv.* (*comp.*) weniger, minder *minus*; méně desíti osob, méně než deset osob weniger als zehn Personen, na nejmín, nejméně am wenigsten, mindestens.

měnec, nce *m.* der Wechsler, Aufwechsler *m.*; —ký, měnečný *adj.* Wechsler; —tví *n.* Wechslerei *f.*

měněji *v.* méně.

měnek, nku *m.* Bronzit *m.*

meni *adj. st.* kleiner.

měn-ici *adj.* wechselnd; —ič *m.* Veränderer, Wechsler, Tauscher *m.*; —idlo *n.* Tauschmittel *n.*

měn-irna *f.* Wechselstube *f.*; —itel *m. v.* měnič; —itelný *adj.* veränderlich, wandelbar.

měniti (-ím, *imp.* měň!) něco ändern, abändern, verändern; vertauschen, wechseln; verwechseln; člověk míní, Pán Bůh mění der Mensch denkt, Gott lenkt; m. se sich ändern, wechseln, abwechseln; bunt sein, spielen schillern.

měn-ivost, —livost *f.* Veränderlichkeit *f.*; —ivý, —livý *adj.* wechselnd, ändernd; 2. veränderlich; *v.* měnitelný; —nik, a *m.* Wechsler *m.*; m., u *m.* Kurszettel *m.*; —ný *adj.* Wechsel-, Kurs-; ändernd; veränderlich.

měno-pis, u *m.* Kurszettel *m.*; —zpyt, u *m.* Arbitrage *f.*; —zpytný počet Arbitragerechnung *f.*

menšen-ec, nce *m.* (math.) Minuend *m.*; —í *n.* Minderung, Verminderung *f.*

menší *adj.* (*comp.*) minder, kleiner; nejmenší ddd. kleinste; při nejmenším wenigstens, mindestens, zum wenigsten.

menš-ina *f.* Minderteil *m.*, Minderheit, Minorität *f.*; 2. Minute *f.*; —itelný *adj.* das zu vermindernde; —itel *m.* Verminderer *m.*; (arithm.) Subtrahend *m.*; —iti, (-im, *imp.* -i) něco mindern, vermindern, kleiner machen; —itko *n.* Minuszeichen *n.*

ment, —em, —inou *adv.* schnurstracks, unaufhaltsam, in einem fort, ohne Unterschied. [trügen.

mentiti (-ím, *imp.* menti!) *sl.* lügen,

menuet, u *m.* Menuett *n.* (*m.*) (Tanz).

měr, u *m.* Maß *n.*; bez —u a směru ziel- und zwecklos; —a *f. v.* míra; —ati (-ám) *v.* měřiti; —avý *adj.* zielend, messend; —či, iho *m.* Messer *m.*; m. úřad Eichamt, Zimentierungsamt *n.*

mercĺti (-ím, *imp.* -il) merken *v.* pozorovati.

měr-ec, rce *m. v.* měřič; —ecký sbor Geniekorps *n.*; —ečné, ého *n. sl. v.* měřičné. [Jur *m.*

merenda *f.* (ital.) Unterhaltung *f.*,

měřen-í *n.* das Messen; —ka *f.* Visirlinie, Richtungslinie *f.*; —ý gemessen.

merha *f.* Streif *m.*; Fleck *m.* Narbe *f.*

merhelec, lce *m.* Hagebutte *f. v.* šípek.

merhov-aný *adj.* streifig, buntstreifig; —ati buntstreifig machen; m. se sich buntstreifig kleiden.

merhule *f. mor. v.* marhule, merunka.

merhyně *f. st.* [fr. *marane*] Hure *f.*

měřice *f.* Metzen *m.* (ein Maß).

měř-ici *adj.* Meß-; Richt-; m. šňůra Meßschnur *f.*; —icky *adj.* Meß-; geometrisch; m. sbor Geniekorps; —ictví *n.* Meßkunst *f.*, Geometrie *f.*; m. baňské, m. horní Markscheiderei *f.*; —ictvo *n. coll.* Geniekorps *n.*; —ič *m.* Messer *m.*; horní m. Markscheider *m.*; —ičné ého *n.* Müllerlohn, Mahllohn *m.*; Mahlgeld *n.*; 2. Drescherlohn *m.*; —idlo, —itko *n.* Maßstab *m.*; das Richtbäumel beim Geschütz; —iště *n.* Messungsort *m.*; —itel, e *m.* Messer *m.*; Zieler *m.*; —itelný *adj.* meßbar; —iti (-ím, *imp.* měř!) něco messen; m. vodu (hloubku n. výšku) peilen; m. kam, m. k někomu zielen, wohin richten; Richtung, Absicht haben; m. se s kým sich mit einem messen; napřed měř, potom řež! (dvakrát měř, jedn u řež!) erst wäge, dann wage!

—itko *n. v.* měřidlo; —ivý *adj.* meſſend, zielend. [*st.* Mergel *m.*

merk u *m.* Spur *f.*, Merkzeichen *n.*;

měrka *f.* ein kleines Maß; *sl.* ein Viertel Preßburger Metzen.

merkovati merken, aufmerken; wahrnehmen, wachjam ſein.

merkulina *f.* [= *Miracolina*] wunderliche Weibsperſon *f.*

merlik, u *m.* Schmerle *f.*, Gauſefuß *m.*, Feldpipnat *m. Chenopodium.*

merluška *f.* ruſſ. Lämmerfell *n.*

mermo [melmo], —mocí, —mocně *adv.* um jeden Preis; durchaus, unabläſſig.

měrn-é, ého *n.* Meßgeld *n.*; —ost *f.* Numerus *m.* (im Stil); 2. Modeſtie *f.*; —ý *adj.* meßbar; 2. gut zielend; 3. eine Meße enthaltend; 4. *v.* mírný.

měro-měnšítko *n.*, —skrovník, u *m.* (*nov.*) verjüngter Maßſtab; —sloví *n.* Metrologie *f.*; —stroj *m.* Graphometer *n.*

merot-ec, tce *m.* Baryt, Schwefelſpat, Schwerſpat *m.*; —ík, u *m.* Barytum *n.* [ſkandieren.

měrov-ání *n.* Skanſion *f.*; —ati

měrověda *f.* Metrik *f.*

měrový *adj.* Maß-.

měrozpytný úřad Zimentieramt *n.*, Eichamt *n.*

měrství *n. v.* měřictví.

merulka *f.* (bot.) Rätzchen *n. amentum v.* jehněda.

meruňk-a, merunka *f.* Aprikoſe *f.* (Baum und Frucht) *Armeniaca* (*Prunus A.*); —ový *adj.* Aprikoſen-.

meruzalka (morušalka) *f.* Stachelbeere *f.* (srstka) *Ribes.*

mesec, sce *m.* Kupferkies *m.*

měsečka *f. v.* měchačka; měsidlo.

mesláš, e *m.* Meſſias *m.*

měsíc, e *m.* Mond *m. Luna*; nový m. (*st.* nov m.) der Neumond; m. svítí jako rybí oko der Mond ſcheint hell; **zatmění** —e Mondesfinſternis *n.*; 2. m. Monat *m. mensis*; za m. in einem Monat; za uherský m. am Nimmerstag; tomu dítěti jsou tři —e das Kind iſt drei Monate alt; ů. m. *st.* das Silber, Saturnus *m.*

měsíc-ovitý *adj.* mondförmig; —ový *adj.* Mond-.

měsíč, *m.* Miſcher, Kneter *m.*

měsíčan, a (*pl.* —ané) *m.* Mondbewohner *m.*

měsíček, čku *m.* Ueber (kleiner, ſchöner) Mond, Möndchen *n.*; 2. Ringelblume *f.*, Kalende! *f. Calendula* (bot.); 3. (na kyvadle) Pendellinſe *f.*; 4. Monatsfluß *m.*, Katamenien *pl.*, weibliche Periode *f.*

měsíč-lna *f.* Mondlicht *n.*, Mondſcheln *m.*; —itý *adj.* mondförmig.

měsíčka *f.* Miſcherin *f.*

měsíčn-é, ého *n.* Monatgeld *n.*; 2. Monatsfluß *m.*, Menſtruation *f.*; —ě *adv.* monatlich; m., ěte *n.* einen Monat altes Kind; —í *adj.* Mond-; Monat-; m. kámen Mondſtein *m.*; m. růže Monatsroſe *f.*; m. (—ý) plat Monatgeld *n.*, Monatsgehalt *m.*; m. (—ý) spis Monatſchrift *f.*; m. (—ý) rok Mondjahr *n.*; —ice *f.* eine Mondſüchtige, Somnambula *f.*; —ictví *n.* Mondſüchtigkeit *f.*; —ík, a *m.* ein Mondſüchtiger; m., u Monatſchrift *f.*; 2. *Calendarium n.*; —o *adv.* mondhell; m. *n.* Mondeshelle *f.*; —ost *f.* Mondſucht *f.*; 2. Mondlicht *n.*; —ý *adj.* Mond-; Monat-; m. květ, m. tok (med.) *v.* měsíčné; —á noc mondhelle Nacht; m. mondſüchtig; mondaugig.

měs-idlo *n.* Miſchgeſchirr *n.*, Knetſchelt *n.*; —iti *v.* mísiti; —ivo *n.* [Kompoſt *m.*

měska *f. st.* Chaos *n.*

meslo *n. st.* ein ausgemeſſenes Stück Feld; 2. ein ausgemeſſenes Stück Leder.

mest, *gen.* mstu, *instr.* mstem *m.* Moſt *m.*

měst-ce *n.* Städtchen *n.*; m., —ec Marktflecken *m.*; —ecký *adj.* Markt-; —ečko *n.* das Städtchen.

městi, *v.* másti.

městi *et* mesti (metu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* mel!) něco něčím kehren; m. *st.* werfen; m. se gekehrt werden; ſich werfen; ſtöbern; mete se es ſtöbert.

mestic, e *m.* Meſtize *m.* (miſenec hělocha s indiankou).

městis, městys, e *m.* Marktflecken *m.*; —ký *adj.* Marktflecken-.

měst-isko, —iště *n.* Ort *m.*, Platz *m.*, Raum *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco auf einen Ort geben, ſetzen, ſtellen, plazieren. [krvu *f. m. Varix* (med.).

městka *f.* Blutadergeſchwulſt *f.*; Ader-

městn-ání, městnění *n.* (krve) Blutſtockung, Hämoſtaſie *f.*; —ati (-ám) (vm....) něco do něčeho in einen Raum bringen; m. koho jmd. aufhatten, unterhalten; m. se do čeho Raum haben; m.se (zam...) čím ſich womit beſchäftigen, ſich unterhalten.

městniti (3. -i) moſtig ſchmecken.

městný *adj.* Moſt-; 2. *st.* Rach-; rächend.

město *n.* die Stadt (*Urbs, Civitas*); hlavní m. Hauptſtadt *f.*; m. věnné Leibgedingſtadt *f.*; m. královské königliche Stadt; m. krajské Kreisſtadt *f.*; m., miesto *st. v.* místo.

městoměr, u *m.* Moſtmeſſer *m.*

městový *adj.* Moſt-.

městsk-ost *f.* Städtlichkeit *f.*, ſtädtiſche Art *f.*; po —u ſtädtiſch, auf ſtädtiſche Art, nach ſtädtiſchen Sitten; bürgerlich; —ý *adj.* Stadt-; ſtädtiſch; bürgerlich; zivil; rada —á Stadtrat *m.*; práva —á Stadtrechte *pl.*; knihy —é Stadtbücher *pl.*; —é (měšťanské) právo Bürgerrecht *n.*; —á dcerka Bürgerstochter *f.*; stav —ý Bürgerſtand *m.*

městys *m. v.* městis.

měš-ačka *f. v.* měchačka; —ati *sl. v.* mísiti. [der *m.*

měščorezec, zce *m.*, Beutelſchnei-

měšec, šce *m.* Beutel *m.*, Säckchen *n.*, Geldbeutel, Geldſack *m.*

měšeč-ek, čku *m.* kleiner Beutel; —natý *adj.* großbeutelig; —ník, a *m.*

Beutelschneider *m.*; Täschner *m.*; 2. fig. Reicher; —ný *adj.* Beutel-; Sack-.

měšek, šku *m. v.* míšek.

měšita *f.* türkische Moschee *f.*

měška *f. st.* Fehde *f.*, Uneinigkeit *f.*

mešk-ač *m.* Zauderer *m.*; —olec, lce *m.* ein Säumiger; —ání *n.* das Aufhalten; Säumen, Zaudern; Säumnis *f.* (*n.*), Saumsal *n.*; bez m. ohne Verzug, unverzüglich, unverweilt, unversäumt; —anlivý *adj. v.* meškavý; —atel *m. v.* meškač; —ati (-áni) koho (něco) aufhalten, hindern; m. s čím säumen, zaudern; m. kde sich aufhalten, irgendwo verweilen; m. se čím, s čím, v něčem, sich womit (wodurch) aufhalten; —avost *f.* Saumseligkeit *f.*, Säumnis *f.*; —avý *adj.* zauderhaft, säumig, saumselig.

měškonoh, a *m. v.* míškonoh.

měškovitý *adj.* beutelartig.

mešnatý *adj.* meerreich *v.* mechatý.

mešn-é, čho *n.* Meßlohn *m.*, Meßgeld *n.*; —í *adj.* Meß-, Messen-; *m.* (—é) roucho Meßgewand *n.*

mešný *adj.* Moos-; moosig.

měšť-ácký *adj.* kleinstädtisch; —ák, a *m.* Städtler, Spießbürger *m.*

měšťan, a (*pl.* měšťané) *m.* Bürger *m.*; Stadtbewohner, Städter *m.*

měšťánek, nka *m.* Kleinstädter *m.*, Bürgerchen *n.*

měšťan-ka *f.* Bürgerin, Bürgersfrau *f.*; —osta *m.* (městský starosta), purkmistr Bürgermeister *m.*; —ský *adj.* Bürger-; bürgerlich; zivil; —ská škola Bürgerschule *f.*; —ské právo *n.* Bürgerrecht *n.*; —ství *n.* Bürgerrecht *n.*, Bürgerstand *m.*, Bürgertum *n.*; —stvo *n. coll.* Bürgerschaft *f.*

měšťěn-in *et* —ín, a (*pl.* měšťané) *m. v.* měšťan; —inský *adj. v.* měšťanský.

městiště *n. v.* městiště.

měšťka *f.* Städterin *f.*; m. *st. coll.* Stadtvolk *n.*

měť, ti *f. sl.* Verwirrung *f.* [Maß).

met, mtu *m.* Mut *n.* (Mut, ein

meta *f.* Anlaufplatz *m.*, Start *m.*; 2. Ziel *n.* [zeichen *n.*

měta *f. st.* Rune *f.* (Buchstabe), Merk-

met-ací *adj.* Wurf-; 2. m. stroj Kehrmaschine *f.*, Kehrapparat *m.*; —ač *m.* Werfer *m.*; 2. m. zametač Kehrer *m.*; —áček, čku *m.* Wurfkuchen *m.*; —adlo *n.* Wurfmaschine *f.*

metafys-ický *adj.* metaphysisch; —ika *f.* Metaphysik *f.*

met-al, u *m. v.* metač; —ání *n.* das Werfen; —ař, e (Gaffenkehrer *m.*

metati (—ám) něco (m. na hromadu, m. mezi lid, m. od sebe), m. něčím werfen, schleudern; streuen; m. losy o něco losen; (za . . .) kehren; zm. abortieren; m. se sich werfen; herumwerfen; obili se —á das Getreide schoßt, schießt in die Ähren. [schießfechter *m.*

metec, tce *m.* Wurfschütz, Wurf-

metek, tku *m.* kleines Mut (Maß).

metel-ec, lce *m.* Luftsprung *m.*; —ice *f.* Schneegestöber *n.*; Schneesturm *m.*; —ivý *adj.* stöberig; —iti se (3. —í se) stöbern; 2. rennen, hineinrennen, humpeln, —ka *f.* kleine Rute; —ní *adj.* Ruten-; —ník, a *m.* Luftspringer, Voltigeur *m.*

metení *n.* das Kehren.

měten-í *n.* das Wirren; —ý gewirrt.

metenice *f.* das Werfen; 2. Kehren.

mětenka, měténka *f.* Wirrstroh *n.*

meteor, u *m.* (povětroň) Meteor *n.*; —ologie *f.* Meteorologie *f.*

mětesky *pl. f.* Arabesken (Slavesken).

metěšiti (—ím, *imp.* metěš!) geschwind laufen.

mětež, e *m. et f.* Unordnung *f.*, Verwirrung *f.*; —iti (—ím, *imp.* mětež!) něco verwirren; —ný *adj.* wirrig.

methoda *f. v.* metoda.

měti *n.* das Haben.

metla *f.* (*gen. pl.* metel) Rute *f.*; Gerte *f.*; fig. der Schweif der Kometen; *sl.* der Kehrbesen; fig. m. vyhání děti z pekla die Rute macht aus bösen Kindern gute; metlou nirskati, švihati mit der Rute hauen.

metl-ář *m. st.* Besenbinder *m.*; —í *n.* Geräte *n.*; —ice *f.* Rütchen, Gertlein *n.*; 2. Schmiele *f.*, Windhalm *m. Aira rstl.*; —icovatý (maso) faserig; —ička *f.* Rütchen *n.*; Kleiderbesen *m.*; —ičnost *f.* Herzenbesen *m.* (in der Baumkrone); —ina *f. v.* metlovník; —oví *n. v.* metlice; —ovka *f.* Steckenkraut *n. Ferula*; —ovník, u *m.* Rutenkraut, Gertenkraut, Besenkraut *n.*, Pfrieme *f. Spartium*; —ový *adj.* Ruten-.

mětně *adv.* im Gewirre.

metník, u *m. st.* ein Maßel.

metnouti něco etwas werfen (einmal) *v.* metati.

mětný *adj.* voll Gewirre; Wirr-.

metod-a *f.* Methode *f.*; —ický *adj.* methodisch; —ika *f.* Methodik *f.*

mětošiti *v.* metešiti.

metovati Stoppel stürzen.

metr, u *m.* Meter *n. et m.* [Metre]; —ák, u *m.*, —ovka *f.* Meterstab *m.*, Metermaß *n.*

metropol-e *f.* Metropole *f.*; —ita *m.* Metropolit *m.*; —itán, a *m.* Metropolitan *m.*

metu *v.* mesti, městi.

metulenka *f. sl. v.* metlička.

mětynka *f. v.* měténka.

mez, e *f. v.* meze. [vom Maulesel.

mezče, ete, mezčátko *n.* das Junge

mezdn-ář *m.* Mietling *m.*; —í *adj.* Lohn-; —ík, a *m.* Mietling *m.*; Söld-

mězdřiti *v.* mízdřiti. [ner *m.*

meze, e *f.* Rain *m.*; *pl.* m. Grenze (Gränze), Mark *f.*, Markung *f.*; Grenzstein *m.*; m. vyměřiti, vyznamenati, vyznačiti, vytknouti, vysaditi beraínen, Grenzen setzen; z mezí vystoupiti die Grenze überschreiten.

mezek, zka *m.* Maulesel *m.*

mezenec, nce *m. st.* Mittelfinger; Goldfinger *m.*

mezera *f.* Zwischenraum *m.*; 2. m. (v něčem) Lücke *f.*; 3. Spalte *f.*; 4. (Mus.) Intervall *n.*

mezeřiti eine Lücke machen.

mezer-ni *adj.* Zwischenraum-; —ovatý *adj.* lückenhaft, kluftig.

mezh, a *m. st. v.* mezek.

mezi *prp. c. acc.* zwischen, unter, unterhalb (*inter*); m. něco vložiti, staviti, sadíti zwischen etwas legen, setzen, stellen; nasíti koukole m. pšenici Unkraut zwischen den Weizen säen; m. *cum instr.*; m. mnou a tebou zwischen mir und dir; m. čtyrma očima unter vier Augen, *tête à tête*; m. jiným unter anderem; mezi námi (řečeno) unter uns gesagt, *entre nous*; m. tím inzwischen, indessen, unterdessen, inmittels; m. válkou, m. vojnou während des Krieges; m. nebem a zemí zwischen Himmel und Erde.

mezi-akti *n.* Zwischenakt *m. Entr'acte m.* (Theatr.); —bodec, dce *m.*, —bodí *n.* Zwischenpunkt; -branský *adj.* zwischen den Toren befindlich; m. písař Torschreiber *m.*; —buněčný *adj.* Zwischenzellen-; —cestní *adj.* Untermegs-; —čára *f.* Zwischenlinie *f.*; —časí *n.* Zwischenzeit *f.*; —děj *m.*, —dějství *n.* Zwischenakt *m.*, Z.handlung *f.*; —doba *f.*, —dobí *n. v.* mezičasí; —hájí *n.* ein Ort (Feld oder Wiese) zwischen zwei Hainen; —házka *f.* das Dazwischenwerfen; 2. *sl.* Empfindungswort *n.*; —hláska *f.* Mittellaut *m.*; —hoří *n.* Zwischengebirge, Mittelgebirge *n.*; —hra *f.* Zwischenspiel *n.*, Interludium *n.*; —hradbí *n.* Eisfanade *f.* (Fortif.); —hradí *n.* mittlerer Burghraum; —hrádka *f.* Scheidewand *f.*; —hří *n. v.* mezihra; —chřípí *n.* Nasenscheidewand *f.*; —chrupka *f.* Zwischenknorpel *m.*; -kladka *f.* Zwischenlage *f.*; *sl.* Parenthesis *f.*; —kost *f.* Zwischenknochen *m.*; —kožka *f.* Zwischenhaut *f.*; —krokví *n.* Sparrenfeld *n.*; —listí *n.* Mesophyllum *n.*; —lodí *n.* Zwischendeck *n.*; —měsíci *n. Interlunarium n.*; —městí *n.* Zwischenstadt *f.*; (Fort.) Eisplanade *f.*; —místní dálka Zwischenweite *f.*; —mluva *f.* Zwischenrede *f.*; —mluvný rozsudek Zwischenurteil *n.*, interlokutorisches Urteil; —moří *n.* Landenge *f.* [vall *n.*

mezina *f.* Rain *m.*; 2. (Mul.) Inter-

mezinárodní *adj.* international; právo m. Völkerrecht *n.*

mezinec, nce *m. v.* mezenec.

mezi-nožÍ *n.* (anat.) Mittelfleisch *n. Perinaeum*; —okní *n.* Fensterschaft *m.*; —opatek, tku *m.* Zwischenafterleder *n.*; —pád, u *m.* Zwischenfall, Inzidenzfall *m.*; —palubí *n.* Zwischendeck *n.* (Schiff.); —patro *n.*, —patří Mezzanin *n.* (archit.); —plecí *n. Interscapulium*, der Raum zwischen d. Schulterblättern; —plošnice *f.* (anat.) Diploe *f.* (die zwischen Knochenplatten liegende schwammichte knochichte Substanz).

mezi-řeč *f. v.* mezimluva; —říčí *n.* Flußbinnenland *n.* (Meřovotamien); —říší *n. v.* mezivládí.

mezír-ka *f. mor. v.* mezera; *pl.* —ky (archit.) Metopen, Zwischenräume zwischen den Triglyphen.

mezi-rtí *n.* Mundfurche *f.*; —siní *n.* Korridor *m.*; —sloupí *n.* (Bauk.) Pfeilerweite *f.*; —slovce *n.*, —slovíčko *n.* Zwischenwort *n.*, Interjektion *f.*; —spor u *m.*, —sporí *n.* Inzidenzstreitigkeit *f.*; —stavbí *n.* Zwischenbau *m.*; —stění *n.*, —stěna *f.* Mittelwand *f.*; —střeší *n.* Dachkehle *f.*; —sval, u *m.* Zwischenmuskel *m.*

mezi-tím *adv.* inzwischen; *v.* mezi; —timný *adj.* interimistisch; Zwischen-.

mezitoji *st.* inzwischen.

mezi-úřadí *n.* Zwischenamt *n.*; —uzlí *n.* Zwischenknoten *m.*; —větří *n.* Mittelwind *m.*; —vládí *n.* (—vláda *f.*) Zwischenregierung *f.*; Interregnum *n.*; —vrstevka *f. v.* meziplošnice; —zeď, zdi *f.*, —zdí *n.* Scheidewand *f.*, Zwischenmauer *f.*; —zemí *n.* Meerenge *f.*, Straße *f.*; 2. Enklave *f.*; —zemní *adj.* mittellandisch; m. obchod Binnenverkehr, Zwischenverkehr *m.*; —zemská banka Landerbank *f.*; —zpěv, u *m.*, —zpěví *n.* Zwischengesang *m.*

mezkář *m.* Maulesseltreiber *m.*

mezkov-ání *n.* Racherei *f.*; —ati (mezkuju) se čím neb s čím sich rackern; —ský *adj.* Maulesel-; fig. dumm; —ství *n.* fig. Dummheit *f.*

mezkyně *f.* Maulesselin *f.*

mezn-i *adj.* Rain-, Grenz-; m. kámen Grenzstein *v.* mezník; m. soud Grenzgericht *n.*; m kůl Malpfahl; m. prst Ohrfinger *v.* mezenec; —ice *f.* Mittellaut *m.* (zwischen zwei Selbstlauten); m. *vn.*

mezník, u *m.* Grenzstein, Malstein, Markstein *m.*; —ovati begrenzen.

mezov-ati s někým grenzen, angrenzen; Morava mezuje s Uhry Mähren grenzt an Ungarn; m. eine Grenze machen; scheiden; —ník, a *m.* Grenzscheider *m.*

mezulán, u *m.* (it. *Mezzolana* = Halbwelle *f.*) Mesulan, Mesolan *m.* (Stoff); m., a fig. Tölpel *m.*, —ník, a *m.* Mesulanweber *m.*; —ka *f.* Weiberrock von

mézda *f. st. v.* míza. [Mesulan.

mha, mhla *f.* Nebel *m.*; fig. üble Laune; slepičí m., vlčí m., noční m. Nachtnebel *m. Hemeralopie* (Krkht.); je m. es ist nebelig; dělá se m. es steigt ein Nebel auf; m. padá der Nebel fällt, es nebelt; mhu dělati někomu před oči einem einen Nebel vor Augen machen, einem einen blauen Dunst vormachen.

mhlavo *adv.* nebelig; —šerý *adj.* nebelgrau. [nebulinisch.

mhlavý mlhavý *adj.* nebelig; nebulös;

mhl-eti *v.* mhliti; —istý *adj.* nebelig.

mhliti (3. mhlí) nebelig werden; schwach regnen, fiefern; 2. m. nebelig machen; mhlí *et* mhlí se es nebelt, fiefert.

mhlo-děj *m.* Betrüger, Obskurant *m.*; —kalný, —vatý *adj.* nebelig, dunkel; —měr, u *m.* Nebelmesser *m.*; —vitý *adj.* nebelicht; —vý *adj.* Nebel-.

mhour-án, —al, a *m.* Überschichtige *m.* Blinzange; —ati (-ám) (m. očima na někoho) blinzeln (mit den Augen) (inzourati); —avý *adj.* blinzend.

mhouřiti (—ím, *imp.* mhouř!) oci *v.* mhourati.

mhourn-outi na někoho oui einen einmal hinblinzen; —uti *n.* das einmalige Blinzen.

mchatý *adj.* moosig. [Moos-.

mchov-lý *adj.* moosicht; —ý *adj.*

mi *pron. dat.* mir (dej mi . . .).

miasma *f.* (n.) Miasma *n.*

micati (—ám) *v.* míciti.

micek, cka *m. v.* jměcek, jmenovec.

míciti *et* miceti (—ím, *imp.* [ne]micej!) něco (m. šaty) die Kleider abreiben, nicht schonen.

micko *m. v.* jmenovec.

micna, micna *f.* Schlampe *f.*

míč, e *m.* Ball *m.*; hra v m. (hra na m., hra -em) Ballspiel *n.*; hráti v m., hráti na m., hráti -em Ball spielen; —e španělské *pl.* Karkaffen, Feuerballen.

míčirna *f. v.* míčovna.

míčnénka, míčovka *f.* Pillenkraut *n.*, Pillenfarn *m. Pilularia.*

míčovna *f.* Ballstube *f.*, Ballhaus *n.*

míčový *adj.* Ball-.

migréna *f.* Migräne *f.*

mih, u *m.* Augenwink *m.*; v m., —em im Augenblicke.

mih-ač *m.* Blinzelauge; Blinzler *m.*; —ačka *f.* Blinzlerin *f.*; unterirdisches Gefängnis (zu Písek) *v.* mihulka; —adlo *n., pl.* —adla Feldgestänge, Feldgeschleppe *n.*; (Fortif.) Scharfenblendung *f.*; —an, a *m.* Blinzler *m.*; —ání *n.* das Blinzeln; —ati (-ám) očima mit den Augen blinzeln; mit den Augenlidern blinzen; m. na někoho einem winken, zuwinken; m. se schnell hin und herbewegen; flimmern; —á se mi před očima es schwebt mir vor den Augen.

mihav-ec, vce *m.*, —ci *pl.* Räuber, die sich unter der Erde aufhalten; —ice *f.* Augendeckel *m.*, Augenlid *n.*; 2. Sternschnuppe *f.*; —ka *f.* Flatterding *n.*; 2. Schwungseil *n.* (Turn.); 3. Wimpel *m.* (Schiff.); —nice *f. v.* mihavice; *v.* mihule; —ost *f.* Neigung zum Blinzen; 2. Schwebe *f.*; —ý *adj.* flimmernd, flatternd.

mihnouti einmal blinzen oder winken; mihl se mezi zástupem, mezi stromy er verschwand im Gewimmel, zwischen den Bäumen; *v.* míhati.

mihovluva *f.* Mienensprache *f.*

mihot, u *m.*, —a *f.* das Flimmern, Geflimmer *n.*; —ati (3. —á) *et* m. se flimmern.

mihule *f.* Neunauge *n.*, Lamprete *f.*, Flußpricke *f. Petromyzon.*

mihulka *f.* ein Kerkerturm ob dem Prager Schlosse.

mich-a, mícha *f.* Rückenmark *n. Medulla spinalis*; zánět —y Rückenmarksentzündung; úbytě —y Rückendarre, Rückenmarkdarre *f.*

mich-ací *adj.* Misch-; —ač *m.* Mischer *m.*; —ačka *f.* Mischerin *f.*; 2. Rührlöffel *m.*; —adlo *n.* Barbierwinsel *m.*; —al, a *m.* Mischer *m.*; 2. Pantscher *m.*

michalky *pl.* Birnen, die um Michaeli reif werden.

mich-ání *n.* das Mischen; —anice, —anina *f.* Vermischung *f.*; Gemenge *n.*, Gemengsel *n.*; Gemisch *n.*, Melange *f.*; —anka *f.* Mengschüssel *f.*; —ati (-ám) (m. karty, m. kaši *et* kaší, m. těsto *et* těstem) mischen; umrühren; m. něco s čím, m. mezi něco mengen, vermengen; m. se do něčeho, v něco sich einmengen, sich einmischen; —átko *n.* Rührhölzchen *n.*; —ota *f.*, směs die Mischung.

michovina *f.* Myelokon *n.*

mij-ející, pomíjející *adj.* vergänglich; —etí (mijím, íš, í. ime, íte, ejí, *imp.* míjej!) něco vorbeigehen, vorbeifahren; m. koho (*acc.*) meiden; *impers.* verschwinden, vergehen; m. se čeho, m. se s čím verfehlen *v.* minouti; —itelný *adj.* was unterlassen werden kann, vergänglich; —ivý *adj.* vergänglich, flüchtig. [rauben.

mík, a *m.*, mník *v.* meň; —ový *adj.* Alk-

mikroskop, u *m.* Mikroskop *n.*

mil, (mil), a, o *v.* milý; —á *f.* die Geliebte; —áček, čka *m.* Liebling *m.*; Schoßkind *n.*; fig. Herzblatt; —an, a, —ánek, nka *m. v.* miláček.

milati öfter mablen *v.* míliti.

miláťko *n.* liebstes Kind. [Liebesgott.

miláče, ete *n.* Amor *m.*, der kleine

mile (míle) *adv.* liebevoll, holdselig; gern, willig; jak mile jo bald; m., ete *n. v.* miláťko. [pět mil fünf Meilen.

míle, e *f.* (*gen. pl.* mil *et* milí) Meile *f.*; **mil-ec**, lce *m.* milostník Günstling *m.*; der Geliebte; —ečky *adv. v.* militky; —ek, milek, lka *m.* Amor *m.*, Liebesgott *m.*

milen-ec, nce *m.* (—ek, nka) *m.* der Geliebte; —ka *f.* die Geliebte, Liebste; Liebchen *n.*; —ký *adj.* hold, liebreich; —ství *n.* Liebschaft *f.*; —ý geliebt.

miléř *m. v.* milíř.

milerád, milerád, a, o *adv.* recht gern, vom Herzen gern, mit Vergnügen.

mileti se komu *v.* míliti se

milí *n. v.* jmelí.

miliarda *f.* Milliarde *f.*

milice *f.* (obrana) Miliz *f.*

mil-ice, —ička *f. v.* milenka; —ictví *n.* Buhlschaft *f.*; —ičký *adj.* sehr lieb; —ík, a, —íček, čka *m.*, —ín, a, —inek, nka *m. sl.* Freier, Buhle *m.*, Liebhaber *m.*; —ina, —inka *f.* Huldgöttin *f.*

milion, u *m.* Million *f.*; —ní, —tý *num.* (*adj.*) der millionte; —ová půjčka Millionanleihe *f.*; —ský *adj.* Millionen-; to je —ská věc! das ist eine verwünschte Sache.

miliř, miléř *m.* Meiler *m.*, Kohlenmeiler *m.*; —ský *adj.* Meiler-; -é dříví Meilerholz *n.*; -é uhlí Meilerkohle *f.*; —ství *n.* Meilerkunst *f.*, das Meilerbrennen (Kohlenbrennen in Meilern).

miliskovati se s kým liebkosen.

milita *m. v.* militek. [litně.

militě *adv.*, jak m. sobald als *v.* mi-

militek, tka *m. sl.* Liebhaber, Buhle *m.*

militel *m.* Schmeichler, Streichler *m.*

míliti něco (-ím *imp.* mil *et* milí) etw. lieb machen, verlieblichen; m. se

komu sich einschmeicheln; einem gefallen.

milit-ka, —ka *f.* Liebchen *n.*, die Liebste, die Geliebte; —ka *f.* Liebelei *f.*; – kovati liebkosen; jak —ky, jak —ně *adv.* jobald, sobald als; —ký, militký *adj.* minniglich; allerliebst; m. *subst.* der Geliebte.

milka *f.* kleine Meile; 2. *v.* milenka.

milkokvět, u *m.* Wollblume *f.*, Wunderle *f.* *Cravthemum.*

milkov-ání *n.* Liebelei *f.*; Flirt *m.*; —ati koho, m. se s kým liebkosen, liebeln; —nice *f.* Kokette *f.*; —nictví *n.* Koketterie *f.*

milm-l *adj.* Meilen-; m. **sloup**, —ík, u *m.* Meilenzeiger *m.*, Meilensäule *f.*, Meilenweiser *m.*

milo, milo *adv.* wohl, angenehm; je mně m., že . . . es ist mir lieb (angenehm), daß . . .; až milo sehr angenehm.

milo-bratrský *adj.* philadelphisch; —dar, u *m.* Almosen *n.*; —dechý *adj.* wohlduftend, wohlriechend; —hlídek, dka *m.* der Heldbliebende; —hrádek, dku *m.* Lustschloß *n.*; —chladný *adj.* lieblich kühl; —květ, u *m.* (bot.) *Chariantus*; —lidský *adj.* menschenfreundlich; -mudřec, dřce *m. st.* Philosoph *m.*; —panka *f.* Liebfrauenmilch *f.* (Wein); —pěvec, vce *m.* Minnesinger *m.*; —sad, u *m.* Lustgarten, Ziergarten *m.*

milosrd-enství, —í *n.* Barmherzigkeit *f.*, Mitleid *n.*, Erbarmen *n.*, *Misericordia f.*; —ně *adv.* barmherzig; —nik, a *m.* der Barmherzige; —ný *adj.* barmherzig, mitleidig; m. bratr (*krátce*: —ný) barmherziger Bruder; —ná sestra barmherzige Schwester *f.*

milost, ti *f.* Gnade *f.*; Lieblichkeit, Holdseligkeit *f.*; Gunst *f.*; Farben *m.*; Begnadigung, Amnestie *f.*; (Titel) Gnaden; Vaše M.! Euer Gnaden! Jeho M. královská Seine königliche Majestät; m. *st.* láska Liebe *f.*, Minne *f.*; boží —ti Schneeballen (Mehlspeise); květ —ti *v.* laskavec.

milost-enec, nce *m.* Gunstling *m. v.* milec; —enka *f.* Huldgöttin, Grazie *f.*; —ice *f. st.* Venus *f.*; —ina, —yně *f.* (*cirk.*) Almosen *n.*; —inka, *pl.* —inky *f.* Flitterwoche, Zartelwoche *f.*; —iplný *adj.* voll Holdseligkeit, voll Gnade.

milostiv-ě *adv.* gnadig, huldvoll; —ice *f. st.* eine Huld oder Gnade Erteilende; —ost *f.* Huld *f.*, Milde *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) gnadig, huldreich; liebereich; —á paní gnadige Frau; —é leto Jubeljahr (Ablaßjahr) *n.* *Jubilaeum.*

milostka, milůstka *f.* eine kleine Gnade, kleine Huld; 2. die Geliebte; 3. *pl.* —ky Liebeshandel *m.*, Liebelei *f.*, Flirt *m.*; 4. die Grazien, Huldgöttinnen.

milostn-ě *adv.* mild, liebreich, holdselig; —é, čho *n.* Gnadengabe *f.*, Gnadengehalt *m.*, Gnadengeld *n.* *Gratiale n.*; —ěti liebreich werden; —ice *f.* Geliebte *f.*, Favoritin *f.*, Maitresse *f.*; 2. Bundeslade *f.* (slitovnice); —ičce, ičce *adv.* sehr angenehm, lieblich; —ičeк, čka *m.* Mignon *m.*; —ička *f.* Mignone *f. v.* milostnice; —ík, a *m.* Liebling, Günstling *m.*; —iti liebreich, gnädig machen; —ost *f.* Holdseligkeit, Anmut *f.*; —ý *adj.* minniglich, hold, lieblich, liebreich; Liebes-; m. svazek *m.* Liebesbund *m.*, Liebesbündnis *n.*; —á píseň Minnelied *n.*

milost-pán, a (*voc.* milostpane!) *m.* gnadiger Herr; —paní *f.* (*dim.* —paníčka) gnadige Frau; —slečna, —slečinka *f.* gnadiges Fräulein.

milo-tě, milo-tě *adv.* es ist angenehm.

milounký *adj.* allerliebst.

milouš, e, —ek, ska *m.* der Geliebte, Liebling *m.*; —ka (miluška) *f.* die Liebste; —kovati liebkosen.

milov-anec, nce, —ánok, nka *m.* Geliebter; —ání *n.* das Lieben; Liebschaft *f.*; m. hodný lidenswürdig; —anice *f.* Liebelei *f.*; —ánka, *pl.* —ánky *f.* Liebesgeschichte *f.*; —anlivý *adj. st.* liebenswürdig; -ost -keit; —aný geliebt; —atelný *adj.* liebenswürdig; -ati lieben; miluj bližního svého jako sebe samého! du sollst deinen Nächsten lieben gleich dich selbst; m. se s kým liebkosen.

milovec, vce *m. v.* milník.

milovn-ice, —ička *f.* Liebhaberin *f.*; —ictví *n.* Liebhaberei *f.*; —ík, a *m.* Liebhaber *m.*; m. květin Blumenliebhaber, Blumenfreund *m.*; —ost *f.* Liebhaberei *f.*; —ý *adj.* něceho (m. pokoje), *st.* m. v něčem (m. v lidech) liebend, Liebhaber von etw.; míru m., pokoje m. friedliebend; 2. m. liebevoll.

milovný *adj.* Meilen-; milové, čho *n.* Meilengeld *n.*

milulenký *adj. st.* allerliebst.

milůstka *f. v.* milostka.

miluš-e *f.*, ka *f.* die Holde, das Liebchen; —ký *adj.* sehr lieb.

mily *adj.* (*comp.* milejší) lieb, liebreich, holdselig; m. příteli! lieber Freund! m., čho *n.* der Geliebte, Liebhaber *m.*

mimi (*instr.* s mimim *et* s mimetem) *n.*, mimátko, mimínko *n.* kleines Wickelkind *n.*

mimika *f.* Mimik *f.*

mimo (mímo) *adv. et prp. cum. acc.* vorbei, vorüber; nebst, außer; über mehr als; ungeachtet, ohne; m. jíti vorbeigehen; m. jda im Vorbeigehen; m. město außerhalb der Stadt; m. dům (pracovati atd.) außerhalb des Hauses; šel m. dům er ging bei Hause vorbei; m. pustiti, m. sebe pustiti něco aufgeben; m. to außerdem, nebstdem; m. jiné nebst andern; m. sestru die Schwester ausgenommen; m. obyčej außergewöhnlich, außerordentlich; m. vše nadání, m. všechnu naději unverhofft.

mimoděk *adv. v.* mimovolně.

mimo-hled, u *m.* Parallaxe *f.*; —hraničný *adj.* außer den Grenzen.

mimochod, u *m.* Antritt *m.*, Zelt *m.*, Baß, Paßgang *m.* (des Pferdes); —em (*adv.*) im Vorbeigehen; nebenher; *en passant*; m. řečeno nebenbei gesagt; —ník, a *m.* Zeltner, Klepper *m.* (Pferd).

mimo-jda, —jdouc *adv.* nebenbei, im Vorbeigehen, —letný *adj.* flüchtig;

—městský *adj.* außerstädtisch; —pravidelnost *f.* Abnormität *f.*, Regelwidrigkeit *f.*; —pravidelný *adj.* abnorm; regelwidrig; —řádnost *f.* etw. Außerordentliches, Außergewöhnliches; Exzeption *f.*; Ausnahmszustand *m.*; —řádný *adj.* außerordentlich, ungewöhnlich; m. stav Ausnahmszustand *m.*; —rovník, a *m.* Parallelkreis *m.*; —soudní *adj.* außergerichtlich.

mimot-lný *pl. f.* Allotria; Nippsachen; —ně *adv.* nebenbei; —ní *adj.* Neben-.

mimo-veitržní směnka Außermeßwechsel *m.*; —věrec *m.* ein Konfessionsloser; —volný *adj.*, —volně *adv.* unwillkürlich; —zemský *adj.* außerhalb der Erde; —zemství *n.* Exterritorialität *f.*; —zor, u *m.* Aphäresis *f.*

mimr-a *m.*, —ač, —áček, čka *m.*, —ačka *f.*, —al, a *m.*, —avý *v.* nimra

mín *adv. v.* méně. [atd.

mina *f.*, podkop *m.* Mine *f.*; 2. Mine *f.* (ein Gewicht von 24 Lot).

minař *m.* Minierer *m.*

minář *m. sl. v.* mlynář.

minc-e *f.* Münze *f.* (*Moneta*); 2. *v.* mincovna; —éř, —íř *m.* Münzer *m.*; —írna *f. v.* mincovna; —ířství *n.* Münzerei *f.*; Münzkunde *f.*

mincmistr, a *m.* Münzmeister *m.*; —ová *f.* Münzmeisterfrau *f.*; —ovství *n.* Münzmeisteramt *n.*

mincov-ati (peníze) münzen; —na *f.* Münzkammer *f.*; Münzhaus *n.*, Münzamt *n.*; —ní *adj.* Münz-; m. list Münzschein *m.*; m. dům *v.* mincovna; m., ího *m.* Münzmeister *m.*; —nictví *n.* Münzwesen *n.*; Münzerei *f.*, Münzkunde *f.*; —ník, a *m.* Geldmünzer *m.*; 2. Geldkenner *m.*; —ství *n. v.* mincovnictví.

minění *n.* Ansicht *f.*; Vorlaß *m.*; m. (zdání) Meinung *f.*; Gesinnung *f.*

minerál, u *m.* Mineral *n.*; —ní *adj.* Mineral-; m. voda Mineralwasser *n.*

mineralog, a *m.* Mineraloge *m.*; —ie *f.* Mineralogie *f.*

miniatura *f.* Miniatur *f.*

minice *f. v.* mince.

minich, u *m.*, suřík Mennig *m.*

minimální *adj.* Minimal-.

minister-ský, —iální *adj.* Ministerial-; —ství *n.* Ministerwürde *f.*; —stvo *n.*, —ium *n.* Ministerium *n.*

ministr, a *m.* Minister *m.*

ministr-ant, a *m.* Ministrant *m.*; —ovati ministrieren.

miniti (-ím, *imp.* mínil!) vorhaben, gedenken; beabsichtigen; člověk míní, Pán Bůh mění (činí) der Mensch denkt, Gott lenkt; m. něco *v.* mniti, míním ich bin gesonnen. [jauger (Fisch).

minoha *f.* Seeneunauge *n.*; der Stein-

minolety *adj.* (nezletilý) minorenn.

minonoska *f. rus.* Torpedoboot *n.*, Torpedoschiff *n.*

minorita *f.* Minorität *f.*; *m. m.* Minorit *m.* (Franziskanermönch).

minouti (minu, cš, e, *imp.* miň!) aufhören; entfallen; erlöschen; verschwinden; vergehen; vermeiden; rok minul das Jahr ist vorbei; právo mine ein Recht hört auf; m. něco vorbeigehen; minul dům er ging beim Hause vorbei; m. někoho verfehlen; minul jsem ho (jej) ich habe ihn verfehlt; m. se s kým nicht zusammentreffen, einander fehlen; m. se s čím los werden; aufgehen lassen; minul se s rozumem er hat seinen Verstand verloren, er ist wahnsinnig (irrsinnig) geworden.

minuc-e, —i *f.* [lt. *Minuzia*] kleiner Kalender, Minuz 2. Minutenuhr *f.*

minul-e *adv.* neulich, jüngst, unlängst; —ost *f.* Vergangenheit *f.*; —ý *adj.* vergangen, verstrichen; m. čas die vergangene Zeit *Perfectum* (gram.); m. týden (-ého čtvrtka) vergangene Woche.

minuta *f.* Minute *f.*

minutelný *adj.* was übergangen, ausgelassen werden kann. [gehen.

minuti *n.* das Vergehen; Vorüber-

minut-lna, —ka *f.* Minute *f.*; —ka *f.* Minutenbillet *n.*; Minutenphotographie *f.*; —ní, —ový *adj.* Minuten-; —ové hodinky, —ky *pl. f.* Minutenuhr *f.*

minutý *adj.* übergangen, ausgelassen; *v.* minulý.

mír, u *m.* Friede *m.*; (smír *m.*) die Versöhnung; m. uvésti v zemi, v m. uvésti zemi Frieden stiften (im Lande); m. udělati, m. učiniti, m. způsobiti, m. uzavříti Frieden schließen, Frieden machen; m., a *st.* (vesmír) die Welt.

míra *f.* (*instr.* mírou *et* měrou, *pl.* míry, *gen. pl.* měr) Maß *n.*, Maßstab *m.*; Maßgabe *f.*, Art *f.*, Weise *f.*; Absicht *f.*, Ziel *n.*; m. úroková Zinsfuß *m.*; nad —u übermäßig; sehr; z —y dobrý, nad —u dobrý überaus gut, allzugut; v té míře unter diesen Umständen; po krajné měře *st.* (*i rus.*), aspoň menigstens; touž měrou auf dieselbe Art; ebenermaßen; desgleichen; v dobré míře (v dobré náladě) bei guter Laune.

mírce *m.*, mířič Versöhner *m.*, Friedensstifter *m. v.* smírce.

mířič *m.* Zieler *m.*

mířička *f.* (jiřička) Weißschwalbe *f.*

mířlčník, u *m.* Galbenkraut *n.*, Steinepich *m.*

mířík, u *m.* Eppich *m. Apium.*

mířitel, e *m.* Friedensstifter *m.*; 2. Zieler *m.*; —ka, —kyně *f.* -in *f.*; —ný *adj.* versöhnlich.

mířiti (-ím, *imp.* miř!) někoho (*acc.*) s někým söhnen, versöhnen, Frieden stiften, besänftigen; 2. m. někam, na něco zielen; m. se s kým sich versöhnen.

mírka, mírka *f.* (*gen. pl.* mírek) kleines Maß; die Metze; das Maßel, Achtel; die Müllermetze.

mírn-ě *adv.* mäßig; (musf.) *moderato*; *sl.* treffend, richtig, —ění *n.* Mäßigung, Moderation *f.*; —ěti mäßig werden.

mírník, a *m.* der um das Dreschermaß drischt; m.,' u Maßstab *m.*

mírnitel *m.* Mäßiger *m.*; —ka *f.*, kyně *f.* -in.

mírn-iti (-ím, *imp.* mírni!) něco mäßigen, mäßig machen; besänftigen, mildern; m. se sich mäßigen, sich moderieren; —ivec, vce *m.* Moderantist *m.* (polit.); —ivý *adj.* besänftigend, mildernd.

mírno-myslný *adj.* mäßig gesinnt; harmlos; —pásný *adj.* aus der gemäßigten Zone.

mírn-ost *f.*, —ota *f.* Mäßigkeit *f.*, Sanftheit *f.*; Gelindigkeit; Friedfertigkeit *f.*; Mäßigung *f.*; Modestie *f.*; —ý *adj.* (*comp.* mírnější) mäßig; gelind, mild, billig; friedlich, friedfertig; *pl.* —í, strana —ých *Moderados* (in Spanien).

mírocelovati den Friedensfuß geben.

míro-dárný *adj.* friedenspendend; —libec, bce, —mil, a *m.* Friedensfreund *m.*; —myslný *adj.* friedmütig; friedlich; —tvorce *m.* Friedensstifter *m.*

mírový *adj.* Maß-; 2. Friedens-.

míru-líbý, —milovný, —milý *adj.* friedfertig, friedliebend; —milovnost *f.* Friedfertigkeit *f.*

mírza *m.* Mirza *m.* (pers. Fürst).

mísa (*st.* misa) *f.* (*pl.* mísy, *gen.* mís, *dat.* mísám) Schüssel *f.*; hluboká m. tiefe Schüssel; polívečná n. polívková m. Suppenschüssel *f.* [Meßbuch *n.*

mísál, u *m.* (*st.* mšál, u) Missale *n.*,

misání *n.* das Abnehmen, Schwinden; (med.) Schwindsucht *f.* [verkäufer *m.*

misař *m.* Schüsselmacher, Schüsselmisatl (3. -á) schwinden, abnehmen.

mise, misie *f.*, misí *f.* Mission *f.*

míseč-ka *f.* Schüsselchen *n.*; —ní, —ný *adj.* Schüssel-.

mís-ení *n.* das Kneten, Mischen; —ič, e *m.* Mischer *m.*; —idlo *n.* Knetscheit *n.*

misionář *m.* Missionär *m.*

mís-írna *f.* Mischhütte *f.*; —itel, e *m.* Mischer *m.*; —itelný *adj.* mischbar; -ost -keit.

mísiti (mísím, *imp.* mísi!) něco něčím mischen, mengen; m. těsto den Teig kneten; m. zum zweitenmal pflügen, felgen, zwiebrachen.

miska *f.* (*gen. pl.* misek) kleine Schüssel; m. u váhy Wagschale *f.*; m. žabí Froschschale *f.*

miskovati mischeln.

miskov-ec, vce *m.*, —ka *f.* Napfschnecke *f.*; Napfmuschel, Schalmuschel, Schellenmuschel *f. Patella*; —itý *adj.* schüsselförmig; —ý *adj.* Schüssel-; —á váha Schalenwage *f.*

misle *f. v.* jesle.

misník, u *m.* Schüsselschrank, Topfmisový *adj.* Schüssel- [schrank *m.*

místečko *n.* Örtchen, Stellchen *n.*; Plätzchen *n.*

místem *adv.* ortweise; stellenweise; hie und da. [—ný *adj. v.* místný.

míster-ka, —kyně *f. v.* mistryně;

místička *f.* (*dim.*) Schüsselchen *n.*; (b. d. Eichel) Becherbülle *f.*, Eichelnäpfchen *n. Cupula*; místičky házeti (kačírky n. podlísky podrážeti, na vodě) Schwalben schlefen, prellwerfen.

míst-iti (-ím, *imp.* umísti!) něco um . . .) an Ort bringen, setzen; —ko *n.* Örtchen *n.*; —mo *adv. v.* místem; —né, ého *n.* Standgeld *n.*; —ní *adj.* Orts-, Lokal-; örtlich; m. soud Ortsgericht *n.*; m. velitelství Platzkommando *n.*; —ník, u *m.* (grm.) Lokal, Präpositional *m.* (Endung); —nost *f.* Standort *m.*, Lokalität *f.*; Örtlichkeit, Geräumigkeit *f.*; Schicklichkeit *f.*; —ný *adj.* geräumig; 2. schicklich; passend.

místo *n.* Ort *m.*, Platz *m. Locus*; Stelle *f.*, Stätte *f.*; m. Ortschaft *f.*; Raum *m.*; z místa na místo von Ort zu Ort; k místu a konci přivésti zustande bringen; na místě st. vollends; gänzlich; na místě an der Stelle; plötzlich.

místo *adv.* statt, anstatt; m. něho, namiště jeho (něho) für ihn, anstatt seiner; m. otce anstatt des Vaters; —admirál, a *m.* Vizeadmiral *m.*; —děkan, a *m.* Vizedechant *m.*; —držící, ího *m.*, —držitel, e *m.* Statthalter *m.* (Lokumtenent *m.*); —držitelský *adj.* Statthalterei-; m. rada Statthaltereirat *m.*; —držitelství *n.* (—držictví) Statthalterei *f.*; (Statthalterschaft *f.*); —hrabí *m.* Vikomte *m.*; —hrabství *n.* Vikomtei *n.*; —jmení *n*, —jmeno *n.* (náměstka, zájmeno) Fürwort *n. Pronomen*; —kancléř *m.* Vizekanzler *m.*; —konsul, a *m.* Vizekonsul *m.*, Prokonsul *m.*; —král, e *m.* Vizekönig *m.*; —pis, u *m.* Ortbeschreibung, Topographie *f.*; —písař *m.* Vizelandschreiber *m.*; —písný *adj.* topographisch; —přednosta, —předseda *m.*, —předsední, —předsednik, a *m.*, —president, a *m.* Vizepräsident *m.*, Vizeprases *m.*; —ředitel, e *m.* Vizedirektor *m.*; —sekretář *m.* (—tajemník) Vizesekretär *m.*; —starosta *m.* Vizebürgermeister *m.*; Obmannstellvertreter *m.*; —sudí, ího *m.* Vizelandrichter *m.*; —velitel, e *m.* Vizekommandant *m.*

mistr, a (*st.* mistř, e) *m.* Meister *m.*; m. ševcovský Schuhmachermeister *m.*; m. zpěvu (m. ve zpěvu) Meistersänger *m.*; dílo chvále mistra wie der Meister, so

mistřík, a *m. v.* mejstřík. [das Werk.

mistrn-ě *adv.* meisterhaft; —ěti Meister werden; —ost *f.* Meisterhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* meisterhaft.

mistrov-á *f.* Meistersgattin *f.*; —ati seine Meisterschaft ausüben; m. koho (*acc.*) einen meistern, hofmeistern; —kyně *f. v.* mistryně; —ný, ost *v.* mistrný, ost; —né *n.* Meistergebühr *f.*; —ský *adj.* Meister-; meisterhaft *v.* mistrný; —ství *n.* Meisterrecht *n.*, Meisterschaft *f.*; Kunstwerk *n.*; Meisterstück *n.*; —stvo *n.* Meisterkollegium *n.*

mistr-ský *adj.* Meister-; —ství *n. v.* mistrovstvi; —uju *v.* mistrovati.

mistryně *f.* Meisterin *f.*

místy *adv.* (*instr. pl.*) stellenweise, ortweise, an manchen Orten.

mišál, u *m. v.* mísál.

míše, míšátko *n.* Borsdorfer Apfel.

míše *f. st.*, mše Messe *f.*

míš-eci *adj.* Misch-; —eč *m.* Aufwascher *m.* (Brauh.); —ečka *f.* Aufwaschweib *n.* (Brauh.).

mlšek, šku *m.* Beutelchen *n.*; 2. Säckchen *n.*; 3. kleiner Blasebalg; 4. (bot.) Hülle der Getreideähren.

mlšek, šeka *m.* Berg *m.*, verschnittener Eber. [Gemenge *n.*

mlšeň, šně *f.* Borsdorfer Apfel; 2.

mlšen-ec, nce *m.* Mischling *m.*; Mestitz *m.*; Zwitter *m.*; —i *n.* Mischen *n.*; 2. Felgen, zweites Pflügen; —ice *f.* Quodlibet *n.*; 2. Mengsel, Gemenge *n.*; 3. Lehmboden mit Sand; 4. Mixtur *f.* (bei der Orgel); —ina *f.* Gemisch *n.*, Mischmasch *n.*; 2. gemischtes Fleckholz.

mlšen-ka *f.*, —ské n. mýšeňské jablko Borsdorfer Apfel.

mlšenobarvý *adj.* meliert. [Wald.

mlšina *f.* Mischung *f.*; 2. gemischter

mlška *f.* (= mniška) Nunne, Nymme *f.*, Gelze *f.*, verschnittene Sau.

mlško-noh, a, —nožec, žce *m.* Blasenfuß *m.* (eine Blattlaus).

mlškov-aný verschnitten; 2. meliert; ati (svině) *mor. i sl.* gelzen, verschneiden.

mlšňanka *f.* Borsdorfer Apfel.

mlšpul-e *f.* Mispel *f. Mespilus* (Baum und Frucht); —enka *f.*, —ka *f.*, —yně *f.* Mispel *f.* (Frucht); —i, —ový *adj.* Mispel-.

mítati (-ám) *v.* metati. [verwirren.

mítěžiti (-ím, *imp.* —i!) *st.*, měteziti

míti, *st.* mieti, jmieti (mám, máš, má, máme, máte, mají, *st.* jměju, (iměju), eš, e, eme, ete, jú, *min.* měl, a, o, *st.* jměl, imieše, jměješe, *imper.* měj, -te! *tragr.* maje, ic, *tragr. min.* měv, -ši) něco haben; inhaben; enthalten; moc m. Macht haben; leta m. volljährig sein; chuť n. Lust zu etwas haben; starost m. Sorge haben; pochybnost m. einen Zweifel hegen; m. koho k čemu einen zu etw. verhalten; zu etw. veranlassen, antreiben; za to m. dafür halten, glauben, erachten; mám za to, že . . . ich glaube, daß . . . zač mne máš? wofür hälst du mich? máš tam přijíti du sollst hinkommen; má za ušima fig. er hat es hinter den Ohren; nemám peněz ich habe kein Geld; nemá všech pět pohromadě, nema všech doma fig. es rappelt bei ihm, es rappelt ihm im Kopfe; dobře máte! ihr habt Recht! m. do sebe au sich haben, in sich haben; *st.* co ty jmáš do toho? was gehts dich das an? m. něco za někým etwas bei einem gut haben; měj to sobě das behalte dir; měj děk! habe Dank; mám hlad ich bin hungrig; má ho rada sie hat ihn gerne; to to máme! da haben wirs; s někým činiti míti mit einem zu tun haben; m. se (dobře n. zle) sich (wohl oder übel) befinden; jak se máš? wie gehts? jak se máte? wie ist das Befinden? mám se jako hrách u cesty, jako nahý v trní alles rupft mich wie Schoten an der Straße; měj se dobře! lebe wohl! (gehab dich wohl!); m. se k něčemu (k dílu, ku práci) sich zu etw. munter anschicken, sich zu etw. hinneigen; m. se k někomu einem geneigt sein, seine Zuneigung bezeigen; m. se na péči, na pozoru auf seiner Hut sein, sich in acht nehmen, měj se na pozoru! nimm dich in acht, sei auf deiner Hut! měj se k tomu! früh zu! früh auf! m. se k sobě (math.) sich zu einander verhalten.

mitra *f.* Mitra *f.*

mívati (-am) něco manchmal haben; pflegen zu haben *v.* míti. [tur *f.*

mixtura *f.*, směsice, michanice Mix-

miza (*inst.* mizou) *f.* Saft *m.*, Lymphe *f.*; Nahrungssaft, Pflanzensaft *m.*, Baumsaft *m.*

mizati se (3. -á se) kam wohin gehen; m. se s kým *v.* mazliti se.

mizdř-icí *adj.* Schaber-, Streich-; m. nůž, —idlo *n.* Streicheisen, Gerbereisen, Gerbermesser *n.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) (kůži) abfleischen, ausfleischen, abhäuten, abaasen; —ovec, vce *m. v.* mizdřidlo.

mizející *adj.* verschwindend.

mizení *n.* das Verschwinden.

mizer-a *f.* Misere *f.*, Elend *m.*; m. *m.* armer Wicht; —ácký *adj.* miserabel, erbärmlich; elend, kruppelhaft; —áctví *n.* Erbarmlichkeit *f.*; 2. Krüppelei *f.*, Krüppelhaftigkeit *f.*; —áčeti elend sein; —ák, a *m.* ein Elender; 2. Krüppel *m.*

mizer-ere, —ia, —ie *f.* Miserere *n.* (med.).

mizerie *f.* Misere *f.*, Erbärmlichkeit *f.*; 2. *pol.* (m. s octem) Gurkensalat *m.*

mizern-ě *adv.* erbärmlich, miserabel; —ost *f.* Erbärmlichkeit *f.*, Miserabilität *f.*; —ý *adj.* erbärmlich, elend, jämmerlich, miserabel. [den.

mizeti (3. *pl.* -í) schwinden, verschwin-

mizha (miezha) *f. st. v.* míza.

mizhýř, e *m.* Tarantel *f.*

mizin-a *f.* das Verderben, Elend *n.*; Jammer *m.*, Armut *f.*; na —u přijíti zugrunde gehen; na —u přivesti někoho zugrunde richten; na —ě im Elend; **mizka** *f. v.* míza. [bankrott.

mizn-atost *f.* Hyperlymphie *f.*; —atý *adj.* vielsaftig; —ice *f.* Saftgefaß *n.*, Lymphgefaß *n.*; Saugfaser *f.* (bei Pflanzen); —ík, u *m.* Saftbehälter *m.*

mizný *adj.* saftig.

mizo-tok, u *m.* Saftabfluß *m.*, —valý *adj.* saftig; -ost -keit; —vitost *f.* Saftartigkeit *f.*; —vitý *adj.* saftartig; —vod, u *m.* Saftgang *m.*; Brutgang *m.*; —vý *adj.* Saft-.

miždi (mieždie) *n. st.* Saft *m.*

mižditi *co st.* etwas mit Gelfer, mit Schaum besleden; vergiften; m. se (*pol.*) geifern, schäumen.

mknouti (mknu, eš, e) čím mit etw. rucken, schieben (po-, při-, za-); m. se kam *st.* sich bewegen.

mkytati se (3. -á se) *v.* kmitati se.

mlacek, cka *m.* Flegel *m. v.* klacek.

mlác-ení *n.* das Dreschen; —ený *adj.* gedroschen; —ení (-ím, *imp.* -ej!) langer dreschen *v.* mlátiti. [-in *f.*

mlac-huba *m. et f.* Mauldrescher *m.*,

mlacnouti něčím womit schmeißen; m. koho einem einen Hieb versetzen.

mlačka *f. v.* mlaka.

mlad, a, o (mládˊ) *v.* mladý; m., a *m.* Jüngling *m.*; m., mlad, u *m.*, mládˊ, di *f.* die Jugend, das junge Zeitalter; m., u *m. st.* die Brut, die Jungen; mládˊ, di *f.* junger Wald; *v.* mláz.

mláda, mladana *f.* (muth.) Hebe *f.*

mládě, ěte (*pl.* mláďata), mláďátko *n.* junges Tier; *pl.* mláďátka die unschuldigen Kinder; Kindertag *m.* (28. Dezbr.).

mlád-ec, dce *m.*, —eček, čka *m.* Jüngling *m.*; —ectvo *f.* Junkerschaft *f.*; —ek, dka *m.* der Junge, Junggesell bei den Bräuern; 2. Steinwächter *m.*; der Mitteljunge bei den Müllern.

mláden-ček, ečka *m. v.* mládence; —čí *adj.* Jünglings-.

mládenec, nce *m.* Jüngling *m.*; Junggesell *m.*; 2. Brautdiener *m.*; kupecký m. Handlungsgehilfe *m.*, Commis *m.*; učitelský n. školní m. Schulgehilfe *m.*; myslivecký m. Jägergehilfe *m.*; starý m. Hagestolz *m.*; mládenci! Kameraden! —ký *adj.* Jünglings-; —tví *n.* Jünglingsalter *n.*; Junggesellenstand *m.*; —tvo *n. coll.* die Jünglinge.

mládeneček, čka *m. v.* mládence.

mladěti jung werden.

mládež, e *f.* (*dim.* —ka) Jugend *f.* (das junge Volk); zlatá m. *m. jeunesse dorée* (goldene Jugend). [mlád.

mládí *n.* Jugend *f.*, Jugendzeit *f. v.*

mlad-ic, e *m.* Jüngling *m.*; —ice, —ička *f.* Mägdlein *n.* (Dirne *f.* vlt.); —ický *adj.* jugendlich; —ictví *n.* Jugendalter *n.*; —ictvo *n. coll.* Jugend *f.* (junge Leute); —ič *m.* junger Zweig; junger Wald; —iči n. junges Reisig; —ičký, —ičký *adj.* blutjung, sehr jung; —ik, a (*dim.* —íček, čka) *m.* Jüngling *m.*; 2. Dreiläufer *m.*, Marzipase *m.*

mladin-a *f.* junge Frucht; 2. junger Wald; 3. Schleimausfluß vor der Geburt; —ka *f.* Bierwürze *f.*; 2. junge Frucht; —kování *n.* Bierwürzfärbung *f.*; —ký *adj. v.* mladičký.

mladistv-ě *adv.* jugendlich; —ěti jugendlich werden, sich verjüngen; —ost *f.* Jugendlichkeit *f.*; —ý *adj.* jung, jugendlich; zart.

mladiště *n. v.* vnadiště.

mladiti (-ím, *imp.* mlaď!) něco verjüngen; 2. m. (ryby) *v.* vnaditi; m. se sich verjüngen; 2. sich frisch belauben, junge Zweige oder Blatter bekommen; 3. wieder aufbrechen (Wunde); 4. becken (v. Vögeln).

mládk-a *f.* Mädchen *n.*, junge Person; —ovati als Junggesell dienen.

mládník, u *m. st. v.* mláz.

mládnouti, mladnouti jung werden, sich verjüngen.

mlado *adv.* jung; —ček, a *m.* Jungtscheche *m.*; —český *adj.* jungtschechisch.

mladoch, a *m.* junger Mensch.

mladoň *m.* Jüngling *m.* (Jungmann) *v.* mládec.

mlado-rád, a *m.* alter Geck Knar *m.*; —řezanec, nce *m.* ein jungverschnittener Ochs. [das Jungiein.

mladost, ti *f.* Jugend, Jugendzeit *f.*,

mladota *f.* Jugend (Zeit); m. *m.* ein junger Mensch. [jung, blutjung.

mladoučký, mladounký *adj.* sehr

mladouch, a *m.*, mladoušek, ška *m. st.* Junge *m.*; Jüngling *m.*; 2. junges Tier. [*adj.* von jungem Alter.

mladověk-ost *f.* Jugendalter *n.*; —ý

mladství *n.* Jünglingsalter *n.*

mladš-í (m. než někdo, m. někoho) *adj. comp.* junger; —ina *f.* Neuriß *m.*; Neuwiese *f.*; —inka *f.* Jungmagd *f.*, die jüngere Magd.

mlad-ucha *f. st.* Braut *f.*; —uchný, —ušký *adj. st.* jung.

mlády *pl. m. st.* die Nachhochzeit.

mladý *adj.* (*comp.* mladší, *st.* mlazší) jung; m. člověk junger Mensch; m. pán junger Herr; m. věk Jugend *f.*, Jugendalter *n.*; —é veselí Nachhochzeit *f.*; —é posvícení junge Kirchweih.

mlak, u *m.* Lackmusauflösung *f.*

mlaka, mlačka *f. st.* Pfütze *f.*

mlamol (blabol); na m. opilý sternund hagelvoll; *v.* mol (na mol).

mlask, u *m.* Schmalz *m.*, Schmalzer *m.*, Schmatz *m.* mit der Zunge; ein derber Kuß; —ač *m.* Schmalzer, Schmatzer *m.*; Lecker, Näscher *m.*; —ačka *f.* -in; —ání *n.* das Schmatzen; —anina *f.* Schleckerbissen *m.*, Naschwerk *n.*; —ati (-ám) (m. jazykem, m. na koně) mit der Zunge schmalzen, schmatzen; m., mlsati schlecken, naschen; *sl.* ohne Appetit essen; —avý *adj.* schmatzend; schleckerhaft; —nouti einmal schmatzen; —nutí *n.* Schmatz *m.*, Schmalz *m.*, Schmalzer *m.*

mlaskot, u *m.* Geschmatze *n.*; 2. Geklatsche *n.*; —ař *m.* Schmatzer *m.*; —ati (3. —á) *v.* mlaskati. [*v.* laskominy.

mlaskoviny *pl. f.* die Schleckerbissen;

mlaštěti (3. -ští) *st. v.* mlaskati.

mlat, u *m.* Tenne, Dreschtenne *f.*; 2. der große Schmiedhammer, Vorschlaghammer; 3. *st.* Streithammer *m.*; rovný jako m. glatt wie eine Tenne; —ba *n.* das Dreschen; 2. die Dreschzeit; 3. das Gedroschene; —biště *n.* Tenne *f.*; —covka *f.* Drescherin *f.*; —covský *adj.* Drescher-; —ebné, ého *m.* Dreschlohn *m.*; —ebný (—ební) *adj.* Dresch-; dreschbar; —ec, ce *m.* Drescher *m.*; 2. Dreschlein *m.* (Flachs, der gedroschen wird); —ečka *f. v.* mlatcovka; —ečný *adj.* Drescher-.

mlátek, tku *m.* kleine Tenne.

mlateň, tně *f.*, *st.* mlatevna *f. mor.* die Tenne, Dreschtenne.

mlát-ici *adj.* Dresch-; m. stroj *m.*, —ička *f.*, —idlo *n.* Dreschmaschine *f.*; —iti (-ím, *imp.* mlať!) něco, m. na mlatě dreschen in der Tenne; hubou m. maul dreschen; m. koho čím schlagen, prügeln; m. se (po světě) herumschwärmen.

mlátn-atý *adj.* traberig; m., —ý (malatný) fig. schwach; —ice *f.* Treber- **mlatnice** *f.* Tenne *f.* [melb *n.*

mlatník, a *m.* (= malátník) der Schwachling.

mláto *n.* die Treber, die Treber.

mlatotlask, a *m.* Treberfresser *m.* (fig. das Schwein).

mlatov-eň, vuč *f. sl. v.* mlateň; —ý
mlátový *adj.* Dreher-. [*adj.* Hammer-.
mláz, u *m.*, m., e *f.* Laßreis *n.*; Sprosse *f.*, Sproß *m.*; 2. ein junger Wald, Gehau *n.*; 3. Bruchacker *m.*; —a, —e *f.*, otava Nachheu *n.*, Grummet *n.*; —ek, zku, —ík, u *m. v.* mláz; —eti *sl.* den Sauerteig einmachen; —í *n.*, mlazina Wiederwuchs *m.*, Anflug *m.* (junger Wald); —ivo *n.* junge Gewächse (*pl.*); junges Gras; —oví *n. v.* mlází; —ový *adj.* Reis-; Nachwuchs-.
mlazší *st. v.* mladší.
mlč-avý *adj. st. v.* mlčivý; —e (*trsgr.*), —ečky, —ky, —kem *adv.* ſtill-ſchweigend; —elivý, —enlivý, *st.* —edlivý *adj.* verſchwiegen; -ost -heit; —ení *n.* Schweigen *n.*; —eti (mlčím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* mlč! *trsgr.* mlče, íc) ſchweigen; m. k čemu zu etw. ſchweigen; m. čeho *st.*, m. s čím etwas verſchweigen; mluviti stříbro, mlčeti zlato geſprochen iſt Silber, verſchwiegen iſt Gold; reden iſt Silber, ſchweigen iſt Gold; —ivý *adj. v.* mlčelivý.
mlčkem, mlčky *adv. v.* mlče.
mleci *adj.* Mühl-; Mahl-; m. řád Mahlordnung *f.*
mleč *m.* Mahlgaſt, Mahlmann *m.*
mléč, e *m.* Milchſaft *m.*; 2. Chylus *m.*, Nahrungsſaft *m.*; 3. Gänſediſtel *f.*, Sauerdiſtel *f.*; Gänſemilch *f. Sonchus*; 4. der bittere Milchſchwamm, Pferdeſchwamm *m. Agaricus piperatus*; 5. *v.* mléčí; —ek, čku *m.* Milchquarz *m.*; —enec, nce *m.* Milchbruder *m.*; 2. Wolfsmilch *f. rst.*; —í *n.*, hadí m. Wolfsmilch *f. Euphorbia rst.*; rybí m. Fiſchmilch *f.*
mléčík, a *m. v.* mleč; m., u *m.* Warzenkobl *m. Zacintha* (*Lapsana*).
mléč-ity *adj.* milchartig; *v.* mléčný; — ivec, vce *m.* Milchdiſtel *f. Mulgedium floridanum* (*Sonchus floridanus*); —ivka Milchfieber (laktiſches Fieber) *n.*; Galaktopyra *f.*; —ka *f.* Stieljame *m. Podospermum*; 2. *v.* voskovka *Cerinthe.*
mléčka *f.* Mahlfrau *f.*, Mahlweib *n.*
mléčko *n. v.* mléko.
mléčn-atina *f.* Chylus *m.*; —atý *adj.* milchig; -ost -keit; —é, ého *n.* Milchſteuer *f.*, Milchzins *m.*; 2. Gemelke *n.*; 3. Milchpfeife *f.*; —ice *f.* die Milchader, Saugader *f.*; (bot.) Milchröhre *f. Vas lacticis*; 2. Milchgefäß *n.*; 3. Milchtuch *n.*; 4. Milchkeller *m.*; 5. Milchſtraße *f.*; 6. *v.* mléčivka; 7. Kreuzblume *f. Polygala*; —ík, a *m.* Milchner *m.* (Fiſch); 2. Wolfsmilchſchwärmer *m. Sphinx euphorbiae*; m., u Milchgefäß *n.*; 2. Milchkeller *m.*; 3. Milchzahn *m.*; 4. Milchtuch *n.*; 5. Milchſtein, Galaktit *m.*; 6. Geſchlee *m.*; —ost *f.* Milchigkeit *f.*; das Milchige; der Milchſaft; —ý *adj.* Milch-; milchig; m. zub Milchzahn *m.*; —á kaše Milchbrei *m.*; —á barva Milchfarbe *f.*; —á ryba Milchner *m.*; —á cesta Milchſtraße *f.*, Galaxie *f.* (Aſtr.); — á *f.* Milchfrau *f.* (im Hofe); —ý, ého *m.* Milchaufſeher *m.*

mléčoví *n.* milchartige Dinge; milchenthaltende Pflanzen.
mlejn *v.* mlýn.
mlék-an, u *m.* Laktat *n.*, milchſaures Salz; —ař *m.* Milchmann, Milchhändler *m.*; —ařka *f.* Milchweib *n.*; —árna *f.* Milchkammer *f.*; Molkerei *f.*; —ařství *n.* Milchwirtſchaft *f.*
mléko (mleko) *n.* Milch *f. lac*; vléci m., hadí m., polní m. *v.* mléčí; jako krev a m. wie Milch und Blut; hrnec na m. Milchtopf *m.*; kaše z mléka Milchbrei *m.*
mléko-bílý *adj.* milchweiß; —drv, u *m.* Kuhbaum *m. Galactodendron*; —jed, a *m.* (Vogel) *v.* kozodoj; —měr, u *m.* Milchmeſſer *m.*, Galaktometer *n.*, Galaktoſkop *n.*; —nín, u *m.* Milchquarz *m.*, Milchachat *m.*; —rodný, —plodný *adj.* milcherzeugend, Milchbringend; -né léky *pl.* Galaktophora; —seda *f.* Bleiwurz *f. Plumbago*; —sos, u, —vod, u *m.* Milchſauger *m.* (für Wöchnerinnen); —tok, u *m.* Milchfluß *m.*, Galaktorrhöe *f.* (med.); —toký *adj.* milchfließend.
mlékov-ati, mlekovati mit Milch anſtreichen (b. Malern); —ina *f.* Laktein *n.*; —itý *adj.* milchartig *lacteus.*
mlendravý *adj. sl.* zart.
mlen-i *n. v.* mletí; —ice *f.* Gemahle *n.*; 2. Gerauſe, Gedränge *n.*; —ý *adj.* gemahlen *v.* mletý.
mléti *n* das Mahlen.
mletí *n* das Mahlen.
mletý *adj.* gemahlen.
mleza *f. sl. v.* míza. [Milchſaft *m.*
mleziv-a *f.*, —o *n.* Bieſtmilch *f.*,
mlha *f.* (mhla) Nebel *m.*; —vec, vce *m*, Nephelin (Miner.); —vka *f.* Staubbach *m.*; —vý *adj. v.* mhlavý.
mlhnouti (3. —ne) nebelig werden; *sl.* ſchlecken, zummeln.
mlholiti (mrholiti) *impers.* fiefern, wie der Nebel fallen; mlholí es fiefert.
mlhoměr, u *m.* Nebelmeſſer *m.*
mlhoň *m. mor.* Zulp *m.*, Schlotzer *m.*
mlhov-atý *adj.* nebelig; —ina *f.* Nebelwolke *f.*, Nebelfleck *m.* (am Himmel); —itý *adj.* nebelartig; —ý *adj.*
mlič *m. v.* mléč; 2. *v.* mič. [Nebel-.
mlíčen, čnu *m.* Milchtuch *n.*; das Seihtuch zur Milch; 2. ein Stück Hemd, welches aus den Hoſen herausgeht bei Knaben; —ec, nce *m. v.* mléčenec.
mlíč-í *n. v.* mléčí; —irna *f.* Milchbehältnis *n.*; —ko *n. dim. v.* mléko; —natý, —ný *adj. v.* mléčnatý, ný.
mlíko *n. v.* mléko.
mlíti (melu, [meli], eš, e, eme, ete, ou, *imp.* mel! mli!) něco mahlen; slad m. Malz mahlen, ſchroten; fig. m. koho (*acc.*) einen prügeln, ſchlagen; hubou m. mauldreſchen, plaudern; kdo dřív přijde, ten dřív mele wer zuerſt kommt, der mahlt zuerſt; to mě mele das mahlet mir im Kopfe herum; čert jim mele der Teufel reitet ihn; m. se gemahlen werden; getrieben werden; všecko se to mele alles iſt handgemein; on mele pořád svou er drischt nur das Seinige

mlivo *n. v.* mlivo.

mlživý *adj. v.* mlživý.

mlk, u *m.* das Schweigen; —lý *adj.* verstummt (za...); 2. heiser; 3. feucht.

mlkn-ouci *adj.* verstummend; —outi (umlknouti) still werden; —utí *n.* das Schweigen; —utím in einem Augenblicke.

mlkota *f.* das Schweigen.

mlkvý *adj. sl. v.* mlklý.

mlň, ni *f. st.* Blitz *m.*

mlneska *f.* Kompaß *m.*

mlno *n. v.* mluno. [feldechse *f.*

mlok, a *m.* Molch *m.*, Salamander-

mls, u *m.* das Naschen; *m.* Naschwerk *n.*; Näscherei *f.*; z —u aus Genäschigkeit; —a *f. mor. i sl.* Leckerbissen *m.*, Nascherei *f. v.* mlska; —ač, —ák, —al, a *m.*, —álek, lka *m.* Näscher *m.*, Schleckermaul *n.*; —ání *n.* das Naschen; 2. Nascherei *f.*; —ati (mlsám, áš, á, áme, áte, ají, *imp.* mlsej!) naschen, lecken, schlecken; —avý *adj.* naschhaft, schleckerhaft; —ek, sku *m. v.* mls; —iti (—im, *imp.* —i!) *v.* mlsati; —ka *f.* Schleckspeise *f.*; *pl.* —ky Naschwerk *n.*; —na, —nice *f.* Näscherin *f.*; —nost, —nota *f.* Genäschigkeit *f.*; 2. —nota Naschwerk *n.*, Näscherei *f.*; —nouti *sl.* wornach schmecken. [schleckerhaft.

mlsný *adj.* naschhaft, genäschig,

mlsohoubek, bka *m.* Naschmaul, Leckmaul, Schleckermaul *n.*

mls-oň *m.* Leckermaul *n.*; —ota *f. v.* mlsnota; m., —oun, —out, a *m., mor.* —punda *m.* Näscher *m.*; —ounka *f.* Näscherin *f.*; —tva *f.* Näscherei *f.*

mlun-idlo *n.* Elektrisiermaschine *f.*; —ný *adj.* elektrisch.

mluno *n.* Elektrizität *f.*; —chov, u *m.* Elektrophor *m.*; —lučební *adj.* elektrochemisch; —měr, u *m.* Elektrometer *n.*; Donnerhäuschen *n.*; —stroj *m.* Elektrisiermaschine *f.*; —vod, u *m.* Elektrophor *m.*; —vodní *adj.* hydroelektrisch; —vý *adj. v.* mlunný.

mluv, u, *st.*, —a *f.* Rede *f.*; ztratil mluv dle Rede od. die Sprache ist ihm vergangen; —a *f.* Sprache *f.*; m. lidu Volkssprache *f.*; —ce *m.*, —ec, vce, —čí, iho *m.* Sprecher *m.*, Sprechwart *m.*, Wortführer *m.*; (*vlt.*) Worthalter *m.*; —eni *n.* das Sprechen, Reden; —ící *adj.* Rede-; Sprech-; —ící redend; sprechend; —idlo *n.* Sprachrohr *n.*; —ílek, lka *m.* Wortmacher, Phrasenmacher *m.*; —írna *f. v.* hovorna; —itel *m.* Sprecher *m.*

mluviti (mluvím, iš, í, íme, íte, í, *imp.* mluv!) něco, m. někomu, m. k někomu, m. na někoho sprechen, reden; m. o něčem, m. o někom über od. von etwas (jmd.) sprechen; m. od někoho das Wort in jmds. Namen führen; m. s někým o něco n. o něčem über eine Sache oder in einer Sache sprechen; m. proti něčemu gegen etwas reden od. sprechen; jednu a touž řeč m. eine und dieselbe Sprache führen; m. česky böhmisch sprechen; m. latině (latinsky) lateinisch sprechen; lež m. lügen; m. pravdu die Wahrheit sagen od. reden; m. na plano (planšchen) *m.* do větru, *m.* u vítr *st.* in den Wind reden, etw. in den Wind sagen; bez chlouby mluvě *tragr.* ohne Ruhm zu melden; o, darmo mluviti! jedes Wort verloren!

mluv-ivý *adj.* redselig; -ost *f.* -keit; —ka *m.* Plauderer, Schwätzer *m.*; rytíř *m.* Maulheld *m.*; —kář *n. v.* mluvka; —kářství *n.* Vielrederei *f.*; —nář *m. st.* Rhetor *m.*; —ně, —ěte, —nátko *m.* ein Kind, das zu Reden anfangt (*v.* nemluvňátko).

mluvn-í *adj.* Sprach-; —ice *f.* Sprachlehre *f.*, Grammatik *f.*; —ický *adj.* grammatisch, grammatikalisch; —ictví *n.* Sprachkunst *f.*; —ička *f.* kleine Sprachlehre; —ičník, a *m.* Grammatiker *m.*; —ičný *adj. v.* mluvnický; —ík, u *m. v.* mluvidlo; *m. v.* mluvnice; —ost *f.* Geschwätzigkeit, Redseligkeit *f.*; —ý *adj.* geschwätzig; redselig; *st.* redend, sprechend.

mluvo-čistitel *m.* Sprachreiniger *m.*, Purist *m.*; —lomec, mce *m.* Redebrecher *m.*; —stroj, e *m.* Telephon *n.*; —učení *n.* Sprachlehre *f.*; —věda *f.* Sprachwissenschaft *f.*; —zpyt, u *m.* Sprachforschung *f.*; Philologie *f.*; —zpytec, tce *m.* Sprachforscher, Philolog *m.*; Grammatiker *m.*; —zpytný *adj.* philologisch; sprachforschend.

mlýn, a *et* u *m.* (*loc.* ve mlýně) Mühle. Mahlmühle *f.*, Mahlwerk *n.*; m. větrný (větrní) Windmühle *f.*; m. ruční Handmühle; to je voda na jeho m. das ist Wasser auf seine Mühle.

mlynář *m.* Müller *m.*; 2. *mor.* Maikäfer *m.*; —ík, a, —íček, čka *m.* Müllerbursche *m.*; 2. *m.* Mühlmeise, Mehlmeise, Schwanzmeise *f. Parus caudatus*; 3. Mehlkäfer *m.*, Mehlwurm *m.* (Müller) *Tenebrio molitor*; —ka *f.* Müllerin, Müllersfrau *f.*; 2. Mühlmeise *f. v.* mlynářík; —ský *adj.* Müller-; m., -čho Müllerbursch, Müllerknappe (Müllner) *m.*; —ství *n.* Müllerhandwerk, Müllergewerbe *n.*

mlýn-ec (mlynce) nce, —ek, nku *m.* kleine Mühle; 2. Windfege *f.*, Getreideputzmühle *f.*; 3. hra v *m.* Mühlspiel *n.*; m. na kávu Kaffeemühle *f.*; —ice *f.* Mühlhaus *n.*; —ictví *n.* Müllerei *n.*; —ičný *adj.* Mühlhaus-; —isko, —iště *n.* Mühlstatte *f.*, Mühlplatz *m.*

mlynný *st.*, mlýnský *adj.* Mühl-; m. prach Staubmehl *n.*

mlz, u *m.* Saft *m.*; 2. das geronnene Blut bei einem Braten; —ati (—ám) *sl.* saugen; —ek, zku *m.*, —ka *f. sl.* Schlober *m.*; —ivý *adj.* wetterlaunisch; —nice *f.* Saugmutter *f.* (*v.* Tierei); 2. *mor.* Nascherin *f. v.* mlsna; —nouti něco etw. lecken.

mlž, e *m.* Azerbalon *n.* (zool.); —ička, —ina, —inka *f. v.* mlha, mlha; —ivka, —enka *f.* Näßling *m. Clitocybe nebularis.*

mlžokam, u *m.* Azerbalolith *m.*

mnať *f. v.* nať. [mir.

mně *dat. pron.* mir; ke mně zu

mne *gen.* (*et acc.*) mich; meiner; ode mne von mir; pro mne für mich; 2. meinetwegen.

mnedle *st.* meinethalben; *v.* medle.

mnemo-nika, —neutika, —technika *f.* Mnemonik, Mnemotechnik *f.*

mnění *n.* Ansicht *f.*, Meinung *f.*

mnéti, mníti, *st.* mnieti (mním, íš, í, íme, íte, í *et* ějí, *imp.* mni *et* mněj! *tregr.* mně *et* mněje) meinen, vermeinen, wähnen, glauben, dünken.

mních, a *m.* Mönch *m.* (Klosterbruder *m.*); —ovství *n.* Mönchtum *n.*, Mönchswesen *n.*; —ovstvo *n. coll.* die Mönche.

mník, a *m.* (mík) *v.* meň.

mníš-e, ete, mníšátko *n.* junger Mönch; —ek, ška *m.* kleiner (lieber) Mönch.

mníš-í *adj.* Mönchs-; —ka, mníška *f.* Nonne *f.*, Klosterfrau *f.*, Klosterjungfer *f.*; 2. m. (bekyně) Waldnonne *f.*, Fichtenspinner *m. Psilura monacha*; —ský *adj.* Mönchs-; —ství *n.* Mönchtum *n.*; —stvo *n. coll.* die Mönche.

mníti (mním) *v.* mněti. [manchmal.

mnohdy (—krát, —krále) *adv.* oftmal,

mnohem *adv.* (*instr.*) weit, viel, mehr; m. více bei weitem mehr; —krát *v.* mnohokrát; —násob *adv.* (*num.*) vielmal *v.* mnohonásob.

mnoho (*cmp.* více) *adv.* (*num.*) viel; m. *n.* Menge, Größe *f.*; m. peněz viel Geld; m. mluviti, m. řeči nadělati viel sprechen; o m. více viel mehr; m. hluku málo tuku viel Geschrei, wenig Wolle; o m. větší viel größer; před mnoha věky vor vielen Jahrhunderten; po mnoha letech nach vielen Jahren; na mnoze zumeist, großenteils.

mnoho - barevný *adj.* vielfärbig; —božství *n.* Vielgötterei *f.*, Polytheismus *m.*; —bratrstvo *n.* (bot.) Polyadelphia *f.*; —bratrý *adj.* (bot.) vielbrüderig; —ceny *adj.* wertvoll, kostbar; —častý *adj.* oftmalig; —četlý *adj.* belesen; —četný *adj.* zahlreich; —činný *adj.* vieltätig; —číslný *adj.* vielzählig; —čitalý *adj.* belesen; —členný *adj.* gegliedert, vielgliederig; —dějný *adj.* tatenreich; —denní *adj.* vieltägig; —děr, u *m.* Löcherschwamm, Hausschwamm *m. Polyporus*; —dílný *adj.* vielteilig; —domství *n.* (bot.) Polygamie *f.*; —hlasný (hlasý) *adj.* vielstimmig, polyphon; —hlavý *adj.* vielköpfig; —hojný reichlich; —hran, —hraník, u *m.* Vieleck *n.*, Polygon *n.*; —hraný *adj.* polygonisch, vielkantig, vieleckig; —hrotný *adj.* vielspitzig, vielzackig; —jed, a *m.* Vielfraß *m.*; —jedlý *adj.* vielessend; —jezdilý *adj.* bereitet; —kam, u *m.* Polyhistor *m.*; —krát *adv.* (*num.*) vielmal; —krátný *adj.* vielmalig; —květ, u *m.*, —květka *f.* Herbsthyazinthe, Nachtliebste, Tuberose *f.*; —květý *adj.* vielblütig; —letí *n.* Vieljährigkeit *f.*; —letý *adj.* vieljährig, jahrelang; —ličný *adj.* verschiedenartig; vielteilig; —listý *adj.*, —lupený *adj.* vielblätterig; —manželství *n.* Polygamie *f.*; —manželství *n.* (bot.) Polygamie *f.*; —milovný *adj.* vielliebend; —mluvec, vce *m.*, —mluvka *m. et f.* Vielsprecher; Schwätzer *m.*; -in; —mluvný *adj.* vielredend; —mluvnost *f.*, —mluvství *n.* die Vielredere; —množství *n.* große Menge; —množstvíkrát *adv.* sehr oft; —mocný, mohoucí *adj.* großmächtig; —mužný *adj.* vielmännig (bot.); —mužství *n.* Vielmännerei, Polyandrie *f.* (bot.).

mnohonáct, —e (*st.* mnohonádste) *adv.* (*num.*) viel; —ekrát *adv.* vielfältigmal; —erý *adj.* vielerlei; —ý *adj.* (*num.*) viel.

mnohonásob *adv.* vielmal; —iti (-im, *imp.* mnohonásob!) něco vervielfältigen; —nost *f.* Vielfachheit *f.*; —ný *adj.* *num.* vielfach, vielfältig.

mnoho-nit, ti, —nitka *f.* Paradiesfisch, Fingerfisch *m. Polynemus*; —nitný *adj.* vielfädig; —noh, a *m.* Vielfuß *m.*; —nohý *adj.* vielfüßig; —nosný *adj.* reichhaltig; —nožec, žce *m.*, —nožka *f.* *v.* mnohonoh; *v.* stonožka; —ok, a *m.* Pfaufasan *m.*; —oký *adj.* vielaugig; —ostroví *n.* Archipelag *m.*, Polynesia *f.*; —paznehtí *pl.* (ssavci) die Vielhufer; —pěv *m. v.* mnohozpěv; —pisák, —pisal, a, —pisec, sce *m.* Vielschreiber *m.*; —pisalství, —pisectví *n.* Vielschreiberei *f.*; —plodný *adj.* sehr fruchtbar; —početný *adj.* (*num.*) vielzählig; —pracný *adj.* schwierig; —působný *adj.* einflußreich; —radý vielreihig; —roh, a *m.* Vielhorn *n.*; —rohý *adj.* vielhörnig; vieleckig; —rozumný *adj.* sehr klug; —ruký *adj.* vielhändig; —semený (—símný) *adj.* vielsamig; —setletý *v.* mnohostoletý; —slabičný *adj.* vielsilbig; —sloví *n.* Wortreichtum *m.*; fig. Wortschwall *m.*, Wortflut *f.*; —slovný *adj.* wortreich; *st.* viel berühmt; —slovné umění Zungenfunkt *f.*; —smyslný *adj.* vieldeutig; —solec, lce *m.* Polyhalit *m.*; —spřež, i *f.* das Vielgespann.

mnohost, ti *f.* Vielheit *f.*; Menge *f.*

mnoho-stěn, u *m.* Polyeder *n.*; —stoletý *adj.* vielhundertjährig; —stranný *adj.* vielseitig; —střídavý *adj.* wechselvoll; —svárný *adj.* zänkisch; —štět, u *m.*, —štět, i *f.* Walch *n. Aegilops*; —ta *f.* Vielheit, Menge *f.*; Quote *f.*; —tečka, —tka *f.* Spritzenkoralle, Brandkoralle, Kalkkoralle *f.*; —tlivý, —tný *adj.* kollektiv, Vielheit enthaltend; —tukost *f.* Fettüberfluß *m.*, Polypionie *f.* (med.); —tvárnost *f.* Polymorphie *f.*, Polymorphismus *m.*, Vielgestaltigkeit *f.*; —tvárný, —tvarý *adj.* mannigfaltig, vielfaltig, vielartig; —úhelník, u *m.* Vieleck *n.*, Polygon *n.*; —úhelný, —úhlý *adj.* vielwinkelig; —váženost *f.* vielseitige Hochachtung *f.*; —vážený *adj.* vielgeschätzt, hochgeachtet, hochschätzbar; —vážný *adj.* vielgültig; ansehnlich; -ost -keit.

mnohověd, a, -a *m.*, —ec, dce *m.* Vielwisser *m.*; —omost, —oucnost *f.* Vielwissenheit *f.*

mnoho-věký *adj.* viele Jahrhunderte dauernd; Jahrhunderte alt; —veličina

f.; Polynomium *n.*; —větový *adj.* vielsatzig; —vlasec, sce, —vlásek, sku *m.* Vielzopf *m.*, Haarmoos *n. Polytrichum*; —vlasý *adj.* haarreich; —vodec, dce *m.* Polyhydrit *m.*; —významný *adj.* bedeutungsvoll, inhaltschwer; —vzácný *adj.* wohlanjehnlich; —zdárný *adj.* wohlgelungen; —zelen, u *m.* Phosphorkupfer *n.*; —značný *adj.* vieldeutig; —zpěv, u *m.* Chor *m.*, Vielgesang *m.*; —zubý *adj.* vielzahnig; —žebrý *adj.* gerippt; —ženství *n.* Vielweiberei *f.*, Polygamie *f.*; —ženství *n.* (bot.) Polygynia *f.*; —žilý *adj.* vielnervig (bot.); —žravý *adj.* vielfraßig; -ost -feit; —žrout a *m.* Vielfraß *m.*; —žravý *adj.* geschwätzig.

mnohý (*comp.* množší) *adj. num.* zahlreich, häufig; mancher; mancherlei; m. pozdraví nás přátelsky mancher grüßt uns freundlich; na m. způsob auf mancherlei Weise; —é příčiny viele Ursachen; mauche Ursachen; mnozí lidé *pl.* manche Leute, viele Leute.

mňou *int.* miau! der Schrei der Katzen.

mňouček, čka *m. v.* mňouček.

mňouč-eti *et* —iti *v.* mňoukati.

mňouk! *int. v.* mňou; m., u *m.* ein einzelnes Miauen; —ání *n.* Gemiaue *n.*; —ati (3. —á) miauen, miauzen (wie die Katze); kočka —á die Katze miaut; m. se sich betaufen (v. Katzen); —ot, u *m.* Gemiaue *n.*

mnouti (mnu, neš, c, eme, ete, ou, *imp.* mni!) něco retben; oči si (sobě) *m.* sich (mir) die Augen retben; ruce si m. sich die Hände retben, eine Hand mit

mnozi *v.* mnohý. [der andern retben.

mnoze; namnoze *adv.* häufig, viel.

množ, i *f. st.* die Menge; —ec, žce *m.* Polyp *m.*; —ení *n.* das Mehren; Multiplizieren, Multiplikation *f.*; m. *et* množení-se Vermehrung *f.*; —ený *adj.* (počet) *v.* množný; —itel, u *m.* Polyopter *n.*, Vervielfaltigungsglas *n.*; —itka *f.* Einmaleins *n.*; —itel, e *m.* Mehrer, Vermehrer *m.*; 2. (math.) Multiplikator *m.*; 3. fig. Plusmacher *m.*; —iti (—ím, *imp.* množ!) něco mehren, vermehren; häufen; (arith.) multiplizieren; m. se sich mehren, sich vermehren; sich anhäufen; —itko *n.* Multiplikationszeichen *n.* (×); —itý *adj.* vielfach; —ný *adj.* mehrfach, vielfach; mehrend; m. počet, —né číslo (gram.) die vielfache Zahl, Vielzahl, Mehrzahl *f. Pluralis*; —ství *n.* große Anzahl, Menge *f.*; Hansen *m.*; —stvikrát *adv.* oftmal, unzählige Male; —stvo *n. st.* Menge *f.*; —ší (*comp.*) *v.* mnohý.

mnuti *n.* das Retben.

mobil-iár, u *m.* Mobiliar *n.*; —isace *f.* Mobilisation *f.*, Mobilisierung *f.*, Mobilmachung *f.*; —isovati mobilisieren; —ní *adj.* mobil.

moc, i *f.* Macht *f.*; (Kraft *f.*, Stärke *f.*); 2. Gewalt *f.*; 3. Vermogen *n.*; 4. Befugnis *f.*; plná m. Vollmacht *f.*; m. míti die Macht haben; vejíti v m., nabyti —i in Kraft treten; —í svého úřadu kraft seines Amtes; —í přikázaní kraft eines Befehles; moc *adv.* viel; m. hodný sehr brav; kernbrav; m. málo zu wenig, sehr wenig; až m. über und über; všeho m. škodí allzuviel ist ungesund.

mocen, cna, cno (m. jazyka atd.) *v.* mocný; —ství *n.* Befugnis *f.*; Dynamismus *m.*

moci (mohu, *obyč.* můžu, žeš, že, eme, ete, mohou, *obyč.* můžou [*imp.* moz!], *min.* mohl, a, o, *fragr.* moha, mohouc) können, mögen; co mohu činiti was kann ich tun; čiň co můžeš tue, was du kannst; nemohu jináč ich kann nicht anders; může býti das kann sein; vielleicht, das ist möglich; to nemůže být das kann nicht sein, das ist nicht möglich.

mocko *adv.* viel.

mocmluvka *m. et f. v.* mnohomluvka.

mocn-ář *m. sl.* Magnat *m.*; —ář *m.* Monarch *m.*, Potentat *m.*, Souverän *m.* (Machthaber *m.*, Regent *m.*); —ařovati herrschen; —ářství *n.* Monarchie *f.*, Staat *m.*; —ářstvo *n. coll.* die Macht haber.

mocn-ě *adv.* machtig, kraftig; gewaltig; *st.* mit Vollmacht, mit Recht; —ěnec, nce *m.* (math.) Potenziand *m.*; —ěti mächtig werden; —ík, a *m.* Machthaber *m.*; —ilka *f.* (math.) Potenztafel *f.*; —ina *f.* (math.) Potenz *f.*; —itel, e *m.* Machtgeber *m.*, Mandant *m.*; 2. (math.) Potenziator, Potenzexponent *m.*; —iti něco mächtig machen, mächtigen; (math.) potenzieren; m. se mächtig werden; m. se na koho sich ein Recht über jmd. anmaßen; —ost *f.* Macht *f.*; Kraft *f.*; Gewalt *f.*; (math.) Potenz *f.*; m. čtvrtá, m. čtvrtého stupně Biquadrat *n.*; na m. povýšiti potenzieren; —ostný *adj.* potenzial; —ota *f.* Mächtigkeit *f.*, Kraft *f.*; (math.) Potenz *f.*

mocný *adj.* machtig; Macht habend; kraftig, stark; m. král ein mächtiger König; m. list *st.* Machtbrief *m.*, Vollmacht *f.*; m. výrok Machtspruch *m.*; —é slovo Machtwort *n.*; —ý čin, m. skutek, —é jednání Machthandlung *f.*

mocovati se s čím n. s kým *sl.* sich anstrengen; mit jmd. ringen; m. se proč nach etw. ringen.

moč, e *m. et* m., i *f.* Harn *m.*, Urin *m.*; 2. *st.* Feuchte *f.*, Näße *f.*

močák, u *m. v.* močál.

močál, u *m.* Morast *m.*; Sumpf *m.*; —ivý, —ný, *adj.* sumpfig, moraştig; —ový *adj.* Sumpf-; Morast-.

moč-an, u *m.* Urat *n.*, harnsaures Salz; —ár, u *m.* etw. Gewässertes; 2. feuchter Boden; Morast, Sumpf *m.*

močař *m. vulgo* Harnarzt *m.* (der nach dem Urin beurteilt und heilet); —ina *f.*, —isko *n.* Sumpf *m.*

močekam, u *m. v.* močokam.

močen-i *n.* das Netzen, das Naßen; Einweichung *f.*; das Einatzen, Beize *f.*; das Harnen; —ina *f.* Tinktur *f. v.* mok.

močepudný *adj. v.* močopudný.
močhuba, močihuba *m.* Saufaus, Säufer *m.*
moč-ici *adj.* Weich-; m. káď Weichstock *m.*; —idélko *n. v.* močidlo; —idelný (*st.* —idlný) *adj.* Sumpf-.
močidl-ák, u *m.* der Flachs, der im stehenden Wasser geröstet wird; —ště *n.* Röste *f.*; —ný *adj. st. v.* močidelný; —o *n.* Röste *f.* (Flachs); 2. Beize *f.*; 3. Sumpf *m.*; Lache *f.*, Pfuhl *m.*; —ovatý *adj.* sumpfig.
močihub, a, —a *m. v.* močhuba.
moč- liště *n.* nasse Wiese *f.*; —itel, e *m.* Nezen, Einweicher, Beizer *m.*; —iti (*imp.* moč!) něco etw. nezen, naß machen; 2. ázen, beizen, einweichen; m. kůže schwellern; 3. m. harnen, urinieren, jeichen; —ivka *f.* Harnfluß *m.*, Harnruhr *f.*, Diabetes *m.*; *v.* močotok; —ka *f.* Saft *m.*, Feuchtigkeit *f.*; *pl.* —ky ein sumpfiger Ort; *sl.* Tabakſaft *m.* (in der Pfeife); —nice *f.* Harnröhre *f.*; —no *adv.* naß; m. *n.* die Nässe; —ný *adj.* naß, feucht.
močo-hnavý *adj. v.* močopudný; —jem, u *m.* Nierenbecken *n.*; —kam, u *m.* Harnstein *m.*; —krevnost *f.* Uramie *f.*; —pudný *adj.* harntreibend; —tok, u *m.* Harnruhr *f.*, Harnfluß *m.*, Diabetes *m.*; —vina *f.* Harnstoff *m.*, Urat *n.*
močo-vnice *f.* Harnröhre *f.*; —vod, u *m.* Harnstrang *m.*; (chir.) Fließfeder *f.*; —vý *adj.* Urin-; Harn-; močůvka *f.* [Stalljauche *f.*
moda *f.* Mode *f.*
modalita *f.* Modalität *f.*
modař *m.* ein Modesüchtiger; —iti der Mode dienen; —ství *n.* Modesucht *f.*
model, u *m.* Modell *n.*; —ář *m.* Modellmacher *m.*; —ka *f.* Modellmädchen *n.*; Modellsteherin *f.*; —nik, a *m.* Modellsteher *m.*; 2. Modellmacher *m.*; Modellierer *m.*; —ovati modellieren.
modern-a *f.* Moderne *f.* (Poesie); —í *adj.* modern.
modifikovati modifizieren. [distin *f.*
modistka *f.* (*gen. pl.* modistek) Mo-
modla (*gen. pl.* model *et* modl) *f.* Götze *m.*, Götzenbild *n.*, Idol *n.*; 2. *st.* Modell, Muster *n.*; Maß *n.*
modlář *m.* Götzendiener, Abgötter *m.*; fig. ein Bigotter; —ka *f.* -in; modlárna *f.* Götzentempel *m.*; —ský *adj.* Götzendiener-; —ství *v.* Götzendienſt *m.*; Abgötterei *f.*
modl-ba, —ebna *f. st. v.* modlitba; 2. *v.* modlitebna; —ebný *adj. sl.* Bet-.
modlen-ec, nce *m.* Giftbohne *f.*; —í *n.* das Beten; —ík, a *m. sl.* Vorbeter *m.*; —ý, pomodlený nach dem Gebete; nemodlený ohne Gebet.
modl-ící *adj.* Bet-, Gebet-; m. kniha Gebetbuch *n.*; —íč *m.* Beter *m.*, Anbeter *m.*; fig. Betbruder *m.*; —ička *f.* Beterin *f.*; 2. Betschwester *f.*; 3. der kleine Götze; —ík, a *m. st.* der Bittende; —ikář, —il, a, —ílek, lka *m.* Betbruder *m.*; —ikařka, —ilka *f.* Betschwester *f.*; —ikati (3. -á) *sl.* anhaltend bitten; —iště *n.* Götzentempel *m.*
modlitb-a (*gen. pl.* modliteb) *f.* Gebet *n.*; *pl.* —y Gebetbuch *n.*; —u konati n. činiti, na —ách trvati beten, sein Gebet tun oder verrichten.
modlitebn-a *f.* Bethaus *n.*, Tempel *m.*; m. židovská Synagoge *f.*; m. turecká Moschee *f.*; —ě *adv.* betend; —í *adj.* Gebet-; m. kniha Gebetbuch *n.*; —ice *f.* Bethaus *n. v.* modlitebna; 2. Oratorium *n.* (in der Kirche); 3. Beterin *f.*; —ík, a *m.* Beter, Betbruder *m.*; m., u *m.* Gebetbuch *n.*; 2. der Schleier zum Beten; —ý *adj.* betend; Bet-; den m. Bettag *m.*
modlitel *m.* Beter, Anbeter *m.*; —ný *adj.* anbetungswürdig.
modliti se (modlím se, íš, í, íme, íte, í se, *imp.* modli se, *st.* modl se!) beten; m. se Bohu, m. se k Bohu (za něco) zu Gott beten; modli se a pracuj! Bete und arbeite!
modlitva *f. st. v.* modlitba.
modlný *adj. st.* anbetungswürdig.
modlo-háj *m.* Götzenhain *m.*; —slouženi Abgötterei treiben; —sluha *m. v.* modlosloužebník.
modlosluž-ba *f.*, —ebenství *n.*, —ebnost *f.*, —ebnictví *n.* Götzendienſt *m.*, Abgötterei *f.*; —ebnice, —ka *f.* Götzendienerin *f.*; —ebnický *adj.* Abgötter-; —ebník, a *m.* Götzendiener, Abgötter *m.*; —ebný *adj.* abgöttiſch.
modlotvorný *adj.* Götzen ſchaffend; fig. dem Götzen dienend.
modlovati něco modeln.
modn-í *adj.* Mode-, modiſch; m. zboží Modewaren *pl.*; —ice *f.* Modewarenhandlerin *f.*; *Marchande de Modes*; —ictví *n.* Modesucht *f.*; —ík, a —íček, čka *m.* Modeherr *m.*; —ý *adj.* modeſüchtig.
modr, a, o, *st. v.* modrý.
modř, i *f.* Blau *n.*, die blaue Farbe; m. pruská, m. berlínská Berlinerblau *n.*
modr-áček, čka *m.* Blaukehlchen *n. v.* modrák; —ačka *f. sl.* Kornblume *f.*; —ák, a *m* Blaukehlchen *n. Cyanecula* (*Motacilla suecica*); 2. Blaufalke *m.*, Blaufuß *m. Falco aesalon*; m., u Kornblume *f.* (chirpa); 2. Blauling *m. Boletus cyanescens*; 3. Blauerbsen; 4. *pl.* —y blaue Kartoffeln; —álek, lku *m.* Saphirquarz, Siderit *m.* (Miner.); —alka *f.* Kobalt *m.*; —an, u *m.* Prußiate *m.*; —anka *f.* (ryba) Blaufelche *f.*; —ásek, ska *m.* Aeonis *m.* (Schmetterling); —ati (-ám) blau werden, blauen; m. se ſich bläuen; nebe se —á der Himmel blauet ſich.
modrav-a *f.* Blaue *f.*; —ka *f.* Blaumeiſe *f.*; —ec, vce *m.* Aquamarin *m.* (Stein); —ý *adj.* bläulich.
modř-e *adv.* blau; —ec, dce *m.* Lazurſtein *m.*; —ence, nce *m.* Schopfhyazinthe *f. Muscari*; —enice *f.* Blauſucht *f.*; —eniště *n.* blaues Feld, das Blau; —eti blau werden.
modřev, u *m. et* i *f. v.* modřín.
modrch-a *m.* Filzer *m.*, Verwirrer *m.*; —ati (-ám) něco filzen, verwirren.

modř-ice *f.* blaues Mal; —idlo *n.* blaues Färbmittel; *m.*, —ilky *pl.* Blaustärke *f.*, Waschblau *n.*; —il, u *m.* Indigo *m.*, Indigopflanze *f.* [*larix.*

modřín, u *m.* Lärchenbaum *m.* *Pinus*

modřín-a *f.* blauer Fleck, Blutmal *n.* *Enchymoma n.*; —ka *f.* Blaumelse *f.* *Parus coeruleus*; 2. m., pomněnka *f.* Vergißmeinnicht *n.*

modřínka *f.* Lärchling *m.*, Lärchenschwamm *m.*, Lärchenpilz *m.* *Polyporus laricis.*

modřino-kam, u *m.*, Larizit *m.*, versteinertes Lärchenholz; —vý *adj.* Lärchenbaum-.

modřiti (-ím, *imp.* modři!) něco (m. prádlo) bläuen, blau machen.

modro *adv.* blau; m. *n.* das Blau; na m. barviti blau färben; ryba na m. marinierter Fisch, Fisch in blauer Suppe; do modra ins Blaue; —bledý *adj.* blaßblau; —bříšek, ška *m.* Blaufink *m.*; —hlávek, vka *m.* Blaukopf *m.*; 2. Mandelspinner *m.*; 3. Sauerklee *m.*; —jasný *adj.* hellblau; —krček, čka *m.* Blaukehlchen *n.*; Spiegelvogel *m.*; —květý *adj.* mit blauen Blüten; —oček, čka *m.* Blauäugige *m.*, Blauauge *n.*; —oký *adj.* blauäugig; —punčoška *f.* Blaustrumpf *m.*; —smolina *f.* Pitokal *n.*; —sokol, a *m. v.* modrák.

modrost, ti *f.* das Blaue, Bläue *f.*

modro-šedý, —šedivý, —šerý *adj.* blaugrau; —ta *f.* Bläue *f.*; —vina *f.* Blaufisch *m.*; —vous, a *m.* Blaubart *m.*

modruška *f. mor.* Blaumelse *f.*

modrý *adj.* blau; jasně m. hellblau.

modský *adj. v.* modni. [modulieren.

modul-ace *f.* Modulation *f.*; —ovati

mohbitý *adj. st. v.* movitý.

mohol, u *m.* Staub *m.*

mohouc-í, —ný *adj.* könnend, vermögend; —nost *f.* Macht *f.*; 2. Potenz *f.*

mohoutný, ost *v.* mohutný, ost.

mohovit-ost *f.* Vermögen *n.*, Gut *n.*, Habschaft *f.*; —ý *adj.* vermöglich, vermögend; begütert; m. muž vermögender Mann; 2. m. *st.* (movitý) beweglich; —é jmění *v.* movitý.

mohu *v.* moci.

mohut-ně *adv.* mächtig; —nost *f.* Macht *f.*; Mächtigkeit *f.*; 2. Vermögen *n.*; 3. Wohlhabenheit *f.*, Vermöglichkeit *f.*; —ný, —ý (mohútný) *adj.* mächtig; 2. *sl.* vermöglich, wohlhabend.

mohvitý *adj. st. v.* movitý.

mohyl-a *f.* Leichenhügel, Grabhügel *m.* (*sr.* homole); —ní, —ový *adj.* Grabhügel-; —nice *f.* Leichenstätte *f.*, Leichenfeld *n.*, Walstatt *f.*; —ník, a *m.* Königsadler (Schreiadler) *m.*

moch, u *m. st. v.* mech.

mochejr, u (mohér) *m. st.* Mohair *n.* (Kleidungsstoff).

mochna *f.* Gänsekraut *f.*, Fingerkraut *f.* *Potentilla f.*; 2. dickes Frauenzimmer *v.* machna.

mochňanka *f. sl.* Stachelbeere *f.*

mochodrž, e *f. st.* blinde Kuh (Spiel).

mochyně, mochuňka (měchuňka) *f.* Judenkirsche *f.*, Mönchskirsche *f.*, Boberelle *f.* *Physalis alkekengi.* [můj.

moje *pron. f. et n.* mein, meine; *v.*

mok, u *m.* Flüssigkeit *f.*; Naß *n.*; Tinktur *f.*; Flachsröste *f.*; fig. Getränk *n.* fig. hroznový *m.*; Traubensaft *m.* (Wein); semenný *m.* Samensaft *m.*

mokavin, u *m.* Mockastein *m.*

mokerec, rce *m. sl.* Urin *m.*

mokevnice *f.* Guttabaum *m.*

mokl-ina *f.*, —iště *n.* Naßgalle *f.* (im Felde); *v.* mokřina; —ost *f.* Nässe *f.*; —ý *adj. st.* naß.

moknouti naß werden.

mokoměrství *n.* Hydrostatik *f.*

mokoš, e *m.* Regengott (*m.*).

mokovoň *f.* Liquitamber *m.*

mokr, a, o *v.* mokrý.

mokř, i *f.* Nässe *f.*; nasse od. feuchte Stelle; —ad, di, —ada *f.* nasser Ort; *v.* mokřina; —ák, u *m.* Sumpfmoos *n.*

mokravý *adj.* nässelnd, naß.

mokř-e *f.* etwas Flüssiges; m. *adv.* naß; —ec, krce *m.* (chladnokrevný) Phlegmatiker *m.*; —eti naß werden; —in, u *m.*, —ina *f.*, —iště *n.* Naßgalle *f.* (im Felde); —iti (*imp.* -i!) něco naß machen, netzen; 2. pissen.

mokro *adv.* naß; m. *n.*, mokrost *f.*, mokrota *f.* Nässe *f.*; —vítr, větru *m.* Regenwind *m.*; —vlasý *adj.* naßhaarig; —vlažný *adj.* feucht und lau.

mokrý *adj.* (*compar.* mokřejší) naß; naskrz m., m. skrz na skrz (m. jako hnůj) patschnaß; bratr z —é čtvrti, mokrý tovaryš fig. nasser Bruder, Süffling *m.*

mokv-a *f.* Nässe *f.*; 2. *sl.* Faulenzerei *f.*; 3. Faulenzerin *f.*; —áček, čku *m.* (u dýmky) Ausguß, Wassersack *m.*; —án, a *m. sl.* Faulenzer *m.*; -ka -ín; —ar, u *m.* Naßgalle *f.*; —ati (3. -á) nassen, Nässe von sich geben; feuchten; rána —á die Wunde nässet; —avý *adj.* nässelnd; —ina *f.* Knochenmasse *f.* (chir.) *Callus m.*

mol, e *m.* (*m.*, a *m.*, —a, y *f.*) Motte *f.*, Schabe *f.* *Tinea*; Mehlwurm *m.*; m. hlavy Kopfgrind *m.*; m. hřivní Mähnenfäule *f.*; m. ocasní Rattenschwanz *m.*; fig. m. pivný, vinný Saufbold, Trunkenbold *m.*; na mol opilý er ist toll und voll betrunken, besoffen.

mola *f. sl. v.* modla; 2. *sl.* Krebsloch *n.*; 3. *v.* mol.

molák, a *m.* Engerling *m.*

molásati (-ám) gierig fressen.

moldánky *pl. f.* Rohrpfeife *f.*, Mundorgel *f.*; fig. m. spustiti weinen, greinen; m. natahovati zu weinen anfangen.

moldon, moldoun, u *m.* Moulton *m.*; —ka *f.* Weiberrock von Moulton.

molek, lka *m.* kleine Motte, Büchermotte *f.*; fig. m. (pivný, vinný) Trunkenbold *m.*

molik, a, moliček, čka *m. v.* molek.

molisák, a *m.* (moli sa = modli se) Pelzmertel *m.*

molitva *f. st. v.* modlitba.

molnatý *adj. v.* molovatý.

molov-atý *adj.* mottig; voll Motten; —ina *f.* Mottenfraß *m.*; —itý *adj.* mottenartig; —ý *adj.* Motten-, Schaben-; m. neduh Mähnenfaule *f.*, Rattenschwanz *m.*

moltánky *v.* moldánky.

moment, u *m.* Moment *m.*; —ánní, —ní *adj.* momentan; —ka *f.* Momentphotographie *f.*

monada *f.* Monade *f.*

monach, a *m. v.* mnich; —yně *f.* Nonne *f.*

monarch-a *m.* Monarch *m.*; Selbstherrscher *m.*; —icky *adj.* monarchisch; —ie *f.* Monarchie *f.*

monast-ýř, —ýř *m.* Monasterium *n.*, Kloster *n.*

mono-gram, u *m.* Monogramm *n.*; —log, u *m.* Monolog *n.*; —pol, u *m.* Monopol *n.*

monstrance *f.* Monstranz *f.*

mont-ér, a *m.* Monteur *m.*; —irovati, —ovati montieren.

monument, u *m.*, pomník Monument *n.*; —ální *adj.* monumental.

mops, a, mopslik, a *m.* Mops *m.*

mor, u *m.* Pest *f.*, Pestilenz *f.*; Sterbe *f.*; Seuche *f.*; Sucht *f.*; m. dobytčí Viehseuche *f.*

mor-áčl *adj. v.* morčí; —ák, a *m.*, Truthahn *m.*; 2. Schill *m.* (Fisch) Sandbarsch *m. v.* candát; m., —an, a *m.* grangestreifter Hund.

morál-ka *f.* Moral *f.*; Moralphilosophie *f.*; —ní *adj.* moralisch.

morán, u *m. mor.*, morán, ni *f.* (na Moráni *v Praze*) *st.* Begräbnisstätte *f.*

Morana *f. st.* Tod *m.*, Todesgöttin *f.*

mořan-ín, a *m.* (*pl.* mořané) Meerbewohner *m.*; —ka *f.* Färberkraut *n. v.* mořena.

morás, a *m.* Alp *m.*, Unhold *m. v.* morous; m., u *m. Morus* (ein Getrank aus Wein- und Maulbeeren); —atý *adj.* schwarzgestreift *v.* morousatý.

morčák, a *m.* Sager *m.*, Taucher, Tauchgans *f. Mergus* (*Mergus merganser*).

morče, ete *n.* (*pl.* morčata) Meerkätzchen *n. Cavia cobaya*; 2. junges Truthahn. [*v.* morka.

morč-í *adj.* Truthühner-; —ička *f.*

mord, u *m.* Mord *m.*, Totschlag *m.*; m. spáchati, m. provesti, m. vykonati, —u se dopustiti einen Mord begehen (*v.* vražda).

morda *f.* Schnauze *f.*, Rachen *m.*

mord-ář *m. st. v.* mordéř; —árka *f. mor. i sl.* Faustrohr *n.*, Terzerol *n.*; —éř *m.*, —ýř *m.* Mörder *m.*; —éřka, —ýřka *f.* Mörderin *f.*

mordov-ačka *f.* Rackerei *f.* (schwere Arbeit); —ati (lidi) morden, töten; m. se sich plagen; —na *f.* Mörderhöhle *f.*; —ník, u *m.* der blaue Sturmhut.

mordýř *m.*, -ka *f. v.* mordeř, -ka.

moře, e *n.* Meer *n.*, See *f. mare*; pustiti se na m. in die See stechen; m. se dme, duje das Meer wallt auf; všecky řeky tekou do moře alle Flüsse laufen

mořec, rce *m. v.* nořec. [ins Meer.

moře-hled, u *m.* Pelagoskop *n.*

morek, rku *m.* Mark, Knochenmark *n. Medulla.*

mořekoz, a *m.* Seebock *m.*

mořena *f.* Tod *m.*; 2. *v.* morna.

mořena *f.* Krapp *m.*, Färberröte *f.*, Färberwurzel *f. Rubia.*

mořen-í *n.* (m. lidu) das Plagen; m. v břiše Grimmen *n.*; —ice, —ina *f.* Plagerei *f.*

mořenov-ina *f.* Krapprot *n.*; Alizarin *n.*; —ý *adj.* Krapp-, krapprot *n.*

moře-pis, u *m.* Seebeschreibung *f.*; —plavba *f.* Seefahrt *f.*; —plavec, vce *m.* Seefahrer *m.*; —právní *adj.* seerechtlich.

mores, *pl.* —y (*z lat.*) Artigkeit *f.*, Höflichkeit *f.*; —ný *adj.* artig, höflich.

moře-vid, u *m.* Meerkarte *f.*; Seekarte *f.*; —vládce *m.* Seebeherrscher *m.*; —vládný *adj.* seebeherrschend; —vod, u *m.* Aquamarin *v.* modravec; —znalský *adj.* seekundig.

morfin, u *m.*, morfium *n.* Morphin, Morphium *n.*

mořil *adj.* Pest-. [Morphium *n.*

mořici *adj.* Ätz-, Beiz-.

mořičko *n.* Meerchen *n.*

mořidlo *n.* Beize *f.*, Beizmittel *n.*; —il, a *m.* Plagegeist *m.*; —iti (-ím, *imp.* moř!) plagen, kränken; 2. nunbringen; 3. beizen, ätzen; m. hlínu (Töpf.) den Lehm schwächen; —í ho v břiše er hat Bauchschmerzen; —ivka *f.* Abzehrung *f.*, Abmagerung *f.*; —ivý *adj.* totend, quälend; plagend; beizend.

morka *f.* schwarzgestreifte Kuh; 2. Truthenne *f.*, kalkutische Henne; 3. Möwe *f.*; 4. Meerschwein *n. v.* morče; 5. Fischeule *f.*

morkový *adj.* Mark-.

morna *f.* Totenkammer *f.*; 2. Burgverließ *n.*, Hungerturm *m.*

mornář *m. v.* namořník.

morn-í, —ý *adj.* Pest-; čas m. Pestzeit *f.*; —ice *f.* Pesthaus *n.*

moroška *f.*, moruška (ostružina norská n. švédská) Molterbeere, Krabbeere, Bergbimbeere *f. Rubus chamaemorus.*

morous, a *m.* Murrkopf *m.*, ein mürrischer Mensch; 2. Alp *m.*, Unhold *n.*, 3. aschfarbig gestreiftes Stück Vieh; —atý *adj.* schwarzgestreift *f.*; —ký *adj. morosus* verdrießlich.

morouth-ost *f.* Schwächlichkeit *f.*; 2. Totenfarbe *f.*; 3. verdrießliche Laune; —ý *adj.* schwächlich; 2. totengelb, totenfarbig, leichenfarben; 3. sauertöpfisch, mürrisch. [streift.

morovatý *adj.* aschfärbig, schwarz ge-

morovlna *f.* Peststoff *m.*; 2. Pestgeruch *m.*; 3. Pestluft *f.* [(morka).

morovka *f.* Meerschwalbe *f.*, Möwe *f.*

morov-ý *adj.* Pest-; —á rána Pest *f.*, Pestseuche *f.*; —á boule, —á hlíza Pestbeule *f.*

mořsko-loupežný, —loupežnický *adj.* seeräuberisch; —zvěrský *adj.* Meertier-.

mořsk-ý *adj.* Meer-, See-; —á voda Meerwasser *n.*; —á pěna Meerschaum *m.*; —á tráva Meergras *n.*; —á jahoda *v.* moruše; —á stěna Seewand *f.*; hladina —á Meerspiegel *m.*, Meerfläche *f.*; 2. m. *v.* morový.

morulka *f. sl. v.* moruška.

moruš-an *m.* Moraš *n.*, maulbeer-saures Salz; —e *f.* Maulbeere *f. Morus*; 2. rote Fleischgeschwulst; m., —eň, šně *f.* Maulbeerbaum *m.*; —ka *f. v.* moroška; —nictví *n.* Maulbeerzucht *f.*; —okam, u *m.* Morizlt *m.*; versteinertes Maulbeerholz; —ovi *coll.* Maulbeeranlage *f.*; —ový *adj.* Maulbeer-; m. strom Maulbeerbaum *m.*; m. list Maulbeerblatt *n.*; —ová jahoda, moruše Maulbeere *f.*

morž *m. v.* mrž.

mosaický *adj.* mosaisch.

mosaik-a *f.* Mosaik *f.*; —ovati mit Mosaik auslegen; —ový *adj.* Mosaik-, Musiv-; —ová dlažba Mosaikpflaster *n.*

mosaz, i *f. et* m., u *m.* Messing *m.* —ák, u *m.* Messingmünze *f.*; —nický *adj.* Gelbgießer-; —nictví *n.* Gelbgießerei *f.*, Messingschmiedehandwerk *n.*; —ničiti Gelbgießer sein; —ník, a *m.* Gelbgießer *m.*, Messingschmied *m.*, Kaltschmied *m.*; —ný *adj.* von Messing-; messingen; m. drát Messingdraht *m.*; —ná huť Messinghütte *f.*

moseti (*sl.*) *v.* museti.

moska *f.* (*rus.*) Mops *m.*

mosor, u, mosoř, e *m.* Narbe *f.*, Knorren *m.*; 2. hölzerner Klotz; —ovatý *adj.* narbig.

most, u *m.* Brücke *f.* (lt. *pons*, lt. *ponte*); m. kamenný steinerne Brücke; m. řetězový Kettenbrücke *f.*; m. visutý Hängebrücke *f.*; m. zdvihací, zdvihutý Zugbrücke *f.*; m. dělati, m. klásti eine Brücke bauen oder schlagen.

most-ař *m.* Brückenbauer *m.*, Pontonier *m.*; —árna *f.* Brückenbauanstalt *f.*; —ecký *adj.* Brücken-; clo -é Brückenmaut *f.*; -á věž Brückenturm *m.*; —ek, tku *m. v.* můstek; —ění *n. v.* moštění; —ina *f.* Brückenbrett *n.*; 2. eine elende Brücke; —iště *n.* Brückenstelle *f.*; —iti (*imp.* -i !) bebrücken; —kový *adj.* Brücken-; —né, ého *n.* Brückengeld *n.*, Brückenmaut *f.*, Brückengebühr *f.*; —ní *adj.* Brücken-; m., iho *n. v.* mostné; m., iho, —ný, ého *m.* Brückenmeister *m.*; —nice *f.* Brückenbalken *m.*, Brückenholz *n.*; —ník, u *m.* Pontón *m.*; —ovní, iho *m.* Brückenmeister *m.*; —ovník, a *m. v.* mostař; —ovský, —ský *adj.* Brücken-; m., ého *m.* Brückenmeister *m.*; —ový *adj. v.* mostní.

mošenka *f.* kleine Moschee.

mošn-a *f.* (*gen. pl.* mošen) Beutel *m.*, Tasche *f.* (Mosche, Musche, Muschel *f.*); Zecker *m.*; žebrácká m. Bettelsack *m.*; k —ě žebrácké přijíti, —y žebrácké dostati an den Bettelstab kommen; 2. m. (bot.) Samenkapsel *f.*; 3. Metze *f.*, liederliche Dirne; —ář *m.* Zeckermacher *m.*; Moschenmann *m.*; —ice, —ička *f.* kleiner Zecker, Tasche *f.*; 2. (bot.) Schlauch *m.*; Hautfrucht *f. Utriculus.*

mošt, u *m. v.* mešt.

moštěn-í *n.* das Brückenschlagen; 2. Brückenbalken *m.*, Brückenstreu *f.*; —ice, —ina *f.* Brückenholz *n.*; 2. über einen Morast gelegtes Holz.

mot-ač *m.* Haspler, Weifer *m.*; —áč *m.* die Weife zum Abwinden; Heuseil *n.*; —ačiště *n.* die Handhabe beim Haspel; —adlo *n. v.* moták, u; —ák, a *m.* Wirrkopf *m.*; 2. ein Unbeholfener; 3. Taumler (Pferd); 4. Wiesenweihe *f. Strigiceps* (*Falco*) *cinerescens*; m., u *m.* Haspel *m.*, Weife *f.*, Zwirnwinde *f.*; fig. Kassiber *m.* (geheimer Sträflingsbrief); —ání *n.* das Weifen, Haspeln; —anice, —anina *f.* Gewirr *n.*, Wirrwarr *m.*, Taumel *m.*; —ati (-ám) něco haspeln, weifen; 2. wanken machen; m. se (někam, v něčem s něčím) wanken, taumeln (im Gehen); —avý *adj.* wankend, taumelnd.

mořchati (-ám) něco pfuschen.

mořka *f.* Fitzfaden *m.*

motl-a *f.* Wirrwarr *m.*, Fitzerei *f.*; —ach, a, —acha *m.* Sprachmenger *m.*; m., —ář *m.* Wirrer, Konfusionsrat *m.*

motolic-e *f.* Schafegel *m.*, Drehwurm *m. Coenurus cerebralis*, *Fasciola hepatica* (*Distoma hepaticum*); 2. Drehkrankheit der Schafe *Distomatosis*; —ovatý *adj.* drehlg, drehkrank (v. Schafen).

motolič-ník, u *m.* Sumpfhahnenfuß *m.*; —nost *f.* Drehkrankheit *f.*; —ný *adj.* drehkrank.

motoliti so sich drehen.

motorn-ost *f.* Geschicktheit *f.* (nem.... Ungeschicktheit); —ý *adj.* geschickt; (nemotorný ungeschickt).

motouz, u *m.* Spagat *m.* motovouz.

motovidlo, motovítko *n.* Weife *f.*, Haspel *m.*; fig. ein ungeschickter Mensch; fig. motovidlem střeliti, z motovidla vystřeliti einen Bock schießen (*sr.* motyka).

motovouz, u *m.* Spagat *m.* (ein zusammengedrehter, grober Faden); 2. Fitzfaden *m.* (das Kettel, womit die Gebinde auf dem Haspel gebunden werden).

motrch-a *f.* Fitzerei *f.*, Wirrwarr *m.*; m. *m.*, —al, a *m.* Wirrer, Fitzer; Verfitzer *m.*; —ati (-ám) něco fitzen, verfitzen, wirren *v.* modrchati.

motvice *f. v.* moutev, moutvice.

motyč-ka *f.* Renthaue *f.*, Krauthacke *f.*; —nik, a *m.* der mit der Hacke arbeitet.

motyk-a *f.* Haue *f.*, Hacke *f.*; Reute *f.*; —ou kopati mit der Haue hauen; fig. z —y střeliti etw. Dummes sagen; když Bůh dopustí i m. spustí wenn's Gott will gnnt ein Bejenstiel; wen Gott schickt, den macht er geschickt (mehr Glück als Verstand haben).

motýl, e *m.* (m., a) Schmetterling *m.*, Falter *m. Papilio*; —ář *m.* Schmetterlingsfreund *m.*; —čí *adj.* Schmetterlings-; —ek, lka *m. v.* motýl; —í *adj.* Schmetterlings-; —ice *f.* Wasserjungfer *f.*, Drachenfliege *f. Libellula*; 2. Schafegel *m.*; *v.* motolice; —ička *m.* Windbeutel *m.*; Schmetterling *m.*; —ičný *adj. v.* motoličný; —kovati umherflattern (wie ein Schmetterling); —ník, u *m.* Puppenhülle *f.*; —okvětý *adj.* schmetterlingsblumenartig *papilionaceus* (bot.); —ovitý *adj.* schmetterlingsartig; fig. flatterhaft; —ový *adj. v.* motýlí.

moučina *f. sl.* saure Suppe.

moučivka *f.* Mehlblume *f.*

moučk-a *f.* feines Mehl; dětská m. Kindermehl *n.*; m. kostěná Knochenmehl *n.*; —ovatý *adj.* mehlig; —ový *adj.* Mehl-.

moučn-atý *adj.* mehlreich, stark mehlig; —icc *f.* Mehlkammer *f.*; 2. Mühlkasten *m.* (in der Mühle); 3. Mühlbaum *m.*; Mühlbank *f.* (in der Mühle); 4. Mehlbirne *f.*; 5. Schwämmchen *n.* im Munde; —ík, a *m.* Mehlkäfer, Mehlwurm *m. Tenebrio molitor* (potemník); m., u Mühlbaum *m.*; 2. Mehlspeise *f.*; —ost *f.* Mehligkeit *f.*; —ý *adj.* Mehl-; mehlig; mehlenthaltend; farinös; m. pytel Mehlbeutel *m.*, Mehlsack *m.*; —á krmě Mehlspeise *f.*

moud, u *m.*, *pl.* —y, —ě, —i *n.* Hoden *pl.*, Gemächt *n.*; popovo —i, kněžské —i Spindelbaum *m. v.* brslen; —íček, —ivláček, čka *m. v.* moudníček; —ní *adj.* Hoden-; m. kýla, m. průtrž Hodenbruch *m.*; —níček, čka *m.* Beutelmeise *f. Parus pendulinus*; —ovec, vce *m. sl.* Säckchen *n.*, Beutel von Widderhoden; —ový *adj.* Hoden-.

moudr, a, o *v.* moudrý.

moudř-e *adv.* weise, klug; —eti weise, klug werden; —ík, u *m. v.* maldřík; —iti (*imp.* moudři!) weise, klug machen; m. se klug werden; zieren, affektieren.

moudro, z moudra *adv.* weise, klug.

moudrost *f.* Weisheit *f.*, Klugheit *f. sapientia*; m. boží, m. Páně die Weisheit Gottes, Allweisheit *f.*; *st.* Vaše M. (Titel) Ew. Weisheit; kniha moudrosti (bibl.) das Buch der Weisheit.

moudrostka, moudrůstka *f.* kleine, junge Weisheit.

moudrý (*comp.* moudřejší) *adj.* weise, klug; kuře chce moudřejší býti než slepice das Ei will klüger sein als die Henne.

moucha *f.* (*pl.* mouchy, *gen.* much, *dat.* muchám *et* mouchám *etc.*) Fliege *f. Musca*; m. šlípá die Fliege sticht; m. domácí n. domovní Stubenfliege *f.*; slabý jako moucha schmach wie eine Fliege (Mücke).

mouk-a *f.* (*instr.* moukou) Mehl *n.*; jídlo z —y Mehlspeise *f.*; moc —y! fig. albernes Zeug! leeres Geschwätz! —ář *m. v.* mukař; —ovitý *adj.* mehlartig; —yně *f. v.* mukyně. [*m.* (*v.* mul).

moula *m.* Dümmling *m.*, Maulaffe

moulati (-ám) hubou muffeln, den Mund kaum bewegen.

moulik, a *m. v.* moula; *v.* mul.

mouliti (-ím, *imp.* mouli!) něco muffeln, mumpfeln; m. schwellen, mausen; *sl.* überschlammen.

mouň-a *m.*, —ák, a *m.* schmutziger Mensch; Dummkopf *m.*

mouně, čte *n.* Sudelkind *n.*

mouniti (*imp.* mouni!) (umouniti) něco schmutzen, sudeln.

mour, u *m.* Ruß *m.*; Kohlenstaub *m.*; schwarze Stauberde; Walderde *f.*; —a *f.* graue Kuh; —avý *adj.* grau; —ek, rka, —eček, čka *m.* Möhrlein *n.* (Rind); 2. grauer Kater; 3. grauer Hund; 4. grauer Ochs; 5. (milit.) Mohrenkopf (Maure) *m.*

mouřenín, a *m.* (*pl.* —é) Mohr *m.* (Maure *m.*), Neger *m.*; těžko mouřenína umývati einen Mohren kann man nicht weiß waschen; —ka *f.* Mohrin *f.*; 2. Mohraffe *m.*; —ský *adj.* Mohren-; —ská země Mohrenland *n.*; —stvo *n. coll.* die Mohren. [Mohren-.

mouřín, a *m. v.* mouřenín; —ský *adj.*

mouřiti *v.* chmouřiti; *v.* mhouřiti.

mour-ka *f.* Mohrente, Trauerente *f.*; 2. graue Katze; 3. graue Kuh; —ovaný, —ovatý *adj.* katzengrau, grau gestreift.

moutev, tve *f.* (*dim.* moutvice) Steurl *m.*, Stößel *m.*, Stempel *m.*; Querl *m.*

mout-itel *m.* Trüber *m.*, Betrüber *m.*; Aufrührer *m.*; —iti (*imp.* -i!) něco něčím trübe machen; m. čím (m. vodou) aufrühren, umrühren; m. něco verwirren; buttern; quirlen, querlen; m. koho (*acc.*) betrüben; m. (rm...) se pro něco *st.* trübe sein, sich betrüben; —ovník, u *m. sl.* Rührfaß *n.*; —vice *f. v.* moutev.

movit-iny, —ky *pl.* Möbeln, Mobilien; —ost *f.* Mobilarvermögen *n.*; Mobiliar *n.*; —ý *adj.* beweglich, fahrend; mobil; —é jmění, —é zboží, —é statky, —é věci fahrendes Gut, Mobilarvermögen *n.*

mozeč-ek, čku *m.* Hirnlein *n.*; m., *pl.* —ky Hirnspeise *f.*; —ina *f.* Zerebrin *n.*; —kocbran, u *m.* (chir.) Hirnbeschirmer *m.*; —ní (—ný) *adj.* Hirn-, Gehirn-; —nice *f.* Zervelatwurst *f.*, Hirnwurst *f.*

mozek, zku (mozk, u) *m.* Hirn, Gehirn *n. cerebrum*; 2. m. (morek) Beinmark *n. medulla*; člověk vrtkého mozku ein Unbeständiger; mdlého mozku blödsinnig.

mozkov-atka *f.* Labyrinthkoralle *f.*; —aty *adj.* markig; gehirnig; —ice *f.* Hirnkammer *f.*; Hirnkasten *m.*; Schädel *m.*; —ina *f.* Hirnsubstanz *f. Cerebrin.*

mozko-vrt, u *m. v.* lebovrt; —vrtec, tce *m.* fig. Spintisierer *m.*; —vý *adj.* Mark-; Hirn-, Gehirn-; uzel m. Hirnknoten *m.*; —zpyt, u *m.* Hirnlehre *f.*, Encephalologie *f.*

mozol, u *m.* Schwiele *f. callus*; 2. Hühnerauge *f.*; *pl.* —y fig., schwere Arbeit; na cizí —y auf Unkosten und Bemühen eines Andern; —ek, lku *m.* Stollbeule *f.* (Pferdekrankheit); —iti se fig. sich anstrengen, sich racken; —itý vřed kalloses Geschwür; —natý voller Schwielen; *v.* mozolný; —ník, a *m.* Hühneraugenoperateur *m.*; 2. Pfennigfuchser *m.*; m., u *m.* Durchbohrstechte *f. Torina*; —nost *f.* Verhärtung, Kallosität *f.*; Tyloma *n.*, Tylosis *f.*; fig. m. práce Härte *f.*; —ný *adj.* schwielig; tylotisch fig. mühevoll.

mozoloprsti *pl.* Tylopoda (zool.).

mozolov-ati se sich anstrengen, racken; —atost *f.* Schwieligkeit, Kallosität *f.*; Hirnschwiele *f.*; —atý, —itý *adj.* schwie-

lig; —ník, a *m. v.* mozolník; —ý *adj.* Schwielen-.

mozolství *n. sl. v.* mozolovatost.

mozoul, u *m.* (*dim.* mozůlek, lku *m.*) *v.* mozol.

mož *m. st. v.* muž. [mozkovice.

moždénice *f.* Hirnschädel *m. v.*

mozd-lnka, —íř, —iti *et* m. se *v.* hmoždinka, -díř, -diti, h. se.

možicha *f. v.* chvojka klášterská.

mož-ná: to je m. (t. j. věc), to je —é dass ist möglich; to je dost možná dass ist wohl möglich; to není —á, to není —é dass ist unmöglich; —ě *adv.* vielleicht... möglichst; —ěti mächtig werden; —o *adv.* möglich; jakž m. vám wie es euch möglich ist; —ost *f.* Möglichkeit *f.*, Tunlichkeit *f.*; 2. Vermögen *n.*, Fähigkeit *f.* (zu etw.); 3. Wohlhabenheit *f.*; dle —osti nach Möglichkeit, nach Tunlichkeit; —ý *adj.* möglich; tunlich; 2. m. (*comp.* —ější) (zám...) begütert, bemittelt, vermögend, wohlhabend.

možucha *f. v.* chvojka klášterská.

mráček, čku *m.* Wölkchen *n.*

mračénko *n. v.* mráček.

mračiti (*imp.* mrač!) verfinstern, wölken; m. čelo (vraštiti) die Stirn runzeln; m. se finster, sauer sehen; sich verfinstern, sich wölken; nebe se —í der Himmel bedeckt sich mit Wolken.

mrač-lvost *f.* Wolkigkeit *f.*; —ivý, —livý *adj.* wolkig; finster sehend.

mračn-atý *adj.* gewitterschwer; —ík, a *m.* Schartennase *f.*, Kantenlefzer *m. Noctilio* (zool.); —o *n.* Wolke *f.*, Regenwolke *f.*, Gewölk *n.*; z toho mračna nebude déšť aus dieser Wolke wird nicht regnen; *adv.* bewölkt; —ooký *adj.* dunkelaugig; finsterblickend; —ost *f.* Düsterheit *f.*; —ý *adj.* wolkig, bewölkt; trüb, düster; m. oblak *v.* mračno; —á mysl Trübsinn *m.*; —é oči dunkle Augen.

mrak, u *m.* Wolke *f.*; 2. Dunkel *n.*, Dämmerung *f.*; pod —em bewölkt, umwölkt.

mrak-a, mráka, mrákava *f.* schwarze Wolke, Regenwolke *f.*; 2. Dunkel *n.*; —avý *adj.* dunkel, trüb.

Mrako-drap *m.* fig. Wolkenstürmer, Wolkenkratzer *m.* (Haus).

mrako-hustý *adj.* wolkendicht; —siti, mrákositi (*imp.* mrakos *et* -sil) das Gesicht trüben.

mrakot, u *m.*, mrákota *f.* Dunkel *n.*, Dunkelheit *f.*, Finsternis *f.*; 2. Wolke *f.*; mrákota, *pl.* mrákoty Ohnmacht *f.*; přišly na něj —ty eine Ohnmacht befiel ihn; —iti se (*imp.* mrakot se *et* -i se!) sich verdunkeln; —ný, mrákotný *adj.* dunkel, nebelig.

mrako-věnec, nce *m.* (poet.) Wolkenkranz *m.*; —vlna *f.* Wolkenwolle *f.*; —zraký *adj.* finster blickend.

mramor, u *m.* Marmor *m.*; —ář *m.* Marmorarbeiter *m.*; —ní, —ný *adj. v.* mramorový; —nictví *n.* Marmorschleiferei *f.*; —ník, a *m.* Marmorierer *m.*, Marmorschleifer *m.*, Marmorpolierer *m.*; —ovati marmorieren; —ovnictví *n. v.* mramornictví; —ovník, a *m. v.* mramorník; —ový *adj.* Marmor-, marmoru; m. lom Marmorbruch *m.*; —ová kašna Marmorkaskaden *m.*

mrana, mrána *f.* Bastardrüsselkäfer, Schildkrötenkäfer *m. Altelabus.* [mrštiti.

mrašiti (*imp.* mrašti!) *v.* vraštiti; *v.*

mrav, u *m.*, *pl.* —y Sitte *f.*, Art *f.*, Lebensart *f.*; porušení —ův, zkáza —ův Sittenverderbnis *f.*; Sittenverfall *m.*

mřava *f. v.* vřava.

mrav-cati *sl.* miauen (v. Katzen); —čák, a *m. sl.* ein winselndes Kind.

mrav-či *adj.* Ameisen-; —čiti *sl.* wimmeln wie die Ameisen; —ec, mrávek, vka *m. sl. v.* mravenec.

mravenář *m.* Ameisenscharrer *m.*

mravenco-hubce *m.*, —jed, a *m. v.* mravenčík.

mravenč-an, u *m.* ameisenjaures Salz, Formikas *n.*; —ář *m. v.* mravenčík; —í *adj.* Ameisen-; *m.* vajíčko Ameisenei *n.*; —ík, a *m.* Ameisenfresser, Ameisenbär *m. Myrmecophaga.*

mraven-ec, nce, *dim.* —eček, čka *m.* Ameise *f. Formica*; 2. Flechtwarze *f.*, Zitternal *n.*; *pl.* —ce (v těle) Ameisenlaufen *n. Formicatio.*

mraveneč-ek, čka *m. v.* mravenec; —kář *m.* Sammler und Verkäufer der Ameiseneier; —ník, a *m.* Ameisenfanger *m.*; 2. Ameisenfresser *m.*; —ný *adj. v.* mravenčí.

mravenič-ář *m. v.* mravenčář, —nečkář; —ík, a *m.* Ameisenfänger *m.*; —ště *n.* Ameisenhaufen *m.*

mrav-inec, nce *m.* Ameisenstrauch *m.*; —isko, —ště *n. v.* mraveniště.

mravitý *adj. st.* gesittet.

mravko-dav, a, —lev, lva *m.* Ameisenlöwe *m. Myrmeleon.*

mravn-ě *adv.* sittlich; —čiti sittlich werden; gesittet werden; —í *adj.* Sitten-; m. vysvědčení Sittenzeugnis *n.*; —ictví *n.* die Sittenlehre, Moral, Ethik *f.*; —ík, a *m.* Moralist *m.*; 2. *v.* mravenčík; —iti (*imp.* -i!) sittlich machen, versittlichen (um...).

mravnonábožný *adj* sittlichreligiös.

mravnost *f.* Sittlichkeit *f.*, Sittsamkeit *f.*

mravný *adj.* sittlich, sittsam, wohlgesittet; artig; -é naučení Sittenlehre *f.*, Nutzanwendung *f.*

mravo-cit, u *m.* moralisches Gefühl; —cvičení *n.* Ästetik *f.*; —cvičný *adj.* ästetisch; —hledec, dce *m.* Sittenaufseher *m.*; —kárce *m.* Sittenrichter *m.*; —kárný *adj.* sittenrügend; —kárství *n.* Sittenrichterei *f.*; —kaz, a *m.* Sittenverderber *m.*; —kazný *adj.* sittenverderbend; —ličný *adj.* sittenschildernd; —měrnost *f.* Etiquette *f.*; —náučník, a *m.* Sittenlehrer, Ethiker *m.*; —náučný *adj.* sittenlehrend, ethisch; —náuka *f.* Ethik *f.*; —pis, u *m.* Moral *f.* (geschriebene); —pisec, sce *m.* Sittenbeschreiber *m.*; —počestnost *f.* Sittlichkeit *f.*; —počestný *adj.* sittsam; —prava *f.* Sittenbeschreibung *f.*, Ethologie, Etho-

graphie *f.*; —představení *n.* Ethopie *f.*; —slovec, vce *m.* Moralist *m.*; Ethiker *m.*; —sloví *n.* Moral *f.*; —slovný *adj.* moralisch; —slušný gesittet; -ost -heit; —učení *n.* Sittenlehre *f.*; —učný *adj.* sittenlehrend; —uka *f.* Sittenlehre *f.*; Moral *f.*, Ethik *f.*; —vážnost *f.* Eingezogenheit *f.*; —věda *f.* Moral *f.* (als Wissenschaft), Moralphilosophie *f.*; —znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Ethognosie *f.*; —zpytec *m.* Sittenforscher *m.*

mráz, *gen.* mrazu (*pl.* mrazy) *m.* Frost *m.*; Schauer *m.*; padlý m. Reif *m.*; dnes uhodil m. heute ist Frostwetter eingetreten.

mrázek, zku *m.* kleiner Frost; m., zka *m.* Frostschmetterling, Frostspinner *m.* *Cheimatobia brumata* (*Phalaena br.*); 2. Eisenschimmel *m.* (Pferd).

mraz-ení *n.* das Frieren; m. (v těle) Frösteln; Frostgefühl *n.*, Frost *m.*; —ik, u *m.* kleiner Frost; —ina *f.* Frost *m.*

mraz-iti frieren machen; —í mě mich fröstelt; m. se frieren; —ivý *adj.* (—ivo *adv.*) frostig; m. vítr frostiger Wind, Frostwind *m.*; —nice *f.* Frost *m.*; —ný *adj.* Frost-, frostig; —ovitost *f.* Frostigkeit *f.*; Schauer *m.*; 2. Riffe vom starken Frost; —ovitý *adj.* frostig; —ový *adj.* Frost-; m. vítr Frostwind *m.*; m. bod Frostpunkt, Gefrierpunkt *m.*

mraž-ené, ého *n.* Gefrorenes; —ení *n. v.* mrazení.

mrcas, u *m.* Zaser, Faser *f.* bei der Wurzel; —atý *adj.* faserig.

mrcati (-ám) *v.* mrdati.

mrcina *f. sl. v.* mrcha.

mrcka *f.* Schnapps, Branntwein *m.*

mrcmrc *m.* die Lehre des Seilers.

mrcna *f.* ein unordentliches Weibsbild.

mrcouch, u *m. v.* mrcas; na m. choditi auf die Freit gehen.

mrdas, u *m. sl.* Schwanz *m. pl.*; —y geflochtene Zöpfe der Slowakinnen.

mrdati (—ám) (ocasem) wedeln (mit dem Schwanze); m. hlavou *st.* den Kopf schütteln.

mrd-ě, ěte *n.* flinkes Kind; —il, a, —ilek, lka *m.* flinker Mensch; —něti flink werden; —nouti něčím (okem, hlavou) schnell wenden (das Auge *etc.*); —ný *adj.* flink; -ost -heit; —ol, e *et* u *m. sl.* Schwanz *m.*; —oliti *v.* mrdati.

mrek, u *m. v.* mrekot; —ati (-ám), —otati blöken; meckern; —ot, u *m.* das Geblök (der Schafe).

mrelý *adj.* erfroren, erstarrt.

mřeň, ně, mřeněk, ňka *m.*, mřenka *f.*, mřínek, nka *m.* Schmerle *f.*, Bartgrundel *f.* *Nemachilus barbatulus* (Fisch).

mření *n.* das Sterben; das Erstarren; Schwinden.

mřeštěti (= vřeštěti) *sl.* grunzen.

mřež-e *f. st. v.* mříže; —okřídlý *adj.* gitterflügelig (v. Insekten).

mřežov-ání *n.* Gitterwerk *n.*; —aný quadrilliert (v. Stoffe); —ati něco etw. gittern; flechten, netzen; quadrillieren; —í *n.* Gitterwerk *n.*; —ý *adj.* Gitter-.

mrgati *mor.*, mrkati mit den Augen winken; zucken an der Angel, anbeißen.

mrhač *m.* Verschwender, Schwelger *m.*; —ka *f.* Verschwenderin *f.*; 2. Treberschaufel *f.*; —ný, —ský *adj.* verschwenderisch; —ství *n.* Schwelgerei *f.*, Verschwenderei *f.*

mrh-ák, —al, a, —ař, —atel *m. v.* mrhač; —ání *n.* (m. času, peněz) das Verschwenden (der Zeit, des Geldes *etc.*), Verschwendung *f.*; —ati (-ám) něco v něčem (m. penize ve hře atd.) verschwenden, schwelgen; m. čas n. síly die Zeit oder die Kräfte verschwenden; nic ne —á es mangelt mir nichts; —avý *adj.* ver-

mrhel, e *m.* Mergel *m.* [schwenderisch.

mrhelec (merhelec), lce *m. v.* šípek.

mrhol-a *m. et f.* Taugenichts *m.*; —iti *v.* mrhati; 2. *impers.* šiechen; 3. *v.* mlholiti. [fern.

mrhůlka *f.* Staubregen *m.*, das Stie-

mrcha *f.* toter Körper, Aas *n.*; 2. Luder *n.* (Schimpf); m. kůň Schindmähre *f.*; m. cesta ein schlechter Weg; m. peniz Spottgeld *n.*

mrchav-ec, vce *m. sl.* böser Mensch; —ý *adj.* aashaftig.

mrcho-jed, a *m. v.* mrchožrout; —lačný *adj.* aasgierig; —ina *f.* Luder *n.* (Schimpf.

mrchouš *m. sl. v.* mrchavec.

mrchov-ina *f.* Schindfleisch *n.*; 2. Aasgeruch *m.*, Aasgestank *m.*; —iště *n.* Schindanger *m.*, Schindgrube, Aasgrube *f.*, Aasplatz *m.*; —itý *adj.* aasartig; —ý *adj.* Aas-.

mrcho-žravý *adj.* aasfressend, aasfressig; —žrout, a *m.* (sup) Aasgeier *m.*

mřihlad, a *m.* Hungerleider *m.*

mřiňě, ěte *n.* (*pl.* mřiňata) junger Grundel.

mřin-ek, nka *m.*, —ka *f. v.* mřeň.

mřiti (mru, *obyč.* mřu, mřeš, mře, mřeme, mřete, mrou, *obyč.* mřou, *imp.* mři! mřete! *tregr.* mra, mrouc, i) sterben (v. Vielen); m. hlady (m. hladem, *st.* m. hlad), zimou, strachem (n. strachy), milostí n. láskou vor Hunger, Kälte, Furcht, Liebe sterben (leiden); m. po někom n. po něčem, za někým n. za něčím nach jmd. oder nach etw. schmachten.

mříž, e, —e *f.* (*inst.* mříží *et* mřeží) Gatter *n.*, Gitter *n.*; —ení *n.* Gitterwerk *n.*; —enka *f.* Gitterschwamm *m.*; —ený *adj.* gegittert; —ina *f.* Kanzelle *f.* (Orgelb.); —iti (*imp.* -i! *et* mřež!) něco vergittern; durchstreichen; —ka *f.* kleines Gatter; 2. Kratzblech *n.* (b. Gürtl.).

mřížkov-ání *n.* das Gittern; Gitterwerk *n.*; —aný *adj.* gegittert, gitterig; quadrilliert; —ati gittern; netzen (b. Nähen); quadrillieren; —itý *adj.* gitterförmig.

mřížopletec, tce *m.* Gitterstricker *m.*

mřížov-aný, —í *v.* mřežovaný, mřežoví; —ina *f.* (b. Schloffer) Sprengwerk *m.*; —ník, u *m.* Kehlhobel, Kehlstoß *m.* (zum Gegitter); —ý *adj.* Gitter-.

mrk, u *m.* das Augenblinzen; 2. Wink *m.*; 3. m. *sl.*, mrak Wolke *f.*; —ač *m.* Blinzler *m.*; —ání *n.* das Blinzeln; 2. *sl.* die Dämmerung, das Dämmern; —ati

(-ám) očima (na někoho) blinzeln, wimpern; 2. m. *st.*, dřímati schlummern, die Augen zumachen; 3. (*impers.*) —ú, —á se *sl.* (smráká se) es dämmert, es wird dunkel; —avý *adj.* blinzelnd; *st.* düster, dämmerig.

mrkev, kve *f.* Möhre *f.*, Mohrrübe *f.* *Daucus carota.*

mrk-nouti očima na koho einmal blinzeln; jen okem na něco m. nur flüchtig hinblicken; *m. st.* dunkel werden; *st.* —ne es wird dunkel; světlo —lo das Licht erlosch; —nuti *n.* Augenwink *m.*; 2. Dämmerung *f.*

mrkolin, a *m.*, mrkoň *m.* Blinzler *m.*

mrkot, u *m.* der Wink; —ati (-ám) blinzeln; m. se s čím tändeln; 2. unter die Naje reden; 3. schelten.

mrkous, u *m. v.* mrkvous.

mrkt-a *m. et f.*, —al, —álek, —avec, vce *m.* Blinzler *m.*; —ati (-ám) *mor.* blinzeln; —avý *adj.* blinzend.

mrkv-a *f. mor. v.* mrkev; —anec, nce *m.* Möhrenkuchen *m.*; —ice *f.* wilde Möhre, das Vogelneſt; —ička *f.* Möhrchen *n.*; fig. —ičku komu strouhati ein Rübchen schaben; —ina *f.* Möhrenkraut *n.*; —ště *n.* Möhrenfeld *n.*

mrkvous, u *m.* Waldmöhre *f.*; Tellerbel *m.*; Möhrenkümmel *m.*; eine ausgeartete Möhre; m., a *m.* Murrkopf *m.*

mrkvov-ště *n. v.* mrkviště; —itý *adj.* möhrenähnlich; —ý *adj.* Möhren-.

mrl, —e *f. sl.* Blattlaus *f.*; 2, Filzlaus *f.* (muňka); fig. Unruhe; Sorge *f.*

mrlina *f.* Brand *m.*; 2. *st.* Leichnam *m.*, toter Körper; 3. (mont.) Totes *n.* (*v.* mrtvina).

mrliti okolo někoho schumuleln; (*impers.*) schwach brennen; 2. *sl.* jucken.

mrlý *adj.* tot, abgetötet.

mrmi-ač *m.* Murrer, Murmler *m.*; —ati (-ám), mrmrati (-ám) murmeln.

mrňa *m. mor.* Stotterer *m.*; m. *f. sl.* Hure *f.*

mrň-ák, u *m.* Krenrad *n.*; m., a *m.* Wimmerer *m.*; *sl.* Hurer *m.*; —ati (-ám) mianen *v.* mrňoukati; 2. wimmern; 3. brehen; —avý *adj.* verbuttet; (kočka) mianend (v. Katzen); (dítě) winselnd, wimmernd; 2. kleinwinzig.

mrnčeti *sl.* meckern.

mrnčiti *sl.* munkeln (v. d. Kuh).

mrnd-a, —ák *v.* mrňa, mrňák.

mrn-ě, čte *n.*, —ěk, ňka *m.* Knirps *m.*; *pl.* mrňata kurzer Schnurrbart.

mrněti (3. -í) wimmern.

mrňk-a *f. v.* mrněk; —ati (-ám) wimmern; —y *pl. f. sl.* Gewimmer *n.*

mrňou *int.* miau! das Gekrautsche der Katzen; —kati (3. -ká) mianen (v. Katzen); m. se rammeln (v. Katzen).

mrňous, a *m.* ein wimmerndes (winselndes) Kind; Fratz *m.*; Knirps *m.*; *pl.* —y Zasern, Fasern; —e, ete *n.*, —ek, ska *m.* liebes, loses Kind, Fratz *m.*

mrouci *adj.* sterbend.

mrouskati (-ám) murren, knurren.

mrož *m. v.* mrž.

mrsk, u *m.* Schmitz *m.*, Strich *m.*, Schwung *m.*; 2. das Schnürchen an der Peitsche; —aci *adj.* Schlag-; m. stroj *v.* mrskadlo; —ač *m.* Geißler, Peitscher *m.*; Geißelbruder *m.*, Flagellant *m.*; —ačka *f.* Geißlerin *f.*; 2. Geißlerel *f.*; *vulgo* Schmeckeitern; —adlo *n.* Fachmaschine, Wellfachmaschine *f.*; —anec, nce *m.* der Gepeitschte; *v.* mrsk; —ání *n.* das Peitschen, Geißelung *f.*; —anice *f.* der Staupenschlag, Staupbesen *m.*; —ati (-ám) nečím schnell werfen; m. očima nach etw. blinzeln; m. koho peitschen, geißeln; m. koho mellow mit Ruten streichen; m. vlnu die Wolle fachen; m. sebou sich schnell bewegen; —nouti nečím o zem etw. hinschleudern, zu Boden werfen; m. okem po něčem flüchtig hinblicken; m. koho (bičem atd.) einem einen Hieb versetzen. [moc).

mrskota *f.* Epilepsie *f.* (padoucí ne-

mrš-ák, a *m.* Aasgeier, Geieradler *m.*; —avý *adj.* mager; —í *adj.* Aas-; m. jáma *v.* mrchoviště; —ina *f.* Aasfleisch *n.*, Aas *n.*; Luder *n.*; —inec, nce *m.* Schindanger *m*; —inovatý, —ný *adj.* aashaft; —ka *f.* Luder *n.*; —ník, u *m.* Schindanger *m.*; m., a *m.* Aaskäfer *m.*; Erdfaser *m.*, Sandgräber *m.*

mršt-ice *f.* (mont.) Trümmergang *m.*; —ichlup, a *m. vulgo* Kürschner *m.*; —ík *m.* Schwippe *f.* (an der Peitsche); —ina *f. st.* die Falte; —iti (-ím, *imp.* mršť! mrští!) něčím (někam, do něčeho, o zeď) etw. wohin werfen; m. někým o zem einen zu Boden werfen, schmeißen; m. okem (očima) po někom seinen Blick auf jmd. werfen.

mršt-ě *adv.* flink; —ík, a *m.* Schnellkäfer *m.*; —ost, —ota *f.* Flinkheit *f.*; Schnellkraft; Schwungkraft *f.*; —ý *adj.* flink; elastisch, schwunghaft.

mrť, ti *f.* (mrt, u *m.*) das Fleisch in der Wunde; 2. Brand *m.*, Gangrän *f.* (med.); 3. Brand (der Gewächse); 4. dürres Reisholz; 5. *st.* taube (unfruchtbare) Erde; 6. Waldstreu *f.*; na mrť (na padrť) ganz und gar.

mrťafa *m.* Schwachling, Dümmling *m.*

mrtev, tva, tvo *v.* mrtvý; m., tve *f.* Leimleder *n.*

mrti *n.* Walderde *f. v.* mrť.

mrtina *f.* Flachsfasern; Schund *m.*; 2. faseriges Gespinst; do mrtiny ganz und gar. [(bot.).

mrtnatý *adj.* zottig, steifhaarig; faserig

mrtohlavý *adj. v.* vrtohlavý.

mrtv-a *f.* Gliederweh *n.*; Totenschlaf *m.*; *v.* mrtvice; der heiße Brand, Gangrän *f.*; —ě *adv.* tot; —ec, tevce *m.* ein Toter; —ení *n.* Tötung *f.*; —ěti leblos, gefühllos werden, erstarren; —ice *f.* Schlag *m.*, Schlagfluß *m.*, Apoplexie *f.*, Paralysis *f.* (med.); záchvat *m.* Schlaganfall *m.*, m. *sl.*, hluchá kopřiva die taube Nessel; —ič *m.* Abtoter, Versyllitterer *m.*; —ičký *adj.* mäusetot; —ičný *adj.* Schlag-; apoplektisch; —ičná bylina Gichtkraut; —ina *f.* toter Körper; 2. brandiges totes Fleisch in der Wunde; 3. (mont.) taube Erde *f.*; Totes *n.*; 4. Leichengeruch *m.*; —iti (*imp.* mrtvi!)

töten, abtöten; m. tělo jeſn Fleiſch kaſteien,; m. se ſich abtöten.

mrtvo *adv.* tot; je m. es iſt ſchwül; —hrad, u *m.* Nekropole *f.*

mrtvol-a (—e *f.*), —ka *f.* Leiche *f.*, Leichnam *m.*; —ina *f.* Leichengeruch *m.*; —na *f.*, —nice *f.* Leichenkammer *f.*; Leichenhaus *n.*; —nice *f.*, —árka Leichenwärterin, Leichenträgerin *f.*; —ník, a *m.*, —ář *m.* Leichenwärter, Leichenträger *m.*

mrtvo-noš, e *m.* Bliſamkäfer *m. Necrophorus*; —st, —ta *f.* toter Zuſtand; Gefühlloſigkeit *f.*; —tuk, —vosk, u *m.* Leichenfett *n.*, Fettwachs *n.*, Adipocire *f.*; —věrý *adj.* toten Glaubens.

mrtv-ý *adj.* tot, leblos; 2. m. ungültig, unkräftig; unwirkſam; —é tělo Leiche *f.*, Leichnam *m.*; —á půda, —á země das unberührte Erdreich, taube Erde *f.*; —é maso wildes Fleiſch; totes Fleiſch; m. list amortiſierter Schein; je mrtev er

mru *v.* mříti. [iſt tot.

mručeti (*imp.* mruč!) brummen.

mruž *m. v.* mrž.

mružiti *sl.* blinzeln.

mrva *f.* Splitter *m.*; Schiefer *m.* (bibl.); 2. Dünger *m.*, Miſt *m.*; Düngungsmittel *n.*; m. ptačí Guano *n.*, Vogeldünger *m.*; 3. *mor.* Wirrſtroh *n.*

mrv-áň, ně *m. sl.* eine Art Kuchen; —ance *pl. m.* geriebener Teig in der Suppe; —enec, nce *m.* Trümmerſtein *m.*; —ení *n.* das Düngen; —enice, —enka *f. sl. v.* mrvance; —ení *n.* Düngung *f.*; —icí *adj.* Düngungs-; m. látka Düngungsſtoff *m.*; —ič, —itel *m.* Bröckler *m.*; 2. der Düngende; —ička *f. v.* mrva; 2. Düngerin *f.*; 3. Bröcklerin *f.*; —ičkář *m.* Splitterrichter *m.*; —ina *f. sl.* etw. Gebröckeltes; 2. (mrva) Dünger, Miſt *m.*; —ště *n.* Miſtgrube, Miſtſtätte *f.*

mrvlti (—ím, *imp.* mrv!) něco (role hnojem) düngen miſten; 2. m. něco *mor.* vermengen, verwirren; 3. *st.* bröſeln; m. se ſich bröſeln; ſich verwirren; ſich rütten, ſich unruhig bewegen.

mrvk-a *f.* Schwingel *m.*, Flottgras, Riefelgras *n. Festuca*; —ovec, vce *m.* Splitterwurm *m.* [unflätig.

mrvn-atý *adj.* ſplitterig; —ý *adj.*

mrvojem, u *m.* Miſtgrube *f.*

mrvový *adj.* Splitter-; Dünger.

mrz-ácký *adj.* krüppelig; krüppelhaft; —áctví *n.* Krüppelei *f.*; —áče, ete *n.*; —áček, čka *m.* Krüppling *m.* (Kind); —ačina *f.* Auswuchs *m.* (am Körper); 2. Bambocciade *f.* (in der Malerei); —ačiti krüppelig machen; —ačka *f.* krüppelige Weibsperſon *f.*; —ák, a *m.* [it. *morsiacca*] Krüppel *m.*; 2. ein Überläſtiger; 3. hinten gebliebener Wagen; 4. *sl.* Fraiß *f.*; —akyně *f. v.* mrzačka; —atý *adj.* häßlich, garſtig; 2. verdrießlich; *v.* mrzutý; —ce *adv.* ſchnöde, garſtig; —ec, zce *m.* ein Überläſtiger; —ek, zka, zko *v.* mrzký.

mrz-ení *n.* das Verdrießen; Verdruß *m.*; —ený ärgerlich; —enlivý *adj.* verdrießlich; —eti (*imp.* mrz!) verdrießen, beſchwerlich werden; to mě —í das verdrießt mich; ta věc mě nejvíce —ela die Sache verdroß mich am meiſten; m. se (mrzím se, *imp.* nemrz se!) na něco, nad něčím, z něčeho ſich über etwas ärgern, ſich verdrießen (vlt.); nemrz se! ärgere dich nicht; —ilek, lka *m.* Verdrießling *m.*

mrzko *adv.* ſchnöde, ſchändlich; až m. bis zum Ekel; —mluvec, vce, —mluvník, a *m.* der ſchändlich redet; —mluvný *adj.* ſchändlich redend; —nečistý *adj.* ſchändlich und unflätig.

mrzkost *f.* Schnödigkeit; Unflätigkeit, Garſtigkeit *f.*; Ekel *m.*, Abſcheu *m.*

mrzk-oš *m.* ein ſchändlicher, garſtiger Menſch; —ota *f. v.* mrzkost; *v.* mrskota; —oun, a *m. v.* mrzkoš; —ovati *st.* verabſcheuen.

mrzký (*comp.* mrzčí) *adj.* ſchnöde, ſchändlich, häßlich; garſtig; unkeuſch; mrzek jest všem *st.* er iſt allen zuwider.

mrz-lavý *adj.* froſtig; —lina *sl.* (zmrzlina) *f.*, mražené Gefrorenes.

mrznouti frieren; mrzne es friert.

mrzolce *pl. m. sl.* fleiſchige Auswüchſe der Schweine und Lämmer.

mrzouš *m. v.* mrzout.

mrzout, a *m.* ein läſtiger, zudringlicher Menſch; Griesgram, Jſegrimm *m.*; —iti (3. —í) beſchwerlich fallen; —ný, —ský *adj.* mürriſch; —ství *n.* mürriſches Weſen.

mrzut-a *m.*, —ina *f. v.* mrzout; —ě *adv.* verdrießlich; —ost *f.* Verdruß *m.*, Verdrießlichkeit *f.*; Ärgernis *n.*; 2. Häßlichkeit *f.*; m. komu udělati etnem Ärgernis oder Verdruß machen oder verurſachen; —ý *adj.* Verdruß empfindend, verdrießlich; *st.* Verdruß erregend.

mrž, e *m.* Walroß *n. Trichecus rosmarus*; —í *adj.* Walroß-.

msta *f.* (ň. někomu, *m.* nad někým) Rache *f.* (an etnem); ze msty aus Rache; mstou hořeti vor Rache glühen oder flammen.

mstění (mštění) *n.* das Rächen.

mstitel *m.* Rächer *m.*; -ka -in; —ný *adj.* der zu rächende; *v.* mstivý; —ský *adj.* Rächer-.

mstiti (mstím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* msti!) něčeho n. někoho, m. něčemu *st.*, m. nad něčím, m. nad někým etwas rächen; m. se na kom, m. se nad někým m. se něčeho (za něco, pro něco, z něčeho) ſich an etnem rächen.

mstiv-ec, vce *m.* ein Rachſüchtiger; —ost *f.* Rachgier *f.*; —ý *adj.*, —é *adv.*

mstný *adj.* rächend. [rachſüchtig.

mstov-atý *adj.* ſtark moſtig; —ina *f.* Moſtgeſchmack *m.*; —itý *adj.* moſtartig; **mstva** *f. st. v.* msta. [—ý *adj.* Moſt-.

mstylačný, mstyžádostivý *adj.* rachſüchtig; *v.* mstivý.

mšál, u *m. st.* Miſſal *n.*, Meßbuch, Altarbuch *n.* [Altariſt *m.*

mšář *m.* Meßprieſter, Meßleſer,

mše *f.* Meſſe *f.*, Meßopfer *n.*, Amt *n. Missa*; m. ranní Frühmeſſe *f.*; m. za mrtvé, m. zádušní (m. černá) Seelen-

messe *f.*; mši sloužiti (mši čísti) die Messe lesen.

mšení *n. st.* das Messelesen.

mšeno *n. v.* pšeno.

mšice *f.* Blattlaus, Pflanzenlaus *f. Aphis*; m. krvavá jabloňová *f. Aphis pomorum* Apfelsticher, Apfelblütenstecher *m.*

mšina *f., pl.* mšiny Mieselen; 2. (med.) Hautmoos *n.*, Schwindflecken *pl. Lichen v.* lišej.

mšiti (mším, *imp.* mši!) mit Moos ausstopfen, bemoosen; *st.* die Messe lesen.

mštění, mstění *n.* das Rächen.

mu (*skrác. místo* jemu) ihm; on mu to dal er hat es ihm gegeben.

muca *f.*, mucek, cka *m. žrt.* Rausch *m.*

muck-ati (—ám), —ovati koho (*acc.*) walkern, balgen; m. se s kým sich herumziehen, sich tackern (v. muchlati).

mučeb-ní, —ný *adj.* Marter-; —né nástroje *pl.* Marterwerkzeuge.

mučedl-enství, —ničství *n. v.* mučenictví; —na *f. v.* mučírna; —ník, a *m. etc. v.* mučeník.

mučeň, čně *f.* die Folter, Plage *f.*; m., čně *m. v.* mučeník.

mučen-í *n.* das Quälen, die Folterung; Tortur *f.*; přiznal se bez mučení er gestand alles ohne Zwang; 2. das Muhen; —ice *f.* Märtyrerin *f.*; 2. das Martern; 3. *v.* mučírna; —ictví *n.* Martertum *n.*; —ik, a *m.* Märtyrer *m.*; —ka *f.* Passionsblume *f. Passiflora*; 2. *v.* mučenice; —ník, a *m. v.* mučeník. [die Kuh).

mučeti (*imp.* nemuč!) muhen (wie

muč-ící *adj.* Marter-; m. nástroj, —idlo *n.* Folter *f.*, Foltergerät *m.*, Tortur *f.*; Torturinstrument *n.*; —íř *m. v.* mučitel; —írna *f.* Marterkammer; Folterkammer, Torturkammer *f.*; —itel *m.* Peiniger, Folterer, Quäler *m.*; —itelný *adj. st.* peinigend; —iti (*imp.* muč!) někoho něčím einen peinigen, martern, quälen; foltern, peinlich fragen; m. se čím (m. se bolestí atd.) sich peinigen, quälen; —ivý, —ný *adj.* quälend, peinigend.

mučný *adj. st. v.* moučný.

muč-ák, u, —atec, tce *m.*, —atka *f.* (vstavač) Stendel *m.*, Knabenkraut *n. Orchis*; —atý *adj.* großhodig.

mudce *n.* (m. psí) *v.* mudák.

mudí *n. v.* moudí.

mudiváček, čka *m. v.* moudiváček.

mudky *pl. f.* Bauernhosen.

mudr, a, o *v.* moudrý; —a *m.* Sophist *m.*; —ácký *adj.* sophistisch; spitzfindig; —áctví *n.* Klügerei, Sophisterei *f.*; —áciti vernünfteln; —áčný *adj. v.* mudrácký; —ák, a *m.* Klügling, Vernünftler, Sophist *m.*; *st.* ein Philosoph; —akyně *f. st.* Philosophin *f.*; —al, a, —álek, lka, —ánek, lka *m. v.* mudrák.

mudrc, e *m. v.* mudřec; —ka *f.* die Weise; —ký *adj.* philosophisch; —ovati philosophieren; —tví *n.* Philosophie *f.*

mudř-ec, dce *m.* der Weise, Philosoph *m.*; —ecký *adj. v.* mudrcký; —ek, a *m. st. v.* mudřec; —ena *f.* Minerva *f.* (Göttin); 2. Pallas *f.* (Planet); —ílek, lka *m. v.* mudra.

mudrkovati *v.* mudrovati.

mudrkyně *f.* Philosophin *f.*

mudrlant, a *m.* Klügler, Vernünftler *m.*; Sophist *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) witzeln *v.* mudrovati; —ka, —kyně *f.* Klüglerin *f.*; —ský *adj.* sophistisch; —ství *n.* Vernünftelei, Sophisterei *f.*

mudrlinka *f.* winzige Klügelei *f.*

mudročinný *adj.* weise machend.

mudroch, a *m.* ein weiser Mensch; Sophist *m.*, Klügling *m.*; —a, —yně *f.* eine Weise; Vernünftlerin, Klüglerin *f.*

mudrolib-ec, bce *m.* Weisheitsfreund, Philosoph *m.*; —ectví *n.* Weltweisheit *f.*; —ost *f.* Weisheitsliebe *f.*; Weltweisheit *f.*; —ý *adj.* philosophisch.

mudroň *m. v.* mudroch.

mudro-radný *adj.* guten Rat gebend; —sloví *n.* Weisheitslehre *f.*

mudroš-ek, ška *m. v.* mudroch; —ka *f.* die Weise.

mudrov-ání *n.* das Klügeln; die Klügelei; —ati o něčem, m. při něčem klügeln, vernünfteln; m. *st.* philosophieren; —ník, a *m.* Sophist *m.*; —ný *adj.* sophistisch; —ství *n.* Klugheit, Weisheit *f.* [losophie *f.*

mudro-znalství (—znanstvo) *n.* Philo-

musl-e *f.* (Schmelzb.) Muffel *f.*; —ová pec Muffelofen *m.*

muflík, a *m.* Muffel *m.* (Hund).

muflon, ně *m.* Muffeltier *n.*, Muffion *m. Ovis musimon.*

mufti *m.* Mufti *m.*, türk. Oberpriester (u. zugleich Oberrichter).

mucha *f. st.* moucha.

much-áč *m.* Fliege *f.* (das Männchen); *st.* Fliegenwedel *m.*; —áček, čka *m. v.* muchář; m., —álek, lka *m.*, lejsek Fliegenschnapper, Fliegenfänger, Fliegenvogel *m. Muscicapa*; —ar, u *m. st. v.* octákovec; —ař *m.* Fliegenschimmel *m.*; 2. *v.* muchoplaška; —ařík, a *m. v.* muchálek; —árna *f.* Fliegekammer *f.*; —ati se (3. -á se) *mor.* Fliegen von sich abwehren; —avý *adj. st.* voll Fliegen.

muchl-anina *f.* das Gewirre; —ař *m.* Fitzer, Verwirrer *m.*; —ati (-ám) něco etw. verwirren, verfitzen, zausen; m., —ovati někoho, m. se s kým einen zausen, herumziehen (*v.* muckati).

mucho-jedka *f.* *v.* muchoplášek; —lapka *f.* Fliegenfalle *f.*, Fliegenschnapper *m. Dionaea f.* (bot.); m. —lovka *f. v.* muchoplašec, —mírka, —morka, —můrka *f.*, —mor, u *m.* Fliegenschwamm *m.*, Fliegenpilz *m. Agaricus muscarius*; —morný papír Fliegentodpapier *n.*; —plašec, šce, —plášek, ška *m.* Fliegenschnapper, Fliegenstecher *m.* (Vogel); —plaška *f.* Gänseblümlein, Hungerblümlein *n. Draba*; 2. *v.* muchoplášek; —travka *f. st. v.* muchomůrka; —vítka *f.* Fliegenwedel *m.*

muchov-itý *adj.* fliegenartig; —ka *f.* Agarolitru *f.*; —ník *m.* Agarolitrauch

m. Crataegus Azarolus; Felsenbirnbaum *m. Aronia rotundifolia*; —ý *adj.* Fliegen-; *v.* muší.

muchynė *f. v.* mukynė.

můj *m.*, moje *f. et n.* (má *f.*, mé *n.*) *pron.* mein, meine; m. (t. muž) der Meinige (Gatte); moje (t. žena) die Meinige (Gattin).

muk, u *m.* Mehlbaum *m. Sorbus aria*; ani muk! keine Silbe mehr!

muk-a *f.* (*pl.* —y *et* —a) die Pein, die Plage; Qual *f.*, Folter *f.*, Tortur *f.*; —u n. —y trpěti Pein leiden; boží m. (*pl.*) Marterjäule *f.*, Marterstöcklein *n.* (am Wege). [Wortkarger.

mukal, a *m.* Muckser *m.*; fig. ein

mukánl *n.* das Muckſen.

mukař *m.* Mehlhändler *m.*; Grießler *m.*; —ka *f.* -in; —ský *adj.* Mehlhändler-; —ství *n.* Mehlhandel *m.*

mukati (-ám), —nouti (-nu) mucken; muckſen; nesmí ani m. er darf nicht einmal muckſen.

mukoň, uč *m.* (*f.*) Mehlbaum *m.* v. muk.

mukovka *f.* Holztaubling *m.*

mukyně *f.* Mehlbeere *f.*, Mehlbirn *f.*

mul, a *m.* Maulesel *m.*, Maultier *n.*

mula *f.* Schlamm vom Regenwaſſer; 2. m., moula *v.* mul.

mulář *m.* Maultiertreiber *m.*

mulat, a *m.* Mulatte *m.*; —ka *f.* Mulattin *f.*

mulatý *adj.* dickbackig.

mulice *f. sl.* Mauleſelin *f.*

mulo *m. st. Mulo v.* mul.

multiplik-ace *f.* Multiplikation *f.*; —ovati multiplizieren.

mum-ácký *adj.* tölpelhaft; —áctví *n.* Tölpelei *f.*; —ák, a *m. sl.* Tölpel *m.*; —kovatý *adj. sl.* tölpelhaft.

mumie *f.* Mumie *f.*

muml-a *f.* Brummerin *f.*; —ač, —ák, —al, a *m.* Brummbär, Brummbart *m.*; —ání *n.* das Brummen, Gebrumme *n.*; —ati (mumlám, áš, á *et* mumlu, eš, e, *imp.* mumlej!) na někoho brummen; —avý *adj.* brummig; —oun, a *m. v.* mumlač.

mumr-aj, —ej, e *m.*, —ejch, u *m.* Mummerei, Maske *f.*; mumrajský *adj.* vermummt. [eš, e) raunzen.

mumrati (mumrám, áš, á *et* mumru,

muna *f.* Maki *m.*, Maultieraffe *m.*

muňa, múňa, mouňa *m.*, muňák, a *m.* Pinſel, Tölpel *m.*

mundant, a *m.* Mundant *m.*

mund-iti, —irovati, —ovati mundieren.

mundur, u *m.* (vojenský oděv) Montour *f.*, Uniform *f.*

muně, ěte *n.* frankes Schwein.

munice *f.* Munition *f.*

munificence *f.* Munifizenz *f.*

muňka *f.* Filzlaus, Plattlaus, Kleberlaus *f. Pediculus pubis.*

muňk-ati (—ám) munkeln; mucken, muckſen; raunzen, ſchnaufen; —avý *adj.* muckend.

muňtav-ina *m. mor.* Stammler, Stotterer *m.*; —ý *adj. mor.* ſtammelnd.

mupslík, a *m. v.* mopslík.

múr, u *m. sl.* (Maurer) *v.* zeď.

můra *f.* Alp *m.*, Trud *m.*; das Alpendrücken; 2. m. Federerule, Federmotte *f.*, Abendfalter *m.*, Dämmerungsvogel *m.*, Dämmerungsfalter *m.*, Schwärmer *m. Sphinx.*

murař (múrar) *m. sl.* Maurer *v.* zedník.

muří *adj.* Truden-; m. noha Alpfuß, Trudenfuß *m.*

mušln, a *m.* Mohr *m.*; —ka *f.* Mohrin *f.*; —stvo n. die Mohren.

murovati *sl.* mauern.

můry *pl. m. sl.* Mauern *v.* múr.

mus, u *m.* das Muß; m. je tvrdý kus Muß iſt eine harte Nuß.

musa *f.* (myth.) Muſe *f.*

musej *m.*, museum *n.* (*m.*) Muſeum *n.*; —ní *adj.* Muſeums-; m. časopis, —ník, a (u) *m.* Muſeumszeitſchrift *f.*

muselín *v.* muselín.

museti *et* musiti (musím, íš, í, íme, íte, í *et* musejí) müſſen, gezwungen ſein.

musika *v.* muzika.

mus-il, a *m. zřt.* der Müſſende, der Herr Muß; —ile *adv. st.* gezwungen, aus Notwendigkeit; —itelný *adj.* drin-

musiti *v.* museti. [gend; gezwungen.

musketa *f. v.* mušketa.

muskul, u *m.* Muskel *m.* (*f.*); —atura *f.* Muskulatur *f.*

můst-ek, stku *m.* Brückchen, Brücklein *n.*; 2. der Saitenſteg (b. muj. Instrum.); 3. Buchdruckerbrückchen *n.*; 4. (anat.) das Bruſtbein; —kový *adj.*; -á váha Brückenwage *f.*

mustr, u *m.* (vzor) Muſter *n.*; —ovati několiko (*acc.*) muſtern; meiſtern; —uňk, u *m.* (přehlídka vojenská) Muſterung *f.* Heerſchau *f.*

muš-áček *v.* mucháček; —ák, a *m.* Fliege *f.* (Männchen); —e, ete *n.* junge Fliege; —ec *v.* octákovec.

mušelín, u *m.* Muſſelin *m.*; —árna Muſſelinfabrik *f.*

mušen-i *n.* Müſſen *n.*; —ost *f.* Gezwungenheit *f.*; —ý gezwungen.

mušeti (muším, *st.* muši, íš, í) *v.* museti.

muš-í *adj.* Fliegen-; m. noha Fliegenfuß *m.*; m. kámen Fliegenſtein *m.*; —ina *f. v.* moucha; —ince, nec *m.* Fliegenfot *m.*

muška *f.* (*gen. pl.* mušek); kleine Fliege *f.*; 2. das Nichtkorn, Viſierkorn am Schießgewehr; 3. *pl.* mušky die Mauke (Pferdekrankh.); 4. mušky (v oku) das Mückenſieben.

muškát, u *m.* Muskatnuß *f.*; 2. Muskatnußbaum *m. Myristica*; 3. Muskatwein *m.*; 4. Muskatenkraut *n. Pelargonium balsameum* (*P. odoratissimum*).

muškatel, u *m.* Muskatellerweintraube *f.*; —ka *f.* Muskatellerbirne *f.*

muškátový *adj.* Muskat-; m. ořech Muskatnuß *f.*; m. květ Muskatenblute *f.*

mušket, u *m.*, —a *f.* Muskete *f.*, Büchſe *f.*; —ový *adj.* Musketen-; —ýr, a *m.* Musketier *m.*; Amtsdiener *m.*

muškovatý *adj.* Mücken habend; voll

muškul, e *m.*, —e *f. v.* sval. [Mücken.

mušl-e, —ička *f.* die Muſchel; m. jedlá, m. obecná gemeine Muſchel, Mieſmuſchel *f. Mytilus*; —ina, —ovka *f.* Muſchelſchale *f.*; —ový *adj.* Muſchel-.

mušnost *f.* (mušenost) *st.* Notwen-

mušný *adj.* fliegenreich. [digkeit *f.*

mušta *f. sl.* Schlegel *m.* (b. Stiefelmacher). [Traubtwein) *v.* rmut.

mut, u *m.* Traube *f.*; Meliſch *m.* (zum

mutace *f.* Mutation *f.* [dudek.

mutek, tka *m. sl.* Wiedehopf *m. v.*

mutiti, mútiti (-ím) *st. v.* moutiti.

mutl-a *f.* Mund *m.* (Kinderſpr.); —ati (-ám) im Munde herumwälzen.

mutný *adj.* trüb, traurig (smutný).

mutovati (mout.) muten.

mutovidlo *n. sl.* Rührſtange *f.* (*v.* moutvice, moutev; motovidlo).

muzik-a *f.* Muſik *f.*; 2. geſottene Dörrzwetſchken und Birnen; —alní *adj.* muſikaliſch; —ant, a, —ář *m.* Muſiker, Muſikant *m.*; —antka *f.* Muſikantin *f.*; —ářka *f.* Muſiktänzerin *f.*

muž, e *m.* (*pl.* —i *et* —é) Mann *m.*; 2. Ehegatte *m.*, Gemahl *m.*; divý m. Waldmenſch *m.*; od —e k —i von Mann zu Mann; s —i (s —mi) mit Männern; za —e (*st.* za muž) jíti ſich an einen Mann verheiraten; slovo dělá muže, muž slovu stůj, ein Mann, ein Wort; ein Wort, ein Mann.

muž-ák, a *m. sl.* Ehemann *m.*; —anka *f. v.* mužatka; — atka *f.* eine Verehelichte; 2. Mannweib *n.*, Männin, Amazone *f.*; —atý *adj.* mannbar; —čina *m. v.* mužština; —e, ete, —átko *n.* ein Männchen.

muže-bažka *f.* eine Mannſüchtige; —bijec, —bojec, jce *m.* Männermörder *m.*; —bojka *f.* Männermörderin; —bojství *n.* Männermord *m.*; —hnusnost *f.* Männerſcheu *f.*; —chtivost *f.* Mannsſucht *f.*, Andromanie *f.*; —ložství *n.* Sodomiterei *f.*, Päderaſtie *f.*; —mor, a *m.* Männerwürger *m.*

mužena *f. v.* mužatka.

muž-I *adj. st.* Männer-, Manns- *v.* mužský; —ice *f.* (blbl.) Männin *f.*; —íček, čka *m. vn.*

mužík, a *m.* Männchen *n.*; m. (vodní) Waſſermann *m.*; (lesní) das Waldmännchen; (horní, skalní) Kobold *m.*; m. *rus.* Bauer *m.*; m., u *m. Mandragora* Alraun *m.*; tučný m. (bot.) fette Henne *Sedum.*

muž-ina *f. v.* mužatka; —isko *n. sl.* robuſter Mann *m.*

mužn-ě *adv.* mannhaft, mannfeſt, tapfer; —ost *f.* Mannhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* männiſch; mannhaft; tapfer; 2. mannbar. [bojce, —stvi,

mužo-bojce, —bojství *st. v.* muže-

muž-ský *adj.* Manns-, männlich; m. krejčí Mannſchneider *m.*; m. šat, m. oděv Mannskleid *n.*; —ské pohlaví das männliche Geſchlecht; m., ého *m.* ein Mann; —ství *n.* Mannheit *f.*; Tapferkeit *f.*, Heldenmut *m.*; —stvo *n. coll.* Mannſchaft *f.*; —ština *f.* Geruch nach den Männern; 2. m. *m.* Mannsperſon *f.*

my *pron.* (*nom. pl.*) wir.

mýcení *n. v.* mejcení.

myceti se (sem i tam) *sl.* herumſchweifen, herumſchlenkern.

myčí *adj.* Waſch-; m. lavice Waſchbank *f.*; m. houba Badeſchwamm *m.*

myč *m.* Wäſcher *m.*; —ka *f.* (*m.* podlahy) Wäſcherin *f.*; m. nádobí Spülmagd *f.*

myču *v.* mykati.

mýdl-ce *n.*, —ko *n. v.* mýdlo.

mydeln-í, —ý *adj.* Seifen-; —ice *f. v.* mydlice; —ík, u *m.* Seifenbaum *m. Sapindus* (*S. Saponaria*); 2. *v.* mydlice.

mydlák, u *m.* Erdſeife *f.*, Seifenſtein *m.*, Saponit *m.*

mydl-ář *m.* Seifenſieder *m.*, Seifenhändler *m.*; —ářka *f.* Seifenſiederin *f.*; —árna *f.* Seifenſiederei *f.* (Ort); —ářský *adj.* Seifenſieder-; —ářství *n.* Seifenſiederei *f.* (Gewerbe); —enice *f.* Seifenwaſſer *n.*; *v.* mydlice; —enka *f.* Seifenbirn *f.*; —í kořen, —ice *f.*, —íček *m.* Seifenkraut *n.*, Seifenwurz *f. Saponaria*; —icovina *f.* Saponin *n.*; —ifous, a *m. žrt.* Bartputzer *m.*; —iny, —inky *pl. f.* Seifenwaſſer *n.*; —inka *f.* Seifenbirn *f.* (mydlenka); —iti (—ím, *imp.* mydli!) něco (m. prádlo) ſeifen; m. někoho fig. durchhecheln, pelzen; fig. m. komu oči jmd. die Augen verblenden; —nice *f. st.* Waſchbecken *n.*; —ník, u *m.* Seifenſtein *m.*; —ný *adj.* Seifen-; Seife enthaltend.

mýdlo *n.* Seife *f. Sapo*; m. der Flachsdotter *rstl.*; m. husí Silberkraut *n.*; —tuk, u *m.* Adipozire *f.*

mýdlov-atý *adj.* Seife enthaltend; —ec, vce *m.* Seifenſtein *m.* Saponit *m.*; —itý *adj.* ſeifenartig; —ka *f.* Seifenbüchſe *f.*; —ý *adj.* Seifen-; m. líh Seifengeiſt *m.*; m. kořen *v.* mydlice.

myju (myji) *v.* mýti.

myk ! *int.* fnlpp ! ſchub, fort !

myk-ací *adj.* Riffel-; —ač *m.* Wollſtreicher, Krämpler *m.*; —ačka *f.* Wollſtreicherin *f.*; m., míkačka Kibitz *m.* (čejka); —adlo *n.* Wollſtreichmaſchine *f.*; —ati (*sl.* mýkati) (-ám) něčím (o zem) rücken, zucken, werfen; m. něco u. koho zupfen, zaujen, reißen; m. vlnu die Wolle krämpeln, kämmen, riffeln; ſtreichen; m. se ſich fortſchieben, weiter rücken, herumſchweifen; m. se s kým mit jmd. ſpielen, ſcherzen.

myklík, u *m.* Riffelwerg *n.*

mykn-outi *et* mejknouti něčím (o zem) etwas ſchleudern (einmal); m. sebou zu Boden fallen; m. kým o zem jdn. zu Boden niederwerfen; m. koho za ucho *st.* einen beim Ohre zupfen; m. koho za kabát einen beim Rocke zupfen; m. něco *sl.* (ukradnouti) maujen, buchen; wegſtehlen; —uti *n.* das einmalige Zucken; der Schmiß, Wurf; der geringſte Augenblick. Zuck *m.*; —utý geſchmitzen.

myksula, miksula *f.* Schäferin *f.*

mylek, lku *m.* Tollkorn *m. Lolium v.* jílek. [m., m. se das Irren.

mýlení *n.* Beirrung *f.*; das Stören;

mýlí *n. v.* jmelí.

mýliti (-ím, *imp.* ne-myl!) někoho irre machen, beirren, täuſchen; m. se

na čem, v čem sich irren, irre werden; nemýl se! irre nicht!

mýlivý *adj.* betrüglich; täuschend.

mýlka *f.* Irrung *f.*, Irrtum *m.*; tu je m. da ist ein Irrtum vorgefallen; hier ist ein Mißverständnis.

mylně *adv.* irrig, irrtümlich.

mylniště *n. v.* bludiště.

myln-ost *f.* Irrung *f.*, Trüglichkeit *f.*; —ý *adj.* irrsam, irrig, betrrend, irre.

mynkati se (—ám se) sich waschen

myrha *f.* Myrrhe *f.* [(Kinderspr.).

myričina, myrikovina *f.* Myrizin *n.*

myrt-a *f.* (myrt, u *m.*) Myrte *f.* Myrtenbaum *m. Myrtus*; —í *n.*, —oví *n.*, —oviště *n.* Myrtenhain *m.*; —ovník u *m.* Myrtenbaum *m.*; —ový *adj.* Myrten-; m. věnec Myrtenkranz *m.*; —yně *f.*, —inka *f.* Myrtenbeere *f.*

mys, u *m.* (*rus.*) předhoří Vorgebirge *n.*

mysl, i *f.* das Gemüt, die Denkkraft, Meinung; der Wille; der Mut; m. k něčemu Mut oder Neigung zu etwas; na m. přijíti n. připadnouti in den Sinn kommen; z —i vyjíti n. vypadnouti aus dem Sinne od. Gedächtnisse fallen, entfallen; sejde s očí sejde s mysli aus den Augen, aus dem Sinn; k —i nach Wunsch; těžké —i schwermütig; lehké —i leichten Sinnes; leichtsinnig; dobrá n. veselá m. Frohsinn, guter Mut; buď dobré —i sei guten Mutes.

mysice *f. v.* mysl.

myslenice *f.* der Ort, wo man denken lernt.

mysleti *v.* mysliti

myslička *f.* das Mütchen.

mysli-chorý *adj.* gemütskrank, einbildungskrank; *v.* choromyslný; —jimavý *adj.* gemütlich.

myslitel *m.* Denker *m.*; —ka, —kyně, *f.* Denkerin *f.*; —ný *adj.* denkbar; -ost -keit; —ství *n.* die Logik.

myslíti (-ím, *imp.* mysli, *pl.* myslete!), m. něco, m. na něco, m. na někoho, m. o někom, o něčem denken; sich einbilden, wähnen, meinen, vermuten; myslím, že by . . . ich glaube, daß . . .

myslív-árna, —covna *f. v.* myslivna; —cová *f.* Jägerfrau *f.*; —čí *adj.* Jäger-; —čice *f.* Jägerin *f.*; —ě *adv.* denkend.

myslivec, vce *m.*, *dim.* mysliveček, čka *m.*; der Jäger, Förster, der Weidmann; —ký *adj.* Jäger-, jägerisch, weidmännisch; m. pes Jagdhund *m.*; m. sbor (mil.) Jägerkorps *n.*; m., ého *m.* Forstadjunkt *m*; —ká (t. j. píseň) Jagdlied *n.*; —tví *n.* die Weidmannschaft, Jägerkunst, Jägerei; —tvo *n. coll.* der Weidhaufen.

myslivěda *f.* die Logik, Denklehre.

myslivín, a *m. vulgo* Student *m.*

myslivna *f.* das Jägerhaus, Forsthaus *n.*

myslivost *f.* das Denkvermögen, die Denkkraft; 2. die Jagd; das Jagdwesen, die Jagdgerechtigkeit.

mysliv-ský, —ství, —stvo *v.* myslivecký, -ectví, -ectvo.

myslivý *adj.* (m. k něčemu, m. v něčem, m. nad něčím) denkend; sinnreich.

mysln-í *adj.* Gemüts-, Denk-; —ík, a *m.* Denker *m.*; —ost *f.* Denkkraft *f.*; Einbildung *f.*; Hochmut *m.*; —ý *adj.* einbilderisch, hochmütig; sinnreich.

myš, i *f.* Maus *f. Mus*; m. německá Ratte *f. Mus rattus*; m. polní Ackermaus *f. Mus agrarius*; 2. m. Koller *m.* (Pferdekrkht.); *pl.* —i Halssteife *f.* (b. Pferden); —ák, a *m.* Maus *f.* (Männchen); 2. Mäusefalle *m.*; m., u *m.* Mäusegift *n.*; Arsenik *m.*; —ař *m.* Rattenfänger *m.*; —e, ete, —átko *n.* junge

myšolov *m. v.* myšolov. [Maus.

myšen-ec, nce *m. sl.* (*st.*) junge Maus; —ka *f.* Mäusegras *n. Myosurus.*

myši *adj.* Maus- Mäuse-; m. díra Mäuseloch *n.*; m. káně Mäusebussard *m. Buteo cinereus*; m. ječmen, m. žito Mäusegerste *f.*; m. úško Mäuseöhrlein, Vergißmeinnicht *n. Myosotis* (pomněnka).

myš-ice *f.*, —ička *f.* kleine Maus! Mäuslein *n.*; —ina *f.* Mäusefellich *n.*; Mäusegeruch *m.*; —inec, nce *m.* Mäusekot *m.*; 2. Mäusegerste *f.*; —iti se (v. Pferde) kollern, aufsetzen.

myška *f.* (*gen. pl.* myšek) Mäuschen, Mäuslein *n.*; Mausfarbe *f.*; Graufchimmel *m.* (Pferd); *st.* Handharnisch *m.*; m. *st.* Muskel *m.*; m. v oku Sehnenhüpfen *n.*; m. *v.* miška.

myškář, miškář *m.* Sauschneider *m.*; —ka *f.* -in; —ství *n.* -ei.

myškov-ati mausen, haschen; 2. *v.* miškovati; —atý *adj.* muskulös; —ý *adj.* Maus-. [*n.* das Denken.

myšl-en, a, o, ý gedacht; ideell; —ení

myšlenk-a, myšlénka, myšlínka *f.* Gedanke *m.*; m. Meinung *f.*; *pl.* —y o něčem Betrachtung *f.*; —ář *m.* Konfusionsdenker *m.*; Freidenker *m.*

myšolov, a *m.* Mäusefalle *m.*

myšov-ina *f. v.* myšina; —itý *adj.* mausartig; —ý *adj.* Maus-.

myšpule *f. v.* mišpule.

myť, mýt, ti *f.* Holzschlag *m.*, Schlagwald *m.*, Haumald *m.*, Gehau *n.* (*sr.* paseka).

mýtař *m.* (mejtař) Mautner *m.*

mýtba *f.* das Waldroden.

mýtel (mýtel), e *f. st.* Bad *n.*; —na *f. st.* Badestube *f.*; —ný *adj.* waschbar.

mýti (myju [meju], eš, e, eme, ete, myjou *et* myji, *min.* myl, a, o, *imp.* myj [mej]; *trsgr.* myje, íc) něco (m. nádobí n. podlahu, stůl, ruce, nohy) waschen; ruka ruku myje eine Hand wäscht die andere; mouřenína n. cikána m. einen Mohren weiß waschen wollen; m. se sich waschen.

mýti *n.* das Waschen.

mýt-ina *f. v.* mýť; — iti (les) reuten, roden, hauen; —nice *f.* Mauthaus *n.*; —ník, a, —ný *m.* Mauteinnehmer *m.*; —ný *adj.* (m. les) baubar, schlagbar.

mýto *n.* Maut *m.* [hiebig.

mýtolog-ický *adj.* mythologisch; —ie *f.*, bájesloví Mythologie *f.*

mýtov-nice *f.*, —ník, u *m. sl.* ein Viertel Preßburger Metzen (mejtník, metník).

mýval, a *m.* Waschbär *m.*, Waschtier *n. Procyon lotor.* [mýti.
mývati (-ám) manchmal waschen *v.*
mzda *f.* Lohn *m.*, Belohnung *f.*; Sold *m.*, Besoldung *f.*; m. za dílo, za práci Macherlohn *m.*; ze mzdy n. za mzdu (*sl.* na mzdě) pracovati n. dělati für Lohn arbeiten; hodeň jest dělník mzdy své ein Arbeiter ist seines Lohnes wert.
mzdář, mzdník, a *m.* Lohnarbeiter *m.*;
mzdový *adj.* Lohn-. [Söldner *m.*
mze *pl. f.* Abzehrung *f.*, Zehrfieber, Darrfieber *n.*; Phthisis *f.*; 2. Miteſſer, Wollbaare bei unreifen Kindern.
mzhyně *f. v.* mezkyně.
mzivý *adj.* kältlich; -ost -keit.
mžení *n.*; m. oka (okamžení) Augenblick *m.*; 2. m. (mlženi) das Stefern.
mžeti *v.* mžiti.
mžhourati (-ám) *v.* mžourati.
mžič-inka *f.* Wimperchen *n.*; —ky *pl. f. v.* mžitky; —ný *adj.* augenblicklich.
mžigati (-ám) *v.* mžikati.
mžik, u *m.* Augenblick *m.* (*v.* okamžik); Moment *n.*; na m. auf einen Augenblick; hra na m. Verſteckſpiel *n.*, blinde Kuh (Kinderſpiel); ve —u, —em in einem Nu, im Augenblick; —ání *n.* das Wimpern, Blinzeln; 2. das Verſteckſpiel; —ati (-ám) na někoho (očima) mit den Augen nicken, wimpern; 2. Verſteck ſpielen; —avý *adj.* blinzelnd; —nouti blinzen (einmal); jen to —ne im Nu, augenblicklich; —nutí *n.* Augenblick *m.*; Augenwink *m.*; v m., —nutím im Nu; —ový *adj.* momentan.
mžink-a *f.* Wimperchen *n.*; —y *pl. f. v.* mžičky.
mžitek, tku *m. v.* mžik.
mžiti *impers.* ſiefern; mží (mlží) es ſiefert; der Nebel fällt; 2. m. Verſteck ſpielen.
mžitk-a *f.* Nebel *m.*; m. přede mnou, m. za mnou Nebel vorne, Nebel hinten; *pl.* —y das Flockenſehen; dělají se mi —y před očima das Geſicht ſchwimmet mir; —ou *adv.* (*instr.*) *v.* mžikem; —oletný *adj.* flüchtig wie der Augenblick.
mžitný *adj.* ſchwelmig (vom Geſicht).
mživý *adj.* ſiefernd.
mžour-al, a *m.* Blinzler *m.*; —ání *n.* das Blinzeln; —ati (-ám), (m. očima na něco) blinzeln; —avý *adj.* blinzelnd.
mžurka *f.* (klapka) Augenlid *n.*, Augen-
mžutek *v.* mžitek, mžik. [deckel *m.*
mžutka *f.* (noční n. slepičí mlha) Nachtnebel *m.*, Nachtblindheit *f. Hemeralopie* (*sr.* mžitka).

N.

na *prp. cum acc.* auf; in; nach; über; zu, gegen; na vrch, na horu auf den Berg (nahoru hinauf, bergauf); na koně (*sl.* na kůň) sednouti ein Pferd beſtetgen; na papir napsati zu Papier bringen; na hlavu dáti (klobouk n. čepici) den Hut aufſetzen; na varhany hráti Orgel ſpielen; na sebe aufeinander; na hromadu zuſammen; na se vziti n. přijmouti něco etw. auf ſich oder über ſich nehmen; na svět n. na světlo přivesti zur Welt oder auf die Welt bringen; na světlo vydati něco (knihu) etwas veröffentlichen; na jevo vynesti etw. aufdecken; entdecken; ans Licht ſtellen; na hlavu poraziti *v.* hlava; na někoho nastupovati in jmd. bringen; na pohřeb n. na svatbu jíti zur Leiche oder zur Hochzeit gehen; na zatracení zur Verdammnis; na právo n. na soud vznésti něco etw. bei Gericht klagen; vors Gericht bringen; etw. zur Amtshandlung übergeben; na mysl padnouti n. napadnouti n. připadnouti in den Sinn kommen; na váhu vziti něco etw. in Erwägung ziehen; dluh na dluh (hřích na hřích, peníz na peníz, posel na posla, psaní na psaní) Schuld über Schuld *etc.*; na slovo vzatý berühmt; na trh (jeti n. přinesti) zu Markte; na stranu bei Seite; na jaro gegen den Frühling; gegen Frühjahr; na leto für den Sommer; na zimu gegen den Winter; für die Zeit des Winters; na východ gegen Oſten; na sever, na půlnoc gegen Norden; na nepřítele táhnouti gegen oder wider den Feind; na konec gegen das Ende; endlich; na to darauf; na souboj vyzvati zum Zweikampf auffordern; na něco přísahati (na ústavu) etw. beeiden; na odpor tomu dagegen; na škodu (někomu n. něčemu) zu Schaden; na moji čest! bei meiner Ehre! na mou duši! bei meiner Seele! na důkaz, na důvod zum Beweiſe; na prodej zum Verkaufe; nádoba na mléko ein Milchgefäß; sklep na víno Weinkeller *m.*; na zavírku zum Schluß; na oko fig. deutlich; fig. zum Schein; na polovic zur Hälfte; na smrt zu Tode; na polo mrtvý halbtot; až na pět korun bis auf fünf Kronen, fünf Kronen ausgenommen; na šest set gegen ſechs Hundert, *circa* ſechs Hundert; na sta viele Hunderte; na čas auf eine (gewiſſe) Zeit, proviſoriſch; na ten čas derzeit; na druhý den den anderen Tag; na den sv. Prokopa, na sv. Prokopa am Prokopitage; na věky, na věky věkův (věkům), na věčnost ewig; napřed voraus; nazpět zurück; nadarmo fruchtlos; nahlas laut; nakvap in der Eile; je to naspěch es hat Eile; nazpaměť auswendig; na modro blau; ins Blaue; II. *cum locali* auf; an, in; na hoře am Berge (nahoře oben, obenan); na těle auf dem Körper; na počátku am Anfange; na konci am Ende; což na mně

jest was mich anbelangt, für meinen Teil; jsvtel an mir liegt; nahotově bereit; na hotovosti im Baren; na jevě am Tage; na zlatě in Gold und Silber; na úsvitě beim Anbruche des Tages; na ledě am Eise; na jaře im Frühjahre.

na, ná! *int.* da hast du! nimm! nate, náte! da habt ihr! nehmet!

nabád-ač *m.* Antreiber, Anreizer *m.*; —ati (-ám) někoho k něčemu (nabákati koho k čemu) einen wozu antreiben, anreizen.

nabaňčiti (*imp.* —či!), nabaňkovati (někomu hubu n. tváře) das Maul derb abbleuelu; n. někoho k něčemu n. na něco bereden.

nabažiti (*imp.* nabaž!) něco někomu einem willfahren; n. se čeho satt von etw. werden.

nabědovati se sich satt wehklagen; n. se s čím mit etw. große Not haben.

nábedrn-í *n., st.* —ice *f.* die Hosen; —ík, u *m.* Epigenatium *n.* (Priesterkleid). [Angriff *m.*

náběh, u *m.* Anfall *m.*, Anlauf *m.*;

naběh-ati se (—ám se) (n. se do unavení) sich müde laufen; —lina *f.* Aufgedunsenheit; Aufgetriebenheit *f.*; n. krevní Blutgeschwulst *f.*; Krampfader *f.*; —lost *f.* Aufgelaufenheit *f.*; Geschwulst *f.*; —lý *adj.* aufgelaufen; geschwollen; —nouti (na něco) anlaufen, anrennen; n. na koho auf einen loslaufen; einen überfallen; 2. n. anschwellen; n. se sich müde laufen (einmal); —nutí *n.* das Aufschwellen; n. na něco das Anlaufen.

náběl, i *f.* weißliches Wesen; —avý, nabělelý *adj.* weißlich.

náběra *f.*, náběry *pl. sl.* die Falten.

naběr-aci *adj.* Schöpf-; n. *st.* faltig; n. lžíce Schöpflöffel *m.*; —ač *m.* Schöpfer *m.*; 2. Schöpflöffel *m.*; —ačka *f.* Schöpferin *f.*; 2. *st.* Falterin *f.*; 3. Schöpflöffel, Vorlegelöffel *m.*; —adlo *n.* Schöpfgefäß *n.*; —ák, u *m.* Brunnenschöpfer *m.*; 2. (b. Web.) Fadenleiter *m.*

náběrka *f.* (*pl.* -ky) Schöpfe *f.*; 2. Falnaberu *v.* nabrati. [bel *f.*

nábidelník, u *m.* Untergestell für eine Stange (zum Wäschetrocknen).

nabíd-iti (*imp.* -i!) *st. v.* nabídnouti; —ka *f.* Aufforderung *f.*; Anbot *n.* (*m.*); Antrag *m.*; Offerte *f.* (Offert *n.*); —nouti koho *acc.* k čemu antreiben, auffordern; n. někomu něco, n. se komu s čím, k něčemu sich anbieten, anheischig machen; offerieren; —nutí *n.* Anbietung *f.*; Anbot *n.*, Offerte *f.*; n. k sňatku Heiratsantrag *m.*

nabíh-aná, é *f.* das Anlaufen; 2. Gegentanz *m. Contredanse*; —ání *n.* das Anlaufen; Anschwellen; —ati (-ám) nach und nach anschwellen; n. na někoho einen anlaufen, an einen laufen od. heranlaufen (mit beschwerlichen Bitten); —avý *adj.* zudringlich.

nabíják, u *m.* Ladestock *m.*; 2. Draht *m.* b. Felsensprengen; 3. Herdeisen *n.* (b. Bäck.); 4. Klopfeisen *n.* (Korbfl.).

nabíj-eci *adj.* Lade-; —eč *m.* Lader *m.*, Büchsenspanner *m.*; —ečka *f.* Laderin *f.*; 2. Schlegel *m.* (b. Winzer); —edlo *n.* Ladezeug *n.* (b. Geschütz).

nábíjek, jku *m. v.* náboj.

nabíjeti (nabíjím, íš, í, íme, íte, íjejí, *imp.* nabíjej!) něco někam länger einschlagen; öfter laden *v.* nabíti.

nabíliti (*imp.* nabílí!) mit weißer Farbe beitreichen; n. se lange, oft weißen; sich schminken.

nabílený *adj.* weißlich.

nabír-aci, —ač, —ačka, —ák *v.* naběraci *etc.*; —ati (—ám) něco (vodu) schöpfen; n. falten (b. Schneider); n. přízi einlesen (b. Web.); n. někoho einen hernehmen, aufziehen, hänseln, foppen; n. (k pláči) sich zum Weinen anschicken; —ka *f. v.* náběrka.

nábít-ek, tku *m.* (náboj) Ladung des Gewehres; 2. Einschlag *m.* unter dem Pferdehuf; *pl.* —ky Stockschlegel (b. Wagn.); *v.* nábivka.

nabíti (nabiju, eš, e, *imp.* nabij *et* nabi!) něčeho někam einschlagen, hineinschlagen; einpfropfen; sukno n. aufbäumen; pec n. den Ofen ichlagen; n. ručnici das Gewehr laden; n. kolo das Rad stücken; n. komu einen durchprügeln, schlagen. [Sprengen des Felsens.

nábivka, nábojka *f.* die Ladung beim

nabiz-eci *adj.* Anbot-; n. list Oblatorium *n.*, Anerbietungsbrief *m.* (fin.); —ení *n.* Anbietung *f.*, Anerbietung *f.*; —eti (-ím, *imp.* -ej!) anbieten, anerbieten; antragen; —itel *m.* Anbieter *m.*

nablazni *adj. st. v.* pošetilý.

nablázniti se (dost) genug Narrheiten begehen. [herumirren.

nablouditi se (někde) viel o. genug

nabob, a *m.* (indický velmož) Nabob *m.*

nabobt-ěti (*imp.* -ěj!), —ění, —nati (-nám, *imp.* -nej!) aufschwellen, aufquellen, aufzunjen; —ělý aufgeschwollen.

nábočni *adj.* Seiten-.

nábod, u *m.* Anstich *m.*; —a *f.* (bot.) Spitze, Langspitze *f.*; —itý *adj.* langgespitzt.

nabodnouti (nabodnu, eš, e, *imp.* nabodni!), *st.* nabosti (nabodu, eš, e) něco anstechen, anspießen.

náboj, e *m.* Ladung *f.*; 2. Munition *f.*; 3. Geschirr *n.* (in der Mühle); 4. Nabe *f.* (beim Rade); —ka *f.* Nabe (b. Pfluge); Windstößel *m.* (b. Feuerwerke); —ní *adj.* Naben-; —nice *f.* Patrontasche *f.*, Kartusche *f.*; —nik, a *m. st.* ein mächtiger Held. [stung *f.*

nábor, u *m.* Aggregat *n.*; 2. Wul-

nabouch-ati (-ám) někomu einen durchprügeln; n. se sich vollstopfen; —aný *adj.* fig. korpulent.

nábožen-ský *adj.* Religions-; válka -á Religionskrieg *m.*; -é zákony *pl.* die konfessionellen Gesetze; —ství *n.* Religion *f.*; 2. Glaube *m.* (víra); 3. *st.* Andacht *f.* (*v.* pobožnost); 4. Frömmigkeit *f.*; (*v.* nábožnost); svoboda v n. Religionsfreiheit *f.*

nábožn-ě *adv.* fromm, andächtig, religiös; —ice *f.* andächtiges Weib; 2. *st.*

Bethaus *n.*; —ictví *n.* Andächtelei *f.*; —íček, —ičkář *m.* Scheinheiliger, Andächtler *m.*; —ík, a *m.* ein andächtiger Mann; n. *sl.* der Mönch; *st.* Theolog *m.*; —ost *f.* Frömmigkeit; Religiosität *f.*; —ůstka *f.* Andächtelei, Frömmelei *f.*; —ůstkář *m. v.* pobožnůstkář.

nábožný *adj.* fromm, andachtig.

nábrad-ek, dku *m.* Kinnbart *m.*; —ník, u *m.* Kinnbacke *f.*

nabran-ý eingeschöpft; 2. gefaltet; —é spodky *pl.* Pluderhosen.

nabrati (naberu, eš, e, *imp.* naber *et* naberž!) něčeho annehmen, aufladen; n. vody schöpfen; einschöpfen; n. něčeho hinlänglich nehmen; n. koho jmd. anziehen; n. falten; n. se (si) čeho sich genügsam beladen; kde se těch much nabere? wo kommen nur so viele Fliegen her? nabralo se mi vody do střevíců es lief mir Wasser in die Schuhe.

nábrazdník, u *m.* der Kett b. Pflüge.

nabřesklý *adj.* säuerlich; ranzig.

nábřež-í *n.* Kai (Qual) *m.* (*n.*); Ufer-platz *m.*; —ní *adj.* Ufer-; —nik, a *m.* Kaimann, Kaimeister *m.*

nábřiš-ek, šku *m.* Bauchbinde *f.*, Bauchtuch *n.*, Bauchkissen *n.*, Bauchwärmer, Leibwärmer *m.*; 2. Bauchgurt *m.* der Pferde; —ní *adj.* Bauch-; —nice *f.* Leibbinde *f.*; —nik, u *m.* Bauchgurt *m.*

nabrousiti (*imp.* nabrus!) (nůž) scharfen; n. si (zuby) na koho jmd. recht auszanken. [pantschen; viel pantschen.

nabryndati (-ám) (vody do vína *etc.*)

nabubř-eti aufschwellen; —elý *adj.* geschwollen; —iti (*imp.* -i!) aufschwellen. schwellend machen; —elost slohu Schwulst des Stils, Bombast *m.* [*sl.* viel bauen.

nabudovati něco *mor.* zammeln; n. čeho

nabudu *v.* nabyti.

nabumbati se (-ám se) něčeho sich satt trinken (Kinderspr.).

nábytečný *adj.* Mobilien-, Gerät-; —né věci *pl.* Möbelstücke.

nábyt-ek, tku *m.* Möbel *n.*, Hausgeräte *n.*; Einrichtung *f.*; 2. n. (výdělek) Erwerb *m.*; —kový vůz *m.* Möbelwagen *m.* [erwerbbar.

nabytel, e *m.* Erwerber *m.*; —ný *adj.*

nabyt-i (nabudu, eš, e) něčeho erwerben, erlangen, erringen; etw. an sich bringen; n. srdce Mut fassen; n. se někde lange wo verweilen; —í *n.* Erwerbung *f.*

nábytný *adj.* Erwerb-, erwerbbar.

nabyt-ost *f.* Errungenschaft *f.*; —ý *adj.* erworben, errungen.

nabýv-ací *adj.* Erwerbs-; —ač *m.*, —atel *m.* Erwerber *m.*; —ání *n.* Erwerbung *f.*; —ati (-ám) něčeho etw. allmählich erwerben; *v.* nabyti; —avý (nábyvný) *adj.* erwerbend. [berauschen.

nacáknouti se *vulgo* sich antrinken, sich

nace *f. vulgo* Nation *f.* (Pöbel *m.*).

nácek, cka *m.* fig. Bauch, Wanst *m.*

nácenek, nku *m.* Agio *n.*

nácest-i *n.*, —né, ého *n.* Reisegeld *n.*; Reiseverrat *m.*; Wegzehrung *f.*; —ní *adj.* Weg-; —nik, a *m.* Reisegefell *m.*; Nachfolger *m.*

nácitný *adj.* anempfindend.

nácpa *f.* (med.) Anschoppung *m.*

nacpati (nacpám, áš, á *et* nacpu, eš, e, *imp.* nacpi *et* nacpej!) někam, n. něco něčím anfüllen, einfüllen, einstopfen, vollstopfen, vollpfropfen; n. se sich den Bauch füllen, sich vollstopfen.

náctekrát *adv.* (mnoho n.) mehrmal.

nač (na čo, na co) *adv.* worauf, auf was, wozu? nač je to? wozu ist das? nač by to dělal? warum sollte er das tun? nač se má hleděti? worauf ist zu sehen, was ist zu beobachten?

načas *adv.* auf kurze Zeit, einstweilen.

načátek, tku *m. v.* počátek, začátek.

načatý (chleb, sud piva atd.) angefangen (angeschnitten; angezapft).

načechrati (-ám) něco etw. auflockern.

načekati se (-ám se) někoho n. na někoho (něčeho n. na něco) lange warten.

náčel-ek, lku *m.* Stirnzierde, Stirnbinde *f.*, Stirnband *n.*; Diadem *n.*; 2. Stirnriemen *m.*; —í *n.* Fronte, Frontspitze *f.*; —ní (—ný) *adj.* Stirn-; Haupt-, obenanstehend; n. beran Leithammel *m.*; n. důstojník Stabsoffizier *m.*; —nice *f.* Vorsteherin *f.*; 2. Stirnband *n.*; —nictví *n.* die oberste Leitung; —nictvo *n. coll.* (mil.) Stab *m.*, die Stabsoffiziere; —ník, a *m.* Hauptling *m.*, Oberhaupt *n.*, Leiter, Führer, Anführer *m.*; n., u *m.* Stirnzierde *f.*, Stirnbinde *f.*; Stirnriemen *m.*

náčepka *f.* Prügelkrapfen *m.* (Spelze).

načepovati (pivo) anstechen, anzapfen.

náčeřek, řku *m.* (b. Frič.) Tour *f.*

načeř-ený límec klein gefalteter Kragen; —iti (-im) kräuseln.

načern-alý, náčerný *adj.* schwärzlich; —ali, —ávati schwarz werden.

načernice *f.* (med.) *v.* černice.

načerniti (-ím, *imp.* načerni!) něco anschwärzen. [schöpfen.

načerp-ati (-ám), —nouti vody ein-

načert-aci, —avaci *adj.* Zeichen-, Reiß-; —ati (-ám) mit Strichen bezeichnen, andeuten; zeichnen.

náčertek, tku *m. v.* náčrtek.

načerven-alý, —avý, náčervený *adj.* rötlich; —ice *f.* Hautröte *f.*; Rotsucht *f.*; —iti (*imp.* -i!) něco röten.

náčes, u *m.* (Frič.) Tour *f.*

načes-ati (-ám, áš, á *et* načešu, eš, e, *imp.* načeš *et* načesej!) něčeho zusammenkämmen; n. ovoce viel Obst pflücken; n. se čeho, s čím sich müde kämmen; durch das Pflücken müde werden; —ané vlasy, vousy aufgekämmte

načetl *n.* das Aufangen. [Haare.

načež *adv.* worauf *v.* nač.

načich-lý *adj.* angewittert; —nouti něčím anwittern, Geruch annehmen.

način *st.*, načim *sl. adv.* notwendig.

náčin, u *m.* Werkzeug *n.*, Geräte *n.*; —ář *m.* Zeugschmied *m.*

način-atel *m.* Urheber, Anfänger *m.*; —ati (-ám) něco im Beginne begriffen sein; *v.* načíti. [2. *v.* skrojek (chleba).

náčinek, nku *m.* (med.) Umschlag *m.*;

náčiní *n.* Geschirr *n.*, Gerät *n.*; 2. Vorrichtung *f.*; 3. Apparat *m.* (přístroj);

4. n. (koňské) Pferdezeug *n.*; 5. n. slzní Tränenmege *pl.*

načíratí (-ám) vody *sl.* einſchöpfen (allmählich). [Khbt.).

načísko *n.* (nadšisko) *sl.* Rotlauf *m.*

náčíš, ti *f. st.* das Zugezahlen auf gemünztes Geld.

načísti (-čtu, čš, e) něčeho viel aufzählen; n. se něčeho viel leſen, ſich müde leſen. [v. vyčísti.

načístiti se lange und viel reinigen

načísto *adv.* rein, gänzlich, total.

načíti (načnu, češ, e, *imp.* načni! *tregr.* načav, -ši) něco (chleb, pivo, sud piva anfangen zu nehmen: anſchneiden, anzapfen, anbrechen.

načitý *adj. v.* nadčitý.

načmárati (-ám) něco auffritzeln.

načmoudlý *adj.* brandicht.

načřeti (načřu, češ, e) vody *st.* einſchöpfen *v.* načerpati, načírati.

načrtati (-ám) *v.* načertati.

náčrtek, tku *m.* eine Zeichnung, Skizze *f.*, Brouillon *n.*, Entwurf *m.*; (mil.) Kroki *n. Croquis.*

načtu *v.* načísti.

nad *prp. cum instr.* über, ob; n. hlavou über dem Haupte, über dem Kopfe; město n. Labem eine Stadt an der Elbe; nad tím darüber; zraditi nad někým einen verraten; 2. *prp. cum acc.* über; n. hlavu über den Kopf; n. míru übermäßig; n. potřebu außer Bedarf, nutzlos; n. obyčej ungewöhnlich; nad to darüber, über dies, über das; nad to nade všecko über alles; trotz alledem.

nada-ce *f.*, —cí, iho *n.* Stiftung *f.*; —ci, —ční *adj.* Stifts-, Dotations-, Fundations-; n. list Stiftsbrief *m.*; n. jistina Stiftungskapital *n.*

nadále *adv.* fernerhin.

nadál-ost *f.* Hoffnung *f.*, Erwartung *f.*, Vermutung *f.*; —ý *adj.* erwartet, verhofft.

nadanec, nce *m.* Stiftling *m.*

nadání *n.* Stiftung, Fundation *f.*; 2. Stiftungsplatz *m.*; 3. Schenkung *f.*; Beſchenkung *f.*; 4. Dotierung *f.*; 5. Anlage *f.*, Talent *n.*; 6. Vermuten *n.*, Erwartung *f.*; mimo n. unverhofft, wider Erwarten.

nadan-ost *f.* Begabung *f.* (als Eigenſchaft); —ý *adj.* begabt; dotiert; talentvoll. [umſonſt.

nadarmo *adv.* vergebens, vergeblich,

nadatel, e *m.* Stifter, Fundator *m.*

nadati (nadám) vyn.. něčeho geben, aufgeben, aufwerfen, auftragen; 2. n. někoho (*acc.*) něčím beſchenken, dotieren; ititeln; 3. n. někomu aufheißen, ſchelten, beſchimpfen; n. někomu zlodějů *v.* nadávati

nadáti se *v.* naditi se.

nádav, u *m.* Bedrückung *f.*

nadavač *m.* Schimpfer *m.*

nadáv-ání *n.* Aufheißung, Beſchimpfung *f.*; —ati (-ám) někomu einem Spitznahmen geben, einen ſchimpfen; beſchimpfen; ſchelten; n. někomu zlodějů einen einen Dieb ſchelten; n. se čeho (komu) ſich ſatt (viel) geben.

nádav-ce *m. st.* Dotierer; Schenker *m.*; 2. *st.* Bedrücker *m.*; —ek, vku *m.* Daraufgabe *f.*, Zugabe *f.*; Aufgeld *n.*

nadávka *f.* Schimpfname *m.*, Spottname *m.*, Spitzname *m.*; Schimpfwort, Scheltwort *n.*; Schimpf *m.* [vnadby unverſehens.

nadba *f. st.*, nedba Sorgloſigkeit *f.*;

nadbába *f. st.* Urgroßmutter *f.*

nadběh, u *m.* das Zuvoreilen, Vorſprung *m.*; —nouti komu, n. si koho einem vor- und entgegenlaufen; n. čemu einer Sache vorgreifen.

nadběžný *adj.* vorläufig.

nadbíh-ati (-ám) komu im Vorlaufen begriffen ſein, einem in den Weg kommen: einem nachlaufen; zuvoreilen; —avý *adj.* zudringlich; 2. (bot.) oberſchlächtig. [*positus.*

nadbílečný *adj.* (bot.) anliegend *op-*

nadbřiš-ek, šku *m.*, —í *n.* Oberbauch *m.* [flüſſig.

nadbylý *adj.* überſchwenglich; über-

nadbyt, u *st. v.* nadbytek; —ečník, u *m.* Hyperboloid *n.*; —ečný *adj.* überſchüſſig; 2. hyperboliſch.

nadbyt-ek, tku *m.* Überfluß *m.*; 2. Luxus *m.*; 3. Mehrbetrag *m.*; —i (3. *pers.* nadbude) überbleiben; mehr ſein; länger ſein; —í *n.* das Überflüſſigſein; —nice *f.* (math.) Hyperbole *f.*; —ný *adj.* überſchüſſig.

nadbývati (3. *pers.* -á) überbleiben, mehr ſein; n. někde länger ſein.

nadcit-nost, -elnost *f.* Hyperäſthesie *f.*

nadčit-ě, načitě *adv. st.* ſehr; —ý *adj.* ungewöhnlich groß.

nadčlověk, a *m.* Übermenſch *m.*

nadda-tek, tku *m. v.* nádavek; —ti (naddám) na něco zugeben, noch mehr hinzufügen; —vek, vku *m. v.* nádavek.

nadděd, a *m. sl.* Urgroßvater *m.*

naddělovati (math.) vortragen.

naddílec, lce *m.* Überteil *m.*

naddotčený *st.* oberwähnt.

naddržovati plachty die Segel überholen: n. někomu *v.* nadržovati.

naddutý *adj.* ſonver.

nade (*v.* mehr Konſon.) *prp.* (nade všecko über alles; nade mlýnem oberhalb der Mühle) *v.* nad.

nadeč (nad čc, nad co) *adv.* über welches, worüber. [*f.*

nadeděrví *n.* Türſturz *m.*, Oberſchwelle

nadehnati (nadženu) něco někomu vortreiben; n. někomu (t. strachu) einem Angſt einjagen; n. si někoho jmd. gewinnen; fig. erobern; erwiſchen,

nádech, dechu *m.* Anhauch *m.*; Auflug *m.*; Tau *m.* (z. B. an Weinbeeren).

naděj-e *et* nádeje *f.* Hoffnung *f. spes*; —i složiti n. skládati n. vzkládati v koho, na koho, v kom, na kom, —i si činiti n. dělati ſeine Hoffnung auf etw. oder auf jmd. ſetzen; bauen; jsem té —ě ich hoffe.

nadejíti (nadejdu, ešš, e) komu vorkommen, zuvorkommen; entgegenkommen; n. si einen kürzeren Weg nehmen; nadešla rozhodná chvíle der entſcheidende Zeitpunkt iſt gekommen.

nadějnost *f.* Hoffnungsfülle *f.*; —ný *adj.* hoffnungsvoll; hoffentlich, gehofft; —ovice *pl.* fig. Hoffnungshelm.

naděju *v.* nadíti; *n.* se *v.* nadíti se.

nadělaný *adj.* verfertigt; 2. majsiv; korpulent, strotzend, aufgeputzt; —ati (-ám) něčeho viel machen; n. komu starosti einem viel Sorgen machen; n. někam n. do čeho etw. bemachen; n. se lange ob. genug arbeiten.

nadělení *n.* Bescherung *f.*, Geschenk *n.*; —iti (-ím, *imp.* nadělí) koho čím n. komu čeho bescheren (einem etwas), einen beschenken, betheilen.

nadeň (nad něj) über ihn.

nádeník, a *m. v.* nádenník.

nádenn-é, ého *n.* Tagelohn *m.*; —í *adj.* Tag-; —ice *f.* Tagelöhnerin *f.*; —ický *adj.* Tagelöhner-; -á mzda Tagelohn *m.*; —ictví *n.*, —ičina *f.* Tagelöhnerei *f.*; —ičiti für Tagelohn arbeiten; —ík, a *m.* (nádeník) Tagelöhner *m.*

nadeps-ání *n.* Überschreibung *f.*; —aný obermähnt, vorermähnt; betitelt; —ati (*imp.* nadpiš!) něco obenschreiben, über-

nadospělost *v.* nadspělost. [schreiben.

nadávač *m.* Füller *m.*; —ný, náděvný *adj.* füllend; 2. füllbar.

nad-háněti (*imp.* —hánějˈ) něco někomu vortreiben, zutr.; zuschanzen; *v.* nadehnati; —háňka *f.* Treibjagd *f.*; —hasič *m.* Oberfeuermann *m.*; —házeti (länger) vorwerfen, aufwerfen; —hazovati komu něco zu verstehen geben; einem etw. vorwerfen.

nádhera *f.* Prunk, Pomp, Luxus *m.*, Pracht *f.* [*adj.* prunksüchtig.

nádheřiv-ost *f.* Prunksucht *f.*; —ý

nádhern-ě *adv.* prächtig, prunkvoll; —ictví *n.* Prunksucht *f.*; —ík, a *m.* ein Prunksüchtiger; —ost *f.* Pracht *f.*; Pomp *m.* (*f.*); Luxus *m.*; Hoffart *sl.*; —ý *adj.* prunkvoll, prächtig, köstlich; pompös; fig. hochmütig.

nádherymilovný *adj.* prunksüchtig.

nadhlav-í *n. v.* nadhlavník; —ní *adj.* ober dem Haupte befindlich; n. úhel Scheitelwinkel, Azimutalwinkel *m.*; —nice *f.* Abakus *m.* (arch.); —ník, u *m.* Zenit, Azimut, Scheitelpunkt *m.*

nad-hled, u *m.* Überwachung *f.*, —hlížeti (*imp.* —hlížejˈ) überwachen; —hlížitel *m.* (vrchní dohlížitel) Oberaufseher *m.*; —hnutý eingebogen, eingeschlagen *inflexus*; —hoditi (*imp.* -hodˈ!) něco někomu (einmal) vorwerfen; —hoditi se sich vorstrecken; —horní, iho *m.* Bergmeister *m.*; —hrobní *adj.* über dem Grabe; —hubí *n.* Obermaul *n.* (des Rosses); —hubky *pl. m.* Mundstück *n.*; —hulní, iho *m.* Hüttenmeister; Hammermeister *m.* (eines Eisenwerkes).

nadhůzka *f.* fig. Anspielung *f.*

nádcha *f.* Hauch *m.*, Anhauch *m.*; 2. Schnupfen *m.*, Katarrh *m* (der Nase); 3. Rotlauf *m.* (růže).

nadcházeti (*imp.* —cházejˈ!) komu n. koho, n. si koho (*acc.*) einem zuvorkommen; fig. sich einschmeicheln; n. k čemu sich nähern; nahen.

nadchlípnutý *adj. v.* nadhnutý.

nadchlivý *adj.* anbrüchig, Ansatz zur Krankheit habend, infizierbar.

nadchnouti na něco anblasen, anhauchen; 2. n. koho (*acc.*) čím, k čemu begeistern, entflammen, enthusiasmieren; 3. anstecken; n. se pro něco sich begeistern, sich entflammen, sich enthusiasmieren.

nadchnut-ost *f.* Begeisterung *f. v.* nadšení, nadšenost; —ý *adj.* aufgeblasen; 2. begeistert *v.* nadšený.

nadíle *adv.* zum Teil.

nadílka *f.* Bescherung *f.*, Eingebinde *n.*, Festgabe *f.* (für die Kinder).

nadírati se (-ám se) sehr schreien; 2. groß tun.

naditi (naděju, eš, e, *imp.* naděj *et* nadíˈ!) něco füllen; n. jehlu einfädeln; n. se čeho (*min.* nadál se *et* nadíl se) od koho n. do koho, n. se čemu hoffen, verhoffen; einem etw. zutrauen; naditý gefüllt, ausgefüllt, vollgestopft.

nadiv-ač, —ačný, *v.* naděvač, ný; —ajna *f.* Hirsebrei *m.*; —án, —aný gefüllt (v. Speisen); -é nohavice fig. Pluderhosen; —ání *n.* das Füllen; 2. n., —aniec *f.*, —anina *f.*, —anka *f.* Füllsel *n.*, Fülle *f.*; 2. Hirsebrei *m.*; —ati (-ám) něco füllen (n. jitrnice, holoubata, kuřata atd.); *v.* naditi; n. se na něco sich satt sehen.

nadiven, vna, vno, nadivný *st. adj.* wunderbar; nadivno vám sluchu sonderbar zu hören.

nádivka, nádívka *f.* Füllsel *n.*; Fülle *f.*; *pl.* nádivky Kratzeln *pl.*

nádivký *adj.* etwas wild.

nadivy, vdiv *adv. st.* wunderbar, ungemein. [Salz.

nadjabikan, u *m.* saures, apfelsaures

nadjetí (—jedu) komu vorfahren, vor-

nadjíti *v.* nadejíti. [reiten.

nadjmenovaný *adj.* vorgenannt.

nadkafran, u *m.* Kamphoras *n.*

nadkamní *n.* der Ort über dem Ofen.

nadklon, u *m.* Überhang *m.*

nadkorábník, a *m.* Oberbootsmann *m.*

nadkrov, u *m.*, —í *n.* der Ort über dem Sparren.

nadkruží *n.* Obertell der Töpferscheibe.

nadkuchynský *m.* Küchenmeister *m.*

nadledvina *f.* Oberniere *f.*, Nebenniere *f. Glandula suprarenalis.*

nadlehč-iti (*imp.* —iˈ!), —ovati komu něco n. v čem ein wenig erleichtern.

nadlepš-ení *n.* Aufbesserung *f.*; —itel, —ovatel *m.* Verbesserer *m.*; —iti (-ím, *imp.* -iˈ!), —ovati komu něco n. něčeho aufbessern; verbessern; ameliorieren; n. se besser werden.

nadles-enství *n.* Oberförsterei *f.* (Amt); —ní *adj.* ober dem Walde gelegen; n., iho, —ník, a *m.* Oberförster *m.*

nadlet-í *n.* Spätsommer *m.*; —ní *adj.* Spätsommer-.

nadlidský *adj.* übermenschlich. [che).

nadlodí *n.* (kostela) Empore *f.* (der Kir-

nadlovčí, iho *m.* Oberjägermeister *m.*

nadložený aufliegend *incumbens.*

nad-loží *n.* (bot.) Oberboden *m. Epipodium*; —ložní, iho *m.* Bettmeister *m.*; —ložná, é *f.* Bettfrau *f.*

nádma *f.* Aufblähung, Windſucht *f.*, Blähſucht *f.*, Trommelſucht *f. Tympanitis*; 2. Emphyſema *n.* (rozedma).

nadmakan, u *m.* Mekonaš *n.*

nadměrek, rku *m.* Übergebühr *f.*; Übermaß *n.*

nadmět, u *m.* Vorwurf *m.*

nadminulý čas (Gram.) die längſtvergangene Zeit, Vorvergangenheit *f. Plusquamperfectum.* [ſchwenglich.

nadmírný *adj.* übermäßig, über-

nadmořský *adj.* überſeeiſch.

nadmouti (nadmu, eš, e) něco aufblaſen, aufblähen; n. se ſich aufblaſen; ſtolz tun, ſich brüſten.

nadmut-í *n.* Aufblähung *f.*; Blähſucht *f.*; *v.* nádma; —ice *f.* (houbačka) (bot.) Gliedkraut *n.*, Kernkraut *n. Cucubalus*; —ka *f.* Blaſenſtäubling *m. Physarum* (Schwamm); —ý *adj.* aufgeblaſen; —é břicho (—ý život) aufgetriebener Leib.

nadnášeti se ſich emporheben, ſich über andere erheben.

nádní *n.* Kiel *m.* (Schiff).

nádob-a *f.* (*dim.* —ka) Gefäß *n.*, Geſchirr *n.*; Werkzeug *n.*; Form *f.*, Geſtalt *f.*

nadobalný *adj.* obenſtändig *superus.*

nádobí *n. coll.* Geſchirre *n.*, Zeug *n.*, Gerät *n.*; n. kuchyňské Küchengeſchirr *n.*; dřevěné n. Gefäß *n.*

nádob-ička *n.* kleine Gefäße, Kleinzeug *n.*; —ka *f.* kleines Gefäß; 2. Handflechter *m.* (b. Bäcker); —kovati Gefäße ausleeren. [ſein.

nadobný *adj.* (-no *adv.*) *sl.* niedlich,

nadobro *adv.* gänzlich, vollſtändig.

nadobyčejný *adj.* ungewöhnlich, außergewöhnlich. [Salz.

nad-octan, u *m.* ſaures, eſſigſaures

nadoč-ec, čce *sl.*, —ník, u *m.* Augenſchirm, Lichtſchirm *m.* (zum Umnehmen); —í *n.* (*v.* ohočí) die Augenbrauen.

nadoděvník, a *m.* Obergarderobier *m.*

nadojiti (-ím) mléka herausmelken (viel oder wenig).

nádom-í *n.* der Raum ob dem Hauſe, Dachtraufe *f.*; —ní *adj.* auf dem Hauſe befindlich; —ník, a *m.* (podomek) Hausknecht *m.*

nadopáčený *adj. st.* bdd. oberwahnte.

nádor, u, —ec, rce, —ek, rku *m.*, Knollen *m.* (am Körper), Auswuchs *m.*, Erkreszenz *f.*; Beule von einem Stoße; 2. Froſchleingeſchwulſt *f.*; 3. die Schußblatter an den Kühen; 4. Kropf *m.*

nadosti *adv.* erfleckſich, hinreichend.

nadou-ti (naduju *et* nadunu, eš, e) něco, —vati (-ám) aufblaſen, aufblahen; n. se ſich aufblaſen; ſtolz tun; —vací *adj.* Blas-; —vač *m.* Aufblaſer *m.*

nadováděti se (málo n. mnoho) ſchäkern (viel oder wenig).

nadpadník, a *m. st. v.* nápadník.

nadpadnouti koho právem *st.* jmd. vors Gericht belangen.

nadpamětný *adj.* undenklich.

nadpatí *n.* Sprungbein *n.*

nadpaž-i *n.*, —ky *pl. n.* die Achſel.

nadpěnka *f.* (b. Riemer) Rückenhalter *m.*

nadpínati (-ám) sebe ſich gegenſeitig in einer Leiſtung überbieten.

nadpis, u *m.* Aufſchrift *f.*, Überſchrift *f.*; Adreſſe *f.*; —ník, a *m.* Schildſchriftmaler *m.*; —ovati něco nach und nach oder öfter überſchreiben *v.* nade-

nadpíšu *v.* nadepsati. [psati.

nadpláněk, ňku *m.* Pleonasmus *m.*

nadplodný *adj.* (bot.) epigynſch, oberweibig.

nadpočetní (—pořetný) *adj.* überzählig, ſupernumerär; akzeſſoriſch.

nadpodšev, dešve *m.* Brandſohle *f.*

nad-pojezdný, čho *m.* Gehegeoberreiter *m.*; —polesný, ého *m.* Oberförſter *m.*; —poloviční (-ný) *adj.* über die Hälfte; n. většina Hiasů abſolute Stimmenmehrheit; —pomyslný *adj.* tranſzendental.

nadporučík, a *m.* Oberlieutenant *m.*

nadpověď, di *f.* Motto *n.*

nadpovětrný *adj.* ätheriſch.

nadpozemský *adj.* überirdiſch.

nadpožitek, tku *m.* Übergenuß *m.*

nad-právi, —praví *n.* Vorrecht *n.*, Prärogative *f.*, Bevorzugung *f.*

nadpraží *n.* Oberſchwelle *f.*

nadpřirodní, nadpřirozený *adj.* übernatürlich, (überſinnlich) *supernaturalis.*

nadpropovídka *f.* Vorderſatz *m.*

nádra (ňadra) *pl. n.* (*gen.* ňader) Buſen *m.*, Bruſt *f.*; za ň. (dáti, vložiti, položiti, vstrčiti) in den Buſen (ſtecken ꝛc.); za ňadry (chovati) am Buſen, in dem Buſen (tragen ꝛc.). [gelegen.

nadřádkový *adj.* oberhalb der Zeile

nadragula *f. sl.* Bauerningber *m.*; Mandragora *f.*

nadramaní *n.* die Achſel.

nadrátovaný fig. angeheitert, angeheitert *adj.* buſig. [trunken.

nadraz, u *m.* Aufſtoßung, Antreibung *f.*; —iti (*imp.* nadraž!) něco eberhalb ſchlagen; n. kámen (mont.) anfahren, antreffen, finden; rudu n, (mont.) einen Anbruch machen, anbrechen; n. se v řeči hadern, diſputieren; nadražená ruda (mont.) Anbruch *m.*

nádraž-í *n.* Bahnhof *m.*; —ní *adj.* Bahnhof-.

nadřečený *adj.* obbenannt, obbeſagt.

nádřevní *adj.* auf dem Holze wachſend *lignatilis* (bot.). [etwas ſcheuern.

nadrhnouti se čeho lange oder ſtark

nádřík, u *m.* Bruſtfleck *m.*

nadřítek, tku *m.* Schwanzriemen *m.* b. Pferde; 2. Bergleder *n. v.* nářitek.

nadříti (si) něco (nadru *et* nadřu, dřeš, e) anfangen zu ſchleißen; anſchinden; n. něčeho viel Geld zuſammenſcharren; n. se lange ſchinden; fig. ſich viel plagen, ſich abrackern.

nadřízený úřad vorgeſetzte Behörde.

nadrob-ené *n.* Einbrocke *f.*; —ení *n.* das Einbrocken; —iti (-ím, *imp.* nadrob!) einbrocken, einbröckeln.

nádrobka *f.* Kaltschale *f.*

nádrsný, nadrsnatělý, nadrsnělý *adj.* etwas rauh, holprig.

nadrymek, mku *m.* die erste Silbe bei einem zweisilbigen Reime.

nádrž, e *f. v.* nádržka.

nadržeti (-ím, *imp.* nádrž!) něčeho aufhalten, anhalten; n. vodu das Wasser schwellen; stauen; n. se čeho etw. lange halten.

nádržka *f.* Behältnis *n.*; Wasserbehältnis *n.*, Wasserhälter *m.*, Wasin *n.*; Reservoir *n.*; Zisterne *f.*

nádržník, u *m.* Haltkette *f.*

nadržovati komu jmd. begünstigen, einem überhelfen, einem die Stange halten; n. plátno die Leinwand beim Nähen einhalten, einziehen; n. vodu *v.* nadržeti.

nad-saditi něco (*imp.* nadsaď!) höher übersetzen; —sazeně *adv.* hoch angesetzt; —sázený higher gesetzt; (v. Preise) überboten; —sázka *f.* Hyperbole *f.*; —sazování *n.* Übertreibung *f.*; 2. n. (mince) Agiotage *f.*; —sazovati überbieten, überschätzen; übertreiben; aufschneiden, lügen.

nadsadnouti höheren Sitz nehmen.

nadsklep-ník, a *m.*, —ní, ího *m.* Kellermeister *m.*; Oberkellner *m.*

nadskočiti (*imp.* skoč!) komu vor jmd. einen Vorsprung gewinnen; *v.* nadběhnouti.

nadsmysl-nost *f.* Supernaturalismus *m.*; —ný *adj.* übersinnlich; hyperphysisch. [kenmeister *m.*

nadsokol-ní, ího *m.*, —ník, a *m.* Fal-

nadspělost, i *f.* (bot.) die wiederholte Verjüngerung der Pflanzen.

nadspodinný *adj.* übergrundständig.

nadstav-ek, vku *m. mor.* das Angesetzte; Überbau *m.*; Schiftparren (b. Zimmerl.); —ení *n.* Überbau *m.*; —ěti (*imp.* —ěj!) —iti (*imp.* nadstav!), —ovati něco nad něco daraufsetzen; überbauen, über etwas hinausstellen; —ník, u *m.* Saulengebälk *n.* [oberstehend.

nadstojný *adj.* übereinandergestellt.

nadstoli *n.* der Raum über dem Tische.

nadstoupiti in den Weg treten; n. koho *st.* überfallen.

nadstrážník, a *m.* Oberwachmann *m.*

nadstřední *adj.* hyperzentrisch. [*m.*

nadstřešek, šku *m.* (arch.) Dachreiter

nadsvět-í *n.* Oberwelt *f.*; —ový, —ský *adj.* oberweltlich.

nadšen, a, o *v.* nadšený; —ec, nce *m.* Enthusiast *m.*; —í *n.* Begeisterung *f.*, Enthusiasmus *m.*; —ost *f. v.* nadšení; —ý *adj.* nëcim, k něčemu begeistert. [datenkopfbedeckungen).

nadšijka *f.* Madenspitze *f.* (auf Sol-

nadšisko *n.* Notlauf *m. v.* nádcha.

nadšpitální, iho, —ský, ího *m.* Spitalvater *m.*

nadšti *n. st.* das Finden. [Salz.

nadšťovan, u *m.* jaures amfersaures

nadtělesný *adj.* über das Körperliche erhaben, hyperphysisch. [hlavník.

nadtemennik, u *m.* Zenit *m. v.* nad-

nadto *adj.* überdies *v.* nad.

nadučitel, e *m.* Oberlehrer *m.*

naduju *v.* nadouti.

naduň *f.* Düne *f.* (b. Meere) *v.* duna.

naduř-elost *f.* Aufgedunsenheit *f.*; —elý aufgedunsen, geschwollen; —eti aufschwellen; —iti *sl.* erzürnen, aufbringen; n. se anschwellen, aufschwellen, aufdunsen; —ovací *adj.* erektil; —ování *n.* Erektion *f.*

nadut-ě *adv.* aufgeblasen, stolz; —ec, tce *m.* ein Aufgeblasener; —í *n.* das Aufblasen; Aufblähung *f.*; n. slohu *v.* nadutost; —ina *f.* Schwulst *f.*; —ost *f.* Aufgeblasenheit *f.*; Hochmut *m.*; Aufblähung *f.*; n. slohu Schwulst im Stile; —ý aufgeblaht; fig. aufgeblasen, stolz, hochfahrend.

naduv-ač *m. v.* nadouvač.

náduvník, u *m.* Quellstock *m.* (in Malzhäusern).

nad-užiti (—užiju, *imp.* užij!), -užívati (-ám) něčeho mißbrauchen; —užití *n.* (n. něčeho), —užívání *n.* Mißbrauch *m.*

nadval, u *m.* (Fort.) Kavalier *m.*, Reiter *m.*; (b. Schleusenb.) Kleinbalken

nadvážiti něco überwiegen. [*m.*

nadvěčšiti něco vergrößern.

nadvěno, nadvění *n.* Zugabe *f.* (zu der Aussteuer).

nadveslař *m.* Rudermeister *m.*

nadvětrní, nadvětrný *adj.* ätherisch; n. zámek Luftschloß *n.* [Salz.

nadvinan, u *m.* jaures, weinsteigaures

nadvis, u *m.* überhangender Felsen; —lý *adj.* nickend; überhangend.

nadvity *adj.* spiralisch.

nad-vláda *f.*, —vládí *n.* Oberherrschaft *f.*, Obergewalt *f.*, Suprematie *f.*; das Verwalten; —vládati (-ám) čemu n. nad čím die Oberhand haben; —vládný *adj.* imponierend; beherrschend.

nad-vnučka *f. sl.* Urtochter *f.*; —vnuk, a *m. sl.* Urjohn *m.* [sindlich.

nadvodní *adj.* über dem Wasser be-

nádvoří *n.* Hofraum *m.*

nádvor-ní *adj.* auf dem Hofe befindlich; —nictví *n.* der Hofdienst; —ník, a *m.* Oberknecht, Hofknecht *m.*, Platzmeister *m.*; —ství *n. v.* nádvornictví.

nad-vrhnouti —vrhovati něco nëkomu vorwerfen; —vržek, žku *m.* Zuwurf *m.*; die Zugabe.

nadvýdělek, lku *m.* Überverdienst *m.*

nad-výšek (nádvyšek) šku *m.* Zumaß *n.*, Zugabe *f.*; —výšenost *f.* Oberhöheit *f.*; —výšiti, —vyšovati něco erhöhen, überhöhen; fig. überschätzen.

nad-vzduch, u *m.* Äther *m.*; —vzdušný *adj.* ätherisch.

nadým-ací *adj.* Blase-; n. měch Blasebalg *m.*; —ač *m.* Ohrenbläser *m.*; 2. ein Aufgeblasener; 3. *st.* Stauwerk *n.*; 5. (anat.) Trompetenmuskel *m. Buccinator*; —ačný *adj.* stolzend; —adlo *n.* Blasezeug *n.*; 2. *v.* zdýmadlo.

nadým-alství *n. v.* nadýmavost; —aní *n.* das Blähen; Blahung *f.*; Aufblähung *f.*; fig. Stolz *n.*; —ati (-ám) něco aufblasen, aufblähen; 2. n. komu uši n.

komu do uší in die Ohren blasen; n. se sich aufblähen; großtun; *v.* nadmouti; —avost *f.* Großtuerei *f.*; —avý *adj.* aufblähend.

nádymek, mku *m.* leere Schote *f.*

nádyška *f.* Hauchbuchstabe *m.*

nadzdvihnouti ein wenig heben.

nadzem-ní *adj.* oberirdisch *epigaeus*; —ský *adj.* überirdisch; —ství *n.* überirdischer Zustand.

nadzír-ati, e *m.* Oberinspektor, Intendant *m.*; —ati (-ám) inspizieren.

nadzmíněný (svrchu řečený, uvedený, připomenutý) obenerwähnt.

nadzvěřní, -ího *m.* Wildmeister *m.*

nadžebrácký *m.* Bettelvogt *m.*

nadžíti (nadežnu) koko (*acc.*) vorschneiden. [natürliche Größe.

nadživotní *adj.*; n. velikost über-

naf! *int.* schnapp! klaff! (vom Hunde); —ati (-ám) schnappen, klaffen (v. Hunde).

nafint-ěný aufgeputzt; —iti se sich aufputzen.

ňafk-a *f.* Ohrfeige *f.* (facka); 2. vorlauter Hund; —ati (ňafkati) klaffen, bellen (v. Hunde); —avý *adj.* vorlaut (Hund).

nafouk-aný, —lý, —nutý aufgeblasen, stolz; —nouti něco aufblasen.

naft-a *f.* Naphtha *f.* (Bergöl, Steinöl *n.*, Petroleum *n.*); —alin *m.* Naphthalin *n.*; —árna, —ovna *f.* Naphthabassin *n.*; —omet, u *m.* Naphthaspringquelle *f.*, Naphthabrunnen *m.*; —ovod, u *m.* Naphthaleitung *f.*; —ový *adj.* Naphtha-.

nafukov-ač *m.* Bläser *m.*; —adlo *n.* Blasezeug *n.*; —ání *n.* Aufblähung *f.*; fig. Großtuerei *f.*; —ati blähen, aufblähen; n. se sich aufblähen, sich aufblasen; stolz tun, großtun.

nah (náh), a, o *v.* nahý.

naháč, e *m.* nackt; ein Nackter; 2. Adamit *n.*; 3. n., —ek, čku *m.* Herbstblume, Zeitlose *f. Colchicum autumnale*; 4. nackte Gerste *f.* (mit glatten Ähren); 5. Spiegelkarpfen *m.*

nahajka *f.* (nogajka) Kosakenpeitsche, tatarische Peitsche *f.*

nahán, a *m. v.* naháč.

nahánět-i (nahánim, iš, í, íme, íte, ějí, *imp.* nahánej!) aufjagen, aufhetzen; n. rybník das Wasser in den Teich leiten; n. komu einem etwas zuschanzen; n. někomu strachu Furcht einjagen.

nahánka *f.* Treibjagd *f.*; 2. Tummel *m.*; Aufjagung *f.*; ten má —y! dem ist angst! [nackt.

nahatý *adj.* (celý n.) nackt, splitter-

naházet-i (*imp.* -cj!) něčeho (někam) aufwerfen (viel oder wenig).

nahazov-ací *adj.* Aufwurf-; —ati komu něco aufwerfen; 2. zuschanzen, zubringen; n. se sich aufwerfen.

nahlas *adv.* laut.

nahlasovati den Ton angeben.

náhlav-ec, vce, ek, vku *m.*, —ka *f.* Halfter *f.*, Kopfgestell *n.*, Kopfbedeckung *f.*; —ek, vku *m.* Stielkappe *f.*; 2. Reifband *m.*, ein Gurt beim Tragereif; —í *n.* Pflughaupt *n.*; —ní *adj.* Kopf-, auf dem Kopfe befindlich; —ník, u *m.* Kopfriemen *m.*

náhle *adv.* plötzlich, jählings; jäh, jähzornig; n. umříti plötzlich sterben; n. odjeti plötzlich abreisen; jak n. sobald.

náhlec, e *m.* Schafefall, Milzbrand *m.*

náhled, u *m.* (do něčeho, v něco) die Einsicht, Hineinsicht; 2. n. (o něčem) Ansicht *f.*

nahlédač *m.* Einseher *m.* [tigung *f.*

nahlédání *n.* die Einsicht; 2. Besich-

nahlédati (-ám) něčeho trochu neb drobet ein wenig aufsuchen, zusammensuchen; n. se čeho lange suchen.

nahléd-ati (-ám) nač besehen; n. več, do čeho einsehen, Einsicht nehmen (öfter); —nouti (nahlédnu) nač etwas besehen; n. več, do čeho einsehen, Einsicht nehmen (einmal); —nutí *n.* (do něčeho) Einsicht *f.*

náhledný *adj.* einsichtsvoll.

náhleni *n.* die Eile, Beeilung *f.*

náhlice *f.* einfaches, eintägiges Entzündungsfieber. [lange hüten.

nahlídati se (-ám) se čeho etwas

nahlídka *f.* Ansicht *f.* (pohled); 2. Einsicht.

nahlídnouti *v.* nahlédnouti. [sicht *f.*

náhl-ík, a *m.* Hitzkopf *m.*; —iti *et* n. se (*imp.* náhli se!) *sl.* eilen; n. se zürnen; —ivost *f.* Jähheit *f.*; —ivý *adj.* rasch, jäh.

nahlíž-eti (*imp.* nahlížej!) do něčeho, hineinsehen; n. k něčemu besichtigen; n. něco die Folge einer Sache einsehen; —ivý *adj.* einsichtsvoll.

náhl-o (znáhla, vnáhle) *adv. v.* náhle; —ost *f.* Jähe *f.*, Raschheit *f.*; 2. Jähzorn *m.*; 3. (fort.) Böschung *f.*; —ota *f.* Jähzorn *m.*

náhlověr-ec *m.* ein Leichtgläubiger; —ný *adj.* (lehkověrný) leichtgläubig.

nahluchlý, náhluchlý *adj.* harthörig; -ost -keit.

náhlý *adj.* plötzlich, schnell, hastig; n. (ke hněvu) jäh, (zach); hitzig; n. soud Standrecht, Standgericht *n.*; —á smrt plötzlicher Tod; 2. n. (náhlá skála) abschüssig.

nahmatati *v.* nachmatati.

nahnanina *f. v.* sběř, sebránka.

nahnati (naženu, eš, e) něco někam auftreiben, antreiben; n. něčeho (málo, n. mnoho) viel od. wenig auftreiben; n. komu strachu Furcht einjagen; n. se někam sich irgendwo haufenweise sammeln; ten má nahnáno! dem ist angst!

náhnědý, nahnědlý *adj.* bräunlich.

náhnět, u *m.*, —ek, tku *m.* Schwiele *f.*; *pl.* —ky das Verbällen; —ek, tku *m.* (n. svědomí) Gewissensskrupel *m.*

nahnil-ý *adj.* angefault; —é ovoce angegangenes Obst.

nahnísti (nahnětu, eš, e) něco etw. wohl kneten; n. se lange drücken, kneten; n. si nohu sich den Fuß verbällen.

nahniti (nahniju, eš, e) anfaulen, angehen.

nahn-outi (nahnu, eš, e, *imp.* nahni!) něco etw. beugen, neigen; n. sud ein Faß lüften; fig. n. si einen guten Zug tun

(trinken); n. se ſich neigen; n. (Typ.) einheben (zum Drucke); —uti *n.* Neigung *f.*, Beugung *f.*; —utý herabgebogen *deflexus*; n. sud ein gelüftetes Faß.

naho *adv.* nackt; do naha svlíci někoho einen nackt ausziehen, bis auf die Haut ausziehen.

náhod-a *f.* Zufall *m.*; —ou zufällig.

náhod-ilost *f.* Zufälligkeit *f.*; —ilý *adj.* zufällig; gelegentlich; —iti (*imp.* nahoď!) něco komu anwerfen; vorwerfen, aufwerfen; hineinwerfen; in Wurf bringen, zuſchicken; anſchlagen (ein Wort); n. se ſich ereignen, vorkommen; vorfallen; n. se komu in den Wurf kommen; nahodí se es ereignet ſich, es trägt ſich zu; es kommt vor; n. se k čemu dazu kommen, zufällig kommen, gelangen.

náhodn-ě *adv.* zufällig; —ík, a *m. sl.* Losbeuter *m.*; —ost *f.* Zufälligkeit; Gelegenheit *f.*; (log.) Akzidenz *f.*; —ý *adj.* zufällig; ungefähr, gelegentlich, gelegenheitlich.

náhodověrec, rce *m.* Kasualiſt *m.*

naho-kelný *adj.* (bot.) nacktkelmig *gymnoblastus*; —kořenný *adj.* nacktwurzelig *exorrhizus*.

náholdovati něčeho erpreſſen.

náhon, u *m.* das Antreiben; Betrieb *m.*; 2. Einbau *m.* am Ufer des Fluſſes; Treibebühne; Schutzbühne *f.*; das Gefäng des Waſſers; 3. Querrinne *f.*; Fanggraben *m.*; der Vorbleb beim Waſſer; 4. das vom Waſſer aufgeſchwemmte; —ý (*pl.*) míti (*sr.* nahánky) Angſt haben; —čí *adj.* Treiber-; n., iho *m.* Anreizer; Helfershelfer *m.*; —ec, nce *m.* Sackgarn *n.*, Fiſchſack *m.*; Treibefaß *n.*; Waſſergraben; Fanggraben *m.*

nahoniti něčeho viel treiben, eintreiben, erjagen; n. se čeho n. koho oft, lange treiben, jagen; lange verfolgen.

nahonka *f.* Pflugbrett *n.*

naho-plodý *adj.* nacktfruchtig *gymnocarpus*; —prašec, šce *m.* Nachtſtäubling *m.* (Schwamm).

nahoře *adv.* oben.

naho-řep, a *m.* Einſiedlerkrebs *m. Pagurus*; —řitka *m.* Nacktarſch *m.*

náhoří *n.* Oberland *n.*

nahořklý, náhořklý *adj.* bittertlich.

nahoru *adv.* (na horu) hinauf, bergauf.

nahosemenný *adj.* nacktſamig *gymnospermus*.

nahošť *f. v.* nahola.

nahoš *m.* Goldbaſe *m.*

nahoška *f.* Klammerſtrauch *m.*

nahota *f.* Nacktheit *f.*, Blöße *f.*

nahotově *adv.* bar *v.* hotovo.

nahotoviti čeho (viel od. wenig) bereiten; n. se k čemu ſich lange zu etw. anſchicken.

nahoučký, nahounký *adj.* ganz nackt, fadennackt, faſelnackt, faſernackt, ſplitternackt.

nahour, a *m.* Zyperhund *m.*

nahouš *m. v.* naháč.

nához, u *m.* (archit.) Aufwurf *m.*

nahrabati (-ám *et* nahrabu) čeho zuſammenſcharren, zuſammenbrechen; n. se genug oder lange ſcharren, rechen.

náhrabek, bku *m.*, *pl.* -bky Überkehr *f.*

náhrada (n. něčeho, n. za něco) *f.* Erſatz *m.*; Entſchädigung *f.*, Vergutung *f.*, Bonifikation *f.*

náhradbí *n.* Raum auf den Schanzen.

náhradek, dku *m.* Surrogat *m.*

náhradí *n.* Schloßplatz *m.*, Schloßhof, Burghof *m.*; Burgraum *m.*

náhrad-itelný *adj.* erſetzlich, erſetzbar; -ost -keit; —iti (-im, *imp.* nahraď!) něco někomu (n. škodu) etw. erſetzen, erſtatten; vergelten; vergüten, entſchädigen; n. si ſich regreſſieren; —ivý *adj.* zum Erſatz bereit.

náhradn-é, čho *n.* Entſchädigungsgeld *n.*; —ice *f.* Stellvertreterin *f.*; 2. Supplementarſehne *f.*; —ík, a *m.* Erſatzmann *m.*; 2. Erſetzer, Vergelter; 3. Stellvertreter, Suppleut *m.*; —ý *adj.* Erſatz-; Entſchädigungs-; —á cena Entſchädigungspreis *m.*; —á suma Vergutungsbetrag *m.*; —á záloha (mil.) Erſatzreſerve *f.*

nahráti se (hraju) lange genug ſpielen.

nahřáti (nahřeju, eš, e) něco ein wenig warmen.

náhražek, žku *m.* Surrogat *n.*

nahražení, nahrazení (*mor.* nahrádění) *n.* Erſatz *m.*

nahražov-ací *adj.* Erſatz-; n. kyvadlo Kompenſationspendel; —adlo *n.* Erſatzmittel, Surrogat *n.*; —ati ofter entſchädigen *v.* nahraditi.

nahrbený gebückt.

náhrbet-ek, tku *m.* der Schild am Buchrücken; —ní *adj.* Rücken-, rückenſtändig; —ník u *m.* Rückenriemen *m.*

náhrdeln-í *adj.* Hals-; —ík u *m.*, náhrdlec, delce, náhrdlek, delku *m.* Halsband *n.*, Halskrawatte *f.*; 2. Kollier *n.*; n. diamantový Rivière *f.*

náhrdnost *f. v.* nádhernosť.

náhřevka, náhřívka *f.* Heizmantel *m.* (über einem Kochgeſchirr); 2. warmer Umſchlag *m.*

nahří-ti, —vati *v.* nahřáti.

náhrn, u, —ek, nku *m.* Aufhäufung *f.*; Konglomerat *n.*; —í *n.* Steingerölle *n.*

nahrn-outi (-u) čeho kam anhäufen, aufraffen; n. se někam zuſammenſtrömen; —ovací *adj.* Aufwurf-.

nahrnut-í *n.* das Anhäufen, Zuſammenhäufen; —ina *f.* Aggregat *n.*; —ost *f.* Gedrungenheit *f.*; —ý ſloh gedrungener Stil.

náhrob-ek, bku *m.* Grabhügel *m.*, Grabmal *n.*, Grabſtein *n.*; —í *n.* der Raum ob dem Grabe; —ní *adj.* Grab-; n. nápis Grabſchrift *f.* Epitaphium *n.*

náhrt, u *m. v.* nárt.

nahromad-ění *n.* Anhäufung; —iti (mnoho peněz atd.) anhäufen, aufhäufen.

nahrublý *adj.* grobſtich.

náhrud-í *n.*, —nice *f.*, —ník *m.* Bruſtblatt *n.* (b. Riemer). [Stück.

náhryzek, zku *m.* ein angenagtes

nahryzlý *adj.* angenagt.

nahrýzti (nahryzu, eš, e) něco etwas annagen; n. se čeho lange nagen; n. se s kým viel zanken.

náhub-ec, bce, —ek, bku *m.* Maulkorb, Beißkorb *m.* (für Pferde und Hunde); 2. Mundstück *n.* (b. Klarinette); —ka *f.* Nasenband *n.* (der Pferde); —kovati den Maulkorb aufhängen.

nahučeti (někomu do uší) einem die Ohren voll sausen.

nahustlý *adj.* ein wenig dicht.

nahý *adj.* nackt; n. meč bloßes Schwert; má se jako nahý v (roští) trní er fühlt sich wie ein nackter zwischen Dornen.

nahýbati (-ám) něco etwas beugen; n. se sich beugen, sich neigen; n. si sig. zechen, brav zutrinken (viel trinken).

náhybčivý *adj.* biegsam.

nach. u *m.* Purpur *m.*; —em oděný purpurbekleidet; tvář její se pokryla —em sie wurde purpurrot.

nachaz-eti (-ím, *imp.* -ej!) něco vorfinden; n. se sich befinden; sich vorfinden; gefunden werden; —ivý *adj.* erfinderisch.

nachladiti se sich verkühlen.

nachlastati se sich vollsaufen.

náchlebí *n.* Deputat *n.*

náchlebn-ě, ého *n.* Deputat *n.*; —í (—ý) *adj.* im Brote stehend; schmarotzerisch; —ictví *n.* Brötlingsstand *m.*; Schmarotzerei *f.*; Deputatwesen *n.*; —ičiti Brötling sein; schmarotzen; —ik, a *m. st.* Brötling *m.*; 2. Deputatsmann *m.*; 3. Schmarotzer *m.*; —ost *f.* Brotverhältnis *n.*; 2. Schmarotzerei *f.*

nachlemtati se, nachleptati se (-ám se) čeho sich satt schlabbern.

nachmatati, nachmátnouti betasten.

náchmatný nástroj Tasteninstrument.

nachmeliti se (-ím se, *imp.* nachmel se!) sich einen Rausch trinken, sich berauschen.

náchod, u *m.* Zugang *m.*, Rampe *f.*

nachomítnouti se, nachomejtnouti se *v.* nakomítnouti se.

nachovati (-ám) něco, něčeho sammeln, aufsparen; n. se (koho, čeho) oft e. lange tragen (wie die Wärterin das Kind).

náchovec, vce *m.* Purpurschnecke *f.*

náchovek, vku *m.* das Erysipel.

náchov-ělý *adj.* schwach purpurfarbig; —ina *f.* Purpurstoff *m.*; —orůžový *adj.* purpurrosig; —ý *adj.* Purpur-, purpurfarbig. [genug schnarchen.

nachrápati se (-pu se) viel oder

náchuť, ti *f.* —ka *f. v.* příchuť.

nachvátiti se (-ím, *imp.* nachval se!) čeho viel oder genug loben.

náchvat *adv.* eilig.

nachyceni *n.* Anstecknng *f.*

nachýl-ení *n.* das Neigen, Neige *f.*, Neigung, Beugung *f.*; —ený gebeugt; nickend, überhangend *nutans*; —iti (-ím, *imp.* nachyl!) neigen, zuneigen, beugen; n. uší svých někomu das Ohr neigen; n. se k něčemu, n. k někomu sich neigen.

náchyln-ost *f.* (k něčemu) Neigung *f.*, Geneigtheit *f.*; n. k někomu die Gewogenheit, Zuneigung *f.*; —ý *adj.* (k něčemu n. k někomu) geneigt, gewogen, zugetan.

nachylovati beugen, neigen (länger); n. se sich neigen; den se —uje k večeru der Tag neigt sich.

nachystati (-ám) něčeho viel zurichten, anrichten; sammeln; n. se lange bereiten.

nachyt-ati (-ám) něčeho viel fangen, auffangen; n. se čeho sich müde oder satt fangen; —livý *adj.* (náchycelivý) empfänglich (für Ansteckung), ansteckbar; -ost -keit.

naiv-ka *f.* naive Person (Theatr.); —ně *adv.*, —ní *adj.* naiv; —nost *f.* Naivetät, **naj-** *st. v.* nej-. [Naivität *f.*

nájáda *f.*, rusalka Najade *f.*, Wassernymphe *f.*

najaře *adv.* im Frühlinge.

najat-ec, tce *m.* Söldling *m.*; —ý *adj.* gedungen, gemietet; n. k někomu

najdu *v.* najíti. [vermietet.

najednati (-ám) něčeho verschaffen; n. (lidí) (*gen.*) viel aufnehmen; n. něco *st.* verhandeln.

najednou *adv.* auf einmal; plötzlich.

nájem, jmu *m.* Miete, Mietung *f.*; Bestand *m.*; Pacht *m.*; 2. Mietgeld *n.*, Mietzins *m.*; —ce *m.* Mieter *m.*; Pächter *m.*; —na *f.* Pächterei *f.*, Pachthof *m.*; —né, ého *n.* Mietzins *m.*; —ní *adj.* Miet-; Lohn-; n. kůň u. vozka *v.* nájemný; —nictví *n.* Mietwesen *n.*; —ník, a *m.* Mieter, Mietling *m.*; Mietsmann, Inmann *m.*; —ný *adj.* dingend; gedungen; Miet-; n. kůň Mietpferd *n.*; n. vozka Mietkutscher, Lohnkutscher *m.*

najevě, najevo *adv. v.* jev, jevo.

nájezd, u *m.* Anfall, Überfall *m.*; 2. Streifung *f.*; —y *pl.* Angriffe; n. činiti umberstreifen.

najezditi se (*imp.* najezdi se) viel fahren, genug fahren; viel reiten, genug reiten.

nájezdník, a *m.* Freibeuter, Anreiter *m.*; Streifer, Streifkavalerist *m.*

naježiti něco stachelig machen.

naji *st.* (nás dvou) unser zwei.

najim-ací *adj.* Werbe-, Miet-; —ač, —atel *m.* Mieter; Dinger; Werber *m.*; —ání *n.* das Mieten; Dingen.

najímati (-ám) něco n. někoho mieten *v.* najmouti.

najísti se (najím, íš, í, íme, íte, najedí se, *imp.* najez se!) něčeho (málo, mnoho, dosyta) genug essen, sich satt essen.

najisto (na jisto) *adv.* gewiß, bestimmt, sicher, zuverlässig, *v.* jisto.

najíti (najdu, eš, e, *imp.* najdi! *min.* našel, šla, šlo, *trsgr.* našed, -ši) něco etwas finden, vorfinden, auffinden, vortreffen; n. něco erfinnen, erdenken, entdecken; n. čím (n. p. vodou) anziehen, eindringen; n. se, dáti se n. sich wo einfinden; n. se sich vorfinden, gefunden werden; n. se *st.* zurecht erkannt werden; n. se viel geben; *sl.* sich zu helfen wissen; ll. n. (najmu) *v.* najmouti.

najití *n.* das Finden *v.* nalezení.

najížděti (—ím, —ěj!) anfahren.

najmě *adv. sl.* namentlich, nämlich; besonders, vorzüglich.

najmouti (najmu, eš, e, *imp.* najmi! *min.* najal, a, o, *trsgr.* najav) něco od

někoho mieten, n. někoho k něčemu dingen; werben; n. něco někomu vermieten; n. se někomu k něčemu (ze mzdy, na den; na týden, na měsíc atd.) sich vermieten, sich verdingen; najmuti *n.* Miete *f. v.* nájem.

nákališní *adj.* (bot.) *epicalcinus.*

nák, náký *skrac. v.* nějak, nějaký.

nákaz, u *m. sl. vn.*

nákaza *f.* Anſteckung *f.*, *Contagium n.*; Infektion *f.*; Epidemie *f.*; Seuche *f.*, Sucht *f.*, Anbruch *m.*; das Verderben; n. dobytká Viehſeuche *f.*; n. mravů Sittenverderbniß *f.* (*n.*).

nakázati (nakážu, *imp.* nakaž!) *et* n. se (n. toho mnoho) viel predigen; 2. n. koho (*acc.*) *st.* einen mit Worten ſtrafen; zurechtweiſen; 3. n. komu befehlen.

nakaziti (*imp.* nakaz!) někoho něčím (nemocí, neduhem atd.) anſtecken; verderben; n. se od koho ſich anſtecken.

nakaž-čivý *adj. v.* nakažlivý; —en, a, o, —ený angeſteckt; —ení *n.* Anſteckung *f.*; —enina *f.* das Angeſteckte.

nakažliv-ina *f. Contagium n.*, Anſteckungsſtoff *m.*; Miasma *n.*; —ost *f.* Anſteckbarkeit *f.*; Kontagioſität *f.*; —ý *adj.* anſteckend, kontagiös, verderblich.

nákel, klu *m.* Gelach *n.*, das angeſpülte Erdreich; *v.* nákli.

nákeřn-í *adj.* Buſch-; n. loupežník *v.* nákeřník; —ictví *n.* Straßenraub *m.*, Straßenräuberei *f.*; —ík, a *m.* Straßendieb, Straßenräuber *m.*, Buſchklepper *m.*

náklad, u *m.* Laſt *f.*, Ladung *f.*, Fracht *f.*; n. dávati n. vložiti (na vůz atd.) aufladen; 2. n. das angeſchwellte Euter; 3. n. *et pl.* —y na něco Aufwand *m.*, Auslage *f.*, Unkoſten *pl.*; n. soudní Gerichtskoſten; 4. n. (knihkupecký) Verlag *m.*; n. knihy Auflage *f.*

naklad-ací *adj.* Auflage-; Pack-; —ač *m.* Packer, Aufpacker, Auflader *m.*; 2. Einleger *m.*; —ačka *f.* Aufladerin *f.*; 2. Eſſiggurke, Salzgurke, Einleggurke *f.*

nakládání *n.* (něčeho někam, na vůz atd.) Aufladung, Verladung *f.*, Befrachtung *f.*; 2. n. s věcí, n. s kým Behandlung *f.*; Verfügung *f.*, das Verfahren mit etw. oder mit jmd.; zle n. s kým, s čím Mißhandlung *f.*; 3. n. (do láku) Einlegung, Einpökelung *f.*

nakladatel, e *m.* Verleger *m.*; 2. Auflader *m.*, Aufleger *m.*; —ský *adj.* Verleger-; —ské knihkupectví Verlagsbuchhandlung *f.*; —ství *n.* Verlag *m.*, Verlagshandlung *f.*

nakládati (-ám) něco někam (na vůz) auflegen, auflegen, aufladen, aufbürden; befrachten; 2. n. železo anſchweißen, ein Stück Eiſen anmachen, anſchmieden; 3. n. (maso, okurky atd.) einlegen, einmachen, einſalzen; pökeln; 4. n. nač auf etw. aufwenden, Aufwand machen; n. na knihu verlegen (ein Buch); 5. n. komu *st.* jmd. unterſtützen; hervorzugen; 6. einem etw. auferlegen; 7. jmd. tuchtig durchprügeln; 8. n. s kým (dobře, špatně) jmd, behandeln.

naklad-ce *m.* (zboží) Frachter *m.*, Befrachter *m.*, —či *adj.* Ladungs-; n., ilo *m.* Auflader *m. v.* nakladač; —en, dna, dno (někomu) *st. v.* nakladný.

nakladeni *n.* Auflegung, Einlegung *f.*

náklad-í *n. coll. st.* die Koſtbarkeiten; —ště *n.* Ladungsplatz *m.*; —ný, -ost *v.* nakladný, -ost.

nákladn-ě *adv.* koſtbar, mit Aufwand; —í *adj.* Laſt-, Fracht-; Koſten-; Verlags-; n. vůz Laſtwagen *m.*, Frachtwagen *m.*; n. list Frachtbrief *m.*; —ický *adj.* Verleger-; n. dům Bierverlegerhaus *n.*; —ictvo *n. coll.* Gewerkſchaft *f.*; —ík, a *m.* Verleger *m.*; n. piv vaření *st.* Bierverleger *m.*; n. hor *st.* (mont.) Gewerk *n.*; —ost *f.* Aufwand *m.*, Koſtſpieligkeit *f.*; —ý *adj.* koſtbar, koſtſpielig; Aufwand machend; -é stavení, -á stavba koſtbarer Bau; 2. n. někomu *st.* geneigt, zugetan.

nákladový *adj.* (n. list) *v.* nákladní.

naklánětí *v.* nakloniti.

naklaněti se (*imp.* naklaněj se!) komu viele Komplimente machen.

naklaničník, u *m.* Kürbette *f.*

naklásti (nakladu, eš, e) něco n. něčeho někam auflegen.

naklátiti (-ím, *imp.* naklať!) něčeho (hrušek, jablek, ořechů) viel herabſchütteln.

naklepati (-pám *et* -pu) něco (n. maso) anklopfen; n. kosu dengeln; n. někomu einen durchklopfen, durchprügeln; n. na někoho (naklevetiti) einen anklatſchen, beklatſchen; n. se viel klopfen; 2. n. se (mnoho) viel klatſchen, plaudern.

nákli *n.* Uferreihe *n.*, Uferweiden *pl.*; **naklížiti** anleimen. [Allodium *n.*

náklon, u *m.* Neigung *f.*; *sl.* Fußfall *m.*; —ek, nku, —ěk, ňku *m.* Neige *f.*, Ende *n.*; 2. Verfall *m.*

naklon-ěn, a, o, ý geneigt; n. k čemu, n. někomu gimſtig, wohlbewogen; n. (medič.) eingedrückt; —ění *n.* Neigung *f.*; n. (materniku) Schiefſage *f.* (der Gebärmutter); —ěnost *f.* (k někomu) Neigung *f.*; Zuneigung *f.*; Geneigtheit *f.*; 2. Böſchung, Abdachung *f.*; —iti (*imp.* nakloň!) něco beugen, neigen, zuneigen; n. koho k něčemu (ke své straně) für etwas gewinnen, geneigt machen; n. se k čemu, k zemi, k vodě atd. ſich beugen, ſich neigen.

nakloňmo *adv.* gebeugt, ſich neigend.

náklonn-ost *f.* (k něčemu, n. k někomu) Geneigtheit, Neigung *f.*; Zuneigung *f.*; —ý *adj.* geneigt.

naklop-iti (*imp.* naklop!), —ovati (něco, na př. brnec) von einer Seite kippen, überkippen, neigen.

nákolečník, u *m.* Radergeſtell *n.*

nákolen-ice *f.* Knieſchienen *pl.*; 2. Kniewärmer *m.*; 3. (Pferdekrankheit) *v.* kolenice.

nakolesiti (dělo) aufprotzen.

nákolesník, u *m.* Pflughaken *m.*, der Hakenpflug mit einer Pflugſterze; Radergeſtell *n.*

nákoli *n.* Rädereinhängung *f.*

nakolik *adv. sl.* ſnſofern.

nákoln-ice *f.*, -á čára (Spitzkſoide *f.*; —ik, u *m.* Hemmſchuh *m.*

nakomít-nouti se, —ati se komu in den Wurf kommen.

nákon-ci *n.* Spitze *f.*; Stiel *m.*; Griff *m.*; n. pošvy das Ortband an der Degenſcheide; —cc, nce *m.* die Spitze am Degen.

nakonec *adv.* am Ende; endlich.

nákop, u *m.* Verſchanzung *f.*

nakopati (—pám *et* —pu) něčeho aufgraben; n. se ſich müde graben, viel graben. [anhäufen.

nakop-čiti aufhäufeln; n., —iti čeho

nákořenní *adj.* wurzelſtändig, auf der Wurzel wachſend. [erbeuten.

nakořístiti (*imp.* nakořisti!) čeho

nakotni *adj.* am Knöchel befindlich; n. kroužek das Knöchelband von Metall.

nakouk-ati se (-ám se) (někam, do něčeho) genug ſchauen; —nouti někam, do něčeho, k někomu eingucken, hingucken.

nakoupiti (*imp.* nakup!) něčeho ankaufen; viel anſchaffen.

nakouřiti (*imp.* nakuř!) něco beräuchern; n. dýmku antauchen; 2. viel rauchen.

nakous-ati se (-sám se *et* -šu se) lange beißen; —nouti něco anbeißen, annagen.

nákov, u *m.*, —a, y *f.*, —adleň, dině *f.*, —adlen, u, —adlí *n.*, nakovadlina *f.*, nákovadelník *m.*, nakovadlna *f.*, nakovadlo *n.* (nákovadna *f.*, nakovadnice *f.*), —adník, u *m.* Amboß, Hammeramboß *m.*; —ář (—úr) *m. sl.* Amboßſchmied *m.*

nakov-ati (-ám) anſchmieden; n. něčeho viel oder wenig ſchmieden; —ávati vorſchmieden.

nákovník, u *m.* Amboßſtock *m.*

nakrájeti (*imp.* nakrájej!) něčeho (chleba, masa) anſchneiden.

nakrásti (nakradu) mnoho něčeho viel ſtehlen.

nakrátiti (-im, *imp.* nakrať!) verkürzen.

nakrčiti (*imp.* nakrč!) runzeln; n. se ſich zuſammenziehen, ſich runzeln.

nákrč-ka, —nice *f.*, —nička *f.* Halsbinde *f.* (der Frauen); —ní *adj.* am Halſe befindlich; —ník, u *m.* Halstuch *n.*, Krawatte *f.* (der Herren).

nákres, u *m.* Zeichnung *f.*; Entwurf, Plan *m.*, Skizze *f.*; Karton *m.*

nakresliti (*imp.* nakresli!) něco aufzeichnen, entwerfen.

nákres-ní (-ný) *adj.* Skizzen-; —ník, u *m.* Skizzenbuch *n.*

nakřiv-íti (*imp.* nakřiv!), —ovati něco etw. ein wenig krümmen; se ſich; —lý *adj.* gekrümmt; —o *adv.* krumm.

nakrmiti (drůbež, děti atd.) ſatt füttern, fättigen.

nákrmné, ého *n.* Speiſegeld *n.*

nakročiti, nakračovati antreten; n. k někomu nähertreten; n. na někoho zu Leibe gehen.

nákrojek, jku *m.* das Ränftchen, der Anſchnitt am Brot. [anſchneiden.

nakrojiti (*imp.* nakroj!) něco (chleb)

nakrop-iti (*imp.* nakrop!), —ovati něco beſprengen, aufſprengen.

nákrov, u *m.* (na kašnu) Futteral *n.*, (b. Röhrkaſten).

nákruž-ek, žku *m.* Muff (b. Röhren); —ka, —nice *f.* Spitzkloide *f.*

nákrvavý *adj.* blutfarbig.

nakryt-í (nakryju) na něco aufdecken; —í *n.* Gedeck *n.*; Tiſchzeug *n.*

nákryvky *pl. f.* überbogene Schnabelfedern (b. d. Vögeln).

nákup, u *m.* Ankauf, Einkauf *m.*

nakup-en, a, o, ý angehäuft; —ení *n.* Anhäufung *f.*; Anſammlung *f.*; —enina *f.*, —enství *n.* Haufwerk *n.*, Aggregat *n.*; —iti (*imp.* nakup!) něco anhäufen; n. něčeho viel oder wenig anhäufen.

nákup-ka *f.* Einkaufsprovliſion *f.*; —ní *adj.* Einkaufs-; n. cena E.-preis *m.*; —ník, a *m.* Anfäufer *m.*

nakupovati einkaufen *v.* nakoupiti; 2. *v.* nakupiti. [der Tabakspfeife).

nákuřek, řku *m.* Pfeifenſpitze *f.* (bei

nakuřovati *v.* nakouřiti.

nakvap *adv.* eilig, eilends.

nákvas, u *m.* Gärung, Aufgärung *f.*; —a *f.* Gärungsſtoff *m.*; 2. Anſteckung *f. v.* nákaza.

nakvasiti (*imp.* nakvas!) něco einſäuern, zur Gärung bringen; n. čím anſtecken; n. se ſich voll ſchmauſen.

nákvasné pivo Oberhefenbier *n.*

nakvašen-í *n.* Einſäuerung *f.*; Anſteckung *f.*; n. mysli Erbitterung *f.*; —ost *f.* Einſäuerung *f.*; 2. Anſteckung *f.*; 3. Gereiztheit *f.*; —ý eingeſäuert; angeſteckt; gereizt, aufgereizt, aufgebracht, erboſt. [*Gemma florifera.*

nákvětek, tku *m.* Blütenknoſpe *f.*

ňáký *skrác. v.* nějaký.

nakyn-outi aufgehen (vom Teige); —ulý aufgegoren.

nákyp, u, —ek, pku *m.* Auflauf *m.*, Koch *m.* (Mehlſpeiſe); 2. Anſatz *m.* (vom Syrubel). [wenig ſauer werden.

nakys-ati (3. -á), —nouti ſäuern, ein

nákyselý, nakyslý, nákyslý *adj.* ſäuer-

nákyška *f. sl.* Sauertelg *m.* [lich.

nálad, u *m.*, —a *f.* Stimmung *f.*; v dobré —é gut aufgelegt.

naladě-ní *n.* Stimmung *f.*; —iti (*imp.* nalaď!) něco (basu, housle) ſtimmen (ein Inſtrument).

nalakovati lackieren.

nalákviti (peníze) Geld zuſammengeigen. [anſticken.

nalátati (-ám), nalatovati anlatten,

náleb-ek, bku *m.* Epikranium *n.*; —ní *adj.* Schädel-; —ník, u *m.* eine Bedeckung des Schädels. [ſtellen.

naléceti (n. osidel, u. na ptáky) auf-

náled-í *n.* Glatteis *n.*; —né, ého *n.* Aufeiſungsgebühr *f.*; —ník, u *m.* Eisſporn *m.*; Hemmſchuh an der eiſigen Bahn.

naléh-ání *n.* das Anliegen, Anhalten; Dringen; Urgenz *f.*; Antrieb *m.*, Betreibung *f.*; —ati (-ám) na koho, oč einem anliegen, in ihn. (auf etw.) dringen, um etw. anhalten) etw. urgieren;

etwas betreiben; *st.* n. k němu gehören *v.* náležeti; —avý *adj.* dringend, dringlich; -ost -keit.

naléhnouti na něco sich auf etc. an etw. legen; n. na někoho in jmd. dringen.

naléknouti něco (osidlo) na někoho (n. na ptáky) aufstellen *v.* naléci.

nálep, u *m.* etw. Angeklebtes; das Geklebte; 2. Gefieder *n.* eines Pfeils; 3. Pflaster *n.*; —ek, pku *m.* etw. Angeklebtes; 2. *st.* ein Ort zum Sitzen hinter dem Ofen; 3. n., —ka *f.* Kustodel

nalep-iti, —ovati aufkleben. [*n.*

nálepový *adj.* gefiedert (vom Pfeil).

nálesí *n.* Waldgegend *f.*, Waldflur *f.*

nálesk, u *m.* Schimmer *m.*

nalet, nalit (nali), nalič, na lit (na let) *adv. st.* flugs, stracks, plötzlich.

nálet, u *m.* Anflug *m.*; n. kalikový Wismuthblüte *f.*

náletek, tku *m.* (na leto) künftiges

nalétnouti na něco auffliegen. [Jahr.

nálev, u *m.* Aufguß *m. v.* nálevka.

nalév-ací (nalevací) *adj.* Guß-, Aufguß-; n. stolek Schenktisch *m.*; —ač *m.* Schenk *m.*, Aufgießer *m.*; Kredenzer *m.*; —ačka *f.* Aufgießerin *f.*; 2. Gießlöffel *m.*; 3. Trichterchen *n.*; —adlo *n.* Gießbecken *n.*; Gießkanne *f.*

nalév-ák, u *m.* Trichter *m.*; 2. Sodstuhl *m.* (b. Bräuer); 3. fig. schlechter Hut; —anec, nce *m.* eine Mehlspeise; —ání *n.* das Aufgießen, Eingießen; 2. die Einschenkung; —árna *f. v.* nálevna.

nalévati (-ám) něco (nalejvati) eingießen (länger oder öfter); 2. einschenken (Bier) *v.* naliti. [*m.* im Ohr.

nálevek, vku *m.* Einguß *m.*; 2. Trichter

nálevk-a (nalévka) *f.* Eingußgefäß *n.*; Eingießkanne *f.*, Schöpfkanne, Schöpfgelte *f.*; 2. der Schöpfer des Müllers; 3. Weinbutte *f.*; 4. Trichter *m.*; 5. Gußloch *n.*; 6. *pl.* —y Füllweln *m.*; 7. die Geschwulst; —y u koní die Flußgallen, Sehnengallen; —y ovčí Traben, Koller *m.* (Rht.); *zr.* nálivka; —ovitý *adj.* trichterförmig.

nálevn-a *f.* Einschenkzimmer, Kredenzimmer *n.*; —ní *adj.* Einschenk-, Kredenz-; —íče, ete, —ík, a *m.* Infusionstierchen, Aufgußtierchen *n.*; —ík, u *m.*

nalevo *adv.* links. [Schenktisch *m.*

nález, u *m.* das Finden, Auffinden; 2. Fund *m.*; 3. Erfindung *f.*; 4. (jur.) Befund *m.*; Beschluß *m.* (kollegialischer); Erkenntnis *n.*; n. rady Ratsschluß *m.*; Ratschlag *m.*; n. učiniti beschließen (vom Kollegium).

nález-ač *m.* Finder, Erfinder *m.*; —adlo *n.* Repertorium *n.*; —ání, nalézání *n.* das Finden (öftere); —atel, e *m. v.* nalezač; —ati, nalézati (-ám) něco finden, vorfinden, auffinden; n. se (někde) sich befinden; 2. sich vorfinden; vorkommen; —ovost *f.* Erfindsamkeit *f.*; Erfindungstalent *n.*; —avý erfinderisch, erfindungsreich.

nález-ce *m.* Finder *m.*; —če, ete, —čátko *n.* Findelkind *n.*; —ček, zečku *m.* Fündchen, Fündlein *n.*; —čí *adj.* Finder-; —ek, zku *m.* Fund, Vorfund *m.*; Entdeckung *f.*

nález-enec, nce *m.* Findling *m.*, Findelkind *n.*; dům —enců Findelhaus *n.*; —ení *n.* das Finden, Findung *f.*, Auffindung *f.*; —inec, —ninec, nce *m.* Findelhaus *n.*, Findelanstalt *f.*; —iště, náleziště *n.* Fundort *m.*; —itel, m. *v.* nálezce. [a *m. v.* nálezce.

nálezn-é, ého *n.* Finderlohn *m.*; —ík,

nálezný *adj.* Fund-.

nálezo-sloví *n.*, —věda *f.* Erfindungswissenschaft *f.*; —vý *adj.* Befund-.

nalézti (nalezu) někam hineinkriechen; n. se (mnoho) lange kriechen, t. steigen.

nalézti (naleznu, eš, e, *imp.* nalez! nalezni!) něco etw. finden, auffinden, vorfinden; antreffen; n. hory n. báně ein Bergwerk erregen; n. o čem (jur.) über etw. erkennen, sprechen; zuerkennen; n. někoho za vinného einen für schuldig erkennen; n. za právo für Recht erkennen; n. se sich finden; sich einfinden; befunden werden.

nález-ející, —ící *adj.* gehörend, gehörig; —ejícnost *f.* Zugehör *n.*

nalež-ely abgelegen; —eti se lange oder viel liegen.

náleží-etl (náležím, íš, í, íme, íte, í *et* eji) někomu einem gehören, angehören, zugehören, gehörig sein; n. k němu (n. k sobě), n. do něčeho wohin gehören; n. na někoho, n. někomu ziemen, geziemen, gebühren; sich gehören; obliegen; na žalovaného —í aby... dem Geklagten steht bevor; to nenáleží tobě n. na tebe das ziemt oder geziemt dir nicht; n. *st.* gelegen sein.

náležit-ě *adv.* gehörig, geziemend; richtig; —ost *f.* Zugehör, Zubehör *n.*; Gehörigkeit *f.*, Richtigkeit *f.*; Gebühr *f.*; Standesgebühr *f.*; Kompetenz *f.*; —ý *adj.* gehörig, zugehörig; gebührend, gebührlich, schuldig; richtig; n. soud kompetentes Gericht. [lügen.

nalhati (nalhu —nalžu) mnoho viel

náliček, čku *m.* Helmgesicht; Visier *n.*

naličiti (-ím, *imp.* nalič!), naličovati něco anstreichen, schminken; past n. eine Falle legen; *v.* líčiti; n. se sich schminken.

nalicho *adv.* unaufrichtig; scheinbar.

nálik, u *m.* Aufstellung *f.*; Falle *f.*

naliknouti *v.* naléknouti.

nálistník, u *m.* Krautkuchen *m.*

nálišní oko Tragering *m.*

nalit *adv. v.* nalet.

naliti (naliju, oš, e, *imp.* nalij [nalej!]) něco někam, n. do něčeho eingießen; n. něco na něco aufgießen; n. (piva, vína, vody) někomu einschenken, einfüllen; n. komu klobouk einem den Hut auftreiben; n. se sich voll saufen; **nálív**, u *m. v.* nálevka. [einfließen.

naliv-ač, —adlo *v.* nalévač, —adlo; —ák, u *m. v.* nalévák; —ání *n.* das Eingießen; Aufgießen; —árna *f. v.* nálevna; —ati (-ám) něco (něčeho) do něčeho eingießen; n. na něco aufgießen (länger).

nálivka, nálívka *f.* Aufguß *m.*; 2. Beerenbranntwein *m.*; n. malinová Himbeerenaufguß *m.*

nalkati se (nalkám se) lange od. viel ſeufzen; *v.*-nalykati se.

nálodní *adj.* Schiff-.

náloka *f. mor.* Beize *f.*

nálom, u, —ek, mku *m.* Anbruch *m.*

nalom-en, a, o, ý angebrochen; —enina *f.* Bruch, Anbruch *m.*; —iti (*imp.* nalom!) něco etw. anbrechen; se ſich. [rauben.

naloupiti (*imp.* nalup!) čeho viel

naloviti viel erjagen od. fiſchen.

nalož-en, a, o, ý aufgelegt, aufgeladen; —ený úhoř marinierter Aal; —ení *n.* das Auflegen, Aufladen; —iti (*imp.* nalož!) něco někam (na vůz) auflegen, aufladen; n. něco (maso n. okurky) einlegen, einmachen; einpökeln; n. s něčím, n. s někým nekterak etw. (jmd.) behandeln; diskonnieren.

náložky *pl. m.* Töppchen, Alzen (b. Schuſter).

náložní *adj.* (bot.) *hypogynus.*

nálučnice *f.* Bogenfutteral *n.*

nálup, u *m.* Raubzug *m.*, Razzia *f.*

nalupati (-ám) komu durchprügeln; n. se ſich voll ſtopfen.

nalykati se (-ám se) něčeho (prachu, dýmu) genug od. viel einatmen; ein-

nalysý *adj.* etw. kahl. [ſchlucken.

nám *prn. dat. pl.* uns.

namáč-eci *adj.* Tunk-; —eč *m.* Eintaucher *m.*; —ečka *f.* Eintaucherin *f.*; 2. (b. Weber) Streichbürſte *f.*; —ení *n.* das Eintauchen; —eti (*imp.* namáčej!) něco někam u. do něčeho eintauchen; einweichen, nezen; beuchen; —ka *f.* Tunke *f.* [drängen.

namačkati (-ám) aufdrücken; ein-

námaha *f.* Anſtrengung *f.*

namáhl-ání *n.* Anſtrengung *f.*; —ati, namahati (-ám) někoho (*acc.*) anſtrengen; n. se s čím, při něčem ſich anſtrengen; —avý *adj.* anſtrengend.

namakati (-ám), namáknouti něco etw. durch Bekaſten finden. [Neige.

namále *adv.* wenig, (pivo) auf der

namalovati něco někam aufmalen.

namanouti se (namanovati se) někomu *impers.* ungefähr vorkommen, in den Wurf kommen; n. se na mysl in den Sinn kommen; namanul se k tomu er kam zufällig dazu.

namásti se (namatu se) ſich treffen, ſich zutragen; 2. in den Wurf kommen; namátl se mu do cesty er iſt ihm in den Wurf gekommen.

namát-ka *f.* Zufall *m.*, Ungefähr *n.*; —kou zufällig; n. čísti, n. bráti ohne Auswahl leſen oder nehmen; zkouška —kou Stichprobe *f.*; —nouti se *v.* namanouti

námatný *adj.* zufällig. [se.

námaz, u *m.* das Aufſchmieren.

namaz-aný *adj.* überſchmiert; angeſchmiert; fig. trunken; —ati (namazám, áš, á *et* namažu, eš, e, *imp.* namaž!) něco něčím anſchmieren, anſtreichen, aufſtreichen; 2. fig. n. komu jmd. durchprügeln; 3. beſtechen; n. se fig. ſich antrinken.

namáznouti něco etw. hinkleckſen.

námech, u *m.* (Töpfer) Gepäck *n.*

namékko *adv.* weich (vejce na měkko).

naměk-lý *adj.* weichlich, etw. erweicht; —nouti ein wenig weich werden, zerweichen.

námel, náměl, e *m.*, namělič, námělečník *m.* Mutterkorn *n.*, Kornmutter *f.*, Mehlmutter, Rockenmutter *f.*, Kornbrand *m. Secale cornutum*; 2. *sl.* aufgeſchwemmter Boden; —čivý *adj.* kornbrandig; —ka *f.* Kriebelſucht *f.*, Kriebelkrankheit *f.*, Kornſtaupe, Raphanie *f.*; —ný *adj.* ergiebig (v. Getreide).

naměliu *v.* namleti.

naměnilý *adj.* angefault.

náměr, u *m.* Anlage *f.* (einer Sache); 2. Anſchlag *m.* (b. Gewehre); 3. *v.* záměr.

náměrek, rku *m.* Zumaß *n.*

naměř-ení *n.* das Abmeſſen, Einmeſſen; das Zielen; Richtung *f.*; Abſicht *f.*, das Vorhaben; —iti (*imp.* naměř!), —ovati něco abmeſſen, einmeſſen.

náměrka *f.* (na sýpkách) Aufmaßlung *f.*

náměrn-ost *f.* Planmäßigkeit *f.*; —ý *adj.* Meß-; -á (-í) dálka Zielweite *f.*

náměsičn-i, —ý *adj.* mondſüchtig; —ice *f.* Nachtwandlerin *f.*; Somnambula *f.*; —ictví *n.* Somnambulismus *m. v.* náměsičnost; —ík, a *m.* Mondſüchtiger, Nachtwandler *m.*; Schlafgänger *m.*, Somnambule *m.*; —ost *f.* Mondſüchtigkeit, Mondſucht *f.*, Somnambulismus *m.*, das Nachtwandeln, Schlafwandlung *f.*

náměst-ek, stka *m.* Stellvertreter, Verweſer; Subſtitut *m.*; n. purkmistrův Bürgermeiſterſtellvertreter *m.*; —enství *n.* Subſtitution *f.*; 2. *st.* Nachfolge *f.*; 3. Statthalterſchaft *f.*

namesti (nametu, eš, e) něco (něčeho viel) auffehren; *st.* aufwerfen; n. se čeho někde lange od. viel kehren; nametlo se (sněhu) es hat viel geſtöbert.

náměsti se *v.* namásti se.

náměstí *n.* Stadtplatz *m.*, Ring *m.*, Markt *m.*, Marktplatz *m.*

náměst-ka *f.* Fürwort *n. Pronomen v.* místojmeno (zájmeno); —kovati Stellvertreter ſein; *st.* Nachfolger werden; —kyně *f.* Stellvertreterin *f.*

náměstn-í *adj.* Platz-; n. živnost Platzgewerbe *n.*; —ice *f.* Statthalterin *f.*; —ictví *n.* Statthalterei *f. v.* místodržitelství; *st.* Subſtitution *f.*; —ík, a *m.* Statthalter *m. v.* místodržitel; 2. *st.* Erſatzmann *m.*; Subſtitut *m.*; —ý *adj.* ſtellvertretend.

náměstský *adj.* Ring-, Markt-.

náměstství *n. st.* Stellvertretung *f.*

naměšovati *v.* namísiti.

námet, u, —ek, tku *m.* das Aufgekehrte; 2. Aufwurf *m.*

námět, u *m.*, náměť, ti *f.* Anwurf, Aufwurf *m.*; 2. Einwurf *m.*; 3. Gegenſtand *m.*, Sujet *n.*; 4. Zelt *n.*; —ek, tku *m.* Anwurf, Einwurf *m.*, Anſatz *m.*; 2. Verſchuß *m.* (einer Wand); 3. Schrott-

leiter *f.*; 4. u. střešní Anschlebling *m.*, Aufschebling an den Sparren; Vordach, Wetterdach *n.*; Schiftsparren *m.*; *pl.* —ky důvtipné witzige Einfälle; —ka *f.* Anplikation *f.* (b. Náb.); 2. Anwurf der Mauer; —kovati ein Vordach machen; —ný *adj.* Zufalls-; —ná zkouška Stichprobe *f.*

námětu *v.* namesti.

námětu se *v.* namásti se.

námezdn-í *adj.* Lohn-; n. smlouva Lohnvertrag *m.*; —ík, a *m.* Mietling *m.*

námez-ní *adj.* Grenz-, Rain-; — ník, u *m.* Feldmarke *f.*

námi *prn.* durch uns; s námi mit uns; za námi hinter uns; pod námi unter uns; před námi vor uns.

namichati (-ám) něčcho (n. obroku, jedu) do něčeho einmischen; n. se čeho lange oder oft mischen; n. vody do vína dem Weine Wasser beimischen.

námilostník, a *m.* aus Gnade aufgenommener Arbeiter.

namířiti (*imp.* namíři!) na něco, někam auf etw. (wohin) zielen; n. na někoho jmd. aufs Korn nehmen.

namísiti (*imp.* namisi!) něčeho do něčeho einmischen, einmengen *v.* namí-

námístní *adj. v.* náměstní. [chati.

námisto, námistě *adv.* sogleich; 2. n. něčeho, n. někoho statt, anstatt.

namíška *f.* (ókcn.) Ruhr *f.*

namít-ání *n.* Einwerfen *n.*; (Einwurf *m.*; —ati (-ám) něco aufwerfen; 2. n. dle Furchen aussäen (ókcn.); 3. n. něco proti někomu n. proti něčemu Einwürfe machen, einwenden; 4. n. něčeho (něco) *st.* angeben, verschlagen; bedeuten; n. se sich ableiten; vorkommen; verfallen, zum Vorschein kommen; —á se es wird eingewendet; es wird erwähnt, berührt; *mor.* es fängt an zu schneien.

námitek, tku *m. pl.* —tky *v.* námětky.

námitka, námítka *f.* Verbringung *f.*, Einwurf *m.*, Einspruch *m.*, Einsprache *f.*; Einwendung *f.* [(einmal).

namítnouti něco etwas einwenden

ňamk, —ot, u *m. mor. v.* mňoukot.

namladiti se *impers.* Junge bekommen; (v. Gewächs.) ausschlagen; 2. *v.* navnaditi se.

namíeti, namíliti (namelu, eš, e, *imp.* namel!) něčeho (mouky) viel od. wenig aufmahlen; fig. n. komu ein durchprügeln.

namlouv-ač *m.* Überreder; Bereder *m.*; 2. Bubler, Anwerber *m.*; —ačka *f.* Bublerin *f.*; —ačný *adj.* bublerisch; —al, a *m.*, —álek, lka *m.*, —alka *f. v.* namlouvač, —ačka; —ání *n.* das Aufreden; 2. das Bewerben; 3. das Freien, Freierei, Bublerei *f.*, Bublschaft *f.*, Anwerbung *f.*; —ati (-ám) koho k čemu, nač n. někomu bereden (länger); 2. n. si (sobě) koho (*acc.*) einen anwerben; 3. n. si (holku) um ein Mädchen werben, freien; n. se sich freien; —ají se sie freien sich; —avý *adj. v.* namlouvačný.

namlsati se (-ám se) čeho lange naschen; n. se nač nach etwas durch öfteres Verkosten ein Gelüste bekommen.

námluv, u *m.* Aufredung *f.*; a *f.* Beredung *f.*; Verhandlung *f.* Übereinkunft *f.*; *pl.* y Anwerberei, Freierei, Brautfahrt *f.*; —ce *m.*, —ečí, ího *m* Ehestifter, Brautwerber, Freiwerber *m.*; —čí, i *f.* Anwerberin *f.*, Brautmutter *f.*

námluv-ení *n.* Aufredung, Beredung *f.*; 2. Ehestiftung *f.*; —iti (*imp.* námluv.) něčeho někomu, n. koho nac bereden, überreden, beschwatzen; anwerben, einem etw. einreden, weiß machen; n. si (holku) eine Person zum Heiraten bereden; freien; n. se sich vielreden; n. se oč etw. verabreden.

námluvn-í (-ý) *adj.* Verhandlungs-; Anwerbungs-; n. výjezd Brautfahrt *f.*; —ík, a *m. v.* námluvce.

namnoze *adv.* oft; häufig.

namnožiti (*imp.* namnož!) něčeho mehren; häufen; vervielfaltigen.

namoci se (namohu se, -můžeš, -že se) něčím sich übernehmen, sich überanstrengen; sich verheben, sich strupvieren, die Kräfte überspannen; einen Bruch bekommen.

namoč-ení *n.* das Benetzen; das Einweichen; —iti (*imp.* namoč!) něco etw. befeuchten, benetzen; n. něco do něčeho eintauchen, eintunken, einweichen.

namodralý *adj.* bläulich.

namoh-lý *adj.* verhoben, gebrochen *v.* namožen, -ý; —u *v.* namoci.

námok, u *m.* Beuche *f.*; 2. ungebleichte Baumwollenware; 3. die Fabrikenbleiche; 4. Tinktur *f.*

namok-ati (ôfter), —nouti (einmal) naß werden, feucht w., beregnet werden; —lo es hat geregnet; —lý, —ralý *adj.* naß geworden, feucht, aufgeweicht.

namokřiti (*imp.* namokři!) něco benetzen, naß machen.

námokrý *adj.* ein wenig naß.

namokvati (3. -á) einnetzen.

námořan, a *m.* Küstenbewohner *m.*

namordovati se s čím sich abplagen.

námoř-í *n.* Küste *f.*, Küstenland *n.*, Gestade *n.* (Nehrung); —ní *adj. v.* námořský; —nictví *n.* Seewesen *n.*, Marine *f.*; —nictvo *n. coll.* Seemannschaft *f.*; Seemacht *f.*, Seeflotte *f.*, Marine *f.*; —ník, a *m.* Matrose *m.*, Schiffmann *m.*, Seemann *m.*; —ský *adj.* am Meere befindlich; Meer-; See-; n. obchod Seehandel *m.*; —ské škody *pl.* Havarie; —ství *n. v.* námořnictví; —stvo *n. coll. v.* námořnictvo.

namot-avač *m.* Haspler *m.*; —ati (-ám), —ávati něco aufhaspeln, aufweifen, aufwickeln.

námotek, tku *m.* e. Haspel Zwirn.

namožen, —ý überhoben, strupviert, geschwacht, brüchig (durch Anstrengung); —í *n.* Überhebung, Verhebung *f.*; —ina *f.* die schmerzende Stelle von der Überhebung; —ost *f.* Strupvierung *f.*

námraz, u *m.* Grundfrost *m.*; —ek, zku *m.* etw. Angefrorenes.

namraziti (*acc.*) aufrieren machen.

namříti se (hladem, žízni, zimou, n. se hladu, zimy) viel leiden, aussitehen.

námrsk, u *m.* Mühlschmiere *f.*; 2. Anwurf *m.* [Frostes, Fröstel.
námrzek, zku *m.* der Anfang des
namšiti (namšiju, eš, e) aufladen, aufpacken (b. Töpfer).
namydliti koho aufseifen, beseifen; fig. n. komu einen durchwichsen, durchprügeln.
námysl, u *m.* Absicht *f.*, Plan *m.*; bez —u *ex abrupto* aus dem Stegreife; —ný *adj.* (Log.) diskursiv.
namy-sliti se (mnoho) lange und viel nachdenken; —šlení *n. v.* námysl.
naň (na něj) auf ihn. [Bonne *f.*
nána *f.* (Kinderjpr.) Kinderwärterin *f.*,
ňaň-a, —uška *f. sl.* Tante, Muhme *f.*
nanáš-eci *adj.* Auftrag-; n. špička k pozlacování Vergoldstift *m.*; —eti (*imp.* nanášej!) viel auftragen; *v.* nanesti; n. se na koho *sl.* ähneln.
nand-ati (-ám), —avati (—ávati) hineingeben, aufgeben; unterstecken; n. (Buchdr.) die Farbe auftragen; —avač *m.* Aufgeber *m.*; —avačka *f.* Vorlegelöffel *m.*; 2. Bierschaufel *f.*, Schuffe *f.*, Schöpfer *m.* (im Bräuh.).
nandu *sl. v.* najdu.
nanebe-vstoupení *n.* (n. Páně) die Himmelfahrt (Christi) *Assumtio Christi* (*A. salvatoris*); —vzatka *f.* Affumta (Mariä) *f.*; —vzetí *n.* (n. panny Marie) die Himmelfahrt (Mariens) *Assumtio beatae* (*Mariae*) *virginis.*
nanej-méně, —míň *adv.* wenigstens, mindestens, zum wenigsten; —prv *adv.* erstlich; —výš *adv.* höchstens.
nánes, u *m. v.* nános.
nanesti (nanesu, eš, e) (mnoho zboží atd.) viel tragen, zusammentragen; n. se lange ob. schwer tragen. [welches.
naněž (na něž) auf welche; auf
nanic *adv.* zu nichts, nichtsnutz, schlecht; je mu n. es ist ihm übel, unwohl; on je n., —a *m.*, —hodník, a *m.* Taugenichts *m.*; —ovatěti nichtsnutz werden; —ovatý, —ovitý *adj.* nichtswürdig; —ovatost *f.* Nichtswürdigkeit *f.*
naniveč *adv.* (v niveč) zu nichts.
nankin, u *m.* (látka) Nanking *m.*; —ky *pl. f.* Nankingbeinkleider *pl.*
ňaňo *m. sl.* Vater *m.*; Vetter *m.*
nános, u *m.* Anschütt *f.*, Alluvium *n.*
nánosek, sku *m.* Nasenriemen *m.*; 2. Nasenbeče *f.*; 3. Nasenknorpel *m.*
nanositi (*imp.* nanos!) něčeho viel zusammentragen; n. se sich durch das Tragen abmühen.
nánosník, u *m. v.* nánosek.
nanovo *adv.* aufs neue.
nánož-ka *f.* Strumpf *m.* —ní *adj.* am Fuße befindlich.
naňž *st.* (na nějž) auf welchen.
naobědvati se zu Mittag gespeist haben, sich satt essen.
naobraceti (-ej!) se (v posteli) sich vielmal umwenden; n. se něčeho, n. se s čím etw. oft umwenden.
naobrat *adv.* alsbald, sogleich.
naobraziti abbilden.
naoctilý *adj.* säuerlich; -ost -keit.
naočitý *adj.* augenscheinlich, evident.
náoč-ky *pl. f.* Brille *f.*; —ní *adj.* aufs Auge gehörend; fig. auf den Schein; —nice *f.* Schauglas *n.*, Lorgnette *f.*; Brille *f.*; —ník, u *m.* das obere Augenlid.
náojník, u *m. v.* návojník.
naoko *adv.* scheinbar, zum Schein.
náokolek, lku *m.* Zirkel *m.*; Laufbahn der Sterne. [Gegenteil *au contraire.*
naopak *adv.* verkehrt, umgekehrt; im
náosek, sku *m.* Achsennagel *m.*
naostř-iti (*imp.* -i!), —ovati něco schärfen. [stříleti, n. kovati).
naostro (na ostro) *adv.* scharf (n.
naozajs *adv.* (na-o-zajisto) *sl.* im Ernst, ernstlich; —ný *adj. sl.* wirklich wahr.
nápad, u *m.* Anfall, Einfall *m.*, Eingriff *m.*; 2. n. vody vrchní das Gefälle des Wassers, die Rösche; 3. n. Einfall *m.*, Gedanken *m.*; 4. n. (dědický) Erbfall, Heimfall *m.*; Nachfolge *f.*, Sukzessionsrecht *n.*; 5. das Fallgut.
napad-ati (-ám) viel fallen; n. koho, na koho angreifen, überfallen; nachfolgen; n. na nohu hinken, lahm gehen; n. einfallen, in den Gedanken kommen; n. se oft fallen; —avec, vce *m.* Buglahmer, Hinkender; —avý *adj.* buglahm, hinkend. [2. schneller Einfall.
nápadek, dku *m.* Anfall, Anflug *m.*;
napad-ení *n.* Angriff *m.*; —ený der Angegriffene; —lý *adj.* gefallen; n. sníh gefallener Schnee.
nápadn-í *adj.* Erb-, anfällig, heimfällig; n. věřitel Nachlaßgläubiger *m.*; n. právo Devolutionsrecht *n.*; n. list Sukzessionsinstrument *n.*; n. voda *sl.* Regenwasser *n.*; —ice *f.* Anwärterin *f.*; —ický *adj.* Erbmanns-; —ictví *n.* Anrecht *n.*; Anwartschaft *f.*; Anspruch *m.*; —ík, a *m.* ein natürlicher Erbe, Erbmann *m.*, Erbinteressent *m.*; Intestaterbe *m.*; Anwärter *m.*; n. koruny Kronprinz *m.*; Prätendent *m.*; 2. der Freier, Anbeter; —ost *f.* Auffälligkeit *f.*; 2. Erbfolge *f.*; Erbanfall *m.*
napadn-outi na něco auffallen; n. koho einen antreffen; n. koho, n. na koho einen überfallen; napadlo sněhu es ist viel Schnee herabgefallen; napadlo mi es fiel mir ein; —uti *n. v.* napadení.
napadný *adj.* auffallend, auffällig; 2. zufällig; 3. unbeständig, launenhaft.
napájeci *adj.* Trank-.
napajedlo *n.* Tränke, Viehtränke *f.*
napájeti (länger) tränken; 2. n. (parní kotel) speisen; n. se fig. eifrig trinken.
napájiště *n. v.* napajedlo.
nápal, u *m.* Zündstoff *m.*; Brennmaterial *n.*, Brennmittel *n.*, Brennstoff *m.*; n. železný Brandeisen *n.*
napáliti (*imp.* napal!) něco anzünden, anbrennen; aufbrennen; 2. fig. n. koho jmd. beschummeln, betrügen, anführen, darankriegen; prellen; 3. einen Hieb versetzen; n. se angebrannt werden; 2. fig. sich betrügen; sich verbrennen; sich anschmieren.
napalovati něco etwas anbrennen (länger); n. někoho prellen; n. se anfangen zu brennen.

napamátn-í *adj.* zum Gedächtnis dienend; —á *f.* Andenken *n.*; —ou, na pamětnou zum Andenken; dostati na pamětnou Gedenkzettel erhalten.

napař-iti (*imp.* napař!), —ovati něco brühen; bähen; einbrühen; *sl.* einen besäftigen; fig. n. někomu vyšší trest einschärfen, verschärfen (einsalzen); n. se sich brühen; fig. sich berauschen; sich einen Rausch trinken.

napářka *f.* (při prádle) Bähung *f.*

naparovati se sich brüsten, großtun.

nápasek, sku *m.* Gürtelkettchen *n.*

napast, ti *f. st.* Unglück *n.*, Widerwärtigkeit *f.*, Trübsal *n.*

napásti (-pasu) satt weiden; n. se sich satt weiden.

nápastník, a *m. st.* Nachsteller *m.*

napat (napjat), a, o, ý aufgespannt, angespannt.

napatřiti se (*imp.* napatři se!) čcho, n. se na něco sich satt sehen.

napažiti (*imp.* napaž!) něco beschlagen, überschalen; kosu n. die Sense durch ein Blech verbinden.

napeci (napeku) něčeho backen, abbacken; napékati (-ám) *sl.* fig. einem zusetzen, dringen.

nápeč, i *f.* ein Ofen voll Gebäck.

napěchovati vollpfropfen.

nápěnka *f.* Brustband *n.* (kreuzweise).

nápernik, u *m. sl.* ein Brett auf den

napěti *n. v.* napnuti. [Flößen.

nápěv, u *m.* Melodie *f.*; Singweise *f.*; —ný *adj.* melodiös.

nápich, u *m.* Harpune *f.*

napichnouti (-nu) něco (na rohy, na vidle atd.) anstechen, aufspießen.

napiknouti (-nu) koho jmd. aufregen, zur Verschwörung bringen.

napilno *v.* naspěch.

napilý *adj.* angetrunken, berauscht.

napím se *v.* napiti se.

napín-aci *adj.* Spann-; —ač *m.* Spanner *m.*, Spanneisen *n.* (b. Seidenw.); 2. Spannmuskel, Streckmuskel *m. Extensor*; —áček, čka *m.* Fichtenspanner *m. Sphinx pinastri*; —ák, u *m.* Spannrahmen *m.*; —ání *n.* Spannung *f.*, Ausstreckung *f.*, Extension *f.*; —ati (-ám) něco spannen, aufspannen; anspannen; n. síly svoje seine Kräfte anstrengen; n. někoho jmd. aufziehen; n. oč *st.* nach etw. zielen; n. se *sl.* stolzen; n. se oč *mor.* wornach streben; —avost *f.* Ausdehnungskraft, Expansivkraft *f.*; —avý *adj.* spannend; ausdehnend, expansiv.

nápis, u *m.* Aufschrift, Anschrift *f.*, Inschrift *f.*, Inskription *f.*; Überschrift *f.*; Adresse *f.*; 2. Titel *m.* (eines Buches); 3. n. Sinngedicht *n.*, Epigramm *n.*; 4. firma *f.* (eines Handlungshauses); n. hrobní, n. náhrobní Grabschrift *f. Epitaphium.*

napiskati (-ám) se (mnoho, dlouho) lange pfeifen; 2. einflüstern; čert jim to napiskal der Teufel hat sie gerritten.

nápis-nice *f.* Adressatin *f.*; 2. Epigram *n.*; —ník, a *m.* Adressat *m.*; —ný *adj.* Aufschrifts-; n. lístek Etikette *f.*

nápiso-básník, a *m.* Epigrammendichter *m.*; Epigraphist *m.*; —uma *f.* (nauka o nápisích) Epigrammatologie *f.*

napíščitý *adj.* sandig.

napíšu *v.* napsati.

nápit-ek, tku, —ečck, čku *m.*, napití *n.* Trunk *m. v.* nápoj.

napíti (napnu, cš, c) *v.* napnouti.

napíti se (napiju se, eš, e se, *imp.* napij se *et* napí se!) něčeho (vody, piva atd.) trinken (einmal), einen Trunk machen. [Trinkgeld *n.*

nápivné, čho *n.* (peniz na pivo)

napjat, ý, *v.* napat; napjetí *v.* napnuti.

náplasť, ti *f.* Pflaster *n.*

naplane *adv.* ins blaun; in die Luft hinein; ohne Erfolg.

naplat *adv.*; n. býti helfen, nützen; co je n. was hilft's; nic n. es hilft nichts.

naplatiti (*imp.* naplať!), naplacovati něco anstückeln, flicken; (b. Gärtner) populieren; n. se (komu zač) viel zahlen.

náplatník, a *m.* Soldner *m.*

náplav, u *m.* Schlamm *m.*, Anfluß *m.*, Anschütt *f.*; Anspülung *f.*, Anschwemmung *f.*, Alluvium *n.*; 2. Erdfang *m.* in Weinbergen.

náplava *f.* Fischaas *n.*; *v.* náplav.

naplavač *m. st.* Aufschwemmer *m.*;

náplavek *m. v.* náplav. [Flößer *m.*

naplavenina *f.* etwas Aufgeschwemmtes; n. sopečná vulkanische Alluvion.

náplav-isko *n.* Anschwemmung *f.* (Anspülung des angespülten Erdreiches); —iště *n.* Anschwemmplatz *m.*

naplaviti (*imp.* naplav!) něco flößen, anflößen; anschwemmen, aufschwemmen, anspülen; wassern.

náplav-ka *f.* Aufschwemme *f.*, Holzschwemme *f.*, Flößplatz *m.* (kleiner Hafen); *v.* náplaviště; —né *n.* Aufschwemmgebühr, Landungsgebühr *f.*; —ní (—ný) *adj.* Anfluß-, Schwemm-; n. dříví Treibholz; n. horniny Alluvialformation *f.*; —né právo Alluvionsrecht *n.*

náplecn-í *adj.* Schulter-; —ík u *m.*; Schulterkleid, Humerale *n.*

napleskati (-ám) čcho aufplätschen; 2. viel plaudern.

naplesti *et* naplésti (napletu, cš, c) něčeho viel flechten; n. něco na něco anflechten; n. mnoho dluhů viel Schulden anhäufen; n. se lange flechten; n. se někomu do cesty in den Wurf kommen.

nápleška *f.* Kalotte *f.*

napliti (napliju, *imp.* naplij!), naplivnouti, naplivati (-ám) na něco etwas bespucken; n. komu do tváře, do očí einem ins Gesicht spucken.

náplivek, vku *m.* Spucke *f.*

náplň, ně *f.*, náplněk, ňku *m.* Fülle, Volle *f.*; (b. Tischer) Füllung *f.*

napln-ěn, a, o, ý angefüllt; —ění *n.* Anfüllung; Erfüllung *f.*; —itel *m.* Auffüller; Erfüller *m.*; —itelný anfüllbar; —iti (*imp.* naplň!) něco něčím einfüllen, anfüllen, vollfüllen; 2. (n. něčí přání) erfüllen; 3. *sl.* ersetzen; n. se voll werden; erfüllt werden; in Erfüllung gehen.

náplodek, dku *m.* Mannsname *m*

naplodit (*imp.* naplod'!), naplozovati čeho viel erzeugen.

náplyv, u *m.* Andrang *m.*; 2. *v.* vliv.

nápna *f.* Hypertonie *f.*, Spannung *f.*

napnouti (napnu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* napni!) spannen, aufspannen; na rám n. aufrahmen; síly své n. (ducha n.) seine Kräfte anstrengen.

napnu-tí *n.* Spannung; Anspannung *f.*; —tost *f.* Straffheit *f.*; Spannung *f.*; —tý gespannt; straff.

napočítati (-ám) něčeho viel aufzählen; n. se lange rechnen.

napodál *adv. v.* opodál.

napodob-a *f.* Nachahmung *f.*; (mus.) Imitation *f.*; —ce *m. v.* napodobitel; —ení *n.* Nachahmung *f.*; —itel, e *m.* Nachahmer, Nachbildner, Imitator *m.*; —iti, napodobiti (-ím, *imp.* napodob!) něco etwas nachahmen; nachmachen, imitieren; —ivost *f.* Nachahmungstrieb *m.*; —ivý *adj.* nachahmend; —ně *adv.* auf ähnliche Weise, ähnlich, gleichfalls; —nina *f.* Nachbildung *f.*; —niti (*imp.* —ni!) co nachahmen, nachmachen, nachbilden; n. se ähnlich sein; ähneln; —nivý *adj. v.* napodobivý; —nost *f.* einige Ähnlichkeit; Anschein *m.*; —ný *adj.* (n. k něčemu, n. k někomu) ähnlich; etwas ähnlich, ähnelnd.

napodsed, napolseb (napodse) *adv.* links an der Deichsel zum Anspannen.

napohled *adv.* scheinbar.

nápoj, e *m.* (—ek, —ík) Getrank *n.*, Trank *m.* [trinken geben.

napojiti koho (*acc.*) čím tränken, zum

nápoj-ka *f.* Trankschaff *n.* (für das Vieh); —na *f.* Trinkstube *f.*; Trinkhalle *f.*; Trinkanstalt *f.*; —né, čho *n.* Tranksteuer *f.*; —ný *adj.* Trank gebend; tränkend; —ový (-ní) *adj.* Trank-.

napokos *adv. sl.* schief.

napol *adv. v.* napolo.

nápolek lku *m.* ein von zweien gemeinschaftlich zur Hälfte bearbeitetes Feld.

nápolník, a *m.* der für Nutzen das Feld bestellt. [zur Hälfte.

napolo (na polo), napoly *adv.* halb,

napomáh-atel, e *m.* Helfer, Beförderer *m.*; —ati (-ám) někomu k něčemu behilflich sein, beifstehen, beitragen; mitwirken; unterstützen; n. čemu befördern.

napomen-outi (*sl.* napomanouti) koho k něčemu, mahnen, anmahnen, ermahnen; 2. warnen; —uti *n.* Mahnung, Ermahnung *f.*; 2. (výstraha) Warnung, Verwarnung *f.*

napomín-aci *adj.* Erinnerungs-; Mahnungs-; —ač *m.* Ermahner *m.*; —adlo *n.* Mahnungsmittel *n.*; —ající *adj. v.* napomínavý; —atel, (atelnik *m.*) Ermahner *m.*; Monitor *m.*; —atelný *adj.* ermahnbar; —ati (-ám) koho (*acc. et gen.*) einen mahnen (tanger) *v.* napomenouti; —atlivý *sl.*, —avý *adj.* ermahnend, erinnernd; —ka *f.* Mahnung, Ermahnung *f.*; Monitorium *n.*

nápomoc, i *f.* Hilfe, Beihilfe, Aushilfe *f.*; Beitrag *m.*; —en, —na, —no, —ný *adj.* (n. někomu k něčemu, n. něčeho) behilflich, hilfreich, helfend, förderlich, beistandig; —enství *n.* Hilfe *f.*, Beihilfe *f.*, Beförderung *f.*

napomoci (-mohu, -můžeš, -může, *imp.* napomoz!) někomu n. k něčemu behilflich sein, beistehen.

nápomocn-ictví *n.* Hilfe *f.*, Beistand *m.*; —ík, a *m.* Mithelfer, Gehilfe *m.*; Beförderer; *Adlatus m.*; —ost *f.* Behilflichkeit *f.*; —ý *adj. v.* nápomocen.

napomoženi *n.* die Hilfe.

nápon, u *m.* Spannung *f.*; —ka *f.* Spannleiste *f.*

napopelavělý *adj.* aschenfärbig.

naporád *adv.* in Ordnung, der Ordnung nach; 2. durchaus, fort und fort, in einem fort, fortwährend; durchgängig, ohne Unterschied.

naporoučeti (*imp.* —čej! čeho (mnoho) viel befehlen; n. se čeho etw. oftmal befehlen. [fenden.

naposílati se (-ám se) čeho viel zu-

naposled, —y *adv.* am Ende, zum letzten Male, zuletzt, endlich, schließlich.

napospas *v.* pospasy.

naspoběch *adv.* eilig, in der Eile.

naspopol *adv. sl.* gemeinschaftlich; durchgangig.

napostoj *adv.* stehend; aus dem Stegreif; řeč n. Standrede *f.*; pivo n. Stehbier *n.*

napošík *adv. sl.* quer.

napotom, potom *adv.* hernach, hinfort, in der Folge; —ni *adj.* nachmalig.

napouch-lý, —nouti (napuchnouti), *v.* napuchlý.

napoušť-adlo *n.* (Hütt.) Anlaufstab *m.*, Anlaufstange *f.*; —ák, a *m.* (Hütt.) Frischer, Vorschmied *m.*

napoušt-ěci kleště (Hütt.) Anlaufzange *f.*; —ěti (*imp.* —ěj!) něco něčím eintranken; (Hütt.) anlaufen lassen (das Eisen); n. rybník vodou Wasser einlassen v. napustiti.

nápověď, di *f.* Anlage *f.*, Stichwort *n.*, Schlagwort *n.*; 2. Spruch *m.*; Vorderlag *m.*, Prämisse *f.*

napověd-a *m.* Souffleur *m.* (beim Theater); —ěti (napovím, íš, í, *imp.* napověz!) něco někomu zu verstehen geben; —livý *adj.* anlagend, halbsagend.

nápovědní *adj.* Anlage-, Diktando-.

napovíd-ač *m.* Einlager, Einblaser *m.*; *v.* napověda; —ati (-ám) něco někomu anlagen zu verstehen geben; 2. einsprechen, einlagen, vorsagen, einblasen, einraunen (dem Schüler); souffleren (Theater); n. někomu něčeho (ten mu toho —al!) n. se čeho viel erzählen.

napracovati se (čeho, s čím, mnoho) viel arbeiten.

napřah-ati (-ám), —nouti (—ovati) něco (ruku, meč) na koho n. něčím (mečem) ausholen, ausstrecken.

naprášiti (*imp.* naprás!) do něčeho einstauben; n. na něco etw. bestäuben.

náprava *f.* Herstellung *f.*, Verbesserung *f.*; Abhilfe *f.*; 2. Genugtuung *f.*; 3. Vergutung *f.*, Ersatz *m.*; Abtrag

m.; 4. Widerruf *m.*; 5. Achse *f.* (beim Wagen); 6. *st.* Zurüstung *f.*, Werkzeug *n.*; 7. *st.* Amtslehen, Dienstlehen *n.* (*Feuduum officii*).

naprav-en, a, o, —ený verbessert; —enec, nce *m.* Korrigend *m.*; —ení *n.* (n. něčeho) Verbesserung *f.*; n. údu Einrenkung *f.*; —itel *m.* Verbesserer *m.*; n. škody Entschädiger *m.*; —itelný *adj.* verbesserlich; —iti (-im, *imp.* napravl) něco zurechtsetzen, aufrichten, einrichten, grad machen; n. úd ein Glied einrenken; n. něco něčím verbessern, herstellen, anrichten; reformieren; korrigieren; ersetzen, vergüten, dem Unrecht abhelfen; einleiten (Wasser in den Teich); n. se čím (po něčem) sich bessern; hergestellt werden; n. se k čemu *st.* sich nach etwas richten.

náprav-ka *f.* Pflugstöckchen, Pflug-gestellchen *n. v.* náprava; —ní *adj.* Besserungs-; 2. *st.* Lehen; Vasallen-; 3. Vergütungs-; —nictvo *n. coll. st.* Lehen *n.*; —ničí *adj.* Lehens-; Vasallen-; —nik, a *m.* Besserer *m.*; 2. *st.* Dienstlehenmann; ein Ministerialer; —ný *adj. v.* napravitelný.

náprav-ov-atel, e *m.* Verbesserer *m.*; Reformator *m.*; —ati něco etwas verbessern, in der Verbesserung begriffen sein; —na *f.* Korrektionshaus *n.*

napřed *adv.* vorn, vor, voran; vorerst, vorauf, im vorhinein, vorläufig; n. ! vorwärts! n. jíti vorangehen; n. dáti někomu v něčem Vorzug geben; n. viděti voraussehen; datovati n. (spis) antedatieren; ve lhůtách n. splatných in Antizipratraten; —jmenovaný *adj.* vorbenannt, obgenannt.

nápředn-í *adj.*; n. placení (placení napřed) Antizipatzahlung *f.*; —ík, a (předák) *m.* Vormann *m.*; Vormeister *m.* (Mil.).

napřed-ohlášený vorbemeldet; —pojatý vorgefaßt; —pověděný vorgesagt, obgesagt; —vzetí *n.* Antizipation *f.*

napřekot *adv.* über Hals und Kopf.

naprchnouti *v.* napršeti.

napříč *adv.* quer, überzwerch; überec; entgegengesetzt. [gerad machen.

napřímiti (-ím, *imp.* -i!) něco ebnen;

napři-povídati (-ám), —slibovati něčeho někomu viel zusagen, versprechen; n. se viel sprechen. [spinnen.

napřísti (napředu, eš, e) čeho viel

napros-itelný erbittlich; —iti (-im, -iš, -i, *imp.* naprosl) koho (*acc.*) na něco erbitten; n. čeho na kom (viel) erbetteln; n. se koho lange bitten.

naprosto *adv.* gänzlich, ganz und gar, geradezu, durchaus, platterdings.

naprostý *adj.* absolut. [absolut.

náprof, ti *f.* Gegenteil *n.* (einer Sache), Kontrast *m.*; 2. Widerdruck *m.*

naprotější *adj.* gegenüber liegend oder wohnend, entgegengesetzt, Gegen-; jenseitig.

naproti (*sl.* —vo) *prp. c. dat.* gegen, entgegen, gegenüber; *vis-à-vis*; n. jíti entgegen gehen; n. tomu dagegen, hingegen, im Gegenteile, gegenteils; —vný *adj.* Gegen-, entgegengesetzt.

náprotní *adj. v.* naprotější.

náprs-ek, sku *m.* Brustlätzchen *n.*; —enka *f.* (u košil) Bruststücke, Vorhemd *n.*, Chemisette *f.*; —ní *adj.* auf der Brust, am Busen befindlich; Busen-(n. kapsa); —níček, čku *m.* Jabot, Busenstreif *m.*, Brustlätzchen *n.*; —nička *f.*, —enka *f.* Vorhemdchen *n.*, Chemisette *f.*; —nik, u *m.* Brusttuch *n.*; 2. Brustgeschmeide *n.*; 3. Brustpanzer *m.*; 4. Brustriemen *m.* (bei Pferden); 5. Brustkette *f.*; 6. n. Bruststück bei Hemden; 7. Brustlätzchen *n.*; 8. n. Razionale *n.* (des Hohenpriesters).

náprst-ek, stku *m.* Fingerhut *m.*; 2. n. *v.* náprstník; —kovitý *adj.* fingerhutähnlich.

náprstník, u *m.* Fingerkraut *n.*, Fingerhutblume *f. Digitalis*; —ovina *f.* Digitalin *n.*

naprší (*impers.*) do něčeho (3. naprší) hineinregnen; n. se (už se dosti —elo) oft regnen.

napryskl'ý *adj.* angeschrundet.

naprznit'i (*imp.* -ni!) něco něčím etwas verunreinigen; 2. schänden.

naps-án, a, o, —aný aufgeschrieben; —ání *n.* das Aufschreiben, die Aufschreibung, Einschreibung *f.*, Niederschrift *f.*; *f.*; —ati (napíšu, eš, e, *imp.* napiš!) něco (na něco) etw. aufschreiben, aufzeichnen, niederschreiben; zu Papier bringen; n. čeho viel schreiben; n. *st.* aufmalen; n. se něčeho viel od. lange schreiben.

naptati se (naptám se) koho (*gen.*) po čem viel oder oft fragen.

nápuček, čku *m.* Brut *f. proles* (bot.).

napučet'i aufquellen.

nápuch, u *m.*, —a *f.* (med.) Emphysema *n.*, Luftgeschwulst *f.*

napuch-ati (-ám) aufblasen; —lec, chlec *m.* Pfaffenhut *m.* (Schwamm); —lost *f.* Aufgeblasenheit *f.*; Geschwulst *f.*; —lý *adj.* aufgeblasen, aufgedunsen; aufgeschwollen; —nouti anschwellen, aufdunsen; —nuti *n.* das Aufschwellen.

napuk-l'y *adj.* aufgeriffen, geborsten; anbruchig; aufgeschwollen; —nouti bruchig werden, am Rande bersten.

nápustek, stku *m.* Wassergrube, Schlammgrube *f.*

napustiti (*imp.* napusť!) něčeho někam, n. něco něčím hineinlassen, anlassen; n. rybník einen Teich anlassen: 2. n. (in Eisen.) frischen, anlaufen lassen; 3. n. čím tränken, eintränken, n. jedem vergiften; n. olejem mit Öl tränken, ölen.

napuštěn, a, o, ý angelassen; n. jedem vergiftet; giftbauchend, giftspeiend; n. olejem mit Öl getränkt; —í *n.* (n. rybníka vodou) Anlassung eines Teiches mit Wasser.

napykati se (-ám se) něčeho etwas lange bereuen; napyká se mu ihm wird angst, er ist in Ängsten. [*m.*

nárada *f.* das Anraten; 2. Vorschlag

nářadí *n.* Zeug *n.*, Gerät, Geschirr *n.*; Gerätschaft *f.* nábytek (*Meubles pl.*).
naraditi (-ím, *imp.* narad!) někoho k něčemu, n. někomu něco anraten.
nárad-lník, —ník, u *m.* Hackenschar *f.*, Hakeneisen *n.* (b. Ackerhaken); Maßhaurt *n.* (b. Ackerhaken); Ackerhaken *m.*
nářadnice *f.* Gerätkammer *f.*
narafičiti (-ím, *imp.* narafič) něco abfarten, anftellen, anzetteln.
náram-ec, mce *m.* Achfelband *n.*; (milit.) Epaulette *f.*; —ek, mku *m.* Armband *n.*, Armring *m.*, Armſpange *f.*, Braſſelette *f.* (Bracelet *n.*); n. důstojnický, epoleta Epaulette *f.*; Epaulett *n.*; n. u košile Achſelfleck *m.*
náramen-í *n.* Raunt ob dem Arme; 2. *st.* Armſpange *f.*; —ní *adj.* Arm-, Achſel-; —nice, —ice *f. v.* náramnice; —ník, u *m. v.* náramník *m.*; *v.* náramní *n. v.* náramení.]plecník.
náramně *adv.* ſehr; überaus; ungeheuer; n. veliký ſehr groß, großmächtig; n. prositi ſehr (dringend) bitten.
náramn-ice *f.* Achſelſchnur *f.*; —ička *f.* Achſelleiſtchen *n.*; —ík, u *m.* Achſelbedeckung *f.*; *v.* náplecník.
náramn-ost *f.* Heftigkeit, Gewaltigkeit *f.*; ungeheuere Größe *f.*; —ý *adj.* ungeheuer, enorm, gewaltig, heftig, maßlos, übergroß.
naráz *adv. sl.* auf einmal.
náraz, u *m.* Anſtoß *m.*, Anprall *m.*; 2. Zeichen *n.*; Platz *m.* am Baume; 3. Kontuſion *f.*; Anſtoßwunde *f.*; 4. Fußgeſchwür *n.*; 5. Steingallen der Pferde; 6. Hobleiſen *n.*; 7. Pfannenneſt *n.*, Spur *f.* in der Mühlpfanne; 8. Beißer *m.*, Vorlochſtempel *m.* (b. Schmied); n., a *sl.* eine große, haarige Graßraupe.
náraz-a *f.* Schwären *m.*; —iště *n.* (ment.) Füllort *m.*
naraziti (-ím, *imp.* naraž!) něco na něco aufſchlagen; anſchlagen; n. na kůl někoho (*acc.*) auf den Pfahl ſtecken, pfählen, ſpießen; n. něco do něčeho einprägen, darauf ſtoßen, worin befeſtigen; n. boty die Stiefel aufſchlagen; n. jitrnice Würſte füllen; n. sud ein Faß anzapfen; n. (cenu, n. na peněžích) bieten, anſchlagen, zu Gelde ſchlagen, aufrechnen; verurſachen; machen; n. koho k. čemu einen zu etw. bringen; n. na něco anrennen, anprallen, anſtoßen, übel ankommen; n. se anſtoßen.
náraz-na *f.* Füllraum *m.*, Füllbühne *f.*, Füllbank *f.* (mont.); —ník, u *m.* (mech.) Stoßballen *m.*, Stoßplatte *f.*; (Eiſenb.) Puffer *m.*; —nost *f.* Perkuſſionskraft *f.*; —ný *adj.* Stoß-; n. poval Anſchlagbühne *f.* (mont.); —ná ručnice nárazovka Perkuſſionsgewehr.
nárážecí voda Aufſchlagwaſſer *n.*
náráž-ek, žku *m.*, —ka *f.* Stoßbeule *f.*; Ferſenſchwiele *f.*
náráž-ěti (-ím, *imp.* -cj!) něco nač anſchlagen aufſchlagen; n. plátěn (die Bäume); n. na něco fig. anſpielen; —ka *f.* Locheiſen *n.* (beim Schmied); 2. Docke *f.*, Anſchläger *m.* (b. Taſteninſtrum.); fig. n. na něco die Anſpielung, Anzüglichkeit; —livý *adj.* anzüglich.
náráž-ka *f. v.* náraz, nárazа, nárážek, *pl.* —ky; —na *f. v.* nárazna; —ník, u *m.* (b. Schmied) *v.* náraz; —ný *adj. v.* nárazný.
narcis, u, —ek, sku *m.*, —ka *f.* Narziſſe *f.*, Märzbecher *m. Narcissus*; —okvětý *adj.* narziſſenblütig; —ový *adj.* Narziſſen-.
nařčen, narčen,. —ý něčím, v něčem, z něčeho beſchuldigt, bezichtigt; —ec, nce *m.* ein Beſchuldigter; —í *n.* Anſpruch *m.*, Bezichtigung, Beſchuldigung *f.*
nařčeti *st.* genannt werden.
nařčlivý *adj.* beſchuldigend *v.* nářklivý.
nard, u, nardus, u *m.* Narde *f. Nardus*; 2. *Nardostachys*; nardová mast Nardenſalbe *f.*
nářeč-í *n.* Mundart *f.*, Sprechart *f.*, Dialekt *m.*; —ivý *adj.* verſchiedene Sprechart redend; —ně *adv.* dem Dialekte nach; —ní *adj.* Dialekts-, mundartlich; —nost *f.* Idiom *n.*
nařečňovati se viel ob. lange reden.
nářek, řku *m.* Jammer *m.*, Jammergeſchrei *n.*; 2. *st.* Anſpruch *m.*, Klage *f.*; 3. *st.* Verleumdung des Namens und guten Gerüchts eines anderen; 4. Verdacht *m.* [2. (kuch.) Aufſchnitt *m.*
nářez, u *m.* Einſchnitt *m.*, Kerbe *f.*; **nařez-ač**, —avač *m.* Aufſchneider *m.*; 2. Nuthobel *m.*; —ání *n.* Aufſchneidung, Anſchneidung *f.*
nařez-ati (nařežu, oš, e, *imp.* nařež!) něčeho viel ſchneiden, aufſchneiden; anſägen, anſchneiden; n. někomu einen durchprügeln; n. si peněz fig. ſich den Beutel ſpicken; n. dluhů viel Schulden aufwälzen; n. se oft und lange ſchneiden.
nářez-ek, zku *m.* Anſchnitt *m.*; Schlitz *m.*, Spalte *f.* (der Feder); —né, —ého *n.* Schlachtviehabgabe *f.*
nařežu *v.* nařezati.
nařící *v.* nařknouti.
nařiditel, e *m.* Verordner *m.*
nařiditi (-ím, *imp.* nařiď!) něco někomu ordnen, anordnen, verordnen; auftragen; beauftragen, befehlen; n. hodiny, budíček atd. richten, einrichten; n. někoho někam einſetzen; anſtellen; n. koho na místě jiného einen ſubſtituieren; n. o něčem über etw. verfügen.
nářidlý ein wenig dünn.
nářik-ač *m.* Beſchuldiger, Kläger *m.*; —ání *n.* das Klagen, Wehklagen; 2. Beſchuldigung *f.*; 3. Tadel *m.*; 4. Anſpruch *m.* (des Rechts); 5. Auffagung *f.*, Anſagung *f.*; —ati (-ám) (n. si n. sobě) jammern, wehklagen; n. na koho, n. na něco über jmd. klagen, ſich beklagen; n. nad kým, n. nad čím einen beklagen, bemeinen; 2. n. koho v čem n. z čeho *st.* beſchuldigen, bezichtigen; 3. n. něco n. něčeho (právem) anſprechen; n. se (někomu) oft ſagen; —avý *adj.* klagend, kläglich.
nářitek, tku *m.* Hucke (Hocke) *f.*, Rückenkorb *m.*, Bündel *n.*; 2. (mont.) Arſchleder, Bergleder *n.*

nařízen, a, o, —ý verordnet, eingesetzt; befohlen; —é placení Zablungsauflage *f.*; —ý hejtman *st.* verordneter oder bestellter Hauptmann (Feldherr); —í *n.* Einrichtung, Anordnung *f.*; Verfügung *f.*; Befehl *m.*; Verordnung *f.*; Ordre *f.*; Ordonnanz *f.*; Auftrag *m.*

nařízn-outi něco etwas anschneiden (einmal); —utí *n.* Anschnitt *m.*

nařízov-aci *adj.* Verordnungs-; n. list Verordnungsblatt *n.*; —ání *n.* Verordnung *f.*, Befehlen *n.*; —ati něco někomu verordnen, befehlen (öfter); *v.* nařídíti.

nářka *f.* Beschuldigung *f. v.* nařknuti.

nářklivý *adj.* ehrenrührig, schimpflich; n. spis Scheltschrift *f.*, Schmähschrift *f.*; Pasquill *n.*

nařkn-outi koho z čeho, čím, v čem einen beschuldigen, bezichtigen; 2. n. koho (*obyč.* uřknouti) beschreien; —utí *n.* die Beschuldigung, Bezichtigung.

narkotický *adj.* narkotisch.

nářku = nářknu *v.* nařknouti.

nároč-ně, —ky *adv. sl.* berühmt, vortrefflich.

národ, u *m.* (n., a *m.*) Nation *f.*, Volk *n.*; (*st.* das Geborene; *st.* Geburt *f.*; Geschlecht *n.*): —ek, dku, nárůdek *m.* Volk, Völkchen *n.*

naroditi komu čeho (n. mnoho dětí) *st.* gebären; n. se geboren werden; narozen dne 4. ledna geboren am 4. Jänner.

národn-í *adj.* Volks-; Nationals-; populär; volkstümlich; n. shromáždění Nationalversammlung *f.* (fr. *Assemblé nationale*); n. obrana Nationalgarde *f.*; n. píseň Volkslied; n. divadlo Nationaltheater *n.*; n. hospodářství Nationalökonomie *f.*; —ictví *n.* Nationalsinn *m.*; —ik, a *m.* ein Nationalgesinnter, ein Nationaler, Nationalist *m.*; —ost *f.* Nationalität *f.* (Volkstum *n.*).

národo-borce *m.* Volksstürmer *m.*; —hospodářský *adj.* nationalökonomisch; —mil, a, —milec, lce *m.* Volksfreund *m.*; —milovný *adj.* volksfreundlich; —pis, u *m.* Ethnographie *f.*; —pisný *adj.* ethnographisch; -ná výstava ethnographische Ausstellung; —pravi *n.* Völkerrecht *n.*; —právný *adj.* volkerrechtlich; —sloví *n.* Ethnologie *f.*; —slovný *adj.* ethnologisch; —vec, vce *m.* ein Nationaler, Nationalist *m.*; Patriot *m.*; —vláda *f.* Demokratie *f.*; —vládní *adj.* demokratisch; —vládný *adj.* völkerbeherrschend; —vost *f.* (*pol.*) *v.* národnost; —znalství *n.* Völkerkunde *f.*

národství *n.* Volkstum *n.*

nárok, u *m.* (n. na něco) Anspruch *m.* (an etwas); 2. Einspruch *m.*, Widerspruch *m.*; právní n. rechtliche Beanzeigung; 3. n. *st.* Beschuldigung *f.*; Bezichtigung *f.*; 4. *pl.* —y die Hoden.

narokovati se o něčem sich lange beratschlagen, lange debattieren.

nárostek, stku *m.* Anwuchs *m.*, Auswuchs, Zuwachs *m.*, Exkreszenz *f.*

narost-ěn, a, o, ý durch Wachsen ergänzt; —ění *n.* Wachstum *n.*, Ergänzung durch Wachsen; 2. das Heilen; —iti, narošťovati něco machen; 2. heilen; —ivý *adj.* ergänzend; 2. das Wachstum befördernd; —lina *f.* Gewächs *n.*; *v.* nárostek; —lý *adj.* aufgewachsen, großgewachsen; —u *v.* narůsti.

narovn-ací *adj. v.* narovnavací; —ání *n.* das Geradmachen; 2. (chir.) Einrichtung *f.*, Einrenkung *f.*, Reposition *f.*; 3. (jur.) Schlichtung *f.*, Vergleich *m.*, Transaktion *f.*; —atel, —avatel, e *m.* Geradrichter *m.*; 2. Vergleicher *m.*; —ati (-ám) něco etwas gerade machen, richten; gleichen; 2. n. dříví das Holz ichlichten; 3. (chir.) einrichten, einrenken; 4. n. koho o něco (n. koho s kým) vergleichen, einen Vergleich machen; n. se mezi sebou sich vergleichen; —avací *adj.* Vergleichs-; n. řízení Vergleichsverfahren *n.*

narozen, a, o, ý geboren; —ě, ěte, narozeňátko *n.* ein neugeborenes Kind; —ec, nce *m.* der Geborene; —í *n.* das Geborenwerden; Geburt *f.*; —ičko *n. st.* Kind *n.*; —iny *pl. f.* Geburtstag *m.*, Geburtsfeier *f.*, Geburtsfest *n.*; —ost *f.* das Geborensein.

nározsudek, dku *m.* Extrajudicium *m.*

nárož-í *n.* Ecke *f.*; —ní *adj.* Eck-; n. dům Eckhaus *n.*; —nice *f.* Eckstange *f.*; —ník, u *m.* Sparrnagel *m.*; 2. Ortstein *m.*

nárt, u *m.* das obere Fußblatt, das Oberblatt, Oberfuß *m.*; 2. Oberleder der Schuhe, Schuhblatt *n.*; —í *n.* die Fläche des oberen Fußblattes, Svann des Fußes; n., —íčko *n.* Fußichle *f.*; —oun, a *m.* Fußler *n.*; —ovice *f.* Oberleder *n.*

narub, naruby *adv.* auf der Kehrseite; verkehrt, absicht.

narub-ati (-ám, *imp.* -ej!) nëcëho viel hauen, hacken; n. někomu durchprügeln, durchmichsen; —ení *n.* Anhauung *f.*, Anhieb *m.*; —iti (-im, *imp.* -i!) *v.* narubnouti.

nárubn-í, —ý *adj.* verkehrt; —á báseň **narubnouti** něco etwas anhauen.

náruč, i *f.* die beiden Arme, Armvoll *m.*; kůň n. Handpferd *n.*; —ek, čku *m.* Stutzarmel, Stutzel *m.*; —ěk, ěku *m.* Handblech *n.* [dem Stegreife *ex abrupto.*

naručesť *adv.* schnell, hurtig; aus

náručí *n.* die beiden Arme; Armvoll *m.*; 2. die Höhle unter den Armen; do n. komu padnouti einem in die Arme fallen, sich einem in die Arme werfen; do n. vziti in die Arme schließen; umarmen. [čiti auftragen.

naručiti (-ím, *imp.* naruč!) *sl.*, poru-

náruč-ka *f.* Armvoll *m.*; —ní *adj.* Hand-; n. kůň, —ník, a *m.* Handpferd *n.*; —nice *f.* Armband *n.*; —ník, u *m.* Armkleid *n.*

nárůdek, dku *m. v.* národek.

náruk, u *m. v.* náruč. [nostoupiti.

narukovati *z něm.* einrücken (milit.)

narusalý *adj.* ein wenig blond.

narůsti (narostu, eš, e) wachsen, auf-

nárut, tě *f. v.* nárt. [wachsen.

narůzno *adv.* auseinander.

náruživ-ě *adv.* leidenſchaftlich; —ěti leidenſchaftlich werden; —ost *f.* Leidenſchaft *f.* (vášeň Paſſion); —ý *adj.* leidenſchaftlich, paſſionirt; —é zalíbení Paſſion *f.*

narůžověly *adj.* roſenfärbig, roſafarbig.

narval, a *m.* Einhornfiſch, Narwall *m.*

nařvati se (nařvu se) lange brüllen; lange weinen; fig. nařvaný, á, é, dickbauſchig. [n. Eilgut *n.*

narychlo *adv.* ſchnell, eilends; zboží

nárys, u *m.* Aufriß *m.*, Plan *m.*, Skizze *f. v.* náčrtek. [reißen; ſkizzieren.

narýsovati něco aufzeichnen, auf-

náryšavý, naryšavělý *adj.* braunrötlich

nárytí *n. v.* nárt. [*rufescens.*

nás *prn.* uns, unſer; u n. bei uns; pro nás für uns; unſertwegen; mluví o n. er redet von uns; za n. hinter uns; 2. für uns (zu unſerem Vorteile).

násad-a, —ka *f.* Anſatz *m.*, Handhabe *f.*; Stiel *m.* (bei einer Art oder Hacke, an der Peitſche, am Flegel); 2. Kittſtock *m.* des Steinſchneiders; 3. Streichflügel *m.* am Ackerhaken; 4. Anſatzpunkt; 5. der Einſatz beim Weine; 6. Fiſchſatz *m.*, Einſatz *m.* (im Teiche); —ec, dce *m.* Anſatz *m.*; (anat.) Fortſatz *m. Processus*; —ečný *adj.* mit Anſatz verſehen; —ek, dku *m.* Aufſatz *m.*; —í *n.* Beſteck *n.* (einer Tabakspfeife).

násadiště *n.* der Stiel am Beil; 2. (mont.) der Knebel; 3. *st.* ein Kahn an der Donau.

nasaditi (-ím, *imp.* nasaď) něco na něco anſetzen, worauf ſetzen, aufſtecken; n. sekeru die Art ſtielen, verſtielen, helmen; n. ručnici ein Gewehr ſchäften; 2. aufſchlagen; n. bodák aufpflanzen (das Bajonett); n. slepice, husy (na vejce) Hühner, Gänſe zum Brüten anſetzen; n. rybník den Fiſchteich mit Fiſchen anſetzen; n. lid anſiedeln; bevölkern; n. mysl k čemu woran denken, ſich feſt vornehmen; n. čeho viel ſetzen, aufſetzen; n. hrdla, n. života (svého) den Hals wagen; einſetzen; n. koho (*gen. et acc.*) proti někomu, n. (nasazovati) na někoho anhetzen, aufhetzen, aufreizen.

násad-ka *f.* Stiel *m.*; n. na pera Federhalter *m.*; *pl.* -ky Aufſatzröhren, Anſatzröhren in Pumpen; —ní *adj.* Anſatz-, Stiel-; n. rybník, —ník u *m.* Setzteich, Beſatzteich *m.*

nasák-lý *adj.* (—á půda) angezogen, feucht; —nouti anziehen, feucht werden.

nasazen, a, o, —ý angeſteckt, angeſetzt; s —ými bodáky mit aufgepflanzten Bajonetten; —í *n.* Beſetzung, Anſetzung; Anpflanzung *f.*; der Aufſatz des Geſchützes; der Anſchlag, Anſatz des Gewehres; s —ím života mit Lebensaufopferung, mit Lebensgefahr; —ina *f.* (us....) Bodenſatz *m.*

nasáz-eti (-ím, *imp.* -ej!) čeho (stromů, rostlin) viel ſetzen, anpflanzen; —ka *f.* Beſetze *n.*

nasazov-ání *n.* das Anſetzen; Anſchwellen (des Eierſtockes); —ati v. n.

násběrka *f.* Falbel *f.* [saditi.

nasbírati (-ám) něčeho viel aufleſen, ſammeln.

naséci *v.* nasíci, nasekati.

náseč, i *f.* Anhieb *m.*; 2. *st.* die Haue, Art.

nasečenina *f.* Anſchnitt *m.*

náseč-ka *f.* das Aufhauen; das eingehauene Zeichen; (*rus.*) Damaszierung *f.*; —nice *f.* Zimmerart *f.*

násed, u *m.* Pacht *m.*

nasedati (-ám) *v.* nasednouti.

násedce *m. sl.* Mittelpferd *n.*

nased-lé n. —lé vejce verlegenes Ei; —ěti (-ím, *imp.* naseď!) anſitzen; n. se lange ſitzen; —lina *f.* Satz *m.*, Bodenſatz *m.*; —ly *adj.* angeſetzt. [Pächter *m.*

násedn-í *adj.* Pacht-; —ík, a *m.*

nasednouti na něco (na vůz atd.) aufſitzen, ſich ſetzen; n. na trůn den Thron

násek u *m.* Inziſur *f.* [beſteigen.

nasek-ati (-ám) čeho viel hauen, mähen, ſchneiden; n. někomu einen durchhauen, durchprügeln; n. dluhů *v.* nařezati; —ávati, —nouti něco anhauen; n. sukno das Tuch verhauen.

násep, spu *m.*, *et* n., spi *f.*, *pl.* náspy Erdwall *m*; 2. Sandhaufen *m.*; Sandbank *f.*; 3. Eiſenbahndamm *m.*; *v.* násyp; —ník, a *m.* Schanzgräber *m.*

násev-ek, vku *m.* Ausſaat *f.*; —ka, násívka *f.* Samengefäß *n.* (bei der Ausſaat). [něčeho viel anſammeln.

nashromážditi (*imp.* -di!) něco *et*

náschodi *n.* Stiegenabſatz *m.*; Treppenplatz *m.*, Raum ob der Stiege.

naschvál, —e *adv.* mit Fleiß, gefliſſentlich; —ní (-ný) *adj.* mit Vorſatz, mit Fleiß, gefliſſentlich.

nasíci (naseku, -ečeš, -eče) něco (n. sena) viel mähen.

násil-a *f.*, —enství *n. vn.*; —í *n.* Gewalt *f.*, Gewaltſat *f.*, Gewaltſamkeit *f.*; 2. Zwang *m.*, Zwangsmittel *n.*; 3. Mühe, Anſtrengung *f.*; 4. (n. ženstině) Notzucht *f.*; veřejné n. öffentliche Gewaltthätigkeit *f.*; státní n. Staatsſtreich *m.*; z n. gezwungen, aus Zwang; n. učiniti komu Gewalt antun; n. učiniti ženstině notzüchtigen; —ím mit Gewalt; —iti (-ím, *imp.* násil!) komu einem Gewalt antun; —ně *adv.* mit Gewalt, gewaltig, n. porušiti ženstinu notzüchtigen; —nický *adj.* Zwangs-; tyranniſch, deſpotiſch; —nické právo *st.* Fauſtrecht *n.*; —nictví *n.* Gewaltthätigkeit *f.*; —nik, a *m.* Gewaltthäter *m.*; Dränger, Zwingherr *m.*; Schänder *m.*; —nost *f.* Gewaltſamkeit *f.*, Gewaltbaberei *f.*; Gewaltſtreich *m.*; —ný *adj.* gewaltſam, gewaltig; —ná smrť gewaltſamer Tod; —né pohanění, zprznění, —né smilství Notzucht *f.*

násilorodn-ík, a *m.* Gewaltthäter *m.*; *v.* násilník; —ý *adj.* gewaltthätig.

násiní *n.* Vorhaus, Maßhaus *n.* (im oberen Stockwerk).

nasíti (nasiju *et* naseju, eš, e, *imp.* nasij *et* nasej!) něco anſäen, einſäen; n. něčeho viel ſäen.

nasívělý, násivý *adj.* ſchwalbengrün.

naskákati (do vody) hineinspringen, h. hüpfen.

naskočiti (-im, *imp.* naskoč!), naskakovati anlaufen, auflaufen; aufschwellen; *sl.* über jmd. herfallen; naskočila mu boule es hat sich eine Beule gebildet; fig. to mu naskočilo das war zu seinem Vorteile; das kam ihm zugute; naskočila mu husí kůže fig. es überlief ihn eine Gansehaut.

náskok, u *m.*, —a *f.* Ansprung *m.*; 2. Ferjenschwiele *f. v.* nárażek.

naskrz, —e *adv.* durch; durchaus; durchgehends.

naský (našský) *adj. sl.* unser.

naskytati (naskýtati), naskytovati něčeho (něco) někomu darbieten, darreichen (länger); n. se (3. -á se, —uje se) sich darbieten, vorkommen.

náskytek, tku *m.* Vorkommnis *n.*, Zufall *m.*, Ereignis *f.*

naskyt-nouti komu čeho (něco) anbieten (einmal); n. se, —ovati se vorkommen, ereignen; —la se příležitost es ereignete sich eine Gelegenheit (*v.* naskytati). [gedörrtem Obste).

násladek, dku *m.* süßer Anſatz (bei

nasladiti (-ím, *imp.* naslaď!) něco verſüßen; n. se v čem sich vergnügen.

nasladlý, nasládlý (násladký) *adj.* süßlich.

následek, u *m.* Folge *f.*; —ek, dku *m.* die Folge; der Erfolg; —ky míti Folge haben; -kem toho infolgedeſſen; n., dka *m.* Nachfolger *m. v.* následovník; —í *n. v.* následek; —ní *adj.* zur Folge gehörend; konſekutiv; (med.) ſekundär; n. *v.* následný; —nictví *n.* Folge, Nachfolge *f.*; Thronfolge *f.*; —ník, a *m.* Nachfolger *m.*; n. trůnu Thronfolger, Kronprinz *m.*; —nost *f.* Nachahmlichkeit *f.*; 2. Folge *f.*, Nacheinanderfolge *f.*; —ný *adj.* folgend, nachfolgend; n. znak *Nota consecutiva v.* následní.

následov-ání *n.* Folge *f.*, Nachfolgung *f.*; Nachahmung *f.*; n. hodný nachahmungswürdig; —atel *m.*; Nachfolger *m.*; Nachmann *m.*; —atelný nachahmlich; —ati koho (*acc. et gen.*), n. za kým, n. za čím, n. po kom, n. koho v čem folgen, nachfolgen, nachgehen (einem), befolgen; nachahmen (einen); —ce *m. v.* následovatel, následovník; —ně *adv.* folglich; —ní *adj.* ddd. folgende; 2. *st.* nachahmungswürdig; —nictví *n.* Nachfolge *f.*; —ník a *m.* (n. něčeho) Nachfolger *m.*; —nost *f.* Nachahmungstrieb *m.*, —ný *adj.* nächoho (*gen.*) folgend; nachahmend.

následujíci *adj.* folgend, nachfolgend; pokračování v —ím sešitku Fortſetzung im nächſten Hefte.

následch, u *m.* Auskultation *f.* (med.).

naslèch-a, —ati, naslýchati (-ám) vernehmen, hören; jakž —ám wie ich vernehme.

naslechnouti *v.* zaslechnouti. [me.

nasleply, nasleplý *adj.* halbblind; blödes Geſicht habend.

naslepo *adv.* blindlings; výstřel n. (naplano) Blindſchuß *m.*

naslouch-adlo, —átko, *n.* Hörrohr *n.*; —ání *n.* das Zuhören, Horchen; 2. (med.) Auskultation *f.*; —ati (-ám) horchen; auskultieren *v.* nasléchati; —avý *adj.* horchend.

náslov, u *m.* Titel *m. v.* název; —i *n. st.* Ruf *m.*; 2. Gerücht *n.*; 3. (grm.) Anlaut *m.*; 4. (mil.) Losung *f.*; —nik, u *m. st.* Titularbuch *n.*

násluch, u *m.* das Horchen, Geherche *n.*

nasluchač *m. v.* nasléchač.

naslýchati (-ám) *v.* nasléchati.

nasmáti se (nasměju, eš, e se) někomu n. čemu viel lachen, ſich ſatt lachen. [*m.*; *v.* posměch.

násměch, u *m.*, násměšek *m.* Hohn

nasmoliti (-ím, *imp.* nasmol!) něco anpichen. [einſtänkern.

nasmraditi (-ím, *imp.* nasmrad!)

nasmrádlý ſtänkig.

nasnadě *adv.* nahe, beihanden, leicht zu finden (treffen); jest n. es liegt auf der Hand. [Weiſe.

nasnáz *adv. st.* auf eine leichte

nasnědlý *adj.* ein wenig braun.

násněž-í *n.* Schneelage *f.*, Schneefichte *f.* Schneekruſte *f.*; —ný *adj.* ſchneekruſtig.

nasnídati se (-ám se, *imp.* nasnídej se!) das Frühſtück einnehmen.

nasnov-ání *n.* Anzettlung *f.*; —ati (-ám *et* nasnuju, eš, e) něco na něco aufwinden; n. (b. Web.) anzetteln, anſcheren; n. něco fig. aufſinnen, anlegen; anſtellen; n. se viel winden, anzetteln.

násob-a *f.* Vielfältigkeit *f.*; das Vielfache (etw. über etw. Gelegtes); dvojnásob, trojnásob *etc.*) zweifach, dreifach; —ení *n.* das Multiplizieren; —enina *f.* das Produkt (arithm.); —ený zuſammengefaltet *complictus*; —ilka *f. v.* násobovka; —itelné, ého *n.* der Multiplikandus; —itel *m.* Multiplikator *m.*; —iti (*imp.* násob!) něco něčím multiplizieren; —itko *n.* Multiplikationszeichen *n.*; —ní, —ný *adj.* zuſammengefaſt; kompliziert; vielfach; (dvojn. doppelt; trojn. dreifach atd.); —nost *f.* das Vielfache, Vielfältigkeit *f.*; Mehrfachheit *f.*; —ovka *f.* Einmaleins *n.*

nasoliti (-im, *imp.* nasol!) něco einſalzen; fig. n. komu (zasoliti), polívku komu n. die Suppe verſalzen, einſalzen, jmd. tüchtig auszahlen.

násos, u *m.* Saugmaſchine *f.*, Pumpe *f.*; —i *n.* Pumpenwerk *n.*; —ka *f.* Saugapparat *m.*, Saugwerk *n.*

nasouti (nasuju, eš, e) něco na něco aufſchütten.

náspa *f. mor. v.* násyp.

naspěch *adv.* in der Eile, eilends, eilig; má na spěch er eilt.

náspi *n. coll.* Schutt von grobem Sand; 2. Erdwerk *n. v.* násep.

násplatek, tku *m.* die Abzahlung; *v.* splátka.

náspník, a *m. v.* násepník.

naspořiti (-ím, *imp.* naspoř!), naspářeti, naspořovati čeho (n. mnoho

peněz) ersparen, zusammensparen; 2. n. čeho vervielfältigen, vermehren.

naspu *v.* nasypati.

náspy *pl. m.* Erdwerk *n.*, Erdwall *m.*, Schanzen *pl. v.* násep, násyp.

nastal-ost *f.* Ereignis *n.*; —ý *adj.* eingetreten, entstanden; gegenwärtig.

nástání *n.* das Aufkommen; Eintritt

nástárlý *adj.* ältlich. [*m.*

nastati (*impers.* nastane, nastalo) anfangen, eintreten, entstehen; nastal den es ist Tag geworden; nastala zima der Winter trat ein.

nastáti (nastojím, *st.* nastoju) *st.* sich stellen, sich vorstellen; n. někomu *st.* worauf dringen, andringen; n. se někde s někým lange stehen.

nástav, u *m. st.* Prozent von Produkten; *st.* Hypothek *f.*

nástav-a, —ka *f.* Aufstückelung, Ansetzung *f.*; 2. *n.* Schwippe *f.*, Vorschlag *m.* (an der Angelschnur); 3. *pl.* —y Surrogate *n.*

nastáv-ajíci *adj.* zukünftig, bevorstehend; můj n. (t. manžel) mein Zukünftiger (Gemahl); moje n. meine Zukünftige (Frau); —ati *imp.* bevorstehen, eintreten, anfangen (—á jaro, —á léto, —á zima atd.); —á noc die Nacht bricht ein.

nástav-ek, vku *m.*, —ec, vce *m.* Aufstückung, Ansetzung *f.*; 2. Ansatz *m.*, Aufsatz *m.*; 3. Schwippe *f.* Vorschlag *m.* (an der Angelschnur); 4. Anschützbrett (bei Wasserschleusen).

nastavení *n.* das Hinstellen; 2. Verhaltung *f.*; Aufstückelung *f.*; n. života Lebensgefahraussetzung; *v.* nasazení.

nastav-ění *n.* das Aufstellen, Hinstellen; das Aufbauen; —ěti (*imp.* nastav!) čeho viel aufstellen, hinlegen, aufrichten, errichten; (*imp.* -ěj!) viel bauen, aufbauen; n. se viel hinstellen, sich gruppenweise aufstellen.

nastaviti (*imp.* nastav!), —ovati něco někam hinstellen, hinsetzen; n. na koho aufstellen; n. něco n. něčeho hinhalten, herhalten, vorhalten, darreichen; ucha, uší n. sein Ohr hinneigen, zuhorchen; n. hrdla, života sein Leben aufsetzen, hingeben, daranwagen *v.* nasaditi; n. něčeho, n. na něco (n. sukna, n. sukně, rukávu atd.) stückeln, aufstückeln, ansetzen (ein Kleid).

nástav-ka *f.* Anhängsel *n.*; 2. Rinne *f.* (in der Erzmühle); —ník, a *m. st.* Hypothekar *m.*

nastavov-ací *adj.* Ansatz-, Zusatz-; n. košák Bienenkorb zum Aufsitzen; —ati čeho aufstückeln, ansetzen (ein Kleid) &c.) *v.* nastaviti; —aná kaše (z krupek a bramborů) Doppelbrei *n.*

nástehenní *adj.* Schenkel-; was am

nástelu *v.* nastlati. [Schenkel ist.

nástěn, u *m. v.* nástin; —ec, nce *m.*, -ek, nku *m.* Wandkorb *m.*; —í *n.* Lambris *m.* (*n.*), der Ort an der Wand; —ek, —ka *f.* Krippe *f.* (im Schafstalle); —kář *m.* Wandhobel *m.*; —ník, u *m.* Wandleuchter *m.*; —ný *adj.* Wand-

(bot.) wandständig *parietalis*; n. svícen Wandleuchter *m.*; n. kalendář Wandkalender *m.*

nastih-ati (-ám) viel ertappen; —nouti antreffen; n. po tmě ertappen.

nástin, u *m.* Entwurf *m.*, Abriß, Umriß *m.*, Skizze *f.*; Kontur *f.*; Schattenriß *m.*, Silhouette *f.*; Plan *m.*; Karton *m.* (b. Mal.).

nastín-itel, e *m.* Skizzierer *m.*; —iti (-ím, *imp.* nastiň!), nastiňovati něco schattieren; abschatten; entwerfen, abreißen; umreißen, vorbilden; skizzieren.

nástín-ka *f. v.* nástěnka; —ný *adj.* Schattierungs-; n. přechod (b. Mal.) Übergänge, Passages *pl.*

nastírati (-ám) *st.* schöpfen. [griff *m.*

nástižek, žku *m. st.* Kunstgriff *m.*, Hand-

nastlati (nastelu, eš, e, *imp.* nastel!) něco někam einstreuen; n. na něco bestreuen; n. peřin aufbetten.

nastojte! *int.* hört! habt Acht! kommt hieher! o weh! leider!

nastol-ení *n.* Installation *f.*; Inthronisation *f.*, Thronbesteigung *f.*; —iti (-ím, *imp.* nastol!) koho installieren; inthronisieren. [aufsatz *m.*

nástol-ník, u, —ek, lku *m.* Tisch-

nástop-ník, u *m.* Introitus *m.*; —ný *adj.* folgend (der Spur nach).

nastoup-ati (-ám) *v.* nastoupiti; —ení *n.* das Auftreten; n. na trůn Thronbesteigung *f.*; n. po kom Nachfolge *f.*; n. k vojsku Einrückung *f.*; —iti (-ím, nastup!) na něco auftreten, worauf treten; n. na cestu den Weg betreten; n. na či místo, n. po kom an jemands Stelle treten, nachfolgen; n. na trůn den Thron besteigen; n. k vojsku einrücken. [sammensparen.

nastřádati (-ám) čeho ersparen, zu-

nástraha *f.* Nachstellung *f.*, Hinterhalt *m.*; 2. Anschlag *m.*; 3. Köder *m.*; Lockspeise *f.*

nastrahovati *v.* nastražiti.

nástranní *adj.* Seiten-, einseitig.

nastřápati (-ám) *v.* nastřádati.

nastra-žiti (*imp.* nastraž!), —ovati něco někomu (n. vnadu rybám) eine Lockspeise anlegen; n. na někoho, n. někomu nachstellen; auflstellen; abkarten, listig anlegen; n. uši die Ohren spitzen.

nástražník, u *m.* Spannagel *m.*

nástrč *m. et f.*, —ek, čku *m.* Anschub *m.*; Ansatz *m.*; fig. der Fingerring; Fingerhut; fig. —ek, čka *m.* Strohmann *m.*

nastrčiti (*imp.* nastrč!), nastrkovati na něco aufstecken, anspießen; na kůl n. spießen, pfahlen, anpfählen; na koho kam, k čemu hinstellen, auflstellen; jmd. aufdringen, vorschieben; n. něco někomu etwas vorhalten; vorwerfen; n. ruku die Hand recken; emporhalten; n. se sich anspießen; angesteckt werden; nastrčený fig. vorgeschoben.

nástrčka *f.* Ansatz *m.*; Anschiebling

nastřehu *v.* nastříci. [*m.*; Anschub *m.*

nástřel, u *m.* Anschuß *m.*, Streifschuß *m.*; 2. Entzündung *f.*; —ek, lku

m. was jmd. in den Wurf kommt; n. ďáblův fig. Teufelswerk *n.*

nastřel-en angeschossen; —iti (*imp.* nastřel!), —ovati někoho (n. jelena) anschießen; zusammenschießen; n. někoho někam in den Wurf bringen.

nastřeni *n.* das Ausbreiten, Ausstreuen.

nástřeš-ek, šku *m.* Wetterdach *n.*; 2. Dachturm *m.*; —ní *adj.* Dach-, was am Dache ist.

nastřici (nastřehu, -ezeš, -eže, *imp.* nastřez!) koho *st.* nachstellen, aufpassen lassen; 2. *st. v.* nástřihnouti.

nástřih, u *m.* Aufschnitt *m.* (mit der Schere), Schlitz *f.*

nastřih-ati (-ám) čeho viel aufschneiden, zusammenschneiden; —nouti, nastřihnouti něco anschneiden, anscheren.

nastrk-adlo *n. v.* nástrč; —ati (-ám) čeho viel anstecken; n. se čeho etwas lange fortschieben *v.* nastrčiti; —ovací *adj.* Einschub-, Einsteck-; n. šroub Mutterschraube *f.*; —ování *n.* aufdringendes Vorschieben; Aufstecken *n.*; —ovati něco etw. öfter aufstecken.

nástroj *m.* Werkzeug *n.*, Instrument *n*; Organ *n.*, Mittel *n.*; hudební n. Musikinstrument *n.*; —ař, e *m.* Werkzeugmacher *m.*; W.-schlosser *m.*; —ce, nastrujce *m.* Einrichter, Zubereiter *m.*; Stifter *m.*; —ek, jku *m.* ein kleines Werkzeug.

nastrojení *n.* Vorrichtung *f.*; Veranstaltung *f.*; fig. Aufputz *m.*

nástroji *n. coll.* Besteck *n.*; Gerätschaft *f.*; *pl.* Requisiten.

nastrojiti (-ím, *imp.* nastroj!) něco vorrichten, anstellen; veranstalten; einrichten; einleiten, vorbereiten; zurüsten; einfädeln; n. koho k čemu abrichten, geschickt machen; n. něco anstiften, anzetteln; abkarten; aufstellen; n. koho fig. aufputzen, ankleiden; n. se sich anputzen; n. se čeho lange veranstalten; vorrichten; n. se k něčemu sich wozu vorbereiten, sich anschicken.

nástrojn-a *f. v.* nástrojovna; —ě *adv. st.* zugerichtet; —ění *n.* Instrumentation *f.*; —í *adj.* Instrumental-, Werkzeug-; —ík, a *m.* Instrumentenmacher *m.*; n., u *m.* (gram.) Instrumental *m.*; —ý *adj.* zugerichtet; glänzend, pomphaft.

nástrojo-slovi *n.* (ranhojičské) Akologie *f.*, Instrumentenlehre; —vna *f.* Instrumentenkabinett *n.*; —vý *adj.* Instrumenten-.

nástrůjce *m. v.* nástrojce. [beziehen.

nastrunìti nástroj besaiten, mit Saiten

nastuditi (*imp.* nenastud!), nastuzovati (sobě hlavu, ruce atd.) erkühlen; n. se sich verkühlen; sich erkalten.

nástup, u *m.* Auftritt, Antritt *m.*; (mil.) Einrückung *f.*; die Hebung (in der Metrik); der Niederschlag (Mus.); n. *st.* Hause *m.* (zástup); —ce *m.* Nachfolger, Nachfahrer *m.*; n. trůnu Thronfolger *m.*; *pl.* —ci, —cové Epigonen; —ek, pku *m.* Sprießel *m.* (in der Leiter); —kyně, —nice *f.* Nachfolgerin *f.*; —né, ého *n.* Antrittsgeld *n.*; —ní *adj.* Sukzessions-; Antritts-; —nice *f.* Nachfolgerin *f.*; —nictví *n.* Nachfolgerschaft *f.*; —ník, a *m.* Nachfolger *m.*; —ný *adj.* nachfolgend; 2. Antritts-.

nastupov-aci řeč Antrittsrede *f.*; —ání *n.* das Auftreten; n. na koho das Andringen; —atel *m. v.* nástupce; —ati auftreten; antreten; betreten; (mil.) einrücken; n. nač auf etwas dringen; etw. betreiben, urgieren; n. na někoho oč n. proč in jmd. dringen; zusetzen, anhalten; n. (do vlaku) einsteigen.

nástup-stvi, —stvo *n.* Nachfolge *f.*

nastuzen, a, o, ý verkühlt, erkaltet; —í *n.*, —ina *f.* Erkühlung, Verkühlung *f.*, Verkrictión *f.* (med.).

nastyd-ati (-ám) *v.* nastydnouti; —lý *adj.* verkühlt, erkaltet; —nouti sich verkühlen, sich verkälten, sich erkälten; —nutí *n.* Verkühlung, Erkältung *f.*

násudek, dku *m.* Versatz, Vordersatz *m.*, Pramisse *f.* (log.). [Anschütten.

nasun-outi *v.* nasouti; —uti *n.* das

nasvědč-iti (-ím, *imp.* nasvědč *et* nasvědči!), —ovati čemu das Zeugnis bekräftigen; n. komu beipflichten.

násvětlý *adj.* etwas hell. [anzünden.

nasvititi (svíčku, lampu) verlaufig

nasyc-en, a, o, —ený (n. něčím) gesättigt, satt; —ení *n.* Sättigung, Ersättigung *f.*; Befriedigung *f.*; —ovati (koho *acc.*) sattigen *v.* nasytiti.

násyp, u *et* spu *m.* Aufschüttung *f.*, Aufwurf *m.* von Erde, Schutt *m.*, Erdschanze *f.*; Wall *m.*; Damm *m.*; Aufdämmung *f.*; Untiefe *f.*, Sandbank *f.*; Werder *m.*; Schütt *f.*; *v.* zásypi.

násypa *f. sl. v.* násypka.

nasypač *m.* Aufschutter *m.*

nasyp-án, á, o, —aný aufgeschüttet, aufgeworfen; —áni, nasýpání *n.* Aufschüttung, Anschüttung, Einstreuung *f.*; —ati (-ám *et* -u) něco někam, do něčeho aufschütten, anschütten, hineinstreuen; (nasypati einmal, nasýpati mehrmal); n. obilí do pytlů die Säcke mit Getreide füllen, sacken, einsacken (das Getreide); n. něčeho viel einschütten; n. se aufgeschüttet werden.

násypka *f.* Mühlschaff *m.*, Aufschüttkasten *m.*; (Selfen.) Schüttelkasten *m.*

nasyt-elný, —itelný, —ný *adj.* ersättlich; (nenasytelný, nenasytný unersättlich); —iti (-ím, *imp.* nasyť!) koho (*acc.*) čím sättigen, ersättigen; n. se čeho n. čím sich sättigen.

náš *m.*, naše *f. et n.* (*st.* náše) *prn.* unser; naše vaše bude Paroaspiel.

našatyr *m.* Salmiak *m.*; Salmiakbeschlag *m.*, Salmiakkruste *f.*

našedivělý, našedivý *adj.* gräulich.

nášejek, jku *m. v.* nášijek.

našept, u (*pl.* —y) *m.* Einflüsterung *f.*; Suggestion *f.*

našeptati (-ám), našeptávati něco do uší komu einflüstern, einraunen.

našetřiti ersparen; n. se lange mühsam sparen.

nášev, svu, —ek, vku *m.* Anštückung, Anflickung *f.*; 2. Besetze *n.*, Ansatz *m.* (b. Schneider).

nášij-ec, jce *m.* Krummholz *n.*; —ek, jku *m.* Kolett *n.*; 2. Halskette *f.*; 3. Nackenstreich *m.*

našin-a *f.* unser Land; Inland *n.*; —ec, nce *m.* der Unsrige, unsereiner (unsereins); 2. Landsmann *m.*; —ka *f.* unsereine. [se ſich beugen; n.

našinouti (-nu) na stranu beugen; n.

našin-ský *adj.* unser, unserländisch, inländisch; —stvo *n. coll.* die Unsrigen.

našiti (našiju, eš, e, *imp.* našij!) něco nač benähen, annähen, aufnähen; n. čeho viel nähen; n. se lange nähen.

našívati (-ám) *v.* našiti.

naškrábati, naškrabati (naškrabám, áš, á, *et* naškrábu, eš, e) něco aufkratzen; fig. aufſchmieren; n. něčeho zuſammenkratzen; fig. zuſammenſcharren; n. se lange kratzen. [ritzung *f.*, Aufkratzung *f.*

naškrabek, bku *m.* Ritz *m.*, Auf-

naškrábnouti něco aufkratzen; aufritzen; fig. aufſchmieren. [aufkratzen.

naškrabov-aci *adj.* Vorkratz-; —ati

naškrobiti (*imp.* naškrob!) něco

našlap, u *m.* Auftritt *m.* [ſtarken.

našlap-anec, nce *m.* fig. durchtriebener Schalk; —ati (našlapám, áš, á, *et* našlapu, eš, e, *imp.* našlap *et* našlapej!) —ávati něco eintreten, mit Füßen zuſammenſtampfen; n. koho einen treten; tretend richten; n. se viel treten; —aná míra fig. vollgeſtopftes Maß.

našlapek, pku *m.* Auftritt, Antritt *m.*; 2. Schnee oder Kot an Stiefeln oder Schuhen; 3. Schwiele *f.* am Fuße; za n. koho míti jmd. knechtiſch behandeln.

našlapati, našlápnouti na něco worauf treten, auftreten; fig. dringen.

našlapník, a *m.* Nachtreter (Nachahmer) *m.*; Adorateur, Schleppenträger, Nachzügler *m.*

našlapovati na něco worauf treten, aufreten; n. někomu na paty einem überall nachfolgen; na jazyk si našlapovati ſchnell reden; fig. ſich ſelbſt widerſprechen.

našlehati (-ám) komu jmd. durchpeitſchen, mit der Rute ſchlagen.

našlík, u *m.* Halftette *f.*

našnost *f. vulgo* Unſer Liebden (Unſer Herrlichkeit), Wir. [ſpitzig.

naspičatělý, naspičatý *adj.* ein wenig

naspihovati, naspižovati (hrad, město atd.) verproviantieren.

naspikovati něco ſpicken.

naspinavý *adj.* ein wenig ſchmutzig.

naspiniti (*imp.* naspiň!) něco anſchmutzen.

našťáv-lý *adj.* ſäuerlich; -ost -keit.

nášti *n.* Aufſetzung *f.* [vice.

naštovi-ce *f.*, *dim.* —čka *f. v.* neštonašupati (-ám) někomu durchpeitſchen; n. se fig. ſich vollſtopfen.

nať, ti *f.* Blattwerk *n.*, Kräutig, Kräuterich *n.* (der Erdäpfel ꝛc.).

natáč-eti (-ej!) *v.* natočiti; —ka *f.* das Aufwinden; 2. Zwirnbrett *n.*; 3. (b. Drahtz.) Steckrolle *f.*; n. vlasová Haarwickel *m.* (*f.*, *n.*).

nátah, u *m.* Ausdehnung *f.*; 2. Anritzung des Baumes, um Saft oder Harz zu gewinnen.

natah-ač, e *m*, —ák, u *m.* Reifzange *f.*; *v.* natahovač, napinač; —ati, natáhati (-ám) čeho někam viel wohin ziehen; n. se s čím etw. lange ziehen; ſich abarbeiten; ſich mit etw. abmühen; ſich ſatt ziehen.

natáhnouti (natahnouti) něco, natahovati dehnen, ausdehnen, ſpannen, ausſpannen, recken, aufrecken; ſtrecken, ausſtrecken; n. něco na něco aufziehen, anziehen; na skřipec n. auf die Folter ſpannen; n. hodiny die Uhr aufziehen; n. něco hochbieten, überbieten; fig. n. bačkory (kamaše, pérka) alle viere von ſich ſtrecken; n. se ſich recken, ſich dehnen; ſtrecken; fig. ſich Kreuzſchmerzen oder Lendenweh verurſachen.

natahov-aci *adj.* Zieh-, Aufzieh-; —ač, e *m.* Anzieher *m.*; 2. Ziehfeil (b. Zimmerl.); 3. Strecker *m.*, Ausſtreckmuskel *m. Extensor*; —atel, e *m.* Aufzieher *m.*; —ati něco etw. ſtrecken, ausdehnen; fig. n. koho verdrehen, frequentlich deuten; fig. n. koho hohnrecken, durchziehen, jmd. zur Ziehe haben; n. se ſich ſtrecken. [v něčem tauchen.

natápěti (-ím, *imp.* natápěj!) něco

natařy angehauen; 2. ſtrauchig.

natáž-ení *n.* Spannung *f.*, Ausdehnung *f.*, Aufziehung *f.*; —ený gedehnt, geſpannt, geſtreckt; aufgezogen; —itelný *adj.* dehnbar; -ost -keit.

nátažka, natážka *f. mor.* unangenehme Scherererei.

natba *f. st. v.* nadba.

nate! da habt ihr! *v.* na.

natéci (*impers.* nateče, natekло), natékati někam, do něčeho einfließen, durch Einfließen voll werden.

nátělník, u *m.* Leibwärmer *m.*

natepati (natepám, áš, á *et* natepu, eš, e, *imp.* natepej!) něčeho viel ſchlagen; n. komu einen durchprügeln; n. se čeho lange ſchlagen.

nátepnička *f.* Pulswärmer *m.*

nátěr, u *m.* Anſtrich *m.*

natěr-ací *adj.* Anſtrich-; Anſtreich-; n. barvy Schilderfarben; —ač *m.* Anſtreicher *m.*, Lackierer *m.*; —áček, čka *m.* Streichbube *m.*; —ačství *n.* Anſtreichergewerbe *n.*

nátěr-ek, rku *m.* Anſtrich *m.*; 2. Heilpflaſter *n.*; —ka *f.* Schmiere *f.*

natesati (natesám, áš, á *et* natešu, eš, e, *imp.* natesej!) něco (—ávati) anzimmern; n. čeho viel zimmern; n. se čeho lange zimmern. [Sauerteig *m.*

nátěst-a, —ka *f.*, —ek, tku *m. sl.*

natětí *n.* das Anhauen; der Anhieb.

nátcha *f. v.* nádcha.

nátin, u *m.* Anſchnitt *m.* (mit der Axt).

natír-ač *m. v.* natěrač; —ák, u *m.* Anreibeholz *n.*; —ání *n.* das Anreiben, Einreiben; 2. Anſtreichen; 3. Salbe *f.*; —ati (-ám) něco einreiben; anreiben;

2. aufstreichen; 3. falben; n. barvu die Farbe auftragen.

nátisk, u *m.* Bedrückung *f.*; Drangsal *n.*; Druck *m.*; Zwang *m.*; Unbill *f.*; n. učiniti komu einem Zwang antun; n. trpěti od někoho Zwang leiden.

natisk-ati (-ám), —ovati andrücken, anstecken; —nouti čeho (mnoho knih) viel drucken; n. se mit dem Drucken Mühe haben; viel gedruckt werden; sich drängen. [drängen.

natisnúti (-ím, *imp.* natísni!) voll-

natíti (natnu, eš, e, *imp.* natni!) něco anhauen. [anhauen.

nátka *f. v.* nádcha.

nátkov-ice *f.* Rotlauf *m.*; —ý *adj.* Rotlauf-; Tagfieber-.

natkysíti koho *st.* jmd. anfallen.

natlač-iti (*imp.* natlač!), —ovati něco někam eindrücken; zusammendrücken; n. čeho viel hineindrängen; n. zvěř das Wild auftreiben; n. se sich lange (wohin) drängen; —ená míra aufgehäuftes

nátlačka *f.* Schwiele *f.* [Maß.

nátlačník, a *m.* Treiber *m.* (wdm.).

nátlak, u *m.* Pression *f.*, Druck *m.* fig.

nátlapek, pku *m. v.* náslapek.

nátle *f.* eingeschlagener Saum (an Frauenröcken od. Mädchenhosen).

natlouci (-tluku, *vulgo* natluču) něco anschlagen; n. něčeho viel zerschlagen; viel einschlagen; n. někomu jmd. durchprügeln; n. se čeho viel oder lange schlagen; fig. sich vollstopfen.

natlouk-adlo *n.* Einschlageisen *n.*; —ati (-ám) čeho länger einschlagen.

natloustlý *adj.* dicklich.

nátní kosť *v.* navní kost.

natnu *v.* natíti.

natočiti (*imp.* natoč!) něco na něco aufdrehen, aufwinden; n. piva Bier zapfen; n. se sich genug drehen.

nátok, u *m.* Andrang *m.* (der Fluten).

natom (na tom) *adv.* darauf, daran.

náton, u *m.* Schwemmerde *f.*

nátoň, ně *m. et f.*, nátoní *n.* (*dim.* nátoníčko) Holzplatz *m.* (wo man Holz valtet); 2. Stock *m.*, Holzklotz, Hackklotz *m.*; 3. —ky *pl.* Holzabfälle.

nátor, u *m.* (nádor) Schwiele *f.*

natoť *adv.* geschweige denn, viel weniger. [herumschweifen.

natoulati se (-ám se) do syta lange

natov-ina *f.* Kräutiggeschmack *m.*, Kräutiggeruch *m.*; —ý *adj.* Kräutig-.

natož *adv. v.* natoť.

natrápiti (-ím, *imp.* natrap!) koho *et* n. se koho einen lange plagen; n. se nad čím sich über etw. lange härmen.

natřásti (natřesu, eš, e, *imp.* natřes!) čeho viel abschütteln; n. die Räder abwagen (in der Mühle); n. koho schüttelnd aufrichten; n. se čeho viel schütteln.

natrefiti (-ím, *imp.* natref!) něco, n. někoho antreffen; n. se (někam) sich begeben, sich barbieren; (někde) sich antreffen.

natřepati (-pám, -pu) aufrütteln, aufschütteln; n. komu durchzausen.

natřesen, a, o, ý aufgeschüttelt; —í *n.* das Aufschütteln; Aufrüttelung *f.*; natřesu *v.* natřásti.

natrh-ati (-ám) čeho viel (od. wenig) reißen, pflücken, rupfen; n. se sich mude reißen; —lý angerissen; fig. wahnsinnig, aberwitzig; —nouti něco etw. anreißen, anritzen; n. se sich im Kreuze wehe tun; sich einen Bruch zuziehen; —nutí *n.* (natržení) das Anreißen, Aufritzen.

natřískati (-ám) čeho viel zerschlagen; fig. n. si peněz Geld schneiden; n. komu einen durchprügeln.

natříti (natru, *vulgo* natřu, eš, e, *imp.* natři! *pl.* natřete!) čeho někam viel reiben, einreiben; n. něco na něco, n. něco čím anreiben; anstreichen; n. lnu viel Flachs brechen; n. komu hřbet (záda) jmd. derb abprügeln; durchwichsen; n. komu uši fig. ausschelten; bei den Ohren zausen; n. se sich anstreichen; ausfallen (v. Getreide); n. se čeho mit dem Reiben Mühe haben; n. se čeho genug reiben.

natrk-lý, —nutý *adj.* fig. angespitzt (angetrunken); —nouti se fig. sich berauschen.

natrmáceti se sich hinlänglich abrackern.

natropiti (*imp.* natrop!) něčeho (mnoho zla) viel Unheil stiften, tun; mnoho hluku n. viel Lärm machen. [hinstrenen.

natrousiti (*imp.* natrus!) čeho viel

natrp-čelý, —klý, nátrpký *adj.* derblich; —četi, —knouti derb werden.

nátrub-ec, bce *m.* (Wasserb.) Krepfröhre *f.*; —ek, bku *m.* Mundstück der Trompete; 2. Muffe *f.*, Stutzen *m.* (bei Röhren). [jmd. lange plagen.

natrýznit se (*imp.* natrýzni se!) koho

nátržek, žku *m.* Riß am Kleide; 2. Coupon *m.* (b. Eintrittskarten).

natrž-en, a, o, —ený *adj.* angerissen; —ení *n.* Riß, Einriß *m.*; Riß *m.*; —enina *f.* Riß *m.*, Ritz *m.*; Wunde vom Reißen; —enost *f.* das Angerissensein.

natržiti (*imp.* natrži!) čeho (n. mnoho peněz) viel einlösen (durch Verkauf); n. se s čím lange handeln, den Kauf schließen.

nátrž-ka *f.* Rückleine *f.* (am Vogelgarne); —ník, u *m.* Herzwurz, Nagelwurz *f. Tormentilla.*

natuhlý *adj.* ein wenig steif geworden.

natuch-lý *adj.* etw. muffig; —nouti muffig werden. [heitert.

natuknutý *adj.* angespitzt; fig. ange-

nátura *f.* (*vulgo*) Natur *f.*

natural-isace *f.* Naturalisation *f.*; —ismus *m.* Naturalismus *m.*; —ista *m.* Naturalist *m.*; naturální *adj.* Natural-, naturell.

nátvařka, natvářka *f.* Larve, Maske *f.*

natvrd-lost *f.* Härtlichkeit *f.*; —lý *adj.* härtlich; fig. schwerhörig; —nouti härtlich werden; —o *adv.* hart (vejce na

nátvrzi *m.* Festungsplatz *m.* [tvrdo).

natýdennik, a *m. st.* Wochenlohner *m.*; Wochner *m.*

nátyka *f.* (náhoda) Zufall *m.*

natykati (-ám) čeho (na něco, do něčeho) einstecken.

natýrati se (-ám se) někoho einen lange plagen, viel fekfieren.

nauč-elivý, —livý *adj.* gelehrig; -ost -keit; —en, a, o, ý gelehrt; jsme spolu

—ení mit sind aneinander gewöhnt; —ení n. Belehrung, Anleitung f.; Anweisung f.; Instruktion f.; n. úřední die Amtsinstruktion; mravní (-né) n. sittliche Anwendung, Nutzanwendung f.; —itel, e m. st. Lehrer m., Lehrmeister m.; —iti (imp. nauč!) koho (acc.) čemu lehren, belehren, unterrichten; n. se něčemu erlernen; n. se koho einen lange lehren; n. se čeho lange lernen; —livý adj. belehrig; -ost -keit.

náučný (naučný) adj. belehrend; Lehr-; didaktisch; theoretisch; n. slovník Konversationslexikon, Reallexikon n.

nauk-a (nauka) f. Lehre f., Lehrsystem n.; Wissenschaft f.; (v. věda); n. o léčení Heilkunde f.; —ový adj.

naušák, u m. Henkeltopf m. [Lehr-.

nauš-ek, šku m., —ka f. Ohrgehänge n., Ohrring m., Ohrspange f.; —ní adj. Ohren-; n. růžek Hörrohr n.; —nice f. Ohrring m.; —ník, u m. v. náušek.

nav, i f. (náva, návě f.) st. [lt. navis] Schiff n.; 2. Tod m.; 3. Unterwelt f.

navád-ěcí adj. Anführ-; n. stroj Walzenapparat m.; —ěč m. Anstifter m.; Planscher m.; n. Trümmerrüster m. (b. Web.); st. hlavní n. Rädelsführer m.; —ění n. das Anstiften, Anstiftung f.; Plauscherei f.; —ěti (-ím, imp. -ěj!) koho k čemu einen anführen; bereden; plauschen.

navadlý adj. ein wenig welk.

návah, u m. Neigung, Senkung f.; v. svah. [gynisch.

návaječní adj. (bot.) oberweibig, epi-

nával, u m. Andrang m.; 2. Schwall m.; Strom m.; Rutsche f.; 3. Walzbaum m.; 4. Wall m.; n. krve Andrang m. des Blutes (zum Kopfe); Kongestion f.; Ebullition f.; n. lidstva (k něčemu) Zudrang m.; Gewoge n., das Wogen der Menschenmenge; —oc, lce, m. die Rutsche; —ek, lku m. Wulst, Rolle f.

naváleti (imp. naválej!) čeho viel aufwälzen; n. něco (chleb) kneten; n. se sich lange wälzen; genug liegen, faulenzen; n. se čeho lange kneten.

návalík, u m. Walzflügel n.

navaliti (-ím, imp. naval!) něco, na koho aufladen, aufwälzen; anschreiben; n. se sich aufwälzen.

návalný adj. st. stark, heftig.

navalov-ač m. Auflader m.; 2. Haspler m.; —ati něco etwas (länger) aufwalzen; n. sukno stocken (beim Tuchmacher); n. si koho vulgo über jmd. witzeln.

návápní malba (malba na vápně, na obmítce) Freskogemälde n.

návar-a f. das durch Kochen Aufgeschwollene; Krollerbse f.; nicht gereiftes Getreide; —čivý adj. (n. hrách) im Kochen aufschwellend.

navařiti (imp. navař!) durch Kochen quellen; n. čeho viel kochen; n. komu einem etw. eintränken; n. železo das Eisen schweißen; n. se durch den Sud aufschwellen; n. se čeho, n. se s čím lange kochen. [v. návarčivý.

návarný adj. durch Kochen quellend

naváti (navěju) čeho (n. sněhu) anwehen, zusammenwehen.

návaz, u m. st. das Wahrsagen.

návázati (návázám et návážu et navížu, imp. naváž!) něco na něco anbinden; n. čeho viel aufbinden; n. styky anknüpfen. [beigebundenes Stück.

návazek, zku m. ein angebundenes od.

navazov-ání n. das Anbinden, Aufbinden; 2. das Weissagen aus den Eingeweiden; —ati něco etw. (länger) anbinden; anknüpfen v. navázati.

naváž-ení n. Abwägung f.; 2. (n. vody) Einschöpfung f.; 3. (svah) Neigung f.; Abschüssigkeit f.; 4. Aufführung f.; Aufschüttung f.; Auftrag m.; —ci (imp. -ej!) (zem, blínu) aufführen (Schotter usw.).

naváží n., návažek (přívažek) Zugewicht n., Gutgewicht n.

navážiti (-ím, imp. naváž!) čeho abwägen; n. vody einschöpfen; n. něco (k jedné straně) neigen; n. se čeho lange wägen, schöpfen; n. se (k jedné straně) sich neigen, Übergewicht nehmen.

navážka f. Auffuhr f.; Aufschüttung f.; aufgeführter Schotter; aufgeführte Erde; Anschutt, Anfturz m. [f. v. vnuknutí.

navdešení n. Eingebung, Inspiration

náve f. st. v. náva. [nehmen.

navečeřeti se das Abendessen ein-

naved-en, a, o, ý (k něčemu) angeleitet, beredet; —ení n. das Wohinbringen, Hinführen; 2. n. k čemu Anleitung f., Methode, Lehrmethode f.; 2. das Überreden, Verleitung f.; v. návod.

navedu v. navesti.

návěj, e f. et m. Windwehe f. (vom Winde angehäufter Schnee).

navěju v. naváti.

navěky ewig, in die Ewigkeit.

návelíký adj. ein wenig groß.

náves, vsi f. Dorfplatz m.

návěsek, sku m. Gehänge n.; Degengehenk n.; n. hrdelní Kollier n., Amulett n. (um Hals); (anat.) Hypophysis cerebri Gehirnanhänge n.

navěsiti (imp. navěs!) čeho na něco (na sebe) viel aufhängen, behängen; n. se abhängig, abschüssig werden.

naveskrz adv. durch und durch; durchaus, durchgehends.

návesn-í adj. Dorfplatz-, Dorf-; —ík, a m. Dörfler m., Inmann m.

návěst, ti f. (log.) Prämisse f., Glied n.; n. menší Unterjatz m.

navesti (navedu, eš, e, imp. naveď!) někoho (acc.) na cestu ad. hinführen, hinleiten; anführen; n. koho k čemu einen wozu bereden, anleiten, anführen; n. sobě koho n. čeho an sich ziehen, anlocken; n. kosf einrenken, einrichten.

návěstný adj. v. návěstný.

návěšek, šku m. v. návěsek.

navěšeti (imp. navěšej!) čeho někam viel aufhängen v. navěsiti.

návěšník, u m. Schleuderband n.

návěšt-i n. Anzeige f., Avijo (m.) n.; Ankundigung, Bekanntmachung f.; Affiche f.; n. v novinách Inserat n., Annonce f.;

n. dáti někomu něčím o něčem einem Nachricht von etwas geben, Nachricht bringen, R. erteilen; avisieren; n. nalepiti aufschieren; —né, ého *n.* Inseriertengebühr *f.*; —nice *f.* Ankündigungstafel *f.*; 2. Auskunftsbureau, Annoncenbureau *n.*; —ný *adj.* verkündend; Anzeige-; Signal-; n. roh Signalhorn *n.*; —ná loď Avisoschiff *n.*

navětř-eti in freier Luft erwärmt werden; n. něco wittern, merken; —iti (*imp.* -i!) něco anblasen, anwehen; n. síť das Garn verwittern; n. (wdm.) wittern, erwittern; Wind bekommen.

návětrná strana (Schiff.) Luftseite (Luvseite) *f.*

nave-zti (navezu, eš, c, *imp.* navez!) něčeho někam, na něco, do něčeho aufführen (auf Wagen, auf Schiffen); —žení, —zení *n.* Aufführung *f.*

navěžiti (*imp.* navěž!) něco *n.* něčeho auftürmen.

navideti (návidím, *imp.* návid' *et* návidi!) koho (*acc.*) gern sehen, lieb haben (*srov.* nenáviděti).

návidli *n.* eine Gabel voll Heu.

navig-ace *f.* Navigation *f.*; —ační *adj.* Navigations-.

navij-ácek, čku *m.* Zwirnwinde *f.*; —adlo *n.*, —ák, u *m.* Winde, Radwinde *f.*, Haspel *f.*; Wickelmaschine *f.*; —eč *m.* Haspler, Aufwinder *m.*

navíjeti *v.* navíti.

návilý *adj. v.* návinný.

návinek, nku *m.* das Aufgewickelte.

návinný *adj.* weinsäuerlich; -ost -keit.

navinouti (*imp.* navin!) něco na něco aufwinden, aufrollen.

navinov-ací *adj.* zum Aufwinden; Winde-; n. stroj Wickelmaschine *f.*; —ač *m.* Aufwinder *m.*; n. cívek Schützenspuler *m.*; —ati něco etw. (länger oder öfter) aufwickeln, aufwinden.

navinulý *adj.* weinsäuerlich.

navinut-í *n.* das Aufwinden; —ý *adj.* aufgewunden.

návislý *adj.* ein wenig herabhangend.

návitek, tku *m.* etw. Aufgewundenes.

navití (naviju, eš, c, *imp.* navij!) něco na něco aufwinden; n. na cívku aufspulen; n. čeho víel winden; haspeln; 2. n. (navím, íš, í, *imp.* nav!) koho (unaviti) ermüden; n. se müde werden.

navížu *st. v.* navázati.

návka, navka *f.* [lt. *navis*] Archenmuschel *f.*, Noahsarche *f.* (zool.); 2. *st. v.* náuka.

návladn-í, iho *m.*, —ík, a *m.* (státní zástupce) Anwalt *m.*, Prokurator *m.*; —ictví *n.* Anwaltschaft; Oberherrschaft *f.*

návlak, u *m. st.* Schnur *f.*; Riemen *m.*

návlaka *f.* Fußzeug *m.*

navlas *adv.* akkurat, pünktlich, haargenau. [Mädchen).

návlaska *f.* Haarwickel *m.* (der

navlaž-iti (*imp.* navlaž!), —ovati něco befeuchten, benetzen; —ovačka *f.* Anfeuchtpinsel *m.*

navlečí (navleku, -ečeš, -eče, *imp.* navleč!) něco na něco (n. jehlu, n. nit do jehly) einfädeln; n. čeho zusammenschleppen; chytře *n.* něco anzetteln, pfiffig anstellen, abkarten; n. koho k čemu einen zu etw. anführen; n. koho na sebe anführen, in sich verliebt machen.

navlečení *n.* Einfädelung *f.*; 2. das Zusammenschleppen.

návlečka *f.* (n. niti) ein Faden Zwirn; 2. Blindmuffe *f.*

navlék-adlo *n.* Einfadelmaschine *f.*; —ati (-ám) něco einfädeln (länger); n. peřinu das Bett überziehen; —nouti něco *v.* navleci.

navlhč-iti (*imp.* navlhči!), —ovati něco annässen, anfeuchten, befeuchten; feucht machen; —ovací *adj.* Befeuchtungs-; n. deska Feuchtbrett *n.*

navlh-lý *adj.* nässlich, feucht; —nouti, —ávati feucht werden.

navlhov-ací dračky *pl.* (Typ.) Feuchtspäne; n. nádoba, —áček, čku *m.* Feuchtfäßchen *n.*; —ati něco befeuchten.

navli-ci, —kati, —knouti něco *v.* navléci, navlékati, navléknouti.

návnada *f.* Lockspeise *f. v.* vnada.

navnaditi (-ím, *imp.* navnaď!) něco (n. ryby) ködern, anködern; n. koho (*acc.*) k něčemu anlocken, hinlocken; n. se nach *v.* namlsati se.

navní *adj.* (= zevní); n. kost, n. vlček Oberbein, Überbein *n.*, Ganglion *m.*

návnice *f.* (wdm.) der Überrücken; 2. die Oberflaue.

návod, u *m.* (n. k něčemu) Anleitung, Unterweisung *f.*, Instruktion *f.*; 2. Methode, Unterrichtsmethode *f.*; 3. Fallstricke *pl.*; 4. (b. Web.) das Rüsten der Trümmer; jeho —em, z —u jeho auf sein Anstiften; n., a, —ce *m.* Anleiter, Anstifter, Urheber *m.*

navod-itel, e *m.* Anleiter *m.*; —iti (-ím, *imp.* navoď!) čeho víel zuführen; n. někoho (*acc.*) k čemu, nač *st.* anleiten, anführen; n. se lange fuhren.

návodní *adj.* Wasser-, auf dem Wasser befindlich. [*a m. v.* navodce.

návodn-ictví *n.* Methodik *f.*; —ík, a

navodniti (*imp.* navodni!) něco *st.* bewässern.

návodn-ost *f.* Methodismus *m.*; —ý *adj.* anleitend, methodisch.

návodo-skum, u *m.*, —sloví *n.*, —zpyt, u *m.* Methodik *f.*, Methodologie *f.*; —skumný, —slovný *adj.* methodologisch.

návodství *n.* Methodik *f.*

navochlovati čeho aufhecheln; n. komu fig. durchhecheln.

návoj *m.* das aufgewickelte Gespinst; 2. Weberbaum *m.*; 3. náboj Eingriff *m.* (Mühl.).

návoj-ek, jku *m.* Deichfelarm *m.*; —ník, náojník, u *m.* Deichfelkette *f.*

navondati, navundati (-ám) čeho vec hineintun; n. se s čím sich abmühen, sich abarbeiten.

návoz, u, —ek, zku *m.* Auffuhr *f.*, Aufführung *f.*; 2. die Seitenhöhen im Hohlwege; 3. Dünger (hnůj).

navoziti (-ím, *imp.* navoz!) něco na něco aufführen (auf Wagen od. Schiffen);

n. se (dost) sich satt herumführen (im Wagen).

navozovati *v.* navoditi; 2. *v.* navoziti.

navrac-ení, —ování (nebrmal), navrácení *n.* (einmal) Rückstellung, Zurückstellung *f.*; Zurücksendung *f.*; Retournierung *f.*, Erstattung *f.*; Zurückzahlung *f.*; n. ku předešlému právu Restitution *f.*; n.-se das Wiederkehren; —eti (*imp.* navracej!) někomu něco zurückstellen *v.* navrátiti; —ovatel *m.* Rücksteller *m.*; -ka, -kyně *f.* -in; —ovati *v.* navrátiti.

návrat, u *m.* Rückkehr *f.*, Rückkunft, Zurückkunft *f.*; (mil.) Rückzug *m.*, Retraite *f.*; večerní n. Zapfenstreich *m.*, Retraite *f.*; k —u troubiti n. bubnovati Retraite blasen oder schlagen; n. (wdm.) Wiedergang (eines Wildes); der Herstrich, Wiederzug *m.* der Vögel; —a *f.* Zurückstellung *f.*

návrati *n. mor.* Vorhof *m.*

navrát-il, a *m.* Rücksteller; Rückkehrer *m.*; —ilý *adj.* zurückgekehrt.

navratitel, e *m.* Ersetzer, Wiedergeber, Rückerstatter *m.*; —ný *adj.* ersetzlich.

navrátiti (-ím, *imp.* navrať!) něco někomu rückstellen, zurückstellen, zurückgeben; restituieren; retournieren; n. ku předešlému stavu restituieren *in integrum*; 2. n. neigen, beugen; n. se wiederkehren, zurückkehren; sich beugen.

návratn-é *adv. retro*; n. kupný wiederkäuflich; —ý *adj.* rückstellig; Retour-; n. lístek das Retourrezepisse; Retourkarte *f.*; n. účet Retourrechnung *f.*; Storno *n.*; —á směnka Retourwechsel *m.*

návrh, u *m.* Anwurf *m.*; 2. Antrag *m.*; Vorschlag *m.*; 3. Proposition *f.*; 4. n. Skize *f.*, Plan *m.*, Entwurf *m.*; Projekt *m.*; n. učiniti einen Antrag stellen.

návrha *f. sl.* Druckbogen, Pfellbogen *m.*; 2. *v.* návrh.

navrhn-outi něco někomu aufwerfen, vorwerfen; 2. n. něco někam, n. na něco anwerfen, anstreichen; 3. n. něco entwerfen, skizzieren; 4. n. něco někomu in Vorschlag bringen, vorschlagen; beantragen; proponieren; n. se sich darbieten; —uti *n. v.* navrženi.

navrhov-ač, —atel *m.* Planmacher, Antragsteller *m.*; —atelství *n.* Planmacherei *f.*; —ati něco etwas beantragen, proponieren; anwerfen.

navříti (*impers.* 3. navře) aufschwellen, aufwallen, anlaufen (durch Sieden); brausen; n. čím durch Sieden einen Geruch bekommen; čím hrnec navře, tím i střípek páchne Jung gewohnt, Alt getan.

navrstviti (-ím, *imp.* navrstvi!) aufschichten.

návrší *n.* Anhöhe, Vorhöhe *f.*

navrt-ák, u *m.* (Artill.) Vorbohrer *m.*; —ati (-ám), —ávati něco anbohren; n. čeho viel bohren; n. se unde bohren.

navrtiti (-ím, *imp.* navrť!) drehen, wenden; anbohren; einbohren; n. másla buttern; n. se sich viel herumdrehen.

navrtilk, u *m.* Zweibohrer *m.*

navrub *adv.* (zevrub) genau.

návržek, žku *m. v.* návrh.

navržen, a, o, ý entworfen; 2. vorgeschlagen; —ec, nce *m.* der Vorgeschlagene; —í *n.* das Anwerfen, Anwurf *m.*; 2. Darstellung *f.*; 3. Auffatz *m.*; 4. Angabe *f.*; 5. Entwurf *m.*; Projekt *n.*, Umriß *m.*; 6. Vorschlag *m.*; 7. *st.* Anlaß *m.*, Ursache *f.*

návržný *adj.* objektiv.

návsi *n.* Dorfplatz *m.*

návský *adj. v.* navní.

návštěv-a *f.* Besuch *m.*; Visite *f.*; Aufwartung *f.*; Zuspruch *m.* (in einem Gasthause); n. úřadu Frequenz *f.*; n. školy Schulbesuch *m.*; —ek, vku *m.* ein Geschenk für die Wöchnerinnen; —enka *f.* Visitkarte *f.*

navštěvitel *m. sl.* Besucher *m.*

návštěv-ka *f. v.* návštěva; —na *f.* Besuchzimmer, Empfangzimmer, Visitenzimmer *n.*; —ník, a *m. v.* navštěvovatel; —ný *adj.* Besuch-, Visit-; n. lístek Visitkarte *f.*; n. pokoj *v.* návštěvna.

navštěvov-aci *adj.* Besuchs-, Frequentations-; —ač, —atel *m.* Besucher *m.*; n. trhu Frequentant *m.*; —ání *n.* Frequentation *f.*; —ati koho (*acc.*) einen (öfter) besuchen; n. školu, úřad (t. choditi do školy, do úřadu) frequentieren; —na *f. v.* návštěvna.

navštíven-í *n.* das Besuchen; Besuch *m.*; n. panny Marie die Heimsuchung Mariä (*Visitatio Mariae*); —íčko *n.* kurzer Besuch.

návštivenka *f.* Visitkarte *f.*

navštívitel *m. v.* návštěvník.

navštíviti (-ím, *imp.* navštiv *et* navštěv!) koho (*acc.*), *et.* navščěviti einen besuchen, heimsuchen, einen Besuch machen od. abstatten, bei einem einsprechen, zusprechen.

návštěva.

návštivka *f.* Besuch *m.*, Visite *f. v.* návuz, u *m. st.* Verwandtschaft *f.*

navybírati (-ám) čeho *et* n. se čeho lange ausklauben, l. wählen, l. einheben.

navyčeni *n. st.* das Gewöhnen.

návyk, u *m.* (n. k něčemu) Gewohnheit *f.*; Gewöhnung *f.*; Usance *f.*

navyk-ati (-ám), —nouti něčemu gewohnen (etwas, einer Sache); n. koho (*acc.*) čemu, k čemu, na něco gewöhnen einen an oder zu etwas, einen etwas angewöhnen; —lost *f.* Gewohnheit *f.*; *v.* návyk; —lý *adj.* (n. k něčemu) gewohnt.

navymýšleti (*imp.* navymýšlej!) čeho *et* n. se čeho viel erdenken.

navyprovázeti se někoho einen sehr oft begleiten.

navzájem *adv.* gegenseitig, reziprok

navzdor, —y, —u *adv.* (n. tomu) zum Trotz, trotzdem; —ný, návzdorný *adj.* trotzig, widerspenstig; -ost -keit; —ovati se komu lange, oft trotzen.

návzteklý *adj.* etw. wütend.

navždy *adv.* für immer, auf immerwährende Zeiten.

nazad *adv.* zurück, rückwärts.

názadek, dku *m.* Felleisen *n.*

nazadrhmo *adv.* verfitzt, verschlungen.

nazaháleti se genug faulenzen.

nazarola *f.* (mišpule vlaská, muchovník) Azarolbirne *f.*

nazbyt *adv.* (až na zbyt, dosti až nazbyt) überflüssig; zum Überfluß; —ek, tku *m.* Überfluß *m.*

nazdar! *int.* heil! *v.* zdar.

nazdáti se, nazdávati se *sl.* meinen, vermuten; mně se —ává mir scheint.

názdob-a *f.* Aufputz *m.*; —ný *adj.*

nazdol *adv.* niederwärts. [elegant.

názdrav-ek, vku *m.*, —ice *f.* Trinkspruch *m.*, Toast *m.*

nazdůry *adj. v.* navzdory.

nazdvihnouti něco ein wenig heben.

názeba *f.* Erkrörung *f.*; 2. Schnupfen

názední *adj.* Wand-. [*m.*

nazejtří *adv.* den Tag darauf, morgen; dar n. Morgengabe *f.*

nazelen-alý, —avělý, názelenatý, názelenavý, názelený *adj.* grünlich; —iti (*imp.* nazeleň!) něco grün machen.

názemní *adj.* auf der Erde befindlich od. wachsend, oberflächlich *superficialis.*

nazerzavělý *adj. v.* nazrzavělý.

název, zvu *m.* Benennung *f.*, Terminus *m.*; n. (knihy) Titel *m.*; n. umělecký technischer Ausdruck, Kunstausdruck *m. Terminus technicus*; —ní (—ný) list Titelblatt *n.*; n. výměr Nominaldefinition *f.* [zeit; 2. für den Winter.

nazimu *adv.* im Herbste, zur Herbst-

nazírati (-ám) na něco etw. anschauen.

nazmar *adv.* vergeblich, zugrunde; n.! *int. pereat!* nieder! (Abzug!).

naznač-eni *n.* Bezeichnung *f.*; —iti (-ím, *imp.* naznač!) něco etw. bezeichnen, anzeichnen; 2. designieren, bestimmen.

náznak, u *m.* Zeichen, Anzeichen *n.*; Symptom *n.*

naznak *adv.* rücklings, überrücks.

naznamenati (-ám, *imp.* naznamenej!) něco něčím) (—ávati) bezeichnen, anzeichnen, anmerken, aufmerken; entwerfen; abreißen, vorzeichnen. [kenntnis *f.*

náznatek, tku *m.* Umriß *m.*; 2. Vor-

naznávati (-ám) něco einsehen.

názor, u *m.* Anschauung *f.*, Ansicht *f.*; n., —a *f.* Idee *f.*; —ce *m.* Anschauer, Zuseher *m.*; —ka *f.* Diopterlineal *n.*; —livý, -ost *v.* názorný, -ost; —na *f.* die Schule für den Anschauungsunterricht; —nictví *n.* Anschauungswesen *n.*; —nost *f.* Anschauungsvermögen *n.*; —ný *adj.* anschaulich; —né vyučování Anschauungsunterricht *m.*; —ověda *f.* An-

nazovu *v.* nazvati. [schauungskunde *f.*

nazpaměť *adv.* auswendig; n. umětí něco etw. auswendig kennen, wissen.

nazpátek, nazpět *adv.* zurück; retour; 2. im Gegenteile, anders; n. dáti rückstellen.

nazpětník, u *m.* Wendezirkel *m.*

názpěv, u *m.* Singweise *f.*; 2. Antiphona *f.* [singen.

nazpívati se (-ám se) viel o. lange

nazříti (nazřím, iš, i, *imp.* nazři!) v něco n. do něčeho in etw. einsehen, Einsicht nehmen; n. na něco etw. anschauen.

nazrzavělý *adj.* ein wenig rostig.

názubek, bku *m.* (arch.) Kamm *m.*

názva *f. v.* název.

nazv-án, a, o, —aný benannt, genannt; —ání *n.* Benennung *f.*; —anost *f.* das Benanntsein.

nazvati (nazvu *et* nazovu, eš [nazůveš], e, eme, ete, ou, *imp.* nazvi!) něco nennen, benennen; 2. n. si hosti viele Gäste einladen; n. se koho einen oftmal einladen.

názvěrný *adj.* tiererzeugt *zoogenus.*

nazvíce *adv.* größtenteils; meistenteils, meistens.

názvisko *n.* Benennung *f.*, Name *m.*

názvoslov-í *n.* Terminologie *f.*; wědecké n. wissenschaftliche Terminologie; —ný (-ní) *adj.* terminologisch.

názvu *v.* nazvati.

názvuči *n.* Assonanz *f.*

názvučný *adj.* Anklang-; Akzent habend. [Anschlag *m.* (Mus.).

názvuk, u *m.* Akzent *m.*; Anklang *m.*; **nazvukovati** betonen, akzentuieren.

nazývati (-ám) koho einen nennen; n. se heißen.

nážaloba *f.* Widerklage *f.*

nažatý geerntet, geschnitten.

nážebří *n.* Rippengegend *f.*

náženu *v.* nahnati.

nažičký *adj. v.* nahoučký.

nažid-lý *adj.* ein wenig dünn (von Flüssigkeiten); —nouti ein wenig dünn werden.

nážilný *adj.* nervenständig *nervalis.*

nažina *f.* Blöße *f.*; nackte Stelle.

nažíti (nažnu, eš, e, *imp.* nažni!) čeho viel ernten; n. se lange ernten.

nažiti se (nažiju se) lange leben.

nažiti (nažím) *v.* obnažiti. [*f.*

nažka *f.* (bot.) *Achaena f.* Schließfrucht

nažl-outlý, —utlý, —utavý, nažlutý *adj.* gelblich; -ost -keit; —noutnouti, —utnouti gelblich werden; —utiti něco gelblich machen.

nažrati se (nažeru se) sich satt fressen; fig. nenažraný unersättlich.

nažvatlati (-ám) čeho viel plaudern; n. se lange plaudern.

ne *adv.* nein; 2. nicht; ne tak dávno nicht so lange; 3. ne- (mit Beiwörtern) un-; nešťastný unglücklich; 4. mit dem Zeitworte verbunden bildet einen negativen Satz mit dem *genit.*: nemámě peněz wir haben kein Geld; nebudu jiných souditi ich werde nicht andere richten; není divu es ist kein Wunder.

ně, né! *cnj. st.* allein, aber; ja; sogar.

ně (je) *pron.*; na ně darauf; auf sie; pro ně für sie; um sie.

neb *cnj.* oder *v.* nebo.

nebarevný *adj.* farbenlos.

nebázlivý *adj.* furchtlos.

nebe, e *n.*, *pl.* —sa Himmel *m. Coelum*; pod širým nebem unter freiem Himmel; vychvalovati koho do nebe in die Wolken erheben, jemand himmelhoch preisen; *pl.* nebesa der Traghimmel, Prachthimmel, Baldachin *m.*; o nebesa! o Himmel! Pane na nebesích! o Gott im Himmel!

nebeborný *adj.* himmelstürmend.

nebec, bce *m.* Phaethon, Seefächer, Tropikvogel *m. Phaeton aethereus.*

nebedárný *adj.* himmelverleihend.

nebedlivý *adj.* unachtsam, nachlässig.

nebe-drv, u *m.* Götterbaum *m.*;

—dyšný *adj.* himmlischen Hauch verbreitend; —hled, a *m.* Himmelgucker, Sternseher *m.* (Fisch) *Uranoscopus.*

nebehlý *adj. st.* unerfahren.

nebenosný *adj.* himmeltragend.

nebený *adj. v.* nebeský.

neberný *adj.* (peniz) ungangbar, nicht gangbar (unannehmbar = Münze).

nebesa *pl. v.* nebe.

nebe-sáhlý, —sažný *adj.* zum Himmel reichend; himmelhoch.

nebes-ec, sce *m.* Cölestin *m.* (Miner.); —ko *n.* Himmel *m.*; n. *adv.* himmlisch —ký *adj.* himmlisch; království —ké Himmelreich *n.*; —nec, sence *m. v.* nebesec; —ničan, a *m.* Uranus *m.*; —ničný *adj.* uranisch; —nik, u *m.* Uranium *n.*, Uranmetall *n.*, Pechblende *f.*; —ný *adj.* himmlisch *v.* nebeský.

nebestvi *n.* das Himmlische; 2. (*nov.*) Feste *f.*, Firmament *n.*

nebešan a *m. st. v.* nebešťan.

nebešťan, a *m.* (*pl.* nebešťané) Himmelsbewohner, Himmelsbürger *m.*; -ka *f.* Himmelsbewohnerin *f.*; Himmelskönigin *f.*; (astr.) Planet Uranus; —ství *n.* Himmelsbürgerschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Himmelsbürger *pl.*

nebeštěna *f.* Asträa *f.* (Göttin der Gerechtigkeit).

nebe-třesný *adj.* himmelerschütternd; —tyčný *adj.* den Himmel berührend; himmelhoch.

nebezpeč, i *f.*, —enství, —í *n.* die Gefahr; v n. býti, státi in Gefahr sein; —ně *adv.* gefährlich; —ný, —en *adj.* gefährlich; -nost -kelt.

nebíčko *n. v.* nebe; —vati himmeln.

nebláha *f. st.* Unglück *n.*, Unseligkeit *f.*

neblahý *adj.* unselig, unglückselig.

nebný *adj. v.* nebeský.

nebo *cnj.* oder; já n. ty ich oder du; 2. n., neboť denn; n. psáno jest denn es ist geschrieben.

neboha *f. sl.* die Arme, Elende.

nebohý *adj.* arm, elend *v.* ubohý.

neboj-ácný, *st.* —atý furchtlos.

nebojovný *adj.* unkriegerisch.

nebo-lí *cnj.* oder.

nebor-ák, a, —áček, čka *m. mor. i sl.* der Arme *v.* nebožák, ubožák; —ka *f. sl.* die Arme.

nebozez, nebozéz, u *m.* Bohrer *m.*, Näder *m.*; —em jeti dreispännig fahren; —em na koho hleděti jmd. scheel ansehen; —ník, a *m.* Näberschmied *m.*

nebozíz, u *m. v.* nebozez; —ek, zku *m.* kleiner Bohrer; —ky dělati (spött.) Freimaurerzeichen machen, einen Esel bohren; —kovatý *adj.* wie ein Bohrer gekrümmt.

nebož-ák, a *m.*, —e, —ete, —átko *n. v.* ubožák atd.; —čík, —ec, žce *m. st. v.* nebožtík; —ička *f. v.* nebožka; —ičký *adj.* arm, ärmlich; —ka *f.* die Selige (mein, dein, sein), verstorbene Weib; —ký *adj. sl.* selig, verstorben; —líček, čka *m.* ein Armseliger; *v.* neboštík; —tička *f.* eine Arme, Armselige; —tík, a *m.* der Selige, Gottselige; 2. *st.*

nebožto *cnj.* oder. [*v.* ubožák.

nebřeť, tí *f.* (jabratka) Blütenknospe *f.*, Fruchtauge *n. Gemma florifera.*

nebroušen-ec, nce *m.* ein nicht abgeschliffener Mensch; —ý ungeschliffen.

nébrž, nýbrž *cnj.* oder; ja, ja sogar; ja noch mehr; n. i auch sogar; nejen ... nébrž ... nicht nur ... sondern auch.

nebuda *m.* Landstreicher *m. v.* pobuda.

nebůh, *gen.* neboha *m.* Abgott *m.*

nebydlitelný *adj.* unbewohnbar.

nebyl-ice *f.* Unding *n.* (e. Ding, was nie war); —ost *f.* das Nichtgewesensein; Abwesenheit *f.*; —ý *adj.* nicht gewesen.

nebyt, u *m.* Abwesenheit *f.*; v našem —u in unserer Abwesenheit.

nebyt-elný *adj.* unbewohnbar; —enství *n.* Wesenlosigkeit *f.*, das Nichtdasein (Zustand); —i (nebýti) (nejsem, nejsi, není), nebývati nicht sein, nicht vorkommen; —í *n.* das Nichtsein; v n. in Abwesenheit; —nost *f.* Abgang *m.*, Abwesenheit *f.*, das Nichtdasein (Eigenschaft); —ný *adj.* unwesentlich.

nebýval-ost *f.* Ungewöhnlichkeit *f.*; —ý *adj.* nichtgewesen; nie dagewesen; ungewöhnlich.

necáb, a *m.* ein Unzauberer.

necekati (-ám): ani n. nicht mucksen.

necel-ost *f.* Unvollkommenheit *f.*; —ý *adj.* nicht ganz, unvollkommen.

necen-a *f.* Unwert *m.*; —itelný, —ný *adj.* unschätzbar.

necest-a *f.*, —í *n.*, —nost *f.* Unweg *m.*; cestou i —ou querfeldein; —ný *adj.*

necičky *pl. v.* necky. [sunwegsam.

necit, u *m.* Fühllosigkeit *f.*; —a *m.* (*f.*) ein Gefühlloser; Unmensch *m.*; —elný, —livý, —ný *adj.* gefühllos, unempfindlich; gleichgültig; -ost -keit.

neck-ář *m.* Muldenmacher *m.*; —ovka *f.* Rumpfmulde *f.*

necky *pl.*, *gen.* necek *f.* die Mulde; Waschtrog *m.*; Backtrog, Mehltrog; Biertrog *m.*; Fleischhauerkübel *m.*

něco, *gen.* něčeho *adv.* etwas; kurze Zeit; n. málo ein klein wenig; n. peněz ein wenig Geld; n. za n. Wurst wider Wurst; —ta *f.* ein Etwas.

nectně *adv.* unehrlich, schandlich; n. propustiti infam kassieren.

nectnost *f.* Untugend *f.*, Laster *n.*

nectnostný *adj.* untugendhaft.

nectn-ý *adj.* ehrlos, unehrlich, lasterhaft; schändlich; —á huba loses Maul, Schandmaul *n.*

necud-a *m. et f.* eine schamlose Person; n., —nice *f.* eine Schamlose, Prostituierte, Prostibula *f.*; —enství *n.* Prostitution *f.*; —nost *f.* Schamlosigkeit *f.*; —ný *adj.* schamlos.

nečacký (nečadský) *adj.* schmutzig, nicht gut.

nečamour, a *m.* sauer sehende ungeschickte Magd; 2. abscheulicher Mensch.

nečas, u *m.*, —í *n.* Unwetter *n.*; Ungewitter; v n. zur Unzeit; —nost *f.* Unzeitigkeit *f.* (einer Handlung, Sache); Unreife *f.*; —ný *adj.* unzeitig; trüb; regnerisch; —ná smrť vorzeitiger Tod.

nečasty *adj.* nicht oft. [Ungeduld *f.*

nečekanlivý *adj. st.* ungeduldig; -ost

nečekati (—ám) čeho nicht warten.

nečesaný *adj.* ungekämmt; fig. ungehobelt, ungezogen; -ost *f.* -heit.

nečest, *gen.* necti *f.* die Unehre, Schande. [nectný.

nečest-í *n.* das Laster; —ný *adj. v.*

nečetný *adj.* nicht zahlreich; (nesč.) unzählig.

něčí, iho *m. et n.*, n., í *f. pron.* irgend

nečice *f. v.* necky. [jemandes.

nečilý *adj.* langsam, nicht regsam.

nečin, u *m.* Untat *f.*; Ausschweifung *f.*; n. v obili *st.* Unrat *m.*; —itelný *adj.* untunlich; -ost -keit; —iti (*imp.* nečiň!) něčeho nicht tun; —ně *adv.* untätig; —nost *f.* Untätigkeit *f.*; —ný *adj.* untätig.

nečistý *adj. v.* nesčistý.

nečist-a *m. et f.* eine Unsaubere, ein Unsauberer; —ě *adv.* unrein; —iti nicht reinigen; (zn...) verunreinigen; —ost *f. vn.*

nečistot-a *f.* Unreinigkeit, Unsauberkeit *f.*; 2. Unflat *m.*; 3. Unkeuschheit *f.*, Unzucht *f.*; —ný *adj.* unrein *v.* nečistý.

nečisty *adj.* unrein, unsauber; unkeusch; unzüchtig.

nečitatelný *adj.* unleserlich.

nečitelný *adj.* unempfindlich, gefühllos; 2. unleserlich; -ost -keit.

nečlověk, a *m.* Unmensch *m.*

neda *st. v.* leda.

nedaleko *adv.* (n. něčeho, n. od čeho) *adv.* unweit, unfern; nicht fern, nicht weit; n. domu, n. od domu unweit vom Hause; unfern vom Hause; unweit des Hauses. [entfernt.

nedaleký *adj.* unweit, nicht weit, nicht

nedaskde *adv. st. v.* ledaskde.

nedati, nedávati nicht geben.

nedávn-éž *st.*, —íčko, —ínko *vn.*

nedávno (nedavno) *adv.*, před —nem unlängst, vor Kurzem; bald zuvor, kürzlich.

nedávný (nedávní, nedavní) *adj.* neuer-

nedba *f.* Nachlässigkeit *f.* [lich.

nedbal, a, —ec, lce *m.* ein nachlässiger Mensch; —čivý *adj. v.* nedbalý; —e *adv.* nachlässig; —ice, —ka, —kyně *f.* eine Nachlässige; *pl.* —ky Negligé *n.*; —ost *f.*, —ivost *f.*, —stvi *n.* Nachlässigkeit, Fahrlässigkeit *f.*; Unachtsamkeit *f.*

nedbalý *adj.* (n. něčeho) nachlässig, unachtsam; sorglos. [*adj. v.* nedbalý.

nedbánliv-ost *f. v.* nedbalost; —ý

nedb-ati (—ám, *imp.* nedbej!) (n. něčeho, n. na něco) nicht achten, nicht beachten; sich nicht kümmern; —avý *adj. v.* nedbalý. [nevděk.

neděčný *adj.*, neděka *f. v.* nevděčný,

nedělati nicht machen, nicht arbeiten; fig. arbeitslos sein.

neděle *f. st.* neděla, (*gen. pl.* neděl *et* nedělí) der Sonntag *Dominica*; 2. Woche *f.*; s n. (= příští týden) die nächstkünftige Woche; za pět neděl in fünf Wochen; über fünf Wochen; v šesti nedělích binnen sechs Wochen; 2. in den Wochen (v. Frauen).

nedělený *adj.* ungeteilt.

nedělitelný *adj.* unteilbar.

neděliti (—ím, *imp.* neděl!) čeho nicht teilen.

neděl-ka *f.* kleiner lieber Sonntag; 2. n. eine arbeitsscheue Weibsperson; —ní *adj.* Sonntags-; n. šat das Sonntagskleid; —níček, čka *m.* Sonntagskind *n.*

nedělný *adj.* arbeitsscheu; 2. nedílný.

nedělský *adj. st. v.* nedělní.

nedíl-nost *f.* Unteilbarkeit *f.*; n. statků ungeteilte Gemeinschaft der Güter; —ný *adj.* unteilbar; ungeteilt.

nedlouh-o *adv.* nicht lange; za *n.*, za —ou dobu, po —ém čase in kurzer Zeit.

nedlužný *adj.* nicht schuldig.

nedoba *f.* ungelegene Zeit *f.*

nedoběrek, rku *m.* Ausfall *m.* in der Abnahme, Rückstand *m.*

nedobitec, tce *m.*, nedobitý ein nicht ganz Erschlagener. [Unruhe *f.*

nedobizen, zně *f. st.* Unordnung,

nedobránek, nku *m. v.* nedoběrek.

nedobře *adv.* nicht gut; nedobrý *adj.* ungut.

nedobyt-elný, —ný *adj.* uneinnehmbar, uneroberlich; (n. hrad); 2. uneinbringlich (v. Steuern) (-ná daň); -ná pokladna sperrfeste (einbruchsichere) Kasse, Sicherheitskasse, Panzerkasse *f.*; -ost -keit; —ý *adj.* unerobert; *v.* nedobytelný.

nedocuc, e *m.* ein ungestilltes Kind; (Spottname) Gelbschnabel *m.*

nedočk-alec, lce, —avec, vce *m.* der ungern wartet; —ati (—ám) něčeho nicht erwarten; nicht erleben; —avý *adj.* gremlig, unerwartsam, ungeduldig; -ost -keit.

nedo-dař, e *m.* ein Ungeratener; —datek, tku *m. v.* nedoběrek; —hašený nicht völlig gelöscht (Kalk); —hledný, -hlídný *adj.* unersehbar, unabsehbar; —hlídavý *adj.* kurzsichtig; —honče, ete *n. st.* ein Flüchtling, den man nicht einholt; —hořek, řku *m.* Kerzenstummel *m.*; —hybný *adj.* schwerfällig; —chcípl *adj.* halbverreckt; defrevit, hinfällig; verkümmert; kränklich.

nedochod-ec, dce *m. v.* nedochůdče; —ek, dku *m.* Ausfall *m.*, Abgang *m. v.* schodek; *v.* nedoběrek; —ilý *adj.* unzeitig (v. d. Leibesfrucht); —iti (*imp.* nedochoď!) nicht austragen (v. Frauen); abortieren, fehlgebären; fehlen; abgehen.

nedo-chození *n.* Frühgeburt *f.*, Umschlag *m.*, —chůdče, ete, —chůdčátko *n.* ein unzeitiges Kind; —chůdčice *f.* ein unzugänglicher Ort; —jedky *pl. m.* Überbleibsel vom Essen.

nedojip-l *n.*, —ka *f.* Unverhofftheit *f.*; z —ky, z —í. v —cc, v —i, unverhofft.

nedo-konalý *adj.* unvollkommen; —konati (-ám, *imp.* -cj!), —končiti (-ím, *imp.* —končí!) čeho etw. nicht voll

enden; —konaný, —končený unvollendet; —krevnost *f.* Blutarmut *f.*, Anämie *f.*; —krovek, —krovka *f.* Fliegenkäfer, Halbkäfer *m.*; —líhati (3. -á) unpäßlich sein; —luha *m. mor.* Siechling *m.*; —lužnost *f. mor.* Siechheit *f.*; —lužný *adj. mor.* kränklich, siech; —měrek, rku *m.* Schüttungsrest *m.*; —minulý *adj.* (gram.) halbvergangen (= Zeit); n. čas Mitvergangenheit *f. Impertectum.*

nedomnitelný *adj.* unvermutbar.

nedomrl-ec, lce *m.* ein halbtoter Mensch; —ý *adj.* kränklich, halbtot.

nedomysl, u *m.* Unverstand *m.*; —ný *adj.* unsinnig, unverständlich.

nedo-palek, lku *m.* Butz *m.*; —pálený der nicht völlig Abgebrannte.

nedopatření *n.* das Versehen; Übersehen; z n. aus Versehen, unversehens.

nedopečený nicht genug gebraten.

nedoper-né, ého *n.* Strafgeld für jmds. Beschädigung; —ně, ěte *n.* Vogel in Haarfedern; —ný *adj.* nicht völlig befiedert.

nedopesec, sce *m.* Blaufuchs, Eisfuchs, Polarfuchs *m. Canis lagopus.*

nedopit-a, —ka *m.* Trunkenbold *m.*; —ky *pl. m.* Überbleibsel (v. Trinken).

nedoplacen-í *n.* Zahlungsrest *m.*; Rückstand *m.*; —ý rückständig.

nedoplat-a *f.*, —ek, tku *m.* Zahlungsrest, Rückstand *m.*; Saldo *m.*, Überschuß *m.*; Schuldenrest *m.*; —ce *m.* Restant *m.*; —iti nicht ganz abzahlen, mit der Zahlung im Rückstande bleiben.

nedo-přádek, dku *m.* der Leinrest beim Spinnen; —praporka *f.* Federkoralle *f.*; —přáti si něčeho sich nicht vergönnen; —pýr, a *m. v.* netopýr; —raz, u *m.* die nicht ganz zugeschlagene Arbeit (bei Webern); —říení *n.* unvollständige Aussage.

nedoroč-ek, čka *m.*; —ně, ěte *n.* der Frischling, ein Junges, welches noch nicht ein Jahr alt ist.

nedorost, a *m.* Zwerg *m.*; —avý *adj.* was nicht vollends wächst; —ek, tka *m. v.* nedorost, nedorůstek; —lice *f.* Zwergin *f.*; —lík, a *m. v.* nedorost; —lý *adj.* nicht völlig ausgewachsen.

nedorozum-ění *n.* Mißverständnis *n.*; z n. aus Mißverständnis; —ěti (*imp.* —ěj!) einem etwas mißverstehen; —ěti se s kým sich nicht einverstehen.

nedo-rozvitý *adj.* nicht völlig aufgeblüht; —růdec, —rodče, ete *n.* ungeborenes Kind; —růstek, stka *m.*, —růstě, ěte *n.* Zwerg *m. v.* nedorost; —sáhlý, —sažný, —sažitelný *adj.* unerreichbar; —slýchati (-ám) schwer hören; —slýchavý (*šp.* —sluchný) *adj.* harthörig, schwerhörig; —slyšný, —slyšitelný *adj.* unhörbar; —sopečný *adj.* nicht ganz vulkanisch.

nedospěl-ec, lce *m.* Mündel *m.* (*n.*); —ost *f.* Unmündigkeit, Unvolljährigkeit *f.*; —ý *adj.* unmündig; (bot.) unreif *impuber.*

nedostateč-enství *n.*, —nost *f.* Unzulänglichkeit *f.*, Mangel *m.*; 2. Unvermögen *n.*, Impotenz *f.*; —ný *adj.* man gelhaft, ungenügend; n. k něčemu unzulänglich; nicht hinlänglich; 2. impotent.

nedostatek, tku *m.* Mangel *m.*; Ermanglung *f.*; 2. Gebrechen *n.*; 3. Ausfall *m.*; Defizit *n.* in einer Kasse (schodek); 4. Krankheit *f.*; 5. Makel *m.*; Fleck *m.*; pro n. důkazů wegen nicht hinlänglicher Beweise, aus Mangel der Beweise.

nedo-stávati se fehlen; —stáva se (peněz *etc.*) es fehlt, es gebricht (an Geld *etc.*); —staviti se (k soudu, k odvodu) nicht erscheinen, ausbleiben; —stižitelný, —stižný *adj.* unerreichbar; unerschwinglich; —stupný unersteiglich.

nedosyt-a *m.* Nimersatt *m.* (von Menschen); —ka *f. v.* nesytka; —ný, —itelný *adj.* unersättlich.

nedošl-ec, šelce *m.* unreife Geburt; —ost *f.* Unreife *f.*; n. let Minderjährigkeit *f.*; —ý *adj.* unreif; let svých n. minderjährig *f.*; unvollbürtig; —é peníze schwebende Gelder.

nedo-tavný *adj.* berghart; —tečný *adj. v.* netečný; —tínek, —tínek, nku *m.* nicht abgemähter Kornstengel; —tisk, u *m.* eine nicht beendigte Druckschrift; —tklivý *adj. v.* nedůtklivý; —tknutelný *adj.* unantastbar; —tvar, u *m.*, —tvora *f.* Bildungshemmung *f.*, Dysphorma *n.*; —tyka *f.* Sinnpflanze *f.*, Springkraut *n.* (*v.* netykálek).

nedouč-enec, nce *m. v.* nedouk; —ený halbgelehrt, halbunterrichtet; —iti (-ím, *imp.* nedouč!) koho čemu nicht auslehren; n. se čemu nicht auslernen.

nedo-uk, a *m.* ein Halbgelehrter, Idiot *m.*; —umělec, lce *m.* Halbkünstler *m.*; —vařený *adj.* nicht völlig gekocht, nicht gar (nicht gar gekocht); —važek, žku *m.* Mindergewicht *n.*; —věcnost *f.* Unschicklichkeit *f.*; Mißgriff *m.*; —věcný *adj.* nicht reell; gegenstandlos; unreell; nicht zur Sache gehörend; unvollkommen.

nedověř-a *f.* Mißtrauen *n.*; 2. Unglaube *m. v.* nedůvěra; —ec, rce *m.* ein mißtrauischer Mensch; ein Ungläubiger.

nedověř-iti (-ím, *imp.* nedověř!), —ovati komu, n. se komu zu wenig glauben; einem mißtrauen *v.* nedůvěřovati; —ivost, nedověrnost *f.* Mißtrauen *n.*

nedo-věrný *adj.* mißtrauisch; —věsek, ska, nedověšenec, nce *m.* Galgenschwengel *m.*; —vtip, u *m.* Witzmangel *m.*; —vtipný *adj.* witzlos; —zíravý *adj.* unabsehend; —zírný *adj.* unabsehbar, unersehbar; —zívlý (—chcíplý) *adj.* halb verreckt; —zralec, lce *m.* ein Unreifer, Unzeitiger; —zralý *adj.* unreif, unzeitig; —žravý *adj.* vielfräßig; —žrout, a *m.* Nimmersatt, Vielfraß *m.*

nedrž-emný, —ebný *adj.* haltlos; —itel *m.* Nichthalter *m.*

neduh, u *m.* Gebrechen *n.*; Krankheit, Siechheit *f.*; Schwäche *f.*

neduchovenství *n. st.* Sinnlichkeit *f.*

nedů-kazný *adj.* nicht beweisend, unzulänglich, unerweislich; —ležitý *adj.* unwichtig, unerheblich; —ložit, ží *st.* (nedolužný) gebrechlich; —statek, —statný, -ost *v.* nedostatek *etc.*; —stojný un-

würdig; —tklivost *f.* Heiligkeit *f.*; —tklivý *adj.* heilig.

nedutati (ani n.) nicht mucksen.

nedůvěr-a *f.* Mißtrauen *n.*; 2. Unglaube *m.* (nevěra); —čivý *v.* nedůvěřivý.

nedůvěř-ivě *adv.* mißtrauisch; —ivec, vce *m.* ein Mißtrauischer; —ivost *f.* Mißtrauen *n.*; —ivý, nedůvěřlivý *adj.* mißtrauisch; —ovati někomu, sobě nicht trauen, mißtrauen.

nedůvod, u *m.* Ungrund *m.*; —nost *f.* Grundlosigkeit *f.*; —ný *adj.* unbegründet, grundlos. [kein, riechen.

neduž-eti, —iti (-ím, *imp.* —i!) kränkeln,

neduživ-ec, vce *m.* Siechling *m.*, Defizient *m.*; Marodeur *m.*; Invalide *m.*; —ěti šiech werden; siechen, siech sein *v.* nedužeti; —na *f.* Siechenhaus *n. v.* chorobnice; —ost *f.* Siechheit *f.*; —ý *adj.* siech, kränklich.

neduž-livý, —ný *adj. v.* neduživý.

nedvěd, a *m.* Bär *m. v.* medvěd; —ář, —ěnec, —í, —ice, —ina, —oš, *v.* medvědář, —ěnec, —ice, —ina, —oš.

nedvěz-í *adj.*, —ina *f. v.* medvězí, -ina.

nedvíd-ě, ěte, nedvídátko, nedvěďátko *n.*, —ek, dka *m. v.* medvídě, —dek.

nedvoj-i, —itý, —násobný *adj.* einfach; —ilý *adj.* aufrichtig.

nedvor-ný, —ský *adj.* unhöflich; —ství *n.* Unhöflichkeit *f.* [(ani n.).

nedýchati (-ám *et* nedýšu) nicht atmen;

neforemný *adj.* ungestaltet, unformig,

negace *f.* Negation *f.* [formlos.

negativní *adj.* negativ.

neglížé *n.* Negligé *n.*

negr, a *m.* Neger *m.*

něha *f. sl.* Zartheit *f.*; Zärtlichkeit *f.*

nehebný *adj.* (neohebný) spröde; unbiegsam.

nehet, htu, nehétek, tku *m.* der Nagel an Fingern und Zehen; zašlo mi za nehty es friert mich in die Finger; 2. n. na oku der Hornhautnagel, das Nagelfell, Flugelfell (am Auge); 3. die Blätterkrankheit beim Rindvieh; —ec, tce *m.* Nageledelstein, Onyx *m.*; —ice *f.* (na oku) *v.* nehtice; —natý *adj.* mit großen Nägeln versehen, benagelt; —ní *adj.* Nagel-; —ník, a *m. v.* nehet (na oku).

nehezký *adj.* unschön, nicht schön.

nehlas, u *m.* Übellaut *m.*; —itý *adj.* leise; —ný *adj.* mißhellig (grm.) stumm.

nehledaný ungesucht; fig. ungekünstelt, ungeheuchelt.

nehlučný *adj.* lärmfrei, geräuschlos.

nehmot-a *f.* das Immateriale; —ný *adj.* immateriell, unkörperlich, unstoffig.

nehned *adv.* nicht gleich.

nehněvivý *adj.* zornlos; gelind.

nehnutost *f. v.* nehnutost.

nehňupa *m.* Dümmling *m.*

nehnut-a *m. et f.* ein träger, unbeholfener Mensch; —ost *f.* Unbeweglichkeit *f.*; Mangel an Rührigkeit; —ý *adj.* unrührig, regungslos.

něho (jeho); od n. (*pron. gen.*) von ihm; u n. bei ihm; *acc.* na n. (na něj) auf ihn; pro n. für ihn.

nehod-a *f.* Mißgeschick *n.*, Unfall, Unglücksfall *m.*, Malheur *n.*; *sl.* (nepohoda) Unwetter *n.*; —ář *m.* Unglücksritter, Pechvogel *m.*

nehod-en, dna, dno, —ný *adj.* unwürdig; unartig; nicht brav; —ník, a *m.* ein Unwürdiger; —nost *f.* Unwürdigkeit *f.*

nehodověrec, rce *m.* Pessimist *m.*

nehonný *adj.* überjagdbar (Hirsch).

nehorázný *adj.* derb, grob, *v.* horázný, nerázný.

nehospod-ář *m.* ein schlechter Wirt; —yně *f.* die schlecht wirtschaftet.

nehostinný *adj.* nicht gastfreundlich; unfreundlich; (n. kraj) *adj.* unwirtlich.

nehotový *adj.* unvorbereitet; fahrlässig.

nehrubě *adv.* nicht besonders. [fig.

neht-ek, tku *m. v.* nehýtek; —ice, —nice *f.* Nagelkraut *n.*, Knorpelblümchen *n. Illecebrum*; —ík, u *m.* das Nägelchen; 2. Ringelblume, Goldblume *f. Calendula* (měsíček); —ovec, vce *m. v.* nehtice; —ový *adj.* Nagel-.

nehyb-a *m. et f. v.* nehnuta; —ina *f.* Stilleben *n.* (Mal.); —ký *adj.* unbiegsam; —nost *f.* Bewegungslosigkeit, Stagnation *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) unbeweglich, bewegungslos, regungslos, stabil.

nehynoucí (nepomíjející) unvergänglich.

nehýt-ek (nehétek), tku *m.* Nägelchen *n.*; n., nejtek Niet *n.*; —kovati *mor.* vernieten.

nech! nechať! *v.* nechť.

nech-án, a, o, —aný, gelassen; —ání *n.* das Lassen; Unterlassung *f.*

nechápavý *adj.* begriffsstützig; -ost -keit.

nech-ati (-ám, *imp.* nech *et* nechej!) koho, čeho lassen, belassen, (nicht hindern, etw. gestatten); unterlassen, bleiben lassen, ablassen; mit Frieden lassen, dabei sein lassen; zurücklassen; n. verlassen, fahren lassen; n. si, n. při sobě bei sich lassen, behalten; n. na vůli heimstellen; nech toho! laß das sein! nech mne! laß mich! nech mne být! nech mne na pokoji! laß mich in Ruhe! —avý *adj.* der alles ruhen läßt (der nicht friehlt); (nenechavý zugreifend; diebisch).

nechlebný *adj.* nicht nahrhaft.

nechloud, a *m. v.* nekluda. [chuta.

nechoutka *f. v.* nechuť; n. *m. v.* ne-

nechraš, nechroš, è *m. sl.* der Beifuß *rstl.* [meinetwegen.

nechť! (nechať, nešť!) *conj.* soll, mag,

necht-ě, —ěc, —ic, —ěčky *adv.* (*tregrs.*) wider Willen; —ěl a *m.* der Herr Willnicht; —iti (—ěti) (nechci, *imp.* nechtěj!) nicht wollen; —ivý *adj.* unwillig.

nechuť, ti *f.* (n. k něčemu) Unlust *f.*, Abneigung *f.*, Widerwillen *m.*; Mißfallen *n.*, Mißbehagen *n.*; 2. Geschmacklosigkeit, Appetitlosigkeit, Inappetenz *f.*; s nechutí mit Unlust, mit Widerwillen.

nechut-a *m.* Sauertopf *m.*; abgeschmackter Mensch; —en, —na, —no, *v.* nechutný; —enství *n.* Ekel *m.*; Un-

lust *f.*; Unwillen *m.*; Widerwärtigkeit *f.*; Abgeschmacktheit *f.*; 2. Mangel an Eßlust, Ineptie *f.*, Anorexie *f.*; —ěti *v.* nechutnětí; —ina *f.* ekelhafte, geschmacklose Sache; —iti (zn...) ekelhaft, abgeschmackt machen; Unwillen erregen; n. si něco Ekel haben; n. se mißfallen, anekeln; —ně *adv.* unwillig; —něti geschmacklos werden; nicht gefallen, ekelhaft werden; —niti *v.* nechutiti; —nost *f.* die Unlust; Ekelhaftigkeit; Widerwärtigkeit; Unschmackhaftigkeit; Abgeschmacktheit; Ineptie *f.*; —ný *adj.* (n. něčím, n. na mysli atd.) unschmackhaft; abgeschmackt; abgeneigt; mißbehaglich; überdrüssig; ekelhaft.

nechval, *adv.* (*mor.*) kaum; —a *f.* Schmach *f.*; Schande *f.*; —ný *adj.* (—no nám *adv.*) nicht lobenswert; unrühmlich, ruhmlos, illaudabel, nicht empfehlenswert, nicht empfehlenswürdig.

nechvil-e, nechvíle, e *f.* Unwetter *n.*; schlechtes Wetter; üble Witterung; 2. üble Laune *f.*; —ný *adj.* ungestüm, unruhig.

nechyb-a *f.* Sicherheit *f.*; —ný *adj.* sicher; fehlerfrei; unfehlbar; 2. tadellos.

nechytlavý *adj.* schwerfassend; 2. nicht feuerfangend.

nechyž, nechejž *v.* nechati (nech!).

nej- (*st.* naj-) Vorsetzsilbe des Superlativs; im Deutschen »ſt, »ſte od. aller-); nejbližší ddd. nächſte, allernächſte.

něj *prn. acc.* nur nach Präpoſitionen ſtatt jej; na něj auf ihn; před něj vor ihn *etc.*

nějak, —o *adv.* irgendwie, einigermaßen, auf eine Weiſe; —ý, —ový *prn.* irgend einer, ein gewiſſer; n. člověk ein Menſch.

nejap-a, nejepa *m.* ein unbeholfener, ungeſchickter Menſch; —ně *adv.* unbeholfen; —nost *f.* Unbeholfenheit, Ungeſchicklichkeit *f.*; —ný *adj.* unbeholfen, ungeſchickt, ungeſchlacht.

nejasný *adj.* undeutlich, unklar.

nejasyt, a *m. st. v.* nejesyt, nesyt.

nej-blíže *adv.* zunächſt; —bližší *adj.* ddd. nächſte, allernächſte; —dál, —dále *adv.* am weiteſten; —dávnější *adv.* ddd. allerälteſte; —dél, —dýl, —délo *adv.* am längſten, längſtens; —delší *adj.* ddd. längſte; —doleji *adv.* ganz unten; —dolejší *adj.* ddd. unterſte; —dříve *adv.* am eheſten, vor allem, vor allen; vorerſt; co n. baldigſt, eheſtens; —dřívější *adj.* demnächſtig; —důstojnější *adj. Celsissimus* (ein Titel der Erzbiſchöfe); *Illustrissimus* (Titel der Biſchöfe).

nejeden, -dna, -dno *num.* nicht einer, mancher.

nejedlý *adj.* uneßbar, ungenießbar.

nejen, —om *adv.* nicht nur; n. ..., ale i (ale také).... nicht nur ...., ſondern auch ....

nejesyt, a *m. v.* nesyt.

nejhořejší *adj.* (*superl.*) ddd. oberſte.

nejhorš-í *adj.* (*superl.*) ddd. ärgſte, ſchlimmſte; —ík, a, —il, a *m.* Peſſimiſt

nejhůře *adv.* am ſchlimmſten. [*m.*

nejin -ač, —ak *adv.* nicht anders.

nejist-ě *adv.* ungewiß; —ina *st.*, —ota *f.* Ungewißheit; Unſicherheit, Sicherloſigkeit; Unentſchiedenheit, Schwankung *f.*; —ý *adj.* ungewiß; unſicher, ſicherlos; unentſchieden. [nicht; *v.* jiti.

nejíti nicht gehen; to nejde das geht

nejíti (*n.*) präv Gerichtsſtillſtand *m.*

nejízdný *adj.* nicht fahrbar.

nejjasnější *adj.* (Titel) Durchlauchtigſter, *Illustrissimus* (Titel) (N. kníže).

nejlehč-eji *adv.* am leichteſten; —í *adj.* ddd. leichteſte.

nej-lépe *adv.* am beſten; co n. beſtens, aufs beſte; —lepší *adj.* ddd. beſte.

nejméně *adv.* mindeſtens; wenigſtens; co n. am wenigſten.

nejmenec, nce *m.* (bezejmenec) ein Namenloſer, Anonymus *m.*

nejmění *n.* das Nichthaben; der Mangel, die Entbehrung.

nejmenovan-ec, nce *m.* (-ý) Anonymus *m.*; —ý ungenannt, unbenannt.

nej-menší *adj.* ddd. kleinſte; při —menším wenigſtens, mindeſtens; —milejší *adj.* ddd. liebſte; n. jídlo die Leibſpeiſe; co —možněji *adv.* möglichſt; —možnější *adj.* ddd. möglichſte; —novější *adj.* ganz neuerlich; —novějšek, ška *m.* die neueſte Zeit; —novější *adj.* ddd. neueſte; —poslednější *adj.* ddd. letzte, allerletzte; —později *adv.* ſpäteſtens; —posléz, —posléze *adv.* zu allerletzt; —přednější *adv. v.* nejprv; —přednější *adj.* ddd. vorderſte; ddd. vornehmſte; —přez, —přeze, —příz, —přize *st.*, —prv, —prve *adv.* am eheſten, erſt, zuerſt, zuvorderſt; —prvičky *adv.* zu allererſt; —raději, radši *adv.* (*superl.*) am liebſten; —ráznělo *adv.* am entſchiedenſten; co n. mit aller Energie.

nejsem, (nejsi, není, nejsme, nejste, nejsou, *trsgr.* nejsa) ich bin nicht *v.* býti.

nej-skromnější *adj.* ddd. beſcheidenſte; —skrovnější *adj.* ddd. geringſte; —snáze *adv.* am leichteſten; —snažší, —snadnější *adj.* ddd. leichteſte; co —snažneji *adv.* eilndringlichſt; —spíš, —spíše *adv.* vermutlich, höchſtwahrſcheinlich; 2. *v.* nejdříve; —spůze *adv. v.* nejzpůze; —statněji, co n. *adv.* am tapferſten.

nejsvětější *adj.* ddd. heiligſte; n. otec (papež) allerheiligſter Vater (Papſt); n. svátost oltářní das allerheiligſte Sakrament des Altars. [(Nielchel).

nejšle *f.* Holzſchuhe mit Oberleder

nejt, u, —ek, tku *m.* Niet *m.*, Nietnagel *m.*; dřevěný n. ein Holzſtift.

nej-těžší *adj.* ddd. ſchwerſte; ddd. ſchwierigſte; —tiže *adv.* am ſchwerſten; am ſchwierigſten.

nejtkový *adj.* Niet-.

nejtov-ati (boty atd.) nieten; —ník, u *m.* Nietham mer *m.*; —ačka *f.* Nietmaſchine *f.*

nej-větší (větši) ddd. größte; n. díl der meiſte Teil; —vice, na n., co n. am meiſten, zumeiſt; co —vřeleji, co

—vroucnĕji aufs warmste; —vřelejší, —vroucnĕjší ddd. warmste, innigste; —výš, na n., —výše *adv.* ganz oben, am höchsten, höchstens; —vyšší *adj.* ddd. höchste, allerhöchste; n. číslo Maximum; —zadnější, —zazší *adj.* ddd. hinterste, letzte; —záze, —zadnĕji *adv.* zu hinterst; —zpĕze *adv.* zu unterst; am allerletzten.

někady *adv. v.* někudy.

nekajicn-ost *f.* Unbußfertigkeit; Ammortifikation *f.*; —ý *adj.* unbußfertig.

někaký *st. v.* nějaký.

nekal-ost, —ota *f.* daß Arge; Unlauterkeit *f.*; —ý *adj.* unlauter; unsauber.

někam (*st.* někamo) *adv.* irgend wohin; n. jinam auf einen andern Ort, anderswohin. [geirrt, ungezogen.

nekárný, nekáraný *adj.* zuchtlos, un-

nekáti (-ám) vernehmen, nein sagen.

nekáti se (koju se) Buße nicht tun.

nekatol-icky *adj.* akatholisch; —ík, a *m.* Akatholik *m.*

nekáz-anost, i *f.*, eň, zně (*sl.* zni) *f.* Zuchtlosigkeit, Ungezogenheit *f.*; Mangel an Disziplin; —aný, —ný *adj.* nicht befohlen; 2. zuchtlos, ungezogen.

nekažděý *adj.* (*pron.*) nicht jeder.

někd-a *st. v.* někdy; —ajší *st. v.* někdejší; —e *adv.* irgendwo; —ejší *adj.* ehemalig, vormalig; weiland, gewesen, jenjtig, bestanden.

někdo, *genit.* někoho *pron.* jemand, irgend einer.

někdy *adv.* einmal, irgend, jemals, vormals, vor Zeiten, jenst, einst, weiland; manchmal, zuweilen, unterweilen, bisweilen; n., n. potom dermal einst, dereinst.

neklam-avý, —ný *adj.* untrüglich; —nost *f.* Untrüglichkeit *f.*

neklčný *adj. st. v.* nemilosrdný.

nekleč, i *f.* Unwetter *n.*

neklid, u *m.* Unruhe *f.*, a *m.* Unruhestifter *m.*; ein Unbescheidener im Essen; —ník, a *m.* unsauberer Mensch; —ný *adj.* unruhig; 2. unsauber.

neklov, a *m.* die Knackente.

neklučatý *adj.* stammlos.

nekluda *m. v.* neklida.

neklusák, a *m.* Zelter *m.*, Paßgänger *m.* (Pferd).

nekněz, e *m.* Nichtpriester, Laie *m.*

nekňuba *m. v.* nechňupa, nehnuta.

nekojný *adj. st.* unbefriedigend.

nekola *m.* ein barter Mensch. [liko.

několik *adv.* (*num.*) einige *v.* nekó-

několika-denni *adj.* etliche Tage dauernd; e. T. alt; —dílný *adj.* aus etlichen Teilen bestehend; —letý *adj.* etliche Jahre oder dauernd; —nácte *num.* zehn und etliche; —násob, —násobný *num.* mehrfach

několik-átý *num.* der wievielte; einer nach einigen, nach mehren; —erý, —ero *num.* mehr als eins, verschiedene; mehrerlei; —krát *num.* (*adv.*) einigemal; —nácte *num. v.* několikanacte.

několiko *adv.* (*num.*) einige, etliche; —vláda *f.* Oligarchie *f.*; —vládný *adj.* oligarchisch, mehrherrschend.

několikrát *v.* několikkrát. [nigen.

několiký *adj.* (*num.*) einer unter ei-

nekoln-ík, a *m. v.* nekola; —ost *f.* Härte *f.*; —ý *adj.* unsplejßig, unpfaltig; n. člověk *v.* nekola.

nekon, u *m.* Untat *f.*

nekonec, nce *m. v.* nekonečnost.

nekonečn-o *adv.* (*n.*) das Unendliche; do —a ins Unendliche; —ost *f.* Endlosigkeit *f.*, Unendlichkeit *f.*; —ý *adj.* endlos, unendlich.

nekov, u *m.* Nichtmetall *n.*

nekrajan *m.*, nekrajinec, nce *m.* ein nicht im Lande Geborener.

nekrasa *f.* Unschönheit *f.*

nekrato-chvile *f.* Langweile *f.*; —chvilnost *f.* Langweiligkeit *f.*; —chvilný *adj.* langweilig, ohne Zeitvertreib.

nekřesťan, a *m.* Unchrist *m.*; —ský *adj.* unchristlich; to jsou —ské peníze! das kostet ein Heidengeld (Sündengelt)!; —sky *adv.* n. mnoho peněz heidenmäßig viel Geld; n. s někým nakládati jemand unbarmherzig behandeln; —ství *n.* -keit.

nekrevný *adj.* unblutig.

nekrolog, u *m.* Nekrolog *m.*

nekrotky *adj.* wild.

nekřtěn, —ý ungetauft; —ě, —ěte, -nátko *n.* ein ungetauftes Kind; —ec nce, nekřtina *m.* ein Ungetaufter.

nektar, u *m.* Nektar *m.*, Göttertrank *m.*, —ka *f.* mednice Nektarine *f.* (bot.).

někter-ak *adj.* irgendwie, auf irgend eine Art; —aký *v.* nějaký; —de *adv. st. v.* někde; —dy *adv. st.* manchmal *v.* někdy.

některý, —koli (*pl.* někteří *m.*, —ré *f.*, —rá *n.*) (*num.*) *pron.* irgend einer, mancher; *pl.* einige, etliche.

někudy *adv.* irgendwodurch; n. jinudy anderswodurch; auf einem andern Wege; odnékud irgend woher.

nekuma *m.* Taugenichts *m.*

nekuřák, a *m.* Nichtraucher *m.*

něký *st.* (nějaký) *pron.* ein; v někou dobu einst. [*m.*; —ný *adj.* unordentlich.

nelad, u *m.* Unordnung *f.*; Chaos

neláska *f.* Unliebe *f.*, Ungunst *f.*

nelaskavý *adj.* liebelos, unfreundlich; -ost -heit.

neléčivý *adj.* nicht heilend. [-heit.

nelekavý *adj.* unerschrocken; -ost

nelení *adj.* nicht faul, emsig.

neleniti (-ím, *imp.* neleň!) nicht faumen.

nelepota *f.* Unanständigkeit *f.* [men.

nelepý *adj.* unanständig.

ne-li *adv.* nicht; wenn nicht, wo nicht; n.? nicht wahr? [nelíbý).

nelibě *adv.* unliebsam, mißfällig (v.

nelibezný *adj.* unangenehm *v.* nelibý.

nelibka, nelibka *f. v.* nelibost

nelibost, nelíbost, ti *f.* (n. k čemu, n. ke komu) Mißbehagen *n.*, Mißfallen *n.*; Mißvergnügen *n.*, Mißbilligung *f.*; Widerwillen *m.*; Unliebhaberei *f.*; n. k něčemu jeviti Widerwillen gegen etw. haben. [Disharmonie *f.*

nelibozvuk, u *m.* (mus.) Mißton *m.*,

nelíbý *adj.* unliebsam, unliebsam, mißfällig; unangenehm.

nelícn-ý, nelícný *adj.* unartig.

nelíčený *adj.* ungeschminkt; 2. nicht geziert; ungeheuchelt; aufrichtig.

nelid-a *m. et f.* Unmensch *m.*; Misanthrop *m.*, Menschenfeind *m.*; —ný *adj.* menschenleer; 2. menschenscheu; —omilný *adj.* aphilantropisch; —skost, —ství *n.* Unmenschlichkeit, Barbarei *f.*, Immanität *f.*; —ský *adj.* unmenschlich.

nelichý *adj.* gerade, echt, wahr.

nelišný *adj. mor.* gleichgültig.

nelitost, nelítost *f.* Reulosigkeit *f.*; 2. Unbarmherzigkeit *f.*

nelitostiv-ost *f.* Unbarmherzigkeit, Grausamkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě, nelítostně *adv.*) unbarmherzig, grausam.

nelitovati čeho nicht bereuen; 2. nicht schonen. [lzc.

nelze *adv.* es ist nicht möglich; *v.* **něm**, a, o *v.* němý.

něm *pron.* nach Präpositionen (statt jem); na n. auf ihm; v n. in ihm; při n. bei ihm.

nemaha *m. et f.* Schwächling *m.*

nemáhati (—ám) *st.* schwach sein, unvermögend werden; kränkeln.

nemahý *adj.* schwach.

nemajetn-ost *f.* Mittellosigkeit; vysvědčení —osti Mittellosigkeitszeugnis *n.*; —ý (nemajicný) *adj.* vermögenslos, besitzlos, mittellos; fig. pán z Nemanic Herr von Habenichts.

nemanželsk-ý *adj.* unehelich; —é dítě uneheliches Kind.

nemast-a *m.* fig. Lausling *m.*; ein Willenloser; —ný *adj.* ungeschmalzen; fig. abgeschmackt, geschmacklos.

němč-ák, a *m. v.* němčour; —e, etc *n.*, *pl.* —ata bayrische Erdapfel; *v.* baborky; —ina *f.* die deutsche Sprache; 2. *v.* jemčina; —iti (*imp.* -i!) verdeutschen, deutsch machen, germanisieren; 2. mit Vorliebe deutsch sprechen; —our, a *m.* Deutschtümler *m.*

němě *adv.* stumm, wortlos.

Němec, mce *m.* der Deutsche; 2. n. *st.* ein Stummer; —ký *adj.* deutsch; —tví *n.* Deutschtum *n.* [schicker.

nemehlo *n.* [= nemahlo] ein Unge-

neméně *adv.* nicht minder.

neměn-ivost, —livost *f.* Unveränderlichkeit *f.*

nemešk-alý *adj.* fertig, ungesäumt; —ati (-ám) nicht saumen. [stummen.

něměti (o . . .) stumm werden, ver-

nemile *adv.* unliebsam, unangenehm.

nemil-ost *f.* Ungnade *f.*; *st.* Laster *n.*; —ostenství *n.* Lieblosigkeit *f.*; —ostivý *adj.* ungnädig, ungütig; *st.* lasterhaft.

nemilov-án, a, o, —aný ungeliebt; —ati koho (*gen.*) nicht lieben.

nemilý *adj.* unliebsam, unangenehm.

nemír-a *f.* Unmaß, Übermaß *n.*; —ně *adv.* unmäßig; —nost *f.* Übermaß *n.*; Unmäßigkeit *f.*; —ný *adj.* unmäßig.

nemístný *adj.* unstatthaft, unpassend.

nemíti (nemám) něčeho etwas nicht haben; n. nic nichts haben.

nemluv-a *m. et f.* ein sprachloser, wortkarger Mensch; —enství *n.* Kindheit *f.*; —ně, ěte, —nátko *n.* Wickelkind *n.*, ein Kind, das noch nicht reden kann *inans*; —nětví, —nětství *n. v.* nemluvenství; —nost *f.* Wortkargheit, Ungesprächigkeit *f.*; 2. Kindheit *f.*; —ný *adj.* redescheu, ungesprächig, wortkarg.

nemnice *f. sl.* Toilettsche *f.*

nemnoh-o *adv.* nicht viel; wenig; —ý *adj.* (*num., pron.*) wenig; *pl.* nemnozí nicht viele, wenige, einige.

němo *adv.* stumm, sprachlos, wortlos.

nemoc, i *f.* (*pl. nom.* nemoci, *dat.* nemocem *etc.*) Krankheit *f. morbus*; *st.* Schwäche *f.*; žlutá n. Gelbsucht *f.*; červená n. die rote Ruhr; —en, cna, cno krank; —enský vůz Krankenwagen *m.*; —enská pokladna Krankenkassa *f.*; —enství *n.* Krankenwesen *n.*; 2. Morbillität *f.*; lepší rychlá pomoc, než-li dlouhá nemoc besser schnell gerettet als im Gras gebettet. [nicht können.

nemoci (nemohu, —můžeš, —může)

nemocn-ěti krank werden; —ice *f.* Krankenhaus *n.*, Spital, Hospital *n.*; —ictví *n.* Spitalwesen *n.*; —ičný *adj.* Spital-; snět —ičná Hospitalbrand *m.*; —ost *f.* Machtlosigkeit *f.*; Unvermögen *n.*; Krankheit *f.*; —ý *adj.* krank; schwach; na smrt n., k smrti n. sterbenskrank, todkrank; n., čho *m.* ein Kranker, Patient *m.*

nemodlen-ec. —ý Gebetscheuer *m.*, der nicht gebetet hat, der ungern betet; ein Gespenst; —ka *f.* die ungern betet.

němohluchý *adj.* taubstumm *v.* hluchoněmý. [mächtig.

nemohlý *adj. st.* unmöglich; ohn-

nemohoucn-ost *f.* Impotenz *f.*, Unvermögenheit *f.*; —ý, nemohoucí *adj.* impotent, unvermögend. [movitý.

nemohovitý *adj.* mittellos; 2. *v.* ne-

némohra *f.* Pantomime *f.*

nemohu *v.* nemoci.

nemohutný *adj.* machtlos, ohnmächtig.

nemokřinatý *adj.* sumpflos.

nemokvavý *adj.* wasserdicht.

němo-sluchost *f.* Echemytie *f.*; —sluchý *adj.* echemytisch (hluchoněmý).

němo-st, —ta *f.* Stummheit *f.*; 2. unvernünftiges Ding; opili se do —ty sich toll- und vollsaufen.

nemotor-a *m.* ein ungeschickter, plumper Mensch, Plumpsack *m.*; n. *f.* ein plumpes Weibsbild; n. die Sinnlosigkeit in der Krankheit; —ec, rce *m. v.* nemotora; —nice *f.* plumpe Weibsperson; —ník, a *m.* plumper Mensch; —nost *f.* Plumpheit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) ungeschickt, unbeholfen plump.

nemoudře *adv.* unweise, unklug.

nemoudr-ost *f.* Unvernünftigkeit, Torheit *f.*; —ý *adj.* unweise, unvernünftig; n., čho *m.* ein Narr, Tor *m.*; —á *f.* Närrin, Törin *f.*

nemovit-ina *f.*, —ost *f.* unbewegliches Gut, Liegenschaft, Realität *f.*; *pl.* osti Immobilien; —ostní Real-; —ý

adj. unbeweglich; liegend; —é věci Immobilien *pl.*

nemož-ení *n.* Schwachheit *f.*, Unvermögen *n.*; —nost *f.* Unmöglichkeit; 2. Unvermögenheit *f.*; —ný (-no) *adj.* unmöglich; 2. unvermögend.

nemrav, u *m.* Unart *f.*; —y *pl.* schlechte verderbene Sitten; —a *m.*, —ec, vce, nemrávek, vka *m.* ein unartiger, ungesitteter Mensch; —kyně *f.*, —nice eine ungesittete, Sittenlose; —nik, a *m.* v. nemravec; —nost *f.* Sittenlosigkeit *f.*, Unsittlichkeit, Immoralität *f.*; —ný *adj.* unartig, ungesittet, unsittig; unsittlich, unmoralisch.

nemrcouch, a *m.* Schlampe, Trulle *f.*

nemrha *m.* ein schmutzig Karger.

nemřita *f.* Götterspeise *f.*

nemstiti (-ím, *imp.* nemsti!) něčeho nicht rachen.

němt-ati (-ám) (něco) stammeln, stottern; —avec, —avý *m.* Stotterer *m.*

nemudroch, a *m.* ein Unkluger, Unmutný *adj.* harmlos. [weiser.

nemuž-ný *adj.* mutlos; —ský *adj.* unmäunlich. [unvernünftiges Tier.

němý *adj.* stumm; fig. -á tvář ein

nemylný *adj.* unfehlbar, untrüglich; irrtumlos *v.* neomylný. [gedankenlos.

nemysl-itelný undenkbar; —ící, —ný

nenabažný *adj.* unersättlich.

nenáložný *adj.* irreligiös. [keit.

nenabytelný *adj.* unerreichbar; -ost

nenabyt-l (nenabudu, eš, e) něčeho etw. nicht erlangen; —ý unerlangt; n., —ný *adj.* unerreichbar; -ost »keit.

nenadál-e (—o), v —e, z —a *adv.* unverhofft, plötzlich; —ost *f.* Unverhofftheit *f.*; —ý *adj.* unvermutet, unverhofft, plötzlich.

nenadání *n.* Nichtvermutung *f.*; Unverhofftheit *f.*; z n. *v.* nenadále.

nenaděj-e e *f.* Unverhofftheit *f.*; z n. unverhofft; *v.* nenadále; —ný *adj.* hoffnungslos.

nenáhl-e *adv.* allmählich, nach und nach; —iti (*imp.* -il) langsam zu Werke gehen; —ost *f.* Langsamkeit, Bedachtsamkeit *f.*; —ý *adj.* langsam, bedachtsam.

nenahraditelný *adj.* unersetzlich; -ost »keit.

nenachval *adv. mor.* kaum *v.* nechval.

nenák, a *m.* Neinsager, Negator *m.*

nenáležit-ě *adv.* ungebührlich; *indebite*; —ost *f.* Ungebührlichkeit *f.*; —ý *adj.* ungebörig, ungebührlich; unzulässlich; unzuständig.

nenápadný *adj.* nicht auffallend.

nena-plnitelný *adj.* unerfüllbar; -ost »keit; —pravitelný *adj.* unverbesserlich; —řčený *adj.* unbescholten; —sycený *adj.* unsättig; *v.* nenasytný.

nenasyt, a, —a *m.* Nimmersatt *m.*; Vielfraß *m.*; —elný, —itelný, —ný *adj.* unersättlich; -ost »keit.

nenávid-ětl (-ím, *imp.* nenáviď!) koho (*acc. et gen.*) jmd. hassen; —itel, e *m.* Hasser *m.*; —ný *adj.* hassend.

nenávist, ti *f.* (n. k někomu) Haß *m.*, Gehässigkeit *f.*; v n. uvesti n. přivesti verhaßt machen; v -ti koho míti einen hassen.

nenávist-ivý, —ný *adj.* gehässig, voll Haß; —ník, a *m.* Hasser *m.*; —nost *f.* Gehässigkeit *f.* [unwiederkehrlich.

nenavratitelný *adj.* unwiederbringlich;

nenavyklý *adj.* ungewohnt.

nene *adv.* keineswegs; (in Zusammensetzung ist es bejahend, z. B.:) —dostávati se (— dostávati se) nicht mangeln; —hodný *adj.* nicht unwürdig.

nenech-álek, lka, —avec, vce *m.* der gern angreift, zugreift; ein Mauser, ein Langfinger; —ati (-ám) koho nicht in Ruhe lassen; n. čeho nicht ablassen; —avost *f.* Mauserei *f.*; —avý *adj.* zugreifend; unruhig; diebisch.

nenepodobný *adj.* nicht unähnlich; nicht unwahrscheinlich. [schwer.

nenesnadno, nenesnadně *adv.* nicht

není, *st.* nenie (3. *pers.*) ist nicht.

nenic *adv. st.* etwas.

nen-ičky, —ičko, —inko *adv. v.* nyní, nyníčko.

nenově *adv.*, —ý *adj.* nicht neu.

nenucen-ě *adv.*, —ý *adj.* ungezwungen, zwanglos; —ost *f.* Ungezwungenheit *f.*

neobezře-lý (—tný) *adj.* unvorsichtig.

neobkličený *adj.* unumschlossen.

neoblíbený *adj.* nicht beliebt. unbeliebt. [unersättlich.

neoblom-itelný, —ný *adj.* unbeugsam;

neobmeškati (-ám) čeho nicht versäumen, nicht unterlassen.

neobmezen, a, o, ý *adj.*, —ě *adv.* unbeschränkt, absolut; fig. unbestimmt; —ost *f.* Unbeschränktheit *f.*; —stvi *n.* Absolutismus *m.*

neobojetný *adj.* neutral; -ost »itat.

neobratný *adj.* ungeschickt, plump, ungeschlacht.

neob-řezaný *adj.* unbeschnitten; —řízka *f.* (bibl.) Vorhaut *f.*; —roubený *adj.* unberaubt; —sáhlý, —sažný, —sažitelný *adj.* unbegreiflich, unbegreifbar; -ost »keit; —sazený unbesetzt; —vyklý, neobyčejný *adj.* ungewohnlich, außergewöhnlich.

neobý *adj.* neutral.

neobydlený unbewohnt.

neobyvatelný *adj.* unbewohnbar.

neocenitelný *adj.* unschätzbar.

neočekávaný unerwartet, unverhofft.

neodbyt-a (neodbuda) *m.* ein Zudringlicher; —ný *adj.* unabweislich, unabweisbar; zudringlich; (zboží) unabsetzbar; —ý *adj.* unerledigt; rückständig.

neoddati (-ám), neodevzdati (-ám) komu nic nicht übergeben; n. si nic, n. komu nic einem nicht nachstehen, nicht nachgeben; nicht geringer sein.

neod-dělený ungesondert; —dělitelný untrennbar; —hodlaný unentschlossen; —kladně *adv.* ohne Verzug; —kladný *adj.* unverzüglich; dringlich; n. návrh Dringlichkeitsantrag *m.*; —loučený unabgesondert; —lučitelný, —lučný *adj.* untrennbar, unzertrennlich; —mluvný *adj.* ohne Widerspruch.

neodol-aný unerfättlich, ungenügsam; —atelný, —avatelný *adj.* unwiderstehlich; unbeitreitbar.

neod-porný *adj.* nicht widersprechend; unverweigerlich; —povědný unverantwortlich; —pustitelný *adj.* unverzeihlich; —vislý *adj.* unabhängig *v.* nezávislý; -ost -keit; —volatelný *adj.* unwiderruflich, irrevokabel; —vratný *adj.* unabwendbar. [unbiegsam; langsam.

neo-hbitý, —hebný, —hybný *adj.*

neohrabaný, *mor.* neokřápaný *adj.* plump, ungeschickt.

neohrožen, a, o, ý *adj.* (*adv.* -ě) unerschrocken, mutig; —ost *f.* Unerschrockenheit *f.*, Intrepidität *f.*, Todesmut *m.*

neohýralý *adj.* stumpf (moral).

neochot-a *f.*, —nost *f.* Ungefälligkeit *f.*; —ný *adj.* unbereitwillig, ungefällig.

neochvějný *adj.* unerschütterlich.

neokřesan-ec, nce *m.* ein Ungeschliffener; —ý, neokrouchaný *adj.* plump, ungeschliffen.

neokro-cený, —tlý *adj.* ungezähmt.

neolidněný *adj.* unbewohnt, menschenleer.

neomalený *adj.* ungeschliffen, unanständig; unumwunden, ungeschlacht.

neomlitka *f.* unbestreuter Kuchen.

neomluvný *adj.* unverantwortlich.

neomyln-ík, a, neomylák, a *m.* Infallibilist *m.*; —ost *f.* Unfehlbarkeit *f.*; Infallibilität *f.*; —ý *adj.* gewiß; untrüglich; unfehlbar; infallibel.

neomyta *f.* unreines Frauenzimmer.

neopatrný *adj.* (-ně *adv.*) unvorsichtig.

neopeřený *adj.* unbefiedert.

neopřáhaný *adj.* ungezähmt.

neopráv-ka *f.* Korrekturfehler *m.*; —něný unberechtigt.

neoraný ungepflügt.

neosáhlý *adj.* unumfaßbar.

neosaž-ený *adj. st.* unbegriffen; —itelný *adj.* unbegreiflich.

neosetý *adj.* unbesät.

neosob-ivý *adj.* anspruchslos; —ní *adj.* unpersönlich; —ný *adj.* unanjehn.

neospalý *adj.* wachsam. [lich.

neostřílený fig. ungeübt; scheu.

neosvědčení *n.* (směnky) unterlassene Verlerung des Protestes.

neošemetný *adj.* truglos.

neotes-anec, nce *m.* ein Schliffel, ein Ungebobelter; —aný ungezimmert; ungehobelt; —ek, sku *m.* ungezimmerter Stock, Balken; n., ska *m. v.* neotesanec.

neotočný *adj.* undrehbar.

neovšem *adv.* nicht ganz.

neozbrojený unbewaffnet.

neozdobný *adj.* unzierlich.

neoženění *n.*, bezženství *n.* Zölibat *n.*

nepachnouti nicht duften; nicht hinschreiten; 2. n., *st.* nepáknouti k někomu, někam nicht mit einem Fuße betreten.

nepamět, ti *f.* Vergessenheit *f.*, Vergeßlichkeit *f.*, Amnesie *f.*; od —ti lidské seit (von) undenklichen Zeiten, seit Menschengedenken.

nepamět-a *m.* ein Vergeßlicher; —livý *adj.* vergeßlich; undenklich; —ný *adj.* undenklich, unersinnlich.

nepatrn-ě *adv.* unmerklich; unbedeutend; —ec, nce *m.* Nadelmehre *f.*, Nadelkerbel *m. Aphanes*; —ost *f.* Unbedeutenheit *f.*; —ý *adj.* unbedeutend; geringfügig, unerheblich, unanjehnlich; undeutlich.

nepečlivý *anj.* fahrlässig.

nepěkný *adj.* ungestaltet, unschön.

nepevný *adj.* nicht fest; unhaltbar.

nepile *f. st.* Sorglosigkeit *f.*

nepilný *adj.* unfleißig.

nepita *f.* [*z lt. nepeta*] grüne Melde *f.*

nepláce *f.*, neplacení *n.* das Nichtzahlen. [—ý *adj.* kirr, zahm.

neplach, a *m.* ein Kecker, Dreister;

neplašný *adj.* fromm (von Tieren); 2. *st.* still, ohne Geräusch.

neplateb-nost *f.* Zahlungsunfähigkeit, Insolvenz *f.*; —ný *adj.* zahlungsunfähig, insolvent.

neplatilek, lka *m.* ein Nimmerzahl.

neplat-iti (*imp.* neplať!) něčeho nicht zahlen; —ivý *adj.* nicht zahlend, schlecht zahlend. *adj.* (-ně *adv.*) ungültig.

neplat-nost *f.* Ungültigkeit *f.*; —ný

neplech, a *mor.*, —a *m.* unfaubere, faule Person; —a *f.*, —ost, —ota *f.* Unfug *m.*; Unwesen *n.*; —ý *adj.* unfauber, unwacker.

neplenný, neplný *adj.* unfruchtbar.

nepleš-e *adv.* unfauber; —ka *f. v.* neplecha.

neplodn-ost *f.* Unfruchtbarkeit *f.*; Sterilität *f.*; n. (n. mužská), nemohoucnost Impotenz *f.* Unvermögenheit *f.*; —ý *adj.* unfruchtbar, steril; n., (nemohoucný) impotent, unvermögend.

nepobožný *adj.* unfromm.

nepobuda *m.* Vagabund *m.*

nepoctiv-ost *f.* Unehrlichkeit, Unredlichkeit *f.*; —ý *adj.* (-ě *adv.*) unredlich; 2. unehrlich; 3. ehrlos, unehrbar.

nepo-čas, *pl.* —časy, —časí, —česi *n.*

nepočesaný *v.* nečesaný. [Unwetter *n.*

nepočest-ně *adv.*, —ný *adj.* unehrbar; unehrlich; ehrlos; —nost *f.* Unehrbarkeit *f.*

nepodařilec, lce *m.* Bastard *m.*

nepod-daný *adj.* ununterworfen; n., —dajný ununterwürfig, widerspenstig; -ost -keit. [Wand ꝛc.); 2. unbefangen.

nepodjatý nicht unterfangen (von einer

nepodkupný *adj.* unbestechlich.

nepodlomný *adj.* unbeugsam.

nepodmíněný *adj.* unbedingt.

nepodob-a *f.*, —enství *n.* Unähnlichkeit; Mißgestalt *f.*, Unform *f.*; —izna *f. st.* Frevel *m.*; —ně *adv.* unähnlich; unwahrscheinlich; unvergleichlich; —ný *adj.* unähnlich; k víře n. unglaublich; k pravdě n. unwahrscheinlich; 2. n. unvergleichlich; 3. ungebührlich; unschicklich; 4. häßlich.

nepodstatný unwesentlich; unwesenhaft, ineffentiell; unbegründet, grundlos.

nepod-vratný *adj.* unerschütterlich, unumstößlich; —vržený *adj.* authentisch.

nepohnut-elný *adj.* unbeweglich; —ý *adj.* (—ě *adv.*) unbewegt.

nepohoda *f.* Unwetter *n.*, üble Witterung; 2. *n. v.* nepohodli.

nepohodl-i *n.* Unbequemlichkeit *f.*; —ný *adj.* unbequem, intommod.

nepohodnouti se s kým oč uneinig werden, in Mißhelligkeit, in Differenz mit jmdm. geraten.

nepohyb-livý, —ný *adj.* unbeweglich; **nepohynulý** *adj.* unvergänglich.

nepochopitelný *adj.* unbegreiflich.

nepochybn-ě *adv.* unzweifelhaft, ohne Zweifel; 2. vielleicht, wahrscheinlich; —ý *adj.* unfehlbar, unzweifelhaft, gewiß.

nepojištěný *adj.* unversichert.

nepoklid, u *m.* Unordnung, Unruhe *f.*

nepokoj, e *m.* Unruhe *f.*, Unfriede *m.*; —iti (*imp.* nepokoj!) koho beunruhigen, stören; n. se unruhig werden; —ně *adv.* unruhig; —ník, a *m.* ein Unruhiger, Unruhstifter, Ruhestörer *m.*; —nost *f.* Unruhe, Ruhelosigkeit, Unfriedlichkeit *f.*; —ný *adj.* unruhig, unfriedlich.

nepokor-a *f.* Unbeugsamkeit *f.*; —ný *adj.* unbeugsam, unbeugsamig.

nepokrytě *adv.* unbedeckt; offen, unverhohlen.

nepoměr-nost *f.* Mißverhältnis *n.*; —ný *adj.* (-ně *adv.*) unverhältnismäßig.

nepomi-jející, —jitelný *adj.* unvergänglich.

nepo-platnost *f.* Steuerfreiheit, Immunität *f.*; —platný *adj.* zinsfrei, steuerfrei; —psatelný *adj.* unbeschreiblich (k nepopsání).

nepořád, u, —ek, dku *m.* Unordnung *f.*; —ně *adv.* unordentlich; —nost *f.* Unordentlichkeit *f.*; —ný *adj.* unordentlich.

nepořízen-á, é *f.*, s -ou (odejíti) unverrichteter Dinge od. Sachen (fortgehen).

neporočný *adj. st.* untadelhaft.

neporuš-enost *f.*, —enství *n.* Unbescholtenheit *f.*; —ený unversehrt; unberührt; unverletzt; unbefleckt; —itelný, —ný *adj.* unverweslich; unantastbar, unverletzlich, unverletzbar.

neposed-a, —ka *m.* ein Unruhiger; —avý, —ný *adj.* unruhig, der kein Sitzfleisch hat; —ník, a *m. v.* neposeda.

neposkvrn-a *f.* die Makellosigkeit; —ěný (neposkvrněný) *adj.* unbefleckt, makellos *immaculatus*; —itelný *adj.* unbefleckt, immakulabel.

neposledni *adj.* einer der ersten.

neposlucha *m.* ein Ungehorsamer.

neposluš-enství *n.*, —nost *f.*, Ungehorsam *m.*, Unfolgsamkeit *f.*, Insobedienz, Insobsequenz *f.*; Insubordination *f.*; —ník, a *m.* ein Ungehorsamer; —ný *adj.* (—ně *adv.*) koho (*gen.*) ungehorsam.

nepostižitelný *adj.* unerreichbar; unerschwinglich; 2. unausforschlich.

nepostoj *m. Perpetuum mobile n.*; (mech.) Unruhe *f.*, Balancier *m.*

nepoškvrněný *v.* neposkvrněný.

nepotřebný *adj.* nicht notwendig, unnötig; 2. unbrauchbar.

nepovědomý *adj.* unbekannt.

nepovinný (n. předmět) nicht verpflichtet, unobligat.

nepovlovný nepovolný *adj.* unglimpflig; unnachgiebig.

nepozn-án a, o, —aný *adj.* ungekannt; unerkannt; k nepoznání unkenntbar, unkenntlich.

nepozor, u *m.* Unachtsamkeit, Unaufmerksamkeit *f.*; —a *m.*, —ník, a *m.* ein Unaufmerksamer; —nost *f.* Unaufmerksamkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) unaufmerksam, unachtsam; —ovaný unbemerkt; unmerkbar. [2. unverdaulich.

nepožitečný *adj.* genußlos, nutzlos;

nepožít-i (—žiju) něčeho nicht genießen; —í *n.* das Unverdauen.

nepoživatelný *adj.* ungenießbar.

neprašný *adj.* staubloß.

nepřátel-iti (*imp.* nepřátel!) Feindschaft stiften; n. (zn...) se Feinde werden; —ný *st.*, —ský *adj.* feindlich; feindselig; —ství *n.* Feindschaft *f.*; Feindseligkeit *f.*

nepřáti (nepřeju) komu nicht gönnen, mißgönnen; 2. nicht wünschen.

nepravd-a *f.* Unwahrheit [*f.*; Unrecht *n.*; —ivý *adj.* (—ivě *adv.*) unwahr; -ivost -heit.

naprav-ě *adv.* unrecht, ungerecht; irrig; falsch; —i *n.* Unrecht *n.*

nepravidelný *adj.* unregelmäßig, abnorm; irregular.

neprávni *adj.* rechtlos, unrechtmäßig.

neprávo *n.* Unrecht *n.*; 2 Widerrechtlichkeit *f.*

neprav-ost, ti *f.* Laster *n.*; 2. Unrecht *n.*; 3. *n.*, —ota *f.* Unwahrheit, Unrechtheit *f.*; —ostný *adj.* lasterhaft.

nepravý *adj.* unrecht, ungerecht, widerrechtlich; 2 lasterhaft, 3. unwahr, unecht, unrichtig (falsch, irrig).

neprázdn-ost *f.* Beschäftigung *f.*; —ý *adj.* nicht leer; *st.* unmüßig.

nepře-berný, -brany *adj.* unerschöpflich. [natürlich.

nepředělávaný *adj.* nicht bearbeitet;

nepředlože-ný *adj.* (—ně *adv.*) unüberlegt; —nost *f.* Unüberlegtheit *f.*

nepřed-pisný *adj.* unmaßgeblich, unvorschreiblich; —pisuje něčeho unvergreiflich; —pisující zdání unvorgreifliche Meinung; —pojatý *adj.* unbefangen; -ost -heit; —sahajíc, —stihujíc *adv.* unvorgriffen; —stižný, —stižený *adj.* unübertroffen, einzig dastehend; 2. unmaßgeblich, unvorgreiflich; n. návrh unvorgreiflicher Antrag.

nepředvídany *adj.* unvorhergesehen.

nepřehledny *adj.* unübersehbar.

nepřechodný *adj.* unübersteigbar, unüberschreitbar, unübersteigbar; 2. (gram.) [-né časoslovo] *Intransitivum* (zielloses Zeitwort).

nepřejný, nepřející *adj.* ungünstig.

nepře-kladny *adj.* unüberlegbar; -ná lhůta eine fixe, unverlegbare Frist; —konatelný *adj.* unüberwindlich; —kročitelný *adj.* unüberschreitbar; —ložitelný *adj.* unüberlegbar; —měnný *adj.* unveränderlich; —mohlý *st.*, —možený *st.*, —možitelný *adj.* unüberwindlich; unbezwinglich,

inſuperabel; invinzibel; —stajný (*st.*), —stanlivý (*st.*), —stanný, —stavný, —tržený, —tržitý, —tržný *adj.* ununterbrochen, unaufhörlich, unausgeſetzt, fortlaufend, fortwährend; beſtändig; —strašený *adj.* unerſchrocken; —zuvný *adj.* einbällig.

nepříčetn - ost, nepříčitateln-ost *f.* Unzurechnungsfähigkeit *f.*; —ý *adj.* unzurechnungsfähig. [quem.

nepříhodný *adj.* ungelegen, unbe-

nepřichodný *adj.* unzugänglich.

nepříjem-nost *f* Unannehmlichkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) unangenehm.

nepřijezd, u *m.* Ausbleiben *n.*; —ný *adj.* unfahrbar.

nepřijmutí *n.* Ablehnung *f.*; verweigerte Annahme; u. přísahy Eides-ablehnung *f.*; n. směnky Mangel der Akzeption; právo k n. Ablehnungsrecht *n.*

nepřikazný *adj.* unmaßgeblich; 2. indiſponibel. [los, unexemplariſch.

nepříkladný *adj.* unerbaulich, beiſpiel-

nepřiležitý *adj.* ungelegen; unbequem; -ost -heit [mittelbar.

nepřím-o *adv.*, —ý *adj.* indirekt, un-

nepřipadný *adj.* unpaſſend, unpaſſlich, unangemeſſen, ungelegen.

nepřípustný *adj.* unzuläſſig.

nepřirozený unnatürlich.

nepřislušn-ost *f.* Unzukömmlichkeit *f.*; 2. Unzuſtändigkeit *f.*; n. (k) soudu Inkompetenz *f.* (des Gerichtes); Unzuſtändigkeit eines Gerichtes; —ý *adj.* unpaſſend, ungeziemend, ungebührend; 2. unzukömmlich; 3. unzuſtändig; inkompetent; n. do obce nicht zuſtändig.

nepřístoj-nost *f.* Unzukömmlichkeit *f.*; Unfug *m.*; —ný *adj.* unzukömmlich.

nepřístranný *adj.* unparteiiſch.

nepřístupný, nepřistupitelný *adj.* unzugänglich.

nepřítel, e *m.* (*pl.* nepřátelé, *gen. pl.* nepřátel, *acc. pl.* nepřátele *et* nepřátely) Feind *m.*; —kyně *f.* Feindin *f.*; —ský, —ství *v.* nepřátelský, -ství.

nepřítomn-ost *f.* Abweſenheit, Abſenz *f.*; —ý *adj.* abweſend, abſent; seznam —ých Abſententliſte, Abſententabelle *f.*

nepřítržný *adj. v.* nepřetržný.

nepřívětivý *adj.* unfreundlich.

nepřízeň, zně *f.* Ungunſt, Abgunſt, Mißgunſt *f.*; 2. Neid *m.*; 3. fig. Neider am Finger.

nepřízniv-ě *adv.* ungünſtig; abfällig; —ec, vce *m.* Widerſacher *m.*; —ost *f.* Mißgunſt, Ungunſt *f.*; Neid *m.*; —ý *adj.* ungünſtig, abgünſtig; mißgünſtig; neidiſch; abfällig, nachteilig; hlasy obviněnému —é Stimmen, die für den Angeklagten nachteilig ſind.

nepro-dleně *adv.* unverzüglich, ſofort, alljogleich; —dajný *adj.* unverkäuflich; —dlužný *adj.* unerſtreckbar; -ná lhůta fire, unerſtreckbare Friſt, peremptoriſche Friſt; Präkluſivfriſt *f.*; —dyšný *adj. v.* neprůdušný; —hledný *v.* neprůhledný; —kázaný unerwiejen, illiquid; —měnitelný *adj.* unveränderlich; unwandelbar; —minutelný *adj.* unnachſichtlich; —mlčný *adj.* unverjährbar; —mokavý, —mokavý *adj.* waſſerdicht; —padlý *adj.* unverjährt; —palný *adj.* feuerfeſt; —pařný *adj.* dampfdicht; —polný *adj.* ſchweißdicht; —pouštivý *adj.* waſſerdicht; luftdicht; —spěšný *adj.* unvorteilhaft.

neprostřed - ečný, —ní —ný *adj.* unmittelbar, immediat. [bombenfeſt.

neprostřel-itelný, —ný *adj.* kugelfeſt;

neprozřeteln-ost *f.* Unvorſichtigkeit, Improvidenz *f.*, Imprudenz *f.*; —ý *adj.* (*adv.* —ě) unvorſichtig; imprudent.

neprůduš-nost *f.* Luftdichtheit *f.*; —ný *adj.* luftdicht, hermetiſch. [keit.

neprůhledný *adj.* undurchſichtig; -ost

neprůchodný *adj.* undurchgänglich.

neprůvodný *adj.* unanführlich; 2. unerweislich.

nepta: z nepty (*adv.*) *st.* unverſehens.

Neptun, a *m.* (myth., aſtr.) Neptun *m.*; —ický *adj.* neptuniſch; —ismus *m.* Neptunismus *m.*; —ista *m.* Neptuniſt *m.*

nepuk-ající *adj.* nicht aufſpringend; —avý *adj.* was nicht bricht.

neráčenství *n. st.* Widerwille *m.*

nerad, nerád, a, o *adv.* nicht gern, ungern; jsem tomu n. es iſt mir unlieb.

neřád, u *m.* Unrat, Unflat *m.*; Schmutz, Kot *m.*, Geſchmeiß *n.*; 2. *st.* Unordnung *f.*; Unfug *m.*; 3. *st.* Unzucht *f.*; u., a *m.* Luder *n.* (Schimpf); —iti ſchmutzen,

neradně *adv.* ohne Rat. [miſten.

neřádn-ě *adv.* unordentlich; unrechtmäßig; unzüchtig; n., ěte *n.* Baſtard *m.*; —ice *f.* unzüchtige Weibsperſon; —ík a *m.* unordentlicher, unflätiger Menſch; —ost *f.* Unordentlichkeit; Unflätigkeit *f.*; —ý *adj.* unordentlich; unrechtmäßig, rechtswidrig; ſchmutzig, kotig; unflätig; unzüchtig.

neradný *adj.* der nicht raten kann.

neradoživ-ec, vce *m.* ein Lebensmüder; —ka *f.* eine Lebensmüde; —ý *adj.* lebensmüde (*v.* omrzelý).

nerázn-ě *adv.* derb, tüchtig; —ý (nehorázný) *adj.* gewaltig.

nerci, nerci-li (neřci-li), —liž um nicht zu ſagen, geſchweige denn . . . (ani . . . , nerci-li; n . . . , aby); ani jsem ho neviděl, nerci-li abych s ním mluvil ich habe ihn nicht geſehen, geſchweige geſprochen.

neřeř, ti *f.* Unrat, Unfug *m.*; Unreinigkeit am Körper; Laſter *n.*; Unzucht *f.*; *st.* Trübſal *f.* (*n.*).

neřestn-ík, a *m.* Laſterknecht *m.*; —ý *adj.* unſäuberlich; laſterhaft. [ſtiger.

neřezanec, nce *m.* ein Widerſpen-

neřku-li *v.* nerci-li.

nerod-a *f. st.* das Nichtwollen; n. (neróda), —ce *m. st.* ein Unwillfähriger; —iti nicht gebären; *st.* (*imp.* nerod!) n, (n. o čem, n. činiti *atd.*) nicht wollen; neroď se hněvati jsme nicht; nerodte se báti fürchtet euch nicht; —ný *adj.* unfruchtbar; 2. n. *st.* unwillig, ungern; 3. n. bratr halbbürtiger Bruder; —ství, —stvo *n. st.* Unwille *m.*; Unwilligkeit *f.*

nerost, u *m.*, —lina *f.* Mineral *n.*; —ectvo, —linstvo *n. coll.* das Mineralreich; —ný (-ní) *adj.* Mineral-;

nerosto-pis, u *m.* Mineralogie *f.*; Oryktegraphie *f.*; —pisec, sce *m.* Mineralog *m.*, Oryktegraph *m.*; —pisný *adj.* mineralogisch; —sloví *n.*, —věda *f.*, —zpyt, u *m.* Anorganologie *f.*; —vna *f.* Mineralienkabinett *n.*; —znalec, lce *m.* Mineralog *m.*; —znalecký, —znalský *adj.* mineralogisch; —znalství *n.* Mineralogie *f.* [nicht frühzeitig, verspätet.

nerouč *adv.* nicht bald; —i *adj.*

neroudný *adj. mor.* unwillfährig.

nerev-eň, vně *f.* Ungleichheit, Unebenheit, Unebene *f.*; —en, vna, vno *v.* nerovný; —ně *adv.* ungleich; 2. unvergleichlich; —nost *f.* Ungleichheit, Ungleichmäßigkeit, Inegalität *f.*; —ný (n. někomu) *adj.* ungleich, uneben, inegal; 2. krumm, schief; 3. unbillig.

neroz-borný *adj.* unzertrennlich; unauflöslich; —dělený unzertellt, ungeteilt; —dělitelný, —dílný *adj.* unteilbar; —hodlaný *adj.* unentschlossen, unschlüssig; —hodnutelný *adj.* (-ná hádanka) unauflöslich; —hodný *adj.* unentschieden; 2. unentschlossen, irresolut; —koš, e *f.* Unlust *f.*, Unannehmlichkeit *f.*; —košný *adj.* unangenehm; nicht verwelchlicht; —loučenina *f.* unzerlegter Stoff oder Bestandteil; —lučitelný, —lučný *adj.* unzertrennlich, unauflöslich; untrennbar; untrennlich, inseparabel; —lučnost *f.* Inseparabilität *f.*; Unzertrennlichkeit, Untrennbarkeit *f.*; —mařilý *adj.* nicht welchlich; —mokavý wafferfest; —mysl, u *m.* Unbedacht *m.*; Unbedachtsamkeit *f.*; —myslný *adj.* unbedächtig, unbedachtsam; —myšlený *adj.* unbesonnen; —pustný *adj.* unauflösbar; —puštěnina *f.* (chem.) Hinterhalt *m.*; —sudek, dku *m.* schlechtes Urteil; —tavitelný, —tavný *adj.* unschmelzbar; berghart; —trhatelný, k neroztrhání unzerreißbar.

nerozum, u *m.* Unvernunft *f.*; Unverstand *m.*; —ně *adv.* unvernünftig; —nost *f.* Unvernünftigkeit *f.*; —ný *adj.* unvernünftig, unverständig, irrationel.

neroz-vážlivý *adj.* unbesonnen; -ost -heit; —vížitelný unauflösbar. [*rina.*

nerp-a, –ice *f.* Seehund *m. Phoca ma-*

nerůd-a *f.* Abart, Abartung *f.*; n. *m.* Grobian *m. v.* neroda; —ný *adj.* abartig; mißgeraten; unförmig; —ně unwillfährig (*srv.* neroudný).

neruma *m mor.* Grobian *m.*

nerv, u *m. Nerve m. Nervus*; —osloví *n.* Nervenlehre *f.*; —osní *adj.* nervös; —ovina *f.* Nervensubstanz *f.*; Nervensaft *m.*; —ový, —ovní *adj.* Nerven-; —stvo *n. coll.* das Nervensystem, die Nerven.

nescest-i *n.* Unweg, Abweg *m.*; —ný *adj.* pfadlos, unwegsam.

nesčetný *adj.* unberechenbar; n., nesčíslný, nesčíslný *adj.* zahllos, unzählig, unzählbar; n. počet, -né množství eine unzählige Menge; nesčíslněkrát unzählige Male.

nesdílný *adj.* wortkarg. [zähligemal.

nesen-í, nešení *n.* das Tragen; n. vajec das Eierlegen; n., n.-se die Haltung (vom Körper); —ý *adj.* getragen.

nesestaralost *f.* Agerasie *f.*

neshledný *v.* neúhledný.

neshod-a (—í *n.*, —nost *f.*) Uneinigkeit, Unübereinstimmung *f.*, Differenz *f.*; —ný *adj.* uneinig, mißhellig.

neshrabný *adj.* plump, ungeschickt *v.* ne-

neschodný *v.* neschůdný. [ohrabaný.

neschopn-ík, a *m.* ein Untauglicher; —ost *f.* Unfähigkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) unfähig, untauglich.

neschranný *adj.* unwirtschaftlich.

neschůdný *adj.* ungangbar, unpassierbar; unzugänglich; -ost -keit.

nesjedno-cenost *f.* Uneinigkeit *f.*; —cený unvereinigt; (-á církev) nicht uniert; —titelný *adj.* unvereinbar.

nesjezdný, nesjízdný *adj.* unfahrbar.

neskalen-ství *n. st.* Unschuld *f.*; —ý *adj.* unschuldig.

nesklad, u *m.*, —í *n.*, —nost *f.* Disharmonie *f.*; —ný *adj.* disharmonisch; 2. ungeordnet; 3. unräumlich (-á síň).

nesklamavý *adj. v.* nesklamný.

neskliď, a, —a *mor.* nesklúda *m.* ein Unartiger; 2. einer, der nicht gern aufräumt; 3. ein Ungenügsamer; —ný *adj.* unaufräumbar; 2. unfriedlich.

nesklonný *adj.* unbeugsam, unbiegsam; 2. (gram.) indeklinabel, unabänderlich, unwandelbar.

neskon-alost *f.* Unendlichkeit *f.*; —alý *adj.* (—ale *adv.*) unendlich; minule n. (čas) halbvergangen (Zeit) *imperfectum*; budoucně n. künftig *futurum*; —ání *n.* Unbeendigung *f.*; —čený *adj.* unbeendet; 2. unendlich.

neskromn-ost *f.* Unbescheidenheit *f.*, Immodestie *f.*; —ý (neskrovný *adj.* (—ě *adv.*) unbescheiden, unmäßig, immodest.

neskrotný *adj.* unbändig.

neslavný *adj.* ruhmlos, unberühmt.

nesle *f. pl.* Tragscheit *m.*

neslič-enství *n.*, —nost *f.* Ungestaltheit *f.*, Häßlichkeit *f.*; —ný *adj.* ungestaltet, häßlich.

neslovutný *adj.* unberühmt.

nesluč-itelnost, —nost *f.* Unvereinbarkeit *f.*; Inkompatibilität; —ný *adj.* unvereinbar.

nesluš-enství *n.*, —nost *f.* Unanständigkeit; Ungebühr *f.*; —ně *adv.* unanständig, anstandswidrig; —ný *adj.* unanständig, ungebührlich, ungeziemend.

nesložebný *adj.* undienstfertig.

neslých-áno unerhört; —aný, —alý *adj.* unerhört; —ané neštěstí namenloses Unglück.

nesmě-l-ost *f.* Zaghaftigkeit *f.*; —ý *adj.* (—e *adv.*) schüchtern, zaghaft, scheu, verschämt.

nesmě-ra *f. sl.* Unmaß *n.*; —řený, —řitelný, —rný *adj. v.* nesmírný.

nesměšný *adj.* nicht lacherlich; 2. der nicht lacht. [lich.

nesmíř-itelný, —livý *adj.* unversöhn-

nesmírn-ě (*st.* nesmierně) *adv.* übermäßig; —ost *f.* Unermeßlichkeit *f.*; —ý *adj.* übermäßig, unermeßlich.

nesmrtel-nik, a *m.* ein Unsterblicher; —nost *f.* Unsterblichkeit, Immortalität

f.; —ňovati (zn...) co unſterblich machen; immortaliſieren; —ný *adj.* unſterblich.

nesmrtný *adj. v.* nesmrtelný.

nesmysl, u *m.* Unſinn *m.*; —nec, slence, —ník, a *m.* ein Unſinniger, Unbeſonnener; —nost *f.* Unſinnigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) unſinnig, ſinnlos; n. (v něčem) unbeſonnen.

nesnad *adv. st.* nicht leicht.

nesnadek, dku *m. sl.* Unfug *m.*

nesnad-enstvi *n. st.* Schwierigkeit *f.*; —iti se s kým oč ſtreiten *v.* nesnadniti se; —ka *f. sl.* Schwierigkeit *f.*; —ně (*comp.* nesnáz, nesnáze) *adv.* ſchwierig, ſchwer; faum; —nění *n.* Uneinigkeit *f.*; —niti (-inn, *imp.* -ni!) něco někomu ſchwer machen, erſchweren; n. se s kým (spolu) o něco uneinig ſein; ſtreiten, hadern; —nost *f.* Schwierigkeit *f.*; —ný *adj.* ſchwer, ſchwierig (nicht leicht); 2. unzukommlich, unwillig, mürriſch.

nesnášeliv - ost *f.* Unverträglichkeit, Unduldſamkeit, Intoleranz *f.*; —ý *adj.* unverträglich, unduldſam, intolerant.

nesnáz, e *st.* i, —e, —ka *f.*, *st.* nesnazenstvi *n.* Schwierigkeit, Beſchwerde, Ungelegenheit, Verlegenheit, Klemme *f.*, Mißſtand *m.*, Anſtand *m.*; Streit, Prozeß *m.*; —e činiti někomu v něčem Anſtände machen; vzešla-li by o něco jaká n. bei ſich ergebenden Anſtänden.

nesnesitelný *adj.* (-ně *adv.*) unerträglich, unerleidlich; -ost -keit.

nesný (*lp.* nosný) *adj.* fruchtbar, tragbar.

nesoud, u *m.*, —nost *f.* Urteilsloſigkeit *f.*; Akriſie *f.*; —ný *adj.* unkritiſch; urteilslos (urteillos).

nesouhlasn-ost *f.* Diſharmonie *f.*; — ý *adj.* diſharmoniſch, nicht übereinſtimmend.

nesouměři *n. vn.* [ſtimmend.

nesouměr-nost *f.* Mißverhältnis *n.*, der Mangel an Symmetrie; —ný *adj.* (—ně *adv.*) unſymmetriſch.

nesousedský *adj.* unnachbarlich.

nesoustavný *adj.* (-ě *adv.*) ſyſtemlos.

nesoustřednost *f.* Mangel an konzentriſcher Vereinigung.

nesouvisl - ost *f.* Inkonnexität *f.*, Mangel an Zuſammenhang; —ý *adj.* (—e *adv.*) nicht zuſammenhangend; ohne Zuſammenhang; inkonnex, unverbunden.

nespalný *adj.* feuerfeſt, feuerſicher; unverbrennbar.

nespan-í *n.*, nespavost *f.* Schlafloſigkeit Inſomnie *f.*; —livý, nespavý, nespalý *adj.* nicht ſchläfrig; nespavý *adj.* ſchlaflos.

nespě *adv.* (*trsgr.*) ſchlaflos.

nespěch, u *m.* Verzögerung *f.*; —ati nicht eilen; n. s čím etw. verzögern; to —á das hat Zeit, das iſt nicht dringend.

nespěšný *adj.* langſam.

nesplat-a *m.* ſchlechter Zahler; —iti (*imp.* nesplať!) nicht abzahlen; —nost *f.* Unſelbſtſchuldigkeit *f.*; —ný *adj.* (illuh) unabzahlbar.

nespojit-ost *f.* Inkohärenz *f.*, Mangel an Zuſammenhang; —ý *adj.* nicht zuſammenhängend, ohne Zuſammenhang, inkohärent.

nespokojen, a, o, ý *adj.* (n. s něčím) unzufrieden; —ec, nce *m.* ein Unzufriedener, Malkontent *m.*; —ost *f.* Unzufriedenheit *f.*

nespokoj-iti se (*imp.* nespokoj se!) s něčím mit etw. nicht zufrieden ſein, mit etwas oder über etwas unzufrieden ſein; —ný *adj.* unverträglich.

nespoleč-enský, —ný *adj.* ungeſellig.

nespolehliv-ost *f.* Unverläßlichkeit *f.*, Unzuverläſſigkeit *f.*; —ý *adj.* unverläßlich, unzuverläſſig. [ordentlich.

nespořádaný *adj.* ungeordnet; 2. un-

nesporn-ý *adj.* nicht ſtreitig; unſtreitig; —á věc eine nicht ſtreitige Sache; soudnictví ve věcech —ých adeliges Richteramt.

nesprava *f.* Unordnung; Unrichtigkeit *f.*; Mangel an Einrichtung; n. *m.* ein Unordentlicher.

nespravedl-ivec, vce *m.* ein Ungerechter; —ivost, —nost *f.* Ungerechtigkeit *f.*; —ivý, —ný *adj.* (—ivě *adv.*) ungerecht.

nespráv-nost *f.* Unrichtigkeit *f.*; 2. Unordnung *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) unrichtig, inkorrekt; 2. unordentlich.

nespůsob, nezpůsob, u *m.* Unart *f.*; Unartigkeit *f.*; n., —a *f.* Mißgeſtalt, Unſtalt *f.*; Unform *f.*; —a *m.* ein Unartiger; —ilost *f.* Untauglichkeit *f.*; —ilý *adj.* (k něčemu) untauglich, ungeſchickt; unfähig; —ný *adj.* unſchicklich; unartig.

nesrovn-alost *f.* Ungleichmäßigkeit; Differenz *f.*; fig. Diſharmonie *f.*; 2. Unverträglichkeit *f.*; —alý *adj.* ungleichmäßig, different; unverträglich; —atelný *adj.* unvergleichlich; 2. unverträglich; -ost -keit; —ávati se (s něčím) nicht harmonieren; nicht (überein) ſtimmen; 2. n. (—anělivý) ſich nicht vertragen.

nesrozum-ěti čemu mißverſtehen (neporozuměti); —itelný *adj.* unverſtändlich; undeutlich.

nesrst-a *m.* Grobian *m.*; —ný *adj.* haarlos; fig. mürriſch; grob.

nestačiti nicht hinreichen.

nestál-ost *f.* Unbeſtand *m.*, Unbeſtändigkeit *f.*; —ý *adj.* (—e *adv.*) (unſtet, unſtät) unſtetig, unbeſtändig, inſtabil; n. čas, -á povětrnost unbeſtändiges Wetter.

nestalý nicht erſcheinen; 2. ungeſchehen.

nestání *n.* das Nichtbeſtehen; n. ku právu, k soudu das Nichterſcheinen vor dem Gerichte, das Ausbleiben; Kontumaz *f.* (im Prozeſſe); nález pro n. Kontumazerkenntnis; pro n. strany druhé obdržeti právo *ob contumatiam* obſiegen.

nestateč, i *f.*, —enství *n. v.* nestateènost; —iti ſchwach ſein; —nost *f.* Kraftloſigkeit *f.*; 2. Unvermögenheit *f.*; 3. Schwachmut *m.*; Schwäche *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) nicht tapfer, ſchwach; 2. unvermögend, kraftlos.

nestejn-ítko *n.* Differenzzeichen *n.*; —ost *f.* Ungleichheit *f.*; —ostranný *adj.* ungleichſeitig; —ý *adj.* (—ě *adv.*) ungleich, ungleichmäßig.

nésti *el* nesti (nesu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* nes! *trsgr.* nesa, ouc, e) něco tragen; n. něco za někým einem etwas

nachtragen; ovoce n. Frucht bringen; Früchte tragen; vejce n. Eier legen; užitek n. Nutzen bringen; Nutzen tragen; lehce n. etwas leicht nehmen, leicht ertragen; těžce n. schwer ertragen; škodu n. Schaden leiden; útraty n., náklady n. die Kosten tragen; oko n. na něco n. po něčem sein Augenmerk richten; n. v sobě enthalten; n. se sich tragen; n. se k něčemu dahin zielen, streben, abzielen.

nestihlý, nestíhlý, nestihnutý *adj. v.* nestižitelný. [lich, unbegreiflich.

nestiž-ný, —itelný *adj.* unergründ-

nestižný *adj.* ohne Schwierigkeit.

nestoj *m. v.* nepostoj.

nestojte! *v.* nastojte.

nestoudn-ě *adv.* unverschämt; schamlos; —ice *f.* eine Unverschämte; Prostituierte; —ictví *n.* Prostitution *f.*; —ík, a *m.* ein Unverschämter; Schamloser; —ost *f.* Unverschämtheit; Schamlosigkeit *f.*; Impudenz *f.*; —ý *adj.* schamlos, unverschamt, impudent; *v.* nestydatý.

nestran-nost *f.* (—ství *n.*) Unparteilichkeit *f.*; Neutralität *f.*; —ný (—ní) *adj.* (—ně *adv.*) unparteilich; unparteiisch, neutral. [furchtsam.

nestrašlivý *adj.* (—ě *adv.*) nicht

nestrav-itelný, —ný *adj.* unverzehrbar, unverdaulich; fig. karg.

nestřesk *m. v.* netřesk.

nestřídm-ost *f.* Unmäßigkeit *f.*; —ý, nestředmý *adj.* (—ě *adv.*) unmäßig (im Essen und Trinken).

nestrp-ělný *st.*, —ělitelný *st.*, —itelný *adj.* unerleidlich.

nestud, —a *v.* nestyd, —a; —atý *adj. st. v.* nestydatý; —nice, —ný *v.* nestoudnice, —ný.

nestvo-ra *f. v.* nestvůra; —řenost *f.* das Unerschaffene; —řený unerschaffen; —rný *adj. v.* nestvůrný.

nestvůr-a *f.* Mißgestalt *f.*, Mißgeburt *f.*; Ungeheuer, Ungetum *n.*, Monstrum *n.*; —ný *adj.* unförmlich, inform.

nestyčnost *f.* Intenvenienz *f.*

nestyd, u *m.* Schamlosigkeit *f.*; —a *f.* eine Schamlose; —a *m.*, —atec, tce *m.* ein Schamloser, Unverschämter; —atost *f.* Schamlosigkeit, Unverschämtheit *f.*; —atý *adj.* (—atě *adv.*), —ký, —livý unverschämt, schamlos; —livec, vce *m.* Mottenfraut *n. Pentapetes.*

nestýskavý *adj.* unverdrossen.

nesu *v.* nésti. [tracht *f.*; Zwist *m.*

nesvár, u *m.* Uneinigkeit *f.*; Zwie-

nesvatebně *adv.* unhochzeitlich.

nesvatý *adj.* unheilig. [Laie *m.*

nesvěcenec, nce *m.* ein Ungeweihter; **nesvědomit-ost** *f.* Gewissenlosigkeit *f.*; —ý *adj.* gewissenlos.

nesvobod-a *f.*, *st.* —enství *n.* Unfreiheit *f.*; —ný *adj.* unfrei.

nesvor-a, —nost *f.* Uneinigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) uneinig.

nesvůj *pron.* nicht eigen; verändert, nicht derselbe.

nesyt, a *m.* Pelikan *m.*, Kropfgans *f.*; Beutelgans *f. Pelecanus.*

nesytka *f.* Nachtfalter *m.*, Lichtmücke *f. Sesia*; 2. Unersättlichkeit *f.*, Heißhunger *m. Bulimia.*

nesytný *adj.* unsättig; unersättlich.

nešan-obník, a *m. sl.* ein Schonungsloser; —ování *n.* Unglimpf *m.*; —ovati čeho nicht schonen.

neščesti *n. st. v.* neštěstí.

nešejda *m.* ein Ungeschickter.

nešen, a, o, ý, —í *v.* nesen, -í.

nešetrn-ost *f.* Rücksichtslosigkeit, Indiskretion *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) rücksichtslos; schonungslos, indiskret.

nešik-a (nešidlo) *m. et f.* ein Plumper, Ungeschickter; —ovnost *f.* Ungeschicktheit *f.*; —ovný *adj.* ungeschickt.

neškod-lenství *n. st.* Unschuld *f.*; —livý, —ný *adj.* unschädlich; —ně *adv.* unschädlich; —nost, *st.* —lnost *f.* Unschädlichkeit *f.*

neškřeč, e *m. sl. v.* netřesk.

nešlechet-enství *n.*, —nost *f.* Niederträchtigkeit, Ruchlosigkeit, Lasterhaftigkeit *f.*; —ně *adv.*, —ný *adj.* niederträchtig, ruchlos; —nice *f.* Niederträchtige *f.*; —ník, a *m.* ein Niederträchtiger, Bösewicht *m.*

nešlecht-a *m.* ein Unedler; —ický *adj.* nicht adelig; —ilý *adj. sl.* unedel; nicht adelig.

nešoupný *adj.* unbeholfen.

nešoust, a *m.* e. Unreiner, Schmutziger; —ný, nešoušný *adj.* schmudelig; schmutzig; plump; ungeschliffen.

nešpor, *pl.* —y *m.* (*f.*) Vesper *f.*; Nachmittagsgottesdienst *m.*; 2. *sl.* das Vesperbrot; 3. Abendbeute *f.*; —ní *adj.* Vesper-; —ovati *sl.* jausen.

nešpule *f. v.* mišpule.

nešť! *v.* nechť.

nešťastn-ě *adv.* unglücklich; —ice *f.* eine Unglückliche; —ík, a *m.* ein Unglücklicher, Unglückskind *n.*; —ý *adj.* unglücklich, unglückselig; n. člověk *v.* nešťastník; —é znamení Unglückszeichen *n.*

neštěsti *n.* Unglück *n.*, Unheil *n.*, Malheur *n.*; v n. přijíti, do n. přijíti ins Unglück geraten; v n. (do n.) uvesti, uvrci koho einen ins Unglück stürzen; v n. býti, vězeti sich im Unglück befinden; neštěsti nechodívá samo ein Unglück kommt selten allein; neštěsti nechodí po horách, ale po lidech Unglück trifft nicht die Berge, sondern Leute.

neštovec, vce *m.* Variolith *m.*, Pockstein *m.*

neštov-ice *f.* Blatter *f.*; Pocke *f. Variola*; *pl.* n. Blattern; n. míti blattern, die Blattern haben; n. dostati, —iceni se ospali die Blattern bekommen; n. sázeti Blattern impfen, einimpfen, oculieren, inoculieren; —ičina *f.* Blattergift *n.*; 2. Impfstoff *m.*; —ička *f.* Hitzbläschen *n. Pustula*; —ičný *adj.* Blattern-; —ičné koření Feigwarzenkraut *n.*

nešusta, nešuša *f.* die Schmudel.

nešvar, u *m.*, —a, nešvára *f.* Unsauberkeit *f.*, Schmutz *m.*; 2. Unfug *m.*

nešvara *m. et f.* Mißhammel *m.*

nešvař-eti unrein, unsauber werden; —iti (*imp.* nešvař!) někde, v něčem šudelu, unsauber machen; mísiti.

nešvar-ník, a *m.* ein Unsauberer; —nost *f.* Unsauberkeit *f.*; —ný, nešvárný *adj.* unsauber; —opis, u *m.* schlechte Orthographie.

neť, *gen.* netoře *f.* Nichte *f.*

netah-al, a, —álek, lka *m.* ein Pferd, das nicht ziehen will.

netáhnouti nicht ziehen; *st.* nicht säumen, nicht zögern; *st.* netáhl (*st.* netaže) toho říci kaum hat er das gesagt.

netajeně *adv.* unverhohlen.

netamorný *adj. mor. v.* nemotorný.

neťapa *m.* Dümmling *m.*

netata (nětata) *f. sl. v.* chvojka.

netavný *adj.* bergbart.

netažný *adj.* (dobytek) ungebraucht zum Zuge (Vieh); n. (člověk) faul, träg.

netb-ati (-ám *et* -aju), —avý *st. v.*

nětco *st. v.* něco. [nedbati, nedbavý.

netečn-ík, a *m.* Indifferentist *m.*; —ost *f.* Indifferenz *f.*, Indolenz *f.*; Gleichgültigkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) indifferent, indolent, gleichgültig.

netěl-esný, —ný *adj.* unkörperlich.

neterdy *adv. st. v.* nèkterdy.

něterý *pron. st. v.* některý.

netěsný *adj.* undicht.

netev, netev *v.* snětev, větev.

neťěžiny *pl. f.* Imponderabilien.

neti, *gen.* netoře *f. v.* neť.

netík, u *m.* Frauenhaar, Venushaar *n.*, Haarkraut, Wundenkraut *n. Adiantum.*

netknut-elnost *f.* Unantastbarkeit *f.*; Immunität *f.*; —ý unversehrt, intakt.

netolik *adv.* nicht so viel; n. *st.*, —o nicht nur, nicht allein; n.... ale i (ale ovšem)... nicht nur... sondern auch.

neto-pýr, a, *st.* —pýř, e *m.* Fledermaus *f. Vespertilio*; —pýřavka *f.*, —pyrotrud, a *m.* Fledermausfliege *f. Nycteribia* (*Phthiria*); —pýří *adj.* Fledermaus-; —pýrovitý *adj.* fledermausartig.

netovaryšský *adj.* ungesellig.

netřeb-a *f.* Unnötigkeit *f.*; n. (n. toho, n. ti knih atd.) *adv.* es ist nicht nötig; —ný *adj.*, nepotřebný unnötig.

netref-a *f.* Fehl *m.*; potkal se s —ou die Sache ging ihm fehl, ist fehlgeschlagen, ist mißlungen, er hat fehlgeschossen; —a *m.* ein Ungeschickter; —ný *adj.* der nicht trifft; 2. ungeschickt.

netřesk, u *m.* Hauswurz, Dachwurz *f.*, Donnerkraut, Donnergrün *n. Sempervivum tectorum*; n. menší, rozchodník *m.* Bruchkraut *n. Sedum.*

netrpěl-itelný *adj.* unleidlich, unausstehlich; —ivost *f.* Ungeduld *f.*, Impatienz *f.*; —ivý (*st.* netrpědlivý) *adj.* (—ivě *adv.*) ungeduldig; unerträglich; —ný *adj. st.* unempfindlich; ungeduldig.

netuše-ný (—ně *adv.*) ungeahnt unvermutet.

netužný *adj.* unverdrossen.

netvar, u *m.* Unform *f.*

netvářnice *f.* (bot.) unechter Indig, Indigopflanze *f. Amorpha.*

netvarný, netvárný *adj.* ungestalt, unförmlich.

netvor, a *m.*, —a *f.* Ungeheuer *n.*; Untier *n.*; Bestie *f.*; fig. Unmensch *m.*; —nost *f.* Ungeheuerlichkeit, Immanität *f.*; —ný *adj.* ungeheuer; unförmlich; immán.

netvovati, nětvovati Zweige bekommen (vom Baume); sich belauben.

netyje *f. sl.* Gänserich *m.*; 2. Brühtalken *m.*; 3. Stetzblatter *f.* (b. d. Vögeln).

netyk-al, a *m.* ein Scheuer; n. na hlavu (kůň) der Kopfscheu (Pferd); —álek, lku *m.*, —alka *f.* Springkraut *n. Impatiens.*

neúcta *f.* (n. někomu, n. k někomu) Mangel an Ehrfurcht, Geringschätzung, Despektion *f.*, Despekt *m.*

neuct-ění *f.* Verunehrung *f.*; —iti koho (*gen.*) einem keine Ehre erweisen; (tím mne —í); (zn...) entehren; verunehren; entheiligen; —ivý *adj.* (—ivě *adv.*) unehrsam, despektierlich.

neúčast-enství *n.* Teilnahmslosigkeit; Nichtbeteiligung *f.*; —ník, a *m.* Unteilnehmer *m.*; —ný *adj.* teilnahmslos.

neučen, a, o, —ý *adj.* ungelehrt; —ost *f.* Ungelehrtheit *f.*

neučesaný *v.* nečesaný. [-ost -keit.

neúčinný *adj.* untätig; unwirksam; **neudat-enství** *n. st.*, —nost *f.*, *st.* —stvo *n.* Feigheit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) nicht tapfer, feig, mutlos.

neúdělný, neúdílný *adj.* schütter, nicht derb (v. Leinwand).

neudržitelný *adj.* unhaltbar.

neuhasitel-ný *adj.* unlöschbar; —ná žízeň unstillbarer Durst.

neuhlazený *adj.* ungeschliffen.

neúhledný *adj.* unansehnlich; -ost -keit.

neúhonn-ost *f.* Unbescholtenheit *f.*; Tadellosigkeit *f.*; n. soudů Lauterkeit der Justiz; —ý *adj.* tadellos, unbescholten.

neúchranný *adj.* unrettbar.

neúchylný *adj.* unausweichlich; 2. unwandelbar, indefektibel.

neuk, a *m.*, —a *m.* ein Unkundiger, Unwissender *m.*

neúklid, u *m.* Unruhe *f. st.*; 2. Unordnung *f.* (im Zimmer); —a *m.* ein Unordentlicher; Unruhiger; n. *f.* eine Unordentliche; Unruhige; —ný *adj.* unordentlich; 2. unabraumbar; 3. unruhig. [untrotzbar.

neukojitelný *adj.* unversöhnlich; 2.

neukrotitelný *adj.* unzähmbar; unstillbar. [nunft *f.*; Unkunde *f.*

neum, u *m.* Unverstand *m.*; Unver-

neuma *m.* (nouma) ein Unkundiger; Tölpel *m.* [zahl.

neumále *adv.* nicht in kleiner An-

neuměl-ec, lce *m.* ein Unkundiger; Idiot *m.*; —ost *f.*, —ství *n.* Kunstmangel *m.*; Unkenntnis *f.*; Unkunde, Unwissenheit *f.*; —ý *adj.* (—e *adv.*) (n. v něčem) kunstlos; unwissend, unkundig, unbeholfen, ungeübt, ungeschickt.

neumění *n.* Unwissenheit *f.*

neumenšitelný *adj.* unverringbar.

neúměrný *adj.* unermeßlich.

neumětel *f.*, —nost *f.*, —stvo *n. st. v.* neuměłost *f.*

neúmorný *adj.* (-á činnost) unvertilgbar; 2. unermüdet, unermüdlich, rastlos. [—ý *adj.* absichtslos.

neúmysln-ost *f.* Absichtslosigkeit *f.*;

neúnav-en, a, o, ý *adj.* unermüdet; —ený, —itelný, —ný *adj.* —ně *adv.*) unermüdlich; rastlos; —nost *f.* Unermüdlichkeit, Rastlosigkeit *f.*

neunesitelný *adj.* unerträglich.

neúplatný *adj.* unbestechlich.

neúplný *adj.* unvollständig.

neupotřeb-ený *adj.* unbenützt; —itelný unanwendbar; unbrauchbar.

neupřahan-ec, nce *m.* ein Unbändiger; —ý, *st.* neupřahaný, neupřáhlý, neupřahný *adj.* unbändig, zügellos.

neuprim-nost *f.* Unaufrichtigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*), —ý *st.* nezpřímný *adj.* unaufrichtig; *st.* ungerad.

neuprositelný, neúprosný *adj.* unerbittlich. [rázný, nehorázný).

neurázný *adj.* sehr groß (*v.* ne-

neurážčivý *adj.* unrichtig.

neurčit-ě *adv.* unbestimmt; —ost *f.* Unbestimmtheit *f.*; —ý *adj.* unbestimmt *indefinitus*; n. způsob (grm.) *infinitivus* (*modus*) unbestimmte Art, Dingform (des Zeitwortes).

neúročný *adj.* unbeschrien; 2. unzinsbar; unverzinslich.

neúrod-a *f.* Mißwachs *m.*; Mißjahr *n.*, Mißernte *f.*, Fruchtmangel *m.*; —nost *f.* Unfruchtbarkeit *f.*; —ný *adj.* unfruchtbar, unproduktiv.

neurok-y *sl.*, —u *mor. adv.* daß ich's nicht beschreie. [rabiat.

neurvalý *adj.* ungestüm, unbändig;

neúsledn-ost *f.* Inkonsequenz *f.*; —ý *adj.* inkonsequent.

neustál-e *adv.* immerfort, fortwährend; —ý, neustalý *adj.* unaufhörlich, unablässig, rastlos.

neustavič-nost *f.*, *st.* —ství, —stvo *n.* Unbeständigkeit *f.*; —ný *adj.* unbeständig, unstet.

neústav-n-í *adj.* inkonstitutionell; —ost *f.* Inkonstitutionalität *f.*; 2. Unaufhörlichkeit *f.*; —ý *adj.* beständig, unaufhörlich; 2. *st.* unbeständig.

neústrojný *adj.* anorganisch.

neústup-a *m.* ein Hartnäckiger; Rechthaber *m.*; fig. pan N. Herr Haberecht; —nost *f.* Halsstarrigkeit *f.*; —ný *adj.* (n. v něčem), —ně *adv.* hartnäckig, halsstarrig, unnachgiebig.

neutěšený *adj.* trostlos; untröstlich.

neutral-isovati neutralisieren; —ita *f.* Neutralität *f.*

neutrální *adj.* neutral. [lich.

neuvěřitelný (k neuvěření) unglaub-

neuzdravitelný *adj.* unheilbar.

neuznalý *adj.* unerkenntlich, undankbar.

neužil-ec, lce *m.* Knicker *m.*; —ý *adj.* (k někomu) karg, filzig, geizig, neidisch.

neužitečn-ík, a *m.* Taugenichts *m.*; —ost *f.* Nutzlosigkeit, Unnützlichkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) unnütz, unnützlich, nutzlos *inutilis.* [*adv. inusitate.*

neužívaný *adj.* ungebräuchlich; —áno

neužívati (-ám) nicht gebrauchen; 2. nicht genießen; 3. (med.) nicht einnehmen; neužívajíc a neužita genußlos und ungenossen.

nevalně *adv.* nicht besonders.

nevařený *adj.* ungekocht.

nevaza, nevazda *f. sl.* Kornblume *f.*

nevázan-ec, nce *m.* ein Ungebundener, Zügelloser; —ost *f.* Zügellosigkeit *f.*; —ý *adj.* ungebunden; zügellos; —á huba loses Maul; —á řeč ungebundene Rede (Schreibart); Prosa *f.*

nevaž-itelnina *f.* Imponderabile *n.*; —itelný *adj.* unwägbar; —iti (*imp.* nevaž!) čeho, n. si čeho etwas nicht schätzen; —livý *adj.* nicht achtend, unbedächtig; —nost *f.* Unwichtigkeit *f.*; 2. Mißachtung, Geringschätzung *f.*; —ný *adj.* unwichtig; 2. leichtfertig; nicht achtend.

nevčas, —ně *adv.* zur Unzeit; —nost *f.* Unzeitigkeit, Intempestivität *f.*; —ný *adj.* unzeitig, ungelegen, intempestiv.

nevděč-enství *n. st.* Undank *m.*; —ně *adv.* undankbar; —nice *f.* eine Undankbare; —ník, a *m.* ein Undankbarer; —nost *f.* Undankbarkeit *f.*; —ný *adj.* (n. čeho, n. za něco, n. někomu) (—ně *adv.*) undankbar; —ství, —stvo *n. st.* Undank *m.*

nevděk, u *m.* Undank *m.*; n. světem vládne; —em svět odplacuje Undank ist der Welt Lohn; n. *adv.* (n. někomu) unlieb, zum Mißvergnügen.

nevdoj-a, —ak *adv. sl.* (= neví kdo jak) unverstehens, unvermerkt.

nevěcný *adj.* sachlos; nicht reell.

nevěc *st.* in etwas.

nevěd-a *m.*, —ec, dce *m.* ein Unwissender; —a, —ouc, —ouci (*trsgr.*) nicht wissend (unwissend); —ěti (nevím, nevíš, neví) čeho, n. o čem nicht wissen; *v.* vědětí; —ky *adv.* unversehrt, unversehens.

nevědom, a, o *v.* nevědomý; —ec, nice *m.* ein Unwissender, Ignorant *m.*; —í *n.* Unkunde *f.*, Unwissenheit *f.*; z n., —ky *adv.* unwissentlich, ohne Wissen; —ost *f.*, —ství *n.* Unwissenheit, Unkunde *f.*; Unkenntnis *f.*; n. hříchu nečiní unwissend sündigt nicht; —ý *adj.* (n. někomu) unbewußt, unbekannt; 2. unwissend. [wissend.

nevědouc *v.* nevéda; —i *adj.* un-

nevěr-a *f.* Unglaube *m.*; Mißtrauen *n.*; 2. Untreue *f.*, Treulosigkeit *f.*; —ec, rce *m.* ein Ungläubiger; —ecký *adj.* ungläubig.

nevěřící *adj.* ddd. ungläubige.

nevěřiv-ec, vce *m. v.* nevěrec; —ý *adj.* ungläubig, mißtrauend.

nevěrn-ice *f.* eine Treulose; —ík, a *m.* ein Treuloser, Ungetreuer; —ost *f.* Untreue *f.*, Treulosigkeit *f.*; —ý *adj.* (n. někomu (—ě *adv.*) untreu, ungetreu, treulos; 2. *st.* ungläubig.

nevěrutný *adj.* unglaublich.

nevesel, a, o, —ý *adj.* unfreundlich.
nevěsta *f.* Braut *f.*; 2. Schwiegertochter, Schnur *f.*; 3. (b. Gerber) Garfaß *n.*, Braut *f.*; frische Lohe.
nevěst-čí *adj.* Huren-; —inec, nce *m.* Bordell *n.*
nevěst-i *adj.* Braut-; —ice, —ička *f.* Braut *f.*; *sl.* Mägdlein *n.*; —in, a, o, —inský *adj.* Braut-; —inka *f.* Bräutchen, Bräutlein *n.*, holde Braut.
nevěst-ka *f.* öffentliche Dirne, Hure, Metze *f.*; —ář *m.* Hurer *m.*
nevěstný *adj. sl.* gehaßt.
nevěstský *v.* nevěstinský.
nevhod, —ně *adv.* zur Unzeit; ungelegen; unpassend; —a *f. st.* Grämlichkeit, üble Laune; —nost *f.* Unzeitigkeit, Ungelegenheit *f.*, Absurdität *f.*, —ný *adj.* (—ě *adv.*) unzeitig, ungelegen; 2. unpassend, unzweckmäßig; absurd; 3. *st.* gramlich, mißmutig.
nevidáno! *int.* nie gesehen! das sind Streiche! das sind Geschichten!
nevid-itelný *adj.* unsichtbar; —ky *pl. m.* Augennebel *m.*; —ký *adj.* kurzsichtig; —omý *adj.* unsichtbar; 2. gesichtslos (blind).
nevím (-víš, -ví) *v.* nevěděti.
nevin-a *f.* Unschuld *f.*, Schuldlosigkeit *f.*; —en, —na, —no, —ný unschuldig, schuldlos; —ňák, a *m.* ein Unschuldiger; —ně *adv.* unschuldig; —ně, ěte, —ňátko *n.* unschuldiges Kind; —nost *f.* Unschuld *f.*; —ňoučký ganz unschuldig; —ný *adj.* unschuldig, schuldlos.
nevkus, u *m.*, —nost *f.* Geschmacklosigkeit *f.*; —ný *adj.* geschmacklos.
nevkvapky *adv.* nicht überellt.
nevláda *f.* Kraftlosigkeit *f.*; 2. Anarchie *f.* (bezvládí).
nevlastn-ě *adv.* uneigentlich; —i *adj.* uneigentlich; 2. frei; 3. Stief-; n. bratr Stiefbruder *m.*; n. sestra Stiefschwester *f.*; —omluv, u *m.* Akyrologie *f.*; —ost *f.* Uneigentlichkeit *f.*
nevlid, a, —a (—ec) *m. v.* nevlídník.
nevlíd-ka *m. v.* nevlídník; —ník, a *m.* ein Unleutseliger; Unfreundlicher; Misanthrop *m.*; —nost *f.* Unfreundlichkeit *f.*; —ný, nevlídný *adj.* (—ně *adv.*) unfreundlich, unfreundlich, misanthropisch.
nevod, u *m.* Fischgarn, Zuggarn, Grundgarn *n.*; —ář *m.* Zuggarnmacher *m.* [*m.*; —ný *adj.* ohne Wasser.
nevod-ina *f. st.* wasserloser Zustand
nevol-e *f.* Unmut *m.*, Unwille *m.*, Widerwillen *m.*; Verdruß *m.*; Unentschlossenheit *f.*; Hader *m.*; v —i s někým býti in Uneinigkeit leben; —i s někým (mezi sebou) míti in Zwist geraten; —enství *n.* Sklaverei *f.*
nevoliti nicht wählen; n. se (mezi sebou) einander entgegen sein.
nevol-ně *adv.* unwillig; —nice *f.* eine Leibeigene, Unfreie; —nictví *n.* Leibeigenschaft, Unfreiheit; Sklaverei *f.*; —ník, a *m.* ein Leibeigener; Unfreier, Unwilliger; *sl.* ein Elender; -no *adv.* unwohl; mně je n. mir ist unwohl, ich bin unwohl, ich fühle mich unwohl; —nost *f.* Unwille *m.*; Unwilligkeit, Widerspenstigkeit *f.*; Unfreiheit, Sklaverei *f.*; Enge *f.* (im Kleide); 2. Mißbehagen *n.*; —ný *adj.* unwillig; widrig, unangenehm; ungern; unleutselig; unfrei, leibeigen; sklavisch; sobě n. unberechtigt, nicht *sui juris*; n. eng (v. Kleide).
nevonný *adj.* geruchlos.
nevraž-eni *n.* Anfeindung *f.*, —iti (—ím, *imp.* nevraž *et* nevraži) na koho sehr hassen, einem gram sein, anfeindig werden; —ivost *f.* Gehässigkeit *f.*; —ivý, —ný *adj.* gehässig; anfeindig, feindselig.
nevrhl-ec, hlce *m.* ein Abartiger; 2. n., nevrla *m.*, —ák, ík, a *m.* Grämling *m.*; Murrkopf *m.*; —ost *f.* Verdruß *m.*; —ý *adj.* (n. po někom) abartig, ungeraten; 2. (nevrlý) verdrießlich, murrisch, unwirsch. [sein, jmd. hassen.
nevříti (nevru) na koho einem gram
nevšedni *adj.* nicht alltäglich; ungewöhnlich, ungemein. [meine Weise.
nevšelijak *adv.* auf eine nicht ge-
nevšelik-ý *adj.* nicht gemein.
nevším-ačný, —avý, nevšímný *adj.* unachtsam; —ati (-ám) si čeho etw. nicht beachten, nicht berücksichtigen; —avost *f.* Unachtsamkeit, Inobservanz *f.*
nevtip, u *m.* Unwitz *m.*; —a *m.* ein witzloser, unwitziger Mensch, Dummling *m.*; —ný *adj.* unwitzig, witzlos.
nevůdek, dku *m. v.* nevod.
nevůle *f.* Unwille *m. v.* nevole; k vůli neb nevůli lieb oder unlieb.
nevy-broušený, —cepovaný ungeschliffen, ungehobelt; —cvičený *adj.* ungeübt. [national.
nevýčetný *adj.* unberechenbar; irra-
nevy-hladitelný *adj.* unverwischbar; unausrottbar; —hlazený ungeglättet; —hloubatelný, *adj.* unergründlich; —hnutelný *adj.* unumganglich, unvermeidlich, unentbehrlich; unabweislich; unausbleiblich; ost -kost; —máchaný unausgespült; -á huba loses Maul, Schandmaul *n.*
nevýhodný *adj.* unvorteilhaft.
nevýmluvn-ěkrát *adv.* unaussprechlichmal; —ý, nevymluvitelný *adj.* unsäglich, unaussprechlich; 2. unberedsam.
nevymytý *adj.* unausgespült; fig. —a huba loses Maul.
nevýnosný *adj.* uneinträglich; unergiebig. [ungehobelt.
nevyopálený unausgeschwungen, fig.
nevyplacený (dopis) unfrankiert.
nevyplatek, tku *m.* Rückstand *m.* (einer Zahlung), Ausstand *m.*, Rest *m.*
nevýpovědný *adj.* nicht aufkündigend; n., nevypověditelný unaufkündbar.
nevypravitelný *adj.* unaussprechlich, unsäglich; unbeschreiblich. [sichtend.
nevýpravný *adj.* langsam sich an-
nevýrazný *adj.* unmerklich, unscheinlich, undeutlich; ausdruckslos.
nevyřízen-ý *adj.* unerledigt, rückständig (von Amtsgeschäften); —ý spis Rest *m.*; s —ou unverrichteter Sache.
nevyrovn-aný *adj.* unausgeglichen; n., —atelný unvergleichlich, inkomparabel.

nevyslov-ený unausgesprochen; —i-telný, nevýslovný *adj.* unaussprechlich, unerpreßbar, unerprimabel.

nevy-spalý *adj.* unausgeschlafen; —spělec, lce *m.* ein Unmündiger, Unreifer; —spělý *adj.* unerwachsen; unmündig; unreif; —stálý *adj.*, k —stálosti unbeständig; unaufstehlich; —stihlý, —stihnutelný, —stižitelný *adj.* unergründlich; -ost -keit; —svědčený *adj.* ausweislos. [-keit.

nevýtravný *adj.* unverdaulich; -ost

nevyválený nicht ausgefuetet; fig. ungeschliffen.

nevyvážitelný *adj.* unerschöpflich.

nevyvoditelný, nevývodný *adj.* unausführbar, unausführlich; -ost -keit.

nevyvratitelný, nevývratný *adj.* unwiderlegbar, unumstößlich.

nevýznačný, nevýznamný *adj.* bedeutungslos, ohne Bedeutung.

nevyzpytatelný (nevýzpytný) *adj.* unaufforschlich, unerforschlich, unergründlich.

nevzděl-anec, nce *m.* ein Ungebildeter; —anost *f.* Mangel an Bildung; —aný *adj.* ungebildet, unkultiviert, nicht zivilisiert; —avatelný *adj.* unerbaulich; 2. *st.* nicht bildend.

nevždycky *adv.* nicht immer.

nezabudka *f.* Vergißmeinnicht *n.*, *Myosotis v.* pomněnka.

nezadat-elný, —ný *adj.* unveräußerlich; (-né právo -eš Recht).

nezachov-ání, —ávání *n.* Außerachtlassung, Nichtbefolgung *f.*; pro n. formálnosti wegen Mangel an Formalitäten, wegen Außerachtlassung einer Form.

nezákonn-i (—ý) *adj.* (—ně *adv.*) ungesetzlich, gesetzwidrig, illegal; —é dítě uneheliches Kind; —ost *f.* Ungesetzlichkeit, Gesetzwidrigkeit, Illegalität *f.*

nezaložený *adj.* ohne Hypothek; n. dluh schwebende Geldschuld.

nezáměrný *adj.* zwecklos.

nezaměstnan-ost *f.* Beschäftigungslosigkeit; —ý *adj.* nicht beschäftigt, beschäftigungslos.

nezámožný unbemittelt.

nezaopatřen, a, o, ý unversorgt.

nezápalný *adj.* feuerfest.

nezaplacen-i *n.* die Nichtzahlung, Mangel der Zahlung; n. směnky dáti sobě osvědčiti mangels der Zahlung einen Protest legieren; —ený *adj.* nicht bezahlt; rückständig.

nezáplat-a *f.* Nichtzahlung *f.*; —ek, tku *m. v.* nedoplatek, nevýplatek.

nezaplatiti nicht bezahlen, im Rückstande bleiben.

nezapo-menlivý, —minavý *adj.* unvergeßen; —menutelný, —minatelný *adj.* unvergeßlich; —mněnka, —minka, —menka *f. v.* nezabudka, pomněnka.

neza-ručen, a, o, ý unverburgt; —slouženy unverdient.

nezástavně *adv.* unaufhaltsam.

nezasvěcen-ec, nce *m.* Laie *m.* (in einer Kunst); ein Uneingeweihter; —ý uneingeweiht.

nezávadný *adj.* anstandslos; schuldenfrei, fehlerfrei; ungehindert; unbefangen, unbedenklich.

nezávazný *adj.* unverbindlich.

nezávažný *adj.* unerheblich, ohne Wichtigkeit. [-ost *f.* -keit.

nezávislý (-visný) *adj.* unabhängig; **nezavř-ení** *n.* Offenhaltung *f.*; —ený unverschlossen; laje jako -ená jie schimpft entsetzlich; —itelnina *f.* ein unversperrbarer Stoff.

nezaží-vý *adj. v.* nezážívný; —telka *f.* Speisefluß *m.*; Magenruhr *f.*; —telný, —vačný *adj. v.* nezážívný.

nezážív-nost *f.* Unverdaulichkeit *f.*; Apepsie *f.*; —ný *adj.* unverdaulich.

nezbed-a *m.* ein Ungezogener, Tunichtgut *m.*; n. *f.* Frevler *m.*; —iti Mutwillen treiben; —nice *f.* eine Unbändige; —ník, a *m.* ein Ungezogener; Unbändiger, Mutwilliger; —nost *f.* Unbändigkeit; —ný *adj.* (-ně *adv.*) ungezogen, unbändig; mutwillig —ule *f. v.* nezbednice.

nezběhlý *adj.* unerfahren, unbewandert

nezboží *n. st.* Unglück *n.*

nezbožný *adj.* unfromm.

nezbrojný *adj.* unbewaffnet; 2. unangefochten.

nezbytečný *adj.* unentbehrlich.

nezbyt-i (nezbudu, eš, e) něčeho nicht los werden; —i *n.* das Nichtloswerden; Unvermeidlichkeit *f.*; vida n., vida že n. da er keinen Ausweg sah; —nost *f.* Unvermeidlichkeit *f.*; —ný *adj.* unabweisbar, unvermeidlich.

nezdali *cnj.* ob nicht *v.* zda.

nezdar, u *m.* Mißlingen *n.*, Mißglück *n.*; Erfolglosigkeit *f.*; —a *f.* Abart, Abartung *f.*; n. *m. v.* nezdárník.

nezdař-enec, nce, —ilec, lce *m. v.* nezdárník; —ení *n.* Ausartung, Abartung *f.*; das Mißlingen; —ený, —ilý *adj.* mißlungen (n. pokus); - iti se fehlschlagen, mißlingen, nicht gelingen; ausarten, abarten.

nezdárn-ice *f.* eine Ungeratene (ty n.!); —ík, a *m.* (*voc.* —íku, —íče!) ein Ungeratener; —ost *f.* Abartung; —ý *adj.* abartig; ungeraten; entartet; (n. syn). [bant, unkultiviert.

nezdělaný *adj.* unbearbeitet, unbe-

nezdob-a *m. sl.* ein Unruhiger, Mutwilliger; n. *f.* Lärm *m.*; Mutwille *m.*; —iti *sl.* lärmen, Mutwillen treiben; Mist, Unrecht machen; —izna *f. sl.* Frevel *m.*, Mutwille *m.*; —ník, a *m. v.* nezbednik; —nost *f.* Unzierlichkeit *f.*; —ný *adj.* unzierlich; *v.* nezbedný.

nezdolný *adj.* unüberwindlich, unbezwinglich; fig. unerschütterlich.

nezdrav-ě *adv.* ungesund; —ěti krank werden; —i *n.* Ungesundheit, Unpäßlichkeit *f.*; —inný *pl. f.* etwas Ungesundes; —ota *f.* ungünstiger Gesundheitszustand; Insalubrität, Insanität *f.*; —ý *adj.* ungesund.

nezdržel-ivý *adj.* unenthaltsam.

nezdvoř-ácký *adj.* unhöflich; grob; —actví *n.* Unhöflichkeit *f.*; —ačka *f.*

unhöfliche Weibsperson; —ák, a, —ilec, lce *m.* ein Unhöflicher, Grobian *m.*; —ilost *f.* Unhöflichkeit, Unanständigkeit, Indezenz *f.*; —ilý *adj.* (—ile *adv.*), nezdvorný *adj.* unhöflich.

nezfalšovaný unverfälscht.

nezhled-a *m. et f.* häßliche Person; —ný, nezhlídný *adj.* unansehnlich; -ost -keit.

nezhoj-itelný, —ný *adj.* unheilbar; **nezhola** *adv.* nicht ganz.

nezhostný *adj.* unabweisbar, den man nicht loswerden kann.

nezhotovený unbereitet, nicht verfertigt.

nezhrožený *adj. v.* neohrožený.

nezišt-ný *adj.* (-ně *adv.*) uneigennützig; -ost -keit.

nezkazitelný *adj.* unverderblich.

nezkažený unverdorben.

nezkřišen-ý *adj.* nicht aufgeweckt; 2. fig. namenlos, ungeheuer; heidenmäßig; —é moci běhati übermenschlich laufen können.

nezkro-cený *adj.* ungezähmt; unbändig; —tný *adj.* unzähmbar.

nezkus, a *m.* ein Unerfahrener.

nezkušený *adj.* unerfahren; -ost -heit.

nezle *adv.* nicht übel.

nezlepšitelný *adj.* unverbesserlich.

nezletil-ost *f.* Minderjährigkeit. Minorennität *f.*; —ý *adj.* minderjährig, minorenn.

nezleželý *adj.* unverlegen.

nezlom-itelný, —ný *adj.* unzerbrechlich; unverbrüchlich; —á věrnost -e Treue.

nezmar, a *m.* Bielarm, Vielfuß *m.*, Hydra *f.*; Dreadnought *m.*; (Schiff).

nezmařitelný *adj.* unverwüstlich.

nezměn-itelnost *f.* Unveränderlichkeit, Immutabilität *f.*; Invariabilität *f.*; unwandelbarkeit *f.*; —itelný, —itý, —livý, —ný *adj.* unveränderlich, unabänderlich, unwandelbar, immutabel, invariabel. [smírný.

nezměrný *adj.* unermeßlich *v.* ne-

nezna-boh, a *m.* Gottesleugner, Atheist (Heide) *m.*; —božský *adj.* atheistisch; —božství *n.* Atheismus *m.*

neznal-ec, lce *m.* ein Unkundiger; Laie *m.*; —ost *f.* Unkenntnis *f.*; —ý *adj.* unkenntlich; n. čcho unkundig.

neznám-ost, —ota *f.* Unbekanntschaft *f.*; 2. Unwissenheit, Unkenntnis *f.*; —ý *adj.* (—o *adv.*) unbekannt. [heit *f.*

neznání *n.* Unkunde *f.*, Unwissen-

neznanost *f.* das Unbekanntsein.

nezničitelný *adj.* unverwüstlich.

neznodpovědný *adj.* unverantwortlich; unbeantwortlich.

nezoraný *adj.* ungeackert. [disch.

nezpěvný *adj.* gesanglos, unmelo-

nezpracovaný *odj.* unverarbeitet, roh.

nezprava *m.* ein Unordentlicher.

nezpráv-a, -ný *v.* nesprávа, —ný.

nezpůsob, -ný *v.* nezpůsob, —ný.

nezpyt-atelný, —ný *v.* nevyzpytatelný *adj.* unreif, unzeitig. [tolný.

nezranitelný *adj.* unverwundbar.

nezřejmý *adj.* unsichtbar.

nezřetelný *adj.* undeutlich; -ost -keit.

nezřídka *adv.* nicht selten.

nezřízen-ost *f.* Unbändigkeit *f.*; —ý *adj.* ungeregelt; ungeordnet; ordnungswidrig; unbändig; —é žádosti ungeordnete Begierden. [burt.

nezroda *f. st.* Niedrigkeit der Ge-

nezrozen-če, —ě, —ěte, —ňátko *n.*, —ec, nce *m.* ein ungeborenes Kind.

nezručný *adj.* unbehend, ungeschickt.

nezrušitelný *adj.* unzerstörbar; unauflösbar. [lich.

nezúročitelný (-á půjčka) unverzins-

nezvadlec, dlce *m.* Straußfeder *f. Celosia* (bot.).

nezveden-ec, nce *m.* ein Ungezogener, Ungeratener; —í *n.*, —ost *f.* Ungeratenheit; Ungezogenheit; —ý *adj.* ungeraten, ungezogen. [deny.

nezvedný *adj. v.* nezbedný, nezve-

nezvěst-nost *f.* Verschollenheit *f.*; —ný *adj.* verschollen.

nezvol-e *f.* Mißhelligkeit *f.*; Ungemach *n.*; Dienstbarkeit *f.*; *v.* nevole; —ný *adj.* nicht frei, eingeengt; beschwerlich.

nezvrat-itelný, —ný *adj.* unerschütterlich, unumstößlich. [klang *m.*

nezvučnost *f.*, nezvuk, u *m.* Übel-

nezvůle *f. v.* nevole.

nezvyk-lost *f.* Ungewohntheit *f.*; —lý (n. něčemu) ungewohnt.

než, —li (*st.* —e, —cli) *cnj.* als; sondern; aber doch, allein; věčší n. . . größer als . . .; nikdo nešel, než on nur er ist gegangen; to se mi líbilo, než ono se mi nelíbilo das gefiel mir, aber jenes gefiel mir nicht; raději budu pracovati, než (nežli) žebrati (než abych žebral) ich will lieber arbeiten als betteln; dříve (prve) než přijdeš eher als du kommst; dříve než odejdeš berer du fortgehst.

nežádaný unverlangt.

nežádný *adj.* (*pron.*) einiger, mancher; n. *st.* unerwünscht.

nežádouci *adj.* anspruchlos; uner-

nežba *f.* Zärtlichkeit *f.* [wünscht.

nežе *st. v.* než.

nežen-áč *m. sl.* ein Ehelofer; —atý *adj.* unverheiratet (ohne Weib), ehelos; —ilec, lce, —ivec, vce *m.* ein Hagestolzer; —itba *f.* Ehelosigkeit *f.*; Zölibat *m.* (*n.*).

nežert u *m.* der Ernst; —ný, —ovný *adj.* ernst, ernsthaft.

nežid, u *et* a *m. v.* nežit.

nežit, u [*lt. nascito*], dim. nežítek, tku *m.*, Geschwür *n.*, reifer Schwar; Furunkel *m. Furunculus*; —čti schwärend werden.

nežiti (nežiju) nicht leben.

nežiti (nežnu) nicht mähen.

nežiti (nežím) zärtlich machen.

nežit-iti schwärend machen; n. se schwärend werden; —ní, —ový, —ovní *adj.* Geschwür-; —ník, a *m. st.* der mit Geschwüren behaftet ist; —ovice *f. v.* neštovice.

neživel, vlu *m.* was kein Element ist.

neživ-ný *adj.* nahrlec; —ost *f.* Lebloſigkeit *f.*; —otný lebloc; —ý *adj.*

než-li *v.* než. [nicht lebendig, leblos.

nežn-é *adv.* zart; zartlich; —ický, —inký, nežnounký *adj.* ſehr zart.

nežno-břich, a *m.* Dünnwerſpe *f. Pelecinus*; —citný *adj.* delikat, zartfühlend; —myslný *adj.* zartmüthig.

nežn-ost, —ota *f.* Zartheit, Zartlichkeit *f.*; —ý *adj.* zart, zärtlich; —á mysl zartes Gemüt; —ý cit zartes Gefuhl, Zartgefühl *n.*

neztovice *f. v.* neštovice.

ni (ani) *conj.* weder, noch, auch nicht; ni sem ni tam weder her noch hin.

nic, *gen.* ničeho (ničehož, *st.* ničehéhož) *adv.* (*num., pron.*) nichts; nicht, gar nicht; nic neviděti nichts ſehen; nerikej nic o tom ſage nichts davon; nic jináč nicht anders; to nic není das iſt nichts; v nic (v niveč) obrátiti, v nic uvésti, v nic přivésti zu nichte machen, zu Grunde (zugrunde) bringen; na nic zu Grunde; nichts nuze; *v.* nanic; pro nic za nic nur nichts dir nichts; kde nic tu nic (kde nic není ani smrt nebere) wo nichts iſt, da hat der Kaiſer ſein Recht verloren; nic *n.* (nickaminek) Hüttenrauch *m.*, Nicht *m.*, Nichts *n.*; Tutie *f. Nihilum*; nic bílé Weißnicht *m. Nihilum album*; nic na oči Augennicht *m.*

nice *adv.* tief gebeugt, nieder, auf dem Geſichte liegend; —hlav, ý, geſenkten Hauptes (*v.* nicohlav).

nicení *n.* (b. Web.) Kaummlize *f.*

nic-eti *st.* auf dem Geſichte liegen, niedermärts ſchauen; —í *adj.* auf dem Geſichte liegend; übergebogen *cernuus*; n. padnouti niederfallen.

nicka *f.* Niete *f.*, Nulle *f.*

nickaminek, nku *m.* Vitriol *m.*; *v.* **nic-li**, —liž *adv.* nichts denn. [nic.

nicméně *adv.* nichtsdeſtoweniger, demungeachtet, deſsungeachtet.

nico-hlav, u, —hlávek, vku, —hlavník, u *m.*, nicol, u *m.* Spannagel *m.*; Kopfradnagel, Riegelnagel *m.*

nicost *f. v.* nicota.

nicot-a *f.* Nichtigkeit *f.*, (jur.) Nullität *f.*; Inanität *f.*; Unding *n.*; —ář *m.* Nihilist *m.*; —ářství *n.* Nihilismus *m.*; —nost *f.* Nichtigkeit *f.*; —ný *adj.* nichtig; nichtswert, nichtsnutz. [n.

nicoucí nic *adv.* gar nichts; Unding

nicovina *f.*, nicponina *f. sl.* nichtswerte Sache.

ničema *m.* ein Nichtswürdiger, Taugenichts *m.*

ničemn-ice *f.* eine Nichtswürdige; —ický *adj.* Taugenichts-; —ík, a *m. v.* ničema; —ost *f.* Nichtswürdigkeit *f.*, Nichtigkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) nichtswürdig, nichtsnutzig; nichtig.

nič-enství *n.*, —eta *f. st.* Nichtigkeit *f.*, Unding *n.*; —eti zu nichte werden; *v.* niceti. [dem.

ničí = to není n. das gehört niemanden.

nič-itel, e *m.* Vernichter *m.*; —iti (*imp.* nič!) něco vernichten; —ivý *adj.* vernichtend, deſtruktiv.

nihilista *m.* Nihilist *m.*

nijak, —ž *adv.* keineswegs, auf keine Weiſe, keinerlei Weiſe; —ý *adj.* keinerlei; 2. geſchlechtslos *neuter.*

nikady *adv. v.* nikudy.

nikak, nikakž *adv. st. v.* nijak.

nikam *adv.* nirgendhin. [nikati.

nikati (-ám) pieken, quieken *v.* knikati,

nikdá (-a), nikdy *adv.* nie, niemals, nimmer; n. již (n. více) nimmermehr.

nikde, —ež (*st.* —ěž) *adv.* nirgends.

nikdo (*gen.* nikoho) *pron.* niemand, keiner; nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti niemand kann zweien Herren

nikerý *adj. st. v.* nikterý. [dienen.

nikl, u *m.* (kov) Nickel *n.* (*m.*) (Metall); —ák, u, —áček, čku *m.*, —ový peniz Nickelmünze *f.*, Nickelſtück *n.*; *pl.* —áčky Nickelgeld *n.*

niknouti ſich beugen, biegen; n. něco za koho (n. robotu) leiſten; sklenici komu n. jmd. ſein Glas halten, einem zutrinken.

nikoli, —v, —věk *adv.* nein; nicht, gar nicht, durchaus nicht, keineswegs.

nikotin, u *m.* Nikotin *n.*

nikterak, —ž *adv.* keineswegs, keinesfalls, auf keine Art, durchaus nicht; —ý *pron.* keinerlei. [mand.

niktery *adj.* (*pron.*) *st.* keiner, nie-

nikudy *adv.* nirgends durch; n. jinudy než ... auf keinem andern Wege als ...

nima (s n . . .) *v.* nimi.

nim-a *m.* Tölrel *m.*; —ati (-ám) se *v.* nimrati se; —avý *adj.* zauberhaft.

nimi: s n. mit ihnen; mezi n. zwiſchen ihnen; pod n. unter ihnen.

nimr-a *m.*, —ač, —ák, —al, a *m.* Wühler, Zauberer *m.*; —a *f.*, —ačka, —alka *f.* Wühlerin *f.*; —ačka *f.* langſame Arbeit; —ati (-ám, *imp.* nimrej!) raunzen; n. se v čem herumwühlen, ſtochern; n. se s čím zaubern; —avý *adj.* herumwühlend; zauberhaft.

nipati se (-ám se) *v.* nimrati se.

nistěj, e *m.*, nistěň, ně *f.* Herd *m.*, Feuerſtatte *f.*; Ofen, Kamin *m.*, Backofen *m.*; —ový *adj.* Herd-.

nistiti *v.* niciti.

nit, ti *f.* (*pl.* niti, *coll.* nitě, *gen.* nití, *instr.* nitmi) Faden *m. filum*; Zwirn *m.*; obchod s nitěmi (s nitmi) Zwirnhandel *m.*

nitař *m.* Zwirnhandler *m.*; —ka *f.* Zwirnhandlerin *f.*; —ský *adj.* Zwirnhandler-; n. obchod, —ství *n.* Zwirnhandel *m.*; nitárna *f.* Zwirnerei *f.*

nitě *coll. v.* nit. [granarbeiter *m.*

niteč-ka *f.* Fädchen *n.*; —ař *m.* Filznitel-ice *f. v.* nitěnice; —ý *adj. sl.* Faden-; Zwirn-.

nitěn-i *n.* Einfadung *f.*; —ice *f.* Webefaden *m.*, Kammlige *f.*; Webekamm *m.*; —ka *f.* Fadenwurm *m.*; —ý *adj.*

nitenka *f.* Fadenlichteiſe *f.* [zwirnen.

niterní. nitěrní *adj. v.* vnitřní.

nit-ici *adj.* Einfade-; —flek, lka *m.* Fadenkäfer *m. Alurnus*; —iti (*imp.* nič!) einfaden.

nititi (podn..., rozn..., zan...) zunden.

nitk-a *f.* (*gen. pl.* nitek) Fadchen *n.*, (bot.) Staubfaden *m.*, Träger *m. filamentum*; —ář *m. v.* nikař.

nitkov-ací *adj.* Filet-; —ina (—itina) *f.* die Faserhaut des Blutes, Blutfaserstoff *m. Fibrin*; 2. Filigran *n.*; —ané dílo Filigranarbeit *f.*; —itý *adj.* faserig, zaserig; (bot.) staubfadenförmig *filamentiformis*; —ý *adj.* Faden-; —é stříbro Filigransilber *n.*

nitnatý *adj.* fädig *filamentosus.*

nitník, a *m.* Zwirnmacher *m.*

nito-drž *m.* Fadenhalter *m.*; —stříhač, e *m.*, —střižec, žce *m.* Fadenschneider *m.*

nitov-ání *n.* (b. Seidenw.) das Filieren; —atý *adj.* fädenig; —í *n.*, —ina *f.* das Fadenwerk, Filament *n.*; Gelese *n.*; —itý *adj.* fadenartig, fadenförmig *filamentosus.* [*adj. v.* vnitřní.

nitř, i *f.*, n., c *m.* das Innere; —ní

nitro *n.* das Innere; —dřevý *adj.* entoxylisch; —objadří *n.* Entospermium *n.*; —obplodí *n.* Innenhaut, Fächerhaut *f. Endocarpium*; —pupí *n.* Nabelgrund *m. Omphalodium*; —řadý *adj.* innere Reihen bildend; —rostlinný *adj.* entophytisch; —ústí *n.* der innere Eimund *Endostoma*; —zemí *n.* Binnenland *n.* (vnitrozemí); —zemský *adj.* binnen-

nitucha *f.* Kegelkäfer *m.* [ländisch.

niva, níva *f.* (*dim.* nivka) *f.* Flur *f.*; Acker *m.*, Feld *n.*; *pl.* nivy Gefilde *n.*; na nivě (zůstati) *st.* am Schlachtfelde (bleiben). [zunichte.

niveč, vn. in ein Nichts, zu Nichts,

nivelov-ání *n.* Nivellierung *f.*, Nivellement *n.*; —ati nivellieren.

nivěna *f.* Flurengöttin *f. Napaea.*

niv-ní *adj.* Fluren-, Acker-, Feld-; —stvo *n. coll.* Flurenreihe *f.*, Gefilde *n.*

niz, i *f.* Niederland *n.*, Unterteil *m.*; n. *prp.* hinunter.

nizce *adv.* niedrig *v.* nízko.

nizk-o (*comp.* níže) *adv.* niedrig; co je nízko, to je blízko niedrig ist nicht widrig; —ost *f.* Niedrigkeit *f.*; —ý (*comp.* nižší) *adj.* niedrig.

nizokrajiny *pl f.* Niederlande *pl.*

nizoší, ti *f.* Tiefe *f.*

nizota *f.* Baisse *f.*

nizotlak, u *m.* Niederdruck *m.*

niz-oučký, —ounký *adj.* sehr niedrig.

nizov-ec, vce *m.* Bewohner des Niederlandes; —í *n.*, —é krajiny, —iny *pl.* Niederlande *pl.*, Niedergrund *m.*, Tiefland *n.* [lande *pl.*

nizozemí, nizozemí *n.* die Niederland

niž *pron. acc.*: na niž auf welche.

níž (jíž) *pron. instr.* durch welche; s níž mit welcher; na níž auf welcher.

níž *adv. v.* níže. **nižší**, i *f. v.* niz.

nižádný, *st.* ižádný *pron.* niemand, nicht ein einziger, gar kein, keiner; -ým způsobem keineswegs, auf keine Art.

nížava, nižavina *f.* Tiefland *n.*; Niedergrund *m.*

níž-e *adv.* (*comp.*) niedriger; —ení *n.* das Niedrigen; Senkung *f.*

nižší *st.*, nižší *adj.* (*comp.*) niedriger.

nižina *f.* Niederung *f.*, Tiefe *f.*, Tiefland *n.*, Tiefebene *f.*

nižitel, e *m.* Baissier *m.* (Hdl.).

nižiti (-ím, *imp.* niž!) něco niedrigen, erniedrigen, senken; n. se sich erniedriegen, sinken; n. se před někým *sl.*, ponížiti se sich demütigen.

nižní *adj.* Nieder-, Unter-.

nižší (n. někoho, n. než někdo) *adj. comp.* niedriger; Unter-; subaltern; n. úřad Unteramt *n.*

no! *int.* nu, nun; no, dělej! nun, mache! no, ale *cnj.* aber.

nobilita *f.* Nobilität *f.*

nobrž *cnj.* sondern (nébrž).

noc, i *f.* Nacht *f. Nox*; čirá n. stockfinstere Nacht; k —i, na noc zu Nacht, auf die Nacht zu; v —i nachts, bei Nacht, in der Nacht; —i, s —i, s —í nachts; ve dne v —i bei Tag und Nacht; noc má svoje právo die Nacht kommt jedem recht; noc má svoji moc im Dunkeln ist gut munkeln; n. ubernachtung *f.*; přijdu k vám na n. ich werde bei Euch schlafen, übernachten; veliká n. Osterfonntag *m.*; den a noc (bot.) *v.* den, drnavec; půl noci *v.* půlnoc.

nocen-a *f.* Nachtgöttin *f.* (*lat. Nox*, gr. Nyx); fig. Mond *m.* (poet.); – ka *f. v.* nocinka.

nocibludný *adj.* nachtirrend.

nocinka *f.* Wunderblume, Wunderviole, Jalappe *f. Mirabilis Jalappa.*

nocis *st. adv.* diese Nacht (nachts).

nociti (-ím) někde übernachten.

nocka *f. sl.* Nachtlager *n.*

nockvět, u *m.* Nachtblume *f.*, Tuberose *f. Polyanthes tuberosa.*

nocleh, u *m.* Nachtlager *n.*, Nachtquartier *n.*, Nachtherberge *f.*; n. komu dáti einem ein Nachtlager bei sich geben; jíti někam (k někomu) na n. zu einem schlafen gehen; na —u býti, —em býti někde bei einem übernachten; na jeden n. eine Tagreise; —ář *m.* Fluggast *m.*; *v.* nocležník; —árna *f.* Herberge *f.*; Schlafstätte *f.*; —ník, a *m. v.* nocležník; —ovati *v.* nocovati.

nocležn-é, ého *n.* Schlafgeld *n.*; —ice *f.* Übernachterin *f.*; —ík, a *m.* Übernachter, Nachtlagerer, Bettgeher *m. v.* noclehář; —ý hostinec, —á hospoda

noclila *f. v.* nocena. [Herberge *f.*

nocov-ání *n.* Nachtlager *n.*; —ati (nocuju) někde, u někoho übernachten; das Nachtlager halten; n. die ganze Nacht überwachen; n. koho *mor.* einem Nachtlager geben, einen beherbergen; —ka *f.* Tuberole *f. v.* nockvět.

noč-ák, a *m.* Nachtaffe *m.*; —átko *n.* Nachtschmetterling *m.*; Nachtfalter *m. Noctua*; —ňátko *n.* fig. Nachtschwärmerin *f.* [Nachtzeit.

nočně *adv.* nachts, nächtlich; zur

noční *adj.* Nacht-; n. pták Nachtvogel *m.*; n. hodiny Nachtstunden; n. zpěv (zastaveníčko) Nachtgesang *m.* lat. *Nocturnus*, fr. *Nocturne*, it. *Notturno*; —ího času, —ím časem in der Nacht, nachts, zur Nachtzeit.

nočn-ice *f.* Nachtschwärmerin *f.*; 2. Nachtlicht *n.*, Fackel *f.*; 3. Trauerbaum *m. Nyctanthes*; —ik, u *m.* Nachttopf *m.*; —inka *f.* Ständchen *n. Notturno*; —iti se (*impers.*); —i se es wird Nacht.

noh, a *m.* Greif *m.* (myth.); *v.* sup.

noha *f.* Fuß *m.*; *pl.* nohy (*dual* noze *st.*) die Beine, Füße; n. si zlomiti ein Bein brechen; u noh (u nohou) ležeti zu den Füßen liegen; s nohami se poraditi, vziti nohy na ramena Reißaus nehmen; co noha nohu mine Fuß für Fuß; Schritt für Schritt; v nohách in den Füßen; za Füßen, am Fußende des Bettes; n. *st.* Schuh (Maß); kuří n. Portulak *m. rstl.* [Großfuß *m.*

nohač *m.* Langbein *m.*, Langfuß *m.*,

nohat-ec, tce *m. v.* nohač; —ěti langfüßig werden; —ý *adj.* langfüßig, langbeinig.

nohav-ice *f.* Beinkleid *n.*, Hoje *f.*; *pl.* n., —ičky *pl.* Beinkleider, Hosen, Oberhosen *pl.*; 2. Strumpfe *pl.*; —ičník, a *m.* Beinkleidermacher *m.*, Beinkleiderverkäufer *m.*; —ka *f.* Fußsocke *f.*, kurzer Strumpf.

noho-hřejka *f.* Fußwärmer *m.*, Fußsack *m.*; —pudka *f.* Pedemetive *f.*

nohoun, a *m.* Krankheitgeier *m.*

nohový *adj.* Greif-; 2. *v.* nožní.

nohsled, a, —a *m.*, —ek, dka, a *m.* Nachganger, Nachtreter, Schweifträger *m.*; —a *f.*, —ka *f.* Nachtreterin *f.*

nomadický *adj.* nomadisch.

nomin-ální *adj.* nominell; —ativ, u *m.*, jmenovatel Nominativ *m.* (grm.).

nona *f.* None *f.* (muz.).

nopál, u *m.* Fackeldistel *f. Cactus.*

nora *f. st.* Höhle *f.*; 2. *st.* Brunnen *m.*

norec *m. v.* norek.

nořec, norec, rce *m.* Taucher *m.*

norek, rka *m.* Tauchgans *f. v.* morčák; 2. *v.* nořec; 3. Sumpfotter *f.*; Nörz (Nerz) *m.*, Steinhund *m. Mustela* (*Putorius*) *lutreola.*

noremní *adj.* Norma-.

noř-ení *n.* (po-) das Tauchen; n. ledu *st.* Eisgang *m.*; —idlo *n.* Tauchapparat *m.*; —iti (*imp.* noř!) něco tauchen; se

norka *f. v.* norek. [ich.

norma *f.* (*gen. pl.* norem) Norm *f.*

normál, u *m.* Normale *n.* (Vorschrift); 2. Normalpfahl; Heimpfahl *m.*, Pegel *m.*; —ka *f.* Normalschule *f.*; 2. Normalverordnung *f.*, normative Verordnung; —ní Normal-; n. škola Normalschule *f.*

nos, u *m.* Nase *f.* *nosus*; šátek na n. Schnupftuch *n.*; n. vysoko vypínati fig. die Nase aufwerfen, hoch tragen; dostati přes n. eine auf die Nase bekommen; někoho za n. voditi einen bei der Nase herumführen; někomu něco (bulíka) na n. pověsiti einem etwas (einen Bären) auf die Nase binden od. heften; einem eine Nase drehen; vem (chyť) se za n.! zupfe dich an deiner Nase! n. do všeho strkati die Nase überall haben; ten měl n.! der hat's gespurt! gemerkt! to mu nejde pod n. das schmeckt (gefällt) ihm nicht; n. ptačí (zobák) Schnabel *m.*; n. jelení der Winder; n. psí, liščí Schnauze *f.*; čapí n. *v.* čapinos; n. Schnabel *m.* (bei verschiedenen Sachen); n. (*rus.*) das Vorgebirge; n. (arch.) Vorsprung *m.*, Anlaß *m.*

nos-áč *m.* der Großnase; 2. Einhornfisch *m. Nasius*; —ák, a *m. v.* nosáč; n., u *m.* (mont.) Spitzhacke *f.*; (beim Steinm.) Zweizahnspitze *f.*; —ál, a *m. sl. v.* nosáč; 2. Nasenbär *m.*, Nasentier *n.*, Kuati *m. Nasua socialis* (*Viverra nasica*); —alka *f. sl.* großnasige Weibsperson; 2. Retorte *f.*, Kolbenflasche *f.*, Kolbenglas *n.*

nosat-ec, tce *m.* Spitzhacke *f.*, Spitzhaue, Steinhaue, Keilhaue *f.*; 2. Spitzhammer *m.*; 3. Rüsselkäfer *m. Curculio*; —ěti eine große Nase bekommen; —ka *f.* (ořech.) Balkenschnabel *m.*; —ý *adj.* großnasig; n. klín Nasenkeil *m.*

nosce *m. et f.* Träger; -in.

nosec, sce *m.* Schnabel *m.*; (Typ.) Träger *m.*; Schnalle *f.*

nosecí *adj.* Trag-; *v.* nosicí.

nos-ejček *m.*, —ejk, a *et* u Näschen *n.*; —ek, sku *m.* Näschen *n.*; Schnabel *m.*; n., ska *m.* Großnase *m.* (*f.*); 2. der Naseweis.

nos-ení *v.* nošení; —ící *adj.* Trage-; —ící *adj.* tragend; —ič *m.* Träger, Lastträger *m.*; 2. Tragbalken *m.*, Traverse *f.*; *v.* nosník. [Näschen *n.*

nosíček, nosejček, čka *et* čku *m.*

nos-ička *f.* Trägerin, Korbträgerin, Lastträgerin *f.*; *pl.* —ičky Arbeitsbienen, Zuträgerinnen; —idlář *m.* Sänftenträger *m.*; —idlo, —idélko, —itko *n.* Trage *f.*, Tragbahre *f.*; *pl.* —itka Tragbrett *n.*, Sänfte *f.*; —itel, e *m.* Träger *m. v.* nosič; —iti (-im, *imp.* nos!) něco tragen (oft, durch längere Zeit); v srdci n. (hněv atd.) im Herzen tragen; n. (pod srdcem) eine Frucht im Leibe tragen; n. se daher gehen; fig. kleiden; n. se s čím sich mit etw. herumtragen; —itko *n. v.* nosidlo; —ník, u *m.* Tragstein, Kragstein *m.*; —nost *f.* Tragkraft, Tragfähigkeit *f.*; —ný *adj.* tragbar; fruchtbar.

noso-hlas, u *m.* Nasenlaut *m.*, Rhinesmus *m.*; —ok, a *m. v.* zoboun.

nosorož-ci *adj.* Nashorn-; —čík, a *m.* Nashornkäfer *m. Oryctes nasicornis*; —ec, žce *m.* Nashorn *n. Rhinoceros*; 2. (zoborožec) Nashornvogel *m. Buceros rhinoceros.*

nosov-ka *f* (—ost *f.*) Nasenlaut *m.*, Rhinesmus *m.*; —ý *adj.* Nasen-; n. zvuk *v.* nosohlas, nosovka.

nošě *f.* (nošaj *st.* die Last.

nošení *n.* (něčeho někam) das Tragen, die Auftragung; n. těla die Haltung des Körpers.

nota *f.* Note *f.*, Gesangsweise *f.*, Melodie *f.*; n. úřední, diplomatická amtliche diplomatische Note; pěkná n. schöne Melodie; zpíva se známou notou wird auf eine bekannte Weise gesungen.

notáblové *pl. m.* Notabeln. Notabilitäten *pl.* [Notenschreiber *m.*

not-ák, a *m.* Notenfuchs *m.*; —ař *m.*

notář (notár, a) *m.* Notar, Notarius *m.*; —ské, čho (notárné) *n.* Notariatsgebühr *f.*; —ský *adj.* Notariats-; —ská komora Notariatskammer *f.*; —stvi *n.* Notariat *n.*; Notariatsstelle *f.*; Notariatsgeschäft *n.*; Notariatsinstitut *n.*

notička *f.* Notiz *f.*

notička *f. v.* nota. [notifizieren.

notifik-ace *f.* Notifikation *f.*; —ovati

notiti (*imp.* noti!) fingen; fig. fluchen.

notn-ě *adv.* tüchtig; n. komu napráskati einen derb durchprügeln; —ý *adj.* tüchtig, derb, beträchtlich; n. výprask harte Prügel *pl*

notov-ati notieren; fingen; n. komu einem beipflichten; —ý papír Notenpapier *n.*

notul-ář *m.* Formelbuch; Sudelbuch; Notizbuch *n.*; —e *f.* Formel *f.*; Formular, Muster *n.*; Notiz *f.*

noukati (*st. i sl.* núkati), ponoukati (-ám) anreizen, anführen, anstiften; n. s čím mit etw. einzwingen, nötigen.

ňoum-a (-neuma) *m.*, —ati se (-ám se) s čím, —avý *v.* nima, nímati se, nimavý.

nouze *f.* (*instr.* nouzi) Not *f.*, Notwendigkeit, Notdurft *f.*; n. (všeobecná) Notstand *m.*; n. fig. Hungerblume *f. Draba*; n. vede žízeň k strouze, n. železo láme, nejlepší mistr n. Not kennt kein Gebot, Not bricht Eisen nouze nutí rychle k hnutí; nouzi tříti, nouzi klepati Not leiden, Mangel leiden; n. o penize Geldnot *f.*, Geldmangel *m.*, Geldklemme *f.*; když je nouze nejvyšší, ruka páně nejbližší wenn die Not am größten, ist die Hilf am nächsten (když nam nejtíže, bývá Bůh nejblíže).

nouzov, a *m.* fig. Notdorf *n.*, Hungersheim *m.*; —ý výbor Notstandskomitee *n.*

nov, a, o *v.* nový; n. měsíce *v.* novměsíc; z —u, z —a, z —ý von neuem; na —o aufs neue, neuerdings; po —u im Anbeginne; —ácký *adj.* neuerungssüchtig; Neuling-; —ák, a, —áček, čka *m.* Neuling *m.*; Rekrut *m.*; n. u *m.* Neukreuzer *m.*; —ě *adv.* neu.

novela *f.* Novelle *f.* (Nachtrag zu einem Gesetze); 2. n., —ka *f.* Novelle *f.* (kleine Erzählung); —ář *m.*, —ista *m.* Novellist *m.* [zige *f.*

novic, e *m.* Noviz *m.*; —ka *f.* Novi-

novičký, novičičký *adj.* nagelneu, funkelneu.

novin-a *f.* Neuigkeit *f.*, etw. Neues, Novität *f.*; 2. Neuheit *f.* (einer Sache); 3. Neubruch Neuriß *m.*, Neuland *n.*, Rodeland *n.*, Stockgut *n.*; 4. neue Anlage; 5. (wdm.) das Neue, der Spürschnee; 6. *pl.* —y Nachrichten *pl.*; Zeitung *f.*, Zeitungsblatt *n.*

novin-ář *m.* Zeitungsschreiber, Journalist *m.*; 2. Zeitungsträger *m.*; -ka -in; —árna *f.* Zeitungskomptoir *n.*, Zeitungsexpedition *f.*; —árský *adj.* journalistisch; —árství *n.* Zeitungswesen *n.*; —ka *f.* kleine Neuigkeit; frische Nachricht, Nouveaute *f.*; Erstlinge einer Frucht; 3. Neuland *n.*; —kář *m.* Neuigkeitskrämer *m.*; —kovati Neuigkeiten verbreiten; —y *pl.* Zeitung *f. v.* novina.

novitký *adj. v.* novičký.

novleta (nov leta), *gen.* novaleta Neujahrstag *m.* [Neumond *m.*

novměsíc, (*gen.* nova *et* novu měsíce)

novo *adv.* (*n.*) *v.* nov; nan., vnově, znova von Neuem *v.* nov.

novo-bitý *adj.* neugeschlagen, neugeprägt; —branec, nce *m.* Rekrut *m.* (*v.* nováček, branec); —dobý *adj.* modern; —křesťenec, —křtěnec, nce *m.*, —křesťník, a *m.* Neugetaufter; Wiedertäufer, Anabaptist *m.*; —křesťený, —křestný, —křtěný *adj.* neugetauft; —krojní, —krojný *adj.* modern, fashionabel (*v.* d. Tracht); —kutý *adj.* (kůň) neubeschlagen; —luní *n.* Neumond *m.*; —manžel, a *m.* ein Neuvermählter; *pl.* —manželé die Neuvermählten; —měsíc *m. v.* novměsíc; —měsíčný *adj.* Neumonds-; —městský *adj.* neustädtisch, Neustädter-; —modní *adj.* neumodisch; —mřon, a, o, ý *st.* (nedávno zemřelý) unlängst verstorben; —pečený *adj.* neubacken; —pravnost, —řekost *f.* Paradoxie *f.*; —pravný, —řeký *adj.* paradox; —ročenka, —ročka *f.*, —ročník, u *m.* Neujahrsbuch *n.*, Almanach *m.*; —roční *adj.* Neujahrs-; —rodý (—rodný) *adj.* Renaissance-; n. sloh R.-Stil *m.*; —rozenec *m.*, —rozeňátko *n.*, —rozený *m.* ein Neugeborener (neugeborenes Kind); —rození *n.* Wiedergeburt *f.*; —sad, u *m.* neue Anlage, Neubau *m.*; 2. der Kren im ersten und zweiten Jahre nach dem Einlegen der Krenfechser; —sedlí *n. st.* Paraphernalien; —snoubenec, nce *m.* ein Neuvermählter.

novost, i *f.* Neuheit *f.*

novo-stavba *f.* Neubau *m.*; —stvořený *adj.* neuerschaffen; —svěcenec, nce *m.* Neumyst *m.*, ein Neugeweihter; —světský *adj.* neumodisch; —šacený *adj.* neugekleidet; —štěpný *adj.* neugepflanzt.

novot-a *f.* Neuheit *f.*, Neuerung *f.*; Reform *f.*; není každá novota ku prospěchu života immer was Neues, selten was Gutes; v —ě neu; v —ě přivedený neuangeführt; po —ě im Anbeginn; —ář *m.* Neuerer *m.*; Novator; —ářný, —ářský *adj.* Neuerer-; neuerungssüchtig; —ářství *n.* Neuerungssucht *f.*; —ina *f.* Neuigkeit, Neuheit *f.*; Neuerung *f.*; Nouveauté *f.*; *pl.* —iny neue Beweise, neue Belege; - iti neuern, Neuerungen machen; —ně *adv.* neu; —ník, a *m.* Neuerer *m.*; Anfänger *m.*; Noviz *m.*; —ný *adj.* neu, neugemacht; Neuerungs-, Novations-; modern; —ný, čho *m.* Neuling *m.*

novotohánce *m.* Neuerungstadler *m.*

novo-tvar, u *m.* Neubildung *f.*, Neugebilde. Neoplasma *n.* (med.); —tvárný *adj.* neuartig; —uk, a *m.* Anhänger einer neuen Lehre, Neuling *m.*; —vdaná *f.* eine Neuvermählte; —věký *adj.* modern; —věrec, rce *m.* ein Neubekehrter, Neugläubiger; —věrkyně *f.* Neugläubige *f.*;

—věrý, —věrný *adj.* neugläubig, heterodox; —vzešlý *adj.* neuaufgegangen; —zákonní *adj.* neutestamentlich; —ženich, a *m. sl.* Bräutigam *m.*; —žitný *adj.* modern, heutzeitig.

nový *adj.* (*comp.* novější, *sl.* novší) neu; frisch; n. rok das neue Jahr, Neujahr *n.*; n. měsíc Neumond *m.*; n. zákon neues Gesetz; (bibl.) neues Testament; nové máslo frische Butter; co je nového? was gibt es Neues; n. a n., z brusu n., zcela n., zčista n., dočista n. funkelneu, nagelneu; ne vše nové bývá dobré immer was Neues selten was Gutes; nic nového pod sluncem! es geschieht nichts Neues unter der Sonne.

nozdr-a *f.* Nasenloch *n.*; *pl.* —y die Nüstern des Pferdes.

nozdřivka *f. v.* vozhřivka.

nož, e (n., a) *m. sl. i sl. v.* nůž; —e *pl.* die Messer; *sl.* Messer zum Krautschneiden; die Schere.

nožař *m. v.* nožíř.

nože! *int. sl. v.* nuže.

nožejček, čku, nožejk, u *m. v.* nožíček, —ík.

nožice *f.* Füßchen *n.*; 2. (bot.) Fruchtstütze *f.*, Gestell *n.*; Träger *m. podetium*; 3. Pflugfürze *f.*; Pflugrüster *m.*; 4. große Schere.

nožíček, čku *m.* Messerchen *n.*; n. na pera Federmesser *n.*

nožíč-ka *f.* (*gen. pl.* nožíček) Füßchen *n.*; (bot.) Flechtenfruchtstiel *m. podicellus*; —natý *adj.* (bot.) gestielt *pediolatus*.

nožík, u *m.* Messerchen *n.*; *pl.* —y Schere *f. v.* nůžky.

nožíkář *m.* Scherenmacher, Scherenhändler *m.*

nožiny *pl. f.* die von Rindsbeinen abgezogene Haut; 2. die Hachen.

nož-íř *m.* Messerschmied *m.*; —írna *f.* Messerschmiede *f.*; —írský *adj.* Messerschmied-; —írství *n.* Messerschmiedhandwerk *n.*

nožisko *n.* großer Fuß; 2. großes Messer.

nožka (*gen. pl.* nožek) *f.* (nůžka) Füßchen *n.*; (bot.) Fruchtträger *m. carpophorum*; husí n. Gänsefuß *m.*, Sinau *m. Alchemille.*

nožna *f.* Leimtasche *f.*; n., *pl.* —y (*gen.* nožen) *st.* Messerscheide *f.*

nož-ní (—ný) *adj.* Fuß-; n. žíla Fußader *f.*; n. dna Fußgicht *f.*; n. palec die große Zehe; —nice *f. st.* Messerscheide *f.*; Messergurt *m.* (b. Fleischer); *sl.* kleine Schere; —nička *f.* (bot.) Flügelfrucht *f. samara.*

nožo-nosec, sce *m.* Messerträger *m.*; —vitý *adj.* messerähnlich; —vý *adj.*

nrav, u *m. st. v.* mrav.

nravíšek, ška *m. v.* mravenec.

nu! *int.* nun nun! nu dobře! nun gut! nu, nu, zvolna! nun, nun, nur gemach! (*srv.* nuž, nuže!) [jene Seite.

nu *st.* (= onu); na nu stranu auf

nucen-ě *adv.* gezwungen; zwangsweise; —í *n.* das Zwingen; Zwang *m.*; —ost *f.* Gezwungenheit *f.*; Zwangslage *f.*; —ý *adj.* gezwungen; fig. steif; —á půjčka Zwangsanleihe *f.*

nučka *f.* Nocke *f.* (*Kochl.*).

nuda *f.* Langweile *f.* (*ennui* fr.).

nuditi (*imp.* [ne]nuď!) koho (*acc.*) něčím langweilen; n. se čím, při čem sich langweilen; Langweile haben.

nudivý *adj.* langweilig *v.* nudný.

nudl-ář *m.* Nudelmacher *m.*; —árna *f.* Nudelfabrik *f.*

nudl-e *f.* (*gen. pl.* —í, *dim.* nudličky) die Nudel; —ový *adj.* Nudel-; —ová polévka Nudelsuppe *f.*; —ové těsto Nudelteig *m.*

nudn-o (—ě) *adv.* langweilig, fad; jest mi n. ich langweile mich; —ost *f.* Langweiligkeit *f.*, Fadheit *f.*, Fadaise *f.*; —ý *adj.* langweilig, fad.

nudota *f.* (*pol.*) *v.* nuda.

nuhle! *int.* nun siehe!

ňuhň-ati (-ám) schnüffeln; näseln (huhňati); —avý *adj.* schnüffelnd.

ňuch, u *m. st.* Geruch *m.*; —ací *adj.* Schnupf-; ň. tabák Schnupftabak *m.*; —ač *m.* Schnupfer *m.*; —áč *m.*, —na *f.* Schnauze *f.*, Riecher *m.* (= Nase); —ati (-ám) k něčemu riechen; ň. něco schnüffeln.

nuknouti (ponuknouti) *v.* noukati.

nuky *pl. m. et f.* Nucken; n. syrné Käsekaulchen *n.*

nul-a *f.* Null *f.* (arithm.) *v.* nicka (Niete); —ita *f.* Nullität *f.*; —ka *f.* Nullmehl *n.* (mit 00 bezeichnetes Mehl).

ňuma *m. v.* ňouma, níma.

numer-ace *f.* Numeration *f.*; —átor, a *m.* Numerator *m.*; —o *n.* Nummer *f.*; —ovati numerieren.

numismat-ický *adj.* numismatisch; —ik, a *m.* Numismatiker *m.*; —ika *f.* Numismatik *f.*

nunati (-ám) hüpfen, treiben.

ňuně, ěte, ňuňátko *n.* winjelndes Kind.

nunovati (dynovati) einem zusetzen, in jmd. dringen.

nunv-a, —ice *f.* Gelte *f.*, Gelze *f.*, Mumme (Nunne) *f.*, verschnittene Sau; Borg *m.*; —ář *m.* Schweinschneider *m.*, Sauschneider, Gelzer, Gelzschneider *m.*; —ářství *n.* Sauschneiderei *f.*; Kastration *f.*; —iti (*imp.* -i!), —ovati ausschneiden, verschneiden (eine Sau), gelzen.

nůrek, rka *m. v.* norek.

nurt, u *m.* Stromrinne *f.*, Rinnbett, **nurta** *f.* (rokle) Tiefe *f.* [Rinnsal *n.*

nůsek, sku *m.* (čapí n.) Näschen *n. v.* **nůšař** *m.* Korbmacher *m.* [nos.

nůše *f.*, *dim.* nůška *f.* großer Korb, Tragkorb *m.*; Kiepe *f.*; n. na trávu GrasKorb *m.*; 2. n. *st.* Sänfte *f.* (nosítka).

nut, u *m.*, —ba *f.* Zwang *m.*; —icí *adj.* Zwange-; —ič *m.* Zwinger *m.*, Nötiger *m.*; -ka -in; —irna *f.* Zwinger *m.*, Zwinghof *m.*; Notkammer *f.*; —itel *m. v.* nutič; —iti (-im, *imp.* nuť!) koho (*acc.*) k čemu nötigen, zwingen, dringen; n. se na koho, nač, oč, k čemu sich zwingen; —ivý *adj.* zwingend; Zwangs-.

nutk-ání *n.* das Nötigen, Drängen; —árna *f. v.* nutírna; —ati (-ám) koho k čemu nötigen, zwingen; n. se sich

drängen, eindringen; —avý *adj.* dringend, zwingend, nötigend; —nouti (ponutknouti, ponuknouti) koho k čemu antreiben, anspornen.

nutn-ě *adv.* dringend; dringlich; —ik, a *m.* Plagegeist *m.*; Zwinger *m.*; —o jest es ist notwendig; dringlich; —ost *f.* Notwendigkeit *f.*, Dringlichkeit *f.*; —ý *adj.* dringend, dringlich, notwendig, pressant; n. návrh Dringlichkeitsantrag *m.*

nuz-áčky *adj.* elend; —áctví *n.* Elend *n.*, Armseligkeit *f.*; —ačka, —ařka *f.* eine Armselige, Dürftige; —ák, a *m.*, —ař, e *m.* ein blutarmer, armseliger, notdürftiger Mensch; —eni *n.* Nötigen *n.*; —enina *f. št.* Not *f.*; Zwang *m.*; —eti (-im, *imp.* —ej!) arm, notdürftig werden; —ič *m. v.* nuzitel; —ina *f.* Armseligkeit, Not *f.*; —itel *m.* Bedrücker *m.*; -ka, -kyně -in; —iti (-im, *imp.* nuz *et* nuzi!) arm, notdürftig machen; 2. nötigen, drängen.

nuzn-ě *adv.* dürftig, notdürftig, kümmerlich; gedrungen; —ík, a *m.* ein dürftiger, notleidender Mensch; —ost *f.* Dürftigkeit *f.*; —ý *adj.* dürftig, notdürftig, notwendig, armselig; jämmerlich, kümmerlich.

nuzota, nuzoba *f.* Not *f.*, Notstand *m.*

nuzov-ní *n.* notdürftiges (kümmerliches) Auskommen, Elend *n.*; —ati koho (*acc.*) elend machen, plagen; n. se elend leben, kümmerlich leben.

nuž, nuže! *int.* nun, wohlan (*v.* nu).

nůž, nože *m.* (*instr. pl.* noži *et* nožmi) Messer *n.*; n. řeznický Schlachtmesser *n.*; ostrý jako n. messerscharf; křičí, jako by ho na nože brali er erhebt (macht) ein Mordgeschrei, er schreit, als ob er am Spieße stecke (stäke).

nůže *pl., gen.* noží *f. v.* nůžky.

nůžka *f. v.* nožka; ptačí n. Vogelfuß *m.*, Klauenschote *f. Ornithopus*; n. strační Sichelmöhre *f. Sium falcaria*; husí n. *Alchemilla*; *v.* nožka.

nůžky, *gen.* nůžek *f.* Schere *f.*

nůžtičky *pl. f.* Scherchen *n.*

ny *pron.* (*nom.*) *št.* wir; *dat.* uns; *acc.* za ny für uns; na ny straně *št.* jenseits.

ny! *int.* (Judensprache) mein! nu!

nýbrž *conj. v.* nébrž.

nyjíci *adj.* schmachtend.

nykl *v.* nikl.

nylost *f.* Schmachtung *f.*; Eifer *m.*

nymfa *gen. pl.* nymf *f.* (vila *f.*)

nynati (-ám) schlafen. [Nymphe *f.*

nyníčko *adv. v.* nyníčko.

nyně *adv. št. v.* nyní. [(schlafe!)

nynej! (zu kleinen Kindern) eia!

nynějš-ek, ška *m.* Jetztzeit *f.*, die jetzige Zeit, Gegenwart *f.*; od —ka von jetzt (nun) an, až do —ka bis zur Gegenwart; —í *adj.* jetzig, dermalig, gegenwärtig; (n. zákon) bestehend.

nyní *adv.* nun, itzt, jetzt, heutzutage, heutigen Tages; jindy a n. einst und jetzt (dazumal und heutzutage; Vorzeit und Gegenwart); —čko, nyníčko, —nko, nyníčky *adv.* eben jetzt; od —čka von nun an.

nyra *f. št.* Höhle, Tiefe *f. v.* nora.

nyřína *f.* (geogr.) Rinnsal *n.*

nyšpule *f. v.* mišpule.

nýt, u, —ek, tku *m. v.* nejt *etc.*

nýti (nyju, eš, *trsgr.* nyje, nyjíc) něčím (n. hořem, bolesti) schmachten.

nytí *n.* das Schmachten.

nýtovati nieten *v.* nejtovati.

nývý *adj.* schmachtend.

nzeti *št.* (= mzeti, mizeti) darben.

nziti se (nzím se) *št.* sich kränken, sich grämen.

O.

o *prp. cum. acc.* um, rund um; an, zur Seite; für; o prst oviti *n.* ovinouti um den Finger herumwinken; o hodinu *št.* in einer Stunde; o hodinu později um eine Stunde später; o něco (o někoho) jednati um (über) etw. handeln; péči o něco miti Sorge dafür tragen; o něco psáti um etw. schreiben; o něco přijíti um etw. kommen, etw. verlieren; o deset let starší než ty um zehn Jahre älter als du; o málo fast, beinahe; o dům dále um ein Haus weiter *v.* ob; II. *c. loc.* von; o něčem věděti von etw. wissen; o něčem mluviti über (von) etw. sprechen; dům o třech poschodích ein dreistockiges Haus; o zlatě a stříbře dělati in Gold und Silber arbeiten; o berlí choditi an der Krücke gehen; o dvou hlavách mit zwei Köpfen; zweiköpfig; o sobě für sich; einzeln; o polednách, o poledni zu Mittag; o půlnoci um Mitternacht; o vánocích zu Weihnachten; (die mit o- zusammengesetzten Zeitwörter regieren den 4. Fall).

o, ó! *int.* oh!

oasa *f.* Oase *f.*

ob *prp. c. acc.* um, an, über; ob čas zeitweise; ob den über den Tag, jeden zweiten Tag, einen Tag um den anderen; ob dům um ein Haus weiter; ob onu stranu potoka jenseits des Baches.

oba (obá) *pron. m.*, obě *f. et n.* beide.

obáč *cnj. št.* doch.

obad *m. št. v.* ovad.

obád-ati (obadati) (-ám) něco umsichtigen; 2. erforschen; 3. *št.* wahrnehmen, bemerken; —avý *adj.* forschend.

obadva (obádvá) *m.*, obědvě *f. et n. num.* (*pron.*) alle beide.

obanniti se (3. -í se) Junge werfen, lammen (vom Schafe).

obak, —é, —ý, —o *adv.* (*conj.*) *št.* aber, doch, übrigens; auf jeden Fall; 2. beiderseits.

obakráte *adv.*, po o. beidemal.

obal, u *m.* Umschlag *m.*; Hülle *f.*; Emballage *f.*; 2. Erdscholle *f.*; fig. Beschönigung *f.*; bez —u unumwunden; unverhohlen; s —em fig. euphemistisch; verblümt.

obalcovati se *sl.* sich dürftig behelfen.

obálečný *adj. v.* obálkový.

obal-en, a, o, —ený v něco, o. nečím eingehüllt, umgehüllt; —ení *n.* (o. něčeho něčím) das Umwickeln, Umschlagen, Einhüllen; Emballage *f.*; Einkleidung *f.*; —enice, —enka *f. sl. mor.* Kopfputz der Bauernweiber.

obaliti (-ím, *imp.* obal!) něco do něčeho, v něco, o. něčím umwickeln, umhüllen, umschlagen; fig. beschönigen, einkleiden; o. se čím sich umhüllen.

obálk-a *f.* (*gen. pl.* obálek) Umschlag *m.*, Hülle *f.*; Deckel *m.*; o. na psaní Kuvert *n.*; o. křížová Kreuzband *n.*; *sl.* Kopfputz *m.* (*srv.* obalenice); papír na —y, —ový papír Packpapier *n.*; Umschlagpapier *n.*; —ovati něco etwas beschönigen.

obalmý rozor die zweiliche Furche.

obalný *adj.* Umschlag-.

obalov-ací *adj.* Pack-; o. papír Packpapier *n.*; —ati něco etw. (öfter) umhüllen *v.* obaliti.

obalovatý *adj.* schelenvoll.

obaňkati (-ám) koho čím anplauschen.

obapol *adv.* zweifach; o., —a *sl.* von beiden Seiten; —ně *adv.* beiderseits; smlouva o. stala se der Vertrag wurde von beiden Seiten geschlossen; —ný *adj.* beiderseitig, wechselseitig, gegenseitig.

obar, u *m. sl.* (obvar) das Abbrühen.

obár-ance *pl. m. sl.* die Beugeln (Mehlspeise); —ati (-ám) *sl.*, obařiti, obarovati *sl.* abbrühen; —ky *pl. sl.* Brühsuppe *f.*

obarviti (-ím, *imp.* obarvi!) něco abfärben, umfärben, kolorieren.

obáslo *n.* Umhüllung *f.*; o., obásno Flachswickel *m.*, Wickelwerg *n.*

obaštovati (město) mit Basteien umgeben, bastionieren. [Befürchtung *f.*

obava *f.*, obávání *n.* Besorgnis *f.*,

obavatel, e *m.* Besorger *m.*; —ný *adj.* Befürchtung erregend.

obávati se (-ám se, *imp.* neobávej se!) čeho (o. se, že..., o. se, žeby..., o se, aby...) fürchten, sorgen, daß..., etw. befürchten.

obběh, u *m.*, obběhnouti, obběžný *v.* oběh, oběhnouti, oběžný. [Haube).

obbradek, dku *m.* Barbe *f.* (an der

obbydlitel, e *m.* Umwohner, Nebenwohner *m.*; *pl.* —é Perioken.

obcibuli *n.* (bot.) Zwiebelhülle *f.*

obcina, obcizna *f. v.* obcina.

obcov-ací *adj.* Umgangs-; o. jazyk Umgangssprache *f.*; —ání *n.* (o. čeho, o. čemu) Gemeinschaft *f.*; o. (mezi kým) Wandel *m.*, Lebenswandel *m.*, Lebensart *f.*; o. s kým Umgang *m.*; Verkehr *m.*; Beischlaf *m.*, Beiwohnung *f.*; —ati s kým mit jmd Gemeinschaft haben, Umgang pflegen, umgehen, verkehren; o. s kým (tělesně) beischlafen, beiwohnen; *sl.* Gemeinschaft halten; o. kde (v zemi) wo wohnen; o. čemu beiwohnen (c. *dat.*); gegenwärtig sein, zugegen sein (wobei); Anteil haben (an etw.); o. v čem wandeln (o. zle, svatě, v pravdě, v rozkoši).

občan, a (*pl.* —é) *m.* Gemeindeglied *n.*; Gemeindebürger *m.*; státní o. Staatsbürger *m. Citoyen m.*; —ka *f.* Staatsbürgerin *f.*; —ský *adj.* Staatsbürger-, Staats-; zivil, bürgerlich; —ské právo Bürgerrecht; Staatsbürgerrecht *n.*; bürgerliches Recht; obecný zákonník —ský allgemeines, bürgerliches Gesetzbuch; o. úřad Standesamt (in Deutschland); o. úředník Standesbeamte; —ství *n.* Staatsbürgerschaft *f.*; Staatsbürgerrecht *n.*; —stvo *n. coll.* die Staatsbürger *Civil n.*

občas *adv.* zeitweise, von Zeit zu Zeit, in Zwischenräumen; o., u *m.*, —i *n.* Zeitabschnitt *m.*; Periode *f.*; Saison *f.*; —nost *f.* Periodizität *f.*; —ný *adj.* periodisch; chronisch, zeitweise; —ná nemoc chronische Krankheit.

občerný *adj.* schwärzlich.

občerstv-ení *n.* Erfrischung *f.*; —ení *n.* das Frischwerden; —ěti frisch werden; erfrischt werden; —iti (*imp.* -i!) něco auffrischen, erfrischen; se sich; —ivý, —ující *adj.* erfrischend.

občesati (ovoce) abpflücken.

obč-in, u *m.* Gemeinrand am Felde; —ina, —izna *f.* Gemeindegrund *m.*, Gemeinacker, Gemeinanger *m.*, Gemeinwiese *f.*; Allmende *f.*; Hutweide *f.*; —iti zivilifizieren; 2. in eine Gemeinde verbinden; přio. se in eine Gemeinde beitreten.

obdál, opodál *adv.* ein wenig weit; —ečný, *sl.* obdaleký, —ný *adj.* abwelt, etwas entfernt; —nost *f.* Abwelte *f.*; mäßige Entfernung *f.*

obdar, u, —ek, rku *m. sl.* Geschenk *n.*

obdař-en, a, o, —ený (o, čím) beschenkt, begabt; —ence, nce *m.* ein Beschenker, Donat *m.*; —ení *n.* Beschenkung, Begabung *f.*; —itel *m.* Beschenker *m.*; -ka -in; —iti (—ím, *imp.* obdař!) koho něčím beschenken, begaben, bescheren.

obdárný *adj.* ergiebig.

obdarov-ání *n.* Beschenkung *f.*; 2. *sl.* Freiheitsbrief *m.*; —ati koho čím beschenken, begaben *v.* obdařiti.

obděl-ání *n.* Einfassung *f.*; —ati (—ám) něco něčím (o. zlatem, stříbrem, plotem, zdí *atd.*) bearbeiten, bebauen; einfassen, ummachen; o. punčochu herumstricken; —avač *m.* (kamene) Steineinfasser *m.*; —ka *f.* Bearbeitung *f.*

obdáln-ík, u *m.* Rechteck *n.*, Oblong *n.*; —ost *f.* Länglichkeit *f.*; —ý *adj.* länglich, oblong *adj.*; o. (—á řeč) *sl.* weitläufig. [das Abreißen.

obdir-ati (—ám) *v.* odírati; —ka *f.*

obdiv, u *m.*, —ení, —ování *n.* Bewunderung, Verwunderung *f.*; —ovatel, e *m.* Bewunderer *m.*; -ka -in; —ovati se čemu sich verwundern; etwas bewundern. [-keit.

obdlouh-ý, —lý *adj.* länglich; —ost

obdlouž-iti (*imp.* obdluž!) něco länglich machen; —ný *adj.* länglich; o. *sl.* (-ná řeč) weitläufig; *v.* obdélný.

obdob-a *f.*, —í *n.* Analogie *f.*; 2. Periode *f.*; —iti, —ovati analogisieren; —ný *adj.* (—ně *adv.*) analogisch; 2. periodisch.

obdruhý *adj.* = s obdruhé strany

obdrž-eci list Empfangschein *m.*; —ení *n.* Empfang *m.*, Empfangnahme *f.*; —eti (-ím, *imp.* obdrž!) něco od někoho n. na někom (o. peníze z pokladny) erhalten, empfangen, erlangen; o. pole, o. bitvu, o. boj na někom, o. bojiště *st.* den Sieg davontragen, das Schlachtfeld behaupten; při o. den Prozeß gewinnen, im Prozesse obsiegen; o. se sich erhalten, nicht fallen; —itel, e *m.* Empfänger *m.*; o. ceny Preisnehmer *m.*; —ný *adj.* erhaltbar.

obdukce *f.* Obduktion *f.*

obduž-i *n.* das Fleischige am Obste; —ný *adj.* fleischig (v. Obste).

obdvojeni *n.* (grm.) Heudiadys *f.*

obě *n.* (*num.*) beides *v.* obý.

obě *f. et n.* (*num.*) beide *v.* oba.

obec, bee *f.* Gemeinde *f.* [fr. Kommune *f.*]; o. katastrální Katastralgemeinde *f.*; 2. *st.* o. Staat *m.*; 3. o. *st.* das Volk, die Bürger *pl.* (im Gegensatze der Vorgesetzten), 4. gemeine Sache, Gemeinheit *f.*, Gemeinnutzen *m.*; svobodná o. Republik *f.*; Freistaat *m.*

obecati (—ám) něco komu *sl.* geloben, versprechen.

obecen-ský *adj.* gemein; Staats-; Gemeinde-, Munizipal-; —ství *n.* Gemeinschaft, Gesellschaft *f.*, Gemeindewesen *n.*; Allgemeinheit *f.*; o. s kým Beimohnung *f.*; —stvo *n. coll.* Publikum *n.*

obecn-ě *adv.* gemein, insgemein; gemeinschaftlich *vulgo*; o. užitečný gemeinnützig; —ěti gemein werden.

obecni *adj.* Gemein-, Gemeinde-; Kommunal-; o. zákon Gemeindegesetz *n.*; o. řád Gemeindeordnung *f.*; o. rada Gemeinderat *m.*; o. služba Gemeindedienst *m.*; o. posel Gemeindebote *m.*; o. úředník Gemeindebeamte *m.*; o. stráž Kommunalwache *f.*; o., iho *m.* Gemeindeverwalter *m.*; Gemeindewesenverwalter *m.*

obecn-ice *f.* Gemeindehaus *n.*; Gemeintrift *f.*; Volksgarten *m.*; —ice *f.*, —ík *m.* eine Person, die die Gemeindearbeit (zur Strafe) verrichtet; —ík, a *m. st.* ein Gemeindealtester; Insaß *m.*; —ina *f. v.* občina.

obecnomysln-ost *f.* der Gemeinsinn; —ý *adj.* gemeinsinnig.

obecnost *f.* Gemeinschaft, Gesellschaft *f.*; das Allgemeine, Gemeinwesen *n.*; Allgemeinheit, Publizität *f.*

obecný *adj.* gemein, gemeinschaftlich; 2. gesellschaftlich, gesellig; öffentlich; allgemein [fr. *public*]; o. lid das gemeine Volk; -é dobré Gemeininteresse, Gemeinwohl *n.* (*bien public*).

obecovati *st. v.* obecati, obětovati.

oběd, a *m.* das Mittagmahl, Mittagessen *n.*, Diner *n.*; dáti o., učiniti o. někomu ein Gastmahl veranstalten, anstellen, ausrichten; pozvati koho k —u einen zu Tische laden oder bitten; čas —a, čas k —u, *pl.* —y die Tischzeit, die Mittagsmahlzeit; v —y *st.* zur Mittagszeit; —ní *adj.* Mittagsmahls-; hodina o. die Mittagsstunde, die Zeit des Mittagsmahles; o., iho *n.* Mittagsreite; —nice *f.* (jídelna) Tafelzimmer, Speisezimmer *n.*, Speisesaal *m.*; —ník, —ovník, a *m.* Mittagsesser, Mittagsgast *m.*; o., u Henkeltopf *m.*; —ovati (oběduju) *v.* obědvati; —ový *adj. v.* obědní. [nec, odrati.

obedr-anec, —ati (obderu) *v.* odra-

obědv-adlo *n. v.* obědnice; —ati (-ám) mittagsmahlen, zu Mittag essen *v.* speisen, dinieren; (o. s někým, o. u

obědvě *n.* beides. [někoho).

obědvě *n. et f.* beide.

oběh, u *m.* Umlauf, Kreislauf *m.*, Zirkel *m.*; Zirkulation *f.*; Zyklus *m.*; *Turnus m.*; o. (peněz) Zirkulation (des Geldes); o. (krve) Zirkulation *f.*, Kreislauf *m.* (des Blutes).

oběhati (-ám) něco etwas durch Herumlaufen besorgen.

obehn-anec, nce *m.* der Belagerte; —ání *n.* die Einfaltung, Umgebung; 2. Belagerung *f.*; —aný umgeben, umfaßt.

obehnati (obeženu, eš, e) něco umtreiben, herumtreiben; o. město zdí n. zdmi umgeben, umschließen; umringen, umfangen (mit einer Mauer); o. plotem umzäunen; o. příkopem mit einem Graben umziehen; *st.* o. (město, hrad) belagern.

obehnouti (-hnu) *v.* ohnouti.

oběhnouti (oběhnu, eš, e, *imp.* oběhni!) něco, o. kolem čeho etw. umlaufen; o. bespringen, belaufen (v. Tie-

obehraditi (-ím) *v.* obhraditi. [ren.).

obehráti (obehraju, eš, e, *imp.* obehraj!) koho oč (o peníze) abspielen, abgewinnen (einem etwas); o. něco (o. karty) durch Spielen abnützen.

obejda *m.* Vagabund *m.*, Landstreicher, Herumschwärmer *m.*

obejíti (obejdu, eš, e, *imp.* obejdi!) něco umgehen, herumgehen; freiten einen Umweg machen; o. něco, o. se o něco etw. verschaffen; o. koho hintergehen; o. nepřítele den Feind umgehen (überflügeln) flankieren; hrůza mě obešla Schauer befiel mich; o. se s čím womit umgehen; auskommen, ausreichen; sich begnügen; o. se bez něčeho sich behelfen.

obejíti *n.* Umgehung *f.*, Clusion *f.*

obejm-outi (—u, *imp.* -i! *tragr.* objav, *st.* objem) koho umarmen; o. něco umfassen; —utí *n.* die Umarmung *v.* objetí.

obeknouti *v.* obemknouti. [mal.

oběkrát, po o. (po obakráte) beide-

oběla *f.* (linda) Weißpappel *f.*, Albele *f. Populus alba.*

oběleti weiß werden.

obeln-a *f.* Täuschung *f.*; —ání *n.* das Anlügen; —atel, e *m.* Lügner *m.*; —ati (obelhu, -lžeš, -lže, *imp.* obelži!), —ávati koho anlügen, belügen; *st.* über jmd. Lügen reden.

obelhavěti lahm werden.

obelisk, u *m.* Obelisk *m.*

oběliti (-ím) něco *v.* obiliti.

obelst-ěn, a, o, ý hintergangen; —ění *n.* Hintergehen *n.*; Täuschung *f.*; —iti (—ím, *imp.* obelsti!) koho überlisten, hintergehen, täuschen.

obemkn-outi (-u), obmykati čím něco umschließen; o. koho v pěsy, o. rukama umipannen, umfangen; —utí *n.* Umfrannung *f.*

obenditi (*imp.* obendi!) *v.* oblafnouti.

oběnec, nce *m.* Hermaphrodit *m.*

ober, bra *m. st. v.* obr.

ober-ač *m.* Ableſer, Weinleſer, Obſtleſer *m.*; —ačka *f.* Ableſerin; Obſtleſerin *f.*; 2. Weinleſe *f.*; —adlo *n.* Obſtpflücker, Apfelbrecher *m.*; —ati (-ám) *v.* obirati; —ek, *pl.* —ky *m.* abgeſonderte Sächelchen; Klauberig *n.*; Reſte, **oberu** *v.* obrati. [überbleibſel *pl.*

oběruč *adv.* mit beiden Händen; —ka *f.* Doppelſäge *f.*; —ní (*sl.* —ný) *adj.* was man mit beiden Händen faſſen kann; o. nůž das Wirkmeſſer; —ný, —ník, —ka *m.* ein Beidhändiger, der rechts und links iſt.

obervati (obervu, eš, e, *imp.* obervi!) něco abrupfen, ausraufen.

oběsiti (-ím, iš, í, *imp.* oběs!) koho (na šibenici, na stromě) aufknüpfen, aufhängen, erhängen; henken; o. se ſich erhängen.

obesi-án, a, o, —aný (o. na sněm atd.) beſchickt, vorgeladen; verklagt *st.*; aufgeboten (zum Soldaten); —anec, nce *m.* ein Vorbeſchiedener; —ání *n.* (o. někoho, na někoho) Vorladung, Beſchickung; Belangung, Vorbeſcheidung *f.*

obeslati (obešlu, eš, e, *imp.* obešli!) koho k čemu (ke dvoru, do rady, před soudce, ke dni určitému) beſchicken, umſchicken; belangen; o. koho k sobě, před sebo jmd. zu ſich beſcheiden, vor ſich laden, vorladen, vorrufen; o. se s kým jmd. zitieren. [ſtellen.

obestanouti *sl.* ſich um etwas um-

obestř-en, a, o, —ený (o. něčím, o. do něčeho) umgehüllt; verhüllt, verſchleiert; —iti, (stru, *imp.* -stři!), obestírati, obstírati něco něčím hüllen, umhüllen; behängen; rouškou o. umſchleiern; o. se ſich verdecken.

oběšen, ý aufgehängt; —ec, nce *m.* der Erhängte; —í *n.* das Aufhängen.

obešl-ost *f. st.* Vorſichtigkeit *f.*; —ý *adj. st.* vorſichtig.

obešlu *v.* obeslati.

oběť, ti *f.* [lt. *obitus*] das Opfer; o. zápalná, o. zvířat, o. ohnivá Brandopfer; o. za mrtvé Totenopfer; o. činiti, konati, dělati, o. obětovati ein Opfer darbringen.

obět-a *f. st. i sl. v.* oběť; —avec, vce *m.* ein Opfermilliger; —avý *adj. v.* obětovný; —enec, nce *m.* ein Geopferter; —iny *pl. f.* Opfergeſchenke; Opferſcheine, Opferbillets; Widmungskarten; —ště *n.* Opferplatz *m.*; *v.* obětniště; —ivý *adj.* aufopfernd *v.* obětovný; —ka *f.* kleines Opfer.

obetknouti (-nu, eš, c) umſtopfen; *v.* obemknouti.

obětn-a *f.* Altar *m.*; —í (—ý) *adj.* Opfer-; o. chleb Opferbrot *n.*; o. řád Opferordnung *f.*; —ice *f.* Opferaltar, Opfertiſch *m.*; —ictví *n.* Opfertum *n.*; —ík, a *m.* Opferer *m.*; o., u Altar *m.*; —iště *n.* Opferherd *m.*, Opferplatz *m.*, Opferſtätte *f.*; —ý *adj. v.* obětovný.

obětov-aci *adj.* Zueignungs-; —anec, nce *m. v.* obětenec; —ání *n.* Opferung, Aufopferung *f.*; Anbetung *f.*; Zueignung *f.*; Dedikation *f.*; (kirchl.) Offertorium *n.*; O. Panny Marie Opferung Maria; —ati (o. oběť Bohu) opfern, aufopfern; o. něco (knihu) někomu widmen (věnovati); o. něco (dar, život) někomu darbieten, erbieten; o. se ſich opfern; —nost *f.* Aufopferung *f.*, Opferwilligkeit *f.*; —ný *adj.* aufopfernd, opferwillig. [ummauern; einmauern.

obezditi (-ím, *imp.* obezdi!) něco

obezn-alost *f.* Kenntnis, Kunde *f.*; —alý *adj.* (o. v něčem, s něčím) bewandert; —ati (-ám) něco bekannt machen; erforſchen; o. se s kým mit jmd. Bekanntſchaft machen; o. se s čím, o. se v čem ſich auskennen.

obezpečiti (-ím, *imp.* obezpeč!) verſichern, ſicherſtellen.

obezř-ele *adv.* umſichtig; —elost *f.* Umſicht *f.*, Vorſichtigkeit *f.*; —elý *adj.* umſichtig; vorſichtig; —ení *n.* das Umſehen, Umſchauen; Geſichtskreis *m.*, Horizont *m.*; —etnost, —etný *v.* obezřelost, -elý; —iti (-ím) něco (o. krajinu) beſichtigen, beſchauen; o. se na koho ſich umſehen; o. se v čem ſich orientieren; —ivý *adj.* umſichtsvoll, behutſam.

obezvati se (-zvu se) ſich der Reihe nach hören laſſen.

obežen-u *v.* obehnati.

obežert *mor.*, bez žertu ohne Scherz.

obživo *n. coll.* Zirkulationsmittel (Geld).

obžn-ice *f.* Planet *m.*; —icový, —ičný *adj.* planetariſch, Planeten-; —ík, u *m.* Rundſchreiben, Umlaufſchreiben, Zirkularſchreiben *n.*, Zirkular *n.*, Kurrende *f.*; —iště *n.*, dráha obžnic Planetenbahn *f.*, *Orbita*; —ost *f.* Kurs *m.* (Geldw.); —ý *adj.* Umlauf-, Zirkular-; o. list *v.* obežník; o. čas Umlaufszeit *f.*; 2. o. umlaufend, zirkelnd; umlaufbar.

obežr-alec, lce *m.* Freſſer, Schlemmer *m.*; —alý *adj.* gefräßig; —ati (obežeru, eš, e) něco etw. umfreſſen, abfreſſen; o. se ſich befreſſen.

obháj-ce *m.*, obhajitel, e *m.* Verteidiger *m.*; Beſchützer; Beſchirmer *m.*; —iti (-ím, *imp.* obhaj!) něco (o. něčeho) mit Erfolg beſchützen, verteidigen.

obhajny *adj.* abwehrend, defenſiv.

obhajov-aci *adj.* verteidigend; Verteidigungs-; o. řeč Verteidigungsrede *f.*, Plaidoyer *n.*; —ání *n.* Verteidigung *f.*; —atel, e *m.* Verteidiger *m.*; Beſchützer *m.*; —ati něco etw. verteidigen, plai-

obhákovati něco umhaken. [dieren.

obhal, iti *v.* obaliti.

obhánĕti (*imp.* obhánĕj!) umfurchen, ausfurchen (ökon.); 2. *st.* mit der leichten Reiterei umschwärmen.

obháňka *f.* Umtrieb *m.*

obhled, u *m.* Umsicht, Umschau *f.*; o. Gesichtskreis *m.*, Rundschau; Rundsicht *f.*; pod o. vzíti in Augenschein nehmen.

obhléd-ati (-ám) si něco umsehen, umschauen; etw. besehen, besichtigen; o. se sich umsehen; --avý *adj.* umhersehend; —nost *f.* Umsicht *f.*; —nouti něco (sobě, někomu) besehen; o. koho einen beherzen, anhauchen (beschreien); o. se (ve světě) sich umsehen; —ný, obhledný *adj.* umsichtig.

obhlíd-ati (-ám) bemachen (etw.); —ka *f.* Besichtigung *f.*, Beschau *f.*; (mil.) Rekognoszierung *f.*; (med.) o. mrtvol Leichenbeschau *f.*, Obduktion *f.*; —nouti *v.* obhlédnouti; —ný *adj. v.* obhledný.

obhoditi (-ím, *imp.* obhoď!) obhazovati co umwerfen, bewerfen.

obhor, u *m.* das Umfurchen.

obhoř-alý, —elý *adj.* abgebrannt; —ení *n.* das Umbrennen; —enina *f.* der abgebrannte, versengte Ort; —eti (-ím, *imp.* obhoř!) abbrennen, umherbrennen.

obhoust-lý (—ný) *adj. v.* obhustlý.

obhovor, u *m.* Paraphrasis *f.* (log.), eine erweiternde oder verdeutlichende Umschreibung.

obhrad-a *f.* Umzäunung *f.*; —í *n.* Glacis *n.*; ein Raum um das Schloß herum; Burgbann *m.*; Burgfriede *m.*; —iti (-ím, *imp.* obhraď!), obhražovati něco umzäunen, einfrieden.

obhraniti (-ím, *imp.* obhraň!) něco vermarken; 2. abkanten.

obhrnouti (*imp.* obhrň!) něco něčím, o. něco okolo čeho etwas umtun, umscharren. [lich; -ost -keit.

obhroub-lý, obhrublý, —ný *adj.* gröb-

obhruškovitý *adj.* birnförmig.

obhrýzti (obhryzu, eš, e) něco umnagen; benagen.

obhustlý *adj.* etwas dicht.

obcház-ení *n.* Umgehung *f.*; o. po domích das Hausieren; —eniec *f. mor.* Wurstfreie *pl.*; —eti (-ím, *imp.* obcházej!) něco, o. kolem čeho langer herumgehen; o. po domích hausieren; o. zákony fig. Gesetze umgehen; —ka *f.* Umgang, Umzug *m.*; Rundgang *m.*; Ambition *f.*; *st.* Kreuzgang *m.*

obchod, u *m.* der Handel; 2. Geschäft *n.*, Gewerbsgeschäft *n.*; o. vésti, provozovati (s něčím n. v něčem) handeln, Handel treiben; o. s obilím Getreidehandel *m.*; 3. o. *st.* Mastdarm *m. v.* obchod.

obchod-idlo *n. st.* Wandelplatz *m.*; —ilý *adj.* abgetragen; -ost -heit; —iště *n.* Handelsplatz *m.*; —iti (-ím, *imp.* obchoď!) něco *st.* umgehen; o. s čím handeln, Handel mit etw. treiben; o. oděv abnutzen, abtragen; o. se s čím sich behelfen.

obchodn-í *adj.* Handlungs-, Handels-, Merkantil-; o. soud Handelsgericht; o. komora Handelskammer *f.*; o. město Handelsstadt *f.*; o. dopisování Handels. korrespondenz *f.*; —nice *f.* Handelsfrau *f.*; —icky *adj.* Handlungs-, Handels-, kommerziell; o., čho *m.* Kommis, Handlungsgehilfe *m.*; —ictví *n.* Handelswesen *n.*; —ictvo *n. coll.* die Handelswelt, Handelschaft *f.*; —ík, a *m.* Handelsmann, Händler *m.*; o., u, —íček *m.* Krippe *f.*; —ost *f. st.* Kargheit *f.*; —ý *adj. st.* gelzig, karg.

obchodovati (s čím) handeln.

obchodoznalství *n.* Handelskunde *f.*

obchopiti (—ím, *imp.* obchop!) něco umfassen.

obchovati (—ám) koho verpflegen.

obchoz, i (o., e) *f.* der Umgang; das Abnützen der Kleider.

obchůdce *m. st. v.* obchodník.

obchudnouti arm werden.

obchůzka *f.* Umgang *m.*; 2. Runde, Rundef., Rundgang, Kreisgang *m.* (mil.).

obchytiti (—ím, *imp.* obchyť!), obchycovati někoho (rukama) umfassen.

obicka *f.* kleine Gemeinde.

obida *f. st.* Beleidigung *f.*; 2. Unrecht *n.*; 3. Unwille *m.*; o. *m. st.* Beleidiger; Verschlechterer *m.*

obídek, dku *m.* kleines Mittagsessen.

obíd-ěti koho (*rus.*) jmd. beleidigen; —ný *adj. st. i rus.* beleidigend; —ovati zum Unwillen reizen; —ství *n. v.* obida; 2. *v.* obih.

obih, u *m. st.* Überfluß *m.*

obihati (—ám) něco, o. kolem čeho etw. umlaufen; země obíhá kolem slunce die Erde bewegt sich um die Sonne; o. zirkulieren (krev obíhá žilami n. v žilách).

obíjeti (*imp.* obíjej! něco etw. (länger) umschlagen; o. sudy bereifen (Fässer); o. zámek n. město *st.* beschießen, be-

obiju *v.* obiti. [stürmen.

obil, i *f. st. v.* obilí; —ář *m.* Getreidehändler *m.*

obilčí *n.* (bot.) Schafhäutchen *n.*

obil-í (*st.* —é) *n.*, *dim.* —íčko *n.* Getreide *n.*, Korn *n.*; o. sklízeti Getreide in die Scheuern bringen, einernten; —iny *pl. f.* Halmfrüchte, Getreidefrüchte, Kornfrüchte, Zerealien *pl.*

obiliti (ím, *imp.* obil! oběl!) něco umweißen, beweißen, überweißen; übertünchen. [*opp. vis.*

obilka *f.* Kornfrucht *f. Sitium, Cary-*

obiln-a *f.* Getreidekammer *f.*; Getreidenlederlage *f.*; Speicher *m.*; —é, čho *n.* Korngeld *n.*; —í *adj. v.* obilný; —ice *f.* Scheune *f.*; Schüttboden, Kornboden *m.*; Schütthaus, Kornhaus *n.*, Kornkasten *m.*; Speicher *m.*; —íček, čka *m.* der schwarze Kornwurm, Kornkäfer, Kornreuter *m.*; —ík, a *m.* Getreidehändler, Kornhändler *m.*; 2. Kastner *m.*; —iny *pl. f. v.* obiliny; —ý *adj.* Getreide-, Korn-; o. trh Getreidemarkt *m.*; o. červ, —á moucha Getreidewurm *m.*; 2. o. *st.* reichlich, häufig.

obilovina *f.* Diastase *f.*

obin, u, —ek, nku *m.* Binde *f.*; —adlo, —adélko, —átko *n.* (chir.) Kompresse *f.*; Binde *f.*; Verbandfleck *m.*; fig. Verschönigung *f.*; —outi, —ovati (obvinouti), něco —ěcím, o. kolem čeho umwickeln; einwickeln, einhüllen; o. se čeho *sl.* auswechen, entkommen; —uška *f.*, —ušti *st.*, —uti *n.* Umwickelung, Umhüllung *f.*; Wickeltuch *n.*

obir-ačka *f. v.* obirka; —alka *f.* Räuberwirtshaus *n.*; —ání *n.* das Abnehmen, Abklauben; Berauben, Plünderung *f.*; o. -se čím Beschäftigung, Behandlung, Befassung *f.*; —ati (-ám) něco beklauben, abklauben; o. housenky abraupen; o. koho berauben; o. se s čím, o. se čím, o. se v čem sich womit befassen beschäftigen, sich womit abgeben; —ka *f.* das Abklauben, Abnehmen.

obiti (obiju, eš, e, *imp.* obij!), beschlagen, umschlagen; o. něco (ovoce se stromu) abschlagen; *v.* obíjeti.

obití *n.* das Beschlagen; das Abschlagen; (sudu) das Berelfen.

obíž-enství, —enstvo *n.*, —nost *f.*, —ství *n. st. v.* obih; —ný *adj. st.* überfluß habend; —ník, a *m. st.* ein Reicher.

objal, a, o *v.* obejmouti, objíti (obejmu).

objarka *f.* Sommerweizen *m.*

objasn-ění *n.* Aufklärung, Erläuterung, Beleuchtung *f.*; das Erhellen; die Umstrahlung; —itel *m.* Erleuchter *m.*; —iti (—ím, *imp.* objasni!), objasňovati něco aufklären, erörtern, erläutern; beleuchten; umstrahlen.

objat, a, o, —ý umarmt, umfaßt; —ost *f.* Umarmung *f.* (von Andern).

objed *m. v.* oběd; —ati *v.* objídati; —ek, dku *m. pl.* —ky, —í *n.* Speisereste, Überbleibsel nach dem Essen; —ení *n.* Schwelgerei *f.*

objedn-ací, —avací *adj.* Bestell-, Bestellungs-; o. list Bestellzettel *m.*, Bestellungsschein *m.*; —atel, —avatel *m.* Besteller *m.*; —atelný *adj.* bestellbar; —atelství *n.* Kommissionsgeschäft *n.*; —ati (—ám) —ávati něco etw. bestellen; 2. verschaffen, anschaffen; —ávka *f.* Bestellung *f*, Auftrag *m.*

objedu *v.* objeti.

objekt, u *m.* Objekt *n.*; —ivně *adv.*, —ivní *adj.* objektiv; —ivnost *f.* Objektivität *f.*

objem, u *m.* Umfang *m.*; Volumen *n.*; o. *trsgr. v.* obejmouti; —ce *m.* Übernehmer *m.*; —nice *f.* Umfanglinie, Peripherie *f.*; —nost *f.* Belagsfähigkeit *f.* (mll.); Faffungsraum *m.*; Faffungskraft *f.*; —ný *adj.* umfangreich, voluminös; (mll.) belagsfähig.

objeti (objedu, eš, e) něco (o. město), o. okolo něčeho (okolo města, na koni) umreiten; (na voze) umfahren; (na lodi) umsegeln.

objetí *n.* das Umfahren; 2. das Umfassen, die Umfassung; 3. Umarmung *f.*

objetný *adj.* umfassend, umfaßbar.

objev, u *m.*, —a *f.*, —ek, vku *m.*, —ení *n.* Entdeckung *f.*; —itel *m.* Entdecker *m.*; —iti (—ím, *imp.* objev!) něco entdecken; bekanntmachen; verkünden; zum Vorschein bringen; o. se zum Vorschein kommen, erscheinen; —ivost *f.* Entdeckungslust *f.*; —nik, a *m.* Entdecker *m.*; —ný *adj.* entdeckend; entdeckbar; —ná cesta Entdeckungsreise *f.*

objezd, u *m.* Umfahrt *f.*; Umritt *m.*; o. lodí die Umschiffung; o. (mll.) *v.* objížďka; —iti (—im, *imp.* i!) umreiten; —ný *adj.* umreitbar, umfahrbar; —ná cesta Rundreise *f.*

objíd-ač *m.* Beesser *m.*; —ati (—ám), objísti (objím) něco umessen, umnagen; o. se sich überessen, schwelgen im Essen; sich umnagen.

objím-ání *n.* Umarmung *f.*; —atelný *adj.* umfanglich; —ati (—ám) umfassen; o. koho einen umarmen; o. se s kým sich umarmen, einander umarmen; —avý *adj.* umfassend.

objímek, mku *m.* Umarmung *f.*

objím-ka *f.* Hülse *f.*, Umhüllung *f.*

objín-alost *f.* Bereifung *f.*; —alý *adj.* bereift; —ati (3. -á) bereift werden.

objístiti (—ím, *imp.* objísť *et* objísti!) něco versichern, sicherstellen etw.; se sich.

objíti *n.* das Umgehen, Umgang *m.*

objíti (obejdu) *v.* obejíti.

objítř-ení *n.* das Schwürigwerden, Schwären; die Beschwärung, Eiterung (vor dem Aufbruch); —iti, objítřiti (—ím, *imp.* objítři!) schwürig machen; fig. zum Zorne reizen; o. se schwürig werden; zornig werden.

objížď-ěč *m.* Roßbereiter *m.*; —ěti (—ím, *imp.* —ěj!) *v.* objeti.

objížďka *f.* Umweg *m.* (im Fahren und Reiten); Rundreise *f.*, Bereisung *f.*; o. vojenská Bedette *f.* [bräme *n.*

obklad, u *m.* Umschlag *m.*; 2. Gebräme *n.*

obkládati (-ám) länger oder öfter umlegen; umschlagen; o. koho fig. einen durchwringeln, wichsen.

obklad-ek, dku *m.* Umschlag, Überschlag *m.* (med.); 2. Einfassung *f.*, Saum *m.*; 3. Futter an der Tür; —ní *adj.* Umschlag-.

obklásti (obkladu) *v.* obložiti.

obklíč-en, a, o, —ený umgeben; blockiert; —ení *n.* Blockade *f.*; —enost *f.* Blockadezustand *m.*; —iti (—ím, *imp.* obklič!), obklíčovati někoho (o. nepřítele atd.) umgeben, umschließen, einschließen, umringen, umzingeln; o. město blockieren; o. *st.* umarmen.

obklík, u *m.*, obklika *f.* Umkreis *m.*

obkloniti (—ím, *imp.* obkloň!) —ňovati geneigt machen.

obklop, u *m.* Decke *f.*; —iti (—ím, *imp.* obklop!), —ovati koho, o. něco bedecken, umhüllen; 2. umgeben, umzingeln; blockieren.

obkop, u *m.* (mont.) Umbruch *m.*

obkousati (obkoušu, eš, e *et* obkousám, áš, á), obkusovati něco benagen, umbeißen.

obkrádati (—ám), obkrásti *v.* okrásti; o. se okolo čeho etwas umſchleichen.

obkraj-ek, jku *m.* Umſchnitt *m.*; *pl.* —ky Abſchnitzel, Abfälle vom Umſchneiden. [obkrojiti.

obkrájeti (—ím, *imp.* obkrájej!) *v.* **obkres**, u *m.* Umriß *m.*

obkroč-ák *m.* (tanec) *v.* okročák; —iti (—ím, *imp.* obkroč!), —ovati, obkračovati něco umſchreiten; —itý vůz, —ník, u *m.* Wurſt *f.* (Wagen); —mo, —ně, obkrokem *adv.* mit ausgeſperrten Füßen, rittlings.

obkroj-ek, jku *m.* Ranſt *m.*; —iti (—ím, *imp.* ockroj!), obkrájeti, —ovati, obkrajovati něco umſchneiden.

obkrslek *v.* okrslek.

oblá̋č-ek, čku *m.* Wölkchen *n.*; 2. Nebelfleck im Auge; 3. eine Reihe, Klöbchen, Kante (Flachs); ein Rockenvoll; —eti (-ím, *imp.* -ej!) někoho (v šaty, do šatů) ankleiden; o. se ſich ankleiden.

oblačiti (3. -čí) umwölken; *st.* ankleiden (*v.* obléci); se ſich.

oblá̋č-ka *f.* Einkleidung *f.*; 2. *v.* oblá̋ček; —nice *f.* Ankleidezimmer *n.*; Kleiderkammer *f.*; *st.* Vorzimmer *n.*

oblač-no *n.* trübes Wetter; *adv.* trüb, bewölkt, bedeckt, wolkig; —nost *f.* Umwölkung *f.*; —ný *adj.* wolkig, Wolken-.

oblafnouti koho bekümmen (beſchwatzen, einen hinter das Licht führen; beſchummeln); verblüffen.

oblaha *f.* Beglückung, Beſeligung *f.*

oblahosłaviti koho beglücken, beſeligen.

oblak, u (*pl.* —a, —y, —ové) *m.* die Wolke, das Gewölke; 2. fig. Haufe *m.*, Schar *f.*; 3. o. (na oku, v moči) Wolke *f.*, Wölkchen *n.* (im Auge, Harn).

oblako-rodný *adj.* wolkenerzeugend; —shaněč *m.* Wolkenſammler *m.*

oblakový *adj.* Wolken-; —á barva Himmelblau *n.*

oblámati (oblámám *et* oblámu), oblamovati něco umbrechen.

oblana *f.* Pflanzenſaft *m. Cambium*; Splint *m. Alburnum* (bot.).

oblap-iti (—ím, *imp.* oblap!) —ovati něco *st.* umfangen.

oblásek, sku *m. v.* oblátek. [*f.*

oblasnost, oblastnost *f. st.* Regierung

oblast, ti (obvlasť) *f.* Gebiet *n.*; Region *f.*; Regierungsbezirk *m.*; o. říše das Gebiet der Monarchie; o., oblášť, obláště *adv. st. v.* obzvláště; oblastní, oblášťí, oblášťní *adj. st.* bdd. beſondere; oblášťnost *f.* etwas Beſonderes.

oblát-ěl *n.* Kieſelgeſtein *n.*; —ek, tku *m.*, —ka *f.* Kies *m.*, Kieſel *m.*; —kovi *n. v.* oblátěi; —kový *adj.* Kieſel-.

oblá̋z-ek, zku *m. v.* oblátek; —ík, u *m.* Silikin *n.*

oblázniti, -ňovati koho betören.

oblaž-en, a, o, ý beglückt; —itel, —ovatel, e *m.* Beſeliger *m.*; —iti (-ím, *imp.* oblaž!), —ovati koho čím beſeligen, beglücken; —ivý, —ující *adj.* beſeligend, **oble** *adv.* rund; glattweg. [beglückend.

obléci *et* obleci (obleku, -češ, -če) někoho (do šatů, v šaty) einen anklei-

den, anziehen (die Kleider); o. šaty na sebe, o. se v šaty, do šatů ſich ankleiden, ſich anziehen; 2. o. *st. v.* oblehnouti.

oblec, i *f. mor.* Anzug *m.*; Kleid *n. v.* oblek; —en, a, o, —ený angekleidet, angezogen; —ení *n.* das Ankleiden; 2. Anzug *m.*; —ka *f. st.* das Hemd, Unterhemd; Mieder, Schnürleibel der Frauenzimmer; Zieche *f.* (povlaka); (bot.) Fruchtdecke *f. induviae*; —ný *adj.* Anzieh-.

obled-nouti, —ovati *sl.* bleich werden.

obleh-ací *adj.* Belagerungs-; o. děla Belagerungsgeſchütz *n.*; —ati, obléhati (-ám) (město) belagern (länger) *v.* oblehnouti.

oblehč-eni *n.* Erleichterung *f.*; —iti (*imp* -i!) —ovati co erleichtern; o. trest eine Strafe mildern; —ivý *adj.* erleichternd, mildernd.

oblehnouti něco ſich um etwas herlegen; o. město (hrad) belagern, umlagern.

oblek, u *m.* Anzug *m.*, Kleid *n.*, Gewand *n.*, Gewandung *f.*; —aci, oblékací *adj.* Anlege-, Ankleide-; —ač *m.* Anzieher *m.*; —ačka -in; —árna, —ovna *f.* Ankleidezimmer, Anlegezimmer *n.*, Garderobe *f.* (šatna).

oblék-ati (—ám) (länger), —nouti (einmal) ankleiden *v.* obleci.

oblem *adv.* ganz.

oblemovati něco (o. šat) umſäumen, einſäumen; verbrämen.

oblen-ěti träge werden, erſchlaffen; —í *adj. st.* träge.

oblenice *f.* Seeblaſe, Zitterblaſe, Rippenblaſe *f. Holothuria.*

obleniti (*imp.* obleň!), obleňovati träge machen; o. se v čem träge werden; ſäumen (ſich).

oblepiti (*imp.* oblep!) něco něčím bekleben, bekleiſtern. [verbeſſern.

oblepš-iti (*imp.* —i!), —ovati něco

oblesk, u *m.* Abglanz *m.*, Widerſchein *m.*, Reflex *m.*; 2. Lichtbild *n.*; —nouti, —ovati beblitzen; beſtrahlen; fig. abbilden; o. se widerſtrahlen.

oblet, u *m.* Kreisflug *m.*; —ěti (dauernd), —nouti (einmal), oblétati, obletovati (mehrmal) umfliegen, umflattern; fig. umſchwärmen.

oblev, u *m. v.* obliv.

obleva *f.* Tauwetter *n.*; Nachlaß *m.*, Linderung *f.*; o. od práce Erholung von der Arbeit. [Mädchen zu Oſtern.

oblevačka *f. sl.* Begießung der

oblev-iti (*imp.* oblev!), —ovati (o. v čem) nachlaſſen; o. se *st.* milder, lindern; —ilo (*impers.*) die Kälte läßt nach, es taut.

oblev-něti, —niti *v.* obleviti; —ný *adj.* Tauwetter machend; o. vítr Tauwind *m.*; —ovati *v.* obleviti; —ující *adj.* nachlaſſend, mildernd.

oblez-a *m.* Nachſchleicher *m.*; —lina *f.* kahler Fleck, Glatze *f.*; —lost *f.* Kahlheit *f.*; —lý *adj.* kahl, glatzig; 2. im Kriechen geübt; 3. *vulgo* räubig; —ti, oblézti (-u) něco umkriechen; 2. o. kahl werden.

obleželý *adj.* faul geworden.

oblež-enec, nce *m.* der Belagerte; —ení *n.* Belagerung, Umlagerung *f.*; stav o., —enost *f.* Belagerungszustand *m.*; —eti něco *st.* belagern *v.* oblehnouti.

oblib-a *f.* (o. na něčem, v něčem) Vorliebe *f.*, Passion *f.*; Gefallen, Wohlgefallen *n.*; Beliebtheit *f.*; Geschmack *m.*; Lieblingssache *f.*; —ce, oblibce *m.* Liebhaber *m.*

obliben-ec, nce *m.* Liebling *m.*; Günstling *m.*; —í *n. v.* obliba; —ka *f.* Favoritin *f.*, Beliebte *f.*; —ost *f.* Beliebtheit *f.*; o. u lidu Popularität *f.*; —ý *adj.* beliebt; beliebig; o. hřích Schoßsünde *f.*; —é jídlo Lieblingsspeise *f.*; u lidu o., v lidu o. populär.

oblibezniti angenehm, lieblich machen.

oblib-iti (*imp.* oblib!) něco Gefallen finden (an etw.); o. si koho n. něco liebgewinnen. [něco *v.* oblíbiti.

oblib-ný *adj.* wohlgefällig; —ovati

oblice *f.* Ovallinie *f.*; runtes Fenster.

obličej (oblíčej), e *m.* Gesicht *n.*, Angesicht, Antlitz *n.*; fig. Miene *f.*; —ový *adj.* Gesichts-.

obličiti (-ím, *imp.* oblič!) koho überführen, überweisen; konfrontieren vor dem Gerichte.

oblič-ka, *pl.* —ky *sl.* Nieren.

obličný *adj.* durchblickend (Schein); 2. bewiesen.

oblig-ace *f.* Obligation *f.*; —átně *adv.*, —átní *adj.* obligat.

oblik, u *m. sl.* Rechnung *f.*

oblik-aci *adj. v.* oblékací; —ati (-ám) *v.* oblékati; —nouti *v.* obleci.

oblina *f.* Walzenförmigkeit *f.*; 2. Rundfläche *f.*, Rundung *f.*

oblinati (—ám) kahl werden.

oblit-ečník, u *m.* Ziborium *n.*; —ek, oblítek, tku *m.* Oblate *f.*

oblit-i (obliju *et* obleju, eš, e, *imp.* obliž *et* oblej!) něco něčím umgießen; se sich; o. (oblím, íš, í) něco runden; —í *n.* das Umgießen; —ina *f.* Ausschlag *m. Exanthema n.*; o. kloubu Schwele *f.* (Pferdekrankheit). [men.

oblív, u *m.* das Umgießen, Umströ-

oblivati (—ám) něco länger umgießen *v.* obliti.

obliz-a *m.*, —ač *m.* Lecker, Belecker *m.*

obliz-ačka *f.* Leckerbissen *m.*; 2. entzündener Lippenwinkel; —ati (oblízám, áš, á *et* oblížu, eš, e, *imp* obliž *et* oblízej!) něco umlecken, belecken; o. se sich umlecken; fig. sich beschönigen, nach einer Beleidigung wieder schmeicheln.

oblízce *st. adv.* in der Nähe.

oblízek, zku *m.* die Lecke, das Lecken.

oblíznouti, oblizovati *v.* oblizati.

oblízu, obliž *adv. st.* in der Nähe.

obližný *adj.* nah. [ganz.

obio *adv.* oval; o., oblem glattweg.

obloč-ek, čku *m. sl. v.* oblok; —nice *f. sl.* Fensterladen *m.*

obloh-a *f.* Himmel *m.*, Himmelsgewölbe *n.*; Himmelsfeste *f.*; Firmament *n.*; —ář *m.* Wolkendeuter *m.*; —oletný *adj.* himmelfliegend.

oblok (oblouk), u *m. sl.* bogenförmiges Fenster; Halbfenster *n.*

oblom, u *m.* Umbruch *m.*; —ek, nku *m.* Bruchstück *n.*; —ení *n.* das Umbrechen; fig. Besänftigung *f.*; —iti (*imp.* oblom!) něco herumanbrechen; fig. o. koho beugen, gelenk, biegsam machen; 2. abrichten; fig. besänftigen; o. si jazyk sich die Zunge abstoßen (durch Übung im Sprechen); o. se gelenk werden; —ný *adj.* beugsam (neoblomný).

oblopl-ý *adj.* runde Früchte tragend.

oblost, ti *f.* Runde, Rundheit *f.*

oblouč-ek, čku *m.* kleiner Bogen, Vögelchen, Vöglein *n.*; 2. Bindezeichen *n.*; Ligatur *f.* (Mus.); *pl.* —ky Bügeln (in der Mühle); —í *n.* Laube *f.*; —iti (*imp.* —i!) bogenweise biegen; verbinden; —nice *f.* Bogenlinie *f.*; —nost *f.* (o. kloněnutí) Bogenrundung *f.*; die Krümme des Gewölbes; —ný *adj.* bogenförmig.

oblouditi (*imp.* oblud!) koho täuschen, betrügen; se sich; *v.* obluditi.

oblouk, u *m.* Bogen *m.*; 2. Bügel *m.*; Biege *f.*; 3. Absenker *m.*, Gesenk *n.*; o. s hrozny Rebbügel *m.*; —ovitý *adj.* bogenartig, bogenförmig; —ovka *f.* Bogenlampe *f.*; 2. Bogenjagd *f.*; —ový *adj.* Bogen-, Bügel-; -á suknĕ Reifrock *m.*

oblounký *adj. v.* oblý.

obloupati (-ám) něco abschälen.

obloupiti (*imp.* oblup!) koho z čeho berauben. [Irreführung, Täuschung *f.*

oblouzen, a, o, —ý getäuscht; —í *n.*

oblov-áni *n. st.* Bewegung *f.*; —ati (obluju, eš, e) *st.* wälzen, walken; bewegen.

oblož-ek, žku *m.* Umschlag *m. v.* obkladek; —ení *n.* das Umlegen; 2. Beisetzung *f.*, Umfassung *f.*; 3. Umschlag *m.*, Einschlag *m.*; 4. o. tkanice Leiste *f.*; 5. dřevěné o. Tafelwerk *n.*, Getäfel *n.*, Lambris *m.*; 6. o. Bekleidung *f.*, Verkleidung *f.* (beim Baue); o. dveří Türrahmen *m.*; o. okna Blindrahmen *m.*, das Futter am Fenster; 7. Beleg *m.* (der Zunge eines Kranken); —iti (*imp.* obluž!) něco něčím belegen, herumlegen; einschlagen, verkleiden; versetzen; besetzen, umfassen; o. koho umschlagen, Umschläge geben; o. se čím sich umlegen; —ená houska garniertes (belegtes) Brot; Sandwich *n.*; —ná choroba bettlägerige Krankheit.

oblud, u *m. st.* Irrtum *m.*, Täuschung *f.*; Irrwahn *m.*, Irrsinn *m.*; o. *st.*, —a *f.* Gespenst *n.*; Unbild *n.*; Ungetüm *n.*, Unhold *m.*; Phantom *n.*, ty —o! du Luder! du Bestie! —iti (*imp.* obluď!) koho betrügen, täuschen; se sich; —ník, a *m.* Betrüger *m.*; 2. Kobold *m.*; —nost *f.* Betrüglichkeit *f.*; Ungeheuerlichkeit *f.*; —ný *adj.* betrüglich; gespenstisch; o. duch *v.* obluda.

obludstv-í *n.* Täuschung *f.*, Trug *m.*

obluju *v.* oblovati.

obluk, u *m.* (Mühlb.) *v.* lub. [*m.*

oblupek, pku *m.* Epidot, Glasamant

oblup-itel, e *m.* Berauber *m.*; —ovati něco öfter abschälen; o. koho öfter berauben *v.* obloupiti.

obluz-ení *n.* Täuſchung, Irreführung *f.*; *v.* obloužení; —ovati *v.* obluditi.

oblý *adj.* oval, langlichrund. [taſten.

obma-ceti něco, —kati rundum be-

obmantati (-ám) koho *sl.* betrügen.

obmaz, u *m.* Kerlein *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* obmažu, eš, e, *imp.* obmaž!) něco něčím umſtreichen, umſchmieren.

obmázka *f.* Umſchmieren *n.*; Schmiere *f.*

obmejt-iti (*imp.* —i!) les abhauen; behauen; —ný *adj.* Holzhau-, Rode-; o. čas Umtriebszeit *f.*

obměk, u *m.* Erweichung *f.*; o. mozku (med.) Gehirnerweichung *f.*; 2. o. baš Abweichen; —čiti (*imp.* —či!) něco (o. někoho něčím, prosbami atd.), —čovati erweichen; se ſich; —nouti weich werden, erweichen.

obměn-a *f.* Modifikation *f.*; —iti (*imp.* obměň!), obměňovati něco tauſchen; 2. modifizieren.

obměr, u *m.* Umkreis *n.*, Perimeter *m.*; 2. Abmeſſung, Ummeſſung *f.*

obměřiti (*imp.* obměř!) něco rundum abmeſſen. [ſaſſen, umfpannen.

obměst-knati, —nati (-ám) něco um-

obmešk-alý *adj.* ſaumſelig, ſäumig, verſpätet; —án, a, o, —aný něčím v čem verſäumt, verzögert; —ání *n.* baš Verabſäumen, Verſäumung *f.*, Verzögerung *f.*, Saumſal *n.*; úroky pro o. Saumſalszinſen *pl.*; —ati (-ám) něco verſäumen, verabſäumen, vernachläſſigen, unterlaſſen; o. se kde ſich zu lange aufhalten, zu lange verweilen; o. se v čem, o. se čím, s čím ſäumen (ſich); —ávati s čím zögern, ſäumig ſein.

obmez-en, a, o, ý beſchränkt; —enec, nce *m.* ein beſchränkter Kopf, Flachkopf, Schwachkopf *m.*; —ení *n.* Beſchränkung *f.*; —enost *f.* Beſchränktheit *f.*; —itelný *adj.* begrenzbar, beſtimmbar; —iti (*imp.* obmez!), —ovati beſchränken, einſchränken, umſchranken; umgrenzen; beengen; o. se čím, v čem ſich beſchränken; —ivost, —ovačnost *f.* Limitation *f.*; —níkovati (pole) mit Grenzſteinen bezeichnen; —ovací *adj.* beſchränkend, limitativ; —ování *n.* Beſchränkung *f.*

obmít-ačka *f.* Mauerkelle *f.*; —ati (-ám) něco (o. zeď) anwerfen, bewerfen; tünchen; abkehren; —ka *f.* Anwurf *m.*, Abputz *m.* (der Mauer); Tünche *f.*; malba na —ce Freskogemälde *n.*; na —ce malovati in Fresko malen; —kový *adj.* Fresko-.

obmlad, u *m. mor.* Sauerteig *m.*

obmoci se (obmohu se) *st.* ſich erholen, geſund werden.

obmok, u *m.* Feuchte, Näſſe *f.*

obmoří *n.* Meerumfaſſung *f.*, Meeresgebiet *n.*

obmozečnice *f. v.* omozečnice.

obmr-ačiti, —akovati něco verdunkeln; —ak, u *m.* Umwolkung *f.*

obmyk-adlo *n.* Raufholz *n.* (Weißgerb.); —ati (-ám) umſchließen; 2. *v.* omykati. [täuſchen.

obmýliti (-im, *imp.* obmyl!) koho *sl.*

obmysl, u *m.* Anſchlag *m.*, Kunſtgriff, Kniff *m.*, Rank *m.*, Argliſt, Hinterliſt *f.*; 2. Vorwand *m.*; 3. Erfindung *f.*; 4. Abſicht *f.*; pod —em unter Vorwand; bez —u unverhalten, redlich; —iti (*imp.* obmysli!) něco erſinnen, erdenken; o. koho čím, o. komu co verſorgen, verſehen; bedacht ſein; einem etw. zugedenken; —ně *adv.* liſtig, argliſtig; —nik, a *m.* ein Liſtiger; —ný *adj.* argliſtig, bedächtig, anſchlägig; 2. *st.* ſorgſam, ſorgfältig; 3. (úmyslný) abſichtlich.

obmyšl-ený *adj.* beabſichtigt; —eti (*imp.* obmyšlej!) něco etw. beabſichtigen, bezwecken, im Schilde führen; —ivý *adj.* ſpekulativ.

obmyt-í (obmyju, eš, e, *imp.* obmyj [obmej!]) něco, o. někoho vodou, křtem atd.) abwaſchen; —í *n.* baš Abwaſchen.

obmýtiti *v.* obmejtiti.

obmyvadlo *n.* Waſchmittel *n.*; Waſchbecken *n.*; *st.* Taufkeſſel *m.*

obmýv-ati (-ám) *v.* obmyti; —ka *f.* Abluition *f.* (Händewaſchung der Prieſter).

obnaditi (*imp.* obnaď!) (ovnaditi) *st.* födern.

obnáš-ení *n.* Umtragung *f.*; —eti (*imp.* -ej!) něco heruntragen; (arith.) o., dělati betragen; —ka *f.* Betrag *m.*; 2. Belauf *m.* (einer Zahl).

obnaž-en, a, o, ý entblößt; s —enou hlavou entblößten Hauptes; —enec *m.* der Entblößte; —iti (*imp.* obnaž!), —ovati koho (*acc.*) entblößen; bloßſtellen; o. meč das Schwert ziehen, vom Leder ziehen; fig. o. koho z čeho einen einer Sache entblößen; o. se ſich entblößen.

obnemoci (-mohu) *st.* erkranken.

obnesti (obnesu, eš, e, *imp.* obnes!) něco umtragen; o. někoho hrobnici um den Toten die Weihkerze tragen; fig. o. koho holí abprügeln; o. koho klevetami berüchtigen; o. koho před kým angeben, anklagen; o. se umgehen, wandeln.

obnič-ek, čku *m.*, obnitka *f.* Endtel *n.*, Endtelnaht *f.*; na o. šíti, —kovati, obnitkovati überrändlich nähen, rändeln, endteln.

obnititi, -fovati něco umfädeln.

obnoc, i *f. sl.* Nachtwache *f.*; —ovati *sl.* übernachten, Nachtwache halten.

obnos, u *m.* Betrag *m.*

obnosek, sku *m.* Kappzaum *m.*

obnosí *n.* (anat.) Naſengegend *f.*

obnositi (*imp.* obnos!) vertragen, abtragen; abnützen; obnoſen, a, ý (o. šat) vertragen, abgetragen, abgenützt.

obnov-a *f.* Erneuerung *f.*, Renovation *f.*; 2. das Neue; neuer Schnee; 3. fig. Neugeburt *f.*; Renaiſſance *f.*; —en, a, o, —ený erneuert; verneuert; renoviert; —ené zřízení zemské verneuerte Landesordnung; —enec, nce *m.* ein Reformierter; —ení *n.* Erneuerung; Renovation *f.*; —itel *m.* Erneuerer *m.*; —iti (*imp.* obnov!), —ovati něco neu machen, erneuern, verneuern, renovieren; o. se ſich erneuern, erneuert werden; —ivost *f.* Reproduktionsvermögen *n.*; —ivý,

—ovací. —ný *adj.* erneuernd; reproduktiv; —ovatel *m.* Erneuerer *m.*; —ujícnost *f.* Erneuerungskraft *f.*

obnož, e *m. et f. st.* Nebenjüngling, Nebenschoß *m.*; —ka (obnůžka) *f.* Strumpf *m.*; 2. Fußlatzel *n.*; —nik, u *m.* Fußlatz *m.*

obobličeji *n.* Umrand des Gesichtes.

oboč-i *n.* die Augenbrauen *Supercilium*; —ní *adj.* Augenbrauen-.

oboe *f. et n. v.* hoboj.

obohacen. a, o, ý bereichert; — i *n.* Bereicherung *f.*

obohat-ěti reich werden; —itel *m.* Bereicherer *m.*; —iti (-im, *imp.* obohať!), obohacovati koho čím bereichern, reich machen; o. se sich bereichern; —lý *adj.* bereichert; —nouti reich werden.

oboj *st.*, obůj *m.*, oboje *f. et n. num.* (*pron.*) beide, beiderlei; s —i strany beiderseits, von beiden Seiten.

obojam. —o *adv.* beiderseits, von beiden Seiten; —ky *pl. f.* von beiden Seiten befestigtes Holz.

obojčlenec, nce *m. v.* dvojčlenec.

oboje *f. et n. (pl.)* beide *v.* oboj.

obojek, jku *m.* Halsband *n.*; Halse *f.*, 2. Halseisen *n.*; 3. Hütel *n.*; Reißhader in der Mühle; *st.* Koller *n.*

obojenec, nce *m. v.* oběnec.

obojetí *n.* Umfassung *f. v.* objetí.

obojetmo *adv. v.* obojamo.

obojetn-é *adv.* zweideutig; —ice *f.* die rechts und links ist; 2. die Achselträgerin; 3. zweideutiger Vokal *anceps vocalis*; —ik, a *m.* der rechts und links ist; 2. Achselträger *m.*; 3. Utraquist *m.*; Doppelzüngler *m.*; —ost *f.* Zweideutigkeit *f.*; Achselträgerei *f.*; —ý (—í) *adj. anceps* von beiden Seiten faßbar; zweideutig; beiderseitig; zweisprachig; (chem.) neutral.

oboji *adj.* (*num.*) beide; beiderseitig; o. strana beide Seiten; s o. strany beiderseits; pod o. spůsobou unter beiden Gestalten *sub utraque specie*; pod o. přijímající Utraquist *m.*; —krát *adv.* (*num.*) beidesmal.

oboj-miuv, u *m.* Amphibolia *f.* (gr.) *v.* dvojsmysl; —ňák, a *m.* Zwitter *m.*, Hermaphrodit *m.*; —ňaký *adj.* Zwitter-; —ný *adj.* (*num.*) zweideutig; -ost -keit.

obojovati něco etw. befriegen.

oboj-ručni *adj. v.* obouruční; —údec, dce *m. v.* obojňák.

obojživeln-í, —ý *adj.* beidlebig (im Wasser und auf dem Lande lebend); —ik, a *m.* Amphibium *n.*, beidlebiges Tier.

obok *adv.* (*pol.*) an der Seite.

obol, u *m.* Obol *m.* (Obolos *m.*) (altgriechische Münze; Apothekergewicht).

obol-ený wund, durch Schmerz empfindlich gemacht; —eti von Schmerzen empfangen sein.

obondívati se *st.* blöde tun, schüchtern tun; sich womit abgeben, sich säumen.

obor, u *m.* Bereich *m.*, Kreis *m.*; Strecke *f.*; o. řach *n.*, Gebiet *n.* (einer Wissenschaft); Ressort *n.*; (Sdl.) Branche *f.*; o. světa Weltkreis *m.*; o. působnosti Wirkungskreis *m.*; do —u sahati in ein Fach einschlagen; 2. o. *st.* Haufe *m.*, Schar *f.*

oborem *adv. st.* haufenweise.

oboř-ení *n. st.* das Verfallen, Einfallen; Einsturz *m.*; das Niederreißen; —enina *f.* Ruine *f.*; —iště *f.* Wildbahn *f.*; —iti (*imp.* obuř!), —ovati něco (o. dům) einreißen, niederreißen, zerstören, verschütten; o. se einstürzen; o. se na něco n. na koho einen anfahren, bestürmen, anlaufen, angreifen.

obor-ní *adj.* Tiergarten-; 2. Kreis-; —ník, a *m.*, —ný, čeho *m.* Wildheger *m.*; —ový *adj. v.* oborní.

oboruč *adv.* (*pol.*) mit beiden Händen; —ka *m. et f.*, — nik *m.* der (oder die) rechts und links ist; —ní *adj.* beidhändig.

obo-sečný, —straný *v.* obou....

obostř-iti (-im, *imp.* obostři!), —ovati něco zuspitzen, schärfen.

oboul-aný *adj.* zahm; 2. zudringlich; — ati (-ám) koho (*acc.*) zahm machen; zähmen; o. se zahm werden; —eti se zaghaft werden; —iti *v.* oboulati.

obourati (-ám) umreißen.

obou-ruční *adj.* beidhändig, der rechts und links ist; mit beiden Händen faßbar; o. sekera Zweischarf *f.*; —ručnost *f.* Beidhändigkeit *f.*; —sečný *adj.* zweischneidig; —straný *adj.* beiderseitig, zweiseitig.

obouti (obuju, eš, e, *imp.* obuj!) někoho anziehen; o. boty, o. se v boty, o. se do bot sich anziehen, anschuhen; o. se na někoho fig. sich gegen jmd. anschicken.

obouv-áček, čku *m.* Schnürnadel *f.* bei Stiefletten; o., —ák, u *m.*, —átko *n.* Stiefelhaken *m.*, Anzieher *m.*; —ání *n.* das Anziehen (der Strümpfe, Schuhe). —ati (-ám, *imp.* obouvej!) länger anziehen *v.* obouti.

obouzeti (-im, *imp.* obouzej!) koho u koho n. při kom anschwärzen, anfeinden; o. se s kým mit einer Person scherzen, spielen, sich blamieren.

obovocí *n. v.* ohlodí.

oboz, u *m.* Gepäck *n.*; Bagage *f.*; 2. Wagenburg der Hussiten; 3. (mil.) Train

obozá *f. sl.* Leitseil *n.*

obpis, u *m.* Umschrift; Rundschrift *f.*

obplav-ítel, e *m.* Umsegler *m.*; —iti (*imp.* obplav!) něco umsegeln.

obplod-í *n.* Fruchthülle, Samenhülle *f. Pericarpium*; —ný *adj.* (bot.) umweibig; perigynisch.

obpupení *n.* (bot.) Knospendeckel *m.*

obpupí *n.* (anat.) Nabelgegend *f.*

obr, a *m.* (*pl.* obři) Riese *m.*, Hüne *m.*

obráběti verarbeiten.

obrac-eč, e *m.* Umwender *m.* —edlo *n.* (na seno) Heuwendemaschine *f.*

obracen-ec, nce *m.* ein Bekehrter; —í *n.* (einmal), obracení (öfter) das Wenden, Wendung, Umwendung *f.*; 2. das Drehen; 3. Umkehrung *f.*; Einlenkung *f.*; 4. Verkehrung *f.*; 5. o. na víru

Bekehrung *f.*; 6. o. řeči, o. se v řeči k někomu Apostrophe *f.*

obrac-eti (*imp.* obracej!) něco öfter umwenden; o. listy v knize blättern, umschlagen; o. (pole) felgen, den Acker wenden; o. oka knoteln; *v.* obrátiti; —ivý *adj.* beweglich.

obrácka *f.* das Wenden beim Ackern; Pflugwende *f.* *v.* souvrat.

obracov-ání *n.* Umkehrung *f.* (öftere); —atel, e *m.* Umwender, Bekehrer *m.*; —ati *v.* obraceti, obrátiti.

obřad, u *m.* Zeremonie *f.*; Ritus *m.*; Förmlichkeit *f.*

obrada *f.* Vergnügen *n.*, Lust *f.*; 2. Beratschlagung *f.*, Beratung *f.* (úřadu, porada).

obřadář *m.* Agende *f.* (Buch).

obrad-ateti, —ěti Bart bekommen.

obřadn-í *adj.* Zeremonien-; liturgisch; —ictví *n.* Kirchenordnung *f.*; Liturgie *f.*; —ík, a *m.* Zeremoniär *m.*; Zeremonienmeister *m.*; —ost *f.* Zeremoniel *n.*; náboženská o. Kultus *m.*; —ý *adj.* zeremoniös.

obradovati koho (*acc.*) čím einen erfreuen; o. se čemu, z čeho sich einer Sache erfreuen.

obřadov-ati Zeremonien machen; —ník, a *m. v.* obřadník; —ý *adj.* Zeremonien-.

obram-ek, mku *m. sl.*, —enck, nku *m.* Verbrämung *f.*, Borte *f.*, Tresse *f.*

obran-a *f.* Verteidigung *f.*; Defension *f.*; Abwehr *f.*; Verteidigungsmittel *n.*; (jur.) Einsprache *f.*; Einwendung, Entgegnung *f.*; písemná o. Schutzschrift *f.*, Verteidigungsschrift *f.*, Apologie *f.*; o. zemská (zeměbrana) Landwehr *f.*; (domobrana Landsturm *m.*); o. národní Nationalgarde *f.*; —ce, obrance *m* Verteidiger *m.*, Wehrmann *m.*; zemský o. (zeměbránce) Landwehrmann *m.*

obranči *adj.* Schutz-, Wehr-.

obrání *n.* das Wegnehmen, Berauben; 2. Auserlesen *n.* [*m.*

obranitel, e *m.* Beschützer, Verteidiger

obrániti (-ím, *imp.* obraň!) mit Erfolg beschützen; o. verteidigen; o. čemu abwehren, verwehren; o. se sich einer Sache oder jmds. erwehren.

obrann-é, ého *n.* Schutzgeld *n.*; —ost *f.* Wehrkraft *f.*; Verteidigungskraft *f.*; Verteidigungsmöglichkeit, Beschützbarkeit *f.*; —ý *adj.* Verteidigungs-, Schutz-, defensiv; —á válka Verteidigungskrieg *m.*

obraňov - aci *adj.* Verteidigungs-; —ání *n. v.* obrana; —atel, e *m.* Verteidiger *m.*; —ati verteidigen; *v.* obrániti.

obranstvo *n.* Wehrmannschaft *f.*; zemské o. Landwehr *f.*

obrat, u *m.* Wendung *f.*; 2. Umdrehen *n.*; Umkehrung *f.*; 3. o. Figur *f.*; —. Angelpunkt *m.*; 5. Vorteil *m.*; Kunstgriff *m.*; o. slunce Sonnenwende *f.*; o. peněz Geldumsatz *m.*; náhlý o. Umschwung *m.*; na o. fogleich; —em pošty mit umgehender Post, umgehend; —ek, tku *m.* Revers *m.* (am Rocke).

obratel, tle *m.* (anat.) Wirbel *m.*; Wirbelbein *n. vertebra.*

obrati (oberu, eš, e, *imp.* ober!) něco beklauben, abklauben; o. (kost) abnagen; o. ovoce abpflücken; o. koho berauben, ausrauben; o. koho k čemu ermöhnen, auswählen; o. se ke komu *st.* sich wohin begeben. [telný *adj.* umwendbar.

obrat-ište *n.* Wendenpunkt *m.*; —i-

obrátiti (-ím, *imp.* obrať!) něco někam (do něčeho, v něco atd.) umwenden; umkehren; o. na pravou cestu in den rechten Weg einlenken; o. k čemu (mysl, zřetel) worauf richten; oči své o. na něco, na někoho seine Augen wenden; po sobě o. sich Anhang machen; něco (pozornost) na sebe o. etw. an (auf) sich ziehen, sich zuwenden; o. něco k čemu anwenden, verwenden; o. něco v něco verwandeln; v nic o., v niveč o. vernichten, zunichte machen; v poušť o. veröden; v prach a popel o. einäschern; na víru o. bekehren; o. se sich umwenden; sich umdrehen; sich umkehren; o. se (k někomu, k něčemu) sich einem Gegenstande zuwenden; o. se kam sich wohin wenden od. begeben; o. se več sich verwandeln; o. se v prach zu Staub werden; o. se na něco *st.* sich wornach kehren, etw. beachten; o. se na víru sich bekehren.

obrátka *f.* Wendung *f.*; (mech.) Umdrehung *f.*; Tour *f.*; na obrátku im Handumdrehen; sogleich.

obrati-ík, u *m.* der erste Halswirbel; —ivý *adj.* veränderlich; gewandt; —ovci *pl. m.* Wirbeltiere *Vertebralia*; —ový *adj.* Wirbel-.

obratn-é *adv.* gewandt; flink; —í *adj.* Wende-; —ický *adj.* tropisch; —ík, u *m.* (geogr.) Wendekreis *m. tropicus (circulus)*; 2. (b. Schuster) Wendestecken *m.*; 3. der Kragen am Rocke; — ost *f.* Gewandtheit, Gelenkjamkeit, Fertigkeit *f.*; —ý *adj.* gewandt, behend, flink; gelenksam, gelenk; umkehrbar, drehbar.

obraz, u *m.* Bild *n.*; kniha s —y Bilderbuch *n.* [Verletzung *f.*

obraza *f. st.* Anstoß *m.*; Beleidigung,

obraz-árna *f.* Bildergalerie *f.*, Bildersaal *m.*; —ový *adj.* schematisch; —ec, zce *m.* Muster *n.*; Figur *f.*; Schema *n.*

obrázek, zku *m.* Bildchen *n.*; jako o. fig. blitzschön.

obraz-itel *m.* Bildner *m.*; —iti (-ím, *imp.* obraž!) něco, o. (sobě) něco (nohu, ruku atd.) abschlagen, wegschlagen; 2. stutzen; 3. anstoßen; verletzen; 4. o. světlem widerscheinen; 5. prägen, ausprägen; o. se (v hlavu, v nohu) sich anschlagen, anstoßen; o. se o něco abprallen, zurückprallen; erscheinen; zu Bild werden; o. se v čem sich widerspiegeln; —ivost *f. v.* obraznost; —ivý *adj.* abbildsam. [*f.* -ín; -ství -ei.

obrázkář *m.* Bilderkrämer *m.*; —ka

obrázkový *adj.* Bild-; o. spis Bilderbuch *n.*; illustrierte Schrift.

obrazky *adv. v.* obrazsky.

obraz-livost *f. v.* obraznost; —na *f. v.* obrazórna; —ně *adv.* bildlich; figürlich; —nice *f.* Bilderhändlerin *f.*; *v.*

obrazárna; —nický *adj.* Bildner-; —nictví *n.* Bildnerei *f.*; —nik, a *m.* Bildner, Bilderhandler *m.*; —nost *f.* Bildlichkeit *f.*; Einbildungskraft *f.*; Phantasie *f.*; —ný *adj.* bildlich; figürlich; 2. zurückprallend.

obrazo-borce *m.* Bilderstürmer, Ikonoklast *m.*; —borný *adj.* bilderstürmend; —borský *adj.* bilderstürmerisch; —borství *n.* Bilderstürmerei *f.*; —chvalce *m.* Bilderverehrer *m.*; —-mil, a *m.* Bilderliebhaber *m.*; —písmo *n.*, obrazné písmo Hieroglyphen *pl.*; —rušec, šce, —tepec, pce *m. v.* obrazoborce; —tesec, sce *m.* Bildhauer *m.*; —tvor, u *m.* Gesichtsbild *n.*; —tvornost *f.* Einbildungskraft *f.*; Phantasie *f.*; —tvorný *adj.* bilderschaffend; -á moc *v.* obrazotvornost; —vna *f. v.* obrazárna; —vý *adj.* Bild-.

obrazsky *adv.* bildlich.

obražen-i *n.* Anstoßung, Abstoßung; Beleidigung *f.*; o. paprsků Strahlenbrechung *f.*; o. světla Widerschein *m.*; Reflexion *f.*; —ina *f.* die Beschädigung durch Anstoß, Kontusion *f.*, Quetschung *f.*, Brausche *f.*

obráž-eti (*imp.* obrážej!) *v.* obraziti; —ka *f.* Zurückprallung *f.*; —livý *adj.* reflexiv; (urážlivý) leicht anstoßend, beleidigend, anstößlich.

obřed, u *m. st. v.* obřad.

obřemen-itel, e *m.* Beschwerer *m.*; —iti (*imp.* obřemeň!), —ňovati koho (*acc.*) něčím belasten, bebürden; 2. trächtig machen. [mutzen.

obreptati (-ám) něco aufrücken, auf-

obrev, *gen.* obrvi *f. st.* Seil *n.*, der Strick am Netz, der Ortstrick am Jagdtuche, Spannstrick.

obřez, u *m.*: (u knihy) *v.* ořízka; 2. (žid.) *v.* obřízka; —ací, —avací *adj.* Beschneide-, Schnitt-; o. nůž Handmesser *n.* (Weißgerb.); —ák u *m.* Schnitthobel, Beschneidehobel *m.*, Buchbinderhobel *m.*; —án, a, o, —aný beschnitten; —anec *m.* ein Beschnittener; —ání, —ování *n.* das Beschneiden; Beschneidung *f.*; o. mince Wipperei *f.*; —anost *f.* Beschnittenheit *f.*; —atel, —avač, —avatel, e *m.* Beschneider *m.*; o. mince Wipper *m.*; —ati (obřezám, áš, á *et* obřežu, eš, e) něco beschneiden, umschneiden; pilou o. umsägen; o. pachole beschneiden; —ávati (-ávám) öfter beschneiden; o. penize kippen, wippen; o. víno den Wein schneiden, beschneiden.

obřezek, zku *m.* (*pl.* —zky) ein Abschnitzel; ein beschnittenes Stückchen.

obřez-eti trächtig werden; —iti (klisnu atd.) trächtig machen; o. se trächtig werden; —lý *adj.* trächtig; -ost -kelt.

obřez-ka *f. v.* obřízka; —nice *f.* Schneidebank *f.*; —ovatel, e *m. v.* obřezatel; —ovati něco öfter beschneiden.

obř-i *adj.* Riesen-; —ice *f. v.* obryně.

obřídlý *adj.* etw. dünn.

obřídnouti dünn werden.

obřichat-ěti bauchig werden; 2. schwanger werden; —iti (něco) bauchig machen; 2. schwängern.

obřísl-o *n. v.* povříslo.

obříti (obřiju, eš, e, *imp.* obřij!) koho (*acc.*) abscheren; rasieren; o. se sich rasieren. [schütten.

obřítiti (*imp.* obřiť!), obřicovati um-

obřítní *adj.* Arsch-; After-.

obřít-ost *f.* Tonsur *f.*; Haarschur *f.*; —ý *adj.* rasiert.

obřízek, zku *m.* Abschneidsel *n.*; 2. o. knihy *v.* ořízka; 3. o. *sl. v.* obřízka.

obřízka *f.* (žid.) Beschneidung *f.*; 2. Vorhaut *f.*

obrl-eni *n.*, —ost, —enost *f.* Lähmung *f.*; —eti gelähmt werden.

obrn-a *f.* (údu) das Einschlafen der Glieder *Myrmeciasmus*; 2. Lähmung *f. Paresis*; —ěnec, nce *m.*, —ěná loď Panzerschiff *n.*; —ěný *adj.* geharnischt, bepanzert; —ěti (zbrněti) einschlafen (von Gliedern); —iti bepanzern; o. se sich mit einem Harnisch umgeben.

obroč-enský, —nický *adj.* Kastner-; o. úřad Kastenamt *n.*; —enství *n. v.* obročnictví; —í *n.* Präbende, Pfründe *f.*; Benefizium *n.*; 2. *v.* výročí.

obročiti (koně) füttern.

obroč-ni *adj.* jahreszeitig; Jahres-; o., iho *m.* Kastner, Kornschreiber, Futterschreiber, Speicherherr *m.*; —nice *f.* Speicher *m.*, Schüttboden *m.*; Futterkasten *m.*; *sl.* das Futtersäckchen für Pferde; o. Kastnerin *f.*; —nický *adj.* Pfründner-; —nictví *n.* Kastneramt *n.*, Futteramt *n.*; —ník, a *m.* Kastner. Kornschreiber; Futtermeister *m.*; 2. Pfründler Pfründner, Präbendist *m.*; —ňová *f.* Kastnerin *f.*, des Kastners Frau.

obrod-a *f.* Feldwuchs *m.*; Früchte *pl.*; *v.* obrození; —iti (ob-roditi), obrozovati regenerieren; 2. bescheren, beegnen; o. se genesen; (*v.* Obště) geraten; II. (obroditi) schwemmen; beneżen.

obrok, u *m.* Fütterung *f.*, Futter *n.*; *sl.* Speise *f.*, Nahrung *f.*; *st.* Jahrgeld *n.*; Revenüen *pl.*; Jahresgehalt *m.*

obrokam, u *m* Gigantolith *m. v.* velekam.

obrokov-ati fouragieren; o. (koně) die Pferde füttern; —ý *adj.* Futter-; **obrositi** betauen. [Speise-, Nahrung-.

obrost, u *m.* Umwachs *m.*; —ati, obrůstati (něčím) bewachsen, herumwachsen; o. vlasy sich behaaren; —ek, stku *m.* (o. masitý) die Fleischkrone am Pferdehufe; —i (obrostu, eš, e) umwachsen *v.* obrostati; —iti umwachsen machen; o. se umwachsen; —lý *adj.* bewachsen, umwachsen.

obroubati (-ám) *v.* obroubati.

obroubiti (*imp.* obroub *et* obroub!) něco (o. šátek) einsäumen, einfassen, börteln; o. (zahradu zdí atd.) einfriedeu; mit einem Verhau einschließen; fig. o. něco (o. město) herumziehen; o. se *st.* sich mit einem Verhau einschließen.

obrouč-ek, čku *m.*, —ka *f.* Reif *m.*; Reifchen *n.*; —iti *v.* obručiti; —kovitý *adj.* ringförmig; —kový *adj.* Rand-, Ränder-; Reif-.

obrousek, sku *m. v.* obrus, ubrus.

obrousiti (*imp.* obrus!), obrušovati něco abschleifen.

obrov-á *f.* Riesin *f.*, Riesenweib *n.*; —cc, vce *m.* Kapitalhirsch *m.*; —itý, —ský *adj.* riesig, riesenhaft, Riesen-; —ství *n.* Riesentum *n.*; —ý, *lp.* obrův Riesen-; —ská postava Riesengestalt *f.*

obrození *n.* Wiedergeburt *f.*, Neugeburt *f.*, Regeneration *f.*; (arch.) Renaissance *f.* [beecken.

obrož-í *n.* Hornwurzeln *pl.*; —iti

obrský *adj. st. v.* obrovský.

obrt-čivý *adj. st.* unbeständig; —el, tle *m. v.* obrtlík; *v.* obratel; —lík, u *m.* Kreisel *m.*; Schieber, Schubriegel *m.* (an d. Tür und Fenster), Vorreiber *m.*; Wirbel *m.* am Bierhahne, am Steigbügel, am Gebiß; Rungstock *m.*, Rungstuhl *m.*; Hasvel *f.* (in der Mühle); fig. jako na —liku wie auf einer Drehscheibe, wie ein Rutschpeter; —livý *adj.* umdrehbar; —nouti se k někomu *st.* sich wenden, umdrehen. [säumung *f. vn.*

obrub, u *m. mor.* Saum *m.*, Einfassung *f.*; Bordüre *f.*; Kante *f.* (am Kleide); Vermachung *f.*; Umrandung *f.*; Schranken *m.*; Verhau *m.*, Verschanzung *f.*; o. u studně Brunnenkasten *m.*, Brunnenkranz *m.*, Brunnengestell *n. v.* obrubeň; o. kolní Radkranz *m.*; o. Steinlager *n.* (in der Mühle). [hauen.

obrubati (-ám) něco umhauen, be-

obrub-ek, bku *m. v.* obrub; —ečň, bně *f.* Brunnengestell *n.*; —iti *v.* obroubiti; —ka *f. v.* obruba; —ní *adj.* Saum-; —ovačka *f.* Einfassmerin *f.*; —ovati něco etwas länger einfassen; *v.* obroubiti.

obruč, e *m. et f.* Reif *m.*, Faßreif *m.*; 2. Ring *m.*; —ek, čku *m. v.* obroučeк; —í *n.* viele Reife; —iti, —ovati zu einem Reife binden; o. komu v čem, o. komu něco verbürgen; o. se k někomu čím *st.* (zaručiti) sich verbürgen; —ka *f. v.* obruč; —kovati mit einem Reifchen od. Ringe umgeben; o. se Ringe beim Eheverbundnis wechseln; —né, čho *n.* Schrotgeld, Bierschrotgeld *n.*; —ní (—ný), —ový *adj.* Reif-; —nice *f.* Reifblume *f.*; —ník, a *m.* Faßreifmacher *m.* [lehne *f.*

obruka *f. st.* Geländer *n.*; Hand-

obrus, u *m.* (*dim.* obrousek) *v.* ubrus; *v.* brus; *pl.* —ky die Schleifspäne.

obrůsti, obrůstati *v.* obrosti.

obrva, *pl.* obrvy *f.* die Augenwimpern; 2. Augenbrauen.

obryně *f.* Riesin *f.*, Riesenweib *n.*

obrys, u *m.* Abriß, Umriß *m.*; Konobryvek, vku *m. v.* úryvek. [tur *f.*

obrz-nouti *st.* Überfluß haben; —ný *adj. v.* obižný; —ství *n. st.* Überfluß *m.*

obsad-a *f.* Besatzung *f.*; Okkupation *f. Caponier*; —ek, dku *m.* Besatz *m.*, Besätzchen *n.*; Rahmen *m.* (am Fenster, Bilde); —iti (*imp.* obsaď!), obsazovati něco umsetzen, umbersetzen; besetzen; (Typ.) absetzen; o. město eine Stadt besetzen, okkupieren (im Kriege); děly (*instr.*) o. mit Kanonen besetzen, spicken.

obsádka *f.* (b. Schuft.) Überstamm *m.*

obsadní vojsko Okkupationsarmee *f.*

obsah, u *m.* Inhalt *m.*; Index *m.*; 2. Begriff, Inbegriff *m.*; dle —u inhaltlich; —ati (-ám) umgreifen; *v.* obsahovati.

obsáh-lost *f.* Umfang *m.*, Umfassung *f.*; Begreiflichkeit *f.*; —lý *adj.* umfangreich, ausgedehnt; begreiflich; —nouti (*imp.* obsáhni!) něco etw. umgreifen, umfassen, umspannen (o. dvěma slovy, o. řeči svou, o. v desíti slovích); einschließen; o. myslí begreifen; —nutelný *adj.* umgreiflich, begreiflich; -ost -keit.

obsahotěžký *adj.* (důležitý obsahem, důležitého obsahu) inhaltschwer.

obsahovati enthalten, beinhalten; umfassen, umspannen; zusammenfassen.

obsahupiný (obsažný) *adj.* inhaltsvoll. [nisch.

obsamičl *adj.* (bot.) umweibig, perigy-

obsaz-ba *f.* Einfassung *f.*, Besetzung *f.*; —en, a, o, ý *adj.* besetzt; —ení *n.* das Besetzen, Besetzung *f.*; Okkupation *f.*; das Besetze; o. u košile das Quartier am Hemde (Kragen).

obsázka *f. v.* obsádka.

obsazovati něco *v* obsaditi.

obsaž-en, a, o, ý enthalten; —ení *n.* Umfassung *f.*; Umfang *m.*; *v.* obsah; —itelný, —itý *adj.* begreifbar, umfaßbar; —livost *f.* Inhaltsfähigkeit *f.*; —ně *adv.* intensiv; —nost *f.* Intension *f.*; Raumінhalt *m.*, Fassungsraum *m.*; —ný *adj.* umfassend, umfangreich; inhaltlich; [intensiv.

obséci *v.* obsekati.

obsed-ětl *st.* sitzen bleiben; —lý besessen; —nouti (öfter —ati) sich umbersetzen, besetzen; o. něco *st.* in Besitz nehmen; o. v sedle sitzen bleiben, den Sitz behaupten; —nuti *n.* das Besetzen; o. věci Besitzergreifung *f.*

obsek-ati (-ám), —ávati (-ám) něco umhauen, behauen; —avačný *adj.* behaubar.

obselaci *adj.* Beschickungs-; Vorladungs-; o. list Aufforderungsbrief *m.*; Sendschreiben *n.*; Heischbrief *m.*

obsélati *v.* obsílati, obeslati.

obsemení *n.* Samengehause *n. Spermodermis.*

observ-ace *f.* Observation *f.*; —ační sbor, pozorovací sbor Observationskorps *n.*; —atoř *f.*, —atorium *n.* (hvězdárna)

obsěti *v.* osíti. [Observatorium *n.*

obseti *n.* Besäung, Versäung *f.*

obschodi *n.* Treppenhaus *n.*; (b. Zimmerl.) Mantel *m.*

obsílací *adj. v.* obselací.

obsílati (-ám) koho einen beschicken *v.* obeslati. [obsilni!) verstärken.

obsíliti (*imp.* obsil!), obsilniti (*imp.*

obsílka *f.* Vorladung, Vorbernfung *f.*, Vorbescheid *m.*; Beschickung *f.*, Zitation *f.*; Heischbrief *m.*; Klageschrift *f.*; Zu-

obsíti *v.* osíti. [stellung *f.*

obskakovati okolo čeho um etw. herumspringen, herumhüpfen; fig. o. okolo koho fuchsschwänzeln.

obsklepiti umwölben.

obskočiti (*imp.* obskoč!) koho umspringen, umgeben, umzingeln.

obskok, u *m.* Umsprung *m.*

obskurní *adj.* obscur.

obslouž-ení *n. v.* obsluha; —iti (*imp.* obslouž!) někoho bedienen; das Pflegen beenden.

obsluh a *f.* Bedienung, Aufwartung *f.*; Pflege, Krankenpflege *f.*; —ovač *m.* Wärter *m.* (Kranken-); —ovačka *f.* Wärterin *f.*; Wartfrau *f.*; —ování *n.* Bedienung *f.*; —ovati koho čím einen bedienen; aufwarten.

obslun-ění *adj.* um die Sonne herum befindlich; —í *n.* Sonnenkreis *m.*; Sonnennähe *f. Perihelium.*

obslužn-ice *f.* Wartfrau *f.*; —ý *adj.* Bedienungs-; bedienend; o., čho *m.* Aufwärter *m.* förmig *obcordatus.*

obsrd-covitý, —čitý, —itý *adj.* herzförmig *obcordatus.*

obstá-lý *adj.* bestanden; abgestanden; —ní *n.* das Bestehen.

obstanovit-i (*imp.* obstanov!) něco *st.* festsetzen, bestimmen; —ý *adj.* fest; bekarrlich.

obstar-ání *n.* Besorgung *f.*, Anschaffung *f.*; —atel, —avatel, e *m.* Besorger *m.*; —avatelský obchod, —avatelství *n.* Kommissionsgeschäft *n.*, Vermittlungsgeschäft *n.*; —ati (-ám), —ávati (-ávám) něco, někde etw. besorgen, versorgen; verschaffen; o. pole kultivieren; bebauen, anbauen (Feld).

obstár-če, ete *n.* ein altes Kalb; —ek, obstarek, rka *m. v.* ostarek; —lý, —ný, obstarožitný, obstarožní, -ý, obstarý *adj.* ältlich, bejahrt.

obstati (3. *pers.* obstane) *st.* umfassen, umreichen.

obstáti (obstojím) bestehen; (o. ve zkoušce, při zkoušce, o. před vojáky, o. zimou); dobře o. gut bestehen, obsiegen.

obstav-a *f.* Gebäude *n.* (z. B. der Orgel); *v.* obstávka; —ce, obstávce *m.* Verbotswerber, Verbotsleger *m.*, Anspfänder *m.*; —ek, vku *m.*, obstava, —ení *n. v.* obstávka; —ěti, —iti (*imp.* obstav!), —ovati něco umstellen, umgeben.

obstaviti (jur.) mit Verbot belegen, in Beschlag nehmen, pfänden; mit Arrest belegen, verarrestieren, in Bestand nehmen.

obstávka *f.* Verbot *n.*; Pfandung *f.*, Bestand *m.*, Beschlag *m.*; Einhalt *m.*; Verkümmerung, Verarrestierung *f.*; Einspruch *m.* (vlt.).

obstav-ný, —ovací *adj.* Verbots-; Pfandungs-; Bestands-; —ník *m. v.* obstávka.

obstěra *f.* Umhang, Fürhang *m.*; (milit.) o., obstírka Bekleidung der Verschanzungen.

obstihnouti (obstihnu, *st.* obstihu) něco umfassen; betreten, erschwingen.

obstiniti (*imp.* obstiň!) něco umschatten.

obstinný *adj.* umschattig.

obstírati (-ám) něco něčím umhüllen, bedecken *v.* obestříti.

obstižení *n.* das Begreifen, Begreifung *f.*, Komprehension *f.*

obstoj, e *m.*; na *v.* zum Bestehen, je ziemlich; -im *v.* obstáti; —ný *adj.* (nč. *adv.*) leidentlich, erträglich, auskommlich; ziemlich; stichhaltig; -ost -keit.

obstoupiti (*imp.* obstup!), obstupovati koho n. něco, o. okolo n. vůkol čeho umgehen, umringen, umzingeln, umschreiten.

obsýlati (-ám) *v.* obsílati, obeslati.

obsypati (obsypám, áš, á *et* obsypu, eš, e), obsýpati (-ám), obsypávati, obsýpávati koho čím umstreuen, überschütten, umhäufen; (o. předhůzkami atd.).

obšírn-ě *adv.*, —ý *adj.* umständlich, ausführlich, weitläufig; jenderbar; -ost -keit.

obšíti (obšiju, *imp.* obšij!) něco benähen, umnähen; eine Naht überschlingen; verbrämen.

obšíti *n.* das Umnähen; 2. Garnierung (am Kleide); 3. das Falbel (am Frauenkleide).

obšív-ati (-ám) *v.* obšíti; —ka *f.* der Besatz; —kář *m. st.* Flicker *m.*

obštikati (-ám) něco, ohryzti benagen, umnagen; abknei ven.

obtáč-eti (*imp.* -ej!) *v.* obtočiti; —ka *f.* Nestel *f.*, Haarbandlein zum Umwinden; Haargeflecht *n.*

obtah, u *m.* (typ.) Abzug *m.*

obtáhnouti (*imp.* obtáhni!) něco umziehen; o. něco něčím umgeben, umfangen; beziehen; (typ.) abziehen; (b. Gerb.) mit dem Streicheisen streichen.

obtahov-aci *adj.* Abziehe-; o. řemen *v.* obtahovák; o. želízko Putzmesser *n.*; —ovač *m.* (typ.) Abzieher *m.*; —adlo *n.* das Abziehmittel; —ák u *m.* Streichriemen *m.* (auf Rasiermesser); —ati něco ofter umziehen; abziehen *v.* obtáhnouti.

obtaz, u *m.* Umfrage *f.*; —ovati se (dotazovati se) o věci über eine Sache umfragen.

obtáž-ek, žku *m. v.* obtah; —en, a, o, —ený umgezogen; (typ.) abgezogen; —ení *n.* das Umziehen, Umzug *m.*; (typ.) Abzug *m.*; —enost *f.* Umgezogenheit *f.*

obtékati, obtýkati, obtékati (3. —á) umfließen, umströmen.

obteklý *adj.* umflossen; vodou o. mit Wasser umgeben; *v.* oteklý.

obtenní *adj.* dünn, schlank. [nuditi.

obteskliti koho čím langweilen; *v.*

obtěž-ek, žku *m.* Last *f.*, Schwere *f.*, Beschwerung *f.*; —itel, e *m.* Beschwerer *m.*; —kati (-ám) (ženštinu) schwängern, schwanger machen; 2. o. schwanger werden.

obtěžov-ání *n.* Belästigung *f.*; o. úřadu Behelligung der Behörde; —atel *m.* Belästiger *m.*; —ati koho čím einen belästigen; molestieren; einem beschwerlich sein; o. sobě něco beschwerlich finden; schwer tragen, empfinden; sich beklagen, sich beschweren; *v.* obtížiti.

obtín-ač *m.* Behauer, Beschneider *m.*; —ati (-ám), obtíti (strom) umhauen.

obtisk, u *m.* Abdruck *m.*, Abformung *f.*; *pl.* —y (miner.) Abdrücke; Typeltiben, Abdruckreine; 2. Abziehbilder *pl.*; —nouti abdrucken.

obtíž, e *f.* Schwierigkeit, Beschwerde *f.*; —en, a, o, —ený (o. něčím) beschwert, belastet, beladen; geschwängert; —ení *n.* das Beschweren, Belästigung *f.*; Aufbürdung *f.*; —enost *f.* das Beschwertsein; —iti (*imp.* obtěž!) něco něčím (o. břemenem, nákladem) beschweren, beladen, aufbürden; *v.* zatížiti; —ně *adv.* lästig; —nost *f.* Lästigkeit, Beschwerlichkeit *f.*; —ný *adj.* schwierig, beschwerlich; lästig.

obtlou-stlý, —stný, —štní, —štný, obtlustný *adj.* dicklich.

obtlumačení *n.* Paraphrasis *f.*

obtočina *f.* Umgewinde *n.*

obtočiti (*imp.* obtoč!) něco etw. umdrehen; ummälzen; o. něco něčím, o. kolem čeho umwickeln; o. koho (o. dům) umzingeln, umgeben.

obtočnový *adj.* Polar-.

obtoulití (-ím, *imp.* obtul!) obtulovati *mor.* (o. ruku) die Hand füssen.

obtoužn-ost *f.* Strenge *f.*; —ý, obtužný *adj.* etwas streng; 2. teuer.

obtýkati *v.* obtěkati.

obtylý *adj.* etwas feist.

obuda *f. sl. v.* krtonožka.

obuditi (-ím, *imp.* obuď!), obuzovati koho (*acc.*) wecken; aufmuntern; o. se

obudu *v.* obyti. [*sl.* erwachen.

obuch, u *m.*, obušek, šku, *m.* der Nacken; Rücken der Axt; *mor.* Hammerbeil *n.*; Knüttel *m.*

obuj, e *m. et f. v.* obuv.

obůj *v.* oboj.

obuju *v.* obouti. [beschwindeln.

obulikovati koho jmd. beschummeln,

obůr, u *m. st.* die Flur, der Acker.

obůrka *f. v.* obora.

obůsti *n.* Mündungsbesatz *m.*

obuš-ek, šku *m.* Knüttel *m.*; —kovati někoho mit einem Knüttel schlagen.

obut, a, o, —ý angezogen; o. kůl mit Eisen beschlagener Pfahl; fig. o. člověk verbärteter, dreister Mensch; —ost *f.* Anschuhung *f.*; fig. Dreistigkeit, Keckheit *f.*

obuv, i *f. et* o., u *m.*, —a *f.*, —í *n. coll.* Gesch uhe-*n.*, Fußwerk *n.*; Fußbekleidung, Beschuhung *f.*; —ač *m.* Anzieher *m.*; —áč, u, —áček, čku *m.*, —átko *n.* Stiefelhaken *m.*; Anzieher *m.*; —í *n. v.* obuv; —nice *f.* Schuhmacherin *f.*; —nický *adj.* Schuhmacher-; —nictví *n.* Schuhmachergewerbe *n.*, Schusterei *f.*; —ník, a *m.* Schuhmacher, Schuster *m.*

obuzek, zku *m.* Spiegelnetz *n.*

obuz-ný *adj.* schmahend, anschwärzend; —ovati koho schmahen *v.* obouzeti; —ství, —stvo *n. st.* das Schmähen, das Anschwärzen.

obváděti (*imp.* obváděj!) obvesti, obvedu, eš, e) něco umführen; o. co čím umgehen; svědky něco o. *st.* durch Zeugen erweisen; dartun, Zeugen vorführen; škodu o. *st.* den Schaden erweisen.

obval, —iti *v.* obal, —iti,

obvar, u *m.* odvar. [abbrühen.

obvařiti (*imp.* obvař!) něco abkochen;

obvárka *f.* das Abkochen.

obvařovati *v.* obvařiti.

obvaz, u *m.* Verband *m.* (chir.); —adlo *n.* die Binde, Bandage zum Binden; 2. Kompresse *f.*; das Schurzband.

obvázati (obvážu, eš, e, *imp.* obvaž *et* obvěž! *trg.* obvázav) něco něčím, okolo něčeho umbinden; o. koho *acc.* verbinden.

obvaz-ek, zku *m.* die Binde, der Umband, Verband *m.*, Bandage *f.*; —istě *n.* Verbandplatz *m.* (mil.).

obvázka *f. v.* obvazek; 2. (bot.) *v.* povázka. [*adj.* Verband-.

obvazk-ář *m.* Bandagist *m.*; —ový

obvazovati *v.* obvázati.

obvážiti (*imp.* obvaž!), obvažovati něco abwägen, erwägen.

obvěčšiti, —ovati něco *st.* vergrößern.

obved-ení *n.* Beaugenscheinigung *f.*, Besichtigung; Obduktion *f.*; —u *v.* obvesti.

obvejčitý *adj.* oval, eiförmig.

obveliký, obvelký *adj.* ziemlich groß.

obvěn-ění *n.* Morgengabe *f.*, Widerlage *f.*, Widergift *f.*, Gegengift *f.*, Gegenvermächtnis *n.*; —iti (*imp.* obvěň!), —ovati (obvěňovati) koho (o. pannu čím, o. panně něco na čem) bemorgengaben, Gegengift geben.

obvěs, u *m.*, —ek, sku *m.* Umhang *m.*; —ky důstojnické Portepee *n.*

obvesel-ení *n.* (o. mysli) Belustigung, Erheiterung, Ermunterung *f.*; —iti (*imp.* obvesel!), —ovati koho čím belustigen, ergötzen, fröhlich machen, erheitern, ermuntern; o. se sich belustigen.

obvěs-iti (*imp.* obvěs!) něco něčím umhängen, behängen; se sich; —ný *adj.* Umhäng-; —né ozdoby Draperieverzierung *f.*

obvésti (obvedu, eš, e) něco něčím *st.* erweisen, dartun *v.* obváděti.

obvěš-ák, u *m.* Umhängtuch *n.* (der Weiber); Kuppelriemen *m.* (zum Einhängen des Degens), Umhängriemen *m.*; —ek, sku *m. v.* obvěsek; —etí (*imp.* -ej!) něco něčím *v.* obvěsiti.

obvěti *n.* Periode *f.*

obvětš-elý *adj.* ältlich, morsch; -ost -feit; —eti alt werden, ältern; —iti (*imp.* -i!), —ovati něco alt machen.

obvětšiti *v.* obvěčšiti.

obvijeti (*imp.* obvíjej!) umminden.

obvina *f.* Beschuldigung *f.*

obvinadlo *n.* Fatsche *f. v.* obinadlo.

obvin-én, a, o, —ěný beschuldigt; —ěnec, nce *m.* ein Beschuldigter, Inkulpat *m.*; —ění *n.* Beschuldigung, Anschuldigung, Bezichtigung *f.*, Inkulpation *f.*; —ěnost *f.* Beschuldigung *f.*; —itel *m.* der Beschuldiger, Inkulpant *m.*

obviniti (*imp.* obviň!) koho z čeho, pro něco (před právem atd.) einen beschuldigen, bezichtigen, inkulpieren; intriminieren.

obvinný *adj. st.* schuldig, verbunden.

obvinouti (obvinu, eš, e) něco umwickeln, umwinden.

obviňov-ací *adj.* Beschuldigungs-; —ání *n.* Beschuldigung *f.*; —atel *m.*-

Beschuldiger, Inkulpant *m.*; —ati *v.* obviniti.

obvin-ušti, *st.* —utí *n.* Hülle *f.*

obvitek, tku *m.* Windung *f.*; o. šroubový Schraubengang *m.*

obvit-i (obviju, eš, e), obvíjeti umwinden; —í *n.* Umwindung *f.*

obvláčný *adj.* weltschweifig; -ost -keit.

obvlasť, ti *f. v.* oblasť.

obvlásť, obvlásť, —ně *adv.*, —ní *st. v.* obzvlášť, —mí.

obvlast-niti, —ňovati anmaßen, zueignen *v.* přivlastniti.

obvléci (obvleku, -češ, -če), obvlékati něco něčím umschleppen, umziehen; 2. *v.* obléci. [bung *f.*; 2. *v.* oblečení.

obvlečení *n.* Umschleppung, Umzie-

obvlh-čiti (*imp.* -čí!), —čovati něco naſſen, anfeuchten, benetzen; —nouti feucht werden.

obvod, u *m.* Herumführung *f.*; 2. Umgebung *f.*; Umfang *m.*; 3. Bezirk *m.*; Umkreis *m.*; Rayon *m.*; Distrikt *m.*; 4. právní o. gerichtliche Zeugenstellung; 5. o. Leichenbeschau *f.*, Obduktion *f.*; o. biskupský Diözese *f.*; o. farní Pfarrsprengel *m.*; o. města Stadtbann *m.*; o. policejní Polizeirayon *m.*

obvod-itel, e *m.* Herumführer *m.*; —iti (*imp.* obvoď!) umführen; 2. dartun, beweisen (dovoditi); —ní *adj.* verspherisch; 2. Bezirks-, Distrikts-; o. lékař Distriktsarzt *m.*

obvod-něti voll Waſſer werden; —niti umwäſſern; o. se *v.* obvodnění.

obvojek, jku *m. v.* obojek. [mung *f.*

obvora *f.* Umschließung *f.*; Hem-

obvoz, u *m.* Umweg *m.*; 2. Wagenburg *f.*; *v.* oboz; —ovati něco *v.* obvoditi. [*v.* obvrhnouti.

obvrci (obvrhu, -žeš, -že, *imp.* obvrz!)

obvrh, u *m.* Anwurf *m.*; —nouti, —ovati něco (zed) anwerfen, bewerfen.

obvrt-ati (-ám) něco etwas umbohren; —ovák u *m.* Obbohrer *m.*

obyčej, —ný *v.* obyčej, —ný.

obyk, u *m.* Gewohnheit *f.*; *v.* obyčej, zvyk; —ati (-ám), —nouti čemu gewohnen, angewöhnen; o. koho k čemu gewohnen, angewöhnen; o. (zvíře) abrichten (ein Tier); o. na čem, při čem zufrieden sein, sich begnügen; —lost *f.* Angewöhnung *f.*; Gewohnheit *f.*; —lý gewöhnt, gewöhnlich; üblich; —nouti *v.* obvykati.

obvýš *adv.* etwas höher; —nost *f.* mäßige Höhe; Athang *m.*; Abhängigkeit *f.*; —ný *adj.* ein wenig hoch; abhängig.

obvytrusi *n.* (bot.) Sporenhaut *f. Sporodermis.*

obý *num.* (*adj.*) beide; obódvě beideš.

obyčej, o (*st.* obyčaj) *m.* Gewohnheit *f.*; Brauch, Gebrauch *m.*; Sitte *f.*, eigentümliche Art und Weise; o. *st.* Umgang *m*, Gemeinschaft *f.*; o. míti Gebrauch haben, Gewohnheit haben; tak jest obyčej es ist so üblich, gewöhnlich; nad o. ungewöhnlich; außergewöhnlich; übermaßen; za o. *st.* gewöhnlich; o. s kým míti, v —i s někým býti *st.* mit jmd. Umgang pflegen; vziti si koho do —e einen fortwährend beipotten; všemi —i jedenfalls; žádným —em keineswegs; obyčej zná svůj obličej Gewohnheit will Recht haben; *srv.* zvyk.

obyčej-eti (zo . . .) zur Sitte, zur Gewohnheit werden; —iti (zo . . .) zur Sitte, zur Gewohnheit machen; —ně *adv.* gewöhnlich; —nik, a *m.* Alltagsmensch *m.*; —nost *f.* Gewöhnlichkeit, Üblichkeit; Gebräuchlichkeit *f.*; Gemeinschaft *f.*; Umgang *m.*, —ný *adj.* gebräuchlich, gewöhnlich, üblich; o. rok gemeines Jahr, Sonnenjahr; o. stav normaler Zustand; —ový *adj.* Gewohnheits-; právo —ové Gewohnheitsrecht *n.*, *Common-Law. n.* [čejný.

obyčen, —ý *et* obyčný *st. v.* oby-

obydl-ení *n.* Bewohnung *f.*; —í *n.* Wohnung *f.*, Wohnort *m.*, Wohnplatz *m.*, Wohnstätte *f.*, Wohnsitz *m.*; Quartier *n.*; —itel, e *m.* Bewohner *m. v.* obyvatel; —itelný, —ný *adj.* bewohnbar; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco bewohnen; o. se sich ansässig machen; —nost *f. v.* obytnost; —o *n. v.* obydlí.

obyk-lý, —nouti *v.* obvyklý, obvyknouti.

obyt, u *m.* Wohnung *f.*, Wohnort *m.*, Quartier *n.*; o. míti někde (ve vsi atd.) wohnen, Wohnung haben; —elný *adj. v.* obyvatelný; —enství *n.* Wohnungsverhältniſſe *pl.*

obyti (obudu, eš, e) *st.* übrig bleiben, übrig sein; o. se někde *st.* verbleiben.

obyt-ní, —ný *adj.* Wohn-; bewohnbar; o. dům, —né stavení Wohnhaus, Wohngebäude *n.*; o., ého, —ník, a *m.* Wohnmann, Inmann *m.*; —nost *f.* Bewohnbarkeit *f.*

obytopis. u *m.* Topographie *f.*; *v.* místopis; —ec, sce *m.* Topograph *m.*; —ný *adj.* topographisch.

obytoslovi *n.* Topologie *f.*; o. rostlin Phytogeographie *f.*

obytovati als Wohnung beziehen.

obyvač *m. st. v.* obyvatel.

obyvadlo *n. v.* obyt.

obyvání *n.* Bewohnung *f.*

obyvatel, e *m.* Bewohner *m.*, Inwohner, Einwohner *m.* [lat. *incola*]; — ka, —kyně, —ince *f.* Bewohnerin *f.*; —ný *adj.* bewohnbar; -ost -keit; —ský *adj.* Bewohner-; —ství *n.* Inkolat *n.*; Einwohnerschaft (als Zustand); —stvo *n. coll.* die Bewohner *pl.*, Bevölkerung *f.*, Einwohnerschaft *f.*, Population *f.*

obývati (-ám) kde (o. s kým kde, ve vsi atd.) wohnen, bewohnen, sich aufhalten; o. s ženou beiwohnen.

obza *f.* die Haut um den Schwanz.

obzem-í *n.* Atmosphäre *f.*, Luftkreis *m.* (um die Erde); —ní *adj.* was um die Erde sich befindet, Erd-.

obzerance *pl. m. sl.* Schaufpeife *f.*

obzinouti *sl.*, obdržeti bekommen.

obzírati (-ám) něco *v.* obezříti.

obzor, u *m.* Horizont *m.*; Gesichtskreis *m.*; 2. Umschau *f.*, Rundschau *f.*,

Revue *f. v.* rozhled; —ce *m.* Besichtiger, Besichauer *m.* [zent *m.*

obzořiště *n.* Gesichtskreis *m.*; Hori-

obzorn-í *adj.* wagerecht, horizontal; —ík, u *m.* Gesichtspunkt *m.*, Umsichtspunkt *m.*; —ost *f.* Horizontalität *f.*; 2. Umsicht *f.*; —ý *adj.* umsichtig; umsehbar.

obzvlášť-ě (obzvlášť, oblášť) *adv.* besondere, insbesondere; —ní *adj.* bdd. besondere; —nost *f.* etwas Besonderes; Rarität *f. v.* zvláštnost.

obžalob-a *f.* Anklage *f.*; Verklagung *f.*; —ce *m.* Ankläger *m.*; —ný *adj. v.* obžalovný.

obžalov-aci *adj.* Anklage-; o. spis Anklageschrift *f.*; —anec, nce, —aný *m.* der Angeklagte; —ání *n.* Anklage *f.*; Verklagung *f.*; —anost *f.* Anklagestand *m.*; —atel, e *m.* Ankläger *m.*; —ati někoho z čeho před kým einen anklagen, verklagen, inkriminieren, in Anklagestand versetzen; —na *f.* Anklagekammer *f.*; —ný *adj.* Anklage-; anklägerisch.

obžaludečník, u *m.* Mageninschlicht *n.*

obženný *adj.* (bot.) umweibig, verigynisch.

obžer-a *m.*, —ce *m.* Fresser *m.*, Vielfraß *m.*, Schlemmer *m.*; —livý *adj. v.* obžerný; —ník, a *m. v.* obžera; —nost *f.* Gefräßigkeit, Freßsucht, Völlerei *f.*; —ný *adj.* gefräßig, vielfräßig; —ství *n.* Gefräßigkeit *f.*, Völlerei *f.*; —stvo *n. coll.* die Gefräßigen; —u *v.* obežrati.

obždný *adj.* etwas dünn *v.* obtídký.

obžinky *pl. m. et f.* Erntefest, Schnitterfest *n.*, Schnitterschmaus *m.*

obžír-ati (-ám) něco etw. umfressen; —ka *f.* Fraß *m.*; *pl.* —ky Freßgelage *n.*

obžít-i (obžiju *et* obživu, eš, e) *v.* obživnouti; —í *n.* das Wiederaufleben.

obživ-a *f.* Lebensunterhalt *m.*, Nahrung *f.*, Ernährung *f.*; Subsistenz *f.*; —ek, vku *m.* Lebensmittel, Nahrungsmittel *n.*; —člý *adj. v.* obživlý; —enství *n. st.* Unterhalt *m.*; —ina *f.* Nahrungssaft *m.*; Lebensstoff *m.*; *pl.* —iny Nahrungsmittel *v.* poživiny; —itel, e *m.* Beleber *m.*, Ernährer *m.*; —itelnina *f. v.* obživina; —iti (*imp.* obživ!) koho beleben, lebendig machen; 2. ernähren, Unterhalt geben; o. se lebendig werden; 2. sich ernähren; —ivost *f.* belebende Kraft; —ivý *adj.* belebend; —livý *adj. v.* obživný; —lost *f.* das Lebendigwerden; —lý *adj.* wieder lebendig; aufgelebt *redivivus*; —nost *f.* Nahrung *f.*; Ernährungsfähigkeit *f.*; Nährkraft *f.*; Nährgehalt *m.*; —nouti lebendig werden, belebt werden, wieder aufleben; resurgieren; —nutí *n.* das Wiederaufleben; —ný *adj.* belebend, ernährend; o. (—ní) Nahrungs-, Lebens-.

o-cas, u (*st.* o., a) *m.* Schwanz *m.*, Schweif *m.*; Wedel, Zagel *m. cauda*; 2. o. Horn des Ambosses; —atý *adj.* langschweifig, langschwänzig.

ocás-ati se (-ám se) na koho jmd. anfahren; —avý *adj.* anfahrend.

ocásek, sku *m.* Schwänzchen *n.*, Schwarzlein, Schwänzel *n.*; liščí o. *rst. v.* ocáskovec; myší o. *sl.* die Schafgarbe *rst. Achillea.*

ocas-í *adj.* geschwänzt; —ivka *f.* Schwanzfliege, Schwanzweise *f. Urocerus*; --ka *f. mor.*, jilek Schwindelhafer *m. Lolium.*

ocáskov-ati u koho, kolem koho, za kým schwänzeln, fuchsschwänzeln; —ec, vce *m.* Fuchsschwanz *m. rst. Alopecurus.*

ocasn-í *adj.* Schwanz-; —é, ého *n.* Schwanzgeld, Schweifgeld *n.* [fahren.

ocásnouti se na někoho jmd. an-

oceán, u *m.* (okeán) Ozean, (Okean) *m.*

oceditі (*imp.* oceď!) něco abseihen, durchseihen.

ocel, e *m.*, o., i *f.* Stahl *m.*; o. litá Gußstahl; tvrdý jako o. stahlhart.

ocel-ář *m.* Stahlschmied *m.*; Stahlarbeiter *m.*; —árna *f.* Stahlwerk *n.*, Stahlhütte *f.*, Stahlgießerei *f.*, —ek, lku *m.* Stahleisen, Stahlerz *n.*; —eti Stahl werden; 2. ganz werden; —iny *pl.* Abfälle vom Stahle; —iti stahlen, härten; o., —ovati něco ganz machen; —itost *f.* Stahlharte *f.*; —itý, —ivý *adj.* stählern, stahlähnlich.

ocelka, ocílka *f.* Feuerstahl, Eisenstahl; Wetzstahl *m.*; 2. Stahlwasser *n.*

ocel-na, —ice *f.* Stahlhütte *f.*; —ik, a *m.* der Stahlarbeiter; —ost *f.* Stahlhärte *f.*; —ý *adj.* stahlhart.

ocelo-lomný *adj.* stahlbrechend; —modrý *adj.* stahlblau; —pis, u *m.* Stahlstich *m.*; —pisec, sce *m.* Stahlstecher *m.*; —pisectví *n.* Stahlstecherei *f.*; —ruký *adj.* eine stählerne Hand habend; —ryjec, rytec, tce *m.* Stahlstecher *m.*; —ryt, u *m.*, —rytba, —rytina *f.* Stahlstich *m.*; —šedý stahlgrau.

ocelot, a (ozelot) *m.*, tygr mexický Ozelot *m. Felis pardalis.*

ocelotisk *m.* Stahldruck *m.*; —árna *f.* Stahldruckerei *f.*

ocelov-ák, u, ec, vce *m.* Stahlerz *n.*; —ati *v.* oceliti; —ka *f.* Stahlwasser *n.*; Stahlerzbad *n.*; —na *f. v.* ocelárna; —ý *adj.* Stahl, von Stahl, stählern; —é péro *n.* Stahlfeder *f.*

ocen-ění *n.* Abschätzung *f.*; 2. Würdigung *f.*; —itelný *adj.* schätzbar; —iti (*imp.* oceň!) něco schätzen, abschätzen; 2. würdigen.

oceňov-ací *adj.* Schätzungs-; —ati něco ofter abschätzen; 2. würdigen.

ocep-ek, pku *m.* Flegelkappe *f.*; —ovati koho abdreschen, abdrillen, abrichten, abhobeln.

ocеřiti se *sl. v.* oškeřiti se.

ocet, octa *m.* Essig *m. acetum*; o. si u někoho rozliti fig. jmds. Gunst verlieren; na o. zůstati fig. sitzen bleiben (v. Frauenzimm.); -ní *adj.* Essig- *v.* octový; —nice *f.* Essigkammer *f.*; —nička *f.* Essigfläschchen *n.*

ocgon, a *m. sl.* Vielfraß *m.*

ocíditi (*imp.* ocíď) něco abputzen.

ocilka *f. v.* ocelka.

ocint-a *m.* ein Geiermaul (Perion); *pl.* —ty ungenossene Speiserefte *pl.*

ocítiti (ocítati se) někde *v.* octnouti se.

ocmrd-ati (-ám), —ovati (se) okolo někoho *v.* osmrdati, -ovati se.

ocoun, u *m. v.* ocun.

ocpati (ocpu, oš, e) umstřepen.

oct-an, u *m.* effigiaurés Salz; —ář *m.* Effigerzeuger *m.*; Effighändler *m.*; —árna *f.* Effigfabrik *f.*; Effigkammer *f.*; —éniny *pl. f.* Mixpickles; —ěti effigsauer werden; —ilka *f.* Effigmücke *f.*; —iti (*imp.* -i!) effigsauer machen; —ivý *adj.* sauerlich.

octnouti se (-u se, *imp.* -i se!) někde, o. se v čem wohin kommen, geraten.

octoměr, u *m.* Effigmesser *m.*; Azetometer *n.*

octov-ina *f.* Effigsäure *f.*; —itý *adj.* effigsauer; —ka *f.* Effigsäure *f.*; —ý *adj.* Effig-. [Setzen *m.*

ocuch, u *m.* schlechtes Kleid, Lappen,

ocun, u *m.* Zeitlose, Wiesenzeitlose *f.*, Herbstblume *f. Colchicum autumnale*; —ovina *f.* Kolchizin *n.*

oč, očež *adv.* um was; um etwas; warum; oč se vsadíte? was (wie viel) wollen sie wetten? oč koli um was immer; oč se jedná? was gibts, um was handelt es sich?

očad-iti (—ím, *imp.* očad!) něco berußen, mit Rauch schwarz machen; o. se beräuchert, schwarz werden; —lý *adj.* berußt, verraucht; abgeraucht; —nouti vom Rauch schwarz werden.

očankati (-ám) koho *sl.* betrügen; besänftigen.

očapek, pku *m. v.* ocepek.

očar, u *m.* Zauber *m.*; Bezauberung *f.*

očařiti (-ím, *imp.* očař!) *v.* očarovati.

očar-nost *f.* Zauberkraft *f.*; —ný, —ovný *adj.* bezaubernd; —ovati koho čím bezaubern, feien.

očekáv-ání *n.* das Erwarten; Erwartung *f.*; -ati (-ám) něco (na něco), někoho erwarten. [fläche *f.*

očeli *n.* Stirnbinde *f.*; 2. Stirn-

očeměřiti se (*imp.* neočemeři se) *sl.* Ekelkrankheit bekommen.

očep, u *m.* Halse *f.*; —ák, u *m.* Hochzeitskuchen beim Haubenaufsetzen der Braut; —ck, pku *m.* Flegelkappe *f.* (ocepek); 2. Sensenbeschlag; 3. *pl.* —ky das Behauben der Braut; —iti (-im, *imp.* očep! (nevěstu) hauben, aufhauben, behauben (die Braut); o. se die Haube aufnehmen.

očern-alý, —élý *adj.* schwärzlich; -ati (-ám) herum schwarz werden; —iti (*imp.* očerni!) něco anschwärzen, beschwärzen; schwarz färben; fig. o. koho jmd. beschwärzen, anschwärzen, verleumden.

očerstv-ěti (*imp.* -i!) frisch werden; —iti (-ím, *imp.* -i!), —ovati něco n. někoho něčím erfrischen, laben, trösten, ermutigen; o. se čím sich erfrischen.

očesati (-ám, áš, á, *et* očešu, eš, e) něco abbürsten, abkämmen; o. ovoce abpflücken.

očesky *pl.* die Kämmlinge.

očesno *n. v.* česlo.

očež *adv. v.* oč.

oči *dual* die Augen *v.* oko.

oční *adj.* Augen- *v.* očni.

očičko *n.* Äuglein *n.*

očidovati se *sl. v.* octnouti se.

očihati (-ám) něco ablauern.

očihledě *adv.* (vočihledě) augenscheinlich, evident. [Nebenaugen.

očisko *n.* Glotzauge *n.*; *pl.* očiska

očisky *pl. m. v.* očesky.

očisl-ený bas (muf.) Generalbaß *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!), —ovati něco beziffern, numerieren.

očisnouti něco *v.* očesati; o. koho prellen, schnellen.

očist, u *m. sl.* Vorwand *m.*; —a *f. st.* Reinigung; Rechtfertigung *f.*; o. žezlem (ohněm) Feuerprobe *f.*; o. vodou Wasserprobe; den —y Versöhnungstag (der Juden); —ec, tce *m.* Fegfeuer *n. Purgatorium*; fig. Kreuz, das Leiden; —ění *n. v.* očištění; —iti (-ím, *imp.* očist, očisti!) něco od něčeho, koho čeho, z čeho reinigen, abputzen, purgieren; o. se sich reinigen; —na *f.* Reinigungshaus *n.*; Quarantäne *f.*; —ník, a *m. st.* Eidhelfer, Entlastungszeuge *m.* (jur.); —ný *adj.* Reinigungs-.

očištěn a, o, —ý gereinigt; —i *n.* das Reinigen, die Reinigung.

očištov-aci *adj.* Reinigungs-; přisaha o. Reinigungseid, Ablei[illegible]ungseid *m.*; —ání *n.* das (öftere) Reinigen, Reinigung; o. panny Marie (hromnice) Reinigung Mariens, Lichtmesse *f. Festum purificationis Mariae* (*F. candelarum*); —ati reinigen *v.* očistiti.

očiti (očiju) wieder lebendig werden.

očiti (očím, íš, i; zočiti) sehen, erblicken; äugeln; okulieren; o. se knospen bekommen.

očit-ost *f.* Sichtbarkeit *f.*; Augenscheinlichkeit *f.*; Augenzeugnis *n.*; —ý *adj.* sichtbar, augenscheinlich, sichtig; o. svědek Augenzeuge *m.*

oči-vidomě *st.*, —vidně *adv.* zusehends; —vistý, —vitý *adj. sl.* augenscheinlich *v.* očitý.

očko *n.* Auge, Äuglein *n.*; 2. die Narbe im Ei, Hahnentritt *m.*; 3. Knöspchen *n.* am Baume; o. *m. st.* ein Kleinauge.

očkobručka *f. sl. v.* oškeruše.

očkov-aci *adj.* Impfungs-; o. list Impfzettel *m.*; o. řád Impfordnung *f.*; —anec, nce *m.* Impfling *m.*; —ání *n.* das Impfen, Okulieren, Impfung *f.* Okulation *f.*; Impfwesen *n.*; nucené o. Impfzwang *m.*; —anka *f.* Impfstoff *n.*; —aný geimpft, okuliert; 2. äugig, augenfleckig; —atel *m.* Impfer *m.*; —ati (stromy) äugeln, okulieren; o. koho (dítě), sázeti komu neštovice impfen; —atý, —itý *adj.* äugig, voll Augen; —ník, a *m.* Impfer *m.*

očn-í *adj.* Augen-; o. koutek Augenwinkel; o. lékař Augenarzt, Okulist *m.*; —ice *f.* Augenhöhle *f.*; 2. Augenglaser *pl.*, Brille *f.*

očpělý *adj.* jelchwund (Rind).

očpuliti, ošpouliti (-ím, *imp.* očpul, očpouli!) (hubu), o. se das Maul hängen.
očuchati, očmuchati, očichati, očenichati (—ám) něco etw. beriechen, beſchnüffeln.
očumovati gaffen.
očuzený *pt.* abgebraunt.
od (vor mehreren Konſonanten ode), (*st.* ot) *prp. c. gen.* von; od břehu vom Ufer; od dětinství, od kolébky, od mladosti, od maličkosti von Jugend auf; od rána do večera vom Morgen bis an den Abend; od té doby, od toho času ſeit dieſer Zeit; odkud woher? od někud irgendwoher; od jinud anderswoher; od domu k domu, dům od domu von Haus zu Haus; od východu von Oſten; od někoho (od sebe, od krále atd.) mluviti das Wort in jmds. Namen führen; od (za) někoho při vésti an jmds. ſtatt prozedieren, an jmds. Stelle den Prozeß führen; nejsem od toho ich bin nicht dagegen; (2.) ich bin nicht dazu beſtimmt; od čeho? (= proč?) wozu? warum? od zlata (= ze zlata) von Gold; ode dávna *v.* dávno.
oda *f.* Ode *f.*
odaliska *f.* Odaliske *f.* (türk. Sklavin).
odaniti (-ím, *imp.* odaň!), oaň uložiti beſtenern.
odbaviti (-ím, *imp.* odbav!) koho (*acc.*) *mor. i sl.* abfertigen; o. se s kým mit einem fertig werden.
odbedniti (-ím, *imp.* odbedni!) (o. sud) aufſchlagen, aufbinden (das Faß).
odběh, u *m.* Ablauf *m.*; 2. Flucht *f.*; —ati (-ám) něco ablaufen, durchs Laufen verrichten; —lec, hlec *m. v.* odběhlík; —lice *f.* eine Flüchtige; —lictví, —lectví *n.* Ausreißerei *f.*; —lík, a *m.* Flüchtling, Deſerteur *m.*; —lý *adj.* entlaufen, entwichen; o. statek verlaſſenes Gut; —nouti někam, od něčeho weglaufen, davonlaufen; ablaufen, abfließen; o. od někud, *st.* o. něčeho entweichen, entlaufen.
odběr, u *m.* Abnahme *f.*; —ač, —atel *m.* Abnehmer *m.*, Kunde *m.*, Konſument *m.*; 2. Nehmendung *f.*, Ablativ *m.* (grm.); —atelka *f.* Abnehmerin *f.*; —ek, rku *m.* Abzug *m.*
odběž-ek, žku *m.* (vdm.) Verlaufer *m.*; —ně *adv. v.* zběžně; —ný *adj.* verlaſſen; o. statek Gantgut; Auktionsgut *n.*; o. landflüchtig; tangential.
odbička *f.* (odbíjecka) Abhebriegel *m.*
odbíh-ati (-ám) oft davonlaufen; fliehen; —avost *f.* Ausreißerei *f.*; —avý *adj.* fliehend.
odbíjeti (-ím, *imp.* —ej!) öfter abſchlagen *v.* odbíti.
odbír-ání *n.* Abnahme *f.*; —ati (-ám) něco (o. noviny, knihy) abnehmen; —avý *adj.* abnehmend, wegnehmend.
odbíti (odbiju, eš, e, *imp.* odbij!) vollends ſchlagen (v. d. Uhr); odbilo deset (hodin), hodiny odbily deset die Uhr hat zehn geſchlagen; o něco wegſchlagen, abſchlagen, zurückſchlagen; o. loď *sl.* vom Ufer abſtoßen; o. se abprallen; ſich ſchlagen; *sl.* geroſſet haben.
odblesk, u *m.* Abglanz *m.*, Reflex *m. v.* odlesk.
odboč-iti (-ím, *imp.* odboč!) abſeits gehen oder fahren; ablenken, abweichen; —ka *f.* Abzweigung *f.*; Zweiglinie *f.*; Zweigbahn *f.*; —ný *adj.* abweichend.
odboj *m.* Auflehnung *f.*; Aufruhr *m.*, Empörung *f.*, Rebellion *f.*; 2. Gegenwehr *f.*, Widerſtand *m.*; —ce *m. v.* odbojník; —ně *adv.* aufrühreriſch; —nictví *n.* Widerſetzlichkeit *f.*; —ník, a *m.* Widerſacher, Widerſpenſtiger *m.*; Aufrührer, Empörer, Rebell *m.*; —nost *f.* Widerſpenſtigkeit *f.*; —ný *adj.* widerſpenſtig, aufrühreriſch, rebelliſch.
odbojov ati komu *st.* ſich widerſetzen; —ník, a *m. v.* odbojník.
odbor, u *m.* Sektion *f.*; Departement *n.* (eines Amtes); Bureau *n.*; o. soudu Sektion eines Gerichtes; přednosta —u (ředitel —u, správce —u) Sektionschef *m.*; 2. o. Fach *n.*, Branche *f.*; Zweig *m.* eines Geſchäftes oder Wiſſens; 3. Hefſchaft *m.*; —ní rada Sektionsrat *m.*; —ník, a *m.* Fachmann *m.*; —ný *adj.* Fach-; o. spis Fachſchrift *f.*; o. učitel Fachlehrer *m.*; —ná škola **odbudu** *v.* odbyti. [Fachſchule *f.*
odbůj-ce *m.*, —ník, a *m. v.* odbojník.
odbyt, u *m.* Abſatz *m.*, Abgang *m.*; Verkauf *m.*; Vertrieb *m.* (einer Ware *etc.*); 2. *v.* odbytná *f.*, odbytné *n.*; —ečné místo Verſchleißſtätte *f.*; —ečník, a *m.* Vertriebsbeſorger *m.*; —ek, tku *m.* Verſchleiß *m.*, Vertrieb *m.*; —elnost *f.* Gangbarkeit *f.*, Abſatzlichkeit *f.* (im Handel).
odbyti (odbudu, eš. e, eme, ete, ou, *imp.* odbuď! *trsgr.* odbyv, -ši) abweiſen, wegweiſen, zurückweiſen; abfertigen; 2. ſich von etwas losmachen, etw. loswerden, frei werden, losſommen; 3. o. něco (práci) verrichten, ausrichten, vollenden; 4. o. zboží abſetzen, verkaufen, an den Mann bringen; o. se čím ſich abfertigen, ſich womit begnügen.
odbyt-í *n.* Abfertigung *f.*; Abſetzung; Fortſchaffung, Erledigung *f.*; o. vdov úřednických Abfertigung der Beamtenwitwen; —ná *f.*; na —nou als Abfertigung; plat na —nou, —né, ého *n.* Abfertigungsgebühr *f.*; —ný *adj.* abſetzbar, gangbar, verkäuflich (von Waren); kurz abfertigend; abſchlägig (Antwort).
odbýv-ání *n.* das Abfertigen; das Begehen; das Vertreiben; o. dražby Abhaltung einer Lizitation; —ati (-ám) někoho něčím einen womit abfertigen; o. za něco für etw. büßen müſſen, herhalten müſſen; o. slavnost ein Feſt begehen, abhalten. [diti.
odceditі (-ím, *imp.* odceď!) *v.* oce-
odcesti *n.* Abweg *m.*
odciz-ení *n.* Entwendung *f.*; —iti (-ím, *imp.* [ne]odciz!) (*st.* odciditi), —ovati (o. něco, od něčeho, o. někomu něco) entfremden; entwenden (etw.); o. se od čeho ſich entfremden, fremd werden.
odčes-ati (odčesám *et* odčešu) něco abpflücken, abſtreifen; abkämmen; o. se ſich abſtreifen, abreißen; —lina *f.* Riß *m.*; 2. Wunde *f.*; —lý *adj.* abgeſtreift;

—ló ovoce herabgenommenes Obst; —nouti auf einmal abpflücken.

odčet, u *m.* Rückrechnung, Gegenrechnung *f.*; 2. Rechenschaftsbericht *m.*

odčin-ek, nku *m.* Reaktion *f.*, Revanche *f.*; —ění *n.* (škody) Gutmachung *f.*; —iti (-ím, *imp.* odčiň!) něco mgtun; o. něco něčím gut machen, ausgleichen; rückgangig machen; sühnen.

odčísti (odečtu, *imp.* odečti!) něco někomu einem etw. abzählen; o. se něčeho *st.* sich von etw. lossagen, sich einer Sache entsagen.

odčít-anec, nce *m.* (arithm.) Minuend *m.*; —ání *n.* Subtraktion *f.*; —atel, e *m.* Subtrahent *m.*; —ati (-ám) něco subtrahieren; o. koho čínem etwas absprechen; o. se čeho, od čeho *st.* einer Sache entsagen, sich lossagen.

oddaci *adj.* Trau-, Trauungs-; o. list Trauschein, Kopulierschein *m.*

oddál-ati (-ám) entfernen *v.* oddáliti; —avý *adj.* zögernd, abwehrend, saumselig; —enost *f.* Ferne *f.*, Entfernung *f.*; —ený *adj.* entfernt; —iti (-ím, *imp.* oddal!), oddalovati něco od něčeho entfernen; fig. verzögern se sich.

oddalý *adj. st. v.* oddaný.

oddán, a, o (s někým) verlobt; o. někomu ergeben *v.* oddaný.

oddan-ec, nce *m.* ein Verlobter; —ost *f.* Ergebenheit *f.*, Anhänglichkeit *f.*; das Zugetansein; —ý *adj.* (někomu, o. k někomu, o. někomu) ergeben; zugetan; getraut; o. služebník! ergebener Diener!

oddati (oddán, *imp.* oddej!) něco někomu, někam übergeben, abgeben; o. pannu neb dceru někomu verloben; o. snoubence trauen, kopulieren; o. někomu, k někemu, na něco weihen, widmen, verwenden, nachgeben; o. se čemu, k čemu, nač sich widmen, sich womit abgeben, befassen; o. se chlastu sich dem Trunke ergeben; o. se s kým sich vermählen, sich kopulieren lassen, sich verehelichen.

oddav-aci *adj.* Trauungs-; o. list Trauschein, Kopulierschein *m.*; —ač, —atel *m.* Kopulator *m.*

oddávati (-ám) *v.* oddati.

oddav-enina *f.* das Verbällen, die Quetschung; Satteldruck *m.*; —iti (-ím, *imp.* oddav!) něco abdrücken, verballen.

oddavky *pl. f.* (*m.*) Trauung *f.*; Kopulation *f.*

oddávna *adv.* seit langer Zeit.

oddavné, ého *n.* Traugebühr *f.*

oddech, u *m.* das Ateuholen, Atemzug *m.*, 2. o. Rast *f.*, Erholung *f.*; bez —u in einem Atemzug; ohne Absatz; rastlos; —nouti atmen, ausatmen, den Atem holen; o. sobě sich erholen, ausrasten; —nutí *n. v.* oddech; —ovati öfter ausatmen.

oddělati (-ám) něco od něčeho wegmachen, abmachen, wegarbeiten; ablösen; absondern; durch Arbeit abzahlen.

oddě-l-ek, lku *m.* Abteilung *f.*, Unterteilung *f.*; Parzelle *f.*; o. na poli Fahler Platz nach dem Ackern; —en, a, o, —ený abgeteilt; getrennt, abgetrennt; —enec, nce *m.* ein Abgeteilter; 2. Abtrünniger; 3. künstlicher Schwarm; —ení *n.* Abteilung *f.*; —enky *pl. f.* abgefallene Splitter; —enost *f.* Abgeschlossenheit *f.*

oddělíti (-ím, *imp.* odděl!) něčím abteilen; o. něco od něčeho absondern, trennen; detachieren; o. se od čeho n. od koho sich absondern, sich trennen.

oddělnice *f.* Differentialgräbe *f.*

oddělovati něco čím absondern; o. koho, komu einschranken.

odden-ek, nku, —ěk, ňku *m.* Erdstamm *m.*, Stammende *n.*; Stammreis *n.*, Wurzelreis *n.*, Wurzelschössling *m.*; (Bauk.) Vorsprung *m.* [záděra).

oddér-a *f.*, —ek, rku *m.* Nietnagel *m.*

oddešení *n. st. v.* oddechnutí, oddech.

oddíl, u *m.* Abteilung *f.*; Abschnitt *m.*; Detachement *n.*; —ení länger absondern *v.* oddělíti; —ný *adj.* abgesondert.

oddouti (oddouju, *imp.* oddouj!) něco abblasen; o. se abspringen (unverletzt).

oddrati *v.* odrati.

oddražence, nce *m.* ein Feld neben

odduch, u *m.* Atem *m.* [der Trift.

oddúcha *f. v.* odtucha. [Sabbe *f.*

oddulý *adj.* abgesprungen; o. pysk

oddůstojniti koho abwürdigen.

odduti *n.* das Abblasen; o. kopyta Hufeisenschützung *f.*

oddvihnouti něco aufrichten, wieder heben. [chovati.

oddych-ati (-ám), —ovati *v.* odde-

oddyšení *n. v.* oddešení, oddech.

ode *prp.* (vor mehreren Konsonanten) von (ode mne, odebrati) *v.* od.

ode-birati (-ám) *v.* odbírati; odebrati; —birka *f.* Abnahme *f.*; —brání *n.* das Abnehmen, das Wegnehmen; —brati (odeberu, eš, e *et* odeběru, eš, e, *imp.* odeber *et* odeběr!) něco abnehmen, wegnehmen; o. se kam sich wohin begeben; sich wiederbegeben, sich wegmachen; *sl.* eitern, schwären (podebrati se); o. se na věčnost dahingehen, hinscheiden.

odečísti *v.* odčísti.

odehnati (odeženu, eš, e, *imp.* odeženi, *trsgr.* odehnav, -ši) něco n. někoho od něčeho wegtreiben, forttreiben, vertreiben, zurücktreiben, abtreiben, wegjagen, fortjagen, verjagen. [neigen.

odehnouti, odhybovati abbiegen, weg-

odehrati (odehraju, eš, e *et* odehrám, áš, á) něco abspielen; aufhören zu spielen; odehrávaly se strašné výjevy schreckliche Szenen kamen zum Vorschein.

odechtíti se (*impers.*) Luft verlieren.

odějí *m. v.* oděv. **odejeti** *v.* odjeti.

odejíti (odejdu, eš, e) *v.* odjíti.

odejm-outi (odejmu, eš, e, *imp.* odejmi! *trsgr.* odňav, —vši); odniti abnehmen, wegnehmen; entziehen; o. slovo das Wort entziehen (Parlam.); —utí *n.* **odéju** *v.* odíti. [Wegnahme *f.*

odem-čení *n.*, odemknutí *n.* das Aufschließen, Aufschluß *m.*

odemka *f.* Süßgras, Rispengras *n.*, Riffelgras *n.*, Glashirse *f. Glyceria.*

odemknouti, odmykati něco (o. zámek) aufmachen, aufschließen, öffnen.

odemst-a *f.* Gegenrache *f.*, Revanche *f.*; —itel, e *m.* Rächer *m.*; —iti (*imp.* -i!) se Gegenrache nehmen.

oděn-ák, a *m.* Panzerfisch *m.*; —ec, nce *m.* ein geharnischter, gepanzerter Soldat; —í *n.* das Ankleiden; Bekleidung *f.*; Rüstung *f.*; Harnisch *m.*; devatero o. Slegmannswurz *f.*; o., —ícko *n.* Schafhäutchen *n.*, Wasserhaut *f.*; —ice *f.* Kleidung *f.*, Gewand *n.*; —ý angekleidet; o. v brnění geharnischt.

odepíšu *v.* odepsati.

odepnouti, odepíti, odpíti (odepnu, eš, e, *imp.* odepni! *trsgr.* odepav *et* odepnuv, -ši) něco aufknöpfen, aufschnallen, abhaften; abbinden; o. se sich aufknöpfen. [vorwaschen.

odeprati (-peru) prádlo abwaschen,

odepř-eci dopis, *lp.* odpěrací dopis Absagebrief *m.*; —elec, lce *m.* Ableugner, Absager *m.*; —ení *n.* Verweigerung *f.*; Versagung *f.*

odepříti (odepru, -přeš, -pře, *imp.* odepři!) něčemu (o. žádosti), o. komu v čem absagen, versagen; verweigern, abschlagen (ein Gesuch o. eine Bitte); o. se čeho etw. verleugnen.

odeps-ání *n.* Abschreibung *f.* (Rechn.) *v.* odpis; —ati (odepíšu *et* odpíšu, eš, e, *imp.* odepiš *et* odpiš!) někomu zurückschreiben, schriftlich antworten; entgegnen; 2. o. komu něco (na př: daň) (Rechn.) abschreiben. [a *m.* Schinder *m.*

oděr-ač *m.* Abreißer *m.*; 2. o., —ák,

oděrčení, oderčení *n.* Absagung *f.*, Entsagung *f.*; 2. Aufkündigung *f.*

oderek, rku *m.* Lumpen *m.*; oderky *pl.* das Schleißermahl *v.* oderek.

oděr-ek, rku *m.*, —ka *f.*, —ky *pl. f.*, Abfälle vom Reiben; Hülse *f.*, Schuppe *f.*, Spreu *f.*; 2. Riß *m.*, Hautaufschürfung *f.*; —ý *pl. f.* Kleien *pl.*; —ka *f. mor.* Kleiennehl *n.*; ein mittelweißes Mehl.

oderu *v.* odrati.

oderv-anina *f.* etwas Abgerissenes; —anost *f.* Abgerissenheit *f.*; —ati (odervu) něco od něčeho abreißen, entreißen; ablondern.

odesílat-el, e *m.* Absender *m.*; —i (-ám) něco oft absenden *v.* odeslati.

odesl-anec, nce *m.* Sendling, Aussendling, Sendbote *m.*; ein Abgeordneter; **Delegat** *m.*; —ání *n.* Abschickung, Übersch**i**ckung *f.*, Absendung, Übersendung *f.*; **—anstvo** *n. coll.* die Abgeordneten *pl.*; **Delegation** *f.*; —atel, e *m.* Absender *m.*; o. směnky Remittent eines Wechsels.

odeslati (odešlu, eš, e, *imp.* odešli!) něco někam abschicken, fortschicken, wegschicken, absenden, übersenden, entsenden; o. směnku einen Wechsel remittieren.

ode-stání *n.* das Abstehen; o. slunce Sonnenferne *f.*; —stali (3. -stane), odstávati abstehen, entfernt sein; sich entfernen; Satisfaktion geben; o. se ungeschehen gemacht werden; co se stalo, o. se nemůže was geschehen ist, kann man nicht ungeschehen machen.

odestlati (odestelu, eš, e) postel das Bett aufdecken.

ode-střít (-střu, -střeš, -stře, *imp.* odestři!), —stírati (-ám) něco aufdecken, entdecken, losdecken; o. závoj den Schleier heben, lüften, aufdecken.

odešlu *v.* odeslati.

odešlý *adj.* abgegangen.

odět-í *n.* das Anziehen; Kleidung *f.*; —ý *adj.* angekleidet.

oděv, u *m.* Kleidung *f.*, Kleid *n.*, Anzug *m.*, Gewand *n.*; Kostüm *n.*; o. (vojenský) Montur *f.*; —ací *adj.* Anzug-, Anzieh-; —ačka *f. sl.* Wickeltuch *n.*; —adlo *n.* Gewand *n.*, Decke *f.*; —árna *f.* (milit.) Montursökonomie *f.*; —iny *pl. f.* Kleiderwaren *pl.*

oděvn-a *f.* Garderobe *f.*, Kleiderkammer *f.* (šatna); 2. Bekleidungsetablissement *n.*; 3. Montierungskammer *f.*; —ice *f.* Kleiderhändlerin *f.*, Kleidermacherin *f.*; 2. *v.* oděvna; —ictvo *n. coll.* Montursbranche *f.*; —ík, a *m.* Kleiderhändler *m.*; Kleidermacher *m.*; —ý *adj.* bekleidend, kleidsam; o. (—í) Anzugs-, Anzieh-, Kleidungs-; Montour-.

odevříti *v.* otevříti.

odevst-ati (3. -ane), —ávati abstehen, nicht schließen; dveře —ávají die Tür klafft. [Seiten, überallher.

odevšad, odevšavad *adv.* von allen

odevzd-ací, —avací *adj.* Übergabs-, Einantwortungs-; o. list, o. listina Einantwortungsurkunde *f.*; o. nařízení Einantwortungsverordnung *f.*; —án, a, o, —aný ergeben; 2. übergeben; 3. eingeantwortet; —ané, ého *n.* Übergabsgeld *n.*; —ání *n.* Übergabe *f.*; —anost *f.* Ergebenheit *f.*, Hingebung *f.*; —atel, —avatel, e *m.* Abgeber, Übergeber *m.*; —ati (-ám) něco někomu übergeben, einhändigen, abliefern, überantworten; o. někomu pozůstalost einem die Verlassenschaft einantworten; mnoho sobě ne—ají sie geben einander nicht viel nach (*v.* neoddati, neodevzdati); o. se (osudu) sich überlassen, ergeben; o. se Bohu, do vůle boží sich Gott ergeben; o. se na někoho sich auf einen verlassen; —ávka *f.* Übergabe *f.* [sagen lassen.

odevzkázati (-vzkážu) něco zurück-

odezdola *adv.* von unten auf.

odezníti, —ívati (3. -íví) verklingen.

odezva *f.* (pol.) Antwort *f.*, Nota *f.*; 2. Reklamation *v.* odzyv.

odezvati (odezvu) koho abfordern, abrufen; zurückrufen.

odeženu *v.* odehnati.

odfouk-nouti, —ati něco etwas abblasen, wegblasen, wegwehen.

odfrknouti wegschnauben; o. si fig. frei aufatmen.

odfuk-ač, —avač *m.* Schwingmühle *f.*; —ovati öfter wegblasen.

odhad, u *m.* Schätzung *f.*, Abschätzung *f.*; 2. Abstreitung *f.*; —ač, —atel, e *m. v.* odhadce.

odhádati (-ám) něco schätzen, abschätzen; 2. o. komu něco jmd. etwas abstreiten, abdisputieren.

odhad-ce *m.* Schätzer, Abſchätzer, Taxator *m.*; —ek, dku *m.*, odhádka *f. v.* odhad; —né, é, čho *n.* Schätzergebühr *f.*; Schätzerlohn *m.*; —nouti abſchätzen; —ný (-ni) *adj.* Schätzungs-; Abſchätzungs-; o. protokol Schätzungsprotokoll *n.*; —ná cena Schätzungspreis *m.*, Schätzungswert *m.*; —ovací *adj.* Schätzungs-; —ovati *v.* odhádati. [richteš.

odhájeni *n. st.* Aufhebung des Ge-

odhal-eni *n.* Enthüllung *f.*, Entdeckung *f.*; —iti (*imp.* odhal!) něco enthüllen, entdecken, aufdecken; 2. entblößen, entkleiden; se ſich.

odhán-ce *m.* Abtreiber *m.*, Abwehrer *m.*; —ěti (odháním, íš, í, ime, íte, ějí, *imp.* odháněj!) něco wegtreiben, zurücktreiben (länger).

odhan-ěti se *st.* widerſchimpfen, gegenſchelten; —itel, e *m.* Widerſchelter *m.*

odhánka *f. st.* Gegenſchimpf *m.*, Widerſchelten *n.*

odháňka *f.* Pflugbreet *n.*, Streichbrett *n.*, Pflugſtürze *f.*

odhazek, zku *m.* Abwurf, Auswurf *m.*

odházeti (-ím, *imp.* odházej!), odhazovati öfter abwerfen *v.* odhoditi.

odhlá-siti (*imp.* odhlaš!) abmelden; se ſich; —šení *n.* Abmeldung *f.*

odhlasovati abſtimmen.

odhled, u *m.* Augenmaß *n.*

odhnésti (odhnětu, eš, e) *vn.*

odhnět-ati (-ám) něco abdrücken; —enina, —lina *f.* Schwiele *f.*, Schwielenblaſe *f.*; Satteldruck *m.*; Kontuſion *f.*, Brauſche *f.*; —livý *adj.* leicht aufzudrücken; —lý *adj.* aufgedrückt.

odhněvati (-ám) koho beſänftigen; se ſich.

odhod-ek, dku *m.* der Abwurf, das Abgeworfene; —iti (*imp.* odhoď!), odhazovati něco někam wegwerfen, abwerfen; *st.* zuteil werden laſſen; o. se od čeho *st.* ſich ausſchließen, keinen Anteil nehmen wollen.

odhodl-án, a, o, —aný, (—anë *adv.*) k něčemu entſchloſſen, reſolut; —anec, nce *m.* ein Entſchloſſener; —anost *f.* Entſchloſſenheit, Entſchledenheit *f.*, Ergebung *m.*; —ati (-ám) něco k něčemu beſtimmen, wozu eignen, anweiſen, widmen; o. se k čemu ſich zu etwas entſchließen.

odhon, u *m.* (o. dobytka) Abtrieb *m.*, Abtreibung *f.*; —či, iho *m.* Wegtreiber, Vertreiber *m.*

odhoří *n.* Nebengebirge *n.*, die Nebenkette oder Abzweigung eines Gebirges.

odhrabati (odhrabám, áš, á *et* odhrabu, eš, e) něco od něčeho, odhrábnouti wegrechen, wegſcharren.

odhrad-a *f.* Abſchließung (von etwas); —iti (*imp.* odhraď!), odhražovati něco abſchränken, den Zaun abbrechen; den Weg öffnen; o. se ſich durch den Zaun abſondern. [*st.* ſich entziehen.

odhrnati (-ám) se od čeho (od práce)

odhrnouti (-u, eš, e, *imp.* odhrň!) něco od něčeho wegſtreichen, wegdrängen; o. záclonu den Vorhang aufziehen; o. závoj den Schleier lüften; o. se ſich wegſcharren; 2. in Maſſe weggehen; 3. ſich aufſchürzen.

odhroziti koho od čeho něčím, odhrožovati abſchrecken, abdrohen.

odházeti (*imp.* [ne]odházej!) weggehen, im Fortgehen begriffen ſein *v.* odejíti.

odchlipiti (-ím, *imp.* odchlip!), odchlipovati něco od něčeho halb abſchälen, anreißen; loštrennen; o. se od čeho ſpringen, abſtehen; von etw. abweichen.

odchod, u *m.* Abgang *m.*, Abſchied *m.*, Abreiſe, Wegreiſe *f.*; daß Fortgehen; je čas k —u es iſt Zeit fortzugehen; es iſt Zeit abzureiſen; —ek, dku *m.* Abgang *m.*; —iště *n.* (met.) Abführungsweg *m.*; —iti (*imp.* odchoď) něco mit Gehen vergüten, bezahlen; o. nemoc die Krankheit verlieren, ohne ſich ins Bett legen zu müſſen; —né, čho *n.* Abfahrtsgeld *n.*, Abgangsgeld, Abreiſegeld; na o., na -nou zum Abſchied; piseň na —nou Abſchiedslied *n.*; —nost *f.* Freizügigkeit *f.*; —ný *adj.* Abgangs-, Abſchieds-.

odchov, u *m.* Abtillen des Viehes; Aufzucht *f.*; 2. ein abgeſtilltes Vieh; —ance, nce *m.* abſolvierter Zögling, Abiturient *m.*; —anost *f.* Auferziehung *f.*; —árna *f.* Erziehungsinſtitut *n.*; —atel, —avatel, e *m.* Auferzieher *m.*; —ati (-ám) něco n. někoho erziehen, auferziehen, großziehen; pflegen, aufpflegen.

odchoz, i, —e *f.* Abgang *m.*; —í *adj.* abgehend; —í, ího *m.* (o. žák) ein Abgehender, Abiturient *m.*

odchvilek, lku *m.* Raſt *f.*

odchvíliti se k čemu ſich Zeit nehmen.

odchýl-enec, nce *m.* ein Abgewichener; —ení *n.* Abweichung *f.*; —iti (-ím, *imp.* odchyl!), odchylovati něco od něčeho abneigen, abwendig machen, abwenden; wegwenden; o. se od čeho n. od koho ſich wegwenden; ſich abneigen; abweichen von etw.

odchýl-ka (odchýlka) *f.* Abneigung *f.*; Abweichung; Divergenz *f.*; Anomalie *f.*; —nost *f.* Abweichung, Abneigung *f.*; —ný *adj.* Abweichungs-, abweichend; divergierend (o. návrh); —ovati *v.* odchýliti.

odír-áni *n.* Erpreſſung *f.*; —ati (-ám) něco abreißen; abſchinden; o. koho, o. zemi ausſaugen, erpreſſen, durch Erpreſſung arm machen.

odíti (oděju, eš, e, *imp.* oděj!), odívati někoho (v šaty) ankleiden; o. se ſich ankleiden.

odiv, u *m.*, —a *f.* Schau *f.*; na odiv, *st.* na —u (na o. někomu, na o. všemu světu) zur Schau.

odívati (-ám) ankleiden *v.* oditi.

odívka *f.* Gewand *n.*, Decke *f.*; Überzug *m.*; Brautmantel *m.* bei den Böhmen.

odivný *adj. st.* wunderſam.

odjakživa *adv.*, od jakživosti ſeit Lebens, ſeit jeher, ſeit undenklichen Zeiten.

odjatý *adj.* abgenommen.

odjed, u *m.* (protijed) Gegengift *n.*

odjed-ení *n.* das Abeſſen; —*ati* *v.* odjedi!) indivíduálisíeren.

odjedu *v.* odjeti.

odjem, *gen.* odjemu *m.* Wegnahme *f.*; —ce *m.* Wegnehmer *m.*

odjeti (odjedu, eš, e, *imp.* odjeď! *tregr.* odjev, -ši) někam, do něčeho, odněkud abfahren, wegfahren, wegreiten, wegreiſen, verreiſen.

odjetí *n.* die Abfahrt; 2. *v.* odnětí.

odjezd, u *m.* Abfahrt *f.*, Abreiſe *f.*, Abritt *m.*; —né, é*ho* *n.* Abfahrtsgebühr *f.* [auftauen.

odjih, u *m.* Auftauung *f.*; —nouti

odjím-ač *m.*, —atel, e *m.* Wegnehmer; 2. Ablativ *m.*, Nehmendung *f.*

odjímati (-ám) nach und nach abnehmen *v.* odejmouti.

odjinad, odjinud, odjinovad *adv.* anderswoher.

odjíti *et* odejíti (odejdu, eš, e, *imp.* odejdi!) někam (o. na stranu, o. od někoho, o. k někomu, o. z domu) weggehen. fortgehen; *st.* o. koho, o. čeho von einem weggehen; jmd. verlaſſen; II. o. *v.* odníti.

odjití *n.* Abgang *m.*

odjíždět (*imp.* [ne]odjížděj!) abfahren, wegfahren *v.* odjeti; vlak odjíždí der Zug geht ab (Eiſenb.).

odkad *adv. v.* odkud.

odkal, u *m.*, *pl.* —y Abſatz *m.*, Abſchaum *m.*; Schlick *m.*; *pl.* —y Sediment *n.*; —ek, lku *m.* Schrot, Schrotſtück, das Weiche vom Brote, Muſel *m.*; —iště *n.* Sedimentteich *m.*; Schlammgrube *f.*; —iti (*imp.* odkal!) das Trübe beſeitigen; abſeimen; —ovati (v. Zimmerl.) abtreiben; ſchlämmen.

odkap, u *m. v.* okap; —ati ausſtraufen; *sl.* krepieren; *sl.* weggehen; —lý getropft; —nice *f.* Abfallröhre *f.*; Abzugsrinne *f.*; —ný *adj.* Tropf-; o. olej Tropföl *n.*; —ovací *adj.* Tropf-.

odkašl-ati (odkašlám, áš, á *et* odkašlu, eš, e), —ávati räuſpern, durch Huſten Erleichterung finden.

odkavad *adv. v.* odkad.

odkaz, u *m.* Vermächtnis *n.*; Legat *n.*; 2. abſchlägige Antwort, Abſage *f.*; *sl.* Entbietung *f.*; o. od obce *st.* Achtserklärung *f.*

odkáz-ání *n.* Hinweiſung *f.*; 2. Vermächtnis *n.*; o. od obce *st.* Achtserklärung *f.*; —ati (odkážu, eš, e, *imp.* odkaž!) něco k něčemu, o. někoho na něco verweiſen, hinweiſen, anweiſen; zurückweiſen; o. k pořadu právu auf den Rechtsweg hinweiſen; o. komu co vermachen, teſtieren, legieren; o. komu v čem (*rus.*) abſagen; *sl.* ſagen laſſen, entbieten; o. se na někoho ſich auf jmd. berufen, hinweiſen; o. se do něčeho abweiſen, zurückweiſen.

odkaz-ce *m.*, —atel, e *m.* Erblaſſer, Teſtierer; Vermachtnisgeber *m.*; —ník, —ovník, a *m.* Legatar *m.*, Vermächtnisnehmer *m.*

odkazov-ací *adj.* Verweiſungs-; —atel, e *m.* Erbſetzer *m.*; —ati *v.* odkázati; —ník, a *m. v.* odkazník.

odklad, u *m.* Aufſchub *m.*, Verſchub, Aufzug *m.*; Erſtreckung *f.*; 2. Ablage *f.*; 3. o. *sl.* das Aufbewahrte, Zurückgelegte; bez —u unverzüglich, ohne Aufſchub; —ací *adj.* aufſchiebend, diſtatorisch; —atelný *adj.* verſchieblich.

odklád-ati (-ám) něco někam weglegen; o. něco, o. s něčím verſchieben, aufſch., verzögern, erſtrecken; auflegen, erlegen, hinterlegen; o. k čemu aufbewahren; verwenden; o. se ſich weigern; —avý *adj.* gern aufſchiebend.

odkladný *adj.* Erſtreckungs-; aufſchiebbar; o. účinek aufſchiebende Wirkung.

odklíditi (*imp.* odklíď!), odklízeti, (odklídati), odklizovati něco wegräumen, wegſchaffen, abſchaffen, fortſchaffen; o. koho se světa jmd. wegſchaffen, aus dem Wege räumen (töten); o. se abziehen. [Zauberfluch löſen.

odklínati (-ám) koho von einem den

odklinkati (-ám) komu abklingeln.

odklon, u *m.*, —ění *n.* (aſtr.) Deklination *f.*; —idlo *n.* Deklinatorium *n.*; —iti (*imp.* odkloň!) něco abneigen; —ný *adj.* abgeneigt; 2. deklinabel.

odklopiti (*imp.* odklop!) něco (o. hrnec, o. nádobu) den Deckel wegnehmen; o. oči die Augen aufſchlagen.

odklubati (-ám *et* odklubu), odklouti (-kluju) něco abhacken, abpicken.

odkodlučiti *st. v.* odlučiti.

odkolek, lku *m.* ein abgehanenes Stück, Splitter *m.*; *pl.* —lky Holzabfälle.

odkop-ati (-ám), —ávati (oft), —nouti (einmal) něco abgraben, weggraben; o. se die Decke von ſich ſtoßen; —ávka *f.* Abgrabung *f.*, Erdarbeit *f.*; —nouti koho wegſtoßen (mit den Füßen).

odkoralý *adj.* rindfällig *v.* odpadlý

odkořání *n.* Wurzelreis *n.* [(chléb).

odkorek, rku *m.* Schwarte *f.*; abgefallene Rinde vom Brote.

odkorý *adj. v.* odkoralý.

odkotáliti (-ím, *imp.* odkotal!) něco *v.* odkutaliti.

odkoupiti (-ím, *imp.* odkup!) něco někomu abkaufen, wegkaufen; o. se ſich loskaufen. [abdampfen.

odkouřiti (-ím, *imp.* odkuř! něco

odkous-ati (-ám *et* odkoušu), —nouti. odkusovati něco wegbeißen, abbeißen; o. se ſich wegbeißen.

odkouzliti (-ím, *imp.* odkouzli!) entzaubern, wegzaubern. [*v.* odkrojek.

odkraj-ek, jku, *pl.* —ky, —ečky *m.*

odkrájeti *v.* odkrojiti.

odkrap, u *m. v.* odkap.

odkrápka *f.* Spritzleder *n.* [chen.

odkrásti se (-kradu se) davonſchlei-

odkres, u *m.* Abzeichnung *f.*

odkresliti (-ím, *imp.* -li!) něco abzeichnen.

odkřikačka *f. v.* odříkačka.

odkročiti (-ím, *imp.* odkroč!) od koho wegtreten, abtreten.

odkroj *m.* (wdm.) Abſchnitt *m.*; —ek, jku, —ečék, čku *m.* Abſchnitzel *n.*; o. chleba Ränftel *n.*; —iti (-im, *imp.* odkroj!), odkrájeti (-im, *imp.* odkrájej) něco od něčeho (kus chleba) abſchneiden.

odkroutiti (-im, *imp.* odkruť!) aufdrehen, abdrehen.

odkrstiti se čeho *st.* verzichten.

odkrutek, tku *m.* das Abgedrehte.

odkryt, u *m.* Entdeckung *f.*; o., a, o, ý aufgedeckt, enthüllt; —é *adv.* offen; —ec, tce *m.* ein Aufgedeckter (Sünder); —i (odkryju, *imp.* odkryj! [odkrej!]) něco abdecken, aufdecken, enthüllen; entblößen; o. hlavu den Hut abnehmen; o. něco (o. zemi, o. tajemství) entdecken; —í *n.* Aufdeckung, Abdeckung *f.*; Entdeckung, Enthüllung *f.*; —ost *f.* Abgedecktheit, Offenheit *f.*

odkryvač *m.* Aufdecker, Entdecker *m.*

odkrývati (-ám) entdecken (öfter).

odkud *adv.* woher; von wannen; o. to přichází? woher kommt das? —koli, —kolivěk *adv.* woher immer.

odkup, u *m.* Abkauf, Rückkauf *m.*; Wiederkauf *m.*; Expropriation *f.*; —ce *m.*, —itel, e *m. v.* odkupník; —né, čho *n.*, —ná jistina Lösegeld *n.*, Ablösungskapital *n.*; —ník, a *m.* Kundmann *m.*, Kunde *m.*; Abnehmer, Abkäufer *m.*; —ný *adj.* abkäuflich; —né právo Vorkaufsrecht, Rückkaufsrecht *n. jus retractus*; —ovati *v.* odkoupiti.

odkuřenina *f.* Abdampfung *f.*

odkůrka *f. mor.* Schwartenbrett *n.*

odkuřov-aci *adj.* Abdampfungs-; —ati abdampfen (*v.* odkouřiti).

odkus, u, —ek, sku *m.* Abbiß *m.*

odkutáleti (*imp.* odkutálej!), odkutaliti (*imp.* odkutal!) wegrollen, wegwälzen, abwalzen; se ſich.

odkvapiti (-ím, *imp.* odkvap!) davoneilen, wegeilen. [abblühen, verblühen.

odkvésti *et* odkvesti (odkvětu, eš, e)

odkvět, u *m.* das Verblühen; —ati, odkvítati *v.* odkvésti; —lost *f.* Defloreszenz *f.*; —lý *adj.* abgeblüht, verblüht.

odkyslič-ení *n.* Desorydation, Entſäuerung *f.*; —iti, —ovati něco desorydieren, entſäuern.

odlákati (-ám) ablocken.

odlámati (-u, *imp.* odlam *et* odlámej!) něco abbrechen *v.* odlomiti.

odlamov-ati abbrechen; —ka *f.* Abſchrotte *f.*

odlehati, odléhati (-ám) ſich allmählich weglegen; 2. *impers.* nach und nach leichter oder beſſer werden; 3. entfernt, entlegen ſein.

odlehč-ení *n.* Erleichterung *f.*; —iti (*imp.* -i!), —ovati něco, o. někomu něco n. v něčem erleichtern, leichter machen; o. si, o. sobě ſich erleichtern; ſich Erleichterung verſchaffen.

odleh-lost *f.* Entlegenheit *f.*; Ferne *f.*, Entfernung *f.*; o. západní Abendweite *f.*; —lý *adj.* fern, entfernt; abſeitig; entlegen; —nouti ſich weglegen, ſich weiter legen; (v. Kranken); —lo mu dnes es iſt ihm heute etw. beſſer (leichter).

odlepiti (*imp.* odlep!) něco abkleben.

odlesk, u *m.* Abglanz *m.*, Reflex *m.*, Widerſchein *m.*

odlet, u *m.* das Wegfliegen, Hinſtrich *m.*; (Mus.) Auftakt *m.*; —ek, tku *m.*, *pl.* —ky Abfalle.

odlet-ěti (*imp.* odlet!) odlitnouti wegfliegen, entfliegen, hinſtreichen (auf einmal); —lý weggeflogen.

odlétí (odlím), odlévati (-ám) čím *st.* ſäumen, zögern. [fliegen.

odletovati einzeln od. allmählich weg-

odlev, u *m.* Ebbe *f.* (*v.* odliv).

odleva *f.* Linderung *f. v.* obleva.

odlevek *v.* odlivek.

odlev-iti (*imp.* odlev!), —ovati komu nachlaſſen, lindern, mildern. [wegkriechen.

odlezti (odlezu) někam fortkriechen,

odlež-elý *adj.* abgelegen (durch langes Liegen); —eti abliegen; o. co krank worüber werden; celý den o. den ganzen Tag durchliegen; o. se abliegen; ſich auflegen; durch Liegen verlieren.

odlíčen, a, o. ý disjunktiv (log.); —ec, nce *m.* disjunktiver Teil; —ost *f.* Disjunktivität *f.*

odlíčiti (*imp.* odlič!), odličovati něco trennen; o. komu čeho *st.* vergüten; o. se od čeho něčím ſich unterſcheiden, ſich abſchminken.

odlič-nost *f.* Disjunktion, Modifikation *f.*, Nuance *f.*; —ý *adj.* disjunktiv (log.).

odlik-a *f.* Disjunktion *f.*; 2. Modell *n.*; 3. Kopie *f.*; —ovati něco abbilden, nachbilden, kopieren; —ovna *f.* Zeichenſchule, Modellſchule *f.*

odlim *v.* odléti. [ſich abkleben.

odlípnouti něco etw. abkleben; o. se

odlist-ěti Blätter verlieren; —iti, —ovati (rostlinu) abblattern, Blätter abnehmen.

odliš-nost *f.* Gegenſatz *m.* (zu etw.); *v.* odličnost; —ný *adj.* abweichend; verſchieden; —ovati se ſich unterſcheiden; abſtechen.

odlištiti, odlisknouti něco abſchnellen.

odlit-ek, tku *m.*, —ina *f. v.* odlivek.

odliti (odliju, eš, e, *imp.* odlij *et* odlej!) něco (o. s něčeho do něčeho) etw. abgießen, weggießen.

odlitnouti *v.* odletěti.

odliv, u *m.* Ebbe *f.*; —ek, vku *m.* Abguß *m.*; o. sádrový Gypsabguß *m.*; —ka, odlívka *f.* das Abgegoſſene; 2. daß Maß im Trinken; 3. Trinkglas *m.*

odlom, u *m.* das Abbrechen; —ek, mku *m.* Bruchteil *m.*, Bruchſtück *n.*; —iti (*imp.* odlom!), odlámati, odlamovati něco od něčeho abbrechen.

odlouč-en, a, o, —ený abgeſchieden, getrennt, abgeſondert; —ené spisy abgetrennte Akten; —ence, nce *m.* ein Abgeſchiedener; —ení *n.* Abſonderung; Trennung *f.*, Separierung *f.*; —enost *f.* Abgeſondertheit, Abſonderung *f.* (Eigenſchaft).

odloučiti (*imp.* odluč!) (einmal), odlučovati (öfter) něco od něčeho abſondern, trennen; abſtreifen; ſeparieren;

anweisen, zum Teil geben; o. se sich abfondern, sich trennen.

odlouditi (*imp.* odluď!), odluzovati komu něco weglocken, ablocken.

odloup-nouti (-nu, eš, e), — ati (-ám, áš, á) něco, odlupovati něco abschälen, abreißen; o. se sich loslösen.

odloušťiti (-ím, *imp.* odluš *et* odlouši!), odlušťovati něco abschalen, ab

odlouzen, a, o, ý abgelockt. [sondern.

odlov, u *m. st.* Beendigung des Fischfanges; —iti den Fischfang beendigen.

odlož-eni *n.* Weglegung *f.*; o. dítěte Aussetzung eines Kindes; 2. o. Aufschub *m.*, Aufschiebung *f.*; Vertagung *f.*; —iti (-im, *imp.* odlož!) něco etwas weglegen; o. dítě ein Kind aussetzen; o., na stranu o. beiseite legen, b. schieben; o. něco (na jiný čas, do jiného dne) aufschieben, verschieben, verlegen; erstrecken; o. něco k němu (o. k oběti, ku potřebě, k stavu duchovnímu atd) wozu bestimmen, aufbewahren; o. čím *st.* entschädigen.

odluč-enství *n.*, —nost *f.* Separatismus *m.*; —itel, e *m. v.* odlučovatel; —iti *v.* odlučiti; —ník, u *m.* Isolatorium *n.*; —ovací *adj.* Trenn-; —ovač, —ovatel, e *m.* Trenner *m.*; Isolator *m.*; —ování *n.* Trennung *f.*; Ausscheidung *f.*; —ovati trennen (öfter); ausscheiden *v.* odlučiti.

odluk, u *m.*, —a *f.* Trennung, Scheidung *f.*; 2. Separierung, Abstraktion *f.*

odlup-ný *adj.* schälbar; —ování *n.* Abschälung *f.*; o. kosti Knochenerfoliation *f.*; —ovati *v.* odloupati.

odluštiti abhülsen.

oduzovati *v.* odlouditi

odmastka *f. sl.* Narb *f.*

odměk, u *m. v.* obmek; 2. Tauwetter *n. v.* obleva; —ati (-ám, -á) allmählich weich werden *v.* odměknouti; —čiti (-ím, iš, í, *imp.* -ěč), —čovati něco erweichen, weich machen; —nouti sich erweichen, weich werden; 2. auftauen.

odměn-a *f.* (o. za něco n. komu) Belohnung; Entlohnung *f.*; Remuneration *f.*; Vergeltung, Vergütung *f.*; Prämie *f.*; 2. o. za něco *st.* Wechsel *m.*; —ou auf Wechsel; wechselweise; —če, ete *n. sl.* Wechselbalg *m.* (unterschobenes Kind); —ění *n. v.* odměna; —itel, e *m.* Vergelter *m.*; —iti (*imp.* odměň), *sl.* odměnati (o. za něco někomu belohnen; vergelten; rovným za rovné o. Gleiches mit Gleichem vergelten; o. něco za něco *st.* austauschen, wechseln; o. se komu něčím zač vergelten, belohnen; —ivý *adj.* lohnend, belohnend; —ka *f.* Fleischfillett *n.*; —ně *adv.* gegenseitig, wechselweise; —nost *f.* Wechselseitigkeit *f.*; —ný *adj.* wechselseitig, gegenseitig; 2. vergeltend, lohnend; —né právo Reziprozität, Wechselseitigkeit *f.*

odměňovati öfter belohnen *v.* odměniti.

odměr, u *m.*, —a *f.* Maß *n.*, Abmaß *n.*, Abmessung *f.*; Kota *f.*; —ek, rku *m.* Portion *f.*

odměř-en, a, o, ý abgemessen; —ně *adv.* abgemessen; fig. zurückhaltend, auf Distanz; —enost *f.* (v chování) Zurückhaltung *f.*; —iti (*imp.* odměř!), —ovati něco někomu messen, abmessen, zumessen, vermessen; bestimmen; einschranken.

odměr-ka *f.* Meßkasten *m.* (in der Mühle) *v.* odmírka; —né,ého *n.* Abmessungsgebühr, Maßengebühr *f.*; —ný *adj.* abmessend.

odměřov-ač, e *m.* Abmesser *m.*; 2. (mont.) Eisensteinmesser *m.*; 3. (in der Mühle) Metzner *m.*; —ati *v.* odměřiti.

odměsek, sku *m.* Exkret; Exsudat *n.*

odměsíci *v.* Nebenmond *m.*

odmesti (odmetu, eš, e, *imp.* odmeť!) něco (odmetati öfter) wegwerfen, verwerfen; wegkehren (mit dem Besen); o. se od koho *sl.* sich abziehen.

odmetek, tka *m.* Findling *m.*; Wechselbalg *m.* (ausgesetztes Kind).

odmez-ek, zku *m.* Scheidefahrt *f.*; —iti (*imp.* odmez;), —ovati něco od něčeho, o. něco někomu abgrenzen, durch Grenzsteine absondern.

odmíchati (-ám) *v.* odmísiti.

odmilovati *st.* mit Gegenliebe lohnen; 2. das Liebesverhältnis abbrechen.

odmírka *f.* Abmessung *f.*; 2. Maß *n.*; 3. Portion *f.*

odmís-itel, e *m.* Absonderer *m.*; —iti (*imp.* odmísi!), odmíchati, odměšovati něco od něčeho absondern; abmischen, abrühren; o. se od něčeho sich absondern.

odmít-ací *adj.* o. přísaha Diffessionseid, Ableinungseid *m.*; —ati (-ám) něco wegwerfen; zurückweisen *v.* odmítnouti; —avý *adj.* abweislich; ablehnend; —ka *f.* das Abwerfen, Wegwerfen; 2. Widerlegung *f.*; 3. Diffession *f.*; —nouti (něco od sebe atd.) zurückweisen, abweisen; ablehnen; refüsieren; —nutí *n.* Zurückweisung, Abweisung *f.*; Ablehnung *f.*; fig. Abfertigung *f.*

odmlad, u, —ek, dku *m.*, —í *n.*, odmlad, di *f.* Grasnarbe *f.*; 2. Wechselfeld *f.*; 3. Schößling *m.* (junger Zweig); 4. *sl.* das Einjäuern des Teiges; Dampfel, Dampfer *m.* (b. Bäck.).

odmlad-a *f.* ein Feld für das Herbstgetreide; *v.* odmlad; —ěti verjüngt werden; —iti verjüngern; 2. *sl.* Hefen oder Sauertelg einmachen; —ky *pl.* Kindbett *n.*; Taufmahl *n.*; —nouti sich verjüngern, wieder jung werden.

odmí-ěti se, —knouti se, —čovati se verstummen, schweigen; —klý *adj.* verstummt, schweigend.

odmlouv-ač *m.* Widersprecher *m.*, Widerbeller *m.*; —ačný *adj.* widersprechend, widersprecherisch; —ání *n.* Widerrede *f.*; *v.* odmluva; —ati (-ám, *imp.* [ne]odmlouvej!) někomu widerreden, widersprechen; o. někoho od něčeho einen von etwas abreden wollen; —avý *adj. v.* odmlouvačný.

odmluv-a *f.* Widerrede *f.*, Einrede *f.*, Gegenrede, Einspruch *m.*; —ač *m. v.*

odmlouvač ; —ení *n. v.* odmluva ; —iti (*imp.* odmluv !), *st.* domluviti ausreden, die Rede endigen; o. komu, čemu *v.* odmlouvati ; o. za koho für jmd. sprechen ; o. koho od čeho abreden, durch Reden abbringen ; o. se čeho sich herausreden ; —ný *adj.* widersprechend, abstreitbar.

odmnož, e *f. v.* odnož.

odmoci (odmohu), odmáhati něco etw. mit Mühe vollbringen.

odmok *v.* obmok ; —ati (3. -á) durch Näße locker werden ; —nouti durch Naß los werden.

odmol, u *m.* Uferriß *m.* [haspeln.

odmot-ati (-ám), —ávati něco ab-

odmrsk *m.* (ment.) Trum *m. v.* odžilek ; *srv.* zámrsk.

odmršt-ění *n.* Abweisung *f.* ; —iti (*imp.* odmrš !) něco etw. wegschleudern, wegschnellen ; wegwerfen ; *vulgo* wegschmeißen ; 2. o., odmítnouti abweisen ; abschlagen ; —ivý *adj.* abschlägig.

odmrť, ti *f.* Fallgut *n. v.* odúmrť.

odmrtní *adj. v.* odúmrtní.

odmrznouti abfrieren.

odmyk-ač *m.* Sperrhaken *m.*, Dietrich *m.* ; —adlo *n.* Holzschlüssel *m.* ; —ati (-ám) aufmachen (öfter oder länger) *v.* odemknouti ; —ovati něco abstreifen.

odmytky *pl. m.* Abwäffer *pl.*

odnadž, —e, —to *adv. st. v.* odkud.

odnárod-nění *n.* Entnationalisierung *f.* ; —ěti, —niti se sich entnationalisieren ; —nilec, lce *m.* Renegat *m.* ; —niti entnationalisieren.

odnásob-ení *n.* Division *f.* ; —iti (*imp.* odnásob !) dividieren (dëliti).

odnáš-eti (*imp.* odnášej !) něco wegtragen, forttragen ; o. se k čemu sich auf etwas beziehen ; —ka *f.* das Wegtragen ; 2. Tragbrett *n.* ; o. *m.*, odnašeč (b. Bač.) Abtrager *m.*

odnati *v.* odniti.

odnaučiti (*imp.* odnauč !) koho čemu abgewöhnen ; o. se čemu entwöhnen, verlernen.

odnechtiti se (*impers.* : 3. odnechce se, *min.* odnechtělo se) komu die Luft verlieren.

odněkad, odněkud *adv.* irgendwoher.

odnesti (odnesu, eš, e, *imp.* odnes !) něco někam k někomu forttragen, wegtragen, wegbringen, fortbringen ; (ten si to odnese ! fig. der wird's davontragen ; o. se sich fortbewegen, fortgehen.

odnešen (odnesen), a, o, ý weggetragen ; —í *n.* das Wegtragen, Forttragen.

odnětí *n.* Abnahme, Wegnahme *f.* ; o. statků Konfiskation *f.* ; o. údu Amputation *f.*

odněvad, odněvadž *adv. st.* von wo-

odnikud *adv.* nirgendsher. [her.

odnim-ání *n.* (odjímání) Wegnehmung *f.*, Wegnahme *f.* ; —atel, e *m. v.* odjímatel ; —ati, odjímati (-ám, áš, á) abnehmen, wegnehmen *v.* odejmouti, odniti.

odníti (odejmu, eš, e, *imp.* odejmi !) *min.* odňal, a, o) abnehmen, wegnehmen ; entziehen ; *v.* odejmouti.

odnoha *f. v.* odnož.

odnož, e *f.* (—í *n. coll.*) Schoß *m.*, Schößling, Ausschößling *m.* (eines Baumes), Schoßreis *n.* ; Sprößling *m.* ; Sprosse *f.*, Abzweigung *f.* ; Wurzelsprosse *f.* ; Nebentrieb *m.* ; 2. o. Wirrling *m.* (ein Schwarm) ; —ec, žce, —ek, žku *m.* Pflänzling *m.* ; Sprößchen *n.* ; —í *n.* Schoßreis *n. v.* odnož ; o. fig. (*obyč.* odvětví) der Zweig einer Wissenschaft ; o. hory Gebirgsast *m.* ; —iti se sich bestauden, sich bestocken, sich ausbreiten, sich vermehren ; —ník, u *m.* Stammlode *f.* ; —nost *f.* Ableitung *f.* ; —ný *adj.* abgeleitet. [endigen.

odobědvati (-ám) das Mittagmahl

odol-ati (-ám), —ávati komu, o. proti komu einem gewachsen sein, widerstehen, nicht unterliegen ; sich erwehren ; —avý *adj.* widerwältigend, ausparierend.

odolek, lku *m.* (o. roucha) *st.* Saum *m.* ; Abfaß *m.* [*riana:*

odolen, u *m. sl.* Baldrian *m. Vale-*

odol-eti *v.* odolati ; —ný *adj.* mächtig.

odondati (-ám) něco *st.* weggeben.

odonud, odonad, odonudž, odonadž *adv.* von dort her.

odorati (-ám) abackern.

odourati se (-ám se) sich abrackern.

odouti (oduju, eš, e, *imp.* oduj !) něco abblasen, abblähen ; o. se sich aufblähen.

odpáčiti (-ím, *imp.* odpač ! odpáči !) (Zimmer.) abtreiben.

odpad, u *m.* (o. vody) Abfall, Wegfall *m.*, Abfluß *m.* ; 2. Abtrünnigkeit *f.* ; —ati *v.* odpadnouti ; —ek, dku *m.* Abfall *m.*, das Abgefallene ; Ausfall *m.* (fehlende Einnahme) ; *pl.* —ky Abfälle *pl.* (bei Handwerkern *etc.*) ; —ení *n.* das Abfallen, Abfall *m.* ; —lec *v.* odpadlík ; —lice *f.* eine Abtrünnige ; —lík, a *m.* ein Abtrünniger, Abtrünnling *m.*, Abgefallener, Apostat *m.* ; Renegat *m.* ; —lina *f.* gefallenes Vieh ; —lkyně *f. v.* odpadlice ; —litství *n.* Abtrünnigkeit *f.* ; —lý *adj.* abtrünnig, abgefallen ; 2. (chleb) rindfallig ; abgebacken (vom Brote) ; —nouti (o. od něčeho) wegfallen, abfallen, entfallen ; o. od koho, *st.* o. koho (*gen.*) einem abtrünnig werden ; o. *impers.* abbacken (vom Brote) ; —nutí *n.* (od víry atd.) Abfall *m.*

odpáliti fig. davoneilen, fortrennen.

odpapeženec, nce *m.* Antipavšít *m.*

odpar, u *m.* Hitzbeule *f.* (opar).

odpárati (odpárám, áš, á *et* odpáru, eš, e, *imp.* odpárej !) něco abtrennen.

odpař-ení *n.* Abdampfung *f.* ; —enina *f.* Schweißwunde *f.* ; —iti (*imp.* odpař !) něco wegbrühen, abbrühen ; —ivost *f.* Verdampfbarkeit *f.* ; o., —ovati abdampfen, verd. ; —ovací nářadí, o. náčiní Abdampfapparat *m.* ; —ování *n.* Abdampfung *f.*

odpásati (odpášu, eš, e *et* odpásám, áš, á, *imp.* odpásej !) něco (o. meč, o. pás) abgürten, entgürten, aufgürten, losgürten ; se sich.

odpažnice *f.* Hinterlader *m.*

odpečetiti (o. list ; psaní) ein Siegel erbrechen.

odpěk, u *m. mor.* Ruhe *f.*

odpěr, ú *m.* das Vorwaſchen; —ací *adj.* widerſtehend; repliſariſch; —ač *m.* Widerſprecher *m.*; —ky *pl. m.* Abfälle beim Waſchen; 2. (mont.) Abhub *m.*

odpichnouti abſtechen, wegſtechen.

odpil-ky *pl. m.* Feilſtaub, Feilſpäne *pl.*; —ovati abfeilen, wegfeilen; abſägen.

odpinati (-ám) *v.* odepnouti.

odpinka *f.* Abſpannwerkzeug *n.*

odpir-ací *adj.* widerſtehend; o. přiſaha Ableugnungseid, Diffeſſionseid *m.*; —ání *n.* das Vorwaſchen; 2. das Widerſprechen, Widerſtehen; 3. Verweigerung *f.*; —ati (-ám) (prádlo) vorwaſchen; 2. o. čemu widerſtehen, ſich widerſetzen; widerſprechen; widerſtreiten; beſtreiten, widerreden; leugnen, ableugnen; 3. verweigera; o. se čcho *st.* ſich widerſetzen; —avost *f.* Widerſpenſtigkeit, Reſiſtenz *f.*; —avý *adj.* widerſprechend, widerſtrebend, abſchlägig; —ka *f* (při prádle) Vorwaſchen *n.*; *v.* odpěr, odpírání.

odpis, u *m.* ſchriftliche Antwort; Reſkript *n.*; Gegenſchrift *f.*; 2. Abſchrift *f.*, Kopie *f.*; 3. das Abſchreiben (einer Summe); —ný *adj.* Abſchreibungs-; o. výkaz Abſchreibungsausweis *m.*; o. list Gegenſchein *m.*; —ovatel, e *m.* Abſchreiber *m.*; —ovati *v.* odepsati.

odplacen, a, o, —ý vergolten; belohnt; na —ou auf Wiedervergeltung; —í *n. v.* odplata.

odplata *f.* Belohnung *f.*; Vergeltung, Wiedervergeltung *f.*; Revanche *f.*

odplátce *m.* Vergelter *m.*

odplat-ek, tku *m.* Vergeltung *f.*; —itel *m.* Vergelter, Belohner *m.*; —itelný *adj.* vergeltbar; —iti (*imp.* odplať!) někomu něco abzahlen, zurückzahlen; 2. o. něco, o. za něco něčím někomu vergelten, verlohnen, erwidern.

odplátka *f.* Vergeltung *f.*; Revanche *f.*; jaká půjčka taková o. *v.* oplátka.

odplatn-ost *f.* lohnende Eigenſchaft; —ý *adj.* lohnend, belohnend; —é právo Vergeltungsrecht *n.*

odplav, u *m.*, —a *f.* das Abſegeln; Abfahrt *f.*; —ati (-ám) *v.* odplouti; —ení *n.* Abfahrt *f.* (zu Waſſer od. Luft); 2. Abſchwemmung *f.*; —iti (*imp.* odplav!). —ovati co wegflößen, abflößen; wegſpülen; 2. o. koně abſchwemmen; 3. o. abſchwimmen, wegſchwimmen, hinwegſchwimmen; o. se abſchiffen, wegſchiffen; —ní, —ný *adj.* Abfahrts-; o. strouha Abzugskanal *m.*

odplenit die Beute wieder abnehmen.

odpli-ti (odpliju, eš, e), —nouti, —vnouti (o. si), —vati, odplivati, —vovati abſpucken, ausſpeien; —vek, vku *m.* Auswurf *m.*, Speichel *m.*

odplížiti se ſich davonſchleichen, fortkriechen.

odploditi (*imp.* odplod!), odplozovati fortpflanzen; 2. *st.* ableiten.

odplouti (odpluju, *imp.* odpluj!), odplovati (odplavati) wegſchwimmen, wegſchiffen, abfahren (zu Schiff), abſchiffen, fortſchiffen, fortſegeln.

odpluti *n.* Abfahrt *f.* (zu Schiff). Abſchiffung *f.*; hotov n. připraven k odjetí fertig.

odplynouti, odplývati wegſchwimmen; abfließen, entfließen, verfließen.

odpočin-ek, nku *m.* Raſt *f.*, Ruhe *f.*; Ruhetag *m.*, Raſttag *m.*; Ruheſtand *m.*; dočasný o. Quieszenz *f.*; na —ku im Ruheſtande; —outi, odpočíti (odpočinu, eš, e, *imp.* odpočiň!), odpočívati ruhen, ausruhen, raſten; —uti *n.* das Ausruhen, Ruhe *f.*, Raſt *f.*; Ruheſtand *m.*; na o. se odebrati ſich zur Ruhe begeben, zur Ruhe gehen; na o. dáti in den Ruheſtand verſetzen; penſionieren; o. věčné ſig. ewige Ruhe.

odpočí-sti (odpočtu, eš, e, *imp.* odpočti!), —tati (-tám, *imp.* odpočítej!) něco abzählen, abrechnen.

odpočíti *v.* odpočinouti.

odpočíva-dlo, —délko *n.* Ruheplatz *m.*; Ruheſtätte *f.*; Ruhebett *n.*; fr. Chaiſelongue *f.*; o. na schodech Stiegenabſatz *m.*

odpočív-árna *f.* Ruhezimmer *n.*, Raſtzimmer *n.*; —ati (-ám) (o. někde, na něčem, o. po práci) ruhen, ausruhen; raſten; —ej v pokoji! er (ſie) ruhe in Frieden! *requiescat in pace!* —átko *n. v.* odpočívadlo; —avost *f.* Ruheſucht *f.*; —ka *f.* kleine Raſtung, Ausraſtung *f.*; 2. (muſ.) Fermate *f.*, Ruhepunkt *m.*

odpočív-né, čho *n.* Ruhegehalt *m.*, Quieszentengehalt *m.*; Penſion *f.*; —nice *f. v.* odpočívárna.

odpoledn-e *adv.* nachmittags; o., —í *n.* Nachmittag *m.*, Nachmittagszeit *f.*; —í *adj.* nachmittägig, Nachmittags-.

odpolní *adj.*, odpolu *adv.* halb, zur Hälfte; odpolu (od polou) nahý halbnackt.

odpo-moc *f.*, —možení *n.* Abhilfe *f.*; —moci (-mohu), —máhati (-ám) čemu abhelfen.

odpor, u *m.* Widerſtand *m.*, Widerſtreit *m.*; Widerſpruch *m.*, Oppoſition *f.*; (jur.) Einwurf *m.*; Einwendung *f.*; Einſpruch *m.*; Einrede *f.*, Widerrede *f.*; na o. im Gegenteil, entgegen; o. činiti někomu, na o. se ſtaveti, na o. se poſtaviti někomu einem widerſtehen, Widerſtand leiſten; ſich widerſetzen (*v.* odporovati); v o. bráti (vziti) něco (něčí právo) einem etw. ſtreitig machen; v o. pojatý ſtrittig, ſtreitig; angefochten; bez —u ohne Widerſtand, ohne Widerrede *f.*; unverweigerlich, unbeſtreitbar, unſtreitig; to jest na —u um das iſt der Streit; das iſt ſtrittig; das widerſpricht; o. Ekel *m.*

odpor-a *f. v.* odpor; —ce *m. v.* odpůrce; —en, —na, —no *v.* odporný; —enství *n. v.* odpornost.

odporlivý *adj.* Widerſtand leiſtend.

odpor-né *adv.* widerſpenſtig, widrig; —nický oppoſitionell; —nictví *n.* Gegnerſchaft *f.*; —nik, a *m.* Widerſteher, Widerſtreber, Gegner, Gegenpart, Widerpart *m.*, Widerſacher, Antagoniſt; Opponent *m.*; —nost *f.* Widerlichkeit *f.*, Widrigkeit *f.*; bez —nosti *v.* bez odporu; —ný *adj.*

(někomu) widrig, widerlich, widerwärtig, widerstrebend, widersetzlich, widerspenstig; entgegengesetzt, Gegen-; feindlich; o. úsudek abfälliges Urteil; —ná strana Gegenpartei *f.*; Opposition *f.*; strany sobě —né die streitigen Parteien.

odporov-ačný *adj.* widersprechend; —atel *m. v.* odpůrce; —ati čemu, komu (*imp.* odporuj!) widerstehen, widerstreben, widerstreiten; bestreiten; Einspruch tun, widersprechen; opponieren.

odporuč-ení *n.* Empfehlung *f.*, Anempfehlung *f.*, Rekommandation *f.*; —iti (*imp.* odporuč!), —ovati, odporoučeti (*imp.* odporoučej!) komu co vertestieren, vermachen; o. koho komu (poručiti) jmd. empfehlen, anempfehlen, rekommandieren; o. se komu (do přízně atd.) sich empfehlen.

odpoušt-ěcí *adj.* Urlaubs-; o. list Urlaubszettel *m.*; o. povolení Urlaubsbewilligung *f.*; —ěti (*imp.* -ěj!) nach und nach entlassen; 2. verzeihen; *v.* odpustiti; —ka *f.* Verzeihung *f.*

odpověď, di *f.* (o. na otázku, na žalobu) Antwort *f.* *Responsio*; 2. Bescheid *m.*; 3. (jur.) Einrede *f.*; 4. *st.* Abfage *f.*, Absagung, Entsagung *f.*; 5. Fehdebrief *m.*, Kriegserklärung *f.*; o. dáti někomu *v.* odpověděti; žádná odpověď je také odpověď keine Antwort ist auch eine Antwort.

odpověd-ací *adj.* Antwort-; 2. Fehde-; —ění *n.* das Antworten; 2. Verweigerung, Versagung; Aufsagung, Absagung *f.*; 3. Fehdeankündigung *f.*; —ěti, —iti (odpovím, íš, í, íme, íte, ědí, *imp.* odpověz!) na něco, k něčemu antworten, erwidern; entgegnen; o. komu něco abschlagen, verweigern, aufsagen; o. komu (*st.* o. komu na život) absagen, Fehde erklären; o. se čeho entsagen, Verzicht leisten; —nice *f.* abgesagte Feindin; 2. Orakel *n.*; —nictví *n.* Fehde *f.*; —ník, a *m.* ein abgesagter Feind, Fehder; 3. Einredner *m.*; —nost *f.* Verantwortlichkeit *f.*; —ný *adj.* Antwort-; o. spis Antwortschreiben *n.*; 2. o. z něčeho, za něco verantwortlich; o. vydavatel verantwortlicher Herausgeber; 3. o. nepřítel abgesagter Feind; *st.* o. list Fehdebrief *m.*, Absagebrief *m.*

odpovíd-ačný, —avý *adj.* widersprecherisch; —ání *n.* das Antworten; 2. Widerspruch *m.*; bez všeho o. ohne jeden Widerspruch; —atel, e *m.* Bescheidgeber *m.*; —atelný *adj.* verantwortlich; —ati (-ám) komu antworten; o. z něčeho, za něco Rechenschaft ablegen; —ka *f. v.* odpověď.

odpratati (-ám) *st.* abräumen, wegräumen.

odprav-a *f.* (poprava) Hinrichtung *f.*; 2. (doprava) Transport *m.*; —enec, nce *m.* ein Hingerichteter; —ení *n.* Hinrichtung *f.*; 2. (dopr...) Transportierung *f.*; —iti (*imp.* odprav!) něco někam fortbringen, transportieren; wegräumen, wegschaffen; 2. o. někoho (o. zločince) hinrichten, justifizieren; —ní, —ný, —ovací *adj.* Hinrichtungs-.

odprázdniti, odprázniti (*imp.* -zni!) něco wegräumen; o. se sich von etwas abmüßigen, sich Muße nehmen.

odprch-ati (3. -á), —nouti, —ovati abfallen; hinwegschwinden; verflüchtigen; —avý *adj.* hinwegschwindend; —lík, a *m.* (uprchlík) Flüchtling *m.*

odpří-sahati (-ám), —sáhnouti, *st.* odpřísíci něco, o. se něčeho abschwören; —saženec, nce *m.*, odpadlík Renegat *m.*

odprod-aj *m.*, —cj, e *m.*, —ání *n.* Abverkauf *m.*, Veräußerung *f.*; —ati (-ám) něco (od čeho) verkaufen (von etwas), teilweise verkaufen, abv.; —avač *m.* Verkäufer *m.*; —avati nach und nach verkaufen.

odpros, u *m.*, —a *f.* Abbitte *f.*; —itel, e *m.* Abbitter *m.*; —iti (-im, *imp.* odpros!), odprošovati koho čeho abbitten, Abbitte leisten.

odprošení *n.* Abbitte *f.*, das Abbitten.

odprovod-čí, ího *m.* Reisegefährte *m.*, Begleiter *m.*; —iti koho (*acc.*) *st.* begleiten.

odprskati se (2. -ala se) aufhören sich zu regnen.

odpršeti (3. -šelo) aufhören zu regnen.

odprutec, tce *m.* Steckling *m.*, Steckreis *n.*

odprysk, u *m.* Absprung *m.* (v. Farben); 2. Nebentrieb *m. v.* odnož; 3. Fußgeschwür *n.*

odprýsk-ati (3. -á), —nouti abspringen (von trockenen) Sachen.

odpud, u *m.* Abtrieb *m.*; —itel *m.* Abtreiber *m.*; —iti (-im, *imp.* odpuď!), odpuzovati koho (od sebe) abstoßen, abtreiben, wegtreiben; zurückweisen; —ivý, —livý, —ný *adj.* abtreibend, abstoßend; —iva síla, —ivost *f.* Abstoßungskraft, Repulsivkraft *f.*; —ný list Scheidebrief *m.*

odpůrce *m.* Gegner *m.*, Gegenpart *m.*, Gegenteil *m.*, Widersacher *m.*; Opponent *m.*; Antagonist *m.*

odpust, u *m.* Urlaub *m.*; Erlaubnis *f.*; —itelný *adj.* verzeihbar, verzeihlich, vergeblich; -ost -elt; —iti (-im, *imp.* odpusť!) někomu něco (o. komu hříchy) verzeihen, vergeben, nachlassen, ablassen; begnadigen; odpusť nám naše viny! vergib uns unsere Schulden! o. komu (něco) erlauben; o. koho (někam) beurlauben, entlassen; o. sobě sich erlauben; —ky *pl. m.* Ablaß *m.*; (Erlaubnis *f.*; plnomocné o. vollkommener Ablaß.

odpuštěn, a, o, ý verziehen, nachgelassen; erlaubt; —á *f.* Urlaub *m.*; —ec, nce *m.* (mil.) Urlauber, Beurlaubter *m.*; —í *n.* Verzeihung, Vergebung *f.*, Nachlassung *f.*; 2. Ablaß *m.*; o. hříchů Sündenvergebung *f.*, Erlassung der Sünden; o. viny Amnestie *f.*; 3. Erlaubnis *f.*; 4. Urlaub *m.*; 5. Abschied *m.*, Entlassung *f.*; *st.* o. vzíti sich verabschieden, sich beurlauben; s —ím mit Respekt, mit Verlaub.

odpuz-ení *n.* Abstoßung, Wegtreibung *f.*; —ovací *adj.* abstoßend; o. síla *v.* odpudivost; o. prostředek (med.) Desinfektionsmittel *n.*; —ování *n.* Abstoßung

f., Repulsion *f.*; —ovati *v.* odpuditi; (med.) o. nákazu desinfizieren.

odpyk-ati, —ávati (za něco) büßen.

odr, u *m.* Pfahl *m.*; 2. Ruder *n.*; Scheuergerüst *n.*; *pl.* —y Geitel; Rebgelander, Weingelander *n.*, Bogenlaube in Weingärten, Weinlaube *f.*, Weinhecke *f.*; Weinpfahl *m.*

odra *f.*, *pl.* odry Frieisel *m.* (bot.).

odřad, u *m.* Abteilung *f.*; Detachement *n.* (mil.); —a, —ka *f.*, —í *n.* Rubrik *f.*

odrad-iti (*imp.* [ne]odraď!) koho od čeho, o. komu něco widerraten, abraten; o. (sobě kupce) abwendig machen, verschlagen; —ný *adj.* abratend.

odran-ec, nce *m.* ein Haderlump; —ka *f.* eine Abgerissene.

odránka *f.* Lumpenzeug *n.*, Flickwerk *n.*, Stoppelwerk *n.*; abgerissenes Papier, Wisch *m.*

odraný *adj.* abgerissen; zerlumpt.

odrapa *m.* Schlaraffe *m. v.* otrapa.

odrati (oderu, *imp.* oder!) něco (na kom) abreißen. [ziehen.

odrátovati (hrnec) mit Draht um-

odraz, u *m.*, —a *f.* Abprall *m.*, Abschlag *m.*; 2. Gegenhieb, Gegenstoß *m.*; 3. Reflex *m.*, Reflexion *f.*; 4. *mor.* Sanger, Hundssattel, Hundshorn *m.* (Raupe); 5. o., —a der Absehen, das Zurückschaudern; —itelný *adj.* abschlagbar; —iti (-im, *imp.* odraž!) co od čeho abschlagen, wegschlagen; zurückschlagen; o. sobě nohu sich den Fuß verballen; o. koho od čeho jmd. von etw. abwendig machen, abgeneigt machen, abhalten; o. nepřítele den Feind abschlagen, zurücktreiben; o. o. potok ableiten; o. od břehu abfegeln; o. pec (b. Töpf.) den Ofen anstechen; o. vodu abstehen lassen; o. (v počtech) abrechnen, abziehen, abschlagen; o. si kupce *v.* odraditi; o. se (od čeho) abprallen, zurückprallen; reflektieren; o. pivo (studené) das Bier abschlagen lassen; o. se (vem Wasser, Bier usw.) abstehen, abliegen, überschlagen, verschlagen; o. se sich absondern, abrücken, fortgehen; o. se od koho abtrünnig werden; o. se Mut fassen.

odraz-ivý *adj. v.* odráživý; —nost *f.* Reflexionsvermögen *n.*; —ník, u *m.* Abstoßballen *m.*, Abstoßplatte *f.*, Puffer *m.* (b. Eisenbahnwagen); —ný *adj.* reflexibel

odrazovati *v.* odraditi. [*v.* odráživý.

odražen, a, o, ý *adj.* abgeschlagen; v. Flussig.) abgestanden; —í *n.* das Abschlagen, Abprallen; Abstoßung *f.*; Repulsion *f.*; o. světla Reflexion *f.*; Widerschein *m.*; —ina *f.* Stoßwunde *f.*; das Verballen; Kontusion *f.*

odráž-eti (-im, *imp.* -ej!) allmählich abschlagen *v.* odraziti; —ivost *f.* Abprallungskraft *f.*; Antipathie *f.*; —ivý *adj.* abstoßend, abprallend; zerteilend (Arznei); zurückschlagend, abtreibend; reflexibel; reflexiv; —ka *f.* Abbruch *m.*, Abschlag *m.*; Abschlagszahlung *f.*; Abrechnung *f.*; o. Anschlag *m.*, Klippel in der Mühle; o. u pluhu die Lyre am Pfluge; o. Abzweigung *f.* (einer Wasserleitung); o. *sl.* Abflußgraben *m.* (b. Teiche); o. (ment.) Abschläge des Erzes; o. (Mus.) Auflöser *m.*; Auflösungszeichen, Widerrufszeichen *n.*; o. Schlagfeder *f.*; *pl.* —ky Abfall von Schindeln; —ková taxa Karenztaxe *f.*; —livý *adj. v.* odráživý.

odrb-a *m.* Zauberer, Trödler *m.*; o. *f.* Rumpelzeug *n.*; —ati (podlahu) abreiben; —ávati někoho verleumden, nachreden, riffeln; o. se zaudern, trödeln; sich im Kopfe kratzen.

odřečení *n. st.* Abnegation *f.*

odřekn-outi *v.* odříci; —nutí *n.* (o. se čeho) Abdankung, Abdikation, Absage *f.*; Abnegation *f.*

odřen, a, o, —ý abgerieben; 2. abgeschunden; 3. (odraný) abgerissen; —í *n.* das Abreiben; Abschinden; —ina *f.* Reibwunde, Hautaufschürfung *f.*

odrept-ák, a *m.* Widerbeller, Widermurrer *m.*; —ati (-ám) něco (něčeho *et* o. se čeho), —ávati někomu widerbellen, widermurren; —avý *adj.* widermurrend.

odřez, u *m.* Abschnitt *m.*; —anec, nce *m.* ein Abtrünniger; ein Verbannter; —anost *f.* Abfall *m.*, Abtrünnigkeit *f.*; —ati (odřezám, odřežu, *imp.* odřezej *et* odřež!), odříznouti, —ovati abschneiden, wegschneiden; o. se sich trennen; —ek, zku *m.* Abschnitt *m.*; Abfälle *f.*; *pl.* —ky Abschnitzel; o. papíru Papierabschnitzel *pl.*; —iny *pl. f.* Sägespäne; —ovati *v.* odřezati.

odrh, u *m.* Vorwurf, Verweis *m.*; —ati (-ám), (öfter), —nouti (einmal) něco räufeln, abstreifen; aufscheuern; o. komu co vorwerfen, verweisen; —avý *adj.* Vorwürfe machend; —ovačka *f.* Bänkellied *n.*; Gassenhauer, Bummelsang *m.*

odřice *f.* Wieme *f.*, Fleischrechen *m.* (b. Selcher).

odřici (odeřku, řeš, řče *et* odřeknu, eš, e) někomu něco absprechen, abschlagen; 2. o. koho čeho (o. koho hrdla) *st.* aberkennen; 3. antworten; o. se čeho absagen, entsagen, aufsagen; resignieren; abdizieren; verzichten, Verzicht leisten.

odři-fous, a (poděhus, poděbrad) *m.* Bartschneider *m.*; —host, a *m.* Gastschinder, Geldschinder *m.*

odřik-aci *adj.* Absage-; Verzicht-, Entsagungs-; o. list Abdikationsurkunde *f.*; —ačka *f.* lošes Maul, Mundwerk *n.*, Mundstück *n.*; —ání *n.* Entsagung *f.*, Resignation *f.*; Renunziation *f.*; —ati (-ám), —ávati něco aufsagen, herlagen; o. něco po někom nachsagen; o. modlitbu po někom nachbeten; o. se čeho Verzicht leisten; abdizieren; —avý *adj.* entsagend; 2. fig. schnippisch.

odřit-ák, u *m.*, —ní střevo Mastdarm *m.* (konečník).

odříti (odru, odřeš, odře, *imp.* odři!) něco abreißen; (o. kůži) das Fell abziehen, abschinden, abhäuten; abdecken; fig. o. koho einem das Fell über die Ohren ziehen, jmd. schinden; o. se sich die Haut abschürfen.

odřivous, a *m. v.* odřifous.

odřízek, zku *m. v.* odřezek.

odřízenec, nce *m.* ein Abgeordneter.

odříznouti *v.* odřezati.

odrob-ina, –inka *f.* Bröjel *n.*, Krümlein *n.*; —iti (*tmp.* odrob!), —ovati něco abbröjeln.

odroč-en, a, o, ý vertagt; —ení *n.* (o. sněmu) Vertagung *f.*; —iti (*imp.* odroč! (na př. sněm) vertagen; auf eine gewisse Zeit verschieben; verlegen, prorogieren; —ka *f.* Vertagung *f.*; —ovací *adj.* Erstreckungs-, Vertagungs-.

odrod, u *m.*, —ek, dku *m.* Abart *f.*; 2. Wiedergeburt *f.*; 3. die Nachkommen; —a *f. v.* odrůda; —ilec, lce *m.* Renegat *m.*; ein Ausgearteter; —ilost *f.*, —ilství *n.* Ausartung, Entartung *f.*; —ilý *adj.* ausgeartet; —iti se (*imp.* [ne]odrod se!) ausarten, verarten, abarten; umschlagen.

odrost, u *m.* das Heranwachsen; 2. Trieb *m.* (einer Pflanze); 3. fig. Nachwuchs *m.*; —ati *v.* odrosti; —ek, tku *m.* Aufschößling *m.*; Trieb *m.* (eines Gewächses), Sprosse *f.*; —i (odrostu, eš, e) heranwachsen, entwachsen; aufwachsen; —lina *f.* das Heranwachsene; —lý *adj.* herangewachsen, erwachsen; škole o. der Schule entwachsen.

odrouti (odruju, eš, e) něco abrauſen.

odrovati (odry dělati) Weinlauben

odrovnati (-ám) abſchlichten. [machen.

odru *v.* odříti.

odrub-čí, iho *m. sl.* Steuereinnehmer *m.*; —ek, bku *m.* Rumpf *m.*

odrůda *f.* Abart *f.*; Halbart, Spielart *f.*, Varietät *f.*

odrůsti, odrůstati *v.* odrosti.

odřví *n.* Türfütterung *f.*

odrviny *pl. f.* Holzabfälle.

odryp, u *m.* (wbm.) Zwang *m.*

odrýpnouti (něco od něčeho) abſtechen; abſtreifen; abzwicken.

odryti (odryju, eš, e, *imp.* odryj!) něco, od něčeho abſtechen (mit dem Spaten).

odrývati (-ám) *v.* odrýti, odervati.

odryvek, vku *m.* Fragment *n.* (úry-

odsad *adv. v.* odsud. [vek).

odsad-a *f.* Absatz *m.*; —ec, dce, —ek, dku *m.* Gesetzchen *n.* (in einem Buche); —iti (*imp.* odsaď!) něco abſetzen; ausſetzen; o. od úřadu, s úřadu entheben, entſetzen, ſuſpendieren; 2. o. k vyššímu úřadu o něco (*tp.* odvolati se) refurrieren; 3. o. penize aufzahlen; 4. o. za něco büßen; o. se abſetzen.

odsádka *f.* Abſatz *m. v.* odsadek.

odsam *st. adv. v.* odsud.

odsázka *f.*, rekurs *m.* Rekurs *m.*

odsazovati něco abſetzen (öfter); 2. o. za něco etw. büßen; 3. refurrieren.

odsed-ěti (-ím) něco abſitzen, verſitzen; durchs Gefängnis abbüßen; —nouti od čeho, od někoho ſich wegſetzen, wegrücken; o. něco, o. něčeho *st.* von etw. abſtehen.

odsek, u *m.* das Abhauen; 2. Abwehr mit dem Schwerte, das Parieren; 3. *sl.* Section, Abteilung *f.* (odbor); —áč *m.* Schiefereiſen *n.* (b. Grobſchm.); —ati (-ám) (öfter), —nouti (einmal) něco od něčeho abhauen, weghauen; —ávati někomu widerſprechen; —nouti někomu fig. einen abtrumpfen.

odsep, spi *f. et* spu *m.* Abwurf *m.*; 2. Anſchüttung *f.*; 3. Düne *f.* (an der Meeresküſte), náduň *f.*

odsésti *st. v.* odsednouti.

odsíl-ač, atel, e *m.* Abſchicker, Abſender *m.*, Spediteur *m.*; o. směnky Remittent eines Wechſels; —ati (-ám) (odsýlati) něco někomu einem etw. ſenden, ſchicken (öfter); *v.* odeslati; —ka *f.* Abſchickung, Spedition *f.*; Remittierung *f.*

odskočiti (*imp.* odskoč!) abſpringen, wegſpringen, weghüpfen (einmal); einen Sprung (Seitenſprung) machen; 2. zurück-

odskok, u *m.* Abſprung *m.* [prallen.

odsloužiti (*imp.* odsluž!), odsloňovati, odsláněti enthüllen, aufdecken; die Gardine aufziehen; den Schatten entziehen; o. komu aus dem Lichte gehen.

odslouž-ení *n.* Abdienung *f.*; Gegendienſt *m.*; na —enou! rechnen Sie auf einen Gegendienſt! auf Entgelt! zur Vergeltung! —ilý Emeritus (Titel); o. *adj.* emeritiert; —iti (*imp.* odsluž!) něco (něčeho) někomu abdienen, verdienen; o. (mši) die Meſſe beenden; o. so komu zač Gegendienſt erweiſen, vergelten.

odsluha *f.* Gegendienſt *m.*, Revanche *f.*

odslun-i *n.*, —ště *n.*, —ík, u *m.* Sonnenferne *f.*, Aphelium *n.*; 2. Neben-

odslužce *m.* Vergelter *m.* [ſonne *f.*

odsmýčiti (*imp.* -či!) abwiſchen; o., —kati (-kám) abſchleppen.

odsouditi (*imp.* odsuď!) koho (o. koho za. nehodného, o. koho hrdla, o. koho na smrť n. k smrti, na šibenici, na provaz atd.) verurteilen, aburteilen, aberkennen, abſprechen. [ſchütten.

odsouti (odsuju, eš, e) něco ab-

odsouzen, a, o, ý verurteilt; —ec, nce *m.* ein Verurteilter Abgeurteilter; —í *n.* Verurteilung *f.*

odsovad *adv. v.* odsavad.

odstály *adj.* offen, abgeſtanden.

odsta-lý *adj.* abſtehend; —nu *v.* odestanu, odestati.

odstarek, rku *n. v.* ostarek.

odstav, u *m. v.* odstavení.

odstava *f.* Abſatz *m.* [Spanfalb *n.*

odstávče, ete *n.* Abſpanling *m.*;

ostav-ec, vce *m.* Abſatz *m.*; Alinea *n. a linea*; Paragraph *m.*; —ení *n.* (dítěte) Abſpänung, Abſtillung, Ablaktation *f.*; —iti (*imp.* odstav!) něco od něčeho (o. stůl ode zdi) abſetzen, wegſetzen; o. (dítě) abſpänen, abſtillen, abgewöhnen, entwöhnen, von der Bruſt abſetzen (ablaktieren); o. (mech.) ausſchalten, abſtellen.

odstáv-ka *f.* das Beiſeiteſetzen; 2. Abſatz *m.* (in einer Schrift); 3. Abſtand *m.*; 4. *rus.* Ruheſtand *m.*; Penſion *f.*; —ník, a Spanferkel *n.*

odstěhovati koho jmd. überſiedeln; o. se kam ausziehen, wegziehen, fortziehen; überſiedeln.

odstihnouti se *v.* octnouti se.

odstín, odstin, u *m.* Schattierung, Abschattung *f.*; Nuance *f.*, Nuancierung *f.*; —iti (*imp.* odstiň!), odstiňovat i něco abschatten, nuancieren.

odstnouti se *v.* ostnouti se.

odstojn-ost *f.* Abstand *m.*; —ý *adj.* fern, entfernt.

odston-ati (-ám *et* odstůňu, -něs, -ně, *imp.* odstonej!), —ávati něco über etw. krank werden, mit Krankheit abbüßen.

odstoup-enec, nce, —ilec, lce *m.* der Abgetretene Apostat *m.*; Abtrünniger *m.*; —ení *n.* Abtretung *f.*; Rücktritt *m.*; —tti (-ím, *imp.* odstup!) od něčeho abtreten, wegtreten, zurücktreten; sich entfernen; von etw. abweichen, nachgeben; o. co n. čeho někomu einer Sache entsagen; zedieren; o. od koho (o. koho) jmd. verlassen, sich abtrennen, von jmd. abfallen; *sl.* koně o. den Ziehstrang der Pferde zwischen den Füßen herausnehmen; o. se *sl.* weichen, Platz machen.

odstran-ění *n.* Beseitigung, Entfernung *f.*; —iti (*imp.* odstraň!) něco, o. někoho beseitigen, beiseite bringen; entfernen; beheben, aufräumen; o. se sich wegbegeben, sich beseitigen, sich entfernen; entweichen.

odstraš-ek, šku *m.*, —ení *n.* Abschreckung *f.*; —iti (*imp.* odstraš!), —ovati koho (*acc.*) od něčeho abschrecken, wegschrecken; —ující příklad abschreckendes Beispiel.

odstrčiti (*imp.* odstrč!) co od čeho abstoßen, wegstoßen, verstoßen, wegrücken; fig. o. někoho zurücksetzen, wegweisen, jmd. übergehen.

odstřed-iti (-ím, *imp.* odstřeď!) vom Mittelpunkte abwenden; —ivá síla, —ivost *f.* Zentrifugalkraft *f.*; —ivka *f.* Zentrifuge *f.*; —nost *f.* (astr.) Exzentrizität *f.*

odstřel, u *m.* Abschuß *m.* (wdm.); —ek, lku *m.* Abzweigung *f.*; —iti (zvěř) abschießen, abjagen (wdm.).

odstřih-ati (-ám), —nouti něco od někoho, odstřihovati abschneiden, wegschneiden (mit der Schere).

odstřiž-ek, žku *m.* Coupon (Kupon) *m.*; *pl.* —žky Abschnitzel *n.*

odstrk-ač, —ovač *m.* Abstoßer *m.*; Verdränger *m.*; —ati (-ám), —ávati (-ávám), —ování něco abstoßen *v.* odstrčiti; (b. Holzstößen) schwänzen; —avý *adj.* abstoßend; —avá síla, —avost *f.* Abstoßungskraft *f.*; —ovací *adj.* Abstoß-; —ování *n.* Zurücksetzung *f.*; —ovati öfter abstoßen (*v.* odstrkati); o. někoho jmd. zurücksetzen.

odstrojiti (*imp.* odstroj!) něco, o. někoho abkleiden, entkleiden; 2. abschirren; abfertigen; abrüsten; 3. o. koráb abtakeln; o. se sich auskleiden.

odstrouhati (-ám) abschaben; 2. abbrechseln.

odstružek, žku *m.*, *pl.* —žky Abschnitzel, Gekräs *n.*; Abdraht *m.*, Abfall *m.*, Abgang *m.*

odstup, u *m.* —ek, pku *m.* Abtretung *f.*; Zession *f.*; 2. Austritt, Rücktritt *m.*; 3. Abgang *m.*; —ce *m. v.* odstupník; —né, ého *n.* Abstandsgeld, Austrittsgeld *n.*, Reugeld *n.*; —ník, a *m.* ein Abgefallener; Abtrünniger (odpadlík); —niti (*imp.* -ni!), —ňovati abstufen; —ný *adj.* ablassend, verlassend; —ovati *v.* odstoupiti.

odstýlati (-ám) postel *v.* odestlati.

odsud *adv.* von hier, von hinnen, von dannen.

odsud, u *m. v.* osud; o., —ek, dku *m.* Verurteilung, Aburteilung *f.*, Aburteil *n.*; —ce *m.*, —itel, e *m.* Aburteiler *m.*; —ní, —ný *adj. v.* odsuzovací.

odsu-nouti fortschieben, fortstoßen, wegstoßen; —tí *n.*, —vka *f.* Apokope *f.*, Endverkürzung *f.* (grm.); znaménko —tí, vník, u *m.* (grm.) Apostroph *m.*, Auslassungszeichen *n.* (')

odsuzov-ací *adj.* Verurteilungs-; o. nález Verdammungsurteil *n.*; —ati verurteilen (öfters) *v.* odsouditi.

odsvědčiti (*imp.* odsvědč!) něco abzeugen, Zeugenschaft ablegen; o. se přisahou durch Eid sich reinigen; o. se čeho

odsvět, u *m. v.* odsvit. [entsagen.

odsvětel-ský *adj.* katoptrisch; —ství *n.* Katoptrik *f.*, Anakamptik *f.*, Spiegellehre *f.* [weihen, profanieren.

odsvětiti (*imp.* odsvěť!) něco entodsvit, u *m.* Widerschein *m.*; —nost *f.* Albedo *f.*; Anakamptik *f.*; Katoptrik *f.*

odsýlati *v.* odsílati.

odšedlý *sl.*, odešlý *adj.* weggegangen.

odšin-outi abschieben; o. se sich abwenden; —utí *n.* Abwendung, Abweichung [schung *f.*

odšklubnouti abrupfen. [Schadloshaltung *f.*; —niti, —iti koho

odškod-né, ného *n.* Entschädigung *f.*, *germ.*) entschädigen.

odškrab-ati, odškrábati (odškrábu, eš, e *et* odškrábám, áš, á, *imp.* odškrab *et* odškrábej!) něco abkratzen; —ek, bku *m.*, *pl.* —ky das Gekrätze.

odškubati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* odškubej!) abrupfen, abknipfen.

odškvarek, rku *m.* Schwarte *f.* (am Gefchirre).

odštěbetati (-ám) abplappern.

odštěk-ati (-ám), —ávati, —ovati, —nouti komu widerbellen; ausbellen; —avač, —aváček, čka *m.* Widerbeller *m.*; —avý, —ávavý, —ačný, —avačný *adj.* widerbellerisch.

odštěp-ek, pku *m.* Sekte *f.*; 2. Fraktion *f.*; 3. ein abgehauenes Stück Holz; —enec, nce *m.* der Abtrünnige, Sezessionist *m.*; Dissident *m.*; ein Abtrünniger, der Apostat; ein Irrgläubiger; Separatist *m.*; —enství *n.* Separatismus *m.*; Sezession *f.*; —iti *v.* odštípiti; —ný *adj.* Separat-; o. závod Zweigetablissement *n.*; —ovačky *pl. f.* Zwickzange *f.*

odštip-ati (-ám, *imp.* odštipej!), —iti (-ím, *imp.* odštěp!) —nouti, odštipovati něco od čeho abknelpen, abzwicken, abspalten; wegknelpen; o. se abgeknelpt werden, abgespalten werden.

odštípek, pku *m.* ein abgehauenes Stück Holz, Splitter *m.*; *pl.* —ky (bei Seidenw.) Pflückgefell *n.*

odštip-enec *v.* odštěpenec; —iti (-im, *imp.* odštěp!), —nouti něco abknelpen
odtad *adv. v.* odtud. [v. odšlapati.
odtah, u *m.* Abzug, Wegzug *m.*; Abmarsch *m.*; 2. Verzug *m.*, Aufzug *m.*, Aufschub *m.*, Verschub *m.*; 3. fig. Abstraktion *f.*; bez —u, bez —ů unverzüglich.
odtahadla *pl. n. v.* odtahovadla.
odtáh-avý *adj.* langsam, zögernd; —nouti (odtáhnu, eš, e, *st.* odtahu, -žeš, -že) něco abziehen, entziehen, abreißen; aufschieben, verziehen; verzögern; o. něco (počet) od něčeho subtrahieren; o. někam (od města) abmarschieren, wegmarschieren, aufbrechen.
odtahov-aci *adj.* Abzieh-; Abstraktions-; —adlo, *pl.* —adla *n.* die Abstraften (bei der Orgel); —ati něco öfter abziehen; (arithm.) subtrahieren; o. se od něčeho sich zurückziehen; *v.* odtáhnouti.
odtajiti (-ím, *imp.* odtaj!) něco enthüllen.
odtamtad, odtamtud *adv.* von dorther.
odtavad *adv. v.* odtud.
odtaž-ek, žku *m.* Verzug, Aufschub *m.*; —ení *n.* das Abziehen, Abzug *m.*, Wegzug *m.*; (arithm.) Subtraktion *f.*; —itost *f.* Abstraktion *f.*; —itý *adj.* abstraft; —ný *adj.* verzüglich, abzüglich.
odteci (odteku, -češ, -če) někam abfließen.
odtédobni *adj.* zeitherig, seitherig.
odtěrek, rku *m., pl.* -rky Abfälle beim Reiben, Abreibsel.
odtírati (-ám) abreiben; 2. abwischen.
odtíti (odetnu, eš, e, *imp.* odetni!) něco od něčeho abhauen.
odtok, u *m.* Abfluß *m.*; Ebbe *f.*
odtoka *f.* Abzug *m.*, Wasserrinne *f.*
odtrh-ati (-ám), —nouti, —ovati něco od něčeho abreißen, wegreißen, losreißen; —nouti (od města) abziehen, abmarschieren; o. se od čeho sich abreißen, sich
odtrolek, lku *m. v.* otrolek. [trennen.
odtroubiti (-im, *imp.* odtrub!), (o. dvě hodiny atd.) abblasen.
odtrus, u, —ek, sku *m., pl.* —ky, —ina *f.* (*pl.* -iny) Abfall *m.* (*pl.* Abfälle).
odtrž, e *f.* Abriß, Abfall *m.*; —en, a, o, ý abgerissen; —enec, nce *m.* ein Abtrünniger, Abgefallener; —ení *n.* das Abreißen, Losreißen; Abzug *m.*; Abfall *m.*; —ka *f.* Abfall *m.*
odtučňov-aci léčba Entfettungskur *f.*; —ání *n.* (med.) Fettabführung *f.*
odtud *adv.* von dannen, von da; von
odtuha *f.* Rast *f.* [hier; daher.
odtuch, u *m.*, —a *f.* Erleichterung *f.*; 2. Trost *m.*; 3. Remission *f.*; —nouti sobě *v.* odtušiti.
odtuš-ení *n.* Erleichterung *f.*; 2. Trost *m.*; nemíti —ené chvíle keinen Augenblick Ruhe haben, weder Rast noch Ruhe haben; —iti (-im, *imp.* odtuši!) někomu n. sobě erleichtern; trösten; o. komu *st.* antworten, entgegnen; Hoffnung machen, beruhigen.
odučiti (-ím, *imp.* oduč!) koho čemu ablehren, abgewöhnen; o. se čemu ablernen, verlernen; abgewöhnen.
odu-ju *v.* odouti, odouvati; —lý *adj.* hohl, aufgeblasen, aufgedunsen; o. pysk Labbe *f.*
odumře-lý *adj.* abgestorben; —ní *n.* Absterben *n.*; —ný *adj.* taub, heimgefallen.
odumříti (odumru, -mřeš, -mře) čeho (o. dědiny atd.), odumírati absterben, wegsterben; ohne Erben etw. hinterlassen.
odúmrl, i *f. st. v.* odúmrť.
odúmrť, ti *f.*, odúmrtí *n.* das Absterben, Sterbefall, Todesfall *m.*; 2. Erbfolge *f.*; 3. Fallgut *n.*; Heimfall, Leibfall *m.*; Kaduzität *f.*; 3. trockener Knochenbrand; —né, čho *n.* Sterbegelder, Sterbelehen *n.*, Mortuar *n.*; Sterbetare *f.*; —ní *adj.* heimfällig; todfällig, abgestorben; o. právo Heimfallsrecht *n.*
odundati (-ám, *imp.* odundej!) něco (od něčeho, někam) weggeben, wegtun, wegstellen, wegmachen, wegnehmen; fortschaffen.
odur, u *m.* Süßklee *m.*, Azalee *f.*
oduř-alý, —avělý, —elý, —ilý *adj.* aufgeschwollen; -ost -lost, —avěti, —iveti, —eti aufschwellen; —iti, —ovati koho zum Narren machen, betauben; 2. erigieren, aufrichten.
odůr-ka *f.* (od-orka) das Wenden, Wendefahrt *f.*, Zwiebrache *f.*; —ovati (= odůr dělati) den Acker wenden, wende fahren, zwiebrachen.
oduševn-ění *n.* Beseelung *f.*, Animation *f.*; —ěný *adj.* beseelt; —iti beseelen, animieren.
odut-i *n.* das Aufschwellen; o., —ina *f.* Geschwulst *f.*; —ost *f.* Aufgeschwollenheit *f.*; —ý *adj.* aufgeschwollen, aufgedunsen.
odůvod-něn, a, o, ý begründet, motiviert; —nění *n.* Begründung *f.*; Motivierung *f.*; —niti (-nín, *imp.* -ni!), —ňovati něco něčím etwas begründen, motivieren. [men.
oduzditi (*imp.* -zdi!) (koně) abzuna-
odvábiti (*imp.* odvab!) koho ablocken.
odvád-ěcí *adj.* Ableitungs-, Abzugs-; —ědlo *n.* (*phys.*) Ableiter *m.*; —ění *n.* Ableitung *f.*; —ěti (-ím, *imp.* odvěď!) někoho abführen; o. něco od čeho ableiten; o. na vojnu Rekruten stellen, rekrutieren, affentieren *v.* odvésti.
odvaditi (*imp.* odvad) něco od čeho *st.* berichtigen, ausgleichen; Gewähr
odvádivý *adj.* abführend. [leisten.
odvádka *f.* Lieferung, Ablieferung *f.*
odvaha *f.* Mut *m.*, Wagnis *f.*, Bravour *f.*
odval, u *m.* Halde *f.* (mont.).
odvaliti (-ím, *imp.* odval!) něco (od něčeho, někam) fortwälzen, abwälzen, wegwälzen; *sl.* herabrollen.
odvar, u *m.* Absud *m.*; Dekokt *n.*; o. malinový Himbeerabguß *m.*
odvárka, odvářka *f.* Tunke *f.*; dunkles Pflaumenmus, Pflaumenbrühe *f.*
odvarov-ání *n.* Vorbeugung, Verhütung *f.*; —ati něčeho, něco vorbeugen, verhüten; 2. abhelfen; abschaffen, beseitigen, abstellen.

odvázati (odvážu, eš, e *et* odvázám, áš, á *imp.* odvaž! *trsgr.* odvázav), odvazovati něco od něčeho abbinden, losbinden, auflösen.

odváž-enec, nce *m. v.* odvážlivec; —enost *f.* das Abgewogensein; *v.* odvážlivost; 2. das Wagen, das Daraufwagen; —ený abgewogen; 2. *v.* odvážlivý; —eti něco etw. abführen *v.* odvezti.

odvážiti (*imp.* odvaž!) něco abwägen; zuwiegen; o. čeho (o. hrdla svého) darauf wagen; o. se čeho, o. se k čemu (o. se hrdla atd.) wagen. [Vorspann *m.*

odvážka *f.* Abfuhr *f.*, Abtrag *m.*; *sl.*

odváživ-ec, vce *m.* Wagehals *m.*; —ost *f.* Verwegenheit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) verwegen, dreist, herzhaft, gewagt, kühn.

odvažné, ého *n.* Wagegeld *n.*

odvážný *adj. v.* odvážlivý.

odvážov-ač *m.* Wagemeister *m.*; —ati něco öfter abwägen *v.* odvážiti.

odvážu *v.* odvázati.

odvece *st.* er antwortete (*v.* vece); —chu *sl.* sie antworteten.

odvečeř-eti das Nachtmahl beendigen; —í *n.* die Dämmerzeit.

odvěčný, odvěký *adj.* von Ewigkeit her beitehend; o. nepřítel Urfeind *m.*

odveden, a, o, ý abgeführt; o. (na vojnu) assentiert; —ec, nce *m.* Rekrut *m.*; —í *n.* das Abführen; 2. Assentierung *f.* [otvírati, otvíravý.

odvěr-adlo, —ati, —avý *v.* otvěradlo,

odvěs-iti weghängen, abhängen; —ná (přímka) —nice *f.* Kathete *f.*

odvěsti, odvesti (odvedu, -deš, -de), odváděti něco od něčeho, někam abführen, hinwegführen; entführen, fortführen; o. koho od čeho abhalten, abbringen, abmahnen; o. něco někomu abliefern, überliefern, übergeben; o. (na vojnu) Rekruten stellen, rekrutieren, assentieren, geltellig machen; o. něco něčím, o. od sebe něco widerlegen, ablehnen; ableiten; o. nevinu *st.* seine Unschuld erweisen, ausführen.

odvět, u *m.* (*rus.*) Antwort *f.*

odvet, u *m.*, —a *f.* Wiedervergeltung *f.*, Revanche *f.*; —a *f.* Entgegnung *f.*; Gegenschrift *f.*, Gegenrede *f.*, Replik *f.*

odvětění *n.* Entgegnung *f.*

odvet-itel *m.* Vergelter *m.*; —iti (ím, *imp.* odvet!) komu něčím, o. se komu Gleiches mit Gleichem vergelten.

odvět-iti (-ím, *imp.* odvěť!) něco abjendern; o. někomu antworten; entgegnen; erwidern (*v.* odvece); o. se čeho entjagen; —ka *f.* Abrede *f.*; —ný (ní) *adj.* Beantwortungs-; —ná řeč Gegenrede *f.*

odvetný *adj.* vergeltend, repreffiv, -né právo gegenseitiges Recht, Wechselfeitigkeit *f.*; Repreffalien *pl.*

odvětv-i (odvětí) *n.* der Zweig (einer Wiffenschaft); o. spolku Filialverein, Zweigverein *m.*; —iti abzweigen.

odvezti (odvezu, eš, e, *imp.* odvez!) něco od někud, někam abführen; abfahren, abjegeln.

odveženi, odvezení *n.* Abführung (mit Wagen).

odvinutice *f.* Krummlinie *f.*

odvír-adlo *n.*, —ati *v.* otvěradlo, otvírati.

odvis-eti na čem *sl.* (o. od čeho) abhangen, herabhangen; —lost *f.* Abhängigkeit *f.*; —lý *adj.* abhängig (*v.* ne-

odvižu *v.* odvážu. [odvislý).

odvlačiti něco *st.* aufschieben.

odvlaha *f.* Erfrischung *f.*

odvlast-iti, —niti, odvlastňovati něco enteignen, exproprieren.

odvlaž-iti, —ovati laulich machen; überschlagen; befeuchten; lindern.

odvléci (odvleku, češ, če, *imp.* odvleč!) něco (od někud, někam) fortschleppen; wegschleppen; o. se sich wegschleppen.

odvlhnouti durch Feuchte sich trennen.

odvod, u *m.* Abführung, Fortführung *f.*; 2. Abhaltung von etw.; 3. Lieferung, Ablieferung *f.*, Übergabe *f.*; o. peněz Abfuhr *f.*; 4. o. (na vojnu) Rekrutenstellung, Rekrutierung, Assentierung *f.*; 5. o. vody Ableitung *f.*, Zuggraben *m.*; 6. o. (o. žaloby atd.) Ablehnung, Widerlegung *f.*, Gegengrund *m.*, Gegenbeweis *m.*; Beantwortungsschrift *f.*; Abführungsgrund *m.*; Erweisung der Unschuld (eines Angeklagten); 7. o. Ableger *m. v.* hřížence; o., a *m. st.* der Beklagte.

odvod-ce *m.* Ableiter *m.*; —ice *f.* die abführende Ader (Blutader; *Vena*); —ič *m.* Leiter, Ableiter, Abduktor *m.* (phys.); —ičný *adj.* venös; —iti (*imp.* odvoď!) něco od čeho ableiten, herleiten *v.* odvesti; —nění *n.* Entwässerung *f.*

odvod-ní *adj.* Ableitungs-; Lieferungs-; o. místo Assentierungsplatz *m.*; —ník, a *m.* Rekrutierungspflichtiger; —niti, —ňovati entwässern; —ňování *n.* Entwässerung *f.*

odvoj-ek, jku *m.* Duplikat *n.*; —enec, nce *m.* der Verdoppelte; —iti (*imp.* odvoj!), —ovati něco verdoppeln, verzweifachen; o. se verdoppelt werden; —itý, —ný *adj.* doppelt, zweifach.

odvol-aci *adj.* Appellations-; o. list Abberufungsschreiben *m.*; —anec, nce *m.* Appellant *m.*; —ání *n.* das Abrufen, Widerrufen; 2. Appellation *f.*, Berufung *f.*; Rekurs *m.*; o. vyslance Abberufung *f.*; —atel *v.* odvolavatel; —atelnost *f.* Appellabilität *f.*; —atelný *adj.* widerruflich; —ati (-ám, *imp.* odvolej!) (o. koho) abrufen, wegrufen; (vyslance) abberufen; o. něco (o. bludy) widerrufen; o. čemu (*lp.* odolati) *st.* widerstehen, abwehren; o. se k někomu, na někoho (k něčemu, na něco) sich auf etw. beziehen, sich berufen; o. se z něčeho (na soud vyšší, k soudu vyššímu, k císaři) appellieren, rekurrieren.

odvolav-aci *adj.* Appellations-; *v.* odvolací; —atel, e *m.* Abrufer, Widerrufer *m.*; 2. Appellant, Appellationswerber *m.*

odvolávati (-ám) *v.* odvolati.

odvol-iti (*imp.* odvol!) Wahlzettel abgeben; o., —ovati čemu absagen, entsagen; o. se čemu entsagen.

odvoz, u *m.* Abfuhr *f.*, das Ausführen (vývoz); —ek, zku *m.* Ausfuhrartikel *m.*; —iti *v.* odvezti; —ný *adj.* Ausfuhr-; —ovací *adj.* Ableitungs-; 2. Entschuldigungs-; —ování *n.* Ableitung *f.*; —ovati něco od čeho ableiten *v.* odvoditi, odvésti, odváděti.

odvrácen-ec, nce *m.* ein Abtrunniger, Abgeneigter; —í *n.* Abwendung; Abneigung *f.*; —ost *f.* Abgeneigtheit, Abgewandtheit *f.*

odvrat, u *m.* Abwendung *f.*; 2. Retorsion *f.*; —itelný *adj.* abwendbar.

odvrátiti (-ím, *imp.* odvrať!), odvraceti (*imp.* odvracej!), odvracovati něco od někoho (o. mysl svou od čeho, o. tvář svou od někoho) abwenden; o. se od koho sich von jmd. abwenden; einem abtrünnig werden, von einem abfallen.

odvrat-livý, —ný *adj.* abwendend, abführend; —ná řeč Gegenrede *f.*; —ník, u *m.* (grm.) *v.* odsuvník.

odvrhnouti (*imp.* odvrhni!), *st.* odvrci (*imp.* odvrz!), odvrhovati (öfter) něco od něčeho) verwerfen, wegwerfen, wegschleudern; o. něco od sebe abweisen, ablehnen. [*n.* das Abwerfen.

odvrž-ek, žku *m.* Auswurf *m.*; —ení

odvundati (-ám) *v.* oduntati.

odvyk-ati (-ám), —nouti čemu abgewohnen; —lý *adj.* (o. něčemu) entwohnt, entwöhnt.

odýmati *v.* odmouti.

odzáb-lina *f. st.* Frostbeule *f.*; —lý *adj.* abgefroren; —nouti, —sti abfrieren.

odzbroj-ení *n.* Entwaffnung, Abrüstung *f.*; —iti entwaffnen, abrüsten.

odzem-ek, mku *m.* Stamm, Erdstamm, Klotz *m.*; —í *n.* (astr.) Erdferne *f.* Apogäum *n.*; —iště *n.* ein bestimmter Ort der Erdferne; —ní vítr Landwind *m.*; —ník, u *m.* bestimmter Punkt der [Erdferne.

odznak, u *m.* Abzeichen *n.*

odznob-enina *f.* Frostbeule *f.*; —iti se, o. sobě (nohy, ruce atd.) abfrieren.

odzor, u *m.* das Absehen; Absicht *f.*

odzpév, u *m.* Antiphone *f.*; —ovati komu durch Gesang antworten.

odzpívati (-ám, *imp.* odzpívej!) něco absingen; o. komu, čemu fig. das Grablied absingen, den Sterbegesang beenden.

odzvoniti (-ím, *imp.* odzvoň!) aufhören zu läuten; fig. o. čemu, komu die Sterbeglocke läuten; das Totengeläute beenden; *v.* odzpívati čemu.

odzyv, u *m.* Reklamation *f.*; polní (vojenský, válečný) o. Feldgeschrei *n.*, Feldruf *m.*

odžen-u *v.* odebnati. [mittel *n.*

odžíhavý prostředek Flammenschutz-

odžílek, lku *m.* (mont.) Abgehendes *n.*, Gangtrum *n.* [offensiv.

ofensiv-a *f.* Offensive *f.*; —ní *adj.*

ofěr-a *f.* [Opfer] Opfergang *m.*; —ovati něco někomu opfern, offerieren; o. se k čemu sich anbieten.

oferta *f.* Offert *n.*, Offerte *f.*

oficiál, a *m.* Offizial *m.*; —ství *n.* Offizialswurde *f.*

oficír, a *m.* Offizier *m.* (důstojník); —ka *f.* Offiziersfrau *f.*; 2. Offizierstuppe *f.*; —ský *adj.* Offiziers-.

ofouknouti, ofuknouti koho beschmeln, prellen; o. se na koho einen anfahren, anschnarchen.

oh! *int.* oh!

ohájiti (*imp.* ohaj!), ohajovati něco (něčeho) beschützen, verteidigen.

ohanbi *n.* Schamgegend *f.*

ohán-ědlo *n.* Fächer *m.*; —čli (*imp.* -ěj!) co (mouchy s něčeho) wegtreiben (Fliegen rc.); 2. fächeln, anwedeln, anfachen; 3. beschützen; o. se (o. se čím) um sich fechten; sich fächeln, fächern; o. se fig. sich kümmerlich aber eifrig nähren, sich durchfechten.

ohánka *f.* Fächer *m.*; Wedel *m.*; 2. (b. Fleischh.) Ochsenschwanz *m.*; *mor.* Federbusch *m.*; 3. Fuchsschwanz (bot.).

ohař, e *m.* —ík, a *m.* Jagdhund *m.*, Forsthund, Spürhund *m.*, Stäuber *m.*

ohar-ečník, u *m. v.* oharník; —ek, rku *m.* Buß *m.*, Schnuppe *f.*, Schnaupe *f.*, das Endchen am Lichte; 2. *v.* okurek; —ník, u *m.* Lichtputze *f.*

ohav-a *f.*, *st.* —enství *n.* Greuel *m.*, Abscheu *m.*, Scheusal *n.*; —iti (*imp.* ohav!) něco (zoh...) etw. verunstalten, verhäßlichen; —ník, a *m.* ein schändlicher Mensch; Schandbube *m.*; —nost *f.* Schändlichkeit, Scheußlichkeit *f.*; Greuel *m.*; o. způsténí (bibl.) Greuel der Verwüstung; —ný *adj.* (—ně *adv.*) greulich, abscheulich, scheußlich. [*v.* oheb.

ohbí *n.* Knie *f.*, Kniestück *n.*, Bug *m.*; **ohbit-ost** *f.* Biegsamkeit *f.*; —ý *adj.* biegsam, geschmeidig.

oheb, hku *m.* Biegung *f.*, Bug *m.*, Krümmung *f.*; —ký, —livý, *obyč.* —ný *adj.* biegsam, geschmeidig; -ost -keit.

oheň, ohně *m.* Feuer *n.* (*ignis*); 2. Feuersbrunst *f.*; fig. Feuer *n.*, Wärme, Hitze *f.*; o. pekelný, studený, svatý, litající; o. sv. Antonína Höllenbrand *m.*, Höllenraube *f.*; Blatterrose *f.*; o. rozdělati Feuer anmachen, anschüren; o. založiti, položiti, klásti Feuer anlegen; fig. pro někoho do ohně skočiti (skočil by pro ni do ohně) für einen durchs Feuer laufen; zkouška ohněm Feuerprobe *f.*; u něho je hned oheň na střeše fig. er fängt gleich Feuer, er gerat gleich in Feuer und Flamme.

ohenn-í *adj.* Feuer; —ý *adj.* feurig.

oheňpar, u *m.* oheňpara, *f. sl. v.* **ohkati** (-ám) ch rufen. [ohnipar.

ohladiti (-ím, *imp.* ohlaď!) něco etw. glatt machen, glätten.

ohlas, u *m.* Wiederhall, Nachhall *m.*; Echo *n.*; *sl.* Nachricht *f.*; —it, a, o, ý *adj.* kund, bekannt, berühmt; —itel, e *m. v.* ohlašovatel.

ohlásiti (*imp.* ohlas!) něco někomu (o. něco v novinách) ankünden, ankündigen, verkünden, kund machen, bekannt machen; o. někoho u koho melden, anmelden, vermelden; anjagen; o. se sich

melden; dem Rufenden antworten; sich erklären, sich äußern.

ohlasn-ě *adv.* laut, offenbar, kund; —*ý adj.* tönend.

ohlášen-i *n.* (o. něčeho) Ankündigung *f.*, Verkündigung, Kundmachung, Anmeldung *f.*; Anzeige *f.*; Erklärung *f.*, Äußerung *f.*; —*ý adj.* angemeldet, angekündigt.

ohláška *f.* Kundmachung *f.* (*v.* vyhláška); *pl.* —ky Aufbietung der Verlobten, Aufgebot, Abgebot *n.*

ohlašov-aci *adj.* Anmeldungs-; o. kancelář Meldekanzlei *f.*; —ání *n.* Ankündigung, Meldung *f.*; —atel, e *m.* Anzeiger, Ankündiger, Verkündiger *m.*; —atelství *n.* Anzeigewesen *n.*; —ati něco ofter ankündigen *v.* ohlásiti.

ohlav, i *f. et* u *m.*, —ec, vce *m.* Halfter *f.*; —í *n.* Kapitäl *n.*, Säulenknauf *m.*; —ek, vku *m. sl.* Halfter *f.*; 2. Kopfstück *n.* (pohlavek); 3. der obere Teil des Schuhes; —ení *n.* Rekapitulation *f.*, Wiederholung am Schlusse des Satzes; —iti (*imp.* ohlav!) halftern; 2. rekapitulieren.

ohlávka *f.* Halfter *f.* [ohlaviti.

ohlavkovati Kopfstücke geben; 2. *v.*

ohlav-ně *f. sl.* Einfassung des Brunnens *v.* ohlubeň; —nik, a *m.* Kappenring *m.*; Scherband an der Deichsel.

ohleč (ohleďč) *m. sl. v.* ohledčí.

ohled, u *m.* das Ansehen; die Beschau; 2. (o. na něco) Rücksicht *f.*, Hinsicht *f.*; Augenmerk *n.*; z —u na to in Rücksicht dessen, auf das; o. míti n. vziti na něco etw. berücksichtigen; Rücksicht nehmen auf etw.; *pl.* —y *sl.* Brautbeschau *f.*; na —y zur Beschau; —ací (ohledací) *adj.* Augenscheins-, Beschau-; o. želízko Sondiereisen *n.*; —ač *m. v.* ohledavač; —ání *n.* Besichtigung *f.*, Besichtigung *f.*; Untersuchung, Besichtigung *f.*; o. mrtvoly Totenbeschau *f.*; Obduktion *f.*; o. fettaniax bei dem Geflügel; na —anou zum Versuch; —atel, e *m. v.* ohledavač; —ati (-ám) něco, —ávati beschauen; untersuchen, betasten; o. slepice die Hühner betasten.

ohléd-ati se (-ám se) sich umsehen; o. se nač sich wornach kehren, Rücksicht haben; berücksichtigen; neohlédaje se na . . ., neohlédaje se k . . . ohne Berücksichtigung.

ohledav-ač, —atel, e *m.* Beschauer, Untersucher *m.*; o. mrtvol Leichenbeschauer *m.* [sichtigend.

ohledavý *adj.* umsehend; 2. berück-

ohledčí, iho *m.* Brautbeschauer *m.*

ohledně *adv. (germ.)* rücksichtlich.

ohlednik, a *m. st.* Beschauer *m.*

ohlednost *f.* Umsicht, Vorsicht *f.*; Rücksicht *f.*; Ansehnlichkeit *f.*

ohlednouti něco etw. beschauen, besichtigen (auf einmal); o. se (nač, na koho) sich umsehen; berücksichtigen.

ohled-ný (ohlédlný) *adj.* Rücksicht nehmend; relativ; zweckmäßig; billig; Beschau-; Besichtigungs-; besehbar; beschtlich; na —ou zum Schein.

ohlech-lec, —lý, —nouti *v.* ohluchlec, -lý, -nouti.

ohlíd-ač *m. v.* ohledač; (anat.) der Dreher; —ati se (-ám se) *v.* ohlížeti se; —avý, —nouti *v.* ohlédavý, -nouti.

ohlídka *f.* Umschau *f.*; Beaugenscheinigung, Untersuchung *f. v.* ohlídka.

ohlíž-ení *n.* Umschau *f.*; —eti se (-ím se, *imp.* -ej se!), někam, po někom sich umsehen; fig. o. se na něco etw. berücksichtigen.

ohlod-ati (-ám, *imp.* —ej!), —ávati něco benagen *v.* ohryzti; —ek, dku *m.* etwas Abgenagtes *v.* ohryzek.

ohlub-eň, bně *f.*, —ně, —nice *f.* Brunnenschrank *m.*, Brunnenkasten *m.*; Wuhne *f.*; —iti (*imp.* ohlub! (studnici) einen Brunnen einschränken.

ohluch-lec, lce *m.* ein Taubgewordener; —lý *adj.* taub geworden, taub; —nouti taub werden.

ohlup-iti (*imp.* ohlup!) —ovati koho verdummen; dumm machen; —ování *n.* Verdummung *f.*

ohluš-iti (*imp.* ohluš!) koho čím taub machen, betäuben; —ující křik betäubendes Geschrei; o. rachot hromu der Donnerschlag.

ohmatati (-ám) *v.* ochmatati.

ohňáč *m.* Onyx *m.* Edelstein; -ek, čka *m.* Phönix *m. v.* ohniváč.

ohňapka *m. v.* ochňapa.

ohnati (oženu, eš, e, *imp.* ožeň!) něco umtreiben; *v.* obehnati; o. se čím sich umtreiben; o. se rukou den Arm schwingen; mit der Hand etwas von sich abtreiben, abwehren.

ohňatý *adj.* feurig.

ohňavatice *f. v.* ohnice.

ohnědýšný *adj.* feueratmend.

ohněn, a *m.* Vulkan *m. v.* sopka.

ohněný *adj.* Feuer-.

ohně-pevný *adj.* (nespalný) feuerfest; —plný *adj.* feuervoll; —prava *f.* Pyromantie *f.*

ohněsti (obnětu, eš, e) něco abdrücken; 2. schwellen (das Pferd).

ohněstroj, e *m.* Feuerwerk *n.*; —ce *m.*, —ič *m.* Feuerwerker *m.*; Pyrotechniker *m.*; —na *f.* Feuerwerkerei *f.*; —ství (—ičství) *n.* Pyrotechnik *f.*, Feuerwerkskunst *f.*

ohnět-oní *n.* das Abdrücken; —enina, —lina *f.* Quetschung *f.*; etw. Abgedrücktes; Satteldruck *m.*; Quetsche, Schwiele *f.*

ohněvod, u *m.* Leitfeuer *n.*

ohnibarvík *m.* Feuerkäfer *m. Pyrochroa.*

ohnice *f.* Ackerrettich *m.*, Ackersenf *m. Raphanus Raphanistrum.*

ohníček, čku *m.* das Feuerchen; 2. wilder Dichu, die Klapperrose.

ohnička *f.* das Flugfeuer (bei Kindern).

ohník, u *m. v.* oheň.

ohni-oko *n.* Pyrop *m.* (ein Edelstein); —pal, u *m.* Feuerbrand *m.*; o., —para *f.* Kopfgrind *m.*; 2. Rotlauf *m.*; 3. Eschara (med.); —pera *f.* ein Kuchen mit Pfefferkuchen bestreut; 2. *v.* ohnipara.

ohni-sko *n.* Feuerstätte, Brandstätte *f.*; Brennpunkt *m.*; *v.* ohniště, —stý, —tý

adj. feurig; —ště, —ško *n.* Herd, Feuerherd *m.*; —štný *adj.* Herd-.

ohniti (-ím) (rozohniti) feurig machen; z. o. (ohniju, eš, e) umfaulen, abfaulen; ovoce nahnilo, ovoce je nahnilé das Obst

ohniva *f. v.* ohnice. [ist angefault.

ohnivák, e *m.*, ohnivák, a *m.* (myth.) Phönix *m.*; Feuervogel, Sonnenvogel *m.*

ohnivál, a, —ek, lka *m. v.* ohnivil.

ohniv-ě *adv.* feurig; (musí.) *con fuoco, fuocoso*; —ec *m.* Feueroval, Brandoval *m.*; —ění *n.* Glut *f.*; das Glühen, Feurigsein; —ěti feurig werden, glühen; —ice *f. v.* ohnice; —o, —ko *n.* Feuerball *m.*; z. Feuerröte *f.*; 3. Feuerstahl *m.*; Feuerzeug *n.*; 4. *st.* Kettenring; —ost *f.* das feurige Wesen; Hitze *f.*; —ý *adj.* feurig; hitzig; —é nebe feuriger Himmel; —á koule Brandkugel *f.* [fest.

ohnivzdorný *adj.* (neprůpalný) feuer-

ohnižil, a, ohniživ, a *m.* Melch *m.*, Feuermolch, Salamander *m.*

ohnojiti něco bedüngen.

ohňo-měr, u *m.* Pyrometer *n.*; Feuermesser *m.*; —rodec, dce *m.* Isopyr *m.*; —stroj *etc. v.* ohněstroj *etc.*

ohňoš, e *m.* Feuermann *m.*, ein feuriger Mann. [Mensch; fig. Faulenzer *m.*

ohnout, a *m.* ein langer, gebückter

ohnouti (ohnu, eš, e, *imp.* ohni!), ohýbati, ohybati (-ám), ohybovati něco biegen, umbiegen, aufbiegen, verbiegen; o. koho k čemu (ku pokání, k své vůli) zu etw. bringen, bewegen; o. beugen, einbeugen; fig. o. koho jmd. betrügen, prellen, beschummeln; o. se sich biegen.

ohnoutka *f.* ein gebogenes, gekrummtes Ding; 2. Fischhamen *m.*, Fischbärn *m.*, Kescher *m.*; 3. *v.* ohnout.

ohňov-atý *adj.* feurig; —ý Feuer-.

ohňo-vzdorný *adj.* feuerfest; —zraký *adj.* glutäugig. [nichts *m.*

ohnusa *m.* ein Ekelhafter; Lauge-

ohnut, a, o, —ý gebogen, geschweift; —elný *adj.* biegsam, beugsam.

ohnut-í *n.* das Biegen, die Biegung; —ina *f.* Bug *m.*; Krümmung *f.*; —ka *f. v.* ohnoutka; —ost *f.* das Gebogen-

oho! *int.* oho! [sein; Abschuß *m.*

ohoblovati něco etw. behobeln, abhobeln.

ohol-ek, lku *m.* Schurgeld *n.*; —enec, nce *m.* ein Rasierter; —ení *n.* Rasieren *n.*; —iti (*imp.* ohol!) něco kahl machen; o. koho abscheren, wegscheren; o. břitvou rasieren, barbieren; fig. o. koho jmd. aussaugen, aussaugen; beranben.

ohon, u *m.* Schweif *m.*, Schwanz *m. cauda*; —ec, nce *m.* kleiner Schweif; —ice *f.* Schweifkomet *m. v.* vlasatice.

ohonovin, a *m.* Wickeltier *n.*, Kinkaju *Cercoleptes* (zool.).

ohoř-alý. —elý *adj.* abgebrannt.

ohořč-eti bitter werden; —iti (*imp.* -i!) něco verbittern.

ohořek, rku *m.* Butz *m. v.* oharek.

ohorek, rku *m. v.* oharek, okurek.

ohořeti (3. -ří) umbrennen, abbrennen; o. od slunce von der Sonne abgebrannt werden.

ohováratl (-ám) někoho *sl.* bereden.

ohrab-ati (-ám *et* -u) něco umscharren, herumscharren; —ek, bku *m.*, *pl.* —ky Ofterkehr *f.*; —lo *n. st. v.* ohrablo.

ohrad, u *m. vn.*

ohrada *f.* Umzäunung, Verzäunung *f.*; Bretterzaun *m.*; Gebege *n.*; o. (na dříví) Holzgarten *m.*; Holzlege *f.*; o. ovčí Schafhürde *f.*; Pferch *m.*; o. na králiky Kaninchengehege *n.*; o. na medvědy Bärenzwinger *m.*; o. (vojenská) Redoute; o. (obrana, ohraženi) Schutzrede *f.*; Schutzschrift *f.*; Verwahrung *f.*; o. *st.* Anlage *f.*

ohradi *n.* Glacis *n.* (einer Stadt); štvaniěné o. Hetzwinger *m.*

ohraditi (*imp.* ohrad!) něco čím umschranken, einfrieden; umschanzen, verschanzen, befestigen; o. zdi einmauern; plotem o. umzäunen; o. se něčím sich umschranken, einschranken; o. se komu v čem, o. se proti čemu, o. se před čím sich gegen etwas verwahren, gegen etw. protestieren.

ohrádka *f.* kleiner Holzgarten.

ohradn-í (-ý) *adj.* Schutz-, Schanz-; —á řeč die Schutzrede, Apologie *f.*; —á zeď Einfriedmauer *f.*

ohraju *v.* ohrati. [wärmen.

ohřání *n.* (ohřátí) das Wärmen, Er-

ohraničiti (*imp.* ohraniči!) něco umgrenzen, begrenzen, abgrenzen.

ohraniti (*imp.* ohraň!) (klády atd.) zimmern, abkanten, verkanten.

ohranouti anstoßen; *v.* uhranouti.

ohrati (ohraju, *imp.* ohraj!), ohrávati něco (o. nástroj) abspielen. [v. ohřáni.

ohřát-i (*imp.* ohřej!) v. ohřiti; —í *n.*

ohrázditi (*imp.* ohrázdi!) v. ohraditi.

ohražen, a, o, —ý umschränkt, umzäunt; —í *n.* Verzäunung; Umzäunung, Umschränkung, Einhegung *f.*; 2. o. mlýnské Unterwalzen, Rollen in der Mühle; 3. (jurid.) o. Verwahrung *f.*, Protest *m.*

ohrážka *f. v.* ohrada. [gegen etw.

ohražovati *v.* ohraditi.

ohrdlí *n.* Halsgegend *f.* (der Hals mit seinen angrenzenden Teilen).

ohrdlík, u *m.* Halskette, Halsband *n.*

ohrdliti (-ím, *imp.* -i!) koho töten.

ohřeb, ohřbu *m. st.* gerichtliche Wegnahme des sämtlichen Gutes.

ohřebiti se (3. -í se) (von Stuten) Füllen werfen, füllen.

ohřeb-lo, —élko *n. mor.* Ofenkrücke *f.*

ohřeni (ohřáni), ohřetí, ohřátí, ohřití, *n.* das Wärmen, Erwärmen.

ohřev, u *m.* die Erwärmung.

ohřívěti *v.* ohřehiti se.

ohřiti *et* ohřáti (ohřeju, eš, e, *imp.* ohřej!) něco (na ohni, při ohni, u ohně) erwärmen, aufwärmen; o. se (na slunci, u ohně atd.) sich erwärmen.

ohřív-aci *adj.* Warm-; —adlo, —átko *n.* Glutpfanne, Warmpfanne *f.*; Wärmflasche *f.*; —árna *f.* Wärmstube *f.*; —atel, e *m.* Wärmer *m.*, —ati (-ám) něco oft wärmen *v.* ohřiti.

ohřivice *f. v.* ozhřivice.

ohřívka *f.* warmer Umschlag; o. na nohy Fußwärmer *m.*

ohrn-outi (*imp.* ohrň!), —ovati něco n. koho umhäufen; o. (rukávy, sukni atd.) umſchlagen; umſchürzen; aufſchürzen, aufſtreifen, umſtülpen; o. pysky, nos die Lippen aufwerfen, die Naſe rümpfen; o. se ſich aufſchürzen; —utí *n.* das Aufſchürzen. [hrobec.

ohrobec, hce *m.* Grabſtätte *f. v.* zá-

ohrom, u *m.*, —a *f.*, —ení *n.* das Niederdonnern, Beſtürzung, Betäubung *f.*; —en, a, o, ý vom Donner getroffen; betaubt; fig. ſehr erſchüttert, niedergeſchlagen, beſtürzt; —ěti wie vom Donner berührt werden; —itel, e *m.* Unterdrücker *m.*; —iti (*imp.* ohromi!), —ovati koho (*acc.*) něčím niederdonnern, betäuben, beſtürzen; o. se řečí na koho jmd. anbonnern, ſcharf anreden; —ivý *adj. v.* ohromující; —ně *adv.* gewaltig, ſehr, überaus; —ník, a *m.* ein gewaltiger Menſch; —nokrásný *adj.* furchtbar ſchön; —nost *f.* Größe, Gewaltigkeit *f.*; —ný *adj.* gewaltig, ſehr groß; enorm; —ovati *v.* ohromiti; —ující betäubend, niederdonnernd, niederſchlagend, niederſchmetternd.

ohrošilý *adj.* gebrechlich.

ohroubný *adj.* grob, gröblich.

ohrozelý *adj.* ſchauderhaft.

ohroziti (*imp.* ohroz!) koho čím die Furcht benehmen; 2. bedrohen, terroriſieren; o. se (komu) Mut faſſen, die Furcht ablegen.

ohrož-enost *f.* (neohroženost) Mut *m.*; —ený bedroht; 2. o., neohrožený mutig; —ovati koho bedrohen.

ohrub-iti (*imp.* ohrub!), —ovati něco vergröbern; —nouti grob, dick werden; —ný *adj. v.* ohroubný.

ohryz-ati (-ám) něco lang abnagen *v.* ohrýzti; —ek, zku *m.* etwas Abgenagtes; 2. Kernгehäuſe *n.*; Kröbs *m.* im Apfel; 3. Kehlkopf *m.*; Adamsapfel *m.*; —ti, ohrýzti (ohryzu, eš, e, *imp.* ohryz!), —ovati, ohrýzati něco abnagen, umnagen.

ohubek *m. v.* náhubek. [ſchnarchen.

ohuknouti koho einen anſchreien, an-

ohvězd-ěný beſternt; —í *n.* Sternkreis *m.*; —iti (*imp.* -i!) beſternen.

ohyb, u *m.* Bug *m.*; Biegung *f.*; Gelenk *n.* (oheb); Falz *m.*; o. u klobouku Hutkrempe *f.*; Hutſtülpe *f.*; o. kolena Kniebeuge *f.*; —ač *m.* Krummbeuge der Finger; 2. Beuger, Beugemuskel *m. flexor* (anat.); 3. o. kohoutího Hahnbieger *m.* (b. Büchſenmacher); —ačka, ohýbačka *f.* Flachsbreche *f.*; 2. Falzbein *n.*; 3. Biege, Beuge *f.*; —adlo *n.* (b. Böttch.) Biegſcheibe *f.*; Scheibenbrücke *f.*; —ák, u *m. v.* ohybač; —atel, e *m.* Beuger, Umbieger *m.*; —atelný, ohýbavý *adj.* biegſam *v.* ohebný.

ohýbati (-ám, -áš, -á *et* ohýbu, -eš, -e, *imp.* chýbej!) něco biegen, beugen; o. se ſich beugen; člověk musí platit až se ohýbá man muß zahlen, daß einem der Atem ausbleibt. [ohebný.

ohyb-ký *mor.*, —livý, —ný *adj. v.*

ohýbnouti (einmal), ohybovati (öfter) biegen *v.* ohnouti.

ohýr-al, a *m.* Verſchwender *m.*; —alý *adj.* leichtſinnig; -ost -keit; —ati (-ám), ohýrati ſich verſchwenden.

ohyzd-a *f.* Häßlichkeit, Garſtigkeit, Abſcheulichkeit *f.*; Ekel *m.*; Abſcheu *m.*; o. *m. et f.* eine häßliche Perſon; —en, -na, -no *v.* ohyzdný; —ěti häßlich, garſtig werden; —ina *f.* Mal *n.* (am Körper); —iti (*imp.* -i!), ohyzďovati, ohyžďovati něco häßlich, garſtig machen, verunſtalten; o. si co ekeln; —ník, a *m.* ein Abſcheulicher; —nost *f.* Abſcheulichkeit; —ný *adj.* (-ně *adv.*) häßlich, abſcheulich, garſtig, **och**! *int.* och! [ſcheußlich.

ochab-a *m.* ein abgeſpannter Menſch, Schlepſchwanz *m.*; o. *f.* ſumpfiger Flußarm; 2. Entmutigung *f.*; —ělý *adj. v.* ochablý; —ěti *v.* ochabnouti; —iti (*imp.* -i!), —ovati něco ſchlaff, kraftlos machen; —lík, a *m.* Feigling *m.*; — lost *f.* Schlaffheit *f.*; Mattigkeit *f.*; —lý *adj.* ſchlaff, abgeſpannt, matt; mutlos; —nouti ochábnouti, —ovati ſchlaff werden, erſchlaffen; abgeſchmackt werden; nachlaſſen; —ovač *m.* Erſchlaffer *m.*

ochalebn-ictví *n.* Augendienerei *f.*; —ík *m.* Augendiener *m.*; —ý *adj.* verſchmitzt, tückiſch, heuchleriſch.

ochamovati koně das Pferd anſchirren.

ochátralý *adj.* ſchlecht, abgenützt; 2. mager, kränklich.

ochech-lati, —ulati (-ám) *mor.* etw. weßen; 2. ſchmeicheln.

ochechule *f.* Sirene *f.*, Seejungfer *f.*; 2. Verführerin, Buhlerin *f.*

ocher *v.* ochr.

ochevný *adj. st.* ſcherzhaft, mutwillig.

ochlad, u *m.*, —a *f.* Kühle *f.*, Kühlung, Abkühlung *f.*; —ek, dku *m.* kühle Labung; —í *n. mor.* kühler Ort; —iti (*imp.* ochlaď!), ochlazovati něco něčím abkühlen, ausfühlen, erkühlen; erfriſchen, auffriſchen; fig. o. koho betrügen; o. se ſich abkühlen; —ilo se das Wetter hat ſich abgekühlt, iſt kühl geworden; —ivý *adj.* kühlſam; —ky *pl. m.* Kühle *f.*; —lý *adj.* kalt abgekühlt; —nouti kühl werden; — nutí *n.* Abkühlung *f.*

ochlácholiti (-ím, *imp.* ochláchol *et* ochlácholi!) koho (*acc.*) čím beſänftigen.

ochlama *m.* Großmaul *n.*; Schlingel *m.*; Schliffel *m.*; Bold *m.*

ochlamec, mce *m.* Hieb, Schlag *m.*; Kopfſtück *n.*

ochlast-a *m.* Süffling, Trunkenbold *m.*; —ati (-ám) koho beſaufen; se ſich; —iti něco (o. sukni) *sl.* abſchaben, abnützen, abtragen; —kyně *f.* Säuferin *f.*

ochlaz-en, a, o, ý, abgekühlt; —ení *n.* Abkühlung; Erfriſchung *f.*; —enost *f.* das Abgekühltſein; —ovati *v.* ochladiti; o. klobouk niederkrempen; o. se ſchlaff werden; —ká *f.* (u klobouku)

Stülpe, Krempe *f.*; —lý *adj. v.* ocnícpělý; —nouti schlaff werden. [schwachen.

ochlouditi (ochlúditi) koho *mor.*

ochmat, u *m.* das Betasten; Betastung *f.*; —ati (-ám) něco (rukama) betasten, befühlen.

ochmel-a, —ka *m.* Trunkenbold *m.*; —iti (*imp.* ochmel!) něco etw. mit Hopfen anmachen; o. koho jmd. mit Bier berauschen, benebeln; o. se sich berauschen; —en, a, o, ý berauscht.

ochmet, u *m.*, —í *n.* Eichenmistel *f.*, Riemenblume *f. Loranthus europaeus.*

ochňapa *m.* Schnapper *m.*; Schnapphahn *m.*

ochoč-elý, —en, a, o, ý kirr, zahm; bezähmt; —eti zahm werden; —iti (*imp.* ochoč *et* ochoči!) koho (o. ptáka atd.) zahm, kirr machen, kirren, zähmen; o. se zahm, kirr werden.

ochod, u *m.* Umgang *m.*; 2. Mastdarm *m.*; 3. Wurst *f.* (b. Tieren); Schnalle *f.*, Mutterschlüke *f.*; —ilý *adj.* abgetragen.

ochoditi (-im, *imp.* ochoď!) umgehen; o. koho (*acc.*) erwischen, daran kriegen; o. něco abtreten (z. B. das Hinterleder am Stiefel ꝛc.); abtragen; o. se (mezi lidmi atd.) gewöhnen.

ochochule *f. v.* ochechule.

ochopiti (*imp.* ochop!) něco něčím *v.* uchopiti.

ochot-a *f.* (o. k něčemu) Bereitwilligkeit; Fertigkeit, Willfährigkeit *f.*, Gefälligkeit *f.*; 2. Lust *f.* (zu etw.); 3. Frohsinn *m.*; Munterkeit, Aufgewecktheit *f.*; z —y aus Gefälligkeit; divadlo z —y Dilettantentheater *n.*; —en, —na, —no *v.* ochotný; —enství *n. v.* ochota; —iti *st.* angenehm ergreifen; —iviti koho čím *st.* Mut einflößen; aufmuntern; —ivý *adj.* aufmunternd; —ně *adv.* willig, bereitwillig, mit Lust; —nice *f.* Dilettantin *f.*; —nický *adj.* Dilettanten-; —nické divadlo Dilettantentheater *n.*; —nik, a *m.* Dilettant *m.*; —nivý *adj. st. v.* ochotivý; —nost *f. v.* ochota; —novolný *adj.* bereitwillig, willfährig; —ný *adj.* (k němu, k někomu) willig; bereitwillig, willfährig; 2. munter, freudig, fröhlich.

ochoz, i, —e *f.* Umgang *m.*; 2. Prozession *f.*; 3. Ambit *m.*, Galerie *f.*; 4. Kreisweg der Jäger; 5. Strecke *f.*; 6. Standplätze, Zuschauerraum *m.*; 7. *st.* Kreis *m.*; Bezirk *m.*; —elý *adj.* was man umgeht; —en, a, o, ý abgenützt, abgetragen; —ní *adj.* Umgangs-; o. dříví Schlagholz *n.*

ochr, u *m.*, ochra *f.*, Ocher *m.*; Ochergelb *n.*, Veragelb *n.*

ochran-a *f.* Schutz *m.*; Schirm *m.*; Beschützung, Beschirmung *f.*; Obhut *f.*; v —u n. k —ě n. pod —u poručiti něco někomu dem Schutze jmds. empfehlen.

ochran-ce (ochránce) *m.* Schützer, Beschützer, Protektor; Schirmer, Beschirmer *m.*; —ičky *pl. f.* Schutzpocken; —itel *m. v.* ochránce; —itelka *f.* Beschützerin *f.*

ochrán-iti (-im, *imp.* ochraň!), ochraňovati koho (*gen.*) před něčím, od něčeho beschützen, beschirmen.

ochran-ka, ochránka, —kyně *f.* die Beschützerin, Protektorin, Patronesse *f.*; —livý *adj.* defensiv, schutzhaft; —né, ého *n.* Schutzgeld *n.*; —nost *f.* Schutzrecht *n.*; —ny *adj.* schutzend; Schutz-; Schirm-; o. pán Schutzherr *m.*; Schirmherr *m.*; o. žid Schirmjude *m.*, Schutzjude *m.*; o. prostředek Präservativmittel *n.*; —né město Schutzstadt *f.*; —ná soustava Schutzsystem *n.*; —ná stanice Rettungsanstalt, Rettungsstation *f.*; *v.* záchrana; —ov *m.* Obdach *m.*

ochraňov-aci *adj.* Schutz-; —ání *n.* Beschützung *f.*; —atel *m. v.* ochránce; —ati čeho *v.* ochraniti.

ochranství *n.* Schutzhoheit *f.*

ochrap-ěti, —ěti (*imp.* [ne]ochrapti!) heiser werden. [fleck *m.*

ochrd, u *m.* Windhaufen, Schober-

ochremsta *m.* Lölpel, Dummkopf *m.*

ochrkel, kle *m.* Auswurf *m.*; Spucke *f.*

ochrn-outi gelähmt werden, kontrakt werden; —ulost *f.* die Schlaffheit der Glieder; —ulý *adj.* gelähmt; —utí *n.* Lähmung *f. Paralysis f.* (med.); o. mozku Hirnschlag *m.*; o. plic Lungenlähmung *f.*

ochrom-a *f.* Lähmung *f.*; —enina *f.* Fußverkrümmung *f.*; —ěti lahm werden *v.* ochromnouti; —iti (*imp.* ochrom!), —ovati koho (*acc.*) lahm machen, lähmen; verkrümmeln (an Gliedern); —nouti (o. na ruku, na nohu) erkrummen, verkrummen; lahm werden, erlahmen; —nutí *n.* Lähmung *f.*; Verkrümmung.

ochrový *adj.* Ocher-. [Kontraktion *f.*

ochrupnice, ochrustavice *f.* Knorpelhaut *f. Perichondrium n.*

ochud-ěti *v.* ochudnouti; —iti koho (*acc.*) arm machen; —lý arm geworden, verarmt; —nouti verarmen, arm werden.

ochule *f.* Kopfhülle *f.* (b. Weib.).

ochutiti (*imp.* ochuť!) něco *v.* ochutnati.

ochut-nárna *f.* Kostballe *f.*; —nati (-nám). —návati něco kosten, vorkosten; schmackhaft finden; vorschmecken, anschm...; —navač *m.* Vorkoster, Vorschmecker *m.*; —návání *n.* das Vorkosten; —navárna *f. v.* ochutnárna; —něti schmackhaft werden; —niti něco schmackhaft machen.

ochuz-elý *v.* ochudlý; —ení *n.* Verarmung *f.*; —ovati koho *v.* ochuditi.

ochvácen-ina, —ost *f.*, ochvat, ti *f.*, ochvat, u *m.* Nehekrankheit *f.* (b. Pferd.).

ochvátiti (-ím, *imp.* ochvať!) ochvacovati (koně) ein Pferd rehe machen; o. se *v.* schvátiti se.

ochvěj-ný *adj.* erschütternd (neochvějný unerschütterlich); —á masáž (třenl) (med.) Vibrationsmassage *f.*; ochvěti se, ochviti se *v.* zachvěti se; ochvěv *v.* záchvěv.

oj *f. v.* oje. **oj!** *int.* eh!

ojasniti (-ím, *imp.* ojasni!) něco erhellen; aufklären.

ojatý *adj.* umfangen; umarmt.

oje *f., skrác.* oj, e *f.* (voj) Deichsel, Lenkstange *f.*; obrátiti oj die Deichsel wenden;

fig. Ferſengeld geben; fig. gelindere Saiten aufziehen. [bleibſel vom Eſſen.

ojedek, dku *m.*, *pl.* ojedky die Über-

ojedin-ělý, ojedněly *adj.* einzeln, iſoliert; —ěti iſoliert werden; —iti koho iſolieren. [(-ím, *imp.* -oť!) vereinbaren.

ojedno-ceni *n.* Vereinbarung *f.*; —titi

ojedovatiti něco etw. vergiften.

ojehniti se (*impers.* 3. -í se) ſchafen *v.* obahniti se. [umfahren (ojetý).

ojeti (ojedu, eš, e, *imp.* ojeď!) něco

ojezd-a *m.* reitender Bote; —iti (-ím, *imp.* -i!) bereiſen; o. koně abrichten.

oj-ka *f. v.* oje; —ní, —ový *adj.* Deichſel-.

ojnice *f.* Deichſel *f. v.* oje; Klobendeichſel *f.*; Gabeldeichſel *f.*; Lenker *m.*; Lenkſtange *f.* (in der Schneidemaſchine).

oka *pl. n. v.* oko.

okáč, okál, a *m.* ein Großauge, ein Glotzer; 2. (Fiſch) *v.* okatice.

okahnutí *n. v.* okamihnutí, okamžení.

okal, u *m. et* o., i *f.* Kleientrank *m.*; Kleienwaſſer *n.* (Viehtrank); 2. o., —ek trübes Waſſer; —iti (-ím, *imp.* okal!) něco trüben; Mehltrank machen; die Wieſe verſchlemmen; —ka *f.* Fiſchnetz *n.*

oka-mhouření *n.*, —mih, u *m. sl.*, —mihnutí *n.*, —mžení *n.*, —mžik, u *m.* Augenblick *m.*; Moment *m.*; v —mžení, v —mžiku im Augenblicke, in einem Nu, momentan; —mžičný, —mžilý, —mžitý, —mživý *adj.* augenblicklich, momentan.

okap, u *m.* Traufe *f.*, Dachtraufe *f.*, Tropfenfall *m.*; přišel z deště pod o. er kam aus dem Regen in die Traufe; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e) něco beträufeln; —ky *pl. m.* das abgetröpfelte Wachs von Kerzen.

okař, e *m.* Schlingenſteller *m.* (wdm.).

okartáčovati abbürſten.

okas-ati (okasám, áš, á, okašu, eš, e, *imp.* okaseˇ!) něco aufſchürzen, umſchürzen; o. se ſich umſchürzen; —e *f.* (příležitost koupě) Okkaſion *f.*; —né, ého *n. sl.* Schurzengeld *n. v.* opasné; —nice *f. st.* Schürztuch *n.*

okatice *f.* eine Großäugige; 2. Neunauge *n.*, Lamprete *f. Petromyzon* (ryba) *v.* mihule. [3. fig. augenfällig, auffallend.

okatý *adj.* großäugig; 2. ſcherig; 3. fig.

okaz, u *m.* das Zeigen, Weiſen; die Vorzeige; Proſpekt *n.*; o., úkaz Erſcheinung *f.*, Zeichen *n.*

okázač *m.* Zeiger, Anzeiger, Weiſer *m.*

okázal-ost *f.* Pracht *f.*; Gepränge *n.*; Pomp *f.*; 2. Oſtentation *f.*; —ý *adj.* (-c *adv.*) prächtig, anſehnlich; pompös *superbus*; 2. oſtenſiv, oſtentativ.

okazatel *m. v.* ukazatel.

okáz-ati (okážu, eš, e, *imp.* okaž!), ukázati něco někomu einem etw. zeigen; o. na něco auf etw. hinweiſen; o. něco něčím, o. něco proti někomu *st.* (dokázati) beweiſen, erweiſen; o. se ſich zeigen, erſcheinen; o. se chlubně ſich ſehen laſſen; o. se, jakoby . . . . ſich ſtellen, den Anſchein zeigen, als . . .

okázka *f.* Vorzeige *f.*; Anzeige *f.*; Probe *f.*, Muſter *n.*; Proſpekt *n.* (ukázka); o. vojska (přehlídka) Muſterung *f.*, Revue *f.*; o. síly Kraftprobe, Kraftübung *f.*

okazov-ač *m.* Zeigermuskel *m. Musculus indicator* (im Zeigefinger); —áček, čku *m.* Zeigefinger *m.*; —adlo *n.* Inhaltsanzeiger *m.*; —atel, e *m.* Anzeiger *m.*; —ati oft zeigen *v.* okázati.

okážu *v.* okázati.

okeán, u *m. v.* oceán.

oken-ář *m.* Fenſtertaube *f.* (eine Taube, die ſich nirgends halten will); —atý *adj.* mit Fenſtern verſehen.

okénce *n. st.* Fenſterchen, Fenſterlein *n. v.* okénko.

okeni *n.* die Fenſter *pl.*

oken-ice *f.* Fenſterladen *m.*; 2. Ladenflügel *m.*; 3. Wuhne *f.* (im Eiſe); 4. (Waſſerb.) Schutz *m.*; Schutzbrett *n.*; —ičný *adj.* Fenſterladen-; o. oblak *st.* Star *m.* (am Auge); —iště *n.* Fenſterwerk *n.*; großes Fenſter.

okénko *n.* Fenſterlein *n.* (*v.* okno).

oken-né, ého *n.* Fenſtergeld *n.*, Fenſterſteuer *f.*; —ní *adj.* Fenſter-. [-ek.

oklad, u *m.*, —ek, dku *m. v.* obklad,

oklam-ač, —atel, —avač *m.* Betrüger *m.*; —anec, nce *m.* ein Betäuſchter; —ání *n.* Täuſchung *f.*; —atelný *adj.* trugbar; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* oklam *et* oklamej!) koho (*acc.*) čím jmd. täuſchen; hintergehen; betrügen; —avatelný *st.*, —avý, —livý, —ný (klamavý, klamný) *adj.* betrügeriſch; täuſchend.

oklátiti (-ím, *imp.* oklať!) něco (o. ořechy) abſchütteln, abſchlagen; 2. erſchüttern, wankend machen.

oklejovati něco beleimen.

okleknouti (o. hrob atd.) umknien.

oklep, i *f. et* u *m.* abgedroſchene Garbe; Schaubboſe *f.*; (typ.) Abklatſch *m.*; —ač *m.* Abklopfer *m.*; -ka -in; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* oklepej!) (typ.) abklatſchen; o., —ávati, —ovati něco abklopfen, beklopfen, umklopfen; o. koho abprügeln; fig. bereden; —ek, pku *m.*, —i *n.*, —ina *f. mor.*, oklépka *f. v.* oklep; —kovati něco halb ausdreſchen; o. koho bereden. [stiti.

oklesniti (-ím, *imp.* oklesni!) *v.* okle-

oklest, u *m.*, —y *pl.* Reiſig *n.*; —ek, stku *m.* behauener Baum; Kletterbaum *m.*; 2. Knüttel *m.*; Prügel *m.*; *pl.* —ky Knüttelholz, Rundholz *n.*, Schockholz *n.*; —iti (*imp.* oklesti!) něco (o. strom, o. ratolesti se stromu) behauen, beſchneiden, kappen, abäſten.

oklešték, šťku *m. v.* oklestek.

oklešťovati *v.* oklestiti.

oklevetiti (*imp.* oklevel *et* oklevetí!) koho einen verklatſchen, verleumden.

oklíčí *n.* Enklave *f.*

oklíčkovati *v.* oklikovati.

oklik, u *m.*, —a *f.* Krümme *f.*; Krümmung *f.*; o., *pl.* —y Umweg *m.* Umſchweif *m.*, Schlelchweg *m.*; —ovati něco Krümmungen beſchreiben; 2. Umſchweife machen; —ovatost *f.* Krümme *f.*; —ovatý *adj.* gekrümmt.

oklin u *m. v.* oplin.

oklon, u *m.* Biegung *f.*; Bug *m.*; —iti (*imp.* okloň!) něco etw. biegen.

oklopa *f.* Klappe *f.*

okloum-a *m.* langsamer Arbeiter; —ati (ám) zögern; gaffen; harren; oklumovati se herumschlenkern; brummeln.

oklouzka *f.* schlüpfriger Weg.

okluk, u *m. st.* Bug *m.*; Krümmung *f.*

okluz-ko *n.* das Glatteis; o. *adv.* schlüpfrig; —ký, —lý, oklzlý *adj.* schlüpfrig; —nouti schlüpfrig werden.

okminiti (*imp.* okmini!) něco mit Kümmel würzen; o. koho *mor. i sl.* jmd. betrügen.

oknatý *adj. n.* okenatý.

oknížený *adj.* gefürstet.

okno *n.* (*gen. pl.* oken) Fenster *n.*; o. (na zřítelnici oka) *st.* der graue Star; dívati se oknem, dívati se z okna, hleděti n. vyhlédati z okna aus dem Fenster sehen, zum Fenster hinausschauen; střeleti pánu Bohu do oken fig. ins Himmelblau schießen.

oko (*dual.* oči, *gen.* očí) *n.* Auge *n. Oculus*; to dělá oko das sticht in die Augen; das macht Aufsehen; na o. zum Schein; služba na o. Augendienst *m.*; oči sklopiti die Augen niederschlagen; lékař očí Augenarzt *m.*; oči otevříti die Augen öffnen, aufschlagen; oči vytřeštiti, vyvaliti die Augen glotzen; okem n. očima házeti po kom äugeln; po oku (po očku) na koho hleděti von der Seite ansehen; skoč oko neb zub! es geschehe (oder es koste) was auch immer wolle! oko za oko, zub za zub! Aug' um Aug', Zahn um Zahn! sejde s očí, sejde s mysli! aus den Augen, aus dem Sinn! o. (*pl.* oka, *gen.* ok) Punkt auf den Würfeln; Eins (beim Zahlen); o. (na révě) Knospe *f.*; o. (v punčoše) Masche *f.*; Schlinge *f.*; o. (na polévce) Fettauge *n.*; vraní o. Einbeere *f.*; májové o. Narzisse *f.*; kuří o. Hühnerauge *n*; Leichdorn *m.*; o. kolen *sl.* Kniescheibe *f.*; *pl.* oka Gespenst (Hasardspiel); klásti oka na ptáky Vogelschlingen legen.

oko-čivý *adj. st.* augenscheinlich; —jímací, —jímavý *adj.* reizend zu sehen.

okojiti (*imp.* okoj!) koho (*acc.*) beruhigen, besänftigen; o. se sich besänftigen. [v o. in die Runde.

okol, u *m.* Kreis, Umkreis *m. Circus*;

okolčiti *v.* okolkovati.

okolek, lku *m.* Umlauf *m.*; Peripherie *f.*; Zirkellinie *f.*; Runde *f.*; o. Horizont *m.*; o. (říčice) Zarg *m.*; Einfassung *f.*; Rahmen *m.* (b. Schust.); boty na o. die Rahmstiefel *pl.*; o. (klobouku) Rand *m.*, Saum *m.* (der Hutkrempe); o. měsíční, o. okolo měsíce Hof, Ring um den Mond; v o. rundum; *pl.* okolky Umschweife, Umwege; bez okolků ohne Umstände; okolků hledati Umwege suchen; okolkem, okolem (*adv. instr.*) ringsum, ringsherum.

okolí *n.* (okolice *f.*) Umgebung, Umgegend *f.*; *st.* Umschweife *pl.*

okolič-an, a *m.* Umwohner *m.*; —natý *adj.* (bot.) doldig *umbellatus*; -á rostlina Doldengewächs *n.*; —nost *f.* Umstand *m. v.* okolnost; *mor.* Umgebung *f. v.* okolí; —ný *adj.* benachbart; umgebend; umständlich.

okol-ík, u *m.* (bot.) Dolde *f. Umbella*; o., —íček *mor.* Umkreis *m.*; —ina *f. v.* okolí; —ště *n.* Schoberfleck *m.*; Scheibe *f.* (červiště, okopiště). [pfählen.

okoliti (-ím, *imp.* okol!) něco um-

okolitý *adj. sl.* umgebend, umliegend

okolka *f.* Patrouille *f.*, Runde *f.*

okolkov-ání *n.* das Stempeln, Abstempelung *f.*; Anbringung eines Stempels; 2. die Umstände, Umschweife *pl.*; —atel, e *m.* Umschweifer *m.*; —ati stempeln, mit Stempel versehen; 2. (ó. v řeči, o řeči atd., o. s něčím) Umschweife machen, umschweifen; 3. o. něco rändeln; umrändern; —atý, —itý *adj.* voll Krümmungen.

okol-ky *pl. m. v.* okolek; —ně *adv.* herum; 2. beiläufig; —ní *adj.* umliegend, benachbart; (*pl.* o. národové, sousedé, města atd.); —nice *f.* Einfassung *f.*; Ringmauer *f.*; Rundfläche *f.*; Umgegend *f.*; —nictvo *n.* Umgebung *f.* (aller Personen); —nost *f.* der Umstand; 2. Umkreis *m.*; *pl.* —nosti die Umstände; —ný *adj.* umschweifend; 2 in die Runde gehend.

okolo *prp. et adv. cum gen.* um, herum, ringsumher; beinahe, beiläufig; gegen; vorbei, vorüber; o. domu um das Haus herum; beim Hause vorbei; o. devíti hodin, o. devaté um neun Uhr; o. velké noci um Ostern; o. sta mužův gegen (*circa*) hundert Mann; o. jiti vorbei gehen; o. nás bei (an) uns vorbei; —měr, u *m.* Perimeter *n.*; —stojící *pl.* die Umstehenden; —stojičnost, —stojnost *v.* okolnost; —stojičný, —stojný *adj. v.* okoličný.

okolov-ati Umschweife machen *v.* okolkovati; —ec, vce, —ník, a *m. sl.* Landstreicher, Herumschweifer *m.*

okoměr, u *m.* Augenmaß *n.*; 2. Ophthalmoskop *n.*

okončen, a, o, —ý spitzig; —ost *f.* Spitze *f.*; Ende *n.*; okončiny *pl. f.* Extremitäten.

okop, u *m.*, —ek, pku *m.* Schanze *f.*; Wall *m.*; —aniny *pl. f.* Hackfrüchte; —ati (-ám *et* -u) něco behacken, umgraben; o. brambory Kartoffeln behacken; o. se (příkopy) sich verschanzen; —avací *adj.* Hack-; —avač *m.* Umhacker, Umgraber *m.*; 2. Pferdehacken *m.* (Pflug); —avačka *f.* Umgraberin *f.*; 2. Hacke *f.*; Karst *m.*; —avadlo *n.* Umgrabmaschine *f.*; —ávanina *f.* etw. Umgegrabenes; *pl.* —ávaniny, —niny die Hackfrüchte; —ště *n.* Scheibenfleck *m.*; —ný *adj.* was umgehackt wird.

okora *f. sl.* Schorf.

okor-alec, lce *m.* Rindenstein *m.*; —alý, —avělý *adj.* krustig, hartrindig; harsch; o. chleb *v.* okorek; —ati (3. -á), —avěti harsch werden, krustig werden, Rinde bekommen; —ek, rku *m.* krustiges Brot, harsch gewordenes Brot.

okořeniti (-ím, *imp.* okořeň!) něco něčím würzen.
okořeti *v.* okorati. [korati.
okornat-ělý *adj. v.* okoralý; —ěti *v.*
okorov-ač *m. v.* okolkovatel; —ání *n. v.* okolkování; —ati *v.* okolkovati; o. čeho *sl.* ſchonen.
okost-ice, —nice *f.* Knochenhaut, Beinhaut *f. Periosteum.*
okotěš-inka, —ka *f.* Vergißmeinnicht *n.*, Augentroſt *m.*; —ný *adj.* augenfreund, anmutig.
okotiti se junge Katzen werfen.
okouk-ati (-ám), —nouti něco beſchauen, beſichtigen; o. se ſich orientieren.
okoun, a *m.* Barſch, Börſ *m.*; Bärſchling *m. Perca*; fig. —y loviti, —ěti, —ěti se herumgaffen, zaubern.
okoupiti se ſich im Kaufen betrügen.
okousati (okousám, áš, á *et* okoušu, eš, e) něco anfreſſen, benagen; o. se ſich abbeißen.
okouš-ač *m.* Probierer; Vorſchmecker *m.*; —eti (-ím, *imp.* -ej!) čeho *v.* okuſ-
okouti (okuju) *v.* okovati. [siti.
okouzl-en, a, o, —ený (něčím) bezaubert; —enec, nce *m.* ein Bezauberter; —ení *n.* Bezauberung *f.*; —iti (*imp.* okouzli!) koho (*acc.*) něčím bezaubern; —ivý, —ující *adj.* bezaubernd.
okov, u *m. sl.* —a *f.* Eimer *m.*; Waſſereimer *m.* (der mit eiſernen Reifen verſehen iſt); *pl.* —y *m. et f.* Feſſeln, Bande *pl.*; Eiſen *n.*; do —ů (do okov) dáti koho einen in Feſſeln ſchlagen oder legen; o., *sl.* —a, *pl.* —y *mor. v.* okuje; —ati (okovám, áš, á *et* okuju, eš, e) něco (o. koně) beſchlagen; o. koho feſſeln; o. srp bengeln; —ec, nce *m.* Widerhaken *m.*; 2. kleiner Anker *m.*; 3. das eiſerne Beſchläge bei einer Ruderſtange; 4. Eimer *m.*; 5. Elbogenknorren *Olecranum*; —iny *pl. f. v.* okuje; —ník, u *m.* Eimerkette, Brunnenkette *f. sl.* ein eimeriges Fäßchen.
okozliti se zicken. [*v.* okročiti.
okráčka *f.* Umſchritt *m.*; okračovati
okrád-ač, okradač, —ce *m.* Beſtehler *m.*; —ati (-ám) koho oft beſtehlen *v.* okrásti. [Weiſe; —u *v.* okrásti.
okrad-omky *adv. sl.* verſtohlener
okraj, e *m.*, —ek, jku *m.* Rand, Saum *m.*; Randgegend *f.*; Randeinfaſſung *f.*; 2. Sahlband *n.*, Sahlleiſte *f.*, Tuchend *n.*; 3. Abſchnitzer, Schwarte *f.*, Schalſtück *n.*; 4. runde Brotſchnitte *f.*, Ranft *m.* (krajíc); na —i města an der Peripherie der Stadt.
okrájeti (-ím, *imp.* okrájej!), okrajovati něco umſchneiden, beſchneiden, wegſchneiden.
okraj-i *n.* Rand, Saum *m.*; (Schiff.) Kragen *m.*; —ina *f.* Mark *f.* (*srv.* Krajina, Ukrajina); —kovati rändern; —ovati *v.* okrojiti.
okřáni *n.* Erholung *f.*
okřapek *v.* oſtřepek.
okras-a *f.* Zierde *f.*, Verzierung *f.*; Zierat *m.*, Schmuck *m.*; —itel, e *m.* Verſchönerer *m.*
okrás-iti (-ím, *imp.* -i!) něco něčím *v.* okrášliti; —ka *v.* okrasa.
okrasn-ický *adj.* koſmetiſch; —ictví *n.* Koſmetik *f.*; —ý *adj.* geſchmückt, geziert; dekorativ; koſmetiſch; o. zpěv Koloraturgeſang *m.*; —á vodička Schönheitswaſſer *n.*
okrásti (okradu, eš, e, *imp.* okraď!) koho (*acc.*) o něco einen beſtehlen.
okrášl-ení *n.* Verzierung, Verſchönerung, Schmückung *f.*; Dekorierung *f.*; —iti (-ím, *imp.* okrášli!), okrašlovati zieren, verzieren, ſchmücken; verſchönern, dekorieren.
okrašlov-ací ſpolek Verſchönerungsverein *m.*; —ač *m.* Dekorateur; —ati *v.* okrášliti.
okřáti (okřeju, eš, e, *imp.* okřej!) něčím ſich erfriſchen, ſich erholen; to jsem tím okřál das hat mich erquickt!
okřehek, hku *m.* Waſſerlinſe, Teichlinſe *f. Lemna.*
okřehnouti ſtarr werden; *st. v.* okřáti.
okřen-itý *adj.* kränklich; zahm (vom Vogel); —iti se finſter, ſchel anſehen.
okres, u *m.* Bezirk *m.*; 2. Begrenzung *f.*; 3. Umkreis *m.*; 4. (v knize) Periode *f.*; —ek, sku *m. v.* okres, okrsek, okršlek; —liti (-ím, íš, í, *imp.* okresli!) abzeichnen, kopieren; —ní *adj.* Bezirks-; o. soud Bezirksgericht; o. úřad Bezirksamt *n.*; o. hejtman Bezirkshauptmann *m.*; o., ího *m.* Bezirksvorſteher *m.*
okřídli *n.* Erdenge, Landenge *f.*, Landſpitze *f.*; 2. Nebenflügel *m.* (Waſſerb.).
okřídliti něco beflügeln; 2. (mtl.) *lépe* zaskočiti umflügeln; okřídlené slovo *germ.*, vzletné ſlovo geflügeltes Wort.
okřik, u *m.* Geſchrei *n.*, Lärm *m.*; Zuruf *m.*; o. učiniti ein Geſchrei erheben; —nouti koho einem warmend zurufen; —ovatel, e *m.* der Warner, Ermahner; —ovati koho einen anſchreien.
okřín, u, okřínek, nku *m.* Napf *m.*, Teſt *f.*; Bachſchüſſel *f.* (überhaupt ein hölzernes Gefäß); *sl.* Kelterkaſten *m.*, Trotte *f.*; —ář *m.* Napfmacher, Napfhändler *m.*
okříni *n. v.* okřání. [*m.*
okřiti (okřeju) *v.* okřáti.
okřivditi (-ím, *imp.* okřivdi!) koho čím einem Unrecht tun.
okrnělý *adj.* fiech.
okrocený *adj.* zahm, bezähmt.
okroč, e *f.*, —ka *f.* Wurſt *f.* (Wagen); —ák *m.* Zweitritt *m.* (Tanz); —iti (*imp.* okroč!), okročovati něco umſchreiten, umzingeln; —mo, —ně *adv.* umſchreitend, rittlings; —ný *adj.* umſchreitbar. [etw. umſchneiden.
okrojiti (*imp.* okroj!), okrajovati něco
okrok, u *m.* das Umſchreiten; —em *adv. v.* okročmo.
okrom *sl. v.* krom.
okrot-iti (-ím, *imp.* okrot!), okrocovati koho zahm machen, zähmen; beſänftigen; o. se zahm werden; —lý *adj.* kirr; zahm; —nouti zahm, kirr werden.

okrouhl-an, a *m.* Kreismuschel *f. Cyclus*; —ec, hlce *et* helce *m.* Kasserolle *f.*; —enost *f.* Rundung, Abrundung *f.*; —ice, —ička *f.* Rotunde *f.*, Amphitheater *n.*; 2. Rundebene *f.*; 3. Wasserrinne *f.*; 4. runde Birn; —ičký *adj.* schön rund; —ičný *adj.* amphitheatralisch; —ík, u *m.* Milchnapf *m.*; 2. runder Blumentopf *m.*; 3. Stabhobel *m.*; 4. Rundstab *m.*; 5. Wurfscheibe *f.*; o., —ina *f.* Zirkelrunde *f.*, Rundung *f.*; Rundstoß *m.*; Rotunde *f.*; —inký *adj. v.* okrouhličký; za—iti (*imp.* -i !) runden, rund machen; —o *adv.* rund; do —a ins Runde; —ost *f.* Runde *f.*, Rundheit *f.*; —ý *adj.* rund, zirkelrund.

okroužek, žku *m. v.* okruh.

okroužliti, okružovati něco umzirkeln, umkreisen; rund machen, runden; abdrechseln.

okrov, u *m.* Decke *f.*; —ka *f.* (bot.) Umschlag *m.*, Hülle *f.*, Peribie *f. Peridium.*

okrpi *n.* (b. Schuſt.) Überstamm *m.*

okrs-ek, sku *m.* Bezirk *m. v.* okršlek, okres; —iti *v.* okrsliti.

okrší-ák, a *m. žert.* ein Bezirksbeamte; —ek, lku *m.* Bezirk *m.*; Umkreis *m.*; Zirkel *m.*; Umfang *m.*; —iti, —ovati něco umgrenzen, umkreisen, umfangen; —kový *adj.* Kreis-.

okřtiti (-im, *imp.* okřti !) koho taufen.

okruh, u *m.* Kreis, Umkreis *m.*; 2. Bezirk *m.*; 3. Zirkel *m. Cyclus*; *Turnus m.*; 4. *sl.* ein Stück Land von 8 Preßburger Metzen; —elník, u. *m. sl.* runder Körper; —lý *adj. v.* okrouhlý.

okruch, u *m. sl.* Bruchstück *n.*; ein großes Stück (Brot).

okrušiti (*imp.* okruš !) něco abbrechen.

okrušky *pl.* etw. Abgeschnittenes, Abgedrehtes, Drehspäne *pl.*

okrut, u *m. sl.* (*pol.* okret) Schiff *n.*

okrutný *adj. v.* ukrutný.

okružek, žku, *pl.* —žky *v.* okrušky.

okruž-l *n.* Halskrause *f.*, Ringkragen *m.*; Busenkrause; Handkrause *f.*; 2. Gußreif *m.* um die Kugel; 3. Gekröse *n.*, Geschlinge *n.*, Inster *n.*; —ní *adj.* Kreis-; Gekröse-; o. ulice Ringstraße *f.*; o. list Zirkularschreiben *n. v.* oběžník; o. lístek Rundreisebillett *n.*; —nice *f.* Kreissäge, Zirkularsäge *f.*; 2. Zykloide, Radlinie *f.*; —ník, u *m. v.* oběžník; —ný *adj.* kresförmig; —ná cesta Rundreise *f.*

okrv-áceti, —avěti blutig werden; bluten; —aviti (*imp.* okrvav !) koho blutig machen, mit Blut besudeln.

okržel, žle *m. st. v.* okršlek.

oktáv, u *m.* Oktav *n.*; —a *f.* (osmice *hud.*; osmá třída) Oktave *f.*

okuj, e *f. et m.*, *pl.* —e Spleiße *f.*, Abgang von Metall, Sinter; Eisenschlag, Hammerschlag *m.*; Eisenfeil-

okuju, okouti *v.* okovati. [späne *pl.*

okul-ár, *pl.* —áry *m.* Brille *f.*

okula-titi (-im, *imp.* okulat !) něco etw. abrunden; —cený *adj.* abgerundet.

okuliny (okujiny) *pl. f. sl.* Eisenschlag *m. v.* okuje.

okup, u *m.* (*pol.*) das Loskaufen; 2. Lösegeld *n.*; 3. Bestechung *f.*

okup-ace *f.* Okkupation *f.*; —ovati okkupieren.

okur-če, ete *n.*, —čátko *n.*, —čička *f.* kleine Gurke; —čina *f.* Gurkenkraut *n.*; —čiště *n.* Gurkenfeld *n.*, Gurkenbeet *n.*; —očný *adj.* Gurken-; o. záhon Gurkenbeet *n.*; —ek, rku *m.*, —ka *f.* Gurke *f. Cucumis sativus*; o. panenská Stechapfel *m. Datura*; *pl.* —ky Pflaumentaschen; —kovitě *n. v.* okurčiště; —kovitý *adj.* gurkenförmig; —kový *adj.* Gurken-; o. salát Gurkensalat *m.*

okus, u *m.* das Kosten, Versuchen, Versuch *m.*; Geschmack *m.*; na o. zur Probe; —ek, sku *m.* Abbiß *m.*; o. svíčky Lichtschnuppe *f.*; —itel, e *m.* Koster *m.*; —itelný *adj.* verkostbar; versuchbar; —iti (*imp.* okus !), okoušeti (*imp.* okoušej !), okušovati něco, čeho etw. kosten, verkosten; vorkosten; versuchen, probieren; —ovati abbeißen, abnagen.

okušení, okoušení *n.* das Kosten, Versuchen; 2. Geschmack *m. v.* okus.

okůvek, vku *m. v.* okov.

okvasiti něco mit einem Schmause feiern; 2. einsäuern.

okvesti, okvěsti (okvetu) umblühen.

okvětí *n.* (bot.) Blumendecke, Blütendecke *f. Perigonium.*

okvětokam, u *m.* Taschenstein *m.*

okýnko, *sl. i mor.* okýško *n.* Fensterchen *n. v.* okénko.

okys, u *m.* Oxyd *n.*

okyslič-ení, —ování *n.* Oxydation *f.*; —iti, —ovati oxydieren.

olámati (olámu, eš, e, *imp.* olámej *et* olam !) něco umbrechen, abbrechen.

olam-ek, mku *m.* (*pl.* —ky) Abbruch *m.*, Bruchstück *n.*; —ovati něco öfter umbrechen; o. listí abblättern.

olbi *n.* Schedelhaut *f.*, Hirnschalhäutchen *n. Epicranium.*

olbřím (olbřín), a *m.* Riese *f.*; —ý *adj.* (*pol.*) riesenhaft.

olbrot, a *m.* Wallrat *m.*

olej, e *m.* Öl *n.*; líti olej do ohně Öl ins Feuer gießen fig.; dřevěný o. Baumöl *n.*; o. lněný Leinöl; o. řepkový Rüböl; o. růžový Rosenöl; sklad —e Ölniederlage *f.*; —an, u *m.* ölsaures Salz; —ek, jku *m.* Ölrin, Afterchrysolith *m.*

olejen (*rus.* oleň = jelen) Elentier *n. vl.* los.

olej-íček, čku *m.* Ölchen; 2. Ölfäßchen *n.*; —inovka *f.* Elainsäure *f.*; —itý *adj.* ölicht; —ka *f.* wohlriechendes Öl, Ölwässerchen *n.*; 2. Raps *m.*; Ölrettig *m.*; 3. Öllampe *f.*; 4. Ölkanne *f.*; —kář *m.* Ölhändler, Ölfässerkrämer *m.*; (scherzh.) Wurmdoktor, Salbader *m.*; —na *f.* Ölmühle; Vitriolhütte *f.*; —natý *adj.* ölreich, ölhaltig; —nice *f.* Ölmühle *f.*; 2. Ölkeller *m.*; 3. Ölkuchen *m.*; 4. Ölpalme *f. Elais*; 5. Ölhändlerin *f.*; —nický *adj.* Ölhändler-; o. sklad Ölniederlage; —nictví *n.* Öl-

handel. Ölbau *m.*; —ník, a *m.* Ölmüller, *m.*, Ölschläger *m.*; Ölhändler *m.*; Vitriolfieber *m.*; *posměš.* Salbader *v.* olejkář; fig. Ohrenbläser *m.*; Denunziant *m.*; —niny *pl. f.* Ölpflanzen; —ný *adj.* ölig; o. kámen Ölstein; —né byliny Ölpflanzen; —ná barva Ölfarbe *f.*

olejo-barevný *adj.* ölfarbig; —dárný *adj.* Öl gebend; —jem, u *m.* Ölbehälter *m.*; —malba *f.* Ölgemälde *n.*; o., malířství *n.* Ölmalerei *f.*; —měr, u *m.* Ölmesser *m.*; —plod, u *m.* Ölfrucht *f.*, Garnitzerbaum *m. Elaeocarpus.*

olejov-ati něco ölen; zum Könige ob. zum Priester salben; die letzte Ölung geben; —aty *dj.* ölig; —í *n.* Ölbäume; —ina *f.* Ölen *n.*; —ý *adj.* Öl-; o. obraz Ölbild *n.*; —á barva Ölfarbe *f.*

oleň, ně, olen, a *m.* (*rus.*) *v.* los.

olešn-ice *f.*, —ík, u *m.* Erlenwald *m.*; —ík, u *m.* Sitge *f.*, Ölsenich *m.*

olcha *f. v.* olše. [*Selinum* (bot.).

oliban, u *m. Olibanum· v.* kadidlo.

olidnatiti bevölkern.

olij *m. v.* olej.

oliju *v.* oliti.

olipa *f.* bütenförmige Oblate *f.*

olitalý *adj.* abgeflogen.

oliti (oliju, eš, e) něco umgießen; o. koho fig. jmd. betrügen, beschummeln.

olitovati čeho bereuen.

olium *n.* Oleum *n.*, Vitriolöl *n.*, Schwefelsäure *f.*

oliv-a, oliva *f.* Ölbaum *m.*, Olive *f. Olea*; česká o. (hlošina) wilder Ölbaum, Oleaster *m. Elaeagnus*; 2. o. Ölbeere *f.*; o. u dveří Olive (bei der Türklinke); —ec, vce *m.* Olivenmalachit *m.*; —et, u *m. st. Olivetum n. v.* olivnice; —in, u *m.* Olivin *n.*, Olivet *m.* (Afterchrysolith *m.*); —ka *f.* Ölbeere *f.*; —nice Olivengarten, Ölgarten *m.*; —ný *adj.* Oliven-.

olivo-barevný *adj.* olivenfarbig; —plod, u *m. v.* olejoplod.

olivov-i *n.* Ölbäume *pl.*; —ina *f.* Olivin *n.*; —ý *adj.* Ölbaum-, Oliven-; o. strom Ölbaum *m.*; o. les Olivenwald *m.*; o., —é barvy olivenfarbig.

olivozelený *adj.* olivengrün.

oliza *m.* Maulecker *m.*

olizati (-ám *et* olížu, *imp.* olíž *et* olizej!) něco beleckeu, ablecken, umlecken *v.* oblizati.

oloup-ání *n.* Abschälung *f.*; —ati (-ám, *imp.* oloupej!) něco abschälen.

oloup-en, a, o, ý beraubt; —ení *n.* Beraubung *f.*; —iti (-ím, *imp.* olup!) koho oč, z čeho jmd. berauben.

olov-ář *m.* Bleiarbeiter *m.*; —ce *n. v.* olovo; —ec, vce *m.* Molybdän *n.*, Wasserblei *n.* (Metall).

olověn-ice *f.* Bleikugel *f.*; —ka *f.* Bleistift *m.*; —ý *adj.* bleiern, Blei-; —á ruda Bleierz *n.*; —é hory Bleibergwerk *n.*

olov-ičný *adj.* bleifarben, livid; —ina, —inka *f.* Bleierz, Glanzerz *n.*, Bleiweiß *n.*; *st.* Bleikalk *m.*

olov-natec, tce *m.* Bleioxyd *n.*; —natý *adj.* bleihaltig.

olov-nice *f.* Bleilot *n.*, Grundblei, Senkblei *n.*; Senkel *m.*, Senkelschnur *f.*; 2. *st.* Fechterhandschuh; —ník, a *m.* Bleigießer *m.*; —ný *adj.* Blei enthaltend; bleihaltig *v.* olověný.

olovo *n.* Blei *n. Plumbum*; o. točené gewundenes Blei; *st.* o. bílé Zinn

olstiti *v.* obelstiti. [*n.* (*v.* cín).

olšák, a *m.* Backtrebs *m.*; Wasserfuchs *m.* [bílá Weißerle *f.*

olše *f.* Erle *f.* Eller *f. Alnus*; o.

olš-í, —oví *n.*, —ina *f.* Erlenwald *m.*; —inka *f.* Erlenzapfen *m.*; —ovec *m.* (*nov. lépe* král duchů) Erlenkönig *m.*; —ovka *f.* Erlenzapfen *m.*; —ovník, a *m. v.* olšovec; —ový *adj.* Erlen-; o. les Erlenwald *m.*; o. strom *v.* olše.

oltář, e *m.*, —ek, řku, —ík, u, —íček, čku *m.* Altar *m.*; o. veliký, o. hlavní Hauptaltar; o —ích am Fronleichnamsfeste; —iště *n.* Altarblatz *m.*, Presbyterium *n.*; —ní *adj.* Altar-; o. obraz Altarbild *n.*; nejsvětější svátost o. das heiligste Sakrament des Altars; —nice *f.* fig. Tempel *m.*; —ník, a *m.* Altarist *m.*, Meßleser, Meßpater *m.*

oltářo-borec, rce, borce *m.* Altarenstürmer *m.*

olud-ně *adv.*, —ný *adj.* verführerisch.

olupovati berauben *v.* oloupiti; 2. abschalen *v.* oloupati.

olůvko *n.* Wasserblei *v.* olovec; o. tužka Bleistift *m.*

olymp-iada *f.* Olympiade *f.*; —ický *adj.* olympisch; —ické hry olympische Spiele.

omacati (*imp.* -ej!) *v.* omakati.

omáčeti (*imp.* -ej!) *v.* omočiti.

omáč-ka *f.* Brühe, Tunke, Sauce *f.*; fig. o., červená o., Blut *n.*; —níček, čku, —ník, u *m.* Brühenäpfchen, Tunknäpfchen *n.*, Sauciere *f.*

omak, u *m.* Betastung *f.*, das Befühlen; —ati (-ám), —ávati (-ám) něco betasten; befühlen; *sl.* schmer kauen.

omal-enost *f.* Verkleinerung *f.*; 2. Feinheit *f.*; —ený *adj.* verkleinert; höflich (*sr.* neomalený); —eti klein werden; —iti klein machen, verkleinern.

omálo (o málo, málem) *adv.* beinahe, ein wenig, um ein weniges, es fehlte wenig (daß...).

omalovati něco bemalen; o. koho u koho fig. einen anschwärzen.

omam, u *m.*, —a *f.* Verblendung, Täuschung, Illusion *f.*; Blendwerk *n.*

omám-en, a, o, —ený (něčím) betäubt; betört; getäuscht; verblendet; —ence ein Verblendeter; —ení *n.* Verblendung, Betäubung *f.*; —iti (*imp.* omam!), omamovati koho čím betäuben; 2. täuschen, verblenden.

oman, u *m.* Alant *m. Inula Helenium*; —ina, —ovina *f.* Inulin *n.*

omantati (-ám) *sl.* bezaubern.

omast-a, omast, ti, —ka *f.* Fett zum Anmachen; *mor.* Maitung *f.*; fig. o. *m. mor.* Schiffel *m.*; —ek, sku *m.* Schmalz

n.; — iti (*imp.* omasti!), omašťovati něco tchmalzen, fett machen; o. pole den Acker düngen; fig. někomu něco o. verbittern; o. sobě kapsu sich den Beutel spicken, ausspicken.

omat, u *m. v.* ochmat; —ati (-ám) *sl. v.* omakati, ochmatati.

omátka *f. v.* omeček.

omazati (omažu, eš, e, *imp.* omaž!), omáznouti něco etw. beschmieren, umschmieren.

omdl-ělý *adj.* ohnmächtig geworden; —ěti (-im, *imp.* ne-i!) in Ohnmacht sinken od. fallen, ohnmächtig werden.

oměj, omej, oměj, e *m.* Sturmhut, Eisenhut *m. Aconitum* (*rstl.*); —olistý *adj.* eisenhutblätterig; —ovina *f. Aconitin n.*; —ovitý *adj.* eisenhutartig; —ový *adj.* Eisenhut-.

oměk, u *m.* das Abweichen, Lazieren, Durchfall *m.*; *v.* obměk; —čiti (-čím, *imp.* -či!) *v.* obměkčiti; —nouti *v.* obměknouti.

omel-a *f.*, —í *n. sl.* Mistel *f. v.* jmelí; 2. Tannenzweige zum Besen.

omel-ka *f.* Braumühle *f.*; *pl.* —ky die Abfälle in der Mühle; o. *sl. v.* omela; —u *v.* omleti.

omeluch, a *m. v.* jmelucha.

oměr, u *m. v.* obměr.

omesti (ometu, eš, e, *imp.* omeť!) něco abkehren; abbürsten; fig. o koho einen betrügen; täuschen; beschummeln; o. se sich täuschen.

omet-ač *m.* Abkehrer *m.*; (mont.) Steigfehrer *m.*, Anwerfer *m.*; —ačka *f.* -in; —ák, u *m.* Schwanz *m.*; —ati, omítati (-ám) něco abkehren, abbürsten; anwerfen, bewerfen; (bei Zimmerm.) säumen; o. se sich bewerfen; sich abkehren; o. se kolem koho geschäftig sein, herumschießen, herumwischen.

omětek, tku *m.*, *pl.* omětky Kleienwasser *n. v.* okal; 2. (o. na zdi) *v.* obmítka.

omello *n. sl.* Kehrwisch *m.* (pomello).

omězditi (-ím, *imp.* -i!) *sl.* bezaubern.

omeziti (-im, *imp.* omez!) něco begrenzen, verrainen, einschränken (obmeziti).

omih, omich, omích, u *m. st.* Wolfsturmhut *m. v.* oměj.

omítati (-ám) něco *v.* omleti.

omílce *n. sl.* kleiner Ofenbesen.

omilostniti (-ím, *imp.* -i!) koho begnadigen. [Unterlassung *f.*

omin-outi něco unterlassen; —utí *n.*

omítačka *f.* Mauerkelle *f.*

omítka *f.* Anwurf *m. v.* obmítka.

omknouti *v.* omykati.

omlad, u, —ek, dku *m.*, omladí, di *f.*, omladí *n. coll.* junger Schoß, Aufsprößling *m.*; 2. Wechselfeld *n.*; *pl.* —ky Kindbett *n.*; —a *f.* Verjüngung *f.*; —ěti jung werden; 2. (v. Bäumen) grüne Zweige bekommen; 3. gebären; —ina *f.* (*srb.*) Jugend *f.*, Jugendgenossen; junge Welt; *v.* mládež; —lý *adj.* jung geworden; —nice *f.* (—ná žena) Wöchnerin, Kindbetterin *f.*; *sl.* Kirchgangerin *f.*; —nouti (omládnouti) sich verjüngen, jung werden; 2. kindeln, gebären.

omlat, u *m.*, —ek, tku *m.* Trusch *m.*

omlátiti (-ím, *imp.* omlať!), omlaceti, omlacovati něco abdreschen.

omlatn-í (-ý) rejstřík Abdruschregister *n.*; —ík, u *m. sl.* Dreschertschmaus nach beendigtem Dreschen.

omlaz, e *f.*, o., u *m.*, —í *n.* Wiederwuchs, Nachwuchs *m.*; Unterwuchs *m.*; Gestrüuch *n.*, Buschwerk *f.*; —nice *f. v.* omladnice; —nička *f.* Wochenfieber, Kindbettfieber *n. Febris puerperalis*; —ovati *v.* omladiti.

omleti, omliti (omelu, eš, e, *imp.* omel!) něco abmahlen, ummahlen; fig. o koho betrügen; beschummeln; 2. nachreden, verleumden.

omlouv-ací *adj.* Entschuldigungs-; —ač *m.* Entschuldiger *m.*; *v.* pomlouvač; —ání *n. v.* omluva; —ati (-ám, *imp.* omlouvej!) někoho einen entschuldigen; 2. (pomlouvati) verschwärzen, verleumden, nachreden; 3. o. něco viel darüber reden; *v.* omluviti.

omls-ati (-ám), —ovati abnaschen; kdo rád někde omlsuje, kapsičku si vyprázdňuje Naschen macht leere Taschen; —ek, sku *pl.* —ky Naschwerk *n.*

omluv-a *f.* Entschuldigung *f.*, Ausrede *f.*; Exkusation *f.*; 2. *v.* pomluva, —ač, *m. v.* omlouvač; —ení *n.* Entschuldigung *f.*; —enka *f.* Entschuldigungskarte *f.*; —itelný *adj.* entschuldbar; —iti (-ím, *imp.* omluv!), omlouvati koho ausreden, entschuldigen; o. se z čeho, o. se sich ausreden; sich entschuldigen; sich exkusieren; —ný *adj.* Entschuldigungs-; o. list E.-brief *m.*, E.-schreiben *n.*

omlzek, zku *m. sl.* Schlotzer *m.*

omnibus, u *m.* Omnibus *m.* (Gesellschaftswagen *m.*).

omnouti (omnu) něco abreiben.

omočiti (-ím, *imp.* omoč!), něco do něčeho eintauchen, eintunken; o. se sich naß machen; o. si fig. sich durch Teilnahme bei etw. schädigen, sich kompromittieren, sich blamieren.

omok, u *m.* das Einweichen, Eintauchen; 2. Feuchtfetzen *m.*; o. k barvení Farbwisch *m.*; —lý *adj.* naß; —nouti, —ati (3. -á) naß werden; —titi (*imp.* -ři!) něco umnäßen.

omozečnice *f.* Hirnhaut *f.*, Gefäßhaut (weiche) *pia mater.*

omráč-en, a, o, ý, betäubt; —enec, nce *m.* der Betäubte; —ení *n.* Betäubung *f.*; —iti (*imp.* omrač!) něco verdunkeln; o. někoho (ranou atd.) betäuben; o. komu oči die Augen blenden.

omračný *adj.* betäubend; o. strach ein panischer Schrecken.

omračovati *v.* omráčiti. [Welke *f.*

omrak, u *m.* Betäubung *f.*; 2. trübe

omraz-ek, zku *m.* Randeis *n.*; 2. gefrorene Schneedecke; —iti (-ím, *imp.* omraz!) něco durch den Frost härten; 2. o. koho kugelfest machen.

omražen-ec, nce *m.* ein Kugelfester; —ina *f.* Frostwunde *f.*; —ý gefroren; 2. kugelfest.

omrknouti něco beblicken, beſchauen, hinblicken; 2. *st.* vom Dunkel überfallen werden. |Bröckelchen *n.*

omrv-a *f.* Splitter *m.*; —ina *f. sl.* **omrza** *m. v.* omrzelec.

omrz-alka *f.* Glatteis *n.*; Froſtregen *m.*; padá o., prší o. es glatteiſet; —ati (okna —ají!) *v.* omrznouti.

omrz-elec, lce *m.* ein Läſtiger, Lebensmüder, Verdroſſener; —elost *f.* Überdruß *m.*, Verdroſſenheit *f.*; —elý *adj.* läſtig, beſchwerlich; überdrüſſig, verdroſſen; o. života des Lebens überdrüſſig, lebensmüde; —ení *n.* Überdruß *m.*; do o. zum Verdruß; bez o. ohne Verdruß, unverdroſſen; —eti (3. -í) verdrießen, läſtig werden; —elo mě (*acc.*) to, —elo mně (*dat.*) to ich bin deſſen müde, überdrüſſig, ſatt.

omrz-lý *adj.* umfroren; *st. v.* omrzelý; —nouti umfrieren; —ovati se ſich langweilen.

omše *f. st. v.* mše.

omše-lý, —ný *adj.* bemooſt.

omužiti (srdce) *st.* ſtärken, ermannen.

omyčné, ého *n.* Werg *n.* [rek.

omydlek, dlku *m.* Seifenreſt *m.* (spě-

omyk-aci *adj.* Schab-; o. kosa Schabeiſen *n.*, Streichelſen, Gerbereiſen *n.*; —ačka *f.* Krempelmaſchine *f.*; —ati (-ám), —ovati, omknouti něco abſtreifen; o. kůži abhaaren; fig. o. boty *st.* Ferſengeld zahlen; o. se ſich rupfen, zauſen; fig. ſich fortrollen.

omyl, u *m.* Irrtum *m.*, Irrung *f.*; Fehler *m.*; v o. uvésti (uváděti) irreführen; jste na —u Sie ſind im Irrtum; —em irrtümlich; irrtümlicherweiſe; —y tisku Druckfehler *pl.*

omýliti (-ím, *imp.* omyl!) koho trügen, täuſchen; o. se (*imp.* [ne]omyl se!) v čem irren, fehlen; anſtoßen.

omyl-ka *f. st. v.* omyl; —ně *adv.* irrtümlich; —ník *v.* kopytník; —ný *adj.* betrüglich; fehlbar, irrend, falſch, täuſchend (*srv.* ncomylný). [tuition *f.*

omyv, u *m.*, omývka *f.* (ſituru.) Ab-

omženi *n. mor.* Raſt *f.*, Ruhe *f.*

omžiti (-ím, *imp.* -i!) umnebeln, mit Nebelregen umnetzen; 2. die Augen zumachen.

on *pron. m.* (*gen.* jeho, *dat.* jemu, *acc.* jej, jeho. *instr.* jím; mit Präpoſ. u něho, k němu, na něj, v něm, s ním) er; **ona** *f.* ſie; **ono** *n.* es.

oň (= o něj) um ihn.

onač-ejši, —í *adj.* (*compar.*) beſſer, hübſcher; —iti (-ím, *imp.* onač!), —ovati něco ändern.

onady *adv.* dadurch; dorthin.

onak *adv.* anders; tak neb onak auf dieſe oder jene Art; —o, —no *adv.* anders; —ost, —ovost, —nost *f.* das Andersſein; 2. Anſehnlichkeit *f.*, Vornehmheit *f.*; —ový, —ý *adj.* ddd. andere; 2. anſehnlich, vornehm.

onam, —o *adv.* dorthin.

ona-pani, —vladka *f. st.* Hausherrin *f.* (Alleinherrſcherin im Hauſe).

onda, ondá *adv. v.* onehdy.

ond-ání *n.* Plagerei *f.*, Mühe *f.*; 2. Beſeitigung *f.*; —ati (-ám, *imp.* ondej!) něco wegjagen; beiſeiteſtellen; o. se s čím ſich plagen, ſich Mühe nehmen, ſich bemühen.

onde *adv.* dort; zde i o., onde i onde hie und da; —jší *adj.* einſtig.

ondenek, nku *m.* neuerlicher Tag.

ondění *n.* das Anderstun.

ondeno *adv. v.* onde.

ond-ěti, —iti (-ím, *imp.* ondi!) *sl.* erzen; 2. etw. zu unrechter Zeit tun.

ondy, ondyno *adv. v.* onehdy.

onéci, onácí, onócí *adj. sl.* ein gewiſſer.

onehd-a, —á, oneda *adv. v.* onehdy; —ejšek, ška *m.* der neuliche Tag; —ejší *adj.* neulich; damalig; —y (onekdy = onegdy) *adv.* neulich, nächſt, jüngſt; unlängſt; jako o. wie damals.

oněm-ělý *adj.* verſtummt; —ěti verſtummen; —iti (-ím, *imp.* oněm! oněmi!) koho ſtumm machen.

onen, ona, ono *pron.* jener, -e, -es; za onoho času zu jener Zeit; v onen den an jenem Tage; onen svět jene Welt; na onom světě in jenem Leben, im Jenſeits; —krát *adv.* damals; —no *pron.* jener dort. [erzen.

onikati (-ám) někomu fiezen; *sl.*

onsa *f.* (zool.) Unze *f.*, Jaguar *m.*

onsah, onseh, a *m. st.* (*voc.* onsahu, onseže!) Arian *m.* (der gewiſſe), der Dingsda.

onuc, i, —e *f.*, —ka, onučka *f.* Lappen, Fußlappen, Fetzen *m.*; fig. Wiſch *m.*; ſchlechte wertloſe Sache, Schund *m.*

onudy, —no *adv. v.* onady.

ony, oná, oné *pron. sl. v.* onen.

onže *pron. st.* welcher; jener.

op, a, opec, pce *m.* Affe *m.* (das Männchen) *v.* opice.

opáčen-í *n.* Wiederholung *f.*; o., —ice *f. v.* opačina; —ost *f.* das Wiederholtſein; —ý *adj.* wiederholt; der beſagte.

opačin-a, —ka *f.* Wagenſterz *m.*; 2. Kehrruder, Hinterruder *n.*; (Steuerruder); 3. Verkehrtheit *f.*; 4. Antitheton *n.*

opačitelný *adj.* wiederholbar.

opáčiti (-ím, *imp.* opač! *et* opáči!), opačovati co wiederholen; o. komu něco (hříchy) vorwerfen; o. čelo die Stirn bieten; o. se komu ſich widerſetzen.

opač-itost *f.* Verkehrtheit *f.*; —ý *adj.* verkehrt, unrecht; Gegen-; wechſelweiſe, wiederholt. |verkehrt, rückwärts-

opáčk-a *f.* Replik *f.*; —ou, —em

opačn-ost *f.* Wiederkehr *f.*; 2. Verkehrtheit *f.*; 3. Widerſpruch *m.*; Widerſinn *m.*; Gegenſatz *m.*; —ý (—í) *adj.* (—ě *adv.*) gegenteilig, entgegengeſetzt; verkehrt, Gegen-; nochmalig, wiederholt.

opad, u *m.* Abfall *m.*, Abnahme *f.*; o. mořský Ebbe *f. v.* odliv; —alky *pl. f.* abgefallenes Obſt; —alý *adj.* abgefallen; —alé ovoce *v.* opadalky; —ati (-ám), —ávati, —nouti abfallen; ſinken; abnehmen; voda —á, —ává das Waſſer fällt; —nouti někoho *sl.* einen überfallen; —lý *adj.* abfällig.

opáchlý *adj.* anrüchig.

opak, u *m.* das Umwenden, Umkehren; 2. Widerspiel *n.*; Gegenteil *n.*, Kontrast *m.*; o., v o., na o. (naopak) im Gegenteil, verkehrt, umgekehrt, hinterwärts; hingegen.

opakov-ací *adj.* Repetier-, Wiederholungs-; o. učení Wiederholungsunterricht *m.*; o. hodiny, —ačky *pl.* Repetieruhr *f.*; —ačka *f.* Repetiergewehr *n.*; —ání *n.* Wiederholung *f.*; Repetition *f.*; —ati něco wiederholen, repetieren.

opal, u *m.* Brand *m.*

opál, u *m.* Opal *m.*

opál-ací *adj.* Wurf-; o. lopata *v.* opálka; —ač, e *m.* Worfler, Wanner *m.*; —ačka *f.* Worflerin *f.*; Futterschwinge *f.*; —adlo *n.* Getreidereinigungsmaschine *f.*, Kornrolle *f.*; —ati (-ám) něco (o. obilí opálkou) wannen, auswannen, schwingen; fig. o. někoho durchziehen, schten, durchhecheln; o. za kým jmdn. nachgehen; o. se *sl.* schlenkern, sich hinundherbewegen.

opálek, lku *m.* Löschbrand *m.* (oharek).

opál-enec, nce *m.* e. Abgebrannter; —enina *f.* Brandwunde, Versengung *f.*

opáliti (*imp.* opal!), opalovati něco abbrennen, sengen, versengen, befengen; anfengen; o. koho jmd. betrügen, prellen; o. se verbrannt werden; sich betrügen.

opálka *f.* Futterschwinge *f.*, Futterwanne *f.*; 2. Wurfschaufel *f.*; 3. Sommerhut *m.*; 4. *v.* ošatka. [opáliti.

opálov-ací *adj.* Senge-; —ati *v.*

opálovec, vce *m.* Labradorstein *m.*

opánky *pl. f.* Halbstiefel, Bundschuhe, Schnürstiefel *f.*

opanov-ání *n.* Eroberung, Bewältigung *f.*; Okkupation *f.*; Besitzergreifung *f.*; —atel, e *m.* Eroberer *m.*; —ati (*imp.* opanuj!) něco (o. zemi, město) etw. beherrschen, erobern, bewältigen; sich bemächtigen (einer Stadt usw.), sich einer Sache bemeistern, in Besitz nehmen; okkupieren; o. se (svůj hněv atd.) sich beherrschen, sich besinnen; —ný *adj.* imposant.

opar, u *m.* warmer, heißer Dunst, Hitze *f.*; 2. (med.) Stomakace *f.*, Hitzblattern; Hitzbläschen *n. Sudamina pl.*; 3. Flechte *f. Herpes*; 4. Maulseuche *f.* (b. Tieren); 5. Atmosphäre *f.*, Dunstkreis *m.*

opař-en, a, o, ý verbrüht; —ení *n.* Verbrühung *f.*; —enina *f.* abgebrühte Stelle; Wunde von einer Verbrühung; —iti (*imp.* opař!), —ovati něco abbrühen, verbrühen; fig. o. koho jmd. betrugen; o. se čím (o. se horkou vodou atd.) sich mit heißem Wasser verbrühen, sich verbrennen.

oparka *f. v.* omáčka. [Dunst-.

oparov-ina *f.* Dunstkreis *m.*; —ý *adj.*

oparozpyt, u *m.* Atmosphärologie *f.*

opas, u *m.* Ring in der Mühle; 2. Gürtel *m. v.* opasek.

opásati (opásám, áš, á *et* opášu, eš, e, *imp.* opásej *et* opaš!) někoho (o. koho mečem atd.) umgürten, angürten, aufgürten.

opasečný *adj.*; o. čas (Forstw.) Umtriebszeit *f.*

opasek, sku *m.* Gurt *m.*, Gürtel *m.*, Geldgurtel *m.*; 2. (*mor.*) Unterhemd *n.*

opáska *f.* Kuppel zum Seitengewehre; *v.* opasek.

opasn-é, ého *n.* (věnečné) *st.* Schürzenzins *m.*, Gürtelpfennig *m.*, Hemdeschilling *m.*, Frauengeld *n.*; —í, —ý, opasový *adj.* Gürtel-; Umgürtungs-; o. lišej Gürtelkrankheit, Gürtelrose *f.* (bederní růže).

opásti (opasu, eš, e) abweiden; II. (opadu, oš, e) *st. v.* opadnouti.

opat, a *m.* Abt *m. abbas.*

opatek, tku *m.* Quartier am Schuhe.

opatera *f. sl.* die Pflege.

opat-ina, —nice *f.* Fersenleder *n.*

opat-ka, —kyně *f.* Äbtissin *f.*

opatr-ení *n.* das Besehen, die Beschauung, Besichtigung *f.*; 2. o. něčeho Verschaffung, Anschaffung *f.*; 3. Beförderung *f.*; 4. Vorkehrung, Versorgung, Besorgung, Verfügung *f.*, Anstalt *f.*; Maßregel *f.*; o. učiniti Anstalten treffen; náležitá o. učiniti die rechten Mittel treffen; 5. o. (zaopatření míti) Unterhalt *m.*, Auskommen *n.*; —enství *n. st.* Sorge, Aufsicht *f.*; —itel, e *m.* Verschaffer, Versorger *m.*; *sl.* Beschauer, Beseher *m.*; —iti (*imp.* opatř *et* opatři!), —ovati něco besehen, beschauen; 2. Anstalt machen, Vorkehrung treffen, besorgen; 3. o. něco komu verschaffen, anschaffen, beschaffen; 4. o. koho něčím mit etw. versehen, versorgen, ausrüsten; o. so čím sich versorgen, sich versehen; o. se před čím, proti čemu, v čem vorsichtig sein, sich hüten; o. se proti čemu sich gegen etwas verwahren.

opatrn-ý, a, o *adj. v.* opatrný; —ě *adv.* vorsichtig; —ík, a *m.* ein vorsichtiger, kluger Mensch; 2. *v.* opatrovník; —ost *f.* Vorsicht *f.*, Vorsichtigkeit, Bedachtsamkeit, Klugheit *f.*; o. je matka moudrosti Vorsicht ist die Mutter der Weisheit; —osti nikdy nezbývá Vorsicht kann nicht schaden (Vorsicht schadet nicht); —ý *adj.* (—ě *adv.*) vorsichtig, behutsam, bedachtsam, klug; o. (Titel) *st.* wohlweise.

opatřovací Verpflegs-, Versorgungs-.

opatrov-ací *adj.* Pfleg-, Wart-; —anec, nce *m.* Pflegling, Schützling; Kurand *m.*; —ání *n.* Pflege, Pflegschaft, Bewahrung, Wartung *f.*; Aufsicht *f.*; —anka, —ankyně *f.* ein weiblicher Pflegling; —anost *f.* Pflegschaft, Kuratel *f.*; —anský *adj.* Pflegschafts-, pflegschaftlich; —anství *n.* Kuratel *f.*, Pflegschaft *f.*; —atel, e *m.* Bewahrer, Verwahrer *m.*, Pfleger, Behüter.

opatřovatel, e *m.* Besorger, Obsorger *m.*; —na *f.* Versorgungsanstalt *f.*

opatrovatel-na *f. v.* opatrovna; —ství *n.* Pflegschaft *f.*, Kuratel *f.*

opatrovati něco n. někoho (nemocného) warten, pflegen, hüten, behüten, bewahren, bewachen.

opatřovati někoho něčím (o. potravou) versorgen, besorgen, verpflegen.

opatrovna *f.* Kinderbewahranstalt *f.*; o. nemluvňátek (jesličky) Krippe *f.*, *Crèche f.*

opatřovna *f.* Verpflegsmagazin *n.*

opatrovn-í, —ý *adj.* Pflege-, Schutz-, Bewahr-; —ice *f.* Schützerin, Wärterin *f.*; o. dítek Kinderwärterin *f.*; —ický *adj.* Pflegschafts-, pflegschaftlich; Kuratels-; —ictví *n.* Wartung, Pflege *f.*; Kuratel *f.*; —ictvo *n. coll.* das Wartpersonale; —ík, a *m.* Wärter, Pfleger, Verforger, Bewahrer *m.*; Verwahrer *m.*; Kurator *m.*

opat-ský *adj.* Abt-, äbtisch; —ství *n.* Abtei, Abtwürde *f.*; Abteipfründe *f.* *Abbazia.*

opaž-ení *n.* das Täfeln, Schiften; 2. Tafelwerk *n.*; —iti (*imp.* opaž!), —ovati něco täfeln, schiften, schäften.

ope-ci, opéci (opeku, -češ, -če, *imp.* opec (opeč!) něco abbacken; o. maso abbraten; —čenky, —čky *pl. f.* gebratener Kartoffel.

opěch-árna *f. v.* opicharna; —ovati [*v.* opichovati.

opek, u *m.* Auflauf *m.* (Speise).

opěka, opeka *f.* (*pol. i rus.*) Pflege ., Sorgfalt *f.*

opek-ance *pl. m.* an der Glut gebackene Klößchen; —ati (-ám) něco umbacken *v.* opeci; o. se, opékati se *st.* sorgen *v.* starati se.

opelich-alý *adj.* kahl; -ost -heit; —ati (-ám) kahl werden; sich mausen.

opelka *f.* (výškrabek) Reftkuchen *m.*; 2. Leinkuchen, Ölkuchen *m.*

opěna *f.* Schaum *m.*

opěnče *v.* opínče.

openec, nce *m.* (popenec) Gundelrebe *f.*, Erdepheu *m.* *Glechoma.*

opěn - ěti beschäumt werden; —iti (-ím, *imp.* opěň!), opěňovati něco beschäumen, mit Schaum bedecken; 2. abschäumen.

opeňka, (opeňka, opěnka, openka) *f.* Stockpilz *m.*; Stockschwamm *m.* *Agaricus mutabilis*; *pl.* —ky Abfälle vom

openka *f. v.* openec. [Stamme.

opěnov-ačka *f.* Schaumlöffel *m.*; Schaumkelle *f.*; —ati abschäumen *v.* opěniti.

opentliti (-ím, *imp.* opentli!) něco mit Bändern schmücken; 2. fig. o. koho imd. prellen, beschummeln.

opera *f.*, zpěvohra *f.* Oper *f.*

opěra *f.* Stützpunkt *m.*

oper-ace *f.* Operation *f.*; —ační sín Operationssaal *m.*

operadlo *n.* die Lehne.

operátor, a *m.* Operateur *m.*

opereta *f.* Operette *f.*

opeř-enec *m.* fig. Vogel *m.*; —eti Federn bekommen; —iti (-ím, *imp.* opeř!) něco befedern, befielen; o., opažiti verschlagen; decken; o. se Federn bekommen; fig. sich bereichern, sich emporhelfen.

opěr-ka *f. v.* opěra; —ná zeď Stützmauer *f.* [schule *f.*

operní *adj.* Opern-; o. škola Opern-

operovati operieren. **operu** *v.* oprati.

operutiti (*imp.* operuť!) beflügeln.

opes-ka *f. st.* Vorhant *f.* (anat.); —lík, a *m.* ein Unverschämter; 2. Geizhals *m.*; —lý *adj.* unverschämt (opselý); 2. begierig, geldgierig; 3. hurtig.

opěš-alý, —elý *adj.* zum Fußgänger geworden; *st.* zögernd, saumselig; —eti ohne Pferd verbleiben, zum Fußgänger werden; —ky *pl. m. v.* opisky.

opět, —y (—ně) *adv.* wieder, abermals; —avý, —livý *adj. v.* opětovavý; —ně *adv. st.* wiederholt. [opěvati.

opěti (opěju, *imp.* opěj!) něco *v.*

opět-iti *v.* opětovati; —ně *adv.*, —ný (—ní) *adj.* wiederholt, abermalig.

opětoslov, u *m.*, —í *n.*, —nost *f.* Wiederholung des ersten Wortes.

opětov-ně *adv.* wiederholt; —ání *n.* Wiederholung *f.*; Repetition *f.*; —ánky *pl. f.* etwas Wiederholtes; —aný *adj.* wiederholt; abermalig; —ati něco etw. wiederholen; erwiedern; repetieren; —avý, —ný *adj.* (gramm.) iterativ, frequentativ, wiederholend.

opětplozí *n.* Wiedererzeugung *f.*

opětva *f. st.* Verhüllung *f.*

opěty *adv. st. v.* opět.

opevadlo *n. st.* Befestigung *f.*

opěvati (-ám) něco etw. besingen.

opev-nění *n.* Befestigung *f.*, Fortifikation *f.*; —niti (*imp.* -ni!), —ňovati něco (o. město) befestigen; —ňovací *adj.* Be-

opi *adj.* Affen-. [festigungs-.

opic *m.* der männliche Affe.

opice *f.* Affe *m.* *Simia Malpa*; 2. der Nachäffer; 3. ein häßliches Weib; 4. fig. o. (= opit se) Rausch *m.*; Spitz *m.*; opici chytiti *vulgo* sich einen Rausch trinken.

opič-ácký *adj.* affenmäßig; —áctví *n.* Nachäfferei *f.*; —ák, a *m.* der männliche Affe; 2. fig. Nachäffer *m.*; 3. Affenwärter *m.*; —árna *f.* Affenzwinger *m.*; —atko *n.* Äffchen, Äffiein *n.* (junger Affe); —í *adj.* Affen-; o. láska Affenliebe *f.*; —iti se (*imp.* opič se!). (po kom) nachäffen; —ivý *adj.* nachäffend; —ka *f. v.* opice; —ník, a *m.* Affenwärter *m.*; —ný *adj.* nachäffend.

opich, u *m.* (= Avpich) *v.* liběcek.

opich-aci *adj.* Stampf-; —ač *m.* Stampfer *m.*; —adlo *n.* Stampfeisen *n.*; —árna *f.* Stampfmühle *f.*; —ati, opíchati (-ám), —ovati něco stampfen.

opij, e *m.* Opium *n.*

opij-eti se (*imp.* [ne]—ej se!) sich oft betrinken; —ivý *adj.* berauschend *v.*

opiju *v.* opiti. [opojný.

opikati (-ám) urinieren, felchen; 2. abbacken.

opilec, lce *m.* Trunkenbold *m.*, Säufling, Söfling *m.* [fráz *n.*

opilek, *pl.* opilky *m.* Zeilspane Ge-

opil-ka *f.* eine Betrunkene; 2. Loch *m.*; —ost *f.*, —ství *n.* Trunkenheit *f.*, Betrunkenheit *f.*

opilovati něco abfeilen. [rauscht.

opilý *adj.* trunken, betrunken, be-

opince *n.* malachischer Bundschuh; *srv.* opánky.

opír-ací *adj.* Lehn-; —adlo, —átko *n. v.* opěradlo; —ati (-ám) něco etw.

anſteumen; o. se o něco, na něco ſich ſtützen; o. se čemu ſich widerſetzen; widerſtreben; *v.* opříti; —avý ſtützend; —avá zpruha Spreizfeder *f.*; —ka *f.* Widerlage *f.* (bei einer Kettenbrücke).

opis, u *m.* Beſchreibung *f.*, 2. Kopie, Abſchrift *f.*; 3. Umſchrift *f.*; —ný (—ni) *adj.* Beſchreibungs-; Umſchrift; beſchreibend; beſchreibbar; —ovač *m.* Abſchreiber *m.*, Kopiſt *m.*; —ování *n.* Abſchreibung, Kopierung *f.*; —ovati co (öfter) beſchreiben; abſchreiben *v.* opsati.

opíšky *pl. m.* Hülſen in der Stampfe.

opíšu *v.* opsati. [ſüble, Spelzen *pl.*

opíti (opiju, eš, e, *imp.* opij!) někoho (*acc.*) einen betrinken, beſaufen, berauſchen; o. se ſich berauſchen.

opitomělý *adj.* betäubt.

opium *n.* (*m.*) Opium *n.* [ſpulen.

opláchnouti, opláknouti něco abſpülen.

oplak-ati (-ám *et* opláču), —ávati (-ávám) něco n. koho beweinen.

oplan, a *m. sl.* Taugenichts *m.*; —cija, —ice *f. sl.* nichtswürdiges Frauenzimmer. [ziehen (von Geſchwulſt).

oplasknouti (-nu) abfallen, ſich verziehen

oplata *f.* Vergeltung *f.*

oplatečník, a *m. v.* oplatkář; o., u *m.* Oblatenpfanne *f.*

oplatek, tku *m.* Oblate *f.*; Hippe *f.*; fig. *pl.* —tky (Pán Bůh peče —tky) Gott vergilt

oplatitelný *adj.* rückzahlbar.

oplatiti (*imp.* oplať!), opláceti (*imp.* oplácej!), oplacovati někomu něco něčím zurückzahlen, vergelten.

oplátka *f.* Vergeltung *f.*; jaká půjčka, taková o., půjčka za —ku wie die Arbeit, ſo der Lohn, Gleiches mit Gleichem vergelten; *sr.* oplata.

oplatk-ář *m.* Oblatenmann, Oblatenbäcker *m.*, Hippenbäcker *m.*, Hippmann *m.*; —ový *adj.* Oblatent.

oplatník, a *m. v.* oplatečník.

oplatný *adj.* vergeltend.

oplav-a *f.*, —eni *n.* Umſchiffung *f.*; —iti (*imp.* opla-!) (svět) umſchwimmen, umſchiffen; o. (břeh, o. seno) abſpülen; o. koně abſchwemmen; —ky *pl. m.* Spreu *f.*; 2. abgeſchwemmte Sachen.

oplaz, u, —ek, zku *m.* ein ungeackerter Teil, ungeackerte Furche; —ilý *adj. sl.* umkrochen; —iti, —ovati něco umkriechen, umſchleichen.

oplé-cek, cku, *sl.* —cko *n.*, —čí *n.* Gewand um die Schultern; Achſelhemd *n.*; Umſchlagtuch *n.*

oplech-lý *adj. v.* oplichlý; —nouti *v.* oploju *v.* opleti. [ſoplchnouti.

oplen, u, —ek, nku *m.* Rungſtock, Rungſtuhl, Wendeſchemel *m.*; *pl.* —y vier Stöckel bei Wagenleitern; Querholz bei den Schlitten.

oplesk, u *m.* (typ.) Abklatſch *m.*; Abzug *m.*; 2. der Abdruck im Metall; —ati (-ám), —nouti něco něčím mit etw. flachem ſchlagen; umſchmeißen; o. se ſich wo ſetzen; ſich mit jmd. verplämpern, ſchlecht heiraten.

oplesť, ti *f. v.* oplet.

oplesti, oplésti (oplet-u, eš, e, *imp.* oplet!) něco něčím umflechten, umſtricken, umzäunen; o. se ſich umzäunen.

oplet, ti *f.* Flechtwerk, Zaungeflecht *n.*

oplet-ač *m.* Umflechter *m.*; —ka -ín; *pl.* —ačky *f. v.* opletky; —ání *n.* (o. míti s něčím u soudu, u úřadu) Anſtand *m. sr.* opletky; —ati, oplétati (-ám) něco něčím umflechten; o. se s čím tändeln. [něco (o. zelí atd.) beſäten.

oplieti (opleju, eš, e, *imp.* oplej!)

opletky *pl. m.* Umſtände, Anſtande, Intrigue *f.*; Fallſtricke *pl.*

opletník, u *m.* Deckwinde, Zaunwinde *f. Convolvulus sepium.*

opleva *f.* Kornbrand *m.*

oplich-alý, —avý, —lý *adj. sl.* fahl; —ati (-ám), —nouti fahl werden.

oplín, u *m. v.* oplen.

oplod-i *n.* Fruchthülle *f.*; —iti (*imp.* oplod!), —niti (*imp.* -ni!), —istviti něco befruchten; —nění *n.* Befruchtung *f.*; —ní, —ný *adj.* (bot.) umweibig, verſtyniſch.

oplot, u *m.* Umzäunung *f.*; 2. Zennewand *f.*; —ec, tce *m.* Krippe *f.*; 2. Flechtwerk *n.*; —eň, tně *f.* Tennewand *f.*; Panie *f.*; o., —na, *pl.* —ny *f.* Fiſchwehrzaun aus Ruten; —í *n. v.* oplot; —iti něco umzaunen; —ní *adj.* Tennewand-; —ník, u *m v.* opletník.

oplouti (opluju, eš, e) něco umfließen; umſchiffen, umſegeln. [ſchiffen.

oplynouti *sl.* wegſchwimmen, wegſegeln

oplyvati (-ám) *v.* oplouti; o. v čem, o. čím worin ſchwelgen, Überfluß haben; o. radostí in Freuden ſchwimmen.

oplz-ati se (3. -á se) *sl.* unzüchtig werden; —ký *adj. v.* oplzlý; —le *adv.* ſchlüpfrig; —lomluvec, vce *m.* Zotenreißer *m.*; —lost *f.* Schlüpfrigkeit, Obſzönität *f.*; —lý *adj.* unflätig, ſchlüpfrig, unzüchtig, obſzön; —nouti ſchlüpfrig werden; unflätig, unzüchtig werden.

opnouti, opíti (opnu, eš, e, *imp.* opni!) něco něčím umſpannen; umhangen.

opocen, a, o, ý *adj.* ſchweißig, abgeſchwitzt; angelaufen (—é okno).

opočno *n.* Felſengrund *m.*

opodál *adv.* (o. od něčeho, o. něčeho) unweit, unfern, etwas entfernt, ein wenig weit; von fern; o., i *f.*, —i *n.* Abweite *f.*; —ný *adj.* abweit, entfernt.

opodstatniti (-ím, *imp.* opodstatni!) něco verweſentlichen; 2. begründen.

opoj, e *m.* berauſchendes Getrank; Opium *n.*; —en, a, o, ý *adj.* berauſcht, trunken; o. radostí freudetrunken, —iti, —ovati koho čím (pivem vínem) berauſchen, tranken; —livý, —ný *adj.* berauſchend; —ně nápoje geistige oder berauſchende Getränke; —ující berauſchend.

opok-a *f. sl.* Felſ *m. v.* opuka, 2. *pl.* —y Elfuchen, Eldrnjen.

opole *n. sl.* Feldzins *m.* [Mittags-.

opoledn-i *adv.*, —í *adj.* mittäglig.

opolna *f.* [fr. *epalmeur*] Richtſcheit *n* (b. Maurer), Setzlatte *f. libella.*

opomenouti (-nu), opomínati (-ám) o něco *sl.* ermahnen, erinnern *v.* upomenouti; o. se *sl.* ſich melden.

opomínouti (-nu, *imp.* opomiň! neopomiň!), opomíjeti něco etw. unterlassen, vorbeilassen, vorbeigehen lassen; ermangeln; nemohu o., abych . . . ich kann nicht umhin, zu . . .

opomíjeti (-ám) něco, o. čím verwerfen, verschmähen.

opon-a *f.* Vorhang, Umhang, Überhang *m.*, Kurtine *f.*; o. padá der Vorhang fällt; —u spustiti den Vorhang zuziehen, fallen lassen; 2. o. (anat.) Netzhaut *f.* (der Gedärme) *Omentum*; —ka *f.* kleiner Vorhang; —ec, nce *m. v.* openec.

opon-ent, a *m.* Opponent *m.*; —ovati, odporovati komu opponieren.

opor, u *m.* Reperkussion *f.*; Stütze *f. vn.*; —a *f.* Strebe *f.*, Haltpunkt *m.*, Widerhalt *m.*; Widerlage *f.*; —ovati němu *v.* odporovati.

oposi-ce *f.* Opposition *f.*; —ční *adj.* Oppositions-, oppositionell; —čník, a *m.* Oppositionsmann *m.*

opotiti se (-ím se, *imp.* opoť se!) ein wenig äußerlich schwitzen; 2. (o zrcadle, okně atd.) blind werden, anlaufen, beframen. [—ovati něco abnützen.

opotřeb-ený *adj.* abgenützt, gebraucht; **opounka** *f. mor. v.* oponka, openec.

opouštěti (*imp.* [ne]opouštěj mne!) něco n. někoho nach und nach verlassen *v.* opustiti.

opout-aný, —cený *adj.* zahm; —ati (-ám) koho zähmen, zahm machen; o. *sl.* fesseln.

opováž-iti (*imp.* opovaž!), opovažovati něco (o. hrdlo) etw. preisgeben, daransetzen, nicht achten; o. se čeho (*imp.* opovaž se!) sich erkühnen, erdreisten, sich unterstehen, sich unterfangen; wagen; neopovažuj se toho dělati unterstehe dich nicht das zu tun; —livec, vce *m.* Wagehals *m.*; —livost *f.* Verwegenheit *f.*; Kecheit *f.*; —livý, —ný *adj.* (—livě *adv.*) verwegen, kühn, vermessen.

opověď, di *f.* Anmeldung, Ansage *f.*; o. živnosti Gewerbsanmeldung *f.*; 2. o. (log.) Erklärung *f.*

opověd-ací —ný (—ní) *adj.* Ansage-, Melde-; Anmeldungs-; o. list Meldzettel *m.*; —ěti (opovím, iš, í, íme, íte, ědí, *imp.* opověz!) něco etw. anmelden, ankündigen; o. se sich anmelden; —ník, a *m.* Anmelder *m.*; opovězení *n. v.* opověď.

opovíd-aci *adj. v.* opovědací; —ač, —atel, e *m.* Ansager, Anmelder *m.*; —ati (-ám) něco anmelden; —ka *f.* Ansage *f.*; Anmeldung *f. v.* opověď.

opovím *v.* opověděti.

opovrci (opovrhu) *st. v.* opovrhnouti.

opovrh-ač *m.* Verächter *m.*; —ati (-ám) něco *v.* opovrhnouti; —avý *adj.* wegwerfend, verachtend; —lec *v.* opovržnec; —nouti něco, o. něčím, —ovati (*imp.* opovrhuj!) něco etw. verwerfen, verachten; verschmähen; o. se sich erniedrigen; —ování *n.* Verachtung *f.*

opovržen, a, o, ý *adj.* verworfen, verachtet; —ec, nce *m.* ein Verworfener, Verachteter; —í *n.* Verachtung, Verwerfung, Verschmähung *f.*; —livost *f.* Niederträchtigkeit *f.*; —ost *f.* Verworfenheit; Niederträchtigkeit *f.*

opovržlivý *adj. v.* opovrhavý.

opovýš *adv.* etw. höher; ziemlich hoch.

opozd-ěn, a, o, ý verspätet; —ění *n.* Verspätung *f.*; —ilec, lce *m.* ein Verspäteter; Säumer *m.*; —iti (*imp.* -i!), opozdovati něco aufhalten; o. se někde (*imp.* [ne]opozdi se!) sich verspäten, zurückbleiben; o. se o hodinu sich um eine Stunde verspäten; *st.* a když se —ilo und da es spät wurde; —ivý *adj.* verspätend.

opřad-ač, e *m.*, —ek, dku *m.* der Rest vom Werge, Tuchen. [spinnen.

opřádati (-ám) něco bespinnen; um-

opřáh-ati (-ám), —nouti na koho, o. se na koho auf jmd. ausholen.

opras-iti se (*impers.*) ferkeln, Junge werfen; —nice *f.* Mutterschwein *n.*

oprašák, oprašník, u *m.* Abstäuber *m.*

oprášiti (*imp.* opraš!), oprašovati něco abstauben. [ferkeln *pl.*

oprašky *pl. m.* Abstaub *m.*; 2. Staub-

oprať, ti, oprata *f.* Lenkseil *n.*; oprátka *f.* Galgenstrick *m.*

oprati (operu, eš, e) něco abschlagen; 2. abwaschen, umwaschen. [*n.*

opratn-ice *f.*, —ík, a *m.* Riemenpferd

oprav-a *f.* (o. něčeho, o. v něčem, o. na něčem) Verbesserung, Ausbesserung, Reparatur *f.*; Korrektur *f.*; 2. Berichtigung *f.* (einer Nachricht); 3. Reform *f.*; 4. *st.* Obsorge *f.*; Obhut *f.*; 5. *st.* das Schutzrecht; —ář *m.* Reformer, Reformist *m.*; —ce, oprávce *m.* Reformator *m.*, Verbesserer, Aufbesserer *m.*; Korrektor *m.*; *st.* Verwalter, Schirmvogt *m.*; Korregidor *m.* (span.); *st.* Schiedsrichter *m.*

opravd-ický, —ivý, —ový *adj.* wirklich, wahrhaftig; aufrichtig, ernstlich; o. král wirklicher König; o. křesťan ein wahrer Christ; —ové věci ernste Sachen; —ivost, —ovost *f.* Wirklichkeit *f.*, Ernst *m.* [Ernst; wahrhaft.

opravdu *adv.* wirklich, ernstlich, im

oprav-ec, vce *m. v.* oprávce; —ek, vku *m.* Ausbesserung *f. v.* oprávka; —en, a, o, ý verbessert; —itel, e *m.* Verbesserer *m.*; —iti (*imp.* oprav!), —ovati něco verbessern, ausbessern, berichtigen, reparieren; (o. tisk) korrigieren; (o. oděv) reparieren; (o. církev) reformieren; o. vola, vepře ausschlachten; o. (víno) zurichten; o. něco *st.* einbringen, ersetzen, gut machen; *st.* gerichtlich verschreiben, bedingen, gewähren; o. se sich korrigieren; sich aufrichten.

oprávka *f.* Ausbesserung, Korrektur *f. v.* oprava.

oprávněn, a, o, ý befugt, berechtigt, autorisiert; —ec, nce *m.* ein Berechtigter; —í *n.* Berechtigung *f.*; —ost *f.* Befugnis *f.*

oprávniti (*imp.* oprávni!), opravňovati někoho k něčemu befugen, berechtigen.

opravný *adj.* verbessernd; o. návrh Amendement *n.*; *st.* o. pán Schirmvogt *m.*, Schutzherr *m.*

opravov-atel, e *m.* Korrektor *m.*; —ati něco etw. verbessern, korrigieren.

opřek *adv. v.* napříč; o. klásti überzwerchlegen. [abfallen.

oprch-ati (3. -á), —nouti, —ovati

opříti (opru), opírati něco o něco stemmen, anstützen; o. se oč, nač sich stemmen, aufstemmen, anstemmen, sich anlehnen, anlehnen; o. se komu, čemu sich widersetzen, sich widerstreben.

opříz-nění, nce *m.* Günstling *m.*; —iti (*imp.* -i!) begünstigen.

oprn, —ý *adj. st.* allzukühn; —outi se čemu *st.* sich gegen etw. stemmen.

opro-stiti (*imp.* oprost *et* oprosti!) *v.* vyprostiti, zprostiti; —štění *n.* Befreiung *f.*; Dispens *f.*

oproti *adv. sl.* gegenüber.

oprsí *n.* Brustkorb *m.* *Thorax*; 2. Büste *f. v.* poprsí.

oprsky, oprstky *pl. m.* Speisereste *pl.*

opršeti *v.* oprchati. [(ocinty).

opruditi (-ím, *imp.* opruď!) (kůži) aufreiben; o. se durch eine beizende Flüssigkeit wund werden (von der Haut).

opruh, u *m.* Treibriemen *m.*

oprůstka *f.* Dispens *f.*

oprutí *n.* Verstabung (am Geschütze).

opruzen, a, o, ý fratt.

oprýskati, (á) *impers.* abspringen, abblättern (zeď —ala, malba —ala).

opsati (opíšu, eš, e, *imp.* opiš!) něco etwas beschreiben, umschreiben; o., přepsati abschreiben, kopieren.

opsel-ec, lce *m.*, —ka *m.* ein Schändlicher, Unverschämter; —ka *f.* eine Unverschämte; —ost *f.* Unverschämtheit, Schändlichkeit *f.*; —ý *adj.* unverschämt, schändlich.

opsiti, opsovati koho jmd. hunzen.

optálky *pl. f. sl.* kleine Geige (Folter).

optalý *adj.* erforschlich.

optati (-ám) něco n. někoho erfragen; o. se koho na něco fragen, befragen.

opt-ický *adj.* optisch; —ik, a *m.* Optiker *m.*; —ika *f.* Optik *f.*

opuč *f. st.* Felsen *m.* (*v.* opuka).

opuče *f.* Paputsche *f.* (*sr.* opínče).

opučný *adj.* Felsen-; Schiefer-.

opuch-el, chle *f. sl.*, —lina *f.* Geschwulst *f.*; —lý *adj.* geschwollen; —nouti, —ati aufschwellen, auflaufen, aufdunsen.

opuka *f.* Tonschiefer, Glimmerschiefer *m.*; 2. Tuffstein Tuffstein *m.*; 3. o. *st.* Fels *m. v.* opoka.

opuk-alý, —lý *adj.* abgefallen; —nouti, o. se, —ati se, —ávati *impers.* abspringen, abfallen.

opukový *adj.* Tuf-. [*strium.*

opupí *n.* Nabelgegend *f. Mesoga-*

opustiti (*imp.* opust!) koho (*acc.*) einen verlassen (o. vlast, ženu, rodiče, o. svět atd.); 2. o. něco (= vynechati) auslassen (o. něco z knihy); 3. o. (bradu, ruce atd.) herabsinken lassen; 4. o. něco něčím (o. zámek vodou) *st.* mit etwas umgeben; um etw. herumlassen; o. se *sl.* sich begeben, losgeben; sich ergeben, nicht bestreben.

opuštěn, a, o, —ý verlassen; —á *f.* die Verlassene; —ec, nce *m.* ein Verlassener; —í *n.* Verlassung *f.*

opyčné, ého *n.* Reugeld *n.*

opyk-ati (-ám), —ávati něco etw. bereuen, verschmerzen, büßen.

oř, e *m.* [angl. *horse*] Roß *n.*

orace *f.* Oration *f.*

orac-i *adj.* Acker-; *sl.* ackerbar; —ina *f. sl.* Ackerfeld *n.* [knecht *m.*

oráč *m.* Pflüger, Ackermann *m.*; Oberoračka *f.* Ackerin *f.*; 2. *sl.* die Ackerzeit; o., *pl.* oračky festliches Herumgehen am Fastnachtsdienstag als Vorbereitung zum Ackern.

oradlo *n.* das Ackerwerkzeug (*v.* rádlo).

orák, a *m. st. v.* oráč.

orakul, u *m.* [lt. *oraculum*] Orakel *n.*

orangutan, a *m.* Orangutang *m.*

orání *n.* das Ackern.

oranina *f.* Ackerfeld *n.*; Pflugland *n.*

oranž, e *f.*, pomoranč Orange *f.*, Pomeranze *f.*; —ový *adj.*, pomerančový orange, orangefarbig, pomeranzengelb.

orati (orám, áš, á *et* ořu, eš, e, *imp.* orej *et* oř!) něčím (o. pole n. role pluhem) ackern, pflügen.

orba *f.* das Ackern; Ackerbau, Landbau, Feldbau *m.*, Agrikultur *f.*; ministerstvo orby Ackerbauministerium *n.*

orce *m. v.* oráč. [Schar *f.*

orda, horda *f.* Horde *f.*; Horden *m.*;

ordin-ace *f.* Ordination *f.*; —ární *adj.* ordinär; —ovati ordinieren.

ordonan-ce *f.* Ordonnanz *f.*; —ční důstojník Ordonnanzoffizier *m.*

orebice *f. v.* jeřabice. [ackerbar.

orebn-i *adj.* Ackerbau-; —ý *adj.*

ořečiti (*nov.*) prädikativ aussagen.

ořech, u *et* a *m.* Nuß *f. nux*; o. vlaský Walnuß; welsche Nuß *f. v.* ořešák; o. lískový (líšný) Haselnuß *f.*; *v.* líska; 2. o. der Nußbaum; 3. o. die Nuß (bei verschiedenen Werkzeugen); 4. der Frosch am Geigenbogen; 5. Nußkohle *f.*; —ář *m.* Nußhändler *m.*; —ovec, vce *m.* die Vogelmilch, Hühnermilch (Gewächs); 2. Rockenbolle, Rockambole *f. Allium ampeloprasum*; —oví *n.* die Nußbäume; —ovné *n.* (*st.*) Eichelgeld *n.*; Nußgeld *n.*; *sr.* ořešné; —ový *adj.* Nuß-; 2. nußbraun; o. strom Nußbaum *m.*; —ová barva Nußfarbe *f.*

orel, orla *m.* Adler (Aar) *m. Aquila*; orel much nelapá Adler fangen keine Fliegen; orel orla rodí a sova sovu plodí fig. Adler brüten keine Tauben.

ořeš-ák, u *m.* Walnußbaum *m. Juglans regia*; —ec, šce *m. st.* Nußgelenk *n.*; *v.* ořechovec; —í *n.*, —ina *f.* Nußwäldchen *n.*, Nußgarten *m.*; 2. Nußbaum *m.*; 3. Nußbaumholz *n.*; 4. Haselstaude *f.*; červenč —i Platterbse *f. Lathyrus tuberosus*; —inatina *f.* Nußfrucht *f.*; —ka *f.* Erdnuß *f.*; —ník, a *m.* Nußbeißer, Nußhäher, Nußbrecher, Tannenhäher *m.*; Tannenkrähe *f. Nucifraga caryocatactes*; o., u *m. v.* ořešák; —nikokam, u *m.* Juglandites *m.*;

—ný *adj.* Nuß-; —né právo Eichellesungsrecht *n.* (*jus glandis legendae*); —né *n. v.* ořechovné.

ořez-ati (-ám *et* ořežu, *imp.* ořezej *et* ořež!), —ávati, —ovati (oft) něco umſchneiden, beſchneiden.

organ, u *m.* Organ *n.*; —ický *adj.* organiſch; —isace *f.* Organiſation *f.*; —ismus *m.* Organiſmus *m.*; —isovati organiſieren; —y *pl. sl. v.* varhany.

orgie (*g.* orgii) *pl. f.* Orgien.

orgovan, u *m. sl. v.* šeřík.

orient, u *m.*, východ Orient *m.*; —ál, a *m.*, východozemec Orientale *m.*; —alista *m.* Orientaliſt *m.*; —álský *adj.* orientaliſch. [originell.

originál, u *m.* Original *n.*; —ní *adj.*

ořišek, šku *m.* Nüßchen *n.*; Nuß am Spinnrade; 3. körniger Kalkſtein; to je tvrdý ořišek fig. das iſt eine harte Nuß (das iſt ſchwer zu löſen.)

ořišný *adj. v.* ořešný.

ořizka *f.* (u knihy) Schnitt *m.*; zlatá o. Goldſchnitt *m.*

orkaf, u *m. mor.* [= Warkauf], zboží Kaufmannsware *f.*

orkán, u *m.* Orkan *m.*

orkyš *f.* (*m.*) *st.*, rýže Reis *m. Oryza.*

orl-e, ete. —átko *n. v.* orlíče; —í *adj.* Adler-; Adlers-; —ice *f.* der weibliche Adler; beſond. der Adler im Schilde; —íče, ete *n.*, —íček, čka *m.* das Adlerchen; 2. Akelei (Aglei) *f.*, Adlersblume *f. Aquilegia* (bot.); 3. *st.* Kalomel *m.*; 4. Schieber *m.* (in der Sägem.); —ičí (—ičíní, —ičný) *adj.* Adler-; o. nos die Adlernaſe; o. kámen Adlerſtein *m.*; —ík, a *m.* kleiner Adler; 2. Adlerabzeichen *m.*

orloj, e, —ek, —ík, *st.* [= *horologium*] Uhr von 24 Stunden; půl —e aſtronomiſche altböhmiſche Uhr von 12 Stunden; —ník, a *m. st.* Uhrmacher *m.*

orlo-rychlý *adj.* adlerſchnell; —sup, a *m.* Bartgeier *m. Gypaetus barbatus*; —vec, vce *m.* Adlerſtein *m.*; —vý *adj. v.* orlí.

ormánek, nku *m. sl. v.* heřmánek.

ornament, u *m.* Ornament *n.*; —ální

ornát *m.* Ornat *m.* [Ornamental-.

orn-é, ého *n.* Ackerlohn *m.*; —ice *f.* Ackererde, Ackerkrume *f.*; Tauerde *f.*; —ý *adj.* ackerbar; o. (—í) Acker; —á role Acker *m.*; Baufeld *n.*; —á dědina Acker *m.*; —é nářadí Ackergeräte *n.*

orob, u *m.* [*Orobus*] *v.* lecha.

orobaňka *f.* [*Orobanche*] *v.* hubihrách.

orobinec, nce *m. rus.* trubinec Rohrkolbe *f.*, Waſſerkolbe *f. Typha rotl.*

oroce, ete *n.* Jahrling *m.*

orodov-ání *n.* Fürbitte *f.*; —ati (*imp.* orodуj!) za koho für einen reden, fürbitten; orodуj za nás! bitt für uns! —nice *f.* Fürbitterin *f.*; —ník, a *m.* Fürſprecher, Fürbitter *m.*

orovnati (-ám) ringsum ſchlichten.

oroží *n.* Gehörn *n.*

orsej, e *m.* Feigwarzenkraut *n.*, Scharbock *m. Ficaria.* [(Färberflechte *f.*).

orsela *f.* Orſeille *f.* (fr.) *Rocella*

orš-ácký *sl.* (*maďar.*) gemein, Land-; ſehr groß; —ák, u *m.* (*maďar.*) Land *n.*

ort, u *m. st.* (šart) Ort *m.* (*n.*) [= *Quart*] (Münze).

ortel, e *m.* (*z něm.*) Urteil *n.*; o. smrti Todesurteil *n.*; —ní *adj.* Urteils-; —ovati koho (*acc.*) na smrt, k smrti odsouditi verurteilen.

oruči *n. v.* oruží, orudí.

orudí *n.* Geräte, Gefäß *n.*; 2. Waffe, Wehr *f.*, Gewehr *n.* [welzen *m.*

orudka *f.* Reichweizen *m.*, Träubel-

orudník, a *m.* Zeugſchmied *m.*

orudov-ati *v.* orodovati; —ník, a *m.*

oručný *adj.* einzeln. (*v.* orodovník.

oruží *n.* Waffe *f. v.* orudí.

oružiti (*imp.* -i!) koho *st.* waffnen, bewaffnen.

oružník, a *m.* der Bewaffnete.

os, i *m.*, os, a *m. et* os, i *f.*, osa, *obyč.* vosa *f.* Weſpe *f. Vespa.*

osa *f.* Achſe (Axe) *f.*; Welle *f.*; o. světa Weltachſe *f.*; o. země Erdachſe *f.*

osaditi (*pol.*) umringen, umzingeln.

osad, u *m.* Bodenſatz *m.*; —a *f.* Kolonie *f.*, Anſiedlung *f.*; Plantage *f.*; 2. Gemeinde, Kirchengemeinde *f.*, Kirchſpiel *n.*; Kirchenſprengel *m.*; farní o. Pfarrgemeinde *f.*, Pfarrſprengel *m.*; biskupská o. Diözeſe *f.*; —iště *n.* Pflanzort *m.*; Kolonie *f.*; —iti (*imp.* osaď!) něco beſetzen; niederſetzen; einfaſſen; pflanzen; anſiedeln, koloniſieren; o. právo, soud *st.* ein Gericht niederſetzen; o. se někde ſich anſiedeln; —lina *f. v.* osadiště; —ní *adj.* Kolonial-; o. zboží Kolonialwaren *pl.*; o., iho *m. v.* osadník; —nický *adj.* Anſiedler; 2. pfarrkindlich; —nictví *n.* Kolonialweſen *n.*; —ník, a *m.* Kirchkind *n.*, der Eingepfarrte; 2. Anſiedler, Koloniſt *m.*; 3. Plantagenbeſitzer *m.*; —ský *adj. sl.* Dorf-, Orts-; o., ého *sl.* der Ortsgeiſtliche. [rozsah.

osah, u *m.* Umfaſſung *f. v.* obsah;

osáhati (-ám), osáhnouti, osíci (osahu), osahovati něco umfaſſen, umgreifen.

osák-ati (-ám), —nouti vertrocknen (voda —á, řeka —ne, vody —ly); o. na písku, na suše am Trocknen verbleiben; fig. o. s čím (na suše) mantt ſtecken bleiben; —lina *f.* ein trockener Ort; —lý *adj.* vertrocknet.

osam-ělec, lce *m.* ein Iſolierter; Verlaſſener; —ělost *f.* Einſamkeit *f.*; —ělý *adj.* einſam, iſoliert, einzeln, vereinzelt; —ěti einſam werden; —iti (*imp.* osam;) *v.* osamotniti; —ocení *n.* Iſolierung *f.*; Iſolation *f.*; —ocený *adj.* alleinſtehend, vereinſamt; freiſtehend.

osamot-nělec, lce *m. v.* osamělec; —něti, —ěti *v.* osaměti; —niti koho einſam machen, vereinſamen; iſolieren; —nitel, e *m.* Iſolator *m.*

osapiti se na koho *v.* osopiti se.

osáti *v.* ositi.

osátý *adj.* beſät. [ſetzung *f.*

osazen, a, o, —ý beſetzt; —í *n.* Be-

osázeti, osazovati bepflanzen *v.* osaditi.

osazov-ání *n.* Anpflanzung *f.*; Kolonisation *f.*; —ati něco anpflanzen; oft bebauen, kolonisieren, anfidebeln.

osčád-ati se (-ám se) s čím fparen, *v.* oštádati se; —avý *adj.* farg.

oseč, i *f.* das Umhauen, Abhauen; das Abgehauene; o. v lese Umbau, Verhau *m.*; vino z —i *v.* osečné vino.

osec-ek, čku, *pl.* —ky *m.* Abfchnitzel, Späne *pl.*; —ina *f. v.* osyčina; —ka *f.* das Umhauen, Abhauen, Abhauene; —né víno Trefterwein, Kelterwein *m.* [seděti.

osed-a *m.* Beſitzer *m.*; —ěti *v.* vy-

osedlati (-ám) (koně) fatteln; o. si koho ſich jmds. bemeiſtern.

osedl-i *n.* Anſäſſigkeit *f.*; —ina *f.* Bodenſatz *m.*; o., —ističě *n. v.* osadiště; —ost *f.* Anſäſſigkeit *f.*; Gut *n.*; —ý *adj.* anſäſſig, hauſäſſig.

osednouti něco ſich um etw. herumſetzen; o. někde ſich wo niederlaſſen; o. koně ein Pferd beſteigen.

osech, u *m. st.*, posed Zaunrübe *f.*

osek, u *m.*. Behau *m.*, etwas Behauenes, etw. Abgehauenes; der beſchnittene Weinſtock.

osek-áč, e *m.* Hauklinge der Hufſchmiede; —an, u *m. sl.* ein Knüttel, von dem die Äſte weggehauen ſind; —anec, nce *m.* ein Verſtümmelter, Umgehauener; *sl. v.* ósekan.

osek-ati (-ám), —ávati něco umhauen, umhacken, behacken; —avač *m.* Abhauer, Umhauer *m.*; o. stromů Kapper *m.*

osel, *g.* osla *m.* Eſel *m. Asinus*; o. *st.* Eſel *m.* (ein Martergerüſt); hloupý jako o. eſelhaft, erzdumm; oslí hýka der Eſel ſchreit; když se oslu dobře daří, jde na led tancovat ſig. wenn dem Eſel zu wohl iſt, geht er aufs Eis tanzen.

oseledec, dce *m. rus.* Koſakenzopf *m.*

oselství *n. v.* oslovství.

osem *num. sl. v.* osm.

osemení *n. v.* obsemení.

oseň, ně *f. v.* jeseň; 2. *v.* osení.

osen-i *n.*, —ina *f.* Saat *f.*; —iště *n.* Saatfeld *n.*; Saatſtelle *f.*; —ištný *adj.* Saat-.

osep, *g.* ospu, osyp, u *m.* Umſchüttung, Beſchüttung *f.*; 2. Körnerſchüttung *f.*, Schüttgetreide, Kontributionsgetreide *n.*; Getreidezins *m.*; Kornzins *m.*; —ní *adj.* Schüttgetreide. [sele.

oses, a *m. st.* (osesek *st.*) Ferkel *n.*. *v.*

oset, u *et* ostu *m.* Stachel *m.*; 2. Ackerdiſtel, Sandiſtel *f. Cirsium*; o. hvězdný Sterndiſtel *f.*

oset-ek, *pl.* —ky beſäte Felder; 2. beendigtes Säen; —í *n.* Ausſaat *f.*; Beſäung *f.*; 2. *v.* osení.

osěti *v.* ositi.

osetka *f. mor.* Striezel *m.*; eine Wecke

osetý *adj.* beſät. [Butter.

osev, u *m.* Saat *f.*; Ausſaat *f.*; —ák, u *m.* Getreidefeld *f.*; —ek, vku *m.* Ausſaat *f.* [fahren.

oschápnouti se ſich entrüſten, auf-

oschlý *adj.* abgetrocknet, treuge.

oschnouti abtrocknen, von außen trocken werden.

osí *adj.* Achſen-; 2. Weſpen-.

osici *st. v.* osáhnouti.

osidelný *adj.* hinterlſtig.

osidl-ati (-ám), —iti (*imp.* -i!) verſtricken, in die Schlinge fangen.

osidliti (*imp.* osidli!) anfidebeln; o. se ſich wo niederlaſſen.

osidl-o *n.* Schlinge *f.*, Fallſtrick *m.*; —a komu klásti n. ſtrojiti n. léceti einem nachſtellen, Fallſtricke legen; osidlo někomu položiti einem eine Schlinge legen; —ovati *sl.* (wdm.) nachſtellen; in Fallſtricke fangen.

osimi *n. v.* osomení.

osin-a, —ka *f.* Spter *n.*, Ährenſpitze *f.*, Granne *f. Arista*; 2. Weſpenneſt *n.*; 2. o., osyna *v.* osyka; —atec, tce, —ěnec, nce *m.* Borſtenlille *f. Aristea.*

osin-ec, nce, —ek, nku *m.* Amiant *m.*, Seidenſtein *m.*; Aſbeſt *m.*; —orožka *f.* Langhornſtiege *f. Lozocera.*

osiř-elost *f.* Verwaiſung *f.*, Waiſenſtand *m.*; —elý, —alý *adj.* verwaiſt; —elé dítě die (der) Waiſe *v.* sirotek; —eti verwaiſen, Waiſe werden; —iti Waiſe machen.

ositi (oseju, eš, e, *imp.* osej!) něco (o. pole obilím) beſäen, umſäen.

osiv-aci *adj.* Sä-; —ati (pole) beſäen; —ka *f.* Hungerblume *f. Draba.*

osivo *n.* Saatkorn *n.*

osk *m.* (*st.*) *v.* vosk.

oska *f. v.* osa.

oskeruš-e, oskoruš-e, oškeruš-e *f.* Ebereſche *f.*; Eſchroſe *f.*; Sperberbaum *m. Sorbus domestica*; o., —ina, —ině, —ka *f.* Sperberbeere *f.* [skomina.

oskom-a, —ina, *pl.* —iny *f. v.* la-

oskořinek *m. v.* osokora.

oskrd *m. v.* oškrd.

oskřenouti se na koho jmd. anfahren (rozkřiknouti se).

oskřipec, pce *m.* (Vogelſt.) Kloben *m.*

osla *f.* Weßſchleifer *m.*

oslab-ení *n.* Schwächung *f.*; —ěti *v.* oslábnouti; —iti (*imp.* oslab *et* oslabi!) ſchwächen; ſchlaff machen; —lý *adj.* ſchlaff, ſchwach; —nouti, oslábnouti ſchlaff, ſchwach werden, erſchlaffen.

oslad-a *f.* Verſüßung *f.*; —ěiti *v.* osladiti.

osladič (osladyč, osládič, e *m.* osladěr), c *m.* Süßwurzel *f.*, Steinfarn *m. Polypodium*; fig. liebe Perſon.

oslad-iti (*imp.* oslaď!) něco někomu něčím ſüß machen; verſüßen; —ivý *adj.* verſüßend; —nouti ſüß werden.

osl-ák, a *m.* (*rus.*) wilder Eſel, Waldeſel, Bergeſel *m. Onager*; 2. *v.* oslař; —ář *m.* Eſeltreiber *m.*, Eſelbüter *m.*; 2. *sl.* Weßſteinmacher *m.*; —átko *n.* Eſelfüllen *n.*; *pl.* —átka gemachte Eſelsohren (zum Schimpfe).

oslav-a *f.* Feſtival *n.* (*m.*), Verherrlichungsfeier *f.*, Jubiläum *n.*; 2. Ruhm *m.*; —ence, nce *m.* ein Verherrlichter, Gefeierter; Verklärter; Jubilant *m.*; —ení *n.* Verherrlichung *f.*; —enost *f.*, —enství *n.* Verherrlichung; —ený gefeiert, verherrlicht; —itel (—ovatel), e *m.*

Lobpreiser, Verherrlicher *m.*; -ka -in; —iti (*imp.* oslav!), —ovati něco n. někoho berühmt machen, preisen, rühmen, verherrlichen; —ně *adv.* feierlich; —ný *adj.* verherrlichend; verherrlicht.

oslaz-en, a, o, ý versüßt; —ení *n.* Versüßung *f.*; —ovati *v.* osladiti.

osle, ete *n.* (oslátko), —nec, nce *m.* das Eselsfüllen.

oslejchati se (-ám se) *v.* oslýchati se.

oslep-en, a, o, ý geblendet, verblendet; —ení *n.* Blendung *f.*; —iti (-im, *imp.* oslep!) koho (*acc.*) blenden, verblenden, blind machen; —ník, u *m.* Blindbaum, Blendbaum *m.* *Excoecaria*; —nouti blind werden, erblinden; —nutí *n.* das Erblinden; —ovec, vce *m.* Opal *m.*

osli *adj.* Esels-.

osli-ce *f.* Eselin *f.*; —čí *adj.* Esels-; —čka *f. v.* oslice; 2. Wetzstein der Mäher *v.* osla.

oslík, a *m.*, osliček, čka *m.* Eselchen, Eselein *n.*, kleiner oder junger Esel *v.* osel.

oslina *f.* Eselshaut *f.*

oslintati (-ám) begeifern.

osliz, u, —ek, zku *m.* Schleim *m.*; —ák, u *m.* Schleimapfel *m.*; —ký, —lý *adj.* schleimig, schnüpfrig, schmierig; -ost -keit; —nouti schlüpfrig werden; schleimig werden.

oslo-án, a, o, ý geblendet; —iti blenden, verblenden; —outi blind werden, erblinden; —ulost *f.* Erblindung *f.*; —ulý *adj.* erblindet.

oslo-býk, a *m.* Onozentaurus *m.*; —honec, nce *m. v.* oslák.

oslon, u *m.* Ofenloch *n.*

oslona *f.* Blindheit *f.*; 2. Umhüllung *f.*, Bedeckung *f.*

osloni *n. v.* osluní.

oslon-iti (*imp.* osloň!), oslánětí (*imp.* oslánějte!) něco beleuchten, umleuchten; 2. umhüllen, umdecken; —ivý *adj.* umleuchtend; blendend.

oslopati (-ám) *sl.* besaufen; se sich.

oslopavý *adj.* eselfalb.

oslov-atěti eseldumm werden; —ati wie der Esel schreien; 2. eseln, Eselein treiben; —ice *f.* Eselshaut *f.*; —ina *f.* Eselsfleisch *n.*; 2. Eselshaut *f.*; 3. Eselei *f.*

oslov-ení *n.* (promluva) Ansprache *f.*; —iti (*imp.* oslov!) koho (promluviti ke komu) ansprechen.

oslov-ský *adj.* Esels-; eselhaft; —ství *n.* Eselei *f.*; —ý *adj.* Esels-.

oslu chati se (3. -á se) durch öfteres Hören die Neuheit verlieren.

oslun-í *n.* Sonnenfelle (eines Ortes); 2. Sonnenbezirk *m.*, Sonnengebiet *n.*; 3. Perihelium *n.*; —iti, osluňovati erhellen; —ko *n.* der Schein; Beleuchtung *f.*

oslupěti dunkel werden (von Augen).

oslupka *f.* Rinken *m.* (einer Säule).

oslušeti passend werden, anpassen, to oslušelo das passt.

oslýchati se sich scheuen; sich schämen.

oslýšeti (*imp.* [ne]oslyš!) koho nicht erhören, abschlagen, versagen.

oslzlý *adj. v.* oslizlý.

osm, i *num.* acht; v o. h. um acht Uhr; —a *f. v.* osmice; po —i je acht; okolo —i hodin.

osmah-lý, osmáhlý *adj.* besengt, von der Sonne abgebrannt; —nouti von der Sonne besengt werden.

osmák, u *m.* Achtkreuzerstück *n. v.* osmik; 2. (jelen) *v.* osmerák.

osmanka *f. v.* otomanka.

osmaž-enka, osmážka *f.* Schmoren *m.*; —iti (*imp.* osmaž!) něco schmoren.

osmdesát, —e, i *num.* achtzig; —ekrát, —krát *adv.* achtzigmal; —iletý *adj.* achtzigjährig; —ka *f.* die Zahl Achtzig; —nice *f.* eine Achtzigerin; —ník, a *m.* ein Achtziger, Achtzigjähriger; —ý *num.* der achtzigste.

osměl-iti (*imp.* osměl!) koho kühn machen; o. se (k čemu, na koho) sich erkühnen, Herz fassen; wagen; —uju se ich wage, ich bin so frei, ich nehme mir die Freiheit; —ivý *adj.* kühn, beherzt.

osmer-ák, a *m.* Achtender *m.* (Hirsch); —ec, nce *m.* achtseitige Figur; Oktav *n.*, Achtelform, Achtelgröße *f.*; —ka *f.* der Achter, die Acht; 2. achteimeriges Faß; 3. *v.* osmerec; —násobný *adj.* (*num.*) *v.* osmeronásobný; —ník, u *m.* Achter *m.*

osmero *num.* achterlei; —násobný *adj.* achtfaltig, achtfach; —nitný achtfädig.

osmerý *num. adj.* achterlei.

osmi-ce, —čka *f.* die Zahl Acht, ein Achter; 2. Achtel *n.* (Mus.); 3. Oktave *f.*; —denní, —dní *n.* Oktave *f.* (kirch.); —denní *adj.* achttägig; —dílný *adj.* achtteilig; —hodinný *adj.* achtstündig; —hran, —hraník, u *m.* Achteck *n.*; —hraný *adj.* achteckig; —hrotý *adj.* achtspitzig; —jazyčný *adj.* achtsprachig.

osmík, u *m.* Achtstück *n.* (Geldstück).

osmi-krátný *num. adj.* achtfach; —kruh, u *m.* (astron.) Oktant *m.*; —letý *adj.* achtjährig; —měr, u *m.* Oktonarium *n.*; —měsíční *adj.* achtmonatlich; —mužstvo *n.* (bot.) Oktandrie *f.*; —na (—nka) *f.* Achtel *n.*; *sl.* der Achter; —nný, —nový *adj.* Achtel-; —nohý *adj.* achtfüßig; —notrojice *f.* Achteltriole *f.*; —okovný sud *sl.* Achteimer *m.*; —řadý *adj.* achtreihig; —roký *adj.* achtjährig; —spřežný *adj.* achtspännig; —stěn, u *m.* Oktaeder *n.*; —stový *adj.* mit acht Hundert dotiert; —straný *adj.* achtseitig; —strun, u *m.* Oktachord *n.* (mus.); —stý *adj.* der achthundertste; —úhelník, u *m.* Achteck *n.*, Oktanguluu *n.*; —úhelný, —úhlý *adj.* achtwinkelig; —věderní (sud), —vědrý *adj.* achteimerig; —zubka *f.* Achtschaufler *m.* (vollzähniges, zusätziges Schaf).

osm-krát *num.* (*adv.*) achtmal; —mecítma *num.* (*adv.*) achtundzwanzig; —mecítmý (dvacátý osmý) *num.* der achtundzwanzigste.

osmnáct, —e, *gen.* i *num.* achtzehn; —ekrát, —krát *num.* achtzehnmal; —iletý *adj.* achtzehnjährig; —ina *f.* Achtzehntel *n.*; —ka *f.* die Zahl Achtzehn; —ník, a *m.* Achtzehner *m.*; —ý *num.* der achtzehnte.

osmoliti (*imp.* osmol!) něco verpichen.
osmrd-a *m. et f.* Stänker *m.*, Kleppermensch *m.*; —álek, lka *m.* Fuchsschwänzler *m.*; —ati se (-ám se), —ovati se okolo někoho schwänzen, fuchsschwänzeln, schummeln, stänkern, geschäftig tun; —avý *adj.* geschäftig; -ost -kelt.
osmsetkrát *adv.* achthundertmal.
osmuška *f. rus.* Achtel *n.*, achter Teil; Oktav *n.*
osmý *num. adj.* der achte; po —é, za —é achtens; k —é (hodině) gegen achte; okolo —é um achte; po —é (hodině) nach achte. [abstreifen.
osmýčiti (*imp.* -ýči!) něco abwischen,
osmý-náctý *num. st.* der achtzehnte.
osnák, a *m.* Schnitzer *m.*
osní *adj.* Achsen-; Schneide-; Schnitt; o. nůž *v.* osník; o. (-á) kost Schlüsselbein *n.*
osník, u *m.* Schnittmesser, Schnitzmesser, Schneidemesser *n.*; 2. der Himmelspol.
osníř (usníř) *m. st.* Panzer *m.*
osnov-a *f.* (b. Web.) der Aufzug; Zettel, Anzettel *m.*, Werfte *f.*, Kettengarn *n.*; 2. fig. Entwurf *m.*; Plan *m.*, Anlage *f.*; Grundlage *f.*; 3. o. Konzept *n.*; o. učební Lehrplan *m.*; o. zákona Gesetzvorschlag, Gesetzentwurf, Bill *f.*; —ač *m. v.* osnovář; —adlo *n.* das Werkzeug zum Anzetteln; —ář, —atel, e *m.* Anzettler *m.*; —ati (osnuju, eš, e) něco anzetteln, anlegen; 2. auf der Schnitzbank schneiden; —ní *adj.* Zettel-, Ketten-.
osob-a *f.* Person *f.*; ženská o. Weibsperson; jednotlivá o. Individuum *n.*; o. äußere Gestalt; fig. (Theatr.) Rolle, Funktion *f.*; —ení *n.* Zueignung, Anmaßung *f.*; —enství *n. st.* Eigenschaft *f.*; —enstvo *n. coll.* Personale *n.*; —itě *adv. st.* persönlich; —itec, tce *m.* Idividuum *v.* osobitník; —itel *m.* Anmaßer, Zueigner *m.*; —iti (*imp.* osob!) sobě něco sich zueignen, anmaßen; —itník, a *m.* Individuum *n.*, Person *f.*; —itost *f.* Individualismus *m.*; das Nationale; —itý, —itný *adj.* abgesondert, eigen, vorzüglich; individuell, persönlich; —ivost *f.* Anmaßung *f.*; Arroganz *f.*, Prätension *f.*; —ivý *adj.* anmaßend, prätensiv; —livkář *m.* anmaßender Prätensist; —livý *adj.* eigentümlich; —ně *adv.* persönlich; in Person; einzeln; —ní *adj.* persönlich, Personal-; individuell; o. (t. j. zpráva) Personalnachricht *f.*; o. vlak (Eisenb.) Personenzug *m.*; —ník, a *m.* Sonderling *m.*; Individuum *n.*; —niti (zos...) persönlich machen; —nost *f.* Persönlichkeit *f.*; Eigentumlichkeit *f.*, das Besondere; Individualität; Abgesondertheit; Abgeschiedenheit; Einsamkeit; Ansehnlichkeit *f.*; —ný *adj.* ansehnlich; wohlgestaltet; vorzüglich.
osobo-libný *adj.* parteiisch; —libství *n. st.* přijímání osob) Parteilichkeit *f.*; —pis u *m.* Personalbeschreibung *f.*
osobov-ač *m.* Anmaßer *m.*; —ačný *adj.* anmaßend; —ání *n.* Anmaßung *f.*; —ati sobě něco sich etw. zueignen, anmaßen *v.* osobiti.
osob-ství *n.* Persönlichkeit, Eigentümlichkeit *f.*; —stvo *n. coll.* Personenstand *m.*
osoč-iti (*imp.* osoč!), —ovati koho u někoho anschwärzen, verleumden; —ování *n.* Anschwärzung *f.*; —ovatel, e *m.* Anschwärzer *m.* [sožiti.
osoh, u *m. st.* Nutzen *m.*; —ovati *v.*
osokora *f.*, osokoř *f.* Saarbaum *m.*, Schwarzappel, Pappelweide *f.*, Scheinweide *f. Populus nigra* (*P. canescens*).
osoliti (*imp.* osol!) něco salzen; o. koho fig. verschwärzen.
osop-iti se (*imp.* osop se!), *mor.* —liti se (*imp.* -li se!) na koho jmd. anfahren, anschnauzen.
sososek, u *m.* arktomer Arsenikfies.
osouch, u, osoušek, šku *m.* Kuchen von Kornmehl; 2. ein Kopfstück.
osouš, e *m.* dürrer Baum.
osov-itý, vosovitý *adj.* weidenartig.
osov-ý *adj.* Espen-; —é dříví Espenholz *n.*; 2. o. Achsen-; *v.* osní.
osož-iti *si.* nützen; Nutzen haben; —ný *adj. st.* nützlich.
ospa *f.* Pocke *f.*; Wasserbläschen *n.*; 2. Haferschrot *n.*; o. *v.* osep.
ospal-e *adv.* schläfrig; —ec, lce, ospálek, lka *m.* ein Schläfriger; Langschläfer *m.*; —ost *f.* Schläfrigkeit *f.*; —ství *n.* Schlafsucht *f.*; —ý *adj.* schläfrig; fig. schlaf, untätig, langsam.
ospánliv-ina *f.* Morphium *n.*; Schlaftrunk *m.*; —ost *f. v.* ospalost; —ý *adj.* schläfrig *v.* ospalý.
ospen-ec, —ka *f.*, ospěnka *f.* Kiel *m.* von einer geschlissenen Feder; *pl.* —ce Schauer *m.*, Gänsehaut *f.*
osp-ice *pl. f.* Kindsblattern, Purpeln; Masern *pl.*; —inka *f.* Wimmerlein *n.*; —iny *pl.* Blattern. [stehend.
ospitý *adj.* aus Schüttgetreide be-
ospořiti něco ersparen; ersetzen, erstatten. [Getreidezins *m.*
ospový *adj.* Schüttgetreide-; o. plat
ospravedliv-itel *m. v.* ospravedlnitel; —iti *v.* ospravedlniti.
ospravedln-ění *n.* Rechtfertigung *f.*; —itel, e *m.* der Rechtfertiger; —iti (*imp.* ospravedlni!), ospravedlňovati něco n. někoho rechtfertigen; se sich.
ospy *pl. v.* osep, ospa.
osrd-ec, dce *m.* Herzbeutel *m. Pericardium*; —ečnice *f.* Herzhäutchen *n.*; —í *n.* Herzgegend *f.*; 2. Geschlinge *n.*, Obereingeweide *n.*; 3. das Innere; —iti (*imp.* osrd!) koho beherzen, aufregen; —ně *adv.* herzhaft.
osrk-ati (-ám), —ávati, —ovati umschlürfen; 2. vor Schmerz zischen.
ost, u *f.* die Spitze; 2. der Stachel; 3. die Fischgräte; 4. die Distel *v.* oset. 5. o. na ryby die Fischergabel, der Fischerpfeil.
ostanky *pl. v.* ostenky.
ostar-alý *adj.* ältlich; —ati (-ám) něco, o. se oč besorgen versorgen; o. se alt werden, altern; —ek, —rka *m.* ein größeres Kalb; 2. ein alter Geck; o., rku etw. Ältliches; das Fell von einem größe-

ren Kalbe; Büttling *m.*; *pl.* ostarky alte Sachen, altes Zeug *v.* veteš.

ostár-lý, —ný *adv. v.* ostarožní; —nouti altlich werden.

ostarožn-l, —ný *adj.* altlich.

ostatečný *adj. st.* übrig.

ostat-ek, tku *m.* Rest, Überrest *m.*, Überbleibsel *n.*, das Übrige o., v o., k —ku übrigens; z —ku (*st.* z —ka, zuostatku) aus dem Überreste; do —ku ganz und gar; tělesné —ky *pl.* die irdische Hülle (eines Verstorbenen); svaté —ky Reliquien; *pl.* —ky die letzten Fastingstage.

ostati (ostanu, eš, e *imp.* ostaň!) někde bleiben, verbleiben; 2. (ustati) müde werden, aufhören; o. koho, od koho, čeho, o. se čeho *st.* verlassen.

ostáti (ostojím, íš, í, *imp.* ostůj!) *st.* bestehen; Stand halten; o. se sich erhalten.

ostatn-ě *adv.* übrigens, sonst; —í *adj.* übrig, sonstig; *st.* (*i pol.*) der letzte; —ost *f.* das Übrige.

ostav, u *m.* der Nachraum (Holz).

ostava *f. mor.* Prachtgebäude *n.*

ostávati (-ám) někde wo bleiben, verbleiben; wohnen.

ostáv-če, ete *n.* ein entwöhntes Kind; 2. abgesetztes Kalb &c.; —ek, —vku *m.* Zaunstecken *m.*

ostavek, vku *m.* Reliquie *f.*

ostav-ělý, —ený *adj.* verlassen; öde; —itel *m.* Hinterlasser, Verlasser *m.*; —iti (*imp.* odstav!) něco n. někoho někde, u někoho lassen, verlassen; o. po sobě něco etw. hinterlassen, nachlassen; o. dítě (od matky) *v.* odstaviti.

ostech, u *m. v.* ostych.

osten, stnu *m.* Stachel, Treibstachel *m.*; 2. Pflugreute, Pflugschare *f.*; 3. Stachelborn *m.*; 4. fig. der Antrieb; —atý *adj. v.* ostnatý; —ec, nce *m.* Hornfisch *m. Balistes*; —ek, nku *m.* kleiner Stachel *v.* osten; *pl.* —ky die Stoppel des Federviehs; Kiele von geschliffenen Federn; —ovatý *adj. v.* ostnatý; —ový *adj.* Stachel-.

ostensivně, ostentativně *adv.*, okázale ostentiv, ostentativ.

ostéra *f. st.* Vorhang *m.*, Hülle *f.*

ostěžníti (*imp.* ostěžni!) loď bemasten.

osti *n. coll.* Stacheln; 2. Ährenspitzen; 3. die Ackerdistel (*v.* oset 1.)

ostice *f.* Fischgräte *f. srv.* osť.

ostina *f.* Ährenspitze *f.*

ostiniti (-ím, *imp.* ostiň!), ostiňovati něco beschatten; umschatten.

ostka *f.* Fischgräte *f.*

ostňák, a *m.* Spornflügel *m.*, Wasserhuhn *n. Parra.*

ostnat-ec, tce *m.* Drachenfisch *m.*; Schwertfisch *m. Trachinus*; —ka *f.* Stachelschwamm *m. Spondylus spinosus*; —ý *adj.* stachelig; o. drát na ploty Stacheldraht *m.*

ostnec, tence *m. v.* osten.

ostno-hřbetka *f.* Dornsirpe *f. Centrotus cornutus*; —kožci *pl. m.* Stachelfüßer *Echinodermata* (zool.); —plod, u *m.* Zahnfrucht *f. Gomphocarpus.*

ostnovati něco stacheln.

ostojím *v.* ostáti.

ostouzeti (*imp.* ostouzej!) koho verleumden, verschwärzen; kompromittieren; blamieren; skandalisieren; o. něco někomu n. sobě Ekel gegen etw. (gegen jmd.) erregen; o. se (u někoho, o. se s čím) sich Geringschätzung zuziehen; sich blamieren.

ostoví *n. coll.* Menge Ackerdisteln.

ostr, a, o *st. v.* ostrý.

ostrabiti *st.* ermannen; se sich.

ostrádati (-ám čeho) verzichten.

ostrah-a *f.* Vorsicht *f.*; 2. Sorge *f.*; 3. Wache *f.*, Obhut *f.*; 4. (mil.) Bedeckung *f.*; o. přední Vorhut *f.*; *v.* zadní Nachhut *f.*; —ovati *v.* ostříci.

ostrach, u *m.* Furcht *f.*; Schrecken *m.*; pro o., k —u (nepřátel) zur Scheu, zum Schrecken. [(*Dafila acuta*).

ostralka *f.* Spießente *f. Anas acuta*

ostran, a *m.* Fratzenvogel *m. Scythrops*; —ka *f.* Distelschnecke, Stachelschnecke *f. Murex.*

ostráž, e *f. st.* Obhut *f. v.* ostraha.

ostrážce *m.* Behüter *m.*

ostrážiti (-ím, *imp.* ostraž!), —ovati, ostrahovati něco behüten, bewachen; o. se sich verwahren; —itost *f.* Behutsamkeit, Wachsamkeit *f.*; Vorsicht *f.*; —itý, —ivý, —ný *adj.* (—itě *adv.*) behutsam, wachsam, vorsichtig; —ník, a *m.* Hüter *m.*, Wächter, Warter *m.*

ostrba *f. sl. v.* ostrev, ostrva.

ostrcoun, a *m.* Hornfisch *m. Balistes.*

ostře *adv.* scharf; fig. streng, kategorisch.

ostředěk, dku *m.* Furchenrain *m.*; o. mezi cestou Zwischenstreif *m.*

ostředi *n.* Quendel *m.*, Mitte des [Meilers.

ostřeh-ač, —atel *m.* Bewahrer *m.*; Hüter *m.*; —u *v.* ostříci.

ostřejš *m. v.* ostrýš.

ostřenka *f.* Blumenkäfer *m.*, Erdfloh *m. Mordella.*

ostřepek, pku *m.* Abgang *m.*, Krätze *f.*, Gefraß *n.*; 2. (postřepek) unreifes Ei mit schwacher Schale, Windei, Sporei *n.*

ostřeš *m. et f.*, —ek, šku *m.*, —í *n.* Dachsaum *m.*; —í *n.* die Beschirmung bei einem Helme.

ostrev, ostrve *et* ostrvi *f.* Kletterbaum, Leiterbaum *m.*; Sturmleiter *f.*, Pfahlleiter *f.*; Stange *f.*; Leimstange *f.*; *mor.* Heureiter *m.*; (Herald.) Ast *m.*, Astkreuz *n.*, Astschnitt *m.*

ostrh, u *m. v.* ostruh.

ostří *n.* die Schärfe, Schneide *f.*; o. meče die Schärfe des Schwertes; o. nože Messerschärfe *f.*

ostřic-e *f.* Scharfgras *n.*, Riedgras *n. Carex*; —ový *adj.* Riedgras-.

ostři-ici (ostřehu, -eženě, -eže) něčeho *st.* behüten, beschützen, bewahren *v.* ostříhati. [Schärfer, Zuspitzer *m.*

ostř-ici *adj.* Schärf-; Spitz-; —ič *m.*

ostřih-atel, e *m.* Beobachter *m.*, Bewahrer *m.*; 2. Umschneider, Beschneider *m.*; -ka -tu; —ati (-ám, *imp.* ostřihej!)

čeho bewachen, bewahren, behüten, beschützen, beobachten; 2. o. něco umscheren, mit der Schere umschneiden; o. se čeho sich vor etw. hüten; —nouti, ostřihnouti něco einmal mit der Schere umschneiden, beschneiden, umscheren.

ostřil-ený *adj.* bewandert; pfiffig; furchtlos; —eti (-ím, *imp.* ostřilej!) něco (o. ručnici) Schießfähigkeit erproben; (o. koně) an das Schießen gewöhnen; fig. o. koho abrichten, einüben; o. se sich einüben, schicklich werden.

ostřina *f.* scharfer, ätzender Stoff.

ostřiš *m. v.* ostřice; 2. *v.* ostřeš; 3. *v.* ostříž.

ostříti (ostřím, íš, í, *imp.* ostři!) něco schärfen, spitzen; o. si zuby na něco den Mund spitzen.

ostříti (ostru, ostřeš, ostře, *imp.* ostři! něco něčím umhüllen. [*Acutus.*

ostřivka *f.* (gram.) scharfes Tonzeichen

ostříž, e *m.* Lerchenfalke *m.*, Stoßfalke *m.*, Baumfalke *m.*; *Falco subbuteo F. aesalon*).

ostříž-ek, žku *m.*, *pl.* —ky Abschnitzel; —itý *adj.* rund umschnitten.

ostro, naostro (zostra) *adv.* scharf; —bodý *adj.* scharfstichig; spitzig; —bradý *adj.* rauhbartig; —býl *m.* Gummimimose *f. Acacia* (*Mimosa*) *arabica*; —čelák, a *m.*, —čelka *f.* Turnhelmkrebse *f. Truxalis*; —čichost *f.* ein scharfer Geruch; —dymec, mce *m.* Salzkupfererz *n.*

ostroh, u *m.* Bollwerk, Pfahlwerk *n.*; Verpalisadierung *f.*; Staket *n.*

ostroh-a *f.* Sporn *m.*; —ař, —ář *m.* Sporer, Spornmacher *m.*; —ářství *n.* Spornmacherhandwerk *n.*

ostro-hled, u *m.* Vergrößerungsglas *n.*; —hledný, —hledý *adj.* scharfsichtig; —hraný *adj.* scharfkantig.

ostroj, e *m.* Einrichtung eines Zimmers; 2. Pferdegeschirr *n.* (postroj); —iti, —ovati něco einrichten; 2. beschirren (ein Pferd).

ostro-květ, u *m.* Klebgras, Stachelgras *n. Lappago* (*Cenchrus*); —list, u, —listec, tce *m.* Scharfkraut *n.*, Ochsenzunge *f. Asperugo*; —mléčník, u *m.* Schellenbaum, Herzbaum, Manzbasbaum *m. Cerbera*; —mluvný *adj.* scharf redend, kräftig redend; —myslný *adj.* scharfsinnig; —nosý scharfen Geruches; —oký scharfsichtig; —pich, u *m.* (—pec, pce, —pes, psu, —pestr, u, —pestřec, trce, —prstec, tce *m.*) Stechkraut *n.*, Wegedistel *f.*, Krebsdistel *f. Onopordon*; —pysk, a *m.* Schwertfisch *m.*, Sägefisch *m.*; —řekost *f.*, —řečnost *f.* die Schärfe im Reden; —řečný *adj.* scharf, kräftig redend; —řezý *adj.* scharfschneidend; —rohý *adj.* scharfhornig; scharfkantig; —rožka *f.* Dornfliege *f. Oxycera.*

ostrost, ti *f.* Schärfe *f.*, Schneide *f.*, Rauhigkeit *f.*

ostro-střelec, lce *m.* Scharfschütz *m.*; -ký sbor Scharfschützenkorps *n.*; —šťavý *adj.* scharfen Saftes; —ta *f.* Schärfe *f.*

ostrouhati (-ám) něco etw. abschaben, umschaben; abraspeln; o. kolečka fig. auf die Neige kommen; erwünschtes Ziel verfehlen; bankrottieren, umwerfen; ostrouhal! abgeblitzt!

ostro-úhelný *adj.* spitzwinkelig; —umí *n.* Scharfsinn *m.*; —umný scharfsinnig.

ostrov, a (*loc.* na —ě) *m.* Insel *f. Insula*; —an, a *m.* Inselbewohner, Insulaner *m.*; —ec, vce *m.* kleine Insel; —ení, —í *n.* Inselgruppe *f.*, Polynesie, Inselwelt *f.* (souostroví).

ostrovid, a *m.* Luchs *m. Felis lynx* (rys); 2. Krokodil *n. Crocodilus* (krokodil); —ný *adj.* scharfsichtig; —ovitý *adj.* luchsartig; —ový *adj.* Luchs-.

ostrov-ní, —ský *adj.* Insel-; —sko *n.* Inselwelt *f.*, Polynesien *n.*; —ský, ého *m.* Inselaufseher *m.*

ostrovtip, u *m.* Scharfsinn *m.*; —ný *adj.* scharfsinnig, geistreich.

ostrozraký *adj.* scharfsichtig.

ostroź-enka *f. sl.* Spörnlein *n.*; *v.* ostroha, ostruha; —í *n. v.* ostruží; —ina *f. v.* ostružina; —ka *f.* kleiner Sporn; 2. (bot.) Rittersporn *m.*, Sporenblume *f. Delphinium*; —na *f. sl.* Ferse *f.*; 2. Erdzunge *f.*; —né, čho *n.* Sporngeld *n.*; —ní *adj.* Sporn-; —nice *f. v.* ostružnice; —nictví *n.* Spornmacherhandwerk *n.*; —ník, a *m. v.* ostrohář; o., u ostru *v.* ostříti. [*v.* ostružiník.

ostruh, u *m.* Abraspelung *f.*; 2. o. (med.) Schleimpfropf *m.*

ostruh-a *f.* Sporn *m.* (ostroha); 2. *sl.* Scharpie *f.*; —anina *f.* das Abgeschabte; —ář *m. v.* ostrohář; —ovati něco oft abschaben. [bedeckt werden.

ostrupatěti mit Grind oder Schorf

ostrusek, sku *m.*, *pl.* —sky Brösel *n.*

ostrůvek, vku *m.* kleine Insel *v.* ostrov.

ostružek, žku *m.* Drehspan *m.*; *pl.* -žky Abgang *m.*; Späne *pl.*, Schabsel; **ostružen** *v.* ostrženi. [Gekratz *n.*

ostruž-l *n.* Brombeerstrauch *m.*; —ina *f.* Brombeere *f.*, Brombeerstrauch *m. Rubus fructicosus*; o. norská (horská) n. švédská *v.* moroška; *pl.* —iny *v.* ostružky; —iní *n. coll.*, —iník, u *m.*, —inový keř Brombeerstrauch *m.*

ostruž-ka *f. v.* ostrožka; —lina *f. v.* ostružina; —né, čho *n.* Sporngeld *n.*; —nice *f.* Ferfenbein *n. Calcaneum*; 2. Kratzbeere *f.* (moroška); —nictví *n.* Spornerhandwerk *n.*; —ník, u *m. v.* ostružina; o., a *m.* Sporer *m.* (ostrohář).

ostrv, i, —a *f. v.* ostrev.

ostrý (*compar.* ostřejší) *adj.* scharf *acutus*; spitzig; 2. schrill; fig. streng; schneidig; scharfsinnig; (o. nůž, o. meč; o. úhel; o. vlip, o. rozum; o. zákon; o. vítr;) ostré klenutí Spitzengewölbe *n.*

ostrýš, e *m. v.* ostřice.

ostrženi, ně *m.* Kern *m.* (der Pflanzen); 2. Eiterstock *m.*

ostud-a *f.* Schande *f.*, Schimpf *m.*; Blamage *f.*; Skandal *m.*; o. *m. et f.* ein schamloser Mensch; Schandbalg *m.*; —iti (*imp.* ostuď!) něco abkühlen; 2. o. něco n. někoho ekelhaft machen, verabscheuen; blamieren; o. se ekelhaft werden; aufhören zu gefallen; —nice

f. eine Abſcheuliche; eine Proſtituierte; —nost *f.* Schmach *f.*, Abſcheulichkeit *f.*; —ný *adj.* abſcheulich, ſchändlich, ſkandalös. [*v.* ostýchati se.

ostýdati se (-ám se) *st.* ſich ſcheuen

ostýd-lý *adj.* abgefühlt; 2. ekelhaft, unverſchämt; —nouti, —ati, ostýdati kalt, kühl werden; 2. zum Ekel werden.

ostych, u *m.* Scheu, Scham *f.*; bez —u ohne Scheu.

ostých-a *m. et f.* die (der) Scheue; —ačný, —elý *adj. v.* ostýchavý; —ati se (-ám se) koho, o. se čeho ſich ſcheuen; ſich ſchämen; —avce, vce *m.* ein ſcheuer Menſch; —avost *f.* Schüchternheit *f.*; Blödigkeit *f.*, Scheu *f.* (*m.*); —avý, —avičný *adj.* (o. něčeho) ſchüchtern, ſcheu; blöde, ſchamhaft, verſchämt.

osud, u *m.* Schickſal *n.*, Geſchick *n.*, Schickung *f.*, Verhängnis *n.*; *Fatum n.*; 2. o. *st.* Urteil *n.*; o. míti (s něčím) vom Schickſale heimgeſucht werden; svému osudu nikdo neujde (co je komu souzeno, to ho nemine, co je komu usouzeno, nemůže být odpuzeno, odlouzeno) ſeinem Schickſal kann niemand entgehen.

osuda *f. st.* Schickſal *n. v.* osud.

osudenka, osudička *f. v.* osudnice.

osudí *n.* Gefäß *n.*, Urne *f.*; o. volební Wahlurne *f.*

osudn-ice, *obyč* sudice *f.* Schickſalsgöttin *f.*; —ý (—í) *adj.* Schickſals-, Fatal-; o. den verhängnisvoller Tag; *st.* Gerichtstag *m.*; —é slovo verhängnisvolles Wort.

osudověr-ec, rce *m.* Fataliſt *m.*; —ství *n.* Fatalismus *m.*

osuh-el, hle *f. st.* dichter Winternebel; kahler Froſt; —le *adv.* fig. trocken; düſter; —lý *adj.* finſter, düſter; ungeſtüm.

osuch, u *m. v.* osouch; o., a *m.* ein hagerer Mann.

osucha *f.* trockene Stelle im Sumpfe.

osuju *v.* osouti.

osum *num. v.* osm.

osup-ilý *adj.* ſtruppig; -ost -feit; —iti se (-ím se, *imp.* osup se!) na koho jmd. anfahren; *v.* osopiti se; —livý *adj.* bärbeißig; -ost -keit.

osuš-ek, šku *m. v.* osuch, osouch; —iti (-ím, *imp.* osuš!), —ovati něco trocknen, abtrocknen; fig. o. číši (sklenici) das Glas ausleeren; o. se trocken werden; ſich trocknen; —ka, —ovačka *f.* Badetuch, Abwiſchtuch *n.*

osut, a, o, ý (něčím) beſchüttet, umſchüttet, überſchüttet; ausgeſchlagen; —á míra gehäuftes Maß; —í *n.* das Umſchütten, Beſchütten, Überſchütten; o. *n.*, —ina *f.*, —ka *f.* Ausſchlag *m.*; *Exanthema n.*; *pl.* —iny, —ky die Maſern; Blattern.

osvěcení *n.* das Weihen, Heiligen; Sanktion *f.*; *v.* osvícení.

osvěcov-adlo *n.* Beleuchtungsmittel *n.*; —álek, lka *m. žrt.* Aufklärling *m.*; —ání *n.* das Erleuchten, Beleuchten; 2. das Wetterleuchten; —ati něco oft beleuchten; *v.* osvítiti.

osvědč-en, a, o, ý *adj.* bewährt, erwieſen; —ení *n.* Erklärung *f.*, Deklaration *f.*; Bezeugung *f.*; o. směnečné Proteſt, Wechſelproteſt *m.* Proteſtation *f.*; —itel, e *m.* Bezeuger Erklärer *m.*; —iti (-ím, *imp.* osvědč! *pl.* osvědčte!) něco něčím (o. svědky *instr.*) durch Zeugen beweiſen, bezeugen, erweiſen; směnku o. dáti einen Wechſel proteſtieren, den Proteſt levieren; o. verſichern; o. se ſich erklären; ſich bewähren.

osvědom-en, a, o, ý bewußt; —iti (-ím, *imp.* osvědom!) něco zum Bewußtſein bringen; o. se zum Bewußtſein gelangen (kommen).

osvět, u *m. vn.*

osvět-a *f.* Aufklärung *f.*, Kultur *f.*; ministr —y Miniſter des Kultus; 2. *st.* Licht *n.*; —idlo *n.* Beleuchtungsmittel *n.*; —iti (-ím, *imp.* osvěť!) něco heiligen, weihen; o. se geheiliget werden.

osvětl-ení *n.* (města atd.) Beleuchtung, Illumination *f.*; —eti erleuchtet werden; —iti (-ím, *imp.* osvětli!), —ovati něco něčím beleuchten, erleuchten; illuminieren; o. barvami illuſtrieren; —ovací *adj.* Beleuchtungs-; o. přístroj Beleuchtungsapparat *m.*

osvětný *adj.* glänzend; 2. Kultur-.

osvěž-ení *n.* Erfriſchung *f.*; —eti friſch werden; —iti (-ím, *imp.* osvěž!), —ovati něco friſch machen, erfriſchen, auffriſchen; o. se ſich erfriſchen.

osvicen-ec, nce *m.* ein Aufgeklärter, Erleuchteter; —í *n.* Beleuchtung *f.*, Erleuchtung; Illumination *f.*; 2. Aufklärung *f.*; —ost *f.* das Erleuchtetſein; 2. Aufgeklärtheit *f.*; Aufklärung *f.*; 3. (Titel) Erlaucht; —ství *n.* Aufklärungszeitalter *n.*, Eklairziſmus *m.*; —ý *adj.* aufgeklärt, erleuchtet; 2. (o. hrabě) Erlaucht Titel). [*f.*; 2. Abglanz *m.*

osvit, u *m.* (úsvit) Morgendämmerung

osvítiti (-ím, *imp.* osviť!), osvěcovati, osvicovati něco beleuchten, umleuchten, erleuchten; (o. rozum, mysl) aufklären; o. světlo *st.* anzünden; o. se licht werden.

osvobod-itel, e *m.* Befreier, Erlöſer *m.*, Retter *m.*; —iti (-ím, *imp.* osvoboď!) koho čeho, o. od čeho befreien, erlöſen; retten; emanzipieren; o. se od čeho ſich befreien; *st.* o. se, o. sobě něco ſich die Freiheit nehmen, ſich etwas erlauben.

osvoboz-en, a, o, —ený befreit; —ení *n.* Befreiung *f.*; —ovati durch längere Zeit befreien.

osvoj-ení *n.* Zueignung, Aneignung *f.*; —itel, —ovatel, e *m.* Zueigner *m.*; —iti (-ím, *imp.* osvoj!), —ovati sobě něco ſich (einem) etwas zueignen, aneignen.

osyč-í *n.* Eſpenwald *m.*; o. *adj.* Eſpen-; —ina *f.* Eſpenholz *n.*; *pl.* —iny Eſpenwald *m.*; —ník, u *m.* Eſpenſchwamm *m.* [trocknen.

osychati (-ám) trocken werden, ab-

osyk-a *f.* Eſpe *f.*, Eſpenbaum *m.*, Zitterpappel *f. Populus tremula*; třese

se jako o. er zittert wie ein Espenblatt; —ový *adj.* Espen-; o. list Espenblatt *n.*; o. les Espenwald *m.*

osyp. u *m. v.* osep; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* osyp *et* osypej!) něco něčím beschütten, umschütten; o. se okolo koho (děti —aly se okolo matky) umringen, umgeben; o. se Ausschlag bekommen; *sl.* sich verwirren; (—ávati, osýpati oft beschütten); —ek, pku *m.* Übermaß *n.*, der Haufe am gehäuften Maße; —ka, osýpka *f.* Umschüttung *f.*; Überschüttung *f.*; o. za lub (Müh.) Mehlbahn *f.*, Schweinaß *n.*; o. chmele die Schöpfung des Hopfens; *pl.* —ky Schuttgetreide *n.*; (med.) Pocken, Masern *Morbilli*; o. loderer Boden nach dem zweiten Ackern im Frühjahre.

ošacen, a, o, ý bekleidet; —í *n.* Bekleidung *f.*

ošal-a *f. mor.* Blendwerk *n.*; —itel *m.* Betrüger *m.*

ošáliti (-ím, *imp.* ošal!) koho (*acc.*) něčím hintergehen, belisten, prellen, betrügen; ošálen, a, o, ý hintergangen, betrogen.

ošalný *adj.* betrügerisch.

ošametný *adj. v.* ošemetný.

ošancovati (město) einschanzen, verschanzen.

ošatina *f.* Fischkorb *m. v.* košatka, košatina.

ošatiti (-ím, *imp.* ošaf!) koho bekleiden.

ošatka *f.* Strohschüffel *f.*; Backschüffel *f.*

ošedivěti grau werden.

ošem, u *m. v.* ošemet.

ošemeť, ti *f.* Betrug *m.*, Falschheit *f.*

ošemet-iti (-ím, *imp.* ošemet!) *sl.* betrügen; —nice *f.*, —ník, a *m.* ein Falscher, Hinterlistiger; —nost *f.* Betrug *m.*, Falschheit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) hinterlistig, falsch; betrügerisch.

ošetř-enec, nce *m. v.* ošetřovanec; —eni *n.* Pflege *f.*; —iti (-ím, *imp.* ošetři!) *v.* ošetřovati.

ošetřov-anec *m.* Pflegling *m.*; —ání *n.* Pflege *f.*, Verpflegung *f.*; o. nemocných Krankenpflege *f.*; —atel, e *m.* Pfleger, Wärter *m.*; —atelka *f.* (o. nemocných) Wärterin (Krankenw.) *f.*; —ati koho (*acc.*) pflegen, verpflegen, warten, besorgen; o. se sich pflegen; —na *f.* Sanatorium *n.*; —né, ého *n.* Pflegegeld *n.*

ošidit-i (-ím, *imp.* ošid!) koho o něco bevorteilen (übervorteilen), hintergehen, betrügen, belisten, beschummeln; prellen; o. se sich betrügen, sich täuschen.

ošinouti něco beštretchen, berühren; o. sobě nohu verstauchen.

ošipati (-ám) reiben; o. se sich reiben, schaben, sich schauern; etw. ungern hören v. tun.

ošit-l (ošiju, eš, e, *imp.* ošij!) něco něčím umnähen; —í *n.* das Umnähen; o. u cepu Flegelkappe *f.*

ošit-ka *f. v.* ošatka; o. u cepu *v.* ošití; o., —ovka *f.* Kordmuschel *f.*

ošiv-ačka *f.* (obšívačka) Einstecktertel *n.* (Schuft.); —ati = obšívati; o. se *v.* ošipati.

ošizen, a, o, ý bevorteilt, übervorteilt (hintergangen, betrogen); —í *n.* Bevorteilung, Übervorteilung *f.*

ošklebiti (*imp.* oškeř!), ošcerovati auftun, klaffend machen; o. hubu, zuby fletschen (das Maul, die Zähne); o. se sich öffnen, klaffen; das Maul fletschen.

ošklebiti se *f. v.* oskeruše.

ošklebi-a *m. et f.*, —ač *m.*, —enec, nce *m.* Fletscher, Maulfletscher *m.*; —iti (-ím, *imp.* ošklebi!), —ovati zuby weit auftun; o. se klaffen; o. se na koho den Mund verzerren, fletschen; —ky *pl.* garstiges Gesicht.

ošklib-ač, —áček *v.* ošklebiti; —ati se (-ám se), —nouti se (na koho) das Maul fletschen, verzerren; —avý *adj.* verzerrend, fletschend.

oškliv-ě *adv.* garstig, häßlich, abscheulich; —ec, vce *m.* (—ák, a *m.*) ein Garstiger, Häßlicher; —enství *n.* Ekel *m.*, Garstigkeit *f.*; —iti (-ím, *imp.* oškliv!) něco někomu ekelhaft machen; o. si co Ekel, Abscheu haben, verabscheuen; o. koho komu verhaßt machen; o. se ekeln; —í se mi to mir ekelt davor; —ný *adj.* dem leicht ekelt; —o *adv.* ekelhaft; mně je o. ich habe Ekel; mir ist unwohl, übel; dnes je o. heute ist ein garstiges Wetter; —ost *f.* Abscheu *m.*; Ekel *m.*; Häßlichkeit, Garstigkeit *f.*; —ý *adj.* garstig, häßlich, abscheulich; ekelhaft.

ošklou, a *m. v.* ošklivec.

ošklub-anec, nce *m.* ein Abgelumpter; —ati (-ám *et* ošklubu) něco (rukama) abpflücken, abrupfen, abreißen; (—aná husa) abgerupfte Gans); 2. zerlumpen.

oškrábati *et* oškrabati (oškrábám, áš, á *et* oškrabu, eš, e, *imp.* oškrab!) něco něčím abkratzen; fig. betrügen.

oškrab-ec, bce *m.* Schabeblock *m.*; Kratzeisen *n.*; —ek, bku *pl.* —ky Gekrätz *n.*, Abschabsel *pl.*

oškrd, u *m.* (oškrt) Mühleisen, Scharfeisen *n.*, Bille *f.*, Spitzhammer *m.*; Grabischeit *n.*; —a *m. mor.* Zimmerart *f.*, Bille *f.*; —ík, a *m.* Spitzmeißel *m.*; — iště *n.* der Stiel od. Handhabe am Scharfeisen od. Spitzhammer; —iti *sl.* hacken.

oškřeti *sl.* brandmarken; berühren.

oškřipec, pce *m. v.* oškřipec.

oškrt, u *m.* Mühleisen *n. v.* oškrd.

oškubati (-ám *et* -u) *v.* ošklubati.

oškvarek, rku *m.* Griebe *f.*

oškvařiti (-ím, *imp.* oškvař!), oškvárati něco umrösten; absengen.

oškvrliti (-ím, *imp.* oškvrli!) *sl.* absengen, ansengen.

ošlap-ati (ošlapu *et* ošlapám), —ávati, —ovati něco (o. střevíc) abtreten; —ek, pku *m.* Fußunterlage *f.* (im Stiefel); fig. abgetretener Federwisch; míti koho za o. jmd. für seinen Fußbader halten; —í *n.* Fußsohle *f.*

ošleh, u *m.* Treibriemen *m.*

ošlechtiti (*imp.* -i!), ošlechťovati něco veredeln, verschönern.

ošlejch, u *m.* Eichlauch, Aichlauch *m.* *Allium ascalonicum*; —ový *adj.* Lauch-.

ošmaniti (-ím, *imp.* ošmaň!) koho einem etw. abnehmen, wegnehmen; 2. jmd. betrügen, prellen, beschummeln.

ošmatati (-ám) *v.* ochmatati.

ošmitati se (-ám se) okolo někoho fuchsschwanzen; einem schmeicheln.

ošmrd-a *m. et f.*, —álek, —ati se *v.* osmrda, -álek, -ati se.

ošnora *f. st.* die Schnur am Diplome.

ošoup, a *m.* Lump *m.*, Haderlump *m.* *v.* ošoust; —ati (-ám) něco abreiben, abnützen.

ošoust, a *m.* Haderlump *m.*, Lumpenkerl *m.*; —ati (-ám), —nouti něco umreiben, abreiben; abstreichen; o. koho fig. betrügen.

ošpice *f. mor. v.* ospice.

ošroubovati něco einschrauben.

ošťábla, ošťabla *f. sl.* Damenbrett *n.*

ošťádati se (-ám se) s čím *mor.* womit spariam sein. [Ungelegenheit *f.*

ošťara *f. sl.* Unannehmlichkeit *f.*; **ošťárati** se (-ám se) *sl.* mit etwas Ungelegenheit haben. [legen.

ošťárný *adj. sl.* unangenehm; unge-

ošťědřiti (*imp.* ošťědři!) freigebig beschenken. [schenken.

ošťěchtati (-ám) benagen. [werfen.

ošťěklý *adj.* helfernd.

ošťěniti se (*impers.*) Junge (Hunde)

ošťěp, u *m.* Spieß *m.*, Speer *m.*, Lanze *f.*; Pike *f.*; myslivecký o. Jägerspieß *m.*; o. házecí Wurfspieß *m.*; 2. o. Gerberbaum *m.*; —ačka *f.* Zimmerart *f.*; Schlichtbeil *n.*; —ek, pku *m. sl.* gepreßter ovaler Käse; *pl.* —ky Splitter nach Holzspalten, Späne *pl.*; —í *n.* Baumsetzlinge *pl.*; —isko *n.*, —ště *n.* Spießstange *f.*; —iti (-ím, *imp.* ošťěp!) strom přeropfen; —ník, a *m.* Lanzenreiter, Lanzier *m.*; Pikenier *m.*, Pikenträger *m.*; Spießträger *m.*; Harpunier *m.*

ošťěpo-hazeč, e, —mec, a, —metec, tce *m.* Lanzenwerfer, Spießwerfer *m.*; —lomec, mce *m.* Lanzenbrecher *m.*; —vati něco něčím zimmern; behauen; 2. mit einem Pfropfe versehen.

ošťěr, u *m.* Hinterarm, Hinterbehelf, Strohwisch *m.* (an der Wagenleiste)).

ošťěti *n.* Borstenhülle *f.*

ošťik-ati (-ám), —ovati něco abzwicken; abreißen.

ošťip, u *m. v.* ošťěp. [zwicken.

ošťipati (-ám) něco beknebeln, ab-

ošťipohazeč *m. v.* ošťěpohazeč.

ošťip-ec, ostěpec, pce *m.* Spießchen *n.*; 2. Apfelbrecher *m.*, Apfelpflücker *m.*; —ek, pku *m.*, *pl.* —ky *v.* ošťěpek; —ník, a *m. v.* ošťěpník; —ovati něco *v.* ošťipati; o. se na koho anfahren.

ošťir-alost *f.* Farbe des Bratens; —alý *adj.* eingetrocknet; abgesengt. —ati *v.* oškvírati.

ošuliti (*imp.* ošul!) *v.* osáliti.

ošum-a *m.* Vagabund, Streuner *m.* (*Bohème*); —ělý *adj.* abgetragen, schäbig; fahl; fig. abgenützt; verblüht; —ěti fahl werden; —iti, —lati zerschaben; fig. beschummeln.

ošust, a *m.* Narr *m.*; *pl.* —ky schlupfrige Stellen im Gebirge; —a *m.* Schuft *m.*; *v.* ošoust, ošuma; —iti (*imp.* ošusť!), —nouti koho betrügen, prellen; —nouti

ot, a *m. st.* Vater *m.* [streifen, schlagen.

otáč-ení *n.* Rotation *f.*, —eti (*imp.* otáčej!) drehen *v.* otočiti; o. se sich drehen; o. se kolem někoho geschäftig tun, rührig sein; země otáčí se kolem slunce die Erde dreht sich (bewegt sich) um die Sonne; —idlo *n.* Drehladen *m.* *Torno*; — ivý, —livý *adj.* drehbar; sich windend; zum Umwinden geneigt; drehend; gewendig, geschäftig; —ivá rostlina Schlingpflanze *f.*; —ka *f.* Wickelstroh *n.* (um die Füße); 2. Tourniquet *n.*, Drehkreuz *n.*; 3. Umdrehung *f.*, Tour *f.*; —ný, *lp.* otočný *adj.* drehbar.

otáh-lice *f. st.* (krinolina) Bogenrock *m.*, Rundrock *m.* (der Frauenzimmer); —lý *adj.* umzogen; 2. knapp, enge; 3. länglich; —nouti, —ati, otahovati něco něčím umziehen.

otaj-ek, jku *m.* Tauwetter *n.*; 2. Nebenschoß, Nebenhalm *m.*; —e *v.* otáti.

otál-ati (-ám) *v.* otáleti; —avý, —ivý *adj.* zögernd, saumselig; —eč *m.* ein Zauderer, Zögerer; —ení *n.* Zögerung *f.* bez o. unversäumt; —eti (*imp.* neotálej!) s čím zaudern, zögern, säumen.

otáp-ek, pku *m.*, —ka *f.* Milchrahm, Schmatt *m.* (škraloup); 2. dünnes Eis.

otaškařiti někoho jmd. betrügen, beschummeln. [sich erholen.

otáti (3. *pers.* otaje) auftauen; fig.

otava *f.* Grummet *n.*, Herbstheu *n.*, Nachgras *n.*

otávče, ete *n.* spätes Junge.

otav-iště *n.*, —ná louka Grummetwiese *f.*; —iti (zot...) se (-ím se, *imp.* otav se!) sich erholen, zu sich kommen; —ka *f.* Herbstbuhn *n.*; —nice *f.*, —ník, a *m.* (sluka) Sumpfschnepfe *f.*, Grasschnepfe *f.*, Bekassine *f.* *Scolopax gallinago.*

otaz, u *m.*, —a *f.* Anfrage *f.*; —atel, e *m.* Befrager *m.*

otáz-ati (otáži, eš, e, *imp.* otaž [*st.* otěž!]) koho (*gen.*) *st.*, o. se koho (na něco, o něčem, po něčem) fragen, befragen; —ka *f.* Frage *f.* *Interrogatio.*

otaz-ník, u *m.* (?) Fragezeichen *n.*, Interrogationszeichen *n.*; 2. Fragebogen *m.* (dotazník); —ný *adj.* fraglich; —ovací *adj.* Frage-; —ovač *m.* Frager *m.*; —ovati se po čem oft nachfragen *v.* otázati se; —ovka *f.* Fragezeichen *n.* *v.* otaznik.

otážu se *v.* otázati se. [mörder *m.*

otco-bijce *m.*, —vrah, a *m.* Vater-

otcov-ský *adj.* väterlich; o. dům Vaterhaus *n.*; —ství *n.* Vaterschaft *f.*, Vaterstät *f.*; žaloba z o., ž. pro o. Vaterstätsklage *f.*; o. Väterlichkeit *f.*; Vatergut *n.*; —stvo *n.* *coll.* die Väter.

otcův, -ova, -ovo *adj. poss.* des Vaters.

otčenáš! (o. *m.*), *dim.* —ek, šku *m.* das Vaterunser *Paternoster.*

otčík, a *m. st.* Vater *m.*

otčim, otčím, a *m.* Stiefvater *m.*; —ovský, —ský *adj.* stiefväterlich.

otčí-na *f.* Vaterland *n.* (*Patria f.*); —ná *f.* väterliches Erbteil.
otec, *gen.* otce (*voc.* otče!) *m.* Vater *m.* (*Pater*); o. duchovní der geistliche Vater; *st.* o. duchovní (o. křestní) Taufvater, Pate *m. v.* kmotr; svatý o. (papež) der heilige Vater; *pl.* svatí otcové die heiligen Väter.
otéci, otéci (oteku, -češ, -če) anschwellen, auflaufen; *st.* umströmen.
otecký *adj. st.* väterlich.
otěhotn-ěti schwanger werden; —iti schwängern.
otékati (-ám) něco umströmen; umfließen; 2. nach und nach anschwellen, aufschwellen.
otek-lina *f.* Geschwulst *f.*, Aufschwellung *f.*; —lý *adj.* geschwollen, verschwollen; schwulstig; —u *v.* otéci.
otelití se kalben.
otemniti (*imp.* otemni!) něco finster machen; o. se finster werden.
oteň, tně *f. v.* otyň.
oteň, otní *adj. st.* väterlich.
otep, i (*et* ě), —ě, otěp, otěpě *f.* Bund, Gebund *n.*, Busch *m.* (Stroh); Faschine *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* -ej!) něco abdreschen, ausdreschen; —i, otěpí *n.* Bürde, Last *f.*; —ice *f.* Dachschöbel, Strohbüschel *m.*; —iti *st.* die Getreidegrube mit Stroh belegen.
otépka, otépka *f. v.* otep, *v.* otýpka.
otepl-en, a, o, ý erwärmt, warm geworden; —ení *n.* Erwärmung *f.*; —eti warm werden; —iti (*imp.* otepli!) něco erwärmen; o. se warm werden (—ilo se); až se více —í bis es wärmer wird.
otep-ní, —ový *adj.* Schütten-, Bund-, Bündel-.
otěr-adlo *n.* (u dveří) Abtreter, Fußputzer *m.*; —ek, rku, *pl.* —ky *m.* Abreibsel, Abfälle *pl.*; —né *n.* Abnutzungspauschal *n.*
otesán-ek, nka *m.* ein beim Roden (= Rodeköpfchen) gefundenes und gefräßiges Kind (im Märchen); —ati (-ám, áš, á *et* otešu, eš, e, *imp.* otesej *et* oteš!) něco umhauen, behauen, zimmern; fig. abschleifen; —ek, sku *m.* ein gezimmertes Stück Holz; Klotz *m.*; Wagenschrot *m.*; o., ska (neotesek) ein unförmlicher, abgestumpfter Mensch; —ky *pl.* Holzabfälle; —ník, a *m. st.* Steinmetz *m.*; o., u *m.* Steinhaue *f.*
otěšení *n. st.* (útěcha) Trost *m.*; (potěšení) Freude *f.*
otevře-lý *adj.* offen, spaltig, kluftig; —ní *n.* das Öffnen, Öffnung *f.*; —nina *f. v.* otvor; —nost *f.* Offenheit *f.*; —ný *adj.* offen, apert.
otevřhuba, otevřiústa *m.* Maulaffe *m.*
otevříti (otevru, -vřeš, -vře, *imp.* otevři!) něco (o. vrata, dveře, okno, ústa, oči) öffnen, aufmachen; o. vřed ein Geschwür aufstechen; o. hubu das Maul auftun.
otěž, i (*et* e) *f.* Zügel *m.*; —iti (*imp.* otěž!), —ovati něco beschweren, belasten. [wisch *m.*
otír-ati (-ám) *v.* otříti; —ka *f.* Fuß-
otisk, u *m.* Abdruck *m.*; kartáčový o. (Typ.) Bürstenabzug *m.*; *v.* obtisk; —nouti, —ovati něco abdrucken; —nut, otištěn, a, o, ý abgedruckt.
otišiti (*imp.* otiš!) něco stillen.
otížiti beschweren *v.* otěžiti.
otížu *v.* otážu, otázati.
otka *f.* Pflugreute, Pflugscharre *f.*; 2. Reute an der Sägemühle.
otknouti, otýkati (prst u vodu) *st.* eintunken.
otlač-ení *n.* das Abdrücken; —enina *f.* Schwiele *f.*; —iti (*imp.* otlač!), —ovati něco umdrücken, abdrücken; o. sobě nohu sich den Fuß quetschen.
otlak, u *m.* Hautschwiele *f.*
otlemený (= otlamený) *adj.* dickmaulig. [*v.* oplesk.
otlesk, u *m.* (Lithogr.) Umdruck *m.*;
otlou-ci (otluku, -češ, -če, *imp.* otluč!), —kati (-kám) něco umschlagen; abschlagen; abstoßen; —kati někomu něco o uši, okolo uší einem etw. vorwerfen; o. někoho prügeln (gelegentlich).
otlučky *pl. f.* Stampfspreu *f.*, Spelze; Gerstenhülsen *pl.*
otoč, e *m.*, —ek, čku *m.* schnelle Umdrehung; —ení *n.* Umdrehung *f.*; —itel, e *m.* Umdreher, Umwender; Umgeber *m.*; —itelný *adj.* umdrehbar; —iti (*imp.* otoč!) něco něčím, o. okolo něčeho umdrehen; umwickeln; umzingeln, umgeben; o. se okolo (něčeho) sich umdrehen, sich umwinden; —itý *adj.* umwendig; behend, gewendig; o., —ivý *adj. v.* otáčivý; —ka *f.* Umdrehung *f.*; —na *f.* Drehachse *f. v.* točna; —nice *f.* Binde *f.*; 2. Gewinde *n.*; —ník, u *m.* Kopfgebinde *n.*; Kopfbinde *f.*; 2. (bot.) Sonnenwende *f.*, Warzenkraut *n. Heliotropium*; —ný *adj.* umschließend, einschließend; rund; drehbar.
otok, u *m.* Geschwulst *f. tumor*; Aufschwellung *f.*; 2. *st.* Umfluß *m.*; 3. *srb.* Insel *f.*
otoman-ka *f.* Ottomane *f.* (türkisches Ruhebett); —ský, osmanský *adj.* ottomannisch, osmanisch. [materiale *n.*
otop, u *m. st.* Beheizung *f.*, Brenn-
otouh, u *m.* der Strick beim Vogelstellen *v.* otuh. [men, zögern.
otoupati, ofoupati (-ám), —ávati säu-
otrap, u *m.*, —a *f.* Qual *f.*, Pein *f.*, Leiden *n.*; das Erstarren; Entsetzen; —a *m. et f.* Plagegeist *m.*; Schlaraffe *m.*, Schlingel *m.*
otrápiti (-ím, *imp.* otrap!), koho *st.* betäuben; 2. entsetzen.
otrapný *adj.* entsetzt, verzückt.
otřas *m.* Erschütterung *f.*; o. země Erdstoß *m.*
otřás-ání *n.* Erschütterung *f.*; —ati (-ám) něco oft erschüttern; o. se erschüttern (v. Erdbeben) *v.* otřásti; —avý *adj.* erschütternd.
otřás-ný kruh Erschütterungskreis *m.*, Bebekreis *m.*; —oměr, u *m. v.* třesoměr.
otřásti (otřesu, eš, e, *imp.* otřes!) něco, o něčím erschüttern; o. hrušky (se stromu) abschütteln; o. se erbeben,

erzittern; dům otřásl se rachotem střelby das Haus erschütterte von dem Donner des Geschützes; o. se z čeho (z prachu atd.) sich abschütteln.

otrav-a *f.* Gift *n.*; o. krve Blutvergiftung *f.*; —ce *m.* Vergifter *m.*

otráven, a, o, ý vergiftet; —ec, nce *m.* ein Vergifteter; —í *n.* Vergiftung *f.*

otravitel, e *m.* der Vergifter.

otrávit (-ím, *imp.* otrav!) koho (*acc.*) jedem vergiften; se sich.

otrav-ník, a *m.* Giftmischer *m. v.* travič; —ný *adj.* giftig.

otravov-ání *n.* Vergiftung *f.*; —ati (vzduch atd.) vergiften; fig. verpesten.

otřebek, bku, *pl.* —bky *m.* Auswurf, Auskehricht *m.*

otřelý *adj.* abgerieben, abgenützt.

otře-ní *n.* das Abreiben, Abwischen; —nina *f.* Reibwunde *f.*

otřep-ati (-ám *et* -u) něco abschütteln; beklopfen, ausklopfen; beklatschen; —aný fig. abgenützt, banal; —ek, pku, *pl.* —ky *m.* Flachsabfälle *pl.*; Stampfhülsen *pl.*; —enec, nce *m.* ein Abgerissener, Zerlumpter; —ení *n.* das Fasern, Abfaserung *f.*; Franzen *pl.*; —ilý *adj.* faserig; —iti (-ím, *imp.* otřep!), —ovati něco fasern; se sich.

otřes, u *m. v.* otřas; —ení *n.* das Abschütteln; Erschütterung *f.*; o. mozku Hirnerschütterung *f. Commotio cerebri*; o. země Erdstoß *m.*

otřesk, a *m. sl.* Schlingel, Lümmel

otřesoměr *v.* třesoměr. [*m.*

otřesu *v.* otřásti.

otrh-anec, nce, —ánek, nka *m.* ein Abgerissener, Zerlumpter; —aný abgerissen; zerlumpt; —ati (-ám) (oft), —nouti (einmal), —ávati, —ovati (allmählich) něco abreißen, abpflücken.

otřídit (*imp.* otřídi!) klassifizieren.

otřísl-ý *adj.* abgerissen; abgeschüttelt.

otřít (otru, otřeš, otře, otřeme, otřete, otrou, *imp.* otři!), otírati něco wegreiben, abreiben; (o. prach atd.) abwischen, wegwischen; o. se abgerieben, abgewischt werden; o. se oč sich woran reiben; fig. sich anschmiegen. [se sich.

otrkati (-ám) fig. abrichten, abdrillen; **otrlý** (otrělý) *adj.* abgehärtet.

otro-cký *adj.* Sklaven-; sklavisch; —ctví *n.* Sklaverei *f.*, Sklavenstand *m.*

otroč-e, ete *n.* Sklavenkind *n.*; *sl.* Kind; —ení *n.* Sklavenhandel *m.*; sklavische Unterjochung; —í *adj.* Sklaven-; o., ího *n. sl.* Knechtgeld *n.*; —ice *f.* Sklavin *f.* (otrokyně); —ilost *f.* (zot...) Servilismus *m.*; —ilý (zot...) *adj.* servil; —ina *f.* Sklaventum *n.*; Sklavenarbeit *f.*; Sklavenvolk; —iti (*imp.* otroč!) knechten; Sklavendienste verrichten —ivý *adj.* knechtend; —ník, a *m.* Sklavenhändler *m.* (otrokář); —nost *f. v.* otroctví; —ný *adj. v.* otrocký.

otroj-ek, jku *m.* Triplikat *n.*; —ení *n.* Verdreifachung *f.*; 2. Triplik *f.*; —iti (*imp.* otroj!) něco etw. verdreifachen; —itý *adj.* dreifach.

otrok, a *m.* Sklave *m.*; der Leibeigene; 2. *sl.* der Mietmann; —ář *m.* Sklavenhalter, Sklavenhändler *m.*; —ářství *n.* Sklavenhandel *m.*; —yně *f.* Sklavin *f.*

otrol-ek, lku, *pl.* —ky *m.* Abreibsel, Abfälle *pl.* —iti (*imp.* otrol!) něco abreiben; o. se herausfallen, herausrollen.

otrtati (-ám) abgreifen; o. někoho einen abrichten, abdrillen, abhobeln fig. o. se sich abhobeln fig.; *v.* otrkati.

otrub, u *m.*, *pl.* —y (*m. et f.*) die Kleien; —a *m.* fig. Gaffer, Maulaffe *m.*; Dummkopf *m.*; —ář, —ník, a *m.* Kleienhändler *m.*; —ový *adj.* Kleien-.

otrucení *n.* (mozku) *v.* otřesení.

otruch, u *m.* Mäusegift *n.*, Arsenik *n.*

otruchleti betrübt werden.

otrus, u, —ek, sku *m.*, —ina *f.* ein Stück, Brocken *m.*, Brösel *n.*; 2. Kopfgrind *m.*; *pl.* —ky Abfälle.

otruš-ec, šce *m.* Arsenikkies *m.*; —ík, u *m.* Arsen *n.*, Arsenik *n.*; —iti (*imp.* otruš!) koho *sl.* vergiften; —natka *f.* Arsensäure *f.* [täuben; 2. vergiften.

otrutiti (*imp.* otruť!) něčím *sl.* be-

otryzeň, zně *f. sl.* Pein, Qual *f.*

otržeň, žně *f. sl.* Vogelgarn *n.*

otuh, u *m.* Band *n.*; *v.* otouh; —a *f.* Sport *m.*; —lý *adj.* abgehärtet; —nouti hart werden.

otuch, u *m. v.* odtuch; *pl.* —y *mor.* schlechtes (mufferiges) Gepäck; —nouti, otouchati sich verlieren; schwinden; 2. ahnen, vorempfinden.

otup-ělost *f.* Stumpfheit *f.*; Stupidität *f.*; —ělý *adj.* stumpf geworden; stumpf, abgestumpft, stupid; —ení *n.* Abstumpfung *f.*; —ený abgestumpft; —ěti, —iti se sich abstumpfen; —iti (-ím, *imp.* otup!) něco abstumpfen; —ný *adj.* schauerhaft, ängstlich.

otuž-ělý, —ilý, —ený *adj.* abgehärtet; —ení *n.*, —enost *f.* Abhärtung *f.*; —iti (*imp.* otuž *et* otuži!), —ovati něco befestigen; ausfeilen; abhärten; o. se sich abharten.

otvěr-ací *adj.* zum Aufschließen dienend; —adlo *n.*, —ák, u *m.* Sperrhaken *m.*, Dietrich *m.*; —avý *adj.* öffnend; (med.) stuhlbefördernd, aperitiv.

otvír-ací *adj. v.* otvěrací; —adlo *n. v.* otvěradlo; —ání *n.* Öffnung *f.*; —ati (-ám) (dvéře atd.) öfter aufmachen, öffnen *v.* otevříti; —avý *adj. v.* otvěravý.

otvor, u *m.* Öffnung *f. apertura.*

otvoř-iti *st. v.* otevříti; —itý *adj.* offen.

otvorný *adj.* aufschließbar.

otvrd-lina *f.* frustiger Ranft (bei Speisen); —lý, —ný *adj.* hart, fest; —nouti hart werden.

otyč-iti (*imp.* otyč!), —ovati něco stängeln; mit Pfählen versehen.

otylý *adj.* fett, fettleibig.

otyň, ně *f.* Banje *f.* (zátyň).

otyniti (*imp.* otyň!) něco umpfählen; umzäunen.

otýpk-a *f.* (*gen. pl.* otýpek) ein Bund (Stroh oder Holz); *pl.* —y Bundholz, Schochholz, Stockholz *n.*; —ář *m.* Hecken-

binder *m.*; —ové dříví Buschelholz *n.*, Stockholz *n.*

otyti (otyju, eš, e) fett werden.

ou! *int.* oho! ha!

ou- die mit der Praposition ou anfangenden Wörter suche unter ú-.

ouba! *int.* ia wohl!

ouha! *int.* aufgepaßt! langsam! au!

ouhor, u *m. v.* úhor.

ouhoř *m. v.* úhoř.

oujezd *m. v.* újezd.

oul *m. v.* úl.

oufad *m. v.* úřad.

ouško *n. v.* úsko.

outrata *f. v.* útrata. [sau]

ouve, ouvech! *int.* o weh! auweh!

ov, a, o *st. pron.* dieser, jener.

ova! *int.* sieh!

ovace *f.* Ovation *f.*

ovad, a *m.*, —nice *f.* Bremse, Blehbremse *f. Tabanus bovinus.* [ren.

ovaditi (*imp.* ovad') anlocken, berufen.

ovak *adv. slez.* sonst, anders.

oval, u *m.* ein großes Stück Brot (*v.* zaval).

ováleti (*imp.* ovál'ej!) něco durch Herumwälzen beschmutzen; se sich.

ovar, u *m.* Wurstsuppe *f.*; 2. Wellfleisch, Quellfleisch, Gewellfleisch *n.* (gesottenes Schweinefleisch).

ovař-ený (Kochk.) schlampig; —ené hlemejždě schlampige Schnecken; —iti (*imp.* ovař!) něco umkochen, abkochen.

ovce *f.* (*gen. pl.* ovec *et* ovcí) das Schaf *Ovis*; ovce bečí das Schaf blökt; tichých ovec se mnoho v jednom chlívku směstná der geduldigen Schafe gehen viel in einen Stall; ovce sobě vlnu nestříhá das Schaf trägt sich selber keine Wolle; ovce si jen přitěžuje, když si vlku postěžuje es mag leicht eine Ursache sein, daß der Wolf das Schaf frißt; fig. (vlci sobě povídali, že jim ovce vodu kalí).

ovč-ácký *adj.* Schafer-; o. pes Schäferhund *m.*; —ství *n.* Schafzucht *f.*; 2. Schäferei *f.*, Schäferstand *m.*; —aciti Schäferleben führen; —ačka *f.* Schäferin *f.*; 2. Schäfergedicht *n.*, —ák, á, *dim.* —áček, čka *m.* Schafer *m.*; Schafhirt *m.*; Schafmeister *m.*; —an, u *m.* Kapraš *n.*, Kaprinsaures Salz; —ář *m. v.* ovčák; —árna *f.* Schafhof *m.*, Schäferei *f.*; 2. Schäferhütte *f.*; —ářský *adj.* Schafer-; —ářství *n. v.* ovčactví.

ovčí *adj.* Schaf-; o. syr Brinsenkäse *m.*

ovč-ice *f.* Blasenpocke *f.*, o., —ička *f.* Schäflein *n. v.* ovce; —ín, a *et* u *m.*, —inec, nce *m.* Schafstall *m.*; —ina *f.* Schafhaut *f.*; 2. Schafleisch *n.*; —inka, ovčí blanka das Schafjauchen *Amnion* (med.); —íř *m. v.* ovčák; —irna *f. v.* ovčín, ovčárna. [—ělí verwittwen.

ovdov-ělý (-ělá) *adj.* verwittwet; **ovečka** *f.* Schäflein *n.*

ovojčí *n.* (anat.) Chorion *f. Chorion.*

oven, vna *m. st. v.* beran; —ec, nce *m. v.* ovčárna. [umkränzen, bekränzen.

ověnčiti (-ím, *imp.* ověnči!) koho

ověř-ení *n.* Beglaubigung, Legalisierung *f.*; —iti (list atd.) beglaubigen, legalisieren; —ený přepis beglaubigte Abschrift; —ovací *adj.* Legalisierungs-.

oves, ovsa *et* ovsu *m.* Hafer *m. Avena*; o. jalový, hluchý, plavý Wildhafer, Blindhafer *m. Avena fatua.*

ovés-ek, sku *m.* Umhang *m.*; —iti (*imp.* ověs!), ověšeti (*imp.* ověšej!) něco něčím umhängen, behängen.

ovestovati umfegeln.

ovesn-ice, —ička *f.* Haferbirne *f.*; 2. Hafertrube *f.*; 3. Haferfisch *m.*; 4. Geritenapfel *m.*; —ík, u *m.* Haferfad *m.*; —iště *n. v.* ovsiště; —ý *adj.* Hafer-; o. chléb Haferbrot *n.*; —á kaše Haferbrei *m.*; —á sláma Haferstroh *n.*

ovětr-alý *adj.* windtrocken; —ati (3. -á) an der Luft trocknen.

ověřiti erwittern.

ověřtví *n.* (bot.) Stiefelchen *n.*

ovin *m. v.* ovčín.

ovinouti *v.* obvinouti.

ovis-ek, sku *et* ska *m. v.* oves; —kář *m.* Hafenbauer *m.*

ovlád-atel, e *m.* Beherrscher *m.*; —ati (-ám), —nouti něco etw. beherrschen.

ovlastniti (*imp.* ovlastni!) sobě něco zueignen.

ovlažiti (*imp.* ovlaž!) (komu ústa vodou atd.) benetzen; befeuchten. [chen.

ovlažn-ěti lau werden; —iti lau ma-

ovlažov-aci *adj.* Feucht-; Kühl-; —ati *v.* ovlažiti. [werden.

ovlh-lý *adj.* feucht; —nouti feucht

ovoce, e *n. coll.* das Obst; die Frucht; o. hospodářské Hausobst; o. jádrové (o. jadrné), zrnité Kernobst; o. jahodnaté Beerenobst; o. peckovité Steinobst; o. skořápkové Schalenobst; o. stolové, tabulové Tafelobst; fig. to nepřináší dobrého o.! es bringt nicht gute Frucht! zapovězené o. verbotene Frucht; poznati strom po ovoci den Baum an seinen Früchten erkennen; jaký strom, takové ovoce wie der Baum, so die Frucht; zapovězené ovoce chutná nejlépe verbotenes Obst ist süß (schmeckt am besten).

ovoce-kam, u *m.* Fruchtstein *m.*; —nosný *adj.* fruchtbringend, obstbringend. [Fruchtlager *n.*

ovoc-í *n. v.* ovoce; —ště *n.* (bot.)

ovocnář *m.* Obsthändler, Obstmann, Obstler *m.*; —ka *f.* Obsthändlerin *f.*; —ství *n.* Obsthandel *m.*; 2. Obstbau *m.*

ovocn-atý *aj.* obstreich; —ěna *f.* Pomona *f.*; —ice *f.* Obstkeller *m.*, Obstkammer *f.*, Obstgewölbe *n.*; 2. Obsthändlerin *f.*; —ický *adj.* Obsthandler-; pomologisch; —ická jednota pomologischer Verein; —ictví *n.* Obstbau *m.*, Obstzucht *f.*, Pomologie. Karpologie *f.*; —ík, a *m.* Pomolog *m.*; 2. *v.* ovocnář; —ý *adj.* obsttragend, fruchtbringend; o. strom Obstbaum *m.*; o. trh Obstmarkt *m.*; —é víno Obstwein *m.*

ovodniti (*imp.* -dni!) něco bewässern.

ovo-skot, a, —vol, a *m.* Pfaffenfüller *m.*

ovotce *n. st. v.* ovoce.

ovrant, u *m. sl. v.* svačina.

ovrat, u *m. v.* obrat.

ovrh-nouti (—nu, —u), —ovati něco (zeď) überrüften, mit Mörtel (Sand und Kalk) anwerfen.

ovroubiti (*imp.* ovrub *et* ovroubi!) něco umferben, umranden.

ovrtlík, u *m. v.* obrtlík.

ovs-ař *m.* Haferhändler *m.*; —ařství *n.* Haferbau *m.*; —enák, u *m.* Haferbrot *n.*; —enice, —eniště, —ený *v.* ovesnice, ovsiště, ovesný; —enka *f. v.* ovesnice; —ika, —ina *f.*, —ík *m.*, —íř *m.* Glatthafer *m.*; Wasserhafer *m.*, Hafergras *n. Arrhenatherum* (*Avena elatior*); —iště *n.* Haferfeld *n.*; Haferstoppel *f.*; —itý *adj.* Hafer-; o., —ovitý *adj.* haferähnlich; —ucha *f. v.* ovsicha.

ošvedn-ělost *f.* Trivialität *f.*; —ělý *adj.* alltäglich, trivial; banal; abgenützt, verbraucht; —ěti gemein werden; —iti (*imp.* -il) něco někomu gemein machen, profanieren.

ovšem *adv.* jawohl, freilich, allerdings, zwar; gänzlich, ganz und gar; desto mehr; on je o. chud, ale spokojen er ist zwar arm, aber zufrieden; o.! na-

ovšivati se *v.* ošívati se. [türlich!

ovy! *int.* ai wai! *v.* ouve.

ovyk-ati (-ám), —nouti čemu, na čem gewöhnen; —lý *adj.* gewöhnt; gewöhnlich.

ovzduší *n.* Atmosphäre *f.*, Luftkreis *m.*; fig. Sphäre *f.* [orydieren.

oxyd-ace *f.* Oxydation *f.*; —ovati

ozáb-lina *f.* Frostbeule *f.*; —livý, —lý *adj.* erfroren, frostig; —nouti, —ati erfrieren, frostig werden.

ozaj; na o., na —st (= o za jisté), —stně *adv.*, —sný, —stný (ozajistný) *adj. sl.* ernst, ernstlich, ernsthaft.

ozáříti (*imp.* ozáři!) ozařovati něco verklären, bestrahlen; ozářen, a, o, ý umístrahlt. [(zbožňovati) gottselig machen.

ozbož-iti koho bereichern; —niti koho

ozbroj, e *m.* Rüstung *f.*; —en, a, o, ý bewaffnet; —enec, nce *m.* ein Bewaffneter; —ení *n.* Bewaffnung, Rustung *f.*; —iti (*imp.* ozbroj!), —ovati koho bewaffnen.

ozd, —a, —iti *st. v.* hvozd *etc.*

ozdob, u *m. st. vn.*; —a *f.* Zierde *f.*, Zierat *m.*, Schmuck *m.*, Putz *m.*; Ornament *n.*; o. řeči die Zierde der Rede; o. hlavy Kopfputz *m.*; —en, a, o, ý verziert, geschmückt; —ení *n.* Verzierung, Ausschmückung *f.*; —ina, —ka *f.* Zierat *m.*; Dekoration *f.*; Geschmeide *n.*; Galanteriewaren *pl.*; —inkář *m.* Galanteriearbeiter; Geschmeidehändler *m.*; —itel *m.* Verzierer, Schmücker *m.*; —iti (*imp.* ozdob!) něco zieren, verzieren, verschönern, schmücken, aufputzen; —nictví *n.* Ornamentik *f.*; Dekorationswesen *n.*; —nik, a *m.* Verzierer; Ornamentist *m.*; Dekorateur *m.*; —nina *f. etc. v.* ozdobina *etc.*; —nost *f.* die Zierlichkeit; —ný *adj.* (—ně *adv.*) zierlich; —ovatel *v.* ozdobitel, ozdobník; —ovati něco zieren, schmücken.

ozdrav-ělici *adj.* Rekonvaleszent *m.*; —ělý *adj.* genesen; —ění *n.* Rekonvaleszenz *f.*, Sanation *f.*; —ěti (*imp.* —ěj!), ozdrávnouti gesund werden, genesen; —iti (*imp.* ozdrav!), —ovati koho gesund machen, heilen; sanieren.

ozdůbk-a *f.* kleine Verzierung; —y *pl. f.* die Schnörkeln; —ovati schnörkeln.

ozeblý *adj. v.* ozáblý.

ozelot, a *m. v.* ocelot.

ozembuch, a *m. sl.* (*žrt.*) ein dicker, kurzer Mensch; Stockmarr *m.*; fig. ein stark berauschender Wein.

ozev, ozvu *m.* Widerhall *m.*; 2. o. (proti někomu) Reklamation *f.*; 3. Rekurs *m.*; —ce *m.* Reklamant *m.*; —ní *adj.* Reklamations-; o. řízení Reklamationsverhandlung *f.*

ozher, ozhřivý *v.* vozher; vozhřivý.

ozib-lý, —nouti *v.* ozáblý, ozábnouti.

ozim, i *f.* Winterfaat *f.*, Wintergetreide *n.*, Winterfrucht *f.*; —ělý an Kälte gewohnt; —ina *f. v.* ozim; —iti se kalt werden; —ní, —ný *adj.* Winter-; perennierend. [covati něco vergolden.

ozlatiti (*imp.* ozlať *et* ozlati!), ozla-

označ-ení *n.* Bezeichnung *f.*; —iti (*imp.* označ!), —ovati něco něčím bezeichnen; —ovka *f.* Umstandswort *n.*, Beschaffenheitswort *m. v.* příslovka.

oznak, u *m.* Symbol *n.*

oznam, u *m. st.* Kundgebung, Bekanntmachung *f.*; (milit.) Rapport *m.*; —a *f.*, —ek, mku *m. v.* oznámení; —ce *m.* Anzeiger *m.*

oznamenati (-ám) něco čím bezeichnen.

oznámen, a, o, —ý bekannt gemacht, gemeldet; —í *n.* Bekanntmachung Kundmachung, Ankündigung *f.*; Eröffnung *f.*; Anmeldung *f.*; Anzeige *f.*; (milit.) Rapport *m.*

oznám-itel, e *m. v.* oznamovatel; —iti (-ím, *imp.* oznam!), oznamovati něco někomu bekannt machen, kundmachen, anzeigen, ankündigen, anmelden; o. se sich zu erkennen geben *v.* hlásiti se; —ivý, oznamlivý *v.* oznamovací.

oznamov-ací *adj.* Ankündigungs-; Anzeige-, Ankunfts-; —ač *m.*, —atel *m.* Anzeiger *m.*, Anbringer *m.*; 2. (o. v novinách) Anzeigeblatt, Intelligenzblatt *n.*; —ati něco (někomu) verkünden *v.* oznámiti; —na *f.* Auskunftsbureau *n.*

oznati (oznám) se s čím, s kým mit jmd. bekannt werden; o. se někde wo heimisch werden.

ozněna *f.* Echo *n. v.* ozvěna, ohlas.

oznob-a *f.*, —enina *f.* Frostbeule *f.*, Frostflecken *m. Pernio*; —ený *v.* ozáblý; —iti (*imp.* neoznob!) erfrieren; se sich.

ozobi *n.* Schnabelhaut *f.*

ozorný *adj. sl.* anjehnlich, groß.

ozoubec, bce, ozoubek, bku *m. v.* **ozovu** *v.* ozvati. [ozub.

ozpovídati (-ám) koho *sl.* Beichte hören; o. se *sl.* beichten. [Glanz *m.*

ozrač, i *f.*, —ství *n. sl.* Pracht *f.*,

ozřejmiti (*imp.* -jmi!) něco ersichtlich machen. [rati se *sl.* sich umsehen.

ozříti se (-ím se, *imp.* ozři se!), ozi-

ozub, u *m. v.* ozubec.

ozubatěti Zähne bekommen.

ozub-ec, bce *m.* Stollen *m.* (am Hufeisen), Eisnagel, Eisgriff *m.*; 2. Dorn *m.*, Stift *m.* (in der Schnalle); 3. Raumstift *m.* (am Gewehre); 4. Durchsteckadel, Durchziehnadel *f.*; Schnurnadel, Schnürstift *m.*; —ení *n.* (mech.) Verzahnung *f.*; —ený zahnig; —ená dráha Zahnbahn *f.*, Zahnradbahn *f.*

ozv-a *f.* Reklamation *f.*; —ání (o. se) *n.* das Melden; 2. Replik *f.*; Reklamation *f.*; —atel *m.* Reklamant *m.*

ozvati se (ozvu se, *imp.* ozvi se!) laut geben; laut sagen; sich melden, antworten; widerhallen; seine Stimme erheben; ozvi se! rufe! schreie auf! 2. melde dich! laß dich hören! o. se proti něčemu widersprechen, protestieren; reklamieren.

ozvěn-a *f.* (ohlas) Widerhall *m.*; Echo *n.*; —měrství *n.* Echometrie *f.*

ozvlášť *adv.* besonders.

ozvučeti *st.* umschallen.

ozvuč-i *n.*, ozvuk, u *m.* Resonanz *f.*; —nice *f.* Resonanzboden, Resonanzkasten *m.*; —ný *adj.* schallend; o., ozvukový Resonanz-.

ozývati se (-ám se) ertönen, erschallen; o. se někomu laut geben, sich laut melden; o. se k něčemu seine Bemerkung laut vorbringen; reklamieren, Einrede tun; ozývají se hlasové es erheben sich Stimmen. [Scham erregend.

ožah-ati (-ám) umfengen; —avý *adj.*

ožáhnouti *v.* ožehnouti. [*Teucrium.*

ožanka *f.* Gamander *m.*, Batengel *m.*; **ožasnouti** se, ožásati se sich entsetzen.

ožebrač-eni *n.* Bettelleben *n.*; —iti někoho an den Bettelstab bringen.

ožeh, u *m.* Feuerbrand *m.*; 2. Schürstock *m.*, Schürstange *f.*, Ofenkrücke *f.*; 3. Rute der Schmiede; —nouti, —ati (-ám), —ovati něco umbrennen, absengen; o. se sich absengen.

oželeti (-ím, *imp.* ožel!) něčeho (o. něco) bejammern, betrauern; 2. verschmerzen (seinen Schmerz nicht mehr empfinden); entlagen; o. se *sl.* mit Resignation sich entschließen; verzagen; sich betrüben.

oženiti (-ím, *imp.* ožeň!) koho (o. syna) jmd. verheiraten, verehelichen; o. se sich verheiraten, sich verehelichen (v.

oženu *v.* ohnati. [Manne).

ožer, u, —ek, rku *m.*, *pl.* —y, —ky Überbleibsel vom Fressen; —ta *m.*

ožeru *v.* ožrati. [Schlemmer *m.*

ožicl, ožéci (ožehu, ožžeš, ožže, *imp.* ožži!), *st* ožehnouti, ožahnouti, ožehati, ožáhati, ožíhati, ožehovati co absengen, umfengen, umbrennen abbrennen.

ožídati (-ám) *st.* erwarten (*v.* ždáti).

ožídli *n.* Gekröse *n.* (um den Hals), Halstraufe *f.*

ožídli *n. st.* Sattel *m.*

ožl-ju, —vu *v.* ožíti; —lý (obživlý) wieder lebendig *redivivus.*

ožínati (-ám) abgrasen, abmähen; (o. obilí) das Getreide schröpfen.

ožín-y, —ky *pl. f.* das Abgrasen, das Schröpfen (des jungen Getreides); *v.* obžínky.

ožír-ač *m.* Abnager *m.*; —ačný *adj.* berauschend; —ati (-ám) něco etw. benagen, umnagen; o. se dem Trunke ergeben sein, schlemmen; *v.* ožrati, —avost *f.* Freßsucht *f.*; Saufsucht *f.*; —avý *adj.* befressend; berauschend; besoffen.

ožíti (ožiju n. ožívu, eš, e) aufleben, wieder lebendig werden.

ožíti (ožnu) *v.* ožínati.

oživiti *n.* das Aufleben.

oživa *f.* Staffage *f.*; 2. Anaftatik *f.*

oživ-ač *m* (přeživavec) wiederkäuendes Tier; 2. Aufmuzer *m.*; —ati (-am) *v.* ožíti; 2. *v.* ožvati; o. někomu něco aufmutzen, verwerfen; —avý *adj.* wiederkäuend; 2. aufmutzend.

oživ-eni *n.* Belebung; Auflebung *f.*; —iti (*imp.* oživ!) koho beleben; —lý, —nouti *v.* ožilý, ožíti; —ný *adj.* belebend; anaftatisch; —ovatel, e *m.* Beleber *m.*; —ovati beleben; —ující *adj.* belebend.

ožlabiti něco kehlen. [tenka.

ožlkel, e *m. sl.* Gelbsucht *f. v.* žloun-

ožluč-eti zu Galle werden, vergallen; —iti (*imp.* ožluč!) něco vergällen.

ožlu-knouti, —tnouti gelb werden.

ožlutiti (*imp.* ožluť!) něco gelb machen.

ožráč, ožrala *m. vn.*

ožral-ec, lce *m.* ein Versoffener, Besoffener, Suffling *m.*; Trunkenbold *m.*; —ice, —kyně *f.* eine Versoffene; —ství *n.* Trunkenheit *f.*; Trunk *m.*; Soff *m.*; Völlerei *f.*; —ý *adj.* versoffen, besoffen; betrunken; 2. berauschend.

ožran, —ice *v.* ožralec, -lice.

ožrati (ožeru, eš, e, *imp.* ožer!) něco umnagen, benagen, befressen, umfressen; o. se, ožírati se sich besaufen.

ožvalda *m. v.* ožralec.

ožvati (ožvu, eš, e, *imp.* ožvi!) něco umkauen; 2. wiederkauen.

ožžení *n.* das Absengen, Abbrennung *f.*

P.

pa! *int.* pah! pa- (v složeninách) After-, Pseudo-.

paběr-ek, rku *m.*, *pl.* —ky Nachlese *f.*; fig. —ky Überbleibsel, Fragmente *pl.*; —kování *n.* Nachlese *f.*; —kovati, —ovati (p. klasy, víno, p. po někom) nachlesen, Nachlese halten, nachernten. [Blig.

pablesk, u *m.* Abglanz *m.*; falscher

pabouk, a *m. v.* pavouk.

pabučí *n.* dürres Waldreis.

pac, u *m.* Batzen *m.* (ſchweiz. Münze); za p. um einen Parvenitiel; p., i *f.* (Kinderſpr.) Patſchhand (dej p.!); *vulgo* hrom ti dej p.! daß dich der Donner!

páč, u *m.* Beize *f.*; míti někoho v —u einen in der Beize haben.

páca *f.* (vepřovice) ungebrannter Ziegel.

pacák, u *m.* Baxhammer *m.*; p., a, pacal, a *m.* Pfuſcher *m.*

pacanda *f.* dicke Weibsperſon.

pacati (-ám) něco pfuſchen *v.* packati.

pacient, a *m.* Patient *m.*

pacifikace *f.* Bazifikation *f.*

pacinka *f.* Zinke *f.*; 2. (Kinderſprache) Tatzlein, Händlein *n.*

paciti (baciti) ſchlagen.

packa *f.* Tatze *f.*, Pranke *f.*; *v.* pac (1), pacinka.

pack-ář *m.* Pfuſcher *m.*; —ati (-ám) něco pfuſchen; p. se *v.* packati se; —ovati *mor.* ſtolpern.

páclnouti (bácnouti) do něčeho něčím ſchlagen *v.* paciti.

pacor-ek, rka *m. sl. v.* pastorek; —ka *f.* Stieftochter *f.* (padcerka).

pácovati (lužiti) beizen. [*v.* pačidlo.

páč, i *f.* Brechſtange *f.*, Hebeeiſen *n.*

páčech, páček, u *m. v.* pačok.

páček, čku *m.* Päckchen *n.*

pačepek, pku *m.*, *pl.* -pky Zapfenbier *n.*

pačes, u *m.* Mittelwerg *n.*; *pl.* —y *vulgo* Haarſchopf *m.*; —ačka *f. v.* pačiska; —atý *adj.* ſchopfig; —ek, sku *m. v.* pačisek; —i *n.* Haarſchopf *m.*; —nice *f.* Mittelwerg *n.*; —ovati *v.* pačisati.

pačidlo *n.* Hebel *m.*, Brecheiſen *n.*, Brechſtange *f.*

pačina *f.* das hintere Ruder *v.* opačina.

pačís-ati (-ám) das zweitemal hecheln; —ek, sku *m.* Mittelwerg *n.*; Kratzelfutter *n.*; —ka *f.* Mittelwerghechel *f.*; *pl.* —ky Mittelwerg *n.*

páčiti (-ím, *imp.* pač!) něco něčím winden, heben; ummenden; aufbrechen; *mor.* ſich erinnern; p. (škodu) ſchätzen; p. se krumm anlaufen; p. se někomu *sl.* gefallen; škoda se páčí na 250 K der Schaden wird auf 250 K geſchätzt.

pačkati se (-ám se) v čem ſtetſchern.

pačmák, u *m. sl.* Tatze, Kralle *f.*

pačoch, u, pačok, u *m.* Tünche *f.*; Mauerkalk *m.*; Mörtel *m.*; Verputz *m.*; —ovati něco patſchokieren; mit Mauerkalk anſtreichen; die Mauer überrüſten.

pád, u *m.* Fall *m.*, Sturz *m.*; Verfall *m.*; (gram.) Endung *f.*, Fall *m. Casus*; p. dobytka Rinderpeſt *f.*, Seuche *f.*; pýcha předchází p. Hochmut kommt vor dem Falle; ku —u přivésti (pannu) zu Falle bringen; p. vziti, ku —u přijíti zu Falle kommen; zu Unfall kommen.

pad-ací *adj.* Fall-; p. dveře Falltür *f.*; —ačka *f.* Schlagfalle *f.*; —adlo *n.* Fallſchirm *m.*; —ák, u *m.* Falle *f.*; 2. Meiſenſchlag *m.*; 3. Falltür *f.*; 4. Fallgitter *n.*; 5. Segment *n.* (im Ventil).

paďák, padoch, a *m.* Tölpel *m.*

pad-alec, lce *m.* Leguan *m.*, Kupfereidechſe *f.*; —alý *adj.* fallend, hinfällig; —alka *f.*, —anče, ete *n.*, —ánek, nku *m.*, —anka *f.* (*pl.* —anky) abgefallenes Obſt; —ati (-am) fallen, einſtürzen (oft); sníh padá es ſchneit; kroupy —ají es hagelt, es ſchloßet; cena (obilí, vína atd.) —á der Preis fällt; p. se ſich trennen, ſpringen, reißen, zerfallen (v. Kleidern ꝛc. šat se padá); p. se mager werden; vom Leibe fallen; —avče, —ávče, ete *n.*, —avka *f. v.* padanka; —avice *f.* Sternſchnuppe *f.*; —avý *adj.* fallend.

padcerka *f.* Stieftochter *f.*

pádel, e *m. et f.* abgefallenes Obſt.

paděl, u, —ek, lku *m.* Unterteilung *f.*; Anteil *m.*; Parzelle, Feldparzelle *f.*

paděl-ání *n.* Nachmachung, Fälſchung *f.*; —atel, e *m.* Fälſcher *m.*; —ati (-ám) co nachmachen; fälſchen; —ek, lku *m.* Falſifikat *n.*, Falſum *n.*; 2. Feldanteil *m.*, Feldparzelle *f.*; —kář *m.* Beſitzer eines Feldanteils; 2. Fälſcher *m.*

pádeř, e *f. v.* pádež.

padera *f. v.* paderek.

paděr-a *m.* Schinder *m.*; Dickwanſt *m.* (Schimpf); p. *f.* Afterloch *n.*; —atý *adj.* dickarſchig.

paderek, rku *m.* Kleiſtengel *m.*; Stumpf *m.* (was beim Schleißen übrig bleibt).

paderkovati ſchinden.

padesát, —e, i *num.* fünfzig; —ek, tku *m.* fünfzigſter Teil; —ikoruna *f.* Fünfzigkronenbanknote *f.*; —iletý *adj.* fünfzigjährig; —ina *f.* Fünfzigſtel *n.*; der fünfzigſte Teil; —ka *f.* die Zahl Fünfzig; 2. eine Fünfzigkronenbanknote; —krát *num.* fünfzigmal; —ní, —ný *num.* (*adj.*) *v.* padesátý; —ník, a *m.* ein Fünfziger; ein Befehlshaber über fünfzig Mann, Pentekontarch *m.*

padesátý *num.* (*adj.*) der fünfzigſte.

pád-ež, e *f.* abgefallenes Obſt *v.* pádel; —ič *m.* reife Nuß, die ſelbſt abfällt.

padišach, a *m.* Padiſchah *m.* (türk. [Großherr).

páditi (-ím, *imp.* pádi!) někam rennen.

paditi se mager werden, abfallen.

padka *f. sl.* erhöhter Boden unter den Fenſtern; 2. Anhaltshaken *m.*

padký *adj.* zum Fall geneigt.

padla *f.* (*pl. n.*) *v.* pádlo.

padláš *m. sl.* Boden am Hauſe.

padli *n.* Honigtau, Mehltau *m.*

padlina *f.* Klaffung *f.*; 2. die Schrunde am Leibe; 3. Niedergrund *m.*; 4. Aas *n.*: 5. p., padlinka *f.* Sterbling *m.* (*v.* Schafen).

pádlo *n.* Falle *f.*, Falltür *f.*; 2. Schutzbrett *n.*; liščí pádla Fuchsſcheibe *f.*

padlý *adj.* gefallen; p. (ve při) ſachfällig; p. mráz Reif *m.*; bílý jako p. sníh weiß wie friſch gefallener Schnee, ſchneeweiß; —á osoba eine gefallene Perſon.

padmo *adv.* fallend.

pádnost *f.* (p. slov) Kraftfülle *f.*

padnouti (padnu, *imp.* padni!) s húry na něco, na zem) fallen, umfallen; ſtürzen; niederfallen; p. do něčeho (do jámy, do vody) einfallen, hineinfallen;

p. ve při sachfällig werden (im Prozeß); p. (v boji, v bitvě) fallen, sterben; dobře p. (oděv) gut ausfallen, geraten, gelingen; zle p. schlecht ausfallen; na mysl, na paměť p. einfallen; p. před někým na kolena, p. někomu k nohám vor jmd. fallen, niederfallen; do řeči p. in die Rede fallen; padni co padni! padni oko nebo zub! es tofte was es wolle!

pádný *adj.* schwerfällig; wuchtig; p. důvod kräftiger Beweis.

padol, u *m.* Tal *n.*; —ek, lku *m.* Unterteil des Hemdes; *v.* odolek, podolek; —í *n. v.* podolí; —ina, pádolina *f.* Niedergrund *m.*, Tal *n.*

pádorovný *adj.* jenkrecht.

padostroj, e *m.* Fallinstrument *n.*

padouc-í *adj.* fallend, hinfällig; p. nemoc, —nice *f.* Fallsucht *f.*; Epilepsie *f.* (med.); —nice *f.* eine Fallsüchtige; —ník, a *m.* ein Fallsüchtiger.

padouch, a, padoušník, a *m.* Böswicht *m.*; Lotterbube *m.*, Schuft *m.*,

padrn, u *m.* Rasen *m.* [Schurke *m.*,

padrť, u *m.* Sägemehl *n.*, Feilstaub *m.*; Knieholz *n.*

padrť, ti *f.*, —í *coll.*, —iny, —ky *pl. f.* Trümmer; Abfälle *pl.*; na padrť rozbiti alles zerschmettern; in Fetzen hauen.

padu, pásti *v.* padnouti; s paší duší aus der tiefen Seele; —cí, —tý *adj. sl. v.* padoucí; —cina, —cnice *f. v.* padoucnice.

pag-áč *m. sl.* ein Kuchen aus Kukuruzmehl; —ačka *f. sl.* Mais *m. v.* kukuřice; *pl.* —ačky Kájepappel *f.*

pagin-ace *f.*, stránkování Pagination *f.*; —ovati paginieren.

pagoda *f.* ind. Pagode *f.*

pahejl, u *m.* Stümmel *m.* (einer Hand); Stumpf *m.* eines Baumes; Kralle *f.*; —atý *adj.* ſtachelig; krallig.

pahláska *f.* Halblaut *m.* [*v.* pazneht.

pahnost, pohnozt, u *m. mor.* i *slez.*

pahor, u, —ec, rce, —ek, rku *m.* Hügel *m.*; 2. Beule am Knochen; —čitý, —čivý *adj.* hügelig. [Hügelland *n.*

pahoř-í *n.* Hügelreihe *f.*; —ina *f.*

pahor-katina, —kovina *f.* Hügelland *n. v* pahořina; —katý, —ný *adj.* hügelig; —ní *adj.* Hügel-.

pahrb, u, —ek, bku *m.* Hügel *m.*

pahuba *f. st.* das Verderben.

pach, u *m.* Geruch *m.*; Geſtank *m.*; 2. Weiche *f.*, Dünne *f.*, Dünnung *f.*; 3. *pl.* —y Pausch, Anhänge an den Armeln. [Übeltäter *m.*

pachatel, e *m.* Täter *m.*; Missetäter,

páchati (páchám, áš, á *et* pášu, eš, e, *imp.* [ne]páchej!) něco (p. vraždu, hřích, ukrutenství, hanebnosti, nešlechetnosti, nepravosť) verüben, begehen, treiben (machen, tun); 2. p. *st.* ackern.

pách-avec, vce *m.*, —avice *f.* Stockwinde *f. Paederia*; —nidlo *n. st.* etw. Wohlriechendes; Parfüm *n.*; —nouti riechen, duften; einen Geruch von ſich geben; ſtinken; af mi do mého domu ani ne—neš daß du mir mein Haus nicht mehr betrittest, du ſollſt nicht wieder meine Schwelle betreten.

pachol-átko, —če, ete *v.* pachole; —čí *adj.* Knaben-; Knecht-; —čiti als Knecht dienen; —e, ete *n.* Knabe *m.*, Junge *m.*; 2. Kloben *m.*; Keil *m.*; Schraubenknecht *m.*; Stiefelknecht *m.*; —ecí, —ecký, —etský *adj.* Knaben-; —ectví *n.*, —etství *n.* Knabenſchaft *f.*; Knabenalter *n.*; —ek, lka *m.* Knecht *m.*; *st.* Kriegsknecht *m.*; *st.* Burſche *m.*; —ík, a *m.*, —íček, čka *m.* Knabe *m.*; Burſche, Junge *m.*; —kovati *v.* pacholčiti; —ský *adj.* knechtiſch; —ství *n.* Knechtſchaft *f.*

pachořiti *st.* ſtolz tun.

pacht, u *m.* (nájem) Pacht *m.*; 2. das Keuchen; —iti se (*imp.* -i se!) ſich anſtrengen.

pachtov-atel, e *m. v.* pachtýř; —ati něco od nekoho etw. pachten; p. někomu verpachten; *st. v.* pachtiti; —né, ého *n.* Pachtzins *m.*, Pachtabgabe *f.*, Pachtgeld *n.*; —ní *adj.* Pacht-; p. smlouva Pachtvertrag *m.*; —ník, a *m.*, pachtýř, e *m.* Pächter *m.*

pachuť, ti *f.* Nachgeſchmack *m.*

paj, e *m.* Boi (Boy) *m.*, Fries *m.* (Stoff).

paj-ací *adj.* Löt-; —ač *m.* Loter *m.*; —ačka *f.* Lot *n.*, Lötbrett *n.*; —adlo *n.* Lötkolben *m.* [*Ailanthus.*

pajasan, u *m.* Götterbaum *m.*

pajati, pájati, *lp.* spájeti (= pojiti) löten (letovati).

pajavor, u *m.* (*chybné* **pajavec**) Eſchahorn, Negundoahorn *m. Acer Negundo.*

pajd-a *m. et f.*, —ar, a *m.* ein Hinkender; —ati (-ám) *et* p. se krumm gehen, lahm gehen, ſchlenkern; —avý *adj.* lahm gehend.

pajed, u *m.*, pajeď, di *f.* um ſich freſſendes Geſchwür, freſſende Flechte; Zungenkrebs *m.*; Mauljeuche *f.*

pajediti se erboſt ſein.

pajedný *adj.* freſſend.

pajchovati *st.* [z něm. beuchen] ſechteln.

pajka *f.* Boi (Boy) *m.*, Fries *m. v.* paj.

pajk-a *f.* (spájka) Lot zum Löten, das Schlaglot; —adlo, —ovadlo *n. v.* pajadlo.

pak *adv.* dann; *conj.* denn; aber; **pak**, u *m. v.* paklík. [doch.

páka (*inst.* pákou) *f.* Hebel *m.*, Wuchtbaum, Hebebaum *m.*

pakafr, u *m.* Kampfroide *f.*

pakatel, u, pakatýlek, lku *m.* Bagatelle *f.*, Kleinigkeit *f.*

pakáž, e *m.* Bagage *f.*

paket, u *m. v.* paklík.

pakfon, u *m.* Pakfong *m.*; —ový *adj.* von Pakfong. [*m.*, Dietrich *m.*

paklíč *m.* Nachſchluſſel *m.*, Sperrbaken

paklík, u *m.*, pakliček, čku *m.* Paket *n.*; Ballen *m.*

pakliže *cnj.* wenn aber.

paknouti *v.* pachnouti.

pakosník, u *m.* Rhombeide *f.*

pakosť, ti *f.* Verkehrtheit *f.*; Unanſtändigkeit *f.*; Unheil *n.*, Widerwärtigkeit *f.*; 2. (pa-kosť) Beinüberzug *m.* Beinkruſte *f.*; Afterknochen *m.*; 3. *v.* pokost.

pakost-a *m.* Trotzbube *m.*; Tändler *m.*; —iti (*imp.* -i!) *sl.* Unheil bringen; verkehrtes Zeug treiben; p. se čím *mor.* sich womit abgeben; etw. tun, treiben; —ivý *adj.* tändelnd; gichtisch; —nice *f.* (med.) Gicht *f.*, Gliederweh *n.*; Arthritis *f.*; —nící, —ničný *adj.* Gicht-; Nachtschatten-; —ničí *n.* Nachtschattenstrauch *m.*; —ník, a *m. st.* Trotzbube *m.*; p., u *m.* Nachtschatten *m.* *Solanum dulcamara*; *v.* pakostnice; —ný *adj.* schädlich, übel, garstig.

pakov-aci *adj.* Packen-; —ačka *f.* Packerin *f.*; Packmaschine *f.*; —ati něco (baliti) packen; p. se, kliditi se sich packen (pakuj se! packe dich!).

pakřtěnec, nce *m. v.* novokřtěnec.

pakůň, *gen.* pakoně *m.* Gnu *m.*

pakůže *f.* Afterleder *n.*

paky *adj.* verkehrt; 2. böse.

pal, u *m.* das Brennen; *sl.* (med.) Brand *m.*; studený p. kalter Brand (*v.* sněť, mrl). [läster *f.*

pala *f.* Kolben *m.*, Schlegel *m.*; 2. Pa-

pála *f.* Glut *f.*; 2. (*vulgo*) Schnaps *m.* *v.* pálenka.

palác, u *et* e *m.* Palast *m.*; —ový *adj.* Palast-; —ová dáma Palastdame *f.*

pálací *adj.* flammend; p. pec Flammofen, Brennofen *m.* [Ritter).

paladin, a *m.* Paladin *m.* (fahrender

paladrána *f.* Regenmantel *m.*

palach, u *m.* Kolbenrohr *n.* *Typha.*

palanda *f.* Hängebett *n.*, Britsche *f.*

palanka *f.* *srb.* befestigter Ort.

palár (palář) *m.* *sl.* *v.* palirník, vinopal.

palas, u *m.* *v.* palasek; —atý *adj.* ohne Spitze. [Prügel *m.*

palásek, u *m.* dünner Stamm; 2.

palaš, e *m.* Pallasch *m.*, Reitersäbel *m.*; —í *n.* *v.* palach; —ina *f.* Rohrschilf *n.* *Phragmites* (*Arundo Phragmites*); —ka *f.* spanisches Rohr; —níček, čka *m.* Rohrsänger (Vogel) *v.* rákosník.

palata *f.* Halle *f.*; *v.* palota; *v.* palác.

pálati (-ám) něco (p. oves) schwingen, wannen; 2. flammen, lodern; Hitze von sich geben. [garn); —ský *adj.* Palatinal-.

palatin, a *m.* Palatinus *m.* (in Un-

pa-latinský *adj.* mittellateinisch.

palba *f.* Geschützfeuer *n.*; Decharge *f.*

palcát, u *m.* [= Palčát] Streitkolben, Faustkolben *m.*, Streithammer *m.*

palcaty, palcovatý *adj.* grobdaumig.

palcér, palcér, palcéřík, u *m.* *st.* [fr. *belle-soeur*] Trutzkopf *m.* (Frisur).

palcový *adj.* Daumen-; Zoll-; zollig, **palcucha** *f.* Kazenmatz *m.* [zollig.

palčava *v.* pančava.

palčí *n.* *sl.* Narrenkolben *m.*

palčice *f.* Wasserpfeffer *m.*

palčík, u *m.* Däumlein *n.* *v.* palec; 2. (b. Ubrm.) Schlagnagel *m.*

palčiv-ka *f.* Brennäther *n.*; —ost *f.* Hitze *f.*, Glut *f.*; —ý, palčivý *adj.* hitzig, brennend; scharf, beißend; brennbar; —á žízeň Heißdurst *m.*; —á zimnice *v.* palčivka; —á záležitost fig. brennende Frage.

palec, lce *m.* Daumen *m.*; 2. Zoll *m.* (Maß); 3. *pl.* palce u kola die Zähne am Rade; dělati něco pod palec etwas gebeim tun, vertuschen.

paleč-ek čku *m.* *v.* palec; p., čka *m.* Däumling *m.*; *v.* střízlík; —ice *f.* *v.* palčice; —kovati fechten (im Spiele); p. se herumziehen; —kovec, vce *m.* Hundszahngras *n.*, Himmelschwaden *m.* *Cynodon*; —ní *adj.* Daumen-; p. kolo *v.* palečník; —nice *f.* Daumstock *m.*; Daumschraube *f.*; Handfessel *f.*; —ník, u *m.* Däumling, Faustling *m.*; Kammrad, Kronrad, Daumenrad *n.*

palemník, a *m.* Palmeichhörnchen *n.* *Sciurus palmarum.*

pálen-é, ého *n.* Branntwein *m.*; —ec, nce *m.* Prügelerbsen; —í *n.* das Brennen; 2. Brand *m.*; —ice *f.* Branntweinbrennerei *f.*; 2. Brennziegel *m.*; —ík, a *m.* Branntweinbrenner *m.*; 2. Ziegelbrenner *m.*; Kalkbrenner *m.*; —ina *f.* gebranntes Wesen; —iště *n.* Brandstätte *f.*; —ka *f.* Branntwein *m.*; —kář *m.* Branntweinbrenner *m.*; —ý *adj.* gebrannt; fig. verschmitzt, pfiffig.

paleografie *f.* Paläographie *f.*

paleontologie *f.* Paläontologie *f.*

paleska *f.* Teichgitter *n.*

palestra *f.* Paläster *f.*

paleta *f.* (lístek) Bollette *f.*; 2. p. (malířská) Palette *f.*

paleto *n.* Paletot *f.*

paliativní *adj.* palliativ.

palice *f.* Keule *f.* Kolben, Schlegel *m.*; 2. *vulgo* Hirnschädel *m.*; 3. p. na klobouk Hutstock *m.*, Formkopf *m.*; 4. p. *sl.* Stockstreiche *m. pl.*; 5. *st.* (kukla) Phimosis *u.* Paraphimosis *f.*

palicov-ati mit der Keule schlagen; —atý *adj.* kolbig. [Brenner *m.*

palič *m.* Brandstifter, Brandleger *m.*;

palič-ák, a *m.* Starrkopf *m.*; —atka *f.* Bienenwespe, Kolbenwespe *f.* *Masaris*; —atý *adj.* kolbig; 2. hornlos (v. Hausticren); 3. starrköpfig; —í *adj.* Brenner-; p. loď Brander *m.*, Brandschiff *n.*; —ka *f.* Brennerin *f.*; 2. Schlegel, Stößel *m.*; 3. Klöppel *m.*; 4. p. (bot.) Kopf *m.*, Kolben *m.*; 5. p. (houba), špička (*pl.* špičky) Nagelschwamm *m.* *Agaricus esculentus* (*A. clavus*); p. u lenu Leinknoten *m.*; p. vodní Wasserkolbe, Rohrkolbe, Teichkolbe *f.*; —ky jetele Kleehäuptel *pl.*; —kování *n.* Klöppelarbeit *f.*; 2. (wdm.) Kolbenzeit *f.*; —kovati (krajky) klöppeln; —né, ého *n.* (výpalné) Brandsteuer *f.*; —ník, a *m.* Kolbenträger *m.*, Keulenschläger *m.*; *st.* *Lictor*; —ný *adj.* *v.* paličí; —ský *adj.* mordbrennerisch; p. list Brandbrief *m.*; —ská řeč fig. Brandrede *f.*; —ství *n.* Mordbrennerei *f.*

palidlo *n.* Zündloch *n.* am Ofen.

palíř, a *m.* (políř) Polier *m.*; —na *f.* Brennerei *f.*, Branntweinbrennerei *f.*; —ník, a *m.* Branntweinbrenner *m.*; —ovati als Polier fungieren.

palisády *pl. f.* Palisaden *pl. f.*

palisandrové dřevo Palisanderholz *n.*

pallst, u *m.* Afterblatt *n.*, Nebenblatt *n.* *stipula.*

palit-ebný, —elný *adj.* verbrennlich.

páliti (-*im*, *imp.* pal!) něco brennen; fengen; zünden; schießen; p. za kým fig. einem nachlaufen; p. se brennen; entbrannt sein; fig. schamrot werden; p. si prsty fig. sich die Finger verbrennen; fig. to ho páli das ärgert ihn (das sticht ihn); co tě nepálí, nehas! das Feuer, das mich nicht brennt, lösche ich nicht; pal! Feuer! (Kommando).

pálivé *n.* Beheizungsbauschal *n.*

pálivo *n.* Brennholz *n.*, Beheizung *f.*; 2. Brennstoff *m.*, Brennmaterial *n.*

pálivost *f.* Hitze *f.*; 2. Brennbarkeit *f.*; —ý *adj.* brennend, hitzig.

pálka, palka *f. mor. i st.* Keulchen *n.*; Kloppel *m.*; Ballschlägel *m. v.* palestra; *v.* opálka; *pl.* palky die Stockstreiche.

palma (*gen. pl.* palem) *f.* Palme *f.*

palmár, u *m.*, palmář, e *m.* Palmare *n.* (Advokatenhonorar).

palmička *f.* Palmette *f.*

palmorodný *adj.* palmenerzeugend.

palmov-í *n.* Palmenwald *m.*; 2. Palmenblätter, Palmenzweige *pl.*; —ina *f.* Palmitin *f.*; —itý *adj.* palmenartig; —ý *adj.* Palm-.

paln-a *f.* Brennerei *f.*; —ice *f.* hitziges Fieber; 2. Brennkraut *n. Acalypha*; —ík, u *m.* Bohnenbaum *m. Anagyris*; —ooký *adj.* brandäugig; —ý *adj.* brennend; —á zbraň Feuerwaffe *f.*, Feuergewehr *n.*

palojina *f.* Paraffin *n.*

palomek, mku *m.* Dieklasit *m.*

palož *m. st. v.* palaš.

palota *f. st.* Saal *m.*; Halle *f.*; *v.* palouč-ek, čku *m.* Wieschen, Wieslein *n.*; —ný *adj.* Wiesen-.

palouh, u, *dim.* paloužek, žku *m. vn.*

palouk, u (palouček, čku) *m.* Aue *f.*; Waldwiese *f.*, Matte *f.*

palous, u, —ek, sku *m.* (falous, falout) Ort hinter dem Ofen; p., a *m. v.* kalous.

palovati (*st.*) laufen, eilen.

palub-a *f.* Verdeck *n.* (Schiff); 2. p., —eň, buě *f.* bohler Baum.

palud-a *f.* Unhold *m.* Gespenst *n.*; p. *m.* Landstreicher, Vagabund *m.*; —ovati se vagieren.

paluže *f. st. v.* kaluže.

památ očný *adj. v.* pamätný; —ěna *f.* Mnemosyne *f.* (Göttin).

památka *f.* (*gen. pl.* památek) *f.* Andenken *n.*, Erinnerung *f.*, Gedächtnis *n.*; Denkmal *n. Souvenir*; na —ku zum Andenken; na věčnou —ku zum ewigen Gedächtnis; slaviti n. světiti —u das Gedächtnis feiern.

památ-ný, ého *n.* Andenken *n.*; 2. *st.* Urteilstage *f.*; —ní *adj. v.* pamätný; —ník, u *m.* Denkmal, Monument *n.*; 2. Denkbuch, Gedenkbuch *n.*, Album *n.*; —nost *f.* Denkwürdigkeit, Merkwürdigkeit *f.*; —ný *adj.* Gedächtnis-, Denk-; denkwürdig; eingedenk; p. peniz Denkmünze *f.*

pamatovati (*imp.* pamatuj!) něco gedenken; p. si merken, memorieren; p. na něco weffen eingedenk sein, woran denken; p. (p. hod, p. den narození) *st.* feiern; p. se sich erinnern; 2. sich fassen.

pámelník, u *m.* Schneeholder *m. Symphoricarpus.*

paměť, ti *f.* Gedächtnis *n.*; 2. Erinnerung *f.*; *pl.* —ti Denkwürdigkeiten, Memorabilien, Memoiren; p. o něčem *st.* Zeugnis zum ewigen Gedächtnis; fig. dobrá p. (pověst) guter Ruf; z —ti auswendig; z —ti vyjíti aus dem Gedächtnis fallen, entfallen; vergessen; v —ti snášeti, v —ti držeti, zachovati etw. im Gedächtnisse behalten; v —ti zůstati im Andenken bleiben; psané —ti *pl.* Denkschriften, Memoiren. [würdig.

pamětihodný *adj.* denkwürdig; merk-

paměť-iny *pl. f.* Gedächtnisfeier *f.*; —ivý, —livý *adj.* (p. na něco, p. toho) eingedenk; —ní *adj. v.* pamätní, -ný; —ně, ého *n. st.* Gedächtnisgeld *n.*; Urteilstare *f.*; —nice *f.* Denkbuch *n.*; 2. eine Gleichzeitige; —nictví *n.* Mnemonik *f.*; —ník, a *m.* Gedenkmann *m.*; p., u Gedenkbuch; Memorial *n.*; 2. p. (= máta) *mor.* Bergminze *f. Calamintha Acynos*; —nost *f. v.* památnost; —ný *adj. v.* pamätný; na —nou zur Erinnerung, zum Andenken.

pamflet, u *m.*, hanopis Pamphlet *n.*

pamls-ek, sku, *pl.* —ky Leckerbissen, Nachtisch *m.*, Konfekte *pl. n.*; —ný lecker.

pamp-alik, u *m.* Ringelblume *f.* (měsíček); —ališka, —eluška, —liška, —uliška *f.* Löwenzahn *m.*, Butterblume *f. Leontodon taraxacum*; princezna p. *vulgo* Fanfreluche *f.* (fr.).

pampuch, u *m.*, pampoušek, šku *m.* Krapfen *m.*, Pfannkuchen *m.*

pamrlice *f. v.* pemrlice.

pamuč-ka *f.* baumwollenes Tuch; —ný *adj. st.* baumwollen.

pamuk, u *m. st.* Baumwolle *f.*; 2. Baumwollenzeug *m.*

pamula *f. st.* Mehlbrei *m.*

pán, a (*voc.* pane!) *m.* Herr *m. Dominus*; P. Bůh der Herrgott; (Hospodin *st.* Boh, Gospod); císař p. (= Kaiser der Herr) Seine Majestät der Kaiser; svobodný p. ein lediger Herr; (Žit.) Freiherr *m.*; starý p. ein alter Herr; domácí p. Hausherr *m.*; p. Stándesherr *m.*; s pánem-bohem! mit Gottes Hilfe; 2. ábrew! s velikými pány není dobře třešní jísti mit großen Herren ist nicht gut Kirschen essen; těžko dvěma pánům sloužiti man kann nicht zweien Herren dienen.

pan, a *m.* (als Ehrentitel vor dem Namen) Herr *m.*; p. K. Herr K.; pan domácí Hausherr *m.*; pan starý Brauermeister *m.*

panáč-ek, čka *m.* Herrchen *n.*; 2. p. *mor.* (= velebníček) Ehrwürdiger Herr (Priester); —kovati aufwarten (v. Hasen).

panák, a *m.* Figurant *m.*; Strohmann *m.*; 2. Puppe *f.*; 3. Bube *m.* (im Kartenspiel); p. malířský Mannequin *m.*; p. snopů (koník, hrotek) Docke, Puppe *f.* (5 Garben), Spitzgarbe *f.*

panárod, u *m.* Nachkommenschaft *f.*
pánati (-ám) aufrecht stehen (Kinder-
paňátko *n.* Herrchen *n.* [sprache).
pánbíček *m.* der liebe Herrgott.
panca *f.* (pasna) Schürze *f.*
pancéř, pancíř *m.* Panzer *m.*; —itý *adj.* bepanzert; —ník, a *m.* Panzermacher *m.*; 2. ein Gepanzerter; 3. Panzerfisch *Loricaria*; —ovati (op...) panzern.
pančava *f.* langer Klotz; Telegraphenstange *f.*; 2. Soldatenhure *f.*
pančocha *f. mor. v.* punčocha.
pandekty *pl. m.* Pandekten (Inbegriff des römischen Rechtes).
pandero *n.* Manšt *m.*, Wampe *f.*
panditka *f. sl. v.* bambitka.
pandr-ák, a *m.*, —av, a *v.* ponrava.
pandur, a *m.* Pandur *m.* (ungar. Soldat od. Polizist).
páně *adj. indecl.* (*gen.*) des Herrn; chrám p. Kirche *f.*, Tempel *m.*, Gotteshaus *n.*
panečku! mein lieber Herr! [Gott!
pánek, nka *m.* Herrchen; p., nku *m.* der Nerv, Sehnenklapp (Pferdekht.).
panen-čě, ete *n.* Jungferkind *n.* (uneheliches Kind); —ka *f.* Jungferchen *n.*; 2. Pupille *f.* (im Auge); 3. p. niti, p. provazů, p. přize Bund *n.*; 4. p. Puppe *f.*, Docke *f.* (zum Spiel); 5. *pl.* —ky Jungferpflaumen; —skost *v.* panenství; —ský *adj.* Jungfrau-, Jungfer-, jungfräulich; p. ořech Lambertsnuß *f.*; -á jablka *pl.* Jungferäpfel; -á okurka Stechapfel *m.*; —ství *n.* Jungfräulichkeit *f.*; Jungferstand *m.* (*Virginitas*).
pánev, nve *f.* Pfanne *f.*; —ník, a *m.* Pfannenschmied *m.*
panchart, a *m.* Bankert, Bastard *m.*; —ice *f. sl.* ein weiblicher Bankert; 2. *sl.* Mittelseide *f.*
paní *f.* Frau *f.*; Herrin *f.*; Dame *f.* (*domina*); p. Ehefrau *f.* (moje p.); p. v domě Hausherrin *f.*; p. domácí Hausfrau *f.*; svobodná p. Freifrau *f.*
panic, c *m.* Junker *m.*; Junggeselle *m.*; —e *f. sl.* Fräulein *n.*; —ský *adj.* junggesellig; p. stav, —tví *n.* Junggesellenstand *m.*; Keuschheit *f.*
páníček, čku *m. mor. i slez.* erster Abschnitt vom Brote.
panička *f.* (*gen. pl.* paniček) *f.* eine kleine Frau; —o! liebe Frau! —ář *m.* Frauenfreund *m.*, Frauenjäger *m.*
pánično *n.* (*m.*) Herrchen *n.*
panidlo *m.* Vornehmtuer *m.*
panichida *f.* Panichide *f.* (russische
pánik, a *m.* Herrchen *n.* [Seelenmesse).
panika *f.* Panik *f.*, panischer Schrecken (zděšení). [máma) die Frau Mutter.
panimáma *f.* (paní máma, *skrác.* paň-
panin-ka *f. v.* panička; —ský *adj.* Frauen-, Damen-.
pánkati (-ám) *v.* pankovati.
panket, u *m.*, hostina *f.* Bankett *n.*, Schmaus *m.*; —ník, a *m.* Schmauser *m.*; —ovati schmausen, bankettieren.
pankhart *v.* panchart.
pánko! *sl.* mein Herr!
pankovati, **pánkovati** nèkomu einen übriglich „Herr" titulieren.
panna (*gen. pl.* panen) *f.* Jungfrau *f.*, Jungfer *f.*; Mädchen *n.* (lt. *Virgo*); 2. Puppe *f.*; Docke *f.*; p. klášterská Klosterjungfer, Klosterfrau *f.*
pannář *m.* Jungfernjäger *m.*
paňňár, a *m. sl. v.* panenče.
pannařiti den Jungfern nachjagen.
pannost *f. st.* herrisches Wesen; 2. schöne Gestalt der Pferde.
panoha *f.* Ast, Zweig *m.*; 2. hölzerner [Fuß.
panocha *m.* Stölzling *m.*
panorama *f.* (*n.*) Panorama *n.* (světozor; rozhled).
panoš, e *m.*, —e *m.*, —ka *m.*, —ek, ška *m.* Edelmann, Edeling *m.*; Edelknecht, Junker *m.*; Edelknabe, Page *m.*; —ic *m.* Edelingssohn *m.*; —iti als Edelknecht dienen; —ský *adj.* Junker-; —ství *n.* Edelknechtdienst *m.*; —stvo *n. coll.* die Edelknaben.
panoušek, ška *m.* Herrchen *n.*
panov-áč *m.* ein großer, junger Baum; —ačnost *f.* Herrschsucht *f.*, Herrschgier *f.*, Herrschlust *f.*; —ačný *adj.* herrisch, herrschsüchtig; —ání *n.* Regierung *f.*; das Herrschen; *sl.* Beherrschung *f.*; za p. krále L. unter der Regierung des Königs L.; —atel, e *m.* Herrscher *m. v.* panovník; —ati (p. na nebi, na zemi, p. nad něčím, nad někým, *st.* p. něčemu, p. někomu) herrschen (über etw.); regieren; fig. etw. bändigen, beherrschen; nebude ti to dlouho p. *sl.* das wird dir nicht lange dauern.
pánov-ec, vce *m.* Herrnsohn *m.*; —ice *f.* Herrntochter *f.*; —itost *f.* Herrschsucht *f.*; —itý *adj.* (—itě *adv.*) herrisch, herrschsüchtig.
panovn-ice *f.* Herrscherin *f.*, Monarchin *f.*; —ický, —ičí *adj.* Herrscher-; p. rod Herrscherhaus *n.*; —ictví *n.* Herrschaft *f.*; —ik, a *m.* Herrscher *m.*; Regierer, Regent, Monarch *m.*; —ý *adj.* gebieterisch; 2. herrschend.
panožatý *adj.* ästig.
pan-skost *f.* Herrlichkeit *f.*, herrisches Wesen; —sky *adv.* herrisch; vornehm; —ský *adj.* Herrn-; herrschaftlich; herrlich; p. stav Herrnstand *m.*; —ská láska po zajících běhá Herrngunst ist wie ein Dunst; —ská, é *f.* Kammermädchen, Stubenmädchen *n.*; *vulgo* —ská (t. nemoc) Abweichen *n.*; Bodagra *n.*; —ské (t. dílo) Frondienst *m.*; —ství *n.* Herrschaft *f.*; Dominium *n.*; —stvo *n. coll.* die Herren; Herrschaften *pl. f.*; —šťář *m. sl.* Fronarbeiter *m.*; —ština *f.* herrisches Wesen; *sl.* Frondienst *m.*; Naturalleferung an den Grundherrn.
pant, u *m.* (*z něm.*), zápona, závěsa u okna, u dveří das eiserne Band; *pl.* —y *sl.* Hahnbalken. [gehänge *n.*
pantalíř *m.* Bandelier *n.*; Wehr-
pantalony *pl. m.* Pantalons *pl.* (Beinkleider).
pantáta *m.* Herr Vater, Hausvater *m.*
panter (pantr), a *m.*, pantera *f.* Panther *m.*, Pantherkatze *f. Felis panthera* (Parder, Leopard *m.*).

pantofel, fle (*gen. pl.* -fli, *acc.* -fle) *m.* Pantoffel *m.*; *vulgo* ženský p. Weibernarr *m.*; —ník, a *m.*, pantoflář *m.* Pantoffelmann *m.*, Pantoffelheld *m.*

pantofl-íček, čku *m.* Pantöffelchen *n.*; *pl.* —ičky panny Marie Schotenklee *m.* *Lotus corniculatus*; —ový *adj.* Pan-

pantoch, u *m. v.* pantofel. [toffel-.

pantok, u *m. mor.* |= Bandhače| die Zimmerart; Holzhače *f.*

pantomima *f.*, německá Pantomime *f.*

pantošiti aufreden, anplauschen; phantasieren. [*f.*

pantovn-ice *f.*, —ník, u *m.* Bandhače

pantušiti *v.* pantošiti.

panuj-ici *adj.* regierend, herrschend; p. rod Herrscherhaus *n.*, Herrscherfamilie *f.*; —ičný *adj. v.* panovačný; —u *v.*

panůžka *f. v.* panoha. [panovati.

pánv-a *f. v.* pánev; —ec, nevce *m.* das Pfannelfen; —ice, ička *f.* Pfanne *f.*; 2. Becken *n.* (*pelvis*) (anat.); *v.* pánev; —ičkář *m.* Kesselflicker, Pfannenflicker *m.*; —ičný (-ični) *adj.* Becken-.

pápa *f.* Speise *f.*; Pappe *f.*; 2. Kleeblüte *f.*

papa *m.* Papa *m.* (Vater).

pap-áč, —áček, —álek *m.* Papper *m.*; 2. Mummel *m.*; Popanz *m.*; —árna *f. vulgo* Mund *m.*; —ati (-ám) (Kinderspr.) pappen, essen.

papče, ete *n.* Papstei *n.*, Eispflaume *f.*

papek, pku *m. sl.* Ofensitange *f.*

páper, pápěr, u, —ek, rku *m.*, —o *n.*, *pl.* —y wolliges Wesen; die Flaumfeder. [Federn; Flaumfedern *pl.*

páperí *n.* Federkiele von geschlissenen

páper-ka, paperka *f.* Kiel von geschlissenen Federn, Schleißfeder *f.*; Flaumfeder *f.*; Federbett *n.*; mit Flaumfedern gefülltes Bett; *pl.* —ky Schneeflocken *pl.*

papež, e *m.* der Papst (Pabst) *papa.*

papež-ák, a, —enec, nce *m.* Papist *m.*; —enství, —nictví *n.* Papisterei *f.*; —ka *f.* Papstin *f.*; 2. Hermbirn *f.*; —kář *m.* Papstler *m.*; —ník, a *m. v.* papeženec; —ovati als Papst regieren; —ský *adj.* Papst-, papstlich; p. prsten Fischerring *m.*; —ská koruna Papstkrone *f.* Tiara *f.*; —ská země, —sko *n.* Kirchenstaat *m.*, päpstlicher Staat; —ství *n.* Papsttum *n.* [Tattel *m.*

papíček, čka, papínek, nka *m.* Tatte, Tattel *m.*

papička, papinka *f. v.* pápa.

papičkati (-ám) *v.* papati.

papír (u *loc.* na papíru *et* na papíře) *m.* das Papier *n.*; p. psací Schreibpapier *n.*; p. tiskařský, tiskový, tiskací Druckpapier *n.*; cenné —y *pl.* Wertpapiere *pl.*; státní —y Staatspapiere *pl.*; —ák, u *m.* Papiernuß *f.*; —ek, rku, (ečék, čku) *m.* ein Stück Papier.

papírenka *f.* Bechtblume *f. Gethyllis.*

papír-ka *f.* Papierbüchse *f.*; 2. Papiernuß *f.*; —na *f.* Papiermühle *f.*, Papierfabrik *f.*; —nice *f.* die Papiermacherin, Papierhändlerin *f.*; —nický *adj.* Papierhandler-; —nictví *n.* Papiermacherei *f.*; 2. Papierhandel *m.*; —ník, a *m.* Papiermacher *m.*; Papierhandler *m.*; —ný *adj.* Papier- *v.* papírový; —opis, u *m.* Papyrographie *f.*

papiroska *f.* Papiroffe *f.* (Zigarette).

papír-ovina *f.* Papiermasse *f.*; —ovka *f.* Papiermaché *f.*; —ovník, u *m.* Papierstaude *f. Papyrus antiquorum* (*Cyperus Papyrus*); —ový *adj.* papieren, von Papier.

papkati (-ám) *v.* papati.

paplati (-ám) plaudern; *v.* piplati.

paplon, u *f. sl.* Bettdecke *f.*

papluh, a *m.*, —a *m.* Rotzbube *m.*

papouš-ek, ška *m.* Papagei *m.*; Sittig *m. Psittacus*; —kovati wie ein Papagei plappern; auswendig reden; buffeln fig.

papr-ač *m.* Wühler *m.*; —ati (—ám) v čem wühlen; stochern v. babrati.

paprat, u *m.*, —í *n.*, —ka *f. v.* kapradí.

paprček, čku *m. sl.* Klaue *f.*, Pratze *f.*

paprice *f.* Mühlelen *n. v.* kyprice.

paprik-a (paprikáš) Paprika *m.* spanischer Pfeffer, Schotenpfeffer, *m. Capsicum*; 2. p., paprička Paprikafleisch *n.*; —ovati mit Paprika od. Schotenpfeffer einmachen; —ovina *f.* Kapitzin *n.*

paprs-ek, sku *m.* Strahl, Lichtstrahl *m. Radius m.*; 2. p. (tkalcovský) das Weberblatt, Riedkamm *m.*; 3. p. (u kola) die Radspeiche; 4. p. (u bran) der Eggebalken; —kář *m.* Geschirrmacher *m.*; —koměr, u *m.* Aktinometer *n.*, Strahlenmesser *m.*

paprskov-ati strahlen; —ec, vce *m.* Amphibol *n.* (*f.*); —ka *f.* Strahltier *n.*; —ý *adj.* Strahl-.

paprsl-ek, papršlek, lku *m. v.* paprsek; —kář *m. v.* paprskář.

paprut, i *f.*, —í *n. v.* kapradí; —ka *f. sl.* Weingabel *f.* [paprsek.

paprysk, u, paprysek, sku *m. v.*

papše, ete *n. v.* papče.

papuč, e, *m.*, —e *f.*, —ka *f.* (opuče) Patsche *f.*, Hausschuh *m.*, Paputsche *f.*

papuch, a *m. v.* papoušek.

papul-e, —ka *f.* Maul *n.* (dickes); —ovati plappern; schelten.

papuš-i *adj.* Papageien-; —ina *f. sl.* Weißbrot *n.*; —kati (-ám) *v.* papati.

par, u *m. sl.* Sauerteig vom Hopfen; *pl.* —y *sl.* abgebrühte Kleien.

pár, u *m.* (p. bot = jedny boty, p. rukavic = jedny rukavice, p. holubů = dvé holubů) das Paar.

pára (*instr.* párou *et* parou) *f.* Dampf *m.*; Dunst *m.* [paraboličh.

parabol-a *f.* Parabel *f.*; —ický *adj.*

parack-a, páračka *f.* Pikpleret, Spielerei, Tandelei *f.*; *pl.* —y Federschleißgesellschaft *f.*

parád-a *f.* Parade *f.* Revue, Heerschau *f.* (mil.); 2. Milchschaum *m.*; —iti (-im, *imp.* -i!) *mor.* schmücken; p. se sich schmücken, putzen; —ivý *adj.* putzsüchtig.

paradlo, *n.* Rammbadel *f.*; Kugelzieher *m.*

parádn-í *adj.* Parade; p. postel Paradebett *n.*; —ice *f.* Putzdirne *f.*;

—ik, a *m.* Putzhans *m.*; —ý *adj.* putzsüchtig; —a holka *v.* parádnice.

parafin, u *m.* Paraffin *n.* [diger.

parajt, a *m.* ein Mutwilliger, Unban-

párák, a *m.* Wühler, Stocherer *m.*; 2. Pfuscher, Hudler *m.*

paralel-a *f.* Parallele *f.*; —ka *f.* Parallelklasse *f.*; —ní *adj.* parallel.

pár-áni *n.* das Schlitzen, Auftrennen; —anice *f.* zögernde Arbeit *f. v.* paračka.

paraple, e *et* ete *n.*, *dim.* paraplíčko *n.* Sonnenschirm *m.*, Paraplui *n.*, Regenschirm *m.*

pařát, u *m.* Klaue, Kralle *f.*

párati (párám, aš, á *et* páru, eš, e, *imp.* párej *et* pař!) něco sschlitzen; etwas Genähtes auftrennen; (vdm.) auswehen; p. zuby, p. se v zubích die Zähne ausstochern; p. se s čím säumen, tändeln.

paratiti (-im, *imp.* parat!) něco *sl.* treiben, tun.

parát-ko *n.* (na zuby) Zahnstocher *m.*

parat-o *n. sl.* Prügel *m.*; Stange *f.*; —ovati *v.* paratiti. [práce).

páravý *adj.* tändelnd, zauberhaft (-á

páráž, e *m. sl.* glühende Kohlen; Kohlenofen *m.*

parcel-a *f.* Parzelle *f.*; —ace *f.* Parzellation *f.*; —ář *m.* Parzelleur *m.*; —ovati parzellieren.

pard, a, —ál, a *m.* Parder *m. Felis pardus* (*sr.* panter, levhart).

pardon, u *m.* Pardon *m.*; —ovati pardonnieren.

pardus, u *m.* Stockschilling *m.*, Stockschlage *pl.*; p., a *v.* pard.

pardva *f.* (vodouš) Wasserläufer *m.* (Vogel) *Totanus.* [Pärchen *n. v.* pár.

párek, rku, páreček, čku *m.* Paar *n.*; **páření** *n.* Paarung *f.*

pařen-í *n.* das Brühen, Bähen; 2. Dampfen, Dünsten; 3. etw. Gebrühtes; 4. Siede *f.*, Brühfutter *n.*; —ice *f.* gedünstete Rübe; 2. Brühfutter *n.*; 3. nicht fettes Schwein; 4. *sl.* Faß *n.*, Behältnis *n.*; hölzerne Schöpfkanne *f.*; —ina *f.* Bähung *f.*; 2. Dunstbad *n.*; Dunst *m.*; —ště *n.* Frühbeet, Treibbeet, Mistbeet *n.*; fig. p. všeho zla Brutstatte aller Übel; —ka *f.* gebrühtes Heu; *pl.* —ky gebrühte Semmeln Semmelbaba *f.*).

pařez, u *m.* (parez *m.*) Baumstock *m.*; Baumstumpf *m.*; 2. die Kugel des Pferdeschweifes; tupý *n.* hloupý jako p. stockdumm; hluchý jako p. stocktaub; —í *n.* die Stöcke; —ina *f.* (*st.* —itý les) Niederwald *m.*, Niederwaldung *f.*; —ně, ého *n.* Stammgeld *n.*, Stocksteuer *f.*; —nice *f.* Rodehacke, Stockhacke *f.*; —ník, u *m.* Herenkraut *n. Circaea*; —nost lesa die Schlagbarkeit des Waldes; —ný *adj.* Stock-; —né lesnictví, —né hospodářství Wurzelholzzucht *f.*; Niederwaldwirtschaft *f.*; -ovka *f.* Stockschwamm, Baumschwamm *m.*; —ový Stock-; —ové dříví Stockholz *n.*; —ová louč Stocklien *m.*

pargamen, u *m. v.* pergamen; —a *f. sl.* Schreibbüchlein *n.*, Schreibtafel *f.*; Deckel am Buche.

pargament, u *m. v.* pergamen; —ka *f.* (pargamutka) *v.* pergamutka; —ník, a *m.* Pergamentmacher *m.*

parchant *m. v.* panchart. [wühlen.

parchati (-ám) v čem *sl.* stochern,

pař-íč *m.* Bäher, Brüher *m.*; —idlo *n.* Bähmittel *n.*; fig. Säufer *m.*; —iště *n. v.* pařeniště.

pařič, ti *f.* Seitenafter *m.*

pařiti (-ím, *imp.* pař!) něco něčím brühen, bähen, dämpfen; fig. zechen; p. se sich bähen; dünsten; sich erhitzen; *mor.* sich betrinken.

pářiti (-ím, *imp.* páři!) paaren; (b. Vogelst.) rudern, regen; p. se sich paaren, sich gatten, begatten (v. Vögeln).

pařivo *n.* Brühfutter *n.*

pařízek, zku *m. v.* pařez.

park, u *m.*, libosad Park *m.*; 2. (mil.) oboz Park *m.*

párka *f. v.* paračka; 2. Pärchen *n.*; 3. *pl.* párky Hemdeknöpfchen; 4. Selchwürsteln.

parkamečice *f.* Streitkolben *m.*

parkán, u *m.* [it. *Barbacane*] Plankenzaun *m.*; Pfostenzaun, Bretterzaun *m.*; Zwinger *m.*; Wallgraben *m.*

parket, u *m.* Parkett *n.*; —árna *f.* Parkettfabrik *f.*; Parkettniederlage *f.*; —ovati parkettieren.

parkos, u, —ek, sku *m.* entlaubter Ast; verbutteter Baum; Wurzelschößling *m.*; fig. starý p. ein alter Geck; —í *n. v.* padrtí.

párkrát *adv.* paarmal, einigemal.

parlament, u *m.* Parlament *n.*; —ární. —ní *adj.* Parlamentar-; —ář *m.* Parlamentär *m.*

parma, parmice *f.* Flußbarbe *f.* (Fisch) *Barbus fluviatilis.*

parmezán, u *m.* Parmesankäse *m.*

párna *f.* Dampfbad, Schwitzbad *n.*; Schwitzstube *f.*; Schwitzbank *f.*; 2. Bare *m.*, Krippe im Schafstall *v.* perna.

parnas, u *m.* Parnaß *m.*; —ie *f.* (bot.) tolije Parnassie *f.*

parn-atý *adj.* dunstig; —í *adj.* Dampf-; p. stroj Dampfmaschine *f.*; p. lod Dampfschiff *n.*; p. vůz Dampfwagen *m.*; p. lázeň Dampfbad *n.*; —ice *f.* Dampfbad *n.*; —ík, u *m.* Dampfer *m.*; Dampfschiff *n.*; Dampfwagen *m.*; Dampfloch *n.*; Luftloch *n.*; *v.* perna.

párník u *m.* etwas Paarweises.

pařník, u *m.* Treibhaus *n.*; Mistbeet *n.*

parn-o *n.* Schwüle *f.*, Sonnenhitze, Brennhitze *f.*; *adv.* schwül; —ost *f.* dunstige Beschaffenheit; —ý *adj.* dämpfig; dunstig; schwül, hitzig, heiß; p. den ein schwüler Tag.

párný *adj. sl.* gepaart.

parob, a, —ek, bka *m.* Jüngling, Junggesell *m.*; 2. Sklave *m.*

parobrod, u *m.* Dampfschiff *n.*

parobství *n.* Junggesellenstand *m.*

paroh, u *m.* die Zinke, der Zacken (an einem Horn *etc.*); Hirschhorn *n.*; *pl.* —y Hirschgeweih *n.*; —áč *m.* Hörnerträger *m.* (Hirsch); 2. Hahnrei *m.* (Gemahl); —atý *adj.* ein Geweih tragend.

parocha, parochna *f. v.* paruka.
parochod, u *m.* Dampfschiff *n.*; Dampfwagen *m.*
parojek, jku *m.* Jungferschwarm *m.*
paro-jezd, u *m.* Dampfwagen *m.*; —jízda *f.* Dampffahrt *f.*
parojkový med Jungferhonig *m.*; p. vosk Weißwachs *n.*
paroka *f. v.* paruka.
parokruh, u *m.* Atmosphäre *f.*
parola *f.* Parole *f.*
paro-loď, di *f.* Dampfschiff *n.*; —měr, u *m.* Dampfmesser *m.*; Manometer *n.*; —mlýn, u *m.* Dampfmühle *f.*; —mlýnská mouka Dampfmehl *n.*; —plavba *f.* Dampfschiffahrt *f.*; —plavební společnost Dampfschiffahrtsgesellschaft *f.*; —rychlý *adj.* dampfschnell; —slovíˊ *n.* Atmologie *f.*
parostlina *f.* Gestrüppe *n.*
paro-střel, u *m.* Dampfgeschütz *n.*; —stroj *m.* Dampfmaschine *f.*; Lokomotive *f.*; —strojný pivovar Dampfbrauerei *f.*
paroš-iti (-im, *imp.* -i!) *mor.* sich beschäftigen; geschäftig sein, basteln, pasjeln; (sr. brnoziti); —ivý *adj.* geschäftig.
paroubek, bku *m. v.* parub; p., bka *m. v.* parobek.
parous, parouz u *m. v.* pazour; —atý *adj.* gedeckt (vom Geflügel); —y, —ky *pl. m.* Hosen, Tatzen des Geflügels.
parovar, u *m.* Dampfkaffeemaschine *f.* p. na kávu (kávovar) Dampfkaffeemaschine *f* |Sauerjuppe *f.*
parovec, vce *m. sl.* Krautjuppe, **párovka** *f.* Doppelsemmel *f.*
parovník, a *m.* Flugbeutler *m. Petaurus.*
paro-vod u *m.* Kolpile *f.*; Dampfleitung *f.*; —voz, u *m.* Dampfwagen *m.*; —vý *adj.* Dampf-.
párový *adj.* paar, gepaart.
parož-ek, žku *m. v.* paroh; —i *n.* Geweih *n.*; —iti (rdm.) verstrecken; —natec, tce *m.* Tannenwedel, Pferdeschweif *m.*, Katzenzagel *m.*, *Chara vetl.*; —natý *adj.* zackig; —né, čho *n.* Hornsgeld *n.*; —ný *adj.* Horn-; p. líh Hirschhorngeist *m.*; p. olej Hirschhornöl *n.*; —na sůl Hirschhornsalz *n.*
párta *f. sl.* Kopfputz der Dorfmädchen.
parta *f.* Partie *f.*, Arbeiterhaufe *m.*
partáč *m.* (b. Maur.) Reiber *m.*
partazána *f.* Partisane *f.*
parte *n.*, úmrtní list Partezettel *m.*
partéka, partéta *f. v.* partyka.
parter, u *m.* (přízemek, přízemí) Parterre *n.*
partesy *pl. m.* [lat. *partes*; Partitur *f.*] Notenbucher *pl.*; Musikalien *pl.*
participovati partizipieren.
partikul-a *f.* Partikel *f.*; —ární *adj.*
partita *f. v.* partyka.
partitura *f.* Partitura *f.*
partyk-a *f.* (*pl.* —y) Partite *f.*; Betrug *m.*; Unterschleif *m.*; —ář *m.* Partitenmacher *m.*; —ovati něco partieren, betrüglich verfahren, Unterschleife begehen.
partyzán, a *m.*, strannik Partisan *m.*; —a *f.* (halapartna) Partisane *f.*, Hellebarde *f.*
pářu *v.* párati.
parub, u *m. sl.* Hau *m.*, Gehau *n.*
paruk-a *f.* Perücke *f.*; —áč *m.* der eine große Perücke hat; —ář *m.* Perückenmacher *m.*; fig. Spießbürger *m.*; —ářka *f.* Perückenmacherin *f.*; 2. Haubenmeise *f. Parus cristatus*; —atý *adj.* große Perücke habend.
paruňkový *adj. v.* parojkový.
parus, u *m.*, —a *f. rus.* das Segel
parušiti *v.* porušiti. |(*v.* plachla).
paruť, ti *f.* parutka *f.* was man zwischen zwei Fingern fassen kann (špetka, **parůžek**, žku *m. v.* paroh. |štipec).
parychta (= perchta) *f.* ein Gespenst.
paryp-a *f. sl.* ein Pferd; Stute *f.*; —nik, —ovač *m.* Pferdezüchter *m.*
paryta *f.* (kobyla) *v.* parypa.
pas u *m.* Paß *m.* (průvodní list); Reisepaß *m.*; býti na —ich aufpassen, aufwarten; býti komu na —ich jmb. fortwährend beobachten, aufpassen.
pás, *gen.* pasu *m.* Gurt *m.*, Gürtel *m.*; Leibbinde *f.*; průtržní p. Bruchband *n.*; 2. p. (archit.) Gurt *m.*; 3. p. země (*gen.* pásu) Zone, Erdzone *f.*; mírný p. gemäßigte Zone *f.*; horký p. heiße Zone; 4. *pl.* pasy Ringe des Flußpferdes.
pas-áček, čka *m.* Hirtenknabe *m.*; 2. Wiesenmotte *f.*; —ačka *f.* Hirtenmädchen *n.*, Hutmädel *n.*
pásadlo *n.* Gürtel *m.*
pas-ák, a *m.* Hirt *m.*, Hirtenknabe *m.*; 2. (Ballsp.) Hüter *m.*
pasáry *pl. m.* Lärm *m.*
pás-ati (pášu, eš, e *et* pásám, áš, á) koho (*acc.*) gürten; 2. p. (pásam, áš, á) oft hüten *v.* pásti; —atý *adj.* gegürtet.
pasátní vitr Passatwind *m.*
pasáž, e *f.* Passage *f.*
pasažer, a *m.* Passagier *m.*
pasba *f. v.* pastva.
pasec, sce *m. v.* pásek.; 2. Hirt *m.*
paseč-ina *f. v.* paseka; —iti auehauen (den Wald); 2. schäkern, lärmen; —ný *adj.* Schlag-; —né hospodařství Schlagwirtschaft *f.*
pásek, sku *m.* Gürtel *m.*; Gürtlein *n.*; 2. p. na krk Halsbinde *f.*; 3. p. průtržní Bruchband *n.*; 4. p. Streif *m.*
pasek, u *m. v.* paseka; p., sku *v.* posek.
paseka *f.* Gehau *n.*; Waldhau *m.*, Hauwald *m.*; Holzschlag *m.*; Reut *n.*, Ried (Riet) *n.*, Rode *f.*; 2. Abraum *m.*, Abholzung *f.*; 3. das ungeägt gebliebene Ende eines Brettes; 4. *mor.* Wurstjuppe *f.*; 5. *mor.* Bauernwirtschaft *f.*; Einschichte *f.*
pásem ky *v.* pásímko; —nice *f.* Fitze *f.*, Fitzfaden *m.*; Fitzband *n.*; 2. Wasserriemen *m. Zostera* (bot.).
páseň, sně *f.* Schürze *f.*; 2. breites Band (*v.* pasna).
pasení *n.* das Weiden, Hüten.
pasík, u *m. v.* pásek; —ovatý *adj.* streifig.
pásímko *n.* ein Gebinde Garn; Fitze *f.*
pasinek, nku *m. mor. et sl.* Aue *f.*,
pasinka *f.* kleine Schürze. |Weide *f.*

pasíř, e *m.* Gürtler *m.*

pasírna *f.* Gürtlerwerkstatt *f.*

pasíř-ský *adj.* Gürtler-; —ské řemeslo, —ství *n.* Gürtlerhandwerk, Gürtlergewerbe *n.* [*don* fr.].

páska *f.* Binde *f.*, Band *n.* [*Cor-*

paskal-a *f. sl.* Getöse *n.*; Getümmel *n.*; —ovati *sl.* Getöse machen.

paskolek, lku *m.* Stumpf *m.*, Stümmel *m. v.* pahejl, parkos.

paskonný *adj. v.* poskonný.

páskov-aci nůžky *f.* Riemenschere *f.*; —ati bestreifen; mit einem Streifband versehen, bandelieren; 2. gürteln; —atý *adj.* streifig.

paskud-a *f. pol.* Unsauberkeit *f.*, Unflat *m.*; 2. eine Unsaubere, Unflätige; 3. *pol.* Schadenmacher; -in; 4. *mor.* Nascher; —iti *pol.* unflätig machen; *mor.* naschen; p. se zanken; —ník, a *m. pol.* ein Unsauberer; Schadenmacher; *mor.* Näscher *m.*; p., u *m. v.* hostec; —ný *adj.* schlecht, unflätig; naschhaft.

paskvil, u *m.* Pasquill *n*

pásmice, pasmice *f.* Fitzfaden *m.*; Fitzgarn *n.*; 2. *v.* pásna.

pásmičko *n. v.* pásímko, pásmo; —vý *adj.* gestreift.

pásminka *f. mor.* Fitzfaden *m.*

pásminko *n. v.* pásmo.

pásmo *n.* Streifen *m.*; ein Gebind Garn, Fitze *f.*; p. země der Erdstrich, Zone *f.*; fig. p. eine lange Reihe, ein langer Zug; p. hor Bergkette *f.*, Gebirgszug *m.*; —vati *sl.* Gebinde machen; —vá sazba (Eisenb.) Zonentarif *m.*

pásn-a, pasna, —ě, —ice, —ička *f.* Schürze *f.*, Vortuch, Fürtuch *n.*; —ík, pasník, a *m.* Kopfputzverfertiger *m.*; p., u *m.* Bandgras *n. Phalaris.*

pásný *adj.* weideluftig.

paso-břich, a, —bříšek, —břišec, šce *m.* (*obyč.* břichopásek) der Schmarotzer.

pasoch *v.* posoch.

pasoman, pasomán, u *m.* Posament *n.*

pasořit, a, pasořítek, tka *m. v.* pasobřich; —ný, —ský *adj.* schmarotzerisch; —ství *n.* Schmarotzerei *f.*

pasov-ání *n.* (na rytíře) Ritterschlag *m.*; —ati koho na rytířství einen zum Ritter schlagen; p. se *sl.* ringen; —ec, vce *m.* Gürteltier, Panzertier *n.*, Armadill *m. Dasypus tricintus*; —ka *f.* Zapfenbirne *f.*; 2. Gürtelschwamm *m.*; 3. Schlußband *n.*

past, ti *f.* Falle *f.*; p. na myši, p. myší Mäusefalle *f.*

pastehovati heften.

pastelín, u *m.* [*st.* postelín, z lt. *postelina*], konečník Mastdarm *m.*

past-ěť *m. v.* pastýř; —erka *f. v.* selanka; —evnice *f. v.* pastýřka.

pastev-ák, a *m.*, —ec, vce *m.* Hirt *m.*; —né, ého *n.* Hutgeld; Triftgeld *n.*; —ní, —ný *adj.* Weide-; —ník, a *m.* Weider *m.*; Schmarotzer *m.*; p., u Hutweide *f.*; —ský *adj.* Hirten-.

pásti (pasu, eš, e, *imp.* pas!) něco něčím weiden, füttern, ätzen; (p. dobytek, ovce, husy) hüten, weiden; fig. p. obloutky tot sein; houby p. fig. noch nicht geboren sein; p. po kom (očima) aufpassen, lauern, spähen; p. (im Ballspiele) passen, aufpassen, p. se čím, na čem sich weiden.

pastor, a *m.* Pastor *m.*; —álka *f.* Pastoraltheologie *f.*; —če, pastoře, ete *n.*, —čenec, nce *m.* das Stiefkind; —ec, rce *m.* ein kleines Wellrad; —ek, rka *m.* Stiefsohn *m.*; p., rku, —ec (Mühl.) Treibwelle *f.*, Treibling *m.*, Getriebe *n.*, Vorgelege *n.*; —ka *f.* die Pastorin; 2. p., —kyně *f.* die Stieftochter; —na *f.* die Pastorswohnung; —ní *adj.* Stief-; —ský *adj.* Pastoren-; —ství *n.* das Pastorat.

pastouš-ek, ška *m. v.* pastucha; —ka *f. v.* pastuška. [*n. coll.* Scherben *pl.*

pastřep-ek, pku *m. v.* ostřepek; —í

pastucha *m.* Hirt, Viehhirt *m.*

pastuš-i *adj.* Hirten-; p. tobolka Hirtentasche *f.*; *rst.* Taschenkraut, Sackkelkraut *n. Thlaspi*; —in, a, o *st.* Hirten-; —ina, —ka *f.* Hirtenhaus *n.*, Schäferhütte *f.*; —ský *adj. v.* pastuší.

pastva *f.* Weide *f.*, Trift *f.*; p. dobytka Viehweide *f.*; fig. p. očí Augenweide *f.*; dobytek na pastvu hnáti das Vieh auf die Weide treiben (zu Alp fahren).

pastv-ec, tevce *m.* Hirt *m.*; —ice *f.* Hirtin *f. v.* pastýřka; —ina *f.*, —isko *n.*, —iště *n.* Weide *f.*; Weideland *n.*, Weideplatz *m.*; Trift *f.*; —inka *f.* (houba) Wiesenschwamm *m. Agaricus pratensis*; —inský *adj.* Weide-; —iti (-ím, *imp.* -i!) Hirtenleben führen; —ka *f.* Hirtin *f.*; mnoho pastýřů špatně hlídá viel Hirten, übel gehütet.

pastýrna *f.* Hirtenhaus *n.*, Schäferhütte *f.* (pastuška).

pastýř-ský *adj.* Hirten-, Pastoral-; p. list Hirtenbrief *m.*, Pastoralschreiben *n.*; —ská (píseň) Schäferlied *n.*, Pastorale *n.*; —ské bohosloví Pastoraltheologie *f.*; —ství *n.* Hirtenstand, Hirtenleben *n.* [dienst *m.*

pasu *v.* pásti.

pasvice *f. srb.* (= psinky) Tollapfel *m. Lycopersicum* (rájovka).

paš, e *m.* Pasch *m.*, Schleichhandel *m.*

paša *m.* Pascha *m.* (Türk.); p. *f.* (páše) *mor. i sl. v.* pastva.

pašák, a *m.* braver Soldat (Offizier) *m.*

paš-ek, ška, —ík, a *m.* Schwein *n.*

pašer, a, —ák, a *m.* Pascher *m.*, Schmuggler *m.*; Schleichhändler *m.*

pašij-e *f.* (*pl.*) Passion *f.*; Leiden Christi; —ovka *f.* Passionsblume *f.*; —ový týden Passionswoche *f.*

pašík, a *m. v.* pašek.

pašitel, e *m. v.* pachatel.

paška *f.* Sau *f.*

paškál, u *m.* (*cereus paschalis*) große Osterkerze *f.*; fig. vzíti koho na p. ins Verhör nehmen (scharfen Verweis geben).

paškiln, u *m.* Kappkeil *m.*

paškřiv-ě, ěte, —ec, vce *m.* Fratz, Rotzbube *m.*; —ý *adj.* rotzig (*v.* pazhraj.

paškrt-a *f.*, *pl.* —y Naſcherei *f.*, Leckerbiſſen *m.*; p. *m. v.* paškrtník; —iti (-ím, *imp.* paškrť!) naſchen; —ník, a *m.* Näſcher *m.*; Leckermaul *n.*; —ný *adj.* näſchig, leckerhaft.

pašmati (-am) *sl.* reizen.

pašov-atel, e, —ník, a *m. v.* pašer; —ati zboží ſchmuggeln, paſchen.

paště, ěte *n. v.* pastviště.

paštéka *f. v.* paštika. [dreſcher *m.*

paštěk-a *f.* Goſche *f.*; —ář *m.* Maul-

paštet-a *f.*, —ář *m. v.* paštika, -ář.

paštik-a *f.* Paſtete *f.*; —ář *m.* Paſtetenbacker *m.*, Paſtetenverkäufer *m.*

paštinák, u, paštrnák, u *m.* Paſtinake *f. Pastinaca.*

paštůvka *f. v.* poštolka.

pata *f.* die Ferſe; 2. p. hory der Fuß des Berges; 3. die Hamme an der Senſe; 4. p. u cepele Abſatz *m.* (an der Klinge); fig. —y ukázati, —ami se brániti *žrt.* Ferſengeld geben; na paty komu naſlapovati n. kráčeti einem überall nachfolgen (verfolgen); einem aufpaſſen; kdo nemá v hlavě, musí mít v patě, was man nicht im Kopfe hat, muß man in den Beinen haben; v —ách allſogleich, auf dem Fuße, auf Schritt und Tritt; v —ách za někým jíti auf dem Fuße nachfolgen; do —y ganz und gar; fig. střelený do —y ein geſchoſſener Menſch, Schußbeutel *m.*; fig. —ami napřed vrátiti, umgekehrt.

pat-áček, čku *m. sl.* Gröſchel *n.*; 2. Haſenpappel *f.*; —ák (= pětak), u *m.* der Fünfer, Fünfgroſchenſtück *n.*; fig. p. bez oka (čtverák) luftiger Vogel.

pařal, a *m.*, —a *m.*, —ák, a *m.* Teltel *m.* (bařula); —čina *f.* Töltelſprache *f.*; —ovati töltelu; —ský *adj.* Teltel-

páteční *adj.* freitäglig; den p. *vn.*

pátek, tku *m.* Freitag *m.*; veliký p. Karfreitag *m.* [Knöchel; Hachſe *f.*

pateň, tně *f.*, pateno *n.* Ferſenbein,

patent, u *m.* Patent *n.*; —ální *adj.* Patental-; —ky *pl. f.* Patentknöpfe; —ní, —ový *adj.* Patent-; —ovati patentieren.

pater, a, o *num. v.* paterý, patero.

páter, a *m.* (pan p.) Pater *m.* (Geiſtlicher).

páteř, e *m. et f.* Rückgrat *n.*, Rückenwirbel *m.* (*Spina*); p. (pater) *sl.* Vaterunſer *n. Paternoster*; *pl.* —e *sl.* Stundengebet *n.*, Stundengebetbuch *n.*; Roſenkranzgebetbuch *n.*; Roſenkranz *m.*; fig. p. eine Reihe, Menge (p. dětí); eine Schnur von Kügelchen, Perlen *etc.*; —ek, řku *m. v.* páteř. [Bälken.

paterky *pl. f.* eine Egge von fünf

paternásobný *adj. v.* pateronásobný

páteřnatec, tce *m.* Wirbeltier *n. v.* obratlovci. [2. (Muſ.) Quintole *f.*

paternice *f.* Scheungerüſtbalken *m.*; **páteřn-ice** *f.* Rückenwirbel *m.*; —ík, a *m.* Roſenkranzmacher *m.*

paternik, a *m.* Pentarch, Fünfherrſcher

paterný *adj.* fünf enthaltend. [*m.*

patero *num.* (*adv.*) fünferlei; p. knih Mojžíšových, patery knihy Mojžíšovy die fünf Bücher Moſes; Pentateuch *m.*; —dílný *adj.* fünftellig; —násobný *adj.* fünffach, fünffaltig.

páteřový *adj.* Rückgrats-.

patery *num.* (*adv.*) fünferlei, fünffach.

patěsky *pl. m.* die Treſter, Oltrüfen; Treſterwein *m.*

paťh-a *m.*, —al, a *m.* Schechſeler *m.*, Schechſfuß, Krummfuß *m.*; —ačka *f.* das Schechſen, Latichen; —ati se (-ám se) latichen, ſchechſen, humpend gehen; —avý *adj.* latichig, ſchechſig; —oun, a *m. v.* paťha; —ounka *f.* eine Schechſige.

patička *f.* Ferſchen *n.*

patisk, u *m.* Nachdruck *m.* (eines Buches); —ař, e *m.* Nachdrucker *m.*; —nouti, —ovati něco nachdrucken.

patka *f.* Unterteil, Hinterteil *m.* (von etw.); 2. p. u pily der Hebezapfen an der Schneidemühle; 3. Abſatze bei Radarmen; 4. Seitentaſchendeckel *m.*, Patte *f.*, Klappe *f.* (bei der Rocktaſche); 5. p. chleba Ranft *m.*; 6. *sl.* eine kurze Diele vor dem Hauſe; 7. *sl.* (= pětka) der

pátkový *adj. v.* páteční. [Fünfer.

pati-a *m.* alberner Menſch; —anina *f.* Kauderwelſch *n.*; —ati (-ám) ſchwatzen; p. se kde tändeln; p. se v čem worin herumwühlen; —avý *adj.* tändelnd.

patnáct, —e, i *num.* fünfzehn; —erý *num.* fünfzehnerlei; —letý *adj.* fünfzehnjährig; —ina *f.* Fünfzehntel *n.*; —ka *f.* die Zahl Fünfzehn; —krát *num.* fünfzehnmal; —ník, u *m.* ein Fünfzehner (Münze); —ý *num.* der fünfzehnte.

patn-í *adj.* Ferſen-; p. kost Ferſenbein *n.*; —íček, čku *m.*, —ík, u *m.* Kober *m.*, Abſatzfleck *m.* (b. Schuhm.); 2. Eckſtein, Streifſtein *m.*

patoč-ina *f. sl.* Tiefe *f.*; —kář *m.* Friſchbiermann *m.*, —ky *pl. v.* patoky.

patokář *m.* Kofenthändler *m.*; fig. Bierpantſcher *m.*; fig. politiſcher Kannengießer.

patoky *pl. m. et f.* Mittelbier, Nachbier, Hinterbier, Friſchbier, Dünnbier *n.*, Halbbier *n.*; Kofent *m.*

patolízal, a *m.* fig. Speichelleckер *m.*, Kriecher *m.*; —ský ſond fig. Reptilienfonds *m.*; —ství *n.* Speichelleckerei *f.*

pator-a *f.*, *pl.* —y *sl.* viele kleine Kinder (*srv.* pateř).

pátr-al, a *m. v.* pátratel; —ání *n.* Nachforſchung *f.*; —atel, patratel, e *m.* Forſcher *m.*; 2. Späher *m.*; Detektiv *m.*; —ati (-ám, *imp.* pátrej!) po něčem forſchen, nachforſchen; —avost *f.* Forſchungsgeiſt *m.*; —avý *adj.* forſchend.

patření *n.* (p. na něco) Anſchauung *f.*; das Anſehen; 2. *st.* (aitr.) die Aſpekten.

patrchati (-ám) co fixen (modrchati).

patriarch-a *m.* Patriarch *m.*; —ální *adj.* patriarchaliſch.

patrice *f.* Patrize *f.*

patř-ici, —ičný *adj.* gehörig, angehörig; gelegenheit. [patriziſch.

patricij *m.* Patrizier *m.*; —ský *adj.*

patriky *pl. m. sl.* Roſenkranz *m*

patrin, a *m.* Turnliergenoß *m.*

patř-itel, e *m.* Zuſchauer, Seher *m.*; Aufſeher *m.* —iti (*imp.* patři et patř!), (p. na něco, p. k nebi, p. do země) ſchauen, ſehen; p. k čemu betrachten, beobachten; p. někam, p. k někomu, p. někomu gebören, zugehören, angehören; p. se geziemen, gebühren.

patrn-ost *f.* Sichtbarkeit *f.*; Evidenz *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) ſichtbar, merkbar, erſichtlich, augenſcheinlich; evident.

patro, pátro (*gen. pl.* pater) *n.* Stock *m.*, Stockwerk *n.*; 2. Gaumen im Munde; 3. Grendel am Pfluge; 4. Hühnerbalken *m.*; 5. *pl.* patra Vorſcheuer *f.*, Emporſcheune *f.*; Tennengerüſt *n.*, Scheuergerüſt *n.*, Scheuerbühne *f.*; zpatra aus dem Stegreife, plötzlich. [patrouillieren.

patrol-a *f.* Patrouille *f.*; —ovati

patron, a *m.* Patron *m.*; p., u *m.*, —a *f.* Patrone *f.*; —át, u *m.* Patronat *n.*; —ka *f.* Patronin *f.*, Patroneſſe *f.*

patrovati (op...) čeho Sorge für etw. tragen. [—ý *adj.* Gaumen-

patrov-ina *f.* Scheungerüſtbalken *m.*;

patrtky *pl. m.* Trümmer *pl.*

patrubek, bku *m.* Röhrenanſatz *m.*

patuk, u *m.* Adipide *f.*

páty *num.* der fünfte; páté, za páté fünftens; pátá (t. hodina) die fünfte Stunde; pátá (t. třída) Quinta *f.*; po páté zum fünften Male; nach fünf Uhr; rázem páté Schlag fünf Uhr. [ſtrit *m.*

paúběl, u *m.* Afteralabaſter *m.*, Alaba-

pauček, čka *m. st. v.* pauk.

paučenost *f.* Aftergelehrtheit *f.*

pauč-ina *f. v.* pavučina; —ník, u *m. v.* pavučník.

pauk, a *m. st. v.* pavouk.

pauza *f.* Pauſe *f.* (pomlčka).

pa-uza *f. v.* paveza.

páv, a, —ík, a *m.* Pfau *m.*, Pfauhuhn *n. Pavo*; fig. ein Stolzer; pyšný jako p. ſtolz wie ein Pfau. [*m.*

pavalka, pavelka *f. st.* Taubenſchlag

páv-ě, ěte *n.* Pfauhuhn (junger Pfau); —ek, vka *m.* Pfauentaube *f.*

pavez-a (pavéza), —ka *f.* Schild *m*; —í *n.* Pavéſade *f.* (auf Kriegsſchiffen); —nice *f.* Schildträgerin *f.*; 2. Schildmacherin *f.*; 3. Mauerkräge, Färberflechte, Kerzenflechte *f. Lecanora*; 4. Schildkraut *n. Clypeola*; —ník, a *m.* Schildträger; 2. Schildmacher *m.*

pavi (páví) *adj.* Pfauen-; p. oko Pfauenauge *n.*; p. ocas Pfauſchwanz *m.*; p. peří Pfauenfeder *f.*

pavian, a *m.* Pavian *m.*

páv-ice *f.*, pavice *f.* Pfauhenne *f.*; Pfaulin *f.*; *vulgo* die Schöne; —ík, u *m.* Pfauenauge *n.*; p., a *m. v.* páv.

pavinec, nce *m.* Bergglocke *f. Tasione.*

pavlač, e *f.*, pavláčka *f.* Umgang am Hauſe, Söller *m.*; Balkon *m.*; Galerie *f.*, Pawlatſche *f.*; (v plovárně) Tremplin *m.*

pavlak, u *m.* Gedeck *n.*; —a *f. st.* Decke *f.*, Überzug *m.*; 2. Gerüſt *n.*; Schafot *n.*; 3. *v.* pavlač; 4. *st.* Augenfell *n.*

pavlán, a *m.* Paulaner (Mönch); p., u *m.* Pavillon *m.*; Balkon *m.* (pavlač).

pavločka *f.* Schneeflocke *f.*

pavouč-í *adj.* Spinnen-; —ina *f. v.* pavučina.

pavouk, a *m.* Spinne *f. Aranea* (gr. *Arachne*); fig. divný p. ein wunderlicher Kauz; Griesgram *m.*

pavouko-kam, a *m.* Arachnit, Arachnolith *m.*, Spinnenſtein *m.*; —sloví *n.*, —zpyt, u *m.* Arachnologie, Araneologie *f.*; —vitý *adj.* ſpinnenartig *araneoideus.*

pavousy *pl. m.* Knebelbart *m.*

pavov-ání *n.* (mont.) das Schürfen; —ati (bauen) na koho *st.* auf jmd. bauen; p. hory ſchürfen, Bergbau treiben.

pávový *adj. v.* pavi. [aberwitzig.

pavtip, u *m. Abermitz m.*; —ný *adj.*

pavuč-i *n.* Augenwimpern *pl.*; —ina *f.* Spinnwebe *f.*, Spinnengewebe *n.*; 2. ſchwarze Haut, Aderhaut im Auge; —inec, nce *m. v.* pavoukokam; —nice *f.* Arachnoïde *f.*, Spinnwebehaut *f.*; dritte Hirnhaut (anat.); 2. Zaunlilie *f. Anthericum* (*Phalangium*) bělozářka *f.*; —ník, u *m.* Flor *m.*, Flortuch *n.*; Schleier *m.*

pavunk, u *m. st.* das Schürfen.

pavuz, u *m.*, —a *f.* Wiesbaum, Heubaum *m.*; *sl.* Schwengel *m.*; —a *m.* Lümmel *m.*; —ník, u *m.* Heubaumſtrick *m.*, Heufeil *n* ; p., a *m.* fig. langer Mann.

paz, u *m. st., pl.* —y Fuge, Falze *f.*, Einſchnitt *m.*

pazákon, u *m.* Aftergeſetz *n.*

pazdeř, e *f. v.* pazdero; —enka *f.* Leuchtſpan *m.*; —í *n.* die Hechelſcheven; *v.* pazdero; —ivý *adj. v.* pazdernatý.

pazdern-a *f.* Brechhaus *n.*, Flachskammer *f.*; Hechelkammer *f.*; —atý *adj.* granntig, ſtockig; —ík, a *m.* Flachsbrecher, Flachsbereiter *m.* [die Hechelſcheven.

pazdero *n.* Flachsflocke, Hanfflocke *f.*,

pazen, zna *m. mor.* wilder Ziegenbock.

pazhra *f.* Rotkind *n.* (*v.* paskřivě).

pazneht, paznehet, paznoht, paznohet, htu *m.* Klaue *f.* (der geſpaltene Huf der Säugetiere); p., a Bengel, Schliffel *m.*; —ice *f.*, —nice *f.* (kulhavka) Klauenſeuche *f.*; Klauenkrankheit *f.*; —natý *adj.* klauig; —ník, a *m. v.* dvoupaznehtník; p., u *m.* (bot.) Bärenklaue *f. Acanthus.*

pazouch, u *m.*, *dim.* pazoušek, šku *m.* Nebenſchoß *m.*, Nebenzweig *m.*; Ausſchößling *m.*, Sproß *m.*, Sprößling *m.*; 2. Hirſchhornzinken *m.*; p. chmelový Hopfenkeimchen *n.*

pazoun, u *m. v.* pozoun.

pazour, u *m.* Klaue *f.* (der Raubtiere), Kralle *f.*; Gerääff *n.*; —atý, —ovatý *adj.* krallig; —ek, rku *m.* kleine Klaue; 2. p. (kočičí, zaječí atd.) Pfötchen *n.*; 3. p. česnekový Knoblauchzehe *f.*; 4. p. Feuerſtein, Flintenſtein *m.*; 5. p. alpský (bělolist pazourolistý) Edelweiß *n. Leontopodium alpinum.*

pazoušek, šku *m. v.* pazouch.

pazov-ati falzen; —ní hoblik Fughobel *m.*

pazucha *f.* Achſel *f.*; 2. Dachkehle *f.*, die inwendigen Ecken des Daches; za pazuchu vložiti in den Buſen ſtecken.

pazvuk, *u m.* Ablaut *m.*; Nachhall *m.*

pažb-a *f.* (*gen. pl.* pažeb) Schaft *m.* (beim Gewehr); —ář *m. v.* pažebník.

pažd-í *f. et n.* Achsel *f.*; pod —í, pod —ím unter dem Arme; unter den Achseln; —ík, u *m.* Reiber *m.*, kleiner Riegel; —iti (*imp.* pažď!) verschranken, vermachen *v.* pažiti; —ní *adj.* Achsel-; —nost *f. st.*, dutina (anat.) Höhlung *f.*

paže, e *f. et n.* Arm *m.* |hnabe *m.*

páže, ete *m. et n.* Page *m.*, Edel-

pažeb-nictví *n.* Büchsenschafterei *f.*; —ník, a *m.* Büchsenschäfter *m.*

pažeň, žně *f.* Bansenwand, Tennewand *f.*

pažení *n.* das Pfählen; 2. Seitenwand, Schalwand *f.*; 3. Verschlag *m.*; p. v chlévě Schlagbaum, Stallbaum *m.*

pažer-a *m.* Fresser *m.*; —ák, u *m.* (požerák) Schlund *m.*; —ky *pl. m.* Überbleibsel nach einer Fresserei. |Geld.

pažina *f.* mit Gras verwachsenes

pažiť, *m.* (pažebník, lůžkář) Schäfter, Büchsenschäfter *m.*

pažit, ti *f.* grüner Rasen, Grasfleck, Anger *m.*; Angerplatz *m.*

pažiti (-ím, *imp.* paž!) něco přáblen; einpf.; 2. vermachen, verschlagen; 3. p. po kom lauern, passen; *v.* pásti; p. se fest werden; 2. grün werden.

pažit-ka *f.* Rasen *m.*; 2. Schnittlauch, Schnittling *m. Allium schoenoprasum*; —ník, a *m.* Haubenlerche (chocholoušek).

pažito *n.* Hintergetreide *n.*

pažlař, e *m. st.* Dolch *m.*

pažn-í *adj.* Oberarm-; p. kost Achselbein *n.*; —ice *f.* Schultergelenkschmerz *m.*; —ík, u *m.* Fleisch von der Brust gegen den Bauch; 2. Armfeile *f.*; p., a Knoblkäfer, Nagelkäfer, Wollenkäfer *m. Byrrhus.*

pažrav-ec, vce *m. sl.* Vielfraß *m.*; —ice *f.* eine Gefräßige; —ý *adj.* gefräßig. |haft *v.* paskrtný.

pažroutný *adj.* ausklauberisch, leckerhaft

pec, i *f.* Ofen, Backofen *m.*; za —í vychovaný, za —í n. na —i válený *v.* peciválí jdi do —i! geh zum Kuckuck! kdo v té peci líhal, jiného tam stíhal man sucht keinen hinterm Ofen, man sei denn vorher selber dahinter gewesen.

pec-ák, a *m.* Ofenjunge *m.*; —anka *f.* Ofenmäuerchen *n.*; —ař *m.* Schmelzmeister, Hochofner *m.*

pecen, u *et* -cna *m.*, —ec, nce *m.* ein Laib Brot; —ář *m. v.* pecnář.

pecer-a *f. st.* (*crk.* peštera) Höhle *f.*; Grotte *f.*; —ský *adj.* Grotten-.

peci *et* péci (peku *vulgo* peču, -češ, -če, *imp.* pec *et* peč!) něco (p. chléb, koláče, housky, kaštany) backen, braten; p. se sich backen, braten; *st. p.* se po čem sich kümmern, um etwas sorgen.

pečičk-a *f. v.* pecka; —atý, —ovatý *adj.* steinkernig, steinbrandig.

pec-idlo *n. v.* peklo; —ina *f.* ausgebrannter Ofenton; 2. gemauerte Hausbank *f.*; 3. Ofenmauer *f.*; —inec, nce, —inek, nku *m. v.* pecen.

peci-val, —vál, a, —válek, lka *m.* Ofenhüter, Ofenhocker, Barenhauter *m.*; —válka *f.* Aschenbrodel *n.*; 2. Aschenkuchen *m.*; —valkovati hinter dem Ofen hocken.

peck-a (*gen. pl* pecek) *f.* Steinkern *m.*, Steinfrucht *f.*, Steinschale *f.* (im Steinobste) (*ossiculum, putamen, pyren*); 2. Steinbrand *m.*; 3. Felsen im Acker; 3. fester Kern im Erze; —atý *adj.* kernig; —ovice, —ovka *f.*, —ovitý plod Steinfrucht *f. drupa*; —oviště *n.* Steinschale *f.*; —ový *adj.* Steinkern-; —ové ovoce Steinobst *n.*

pecnář *m.* Brotbäcker, Schwarzbäcker *m.*; -ka -ův; -ství -ství.

pecnec, cence *m. v.* pecen.

pecník, u *m.* ein Laib Brot; 2. Ofenmauer *f.*; 3. *m. v.* pecen.

pecopal-ka, —ička *f. st.* Ofenheizerin.

pecouch, a *m. v.* pecival. |gerin *f.*

pecov-ka *f.* Obstfleischgetränk *n.* (*Maraschino*); 2. Klöppelbirne *f.*; —ý *adj.* Ofen-; —á hlína *st.* Töpferton *m.*

pecuch, a *m. v.* pecivál.

peč, i *f.* Gebäck *n.*

pečár, —ek, rku, —ka *f.* Dörrobst *n.*; 2. Champignon *m.*, Feldschwamm *m. Agaricus campestris.*

pečátko *n. mor.* Siegelstock *m.*

peče *f.* (*instr.* péči) Sorge, Obsorge *f.*; Fürsorge *f.*; bez peče (*gev. pl.*) sorglos.

pečen-ák, a *m.* ein Schlachtstück zum Braten; —ář, -kář *m.* Bratenhandler *m.*, Bratkoch *m.*; 2. ein Schwein, das auf Braten taugt.

pečené *f.* der Braten.

pečen-í *n.* das Backen, Braten; 2. Gebäck *n.*; jedno p. chleba ein Schub; —ina *f.* das Gebratene; —ka *f. v.* pečeně; *pl.* —ky gebratene Erdapfel; —kář *m. v.* pečenář; —ý gebacken gepečera *f. sl. v.* pecera. |braten.

pečeť, ti *f.* (*et* pečet, u *m.*) das Siegel; Petschaft *n.* (*f.*); —ář *m.* Siegeler *m.*; der Siegelfundige.

pečeti-dlář *m.*, —ryjec, pečetitkář, pečetíř *m.* Siegelstecher *m.*; —dlo *n.* Siegelpresse *f.*, Siegelstock *m.*, Siegelstampiglie *f.* (Petschierstöckel *n.*).

pečet-iti (*imp.* pečeť!) něco siegeln, petschieren; —itko *n. v.* pečetidlo; —ní, ého *n.* das Siegelgeld; —ní *adj.* Siegel-; Petschier-; p. vosk Siegellack *n.*; p. prsten Siegelring *m.*; —nice *f.* Siegelpresse *f.*; —ník, a *m.* Siegeler, Siegelbewahrer *m.*; 2. Siegelstecher, Petschierstecher *m.*

pečin-ka *f.* guter Braten; Rippenbraten *m.*; —kář *m.* Bratenhandler *m*

pečírka *f. v.* pečárka.

pečiti *st.* sorgen; *v.* pečovati, peci se.

pečit-ka *f. v.* pečeť; —ko *n. v.* pečetidlo (pečetítko). |ého *n.*) *v.* pečivo.

pečitý *adj.* gebacken; —é jídlo (—é, **pečivo** *n.* Gebäcke *n.*; Backwerk *n.*

pečka *f., pl.* pečky gedörrte Birnen *v.* Apfel; *v.* křížala.

pečiti (*imp.* pečli!) *v.* pečiti.

pečliv, a, o, —ý *adj.* (p. o. něco), —ě *adv.* sorgjam, sorgfältig; —ěti sorgjam werden; —ost *f.* Sorgjamkeit *f.*

pečov-áni *n.* Obsorge, Fürsorge *f.*; —atel, e *m.* Obsorger *m.*; —ati (*et* p. se) o něco, za něco sorgen (für etw.); etw. besorgen, sich um etw. kummern; —itý, —ný *adj. v.* pečlivý.

pěha *f. v.* píha.

pěch, u *m. v.* pích; p., a Bauer *m.* (im Schachspiele); —ač, e *m.*, —ačka *f.* (Hutm.) Hohlstampfer, Blattstampfer *m.*; —ař *m.* Stampfer *m.*; Pocharbeiter *m.*; —avý *adj.* stampfend.

pěcholec, lce *m.* [Beuchholz], Stampf-

péchořiti *v.* pýchořiti. [klotz *m.*

pěch-ota *f.* Infanterie *f.*; Fußvolk *n.* (mil.); 2. *st.* Fußgang *m.*; —otou jíti, —otou choditi *st.* zu Fuß(e) gehen; p. *m.*, —oun, a *m. v.* pěšec.

pěchour, u *m.* Fußgang *m.*; p., a *sl. v.* pěšec; —em jíti, —em choditi, —ovati zu Fuß gehen.

pěchov-ač *m.* Stampfer; Pocher *m.*; —ačka *f.* Stampferin *f.*; 2. Stampfe *f.*; 3. Stampferde *f.*, Píše *m.* (fr.); —adlo *n.* Stößel *m.*; Pfahlrammе *f.*; —aný ausgestampft; —aná země. —aná hlína Stampferde *f.*; —aná stavba Stampfbau, Lehmbau, Píšebau *m.*; —ati něco stampfen, pochen; přepochen; 2. zu Fuß gehen; p. se *et* pechovati se sich schwer nähren, hart arbeiten; —ka *f.* Stößel *m.* [sklavisch.

pechovný *adj.* schwer (von der Arbeit);

pěchý *adj. v.* pěší.

pěchýř *m.* Erzpocher *m.* [schavka.

pejch-a *f.*, —avka *f. v.* pýcha, pý-

pejch-ovati die Wäsche beuchen, lechtеin, laugen; —ovna, —oveň, vně *f. mor.* Beuchort *m.*, Beuchstätte *f.*

pejř, e, pejr, u *etc. v.* pýr.

pejruči *n. v.* peruči.

pejsa *f.*, *pl.* pejsy lange herabhängende Locke (b. Juden).

pejs-ek, ska, —íček, —ínek, —ánek *m.* Hündlein *n.*

pejšek, ška *m. v.* pýšek.

pěju *v.* pěti.

pejz-ák, a *m.* Dieb, Mauser *m.*; —ati (-ám), —nouti něco stehlen, mausen, schnipfen.

pek, u *m. sl.* die Hitze.

pekáč *m.* (*dim.* —ek, čku) Pfanne, Bratpfanne *f.*; *pl.* —ky Brotkuchen *m.*

pekar, a *m.*, -čík, a *m.* Pekari *n.*, Bisamschwein, Nabelschwein *n.* *Dicotyles.*

pekař, e *m.* Backer, Weißbacker *m.* (Beck). [rka *m. vn.*

pekárek, rku *m.* Zwieback *m.*; p.,

pekař-ík, a *m.* Backerjunge *m.*; —ka *f.* Backerin *f.*

pekár-na, —eň, rně *f.* Backhaus *n.*, Backofen *m.*; Backerei *f.*; —ník, a *m.* Beckmeister *m.* (Milit.).

pekařský *adj.* Backer-, Back-.

pekařství *n.* Backerhandwerk *n.* Backergewerbe *n.*, Backerei *f.* [ník.

pekasin, a *m.* Bekassine *f.*; *v.* otav-

pekélce *n. vn.*

pekel-ec, lce *m.*, pekélko *n.* Ofenfitz *m.*, Ofenmauer *f.*; Hölle *f.*; Ofennische *f.* (hinter dem Ofen); —nice *f.* Höllengöttin, Höllenfürstin, Höllenkönigin *f.*; 2. Furie *f.*; 3. Milchbaum *m.* *Cerbera* (ostromléčník); —ník, a *m.* Höllenfürst *m.*; 2. Höllenbewohner *m.*; 3. Höllenkind *n.*; Höllenbrand *m.*; —ný *adj.* Höllen-, höllisch: p. plamen Höllenfeuer *n.*; p. kámen Höllenstein *m.*, Ätzstein *m.*; *p.* červ Fadenwurm *m.*; p. oheň Karfunkel *m.*, das heilige Feuer, der kalte Brand.

peklíček, nku *m. v.* pelyněk. [se.

pekliti se (*imp.* pekli se!) *v.* peklovati

peklo *n.* (*gen. pl.* pekel) Hölle *f.*; 2. Ofenfitz *m.*; Kuzer *m.*; 3. der Ort unter dem Webestuhl; 4. *st.* Pech *n.*; —vati se kde sich wo lange aufhalten; p. se s čím sich womit tackern; p. se s kým mit jmd. Not haben, die Hölle haben.

pěkn-ě *adv.* schön; fig. freundlich; —ička *f.* eine Schöne; —ičký *adj.* sehr schön; —iti se: —i se es macht sich schön (vom Wetter).

pěkno-barvíř *m.* Kunstfärber, Schönfärber *m.*; —hled, u *m.* Kaleidoskop *n.*, Bilderrohr *n.*; —list, u *m.* Schönblatt *n.* (bot.); —oký *adj.* schönäugig; —řadý *adj.* schöngereiht; —st *f.*, —ta *f.* Schönheit *f.*; —šatý *adj.* schön gekleidet.

pěknoučký, pěknounký *adj.* sehr schön; sehr fein; v. pěkničký.

pěknoživec, vce *m.* Edelspat *m.*

pěkný (*comp.* —ější) *adj.* schön; **peku** *v.* péci. [hübsch; fein, sauber.

pekuně *f.* Vikunja *f.* (Schaf u. Wolle), Vicogne, Vigogne *f.*

pekýl-ek, lku *m.*, —ko *n. v.* pekelec.

pel u *m. v.* pyl.

pelašiti, pelášiti (*imp.* -áši!) rennen, laufen, fliehen (upalovati).

pelech, u *m.* Wildlager *n.*, Wildhöhle *f.* *Spelunca.*

pelent-iti (*imp.* -i!) rennen; 2. Ränke schmieden; —nice *f.* Ränkemacherin *f.*

pelesa *f. v.* pelesta.

pelesť, ti *f.* Leiste, Bettleiste *f.*, Ortbrett *n.*; *pl.* pelesti die Ruderbänke.

pelest-a *f.* Sonnenkalbel *n.* *Coccinella v.* slunečko; —ý *adj. v.* pelestý.

peleš, e *f.*, —e, —ka *f.*, —ek, šku *m.* Wildlager *n.*; p. lotrovská Räuberhöhle *f.*; p., —inec *m.* Bordell *n.*; —iti se (*imp.* peleš se!) Lagerstätte wo haben, nisten; sich wo aufhalten; huren; —nice *f.* Bordellbirne *f.*

pelhřim, a *m. st.* Pilgram *m.* (poutník); —ka *f.* Pelerina *f.*

pelich, u *m.* gemeiner Pelz; —ač *m.* Mauser *m.*; —ání *n.* Mause *f.*, Mauser *f.*; —ati (3. -á) mausern, sich mausen, rauhen.

pelikán, a *m.* Pelikan *m.*, Kropfgans *f.* *Pelecanus*; 2. Zahnzange *f.*

pelina *f.* (mont.) Scheidemehl *n.*

pelíšek, šku *m.* [fr. *Pelisse*, lt. *Pellis*] Pelz, Zipfelpelz *m.*

pělka *f.* Sängerin *f.*

pelonoška *f.* Weinenblene *f.*
pelouch, u *m. v.* peleoh. [sití.
pelovati fortlaufen *(v.* palovati, pe-la-
pelovina *f.* Pollenin *f.*
pelun, u, —ěk, —ěk, ňku *m.*, peluň ně *f.*, —ka *f.* Wermut *m.*, Beifuß *m. Artemisia (Absinthium)*; —čák, u *m.*, —kovec *m.* Wermutwein *m.*; —kovati mit Wermut anmachen; —kový *adj.* Wermut-.
pelyn-ek, —ěk, nku *m. v.* pelun; —ovka *f.* Absinth *n.*, Absinthliker *m.*
pempy (penky) *pl. m.* (Kinderjvr.) Geld *n.*
pemrl-ice *f.*,, —ík, u *m.* [= Hammerlein] Fäustel *n.*, Stockhammer *m.*
pemz-a *f.* Bimsstein *m.*; —ovati bimsen. [(eines Baumes), Rumpf *m.*
peň (pěň), *gen.* pně *m.* der Stamm
pěna *f.* Schaum *m. spuma*; mořská p. Meerschaum *m.*
pěn-ák, u *m.* schäumender Wein, moussierender Wein, Schaumwein *m. (vino spumante)*; —avý, pěnavý *adj.* schaumig, schaum nd.
peňáz, e *m. sl. v.* peníz.
pěnek, nku *m.* männlicher Hanf; *v.* pěnka; 2. Meerschaum *m.*
pěnénka *f.* Schaumkraut *n.*; Wiesenkresse *f. Cardamine.* [amt *n.*
penězárna *f.* Munzerei *f.*, Münz-
penězo-bijec, jce *m.* Geldpräger *m.*; —bijna *f.* Münze *f.*, Münzhaus *n.*; —kaz, a, —kazec, —kazič *m.* Falschmünzer *m.*; —měnec, nce *m.* Geldwechsler *m.*, Bankier *m.*; —měnirna *f.*, —ménna *f.* Wechselstube *f. (v.* směnárna); —mil, a *m.* Geldanbeter, Geldegel *m.*; —pis, u *m.* Münzbeschreibung, Numismatik *f.*; —pisec, sce *m.* Numismatiker *m.*; —pisný *adj.* numismatisch; —rušec, šce *m. v.* penězokaz; —ryjec, jce *m.* Münzstecher *m.*; —vláda *f.* Geldherrschaft *f.*, Plutokratie *f.*; —znalec, lce *m.* Numismatiker *m.*; —znalství *n.* Numismatik *f.*
peněž-ák, a *m.* ein reicher Kauz; —enka *f.* Geldbörse *f.*, Portemonnaie *n.*; 2. Hellerkraut *n.*; —iti (*imp.* peněž *et* peněžiti) zu Geld machen; —itý *adj.* Geld-; fig. reich; p. dar Geldgeschenk *n.*; —na *f.* Bank (Wechselbank) *f.*; —ní *adj. v.* peněžný; —nice *f.* Geldkasten *m.*, Geldkiste *f.*, Kasse *f.*; 2. Bankiersfrau *f.*; —nický *adj.* Bankier-; —nictví *n.* Geldwesen *n.*; —ník, a *m.* Geldwechsler *m.*, Bankier *m.*; —nost *f.* Geldbetrag *m.*, Geldvorrat *m.*; —ný *adj.* Geld-, Münz-; **pěni** *n.* das Singen. [fig. reich.
pěni-ce, —čka *f.* Grasmücke *f. Sylvia curruca.*
pěnina *f.* Schaum *m.*, Faum *m.*
pěnišník, u *m.* Rosenbaum *m. Rhododendron.*
pěn-iti (*imp.* pěň) Schaum machen; p. se schäumen, moussieren; —itka *f.* Schaumpilz *m.*, Schaumsitäubling *m. Spumaria*; —itý *adj.* schaumig; —ivel, i *f.* Meerschaum *m.*; —ivý *adj.* schaumig, schaumend.
peniz, e *m. gen. pl.* penizů) Pfennig *m.*; Geldstück *n.*, Münze *f.*, 2. *pl.* —e (*gen. pl.* peněz) das Geld; za hotové —e gegen bare Bezahlung; peněz jako železa heidenmäßig viel Geld; knihotisk a peněz zisk, pevným letem, vládnou svetem fig. Buchdruck und Geld, regiert die ganze Welt; při penězích přestává přátelství wo Geld kehrt und mend't, hat die Freundschaft bald ein End'; —ek, zku *m.* ein kleines Stück Geld (Pfennig *u.*); 2. Taschelkraut *n.*, Pfennigkraut *n. Thlaspi*; 3. *pl.* —ky Flittern zum Sticken; fig. —ek, zka, —kář *m.* Pfennigfuchser *m.*, —kokam, u *m.* Nummulith, Fruchtstein *m.*
penížek, žku *m. v.* peníze k.
penka *f. st.* Gestell *n.*; 2. Bankunterlage *f.*; 3. die Stegstütze im Wasser.
pénka *f. v.* péna; 2. Fimmel *m.* (weiblicher Hanf).
pénkati (3. -ál) schirken wie der Fink.
pénkav-a, —ka *f.* der Fink, Buchfink *Fringilla coelebs.*
pěnkovka *f.* Meerschaumpfeife *f.*
pěnky *pl. f.* Gallsucht *f.*
penny *adj.* schäumig.
péno-dějka *f. v.* pénomil; —hořčec, čce *m.* ein Gallsuchtiger, Choleriker *m.*; —hořkost, —krevnost *f.* Gallsucht *f.*; —hořký, —krevný *adj. st.* choleritsch, gallsuchtig; —mil, a *m.* Schaumziarade, Gelfertierchen, Speicheltierchen *n. Aphrophera spumaria*; —rodý *adj.* schaumgeboren; —vec, vce *m.* Bimsstein *m.*; —věnka *f.*, —vka *f.* Meerschaumpfeife *f.*; 2. Gaischsreise, Schaumfreise *f.*; —vý *adj.* Schaum-.
pentl-e (-a), —ička *f.* ein seidenes Band; —ičky *pl. f.* Bandgras *n. Phalaris picta*; —ik, u *m.* Band *n.*, Stirnbinde *f.*, seidene Haarbinde; —ikář *m.* Seidenbandmacher *m.*; —iti (*imp.* opentli!), —ovati mit Seidenbändern zieren; fig. p. koho betrügen; p. se sich mit Bandern zieren.
pentý *adj. v.* pevný.
penzlík, penžlík, u *m.* (štětec) Pinsel
pepak, u *m.* Pfeifnapfel *m.* [*m.*
peperný *adj. v.* poprný.
pepich, a *m.*, pepiška *f. v.* pipiška.
pepík, a *m. vulgo* Pflastertreter *m.*, Gaffenjunge *m.* (in Prag).
pepř, e *m.* Pfeffer *m. Piper*; p. turecký *v.* paprika; p. vodní, potoční Wasserpfeffer *m.*; —ák, u *m. v.* pepřovník; p. *m.* (pták) *v.* pepřovec; —enka *f.* Pfefferbüchse *f.*; —ík, a *m.* Pfeffervogel *m.*; —ika *f. v.* paprika; —inec, nce *m.* Pfefferkraut *n. Peperonia*; —iti (-im, *imp.* pepři!) něco pfeffern.
peprn-é *adv.* sauer, schwer; —ec, nce *m. v.* paprika; —ík, u *m.* Pfefferschwamm *m. Agaricus piperatus*; 2. Wasserpfeffer *m. Polygonum hydropiper*; 3. Pfefferminze *f. Mentha piperata*; 4. Pfefferbüchse *f.*; —ý *adj.* gepfeffert; scharf, beißend; —á máta Pfefferminze *f.*; —á řetkev scharfer Rettig; fig. —á práce saure Arbeit; —á slova *pl.* gepfefferte Worte.

pepřov-ati něco pfeffern; p. s něčím švarlam zuteilen; —cokam, u *m.* Pfefferstein *m.*; —ec, vce *m.* Mollebaum *m.*, Mastixbaum *m.*; 2. Tukan *m. Rhamphastes* (Vogel); —ina *f.* Piperin *n.*, Pfefferstoff *m.*; —ka *f.* Pfefferbüchse *f.*; —ník, u *m.* Pfefferstrauch *m.*, Pfefferbaum *Piper nigrum*; —ý *adj.* Pfeffer-.

pěra *f. sl.* Zwetschentasche *f.* (bouchor).

pera *f. sl.* Lippe *f.*; —čina *f.* Farnkraut *n. Aspidium* (*Polypodium*) *filix mas.*

perák, u *m.* Pennal *n.*, Federbüchse *f.*

peřák, u *m.* Lattennagel *m.*

peřař *m.* Federschmücker *m.*; Federhändler *m.*

peražín, u *m. sl.* Petersilie *f.*

pérce *n.* kleine Feder. [perák.

perečník, u *m.* Federfutteral *n. v.*

peregriska *f.* (máslovka šedá, popelka) graue Butterbirne *Beurré-gris.*

peřej, e *f. et m.* Schwall *m.*, Stromschnelle *f.*, Wellenbruch *m.*, Brandung *f.*

perein-atý *adj.* perlenreich; —*i adj.* Perlen-; —ice *f.* Perlpflanze *f.*; —ictví *n.* Perlenfischerei *f.*; —ík, a *m.* Perlenfischer *m.*; Perlenhändler *m.*; —ý *adj.* Perlen-.

peřeňátko *n.* befiedertes Junge.

peřeni *n.* das Befiedern, Kielen; 2. das Töten mit dem Kiele; 3. p. *coll.* Federbusch *m.*; 4. Verschlag *m.* (paření).

peřenka *f.* (vousy sv. Ivana) Federgras, Priemengras *n. Stipa pennata.*

peřest, ti *f.* bunte Beschaffenheit; —ek, tku *m.* Zinkblende *f.*; —iti (*imp.* -i l) bunt machen; p. se bunt sein; —ý *adj.* bunt, gesprenkelt, schedig.

peřet-i *n.*, —ice *f.* Wollblume *f.*, Wiesenwolle *f. Eriophorum.*

pergamen, u *m.* Pergament *n.* (pargamen); —ový *adj.* Pergament-; —toík, a *m.* Pergamentmacher *m*

pergamotka, bergamotka *f.* Bergamotte *f.* (Birne) (pargamotka).

peří *n.* die Federn *pl.*; Gefieder *n.*; Federbusch *m.*; p. dráti Federn schleißen; ptáka pozná (poznáš) po p. an den Federn erkennt man den Vogel; obchod s -ím Federhandel *m.*

peř-ici *adj.* Verschlag-; —ičí *n. v.* peručí; 2. *v.* peřetí; —íčko *n.* Federchen *n.*; 2. feines Gefieder.

peřín-a, —ka, —ečka, —ice *f.* Federbett *n.*; *pl.* —y Betten; dítě v —nce Windelkind *n.*, Wickelkind *n.*; —ář *m.* Bettbändler *m.*; —ník, u *m.* Bettsack *m.*

peřinoš *m. sl.* Federfuchser *m.*

peřisko *n. sl.* Waschzeug *n.*

peřistý *adj.* befiedert.

peřiti (*imp.* peř!) fiedern, befiedern; 2. kielen; mit dem Kiele töten (die Rebhühner); 3. Federn von sich fahren lassen; 4. verschlagen, vermachen; p. se sich befiedern, bekielen.

peřitý *adj.* federig, flaumig.

perk, u *m.* [Berg] unfruchtbarer Felsen.

perka *f. sl. v.* piroh.

pérka *pl. n.* Stiefletten *pl.*

pérkatý *adj.* gefiedert.

pérko (pírko) *n.* Federchen, Federlein *n. v.* pero.

perkov-i *n.* Bergschutt *m.*; —ice *f.* Kübel *m.*, Tonne *f.* [Bergkappe *f.*

perkytle *f.* (*z něm.*) Bergkittel *m.*;

perl-a (*gen. pl.* perel), perle (*gen. pl.* perli) *f.* Perle *f.*; —ář *m.* Perlenfischer *m.*; 2. Perlenerzeuger *m.*, (Glas-).

perlásek, ska *m.* Perlmutterfalter *m.*; Perlenvogel *m. Argynnis.*

perl-ec, relce, —ek, relku *m.* Perlstein *m.*; —enec, nce *m.* Perlaffe *m.*; —ef, ti *f.* Perlmutter *f.*; —efář *m.* Perlmutterarbeiter *m.*; —ičátko *n.* Perlentierchen *n. Glaucoma*; —íček, čka *m.* Maiblume *f.*; 2. kleiner Bohrer.

perlič-ka *f.* Perlchen *n.*; 2. Weißblatterlein *n.*; 3. Perlgraupe *f.*; 4. Perlhuhn *n. Numida meleagris*; —nost *f.* Perlkrankheit *f.*

perlík, u *m.* Schmiedehammer, Breithammer *m.*, Perlhammer *m.*; —ovati hämmern, schmieden.

perl-in, a (ryba) *m. v.* červenopeřice; —ina *f.* (perlef) Perlmutter *f.*; —inka *f.* (perlička) Perlhuhn *n.*

perliti (*imp.* -i l) beperlen; p. se *impers.* perlen, mousstieren (vom Wein).

perlo-barevný *adj.* perlfarben, perlfarbig; —květ, u *m.* Maiblume *f. v.* konvalinka; —měr, u *m.* Perlmaß *n.*; —nosný, —rodý *adj.* perlenerzeugend; —rodka *f.* Perlmuschel *f. Meleagrina margaritifera*; —šedý *adj.* perlgrau.

perlov-ati perlen; —atý *adj.* perlig; —ec, vce *m.* Perlit *m.* (Wein); 2. Perlenschmuck *m.*; —i *n. coll.* die Perlen; —ice. —ina *f. v.* perlina; —ka *f.* Perlbranntwein *m.*; 2. Perlfriche *f.*; 3. Perlhuhn *n.*; 4. *pl.* —ky Perlgraupen; —ý *adj.* Perl-, Perlen-.

pern-a *f.* Bahne *f.*; 2. Federfutteral *n.*; —actvo *n. coll.* die Vögel; Geflügel, Federvieh, Flügelwerk *n.*; —áč *m.* Löffelbohrer *m.*; —ář *m. v.* perák; —atec, tce *m.* fig. Vogel *m.*; —atka *f.* Federforalline *f.*; —atstvo *n. coll. v.* pernactvo; —atý *adj.* gefiedert; flügge; p. prach Flaumfedern *pl.*; —atá zvěř Federwild *n.* (wdm.).

perné *f. v.* perna; p. *adv.* scharf, beißend; p. zasloužený schwer verdient.

pern-ice *f.* Pennal *n.*; 2. Tiegel *m.*; 3. Mischtrug *m.*; Wirtschüffel *f.*; 4. Reverberierofen, Treibofen *m.*

pernik, u *m.* Pfefferkuchen, Honigkuchen, Lebkuchen *m.*; Lebzelten *m.*

pernikář *m.* Lebzeltner, Lebkücher *m.*, Pfefferküchler *m.*; -ka *f.* -in; pernikařiti Lebzeltnerei treiben; —ský *adj.* Lebzeltner-; —ská živnost, —ství *n.* Lebzeltnerei *f.*, Lebzeltnergewerbe *n.*

pernikový *adj.* Lebzelten-; —á chaloupka Pfefferkuchenbauschen *n.*, Küchel-

pernost *f.* Schärfe *f.* [bütte *f.*

perný *adj.* bissig, beißend; scharf; fig. herb; —á práce saure Arbeit, schwere Arbeit; *srvn.* peprný.

péro, pero (*inst.* pérem *n.* perem) n. Feder *f.*; *penna*; *pluma*; 2. p. (= pružinka) Feder, Springfeder *f.*, Spannfeder

f. (bei verſchiedenen Vorrichtungen); 3. p. u přeslice Flügel am Wirtel; 4. p. u vesla Ruderblatt *n.*; 5. p. (mdm.) der Schwanz des Hiriches, die Fahne, der Schwaden; 6. Hammerieele *f.*; 7. p. *st.* die Feder, fr. Fleurette *f.* (Fechtdegen); 8. rybí péra Flichtoßen *pl.*

pero-bitva, —hádka *f.*, *lp.* bitva n. boj perem Federſtreit *m.*; —kres, u *m.*, —kresba *f.* Federzeichnung *f.* (als Bild); —met, —škrab, a *m.* Stribifax *m.*; —řízek, zku *m.* Federmeſſer *n.*

perout-ka *f.* Flederwiſch *m.*; —ko *n.* Spickfeder *f.*; —ný *adj.* beflügelt.

pérov-ity (pernatý) *adj.* federig; —ka, perovka *f.* Federbuſch *m.*

perovn-ice *f.* Federhaus *n.* (in der Uhr); —ík, a *m.* Straußfarn *m.* *Struthiopteris.*

persán, u *m.* ſpitziger, weißer Rainfarn, Gartenbalſam *m.* *Achillea ptarmica.*

peru *v.* práti.

peručí *n.* Tangel, Reiſig *n.*, Waldſtreu von Nadelholz.

perun, a *m.* (*st.* parom) Perun, der Donnergott (mythol.); fig. Donner *m.*, Donnerkeil *m.*; —ek, nku *m.* halber Groſchen; —ice *f.* fig. die Gattin des Perun; —ík, u *m.* Wodankuchen, Marzipan *m.* *v.* perník; —tati (-ám) *st.* mit dem Blitze dreinſchlagen.

peruť, ti *f.* Fittich *m.*, Schwinge *f.*; fig. na perutech větru auf den Schwingen des Windes; na perutech lásky letěti auf den Flügeln der Liebe eilen; 2. p. der breitere Teil des Ruders; 3. Floßperuti *n.* *v.* peruť. [feder *f.*

pes, psa *m.* der Hund *Canis*; p. domácí Haushund *m.*; p. štěká der Hund bellt; p. vrčí der Hund knurrt; p. vyje der Hund heult! aby tě p.! hol dich der Luchs! (Geier); mnoho psů, zaječí smrť viele Hunde ſind des Haſen Tod; kdo chce psa bít, hůl vždycky najde der Knüppel liegt beim Hunde; mořský p. Seehund *m.*, Seekalb *n.*, Seewolf *m.*; —ák, a *m.* Hundskopf *m.* (Halfiſch); —ánek, nka *m.* *vulgo* Hündlein *n.*; —ec, sce *m.*, —ek, ska *m.* Kreuzfuchs *m.*; —ek, sku *m.* ein Geſtell.

péseň, sně *f.* *st.* *v.* píseň.

pesika *f.* Stichelhaar; Schirlhaar *n.*

peskovati koho einen aushunzen; p. verhunzen; ſich hündiſch benehmen.

pesky *adj.* (pesky *adv.*) hündiſch, hundsfottiſch.

pěsn-ictví *n.* Geſangskunſt *f.*; —ík, u *m.*, —opojka *bulh.* Geſangbuch *n.* (*v.* zpěvník).

pěst, ti *f.* Fauſt *f.*; to se hodí jako pěst na oko das paßt wie die Fauſt aufs Auge; 2. (míra) Fauſt *f.* (4 Zoll); rána -tí, udočení -tí Fauſtſchlag *m.*

pěsta *f.* *v.* pista.

pěstěnec, nce *m.* Pflegling *m.*

pěstění *n.* Pflege *f.*; p. vlasů Haarpflege *f.*; p. rukou Handpflege *f.*, Manikur *f.*; p. vína Weinbau *m.*

pěstík, u *m.* Stempel *m.*; Staubweg *m.* *Pistillum.*

pěst-itel, e *m.* Pfleger *m.*; p. vína Weinproduzent *m.*, Weinbauer *m.*; —iti (*imp.* pěstiti!) pflegen; zärteln, verzärteln.

pěstitůk, a *m.* Fauſtſchläger *m.*

pěst-ní *adj.* Fauſt-; —nice *f.* Fauſtrohr *n.*; 2. Fäuſtling *m.* (Handſchuh); 3. Fauſtſchlag *m.*; —ník, a *m.* Fauſtler, Fauſtſchlager *m.*, Boxer *m.* [keit *f.*

pěstola *f.* (*z pol.*) Zartheit, Zärtlich-

pěstoun, a *m.* Pflegevater, Pfleger *m.*; *pl.* —i Pflegeeltern, Zieheltern *pl.*; —ka, —ice *f.* Pflegemutter, Ziehmutter *f.*, Pflegerin *f.*

pěstov-ání *n.* Pflege *f.* *v.* pěstění; —ati (*imp.* pěstuj!) koho erziehen, pflegen, warten; 2 p. něco pflegen; bauen, ziehen; 3. betaſten, befühlen; 4. p. koho mit der Fauſt ſchlagen; p. se s kým mit jmdn. zärtlich tun; ſich mit der Fauſt ſchlagen; —na *f.* Pflegeanſtalt *f.*, Pflegehaus *n.*, Erziehungsanſtalt *f.*; Penſionat *n.*; —ník, a *m.* *st.* Fauſtkämpfer *m.*; *v.* pěstoun.

pestrák, u *m.* Achat *m.* (Halbedelſtein).

pestř-e *adv.* bunt; —ec, strce *m.* Fallſtreuling *m.* *Scleroderma*; —enec, nce *m.* Buntfupfererz *n.*; —inec, nce *m.* baſiſches flußſaures Cerer; —iti (*imp.* -i!) bunt machen *v.* pstřiti.

pestro *adv.* bunt; —barevný *adj.* buntfarbig; —bělenec, —lěstěnec, nce *m.* Buntbleierz *n.*; —dřevý *adj.* buntholzig; —hled, u *m.* Kaleidoſkop *m.*; —květý *adj.* mit bunter Blüte; —lící *adj.* buntwangig; —ta *f.* Buntheit *f.*; —tisk, u *m.* Buntdruck *m.*

pestrý *adj.* bunt (pstrý).

pěstuna *f.* *st.* *v.* pěstounka.

peství *n.* Hundsfotterei *f.*

pěš-ák, a *m.* Fußgänger *m.* (pěšec); 2. Infanteriſt *m.*; 3. Fiſchknecht *m.*; —e *adv.* zu Fuß; —ec, šce *m.* (pěšechodec) Fußgänger *m.* [Schlagen).

pešek, šku *m.* Plumpjack *m.* (zum

pěší *adj.* zu Fuß; p. pluk Infanterieregiment *n.*; p. cesta Fußweg *m.*, Gehweg *m.*

pěšin-a, —ka *f.* Fußſteig, Fußweg *m.*; p. na punčoše Firmerl *n.*; p. na hlavě Scheitel *m.* (*f.*).

pěškami, pěšky, pěšmo *adv.* zu Fuß; pěšky jako za vozem gehüpft wie gesprungen.

pěšník, u *m.* *v.* pěšina. [ſprungen.

pěštiti (*imp.* [ne]pěšti!) něco verderben, verhunzen; huren

pět, ti *num.* fünf (lat. *quinque*, fr. *cinq*, gr. *pente*); p. set fünf Hundert; fig. p. za sudu počítati (dvakrát tři je pět — tak to chce tento svět!) fünfe gerade ſein laſſen; *vulgo* za p. prstů kupovati lange Finger machen (ſtehlen); za p. neděl, v -i nedělích in fünf Wochen; pět peněz (křepelka) pic-mich-nicht!

peta *f.* *st.* *v.* pata. [(Wachtelruf).

pětak, u *m.* Fünfer *m.*, Fünfkreuzerſtück *n.*; p., a *m.* Quinteron *m.*

pět-čatný, —čený fünffältig.

pětoče *pl.* *f.* (med.) Petechien, Flecfieber *n.*

pětenka *f.* Fünfſpitze, Fünfe *f.*

pěti (pěju, eš, e, *imp.* pěj!) singen.
pěti *n.* (pnuti) das Spannen.
pěti-boj, e *m.* Fünfkampf *m.*, Pentathlon *n. Quinquertium n.*; —bok, u *m.*
petice *f.* Petition *f.* [Pentaedron *n.*
pětice *f.* (Mui.) Quinta *f.*
pěti-člený *adj.* fünfgliedrig; —čná soustava Pentadif *f.*; Fünfzahlensystem *n.*; —denní *adj.* fünftägig; —dílný *adj.* fünfteilig; —groš, e. —grošák, u *m.* Fünfgroschenstück *n.*; —hran, u *m.*, —hraník, u *m.* Fünfeck *n.*, Pentagon *n.*; 2. Pentagramm, Pentalpha *n.*, Drudenfuß, Alpfuß *m.*; —hraný *adj.* fünfkantig, fünfeckig; —hrotý *adj.* fünfspitzig,
pětík, a *m. v.* pěták.
pěti-kniží *n.* Pentateuch *m.*; —koruna *f.* Fünfkronenstück *n.*
pětilet-í *n.* Jahrfünf *n.*; Quinquennium *n.*; Pentade *f.*; —ní *adj.* quinquennal, fünfjährig, fünfjährlich; p. přídavek Quinquennalzulage *f.*; —ý *adj.* fünfjährig.
pěti-list, u. —lístek, tku *m.* Fünfblatt *n.*, Fünffingerkraut *n.*; —listý *adj.* fünfblätterig; (—listá růže fünfblätterige Rose); —lup, u *m.* Augit *m.*; —měr, u *m.* Pentameter *m.*; —městí *n.* Pentapolis *f.*; —mužstvo *n.* (bot.) Pentandrie *f.*; —na *f.* Fünftel *n.*; —násobný *adj.* fünffach, fünffältig; —nka *f.* Quentchen *n.*; —nohý *adj.* fünffüßig; —nožka *f.* Pentameter *m.*; —pán, a *m.* Fünfherr, Fünfherricher, Fünfmann *m.* (in Nürnberg); Quinquevir *m.*, Pentarch *m.*; —panský *adj.* Fünfherrn-; —plátečný *adj.* (bot.) pentapetalisch, fünfblattlig; —prst, u, —prstek, tku *m.*, —prstice, —prstka *f.* Fünffingerkraut *n. Potentilla reptans*; 2. Nachtdrüse *f.*, Glückshand (Jesushand) *f. Gymnadenia*; —prstka *m.* Xavier *m.* (Dieb *m.*); —prstý *adj.* fünffingerig; —prsté umění *vulgo* Diebskunst *f.*; —řadý *adj.* fünfreihig; mit fünf Reihen; —roh, u, —rožec, žce, —rožník, u *m.* eine fünfzackige Gabel; —rohý *adj.* fünfeckig, fünfzackig; —straník, u *m.* Pentaedron *n.*, fünfseitige Figur; —straný, —stranný *adj.* fünfseitig; —stý *num.* der fünfhundertste.
petit, u *m.* Petit *f.* (Schrift).
pěti-úhelník, u *m.* Fünfeck *n.*, Pentagon *n.*; —úhelný *adj.* fünfeckig; —zlatka *f.* Fünfguldenschein *m.*; —zlatový *adj.* zu fünf Gulden; —zubý *adj.* fünfzähnig; fünfzackig; —žilý *adj.* fünfaserig. [banknote *f.*
pětka *f.* die Zahl Fünfe; Fünfguldenbanknote *f.*
pětkrát *num.* fünfmal.
peti-a, —ice, —ička *f.* Türklammer *f.*, Anlege, Anlegekette *f.*, Schließe *f.*; Schließhaken *m.*; Haspe *f.*; 2. Schlinge, Schleife, Strippe *f.*
pět-mecitma, *st.* —mezcitma, —inezidcitma *st. num.* fünfundzwanzig; —násob, *vulgo* pateronásob fünffältig; —nást *num. st. v.* patnáct; —ník, u *m.*, *dim.* —níček, čku *m.* Fünfer *m.*, Fünfkreuzermünze *f.* [schober *m.*
petranec, nce *m. sl.* kleiner Heu-
petrklíč *m.* Petersschlüssel, Himmelschlüssel *m.*, Schlüsselblume *f. Primula veris.*
petrlík, u *m.* Krebsscheue *f.*
petrohlaváček, čka *m.* ein Eigensinniger.
petrolej, e *m.* Petroleum *n.*; —ník, a *m.* Petroleummann; P.-motorbrenner *m.*; —ový *adj.* Petroleum-.
petrolinka *f. v.* petrklíč.
petrov-ina, —ština *f.* Räubergesindel *n.*; —ský, čho *m.* Räuber *m.*
petružel, petržel, e *f.* (petruž, e, -ka *f.*) Petersilie, Petersilge *f. Petroselinum n.*; —ník, u *m.* Krautverkäufer *m.*; —ný, —ový *adj.* Petersilien-.
pětsetkrát *num.* fünfhundertmal.
petuška *f.* Seesterschnepfe *f.*; Meerelster *f. v.* ústřičník.
pěv, u *m.* (nápěv) Melodie *f.*; (zpěv) Gesang *m.*; —čí, —ecký *adj.* Sänger-; —ec, vce *m.* Sänger *m.*; *pl.* —ci Singvögel *Oscines*; —kyně *f.* Sängerin *f.*
pevn-ě *adv.* fest; p. státi fest stehen; —ěti fest werden; —ina *f.* Festteil *m.* (fester Körper); Festland *n.*; Kontinent *m. et n.*; —itel, e *m.* Befestiger *m.*; —itelství *n.* Befestigungskunst, Fortifikation *f.*; —iti (u . . .), ((*imp.* -i!) befestigen. [*adj.* festfärbig; farbenhältig.
pevno, na p. *adv.* fest; —barevný
pevn-ost *f.* Festigkeit *f.*; 2. (mil.) Festung, Feste *f.*; —ostenský, —ostní *adj.* Festungs-; —ota *f.* Festigkeit *f.*; *v.* pevnina; —ůstka *f.* Kastell *n.*, Zitadelle *f.*
pevný (*comp.* pevnější) *adj.* fest; fix; —á země festes Land (pevnina); —á vůle fester Wille; p. tuchtig, mächtig.
pěvný, zpěvný *adj.* sangbar.
pfi, pfuj *int.* pfui!
pcháč, e *m.*, —í *n.* Katzenkraut *n.*, Krazdistel *f. Cirsium* (Cnicus).
pchál *m.* (soukenický) *v.* štětka.
pchalka *f.* Afterklette *f.*, Stachelbolde *f. Echinophora.*
pcháti (-ám, *imp.* pchej!), pchnouti (*imp.* pchni!) něco, v něco, do něčeho stechen, einstopfen.
pchavý *adj.* stechend.
pchejří *n.* Flocken *pl.* (chmýří).
pian, *pl.* piany *m.* Barten *pl.*
pianista *m.* Pianist *m.*
piano *adv.* (jemně) *piano*; p. *n.*, —forte *n.* Piano, Pianoforte, Fortepiano *n.*; hráti na p. Piano (Fortepiano)
piarista *m.* Piarist *m.* [spielen.
pic! *int.*: jednou pic, podruhé nic heute Witz; morgen Nitz! einmal hut, zum andernmal pfui.
pic-ák, —as, u *m.* Zipfel am Grastuch; —ati (-ám) Futter sammeln; 2. pfuichen; 3. huren; —ava *f.*, —avka *f.* (babka) Moormelse, Sumpfmelse *f. Parus palustris.* [*f.*
pice (*int.* picí) *f.* Futter *n*, Fourage
picek, cka *m.* Mastschwein *n.*
picí *adj.* Trink-; p. nádoba Trinkgeschirr *n.*
piciti (*imp.* pici!) nähren, füttern.
picka *f.* kleiner Ofen.

pickov-ati füttern: se fich; —ina *f.* Schweinsfleiſch *n.*

piclati (-ám) ult ſtumpfem Meſſer ſchneiden (žižlati); pfuſchen.

picna *f.* Hure *f.*

pic-natý *adj.* futterreich; 2. gemäſtet; —ni, picní *adj.* Futter-; p. byliny, —niny *pl.* Futterkräuter; —nice, picnice *f.* Futterhaus *n.*; —ník, picník, a *m.* Fourageur; Futterhandler *m.*; p., u *m.* Futterboden *m.*; Futterkammer *f.*, Speicher *m.*; —ný *adj.* feiſt, dick, gemäſtet.

picov-ati Futter holen, fouragieren, proviantieren; —ní *adj.* Futter-; —ník, u *m.* Futterſack *m.*; p., a Fourageur *m.*

píček, čku *m. st.* Urin *m.*

píčiti (břicho atd.) vorſtrecken; p. se (zpěčovati se) ſich weigern.

píčkati, píčkati (-ám) harnen.

píď, di *f.* Spanne *f.*; na p. zdáli ſpannenlang.

píďalka *f.* Spannraupe *f. Geometra*; p. angreſtová Stachelbeerſpanner *m. Cyrene grossulariata.*

pídidlouhý *adj.* ſpannenlang.

pídikřísek, ska *m.* Zwergſtrafe *f.*

pídimuž, o, —ík, a *m.*, —átko *n.* ein ſpannenlanger Menſch, Zwerg *m.*

píditi (*imp.* pídi!) mit der Spanne meſſen, umfaſſen; p. se (*imp.* pidi se!) čeho, po čem ſuchen; nachforſchen.

píďka *f.* Spännchen *n.*

pídlati (-ám) *v.* pičlati.

pídlo *n. st.* Getränk *n.*; Trunk *m.*

pídní, píďový *adj.* eine Spanne lang.

piesa *f.* Piece *f.* (frz.).

pieta *f.* Pietät *f.*

pif-paf-puf *int.* piffpaffpuff!

pifka *f. v.* pivka. [žehliti.

piglovati něco plätten, bügeln *v.*

piha, píha *f.* Sommermal *n.*, Sommerſproſſe *f.*, Sommerfleck *m. Ephelis* (*pl. Ephelides*).

pihalice *f.* chřástal kropenatý Sumpfhuhn, Rohrhuhn *n. Rallus* (*Gallinula*) *Porzana.* [*v.* perlička.

pihalka *f.*, pihatka *f.* Perlhuhn *n.*

pihavice, pihovice *f. st. v.* pijavice.

pihavý, pihovatý, pihovatý *adj.* ſommerfleckig.

pihule *f. v.* piha. [muerfleckig.

pínv-a *f. st.* Feige *f.*, Beere *f.*; —olistý *adj.* feigenblättrig.

pich, u *m.* das Stechen, Stich *m.*; 2. Schwellloch *n. Porus m.*

pich, u *m.* Stämpfel, Stößel, Stampfſchlegel *m.*; Fallbock, Fallſtämpfer *m.*; —ací, (pichací) *adj.* Stech-; —ač *m.* Stecher, Kneiper *m.*; Stechwurm, Kneipwurm *m.*; —ačka *f.* Stecherin *f.*; Kneiperin *f.*; 2. Stecherei; Kneiperei *f.*; —ák, a *m.* Stichholz, Stampfe *f.*; —ání *n.* Stechen *n.*; p. na prsou, v boku Seitenſtechen *n. Pleurodynie, Pleurothopnöe, Pleuritis*; —ati (-ám, *imp.* pichej!), —nouti (*imp.* pichni!) do něčeho, p. v něco ſtechen; —avice *f.* Binſenforelle, Zellenforelle *f.*; —avý *adj.* ſtechend.

pichl-ák, u *m.* Baumſtachel *m.*; —ati (-ám) ſtacheln; —atka *f.* Stachelgras *n. Cenchrus v.* oſtrokvět; —avý *adj.* ſtachelig *v.* pichavý.

pichoň (pýchoň) *m.* Taugenichts *m.*

pichov-atost *f.* Verwitzt *f.*; —atý, —itý *adj.* verwitzt.

pij-ácký *adj.* Trinker-; —ácká (t. píseň) *f.* Trinklied *n.*; —ač, e *m.*, —ák, —an, a *m.* Trinker *m.*, Säufer *m.*; —ak, u *m.* Fließpapier *n.*; 2. Trinkzeug *n.*; 3. fig. Schlund *m.*; —árna *f.* Trinkſtube *f.* [nienbuchte *f.*

pijáry *pl. m.* Dukatenbuchte, Kaſta-

pij-atika *sl.*, —atka *f. mor.* Trinkerei *f.*; —aty *adj.* trinkbar.

pijav-ac, vce *m.* Fließpapier *n.*; 2. *vn.*; —ice, ka *f.* Blutegel *m. Hirudo*; fig. Erpreſſer *m.*; —ý *adj.* = p. papír Löſchpapier, Fließpapier *n.*

pij-ce *m.* Trinker *m.*; —u *v.* piti.

pik, u *m.* Pikee *m.*, (Stoff); Pike *f.*

pik-a pika *f.* Pike *f.*; —ář, pikař *m.* Pikenträger, Pikenier *m.*

pikati (-ám) harnen; 2. laufen, knicken; 3. vieren, pfeifen (von Vögeln); p. se (pykati se = já se pykám) nicht ſpielen unter Kindern.

pikatý *adj.* ſtumpfnaſig (piknosý).

pikel, kle *m.* Kabale *f.*; Komplott *n.*; *pl.* pikle Umtriebe *pl.*; p. *sl.* Pech *n.* (peklo) *v.* smola; —ník, a *m.* (spiklenec) ein Verſchworener.

piker, pýker, kru *m. sl.* ſchwarzes

pikeš *m. v.* bekeš. [Brot.

piket, u *m.* Pikett *n.* (Spiel); —a *f.* Piket *n.* (mil.).

piklouš *m.* Kabaliſt *m.*

piknik, u *m.* Picknick *m.*

pik-nos, a, —nůsek, ska *m.* eine Stulpnaſe; —nosý, —onosý *adj.* ſtulpnaſig, ſtumpfnaſig.

piknouti (nesmí ani p.) mucken.

pikol-ík, a *m.* Pikkolo *m.* (kleiner Kellerburſche); —ka *f.* Pikkoloflöte, Pickelflöte *f.* (*flauto piccolo*).

pik-ový *adj.* Pick-; —ová vesta Piqueweſte *f.*; —ová dáma (karte) Pikdame *f.*

piksa *f. st.* Verſchwörung *f.*, Komplott *n.*; Schlauheit *f.*

piksl-a *f.* (*gen. pl.* piksel) Dose *f.*, Tabaksbüchſe *f.*; —ář *m.* Doſenmacher *m.*

pikul-ík, a *m.* Pfiffikus, Spitzkur *m.*; Hanswurſt *m.*, Bajazzo *m.*; —ka *f.* Witzmädel *n.* [piti.

pil, a, o er (ſie es) hat getrunken *v.*

pila (píla) *f.* (*instr.* pilou) Säge *f.*; 2. Sägemühle, Schneidemühle Bretmühle *f.*; 3. Sägefiſch *m.* (piloun).

pilař, e *m.* Sägeſchmied *m.*; Sägehandler *m.*; Sägemüller *m.*, Bretſchneider *m.*

pilát, u *m.* Sternblume *f. Anchusa*; fig. p., a *m.* Heuchler *m.*

pilatka *f.* Blattweipe *f. Tenthredo.*

pile (*instr.* pilí) *f.* Fleiß *m.*, Eifer *m.*, Beflifſenheit *f.*

pilec, lce (op...) *m.* Trunkenbold *m.*

pilen, lna, lno *v.* pilný.

piléř *m. v.* pilíř.

pileti něčeho *v.* píliti. [(*pygargus*).

pilich, a *m.* Kornweihe *f. Falco cyaneus*

pilik. a *m.* Stachelhaje *m.*; Lump *m.*, Bauchsauger *m.* (Fisch) *Cyclopterus umbus.* [Abfellicht *n.*

piliny *pl. f.* Sägespäne, Feilspäne *pl.*,

pilíř *m.* [fr. *pilier*] Pfeiler *m.*; Pilon *m.*

pil-irna *f. v.* pilna; —iti *v.* pilovati.

piliti (*imp.* pil!) něčeho sich befleißen; p. někam (do školy) eilen, sich beeilen.

pilk-a (*gen. pl.* pilek) *f.* Handlage *f.*; —ař *m. v.* pilníkář; —ovati *v.* pilovati.

pilna *f.* Feilstätte *f.*

pilně *adv.* fleißig.

piln-ík. u *m.* Feile *f.*; —íkář *m.* der Feilenbauer, Feilenhändler; —íkárna *f.* Feilenfabrik *f.* [p. se fleißig sein.

pilniti (*imp.* pilni!) fleißig machen;

pilno *adv.* fleißig; nötig; máme p., na p. wir sind sehr beschäftigt; wir haben eine dringende Arbeit; práce na p. Postarbeit *f.*

pilnost *f.* Fleiß *m.*; fig. Dringlichkeit *f.*; z pilnosti se štěstí rodí, lenost holou bídu plodí Fleiß bringt Brot, Faulheit bringt Not.

pilnovati fleißig sein.

piln-ý *adj.* (pilně *adv.*) fleißig, beflissen, geflissen, emsig; 2. notwendig, nötig, wichtig; p. návrh Dringlichkeitsantrag *m.*; —á práce Postarbeit, dringende Arbeit; pilen býti něčeho sich einer Sache befleißen od. befleißigen, beflissen sein.

pilo-rozi *pl.* (brouci) sägeförmige Käfer (*Serricornia*); —rožka *f.* Fallkäfer (Feilkäfer) *m. Clythra.*

pilost *f.* Trinkbarkeit *f.*

piloun, a *m.* Sägefisch *m. Pristis antiquorum.*

pilous, a *m.* Mehlkäfer, Kornkäfer *m.*, Kornmotte *f.*, Kornraupe *f.*, Kornwurm *m. Calandra granaria* (*Curculio granarius.*)

pilov-aci *adj.* Feil-; —ačka *f.* Sägefeile *f.*; —ání *n.* das Feilen; —ati něco (pilníkem) feilen; p. něčeho *v.* píliti; —atý *adj.* gezackt; —ec, vce *m. v.* piloun.

pilozubec, bce *m.* Iguanodon (zool.).

pilucha *f.* Sägefliege *f. Xylota.*

pilul-e, —ka *f.* Pille *f.*; k hořké pilulce sladce se usmívati zu bösem Spiele gute Miene machen; —kář *m.* Pillenliebhaber *m.*

pilvous, a *m. st. v.* pilous; *v.* plž.

pily *adj.* trinkbar.

pim *v.* píti.

pin. u *m.* Pinne *f.*; Rahmnagel (b.

pina *f. v.* pěna. [Tuchm.).

pin-a, —ie *f.* Pinie *f.*, Pinienbaum *m.*, Pinienfichte *f.*, Pinienkiefer *f. Pinus Pinea*; —elka *f.*, pineola *f.* Pinie *f.*, Pinienzapfen *m.*, Pinienmuß *f.*, Pinicle, Pineole, Pignole *f.*

pinceta *f.* Pinzette *f.* [haltend.

pinetni *adj.* (p. čhán) eine Pinte ent-

piniovec, vce *m.* Pinienstein *m.*

pinka *f.* Geldbüchse *f.* (b. Kartenspiele); 2. Fink *m.* (pěnkava); 3. p. linka *Coccinella* Sonnenkäfer *m.* (slu-

pinkati (3. -á) *v.* pěnkati. [nečko).

pinkava *f. v.* pěnkava.

pinkovitý *adj.* bunt; gepünktelt.

pint. u *m. sl.* Schlußmahl *n.*

pinta *f.* (*gen. pl.* pinet) Pinte *f.* [it. *Pinta*] Maß (4 Seidel).

pionýr, a *m.*, zakopník Pionier *m.*

pipa *f.* kleines Kind; 2. Pfeife *f.*; 3. Pipe *f.* (Faßhahn); 4. Butz *m.*, Nasenpörel *m.*

pip-ač *m.* Launler, Tändler *m.*; —ati (-ám, áš, á) piepen; 2. laufen; p. se s něčím womit tändeln.

pipec, pce *m.* (tipec) Zips, Pips *m.* (Hühnerkpf.) [Daumen gemacht).

pipek, pku *m.* die Feige (mit dem

pipel, pla, piplík. a *m.*, piple, ete *n.* Stechmücke *f.*, Gelse *f.*

piperát *m. v.* paprika; *v.* mydlice.

pipet, pte *m. v.* pipec.

pipiška *f.* Pieplerche *f.* [Pfeife *f.*

pipka *f.* Gelse *f.*; *v.* tiplice; 2. p.

pipka *f. sl.* Mehlbrei *m.*

pipkati (-ám) piepen; trinken; laufen.

pipl-a *f.* Feldschlenzunge *f. Lycopsis* (bot.); p. *m.*, —ák, —ač *m.* Wühler; Tändler *m.*; —ačka *f.* Tändlerin *f.*; 2. langweilige Arbeit *f.*; —ati (—ám, áš, á *et* -lu, eš, e *imp.* piplej!) se s čím zögern, tändeln, trödeln; p. se v čem worin wühlen; —avý *adj.* tändelhaft; —e (piple), ete, —ík, a *m. v.* pipel; —íček, čka *m. v.* pipiška; —ovina *f.* Pseudoalkalin *n.*; —ovité (t. rostliny) *Boragineae.*

pipot. u *m.* Gepiepe *n.*

piprati (-ám) *v.* piplati. [kypřice.

pipřice *f.* Mühlstein, Oberstein *n. v.*

pipteti (*imp.* pipti!) piepen, pfeifen.

pirat, a *m.*, mořský loupežník Pirat *m.*, Korsar *m.*, Seeräuber *m.*

pireň, rně *f. v.* perna.

pirka *f.* das Waschen.

pirko *n.* Federchen *n.*

pirna *f. v.* perna.

pirn-atý *adj.* gefiedert; —ík, u *m.* Federfutteral *n.*, Pennal *n.* (perák); p., a *m.* Federhändler *m.*

piroh, u *m.* Kuchen *m.*, Backwerk *n.*

pirožec, žce *m.* Ammonit, Belemnit *m.*

pirůžek, žku *m.* Zweitschentäschlein, Kaietaschlein *n.* Maultasche *f.* (Speise).

pis-aci *adj.* Schreib-; —ácký (písácký) Schreiber-.

písačka *f.* Schreiberei *f.*; 2. Schreiberin *f.*; 3. Sandhändlerin *f.*

pis-adlo *n.* Schreibzeug *n.*; —ák, písák, a *m.* Schreiber, Skribent *m.*

písal, a, písálek, lka *m.* Skribler *m.*

písan-ina *f.* Geschreibsel *n.*; —ka *f.* Schreibbuch *n.*; 2. Portefeuille *n.*; —ost *f.* gewebtes Muster; —ý geschrieben; *st.* gemalt.

písař *m.* Schreiber *m.*; denní p. Tagschreiber, Diurnist *m.*; —ík, a *m.* Unterschreiber *m.*, Skribent *m.*; —ka *f.* Schreiberin *f.*

písárn-a, písárna *f.*, písáreň, rně *f.* Schreibstube *f.*, Schreibzimmer *n.*, Kontor *n.*, Kanzlei *f.*, Bureau *n.*; —ík, a *m.* Kontorist *m.*, Bureauschreiber *m.*

pisař-ský *adj.* Schreiber-; Schreib-; —**ství** *n.* Schreiberdienst *m.*

pisatel, e *m.* Schreiber *m.*; —ka *f.* -in; —na *f. v.* pisárna.

pis-ati (píšu, (*imp.* piš!) *st.* schreiben *v.* psáti; —avý *adj. v.* psavý.

písátko *n.* Griffel *m.*, Schieferstift *m.*

písba *f.* das Schreiben, die Schreiberei.

písč-ek *v.* písek; —ina *f.* Sanderde *f.*; Sandhaufen *m.*; Sandbank *f.*; Sandwüste *f.*; —itý *adj.* sandig.

písebn-é, ého *n.* Schreibgebühr *f.*; —ý *adj.* schriftlich *v.* písemný.

písec, sce *m.* Schreiber *m.*; Skribent *m.*; Schriftsteller *m.*; Konzipist *m.*

píseč-ek, čku *m. v.* písek; —enka *f.* Sandweide *f.*; —ina *f. v.* pisčina; —natka *f.* (bot.) Milche *f.* *Lapsana* (*Arnoseris*); —natý *adj.* sandig; —nice *f.* Sandkraut *n.* *Arenaria*; 2. Meernelke *f.*; 3. Sandweide *f.*; 4. Sandgrube *f.*; —ník, a *m.* Sandmann *m.*; —ný *adj.* Sand-; sandig; —ná bylina Sandpflanze *f.*

písek, sku *m.* Sand *m.*; nasypati písku někomu do očí fig. einem Sand in die Augen streuen; jest jich jako písku v moři ihrer sind wie Sand am Meere; (med.) Grieß, Harngrieß *m.* *Psammos m.*; fig. Kampfplatz *m.*; *pl.* písky Sandfeld *n.*; Sandboden *m.* (na pískách).

písem-ce *n.*, —ko *n. v.* písmo; —ka *f.* schriftliche Arbeit, schr. Aufgabe; —né *adv.* schriftlich; —nice *f.* Schreibstube *f.*, Schreibschule *f.*; —nictví *n.* Schriftwesen *n.*; Literatur *f.*; —nost *f.* Schrift *f.*; Schriftgemäßheit *f.*; Schriftstück *n.*; Dokument *n.*; Urkunde *f.*; *pl.* —nosti schriftliche Aufsätze; Geschäftsaufsätze; —ný *adj.* Schrift-, schriftgemäß; schriftlich; p. jazyk Schriftsprache *f.*; —ství *n. v.* písemnictví.

píseň, sně *f.* das Lied; Arie *f.*; p. svatební Hochzeitslied *n.*; p. pastýřská (od. bloß pastýrská *etc.*) Hirtenlied, Pastorale *n.*; p. národní (lidová) Volkslied *n.*; p. písní das hohe Lied (bibl.) *Canticum canticorum*; čí chléb jídáš (či pivo piješ), toho p. zpívej wessen Brot man ißt, dessen Lied muß man singen.

písik, a *m.* Flußuferläufer *m.* (Vogel) *Actitis* (*Tringa*) *hypoleucus.*

písivo, písivo *n.* Schreibmaterial *n.*, Schreibzeug *n.*

písk, u *m.* das Pfeifen; der Pfiff; mnoho —u, málo zisku viel Geschrei, wenig Wolle; p., písk Federkiel *m.*; —ací, piskací *adj.* Pfeif-, Blas-; —ač, piskač *m.* Pfeifer *m.*

písk-áček, čka *m.* Pfeifer *m.*; 2. Grieshuhn *n.* *Glareola* (Ufhorlik); —ačka (písk.) *f.* Pfeiferin *f.*; —ání *n.* das Pfeifen.

písk-ař *m.* Sandmann *m.*, Sandhändler *m.*; —árna *f. v.* pískovna.

pískati (-ám, *imp.* piskej!) na něco (p. na píšťalku, na flétnu atd.) pfeifen.

pískatý *adj.* sandig.

pískavice *f. v.* pískovice.

pískavka *f.* Ohrwurm *m.*, Ohrenkriecher *m.* (škvor).

pisklavý *adj.* pfeifend; pfeifig; weinend.

piskle, ete, pisklátko *n.* Gelbschnabel, (Pfeperling *m.*, junger Vogel).

pisknouti, pisknouti einmal pfeifen; mucken; einen Laut von sich geben; nesmí ani p. er darf nicht einmal mucken, nicht einen Muck von sich geben. [*phila.*

piskomilka *f.* Sandweipe *f.* *Psammophila.*

piskoř, e *m.* Kiel *m.*; 2. Sackpfeife *f.*; 3. Mundstück am Dudelsack; 4. Beißker, Schlammbeißer *m.*, Wetterfisch *m.* *Misgurnus fossilis.*

piskor-a *f.* pfeifiges Weinen; 2. ein pfeifiges Kind; 3. *v.* piskoř; —ky *pl.* längliche Butterkügelchen.

piskot, piskot, u *m.* das Gepfeife.

piskov-ati sanden; —atý *adj.* sandig; —cový *adj.* Sandstein-; —ec, vce *m.* Sandstein *m.*; —ice *f.* Sanderde *f.*, sandige Erde; 2. Bockshornklee, Kuhhornklee *m.* *Trigonella*; —ina *f. v.* pisčina; —na *f.* Sandgrube *f.*; —ý *adj.* Sand-; p. kámen Sandstein *m.*

pism-áctví *n.* Bibelleserei *f.*; —ák, a *m.* Schriftkundiger *m.*; Bibelleser *m.*

pism-é, ene *n.* Buchstabe *m.*; —ečko *n.* kleine Schrift.

pismen-ář, —kář *m.* Buchstabenkrämer, Silbenfechter *m.*; —ek, nku *m.*, —kovina *f.* Schriftmetall *n.* (literkovina).

písmeno *n.* (písmena *f.*) Buchstabe *m.*; —početnický, —počtářský *adj.* algebraisch; —početnictví, —počtářství *n.* Algebra *f.*, Buchstabenrechnung *f.*; —počtář *m.* Algebraist *m.*

písmo *n.* (*gen. pl.* písem) Schrift *f.*; 2. (*rus.*) Brief *m.*; svaté p. heilige Schrift *f.*, Bibel *f.*

písmo-liječ, jce, —livec, vce *m.* der Schriftgießer; —lijna *f.* (slévárna písma) Schriftgießerei *f.* (Ort); —noš *m.* Schrifthalter *m.* (des Setzers); —vek, —vku *m.* Schrifttellur *n.*; —vina *f.* Schriftmetall, Schriftzeug *n.*; —vý *adj.* Schrift-; —znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Graphologie *f.*; —žravý *adj.* schriftstreffend.

písna *f. v.* písárna.

písn-ice, —ička *f.* Lied *n.*, Liedchen *n.*; —ičkář *m.* Liederkramer, Bänkelsänger *m.*; -ka -ín.

písny *adj.* Schreib-.

píst, u *m.*, —a *f.* Bleuel, Schlegel *m.*; Kolben *m.*; Stößel *m.*; Stempel *m.* (d. der Pumpe); Rabe *f.* (am Rade); —y Speichen *pl.* [*Pistacia.*

pistacie *f.* Pistazie *f.*, Pimpernuß *f.*

pistáček, čku *m.* Arendalit *m.*, Pistazit *m.*

pistol, e, —e, —ka *f.* Pistole *f.*

piston, u *m.*, pístek Piston *m.*

pišek, ška *m.* Fußgänger *m.*; 2. Bauer *m.* (im Schachspiel).

piškot, u *m.* [it. *biscotto*] Biskotte *f.*, Bisкuit *n.*, (Zuckerbrot *n.*). [Pfeifer *m.*

píšť-adlo *n.* Pfeifel *f.*; —ák, a *m.*

píšťal, i *f.*, —a, —ka *f.* Pfeife *f.*; 2. Faustrohr *n.*; 3. *v.* pištěl; —í *adj.* Pfeifen-; p. kolínko, p. kost Röhrbein, Schienbein *n.*; —iště *n.* Pfeifenbrett *n.* (d. d. Orgel); —nice *f.* Pfeifenstock *m.*

(b. d. Orgel); —ník a *m.* Pfeifenmacher *m.*; —niště *n. v.* píšťaliště; —ový *adj.* Pfeifen-; Fistel-; —stvo *n. coll.* Pfeifenwerk *n.*

píšťba *f.* das Pfeifen, die Pfeiferei.

píšťbník, a *m. sl. vn.* Pfeifer *m.*

píšť-ec, tce *m.* Pfeifer *m.*; 2. leere Nuß; —ecí stroj Flötenwerk *n.*; —ek, ška *m.* Pfeifer *m.*

píštěl, i, —a *f.* (anat.) Knochenröhre *f.*; 2. (chir.) Fistel *f. fistula*; —enka *f.* Fisteltier *n. Fistularia.*

píštělín, pustorył (jasmín) Pfeifenstrauch *Philadelphus coronarius.*

píštělní *adj.*, p. vřed Hohlgeschwür *n.*

píštěti (*imp.* pišti!) pfeifen; piepen (myš pišti, kuře pišti); p. blaien (vítr pišti); p. quelen, lintern (voda pišti; krev pišti z rány atd.).

pišti-na *f.*, —tý *v.* písčina, písčitý.

pišťucha *f.* Haſenmaus *f.*, Schoberstier *n. Lagomys alpinus.*

pišu *v.* psáti.

pták, a *m. v.* piják.

pítati (-ám) *st.* nähren; p. se *v.* ptáti se.

pítec, tce *m. v.* pijce.

pítel, e *m.* Trinker *m.*, Zechbruder *m.*; —na, piterna *f. v.* pijárna; —ný *adj.* trinkbar *v.* pitný.

píti (piju, eš, e, *st.* pím, píš, pí, *imp.* pij *et* pi!) něco (p. vodu, pivo, víno) trinken; (popíjeti, pívati oft trinken).

pít-í *n.* das Trinken; 2. Getränk *n.*, Trunk *m.*; —ka *f.* Trinkerei *f.*, Trinkgelage *n.*

pítka *f. v.* pětka.

pitný *adj.* trinkbar; —ná voda Trinkwasser *n.*

pitom-ě *adv.* dumm (*v.* pitomý); —ec, mce *m.* Tölpel *m.*; —ěti (-ím, *imp.* -ěj!) zahm, kirre werden; 2. blöde werden; —ice *f.* Faulfieber *n.*; —iti (-ím, *imp.* pitom!) něco zähmen, kirre machen; —ost *f.* Zahmheit *f.*; p., —ství, —stvo *n.* Engsinnigkeit, Bornirtheit *f.*, Geistesarmut *f.*; —ý (*comp.* —ější) *adj.* zahm, kirre, heimisch; dämisch; dumm; bornirt; p. (od něčeho) betaubt; dělati —ého den Unwissenden spielen.

pitovina *f. sl.* Heber *m.*

pituš-e, —ka *f.* Bitterling *m.* (Fisch) *v.* hořavka.

pitulník, u *m.* Goldneſſel, Waldneſſel

pitva *f.* Anatomie *f. v.* pytva.

pitvor, u *m. sl.* Vorhaus *n.*

pitvora *f.* Karikatur *f.*

pitvoř-eni *n.* Affektation *f.*; Ziererei *f.*; —ice *f. v.* pitvora; —ík, a *m.* der Fratzenvogel; —ilý *adj. mor.* verstellt; —iti (-im, *imp.* pitvoř!) něco nachbilden; nachmachen; p. se sich zieren. Grimassen machen; zärtlich tun (mit Kindern); —ivý *adj.* affektiert.

pitvorný *adj.* geziert; 2. ungeheuer; monströs; p. obraz *v.* pitvora.

pivák, a *m.* Biertrinker *m.*

pivati (-ám) öfters trinken *v.* píti.

piv-ce *m.*, —ec, tce *m.* Trinker *m.*

piv-ečko, —íčko, —ko *n. v.* pivo.

pivka *f.* Rausch *m.*; 2. geheimer Groll; míti na někoho pivku einen Pik auf jmd. haben.

piv-na *f.* Trinkstube *f. v.* pivnice; —né, čho *n.* Biergeld *n.*; —ní *adj. v.* pivný; —nice *f.* Bierhalle *f.*, Bierjalon *m.*, Bierzimmer *n.*; Bierkeller *m.*; —nička *m.*, —ničník, a *m.* Bierbruder *m.*; —ník, u *m.* Schenktisch *m.*; 2. Weinschädling *m. st.*; p., a *m.* Bierschenker *m.*; —ný *adj.* Bier-; p. sklep Bierkeller *m.*; p. sud Bierfaß *n.*; —ná (—ní) polévka Bierſuppe *f.*

pivo *n.* Bier *n. (cerevisia)*; 2. *st.* das Getränk; p. vařiti das Bier brauen; kde se pivo vaří, tam se dobře daří schaut wo gut Bier braut! —dus, —chlast, —mil, a *m.* Bierbruder, Bierdampfel *m.*

pivoňka (pivoně) *f.* Pfingstrose, Pfingstblume *f. Paeonia*; zučervenala se jako p. ihe wurde kirschbraun im Gesichte.

pivopil, a *m. v.* pivodus.

pivovár, u *m.* (—na *f.*) Brauerei *f.*, Brauhaus *n.*; —ečník, —ník, a *m.* Biereige *m.*, Brauerigner, Brauerbe, Brauherr *m.* (brauberechtiger Burger); —ečnost *f.* Braugerechtigkeit *f.*. Propination *f.*; 2. *v.* pivovárství; —ečný *adj.* brauberechtigt; p. dům Brauhaus, Biereigenhof *m.* (in Erfurt), brauberechtiges Haus; —né, čho *n.* Gebraugeld *n.*; —nost *f. v.* pivovárečnost; —ný *adj. v.* pivovárečný; —ský průmysl Brauindustrie *f.*; —ství *n.* die Bierbrauerei.

pivovina *f.* Bierstein *m.*; 2. Biergerüch *m.*

pivsko *n. v.* pivo.

pivůňka *f. v.* pivoňka.

pizditi (-im, *imp.* pizdi!) něco hunzen.

pižlati (-ám) něco něčím fiedeln, mit stumpfen Messer schneiden *v.* žižlati.

pižma *f.* Bisamblume *f.*

pižmo, pižmo *n.* Bisam *m.*, Moschus *m.*

pižmoň, pižmoň, ně *m.* Bisamtier *n. Moschus.*

pižmov-ec, vce *m.* Bisamkäfer *m.*; —ěnka, —ka *f.* Bisamblume *f. Adoxa*; —ý *adj.* Bisam-; p. srnec Bisamtier *n. v.* pižmoň.

plac, u *m. (loc.* na —e, na -u) Platz

plác! *int.* platsch! bumm!

plácač *m.* Platscher *m.*; 2. Klatscher, Plauderer; 3. Flicker *m.*; —ka, placačka *f.* Patscherin; Klatscherin *f.*; 2. Flickerin *f.*; 3. Patscherei, Klatscherei *f.*; 4. Flickerei *f.*; 5. Klatsche *f.*; p. na mouchy Fliegenklappe *f.*; p. na míč Ballstab *f.*

plácák, u *m.* Stampfklotz, Tennenbar *m.*; 2. Plumpjack *m.*

plác-al, a *m.* Plapperhans *m.*; —ání *n.*, —anice, —anina *f.* Klatscherei *f.*, Gewäsch, Geklatsche *n.*; 2. Geflicke, Flickwerk *n.*; —ati (-ám, *imp.* plácej!), placati do něčeho patschen; p. něco, o něčem klatschen, plaudern; p. rukama *v.* tleskati; p. se ve vodě platschern im Wasser.

placatý *adj.* (na placato *adv.*) platt, flach.

pláca-vý *adj.* plaudernd, klatschend.

pláce *f.* Lohn *m.*; 2. Flecken, Fleck *m.*; jaká práce taková pláce wie die Arbeit so der Lohn.

placek, cku *m. v.* placka.

plácek, cku *m.* Plätzchen *n.*

placení *n.* Zahlung *f.*, k p. zahlbar.

plác-enina *f.* Geflicke *n.*; —eti (-im, *imp.* -ej!) lappen, flicken.

placatník, a *m. st.* Flicker *m.*

placička *f.* kleiner Kuchen.

placina *f.* Platz *m.*; *v.* plasina.

placka (*gen. pl.* placek) *f.* Fladen *m.*; breiter Kuchen; 2. p. (křenová atd.) Zugpflaster *n.*, 3. p. (ryba) Alcie *f. v.* podmořanka; p. *m. v.* plácal; Plumpsack *m.*

plácnouti něco vorplandern; p. někoho patschen; p. si (*vulgo*) den Rauf abschließen; *v.* placati. [klapper *n.*

plácot, u *m.*, —ina *f.* Geklatsche, Ge-

placucha *f.* Plumpsack *m. v.* placák.

pláč, e *m.* das Weinen; p. Jeremiašův Klagelied Jeremias *Threni pl.*; je mi do —e es ist mir weinerlich.

plač-ek, čka *m.* Greiner, Weiner, Winselaffe *m.*, Klagemann *m.*; p., čku Abschiedskuchen (Hochzeitskuchen) *m.*; *v.* placek, placka; —evný *adj. st.* Trauen-; —ivý *adj.* weinend *v.* plačtivý; —ka *f. v.* plačnice; *pl.* —ky; z hračky bývají —ky das Spiel führt manchmal zum Weinen; s —ky weinend; —livý *adj.* klagend; —na *f.* ein winselndes Pupperchen, p., —nice *f.* Klageweib *n.*, Klagetrau *f.*; —tioký *adj.* rinnaugig, triefaugig; —tivý *adj.* weinend, weinerlich.

pláču *v.* plakati.

plagiát, u *m.* spisovni krádež Plagiat *n.*

plahoč-ení *n.* Schwärmen *n.*; fig. Schinderei *f.*; —il, a, —ilec, lce *m.* Schwarmer *m.*; —ina *f. v.* plahotina; 2. das Schleppen, Geschlepp; —iti se (*imp.* neplahoč se!) in Kot herumgehen; p. se (po městě, po světě) schwärmen, herumschlenkern, herumstreichen; sich mühsam fortbringen; p. se s čím sich abschinden; sich abradern; —ivý *adj.* landläufig.

plahotina *f.* weite Ebene *f.*

plácha *f.* Ebene *f.*; 2. Schwarte *f.*; Blechplatte *f.*

plácha *f.* Schimmel b. Flüssigkeiten.

plachet-ka *f.* Plache *f.*, Kopftuch der Bauernweiber; —ní *adj.* Segel-; p. loď Segelschiff *n.*; p. plátno *v.* plachtovina; —nice *f.* Haufiererin *f.*; Schwarzbäckerin *f.*; —nictví *n.* Segeltuchfabrikation *f.*; —ník, a *m.* Herumträger, Haufierer *m.*; 2. Schwarzbäcker *m.*; 3. Segeltuchmacher *m.*

pláchnouti fliehen; 2. *v.* pláknouti.

plachost *f.* Scheu *f.*, Schüchternheit *f.*

plachta (*gen. pl.* plachet) *f.* Leintuch, Bettuch *n.*; 2. das Segel (auf Schiffen).

placht-ář *m.* Segelmacher *m.*; —árna *f.* Segelboden *m.*; —ění *n.* Segeln *n.*; —ina *f.* Segeltuch *n. v.* plachtovina; —oví *f. coll.* Segelwerk *n.*; —ovina *f.* Segeltuch *n.*; —ový *adj.* Segel-.

plachý *adj.* scheu, schüchtern; flüchtig; wild, flatterhaft unbeständig.

plakara *f.* (štítonoš) Schildfisch, Storchfisch *m.*, Sauger, Schiffshalter *m. Echeneis.*

plakát, u *m.* (nárožní vývěska) Plakat *n.*, Affiche *n.*

plakati (pláču, eš, č *et* plakám, áš, á, *imp.* plač *et* plakej!) weinen; p. někoho (*gen.*), p. nad někým, p. pro koho, *st.* p. na koho, *st.* p. po někom jmd. beweinen; p. se *st.* (plakati) weinen.

plakavý *adj.* weinend *v.* plačtivý.

pláknouti, pláchnouti špulen, abspulen; 2. schmelzen (v. Licht); 3. fig. fliehen; p. se (op...) sich baden u. plätschern.

plám *v.* pláti. [fleckig.

plama *f. pol.* Fleck *m.*; —tý *adj.*

plamen, e *et* a *m.* Flamme *f.*

plameňák, a *m.* Flamant, Flamingo, Karminpelikan *m. Phoenicopterus.*

plamen-ati (3. -á) flammen; —í *n. coll.* die Flamme; —ice (—čice) *f.* Feuernelke *f.*, brennende Liebe *f. Lychnis chalcedonica* (bot.); 2. plameňák; —íček, čka *m.* Feuerfalter *m. Hesperia virgaurea*; —ik, u *m.* Brenner *m.* (Gasbel.); —ina *f.* etw. Flammendes, Flammenfeld *n.*; —ště *n.* Brennpunkt *m.*; —iti (roz...) entflammen; —itý *adj.* flammend, flammig; —ivý *adj.* entflammt, flammend; —ka, —ovka *f.* Flammenblume *f. Phlox*; —nik *v.* plamenák; —ný *adj.* flammig; —ovatý *adj.* geflammt.

plamínek, nku *m.* Flämmchen *n.*; 2. Waldrebe *f. Clematis*; 3. Brennkraut *n.*; Brennwurz *f.*, die beißende Ranunkel *Ranunculus flammula.*

plamp-a *f.* Maul *n.*, Gosche *f.*; —ač *m.* Plappermaul *n.*; Plapperer *m.*; Hochzeitsredner *m.*; —árna *f.* das Plappermaul; —ati (-ám) plappern, plaudern; —us, a *m. v.* plampač. [mäßig.

plán, u *m.* Plan *m.*; podle —u planplán, ni, pláně *f.*, pláňka *f.* Wildling, Sezling *m.*; 2. Baumschule *f.*; 3. Halbreifen *m.* (b. Binder).

pláň, pláně, planě *f.* Ebene *f.*, Fläne; Prärie *f.*, Gefilde *n.*; Heide *f.*; Pampa *f.* (fr.), Ebene *f.*; 2. Waldhau *m.* [Kire.

planák, u *m.* wild wachsender, weißer

plaňava *f.* Esplanade *f.* (fr.), Plateau (fr.).

pland-a *f.* (flanda) Leinkittel *m.*; Kutte *f.*; —ák, a *m.* Kuttentrager *m.*

planě, pláně *f. v.* pláň.

pláně ête *n.* (*pl.* pláňata) Holzapfel *m.*; *v.* pláň.

planejš *m.* Sonnenfisch, Mondfisch, Petersfisch, Silberfisch, Spiegelfisch *m.*

planek, nku *m.* Wildling. [*Zeus.*

planet-a *f.* Planet *m.*; —ář, —nik, a *m.* Planetenleser, Sterndeuter *m.*; —ář, —ostroj *m.* Planetarium *n.*; —ový *adj.* Planeten-; —stvo *n. coll.* Planetensystem *n.* [Pflanzen).

planěti wild werden, ausarten (v.

plání *n.* das Lodern.

planička *f.* Holzbirne *f. v.* pláň.

plan-ina *f.* Ebene, Fläne *f.*; Brachfeld *n.*; Esplanade *f.*; p. horská Plateau *n.*, Hochebene *f.*; —ště *n.* Baumschule *f.*, Pflanzgarten *m.*; 2. Esplanade *f.*; —iti (*imp.* plaň!) něco planen, planieren, ebnen; p. (lesy, zemi) reuten, roden, ausrotten.

planka, plaňka *f.* Planke *f.*; Latte *f.*, Stakete *f.*; ein einzelner Baum nach dem Fällen; *pl.* plaňky *et* plaňka Umzaunung *f.*; Dielen *pl.*

plánka *f.* ein kleiner Wildling; 2. Holzbirne *f.*

plankovati, planěkovati (zapl...) einplanken, mit Planken umzäunen, palisadieren.

plano *n.* offenes Feld, Plane *f.*; 2. Waldhau *m.*, Rode *f.*; na plano *v.* naplano; —mel, a *m.* leerer Schwätzer.

planost *f.* Flauheit *f.*, Leerheit *f.*; 2. Unfruchtbarkeit *f.*; 3. Ebene *f.*

planouci flammig.

planovati planieren.

pláňoví *n.* Waldhau *m.*

plant-a *f. v.* planda; —ati (-ám se) hinken, schlottern; sich mengen, mischen; —avý *adj.* lahm, schlotterig.

plantáž, e *f.* Plantage *f.*; —ník, a *m.*

planu *v.* pláti. [Plantagenbesitzer *m.*

plan-ý *adj.* unfruchtbar; wild (von Pflanzen *silvestris, campestris*); p. strom wilder Baum; —á hruška Holzbirne *f.*; planá růže Hagerose *f.*; —ý poplach blinder Lärm; fig. p. leer, eitel, vergeblich; plané řeči eitles Geschwätz, leere Worte *pl.*; —é vyhrůžky leere Drohungen.

plápol, u *m.* die Flamme; 2. das Flackern; —ati (3. -á), —iti flackern, flammen, lodern; —avý, —ivý, plápolný *adj.* flammend, lodernd; —ště *n.* ein großer Haufen; Schoberfleck *m.* (*sr.* dlatoliště); —nice *f.* Windlicht *n.*, Windfackel *f.*

plas-a, —ka *f.* Landstrich *m.*; Strecke *f.*; —ina *f.*, —ště *n.* Terasse *f.*; Stufenland *n.*

plask-ačka *f. v.* pleskačka, plácačka; —anice *f. v.* pliskanice; —ati (-ám), plaskouti sp... (o něčem) *v.* pleskati; p. abfallen (v. d. Geschwulst). [plosko...

plasko-hlavý, —nohý, —nosý *adj. v.* plosky.

plasky *adj. v.* plosky.

plasť, i *f.* Pflaster *n.* (náplasť, přílep).

plást, u *m.* Honigwabe *f.*, Honigtafel *f.*, Honigladen *m.*, Wachsblatt *n.*

plástev, tve *f.* Honigscheibe, Honigtafel *f.*; —nice, plástnice *f.* Honigbiene *f.*

plast-ický *adj.* plastisch; —ičnost *f.* Plastizität *f.*; —ika *f.* Plastik *f.*

plástovati Honig machen, schichten; **plástva** *f. v.* plástev. [Honig lesen.

plaše *adv.* scheu.

plaš-iti (-ím, *imp.* plaš!) koho (*acc.*) wild, scheu machen; scheuchen, verjagen; 2. lügen, schwatzen; p. se scheu, wild werden, scheuen; —ný *adj* scheu.

plášť, tě *m.* Mantel *m.* (math., arch.); fig. Schutz; kam vítr tam p. den Mantel nach dem Winde hängen.

plášť-ec, ce, —ek, tku, —ík, u *m.*, —íček, čku *m.* kleiner Mantel; Mantille *f.*; —ěnci *pl. m.* Scheidenwürmer, Manteltiere *Tunicata*; —ěnka *f. v.* —inka, —íček, čku *m.* fig. Deckmantel *m.*; pod —íčkem unter dem Deckmantel; unter dem Vorwande; —inka *f.* Mantille *f.*

plášťov-ec, vce *m.* Mantelhafen *m.*; Mantelbaum *m.*; —ý *adj.* Mantel-.

plat, u *m.* Zahlung *f.*; Sold *m.*, Gehalt *m.*; Lohn *m.*; Gebühr *f.*; Zins *m.*; Steuer *f.*; denní p. Tagelohn *m.*, Diurnum *n.*; měsíční p. Monatsgeld *n.*; roční p. Jahresgehalt *m.*, Jahrgeld *n.*; z —u um Geld; co je naplat! was hilft es!

plát, u *m.*, —ek, tku *m.* Platte *f.* (Ofen-); Schiene *f.* (an der Rüstung); flache Schüssel; Fürschlag; Vorschlag *m.*; *pl.* —y Harnisch, Brustblech, ungemünztes Geld.

plátati (-ám) flicken.

platba *f.* Zahlung *f.*

plátce, platec *m.* Zahler *m.*

platebn-a *f.* Zahlungsstätte *f.*; Zahlstelle *f.*; —í *adj.* Zahlungs-, Zahl-; p. list, p. arch Zahlungsbogen *m.*; p. rozkaz Zahlungsauftrag *m.*; —ík, a *m.* Zahlungspflichtiger *m.*; —ý *adj.* zahlbar; zahlungsfähig.

platejs, a *m.*, —a *f.*, —ek, ska *m.* Scholle *f.*; Plattelse *m.*, Plattfisch *m.* *Pleuronectes platessa.* [tungsblatt.

plátek, tku *m. v.* plát; 2. kleines Zeit-

plátěn-ce, e *n.* feine Leinwand; 2. Hautchen *n.*; —ice *f.* Leinwandhändlerin *f.*; —ictví *n.* Leinwandhandel *m.*; Leinindustrie *f.*; —ik (—ník), a *m.* Leinweber *m.*; Leinwandhandler *m.*; —ka, plátěnka *f.* leinenes Weiberkleid; *pl.* —ky, plátěnky Unterziehhosen; —ko, plátěnko *n. v.* plátno.

plátený *adj.* leinen, leinwanden.

platež *f.* Zahlung *f.*; —ný *adj.* zahlend.

platí (planu, eš, e, plaju, eš, e et plám, áš, á, *imp.* plaň! plaj!) flammen, lodern, flackern; p. láskou (hněvem) vor Liebe (Zorn) brennen.

platič, e *m.* Zahler *m. v.* plátce.

platičník, u *m.* Platinit *n.*

platidlo *n.* Zahlmittel *n.*

platík, u *m.* Platinum *n.*

platil, a *m.* Zahler *m.*

platin-a *f.* Platin *n.*; —ovati platinieren; —ový *adj.* von Platin, Platin-.

platitel, e *m.* Zahler *m.*

platiti (*imp.* plať!) někomu něco (mzdu, dluh, daň), za něco, p. od něčeho zahlen; fig. p. patami das Fersengeld geben; p. Wert haben; p. gelten (koruna —í sto haliřů; pšenice —í dvacet korun; —i mnoho u dvora atd.); —í se gilt! [*adj.* zahlend.

plat-ivo *n.* Zahlungsmittel *n.*; —ivý

platka *f.* (b. Schneid.) Platte *f.*

platně *adv.* geltend; gültig; wirksam.

platněný *adj. v.* platěný.

platnéř, platnář, platný *m.* Plattner *m.*; —ský *adj.* Plattner-; —ství *n.* Plattnerhandwerk *n.*

platn-ý *adj.* Zahl-; p., iho *m.* (výplatní) Zahlmeister *m.*; —ice *f.* Zahlmeisterin *f.*; 2. Zahlbrett *n.*; —ík, a *m.* Zahler *m.*; 2. Lohnarbeiter *m.*

plátník, a *m. v.* plátenník.

plátno *n.* Leinwand *f.*; voskované p. Wachsleinwand *f.*; p. *st.* Segel *n.*

platn-o *adv. v.* platný; —ost, —ota *f.* Gültigkeit *f.*; Geltung *f.*; Wirkung *f.*; p. zákona Wirksamkeit des Gesetzes; k —osti býti nutno; —ý *adj.* geltend; gültig; wirksam; Wert habend; zahlend;

nutzlich, wichtig; nic —o, nic naplat! da nutzt alles nichts. [fellner *m.*

platober, a *m.* Inkaſſiſt *m.*; 2. Zahl-

plátovati něco plattieren, mit einer Platte bedecken.

platový *adj.* Zins-, Zahlungs-.

plátýnko *n.* (*dim.*) *v.* plátenko.

platys *v.* platejs.

plav, u *m.* das Schwemmen.

plav-aci *adj.* Schwimm-; —ač *m.* Schwimmer *m.*; —ačka *f.* Schwimmerin *f.*; 2. Schwimmerei *f.*; 3. Holzſchwemme *f.*; —adlo *n.* Schwimmort *m.*; —ák, a *m.* Falbe, Schwelfuchs *m.* (Pferd); 2. Grasmücke *f.*; p., u Ponton *m.*; —árna *f. v.* plovárna; —ati (-ám, áš, á *et* —u, eš, e, *imp.* plavej *et* plav!) ſchwimmen; ſchiffen; flößen, ſchwemmen.

plavat-ný *adj. st.* bläulich; —ý *adj.* grau; falb, gelblich.

plavba (*gen. pl.* plaveb) *f.* (po řece, po moři) Schiffahrt *f.*; das Schiffen; das Schwimmen.

plavbo-měr, u *m.* Log *m.* (Schiff.); —pis, u *m.* Logtafel *f.*, Logbrett *n.*

plav-ce *m. v.* plavec; —čí *adj.* Schiffer-; p., iho *m.* Schwimmeiſter *m.*; —čík, a *m.* Schiffsjunge *m.*

plaveb-né, ého *n.* Schiffsgeld *n.*; —ní *adj.* Schiffahrts-; Schwimm-; —ný *adj.* ſchiffbar.

plavec, vce *m.* Schwimmer *m.*; 2. Schiffer, Schiffmann *m.*, Matroſe *m.*; 3. (vorař) Floßer *m.*; 4. *st.* ein Falber, Falbling *m.*; —ký *adj.* Schiffer-; p. mistr Schwimmmeiſter *m.*; —ká škola die nautiſche Schule; —ká (píseň) Schifferlied, Bootslied *n.*; —tví *n.* Schifffunſt *f.*; Schifferei *f.*; —tvo *n. coll.* Schiffsvolk *n.*, Schiffsleute *pl.*; Schiffmannſchaft *f.*

plávek, vka *m.* falber Ochs (plavák).

plaveni *n.*, p. něčeho (p. dříví) das Flößen, das Schwemmen; p. polen die Scheitflöße; p. (na lodi) Schiffahrt *f.*, das Schiffen, Abſegeln; p. *st.* Durchfall *m.*, Abweichen *n.*

plav-idlo *n.* Fahrzeug *n.*; Flößgraben *m.*; Flöße *f.*; Flußmittel *n.*; —in, u *m.* Seekanne *f. Menyanthes nymphoides*; —isko, —iště *n.* Schwemme *f.*; —itel, e *m.* Schiffahrer *m.*

plaviti (*imp.* plav!) něco (p. dříví) flößen, zu Waſſer führen; 2. p. (koně) ſchwemmen; 3. p. (rudy) ſchmelzen, fließen; 4. p. křídu ſchlämmen; p. se (k někomu, od břehu atd.) ſchiffen, ſegeln, auf einem Schiffe fahren; 2. rinnen, fließen, ſchmelzen (v. Lichte); svíčka se plaví das Licht rinnt; 3. verſchließen (v. der Farbe).

plav-ka *f.* falbe Kuh; 2. Falbe *m. et f.* (falbes Pferd); 3. *v.* plavnice; —ko *m. sl. v.* plávek.

plav-ky *pl. f.* Schwimmhoſen; Badehoſen *pl.*; —kyně *f.* Schwimmerin, Schifferin *f.*; —mistr, a *m.* Schiffmeiſter *m.*; Schwimmeiſter *m.*; —mo *adv.* ſchwimmend; —na *f.* Schwemme *f.*; —né, ého *n.* Schiffgeld, Fahrgeld *n.*; —ní *adj.* Schiff- Schwimm-; —nice *f.* Schwemme *f.*; 2. Schwimmſchnecke, Napfſchnecke *f.*; —ník, a *m.* Segler *m.*; Matroſe *m.*; —ný *adj.* ſchiffbar; flott; fließend.

plavoměr, u *m. v.* plavboměr.

plavovláska *f.* Blondine *f.*

plavu *v.* plavati; v. plaviti.

plavuše *f. v.* plavnice.

plavuň, ně *f.* Kolbenmoos *n.*, Barenlappe *f. Lycopodium.*

plavý *adj.* falb, fahl, ſtrohgelb.

plaz, u *m.* Pflughaupt *n.*; 2. Holzſchleife *f.*; 3. Walzplatz *m.*; 4. ein ſchlüpfriger Weg; p., u *et* a Kriechtier *n.*, Reptil *n.*; —ení *n.* das Kriechen; —ič, —itel, e *m.* Schleicher, Kriecher *m.*; —iti (*imp.* plaz!) něco po zemi atd. ſchleppen, ziehen; p. se (po zemi, po břiše) (*imp.* plaz se!) kriechen, ſchleichen; 2. ranken, ſich ausbreiten; —ivec, vce *m.* Kriechtier *n.*; —ivka *f.* fortziehende Flechte *f.*; —ivost *f.* Kriecherei *f.*; —ivý *adj.* ſchleichend; kriechend; —mo *adv.* kriechend.

plazokam, u *m.* Amphibiolith *m.*

plažená sláma Rüttſtroh *n. v.* splaženka.

plebán, a *m.* Plebanus *m.* [ženka.

plebejčík, a *m.* Plebejer *m.*

plec, e *m.* Stoßdegen *m.*; p., e *m. et* p., i *f. v.* plece; —atý *adj.* breitſchulterig.

plece, e *n.* (*et pl.*) die Schulter; na pleci (na -ich) nésti u. nositi auf der Schulter tragen; ukázati p. někomu, obrátiti fig. den Rucken kehren, fliehen, Reißaus nehmen.

plecitý *adj.* breitſchulterig.

plec-ka *f.* Schulterhemd *n.*; —ko *n.* Vorderſchenkel (b. Tieren); —natý *adj.* breitſchulterig; —ový, -ný *adj.* Schulter-.

plecovati něco plätzen; 2. p. (mil.) ſchultern.

pleč *m.* Jäter, Gäter *m.*; 2. Jätpflug *m.*; —ka *f.* Jäterin *f.*; 2. Jathacke *f.*; 3. Jätmaſchine *f.* [gefäß *n.* (Schleſ.).

plečna *f.* Platſche (Pletſche) *f.*, Bier-

plech, u *m.* Blech *n.*; 2. kahler Fleck, Glatz *f.*; *pl.* —y Schuppen, der Kopfgrind; *vulgo* —y Geld (Moos); —áč *m.* Glatzkopf *m.*; 2. Blechmünze *f.*; 3. die Blechkanne; —áček, čka *m.* Kahlkopf *m.*; p. čku Blechbüchſe *f.*; —ař *m.* Blechſchläger *m.*; —árna *f.* Blechhütte *f.*; Blechhammer *m.*; —ařský *adj.* Blechſchläger-; —ařství *n.* Klempnerei *f.*; —atost *f.* Alopacia *f.* (med.); —atý *adj.* kahl, glattköpfig. [ſchläger *m.*

plechotep, a, —ec, —pce *m.* Blech-

plechov-ati něco beblechen; p. fig. zahlen; —ice *f.* Blechbüchſe *f.*; 2. Blechhandſchuh *m.*; 3. Beinharnüſch *m.*; —ina *f.* Blechzeug *n.*; —ka *f.* Blechkanne *f.*; Blechbüchſe *f.*; —ý *adj.* blechern, Blech-. [plechý).

plechý *adj.* jauber, nett, rein (v. ne-

plej-idlo *n.* Jätmaſchine *f.*; Jathaue *f.*; —ivo *n.* das Jätgras; —ný *adj.*

plejtva *f. v.* plýtva. [jatbar.

pleju *v.* pléti.

plek, u *m. st. v.* pluk.

plekno *n. sl.* Spitze eines Schwertes.

plektro *n.* Federkielgeflecht *n.*

plémě, plemene *n.* Geschlecht *n.*, Rasse *f.* *v.* plemeno.

plemen-ář *m.* Zuchtwidder *m.*; —ění *n.* Fortpflanzung *f.*; —ice *f.* Zuchtmutter, Heckmutter *f.*; —icí *adj.* Zucht-, Fasel-; —idlo *n.* Fortpflanzungsmittel *n.*; Fortpflanzungsorgan *n.*; *pl.* —idla Genitalien *pl.*; —iště *n.* Hecke *f.* (Brutort); —itba *f.* Zucht *f.*, Fortpflanzung *f.*; —iti (*imp.* plemeň!) fortpflanzen, vermehren, hecken; p. se sich vermehren; —itý *adj.* fruchtbar; —nice *f.* *v.* plemenice; —ník, a *m.* ein Stück Zuchtvieh; Stammgenosse *m.*; —ný *adj.* Zucht-, Faseł-; Rassen-; p. dobytek Zuchtvieh *n.*; p. býk Zuchtstier *m.*; —ná ovce Zuchtschaf *n.*; —na nenávist, —ná zášť Rassenhaß *m.*

plemeno *n.* Brut *f.*, Frucht *f.*, Fasel, Zucht *f.*; Geschlecht *n.*; Gezücht *n.*; Rasse *f.* (*v.* plémě); na p. zur Zucht.

plen, u *m.* Beute *f.*; Raub *m.*; Streifzug *m.*; Plünderung *f.*; 2. Einziehung der Güter, Konfiskation *f.*; v p. vzíti něco konfiszieren, einziehen; 3. p. *st.* Fülle *f.*; Reichtum *m.*

pleň, ně *f.*, plenka *f.* Bruch *m.*, Sprung *m.* (im Eisen).

plen-a (pléna) *f.* Plane *f.*, Regentuch *n.*; 2. Windel *f.* (*pl.* pleny die Windeln); 3. (blána) dünnes Häutchen *n.*; —ař *m.* Windelverkäufer, Planenverkäufer *m.*; —čiti (*imp.* -i!) einwindeln; 2. betrügen.

plenění *n.* Plünderung *f.*

pleni *n.* *v.* pleti.

plen-itel, e *m.* Plünderer, Verwüster *m.*; —iti (*imp.* pleň!) (p. zemi atd.) plündern, verwüsten, verheeren; jäten; p. se Sprünge bekommen; —ivý *adj.* schadhaft, schartig.

plenka plénka *f.* (*pl.* —ky, *gen. pl.* plenek) die Windel; 2. dünnes Häutchen.

plennik, a *m.* Plünderer *m.*; 2. *rus.* Gefangener.

plenný *adj. st.* fruchtbar, ausgiebig.

plenta *f.* Blende *f.*

ples, u *m.* Jubel *m.*; Frohlocken *n.*; 2. p. taneční Ball *m.*; Tanz *m.*

ples, u *m.* *v.* pleso.

ples-ací *adj.* Jubel-; —ání *n.* das Frohlocken, Jubeln; —ati (plésati) (plesám, áš, á, *imp.* plesej!) jubeln, frohlocken; 2. *st.* tanzen; 3. *st.* p. rukama mit den Händen klatschen *v.* tleskati; —avý *adj.* frohlockend.

plesivec vce *m.* *v.* plesník.

plesk! *int.* patsch, platz; p., u der Klatsch, Plätscher *m.*; —y třesky Firlefanz. Geklatsche *n.*, Wischwasch *n.*; —ač *m.* Klatschmaul, Plaudermaul *n.*; p., —áč *m.* Glattschelt, Tennescheit *n.*, Tennenschlegel *m.*; —ačka *f.* Britsche, Klatsche *f.*; 2. Klätscherin *f.*; p. na mouchy Fliegenklappe *f.*; —anec, nce *m.* Hieb *m.*; Schlag *m.*; 2. Klapperrose *f.* *Papaver rhoeas*; 3. Kuchen *m.* *v.* placka; —anice *f.* Pantschwetter (pliskanice); 2. Geklatsche, Geklapper *n.*; 3. Stoppelwerk *n.*; —anka *f.* Ackerwohn *m.*; —ati (-ám, -áš, -á, *imp.* pleskej!) někoho, p. do něčeho (einmal —nouti) platzen, patschen; 2. p. něco, p. o něčem schwatzen, klatschen; 3. p. rukama *v.* tleskati; —atý *adj.* platt, flach (ploský); —avý *adj.* klatschhaft, plauderhaft; —na *f.* Plaudertasche *f.*, Plaudereien *f.*; —natý *adj.* *v.* pleskatý; —nouti *v.* pleskati; —oň, ně *m.* Plauderer, Mauldrescher *m.*

plesko-nohý, —nosý *v.* plosko . . .

pleskot, u *m.* Geklatsche, Geplätsche *n.*

plesněti *v.* plesnivěti.

ples-nický *adj.* Fischmeister-; —ník, a *m.* *st.* Fischmeister, Teichmeister *m.*

plesnina *f.* *v.* plesnivina.

plesniv-ec, vce *m.* Grautopf *m.*; 2. Fadenkraut *n.* *Filago*; —ěti schimmeln; —ina, —ost *f.* Schimmel *m.*; —ý *adj.* schimmelig; 2. weißlich; fig. graubärtig.

plesný *adj.* frohlockend, jubelnd.

pleso *n.* Wassertiefe *f.*; 2. Landsee *m.*; 3. Lache *f.*; Pfütze *f.*

plesot, u *m.* Gejauchze *n.*, Jubel *m.*

plesov-na *f.* Tanzsaal *m.*; —ník, a *m.* Ballgast *m.* [zer *m.*

pleso-vod, a, —vůdce *m.* Vortän-

plesový *adj.* Ball-; p. oděv Ballanzug *m.* [Pflasterblei *n.*

plest, ti *f.* innerer Speck; 2. (chem.)

plestev, tve *f.*, pleství *n.* *coll.* die Zanntrute.

plesti, plésti, plísti (pletu, eš, e, *imp.* plef! *trgr.* pleta) něco flechten; p. punčocby stricken (Strümpfe); sotva nohama p. schlenkern, humpeln, schwer gehen; 2. p. něco faseln, schwatzen, plaudern; p. se do něčeho, več, mezi něco sich woreinmischen; mengen; p. se něčím, v řeči sich irren; sich verwirren; *impers.* p. se před očima (na jazyku, na mysli atd.) vor den Augen schweben, schwanen.

pleš, e *m.* *et f.* Glatze *f.*; kahler Fleck *m.*; Priesterplatte *f.*

pleš-ák, a *m.* Kahlkopf *m.*; p., u *m.* Blechchen *n.*; —atost *f.*; Kahlheit *f.*; —atý *adj.* kahl; —e *adv.* sauber; —ina *f.* Glatze *f.*; —ina *f.* (vodní) *v.* okřehek.

plešiv-ec *m.* Kahlkopf; Glatzkopf *m.*; 2. Kahlberg *m.*; —ina *f.* *v.* pleš, plešina; —ý *adj.* kahl, glatzig.

pleška, pléška *f.* kleine Glatze, Blechchen, kleine Münze, Schnuppe *f.*; 3. Löwenzahn *m.* (smetánka).

plešný *adj.* sauber *v.* plechý.

plešt-ěnky *pl.* *Aphroditae* (Würmer). —ěti klatschen, plätschern; p., —iti (*imp.* plešti!) *v.* pleskati.

plet, ti *f.* die Haut; Leibfarbe *f.*; Teint *m.*; das Fleisch; spanilá, bílá, pěkná, ženská p. das schöne Geschlecht; 2. Gewebe *n.*; Flechtwerk *n.*; 3. Floß *n.* (plť).

plet-áč, e *m.* Flechter, Korbflechter *m.*; —ačka *f.* Flechterin *f.*; 2. p., —ací stroj Strickmaschine *f.*; —ánek, nku *m.* geflochtener runder Kuchen; 2. Haarzopf *m.*; —árna *f.* Strickhalle, Strickfabrik

f.; —eň, tně *f.* Geflechte, Gebündel *n.*; p. cibulo Zwiebelbund *m.*

pleten, a, o, ý geflochten; —ec, —ek, pletének, pletýnek, nku *m.* Kranzsemmel, Schichtsemmel *f.*; Striezel *m.*, Flechte *f.* (Backwerk); p. z klasů Ährenkrone *f.*; p. z vlasů Haarflechte *f.*; p. cibule *v.* pleteň; —í *n.* das Flechten; 2. (p. punčochy) das Stricken; Strickerei *f.*; 3. p. das Wirren; —ice *f.* geflochtener Kuchen, Striezel *m.*; 2. Haarflechte *f.*; 3. Wirrwarr *m.*; —ičko *n.* Geflecht *n.*; Haarflechte *f.*; —ina *f.* Flechtwerk, Geflecht *n.*; —ka *f.* Zeilsemmel *f.*

pletež *m. et f.* Wirrnis *f.*

pléti (pleju, eš, e, *imp.* plej l) něco (p. len, konopě) jäten, gäten.

pletí *n.* das Jäten.

pletich-a *f.* Verwirrung *f.*; Gewirr *n.*; Wirrwar *m.*; *pl.* —y Schwänke, Ränke, Intrigen *pl.*; —y dělati *v.* pletichati; —a *m. et f.*, —sl, a, —ář, e *m.* Intrigenmacher, Intrigant, Ränkemacher *m.*; Kabalíst *m.*; -árka *f.* -in *f.*; —ati (-ám) něco ischikanieren, intrigieren, Intrigen machen; p. se do čeho, več fich in etwas mengen.

pletl-klam, a *m.* fig. Schwindler *m.*; —koš *m.* Korbflechter, Korbmacher *m.*; —na *f.* Geflecht *n.*; —nař *m.* Flechtenerzeuger *m.*; —nka *f.* Butterbrezel *f.*; —noha *m.* Schleppfuß *m.*; —ska *f.* Schwätzerin *f.*; 2. Weidenflechten *pl.*; —šný *adj.* ränkevoll.

pletlti (po zemi) *sl.* kriechen.

pletliv-a *m.* Verwirrer *m.*; —o *n.* Gewebe, Geflecht *n.*; Flechtwerk *n.*

plet-ka *f.* Geflecht *n.*; 2. Zaunstecken *m.*; 3. Fallstrick *m.*, Schlinge, Schleife *t.*; Masche *f.*; 4. Verwicklung *f.*, Verwirrung *f.*; 5. Lapperei, Lappalie *f.*; 6. *pl.* —ky Kabalen, Intrigen; milostné —ky *pl.* Liebelei *f.*; —kář *m. v.* pletichář; —na *f.* Floß *n.*; —ně *f.* Geflecht *n.*; —ní, —ný *adj. st.* Fleisch-; —ník, u *m.* Geflecht *n.*; Gebündel *n.*; p. cibule *v.* pleteň.

plefový *adj.* leibfarbig, fleischfarbig.

pletu *v.* plésti.

pletýnek *m. v.* pletének.

pleva, pléva (*gen. pl.* plev) *f.* Spreu *f.*; Getreidehülse *f.*; 2. (chir.) Flügelfell *n. Pterygium n.* (roh).

plev-ač *m.* Jäter *m.*; —ačka *f.* Jäterin *f.*; 2. Jätkratze *f.*; Jäteisen *n. v.* plevelnice; —ák, a, —če, ete *n. sl.* einjähriges Schwein.

plevel, a *m. v.* plivník; p., c *m.* Jätgras *n.*; Unkraut *n.*; 2. Vogelkraut *n.*, Spurre *f. Holosteum* (*Cerastium*); —nice *f.* Jäthacke, Jäthaue, Jätkratze *f.* (*v.* plečka).

plev-eň, vně *m.*, —inec, nce *m.* Spreuboden, Heuboden *m.*; —natka *f.* Spreublume *f.*; —natý *adj.* voll Spreu; —ně, ěte *n. v.* plevák; —ní, —ný *adj.* Spreu-; —nice *f.*, —ník, u *m.* Spreuboden *m.*; —ník, a *m. v.* plivník.

plevomluvný *adj.* eitle Reden führend.

plevovitý *adj.* ranbstielig (bot.).

plh-ač, —áč *m.* Kletterer *m.*; —ák, a *m.* Specht *m.*; —ati (-ám), šplhati klettern, —avý (plihavý) *adj.* naß, nebelig; —em *adv.* flugsschnell.

plch, a *m.* Bilchmaus *f.*, Siebenschläfer *m. Myoxus glis*; —áč *m.* Glatzkopf *m.*; —ati (-am), —nouti Federn oder Haare verlieren, abhaaren, fich mausen (pelichati); —atý, —avý, —ovitý, —ý *adj.* kahl, glatzig; —avost *f.* Haarausfallen *n. Alopecia*; —ost *f.* Kahlheit *f.*

plice *n.* Lungenblatt *n.*; *pl.* p. (*gen.* plic) die Lunge (lt. *Pulmo*, gr. *Pneumon*); zapálení n. zánět plic Lungenentzündung, Pneumonia *f.*; fig. chlubné p. Flausenmacher, Prahlhans, Großtuer *m.*; ochrnutí plic Lungenlähmung *f.*; fig. mluviti od plic von der Leber wegsprechen.

plicn-í (plicní) *adj.* Lungen-; —ice, plícnice *f.* Lungenader *f.*; —ík, u *m.* Lungenkraut *n. Pulmonaria*; 2. Lungenmoos *n.*, Lungenflechte *f. Lichen.*

plicovník, u *m. sl. v.* plicník.

pličky *pl. f.*, plička *pl. n.* kleine Lunge; 2. (Roch.) Beuschel; Lungenmus *n.*

pličnice *f.*, pličník, u *m. v.* plicník.

plih, u *m.* Überfuhr *f*; 2. aschgraues Ei.

plih-ačka *f. v.* plihanice; —adlo *n.* die Schleife; —al, a *m.* Landstreicher *m.*, Vagabund *m.*; —anice *f.* Pantschwetter *n.* (pliskanice); —ati (-ám) něco (p. obilí) schleppen, schlumpen (*v.* plouhati); p. se v čem fich schleppen; —avec, plihavec, vce *m.* ein schmutziger, unflatiger Mensch; 2. fotiger Weg; *v.* plihavice; —avice, plihavice *f.* Barbe, Mulle *f.* (Fisch) *v.* parma; 2. *v.* plihanice; —avý, plihavý schlampig; 2. tolpelhaft.

plihnouti schlaff werden.

plih-ý *adj.* schlaff, nicht steif; 2. dünn, fotig; —é maso weiches Fleisch.

plicht-a *f.* zwei gleiche Würfe im Kegelspiele; 2. regnerisches Wetter (plíšť); fig. p. *m.* Intrigant, Konfusionsrat *m.*; —ář *m.* der gleiches Spiel hat; —iti (*imp.* -il) gleichen Wurf im Spiele haben; 2. zuletzen, zahlen; 3. verwirren; p. se več n. do čeho, k něčemu fich in etwas mengen, mischen; —ovník, a *m.* der im Spiele zuletzen muß.

pliju *v.* pliti. [Silber.

plík, u *m.* (blik) Silberlaib, ein Blick

plina *f. st.* Speichel *m.* (plivek).

plina *f. v.* pléna; *pl.* pliny wildes

plinouti *v.* plivnouti, pliti. [Fleisch.

plísek, ska *m.* Schimmel *m.* (Pferd).

pliseň, sně *f.* Schimmel *m.*; Muff *m.*

plisk ! *interj.* patsch! [*mucor.*

pliska *f. sl.* Bachstelze *f.*

pliskač *m. v.* pleskač.

plisk-anice, —anina *f.* Regenwetter, Pantschwetter *n.*; Regen mit Schneefall; —ati (-ám), —nouti na někoho spritzen, bespritzen (mit Kot); p. něco plaudern, schwatzen; p. se s čím pantschen, fich beschmutzen; —atice, pliskotice *f. v.* pliskanice; —avice (pliskavice) *f.* Delphin *m. Delphinus Delphis*; —avý *adj.* schlampig, schmutzig; 2. regnerisch; 3. plauderhaft.

pliskot, pliskot, u *m. v.* pliskanice; das Klatschen; —ice, pliskotice *f.*, pliskotina *f. v.* pliskanice.

plisník, a *m.* Schimmel *m.* (Pferd).

plisniti (-ím, *imp.* plísni!), p. koho (*acc.*) schelten, anschmähen; 2. schmutzen.

plista *f. st.* Grünspan *m.*

plísti (pletu) *v.* plesti.

plíš, e *m.* Plüsch (Peluche, Pluche) *m.* (Wollenjamt, Halbjamt); —ový *adj.* von Plüsch.

plíšek, šku *m.* Blechlein *n.*, Metallblättchen *n.*; *pl.* plíšky Geld, Blech; **plíška** *f. v.* pleška. [*p. v.* pelíšek.

plíšť, tě *f.* Regenzeit *f.*, Monjun *m.*

plíštěnice *v.* plíšť. [(geogr.).

plištiti (*imp.* plišti!) někam (vritzen; p. *st.* plaudern; p. se (plichtiti se) do čeho sich worin mengen; p. se *impers.* regnen; plíšti se es regnet.

plita *f. st.* Sandstein *m.*

plitati (s . . ., roz . . .) *v.* plesti.

plitchý, plitký *adj.* locker.

pliti (pliju, eš, e, *imp.* plij!) na něco speien; spucken; 2. *p. v.* pléti.

plitka *f.* [Blatte *f.*] Bolzen *m.*

plitkostřelec, lce *m.* Bolzschütz *m.*

pliv-ací *adj.* Spei-; —ačka *f.* Speiteufel *n.*; *pl.* —ačky kleine schlechte Fische; —adlo, —adélko *n.*, —ák, u *m.* Spuckkasten, Spuknapf *m.*, Speibecken *n.*; —ák, a *m.* Speier *m.*; —anec, plivanec, plinec, nce *m. v.* plivek; —ati, plivati (-ám) spucken, speien *v.* pliti; —átko *n.* Spuckkasten *m.*; —ek, vku *m.* (*pl.* plivky) Spucking *m.*, Spucke *f.*, Ausspei *m.*

plivaň, vně *f.* Banse *f.*

plivník, a *m.* Feuerdrache, Gelddrache *m.* (in Volkssagen).

plivnouti (*imp.* plivni!) spucken (einmal) *v.* pliti. [ziehen *v.* plihý.

pliv-ý *adj.* (—é víno Wein, der sich

plíž *et* pliž, e *m.* Schnecke *f.*, Wegschnecke *f. v.* plž.

plíž-iti se (*imp.* pliži se!) kriechen, schleichen; —ivý *adj.* schleichend.

pln, a, o *v.* plný. [mond *m.*

plň, ni *f.* Fülle *f.*; p. měsíce Voll-

pln-ě *adv.* voll, völlig; —ění *n.* das Füllen; Füllung *f.*; 2. Erfüllung *f.*; 3. Leistung *f.*; —icí *adj.* Füll-; —ič *m.* Bergschlager *m.*; —ičký *adj.* ganz voll; —itel, e *m.* Vollbringer *m.*; Beobachter *m.*; —iti (*imp.* plň!) něco füllen; erfüllen; leisten; p. shb, přípověď sein Versprechen, seine Zusage, sein Gelübde erfüllen; —ivka *f.* Diplom *f.* (die zwischen den Knochenplatten liegende schwammichte knochige Substanz); —ivo *n.* Füllwerk *n.*; —ivý *adj.* füllend; erfüllend.

plno *adv.* voll, vollauf; p. lidí Menge Leute; měsíc na plně Vollmond *m.*; zplna knapp; —cit, u *m.*, —citi *n.* Vollgefühl *n.*; —citnost *f.* Temperament *n.* fig.; —četný *adj.* vollzählig; -ost -keit; —hlasný *adj.* vollstimmig; —krevný *adj.* vollblütig; —letí *n.*, —letství *n.*, —letost *f.*, zletilost Volljährigkeit *f.*, Majorennität *f.*; —letý *adj.*, zletilý volljährig, majorenn; —luní *n.* Vollmond *m.*; měrný *adj.* maßhaltig, das volle Maß habend; -ná čára Füllstrich *m.*

plnomoc, i *f.*, —enství *n.* Vollmacht *f.*; —nice *f.* die Bevollmächtigte; —ník, a *m.* der Bevollmächtigte; Gewalthaber; Mandatar *m.*; Disponent *m.*; —nitel, e *m.* Vollmachtgeber *m.*, Mandator, Mandant *m.*, Kommittent *m.*; —nost, ti *f.* Autorität *f. v.* samoplatnost; —ný *adj.* bevollmächtigt.

plno-platný *adj.* vollgültig; —plodný *adj.* prägnant; —právnost majetnosti Integrität des Besitzes; —rodný *adv.* zweibändig; —rohost *f.* Rehhüfe, Bockhüfe *pl.* (Pferdekrankheit).

plnost, ti *f.* die Völligkeit, Fülle *f.*; p. moci *v.* plnomoc; p. rady der volle

plnota *f.* Fülle *f.* [Rat.

plno-ústně *adv.* mit vollem Munde; —vážný (dukát) vollwichtig; —značný *adj.* prägnant; —zubec, bce *m.* Mososaurus *m.*; —zubý *adj.* vollzähnig.

pln-ý *adj.* (p. něčeho) voll; 2. massiv; p. (pln) naděje hoffnungsvoll; p. volštánbig; p. měsíc Vollmond *m.*; —á tři leta drei volle (ganze) Jahre; —á moc Vollmacht *f.*

plocek, cku *m.* Platzhammer, Handhammer; Nagelhammer *m.*; 2. Müllerbeil *n.*

plod, u *m.* Frucht *f.*; Leibesfrucht *f.*; 2. Zucht *f.*; p. nedošlý unzeitige Geburt; rybí p. Fischbrut *f.*; 3. p. fig. Geistesfrucht *f.*; 4. Produkt *n.*, Naturerzeugnis *n.*; *pl.* —y zemské Landeserzeugnisse, Landesprodukte.

plod-ici *adj.* Zeugungs-; —ictví *n. st. v.* plodnost; —ič *m. v.* ploditel; —idlo *n.* männliches Zeugungsglied.

plodin-a *f.* Erzeugnis *n.*, Produkt *n.*, Erdfrucht *f.*; *pl.* —y Produkte *pl.*; obchod s —ami Produktenhandel *m.*; —ář *m.* Produktenhandler *m.*; —árna *f.* Fruchthalle, Produktenhalle *f.*; —ová bursa Produktenbörse *f.*

plodist-enství *n. st.* Fruchtbarkeit *f.*; —vý, —evný *adj.* fruchtbar; *v.* plodný.

plod-ště *n.* Brutherd *m.*, Brutstatte *f.*; —itel, e *m.* Zeuger, Erzeuger *m.*; —itelný *adj.* erzeugbar.

plod-iti (*imp.* ploď!) něco zeugen, erzeugen; p. radost, rozkoš, čest, pýchu, žalost, hříchy atd.); p. ostudu, hanbu Schande verbreiten; 2. Frucht hervorbringen; —ivo *n.* Befruchtungsstoff *m.*; —ivý *adj.* zeugend, zeugungsfähig; —niště *n. v.* plodiště; —nost *f.* Fruchtbarkeit; Zeugungskraft *f.*; —ný *adj.* fruchtbar, produktiv.

plodo-hojný *adj.* fruchtbar; —nosný, —rodný *adj.* fruchtbringend, fruchttragend.

plod-ovství, —ství *n.* Fruchtalter *n.*

plocha *f.* Fläche *f.*; 2. Schwartenbret *n.*

plochák, u *m.* Planhammer *m.*

plocho, napl. *adv.* flach, (napl. sekati); —listý *adj.* flachblättertig; —měr, u *m.* Planimeter, Flächenmesser *m.*; —měrství *n.* Planimetrie, Flächenmessung *f.*; —pis

m. Flächenbeſchreibung *f.*, Planiographie *f.*; —vý *adj.* Flächen-; —vá míra Flächenmaß *n.*

plochý (*comp.* plošší) *adj.* flach, platt.

plomb-a *f.* Plombe *f.*; —ovati plombieren.

plosina *f.* Stern auf der Pferdeſtirn.

plosk-a *f.* Fläche *f. v.* plocha; 2. p., —ev, kve *f.* Plutzer *m.*; —atý *adj. v.* plošký; —avec, vce *m. st.* Flächeſeide *f.*

plosko, na p. *adv.* platt, flach; —hlavý *adj.* plattköpfig; —chodci *pl.* Sohlengänger (zool.); —nohák, a *m. v.* plosko-nožec; —nohý *adj.* plattfüßig; —nosek, ska *m.* Plattnaſe *f.*; —nosý *adj.* plattnaſig; —nožec, žce *m.* Plattfuß *m.*; 2. Schwimmvogel *m.*; —řezba *f.* Baſſerelief *n.*; —zobka *f.* Mittelente *f. Anas strepera* (kopřivka).

ploskunky *pl. f. mor. v.* poskonek.

ploskuše *f.* (ryba) Scholle *f. v.* platejs.

plosky *adj.* flach.

ploš-ák, a *m.* (zool.) Roche *m. Raja* (Fiſch); —ina *f.* Plattform *f.*; Fläche *f.*; Schiene *f.*; —ka *f.* Platte *f.*; —kovati flächeln; —ný *adj.* Flächen-; —ná míra Flächenmaß *n.* [*Planaria.*

ploštěnka *f.* (zool.) Plattwurm *m.*

plošt-ice, ploška *f. mor. i st.* Wanze *f.*; 2. p. (ryba) *v.* platejs; —ičník, u *m.* Wanzenkraut *n. Cimicifuga.*

ploština *f.* Fläche *f.*

ploštiti (*imp.* plošti!) něco flach machen; 2. *st.* ſchwatzen, plaudern.

plot, u *m.* Zaun *m.*, Flechtwerk *n.*; samorostlý p. lebendiger Zaun.

plotec, tce *m.* ein kleiner Zaun.

plotice *f.* Plötze *f.*, Rotauge *f. Leuciscus rutilus* (Fiſch).

plotiti (*imp.* plo! !) zaunen.

plotn-a (*gen. pl.* ploten) *f.* Platte *f.*; 2. Sparherd *m.*; —ář *m.* Plattner *m.*

plotn-i *adj.* Zaun-; —ice *f.* Zaunlilie *f. Anthericum*; —ička *f.* Plättchen *n.*; —ík, u *m.* Zaunbohrer *m.*

plotovina *f.* Zaunweide *f.*

ploucar, u *m. v.* plucar.

ploucek, cku *m. v.* plucek.

plouh, u *m. v.* pluh.

plouh-ati (-ám) ſchleppen; ſchlumpen; p. obilí, trávu daß Getreide oder Gras niedertreten; p. se v čem (v trávě) ſich ſchleppen; p. se s čím ſich mit etw. herumſchleppen; —avý *adj.* ſchleppend.

ploutev, tve *f.* Floſſe *f.*, Fiſchfloſſe, Floßfeder *f.*, Finne *f.* (*Pinna*); (žábry Kiemen); —natý *adj.* mit Floßfedern verſehen; floſſig; —naté ryby Floſſenfiſche *pl.*

plouti (pluju, eš, e *et* plovu, eš, e, *imp.* pluj!) ſchwimmen; (p. po vodě, po řece, po moři); *p. st.* fließen; rinnen.

ploutva *f. v.* ploutev.

ploutvati (-ám) *v.* plýtvati.

ploutvo-nozí měkkýši *pl.* Floſſenweichtiere; —nožci *pl.* Floſſenfüßler *Pteropoda*; —nožka *f.* Floſſenfuß *m. Pygopus*; —vitý *adj.* floſſenförmig; —žábří *pl.* Floſſenkiemer *Stomatopoda.*

plouž-ina *f.* Schleppwerk *n.*; —iti (*imp.* -i!) *v.* plouhati; p. se *v.* plížiti se; —ivý *adj. v.* plouhavý. [Pflugs.

ploužně, ětě *n.* Vordergeſtell des

plov-aci *adj.* Schwimm-; p. blána Schwimmhaut *f.*; p. most fliegende Brücke; —ač *m.* Schwimmer *m.*; —adlo, —átko *n.* Schwimmkiſſen *n.*; —ák, u *m.* Schwimmer *m.*; Boje *f.*; —árna *f.* Schwimmſchule *f.*; Sch.-anſtalt *f.*; —atel, e *m.* Schwimmer *m.*; Schiffer *m.*; —ati (-ám) ſchwimmen *v.* plouti; —avý *adj.* ſchwimmend; —ba *f. st. v.* plavba; —ec *m. v.* plavec; —u *v.* plouti.

plození *n.* Zeugung *f.*

pls-ek, sku *m.*, —ní sádlo Kernfett *n.*; Schmer *n.* (*m.*); —niti daß Kernfett ausnehmen.

plsť, ti *f.* (plst, u *m.*) Filz *m.*; *pl.* plsti Wanderſchuhe, Filzſtiefel *pl.*

plst-a *f.* Filzſtiefel *m.*; —ěnice *f.* Filzhut *m.*; 2. Filzkleid *n.*; 3. Filzſchuh *m.*; —ěnka *f.* Filzballen *m.*; —ěný *adj.* filzig, von Filz; p. klobouk Filzhut *m.*; —i *n.* Filz *m.*; —iti (*imp.* -i!) filzen; —ivka *f. v.* plstnivka; —ka *f.* Filzſchuh *m*; 2. Filzhut *m.*; —nák, u *m.* Filzkern *m.*; —natka *f.* Schuppenrücken *m.* (ein Wurm); —natý *adj.* filzreich; —ni *adj.* Filz-; —nice *f.* Pehle *f.*; —ník, a *m.* Filzarbeiter *m.*; —nivka *f.* Haarſchwamm *m.*; Haarmoos *n.*, Flaumfaſer *f. Byssus.*

plš-i *adj.* Bilchmaus-; —ice *f.* Bilchmaus *f.* (Weibchen) *v.* plch.

plť, ti *f.*, plti *n.* (*st.*) Floß *n.*; 2. *st.* Fleiſch *n. v.* pleť; —ák, a *m.*, —ař, e, —avec, vce *m. v.* pltník.

plt-i *n. st. v.* plť; —ní *adj.* Floß-; —nice *f.* Flößerin *f.*; p., —nictví *n.* die Floßung, Flößerei *f.*; —ník, a *m.* Flößer, Floßſchiffer *m.*

plfov-aci *adj.* Floß-; —adlo *n.* Floßmaſchine *f.*; —ati flößen.

plucar, u *m.* Plotzer *m.*, Pfebenfürbis *m. Cucurbita pepo*; —ka *f.* Plutzerbirne *f.*

plucek, cku *m.* Plutzer *m.*

plůdek, dku *m.* Setzling *m.*, Satz in

pluh, u *m.* Pflug *m.* [der Fiſcherei.

pluh-a *m.*, —ák, a *m.* ein ſchmutziger, unflätiger Menſch; —ák, u *m. mor. v.* polňák; —ánek, nku *m.* Schlepp *m.*; —ař *m.* Pflüger, Pflugmacher *m.*; —ati (-ám) *v.* plouhati; —aviti *st.* verunreinigen; —avý *adj.* unflätig; —otiti den Ackerbau treiben; —oživnost *f.* Ackerbau *m.* [*mella, palea* (bot.).

plucha *f.* Hülſe *f.*; Bälglein *n. glu-*

pluju *v.* plouti. [*st.* der Haufe.

pluk, u *m.* (milit.) Regiment *n.*;

plukov-ní *adj.* Regiments-; p. bubeník Regimentstambour *m.*; p. lékař Regimentsarzt *m.*; —nice *f.* Obristin *f.*; —ník a *m.* Oberſt, Obriſt *m.*; —ý *adj. v.* plukovní. [fram *m.*

plundr, u *m.* Plunder *m.*, Plunder-

plundr-a *f.*, *pl.* —y *f.* Plunderbolen *pl.*; —ák, a *m.* der Plunderbolen trägt.

plundr-ář, —ýř *m.* Plünderer *m.*; —ovati (p. město, zemi) plündern, rauben (*v.* pleniti); p. koho *st.* ſchelten.

plunka, pluňka *f.* (*slovín.*) Harfe *f.*

plurál, u *m.*, množník *m.* Plural *m.* (*pluralis numerus*), Mehrzahl *f.*

plusk *int.* patich! p., u *m.* Gewlätſcher *n.*; *pl.* —y Regenwetter *n. v.* plíšť; —ati (-ám), —nouti platſchern; *mor.* klecken; —nouti koho *sl.* einem eine Ohrfeige geben (pleskouti).

plušť, ti *f. sl.* Regenwetter *n. v.* plíšť.

pluta *f. mor. i sl.* ſtürmiſches Regenwetter.

plůtek, tku *m.* Fiſchzaun *m.*; *v.* plot.

plutí *n.* das Schwimmen, Schiffen.

plůtko *n.* (*vdm.*) das Niedergericht, die Schneide. [mantel *m.*).

pluviál, u *m.* Pluvial *n.* (Regen-

pluzeň, zně *f. vn.* [Fußballen *m.*

pluzn-ě *f.*, —ice *f.* Fußwurzel *f.*,

pluzn-ík, a *m.*, —ivec, vce *m. sl.* Plauderer *m.*; —iti (*imp.* -i!) *sl.* plaudern; —ivý *adj.* plauderhaft.

pluž-ice *f.* das Eiſen am Hakenpfluge; —ina *f.* Pflugland *n.* (pflugbares Feld); —iti pflügen; —ivo *n.* das Ackergerate; —ňák, u *m.* Pflugradbohrer *m.*; —ně, ěte *n.* (plouživě) Pflugrad *n.*; —ní *adj.* Pflug-; —nice *f.* Hakenpflug *m.*; —ník, a *m.* Pflugmacher *m.*

plv-ač *m.* Spucker *m.*; —ati (-ám) ſpucken; *v.* plivati; —ěti gleßen.

plvouz, a *m. v.* pilous.

plyju *v.* plýti, plouti.

plyn, u *m.* Gas *n.*; —ař *m.* Gas-vrodnzent *m.*; —árna *f.* Gasanſtalt *f.*, Gaswerk *n.*; —árník, a *m.* Beſitzer einer Gasanſtalt; —árství *n.* Gaserzeugung *f.*, Gasgeſchäft *n.*; —atý *adj.* gasvoll.

plynný *adj.* (plynně *adv.*) fließend, flüſſig.

plyno-jem, u *m.* Gasbehälter *m.*, Gasreſervoir *n.*; —měr, u *m.* Gasometer *n.* (*m.*); —měrec, rce, —měrák, a *m.* Gasometerwächter *m.*; —met, u *m.* Mofette *f.*, Gasrulkan *m.*; —palna *f.* Gasofen *m.*; —pud, u *m.* Gasſtrei-

plynouti fließen *v.* plouti. [bung *f.*

plyno-vatý *adj.* gasvoll; —vod, u *m.* Gasleitung *f.*; Gasröhre *f.*; Gasinſtallation *f.*; —vý *adj.* Gas-.

plyn-uti *n.* das Fließen; Schwimmen; Schiffen; Bauchfluß *m.*, Durchfall *m.*; —utý *adj.* flüſſig; -osť -keit.

plyskýř *m. mor. v.* pryskýř.

plyš, e *m. v.* pliš.

plytev, tve *f. v.* ploutev.

plýti *v.* plouti.

plytký *adj.* flach, ſeicht.

plytva *f. v.* ploutev, ploutva.

plýtv-ačka *f.* Wüſterin; —ák, a, —al, —ač *m.* Wüſter *m.*; —ání *n.* (něčím) Verſchwendung *f.*; —ati (-ám, *imp.* plýtvej!) fließen; p. čím verſchwenden, verſchwenderiſch umgehen, wuſten.

plzák, u *m.* Kriecher, Schleicher *m.*; 2. Kanalbeckel *m.*; 3. Schmerling *m.* *Boletus granularis* (*B. ferrugineus*, *B.* [*circinans*).

plzati (-ám) kriechen.

plzeň, zně *f. st.* Rugen *m.*

plzkomluv. u *m.* Zote *f.*; —ec, vce *m.* Zotenreißer, Zoteler *m.*

plz-ký *adj.* ſchlüpfrig; fig. -ká báseň ſchlüpfriges Gedicht; -ké řeči, plzkotiny *pl.* ſchlüpfrige Reden, Zoten *pl.*

plzný *adj. st.* (*rus.* polezný) nützlich.

plž, e *m.* Erdſchnecke; Wegſchnecke *f.*; Gaſteropod *m.*

plžek, žka *m. sl.* Schmerle *f.* (Fiſch).

plží *adj.* Schnecken-.

plžokam, u *m.* Gaſteropodolith *m.*

pněti *et* pniti (*imp.* pni *et* pněj!) na něčem (na kříži) hangen, ragen.

pneum-atický *adj.* pneumatiſch; —atika *f.* Pneumatik *f.*

pnění *n. st. v.* pnoví.

pník, u *m.*, pníček, čku *m.* Rumpf *m.*, Klotz *m.*; Sturzel *m.*

pniti *v.* pněti.

pnouti *et* piti (pnu, eš, e, *imp.* pni!) něco na něco (pannen; ſtrecken, dehnen; oči na někoho p. die Augen auf jmd. heften, ſpannen; p. se ſich dehnen, ſich ſtrecken; ſich aufbäumen (v. Pferde).

pňov-í *n. coll.* die Stämme; Geſträuch *n.*, Stockholz *n.*; —ý *adj.* ſtockſtandig *caulinus*. [*dens.*

pnuly *adj.* fletternd, klimmend *scan-*

pnutí *n.* Spannung *f.*

po *prp. cum dat.* (*st.*) auf, nach Art; po lidsku menſchlich; mluviti po česku böhmiſch ſprechen; po zákonu *st.* geſetzmäßig; po železu vlásti *st.* hart regieren; II. *cum accus.* bis zu, bis an; durch; um, nach; až po město bis zur Stadt; až po dnes, po dnešní den bis zum heutigen Tage; po dvě noci zwei Nächte hindurch; po kolena bis an die Knie; mám toho až po krk ich bin deſſen ſchon ſatt und müde; *st.* poslati po něco um etwas ſchicken; III. *cum loc.* an, in, auf, zu, längſt; choditi po lese im Walde herumgehen; po vodě plouti auf dem Waſſer ſchwimmen; 2. ſtromu ab, zu Tal fahren; po straně, po boku zur Seite; po světě in der Welt herum; po moři auf dem Meere; po těle auf dem Körper; po hotově in Bereitſchaft, bereit; po očku bleděti ſchielen; po zpátku rückwärts; po švu der Naht nach; jdi po svých! packe dich! geh deiner Wege! po něčem dychtiti, toužiti, mříti, státi nach etwas ſtreben; pták poznáš po peří an den Federn erkennt man den Vogel.

po *adv.* je, zu; po dvou je zwei, čtyři libry po K 3 vier Pfund à K 3.

pobaba *f.* Überbleibſel von Leinkuchen.

pobád-ač, pobadač, —atel, e *m.* Antreiber *m.*; —ání *n.* (k něčemu) Antreibung, Aufmunterung *f.*; —ati (-ám, *imp.* pobádej!) koho k čemu einen zu etw. antreiben; aufmuntern.

pobaviti (*imp.* pobav!) koho čím eine Weile unterhalten; ſe ſich.

pobditi (*imp.* pobdi!) ein wenig wachen; *st.* fühlen.

pobečevně, ého *n.* das Faßgeld.

pobéd-a *f. st.* Sieg *m.*; p. *m.* Sieger; —iti koho *sl.* beſiegen; qualen; —ka *f.* Wehklage *f.*; —ovati si ein wenig wehklagen.

poběh, a *m. v.* poběhlec; p., u *m.* das Hinlaufen; der Streifzug; *st.* die Flucht; p. Stockschößling, Wurzelschößling *m.*; —lec, lce *vt.*, —lík, a Landstreicher, Vagabund *m.*; 2. Flüchtling, Deserteur *m.*; —lice *f.* Herumstreicherin *f.*, Vagabundin *f.*; —losť *f.*, —lství *n.* Flüchtigkeit *f.*; —lý *adj.* flüchtig, verlaufen; —nouti kam wohin laufen; p. čeho, p. od čeho *st.* fliehen; p. koho (*gen.*) jmd. verlaufen, meiden; já tam —nu ich werde hinlaufen.

poběl-avěti, —ení weißlich werden; —avý *adj.* weißlich; —ka *f.* mittelweißes Mehl *v.* podběl.

poběr-ač *m.* Wegnehmer *m.*; —ek, rku *m.*, —ky *pl. m.* Nachlese *f.* (paběrky); —kovati nachlesen. [*m.*

poberta, poberto *m.* Maufer, Dieb

poberu *v.* pobrati.

pobesedovati s kým o čem ein wenig sich besprechen.

poběsil-ost *f.* Raserei, Wut *f.*; —ý *adj.* wütend.

poběžn-ě *adv.* im Lauf, im Streifzug; —ík, a *m.* Nachlaufer *m.*

pobid-ce *m.* Antreiber, Herausforderer *m.*; —iti (*imp.* -i!) *v.* pobídnouti; —ka *f.* (p. k něčemu) Aneiferung *f.*; Antrieb *m.*; Anspornung *f.*; Urgenz *f.*; —livý *adj.* reizbar; 2. aneifernd; —nouti koho (*gen. et acc.*) k čemu, na něco (*imp.* pobídni!) aneifern, anspornen, antreiben; p. k jídlu auffordern; —nutí *n.* die Aneiferung, Antrieb *m.*

poblh-ati (-ám) (sem tam) hin und her laufen, herumlaufen; p. čeho meiden; —avý *adj.* umherlaufend.

pobíječ *m.* Faßbinder *m.*; 2. Schindeldecker *m.*; —ka *f.* Faßbinderin *f.*; 2. Schindeldeckerin *f.*; 3. Dachdeckerbeilchen *n.*; 4. Böttcherschlegel *m.*

pobíjeti (*imp.* pobíjej!) *v.* pobiti.

pobiliti (*imp.* pobili!) beweißen.

pobitek, tka *m.* der Bewältigte.

pobit-i (pobiju, eš, e, *imp.* pobij!) něco něčím (p. sud) beschlagen; p. (nepřátele) niederhauen, erschlagen (vtele); —í *n.* (nepřátel) Niederlage *f.*

pobíz-eč, e, —itel, e *m.* der Anreizer; —ení *n.* Aneiferung *f.*; —eti (*imp.* -ej!) ku práci, k jídlu aneifern, aufmuntern; —ka *f. v.* pobídka.

poblanka *f.* (anat.) *v.* poslizka.

poblátiti (*imp.* poblátí!) něco mit Kot besudeln; se sich.

poblázn-ělý vernarrt; —iti (*imp.* poblázni!) koho narrisch machen; p. se närrisch werden.

pobled-avý, —lý *adj.* etwas blaß; —ěti, —nouti blaß werden.

poblesk, u *m.* Nachglanz *m.*

pobliti (*imp.* poblij!) něco besprelen.

poblízku *adv.* in der Nähe.

poblíží *n.* die Nähe.

pobloud-ilec, ilce *m.* ein Verirrter; —iti (*imp.* ne-pobloudi!) (s cesty, od cesty) ein wenig irren; p. v čem sich verlieben. [tritt *m.*

poblouzení *n.* Verirrung *f.*; Fehl-

poblud, u *m.*, —a *f.* der Irrtum; —nice *f.* Irrtum *m.*; —ník, a *m.* ein Umherirrender; —ný *adj.* irrgängig.

pobočí *n.* Seite *f.*; 2. Abhang *m.*; Böschung *f.*; (*v.* úboč); 3. Seite, Flanke *f.*; —ka *f.* Seitengurt *m.*, Seitenriemen *m.*; 2. Parallelklafte *f.* (Schul.); —ně *adv.* seitwärts, nebenbei; —ní (—ný) *adj.* Seiten-, Neben-; p. zbraň Seitengewehr *n.*; p. syn natürlicher Sohn; —nice *f.* Gefährtin *f.*; 2. Rückgurt *m.*; —nický sbor Adjutanten-Corps *n.*; —ník, a *m.* Adjutant *m.* (milit.); Gefährte *m.*; p., u *m.* Seitenriemen *m.*; Seitengewehr *n.*

pobod, u *m.* Bewerggrund *m.*; —ati (-ám) koho k čemu (pobádati) anspornen; 2. všecky p. allen mehrere Stiche beibringen; alle niederstechen, niederstoßen; —ec, dce *m.* Stachel *m.*; —nouti koho k čemu anspornen; p. koně dem Pferde die Sporen geben; p. voly die Ochsen anstacheln.

poboj, e *m.* Niederlage *f.*; 2. Schlachtfeld *n.*; —ovatel, e *m.* Besieger *m.*; —ovati koho (*acc.*) besiegen, bekriegen.

pobol-eti, —ívati (*impers.*) eine Zeit lang weh tun; hlava mě —ívá ich fühle Kopfschmerzen.

pobořák-a (pobonka) *f.*, poboněk, ňku *m.* Aberglaube *m.*; Fabelwerk *n.*; Alfanzerei *f.*; —ář *m.* ein Abergläubiger, Fabelhans *m.*; —ovati einem etw. einschwatzen. [odvoll.

pobor, u *m. pol.* das Rekrutieren *v.*

pobořiti (-ím, *imp.* pobor!), pobourati (-ám) něco zerstören, ruinieren, zertrummern.

pobouř-en, a, o, ý aufgebracht; aufgehetzt; —ení *n.*, —enost *f.* Beunruhigung *f.*; Aufbringung *f.*; Aufruhr *m.*; —iti (*imp.* pobuř!) koho (p. lid) beunruhigen; aufbringen, aufwiegeln, aufhetzen.

pobouzeti (*imp.* pobouzej!) koho (*acc.*) antreiben (*sr.* pobízeti, pobádati).

pobožn-ě *adv.* fromm, andächtig; —ík, a *m.* ein Andächtiger; —ost *f.* Andacht *f.*; Frömmigkeit *f.*; —ůstka *f.* Andächtelei *f.*

pobožnůstkář *m.* Andächtler *m.*, Frömmling *m.*; ein Bigotter; —ka *f.* Andächtlerin *f.*, Betschwester *f.*; —ský *adj.* bigott; —ství *n.* Andächtelei *f.*, Bigottismus *m.*

pobožný *adj.* fromm, andächtig.

pobrání *n.* Wegnahme *f.*; Konfiskation *f.*

pobrati (poberu, eš, e, *imp.* pober!) něco někomu alles wegnehmen; p. někomu majetnost jmds. Vermögen einziehen.

pobrat-im, a (*srb.*), —řenec *m.* Wahlbruder *m.*, Adoptivbruder *m.*; ein Verbrüderter; —ření *n.* Verbrüderung *f.*; —řiti (*imp.* pobratři!) koho s kým verbrüdern; se sich.

pobrčený *adj. mor. v.* zbrklý.

pobřež-í *n.* Küste *f.*, Küstenland *n.*, Strand *m.*; Littorale *n.*; —ní *adj.* Ufer-, Küsten-, Strand-; p. právo Uferrecht *n.*,

Strandrecht *n.*; p. plavba Kabotage *f.*; —nice *f.* Küstenfahrer *m.* (Schiff); 2. p. (břežněnka) Strändling *m. Litorella* (bot.); —ník, a *m.* Uferanrainer *m.*; —ný, ého *m.* Uferhüter, Uferwächter *m.*, Ufermeister *m.* (i. Prag); 2. Strandreiter *m.* (i. Preußen).

pobřislo *n. v.* povříslo.

pobřišn-í *adj.* Bauch-; —ice *f.* Bauchfell *n. Peritonaeum*, zánět p. Bauchfellentzündung, Peritonitis *f.*

pobručeti ein wenig oder eine Zeitlang brummen.

pobuda *m.* Herumschweifer *m.*, Landstreicher *m.*; Hocker *m.*; Bummler *m.*; Eckensteher *m.*

pobudka *f.* Beweggrund *m.*

pobud-ný *adj.* flüchtig; —ovati se herumschweifen; brummeln; —u *v.* pobyti.

pobuř-itel, —ovatel, e *m.* Aufwiegler *m.*; —ování *n.* Aufwiegelung *f.*; —ovati *v.* pobouřiti.

pobyt, u *m.* Aufenthalt *m.*

pobyt-i (pobudu, eš, e, *min.* pobyl, a, o, *praes.* pobývám, áš, á, *imp.* pobuď! *tregr.* pobyv, -ši) někde kurz oder lange wo bleiben, sich aufhalten; —í *n.*, —ka *f.* Aufenthalt *m.*; —ní (—ný) list Aufenthaltsschein *m.* [koho (*acc.*) fuffen.

pocel-ek, lku *m.* Kuß *m.*; —ovati

poceni *n.* das Schwitzen.

pocest-í *n.* Reisemeg *m.*; —né, ého *n.* Reisegebühr *f.*; —ník, a *m. v.* pocestný *m.*; —ný (—ní) *adj.* Reise-; —ný, ého *m.* Wanderer, Reisender *m.*; Passagier *m.*

pocezovačka *f.* Abseichbrett *n.*

pocinov-árna *f.* Verzinnstube *f.*, Zinnhaus *n.*; —ati něco verzinnen.

pocintati (-ám) begeifern.

pocit, u *m.* Empfindung *f.*, Gefühl *n.*

pocititi (*imp.* pocit!), pocitovati něčeho n. něco empfinden, fühlen.

pocitný *adj.* fühlend.

pocta *f.* (*gen. pl.* poct) Verehrung *f.*, Ehre *f.*; poctu komu učiniti einem Ehre erweisen; jemu ku poctě čhm zu Ehren; p. *st.* Ehrengeschenk *n.*; Ehrentrunk *m.*; poctu zavdali komu einem einen Trunk Ehrentrunk reichen.

poctěn, a, o, ý (něčím, p. od koho) beehrt; —ec, nce *m.* Honorat *m.* (b. Wechseln); —í *n.* Beehrung, Verehrung *f.*; p. (směnečné) Honoration *f.*

poctitel *m.* (p. směnečný) Honorant *m.* (eines Wechsels).

poctiti (-ím, *imp.* pocti!), poctivati koho něčím Ehre bezeigen, beehren.

poctiv-é *adv.* ehrlich; redlich; —ec, vce *m.* (—a *m.*) Ehrenmann *m.*; —ice *pl. f.* die Beinkleider, Hosen *pl.*; —ost *f.* Ehrlichkeit *f.*; Redlichkeit *f.*; 2. Keuschheit *f.*; 3. *st.* Ehrenbezeigung *f.*; 4. *st.* Ehrengeschenk *n.*; s —osti nejdal dojdeš ehrlich wehrt am langsten (ehrliche Hand geht durch alle Land).

poctiv-ý *adj.* ehrlich; redlich; 2. keusch, 3. ehrbar; *st.* ehrenfest (Titel); 4. ehrend; —á panna keusche Jungfrau; —á krása *sl.* arme Hochzeit.

poctný *adj. v.* počestný. [rütteln.

pocuchati (-ám) něco verwirren, ver-

pocukrovati mit Zucker bestreuen.

pocvičiti (*imp.* pocvič!) koho einen ein wenig üben; abrichten; se sich.

poč (= proč) *sl.* warum.

počakati (-ám) *st. v.* počkati.

počal, a, o (*min.*) *v.* počíti.

počapky *pl. m.* (*sl.*) *v.* počepky.

počas, u *m.*, —í *n.* Witterung *f.*, Wetter *n.*; deštivé p. Regenwetter *n.*; 2. p. Jahreszeit *f.*; —ní, —ný *adj.* zeitlich, chronisch, periodisch; —nice *f.* Wetterpflanze *f. Meteorina.*

počaso-znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Meteorologie *f.*

počastnost *f. st.* (*slez.*) Ehrerbietung *f.*

počástný *adj.* teilweise.

počastu *adv.* oft.

počat, a, o, —ý angefangen.

počáteč-ní, —ný *adj.* Anfangs-, anfänglich; Elementar-; —nice *f.* Anfängerin *f.*; —ník, a *m.* Anfänger *m.*; 2. Urheber *m.*

počát-ek, tku *m.* Anfang *m.*, Ursprung *m.*; Element *n.*; Grundursache *f.*, Prinzip *n.*; *pl.* —ky (učení) Anfangsgründe *f.* (einer Lehre); —ek něčeho Urheber *m.*; —kyně *f.* Urheberin *f.*; —ní *adj. v.* počáteční.

počekati (-ám) *v.* počkati.

počep-ek, pku *m.*, *pl.* —ky Trepfwein, Zapfenwein *m.*; 2. Trepfbier *n.*; Zapfenbier *n.*, Neigebier *n.*; 3. Gastmahlüberbleibsel; —í *n.*; na p. auf der Neige; —né, ého *n.* Zapfengeld *n. v.* bečevné, posudné.

počern-alý, —ý *adj.* schwärzlich; —iti (*imp.* počerni!) něco schwarz machen, schwärzen; —ěn (ve tváři) angeschwärzt.

počerven-alý *adj.* rötlich; —iti (*imp.* počervení!) něco rot machen.

počesati (počesám, áš, á *et* počešu, eš, e, *imp.* počesej *et* počeš!) něco ein wenig kämmen; p. ovoce Obst abpflücken.

počest, i (*st. gen.* pocti) *f.* Verehrung, Ehrenbezeigung *f.*; Honoration *f.*; Ehrbarkeit *f.*; na p. někomu zu jmds. ehren.

počest-í *n.* Ehre *f.*; —iti *v.* poctiti; —né, ého *n.* Honorationsgebühr *f.*; —ně *adv.* ehrerbietig; 2. (p. se chovati) ehrbar, bescheiden, züchtig; —nost *f.* Ehrbarkeit *f.*; Biederinn *m.*; —ný *adj.* ehrbar, ehrlich; bieder; ehrenhaft; züchtig, keusch.

počet, čtu *m.* Zahl *f.*; p., *pl.* počty Rechnung *f.* [fängnis *f. Conceptio.*

početi *n.* Anfang *m.*; (med.) Empfängnis *f. Conceptio.*

početn-é, ého *n.* Zahlgeld *n.*; Rechnungstare *f.*; —í *adj.* Zahl-, Rechen-; Rechnungs-; p. úkol, p. úloha Rechenaufgabe *f.*; —nice *f.* Rechenbank, Rechentafel *f.*; Rechentisch *m.*, Rechenbrett *n.*; p., —í kniha Rechenbuch *n.*; —ictví *n.* Arithmetik *f.*; —ík, u *m.* Rechenheft *n.*, Rechenbuch *n.*; p., a *m. v.* počtář; —ný *adj.* vielzählig. [lauern.

počihati (-ám) si na koho auf jmd.

počich, u *m.* Spur *f.*; —ati (-ám), —ovati k čemu etw. beriechen.

počin, u *m.* Beginn *m.*; 2. Tat *f.* 3. Handlung *f.*; 4. Unternehmen *n.*

počín-ač, —atel, a *m.* Anfanger *m.*, Urheber *m.* —ání *n.* das Beginnen; Benehmen; od božího požehnání závisí vše p. an Gottes Segen ist alles gelegen; —ati (-ám) *v.* počíti; p. sobě, p. si sich benehmen, sich betragen; co —áš? wohin zielst du? was willst du ausführen? (was treibst du?) —avý *adj.* (gram.) inchoativ, anfangend.

počín-ek, nku *m.* Anfang *m.*; 2. das erste gelöste Geld; dobrý p. guter Absatz (v. Waren); —outi *v.* počíti.

počínská *f.* Hechel *f.*

počísti (počtu, eš, e, *imp.* počti!) koho zač jmd. für etwas halten; p. koho mezi své přátele, p. koho v počet svých přátel jmd. unter seine Freunde zählen (rechnen) *v.* počítati.

počist-iti (-ím, *imp.* -i!) reinigen; purgieren; —ivý *adj.* (med.) abführend; —ka *f.* Abführmittel *n.*, Purganz *f.*, Purgatorium *n.*

počištěn, a, o, —ý gereinigt; —í *n.* Reinigung *f.*; (med.) Abführung *f.*, Purgation *f.*

počišťov-aci lék, —adlo *n.*, —ka *f.* *v.* počistka; —ati *v.* počistiti.

počít-ací *adj.* ; p. stroj, —adlo *n.* Rechenmaschine *f.*; Zählapparat *m.*; —álek, lka *m.* Pfennigrechner *m.*; —ání *n.* das Rechnen; das Zählen; —anka *f.* Rechentafel *f.*; Rechenmaschine *f.*; *v.* početnice.

počítář *m.* *v.* počtář.

počít-atel, e *m.* Rechner; Zähler *m.*; —ati (-ám) něco zählen, rechnen; ansetzen; anschlagen; kalkulieren; p. se gerechnet, gezählt werden, sich rechnen; p. se s kým in Wortwechsel geraten; —avý *adj.* berechnend.

počíti (počnu, eš, e, *imp.* počni! *min.* počal, a, o, *trsgr.* počav, -vši, *st.* počen, -ši) něco etw. anfangen, beginnen; p. od čeho von etw. anfangen; p. (p. v životě, p. dítětem, p. syna) empfangen (*concipere*); co si počnu? co si mám počíti? was soll ich anfangen? co p.? was ist zu tun? p. se Anfang nehmen, beginnen; empfangen werden; II. p. (počinu, eš, e) ruhen; III. p. (počiju, eš, e) ein wenig riechen.

počkati (-ám, *imp.* počkej!) ein wenig warten.

počnu *v.* počíti.

počta *f.* Zahl *f.*; Rechnung *f.* *v.* počet; 2. *v.* pošta.

počtář *m.* Rechner *m.*; —ka *f.* -in *f.*; —ský *adj.* arithmetisch; —ství *n.*, počtověda *f.* Rechenkunst *f.*, Arithmetik *f.*

počtový *adj.* Rechnungs-.

počtu *v.* počísti, počítati.

počtvermu *adv.* auf allen vieren.

počtverný *adj.* quaternar.

počuch, u *m.* *v.* počich.

pod *prp.* *c. instr.* unter; unterhalb; unten an; p. stromem unter dem Baume; p. pokutou smrti unter Todesstrafe; p. přísahou beeidet; *cum acc.* p. strom unter den Baum; přijíti z deště p. okap aus dem Regen in die Traufe kommen; p. večer gegen Abend; p. letnice gegen Pfingsten; p.- Unter-; Vize.

podábliti koho verteufeln.

podací *adj.* Geb-; p. právo Patronatsrecht *n.*; p. pán Patron *m.*; p. protokol Einreichungsprotokoll *n.*; p. listek Aufgaberezepise *n.*

podačkati (-ám) *v.* pomačkati.

podaj, e *m.* Daraufbietung *f.*; Anbot *n.*; —ný *adj.* nachgiebig; -ost -keit.

podál, opodal (p. něčeho, p. od něčeho) *adv.* unfern, unweit; —i *n.*, —ina *f.* Ferne, Weite *f.*; —ni, —ný *adj.* weit, entfernt.

podání *n.* Anbietung, Darbietung *f.*; 2. p. (k úřadu) Eingabe *f.*; 3. p. (obchodní) Offerte *f.*; 4. p. (církevní) Tradition *f.*; p. ruky Handschlag *m.*

podar, u *m.* das Gelingen; 2. Gabe *f.*; —a *f.* Glück *n.* (zdar); —ek (podárek), rku *m.* kleine Gabe.

podař-ilý *adj.* geraten; —iti (*imp.* podař!) koho čím beschenken; p. se gelingen, geraten, gedeihen; —ilo se mi es gelang mir.

podar-ný *adj.* gedeihlich; —ovati *v.* podařiti; —uněk, nku *m.* Beschenkung *f.*

podat-ek, tku *m.* Leistung; Lieferung *f.*; —el, e *m.* Überreicher, Überbringer *m.*; —elna *f.* Einreichungsprotokoll *n.*

podati (podam, *imp.* podej!) něčeho (p. něco) někomu geben, hergeben, hingeben, übergeben, überliefern; hinlangen, zulangen, überlangen; darbieten, darreichen; mitteilen; aussprenden; p. žádost ein Gesuch einreichen; ruky komu p. einem die Hand bieten, geben, reichen; p. si někoho fig. einem zusetzen; p. se sich geben; p. se k čemu sich anbieten, antragen. [zucht *f.*

podav, u *m.* das Erdrücken; 2. Not-

podav-ací *adj.* Zureichungs-; —ač *m.* Handlanger, Zulanger, Zureicher *m.*; 2. Schiebitange *f.*, Reute *f.* (Sagemühle); —ačka *f.* Zulangerin *f.*; 2. Vorlegelöffel *m.*; —ák, u *m.* *v.* podávky; —atel, e *m.* Anbietsteller *m.*; 2. Aufgeber *m.* (eines Briefes).

podávati (-ám) oft darreichen; někoho sobě p. fig. jmd. gemeinschaftlich hohneden od. prügeln; p. svátost die heiligen Saframente spenden; austeilen *v.* podati.

podavek, vku *m.* Anbot *n.*, Offerte *f.* *v.* nabídka.

podáviti (*imp.* podav!) koho (*acc.*) erdrücken, erwürgen; p. pannu *st.* notzuchtigen; p. něco etw. bespeien; p. se sich erbrechen, speien.

podávky *pl. f.* Heugabel, Reichgabel *f.*

podávny *adj.* lange verüber.

podbahniti (p. louku) verschlammen; 2. *st.* fig. benebeln; berauschen. [achten.

podbati (-ám) čeho, p. na něco *st.*

podběh-a *f.* *st.* entlassene Gemahlin; —lý *adj.* unterlaufen; trachtig; —nouti pod něco, pod něčím unterlaufen; p. pannu schwachen; p. se trachtig werden; zu Falle kommen.

podběl, e *m.* Schweißwurz, Pestilenzwurz *f.*, Huflattich *m. Tussilago* (*Petasites*) *v.* podkovka, devětsil; p., e *et* -i *f.* Hintermehl *n.*; —ovati vertrunchen.

pod-běrač *m.* (beim Wagner) Hohleisen *n.*; —běrák, u *m.* Katscher *m.* (keser); —beru *v.* podebrati.

podbij-ení *f.* Rohrdecke *f.*, Rohrstrich *m.*; —etí *v.* podbíti.

podbíl, e *m. v.* podběl; —ek, lku *m.* Schurrenwurz *f.* Zahnkraut *n. Lathraea.*

podbír-ati (-ám) něco (p. dům) untergraben; 2. p. včely zeideln; 3. p. (leg.) annehmen, voraußiegen; p. se eitern, ſchwären (Wunde); —avý *adj.* ſchwärig.

podbiskup, a *m.* Weihbiſchof *m.*, Suffragan *m.*

podbíti (-biju, eš, e) něco něčím unterſchlagen; p. koho pod se, p. pod svou moc unterjochen.

podboj, e *m.* Oberſchwelle *f.*; 2. Unterjochungskrieg *m.*

podbor, u *m.* Subſumtion *f.*

podbořiti něco untergraben.

podborný *adj.* ſubſumierend.

podbrad-ek, dku *m.* Unterkinn *n.*; Wampe *f.*, Kober *m.*, Halsbart *m.*; 2. Kinnkette, Schaumkette *f.* (b. Pferd); 3. Hahnenmaul *n.* (b. Gewehre); —í *n.* Unterkehle *f.*; —ník, u *m.* Kinnkette *f.*

podbran-né, ého *n.* Sperrgeld *n.*; —ný, —ský, ého *m.* Torbeſchließer *m.*; Toreinnehmer *m.*

podbrázdník, a *m.* Schollenhüpfer *m.*, Weißkehlchen *n.*, Braunkehlchen *n.*

podbrd-í *n.* Unterwalben *n.*; —ský *adj. v.* podhorský. [Laſt *f.*; Servitut *f.*

podbřemení *n.* Unterwürfigkeit *f.*;

podbřeží *n.* Unterkai *m.*

podbříš-ek, šku *m.* Wamme, Wampe *f.*, Speckbauch, Hängebauch *m.*; p., —í *n.* Unterleib *m.*; —kový *adj.* Wammen-; —ní nemoci Unterleibskrankheiten *pl.*; —ník, u *m.* Bauchriemen *m.*

podbůrky *pl. f.* Kieferſchwämme.

podbůžek, žka *m.* Halbgott *m.*

podceniti, —ceňovati unterſchätzen.

podcibuli *n.* (bot.) Zwiebelſtock *m.*

podcudky *m. pl. st.* Außreuterig *n.*

podčeli *n.* Ort unter der Stirn.

podčepí *n.*, podčepky *pl. m. v.* počepky.

podčeší, ího *m. st.* Mundſchenk *m.*

podčiniti něco unterſtellen, unterſetzen; unterordnen; p. koho unterwerfen.

podčísti se (podečtu se) ſich verrechnen.

pod-daci *adj.* Untertan-, untergeben; —dám *v.* poddati.

poddan-ě *adv.* untertanig; —cc, nce, —ík, a *m.* Untertan *m. v.* poddaný; —ost *f.* Untertanigkeit *f.*; —ský *adj.* Untertanē-; untergeben; —ská závada Untertanſaſt *f.*; —ství *n.* Unterwürfigkeit; Untertänigkeit *f.*; Untertansband, Untertanigkeitsverband *m.* Untertanigkeitsverhältnis *n.*; —stvo *n. coll.* die Untertanen; —ý *adj.* (p. někomu) untertan, untertänig; untergeben; p., ého *m.* Untertan *m.*

pod-dati (poddám, áš, á, *imp.* poddej!), —dávati něco někomu untergeben, unterwerfen; p. se někomu ſich ergeben, ſich unterwerfen, ſich untergeben.

poddědic *m.* Nacherbe *m.*

poddékan, a *m.* Unterdechant *m.*

poddél-ati (-ám) něco unterbauen; 2. verfälſchen (padělati); —avač *m.* Verfälſcher *m.*; —ka *f.* Verfälſchung *f.*; Falſifikat *n.* (padělek); —ovati (math.) nachtragen. [2. (bot.) Wurzelſtock *m.*

poddeněk, ňku *m.* Sackſchaufel *f.*;

poddení *n. mor. v.* poddomí.

poddíl, u *m.* Unterteil *m.*

poddmý-chati (-ám) něco unterblaſen; unterräuchern; —šilý *adj.* heimtückiſch

poddomí *n.* Lande *f.* [*v.* potměšilý.

poddružiti (-ím, *imp.* —druž!) něco ſubalternieren.

poddrží *n.* das Geſims am Gebäude.

poddůstojník, a *m.* Unteroffizier *m.*

poddutý *adj.* hohl, konkav; unterhöhlt.

poddvoří, ího *m.* Oberſthofmeiſter *m.*

poddym-i *n. v.* podymí; —ní *adj. v.* podymní; —nice *f. v.* podymnice.

pode (vor mehren Konſonanten) *v.* pod.

poděbrad, a *m. v.* odřísous.

podebr-anina *f.* Geſchwür *n.*; —aný vereitert; fig. jähzornig; —ati (podberu, eš, e) něco von unten wegnehmen, untergraben; 2. unterfangen; p. se *impers.* eitern; vereitern ſchwären.

podečtu se *v.* podčísti se. [*m.*

podední *n.* Bodenjagd *m.*; Bodenrand

podehnati (podženu) něco daruntertreiben.

podej, e *m.* die hingereichte Gabe.

pode-jíti (-jdu *imp.* -jdi!) bis unter etw. hingehen; blöd werden; unterlaufen, ſchwären; p. koho überrumpeln.

podejmouti (podejmu, eš, e, *imp.* podejmi!) něco von unten nehmen, faſſen, heben; p. koho (podjala bo bázeň, radost. hrůza atd.) befallen, angreifen; ſich bemächtigen; p. se *st.* ſich erheben, aufbrechen; p. se čeho etw. unternehmen, über ſich nehmen, ſich unterziehen (einer Arbeit, einer Prüfung *etc.*); *st.* podjíti, [podniti.

poděju *v.* podíti.

poděka *f. sl.* Dank *m.*

poděkov-aci *adj.* Danſagungs-; —ání *n.* Dank *m.*, Danſagung *f.*; —ati komu z čeho, za něco (*imp.* poděkuj!) danken; abdanken; p. se zač ſich bedanken, danken; p. se ze služby, z úřadu reſignieren, abdanken.

podél *adv.* (p. řeky. p. břehu) längs (l. des Fluſſes, l. des Ufers).

podél-ati (-ám) něco die Arbeit beendigen; až to —ám bis ich es werde fertig machen; 2. p. bemachen; p. se ſich bemachen; —ek, lku *m.* Tagewerk *n.*; 2. Teilnehmung *f.*; 3. Dividende *f.*; —enec, nce *m.* Pfründler *m.*; —ení *n.* Beteiligung *f.*; —itel, e *m.* Beteiler *m.*; —iti (-ím, *imp.* podél!), —ovati koho (*acc. et gen.*) čím beteilen, außteilen; —ka *f.* Portion *f.*

podělk-ář *m.* Tagewerker, Stückwerker *m.*; —ovati tagewerken; ſtückwerken; —yně *f.* Taglöhnerin *f.*

podél-mu, —mo *adv.* längs.

podélný *adj.* langlich, longitudinal.

pode-mlenina *f.* (podmol *m.*) unterwühlter Ort; —mleti. —mliti (podmelu *et* podemelu, eš, e, *imp.* podemel!) něco unterwühlen, unterfahren; unterwaschen.

podenka *f. v.* poddeněk; 2. *v.* jepice.

podepěra *f. v.* podpěra.

podepříti (-pru, -přeš, -pře, *imp.* podepři!) něco (p. dům atd.) stützen, unterstützen, unterstemmen, aussprietzen; p. se na něco (o něco) sich stützen, sich anlehnen, sich auflehnen.

podepsanec, nce *m.* ein Unterschriebener; —psaný *adj.* unterschrieben; p., ého *m.* der Gefertigte; —psati (podpíšu, eš, e, *imp.* podpiš!) něco (p. list) unterschreiben, unterzeichnen; fertigen; p. se (na něco, na něčem, v čem) sich unterzeichnen.

podès-iti (-ím, *imp.* podès!) koho čím erschrecken, entsetzen, bestürzen; p. se bestürzt werden; —ný *adj.* bestürzend.

podesta *m.* (it.) Podesta *m.*, Bürgermeister *m.* [bytku unterstreuen.

podestlati (-stelu) unterbetten; p. do-

podésen, —ý *adj.* bestürzt, entsetzt; —í *n.* Bestürzung *f.*, das Entsetzen.

pode-šev, šve *m.*, —šva *f. v.* podšev.

podešly (p. krví atd.) unterlaufen.

pode-švice, —švina *f.* Sohlenleder, Pfundleder *n.*, Brandsohle *f.*

podevdati se zu Falle kommen.

podevsi *n.* Unterdorf *n.*

pode-zditi (-zdím, *imp.* -zdi!) untermauern; —zdívka, —zídka *f.* Untermauer, Futtermauer *f.*

podezř-elivý, —ivý *adj.* argwöhnisch; —elý *adj.* verdächtig; —ení *n.* Argwohn *m.*, Verdacht *m.*; v p. míti koho einen in Verdacht haben; podezření žluč jen pění fig. Argwohn ist mit dem Teufel aus einer Schüssel; —iti, —ívati darunterschauen; 2. Verdacht fassen; 3. verdächtigen. [general *m.*

podgenerál, a *m.* Unterfeldherr, Unter-

podháji *n.* Unterhain *m.*

podhánětí (*imp.* -hánějí!) něco darunterreiben; 2. zum zweiten Male ackern; 3. p. pole vodou bewässern.

podhazovati unterwerfen. [schuß *m.*

podhažek žku *m.* (Web.) Unter-

podhlav-ek, vku *m.*, —í *n.*, —nice *f.*, —ník, u *m.* Kopfkissen *n.*, Kopfpolster *n.* [dezření.

pod-hled, u *m.*, —hlédání *n. v.* po-

podhlezné *f. st.* der Teil des Fußes unter den Knöcheln.

podhlíd-ač *m.* ein argwöhnischer Mensch; —ati (-ám) něco unterstehen; p. koho, na koho argwöhnen; —avost *f.* Argwohn *m.*, Mißtrauen *n.*, Scheuheit *f.*; —avý *adj.* argwöhnisch, mißtrauisch; scheuheitig. [terdungen.

podhnojiti (*imp.* podhnoj!) něco un-

podhoditi (*imp.* podhoď!) unterwerfen.

podhodný, ého *m. v.* pohodný.

podhojič *m.* Unterchirurg *m.*

podhol-a *m.*, —enec, nce *m.* ein Geschorner; —iti (-ím, *imp.* podhol!) něco unterscheren.

pod-hončistý *adj. sl.* ausgiebig, —honek, nku *m.* Nachwuchs *m.* (beim Getreide).

pod-horák, a. —horec, rce *m.* Unterberger *m.*; —hoří *n.* Bergfuß *m.*; 2. Unterland *n.*, Unterberggegend *f.*; —horní *adj.* unter dem Berge befindlich; p. stroj, p. složení der untere Mahlgang; p., iho *m.* Unterbergmeister *m.*; —horský *adj.* unter dem Berge befindlich.

podhoz, u *m.* (Archit.) Unterwurf *m.*

podhrab-áč *m. v.* pohrabáč; —ka *f.* das Hacken des Weinberges.

pod-hradí *n.* Unterburg *f.*, Burgflecken *m. Suburbium*; 2. Burgbann *m.*; —hradský *adj.* unter der Burg befindlich; —hrázský *adj.* unter dem Damm befindlich.

pod-hrdlek, delku *m.* Unterkehle *f.*, 2. Kehlriemen *m.*; 3. Hahnenbart *m.*; —hrdlí *n.* Unterkehle *f.*; —hrdlo *n.*, —hřívka *f.* Fußwärmer *m.*; —hřížiti *v.* pohřížiti; —hrudka *f.* Preßmolken *f.*; —hrudníček, čka *m. st.* Schollenhüpfer *m.*, Braunkehlchen *n. v.* bramborníček; —hubek, bku *m.* Kehlriemen *m.*; —hubí *n.* Untermaul *n.*; —chlumí *n.* die Umgegend des Hügels; Fuß des Berges; —chomoutník, u *m.* Kum[m]tkissen *n.*; —chvostina *f. sl.*, —chvostník, u *m* Schwanzriemen *m.*

podchyt-ač, —avač, e *m.* Auflauerer, Aufpasser *m.*; —iti (*imp.* -chyť!), —ávati, podchycovati něco unterfangen; p. koho betrügen; p. dům unterstützen, spreizen.

podíl, u *m.* Teil, Anteil; Erbteil *m.*; p. na výnosu Tantieme *f.*; p. (arithm.) Quotient *m.*; (mont.) Kux *m.*; býti něčemu za p., v p. zuteil werden, p. míti v čem, na čem (účasten *n.* účastným býti něčeho) Anteil an etw. haben; sich beteiligen; —čí list *v.* podílný; —eč *m.* Beteiler *m.*; —ení (-ím, *imp.* podílej!) *v.* podíliti; —ně *adv.* teilweise; —ník, a *m.* Teilnehmer *m.*; Teilhaber, Anteilhaber *m.*; Kompagnon *m.*; —nost *f.* Teilbarkeit *f.*; 2. Beteiligung *f.*, Anteil *m.*; —ný *adj.* teilbar, teilnehmend, beteiligend; p. list Anteilschein *m.*

podílomérství *n.* Feldteilungskunst. Feldmeßkunst *f.*

podíliti (podělu, eš, e, *imp.* podělí!) něco někam etw. wo hintun; p. se ergehen; p. se kam wohin geraten; kam se mam p.? ach, kam se podělí? wohin soll ich mich wenden? kam se to asi podělo? wo mag es hingeraten sein? wo ist das hingekommen?

podiv, u *m.* das Erstaunen, Verwunderung *f.*; ku —u wunderbar, sonderbar, zum Erstaunen; erstaunlich; ku —u krásný wunderschön; —a *f.* Wunderbarkeit *f.*; p. *m.* Sonderling *m.* (podivín).

podiv-aná *f.* Schau *f.*, Schaustellung *f.*; Spektakel *n.*; na (pro) —anou zur Schau; —anice *f.* Spektakelstück *n.*; —ati se nač (-ám se, *imp.* -ej se!) (podiv se!) etw. anschauen, anjehen.

podiveni *n.* Bewunderung *f.*, das Erstaunen; Verwunderung *f.*

podivín, a *m.* Sonderling *m.*; wunderlicher Patron; —ský *adj.* bizarr; —ství *n.* Sonderlingsweise *f.*

podiv-iti se čemu (-ím se, *imp.* podiv se!) sich verwundern, erstaunen; etw. verwundern; —nost *f.* Wunderbarkeit *f.*; Sonderbarkeit *f.*; p., —nůstka *f.* Kuriosum *n.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) wunderbar, wunderlich, sonderbar. [werden.

podivoč-ělý *adj.* wild; —eti wild

podiž, podížka *f. v.* podjíždě.

podjahen, hna *m.* Subdiakon *m.*

podjarní *adj.* Frühlings-.

podjat, a, o, ý unterfangen. [Junge.

podjazyčí *n.* das Fleisch unter der

pod-jed, u *m.*, —jeď, di *f.* um sich fressendes Geschwür, Krebs, Scharbock *m.*

podjem, u *m.* Wagenwinde *f.*; 2. Unternehmung *f.* (podnik); —ný *adj.* Aufzieh-; p. most Fallbrücke *f.*

podjeseň, ně *f.* Vorherbst *m.*

podjeti (—jedu, eš, e, *imp.* —jeď!) von unten zufahren, unterfahren.

podjezd, u *m.* das Unterfahren; 2. Unterweg *m.*; 3. Durchfahrt *f.* (in einem Hause); 4. Durchlaß *m.* (im Kai); 5. Streifzug der Feinde; —ný kočár unterlaufige Kalesche.

podjezeří *n.* Unterseekreis *m.* (die Gegend unter einem See).

podježdě, dě *f. v.* podjíždě.

podjím-a *f. sl.* Wagenwinde *f.*; 2. *v.* podjíždě; —ati (-ám) *v.* podjíti; —avý *adj.* von unten hebend; 2. ergreifend.

podjíti *v.* podejmouti.

podjízek, zku *m.* Unterwehr *n.*

podjíždě *f.* Wagenrischt *n.*; Reibscheit, Riedscheit, Stöckel *m.* (am Pflug).

podkal, u *m.* Brackwasser *n.* (durch Seewasser salzig gewordenes Flußwasser an Flußmündungen); 2. p. kávový Kaffeelager *n.*; —iti (-ím, *imp.* -kal!) něco (travu, louku) unterschlammen, · unterschwemmen.

podkamní *n.* der Ort unter dem Ofen.

podkancléř *m.* Unterkanzler, Vizekanzler *m.* [kapalice).

podkap, u *m.*, —í *n.* Traufe *f.* (okap,

podkas-alý, —aný *adj.* aufgeschürzt; 2. gerüstet, bereit; —ati (-ám) aufschürzen, umschürzen; se sich; p. si koho, p. pod koho unterwerfen.

podkeř *m.* (polokeř) Halbstaude *f.*

podklad u *m.* (p. pod něco, p. pod něčím) Unterlage, Grundlage *f.*; Untersatz *m.*; 2. Feuerbock *m.*; 3. Tragereif *n.*; 4. Roßdecke *f.*; 5. p. u košile Futterfleck *m.*; 6. Reitei *n.*; —ač *m.* Unterleger, Unterschieber *m.*

podkládati (-ám) něco unterlegen; p. něčemu jiný smysl einem Worte einen anderen Sinn unterlegen; *v.* podložiti.

podklad-ek, u *m. v.* podklad; —í *n.* Unterlage unter dem Sattel.

pod-klenek, nku *m.* Karate *f.* (arch.); —klona *f.* Obdach *n.*; —knotníček, čku, —knotník, u *m.* Lichtschertasse *f.*; —kobylče, ete *n.* Saugfüllen *n.*; —kohoutník, u *m.* Abdruckstange *f.* (b. Gewehr); —kolení *n.* Kniekehle *f.*, Kniebeuge *f.*

podkoli *n.* Kammkühle *f.* (Mühl.).

podkomo-ří, iho *m.* Unterkämmerer *m.*; —rní, —řský *adj.* Unterkammer-; p. úřad Unterkammeramt *n.*

podkoní, iho *m.* Stallmeister *m.*

podkop, u *m.* Mine *f.*; —avač *m.* Untergräber *m.*; —ati (-ám), —ávati něco untergraben, unterminieren; —ní *adj.* Minen-; —nictví *n.* Minierkunde *f.*; —ník, a *m.* Mineur *m.*

podkorní *adj.* unter der Rinde befindlich. [bestechen.

podkoupiti (*imp.* podkup!) někoho

podkouřiti (*imp.* podkuř!) něco unterräuchern, beräuchern; hlavu p. berauschen.

podkouti *v.* podkovati.

podkov-a *f.* Hufeisen *n.*; —áček, čka *m.* Hufeisennase *f. Rhinolopus*; —ák, u *m.* Hufnagel *m.*; —ář *m.* Hufschmied *m.*; —ářská škola Hufschmiedschule *f.*; —ati (-ám) koně das Pferd beschlagen; —ka *f.* kleines Hufeisen; 2. Huflattich *m. Tussilago farfara*; 3. Pferdehuf *m. Hippocrepis*; —ník, u *m.* Hufnagel *m.*; p., a *m.* Hufschmied *m.*

podkož-ka *f.* Milbe *f. v.* zákožka; —ní *adj.* unter der Haut befindlich; p. vodnatost Hautwassersucht *f.*

pod-kradač *m.* Schleicher *m.*; —krádati (-ám) se kam unterschleichen, unterschlüpfen.

podkraj *m.*, —i *n.*, —ina *f.* Bezirk *m.* (der ehemal. politischen Einteilung), Gebiet *n.*; —inský *vn.*; —ský *adj.* Bezirks-; p. úřad Bezirkshauptmannschaft *f.*; p., ého *m.* Bezirkshauptmann *m.*

pod-křidelnice, —křídlnice *f.* Unterflügel, Nebenflügel *m.*; —křídli *n.* der Ort unter dem Flügel; 2. *sl.* Winkel am Baume; 3. Ort am Fuße des Gebirges.

podkrov-í *n.* Dachboden *m.*, Unterdach *n.*; —ní *adj.* unter dem Dache befindlich; p. světnička Dachstübchen *n.*; Mansarde *f.*; —nice *f.* die Mauer, worauf der Dachstuhl gesetzt wird; Sparrenträger *m.*

podkruží *n.* Fußbrett *n.*, Unterteil der Töpferscheibe. [deckt.

podkryt, u *m.* Decke *f.*; —ení verpodkuchaří, iho *m.* Unterkoch *m.*

podkup, u *m.* Bestechung *f.*; —ník, a *m.* Unterhändler, Unterkäufer *m.*; —ný *adj.* bestechlich; —ovati *v.* podkoupiti.

podkůrka *f.* die untere Brotrinde.

podkuřovati někomu fig. einem Weihrauch streuen.

podkůvka *f. v.* podkovka.

podkvas-ný, —ničný *adj.* Unterhefen-; —né pivo Unterhefenbier *n.*

podkvětník, u *m.* Blumenbrett *n.*

podlah-a *f.* Boden, Fußboden *m.*; 2. Dielboden *m.*, Diele *f.*; Dielbrett *n.*; —u klásti dielen; —ář *m.* Zimmerwichser *m.*; —ošlap, a *m.* Fußbodentreter *m.*

podlamov-ač *m.* Abbrecher *m.*; —ati (*imp.* podlamuj!) von unten abbrechen, unterbrechen; fig. untermühlen; p. vinné listi den Wein abblattern.

podláž, e *f. v.* podlaží.

podlaž-i *n.* Parkett *n.*; —ice *f.*, —ka *f.* Pflasterziegel *m.*; 2. Dielenbalken *m.*; —ní *adj.* Dielen-; —nice *f.* Dielenkopf *m.*, Bruckenbalken *m.*; —ník, u *m.* Dielennagel, Brettnagel *m.*; p., a *m.* Zimmerwichser *m.*

podle (podlé) *prp. c. gen.* (p. něčeho) neben, darneben, an, bei; gemäß; nach; p. stromu neben dem Baume; p. nařízení gemäß Verordnung; p. potřeby nach Bedarf.

podle *adv.* niederträchtig.

podlebí *n.* Gaumen *m.*

podlec, dlce *m.* ein Niederträchtiger.

podleh-a *f.* Unterlage *f. v.* podloha; —lý *adj.* unterliegen, erliegen; —nouti sich darunter legen; p. čemu unterliegen.

podlejší *adj.* neben befindlich, neben liegend; 2. *comp.* ddd. niederträchtigere.

podlékař *m.* Unterarzt *m.*

pod-lesák, a *m.* Waldhauer, Waldfaß *m.*; —lesí *n.* Unterwalden, Gegend unter dem Walde.

podleska, podléška *f. v.* podliška.

podlesník, a *m.* Jungjäger *m.*

podlešák, a *m. v.* podlesák.

podlet-i *n.* Vorsommer *m.*; Frühling *m.*; —ní *adj.* Lenz-; p. (podlební) kost Seitenbein, Scheitelbein *n.*

podleva *prp. mor. v.* podle.

pod-lezač *m.* Kriecher, Fuchsschwänzler *m.*; —lezačství *n.*, —lézání *n.* Kriecherei *f.*; —lézati (-ám) k někomu schmeicheln, fuchsschwänzen; —lézavý *adj.* schmeichlerisch; kriechend; —lezti (lezu) pod něco unterkriechen.

podlin-a, —ka *f.* Falbel *f.*, Faltenrand *m.*; 2. Korbboden *m.*

pod-listek, tku *m.*, —listí *n.* Unterblatt *n.*; Folie *f.* (unter Edelsteinen).

podliška *f.* Leberkraut *n.*, Leberkrautanemone *f. Anemone hepatica*; 2. Bachstelze *f. Motacilla.*

pod-liti (-liju, eš, e) něco von unten begießen; —litina *f.* Blutunterlaufung *f.*; Brausche *f.*; —lívka *f.* untergegossene Sauce.

podliz-ač *m. v.* podlezač; —ati (-ám) *v.* podlézati; —avý *adj. v.* podlézavý.

podlodí *n.* Kiel *m.* (des Schiffes).

podloha *f.* Unterlage *f.*; 2. Untergestell *n.*; 3. Farbengrund *m.*; 4. Hypothese *f.*

podlokti *n.* Unterarm *m.*

podlom, u *m.* Abblätterung *f.*; 2. Rebschoß *m.*; 3. (med.) *v.* podlomek; 4. *pl.* —y Straußfuß *m.* (Pferdekrht.); —ek, mku *m.* die abgeblatteten Zweige; 2. die aufgeriffene Haut, Schrunde *f.*; 3. *pl.* —ky aufgesprungene Brustwärzen; —iti (*imp.* podlom!) něco unterbrechen (einen Zweig); knicken (eine Blume); —ník, a *m.* Blattleser *m.*

podlost *f.* Niederträchtigkeit *f.*

podloubí *n.* Laube *f.*, Laubengang *m.*

podloud-iti (-im, *imp.* podluď!) *v.* podluzovati; —nice *f.* Schmugglerin *f.*, Pascherin *f.*; —nický *adj.* Schmuggler-; p. obchod, —nictví *n.* Schleichhandel, Schmuggel *m.*; —ník, a *m.* Schwärzer, Schleichhändler, Pascher, Schmuggler *m.*; —ný (—ní) *adj.* Schleich-; p. obchod Schleichhandel *m.*

podlou-hlý, —žný *adj.* länglich; —ze *adv.* länglich.

podlovčí, iho *m.* Unterjäger *m.*

podlož, e *f.* Unterlegung *f.*; —e u varhan Wagebalken *m.*; —ek, žku *m.* Unterlage *f.*; —enec, nce *m.* Wechselbalg *m.*; —ené koně *pl.* Reisspferde; —iti (*imp.* podlož!) něco unterlegen; p. oheň das Feuer anlegen; p. unterschieben; —ka *f.* Unterlage *f.*, Unterfaß *m.*; —k vlasová Haareinlage, Haarpuffe *f.*; *pl.* —ky *f.* Wattierung (im Rocke).

podlubí *n.* Schifferaum *m.*

podludník, podludný *v.* podloudník *etc.*

podlup, u *m.* Krautblatt, Weinblatt *n.*

podluzovati (zboží) paschen, schmuggeln, einschwärzen; p. se sich einschleichen.

podlužňák, a *m.* Waldfaß *m.*

podlý (*comp.* podlejší) *adj.* niederträchtig, niedrig, schlecht.

podlyska *f.* (pták) *v.* podliška.

podmal-ba *f.* Grundierung *f.*; —ovati grundieren (b. Maler).

podman, a *m.* Afterpfasl *m.*; —ění *n.* Unterwerfung, Eroberung *f.*; —itel, e *m.* Bezwinger, Eroberer *m.*; —itelný *adj.* bezwinglich; —iti (*imp.* podmaň!), podmaňovati koho (*acc.*) unterjochen, unterwerfen; erobern; p. se komu sich einem unterwerfen; —ivý *adj.* eroberungssüchtig; —ství *n.* Afterlehen *n.*

podmaršál, a, —ek, lka *m.* (polní p.) Feldmarschalleutnant *m.*

podmáselník, u *m. v.* podmáslník.

podmásl-i *n.* Buttermilch, Schlegelmilch *f.*; —ík, a *m.* der gern Buttermilch trinkt; —nice *f.*, —ník, u *m.* Schmalzling, Schweinspilz *m.* (klouzek); —ník, u *m.* Butterfaßnapf *m.*

podmastiti (*imp.* podmasti!) něco mit Butter (Schmalz) unterschmieren.

podmaz-ati (-mažu, *imp.* -maž!), —ávati někomu jmb. bestechen; —ek, zku *m.* Bestechung *f.* [beständlich.

podměsíční *adj.* unter dem Monde

pod-městek, tka, —městká, a *m.* Vorstädter, Unterstädter *m.*; —městí *n.* Vorort *m.*; Vorstadt *f.*

podmět, u *m.* Subjekt *m.*, Satzgegenstand *m.* (gram.).

podmet, u *m.* Schlupfwinkel *m.*; 2. Unterschmung *m.*, Unterwurf *m.*; 3. Grund, Hintergrund *m.*; 4. Unterschleif *m.*; 5. Wechselbalg *m.*; —ati (-ám) *v.* podmítati; —ek, tku *m.* schlechtes Getreide; p., tka *m.* Wechselbalg *m.*

podmětný *adj.* subjektiv.

podmez-ek, zku *m.* Rainbalken *m.*, ungeackerter Streif am Rande des Feldes; —í *n.* Niederrain *m.*

podmín-ěný bedingt; —iti (*imp.* podmiň!) bedingen; —ka *f.* Bedingung *f.*

podmistří *m. st.* Untermeister *m.*

podmít-ač *m.* (pluh) Untergrundpflug *m.*; —ati (-ám) něco unterwerfen; 2. unterkehren, säubern; 3. fig. etwas unterschieben; 4. p. včely zeideln, Honig ausnehmen; 5. p. (pole) felgen, stürzen, stoppeln, unterpflügen, p. karty fuchseln;

—ka *f.* Sturzacker *m.*, Streichfahre *f.*; 2. daš Stoppelstürzen; 3. Volte *f.* (im Kartenšp.); —ný *adj.* unterschoben.

podmladek, dku *m. mor.* Sauerteig *m.*

podmlatnice *f.* Tennelbalken *m.*

podmlazi *n. v.* mlezivo.

podmluviti se (*imp.* -mluv se!) sich versprechen (podrknouti se).

podmodralý *adj.* blau unterlaufen.

podmok, u *m.* daš Unternässen; 2. Teichufer *n.*; —ati (3. -á) von unten naß werden; —lý *adj.* unternäßt, unterspült, unterwaschen (v. Flusse); —ří *n.* unternäßter Boden.

podmol, u *m.* Runse *f.*, Grundriß *m.*, Wasserriß *m.* (vom Wasser unterwühlter Ort) *v.* výmol; 2. Hautspaltung an der Fußsohle; 3. Saß, Schlamm *m.*

podmořanka *f.* Alant *m.*; Alose *f. Clupea alosa.*

podmořský *adj.* unterseeisch; p. člun Unterseeboot, Tauchboot *n.*

podmost-ek, tku *m.* die Unterpfosten (am Teiche); —í *n.* der Raum unter der Brücke; —nice *f.* Brückenpfahl *m.*

pod-mračno *adv.* bewölkt, unmölkt; —mrákati se; —mráká se es schickt sich zum Regen an; —mrazek, zku *m.* Nachfrost *m.* [zfeni.

podmyšlení *n.* Verdacht *m. v.* pode-

podnájem, jmu *m.* Afterbestand *m.*; Aftermiete *f.*; —ník, a *m.* Aftermieter *m.*; Afterpartei *f.*

podnajmouti něco in Aftermiete od. in Afterpacht nehmen.

podňal, a, o *v.* podjíti.

pod-napilý *adj.* berauscht; • —napiti (-napiju) se sich berauschen.

podnářečí *n.* Unterdialekt *m.*

podnášeti (*imp.* -nášej!) něco aufheben, von unten heben.

podnávrh, u *m.* Amendement *n.*

podnebení *n. sl. v.* podnebí.

podnebesí *n.* Wolkenhimmel *m.*, Wolkengegend *f.*

podnebí *n.* Klima *n.*; Landstrich *m.*; 2. Boden *m.*: Geschoß *n.* (im Hause); 3. p. (v ústech) Gaumen *m.*; 4. *v.* podnebesí.

podnečov-ání *n.* Aufmunterung, Aufreizung *f.*; —atel, e *m.* Agitator *m.*; 2. Provokateur *m.*; —ati aneifern; p. koho k čemu aufmuntern; aufreizen, aufhetzen, anspornen; provozieren *v.* podnititi.

podnes *adv.* bis zum heutigen Tage; —ek, ska *m.* Küchlein von der zweiten Brut der Gänse oder Enten; —lý *adj.* erhaben.

podnesti (-u) něco aufheben; erheben, aufblasen; p. koho proti komu aufwiegeln; p. se sich erheben; (v. Frauenzimmern) zu Falle kommen.

podneše, ete *n. v.* podnesek.

podnešní *adj.* bis zum heutigen Tage während. [tende Gans.

podnešťka *f.* zum zweitenmal brü-

podnět, u *m.* podnět, ti *f.* (p. ohni, p. k ohni) Nahrung des Feuers; 2. p. koho k něčemu Antrieb, Anlaß *m.*, Veranlassung, Motion *f.*, Impuls *m.*; Beweggrund *m.*; 3. Provokation *f.*; p. zavdati (k něčemu) Impuls geben, veranlassen, anregen; —ce *m.*, —itel, e *m.* Anfacher, Anreizer *m.*; —í *n.* Unternehmung *f. v.* podnik; —livý *adj.* reizend, **podnět** *f. v.* podjížděti. [erregend.

podnícen, a, o, ý angeeifert.

podnik, u *m.* Unternehmung *f.*; 2. Unterziehung *f.*; —ací *adj.* Unternehmungs-; —ač *m. v.* podnikatel; —ář, e *m.* Spekulant *m.*; —ářství *n.* Spekulationsgeist *m.*; —atel, e *m.* Unternehmer *m.*; —atelstvo *n. coll.* Unternehmung *f.*, Unternehmerkonsortium *n.*; —ati (-ám), —nouti něco (p. službu, práci, soud, pokutu, p. koho za pána atd.) etw. über sich nehmen, ertragen, sich unterwerfen; 2. p. něco (stavbu) etw. unternehmen; —avost *f.* Unternehmungsgeist *m.*; U.lust *f.*; —avý *adj.* unternehmend; —nutí *n.* Unternehmung *f.*

podnímka *f. v.* podnik.

podniště, ěte *n. v.* podnesek.

podniti (podejmu, eš, e, *min.* podňal, a, o, *tagr.* podňav, -ši) *v.* podejmouti (podjíti).

podnititi (*imp.* podnť!), podněcovati (oheň) anzünden, unterzünden; fig. p. lásku, nárouživost atd. anregen, erregen, entzünden; p. koho aufhetzen, aufreizen, aneifern. [dem Felde.

podnivek, vku *m.* eine Wiese unter

podníž, e *f. v.* podjížděti.

podnoh, u *m. sl.* Fußgestell *n.*

podnos, u *m.* (*rus.*) Untertasse *f.*, Präsentierteller *m.*

podnosek, sku *m.* Schnurrbart *m.*; *pl.* —ky ungenossene Speisereste.

podnoukati (ám) *v.* ponoukati.

podnož, e *f.* Fußgestell *n.*; 2. Schemel, Fußschemel *m.*, Fußbank *f.*; 3. Pedal *n.* (an der Orgel); —ek, žku *m.* der Tritt des Blasebalges; —í *n.* Fußgestell *n.*; u p. noh jeho (blíž.) beim Schemel seiner Füße; —iti unterjochen; —ka *f.*; Schemel, Fußschemel *m.*; —ní *adj.* unter den Füßen gelegen; p. koberec Fußteppich *m.*; —ník, u *m.* Fußpunkt *m.*, Nadír *m.* (astr.).

podnůžka *f. v.* podnož.

podob-a *f.* Ähnlichkeit *f.*; 2. Gestalt *f.*, Bild *n.*, Form *f.*, Figur *f.*; 3. Schein *m.*, Anschein *m.*; míti —u něčeho den Anschein oder daš Ansehen von etw. haben.

podobaný (od neštovic) blatternarbig.

podob-ati se (-ám se) k něčemu ähnlich sein, ähneln; gleichen einem; scheinen, anscheinen; p. se komu (to se mi —á) gefallen; —á se.... es scheint...., es hat den Anschein...; tyto děti —ají se velmi rodičům diese Kinder gleichen ihren Eltern sehr; —en, -bna, -bno (p. býti) *v.* podobný; —enka *f.* Porträt *n.*; —enství *n.* (p. něčeho) Ähnlichkeit *f.*; 2. Bild *n.*; Ebenbild *n.*; Gleichnis *n.*, Parabel *f.* (in der Rede); Metapher *f.*; proč jim v – enstvích mluvíš? warum redest du zu ihnen durch Gleichnisse?

—i *n.* Analogie *f.*; —ina *f. v.* podobizna; —iti (*imp.* podob!), —ovati něco ähnlich machen; abbilden, portitellen; p. se ähnlich werden; sich stellen; —ivost *f.* Gestaltbarkeit *f.*; Bildsamkeit *f.*; Gestaltung *f.*; —ivý *adj.* bildsam, nachahmend.

podobizn-a *f.* Bildnis *n.*, Portrat *n.*; —ář, —ík, a *m.* Portraitaler *m.*, Porträteur, Portratist *m.*; —ovati Portrate malen, portratieren.

podobka *f. v.* podoba.

podobn-ě *adv.* ähnlich; z. schicklich; fuglich; —énka *f.* Parabel *f*; —ice *f.*, —ík, a *m.* jmds. Ebenbild, —iti (-ím, *imp.* podobni!) vergleichen; nachbilden, ähnlich machen; —itko *n.* Ähnlichkeitszeichen *n.*; —o *adj.* ähnlich; p. jest kralovství nebeské zrnu hořčičnému das Himmelreich ist gleich einem Senfkorn; k víře p., k pravdě p. wahrscheinlich; *st.* nep. jest ě ist unmöglich; zdálo se za p. es schien als angemessen; —ost *f.* Ähnlichkeit *f.*; —ý *adj.* (p. někomu, k někomu) ähnlich; ku pravdě, k víře p. wahrscheinlich; ona si už není —a sie gleicht sich nicht mehr.

podoboč-í *n.* Ort unter den Augenbrauen.

podoboji *adj.* unter beiden Gestalten *sub utraque specie*; p., iho *m.* Utraquist

podobovati *v.* podobiti. [*m.*

podobratnický *adj.* tropisch.

podobrot-y, —ky *adv. sl.* (po dobrém, po dobrotě) gutwillig.

podocasn-í *adj.* unter dem Schweife befindlich; p. řemen, —ík, u *m.* Schweifriemen, Schwanzriemen *m.*

podoč-í *n.* der Ort unter dem Auge.

podoj, e *m.* ein Gemelke. [gen.

pod-ojek, jku *m.* die Achse am Wagen

podojiti (*imp.* podoj!) krávu abmelken.

podojna *f.* Melkschett *n.*; Querholz *n.* unter der Deichsel.

podol, u *m.*, —ec, ce *m.*, —í *n.* Tal *n.*; Niedergrund *m.*: —an, a *m.* Talbewohner *m.*

podolek, lku *m.* der Saum eines Kleides; Saummulst *m.*, Gebräme *n.*; 2. Hemdestock *m.* (Unterteil des Hemdes); 3. Weiberrock *m.*

podolní *adj.* tiefliegend; Tal-.

podom-ek, mka *m.* Hausknecht *m.*; —ní, —ovní *adj.* Haus-; p. obchod Hausierhandel *m.*; —nice *f.* Hausiererin *f.*; —ník, —ovník, a *m.* Hausierer *m.*; —né, —ovné, ého Hausiersteuer *f.*

pod-osek, sku *m.* Achsenschiene *f.*, Achsenblech *n.*, Achseneisen *n.*

podotkn-outi (—u, *imp.* —i!) čeho ein wenig berühren; bemerken; —utí *n.* Bemerkung *f.*; —utý bemeldet, bemerkt.

podoustev, tve *f.* Nasling *m.*, Nase *f.*, Zärte *f. Abramis vimba.*

podoustník (pod-ústník), u *m.* Knebelbart *m.* [Henkel gesprungen.

podoušený (podúšený) *adj.* unter dem

podoušt-ě, ěte *n.* Wickelkind *n.*

podozubek, bku *m.* Steingalle *f.* (Pferdekr.).

podpacholčí, iho *m.* Unterknecht *m.*

pod-pachtovník a *m.*, —pachtýř *m.* Subarrendator *m.*

podpal, u *m.* die Nahrung des Feuers; Zundholz *n.*; fig. p. k něčemu Antrieb *m.*, Anlaß *m.*; —eč *m. v.* podpalovač; —ek, lku *m.* Feuerbrand *m.*; *pl.* —ky Zundholz *n.*

podpáliti (-ím, *imp.* podpal!) anzünden, Feuer anlegen (hranici dříví atd.); p. koho k činu, proti komu anreizen, anhetzen.

podpal-ka *f.* Zündbus *m.*; —ovač, —ovatel *m.* Feueranleger; fig. Anreizer *m.*; —ovati *v.* podpáliti.

podpalubí *n.* Schiffsraum *m.*

podpařeznice *f.* Reuthaue *f.*

podpás-adlo *n.* Schurz, Gurt *m.*; —ati (-ám *et* podpášu, *imp.* —ej! bedra svá atd.) umgürten; aufschurzen.

podpasek, sku *m.* Kniebund *n.*, Kniegurtel *m.* Brustbild *n.*

podpásní *adj.* Büsten-; p. obraz

podpásník, u *m.* Sprenggurtkette *f.*

podpat-ečky *pl. m.* Halbstiefel *m.* (b. Schuster); —ek, tku *m.* Absatz *m.* (b. Stiefel). [wehre).

podpažbí *n.* Unterschaft *m.* (b. Ge-

podpaž-di, —í *n.* Achselhöhle *f.*; p., —ek, zku *m.* Achsel *f.*; —ení *n.* Futter *n.* (Fenster-, Tür-); —iti (*imp.* -i!) něco unterschalen; —nice *f.* Achselbenle *f.*; 2. Schulterkissen *n.*; 3. fig. Freundin, Gesellschafterin *f.*; —ník, a *m.* Schoßhund *m.*; fig. Gunstling *m.*; p., u *m.* Armhut, Klapphut *m.*, Claque *f.*; 2. Kreuzgespanne *m.* (am Tore).

podpeček, čku *m. st.* Schürhaken *m.*

podpěn-ák, u *m. v.* podvazník; —ka *f.* Bauchgurt *m.*; Sattelgurt *m.*; 2. Strupe *f.*

podpeňka *f.* Stockschwamm *m.*

podpěr-a *f.* Stütze *f.*; p. lodní Schore *f.* (Schiffb.); —ač *m.* Unterstützer *m.*; —ačka *f.* Unterstützerin *f.*; 2. Tragereff *n.*; —ák, u *m.*, —ka *f.* Stützstange *f.*

podpeřiti (*imp.* peř!) něco mit einem Federbusch schmücken.

podpilý *adj.* berauscht.

podpin-adlo *n.* (chir.) Suspensorium *n.*; —ati (-ám) unterbinden; —ek, nku *m.*, —ka *f. v.* podpěnka.

podpir-ačka *f. v.* podpěračka; —adlo *n.* Stütze *f.*; —atel *m.* Unterstützer *m.*; —ati (—ám) něco stützen; unterstützen; p. se (rukou o stůl atd.) sich stützen, sich anlehnen, sich auflehnen; —ka *f.* Armlehne *f.*, Support *n.*

podpis, u *m.* Unterschrift *f.*, Unterfertigung, Signatur *f.* [ber.

podpisář, iho *m.* der zweite Schrei-

podpis-atel, e *m.*, —ce *m.* Unterzeichner *m.*; —ka *f.* Subskription *f.*; —ník, a *m.* Unterzeichner, Signatar *m.*; Subskribent *m.*; —ný *adj.* Subskriptions-; p. list Subskriptionsbogen *m.*; —ovati unterschreiben, unterzeichnen, unterfertigen; p. na něco subskribieren; se sich.

podpitek, tku *m.* Rausch *m.*

podpivné kvasnice Unterhefen *f.*

pod-placení *n.* Bestechung *f.*; —plá-ceti (-ím, *imp.* -ej!) bestechen.

podplamen-ka, —ice *f.*, —ník, u *m.* Vorbach *m.* (v. Brote od. Kuchen); 2. Aschenkuchen *m.*

podplatek, tku *m.* Fleck *m.*, Unter-[satz *m.*

podplatiti (-ím, *imp.* podplať!) koho bestechen.

podplatovati něco flicken, unterſetzen.

podplav, u *m.* (podkal) Brackwaſſer *n.*; —ní most Kanalbrücke *f.*

podplecnice *f.* Rückenkiſſen *n.*

podpleci, podpleší *n.* Spannrippe *f.*

podpližník, a *m. v.* podplužník.

podplukovník, a *m.* Oberſtleutnant *n.*

podplužník, u *m.* Pflugſtümme *f.*

podpodob-a *f.*, —ení *n.* Parodie *f.*

podpokoji *n.* Raum unter dem Zimmer; p., iho *m.* Zimmerwärter *m.*

podpokolení *n.* Untergattung *f.*

podpona *f.* (geom.) Sehne *f.*

podpopel-ka *f.*, —ník, u *m.*, —ný chleb *v.* podplamenka.

podpor-a *f.* Unterſtützung *f.*; 2. Stütze *f.*; Pfeiler *m.*; —ce *m. v.* podpůrce; —čí list Gewährleiſtungsurkunde *f.*

podpor-iště *n.* Hebepunkt, Stützpunkt *m.*; —iti unterſtützen.

podpor-ný, —ovací *adj.* Stütz-, Unterſtützungs-; unterſtützend; ſubſidiariſch; Hilfs-; —né rukojemství Nachbürgſchaft; —ovací spolek Unterſtützungsverein *m.*; —ovatel, e *m.* Unterſtützer *m. v.* podpůrce; —ovati koho (*acc.*) čím einen unterſtützen.

podporučík, a *m.* Unterleutnant *n.*

podpoušt-ěti (*imp.* -pouštěj!); p., maso das Fleiſch ſchmoren, dämpfen; p. mléko die Milch gerinnen laſſen; laben; *v.* podpustiti; —ka *f.* Schnittfleiſch *n.*; Eingeſchnittenes, Eingelaſſenes, Frikaſſee *n.*; Gans mit Sauce.

pod-pověď, di *f.* Annahme, Hypotheſe *f.*; —pověděný *adj.* hypothetiſch. [*m.*

podpraporečník, a *m.* Fahnenjunker

podpraží *n.* Ort unter der Schwelle.

podpředsed-ní, iho *m.*, —ník, a *m.* Vizepräſes, Vizepräſident *m. v.* místopředseda.

podpřevor, a *m.* Subprior *m.*

podprojedn-ání *n.* Afterbeſtand *m.*; —atel, e *m.* Afterbeſtandgeber *m.*; —atelník, a *m.* Afterbeſtandnehmer *m.*; —ati (-ám), —ávati něco etwas im Afterbeſtand geben.

podpropověď, di. podpropovídka *f.* der Unterſatz, Hinterſatz, Nachſatz *m.*

podprs-i *n.* Unterbruſt *f.* (Teil unter der Bruſt); —ina *f.* Bruſtriemen *m.*; —ní *adj.* unter der Bruſt befindlich; —ník, u *m.* der untere Teil des Kum[me]ts; 2. Bruſtriemen *m.*

podpruh, u *m. v.* popruh.

podpuchlý *adj.* verſchwollen.

podpupí *n.* Unterbauchgegend; untere Nabelgegend *f. Hypogastrium.*

podpůr-ce *m.* Unterſtützer *m.*; 2. Nachbürge, Sicherſteller *m.*; —čí *adj.* Hilfs-; p. list Gewährleiſtungsurkunde *f.*; —kyně *f.* Unterſtützerin *n.*; —ný *adj. v.* podporný.

podpust, u *m.* inwendiges Afterleder; —a *f.* beſchnittene Gerte *f.*, Stürzel *m.*; —iti (-im, *imp.* podpusť!) něco unter etwas laſſen; p. louku die Wieſe tränken.

podřad-ek, dku *m.* der Stoppel nach der Senſe; —í *n.* Unterabteilung *f.*; Unterordnung *f.*; Untergruppe *f.*; —iti (*imp.* podřaď) něco něčemu unterreihen, unterordnen; —ník, u *m.* ſubalterner Begriff; —ný, —ěný *adj.* ſubordiniert, untergeordnet, ſubaltern.

podram-ek, mku *m.* Stützholz *n.*; —enice *f.* Achſelkiſſen, Schultertiſſen *n.*

podranhojič *m.* Unterchirurg *m*

podráp-aný zerkratzt; 2. blatternarbig; —ati (-u, oš, e, *imp.* podrap! podrápej!) něco bekratzen, zerkratzen.

podrataji, iho *m. st.* Unterſchaffer *m.*

podrati (poderu, eš, e, *imp.* poder!) něco ein wenig reißen; p. čeho viel zerreißen.

podraz, u *m.* Schnipper *m.*

podraziti (-ím, *imp.* podraž!), —ráženi (-ím, *imp.* ráž ej!) něco (p. nohy někomu) umſtoßen, unterſchlagen; p. obuv beſohlen, verſohlen, doppeln; p. se ſich berauſchen.

podražec, žce *m.* die Oſterluzei *Aristolochia* (bot.); 2. Fallnetz *n.*

podražení (*imp.* -ej!) *v.* podraziti; p. kačírky *v.* kačírek.

podraž-iti teurer machen, aufſchlagen; káva —ila der Kaffe iſt teurer geworden, iſt geſtiegen.

podrážka *f.* das Sohlen, Doppeln der Schuhe; Halbſohle *f.*

podražník, u *m.* Wegwarte *f. v.* [čekanka.

podřečadlo *n. v.* pořekadlo.

podřeknouti se (-nu se) ſich verſprechen, ſich verſchnappen.

podřez, u *m.* das Unterſchneiden; p. medu das Zeideln; —ač, —avač *m.* Zeidler, Bienenbeſchneider *m.*; —ati (podřežu, eš, e, *imp.* podřež *et* podřezej!) něco von unten abſchneiden; ſimmen; unterſchneiden; p. (—ávati) med, včely die Bienen ſchneiden, zeideln.

podřiditi (-ím, *imp.* podřiď!) něco někomu unterordnen; ſubordinieren; p. se komu ſich unterordnen.

podřikačka *f. v.* odřikačka.

podřít-ek, tku *m.* Hinterbacke *f.*; 2. Bergleder, Arſchleder *n.* (der Bergleute); 3. p., —nička *f.* Sitzpolſter *m.*, Sitzkiſſen *n.*

podřízen-ec, nce *m.* ein Subordinierter; —ost *f.* Subordination *f.*; p. —ství *n.* Subalternität *f.*; —ý *adj.* untergeordnet, unterſtehend; ſubaltern.

podřízka *f.* (p. včel) Zeidelung *f.*

podrob-enec, nce *m.* ein Untermorfener; —ení *n.* Unterwerfung; —enost *f.*, —enství *n.* Unterwürfigkeit *f.*; —iti (-ím, *imp.* podrob!) něco n. někoho někomu unterwerfen, unterjochen; untergeben; se ſich; 2. p. bröckeln.

podrobn-ě *adv.* (-ný *adj.*) ausführlich, detailliert; umständlich; —ost *f.* Ausführlichkeit *f.*; Detail *n.*; —u *adv. en detail*; —ý *adj. v.* podrobně.

področni *adj.* jährlich; 2. Termin-.

podrod, u *m.* Untergattung *f. Subspecies f.*

podroli *n.* (ekon.) Untergrund *m.*

podrost, u *m.* Nachwuchs, Unterwuchs *m.*; 2. Spatheu *n.*, Nachgrummet *n.*, Nachmähde *f.*; 3. Unterholz *n.* (b. Bäumen); —ati (-ám) unterwachsen, heranwachsen; —ek, tka *m.* ein aufgeschossener junger Mensch; —lý *adj.* unterwachsen, heangewachsen.

područ-enství, —í *n.* Botmäßigkeit *f.*; Wirkungskreis *m.*; Jurisdiktion *f.*; —iti unterordnen; —ník, a *m.* Vasal *m.*

podruh, a *m.* Inmann, Mietmann, Hausmann *m.*; *st.* Pilgrim *m.*; *st.* ein Fremder. [zweitenmal.

podruhé *adv.* ein andermal; zum

podruhovati in der Miete sein.

podruhyně *f.* Infrau *f.*; Mitweib *n.*

pod-rukávník, a *m.* ein vertrauter Freund; —rukojemství *n.* Nachbürgschaft *f.*; —rukojemě *m.* Nachbürge, Afterbürge *m.*; —růstati, —růstok *v.* podrostati, —stek.

podrušiti (*imp.* -ruš!) *v.* porušiti.

podruž-i *n.* Miete *f.*; —ina *f.* die Hausgenossin; —iti (*imp.* podruž!) vergesellen; —ník, a *m. v.* podruh; —ný *adj.* in der Miete wohnend; 2. Unter-; Sub-; p. účet Gegenrechnung *f.*; p. oddil Unterabteilung, Subrubrik *f.*; —ná dráha Vizinalbahn *f.*; —ná nemoc Sekundärkrankheit *f.*; —ství *n.* Mietung, Hausmiete *f.*

podrymek, mku *m.* Reimsilbe; die zweite Silbe im weiblichen Reime.

pod-ryti (ryju, eš, e, *imp.* -ryj!), —rývati (-ám) unterwühlen; —ryv, u *m.* Unterwühlung *f.*; 2. Explosion *f.*; —ryvač, —ryvatel, e *m.* Unterwühler *m.*; —ryvák, u *m.* (ekon.) Grundpflug, Untergrundpflug *m.*; Grubber, Kultivator, Extirpator, Skarifikator *m.*; —ryvnice *f.* Torpedoschiff *n.*

podržeti (-im, íš, i) *imp.* podrž!) něco, n. něčeho etwas behalten, aufbehalten; ein wenig halten; p. něco za sebou, u sebe zurückbehalten.

podsad-a *f.* das Unterlegen, Unterstellen; 2. das Untergelegte. Untergestellte; 3. Unterlage *f.*; p. u košile Besatz *m.*; Zwickel *m.*, Schulterfleck *m.*; 4. p. Hypothese *f.*, Unterfatz *m.*; —ek, dku *m.* Unterfatz *m.*; —iti (-im, *imp.* podsaď!) něco pod něco unterlegen, unterstellen, unterlegen; supponieren; die Hypothese annehmen; p. (nasaditi) někoho proti někomu aufhetzen, aufreizen; —itý *adj.* unterlegt (Gestalt).

podsádka *f. v.* podsada.

podsadné kvasnice *pl.* Stellhefen.

podsazení *n.* das Unterfetzen; 2. p. u oděvu Unterfatz, Besatz *m.*, Belege *n.*

podsázka *f. v.* podsada.

podsběrky *pl. m.* Mittelmilch *f.*

podse (pod se) *adv.* unter sich; kůň, vůl na p., —bní kůň, vůl. —bník, a *m.* das Sattelpferd, der Sitzochs *v.* podsedelní.

podsebiti *n.* die gefütterte, getäfelte Zimmerdecke; 2. Umgang am Hause; 3. *st.* Knebelbart *m.* (*sr.* podbíjení).

podsed, u *m. st.* (vdm.) Anstand *m.*; —ánka *f.* Sitztruhe, Wagentruhe *f.* (in einer Kutsche); —ek, dka *m. st.* Viertelhöfner, Viertelhufner, Unterjatz, Hinterjatz, Kleinbauer *m.*; p., dku *m.* Viertelahn *m.*; 2. Sitzpolster *m.*; 3. (mont.) Fahrleder *n.*

podsed-elní, —lní *adj.* unter dem Sattel befindlich; p. kůň *v.* podsedelník; —lnice *f.* Sattelstute *f.*; —lník, a *m.* Sattelpferd *m.*; 2. Sitzochs *m.*; —ní *adj. v.* podsedlní; p. polstář ein Sitzpolster; —ník, u *m. v.* podsedlník; p., a *m. v.* podsedek, dka; —nouti pod něco sich unten setzen.

podsehlidlý *adj.* sauertöpfisch.

podsek-ati (-ám), —ávati, —nouti něco unterhauen.

podsetník, a *m.* Unterhauptmann *m.*, Kapitanleutnant *m.*

podsév-aci *adj.* Sieb-; —ač *m.* Unterseier; Sieber *m.*; —ačka *f.* Unterseierin; Sieberin *f.*; p., —adlo *n.* Sieb *n.*; —ati (-ám) pod něco unterseien; p. něco sieben; fig. schnabulieren.

podsev-ek, *pl.* —ky *m.* das Weggesiebte; Spreu *f.*; —ný *adj.* Sieb-.

podsíň, ně *f.* podsíní *n.* ein bedecktes Vorhaus, Laube *f.*; Veranda *f.*

podsiv-aci, —adlo, —ati (ám) *v.* podsévací, -adlo, -ati.

podskoč-iti (*imp.* podskoč!) pod něco unterspringen; p. koho bevorteilen, überlisten; p. pannu eine Jungfer schwächen; —ník, a *m.* ein Hinterlistiger, Betrüger *m.*; —nost *f.* Hinterlistigkeit *f.*; —ný *adj.* verfänglich, hinterlistig.

podskok, u *m.* Hinterlist *f.*, Betrug *m.*; 2. Unterschleif *m.*

podslemek, mku *m.* Firstbalken *m.*

podslouch-álek, lka *m.* ein geheimer Horcher; —ati (-ám) komu geheim horchen, lauschen, auf der Lausche stehen.

podsloup-ek, pku *m.*, —í *n. v.* podslupí.

podsluch, u *m.* das Behorchen; jíti na —y (posluchy) auf die Lauer (Lausche) gehen; —ač *m.* Behorcher *m.*

podslunečn-í *adj.* unter der Sonne liegend; —ice *f.* Samtpappel *f.*

podslupí *n.* Säulenfuß *m.*; Säulenunterlage *f.*

podsněžníček, čku *m.* Schneeglöckchen *n. v.* sněhovka, sněženka.

pod-sobní, —sovní kůň *v.* podsební.

podsouv-ací *f. pl. mor.* Unterziehhosen; —ati (-ám) něco pod něco unterschieben; unterziehen.

pod-spod, —spodek *adv.* unten, darunten. [bürgermeister *m.*

podstarosta *m.* Untervogt *m.*; Vize-

podstarši, iho *m.* Brauführer *m.*, Altgeselle *m.* (bei Brauern).

podstať, u *f. vn.*

podstata *f.* Wesen *n.*, Wesenheit *f.*; Substanz *f.*; *st.* Anjehen *n.*; Gültigkeit *f.*; p. konkursní (konkursová) Konkursmasse *f.*; bez podstaty grundlos; gegenstandslos.

podstati n. podestati (podstanu, n. podestanu, eš, e) něco ſich unterziehen, über ſich nehmen, im Stande ſein.

podstat-ina *f.* Subſtrat *n.*; —ně *adv.* weſentlich; —nost *f.* Weſentlichkeit *f.*, das Weſentliche; —ný *adj.* weſentlich; erheblich; wichtig; begründet, ſtandhaft.

podstav, u *m.*, —a *f.*, —ec, vce, —ek vku *m.* Unterlage, Grundlage *f.*; Unterſatz *m.*; Untergeſtell *n.*, Poſtament *n.*; —iti (*imp.* podstav!) něco pod něco unterſtellen, unterſetzen, unterbauen; p. se ſich unterſtellen; —ka *f.* Stütze *f.* (im Geſimſe); 2. die Stange am Flintenſchloſſe; *pl.* —ky Abfall beim Tuchweben; —ní *adj.* zum Unterſtellen dienlich; p. pero Stangenfeder *f.* (am Flintenſchloſſe).

pod-stelka, —stýlka *f.* Streu *f.*; 2. (mech.) Bettung *f.*; —stílati *v.* podstýlati.

podstír-ati (-ám) něco unterſtreuen; unterbreiten; —ka *f.* Schabetiſte *f.* (b. Zuckerſ.).

podstoli *n.* Raum unter dem Tiſche; Tiſchgeſtell *n.*; Tiſchlade *f.*; p., iho *m.* Truchſeß *m.* (stolník).

podstoupiti (*imp.* podstup!) něco etw. unternehmen; 2. ſich unterziehen; 3. erleiden (p. trest, smrt); 4. p. pod něco ſich unterſtellen.

podstrč-iti (*imp.* podstrč!) něco pod něco unterſchieben, unterlegen, unterſtecken; p. něco někomu zuſtecken, heimlich geben; zuſchieben; unterſchieben; —ka *f.* Unterlegel *n.* kleine Windel *f.*

podstřeh-ač *m.* Späher *m.*; —ati (-ám) něco (*pol.*) auf etw. lauern, ſpähen.

podstřel, u *m.* Mariendiſtel *f.* (bot.).

podstřeší *n.* Dachboden *m.*

podstřici (podstřehnu, -žeš, -že) *v.* podstřehati.

podstrk, u *m.* Unterſchub *m.*, Vorwurf *m.*, Beſchuldigung *f.*; —ovač *m.* Unterſtecker, Unterſchieber *m.*; — ovati *v.* podstrčiti.

podstrojiti (ím, íš, í, *imp.* podstroj!) koho k čemu einen heimlich zu etwas abrichten, beſtellen; p. komu něco einem heimlich eine beſſere Speiſe bereiten.

podstropí *n.* Raum *m.* (Tribüne) unter dem Plafond, Plafondtribüne *f.*

podstup-né, ého *n.* Suffumbenzgelder *pl.*; —ovati *v.* podstoupiti. [ſtreuen.

podstýlati (-ám) unterbetten, unter-

podsudí, iho *m.* (*st.* podsudek, dka *m.*) Unterrichter *m.*

podsud-né, ého *n. v.* posudné; —ní, iho *m.* Faßkellner *m.*

podsu-nouti (—nu) něco unterſchieben; —vač *m.* Unterſchieber *m.*

podsvětí *n.* die Unterwelt *Orcus m.*

podsvinče, ete, -átko *n.* Spanferkel *n.*

podsyp, u *m.* das Unterſtreuen; p., ek, pku *m.* das Unterſtreute, die Streu; —ati (—u, *imp.* podsyp!), podsýpati (-ám, *imp.* podsýpej!) unterſchütten; unterſtreuen; 2. zum drittenmal ackern; 3. ſchütteln, ſcheffeln (vom Getreide).

podšatnice *f.* (*vulgo* honzík), Hüftenbauſch *m.*, Turnüre *f.* (fr.) *Cul de Paris.*

podšept, u *m.* Einflüſterung *f.*; —ati (ám), —ávati einflüſtern, zuflüſtern; —avač *m.* Zuflüſterer, Ohrenbläſer *m.*

podšev, *gen.* podešve *m.* (*f.*) Schuhſohle *f.*, Vorderfleck *m.*

podšijek, jku *m.* Auchenium *n.*

podšír, e *f.* Fußbreite *f.*

pod-šíti (—šiju, eš, e, *imp.* podšij!) něco etw. unternähen; ein Kleid unterfüttern, ausfüttern; p. boty, střevíce unterſohlen, vorſchuhen; p. koho fig. jmd. durchhecheln; —šití n. Vorſchuhen *n.*; *pl.* Vorſchuhe *m.*; fig. liſkou —šitý verſchuſtert; —šívka *f.* Futter, Unterfutter *n.*; fig. ďáblova p. Teufelskerl *m.*

pod-škloubka *f.* die untergerupften Federn; —škubati (-ám et -u, *imp.* -ej!) něco (p. husy) unterrupfen, berupfen, abfedern. [gen; 2. faktrieren.

podškopiti (podskopiti) koho *st.* fan-

podškrabek, bku *m.* Kratzfuß *m.* (*vulgo* Kompliment).

podšlap-ávati eintreten, niedertreten; —ek, pku *m.*, —ka *f.* an Fußſohlen feſthängender Kot; 2. Hoſenſtrupfe *f.*

pod-štěvač *m.*, —štěvačný, —štívačný, —štivati (-ám) *v.* poštěvač, —ný, poštivati. [*n.*; *v.* podešvice.

podšvovice *f.* Sohlleder, Pfundleder

podtahov-ák, u *m.* Hemmſchuh *m.*; —ati unterziehen. [ſtaatsſekretär *m.*

podtajemník, a *m.* (p. státní) Unter-

podtají *adv.* heimlich, geheim.

podtavad *adv. v.* potavad, potad.

podtaženec, nce *m.* ein unterzogener Reim.

podtisk, u *m.* (typ.) Untergrund *m.*, Unterdruck *m.*; —nouti unterdrucken; 2. *st.* unterdrücken.

podtižka *f. v.* podjížděl.

podtlak, u *m.* Unterdruck *m.*

podtop, u *m.* das Untertauchen; 2. Überſchwemmung *f.*; 3. Zündſtoff *m.*

podtrámnice *f.* Unterbalken *m.*

podtrh-ač *m. st.* Betrüger *m.*; —ati (-ám), —nouti, —ovati něco von unten reißen, unterreißen; 2. p. sil das Netz zuziehen; 3. durchfurchen; 4. pivo p. ein volles Faß anzapfen; 5. p. slovo ein Wort unterſtreichen; 6. p. koho jmd. betrügen; p. se entfliehen.

podtrubí *n.* Teichgrube *f.*; Rohrdotud *v.* potud. [dümpfel *m.*

podtyč-e *f.* Gerſtange *f.*; —iti (*imp.* podtyč!) něco unterſtützen, unterpfahlen; —ný *adj.* ſubtangens.

podtykač *m.* Unterdrücker *m.*

podučitel *m.* Unterlehrer *m.*; —ka *f.* Unterlehrerin *f.*; —ský *adj.* Unterlehrer-; místo -é, —ství *n.* Unterlehrerſtelle *f.*

podundati (-ám) něco unterſtecken.

podup, u *m.* Geſtampfe *n.*; (Fecht.) Appell *m.*; —ati (-ám *et* -u) ein wenig

štampfen: p. něco etw. mit den Füßen treten.

podúředník *m.* Unterbeamte *m.*

poduš-ice —tice, —ka *f.* Kissen, Oberkissen; Kopfkissen *n.*; Umschlagskissen.

podvád-ěti (-im, *imp.* podváděj!) koho *v.* podvésti; —ilka *f.* Täuscherin *f.*; —ivý *adj.* verführerisch; täuschend.

podvaha *f.* das Aufheben; 2. Heber *m.*; Hebebaum *m.*

podval, u *m.*, —a *f.* Unterwalze *f.*; Wiedebank *f.*; Hausbaum *m.*; Grundlage *f.*; Kellergewölbe *n.*; p., —i *n.* Unterwall *m.*; —ek, lku *m.* Trambalken *m.* —ina *f.* Unterschwelle *f.*; —iti (-im, *imp.* podval!) něco unterwalzen; untergraben. [(v. gekochten Kaffee).

podvar, u *m.* Aufsud *m.*; 2. das Lager

podvaz, u *m.*, —adlo *n.* Unterband *n.*, Bandage *f.*

podvázati (-vážu, eš, e, *imp.* podvaž!) něco etw. unterbinden.

podvazek, zku *m.* Strumpfband, Kniebund *n.*; Hosenband *n.*; podvazkový řád Hosenbanderden *m.* (in England).

podvázka *f.*, podvěska (chir.) Suspensorium *n.*; 2. Bruchband *n.*

podvaz-ník, —ovačka *f.*, —ovák, u *m.* Reitelfette, Radelfette, Spannfette *f.*; —ovati *v.* podvázati.

podvečer, a *m.* Vorabend *m.*; p. *adv.* gegen Abend. [litet; gefoppt.

podveden, a, o, ý betrogen, über-

podvelitel, e *m.* Unterbefehlshaber *m.*

podvésiti (-im) unterbinden.

podvésti (—vedu, eš, e) koho betrügen, bevorteilen, hintergehen; foppen; p. pannu zu Falle bringen.

podvěšadlo *n.* (chir.) *v.* podvázka.

podvěžník, u *m.* Burgverließ *n.*

podvih, u *m.* das Aufheben; 2. die Bewegung; 3. die Anstrengung; —ati (-ám), —nouti (-nu) *v.* pozdvihnouti.

podvihla *f. slez.* Kiefer- und Tannenstreu *f.* [binde *f.*; 2. Schleier *m.*

pod-vijka (—víka, —vička) *f.* Stirn-

podvin-ek, nku *m.* Zwirnwinde *f.*, Zwirnwickel *m.*; —outi (-u, es, e, *imp.* podviň!), podviti (-viju, eš, e, *imp.* podvij!) něco aufwickeln, aufwinden; unterwinden; —ut, a, o, ý unterwunden.

podvláčky, podvlečky, podvlékačky *pl. f.* Unterziehhosen.

podvlasník, u *m.* Frisiermantel *m.*

podvlek, u *m.* Unterkleidung *f.*

podvod, u *m.* Betrug *m.*; Bevorteilung *f.*; Unterschleif *m.*; *sl.* Fronvorspann; —a *f. slez.* v. podvod; —né *adv.* betrügerisch; —ní *adj.* unter dem Wasser befindlich; —nice *f.* Betrügerin *f.*; —ník, a *m.* Betrüger, Gauner *m.*; —nost *f.* Betrüglichkeit *f.*; —ný *adj.* betrügerisch.

podvoj, a *f.* Türpfosten *m.*; Oberschwelle *f.*; —ek, jku *m. v.* podojek; —ík, u *m.*, —ka *f.* Steuerkette *f.*

podvoj-itý, —ní, —ný *adj.* doppelt; Doppel-; —ný groš Doppelgroschen *m.*; Zwilling *m.*

podvojvoda *m.* Unterfeldherr *m.*

podvol-ení *n.* Einwilligung *f.*; —iti (*imp.* podvol!) k čemu, p. pod něco etw. eingehen, zu etw. einwilligen, etw. bewilligen; p. se čemu n. k čemu, p. se vcé sich verwilligen, sich zu etw. anheischig machen; auf etw. eingehen; sich einer Sache unterziehen; p. se komu einem willfahren; sich fügen; —ný *adj.* willfährig; -ost -keit.

podvo-ří *n.* Meierhof *m.*; —rové *n.* [*sl.* Hofsteuer *f.*

podvoz, u *m.* Auffuhr, Zufuhr *f. v.* podjezd; —ec, zce *m.* Lafette *f.*; —ky *pl. m.* das beim Zuführen ausgefallene Getreide; —nik, a *m.* Zuführer *m.*

pod-vrácení *n.* Umkurz *m.*; —vracovatel, —vratitel, e *m.* Umkürzer *m.*; —vrat, u *m.* Umkurz *m.*; —vrátiti (-ím, *imp.* podvrať!), —vraceti (*imp.* —vracej!) něco umkürzen; p. se sich umkehren, fallen; —vratník, a *m.* Umkurzmann *m.*; —vratníkový *adj.* trotzisch; —vrátný *adj.* Umkurz-; -ná strana Umkurzpartei *f.*; —ná činnost untermühlende Agitation.

podvrh, u *m.* das Unterwerfen; —lec, helce *m. v.* podvrženec; —lý *adj.* unterschoben; —nouti (einmal), —ati (-ám) (danernd), —ovati (oftmal) něco etwas unterwerfen, unterschieben; 2. falscht ackern.

podvrší *n.* Berggrund *m.*; (podhoří).

podvrtnouti, podvrknouti (komu nohu) unterschlagen, verrenken.

podvrž-ěe, ete, —tě, ěte *n.*, —enec, nce *m.* unterschobenes Kind, Wechselbalg *m.*; —ek, žku, *m.* apokryphische Schrift; —en, a, o, ý untergeschoben (unterschoben); —ení *n.* Unterschieben *n.*, Unterschub *m.*

podvůdce, *m. v.* svůdce; *v.* podvodník; 2. Unterfeldherr *m.*

podvůrek, rku *m.* ein Acker, der im Herbst gepflügt im Frühjahr besäet wird.

podym-i *n.* Höhenrauch *m.*; p., —né, ého *n.* die Rauchfangsteuer, Kaminsteuer, Kamingeld *n.*; —ní, —ný *adj.* Rauchfang, Kamin-; fig. einheimisch; gemein-; Haus-; —né právo Feuergerechtigkeit *f.* (alt.); —nice *f.*, —ník, u *m.* Rauchfangmantel *m.* [vband *n.*

podzáklad, u *m.* Nachpfand, Unter-

podzámčí *n.* Ort unter dem Schlosse.

podzednice *f.* Mauerbalken *m.*

podzelen, u *m.* Hypochlorit *m.* (Min.)

pod-zelenou *v.* zelená.

podzem-čan, a, —ec, mce, —ěnín, a *m.* unterirdischer Bewohner; —í *n.* Raum unter der Erde; Kellergeschoß *n.*, Souterrain *n.*; [Unterwelt *f.*; —ní, —ský *adj.* unterirdisch; —nice *f.* amerikanische Erdschote Erdpistazie, Erdnuß, Schokoladewurzel *f. Arachis*; —ník, u *m.* Nadir *m.*; p., a *m. v.* podzemčan.

podzim, u, —ek, mku (mka) *m.*, —í *n.* Herbst *m.* (Spatjahr *n.*); —če, ete *n.* Spatling *m.* (Schaf); —ky *pl.* die Herbstbirnen; —kový herbstlich; —ní *adj.* Herbst-; p. hruška Herbstbirne *f.*

podzír-ati (-ám) *v.* podezírati; —avý *adj. v.* podezřivý.

podzouvačky *pl. f. v.* podsouvačky, podvlékačky. [ferzahn *m.* (beim Pferde).
podzub-ec, bce, —ek, bku *m.* Schie-
pod-zvědač, e *m.*, —zvědálek, lka *m.* Spitzel *m.*, ein geheimer Auflauerer; —zvídati, (-ám) něco hraben, ipionieren.
podžberné, ého *n.* Fischzins *n.*
podžeber-ní *adj.* unter den Rippen befindlich; p. blána, —nice *f. v.* požebernice, pohrudnice.
podžebří *n.* der Ort unter den Rippen.
podžeh, u *m.* die Nahrung des Feuers; —ač *m.* Unterzünder *m.*· 2. Anheger, Anblaser *m.*; —lice *f.* Bügeltuch *n.*; —nouti, podžíci (podežhu), podžíhati (-ám) něco unterzünden; 2. p. někoho fig. anbegen.
podžilý, požilý *adj.* ältlich.
podžupan, a *m.* Untergespann, Vizegespann *m.*
poesie *f.*, básnictví *n.* Poesie *f.*
poet-a *m.*, básník *m.* Poet *m.*; —icky *adj.*, básnický poetisch.
pofňukávati (o dětech) raunzen, winpogrom *m.* (*rus.*) *v.* pohrom. [seln.
pohádati (-ám) ein wenig raten; p. se s kým in Wortwechsel geraten; *v.* pohodnouti.
pohádk-a (*gen. pl.* pohádek) *f.* Märchen *n.*; 2. (hádanka) Rätsel *n.*; 3. (hádka) Wortwechsel *m.*; Wortstreit *m.*; —ář *m.* Märchenerzähler *m.*; 2. Rätselgeber *m.*; —ovitý *adj.* märchenhaft, fabelhaft; 2. rätselhaft; —ový *adj.* Märchen-; p. svět Märchenwelt *f.*
pohan, a (*pl.* pohané) *m.* Heide *m.*
pohana *f.* Schmach *f.*, Tadel *m.*; Schimpf *m.*
pohanč-ený *adj.* von Buchweizen; —ina *f.* Heidestroh *n.*; —iště *n.* Buchweizenfeld *n.*
poháně, ěte *n.* Heidenkind *n.*
pohán-ěč *m.* Treiber, Antreiber *m.*; 2. Treibstachel *m.*; 3. Nachieger *m.*; —ěti (-ím, *imp.* pohánějte!) něco n. koho antreiben, betreiben, urgieren *v.* pohnati.
pohan-ěti, —iti (-ím, *imp.* pohaň!) koho (*acc.*) beschimpfen; p. pannu eine Jungfrau entehren.
pohanina, pohájenka *f.* Heidentum *n.*; 2. Hainanemone *f. Anemone nemorosa rell. v.* zavilec (sasanka).
pohanka *f.* Heidin *f.*; 2. Buchweizen *m.*; Heidekorn *n. Polygonum fagopyrum.*
pohánk-a *f.* Hahnenkraut *n.*, Kammgras *n. Cynosurus.*
pohan-kyně *f.* Heidin *f.*; —ský *adj.* heidnisch; —ství *n.* Heidentum *n.*; —stvo *n. coll.* die Heiden.
pohár, u *m sl.* Becher *m.*; Trinkglas *n.* čestný pohár fig. Festmahl *n.*; —na *f. sl.* Glaserkasten *m.*, Glasschrank *m.*; —ník, a *m. sl. v.* číšník; —ovati *sl.* bechern; fig. trinken.
pohazeti (-ej!) něco bewerfen.
pohazovati čím herumwerfen, herumschleudern.
pohekávati krähkeln und ächzen.
pohladiti (-ím, *imp.* pohlaď!) koho (*acc.*) streicheln; 2. glatten.
pohlav-ár *m. srb.* Häuptling, Oberhaupt *n.*; —čiti kožní fortiche geben; —ek, vku *m.* Kopfstück *n.*
pohlaví *n.* Geschlecht *n.* (*genus*; 2. *sexus*); mužské, ženské a střední p das männliche, weibliche und sächliche Geschlecht (grm.).
pohlávka *f. sl.* Halfter *f.*
pohlav-kovati koho Kopfstücke geben, einen ohrfeigen; fig. p. něco hudeln, pfuschen; —né, čho *n.* Kopfsteuer *f.*; Kopfgeld *n.*; —ní *adj.* Geschlechts-, feruell; —nice *f.* Kopfbrett *n.* (artill.).
pohlcen, a, o, ý verschlungen; —í *n.* Verschlingung *f.* [*v.* pohltiti.
pohlcov-ání *n.* Absorption *f.*; —ati
pohle *int.* ei! (*srv.* hle, ejhle!).
pohled, u *m.* (p. na něco) das Hinsehen, Hinschauen; Blick *m.*; Miene *f.*; p. na Prahu Ansicht von Prag; na p. zum Scheine, dem Anscheine nach; scheinbar; —anost *f.* Gutdünken *n. v.* pohledávka; —ati (-ám, *imp.* -ej!) čeho, —ávati čeho na kom, u koho suchen, aufsuchen; anschen, ersuchen; nachsuchen; p. čeho za kým an etwas Anforderungen machen; to aby člověk —al das ist sehr selten; das ist eine Rarität; —ávka *f.* (—ávek *m.*) Forderung, Anforderung, Schuldforderung *f.*; Guthaben *n.*; Prätension *f.*; —ěti (-ím, *imp.* pohleď!), —nouti (-nu, *imp.* pohleďni!) na něco ansehen, anschauen; blicken; —nice *f.* Ansichtskarte *f.*; —ný *adj.* ansehnlich, hübsch (*v.* úhledný).
pohledověda *f.* Physiognomik *f.*
pohleň *int. mor.* (= pohleď!) sieh! (*v.* pohle!).
pohlíd-ati (-ám) eine Zeitlang bewachen, hüten od. pflegen; —ka *f.* Aufsicht *f.*
pohlížeti (-ím, *imp.* -ej!) na něco etw. anschauen, betrachten.
pohlodek, dku *m.* Restkuchen *m.*
pohlt-iti (-ím, *imp.* pohlť!), —nouti (-nu) něco etw. verschlingen, verschlucken; absorbieren; —nost *f.* Absorptionsvermögen *n.*
pohluk, u *m.* Lärm *m.* [*n.*
pohmožd-ěnina *f.* Kontusion *f.*; Quetschung *f.*; —iti (nohu atd.) quetschen, abquetschen; kontundieren.
pohnací *adj.* Vorforderungs-.
pohnání *n. v.* půhon.
pohnati (poženu, eš, e, *imp.* požeň!) něco n. někoho weiter treiben, antreiben, zutreiben; p. koho z čeho k soudu, ku právu, před soud, před právo, na soud *st.* vor Gericht belangen, beschicken, vorbescheiden, zitieren.
pohnětek, tku *m.* Brotkuchen *m.*
pohnoj-ení *n.* Bedüngung *f.*; —iti (*imp.* pohnoj!) (pole) bedüngen; —ovačka *f.* Düngerstreumaschine *f.*
pohnouti (pohnu, eš, e, *imp.* pohni! *pl.* pohněte!) něčím bewegen, rühren; p. kým einen rühren; p. koho (*acc.*) k čemu einen wozu bewegen; zu etw. vermögen; p. se sich bewegen, sich rühren.
pohnut, a, o, ý (—ě *adv.*) bewegt; fig. gerührt; —elnost *f.* Beweglichkeit *f.*; —elný *adj.* beweglich; bewegend,

rührend; —í *n.* Bewegung *f.*; Regung, Rührung *f.*; bez p. regungslos; —ka *f.* Beweggrund, Antrieb *m.*, Motiv *n.*; —livý *adj.*, dojímavý rührend.

pohoda *f.* heiteres, schönes Wetter; 2. *v.* shoda; 3. Bequemlichkeit *f.*; *v.* pohodlí.

pohoditi (-im, *imp.* pohoď!) něco, p. čím verwerfen, verschleudern, auf die Seite werfen; p. dítě ein Kind aussetzen; p. hlavou den Kopf zucken.

pohodl-í *n.* Bequemlichkeit *f.*; Kommodität *f.*; Komfort *m.*; —ně *adv.* bequem; —ný (—ivý) *adj.* bequem, gemächlich; gelegen; kommod; *st.* p. něčemu nützlich.

pohod-na *f. v.* pohodnice; —ňák, a *m.* Schinderknecht *m.*; —nice *f.* Abdeckerei *f.*, Wasenmeisterwohnung *f.*; —nictví *n.* Abdeckerei *f.*, Wasenmeistergewerbe *n.*; —ník, a *m.*, —ný, ého *m.* Abdecker *m.*, Wasenmeister *m.* (Schinder *m.*).

pohodnouti (-nu, *imp.* pohodni!) raten; erraten; p. se s kým (nepohodnouti se) in einen Wortwechsel geraten; sich entzweien.

pohon, u *m.* Betrieb, Antrieb *m.*; elektrický pohon elektrische Treibkraft; 2. p., pohon *st. v.* půhon; —a *f. st.* Betreibung *f.*; —čí *adj.* Triebs-, Vorladungs-; p., iho *m. st.* Kläger *m.*; 2. *st.* Gerichtsbote *m.*; Landbote *m.*; 3. Beiknecht *m.*, Ochsentreiber *m.*; —ěnka *f. Anemone v.* zavilec; —ič *m.* Antreiber, Viehtreiber *m.*; Pflugtreiber *m.*; —itel, e *m. v.* pohonič; —iti (*imp.* pohoň!) die Pflugochsen antreiben; 2. p. k soudu *st. v.* pohnati; —ný *adj. v.* půhonný.

pohoř *m.* Brand *m.*; —alý *adj. v.* pohořelý.

pohořan, a *m.* Bergbewohner *m.*

pohorek, rku *m. v.* pahorek.

pohoř-elec, lce *m.* ein Abgebrannter; Abbrändler, Brandbettler *m.*; p., —eliště, —elisko *n.* Brandstätte *f.*; —elné, ého *n.* Brandsteuer *f.*; —elný oheň Schadenfeuer *n. v.* požár; —elý *adj.* abgebrannt; p. *m.* Abbrändler *m.*; —ěti (-ím, íš, í) abbrennen; Feuersbrunst erleiden; fig. zu kurz kommen.

pohoř-í *f.* Gebirge *n.*, Bergkette *f.*; Bergreihe; Bergzug *m. Sierra f.* (span.); —itý *adj.* gebirgig.

pohořiště *n.* Brandstätte *f.*

pohor-ní, —ský *adj.* Berg-, Gebirgs-.

pohorš-ení *n.* Verschlimmerung *f.*; 2. Anstoß *m.*; Ärgernis *n.*; Entrüstung *f.*; p. učiniti, p. dáti někomu einem ein Ärgernis verursachen; —iti (-ím, *imp.* -i!) verschlechtern; 2. p. Ärgernis geben; p. se sich ärgern; p. si seine Existenz verschlimmern; —ivý, —livý *adj.* ärgerlich, anstößig; skandalös; 2. der sich leicht

pohostění *n.* Bewirtung *f.* |ärgert.

pohostin-nost *f. v.* pohostinství; —ný *adj.* fremd; gastlich; p., ého *m.* Gast *m.*; Ankömmling *m.*; —ský *adj.* gastfreundlich; —ská hra Gastspiel *n.*; —ství *n.* Gastfreundschaft *f.*; 2. das Fremdsein.

pohostinu *adv.* gastweise; p. býti někde, u někoho gastieren, als Gast sich wo aufhalten.

pohostiti (-ím, *imp.* pohosti!) koho (*acc.*) einen bewirten.

pohotov, u *m.*, —ost *f.*, hotovost *f.* (mil.) Bereitschaft *f.*; —ě *adv.* bereit, in Bereitschaft.

pohov, u *m.*, —a *f.*, —ení *n.* Ruhe, Rast *f.*; 2. Komfort *m.*; —ěti (—iti) někomu (*imp.* pohov *et* pohověj!) jmd. gütlich tun, ruhen lassen; p. si, sobě ausruhen, rasten; sich's bequem od. kommod machen; sich etw. zugute tun; —ka *f.* Kanapee *n.*, Diwan *m.*, Ottomane *f.*; —ný *adj.* komfortabel.

pohrab-ač *m.* Nachrechner *m.*, Nachräumer *m.*; fig. Totengräber *m.*; —áč *m.* Schürhaken *m.*, Schüreisen *n.* Herdhaken *m.*, Feuerschürer *m.*; Ofenrücke *f.*; —áček, čku *m.* Eisenklinke *f.*, Eßspieß *m.*; —ačky *pl. f.* Nachrechen *m.*, Schleppen *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* pohrabej *et* pohrab!) něco ein wenig scharren; rechen; p. koho *st.* begraben *v.* pohřbiti; —ávati nachrechen; p. seno Heu zusammenrechen; —ky *pl. n.* das Zusammengescharrte; Nachlese *f*

pohrad-a *f. mor. i st.* Bretterbett *n.*; 2. Teichrechen *m.*; —ní, ího *m.* Burggraf *m.*, Kastellan *m.*

pohraničn-an, a *m.* Grenzbewohner *m.*; —ný *adj.* Grenz-; p. les Grenzwald *m.*

pohrati (pohraju, eš, e, *imp.* pohraj *et* pohrej!) si s čím ein wenig spielen; pohrávati s někým spielen, scherzen.

pohravačný *adj.* scherzend. |scherzen.

pohřbetn-í *adj.* Rücken-; fig. hinterlistig; —ík, u *m.* Rückenriemen *m.*

pohřbiti (pohřbím, íš, í, *imp.* pohřbi!) koho (*acc.*) begraben, beerdigen, bestatten; pohřben, a, o, ý begraben, beerdigt.

pohřd-a *f.*, —ání *n.* Verachtung *m.*; —ač, —atel, e *m.* Verachter *m.*; —ati (-ám), —nouti (-nu) kým n. čím verachten, verschmähen; —avý, —livý *adj.* verachtend, verachtlich.

pohřeb, u *et* pohřbu *m.* (*st.* p., i *f.*) Begräbnis *n.*, Beerdigung *f.*; Leichenbegängnis *n.*; —iny *pl. f.* Exequien; —istě *n.* Begräbnisstätte *f.*; pohanské p. Hünengrab *n.*; —iti *v.* pohřbiti; —ní *adj.* Begräbnis-; Leichen-; Toten-; p. vůz Leichenwagen *m.*; p. průvod Leichenzug, Leichenkondukt *m.*; p. řeč Leichenrede *f.*, Grabrede *f.*; —nice *f. v.* pohřebiště; —ník, a *m.* Leichenbestatter —sti (-u) *st.*, —ovati *v.* pohřbiti.

pohřeš-ek, šku *m.* Verjüngung *f.*; —en, a, o, ý vermißt; —itelný *adj.* entbehrlich; —iti (-ím, *imp.* pohřeš!), —ovati p. čeho vermissen; entbehren; 2. jungen, säugen.

pohří *n.* Nachspiel *n.*

pohřichu *int.* leider! |bruzzini.

pohři-ziti, —žiti (*imp.* -ži!) *v.* po-

pohrob-ek, bka *m.* nachgeborenes Kind. Posthumus *m.*, Nachmale *m.*; p., bku *m. v.* pahrbek; —ky *pl.* Grabgedichte

Grabschriften *pl.*; —iti *v.* pohřbiti; —ní *adj.* Grab-; p. ohlas Nachruf *m.*

pohrom, u *m.* (*rus.* pogrom) Verwüstung *f.*; Plünderung *f.*; —a *f.* Mißfall *m.*, Mißgeschick *n.*; Katastrophe *f.*; *st.* Aufruhr *m.*; Umsturz *m.*; p. živelní Elementarunfall *m.*; 2. ein Brandfleck vom Donner; 3. Donner *m.*

pohromadě *adv.* beisammen.

pohrom-iti (*imp.* pohrom!) niederdonnern; niederschmettern; —ivý, —ný *adj.* niederdonnernd.

pohrouž-eni *n.* Versenkung *f.*; —iti, pohružovati (dauernd) něco (do vody, do hlubokosti atd.) untertauchen, untersenken, versenken; p. se do myšlenek sich in Gedanken vertiefen.

pohroziti (*imp.* pohroz!) komu androhen (einem), bedrohen (einen).

pohrudnice *f.* Brustfell *n.* *Pleura*; zánět n. zapálení p. Brustfellentzündung *f.*; Pleuritis *f.*

pohrůž-ivý, —livý *adj.* drohend; —ka *f.* Drohung *f.* [rede.

pohuba *f.* Untergang *m.*; 2. üble Nach-

pohubek, bku *m. v.* poliček.

pohub-en, a, o, ý vermüstet; —itel, e *m.* Verwüster, Verheerer *m.*; —iti (*imp.* pohub!) něco n. někoho (*acc.*) vertilgen; verwüsten, verheeren; ausrotten; —ný *adj.* verwüstend, verheerend.

pohůnek, nka *m.* Unterknecht, Kleinknecht, Jungknecht *m.*, Ochsenknecht *m.*, Ochsenjunge *m.*; 2. fig. Lümmel *m.*

pohvězdn-atělý *adj.* mit Sternen besetzt; —ý *adj.* Stern-.

pohvizd, u *m.* das Pfeifen; p., a *m.* *st.* Windgott *m.* [ein wenig pfeifen.

pohvizdati (-ám), pohvizdovati sobě

pohyb, u *m.* Bewegung *f.* (einzeln); Geist *m.* (lt.); Lauf, Gang *m.* (b. Maschinen); —livost *f.* Beweglichkeit *f.*; —livý, —ný *adj.* beweglich; mobil.

pohybov-aci *adj.* Bewegs-; —adlo *n.* Bewegwerkzeug *n.*; Getriebe *n.*; —ání *n.* Bewegung *f.*; Kommotion *f.*; —atel, e *m.* Motor *m.*; 2. Agitator *m.*; —ati (*imp.* pohybuj!) něčím bewegen; p. se sich bewegen.

pochab-ý *adj.* *sl.* unsinnig, wahnwitzig; p., —ný *adj.* feig.

pochap, u *m. v.* pochop, u.

pochav-ina, —ost *f.* Jahe *f.*; —ný *adj.* jahe.

pocház-eti (-ím, 3. *pl.* -ejí) nach und nach zugrunde gehen od. schwinden; p. od někud herkommen, abstammen; —ka *f.* Gang *m.*; 2. einmaliges Hin- und Hergehen; p. po domích das Hausieren.

pochev, chve *f.* Scheide *f.*; Rasmischeide *f. v.* pochva, pošva. [*m.* Kübe *f.*

pochlad, u *m.*, *dim.* pochládeček, čku

pochleb-a *f.*, —ek, bku *m.*, —enství *n.* Schmeichelei *f.*: —iti (*imp.* pochleb!) někomu, *st.* p. se někomu schmeicheln *v.* pochlebovati; —ivý *adj. v.* pochlebný; —nice *f.* Schmeichlerin *f.*; —ník, a *m.* Schmeichler *m.*; —ně *adv.*, —ný *adj.* schmeichlerisch, schmeichelhaft; —ovač *m. v.* pochlebník; —ovačný *v.* pochlebný; —ování *n.* Schmeichelei *f.*; —ovati (*imp.* pochlebuj!) někomu etwas einem schmeicheln.

pochlub-a *f.* Prahlerei *f.*; —ač *m.* Prahler *m.*; —ačný, —ný *adj.* prahlerisch; —iti se (*imp.* pochlub se!) někomu něčím sich rühmen, sich prahlen; fig. etwas vorwerfen, etw. verzelgen.

pochmur-a *f.* Verdüsterung *f.*, Verfinsterung *f.*; —ný *adj. v.* posmourný.

pochod, u *m.* Marsch *m.*; 2 Hingang *m.*; 3. p., chod, postup (chem.) Prozeß *m.*; —eň, dně *f. v.* pochodně; —enka *f.* Fackelbüschel *f.* *Cactus opuntia*; —iti (*imp.* pochoď!) herumgehen; dobře p. gut ankommen, gut fahren; zle p. übel ankommen, anlaufen; —ně *f.* Fackel *f.*; průvod s —němi Fackelzug *m.*; —nice *f.* Windlicht *n.*; 2. *v.* pochodenka; —ník, a *m.* Fackelträger *m.*; —ňový *adj.* Fackel-; p. průvod Fackelzug *m.*; —ný abstammend; p., ého *m.* Übergeher *m.*

pochop, a *m.* Scherge *m.*, Büttel *m.*, Häscher *m.*; 2. Hafichfalke *m.*, Rohrweihe *f.* *Falco aeruginosus*; p., u *m.* Schwung *m.*, Anlauf *m.*; Stolzrian *m.*; p. vziti, p. udělati stolzern; p. *st.* Anlaß *m.*; p. Fehltritt *m.*; —en, a, o, ý begriffen; —ení *n.* Begreifung *f.*; —itelný *adj.* faßlich, begreiflich; —iti (*imp.* pochop!), —ovati něco fassen, auffassen, begreifen; —livý *adj.* fassend; —ný *adj.* mit einem Anlaufe; 2. empfänglich, begreiflich; —ství *n.* Schergendienst *m.*

pochot, ti *f.* Lust *f.*, Begierde *f.*

pochot-a *f. v.* pochoť; —enství *n.* Anmut *f.*; —ný *adj.* schmackhaft; 2. anmutig.

pochoutk-a (*gen. pl.* pochoutek) *f.* Leckerbissen *m.*; Delikatesse *f.*; *pl.* —y Nachtisch *m.*, Dessert *n.*; —ář *m.* Delikatessenhändler *m.*; 2. Delikatessenliebhaber *m.*; —ové pečivo Luxusgebäck *n.*

pochoutný *adj. v.* pochutný.

pochovati (-am, *imp.* pochovej!) něco (p. dítě) eine Zeit lang halten, auf den Händen tragen; 2. p. koho, —ávati begraben, beitatten, beerdigen, beisetzen; p. se sich verbergen. [kommission *f.*

pochozí *adj.*, p. komise Begehungs-

pochrom-a *f.* Klauenseuche *f.*; *v.* kulhavka; —iti (*imp.* pochrom!). pochroumati (-ám) koho (*acc.*) lähmen; verbullen; verstauchen; beschadigen; quetschen.

pochroutka *f. v.* pokroutka.

pochuť, ti *f.* Nachgeschmack *m.*

pochut-ina *f.* (*pl.* pochutiny) *v.* pochoutka; —nati (-ám) kosten; p. si (—návati si) na čem sich an etw. laben, sich etw. wohl schmecken lassen, Geschmack finden; anschmecken; na —nanou zu einem Bene; zu einem Leckerbissen; —ný *adj.* schmackhaft.

pochůzka *f.* das Auf- und Abgehen; ein Gang wohin; Begehung *f.*, Ambiz *f.*

pochva *f.* Scheide *f.*, Degenscheide *f.*, Messerscheide *f.*; *pl.* pochvy (*gen.* pochev) Pferdegeschirr *n.*, Pferdezeug *n.* *v.* pošva. [Beifall *m.*

pochvala *f.* Lob *n.*, Belobung *f.*; 2.

pochváliti (-im, *imp.* pochval!) něco n. někoho belobeu; pochválen buď J. K. gelobt sei J. Ch.!

pochval-ka *f.* eitler Ruhm; kleines Lob; —kář *m.* Lobhudler *m.*; —kovati lobhudeln; —né *adv.* lobend (p. se zmíniti o někom); —ný *adj.* belobend; lobenswürdig; —ná báseň Lobgedicht *n.*; —né uznání belobende Anerkennung; —ný přípis Belobungsschreiben *n.*

pochv-ář *m.* Pferdezeugmacher *m.*; —arna *f.* Schirrkammer *f.*, Geschirrkammer *f.*

pochvastati se (-ám se) čím prahlen.

pochvat, u *m.* daš Ergreifen; 2. Wegreißen, Rauben *n.*; Raub *m.*; 3. Eile *f.*

pochvíl-e *f.*, —ek, lku *m.* eine Weile; —í *n.* die Muße.

pochvíli *adv.* (po chvíli) nach einer Weile; am Ende gar, vielleicht gar; p. míti Muße haben; Zeit übrig haben.

pochvíl-ka *f.* liebliche Weile; —ný (—ni) *adj.* zeitweilig.

pochvist, u *m.* Schlackerwetter *n.*

pochvistík, u *m.* Nickel *m.* (Metall).

pochyb-a *f.* Zweifel *m.*; bez —y ohne Zweifel, unzweifelhaft, zweifellos; vielleicht; —ek, bku *m. v.* pochyba; 2. p. Nabelkraut *n.*, Mannschild *n. Androsace*; —ení *n.* Fehler *m.*, Fehltritt *m.*; —enství *n.*, —í *n.* Zweifel *m.*; —iti (*imp.* pochyb!) v čem fehlen, irren; *impers.* p. komu fehlschlagen, mißlingen; —livý *adj. v.* pochybný; —ník, a *m.* Zweifler *m.*; —nost *f.* Zweifel *m.*; Anstand *m.*; nade všecku p. außer allem Zweifel; beze vší —nosti ohne allen Zweifel; nechává mne v —nostech státi sie läßt mich zweifelnd stehen; —nůstka *f.* Strupel *m.*; —ný *adj.* zweifelhaft; fraglich; zweifelnd.

pochybov-ač *m.* Zweifler *m.*; —ačnost *f.* Zweifelsucht *f.*; Zweifelluft *f.*; —ačný, —ný *adj.* zweifelsüchtig; —ání *n.* daš Zweifeln; Zweifelei *f.*, Zweifel *m.*; bez všelikého p. ohne allen Zweifel; —atel, e *m.* Zweifler *m.*; —ati (nepochybuj!) o čem, nad čím zweifeln (über etw., an etw.), etw. bezweifeln.

pochylý *adj.* abhängig.

pochýř *m.* Pocher *m.*

pochyt-iti něco etw. fassen, begreifen; —ky *pl. f.* Fang *m.*

pojat, a, o, —ý gefaßt; ergriffen; begriffen, befangen; —ost *f.* Befangenheit *f.*; p. slov Fassung *f.*

pojed, u *m.* Geschwulst des Zahnfleisches (*v.* podjed).

pojedin-ek, nku *m. pol.* Zweikampf; *v.* souboj; —ý *adj.* einzeln, individuell.

pojedn-ání *n.* Abhandlung *f.*; —ati (-ám) něco erledigen, ausgleichen; versöhnen; p. o čem abhandeln; s ním možno pojednat er läßt mit sich sprechen; p. se sich mit jmdn. abfinden; —avatel *m.* Verfasser einer Abhandlung.

pojednou *adv.* auf einmal; plötzlich; sogleich.

pojedu, eš, e *fut.* ich werde fahren; *v.* jeti.

pojem, u *m. et* pojmu *m.* Begriff *m.*; —ný *adj.* fassend; faßbar; —ovna *f.* Begriffschule; Fachschule *f.*

pojev, u, pojevek, vku *m.* Erscheinung *f.*, u *m.* Hinfahrt *f.*; 2. Equipage *f.*; —a *f. sl.* ein Gespann Pferde; —enství *n.* Wirtschaftsbereiterstelle *f.*; —ka *f. v.* pojízdka; —né, écho *n.* Rittgeld *n.*; —nik, a, —ný, écho *m.* Wirtschaftsbereiter *m.*; lesní p. Waldbereiter *m.*; —ný *adj.* gut fahrend; 2. fahrbar; p. jeřáb Laufkran *m.*

pojezeří *n.* Seekreis *m.*, Seegegend *f.*

pojezernik, a *m.* Seeanwohner *m.*

pojíd-ání *n.* Abhaltung des Mahles; —ati (-ám) ein wenig essen, speisen.

pojikati se (-ám se) po někom nachspötteln.

pojim-ání *n.* Auffassung *f.*; 2. Begattung *f.*; —ati (-ám) něco etw. auffassen; begreifen; p. se paaren; sich begatten; —avost *f.* Begriffsvermögen *n.*; —avý *adj.* fassend.

pojist-ce *m.*, —itel e *m.* Versicherer

pojisti (pojím, íš, í, *imp.* pojez!) něčeho speisen, aufessen; nachessen; až pojím nach dem Essen.

pojist-iti (*imp.* pojisti!), pojišťovati něco *et* něčeho versichern; assekurieren; garantieren; —ivý *adj.* versichernd; —ka *f.* Assekuranzpolizze *f.*; Sicherheitsverschluß *m.*; (elektrot.) Sicherung *f.*; —né, écho *n.* Assekuranzgebühr *f.*, Assekuranzprämie *f.*; —ník, a *m.* Assekurant *m.*

pojištěn, a, o, ý versichert, assekuriert; —ec, nce *m.* ein Versicherter; —í *n.* Versicherung, Assekurierung, Assekuration *f.*

pojišťov-ací *adj.* Versicherungs-; —ačka *f.* Sicherheitsvorrichtung *f.*; —ání *n.* Versicherung *f.*; —atel, e *m.* Versicherer; Assekurant *m.*; —ati *v.* pojistiti; —na (—atelna) *f.* Versicherungsanstalt, Assekuranz(anstalt) *f.*

pojiti (pojím, íš, í, *imp.* pojď!) něco s něčím verbinden, vereinigen; p. se sich vereinigen; sich gatten; 2. p. tranken.

pojíti (pojdu, eš, e, *imp.* pojdi! *trsgr.* pošed) vergehen, verkommen, zugrunde gehen; pojdi! krepiere! ať pojde! *Pereat!* p. (pocházeti) odkud herkommen, abstammen; entstehen, entspringen; pojď! komm! pojdi! krepiere! nieder mit dir! p. (půjdu eš, e) někam wohin gehen.

pojíti (pojmu) *v.* pojmouti.

pojíti *n.* Ursprung *m.*; Abkunft *f.*

pojítko *n.* Verbindungsmittel *n.*

pojítřní *adj.* Morgen-. [bindend.

pojiv-o *n.* Bindmittel *n.*; —ý *adj.*

pojížd-ka *f.* Herumfahrt *f.*; 2. Patrouille zu Pferde; p. poselstvím Botenritt *m.*; —ník, a *m.* Reitknecht, Bereiter *m.* [*junctio.*

pojka *f.*, sp... Bindewort *n. Con-*

pojmenov-ání *n.* Benennung *f.*; —ati koho jmenem, p. něco benennen.

pojmětí (pojmětí, eš, e) něčeho etw. eine Zeit haben; p. se dobře sich wohl befinden; gute Zeiten haben.

pojm-outi (pojmu, eš, e, *imp.* pojmi! *pl.* pojměte! *tregr.* pojav) něco n. někoho nehmen, hinnehmen; auffassen; begreifen; p. koho k sobě za ſich nehmen; p. s sebou mitnehmen; p. něco do počtu, v počet mitbegreifen; umfassen; p. fig. ergreifen; p. ženu, p. za ženu, p. za manželku heiraten, ſich verheiraten; —utí *n.* Ergreifen *n.*; Begreifen, Auffassen *n. v.* ponětí.

pojný *adj.* verbindend; 2. *v.* pitný.

pojslovce *n.* Bindewort *n. v.* spojka.

pokad *adv. v.* pokud.

pokál, u *m.* číše Pokal *m.*, Becher *m.*

pokáleti (*imp.* pokálej!) něco besudeln.

pokaliti (*imp.* pokal!) něco (p. vodu) trüben, trüb machen.

pokán-í *n.* Buße *f.*, Reue *f.*; p. činiti (dělati) za něco, z něčeho Buße tun; —ík, a *m.* Büßer *m.*

pokanný (pokajný) *adj. st.* Buß-.

pokapati (-pám, áš, á *et* -pu, eš, e, *imp.* pokapej! *et* pokap!) betropfeln.

pokara *f.*, pokárání *n.* Rüge *f.*; Verweiß *m.*; Züchtigung *f.*

pokárati (-ám, -áš, á, *imp.* pokárej!) rügen; einem einen Verweiß geben; züchtigen.

pokašlávati (-ám) hüſteln.

pokáti se (pokaju se) büßen, Buße tun.

pokavad *conj.* ſolange; inwieweit; *v.*

pokaz, u *m.* daß Zeigen. [pokud.

pokaza *f.* Verderbniß *n.*; Schaden *m.*

pokázka (pokážu, eš, e, *imp.* pokaž!) pokazovati něco etw. zeigen; *st.* beweiſen.

pokaziti (*imp.* pokaz *et* pokaž!) něco beſchädigen, Schaden zufügen; 2. verderben.

pokázka *f.* Ausweiß *m.*; Bollette *f.*

pokaždé *adv.* jedesmal. [angeſteckt.

pokažen, a, o, ý verdorben; 2. (med.)

pokdy *adv.*; p. míti Muße haben; nemám p. ich habe keine Zeit.

pokład, u *m.* Schatz *m.*; 2. Schatzkammer *f.*

pokladač *m.* Einleger *m.*; 2. *st.* Betruger *m.*; —ný, —ský *adj.* betrügeriſch.

pokládati (-ám, *imp.* pokládej!) něco belegen, hinlegen hinſtellen, hinſetzen; erwähnen, vorausſetzen; annehmen; p. začanſehen, dafürhalten, behaupten; p. lidi *st.* betrügen; p. barvami Farben auftragen; —ám si za čest ich beehre mich! ich habe die Ehre! —avý *adj. st.* betrügeriſch.

pokladek, dku *m.* Neſtei *n.*

pokladiště *n. v.* skladiště.

pokladna *f.* Kaſſa *f.*; *v.* pokladnice; —í *adj.* Schatz-; Kaſſen-; p. *f.* Kaſſierin *f.*; —ice *f.* Schatzkammer *f.*; Kaſſe, Labe *f.*; 2. Kaſſierin *f.*; —ický, —ičí *adj.* Kaſſiers-; —ička *f.* Geldbüchſe *f.*; —ičný Kaſſa-; —ík, a *m.* Kaſſier *m.*; Schatzmeiſter *m.*

poklasný, ého *m.* Scheuermeiſter *m.*, Tennemeiſter, Oberdrescher *m.*; —á *f.* deſſen Gattin.

poklečka *f. v.* poklička.

poklek, u *m.*, —nutí *n.* Kniefall *m.*, Kniebeugung *f.*; —nouti (na kolena) niederknieen, auf die Knie ſinken oder fallen, auf die Knie ſich niederlaſſen.

poklep, u *m.* (med.) Perkuſſion *f.* (ärztliche Behandlung); —ati (-ám *et* -u) komu na rameno einem auf die Schulter klopfen; 2. p. si, —ávati s kým mit jmd. ein wenig plaudern; —avač *m.* Klatſcher *m.*

pokles, u *m.* Baiſſe *f.* Rückgang *m.* (Börſe); —ek (poklések), sku *m.*, —ení *n.*, pokléska *f.* Fehler *m.*, Fehltritt *m.*, Vergehen *n.*; 2. daß Straucheln; —nouti ſinken, ſtrauchen, gleiten; fig. fehlen, einen Fehler (Fehltritt) machen od. begehen; —nutí *n. v.* poklesek.

pokli-ce, —čka *f.* Stürze *f.*; Topfdeckel *m.*; fig. Deckmantel *m.*; pod —čkou unter dem Vorwande; pod —čkou náboženství unter der Decke der Religion; —čanka *f.* Deckeltierchen *n.*

poklid, u m. Ruhe *f.*, Friede *m.*; p. duševní Seelenruhe *f.*; 2. p. dobytka Verpflegung des Viehes; —a *m.* Friedensſtifter *m.*; —iti (*imp.* pokliď!) něco gänzlich reinigen, abräumen; p. dobytek daß Vieh verpflegen, abfüttern (den Stall aufraumen); p. koho (*gen.*) *st.* beruhigen; *st.* wegſchaffen; p. se *st.* ſich zur Ruhe begeben; —ný *adj.* ruhig; harmlos; 2. ſauber, rein. [klesek.

poklísek, sku *m.* poklíska *f. v.* po-

pokliz, u *m.* Beruhigung *f.*; 2. Abfütterung *f.*

pokliz-eč *m.* Abfütterer des Viehes; Aufräumer der Stube; —eti (-ím, *imp.* -ej!) něco räumen, abräumen; p. dobytek das Vieh verpflegen *v.* pokliditi.

poklon, u *m.* Verbeugung *f.*; Verehrung *f. vn.*

poklon-a *f.* Verbeugung *f.*, Neigung, Beugung *f.*, Kompliment *n.*; *pl.* —y Zeremonie *f.*; —u udělati n. učiniti (—u složiti někomu) ein Kompliment machen, eine Verbeugung machen; einem ſeine Aufwartung machen; —iti se (-im se, *imp.* pokloň se!) komu (*nov.* před kým) ſich vor jmd. neigen, verneigen, ſich beugen, verbeugen; —ka *f.* Bückerl *n.*, Knicks *m.* (Mädchenverbeugung); —kář *m.* Komplimentirt *m.*; —kovati komplimentieren; —ník, a *m.* Verehrer, Anbeter *m.*; —ný *adj.* ehrerbietig.

poklop, u, —ek, pku *m.* Klappe *f.*; 2. Schlag *m.*, Deckel *m.*; Falltür *f.*; Vogelſchlag, Meſſekaſten *m.*; *pl.* —y die Schamleſzen; —ec, pce *m.* Hoſenlatz *m.*

poklop-iti (-ím, *imp.* poklop!) něco (p. hrnec) zudecken; 2. überſtürzen, umſtürzen; zuſtürzen; ſtülpen; kippen; —ka *f.* Deckelchen *n.*; —né, ého *n.* Schlaggeld, Taubenſchlaggeld, Vogelgeld *n.*

poklůpek, pku *m. v.* poklop.

poklus, u *m.* Laufſchritt, Lauftritt *m.*; Trab *m.*, —em im L., im Trab; —ávati za kým einem nachlaufen, nachtraben.

pokněžněný, pokněžený *adj.* gefürſtet; —é hrabství (= knížecí hrabství) gefürſtete Grafſchaft.

pokničen-ec, nce *m.* Heuchler *m.*; —ý, pokničurný *adj.* tückisch (*v.* ponurý); —i, —ství *n.* tückisches Wesen.

pokochati se (-ám se) v čem sich ein wenig ergötzen.

pokoj, e *m.* Friede *m.*, Ruhe *f.*; p. učiniti Frieden stiften; p. uzavříti Frieden schließen; dej mi p.! laß mich in Ruhe! 2. p. Zimmer, Gemach *n.*; —ík, u (-a), —íček, čku *m.* Zimmerchen *n.*; —itel, e *m.* Beruhiger *m.*; —iti (-ím, *imp.* pokoj!) koho *acc.* beruhigen, schwichtigen; p. dítě ein wenig säugen; —ná *f. v.* pokojová; —ně *adv.* ruhig; —ní *adj.* Zimmer-; —ník, a *st.* Zimmergenoß, Mietsmann *m.*; 2. ein Friedfertiger; 3. Quietist, Molinist *m.*; —nost *f.* Friedfertigkeit *f.*; —ný *adj.* ruhig; friedfertig, friedlich; —ová, é *f.*, —ská *f.* Zimmerfrau *f.*. Zimmerweib *n.*; Zimmermädchen, Stubenmädchen *n.* (im Hotel); —ový *adj.* Friedens-; Zimmer; —ský, čho *m.* Zimmerwärter *m.*

pokolení *n.* Geschlecht *n.*; 2. Stamm *m.*, Verwandtschaftslinie *f.*; 3. Generation *f.*

pokolébati (-ám) ein wenig wiegen.

pokon, u *m.* Ende *n.*; na p. *st.* endlich; —ati (-ám) beendigen; 2. (překonati) überzeugen; p. se s kým mit einem im Streite begriffen sein; —ný (—ní) *adj. st.* der letzte.

pokor-a *f.* Demut *f.*; z —y *st.* demütig; u —u jíti ke komu *st.* sich vor jemand demütigen.

pokoř-ení *n.* Demütigung *f.*; —iti (-ím, *imp.* pokoř!), —ovati koho (*acc.*) einen demütigen, herabwürdigen; p. se komu sich vor einem demütigen; kdo se mnoho pokořuje, vždy se mnoho přetvařuje ju viel Demut ist Hochmut.

pokor-ka *m. et f.* ein Demütiger; —ně *adv.* demütig; —nický *adj.* sehr demütig; —ný *adj.* demütig, demutsvoll.

pokořujíci *adj.* demütigend.

pokos, u *m.* das Mähen, Abmähen; 2. ein Schwaden Getreide; 3. Mahd *f.*; 4. abgemähtes Feld; 5. Wieje *f.*; na p., —em schräg; hingestreckt; —né, ého *n.* Mähelohn *m.*; —ný *adj.* hinmähend; p., —ní schräg.

pokost, u *m.* Firnis *m.*; —ář, e *m.* Firnisfieder *m.* [*Periosteum.*

pokost-ice, —ka *f.* Beinhäutchen *n.*

pokost-iti (-ím, *imp.* -i!) —ovati firnissen; —ový *adj.* Firnis-.

pokost-ní *adj.* Bein-; 2. gichtisch; —nice *f. v.* pakostnice; —ník, a *m.* ein Gichtischer.

pokousati (-ám, áš, á *et* pokousu, eš, e, *imp.* pokousej!) beißen; pes pokousal dítě (mnoho lidí) der Hund hat ein Kind (viele Leute) gebissen; pokousán psem vom Hunde gebissen.

pokouš-ení *m.* Versuchung *f.*; —ení *n.* Versuchung *f.*; Neckerei *f.*; —eti (-im, *imp.* pokoušej!) někoho einen necken, scheren, aufziehen, verleiten; p. se o něco etw. versuchen; —ka *f.* Versuch *m. v.* pokus.

pokout-isko *n.* winkelhafter Ort; —ně *adv.* heimlich, insgeheim; —ní *adj.* Winkel-, heimlich; p. písař. —ník, a *m.* Winkelschreiber, Winkler *m.*

pokož-ka *f.* Oberhaut *f. Epidermis*; —ní *adj.* Haut-, auf der Haut befindlich.

pokračov-ací *adj.* Fortschreitungs-; p. škola Fortbildungsschule *f.*; —ání *n.* Fortschreitung, Fortsetzung *f.*; —atel *m.* Fortschreiter, Fortsetzer *m. Continuator*; —ati (*imp.* pokračuj!) v něčem fortschreiten, fortsetzen; p. s někým, s něčím verfahren.

pokrad-í, —mo, —mu *adv.* verstohlen, verstohlenerweise; —ný *adj.*; p. obchod (podloudný obch.) Schleichhandel *m.*

pokraj, e, —ek, jku *m.*, —í *n.* Rand *m.*; na —i propasti am Rande des Abgrundes; —ina *f.* Provinz *f.* (*srv.* Krajina, Okrajina, Úkrajina); —inný; —inský *adj.* landschaftlich; endemisch, örtlich; —iště, krajiště *n.* Mark *f.*, Landesgrenze *f.*; —ní *adj.* Rand-; Land-.

pokrap-ávati, —ěti, —ovati *impers.* tröpfeln, schwach regnen.

pokrásti (pokradu, eš, e) mnoho, všecko alles stehlen, wegstehlen; nepokraděš! du sollst nicht stehlen!

pokrčem-ní *adj.* schenkläufig; —né, ého *n.* Schanksteuer *f.*; —ník, a *m.* Schenkläufer *m.*

pokrč-iti (-ím, *imp.* pokrč!), —ovati (nosem) falten, runzeln; p. ramenoma die Achsel zusammenziehen, zucken.

pokřečný *adj.* krampfhaft.

pokres, u *m.* Nachzeichnung *f.*; —liti (*imp.* -li!) něco (papír) etw. vollzeichnen.

pokřesťaniti (*imp.* pokřesťaň!) christianisieren, zum Christen machen; christlich machen; p. se Christ werden.

pokreven-ec, nce *m. v.* pokrevník, —ka *f.* Blutsverwandte *f.*; —ský *adj.* Verwandtschafts-; *v.* pokrevní; —ství *n.* Blutsverwandtschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Blutsverwandten.

pokrevn-ík, a *m.* ein Blutsverwandter; —í, —ý *adj.* blutsverwandt; —ost *f. v.* pokrevenství.

pokřik, u *m.* Geschrei *n.*, Lärm *m.*, Gelärm *n.*; Alarm *m.*; —ovati Geschrei ausstoßen; p. na koho jmd. anschreien.

pokřín, u *m.* Altraun *m.*, Hundsapfel *m.*; Glücksmännchen *n.*

pokrm, u, —ek, mku *m.* Nahrung *f.*, Speise *f.*, das Essen; —iti (-ím, *imp.* pokrm!) zu essen geben, nähren; p. dobytek abfüttern; —ník, a *m.* Traiteur *m.*; —ný *adj.* Speise; —né věci *pl.* Futterwaren; —né rostliny Futterkräuter *pl.*

pokroč-ilec, lce *m.* ein Vorgeschrittener; —ilý *adj.* vorgeschritten; —iti (-ím, *imp.* pokroč!) někam, k něčemu vorschreiten; fortschreiten; p. v čem fortschreiten, einen Fortschritt machen; —ný *adj.* schrittweise.

pokrok, u *m.* Fortschritt *m.*, Progreß *m.*; —y dělati Fortschritte machen; —ář *m.* Progressist, Fortschrittsmann *m.*, Fortschrittler *m.*

pokrop, u *m.*, —ení *n.* das Besprizen; (*srv.* výkrop); —itel, e *m.* Besprizer *m.*;

—iti (*imp.* pokrop!) něco něčím (vodou) besprengen, besprützen.

pokroucený verdreht, verschroben.

pokrout-čice, —nice *f.* Ambrosienkraut, Traubenkraut *n.* *Ambrosia*; —ka *f.* Zuckerchen, Zeltel *n.*

pokrov, u, —ec, vce, —ek, vku *m.* Decke *f.*, Überdeck *n.*; —ec *sl. f.* Tapete *f.*; —í *n.* Dach, Vordach *n.*; —ka *f.* Flügeldecke *f.* (b. Insekten).

pokřovka *f.* Waldfänger *m.* *Silvia* (*Motacilla*).

pokrovník, a *m.* Deckenmacher *m.*

pokřt-ěn, a, o, ý getauft; —ěnec *m.* ein Getaufter, Täufling *m.*; ein getaufter Jude; —ění *n.* das Taufen, Taufe *f.*; —iti (-ím, *imp.* pokřti!) někoho (*acc.*) taufen. | *f.*; —ina *f.* Oltkuchen.

pokrut-a *f.* Fladen, Kuchen *m.*, Wecke

pokry-áceti (-ím, *imp.* -ej!) něco etwas bebluten, blutig machen; —ácen, a, o, ý mit Blut bedeckt, befleckt od. besudelt; —adlo (pokryvadlo) *n.*, —aška *f. st.* Decke *f.*; —aviti, —iti (-ím, *imp.* -i!) něco etw. bebluten; —eň, vně *f. st.* Blutüberschwemmung *f.*; —ný *adj. sl. v.* pokrevný.

pokryt, u *m.* Decke *f.*, Bedeckung *f.*; 2. Versteck *n.* (úkryt); —čí, —ecký, —ný *adj. v.* pokrytský; —ě *adv.* verdeckt; heuchelnd, heuchlerisch; —ec, tce, —ník, a *m.* Gleisner, Heuchler *m.*; —i (pokryju, eš, e, *imp.* pokryj!) něco etwas bedecken, bekleiden; p. střechu das Dach decken; —í *n.* Decke *f.*, Eindeckung *f.*; Belag *m.*; —ost *f.*, —ství *n.* Heuchlerei, Gleisnerei *f.*; —ský *adj.* gleisnerisch, heuchlerisch.

pokryv, u *m.* Decke *f.*; —ač *m.* Ziegeldecker, Dachdecker *m.*; 2. Hehler *m.*; 3. fig. Lichtscheuer Mensch; —ačka *f.* Dachdeckerin *f.*; 2. eine Lichtscheue; 3. Dachziegel *m.*; —adlo *n.* Decke *f.*

pokryv-ati (-ám) něco *v.* pokryti; —avost *f.* Verheimlichung, Verdeckung *f.*; —ka, pokryvka *f.* Decke *f.*; 2. Schabracke *f.*; 3. Stürze *f.*

pokud *conj.* wieweit, soweit, als; wie lange, so lange als; wiefern, insofern; potud..., pokud... so weit als...

pokuhávati (-ám) ein wenig hinken; p. za někým einem nachhinken.

pokup, *m.*, —ka, *f.* das Aufkaufen; —ovati něco viel zusammenkaufen.

pokuřovati si (spokojeně) zufrieden rauchen.

pokus, u *m.* der Versuch; Experiment *n.*; —itel *m.* Versucher *m.*; —iti (-ím, *imp.* pokus!) čeho etwas kosten, schmecken; versuchen; p. se oč etwas versuchen; probieren; —livý, —ný *adj.* versuchend; 2. unternehmend; —ná plavba Probefahrt *f.* (Schiff); —ná stanice Versuchstation *f.*

pokuš-ení *n.* die Versuchung, Neckerei, Anfechtung; neuvoď nás v p. führe uns nicht in Versuchung; —itel, e *m.* Versucher, Necker *m.*, Plagegeist *m.*; —ování *n.* Versuchung *f.*; —ovati *v.* pokoušeti.

pokut-a *f.* Strafe *f.*; Buße *f.*; Strafgeld *n.*, Pönale *n.*; —ník, u *m.* Schürstange *f.*; —ník, a *m.* der Strafe zahlen muß; —ný *adj.* strafbar; Straf-; pönfällig.

pokutovati koho *acc.* (na statku, na penězích, na hrdle; p. koho čím) strafen, rügen, Strafe (Geldstrafe) auferlegen.

pokvas, u *m.* Schmaus *m.*; —iti (*imp.* pokvas!) schmausen.

pokviliti si eine Zeitlang jammern.

pokyn, u *m.* Wink *m.*; —outi (*imp.* pokyň!) někomu na někoho něčím (očima, hlavou, prstem) nicken, winken; p. aufgehen, sich heben (v. Teig); —utí *n.* Wink *m.*; fig. pokynutí klackem (po lopatě) ein Wink mit dem Zaunpfahl.

pokýválek, lka *m.* *žrt.* Kopfnicker *m.*

pol, u *m.* Pol *m.* (Geogr., Phys.); p., i *f.*, —*af. v.* půl; do —ou zur Hälfte.

poláček, čka *m.* polnischer Kreuzer.

polajka *f. v.* polej.

polák, a *m.* der Pole; 2. polnische Wurst; 3. Bewohner der Ebene; 4. Braunkopfente, Tafelente *f.* *Anas ferina*.

polám-án, a, o, —aný gebrochen; (chir.) verhoben, verrenkt, verstaucht; —anina *f.* Bruch *m.*; Verhebung *f.*; —ati (-ám *et* -u, *imp.* polámej *et* polam!) něco zerbrechen, zerstücken; verrenken; (poškoditi) beschädigen; p. se sich verheben.

polana, polanka *f. sl.* Ebene, Hochebene *f.*, Plateau *n.*

polání *n. coll. v.* polení.

polap, u *m.* Fang, Raub *m.*; —ení *n.* Ertappung *f.*; —iti (*imp.* polap!) (auf einmal), —ati (-ám) (viele) etwas aufgreifen, ergreifen, erhaschen; ertappen; —ka *f.* Fangschlinge *f.*

polař *m.* Feldbauer *m.*; —ení, —ství *n.* Feldbau *m.*

polár-ka *f.* Polarstern *m.* (*v.* severka); —ní *adj.* Polar-; p kruh Polarkreis *m.*; —nost *f.* Polarität *f.*

poléč *n. sl.* die Stachelbeeren.

poličina *f. v.* políčina.

pole (*instr. pl.* polemi *et* poli) *n.* (*dim.* políčko) das Feld, der Acker *ager*; *campus*; p. válečné Feldlager *m.*, Schlachtfeld; do p. vytáhnouti ins Feld rücken; zu Felde gehen od. ziehen; polem se někde položiti zu Felde liegen; sich wo lagern; přes pole übers Feld; p. dělati, p. vzdělávati das Feld bestellen; bauen; fig. přes p. (hráti) Mariá; p. das Schlachtfeld; p. Kreg *m.*; p. ztratiti die Schlacht verlieren; p. obdržeti, p. opanovati das Feld behaupten; p. sbírati die Truppen sammeln; svaté p. Gottesacker *m.*; Friedhof, Kirchhof *m.* (lt. *campo santo*); p. (Herald.) Feld *n.*

polebnice *f.* Hirnhäutchen *n.*, Hirnschalenhaut *f.*, Schalp *m.* *Epikranis f.*

poléciti na koho *v.* poléknouti.

poléčka *f.* die Falle.

polednák, u *m.* Mittagsglocke *f.*

poledn-an, a *m.* Südbewohner *m.*; —ati (-ám) *sl. v.* polednovati.

poledn-e *n.* Mittag *m.* (lat. *meridies*, fr. *midi*); v p., při —i, o —i,

o —ách, v —ách um Mittag, zu Mittag, mittags: do p., před —em, vor Mittag; od p., s p., po —i, po —i, po —ích, po —ách nach Mittag, nachmittags; p. Süd *m.*; k —i gegen Süden.

poledn-í *adj.* Mittags-; Süd-; p. strana Südseite; p. *n.* der Mittag; —ice *f.* Mittagsbére *f.*; 2. Mittagslinie *f.*; 3. *žrt.* Mittagsvřesegerin *f.* (in der Schule); —íček, čku *m. v.* poledník; —íčko *n.* die Mittagsruhe; —íčkovati die Mittagsruhe halten; —ík, u *m.* Mittagsgleče *f.*: 2. Mittagsschlaf *m.*; 3. Meridian *m.*; —iti (*imp.* -ím), —ovati, poledňovati zu Mittag essen, mittagmahlen. [Sungenbraten.

poledvice *f.*, svičková pečeně der

poleha *f. sl.* Erleichterung *f.*

poleh-ač *m.* Lieger; Faulenzer *m.*; —ati (-ám), —ávati, —ovati faulenzen; 2. bettlagerig werden, kränkeln.

polehč-ení *n.* Erleichterung *f.*; —iti (*imp.* polehčí!), —ovati čemu n. komu čím, p. komu čeho erleichtern; mildern, lindern; 2. lichten (ein Schiff); —ující okolnosti *pl.* Milderungsumstände.

poleh-ku. —ounku, —oučku *adv.* langsam, leise, gemach, sachte, leicht, allmählich.

poleh-lý *adj.* liegend; 2. gelegen; 3. in der Schlacht gefallen; —mo, —mu *odv.* schief; —nouti sich legen; auf dem Schlachtfelde fallen; —ovati sich oft niederlegen; 2. bettlägerig sein.

polej, e *m.*, —ka *f.* Poleï *m. Pulegium* (*Mentha P.*).

polek, lku *m. mor. v.* spolek.

polekadlo *n.* die Schlinge, Falle.

polekati (-ám) abiterben, absterben (von Fischen); 2. p. koho (*imp.* polekej!) erschrecken. [legen.

poléknouti na koho aufstellen, Falle

polel, a *m. st.* Hymen (myth.).

polem-ický *adj.* polemisch; —ika *f.* Polemik *f.*; —isovati polemisieren.

poleni *n. coll.* die Scheite *pl.*

poleno, polénko *n.* Scheit, Holzscheit *n.*; —vý (polenní) *adj.* Scheit; —vé dříví Scheitholz *n.*

polepš-ení *n.* Besserung *f.*; —iti (*imp.* polepši!), —ovati koho bessern, verbessern; se sich; —ovací ústav, —ovna *f.* Korrektionsanstalt *f.*

poles-enský *adj.* Wald-; Forst-; p. úřad Waldamt, Forstamt *n.*; p.,ého *m.* Waldamtschreiber *m.*; —enství *n.* Waldamt *n.*; —í *n.* Waldstrecke *f.*

polesk, u *m.* Glanz, Schimmer *m.*; —lý *adj.* glänzend.

polesn-ě, ého *n.* das Forstgeld; —í *adj.* Wald-; —ice *f.* (myth.) Dryade *f.*, Waldnymphe *f.*; —ictví *n. v.* polesenství; —ictvo *n. coll.* das Forstpersonale; —ý, ého *m.* Waldbereiter; Waldmeister, Forstmeister; Förster. Oberförster *m.* [*v.* polt; polež! liege!

polet, u *m.* Flug; Nachflug *m.*; p.

polet-i *n.* Nachsommer *m.*; —ní *adj.* Nachsommer-.

polet-ný *adj.* fliegend; p. list Flugblatt *n.*; —ovati herumfliegen, flattern; p. se dřeva na dřevo von einem Baume auf den anderen fliegen; sníh —uje es fallen einzelne Schneeflocken.

poletucha *f.* Flughörnchen, Flugeichhörnchen *n. Pteromys volans.*

polev, u *m.* Aufguß *m.*; —a *f.* Glasur *f.*; —aci *adj.* Gieß-; —ač *m.* Begießer *m.*; —ačka *f.* Begießerin *f.*; 2. Gießkanne *f.*; —adlo *n.* Sprengmaschine *f.*; 2. Pantschtafel *f.*

polév-ání *n.* das Begießen; 2. Glasur *f.*; —anina *f.* Aufguß *m.*; —ati (-ám), *imp.* ej! něco *v.* polivati; —ka *f. v.* polivka. [*Infusorium.*

polevník, a *m.* Infusionstierchen *n.*

poležeti (si) ein wenig liegen; ta si asi poleží! sie wird wahrscheinlich lange liegen! [búchje *f.*

polhák, u *m.* (polouhák) Halbhaken-

polhubkem *adv.* mit halbem Munde.

polhútni *adj.* defuntiv.

polibek, bku *m.* Kuß *m.*

polib-ení *n.* das Kussen; 2. Kuß *m.*; —iti (*imp.* polib!) koho (*acc. et gen.*) v ústa, na tvář, na čelo küssen (einmal).

policajt, a *m.* Polizeidiener, Polizeiwachmann, Polizeisoldat *m.*; —ka *f.* Polizeiwachmannsweib *n.*; —ovna *f.* Polizeistube *f.*; —ský *adj.* Polizeiwachmann-; —ství *n.* Polizeidienst *m.*

police, poličky *f.* Schrank *m.*; Mauergestell *n.*, Gestellbrett *n.*; p. na knihy, p. na spisy Bücherschrank *m.*, Regal *n.*; 2. [it. *polizza*] Polizze *f.*

policejní *adj.* Polizei-, polizeilich; p. ředitelství Polizeidirektion *f.*

policie *f.* Polizei *f.*

polič-ek, poliček, čku *m.* Maulschelle *f.*, Backenstreich *m.*; —í *n.* der halbe

poličk-a *f. v.* police. [Tierkopf.

poličko *n.* kleines, schönes Feld; *v.* pole.

poličkovati koho (*acc.*) einem Maulschellen geben, einen ohrfeigen, mit Maulschellen traktieren.

poliklinika *f.* Poliklinik *f.*

poliknouti *v.* poléknouti.

polina *f.* Gefilde *n.*; Ebene *f.*

polinek, nku *m.* ein kleiner Bauernhof.

polin-kář *m.* Scheitmann *m.*; —ko *n. v.* poleno. [polieren.

polír, a (palír) *m.* Polier *m.*; —ovati

polistník, u *m.* Blatterblume *f. Phyllanthus*; 2. *slez.* Krautkuchen *m.*

poliště *n.* Brachfeld *n.*; Gefilde *n.*

polit-i (poliju, eš, e, *imp.* polij!) něco něčím etw. begießen; —í *n.* das Begießen; 2. Malz, das eben eingeweicht wird.

polit-ický *adj.* politisch; —ík, a *m.* Politiker *m.*; —ika *f.* Politik *f.*; —ikář *m.* politischer Kannengießer, p. Maulheld; —isovati politisieren.

politina *f.* etw. Begossenes.

politov-ání *n.* Bedauern *n.*; p. hodný bedauernswürdig; —ati (*imp.* -tuj!) koho bedauern, bemitleiden.

poliva *f. v.* poleva.

poliv-ač *m.* Begießer *m.*; —áni *n.* das Begießen; 2. Glasur *f.*; —ati (-ám) něco oft begießen; 2. glasieren.

poliv-ečni *adj.* Suppen-; —ečník, a *m.* Schmarotzer *m.*; —ka *f.* Suppe *f.*; —kář *m.* Suppenmann *m.*; Suppenkoch *m.*; 2. Suppenfreund *m.*; —kový *adj.* Suppen-; -á mísa Suppenschüssel *f.*

polizač *m.* Näscher *m.*, Lecker *m.*; Schmarotzer *m.*

poliz-aná *f.* fig. Schlappe *f.*; —ati (polizám, áš, á *et* polížu, eš, e) něco etw. ablecken.

polka *f.* Hälfte *f.* (půlka); 2. Polka *f.* (Tanz *m.*); 3. Polin *f.*; 4. *sl.* Stachelbeere *f.* (angrešt).

polkn-outi (*imp.* polkni!) něco verschlingen, verschlucken; na jedno —utí mit einem Schluck.

polky *adv.* halb.

polňák, a *m.* (úpolňák) Feldspatz *m.*, Feldsperling *m.* *Fringilla montana* (*Passer montanus*).

polnatý *adj.* ackerreich.

poln-í *adj.* Feld-; p. květina Feldblume *f.*; p. tažení (mil.) Feldzug *m.*; —ice *f.* Feldtrompete *f.* —ička *f.* Feldhorn *n.*, kleines Posthorn; 2. Holzbirne *f.*; 3. Holzapfel *m.*; —ík, a *m.* Feldhüter *m.*; —ost *f.*, *pl.* —osti Felder, Grundstücke, Ackergründe *pl.*

polo *adv.* (*num.*) halb; na p., dopola zur Hälfte, halbwegs.

polo-barbar, a *m.* Halbbarbar *m.*; —bavlněný *adj.* halbbaumwollen; —bílý *adj.* weißlich; —botky *pl. f.* Halbstiefel *m.*; —bratr, a *m.* Halbbruder, halbbürtiger Bruder *m.*; —bůh, *gen.* —boha *m.* Halbgott *m.*; —cesti *n.* halber Weg —člověk *m.* Halbmensch *m.*; —damašek, šku *m.* Halbdamast *m.*; —denní *adj.* halbtägig; —divý *adj.* halbwild; —dne *n. v.* poledne.

poloh, u *m.* das Liegen; 2. Liegort *m.*; 3. Wochenbett, Kindbett *n.*; 4. Thesis *f.*

poloha *f.* Lage *f.*; Situation *f.*; 2. p. země Terrain *n.*; 3. p. mysli Stimmung *f.*; 4. p. Abhang *m.*; plán polohy Lageplan *m.*

polo-hákovnice *f.* Halbhakenbüchse *f.*; —hedvábí *n.* Halbseide *f.*; —hedvábný *adj.* halbseiden; —hlas, u *m.*, —hlasí *n.* halbhörbare Stimme; *Mezza voce*; —hláska, —hlasnice *f.* Halblaut *m.* *Semivocalis*; —hlasně *adv.* kleinlaut; —hlasný *adj.* halbstimmig; —hlaví *n.* Kopfhälfte *f.*; —hlavní *adj.* die Hälfte des Kopfes betreffend.

polohmo *adv.* abschüssig.

polohokres, u *m.* Diagramm *n.*; —ba *f.*, —lení *n.* topographische Zeichnung.

polohopis, u *m.* Topographie *f.*; Situationszeichnung *f.*; —ný *adj.* topographisch; p. plán Situationsplan, Lageplan *m.*

polohozналství *n.* Topologie *f.*

polohřib *m.* Rotzpilz *m.* *Boletus ovinus.*

polohý *adj.* abwärts gelegen.

polo-kař, e *et* kře *m.* Halbstaude *f.*; —kolo *n.* Halbkreis *m.*; —kostka *f.* halber Würfel; —koule *f.* Halbkugel *f.*; Hemisphäre *f.*; —kov, u *m.* Halbmetall *n.*; —křídlí (hmyzi) *pl.* Hemiptera; —kruh, u *m.*, —kruží *n.* Halbkreis *m.*; —kuli *n.* Halbkugel *f.*; —lán *m.* halbe Hufe; —lánik, a *m.* Halblähner, Halbhüfner, Halbbauer *m.*; —lehlý *adj.* halbliegend; —letí *n.* ein halbes Jahr; Halbjahr *n.*; Semester *n.*; —letně *adv.* halbjährig; —letní *adj.* halbjährig, Semestral-; —lidé *pl.* Halbmenschen.

polom, u *m.* der Bruch; Waldbruch; Baumbruch *m.*

polo-měkký *adj.* halbweich; —měr, u *m.* Halbmesser *m.* *Radius*; —měsíc *m. v.* půlměsíc; —minulý *adj.* halbvergangen; p. čas halbvergangene Zeit, unvollendete Vergangenheit, Mitvergangenheit *f.*; Imperfekt *n.* *Imperfectum* (souminulý); —mrtvý *adj.* halbtot; —nahý *adj.* halbnackt; —nevinný *adj.* halbunschuldig.

polonéza *f.* (tanec) Polonäse *f.*

polo-oblouk *m.* Halbbogen *m.*; —očima *adv.* scheel, schief (etw. ansehen); —oko *n.* Schielauge *n.*; —okolek *m.* Halbkreis *m.*; —osa *f.* halbe Achse *f.*; —ostrov, a *m.* Halbinsel *f.*; —panna *f.* Halbjungfer *f.* *Demi-Vierge*; —pečený halbgebacken; —plátno *n.* Halbleinwand *f.* (*mi-toile*); —plemeno *n.* Halbrasse *f.*; —prázdný *adj.* halbleer; —rodný *adj.* halbbürtig; —sestra *f.*, —sestří *f.* Halbschwester *f.*; Stiefschwester *f.*; —slovce *n.*, —sloví *n. v.* příčestí; —snění *n.* Halbtraum *m.*; —stín, u *m.* Halbschatten *m.*; —sukno *n.* Halbtuch *n.*; —svět, a *m.* Halbwelt *f.* *Demimonde m.* (*f.*); —šero *n.* Halbdunkel, Zwielicht *n.*

polota *f.* *st. v.* půlka.

polou- (*st.* polu-) halb- (in Zmtz.); do p. bis zur Hälfte; do p. řeky in die Mitte des Flusses; *v.* polo-.

polouč-aný halbgelehrt; —iti (*pol.*) verbunden *v.* poloučiti.

polouhlí *n.* Lignit *m.*

polov, u *m.* *pol.* Fischfang *m.*

polova *f.* (*pol.*) Hälfte *f.*

polovárka *f.* Halbgebräu *n.*

polov-ání *n.* Jagd *f.*; *v.* lov; —ati *pol. sl.* (loviti) jagen, auf der Jagd sein.

polo-vdova *f.* Strohwittwe *f.*; —vdovec, vce *m.* Strohwittwer *m.*; —verš *m.* Hemistichium *n.*

polovice *f.* die Hälfte; na -vic, od -vic, do -vic, do -vice, z -vic, s -vici zur Hälfte, halb; od -vic nahý halbnackend; o -vici dráže um die Hälfte teuerer.

polovič-ák, a *m.* ein Halber; —atý, —atný *adj.* halbig; unvollkommen; —atost *f.* Halbheit *f.*, unvollkommene Arbeit; —ka *f.* Hälfte *f.*; —ní, —ný *adj.* halb; p. bratr Halbbruder *m.*; —ník, a *m.* ein Halber, Halbbauer *m.*; 2. Halbleinwand *f.*

polovina *f.* Hälfte *f.*

polovka *f.* *sl.* Jagd *f.*

polo-vlněný *adj.* halbwollen; —vozí *n.* Halbwagen *m.*; 2. *st.* Fuder *n.* (20 Viertel); —vrtí *n.* Tertflügel *m.*; —vypuklina

f. Semirelief *n.*; —vzdělaný halbgebildet; —zralý *adj.* halbreif.

položek, žku *m.* das Obsttuch; Grastuch; 2. Patet *n.*

položení *n.* das Legen, Hinlegen; 2. die Lage; Stellung *f.*; 3. der Satz; p. číslic Zifferansatz *m.*; p. základního kamene Grundsteinlegung *f.*; v nepříjemném p. in unangenehmer Lage, in unangenehmer Situation.

položiti (*imp.* polož!) něco někam na něco etw. wohin legen; p. základ Grund legen; p. peníze Geld erlegen; p. sněm (k jistému dni) den Landtag ausschreiben; p. den, rok, stání bestimmen, setzen, festsetzen; p. obilí das Getreide abmähen; p. zač achten, schätzen, ansehen, betrachten; za nic p. etw. gering schätzen; p. se někam (na trávu, do postele) sich legen; sich niederlegen; niederkommen; p. se polem (mil.) sich lagern.

položit-ost *f.* Abhang *m.*; 2. die Fläche; —ý *adj.* flach; 2. abhängig, talhängig; donlegig.

položivý *adj.* halblebendig.

polož-ka *f.* Punkt *m.*, Artikel *m.*; Post *f.*; —ní *adj.* Lage-; Geburt-; —nice *f. sl.* Wöchnerin *f.*; —ník, a *m. pol.* Akkoucheur, Hebearzt *m.*

polský *adj.* polnisch; 2. *st.* Feld-; -é květy *st.* Feldblumen.

polštář, e, —ek, řku, —ík, u, —íček, čku *m.* Kissen, Polster *n.*; —ení, —í *n.* Polsterung *f.*; —ník, a *m.* Polstermacher, Polsterer *m.*; fig. Schmeichler *m.*; —ový

polštařovati polstern. [*adj.* Polster-.

polšt-ina *f.* polnische Sprache; —iti (popolštiti) polonisieren.

polt, u *m.*, —a *f.* Hälfte *f.*; 2. Spechseite *f.*; —ič *m.* (průměr) Durchschnitt *m.*; —iti (*imp.* polti!) něco (rozpoltiti) entzweihauen.

poltrub-a *f.*, —í *n. v.* potrubí.

poltur-a [= pol vtora] *f.*, —ák, u *m.* ein Sechsling, Zweigroschenstück, Pol-

polu- *v.* polou. [trake.

polubí *n.* Arkade *f.*, Laubengang *m.*; Bogenstellung *f.*

poluce *f.* Pollution *f.*

poluč-enina *f.* chemische Verbindung; —enství *n.* Vereinigung *f.*; —iti (*imp.* poluč!) vereinigen; *rus.* empfangen, erhalten; p. *st.* geraten.

poluda *m.* Landstreicher *m. v.* pobuda; 2. noční p. Nachtgespenst *n. v.* obluda.

poludní *adj. v.* polední.

poludnice *f. v.* polednice. [fend.

poludný *adj.* unregelmäßig verlau-

polu-lán, —letí, —mrtvý, —ostrov, —sestří *v.* pololán atd.

polůvka *f. st.* halbe *f.*; halbes Maß.

poluzný *adj.* lockend.

polyglota *f.* Polyglotte *f.*

polyk-ač *m.* Schlucker *m.*; —ání *n.* Verschlingen *n.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!) co etw. verschlingen.

polyň, ně *f. v.* peluň, pelunka.

polyp, u Polyp *m.*

polytechn-ický *adj.* polytechnisch; —ika *f.* Polytechnik *f.*

pomačkati (-ám) něco ein wenig drücken; p. šaty zerknittern; (p. všecko) zerquetschen.

pomáda *f.* Pomade *f.* [hilfe *m.*

pomah-ač, —atel, e *m.* Helfer; Ge-

pomáhati (-ám, *imp.* pomáhej!) komu einem helfen *v.* pomoci.

pomalovati bemalen.

pomalu, pomálu, pomaloučku, pomalounku, pomaličku *adv.* (pomalý *adj.*) allmählich, allgemach, sachte, langsam, nach und nach.

pomámiti (*imp.* pomam!) koho (*acc.*) betören; p. se wahnsinnig werden.

pomaranč *m. v.* pomoranč.

pomásti (pomatu, eš, e, *imp.* pomaž!) koho čím verwirren, irre machen; p. se sich verwirren, irre machen.

pomátati (-ám) co wegraffen.

pomaten, a, o, ý verwirrt, verworren, verrückt, irrsinnig; —ec, nce *m.* ein Verrückter; ein Irrsinniger; —í *n.*, —ost *f.* Verwirrung *f.*; p. smyslů Geistesverwirrung *f.*

pomateřiti se der Mutter nacharten.

pomaz-anec, nce, —ánek, nku *m. v.* pomazanka; —ání *n.* die Beschmierung, Anstreichung; Anstrich *m.*; poslední p. die letze Ölung; —anka *f.* Butterbrot *n.*; Butterschnitte *f.*; 2. Anstrich *m.*; 3. fig. Bestechung *f.*, Bestechungsgeschenk *m.*; —aný beschmiert; p. *m.* (p. Páně) der Gesalbte; —ati (pomazám, áš, á *et* pomažu, eš, e, *imp.* pomaž!) něco (něčeho) něčím beschmieren; 2. anstreichen, überstreichen; 3. (p. na kněžství, na království; p. knížat nad lidem) salben.

pomazl-ík, u *m. v.* podmáslník; —iti se (s dětmi) sich schmeicheln, schmiegen, zärteln.

pomáznouti někoho einen anschmieren.

pomě-ení *n. st.* Verschlebung *f.*, Verzug *m.*; —iti (*imp.* -i!) berücken, bestricken.

pomdliti schwachen. [Fallnetz *n.*

pomeč, e *et* měe *f.* Vogelgarn *n.*,

pomedník, u *m.* (bot.) *Nectarilema.*

pomeje *pl. f. v.* pomyje.

pomejtný, ého *m.* Mautaufseher *m.*,

poměň *adj.* weniger. [Zollbereiter *m.*

poměna *f.* Veränderung *f.*

pomenši *adj.* weniger.

poměr, u *m.* Verhältnis *n.*; 2. (math.) Proportion *f.*; —a *f.* Maß *n.*, Maßgabe *f.*

pomeranč *m. v.* pomoranč.

poměř-iti, —ovati ausmessen.

poměr-ně *adv.* verhältnismäßig; —ný *adj.* verhältnismäßig, proportional, proportioniert.

poměročet, čtu *m.* Logarithmus *m.*; *pl.* poměročty Logarithmen; —ný *adj.* logarithmisch.

poměstiti (*imp.* poměsti!), —šťovati auf einen Ort bringen, placieren.

pomět, u *m. mor. v.* zápeřník, suchopeřník.

pomet, u *m.* eine Tracht (ein Wurf) Hunde oder Katzen; —á *n.* Fehlgeburt *f.*, Abortus *m.*; —ati (-ám) bewerfen; 2. p. čím berücken; 3. p. mißgebären, fehlgebären; —avý *adj.* abwerfend; 2.

mißgebärend; —ek, tku *m.* eine tote Leibesfrucht, Abortus *m.*

pomĕti *v.* pojmĕti.

pométko *n.* Kleiderbürſte *f.*; Pferde-

pometl-ář *m.* Beſenbinder *m.*; —ice, pométlice *f.* Beſenreiterin *f.*

pometlo *n.* Beſen; Kehrbeſen; Ofenbeſen *m.*, Ofenwiſch *m.*

pométu *v.* pomásti.

pomezerní *adj.* Zwiſchenraum-.

pomez-í *n.* Grenze *f.*; Grenzbezirk *m.*; vojenské p. Militärgrenze *f.*; —ní *adj.* Grenz-; —nik, a *m.* Grenzer; Anrainer *m.*, Feldnachbar *m.*; —ný *m.* Rainwart *m.*, Grenzwächter *m.*

pomich-anec, nce *m.* Miſchling *m.*; 2. Irrgläubiger *m.*; —ati (-ám) vermiſchen, vermengen.

pomíj-ejíci, —ejícný, —itelný, —ivý *adj.* vergänglich, hinfällig; —eti (*imp.* [ne]pomíjej!) vergehen, vorbeigehen; meiden; *v.* pominouti.

pomilné, ého *n.* (milové) Meilen-

pomilov-ání *n.* Liebkoſung *f.*; to je člověk k p. das iſt ein liebenswürdiger Menſch; —ati koho (*acc.*) liebkoſen; ein wenig lieben; *st.* ſich erbarmen; Hospodi, pomiluj! Herr, erbarme Dich; aby ho pánbůh —oval! Gott ſoll ihm verzeihen! Gott möge ihm gnädig werden!

pomimo *adv.* vorbei.

pomin-iti (*st.* pomieniti) denken, gedenken; —ka *f.* das Gedenken; Erinnerung *f.*; p., *pl.* —ky Erinnerungsfeſt *n.*; Requien *pl.*

pominouti (*imp.* pomiň!) vergehen, ſchwinden; aufhören, erliſchen; p. něco (p. městо) vorbeigehen; p. čeho unterlaſſen, nicht achten, nicht erfüllen; (p. slibu atd.); p., mlčením p. (něco n. něčeho) ſtillſchweigen, mit Stillſchweigen übergehen; nemohl jsem p. (opominouti) ich habe nicht Umgang nehmen können, ich habe nicht umgehen können (dir zu melden *etc.*); p. se von Sinnen kommen; wütend werden; p. se rozumem, s rozumem, smyslem, se smyslem, p. se smyslu ſeinen Verſtand verlieren; von Sinnen kommen od. ſein, wahnſinnig werden.

pomin-ulka *f.* Lolch *m.*; Tollgerſte *f.*; —ulý *adj.* vergangen; 2. p., —utý *adj.* ſinnlos, verrückt; p. pes toller, wütender Hund; —utelný *adj.* vergänglich, flüchtig; —utí *n.*, —utina, —ulina, —utost *f.* Waſſerſcheu des Hundes.

pomírný *adj.* genügſam, etw. mäßig.

pomísiti durchmiſchen, durchkneten.

pomístní *adj.* Lokal-.

pomíška *f.* Verwirrung *f.*

pomítati se (-ám se) umhertoſen.

pomítko *n. v.* pométko.

pomknouti (*imp.* pomkni!), pomykati čím weiter rücken, abrücken, abſchieben, verſchieben; p. k němu zu etw. veranlaſſen; p. blíže n. dále nähen oder weiterrücken; eilen.

pomlaskávati ſi ſchmatzen, ſchnalzen.

pomlázk-a (pomláska) *f.* Schmeckoſtern *pl.*; Oſtergerte *f.*; 2. Oſtergeſchenk *n.*; —ář *m.*, pomlázač *m.* Oſtergeſchenkſammler *m.*

pomlč-ek, čku *m. v.* pomlk; —ení *n.* das Schweigen; —eti (-im) o něčem ſchweigen; —ka *f.* (Muſ.) Pauſe *f.*; —ky *adv.* in der Stille.

pomlk, u *m.* das Stillſchweigen, die Stille; —a *f.* Pauſe *f.*; —em *adv.* in der Stille, ſtillſchweigend.

pomlouv-ač, —ačný *v.* pomluvač, -ný; —ání *n. v.* pomluva.

pomlouv-ati (-ám, *imp.* pomlouvej!) koho (*acc.*) einem nachreden, jmd. läſtern, verleumden, Böſes nachſagen; *st.* p. s někým o něco ſich unterreden; —avý *adj. v.* pomluvačný.

pomls-ati (-ám), *sl.* —eti, —iti něco naſchen, vernaſchen; —ek, sku *m.*, —ka *f. v.* pamlsek.

pomluv-a *f.* Nachrede *f.*, Verleumdung *f.*; 2. *st.* Geſpräch *n.*; —ač, —ce *m.* Verleumder, Nachredner, Verſchwärzer *m.*; —ačný *adj.* verleumderiſch, nachrederiſch; —iti (*imp.* pomluv!) koho *acc.* einem nachreden, einen verleumden; —ný *adj. v.* pomluvačný.

pomnější *adj. st.* kleiner, geringer.

pomněn-a *f.* Mnemoſyne *f.*, Erinnerungsgöttin *f.*; —í *n.* (na něco) Erinnerung *f.*; Andenken *n.*; —ka *f.* Vergißmeinnicht *n. Myosotis.*

pomnĕti *et* pomníti (pomním, *imp.* pomni!) nač, p. čeho ſich erinnern, denken; pomni na mne (*acc.*), pomni mne! (*gen.*) gedenke meiner; gedenk an mich; *st.* pomninamne Vergißmeinnicht *n. v.* pomněnka; p. se *sl.* (*imp.* pomni se!) ſich erinnern.

pomník, u *m.* Denkmal, Monument *n.*

pomnožný *adj.* vielfältig.

pomoc, i *f.* (někomu) Hilfe (Hülfe) *f.*, Beihilfe *f.*, Beiſtand *m.*; Unterſtützung *f.*, Subſidium *n.*; Beförderung *f.*; křičeti o p., volati o p., volati na p. um Hilfe rufen; p. dáti, p. učiniti, —i podati někomu einem Hilfe leiſten, Hilfe angedeihen, laſſen (helfen); na p. přijíti n. přiſpěti, ku —i přijíti komu einem zu Hilfe kommen; jaká p.! es hilft nichts.

pomocen-ský *adj.* Hilf-; hilfweiſe; —ství *n.* Beiſtandsleiſtung *f.*

pomoci (pomohu, *obyč.* pomůžu, -žeš, -že, -žeme, -žete, pomohou, *obyč.* pomůžou, *imp.* pomoz! *tragr.* pomoh, -ši) někomu něčím k něčemu n. při něčem einem helfen, beiſtehen; p. v nesnázi (odpomoci) abhelfen.

pomoc-nice *f.* Helferin *f.*; p. ku porodu, p. při porodu Geburtshelferin *f.*; Hebamme *f.*; —nický *adj.* Gehilfen-; —nictvo *n. coll.* das Hilfsperſonale; —nik, a *m.* Gehilfe *m.*; Hilfsarbeiter, Helfer *m.*; —ný *adj.* helfend; behilflich; Hilfs-; —né, ého *n.* Hilflohn *m.*; Adjutum *n.*; —né vojsko die Hilfstruppen.

pomodliti se beten, ſein Gebet verrichten, pomodli so! bete!

pomodralý *adj.* blaulich.

pomohu *v.* pomoci.

pomoklina *f. v.* mokřina.

pomolog-ický *adj.* pomologisch; p. ústav pomologische Anstalt; —ie *f.* Pomologie *f.*

pomor, u, —ek, rku *m.* kleine Seuche.

pomora *f.* Ungetüm *n. v.* potvora.

pomořan, a (*pl.* —ané) *m.* Küstenbewohner *m.*

pomoranč, e *m.*, —e *f.*, —í *n.* Pomeranze, Orange *f.*; —árna *f. v.* pomorančovna; —nice *f.* Pomeranzenweib *n.*; 2. Orangerie *f.*; —nik, a *m.* Pomeranzenmann *m.*, Pomeranzenhändler *m.*; p., u *m.* Pomeranzenbaum *m.*; —ovka *f.* Pomeranzengetränk *n.*, Orangeade *f.*; —ovna *f.* Pomeranzenhaus *n.*, Orangerie *f.*; —ový *adj.* Pomeranzen-; —ová barva Pomeranzenfarbe *f.*; —ové barvy *gen.* orangefärbig.

pomořanka *f.* Küstenbewohnerin *f.*; 2. (ryba) *v.* podmořanka.

pomordovati (lid) ermorden.

pomoř-i *n.* Küstenland *n.*, Litorale *n.*; Meeresgebiet *n.*; —ní, —ský *adj.* küstenländisch; See-, Küsten-; —sko *n. v.* pomoří.

pomoučen-ec, nce *m.* Mehlblume *f. Aletris farinosa*; —ka *f.* Blattlausfalter *m. Aleyrodes.*

pomouč-iti (*imp.* pomouči!), —niti něco mit Mehl bestäuben.

pomouniti (*imp.* pomouni!) něco beschmieren, beschmutzen, berußen.

pomo-žitel, e *m.* Helfer *m. v.* pomocník; —ženi *n.* das Helfen.

pompa *f.*, okázalost Pomp *m.*

pompař *m.* Pompmacher *m.*

pomráček, čku *m.* kleine trübe Wolke.

pomračiti něco bewölken; p. se, pomrákati se *impers.* sich wölken.

pomrazek *v.* podmrazek.

pomření *n.* das Wegsterben.

pomříti (*min.* pomřel, a, o; všichni pomřeli) wegsterben, ausßterben (v. Vielen).

pomrtvělý *adj.* halbtot; 2. totenblaß.

pomrv-a *f.* Dünger *m.*; —iti (*imp.* pomrv!) něco (pole) bedüngen, bemisten; 2. zerbröseln; 3. verwirren, zerrütteln; —nost *f.* das Gewirre. [(v. Vielen).

pomrznouti (všichni pomrzli) erfrieren

pomsta *f.* (p. něčeho, p. nad někým) die Rache. [ahndbar.

pomstitel, e *m.* Rächer *m.*; —ný *adj.*

pomstiti (*imp.* pomsti!) něčeho, někoho, p. nad někým rächen (etw. oder jmd.); p. se na kom, p. se nad někým za něco, p. se někomu, p. se čeho sich

pomstivý *adj.* rachsüchtig. [rächen.

pomstva *f. st. v.* pomsta.

pomůcka *f.* Hilfsmittel *n.*, Behelf *m.*; Beitrag *m. v.* pomoc.

pomydlik, u *m.* Seifenrest *m.*

pomyj-e *pl. f.* Spülicht *n.*, Spülwasser *n.*, Waschwasser *n.*; —ky *pl. m. v.* pomyje; —ný, —ový *adj.* Spül-; fig. unrein.

pomyk-áni *n.* das Rucken; p. stolů Tischrücken *n.*; —ati (-ám) něčím etw. weiter rücken *v.* pomknouti; —avost *f.* Rückungsfähigkeit *f.* [*v.* mylný.

pomyl-ka *f.* Beirrung *f.*; —ný *adj.*

pomysl, u *m.* Gedanke *m.*; Begriff *m.*; Absicht *f.*, Idee *f.*; —itelný *adj.* denkbar, erdenklich; —iti (-*im*, *imp.* pomysli!), pomýšleti na něco denken, sich vorstellen; bedenken, überlegen, nachsinnen; p. si co, p. si nač sich etw. denken, auf etw. bedacht sein, gedenken; —i si! bedenke nur! stell' dir vor! schau! —ete si! denkt euch! stellt euch vor! kdo by si to byl —il! wer hätte das gedacht! —ný *adj.* sinnig, imaginär; *v.* pomyslitelný.

pomyšleni *n.* das Denken; Gedanke *m.*; Erwägung *f.*; das Bedenken; ani p.! nicht die leiseste Ahnung! keine Idee! to je s p. das ist eine bedenkliche Sache, die Sache ist von (großer) Bedenklichkeit; udělati někomu p. etwem alles tun, was er an den Augen ansehen kann; alles Erdenkliche tun.

pomýšleti (-im, *imp.* pomýšlej!) na něco auf (oder an) etwas denken, beabsichtigen, auf etw. bedacht sein; *v.* pomysliti.

poň (po něj) *st.* nach ihm, um ihn.

pona-dání *n.* Vermutung *f.*; —dáti se (-déju se) čeho hoffen; vermuten.

poňadž, poňavadž *st. v.* poněvadž.

ponakosmo *adv.* schräg.

ponapovědě-ti (-vím, *imp.* -věz!) teilweise einsagen, einflüstern.

ponapraviti (*imp.* -prav!) čeho ein wenig (teilweise) verbessern.

ponašsky *sl.*, ponašsku *adv.* nach unserer Art.

ponauč-ení *n.* Belehrung *f.*; —iti (*imp.* ponauč!) koho o čem belehren; —ný *adj.* belehrend.

ponávod, u *m.* Anleitung *f.*

ponavrh-nouti, —ovati čeho vorschlagen, vorlegen, beantragen.

ponazejtří *adv.* übermorgen.

poňaž *conj. st.* bis *v.* pokud.

pondati (pondám, *imp.* pondej!) něco ein wenig weiter tun; weiter rücken; p. se sich bemachen.

pondě-l-e *f. sl.*, —ek, lka *m.*, —í *n. et m.* Montag *m.*; planý (*germ.* modrý) —ek fig. der blaue (= müßige) Montag; —kovati blauen Montag halten; —ní, —eční, —kový *adj.* montäglig, Montags-.

pondrava *f. v.* ponrava.

poně, poň *conj. st.* vielleicht, etwa.

poneb-i *n.* Stockwerk *n.*, Stock *m.*, Geschoß *n.* eines Gebäudes; 2. Himmelsstrich *m.*, Klima *n.*; 3. der Gaumen; —ní *adj.* klimatisch.

ponědž *conj. v.* poněvadž.

ponech-alost *f.* (*lp.* pozůstalost) Verlassenschaft *f.*; —ání *n.* Belassung *f.*; —ati (-ám, *imp.* ponech *et* ponechej!) čeho (někomu) belassen; p. si sich vorbehalten; p. osudu dem Schicksal überlassen; p. náhodě dem Zufall überlassen.

ponej-prv, —prvé *adv.* zum erstenmal; anfangs.

ponejvíce *adv.* meistens, zumeist.

poněkud *adv.* einigermaßen, halbwegs, bis etwa, so weit, eine Zeit lang, einstweilen; —ný *adj.* (*nov.*) einstweilig.

poněmč-en, a, o. ý deutsch gemacht, verdeutscht, germanisiert; —ení *n.* Germanisierung *f.*; —iti (*imp.* -i!) něco etwas verdeutschen, germanisieren; —ovací *adj.* Germanisierungs-; —ování *n.* Germanisation *f.*; —ovatel, e *m.* Germanisator *m.*; —ovati germanisieren.

ponenáhl-u *adv.* allmählich, gemach, sachte; —ý (*lp.* nenáhlý) *adj.* allmählich.

ponesu ich werde tragen *v.* nesti.

ponět, u *m. v.* podnět.

poněti *n.* Begriff *m.*; nemá o tom ani p. er hat davon keine Idee, keinen Dunst. [demnach, indem.

poněvadž, *st.* ponidž *conj.* weil, da,

poněžd *conj. st.* wenn. [bergrund *m.*

ponikl-ě, —í, —o *n.* Wüstung *f.*, Niederponiklov-ání *n.* Vernichtung *f.*; —aný vernichtet; —ati vernichten.

poníž, i *f.* Erniedrigung *f.*; —e *adv.* unten; unterhalb; etwas tiefer; —ení *n.* Demütigung *f.*; —enost *f.* Demut *f.*; Untertänigkeit *f.*; —ený *adj.* (—ně *adv.*) untertänig; —iti (*imp.* poniž! poniži!), ponižovati koho (*acc. et gen.*) erniedrigen, demütigen; p. pannu schwächen, entehren; p. se sich erniedrigen; —ka *f.* Valfe *f.*

ponoc-árna *f.* Nachtwächterstube *f.*; —enská *f.* (píseň) Nachtwächterlied *n.*; —enský *adj.* Nachtwächter-; —enství *n.* Nachtwächterei *f.*; —ný, ého *m.*, —ník, a *m.* Nachtwächter *m.*; —ovati Nachtwache halten; 2. übernachten.

ponor, u *m.* Tiefgang *m.* (eines Schiffes).

ponoř-ení *n.* Versenkung *f.*; —iti (*imp.* ponoř et ponoři!) něco do něčeho untertauchen, versenken; ponořen v myšlenkách in Gedanken vertieft.

ponornost *f.* Versenkungstiefe *f.* (eines Schiffes).

ponos, u *m. sl.* Beschwerde *f.*; —ka *f.* etw. Getragenes; Apport (*v.* Hunden); —ovati se klagen, sich beschweren.

ponouk-ání *n.* Anreizung *f.*; Anraten *n.*; —atel, e *m. v.* ponukatel; —ati (-ám, *imp.* ponoukej!) koho k čemu (p. proti čemu) einen zu etwas antreiben, anreizen, anspornen, anstiften, einem etw. anraten *v.* ponuknouti.

ponov, u *m.*, —a *f.*, —ek, vku *m.* Erneuerung *f.*, —iti (*imp.* ponov!) něco etw. renovieren, erneuern.

ponovu *adv. v.* nov.

ponožka *f.* Fußsacke *f.*; 2. beim Fuß angebundener Lockvogel.

ponrav, u *m.*, —a *f.* Engerling *m.*

ponůck-a *f.* Nachtwache *f.*, Patrouille (Patrolle) *f.*; —ovati patrouillieren.

ponuk-ač, —atel, e *m.* Anreizer *m.*; Anstifter *m.*; —nouti, ponouknouti, poňouknouti (*imp.* ponoukni!) koho k čemu einen zu etwas antreiben, anreizen; p. komu (okem atd.) *st.* winken.

ponurý *adj.*, pošmourný finster, düster.

ponutka *f.* (k čemu) Beweggrund *m.*

poňva *f. sl.* Wagendecke *f.*

pooběd-i *n.* die Zeit nach dem Mittagmahle; —vati (-vám) das Mittagmahl beenden, zu Mittag essen.

poob-lehčiti erleichtern; lindern; —leviti (v čem) ein wenig nachlassen; —nažiti (tělo) ein wenig entblößen; —rátiti se (*imp.* -raď se!) ke komu sich ein wenig umkehren, umwenden; —tížný *adj.* ein wenig beschwerlich; —toužný *adj.* etwas fest; —veseliti (*imp.* -vesel!) koho ein wenig erheitern.

poobživný *adj.* ernährend.

poocítiti (*imp.* -cíti!) aufwachen.

pood-dechnouti sobě Atem holen, sich erholen, etwas ausruhen; —dešení *n.*, —dešeníčko *n.* kurze Erholung; —jíti (poodejdu, *imp.* poodejdi!) ein wenig weggehen; —kryti (-kryju) ein wenig aufdecken; —ložiti něco n. něčeho ein wenig bei Seite legen; —počinouti si ein wenig ausruhen; —skočiti (si někam) einen Sprung wohin machen; —stoupiti (*imp.* -stup!) ein wenig beiseite treten, wegtreten; —táhnouti něco ein wenig wegziehen.

poohlédnouti se (na něco, po něčem) sich ein wenig umsehen, umschauen.

pookenné, ého *n.* Fenstersteuer *f.*

pookřáti (-křeju) sich ein wenig erholen.

poonud, poonad *adv.* bis daher.

poopraviti (-im, *imp.* poprav!) čeho ein wenig od. teilweise verbessern; korrigieren.

pootevřiti (-vru, -vřeš, -vře, *imp.* pootevři!) něco ein wenig öffnen, aufmachen.

pootoč-enka *f.* Hemitrope *f.*; —iti *imp.* pootoč!) ein wenig umdrehen.

pop, a *m. st.* Pfaffe *m.*, Priester *m.*; 2. Laufer *m.* (im Schachspiele).

popad-ač *m.* der Räuber, Ergreifer; —ati (-ám) hinfallen; p. něco *v.* popadnouti; —enec, nce *m.* ein Ergriffener; —ení, —nutí *n.* Ergreifung *f.*; —ky *pl. m.* Haft *f.*, Eile *f.*; —nouti (*imp.* -ni!) co etwas ergreifen, zugreifen; ertappen, packen; p. koho über jmd. herfallen; p. befallen (von Krankh.); duch n. ducha p. Atem holen; sotva ducha p. kaum Atem holen; p. se aufberſten; p. se s kým (do křížku) Verstoß mit jmd. bekommen, handgemein werden, aneinander geraten.

popál-enina *f.* Brandwunde *f.*; —iti (*imp.* popal!) něco verbrennen, abbrennen; verjengen; se sich.

popas, u *m. v.* pospas.

popásní *adj.* bis zum Gürtel reichend.

popasovati den Gürtel nachlassen.

popásti (popasu, eš, e, *imp.* popas!) ein wenig weiden; abweiden.

popastva *f.* Weide *f.*

popatřiti (-ím, *imp.* popatř *et* popatři!) nač, na někoho anblicken, anschauen, ansehen. [sehen.

popečné *n.* Backgeld *n.*

popečetní zpráva Sperrelation *f.*

popek, pka *m.* Vorsteckнagel *m.* (b. Pflug).

popel, a (p., e) *m.* Asche *f.*; —ák, u *m.* Aschengefaß *n.*; —ář *m.* Aschenbrenner *m.*; Aschenhändler *m.*; Aschensammler *m.*; —árka *f.* Aschenhändlerin *f.*; 2.

Graumeiše *f. Parus palustris*; —árna *f.* Aschenkammer *f.*; Aschengrube *f.*; —astý *adj.*, —atý, —avý *adj.* aschfarbig; aschgrau; —čí *adj.* aschig; —ec, ece *m.* gewelbte Asche; p., —eční středa Aschermittwoch *m.*; —ečník, a *m. v.* popelář; p., u *m. v.* popelník; —ice *f.* Murmeltier *n. Arctomys marmota* (svišť); 2. Bundmaus *f.*; 3. Fehe *f.*, Fehenpelz *m.*; —ičí (—ičný) *adj.* fehen-; —iště *n.* Aschenherd *m.*; —iti (*imp.* popel *et* popeli!) mit Asche bestreuen; aschern; p. se in Asche wühlen; —ka *f.* Aschenbrödel *m.* (it. *Cenerentola*, fr. *Cendrillon*); 2. Aschenkuchen *m.*; 3. Aschbirne *f.*, graue Butterbirne *Beurrégris*; 4. Buschweide *f. Salix amygdalina*; 5. Fehe *f.* (Pelzwerk); —na *f. v.* popelárna; —nice *f.* Aschenhändlerin *f.*; 2. Aschenkrug *m.*, Urne *f.*; —nik, a *m.* Aschenhändler *m.*; 2. Mohrmeise, Graumeise, Aschmeise *f. Parus palustris*; p., u *m.* Aschenkrug *m.*, Aschentopf *m.*, Aschenfaß *n.*, Aschenkasten *m.*, Aschenloch *n.*; Aschengrube *f.*; 2. Aschenpflanze *f. Cineraria*; —ný, —ový *adj.* Aschen-; p. louh Aschenlauge *f.*; —vál, a, —válek, lka *m.*, —válka *f.*, —váň, ně *m. sl.* Aschenbrödel *m.*

popenězn-ice *f.* Feldtirne *f.*; —ík, a *m.* Geldsammler *m.*; 2. Dirnenwirt *m.* —ý *adj.* geldsüchtig; 2. feil, wohlfeil, geringschätzig.

poper, pru *m. v.* popruh.

popěstovati mit der Hand betasten.

popětí *n.* Emporstreckung, Ausdehnung *f.*; 2. Überziehung *f.*

popěv-ek, vku *m.*, —ka *f.* Couplet *n.*; —ky *pl.* Gesangpiecen, Gesangstücke *pl.*

popichati se sich stechend verwunden; sich Stiche zuziehen.

popichnouti (*imp.* popichni!, popichovati koho stícheln, necken; p. koho proti komu anhetzen, aufstacheln.

popíjeti (-jím, *imp.* -ej!) zechen (trinken).

popil, u, popilek, lku *m.* Eile *f.*

popiliti se (*imp.* popil si!) eilen, sich

popín, a *m. v.* pop. [beeilen.

popín-ati (-ám, *imp.* popínej!) weiter spannen; p. se sich strecken; sich schlingen, ranken; —avý *adj.* rankend; —avá rostlina Rankengewächs *n.*; Schlingpflanze *f.*; —ka *f.* Ranke *f.*

popír-ací *adj.* verneinend, negativ; p. přísaha Differenzeid, Ableugnungseid *m.*; —ač, popěrač *m.* Leugner *m.*; —ání *n.* Leugnung, Verneinung, Negation *f.*; —atelný *adj.* leugbar; —ati (-ám) čeho etwas leugnen, verleugnen, verneinen, negieren; etw. bestreiten, dispütieren, in Abrede stellen, anfechten.

popis, u *m.* Beschreibung *f.*; 2. Inventur *f.*, Verzeichnis *n.*; 3. p. lidu Volkszählung, Konskription *f.*; —ka *f.* Konskription, Volkszählung *f.*; 2. Schilderung *f.*; —ný *adj.* beschriftet, beschreibend; Beschreibungs-; Konskriptions-; p. list Konskriptionsbogen *m.*; p. úřad Konskriptionsamt *n.*; správce p. úř. Kurz —ný, eho *m.* Konskriptionsamtmann, Konskriptionsdirektor *m.*

popisov-ání *n.* Beschreibung *f.*, Schilderung *f.*; p. obyvatelstva Konskribierung, Konskription *f.*; —atel, e *m.* Beschreiber, Schilderer *m.*; —ati (-suju) něco aufschreiben; 2. beschreiben; schildern; 3. konskribieren; 4. inventieren; inventarisieren.

popiti (popnu) *v.* popnouti.

popivn-ý, eho *m.* ein Bierbeamter; Bierinspektor *m.*; —é, ého *n.* Biertax *f.*; Biersteuer *f.*; Biertreuzer *m.*

poplácati (-ám) něhoho beklopfen; betasten; p. si trochu ein wenig plaudern; klatschen.

poplach, a *m.* Hitzkopf *m.*; p., u Schrecken *m.*, Alarm *m.*; troubiti na p. Alarm blasen; bubnovati na p. Alarm schlagen; zvonění na p. das Läuten der Alarmglocke. Sturmglocke; 2. p. (mezi lidem) Bestürzung *f.*; Run *m.* [weinen.

poplakati si (po pláču) ein wenig

poplašek, ška *m. v.* poplach, a.

poplaš-iti (*imp.* poplaš!) koho verscheuchen, aufschrecken; alarmieren; —ný *adj.* alarmierend; p. znak, —né znamení Alarmsignal *n.*; p. zvon Alarmglocke, Sturmglocke *f.*

poplat, u *m. st.* Abgabe *f.*; —a *f. st.* Bezahlung *f.*; —ečník, a *m. v.* poplatník; —ečný *adj.* zinsbar; —ek, tku *m.* Gebühr *f.* [Abgabe *f.*; [*st.* Zins *m.*, Steuer *f.*]); Tribut, Gefäll *m.*; —kový *adj.* Gebühren-; p. úřad Gefällamt *n.*; —nice *f.* Zinspflichtige, Tributpflichtige *f.*; —ník, a *m.* Steuerpflichtiger; Tributpflichtiger, Kontribuent *m.*; Zinsmann *m.*; —nost *f.* Zahlungspflicht, Steuerpflicht *f*; Tributpflicht *f.*; —ný *adj.* zinsbar, zinspflichtig, tributpflichtig, steuerpflichtig.

poplav, u *m.* das Hinschwimmen, Hinfließen, Hinschiffen. [*pensio.*

poplava *f.* Ackerjenf *m. Sinapis ar-*

poplav-ek, vku *m.*, mořský znak Boje *f.*, Baje *f.*; —iti (*imp.* poplav!) koho někam schiffen; p. se někam wohin schwimmen; —ný *adj.* schiffbar, Schwimm-.

poplen-ění *n.* Verheerung, Verwüstung *f.*; —itel, e *m.* Verwüster *m.*; —iti (*imp.* popleň!) (zemi, město, vlast, kraj) verheeren, verwüsten; —ivý *adj.* verheerend, verwüstend. [Greis.

poplesněnec, nce *m. sl.* ein grauer

poplesti (popletu, eš, e, *imp.* poplet!) něco viel flechten; 2. vermengen, verwirren; p. někomu hlavu (mysl) irre machen; p. se sich verwirren.

popleten, a, o, ý verwirrt; —í *n.* Verwirrung *f.*

popletka *f.* Geflecht *n.*; p., poplitka *f.* Schwirre, Schmitze *f.* (an der Peitsche).

poplož-í *n.* Feldgut *n.*; p., —ní dvůr Vorwerk *n.*; Meierhof *m.*; —nik, a *m.* Meier *m.*, Besitzer eines Feldgutes.

poplz, u *m. st.*, —ka *f.* das Glitschen; das Ausglitschen; —nouti glitschen, schlupfen; p. se glitschen.

popnouti (-nu, *imp.* popni!) weiter spannen (p. o tři dírky atd.); 2. strecken;

3. p. něco überziehen; 4. p. koho erheben; p. se ranken, sich schlingen; 2. sich streken; 3. sich überziehen; 4. sich erheben.

popo-běhnouti (*imp.* —běhni!) ein wenig weiter laufen; —hnati (—ženu, eš, e, *imp.* -žeň!), —háněti (*imp.* -háněj!) ein wenig weiter treiben; betreiben; —jíti (-jdu, eš, e, *imp.* -jdi!) ein wenig weiter gehen. [nachmittägig.

popoledni *n.* Nachmittag *m.*; p. *adj.*

popon-a *f.* Pferdedecke *f.*, Schabracke *f.*; p., —ka *f.*, —ec, nce *m.* Gundelrebe *f.*; Erdepheu *m.*, Erdkränzlein *n.* *Glechoma hederacea* (openec).

popondati (-ám, *imp.* popondej!) něco etw. weiter rücken. [tragen.

poponesti (-nesu) ein wenig weiter

popořád *adv.* nacheinander; —ku der Ordnung nach.

poporod, u *m.* Nachgeburt *f.*

popo-sednouti (-nu) sich weiter setzen; —skočiti (-ím, *imp.* -skoč!) weiter hüpfen; —táhnouti (-nu) ein wenig weiter ziehen.

popoušt-ěti (-ím, *imp.* popouštěj!) nachgeben; nachlassen; —ivý *adj.* nachgiebig; -ost -keit.

popouz-eč *m.* Aufheger, Aufwiegler *m.*; —eti (-ím, *imp.* popouzej!) *v.* populiti; —livý *adj.* reizbar.

popov-a *f.* Priesterin *f.*, Pfaffin *f.*; —če, ete *n.* Priesterskind *n.*; —ic *m.* Priestersohn *m.*; —ský *adj.* Pfaffen-; —ství *n.* Pfaffentum *n.*

popracná, é *f.* Feierabend *m.*

poprask, u *m.* (p. v obchodech) Krach *m.*; velký p. der große Krach (auf der Börse).

poprašek, šku *m.* Schneegestöber *n.*; eine geringe Menge; *pl.* poprašky Staubferien *pl.*

poprášiti (-ím, *imp.* poprašl) něco bestäuben; p. se sich bestäuben. [*n.*

poprašné, ého *n.* (sprašné) Staubgeld

poprati (poperu) koho überwältigen, überwinden; p. se s kým mit jmd. handgemein werden, sich raufen.

popřáti (popřeju, eš, e, *imp.* popřej!) komu čeho einem etwas gönnen, vergönnen; budiž ti popřáno! eš soll dir vergönnt sein!

poprav-a *f.* Hinrichtung *f.*; 2. *st.* Schwertgerechtigkeit *f.*; 3. Galgen *m.* (—iště); 4. *st.* das Richten; Gericht *n.*; —ce *m.* Scharfrichter *m.*; Henker *m.*; *st.* Gerichtsherr *m.*, Richter *m.*; —či *adj.* Henkers-; p. mistr, p., jho *m.* Scharfrichter, Henker *m.*; —iště *n.* Richtplatz *m.*, Schädelstatte *f.*, Hochgericht, Schafott *n.*; —itel, e *m.* Verbesserer *m.*; —iti (*imp.* poprav!). —ovati co verbessern; 2. p. koho (*st.* p. nad kým) hinrichten; 3. *st.* p. koho richten; p. se sich bessern.

poprávka *f.* Verbesserung *f.*

popravn-í (—ý) *adj.* Richt-, Gerichts-; p. mistr *v.* popravčí; p. místo *v.* popraviště; p. lešení Blutgerüst, Schafott *n.*; —ík, a *m.* *st.* Richter *m.*; 2. Handpferd *n.*

popraží *n.* der Raum um die Schwelle.

poprážka *f.* das erste Gespinst an der Spule.

poprd-a *m.*, —ač *m.* Stänker *m.*; —ačka *f.* (*žert.* = popředačka) Spinnrocken *m.*; —álek, lka *m.* *žert.* Sorgenschmeißer *m.*; —avý *adj.* furzend, stänkernd.

popřed-ek, dku *m.* Vorderteil *m.*; —í *n.* Vordergrund *m.*; —ní *adj.* ddd. vordere; —ník, a *m.* Vormann *m.*

popřež, i *f.* *v.* připřež.

poprchávati *impers.*; —ává es traufelt.

popřič, popřečky *adv.* quer; —ka *f.* Querholz *n.*

popříkrý *adj.* aufwärts, jähe.

popřísloo *n.* *v.* povřísloo.

popříti (popru, -přeš, -pře, *imp.* popři!) leugnen *v.* popírati; 2. *v.* popřáti.

popros-iti (*imp.* popros!) koho zač jmd. um etwas bitten; anjuchen; —ný průvod Bittgang *m.* [paprsek.

poprs-ek, sku *m.*, —lek, lku *m.* *v.*

poprs-eň *f.* Paravet *n.*; —í *n.* Bruststück, Brustbild *n.*; Büste *f.*

poprs-ky, —tky *pl.* *m.* Eßüberbleibsel.

poprs-ní *adj.* Brust-; —nice *f.* Brustbildsaule *f.*; —ník, u *m.* Brustriemen *m.*; 2. Brüstung *f.* (des Fensters, der Loge).

popruh, u *m.* Tragband, Tragseil *n.*; Tragriemen *m.*; Sattelgurt, Bauchgurt *m.*; Achselseil *n.*; Pferderiemen *m.*; (Mühl.) Sackgurt *m.*; —ář *m.* Tragseilmacher *m.*

poprvě *adv.* zum erstenmal, zuerst; erstens.

pops-ání *n.* Beschreibung *f.*; 2. Inventur *f.*; 3. Konskription *f.*; —aný beschrieben; —ati (popíšu, eš, e, *imp.* popiš!) něco aufzeichnen; beschreiben; schildern; 2. p. lid konskribieren.

pop-ský *adj.* pfäffisch; —ství *n.* Pfaffentum *n.* [heben, anreizen.

popštíti (*imp.* popšti!) koho jmd. an-

poptati se (—ám se), poptávati se po něčem nachfragen.

poptav-ač *m.* Nachfrager *m.*; —árna *f.* Auskunftsbureau *n.*, Nachfragebureau *n.*, Nachfragefanslei *f.*, Anfrageprotokoll *n.*; Fragamt *n.* [lation *f.*

poptávka *f.* Nachfrage *f.*; Interpe-

popud, u *m.* Antrieb *m.*, das Betreiben; Impuls *m.* (*v.* podnět); na jeho p. auf seine Veranlassung; Motion; z vlastního —u aus eigenem Antriebe; —a, —ka *f.* Anreizerin *f.*; —čivý *adj.* jäh, reizbar; —ek, dku *m.* (artill.) Stoßspiegel *m.*; —ilost *f.* *v.* popudlivost; —iti (*imp.* popuď! popudiž!), popouzeti, popuzovati koho k čemu aufreizen, anreizen, antreiben; 2. erzürnen, aufbringen erbittern; p. se aufgebracht werden; —livost *f.* Reizbarkeit *f.*; 2. Jähzorn *m.*; —livý *adj.* reizend; reizbar; 2. jähzornig.

popuk-ati (3. -á) *impers.* platzen, bersten, aufspringen; smíchy p. sich über einen totlachen; to je k —ání daß ist zum Totlachen!

popul-ace *f.*, obyvatelstvo Population *f.*; —ační *adj.* Populations-; —arita *f.* Popularität *f.*; —ární *adj.* populär.

popůrce *m.* Bestreiter, Gegner *m.*

popust-iti (*imp.* popusť!) něčeho (něco někomu) nachlaſſen, nachgeben; 2. überlaſſen, abtreten; p. uzdu něčemu freie Bahn laſſen; —ivý, —ný, —nost *v.* popouštivý, -ost.

popuštění *n.* Nachlaſſung *f.*

poputn-ice *f.* Reiſelied, Wanderlied *n.*; —ý *adj.* Reiſe-; Weg-; —á škola Wanderſchule *f.*

popuzen, a, o, ý gereizt, aufgebracht.

popuzov-ač, —atel, e *m.* Aufheger, Aufreizer, Anreizer *m.*, Aufwiegler *m.*; —ání *n.* Aufreizung *f.*, Anreizung *f.*; —ati aufreizen *v.* popuditi.

popyně *f.* Popin, Pfaffin *f.*

por, u *m.* Schweißloch *n. Porus*; 2. Porre *m. Allium porrum.*

pořad, u *m.* Ordnung *f.*; Reihe *f.*; 2. Programm *n.*; —em práva (—em soudním) im Wege Rechtens, im Rechtswege.

pořád, —e *adv.* der Reihe nach; nacheinander; p., napořád immerfort, ununterbrochen.

porada *f.* Rat *m.*, Beratung *f.*, Konferenz *f.*; p. lékařská Konſilium *n.*; (fr. *conseil*); p. učitelská Lehrerkonferenz *f.*; p. vojenská Kriegsrat *m.*; jakáž p.! ein guter Rat iſt teuer!

pořad-a *f. v.* pořad; —ací *adj.* Syſtemal-, ordnend.

pořádání *n.* daš Ordnen.

pořadatel, e *m.* Ordner *m.*; 2. Redakteur *m.*; 3 Quäſter *m.*

pořádati (-ám, *imp.* -ej!) něco etwr. ordnen; regeln.

poradce *m.* Beirat *m.*

pořádečn-ost *f.* Zünftigkeit *f.*; —ný *adj.* zünftig.

pořádek, dku *m.* Ordnung *f.*; 2. Reihe *f.*; 3. Zunft *f.*, Innung, Zeche, Gilde *f.*, Gewerk *n.* [ratſchlagung *f.*

poradění *n.* Rat *m.*, Beratung, Be-

poradenství *n.* Reihenfolge *f.*; 2. Anordnung *f.*

pořadí *n.* Reihe *f.*, Folge *f.*; Rang *m.*

poraditi (-im, *imp.* poraď!) komu raten, anraten, einraten (einem); p. se s kým ſich beraten, ratſchlagen.

pořádka *f. v.* řada, řádka.

pořádkový *adj.* Ordnungs-; 2. Zunfts-.

poradlné *n.* Ackerzinſe *m.*

pořádně *adv.* ordentlich.

pořadnice *f.* (math.) Ordinate *f.*

pořádn-ík, pořadník, a *m.* Ordner *m. v.* pořadatel; —ost *f.* Ordentlichkeit *f.*, Richtigkeit *f.*; Ordnung *f.*; fig. Rechnung *f.*; fig. Teſtament *n.*; p. s kým dělati mit jmd. abrechnen; —ý *adj.* ordentlich.

poradný *adj.* Beratungs-; beratend; ministr p. ein Miniſter ohne Portefeuille; Konſeilsminiſter *m.* [ordinär.

pořadov-i *m. v.* pořadí; —ní *adj.*

poran-ění *n.* Verwundung *f.*; Bleſſur *f.*; Wunde *f.*; —iti (*imp.* poraň!) koho (*acc.*) na těle atd. verwunden, bleſſieren; poraněný ein Verwundeter, Bleſſierter.

poranní *adj.* Morgen-.

porazení *n. v.* poražení.

porazitelný *adj.* umſtoßlich, ſchlagbar.

poraz-iti (*imp.* poraz *et* poraž!) něco n. koho (*acc.*) niederwerfen, niederſchlagen, niederſtoßen; 2. p. strom einen Baum fällen; 3. p. důvody widerlegen, umſtoßen; 4. nepřítele p. den Feind ſchlagen; p. dobytek ſchlachten; 5. *sť.* p. něco (dluh, peníze) někomu na něčem. p. něco u někoho abſchlagen (im Zahlen und Rechnen); —ný *adj.* ſchlagend.

poražen, a, o, —ý niedergeworfen geſchlachtet; 2. (mil.) geſchlagen; 3. p. (šlakem) vom Schlage getroffen, gerührt; —í *n.* Niederwerfung *f.*; p. nepřítele Niederlage *f.*

poráž-eti (*imp.* porážej!) něco niederwerfen; p. dříví Holz fällen, Holz ſchlagen, ſtämmen; dobytek p. ſchlachten; metzgen; —ivý *adj.* ſchlagend; —ka *f.* (nepřítele) Niederlage *f.*; 2. daš Schlachten des Viehes, Schlachterei *f.*; 3. Schlachtbank *f.*, Schlachthaus *n.*

porce (porci) *f.* Portion *f.*

porcelán (porculán), u *m.* Porzellan *n.*; —ina *f.* Porzellanmaſſe *f.*; —ka *f.* Porzellanpfeife *f.*; 2. p., —ovka *f.* Porzellanerde *f.*; 3. p., —ovna *f.* Porzellanfabrik *f.*; —ový *adj.* Porzellan-.

porcionista *m.* Portioniſt *m.*

poředlý *adj.* verdünnt.

pořek-adlo *n.* Spruch *m.*, Sprucherede *f.*; Sprichwort *n.*; 2. Nachrede *f.*; —nouti se *sť.* vorgeben, ſagen, als ob . . .

Porevit, a *m.* Kriegsgott der alten Slamen.

pořez-ač *m. v.* pořiz; —ati (-ám *et* pořežu, *imp.* pořezej *et* pořež!) něco viel abſchneiden, beſchn.; p. se čím ſich ſchneiden; —ávati beſchneiden; —nice *f.* Schneidebank, Schnittbank *f.*; —ník, u *m.* Eiſenrahm *m.*

porfyr, u *m.* (kámen) Porphyr *m.*

pořický *adj. v.* pořický.

pořič-an, a *m.* Flußanwohner *m.*; —any *pl. f.*, —i (pořičí) *n.* Flußgegend *f.*, Flußgebiet *n.*; —ný (—ni) *adj.* Ufer-; právo —né Flußgericht *n.* (ehemals in Prag); —ný, ého *m.* Stromaufſeher *m.*; —ský (pořický) *adj.* Fluß-. Ufer-; Auen-.

pořid-iti (-ím, *imp.* pořiď!) něco (u koho, proti komu atd.) ausrichten, bewirken; erledigen; 2. p. něco někomu anſchaffen; 3. teſtieren, Teſtament machen; 4. p. něco *sť.* anordnen; —ivý *adj.* ausrichtſam.

pořídku *adv.* ſelten.

pořikavý *adj.* verleumderiſch.

pořitek, tku *m.* Stockſchilling *m.*

pořiz, u *m.* Schnittmeſſer, Schneidemeſſer; Reißmeſſer *n.*; Schnitzmeſſer *n.*; Beſchneidehobel *m.*; —ek, zku *m.* Schnitzer *m.*

pořízen, a, o, ý ausgerichtet, angeſchafft; beendet; —í *n.* Erledigung, Ausrichtung *f.*; poslední p. letztwillige Anordnung, Verfügung *f.*; letzter Wille *m.*, Teſtament *n.*

poříznouti (-nu) beſchneiden, beſtutzen.

porob-a *f.* Knechtſchaft, Leibeigenſchaft *f.*, Sklaventum *n.*; fig. Unterwerfung *f.*; —ek, bka, —enec, nce *m.* der Sklave, Leibeigener; —enství *n. v.* poroba; —iti (-ím, *imp.* porob!) koho v něčem unterjochen; *sl.* verheren, anzaubern; —ný *adj.* ſklaviſch.

poročiti komu z čeho *st. v.* porokovati.

poročni *adj.* jahrweiſe.

porod, u *m.* Geburt *f.*; Niederkunft *f.*; Entbindung *f.*; 2. *st.* Leibesfrucht *f.*; —a *f.* Art *f.*; Abart *f.*; —inec, nce *m. v.* porodnice; —ilnice, —itelnice *f. f. st.* die Gebarerin; —iti (*imp.* porod!) (dítě) gebären; —ni *adj.* Geburts-, Gebär-; p. bolesti *pl.* Geburtsſchmerzen; p. lékař Geburtsarzt, Geburtshelfer, Akkoucheur *m.*; p. bába Geburtshelferin, Hebamme *f.*; p. sedadlo Gebärſtuhl *m.*; -nice *f.* Gebärhaus *n.*; Entbindungsanſtalt *f.*; 2. *sl.* Gebärerin *f.*; 3. Hebamme *f.*; —nictví *n.* Geburtshilfe *f.*, Akkouchement *n.*, Obſtetrik *f.*; —nost *f.* das Herkommen; —oslovi *n.*, —oznalství *n.*, —zpyt, u *m.* Geburtslehre, Gebärkunde *f.*; Tokologie *f.*; —ovka *f.* Hebamme *f.*; 2. Wöchnerin *f.*; —ovna *f. v.* porodnice.

poroj *m. v.* paroj.

porok, u *et m. st.* Schimpf *m.*, Tadel *m.*; Anſtoß *m.*; Beleidigung *f.*; das Beſchreien.

porokovati komu z čeho ſchimpfen, ſchelten; p. s kým o něčem ſich mit jmd. eine Zeit lang beſprechen.

porost, u *m.*, *et* p., i *f.* das Aufwachſen; 2. Auswuchs *m.*; 3. (Forſtw.) Beſtand *m.*; 4. Waffergallerte *f. Ulva.*

porosti, porůsti (porostu, -eš, -e) heranwachſen; 2. bewachſen.

porost-li *n.*, —lina *f.* junges Geſträuch, Geſtrüppe *n.*; —lík, u *m. v.* prorostlík, —lý *adj.* (něčím) bewachſen; —lé obili ausgewachſenes Getreide; —nice *f.* Steinlebermoos *n.*

porot-a *f.* Jury *f.*, Geſchwor[e]nengericht *n.*, Schwurgericht *n.*; —ce *m.*, —ník, a *m.* ein Geſchwor[e]ner, Schwurmann *m.*; —čí *adj.*, —ní soud *v.* porota; p. řád Schwurgerichtsordnung *f.*

porouč-eti (-ím, *imp.* poroučej!) někomu befehlen; *v.* poručiti; p. se někomu ſich empfehlen; —ivost *f.* gebietender Ton; —ivý *adj.* befehlend, gebietend.

porouhati (-hám) koho *st.* verhöhnen; p. se někomu ſpotten, verſpotten.

porouch-án, a, o, —aný beſchädigt; —ání *n.* Beſchädigung *f.*; —ati (-ám) něco beſchädigen; p. se ſich verheben.

porous *u m. v.* pazour.

poroustev, tve *f. v.* podoustev.

porovn-ací *adj. v.* porovnavací; —ačné, ého *n.* Abfindungsſumme *f.*; —alost *f.* Verhältnis *n.*; Übereinſtimmung *f.*; —ání *n.* Vergleichung *f.*, Vergleich *m.*; Kollationierung *f.*; —atel, —avatel, e *m.* Vergleicher, Schiedsrichter *m.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!), —ávati něco s něcím vergleichen; ausgleichen; kollationieren; ſie ſich; —avací *adj.* Vergleich-, vergleichend; p. jazykozpyt vergleichende Etymologie.

porovný *adj.* (*nov.*) parallel.

porozen-ě, ěte *n.*, —ec, nce *m.* ein Geborener; —í *n.* das Gebären; Geburt *f.*

poroz-horliti se (*imp.* —horli se!) ſich ein wenig ereifern; —hostiti se (*imp.* -hosti se!) ſich teilweiſe lagern; —mlouvati (-ám), —právěti (*imp.* -právěj!) s někým ein wenig mit jmd. ſprechen; —sedlý *adj.* ein wenig klüftig; —sudek, dku *m.* Kettenſchluß, Sorites *m.*; —šiřiti (*imp.* šiř!) něco teilweiſe erbreiten; verbreiten.

porozum-ění *n.* Verſtändnis *n.*; —ěti (-ím, *imp.* -ěj!) něčemu *n.* někomu verſtehen, vernehmen; inne werden; —itelka *f.* Synekdoche *f.*; —itelný *adj.* begreiflich, verſtändlich.

porozviti se (3. -vije se) ſich ein wenig entfalten.

port, o *m.* Hafen *m. portus* (*v.* přístav.

porta *f.* Borte *f.*; 2. Pforte *f.*; vysoká p. die hohe Pforte, ottomaniſche Pforte (Türk.).

portál, u *m.* Portal *n.*

portmonka *f.* (peněženka) Portemonnaie *n.*

portně *f. pl.* Porten.

porto *n. v.* poštovné.

portrét, u *m.*, podobizna Porträt *n.*; —ník, a *m.*, podobizník Porträtmaler *m.*

portýr, a *m.* (vrátný) Portier *m.*

porub, u *m. pol.* das Hauen; Gehau *n.*; Holzſchlag *m.*; gefälltes Holz; *sl.* Kerbholz *n.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!), —iti (-ím, *imp.* porub!) nach einander umhauen, niederhauen; nepřátelé byli porubáni (potřeni), der Feind wurde aufgerieben.

poruč, i *f.*, p., e *m.* Lehne *f.*, Geländer *n.*

poručen, a, o, ý befohlen; —ec, nce *m.* der Empfohlene, Schutzbefohlene; —í *n.* das Befohlen; Befehl *m.*; Auftrag *m.*; 2. Empfehlung *f.*; 3. Vermächtnis *n.*; —ství *n.* Vormundſchaft *f.*; Obhut, Aufſicht, Pflege *f.*

poručík, a *m.* (mil.) Leutnant *m.*

poruč-iti (*imp.* poruč!) někomu, něco, p. komu aby...) einem etw. befehlen, ſchaffen, gebieten; auftragen; empfehlen, anvertrauen; p. něco komu vermachen, teſtieren; —ivost *f. v.* poroučivost; —ka *f.* (mil.) Kommando *n.*; —livý *adj. v.* poroučivý; —nice *f.* Vormünderin *f.*; —nický *adj.* vormundſchaftlich; Vogt-; —nictví *n.* Vormundſchaft *f.*; —ník, a *m.* Vormund *m.*; *st.* Bevollmächtigter; *st.* Vogt, Befehlshaber *m.*; —ný *adj.* Empfehlungs-; *sl.* p. otec Vormund *m.*; —ství *n. st. v.* poručenství.

poručda *f.* Spielart *f.*

poruhač *m.* Tadler, Spötter *m.*

poruch, u *m.*, —a *f.* Störung *f.*; 2. Beſchädigung, Schaden *m.*; (aſtr.) Perturbation *f.*; —livý *adj.* was leicht verdorben wird.

poruka *f. st.* Auflaß *f*; p. obecná Geſamtbürgerſchaft *f.*; *v.* souručenství.

porusné sukno *st.* Segeltuch *n. v.* parus.

poruš-en, a, o, ý beſchädigt; verletzt; verdorben; —enec, nce *m.* ein Verdor-

bener; Bestochener; —ení *n.* Beschädigung *f.*; Verderben *n.*; Korruption *f.*; p. vziti, p. bráti verderben; p. Beschädigung *f.*; p. panny Entehrung *f.*; p. tajemství Geheimniseinthüllung, Geheimnisbruch *m.*; —enina *f.* Verderbnis, Gebrechen *n.*; —enlivý *adj.* verderblich; —itel, e *m.* Verderber, Verletzer; Verfälscher *m.*; —itelný *adj.* verletzlich; verderblich; bestechlich; —iti (*imp.* poruš!), —ovati něco verletzen; verderben; verfälschen; p. koho činí (dary atd.) bestechen; p. pannu entehren, schwächen; —ný *adj.* verletzend, entehrend; —ování *n.* (potravin) Fälschung *f.* (der Eßwaren); —ovatel, e *m.* Verfälscher *m.*

porůzn-ě, —u *adv.* hie und da; vereinzelt, zerstreut, auseinander; besonders; —iti (*imp.* porůzni!) absondern; p. se unein werden; — ý *adj.* zerstreut.

porv-anec, nce *m. mor.* Bastard *m.*, Mischling *m.*; —ati (-u, eš, e *imp.* -i!) něco raffen; beschädigen; p. se s kým sich raufen.

porybn-é, ého *n.* Fischgeld *n.*; Fischabgabe *f.*; —ý *adj.* Fisch-; p., ého *m.* Fischmeister *m.*, Teichmeister, Teichverwalter *m.*

pósa *f.*, postava (držení těla) Pose *f.* (fr.), Stellung *f.*, Haltung einer Figur.

posad *adv. v.* posavad; p., u *m.* das Zerlegen der Garben.

posad-a *f.* Vogelhaus, Hühnerhaus *n.*, Hühnersteige *f.*, Kaue *f.*; p. rybí Fischhälter *m.*; —ář *m.* Kauenmacher *m.*

posaditi (-ím, *imp.* posaď!) něco někam setzen, einsetzen, aufsetzen; p., posazovati koho na koho, proti komu aufhetzen; anretzen; p. se sich setzen, sich niedersetzen; račte se p.! ich bitte Platz zu nehmen.

posádk-a *f.* Garnison *f.*, Besatzung *f.*; —ový *adj.* Garnisons-; —ové vojsko Garnison *f.*

posadn-í *adj.* Vogelhaus-; Korb-; —ík, a *m.* Kauenmacher *m.*

posah, u *m. st.* Brautschatz *m.*

posament-ník, —výr, a *m.* Posamentierer *m.*, Bortenmacher *m.*

posavad, —e *adv.* bisher; až p. bis jetzt; bis hieher; —ní *adj.* bisherig.

posaz, u *m.* (*nov.*) Sitz *m.*

posáz-ení *n.* Verpflanzung *f.*; —eti (—ím, *imp.* posázej!) něco něčím besetzen; p. rostlinami, stromovím bepflanzen.

posběračka *f.* Nachleserin *f.*

posc-anec, —ánek, nka *m.* Bettbrunzer *m.*; —ati (poštiju, eš, e) něco bebrunzen; se sich. [gemäht.

posečen, a, o, —ý abgehauen, ab-

posečkati (-ám) nač, s čím ein wenig warten, abwarten, zuwarten.

posečný *adj.* Hau-.

posed, u *m.* Sitz *m.*; 2. Zaunrübe, Gichtrübe *f. Bryonia.*

posed-a *m.*, —álek, lka *m.* der gern sitzt (*srv.* neposeda); —ati (-ám) kolem herum sitzen; —avý *adj.* oft sitzend; —en, a, o, ý besessen; —ení *n.* das Sitzen; Sitz *m.*; Sitzung, Session *f. v.* posezení; —ěti (-ím, *imp.* poseď!) ein wenig sitzen; —ky *pl. m.* Besuch, das Sitzen beim Nachbarn; Kunkel *f.* (jíti na p.).

posedl. u, —en, u *m. v.* posed.

posed-lost *f.* Besessenheit *f.*; —lý *adj.* ansässig, besitzend; p. (ďáblem) besessen; —ník, a *m.* Sattelpferd *n.*; —nouti dále, výše sich weiter setzen; —ni výše ruce hinauf! p. koho besetzen, befallen; —lo ho ženidlo *vulgo* die Heiratslust befiel ihn; —ný *adj.* Sitzfleisch habend, stillsitzend.

posek, u *m.* das Hauen; p., sku die Rute des Stiers, Hengstes, des Schafbocks; —a *f.* Stumpf *m.* (eines Baumes); —ati (-ám, *imp.* posekej!) něco (p. les) alles weghauen; p. louku abmähen; p. koho verwunden (mit dem Schwerte); p. (mnoho lidí) niedermetzeln; p. se s kým in einen Wortwechsel geraten; —avačka *f.* (b. Böttcher) Schiebbarte *f.*; —ávati (-ám) weiter hauen.

posekyrně, ého *m.* Trinkgeld der Waldarbeiter; Beilgeld *n.*

posel, sla *m.* Bote Sendbote *m.*; *st.* p. Gesandte; Botschafter *m.*; Legat *m.*; boží p. der Engel; fig. Wetterstrahl *m.*, Blitz *m.*; p., sla *et* slu (*st.*) Arbeit *f.*; Geschäft *n.*; —ací *adj.* Send-; —ač *m.* Schicker, Sender *m.*; —ačka *f.* Senderin *f.*; 2. Schickung *f.*; 3. Botenpferd *n.*; Sendbrot *n.*; —ák, a *m. v.* posel; *v.* posilák; —kyně *f.* Botin *f.*, Abgesandte *f.*; Schickmagd *f.*; —né, ého *n.* Botenlohn *m.*; —ský *adj.* Boten-; —ství *n.* Botschaft *f.*; Nachricht *f.*; Sendschreiben *n.*; *st.* Gesandtschaft *f.*

posestř-enec *m.* Geschwisterkind *n.*; *pl.* —enci Geschwisterkinder; —ený verschwistert; —ina. —iné *f.* (—enka) Wahlschwester *f.*

poset, u *m. v.* posed.

poset, a, o, —ý besät.

posev, u *m.* das Säen; 2. Saat *f.*; 3. Saatzeit *f.*; —ač *m.* Besäer *m.*; —ný *adj.* säbar. [jedno p. in einer Sitzung).

posezení *n.* Sitzung *f.*, Sitz *m.* (na

poshov-ění *n.* Nachsicht *f.*; —ěti (-ím, *imp.* poshov *et* poshověj!) komu s čím warten, zuwarten, zurristen, sich gedulden.

poschod-eň, dně *f.* Stufenleiter *f.*; —í *n.* Stock *m.*, Stockwerk *n.*, Geschoß *n.*, Etage *f.*; —nice *f* Etagenbalken *m.*

poschvalně *adv.* zu Fleiß.

posice *f.* (poloha, postavení) Position *f.*, Stellung *f.*, Stand *m.*, Lage *f.*

posíci (poseku, *vulgo* poseču. *imp.* posec *et* poseč!) něco (trávu, louku atd.) abmähen *v.* posekati.

posíla *f.* Stärkung, Verstarkung, Vermehrung *f.*; Sukkurs *m.*; Vorschub *m.*; na posilu zur Erholung.

posíl-ací, posýl-ací, —ač *m. v.* poselací, ač; —ák, a *m.* der Verderbknecht; —atel, e *m.* Kommittent *m.*

posílati, posýlati (-ám) něco někomu, p. někoho někam einem etw. schicken, jenden, zujenden, nachjenden.

posil-ek, lku *m.* Stärkung, Verſtärkung *f.*; *pl.* —ky (—ci) Hilfstruppen, Hilfsvölker; *pl.* —í *n.* Stärkung, Labung *f.*; —itelný *adj.* ſtärkbar; —iti (-im, *imp.* posil!) koho (*acc.*) čím ſtärken, verſtarken; laben; se ſich; —ivý *adj.* ſtärkend.

posilka, posýlka *f.* das Schicken; Sendung *f.*; 2. das Geſchickte; 3. Apport *m.* (Spritt.).

posiln-ěn, a, o, ý geſtärkt; na —ènou zur Stärkung; —ění *n.* Stärkung *f.*; —itel, e *m.* Stärker *m.*; —iti (-ím, *imp.* posilni!), -ňovati koho ſtärken; *v.* posíliti; posilňující *adj.* ſtärkend.

posilný *adj.* den Kräften angemeſſen.

posimnik, u *m.* Heiter *m.*, Heiſterſtamm *n.* (Forſt.).

posini *n.* Korridor *m.* [poſitiv.

positiv, u *m.* Poſitiv *n.*; —ní *adj.*

positura *f.* Poſitur *f.*

poskakov-ač *m.* Hüpfer *m.*; —ati (si) hüpfen; p. (za někým) nachhüpfen.

poskali *n.* Felſenreihe *f.* (souskalí).

poskoč-iti (*imp.* poskoč!), p. si aufſpringen, aufhüpfen (einmal); —ný *adj.* hüpfend.

poskok, u *m.* der Sprung; na —u ſprungfertig; 2. p. Kurbette *f.*

poskon-ek, nku *m.*, —ná konopě, —nice *f.* Staubhanf *m.*, männlicher Hanf.

poskřek, u *m.* Geſchrei *n.*

poskrovn-ě, —i, —u *adv.* ſpärlich.

poskvrn-a, —ka *f.* Flecken *m.*, Makel *m.*; bez —y makellos; —ění *n.* Befleckung *f.*; —ěný befleckt; —itel, e *m.* Beflecker *m.*; —iti (*imp.* poskvrň!), poskvrňovati něco beflecken; p. pannu entehren; p. se čím ſich beflecken.

poskyt, u *m.*, —ek, tku *m.* Leiſtung *f.*; 2. Ergebnis *n.*; —nouti, (nu), —ovati (-uju) komu něčeho (něco) leiſten; darbieten, darreichen, angedeihen laſſen.

poslam-ek, mku *m.*, —ka *f.* das Strohtuch; —ek, mku *m.*, —ník, u *m.* der Strohſack. [ſchickt.

poslán, a, o, posland geſendet, ge-

poslanec, nce *m.* ein Abgeordneter (Abgeſchickter); Deputierter; —ký *adj.* Deputierten-; —ká sněmovna (sněmovna poslanců) Abgeordnetenhaus *n.*; Deputiertenkammer *f.*

poslání *n.* Sendung *f.*, Miſſion *f.*; *st.* Sendſchreiben *n.*

poslan-ský *adj.* Deputierten-; —ství *n.* Deputiertenſtelle *f.*; —stvo *n. coll.* Deputation *f.*; Delegation *f.*

poslati (pošlu, eš, e, *imp.* pošli! *pl.* pošlete!) něco někomu, p. koho někam pro něco ſchicken, ſenden, zuſenden, überſenden, überſchicken. [ſléz.

posle *st.* (*rus.* poslě) ſpäter; *sno*

posled, u *m.* das Letzte; nap., na —y, v —y, k —u zuletzt.

posled-a *f.* das Letzte; p. voje *st.* Nachtrab *m.*, Arriergarde *f.*; —ek, dku *m.* das Letzte, Endſtück *n.*; Überbleibſel, Reſt *m.*; *pl.* —kové die Nachkommen; —ně *adv.* letztens, zuletzt; endlich; jüngſt, neuerlich; —někrát, *lp.* —níkrát zum letztenmal; —ní *adj.* ddd. letzte; End-; p. pomazání letzte Ölung; p. pořízení, p. vůle letzter Wille; Teſtament *n.*; do p. krůpěje krve se brániti ſich aufs äußerſte wehren; —nice *f.* die Letztgeborene; —ník, a, —níček, čka *m.* der Letzte.

posledy (*pl.*); v p., na p. *v.* naposled.

poslech, u *m.*, —nutí *n.* Anhörung *f.*; 2. das Gehorchen; 3. (med.) Auskultation *f.*; —nouti něčeho anhören; p. koho (*gen.*) gehorchen (einem).

posláz, —e *adv.* zuletzt, endlich, ſchließlich. [p. (holubice) Brieftaube *f.*

poslice *f.* Bottn *f.*, Botenfrau *f.*; 2.

posliček, čka *m.* kleiner Bote; *pl.* -čky Vorboten, die erſten Geburtswehen.

poslička *f.* Laufmädchen *n. v.* poslice.

poslin-ek, nku *m.* Speichel *m.* (beim Spinnen); 2. das Spinngeſchenk; 3. fig. etw. zum Eſſen; —iti (-ím, *imp.* poslin!), —tati (—tám, *imp.* poslintej!) něco begeifern, angeifern.

posliz-ka, —nice, —ovka *f.* das zarte Schleimbäutchen, Epithelium *n.*

poslouch-ač *m. v.* posluchač; —ati (-ám, *imp.* poslouchej!) čeho hören, anhören, anhören, horchen, lauſchen, zuhorchen; p. koho (*gen.*) gehorchen, gehorſam ſein, folgen.

posloup-enský *adj.* Erbfolge-; —enství *n.* die Erbfolge; —ně *adv.* der Reihe nach; —nžeſtiv, ſtufenweiſe; —ník, a *m.* Nachfolger *m.*; —nost *f.* Nachfolge, Aufeinanderfolge *f.*; Sukzeſſion *f.*; Reihe *f.*; Progreſſion *f.*; —ný, —ní *adj.* nacheinander folgend; 3. traditionell.

poslouž-ená, é *f.* Dienſterweiſung *f.*; —iti (-ím, *imp.* poslúž!) komu čím bedienen, aufwarten; verhelfen, einen Dienſt erweiſen; nützen; poslužte si! bitte anzunehmen.

posluha *f.* Bedienung *f.*; p. *m.* Dienſtmann *m.*; Lohndiener *m.*

posluhov-ač, —atel, a *m.* Bediener, Aufwärter *m.*; —ačka *f.* Dienſtweib *n.*; Bedienerin *f.*; Wärterin *f.*; —ání *n.* Bedienung *f.*; —ati (posluhuju) komu jmd. bedienen; einem aſſiſtieren; p. knězi miniſtrieren.

posluch, u *m.* das Horchen; Lauer *f.*; *v.* poslech; na —ách býti horchen, lauſchen; —ač, —atel, e *m.* Hörer *m.*, Anhörer, Zuhörer *m. Auditor*; —ačný *adj.* horchgierig; —ačstvo *n. coll.* Zuhörerſchaft *f.*, Auditorium *n.*; —árna *f.* Hörſal *m.*; —y *pl.* (jíti na —y) *v.* posluch.

poslupenství *n. st. v.* posloupnost.

poslupi *n.* Säulenreihe, Kolonnade *f.*

posluš-en, šna, šno (něčeho n. někoho) gehorſam, folgſam; p. býti gehorchen, Folge leiſten; —enství *n.* Gehorſam *m.*, Folgſamkeit *f.*; —ně *adv.* gehorſam; —ník, a *m.* ein Gehorſamer; 2. Hörer *m. v.* posluchač; —nost *f. v.* poslušenství; —ný *adj.* gehorſam *v.* poslušen.

posluž-enstvi *n.* Dienstanbietung *f.*; —itelný, —ný *adj.* dienstfertig; dienlich. ersprießlich; —ník, a *m.* Lohnlakai *m.*, Lohndiener, Dienstmann *m.*

poslyš-eti (*imp.* poslyš!) hören (eine kurze Weile); poslyšte! hört! —ný *adj.* hörbar.

posmahlý *adj.* schwarzbraun. [lachen.

posmáti se (posměju se) ein wenig

posměch, u *m.* Gehohne *n.*; Hohngelächter *n.*; Hohn, Spott *m.*; —ovati se *v.* posmívati se.

posměš-ek, šku *m. v.* posměch; —ně *adv.* spöttisch; —ník, a *m.* Spötter *m.*; —ný *adj.* spöttlich; lächerlich; spottend; Spott-; —ná báseň Spottgedicht *n.*

posmeták, u *m.* Kehrwisch *m.*

posměv-ač, e, —áček, čka *m.* Spötter *m.*; na posměváčka také dojde (známo jest, že na posměváčky chodí trest) Spott und Hohn trifft seinen Lohn; 2. Spottvogel *m.*, Sprachmeister *m.*, Gartenlaubvogel *m. Hypolais salicaria* (*polyglotta*) *v.* sedmihlásek; —ačný *adj.* spöttisch, höhnisch; —adlo *n.* Spottzlel *n.*, Gespött *n.*; —álek, lka *m. v.* posměváček.

posmiv-ání *n.* Hohn, Spott *m.*; Verspottung, Verhöhnung *f.*; -ati se (-ám se, *imp.* posmívej se!) komu n. čemu jmd. verspotten, hohnnecken, auslachen, aushöhnen.

posmrtní *adj.* was nach dem Tode ist; p. život Fortleben nach dem Tode (Spiritismus *m.*).

posmuhlý *adj.* braun gefärbt, dunkel.

posnídanka *f.* Gabelfrühstück *n.*, Lunch *m.*

posnopná, ého *n.* Garbenzehnt *m.*

posobě *adv.* hintereinander, nacheinander.

pósobiti *st. v.* působiti. [ander.

posobník, a *m.* Parteigänger *m.*; Nachtreter *m.*

posoch, u *m. st.* Stab, Hirtenstab *m.*

posoliti besalzen, mit Salz bestreuen.

posoš-iti *st.* abharten; se sich; —ný *adj. st.* fugsam, genelgt.

posouci *n.* der Fußriß von dürren Stangen um den Vogelherd.

posouditi (-im, *imp.* posuď! *tregr.* posoudiv, -ši), posuzovati něco beurteilen.

posoudný *adj. v.* posudný.

posouti (posuju) něco bestreuen.

posouv-ačka *f.* (Drechsl.) Schiebebank *f.*; —ání *n.* Abrutschung *f.*; (p. země) Erdsenkung, Erdrutschung *f.*; 2. Erderschütterung *f.*; —ati (-ám) něco weiterschieben od. rücken, hinrücken *v.* posunouti.

posouzení *n.* Beurteilung, Kritik *f.*, Rezension *f.*

posp-ání *n.* kurzer Schlaf; —ati si (pospím si, *imp.* pospi si!) ein wenig schlafen.

pospas, u, —y *pl. m.* (it. *postpasto*) Abweidung *f.*; fig. Nachessen *n.*; na —y někomu fig. zum Leckerbissen; zur Nachspeise, zum Dessert, nach Willkür.

pospěch, u *m.* Eile *f.*; na p. ellig; —a *m.* der geschwinde Geber; —ač *m.* Eiler *m.*

pospěš-ák, u *m.* Hakenpflug *m.*, Einackerungsmaschine *f.*; —enství *n.*, —nost *f.* Eilfertigkeit *f.*; —ně *adv.* eilfertig; —ný *adj.* ellig, eilfertig.

pospich-ati (-ám, *imp.* pospíchej!) někam eilen; —avý *adj. v.* pospěšný.

pospleti (*imp.* -ej!) kým *st.* verspotten.

pospiš-il, a *m.* ein Eilfertiger; —iti (-im, *imp.* pospěš!) někam eilen; p. si sich beeilen; —ka *f.* Eile *f.*

pospod, —u *adv.* unten, unterwärts.

pospoj *m.* Kommunifation *f.*

pospol *adv. sl. v.* pospolu; —itost *f.* Gemeinschaft *f.*, Gemeinde *f.*; —itý, —ný *adj.* beisammen, vereint; gemeinschaftlich, gemein *communis.*

pospolu *adv.* gemeinschaftlich, gemeinsam; zusammen, beisammen, mit-

posprvu *adv.* anfänglich. [samt.

posta *f.* Post *f.*; 2. *v.* položka, článek; 3. Posten *m.*

postač-itelný, —ný, —ujíci *adj.* hinlänglich; —iti (-ím, *imp.* postač!), —ovati čemu n. komu hinlänglich sein, hinreichen, zureichen, ausreichen, auskommen; p. komu den Schritt halten.

postalina *f.* Mondviole *f. Lunaria.*

postání *n.* das Stehen; Stillstand *m.*

postarati se (-ám se, *imp.* postarej se!) o něco etwas besorgen.

postať, ti *vn.*

postata *f.* Gestalt *f.*, Figur *f.*; 2. Macht *f.*, Menge *f.*; 3. Vermögen *n.*; 4. p. ein Strich Acker, welchen die Schnitter auf einmal fassen.

postatečný *adj. v.* dostatečný.

postáti (postojím, íš, í, *imp.* postůj! postojte!) někde eine Zeit lang wo stehen; p. něco st. besorgen; p. se ke komu st. sich wohin begeben.

postátn-ění *n.* Verstaatlichung *f.*; —iti (*imp.* -ni!) něco (železnici) verstaatlichen, in die Staatsverwaltung überführen od. übertragen.

postatný *adj. st. v.* podstatný.

postav, u *m.* Gestell *n.*; p. včel Bienengewirk *n.*; p. na tkaní Webestuhl *m.*; p. sukna ein Stück Tuch (Webe *f.*).

postav-a *f.* Gestalt, Figur *f.*, Statur *f.*; Haltung *f.*; Pose *f.* (fr.); p. včel, p. sukna *v.* postav; —ač *m.* Müßiggänger *m.*; —cc, vce *m.* Gestell *n.*; 2. Absatz *m.*; p. na šaty Kleiderstock *m.*, Kleiderständer *m.*; —ek, vku *m. v.* postavec; —ení *n.* Stellung, Aufsetzung *f.*; Anstellung *f.*; Charge *f.*; (mil.) Position *f.*; —iti (*imp.* postav!) něco stellen, aufstellen, hinstellen, setzen, hinsetzen; (b. Webern) den Aufzug anspannen, anscheren, Werfte machen; p. na jisto *v.* jisto; p. se sich stellen; p. se komu sich widersetzen; p. si hlavu stützig sein.

postávka *f.* Stellung *f.*; 2. Position *f.*; 3. Post *f.*, Absatz *m.*

postav-ník, u *m.* Gestell, Postament *n.*; 2. Stangenleuchter *m.*; 3. Wachsstock *m.*; p. na šaty *v.* postavec; —ný *adj.* stattlich; —ovací *adj.* Vorführungs-; p. rozkaz Vorführungsbefehl *m.*

postéhař *m.* Faßzieher *m.*
postehovati heften.
postel, e *et* —e *f.* Bett *n.*
postelín *m. st.* (lt. *postelina*) Maſtdarm *m.*
postelina *f.* Bettwerk, Bettzeug *n.*
postélka (postýlka) *f.* Bettchen *n.*; 2. Nachgeburt *f.*; 3. Eiſiglager *n.*; p. *m.* Bettbruder *m.*
postel-kyně *f.* Kindbetterin *f.*; —né, ého *n.* Bettgeld; 2. Streugeld *n.*; —nice *f.* Bettmärterin *f.*, Bettmeiſterin *f.* (im Hotel); 2. Kindbetterin *f.*; —ník, a *m.* Bettmacher *m.*; 2. Bettgeher *m.*; 3. Bettmeiſter *m.* (im Hotel); —u *v.* postlati.
postění *n.* das Faſten.
postěn-ný (—ní) *adj.* Wand-; —ná malba Freske *f.*, Fresko *n.*
postěra *f.* Hülle *f.*
postesknouti si (*imp.* posteskni si!), postěžovati si (*imp.* postěžuj si!) komu klagen, dem Herzen Luft machen.
postih, u *m.* Regreß *m.*; 2. Notionierung *f.*; p. oznámiti notionieren.
postiha *f. st.* Muße *f.*
postihař *m. v.* postěhař *m.*
postihatel, e *m.* Regreßnehmer *m.*
postíh-ati (-ám, *imp.* postihej!) někoho (*acc.*) *st.* verfolgen; p. čeho na kom etwas ſuchen, einzubringen ſuchen; —lý *adj.* erreichbar; —nouti, postihnouti (*imp.* postihni!) koho v čem, na čem, při čem ergreifen, erwiſchen, ertappen; einholen; betreten; p. (kolkovou závadu) notionieren; p. něco begreifen; p. čeho n. něco na kom erlangen; ſich regreſſieren; ergründen (vystihnouti); postihlo jej neštěstí ein (das) Unglück hat ihn ereilt, betroffen, getroffen, [enthaupten.
postinati (-ám) (mnoho lidí) viele köpfen,
postitel *m.* Faſtenhalter *m.*
postiti *et* p. se (-ím se, *imp.* posti se!) faſten.
postiž-en, a, o, —ený v čem, na čem ergriffen, erwiſcht, ertappt; neštěstím p. von Unglück betroffen; —ení *n.* Erreichung, Einholung, Erlangung *f.*; —itel, e *m.* Ergreifer *m.*; —itelný *adj.* begreiflich, faßbar, erreichbar; —né, ého *n.* Ergreifersanteil *m.*; —ník, *m.* Regreßpflichtiger *m.*; —ný *adj.* regreſſiv; 2. *v.* postižitelný.
posti-ání *n.* das Beten, Beſtreuen; —ání *n.* eine Lage von neuem Stroh auf das alte Stroh; —ati (postelu, eš, e, *imp.* postel!) něco něčím betten; beleſen, beſtreuen.
postn-í *adj.* Faſten-; p. kázaní Faſtenpredigt *f.*; —ice *f.* Faſterin *f.*; 2. Moosbeere *f.*
postoj *m.* Stellung *f.*; Stand *m.*; Poſe *f.*; na p. aus dem Stegreife; *stante pede*; pivo na p. Stehbier *n*; —ím *v.* postáti; —mo, —mu *adv.* ſtehend.
postol-a *f. st.* Stiefel *m.*; —ek, lku *m.* Werkbank *f.*; —í, ího *m.* (stolník) Truchſeß *m.*; —í *n.* Tiſchplatte *f.*; —ka *f. v.* poštolka; —kovati tiſcheln; nach dem Eſſen lange ſitzen bleiben; —ní *adj.* nach dem Tiſch.
postonávati (-ám) kränkeln, ſiechen.
postoup-ati (-ám) *v.* postoupiti; —enec, nce *m.* Zeſſus *m.*; *st.* Anhänger; —ení *n.* Abtretung, Zeſſion *f.*; 2. Vorrückung *f.*, Avancement *n.*; —iti (-ím, *imp.* postup!) kam, ku předu fortſchreiten, vorrücken, avancieren; 2. p. komu čeho abtreten; überlaſſen; zedieren; 3. p. před někým weichen, zurücktreten; p. komu v čem nachgeben, weichen; 4. p. ve věci in einer Sache verfahren; 5. p. po kom einem folgen, nachfolgen; —ně *adv. v.* postupně; —ník, a *m.* Nachfolger *m.*; p., u *m. v.* stupnice; —nost *f. v.* postupnost; —nouti *v.* postoupiti; —ný *adj. v.* postupný.
postožek, žku *m.* Fiemen, Feimen *m.*
postrádati (-ám) něčeho Mangel an etwas leiden, entbehren; etwas verlieren, einbüßen; 2. nicht finden; etwas vermiſſen.
postraha *f.* Erinnerung, leiſe Ermahnung *f.*; 2. Obhut *f.*; 3. Schuß *m.*
postrach, u *m.* Schrecken *m.* (paniſcher Sch.); na p. zum Schrecken; výſtřel na p. Schreckſchuß *m.*
postran-a *f. v.* postraní; z —y von der Seite; —ě (po straně) *adv.* zur Seite, auf der Seite; —ěk, ňku *m.* Strang *m.*, Strick *m.* (b. Zugvieh); 2. Seitenhammer *m.*; —í *n.* Seitenfläche *f.*; Seitengegend *f.*; —ice *f.* Seitenbrett *n.* (Bett-); 2. Seitenbäume am Wagen; 3. p. udidla Stangen am Pferdegebiß; 4. Seitenvertafelung *f.* (in der Munitionskammer); 5. p. (v divadle) Kuliſſe *f.*; —iti (*imp.* postraň!) ſeitwärts gehen; —ně *adv.* ſeitwärts; —ní *adj.* Seiten-, Neben-; p. cesta Seitenweg *m.*; p. právo Nebenrecht *n.*; p. soud *st.* Beiding, Nachgeding *n.*; p. syn ein unehelicher Sohn; —nost *f.* Abſeitigkeit *f.*
postraš-iti (-ím, *imp.* postraš!) koho (*acc.*) čím erſchrecken; —ný *adj.* ſchreckend.
postrčiti (*imp.* postrč!) něco etwas weiter ſchieben, verrücken, fortſchieben, fortrücken, fortſtoßen.
postřed *adv.* in der Mitte; —ečně *adv.* mittelbar; —ek, dku *m. v.* prostředek; —kovati *v.* prostředkovati; —ní *adj.* mittelbar; Mittel-; Zentral-; —nictví *n. v.* prostřednictví.
postřeh, u *m.* Bemerkung, Wahrnehmung *f.*; —nouti *v.* postříci.
postřel-a, —enina *f.* Schußwunde *f.*; —ek, lku *m.* der im Eintrag nicht ganz eingewebte Faden, der auf der Oberfläche bleibt; —en, a, o, ý angeſchoſſen; —iti (-ím, *imp.* postřel! *trsgr.* —iv, —ivši) koho (*acc.*) anſchießen, durch einen Schuß verwunden; 2. fig. betrechen; —ní, —ný *adj.* Schuß-.
postřemenný pes Leithund, der an den Steigbügel angebunden wird.
postřepek, pku *m.* Windel *n. v.* ostřepek. [—í *adj.* Dach-.
postřešn-é, ého *n.* Sparrengeld *n.*;
postřetnouti (-nu) koho begegnen.
postřežen, a, o, ý wahrgenommen; —í *n.* Wahrnehmung *f.*

postříb-rátko, —řítko *n.* Silberblättchen *n.*; —řiti (*imp.* postříbři!), —rniti něco versilbern.

postříci (postřehu, postřehnu) něco wahrnehmen, bemerken; beobachten; p. (postřehu) *v.* postřínati.

postřih, u *m.* Stutzschere, Baumschere *f.*; —ač, e *m.* Tuchscherer *m.*; Tuchbereiter *m.*; —ačský *adj.* Tuchscherer-; —ačství *n.* Tuchschererhandwerk *n.*; —árna *f. n.* postřihovna; —ati, postříhati (-ám), —nouti, —ovati něco beschneiden (mit der Schere); —ovač *m.* Scherer *m.*; —ovačka *f.* Schererin *f.*; 2. Spitzhacke *f.* (Wagner); —ovna *f.* Tuchscherermerkstatt *f.*

postřízvu *adv.* nüchtern.

postříž-ek, *pl.* —ky *m.* Abschnitzel; —enec, nce *m.* ein Geschorener (Mönch); —iny *pl. f.* Scherwolle *f.*, Abfälle beim Tuchscherer; 2. Schafhirtur *f.*; 3. Haaropferfest *n.*; das Scheren zum Geistlichen; Tonsur *f.*

postřižka *f.* (wdm.) Anstand *m.*

postřižník, a *m.* Schafscherer *m.*

postrk, u *m.* das Stoßen; 2. (polit.) Schub *m.*; —em hnáti zbíchiebeu (einen Vagabunden); —ávací *adj.* Schieb-; Rück-; —avač, —ovač *m.* Schieber *m.*; —ávati, —ovati něco fortschieben; weiter schieben; —ovati kým einen herumstoßen.

postroj *m.* Pferdegeschirr *n.*

postromice *f.* Schmarotzerbaum *m.*, Lustblume *f. Epidendrum.*

postrop-i *n.* Stockwerk *n.*; —nice *f.* Soffite *f.* (theatr.).

postruh, u *m.* Ausstreichbaum, Abstoßbaum, Schabebaum *m.* (Gerb.); —ací, —ovací *adj.* Schab-; —ovačka *f.* Schieb-eisen *n.* (b. Gärtn.).

postruž-eň, žně *f.*, —ník, u *m.* letzter Schabebrei; 2. Zurichttafel *f.*

postrvati (-ám) sich gedulden.

postryšné, ého *n.* Strichgeld *n.*, Malzgeld *n.*

postudný *adj. v.* ostudný; postydný.

postup, u *m.* Fortgang *m.*, das Fortschreiten; Vorgang *m.*; společný p. gemeinschaftliches Verfahren; 2. die Folge; der Verlauf; 3. p. ku předu (mil.) Vormarsch *m.*, Vorrückung *f.*; 4. (povýšení) Avancement *n.*; 5. Zession *f.*; —ce *m.* Zedent *m.*; —ec, pce *m.* Paragraph *m.*; —eň, pně *f.* Stufe *f.*; Grad *m.*; —itel, e *m.* Zedent, der Abtretende; —mo, —ně *adv.* nach und nach; fußzessiv; stufenweise; —ní *adj.* Stufen-; —nik, a *m.* Zessionarius *m.*; p., u *m. v.* stupnice; —nost *f. v.* posloupnost; —ný *adj.* fortschreitend; nacheinanderfolgend.

postupov-aci *adj.* Abtretungs-; —áni *n.* Fortschreitung *f.*, Avancement *n.*; —ati někam fortgehen, fortziehen, fortschreiten; (mil.) vorrücken; avancieren; p. po kom, za kým einem folgen, nachfolgen. [(*v.* ostudný).

postydný *adj.* schandlich; schimpflich; **posud** *adv. v.* posavad, p., u *m. vn.*; —ek, dku *m.* Beurteilung *f.*, Rezension *f.*; Kritik *f.*; *z. st.* Beding, Nachgeding *n.*, Afterrecht, beifalliges Recht; —kař *m.* Kritikermacher *m.*

posud-ně, ého *n.* Faßgeld *n.*; Taxe *f.*, Taxgeld *n.*; Bierzeuer *f.*, —ní *adj.* Faß-; 2. bisherig; *v.* posavadní, —nik, a *m.* Faßzeltner *m.*; —ný *adj.* beurteilend.

posuju *v.* posouti.

posun-čina *f.* Veitstanz *m.*; —ek, —ěk, nku *m.* Gebärde *f.*, Grimasse *f.*

posuňk-ář *m.* Gebärdemacher, Gebärdenspieler, Pantomimist *m.*, —ování *n.*, —ová hra, němohra Pantomime *f.*, Pantomimik *f.*; —ovati grimassieren, —y *pl. m.* Grimassen *pl.*

posun-outi (-nu) co weiter rücken, verrücken, hinrücken; verschieben (Waggon); p. se rucken, verrücken; —ovač *m.* Schieber *m.* (Eisenb.); —ování *n.*, —utí *n.* Verrückung *f.*

posup-iti se (na koho) jmd. anfahren; —ně *adv.* finster, düster; —nik, a *m.* ein finsterer Mensch; —nost *f.* Düsterheit *f.*; —ný *adj.* finster, düster.

posuv, u *m.* Rückung *f.*; —ka *f.* (Mus.) chromatisches Zeichen, Versetzungszeichen *n.*; —ný *adj.* schiebbar, beweglich.

posuzov-ač, —atel *m.* Beurteiler *m.*, Rezenient *m.*; —ání *n.* Beurteilung *f.*; —ati něco beurteilen, kritisieren, *v.* posouditi.

posvat, a *m.* Brautwerber *m.*; —ati (-ám) den Brautwerber machen.

posvatební *adj.* Nachhochzeits-.

posvatenství, posvátenství *n.* Heiligtum *m.*

posvátn-é, ého *n.* Kirchengut *n.*; —ice *f.* das Allerheiligste, die heilige Stätte *Sanctuarium*; —ost *f.* Heiligkeit *f.*; —ý *adj.* heilig, geheiligt; —á úcta *f.* Pietät *f.*

posvěc-en, a, o, ý geweiht; geheiligt; —enec, nce *m.* ein Geweihter; —ení *n.* Weihe *f.*, Weihung, Einweihung *f.*, Einsegnung *f.*; Konsekration *f.*; p. chrámu Kirchweihe *f.*; —ovatel, e *m.* Heiliger, Einweiher *m.*; —ovati *v.* posvětiti.

posvěd-čiti (*imp.* posvěď!), —ovati komu bezeugen; bejahen, beipflichten, beistimmen.

posvět, u *m.* Leuchter *m.*; 2. Schleife *f.*; 3. Unschlitt, Talg *m.*; —a *f.* Himmelslicht *n.*; p., —iny *pl.* Weihe, Weihung *f.*; —itel, e *m.* Heiliger, Heilmacher; 2. Einweiher, Konsekrator *m.*

posvětiti (-ím, *imp.* posvěť!) něco (někomu) weihen, einweihen einsegnen; heiligen; p. na kněžství ordinieren, konsekrieren; p. se čemu, k čemu sich einer Sache widmen, hingeben; posvěť se jméno tvé! geheiligt werde dein Name!

posvět-lý *adj.* licht; —na *f. st.* Laterne *f.*

posvícen-í *n.* das Leuchten; 2. Kirchweihe *f.*, Kirchweihfest *n.*; Kirchmesse *f.* (Kirmeß, Kirmse *f.*); —ský *adj.* Kirchweih- (p. koláč).

posvítiti (-ím, *imp.* posvěť!) někomu leuchten, vorleuchten; *v.* p. komu jmd auszahlen, einem übel mitspielen.

posvrch, —ní *v.* povrch, -ní.

posýlati (-ám) *v.* posílati.

posynek, nka *m.* Adoptivsohn *m.*, angenommener Sohn.

posyp-aci *adj.* Streu-; —ačka *f.* Streubüchse *f.*; —adlo, —átko, posýpátko *n.* Streusand *m.*; 2. Streubüchse, Sandbüchse *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* posyp!) něco (einmal), posýpati (vielmal) (*imp.* posýpej!) bestreuen, bestütten. [pulver *f.*

posýpka *f.* Streusand *m.*; Streu-

posýř-alý, —elý *adj.* gelabt, geronnen; —ěti gerinnen (wie die Milch); **pošáklý** *adj.* närrisch. [—iti laben.

pošedivost *f. st.* Greisenalter *n.*

pošep-ky, —mo, —mu *adv.* lispelnd, flüsternd.

pošept, u *m.* Geflüster *n.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!) někomu něco einem etw. zuflüstern, zuraunen; —mo, —mu *adv. v.* pošepmo.

pošeť, tí *f.* Aberwitz *m.*

pošetil-e *adv.* töricht; —ec, lce *m.* Tor *m.*, Narr *m.*; —ost *f.*, —ství *n.* Albernheit, Torheit *f.*, Aberwitz *m.*; —ý *adj.* albern, töricht, aberwitzig.

pošetiti (*imp.* pošeť!) töricht, wahnsinnig machen; p. se wahnsinnig werden.

pošetřiti (*imp.* pošetři!) čeho ein wenig schonen o. beachten.

pošev, švi *f. v.* pošva.

pošij-ek, jku *m.* Nackenschlag *m.*; *pl.* —ky Halseisen; —kovati koho Nackenschläge geben.

pošik, u *m.* Abschüssigkeit *f.*; Schräge *f.*; na p., —em, —mo, —mu *adj.* schief, scheel, schräg. [sichtelen.

pošilhávati (-ám) někam, za někým

pošin-outi čím bewegen; schieben, weiter rücken; p. se sich bewegen, vorrücken; sich das Kreuz verrenken; —ovati (vozy) verschieben; —ulý *adj.* verrenkt; —utí *n.* Vorrückung *f.*; Verschiebung *f.*

pošiti (pošiju, eš, e, *imp.* pošij!) benähen; übernähen; všecko p. fertig nähen; p. střechu das Dach mit Stroh decken; p. cep den Flegel einflechten; p. něco čím überziehen.

pošív-ač (pošíval, a *m.*) Strohdecker *m.*; —ati (-ám) *v.* pošiti; —ka *f.* Überzug *m.*; 2. Besatzleder *n.*

poškleb-a *m.*, —ač *m.* Spötter, Verhöhner *m.*; —ačný, pošklibačný, —ný *adj.* höhnisch; —ek, bku *m.* Grimasse *f.*; Spott, Hohn *m.*; —iti se (-im se, *imp.* poškleb se!), —ovati se ein wenig weinen, greinen; p. se čemu verhöhnen; p. se po kom Grimassen machen oder schneiden.

poško-diti (*imp.* [ne]poškoď!) něco etw. beschädigen, an etw. Schaden anrichten; —zení *n.* Beschädigung *f.*; —zený *adj.* beschädigt; schadhaft.

poškrab-ák, u *m.* Aufreiber *m.* (Bäck.); —ati, poškrábati (-u *et* -ám, *imp.* poškrab *et* poškrabej!) něco n. koho ein wenig kratzen; p. koho (ve tváři) zerkratzen; fig. betrügen; —ek, lk *m.* Aufreibsel *n.*, Schabebrot *n.*; fig. ein leichtgeborenes Kind (Spöttwort).

poškřek, u *m. v.* poskřek.

poškub-ati (-nu), —ávati zupfen, rupfen.

poškvrn-a, —ka *f.*, —iti *v.* poskvrna, -niti.

pošlap-ání *n.* Niedertretung *f.*; —ati (-ám *et* -u, *imp.* -ej *et* pošlap!) něco (trávu, obili, lidi) niedertreten, zertreten.

pošlehati (-ám) trochu metlou ein wenig mit der Rute hauen.

pošlost (očí) Augenmattigkeit *f.*

pošlu *v.* poslati.

pošlý *adj.* entfunden, entsprossen; 2. geschwächt; 3. verdorben; 4. ferviert, tot, verredt, verendet; 5. *mor.* blind (von Glas); 6. *mor.* wütend.

pošmour-enec, ence *m. v.* pošmournik; —iti (*imp.* pošmuř!), pošmurovati něco umwölken, trüben; p. se sich wölken; finster, zornig, düster sehen; sich verfinstern.

pošmourn-ík, a *m.* ein Gleisner, Heuchler, Mucker; —o *adv.* trübe; je p. der Himmel ist trübe; p. *n.* Trübe *f.* (*n.*), trübes Wetter; —ost *f.* Trübe *f.*; —ý, pošmurný *adj.* wolkig, dunkel, finster; düster; 2. sauertöpfisch; gleisnerisch.

pošoup-ka *f.* Verschiebung *f.*; —nouti něco weiter schieben; fortschieben, fortrücken.

pošpiniti (*imp.* pošpiň!) něco beschmutzen, besudeln, besudeln, beschmieren; se sich. [berrichten; zerrütten.

pošramotiti beschädigen, übel (arg)

pošt, a *m. st.* Postreiter *m.*; —a *f.* (*gen. pl.* pošt) Post *f.*; 2. Posthaus *n.*; —ák, a, —ář, e *m.* Postillon *m.*; Postmeister *m.* [p. (listonoš) Briefträger *m.*

pošťák, a *m.* ein Postbediensteter; **poštěstiti** (*imp.* -i!) beglücken; p. se (-ilo se mu) glücken, geraten, gelingen.

poštév-ač, e, —áček, čka *m.* Anheizer, Anreizer, Antreiber *m.*; 2. (anat.) Klitoris *f.*; —ačný *adj.* anheizend.

poštípáček, čka *m.* Spötter *m.*

poštivati (-ám) (psa atd.) hetzen; p. na koho gegen jemand hetzen, aufreizen.

poštky *pl. m.* Wachskeule *f.*

poštmistr, a *m.* Postmeister *m.*; —ová, é *f.* Postmeisterin *f.*; 2. Postmeistersgattin *f.*

poštolka *f.* Turmfalke, Rotfalke *m. Tinnunculus* (*Falco tinnunculus*).

pošťouchnouti weiter stoßen; p. na někoho anhetzen.

poštov-ák, a *m.* Postillon *m.*; —na *f.* Posthaus *n.*; Postamt *n.*; Postablage *f.*; —né, čho *n.* Porto *n.*, Postgebühr *f.*; —ní *adj.* Post-; p., čho *m.* Postmeister *m.*; —nictví *n.* Postwesen *n.*; —ský *adj.* Post-; p., čho *m.* Postmeister *m.*

pošťuch-álek, —oválek, lka *m.* Klopffechter *m.*; —ovati koho jmd. oft stoßen.

poštvati (poštvu, eš, e, *imp.* poštvi!) hetzen, anhetzen, aufhetzen; reizen; p. psa na koho einen Hund anlassen.

poštýř *m. st.* Postmeister *m.*; 2. Überbringer einer Nachricht; 3. Postpferd *n.*

pošva (*gen. pl.* pošev) *f.* (fr. *poche*) Scheide *f.* *vagina* (*sr.* pochva).

pošv-ář *m.* Scheidenmacher *m.*; —atka *f.* Stinkfliege *f.* *Hemerobius Perla* (smradúchа); —ička *f.* kleine Scheide.

pot. u *m.* Schweiß *m.* *Sudor*; p., a *m.* Pottfisch *m.*

potáceti se (*imp.* -ej se!) taumeln, torkeln; schwanken, straucheln.

potáč *m.* Spule *f.*; —livý *adj* wankend; —ník, a *m.* Wanker, Torkeler *m.*

potad až p. *adv.* bisher, bis daher; *v.* potud.

potah, u *m.* Gespann (*n.*), Zug (*m.*) von Pferden oder Ochsen; Zugvieh *n.*; 2. Überzug *m.*; 3. Argwohn, Verdacht *m.*; 4. Anhang *m.*; 5. p. *m.*, *lp.* vztah Bezug *m.* (auf etw.); s —em na..... (*lp.* hledíc k....., odvolávajíc se na.....) mit Bezug auf....; —ati (-ám) někoho (za šaty, za vlasy) zupfen, ziehen (einen am Kleide *etc.*); —el, hle *m.* Ziehkette, Schleifkette *f.*; —lík, u *m.* Reifzieher *m.*; Reifzange *f.*

potáhlý *adj.* länglich.

potahm-o *adv.* (*lp.* vztažmo, hledě k...., prohlédaje k....) bezüglich, beziehungsweise, betreffend; —ý *adj.* *lp.* vztažný relativ.

potáhnouti něco ziehen, fortziehen, wegziehen; anziehen, reizen; überziehen, beziehen; bespannen; p. se sich ziehen, hinziehen, überziehen, sich strecken; p. se nač sich auf etw. beziehen, berufen.

potahov-ání *n.* (u úřadů) Weiterung *f.*; —ati koho belangen; p. se nač beanspruchen; sich worauf beziehen.

potaj-emný *adj.* heimlich, verborgen; —i, —o, —mu *adv.* heimlich *v.* podtají; —iti (*imp.* potaj!), —ovati verheimlichen, verbergen; —ný *adj.* heimlich, geheim.

potak-ač, e, —ák, —al, a *m.* Jaherr *m.*; —ati (-ám), —ovati (někomu v něčem) beijahen; —avý, —alný, —ovačný *adj.* folgsam, nachgiebig.

potáp-ěci *adj.* Tauch; p. zvon Taucherglocke *f.*; —ěč, e *m.* Taucher; —ěčský *adj.* Taucher; —ěti (*imp.* -ěj!) untertauchen, untersenken *v.* potopiti; —ka, —lice *f.* Taucher *m.*; Tauchente *f.*; Taucherhuhn *n.* *Colymbus* (*Podiceps*); —ka *f.*, —ník, a *m.* Schwimmkäfer, Tauchkäfer *m.* *Dytiscus*.

potatiti se (-il se) dem Vater nachfragen; p. práva *st.* Gericht halten; p. se *imp.* potaž se! *st.* potěž se! *treg.* potázav se), potazovati se s někým o něco sich beraten, beratschlagen; s dobrou se p. wohl beraten.

potaz u *m.* Frage, Umfrage, Anfrage *f.*; 2. *st.* Beratschlagung *f.*; v p. vjíti, v p. se sestoupiti (o něco) sich beraten, ratschlagen od. beratschlagen (über etw., wegen einer Sache); 3. p. *st.* Rechtspruch *m.*; p. vynesti den Beschluß bekannt machen, verkünden; —atel, e *m.* Umfrager, Stimmensammler *m.*

potázati (potážu, eš, e, *imp.* potaž! [*st.* potěž!]) čeho na koho *st.* nachfragen; p. práva *st.* Gericht halten; p. se *imp.* potaž se! *st.* potěž se! *treg.* potázav se), potazovati se s někým o něco sich beraten, beratschlagen; s dobrou se p. wohl beraten.

potaž-ení *n.* Bezug *m.*; Überzug *m.*; —itý *adj.* *v.* potažný; —mo *adv.* *v.* vztažmo; —ník, a *m.* Jocharbeiter *m.*, Anspanner *m.*; —ný *adj.* anzüglich; 2. p. (vztažný) relativ; spezifisch; 3. p., —ní Zug.

potčivý *adj.* anstoßend, stolvernd.

potebnice *f.* Schmiztube *f.*

potěh, u *m.* Spannriemen *m.*; Schusterriemen *m.*; Krummbeuge *f.*

potěcha *f.* Trost *m.*; Konsolation *f.*

potělní *adj.* auf dem Körper befindlich.

potemn-ělec, lce *m.* Obskurant *m.*; —ělý, —ý *adj.* etwas dunkel; —ěti dunkel werden; —ík, a *m.* Schattenkäfer *m.* *Tenebrio*; —iti verdunkeln. [*pl.*

poténky *pl. f.*, potítka Schweißlappen

potěpta, potěpto *m.* fig. Mauser *m.*

potěr, u *m.* Fischlaiche *m.*, Fischlaich *m.*; —ač *m.* *v.* potěratel; —ačka *f.* *v.* potírka; —atel, e *m.* Anstreicher; Austreiber; Vertilger *m.*; —ek, rku *m.* Anstrich *m.*; —ník, a *m.* Streichfarben *m.*

potěš-ení *n.* Trost *m.*, Tröstung, Beruhigung *f.*; Vergnügen *n.*; Lust *f.*, Freude *f.*, Vergnügung *f.*; Plaisir (Plaiſir) *n.*; —itel, e *m.* Tröster *m.*; —itelný *adj.* tröstbar; 2. erfreulich; tröstend; —iti (*imp.* potěš!) koho (*acc. et gen.*) v zármutku atd. trösten, erfreuen, ergötzen; p. se čím getrost sein; sich erfreuen; —ivý, —ný *adj.* tröstend; p. přípis Kondolenzschreiben *n.*; Trostschreiben *n.*; —ovatel, e *m.* Tröster *m.*; —ovati koho jmd. trösten; —ující *adj.* tröstend; p. přípis Kondolenzschreiben *n.*

potěž, e *f.* *v.* otěž; *v.* potíž.

potěžkati (-kám) něco mit der Hand wiegen, prüfen, abwägen.

potich, u *m.* Stille *f.*; —lý *adj.* still; heimlich; —mo, —mu, —u *adv.* still, [leise.

potík, a *m.* *sl.* Kauz *m.*

potinka *f.* Schweißloch *n.*, Pore *m.* *v.* potnice.

potír-ač *m.* Anstreicher *m.*; —ačka, —ka *f.* Flachsschwinge *f.*; —ání *n.* das Beistreichen; p. nemoci Bekämpfung der Krankheiten; —ati (-ám) něco etw. bestreichen, anstreichen; (p. nepřítele) überwinden, bekämpfen, besiegen; p. len den Flachs schwingen; p. se laichen, streichen (v. Fischen); —ný, potěrný *adj.* (p. len) leicht zu brechen.

potisk, u *m.* Druck *m.*; —nouti, —ovati něco něčím bedrucken, volldrucken.

potiti se (*imp.* pot se!) schwitzen; p. se krví Blut schwitzen.

potivý *adj.* schwitzig, schweißig.

potíž, e *f.* Beschwernis *f.* (*n.*), Schwierigkeit *f.*; Not *f.*; —iti (*imp.* -i! něco beschweren, belästigen; —nik, a *m.* Beschwerer, Belästiger *m.*; —ný *adj.* beschwerlich, lästig.

potka *f.* Anstoß *m.* *v.* půtka.

potkan, a *m.* Wanderratte *f.* *Mus decumanus*; —í *adj.* Ratten-.

potk-aná *f.* Konsolation *f.* (im Kartenspiel); —ání *n.* Begegnung *f.*; na p. beim Zusammentreffen; vadí se s ním na —ání er zankt mit ihm, wo er ihm

immer begegnet; 2. das Treffen, die Schlacht; —ati (potkám, áš, á, *imp.* potkej!) někoho begegnen (einem); p. se s kým jemandem begegnen; mit jmd. zusammentreffen; in Wortstreit geraten.

potknouti anstoßen; p. se stolpern.

potkyšiti *st.* bewegen, rühren.

potlač-en, a, o, ý unterdrückt; —*ení n.* Unterdrückung *f.*; —itel, e *m.* Unterdrücker *m.*; —iti (*imp.* potlač!) něco, někoho unterdrücken; —ka *f. sl.* Übergewicht *n.*; —ný *adj.* [up]pressiv; —ování *n.* Bedrückung, Unterdrückung *f.*; —ovatel, e *m.* Bedrücker *m.*; —ovati bedrücken *v.* potlačiti.

potlesk, u *m.* das Klatschen, Beifallklatschen; Beifall *m.*, Applaus *m.*; —ář *m.* Claqueur *m.*

potlou-ci (potluku, -češ, -če) něco ein wenig schlagen; p. koho verwunden; p. nepřítele den Feind schlagen; potloukło ho Hagel schlug das Getreide; nieder; p. se sich wund schlagen; —kač *m.* Herumtreiber, Schwärmer *m.* (pohuda); —kati se (-kám se) někde herumstreichen, herumschlenkern; irre herumgehen, vagieren.

potlučen, a, o, ý verwundet; —í *n.*, —ina *f.* Hagelschlag *m.*

potluk-a *m.*, —ač *m. v.* potloukač; —adlo *n.* Schlagwerkzeug *n.*; —u *v.* potlouci.

potmě *adv.* im Finstern; —chuf, ti *f.* Bitterlüß *n.*; Nachtschatten *m. Solanum dulcamara*; —luch, a, —lus, a *m. mor. v.* potměšilec; —lý *adj.* verfinstert.

potměšil-e *adv.* tückisch, heimtückisch; —ec, lec *m.* Duckmäuser, Kalmäuser *m.*; —ost *f.* Tücke, Heimtücke *f.*; —ý *adj.* tückisch, heimtückisch, falmäusertisch.

potměšiti falmäusern.

potna *f. v.* potnice.

potnati (-ám) *v.* bobnětí.

potn-i *adj.* Schweiß-, schweißig; —ice, —ička *f.* Schweißbad, Schwitzbad *n.*; 2. Schwitzstube *f. Sudatorium n.*; 3. Schweißfieber *n.*; 4. Schweißlech *n.*, Pore *m.*; —ičky *pl.* Schweißblätterchen *n. Sudomina*; —ý *adj.* schweißkostend; Schweiß-.

potoč-ený, —ilý *adj.* gewandt; verdreht, gekrümmt. [Bachbett *n.*

potoč-ina *f.* Bachung *f.*; —ště *n.*

potoč-iti (*imp.* potoč!) drehen; p. se sich verrenken; —itý *adj.* gedreht; *v.* potočilý. [bier *n.*

potočky *pl. m.* Treppwein *m.*; Treppbier *n.*

potoč-ní *adj.* Bach-; vrba p. Bachweide *f.*; řeřicha p. Brunnenkresse *f.*; —nice *f.* Bachweide *f. Salix Helix*; —ník, a *m.* Bachmüller *m.*; p., u *m.* Bachbunge *f. Veronica Beccabunga rstl.*

potok, a *m.* Bach *m.*

potom, —ně *adv.* hierauf, dann, nachdem, hernach; —ek, mka, —ník, a *m.* Nachkomme *m.*; *pl.* —ci Epigonen; —ní, —ný *adj.* nachherig, nachmalig, folgend; —nost *f.* Folge *f.*; Zukunft *f.*; —stvo *n. coll.* Nachwelt, Nachkommenschaft *f.*

potonouti im Wasser untergehen; ertrinken (v. Vielen).

potop, a *m. st.*, —a *f.* Überflut, Wasserflut *f.*; p. světa Sintflut (Sündflut) *f. Diluvium*; —ec, pce *m.* Einsenter *m.* (b. Farb.); —ina, —nina *f.* diluvianisches Gebilde; —iti (*imp.* potop!) něco (do vody) versenken, untertauchen; p. se versinken, untersinken, untertauchen; —ovač *m.* Untertaucher *m.*; —ovačka *f.* Taucherin *f.*; 2. Fleischgabel *f.*; 3. *v.* potápka; —ovati oft untertauchen; *v.* potopiti; —ový *adj.* Sintflut-.

potouchl-ík, a *m. v.* potměluch; —ý, potouchlý *adj. v.* potměšilý; *v.* potuchlý.

potov-ina *f.* Schweiß *m.*; Schweißgestank *m.*; —ý *adj.* Schweiß-.

potracen-ec, nce *m.*, —é dítě unzeitig geborenes Kind *Abortus m.*; —í *n.* das Verlieren; 2. Fehlgeburt *f.*

potřás-alivý, —anlivý *adj.* bedrohend, anfahrend; —ati (-ám) čím (hlavou, rukou) schütteln, rütteln; se sich; p. se nad kým, na koho jmd. anfahren, schrecken; —avý *adj.* schüttelnd; —ti (potřesu) komu rukou einem die Hand schütteln.

potrat-a *f.* Verlust *m.*; 2. (potrat, u *m.*) Fehlgeburt *f. Abortus m.*; —iti (*imp.* [ne]potrať!) něco n. něčeho verlieren; 2. fehlgebären, abortieren; umschlagen.

potrav-a *f.* Nahrung *f.*, Nahrungsmittel *n.*, Eßware *f.*, Proviant *m.*; —árna *f. v.* potravna; —iny *pl. f.* die Viktualien, die Nahrungsmittel; Eßwaren *pl.*; —inář *m.* Viktualienhändler *m.*; —na *f.* Proviantmagazin *n.*; Speisekammer *f.*; —né, ého *n.* Verzehrungssteuer, Akzise *f.*; —ní *adj.* Speise-, Nahrungs-; p., iho *m.* Proviantmeister *m.*; —nice *f.* Marketenderin *f.*; *v.* potravna; —ník, a *m.* Marketender *m.*; —nost *f.* Nahrungskraft *f.* (eines Futtermittels); —ný *adj.* nahrhaft.

potravo-měr, u *m.* Bromatometer *m.*; —pis, u *m.* Bromatographie *f.*; —sloví. —znalství *n.* Bromatologie *f.*

potrčka *f.* Scharmützel *n.*; *v.* potržka.

potřeb-a *f.* Bedürfnis *n.*, Bedarf *m.*, Erfordernis *n.*; Notdurft *f.*, Notwendigkeit, Not *f.*; Angelegenheit *f.*; není p. es ist nicht nötig; dle —y nach Bedarf; s —u so viel nötig ist, hinlänglich; *pl.* —y Erfordernisse; Utensilien, Hausgeräte, Möbel *pl.*

potřeb-í *adv.* (p. něčeho) nötig, notwendig; —iny *pl. f. pl.* Requisiten, Erfordernisse; Konsumartikel; —itelný, —ný *adj.* brauchbar, nützlich; —ník, u *m.* ein Dürftiger; —nost *f.* Notwendigkeit, Notdürftigkeit, Bedürfnis *n.*; *pl.* —nosti *v.* potřeby; —ný *adj.* nötig, dürftig; 2. brauchbar, nützlich.

potřebov-án, a, o, — aný gebraucht; —atel *m.* Bedürfer, Gebraucher *m.*, Konsument *m.*; —ati čeho benötigen, bedürfen; brauchen, gebrauchen; p. koho n. čeho k čemu, v čem verwenden;

benützen; p. se in Verwendung kommen; —ný *adj.* brauchbar.

potref-iti treffen; potrefila mne nehoda ein Unglück hat mich getroffen; potrefilo se es ist zugetroffen; —ník, u *m.* Nachtreffer *m.* (in der Lotterie); —ný *adj.* zutreffend.

potřeni *n.* Bestreichung *f.*; p. nepřátel Aufreibung *f.*

potřep-anice *f. pl* die Scheven, Brechscheven; —ati, —ovati (-ám) (někomu na ramena atd.) klopfen; —ek, pku *m.* (postřepek) Windel *n.*

potřes, u *m.* Erschütterung *f.*

potřesk, u *m.* Gekrach *n.*; *v.* poprask.

potrest-án, a, o, —aný bestraft; —ání *n.* Bestrafung *f.*; —ati (-ám, *imp.* potrestej *et* potresci!) koho čím bestrafen.

potřešt-ěnec, nce *m.*, —ilec, lce *m.* ein Verrückter, Verwirrter; Rappelkopf *m.*, ein Geschossener; —ěný, —ilý *adj.* rappelig, verrückt, geschossen; —iti (*imp.* -i!) verrücken; p. se rappeln, wahnsinnig werden.

potřetí (po třetí) *num.* zum drittenmal.

potřetiti zum drittenmal wiederholen.

potrh-lost *f.* Verrücktheit *f.*; —lý *adj.* wild, geschossen, verrückt; rappelig; —nouti, —ati (-ám) ziehen, zupfen, reißen; zerreißen; unterbrechen, abbrechen; p. úhory die Brache das erstemal ackern; p. se na koho jmd. anfahren; p. květiny abrupfen.

potřísnití (*imp.* potřísni!) něco bespritzen.

potříti (potru, -třeš, -tře, *imp.* potři!) bestreichen, überstreichen; p. beschmieren; abstreifen; aufreiben, zerreiben, zertreten; p. (nepřítele) aufreiben, vernichten, vertilgen, niederschlagen, zerschmettern.

potrpěti (-ím, íš, í, *imp.* potrp!) trochu eine kurze Zeit (ein wenig) leiden; na to on si potrpí darauf hat er Passion; potrpěti si (na jídlo) leidenschaftlich lieben.

potrub-í *n.* Röhrenstrang *m.*, Röhrenreihe *f.*; Rohrleitung *f.*; —né, ého *n.* Schlauchzinke, Röhrenzinke *m.*

potrus, u *m.* etw. Zerstreutes.

potrv-aly, —anlivý *adj.* nachhaltig; —alost *f.* Andauer *f.*; —ati (-ám) eine Zeit lang dauern.

potrž, e *f.* (b. Vogelst.) Schnelliell *n.*

potržiti fetischen.

potržka *f.* Scharmützel *n.*; Angriff.

potržní *adj.* Markt-. [Anfall *m.*

potštíti *st.* zu nichts machen; beschämen.

potůček, čka *et* čku *m.* Bächlein *n.*; p. se prýšti, hrčí, bublá (klokotá), plyne, řine se, proudí der Bach quillt, rieselt, murmelt, fließt (rinnt), stürzt (schießt).

potud, až p. *adv.* bis, bisher; *cnj.* potud..., pokud... so lange... bis..., insoweit. [*f.*

potuha *f.*, sport Macht, Kraft, Stärke

potuch-a *f.* Ahnung *f.*; ani —y keine Ahnung *f.*; keine Spur.

potuch-lina *f.* dumpfiges Wesen; Schimmel *m.*; —lý *adj.* dumpfig, muffig; düster; p., potuchlý mutwillig; —nouti erstinken; dumpfig, muffig werden; abfallen, abnehmen (wie d. Geschwulst).

potul-ka *f.* das Herumstreifen, Irrgang *m.*; fig. Spaziergang *m.*; Wandergang *m.*; Wanderung *f.*; *st.* Wandelturm *m.* (Belagerungsmaschine); —ný *adj.* herumziehend; *st.* still, demütig; —ná válka Guerillakrieg *m.*; —ování *n.* Herumschweifen *n.*; —ovati se kde herumschweifen, herumstreichen, herumschleichen, vagieren.

potup-a *f.* Schmach, Verachtung *f.*; Schimpf *m.*, Beschimpfung *f.*, Spott *m.*; —ce *m.*; —itel *m.* Verspotter, Verachter *m.*; —eni *n.* Beschimpfung *f.*; —enství *n.* Verachtung *f.* (Zustand); —iti (*imp.* potup!), —ovati koho *acc.* beschimpfen; verachten, verschmähen; *st.* p. koho verdammen; —ně *adv.* schimpflich; verächtlich; —ník, a *m.* Verachter *m.*; —nost *f.* Schimpflichkeit, Verächtlichkeit *f.*; —ný, —ovný *adj.* schimpflich, schmählich; verächtlich, schmachvoll.

poturč-enec, nce *m.* Renegat *m.*; —iti (*imp.* poturči!) koho (*acc.*) zum Türken machen; p. se Türke werden.

potuteln-ě *adv.* (p. se usmívati) schalkhaft, tückisch, verschmitzt; —ík, a *m.* Schalk, Duckmäuser *m.*; —ost *f.* Schalkhaftigkeit, Schalkheit, Verschmitztheit *f.*; —ý *adj.* heimlich, verborgen; schalkhaft, tückisch, heimtückisch, bämisch, verschmitzt. [schalkhaft.

potut-mu, —nu *adv. mor.* geheim; **potužka** *f.* Trelbholz *n.*

potvar, u *m.* Nachgebilde *n.*

potvárce *m.* Nachbildner *m.*

potvor, u *m. st.* Verleumdung *f.*

potvora *f.* Ungeheuer *n.*; Mißgestalt *f.*, Mißgeburt *f.*; *Monstrum n.*; Bestie *f.*

potvořiti něco verunstalten; se sich

potvor-ník, a *m.* abscheulicher Mensch; —nost *f.*, —stvi *n.* Monstrosität, Ungeheuerlichkeit *f.*; —ný *adj.* (-ně *adv.*) ungeheuer, ungeheuerlich, abscheulich; monströs.

potvr-diti (*imp.* potvrď!) -zovati něčeho erhärten; bestätigen, bekräftigen; —divý, —dný *adj.* bekräftigend, bejahend.

potvrz-en, a, o, ý bestätigt; —eni *n.* Bestätigung *f.*; Konfirmation *f.*; —ovací *adj.* Bestätigungs-; —ovati *v.* potvrditi; —ující *adj.* bestätigend.

potyčka, potýčka *f.* Scharmützel *n.*, Rencontre *n.* (fr.)

potyk-ač *m.* Kämpfer, Streiter, Fechter *m.*; 2. Pflugstößel, Vorsteknagel *m.*; —adlo *n.* Kampfwerkzeug *n.*; 2. *v.* bojiště.

potyk-ání *n.* Kampf *m.*; —ati (-ám) begegnen (potkati, potkávati); p. se stolpern, straucheln; p. se s kým streiten, fechten, kämpfen; —avý *adj.* anstößig; **potykel**, kle *m.* Steß *m.* [kampfmütig.

potylek, lku *m.* Nackenstreich *m.*

potynka *f. v.* potinka, potnice.
pouc-ati (-ám) do sebe něco in sich stopfen, hineinstopfen; —ek *v.* pucek.
pouč-ek, čku *m.* Schulgeld, Lehrgeld *n.*; —ení *n.* Belehrung *f.*; —enlivý, —livý *adj.* belehrend, lehrreich; —iti (*imper.* pouč!), —ovati koho belehren, instruieren; se sich.
poučiti (-ím) *et* p. se herrorragen.
pouč-ka *f.* Lehrsatz *m.*, Theorem *n.*; —ný *adj.* belehrend, lehrreich; lehrbar; gelehrsam; —né, čho *n. v.* pouček; —ování *n.* Belehrung, Instruktion *f.*
poud, u *m.* Torf *m.*
poudobřiti (-ím, *imp.* -i!) ein wenig begüten, beschwichtigen; se sich.
poudružka *f. sl.* leineneš Tragetuch;
pouhlý *adj. st. v.* pouhý. [Kopftuch *n.*
pouho *adv. v.* pouze, pouhý; —český *adj.* ganz böhmisch, stockböhmisch; —dobný *adj.* formal; —lidský *adj.* reinmenschlich; —myslný *adj.* ideal, ideell; —věda *f.* Metaphysik *f.*; —volný *adj.* willkürlich.
pouhý *adj* lauter, bloß, rein, pur; p. Němec ein Stockdeutscher; pouhá pravda die pure Wahrheit; pouzi duchové *pl.* pure Geister.
pouch, u *m.* Bausch *m.*; 2. ausgeblaseneš, leereš Ei; Nestei *n.*; 3. das Ende deš Eieš; Pol *m.*; 4. Oberschwelle *f.*; 5. Spannrahmen *m.*; 6. der Helm beim Mahlgerüste; —ání *n.* (z krku) Aufstoßen, Rülpsen *n.*; —ati *impers.* (3. —á) aufstoßen; jídlo mi —á die Speise stößt mir auf.
pouchl-e, ete *n.* Holzapfel *m.*; 2. leereš Ei; —ecí (—ečí) *adj.*; p. strom, —atník, u *m.* der Holzapfelbaum; —ina *f.* (vypouchlina) Bausch *m.*; —ý (vypouchlý) *adj.* bauschig; 2. locker.
pouchn-ě, ěte (*pl.* pouchňata), *dim.* pouchňátko *n.* Holzapfel *m.* (*v.* pouchle); —ička *f.* Holzapfelbaum *m.*
pouk, u *m.* daš Ende an verschiedenen Sachen; *v.* pouch.
pouka *f. st.* Mark *n. v.* dřeň.
po-uka *f.* Belehrung *f.*
poukati (-ám) mit Ostereiern an einander klopfen.
poúkaz, u *m.* Weisung *f.*, Auftrag *m. Videat!*; 2. Anweisung *f.*; 3. Anzeigung *f.*; 5. Fingerzeig *m.*, Hinweis *m.*
poukáz-ati (poukážu, eš, e, *imp.* poukaž!) někomu na něco hinweisen; anweisen; —ka *f.* Anweisung *f.*; Assignation *f.*, Scheck *m.*; p. poštovní Postanweisung *f.* [Anweisungsgesellschaft *n.*
poúkazný *adj.* Ausweis-; p. obchod
poukle, ete *n. v.* pouchle.
po-uliční *adj.* Gassen-.
pouliti (oči) *v.* bouliti.
poupátko *n. v.* poupě.
poupava *f. v.* pupava.
poupě, ěte *n.* (*pl.* poupata) Knospe *f.*; fig. Kindlein, Püppchen *n.*
pour, a *m.* ein Hochmütiger; —a *f.* Hochmut *m.*, Eigendünkel *m.* (*v.* vzpoura).
pouřiti se (-ím se, *imp.* pouři se!) hochmütig werden.
pousm-áti se (*imp.* pousměj se!) lächeln; —ávavý *adj.* ein wenig lächelnd.
pousta *f. v.* pusta.
poustecký, cho *m.* Wasserleitungsmeister *m.* (in Prag).
pousten-ík, a *m. v.* poustevník; —ka *f.* kleine Einsiedelei.
poustev, tve *f.* Einöde *f.*; —na, —nice *f.* Einsiedlerhütte, Eremitage *f.*; —nice *f.* Einsiedlerin *f.*; —nický, —ničí *adj.* Einsiedler-; —ník, a *m.* Einsiedler *m.*, Eremit *m.*
poust-ka *f.* (*pl.* —ky *et* —ka, *loc.* na —kách) Einöde *f.*, Einsiedelei *f.*; Wüste *f.*; —nouti wüst werden.
pouš-e, ete *n.*, —enec, nce *m.* Meerschwein *n.*
po-ušek, šku *m.* die Ohrfeige.
poušť, ti *et* tě, pouště, —ka *f.* Wüste, Wüstenei *f.*; Einöde *f.*; Wildnis *f.*
poušt-ěci *adj.* Laß-; —ědlo *n.* Aderlaßwerkzeug *n.*; —ění *n.* (žilou) Aderlaß *m.*; —ěti (-im, *imp.* -ěj!) oft lassen, p. žilou *v.* pustili; *impers.* —í eš taut, eš schmilzt.
poušt-ina, —ka *f. v.* poušť.
pouť, ti *f.*, (*st.* p., ti *m.*) (*pl.* pouti *et* poutě) Wallfahrt, Pilgerfahrt *f.*; 2. Kirchenfeš *n.*, Kirchweih *f.*; 3. Wallfahrtsgeschenk *n.*; koupiti někomu pouti einem eine Kirmeš kaufen; 4. Reiše *f.*; Weg *m.* (cesta); p. *st. v.* poutec.
pout-a *pl. n. v.* pouto; —ák, u *m.* Fußbandriemen, -strick *m.*; —ati (-ám) koho fesseln; p. něco schlucken; —avý *adj.* fesselnd; —ce, —ko *n.* kleine Fessel; p. na spisy (Bindfaden *m.*), Streifstein *n.*, Schleife, Schlinge *f.*; —ec, tce *m.* der Scheitel am Kopfe; —lo *n. mor.* Schnur *f.*; —lování *n.* Schnürbrust *f.*, Schnürleibel *n.*
poutn-í *adj.* Weg-, Reiše-; Wallfahrts-; p. místo Wallfahrtsort *m.*; —ice *f.* eine Reisende; die Pilgerin, Wallfahrterin *f.*; Pilgermädchen *n.*; —ický *adj.* Pilger-; Reiše-; —nická hůl Pilgerstab, Wanderstab *m.*; —nická (píseň) Pilgerlied *n.*; —ničí *adj.* Pilger-; Fremd-; —ík, a *m.* (*voc.* poutníku *et* poutníče!) Wallbruder, Pilger, Pilgrim *m.*; Wanderer *m.*; ein Reisender.
pout-o *n.* Fessel *f.*, Band *n.*; Schlinge *f.*; p. u lišně Leistenriegel; p. u jilce Griffbügel; p. Rindbein (Pferdekrankheit); *pl.* pouta Fesseln, Bande; —a komu dáti, dáti koho do pout fesseln, anschließen, einem Fesseln anlegen; v —a koho ukovati einen in Fesseln (Bande) schlagen oder legen.
poutuchnouti auf eine kurze Zeit vergehen; abnehmen, verschwinden.
pouzder-ce *n.*, —ko, pouzdérko *n.* kleines Etui; —ník, a *m. vn.*
pouzdr-ář *m.* Etuimacher; Etuifabrikant *m.*; —árna *f.* Etuifabrik *f.*; *v.* pouzderko.
pouzdro (*gen. pl.* pouzder) *n.* Futteral, Bejteck *n.*, Etui *n.*; Hülse *f.*; p. (na hodiny) Gehäuse *n.*; malé p. (*v.* kind) kleines Ding; —zubec, bce *m.* Thekodonsaurus *m.*

pouze *adv.* bloß, lauter, allein; p. (jenom) několik dní nur einige Tage.

pouzráti *impers.* ein wenig reif werden.

použi-telný *adj.* anwendbar, nutzbar; —ti (ju, *imp.* použij!) čeho gebrauchen, anwenden, benützen; —tí *n.* Benützung, Anwendung *f.*, Gebrauch *m.*

použív-ání *n.* Benutzung *f.*; —atel, e *m.* Benützer *m.*; Nutznießer *m.*; —ati (ám) něčeho benützen, anwenden; etw. (einer Sache) genießen.

povab, u *m. v.* půvab.

pováb-iti (*imp.* povab!) anreizen, erregen; anlocken; —ka *f.* (*pol.*) kleiner [Reiz.

povabný *adj. v.* půvabný.

povada *f. st.* Fehler *m.*

povaha *f.* die Natur (einer Sache), Eigenschaft *f.*; Beschaffenheit *f.*; p. člověka Charakter *m.*; pevnost povahy Charakterfestigkeit *f.*; p. *st.* Achtung *f.*; Wichtigkeit *f.*

pováhati (-ám) ein wenig zaubern.

povahopis, u *m.* Charakterschilderung; Charakteristik *f.*; —ec, sce *m.* Charakteristiker *m.*; —ný, povaholičný *adj.* charakteristisch.

poval, u *m.* das Hinstrecken, Hinfallen: na p., —em haufenweise; p., —a *f.* ein schwacher Stamm zur Zimmerdecke; —a *f.* Zimmerdecke *f.*

poval-čivý, poválčivý, —ečný *adj.* faul (v. Menschen); herumstreifend; —eč *m.* Faulenzer; Landstreicher *m.*; —ečka *f.* Faulenzerin *f.*; 2. kleiner Boden.

pováleti (-ím, *imp.* -ej!) etw. wälzen; schmutzen; smich kým p. *st.* über jmd. lachen; p. se sich ein wenig herumwälzen; sich beschmutzen.

povaliti (-ím, *imp.* poval!) weiter wälzen; p. koho niederwerfen, umstürzen; p. *st.* einreißen, zerstören; p. se niederstürzen. [wälzen.

poválka *f.* das Faulenzen, Herum-

povalov-ač, —atel, e *m. v.* povaleč; —ání *n.* das Herumwälzen; —ati se (-uju se) někde sich herumwälzen; faulenzen; —ště *n.* Ort zum Herumwälzen; —ný *adj. v.* poválčivý.

povan, a *m.* Äolus *m.*, Windgott *m.*

povánek, nku *m.* Brise *f.* (sanfter Wind).

povárn-é, čho *n. st.* noch ungegohrenes Bier; —í, —ý *adj.* Koch-, Brau-.

pováti (pověju) wehen, hinwehen.

povázati (povážu, eš, e *imp.* považ!) něco alles nacheinander binden; p. zusammenbinden.

pováz-ka *f.* Leibbinde *f.*; 2. (bot.) Leindotter *m.*, Dotterkraut *n. Myagrum*; svízel p. Labkraut, Klebkraut *n. Galium mollugo*; —nouti stecken bleiben.

pováž-ení *n.* Überlegung, Erwägung, Einsicht *f.*; s p., k p., na p., na —enou bedenklich; —iti (-ím, *imp.* považ!), považovati čeho (něco) erwägen, bedenken, überlegen; etw. achten, schätzen; p. čeho, p. se čeho wagen; —ka *f.* das Anführen.

povážliv-ě *adv.* bedenklich; —ost *f.* Bedenklichkeit *f.*; 2. Bedachtsamkeit *f.*; —ý *adj.* bedenklich, ernst, kritisch; 2. bedachtsam, besonnen.

povážn-ost *f.* Wichtigkeit *f.*, Ansehen *n.*; —ý *adj.* wichtig; 2. ernsthaft; p. čho *m.* Wageherr *m.*

považovati čeho betrachten (*v.* považiti); p. za něco dafürhalten.

povděč-en, čna, čno (někomu, za něco) dankbar; erfreut; jsem tomu velmi —en es ist mir sehr angenehm, erfreulich; ich habe es mit Dank vernommen; —iti se (*imp.* povděč se!) komu einem willfahren; Gefallen tun, zu Willen sein; —nik, a *m.* ein Dankbarer; —ný *adj.* dankbar *v.* povděčen. [real, reell.

pověcn-ice *f.* Realschule *f.*; —ý *adj.*

povečer, a *m.* Spätabend *m.*

povečeřiti ein wenig abendmahlen; das Abendmahl beenden, zu Abend essen.

pověčný *adj.* ewig.

pověď, di *f.* Nachricht *f.* (*lp.* zprava): 2. der Satz (*lp.* věta).

pověd-a *m.*, *vulgo* napověda Souffleur *m.*; —ač, —ák *m. v.* povídač; —ění *n.* das Sagen; 2. Spruch, Ausspruch *m.*

povedený *adj.* gelungen, geraten; fig. durchtrieben; ten je p. der ist der wahre!

pověd-ěti, —íti (povím, poviš, poví) povíme, povíte, povědí, *imp.* pověz!) *trsgr.* pověděv) něco někomu einem etw. sagen.

povědom, —ý *adj.* (p. někomu) bekannt; p. něčeho bewußt; kundig; nejsem sobě žádného zločinu povědom ich bin mir keines Verbrechens bewußt; —ec, mce, —ník, a *m. st.* Wahrsager *m.*; —í *n.*, —ost *f.* das Bewußtsein; —o *adv.* bekanntlich, bekanntermaßen; —ost *f.* die Kunde, die Kenntnis.

povedu *v.* povesti.

pověj-e *f.* Augenlid *n.*; —ka *f.* Flatterding *n.*; Schleife *f.*; 2. Gewehe, Geitober (vánice).

pověk, —y *adv.* auf immer; ewiglich; —ý *adj.* ewig.

povel, u *m.* Befehl *m.*; Kommando *n.*; na p. auf Befehl; über Befehl.

pověra *f.* Aberglaube *m.* [nagel *m.*

pověrák, u *m.* Schloßnagel; Spann-

pověr-čivec, vce *m.*, —ečník, a *m.* ein Abergläubiger; —čivý, —člivý, —ečný *adj.* abergläubig; —čivost *f.*, —ek, rku *m.* der Aberglaube.

pověrek, rku *m.* (povědrek), pověrečí, rně *f. st.* Zuberstange, Trägerstange *f.*; Streichholz *n.*

pověř-ení *n.* Beglaubigung *f.*, Legalisierung *f.*; —iti (*imp.* pověř!) někoho akkreditieren; 2. p. (listinu) beglaubigen, legalisieren (eine Urkunde); p. někomu glauben; p. něco komu anvertrauen.

pověr-ka *f. v.* pověra; —kář, —ník, a *m. v.* pověrčivec; —ný *adj. v.* pověrčivý. [—ati *v.* pověřiti.

pověřov-ací *adj.* Beglaubigungs-,

poveselí *n.* Nachhochzeit *f.*

pověsen, sně *f. v.* pověsmo.

pověsiti (*imp.* pověz!) něco (na hřebík, na stěnu atd.) hängen anhängen,

aufhängen; p. zločince einen Verbrecher aufhängen, aufknüpfen; p. komu něco (bulíka) na nos einen Bären aufbinden.

pověs-mo. —no *n.* Handvoll Flachs od. Hanf, Rifte *f.*

povesní *adj.* Dorf-.

pověst, ti *f.* Sage *f.*; Gerücht *n.*; Gerede *n.*; p. (dobrá n. zlá) Ruf *m.*; Leumund *m.*; *st.* Erzählung *f.*

povesti (povedu, eš, e) führen, leiten; povedu si stižnost) ich werde mich beschweren; kam to povede? wo soll das hinführen; jak se mi asi povede? wie wird es mir ergehen? povede se mu zle (špatně); es wird ihm übel (schlecht) ergehen; p. se geraten, gelingen; to se povedlo das ist gelungen.

pověstnice *f. srb.* Geschichte; *v.* dějepis.

pověst-nik, a *m.* Renommist *m.*; —ný *adj.* berüchtigt; berühmt; zlop. verrufen; —ovati *st.* dem Gerede aussetzen, preisgeben.

pověšen, a, o, — ý gehängt; —ec, nce *m.* ein Gehängter; —í *n.* das Hangen, Aufhängen.

pověť, u *m.* (*pol.* powiat) Bezirk *m.*, Distrikt *m.*, Gebiet *n.*, Gau *m.* (*n.*).

povet, u *m.* Schadenersatz *m.*

pověternice *f. v.* povětrnice.

povětří *n.* die Luft (*v.* vzduch); 2. Witterung *f.* (*v.* počasí); 3. Gewitter *n.* (*v.* bouřka); Windsturm *m.* (*v.* vichr); strhlo se p. es erhob sich ein Gewitter.

povětrn-ák, u *m. st.* Windmühle *f.*; —ice *f.* Windlicht *n.*; 2. Windstoß *m.*; —ík, a *m.* Luftfahrer *m.*; p., u Windmühle *f.*; 2. Wetterhahn *m.*; Wetterfahne *f.*; 3. (wdm.) die Nase des Wildes; —ost *f.* das Wetter, die Witterung, Temperatur *f.*; —ý *adj.* Luft-, Wind-; p. zámek Luftschloß; fig. p. leicht, luftig, windig; —á strana (Schiff.) Luftseite *f.*

povětroň, ně *m.* Meteor *n.*, Aerolith, Luftstein, Meteorstein *m*

povětroznal-ec *m.* Meteorolog *m.*; —ství *n.* Meteorologie *f.*

pověv, u *m.*, —ka *f.* das Hinwehen; —ačka *f.* Futterschwinge *f.*; 2. Fächer *m.*; —ný *adj.* wehend.

povězný, ého *m.* der Gefangenwärter.

pověžný, ého *m.* Turmwächter *m.*

povid-ač *m.* Erzähler *m.*; —ačka *f.* Erzählerin *f.*; 2. Erzählung *f.*; —al, a, —álek, lka *m.* Schwätzler *m.*; —ati (-ám) někomu něco, o něčem erzählen; —á se man sagt; —ej! erzähle! laß hören! —avý *adj.* redselig.

povídati (*imp.* poviz!) *st.* sehen.

povídk-a *f.* (*gen. pl.* povídek) Erzählung, Novelle *f.*; —ář *m.* Erzähler *m.*; Novellist *m.*

povidl-i *n.*, *pl.* a [z fr. *bouillie*] gesottener Obstsaft; Zwetschkenmus *n.* (Mutze *f.*, Powidel); fig. —a Tratsch *m.*

povidlo *n.* Ofenstange, Schürstange *f.*

povij-adlo, —adélko *n.* Fatsche *f.*, Armbinde *f.*; —ák, —an, u *m.* Wiegenband, Wickelband *n.*; —eč *m.* Umwinder, Umwickler *m.*; —ečka *f.* Hebamme *f.*; —ka *f. v.* povinek; —nice *f.* Trichterwinde *f.*, Baumrebe *f. Ipomaea*; —ník, u *m. v.* poviják; —u *v.* poviti.

povik, u *m. v.* povyk.

povím *v.* povědění. [zwirn *m.*

povinek, nku *m.* Band *n.*; Wickel-

povinen (p. něco učiniti, p. býti někomu něčím, p. k něčemu), -nna, -nno zu etw. verpflichtet; *v.* povinný.

poviní *n.* das Wehen.

povinn-ě *adv.* schuldig, verpflichtet; —ík, a *m.* der Verpflichtete, Pflichtige; —ost (p. k něčemu, p. k Bohu, p. k lidem) *f.* Pflicht *f.*, Verpflichtung, Schuldigkeit, Obliegenheit *f.*; Verbindlichkeit *f.*; —ý *adj.* (p. k něčemu, p. něčím) verpflichtet; schuldig; gebührlich; pflichtmäßig; p. díl Pflichtteil *m.*; p. předmět obligatorischer Lehrgegenstand.

povinouti *v.* poviti.

povinov-any, —atý *adj.* verpflichtet, schuldig; —ati (povinuju) komu něco *nov.*, býti někým někomu povinen einem etw. schulden; verdanken; —atost *f. v.* povinnost. [herabhangend.

povislý *adj.* schwebend, ein wenig

povitati (-ám) koho bewillkommen; p. se sich gegenseitig bewillkommen.

povit-ek, tku *m.*, —ka *f. st.* Wiegenband *n.*

povit-i (poviju, eš, e) něco umwinden, umwickeln, fatschen; dítě p. windeln; fig. p. syna, dceru einen Sohn, eine Tochter gebären; povila chlapečka sie genas eines Knäbleins; p. uběziehen (b. Seil.); —í *n.* das Einwinden, Einwickeln; p. dětské die Windeln *pl.*

povivati (-ám) fächeln; 2. wannen,

povíznouti *v.* poväznouti. [worfeln.

povlač *f. v.* pavlač. [vlaka.

povláčka *f.* Schneebecke *f.*; 2. *v.* po-

povlak, u *m.* Überzug *m.*; Hülle *f.*; 2. Augenfell *n.*; Augenfleck *m.*; —a *f.* Bettzieche *f.*

povleci *et* povléci (povleku, -češ, -če) něco někam wohin schleppen, hinziehen; 2. p. něco něčím (p. peřiny) überziehen.

povleč-ení *n.* das Schleppen; 2. Bettbezug *m.*; —ka *f.* Nessseltuch *n.*; —ná loď Remorquer (Remorkör) *m.*; Bugsierschiff *n.*

povlek, u *m.* Überzug *m.*

povléknouti, povlékati *v.* povléci.

povlhlý *adj.* feucht.

povlovn-ě (povolně) z —a *adv.* allmählich, sachte; gelind; —ý *adj. v.* po-

povnitřní *adj.* innerlich. [volný.

povod, u *m.* das Führen, Leiten; 2. Leitseil *n.*; 3. (póvod) *st. v.* původ; —ce *m.* Führer eines Handpferdes; —ec, dce *m.* Leitriemen *m.*, Leitseil *n.*

povodeň, dně *f.* Überschwemmung *f.*, Wasserflut *f.*, Hochwasser *n.*

povod-ič, —itel, e *m.* Führer *m.*; —iti sem tam ein wenig herumführen; —ní *adj.* Leit-; 2. Wasser-; p. okres Überschwemmungsbezirk, Inundationsbezirk *m.*; p. kůň *vn.*; —ník, a *m.* Leitpferd, Geleitspferd *n.*; 2. *v.* povodec.

povodniti überschwemmen, bewässern.

povoj-e *f. sl.* Winde *f.*, Windekraut *n.*, Windeglöcklein *n.* (svlačec); —ní *adj.* Deichsel; p., ího *m.* Stangenreiter *m.*; —nik, u *m.* Armbinde *f.*

povol-ací *adj.* Berufungs-; p. list Einberufungskarte *f.*; —ání *n.* Berufung *n.*, Vorladung *f.*; 2. Beruf *m.*; Bestimmung *f.*; —ati (-ám, *imp.* povolej!) koho k čemu berufen, einberufen, vorladen; —avací *adj.* Berufungs-; Zitations-; —avač, e *m.* Berufer *m.*; Vorlader *m.*; —ávati *v.* povolati; p. za kým einem nachrufen.

povol-ení *n.* Bewilligung *f.*, Verstattung, Erlaubnis *f.*; Konsens *m.*; Konzession *f.*; —ený bewilligt; —ená živnost konzessioniertes Gewerbe; —iti (*imp.* povol!), —ovati něčemu, k něčemu, někomu v něčem bewilligen, erlauben, gestatten, verstatten; konsentieren; 2. nachgeben, nachlassen; konzedieren; 3. lockern; povol! gemach! p. sobě v čem sich erlauben.

povoln-ě *adv.* nachgiebig; gemach; —ík, a *m.* Anhänger *m.*; —iti (*imp.* -i!) nachlassen; —ost *f.* Nachgiebigkeit *f.*; —ý *adj.* gemächlich, langsam; p. někomu v něčem, p. k něčemu nachgiebig; willfährig, bereitwillig, gefällig; folgsam; —á zima milder Winter.

povonný *adj.* duftend.

povoz, u *m.* (p. rumařský) Fuhrwerk *n.*; (p. venkovský) Fuhre *f.*; (p. panský) Equipage *f.*, Kutsche *f.*

povoz-ce *m. v.* povozník; —čík, a *m.* Kutscher *m.*; —í *n.* Wagenzug, Train *m.*; Gefährte *n.*; —iti se (trochu, chvíli) ein wenig fahren; —né, čho *n.* Fuhrlohn *m.*; Fahrgeld, Wagengeld *n.*, Wagengebühr *f.*; Frachtgebühr *f.*; Fahrpostporto *n.*; —ní *adj.* Fahr-; Fracht-; p. pošta Fahrpost *f.*; —nický sbor Fuhrwesenskorps *n.*; —nictví *n.* Fuhrwesen *n.*; —nictvo *n. coll.* Fuhrwesenskorps *n.*; Fuhrwesensmannschaft *f.*; —ník, a *m.* Fuhrmann; Kutschierer *m.*; 2. Lastführer, Schotterführer, Fuhrwerkhalter *m.*; Fuhrwerksbesitzer *m.*; p. vojenský der Fuhrwerksmann (Stückknecht *m.*); —ný *adj.* zum Fahren günstig; —ná pošta Fahrpost *f.*; p., ého *m.* Fuhrmann *m.*; Pferdehalter *m.*

povraceti (*imp.* povracej!) *sl.* bejseln; p. se zurückkehren; sich erbrechen.

povraz, u *m. sl. v.* provaz.

povražditi (*imp.* povraždi!) (všecko, mnoho lidí) alles (viele) ermorden, niedermetzeln.

povraž-iti *sl.* beherzen; —ka *f.* Wahrsagung *f.*; —nice *f. sl.* Zauberin, Hexe *f.*

povrh-ati (-ám) *v.* povrhovati; —avý *adj.* wegwerfend; verachtend; —el, e *el* hle *m.* Auswurf *m.*, Schabab *m.*; p., —lec, helce *m.* Auswurfling *m.*, ein Verwerfener; —lý *adj.* nichtig; —nouti (nu) něco etw. wegwerfen, verwerfen; —ování *n.* Verachtung *f.*; —ovatel, e *m.* Verschmäher, Verachter *m.*; —ovati něco wegwerfen; (p. něčím) verschmähen; p. někým verachten (einen).

povrch, u *m.* Oberfläche *f.*; —eň, chně *f. sl. v.* břidla; —ně *adv.*, —ní *adj.* oberflächlich; äußerlich.

povrchu *adv.* oben, oberflächlich.

povřísio *n.* Garbenband, Strohband *n.*; Strohseil *n.* [—ina *f.* Anhöhe *f.*

površ-ek, šku *m. v.* povrch; —í *n.*,

povrub, u *m. sl.* die Steuer.

povrž-enec, nce *m.* Verwerfling *m.*; der Verstoßene; 2. der Findling *m.*; —ení *n.* das Verwerfen; 2. Verachtung *f.*; —livý *adj.* verächtlich; *v.* povrhavý.

povsinoha *m.* Herumstreicher *m.*

povslun *adv. sl.* nach dem Lichte.

povst-alec, lce *m.* (anec, nce *m.*) Aufrührer, Aufständischer, Insurgent *m.*; —ání *n.* das Aufstehen; 2. Aufstand *m.*, Aufruhr *f.*, Injurrektion *f.*; 3. Entstehung *f.*

povstati (povstanu, oš, e, *imp.* —ň! —ňte! *trsgr.* povstav) z místa atd. aufstehen, sich erheben; 2. p. z čeho, odkud entstehen, aufkommen; 3. p. proti komu sich empören; aufstehen.

povšebytný *adj.* immerwährend.

povšecký *adj. v.* povšechný.

povšední *adj.* alltäglg.

povšechn-ě *adv.* allgemein; —ík, a *m.* Katholik *m.*; —ost *f.* Allgemeinheit *f.*; —ý *adj.* allgemein; universal-; Gesamt-.

povšimn-outi (-nu) si čeho etwas beachten, bemerken; —utí *n.* Beachtung *f.*

povundati (-ám) weiter tun; 2. bemachen; p. se sich bemachen; 2. p. se sich beschädigen.

povyčn-ík, a *m.* Schreier *m.*, Tumultuant *m.*; —ý *adj.* tumultuarisch.

povyk, u *m.* Geschrei *n.*, Lärm *m.*; Alarm *m.*; Tumult *m.*; —ář, —ovač *m.* Lärmmacher, Alarmmacher *m.*; —ovati lärmen, schreien.

povýpad, u *m.* (chir.) Vorfall *m.* (vý-

povypuklina *f.* Basrelief *n.* [klop).

povyra-ziti koho ergötzen; se sich vergnügen, belustigen; —žení *n.* Er-

povýřiti *sl.* närrisch tun. [götzung *f.*

povy-rosti, růsti (rostu) ein wenig wachsen; —skočiti (p. si) ein wenig aufhüpfen.

povýš-e *adv.* höher; —enec, nce *m.* Aufkömmling, Emporkömmling *m.*; Parvenu; —ení *n.* Erhöhung; Erhebung *f.*; p. v hodnosti (v úřadě) Beförderung *f.*, Avancement *n.*; p. sv. kříže *v.* pozdvižení; —i *n.* Anhöhe *f.*; —itel, e *m.* Erhöher *m.*; —iti (*imp.* povyš!) povyšovati koho (*gen. et acc.*) nach jine erhöhen, emporheben; p. v hodnosti befördern; p. do stavu šlechtického, p. na šlechtice in den Adelstand erheben; p. na doktora promovieren; 2. p. avancieren; —ka *f.* Erhöhung *f.*; —nost *f.* Höhe *f.*; —ný *adj.* erhaben. [povýšiti.

povyšov-ací Beförderungs-; —ati *v.*

povzbu-diti (*imp.* povzbuď!), —zovati koho k čemu aneifern; aufmuntern, anregen; —dka *f.*, —zení *n.* Aneiferung *f.*, Aufmunterung *f.*

povzdál *adv.* von weiten; in der Ferne; —ný (—ni) *adj.* fern.

povzdech, povzdych, u *m.* Seufzer *m.*; —nouti si (sobě) seufzen.

povzdy *adv. v.* povždy.

povzlet, u *m.* Aufflug *m.*

povznesti (—nesu, *imp.* povznes!) erheben; emporheben; se sich.

povznešen, a, o, ý erhaben; —ým hlasem mit gehobener Stimme; —ec, nce *m. v.* povýšenec; —í *n.* Erhebung *f.*, Emporhebung *f.*

povztek, u *m.* Wut *f.*; —lý *adj.*

pozvyš *adv.* in die Höhe. [wütend.

povždy *adv.* immer.

pozad-ek, dku *m.* etw. Hinteres; —í *n.* Hintergrund *m.*; Hinterteil *m.*; ustoupiti do p. sich zurückziehen; zurückgezogen leben; —ku, —ně *adv. v.* pozadu; —ní *adj.* Hinter-.

pozadu *adv.* hinter, hintermärts; z p. von hinten her; s platem p. im Rückstande.

poza-kotviti anankern; —nechati *v.* zanechati; —pomenouti *v.* zapomenouti; —stali (—stanu) stehen bleiben; —stavení *n.* Anstand *m.*; —staviti ein wenig aufhalten; p. se (p. se u něčeho, při něčem, nad něčím) sich über etwas aufhalten; etw. ausstellen, anfechten.

pozatím *adv sl. v.* zatím.

pozatmělý *adj.* ein wenig dunkel.

pozbav-iti (*imp.* pozbav!), —ovati koho čeho verluftig machen; berauben; 2. befreien, entledigen; losmachen; —en smyslů der Sinne beraubt.

pozbylý *adj.* übrig geblieben.

pozbyt, u *m.*, —í *n.* Verluft *m.*; Einbuße *f.*; —i (pozbudu), pozbývati něčeho verlieren, verluftig werden; einbüßen; p. rozumu seinen Verstand verlieren; jak nabyl, tak pozbyl wie gewonnen, so zerronnen.

pozdál-eči, pozdaleka, pozdaleku *adv.* von weitem; von fern; —ný *adj.* etw. entfernt. [mir scheint.

pozdáti se; 3. *pers.* = pozdá mi se

pozdě *adv.* spät; —hodě *adv. st.* früher oder später; —ji *adv. compar.* später; —jší *adj.* ddd. spätere.

pozditi (-im, *imp.* pozdi!) (opozditi) aufhalten; verspäten; se sich; pozdí se es wird Abend.

podlouž *adv. st.* entlang.

pozdňátko *n.* Spätling *m.*

pozdn-í *adj.* spät; —ičе, ete, —ičtě, ěte *n.* Spätling *m.*; —iti *v.* pozditi; —o *adv. st.* spät.

pozdrav, u *m.*, —a *f.* Gruß *m.*; —ce *m.*, —čč, —itel, e *m.* Begrüßer *m.*; —ek, vku *m.* Gruß *m.*; *sl.* das Zechen; —ení *n.* Genesung *f.*; 2. Gruß *m.*; Begrüßung *f.*; p. andělské englischer Gruß (*Ave Maria*!); —iti (-im, *imp.* pozdrav!), —ovati koho (*acc.*) gesund machen; 2. grüßen, begrüßen; salutieren; pozdrav Pán Bůh! pozdrav tě Bůh! grüß dich Gott! —kovati einem zutrinken; —ný výstřel Ehrensalve *f.*; Salutschuß *m.*; —ování *n.* Begrüßung *f.*; —ovatel, e *m.* Begrüßer *m.*; —ovati koho (*acc.*) jmd. grüßen; salutieren (einem).

pozdržeti (*imp.* pozdrž!) něco aufhalten; zurückhalten; p. se někde sich ein wenig aufhalten.

pozdvih, u *m.* das Heben, Aufheben; 2. (muz.) Auftakt *m.*; —ač, —atel, e *m.* Aufheber *m.*; —nouti něco n. někoho (*trsgr.* pozdvih, -ši) erheben, aufheben; p. očí svých (k nebi atd.) die Augen aufschlagen; p. něco (p. svár) verursachen; p. lid aufwiegeln, empören; p. se sich erheben, aufheben, aufstehen; —ování *n.* Aufhebung *f.*; 2. (tirch.) Wandlung *f.*, Elevation *f.*; —ovati něco n. něčeho oft aufheben; p. se atd. sich erheben; (p. se na mysli, p. se něčím).

pozdvižˇ, e *f. vn.*; —ení *n.* Aufhebung *f.*; p. (lidu) Aufstand *m.*, Aufruhr *f.*, Empörung *f.*; p. matky (med.) Mutterbeschwerde *f.*; p. sv. kříže Kreuzeserhöhung *f.*

pozedn-ice *f.* Mauerlatten. Tragbalken *m.*; —ý, ého *m.* Bauwächter *m.*

pozejtř-ejší *adj.* übermorgig; —ek, třka *m.*, —í *n.* der übermorgige Tag; —í, pozejtřku *adv.* übermorgen.

pozem, u *m. v.* pozemí; —čan, a (*pl.* -čané), —ec, mce *m. v.* pozemšan; —ečný *adj. v.* pozemkový; —ek, mku *m.* Grund *m.*, Grundstück, Feldstück *n.*; p., mka Laufkäfer *m.*; —í *n.* Erdfläche *f.*, Parterre *n.* (přízemí); —kový *adj.* Grund-; -á kniha Grundbuch *n.*; -á daň (-á berně) Grundsteuer *f.*; —né, ého *n.* Grundzins *m.*; Grundsteuer *f.*; —ní *adj.* Erd-, Land-; Grund-; p. vojsko Landtruppen; —nice *f.* Grundstrauch *m.* *Epigaea*; —nost *f.* Erdlichkeit *f.*; Erdreich *n.*; Grundstück *n.*; Länderei *f.*; —sko *n.* das Irdische; —ský *adj.* irdisch; Land-, ländlich; —šan, a *m.* Erdbewohner *m.* [Außrufzeichen *n.*

pozev, u *m.* Verladung *f.*; —ka *f.*

pozevnitř *adv.* außen, äußerlich.

pozim-ek, mku *m.* Nachwinter *m.*; —ní *adj.* Winter-.

pozinouti *st.* verschlucken; ersäufen.

pozírati (-ám) na něco, na někoho etw. anschauen *v.* pozříti.

pozlac-en, a, o, ý vergoldet; —ení *n.* Vergoldung *f.*

pozlacov-ač, —atel, e *m.* Vergolder, Goldstaffierer *m.*; —ačství *n.* Goldstaffiererei *f.*; —ání *n.* Vergoldung *f.*; —ati něco vergolden.

pozlat-a *f.* Goldaufstrich *m.*; —istý, —itý *adj. v.* pozlacený; —itel, e *m.*, —ník, a *m. v.* pozlacovač; —iti (*imp.* pozlať!), pozlacovati něco vergolden.

pozlátko *n.* (pozlatka *f.*) Flittergold *n.*, Rauschgold *n.*, Goldblatt *n.*

pozlehoučku, pozlehku, *lp.* zlehka, zlehoučka *adv.* sachte, allmählich.

pozlobiti (-im, *imp.* pozlob!) koho jmd. ärgern; se sich.

pozminouti *st. v.* pominouti.

poznač-iti (*imp.* poznač!) něco nečím aufzeichnen, bezeichnen, markieren; —ný *adj.* bezeichnend. [zeichen *n.*

poznak, u *m.* Merkmal *n.*; Kenn-

pozn-alý *adj.* kund; kennend; —ám *v.* poznati.

poznamen-ání *n.* Bezeichnung *f.*; 2. Anmerkung *f.*; Bemerkung *f.*; Vermerkung *f.*; —ati (-ám) něco něčím bezeichnen, aufzeichnen, verzeichnen; p. k něčemu, při čem anmerken, bemerken; vormerken. [tung *f.*; Note *f.*, Glosse *f.*

poznámka *f.* Bemerkung *f.*, Anmerkung *f.*, Anmerkung *f.*, Glosse *f.*

poznání *n.* Erkenntnis *f.*

poznat-ek, tku *m.* Erkenntnis *f.*, das Erkannte; —el, e *m.* Erkenner *m.*; —elný *adj.* erkennbar; kenntlich.

poznati (poznám, áš, á, *imp.* poznej!) něco po něčem, z něčeho etw. erkennen; inne werden; p. někoho einen kennen lernen; p. ženu n. muže fleischlich erkennen; p. se sich erkennen; seine Schuld bekennen; zu sich kommen, sich seiner bewußt werden; p. se s kým eine Bekanntschaft machen; fig. nepoznati se s kým in Zank geraten.

poznat-ka *f.* Gnosis *f.*; —kozpyt, u *m.* Metaphysik *f.*

poznav-ací *adj.* Erkenntnis-; —ačnost *f. v.* poznávavost; —atelný *adj.* erkennbar.

poznáv-ati (-ám) něco etw. wahrnehmen, etw. gewahr werden; —avost *f.* Erkenntnisvermögen *n.*

poznenáhl-a, —u *adv.* (znenáhla, ponenáhlu) sachte, allmählich, gemach; —ý *adj.*, nenáhlý allmählich.

poznovu *adv.* von neuem. [aufpicken.

pozob-aný *adj.* blatternarbig; —ati

pozor, u *m.* (p. na něco) Aufmerksamkeit *f.*, Acht, Obacht *f.*; p.! habt acht! 2. daß Hinsehen; —livý *adj. v.* pozorný; —ně *adv.* aufmerksam; —nice *f.* Aufseherin *f.*; 2. *v.* pozorovna; —ník, a *m. sl.* Beobachter *m.*; —nost *f.* Aufmerksamkeit *f.*; —ný *adj.* aufmerksam, achtsam.

pozorov-ací *adj.* Beobachtungs-, Observations-; ſpekulativ; p. sbor (mil.) Observationskorps *n.*; —ání *n.* Beobachtung *f.*; Wahrnehmung *f.*; —atel *m.* Beobachter *m.*; —atelna, —na *f.* Beobachtungsplatz *m.*; Beobachtungsort *m.*; Observatorium *n.*; —ati (pozoruju) něco beobachten, aufmerken; achtgeben, wahrnehmen; aufschauen; auffassen; pozorujte! geben Sie acht! merken Sie wohl!

pozoun, u *m.* Posaune *f.*; —ář, e, —ík, a *m.* Posauner *m.*, Posaunist *m.*; —ovati posaunen.

pozovu *v.* pozvati.

pozpátku *adv.* rücklings.

pozračnictví *n.* Perſpektive *f.*

pozřetelný *adj.* sichtbar.

pozříti (pozřím, íš, í, *imp.* pozři!) nač anſehen, anblicken, anſchauen; 2. p. něco verzehren; verſchlingen, verſchlucken

pozunka *f. v.* pozoun. [*v.* požříti.

pozůsta-lost *f.* Nachlaß *m.*, Verlassenſchaft, Nachlassenſchaft *f.*; —lý *adj.* übrig gebliebeu, hinterlassen, hinterblieben; rückſtändig; —tek, tku *m.* Überbleibſel *n.*, Überreſt *m.*; —ti (pozůstanu) někde bleiben, verbleiben, überbleiben; pozůstávati (-ám) übrig ſein; fortbeſtehen, dauern; p. na čem beruhen.

pozůstav-ek, vku *m. v.* pozůstatek; —ení *n.* Zurücklassung *f.*; —itel *m.* Zurücklasſer; Erblaſſer *m.*; —iti (*imp.* pozůstav!), —ovati něco *et* čeho hinterlaſſen; zurücklaſſen, nachlaſſen; überlaſſen; verlaſſen; p. si ſich vorbehalten; —ka *f. v.* pozůstatek.

pozv ací *v.* pozývací; —ání *n.* Einladung *f.*; 2. Vorladung *f.*; —ánka *f.* Einladungskarte *f.*

pozvati (pozvu *et* pozovu, eš, e, *imp.* pozvi *et* pozov!) někoho (*acc.*) na něco (na hody), k něčemu (k večeři, k obědu) einladen; 2. (k soudu) vorladen.

pozvědětí (pozvím) alles erfahren.

pozvednouti (-nu) něco etwas erheben, aufheben (p. ruku).

pozvol-iti, —ovati (*pol.*) erlauben; *v.* povoliti, dovoliti. [mählich, sachte.

pozvol-na, —ně *adv.*, —ný *adj.* all-

pozvratný *adj.* umstößlich.

pozvu *v.* pozvati.

pozvuč-í *n. v.* stupnice; 2. *v.* pozvuk; —ivý, —ný *adj.* nachtönend.

pozvuk, u *m.* Nachklang, Nachton *m.*; (Mus.) Nachſchlag *m.*

pozyv, u *m. v.* pozev; —ací *adj.* Einladungs-; —ač, e *m.* Lader, Einlader *m.*; Vorlader vors Gericht.

pozývati (-ám) koho (*gen. et acc.*) vorladen; einladen.

požad-ač, —atel *m.* Begehrer *m.*

požád-alost, —anost *f.* Forderung, Anforderung *f.*, Erfordernis *n.*; —ánek, nku *m.* Favoritwunſch *m.*; —ání *n.* das Begehren, Verlangen; na —ání über Anſuchen; gegen Aufforderung; —ati (-ám) koho zač anſuchen, angehen, anlangen um etw.; aufforderu; ne—áš domu bližního svého laß dich nicht gelüſten deines Nächſten Hauſes (bibl.); —avek, požadavek, vku *m.* (požadávka *f.*) Erfordernis *n.*; Forderung *f.*; Anſpruch *m.*; (log.) Poſtulat *n.*; —livý, —ný *adj.* erwunſcht.

požad-ování *n.* Forderung *f.*; Anſpruch *m.*; —ovati čeho od koho, na kom begehren, verlangen, fordern; anſprechen, in Anſpruch nehmen.

požah-avý *adj. v.* požehavý; —nouti, požáhati (-ám) brennen, lengen; p. sud ein Faß ausbrechen. [(p. sudy) ausbrechen.

požahov-árna *f.* Pichſtatt *f.*; —ati

požal, u *m.* das Beklagen, Bejammern; *v.* žal; —ný *adj.* kläglich; bedauerlich; —ovati si n. někoma nač ſich beklagen, ſich beſchweren.

požár, u *m.* Feuerbrunſt *f.*; Schadenfeuer *n.*; Brandſtätte *f.*; *pl.* —y Sonnenrauch, Höhenrauch *m.*

požářiště *n.* Brandſtätte *f.*

požářiti röſten; se ſich; *impers.* požáří se Dämpfe ſteigen auf.

požár-ník, a *m.* Feuermann, Feuerwehrmann, Pompier *m.*; —ný, ého *m.* Brandmeiſter *m.*; —ový *adj.* Brand-.

požaroviště *n.* (žároviště) Brandſtatte *f.*, Brandplatz *m.*

požasnouti se ſich entſetzen, erſtaunen.

požebernice *f.* Rippenfell *n. v.* polrudnice.

požeh, u *m.* Brand *m.*; v p. dáti in Brand ſtecken (ſetzen); —ati (-ám) něco etwas ſengen; p. sud ein Faß ausbrennen; —avý oheň Streichfeuer, Reverberierfeuer *n.*

požehn-ání *n.* Segen *m.*; 2. Segensandacht, Nachmittagsandacht *f.*; Veſper *f.*; 3. Einſegnung *f.*; od božího p. záviſí veše počínání an Gottes Segen iſt alles gelegen; —aný geſegnet; gebenedeit; —ati (-ám) někomu, p. někoho (*acc. et gen.*) ſegnen; benedeien; preiſen; p. se (křížem) ſich kreuzigen, bekreuzigen; —avatel, e *m.* Segner *m.*

poželeti (-im, *imp.* požel!) čeho trauern; beklagen; bemitleiden, bedauern; **poženu** *v.* pohnati. [2. wünſchen.

požer-ací *adj.* Schling-; p. trubice *v.* požerák; —ač *m.* Schlucker, Verſchlinger, Freſſer *m.*; —ačka *f.* Verſchlingerin *f.*; 2. Schlingröhre, Speiſeröhre *f.*; (*sr.* jícen; požerák); —adlo *n.* Schlund *m.*; 2. fig. Abgrund *m.*; Strudel *m.*; —ák, a *m. v.* požerač; p., u *m.* Schlund *m.*, Schlundkopf *m. Pharynx*; —ný *adj.* gefräßig.

požertky *pl. m.* ein Späßchen.

požeti *n.* Abſchneidung *f.* (deš Getreides).

požhár *m. v.* požár.

požič-aj *m. sl.* die Anleihe; das Anlehen; —ek, čku *m. pol.* das Borgen; geborgte Sache; —itel, e *m. st.* Anleiher *m.*; —iti (*imp.* požič!) komu něco n. něčeho *st.* leihen, borgen.

požilý *adj.* bejahrt.

požínati (-ám) *v.* požíti.

požínek, nku, *pl.* -nky *m.* Erntefeſt *n.*; p. *m.*, požínka *f.* Schröpfe *f.*, Saher *m.*

požír-ač, -ka *v.* požerač, -ka; —ačka *f.* Teſchröhre *f.*; —ák, u *m.* ein großes Meſſer; *v.* požerák; —ati (-ám) něco auffreſſen, abfreſſen; —avec, vce *m. v.* požerač; —avý *adj.* gefräßig, baſtig, gierig; —ka *f.* Schlund *m.*, Strudel *m.*

požitč-ek, čku *m. v.* požitek; —né, čho *n.* Deputat *n.*; —ník, a *m.* Fruchtnießer *m.*; 2. Deputatbeamte *m.*; —ný *adj.* nützlich, nutzbar; fruchtbringend; Nutz-, Nutzungs-; právo -né Nutzungsrecht, Nutznießungsrecht *n.*

požitek, tku *m.* Genuß *m.*, Nutzung *f.*; 2. Eßware *f.*; Frucht *f.*; 3. Ertragnis *n.*; Nutzen *m.*; 4. Füllengicht *f.*, Pferdegift *n. Hippomanes* (Flüſſigkeit der Stuten).

požít-i (požiju, eš, e) eine Weile durchleben; p. (poživu), požívati něčeho verdauen; genießen; eſſen; p. koho jmd. unter ſich kriegen; —í *n.* Genuß *m.*; Verdauen *n.*; Verdaulichkeit *f.*

požíti (požnu, eš, e. *imp.* požni!) všecko, mnoho (p. trávu) abmähen (viel, alles).

požít-kář *m.* ein Genußſüchtiger; —kářství *n.* Genußſucht *f.*; —kovati Nutzen ziehen; —ný *adj.* Nutzungs-.

požíva *f.* Vorrat *m.*; 2. Verbrauch *m.*

požív-adlo *n.* Nahrungsmittel *n.*; —álek, lka *m.* Nießling *m.*, Lebemann, Lebemenſch *m.*; —ání (p. něčeho) das Genießen, Genießung, Nutznießung *f.*, Genuß *m.*; *pl.* -aniny *pl. f. v.* poživiny; —atel, e *m.* Nutznießer, Fruchtnießer *m.*; -ka -in; -stvi *n.* Nutzrecht, Nutznießungsrecht *n.*; —ati (-ám) něčeho etwas genießen; eſſen; —avý *adj.* genußſüchtig.

poživ-ek, vku *m.* Genuß *m.*; Genußmittel *n.*; —ení *n.* Nahrung *f.*, Lebensunterhalt *m.*; —iny, —atiny *pl.* Viktualien; Kommeſtibilien; Konſumtibilien; —iti (-im, *imp.* poživ!) koho nähren, ernähren; ſe ſich; —ný *adj.* Nahrungs-; -ná daň, -ná berně Verbrauchsſteuer *f.*; —ohojný *adj.* genußreich.

poživotní úloha Lebensaufgabe *f.*

požlábek, bku *m.* Hohlleiſte, Kehlleiſte *f.*, Kehlſtoß *m.*

požl-outlý, —utlý, —utalý, —utavý *adj.* gelblich; —utiti (*imp.* požluť!) něco gelb machen.

požonka *f. sl.* Preßburger Metzen.

požříti (požřu, -řeš, -ře, *imp.* požři!) něco etw. verſchlingen.

pra- Ur-, Groß-, Erz-; —bába *f.* Urgroßmutter *f.*; —boh, a *m.* Urgott *m.*; —bohač *m.* ein ſteinreicher Mann; —břidlice *f.* Urſchiefer *m.*; —bydlitel, e *m.* Urbewohner, Ureinwohner *m.*; *pl.* -lé *Aborigines*; —bylina *f.* Urpflanze *f.*; —bytný *adj.* urtümlich.

pracant, a *m.* Arbeitsjäger *m.* fig. (übertriebener fleißiger Arbeiter).

práce *f.* (*inst. sing. et gen. plur.* praci) Arbeit *f.*; p. chvatná málo platná allzu große Haſt bringt wieder lange Raſt, eile mit Weile; to nestojí za práci das iſt der Mühe nicht wert; jaká práce, taková odplata (pláce) (taký plat) wie die Arbeit, ſo der Lohn; nikdo bez práce neji koláče ohne Mühe kein Genuß.

prací *adj.* Waſch-.

prac-ička *f.* kleine Arbeit *v.* práce; p., —inka *f.* Pfötchen *n. v.* pracka.

prac-ka, —na *f.* Pfote, Tatze *f.*

prac-né, ého *n.* Proviſion *f.*, Bemühungsgebühr *f.*; —ně *adv.* mühſam, mühſelig; —ný *adj.* ſchwer, mühſelig, mühſam; 2. arbeitſam.

pracovati něco (p. o něčem, na něčem, v něčem) arbeiten; p. cestou, po světě, v světě, přes svět, přes pole *st.* reiſen, wandern (in der Welt handeln); k. ku porodu in Kindesnöten liegen; p. k smrti in den letzten Zügen liegen.

pracov-itost *f.* Arbeitſamkeit *f.*; pracovitost je vzácný host Arbeitſamkeit iſt die beſte Lotterie; —itý *adj.* arbeitſam, betriebſam; —na *f.* Arbeitszimmer *n.*; Arbeitslokal *n.*, Arbeitsſtätte *f.*, Atelier *n.*; 2. Arbeitshaus *n.*; —ní *adj.* Arbeits-; p. pokoj *v.* pracovna; p. řád Arbeitsordnung *f.*; —nice *f.* Arbeiterin *f.*; —ník, a *m.* Arbeiter *m.*; —ný *adj. v.* pracovitý. [Schläger *m.*

prač *m.* Raufer *m.*, Raufbold *m.*,

prač-e, ete, *pl.* —ata, *st.* Schleuder *f.*; 2. Speßrute, Speßgerte *f.*; fig.

Strafe, Züchtigung *f.*; —ka *f.* Rauferei, Schlägerei, Keilerei *f.*; 2. Wäscherei *f.* (prací stroj Waschmaschine *f.*); 3. Schlägerin, Rauferin *f.*; 4. Wäscherin *f.*; —ník, a *m.* Schleuderer *m.*

pračlověk, a *m.* Urmensch *m.*

přad, u *m. v.* přádek; —ací, prädací Spinner; —ák, a *m.* Spinner *m.*

přadar, u *m.* geschenkte Sache.

přadávní, pradávný *adj.* uralt; od pradávna von uralters her, seit unden-klichen Zeiten.

přaděd, a *m.* (*pl.* —ové) Urgroßvater *m.*; Altvater *m.*; —ové *pl.* die Ahnen, Urahnen; —ové, čho *n.* das urgroß-väterliche Vermögen; —ovský *adj.* ur-großväterlich.

přadějiny *pl. f.* Urgeschichte *f.*

přádek, dku *m.* Spinnrad *n.*

přádel-ka *f.* Waschfrau *f. v.* pradlena; —ko, prádýlko *n.* Kinderwäsche *f.*; —na, pradelna *f.* Waschstube *f.*, Waschhaus *n.*; parní p. Dampfwaschanstalt *f.*; 2. Wäsche-fabrik *f.*

přádelna *f.* Spinnerei *f.*, Spinn-fabrik *f.*, Spinnstube *f.*; Spinnhaus *n.*

přádelní *adj.* Wasch-, Wäsche-.

přadeln-i *adj.* Spinn-; —ice *f.* Spinnerin *f. v.* přadlena; 2. Spinn-stube *f. v.* přádelna; —ictví *n.* Spinner-gewerbe *n.*; —ík, a *m.* Spinner *m.*; —iny *pl. f.* Gespinstpflanzen.

přádel-ník, u *m.* Wäschkasten *m.*; 2. Waschbleuel *m.*; p., a *m.* Wäscherelbesitzer *m.*; —ský *adj.* Wasch-; p., čho *m.* Waschherr *m.*; —ská *f.* Waschfrau *f.*

přadenář *m.* Garnhändler *m.*

přadeno *n.* Strähne *f.* (ein Garnstück).

praděti *pl. f.* Urenkel.

přádk-a *f.* Spinnerin *f.*; 2. das Spinnen; *pl.* —y Kunkel *f.*; —ář *m.* Kunkelgänger *m.*; —o *n. v.* vřeteno.

přadl-ák, a *m.*, —ec, dlce *m.* Spin-ner *m.*

pradl-ec, dlce *m.* Wäscher *m.*; —en, u *m.* Waschtrog *m.*; —ena, —i *f.* Wä-scherin *f.*

přadl-ena, —í *f.*, —ice, —yně *f.* Spinnerin *f.*; —íř *m. v.* přadlec.

pradlíř *m. v.* pradlec. [přádelník.

přádln-ice, —ík, a *v.* přádelnice,

prádlo *n.* die Wäsche, Weißzeug *n.*; 2. das Waschen; 3. (mont.) Waschwerk *n.*; 4. p., *pl.* prádla (na prádle) Wasch-anstalt *f.*, Waschhaus *n.*

přádlo *n.* Gespinst *n.*; 2. Spinnerei *f.*; —vina *f. v.* přádelna.

přádník, a *m. v.* přádelník.

pradoba *f.* Urepoche *f.*, Urzeit *f.*

přadu *v.* předu, přísti.

prae.... *v.* pre....

prah, práh, *gen.* prahu *m.* Schwelle *f.*, Schweller *m.*; 2. Wasserfall *m.*; *pl.* —y Kataratte, Stromschnellen (*v.* slapy); fig. na prahu smrti an der Schwelle des Todes. [spannen.

přáhati (-ám) něco spannen, ein-

prahl-ec, hlce *m.* Springflachs *m.* (der sehende offene Flachs); —ina *f.* dürrer Ort; —ý *adj.* dürr.

prahnouti (od horka) dorren, dürre werden, heiß werden; p. žízní vor Durst verschmachten; p. po něčem sich sehnen, wornach schmachten.

prahory *pl. f.* Urgebirge *f.*

přahoušel, šle *f. v.* přehrsk.

prach, u *m.* Staub *m.* (p. na silnici); 2. Pulver *n.*, Mehl *m.*; p. střelný Schießpulver *n.*; p. a broky! Pulver und Blei! Kraut und Lot! Blitz und Hagel! 3. p. Flaumfeder *f.*; 4. *pl.* —y die Räude (Kht.); 5. fig. *vulgo* —y Moos *n.* (Geld); ten má —y ber hat Batzen.

prach, na p., —em, do —u völlig, ganz; p. nic (pranic) gar nichts; na p. zkažený total oder gänzlich verdorben.

prach-anda, —aranda *f.* Bienmehl *n.* (geriebene, gedörrte Birnen); —ař *m.* Pulvermüller, Pulververkäufer *m.*; 2. Mehl-staubkehrer *m.*; —árna *f.*, —áreň, rně *f.* Pulverturm *m.*, Pulvermühle *f.*; 2. Pulvermagazin *n.*; 3. Staubboden *m.* (in der Mühle); —árnik, a *m.* Pulvermüller, Pulvermacher *m.*; —eň, prácheň, chně *f. v.* prachno; *v.* práchno; —livý *adj. mor.* Staub-; staubig.

prachmo *n.* Wurmmehl *n.*

práchnětí (3. -ní) *v.* prachnivěti.

prachneznámý (praneznámý) *adj.* ganz unbekannt.

prachnička *f.* Zunderbüchje *f.*

práchnilka *f.* Darmfäule *f.* (Krank-heit des Rindviehes).

práchnisko *n. v.* práchno.

prachniv-ění *n.* Verwesung *f.*; —ěti verwesen; morschen, modern, zu Staub werden; —ina *f.* das Morsche; —ý *adj.* morsch.

práchno *n.* morsche Sache; morsches Holz, faules Holz; Mulm *m.*; Zunder *m.*

práchn-outi *v.* práchnětí; —utí *n.*, p. knihy Löserdurre *f.*, Rinderpest *f.*

prachokut, ú *m.*, prachoš *m.* Staub-käfer, Erdkäfer *m.* *Op.trum.*

prachov-eň, vně *f. v.* prachárna, prachovna; —ina *f.* feinster Staub; —ité *n.* Staubgrube *f.*; 2. Pulverhof *m.*; Pulverstätte *f.*; —ka *f.* Flaumfeder-bett *n.*; 2. Staubsieb *n.*; 3. Pulverhorn *n.*; —na *f.* Pulvermühle *f.*; 2. Pulver-turm *m.*; Pulverkammer *f.*; Pulver-magazin *n.*; 3. Zündpfanne *f.* (bei der Büchse); —ní *adj.* Pulver-; —nice *f.*, —nička *f.* Pulverhorn *n.*; 2. Pulversack *m.*; 3. Zündpfanne *f.*; —ník, a *m.* Pulvermüller *m.*; —ý *adj.* Staub-; 2. Pulver-; 3. —á peřina Flaumfeder-bett *n.*

prachzlý (prazlý) *adj.* grundböse.

prajiný *adj.* ganz anders.

prak, u *m.* Schleuder *f.*; —em házeti, z —u házeti schleudern, mit der Schleuder werfen; p., a (brok) *m.* Brack (Hund); —ěř, e *m.*, —evník, a *m. st. v.* prakovník.

pra-kmen, e *m.* Urstamm *m.*; —kmet, a *m.* Greis *m.*; Altvater *m.*, Urahn *m.*; —kořen, e *m.* Stammwurzel *f.*

prakostroj, e *m.* Schleudermaschine, Wurfmaschine *f.*

prakov-nice *f.* Schleuderin *f.*; 2. Schleudermaschine *f.*; —nictví *n.* Ballistik *f.*; —nik, a *m.* Schleuderer *m.*; —ý *adj.* Schleuder-.

prakse (praxe) *f.* Praxis *f.*

prakt-icky, —ičný *adj.* praktisch; —ičnost *f.* Praktik, praktische Fertigkeit.

praktik, a *m.* Praktiker *m.*, Praktikus *m.*; —a *f.* Erfahrung *f.*; Praxis *f.*; *pl.* —y Ranke, List *f.*; —ant, a *m.* Praktikant *m.*; —ář *m.* Ränkemacher *m.*; —ovati praktizieren; ausüben, vollziehen; Ränke schmieden; wahrsagen.

prál, a, o [= pravil, a, o) sagte.

pralacino *adv.* sehr billig.

prales, a *m.* Urwald *m.* [Flöße *f.*

prám, u *m.* Prahm *m.*, Fahre *f.*; **prám** *adv. sl.* eben, gerade (přímo).

pramálo *adv.* sehr wenig.

pramalý *adj.* sehr klein.

pramáti (*gen.* -mateře), pramatka *f.* Urmutter, Ahnfrau *f.*

pramen, e *m.* Quelle *f.*; p. vody Springquelle *f.*; Sprudel *m.*; Brunnenader *f.*; p. (léčivý) Gesundbrunnen *m.*, Heilborn *m.*; Heilquelle *f.*; p. v louce Naßgalle *f.*; 2. Strahl *m.*; 3. Faser *pl.*; 4. Speiche *f.* (am Rade); 5. p. vlasů Haarflechte *f.*; 6. p. Arm *m.* (eines Flusses, Gebirges usw.); 7. p. dříví der Prahmen (Holz).

pramen-atka *f.* Seenessel, Meerneffel *f.*, Seenelke *f.*, Federanemone *f. Actinia*; —ejš *m.* Strahltier *n.*; —iště *n.* Quellenstätte *f.*; —iti (3. -í) einen Prahmen binden; p. se quellen, sprudeln; —itý *adj.* voll Quellen; —itá voda, —ná voda Quellwasser *n.*; —ovlasý *adj.* strahlenhaarig; —ový *adj.* Quellen-; Strahl-; —ové dříví Floßholz *n.*

prámice, pramice *f.* kleine Fähre.

praminek, pramének, nku *m.* kleine Quelle; 2. schwacher Erzgang; 3. p. těsta Wurst *f.*, Gelenk *n.* (b. Bäcker).

prámně, ěho *n.* Floßgebühr *f.*

pramoc, i *f.* Urkraft *f.*

prampouch, u *m.* Schwibbogen *m.*

pra-národ, u *m.* Urvolk *n.*

práně, ěte *n.* ein abgestilltes Ferkel.

praněř *m. v.* pranýř.

praní *n.* das Waschen; 2. das Schlagen.

přání *n.* Gönnen, Wohlwollen *n.*; Verlangen *n.*; 2. Wunsch *m.*, Gratulation *f.* [nichts.

pranic *adv.* durchaus nichts; gar

pranice *f.* Schlägerei *f.*; Rauferei *f.*, Keilerei *f.*, Rauthandel *m.*, Handgemenge *n.*

pranýř *m.* Pranger *m.*, Schandpfahl *m.*; na p. koho postaviti an den Pranger stellen.

pra-obr, a *m.* Ymer, Ymir *m.* (myth.); —obraz, u *m.* Urbild *n.*; —obyvatel, e *m.* Urbewohner, Aborigíner *m.*; —otec, tce *m.* Urvater, Stammvater, Urahn *m.*; —písek (—týsek) *m.* Türpfoste *f.*, Türverkleidung *f*; —podivný *adj.* ganz sonderbar; —podoba *f.* Urbild *n.*

prapor (prápor), u *m.* Fahne *f.*; Panier *n.*, Banner *n.*; p. vojska Bataillon; p. Flaumfedern *pl.*; —cový *adj.* Fahnen-; —ec, rce, —eček, čku *m.* Fähnlein *n.*, kleine Fahne, Standarte *f.*; 2. p. Lochkehrer *m.* (eine Stange mit einem Auskehrlappen beim Backer); —ení *adj.* Fahnen-; —ečník, a *m.* Fähnrich *m.*; Kornett *m.*; —ka *f.* (zool.) Seefeder *f.*; Seelilie *f. Pennatula*; —ník, a *m.* Major *m.*, Bataillonschef *m.*

prapra-bába *f.* Ururgroßmutter *f.*; —děd, a *m.* Ururgroßvater *m.*; —vnuk, a *m.* Ururgroßenkel *m.*

pra-první *num.* (*adj.*) ddd. allererste; —rodič, —roditel, e *m.* Urvater *m.*; —rodiče *pl.* die Ureltern; —roj, e *m.* Urschwarm *m.*; —rostlina *f.* Urgewächs *n.*

pras-ák, a *m.* Schweinhirt *m.*; 2. Schweinigel *m.*; —atář *m.* Schweinhirt *m.*; —átko *n.* Schweinchen *n.*; 2. Hemmschuh *m.*; 3. *pl.* —átka Hyaden, das Siebengestirn (astr.) (*v.* kuřátka).

prase, ete (*pl.* prasata) *n.* Schwein *n.*

pras-eci (*vulgo* —eči) *adj.* Ferkel-; Schwein-; —ecina *f.* Schweinefleisch *n.*; —ecký *adj.* schweinisch; —ectví *n.*, —ečina *f.* Schweinerei *f.*; —ečiti schweinigeln, mit der Saugglocke läuten; —ečkář *m.* Schweinhändler *m.*; —ečník *m. v.* prasetník; —enice *f.* Speitäubling *m.*

praset-ina, a *m.* Schweinstall *m.*; —ina *f. v.* prasecina; —ník, u *m.* Schweinstall *m.*; 2. Ferkelkraut *n. Hypocharis*; —ství *n. v.* prasectví.

pras-inec, nce *m.* Schweinstall *m.*; 2. Schweinkot *m.*; 3. *st. p. v.* prosinec; 4. *v.* prasenice.

prasiti se (3. -í se) ferkeln, frischen; p. se v čem sich säuisch herumwälzen; p. se čím (s čím) sich mit etw. schmieren, beschmutzen, sudeln.

prask! *int.* plaß! krach! p., u *m.* Knall, **praska** *f. v.* přezka. [Krach *m.*

prask-ač *m.* Knaller *m.*; 2. Geißel *f.*; Peitsche *f.*; —ačí *n.* Nadeln von Fichten- oder Tannenholze; Tannenreisig, Fichtenreisig *n.*; —ačka *f.* Prüngelbank *f.*; —ati, práskali (-ám, áš, á, *imp.* praskej *et* práskej!) p. něčím knallen; knastern; krachen; schnalzen; mehrere Riffe bekommen; p. koho peitschen, prügeln, wichsen; p. se sich stoßen, daß es kracht; —avec, vce *m. v.* truskavec; —avka *f.* Krachmandel *f.*; 2. Springwurfe *f. Elaterium*; 3. Rakete *f.* (prskavka); —avý *adj.* knisternd; knasternd; —nouti einmal knallen; p. koho einem einen Hieb versetzen; p. dveřmi die Tür zuschlagen; smichy p. vor Lachen platzen; *impers.* p. zerspringen; zerplatzen; bersten; už to —o! es ist schon los!

prasko *n. zrt. v.* prase.

prasko-krk, u *m.* Brechweide *f. Salix fragilis*; —krky, —rky *pl. m. sl.* (piskarky) Hirsentäschlein *pl.* (Speise); —lesy *pl. m.* Fichtenwald, Schwarzwald *m.*

praskot, u *m.* Gekrach, Geknall, Gerassel *n.*; —ati (3. -á) sehr rasseln; —ina *f.* knasterndes Holz; —ný *adj.* praskotlind [krachend.

praslepý *adj.* stockblind

přáslo *n. st.* Bretterfeld zwischen Pfählen im Zaune; 2. Strecke *f.*; 3. Gebiet *n.*

prasn-ice *f.* Mutterjau *f.*, Mutterschwein *n.*; —ový *adj.*; —á svině trächtige Sau. [steinalt.

praslavý prastarodávný *adj.* uralt,

přástev, tve *f. v.* přástka; —na *f.* Spinnstube *f.*; —nice *f.* Kunkelweib *n.*; Rockenreiserin *f.*

přást-i (předu) *v.* přísti; —ka, —va (*pl.* —ky, —vy) *f.* die Kunkel, Kunkelstube, Spinnstube *f.*; Kunkelabend *m.*; Kunkelschmaus *m.* [heim.

prastryc, e, prastryj, e *m.* der Großo-

prasvět, a *m.* die Urwelt; —ský (—ý) *adj.* urweltlich.

prašatěnka *f. v.* prašnatěnka.

prášče, ete *n.* ein Schweinchen.

pra-ščeď, —štěd, di *f.*, —ščedí *n.*; *st.* die Nachkommen.

prášček *v.* prach.

praš-e *f. v.* prašivina; —ec, šče *m.* schlechtes Weidegras.

prášek, šku *m.* Stäubchen *n.*; (med.) Pulver *n.*; p. na zuby Zahnpulver *n.*; p., ška *m.* Müllerjunge, Staubjunge *m.*

práš-ení *n.* das Stäuben; fig. Aufschneiden; —enice *f.* das Stauben; 2. Schneegestöber *n.*; —il, a *m.* Aufschneider *m.* [terling *m.*

prašina *f. v.* prašivina. 2. *sl.* Schmet-

prášiti (-ím, *imp.* praš!) něco stäuben; fig. aufschneiden, lügen; fig. pelzen, walchen (prügeln); p. se den Staub von sich nehmen; práší se es stöbert.

prašiv-ec, vce *m.* ein Kratziger, Raudiger; 2. fig. der böse Geist; 3. das Farnkraut; 4. Staubwind *m.*; —ěti krätzig werden; —ina, —ka *f.* Krätze *f.*, Räude *f.*, Grind *m. Scabies*; —ka *f.* Giftschwamm *m.*; 2. (Fliegen)schwamm, Speitäubling *m.*; —ý *adj.* krätzig, räudig, schäbig, aussätzig, grindig.

prášká *f. v.* prášenice.

práškovina *f. v.* prachovina.

prašnat-ec, tce *m.* Stelnfarn *m. Acrostichum*; —ěnka *f.* Schüffelschwamm, Becherschwamm, Ohrenschwamm *m. Peziza*; —ý *adj.* staubig.

prašn-é, ého *n.* Staubgeld *n.*; —ice *f. v.* prachovka; 2. *v.* pracharna; 3. *v.* pýchavka; 4. *v.* prasnice; —ík, u *m.* Staubkammer *f.* (in der Mühle); 2. Pulvermühle *f.*; 3. Pulverturm *m.*; 4. (bot.) Staubbeutel *m. anthera*; 5. *v.* pýchavka; —ý *adj.* Staub-; staubig; Pulver-; p. mlýn Pulvermühle; *f.*; p. most Staubbrücke *f.* (in Prag); —á brána (—á věž) Pulvertor *n.* (in Prag); —é peří Flaumfedern *pl.*

prašt-ěti *v.* praskati; zima jen to —í eine grimmige Kalte; —iti (*imp.* -i!) někoho (*acc.*) něčím schlagen, schmeißen, einem einen Hieb od. Schlag versetzen; p. sebou niederfallen.

praštěný pytlem fig. verrückt.

přátati (-am) *sl.* (*pol.*) raumen.

přátel-é (*gen.* přátel, *acc.* přátely *et* přátele) *pl. m. v.* přítel; —iti (*imp.* přátel!) Freundschaft machen; p. se sich befreunden; —ka *f. st. v.* přítelkyně; —ský *adj.* (-sky *adv.*) freundschaftlich, freundlich; verwandt; —ská *f.* eine Verwandte; —ství *n.* Freundschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Freunde; Verwandtschaft *f.* [pfahl im Zaune; Turpfosten.

pra-tesek, —týsek, sku *m.* der Haupt-

práti (peru, eš, e *et* pěru, eš, e, *imp.* per!) waschen (p. prádlo, košile; rudu); p. někoho schlagen, prügeln; p. se sich raufen.

přáti (přeju, eš, e, *imp.* přej!) někoho někomu einem etw. gönnen, vergönnen; günstig sein; p. komu štěstí atd. einem Glück ꝛc. wünschen, beglückwünschen, gratulieren. [*n.*, Urform *f.*

pratvar, u *m.* Urbild *n.*, Urgebild

praujec, jce *m.* Großoheim *m.*

prav, a, o *adj.* gerecht; p. býti Recht haben; p. zůstati (ve při) Recht behalten; sein Recht behaupten; p. býti někomu z něčeho n. za něco dafürstehen, gutstehen; p. býti za někoho für jmd. haften; gutstehen; p. býti čemu nachkommen (einem Befehle, seiner Pflicht *etc.*); p. býti svým věřitelům seinen Gläubigern bezahlen; *srv.* pravý.

prav-ačka *f.* die Rechthandige; —ák, a *m.* der Rechthandige (der die rechte Hand gebraucht).

pravd-a *f.* die Wahrheit *veritas*; to je p. das ist wahr; to není p. das ist nicht wahr; v —ě wahrhaft; v —ě, opravdu wirklich; p. *st.* das Recht; Gesetz *n.*; miluj pravdu a varuj se pošetilosti liebe Wahrheit, meide Narrheit! pravdu sobě mluvme, dobří spolu buďme (pravda žije, v oči bije) fig. Wahrheit ist selten Kraut, noch seltner wer sie wohl verdaut; p. *adv.* jawohl, freilich.

pravdépodobn-ost *f.* Wahrscheinlichkeit *f.*; —ý *adj.* wahrscheinlich.

pravd-iti (*imp.* -i!) něco für wahr sagen; wahr machen; p. se wahr werden; —ivost *f.* Wahrhaftigkeit; —ivý *adj.* (—ivě *adv.*) wahr, wahrhaft, wahrhaftig, veritabel; —ivě a věrně wahrheitgetreu.

pravdo-cit, u *m.* Wahrheitsgefühl *n.*; —datný *adj. st.* gesetzgebend; desky —datné Gesetztafeln *pl.*; —libný, —milovný *adj.* wahrheitliebend; —milovnost *f.* Wahrheitliebe *f.*; —mluvce *m.* Wahrheitsprecher *m.*; —mluvný *adj.* wahr redend; wahrhaft; —tvárný *adj.* wahrscheinlich. [runde Wahrheit.

pravdouci *adj.*; p. pravda klare od.

pravdo-vitý, —vý *adj.* (opravdový) wahrhaft; —zdajný *adj. mor.* wahrscheinlich; —zvěstný *adj.* wahrkündend, orakulisch, wahrsagend.

pravdymilovn-ost *f.*, —ý *v.* pravdomilovnost, —ný.

právě *adj.* recht, richtig; wahrhaft, freilich; gerade, eben; p. včas zu rechter Zeit; p. odešel soeben ist er fortgegangen; ba p. jawohl.

pravedl-enství *n. st.* Gerechtigkeit *f.*; —ný *adj. st. v.* spravedlivý.

pravěk, u *m.* Uralter *n.*; Urzeit, Vorzeit *f.*; —ý *adj.* uralt, Ur-.

prav-énka *f.* Klappbaum, Krachbaum *m. Justitia*; —ěti rechtlich werden.

prav-ice *f.* die rechte Hand, die Rechte; die rechte Seite; —ičak, a *m.* Mitglied der Rechten (im Parlament).

pravideln-ě *adv.* regelmäßig; —ost *f.* Regelmäßigkeit *f.*; —ý (pravidlný) *adj.* regelmäßig; regulär.

pravidlí *n.* Reglement *n.*, Norm *f.*

pravidlo *n.* die Regel, Maßregel, Maßgabe, Richtschnur *f.*; Richtmaß *n.*; Wahlspruch *m.*; Leitfaden *m.*; *pl.* —la die Statuten; zpravidla regelmäßig, in der Regel; —vati maßregeln.

prav-ina *f.* Richtung *f.*; —itel, e *m.* Verwalter, Verweser *m.*

praviti (-ím, *imp.* prav!) něco někomu sagen; sprechen; 2. *st.* rechtfertigen; 3. (připr.) bereiten.

pravítk-ář, e *m.* fig. Pedant *m. v.* puntičkář; —o *n.* Lineal *n.*

právn-í *adj.* Rechts-; juridisch, Gerichts-; gerichtlich; rechtlich; p., iho *m.* Justizlär *m.*; —ický *adj.* juridisch; —ictví *n.* Jurisprudenz, Rechtswissenschaft *f.*; —ík, a *m.* Jurist *m.*, Rechtsgelehrter, Justizmann *m.*; —ost *f.* Rechtszustand *m.*

pra-vnučka *f.* Urenkelin *f.*; —vnuk, a *m.* Urenkel, Großenkel *m.* [lich.

právný *adj.* rechtmäßig, gerecht; recht-

pravo *adv.*; na p., v p. *adv.* rechts.

právo *n.* Recht *n. jus.*; p. přirozené Naturrecht *n.*; p. státní Staatsrecht *n.*; p. soukromé Privatrecht *n.*; p. církevní Kirchenrecht *n.*; p. obyčejové Gewohnheitsrecht *n.*; p. násilnické (p. pěstní) Faustrecht *n.*; p. mezinárodní Völkerrecht *n.*; p. k něčemu (p. nad někým) das Recht zu etw., die Berechtigung, die Befugnis; 2. das Gesetz; 3. das Gericht, Gerichtsbarkeit; 4. die Justiz; 5. (rychtářské p.) Richteramt *m.*; p. na někoho pustiti n. vésti das Recht ergehen lassen; erequieren; vrch práva *st.* der letzte Grad der Exekution; pořad práva Rechtsweg *m.*

pravo-běžný *adj.* rechtlaufig; —dávce *m.* Gesetzgeber *m.*; —kout, u, *lp.* pravý kout Rechteck *n.*; —krut, a *m.* Rechtsverdreher *m.*; Rabulist *m.*; —libný *adj.* rechtlich; —mil, a *m.* Rechtsfreund *m.*

pravomoc, i, —nost *f.* Gerichtsbarkeit, Gerichtsverwaltung *f.*; Jurisdiktion *f.*; Rechtskraft *f.*; —ník, a *m.* Gerichtsverwalter *m.*; —nost *f. v.* pravomoc; —ný *adj.* rechtskräftig; berechtigt (zu richten ermächtigt).

pravomysl, u *m.* Logik *f.*; 2. Rechtssinn *m.*; —ný *adj.* geradsinnig, wahrdenkend.

pravo-noska *f. v.* křivonoska; - pis, u *m.*, —písemnost *f.* Orthographie *f.*; Rechtschreibung *f.*; —písný *adj.* orthographisch; —platný *adj.* (-ně *adv.*) rechtsgultig, rechtskraftig; —podstatný *adj.* rechtsbeständig; —řečnost *f.* Rechtsverdrehungslehre *f.*; —slav, a *m.* Rechtswart *m.*; —slaví *n.* Orthodoxie *f.*; —slavný *adj.* orthodox (-ná církev).

pravost, i *f.* Richtigkeit *f.*, Wahrheit, Echtheit *f.*; Authentizität; Gerechtigkeit, Rechtmäßigkeit *f.*

pravo-stavný *adj.* senkrecht; —stný *adj.* billig (moral.); -ta *f.* das Wahre; 2. *st.* Prozeß *m.*; —tah, a *m.* Prozeßverzögerer *m.*; Rechtsdreher *m.*

pravot-ář *m. st.* Advokat *m.*; —ářství *n. st.* Advokatur *f.*; —iti *et* p. se rechten, prozessieren; —ný *adj.* rechtlich; den Prozeß führend.

pravo-úhelný *adj.* rechtwinkelig; —vati (souditi) se s kým rechten; —vec, vce *m. v.* pravověděc, právník.

pravověd-a *f.* Rechtswissenschaft *f.*; —ec, dce *m.* ein Rechtsverständiger, Rechtsgelehrter; —ně studium rechtswissenschaftliches Studium.

pravoznal-ství *n.* Rechtskunde, Rechtsgelehrsamkeit *f.*; —ý *adj.* rechtsgelehrt.

prav-ý *adj.* recht; richtig, wahr; authentisch; p. úhel rechter Winkel; —á ruka die rechte Hand (*v.* pravice).

pravzor, u *m.* Urmuster, Urbild *n.*

přaz-ač, —ák *v.* přezák.

prazačátek, tku *m.* Urbeginn *m.*

prázd-ně, dně *f. st. v.* prázdně; —en, —na, —no leer *v.* prázdný.

prázdn-ě *f.* Leere *f.*; Muße *f.*; —ice *f.* leere, eitle Sache *f.*; 2. Leere *f.*; 3. eine Müßige; —ík, a *m.* Müßiggänger *m.*; p., u Zelertag *m.* (freier Tag); —ina *f.* ein leerer Raum, Vakuum *n.*; *pl.* —iny die Ferien, Ruhetage; vy—iti (*imp.* -il) něco leeren; ausleeren; 2. müßig sein, ruhen; —ivý *adj.* müßig.

prázdno *n.* das Leere; je p. (*adv.*) es ist leer; frei; na p. *adv.* aufs Leere, vergeblich; —duchý *adj. v.* duchaprázdný; —hlávek, vka *m.* ein leerer Kopf, Schwachkopf *m.*; —mluvce *m.* Schwätzer *m.*; Plauderer *m.*; —mluvný *adj.* geschwätzig, plauderhaft; —myslný *adj. st.* sinnlos; —st *f.* Leere *f.*; 2. Eitelkeit *f.*; 3. *st.* Müßiggang *m.*; —ta Leere *f.*

prazdnovati leer sein; 2. Muße haben.

prázdn-ý (p. něčeho, p. od čeho) *adj.* leer; müßig; eitel, vergeblich, unnütz; p. čas, —á chvile Muße *f.*; —á hlava fig. ein leerer Kopf; —á žena *st.* eine liederliche Dirne; —a činiti koho z čeho *st.* losjagen, einer Verbindlichkeit entbinden; prázdné sudy činí všudy, prázdné sudy nejvíce činí leere Tonnen geben großen Schall; prázden býti čeho *st.* etwas verlassen, melden.

prazdroj, e *m.* Urquelle *f.*

prazemec, mce *m.* ein Eingeborener, *pl.* -mci *Aborigines.*

přazka *f. v.* přezka.

prázný *etc. v.* prázdný *etc.*

prazvěr, a *m.* Urtier *n.* [einzig.

prazvláštní *adj.* ganz sonderbar; fig.

pražec, žce *m.* Schweller *m.*, Schwelle *f.*; 2. *v.* prahlec; 3. Griffbrett *n.* (an der Geige, Zither).

pražen, a, o, ý, geröstet; gebrannt; —á polivka Einbrennsuppe *f.*; —í *n.*

daš Rösten; 2. Einbrennen; 3. Einbrenne *f.*; —ice, —ina *f.* die Eierspeise, gerührte Eier; —ka *f.* Einbrenne *f.*; 2. Einbrennsuppe *f.*

pražidlo *n.* Röstmaschine *f.*; p. na kávu Kaffeetrommel *f.* [stern.

pražina *f.* erhöhter Vorplatz an Fen-

praž-inka *f. v.* pražénka; —irna *f.*, —iště *n.* Brennerei *f.*; die Röststätte; p. na kávu Kaffeebrennerei *f.*

praž-iti (-im, *imp.* praž!) něco über dem Feuer rösten; p. kávu Kaffee brennen; p. mouku Mehl einbrennen; fig. p. komu einem zuheizen; slunce —í die Sonne brennt (sengt). [*brama v.* cejn.

pražma *f.* Brassen *m.* (Fisch) *Abramis*

pražma *f.*, pražmo *n.* Sange *f.* (geröstete Körner oder Ähren); 2. Kornsgeruch *m.*

pražnec, žence *m.* Dengelgeist *m.*, Mähergeist *m.*; Bilgenschneider *m.* (in einer Volkssage).

praž-ný *adj.* Rost-, Brat-; —ná neděle der erste Fastensonntag (*Invocavit*).

pražuchy *pl. f.* gedörrte Mehlklöße.

prc-alka *f. v.* prcavka; —ati (-ám), p. se trippeln (freati); —avka *f.* Krieche *f.*, Kriechenpflaume *f.*, Pflaumenschlehe *f. Prunus insititia*; 2. Vogelkirsche, Holzkirsche *f. Cerasus avium*; —ek, cka *m.* Knirps *m.*; —na *f.*, —inka *f.* der Hintere.

prč-eti nach dem Bocke stinken; —ina *f.* Bockgestank *m.*; —iti se (koza se prčí) bocken; (die Ziege bockt); sich auf eine lächerliche Weise aufblasen.

prčka, frčka *f.* Nasenstüber *m.*

prd, u, —ek, dku *m.* Furz *m.*; —ač, —ák, a, -éč, e *m.* Furzer *m.*

prdel, e *f.* Arsch *m.*; —kář *m.* Quesserer *m.*; —kovati *et* p. se okolo někoho quesstern, querlen.

prd-ěti (-ím, -íš, -í, -íme, -íte, -í) furzen; —ivál, a, —lavec, vce *m.* Furzer *m.*; —lavka *f. žert.* blähender Rettig; —lavý *adj.* furzend; —loch, —loun, a *m. v.* prdoch; —nouti furzen (einmal); —ouch, prdoch, a *m.* Furzer *m.* (fig. starý p.).

pře *f.* (p. o něco) Streit *m.*, Hader, Zwist *m.*; Prozeß, Rechtsstreit, Rechtshandel *m.*; Notdurft *f.*; při míti einen Streit od. Prozeß haben; při vésti s kým, při líčiti verfahren, verhandeln.

pře- *praep.* (in Zssf.) durch-; über-; entzwei-; zer-; vorbei-; *adv.* zu viel; überaus; allzu-; —barviti umfärben.

přeběda! *int.* o Jammer!

přeběh, u *m.* Überlauf *m.*; 2. *v.* průběh; p., a, —lec, hlce, —lík, a *m.* Überläufer, Deserteur *m.*; —nouti kam überlaufen; desertieren.

přebend-a *f.*, obroči Präbende *f.*, Pfründe *f.*; —ář, —ník, a *m.* Pfründner, Präbendär, Präbendist *m.*

přeběr, u *m.* das Überklauben, Verlesen; —ač *m.* Klauber *m.*; —ačka *f.* Klauberin *f.*; Klauberei *f.*; Klaubtruhe *f.*; —ačný *adj. v.* přebíravý, —ek, rku *m.*; —ka *f.* Ausschuß *m.*, Brack *n.*

přeber-ný *adj.* ausklauberlich; —u *v.* **přebídnout** *adj.* erbärmlich. [přebrati.

přebíh-ání *n.* Gelaufe *n.*, Lauferei *f.*; Hinüberlaufen *n.*; 2. Desertion *f.*; —ati (-ám) überlaufen (eine Zeit lang); p. hin- und herlaufen; desertieren (haufenweise); —avý *adj.* zum Hinüberlaufen

přebíjeti *v.* přebíti. [geneigt.

přebír-ač *m. v.* přeběrač; —ání *n.* Klauben *n.*; Klauberei *f.*; —ati (-ám) něco, p. se v čem klauben, durchklauben; lesen; p. hrách Erbsen klauben; —avý *adj.* ausklauberlich; —ka *f.* Klauberei *f.*; 2. Ausmusterung *f.*; 3. Klaubtrube *f.*

přebít-ek, tku *m.* Stich *m.* (im Kartenspiel); —i (biju, eš, e) stechen, überstechen (im Kartenspiel); 2. *st.* rauben; —i *n.* Stich *m.* (Kartenp.).

přebížka *f.* (Mus.) Paßage *f.* (fr.).

přeboh, a *m.* (*voc.* přebože! großer Gott!) *v.* praboh.

přebohatý *adj.* steinreich.

přeboj *m. st.* Raub *m.*; —ník, a *m.* Räuber *m.*: —ovati überwinden.

přebolestný *adj.* überaus schmerzhaft.

přebornik, a *m.* Überwinder, Sieger *m.* (Turn.).

přebrakovati ausmerzen; durchsichten.

přebrati (-beru) něco etw. klauben, auslauben, lesen; ausmustern; zu viel nehmen; sich vergreifen; p. se někam sich auf einen andern Ort begeben; p. se něčím sich überladen, sich übernehmen.

přebředný, —brodný *adj.* durchwatbar; —břísti (—bředu) řeku atd. durchwaten, überwaten.

přebudiž bohu žel! leider Gottes.

přebudu *v* přebyti. [*f.*

přebujení *n.* (révy vinné) Hirkulation

přebydl-í *n.* Unterkunft *f.*; —ovati *st.* dauern.

přebyt, u *m.* Aufenthalt *m.*; —ečný *adj.* überreichlich; —ek tku *m.* Überschuß; Überrest *m.*; Überbleibsel *n.*; 2. Wohnung *f. v.* příbytek.

přebyti (přebudu, eš, e) überbleiben, übrig bleiben, darüber sein; p. koho einen überleben; světa nepřebudem! die Welt bleibt wie sie gewesen!

přebytný *adj.* überreichlich, passierbar; p. list Aufenthaltsschein *m.*

přebyv-ač, —atel, e *m.* Bewohner *m.*; —adlo *n. v.* příbytek.

přebýv-ání *n.* Aufenthalt *m.*; 2. Wohnsitz *m.*; —ati (-ám) überbleiben; p. někde wohnen, sich aufhalten.

přebyv-ky *pl. m. st.* Besuch *m.*; —ný *adj.* bewohnbar; Aufenthalts-; p. pták Standvogel *m.*

přec, přece *adv. et conj. v.* předce.

přeceditі durchseihen, umseihen.

přece-niti (*imp.* přeceň!), přeceňovati co überschätzen, überbieten; p. se sich überheben; —ňování *n.* Überschätzung *f.*

preclik, u *m.* Brezel (Prezel) *f.*, Ringelbrot *n.*; Kringel, Krengel *m.* (*f.*); —y u pluhu Ringsteine beim Pfluge; fig. —y Fesseln *pl.*; —ář, preclikář, e *m.* Brezelmann; Brezelbacker *m.*

přecp-ání *n.* Überfüllung *f.*; —ati (-cpám *et* -cpu, *imp.* přecpi!) něco überfüllen; **přeč** *v.* pryč. [stopfen; se sich.
přeč, i *f.* Quere *f.*
přečasniti (*imp.* -i!) verfrühen.
přečasný (předčasný) *adj.* vorzeitig.
přečasto *adv.* gar oft.
přečekati (-ám) *v.* přečkati.
přečerp-ací stanice Pumpenstation *f.*; —ati (-ám), —ávati überschöpfen.
přečetný *adj.* sehr zahlreich.
přečin, u *m.* das Vergehen; p. *sl.* Schublade *f.*; —ění *n.* das Vergehen; —iti (*imp.* přečiň!) zu viel tun; 2. vergehen; —ka *f. sl.* Schublade *f.*; —livý *adj.* verbrecherisch.
přečisti (přečtu, eš, e, *imp.* přečti! *trsgr.* přečet, -ši) něco überlesen, durchlesen; überzählen, durchzählen.
přečist-itel, přečišťovatel, e *m.* Reiniger *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!), přečišťovati něco reinigen; raffinieren; filtrieren; **přečistý** *adj.* sehr rein. [läutern.
přečkati (-ám, *imp.* přečkej!) něco etw. abwarten; ausdauern; p. koho (*acc.*) jmd. überleben; šťastně přečkáno! glücklich überstanden!
přečný *adj. v.* příčný.
před (přede vor mehreren Konsonanten) *prp. cum instr.* vor; ehe, eher; p. námi vor uns; p. časem ehemals, vor einer Zeit; frühzeitig, früh; p. časy vor Zeiten, ehemals; p. půlnocí vor Mitternacht; p. očima vor Augen; p. mořem diesseits des Meeres; přede dveřmi vor der Tür; přede vším vor allem, vorzüglich; přede všemi vor allen; in Gegenwart aller; p. *cum acc.* vor; p. vrata vor das Tor; p. oči postaviti vor die Augen stellen; p. něj, p. něho (předeň) vor ihn.
před, u *m.* Vorderteil *m.*; na p. (napřed) voran; voraus; na p., ku —u, v před vorwärts, nach vorne; z —u, od —u von vorn. [ich habe Vorhand.
předa *f.* Geipinšt *n.*; 2. já jsem p.
předák, a *m.* Spinner *m.*; 2. Vordermann, Vormann *m.*; 3. Vormäher *m.*; Vorarbeiter *m.*; 4. (volit.) Notabel *m.*; p., u *m.* Vorderfloß *n.*; 2. Schürze *f.*; 3. Schoßfell *n.*
předaleký *adj.* himmelweit.
předalpský *adj. cisalpinus.*
před-ánko *n. v.* přadeno; —árna *f. v.* přádelna.
předati (předám, *imp.* předej!) komu čeho zu viel geben, vergeben; übergeben; traditionell überliefern; *st.* p. koho (zraditi) verraten; p. se zu weit gehen; zu viel geben; sich übergeben.
předbašti *n.* Außenwerk *n.* (Fortif.).
předběh, u *m.* Vorlauf *m.*; p., a, —a *m.* Vorläufer *m.*; —nouti něco n. koho (*acc.*) überlaufen; vorlaufen, vorherlaufen; —oun, —un, a, předběžce *m.* Vorläufer *m.*
předběžn-ě *adv.*, zatím vorläufig; —ík, a *m. v.* předběhoun; —ý *adj.* (předchozí) vorläufig, vorgängig; Vor-; —é vzdělání Vorbildung *f.*
předbíhati (-ám) někomu, něčemu zuvorlaufen; nepředbíhaje (-íc) unvorgreiflich.
předboj, e *m.* Vorkampf *m.*; —ník, —ovník, a *m.* Vorkämpfer *m.*
předboří *n.* Vorholz *n. v.* předlesí.
předbyt-nost *f.* Präexistenz *f.*; —ný *adj.* präexistierend; —ovati präexistieren.
předce (přece, přec) *conj.* doch, dennoch; gleichwohl.
předce *m. v.* předlec.
předcit, u *m.* Vorgefühl *n.*
předcvičitel *m.* Vorturner *m.*
předčas-i *n.* Vorzeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) vorzeitig, frühzeitig; verfrüht.
předčí (předší) *adj. sl.* vorgesetzt.
předčit-ání *n.* (předčetba *f.*) Vorlesung *f.*; —árna *f.* Vorlesezimmer *n.*; —atel, e *m.* Vorleser *m.*; -ka -in; —ati (-ám) někomu něco vorlesen.
předč-iti (-ím, íš, í, *imp.* předči!) někoho (*acc.*) něčím n. v něčem. p. před kým, p. někomu einem zuvorkommen; jmd. übertreffen; Vorzug haben; —ivý *adj.* rangsüchtig.
předčití *n.* Vorgefühl *n.* [historisch.
předdějinný *adj.* vorgeschichtlich, präpředdomí *n.* Vorhaus *n.*; —dveří *n. v.* přededveří; —dvoří *n.* Vorhof *m.*; **předě** *prp. v.* před. [*v.* přededvoří.
předec, dce *m.* Spinner *m.*; 2. Vorgänger *n.* (předek).
přede-dní *n.* die Zeit vor Tagesanbruch; —dveří *n.* der Platz vor der Tür; Vordertür *f.*; —dvoří *n.* Vorhof *m.*
přede-hra *f.*, —hří *n.* Vorspiel *n.* (Theat.); p., —hrávka *f.* Ouvertüre *f.*; Präludium *n.* (mus.); —hrávati (-ám) präludieren.
předehřívač *m.* Vorwärmer *m.*
předejíti (předejdu, eš, e) někoho (*acc.*) vorkommen, zuvorkommen (einem), vor einem gehen, vorangehen, vorausgehen; p. něco, p. nemoc eine Krankheit verhüten; vorbeugen; p. si někoho jmd. für sich gewinnen.
předejmení *n.* Vorname *m.*
předejmouti (předejmu) něco etwas vornehmen.
před-ek, dku *m.* Vorderteil *m.* (*n.*); p. korábu Bug *m.*; *v.* příďa; 2. p. Vorrang *m.*, Vorrecht *n.*, Vorzug, Vorteil *m.*; p., dka *m.* Vorjahr, Vorgänger *m.*, Stammvater *m.*; Ahnherr *m.*; *pl.* —kové die Vorfahren, Voreltern, Ureltern *pl.*; Ahnen *pl.*; *pl.* —ky Vierwürze *f.*; Vorschuß *m.*, Vorlauf *m.* (beim Branntwein); na —ku vorn. [Region *f.*
předěl, u *m.* (*rus.*) Abteilung *f.*;
předěl-ati (-ám), —ávati něco umarbeiten; rekonstruieren; —ávka *f.* Umarbeitung, Rekonstruktion *f.*
předěl-itel, e *m.* Abteiler *m.*; —iti (-ím, *imp.* předěl!) abteilen. [spinst *n.*
předeň *adv.* vor ihn; p., dně *f.* Ge-
předen-i *n.* das Spinnen; —o, předénko *n. v.* přadeno; —ý gesponnen.
přede-psaný *adj.* vorgeschrieben; —psati (předpíšu, eš, e, *imp.* předpiš, předepiš!) něco někomu vorschreiben;

nic nepředpisujíc ohne etwas vorzuschreiben, unmaßgeblich, unvorgreiflich.

přede-slanec, nce *m.* Vorangeschickte *m.*; —slati (-šlu) něco vorausschicken, voranſenden; —slání *n.* *v.* *n.*

předestříti (-stru, -střeš, -stře, *imp.* -stři!) něco vordeßen; vorlegen, vorſchlagen; vorgeben, vorwenden (předstírati).

přede-šle *adv.* vorher; —šlý *adj.* vorig, vorherig, vorgängig; vergangen.

předevčír-ek, rka *m.* der vorgeſtrige Tag; od —ka ſeit vorgeſtern; —em *adv.* vorgeſtern. [derſt (*v.* přede).

především *adv.* (přede vším) zuvörderſt (*v.* přede).

předezvěd, u *m.* Vorerkennung, Erkundigung.

předežní *n.* Vorernte *f.* [fahrung *f.*

před-házka *f.* Vorwurf *m.*; (mu!.) p., *lp.* předrážka Vorſchlag *m.*; —hazovati něco někomu vorwerfen.

předhlaví *n.* Vorderhaupt *n.*

předhlídavost *f.* Vorausſicht *f.*

předhoditi (*imp.* -hoď!) někomu něco (p. psu kosť) vorwerfen.

předhon, u *m.* Vortrieb *m.*; Vorhut *f.*; —či *adj.* Vortreiber-; p., iho *m.*, —ec, nce *m.* Vortreiber *m.*; —iti koho einem zuvorkommen, zuvoreilen, zuvorlaufen.

před-hoří *n.* Vorgebirge *n.*, Kap *n.* (lt. *Promontorium*, fr. *Cap*); —horsko *n.* Kapland *n.*; —horský *adj.* vor dem Gebirge befindlich; *cisalpinus*.

předhozka *f.* *v.* předhůzka.

předhra *f.* *v.* předehra.

před-hradbí *n.* Glacis *n.*; —hradí *n.* Vorburg *f.*; Vorplatz der Burg.

předhůzka *f.* Vorwurf *m.*

před-cházeti (*imp.* —cházej!) koho einem vorgehen, vorhergehen; p. koho svým příkladem mit Beiſpiel vorangehen; p. si někoho ſich um jmds. Gunſt bewerben; einem zuvorkommen; ta věc —chází die Sache geht voraus; pýcha —chází pád Hochmut kommt vor dem Falle.

před-chod, u *m.* Vortritt *m.*; —chodec *v.* předchůdce; —chorobí *n.* Vorkrankheit *f.* *Prodromus morbi*; Symptome *pl.* *n.*; —choze *f.* *st.* *Antecedens* (*n.*) das Vorhergehende; —chozí *adj.* vorläufig; Vor-; p. počet *v.* rozpočet; p. sněm Vorparlament *n.*; př. spisy *pl.* Vorakten *Priora n.*; p. vědomosti *pl.* Vorkenntniſſe; p., iho *m.* *vn.*; —chůdce *m.* Vorgänger *m.*; Vorbote *m.*; Vorfahr *m.*

předchuť, ti *f.* Vorſchmack *m.*

před-chvat, u *m.* Vorgriff *m.*; —chvátiti, —chvátnouti koho čím, někomu něco vorgreifen; etw. entreißen, wegnehmen.

předil, u *m.* *v.* předěl.

předina *f.* Vorderteil *m.* (*n.*); 2. Vorlauf *m.* (Wein); 3. p. vozu Schoßkelle am Wagen.

přediště *n.* Spinnhaus *n.* *v.* přádelna.

předivíny *pl.* *f.* Geſpinnſtpflanzen *pl.*

přediviti se ſich viel wundern.

předivný *adj.* wunderlich.

předivo *n.* Geſpinſt *n.*, Gewebe *n.*; Spinnmaterial *n.* [ſtimmen.

předjednati (-ám) něco *st.* vorbe-

předjesení *n.* Vorherbſt *m.*

předjeti (-jedu, eš, e) koho einem vorreiten, vorfahren; überfahren.

předjevištĕ *n.* (Theat.) Vorbühne *f.*, Rampe *f.* [Omen *n.*, Vorbedeutung *f.*

předjevný *adj.* ominös; p. osud

předjezd, u *m.* Vorritt *m.*; das Vorfahren; —ec, —ník, a *m.* Vorreiter *m.*

předjimek, mku *m.* Antizipation *f.*

předjitří *n.* Vortag *m.*

před-jížďe *f.*. —jížďky *pl.* die Vorläufer, Vorboten, (Wehen vor der Geburt); —jížděti (*imp.* -jížděj!) koho, p. se einander vorreiten, um die Wette fahren oder reiten; —jížďka *f.* das Vorfahren, Vorreiten, Wettfahrt *f.*; *pl.* -ky Wettrennen.

před-jmeni *n.* Vorname *m.*; —jmenovaný oberwähnt, obbemeldet, obgenannt, vorgenannt. [vorhinein.

předkem *adv.* zuerſt, zuvörderſt, im

před-klad, u *m.* das Vorgelegte; 2. Vorlage, das Muſter; 3. Vorſchlag *m.* bei der Ladung; —kladací *adj.* Vorleg-; p. lžíce Vorlegelöffel *m.*; —kládání *n.* das Vorlegen; —kladatel, e *m.* der Präſentant; —kládati (-ám) něco *v.* předložiti; —kladek, dku *m.* Vorlage *f.*, das Vorgelegte; —kladná lhůta Präſentationsfriſt *f.*

předklonný *adj.* proklitiſch.

předkomoří *n.* die Vorkammer.

předkop, u *m.* Vorgraben *m.*

předkostelí *n.* der Ort vor der Kirche; die Vorhalle; Emporkirche *f.*

předkrajov-ač *m.* Vorſchneider *m.*; —ati něco (pečeni hostům) vorſchneiden.

předkresliti vorzeichnen, vorreißen.

předkrm, u *m.* Aſſiette *f.*, Vorgericht *n.*

předkup, u *m.* Vorkauf *m.*; —itel, —ovač, —ník, —ce *m.* Vorkäufer *m.* *v.* překupník. [fabrin *f.*

předkyně *f.* Vorgängerin, Vor-

předlaha *f.* *st.* Stockwerk *n.*

předlážd-ění *n.* Überpflaſterung *f.*; —iti überpflaſtern.

před-lesí *n.* Vorholz *n.*, Waldflur *f.*, Vorwald *m.*, Vorland *n.*; —leský *adj.* vor dem Walde wohnend.

předlet, u *m.* Vorflug *m.*, Vorbeflug *m.*

předletí *n.* Vorſommer *m.*

předl-í, —ice *f.* *v.* přadlí, přadlena.

předlík, u *m.* Speiſe aus Eiern und Gries. [Fichtenſpinner.

předlka *f.* Spinnerin *f.*; 2. kleiner

před-loh, u *m.* *vn.*; —loha *f.* Vorlage *f.*; Vorſchlag *m.*; Propoſition *f.*; —lokti *n.* Vorderarm *m.* *Antibrachium*; —loní *n.* Vorjahr *n.*; —louský *adj.* vorjährig.

předlouhý *adj.* überlang.

předlož-en, a, o, ý vorgelegt; —ení *n.* Vorlegung, Vorlage *f.*; chleby p. *pl.* Schaubrote; 2. p. Antrag *m.*, Vorſchlag *m.*, Projekt *n.*; 3. Überlegung *f.*; bez p. ohne Überlegung, unüberlegt; —ený vorgelegt; p. *m.* *st.* der

Vorgesetzte, Vorsteher; —iti (*imp.* předlož!) něco komu vorlegen, vorstellen, vorsetzen (einem etwas); p. si něco überlegen (etwas); —ka *f.* Vorlage *f.*; 2. Vorwort *n.*, Präposition *f.* (grm.); 3. (typ.) Vorschlag *m.*

předluda *f.* Truggesicht *n.*; Trugbild *n.*, Vision *f.* (přelud).

předměr, u *m.* Maßgabe *f.*; —ný *adj.* maßgeblich.

před-městí *n.* Vorstadt *f.* (fr. *Faubourg*); —městní, —městský *adj.* vorstädtisch; —měšťák, —měšťan, a *m.* Vorstädter *m.*

předmět, u *m.* Gegenstand *m.*, Objekt *n.*; Fach *n.*; —enstvo *n. coll.* das Objektive zusammen; —nice *f.* Objektivernrohr *n.*; —ný (-ni) *adj.* objektiv.

předmin-outi *st.* vorausgehen, vorkommen; —ulý (grm.) vorvergangen; p. čas Vorvergangenheit *f. Plusquamperfectum.*

předmluv-a *f.* (na spis, ke spisu atd.) Vorrede *f. Praefatio*; —ač, —ce *m.*, —čí, iho *m.*, —itel, e *m.* (předchozí řečník) Vorredner *m.*

předmoří *n.* Nehrung *f.* (geogr.), flaches Ufer-land.

předmosti *n.* Brückenkopf *m.* [*n.*

přednártí *n.* Mittelfuß *m.*, Fußblatt

přednáš-ce *m.*, —ející, přednašeč *m.* Berichterstatter, Referent *m.*; Vorträger; der Vortragende; Deklamator *m.*; —eti *imp.* -nášej!) něco vortragen; deklamieren; p. o něčem referieren; —ka *f.* Vortrag *m.* [derlt, vor allem.

předně *adv.* erstens; zuerst, zuvör-

přednebí *n.* Vorhimmel *m.*

před-nes, u *m. v.* přednáška, přednos; —nesti (přednesu, eš, e) něco vortragen, vorbringen; —nešení *n.* Vortrag *m.*

předn-í *adj.* vorder-, Vor-; ddd. erste, vorzüglichste; vornehm; p. pokoj Vorzimmer *n.*; p. místo Vorsitz *m.*; p. voj Avantgarde *f.*; —ice *f.* Vorderteil *m.*; 2. Vorschnitterin *f.*; 3. Spinnerin *f.*; —ík, a *m.* Primar *m.*; ein Vornehmer; p., u *m.* der Vordernagel an der Pflugleier. [näška.

přednos, u *m.* Vortrag *m. v.* před-

přednost *f.* (p. před kým, p. ve hře atd.) Vorrang, Vorzug *m.*, Vorrecht *n.*; Vorband *f.*

přednost-a *m.* Vorsteher *m.*, Vorstand *m.*; Präsident *m.*; —enství *n.* Präsidentenwürde *f.*; —enstvo *n. coll.* Vorstehung *f.*, Vorstand *m.* (*coll.*); —ka *f.* Vorsteherin *f.*

před-novek, —novi *n.* Vorerntezeit *f.*

předobraz-iti, —ovati něco vorbilden; —ný *adj.* figürlich.

předobrotivý *adj.* sehr gütig.

předobrý *adj.* sehr gut.

předoč-í *n.* der Ort rings um den Beobachter; —iti, —niti něco vor die Augen stellen. [Rauire *f.*

předoponí *n.* (Theat.) Vorbühne,

předost, předosti *adv.* übergenug.

před-ouc, e, —oucí *m.* Spinner *m.*

předovnice *f.* die Vorschnitterin.

před-oznámený *adj.* vorgenannt, obenwähnt, obbemeldet.

před-pásek, sku *m.* Fürtuch *n.* Schürze *f.*; —pažbí *n.* Vorderschaft b. Gewehre; —pecí *n.* Vorherd *m.*; Vorfeuerung *f.*; —pecký *adj.* Vorfeu-; p., ého *m.* Ofenjudel; —péč, e *f.* Vorsorge *f.*; —pekli *n.* Vorhölle *f.*; —pěsti *n.* Vorderhand *f.*

předpichov-ačka *f.*, —átko *n.* Vorstechortel *n.*; —ati vorstechen.

předpinka *f.* Vorsteckнadel *f.*

předpis, u *m.* Vorschrift *f.*; (amtl.) Norm *f.*; p. daně Steuervorschreibung *f.*; —ka *f.* Rezept *n.*; —ný *adj.* vorschriftlich; maßgeblich; —ovati komu vorschreiben *v.* předepsati.

předpišu *v.* předepsati.

před-placení *n.*, —plata *f.* Vorausbezahlung *f.*; Pränumeration *f.*; Abonnement *n.*; —pláceti *v.* předplatiti; —plamenník, u *m. v.* podplamenník.

předplat-ce, —itel, e *m.* Vorausbezahler, Pränumerant, Abonnent *m.*; —ek, tku *m.*, —ka *f.* Pränumerationsbetrag *m.*; —iti (*imp.* předplať!) na něco vorausbezahlen, pränumerieren, abonnieren; —ný *adj.* Pränumerations-; —né peníze *pl.*, —ně, ého *n.* Pränumerationsgeld *n.*, Abonnementspreis *m.*

předplecí *n.* (b. Fleischh.) Vorbruft *f.*

předpojat-ý vorgefaßt; befangen; voreingenommen; —ost *f.* Befangenheit *f.*

předpo-klad, u *m.* Voraussetzung *f.*; Supposition *f.*; —kládati (-ám) něco voraussetzen. [*n.*; Antichambre *f.*

předpokoj, e *m.*, —í *n.* Vorzimmer

předpoledn-e, —í *n.* Vormittag *m.*; —em *adv.* vormittags; v hodinách —ích (*adj.*) in den Vormittagsstunden.

předpona *f.* (grm.) Vorsilbe *f.*, Vorsetzsilbe *f. Praefixum*; 2. (anat.) Vorhaut *f. Praeputium.*

předposledn-ě *adv.*, —í *adj.* vorletzt.

předpotopní *adj.* antediluvianisch, vorsintflutlich.

předpo-věď, di *f.* das Vorbesagte; Voraussage *f.*; Prognose *f.*; —věda *m.*, —vědač, —vědník, —vidač, —vídatel, *st.* —vídce *m.* Wahrsager, Vorhersager, Weissager *m.*; —vědění (-vím, -víš, -ví, *imp.* —věz!) něco, —vídati (-ám) něco někomu, p. o něčem vorhersagen, weissagen; —vídání *n.* das Weissagen, die Weissagung.

před-prava *f.* Voranstalt *f.*; —praží *n.* Vorgerinne *n.* (Mühl.); 2. Vorherd *m.*; —předčiti koho *v.* předčiti; —prodej *m.* Vorverkauf *m.*

předprs-eň, sně *f.*, —ek, sku *m.*, —í *n.* Brustwehr *f.* [verlaffen.

před-pustiti (*imp.* —pusť!), —pouštěti

předrahý *adj.* sehr teuer.

před-rámě, —rameno, —ramení *n.* Vorarm, Vorderarm *m.* (predloktí).

předražiti (*imp.* předraž!) něco überteuern.

předrážka *f.* Vorschlag *m.* (Mus.).

před-řečený vorbesagt, vorbenannt, obbesagt, obenwähnt; —říkavač *m.* Vor-

jager *m.*; p. modliteb Vorbeter *m.*; p. zpěvu Vorsänger *m.*; —říkávati (-am) někomu něco vorsagen; —řizenec, nce *m.* ein Vorbestimmter; —rozeznání *n.* Vorurteil *n.*; —rozkázati, (-kážu) zum voraus befehlen.

předručí *n.* Vorhand, Vorderband *f.*

před-sada, —sázka *f.* Vordersatz *m.*; 2. (Buchbind.) Vorsetzblatt *n.*; —sadnost *f. sl.* Vorzug, Vorsprung *m.*

předse *adv.* vor sich; p. stets, vorwärts, zu, fort, nur zu.

předse-berný *adj.* unternehmend; —bráti (-beru) něco etwas vornehmen, unternehmen; *v.* předsevzíti.

předsed-a *m.*, —atel, e, —ní, iho *m.*, —ník, a *m.* der Vorsitzende, Vorsitzer; Präses; Präsident *m.*; —ati (-ám), —éti při něčem vorsitzen, präsidieren; —ící, iho *m.* der Vorsitzende; —nictví *n.* der Vorsitz, das Präsidium.

předse-vzetí *n.* Vorhaben *n.*; Absicht *f.*; Unternehmung *f.*; 2. Vorsatz *m.*; —vzíti (-vezmu, *imp.* -vezmi!) něco etw. vor sich nehmen; vornehmen; unternehmen.

předschodí *n.* Vortreppe *f.*

předsím *sl. v.* předtím.

předsíň, ně *f.*, —síni *n.*, —síňka *f.* Vorhalle *f.*, Vorbaus *n.*, Vorsaal *m.*; p. srdeční Herzkammer *f. Atrium*; p. v uchu Vorhof *m. Vestibulum.*

předskok, u *m.* Vorsprung *m.*

předslov, u *m.* Prolog *m.*; *v.* proslov; Vorrede *f. Praefatio*; *v.* předmluva; —ce *m.* (grm.) Vorwort *n.*, Präpositionen *f.*; *v.* předložka; —í *n.* Vorrede *f.*

představ, u *m.*, —a *f.* Vorstellung, Darstellung *f.*; —ba *f.* Vorbau *m.*; —ec *m.* Darsteller *m.*; —ec, vce *m.* (anat.) Vorsteherdrüse *f.*; —ěcí pes, *vulgo* stavěcí pes der Vorstehhund; —ení *n.* Vorstellung *f.*; 2. p. (v divadle) Vorstellung, Produktion *f.*; 3. Vorgebäude *n.*; —enství *n.* Vorstand (das Amt); —enstvo *n. coll.* Vorstand *m.*; die Vorsteher *pl.*; Vorstehung *f.* (einer Gemeinde); —ený der Vorgesetzte, Vorgestellte; Vorsteher, Vorstand *m.*; —itel *m.* Repräsentant *m.*; —iti (*imp.* představ!) něco někomu vorstellen, versetzen; p. koho čemu, nad čím versetzen, zum Vorgesetzten machen; p. něco vorbauen; —ivost *f.* Vorstellungsvermögen *n.*, Darstellungsfähigkeit *f.*

předstávka *f. v.* předložka.

představov-ačnost *f. v.* představivost; —ání *n.* Vorstellung *f.* (der Beamten ꝛc.); —atel, e *m.* Repräsentant, Darsteller *m.*; —ati něco (p. někoho v divadle atd.) vorstellen (auch im Theater); p. si něco sich etwas vorstellen.

předsteh, u *m.* Vorderstich *m.*

předstěn-a *f.*, —ek, nku *m.* Vorwand *f.*, Blende *f.*

před-stěra *f.* Fürtuch *n.*, Schürze *f.*; —stěradlo *n.* Vorhang *m.*; *sl.* Bettuch *n.*; —stěrka *f.* Vorhemd *n.*, Chemisette *f.*

předstih, u *m.* das Zuvorkommen; 2. Vrájudij *n.*; —nouti koho (v běhu atd.), —ovati einem zuvorkommen, einen übertreffen; vorgreifen.

předstír-ání *n.* Vorspiegelung *f.*; Vorwand *m.*; —ati (-ám) něco vorgeben, vorwenden (etwas), vorspiegeln.

předstiž-ný *adj.* präventiv; -né právo Vorgangsrecht *n.*, Vrajudij *n.*

předstoj-ný *adj.* vorstandig; —ná žláza, —nice *f.* Vorsteherdrüse *f. Prostata.*

předstoupiti (*imp.* předstup!) před [někoho vortreten.

před-stráž, e *f.* Vorwachen *m.*; —střelec, lce *m.* (milit.) Vormeister *m.*; —střešek, šku *m.* Vordach *n.*; —stup, u *m.* Vortritt *m.*

předsud-čivý *adj.* vrájudijstert; —ek, dku *m.* Vorurteil *n*; —ný *adj.* mit Vorurteilen behaftet.

předsunouti něco vorschieben.

předsuvka *f.* Vorsetzbuchstabe *m.*; Präthesis *f.*

předsvatbí *n.* Polterabend *m.*

předsvět, u *m.* Vorwelt *f.*; —í *n. sl.* die Morgenzeit; 2. Urwelt, Vorwelt *f.*; —ý, ský *adj.* vorweltlich.

předsí *adj. sl.* ddd. vordere.

předšlapovati vortreten.

předšlý *adj. v.* předešlý.

předtanec-nice *f., lp.* přední tanečnice Vortänzerin *f.*; —ník, a, *lp.* prvotanečník, přední tanečník Vortänzer *m.*

předtažný *adj.* vorziehend; vorzüglich.

předtím *adv.* vordem, vorhin.

předtížný *adj.* vorlästig.

předtruhlík, u *m.* Vorkasten *m.* (Mühle).

před tucha *f.* Ahnung, Vorahnung *f.*; —tušiti ahnen vorherfühlen.

předu *v.* přísti.

před-učiniti něco vorausmachen; —ukázati něco někomu vorbedeuten, vorausanzeigen; —ukladati, —uložiti něco etwas vorbestimmen; vorstabilieren; —uložení —určení *n.* Vorherbestimmung, Vorurteilung *f.*; Prädestination, Prädetermination *f.*; —umříti (*imp.* -umři!) koho einem vorsterben; —určení *n.* Prädestination, Prädetermination *f.*; —určený *adj.* prästabiliert, vorausbestimmt, vorherbestimmt.

předůstojný *adj.* sehr ehrwürdig.

před-val, u *m.*, —vali *n.* Ravelin *n.*; —vánoční *n.*, —vanoční čas Advent *m.*

předvčasný *adj. v.* předčasný.

před-včerejšek, šku (*et* ška) *m.* der vorgestrige Tag; —včerejškem, —včerem *adj.* vorgestern; —včerejší *adj.* ddd. vorgestrige.

předvečer, u *m.* Vorabend *m.*; v p. am Vorabend; —ní *adj.* vorabendlich.

předvěd-a *f.* Prognostik *f.*; —ění *n.* das Vorherwissen; —ěný vorbewußt; —ěti (předvím) něco etwas vorherwissen, vorauswissen; —ný *adj.* vorausschtlich; —omí *n.* das Vorherwissen; —omý *adj.* vorbewußt.

před-věk, u *m.* Vorzeit *f.*; Vorwelt *f.*; Urwelt *f.*; —věký *adj.* vorweltlich, vorzeitlich; prähistorisch.

předvěst-itel, e *m.* Vorverkünder, Prophet *m.*; —iti (*imp.* -věstí!), —o-

vati něco někomu vorverkünden, vorhersagen, prophezeien. [n.

předvěšti, předvěstí *n.* Prognostikon

předvíd-ání *n.* Ahnung *f.*; Voraahnung *f.*; —ati (-ám) něco etwas voraauswissen, ahnen; *v.* předvěděti; 2. voraaußehen; *v.* předvíděti; —avost *f.* Voraußicht *f.*; —avý *adj.* ahnend.

předvíděti (-ím) něco voraußehen.

předvoj *m.*, předvojí *n.* Avantgarde *f.*; Vortrab *m.*

předvol-ání *n.* Vorladung *f.*; —ati (-ám) někoho (*acc.*) před soud atd. vorladen, vorrufen; zitti eren.

před-vrh, u *m.* das Vorwerfen; Vorwurf *m.*; —vrší *n.* Vorgebirge *n.*

předyněk, ňku *m.* das Vordergetriebe.

před-zámčí *n.* Ort, Raum vor einem Schloße; Vorburg *f.*; —zemí *n.* Vorland *n.*; —zimí *n. v.* podzim; —zkouška *f.* Vorrüfung *f.*

před-znak, —znam, u *m.* das Vorbild; —znam, u *m.*, —znamenání *n.* Vorzeichnung *f.*; —znamenati (-ám) něco vorzeichnen. [schau.

před-zor, *u m.*, —zora *f.* die Vor-

předzpěv, u *m.* der Vorgesang; —ač, —ovač, —ák, —ce, —ec, vce *m.* Vorsänger *m.*; Präcentor *m.*; —ovati (-uju) někomu něco vorsingen.

před-zračiti zeigen, vor die Augen stellen; —zřídit něco vorbestimmen, vorerwählen; —zřízený präbestiniert.

předzvěd, i *f.* Prämiße *f.*; —avý *adj.* voraussorschend; —ěti (předzvím, -víš, -ví) něco etwas vorhermissen, voraus erfahren; —omý *adj. sl.* vorbewußt.

předzvěst-l *n.* Vorbericht *m.*; Vorhersagung *f.*, Präbiktion *f.*; —ovati něco *v.* předvěstiti.

předzvid-atel, e *m.* Vorhersager *m.*; —ati (-ám) *v.* předvídati.

předzvuk, u *m.* (Mus.) Vorschlag *m.*

prefekt, a *m.* Präfekt *m.*

přeformovati (přetvořiti) umformen.

přehad, u *m.* Überschätzung *f.*

přehádati (-ám) koho jmd. überdiputieren.

přehanba! *int.* große Schande!

pře-haněč, —háněč *m.* Übertreiber *m.*; Schmeißer *m.*; —hanědlo *n.* Syphonsröhre *f.*; —hánění *n.* Übertreibung *f.*; —háněti (*imp.* přeháněj!) něco etwas übertreiben; *v.* přehnati; —hánina *f.* Übertreibungsort *m.*, Sublimatorium *n.*; —háňka *f.* das Übertreiben, Durchtrieb *m.*; 2. Regenschauer, Streifregen *m.*, Strang *m.*; 3. *pl.* —háňky die Rüpfer (Geburtswehen).

přeházeti (*imp.* -házej!) überwerfen, umwerfen.

přehazov-ač *m.* Überwerfer *m.*; —ačka *f.* Überwerferin *f.*; 2. der Durchwurf; —ati něco überwerfen, umwerfen; 2. durcheinander werfen; 3. umschmeißen.

přehba *f.*, přehbí *n. v.* přehyb.

přehlas, u *m.*, přehláska *f.* der Umlaut; —ování *n.* (grm.) Umlauten *n.*, Umlautung *f.*; 2. (volit.) Überstimmung *f.*; —ovati umlauten; 2. (volit.) majorisieren, überstimmen.

přehled, u *m.* Übersicht *f.*; Evidenz *f.*; Tableau *n.*; Revue *f.*; Prospekt *m.*; Rückschau *f.*; —a *m.* ein Nachsichtiger; —ací *adj.* Revisions-.

přehlédač *m.* Nachseher *m.*; 2. Revident *m.*; 3. (mont.) Steiger *m.*

přehled-ati (-ám), —ávati něco durchsuchen, nachsuchen; visitieren; —čivý *adj.* wer abends nicht sieht; —itelný, —ný *adj.* übersehbar, übersichtlich; —nost *f.* Übersichtlichkeit *f.*

pře-hlednouti, —hlédnouti, —hlídnouti, —hlédati (-ám) něco überschauen, beschauen; besehen, durchsehen, besichtigen, revidieren; 2. übersehen, nicht bemerken; 3. p. něco někomu nachsehen, Nachsicht haben; p. se sich verlehen; —hlídavý *adj.* nachsichtig; —hlídce *m. v.* přehlížitel; —hlídka (—hlížka *f.* Überschau, Revue *f.*; 2. Revision *f.*; p. vojska Heerschau *f.*, Truppenrevue *f.*, Musterung *f.*; —hlídnouti *v.* přehlédnouti; —hlížeti (-ím, *imp.* -ej!) něco revidieren; —hlížitel, e *m.* Visitator, Untersucher; Revisor *m.*; —hmat *m. v.* přechmat.

přehnan-ec, nce *m. v.* přemrštěnec; —ost *f.* Übertriebenheit *f.*; —ý übertrieben, überspannt; exorbitant; *v.* přemrštěný.

pře-hnání *n.* Übertreibung *f.*! —hnati (-ženu, eš, e, *imp.* -žeň!) něco etwas übertreiben; überspannen, zu viel fordern; 2. durchläutern, sublimieren, destillieren; p. se vorbeilaufen; sich verziehen (von Wolken).

pře-hnouti (*imp.* -hni!) něco überbiegen, umbiegen; se sich; —hnutí *n.*, —hnutina, —hnutka *f.* Biegung, Umbeugung *f.* [umwerfen.

pře-hoditi (*imp.* -hoď!) überwerfen;

přehodný *adj.* kreuzbrav, kernbrav; —hojný *adj.* überschwenglich; reichlich; v —hojném počtu überaus zahlreich.

přehon, u *m.* Übertritt *f.*; —ek, nku *m. sl. v.* přeháňka.

přehořký *adj.* sehr bitter. [přehrst.

přehoušel, šle *f.*, přehoušlí *n. v.*

přehoz, u *m.* Überwurf *m.* (Kleid); —ek, zku *m.*, —ení *n.* Überwurf *m.*

pře-hrada, —hrádka *f.* Scheidewand *f.*; Fach, Gefach *n.*; Schranke *f.*; horská p. Taliperre *f.*; —hraditi (*imp.* -hraď!), —hražovati, —hrádkovati něco fachen, ausfachen; verschlagen; mit Fächern versehen; —hřívač, e *m.* Überhitzer *m.*; —hrnouti umscharren; 2. umstülpen.

pře-hromadný *adj.* übergroß; —hrozný *adj.* schauervoll, schauderhaft; überschrecklich.

pře-hrst, —hrsť, ti, —hrstle, —hršle *f.*, —hrští, —hrslí, —hršlí *n.* Gäipe *f.*, beide Hände voll.

přehustý *adj.* sehr dicht.

přehyb, u *m.*, —a, —ina *f.* Bug *m.*; Falz *m.*; Biegung *f.*; 2. Gelenk *n.*; —ač *m.* Falzer *m.*; —ák, u *m.* Falzkuchen *m.*; —ka *f.* Stiefelkappe

f.; —ovati něco etwas oft umbiegen; falzen.

přecház-eti (-ím, *imp.* přecházej!) auf und abgehen; 2. abnehmen, nachlassen; *v.* přejíti; —ka *f.* Übergang *m.*; (mus.) Modulation *f.*

pře-chmat, u *m.* Übergriff, Mißgriff *m.*; —chmátnouti se sich vergreifen, sich überellen.

přechod, u *m.* Übergang *m.*; Vorbeimarsch *m.*; (mus.) Modulation *f.*; (med.) Übergangsperiode *f.*; —iště *n.* Übergangspunkt *m.*; —iti (celý den atd.) herumgehen (den ganzen Tag); p. nemoc eine Krankheit überstehen ohne sich ins Bett legen zu müssen; *v.* přejíti; —né, ého *n.* Übergangsgebühr *f.*; —nice *f.* Hyperbole *f.*; —ník, a *m.* Passant *m.*; p., u *m.* (grm.) Transgressiv *m.*, Mittelwort *n.*; —nost *f.* Freizügigkeit *f.*; —ný *adj.* übergangbar; (grm.) transitiv; —né časoslovo *Transitivum* (*verbum*); —ná doba Übergangsperiode *f.*

přechop, u *m. v.* přechmat, přechvat.

přechov, u *m.*, —ávání *n.* Unterhaltung *f.*, Beherbergung *f.*; Unterstand *m.*; p. (zlodějů atd.) Hehlerei *f.*; —avač, —avatel *m.* Unterstandgeber *m.*, Hehler *m.*; —ati (-ám), —ávati (-ám) něco n. koho unterhalten, beherbergen; Unterstand geben, hehlen; —né, ého *n.* Bergegeld *n.*

prechovnice *f.* Flachsbreche *f.*

přechoz, i *f.* Übergang *m.*

přechud-ý, —obný *adj.* blutarm.

přechváliti (-ím, *imp.* [ne]přechval!) zu sehr loben.

pře-chvat, u *m.* Übergriff *m.*, Übersturz *m.*, Übereilung *f.*; —chvátiti (-ím, *imp.* -chvať!), —chvacovati überraschen; vorellen; p. se sich überellen.

přechýl-eni *n.* das Überbiegen; —iti (-ím, *imp.* přechyl!) überbeugen; überbiegen; se sich; —ka, přechylka *f.* (grm.) Geschlechtswandlung *f.*, Motion *f.*

přechytr-alý *adj.* pfiffig; durchtrieben fig.; —ati (-ám) pfiffig werden; p., přechytřiti überlisten, betrügen.

přejedění *n.* Übereffen *n.*

přejedina *f. sl.* Pest *f. v.* mor.

přejemné, ého *n.* Auffanggeld *n.*

pře-jeti (-jedu), —jíždět koho überreiten, überfahren; 2. vorreiten, vorfahren. [*m.* Überreiter *m.*

přejezd, u *m.* Überfahrt; —ný, ého

přeji (1. *pers.*) přejí (3. *pers.*) *v.* přáti.

přejičný *adj.* günstig *v.* přejný.

pře-jímací, —jímací *adj.* Übernahms-; —jímač *m.* Übernehmer *m.*; 2. Hehler *m.*; —jímati (-ám) něco etw. übernehmen *v.* přijímati; přejmouti.

přejinač-iti, -ovati něco verändern, abändern, umändern; se sich.

přejisti se (-jím se, *imp.* [ne]přejez se!) něčeho sich übereffen.

pře-jistiti, (*imp.* -jisti!), —jišťovati něco etw. neu versichern; —jistý *adj.* sehr gewiß.

přejíti (-jdu, *imp.* -jdi!) něco übergehen, überkommen; übertreten; p. se sich müde gehen; sich werfen; už ho to přeslo es ist schon vorbei.

přejíždět (-ím, *imp.* -ěj!) überreiten, überfahren; p. se wettfahren, wettreiten, wettrennen.

přejížďka *f.* das Überreiten, Überfahren. Zuvorfahren; *v.* předjížďka; 2. **přejma** *f. sl.* Querholz *n.* [Rampe *f.*

přejmen-nost *f.* Metonymie *f.*; —ování *n.* Transnomination *f.*; —ovaný *adj.* pseudonym; —ovatelka *f.* Transnominativ *m.*; —ovati koho (*acc.*) den Namen verändern, übernamsen; p. se seinen Namen verändern.

přejmouti (přejmu, eš, e, *imp.* přejmi!) něco aus einer Hand in die andere nehmen; etwas übernehmen; p. řeč im Sprechen unterbrechen.

přejný *adj.* günstig, gutwillig, geneigt.

přejs, u *m. v.* prejz.

přejt, u *m. v.* prýt.

přeju (1. *pers.*) *v.* přáti.

prejz, u *m.*, e *f.* Preisziegel, Dachziegel; Hohlziegel *m.*; —ovati Dachziegel machen. [quer *v.* napříč.

přek *m.* Quere *f.*; na p., po p.

překap-anina *f.* die durchdestillierte Flüssigkeit; —ati (—ám, -u) —ovati (-uju) něco übertropfen; destillieren; —nice *f.* Destillatorium *n.*; —ování *n.* Destillation *f.*

překáravý *adj. sl.* veratorisch.

překaz-a *f. st. v.* překážka; —itel, e, —ník, a *m.* Hinderer; Verderber *m.*; —iti (-ím, *imp.* překaz!) něco někomu verhindern, verekeln, hemmen, stören; —ný *adj.* hinderlich.

překáž-eci *adj.* störsam, hinderlich; —eti (-im, *imp.* -ej!) něčemu n. někomu v něčem hindern, hinderlich sein; —ivý, —livý *adj.* hinderlich, hindernd; —ka *f.* (p. v něčem) Hinderniß *n.*, Anstand, Anstoß *m.*

překlad, u *m.* Übersetzung *f.*, Translation *f.*; 2. das Umlegen, Überlegen, Umtragen; 3. Überlage *f.*; —ací *adj.* Übersetzungs-; Überlege-; —ač, —atel *m.* Übersetzer *m.*; Translator *m.*; 2. Überleger, Umleger *m.*; —atelna *f.* Übersetzungsbureau *n.* [legen *v.* přeložiti.

překládati (-ám) übersetzen; 2. um-

překlad-iště *n.* Umladstatte, Umschlagstatte *f.*, U.-platz *m.*; —ka *f.* Sitzbank des Webers; —né, ého *n.* Translatorsgebühr *f.*; —ný *adj.* übersetzbar; 2. überlegbar.

překlenouti (-nu, *imp.* překleň!) něco überwölben. [umbiegen.

překlon, u *m.* Umbug *m.*; —iti

překlop, u *m.* Überhang *m.*, Übermucht *f.*; —y *pl.* (mdm.) Überspränge; —iti (*imp.* překlop!), —ovati něco umkippen, umstülpen.

překoceni *n.* Umkippung.

překolkov-áni *n.* Überstemplung *f.*; —ati überstempeln.

překon-áni *n.* Überweisung; 2. Überwaltigung *f.*; —atelný *adj.* überwindlich; —ati (-am), —ávati koho (*acc.*) čím überwinden, überwältigen; právně p.

rechtlich überweisen; p. sebe sama fig. sich selbst übertreffen; —avý *adj.* überlegen.

překop, u *m. v.* příkop; —ati (-ám, áš, á, -u, eš, e) durchgraben, übergr., umgr.; entzweigraben; —ávka *f.* Durchgrabung *f.*; Durchstich *m.*

překot, u *m.* Überstürz, Umsturz *m.*; o p., na p., —em gänzlich, mit Stumpf und Stiel; eilends; —iti (*imp.* překoť!) něco etw. umwerfen, umstürzen; p. se hinstürzen, umfallen; —ka *f.* (archit.) Sturzrinne *f.*; —ník, a *m.* Anhänger der Umsturzpartei; —ný *adj.* voreilig.

pře-krásně *adv.*, —krásný *adj.* wunderschön, überaus schön; sehr schön.

překřehnouti (-nu) vor Kälte erstarren.

překřižovati kreuzweise durchstreifen; p. se sich bekreuzen.

pře-kročiti (-ím, *imp.* překroč!), —kračovati něco, přes něco überschreiten, übertreten; —krojiti (-ím, *imp.* překroj!), —krájeti (-ím, *imp.* -krájej!), —krajovati něco entzweischneiden.

pře-křtěnec, nce *m.* getaufter Jude; 2. Widertäufer *m.*; —křtiti (-ím, *imp.* -křti!) někoho (*acc.*) übertaufen, einen andern Namen geben; p. se seinen Namen verändern.

překrvení *n.* Hyperämie *f.*

překup, u *m.* Vorkauf *m.*; —ec, pce *m. v.* překupník; *pl.* —ci die Lizitanten, Mehrbieter; —kyně, —nice *f.* Vorkäuferin *f.*; —nictví *n.* Vorkauf *m.*; —ník, a *m.* Vorkäufer *m.*; —ovati něco vorkaufen.

překvap, u *m.*, —ení *n.* Überraschung *f.*; Übereilung *f.*; —en, a, o, ý überrascht; —iti (*imp.* překvap!), —ovati koho něčím überraschen; p. se sich übereilen, voreilig sein; —ný *adj.* voreilig.

překyp-ěti (*min.* —ělo), —ovati überlaufen, überströmen, überfließen; überwallen, fig. strotzen vor etwas; —ující *adj.* überschwenglich, strotzend.

pře-lacíný *adj.* sehr wohlfeil; —ladný *adj.* niedlich, schön.

pře-lámati (-lámu), —lamovati něco *v.* přelomiti; —lamovač *m.* Durchbrecher. Zerbrecher *m.*

prelát, a *m.* Prälat *m.*; —ský *adj.* Pralaten-; —ství *n.* Pralatenwürde *f.*; Prälatei, Prälatur *f.*

přelbice *f. sl. v.* přilbice.

přelest, i *f. sl.* Reiz *m.*, Reizung *f.*; Anlockung *f.*

přelet, u *m.* Überflug *m.*; —avý *adj.* überfliegend; p. pták Strichvogel *m.*; —ovati hin und herfliegen.

pře-lev, u *m.* Überguß *m.*; —levač *m.* Übergießer *m.*; 2. Spötter *m.*; —levárna *f.* (fig.) Destillatorium *n.*; —lévati (-ám) *v.* přeliti.

pře-lézati (-ám) *v.* přelezti; —lezek, zku *m.*, —lezka, —lezačka *f.*, —lezadlo *n.* Stiegltze *f.*; Steig über einen Zaun; —lezti (lezu, eš, e, *imp.* -lez!) něco n. přes něco etwas übersteigen, umsteigen.

přelež-elý abgelegen, verlegen; —oti se sich überliegen, verliegen; p. si ruku die Hand ist mir eingeschlafen.

přelíbý *adj.* sehr lieblich.

přeličení *n. v.* líčení pře.

přeličov-áni *n.* Künstelei *f.*; —ati künsteln. [*st.* zu sehr tun.

pře-lich, —liš *adv. v.* příliš; —lišiti

prelimin-ář *m.* (rozpočet) Präliminare *n.*; —ovati präliminieren.

pře-liti (-liju, eš, e), —lívati něco etwas übergießen, umgießen; p. se sich übergießen; —lití zvonu Umguß der Glocke; p. krve Transfusion *f.*

přelitý *adj.* sehr wild. [*v.* přeliti.

přeliv-ač *m. v.* přelevač; —ati (-ám) **přelízati** (-ám) *v.* přelezti.

přelízka *f.* (přes plot) Stiegltze *f.*

přelka *f. v.* předlka.

přelomiti (*imp.* -lom!) zerbrechen, entzweibrechen; (typ.) umbrechen.

přelož-ení *n.* Überlegung, Verlegung; 2. Übersetzung *f.*; 3. Transferierung *f.* (mil.); —iti (*imp.* přelož!) něco überlegen, umlegen, verlegen; 2. umschlagen; 3. versetzen; 4. (důstojníka) transferieren; 5. (spis, knihu) übersetzen; —ky *pl. m.* Stiefelkappen *pl. f.*

pře-lstění *n.* Überlistung *f.*; —lstiti (*imp.* —lsti!), —lšovati koho (*acc.*) überlisten, bellisten; —lstník, a *m.* Betrüger *m.*

přelud, u *m.* Illusion, Erscheinung *f.*, Phantasma, Phantom *n.*; Täuschung *f.*; p. vzdušný *Fata morgana*; p., —a *f.* Lüft *f.*; Verführung *f.*; —a *m.*, —ník, a *m.* Verführer, Überlister *m.*; —ný *adj.* täuschend; —ství *n. st.* Betrug *m.*

pře-mahač, e *m.*, —mahatel *m.* Überwinder *m.*, Obsieger *m.*; —mahati (-ám) něco n. koho něčím etwas überwinden; überanstrengen. [posměváček.

přeměkáček, čka *m. mor.* (pták) *v.*

přeměn-a *f.* Veränderung, Umänderung, Umgestaltung *f.*, Umwandlung *f.*; 2. Wechsel *m.*; 3. Umtage eines Besitztums; —iti (*imp.* přeměň!), přeměňovati něco etwas verändern, umändern, umwandeln.

pře-měrek, rku *m.* Übermaß, Zumaß *n.*; —měřiti (*imp.* přeměř!), —měřovati co übermessen, nachmessen. [übermessen.

pře-mesti (-metu),—metati überkehren;

pře-městiti (*imp.* přeměsti!), —měškovati *v.* přemístiti.

pře-met, u *m.* Umschwung *m.*; 2. Burzelbaum *m.*, Salto mortale *n.*; —métač *m.* Überwerfer; Verleumder *m.*; —měták, u *m.* Schwungrad *n.*; —mětný *adj.* re-

prémie *f.* Prämie *f.* [flektierend.

přemilý *adj.* sehr lieb.

přemístiti (-ím, *imp.* -místi!, -měst!) něco auf einen anderen Ort bringen, umsetzen, umstellen, dislozieren.

přemít-ací *adj.* Schwung-; p. kolo Schwungrad *n.*; —ání *n.* das Nachsinnen, das Nachdenken, Raisonnement *n.*; Diskussion *f.*; —ati (-ám) něco o něčem (v mysli, na mysli, v sobě) überlegen, erwägen, nachsinnen, nachdenken; diskutieren; p. pole das Feld stürzen; p. koho durchhecheln; —avost *f.* Schwungkraft *f.*; 2. Raisonnementsgabe *f.*; —avý *adj.*

überwerfend; 2. nachsinnend; —ka *f.* Reflexion *f.*

přemlouv-ač *m.* Überreder *m.*, Proselytenmacher *m.*; —ání *n.* Überredung *f.*; —ati (-ám) koho (*acc.*) überreden, bereden.

přemluv-iti (*imp.* -mluv!) koho k čemu überreden, bereden einen zu etwas (auf einmal); —ný *adj.* überredend.

přemnoho *adv.* sehr viel; allzuviel; *pl.* —mnozí sehr viele; —množiti überhäufen; —množství *n.* Übermenge *f.*; —moc, i *f.* Übermacht *f.*; —moci (-mohu, *imp.* -moz!), —máhati něco (někoho) něčím überwinden, überwältigen, besiegen; überführen; —mocný *adj.* übermächtig, allmächtig.

přemonstr-ák, —át, a *m.* ein Prämonstratenser (Mönch); —átský řád Prämonstratenserorden *m.* [weise.

přemoudry *adj.* allklug, allweise; hoch-

přemov-ati (-muju) něco verbrämen, bortieren; —aný lokaj galonierter Lakai.

přemož-en, a, o, ý *adj.* überwunden; besiegt; —enec, nce *m.* der Überwundene; der Besiegte; —ení *n.* Überwindung, Besiegung *f.*; —itel, e *m.* Überwinder, Bezwinger *m.*

přemřelý *adj.* vor Hunger abgemattet.

přemrštěn-ec, nce *m.* Kappelkopf *m.*, Ultra *m.* (*n.*); —ost *f.* Überspannung *f.*; Exaltation *f.*; —ý überspannt; übertrieben, exaltiert.

přemrz-nouti vor Kälte erstarren; 2. sich mit Eis überziehen; —lý starr (vor Kälte).

přemykač *m.* Mäkler *m.*, Höfler *m.*, Aufkäufer *m.*; —mykáček *m.* (ptáček) *v.* přeměkáček, posměváček; —mykati, —mknouti něco überschieben; 2. mäkeln, höflern, aufkaufen; —mysl, u *m.* Bedacht *m.*; das Nachdenken; —mysliti (*imp.* -mysli!) něco (p. si něco) überdenken; —mýšleti (*imp.* -mýšlej!) o čem nachdenken, nachsinnen; —mýšlení *n.* das Nachdenken; —mýšlivý *adj.* nachdenkend, nachsinnend.

přenáhl-eně *adv.* übereilt; —ení *n.*, —enost *f.* Übereilung *f.*; —iti (*imp.* -i!) übereilen; p. se sich übereilen, sich überstürzen.

přenásledovati *v.* pronásledovati.

přenašeč, e *m.* Transporteur *m.*

přenáš-ení *n.* Übertragung *f.*; —eti etw. übertragen; —ka *f.* Übertragung *f.*; 2. (Rechn.) Übertrag *m.*; Transport *m.*; 3. Delegation *f.*; 4. (mech.) Transmission *f.*

přend-ati (-ám), -avati auf einen anderen Ort übertragen, umstellen.

přenech-ání *n.* Überlassung *f.*; —ati (-ám), —ávati někomu überlassen.

přene-sti (-nesu, -sł, e) něco übertragen; überliefern, versetzen; transferieren; transportieren; —šení (—seni) *n.* Übertragung *f.*; Transferierung *f.*; Transposition *f.*; —šený obor působnosti übertragener Wirkungskreis; v —šeném smyslu in übertragener (übergetragener) Bedeutung, metaphorisch. [merlich.

přenešťastný überaus unglücklich, jämmerlich.

přen-í *n.* das Streiten; 2. Leugnen; —ice *f.* Streit *m.*; Streitigkeit *f.*

přenikdy *adv.* nie; nimmermehr.

přenoc-lehovati, —ovati übernachten; —ování *n.* Nachtlager *n.*

přenos, u *m.* Übertragung *f.*; *v.* přenáška; —itel, e *m.* Übertrager *m.*; —iti něco etw. übertragen; —né *n.* Übertragungsgebühr *f.*; —ný *adj.* übertragbar, transvertabel; p. (-ní) soud, úřad Delegation *f.*

přenůška *f. v.* přenáška, přenos.

přeobouti se die Schuhe wechseln.

přeobraziti něco *v.* přetvořiti.

přeohromný *adj.* ungeheuer.

přeonačiti *v.* přejinačiti.

přeopáčiti *sl.* besehauen, besichtigen.

přeor-ati, —á ati (-ám) něco etw. überackern, umackern, umpflügen; —ávka, —avačka *f.* das Überackern.

přepáč-ení *n.* Umbiegung *f.*; —iti überbrechen; *sl.* überliefern, vernachlässigen; nachliefern, verzeihen; p. se das Gleichgewicht verlieren, umfallen; sich umbiegen; —ky *pl. sl.* Brautbeschau *f.*

přepad, u, —ek, dku *m.* Überfall *m.*, Überlauf; 2. Durchfall *m.*; —ení, —nutí *n.* Überfall *m.*; —isko *n. sl.* Abgrund *m.*; —lý *adj.* überfallen, hinübergefallen; mager, abgefallen; —nouti koho *n.* něco überfallen; p. se verfallen; mager werden; *sl.* umfallen.

přepáliti (*imp.* pal!), —palovati überbrennen; 2. durchbrennen; 3. destillieren; —palovač *m.* Destillateur *m.*

přepanovati besiegen, überwinden.

přepas, u *m.*, —pasadlo *n.*, —pásek, sku *m.* Gurt *m.*; —pásati (—pášu, —pásám), —pasovati umgürten; —páska *f.* Leibbinde *f.*, Gurtel *m.*; Schärpe *f.*

přepatrný *adj.* sehr deutlich.

přepatý *v.* přepjatý.

přepaž, e *f.*, —í *n.* Dachfach *n.*; 2. abgesonderter Fischhalter; —ení *n.* Vermachung *f.*; 2. Verschlag *m.*, Verschalung *f.*; Scheidewand *f.*; —iti co etw. verschlagen, verschalen, vermachen; überdielen.

přepážka *f.* Verschlag *m.*; Verschalung *f.*; Scheidewand *f.*; údolní p. Talsperre *f.* (zátora). [pel *etc.*

přepel, a *m.*, —ice, —ka *f. v.* křepeřiti (-ím) mit Federn überschmücken; 2. *v.* přepažiti; p. se sich mausen, die Federn ablegen.

přepichač *m.* Vorstecher am Pfluge.

přepiju *v.* přepíti.

přepln-ač, e *m.* Umschalter *m.*; —ati (-ám) něco etw. überspannen; —avost *f.* Überspannung *f.*; Übergriff *f.*; Exaltation *f.*; —avý *adj.* exaltiert; überschwenglich.

přepír-ati (-ám) überwaschen; —ka *f.* das Überwaschen.

přepis, u *m.* Abschrift *f.*; Kopie *f.*; —atel, —ovatel, —ovač *m.* Abschreiber *m.*; Kopist *m.*; Mundant *m.*; —né, ého *n.* Abschreibgebühr *f.*; —ování *n.* Abschreibung *f.*; —ovati co oft abschreiben, kopieren, mundieren; —ovna *f.* Kopierkanzlei *f.*

přepíšu *v.* přepsati.

přepíti (—piju) koho übertrinken; p. se sich übertrinken, zu viel trinken; sich betrinken.

přepjat-ec *v.* přemrštěnec; —ý überspannt, affektiert, exaltiert.

přeplach, u *m. st.* Unruhe *f.* (poplach); 2. Einsichtigterung *f.*

přeplat, u *m.*, —platek, tku *m.* Überzahlung, Zahlungsüberschuß *m.*; Übergebühr *f.*; —platiti, —přáceti überzahlen, —plátovaní *n.* Überlappung *f.*

přeplav, u *m.*, —ení *n.* Überfahrt *f.*, Überfuhr *f.*; —iti, —ovati überfahren, übersichiffen, überiegeln; p. se (na druhou stranu) übersetzen *v.* přeplouti; —né, ého *n.* Überfahrtsgebühr *f.*

přeplň, —plněk, ňku *m.* Überfülle *f.*; Überfluß *m.*; —plniti (-ím, *imp.* přeplň!), —ňovati co überfüllen, überladen, überhäufen; se sich; —plný *adj.* übervoll.

přeploti *n.* Rand des Zaunes.

přeplouti (pluju, eš, e), —plynouti (-nu), —plovati (-ám) něco, přes něco überschwimmen.

přepnouti (-pnu, *imp.* přepni!) überspannen; 2. umschalten.

přepočísti (-čtu, *imp.* přepočti!), —čítati (-ám), —čítávati aufs neue zählen, nachzählen, rechnen, durchzählen, durchrechnen, überrechnen; p. se sich verrechnen, mißrechnen. [wunderbar.

přepodivný *adj.* ganz sonderbar, sehr

přepodobiti (-ím, *imp.* přepodob!), přepodobovati něco umformen.

přepojiti (-ím) übertränken.

přepoliti (-ím, *imp.* přepol!) halbieren.

přepona *f.* Vorhang *m.*; 2. (geom.) Hypotenuse *f.*; 3. (anat.) Zwerchfell *n. Diaphragma*; *Omentum*.

přepoušt-ění *n.* (másla) das Schmelzen; die Schmelzung); —ěný *adj.* geschmolzen; p. máslo Schmalz *n.*; —ěti (-ím, *imp.* -ěj!) něco (p. máslo) schmelzen zerlassen. [überarbeiten.

přepracovati umarbeiten, p. se sich

přeprav-a *f.* Überfahrt *f.*; Transport *m.*; Passage *f.*; *sr.* doprava; —ce, —ci, —ěč, —itel *m.* Überführer, Transporteur *m.*; —ení *n.* Transportierung *f.*; —iti (*imp.* přeprav!), —ovati něco überfahren, überliefern, überschaffen, transportieren; 2. korrigieren; —ný *adj.* wegsam; 2. p. (—ní) Transport-; -ná loď Transportschiff *n.*

přepříliš *adv.* (přespříliš) allzusehr, allzuviel; —ný *adj.* übermäßig, übertrieben.

přepřiti (-pru, -přeš, -pře) něco den Widerstand durchdringen; p. koho überstreiten, im Streite besiegen.

přeprositi koho *st.* erbitten.

přepsati (—píšu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* přepiš!) něco etw. abschreiben; p. se sich verschreiben, etwas falsch schreiben.

přeptati se (-ám se) po čem, p. se na něco nachfragen, sich erkundigen.

přepuk-lina *f.*, —lost *f.* Sprung *m.*; —nouti, p. se entzweispringen, aufberſten.

přepust, u *m.* Überlassung *f.*; 2. *sl.* der erste Branntwein; —a *f.* Zulassung *f.*; Fügung *f.*, Verhängnis *n.*; —iti (*imp.* přepusť!) überlassen, durchlassen; läutern; *v.* dopustiti; *sl. v.* propustiti.

přepuštění *n.* Überlassung *f.*; 2. das Schmelzen, die Schmelzung.

přepych, u *m.* Luxus *m.*; 2. Übermut *m.*; —nouti überwallen (im Sud).

přepyt-ati (-ám), p. se, -ovati (-uju) nachforschen.

pře-rád, a, o sehr od. recht gern; —radost *f.* große Freude, Jubel *m.*; —radostný *adj.* überaus freudig; sehr erfreulich; —radovati se jubeln.

přeraz, u *m.* das Entzweischlagen; —iti (-ím, *imp.* přeraž!) něco entzweischlagen, zerschlagen; 2. umprägen; p. se entzweigehen.

přeřediti (-ím, *imp.* přeřeď!) verdünnen, verschlichten; p. chleb das Wort aufschwemmen.

přeřeknouti se, přeříci se sich versprechen, sich verschnappen (sich im Sprechen versehen); já se přeřekl ich habe mich versprochen.

přeřezati (-řezám *et* -řežu), -závati něco entzweischneiden; zerschneiden; p. pilou zersägen.

přerobiti (-ím, *imp.* přerob!), —ráběti (*imp.* -ráběj!) něco etw. umarbeiten; überarbeiten, umändern.

přerod, u *m.*, —rození *n.* (obrození) Regeneration *f.*; —roditi se regenerieren.

přerost, u *m.* Überwuchs *m.*; —ati (-ám) überwachsen; —ek, tku *m.* das überwachsene Stück; —i (-u) *v.* přerůsti; —lý *adj.* überwachsen. [schlichten.

přerovnati (-ám), —ávati něco um-

přerovný *adj.* sehr eben. [lieblich.

přerozkošný *adj.* entzückend, wunder-

přerozmilý *adj.* allerliebst.

přerub-ek, bku *m.* ein abgehauenes Stück Holz, Bruchstück; —iti (*imp.* přerub!) zerhauen; —ka *f.* Scheidewand *f.*

přerůda *f.* Abart *f.*

přerůsti (—rostu) überwachsen.

přeruš-en, a, o, ý unterbrochen; —ení *n.* Unterbrechung *f.*; —itel *m.* Verletzer *m.*; —itelný, —ný *adj.* verletzlich, verletzbar; —iti (-ím, *imp.* přeruš!), unterbrechen, abbrechen; p. pokoj die Ruhe stören. verletzen; p. divku *st. v.* porušiti.

přerv-a *f.* Unterbrechung *f.*; 2. Kluft *f.*, Durchbruch der Erde; —ati (—rvu), přervávati (-ám) něco zerreißen; p. řeč die Rede unterbrechen.

přerychlený verrührt.

přerýpati umwühlen.

přerýti (—ryju), —rývati (-ám) umwühlen, umgraben; —ryvač *m.* Unterbrecher, Durchreißer *m.*; —rývka *f.* Zäsur *f.* (im Verse).

přes, u *m.* Presse *f.*; 2. Druckbaum *m.*; 3. Quetschzange *f.*

přes (vor mehren Konsonanten přese) *prp. cum acc.* über, durch; p. hory a doly über alle Berge, über Berg und Tal; p. celou noc die ganze Nacht durch;

čekal jsem p. hodinu über eine Stunde (mehr oder länger als eine Stunde) habe ich gewartet; p. to überdies, außerdem; p. tu chvíli jeden Augenblick; přes to —, přese všecko über alles; trotz alledem.

přesad *m.*, —ba *f.* (Muš.) Transposition *f.*; (Gärtn.) Umpflanzung *f.*; —iti (-ím, *imp.* přesaď!) něco überjetzen, versetzen; (typ.) umsetzen; p. mezníky die Grenzsteine versetzen; —ník, u *m.* Setzling *m.*; —ný *adj.* übertreibend; p. rozsudek ein figurierter Schluß.

přes-sah, u *m.* Übergriff *m.*; —sáhati (-ám), —sáhnouti (-nu), —sahovati über etw. hinreichen, überlangen, weiter langen; p. něco übertreffen; übersteigen; to —sahuje moje síly das geht über meine Kräfte.

přes-sazení *n.* Überjetzung, Versetzung *f.*; —sázeti *v.* přesaditi; přesazovati; —sazovačka *f.* Versetzwerkzeug *n.*; —sazovati něco (p. mezníky) etw. versetzen.

přesažitý *adj.* übermäßig.

přesčárový *adj.* exzentrisch.

přesden (přes den) jeden dritten Tag; —ka *f. mor.* Dreitagefieber *n.*

přese *v.* přes.

přeseč (= přes něco) *adv.* worüber.

přesed-ati (-ám), —ávati sich öfter auf einen andern Ort setzen; —avý *adj.* unbeständig; 2. fig. herb, widerstehend.

přesedlati (-ám) umsatteln.

přesednouti (-nu) sich anders setzen; in einen andern Wagen übersteigen; umsteigen; *impers.* p. v hrdle im Halse stecken bleiben.

přesechnouti *v.* přeschnouti.

přesek-a *f. st.* Gehau *n.* (Forstw.); —ati (-ám), —ávati, —nouti (-nu) něco entzweihauen, zerhauen, durchmeißeln.

přeseň (= přes něj) *adv.* über ihn.

přesevačka *f. v.* přesívačka.

přeschnouti (přesýchati) vertrocknen; sehr trocknen, zu viel trocknen.

president, a *m.*, předseda Präsident *m.*; —ka *f.* Präsidentin *f.*; —ství *n.* Präsidentenwürde, Präsidentenstelle *f.*

presid-iální *adj.* Präsidial-; —ium *n.* Präsidium *n.*

přesídl-enec, nce *m.* der Übersiedelte; —ení *n.* Übersiedlung *f.*; —ilec, lce *m.* Übersiedler *m.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) koho einen übersiedeln; p. se übersiedeln.

přesídovati präsidieren.

přesila *f.* Übermacht *f.*

přesilati (-ám) *v.* přeslati.

přes-síla *n.* Überkraft *f.*; —siliti (-ím, *imp.* přesil!) něco *sl.* übermäßig anstrengen, übertreiben; überwältigen; p. se über die Kraft tun; sich verheben; —silný *adj.* sehr stark.

přesív-ací *adj.* Sieb ; p. mlýnec Putzmühle *f.*; —ačka *f.* Wechselweizen *m.*; —ati (-ám) něco übersieben; durchsieben; —ka *f.* Saat über die gewöhnliche Ausmaß; 2. das Besäen der Felder.

přeska *f. v.* přezka.

přes-skáčka *f.*; —skoč *m.*, —skok, u *m.* der Übersprung; —skáčkou, na —skáčku sprungweise, *alternando*; —skakovačka *f.* Springschnur *f.*; —skočiti (*imp.* přeskoč!) něco etw. überspringen; überhüpfen; 2. p. ženštinu schwachen, schwangern; 3. p. überschnappen; —skočný *adj.* überspringend; überspringbar.

přeskotník, u *m.*, štihlák Stelzfuß

přeskrovný *adj.* sehr gering.

přesladiti (-im, *imp.* přesladř!) něco

přesladký *adj.* sehr süß. [übersüßen.

přeslati (—šlu, eš, e) něco někomu (*rus.*) *v.* poslati. [2. (Titel) hochlöblich.

přeslavný *adj.* ruhmreich, glorreich;

přeslechnouti (-nu), přeslýchati (-ám) něco überhören; nicht hören (on to přeslechl); 2. vernehmen; 3. p. něco behorchen (když to všecko přeslechl); p. svědka einen Zeugen verhören, vernehmen; p. se falsch hören, verhören.

přeslen, u *m.* Wirtel *m.*, Spindelwirtel *m.*; —ka *f. v.* přeslička.

přesli-ce *f.* Rocken, Spinnrocken *m.*, Rockenstock *m.*; p. u kořeníku die Spindel am oberschlächtigen Wasserrade; p. Treibmaschine *f.* (b. Seiler); příbuzenství po —ci die Verwandtschaft nach der Kunkel, von der Mutterseite; léno po —ci Schleierlehen *n.*, Weiberlehen *n.*; —čka *f.* Schachtelhalm *m.*, Schafthalm *m.*, Kannenkraut *n. Equisetum*; —čkář *m.* Rockenmacher *m.*; —čkový *adj.* Schafthalm-; —čník, a *m.* Rockenmacher *m.*, Rockenverkäufer *m.*; p., u *m.* (bot.) Kasuarbaum *m. Casuarina.*

přeslík, u *m.* Spriegel *m.*

přeslín-atý, —ovitý *adj.* wirtelförmig; —ohlav, a *m.* Pentakrinit *m.*, Enkrinit *m.*; Medusenkopf *m.*

přeslo *n.* Rockenstock *m.*

přesloužiti, přesluhovati (na vojně) v úřadě überdienen.

přes-lýchač *m.* Überhörer, Anhörer *m.*; —slýchati (-ám) *v.* přeslechnouti.

přes-meknouti, —smyknouti něco etw. überschleppen; 2. verjetzen, verschieben; p. se durchschlüpfen; 2. überspringen.

přesmen, *m. v.* přezmen. [gen.

přesmyčka *f.* Metabole *f.*; Metathesis *f.*, Verletzung *f.*

přesmyk, u *m.* Engpaß *m.*, Schlupfweg *m.*; 2. Verschiebung, Umschiebung *f.*; —em fortschleppend. [präzis.

přesně *adv.* genau, korrekt; akkurat;

přesn-ice *f.*, —ík, u *m.* ungesäuertes Brot, Osterbrot *n.*; Matze (Mazesse) *f.*, Matzen *m.* (der Juden); *pl.* —ice die Ostern (b. den Juden).

přesnídávka *f.* Nachfrühstück *n.*; Gabelfrühstück *n.*, Lunch *m.*; Morgenimbiß *m.*

přesnobarevný *adj.* echtfarbig.

přesnoční *adj.* übernachtig.

přesn-ost, —ota *f.* Ungesäuertheit *f.*; 2. Pünktlichkeit, Exaktheit, Akkuratesse *f.*; Reinheit *f.*; Echtheit *f.*; —ovodý *adj.* süßes Wasser enthaltend; —ý *adj.* echt, rein, korrekt; pünktlich, exakt, akkurat, präzis; 2. herb, ungesäuert; *sl. v.* přísný.

přesoliti (*imp.* -sol!) něco übersalzen, versalzen.

presov-anec, nce *m. st.* Kelterwein *m.*; —ání Keltern *n.*; — ati (presuju) něco pressen; p. víno keltern; —na *f.* Preßhaus, Kelterhaus *n.*; —ník, a *m.* Presser, Kelterer *m.*; 2. Preßmacher *m.*; —ý, —ní *adj.* Preß-, Kelter-.

pře-spanka *f. sl.* eine Beschlafene; —spati (-spím, -íš, -i *imp.* spi!) noc überschlafen, durchschlafen; 2. p. děvče *sl.* beschlafen (ein Mädchen); p. se *sl.* zu Falle kommen; —spělý *adj.* überreif; —spěšný *adj.* sehr geschwinde; vorellig; —spěti (-spěju) überreifen.

přespočetn-í, —ý *adj.* überzählig, supernumerär.

přespol-e *adv.* (= přes pole) übers Feld, über die Flur; p. hráti einen Marsch spielen; —í *n.* Flurscheibe *f.* (der Raum hinter dem Felde); 2. Ausland *n.*, Fremde *f.*; —iti übertreten; p. komu in den Weg legen; —ní *adj.* aus der Nachbarschaft; 2. auswärtig, ausländisch; p. pošta Ruralpost *f.*

přes-potoční *adj.* jenseits des Baches gelegen. [gerecht.

přespravedlivý *adj.* überrecht. sehr

přes-příč *adv.* überzwerch; —příliš *adv.* übermäßig, allzusehr.

přes-roční *adj.* überjährig; —rok nap. übers Jahr, das künftige Jahr.

pře-stálý was aufgehört, nachgelassen hat; —stálý *adj.* (p. trest) überstanden, überständig; 2. sehr beständig; —stání *n.* Aufhörung *f.*; bez p. ohne Unterlaß; unaufhörlich; ununterbrochen.

pře-staralý, —stařelý, —stárlý *adj.* überjährt, überständig (Erz, Baum ꝛc.); —starati (-ám), p. se, —stárnouti zu alt werden; —stárlost *f.* Altersschwäche *f.*; Marasmus *m.*

pře-stati (-stanu, *imp.* staň!) aufhören, ablassen; innelassen; pausieren, unterbrechen; p. něčeho, p. od něčeho von etwas ablassen; p. mluviti aufhören zu reden; p. na čem bei etwas beruhen (b. lassen); sich begnügen, sich auf etwas beschränken.

přestáti (-stojím) něco ausstehen, überstehen; bestehen; p. nemoc eine Krankheit überstehen.

pře-stavač *m.* Aufhörer *m.*; —stavačka *f.* Abfallfieber *n.*; —stávati (-ám) allmählich aufhören.

přestav-ba *f.* Umbau *m.*; —ení *n.* Versetzung *f.*; p. liter Anagramm *n.*; —ění *n.* Umbau *m.* (eines Hauses); —ěti (—ovati) dům atd. überbauen, umbauen; —iti (*imp.* přestav!), —ěti (*imp.* -ěj!), —ovati něco někam übersetzen, versetzen, umstellen.

přestávk-a *f.* das Aufhören; Abfall *m.*; Nachlaß *m.*; Unterbrechung *f.*; Pause *f.*; das Stoßeisen an der Schwanzschraube; s —ami unterbrochen.

přestěhovati (-huju) něco etw. übersetzen, übersiedeln; p. se, *st.* přestěžiti se umziehen, seine Wohnung verändern; sich übersiedeln.

přestělesný *adj.* übersinnlich.

přestěna *f.* Scheidewand *f.*

přestihnouti (-nu) koho *v.* predstih-

přestka *f. v.* přezka. [nouti.

přestný *adj. v.* přesný.

přestojím *v.* přestáti. [(trůn).

přestol (prestol), u *m. rus.* Thron *m.*

přestoupiti (-ím, íš, í, *imp.* přestup!) něco (p. přes něco, přes mez) überschreiten; p. zákon, p. přikázání übertreten; p. (na jiný vůz, na jinou loď) umsteigen; p. na jinou víru zu einer anderen Religion übertreten.

přestraš-ek, šku *m.* ein vorübergehender Schrecken; —en, a, o, ý erschrocken; eingeschüchtert; —iti (*imp.* přestraš!), —ovati koho čím erschrecken; einschüchtern; —livý, —ný *adj.* erschrecklich.

pře-strčiti (*imp.* přestrč!) —strkovati něco verschieben.

přestřeb-a *m. sl.* Nachäffer *m.*; —ovati (-uju) někomu nachäffen, nachmachen.

přestřel, u *m.* (wdm.) der Hochschuß; —ka *f.* Plänkelei *f.*; —iti (-ím, *imp.* -střel!), —ovati něco überschießen, zu hoch schießen.

přestřihnouti (-nu) něco etw. zerschneiden, entzweischneiden.

přestříti (-stru, *imp.* -stři!) něco überbreiten, bedecken. [*v.* přeryvka.

přestřižka *f.* Zäjur *f.*, Injision *f.*;

přestrk, u *m.* das Hinüberschieben; Schub *m.*; —ovati (-uju) verschieben, umstecken.

přestroj, e *m.* Maske *f.* (Kleid); —en, a, o, ý verkleidet; —ení *n.* Verkleidung *f.*; —iti (*imp.* přestroj!), —ovati umkleiden; p. se sich verkleiden.

přestup, u *m.* Übertritt *m.*; Übergang *m.*; 2. Umstellung *f.* (auf der Bahn; 3. *st.* Überschreitung der Pflicht, das Vergehen; 4. (bot.) Stechwinde, Chinawurzel, Schwelbwurzel *f. Smilax*; —ce *m.*, —itel, e *m.* Überschreiter, Übertreter *m.*; —ek, pku *m.* Übertretung *f.* (jur.); —ník, a *m. v.* přestupce; p., u *m. v.* přechodník (gram.); —livý, —ný *adj.* übertretend; 2. verbrecherisch; 3. transgressiv; 4. überschreitbar; p. rok Schaltjahr *n.*; p. způsob *Modus transgressivus* (grm.); —na stanice Umsteigestation *f.*

přestyd-lý *adj.* verkühlt; —nouti erkalten, erstarren.

přesud-ek, dku *m.* Richterspruch *m.*, Urteil *n.*; 2. Abgabe für das Urteilen; 3. Superarbitrium *n.*; —livý *adj.* nachredersich. [vorsetzen.

přesunouti verschieben, überschieben,

přesutý *adj.* übervoll, zu voll.

přesuzov-ač *m.* Verleumder, Nachredner *m.*; 2. (pták) posměváček; —ání *n.* Nachrede *f.*; —ati nachreden.

přesval, u *m.*, —í *n.* Querwall *m.*; Travers *n.*

přesvědč-en, a, o, ý überzeugt; —ení *n.* Überzeugung *f.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) někoho (*acc.*) o něčem überzeugen (einen von etw.); p. koho z čeho überweisen; p. se o něčem sich überzeugen.

přesycen, a, o, ý übersatt; —í *n.* Übersättigung *f.*; p. života Lebensmüdigkeit *f.* [preschnouti.

přesýchati (3. -á) zu viel trocknen *v.*

přesypací hodiny *pl.* Sanduhr *f.*; p. pytel Querſack, Zwerchſack *m.*

přesypati (přesypám, áš, á *et* přesypu, eš, e, *imp.* přesyp!), přesýpati (-ám) überſchütten, überſtreuen; umſchütten; p. do jiného pytle umſacken.

přesytiti (-im, *imp.* přesyť!) koho überſattigen; p. se überſatt werden.

přešera *f. v.* přísera.

přešibaly *adj. st.* durchtrieben.

přešinouti (-nu) něco etw. überbeugen, übermerfen; verſchieben; p. se ſich verheben.

pře-šiti (-šiju), —šívati (-ám) něco übernähen; —šívátko n. Beſtechörtel *n.*; —šívka *f.* das Übernahen; 2. *v.* přešívka; *v.* loktuše.

přeškoda ! *intrj.* jammerſchade!

přeškoditi (-ím, *imp.* -škoď!) něčemu hinderlich ſein; p. se *st.* Schaden leiden.

přeškřín, u, —škřínek, nku *m st.* Schublade *f.*

přeškrt-ati (-ám.), —ávati,—nouti (-nu) něco etw. durchſtreichen, durchſtreifen.

pře-škvírák, a *m. v.* přeměkáček, posměváček; —šlapati (střevice) übertreten; —šlápnouti, —šlapovati (s jedné nohy na druhou) übertreten; —šlechetný *adj.* ſehr edel; —šlechtiti (-ím, *imp.* přešlechti!) allzu veredeln.

přešlý *adj.* vergangen, verfloſſen; 2. übergangen; 3. übergoren.

přešmahati, přešmatlati (-ám) (střevíc) überſchecken, übergrätſcheln.

pře-šťastný *adj.* überglücklich, ſehr glücklich; —štědrý *adj.* ſehr freigebig.

přeštěpek, pku *m.* Splitter *m.*

přeštírati (-ám) něco nachäffen.

přeta *f. st.* Verbot *n.*; 2. Drohung *f.*; 3. Trotz *m.*

přetáč-eti (-ím, *imp.* přetáčej!) pivo überziehen; *v.* přetočiti; —ka *f.* Erbſenſieb *n.*; 2. das Abzapfen.

pře-tah, u *m.* Überzug *m.*; —táhnouti (-nu), —tahati (-ám), —tahovati něco überziehen, verziehen; 2. deſtillieren; 3. überſchätzen; 4. überladen; 5. fig. p. koho Stockſtreich geben; p. se ſich überziehen, ſich verziehen; —tahovně *m.* Überzieher *m.*; —tahovačka *f.* Überzieherin *f.*; 2. Aufzugbrett *n.* (Maur.); —téci (3. —teče), —tékati, —týkati (3. -á) überlaufen, überfließen, überrinnen; —ténka, —týnka *f.* zu dünne Stelle im Seil; —tenký *adj.* ſehr dünn; ſuperfein; —tětí *n.* das Entzweihauen; —těžkati (-ám) něco etw. überladen; —těžko *adv.*, —těžký *adj.* überſchwer; —tichý *adj.* ſtockſtill mäuschenſtill.

přetisk, u *m.* Nachdruck, Wiederdruck, Umdruck *m.* (einer Schrift); —nouti, —ovati aufs neue drucken.

přetíti (přetnu, eš, e, *imp.* přetni!) něco něčím entzweihauen; 2. (geom.) durchſchneiden.

přetíti (přetím) komu *st.* drohen.

pře-tížiti, —těžovati něco, někoho überladen, überlaſten; überbürden; se ſich; —tíživý *adj.* überwiegend; —tížný *adj.* ſehr beſchwerend.

pře-tknouti (-tknu), —týkati (-ám) überſtechen, durchſtechen; fig. p. v jiné *st.* anders reden.

přetlak, u *m.* Überdruck *m.*

přetlouci (-tluku, -češ, -če, *imp.* přetluc *et* přetluč!) něco entzweiſchlagen; p. někomu nohy atd. zerhauen, zerſchlagen. [dolmetſchen.

přetlumočiti (*imp.* -tlumoč!) co ver-

přetmavý *adj.* ſehr finſter.

přetnouti *v.* přetíti.

přetočiti (-ím, *imp.* -toč!) něco etw. verdrehen, überdrehen; p. pivo n. vino abziehen, überziehen.

přetok, u *m.* (Deich-) Überlauf *m.*

přetopiti ([ne]přetop!) überheizen.

přetřás-avý *adj.* durchdringend; —ti (přetřesu), —ati (-ám) něco überſchütteln; durchſuchen; diſkutieren; ventilieren; p. někoho fig. befritteln, durchhecheln.

přetřep - ati (-třepám *et* -třepu), —avati něco überſchütteln; p. koho jmd. durchhecheln; —avač *m.* Splitterrichter *m.*

přetřes, u *m.* Durchhecheln *n.*; Diskuſſion *f.*; něco vziti na p. diſkutieren; —ný *adj.* diſkutiv.

přetrh, u *m.* Einhalt *m.*, Ende *n.*; p. učiniti Einhalt tun; —avač, —ovač *m.* Zerreißer; Unterbrecher *m.*; —dílo *m. vulgo* ein nach Akkord Arbeiter; Streifer *m.*; —nouti (-nu), —ati (-ám), —ovati (-uju) něco zerreißen; durchſtreichen (die Schrift); unterbrechen, abbrechen; Einhalt tun.

přetrpěti (-ím, *imp.* -trp!) něco erleiden, ertragen, ausſtehen, überſtehen.

přetrvati (-ám) (celý rok atd.) ausdauern; überdauern; p. koho (*acc.*) überleben.

přetrž, e *f. v.* přítrž; —ení *n.* das Zerreißen; 2. Unterbrechung *f.*; Unterlaß *m.*; bez p. ununterbrochen, ohne

přetučný *adj.* ſpeckfett. [Unterlaß.

přetvara *f. v.* přetvářka.

přetvář-enec, nce, —ilec, lce, —ník, a *m.* Gleißner, Heuchler *m.*; —enost, —ilost *f.* Verſtellung *f.*; —eti *et* —iti se *v.* přetvařovati se; —ivý, —livý *adj.* verſtelleriſch; —ka *f.* Verſtellung *f.*; Heuchelei *f.*; Maske *f.*; p. *m.* Gleißner *m.*, Heuchler *m.*; —ný, přetvarný *adj.* veränderlich, umſtaltbar; heuchleriſch.

přetvařov-ání *n.* Verſtellung *f.*; —ati něco etw. umformen; p. se ſich verſtellen, heucheln.

přetvo-ra *f.*, —ření *n.* Verwandlung *f.*, Umgeſtaltung *f.*; Metamorphoſe *f.*; —rce *m.* Umſtalter, Umſchaffer *m.*; —řiti (-ím, *imp.* -tvoř!) něco v něco umformen, umſchaffen, umſtalten, umbilden, ummandeln; verſtellen; se ſich; —rný *adj. v.* přetvárný.

přetvrdý *adj.* ſehr hart.

přetykač *m.* Vorſteckнagel *m.* am Pflуge.

přetylý *adj.* feiſt, überdick.

přetyniti (-ím, *imp.* přetyň!) verſchlagen, vermachen.

přeučený *adj.* übergelehrt.

přeumělý *adj.* allzukünstlich, kunstreich, kunstvoll; —utěšený *adj.* sehr angenehm; anmutsvoll.

převáb-iti (*imp.* -vabl) hinüberlocken; —ný *adj.* reizvoll.

převad-a *f. st.* Hindernis *n.*; —iti **převah**, u *m.* Abhang *m.*, Abschüssigkeit *f.*; —a *f.* Übergewicht *n.*, Präponderanz *f.*; Übermacht *f.*; das Vorwiegen.

převáleti (*imp.* -válej!) *st.* besiegen; p. *et* převaliti (*imp.* -val!) něco (sudy) umwälzen, überwälzen; se sich.

převař-iti (*imp.* převař!), —ovati co übersieden; überbrauen; destillieren; p. se zu lange kochen; —ené máslo Schmalz *m.*; —ovna *f.* Destillierkammer *f.*

pře-váti (-věju, eš, e), —vanouti (-vnu) něco überwehen; p. obilí das Getreide worfeln; —vaz, u *m.* der Hauptbalken; *v.* převazek; *pl.* —vazy das Bundwerk; —vázati (-vážu, eš, e, *imp.* převaž!), —vazovati něco (p. ránu) überbinden, umbinden; —vazek, zku *m.*, —vázka *f.* Verband *m.*; Binde *f.*; Gurt *m.*, Gürtel *m.*; —vaziště *n.* (mil.) Verbandplatz *m.*

pře-važeč *m. v.* převozník; —váželi (*imp.* převážej!) (přes řeku atd.) einen überführen (auf der Fähre) *v.* převezti! —vážiti (-ím, *imp.* převaž!), —važovati něco abwägen, durchwägen; nachwägen; p. überwiegen; p. se Überwucht nehmen; sich im Wägen versehen; —važek, žku *m.* Mehrgewicht *n.*; —vážka *f.* Transport *m.*; —vážně *adv.*, —vážný *adj.* vorwiegend, überwiegend.

převedení *n.* (p. něčeho na koho) Überführung, Übertragung *f.*; Transferierung *f.*; p. majetku (jmění) Vermögensübertragung *f.*; p. směnky Girierung eines Wechsels. [fundschaften.

převěděti (-vím) co erfahren; ausspähen

převelebný *adj.* sehr herrlich.

převel-ice, —mi *adv.* überaus, allzusehr, ungemein; —iký *adj.* übergroßungemein groß.

převěřovati zu sehr glauben, trauen.

převěs-a *f.*, —ek, sku *m.* Überhang *m.*; *v.* převěšek; —iti (-ím, *imp.* -věs!) něco přes něco überhängen, umhängen; —ník, u *m.*, —ný řemen Bandelier *n.*, Kuppel zum Säbel; —ný šátek Umhängtuch *n.*

převesti (-vedu, eš, e, *imp.* převeď!) něco někam, přes potok atd. überführen, hinüberführen; hinleiten; p. na jinou víru zum Glauben bekehren; p. něco na koho (na sebe) an jmd. bringen; zedieren; p. své právo n. jmění na někoho sein Recht o. Vermögen auf jmd. übertragen; p. směnku na někoho einen Wechsel an jmd. girieren; p. (na jinou měnu) reduzieren; (půjčku) konvertieren.

převěšek, šku *m.* Mantelkragen *m.*; 2. Überwurf *m.* (Kleid).

převít *m. v.* převít.

převezmu *v.* převziti.

převe-zti (-vezu) něco n. někoho přes řeku überführen; —ženi, —zení *n.* Überführung *f.*

převiděti (-vidím) vorherſehen.

převislý *adj.* überhängend, schwebend.

převít, u *m. st.* Privet *n.* (záchod); 2. Balg *m.* (Schimpf).

pře-víti (-viju), —vinouti (-nu) něco (p. dítě) umwickeln, umwinden.

převiv-ač *m.* Lüfter, Weher, Worfler *m.*; p., —adlo *n.* Wehewerkzeug *n.*; —ati (-ám) *v.* převáti.

převláčeti (-ím, *imp.* -vláčej!) überschleppen; p. pole übereggen.

převlád-a *f.* Oberhand, Suprematie *f.*; —ající *adj.* (p. smýšlení) obwaltend; überwiegend; —ati (3. -á) vorherrschen, die Oberhand haben; —avý, —ný *adj.* übermächtig, überwiegend.

pře-vlak, —vlek, u *m.* Überzug *m.* (v. Kleide); —vlaka *f.* Erdenge, Landenge *f.*, Isthmus *m.*; —vléci, —vleci (-vleku), —vléknouti (-nu), —vlékati (-ám) něco überkleiden; umkleiden; herüberschleppen; p. se sich umkleiden; umziehen; —vlečení *n.* das Umkleiden; 2. Verkleidung *f.*; —vlečník, u *m.* Überzieher *m.* (Rock).

převod, u *m.* Überführung *f.*; 2. Reduktion *f.*; 3. Überzeugung *f.*; 4. Giro *n.* (fim.); p. na prázdném *Giro in bianco*; 5. Übertragung *f.*; p. majetku Vermögensübertragung *f.*; 6. (Rechn.) Übertrag *m.*; 7. Überfuhr *f.* (Ort); —ce (—ič) *m.* Überführer *m.*; Überträger *m.*; p. směnky Girant *m.*; —na *f.*, —ná peněžna Girobank *f.*; —né *n.* Übertragungsgebühr *f.*; —ník, a *m.* (fim.) Giratar *m.*, —ný *adj.* reduzibel; 2. girofähig.

převor, a *m.* Prior *m.* (Klostervorsteher); —a, —ka, —kyně *st.* převořiše *f.* Priorin *f.*; —ství *n.* Priorat *n.*

převoz, u *m.* (přívoz) Überfuhr *f.*; Überfahrt *f.*; (p. mrtvoly); —a *m. v.* převozník; —ek, zku *m.* Überfracht *f.*; —né, ého *n.* Überfuhrgeld *n.*, Überfuhrgebühr *f.*; —ník (přívozník), a *m.* Fährmann *m.*, Überführer *m.*; —ný *adj.* fahrbar, Fahr-.

převrácen-ec, nce *m.* ein Verkehrter, Abtrünniger; —í *n.* das Verkehren; Umstürzen; —ost *f.* Verkehrtheit *f.*; —ý *adj.* verkehrt.

pře-vrat, u, —vratek, tku *m.* Verkehrung *f.*; Umsturz *m.*; strana —vratu (vol.) Umsturzpartei *f.*; —vratitel *m.*, —vracovatel, e *m.* Umkehrer *m.*; —vrátiti (-ím, *imp.* převrať!), —vraceti (-ím, *imp.* -vracej!) něco etw. verkehren, umwenden; umstürzen; —vratlivý *adj.* verkehrt; —vratník, a *m.* Umsturzmann *m.*; —vratný *adj.* umkehrbar, umstürzbar; 2. verkehrt; 3. destruktiv.

převrh-lec, helce *m.* ein Abtrünniger, Abgefallener; ein Ruchloser, Ausgearteter; —lý *adj.* umgestürzt, umgeworfen; 2. entartet; ruchlos, verrucht; —nouti (-nu), —ovati (-uju), —ávati (-ávám) něco umstürzen, umwerfen; p. kozelec einen Purzelbaum machen; fig. abtrünnig werden; p. se umfallen, umstürzen; fig. mißlingen, ausarten, umschlagen.

převřislo *n. v.* povřislo.

převroucný *adj.* sehr eifrig, inbrünstig.
převrt-ání *n.* das Überlegholz am Floße; —ati (-ám) alles durchbohren; —ávati anders bohren; —lík, a *m.* ein Ausgearteter. [—ný *adj.* überwitzig.
převtip, u *m.* Überwitz *m.*; —livý *adj.*,
převundati (-ám) *v.* prendati.
převůrka *f. v.* přeorávka.
pře-vyšek, šku *m.* Überschuß *m.*; —výšiti (-ím, *imp.* převyš!), —vyšovati něco überhöhen; überstelzen, überragen; übertreffen; —výška *f.* Übergewicht *n.*
převzácný *adj.* sehr edel; selten.
pře-vzdáti, —zdáti (-zdáju, *imp.* -zdej!) někomu nějak einen anderen Namen geben; Spitznamen geben; jmd. aufheißen.
pře-vzetí *n.* Übernahme *f.*; —vziti (převezmu, eš, e) něco etw. übernehmen.
přeza *f. mor. v.* příze.
přezáb-lý *adj.* vor Kälte erstarrt; —nouti vor Kälte erstarren.
přez-áctví *n.* Garnhandel *m.*; —ák, a *m.* Garnhändler *m.*
přezděnec (převzděnec), nce *m.* der einen Spitznamen hat. [stěnek.
přezděnek, nku *m.* Alkove *f. v.* pří-
pře-zdáti *v.* přezdíti; —zděv, u *m. v.* přezdívka; —zditi (-zdím, *imper.* -zdi!) něco übermauern; —zdíti (-zděju), —zdívati někomu, něčemu Spitznamen geben; aufheißen *v.* převzdáti; —zdívka *f.* Spitzname, Spottname, Schimpfname
přeze *f. v.* příze. [*m.*
prezident *v.* president.
přezim, u *m.*, —a *f.*, —ování *n.* das Überwintern; — iště, —niště *n.* Knospendecke *f.*; —ovati (-uju) někde, (p. na ostrově; p. něco, p. ovoce) überwintern, durchwintern.
přezirati (-ám) *v.* přezříti.
přezk-a *f.* Schnalle *f.*; —ář *m.* Schnallenmacher *m.* [überprüfen.
přezkoušeti (-ím, *imp.* -ej!) (žáky)
přezmen, u *m.* Schnellwage *f.*; 2. Schnellgalgen, Wippgalgen *m.*; p. u soustruhu Wippe *f.* [umzeichnen.
přeznačiti (-ím, *imp.* přeznač!) něco
přezný *adj.* Garn-, Gespinst-.
přezor, u *m.* Überblick *m.*
pře-zouti (-zuju), —zouvati (-ám) (p. boty *et* p. se) Schuhe, Strümpfe, Stiefel wechseln, umziehen.
pře-zralý *adj.* überreif; —zrati (-zraju) überreifen. [übersehen, nachsehen.
pře-zříti (-zřím), —zírati (-ám) co
přezuvky *pl.* Überschuhe, Galoschen *pl.*
pře-zvati (-zvu), —zývati (-ám) koho anders nennen; übernennen; einen Spitznamen geben.
přezvěd, u *m.*, —ění *n.* Kundschaft *f.*; Erfahrung *f.*; Prognostik *f.*; z —u *a posteriori* aus Erfahrung; —ěti (přezvím, -víš. -ví, *imp.* přezvěz!) něco auskundschaften, erkunden, erfahren; wahrnehmen; —ný *adj.* apostériorisch, Erfahrungs-. [forschen.
přezvídati (-ám) sich erkundigen, nach-
přezvisko *n. sl. i pol.* Zuname *m.*, Spitzname *m.*
přezvuk, u *m.* Überton *m.*; Umlaut *m.*
přezvyk, u *m.* Verwöhnung *f.*; —ati (-ám) verwöhnen.
přezývka *f. v.* přezdívka. [wünscht.
pře-žádoucí, *st.* —žádný *adj.* sehr er-
přežah-ati, —ovati (sudy, hrnce) ausbrennen *v.* přežíci.
přežalostný *adj.* höchst traurig.
přežasiti koho *st.* erschrecken, entsetzen.
přežehnati (-ám) koho segnen; se sich.
přeženi *n. sl.* (sp...) Gespann *n.*
pře-ženu *v.* přehnati; —žesiti *st. v.* přežasiti; —žesť, ti *st.* Schrecken *m.*; Entsetzen *n.*; —žíci (-žhu), —žehati, —žahati (-ám), —žehnouti, —žahovati überbrennen; —žilý *adj.* abgelebt, ausgezehrt, entnervt; —žiti (-žiju, eš, e) někoho *acc.* überleben; p. se zu lange leben; 2. (p. čas) verleben.
přeživ-ač (přežívač) *m.* Wiederkäuer *m.*; 2. Kaubraffen *m.* (Fisch); —adlo (přeživadlo) *n.* der Imbruch b. Ochsen; —ati (-ám) wiederkäuen; —avec, —avci *pl.* die Wiederkäuer *Ruminantia* (*Bisulca*); —avý *adj.* wiederkäuend; —ka *f.* Wiederkäue *f.*
pře-žouti, —žvati, —žvýkati, —žvykovati něco entzweikauen; 2. wiederkäuen. [treffen, zu viel fressen.
přežrati (-žeru) se čeho sich über-
přežvýk-ati (-ám), přežvykovati wiederkäuen; —avý *adj.* wiederkäuend.
prha *f.* Wohlverleih *m.*, Engelkraut *n. Arnica.*
prhl-ava, —inka *f.* Brenneffel *f.*; —iti (3. -í) brennen wie die Neffel.
prholiti (3. -í) schwirren (v. Vögeln).
prhovina *f.* Arnikatinktur *f.*
prch, u *m.* Flucht *f.*; p., a *f.* der Regen; —ák, —al, a, —álek, lka *m.* Flüchtling *m.*; —ání *n.* das Entfliehen; Jähzorn *m.*; —ati (-ám) auf der Flucht begriffen sein, fliehen; —avý *adj.* flüchtig; —ký *adj. st.* p. hněvem, vztekem jäh, hitzig.
prchl-ec, chelce *m.* ein Jähzorniger; 2. p. (up....) ein Flüchtiger, Deserteur *m.*; —ík, a *m. v.* prchlec; p., u *m.* Springmohn *m. srv.* hlídlík; —ina *f.* Ausspringer, Rieśling *m.* (Wein); —inka *f. v.* prhlinka; —ivý *adj.* jähzornig *v.* prchlý; —omlunný *adj.* abstoßend elektrisch; —ost *f.* Jähzorn *m.*; —y *pl. f.* Räube *f.*; —ý *adj.* flüchtig; 2. jäh, jähzornig.
prchnily *pl. v.* prohnily. [hitzig.
prchn-outi (-u, eš, e, *imp.* -i! *min.* prchl *i* prchnul) někam (od někoho, z města, do lesa atd.) fliehen, entweichen, entkommen; —utí *n.* Flucht *f.*
při *prp. cum loc.* bei, während, neben; an; při zemi zur ebenen Erde; p. obležení bei (während) der Belagerung; p. dvoře am Hofe, bei Hofe, beim Hofe; p. stole bei Tische; p. prsu, p. prsech an (bei) der Brust; býti p. smyslech, p. rozumu bei Sinnen (bei Verstande) sein; býti p. sobě sich seiner bewußt sein; při- (in Zssstg.) herbei, heran, herzu; an; ein wenig, ziemlich; noch hinzu, noch dazu.

přibarvek, revku *m.* beigemischte Färbung; Anstrich *m.*; p. nářeční Färbung *f.*

přibásniti zudichten.

přibázlivý *adj.* ein wenig furchtsam.

přibědřiti *n.* Haussiebel *m.* (v. Holz).

příběh, u *m.* (*pl.* příběhy *et* příběhové) Begebenheit *f.*; Vorfall *m.*, Vorkommnis *f.* (*n.*), Ereignis *n.*; pravdivý p. eine wahre Begebenheit; 2. p., *pl.* —ové Geschichte *f.*; 3. p. *sl.* Anfall *m.*; p., a (*sl.*) *vn.*

příběh-ač, —lec, hlce, —lík, a *m.* Zuläufer, Herbeiläufer *m.*; —nouti někam, k někomu herbeilaufen, herlaufen, zulaufen; p. se geschehen.

příběhopis, u *m.* Geschichtbuch *n.*

příbělavý, příbělelý *adj.* weißlich.

příbelhati se bertorkeln.

příberu *v.* přibrati.

přibezděč-iti (*imp.* přibezdeč!), —ovati koho k čemu dazu nötigen.

příběž-ka, přibížka, příbížka *f.* Zusprung *m.*; —ný *adj.* herbeieilend; p. voják *st.* gemeiner Kriegsknecht; p. zufällig.

při-bíječ *m.* Zuschläger, Anschläger *m.*; —bíjeti (*imp.* —bíjej!) *v.* přibíti.

přibírati (-ám) allmählich zunehmen *v.* přibrati.

přibíti (přibiju, eš, e, *imp.* přibij!) něco etw. anschlagen, annageln, zunageln.

přibížka *f. v.* příběžka. [bleich.

přibledý, přibledlý *adj.* ein wenig

přibliž-ně *adv. v.* přibližně; —ení *n.* Annäherung *f.*; Approximation *f.*; —iti se (*imp.* přibliž se!), přibližovati se k něčemu, k někomu sich nähern, annähern; čas se přibližuje die Zeit rückt an, naht.

přibliž-mo, —ně *adv.*, —ný *adj.* annäherungsweise, approximativ.

přiboční se (*imp.* přiboč se!) k někomu in die Flanken treten.

přibodec, dce *m.* Strichpunkt *m.*

přiboj *m.* (p. mořský) Brandung *f.*

přibojník, a *m.* (svědek souboje) Sekundant *m.* [Kuvert *n.*

přibor, u *m.* Besteck *n.*, Eßbesteck *n.*;

přiboud-iti (*imp.* -i!) brenzlich machen; p. se brenzlich werden; brenzeln; —lina *f.* brenzlicher Geruch; Fusel *m.*; —lý *adj.* brenzlich.

přibramec, mce *m.* Přibramit *m.*, Kronstätit *m.* (Miner.).

přibr-ánek, nka *m.* Schlafkamerad *m.*; —ati (přiberu, eš, e) něco, něčeho zunehmen, hinzunehmen; p. si (k sobě) někoho sich jmd. zur Hand (zu Hilfe) nehmen; p. se někam ankommen.

pří-břeh, u *m.*, —břeží *n.* Ufergegend, Küstengegend *f.*; Gestade *n.*; —břežní *adj.* Küsten-.

přibudovek, vku *m.* Angebäude *n.*

přibudu *v.* přibyti.

přibuz-enec, —nec, ence, —ník, a *m.* ein Verwandter; —enský *adj.* verwandtschaftlich; —enství *n.*, —nost *f.* Verwandtschaft *f.*, Anverwandtschaft *f.*; —enstvo *n. coll.* die Verwandten; —ný *adj.* (p. někomu) verwandt, anverwandt; *p.* (*subst.*) ein Verwandter; můj p. ein Verwandter von mir.

přibydl-í *n.* Anwohnung *f.*; —itel, e *m.* Anwohner *m.*

přibylý angekommen; zugewachsen.

přibyt, u *m.* das Hinzukommen, Zuwachs *m.*; *pl.* —y ve verši Kataleris *f.*; —ečné, ého *n.* Quartiergeld *n.*; —ečné stavení Wohngebäude *n.*; —ek, tku *m.* Wohnung, Wohnstätte *f.*; Wohnplatz *m.*; Quartier *n.*; 2. Zuwachs *m.* (přírůstek).

přibyt-í (přibudu, eš, e, eme, ete, ou, *trsgr.* přibyv, -ši) zunehmen, zuwachsen (přibylo vody; přibylo na statku); p. někam (p. na hrad, do místa, do vojska, p. ku pomoci) ankommen, anlangen, eintreffen; —í *n.* das Zunehmen, Zunahme *f.*, Zuwachs *m.*

přibytn-ost *f.* Gegenwart *f. v.* přítomnost; —ý *adj.* zuwachsend; 2. überschüssig. [einquartieren.

přibytovati se někam wo einziehen, sich

přibyv-ání *n.* das (allmähliche) Zunehmen; —ati (3. -á) allmählich zunehmen, wachsen; —á vody das Wasser nimmt zu, wächst, steigt; —á dní die Tage nehmen zu (werden länger); —á horko die Hitze nimmt zu. [přírůstek.

přibyvek, vku *m.* Zuwachs *m. v.*

přicenek, nku *m.* Akzessit *n.*

přicesti *n.* Wildbahn *f.*

přicválati (-ám) někam mit dem Pferde herbeisprengen.

přič, i *f.* Quere *f.*; na p., v p., po p. (*adv.*) quer, überzwerch.

přičarovati koho komu n. sobě zuzaubern, herbeizaubern.

příč-el, čle *m.*, —lík, u *m.* Sprießel *m.*, Sprosse *f.* (an der Leiter); —eň, ně *f.* Quere *f.*

přičernalý, přičernastý, přičernavý, přičerný *adj.* schwärzlich. [rötlich.

přičervenalý, přičervený *adj.* etw.

příčes, u *m.* die Hitzblattern, die Zanflecken; 2. Achselbeule *f.*; 3. p., —ka *f.* Frisur (účes).

příčest-í *n.* Mittelwort *n. Participium*; —ník, a *m.* (účastník) Teilnehmer *m.*

přičet, čtu *m.* Zurechnung *f.*; Imputation *f.*; —nost *f.* Zurechnungsfähigkeit *f.*; —ný *adj.* zurechnungsfähig, imputierbar.

přičichnouti (k něčemu) hinriechen.

příčin-a *f.* Ursache *f.*, Grund *m. Causa*; Veranlassung *f.*; Bemühung *f.*; Zugabe *f.*; (b. Bäcker) Sauerort *m.*, Sesztück *n.*; bez —y ohne Ursache; za tou —ou, z té —y, v té —ě deshalb, deswegen; v —ě té in Betreff (in betreff), in Hinsicht.

přičlnek, nku *m.* Zugabe *f.*; Zuwachs *m.*; Beiwerk *n.*

příčin-ění *n.* Zutuung *f.*; 2. Bemühung *f.*; Befleißung *f.*; —itel, e *m.* Zutäter, Hinzutuer, Hinzufüger *m.*; —iti (*imp.* příčiň!), příčiňovati něco k němu etwas zutun, zufügen, zusetzen, beimengen; p. se (o něco, p. se, aby...) sich bemühen; sich bestreben, sich befleißen

(ſich befleißigen); —livě *adv.* ſtrebſam; —livost *f.* Strebſamkeit *f.*; —livý *adj.* ſtrebſam, betriebſam, tätig; unternehmend; eifrig.

příčinn-ost *f.* Kauſalität *f.*; —ý *adj.* urſächlich, Kauſal-; begründend; p. svazek, —é spojení, —á souvislost Kauſalnexus *m.*, Kauſalverbindung *f.*

příčipek *v.* přiſtipek.

přičísti (přičtu, eš, e, *imp.* přičti!), přičítati (-ám) někomu něco, p. něco, p. někoho k čemu zuzählen, zurechnen; p. komu něco zuſchreiben, zueignen, zumeſſen, beimeſſen, imputieren. [přičetný.

přičitatelný *adj.* zurechnungsfähig *v.*

přičiti něčemu *st.*, p. se něčemu (3. *pers. pl.* přičí se) entgegen ſein, widerſtreben, widerſtreiten, widerſprechen; ſich ſtemmen; to se mi přičí daß widert mich.

příčitka, přičítka *f.* Imputation, moraliſche Zurechnung.

příčka *f.* Quere *f.*; Transverſale *f.*; 2. Querwand *f.*; 3. Querholz *n.*; Querſtab *m.*; Querbalken *m.*; Traverſe *f.* (archit.); 4. Quertritt *m.*; 5. Stützband, Strebeband *n.*; 6. Riegel *m.* (mech.); 7. Letterſproſſe *f.*; 8. Klobenarme *pl.*; 9. Wurſtwagen *m.*

příčle *f.* Querſchweller *m.* (an einer Eiſenbahn); *v.* přičel. [angliedern.

příčlen-ění *n.* Angliederung *f.*; —iti

příčmo (napříč) *adv.* in die Quere.

příčmoud-lý *adj.* brenzlich; —nouti, p. se brenzlich werden, brenzeln.

příčn-a *f.* Deichſelwage *f.*; p. v. pryčna; —é *adv.* quer, in die Quere; —ice *f.* Traverſe *f.*; 2. Querſtraße *f.*; 3. Querlinie *f.*; 4. Streiterin *f.*; —ík, u *m.* Querbalken *m.*; Traverſe *f.*; 2. Querfurche *f.*; 3. Zwerchriegel *m.*; 4. Querreim *m.*; 5. (typ.) Querzug *m.*; überdruck *m.*; 6. gegen die Schichten gebrochener Stein; Querſchlag *m.* (mont.); p., a *m.* Querkopf, Starrkopf *m.*, Widerſacher *m.*

příčno-koutý *adj.* diagonal, querediig; —měr *m.* Diameter *m.*, Durchmeſſer *m.*

příčn-ost *f.* Querheit *f.*; 2. (Muſ.) Querſtand *m.*; 3. *st.* Streitigkeit, Zweifelhaftigkeit *f.*; —ý *adj.* quer, Zwerch-; Transverſal-; 2. entgegengeſetzt; 3. *st.* ſtreitig, widerſpenſtig; —á dráha Trans-

příčtu *v.* přičísti. [verſalbahn *f.*

příčudlý *adj.* brenzlich *v.* přičmoudlý.

přičuchnouti *v.* přičichnouti.

příč, přídeji *compar.* mehr vorn; (v. Ort) näher; (von Zeit) früher.

přída, příď *f.* Vorderteil *m.*; př. u korábu Bug *m.*; p. m. der Vorhand hat (Kartenſp.); *v.* předa.

přídajný *adj. v.* přídavný.

přídán-ek, nku *m.* kleine Zugabe, Zubuße *f.*, Beiſatz *m.*, Beiwerk *n.*; *v.* přídavek; —í *n.* das Zugeben, Zufügen.

přídati (přidám, *imp.* přidej!) něco (ale) n. něčcho (ein wenig) zugeben, hinzufügen; p. se k něčí straně ſich für jmd. erklären, ſich zu einem ſchlagen.

přídatný *adj.* hinzugefügt.

přídavač *m.* Zugeber, Zuſetzer *m.*, 2. Handlanger *m.*; 3. (utont.) Aufgeber *m.*

přídávati (-ám) zugeben; *v.* přídati.

přídav-ek, vku *m.* (k něčemu) Zugabe *f.*; Zulage *f.*; Zuſatz *m.*; Zutat, Zubuße *f.*; —ný *adj.* adjektiv; —né jmeno Beiwort *n. adjectivum (nomen).*

přídech, u *m.* (gram.) Hauchlaut *m. Spiritus*; fig. Anſtrich, Anhauch *m.*

přídělˌ, u *m.* Aggregat *n.*, Abteil *m.*

příděl-ati (-ám, *imp.* -ej!) něco k čemu zumachen, anmachen, zufügen; p. něčeho hinzutun, noch mehr machen; —ávka *f.*, přídělek, lku *m.* etw. Angemachtes; angewebtes Stück Leinwand.

příděl-ení *n.* Zuteilung *f.*; —itel, —ovatel, e, přidílec, e *m.* Zuteiler *m.*; —iti (*imp.* přiděl!), —ovati něco někomu zuteilen; *v.* přikázati.

při-díl, u *m.* Zuteil *m.*

přídílati (—dílej!) *v.* přidělíti.

přídlti (-dím) někomu něco zuſprechen; verſprechen; *v.* přiříci.

přídka *f.* Spinnerin *f.*

přídlo *n.* Geſpinſt *n.*; *v.* prádlo.

přídlouhlý *adj.* langlich.

přídob-a, —nost *f.* Parallelitelle *f.*, Parallelismus *m.*; —ný *adj.* parallel.

přídoli *n. st.* Tal *n.*, Talſohle *f.*

přídom-ek, mku *m.*, —í *n.* Nebengebäude *n.*; Vorgebäude *n.*; 2. Prädikat *m.*

přídový *adj.* Vorder-.

přídržáka *f.* Leitholz am Hobel.

přídrha *f.* Knoten am Gebinde des Gerüſtes.

přídružiti se (*imp.* -druž se!) k někomu ſich zu jmd. beigeſellen, ſich zugeſellen; ſich einer Partei anſchließen.

přídružný *adj.* ſekundär; geſellig.

přídrž-ek, žku *m.* Anhang *m.*; —enec, přídržence, nce *m. v.* přívržence; —ení, přidržení *n.* Anhaltung *f.*; (b. Gerb.) Anhalter *m.* am Baume; —enlivý *adj. st.* einem ergeben, zugetan; —enstvo *n. v.* přívrženstvo; —eti, přidržeti (-im, *imp.* přidrž!) zuhalten; přidržovati koho (*acc.*) k čemu anhalten; verhalten; p. se koho einem anhangen; p. se čeho an etw. feſthalten, anhangen (einer Meinung ꝛc.).

přídu-siti (*imp.* přídus!), —šovati dämpfen, unterdrücken; —šeným hlasem mit gedämpfter Stimme. [dine *f.*

přídůska *f.* (muſ.) Dämpfer *m.*, Sor-

přídvoř-í *n.* Platz bei der Tür; —nik *m.* Türſteher *m.*

přídvoj-iti, —ovati co verdoppeln.

při-dvor, u, —dvorek, rku *m.*, —dvoří *n.* Vorhof *m.*, Hausflur *f.*

přífař-ení *n.* Einpfarrung *f.*; —iti (*imp.* přifař!) einpfarren, zupfarren.

přihan-a *f.* Tadel *m.*; s —ou als Schimpf, ſchimpflich.

přiháněč *m.* Zutreiber *m.*

přihánětˌi (-ěj!) zutreiben; *v.* přihnati.

přihan-livý, —ný *adj.* tadelhaft.

přiház-eti (*imp.* —ej!) něco k němu zuwerfen; p. se oft geſchehen; —í se někdy es ereignet ſich manchmal; —ka *f.* Verſteigerung, Lititation *f.*

přihazov-ací prodej n. koupě *v.* přiházka, dražba; —ati (-zuju) něco k němu zuwerfen; p. litzitieren.

při-hbí *n.*, —heb, bbu *m.*, —hba *f.* Bug *m.*, Gelenk *n.* [not.

přihladek, dku *m.* kleine Hungers-

přihla-diti (-ím, *imp.* přihlaď!), —zovati něco anglätten; *sl.* die Wangen ſtreichen; p. si vlasy die Haare ſchlichten, glatt ſtreichen. [*m.*: 3. *v.* přízvuk.

přihlas, u *m.* Stimme *f.*; 2. Anklang

přihlásiti (-ím, *imp.* přihlas *et* přihlaš!) anmelden (p. příchozího); p. se k němu ſich anmelden, ſich zu etw. bekennen.

přihláska *f.* (grm.) Auslaut *m.* (b, b).

přihlasn-ost *f.* Aſſonanz *f.*, Beiſtimmung *f.*; —ý *adj.* zuſtimmig.

přihlasovati beiſtimmen; akkompagnieren.

přihlá-šení *n.*, —ka *f.* Anmeldung *f.*; Bekennung *f.*; p. k dani Faſſion *f.*; Erklärung zur Steuer. [Obergeſchuhe *n.*

přihlavek, vku *m. sl.* Oberleder *n.*,

přihlbice *f. v.* přílbice.

přihléd-ač *m.* Aufſeher *m.*: —ati (-ám) k něčemu zuſehen; Aufſicht haben.

přihledčivý *adj.* kurzſichtig.

přihlédnouti *et* přihlednouti (-nu) k němu einmal zuſehen; ins Auge faſſen; *v.* přihlížeti.

přihlíd-ka *f.* Viſitation *f.*; Kontrolle *f.*; Aufſicht *f.*; Inſpektion *f.*; —nouti *v.* přihlédnouti.

přihlíž-eti (-ím, *imp.* —ej!) k němu zuſehen, aufſehen, nachſchauen; beaufſichtigen, inſpizieren; p. ke včelám die Bienen ſchneiden, zeideln; —itel, e *m.* Viſitator *m.*; —ka *f. v.* přihlídka.

přihlouplý *adj.* dümmlich.

přihluchlý, přihluchý *adj.* etw. taub, hartbörig, ſchwerbörig.

přihnati (přiženu, eš, e, *imp.* přiženi! *tregr.* přihnav) něco někam, k němu antreiben, zutreiben, hertreiben; p. si něco gewinnen, erwerben; p. se kam herbeirennen; heranbrauſen; přihnala se bouřka ein Gewitter brach los. [gebräunt.

přihnědlý, přihnědý *adj.* bräunlich,

při-hnouti (-hnu, *imp.* -hni!), —hybovati něco zuneigen; p. si fig. dem Glaſe, der Flaſche fleißig zuſprechen, einen guten Trunk tun (trinken).

přihnusný *adj.* etwas ekelhaft.

přihod-a, —ka *f.* Vorfall *m.*, Zufall *m.*, Begebniß, Ereigniß *n.*, Begebenheit *f.*; z —y zufällig; —í *n.* Feſt *n.*, Feier *f.*

přihod-ilý *adj.* zufällig; vorgefallen; —iti (-ím, *imp.* přihoď!), přiházeti, přihazovati něco k němu zuwerfen; p. se ſich ereignen, vorkommen, vorfallen; ſich ſchicken.

přihod-itý *adj. v.* přihodný; -é básně Gelegenheitsgedichte; —ně *adv.* ſchicklich, paſſend; —ný *adj.* (p. k němu) paſſend, zweckmäßig; tauglich, ſchicklich, fuglich; bequem, gelegen; gelegentlich.

přihon, u *m.* (p. dobytka) Zutrieb *m.* (v. Vieh); 2. Hutweide *f.*; Viehtrift *f.*; 3. Waſſerfurche *f.*; —čí, čího *m.* Zutreiber *m.*; —ka *f.* die Leier am Pfluge.

přihořčivý *adj.* bitterlich. [hügel *m.*

přihor-ek, rku *m.*, —ka *f.* Neben-

přihoří *n.* Nebengebirge *n.*

přihořký, přihořklý *adj.* bitterlich.

přihorní *adj.* neben dem Berge befindlich.

přihostnice *f.* Xenie *f.*

přihotov-ati (přihotuju, eš, e, *imp.* přihotuj!), —iti (-ím, *imp.* přihotov!) něco někomu bereiten, zubereiten, anrichten; p. se k němu, na něco ſich wozu bereiten, ſich anſchicken. [Gicht *f.*

přihoz, u *m.* Zuwurf *m.*; 2. (mont.)

při-hrad, u, —hrádek, dku *m.*, —hrada, —hrádka *f.* Fach *n.*, Gefach *n.*, Abfachung *f.*; 2. Schublade *f.*; 3. Scheidewand *f.*, Verſchlag *m.*; —hradek, dku, —hradí *n.* Vorburg *f.*; der Raum neben der Burg; —hrádkovati abfachen; —hranek, nku *m.* (b. Holzſchlichten) Kaſten *m.*; —hrázka *f.* Umſchlag *m.* (b. Teiche).

přihrb-ený, —lý *adj.* buckelig.

přihrnouti (*imp.* přihrň!) něco k němu zuſcharren; p. se k němu haufenweiſe ankommen, zuſtrömen.

při-hrobec, bce *m.* Grabesgerüſt *n.*; —hrobní *adj.* Grab-; —hrozný *adj.* dräuend; Drob-; —hrští, —hrštlí *n. v.* přehrští; —hrubý, přihrublý *adj.* ein wenig grob oder dick; —hrůžka *f.* Drohung *f.*; —hryzek, zku *m. v.* přikusek; —hustý, přihustlý *adj.* etwas dick.

přihvizdati (-ám) k sobě ptáky die Vögel durch Pfeifen herlocken.

přihybka *f.* Troß *n.* (Oberſaum zum Verkürzen des Rockes).

přihybovati si fig. *v.* přihnouti si.

přicház-eti (*imp.* přicházej!) někam, k někomu öfter kommen; —í mně za těžko daß fällt mir ſchwer, beſchwerlich; *v.* přijíti.

přichlad-ek, dku *m.* ein kalter Umſchlag; —ný, přichladlý *adj.* ein wenig kühl, kühlig. [gebautes; *v.* příklet.

přichlop, u, —ek, pku *m.* etw. An-

přichmurný *adj.* etwas trübe.

přichod, u *m.* (p. do země) Ankunft, Herkunft *f.*; 2. Zugang; Eingang *m.*; —a *m.*, —ec, dce *m.* Ankömmling *m.*; *v.* příchozí; ek, dku *v.* přelézka; —ný *adj.* fremd, ausländiſch (příchozí).

přichovati (-ám) něco aufzuheben; erwirtſchaften, erſparen; p. si něco na něčem nebenbei erziehen; fig. gewinnen, profitieren.

přichov-ek, vku *m.* daß Erſparte, Erworbene; 2. Zuzucht *f.*, ein junges Zuchtvieh (Haltſchaf *n.*); 3. p., —ka *f.* Beikind, Pflegekind *n.*

příchoz, u *m.* Ankunft *f.*; p., e, —e, —í, ího *m.* Ankömmling *m.*; —í *adj.* ankommend, angekommen; seznam —ích Fremdenliſte *f.*

přichran-a *f.* Schutz *m.*, Protektion *f.*; —ce *m.* Beſchützer *m.* [ſchützer *m.*

přichra-nitel, —novatel, e *m.* Be-

přichraniti (*imp.* přichraň!), přichraňovati něco beſchützen; erwirtſchaften.

přichtivý *adj.* ein wenig begierig.
příchůdce *m. v.* přichodec.
příchudý *adj.* ärmlich.
pří-chuť, ti, —choutka *f.* Nebengeschmack, Beigeschmack *m.*; 2. Lüsternheit *f.*; Gelüst *n.*; —chutenství *n.* Lust, Laune *f.*; —chutný *adj.* schmackhaft.
přichvát-ati (ám, *imp.* přichvátej! *tregr.* -av, ši) (sem n. někam) eilen; herbeieilen; —iti (*imp.* přichvať) na koho einen überfallen; p. se čeho *st.* befallen.
přichýliti (-ím, *imp.* přichyl!) *trsg.* -iv, ši), přichylovati co k čemu zuneigen, hinneigen; se ſich; přichyl ucho své! neige dein Ohr zu mir!
přichyl-ka *f.* Zufluchtsort *m.*; —ník, a *m.* Anhänger *m.*; —nost *f.* (p. k něčemu) Geneigtheit *f.*, Zuneigung *f.*; —ný *adj.* (k někomu) geneigt, ergeben.
přichystati (-ám, *imp.* přichystej!) něco zubereiten, vorbereiten, zurichten, anrichten; p. se ſich vorbereiten; ſich anſchicken.
přichyt-ek, tku *m.* Anklebſel *n.*; (bot.) Flechtennagel *m.*; —livý, —ný *adj.* leicht anklebend; anſteckend.
přichytiti se (*imp.* přichyť se) někoho einer Perſon anhangen, ſich einem anſchließen. [lenž *m.*
příjarek, rku *m.* Vorfrühling, Vor-
příjasný *adj.* ein wenig hell, licht.
pří-jatek, —jetek, tku *m.* Annahme *f.*, Empfang *m.*; Akzept *n.*
přijatelný, přijatný *adj.* annehmbar, aufnahmsfähig; -ost -keit.
přijdu *v.* přijíti. [göttin).
příje *f. st.* (myth.) Freia *f.*, (Liebes-
příjedek, dku *m.* Zubiß *m.*
přijednati (-ám) něco dazu dingen; noch mehr anſchaffen, beiſchaffen; *st.* vereinen; p. se k něčemu ſich vereinen.
příjem, jmu *m.* Empfang *m.*, Annahme *f.*; 2. (b. Schaufp.) Benefiz *n.*; *pl.* příjmy die Einnahmen, Einkommen; Einkünfte; —ce, —čí, iho *m.* Empfänger, Annehmer, Übernehmer, Akzeptant *m.*; —čí *adj.* Annehmer-; —ka *f.* Annahme *f.*; —ně *adv.* angenehm; —nó, ého *n.* Empfanggeld *n.*; Aufnahmsgebühr *f.*; —ník, a *m. v.* příjemce; 2. Hehler *m.*; p., u *m.* Rezipient *m.*; —nost *f.* Annut *f.*; das Angenehme; —ný *adj.* angenehm, anmutig; 2. annehmlich; 3. empfänglich; einnehmend.
přijet-i (přijedu, eš, e, *imp.* přijeď!) někam, k někomu, do města, z města atd. herfahren; herreiten; fahrend, reitend, ſchiffend ankommen, anlangen; II. *v.* příjmouti; —í *n.* Annahme, Übernahme, Aufnahme *f.*; 2. *v.* přijezd.
příjet-né *n.* Aufnahmstaxe *f.*, Aufnahmsgebühr *f.*; —ný *adj.* annehmbar.
příjezd, u *m.* (*st.* —a *f.*) Ankunft *f.* (zu Pferde, Wagen, Schiffe); Zufahrt *f.*; Zufuhr *f.*, Zutritt *m.*; —né, ého *n.* Antrittsgeld *n.*; —ný *adj.* der Zufahrt offen.
přiji-ce *f.* Luſtſeuche *f.*; Venerie *f.*; Syphilis *f.*; —čný *adj.* venériſch, ſyphilitiſch.
přijím-ací *adj.* Empfangs-, Aufnahms-; p. list Empfangsſchein *m.*, Empfangsrezepiſſe *n.*; p. zkoušky Aufnahmsprüfung; —ač, přijímač *m.* Empfänger, Aufnehmer, Annehmer, Übernehmer *m.*; 2. Hehler *m.*
přijím-ání *n.* Empfangnahme *f.*; p. večeře Páně Kommunion *f.*, das Abendmahl des Herrn; p. osob *st.* Parteilichkeit *f.*; —atel *m v.* přijímač; —ati (-ám) něco etwas annehmen; p. (večeři Páně) kommunizieren, das heilige Abendmahl genießen; *v.* přijmouti; —avý *adj.* gern nehmend.
přijíti (přijdu, -eš, -e, *imp.* přijď! přijdi!) někam (k někomu, p. do města, z města) kommen, ankommen, herkommen, vorkommen, einkommen; p. o něco um etw. kommen, verluſtig werden; p. k sobě ſich erholen, zu ſich kommen, zur Beſinnung kommen, ſich ſeiner bewußt ſein; na mizinu p. zu Grunde gehen; přijď co přijď es komme was da wolle; přijď (nám) království tvé! dein Reich komme! (zukomme uns dein Reich!); přišel naň strach Furcht befiel ihn; přijde vám utíkati Sie werden fliehen müſſen; II. p. *v.* přijmouti.
přijížd-ěti (*imp.* —ěj!) oft wohin fahren od. reiten; když —ěl k městu als er ſich (während der Fahrt) der Stadt näherte; —ka *f.* Anfuhr *f.*, An-
přijma *f. sl. v.* příjem. [fahrt *f.*
pří-jmě, —jmi, —jmeno, —jmení *n.* Zuname, Beiname *m.*
přijmě-ti (přimě-ju, eš, e, *imp.* přimě-j!) koho k čemu zu etw. vermögen, zu etw. bewegen; p. se ſich anſchicken.
přijminka *f. v.* přiminka.
přijmouti (přijmu, eš, e, *imp.* přijmi! *tregr.* přijav) něco empfangen, erhalten, annehmen, einnehmen, übernehmen.
přijmuti *n.* Annahme *f.*; *v.* přijeti.
přika *f.* Abſichtſigkeit *f.*
přikadek, dku *m.* Nebenbottich *m.*
přikájecka *f.* Säugamme *f.*
přikájeti (*imp.* —ej!) dítě *v.* kojiti.
přikal, u *m.* (čech.) Futterzuſatz *m.*
příkaz, u *m.* Befehl *m.*, Gebot *n.*, Anordnung *f.*; Verordnung *f.*; Auftrag *m.*; poštovní p. Poſtauftrag *m.*
příkáz-anec, nce *m.* ein Angewieſener; —ání, —aní *n.* Zuweiſung *f.*; das Befehlen, Gebieten; Befehl *m.*, Gebot *m.*; desatero boží p. *v.* desatero.
příkazatel *m.* Gebieter, Befehler *m.*, Auftraggeber *m.*
příkázati (příkážu, eš, e, *imp.* příkaž!), příkazovati někomu něco befehlen, anbefehlen, anordnen; anweiſen, zuweiſen; p. koho komu beigeben, zuteilen; p. se komu ſich anempfehlen; ſich anbieten, ſich anſchließen; *st.* ſich zu jmds. Partei ſchlagen, ſich zur Verfügung ſtellen.
příkazn-ík, u *m.* Rufzeichen, Ausrufungszeichen; p., a Diſponent *m.*; —ost *f.* Diſponibilität *f.*; —ý *adj.* verfügbar; diſponibel. [*sl.* gebieteriſch.
příkazov-ati *v.* příkázati; —ný *adj.*

příklad, u *m.* Beispiel *n.*, Exempel *n.*, Vorbild *n.*; na p., ku —u zum Beispiel; zlé (špatné) příklady kazí dobré mravy, böses Beispiel verdirbt gute Sitten.

příkládač *m.* Zuleger *m.*

příkládati (-ám) *v.* přiložiti.

příklad-ek, dku *m.* Umschlag *m.*; —ně *adv.* beispielsweise, zum Beispiel; exemplarisch; —nost *f.* Musterhaftigkeit; —ný *adj.* musterhaft; beispielhaft; erbaulich; 2. bildlich, in Gleichnissen.

příklep, u *m.* (při dražbě) Zuschlag (Niederschlag mit dem Hammer).

příklepnouti zuschlagen (Lizit.).

příklet, příklet, u *m. st.* Angebäude, Nebengebäude *n.*; Beistube *f.*

přikloniti (*imp.* přikloň!) něco k němu etw. zuneigen; p. se k čemu sich zu etw. neigen.

příklon-itý, —ný *adj.* geneigt.

příklop, u, —ec, pce, —ek, pku *m.* Deckel *m.*; Klappe *f.*; Fallthür *f.*; Zuschlag *m.* (b. Weber); skleněný p. Sturzglas *n.*; —ec *m*, (poklopec) Hosenlatz *m.*

příklop-iti (*imp.* příklop!), —ovati něco na něco zudecken, zuklappen.

příklop-ka *f. v.* příklop; —né okno Klappenfenster *n.*; —né dvéře Fallthür *f.*

příkopotati (-ám) někam herbeieilen.

příkojiti, —ovati (přikájeti) *v.* kojiti.

příkoleje *pl. f.* Wildbahn *f.*; 2. Nebengeleise *n.*

příkolkovati nachstempeln.

příkop, u *m. et* p., i *f.*, —a *f.* (*pl.* —y) Graben *m.*

příkopčiti (*imp.* —či!) zuhäufeln.

příkop-ec, pce *m.* kleiner Graben; —i *n.*, —y *pl. m.* die Graben *pl.*

příkopyt *n.* Fuß *m.*, Füßling am Strumpfe.

příkoř, e *f.*, —í *n.* (příkoř, příkora, —iší, —izna, —izeň, žně *f.*, —iznost, —enství *n.*, příkornost *f.*) Widerwärtigkeit *f.*, Kränkung *f.*, Unbill *f.*, Unrecht *n.*; —í komu dělati n. činiti einem Unbill zufügen, einem demütigen; na příkoř zur Schur, zum Trotz.

příkorný *adj.* widrig, peinlich, widerwartig. [tteh).

příkostnice *f.* Parafitates *m.* (b. Haus-

příkotelní, iho *m.* Kesselmeister *m.*

příkoupiti zukaufen, beikaufen.

příkousnouti zubeißen.

příkoutek, tku *m.* Seitenwinkel *m.*

příkouti (příkuju, eš, e, *imp.* příkuj!) něco etw. anschmieden.

příkouzliti (-ím, *imp.* —zli!) něco někam herzaubern; hinzaubern.

příkracli *n.* Vorkratzmaschine *f.*

příkraji *n.* Mark *f.*; Grenze *f.*

příkrajov-ač *m.* Zuschneider *m.*; —ačka *f.* Zuschneidebrett *n.* (Schust.); —ati *v.* přikrojiti. [Ornament *n.*

příkrasa *f.* Zierde *f.*; Beiwerk *n.*;

příkrásti (příkradu) si něčeho, přikrádati (-am) ein wenig stehlen; p. se kam hinschleichen, sich hinstehlen.

příkrášliti (-li) schmücken.

příkrátiti (příkraf!) abkürzen.

příkře (*comp.* —ji) *adv.* steil; jähe; 2. schroff, hart, brüsk.

příkres, u *m.* Illustration *f.*; —ek, sku *m.* Abzeichnung *f.*; —nik, a příkrášlovač *m.* Illustrator *m.*

příkří *f.* Steile *f.*

příkřík, u *m.* Beifallsgeschrei *n.*

příkřik-nouti (-nu) na koho zurufen; p. —ovati komu Beifall schreien.

příkř-ina *f.* Steile *f.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco widrig machen; p. si co etwas beschwerlich, widrig finden; p. se komu zuwider sein; *v.* přičiti se.

příkrm, u (—ek, mku *m.*), —i *n.* Zuspeise *f.*, Zugemüse *n.*, Zukost *f.*

příkrmovati das Nähren (Füttern) erweitern. |—břehý *adj.* steilufrig.

příkro, z příkra *adv.* steil; fig. hart;

při-krotiti (*imp.* přikroť!), —kračovati k čemu zutreten, beitreten, hertreten; p. k dílu zum Werke schreiten; p. k někomu (po právu atd.) mit einem verfahren; vorgehen. |zuschneiden.

příkrojiti (*imp.* přikroj!) něco etwas

příkrost *f.* Jähe *f.*, Steile *f.*; 2. Schroffheit *f.*; 3. Rauheit, Strenge *f.*, Widrigkeit *f.*; (Muf.) Querstand *m.*

příkrov, u, —ec, vce *m.* Decke *f.*, Deckel *m.*; 2. Bahrtuch *n.*; —í *n.* Nebendach, Obdach *n.*; —ka *f.* Decke *f.*

příkrut, u, —ek, tku *m.* Zotte *f.*; *sl.* Bündel, Paket *n.*

příkrvavý *adj.* etwas blutig.

příkrý (*comp.* příkřejší) *adj.* steil, abschüssig, jähe; 2. schroff, rauh, scharf, hart, widrig, brüsk.

při-kryti (příkryju, eš, e, *imp.* přikryj *et* přikrej!) něco něčím etwas bedecken, zudecken; —kryti *n.* das Bedecken; Decke *f.*; fig. Vorwand *m.*, Maske *f.*; —kryvač *m.* Decker, Bedecker *m.*; Dachdecker *m.*; Ziegeldecker *m.*; —kryvadlo, —krývátko *n.* Decke *f.*, Deckel *m.*; —krývati (-ám) *v.* přikryti.

přikuju *v.* přikouti.

přikupník, a *m. v.* překupník.

přikusek, sku *m.* Imbiß *m.*; *pl.* -kusky Entremets, Zwischengericht *n.*

přikusovati něco (někoho) k něčemu zubeißen.

přikvač-iti, přikváčiti (*imp.* přikvač!), —ovati koho, na koho überfallen, überraschen (einen); 2. andrücken.

přikvapiti (*imp.* přikvap!) někam, k někomu herbeieilen.

přikyselý, přikyslý *adj.* etw. säuerlich.

přikývnouti, přikyvovati herbeiwinken; 2. zuwinken, durch Nicken zustimmen, bejahen. |acker.

přiladi *n.* die Strecke an einem Wust-

přilákati (-ám) koho (*acc.*) někam, k sobě anlocken, herlocken, herbeilocken.

přilátati (-ám) něco na něco, k němu etw. anflicken, zuflicken.

přilaz, u, —ek, zku *m. v.* přelézka.

přilb-a, —ice *f.* Helm *m.*, Sturmhaube *f.*; —ičník, a *m.* Helmmacher *m.*

při-léhačný, —léhavý *adj.* anliegend, anschmiegsam; —léhati (-ám) k čemu anliegen, paffen; dveře dobře —lehají

die Tür schließt gut; —lehlý *adj.* daneben liegend; zusammengelegen, fest; eng anliegend; —lehnouti ke komu sich daneben legen; p. k čemu anliegen, passen.

přílep, u *m.* Pflaster *n.*; —ek, pku *m.* etw. Angeklebtes; Anhang *m.*; Anhängsel *n.*; *v.* přílep; *v.* příštipek; —í *n. v.* přílep.

přílep-iti (*imp.* přílep!), —ovati něco k něčemu, na něco ankleben, ankleistern.

přílep-nost *f.* Adhärenz *f.*; —ný *adj.* adhäsiv. [přílepiti.

přílepov-ač *m.* Ankleber *m.*; —ati *v.*

přílepš-ení *n.* Zubefferung, Aufbefferung *f.*; na —enou zur Aufbefferung; —iti (-ím, *imp.* přílepši!), —ovati někomu (sobě) něčeho (v něčem) zubeffern, aufbeffern; zugeben, zuließen.

příles-ák a *m.* Waldanwohner *m.*; —ek, sku *m.* Nebenwaldchen *n.*; —í *n.* (Forst.) *v.* předlesí. [flug *m.*

přílet, u *m.* Zuflug, Anflug, Herbeiflug.

přílétati (3. *pl.* -tí), přílétnouti, přítetovati k němu zufliegen; p. sem herbeifliegen; p. někam hinfliegen.

příleti *n.* Nachsommer, Spätsommer *m.*

příletovati něco anlöten. [příliv.

přílev, u, —ek, vku *m.*, —ka *f. v.*

přílezti (přílezu, eš, e, *imp.* přílez!) někam, přílézati herbeikriechen.

přílež-eti (3. *pers. pl.* —í *et* —ejí) při něčem anliegen, beiliegen; angrenzen; p. někomu, k někomu gehören, gebühren; —ící *adj.* beiliegend; —ítě *adv.* gelegentlich; 2. bequem; —ítost *f.* Gelegenheit *f.*; Okkasion *f.*; příležitost dělá zloděje Gelegenheit macht Diebe; 2. Umgegend, Umgebung *f.*; 3. Zugehör *n.*; —itostní (-ný) Gelegenheits-, gelegentlich; —itý *adj.* bequem, gelegen, füglich; gelegentlich. [angemessen.

příliče-ost *f.* Hyperkritik *f.*; —ý *adj.*

přílichotiti se (*imp.* přílichoť se!) komu, k někomu sich einschmeicheln, anschmiegen.

přilín-ati (-ám) adhärieren, ankleben; *v.* přilnouti; —avost *f.* Adhäsion *f.*; —avý *adj.* adhäsiv.

přílip-avý *adj.* klebrig; 2. adhäsiv; —nouti něco ankleben; se sich.

přílipovati mehr geben, beffern (im Kartenspiele).

přílisati se (-lisám se) komu, k němu sich anschmiegen, sich einschmeicheln.

přílš *adv.* zu, zu sehr, gar zu, allzu; co mnoho to p. allzuviel ist ungesund; —enství *n.*, —nost *f.* Übermaß *n.*, Übertriebenheit *f.*; —ně *adv.* übermäßig; —ník, a *m.* Ultraparteimann *m.*; —ný *adj.* übermäßig, überspannt, übertrieben.

příliti (přiliju, eš, e, *imp.* přilij!) něčeho (vody do něčeho, vody do piva), přilívati, přilévati (-ám) zugießen.

příliv, u, —ek, vku *m.*, —ka *f.* Zuguß *m.*; příliv moře Flut *f.*

příln-outi (-u. *imp.* přilni!) k čemu anfleben; anhangen, adhärieren; p. k někomu einem anhangen; —ulost *f.*, —utí *n.* Adhäsion *f.*; —utelnost *f.* Adhäsionsvermögen *n.*

příloh, u *m.* Brachacker *m.*, Brachfeld, Rubefeld *n.*; *sl.* ungebautes Feld.

příloha *f.* (p. k něčemu) Beilage *f.*; Beischluß *m.*, Anschluß *m.*; Beleg *m.*; Belegung *f.*; *v.* příloh.

přílouč-ení *n.* Beifügung, Zufügung *f.*; Einschluß *m.*, Einbegriff *m.*; —itel, přílučitel Beifuger *m.*; —iti (*imp.* přiluč!), přílučovati něco k němu *st.* zufügen, beifügen, verbinden; p. se ke komu *st.* sich zugesellen, sich anschließen.

příloudati (-ám) se langsam herbeikommen, hertrampeln.

přílouditi (*imp.* -loudi!) něco zulocken; p. se sich heranschleichen; p. se někam sich wohin schleichen.

přílož-ek, žku *m.* etwas Beigelegtes, Angelegtes; Umschlag *m.*

přílož-ení *n.* Beilegung, Anschließung *f.*; —iti (-ím, *imp.* přilož!), přikládati něco na něco, k němu anlegen, auflegen; beilegen, anschließen, beischließen, hinzufügen; p. dříví na oheň Holz an das Feuer legen, zulegen; p. pečeť das Siegel beidrücken; p. ruku k dílu die Hand anlegen, etwas angreifen; p. pilnost k němu Fleiß auf etw. wenden; p. víru k čemu Glauben beimessen; přiložen, a, o, ý beigeschlossen, beigelegt.

příložiti (*imp.* přilož!) ruhen, brach liegen (Feld).

přílož-ka *f.* Apposition *f.*; —ně *adv.* im Anhange; —ní role *v.* příloh; —nice *f.* Zuhalterin *f.*; —níček, čka *m.* Brachfäfer *m. Rhizophorus*; 2. Brachvogel *m. Numenius*; —nička *f.* Brachpilz *m. Agaricus campestris*; —ný *adj.* anlegbar, anfügbar; —né pravidlo Anlegelineal *n.*, Reißschiene *f.*

přílud, u *m.*, —a *f.* Anlockung *f.*; 2. Phantom *n.*; *v.* přelud; —ný. *adj.*

přílúž, i *f.* Gattin *f.* [anlockend.

přím, a, o *adj. v.* přímý.

přím, u *m.*, —a *f.* Hauptbalken *m.*, Spreizbalken *m.*; *pl.* —y die Riegel.

přímalovati zumalen.

přímář *m.* Primarius, Primärarzt *m.*

přímas, a *m.* Primas *m.*

přímastiti (-sti) zumalzen.

přímát, u *m.* Primat *n.*

přímátor, u *m.* Primator *m.*

přímě *adv. v.* přímo.

přímec, mce *m.* Ortbotve *m.* (Kristallform). [wird.

přímelek, lku *m.* was zugemahlen

přímén-ek, nku *m.* Zugabe *f.* (im Wechseln); *st.* Deputat *n.*; —ka *f. v.* přímínka. [im Messen), Zumaß *n.*

přímě́rek, rku *m.* Beimesse *f.* (Zugabe

přímě́ren, a, o, ý angemessen, zweckmäßig, entsprechend; —ě *adv.* angemessen; —ost *f.* Angemessenheit *f.*

při-měří, —miří *m.* Waffenstillstand *m.*

přímě́ř-iti (*imp.* příměř!), —ovati něco k čemu anmessen, anpassen, vergleichen; p. (pole) einem etw. zumessen.

přímérný *adj.* Friedens-; 2. angemessen; proportioniert.

při-měs, i *f.*, —měsek, sku, —měšek, šku *m.*, —měška, přimíška *f.* Bei-

mischung *f.*, Zusatz *m.*; 2. p. (v kovu) Alligation *f.*, Alliage *f.*, Legierung, Legatur *f.*; 3. (jídla) Entremets *n. v.*

přiměšovati *v.* přimísiti. [přímětky.

přímět, u *m.*, přímět, ti *f.* Hinwurf *m.*, Zuwurf *m.*; das Hinzugeworfene; 2. Attribut *n.*; 3. Appertinenz *f.*; 4. Fingerwurm *m.*, Nagelgeschwür *n.*; 5. *pl.* —y Hitzblattern; Hitzblase *f.*; Nachtblatter *f.*; —ek, tku *m.* Zusatz *m.*; Anhängsel *n.*; Einschiebsel *n.*; *pl.* —ky Allotria; Nebendinge *pl.*; Entremets *n.*, Assietten *pl.* (beim Diner); *v.* příměs.

přiměti *v.* přijměti.

přimětiti se (3. -tí se) eitern.

přímět-ka *f.* Klausel *f.*; —ně *adv.* hinzuwerfend; hinzufallend; —ník, u *m.* Kreuzwurz *f.*, Kreuzkraut *n.*, Grindkraut *n. Senecio Jacobaea*; p. vlaský Kardobenedikt *m. Cardus Benedictus*; —ný *adj.* epithetisch; —né koření *v.* přímětník.

přimhouřiti (-ím, *imp.* přimhuř!) oči zuschließen, die Augen ein wenig zu-

přimice *f.* Primiz *f.* [drücken.

přím-ičky, —inký, —ounký *adj.* ganz gerade; —idlo *n.* Geradehalter *m.*

přimich-anina *f.* etw. Beigemischtes; —ati (-ám) (p. jedu) *v.* přimísiti.

přimíliti (*imp.* přimil!), přimíleti (*imp.* přimílej!) lieblicher machen; p. se ke komu einem schöntun, sich einschmeicheln.

přimín-iti (-ím, *imp.* přimiň!) přiminovati něco mitbedingen; erwähnen; —ka, přímínka *f.* Beisatz, Einbegriff *m.*; Klausel *f.*; Nebenbegingung *f.*; Attribut *n.*

přimís-iti (-ím, *imp.* přiměs!), přiměšovati něco n. něčeho k něčemu beimischen, zumischen, einmischen, beimengen; k. kovy legieren (ligieren), Metalle vermischen; p. se k čemu sich beimengen.

přimíška *f. v.* příměska.

přimít-ání *n.*, —ka *f.* (grm.) Addition *f.*; —ati (-ám) beischließen; beimengen.

primitivní *adj.* primitiv.

přímka *f.* gerade Linie (*linea recta*).

přimknouti (-nu, *imp.* přimkni!), přimykati čeho anrücken; herrücken; zudrücken; zuschließen; p. dvéře die Türe anschließen; p. se anrücken, sich annähern; sich anschließen.

přimlouv-ání *n.* Fürsprache *f.*; Befürwortung *f.*; —ati (-ám) *v.* přimluviti; p. se za někoho fürsprechen, eine Fürsprache für jemand einlegen; p. se za něco etw. befürworten.

přimluv-a *f.* Fürsprache, Fürbitte *f.*; *st.* Anrede *f.*, Zuspruche *f.*; *st.* Vorwurf *m.*; *st.* Votum *n.*, Stimme *f.*; *st.*, Kapitel eines Buches; —ce *m.*; —čí, iho *m.* Fürsprecher, Fürbitter *m.*; —čí *adj.* fürbittend, fürbittlich; p. list, psaní Empfehlungsschreiben *n.*, Rekommandationsschreiben *n.*

přimluviti (*imp.* přimluv!) někomu zusprechen, zureden, einreden; p. k němu ein Wort dazu sagen; p. se komu zuſprechen; p. se za koho fürsprechen; p. se za něco etw. befürworten.

přimluv-ka *f. v.* přimluva; —kyně, —nice *f.* Fürsprecherin *f.*; —ník, a *m.* Fürsprecher *m.*; —ný *adj.* fürsprechend; p. list schriftliche Fürsprache; 2. p. leutselig.

přimnožek, žku *m.* Zuwachs *m.*, Vermehrung *f.*, Augmentum *n.*

přimnož-en, a, o, ý teilweise vermehrt; —ení *n.* Vermehrung *f.*; —iti, (*imp.* přimnož!), —ovati něčeho vermehren (teilweise); p. se zuwachsen, sich vermehren.

přimný *adj. v.* přímý.

přímo, nap., up., zpřímo *adv.* gerade; direkt; offen; vorwärts; schlechtweg; —čarý *adj.* geradlinig.

přimodralý, přimodrý *adj.* bläulich.

přímo-duchost *f.* Geradsinnigkeit *f.*; das Geradzu, (Geradeweg); —mluvnost *f.* Offenheit der Rede; —padný *adj.* senkrecht.

přímořec, rce *m.* Küstenbewohner *m.*

přímorek, rku *m.* kleine Seuche *f.*, Sterbe *f.*

přímoř-í *n.* Küste *f.*, Küstenland *n.*, Meerküste *f.*, Litorale *n.*, Gestade *n.*; Seeküstenbezirk *m.*; —ní, —ský *adj.* Küsten-; Litoral-; See-.

přímost *f.* Geradheit *f.*

přímost-ek, stku *m.*, —í *n.* Nebenbrücke *f.*; Seitenbrücke *f.*

přímot, u *m.*, —ek, tku *m.* (na těle) *v.* přimět; —a *f.* ein Fehler im Haspeln; 2. *v.* přímost.

přímo-úhelník, u *m.* Rechteck *n.*; —úhlý, —úhelný *adj.* rechtwinkelig, geradewinkelig.

přímrak, u *m. v.* mrak.

přímraz, u, —ek, —zku *m.*, —í *n.* Reif *m.*; Frost *m.*

při-mraziti (*imp.* -mraz!) anfrieren machen; p. koho *acc.* jmd. festbannen; jako —mražen, a, o, ý wie gebannt; —mrzlý *adj.* angefroren; —mrznouti, —mrzati, —mrzovati k čemu anfrieren, zufrieren.

přímus, u *m. st.* Zwang *m.*

přímu-siti (-ím, *imp.* přímus!), -šovati k čemu zwingen, nötigen.

přím-ý *adj.* gerade, direkt, unmittelbar; —á volba direkte Wahl; p. —á cesta nejlepší der gerade Weg ist der beste.

přimykati (-ám) *v.* přimknouti.

přimysliti si (*imp.* přimysli!) něco přimýšleti zudenken.

přináhliti (-ím, *imp.* přináhli!) jmd. zum Eilen antreiben; p. si *st.* sich beeilen; sich übereilen.

přináležející, —ejcný, —ící, —itý angehörig; —eti (3. *pers. plur.* -leží *et* -ležejí) někam, k němu angehören, zugehören. [*m.*

přinašeč *m.* Zubringer, Darbringer

přinášeti (-ím, *imp.* přinášej!) *v.* přinesti.

přinav-ek, vku *m.*, —ka *f.* Schiffsboot *n.*, Segeler *m.*, Perlmutterschnecke *f. Nautilus pompilius* (Weichtier).

princ, e *m.* Prinz *m.*; —ezka, —ezna *f.* Prinzessin *f.*; —ovina *f.* Prinzmetall *n.*

principál, a *m.* Prinzipal *m.*

princt, u *m.* [it. *principe*] Gutedel, Edelwein *m.*

přind-ati (-ám, *imp.* přindej!) -avati něčeho hinzutun; p. něco näher bringen.

přindu *st. v.* přijdu. [betrücken.

přinebi *n.* Galerie *f.* (im Theater).

přinechati (-ám) noch mehr lassen; p. si co sich etw. vorenthalten.

přine-sti (-su, *imp.* přines!), přinášeti něco někam, k někomu bringen, darbringen, herbringen, beibringen, mitbringen; herttragen; —šení *n.* Beibringung, Herbringung. [přimět (na těle).

přinět, u *m. mor. v.* připal; 2. *v.* **přini** *n.* der Reif an den Baumen.

přinici *adj.* fast überhängend.

přinos, u *m.* das Dargebrachte; 2. p. nevěsty das Heiratsgut; Mitgabe *f.*; Mitgift *f.*; 3. (amtl.) Einlauf *m.*; 4. p., —a *f.* Nasholz *n.*, Naitholz beim Pfluge; —ce *m.*, přinositel, e *m.* Darbringer *m.*; Zubringer *m.*; —ek, sku *m.* Beitrag *m.*; —né, čho *n.* Trägerlohn *m.*, Trägergeld *n.*

přinový *adj.* neu.

přinoža, přinova *f. st.* Vorschneidemesser *n.*, Kuchenmesser *n.*

přinožní *adj.* Fuß-. [Zwang *m.*

přinuce-n, a, o, ý gezwungen; —ní *n.*

přinut-iteI, e *m.* Zwinger *m.*; —iti (-ím, *imp.* přinuť!), přinucovati, —kati (-ám) koho k čemu zu etw. zwingen, bemüssigen, nötigen.

přinýtovati annieten, aufnieten.

přiob-dělný, —dlouhý *adj.* länglich.

přiobědek, dku *m.* Beikost *f.*

přioblý *adj.* rundlänglich.

přiodíti (přioděju, eš, e, *imp.* přioděj!) koho (*acc.*) čím bekleiden, bedecken.

přiorati (-ám *et* přioru), -ávati zuackern. [Erdachse.

přiosek, sku *m.* die Gegend um die

přiosobiti (-ím, *imp.* přiosob!) si něco sich etw. zueignen.

případ, u *m.* Zufall *m.*; Vorfall *m.*; Zutreffen *n.*, Begebenheit *f. Casus m.*; pro všechen p. für jeden Fall; od —u k —u von Fall zu Fall; po —ě eventuell; —ečný, —itý *adj.* zufällig; —ek, dku *m.* Ältzidenz *f.*; Nebeneinnahme *f.*; *v.* případ. [fällig.

případlý *adj.* zugefallen; fällig; zu-

případn-ě *adv.* zufällig; 2. eventuell; —ictví *n.* Kasuistik *f.*; —ost *f.* Vorkommenheit, Vorfallenheit *f.*; Vorfall, Zufall *m.*; Eventualität *f.*; Umstand *m.*

případ-nouti (-u), —ati (-ám) někam hinfallen; p. nač antreffen; p. komu zu teil werden, zufallen, beimfallen; p. sich ereignen; p. nač (v mysli) in Gedanken auf etw. verfallen; p. na koho jmd. überfallen, überraschen.

případný *adj.* zufällig; obngefähr sich ereignend; eventuell; 2. bequem, gelegen; 3. zutreffend, passend.

případo-slovi *n.* Kasuistik *f.*; —znalec, —slovec *m.* Kasuistiker *m.*

přípal, u *m.* Vorfeuer *n.*, Furfeuer *n.*; 2. Überbrand *m.*; Brandfleck *m.*; 3. braune Farbe (des Brotes); 4. Zundholz *n.*; —čivý *adj.* ein wenig brennend.

přípál-enina *f.* brenzlicher Geschmack; 2. Brandfleck *m.*, Brandblase *f.*; —iti (-ím, *imp.* připal!), připalovati něco anbrennen, versengen; p. ránu eine Wunde zubrennen.

připamatov-áni *n.* Erinnerung *f.*; Promemoria *n.*; —ati někomu něco, p. koho nač erinnern.

přípar-a *f.* Hitzbeule, Schweißbeule, Achselbeule *f.*; —ek, rku *m.* warmer Umschlag.

přípárati se, připathati se herterkeln.

připařiti (-ím, *imp.* připař!) ein wenig verbrühen; p. si něco (puchýř) durch anhaltendes Schwitzen sich etw. zuziehen.

připasadlo *n.* Band *n.*; 2. Bruchband *n.*

přípásati (přípásám, áš, á *et* připášu, eš, e, *imp.* připásej *et* připaš!, připasovati něco umgürten; zugürten.

přípas-ek, sku *m.* Beigürtel *m.*; —ka *f.* Gurt *m.*; 2. Schnalle *f.*, Schließe *f.*; 3. Schürze *f.*

přípastný *adj. st.* zufällig.

přípatek, tku *m.* Fersenfleck *m.*

přípecek, cku *m.* gemauerte Sitzbank am Ofen, Ofensitz *m.*

přípeci (přípeku, -češ, -če) připekati něčeho zubacken; p. něco anbraten, anbacken, zubacken; p. se durch Backen ankleben.

přípecký, ého *m.* Ofenbesteller *m.* (e. Backergesell) *v.* předpecký.

přípečetiti beisiegeln, zusiegeln.

přípekli *n. v.* předpekli.

přípeklý *adj.* angebrannt; angebacken.

příperný *adj.* etwas scharf.

přípěsti *n.* Vorderhand *f.*, Handwurzel *f.* [Gesang; 2. Refrain *m.*

přípěv, u, —ek, vku *m.* begleitender

přípev-nění *n.* Befestigung *f.*; —iti (-ím, *imp.* -i!), -ňovati něco befestigen.

připijati (-ím, *imp.* -jej!) *v.* připiti.

připíliti (*imp.* připil!) si k čemu sich beeilen; připilniti se k něčemu sich befleißen.

přípin-adlo *n.* Heftel *n.*, Haftel *f.*; —ák, a *m.* Hutzbock *m.* (klíště); 2. Lausfliege *f. Hippobosca*; 3. Saugfisch, Sauger *m. Echeneis*; —ati (-ám) *v.* přípnouti; —ek, nka *m.* Zuspann *m.*, zugespanntes Vieh; —ka *f.* Heftel, Band *n.*; Klammer *f.*; p. ostruhová Sporneleder *n.*; p. etwas Angespanntes.

přípis, u *m.* Zuschrift *f.*, Note *f.* (amtl.); 2. Adresse *f.*; Zueignungsschrift *f.*; Dedikation, Widmung *f.*; 3. p., —ek, sku *m.* Beischrift, Anschrift *f.*, Anmerkung, Glosse *f.*; —ník, a *m.* Anmerkungenschreiber *m.*; —ný *adj.* Zuschrift-; Zueignungs-.

přípisov-ač *m.* Zuschreiber *m.*; —ání *n.* das Zuschreiben, Zuschreibung *f.*; —ati (-pisuju) *v.* přípsati. [Toast *m.*

přípitek, tku *m.* Trinkspruch *m.*;

přípiti (přípiju, eš, e, *imp.* přípij! *tregr.* přípiv si) komu einem zutrinken,

Bescheid tun; toastieren; p. si etnen Zug tun.

připíti (připnu) *v.* připnouti.

připitná píseň Trinklied *n.*

připlácet (-ím, *imp.* —cej!) *v.* při-**připlach**, u *m.* Alluvium *n.* [platiti.

připlat-a *f.* Fleck *m.*; p., —ek, tku *m.* Zuzahlung *f.*, Zugabe *f.*, Zulage *f.*; Zuschuß *m.*, Zubuße *f.*; Agio *n.*

připlatiti (-ím, *imp.* připlať!) připlácet někomu k čemu, nač zugeben, zuzahlen; 2. teurer werden (žito —ilo, žitu —ilo).

příplav, u *m.* das Zuschwimmen, das Einlaufen der Schiffe; 2. Alluvium *n.*; —a *f.* Flut *f.*; —isko, —ště *n.* Anlegeort *m.*, Hafen *m.*

příplav-iti (*imp.* příplav!), —ovati něco (p. dříví) heranflößen, zuflößen; anschwemmen, anspülen; p. *et* p. se někam (p. ke břehu, k ostrovu, do města) herbeischiffen, anlanden.

připlaziti se (*imp.* —plaz se!) kam herbeikriechen, heranschleichen.

připlesklý *adj.* stumpf.

připlesti (-pletu, eš, e, *imp.* připleť!) něco někam zuflechten, hinzuflechten; zumischen; p. se do něčeho sich beimengen, einmengen.

připlet-ek, tku *m.* etw. Angeflochtenes; etw. Zugemischtes; —ka *f.* Haar-**připlichta** *m.* Intrigant *m.* [band *n.*

připlichtiti (*imp* připlichti!) něco k čemu zumischen; p. se več, do čeho, k čemu sich einmischen, sich einmengen.

připlížiti se (někam, k někomu) herbeischleichen.

příplněk, ňku *m.* Kontingent *n.*

připl-niti (*imp.* připlň!), -ňovati zufüllen (Bier, Wein). [Zuwachs *m.*

příplod, u *m.* Zuzucht, Nachzucht *f.*;

při-plouti (—plovu, —pluju, —plynu, eš, e) herbeischwimmen, anschwimmen, anschiffen; landen, anlanden; —plynouti zufließen; *v.* připlouti.

připnouti (-pnu, *imp.* -pni! *trsgr.* připjav), připínati (-ám) něco k něčemu, na něco anheften, anknüpfen, anklammern.

připočí-tati, —távati, —sti, (—počtu, *imp.* —počti!) něco k něčemu zurechnen.

připodob-ení, —nění *n.* Angleichung, Assimilation *f.*; —iti, —niti (-ním, *imp.* -ni!) něco něčemu n. k něčemu angleichen; vergleichen; 2. verähnlichen, assimilieren. (ähnlich, wahrscheinlich.

připodob-ka *f.* Parabel *f.*; —ný *adj.*

připochleb-iti (-ím, *imp.* přípochleb!), —niti někomu ein wenig schmeicheln; p. se komu, ke komu sich einschmeicheln.

připochlebný *adj.* einschmeichelnd.

přípoj, e *m.*, —ek, jku *m.* Anhang *m.*, Anfuge *f.*; p. Zusatz, Beisatz, Beischluß *m.*

přípoj-ení *n.* (k něčemu) Anschluß *m.*, Anschließung *f.*, Anfügung, Ansetzung *f.*; Annexion *f.*; —enina *f. v.* přípojek; —enství *n.* Adjunktur *f.*; —iti (*imp.* přípoj!), —ovati něco k něčemu anfügen, beifügen, zufügen, beisetzen, anschließen (an....); anheften, anknüpfen; p. se k čemu, ke komu sich anschließen, sich beigesellen, sich zugesellen; —ovač, —ovatel, e *m.* Anfüger, Verbinder *m.*

přípojka *f.* Anschluß *m.*; Anschlußstück

přípolední *n.* Mittagszeit *f.* [*n.*

přípo-mahatel, e *m.* Beihelfer *m.*; —mahati (-ám) beihelfen, nachhelfen.

připomen-outi někomu něco erinnern, erwähnen; bemerken; —utí *n.* Erinnerung *f.*; Erwähnung *f.*; Bemerkung *f.*; Anmerkung *f.*

připomín-ač *m.* Erinnerer *m.*; —ati (-ám) *v.* připomenouti; —ek, nku *m.* ein Geschenk zum Andenken; —ka *f.* Erinnerung *f.*; Erinnerungsschreiben *n.*; Bemerkung *f.* [menouti.

připomnětí (-im, *imp.* -i!) *v.* připo-**přípomoc**, i *f.* Beihilfe *f.*

přípomoci (přípomohu, přípomáhati komu beistehen, helfen.

přípomocn-ík, a *m.* Helfer *m.*, der Gehilfe; —ý *adj.* behilflich (b. sein).

přípon-a, —ka *f.* Heft *n.*; 2. Gesteck *n.* (Kopfputz der Damen); 3. Unterziehkleid *n.*; 4. (anat.) Zwerchfell, Brustfell *n.* (bránice); 5. (grm.) Nachsilbe *f.*, Anhängsilbe *f.*, Anhängsel *n.* *Affixum*, *Suffixum n.*

přípor, u *m.* das Hinzustoßen.

přípora *f.* Hindernis *n.*

přípouštěti (*imp.* -těj!) *v.* přípustiti.

přípověď, di *f.* (někomu) Zusage *f.*, Versprechen *n.*, Versprechung *f.*, Gelobung *f.*, Angelöbnis *n.*; 2. das Aufdingen, Aufgedinge *n.*; Aufnahme *f.* (in die Zunft); 3. *st.* gerichtlicher Zuspruch, Kummer *m.*

přípověd-ač *m.* Versprecher *m.*; —anka *f. sl.* Aufnahme in die Zunft; —ênec, nce *m.* ein Verlobter; —ění *n. v.* přípověď; —ěti (přípovím, -víš, -ví, -víme, -víte, -vědí, *imp.* přípověz!) něco někomu versprechen, verheißen, zusagen; geloben, angeloben; p. za učeníka in die Zunft aufnehmen lassen, aufsprechen, aufdingen; p. se k soudu *st.* vor's Gericht zitieren; p. se někomu, k někomu sich versprechen, sich verloben; p. se na statek, ke statku *st.* sich wozu melden, Zuspruch tun.

přípověd-né, ého *n.* Aufnahmsgeld *n.*; Aufdingegeld *n.*; Einstandsmahl *n.*; —ník, a *m.* Versprecher *m.*

přípovídka *f.* Spruch *m.*; Sprichwort

přípřah, u *m. v.* přípřež. [*n.*

při-přahač *m.* Vorspanner *m.*; —přahati (-ám), —přáhnouti vorspannen, anspannen, einspannen.

přípráhlý *adj.* dürr, angebrannt.

příprav-a *f.* (p. k něčemu) Zubereitung, Vorbereitung; Zurichtung *f.*; 2. Gewürz *f.*; 3. *pl.* —y Anstalten; 4. p. Zeug, Werkzeug *n.*; Gerätschaft *f.*; —ek, vku *m.* Präparat *n.*

příprav-en, a, o, ý bereit, zubereitet; zugerüstet; —enina *f.* etw. Zubereitetes; *v.* přípravek; —itel, e *m.* Bereiter, Zubereiter *m.*; Anschicker, Zurüster *m.*; Anrichter *m.*; —iti (-ím, *imp.* připrav! *trsgr.* -iv, -ivši), —ovati, *st.*

připrávěti něco k něčemu bereiten, vorbereiten, zubereiten, anſchicken, zuſchicken, zurichten, vorrichten, Anſtalt machen; p. koho oč um etw. bringen, berauben; p. se k čemu ſich wozu vorbereiten, ſich zubereiten.

přípravka *f.* Vorſchule, Elementarſchule *f.*; —na *f.* Vorparanble, Vorbereitungsanſtalt *f.*; Vorbereitungskurs *m.*; —ník, a *m. v.* přípravitel; —ný *adj.* Vor-, Vorbereitungs-; bereitet.

přípravov-ač, —atel, e *m. v.* přípravitel; —ání *n.* Vorbereitung *f.*; Zubereitung *f.*; —ati (-vuju) něco etw. bereiten, vorbereiten, zubereiten *v.* přípraviti; —na *f. v.* přípravna.

přípřeta *f. sl.* Drohung *f.*

přípřež, i *f.* Vorſpann *m.* (*f.*); —ka *f.* Anſtückſeil *n.*; —nictví *n.* Vorſpannweſen *n.*; —ník, a *m.* Vorſpannkutſcher *m.*; —ný kůň Vorſpannpferd *n.*; —ný poplatek, —né, ého *n.* Vorſpanngebühr *f.*

přípstek, tku *m.* Afterzehe *f.*

při-psáni *n.* Zuſchreibung *f.*; Zuſchrift *f.*; Empfehlungsſchreiben *n.*; Dedikation *f.*; p. k dobrému Gutſchrift *f.*; —psati (—píšu, *imp.* —piš! *tregr.* připsav, -ši) něco někam, k něčemu zuſchreiben, hinzuſchreiben, hinzuſetzen; p. něco někomu an jmd. ſchreiben; p. komu knihu vědmen, bedizieren; (ffm.) p. k dobrému gutſchreiben; p. k tíži belaſten.

přípud-itel *m.* Antreiber *m.*; —iti (-im, *imp.* připuď!) koho k čemu zu etw. verhalten, antreiben.

přípůjčiti (-im, *imp.* -půjči!) komu něco n. něčeho zuleihen.

přípůsobiti (-im, *imp.* přípůsob!) někoho k něčemu hinzutun; beſtimmen; zurichten, abrichten; beiſtehen; p. se *v.* přispůsobiti se.

přípust, u *m.* Zulaß *m.*; —a *f. v.* přepusta; —ek, tku *m.* Erker *m.*; 2. Hervorragung *f.*

přípust-itelný *adj.* zuläſſig; — iti (*imp.* připusť!), přípouštěti něco n. koho k něčemu zulaſſen; geſtatten; p. učenika aufdingen; k srdci p. ſich etw. zu Herzen nehmen; p. dobytek beſpringen, belegen, beſchälen laſſen, decken; připuštěná klisna gedeckte Stute.

přípust-ka *f.* das Zulaſſen; Annahme *f.*; Konzeſſion *f.*; —né, ého *n.* Beſchälgeld, Hengſtgeld, Faſelgeld *n.*, Faſelgebühr *f.*; —ný *adj.* zuläſſig, zuläßlich; p. listek Belegzettel *m.*; —ná stanice Beſchälſtation *f.*; —ný kůň, přípuštěk, a *m.* Beſchäler, Faſelhengſt *m.*

přípyšny *adj.* etwas ſtolz.

přírada *f.* Beirat *m.*, Konſilium *n.*

přírad-itel, e *m.* Anreiher *m.*; —iti (*imp.* přírať!) anreihen.

příramek, mku *m.* das Achſelſtück am Kleide; 2. Schulterfleck *m.*, Achſelbeſetzchen am Hemde; 3. Armſchaber am Mühlrade.

příranit si (*imp.* přiraň si!) zeitlich aufſtehen, ſich zeitlich aufmachen.

příraz, u *m.* Zuſchlag, Aufſchlag *m.*

příraziti (-im, *imp.* přiraz *et* přiraž! *tregr.* přiraziv, -ši), **přirážeti** (*imp.* přirážej! *tregr.* přiráže je) něco n. někoho k něčemu anſtoßen, zuſtoßen, zuſchlagen, zuſchlagen; 2. ſteigern; pole branami p. die Saat eggen; p. někam (k ostrovu atd.) ankommen, anlanden; p. se anſchlagen; ſich zuſchlagen; p. se ke komu einem beitreten, ſich an jmd. anſchließen.

příraž-ec, žce *m.* Zangenbrett *n.* (Tuchſch.); —ek, žku *m. v.* přírážka; einmal geeztes Feld; p. (výrazek), —ková mouka Vordermehl *n.*

přírážka *f.* Zuſchlag *m.*; Aufſchlag *m.*; Zuſchuß *m.*; 2. das Saateggen; 3. (grm.) Suffix *n.*

přírčení, přiřčení *n.* das Verſprechen, Angelobnis *n.*; Zuſage *f.*; Verheißung *f.*; 2. Zuſprechung, Zuerkennung *f.*

přířečí *n.* Flußgegend *f.*

přířek, řku *m.* das Verſprechen.

přířez-ati (-ám *et* přiřežu), —ávati zuſchneiden; —ávačka *f.* Fuchsſchwanz *m.*

přířiznouti zuſchneiden. [(Sage).

přířkn-outi, přiřici (přiřknu), přiříkati komu něco zuſprechen, zuerkennen; verſprechen, zuſagen; angeloben; —utí *n.* Zuſprechung *f.*

příroči *n.* Moratorium *n.*; Zuſriſtung *f.*; (Verlängerung der Friſt); Aufſchub *m.*; *st.* Schutzbrief *m.* [zufriſten.

příročiti die Friſt verlängern, friſten,

přírod, u *m. st.* Geſchlecht *n.*

přírod-a *f.* Natur *f.*; přiroda vždy poučuje, pravé meze vykazuje Natur iſt die beſte Lehrmeiſterin; die Natur hängt jedem eine Schelle an; —ek, dku *m.* Zuwachs *m.*; —ena *f.* Göttin der Natur; —ina *f. v.* přírodnina.

přírodit *sl.* gebären; p. se zuwachſen.

přírodn-í *adj.* Natur-, natürlich; —ický *adj.* phyſikaliſch, phyſiatriſch; Naturalien-; —ictví *n.* Naturkunde *f.*, Naturlehre *f.*; —ík, a *m.* Naturkundiger *m.*, Naturforſcher *m.*; —ina *f.* Naturprodukt *n.*; *pl.* —iny Naturalien; —ost *f.* Naturalismus *m.*

přírodo-děje *pl. m.*, —dějstvo *n.* Naturgeſchichte *f.*; —milovný *adj.* naturliebend; —mudrctví *n.* Naturphiloſophie *f.*; —pis, u *m.* Naturgeſchichte *f.*; Naturbeſchreibung *f.*; —pisný *adj.* naturgeſchichtlich; —skum, u *m. v.* přírodozpyt; —sloví *n.* Phyſiologie *f.*; —véda *f.*, —znalství *n.* Naturkunde, Naturlehre *f.*, Naturwiſſenſchaft *f.*; —vna *f.* Naturalienkabinett *n.*; —znalec, lce, —znatel, e *m.* der Naturkundige, Naturkenner *m.*; —zpyt, u *m.* Naturforſchung, Naturlehre *f.* (ſilozpyt); —zpytec, tce, —zpytatel, e *m.* Naturforſcher *m.*

přírok, u *m.* Friſt *f.*; 2. *st.* Tadel *m.*; 3. Zuſage *f.*; 4. Prädikat *n.* (gram.).

přírost, u, —ek, přiřůstek, tku *m.* Zuwachs *m.*; 2. (chir.) Auswuchs *m.*, Exkreſzenz *f.*; 3. Anwuchs *m.*, Schoßreis *n.*; —ka *f.* (Bauk.) Anlauf *m.* [*m.*

přírov, u, —ek, vku *m.* Seitengraben

přírovati (příruju) zum zweitenmal ackern, zwiebrachen, den Acker wenden.

přírovn-ání *n.* Vergleichung *f.*; Komparation *f.*; —ati (-ám) něco zuſchlich-

ten; p., —ávati co k čemu vergleichen; nepřirovnávejte se tedy jim darum sollt ihr auch ihnen nicht gleichen; —avač, —avatel, e *m.* Vergleicher *m.*; —ávavý *adj.* komparativ.

přirozen-ě *adv.* natürlich; —ec, nce *m.* ein Dazugeborener; 2. Naturalist *m.*; —í *n.* das Hinzugebären; 2. Geburt *f.*; 3. Natur *f.*; 4. Gemächt *n.*, Schamglied *n.*; 5. *st. v.* letora; —iny *pl. f.* Naturalien *pl.*; —ost *f.* Natürlichkeit *f.*; das natürliche Wesen; Naturell *n.*; —stvi *n.* Naturalismus *m.*; —ý *adj.* geboren, hinzugeboren; natürlich; Natur-; —é právo Naturrecht *n.*

přiruba *f.* Flansch *m.*, Flansche *f.*

přiruč-í, iho *m.* Adjunkt *m.*; (p. obchodní) Commis *m.*, Handlungsgehilfe *m.*; —ík, a *m. v.* pobočník; —ka *f.* Handhabe *f.*; Handbuch *n.*; Leitfaden *m.*; —ní *adj.* Hand-; p., —iho *m.* Adjunkt *m.*; Amanuensis *m.*; —ník, a *m.* Helfershelfer *m.*; —nost *f.* Zurhandsein *n.*; Handlichkeit *f.*; —ný *adj.* Hand-, handlich; p. slovník Handwörterbuch, Handlexikon *n.*

přirůst, —ek, tku *m. v.* přírost.

přirůsti (přirostu, eš, e) k něčemu anwachsen, zuwachsen.

přisada *f.* Zugabe *f.*, Zusatz, Beisatz, Ansatz *m.*; 2. (Münz.) Legierung, Alligation, Alliage *f.*; 3. (Apoth.) Zumittel *n.*, Ingredienz *f.*

přisad-idlo *n.* Ansatz *m.*; 2. (artill.) Brandröhrensetzer *m.*; —iti (*imp.* přisaď!) něco k něčemu zusetzen, beisetzen, ansetzen; sich stocken (vom Getreide).

přisadní *adj.* Beisatz-; zusetzlich.

přisah-a *f.* Eid, Schwur, Eidschwur *m. Juramentum*; —u činiti, vykonati (—u složiti) den Eid ablegen; pod —u vzíti jmd. beeiden; —ou potvrditi čeho etwas beeiden; beschwören, eidlich bekräftigen.

přisah-ač *m.* Schwörer *m.*; —ati, přisáhati, přisahati (-ám, *trsgr.* -aje), přisáhnouti (-nu, *trsgr.* přisáh, přisáhnuv, -vši) (p. Bohu, p. skrze Boha, p. na něčem) schwören, beschwören.

při sám Bůh! *int. v.* příti.

přisazovati zusetzen *v.* přisaditi.

přisažení *n.* das Schwören.

přisažný *adj. v.* přisežný.

přised-ati (-ám, *trsgr.* -aje), —ávati ke komu sich öfter hinzusetzen; —avý *adj.* ansitzend.

přised-ec, dce *m. st. v.* přísední; —ěti (3. *pl.* -dí) někde, p. něčemu, p. blízko něčeho beisitzen; 2. angrenzen, anwohnen; —ící, iho *m.*, —itel, e *m. v.* přísední; —ka *f.* Gestell *n.*; Beisatz *m.* (bei einer Säule); —ní, iho *m.*, —ník, a *m.* Assessor *m.*; Beisitzer *m.*; Mitsatz *m.*; soud —ních Assisenhof *m.*

přiseknouti (-nu, *imp.* přisekni! *trsgr.* přisednuv, -ši) ke komu, k čemu sich hinzusetzen; p. něco někomu sich worauf setzen.

přisek-ati, —ávati, —nouti zuhauen.

přisevek, vku *m.* Zusatz *f.*

přisežn-ě *adv.* eidlich; p. stvrditi eidlich erhärten, durch einen Eid bekräftigen; —ictví *n.* Geschworenamt *n.*; —ík, a *m.* ein Geschworener, Schwurmann *m.*; —ý *adj.* geschworen, beeidet, beeidigt, eidlich; p. (—í Eid-; Eides-; soud —ých Geschworenengericht, Schwurgericht *n.*, Jury *f.*

přischnouti k něčemu antrocknen.

přischodí *m.* Treppenflur *f.*

přisila *f.* (prizila) *v.* prysila.

přísila *f.* Verstärkung *f.*, Suffurs *m.*

přisil-iti (*imp.* přisil!), —ovati, —niti (*imp.* -ni!), —hovati něco verstärken; p. se sich bemühen; *sl.* sich Gewalt antun.

přiskakovati herbeihüpfen; 2. *impers.* (-kuje) teurer werden, steigen (v. Preise).

přiskalí *n.* Riff *n.*, Klippe *f.*

přiskoček, čku *m.* Aufschlag *m.*

přiskočiti (-ím, *imp.* přiskoč! *trsgr.* -iv, —ivši) někam, k někomu zuspringen, herbeispringen; 2. (*impers.*) aufschlagen, teuerer werden (-ilo na . . .).

přískok, u *m.* das Herbeispringen; 2. Hausse *f.*, Preiserhöhung *f.*

přiskoupý *adj.* etw. karg.

přiskřinek, nku *m.* Seitenfach *n.*

přiskřípnouti koho einzwängen; zwicken; fig. petschieren (einen Schüler).

přiskvrna *f.* Makel *m.*

přiskumný *adj.* theoretisch.

přisladký, přisladlý, přisládlý süßlich.

přislepek, pku *m. v.* přezdívka.

přislepý *adj.* halb blind.

přislíbiti (-ím, *imp.* přislib! *trsgr.* přislibiv, -vši), přislibovati komu co versprechen, verheißen, angeloben.

přislípati (-ám) Schuld geben, aufheißen. [auskultieren.

přislouchati (-ám) horchen, zuhören;

přísluv-ce *n.*, —ka *f.* Nebenwort *n.*, Umstandswort *n. Adverbium*; —ečný sprichwörtlich; —í *n.* Sprichwort *n.*, Spruch *m. Proverbium*; v p. vejíti sprichwörtlich werden; —nictví *n.* Sprichwörterwesen *n.*

přísluha *f.* Bedienung *f.*, Assistenz *f.*; 2. gefälliger Dienst, Gefälligkeit *f.*

přísluhov-ač, —atel, e *m.* Aufwärter, Beistand *m.*; 2. Ministrant *m.*; —ačka *f.* Wärterin *f.*; —ání *n.* Bedienung *f.*, Assistenz *f.*; —ati (-huju) někomu assistieren; aufwarten bedienen; 2. das heilige Abendmahl darreichen; 3. p. (při mši) ministrieren; p. se sich gefällig machen.

příslušejicný *adj. v.* příslušný.

příslušen, šna, šno *v.* příslušný; —ství, —stvo *n.* Zubehör, Zugehör *n.*; 2. die Nebengebühren; s —stvím *cum sua causa* samt Nebengebühren.

příslu-šeti (-ím, 3. *pers. pl.* přísluší) někomu, k někomu zugehören; p. někomu, p. na někoho geziemen; zukommen, zustehen, obliegen, gebühren; p. někam (do Prahy) zuständig sein; —nice *f.* (do obce, k obci) Gemeindeangehörige *f.*; —ník, a *m.* (do obce, k obci) ein Zuständiger, Angehöriger, Gemeindeangehöriger; —nost *f.* (p. k obci) Zuständig-

keit *f.*; Gemeindeverband *m.*; p. soudu Kompetenz *f.*; —ný *adj.* (p. někomu, p. na někoho) zugehörig, angemeſſen; 2. p. (k obci, k soudu) zuſtändig; 3. p. soud kompetentes Gericht.

příslužn-é *n.* Nebengehalt *m.*; Funktionszulage *f.*; —ík, a *m.* Aufwärter *m.*; 2. Beiſtand *m.*; 3. Miniſtrant *m.*; —ý dienſtwillig. [—ný *adj.* etw. lächerlich.

přismě-k, -ku *m.* ſatyriſches Lächeln; **přismoliti** anpichen; p. žáka fig. einen Schüler petſchieren.

přismoud-iti anbrennen; —lina *f.* das Angebrannte; Fuſel *m.*, —lý, přismudlý *adj.* angebrannt; brenzlich; —nouti anbrennen.

přísn-ě *adv.* ſtreng, ſcharf; —ík, a *m.* ein Strenger, Algoriſt *m.*; —omyslný *adj.* ernſt; —ost, —ota *f.* Strenge *f.*, Schärfe *f.*; 2. Ernſt *m.*; —otvárný *adj.* ernſt, ernſthaft.

přísnovek, přísnůvek, vku *m.* (Web.) Zugabe *f.*, Ergänzung des Aufzuges.

přísn-ý (*comp.* přísnější) *adj.* ſtreng, hart, ernſt; p. pořádek ſtrenge Ordnung; —ými slovy mit ernſten Worten.

přisobiti *v.* přisobiti.

přisol, u *m.* Lache *f.*

přisol-iti (*imp.* přisol!), —ovati něco zuſalzen; p. komu etnem ſcharf zuſetzen, einſchärfen.

přisouditi (*imp* přisuď!) přisuzovati komu co zuerkennen, zuſprechen.

přispa *f.* Sandwehe *f.* [ſchlafen.

přispati si (přispím si) etwas länger

přispěchati (-ám) herbeieilen.

přispění *n.* Beiſtand *m.*, Beihilfe *f.*, Suffurs *m.*; Hilfeleiſtung *f.*; 2. das Herbeieilen.

přispěti (-spěju, eš, e, *imp.* -spěj!) někam, k něčemu, za někým herbeieilen; p. komu čím beitragen; p. komu pomocí, ku pomoci n. na pomoc beiſtehen; behilflich ſein, Hilfe leiſten; p. s vojskem mit Suffurs kommen od. anrücken.

přispěvatel, e *m.* Beiträger *m.* [*m.*

přispěvek, vku *m.* (k něčemu) Beitrag

přispiš-iti (-ím, *imp.* přispěš *et* přispiš!), přispěšovati něco etw. beſchleunigen; p. (sem) herbeieilen; p. si ſich beeilen; —ka *f.* Eile *f.*

přispiv-ající *adj.* beitragend; p. člen beitragendes Mitglied; —ání *n.* das Beitragen; —atel *v.* přispěvatel; —ati (-ám) beitragen *v.* přispěti.

přispor, u *m.*, —a *f.*, —ek, rku *m.* Erſparnis *f.*; Vermehrung *f.*

přispoř-iti *m. st.* Vermehrer *m. v.* rozmnožitel; —iti (*imp.* přispoř!), —ovati komu čeho erſparen.

přispůsob-iti (-ím, *imp.* přispůsob!), —ovati něco k něčemu zurichten, wozu einrichten, anpaſſen; konformieren; akkomodieren; modifizieren; adaptieren; p. se k něčemu ſich konformieren; ſich akkomodieren; ſich qualifizieren; ſich habilitieren.

příss-adlo, —avadlo *n.* Saugwarze *f.* *acetabulum*, Sauggefäße der Spulwürmer; —ati (1. *p.* -aju), —ávati zuſaugen; p. se (k něčemu) ſich an etw.

přísť, ti *f.* Rhachitis *f.* [anſaugen.

přistání *n.* Landung, Anlangung *f.*

přistaniště *n.* Landungsplatz *m.*

přistaralý, přistárlý, přistarý altlich.

přistáš, e *m. st.* Tochtermann *m.*

přistati (přistanu, *imp.* přistaň!) ke komu zu einem hintreten, überſchreiten; p. kam ankommen, anlangen; vojsko přistalo ke břehu die Truppen ſind gelandet; p. k něčemu, nač etwilligen; beitreten; p. komu paſſen, ſich ſchicken; p. komu beiſtehen.

přistáti (přistojím) někde (p. vůkol, p. někomu u. něčemu, p. ku pravici někoho) beiſtehen, dabeiſtehen; p. někomu einem beiſtehen, behilflich ſein.

přístav, u *m.* Hafen *m.*, Port *m.* (lat. *portus*); p., a *m. v.* přístavač.

přístava *f.* (trigon.) Sinus *m.*

přístav-ač *m. st.* Beiſteher, Helfer *m.*; —adlo *n. v.* přístaviště.

přístávati (-ám) *v.* přístati.

přístav-ba *f.*, —ek, vku *m.* Anbau, Zubau *m.*

přístav-ěč, —itel, —ovatel, e *m.* Anſteller, Anſetzer, Anleger *m.*; —ěti anbauen, zubauen; —idlo *n. vn.*

přístaviště *n.* Landungsplatz *m.*

přístav-iti (*imp.* přístav!), —ovati něco k něčemu anſetzen, anſtellen, anlegen; 2. p. (k břehu, k zemi) anlanden; 3. k dceři p. *st.* den Tochtermann ins Haus nehmen.

přístav-ka (přístávka) *f.* das Landen; *pl.* —ky *st.* Anbetratung *f.*; —né, čho *n.* Hafengeld *n.*; —ní *adj.* Hafen-; p. řád Hafenordnung *f.*; —ný *adj.* zuſetzbar; 2. p. (—ná čeleď) gebungen, angeſtellt. [něco anheften.

přísteh-nouti (-nu), —ovati (-uju)

přístěhov-alec, lce *m.* Ankömmling, Anſiedler, Einwanderer, Immigrant *m.*; —ati (-huju) něco n. koho kam tranſportieren; p. se einziehen, einwandern.

přístěn-a *f.* eine angebaute Wand; 2. Blende *f.*; 3. (Theat.) Kuliſſe *f.*; —ek, nku *m.* angebautes Nebenzimmerchen, Alkoven *m.*; —í *n.* Platz an der Wand. [fig. Deckmantel *m.*

přístěr-a *f.*, —ek, rku *m.* Decke *f.*;

přístěradlo *n.* Hüllтuch, Kopftuch *n.*

přísti (předu, eš, e, *imp.* před! *tregr.* předa, -ouc) něco ſpinnen; 2. ſchnurren; kočka přede die Katze ſchnurrt.

přístih, u *m.*, —a *f.* Aderkropf *m.*, Blutſpat *m.* (Pferdekrankheit).

přístihnouti (-nu), přistihovati (-huju) koho na čem, při čem (na krádeži atd.) ertappen, ermiſchen; p. si (v. Pferde) den Aderkropf bekommen.

přístka *f.* (přástka) Spinngeſellſchaft *f.*

přístný *adj. v.* přísný.

přístodol-ek, lku *m.*, —í *n.* Baufe *f.*

přístoj-enství *n.* Beiſtand *m.*, Beihilfe *f.*; —ící *pl.* die Umſtehenden, Anweſenden; —ičný *adj.* zufällig; —ím, *v.* přístáti; —ný *adj.* dabeiſtehend; geziemend, angemeſſen.

přistoup-iti (-ím, *imp.* přistup!), —ati (-ám), přistupovati (-puju) někam, k někomu hinzutreten, beitreten; p. k čemu (ku práci) etw. beginnen, zu etw. ſchreiten; (ke smlouvě) einwilligen, zuſtimmen; p. k stolu Páně kommunizieren.

přistrach, u *m.* der Schrecken; die Furcht; Geſpenſt *n.*

přistran-ec, nce *m.* Eckwandpfeiler *m.*; —ný *adj.* parteiiſch; —ství *n.* Partei *f.*; Parteilichkeit *f.*

přistrasť, ti *f.* Vorliebe *f.* (záliba), **přistrčiti** (-ím, *imp.* přistrč!) něco někam, k čemu herſchieben, zuſchieben, anſchieben; zuſtoßen, zuſtecken. [Decke *f.*

přistření *n.* Bedeckung *f.*; Hülle, **přistřeš-ek**, šku *m.*, —í *n.* Vorbach *n.*, Dachvorſprung *m.*; Obdach *n.*; —í, —ka *f.* Hutkrempe *f.*

při-střihati (-ám), —střihnouti, —střihovati něco zuſchneiden, zuſtutzen; fig. aufſchneiden; —střihovač *m.* Zuſchneider *m.*; —střiti (přistru, -řeš, -ře, *imp.* přistři! *trsgr.* přistřev, -ši) něco něčím etw. zudecken, überdecken, bedecken, verhüllen; —střižení *n.* Schnitt *m.*, Zuſchnit *m.*

přistrk, u *m.* Anſtoß; Anſchub *m.*; —avý *adj.* anſchiebend, hinzuſchiebend.

přistrkovati něco oft zuſchieben, zuſtoßen.

přistroj, e *m.* Vorrichtung *f.*, Zurüſtung *f.*; Apparat *m.*; 2. Toilette *f.*; 3. p. koňský Pferdegeſchirr *n.*

přistrojiti (-ím, *imp.* přistroj!) něco bereiten, vorbereiten, zurichten, anrichten; 2. p. koho ankleiden, anlegen; 3. p. koho o něco jmd. um etw. bringen; p. koho do hrobu ins Grab bringen; p. se k čemu ſich vorbereiten; ſich ankleiden. [gerüſtet.

přistrojný *adj.* bereit, vorbereitet;

přistropí *n.* die Gallerie im Theater.

přistuditi se *v.* přistydnouti.

přístup, u *m.* (p. k něčemu) Zutritt, Antritt *m.*, Zugang. Eingang *m.*; —ce *m.*, přistupitel. e *m.* Hinzutreter; —čí, iho *m.* Abzeiſiſt *m.*; —ek, pku *m.* Angebäude *n.*; 2. *v.* přístup; —né, ého *n.* Antrittsgeld *n.*; Inkorporationsgebühr *f.*; Aufnahmsgebühr *f.*; —ník, a *m.* Abzeiſiſt *m.*; 2. der dem Kläger in einer Sache zuſteht; —ný *adj.* zugänglich.

přístydnouti ſich ein wenig verkühlen.

přísud, u, -ek, dku *m.* Zuerkennung *f.*; 2. Beiurteil *n.*; 3. (gram.) Prädikat *n.*; —í, iho *m.* Gerichtsbeiſtand *m.*; —né, ého *n.* Urteilstare *f.*

přísucha *f.* trockener Brand, Nekroſis *f.*; 2. Brandfleck des Pferdes.

přísuk, u *m.* das Anknüpfen, Andreben.

přísukov-ač *m.* Andreher; -ka -in; -ati něco andrehen, andrillen, anzwirnen.

přísunouti zuſchieben.

přísušek, šku *m.* trockenes Wetter.

přísuv-ka *f.* Einſchaltung, Epentheſis *f.*; —ný *adj.* attraktoriſch.

přísvědč-iti (-ím, *imp.* přísvědč *et* přísvěd!) *trsgr.* -iv, -ivši), —ovati komu v čem, p. čemu bejahen, bekräftigen, beſtatigen; einem beipflichten; p. se k čemu beſtatigen; einem beipflichten; p. se k čemu zu wozu bekennen.

přísvětlý *adj.* etwas hell.

přísvit, u *m.* Halbdunkel *n.*, Helldunkel *n.* *Clairobscur n.*; (b. Mal.) Schlaglicht *n.*

přísvoj-enec, nce *m.* Adoptivkind *n.*; Adoptivſohn *m.*; —ení *n.* Adoptierung, Adoption *f.*; —enka *f.* Adoptivtochter *f.*; —itel, e *m.* Adoptivvater, Wahlvater *m.*; —iti (*imp.* přisvoj!), —ovati ſobě něco ſich zueignen, aneignen; p. si dítě ein Kind adoptieren, an Kindesſtatt annehmen; —ovací *adj.* (místojméno n. zájmeno n. náměstka) zueignend (-es Fürwort) *v.* přivlastňovací.

přísvojný *adj.* Adoptiv-.

přísyp, u *m.* Anſchütt *m.*, angeſchüttetes Erdreich (*sr.* příspa).

přísypati (-ám *et* -u, *trsgr.* -av, -avši), přisýpati zuſchütten,

příšer-a *f.* Geſpenſt, Ungetüm *n.*; Unhold *m.*; —ník, a *m.* ein Geſpenſt von Menſchen; —ný *adj.* geſpenſtig, geſpenſteriſch; ſchauderhaft, ſchauerlich.

příšev, švu, —ek, příšivek, vku *m.* angenähter Fleck. [benſchule.

příškol-ek, lku *m.*, —ka *f.* eine Ne-

příškol-en, a, o, —ý eingeſchult; —ení *n.* Einſchulung; —iti einſchulen,

příškřínek, nku *m. v.* přískřínek.

příškvar, u *m.*, —a *f.*, —ek, rku *m.* das Angebrannte beim Röſten; 2. Hautblaſe; 3. der Schorf, die Kruſte; Brandſchorf *m.*; —a *f.* Keſſelſtein *m.*; Ofenbruch *m.* (Hütt.); —ný *adj.* brüdend heiß.

příškvrna *f. v.* přískvrna.

příšlapek, pku *m.* Antritt *m.*

příšlec, šelce *m.* Ankömmling *m.*

příšlehy *pl. m.* Rüpfer, Vorwehen (b. d. Geburt). [angekommen.

přišl-ost *f.* Provenienz *f.*; —ý *adj.*

přišť, ti *f.* Zukunft *f.*; na p. fernerhin.

příště, *adv.* künftig, künftighin; nächſtens.

příštěp, u, —ek, pku *m.*, -a *f.* etw. Eingepfropftes, das Pfropfreis; —ek, pku *m. v.* příštipek.

příštepovati zupfropfen.

příštipek, pku *m.* Schuhfleck, Stiefelfleck *m.*, Rüfter *m.*; —kář *m.* Schuhflicker, Flickſchuſter *m.*; —kovati flicken.

příštír-alý *adj.* Brand-; empyrrheumatiſch; —ati (3.-á), —nouti anbrennen; p. se nach Rauch ſchmecken.

příštiv-ač, e, —áček, čka *m.* Anhetzer *m.*; —ati (-ám) *et* p. se na koho jmd. aufhetzen.

přítah, u *m.* Anmarſch, Anzug *m.*

přítah-ák, u *m.* Ziehband *n.*; Radreifzieher *m.*; p. lodní Enterhaken *m.*; —ati (-ám) *v.* přitáhnouti; —avost *f.* Anziehungskraft *f.*; —avý *adj.* anziehend; —nouti, přitáhnouti, (-nu, *trsgr.* přitáh, -ši *et* přitáhnuv, -ši), —ovati co

k čemu anziehen, zuziehen, herbeiziehen; attrahieren; p. loď háky entern; p. někam (p. k městu atd.) anrücken, anmarschieren; —ovací *adj.* Anziehungs-; —ovač *m.* Tasthaken *m.*; —ovadlo *n.* Türknopf *m.*; —ování *n.* Anziehung; Abstraction *f.*; —ovati (-uju) *v.* přitáhnouti; —ovka *f.* Zugwinde *f.*

přitavič *m.* Frischknecht *m.*

přitaž-enství *n.* Attraction *f.*; —ivý, —livý, —ný *adj.* anziehend, attractiv; —livost, —nost *f.* Ziehkraft, Anziehungskraft, Attractionskraft *f.*

přitéci (3. -teče) zufließen.

přiteč, e *f.* Zufall *m.*; Zufluß *m.*

přitéha *f. v.* přitěž. [telpunkt *m.*

přitek, tku *m. st.* Zentrum *n.*, Mit-

přitékati (3. -á) zufließen, zuströmen, herbeiströmen.

přítel, e *m.* (*pl.* přátelé, *gen.* přátel *et* přátelů, *acc.* přátele *et* přátely, *instr.* přáteli *et* přátely) Freund *m.*; —ec, lce, —ík, a. —íček, čka, —ínek, nka *m.* Freundchen *n.*; —inka *st.*, —ka, —kyně, —nice *f.* Freundin *f.*; —ský, —ství *v.* přátelský, přátelství.

přítemniti (*imp.* -mni!) verfinstern, verdunkeln; přítemnilo se es wurde dunkel; der Himmel hat sich verdunkelt. [*m.*

přítěr, u *m.* (pod zrcadlo) Spiegelbeleg

přítes, u *m.* Unterzug *m.*, eine Unterlage eines hölzernen Gebäudes; —ka *f.* eine unterlegte Schwelle.

přítes-ati (-ám *et* přitešu), —ávati zuzimmern, zuhauen.

přítěž, e *f.*, —ek, žku *m.*, —ka *f.* Ballast *m.* (auf Schiff.); Beifalz, Nebenfalz *f.*; 2. Leitseil *n.*

přítěžov-aci *adj.* erschwerend; p. okolnost erschwerender Umstand, Erschwerungsumstand *m.*; —ati *v.* přitížiti; —átko *n.* Beschwerer, Briefbeschw., Papierbeschwerer *m.*

příti (pru, přeš, pře *et* přím, přís, pří, *imp.* pří!) něco etw. leugnen, bestreiten; p. se s kým o něco mit jmd. streiten; II. p. komu něčeho *v.* přáti; III. *st.* entscheiden walten; při sám Bůh! das walte Gott! Gott soll es richten!

přítisk, u *m.* das Andrücken; 2. Vordruck *m.*; Aufdruck *m.*

přítisk-nouti (-nu), —ovati (-uju) něco k něčemu andrücken, aufdrücken; beidrücken, zudrücken; 2. aufdrucken; p. pečeť beidrücken; fig. p. koho k čemu nötigen, zwingen.

přítížiti (-ím, *imp.* přitíži *et* přitěž!), přitěžovati něco beschweren; belasten; p. někomu erschweren; p. se (nemocnému se přitížilo) schlimmer werden (von Kranken). [im Zaune.

přítka *f. mor.* Stütze *f.*; 2. Querholz

při-tknouti (-nu), —týkati (-ám), —tykovati (-tykuju) něco berühren, anstoßen; anheften, anstecken.

přítlačiti (-ím, *imp.* přitlač! *tragr.* přítlačiv, -ši) na něco, k něčemu andrücken, an etw. drücken; ke zdi p. an die Wand drücken, an die Wand drängen, pressen.

přítlapati (-ám *et* -u) zustampfen.

přítlapek, pku *m. v.* příšlapek.

přítlou-ci, (přitluku, -češ, -če), —kati (-kám) něco něčím zuschlagen.

přítlum-iti (*imp.* přitlum!) něco niederdrücken, erticken; dämpfen; —eným hlasem mit gedämpfter Stimme.

přítmavý *adj.* dunkelig.

přítmí *n.* Dämmerung *f.*, Halbdunkel *n.*

přítmiti (přitměti) se finster werden; dämmern; přítmivá se es wird dunkel, finster.

přitočiti (*imp.* přitoč!) něco k něčemu hinzuwickeln; p. se k někomu sich zu jmd. zuwenden.

přítok, u *m.* Zufluß, Anfluß, Anlauf *m.* (des Wassers); p. řeky Nebenfluß *m.*; p. moře die Flut.

přítom (při tom) *adv.* dabei; nebenbei; nebstdem.

přítomn-ě *adv.* hiemit, gegenwärtig; —ěti gegenwärtig werden; —ík, a *m.* ein Gegenwärtiger; Anwesender; —iti darstellen; überantworten; —o *n. vn.*; —ost *f.* die Gegenwart, Anwesenheit; das Beisein; p. ducha Geistesgegenwart, Besonnenheit *f.*; —ý *adj.* gegenwärtig, anwesend; p. čas (gram.) gegenwärtige Zeit, Gegenwart *f. Praesens.*

přítomstvo *n. coll.* die jetzt Lebenden.

přítouliti *v.* přituliti. [len.

přítovaryšiti se k někomu sich zugesel-

přítrap, u *m.* Qual *f.*, Leiden *n.*

přítrať-iti se, —ovati se sich zutragen, sich ereignen, zutreffen; p. se k čemu unverhofft dazu kommen.

přítrhnouti (-nu, *imp.* -ni! *tragr.* přítrh, -ši *et* -nuv, -nuvši) k čemu herbeiziehen, zureißen; p. kam anrücken, einrücken, angezogen kommen.

přítroubly *adj.* (*vulgo*) dümmlich.

přítrubek, bku *m.* (mech.) Flesche *f.*

přítruhl-i *n.*, —ík, u *m.* Seltenfach *n.*, Bettlade *f.* (bei einer Truhe); Nebentruhe *f.*; Ladchen *n.*

přítrž, i *et f.* das Zerreißen; 2. Unterbrechung einer Sache, Unterlaß; Einhalt *m.*; 3. p. Rührleine *f.*, Rührschnur *f.*, Rührfaden *m.*; *v.* spira (b. Vogelsteller); p. učiniti něčemu Einhalt tun, steuern; p., op. eiligit, ipornstreichs; bez -e, bez -i ununterbrochen; —ka *f.* (bez —ky) *v.* přítrž; —né kořeni, —ník, u *m.* Apothekerebrenpreis *m.*

přituhnouti härter werden; přituhuje die Kälte nimmt zu; přituhlo es ist kälter geworden, die Kälte hat zugenommen.

přítul, u, —ek, lku *m.*, —ka *f.* das Anschmiegen; 2. Zufluchtsort *m.* (útulek).

přitul-iti (-ím, *imp.* přitul!) koho k sobě andrücken, anschmiegen; —ivý *adj. v.* přitulný.

přituln-ě *adv.* zugetan; zutunlich; —íček, čka *m.* Anjeparable, rotköpfiger Zwergpapagei; —ost *f.* Schmiegsamkeit; Zutunlichkeit *f.*; —ý *adj.* schmiegsam, anschmiegsam; zutunlich (v. Tieren); zugetan.

přitupělý *adj.* etw. stumpf; blöde.

přitupiti (*imp.* přitup!) něco ſtumpf machen, abſtumpfen (etwas).
přituž-iti (-ím, *imp.* přituž!) něco anziehen; befeſtigen; verſchärfen; zima —ila *v.* přituhnouti (—hlo).
přitužný *adj.* Anzieh-; p. řemínek Anziehriemen *m.* ſmaſſieren.
přitvařovati se ſich gebärden, gri-
přitvor, u *m. sl.* Vorhalle *f.*, Vorhaus *n.*, Antritt *m.*; —ek, rku *m.* (grm.) Suffix *n.*; *v.* přípona; —ný *adj.* affektiert.
přitvořování *n.* Affektation *f.* (grm.).
přitvrdý, přitvrdlý *adj.* härtlich.
přitýkač *m.* Pflugſtößel *m.*
přiúčast-niti, —ňovati koho k čemu teilhaftig machen; p. se k čemu ſich beteiligen; woran teilnehmen.
přiuček, čku *m.* das Zulehren; 2. Beiſpiel *n.*, Lehre *f.*; 3. das Aufgedingsgeld; 4. *vulgo* die erſten Schläge der Lehrlinge.
přiučiti (-ím, *imp.* přiuč!) přiučovati koho (*acc.*) čemu zulehren; angewöhnen; p. se čemu zulernen; ſich an etw. gewöhnen.
přiúč-ka *f. sl.* Warnung *f.*; Beiſpiel *n.*; —né, ého *n.* Lehrgeld, Aufgedingsgeld *n.*; —ný *adj.* lehrreich (poučný).
při-usti *n.* die Gegend an einer Flußmundung.
přiušn-í *adj.* bei den Ohren befindlich; —ice *f.* Ohrſpeicheldrüſe *f. Parotis*; zánět p. *Parotitis f.*
přiuzdec, zdce *m.* Übertrenſe *f.*
přiuzný *st. v.* přibuzný. [pův.
přivab, u *m.*, —a *f.* Lockung *f. v.*
přivábiti (-ím, *imp.* přivábi!), přivabovati něco, někoho anlocken, ankädern.
přivada *f.* Hindernis *n.*
přívah, u *m. v.* přívažek.
příval, u *m.* Schlagregen, Sturmregen *m.*; p. vody Anlauf, Anprall, Andrang (des Waſſers); Waſſerſchwall *m.*, Waſſerflut *f.*; p. krve Kongeſtion; *f. v.* nával; —iny *pl. f.* über etwas hingeſtürzte Laſten; 2. Lawinen.
příval-iti (-ím, *imp.* přival!), —ovati něco někam k něčemu hinzuwälzen, anwälzen; p. něco nač mit etw. zugewälztem bedecken; fig. p. si něco na krk ſich etw. zuziehen; auf den Hals laden; p. se ſich herbeiwälzen.
přívalný *adj.* ſtürmiſch wogend.
přívar, u, —ek, rku *m.*, —a *f.* das Angebrannte im Topfe; —a *f.* Zuſpeiſe *f.*, Zugemüſe *n.*; *v.* přikrm; 2. Pfannſtein; *v.* příškvara; —ek (piva) Zugebräu *n.*
přivařiti (-ím, *imp.* přivař!), —ovati něčeho zukochen; p. piva zubrauen; p. něco (železo) anſchweißen.
privat-isovati privatiſieren; —ista *m.* Privatiſt *m.*
přiváte-ně *adv.* privat *privatim*; —í *adj.* privat, Privat-; *v.* soukromý; —ík, a *m.* Privatmann, Privatier, *m.* (soukromník).
přivaz-ač *m.* Anbinder *n.*; —adlo *n.* Band *n.*; 2. der Ergänzungsriemen am Bruchband; —ák, u *m.* Halfteranbindriemen *m.*
přivázati (přiváži, eš, e, *imp.* přiváž!) něco k něčemu anbinden, zubinden; zuheften; anknüpfen.
přívazek, zku *m.* ein Gebind Garn.
přívázka *f.* Band *n.* [(odvážlivý).
přivážčivý *adj. mor.* kühn, verwegen
přívažek, žku *m.* Zugewicht, Übergewicht *n.*; Gutgewicht *n.*; Zuwage, Zugabe *f.*
přivážeti (-ím, *imp.* přivážej!) něco někam etwas zuführen; importieren.
přívaží *n.* Beigewicht *n.*
přivážiti (-ím, *imp.* přivaž!, zuwiegen.
přívážka *f.* Zufuhr *f.*
přivážlivý *adj. v.* odvážlivý.
přivážník, a *m. v.* převážník; (b. Weißgerb.) Schrägſtein *m.* (als Gewicht).
přivděk, u *m.* Liebkoſung, Einſchmeichelei *n.* Vorabend *m.* [ſchelung *f.*
přivěč-iti (-ím, íš, í, *imp.* přivěčši!), —ovati *st.* vergrößern. [rung *f.*
přivedení *n.* Zuführung, Herbeiführung *f.*
přivěrací *adj.* Schluß-.
přivěr-ek, rku *m.* Beſchluß *m.*; 2. Anſchlag *m.*, Scheuertür *f.*; —ka *f.* Schlußband *n.* (am Kleide).
přívěsek, sku *m.* Anhang *m.*, Anhängſel *n.*, Zuſatz *m.*; Adhärenz *f.*; p. směnečný Wechſelallonge *f.*
přivěsiti (-ím, íš, í, *imp.* přivěs! *tregr.* přivěsiv, -ši) něco přivěšeti, přivěšovati) anhängen, anheften.
přiveslovati (ke břehu) herbeirudern.
přivést, ti *f.* (log.) Mittelſatz *m.*
přivesti (přivedu, -eš, e, *imp.* přiveď! *tregr.* přived, -ši) něco někam, k něčemu zuführen, herbeiführen; bringen, anbringen; vorbringen; p. s sebou mitbringen; p. koho k čemu dazu bringen, bewegen, vermögen, verleiten; p. na pravou cestu auf den rechten Weg führen; p. do původního stavu den früheren Zuſtand wiederherſtellen; na zmar p. vereiteln; ku paměti p. ins Gedächtnis zurückführen.
přivěšek *m. v.* přívěsek.
přívětiv-ě *adv.* freundlich; —ost *f.* Freundlichkeit *f.*; —ý *adj.* (p. někomu n. k někomu) (přívětlivý, přívětný) freundlich, leutſelig.
přivětšiti *v.* přivěčšiti.
přivezti (přivezu, eš, e, *imp.* přivez!) *tregr.* přivez, -ši) něco kam zuführen, einführen.
privileg-ium *n.* (*m.*), privilej *m.* Privilegium *n.*; —ovaný privilegiert; —ovati privilegieren.
přivin-outi (-), —ovati něco k němu hinzuwinden; anſchließen; anſchmiegen; k srdci p. an Herz drücken; p. se k někomu ſich anſchmiegen; fig. ſich angenehm machen.
přivírati (-ám) *v.* přivříti.
přívis, u *m. st.* Sänfte *f.*; Trage *f.*
přívislý *adj.* anhängig.
přívisnost *f.* Adhärenz *f.*
přivít-ání *n.* Bewillkomm[n]ung *f.*; na —anou zur Bewillkomm[n]ung; —ati (-ám) koho bewillkomm[n]en, willkommen heißen, begrüßen.

přívkladek, dku *m.* Nebeneinlage *f.* (Sparkasse).

přívlač, i *f.* Fischschleppe *f.*

přívlastek, stku *m.* Attribut *n.*

přívlast-ňění *n.* Zueignung *f.*; —niti (-ím, *imp.* —ni!), —ňovati sobě n. někomu něco zueignen; si sich; —nivý, —ňovací *adj.* zueignend; —ňovací zájmeno n. místojmeno zueignendes Fürwort *Pronomen possessivum.*

přívleci *et* přivléci (přivleku, -češ, -če, *imp.* přivlec! [přivléč] *trsgr.* přivlek, -ši) co kam herbeischleppen; se sich.

přívod, u *m.* das Hinzuführen; Zuführung, Zuleitung *f.*; —ce *m.*, přívodič Zuführer *m.*; —ice *f.* Blutader *f. Vena*; Pulsader *f.* (tepna) *Arteria.*

přívoditi (*imp.* přivoď!) *v.* přivesti.

přívodní *adj.* beim Wasser befindlich; p. úřad Wasserbehörde *f.*

přívodník, a *m.* Zuführer *m.*

přívodný *adj.* zuführend.

přívolati (-ám, *imp.* přívolej!), —ávati koho (na pomoc atd.) herbeirufen.

přívol-ení *n.* Einwilligung *f.*, Zustimmung, Genehmigung *f.*; —iti (-ím, *imp.* přívol! *trsgs.* -iv, -ivši) k čemu, což einwilligen, verwilligen; zustimmen; billigen; genehmigen.

přívoněti (*imp.* přivoň!) k něčemu an etwas riechen.

přívor-a, —ka *f.* Verschränkung *f.*, Verschluß *m.*; 2. Stanbaum *m.*, Stallbaum, Schlagbaum *m.*; Scheidewand *f.*; Raufe *f.*; —ka *f.* der Vorschlag b. Geschütze; 2. Vorderparentheſe *f.*

přívoz, u *m.* Überfuhr *f.* (převoz); 2. Einfuhr, Zufuhr *f.*, Import *m.* (dovoz).

přívoz-ec, zce, —ek, zku. —ík, u *m.* Beiwagen *m.* [*v.* přivezti.

přívoz-itel, e *m.* Zuführer *m.*; —iti

přívozn-é, ého *n.* Überfuhrsgebühr *f.*; 2. (dovozné) Einfuhrzoll *m.*; —í *adj.* Überfuhr; p. řád Überfuhrsordnung *f.*; —ík, a *m.* Fabrmann *m.*, Überführer *m.*; *v.* převoznik; 2. Zuführer *m.*

přívrat, u *m.* Schleuder beim Schlittenfahren; —ný, ého, —ník, a *m.* Vortier *m.*

přívrh, u *m.* Zuwurf, Anwurf *m.*

přívrhnouti (-nu, *imp.* -ni! *trsgr.* přívrh, přívrhnuv, -ši), *st.* přivrci (přívrhu) co k čemu zuwerfen, zuſchlagen; p. co komu zurechnen; p. se (o nežitu atd.) *st.* ausbrechen, hervorkommen, dazukommen.

přívřiti (přívru, *vulgo* přívřu, -vřeš, -vře, *imp.* přivři! *trsgr.* přivřev, -ši) něco (p. dvéře) ein wenig zumachen; zuſchließen; p. prsty sobě n. komu die Finger mit der Tür quetſchen.

přívrš-í *n.*, —ina *f.* Anhöhe *f.*

přívrtati (-ám) zuboljen; fig. zubannen.

přívrž-ek, žku *m.* Zuſchuß *m.*, Zugabe *f.*; —enec, přívržence, nce *m.* Anhänger Parteigänger *m.*; —enstvo *n. coll.* Anhang *m.* (Perſonen).

přívstati (-stanu, *imp.* přívstaň! *trsgr.* přívstav) si zeitlich aufstehen.

přívtělení *n.* Einverleibung *f.*, Inkorporierung *f.*; Annerion *f.*; —iti (-ím, *imp.* přívtěl!) —ovati něco einverleiben, inkorporieren; annektieren.

přívuzný *adj. v.* příbuzný.

přívý *adj.* jankjüchtig.

přívyk-nouti (-nu, *imp.* -ni! *trsgr.* přívyk, -ši!), —ati (-ám) něčemu gewohnen.

přívyšek, šku *m.* Erhöhung *f.*; 2. Aufſchlag *m.*, Aufſchlaggebühr *f.* (přirážka).

přívziti (přivezmu, eš, e, *trsgr.* přivzav, -ši) někoho (*acc.*) k čemu zu etw. zuziehen, beiziehen; *v.* přibrati.

přízák, a *m. v.* přezák.

přízba (přijzba) *f. st.* Vorhof *m.*

přízděnek, nku *m.* Nebenzimmer *n.* (přístěnek).

přízd-iti (-ím, *imp.* přízdi!) etw. hinzumauern, anmauern; —ívka *f.* Anmauerung *f.*

příze *f.* Garn, Gewebe *n.*, Geſpinſt *n.*

příze, přízeji (příz) *adv. compar.* fruher, eher; *v.* příd.

přízem-ek, mku *m.*, —í *n.* Erdgeſchoß *n.*, Parterre *n.* (archit.); —ní *adj.* bei der Erde, ebenerdig.

přízeň, zně *f.* (přízení *n. st.*) Gunſt *f.*, Huld *f.*, Begünſtigung *f.*; 2. Freundſchaft (Verwandtſchaft) *f.*

přízev, zvu *m.* Beiname *m.*; —ka *f.*, —ník, u *m.* (gram.) Rufzeichen, Anzeichen *n.*; Merkmal, Symbol *n.*; Emblem *n.*; (med.) Symptom *n.*

příznaly *adj.* geſtändig, eingeſtanden.

příznámka *f. v.* poznámka.

příznání *n.* Bekenntnis, Einbekenntnis, Geſtändnis, Eingeſtändnis *n.*

přízn-ati (-ám, *imp.* přiznej! *trsgr.* přiznav, -ši), —ávati anerkennen; p. barvu Farbe zugeben (im Kartenſp.); p. komu leta für volljährig erklären; p. se k čemu bekennen, einbekennen, geſtehen, eingeſtehen.

příznatné *n.* Anerkennungsgeld *n.*

příznav-aci list Bekenntnisbrief *m.*, Faſſionsbogen *m.*; Gegenſchein *m.*; —ač, —atel, e *m.* Bekenner *m.*

příznávati (-ám) *v.* přiznati.

příznávka *f.* Faſſion *f.* [den; se ſich.

přízniti (-ím, *imp.* přízni!) befreun-

přízniv-ě *adv.* günſtig; —ec, vce *m.* Gönner *m.*; —ka, —kyně *f.* Gönnerin *f.*; —ý *adj.* (p. někomu) günſtig, gewogen, zugetan.

přízpěv, u, —ek, vku *m.* Geſangsbegleitung *f.*, Akkompagnement *n.*

přízpěv-ač, —ovač, e *m.* Mitſänger *m.*; —ovati mitſingen, akkompagnieren.

pří-zračný *adj.* phantaſtiſch; —zrak, u *m.* Hirngeſpinſt *n.*, Trugbild *n.*, Phantom, Phantaſma *n.*

přízříti (-zřím), přízírati (-ám) k čemu, v čem zuſehen, Aufſicht haben.

přizvati (přizvu, eš, e, *imp.* přizvi!) někohe einladen (pozvati); p. si někoho zuziehen (zur Tafel, zur Beratung).

přízvisko *n.* Beiname, Zuname *m.*

přízvučn-ý *adj.* Akzent-; —á známka Tonzeichen *n.*; Akzent *m.*; —é verše akzentuierende Verse; Akzentverse *pl.*

přízvuk *u m.* Akzent *m.*; Betonung *f.*; 2. Schriftzeichen *n.*; —ovati akzentuieren.

přízvukovati (-kuju) komu beistimmen, beipflichten; 2. begleiten, akkompagnieren (muf.).

přizyvač *m.* Einlader; Verrufer *m.*

přizyvati (-ám) *v.* přizvati.

přiž *comp.* naher; *srv* příze.

přižaha *f.*, přiženi, *u m.* Brandmal *n.*, Brandzeichen *n.*

přiženiti se (do statku, do rodiny) einheiraten mh., sich einheiraten (in einen Besitz, in eine Familie).

přiženu *v.* přihnati.

přižíci (-žhu, žžeš, -žže, *imp.* přiž! *trsgr.* přiženi, -ši), přižehati (-ám) něco anbrennen.

při-žinka, přížinka *f.*, *pl.* -ky Schropfe *f.*; —žíti (-žnu, *trsgr.* přižav), —žínati (-ám) trávu, obilí zuschneiden; schröpfen.

přiživ-iti se, —ovati se při čem, při kom miteſſen; ſich freuen; ſchmarotzen.

přiživn-ík, a *m.* Parasit *m.*, Schmarotzertier *n.*; —ý *adj.* parasitisch; —é rostliny *pl.* parasitische Pflanzen, Schmarotzerpflanzen. [2. Lutte *f.* (mont.).

přižlabek, bku *m.* Raufe *f.* (ſpan.);

při-žloutlý, —žloutlý *adj.* gelblich.

přižženina *f.* etw. Angebranntes.

prk, u *m.* Bockgeſtank *m.*; 2. Schweißgeruch *m.*; —ati (3. -á) nach dem Bocke ſtinken.

prken-ák (prkeňák), —ík, u *m.* Brettnagel *m.*; —ář *m.* Bretthandler *m.*

prkén-ce, —ko, prkýnko *n.* Brettchen, Brettlein *n.* [wand *f.*

prkenice *f.* Bretterzaun *m.*, Bretter-

prkený (prkenný) *adj.* brettern.

prkn-ář *m.* Bretthandler *m.*; —ice *f.* Brettſammer *f.*

prkno *n.* (*gen. pl.* prken) Brett *n*; už je na prkně! *vulgo* er ging ſchon beim (er ſtarb)! er iſt ſchon tot!

prle *f.*, prlen, *u m. v.* brlen.

prlení *n.* daš Brennen; 2. Schaumrotwerden; 3. *v.* brlení.

prlík, u *m. v.* perlík.

prl-ina *f. v.* prhlava; 2. *v.* brlení; —íti *sl.* brennen; —ivý *adj.* brennend.

prnouti *st. v.* prchnouti.

pro *prp. cum acc.* wegen, um, vor, halber; p. uvarování zur Vermeidung; lék p. zimnici ein Mittel wider das Fieber; p. Bůh, p. Boha! um Gottes willen! poslati p. chleb, p. lékaře einen nach Brot, nach dem Arzte ſchicken; p. mne meinetwegen; p. mne fur mich; p. nemoc (za příčinou nemoci) krankheitshalber; p. školy (ku potřebě škol) für Schulen; pro (in Zſmz.) durch-, ver-.

probádati (-ám) na př. prameny durchforſchen. [wachen (p. noc).

probditi (probdim, *imp.* probdi!) durch-

proběh, u *m.* (času) Verlauf *m.* der Zeit *v.* průběh; —ati (-ám, *trsgr.* -av) čas die Zeit durch Herumlaufen verlieren; —lec, lce, —lík, a *m.* Durchgänger *m.*; —lý *adj.* vergangen, verfloſſen, verfitrichen; 2. verfallen; 3. p. světem bewandert; —nouti (-nu *trsgr.* -nuv) něco durchlaufen; *impers.* verlaufen (von der Zeit); p. se ein wenig (herum) laufen.

proběl-avý *adj.* weißlich; —ávati, —ati (*impers.*) bte und da weiß werden.

proběrač *m.* Klauber, Leſer *m.*

probendíti (-dí!) vergeuden, verproberu *v.* probrati. [ſchwenden.

pro-bíječka *f.*, —bják, u *m.* Locheiſen *n.*; —bíjedlo *n.* Lochmaſchine *f.*, Lochwerk *n.*; —bíjeti (-ím, *imp.* —bíjej!) durchſchlagen, durchſtechen.

probír-ač *m. v.* proběrač; —ati (-ám, *trsgr.* -aje) něco etw. durchklauben; durchgehen; —ka *f.* (lesa) Abraum *m.*

probíti (probiju, eš, e, *imp.* probij! *trsgr.* probiv, -ši) něco etw. durchſchlagen, durchſtechen; p. peníze durchbringen, verſchwenden; p. se skrze nepřátele ſich durch den Feind durchſchlagen.

probleptnouti něco ausklaubern.

pro-blesk, u *m.* ein durchſtrahlender Glanz; —blesknouti, —blyskovati durchblitzen; p. se licht werden.

probod-ati (-ám, -áš, -á, *imp.* -ej! *trsgr.* -av, -avši), —ávati viele durchſtechen od. durchbohren; —avý *adj.* durchbohrend; —ení, —nutí *n.* Durchbohrung *f.*; —nouti (-nu, *trsgr.* -nuv) něco n. někoho něčím durchſtechen, durch-

proboj *m. v.* průboj. [bohren.

probor-enina *f.* Durchbruch *m.*; —iti (-ím, *imp.* probor! *trsgr.* -iv, -ši) něco etw. durchbrechen; p. se durchbrechen.

probošt, a *m.* Propſt *m.*; —ský *adj.* Propſt-; —ství *n.* Propſtei *f.*

probrati (proberu, eš, e, *trsgr.* probrav, -ši) něco etwas ausklauben; durchklauben; 2. durchgehen, erörtern; p. se čím, p. se k čemu ſich durcharbeiten; p. se ze sna aufwachen.

probříslo *n. v.* povříslo.

pro-buditi (-ím, *trsgr.* -budiv, -ši), —bouzeti (-ím, *trsgr.* -bouzeje, -jíc), —buzovati koho *acc.* ze spaní, ze sna aufwecken; p. se aufwachen; erwachen.

probudný *adj.* wachbar.

probudu *st. v.* probyti. [bodnouti.

probůsti (—bodu, eš, e) něco *v.* pro-

probuzen, a, o, ý geweckt; erwacht; —ec, nce *m.* fig. ein Aufgeweckter; —ci *pl.* Reurgenten *pl.*; —í *n.* Aufwecung *f.*; daš Erwachen; Reſurrektion *f.*

probyt-ečný *adj.* nützlich; 2. pragmatiſch; —eč. tku *m. sl. v.* prospěch; —i (3. probude) *sl.* nutzen; abnützen.

pro-cediti (-ím, *imp.* -ceď! *trsgr.* -cediv, -ši), —cezovati něco (skrz šátek atd.) durchſeihen.

proce-niti (-nim, *imp.* proceň! *trsgr.* proceniv), —ňovati něco etw. ſchätzen, abſchätzen, den Preis angeben.

procesí *n.* Prozeſſion *f.*

procez-eni *n.* das Durchseihen; —enina *f.* durchgejeihte Flüssigkeit; —ovací *adj.* Seih-; —ovati *v.* proceditі.

pro-cit, u *m.*, —citnutí *n.* das Erwachen; —cítěný vollgefühlt, wohlgefühlt, gefühlvoll; —citnouti, —cítnouti (-nu, *imp.* -citni! *trsgr.* -citnuv, -ši), —cititi (*st.* —cutiti), —cifovati (ze sna) erwachen, aufwachen.

procliti verzollen; *v.* vyclíti.

procný *adj. sl.* protzig, mürrisch.

proč, *st.* proco, *sl.* prečo (pro co) *adv.* warum. [nečo durchkämmen.

pročesati (-ám *et* pročešu). —ávati

pročetl-ost *f.* Belesenheit *f.*; —ý *adj.* belesen. [her, folglich.

pročež *cnj.* weshalb, weswegen, da-

pročisti (pročtu, eš, e, *imp.* pročti!) něco durchzählen; p. kniho durchlesen.

pročl-stiti (*imp.* pročisti!), —šťovati něco durchreinigen; purgieren.

pročít-ač *m.* (tpv.) Aufpasser *m.*; —ati (-ám) *v.* pročisti.

prodaj, e *m. v.* prodej.

prodaliště *n.* Verschleißstätte *f.*

prodán, a, o, prodaný verkauft.

prodara *f.* Wiesenanis *m. Aralia.*

prodati (-dám, -dáš, -dá, *imp.* prodej! *trsgr.* prodav, -ši) něco někomu verkaufen.

prodav-aci *adj.* Verkaufs-; —ač *m.* Verkäufer *m.*; 2. Ladzahn, Vorderzahn, Schneidezahn *m.*; —ačka *f.* Verkäuferin *f.*; 2. Handnetz *n.*; —atel *m. v.* prodavač.

prodáv-ati (-ám, *trsgr.*) -aje, -ajíc) něco verkaufen, feilbieten; —avý *adj.* verkaufluftig; —ka *f. vn.*

prodej, e *m.* Verkauf *m.*, Feilbietung *f.*; na p. feil, zu verkaufen; zum Verkaufe; —ce *m.* Verkäufer *m.*; °—e *f. v.* prodej; —iště, ě *n.* Verkaufsstätte *f.*; —na *f.* Verkaufslokal *n.*; —ný *adj.* verkäuflich; feil; Verkaufs-; —ství *n.* Verkäufer *m.*

prodéju *v.* proditi. [käuferei *f.*

prodě-ati (-ám, *imp.* -ej! *trsgr.* -av), —ávati něco durchmachen, durcharbeiten; p. na čem verlieren; Verlust haben; p. cestu (sněhem) durchbrechen, durchschaufeln; —ek, lku *m.* Verlust *m.*

prodění *n.* das Aufstechen, das Durchstechen.

proderu *v.* prodrati. [stechen.

proděv-ačka *f.* Lochelsen *n.*; —adlo *n.* Durchstechwerkzeug; 2. Ziehpfeifer *n.*; —ák, u *m.* Lochbohrer *m.*

prodchnouti (-nu) beseelen; prodchnut, a, o, ý beseelt, begeistert.

prodlti (proděju, eš, e, *imp.* proděj!), prodivati něco etw. durchstechen.

prodl-eni *n.* Verweilung *f.*; 2. Verzug *m.*, Aufschub, Verschub *m.*, Verzögerung *f.*; bez p. unverzüglich; úroky z p. Verzugszinsen *pl.*; nebezpečí v p. Gefahr im Verzuge; —eti (-im, *imp.* -i!) *v.* prodliti; —eva *f. v.* prodlení, —evač *m.* Zauderer *m.*; —evavý *adj.* zauderhaft; —íti, —eti (prodlím, iš, i) *imp.* -i! *trsgr.* —ev), —évati kde sich wo aufhalten; wo verweilen; p. čím, s čím zögern, verzögern, zaumen, zaudern; —évavý, —ivý *adj.* zögernd, zaumend; —iti verlängern.

prodlouž-eni *n.* Verlängerung *f.*; —enina *f.* das Verlängerte; (anat.) Fortsatz *m.* (násadec); —iti (-im, *imp.* prodluž!), prodlužovati něco verlangern; se sich; —ný *adj.* lang, langwierig.

pro-dluha *f.* (astron.) Elongation *f.*; —dluž, i *f.* (anat.) Fortsatz *m.*; *v.* nasadec.

prodlužiti (*imp.* —dluž!) něco verschulden, mit Schulden überladen, beladen.

prodrati (—deru, eš, e, *trsgr.* -drav, -ši) něco (p. obuv atd.) durchreiben, durchwegen; p. se někam, k někomu atd.) sich durchdrängen, durchbrechen, durchdringen.

produch, u *m. v.* průduch.

produ-cent, a *m.*, vyrabeč, výrobce Produzent *m.*; —cirovati, —kovati produzieren; —kce *f.* Produktion *f.*; —kt, u *m.*, výrobek Produkt *n.*; —ktivní *adj.* (výrobný; plodný) produktiv.

profanni *adj.* profan.

profes, u *m.* Profeß *n.*; —e *f.* Profession *f.*; —ionista *m.*, živnostník Professionist *m.*

profesor, a *m.* Professor *m.*; —ka *f.* Professorin *f.*; —ský *adj.* Professoren-; —ství *n.*, profesura *f.* Professur *f.*

profit, u *m.* Profit *n.*

profous, a *m.*, profos, Profoß *m.*, Stockmeister *m.*

progno-sa *f.* Prognose, Prognosis *f.*; —stika (= pranostika) *f.* Prognostik *f.*

program, u *m.* Programm *n.*

progres-e *f.* Progression *f.*; —ivní *adj.* progressiv.

prohánětі (-ím, *imp.* -ěj!) koho durchtreiben; herumtreiben; p. koně herumtummeln (ein Pferd); p. se sich herumtreiben; sich herumtummeln.

proház-eti (-ím, *imp.* —ej!) *v.* prohazovati; —ka *f.* Durchwurf *m.*; 2. Zwischenwort *n. Interjectio.*

prohazov-ač sněhu Schneeräumer *m.*; —ačka *f.* Erdrolle *f.*; Durchwurf *m.*; p. drátěná Durchwurfgatter *n.*, Durchwurfsieb *n.*; —ati (zuju) něco durchwerfen; p. cestu (sněhem) durchschaufeln; p. obilí daß Getreide lüften, worfeln.

pro-hejřiti, —hýřiti (—ím, *imp.* -hejři!), —hejsati (-ám, *imp.* -ej!) —hejsovati (p. peníze, zdraví, čas) verschwenden, vergeuden, verschwelgen, verpraffen.

pro-hlásiti (-ím, *imp.* prohlas *et* prohlaš!), —hlašovati něco kund machen, publizieren, proklamieren; p. se sich erklären, sich äußern; sich aussprechen, *impers.* kund werden; —hlášení *n.*, (öfter) —hlašování *n.* Kundmachung. Proklamation *f.*; Edikt *n.*; Erklärung *f.*; —hláška *f.* Aufgebot *n.*; Verkündigung *f.*; Abgebot *n.*; dvorní p. Hofanlage *f.*

prohled, u *m.* Durchsicht *f.*, Beschau *f.*; —ací *adj.* Durchsehungs-; durchsichtig; Durchsuchungs-; —ač, e *m.* Durchseher *m.*; *sl.* der Sehefsnüffler, —árna *f.* das Schauamt; —ati (-am), *trsgr.* -av), —ávati něco durchsuchen.

prohléd-ati (-ám, *trsgr.* -aje, -ajíc), něco durchsehen; p. k čemu einem Dinge vorsehen; Rücksicht nehmen; —ajíce k tomu . . . mit Rücksicht auf . . ., in Berücksichtigung; -avý *adj.* durchsehend; vorhersehend; vorsichtig, nachsichtig.

pro-hlédnouti, —hlídnouti -nu), —hlížeti (-ím, *imp.* -hlížej!) něco durchsehen, besehen, besichtigen, revidieren; beschauen; 2. p. nachsehen, schwinden lassen; 3. jehend werden; —hlídka *f.* die Schau, Beschau, Durchschau *f.*; Revue *f.*, Revision *f.*; Musterung *f.*; Visitation *f.*; Untersuchung *f.*; —hlížitel *m.* Beschauer; Revisor *m.*

prohloub-ati (-ám) durchforschen; ergründen; -ení *n.* Vertiefung; Ergründung *f.*; —iti (-ím, *imp.* prohlub! *trsgr.* -iv, -ivši) něco vertiefen; —ka *f. v.* prohlubeň.

prohloupiti (*imp.* [ne]prohloupi!) v čem einen dummen Streich machen.

prohlub, u *m.*, —eň, bně *f.*, —ina *f.* Tiefe *f.*; Schlund *m.*; 2. Wuhne *f.*, Eisloch *n.*; —iti *v.* prohloubiti.

prohluk, u *m.* durchdringender Lärm.

prohmyzelý *adj.* durchwühlt.

prohnan-ec nce *m.* durchtriebener Schalk; 2. *v.* hnanec; —ost *f.* Durchtriebenheit *f.*; —ý *adj.* durchtrieben, gerieben fig.

prohnati (proženu, eš, e, *imp.* prožeň! *trsgr.* prohnav) něco, někoho durchtreiben, durchjagen; (chem.) sublimieren; p. mejto die Maut umfahren; p. koho mečem durchstoßen, durchbohren.

prohnil, u *m.* Knochenfraß *m.*, Beinfraß *m.*; 2. Durchfäule *f.* (Verdekrankheit).

prohn-outi (-nu) něco einbiegen; se sich; —uti *n.*, —utina *f.* Einbiegung *f.*, Einbug *m.*

prohod-iti (-ím, *imp.* prohoď!) něco durchwerfen; p. (slovo) hinwerfen; aufwerfen vorbringen; bemerken; —ivý *adj.* projektiv. [schaften (sein Vermögen).

prohospodařiti (ne -ař!) verwirt-

prohra *f.* Verlust *m.*, Einbuße *f.* (im Spiel); p. bitvy Niederlage *f.*

pro-hrabati (-ám *et* —hrabu) něco, —hrabovati etwas durchscharren; durchgraben; —hrábka *f.* (v řece) Vertiefung (einer Seichte im Flusse); Durchstich *m.*

prohr-ati (prohraju, eš, e *et* prohrám, áš, á, *trsgr.* -hrav, -hravši), —ávati verspielen, im Spiel verlieren; p. bitvu eine Schlacht verlieren. [durchwärmen.

prohřáti (-hřeju, eš, e, *imp.* -hřej!)

prohřeš-ek, šku *m.*, —ení *n.* Versündigung *f.*; —iti (-ím) *et* p. se sich versündigen.

prohřív-ačka *f.* Fußwärmer *m.*; —ati (-ám) durchwärmen *v.* prohřáti.

prohrn-outi, —ovati (-nuju) (uhlí, mouku) durchsichüren. [*n. v.* přehrst.

pro-hršle *f.*, —hršlí, —hrští, —hrštlí

prohyb, u *m.* Biegung *f.*; Einbug *m.*; —ačka *f.* Biegeeisen *n.*; 2. *v.* třasavisko; —ovati (prohýbati) biegen, einbiegen; p. se sich biegen.

procház-eč, e (—ečník) *m.* Spaziergänger *m.*; —eti (*imp.* -ej!) někudy durchgehen; p. se s kým někde spazieren, promenieren, lustwandeln; —ivý *adj.* ambulatorisch; —ka *f.* Spaziergang *m.*; Promenade *f.*; Spazierplatz *m.*; Lustbahn *f.*

prochla-diti (*imp.* prochlaď!) —zovati něco abkühlen, durchkühlen; se sich.

pro-chod, —choz, u *m.*, —chodiště *n. v.* průchod, průchodiště; —choditi (všechen čas) die Zeit durch das Herumwandeln zubringen; p. střevíce die Schuhe durch das Auftreten abnützen; —chůzka *f.* Durchgang *m.* [jádřiti se).

projádřiti se o čem sich äußern (vy-

projasnivá se *impers.* es wird hell.

projaty durchdrungen.

projedn-ací, —avací *adj.* Bestand-; —alec, lce *m.* Bestandnehmer *m.*; —ání *n.* Verhandlung *f.*; 2. Bestand *m.*; —anost *f.*, —aná věc Bestandstück *n.*; —atel, —avatel, —avač *m.* Vermieter; Bestandgeber *m.*; —ati (-ám), —ávati něco verhandeln; abhandeln; p. pozůstalost (jur.) austragen; 2. mieten, vermieten; verpachten; in Bestand geben; —ávka *f.* Verhandlung *f.*; Bestand *m.*

projekce *f.* Projektion *f.*

projekt, u *m.* Projekt *n.*; —ant, a Projektant *m.*; —ovati projektieren.

pro-jeti (projedu, *imp.* projeď!), —jezditi (*imp.* projezdi!), —jížděti (*imp.* -jížděj!) durchfahren, durchreiten, durchschiffen; durchreisen, passieren; p. clo den Zoll verfahren; fig. p. mejto anrennen, den kürzeren ziehen; p. se spazieren fahren, eine Spazierfahrt oder einen Spazierritt unternehmen.

projev u *m.*, —ení *n.* Äußerung *f.*, Kundgebung *f.*; Manifestation *f.*; Demonstration *f.*; p. nedůvěry Mißtrauensvotum *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* projev! *trsgr.* projeviv, -ši), —ovati něco äußern, kundgeben, offenbaren, bezeugen; p. soustrast kondolieren.

projezd, u *m.* Durchfuhr Durchfahrt *f.*: —ný *m.* Straßenbereiter *m.*

projím-ati (-ám) durchgreifen; —avý *adj.* durchgreifend; aperitiv.

projíti (-jdu, eš, e, *imp.* projdi! *trsgr.* prošed, -ši) něco durchgehen, durchgreifen, durchwandern; *impers.* p. někomu nachgesehen werden; erträglich sein; projde! es ist so ziemlich; p. verfließen, verstreichen (Zeit); verfallen (Wechsel); erlöschen (Recht); p. se ein wenig spazieren, lustwandeln; II. p. *v.* projmouti.

projížď-ěc *m.* Bereiter *m.*; —ěti (*imp.* -ěj!) (krajiny, země) bereisen; p. se herumfahren, eine Lustfahrt oder einen Spazierritt unternehmen; —ka *f.* das Herumfahren; Spazierfahrt, Lustfahrt *f.*, Rundfahrt *f.*; Spaziertritt *m.*

projmouti (-jmu, *imp.* projmi! *trsgr.* projav, -ši), projímati (-ám) něco n. někoho durchgreifen, durchfassen; durchschlagen; durchnähen; p. se aufbrechen (von der Wunde).

prokaz, u *m. v.* průkaz

prokaza *f.* Ausschlag *m.*

prokazadlo *n.* Nachweisungsurkunde *f.*

prokáz-aný nachgewiesen; liquid; —ati (prokážu, eš, e, *imp.* prokaž! *tregr.* prokázav, -ši) něco bezeugen; p. služby atd.) erweisen (Dienste, etw. Gutes, große Ehre); p. účetně nachweisen; liquidieren; se sich; —ka *f.* Liquidation *f.*; *v.* průkaz.

pro-klad, u *m.*, —kladek, dku *m.* (Typ.) Durchschuß *m.*; Reglette *f.*; —kládati (-ám) něco něčím etw. durchschießen, durchlegen. [—ovati proflamieren.

proklam-ace *f.* Proklamation *f.*; **proklat-ě!** verflucht! vermaledeit! —ec, tce *m.* ein Verfluchter.

proklat-i (prokolu, eš, e) něco durchstechen, durchbohren; proklán, a, o durchbohrt; 2. (prokleju) *v.* prokliti; —ý *v.* pro-

proklenec *m.* Ofenkranz *m.* [klet, ý.

pro-klesk, ti *f.* Leimstange *f.*; 2. Durchhau *m.*, Waldallee *f.*; —klestiti (*imp.* -klesti!), —klesťovati něco durchhauen, auslichten; p. cestu den Weg bahnen.

proklet, a, o, ý verwünscht, verflucht, verbannt; —i *v.* prokliti; —í *n.* Verfluchung, Verwünschung *f.*; —ina *f.* ein verwünschtes Ding.

pro-klínač *m.* Flucher *m.*; —klínání *n.* Verwünschung *f.*; das Fluchen; —klínati (-ám), —kliti (-kleju, eš, e, *imp.* -klej! *tregr.* -klev, -ši) něco n. koho verfluchen; verwünschen; p koho in Bann legen.

proklubati, proklofati durchpicken.

prokmít, u *m.* das Durchschimmern; —ati (3. -á), —nouti, —ovati, —ávati *impers.* durchschimmern.

prokni *adj. st.* jeder.

prokol, u *m.*, —e *f. et n.*, —í *n.* Spalte *f.*; 2. Schnitt *m.*; 3. Scheitholz *n.*; —ec, lce *m.* Zirkumflex *m.*; —u *v.* proklati.

prokop-ač. —avač *m.* Durchgraber *m.*; —ati (-ám *et* -u, *imp.* -ej! *tregr.* -av, -avši), —ávati něco durchgraben; durchstechen (einen Damm *etc.*); se sich; p., —nouti něco mit den Füßen durchstoßen; —ávka *f.* Durchstich *m.*; durchgegrabene Stelle; —ník, a *m. v.* podkopník.

prokouknouti durchschauen.

prokramařiti durch die Krämerei zu Schaden kommen; p. něco verhausen.

prokřehnouti vor Kälte erstarren.

prokřesliti (-ím, *imp.* -kresli!) durchpausen.

prokřik, u *m.* Geschrei *n.*; —ovatel *m.* Zurufer, Jauchzer *m.*; —ovati laut schreien, zurufen (pokřikovati).

prokryvka *f. st.* Stürze *f.*

prokur-a *f.* Prokura *f.*; —átor a *m.* Prokurator *m.*; —ista *m.* (—ník), —ovník, a *m.* Prokurist, Prokuraführer *m.*; —ovati prokurieren. [blühen.

pro-květati, —kvitati (-ám) durch-

pro-láklina *f.* Mulde *f.* (geol.); —láklý *adj.* gebogen; 2. multerartig.

pro-lámati (-lámu, *imp.* -lámej *et* -lam! *tregr.* -lámav), —lamovati něco etwas durchbrechen; —lamovací jehla, —lamovačka, —lamovka *f.* Durchbruchnadel *f.*; —lamovaná práce durchbrochene Arbeit.

prolehlý *adj.* dazwischenliegend.

prolet *m. v.* průlet.

prolet-ář *m.* Proletarier *m.*; —ariát, u *m.* Proletariat *n.*

proletěti durchfliegen. [mlčený.

proletilý *adj.* (*germ.*) verjährt *vl.* pro-

pro-lev, u *m.*, —leva, —lévka *f. v.* průliv; —levač *m.* Vergießer *m.*; —lévati (-ám) *v.* proliti.

pro-leza *m.* Stöberer *m.*; —lezti (-lezu), —lézati (-ám) něco, p. něčím, p. skrz něco durchkriechen; p. —lezlý od červů madig.

prolež-elý *adj.* abgelegen; 2. wundgelegen verlegen; —ené, ého *n.* Lagerzins *m.*; —enina *f. Decubitus* das Aufgelegensein; —eti (3. *pl.* -í) durchliegen; verliegen; p. se sich verliegen; sich wundliegen. [durchtreiben.

prolhaný *adj.* verlogen, im Lügen

prolínavost *f.* Endosmose *f.*; Diffusion *f.*

pro-lít (-liju), —lévati něco skrz něco durchgießen; p. (krev) vergießen; mnoho slzí p. viele Tränen vergießen; —lití *n.* das Vergießen; krve p. das Blutvergießen, Blutbad *n.*; —liv, u *m. v.* průliv.

prolom *m. v.* průlom; —enina *f.* Durchbruch *m.*; Bresche *f.*; —iti (-ím, *imp.* prolom!) něco durchbrechen, einbrechen; p. se einbrechen.

prolong-ace *f.* Prolongation *f.*; —ovati prolongieren.

prolož-ek, žku *m.*, —ka *f.* (Typ.) Durchschuß *m.*; Reglette *f.*; —iti (-ím. *imp.* prolož!) něco něčím durchlegen, durchschießen.

proluk *m.*, —a *f.* (geol.) Gebirgsjoch *n.*; —y *pl. st.* Orion (Sternbild).

pro-mařiti (*imp.* nepro-mař!) (čas) die Zeit verschlendern, verschleudern; Zeit verlieren; —marniti (peníze) Geld verschwenden, vertun.

proměn-a *f.* Wechsel *m.*, Veränderung *f.*, Abänderung *f.*; Verwandlung *f.*; Umwandlung *f.*; Mutation *f.*; Varietät *f.*; —u vziti Veränderung leiden; bez —y unverändert.

proměňavý *adj.* schillernd.

proměn-ec, nce *m. st.* Wechselkind *n.*; —ění *n.* Veränderung, Umwandlung *f.*; p. Páně (Krista Pána) Verklärung Christi; —iti (-ím, *imp.* proměň!), -ňovati něco verändern, umwandeln; wechseln, umwechseln, verwechseln; se sich; —itý, *st.* —istý *adj.* bunt, —livý *adj.* Veränderungs-; p., —ný veränderlich; (v. Farben) schillernd, bunt; —livo *adv.* veränderlich, unbeständig (v. Wetter).

pro-míra *f.*, —měrek, rku *m.* das Einmaß; — měřiti (*imp.* proměř!), —měřovati něco, p. na čem einmessen.

promesa *f.* Promesse *f.*

promeškání *n.* Versäumung *f.*; —ati (-ám), —ávati něco (p. lhůtu) versäumen.

promet-ati, —ávati cesty durchkehren; p. kamna, komíny durchfegen.

pro-míchati (-ám), —míchovati durchmischen, durchmengen; mischeln; durchrühren; —míjenlivý, —míjivý *adj.* nachsichtig; —minouti (-nu, *imp.* promiň!) něco vorbeilassen; p., —míjeti (-míjim, *imp.* -míjej!) komu co nachsehen, verzeihen; hingehen lassen, račte p.! bitte um Verzeihung; bitte um Entschuldigung! um Nachsicht! —minutí *n.* Nachsicht *f.*, Nachlaß *m.*

pro-mísiti (*imp.* -mísi!), —měšovati (těsto) durchmischen, durchkneten.

promít-ati (-ám), —nouti (-nu) projizieren.

pro-mknouti (-nu), —mykati (-ám), —mykovati durchschleifen; p. se kudy sich durchschleichen.

promlč-ení, a, o, —ený verjährt; —ené úroky verjährte Zinsen; —ení *n.* (práva) Verjährung eines Rechtes; —eti (-ím, *imp.* promlč!) něco verschweigen; durch Schweigen verlieren; verjähren; —ka *f.* Pause *f.*; *v.* pomlčka; —ný *adj.* Verjährungs-; lhůta —ná Verjährungsfrist *f.*

promís-alý, —aný *adj.* vernascht; —ati (peníze) vernaschen.

promluv-a *f.* Anrede *f.*, Ansprache *f.*; p. papežská Allokution *f.*; —iti (-ím, *imp.* promluv!), promlouvati (-ám) s kým sprechen, reden (mit jmd.); p. k někomu einen anreden.

promoce *f.* Promotion *f.*

promočiti durchnässen, durchnetzen.

promodr-alý *adj.* stellenweise bläulich; —ává *impers.* (obloha p.) das Blau dringt durch.

promok-nouti, —ati (3. -á), —ávati (na kůži, do kosti, veskrz, naskrz) durchnässen (mh.), durchnäßt werden; naß werden; —lý *adj.* durchnäßt; veskrz p. durch und durch naß.

promrhati (-ám) něco (p. peníze, jmění) verschwelgen; verschwenden, vergeuden.

promrz-elý *adj.* überdrüssig, ärgerlich; —eti koho verdrießen; p. se verdrießlich werden.

promrz-lina *f.* Frostfleck *m.*; —lý *adj.* durchgefroren (durchfroren); —nouti durchfrieren.

promyk, u *m. v.* přesmyk; —ati (-ám), —ovati *v.* promknouti. [*mon n.*

promyka *f.* Königsratte *f. Ichneu-*

promysl, u *m. v.* průmysl; —iti (*imp.* promysli!) něco etwas durchdenken, durchstudieren; —ný *adj. v.* průmyslný.

promýšl-eti (*imp.* -ej!) něco *v.* promysliti; —ivý *adj.* durchdenkend; *v.* exkulativ.

promyti (promyju, eš, e, *imp.* promyj [promej!]) něco etw. durchwaschen, auswaschen.

promýtiti (les) durchlichten, auslichten.

promyv-anina *f.* etw. Durchgewaschenes; —ati (-ám, *imp.* -ej!) *v.* promyti; —ka *f.* das Durchwaschen.

proň (= pro něj!) für ihn.

pronájem, jmu *m.* Vermietung; Verpachtung *f.*; —ce *m.*, —ník, a *m. v.* pronajímač; —né, ého *n.* Mietzins *m.*

prona-jímač, —jímatel, e *m.* Vermieter; Verpachter *m.*; —jmouti, —jímati (-ám) něco někomu vermieten; verpachten; verarrendieren.

pronárod, u *m. vulgo* Geschlecht *n.*; Urgeschlecht *n.*; Nation *f.*; fig. Barbarenvolk *n.*; wildfremde Leute *pl.*

pronásledov-án, a, o, —aný verfolgt; —ání *n.* Verfolgung *f.*; —ati (*imp.* pronásleduj!) koho *acc.* verfolgen; —ce, —ník, a *m.* Verfolger *m.*; —nost *f.* Verfolgungssucht *f.*; —ný *adj.* verfolgend. [durchtragen; *v.* pronesti.

pronášeti (*imp.* pronášej!) něco etw.

prondati (-ám, *imp.* prondej!), —avati co skrz něco etw. durchstecken, durchtun; durchbringen. [vernachlässigen.

pronedbati (-ám) něco verwahrlosen;

pronesti (pronesu, eš, e, *imp.* prones!) něco durchtragen, durchbringen (Ware); 2. herausjagen, verraten (ein Geheimnis); p. řeč eine Rede (Ansprache) halten; p. se s čím sich müde tragen; p. se o čem sich äußern, sich erklären; p. se s čím, v čem nach etwas erkannt werden; p. se *impers.* (proneslo se) in Ruf kommen; an den Tag kommen.

pronevě-ra *f.* Untreue *f.*, Treulosigkeit *f.*; Defraudation *f.*; Malversation *f.*; p. lenní *st.* Felonie *f.*; —rce *m.* ein Treuloser; Defraudator, Defraudant *m.*

pronevěř-enec, nce *m. v.* pronevěrce; —ení *n.* Veruntreuung *f.*; —ilý *adj.* treulos; —iti se (*imp.* pronevěř se!) komu (zpr...) čím veruntreuen, treulos werden. [*st.* weshalb.

proněž, proniž, —to *adv.* (*conj.*)

pronik-ati (-ám) —nouti, —ovati něco, v něco, k něčemu, skrze něco durchdringen; —avost *f.* Durchdringlichkeit *f.*; —avý *adj.* (-á oprava) durchgreifend; (-ý zrak) durchdringend; (-ý duch) eindringlich; (-ý výkřik) schrill; (p. zápach) penetrant.

pronor, u *m.* Kluft *f.*

pronos, u *m. v.* průnos.

pronosiť *v.* pronesti. [ziant *m.*

pronůška *m.* Angeber *m.*; Denun-

prony *adj. st.* rasch, ungestüm.

proor-ati (-ám *et* prooř-u), —ávati durchackern.

propad, u, —ek *v.* průpad; —ati, —ávati, p. se durchfallen (länger, öfter, nach und nach); —ený *adj.* verzweifelt, verwettert; —iště, —liště *n.* Versenkung *f.* (Theat.); —lina *f.*, —lisko *n.* (geol.) Erdfall *m.*; Einsturz *m.* (des Erdbodens); —lý *adj.* verfallen; —nouti (-nu) někam, skrz něco durchfallen; verfallen, ablaufen; p. něco (hrdlo, čest, statek) verlieren, einbüßen; verwirken; p. se do vody, do sněhu versinken, untersinken; verloren gehen; —ný *adj.* fällig; —ná lhůta Fallfrist, peremtorische Frist.

propag-anda *f.* Propaganda *f.*; —ování *n.* Propagation *f.*; —ovati propagieren.

propachtov-ání *n.* Verpachtung *f.*; —atel *m.* Verpachter *m.*; —ati něco někomu verpachten, verarrendieren.

propál-enina *f.* etw. Durchgebranntes; —iti (*imp.* propal !), propalovati něco etwas durchbrennen.

propalovadlo *n.* Brennmittel *n.*; Brennwerkzeug *n.* [*miliaria.*

propáska *f.* Grauammer *f. Emberiza*

pro-past, ti *f.* Abgrund *m.*; —pastity, —pastný *adj.* tief. [verlieren.

propeci (—peku) něco durch Backen

pro-pichnouti, --pichovati něco čím durchstechen. [—ovati co durchfeilen.

propil-ek, íku *m.* die Durchfeilung;

propin-ace *f.* Propination *f.*; —ační právo Propinationsrecht *n.*

propír-adlo *n.* (Hüttenw.) Waschherd *m.*; —ati (-ám) rudy waschen, schlämmen.

propis, u *m. v.* rozpis.

propitek, tku *m.* was vertrunken wird.

propiti (propiju, eš, e, *imp.* propij !) něco (peněz, statek), propíjeti vertrinken.

propit-ná *f.* (na -nou), —né, ého *n.* Trinkgeld *n.*; —ný *adj.* Trink-.

pro-pláknouti, —plächnouti, —plakovati něco etw. ausspülen, durchspülen.

pro-plésti (-pletu), —plétati (-ám) durchflechten; p. se sich durchwinden, sich durchschleichen.

proplet, u (průplet) *m.* Geflechte *n.*; —ek, tku *m.*, —ina *f.* Schnörtel *m.*

proplouti (—pluju) něco durchfließen; durchschwimmen, durchschiffen.

proponovati (-nuju) proponieren.

proposice *f.* Propofition *f.*

propoušt-ěcí nebozez Durchbohrer *m.*; p. vysvědčení Entlassungszeugnis *n.*; —ěti (*imp.* -štěj !) durchlassen; *v.* propustiti; propouštka *f.* Abschied *m.*; *v.* propustní list, výhost.

propověď, di *f.* Satz *m.*, Lehrsatz *m.*; Phrase *f.*; Spruch *m.*; Sentenz *f.*; *st.* Predigt *f.*

propověd-ač *m.* Aussager *m.*; —ěti (propovim, -víš, -ví, -víme, -víte, -vědí, *imp.* -věz) něco aussagen, aussprechen; —ný *adj.* spruchreich, sententiös.

propovíd-ati (-ám) *v.* propověděti; —ka *f.* Spruch *m.*, Sprichwort *n.*

propracovati něco durcharbeiten; p. se k čemu sich emporarbeiten.

proprav-a *f.* Durchbringung, Anbahnung, Einführung, Einleitung *f.*; Vorbereitung *f.*; Propädeutik *f.*; —itel *m.* Durchbringer *m.*; —iti (*imp.* proprav !), —ovati něco durchbringen, durchtun, durchbahnen, befördern; vorbereiten; —ný *adj.* propädeutisch, vorbereitend, anbahnend; Hilfs-.

pro-příti (-pru, *imp.* -při !) sachfällig werden, verlustig werden (im Prozesse).

pro-psanec, nce *m.* ein Geächteter, ein Proskribierter; —psati (—pišu, eš, e, *imp.* propiš !) něco dazwischen schreiben; p. koho proskribieren.

propud, u *m.* Durchtrieb *m.*

propůjč-ce *m.*, —ovatel, e *m.* Verleiher *m.*; —ení *n.* Verleihung *f.*; —iti (*imp.* -i !), —ovati komu něco n. něčeho verleihen; gewähren, gestatten; p. s komu k čemu sich wozu hergeben einem zu Willen sein, sich brauchen lassen; —ka *f.* Verleihung *f.*; (mont.) Beraleben *n.*; p. peněžná Dotation *f.*; —ník, a *m.* Beleiher *m.*

propuk-lina *f.* Riß *m.*; Kluft *f.*; —nouti aufbrechen, ausbrechen, losbrechen, losgehen; p. v pláč, smích in lautes Weinen, in lautes Gelächter ausbrechen; už to —lo es ist schon wahr geworden, es ist schon so!

propust, u *m.*, —ek, tku *m.* (propusť, ti *f.*) Durchlaß *m.*, Durchlassort *m.*; Schleuse *f.*; —iti (*imp.* propusť !). propouštěti něco (vodu) nekudy durchlassen; p. koho (*acc.*) entlassen, verabschieden; freilassen, loslassen; p. se *impers.* aufbrechen, sich eröffnen (v. Geschwür); —né, ého *n.* Entabulationstaxe *f.*; Sperrkreuzer *m.*; —ný *adj.* Entlassungs-, Entlass-, Abschieds-; p. list Entlassschein *m.*; Abschied *m.* (mil.) *v.* výhost.

propuštěn, a, o, ý entlassen; —ec, nce *m.* ein Freigelassener; abgedankter Soldat; —í *n.* Durchlassung; 2. Entlassung, Freilassung *f.*; 3. Abschied *m.*; 4. Löschung *f.* (in der Landtafel), Extabulation *f.*

prorada *f. st.* Verrat *m. v.* zrada.

prorad-ce (prorádce) *m.*, —nik, a *m. st.* Verräter *v.* zrádce; —iti (*imp.* prorad !) koho *st.* verraten *v.* zraditi; —ný *adj. st. v.* zrádný.

proram-enice, —ice *f.* das Achselband des Mieders; Tragband *n.*

proramovati Äste aushauen.

proraz-iti (-ím, *imp.* prorаž !), prorážeti (-ím, *imp.* prorážej !) něco durchschlagen, durchstoßen; durchstechen; durchlöchern; durchdringen; p. střed nepřítele durchbrechen (das feindliche Zentrum); p. (ve volbách) durchdringen; papír prorází das Papier fließt; —ný *adj.* durchdringlich.

pro-ražec, žce *m.* Durchschlageisen, Locheisen, Stecheisen *n.*; —ražný *adj.* durchdringend; p. papír Fließpapier *n.*; —ražka *f.* Durchschlag, Durchstich, Durchbruch *m.*

pro-řčení, —řčení *n.* Ausspruch *m.*

pro ředlý, —řídlý dünn; 2. gelichtet.

pro-řeknouti, —říci (—řeknu) něco aussagen; p. se sich verschwatzen, sich verschnappen

pro-řez, —řiz, u *m.*, —řízek, zku *m. v.* průřez; —řezati (-řezám *et* -řežu, *imp.* prořezej *et* prořež !) něco etwas durchschneiden.

proro-cký, —čí *adj.* prophetisch; —ctví *n.* Prophetie *f.*; —čiti *v.* prorokovati.

prorok, a *m.* Prophet *m.* (Seher *m.*); nikdo není ve své vlasti prorokem, ein Prophet gilt nirgend weniger, denn in seinem Vaterlande; —ář *m.* Afterprophet *m.*; —ování *n.* Prophezeiung *f.*; —ovati něco, o něčem prophezeien; —yně *f.* Prophetin *f.*

prorost, u *m.* Durchwachs *m.*; —ati (3. -á), —i, prorůsti (prorostu) durch-

wachſen; —avý *adj.* durchwachſend; —lik, u *m.* Haſenohr *n.*, Nabelkraut *n. Bupleurum*; —lý *adj.* durchwachſen.

prorub, u *m.* (v ledě) Durchhau *m.*; —iti (*imp.* porub!), —ati (-u *et* -ám) něco (les) durchhauen.

prorudnouti durchröten; 2. verſchießen.

prorva, —nina *f.* Schlucht, Kluft *f.*; —ti (prorvu) zerklüften.

prosa *f.* Proſe; —ický *adj.* proſaiſch.

prosaditi, prosázeti durcheinander ſetzen; 2. verſetzen; durch Zuſetzen verlieren, verwetten; 3. p. něco (svou vůli) durchſetzen, ausführen.

prosák-lý *adj.* durchdrungen; —nouti durchſickern; durchdringen.

prosakování *n.* Kolmation *f.*

prosáti (proseju) něco durchſieben.

prosba *f.* (*gen. pl.* proseb) Bitte *f.*; p. (písemná) Bittſchrift *f.*

prosebn-i *adj. v.* prosebný; —ice *f.* Bittſtellerin *f.*; —ictví *n.* Bittſtellerei *f.*; —ík, a *m.* Bittſteller, Geſuchſteller *m.*; —ý *adj.* Bitt-; bittlich flehentlich; p. list Bittſchrift *f.*; —á neděle (n. provodná) Gangwoche *f.* (der erſte Sonntag nach Oſtern).

prosec, i *f. v.* prosek, průsek.

pro-sedek, dku *m.* Ausköhlung oder Loch von vielem Sitzen; —seděti (-sedím, *imp.* -seď!) něco durchſitzen; mit Sitzen zubringen, durch Sitzen verlieren, **prosedlina** *f. v.* rozsedlina. [verſitzen.

prosek, u *m.*, —a *f.* Durchhau, Durchhieb *m.* (im Wald); —ati (-ám), —ávati (les) lichten (den Wald); p., —nouti něco durchhauen; p. se ſich durchhauen.

proselyt, a *m.* Proſelyt *m.*

pro-sevač *m.* Durchſieber *m.*; —sevadlo *n.* Sieb *n.*, Sichterzeug *n.*, Durchwurf *m.*; —sévati (-ám) něco durchſieben; durchſäen; —sevky *pl.* das Durchgeſiebte. [durchtrocknen.

pro-schnouti, —sychati austrocknen,

pros-íčko *n.* Flattergras, Hirſegras *n. Milium effusum* (pšeníčko); choditi na —ík *žrt.* fechten.

prosin-ec, nce *m.* Dezember, Chriſtmonat *m.* (12. Monat); —covka *f.* (fig.) Dezemberverfaſſung *f.*; —cový *adj.* Dezember-.

prosiny *pl. f.* Hirſenſtroh *n.*

pros-itba *f.* Einladung zur Hochzeit; *v.* prosba; —itebný *adj.* bittlich, bittweiſe; —itel *m.* Bitter, Bittſteller *m.*; —itelný *adj.* bittlich; —iti (-ím, -íš, *imp.* pros!) za (oč) někoho (*gen.*), p. čeho na kom bitten (um etw.); erſuchen; 2. betteln, fechten; ſnažně p. flehen, flehentlich bitten; p. se (p. se koho zač) ſehr bitten; um Erlaubnis bitten; já se neprosím ich ſtehe ab! ich mag's nicht! [*v.* prosévač, -adlo, -ati.

prosív-ač *m.*, —adlo *n.*, —ati (-ám)

prosivý *adj.* bittend; bettelnd.

proskak-ovati durchhüpfen *v.* proskočiti; —ující řeči es tauchen Reden auf, es werden Stimmen laut.

proskoč, e *m.* Euphorbienſpringkraut *n. Euphorbia lathyris*; —iti durchſpringen; hervorſtechen, hervorſproſſen; p. si, p. se ſchäkern, ein wenig umherſpringen; (v tanci) ein Tänzchen machen, tänzeln; —ivý *adj.* durchſichtig.

proskok *m.* Durchſprung *m.*

proskribovati (-buju) proſkribieren.

proskřip, u, —ec, pce, —ek. pku *m.* (b. Vogelſt.) Kloben *m.*

proskripce *f.* Proſkription *f.*

proskur, u, —ník, u *m.* (z *rus.*) Eibiſch *m.*, Heilwurz *f.* (topolka) *Althaea.*

proslav-a *f.* Verherrlichung *f.*; —enec ein Gefeierter; —iti (*imp.* proslav!), —ovati koho (*acc.*) něčím feiern, hochfeiern; verherrlichen; p. se něčím berühmt werden. [—y *pl. m.* Verfolgung *f.*

prosled-ovati koho *v.* pronásledovati;

proslouti (—sluju) berühmt werden.

proslov, u *m.* (—a *f.*) Prolog *m.*; Vorerinnerung *f.*; —iti (*imp.* proslov!) ausſprechen.

proslulý *adj.* berühmt.

proslých-ati (-ám) co hie und da hören; —ám ich höre; —á se es verlautet; jak se —á dem Vernehmen nach.

prosmo *adv.* bittend.

prosmyk, u *m. v.* průsmyk.

pros-ník, u *m.* Hirſeſtampfe *f.*; —ničtě *n.* Hirſenfeld *n.*

prosnouti se (-snu se) aufwachen.

pros-ný *adj.* Hirſen-; —né zrno Hirſekorn *n.*

proso *n.* Hirſe *f. Panicum.*

prosod-ický *adj.* proſodiſch; —ie *f.* Proſodie *f.*; —ika *f.* Proſodik *f.*

prosov-ec, vce *m.* Hirſefeld *m.*; —ina *f.* Hirſeſtroh *n.*; —ník, u *m.* Hirſefelde *f.*; —ý *adj.* Hirſe-.

prospěch, u *m.* Vorteil *m.*, Fortgang *m.*, Gedeihen *n.*; Nutzen *m.*; Wohl *n.*; (theatr.) Beneſiz *n.*; bez —u ohne Erfolg, erfolglos, reſultatlos; —ář *m.* Opportunist *m.*, Vorteilsjäger *m.*; —ářství *n.* Opportunismus *m.*

prospekt, u *m.*, přehled, rozhled Proſpekt *n.* [reich.

prospělý *adj. st.* erfahren; erfolg-

prospěš-enství *n.*, —nost *f.* Nützlichkeit *f.*, Vorteil *m.*; Opportunität *f.*; Utilität *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) nützlich, vorteilhaft, gedeihlich; erſprießlich; opportun; heilſam.

prospěti (prospěju, ěš, ě) v čem Fortgang machen, fortſchreiten; p. komu čím, p. k čemu nützen, fruchten; wohltun; prosperieren.

prost-áčký *adj.* einfältig, ſchlicht; —ák, a *m.* ein Einfältiger, Unwiſſender.

prostá-lý *adj.* verfallen; —lé úroky *pl.* verjeſſene Intereſſen; —ti (prostojím, -íš, -í, *imp.* prostůj!) durch Stehen eindrücken; p. se lange ſtehen; verfallen, durch Verjährung verloren gehen.

prostavěti (*imp.* prostav *et* prostavěj!) co verbauen, durchs Bauen ver-

prostávka *f.* Quarantäne *f.* [lieren.

prost-ě *adv.* einfach; gerad, ſchlechtweg; ohne Beiſatz, ſchlicht; —enství *n st.* Einfalt *f. v.* prostota.

prostěr-ač *m.*, —atel, e *m.* Tafeldecker *m.*; —adlo, —átko *n.* Leintuch *n.*, Leinlaken *m.*; —ek, rku *m.*, —ka *f. v.* prostírka.

prostěti (prostím, íš, í, íme, íte, ějí) einfach werden, einfältig werden.

prost-ice, —ička *f. st.* Butte *f.*; Salzfaß *n.*; —ičná sůl *st.* Faßsalz *n.*

prost-ičký, —inký *adj.* sehr einfach, einfältig; —ina *m.* ein schlichter, einfältiger Mensch.

prostír-ač, —atel *m. v.* prostěratel; —ati (-ám, *imp.* prostírej !) něco *v.* prostříti; p. se sich erstrecken; —ka *f.* Tischtuch *n.* [(vyp., *imp.* prosti !) befreien.

prost-itel, e *m.* (vyp.) Befreier *m.*; —iti

prostitu-ce *f.*, necudenství Prostitution *f.*; —tka *f.* eine Prostituierte.

prost-ka *f.* gemeiner Branntwein; —ný *adj. v.* prostý.

prosto, nap., zprosta *adv.* geradeweg, schlechtweg; durchaus, unbedingt; p. (poštovného) portofrei.

prosto-cvik, u *m.* (Turn.) Freiübung *f.*; (mil.) Gelentübung *f.*; —čistý *adj.* lauter; nett; —daný *adj.* positiv; —duchý *adj.* einfach, schlicht, naiv; —libý *adj.* anmutig; —lidský *adj.* rein menschlich; —malba *f.* Genregemälde *n.*; —milý *adj.* allerliebst; —mluva *f.* Prosa *f.*; —myslný *adj.* naiv, geradsinnig; 2. unüberlegt; —národní *adj.* populär; —padlý, —pádný *adj.* vertikal, senkrecht; —padnice *f.* Vertikallinie *f.*; —pasý *adj.* mutternacht, fadennackt.

prostopáš-ník, a *m.* ein Ungebundener, Wüstling; Ausschweifer, Ausschweifling *m.*, Libertin *m.*; —nost *f.* Ausschweifung *f.*; —ný *adj.* ausschweifend; wüst, ungebunden, zügellos, profan; p. život ausschweifendes Leben, liederliches Leben. [*adj.* geradsinnig.

prosto-pravda *f.* Axiom *n.*; —přímý

prostor, u *m.*, —a *f.* Raum *m.*

prosto-reč, i *f.* freie Rede; —řeký *adj.* schnäppisch, schnippisch, vorlaut, naseweis.

prostor-ník, u *m.* Horizont *m. v.* obzor; —nost *f.* Räumlichkeit *f.*; Raumeinhalt *m.*; Fassungsraum *m.*; —ný *adj.* geräumig; p. objem, p. obsah Raumeinhalt *m.*; —oměrství *n.* Raummessung *f.*; —ový *adj.* Raum-; Kubik-.

prostosrdečn-ost *f.* Naivetät *f.*; —ý *adj.* (—é *adv.*) naiv, offenherzig.

prostosť *f. vn.* prostota *f.* Geradheit *f.*; Schlichtheit *f.*, Einfältigkeit *f.*; p. mravů die Einfalt der Sitten.

prostoup-iti (*imp.* prostup !), —nouti, —ati (*imp.* -ám) něco durchtreten; durchdringen.

prosto-věda *f.* Metaphysik *f.*; —vláda *f.*, Alleinherrschaft *f.*, Absolutismus *m.*; —vlasý *adj.* mit fliegenden Haaren; barhäuptig.

prostraň, ni *f. v.* prostranství.

prostran-ek, —ěk, ňku *m.* Strang *m. v.* postraněk; —ice *f.* Querbalken *m.*; —ina *f.*, —ště *n.* Raum *m.*; —iti (*imp.* prostraň!) něco geräumig machen; —ný *adj.* raum, räumig, geräumig, weit, offen; —ství *n.* Raum *m.*, Spielraum, Platz *m.*

prostrč-iti (*imp.* prostrč!) něco něčím durchstecken; durchschieben; durchschießen; —ka *f.* (Typ.) Spatium *n.*, Spatie *f.*, Durchschuß *m.*

prostřed, u *m.* die Mitte; p. *adv.*, v p., u p. in der Mitte, mitten; —ák, a *m.* ein mittelmäßig großes Huhn (Taube); —ec, dce *m.* Mittelfinger *m.*; —ení, —ečný *adj.* mittelbar; —ek, dku *m.* Mitte *f.*; 2. Mittel *n.*; —kem narovnání im Vergleichswege; p., dka *m.* Mittler, Vermittler *m.*; —enství *n.* Vermittlung *f.*; —í *n.* Mittelgrund *m.*; —ina *f. v.* prostřednina; —kování *n.* Vermittlung *f.*; —kovatel, e *m.* Vermittler *m.*, Zubringer *m.*; —kovatelství *n.* Vermittlungsgeschäft *n.*; —kovati mezi kým vermitteln; intervenieren; —ňák, a *m.* Mittelsmann, Mittelsperson *m.*; —ně *adv.* mittelmäßig; —ní *adj.* mittel, Mittel-; mittelmäßig; mittelbar; —nice *f.* Vermittlerin *f.*; —nictví *n.* Vermittlung, Intervention *f.*; —níče, ete *n.* Mittelding *n.*; Mittelwesen *n.*; —ničí *adj.* Mittler-; —ničiti, —níkovati *v.* prostředkovati; —ník, a *m.* Mittler, Vermittler *m.*, Unterhändler; Zwischenhändler *m.*; p., —níček *m.* Mittelfinger *m.*; —nina *f.* Mittelding *n.*, etwas Mittleres; —zemní *adj. v.* středozemní.

prostřel, u *m.* Durchschuß *m.*; —enec, nce *m.* Kreuzenzian *m. Gentiana crucicta*; —iti (*imp.* prostřel!), prostřeliti (*imp.* prostřílej!) co etw. durchschießen; p. hradby (zeď) eine Bresche schießen; —ka *f.* Zentrum *n.*, das Schwarze auf der Scheibe.

pro-střih, u *m.* Durchschnitt *m.*; —střihnouti durchschneiden (mit der Schere).

prostřikov-ačka *f.* Klistierspritze *f.*; —ati einspritzen, durchspritzen.

prostříti (-stru, -střeš, -stře, *imp.* prostři!) něco aufdecken; na stůl p. den Tisch decken, tischen, auftischen, auftafeln; p. se (na lože) sich strecken.

prostrk-ati, —ovati něco spicken; (Typ.) durchschießen; —ovačka *f.* Spicknadel *f.*; —ovadlo *n.* Locheisen *n.* (b. Nähen).

prostrojiti mnoho (v šatstvu) auf Kleiderluxus verwenden; 2. (v jídle) durch Speisezurichtung verschwenden.

prostuditi (*imp.* prostuď!) něco durchkühlen; p. se sich verkühlen.

prostup, u *m.* Durchtritt *m.*; (b. Web.) Fach *n.*; Geleise *n.* (mont.); Durchsetzung *f.*

prostý *adj.* (*comp.* prostější *et* prostší) einfach; schlicht, gerade; ohne Beisatz; einfältig, unkundig; —á řeč Prosa *f.*; —á váha absolutes Gewicht; —á většina hlasů absolute Stimmenmehrheit.

prostydlý *adj.* durchkaltet, durchkühlt.

prosvít, u *m.* das Durchschimmern; allmähliche Dämmerung.

prosvít-ati (3. -á) durchschimmern, durchscheinen, durchleuchten; —avost *f.*

Durchscheinbarkeit *f.*; —avý, —ivý *adj.* durchleuchtend, durchschimmernd, transparent; p. nápis, p. obraz Transparent *n.*; —nouti (3. -ne) licht werden, Tag

prosypati durchschütten. [werden.

proš-ák, a *m.* ein zudringlicher Bettler; —en, a, o, ý gebeten; —ení *n.* das Bitten; Bitte *f.*; po velikém a dlouhém p. nach langem Flehen, nach vielen Bitten.

pro-šiti (prošiju, eš, e) něco, prošívati etw. durchnähen; steppen; —šívač *m.* Durchnäher, Stepper *m.*; —šívačka *f.* Stepperin *f.*; —šívanec, nce *m.*, —šívanice *f.* ein Panzerhemd, leicht gekerbter Rock.

prošleby *pl. m.* helle Wolkenstreifen.

prošolený gründlich geschult.

pro-škrabati, —škrábnouti něco etw. durchkratzen.

proškřipec *m. v.* proskřipec.

prošlakovati něco etw. durchstöbern.

prošlapati (-šlapám *et* -šlapu) něco (p. cestu; p. podešev) durchtreten.

prošl ec, šelce *m.* Weltmann *m.*; —ý *adj.* vergangen, verflossen, abgelaufen; fällig, verfallen (—á směnka); p. v něčem erfahren, bewandert.

proštěp, u, —ec, pce, —ek, pku *m.* Spalt *m.*; Ritze *f.*; Pinzette *f.*; (b. Vogelst.) Kloben *m.*; —ač *m.* Durchspalter *m.*; —i *n. coll.*, —iny *f.* die Scheiter; Klobenholz *n.*; —iti, —ovati něco durchspalten; durchzwicken; —ný *adj.* spaltbar.

proštěrbina *f.* Durchlüftung *f.*

pro-štip, —štip *m. v.* proštěp; —štípati (-ám.), —štípnouti něco etw. durchzwicken; —štípka *f.* ein Knittel.

pro-škouchnouti něco etwas durchstechen; fig. etw. verraten; —škuchadlo, —škuchátko *n.* Pfeifenräumer *m.*

prot, ti *f.* Gegenstück *n.*; Pol *m.*

pro-tah, u *m. v.* průtah; —tahačka *f.* (b. Drechsl.) Zugeisen *n.*; —táhlík, u *m.* Dachriegel *m.*; —táhnouti, —tahati (-ám), —tahovati něco skrze něco durchziehen, durchschleppen; dehnen, ausdehnen, strecken; verlängern; erweitern; p. něco (práci atd.) aufschieben; verzögern; p. zemi, p. skrze město atd. durchziehen, durchmarschieren; p. se sích verziehen; sich hindurchzwängen.

protahov-ač *m.* Durchzieher, Aufzieher *m.*; —ačka *f.* Durchzieherin *f.*; 2. Strecke *f.*, Streckeisen *n.*, Drahtzieheisen *n.*; —adlo *n.* Ziehwerk *n.*; —ati něco etwas durchziehen; p. dehnen, strecken; verlängern, verzögern; p. se sích strecken. [Schnee); *sr.* jihovatka.

protalinka *f.* Tauplätzchen *n.* (im

protan-covati, —čiti (čas, noc, pelaize) durchtanzen; vertanzen; p. se wacker tanzen. [tauen.

protáti (*impers.* 3. -taje) stellenweise

protaž-enina *f.* das Ausgedehnte; —nice *f.* (b. Leinweber) Schauerholz *n.*; —nost *f. v.* průtažnost.

protějš-ek, šku *m.* das Gegenüber *vis-à-vis*; Gegenstück, Seitenstück *n.*; Gegenbild *n.*; —í *adj.* gegenüber befindlich; —ina *n.* der Gegensatz.

pro-tékati (3. -téká) něco, skrz něco durchfließen, durchströmen (Vltava —téká Prahou); —tékati (3. —téká) durchstreifen; —tékavý *adj.* löcherig (Gefäß).

protek-ce *f.* Protektion *f.*; —tor, a *m.* Protektor *m.*

protest, u *m.* Protest *m.*; —ace *f.* Protestation *f.*; —ant *m.* Protestant *m.*; —ovati protestieren.

protěž, i *et* e *f.* Ruhrkraut *n.*, Schimmelkraut *n.* *Gnaphalium*; p. alpská Edelweiß *n.* *Leontopodium*.

proti *pvp. cum dat.* gegen, wider *contra*; p. tomu dagegen; p. zákonu dem Gesetze zuwider, gesetzwidrig; p. vodě, p. proudu stromauf, stromaufwärts, den Strom aufwärts, gegen den Strom; plavba p. vodě Bergfahrt *f.*; p. sobě gegen einander; to nic p. tomu není das kommt in keinen Vergleich damit; p. mysli widrig; p. věku není léku gegen das Alter wächst kein Kraut.

proti-běžný *adj.* entgegenströmend; p. kus Gegenstück *n.*; Kontrast *m.*; p. proud Gegenstrom *m.*; —bydlitel, e *m.* Gegenwohner *m.*; —církevní *adj.* kirchenwidrig; kirchenfeindlich; —císař *m.* Gegenkaiser *m.*; —cit, u *m.*, —citnost *f.* Antipathie *f.*; —časí *n.* Parachronismus *m.*; —čin, u *m.* Gegenwirkung *f.*; —činnost *f.* Gegenwirkung *f.*; Reaktion *f.*; Antagonismus *m.*; —dávek, vku *m.*, —dávka *f.* Antidotum *n.*; —domci *pl. m.* Gegenwohner (geogr.); —důkaz, u *m.* Gegenbeweis *m.*; —hnilina *f.* Kreofot *n.*; —hnilobný *adj.* antiseptisch; —hoří *n.* Gebirgswiderlage *f.*; —hradbí *n.* Kontreskarpe *f.* (Fortif.); —hráč *m.* Pointeur *m.*; —hyb, u *m.* Gegenbewegung *f.*; —chůdce *m.* Antagonist *m.*; —chůdci *pl.* die Gegengänger, Gegenfüßler: Antipoden *pl. m.*; —chůdný *adj.* widerstrebend, abweichend; oppositionell; —jed, u *m.* Gegengift *n.*; —klad *m.* Gegensatz *m.*, Antithese *f.*; —kladnost *f.* Kontrast *m.*; —kladný *adj.* entgegengesetzt; —kouzlo *n.* Gegenzauber *m.*; —král, e *m.* Gegenkönig *m.*; —křečný *adj.* krampfstillend; —lehlý *adj.* gegenüber liegend, entgegengesetzt; —lék *m.*, —lík, u *m.* Gegenarznei *f.*; —lidský *adj.* menschenfeindlich; —mluv, u *m.* Widerspruch *m.*; p., a *m.* Widersprecher *m.*; —mluvný *adj.* widersprechend; —myslný *adj.* widrig, widerwärtig; —národní *adj.* antinational; —návrh *m.* Gegenantrag *m.*; —noh, a, —nožec, žce *m.* Gegenfüßler, Antipode *m.*; —papež, e *m.* Gegenpapst *m.*; —pohyb, u *m.* Gegenbewegung *f.*; —policejní *adj.* polizeiwidrig; —položný *adj.* entgegengesetzt; —popud, u *m.* Kontrastimulus *m.*; —raz, u *m.* *Contrecoup*; —řečení *n.* Antithesis *f.*; —řečnost *f.*, —sloví *n.* Opposition *f.* (philos.); —řeký *adj.* widersprechend, paradox; —sada *f.* Gegensatz *m.*; Antithesis *f.*

protisled, u *m.* Anakoluthon *n.*, das Folgewidrige; —nost *f.* Anakoluthie *f.*,

folgewidrigkeit *f.*; —ný *adj.* anakolutisch, folgewidrig.

proti-sloha *f.* Gegenstrophe, Antistrophe *f.*; —slovanský slawenfeindlich; —slunce *n.* Nebensonne, Beisonne *f.*; —sluní *n.*, —stání *n.* (astron.) Gegenschein *m.*, Opposition *f.*; —směr, u *m. Oppositum*; —směrný *adj.* oppositionell; —smyslný *adj.* widersinnig; —snětivný *adj.* antiseptisch; —stín, u *m.* Gegenschein *m.*; —stinci *pl. m.*, —stinní (geogr.) Antiscii, Gegenschattige *pl.*; —stojka *f.*, —stojnost *f. v.* protisada; —stojný *adj.* entgegenstehend; —svit, u *m.* (geogr.) Gegenschein *m.*, Opposition *f. v.* protisluní.

protiti (-tnu), protinati *v.* protnouti.

proti-tisk, u, —tlak, u *m.* Gegendruck *m.*; —trojičník, a *m.* Antitrinitarier *m.*; —úhlý *adj.* diagonal; —ústavní *adj.* verfassungswidrig, verfassungsfeindlich.

protiv, u *m.* Gegenteil *n.*; p., na p. *st. v.* proti; —a *f.* Gegenteil *n.*, Gegensatz *m.*, Kontrast *m.*; Widerwärtigkeit *f.*; p. *m*, —ec, vce *m.* Gegner, Widerpart *m.*; —a člověk Unhold *m.*; strýc (kmotr) —a *m.* Grossgram *m.*, Widerwart *m.*

protiváha *f.* Gegengewicht *n.*

protiv-ek, vku *m.* Gegenstück *n.*; —eň, vně, —izeň, zně *f. st.*, —enství *n.* Widerwärtigkeit *f.*; Widerstreit *m.*

protivěta *f.* Antithesis *f.*, Gegensatz *m.*

protiv-iti se (-ím se, *imp.* protiv se!), —ovati se komu sich widersetzen, widerstehen, widerstreben; to se mi —í das ist mir widrig; das ekelt mich; das ekelt mich.

proti-vklad, u *m.* (Kartenspv.) Point *m.*; 2. Widerlage *f.* (plt.); —vládní *adj.* oppositionell, regierungsfeindlich.

protivn-ice *f.* Gegnerin *f.*; —ický, —ičí *adj.* gegnerisch; —ictví *n.* Gegnerschaft *f.*; —ík, a *m.* Gegner, Widersacher, Widerpart *m.*; Antagonist *m.*; —ost *f.* Widrigkeit, Widerwärtigkeit *f.*; —ý *adj.* Gegen-, Kontra- entgegengesetzt; 2. widrig, widerwartig; 3. leidig.

protivo, protivu *prp. v.* proti.

proti-vojenství *n.* Antimilitarismus *m.*; —zákonní *adj.* gesetzwidrig, widergesetzlich; —zákop, u *m. Contreapproche*; —zánětný, —zápalný *adj.* antiphlogistisch; —zbourení *n.* Gegenrevolution *f.*; —zpěv, u *m. st.* Antiphone *f.*; —židovský *adj.* antisemitisch, judenfeindlich.

pro-tkati (-tkám), —tkávati něco něčím durchweben, durchwirken; —tknouti, —týkati (-ám), —tykovati durchstossen, durchstechen.

protnouti (protnu) durchhauen.

proto *conj.* deswegen, deshalb, darum.

protok *m. v.* průtok.

protokol, u *m.* (zápisník) Protokoll *n.*; podací p. Einreichungsprotokoll *n.*; —ista *m.* Protokollist *m.*, —ník, a, zapisovatel *m.* Protokollführer *m.*; —ovati protokollieren.

protož *cnj.* deshalb, deswegen.

protože *cnj.* weil.

protřásti (-třesu, eš, e, *imp.* protřes!) něco durchschütteln.

pro-tráviti (*imp.* protrav!) verzehren; —travný *adj.* verdaulich.

protře-ly *adj.* (-lého čela) schamlos fig.; -lá cesta durchbahnter Weg.

protřes, u *m.* Diatribe *f.*; p. *v.* přetřes.

protrh-nouti, —ati (-ám), —ovati něco durchreissen, durchbrechen, aufreissen; p. se sich durchreissen; sich öffnen; p. se ze spaní aus dem Schlafe fahren, im Schlafe auffahren.

pro-tříti (—tru, -třeš, -tře, *imp.* protři!), —tírati (-ám) něco durchreiben, durchhecheln; vtip p. den Witz wetzen; oči si p. sich die Augen auswischen; p. se sich durchdrängen.

protrž-ení *n.* Durchreissung, Durchbrechung *f.*, Durchbruch *m.*; p. oblaků *v.* průtrž; —enina *f.* Durchbruch *m.*

protvrdlý *adj.* verhärtet.

proučiti (*imp.* prouči!) něco *st.* beugen, biegen; p. se sich winden, sich krümmen.

proud, u *m.* Strom *m.*, Strömung *f.*; (mil.) Kolonne *f.*; proti —u stromauf, bergwärts; *v.* proti; proti proudu těžko plouti (nemáme-li zahynouti) wider den Strom ist schwer schwimmen; —em stromweise; —em teci strömen.

proudění *n.* Strömung *f.*

pro-uditi (maso) durchseichen.

proud-iti (prudíti) něco reizen, antreiben; p. *et* p. se strömen, wogen; —itý, —istý *adj.* strömig; —ivý, —ný *adj.* strömend; —ník, a *m.* Hasel *m.*, Strömling *m.* (Fisch) *Squalius leuciscus*; 2. Schnellente *f.*; —oměr *m.* Galvanometer *m. et n.*

prouh, u *m.* (pruh), —a *f.* Striemen *m.*, Streifen *m.*, Strich *m.*; Strieme *f.*; Narbe *f.*; Schmarre *f.*; —ovaný *adj. v.* pruhovaný.

proukáz-ati (proukážu, eš, e, *imp.* proukaž!) něco vorweisen, verzeigen; bezeigen; beweisen; p. se čím sich ausweisen; sich legitimieren; *v.* prokázati; —ka *f.* Bezeigung; Vorzeigung *f.*

prout-ek, tku *m.* Gertchen, Gertlein, Rütchen, Rütlein *n. Virga*; kouzelný p. Wünschelrute *f.*; —énka *f.* Faschine *f.*; —ený *adj.* aus Reisern bestehend; —í *n. coll.* Reiser, Gerten, Ruten *pl.*; —iti se Reiser bekommen; —kovati stangeln; —kovec, vce *m.* Skavolith, Porzellanspat *m.* [*comp.* schneller, heftiger.

prouze, prouzeji (= prudčeji) *adv.*

prouž-ek, žku *m.*, —ka *f.* Strichel *n.*; 2. Streifen *m. v.* prouh; —kář *m.* Drahtplatter *m.*

proužkov-ati něco streifen, mit Strichen bezeichnen; guillochieren; p. drat den Draht flachen, flach schlagen; —atina *f.* ein passives Muster; — atý *adj.* gestreift.

pro-váděcí nařízení Durchführungsverordnung *f.*; —vaděč, e *m. Radius vector*; —váděti (*imp.* prováděj!) někoho herumführen, begleiten; p. něco etw. durchführen; fig. treiben, betreiben.

proval, u *m.* Durchbruch, Aufbruch *m.*; p., —enina *f.* Eingeschwür *n.*; —iti (*imp.* proval!), —ovati, provăleti (*imp.*

prováleJ!) něco durchwälzen; durchbrechen; hinunderwälzen; p. se aufbrechen (v. Geschwür); bersten; provalovati se sich herumwälzen. [weben.

pro-váti (prověju), —vanouti durch-

provaz, u *m.* Strick *m.*, Seil *n.*, Strang *m.*; —em někoho odpraviti einen strangulieren, strangeln, mit dem Strange hinrichten; —árna *f.* Seilerwerkstätte *f.*; —covna *f.*, —cová půda *v.* provazniště; —ec, zce *m.* kleiner Strick; 2. Landseil *n.* (Feldmaß; Waldmaß); Waldseil *n.*; 3. *pl.* -zce (beim Fischer) Legangel, Zugangel *f.*

provázek, zku *m.* Seilchen, Strickchen *n.*; p. chamový (anat.) Samenstrang *m. Funiculus spermaticus*; *pl.* —ky *v.* provazce.

provázeti (-ím, íš, í, íme, íte, ejí. *imp.* provázej!) koho (*acc.*) někam begleiten. [(im Theater) Schnürboden *m.*

provaz-í *n. coll.* Stricke *pl.*; —iště *n.*

provázka *f.* Begleitung *f.*

provazn-ěnka *f.* Farbenflechte, Haarflechte *f. Usnea*; —ice *f.* Seilerin *f.*; —ický *adj.* Seiler-; —ictví *n.* Seilerhandwerk *n.*; —ičiti, —íkovati Seilerhandwerk treiben; —ík, a *m.* Seiler *m.*; —iště *n.* Seilerbahn *f.*

provazo-běžec, —chodec, —lezec, —skočec, čce *m.* Seiltänzer, Akrobat *m.*; —vý *adj.* Seil-.

pro-vážiti beim Abwägen verlieren; —vdati (—vdám) (dceru za koho) eine Tochter verheiraten, verehelichen; p. se za někoho sich verheiraten; —vděj *m.* Heirat *f.*; je na p. sie ist mannbar.

provedení *n.* Durchführung *f.*

provědět (—vím) čeho *st.* erfahren.

provějný *adj.* durchwehbar.

prověs, u *m.* Durchhängen *n.*

provéslo *n. v.* povříslo.

provesti (—vedu) co durchführen, herumführen; 2. verüben, treiben; 3. durchsetzen, ausführen, vollführen, 4. p. něco něčím na někoho beweisen, erweisen.

pro-větrati (-ám), —větřiti (-větřím), —větrávati, —větrovati co durchwehen, durchlüften, durchtreugen; p. obilí *v.* provívati; p. se sich auslüften.

prověv, u *m.* freier Luftzug; —ač *m.* Durchweher *m.*; Durchwerfler *m.*; —ný *adj. v.* provějný.

proviant, u *m.* Proviant *n.*

provina *f. v.* provinění.

province, provincie *f.* Provinz *f.*

provin-ění *n.* Verschuldung *f.*, Vergehung *f.*; —ilec, lce, —itel, e *m.* ein Schuldiger, Übertreter *m.*; —ilý *adj.* schuldig, schuldbar, strafbar; —iti (-ím, íš, í, *imp.* proviň!) něco, p. se čím verschulden; verwirken, sich vergehen; —ný *adj.* schuldig.

provise *f.* Provision *f.*

provisło *n. v.* povříslo.

provisor, a *m.* Provisor *m.*; —ní *adj.*, zatímný provisorisch.

provívati (3. -ívá) durchwehen; durchstreichen; p. obilí durchwerfen, durchworfeln.

pro-vlačitel *m.* Durchzieher *m.*; Zauberer *m.*; —vlaka *f.*, —vlačka *f.* Ziehetsen *n.*; —vleci (-vleku), —vleknouti, —vlékati (-ám), —vláčeti (*imp.* -vláčej!) něco něčím n. někudy etw. durchziehen; durchschleppen: se sich; —vlekadlo *n.* Durchziehwerkzeug *n.*

provod, u *m. v.* průvod; p., s —a, *pl.* —y, —ná neděle der weiße Sonntag *Dominica in albis* (*D. infantum, D. neophytorum, D. nova* der Sonntag nach Ostern); Gangwoche *f.*; —ěci *adj.* Beweis-, überführungs-; —ič, —itel, e *m.* Begleiter *m.*; —iti (*imp.* provoď!) begleiten *v.* provesti; —ivý *adj.* begleitend; —ník, a *m. v.* průvodník.

provok-ace *f.* Provokation *f.*; —ovati provozieren.

provol-ací list Proklamierungsedikt *n.*; —ání *n.* Aufruf *m.*; Proklamation *f.*; —ati (-ám) něco (p. vojnu, p. koho za krále atd.), —ávati ausrufen, verkündigen; hervorrufen; proklamieren; p. někomu slávu jmd. ein „Hoch!" ausbringen; p. statek *st.* veräußerlichen, versteigern; —avač *m.* Ausrufer *m.*; —ávati (-ám) ausrufen.

provoz, u *m.*, —ování *n.* Betrieb *m.*; —ovací *adj.* Betriebs-; —ovárna *f.* Betriebslokale *n.*, Betriebsstätte *f.*; —ovati něco (p. řemeslo, živnost atd.) etwas betreiben; p. (hru atd.) aufführen.

provřiti (provru, -vřeš, -vře, *imp.* provři!) něco *st.* aufschlitzen.

provrt-ati (-ám), —ávati, *st.* —iti něco durchbohren.

provůdce *m. v.* průvodce.

prozaháleti (*imp.* -ej!) něco (p. čas) verjäumen, durch Müßiggang verlieren.

prozatím *adv.* indessen, einstweilen; provisorisch; —ný, prozatimný (—ní) *adj.* provisorisch, interimistisch.

prozbyti (-zbudu) něčeho etwas verlieren (pozbyti).

prozeť, tě *m.* Gemahl der Enkelin.

prozír-ati (-ám) na něco, k něčemu vorhersehen; —avost *f.* Vorsicht *f.*; —avý *adj.* vorsichtig; —ník, u *m.* Sehrohr *n.* [prodělati.

proziskati (-ám) něco Schaden haben

prozorný *adj. v.* prozřetelný.

prozpěv, u *m.* Gesang *m.*; —avý *adj.* frohlich singend; —ovati (p. píseň, žalmy atd.), p. si singen.

prozpyt, u *m.*, —ování *n.* Durchforschung *f.*; —ovati durchforschen.

prozračitý, prozračný, průzračný *adj.* durchsichtig.

pro-zrada *f.*, —zrazení *n.* Verrat *m. v.* prorada, zrada *m.*; —zrádce *m.* Verräter *m. v.* proradce, zrádce; —zraditi (*imp.* prozrad'!), —zrazovati něco verraten; se sich.

prozřeteln-ě *adv.* vorsichtig; —ik, a *m.* ein Vorsichtiger; —ost *f.* Vorsicht *f.*; p. (božská) die Vorsehung Gottes; —ý *adj.* vorsichtig, einsichtig; *st.* (prozřitelný) durchsichtig.

pro-zříti (-zřím, *imp.* prozři!) na něco aufschauen, durchschauen, durch-

blícken: vorherſehen; —zřívý *adj.* durchſichtig; —zvati (-zvu) benennen; —zvěděti (-zvím) *st.* erfahren; —zvolný *adj.* willkürlich (libovolný); —žalovati koho verklagen, einklagen; —žehati (-ám), —žehovati, —žíci (-žhu) durchbrennen; —ženu *v.* prohnati; —žerací, —žeravý —žíravý papír Fließpapier, Löſchpapier *n.*; —žertovati (čas atd.) verſcherzen, durchſcherzen; —žírati (-ám) něco allmählich durchfreſſen; verfreſſen; durchfließen (vom Papier).

prožiti (-žiju, -žívu) durchleben.

pro-žlukly *adj.* ranzig; fig. vertrackt, verwünſcht; —žlutlý, —žloutlý gelb durchſcheinend; —žranec, nce *m.* Schleimer *m.*; —žrati (-žeru, eš, e) něco etwas durchfreſſen; verfreſſen; —žvati (-žvu), —žvatlati (-ám) co etw. herausſchwatzen.

prožžen-í *n.* das Durchbrennen; —ina *f.* das Durchgebrannte; 2. Kauteriſationswunde *f.*

prs *u m.* (p., i *f.*), *pl.* —y *et* —a) Bruſt *f. Thorax*; p. ženský weibliche Bruſt *Mamma, Uber*; u —u, u —ou, při —u, při —ou an der Bruſt; dítě při —u ein Säugling.

prs-áč *m.* ein Großbrüſtiger; —áček, čka *m.* Säugkind *n.*; —atý *adj.* großbrüſtig, ſtarkbrüſtig, hochbrüſtig; —iny *pl. ſl.* Bruſtriemen *m.*

prsk, u *m.* Ofenloch *n.*, Heizloch *n.*; 2. das Boden.

prsk-a *f.* Ziege *f.*; —ač, —al, a *m.* Spritzer *m.*; —áček, čku *m.* Deckel am Butterfaſſe; —ance, nce *m. st.* Schwärmer *m.* (Geſchütz); 2. *st.* (ryba) *v.* prskavec; —ání *n.* das Sprühen; —ati (-ám), —nouti na něco, do něčeho ſpritzen, beſpritzen, ſprühen; 2. praſſeln; kniſtern; 3. chřípěmi p. ſchnauben, brauſen; 4. puſtern (von der Katze); p. se bocken (v. Ziegen).

prskav-ec, vce *m.* Spritzfiſch *m. Chaetodon*; 2. Schnarrdroſſel *f.*, Miſtelbroſſel *f. Turdus viscivorus*; —ka *f.* Rakete *f.*; Pulverſchwärmer *m.*; 2. (bot.) Springfreſſe *f. Cardomine impartiens*; —ý *adj.* ſpritzend, ſpuckend, ſprühend, ſchnaubend.

prskonosý *adj.* (*m.*) Schnaufer *m.*

prskořen, e (u) *m.* (= puškvorec) Bruſtwurz *f.*, Kalmus *m. Acorus calamus.*

prskot, u *m.* Geſpritze, Geſchnaube *n.*

prskota *f. ſl.* Krammetsvogel *m.*

prskoun, u *m.* Rakete *f.*; 2. (phys.) Spielteufel *m.*

prsn-áč, —atý *v.* prsáč, prsatý; —í *adj.* Bruſt-; p. choroba Bruſtkrankheit *f.*, Bruſtübel *n.*; p. vodnatost Bruſtwaſſerſucht *f.*; p. kořen Bruſtwurz *f.*; —ice *f.*, —ík, u *m.* Bruſtlatz *m.*, Bruſttuch *n.*, Bruſtfleck *m.*; (b. Web.) Bruſtbaum *m.*; —ík, u *m.* (anat.) Bruſtkorb *m.* (hrudník) *Thorax*; *ſl. v.* prs.

prso *n.* (*pl.* prsa) die weibliche Bruſt; —hled, u *m.* Stethoſkop *n.*; —hřejka *f.* Bruſtwams *n.*; —siny, —tiny *pl. f. st.* Bruſtriemen *m.*, Vorderſchirr *n.*; —zor, u *m. v.* prsohled.

prst, u *m.* Finger *m.*; p. u nohy Zehe *f.*; p. Finger *m.* (als Maß); fig. něco v —ech míti etwas im Griffe haben; na —ech spočítati auf den Fingern (an den Fingern) außrechnen, vorrechnen, herrechnen, herzählen; na —y komu hleděti einem auf die Finger ſehen; fig. za pět —ů koupiti lange Finger machen (ſtehlen).

prsť, ti *f.* Dammerde, Gartenerde *f.*, Malm *m. Humus.*

prsták, u *m.* Dattelbaum *m.*, Dattelpalme *f. Phoenix.* [ſaures Salz.

prsťan, u *m.* Ulmin, Humin *n.*, humus-

prsten, u *et* e *m.* Ring *m.*; Fingerring *m.*; —ák, a *m.* Ringelraupe *f.* (prstenice); —ář *m.* Ringmacher *m.*; —ec, nce *m.* Ringel *n.*; 2. Goldfinger, Ringfinger *m.*; 3. eine geringelte Locke.

prstének, nku *m.* kleiner Ring, Ringel *n.*

prsten-ice *f.* Ringkäſchen *n.*; p., —ivka *f.* Ringelraupe *f.*, Ringelſpinner *m. Phalaena bombyx neustria*; —ík, u *m.* Ringfinger; Goldfinger *m.*; p., a *m. v.* prstenář.

prstěnk-ář *m.* Ringdieb *m.*; —ovati ringeln; p. se ſich ringeln (v. Locken); Ringe wechſeln.

prsten-ní, —ový, —ský *adj.* Ring-; p. prst, —ník *v.* prsteník; —ovati ringen.

prstěný *adj.* aus Erde beſtehend, irden.

prstíč-ek, čka *et* čku *m.* Fingerchen *n.*; *pl.* —ky Handleinſchwamme, Fingerlinge *pl.*, Ziegenbart *m.* [ſprache *f.*

prst-ní *adj.* Finger-; —nice *f.* Finger-

prsto-chodci *pl.* Zehengänger *m. Digitigrada* (zool.); —klad, u *m.* (muſ.) Fingerſatz *m.*; —lomný *adj.* fingerbrechend; —mluva *f.* Chirologie *f.*; Fingerſprache *f.*; —prava *f.* Chiromantie *f.*; —zvěř, a *m.* Chirotherikum *n.*

prstýn-ek, nku *v.* prstének; —kář *m.* Ringeldieb *m.*; -ka -ín.

prš, e *m. et f.*, —ba *f.* Regen *m.*; —eci (sypaci) hodiny *st.* Sanduhr *f.*; —eti *impers.* regnen; ſprühen, ſtieben; abfallen; —i eš regnet; —í jen se lije eš gießt; —ičkuje eš regnet ein wenig; eš traufelt; —ivý, —livý, —lavý *adj.* regneriſch; abfallend; —ka *f.* Sträfregen *m.*

prt, tě *f.* Steg, Fußſteig *n.*; Wildbahn *f.*

prt, u *m.* Trödel *m.*; —áctví *n.*, —ačina *f.* Schuhflickerei *f.*; Pfuſcherei *f.*; —ačiti flicken ſchuſtern; pfuſchen; budeln; —ačka *f.* Flickerin *f.*; Schuſterweib *n.*; 2. Flickerei *f.*; —ák, prťák, a *m.* Schuhflicker, Altflicker *m.*; —ati (-ám), —ovati etw. flicken, ſchuſtern.

prtě, ěte *n.* Schuhflickerjunge, Schuſterjunge *m.*

prtiti *st.* wühlen; bahnen.

pru (přu) *v.* přiti.

průb-a, —ička *f.* Probe *f.*; —avka *f.* Windprobe *f.* (Orgel *f.*).

průběh, u *m.* (p. času, p. událostí) Verlauf *m.* (V. der Zeit); 2. p. (cen, peněz) Kurs *m.*; *v.* proběh.

průběž-ný *adj.* durchlaufend; 2. oberflächlich gemacht, flüchtig; -né listy *pl.* fliegende Blätter *pl.*; -né noty (mus.) Durchgangsnoten *pl.*; p. sbor (mil.) fliegendes Korps.

průbiř, průběř *m.* Probierer *m.*; —ský kámen Probierstein *m.*

průblesk, u *m.* Durchglanz *m.*

průboj, e *m.* Durchschlag *m.* (ein eisernes Werkzeug); 2. Ringbein *n.*, Stich *m.* (b. Pferde); —ník, a *m.* Vorkämpfer *m.*; p., u *m.* Lochbohrer *m.*; Locheisen *n.* [tisch.

průborný *adj.* dialektisch; 2. analy-

průbov-ati (zkoušeti) probieren; —ní *adj.* Probe-, Probier-.

pruček, čka *m. sl.* Großkopf *m.* (Fisch) *v.* špruček.

průčel-ek, lku *m.*, —í *n.* Fronte *f.*, Stirnwand *f.*; Vorgiebel *m.*; Portal *n.*; Fassade *f.*

průčist-ka *f.* Klärsel (Zuckerf.); —ný

pručiti *v.* proučiti. [*adj.* reinigend.

prud-ce *adv.* (*comp.* —čeji; proučeji, prouzeji) heftig, hurtig, schnell; jäh, bitzig; —čina *f.* Wasserstrom *m.*; scharfer Pflanzenstoff *m.*; —idlo *n.* Reizmittel *n.*, Beize *f.*; —ina *m* Hitzkopf *m.*; —iti (-im, -íš, í, *imp.* pruď!) něco (maso, ránu) brennen, entzünden, beizen; p. kůži die Haut reizen; p. tělo kasteien; —ivý *adj.* wund, brennend.

prudko, zprudka *adv.* heftig, hurtig; schnell; —běžec, žce *m.* Schnellläufer *m.*; *st.* Dromedar *n.*; —letný *adj.* schnell fliegend; —mluvný *adj.* schnell redend; —nohý *adj.* schnellfüßig; —plynný *adj. v.* prudkoletý.

prudk-ost, —ota *f.* Schnelligkeit *f.*; Jähe *f.*; Heftigkeit *f.*; Hitze *f.*; Ungestüm *m.*, Jähzorn *m.*

prudko-tekl-ý, —toký *adj.* schnellfließend; —vina *f.* scharfer Pflanzenstoff *m.*; —vonný *adj.* scharf riechend.

prudký *adj.* (*comp.* prudčí) geschwind, schnell; hurtig, heftig, stark; ungestüm; p. (člověk) jähzornig, bitzig.

průduch, u *m.*, —a *f.* Luftloch, Atemloch; Windloch *n.*; Wetterkamin *m.*; p. hnisový Eiterauge *n.*

průduš-ky, —inky *pl. f.* Bronchien, Luftröhrenäste *pl.* (anat.); zánět —ek Bronchitis *f.* (med.).

průdušn-ice *f.* Luftröhre *f. Trachea f.*; 2. *st.* Schlagader *f.*; —ička *f. Bronchos m.*; —ý (-í) *adj.* Luft-; —á díra Luftloch *n.*; —á dírka Vene *f.*; Schweißloch *n.*; Dunstgrübchen *n.*; -á žíla *st.* Luftröhre *f.*; *st.* Schlagader *f.*

pruh, u *m.* Streifen *m.* (*sr.* prouh).

pruh-áč *m.* Streifling *m.* (Apfel); —atina *f.* gestreiftes Zeug; —atý *adj.* gestreift. [fel, die Schlinge.

pruh-el, blu *m.*, —lo *n.* der Syren-

průhlasno *adv.* wohlklangig, klangbell.

průhled *m.* Durchsicht *f.*; Diopter *n.*; — idlo *n.* Diopter *n.*; —nictví *n.* Fernsicheinlehre, Perspektive *f.*; —čivý, —ný *adj.* durchsichtig; —nost *f.* Durchsichtigkeit *f.*; —ný obraz Transparent *n.*

pruhohlávek, vka *m.* Goldhähnchen (= Laubvogel) *m. Sylvia superciliosa Proregulus*).

průhon, u *m.* Durchtrieb *m.*; Hütung *f.*; Viehweg *m.*; Viehtrift *f.*; gerader Furchenstrich; *pl.* —y Wasserfurchen; —čí, iho *m.* Durchtreiber *m.*; *st.* p., původ Kläger *m.*

pruhov-aný, —atý *adj.* gestreift, striemig; —ati streifen; falzen; —ina *f.* Falze an der Säule.

průhyb, u *m. v.* prohyb, průhybová délka Biegungslänge; —ka *f.* Wippe *f.* (Drechsl.).

průchod, u *m.* Durchgang *m.*; Fortgang *m.*, Bestand *m.*; p. podzemní unterirdischer Gang; p. fig. Geltung *f.*; dáti p. zákonům, právu den Gesetzen Geltung verschaffen, ein Recht geltend machen; práva mají p. die Gesetze haben Geltung; (mil.) Durchmarsch *m.* (vojsko na —u); —ce *m.* Passant *m.*; —ící *adj.* (p. dům) *v.* průchoditý, průchodný; —ště *n.* Durchgang *m.*, Durchgangspunkt *m.*; p. podzemní unterirdischer Gang; (mont.) der Stollen; —ity *adj.* durchgängig; p. dům Durchhaus *n.*; —né, ého *n.* Durchgangszoll, Transitozoll *m.*; —nik, a *m.* Durchzügler *m.*; —ný (ní) *adj.* durchgängig, passierlich; Durchgangs-; p. dům Durchhaus *n.*

průchoz, i *f.* Passage *f. v.* průchod.

průchozí *adj.* Durchgangs-; p. ubytování vojska (ubytování —iho vojska, ubytování vojska na průchodu) transenne oder Transenal-Militärbequartierung; p. *m.* Passant *m.*

průjem, jmu *m.* (med.) Durchfall *m.*; Bauchfluß *m.*; Diarrhöe *f.*

průjev *m. v.* projev.

průkaz, u *m.* Nachweis *m.*; Nachweisung *f.*; Legitimation *f.*; p. cestovní Reiseurkunde *f.*, Reisepaß *m.*; —ce *m.* Liquidator *m.*; —na *f.* Liquidatur *f.*; —ný *adj.* erweislich; 2. Ausweis-, Legitimations-; p. list Legitimationsschein *m.*; —ná přísaha Testeid *m.* (in England).

průklest, u *m.* Durchforstung, Auslichtung *f.*; *v.* proklest.

průkol, u *m.* Segment *n.* (mech.).

průkop, u *m.* Durchstich *m.*; Erdgang *m.*; (Eisenb.) Tunnel *m.*; (mil.) Sape *f.*; *pl.* —y (Fortif.) Laufgraben. Tranchéen, Approchen; —nik, a *m.* Pionier *m.*

průkres, u *m.* Diagramm *n.*

průlesk, u *m.* durchflimmender Glanz.

průlet, u *m.* Durchflug *m.*; 2. (mil.)

průlev *m. v.* průliv. [Flugbahn *f.*

průlez, u *m.* Durchlaß *m.*; Luftkanal *m.*; (mont.) Kanal *m.*, Durchschlag *m.*; p. světelný Lichtbaube *f.*

průlina *f.* Auftauplatz im Schnee.

průliv, u *m.* Durchguß *m.*; 2. Kanal *m.* (geogr.) *La manche*).

průlom, u *m.*, —ek, mku *m.* Durchbruch *m.*; (mil.) Bresche *f.*

průluka *f.*, průluk, u *m. st. v.* proluk.

průměr, u *m.* Durchmesser *m.*; Diameter, Durchschnitt *m.*; v -u, —em, —ně *adv.* im Durchschnitte, durchschnitt-

lich; —ný *adj.* Durchschnitts-; —ná cena Durchschnittspreis *m.*

průmět, u *m.* (math.) Projektion *f.*; —nice *f.* (math.) Fußpunkten-Kurve *f.*; —nictví, —oslovi *n.* Projektionslehre *f.*; —ný *adj.* projektiv; Projections-.

průmysl, u *m.* Industrie *f.*, Gewerbe *n.*; 2. Gewerbsfleiß, Gewerbsgeist *m.*; —nický *adj.* Gewerbs-; —nická škola Gewerbsschule; —nictví *n.* Industrialismus *m.*; das Gewerbewesen; —nik, a *m.* ein Industrieller, Industrieller, ein Gewerbetreibender; —nost *f.* Gewerbsfleiß *m.*; —ný (—ní) *adj.* Industrie-, Gewerbs-; gewerbsfleißig, industriös; industriell; —ovna *f.* Gewerbshalle *f.*; —ový *adj.* Gewerbs-; p. palác Industriepalast *m.*; —ová jednota Gewerbsverein *m.*; —ová škola Gewerbsschule *f.*

průnos, u *m.* Durchtragung *f.*; 2. Offenbarung; 3. Schwarzung *f.*; —nik, a *m. v.* podloudník. [*m.*

průpad, u *m.*, —ek, dku *m.* Verfall

průpal, u *m.*, -ka *f.* Zündröhrchen *n.*, Brandröhre *f.*; Zündbutchen *n.*; —nice *f.* Zündloch *n.*; —ný *adj.* durchbrennbar.

průplav, u *m.* Kanal *m.* (zur Schiffahrt); pobočný p. Lateralkanal *m.*; —iště *n.* Durchlaß *m.* (im Flusse).

průpověď, di *f.*, průpovídka *f.* Spruch *m.*, Sentenz *f.*

průprav-a *f.* Vorbereitung *f.*; *v.* propravа; —na *f.* Vorbereitungsschule *f.*; —ný *adj. v.* propravný.

průřadí *n.* Vorderreihe *f.*

průram-ek, mku *m.* Armloch *n.*; —ník, u *m.* Weste *f.*

průraz, u *m.* Durchschlag *m.*

průřez, u *m.* Durchschnitt *m.*; Profil *n.*

průsek i *f.*, —sek, u *m.* Durchbiegung *m.*, Durchhau *m.* (im Walde); Richtweg, Stellweg *m.*; —sečník *m.* Durchschnittspunkt; —sečnice *f.* Sekante *f.*, Durchschnittlinie *f.* [nicе.

prusina, prusnice *f. v.* brusina, brus-

průsmyk *m.* Paß, Engpaß *m.*, Klause *f.*; *Col m.* (fr.).

průstřel, u *m.* Schießscharte *f.*; 2. Bresche *f.*; *v.* prostřel.

průstřik, u *m.* Kliestier *n.*

průstup, u *m. v.* prostup.

prustvorec, rce *m.* (*ném.*) Brustmurz *v.* prskořen (puškvorec). [Dioptrik *f.*

průsvětel-ský *adj.* dioptrisch; -ství *n.*

průsvitn-ík, u *m.* Transparent [*n.*; —ý *adj.* durchsehbar, durchsichtig; transparent; p. obraz Transparent *n.*

průška *f.* Bittzettel *m.* in der Kirche.

prut, u *m.* Gerte, Rute *f.*; 2. Reis *n.*; 3. Stengel, Stiel *m.*; 4. p. (měřický) Meßrute *f.*; 5. p. (k chytání ryb) Angelrute *f.*

prů-tah, u *m.* Durchzug *m.*; 2. Dehnung *f.*; 3. Aufschub, Verschub *m.*; Frist *f.*; 4. Anstand *m.*; Verzögerung *f.*; 5. (mus.) Vorhalt *m. Retardatio f.*; bez —tahu ohne Verzug, ohne Aufschub; unverzüglich; —tažnost *f.* Dehnbarkeit *f.*; —tažný *adj.* gedehnt; dehnbar.

průteplivost *f.* Diathermasie *f.*, Transmissionsvermögen *n.*

prut-ice *f.* Rute *f.*; —ičí *n.* Gerute *n.*; p. *adj.* Ruten-; —ina *f.* Gerte *f.*; *pl.* —iny Gebüsch, Gerüte, Gesträuch *n.*; —iny vrbové Weidengestrüppe *n.*; *v.* košina; —ínek, ínku *m.* Stengelrohr *n.*, Stielchen *n.*; —kovec *v.* proutkovec.

průtlak, u *m.* Diffusion *f.*

prut-natý *adj.* voll Ruten, voll Gerten; —nice *f.* Faschine *f.*; 2. Weidengestrüpp *n.*; —ník, a *m.* ein Bauer, der eine Rute Land besitzt; p., u *v.* prutoviště.

průtočn-é, ého *n.* Schlauchzins *m.*; Kanalgebühr *f.*; —ík, a *m.* Kanalräumer *m.*; —ý *adj.* Kanal-.

průtok, u *m.* Durchfluß *m.*; 2. Schlauch *m.*; 3. gegrabener Kanal.

prutov-ání *n.*, —ati falzen, streifen; — iště *n.* Weidengestrüpp *n.*; —ník, u *m.* Karnieshobel *m.*; —ý *adj.* Ruten-, Reis-; Stengel-; —é stříbro Stangensilber *n.*; —é železo Stangeneisen *n.*

průtrhlina *f.* Bruch *m.* (im Damme).

průtrž, e *f.* Bruch *m. Hernia* (chir.); *z. st.* Schwall *m.*, Hauptströmung *f.*; 3. p. oblaků, p. mračen Wolkenbruch *m.*; —nik, u *m.* Bruchkraut *n. Herniaria*; p., a *m.* Brucharzt, Bruchschneider *m.*; —ný *adj.* Bruch-; p. mit einem Bruche behaftet; p. pás Bruchband *n.*; —né koření *v.* průtržník.

průval, u *m.* Durchwälzung *f.*; p. vody der Durchbruch, Grundbruch; p. sněhu Schneesturz *m.*; Schneelawine *f.*; (mont.) Binge *f.*

prů-van, u *m.* Luftzug *m.*; 2. Kanal bei der Orgel; —věj, —věv, u *m.* das Durchweben.

průvětrn-ice *f.* Luftfenster *n.*, Luftklappe *f.*; Ventilator *m.*; —ý *adj.* luftig.

průvin, u *m.* Durchwindung *f.*

průvisný *adj.* vertikal.

průvleč, e *f.* Durchzug *m.*; —ka *f.* Querholz in den Eggen.

průvod, u *m.* Begleitung *f.*; 2. Geleit *n.*, Zug *m.*, Aufzug *m.*, Konduкt *m.*; p. pohřební Leichenzug *m.*; p. prosebný, pobožný Prozession *f.*; p. vojenský Convoi *m.* (fr.); 3. p. (jur.) Beweis *m.*, Beweismittel *n.*; způsob —u die Beweisart.

průvod-ce *m.* Begleiter *m.*, Geleiter, Geleitsmann *m.*, Wegweiser *m.*; (po městě) Fremdenführer *m. Cicerone m.*; p. vlaku Kondukteur, Kondukteur *m.*; —čí *adj.* Geleits-; p., iho *m.*, —čík, a *m. v.* průvodce; —iště *n.* Geleitsweg *m.*; —ní *adj.* Geleits-, Beweis-; p. list Geleitsbrief, Geleitsschein *m.*; —nice *f.* Begleiterin *f.*; —nictví *n.* Fremdenführergeschäft *n.*; —niti als Wegweiler dienen, führen; —nik, a *m. v.* průvodce; —nost *f.* Beweiskraft *f.*; —ný *adj.* erweislich; beweiskräftig; grundlich; p. spis Beweisschrift *f.*; p. článek, p. kus Beweisstück *n.*; —né řízení Beweisverfahren *n.*

průvoz, u *m.* Durchfuhr *f.*, Transit *m.*; p. zboží Warentransit *m.*; —né, ého *n.*, —né clo Transitozoll *m.*

prů-zev, zvu *m.*, —ziv, u *m.* (gram.) Gähnlaut *m.* *Hiatus*; —zevnice *f.* (Mus.) Schalloch *n.*

prů-zor, u *m.* Perspektive *f.*; 2. das Durchschauen; —zorný, —zračný *adj.* durchsichtig. [streifige Taube *f.*

pružák, a *m.* ein gestreiftes Tier; **pružec**, žce *m.*, pružel, ti *f.* Kautschuk *m. Gummi elasticum.* [Eise.

průžer, u *m.* aufgegangene Stelle im

pružin-a *f.* Gerte, Rute *f.*; 2. Schwungfeder, Treibfeder *f.*; 3. Schwungbaum *m.*; 4. Sensehaken *m.*; 5. Streifgerte, Streifrute *f.*; 6. Mühlklapper *f.*; 7. Strieme *f.*; —atý, —ovatý *adj.* striemig, streifig; —ec, nce *m.* Elaterit *n.* elastisches Erdpech.

pruž-iti streifen; 2. schrammen; 3. spannen, spreizen; 4. Spannkraft verleihen; —ka *f.* Sommersprosse *f.*, Sommerflecken *m.*; —ník, a *m.* Springkäfer *m. Elater.*

průžlabek, bku *m.* (anat.) Kanal *m.*

pružno-měrek, dku *m.* Kupferschaum *m.*; —měr, u *m.* Elastizitätsmesser *m.*

pružn-ost, —ota *f.* Elastizität *f.*, Spannkraft *f.*; —ý *adj.* elastisch, schwunghaft. [fangs.

prv *adv. v.* prvé; z —u zuerst, anfangs.

prvák, u *m.* Vormann *m.*; 2. *sl.* der erste Bienenschwarm.

prve (prvé) *adv.* erstens; zuerst, anfangs; jako p. wie zuvor; (p. než...) ehe, bevor, vorher, früher.

prveč-nik, a *m.* Atomist *m.*; —ný (—ní) *adj.* Atomen-.

prvějš-ek, šku *et* ška *m.* die vorige Zeit; —í *adj.* ddd. frühere.

prv-ek, vku *m.* Urstoff *m.*, Grundstoff *m.* (Element *n.*; Atom *n.*); z —ku zuerst, anfangs.

prven-ec, (prvěnec), nce *m. st.* ein Erstgeborener; —ství *n.* Primat *n.*; 2. Erstlingsrecht *n.*; Priorität *f.*

prviny *pl. f.* Erstlinge *pl. m.*; 2. Radikalelemente.

prvko-slovi *n.* Atomlehre *f.*; —vství *n.* Atomismus *m.*; —vý *adj.* Atomen-.

prv-ňák, a *et* u *m.* der erste Bienenschwarm; —ňátko, —ně, ěte *n.* Erstling *m.*; —ně *adv.* erstens *v.* prvé; —ní *adj.* ddd. erste; 2. ddd. frühere; —nice, —nička *f.* die Erstgeborene; 2. Erstgebärerin *f.*; 3. Erstlingskuh *f.*; 4. Schlüsselblume *f. v.* prvosenka; —nictví *n.* Primat *n.*; —niče, ete *n.*, —ník, a *m.* Erstling *m.*; —ník, a *m.* der Vornehmste (*Primas*); —nost *f.* die erste Frucht.

prvo *adv.* zuerst; Ur-; Proto-.

prvo-apoštol, a *m.* Apostelfürst *m.*; —bydlitel, —bytel, e *m.* Ureinwohner *m.*; —bytí *n.* Uranfang *m.*; —bytný *adj.* ursprünglich; -ost -keit; —četnost *f.* Primzahlsystem *n.*; —číslo *n.* Primzahl *f.*; —dějiny *pl.* Urgeschichte *f.*; —hory *pl. f.* das Urgebirge.

prvok, a *m.* Infusionstierchen *n.*; Monas *f.*; *pl.* prvoci Urtierchen; Protozoa.

prvo-křemen, u *m.* Urkies *m.*; —kruh, u *m.* Urkreis *m.*; —mučeník, a *m.* der erste Märtyrer, Protomartyr *m.*; —pis, u *m.* Original *n.*, Urschrift *f.*; —plod, u *m.* Erstlingsfrucht *f.*; —počátečni (-ý) *adj.* Ur-, ursprünglich, Elementar-; —počátek, tku *m.* der erste Anfang, Uranfang *m.*; —praska *f.* Sau, die das erstemal wirft; —řez, u *m.* (math.) Grundschnitt *m.*

prvorod-ec, dce *m. st.* der Erstgeborene; —ičí *pl.* Ureltern *pl.* —kyně *f.* (prvnička) Erstgebärerin). (die das erstemal geboren hat); —ně, ěte *n.* das Erstgeborene; —ný (—ní) *adj.* erstgeboren; ursprünglich; —ý *adj.* erstgeboren.

prvorozen-ec, nce *m.* ein Erstgeborener; —í *n.* Erstgeburt *f.*; —ka *f.* die Erstgeborene; —ství *n.* Erstgeburt *f.*, Primogenitur *f.*; právo p. Erstgeburtsrecht *n. jus primogeniturae*; —ý *adj.* erstgeboren *primogenitus.*

prvo-rula *f.* Urgneis *m.* (Min.); —seč, i *f.* (math.) Grundschnitt *m.*; —senka *f.* Schlüsselblume *f. Primula v.* petriklič; —sloví *n. v.* prvouka; —st, ti *f.* Priorität *f. v.* prvenství; —stka *f. v.* prvůstka; —svět *m.* Urwelt *f.*; —světý, —světský *adj.* urweltlich.

prvoť, ti *f.* Anbeginn *m.*

prvot-a *f.* Priorität *f.*; Erstigkeit *f.*; 2. Vorzeit *f.*; 3. Urgeschöpf *n.*; —ek, tku *m. v.* prvek. [mal kalbet.

prvotelka *f.* eine Kuh, die das erste-

prvot-enství *n.*, —nost *f.* Priorität *f.*; Vorrang *m.*; Ursprünglichkeit *f.*, Originalität *f.*; —ina, *pl.* —iny *f.* Erstlinge *pl.*; Anfang *m.*; p. kněžské Primiz *f.*; —inný, —ní *adj.* ursprünglich; Ur-; vorzüglich, hauptsächlich; —isk *m.* Erstdruck, Frühdruck *m.*, Inkunabel *f.*; —ník, a *m.* der den Vorrang hat; Vormann *m.*

prvo-uka *f.* Elementarlehre *f.*; —věda *f.* Metaphysik *f.*; —věk, u *m. v.* pravěk; —věký *adj.* urweltlich; —vesenka *f. v.* prvosenka; —vzor, u *m.* Prototyp; Urbild *n.*; —zvuk, u *m.* Urton *m.*; —žilec, lce *m.* Protozoon *n.*; —žula *f.* Urgranit *m.*

prvšl *adj. num.* ddd. frühere *v.* prvý.

prvůstka *f.* Erstling *m.*

prvý, á, é *num.* ddd. erste.

prý (= praví) man sagt...; es soll...; angeblich.

pryč, preč (*sl.* prič) *adv.* weg, hinweg, davon, fort, ab; pět hodin p. fünf Uhr vorüber; o. všechno p. in einem fort, fort und fort; p. jíti fortgehen, weggehen; ruku p.! die Hand weg! die Hand ab! táhni pryč! packe dich! marsch! p. s ním! fort mit ihm! nieder mit ihm! *pereat*! p. od Říma! los von Rom! co p. to p.! hin ist hin!

pryč, e *f. sl.* Auszehrung *f.*

pryč-ka *f.* Pritsche *f.* (Wagen); —ář *m.* Pritschenhälter *m.*

pryčna *f.* Pritsche *f.* (Soldatenbett *n.*); Kriminalbett *n.*

prým, u, -ek, mku *m.* Gebrame *n.*, Borte, Treffe *f.*; 2. (med.) Braune *f.*; Rehlsucht *f.* (zhoř); —ka *f. v.* prým; —kář, prymkář *m.* Bortenmacher, Posamentier *m.*

prýsek, sku *m.* kleine Presse *f.*; 2. Wirbel *m.*; Schraube *f.* (bei der Geige).

prysila *f.* Brasilienholz *n.*

prysk, u *m.* das Aufsprudeln; *st.* Geschwürchen *n.*; *pl.* —y Rhagades; —adlo *n.* Zugpflaster *n.*

prýsk-ati (3. -á) spritzen; 2. abspringen; 3. hervorquellen, sprudeln; 4. blasen ziehen; *impers.* —á es traufelt (v. Regen); p. se sprudeln, aufquellen; Blasen bekommen; —avý spri-

pryskéř, e *m. v.* pryskýř. [tzend.

pryskerka *f. v.* pryskýrka.

pryskeřník *v.* pryskýrník.

pryskoť, u *m.* Geknister *n.*

pryskýř, e *m.* Hautblase *f. Vesica*; 2. Wasserblase *f. Hydatis* (puchýř); 3. Geschwur *n. Ulcus*; 4. Maulseuche *f.*, Zungenkrebs *m.*

pryskýř-ec, řce *m.* Brandbläschen *n.*; 2. Resinasphalt *m.*; —ice *f.* Harz, Baumharz *n. Resina*; —ičnatice *f.* Harzpflanze *f.*; —ičnatý, —ičný *adj.* harzig; —ičník, u *m. v.* pryskýrník.

prysk-yrka, —ýrka *f.* Johannisfliege, spanische Fliege *f. Lytta vesicatoria, Cantharis*; Warzenkäfer *m. Malachius*; —ýrník, u *m.* Hahnenfuß, Ranunkel *f. Ranunculus.*

pryšec, šce *m.* Wolfsmilch, Hexenmilch *f.*, Milchkraut *n. Euphorbia.*

pryšky *pl. f.* Gekröse *n.*

pryšť, tě *m.* Brandblase *f.*; Geschwür

pryštěc *v.* pryšec. [*n. v.* pryskýř.

pryštěnín-a *f.* Bergsaft *m.*; 2. Mineral *n.*; —opis, u *m.* Mineralogie *f.*; —stvo *n.* Mineralreich *n.*

pryšt-idlo *n.* Quelle *f.*, 2. Zugpflaster *n.*; —ina *f.* Quelle *f.*; —iti se (3. *pl.* -i se) quellen, hervorquellen, sprudeln, entspringen.

pryt, u *m.* Keim *m.*; Trieb *m.*; 2. p. na kořeně Wurzelausläufer *m.* (der Erdäpfel); 3. die Fülle in den Würsten; —iti (*impers.*) keimen; *v.* prýtovati; —ivý, —ný *adj.* keimend (v. Pflanzen); —ovati (mont.) Erz scheiden; 2. *impers.* keimen; treiben (v. Gewächsen).

pryž, i (e) *f. Gummi elasticum* Kautschuk *m.*; Radiergummi *n.*

przn-ěni *n.* Schändung, Befleckung *f.*; —ik, a *m.* Mistkäfer; Maikäfer *m.*; —itel, e *m.* Schänder *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* przni!) něco besudeln, beflecken; p. panny (*acc. pl.*) schänden, entehren; p. se sich beflecken.

ps! *int.* pst!

psacek, cku *m.* Tafelschiefer *m.*

psací *adj.* Schreib-; p. papír Schreibpapier *n.*; p. stůl Schreibtisch *m.*

psanec, nce *m.* ein Proskribierter, Geächteter.

psan-í *n.* das Schreiben; zbytečné p. unnütze Schreiberei; 2. p. Brief *m.*; —ice *f.* Geschreibe *n.*; Schreiberei *f.*; —ičko *n.* Briefchen *n.*; —ost *f.* die Fassung (einer Schrift); —ý geschrieben.

psář *m.* Hundewärter *m.*

psárka *f. sl.* schlechte Molken; 2. *sl.* Fuchsschwanz *m. Alopecurus* (ocáskovec).

psárna *f.* Hundestall *m.*, Hundshäusel *n.*; Hundezuchtanstalt *f.*; 2. p. (= pisárna) Schreibstube *f.*

psáti (píšu, eš, e, eme, ete, ou [píší], *imp.* piš! *tregr.* píše, -íc!) něco na něčem, o něčem někomu schreiben; p. o něco um etw. oder nach etw. schreiben; p. se z Prahy sich für einen Prager ausgeben; p. koho *st.* jmd. ächten; p. *st.* malen; píše se mnoho man schreibt viel. [schreiblustig.

psav-ost *f.* Schreiblust *f.*; —ý *adj.*

pseudonym, u *m.* Pseudonymus *m.*; Pseudonym *n.*; —ní *adj.* pseudonym.

psi *adj.* Hunds-; hündisch; p. dni Hundstage *pl.*; p. hvězda Hundsstern *Sirius m.*; p. vino Nachtschatten *m. Solanum dulcamara*; ve p. býti in Elend leben, darieder sein.

psice *f.* Hündin *f.*, Metze *f.*; 2. Hundehaut *f.*

psíč-e, ete *n.* junger Hund; —ek, čka *m.* Hündlein, Hündchen *n.*

psihlav, —ec *v.* psohlav, —ec.

psichotiti se sich wie die Hunde balgen.

psík, a, psíček, čka *m.* Hündlein, Hündchen *n.*

psiknouti, psíkati (-ám) zischen.

psin-a *f.* Hundsgestank *m.*; 2. Hundshaut *f.*; 3. Hundsfleisch *n.*; 4. Hundsgesindel *n.*; 5. fig. harte Arbeit, Schinderei *f.*; 6. *mor.* Fieber *n.*

psiňák, a *m.* Zyniker *m.*

psin-ec, nce *m.* Hundshäusel *n.*; 2. Schurloch *n.*; 3. Bordell *n.*; —ečák, čku *m.* Windhalm *m. Agrostis*; —ek, nku *m. v.* psinec; *pl.* —ky Nachtschatten *m.*, Saubeere *f.*, Hundskirsche *f. Solanum*; —ka *f.* Hundekrankheit *f.*, Hundeseuche *f.*, Hundestaupe *f.*

psirna *f.* Hundshäusel *n.*

psíti se (psim se) liederlich leben (wie ein Hund).

psivod *m. v.* psovod.

psohlav, a, —ec, vce *m.* Hundskopf *m. Cynocephalus*; *pl.* —ci Hundsvögte; —ný *adj.* hundsköpfig; p. ježek Hundsigel *m.*

psoser, a, psosor, a *m. v.* psozel.

psota *f.* Elend *n.*, Armut *f.*, Not *f.*; 2. Unwetter *n.*; 3. Bubenstück *n.*; 4. Lumpengesindel *n.*

psot-ák, a, —ář, c *m.* ein armer Teufel; —ina *f. sl. v.* psotník; —iti, —ovati se elend leben; —nice *f.* eine Elende; 2. *mor.* Fieber *n.*; —ník, a *m.* ein Ausgelassener; p., u *m.* Fratz *f.*, Eklampfie *f.*; —nina *f.* Blausäure *f.*; —ný *adj.* elend, armselig, mühselig; —ství *n.* Elend *n.*, Hundsfetterei *f.*

psouti (psuju, eš, e) něco *pol.* etw. verhunzen, verderben; 2. Mutwillen treiben.

psov-ice *f.* Hundsleder *n.*; —ina *f. v.* psina; —na *f. st.* Hundsstern *m.*; —né *n.* Hundesteuer *f.*

psovod, a, —a *m.*, -ec, -ník, a *m.* Hundewart *m.*, Hundsführer, Hundsjunge *m.* | *n.* Hundsfötterei *f.*

psov-ský *adj.* hündisch; Hunds-; —ství

psozel, e *m.* (psoser) *Mercurialis* Bingelkraut *n.*, Speckmelde, Stinkmelde *f.*; 2. Taubnessel *f. Lamium.*

pstravý *adj.* ein wenig bunt.

pstrdlice, pstrlice *f.*, pstřila *f.* Lachsbrut *f.*, junger Lachs.

pstřiti (pstru) schecken; bunt machen; p. se bunt schimmern.

pstrohlavý *adj.* schwindelköpfig.

pstrolavý *adj.* bunt; 2. ausspätzig.

pstroš, c *m.* Schecke *f.*

pstrotina *f.* etw. Buntes; Zieraten.

pstrozelen, u *m.* Olivenit *m.*

pstruh, a *m.* Forelle, Fehre *f. Salmofario*; —ař *m.* Forellenfänger, F.-fischer *m.*; Forellenliebhaber *m.*; —okam *m.* Blatterstein *m.*; —ovec, vce *m.* Forellenteich *m.* [Zlege *f.*

pstrucha *f.* scheckige Kuh; scheckige

pstruž-í *adj.* Forellen-; —ník, a *m.* Forellenfänger *m.*; p., u *et* a Forellenteich *m.*; Forellenbach *m.*

pstrý (pestrý), pstrylatý, pstrylavý

psychický *adj.* psychisch. [*adj.* bunt.

psycholog, a *m.* Psycholog *m.*; —ický *adj.* psychologisch; —ie *f.*, duševní Psychologie *f.*

pšano *n.* Hirse *f.*; *v.* pšeno.

pše *vn.*

pšenavka *f.* Waldhirse *f.*; *v.* pšeníčko.

pšenec, nce *m.* Lolch *m.*, Tollgerste *f.*

pšen-ice *f.* Weizen *m. Triticum*; turecká p. Mais *m.*, Kukuruz *m.*; *v.* kukuřice; —ička *f.* schöner, lieber Weizen; —ičkář *m.* Weizenbauer *m.*; —ičko *n.* Miligras, Hirsengras *n. Milium*; —ičný *adj.* Weizen-; -ičná mouka Weizenmehl; p., ého *m.* Bierverwalter *m.*; —iště *n.* Hirsenfeld *n.*; —ka *f. v.* pšenička; —ník, u *m.* Hirsenkuchen *m.*; —ný *adj.* Hirsen-.

pšeno *n.* Hirse *f. Panicum* (proso); —nil, a *m.* Grasammer, Gerstenammer *f. Emberiza miliaria*; —vník, u *m.* gebackene Hirsenspeise; *srv.* pšenník; —vý *adj.* Hirsen-. [der Katzen (*v.* kšc).

pšic ! *int.* ein Laut zum Verscheuchen

pšikati (-ám) malému dítěti zur Einschläferung lispeln, vispern.

pšir-ka *f.* Zwiebrache *f.*, Wendefahrt *f.*; —ovati *v.* přírovati.

pšíti (pšim, íš, í) stechen; *v.* pcháti.

pškáti (-ám) zischen; 2. rülpsen; 3.

pšochář *m.* Pfuscher *m.* [stechen.

pšouk, u *m. v.* pšuk; —al, a *m.* Stänker *m.*; —ati *v.* pšukati.

pšour, pšoures, pšores, u *m.* B'schores *m.* (jüd.) Schmu, unrechtmäßiger Gewinn.

pštros a *m.* Strauß *m.* (Vogel) *Struthio*; —í *adj.* Strauß-; p. pero Straußfeder *f.*; —ice *f.* Straußweibchen *n.*; —ilka, —inka *f.* Spatzenstrauch *m. Struthiola.*

pšuk, a *m.* Pfuscher *m.*; p., u *m.* Fitt *m.*, Schleicher *m.*; p.! pfusch! —ati, —nouti pfuschen (*v.* Pulver); 2. fitten, schleichend furzen.

ptactvo *n.*, *sl.* ptáč, i *f.* die Vögel *pl.*; das Gevögel, Vogelgeschlecht *n.*

ptáč-e, ete (*pl.* ptáčata *et* ptačata), ptačátko *n.*, —enec, nce *m.* junger Vogel; —ek, čka *m.* kleiner od. junger Vogel; Vöglein *n.*; fig. p., chytrý p., pěkný p. Schlaukopf *m.*; —ky (u řezníka) Abschnitzel v. Schweinefleisch (vrabci).

ptač-í *adj.* Vogel-; p. let Vogelflug *m.*; p. zob die Rainweide *Ligustrum*; —ice *f.* die Sieke, Vogelweidchen *n.*; —idlo *n.* Vogelstange *f.*; Leimbaum *m.*

ptáčik, a, ptačícek, čka *m.* Vöglein *n.*

ptačinec, nce *m.* Vogelwicke *f.*; 2. Vogelkraut *n.*, Vogelmiere *rst.*; 3. Vogeldreck *m.*; 4. Vogelhaus *n.*

ptáčn-ice *f.* Vogelhändlerin *f.*; 2. Vogelkirsche, Holzkirsche, Waldkirsche *f.*; 3. Vogelbirn *f.*; 4. Vogelflinte *f.*; 5. Vogelhaus *n.*; —ický *adj.* Vogelsteller-; —ictví *n.* Vogelstellerei *f.*; Vogelhandel *m.*; —iti, -ikovati Vogelhandel treiben; vogelstellen; —ík, a *m.* Vogler, Vogelsteller *m.*; Vogelhändler *m.* (*sl.* Finkler *m.*).

pták, a (*voc.* ptáče *et* ptáku!) *m.* der Vogel *avis*; p. stálý Standvogel *m.*; p. přeletavý Strichvogel *m.*; p. tažný, stěhovavý Zugvogel *m.*; fig. lehký p. ein loser Vogel; fig. olověný p. bleierne Kugel; pták se pozná dle peří den Vogel erkennt man an den Federn.

ptako-hubec, bce, —huboun, —pysk, u *m.* Schnabeltier *n.*; —kam, u *m.* Ornitholith *m.*; —plavba *f.* Aviatik *f.*, Vogelfahrt *f.*; —prava *f.*, —pravectví *n.* Augurium, Auspizium *n.*; Vogeldeuterei *f.*; —pravec *m.* Augur, Vogeldeuter *m.*; —sloví *n.* Vogellehre, Ornithologie *f.*; —tuleň, ně *m. v.* ptakohubec.

ptakoun, a *m.* Aviatiker *m.*; p., ptakovec, ptákovec (ptakopysk), vce *m. v.* ptakohubec.

ptako-věštba *f.* Vogeldeuterei *f.*; —věštec, tce, —zor, a *m. v.* ptakopravec.

ptan-í *n.* das Fragen; *mor.* das Betteln; —ice *f.* Gefrage *n.*; —ý chleb Bettelbrot *n.*

ptáti (ptám, áš, á, *imp.* ptej !) něčeho bitten; p. čeho na kom *st.*, p. se koho (*gen.*) na něco, o něco, p. se po čem n. po kom fragen, nachfragen; suchen.

ptavý *adj.* fragend, fragweise.

ptenec, nce *m. st. v.* ptáče.

publicista *m.* Publizist *m.*

publik-ace *f.* Publikation *f.*; —án, a *m.* Publikaner *m.*; —ovati publizieren; —um *n.*, obecenstvo Publikum *n.*

půboj, e *m.* Stützbalken *m.*, Stützgestell *n.* (zum Austrocknen der Bretter); Rechenbank *f.* (b. Mühlen). [Putz *m.*

puc, u *m. něm.*, *lp.* ozdoba, šperk

puc-ák, —lák, u *m.* ein großer Milchnapf; —ek, cka *m.* ein Bausbacke; p., cku Butz am Obste, Kriebs *m.*; p. (v chlebě) Klumpen *m.* (im Brote); —ky *pl.* Werg *m.*, Fucken *m.*; —ka *f.* ein

baušbackiges Mädchen; *sl.* die geballte Faust.

puclatý *adj.* (buclatý) baušbackig; dicklich; stumpf. [Rumpfleinwand.

puclík, a *m. v.* pucek, cka; p., u dle

pucovati něco, čistiti putzen; p., *lp.* holiti den Bart rasieren.

pucovatý, puckovatý *adj.* unrein.

pučál-ka *f.* halbgeschlossene Erbsen od. Linsen; Prügelerbsen, Knackerbsen; p. *m.* Greiner *m.*; —nice *f.* Prügelerbsenweib *n.* [*pl.* —ky *m.* Steyfnudeln.

puč-átko *n.* Knauel *m.*; —ek, čku.

pučen, čna *m.* Keimmonat *m. Germinal* (fr.).

pučeti (3. *pl.* -čí) aufquellen, anschwellen; keimen, hervorschießen, ausschlagen; ausschießen; treiben; sprossen, sprießen, aussprossen, knospen.

pučík, u *m. sl.* kleine Knospe; 2. Wimmerlein *n.* (Haut-).

pučirna *f.* Quellkammer *f.* (Bierbr.).

pučiti (*imp.* puč!) schwellen machen; vertreiben; p. koho schlagen; p. se knospen.

pučka *f.* Kugel *f.*; Ball *m.*

pučnice *f.* Keimgrube *f.*

pud, u *m.* (p. k něčemu) Trieb, Drang *m.*; Instinkt *m.*; *rus.* vierzig russische Pfund. [Grund *m.*, Basis *f.*

půda *f.* (*inst.* půdou) Boden *m.*;

půdecký, čho *m.* Bodenmeister *m.*

pudélko *n. mor.* Büttchen *n.*

pud-ič *m.* Prevulier *m.* (b. Lokomotive); fig. Fatter *m.* (pejor.); —idlo *n.* Treibmittel *n.*; —itel, e *m.* Antreiber *m.*; 2. (anat.) Treibmuskel *m. Accelerator.*

puditi (*imp.* pud!) koho (*acc.*) k čemu treiben; *st.* rennen; p. koho ze země *st.* aus dem Lande weisen, bannen.

pudivítr, *gen.* pudivětra *m.* Windbeutel *m.*, Sausewind *m.*

pudivo *n.* Treibstoff *m.*

pudivous, a *m.* Sonderling *m.* (*sr.* divous, podivín).

pudivý *adj.* drangend.

pudizimnice *f.* Erdgalle *f.*

pudl, a *m.*, —áč *m.* Pudel *m.* (Hund); —ačka *f.* ein großes Trinkgeschirr; —ik, a, —íček, čka *m. v.* pudl.

pudlov-ati (železo) pudeln, puddeln; —ací pec, —na *f.* Puddelofen *m.*; —áni *n.* Puddlingsprozeß *m.*

půdol, u *m.* Tal *n. v.* podol.

půdo-měr, a, —měřič *m.* Geometer *m.* (zeměměrec); —rys, u *m.* Grundriß *m.*; —vati grundieren; —vý *adj.* Boden-; —znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Bodenkunde, Pedologie *f.*

pudr, u *m.* Puder *m.*, Haarstaub *m.*; —ovati (pudřiti vlasy) pudern; —ovka *f.* Puderbüchse *f.* [quast *m.*

pudřenka *f.*, pudrovátko *n.* Puder-

puf! *int.* puff!

pufarka *f.* Puffer *m.* (Pistole).

půhon, u *m. st.* Beschickung *f.*, Vorladung *f.*, Vorbescheid *m.*; Vorforderung *f.*; Furkot *n.* (vlt.), Zitation *f.*; —ce *m.* Fürbieter *m.*, Vorforderer *m.*; (mil.) p. (vojenský) Gewaltiger *m.*; nejvyšší p. General-Gewaltiger *m.* (vlt.); —čí *adj. v.* pohonči; —ný (—ní) *adj.* Vorladungs-; p. list Vorladungsbrief *m.*, Vorladungsschein *m.*

puch u *m.* Gestank *m.*; Aushauch *m.*; 2. Flaum *m.*, Flaumfeder *f.*

puchárna *f. v.* puchérna.

puchati (-am) *v.* pušiti; *v.* puchnouti; pouchati.

puch-avec, vce *m.* Brauereistein, Zeolith *m.*; —avka *f. v.* pýchavka.

pucher, chru *m.* Geschwulst, Blase *f. v.* puchýř; 2. Pflaumentasche *f.*

puch-érna, —ýrna *f.* Pechmühle *f.*, Pechhütte *f.*, Pechwerk *n.*; —erné, čho *n.* Pechwerkzins *m.*; —erník, a *m.* Pecharbeiter *m.* [aufgeschwollen.

puch-lina *f.* Geschwulst *f.*; —lý *adj.*

puchno *n. mor.* Schwüle, Brennblase *f.*; p. *adv.* schwül, dumpfig (dusno).

puchnouti aufschwellen, anschwellen.

půchod, u *m.* Ursprung *m. v.* původ.

puchol, a *m.* Stinktier *n.*; Zibettier *n.*; —ina *f.* Odorin *n.*

puchor *m. v.* pucher, bachor.

puchořina *f.* Blase *f. v.* puchýřina.

puchovatý *adj.* dumpfig.

puchr *m. v.* pucher.

puchř-eti morsch werden; —ina *f.* etw. Morsches; —iti etw. morsch machen; kov p. das Erz rochen; zerstoßen.

puchýř, e *m.* Hautblase *f.*, Schwiele, Hautschwiele *f. Callus*; p. (spálenina) Brandblase *f.*; —ek, řku *m.* Eiterbläschen *n.*; —ice *f.* Blasenkoralle *f.*; —ina *f.*, —nice *f.* Blasenausschlag *m. Pemphigus*; —ník, a, —ovec, —ový brouk (pryskyřka) Pflasterkäfer *m. Cantharis*; *Lytta vesicatoria*; *pl.* —ovci, červi —ovití (zool.) Blasenwürmer *pl.*

půjč-ec, čce *m. v.* půjčovatel; —eni *v.* das Leihen, Borgen; —itel, e *m. v.* půjčovatel; —iti (*imp.* půjč *et* půjči!) něčeho někomu leihen, verleihen, darleihen, borgen; *st.* p. komu čeho gestatten, zugeben, zulassen; —ivka *f. mor. i sl. vn.*

půjčka *f.* (*gen. pl.* půjček) Anleihe *f.*, Anlehen, Darlehen *n.*; Borg *m.*

půjčov-ací *adj.* Leih-; —atel, e *m* Leiher *m.*, Darleiher *m.*; p. (peněz) der Geldverger; —atelství *n.* Geldleihgeschäft *n.*; —ati komu čeho oft leihen *v.* půjčiti; —ka *f.* Verfatzzettel *m.*; —na *f.* Leihanstalt *f.*; Leihhaus *n.*; Verfatzamt *n.*; p. knih Leihbibliothek *f.*; Bücherleihanstalt *f.*

půjdu ich werde gehen (*v.* jíti).

půjezd, u *m. v.* pojezd.

puk, u *m.* Knall *m.*, Schlag *m.*; 2. Sprung *m.*, Berst *m.*; 3. *sl.* Knospe *f.*

puka *f. sl.* Mark *n.*, Kern *m.*

puk-ač *m.* Knaller *m.*; 2. Knallwerkzeug *n.*, Knallbüchse *f.*; 3. *v.* pukavec; —ačka *f.* Knallerin *f.*; 2. Knallbüchse *f.*; —ati (3. -á) platzen; p. *et* p. se bersten, springen (země —á); p. se ausschlagen, hervorsprossen (v. Knospen); —atý *adj. sl.* knospig.

pukav-ec, vce *m.* Klapperrose, Klatschrose *f.*, Kornnelke *m.*; 2. stinkendes Ei;

3. Granate *f.*, Bombe *f.*; —ka *f.* Knallbüchse *f.*; —ý *adj.* platzend.*

pukl-a, —e *f.* Buckel *f.*; Knopf *m.* (am Buche etc.); —eř, —iř *m.* ein runderhabener Schild; —eřenka *f.* isländisches Meeš.

pukl-ice, —ička *f.* Stürze *f.*; 2. (muš.) Becken *pl. Cinelli, Piatti*; 3. *v.* pukla; —ičník *m.* Beckenschläger *m.*; —ina, —ost *f.* Sprung *m.*; Berstung *f.*; Kluft *f.*; —ý *adj.* gesprungen, geborsten.

puknouti platzen, knallen; smíchy p. vor Lachen platzen; p. *et p.* se zerspringen.

pukřeti *v.* puchřeti. [gen, bersten.

půl *indecl. num.* halb (p. dne, p. kola, okolo p. páta, do p. šesté atd.); p., *gen.* polu *et* pola *m.*, *et* p., poli *f.*, —a, —e, —ka *f.* Hälfte *f.*; Halbart *f.*; v —y, v —i in der Mitte, in der Hälfe.

pulajka *f. v.* polej.

pulák, a *m. sl.* Truthahn *m.*

půlarch *m.* der halbe Bogen.

půlbos-ák, a *m.* Sandalmönch *m.*; —ý *adj.* halbgeschuht.

pulcatý *adj.* stumpf.

půlčík, u *m.* Halbfaß *n.*

půl-čtvrta *num.* vierthalb; —dne *n.* halber Tag; —druha *num.*, —druhý *num.* anderthalb; —dvorník, a *m.* Halbhufner, Halbbauer, Halbmeier *m.*

půle *f. v.* půl; 2. p., *dim.* půlko *n. v.* pole.

půlec, pulec, lce *m.* Kaulfrosch *m.*; Froschbrut *f.*; 2. (Fisch) Gropp *f.*, Kaulkopf *Cottus gobis.*

pulej, e *m. v.* polej. [*v.* špuléř.

puléř *m. st.* Polierer *m.*; p. (nebozez)

pulérovati něco polieren.

půlhák, u *m. st.* Halbhakenbüchse *f.*

půlchod, u *m.* (b. Web.) ein halber Gang. [mitten entzweitellen; se sich.

půliti (*imp.* -il) něco (roz-) halbieren;

pulka *f. sl.* Trutbenne.

půlka *f.* die Hälfte; eine Halbe.

půl-káně *f.* Halbweihe *f.*; —kolek, lku *m.*, kolo *n.* Halbkreis, Halbzirkel *m.*; —koň, ně *m.* Zentaur (Kentaur) *m.*; —koule *f.* Halbkugel *m.*; —kružný *adj.* halbkreisig; —lánik, a *m.* Halblähner, Halbhufner *m.*; *v.* půldvorník; —letí *n.* Halbjahr *n.*; Semester *n.*; —letní *adj.* Semestral-; —litr, u *m.* Halbliter *n.*; —loketní *adj.* halbellig; —měsíc *m.* (p. turecký) Halbmond *m.*; —ník, a *v.* půlčánik; —noc, i *f.* Mitternacht *f.*; 2. Nord *m.* (sever); —noční *adj.* Mitternachts-; mitternächtlich; mitternächtig; 2. Nord-; —nočník, a *m.* Mitternachtsvogel *m.*; 2. Nordwind *m.*; -nota *f.* halbe Note; —osmák, u *m.* Achthalber *m.*; —ostrov, a *m.* Halbinsel *f.*; —pán, a *m.* (*vulgo*) ein halber Herr; —potažník, a *m.* Halbspanner *m.* (ein Bauer, der nur ein halbes Gespann hat).

puls, u *m.* (tepna; žilobití) Puls *m.*; —oměr, u *m.* Pulszmeter *n.*; —ový, —ovní *adj.* Puls-.

půl-střevíčný *adj.* halbschuhig; —ton, u *m.* halber Ton; —zlatník, a *m.* Halbguldenstück *n.*; 2. fig. Tetzient *m.*; —žejdlík, a *m.* Halbseidel *n.*

pum-a (půma) *f.* Bombe *f.*; p. *m. et f.* (zool.) Puma *m. Felis concolor v.* kuguár; —árna *f.* Bombenmagazin *n.*; —ovník, a *m.* Bombardier *m.*

pump-a *f.* Pumpe *f.*; —ař *m.* Pumpenmacher *m.*; —ařství *n.* Pumpenmachergewerke *n.*

pumpava *f. v.* pupava. [beeren.

pumpera *f.* Brei aus schwarzen Erd-

pumpnouti někoho (o peníze) *vulgo* pumpen, prellen (um das Geld).

pumpov-ač, —ník, a *m.* Pumper *m.*; —adlo *n.* Pumpenwerk *n.*; —ání *n.* das Pumpen; —ati (vodu ze země atd.) pumpen.

pumrlík, a *m.* Pommerhund *m.*

punc *m. v.* punz.

punč, e *m. v.* puns.

punčoch-a *f.* Strumpf *m.*; fig. ein Feigling; —áč *m.* Strümpfler *n.*; —ář *m.* Strumpfwirker *m.*

punčoška *f.* Strümpflein *n.*; zárová p. Glühstrumpf *m.*; doktor p. *m. vulgo* Einfaltspinsel *m.*

punčovina *f.* Punschessenz *f.*, *v.* pun-

punda *f. vulgo* Maul *n.* [šovina.

punkt, u *m.* (puntík) Punkt *m.*; -ace *f.* Punktation *f.*; —ovati, tečkovati punktieren.

punš, e *m.* Punsch *m.*; —ovice *f.* Bowle, Punschbowle *f.* (engl.); —ovina *f.* Punschmasse *f.*; Punschessenz *f.*

punt, u *m.* Verbündnis *n.*, Verschwörung *f.*; 2. Brustlatz *m.*

punt-íček, čku *m.* Punktlein *n.*; —ičkář *m.* Pedant *m.*; —ík, a *et* u *m.* Punkt *m.*; —íkovati punktieren.

puntov-ání *n.* Verschwörung *f.*; —ati *et* p. se *st.* sich verbinden; einen Bund machen; —ník, a *m.* Bundesgenosse *m.*

punz, u *m.* Punzen *m.* (lt. *punzone*); —ovati punzieren; —ovní úřad Punz-

pup, u *m.* Auswuchs *m.* [amt *n.*

pupa *f.* Puppe *f.* (der Insekten).

pupalka *f.* Nachtkerze *f.*, Nachtschlüsselblume *f.*, Weiderich *m. Oenothera.* [*Carlina*

pupava *f.* Karlsdistel, Kreuzdistel *f.*

pup-ček, ečku *m.* Näblein *n.*; —čík, u *m.* Pfiten *m.* (b. Perkussionsgewehr); —ec, pce *m. v.* pupenec.

pupeč-ek, čku *m.* Näblein *n.*; —ní (—ný) *adj.* Nabel-; p. šňůra *m.*; —ník, u *m.* Nabelschnur *f. Feniculus umbilicalis*; 2. Sumpfnabelkraut *n.*; Wassernabel *m. Hydrocotile.*

pupek, pku *et* pka *m.* Nabel *m. Umbilicus*; 2. p. (na jablku atd.) Butz *m.*, Rose *f.* (am Apfel); 3. p. (mont.) Stangenhaken *m.*

pupelka *f.* Laugenblume *f. Cotula.*

pupen, u *et* e *m.* Knolpe *f.*; —atý, —covatý *adj.* voll Blasen, Flecken; —čina *f.* die Nesselsucht, Nesselausschlag *m.*; *v.* kopřivka; —ec, nce, —ek, nku *m.*; Wimmerlein *n.*; *pl.* —ce die Hautbläschen, die Hautflecken; —ěti Knolpen bekommen; —í *n. coll.* Blasen *pl.*; —ík,

u *m. v.* pupkovník; —iti se ľnofren, ausschlagen. [*n.*; *v.* pupek.

pupík, u, pupíček, čku *m.* Nabelein, Knöpfchen, Knöpfelein *n.*; 2. Wimmerlein *n.*; *v.* pupen.

pupk-áč *m.* fig. Großbauch *m.*; —atý *adj.* großnabelig; fig. dickbauchig; —o-řez, u *m.* Nabelschnitt *m.*; —ovník, pupovník, u *m.* Nabelpflanze *f.*, Nabelkraut, Bruchkraut *n. Cotyledon umbilicus* (cimbálek); —ový *adj.* Nabel-.

pupný *adv. st.* ňtelj; *v.* zpupný.

půra *f.* (ment.) Schubkarren *m.*

purclík, a *m.* Burzeltaube *f.*

purifik-ace *f.* Purifikation *f.*; —ovati purifizieren.

purista *m.* Purist *m.*

puritán, a *m.* Puritaner *m.*

purkmistr, a *m.* Bürgermeister *m.*; paní —ová *f.* Bürgermeisterin *f.*; —ovati als Bürgermeister fungieren; —ovský (—ský) *adj.* Bürgermeister-; p. úřad Bürgermeisteramt; —ovství (-ství) *n.* Bürgermeisterstelle *f.*; Bürgermeisterwürde *f.*

purkrab-ě (purkkrabě, purkhrabě), —í *m.* Burggraf; nejvyšší p. der Oberstburggraf; —ský *adj.* Burggrafen-, burggräflich; —ství *n.* Burggrafenamt *n.*

purkrecht, u *m.* Burgrecht *n.* (Emphyteusis *f.*).

půrnik, a *m.* Schubkarrner *m.*

purn-ík, a *m.*, —ý *adv. st. v.* zpurný.

purpur, u *m.* (nach) Purpur *m.*; —ový *adj.* purpurfärbig, purpurn.

pusa, pusinka *f.* Pusserl *n.*, Kuß *m.*

působ, u *m.* Art *f. v.* způsob; 2. Einfluß *m.* (vliv); p., a *st.*, —ce *m.* Urheber *m.*; Verursacher *m.*; —ení *n.* (—enství *n.*), Wirkung *f.*; Verursachung *f.*; Einfluß *m.*; Verwendung *f.* (eines Beamten); —idlo *n.* Wirkungsmittel *n.*; —iště *n.* Wirkungskreis *m.*; —itel, e *m. v.* působce; —itelný *adj.* tunlich; —iti (*imp.* působ!) něco etwas machen, verursachen; wirken; p. o něco, p. v něco, p. na něco, p. k něčemu bewirken, einwirken; veranlassen, Einfluß haben; —ivý (-livý) *adj.* wirksam; intensiv; — kyně *f.* Bewirkerin *f.*; —nost *f.* Wirkung *f.*; p., obor —nosti Wirkungskreis *m.*; Agende *f.* (amtl.), Geschäftsressort *m.*; vysvědčení —nosti Verwendungszeugnis *n.*; —ný *adj. v.* působivý. [Fasttag.

půst, *gen.* postu *m.* Faste *f.*; ein

pusta *f.* Puszta (Wüste) ungarische Steppe.

pust-atina *f. sl. v.* pustina; —ebník, —elník, a *m. v.* poustevník; —ek, tku *m. sl.* verwüstetes Haus; —elka *f. v.* poštolka; —enice *f. sl. v.* poušť; —ina *f.* Wüste *f.*, Einöde *f.*, Wildnis *f.*

pustit (-im, *imp.* pusť!), pouštěti (-im, *imp.* pouštěj!) něco lassen; loslassen, weglassen; entlassen; überlassen; verschießen (von Farben); p. kořeny Wurzel schlagen; p. něco, p. od čeho von etwas ablassen; p. něco mimo sebe etwas nicht beachten; hlas p. Stimme von sich geben; ein Gerücht ausstreuen; ze služby koho p. aus dem Dienste entlassen; žilou (žílu) p., krev p. Ader lassen; p. se čeho etw. verlassen; p. se kam (na cestu do Ameriky atd.) sich wohin begeben; p. se za kým einem nachgehen, einen verfolgen; p. se do čeho sich einlassen, etw. beginnen; p. se do nekoho fig. jmd. anfahren; p. se nač, na koho sich verlassen, trauen; *impers.* pustilo es schmilzt; pustlý *adj.* (-e barvy) *v.* vyrudlý.

pust-ník, a *m.* (zpustlík) Wüstling *m.*; —nouti wüst, öde, wild werden.

pusto *adv.* wüst, öde; —divý *adj.* wüst und wild; wildöde.

pustoch, a *m.* Wüstenbewohner *m.*

pustoryl, u *m.* (pištělín) Kronenjasmin *m. Philadelphus coronarius.*

pustoš-ení *n.* Verwüstung *f.*; —ina *f. v.* pustina; —itel, e *m.* Verwüster *m.*; —iti (*imp.* pustoš *et* pustoši!) něco verwüsten, verheeren.

pustot-a *f.* Wüstheit *f.*; Wildnis *f. v.* pustina; p. *m.* ein mutwilliger Mensch; —ina *f. v.* pustina; —inný *adj.* eitel; —ný *adj.* mutwillig.

pustouše, ete *n.*, pustoušek, ška *m.* wüstes Kind.

pustov-ati (-stuju) mutwillig tun; ausgelassen sein; *st.* wehklagen; —ka *f. v.* postolka; —nik, a *m. v.* poustevník.

pustý (*comp.* pustší, pustější) *adj.* wüst; leer, öde; rauh, wild.

puša *f. sl.* Sau *f.* [*st.* fordern

pušiti (*pol.*) aufblähen; p. po čeho

puška *f.* (*gen. pl.* pušek) Büchse *f.*, Flinte *f.*; 2. *st.* Kanone *f.*, Geschütz *n.*; 3. p. *st.* Buchse, Arzneibuchse *f.*, Bal jambüchse *f.*; 4. fig. Plaudertasche *f.*

pušk-ař, —ář, c *m.* Buchsenmeister; Buchsenmacher *m.*; *st.* Kanonengießer *m.*; *m.*; *st.* Kanonier *m.*; —árna *f.* Büchsenmacherwerkstatt *f.*; —ařství, —ařství *n.* Büchsenmacherei *f.*; —ostřelec, lce *m.* Büchsenschutz *m.*; —ový *adj.* Buchsen-; p. prach Schießpulver *n.*

puškvorec, rce *m.* (= Brustwurz, Kalmus *m. Acorus Calamus* (prskoření).

pušpan, u *m. z něm.* Buchsbaum *m.*

pušť-adlo, —átko *n.* Lassieisen *n.*, Schnarver *m.*; *pl.* pušťadla (u brambor atd.) Wurzelsprossen, Sprossling, Ausläufer.

pušťák, a *m.* Beschaler *m.*; 2. Schalhengst, Fallelhengst *m.*; 3. Stier *m.*

pušťědlník, a *m. st.* Aderlassen *m.*

pušťěn, a, o, ý entlassen; —í *n.* Lassung *f.*; Entlassung *f.*; p. žilou, žíly, krve Aderlaß *m.* [*v.* puska.

pušťička *f.* Buchschen, Büchslein *n.*

pušťík, a *m.* Waldkauz *m.*, Waldeule *f. Strix aluco.*

pušťina *f. v.* pustina.

put! put! *int.* Ruf auf die Hühner.

puta, putka, putka *f.* Henne *f.*, Putchen *n.*; p. *m. et f.* Pate *m. et f.*

půtah, u *m.* Anzeigung, Inzicht *f.*; Bezug *m.*; Pratension *f.*; Anspruch *m.*

putěnka *f. v.* putna. [Fasemachen.

putera, putyra *f. sl.* die Wanne zum

putička *f. v.* puta.

putik, u *m.* Band *n.*, Schlinge *f.*

putiny *pl. f.* Leitseil *n.*

půtk-a (*gen. pl.* půtek) *f.* (p. mezi kým, p. s kým) Streit *m.*; (Gefecht *n.*, Kampf *m.*; *st.* p. na někoho der Angriff; —livý *adj.* streitsüchtig.

puťka *f. v.* puta. [Schlinge *f.*

putlina *f.*, putlo *n.* Zwirnheftel *n.*,

putn-a *f.* (*gen. pl.* puten) Butte *f.*; —ař *m.* Buttenmacher *m.*, Buttenhändler; Buttenträger *m.*

putnati (-ám) *sl.* fesseln, verkoppeln.

putnice *f. v.* putna; *st.* Pelerine *f.* (Frauenmantel).

putov-ání *n.* Wanderung *f.*; Pilgerfahrt *f.*, Wallfahrt *f.*; Pilgergang *m.*; —atel, e, —ník, a *m.* Wanderer, Pilger *m.*; —ati někam (do města, po světě atd.) wohin wandern, pilgern); —ní *adj.* Reise-; —ný *adj.* wallfahrtsam; putující *adj.* wandernd.

půvab, u *m.* Reiz *m.*, Anmut *f.*; fig. Attraktion *f.*; —ný *adj.* reizend, anziehend; anmutig.

původčivý *adj. v.* původčivý.

původ, u *m.* Ursprung *m.*, Anfang *m.*, Herstammung *f.*; 2. Anlaß *m.*, Ursache *f.*; Grund *m.*; 3. *st.* Klage *f.*; p., a *m.* Urheber, Veranlasser *m.*; *st.* Kläger *m.*; *st.* Geleitsmann *m.*; p. (něčeho, z něčeho, od něčeho) vziti Ursprung nehmen, herrühren, abstammen; —a *m. st.*, —ce *m.* Veranlasser, Urheber *m.*; —čitost *f.* Authentizität *f.*; —čitý *adj.* authentisch; —ště *n.* Stammort *m.*, Ursprungsort *m.*; —kyně *f.* Urheberin, Klägerin *f.*; —ní *adj.* ursprünglich, originell, Original-, Grund-; p. obraz Urbild, Originalbild *n.*; p. spis Originalschrift *f.*; Originale *n.*; —nictví *n.* Urheberschaft *f.*; —ník, a *m. v.* původce; (gram.) Genitiv *m.*; —nost *f.* Originalität *f.*; —ový list Ursprungsschein *m.*; —ství *n.* Urheberschaft *n.*

původz, u *m. vl.* povoz.

puzen, a, o, ý getrieben, gedrängt; —í *n.* das Treiben, Antrieb *m.*; Drang

půzitek, tku *m. v.* požitek. [*m.*

pyglovati (prádlo) bügeln, plätten *v.* žehliti.

pych, u *m.*, Hochmut *m.*, Stolz *m.*; 2. Pracht *f.*; 3. Frevel *m.*; Gewalt *f.*; Gewalttat *f.*; polní p. Feldfrevel *m.*; lesní p. Waldfrevel *m.*

pýcha *f.* Stolz *m.*, Hochmut *m.* (*lat. superbia*); p. předchází pád Hochmut kommt vor dem Falle; chlouba a pýcha do větru dmýchá Hochmut und Stolz, ist wie morsches Holz.

pých-alec, lce, —álek, lka *m.* ein Stolzer; —ati (3. -á) aufblasen, aufblähen; p. sobě štolzen, hochmütig sein; p. *st.* Frevel verüben; —avka *f.* Stäubschwamm, Kugelschwamm, Bofist *m.* *Lycoperdon bovista.*

pýchlati (-ám) se sich ergötzen.

pýchlý, pýchlý *adj.* aufgeblasen; locker.

pýchořiti sich erheben; hoffärtig tun.

pych-ost *f. sl.*, —ota *f.* Stolz *m.*; —ota *m.* ein Stolzer. [ätuen.

pychtiti (*imp.* pychti! keuchen; schwer

pyj, e *m.*, —e *f. st.* (anat.) *Penis m.* das männliche Glied, Rute *f.*

pyk, u *m.* Reue *f.*

pyk-ati (-ám), —nouti něčeho reuen, bereuen, bedauern, büßen; p. se (im Spiele) *v.* pikati; —avý *adj.* reutig.

pyksla *f.* (Büchse) *v.* piksla.

pyl, u *m.*, *dim.* pýlek, lku *m.* Blumenstaub, Blütenstaub *m.* *pollen* (*sr. pel*).

pýr, u *m.*, pýř, e *m. et f.* Quecke *f.*, Queckengras *n.* *Triticum repens* (*Agropyrum*); 2. p., pýř Loberatsche, Flugasche, Fleckasche *f.* [*adj.* Pyramidal-.

pyramid-a *f.* Pyramide *f.*; —ální

pýřáni *n. v.* pýření.

pýřav-ice, —ka *f. v.* pýr.

pýř-ení *n.* Errötung *f.*; Schamröte *f.*; 2. Loberatsche *f.*; 3. *coll.* Blätter am Getreide; junges Getreide; 4. Schoßkel *m.*; 5. Strohtürzel *f.*; —enice *f.* Loberatsche *f.*; 2. die Fasern, Flocken des aufgegangenen Getreides; —eti Fasern, Flocken, Wolle bekommen; 2, lodern, glühen (wie Asche).

pýří *n.* Flaum *m.*, Flaumhaar *n.* *pubes*; Flocken, Wolle an Gewächsen, Wurzeln im Rasen; p. na bradě Milchbart *m.*; Gauchhaare *pl.*

pýřina *f.* Loberatsche *f. v.* pýr.

pýř-iti (*imp.* pýři!) mit Fasern, Flocken *etc.* füllen; 2. glühend machen; p. se schamrot werden; erröten; —itý *adj.* flaumhaarig, flaumig, faserig *pubescens.*

pýrnatý *adj.* faserig, flockig.

pyrotechnik, a *m.*, ohňostrůjce Pyrotechniker *m.*; —a *f.* Pyrotechnik *f.*

pýrovitý *adj.* mit Gauchhaaren bewachsen. [vater *m.*

pýrovka, pýřovka *f.* Queckenerdtir-

pysk, u *m.* Lippe, Lefze *f.* *labium* (*labrum*); p. zaječi Hasenscharte *f.*; ptačí p. Schnabel *m.*; koní p. Peterschierling *m.*, Gleiße *f.* *Aethusa*; p. Schnabel (des Schiffes); —áč *m.* ein Großlippiger; fig. Übermütiger; —ačka *f. sl.* die Füllkanne mit einem Schnabel *v.* hubatka; —aně *f. mor.* Zänkerin *f.*; 2. Spitzapfel *m.*; —ati, pyskati (-ám) něco mit einem Rüssel wühlen; besudeln; p. se v čem worin wühlen; —atý *adj.* lefzig, lippig, großlippig; fig. losmaulig; —lík, a *m. v.* pyskáč; —okvěté rostliny *pl.* Lippenblütler (lippenblütige Pflanzen) *Labiatae*; —oun, a *m.* ein Großlippiger; 2. Lippfisch *m.* *Labrus.*

pýšek, pýška *m.* ein Stolzer *v.* hrdopýšek).

pyšišvor, a *m.* Kleingeist *m.*

pýšiti (-ím, *imp.* -i!) stolz machen; p. se stolzen, stolz tun, stolz sein.

pyšn-ě *adv.* stolz; —ěti stolzen; stolz werden; —idlo *n.*, —ík, a *m.* ein Stolzer; —iti se (*imp.* -i!) stolzen; sich brüsten; —omluvný *adj.* großsprecherisch.

pyšný *adj.* stolz, aufgeblasen, hochmütig; p. jako páv stolz wie ein Pfau.

pyštěk, šku *m. v.* pysk.
pyta *f.* Plumpsack *m.*
pytač *m.* Forscher, Nachfrager *m.*; p., pytáč *m. sl.* Brautwerber *m.*
pytati (-ám) *sl.* bitten; *sl.* betteln; p. se koho *sl.* (*mor. i sl.*) fragen *v.* ptáti.
pytel, tle *n.* Sack *m.*, Beutel *m.*; p. na mouku Mehlsack *m.*; p. (žok) na chmel Hopfensack *m.*; p. dobroty fig. übermäßig guter Mensch.
pytevn-a, pitevna *f.* anatomischer Saal, Sezierſaal; —í, —ický *adj.* anatomiſch; —ictví *n.* Anatomie *f.*; —ík, a *m.* Anatom *m.*
pyti-áctví *n.* Wilddieberei *f.*; —ačiti, —ařiti wildern, Wilddieberei treiben; —ačka *f.* Wilddiebswelb *n.*; 2. Raubſchützbüchſe *f.*; —ák, a, —ař, e *m.* Wilderer, Wilddieb *m.*; Raubſchütz, Wildſchütz; p. v rybářství Fiſchdieb, Fiſchereifrevler *m.*; —ářství *n. v.* pytláctví; —ičina *f. v.* pytlina; —ík, a *et* u *m.* (*dim.* —íček) Beutel *m.*; p. na peníze Geldbeutel *m.*, Geldſack *m.*; fig. p. Plumpſack, Strohſack, Strohkopf *m.*; —ikář *m.* Säckler, Beutler *m.*; —ina *f.* Beuteltuch *n.* (zu Mehlbeuteln); —onoš, e *m.* Sackträger *m.*
pytlov-ání *n.* das Beuteln (in der Mühle); 2. Stichzeug *n.*, Beutelwerk *n.*, Beutelgeſtell *n.*; —ati (mouku) beuteln, ſichten (das Mehl); p. kým ſchütteln; p. se ſein gemahlen werden; *sl.* ſtrömen; p. so s kým ſich mit einem herumzerren; —ina *f.* Sackleinwand *f.*; 2. Bockhaut *f.* (b. Schuſter); 3. fig. grobes Pack, Lumpenpack, Lumpenzeug *n.* (Geſindel); —ka *f.* ein Rock von Sackleinwand; —ý *adj.* Sack-, Beutel-.
pytv-a (pitva) *f.* Anatomie *f.*; Zergliederungskunſt *f.*; p. rostlinná Phytotomie *f.*; —ač, e *m.* Anatom *m.*; —ák, u *m.* ſtumpfes Meſſer; —árna *f. v.* pytevna; —ati (-ám, áš, á, *imp.* pytvej!) něco našeptem, ausmeiden; anatomieren; ſezieren, zergliedern (p. mrtvé tělo); p. se s čím ſich womit abgeben.
pytvač, tevce *m. v.* pytvač.
pyžik, a *m.* (*rus.*) Renntierfalb *n.*
pyžlati (-ám) *v.* pižlati.

Q.

qu = kv.

qualifikace *f.* = kvalifikace atd.

R.

rab, a *m.* (rob) Sklave *m.*; Leibeigener *m.*; *sl.* ein Gefangener; —a *f.* Sklavin *f.*; Gefangene *f.*
rabat, u *m.* (srážka) Rabatt *m.*
rábati se (-ám se) ſich unbehilflich bewegen.
rabátko *n.* (hr...) Rabatte *f.*
rablák, a *m.* ein rabiater Kerl.
rabice (hrabice) *f.* Schragen *m.*
rabín, a *m.* Rabbiner *m.*; —ský *adj.* Rabbiner-; —ská moudrost Rabbinerweisheit *f.*; —ství *n.* Rabbinat *n.*
rabkyně *f.* eine Gefangene.
rabovati rauben, plündern.
rabovna *f. sl.* (drábovna) Gefängnis *n.*
rabovník, a *m.* Räuber *m.*, Plünderer *m.*
rabuše *f.* (vr...) Kerbholz *n.*; Kerbſtock *m.*; (mont.) Rabiſch *m.* [Sticken).
rac-a, —ka *f. sl.* Gatter *n.* (beim
racek, cka *m.* Möwe *f.*, Waſſerrabe *m.*
racionální *adj.* rationell. [*Larus.*
rackovati *sl.* gattern (b. Stick.).
racoch-a (= razsocha) *f.* kleiner Schiffsballen; 2. Zotte *f.*; —atý *adj.* ſtraubig.
ráče, ete *n.* (*pl.* račata) junger Krebs.
ráčej (= radšeji) *adv. st.* lieber.
ráček, čka *m.* Krebschen *n.*, junger Krebs; 2. Getreidewurm *m.*; 3. Larve der Eintagsfliege.
rač-í *adj.* Krebs-; —ice *f.* Krebswelbchen *n.*; —ina *f.* Krebsgeruch *m.*; —inka *f.* Krebsbüchlein *n.*
ráčiti (*imp.* rač, račiž, *pl.* račte!) wollen; belieben, geruhen.
rád, a, o (*comp.* raději, radší) *adv.* gern; froh; jsem tomu r. es freut mich, ich freue mich darüber; má ji rád er hat ſie gern; er liebt ſie.
řad, u *m.* Reihe *f.*; 2. Folge *f.*; 3. Ordnung *f.*; 4. Rang *m.*; 5. Schwaden *m.*, Kloben am Felde, Mahd *f.*; 6. Zeche *f.*; Saufgelage *n.*; zaplatiti ř. die Zeche bezahlen; 7. na můl vlastní ř. auf meine eigene Ordre (Wechſel); 8. ř. vodní Röhrenſtrang *m.*
řád, u *m.* Ordnung *f.*; ř. živnostenský Gewerbeordnung *f.*; v ř. uvesti in Ordnung bringen; 2. Orden *m.*; ř. sv. Vladimíra St. Wladimirsorden.
rada *f.* Rat *m.*, Beratſchlagung *f.*; komu není rady, tomu není pomoci wem nicht zu raten iſt, dem iſt auch nicht zu

helfen; 2. Ratskollegium; *Consilium n.*; 3. r. Rat, Ratsherr, Ratsmann *m.*

řada *f.* Reihe, Serie *f.*; 2. Zeile *f.*; 3. Zeche *f.*; 4. ř. (= hřada) Gartenbeet *n.*; posekaná tráva leží ještě v řadách das Gras liegt noch in Schwaden; obilí leží ještě v řadách (v hrstech) das Getreide liegt noch auf den Jahnen (in

řádati (-ám) *v.* řaditi. [Schwaden).

rádce *m.* Ratgeber; Rat *m.*

řádečník, u *m.* (Typ.) Winkelhaken *m.*

raději *comp.* lieber *v.* rád.

řádek, dku *m.* Zeile *f. v.* řádka.

řádění *n.* das Raten, Anraten, Anratung *f.*

řadění *n.* das Reihen, Rangieren.

řádění *n.* das Hausen, Toben, Wüten

radič *m. v.* rádce. [Treiben.

radik-ál a *m.* ein Radikaler, Radikalist *m.*; r., u *m.* (chem.) Radikal *n.*; —ální *adj.* radikal; —ovati radizieren.

radir-ka *f.* Radiergummi *n.*; —ovati radieren.

raditel *m. v.* rádce.

raditi (-im, íš, í, *imp.* rad'!) někomu něco raten; r. komu k čemu wozu raten; zuraten; anraten; r. se s kým oč sich beratschlagen, jmd. zu Rate ziehen.

řáditi (-ím, íš, í, *imp.* řaď!) reihen, einreihen; ordnen; rangieren.

řáditi (-ím, íš, í, *imp.* řáď!) hausen, toben; lärmen; übel wirtschaften, rumoren; (v. Krkbt.) grassieren.

řádka *f.* Zeile *f.*; kleine Reihe.

řádkov-adlo *n.*, —ací přístroj (ökon.) Dibbelvorrichtung *f.*; —ání *n.* Drillkultur *f.*; Dibbelkultur *f.*; —ati drillen; —ý *adj.* in Zeilen befindlich; Reihen-.

rádkyně *f.* Ratgeberin *f.*

radli *n. v.* rádlo.

radl-ice *f.* Pflugschar *f.*, Pflugeisen *n.*; —ička *f.* Harke *f.*; —ičná kost Pflugscharbein *n.*, Nasenscheidebein *n. Vomer*; —ina *f.* seichter Acker, der mit dem Rührhaken umgewendet wird.

rádlo *n.* Hakenpflug *m.*, Rührhaken *m.*

radlovati hakenpflügen, zwiebrachen.

řadmo *adv.* reihenweise.

řádně *adv.* ordentlich, ordnungsmäßig, tüchtig; solid. [iho *m.* Ratsherr *m.*

radní *adj.* Rat-, Ratsherr; r. pán, r.,

radn-ice *f.* Rathaus *n.* (fr. *hôtel de ville*); Ratsstube *f.*; —ický, —ičný *adj.* Rathaus-.

řadník, a *m.* Zechbruder *m.*

řadno *adv.* ratsam.

řádn-ost *f.* Tüchtigkeit *f.*; Solidität *f.*; —ý *adj.* ordentlich; rechtmäßig, förmlich; tüchtig; entschieden; ř. profesor ordentlicher Professor; —é knihkupectví solide Buchhandlung. [ratsam.

radný *adj.* ratgiebig, ratgebend; 2.

rádo-ber, a *m.* fig. Geschenklebhaber *m.*; —daj, e, —dal, a *m.* der gern gibt; —dajný *adj.* gern gebend.

radodárný *adj.* ratgebend.

rádo-měl, a *m.* ein Habsüchtiger; —pil, a *m.* Trinkbruder *m.*

radost, ti *f.* Freude *f.* (*Gaudium*); radosti (*st.* radošťemi *pl.*) plakati vor Freude weinen; s radostí! mit Vergnügen.

radost-ivý, —livý *adj. v.* radostný; —ka *f. v.* radůstka; —ně *adv.* freudig; erfreulich; froh; —ník, a *m.* ein Freudiger; r., u *m.* fröhliche Nachricht; 2. Freudenkuchen, Frohkuchen *m.*; —ný *adj.* freudig; velmi r. hoch erfreulich.

radota *m. v.* rádce, radní.

radov-aci *adj.* Freuden-; —anec, nce *m.* eine fröhliche Nachricht; 2. Freudenkuchen *m.*; —ání *n.* Freude *f.*; Frohlocken *n.*; —ánky *pl. m. et f.* Freudenfest *n.*, Jubel *m.*, Freudenmahl *n.*; —ati se (*imp.* raduj se!) čemu, nad čím, z čeho, v čem sich freuen, frohlocken.

řadovati trinken; zechen; 2. sich auf einen Baum niederlassen (von Fasanen).

radov-ky *pl. f.* Mahl beim Kirchgange der Wöchnerin; —ník *v.* radostník.

řadovník, a *m.* Zechbruder *m.*; ř., u (ökon.) Drillmaschine *f.*

řadov-ý *adj.* Linien-, regulär; —é slovo Schlagwort *n.*; —é číslo Poštenzahl *f.*; (grm.) *pl.* —á čísla (—ná čísla) Ordnungszahlen; *Ordinalia pl.*; ř. koráb Linienschiff *n.*; —é vojsko reguläres Militär, Linientruppen.

rádo-žil, a *m.* Lebemann, Bonvivant *m.*; —živý *adj.* lebensfroh.

radšì *adv. comp.* lieber *v.* radèji.

radůstka *f.* kleine Freude.

radvanec, nce *m.* Radberge *f.*, Schubkarren *m.*; 2. r. Freudenkuchen *m. v.* radovanec. [wirbel *m. Chondrilla.*

radýk, u *m.* Wegekraut *n.*, Sonnenwirbel

radža *m.* Radscha (Raja) *m.* (ein ostindischer Fürst). Radreif *m.*

ráf, u *m.* (z něm. Reif) Radschiene *f.*,

raf-ák, a *m.* Schmecker *m.* (Nase); —ati (-ám) *sl.* den Flachs riffeln; r. se s kým mit einem zanken (raufen).

raf-íček, čku *m.*, —ika, —ička *f.*, —ije *f.* Schreibgriffel *m.*, Rechenstift *m.*; 2. Uhrzeiger *m.*; 3. Zuchtrute *f.*; —ijec, jce *m.* Zeichenschiefer *m.*

rafin-ace *f.* Raffination *f.*; —áda *f.* Raffinade *f.*; —árna *f.* Raffinerie *f.*; —ovaný raffiniert; —ovati raffinieren.

rafnouti něco raffen, ertappen, ergreifen, erhaschen.

rafovati das Rad beschienen.

ráhno. rahénko *n.* Raa, Schiffstange *f.*

raholec, lce *m.* (= Rührholz) Leimraholina *f. v.* rašelina. [stange *f.*

rach-áč *m.* Quarrer *m.*; —áček *m.*, —ička *f.*, —lík *m.* Schelle *f.*; —ati (-ám) röcheln; grunzen; quarren; žáby —ají die Frösche quarren o. röcheln.

rach-ejtle, —etle *f.*, *žrt.* rachomejtle *f.* (*it.* rachetta) Rakete *f.*, Schwärmer *m.* (im Feuerwerke).

rachna *f.* Sau *f.* (rochna, hrochna); 2. Schnauze *f.*; 3. Zänkerin, Keiferin *f.*

rachocení *n.* das Poltern; fig. staré r. altes Rumpelzeug.

rachot, u *m.* Geräusch, Getöse *n.*; r. hromu das Rollen des Donners, Donnergerolle *n.*; —a *f.* (stará r.) altes Rumpelzeug *n.*; alte Schachtel (v. alten

Weibern); r. fig. (práce) Ackerei *f.* (Arbeit); —iti (*imp.* rachot!) nöcim rumpeln, poltern; hrom —i der Donner rollt; r. se rummeln; —ivý, —ný *adj.* polternd.

racht-áč, e *m.* Klapperwerk, Rollwerk *n.*; —ačka *f.* Krachente *f.*; Krachgans *f.*; 2. *v.* řehtačka; —ati (-ám) klappern; 2. krachen; —avý *adj.* klappernd.

rachy! *int.* krach! (Rabengeschrei); 2. quarr! ratsch! (Froschgeschrei).

ráj, e *m.* Paradies *n.*

rajdna *f. v.* rejdna.

rajka *f.* Paradiesvogel *m. Paradisea*; 2. Reiher *m.* (am Damenhute).

rajkrabí *m.* Raugraf *m.* (vlt.).

rájov-ec, vce *m.* Paradiesbewohner *m.*; 2. r. (Fisch) Makropode *m. Polyacanthus opercularis*; —ka *f.* Paradiesapfel *m. Lycopersicum.*

rajský *adj.* Paradies-; paradiesisch; r. pták Paradiesvogel *m.* (rajka); —é jablko Paradiesapfel *m.* (rájovka); Margrantenapfel, Granatapfel *m.* (granátové jablko).

rak, a *m.* Krebs *m. Cancer, Astacus* (zool.); 2. (astr.) Krebs *m.*; 3. (med.) Krebs *m.*; Krebskrankheit *f. Cancer*; Skirrhus *m.* [gewordene Speise.

rakanina *f.* eine zerfochte gallertig

rakař *m.* Krebsfänger *m.*

raket-a, —le, e *f.* Rakete *f.*; —árna *f.* Raketenfabrik *f.*; —ník, a *m.* Raketeur *m.*; r., u *v.* rakytník.

rakev, kve *f.* Sarg *m.* [*Croton m.*

rakomor, a *m.* (bot.) Kreisblume *f.*

rákon, a *m.* (zool.) Waschbär *m.*

rákos, u *m.* (*et* r., i *f.*), —í *n.* Rohr, Schilf *n.*; Schilfrohr *Arundo donax, A. phragmites.*

rákos-ině *n.* Rohrdickicht, Rohricht *n.*; —iti berohren, schilfen; —ka, —nice *f.* Rohrstab *m.*, Rohr *n.*; —níček, čka *m.* Rohrkäfer *m. Donacia*; —ník, a *m.* Rohrflechter, Rietbinder *m.*; 2. Rohrammer *f.*; 3. Rohrsänger *m.*, Schilfsänger, Rohrspatz *m. Calamodyta* (*Motacilla*) [*Sylvia*] *arundinacea* (Vogel); r., u *m.* Rohrnagel *m.*; 2. Rohrhobel *m.*; —okam, u *m.* Arundinit, Rohrstein *m.*; —ovati (strop) mit Rohr (Schilf) decken, berohren; —ovitý *adj.* rohrartig; —ový *adj.* Rohr-, Schilf-; r. strop Rohrdecke *f.*

rákoš *m. sl.* Lärm *m.*, Getöse *n.*; 2. Zusammenkunft *f.*

rakov-ice *f.* Bandweide *f.*; 2. Muschel *f.*; *pl.* —ičky die Krebssteine; —ina *f.* Muschelschale *f.*; Krebsschale *f.*; 2. (med.) Krebsgeschwür *n.*, Krebsschaden *m. Carcinoma n.*; 3. *pl.* —iny Muscheltiere, Schaltiere; 4. Krebssteine; —ka *f.* Netz zum Krebsfangen; —nice *f.* Krebsgeschwür *n. v.* rakovina; —ník, u *m.* Krebsbach *m.*

rakožravý *adj.* krebsfräßig.

rakúvka *f.* Krebstein *m.*

rakvice *f. sl.* Muschel *f. v.* rakovice; 2. *v.* rakov. [lein *n.*

rakvič-í *n.* Knieholz *n.*; —ka *f.* Sarg-

rakyt-a, —í, —ině *v.* rokyta *etc.*; —ník, u *m.* Sanddorn, Stechdorn *m.*, Pferdedorn *m.*, Strauchklee *m. Hippophae.*

rám, u, —ec, —ce, —ek, —ku, —eček, čku *m.* Rahmen *m.*

rambucha *f. v.* Rimbuch.

rámě, *gen.* ramene *n. v.* rameno.

rámec, mce *m. v.* rám.

ramen-áč *m.* ein Breitschultriger; 2. Riegel am Schemetore; —áček, čka *m.* der Bogen im Ofenloche; —ář *m.* Achselträger *m.*; —atý *adj.* armig, großschulterig; —ce *n. v.* náramennik; —ejš *m.* Armfüßler, Nepifüßler *m. Cephalopodus*; —í *n.* die Arme, Schultern; —ice *f.* Achselbinde *f.*; —ní *adj.* Schulter-, Achsel.

rameno *n.* Arm *m.*; 2. Achsel *f.*, Schenkel *m.*

raminko *n. dim.* Ärmchen *n.*

rámkář *m.* Rahmenmacher *m.*

ramlí *n.*, ramlové dříví [Rammlinge] Prügelholz, Astholz *n.*, Abraum *m.*

raml-ice *f.* Setzhaje, Mutterhaje *m.*; —ík, a *m.* Rammler *m.*; —ovati se (honcovati se) rammeln (v. Hasen).

ramov-ačka *f.* Hacke *f.*; Harke *f.*; —adlo *n.* (b. Tischler) Rahmhobel *m.*; —ati [räumen] unnütze Äste abhauen; kappen; ausraufen, ausretten; den Pferden die Zähne scharfen. [—í *n.* Äste *pl.*

rámov-ati, za.... einrahmen (ein Bild); **ramovka** *f.* das Hacken.

rámovka *f.* Rahmjage *f.*

rampa *f.* Rampe *f.* [Kerl.

řampák, řampal, a *m.* ein robuster

ramplík, u *m.* Schelle *f.* (rachlík).

rampouch, u *m. v.* ropouch; 2. *sl.* [Armbogen] Schwibbegen *m.*

rampucha *f. v.* ropucha.

rámus, u *m.* Lärm *m.*, Tumult *m.*, Geschrei *n.*; to jsou —y! das sind Streiche!

rána (*inst.* ranou, *gen. pl.* ran) *f.* Wunde *f. vulnus*; Streich *m.*, Schlag, Hieb *m.*; fig. Übel *n.*; Unglück *n.*; Schuß *m.*; Ladung *f.*; Knall *m.*; na ráně im Wurf; ten dům leží na ráně dies Haus liegt (steht) auf dem Anlauf; přijíti komu na ránu in den Wurf kommen; pro pět ran! um Gottes Willen!

ranař *m. v.* ranhojič.

ranc, e *m. v.* rance; 2. *sl.* Falte *f.*

ranci *f.* Ranzion *f.*, Lösegeld *n.*, Brandsteuer *f.*; 2. *v.* rance.

rancovati fallen. [r. *f.* Ranze *f.*

randa *m. et f.* Herumläufer *m.*; ein;

randál, u *m.* Radau *m.*, Spektakel *n.*, Hetz *f.*

randati (-ám) knurren; 2. herumlaufen.

rande *n.* (*dim.* randíčko *n.*), Stelldichein *n.*, Rendezvous *n.* [zettiges.

ráně, ěte *n.*, ňatko *n.* etwas Frub-

ran-ec, nce, —čík, u *m.* Ranzen *m.*, Felleisen *n.*, Wanderjack *m.*

ranečnice *f.* Patrontasche *f.*

ranén, a, o, —ý verwundet; r. mrtvici vom Schlage getroffen; r. (—ec, nce *m.*) ein Verwundeter, Blessierter.

ranet-a, —ka *f. v.* reneta.

ranhoj, —ič, —itel *m.* Wundarzt *m.*, Chirurg *m.*; —ičství *n.* Wundarznei *f.*, Chirurgie *f.*

ranice *f. sl.* Kelndel *m.*

ran-ič, —itel *m.* Verwunder *m.*
raníčko *adv.* sehr früh.
ranīti (-ím, íš, í, *imp.* raň!) koho *acc.* něčím (v hlavu, do nohy, r. v srdce atd.) verwunden; se sích; 2. r. etwas zeitlich tun; zeitlich aufstehen.
ranka *f.* kleine Wunde *f.*
ranlék, a, ranlékař *m. v.* ranhoj.
ranní *adj.* Früh-, Morgen-; r. záře, r. červánky Morgenröte *f.*
ranník, u *m.* Günsel *m. rstl.*; r., a *m.* ein Verwundeter.
raný *adj. st.* Wunde-; r. lékař *st.* Chirurg *m. v.* ranhoj; raná lékařství *st.* Chirurgie *f.*
ráno *n.* der Morgen, die Frühe; *adv.* r., na r. frühzeitig; r., z rána, za rána des Morgens; in der Frühe; za rána bei Zeiten; od rána do večera von früh bis in die Nacht; časně ráno früh Morgens; kdo ráno vstává, tomu Bůh dává, die Morgenstunde hat Gold im Munde.
rano-cel, e *m. v.* jitrocel; —celný *adj.* wundenheilend.
ranoch, a, ranoš, e *m. v.* ranouš.
ranolík, a *m. v.* ranlék, ranhoj.
ranouš, e *m.*, ranoušek, ška *m.*, ranoušťě, ěte *n.* Frühkind, bald nach der Hochzeit geborenes Kind; 2. der frühzeitig aufsteht. [nützen.
ranovati *sl.* den Morgen wozu be-
rant, u *m.*, *pl.* —y Mutwille *m.*; —iti *et* r. se mutwillig treiben.
rantoška *f.* Butterfaß *m.*
raný *adj.* früh, frühzeitig; frühreif.
řap, u *m.* der Stiel, Griff am Eßbesteck.
řap, u *m.* Blatternarbe *f.* (*sr.* vráp).
řapa *f.* Salzsole *f.*, Kochsalzwasser *n.*
řapák, a *m.* ein plumper Mensch; 2. Blaufrühe *f.* (mandelík); r., řapák, u *m.* (chřapák) große Nase; der Rüffel.
řapav-ina *f. v.* řap; —ý *adj.* blatternarbig.
řápek, pku *m.* Löffelschale *f.*; 2. Trinkkanne ohne Deckel; 3. Terjeidel; 4. Sauggefäß *n.*; 5. Kannenröhrchen *n.*; 6. Pipe *f.*, Hahn am Fasse; 7. Obststiel.
řapidní *adj.* rapid.
řapík, u *m.* Blattstiel *m. petiolus.*
řapina *f. v.* řap.
řápka *f. mor.* Rübe *f.* (Rabi).
řapk-a *f.*, —ač *m.* Ratsche *f.*, Klapper *f.*; —ati (-ám) *sl.* krachen; klappern; —avý *adj.* klappernd.
řapot, u *m. st.* Geklapper *n.*; —ač *m.* Schwätzer *m.*; r., —ačka *f.* Klappermühle *f.*; —ati, —iti klappern.
řapouch, a *m.* ein Blatternarbiger; 2. *v.* ropouch.
řapovina *f. v.* řap. [Rapulare *n.*
řaptulář, řapulář *m.* Schmierbuch,
řarach, a *m.* rarášek, ška *m.* Dämon *m.* (im Wirbelwinde); 2. der Teufel, Höllenfürst *m.*, böser Geist.
řarita *f.* (vzácnost) Rarität *f.*
řaroh, a *m.* Würgfalke *Falco sacer.*
řarožný *adj. sl.* ausgelassen.
řas, a *m.* Abdecker, Schinder, Wasenmeister *m.*; fig. ein Unbarmherziger; jdi k řasu! geh zum Henker!
řasa, řasa *f.* (*pl.* řasy) Augenwimper *f.*; 2. Kätzchen an Bäumen; Blüte des Haselnußstrauches; 3. Rispe b. Hafer; 4. Meergras, Seegras *n. Alga, Ulva*; ř. sušená (pásemnice, vocha) Wasserriemen *m. Zostera marina*; ř. potoční Wasserfaden *m. Conferva*; ř. rybničná Wasserlinse *f. Lemna*; ř. bahenní Wasserstern *m. Callitriche*; 5. Heidekraut *n.* (ř., břasa, vřasa, vřes) *Erica* (*Calluna*); 6. Falte am Kleide.
řasati (-ám) *st.* falten.
řasík, u *m.* Jod *n.*
řas-ík, a *m. v.* řas; —iti koho schinden, martern; in Schrecken setzen.
řas-ka *f.* Schinderin *f.*; 2. Plagerin *f.*; —kobylka *m.* Viehracker *m.*
řáskovati plissieren (Näht.).
řasnat-ěnka *f.* Fächerkoralline *f. Flabellaria*; —ý, řasnatý *adj.* faltenreich.
řásně *f.* Falte *f.*; 2. *v.* třásně.
řásnice *pl. f.* Augenwimpern.
řasnice *f.* Rauhweizen *m.*
řásniti falten.
řasno *n.* Franse *f.*; —křídlý *adj.* fächerflügelig; —křídlí *pl. Strepsiptera*; —vka *f.* (houba) Blätterschwamm *m. Agaricus.*
řasný, řásný *adj.* faltenreich, faltig; **rasocha** *f. v.* rozsocha. [weit.
rasov-ání *n.* Racken *f.*; —ati das Schindergewerbe treiben; plagen; pfuschen; r. se s čím sich racken; —ina *f.* Schindfleisch *n.*; 2. Magenkratzer, Halskratzer *m.*, schlechter Wein oder Branntwein); —ště *n.* Schindanger *m.*; —ka *f. v.* raska; —na *f.* Abdeckerei *f.*, Schinderhaus *n.*; —ský *adj.* Schinder-; —ství *n.* Abdeckerei *f.* (Gewerbe); 2. fig.
rastrovati rastrieren. [Plagerei *f.*
raš *m. v.* haras.
rašelin-a *f.* Torf *m.*, Torferde *f.*; —ec, nce *m.* Rasenetsenstein *m.*; —ště *n.* Torfgrund *m.*; —ový *adj.* Torf-.
rašín, a *m.* Sprößling *m.*
rašiti *et* r. se ausschlagen, treiben, knospen (v. Bäumen). [sp.) Eichelaß *n.*
raška *f. mor.* Rotkehlchen *n.*; 2. (Karten-
rašm-a *f. sl.* zerlumptes Weib; —ák, a *m. st.* zerlumpter Mensch.
rašpl-e *f.* Raspel *f.*; fig. stará r. alte Raspel, alte Schachtel (v. alten Weibern); —írna *f.* Raspelhaus *n.*; —ovati raspeln; —ovina, *pl.* —oviny
raf, ti *f. v.* ratisť. [Raspelspäne *pl.*
rafafák, u *m.* große Nase.
rata, e *m.* (= orataj) Ackermann *m.*, Meier *m.*, Schaffer *m.*; 2. Kriegsmann *m.*; —e *f.* Meierei *f.*; —na (ratejna) *f.* Gesindstube *f.*; Wachstube *f.*; —ník, a *m.* Meier, Schaffer *m.*; —ství *n.* Schafferei *f.*; Meierhof *m.*
rát-anice *f.* Rechnerei *f.*; —ati (-ám) *sl.* (raiten), rechnen.
ratej *etc. v.* rataj. [Tiere).
ratice *f. v. sl.* gespaltene Klaue (der
ratifik-ace *f.* Ratifikation *f.*; —ovati ratifizieren.
ratišť, ti *f.* der Speer, Spieß; *vn.* **ratišt-ě** *n.* Spießstange *f.*; Lanze *f.*; —ník, a *m.* Spießträger, Lanzier *m.*

ratlík, a *m.* (krysáček) Rattenfänger *m.*
ratolesť, tí *f.* Zweig *m.*; Sprößling *m.*, Ast *m.*; Linie *f.* (einer Familie).
ratolest-i *n.* Gezweige *n.*; —iti Zweige bekommen; —ný *adj.* zweigig.
raubíř *m.* (*germ.*) Räuber *m. v.* lupič, loupežník.
řava *f.* (řev, vřava) Getöse *n.*, Lärm *m.*
raveň, vně *f. v.* roveň, rovina.
řaviti Getöse machen.
ráz, u *m.* Schlag, Hieb, Stoß *m.*; 2. Gepräge *n.*; Münzschlag *m.*; 3. Typus *m.*, Eigenart *f.*, Charakter *m.*; r. hovězího dobytka Rasse *f.*, Viehschlag *m.*; 4. Teil *m.*; 5. Honigpresse; Wachspresse *f.*; na r. komu přijíti in den Wurf kommen; r. na r. Schlag auf Schlag; k —u hotov schlagfertig; r. *sl.* einmal; einst; ráz — dva eins — zwei! —em *adv.* plötzlich, auf einmal, Knall und Fall; —em osmé hodiny Schlag acht Uhr.
razení *n.* das Raten.
razha *f. v.* rozha.
raz-ící stroj *n.* lis Stoßwerk *n.*, Prägewerk *n.*; —ič *m.* Präger, Münzer *m.*; —idlo, —itko *n.* Prägestamvilie *f.*
raziti (-ím, -íš, -í, *imp.* raz!) schlagen; führen; durchdringen; r. cestu, dráhu den Weg bahnen; die Bahn brechen; 2. r. peníze Geld prägen, münzen; 3. r. *mor.* ranzig sein; stinken; r. se oč anstoßen.
rázn-ě *adv.* energisch; —ost *f.* Energie *f.*, Tatkraft, Entschiedenheit *f.*; —ý *adj.* schlagkräftig, tüchtig; energisch, nachdrücklich.
rázo-datný *adj.* charakteristisch; —jevný *adj.* typisch; —měr, u *m.* Perkussionsmaschine *f.* [*adj.* Charakter-.
rázov-itý *adj.* charakteristisch; —ý
rázporek, rku *m. v.* rozparek.
razsocha *f. v.* rozsocha.
razvor, razvora *v.* rozor.
ráž, e *f.* Rage *f.* (fr.), Wut *f.* (přišel do —e, v —i).
ráž, —ek, žku *m.*, —ka *f.* Kügelchen *n.*; Kaliber *n.*; Schlossfenstein *m.*; *pl.* —e *st.* Hoden.
ráž-ba *f.* Prägung *f.*, —ebné, ého *n.* Prägungsgebühr *f.*, P.-aufschlag *m.*; —ení *n.* das Prägen; r. peněz Münzschlag *m.*
rážkovka *f.* Kugelpilz *m.* *Sphaeria.*
ráž-livý *adj.* durchdringend; —nice *f.* Schlagmaschine *f.*; —ný *adj.* gewichtig.
rci ! *imper. v.* říci.
rčení *n.* das Sprechen; 2. Spruch *m.*, Sentenz *f.*; 3. Sprechart *f.*
rdělý *adj.* rot.
rdění *n.* das Erröten.
rdes-en, snu *m.*, —no *n.* Knöterich, Wegerich, Wegetritt *m.* *Polygonum.*
rdest, u *m.* Samenkraut *n.* *Potamogeton.*
rděti se *v.* rděti se.
rdin, u *m.* Rubin *m.*
rditi so (rdím se, rdíš se, rdí se, *imp.* rdi se!) sich röten, erröten.
rdousiti (*imp.* rdousi!) koho *acc.* würgen, drosseln. [tečník) Reaktionär *m.*
reak-ce *f.* Reaktion *f.*; —cionář *m.* (zpá-
realista *m.* Realist *m.* [schule *f.*
reál-ka *f.*, —ní, (—ná) škola Real-
řebčík, u *m.* (korunka) Kaiserkrone, Kronblume, Schachblume *f.* *Fritillaria.*
rebel, a *m.* Rebell *m.*; —ant, a *m.* Rebellant *m.*; —ie *f.* Rebellion *f.*
řebárko *n. v.* řebro; —vati rippen.
řebernatka *f. v.* žebernice.
řebř, e *m.*, —í *n. st.* Leiter *f.*; Leiterwerk *n.*
řebříček, čku *m.* kleine Leiter; 2. Schafgarbe *f.*, Garbenkraut *n.* *Achillea*
řebřík, u *m.* die Leiter. [*millefolium.*
řebřín-a *f.* Wagenleiter *f.*; 2. Raufe, Heuraufe *f.*; —ový vůz Leiterwagen *m.*
řebřiti se *st.* abschüssig fahren; schleudern (v. Schlitten).
řebro *n.* (žebro) die Rippe; —vina *f.* Rippenfleisch *n.*; —vý *adj.* Rippen-.
rebus, u *m.* Rebus *n.* (*m.*).
recens-e *f.* Rezension *f.*; —ent, a *m.* Rezensent *m.*
recepis, u *m.* Rezeptisse *n.*
recept, u *m.*, předpiska Rezept *n.*
reces, u *m.* Rezeß *m.*
říci *st. v.* říci.
řeck-ý *adj.* griechisch; —é seno griechisches Heu, Bockshorn *n.* *Trigonella foenum graecum.*
řeč, i *f.* Sprache *f.*; 2. Rede *f.*; 3. Gerücht, Gerede *n.*; 4. Gespräch *n.*; ř. činiti, ř. držeti, ř. míti, ř. postaviti eine Rede halten. [(*Caulinia*).
řečanka *f.* (bot.) Najade *f.* *Najas*
řečený gesagt, genannt.
řečice *f. v.* říčice; 2. ř. *v.* říčka.
řečík, u *m.* Pistazie *f.* *Pistacia.*
řečírna *f. sl. v.* hovorna.
řečisko, řečiště *n.* Flußbett *n.*, Strom-
řečitý *adj.* gesprächig. [bett *n.*
řečivod, a *m.* Stimmführer *m.*; ř., u *m.* Redeführung *f.*
řečmo *adv.* *recitativo* (it.).
řečn-ice *f.* Rednerin *f.*; —ický *adj.* rednerisch, Redner-; —ictví *n.* Redekunst, Rhetorik *f.*; 2. Redneramt *n.*; —ík, a *m.* Redner *m.* (lt. *Orator*, gr. Rhetor); —iště *n.* Rednerbühne *f.*; —iti (-im, *imp.* řečni!) eine Rede halten; —ivý *adj.* redselig.
řečňov-anka *f.* Deklamationsstück *n.*; —ati *v.* řečniti. [sprächig.
řečný *adj.* beredsam; mündlich; ge-
řečtin-a *f.* griechische Sprache *f.*, —ář *m.* Helleniſt, Gräkolog *m.*
redak-ce *f.* Redaktions- *f.*; —ční *adj.* Redaktions-; —tor, a *m.* Redakteur *m.* redigovati redigieren.
ředč-ina *f. v.* ředina; —iti (*imp.* —i!) něco *st.* schütter, dünner machen.
řed-idlo, —itko *n.* das Richtholz; —ina *f.* Schütterheit *f.*; 2. Nachbier *n.*, Kofent *m.*, Glattwasser *n.*; kde je mnoho chudiny, tam se vaří řediny arme Leute kochen mit Wasser.
ředitel, e *m.* Direktor *m.*; Dirigent *m.*; —ka *f.* Direktorin, Direktrice *f.*; 2. Direktionslinie *f.* *Directrix f.*; —na *f.* Direktionskanzlei *f.*; Direktoriat *n.*; Präfektur *f.*; —ský *adj.* Direktions-;

—ství *n.* Direktion *f.*; —stvo *n. coll.* Direktorium *n.*

řediti (-im, *imp.* řeď!) něco dünn, schütter machen; verdünnen. [*sativus.*

ředkev, kve *f.* Rettich *m.* *Raphanus*

ředkvář *m.* Rettichmann *m.*; —ička *f.* Radieschen *n.* *Radicula*; —ičkářka *f.* Rettichweib *n.*; —iště *n.* Rettichfeld *n.*; —ový *adj.* Rettich-.

ředlo *n. v.* hředlo, hřídlo.

řednouti dünn, schütter werden; felten

ředšina *f. v.* ředina. [werden.

reduk-ce *f.* Reduktion *f.*; —ovati reduzieren. [doutenhauš *n.*

redut-a *f.* Redoute *f.*; —ovna *f.* Re-

refakce *f.* Refaktie *f.*, Refaktion *f.* (srážka, sleva). [jaal in Klöstern.

refektář *m.* Refektorium *n.*, Speise-

refer-át, u *m.* Referat *n.*; —ent, a *m.* Referent *m.*; —ovati referieren.

reflek-se *f.* (reflexe) Reflexion *f.*; —tovati reflektieren.

reform-a *f.* Reform *f.*; —ace *f.* Reformation *f.*; —átor, a *m.* Reformator *m.*; —ovali reformieren; —ovaný *m.* ein Reformierter.

regál, u *m.* Regal *n.*

regiment, u *m.*, pluk Regiment *n.*

registr, u, registřík, u *m.* Register *n.*; —átor, a *m.* Registrator *m.*; —atura *f.* (spisovna) Registratur *f.*; —ovati registrieren.

regul-ace *f.* Regulation *f.*; —aš *m. sl.* Linienzoldat *m.*; —ovati regulieren.

rehabilit-ace *f.* Rehabilitation *f.*; —ovati rehabilitieren.

řehák, a *m.*, *dim.* řeháček, čka *m.* (řehek, rehek, hka *m.*) Rotschwanz *m.*, Rotschwänzchen *n.* (Vogel) *Ruticilla ery-*

řehnití *v.* řehniti. [*thaca.*

řehol-a, —e *f.* Regel *f.*; Orden *m.*; —iti schwatzen (*v.* řehniti); —ka *v.* řehola; 2. *v.* řeholnice; —ní *adj.* Ordens-; —nice *f.* Ordensfrau *f.*, Chorfrau *f.*; —nictvo *n.* Ordensstand *m.*; —ník, a *m.* Ordenspriester *m.*; Klosterbruder *m.*; Chorherr *m.* [fichern.

řehoniti (*imp.* řehoň!) plappern; ř. se

řehot, u *m.* Gewieher *n.*; —a *m.* unmäßiger Lacher; —ati (3. -á *et* řehoce) wiehern; 2. schwatzen; 3. quarren (v. Fröschen) *v.* skřehotati; 4. klappern, rauschen; ř. se fichern.

řehť, u *m.* Gewieher *n.*; 2. Gelache *n.*; —ač *m.* Wieherer; Lacher *m.*; —ač *m.* Schlotterapfel *m.*, Klapperapfel *m.*; —ačka *f.* Lacherin *f.*; 2. Schnarre *f.*, Ratsche *f.*; 2. fig. gutes Mundstück.

řehť-ati (-ám, áš, á *et* řehtí, eš, e) wiehern (von Pferden); ř. něčím klappern; ř. se fichern; —avý *adj.* wiehernd; klappernd; fichernd; — na *f.* die Lacherin.

řechniti (*imp.* řechni!) *st.* zanken,

řechtačka *f. v.* řehtačka. [schelten.

řej *m.* Reigen *m.*, Vortanz *m.*, Vorreihen *n.*; 2. (řej *f.*) Tummel, Wirbel *m.*; buntes Treiben.

řejč *m. v.* rýč.

řejd, u *m.* Fahrt *f.* (Ritt *m.*); 2. Tummel *m.*; *pl.* —y Mutwillen; Umtriebe; 4. r. krummer Weg; 5. Umlauf *m.*; 6. Wagenachse *f.*; 7. Geleis *n.*

řejd-a *f.* Rede *f.*; 2. Herumschwelferin *f.*; —ář *m.* Reder *m.*

řejd-il, a *m.* (—idlo *m.*) Tummler *m.*; —iště *n.* Tummelplatz *m.*; —iti (*imp.* -i!) herumtummeln; sich herumtummeln; herumschwelfen; —ivý *adj.* unruhig, tummelnd; —na *f.* Schlüsselring *m.*

řejdov-ačka *f.* (Redowa) Tummeltanz *m.* (2/4 Takt); —ák, a *m.* Tummeltanz *m.* (3/4 Takt); —ati (vůz atd.) lenken, umwenden *v.* řejdíti; —ný *adj.* lenkbar.

řejfina *f.*, řejfink, u *m.* Schwungbaum *m.*

řejha *f.* Rinne *f.*, Wasserfurche *f.*; r. na čele Riege, Falte *f.*, Runzel *f.*

řejhan, a *m.* Vagabund *m.*

řejholec [=Rührholz], lce *m.* Rührnagel *m.*; 2. Rigole (Riole) *f.*, Abzugsgraben *m.*

řejhov-adlo *n.* Riolpflug *m.*; —ání *n.* Kannelierung *f.*; —ati riolen; riefen; kannelieren; —ané dělo gezogene Kanone; —ník, u *m.* Paufterrad *n.*

řejchtati *v.* řehtati, řehotati.

řejka *f.* Reuthacke *f.*, Reutspaten *m.*; 2. r., —an *vn.*

řejkání *n.* (v řečtině) Rhotazismus *m.*

řejkant, rejchan, u *m.* (b. Web.) die

řejkati (-ám) ratschen. [Scherlatte.

řejkotný *adj.* gewendig; läufig.

řejkrabí *m.* Raugraf *m.* (vlk.).

řejl, e *m.* Stock, Klotz, Block *m.*

řejna *f.* Segelstange, Rabe *f.*; 2. eine Mutwillige; 3. *vulgo* Sau *f.*

řejnčík, u *m.* rheinischer Gulden.

řejnok, a *m.* [nejnok = Neunauge] Roche *m.* *Raja* (Fisch); r. mlunný Zitterrochen *m.*

řejr-a *f.* Reihentanz *m.*; *pl.* —y Tummel *m.*; —ati (—ám) in Reihen tanzen; fig. treiben.

řejs, u *m.* Reisholz *n.* (Vogelst.).

řejsek, ska *m.* Spitzmaus *f.* *Sorex.*

řejsov-ací, —ní *adj.* Reiß-, Zeichen-; r. deska, r. prkno Reißbrett *n.*; —adlo *n.* Reißzeug *n.*; —ák, u *m.* Reißhaken *m.*; Reißmesser *n.*; —ání *n.* Linearzeichnung *f.*; —ati něco zeichnen, reißen; —ka *f.* Reißbrett *n.*; —na *f.* Zeichensaal *m.*; —nictví *n.* Zeichenkunst *f.*; —ník, a *m.* Zeichner, Abreißer *m.*

řejstřík, a *et* u *m.* Register *m.*

řejt, u *m.* Reut *n. v.* paseka; 2. [Röte] eine braunrote Farbe (*srv.* rét, ryt).

řejtati (-ám) *v.* řehotati.

řejthar, a [*z něm.* Reiter] *v.* jezdec.

řejž-ák *m.* Reißbürste *f.*; —e *f.* Reis *m.* *Oryza*; —ště, —oviště *n.* Reisfeld *n.*; —ovec *m.* Reisbrei *m.*; Reisstrohhut *m.*; —ovice, —ovka *f.* Arrak *m.*; —ovina *f.* Reisstroh *n.*; —ový *adj.* Reis-; —ová kořalka *v.* řejžovice.

řek, a *m.* [Řeka *m.*] Held *m.*

řek, u *m. st.* Silbe *f.* [*rio*).

řeka *f.* Fluß *m.* (lt. *flumen*, span.

řeknu, eš, e, *min.* řekl, a, o, *imp.* řekni!) *v.* říci.

řekočist, u *m.* Bagger *m.* (hrabadlo).

rekopěvec, vce *m.* Heldensänger *m.*
řekopis, u *m.* Flußbeschreibung *f.*
řekot, u *m.* Gerede *n.*
rekov-ný, —ský *adj.* heldenmütig, heroisch; r. čin Heldentat *f.*; —ství *n.* Heldenmut, Heroismus *m.*
rekrut, a *m.* Rekrut *m.*; —nik, a *m.* Werber *m.*; —ovati rekrutieren; —týrka *f.* Rekrutierung, Assentierung *f.*
rektor, a *m.* Rektor *m.*; —át, u *m.*, —ství *n.* Rektorat *n.*, Rektorswürde *f.*
rekvie *f. pl.* Requiem *n.*
rekyně *f.* Heldin *f.* [relativ.
rela-ce *f.* Relation *f.*; —tivní *adj.*
releg-ace *f.* Relegation *f.*; —ovati
reluice *f.* Reluition *f.* [relegieren.
réma *f. v.* rýma.
řemdih, u *m. st.* Kolbe *f.*
řemditi *st.* poltern. [Riemen *m.*
řemen, e *et* u *m.*, —ec, řemének *m.*
řemenář *m.* Riemer *m.*; —ský *adj.* Riemer-; —ství *n.* Riemerhandwerk *n.*
řemen-í *n.* Riemenzeug *n.*; —ice *f.* Riemenblume *f.*; 2. Riemenleder *n.*; —ík, a *m. st. v.* řemenář.
řemesln-ice *f.* Handwerkerin *f.*; 2. Handwerkerherberge *f.*; —ický, —ičí *adj.* Handwerker-; —ická hospoda Herberge *f.*; —ík, a *m.* Handwerker *m.*; —ý *adj. st.* künstlich.
řemeslo *n.* Handwerk *n.*; ř. zámečnické Schlosserhandwerk *n.*; ř. dělati n. provozovati ein Handwerk treiben oder betreiben; ř. ein wandernder Brauergesell; —znalství *n.* Technologie *f.*
reminiscence *f.* Reminiszenz *f.*
remiz, u *m.*, —ek, zku *m.* (mlází) *f.* Remise *f.*, Gebüsch *n.*; —a *f.* (vozovka, kolna) Wagenremise *f.*
řeml, u, —ík, u *m.* (Mühl.) Tragschwelle *f.*; —ice, —ík *v.* ramlice, —ík.
remtati (-ám) nagen.
remunda *f.* Remonte *f.*, Soldatenpferde; fig. Widerbellerin *f.*, Mauldrescherin *f.* [tion *f.*
remunerace *f.*, odměna Remunera-
řemyk, u *m. v.* řemen.
rem-yš, e, remíz, a *m.* (*z něm.* Röhrmeise) Beutelmeise *f.* *Parus pendulinus v.* moudníček.
remz-ati, —iti *st.* plappern; plaudern; —ula *f.* Plapperer in *f.*
ren, a *m.*, —ář, —ec, nce *m.*, sob Renntier *n.* *Cervus tarandus.*
renčák, u *m. mor. v.* rejnčík.
rendl-ice *f.*, —ík, u *m.* Reindel *m.*, Kochtiegel *m.*
renet-a, – ka *f.* (královka = jablko) Reinette *f.*, Königapfel *m.*
renta *f.* Rente *f.*
řep-a *f.* Rübe *f.* *Rapa* (*Brassica rapa*); ř. cukrová (cukrovka, cvikla, burák) Zuckerrübe, Runkelrübe *f.* *Beta cicla*; —ák, u *m.* Rübs *m.*, Rübenraps *m.*; —anec, —ánek, nku *m.* Rübenkuchen *m.*; —ař *m.* Rübenbauer *m.*; —aření, —ařství *n.* Rübenbau *m.*; —oviště *n.*, řepná země Rübeland *n.*
repar-atura *f.* Reparatur *f.*; —ovati reparieren.
repart-ice *f.* Repartition *f.*; —ovati repartieren.
řepeň, pně *f.* Spitzklette *f.* *Xanthium.*
řepčiště *n. v.* řepkoviště.
repet-a *m.*, —il, a *m.* Plapperer *m.*; —áč *m.* (*vulgo*) Mühle *f.*; —ati se (3. -á) zittern.
repetice *f.* Repetition *f.*
repet-ilka *f.* Plapperin *f.*; Maulwerk *n.*, Plapperwerk, Plappermaul *n.*; —iti (*imp.* repeť!) plappern, plaudern.
repetýrk-a *f.* Repetiergewehr *n.*; —ky *pl. f.* Repetieruhr *f.*
řep-ice *f.* Becher *m.*; Trinkschale *f.* (*srv.* řápek); ein Maß; zwei Gaufen; Rübsamen, Rübs *m.*; —ičck, —ík, u *m.* Odermennig *m.*, Leberklette *f.* *Agrimonia*; —inka *f.* Repsdotter *m.* *Repistrum*; —iště *n.* Rübenacker *m.*; —iti aufkleben; ř. se aufkleben.
řepk-a *f.* Raps, Rübs, Rübsamen *m.* *Brassica oleifera*; —oviště *n.* Rübfeld *n.*; —ový *adj.* Rüb-; ř. olej Rüböl *n.*, Rübsamenöl *n.*; ř. semeno Rübsame
replika *f.* Replik *f.* [*m.*, Rübsen *m.*
řepn-ík *v.* řepánek; —ště *n. v.* řepiště; —ý cukr Rübenzucker *m.*; —á půda, —é pole Rübenfeld *n.*
reponovati reponieren.
repot, u *m. v.* rept; —ati (-ám, áš, á *et* repoci, eš, e) schwatzen wie die Elster; 2. r. *v.* reptati.
řepov-iště *n.* Rübenacker *m.*; —itý *adj.* rübenförmig; —ý *adj.* Rüben-.
represent-ace *f.* Repräsentation *f.*; —ant, a *m.* Repräsentant *m.*; —ovati repräsentieren. [—ovati reproduzieren.
reproduk-ce *f.* Reproduktion *f.*;
rept, u *m.* das Murren; —ač, —ák, —al, —oun, a *m.* Murrer, Ohrenbläser *m.*; —ání *n.* Murren *n.*; —ati (-ám, áš *et* repci, eš, e, *imp.* reptej *et* repci!) na něco, proti něčemu murren (gegen etwas), murmeln.
republika *f.* Republik *f.*
řeřáb, u *m.* Sperberbaum, Vogelbeerbaum *m.* *Sorbus aucuparia*; 2. Mastbaum *m.* (*v.* jeřáb). [*v.* jeřabatý.
řeřabatý *adj.* glühend; 2. gekräuselt
řeřabin-a *f.*, —ka *f. v.* jeřabinka.
řeřabitý *adj.* gekräuselt.
řeřábník, u *m. v.* jeřabičník.
řeřati (3. -á) schreien wie der Kranich; 2. glühen.
řeř-átko *n.* Johanniswurm, Leuchtwurm *m.*; —aví *n.*, —ení *n.* glühende Kohle; —avo *n.* Rotglut *f.*; —avý *adj.* glühend, hitzig.
řeřicha *f.* Kresse *f.*; ř. potoční Brunnenkresse *f.* *Nasturtium*; ř. zahradní Gartenkresse *f.* *Lepidium*; ř. luční Wiesenkresse *f.*, Schaumkraut *n.* *Cardamine.*
řeřišnice *f.* Kapuzinerkresse *f.* *Tropaeolum.* [*dium petraeum.*
řeřišník, u *m.* Felsenkresse *f.* *Lepi-*
resca *f. sl.* Kümmel *m.*
reseda *f. v.* rezeda.
reserv-a *f.* Reserve *f. v.* záloha; —ní *adj.* Reserve-; r. fond Reservefond *m.*; —ník, a *m.*, —ista *m. v.* záložník.

residence *f.* Residenz *f.* (stoličné n. sídelní město, sídlo).
resign-ace *f.* Resignation *f.*; —ovati resignieren. [reſolut.
resolu-ce *f.* Reſolution *f.*; —tní *adj.*
respekt, u *m.* Reſpekt *m.*; —ovati reſpektieren.
rest, u *m.*, zádržek *m.*, zádrža *f.* Reſt *m.* [vati reſtaurieren.
restaur-ace *f.* Reſtauration *f.*; —o-
restitu-ce *f.* Reſtitution *f.*; —ční edikt Reſtitutionsedikt *n.*
resultát, u *m.* Reſultat *n.*
řešato, řešátko *n. v.* řešeto.
řešení *f.* Löſung *f.*
řešet-ák a *m.*, —ář, e *m.* Siebmacher *m.*; —árna *f.* Siebfabrik *f.*; —ka *f.* (na okno) Drahtfenſter *n.*; —ko *f.* (řešátko) kleines Sieb.
řešetl-ačka *f.* Kreuzdornbeere *f.*; —ák, u *m.* Kreuzdorn *m.*, Stechdorn *m. Rhamnus.* [ſieben.
řešeto *n.* Sieb *n.*; Fege *f.*; —vati
řešiti (-ím, íš, í, *imp.* řeš!) löſen, auflöſen; ř. se čeho ſich von etwas losmachen. [Querbalken; 3. Reſt *m.*
řešt, u, řeštík, u *m.* Träber *m.*; 2.
ret, rtu (*pl.* rty, *inst.* rtoma) *m.* Lippe
rét, u *m. v.* ryt. [*f.*; Leſze *f.*
řetěz, u *m.* Kette *f.*; 2. (anat.) Schlüſſelbein *n.*; na řetěz dáti (psa) anketten, an die Kette legen; —em n. —y svázati, ukovati ketten, einem Ketten anlegen; —í *n.* Kettenwerk *n.*; —ice *f.* (archit.) Kettenzug *m.*; —ník, a *m.* Kettenſchmied *m.*; —ovka *f.* Kettenlinie *f.*; —ový *adj.* Ketten-; ř. most Kettenbrücke *f.*; ř. zlomek Kettenbruch *m.* (math.); —ové pravidlo Kettenregel *f.*, Kettenſatz *m.* (math.).
retivý *adj.* (*rus.*) auffahrend, hitzig.
řetíz-ek, zku *m.* kleine Kette; ř. od hodin Uhrkette *f.*; —kovati ketten.
retka *f.* Lippenlaut *m.*
řetk-ev, —vička, —viště *v.* ředkev *etc.*
ret-ní *adj.* Lippen-; —nice *f.* Lippenlaut *m. Labialis*; —ousy *pl. m.* Schnurrbart *m.*
ret-ovati (zachrániti, osvoboditi) z *něm.* retten; —unk. u *m.* [z *něm.* Rettung], pomoc Hilfe *f.*
řev, u *m.* Gebrüll *n.*; Geſchrei *n.*
révy, u *m. et r.*, i *f. vn.* [ſtock *m.*
réva *f.* Rebe *f.*, Weinrebe *f.*, Weinrevák, u *m.* Rebengeſenk *n.*
řevně, vně *f.* Rhabarber *f.*; —ovina *f.* Rhabarberin *n.*; —ový *adj.* Rhabarber-. [Revertent *m.*
rever-s, u *m.* Reverſ *m.*; —tent, a *m.*
révi *n. v.* réva, révoví.
revid-ent, a *m.* Revident *m.*; —ovati revidieren. [Reviersförſter *m.*
revír, u *m.* Revier *n.*; —ník, a *m.*
revis-e *f.* Reviſion *f.*; —or, a *m.*
revíz, u *m. v.* rybez. [Reviſor *m.*
révnatý *adj.* rebenreich. [révokaz.
révnice *f.* Rebenkrankheit *f.*; 2 *v.*
řev-nice *f.*, —niště *n.* (vdm.) Brunſtplatz *n.*; Brunſtſtand *n.* (der Hirſchen); —niti, —ňovati nacheifern; eiferſüchtig ſein; —nivost *f.* Eiferſucht *f.*; —nivý *adj.* nacheifernd; eiferſüchtig; —ný *adj.* brunſtig; brünſtig; ř. jelen Brunſthirſch *m.*; ř. čas (říje) Brunſtzeit, Brunſtzeit *f.*
révo-kaz, a *m.* Rebenlaus *f. Phylloxera*; —rodný *adj.* rebenerzeugend.
revolu-ce *f.* Revolution *f.*; —ční *adj.* Revolutions-; —cionář *m.* Revolutionär *m.*
révov-í *n.* Rebenlaub *n.*; Rebengerank *n.*; Rebenhain *m.*; —ý *adj.* Reben-; —á tyč Rebenſtange *f.*, (myth.)
řevu, řvu *v.* řváti. [Thyrſus *m.*
revúci *adj. sl.*, řvoucí ſchreiend, heulend. [*Smilax* (přestup *m.*).
réhnina *f.* Stechwinde, Saſſaparille *f.*
révule *f. v.* ryvola.
řez, rzi *f. et* r., u *m.* Roſt *m.*; 2. Mehltau *m.*, Brand der Pflanzen.
řez, u *m.* Schnitt, Einſchnitt *m.*; 2. Abfall b. Schneiden; 3. Schneide *f.*; 4. *st.* Rune *f.* (vlt.); císařský řez (chir.) Kaiſerſchnitt *m.*; —ací *adj.* Schneide-; ř. stolice *v.* řezačka; —ač, —áč *m.* Formſchneider *m.*; Schnitzer *m.*; Säger *m.*; —áč *m.* Schneidemühle *f.*; —ačka *f.* Schneideſtock *m.*, Futterbank *f.*; Häckſelmaſchine, Häckſelſchneidemaſchine *f.*; —adlo *n.* Schneidewerkzeug *n.*; Schneidemaſchine *f.*; Holländer *m.*; —ák, a *m. v.* řezač; ř., u *m.* Schneidemeſſer *n.*; 2. Schlachtmeſſer *n.*; 3. Schneidezahn *m.*; —ań, ně *f.* Futterlade *f.*, Schneidebank *f.*; —anec, nce *m.* Schnittling *m.* (abgeſchnittener Zweig); 2. Schnittloch *m.*; 3. *pl.* —ance Rudeln *pl.*; —anice *f.* etwas Zuſammengeſchnittenes; 2. beſchnittene Sau; 3. *v.* řezanka; 4. Schlägerei *f.*; —anka *f.* Häckerling *m.*, Häckſel *n.*, Siede *f.*; —aný geſchnitten; —aná cedule *st.* Kerbbrief, Zeilbrief *m.*, Kerbzettel *m.*; Indenture *f.* (engl.); —árna *f.* Siedekammer, Häckerlingskammer *f.*
řezati (řezám, áš, á *et* řežu, eš, e, *imp.* řezej *et* řež!) něco na něčem, do něčeho ſchneiden; ř. koho wichſen, prügeln; řež ho! hau ihn; ř. se ſich ſchneiden; ſich prellen; (v. Zähnen) zahnen, durchbrechen.
řezatý *adj. v.* rezavý, zrzavý.
řezav-ka *f.* Harnſtrenge *f. Stranguria f.* (med.); —ý *adj.* ſchneidend.
řezavý *adj.* (rzivý) roſtig.
řezb-a *f.* Schlägerei *f.*; Gemetzel *n.*; 2. Rebſchneiden *n.*; 3. ř., *gen. pl.* řezeb, —iny Schnitzwerk *n.*, Bildſchnitzerarbeit *f.*
řezb-ář *m.* Bildſchnitzer. Holzſchnitzer *m.*; —árna *f.* Schnitzwerkſtatt *f.*; —ářství *n.* Bildſchnitzerei *f.*, Schnitzkunſt *f.*; —ovati ſchnitzen, Bildſchnitzerarbeit verrichten.
řezec, zce *m.* Formſchneider *m.*
řezec, zce *m. mor.* Honigſtaub *m.*
řezeň-a, —ka *f.* Reſede *f.* (bot.) *v.* ryt.
řezek, zka *m.* Rotkopf *m.*; r., zku *m.* Rötling *m.* ryzec (Schwamm).
řezenec, *lp.* hřízenec *m.* Ableger *m.*
řezimě šek, ška *m.* Beutelſchneider *m.*
řeziny *pl. f.* Sägeſpäne.

řezivo *n.* Schneidematerial *n.*
řezivý *adj.* (rzivý) rostig.
řezka *f.* Ritz *m.* [flink; schneidend.
řezký *adj.* munter; frisch; schnell,
řezn-ice *f.* Fleischerin *f.*; —icky *adj.* Fleischer-, Fleischhauer-; —ictví *n.* Fleischergewerbe *n.*; —ík, a *m.* Fleischhauer, Fleischhacker, Fleischer, Metzger *m.*; fig. studený ř. Abdecker *m.*
řezný *adj.* schneidend; 2. schneidbar; 3. rasch; burtig *v.* řízný.
řezov-atý *adj.* rostig, brandig; —ina *f.* Rost *m.*; —ý *adj.* Rost-.
řezvý *adj.* munter, frisch.
řež, i *et* ři *f.* Korn *n. v.* žito.
řež, e *et* i *f.* Gemetzel *n.*
řežáb *v.* řežáb.
řežavý *adj. v.* řeřavý.
řežba *f. v.* řezba.
řeži-hrdlo *m.* (hrdlořez) Gurgelabschneider *m.*; —měšek, ška *m. v.* řeziměšek.
řežn-ati se (3. -á se les) rostig werden; —ík, u *m.* Kornbrot *n.*; Rockentreſpe *f.*
řežn-ý *adj.* grob; roh; r. papír Büttenpapier *n.*; —é nítě grobe Zwirne; —é plátno Sackleinwand *f.*; r. Rocken-, Korn-; —á mouka Kornmehl, Roggenmehl *n.*
řežucha *f. mor. v.* řeřicha.
řicenina *f.* (zř...) Ruine *f.*
řiceti *v.* řítiti.
řicl (řku, rceš, rce, rceme, rcete, řkou, *obyč.* řeknu, ceš, ce atd., *imp.* rci, řekni! *min.* řekl, a, o, *tragr.* řka, řkouc, i) něco někomu sagen; nečka, nečku geſchweige.
řičeti, ryčeti (-ím, íš, í, *imp.* řič!) brüllen (Löwe, Rind); wiehern (Pferd).
řičl-ce, —čka *f.* Sieb *n.*; Reuter *m.*; —čák, —čník, a *m.* Siebmacher *m.*
řička *f.* kleiner Fluß, Flüßchen *n.*
řičník, u *m.* Dibbelbohrer *m.*
řičn-ý *adj.* Fluß-, Strom-; ř. písek Flußsand *m.*; —ná voda Flußwaſſer *n.*; —ná ryba Flußfiſch *m.*; 2. ř. flußreich; 3. zerfließend; přišel celý řičný (uřícený) er kam mit Schweiß bedeckt; 4. ř., dřičný ſtammhaft, ſtark.
řičný, ryčný *adj.* lärmend, ſchreiend.
řídce (*comp.* řídčeji, *st.* říději, řieze) *adv.* dünn; weit von einander; vereinzelt; ſelten.
řídel *m. vl.* hřídel. [dünn ſteht.
řídělina *f.* ein Ort, wo die Saat
říd-lč *m.* (vozu) Lenker *m.*, Chauffeur *m.*; (mech.) Regulator *m.*; —itel *m. v.* ředitel; —itelný *adj.* (ř. balon) lenkbar.
řídíti (-ím, íš, í, *imp.* řiď!) něco dirigieren; leiten, verwalten, verrichten; verfahren; beſorgen; verordnen; ř. vůz atd. richten, lenken; ř. se čím, dle někoho ſich wornach richten.
řídítko *n.* Dirigentenſtab *m.*; Lenkrad *n.*, Lenkſtange *f.*, Lenkkurbel *f.*
řídko, zřídka, pořídku *adv.* ſelten.
řídko-chlupý *adj.* wenig behaart; —květý *adj.* mit wenig Blüten; —měr, u *m.* Manometer, Luftdickemeſſer *m.*
řídkost *f.* Dünne, Dunnigkeit *f.*; 2. Seltenheit, Rarität *f.*
řídkovlasý *adj.* dünnhaarig.
řídký (*comp.* řídší) *adj.* dünn, ſchutter; 2. ſelten, rar. [2. Drillſämaſchine *f.*
řídník, u *m.* Gefäß zum Verdünnen;
řídnouti dünn werden; 2. ſelten werden, zur Raritat werden.
řídný *adj. st.* lenkend, richtend.
řídoučký, řídounký *adj.* ſehr dünn.
řík, u *m.* Rülps *m.* [brüllen.
řík-ati (-ám), —nouti rülpſen; 2.
říhoň *m.* Rülpſer *m.*
říchta *f. etc. v.* rychta.
říje *f.* Geſchrei der Hirſche; 2. Hirſchbrunſt, Rehebrunſt (Brunſt) *f.*
říjen, jna *m.* Oktober *m.*; Weinmonat
říjeti *v.* říti. [*m.* (10. Monat).
říjnový *adj.* Oktober-; ř. den Oktober-
říju *v.* říti. [tag *m.*
řík-adlo *n.* Spruch *m.*; Spruchrede *f.*; —anka *f.* Deklamation *f.*, Vortrag *m.*, Spruchrede *f.*; —ání *n.* Zureden *n.* (Zurede, Zuredung *f.*); 2. Lektüre *f.*; —ati (-ám) ſagen; 2. ř. v knize lant leſen; 3. beten; co tomu říkáte? was ſagen Sie dazu? was meinen Sie davon? jak mu —ají? wie heißt er? —ávati oft ſagen; —ává se man pflegt zu ſagen.
římbaba (hřímbaba) *f.* Zahnwurzel *f.*; Bertram *m.*; Mutterkraut *n. Pyrethrum*; 2. *Anthemis Parthenium.*
římbuch, u *m.* große Pflanme (římpuch, u); ř., a Bausback *m.*
říms, u *m.*, —a (římsa) *f.* (*gen. pl.* řims *et* římsů) Geſims *n.*; Karnieſs *n.*
římský *adj.* römiſch; ř. hrách Feldbohne *f.*
řínák, u *m.* Turbine *f.* (mech.).
řínčeti (3. -či) klirren, raſſeln; 2. *v.* říčeti.
řínk-ač *m.* Beckenſchläger *m.*; —ati (-ám), —nouti něčím, na něco, do něčeho ſchlagen (z. B. an das Fenſter); ř. klirren; —ot, u *m.* Geklirre *n.*
řinouti ſtoßen; ř. se rinnen, ſtrömen, herausfließen; krev se řine z rány das Blut rinnt (ſtrömt) aus der Wunde.
řípa *f.* (*dim.* řípka, řipka) Rübe *f. v.* řepa.
řís-a *f. v.* řasa; —ný *adj. v.* řásný.
říš-ák, —an, a *m.* Reichsbürger *m.*; Bewohner (Mitglied) des ehemaligen deutſchen Reiches.
říše *f.* (*instr.* říší) das Reich; ř. římská das römiſche Reich; ř. nebeská
říšice *f. v.* říčice. [Himmelreich *n.*
říš-ský *adj.* Reichs-; ř. sněm Reichstag *m.*; —ská rada Reichsrat *m.*
říť, ti (říť, tí) *f.* Steiß *m.*; der Hintere; kuří ř. (kuří oko) Leichdorn *m.*
řítí (řiju, ceš, ce) ſchreien (wie der Hirſch), röhren; brüllen (v. Löwen); ř., ř. se in der Brunſt (Brunſt) ſein (v.
řítí *n.* Strohtürzel *m.* [Hirſchen).
řítice *f. v.* říčice.
řítina, řitna *f.* Arſchbacken *m.*
řítiti (-ím, íš, í, *imp.* řiť!) kým někam (do pekla) *st.* werfen; ř. něco, *vulgo* zřítiti niederbrechen, niederreißen,

abrücken, ř. se herunterfallen; einstürzen; fig. ř. se na koho auf einen losstürzen.

řitotřísek, ska *m. v.* třasořitka.

řitoví *n. v.* řiti.

rival, a *m.*, sok Rival *m.*

řivnáč *m.* (břivnáč) *v.* holub.

říz, u *m.* Schneide *f.* (v. Bier); Stich *m.* (v. Weh); *v.* řez.

říza *f.* langes Gewand, Schleppgewand *n.*; ř. kněžská Priesterhemd, Chorhemd *n.*, Alba *f.*

říz-ek, rka *m.* (ryba) *v.* břízek; ř., rku *m.* Nebenschnitt *m.*; 2. (Kochk.) Schnitzel *n.* (ein Schnitt Fleisch); —ky *pl.* Rübenschnitzel *pl.*; ř. vídeňské Wiener Schnitzel (Kochk.); —ky (třísky) ševcovské Holzspäne (der Schuster).

řízeň, zně *f. mor.* Schneidekammer *f.*

řízení *n.* Leitung, Richtung, Verwaltung *f.*, Direktion *f.*; 2. Verrichtung *f.*; 3. Ordnung *f.*; 4. Geschäft *n.*; 5. Amtshandlung *f.*; řízením božím durch Gottes Fügung.

řízk-anice, —anina *f.* Schnorkelei *f.*; —ati (-nu) něco schnitzen; schnörkeln; —y *pl. m. v.* řízek.

řízna *f.* lose Maul.

říznouti (řízni, eš, e, *imp.* řízni!) do něčeho schneiden; einen Schnitt machen; ř. koho einem einen Hieb versetzen; jmd. trumpfen; ř. se sich schneiden; fig. einen Schnitzer machen, einen Bock schießen.

řízný *adj.* schneidend; fig. scharf, schneidig; ř. vtip ein beißender Witz.

řku *v.* říci. [*Anthemis.*

rmen, e *m.* Kamille, Hundskamille *f.*

rmoutiti (-im, íš, í, *imp.* rmuť!) koho *acc.* trüben, betrüben; se sich; nermuť se! traure nicht! sei nicht betrübt!

rmut, u *m.* (rmuť, ti *f.*) das Trübe von etwas; *pl.* —y Dickmaische *f.* (Brauh.); —ný *adj.* trüb; betrübt, traurig.

rob, a *m.* (rab) Sklave *m.*, Knecht *m.*; *st.* Knabe *m.*

roba *f. st.* Magd *f.*; 2. Sklavin *f.*; 3. *sl.* Dirne *f.*, Mädchen *n.* [oděv).

roba *f.* Robe *f.* (fr.), Anzug *m.* (úbor,

robák, a *m. v.* chrobák.

rob-ě, ěte, —átko *n.* Kind *n.*; —enec, nce *m. st.* angehender Arbeiter; 2. Jüngling, Knabe *m.*; —enina *f.* Fabrikat *n. v.* výrobek; —enství *n.* Kindheit *f.*; —ich, a *st.*, —išek, ška *m.* Knäblein *n. v.* robenec; —iti (-im, íš, í, *imp.* rob!) něco (r. dobře, r. zle) arbeiten, machen; erzeugen, verfertigen, produzieren; —nice *f. sl.* Werkstätte *f.* [stoßen.

robnouti (rubnouti) koho schlagen,

robota *f.* Frondienst *m.*; Fronarbeit *f.*; Fron(e) *f.*; Robot *f.*; r. (*st.*) *sl.* Arbeit *f.*

robot-árna *f.* Arbeitshaus *n.*; —ěnec, —ěz, e, —ín (—íř) *m. st.* Knecht, Fröner, Fronarbeiter *m.*, —ěž, e *f.* Frondienst *m.*; —iti, —ovati arbeiten, fronen, Frondienste tun; —né, ého *n.* Frongeld *n.*; —ně *adv.* mühsam; —ní *adj.* Fron-; —ník, a *m.* Arbeiter *m.*; Fröner *m.*; r., u Holzwagen, Rollwagen *m.*; —ný *adj.* arbeitsam; 2. knechtisch; 3. dienstbar; frondienstlich; 4. mühsam; r. člověk *v.* robotník; —ovati arbeiten; r. fronen, zur Fron arbeiten, Frondienste

robský *adj.* knechtisch. [verrichten.

robuch, a *m. v.* robich, robenec.

robyně *f. v.* roba.

roč-ák, a *m.*, —ek, čka *m.* Jährling *m.*; (jednoročák) Einjährigfreiwilliger; —enka *f.* Jahrbuch *n.*; Almanach *m.*; —ina *f.* Jahresrente *f.*; —iti s kým (mezi sebou) *st.* sich beratschlagen; —itý *adj.* jährlich; —ka *f.* weiblicher Jährling; —ňák, a, —ně, čte, —ňátko *n. v.* ročák; —ní *adj.* Jahr-; einjährig, jährlich; r. plat Jahrgeld *n.*, Jahresgehalt *m.* (*n.*); —nice *f.* Jahresfest *n.*; 2. jährliches Meßopfer; 3. Jährlingsmutter *f.* (v. Vieh); —ník, u *m.* Jahrbuch *n.*; 2. Jahrgang *m.* (Schul-, Zeitschrift); r., a *v.* ročák.

rod, u *m.* Geburt *f.*; 2. Stamm *m.*; 3. Abkunft, Herkunft *f.*; 4. Gattung *f.*; Art *f.*; 5. r. (grm.) Geschlecht *n. genus*; (r. mužský, ženský, střední); —em z Prahy aus Prag gebürtig.

rod-áctvo *n. coll.* Stammgebrüder; —ačka *f.* Stammesschwester *f.*; r. z Prahy aus Prag gebürtig; —ák, a *m.* ein Ingeborener, Stammbruder *m.*; r., —ec Landsmann *m.*; r. z Kolína in Kolin geboren; —ník *m.* Weihnachtsstriezel *m.*; —ic *m. st.* Nachkomme *m.*; —ice *f. v.* rodička; —ici *adj.* Geburts-; r. údy *pl.* Genitalien, Geschlechtsorgane, Zeugungsteile *pl.*

rodič, e *m.* Erzeuger, Vater *m.*; r. z... gebürtig aus...; *pl.* —i, —e, —ové die Eltern; —ka *f.* Gebärerin *f.*; r. boží Gottesgebärerin *f.*; 2. r. *st.* Stammverwandte *f.*; r. z Prahy eine aus Prag Gebürtige; —ovský *adj.* elterlich.

rod-idlo *n.* Geburtsglied *n.*; *pl.* —idla Genitalien, Geschlechtsteile *pl.*; —ilý *adj.* (r. v domě, r. na statku, r. z Prahy) gebürtig; —ina *f.* Familie *f.*; —inný *adj.* Familien-; —ště *n.* Geburtsort *m.*; —itel, e *m.* Erzeuger *m.*; 2. r. (gram.) Genitiv *m.*, Besitzfall *m.*; *pl.* —itelé *v.* rodiče; —itelka *f.* Gebärerin *f.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* rod!) (děti) gebären; r. něco erzeugen, hervorbringen; r. se geboren werden; *sr.* neroditi; —ivý *adj.* gebärend; —ní *adj.* Geburts-, Geschlechts-; —ný *adj.* fruchtbar; 2. leiblich; r. bratr leiblicher Bruder; r. dům Vaterhaus *n.*, Elternhaus *n.*); —ná půda väterlicher Boden.

rodo-bijce *m.*, —bojce *m.* Stammmörder *m.*; —kmen, e *m.* Stammbaum *m.*; —mil, a *m.* Freund seines Stammes; —pis, u *m.* Stammbuch *n.*; 2. Genealogie *f.*; 3. Nationale *n.*; —pisec, sce *m.* Genealogist, Geschlechtsbeschreiber *m.*; —pisný *adj.* genealogisch; —pýcha *f.* Ahnenstolz *m.*; —pýšek, ška *m.* ein Ahnenstolzer; —pyšný *adj.* ahnenstolz; —sloví jazyka Genesis der Sprache.

rodov-ati generalisieren; —ec, vce *m.* Stammgenosse *m.*; —ý *adj.* Stamm-

r. zámek Stammschloß *n.*; r. list Geburtsschein *m.*

rodoznak, u *m.* Wappen *n.*

roh, u *m.* Horn *n.* (lat. *Cornu*) (v. hornviehj; 2. Blasenhorn *n.* (it. *corno*); hlahol —ů Hörnergeschmetter *n.*, Hörnergetön *n.*, Hörnerklang, Hörnerschall *m.*; 3. Ecke *f.* (r. u domu); 4. r. hojnosti Füllhorn *n. Cornu copiae*; fig. vziti r. (vzal r.) Reißausnehmen; um die Ecke gehen (= entfliehen); *pl.* —y Hörner *pl.*, Gehörn *n.*

roh-áč *m.* Hörnerträger *m.*; 2. ein Gehörnter, Hahnrei *m.*; 3. fig. ein Übermütiger; 4. Hornkäfer *m.*, Hirschkäfer *m. Lucanus cervus*; 5. Taucherganš *f.*, Haubentaucher, Lappentaucher *m. Podiceps*; 6. Hornfisch *m.*; —ačka *f.* Holztrage *f.*; —áčky *pl.* Dudelsack *m.*; —ačky *pl.* Rodel *m. (f.)*, Bergschlitten *m.*; jezditi na —ačkách rodeln; 2. Bockpfeife *f.*; —ák, u *m.* Eckhaus *n.*; —an, u *m.* Hornwerk *n.* r. rohatky; —anec, nce *m.* Heugabel *f.*; —as, a *m.* Hornadler, Helmvogel *m. Buceros.*

rohat-eč *m. v.* roháč; —ina *f.* Leimstange *f.*, Kletterstange *f.*; 2. Garnstange *f.*; 3. Hornamboß *m.*; 4. Sperrhaken *m.*; 5. spanische Reiter, Sturmhaspel *f.*; 6. Kleiderrechen *m.*; 7. Tellergestell *n.*; 8. Heugabel, Streugabel *f.*; 9. Kleestange *f.*, Kleegestell *n.*; —ivka *f.* eckige Mütze; —ka *f.* Leimstange *f.*; 2. Hornamboß *m.*; 3. Sperrhaken *m.*; 4. r., *pl.* —ky Hornwerk *n.*; Gabelwerk *n.* (Fort.); —ý *adj.* gehörnt; r. dobytek Hornvieh *n.*; fig. r. muž Hahnrei *m.*; —ynč *f.* Garnstange *f.*

rohél, hle *m. vn.*

rohlík, a *m.* Steinschwalbe, Mauerschwalbe *f.*; r., u, rohlíček (pečivo) Hörnlein, Kipflein *n.*; 2. Ringbein *n.*; 3. Nierenkartoffel, Hornkartoffel, Gurkenkartoffel

rohlikář *m.* Kipfelmann *m.* [*m.*

roho-kam, u *m.* Keratolith *m.*; —nohý *adj.* hornhufig; —nos, a *m.* Nashorn *n.*; —noš, —nošec *m.* Hörnerträger, Hahnrei *m.* (gekrönter Ehemann).

rohoš *m. v.* rohonos.

rohoun, a *m.* Hahnrei *m.*

rohov-atěti hornig werden; —ati převřen, tupfen; r. se boren; —atý *adj. v.* rohatý; —ec, vce *m.* Hornbaum *m.*; —in, a *m. v.* roháč; —ina *f.* Hornsubstanz *f.*; —itý *adj. v.* rohovatý; —itka *f.* Hornstaude, Seestaude *f. Gorgonia*; —ka *f.* Hornhaut *f.* (im Auge) *Cornea*; 2. Bügeleck, Reifeck *m.*; —ník, a *m.* Hornarbeiter *m.*; r., u Beschlag an den Fensterecken; 2. Hornbaum *m.*, Johannisbrot *n. Ceratonia siliqua*; —ý *adj.* Horn-; hornern; —á blána *v.* rohovka.

rohoz *m.* (*sr.* rákos) *vn.*

rohož, i *et* e, —e, —ka *f.* Binse *f.*; 2. Matte, Rohrmatte *f.*, Binsendecke *f.*, Rohrdecke *f.*; —ář, —kář, —ník, a *m.* Mattenflechter *m.*

rohůvka *f. v.* rohovka.

roch *v.* hroch; —ati (-ám) *v.* hrochati.

rochle *f. v.* rokle.

rochoť, u *f.* Rauheit des Weges.

roch-otati, -tati (-ám) *v.* hrochtati.

roj, e *m.* (r. vŕel) Schwarm, Bienenschwarm *m.*

roj-ák, u *m.* ein Bienenstock, der einen Schwarm gibt; —iti se (3. -í se) schwärmen (v. Bienen); fig. sich häufen; —mo *adv.* schwarmweise (util.); —ný *adj.* schwärmend; schwarmreich.

rojovník, u *m.* Porst *m.*, Porsch *m. Ledum rstl.*; 2. Bienenkraut *n.*, Melisse *f.*

rojta *f. sl.* Seidenquaste *f.*

rok a *et* u *m.* Jahr *n. Annus*; 2. *st.* Termin *m.*, Frist *f.*; 3. *st.* Spruch *m.*; Unterredung *f.*, Gespräch *n.*; 4. Tagsatzung *f.*; tohoto —u, v tomto roce dieses Jahres, in diesem Jahre; do —a binnen Jahresfrist; jednou do —a einmal im Jahre; rok co rok Jahr aus Jahr ein; rok od roku, od —u do —a von Jahr zu Jahr, alljährlich; položiti stranám r. k jistému dni den Parteien eine Frist auf einen Tag bestimmen; eine Tagsatzung anberaumen.

rok, a *m.* (baj.) Roch, Rock *m.* (myth. Vogel). [Rachel, Bachfabrt *f.*

rokl-e *f.*, —i *n.*, —ina *f.* Schlucht *f.*,

rokos, u *m.* (rohoz) *v.* rákos.

rokoš *m. sl.* Unterhandlung *f.*; 2. Versammlung *f.*; 3. Aufruhr *m.*

rokotati (3. -tá) *st.* klingen, ertönen.

rokov-aci *adj.* Beratungs-; r. sín Sitzungssaal *m.*; —ání *n.* Beratung, Debatte *f.*; —ati o čem von etw. reden; unterhandeln; beraten, sich beratschlagen; debattieren; —ník, a *m.* Beratschlager, Unterhändler *m.* [Meßlege.

rokule *f.* Jährling *m.*, ein Jahr alte

rokyt, u *m. st.* Palmenstamm *m.*

rokyt-a, —ka *f.*, —í *n.* Palmweide *f. Salix caprea (uliginosa)*; —í Riedgras *n.*; —ka, —ník, u *m.* Rotang *m.*, Binsenpflanze *f.*; —nice *f.*, —ník, u *m.*, —niště *n.* ein Ort voll Riedgras; —ovi *n. v.* rokytí. [Weizenwurm; Ackervogel *m.*

roi-a *f. v.* role; —ák, a *m.* kleiner

role, e *f. et* u. Acker *m.*

role *f.* die Rolle im Theaterstücke.

role-věda *f.*, —znalectví *n.* Agronomie *f.*

roll *f. et* n. *v.* role. [Landgut *n.*

rolice *f.* Landgut *n.*

rolík, u *m. sl.* Tüte *f.*

rol-ni —nický *adj.* Acker-; —nice *f.* Bauernweib *n.*; —nická škola Ackerbauschule *f.*; —nictví *n* Ackerbau *m.*, Agrikultur *f.*; —nictvo *n coll.* Agrarier *pl.*

rolnička *f.* Schelle *f.* [bauer *m.*

rolník, a *m.* Acker(s)mann *m.*, Feld-

rolovati *st.* rollen, mangen.

rolský *adj. v.* rolní.

román, u *m.* Roman *m.*

romance *f.* Romanze *f.* [*m.*

románopisec, sce *m.* Romanschreiber

románský *adj.* romanisch.

romant-ický *adj.* romantisch; —ik, a *m.* Romantiker *m.*; —ika *f.* Romantik *f.*

ron, u *m.* das Fallenlassen, Vergießen;

ronda *f.* Ronde *f.* [2. *v.* cvikla.

roniti (-im, *imp.* roň!) (slzy) Tränen vergießen.

ronklička, rondlička *f. v.* rolnička.
ronouti *impers. st.* fallen.
ropěti *impers.* triefen, rinnen.
roponiti (zubama) knorpeln.
ropot, u *m.* Getöse *n.*
rop-ouch, u *m.* Eiszapfen *m.*; —ouší *n.* Eiszapfen *pl. f.*
ropuch-a *f.* Kröte, Landkröte *f.*; Feldkröte *f. Bufo*; —okam, u *m.* Bufonit *m.*, Krötenstein *m.*; ropuší *adj.* Kröten-.
roráte. roráty *pl.* Adventsandacht *f.* (*Rorate coeli!*).
ror-ejk, —ejs, —ejt, a *m.* Turmschwalbe *f.*; Mauersegler *m. Hirundo apus* (*Cypselus apus*).
rosa *f.* Tau *m.*; r. padá ber Tau fällt, es taut; r. nebeská *v.* rosička.
ros-ák, u *m.* der am Tau geröstete Flachs; —avka *f.* Taumeg *m.*; —ice *f. v.* rosnice; —ička *f.* kleiner (feiner) Tau; 2. Mannagras *n.*, Himmelstau *m.*, Bluthirse *f. Digitaria sanguinalis* (*Panicum sanguinale*).
rosinka *f. v.* rozinka.
rositi (len) rösten; *impers.* rosi, rosí se es taut; es fällt Tau (*sr.* rosa).
rosmarina *f. v.* rozmarina.
ros-natka *f.* Sonnentau *m. Drosera rst.*; —nice —nička *f.* Laubfrosch *m.*, Baumfrosch, Grasfrosch, Gartenfrosch *m. Hyna* (*Rana*) *arborea, R. temporaria*; —ný *adj.* tauig.
rosocha *f. v.* rozsocha.
rosol (rozsol), u *m.* Sulze *f.*; Salzwasser *n.*; Salzbrühe *f.*, Pökel *m.*; Gallerte *f.* (fr. Gelatine *f.*, Gelee *n.*).
rosoličk-a *f. v.* rosolka; —ář *m.* Rosoglitrinker *m.*
rosol-ina *f.* Gallerte *f.*; —iti sulzen.
rosol-ka *f.* Rosoglio *m.*; —kář, —ník, a *m.* Rosoglicerzeuger *m.*; —nivka *f.* Erdblume, Baumgallerte *f. Tremella.*
rosomák, a *m.* Vielfraß *m.* (zool.).
roso-měr, u *m.* Taumesser *m.*, Drosometer, Drososkop *n.*; —vati *v.* rositi.
rost, u *m.* Wuchs *m.*; *pl.* —y wachsende Wesen; —ba *f.* Kultur *f.*, Anbau *m.*; —ebna *f.* Wachshaus *n.*; Kultur *f.*; —ectvo *n. coll.* alle wachsenden Körper; —enci *pl.* (sourostenci) Altersgenossen; —ení *n.* das Wachsen; —ění *n. v.* rostba.
rosti, růsti (rostu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* rosť *et* rosti!) wachsen.
rost-itba *f. v.* rostba; —iti (*imp.* -i!) nèco kultivieren, bauen; —ivost *f.* Heilkraft *f.* (daß etw. wachse); —ivý *adj.* heilend.
rostlin-a *f.* Gewächs *n.*, Pflanze *f.* (lat. *planta*; *herba*); —ář *m.* Botaniker *m.*; 2. Pflanzenbuch *n.*; —árna *f.* Gewächshaus *n.*; —árství *n. v.* rostlinnictví; —ina *f.* Pflanzenstoff *m.*; —iště *n.* Standort der Pflanzen; —ická zahrada botanischer Garten; —ictví *n.* Pflanzenkunde, Botanik *f.* —ný *adj.* Pflanzen-, Gewächs-; vegetabilisch.
rostlino-pis, u *m.* Pflanzenbeschreibung, Pflanzenkunde *f.*; —znalec, lce, —zpytec, tce *m.* Botaniker *m.*; —znalství *n.*, —zpyt *m.* Pflanzenkunde *f.*, Botanik *f.*
rostlin-ský *adj. v.* rostlinný; —ství *n.* Pflanzenbeschaffenheit *f.*; —stvo *n.* Pflanzenreich *n.*
rost-livý *adj.* wachsend; —lý *adj.* gewachsen; —u *v.* rosti.
rošt, u, —ec, tce, —ík, u *m.* Rost *m.*
rošťák, a *m.* Strolch *m.*, Buschmann, Buschkleyper, Strauchdieb *m.*
rošténka *f.* Rostbraten *m.*
rošt-ěř, —íř *m.* Röster *m.*
rošti *n.* Reisig *n.*, Reisholz *n.*; Gestrüppe *n.*; *v.* roždí.
roštiti (maso) *vn.* [hüttendampf.
roštov-ati rösten; —ina *f.* der Schmelz-
rota *f.* Rotte *f.*; *st.* Kriegshaufen *m.*; r. zlodějská Diebsrotte *f.*; r. loupežnická Räuberbande *f.*; 2. *st.* Eidesformel *f.*
rota-ce *f.* Rotation *f.*; —čka *f.* Rotationsmaschine *f.*; —ční *adj.* Rotations-.
rotář *m.* Rottenstifter *m.*; 2. Sektierer
rotha *f.* dauernde Fluchen. [*m.*
rotitel, e *m.* Rottenstifter *m.*
rotiti (*imp.* nerot!) fluchen, schimpfen; 2. aufwiegeln; r. se sich rotten.
rot-mistr, a *m.* Rottmeister *m.*; —ně *adv.* rottenweise; —ní *adj.* Rotten-; —ník, a *m.* Rottenstifter; 2. Rottgesell *m.*; 3. Parteigänger; 4. Parteiführer *m.*
rotul-ace *f.* Rotulation *f.*; —ovati rotulieren.
roub, u, —ek, bku *m.* Pflock *m.*, Knebel *m.*; Pfropf *m.*; —anice *f.* Gehau *n.*; —anina *f.* Metzelei *f.*; —ati (-ám) *v.* rubati; roubiti; —čí, čího *m. v.* roubný.
roub-el, e *m. v.* roubík; —ec, lce *m.* der Griffel zum Schreiben, der Schieferstift.
roubeň, bně *f.* Brunnenkasten *m.*
rouben-í *n.* das Hauen, Hacken, Zimmern; 2. Gezimmer, Zimmerwerk *n.*; 3. Einzäunung *f.*; Brunnenkasten *m.*; —ice *f.* Fachwerk *n.*; —ina *f.* Zimmerwerk *n.*; 2. Grütze *f.*; 3. Schleimsuppe *f.*; —ka *f.* Brunnen mit einem Blockkasten. [Pfropf *m.*; Knebel *m.*
roub-ík, u *m.*, *dim.* —íček, čku *m.*
roub-iti (*imp.* -i!), —ati (-ám), —ovati něco hauen, zimmern; 2. kerben, pfropfen; 3. stricken; —lík, u *m.* roubík; —ný, ého *m.* (*pol.*) Steuereinnehmer *m.*; —ovati *v.* roubiti.
roučák, u *m.* Frühhafer *m.*
rouček, čka *m.* Kleinhand; ein Einhändiger. [*v.* ručej.
roučí *adj.* schnell, rasch; 2. frühzeitig; **roučka** *v.* ručka.
roudn-ice *f.*, —ík, u *m.* Schnürsäßchen *n.*; —ý *adj.* rötlich; *v.* rudný, rudý.
rouh, u *m.* Pferch *m.*; das Pferchschlagen.
rouh-ač *m.*, —avec, vce *m.* Hohnsprecher, Lästerer *m.*; —ačný *adj. v.* rouhavý; —ání *n.* Lasterung *f.*; —ati (-ám) *et* r. se komu einen lästern, spotten; r. se Bohu Gott lästern; —avý *adj.* lästernd, lasterlich.

rouhovati die Schafe pferchen.
roucha *f. st.* Tuch *n.*, Zeug *m.*; Fürtuch *n.*; Schurzfell *n.*
rouchati, řouchati (-ám) stark knallen; poltern; *v.* hrochati.
rouchátko *n. v.* ruchadlo. [Kleid *n.*
roucho *n.* Gewand *n.*, Anzug *m.*,
rounatý *adj.* wollig.
rouno *n.* Vließ, Vlies *n.*; 2. Wolle *f.*; řád zlatého rouna der Orden des goldenen Vließes, der Orden vom goldenen Vließe.
roup, a *m.* Krautwurm *m.*; 2. Puppe *f.*; 3. Bremse *f.*; fig. —y miti unruhig sein; —ec, pce *m.* Raufliege *f.*; —i *n.* Wurmholz *n.*; —ník, u *m.*, —ové koření Felgwarzenkraut *n. Ficaria.*
rour-a, —ka *f.* Röhre *f. v.* trouba; —kový *adj.* röhricht; —ní *adj. v.* trubní; —nice *f.* Kühlfaß *n* (b. Destillieren); —ník, a *m.* Rohrmeister *m.*; r., u *m.* Röhrenleitung *f.*; —ový *adj.* Röhren-.
rourožilci *pl. m.* (zool.) *Tubicolae pl.*
rous, u, *pl.*, —y *m.* Hosen des Federviehes; —y Haarzotten an Pferdefüßen; *v.* rousky; —áč *m.*, —áče, ete *n.* der im betauten Grase watet; —anka *f.* behostes Mädchen; —ati se (-ám se) sich betauen, im Taue waten; —atý *adj. v.* rousnatý; —ina *f. pl.* —iny *v.* rous; —inky, —ky *pl. f.* Mädchenhosen; —náč *m.* Strauchhuhn *n.*; —náčka *f.* Wollfußhlene *f.*; —nák, —ňák, a *m.* Waldhuhn, Holzhuhn, Schneehuhn *n.*; 2. Trommeltaube *f.*, Rauchfuß *m.*; —natý, —ný, —ovatý *adj.* federfüßig, rauhfüßig (rauchfüßig), behost (v. Vögeln); —nice *f.* Regenwurm *m.*
rouš *m.* Rausch *m.* (im Kopfe); 2. Geräusch *n.*, Lärm *m.*
roušina *f.* Weidenruten zum Flechten.
roušiti trinken; r. se einen Rausch bekommen, sich berauschen.
roušk-a *f.* (*gen. pl.* rousek) Schleier *m.*; Flor *m.*; fig. pod —ou *sub rosa*; pod —ou přátelskou unter dem Vorwande der Freundschaft; —ář *m.* Schleiermacher *m.*; —o *n. v.* roucho.
roušn-ice *f. st.* Schleierfrau *f.*; Zeugmacherin, Kleidermacherin *f.*; —ík, a *m.*, —ikář, e *m.* Schleiermacher *m.*; Kleidermacher, Zeugmacher *m.*
rouštice *f. st.* Schleierchen *n.*
routa *f.* Raute *f.* Ruta (bot.); 2. (t. Juwelier) Raute *f.*
routi (ruju, eš, e) něco reißen, raufen.
routička *f.* Ackerraute *f.*, Erdrauch, Katzenkerbel *m. Fumaria.*
routiti (-im, *imp.* routi!), rouceti (-im, *imp.* roucej!) werfen, stürzen; r. se sich werfen; einstürzen (řítiti).
routka *f. v.* routa.
routník, u *m.* Raute *f.*, Rhombus *m.*
rov, u *m.* (*dim.* —ek, —ec) Grab *n.*, Grabhügel *m.*; 2. Graben *m.*
rováš *m. st.* Kerbholz *n.*
rov-en, vna, vno *v.* rovný; —eň, vně *f.* Ebene *f.*; r. býti komu einem gleich sein; —enčička, —ennice, —esnice, —esnička *f.* die gleichen Alters ist; —enství *n.* Gleichheit *f.*; —ina *f.* Ebene *f.*
rovitl (*imp.* rov!) Graben machen.
rovn-ač, —atel, e *m.* Ordner *m.*, Schlichter *m.*; r. stránek (Typ.) *Metteur en pages*; —ako *adv. v.* rovno; —ané, ého *n.* Schlichtlohn *n.*; —aní *n.* Ebnen *n.*; Vergleichen *n.*; —ati (-ám) něco ebnen, gleichen; schlichten; ordnen; r. něco k něčemu, r. něco s něčím vergleichen; r. se komu gleich sein, gleichkommen; sich vergleichen; —átko *n.* (Typ.) Winkelhaken *m.*
rovn-ě *f. v.* roveň; r. *adv.* gleich, eben, gerade; r.! geradeaus; r., —ěž gleichfalls, ebenfalls; —ice *f.* Parallele *f.*; 2. (math.) Gleichung *f.*; *Aequatio*; —ík, a *m.* ein Genoß; r., a *et* u *m.* Äquator *m.* (geogr.); —ina *f. v.* rovina; 2. Diameter, Durchmesser *m.*; —iti (*imp.* -i!) *v.* rovnati.
rovno, zrovna *adv.* gerade, aufrecht; za r. zugleich; —běžka *f.* Parallele *f.*; —běžník, a *m.* Parallelogramm *n.*; —běžnost *f.* Parallelismus *m.*; —běžný *adj.* parallel; —běžnostěn *m.* Parallelopipeb; —bok, u *m.* gleichseitige Figur; —bytnost *f.* Homousie, Wesensgleichheit *f.*; —cenost, —cennost *f.* Äquivalent *n.*, Ebenwert *m.*; —cený, cenný *adj.* gleich, gleichwertig; —časí *n.* Zeitgleichheit *f.*; Isochron *n.*; äquivalent; —denní *adj.* äquinoktial; —dennost *f.* Nachtgleiche *f. Aequinoctium n.*; —duší *n.* Gleichmut *m.*; —dušný *adj.* gleichmütig; —kout, a *m.* Rechteck *n.*; —lohlý *adj.* parallel; —měr, u *m.* Gleichmesser *m.*, Gleichmaß *n.*, Regulator *m.*; —měrný *adj.* gleichen Maßes, ebenmäßig; —mocnost *f.*, —mocnina *f.* Äquipolleuz *f.*; —mocný *adj.* äquipollent; —noční *adj. v.* rovnodenní; —právnost *f.* Gleichberechtigung *f.*; —právný *adj.* gleichberechtigt; —ramenný *adj.* gleichschenklig; —razec, zce *m.* Ättertantal *n.*; —rodý *adj.* ebenbürtig.
rovnost, i *f.* Gleichheit; Ebenheit, Geradheit *f.* (fr. *egalité*); 2. r. (při stavbě) Gleiche *f.*
rovno-váha *f.* Gleichgewicht *n.*; Horizontalwage *f.*; —vážný *adj.* wagerecht, gleichgewichtig; horizontal.
rovný (*comp.* rovnější) *adj.* eben, gleich; gerade; vrána k vráně sedá, rovný rovného si hledá gleich und gleich gesellt sich gern.
roz- (vor mehreren Konsonanten roze-) *prp.* (nur in Zsmsg.) zer-, ver-, auseinander-.
roza *f. st.* Rose *f. v.* růže.
rozbaliti (*imp.* -bal!) ein Paket aufmachen; auspacken. [r. Kindern).
rozbečený *adj.* winseln, weinerlich,
rozbedniti (*imp.* -bedni!) sud (bednu) ein Faß aufmachen.
rozběh, u *m.* das Voneinanderlaufen; Anlauf *m.*; má —ano er hat eine große Lauferei; —lý *adj.* auseinandergelaufen; —nouti se voneinander laufen; Anlauf nehmen; ins Laufen kommen.

rozbělíti se *impers.* tagen; licht werden.

rozběr-ač, —atel, e *m.* Zerleger, Zergliederer *m.*; —ačný *adj.* zerlegend; —avý, —ný *adj.* analytisch.

rozberu *v.* rozebrati.

rozbih-ati se (3. rozbíhá se) auseinanderlaufen; —avý *adj.* auseinanderlaufend, divergierend.

rozbíjeti (-jej!) *v.* rozbíti.

rozbír-ati (-ám) něco etw. zerlegen, zergliedern; analysieren; erörtern. auseinandersetzen; —avý *adj.* analytisch.

rozbit, a, —ek, tka *m.* ein Schiffbrüchiger; —i (rozbiju, eš, e, *imp.* rozbij!) něco zerschlagen, entzweischlagen, zerbrechen; zersprengen; einschlagen; aufschlagen; r. se in Trümmer gehen; zerschellen; —í *n.* korábu Schiffbruch *m.*; —ky *pl. m.*, —iny *pl. f.* Trümmer, Bruchstücke. [teilen; *sl.* vertun.

rozbitovati eine Beute unter sich

rozbižka *f. v.* rozběh. [werden.

rozblatiti se *impers.* (-ilo se) kotig

rozboč-ené *adv.* auswärts; —enost *f.* Auswärtsbiegung *f.*; —ený auswärtsgebogen; —iti se die Füße auswärtsspreizen.

rozboj *m.* Straßenraub *m.*; Aufruhr *m.*; —ce *m.*, —ník, a *m.* Straßenräuber *m.*; Räuber, Seeräuber; Straßenräuber; Rebell *m.*; —nický *adj.* Räuber-; —nictví *n.* Räuberei *f.*

rozbol-eti *et* r. se *impers.* anfangen zu schmerzen; —ela mne hlava ich habe Kopfschmerzen, der Kopf tut mir weh; —ely mne oči die Augen tun mir weh; —ely mne zuby ich leide an Zahnschmerzen.

rozbor, u *m.* Zerlegung, Auseinandersetzung *f.*; Analyse *f.*; Erörterung *f.*

roz-bořiti (*imp.* -bořˊ!), —bourati (-ám, *imp.* -bourejˊ!) něco zerstören (eine Stadt!); niederreißen; demolieren (ein Haus!); r. se einstürzen, verfallen; —bořník, a *m.* Analytiker *m.*; —bořný *adj.* analytisch; —bouřiti (*imp.* -bouřiˊ!), —bouřivati něco aufregen, aufwiegeln; —bouřené moře stürmisches Meer., tobendes Meer.

rozbřed-lý *adj.* dünn, weichlich; —nouti dünn oder flüssig werden.

rozbřesk, u *m.* Morgendämmerung *f.*; —nouti se, —ovati *impers.* tagen; —lo mu es wurde ihm klar (fig.).

rozbroj, e *m.* Zwietracht *f.*, Zwist *m.*; Aufruhr *m.*, Unruhe *f.*; —ce *m. v.* rozbrojník; —iti koho *v.* něco aufwiegeln; se sich; —nictví *n.* Parteiung *f.*; —ník, a *m.* Unruhestifter *m.*; —ný *adj.* zwietrachtig; aufrührerisch.

rozbruňkaný *adj.* übel aufgelegt.

rozbrvi *n.* Augenbrauenscheide *f.*

rozbujeti übermütig werden.

rozbytovati in Wohnungen verteilen, einquartieren. [scheide *f.*

rozcestí *n.* Scheideweg *m.*, Wegerozcuchati (-ám) něco zerzausen.

rozčepejřiti se sich sträuben; zornig werden.

rozčertiti (*imp.* -čertiˊ!) koho grimmig machen; r. se grimmig werden.

rozčes-ák, —avák, u *m.* Schlichtkamm *m.* (ein weiter Kamm); —ati (-ám *et* rozčešu), —ávati auskämmen; r. se die Haare schlichten; —lina *f.* Spalte, Kluft *f.*; —nouti něco spalten.

rozčet, u *m.* Aufzählung *f.*; Kalkul *m.*, Kalkulation *f.*, Anschlag *m.*; *v.* rozpočet.

rozčil-en, a, o, ý aufgeregt; —ení *n.* Aufregung *f.*; Irritation *m.*; —iti (-ím, *imp.* -čilˊ *et* -čiliˊ!) koho čím aufregen; irritieren; r. se in Aufregung kommen, sich irritieren; —ující výjev aufregende Szene.

rozčín, u *m.*, —a *f.* Auflösung *f.*; 2. Sauerteig *m.*; —iti auflösen; r. se auseinander gehen.

roz-čísnouti něco entzweispalten; r. vlasy die Haare auskämmen; —čísti (rozčtu) něco anfangen zu lesen; *v.* rozčítati; —čistý *adj.* sehr rein.

rozčít-árna *f.* Kalkulatur *f.*; —atel, e *m.* Kalkulator *m.*; —ati (-ám) kalkulieren.

roz-číti (rozečnu, eš, e) něco *st.* etwas anfangen; —článkovati, —členiti něco etwas zergliedern, zerlegen; artikulieren; —čtveřiti, —čtvrtiti (*imp.* -čtvřˊ!) něco nekoho vierteilen; —dati (-dám), —dávati něco verteilen, verschenken; —davač, —davatel, e *m.* Verteiler *m.*; —dávka *f.* Verteilung, Verschenkung *f.*

rozděl, u *m. v.* rozdíl; —ák, u *m.* (Mühlb.) Scheidepfahl *m.*; —ati (-ám) něco anfangen zu machen; verarbeiten; r. auskneten; r. těsto den Teig einmachen; r. oheň das Feuer anmachen, anschüren; r. spis errotulieren; —ek, lku *m.* Verteilung *f.*; —ení *n.* Verteilung *f.*; Zerteilung; Einteilung *f.*; —itel, —ovač, —ovatel *m.* Zerteiler *m.*; —itelný *adj.* teilbar; —iti (-ím, *imp.* rozdělˊ!), —ovati něco (na dvě, na několik dílů atd.) teilen, zerteilen; einteilen, trennen, scheiden; r. něco (hidemi atd.) verteilen; r. pozemky Grundstücke parzellieren; r. se sich trennen; sich scheiden; r. se s kým oč sich verteilen; —ovka *f.* (grm.) Trennungszeichen *n.* [*m.* das Loch.

rozděr-ač *m.* Zerreißer *m.*; —ek, rka

rozderu *v.* rozedrati. [Maules.

rozděv, u *m.* das Aufreißen des

rozdíl, u *m.* Unterschied *m.*; Differenz *f.*; Teilung *f.*; Absatz *m.*; Kapitel *n.* (im Buche); —ce *m.* Teiler *m.*; 2. Scheidsrichter *m.*; —čí *adj. v.* rozhodčí *m.*; —ka *f.* der Rest; —ně *adv.* verschieden; —nost *f.* Verschiedenheit *f.*; r. hlasů Meinungsverschiedenheit, Meinungsdifferenz *f.*; —ný *adj.* verschieden, unterschieden; 2. teilbar, zertrennlich.

rozdírati (-ám) něco (hubu) aufschlitzen; r. se großtun.

rozdíti (-děju) něco aufmachen; auseinandertun; aufspreizen.

roz-dmych, u *m.* Anfachung *f.*; —dmychati, —dmuchati (-ám), —dmy-

chnouti, —dmychovati něco ctw. zer blasen; aufachen.

roz-drapati (-am *et* -drápu), —drápati, —drásati (-ám) etw. zerfetzen; zerfleischen. [aufreißen.

rozdrážditi (*imp.* —dráždi!) koho

rozdraží *n.* die Scheidebahn.

rozdřípati (-am) zerreißen.

rozdrob-enina *f.* Gebröckel *n.*; —iti (*imp.* —drob!) něco, rozdrobiti zerbröckeln, zerkrümeln. [malmen.

rozdrtiti (-drť!) zertrummern, zer-

rozdurditi (-im, *imp.* rozdurdi!) nékoho ergurnen; r. se in Zorn gerateu.

rozdvoj, e *m.*, —ení *n.* Entzweiung *f.*, Trennung *f.*; —iti (*imp.* rozdvoj!), —ovati něco teilen, trennen; r. koho entzweien; r. se sich entzweien, sich spalten; —lý *adj.* zweiteilig.

rozdymati (-ám) oheň *v.* rozdmychati.

rozebrati (rozeberu, eš, e) něco etw. zerlegen, auseinandersetzen; abmontieren; analysieren; (v. Buche) vergreifen.

rozečnu *v.* rozčíti.

roze-dma *f.* (med.) Emphysema *n.*, Windgeschwulst *f.*; r. plic Lungenemphysema *n.*, Lungenerweiterung *f.*; —dmouti *v.* rozdmýchati.

roze-dníti se tagen, Tag werden; —dnivá se es tagt, der Tag bricht an; —drati (rozderu) něco etwas zerreißen; —dřenina *f.* ein Schlitz am Leibe; —dříti (rozderu) něco zerreißen; aufschlitzen; das Maul aufsperren.

roze-hnati (rozeženu, eš, e) něco (r. lid) auseinandertreiben; r. se rukou den Arm schwingen; r. se za někým einem nachrennen; —hřáti (rozehřeju, eš, e) něco durchwärmen; durch Wärme zerlassen; r. se erwärmen; zergehen, schmelzen; —chtělý *adj.* ein Lüstchen habend, lüstig; —chvěn, a, o, ý erschüttert (im Gemüte), erregt, affiziert; —chvění *n.* Erregung, Gemütserschütterung *f.*; —chviti se erbeben, erzittern, sich erregen.

roze-jíti (3. rozejde) rozchazeti zergehen, zerfließen; —slo ho to er hat es sich anders überlegt; r. se sich trennen; auseinandergehen; sich teilen; ins Gehen kommen; —jmouti, rozjíti (-jmu, eš, e, *imp.* rozejmi!) něco auseinander nehmen; cit se rozňal das Gefühl hat Platz gegriffen; —klaný *adj.* zwiespaltig, schwalbenschwanzförmig; zerklüftet; —mleti, —mlíti (rozmelu, eš, e, *imp.* rozmel!) něco etw. zermahlen, zermalmen.

rozen-če, ete, —é, ěte, —ňátko *n.* geborenes Kind; —ec, nce der Gebrene; Landsmann *m.*; —í *n.* das Gebaren; Geburt *f.*; *st.* Abkunft *f.*; —iny *pl. f.* Geburtsfest *n.*; —ka *f.* die Geborene; Landestochter *f.*; *st.* Roïne *f.*; —ství *n.* Nationale *n.*; —ý geboren.

roze-pnouti, —píti, (rozepnu, eš, e), —pínati něco ausstrecken; ausspannen; 2. aufknepfen; —pnutí *n.* Spannung *f.*, Spannweite *f.* (archit.).

rozepře *f.* Streit, Hader *m.*, právní r. Prozeß *m.*, Streitsache *f.*, Rechtshandel *m.*, Rechtsstreit *m.*; v rozepři střetlá, strittig.

rozepsati (rozpíšu, eš, e, *imp.* rozpiš *et* rozepiš!) něco anfangen etw. zu schreiben; r. sněm einen Landtag ausschreiben; r. se ins Schreiben kommen; Lust zum Schreiben bekommen.

roze-rvanec, nce *m.* ein Blasierter; Zerrissener; —rvanost *f.* Zerrissenheit, Zerfahrenheit *f.*; —rvaný zerrissen, zerfahren; —rvati (-rvu, eš, e, *imp.* -rvi!) něco zerreißen; —schlina *f.* Lecke *f.*; —schlý *adj.* leck; —schnouti r. se leck werden, zerlechzen.

roze-šlatel, e *m.* Spediteur *m.*; —šlatelství *n.* Speditionsgeschäft *n.*; —šlati (—šlu) nach und nach versenden; —šlka *f.* die Versendung; —šlání *n.* Versendung *f.*; r. apostolů Aussendung der Apostel; Apostelteilung *f.*; —slati (—šlu, eš, e, *imp.* —sli) něco někam versenden, verschicken (viele Sachen auf verschiedene Zeiten); —smáti se (-směju se) viel lachen in ein Gelächter ausbrechen; —spalý *adj.* ichlatrunken; —stati se (—stanu se) sich auftun; r. se s kým sich von jmd. trennen, Abschied nehmen; —staviti *v.* rozstaviti; —stříti (—stru), —stírati (-ám) co ausbreiten, ausspannen; —šťvati (—šťvu) aufhetzen; —tnouti, roztíti (rozetnu), roztínati něco entzweihauen; —třiti (—tru) něco zerreiben; —vříti (—rvu) aufmachen; r. se sich öffnen; —zlený *adj.* erbost, ergrimmt.

rozezn-ání *n.* Unterscheidung *f.*; 2. Entscheidung *f.*; —ati (-ám) něco (jedno od druhého) unterscheiden erkennen; *st.* r. mezi stranami o něco, r. něco (r. věc při) entscheiden; —avač, —avatel *m.* Unterscheider; Schiedsmann *m.*; —avka *f.* das Unterscheidungszeichen; Kennzeichen *n.*

roze-ženu *v.* rozchnati; —žíravý *adj.* ätzend, treffend; —žrati (-žeru), —žírati (-ám) něco zerfressen; r. se um sich fressen (um die Wunde).

rozha *f.* Reis *n.*, Zweig *m.*; Rute *f.*

roz-had, u *m.* Entscheidung *f.*; —hada, —hádka *f.* Debatte *f.*; —hánění (*imp.* —hánějí!) něco auseinandertreiben; r. se, r. rukama mit den Händen fechten, —hanivý (lék) zerteilend (-es Mittel), —hánka *f.* das Auseinandertreiben.

rozhár-anost *f.* Zerfahrenheit *f.*, Zerrutung *f.*; —aný erhitzt; 2. zerfahren, zerrüttet; —ati v. rozhořeti.

roz-házeti (*imp.* -házej!), —hazovati něco zerwerfen; r. peníze fig. verschwenden, vergeuden, —hazovačný verschwenderisch, —házka *f.* das Umherwerfen.

roz-hlas, u *m.* das Verbreiten des Schalls; 2. Gerücht *n.*; —hlásati, —hlasiti, —hlašovati něco verkündigen, bekannt machen; r. se bekannt werden; verschallen, erschallen; —hlasný *adj.* kundbar; —hlašený *adj.* berühmt, berüchtigt, weltbekannt; —hlašovač, —hlašovatel, e *m.* Kundmacher *m.*

rozhled, u *m.* Fernsicht *f.*, Fernblick *m.*; 2. Umschau, Rundschau *f.*; 3. Umsicht *f.*; Überblick *m.*; Revue *f.*; (*pl.* —y) —na *f.* Aussichtswarte, Fernwarte *f.*; Observatorium *n.*, Schauturm *m.*; —nouti se sich umsehen; in die Ferne sehen.

roz-hlídka *f.* Diorama *n.*; —hlížeti se (kolem sebe atd.) sich umsehen, herumschauen. [čím erzürnen; se sich.

rozhněvati (-ám) někoho (*acc.*) ne-

rozhod, u *m.*, —a *f.* Entscheidung *f.*; —ce *m.* Schiedsrichter *m.*; —čí *adj.* schiedsrichterlich; r. soud Schiedsgericht *n.*; —iti něco zerwerfen, zerstreuen; r. rukama die Arme ausstrecken.

rozhodlati (-ám) verteilen; r. se sich entschließen.

rozhod-ně *adv.* entschieden; r.! ganz bestimmt! —ník, a *m.* Spruchmann *m.* v. rozhodce; —nouti, —ovati něco, o něčem entscheiden; r. se sich entschließen; —nutí *n.* Entscheidung *f.*; 2. Entschließung *f.*; Entschluß *m.*; Schlußfassung *f.*; Resolution *f.*; —ný *adj.* entscheidend; 2. entschieden; resolut.

roz-hojniti (*imp.* -hojni!), —hojňovati něco vermehren; se sich; —hon, u *m.* das Voneinanderjagen; 2. Streichbrett *n.*; —hor, u *m.* v. rozor; —hořčiti něco erhitzen, heiß machen; —hořčiti koho (*acc.*) čím erbittern; se sich; —hořeti se entbrennen; —hoří *n.* Gebirgsstock *m.*

rozhoří-en, a, o, ý aufgebracht, erhitzt, entrüstet; —ení *n.* Eifer *m.*; Entrüstung *f.*; —iti (*imp.* rozhorli!) koho (*acc.*) čím erhitzen, aneifern, entrüsten; r. se erhitzt, zornig werden; sich ereifern.

rozhořšiti se (*imp.* -hořši se!) ergrollen, sich entrüsten.

rozhostiti (*imp.* -hosť *et* -hosti!) koho (po městě atd.) viele Gäste irgendwo unterbringen; r. se (někde u koho atd.) sich wo als Gast niederlassen; sichs wo bequem machen; einkehren.

roz-hovor, u *m.* Gespräch *n.*; Unterredung *f.*; Kolloquium *n.*; —hovořiti se o něčem ein Gespräch anfangen (anknüpfen), disputieren.

rozhrab-ati, (-bu, eš, e), —ovati schüren (das Feuer); aufwühlen, zerwühlen (etw.).

rozhrádka *f.* Schleifregister *n.*, Damm *m.* (b. der Orgel).

rozhraní (rozhráni) *n.* Markscheide *f.*, Grenze *f.*; Scheideweg *m.*

rozhřáti *v.* rozehřáti.

rozhřeš-ení (rozřešení) *n.* Ablaß *m.*, die Vergebung der Sünden (in der Beichte); —iti die Sünden vergeben.

roz-hřeva *f.* das Erwärmen; —hřívati (-ám) erwärmen *v.* rozehřáti.

rozhrn-outi (záclony) die Vorhänge aufziehen, lüften; —ovačka *f.* (na sníh) Schneebrecher *m.*; Schneepflug *m.*

rozhrom, u *m.* Zerstreuung des Feindes; —iti zerdonnern.

rozhuda *f.* Toleranz *f.* (Quark mit Butter); fig. eine dicke, bequeme Person.

rozhvězdi *n.* das Gestirn.

rozcház-eti se auseinander gehen; 2. verschiedener Meinung sein; —í ho to er kommt auf andere Gedanken; es macht ihm Bedenken; —ka *f.* Abschied *m. v.* rozchod.

rozchod, u *m.* Voneinandergehen *n.*; Abschied *m.*; 2. Scheideweg *m.*; 3. Spurweite *f.*, Räderabstand *m.*; —itý *adj.* ausgebreitet; na —nou zum Abschied; —ník, u *m.* Bruchkraut, Wundkraut *n.*; fette Henne *Sedum*.

rozchrastek, tku *m.* Rumpelzeug *n.*

roz-chvat, u *m.* Wegraffung *f.*, Plünderung *f.*; —chvátati (-ám), —chvátnouti (-nu), —chvátiti (*imp.* rozchvať!) něco wegraffen.

rozchvěv, u *m.* Schwingungsweite *f.*

rozinka, rozínka *f.* Rosine *f.*

rozjař-iti (*imp.* rozjař!) aufheitern, erheitern; lebhaft aufregen; 2. zornig machen; r. se in Aufregung geraten, in fröhliche Stimmung kommen; —en aufgelegt; ermuntert; erheitert, angeheitert.

rozjasn-iti erhellen; r. se *impers.* —ilo se das Wetter hat sich aufgeheitert.

rozjed, u *m.* Ingrimm *m.*; Radsäule; —iti, —ovati erbosen; se sich; —lina *f.* fressendes Geschwür; —lý *adj.* um sich fressend; 2. ergrimmt, erbost.

rozjeti (—jedu) něco zerfahren; r. se voneinander fahren od. reiten; zum Fahren oder Reiten ansetzen.

rozjed, u *m.* das Voneinanderfahren; V.-reiten; der Ansatz zum Fahren od. Reiten; Abfahrt *f.*

rozjež-ený *adj.* aufgesträubt, ausgespreizt; —ené vlasy aufgesträubte Haare; —iti (-ím, *imp.* rozjež!) aufsträuben, ausspreizen; se sich.

rozjíd-ati (-ám) (něco) zerfressen; r. se um sich fressen; fig. sich verbreiten; —avý *adj.* um sich fressend.

rozjih, u *m.* Tauwetter *n.*; —nouti, rozjihovati auftauen, schmelzen.

rozjím-ání *n.* das Zerlegen; das Bedenken; Nachdenken; r. (náboženské atd.) Betrachtung, Kontemplation *f.*; —ati (-ám, *imp.* —ej!) něco etw. auseinandernehmen; r. něco, r. o něčem über etw. nachdenken, nachsinnen; betrachten; —avý *adj.* betrachtend, kontemplativ; r. život asketisches Leben.

rozjísti (—jím) se um sich fressen; 2. beim Essen Appetit bekommen.

rozjitřiti (ránu) eitern machen; r. koho aufregen; r. se eiterig werden; 2. zornig werden.

rozjitřniti se *impers.* tagen.

rozjíž *f.*, —ení *n.*, —ka *f.* das Auftauen; Tauwetter *n.*

rozjížď, di *f.* zerfahrener, nasser Ort; —ka *f.* Abfahrt, Auseinanderfahrt *f.*; Ablaufsstelle *f.*, Start *m.*

rozkac-enec, nce *m.* ein Tobender; —ený ergrimmt, tobend, wütend, wutentbrannt.

roz-kal, u *m.* Spalte *f.*; —kálati (dříví) zerspalten, Holz spalten.

rozkatiti ergrimmen; se sich.

rozkaz, u *m.* Befehl *m.*; Geheiß, Gebot *n.*; denní r. (mil.) Tagesbefehl *m.*; —atel *m. v.* rozkazovatel.

rozkázati (rozkážu, eš, e, *imp.* rozkaž!) někomu něco befehlen; gebieten, auftragen.

rozkaz-nik, u *m.* Rufzeichen, Ausrufungszeichen, Exklamationszeichen *n.* (!); —ný *adj.* gebieterisch.

rozkazov-ací *adj.* imperativ; spůsob r. (grm.) gebietende Art *Imperativ*; —ač, —atel *m.* Befehler, Gebieter *m.*; —ati *v.* rozkázati.

roz-klad, u *m.* das Zerlegen; Analyse *f.*; 2. (med.) Zersetzung *f.* (r. krve); 3. (chem.) Auflösung *f.*; 4. (jur.) Darstellung, Vorstellung *f.*; 5. Umschlag *m.* (v. Steuern); —kládati (-ám) něco zerlegen; r. něco někomu auseinanderlegen; auseinandersetzen; r. rukama Handbewegungen machen; r. se sich ausbreiten, sich ausdehnen; *v.* rozložiti; —kladitý *adj.* ausgebreitet; —kladný *adj.* zerlegend; analytisch; 2. zerlegbar; —klam, u *m.* Enttäuschung *f.*

rozkloktati (-ám) zerquirlen.

rozklati (rozkolu, eš, e) něco zerspalten. [kostela) Spannweite *f.*

rozklen-outi wölben; —uti *n.* (mostu,

roz-klobati, —klofati, —klovati (-ám), -klouti (-kluju) něco zerpicken, zerhacken; —klon, u *m.* Bogenweite *f.*; —kmotřiti entzweien; r. se s kým sich entzweien.

rozkol, u *m.*, —e *f.* Spalt *m.* (b. Pfropfen); r., —í *n.* Zwiespalt *m.*; Schisma *n.*; Dissention *f.*; Sekte *f.*; —nický *adj.* schismatisch; —nictví *n.* Schismatismus *m.*; —ník, a *m.* Schismatiker, Dissident, Dissenter *m.*

rozkop, u *m.* Schurf *m.*; —ati (-ám *et* -u), —nouti něco (nohou) zergraben, zerstoßen. [*f.*; Scheideweg *m.*

rozkos, u *m. st.* divergierende Seite

rozkoš, i, —e *f.* Wonne *f.*; Vergnügen *n.*; Entzückung *f.*; Lust *f.*; Wollust *f.*; Luxus *m.*; —iti, —niti wollüstig leben; r. se sich ergötzen; —nice *f.* Lustmädchen *n.*; —ník, a *m.* Wollüstling *m.*; —nost *f.* Ergötzlichkeit *f.*; —ný *adj.* ergötzlich; entzückend, reizend; —ovati Wollust fühlen.

rozkot-áni *n.* Zertrümmerung *f.*; r. korábu Schiffbruch *m.*; —aniny *pl. f.* Trümmer *pl.*; —ati (-ám) něco zerstören, zertrümmern; r. se zerschellen.

roz-kouskovati něco etw. zerstückeln; parzellieren; —kouti, —kovati zerschmieden; —kráček, čku *m.* Strauche *f.*, eine Sprede Flachs; —kračovati se *v.* rozkročiti; —krájeti (*imp.* krájej!), —krajovati něco etwas zerschneiden; tranſchieren; —krajovák, u *m.* Tranſchiermeſſer *n.*; —král, e *m.* Erkönig *m.*; —krásti (rozkradu) něco alles wegstehlen; r. se sich verstohlen entfernen (von vielen); —křesati (-sám *et* -su) (oheň) Feuer machen; —křičeti něco n. někoho ausschreien, verschreien, berüchtigen; —křičen, a, o, ý verschrien, verrüchtigt; verrufen (r. dům); —křiknouti se na někoho aufschreien, anfahren; —křipec *v.* rozskřipec; —kročiti se die Beine spreizen. [co zerschneiden.

rozkroj-ek, jku *m.* Schnitt *m.*; —iti

roz-krok, u *m.* Spaltung der Beine; Mittelfleiſch *n.*, Damm *m. Perineum*; 2. Schritt *m.* (an den Beinkleidern); —krut, u, —krutek, tku *m.* etw. Aufgedrehtes; —kryti (-kryju) něco hie und da verſtecken (von vielen); —kutiti (*imp.* —kuť!) (oheň) zerwühlen, aufschüren; —kvásek, sku *m.* Sauerteig *m.*; Urheb; —kvasiti in Gärung bringen; —kvašený (vřed) vereitert; fig. r. (člověk) aufgereizt; —kvesti (—květu). —kvitati aufblühen; —květ, u *m.* Aufblühen *n.*; Blüte *f.*; fig. blühender Zuſtand; —květí *n.* Zuſtand des Aufblühens; —kviliti zum Jammern bringen; r. se aufjammern; —kyslý *adj.* gärend; 2. fig. ſchwerfällig. [Amplitude *f.* (phys.).

rozkyv, u *m.* Schwingungsweite,

rozlad, u *m.* (rozladění *n.*) Verſtimmung *f.*; —iti (-ím, *imp.* rozlaď!) verſtimmen.

roz-lámati (-lámu, eš, e, *imp.* -lam *et* -lámej!) něco etw. zerbrechen.

roz-léhati se, —lehnouti se erſchallen, nachſchallen.

rozlehlý *adj.* ausgedehnt.

rozlenělý *adj.* träg, faul.

rozlet, u *m.* das Auseinanderfliegen; —ěti se, —ovati se auseinanderfliegen.

roz-lev, u *m.* das Auseinandergießen; 2. (geogr.) Liman *m.*; —lévač *m.* Vergießer *m.*; —lévati *v.* rozliti.

rozlez-ený von Würmern durchkrochen; —lý *adj.* auseinandergekrochen; 2. locker, ſchütter; 3. r., —lonohý grätſchelnd; —ti (-u, eš, e) se auseinanderkriechen; červy se r. von Würmern zerfreſſen werden.

rozlež-eti něco zerliegen; r. se durch Liegen zerfallen; abliegen; *impers.* věc se mu —ela er hat ſich anders beſonnen.

rozlícen, a, o, ý ergrimmt.

rozlič-enství *n. st. v.* rozličnost; —iti (*imp.* rozlič!), —ovati něco etwas abteilen; unterſcheiden; —nost *f.* Mannigfaltigkeit *f.*, Verſchiedenheit *f.*; —ný *adj.* (-ně *adv.*) mannigfaltig, verſchieden.

rozliš-iti, —ovati unterſcheiden; 2. fortieren. [r. se ſich ergießen.

rozliti (rozlju, eš, e) něco vergießen;

rozlititi (-ím, *imp.* rozlič!) někoho in Wut bringen; r. se in Wut geraten.

rozliv, u *m. v.* rozlev.

rozloh, u *m.* weiter Raum; 2. Stellung; —a *f.* Flächeninhalt *m.*; Area *f.*; Areal *n.*, Ausdehnung *f.*; Aufſchlagspunkt *m.*

rozlom, u *m.* Bruch *m.*; r., —ek Bruchſtück *n.*; —iti (*imp.* -lom!) něco zerbrechen.

rozlouč-ení *n.* Trennung, Scheidung *f.*, Abſchied *m.*; na —enou zum Abſchied, beim A. (zum Andenken); —iti (-ím, *imp.* rozluč!) něco n. někoho trennen; sondern; r. se s kým ſcheiden; ſich verabſcheiden; —ka *f. sl. v.* rozlučka.

rozloup-ati (-ám, -u), —nouti (r. ořech, švestku) aufmachen, aufdrücken.
rozlousk-ati (-ám), —nouti aufknacken.
rozlož-eni *n.* Zerlegung *f.*; —iti (*imp.* -lož!) něco zerlegen, auseinanderlegen; 2. diskloziereu; 3. (chem.) zersetzen; r. se sich ausbreiten; (chem.) sich zersetzen; —itý *adj.* ausgebreitet; weitverzweigt.
rozluč-itel, —ovatel *m.* Trenner, Scheider *m.*; —itý *adj.* einzeln; abgesondert; —ka *f. sl.*, rozluka *f.* Trennung *f.*; 2. Trennungspunkt *m.*
rozlup, u *m.* das Aufspalten; —ek, pku *m.* Perlglimmer *m.*; —ovati *v.* rozloupnouti.
rozlušt-ění *n.* Auflösung *f.*; —itel *m.* (hádanky) Auflöser *m.*; —iti něco aufknacken; r. hádanku ein Rätsel auflösen.
rozmačk-ati (-ám), —nouti něco zerquetschen, zerdrücken, aufdrücken.
rozmáhati se (-am se) zunehmen, überhandnehmen, sich ausbreiten, sich vermehren.
rozmach, u *m.* Schwung *m.*, Aufschwung *m.*; 2. Zerrüttung *f.*
rozmanit-ost *f.* Mannigfaltigkeit *f.*; Varietät *f.*; *pl.* —osti Miszellen *pl.*; —ý *adj.* mannigfaltig, verschieden.
rozmar, u *m.* Laune *f.*; Humor *m.*
roz-mařelý, —mařilý *adj.* laß, träg, übel; launig, weichlich; —mařeti laß werden.
rozmarin-a, —ka *f.* Rosmarin *m. Rosmarinus*; —ový věnec Rosmarinkranz *m.*; —ové jablko Rosmarinapfel *m.*
roz-mařiti něco verschwenden; r. se verweichlichen; —marlivý, —marný *adj.* launig, launenhaft; humoristisch.
rozmaz-anec, nce, —ánek, nka, —lenec, nce *m.* Weichling, Zärtling *m.*; —ati (rozmažu, eš, e) rozmáznouti něco zerschmieren; 2. (písmo) verwischen; 3. *v.* rozmazliti; r. se zärtlich, weichlich werden; —liti, —ati koho verzärteln, verziehen.
roz-měliti, —mělniti zermalmen, zerstampfen; —měniti (peníze) Geld wechseln *v.* proměniti.
roz-měr, u *m.*, —měra *f.* Ausmessung; Ausmaß *f.*; Dimension *f.*; Ausdehnung *f.*; Verhältnis *n.*; Proportion *f.*; Metrum *n.*; Silbenmaß *n.*; Rhythmus *m.*; —měřiti (*imp.* —měř!) něco abmessen; —měrný *adj.* abgemessen; —mesti (-metu, eš, e), —metati něco zerwerfen, auseinanderwerfen; zerstören; —met, u *m.*, —metání *n.* Zerwerfung *f.*; 2. Schutt *m.*; 3. Ruine *f.*; —metati (-ám) zertrümmern.
rozmez-i *n.* Grenzscheide *f.*; Demarkationslinie *f.*; r. potravného Verzehrungssteuerlinie *f.*; —ovati abgrenzen.
rozmíchati (-ám) něco zerrühren.
rozmil-ý, —itký *adj.* herzlieb; sehr lieb; —á *f.* Herzliebste, Holde, Holdin *f.*
roz-mísiti (-ím) zerrühren; —míšení (*n.*) krve Blutzersetzung *f.*; —míška *f.* Entzweiung *f.*, Zwiespalt *m.*, Zwietracht *f.*; Zerwürfnis *n.*; Verwirrung *f.*
rozmit-ačka *f.* Spaltjäge, Stichsäge *f.*; —adlo *n.* (Typ.) Ablegemaschine *f.*; —ání *n.* Ablegung *f.*; —ati (-ám) (typ.) ablegen *sr.* rozmesti.
rozmlouv-ání *n. v.* rozmluva; —ati (-ám) s někým o něčem mit jemand sprechen, sich mit jmd. besprechen, sich mit jmd. über etwas unterreden.
rozmluv-a *f.* Gespräch *n.*, Unterredung *f.*; Konversation *f.*; Dialog *m.*; —ce *m.* Unterredner, Gesprächführer *m.*; —iti (*imp.* rozmluv!) komu co einem etw. ausreden; —na *f.* Sprechzimmer *n. v.* hovorna; —ný *adj.* gesprächig.
rozmnož-ce *m. v.* rozmnožitel; —ek, žku *m.* etw. Vermehrtes; —en, a, o, ý vermehrt; —ené vydání eine vermehrte Auflage; —ení *n.* Vermehrung *f.*, Zunahme *f.*; Vervielfältigung *f.*; —itel, e *m.* Vermehrer *m.*; r. říše Mehrer des Reiches *Semper augustus* (Titel der ehemal. deutsch. Kaiser); —iti (-ím), —ovati vermehren; vervielfältigen; r. se sich vermehren; —ovací přístroj Vervielfältigungsapparat *m.*
roz-moci (-mohu), —máhati něco vergrößern, stärken, vermehren; r. se sich vermehren, zunehmen, mächtig werden.
rozmoc-niti (*imp.* -mocni!), —ňovati něco mächtig machen; potenzieren.
roz-močiti něco zerweichen; r. se zerweichen, weich werden; —mok, u *m.* Zerweichung *f.*; —mokati, —moknouti zerweichen.
rozmrštěnec, nce *m.* flacher Kuchen, Fladen *m.*
rozmrz-elost *f.* Verdrießlichkeit *f.*, Verdruß *m.*; —elý *adj.* verstimmt, verdrießlich; unmutig; —eti verdrießlich machen; r. se verdrießlich werden.
rozmrzlo (*impers.*) die Fröste sind vorüber.
rozmyčka *f.* Reißtrampel *f.*
rozmysl, u *m.* Überlegung, Erwägung *f.*, Bedacht *m.*; s dobrým —em wohlbedächtig, mit gehörigem Bedacht, nach reifer Erwägung; bez —u unüberlegt; bedachtlos; 2. r. Bedenkzeit *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* rozmysli!) si něco erwägen, nachdenken; sich etw. überlegen; r. se na něco sich bedenken; sich besinnen; sich entschließen; —ný *adj.* bedächtig, nachdenklich; wohlbedacht.
roz-myšlení *n.* Schlußfassung *f.*; Überlegung *f.*; —myšlení *n.* das Überlegen, Erwägung *f.*; das Bedenken; čas n. lhůta na —myšlenou Bedenkzeit *f.*; —myšleti něco, r. o něčem über etwas nachdenken; —myšlivý *adj.* bedächtig, unschlüssig; spekulativ.
roz-našeč *m.* Herumträger *m.*; Austräger *m.*; Kolporteur *m.*; Verbreiter *m.*; -ka *f.* -ův *f.*; —našeti (*imp.* -našej!) austragen, kolportieren; *v.* roznésti; —náška *f.* das Auseinandertragen; 2. Gerücht *n.*
roz-nedužiti se, —nemoci se erkranken, krank werden; unpäßlich werden; on se —nemohl er ist krank geworden.
roznésti (nesu, eš, e, *imp.* —nes!) něco etw. voneinander tragen, vertragen,

ausstragen; r. se ruchbar werden, sich verbreiten.

roznět, u *m.* Gangräne *f.*; fig. Entflammung *f.*; Enthusiasmus *m.*

roznícen, a, o, ý (r. láskou, hněvem) entflammt, entbrannt (vor Liebe, Zorn); —ec, nce *m.* Enthusiast *m.*; —í *n.* Entzündung, Entflammung *f.*; —ina *f.* Entzündung *f.* (am Körper).

roz-nítiti (—ím, *imp.* roznět!), —něcovati něco (r. oheň) entzünden, anzünden; fig. r. koho entflammen, anfeuern, anfachen; r. se sich entzünden; sich ereifern.

roznosný *adj.* herumtragbar.

rozohn-íti (*imp.* rozohni!) anfeuern; entflammen, erhitzen, entzünden; r. se in Feuer geraten; —ění, a, o, ý erhitzt.

rozom, u *m. st. v.* rozum.

rozor, u *m.* Furche *f.*; Flur *f.*, Gefilde *n.*; —ati (-ám *et* rozoru) něco auf-

rozosnovati *v.* rozsnovati. [ackern.

rozotvírati (-ám) (okna, dveře) alles nacheinander öffnen.

rozoum-ek, mku *m.* Verstandchen *n.* (fig.); *v.* rozum; r., mka, —kář *m.* Vernünftler *m.*; —kovati *v.* rozumkovati.

rozpáč, rozpač, i *f.* das Bedenken; Verlegenheit *f.*; Verzweiflung *f.*

rozpálčilý *adj.* bedenklich, unschlüssig.

rozpáčiti (-ím, iš, i, *imp.* rozpač *et* rozpáči!) sprengen (die Tür ꝛc.); r. koho v čem *st.* unschlüssig, wankelmütig machen; r. se čím, v čem, nad čím sich Bedenken machen, Anstand nehmen; *st.* zornig werden.

rozpač-itě *adj.* verlegen; —itost *f.* Verlegenheit *f.*; —itý, —ivý, —livý, —ný *adj.* unschlüssig, unentschlossen, wankelmütig; verlegen; zweifelhaft.

rozpad, u *m.* Zufall *m.*; —ati (3. —á) *et* r. se, —nouti se (einmal), —ávati se (allmählich) zerfallen; sich entzweien; —avý *adj.* zerfallend; —lina *f.* Aufberstung, Spalte *f.*; —lý *adj.* zerfallen, geborsten; —nutí *n.* Zerfall *m.*

rozpak, u *pl.* —y *m.* Verlegenheit *f.*, Bedenklichkeit *f.*; —ovati něco auspacken; r.. r. se Anstand nehmen, Bedenken tragen, unschlüssig sein; schwanken, wanken.

roz-pal, u *m.* das Entbrennen; —páliti (*imp.* -pal!), —palovati něco erhitzen; entflammen; r. se sich erhitzen; erglühen.

rozpamatovati erinnern; se sich.

roz-párati (-páru, *imp.* —párej!) něco etw. schlitzen; auftrennen; —parek, rku *m.* der Schlitz am Hemde; *st.* Spalte in der Feder.

roz-pařiti (*imp.* -pař!), —pařovati něco durchwärmen; durchbähen.

rozparov-ač Schlitzer, Aufschlitzer, Bauchschlitzer; —ati *v.* rozpárati.

roz-pásaly, —pásaný, —pašný *adj.* ausgelassen; —pásti se auf der Weide fett werden (v. Vieh); —patlati (-ám) zersplittern.

rozpec-ek, cku *m.* Fladen *m.* (*v.* rozpek, rozpíček); —i durchbahen.

rozpečetiti (*imp.* rozpečeť!) něco entsiegeln; r. psaní einen Brief erbrechen.

rozpěchovati (starý papír) verstampfen, zerstampfen.

rozpek, u *m.* Fladen *m.*

roz-pěnák, —pěrák, —pirák, u *m.* Leiterspreize, Sperrleiste *f.*

roz-pěna *f.* Gischt *m.*; —pěniti (*imp.* -pěň!) aufschäumen; r. se zerschäumen.

rozpěra *f.* Sprieße *f.*

rozpíček, čku *m.* kleiner Erdapfelfladen *m. srv.* rozpek.

rozpín-adlo *n.* ein Werkzeug zum Aufknupfen; —ati (-ám) aufknepfen; 2. ausdehnen, ausbreiten; *v.* rozepnouti; —avost *f.*, —avá síla Spannkraft, Ausdehnungskraft, Expansivkraft; Expansion *f.*; —ka *f. v.* rozpěnák; Leinwandspreize *f.*

rozpírka *f.* Brustriegel *m.* (archit.).

rozpis, u *m.* die Aufschreibung; Programm *n.*; Paraphrase *f.*; Rolla *f.*; r. cesty die Marschroute; —ovatel, e *m.* Aufschreiber *m.*; —ovati *v.* rozepsati.

roz-plšu *v.* rozepsati; —pletí *n.* Spannweite *f.*; —plach, u *m.* Zerstäubung *f.*; —plakati koho zum Weinen bringen; r. se anfangen zu weinen; in Tränen ausbrechen; —plasknouti se platzen, zerplatzen; —plašiti (plášiti) zvěř verscheuchen; —plav, u *m.* Flutweite *f.*; —plaviti (*imp.* —plav!) zerschmelzen; 2. wegschwemmen, wegspülen; r. se schmelzen; —plemeniti, —plemenovati fortpflanzen; vermehren; se sich; —pleniti *sl.* vermehren; *st.* verwüsten; r. se (v. Metalle) Sprünge bekommen; —plesklý *adj.* platt, flach; zerplatzt; r. nos Stumpfnase *f.*; —plesti (-pletu), —plítati (-ám) aufflechten, entwickeln; —pletač *m.* Auseinanderflechter *m.*; fig. Entwickler *m.*; —pletek, tku *m.* etw. Aufgeflochtenes; Auflösung *f.*; —plizlý, —plizlý *adj.* zerplatzt; —plod, u, —plodek, dku *m.* Fortpflanzung *f.*, Vermehrung *f.*; —plodití (*imp.* plod!), —plozovati něco vermehren, fortpflanzen; se sich; —plynouti se, —plývati se zerschmelzen, zergehen; zerfließen; radostí se r. in Freuden schwimmen; blaženosti se r. in Seligkeit schwelgen; —plývavý *adj.* fließend; r. obraz Nebelbild *n.*

rozpnutí otvoru (u mostu) lichte Weite des Bogens, Spannweite *f.*

rozpočet, čtu *m.* Berechnung *f.*; Überschlag *m.*, Voranschlag *m.*, Praliminare *n.*, Budget *n.*

rozpočí-sti (-ctu, eš, e, *imp.* rozpočti!), —tati (-ám), —távati něco berechnen, überschlagen.

rozpoj, e *m.* Trennung *f.*; —ek, jku *m.* das Aufgelöste; —ení *n.* Trennung *f.*; —idlo *n.* Auflösemittel *n.*; —iti, —ovati něco auflösen; scheiden, trennen; abkuppeln; aus den Fugen bringen; r. se aus den Fugen treten; —itý *adj.* getrennt; —ka *f.* (Mus.) Synkope, Synkopefigur *f.*

rozpol-čiti zertrennen; —iti něco halbieren; in zwei Teile teilen; —titi (*imp.* rozpolti!) něco entzweihauen.

rozpo-menouti se, —mínati (-mínám) se nač sich besinnen, gedenken; sich erinnern; —mínka *f.* Erinnerung *f.*, Reminiszenz *f.* [Web.) *v.* rozpínka.

rozponka *f.* Rapunzel *f.* (m.); 2. (b.

rozpor, u *m.* Widerspruch *m.*; Kontradiktion *f.*; Konflikt *m.*; Kollision *f.*; Streit, Wortwechsel *m.*; Zerwürfnis *n.*; 2. Schlitz, Ritz *m.*; Spalte *f.*

rozpora *f. v.* rozporka.

rozpořádati (-ám) ordnen, rangieren.

rozpor-ák, u *m. v.* rozpérák; —ek, rku *m. v.* rozparek.

rozpořiti něco *st.* vermehren.

rozpor-ka *f.* Garnstange *f.*, Spreizstange *f.*; 2. Netzgabel *f.*; 3. Ortscheit *n.* (b. Pflüge); 4. Sperrholz *n.* (beim Fleischer); 5. Krummholz *n.* (im Bräuhause); —ník, u *m.* Vornagel, Wagennagel *m.*; —nost *f.* Antinomie *f.*

roz-posilati (-ám) versenden (auf verschiedene Stellen); —pouštěti (*imp.* —pouštěj!) něco zerlassen, schmelzen; r. se zergehen, zertauen, schmelzen; *v.* rozpustiti; —pouštivý *adj.* auflösend, zerlassend; —pouška *f.* das Aufgehen; 2. Tauwetter *n.*

rozpout-ati (-ám) koho (*acc.*) entfesseln; —ané vášně entfesselte Leidenschaften; —ala se bouře ein Gewitter hat sich entladen; fig. es entstand (es erhob) sich ein Sturm. [erzählen.

rozpovídati se o něčem ausführlich

rozpozn-ání *n.* das Erkennen, das Bestimmen; Diagnose *f.* (med.); —ati erkennen.

roz-přáhnouti (ruce) auseinanderspannen; ausspreizen, ausstrecken (zum Schlage); —prasknouti (se) zerplatzen.

rozpráš-iti (*imp.* —praš!) zerstäuben, zerstreuen; zerstöbern; r. se zerstauben; —ka *f.* Zerstreuung *f.*; rozprašovač *m.* Verstäuber, Verstäubungsapparat *m.*

roz-prava *f.* (o něčem) Unterredung; Abhandlung, Dissertation *f.*; —právěti (*imp.* —právěj!) o čem erzählen; sich besprechen, unterreden; —praviti (*imp.* —prav!), —pravovati co einrichten, anschicken; r. vlasy die Haare schlichten; —právka *f.* Gespräch *n.*, Diskurs *m.*; —pravný *adj.* diskursiv; beredsam; r. jazyk Umgangssprache *f.*; —pravná báseň episches Gedicht; —pravovač, —pravovák m. Schlichtkamm *m.* (*v.* rozčesavák).

rozprchnouti se auseinanderlaufen.

rozprodati (-ám) něco alles verkaufen.

rozprodej *m.* Ausverkauf *m.*, Detailverkauf *m.*

rozprostran-itelný *adj.* expansibel; -ost *f.* Expansibilität *f.*; —iti, -ňovati co erweitern; se sich; —livost *f. v.* rozpínavost.

rozpro-stříti, —stírati (-ám) něco ausbreiten; r. se sich ausbreiten, sich erstrecken.

roz-proudí *n.* Austretung des Wassers; —prouditi se *impers.* (krev se -ila) aufwallen, in Wallung geraten; zábava se -ila die Unterhaltung kam in vollen Gang.

roz-prýskati se (3. -ká se), —prysknouti se zerbersten, springen; —prysklý *adj.* zerplatzt, gesprungen.

rozptýl-ce *m.* Zerspritterer *m.*; —ení *n.* Zerstreuung *f.*; —enost *f.* Zerstreuung, fig. Zerspritterung *f.*; —iti (*imp.* -plýl!), rozptylovati (nepřítele atd.) zerstreuen; zersprengen; zerstöbern; (prach) zerstäuben; fig. zersprengen.

rozpučiti něco etwas zersprengen (v. Flüssigkeiten; r. se zerquillen; zergehen (in einer Flüssigkeit). [rozehnati.

roz-pudíti, —puzovati (stádo atd.) *v.*

rozpuk, a *m.* große Raupe; r., u *m.* das Zerbersten; Spalte *f.*; Aufbrechung einer Beule; v prvním —u jejího výkvětu in der Entwicklungsperiode ihrer Blütezeit; r. *m.*, —a *f.* Wasserschierling *m. Cicuta virosa*; —lina, —anina *f.* Riß *m.*, Aufberstung, Spalte *f.*; —nouti, —ati se bersten, aufbersten, zerspringen; zerplatzen.

rozpůliti halbieren, zweiteilen.

rozpust, u *m. sl.* Urlaub *m.*; —a *f.* Mutwille *m.*, Ausgelassenheit *f.*; r. *m. v.* rozpustilec; —ek, tku *m.* das Zerlassene; Auflösung *f.*; —ilec, lce *m.* ein Ausgelassener; —ilost *f.* Ausgelassenheit *f.*; —ilý *adj.* ausgelassen; ungebunden; —itelný *adj.* auflösbar, zerschmelzbar; —iti (*imp.* rozpusť!) něco (vojsko atd.) entlassen, abdanken; r. něco (kov, máslo, vosk atd.) etwas zerlassen, schmelzen; r. spolek auflösen; r. se schmelzen; zergehen; zerrinnen, auftauen; —ivý *adj. v.* rozpouštivý; —nik, a *m. sl. v.* rozpustilec; —ný *adj.* auflösbar, schmelzbar; bergweich; *sl.* ausgelassen.

roz-pušťadlo *n.* Schmelztiegel *m.*; —puštěk, tku *m. v.* rozpustek; —puštění *n.* Auflösung *f.*; —puštěnina *f.* etwas Zerlassenes; —puštěné vlasy fliegende Haaren.

rozpýchati (-ám) stolz werden.

rozpyt, u *m.* Nachsuchung *f.*, Untersuchung, Erforschung, Durchf., Ausf. *f.*, Perquisition *f.*

rozřad, u *m.* Anordnung; Abteilung, Abzweigung *f.*; Klassifizierung *f.*

roz-raditi (*imp.* -raď!), —razovati koho abraten. [zieren; 2. rangieren.

rozřaditi (*imp.* -raď!) něco klassifi-

rozraz, u *m.* Zerschlagung *f.*; —il, u *m.*, —ilka, —inka *f.* Ehrenpreis *m.*; Wundkraut *n. Veronica*; —iti (*imp.* (-raž!), rozrážeti (*imp.* -rážej!) něco zerschlagen, zersprengen; —ivý, rozrážlivý *adj.* zerschlagend.

rozřed-iti (*imp.* rozřeď!) něco dünn machen, verdünnen; —nouti dünn werden.

rozřeš-en, a, o, ý aufgelöst (v. Rätsel); entschieden; —ení *n.* Auflösung *f.* (eines Rätsels); Entscheidung *f.* (eines Streites); r. *v.* rozhřešení; —iti (*imp.* rozřeš!) něco entscheiden; 2. auflösen (ein Rätsel); r. se losgehen.

roz-řezati (-řežu *et* -řezám), —říznouti něco něčím zerschneiden, aufschneiden; —ruch, u *m.*, —ušení *n.* Aufruhr *m.*; Zerrüttung *f.*; Desorganisation *f.*; 2.

Senſation *f.*, das Aufſehen; —rušiti (*imp.* -ruš!) něco zerſtören; zerrütten; affizieren; desorganiſieren; Senſation erregen; *st.* zertellen; —ušené nervy affizierte Nerven; —různiti (*imp.* -různi!), -růžnovati ſcheiden, trennen; —rýpati (-rýpám), —ryti (ryju), —rývati (rývám) zerwühlen; —rývač *m.* Zerwühler *m.*; —saditi (*imp.* -sad!), —sázeti, —sazovati něco auſeinanderſetzen; zerlegen; ſe ſich; —sah, u *m.* Umfang *m.*; velikého —sahu von großer Tragweite; —sáhlost *f.* großer Umfang; —sáhlý *adj.* weit, ausgedehnt, umfangreich; —sápaný zerfleiſcht; fig. grimmig; —sápati (-sápu *et* -sápám) něco zerfleiſchen, zerreißen; r. se grimmig werden; —sažitý, —sažný *adj.* erteniſiv.

rozsed-ati se (3. -á se), —nouti se auſeinanderſetzen; aufklaffen, aufberſten, ſchrunden; —lina *f.* Kluft, Bergſpalte *f.*; (mont.) Trum *m.*; —lý *adj.* geſchrunden; geſpalten; klüftig; Riſſe habend.

rozsechlý *adj. v.* rozeschlý.

roz-sekati (-ám), —seknouti zerhauen, zerhacken.

roz-seti *v.* rozsíti; —sévačka *f.* Ausſäerin *f.*; 2. Sätuch *n.*; 3. r., —sevadlo *n.*, —sevák, u *m.* Sämaſchine *f.*; —sévati (-ám) něco ausſäen; —sévka *f.*, —sívka *f.* Sätuch *n.*

rozsilka *f. v.* rozesílka *f.*

rozsíti (-siju) něco etw. ausſäen.

rozskočiti se auseinanderſpringen; zerſpringen.

roz-skřípati (-ám) (r. pero) eine Feder ſpalten, zerſpalten, zerbrücken; —ané péro zerfetzte Feder; —ané housle *pl.* verſtimmte Geige, knarrende Geige; —skřípec, pce *m.* Spalte, Federſpalte *f.*

rozslupí *n.* Säulenweite *f.*, Entrekolonne *f.*, Entrepilaſtre *n.*

rozsnovati entwickeln.

rozsoch-a *f.* Gabelaſt *m.*, Zwieſel *f.*; 2. Ofengabel *f.*; 3. Garnſtange *f.*; —áč *m.* ſpanſicher Reiter; 2. gabelichter Wurfſpieß; 3. Jäger mit dem Gabelwurfſpieß; —atý *adj.* zwieſelig, gabelig.

roz-soudití (*imp.* rozsuď!) něco (r. rozepři), r. koho über etwas abſprechen; entſcheiden; urteilen, aburteilen; —soudnost *f. v.* rozsudnost; —souzení *n.* Entſcheidung *f.*

rozsršeti se grimmig werden.

rozstanu se *v.* rozestati se.

rozstav, u *m.*, —ení *n.* Aufſtellung *f.*; —iti *et* —ěti, —ovati něco hin- und herſtellen; r. se ſich auf die bezeichneten Plätze hinſtellen.

roz-stonati se (-stonám se *et* -stůňu se) erkranken; —stoupiti se (*imp.* -stup se!) auseinandertreten; zerberſten, aufſpringen; —střeliti, —stříleti něco zerſchießen; —střih, u *m.* das Aufſchneiden; —střihati (-ám), -hnouti mit der Schere zerſchneiden; —střikovati, —střikovati verſpritzen; ſe ſich; —střikovač *m.* Gartenſpritze *f.*; —střiženina *f.* Scherenſchliß *m.*

rozstrk, u *m.* Zerwürfnis *f.*; —ati (-ám), —ávati, —ovati něco etwas auf verſchiedene Stellen ſtecken, verſtecken.

rozstup, u *m.* Auseinandertreten *n.*

rozsud, u, —ek, dku *m.* Urteil *n.*, Spruch, Rechtſpruch *m.*; 2. Schluß *m.*, Vernunftſchluß *m.*; —ce *m.*, —ec, —i, iho, —ní, ího *m.*, —itel, —ník *m.* Schiedsrichter *m.*; —nost *f.* Urteilskraft, Schlußkraft *f.*, Schlußvermögen *n.*; —ný *adj.* urteilend; ſchiedsrichterlich.

rozsuzov-ání *n.* Beurteilung *f.*; —atel, e *m. v.* rozsudí; —ati něco *v.* rozsouditi.

roz-svěcovadlo *n.* Zündzeug, Feuerzeug *n.*, Zündapparat, Zünder *m.*; —svítiti (*imp.* -sviť *et* -svět!), —svěcovati (r. svíčku) anzünden; Licht machen; čas k —svěcování Anzündzeit *f.*; —syp, u *m.* (*rus.*) Goldwäſche *f.*; —sypati (-sypu *et* -sypám), —sýpati (-ám), —sypati něco zertreten; ſe ſich; —sýpavý, —sypný *adj* zerſtreulich; —sýpka *f.* Zerſtreuung *f.*

rozšaf-enství *n.*, —nost *f.* Vorſichtigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) vorſichtig, klug, rechtſchaffen.

rozšíř-en, a, o, ý verbreitet; —ení *n.* Verbreitung *f.*; r. města (Stadt-) Erweiterung *f.*; —enina *f.* etwas Ausgedehntes; —iti (*imp.* rozšiř!) něco etw. erweitern; ausbreiten, verbreiten; se ſich.

rozšiřov-ání *n.* Verbreitung *f.*; —atel, e *m.* Verbreiter *m.*; —ati *v.* rozšířiti.

rozškleb-enec, nce *m.* Greiner *m.*, garſtiger Weiner *o.* Lacher; —enina *f.*, —ina *f.* Spalte *f.*; Klaffe *f.*; Kluft *f.*; —iti se (*imp.* rozškleb se!) klaffen, ſich auftun; 2. greinen.

roz-škrábati (-škrábám *et* -škrábu, *imp.* -škrábám *et* -škrab!) něco zerkratzen, zerritzen; —škvarky *pl. m.* Erzſchlacken, Garſchlacken *pl. f.*; —šlapati, —šlápnouti, —šlapovati zertreten.

rozštěp, u *m.* Spaltung *f.*, Riß *m.*; —eň, pně *f.*, —ina *f.* Spaltader *f.* (im Nadelholze); —inka *f. v.* rozštípenina; —iti (*imp.* rozštěp!) něco zerſpalten; se ſich.

rozštíp-ati (-ám *et* -u) (dříví) alles zerſpalten; rozštípec *v.* rozskřípec; —enina *f.* Spalte *f.*, Schlitz *m.*; —ka *f.* Scheit *n.*; —nouti něco etw. ſpalten.

roz-tah, u *m.* Ausdehnung *f.*; —tahati (-ám) verſchlepven; —táhlý *adj.* ausgedehnt, weit; —táhnouti něco ausſpannen, ausdehnen, breiten, ausbreiten; r. se ſich ausdehnen, ſich ausbreiten; ſich ausſtrecken.

roz-táti (3. -taje) auftauen; —taviti (*imp.* -tav!) něco zerſchmelzen; —tavný *adj.* ſchmelzbar; bergweich.

roztaž-en, a, o, ý ausgedehnt; —ení *n.* Ausdehnung *f.*; —itý, —ný *adj.* erteniſiv, ausdehnend.

roz-téci (3. -teče), r. se *impers.* zerfließen; —teč, i *f.* Wurf *m.*; Schaufelweite *f.*; Spurweite *f.*; —tečka *f. sl.* das Zerfließen; —tékadlo *n.* Auflöſungsmittel *n.*; —tepati (-ám *et* -u) něco etw. zerſchlagen, plattſchlagen; —těrač *m.* Zerreiber *m.*; —těrak, u *m.* Reibſchale *f.*; 2. Farbenreiben *n.*; —těrka *f.* Wiſcher *m.* (b. Zeichn.); —tirali (-ám) něco etwas

zerreiben; —títi (rozetnu, *trsgr.* roztav) zerspalten; zerhauen; entzweihauen; —tlesk, u *m. st. v.* oplatek; —tlouci (-tluku, -češ, -če, *imp.* -tluč!) něco etw. zerschlagen; r. okno das Fenster einschlagen *etc.*; r. se zerschlagen werden; —tlučen, a, o, ý zerschlagen; —tlučky *pl. m.* die Scherben.

roztoč, e *m.* Milbe *f. Acarus*; —itka *f.* (devaterník obecný) Sonnenröslein *n. Helianthemum vulgare*; —iti aufdrehen.

roztodivý *adj.* wunderlich, wunderseltsam.

roztok, u *m.* Auflösung *m.*; 2. (chem.) Auflösung *f.*, Solution *f.*; 3. Tinktur *f.*; 4. Rahmtopf *m.*; 5. —ý *pl. m.* (geogr.) Stromscheidung *f.*

roztomilý *adj.* anmutsvoll, allerliebst.

roz-top, u *m.* Schmelzungsmittel *n.*; 2. Zundhelz *n.*; —topiti (*imp.* -top!), —tápěti (*imp.* -tápěj!) něco zerlassen; auflösen; r. pec den Ofen heizen; r. se auftauen, zerfließen; —topný *v.* roztavný.

roztoužiti se (po kom) sich sehnen; roztoužen, a, o, ý sehnsüchtig, sehnsuchtsvoll.

roztřásti (-třesu) něco (slámu) zerwerfen; zerschüttern; r. se erschüttert werden; r. se (jízdou) abgebeutelt werden; roztřesen, a, o, ý erschüttert, abgebeutelt, zerrüttet.

roztředa *f.* Klassifikation *f.*

roztřepiti (*imp.* -třep!) zerfasern; se sich; zerplatzen (v. e. Bombe).

roztrh-anec, nce *m.*, —ánek, nka *m.* ein Zerrissener; —anina *f.* Gefetze *n.*; —aný zerrissen; —ati (-ám) něco zerreißen; —lina *f.* Riß *m.*; —nouti něco auf einmal zerreißen.

roztřídění *n.* Klassifikation *f.*; —iti (*imp.* —třiď!) (žáky) klassifizieren.

roztřískati (-ám) co zerschmettern; zerschlagen, zersplittern; r. se zerschellen; —štění *n.* Zerschlagung *f.*; r. hlasů Zersplitterung *f.*; —štěniny *pl.* (trosky) Wrack *m.*; —štiti (*imp.* -šti!) něco zerschlagen, zerschmettern; r. se zerschellen; (o hlasích) sich zersplittern.

roztroj-ení *n.* Trisektion *f.*, Dreiteilung *f.*; —ený *adj.* dreiteilig, tripartit; —iti dreiteilen.

roztrousiti (*imp.* —trus!), roztrušovati něco zerstreuen; verstreuen; r. pověst ein Gerücht ausstreuen; ausbreiten.

roztrpč-en, a, o, ý erbittert; —enost *f.* Erbitterung *f.*; —iti (-im, *imp.* -i!) erbittern.

roztrž-en, a, o, ý zerrissen; —enina *f.* Riß *m.*; Schlitz *m.*; —itost *f.* Zerstreuung *f.*; —itý *adj.* (—itě *adv.*) zerstreut; nicht acht gebend; zerrissen; —ka *f.* Zwiespalt *m.*, Zwietracht *f.*; Zerwürfnis *n.*; Entzweiung *f.*, Bruch *m.*; —ník, u *m.* Wundkraut *n.*

roztylý *adj.* fett, dick, feist.

rozum, u *m.* Vernunft *f.* (lt. *ratio*, fr. *raison f.*); Verstand *m.* (*intelligentia*, fr. *inteligence*); 2. Sinn eines Wortes (fr. *sens*); —u pozbyti seinen Verstand verlieren; von Sinnen sein; bez —u ohne Verstand; máš r.? bist du bei Sinnen? po —u zákona im Sinne des Gesetzes; to dá rozum! das versteht sich von selbst; —ář *m.*, —ec, mce *m.* Deutler *m.*; *v.* rozumkář; —covati deuteln *v.* rozumkovati; —čti (-im, *imp.* —čj!) čemu verstehen; —itelný (sr . . .) *adj.* verständlich; —kář *m.* Vernünftler *m.*, Klügler, Räsenneur *m.*; —kovati klügeln, vernünftelu, räsenieren; —ně *adv.*, —ný *adj.* vernünftig, verständig, klug; —ník, a *m.* ein Vernünftiger; —ovati Vernunftschlüsse machen, räsonieren; —ovník, a *m.* Rationalist *m.*; —ový *adj.* rationell. [tum, zertrennen.

rozundati (-ám) něco voneinander

rozuzl-ení *n.* Lösung *f.*; —iti (*imp.* —i!) den Knoten lösen.

roz-vada *f.* Schlichtung des Streites; —vádce *m.* Schlichter des Streites; —vadek, dku *m.* Gezänke *n.*; —vádění (*imp.* -váděj!) něco trennen *v.* rozvesti; —vadit (*imp.* —vaď!) die Streitenden auseinander bringen; 2. entzweien; r. se in Zank geraten; —vádka *f. v.* rozvada.

rozvah u *m. vn.*; —a *f.* Abwägung, Erwägung *f.*, Bedacht, Überlegung *f.*; účetní r. Bilanz *f.*; na —ách býti unschlüssig sein.

rozval, u *m.* Ilnstur; *m.*; Binge *f.*; —eniště *n.*, —ina, *pl.* —iny *f.*, —iště *n.* Ruine *f.*; —iti (*imp.* rozval) něco zertrümmern zerstören; r. se einfallen, einstürzen; fig. niederkommen.

roz-var, u *m.* Schmalz *n.*; (r.) —ek, rku *m.* etw. Zerkochtes; —vařiti něco zerkochen; r. se zerfocht werden; —várka *f.* Kraut *n.*, Obstbonig *m.* (in Westfalen).

rozvášn-ěn, a, o, ý fanatisiert; fanatisch; —ěnec, nce *m.* Fanatiker *m.*; —ěnost *f.* Fanatismus *m.*; —iti fanatisieren.

roz-vaz, u, —vazek, zku *m.* Auflösung *f.*; —vázati (—vážu, eš, e, *imp.* —važ!) něco auflinden, loslinden, auflösen; r. se sich auflosen; —vážeč, e *m.* Verführer; Verfrachter *m.*; —vážení *n.* Verführung *f.*; bez r. unüberlegt; na —váženou zur Erwägung, to je na —váženou das ist bedenklich; —vážeti (*imp.* —vážej!) něco zerführen; verführen; *v.* rozvesti.

rozvážiti (*imp.* rozvaž!) něco, r. si něco abwägen, erwägen, bedenken, überlegen; —itý, —ivý, —livý, —ný *adj.* bedachtsam, bedächtig, erwägend; —livost *f.* Bedachtsamkeit *f.* [erwägen.

rozvažov-ání *n.* Erwägung *f.*; —ati

roz-veden, a, o, ý geschieden (v. Eheleuten); —vedení *n.* (r. manželů) Ehescheidung *f.*; r. myšlenky Ausführung, Darlegung *f.*, Amplifikation *f.*; Exegese *n.*; —veselití (*imp.* -vesel!) koho (*acc.*) erheitern, aufheitern; se sich; —vesti (—vedu, eš, e) něco voneinanderführen, absondern; trennen, scheiden; entzweien; r. něco (podrobně) ausführen; darlegen, amplifizieren; r. spor n. při aufheben (einen Streit), den Streit schlichten, beendigen; ona se dala s nim r. sie ließ

ſich von ihm ſcheiden; —větřenec, nec *m.* Flatterling, Schwärmer *m.*; —větří *n.* Wolkenſcheide *f.* (im Gebirge).

rozvětv-eni, —í *n.* Veräſtung; Abzweigung *f.* (z. B. einer Eiſenbahn); —iti (-ím, *imp.* -i!) veräſten; verzweigen; se ſich.

roz-vezti (-vezu) něco hin- und herführen; —vežení (—vození) *n.* Verführung *f.*; —vijeti *v.* rozviti; —vijka *f.* Evolute *f.*, Abwicklungslinie *f.*; —viklati (-ám) něco wankend machen; zerrütteln; r. se wankend werden; —viliny *pl.* Rankenfüße (zool.); —vin, u *m. v.* rozvoj; —vinouti *v.* rozviti; —vinutá délka rektifizierte entwickelte Länge; —virák, u *m.* Schraubenſchlüſſel *m.*; —viřiti aufwirbeln; —vitek, tku *m.* Entfaltungsmoment *m.*; —viti (-viju, eš, e) něco entwickeln; auswickeln; r. se ſich entwickeln; ſich entfalten, aufknoſpen; aufblühen; —vlácitý, —vláčný *adj.* (*adv.* —vláčně) gedehnt; langſam; weitſchweifig; -ost -keit; —vlak, u *m. st.* Saumtier *n.*; Zögerung *f.*; —vlažiti (*imp.* -vlaž!) něco anfeuchten; erweichen; erwärmen; lindern; r. se feucht werden; —vleci (-vleku, *imp.* -vlec!) něco verſchleppen; —vlečení *n.* Verſchleppung *f.*

rozvod, u *m.* das Scheiden, Trennen; 2. Ehescheidung *f.*; 3. Ableger, Einleger *m.*; Senker *m.*, Abſenker *m.*; 4. Wendegraben *m.*

rozvod-ění *f.*, —nění *n.* Überſchwemmung *f.*; Hochwaſſer *n.*; —něti, —niti se anſchwellen; überſchwemmen, ſich ergießen. [loba Ehescheidungsklage *f.*

rozvodný *adj.* ausführlich; —ná ža-

roz-voj, e *m.* Entwicklung *f.*; Entfaltung *f.*; —volati (-ám) ausrufen; verrufen; —volniti (*imp.* -volni!) nachlaſſen.

rozvor, u *m.* Öffnung *f. v.* rozor; —a *f.* Langwiede *f.*; —ník, u *m.* Langwiednagel *m.*

roz-voz, u *m.* Verfrachtung *f.*; —vrat, u *m.* Umſturz *m.*; Zerrüttung *f.*; Derout *f.*; Zerſpaltung *f.*; Desorganiſation *f.*; —vrátiti (*imp.* -vrať!) co zerſpalten, zerbauen; zerrütten; zerſchellen; r. se zerſchellen uſ.

rozvrh, u *m.* Entwurf *m.*; Plan *m.*; Verteilung *f.*; Schema *n.*; předchozí r. příjmů a vydání Voranſchlag *m.*; *v.* rozpočet; r. hodin Stundeneinteilung *f.*; r. jízdy Fahrplan *m.*, Fahrordnung *f.*; r. her divadelních Repertoir *n.*; r. dani Repartition *f.*; r. porad Programm *n.*; —nouti, —ovati něco zertellen; einteilen; verteilen; repartieren; berechnen, entwerfen; —ovačka *f.* Spaltſäge *f.*

roz-vrť, ti *f.* Unelnigkeit *f.*; —vrtěti (vejce) zerquirlen; —vrtlý *adj.* verkehrt; —vržek, žku *m.*, —vržení *n.* Einteilung *f. v.* rozvrh; —vržen, a, o, ý eingeteilt, zerteilt; —vůzka *f.* Verfuhrung *f.* (d. Bieres); —vzteklí (*imp.* -vzteklí!) koho ergrimmen; in Wut bringen; r. se wütend werden; —zastavovati něco hinundher verſetzen, verpfanden; —zeva *m.* Gaffer *m.*; —zlobiti (*imp.* -zlob!) koho (*acc.*) böſe machen, erzurnen; r. se böſe werden, in Zorn geraten.

rozžeh, u *m.* Anzündung *f.*; —ačka *f.* Anzünderin *f.*; 2. Zündmaſchine *f.*; —adlo, —átko *n.* Zundzeug *n.*; Zündmaſchine *f.*; Zündhölzchen *n.*; —ati (-ám) něco anzünden; —nouti, rozžíci (rozžehu, žžes, žže atd.) něco (r. svíčku) entzünden, anzünden; se ſich.

rozžehnati se (-ám se) s kým Abſchied nehmen, verabſchieden; ſcheiden; r. se s tímto světem fig. das Zeitliche ſegnen, die Welt ſegnen; aus dem Leben (von der Welt, von der Erde) ſcheiden; rozžehnati se s penězi auf das Geld verzichten.

rozžírati (-ám) něco zerfreſſen; r. (vřed) um ſich freſſen.

rožánek, nka *m.* geborntes Schaf.

rožďl *n.* Reiſig *n.*, Reisholz *n.*

rože *f. st. v.* růže.

rožec, žce *m.* Hörnchen *n.*; 2. Beutelſteck *m.* in der Mühle; 3. Hornkraut *n.* *Cerastium.* [*m.* Bratſpieß *n.*

rožen, žnu, rožeň, žně *m.*, rožník, u

rožn-ice *f.* Senſenſpieß *m.*; —ý *adj.* eckig; gehörnt.

rput, i *f. st.* Scheitel *m.*

rtíky *pl. m.* Lipplein *n.*, ſchöne Lippen.

rtina *f.* (polc), rytina Ried *n.*

rtuť, i *f.* (*st.* rtut, u *m.*) Queckſilber *n.*, Merkur *m.* *Hydrargyrum*; —árna, —irna *f.* Queckſilberkammer *f.*; —ičník, u *m.* Merkurid *n.*; —itý *adj.* mit Queckſilber überzogen; —ový *adj.* Queckſilber-.

rty *pl. m. v.* ret.

rub, u *m.* Schlag *m.*; (jednim —em); das Hauen; 2. etwas Gehauenes, Geſchnittenes; 3. Saum *m.*; 4. äbichte Seite, Kehrſeite, Rückſeite *f.*; na —y äbicht, auf der Kehrſeite; 5. r., *pl.* —y *st.* Kleid *n.*; Tuch *n.*

rubáč *m. v.* rubáš.

rub-ač *m.* Holzhauer *m.*; —ačka *f.* Holzhackerin *f.*; 2. Schrotart *f.*; —anina *f.* das Gehackte; Gehackſel *n.*

rubáš *m.* Totenhemd *n.*; 2. kurzes Weiberhemd.

rubati (-ám) něco ſchlagen, hauen.

rubel, ble *m. st.* Knebel; 2. *v.* roubel; 3. *v.* rubl. [—ový *adj.* Rubin-.

rubín, u *m.* Rubin *m.* (Edelſtein)

rubina *f.* Schlauch *m.* (bot.); 2. *v.* rubáš.

rubl, e *m.* Rubel *m.* (ruſſ. Münze).

rubní *adj. v.* rubý.

rubn-ý *adj.* fällbar, haubar, ſchlagbar (Forſtweſen); —é dřevo abholziger Baum.

rubopis, u *m.* Indoſſament *n.* (eines Wechſels); —ec, sce *m.* Indoſſant *m.*; —ník, a *m.* Indoſſat *m.*

rubrik-a *f.* Rubrik *f.*; —ovati rubrizieren. [Rückſeite *f.*

rubý *adj.*; —a strana verkehrte Seite;

ruče *adv.* ſchnell.

ručej *m.* Schnellbach, Wildbach *m.*, Sturzbach *m.*, Runſe *f.*

ručeň, čně *f.* Flegelſtiel *m.*

ručení *n.* Bürgſchaft *f.*; Haftung *f.*

ručesť, ti *f.* Behendigkeit *f.*, Schnelligkeit *f.*; na r. schnell, behende; aus

ručice *f. vn.* [dem Stegreife.

ručička *f.* (*gen. pl.* ručiček) Händchen *n.*; 2. Uhrzeiger, Weiser *m.*; 3. *pl.* ručičky Ranken (bot.).

ručitel *m.* Bürgschaftsleister *m.*; Bürge *m. v.* rukojmě.

ručiti (-ím, íš, í, *imp.* ruč!) někoho, r. na někoho *st.*, r. za někoho, r. za něco, r. k něčemu, r. se někoho, r. se za někoho bürgen für etw., verbürgen etw.; sich verbürgen, Bürge sein, kavieren.

ruč-ka *f.* Händchen *n.*; 2. Handhabe *f.*; z ručky do ručky Zug für Zug; —ní *adj.* Hand-; r. práce Handarbeit *f.*; —nice *f.* Handgewehr *n.*, Flinte, Büchse *f.*; —ník, u *m.* Handtuch *n.*; —vanda *f.* Polsterstock *m.*, Zauberknüppel *m.*

ruď, di *f.* Röte *f.*

rud-a *f.* Erz *n.*; 2. Mehltau, Rost *m.*; —avec, vce *m.* giftige, rostfarbige Schlange; —avý *adj.* erzhaltig; erzfarbig, rostfarbig; rötlich, bleichrot.

rudě, ěte *n.* altes, mageres Tier.

rud-ek, dku *m.* Aneckstilbererz *n.*; —iti něco rot färben; —ivec, vce *m.* schwarzer Brandstein; —ka *f.* Rötel *m.*, Rötelstein *m.*; —na *f.* Schmelzhaus *n.*; —ní *adj.* Erz-; —nice *f.* Erzgrube *f.*; Erzkasten *m.*; —nictví *n.* Bergbau, Erzbergbau *m.*, Bergwesen *n.*; Erzkunde *f.*; —ník a *m.* Bergmann, Knappe *m.*; r., u *m.* Erzgrube *f.*; 2. Schnürfäßchen *n.* (der Zimmerleute); —nouti (z...) rot werden, fuchsig werden; (vy...) die Farbe verlieren; —ný *adj.* erzhaltig; *st. v.* rudý; -né hory *pl.* Erzgebirge *n.*

rudo-bradý *adj.* rotbärtig; —hoří *n.* Erzgebirge *n.*; —ch, a *m.* (*pl.* —ši) Rothäutler *m.* (Ethnogr.); —kop, a *m.* Bergmann, Bergbauer *m.*; —kopství *n. v.* rudnictví; —křemec, mce *m.* Rotstein *m.*; —měnek, nku *m.* Rotkupfererz *n.*; —nosý *adj.* rotnasig; —tluk, a *m.* Pocharbeiter *m.*; —vina *f.* rote, erzhaltige Erde; —vlasý *adj.* rothaarig, rotköpfig; —vous, a *m.* Rotbart *m.* (Barbarossa); —vousý *adj.* rotbärtig; —znalec, lce *m.* ein Erzkundiger; —znalství *n.* Erzkunde *f.*, Metallurgie *f.*; —žhavý *adj.* rotglühend.

rudý *adj.* rot, rotbraun.

ruf-ian, a *m. st.* [it. *ruffiano*) Kuppler *m.*; —ka *f.* Hure *f.*

ruh-ač *m. v.* rouhač; —ota *f.* Spott *m.*; Schmach *f.*; —otivý *adj.* lästernd.

ruch, u *m.* Bewegung; Regung *f.*; das Treiben; Tempo *n.*

ruchadlo *n.* böhmischer Sturzpflug.

ruch-ati (3. -á) grunzen *v.* rochati, hrochati; —avý *adj.* regjam.

ruinovati ruinieren.

ručný *adj.* brunftig *v.* řevný.

ruju *v.* routi.

ruk-a (*dual.* ruce, *pl.* ruky) *f.* Hand *f.*, Arm *m.*; 2. Handschrift *f.*; 3. Hebelatte *f.* (in der Mühle); 4. Uhrzeiger *m.*; 5. Wegweiser *m.*; —y dání, —ou dání Handschlag *m.*; fig. r. Páně Fingerzeig Gottes; fig. pod —ou insgeheim; po ruce, při ruce bei der Hand gelegen; ruka ruku myje eine Hand wäscht die andere (ein Dienst ist des andern wert); studené ruce, upřímné srdce kalte Hand, warmes Herz.

ruk-áč *m.* Langhand *m.*; —atý *adj.* langhändig, großhändig.

rukáv, u *m.* Ärmel *m.*; —ec, vce *m.* Muffel, Stutzel *m.*

rukav-ice, —ička *f.* Handschuh *m.*; —ičář, —ičník, a *m.* Handschuhmacher *m.*

rukávník, a *m.* Schoßhund *m.*; r., u *m.* Stutz *m.*, Muff *m.*; 2. Hamen der Jäger, Treibegarn *n.* [*turtium.*

rukev, kve *f.* Brunnenkresse *f. Nas-*

ruko-dání *n.* (ruky dání) Handschlag *m.*; —dělník, a *m.* Manufakturist *m.*; Handarbeiter *m.*; —dělné zboží Manufakturware *f.*; —dílna *f.* Manufaktur *f.*; —hledství *n.* Chiromantie *f.*; —hřejka *f.* Pulswärmer *m.*

rukojem, jma *sl.*, —ník, a *m. v.* rukojmě; —ný *adj.* gewährleistend; —ský *adj.* Bürgschafts-; —ské vysvědčení Haftungszeugnis *n.*; —ství *n.* Bürgschaft, Gewährschaft *f.*, Garantie *f.*

ruko-jeť, ti *f. v.* rukověť; —jmě, —jmí *m.* Bürge *m.*, Kavent *m.*; —mluva *f.* Chirologie *f.*; —pis, u *m.* Handschrift *f.*, Manuskript *n.*; —prava *f.*, —pravectví *n.* Chiromantie *f.*; —pravce, —pravec, vce *m.* Chiromant *m.*, Handgriffgucker *m.*

rukotrž-emství *n.*, —nost, ti *f. st.* Frevel *m.*; —ný *adj. st.* frevelhaft, verwegen; verschwenderisch.

rukov-ání *n.* Einrückung *f.*; —ati (z něm.) rücken, einrücken (milit.) nastoupiti; r. se za něco *st.* verbürgen; *sl.* Eheversprechen halten.

ruko-věda *f.*, —vědí *n.*, —věšba *f. v.* rukoprava; —vědec, —vědník, —věštec *v.* rukopravec; —věť, ti *f.* (-větka *f.*, —viště, —vítko *n.*) Handhabe *f.*, Griff *m.*; 2. Handbuch *n.*; —vník, a *m. v.* rukojmě; —vodstvo *n.* (*rus.*) Anleitung *f.*; —znalství *n.* Chirognomik *f.*; —zpyt, u *m.* Chiromantie *f.*

růl, u *m.* Sturz des Berges.

rula *f.* Gneis *m.* (Miner.).

rulich, a *m. v.* rorejk.

rulík, u *m.* Haarzopf *m.*; 2. (r. zlomocný) Tollkirsche *f. Atropa Belladonna*; —ovina *f.* Atropin *n.*

rulka *f. mor.* Rinne *f.*

rum, u *m.* Schutt *m.*; Schotter *m.*; Geschütte *n.*; 2. Rum *m.* (Getränk).

rumánek (ormánek) *v.* heřmánek.

rumař, e *m.* Schuttführer, Schotterführer *m.*; —ský Schotterführer-; —ství *n.* Schotterführerarbeit *f.*, Schotterführergewerbe *n.*

rumec, mce *m.* Schuttfeld *n.*

ruměje *f.* [it. *romio*] Nachtrab *m.*, Troß *m.* [(3. -á) siefern (es siefert).

rumějch, u *m.* Sprühregen *m.*; —ati

rumělka *f.* Zinnober *m.*

ruměn, u *m. v.* ruměnec.

ruměňavý *adj.* rötlich.

rumění-ec, (rumenec), nce *m.* Wangenröte *f.*; —ěti rot werden, erröten; —ice *f.* Schmerholz *n.*, Ochsenzunge *f.* (bot.); —idlo *n.* die rote Schminke; —ík, u *m.* Rhodium *n.*; —iti röten; —kovina *f.* Hämatin *n.*; —ý (rumený) *adj.* rot (besonders im Gesichte).

rumfordka *f.*, rumfordska polivka Rumforder Suppe. [stätte *f.*

rumiště *n.* Schuttplatz *m.*, Schutt-

rumí, u *m.* Rummel *m.* (shon).

rumlík, u *m.* Schelle *f.* (rolnička, rondlička).

rumník, u *m.* Schotterkasten *m.*

rumný *adj.* rot (*v.* ruměný); *sl.* fett, wohlaussehend.

rumov-ina *f.* Schutterde *f.*; 2. Rumessenz *f.*; —iště *n. v.* rumiště.

rumpál, a *m.* Rollbaum, Windebaum *m.*

rumplovati rumpeln.

rumrejch, u *m.* (it. *rumore, romore*) Tumult *m.*, Gepolter *n.*, Aufruhr *m.*; Unruhe *f.*

run, u *m. sl.* Reihe im Weingarten; 2. Run *m.* (shon u spořitelny atd.).

runa *f.* Rune *f.* (Schrift); 2. *sl.* Sturmwind *m.*, Windsbraut *f.*

runatý, ruňatý *adj.* zottig.

runčačka *f.* Ballschlägel *m.*, Ballbolz *n.*

rund-ati (-ám) *v.* runditi; —ěnina *f.* Buttermilch *f.*; —idlo *n.* unruhiges Frauenzimmer; —iti (-ím, *imp.* -i!) drehen, zausen; herumschwärmen; máslo r. buttern; r. se ranzen; sich raufen.

run-ěk, ňku *m.* Zotte *f.*; —ina *f.* zottiges Wesen; —itý *adj.* zottig.

runouti raffelnd hinfahren.

rup, u *m.* (*lp.* chrup) Gebiß *n.* (der

rupa *f.* Felsenhöhle *f.* [Pferde).

rup-ati (3. -á), —ěti (3. -í) *impers.* knorpeln, knastern, knacken (chrupati).

rupice *f.* Pore *f.*, Schweißloch *n.*

rupot, u *m.* (r. krokú) Geknarre *n.*; Gekrach *n.*

růr, u *m.* Weberblatt *m.*, Rietkamm *m.*

rurant, a *m.* (trulant) Dummkopf *m.*

rurař, e *m.* Röhrenmann *m.*

rurka *f.* Röhrchen *n.*

rus, a *m.* Hausschabe, deutsche Schabe *Blatta germanica.*

rusadla *pl. u.* Pfingsten *pl.*

rusal-ec, lce *m.* Flußgott *m.*; —ka *f.* Wassernymphe *f.*, Wassernixe *f.*, Undine *f.*, Najade *f.*

rus-atý *adj.* blond; —avý *adj.* ein wenig braunrot; —iny *pl. f.* Raubfüße, Federn an den Füßen der Vögel; 2. Lappen an den Armeln. [*adj.* blond.

ruso-vlaska *f.* Blondine *f.*; —vlasý

rusý *adj.* lichtbraun, rötlich, blond.

růst *m., gen.* rostu Wachstum *n.*

růsti wachsen; *v.* rosti.

rušení *n.* Störung *f.*; r. držby Besitzstörung *f.*; r. pokoje Ruhestörung *f.*; Friedensstörung *f.*; r. smlouvy Verletzung des Vertrages; r. neděle Sonntagsentheiligung *f.*

rušenka *f.* Wirrstroh *n.*

rušice *f. v.* roucha.

ruš-idlo *n.* Beizmittel *n.*; —itel *m.* Störer *m.*; r. pokoje Ruhestörer *m.*, Störenfried *m.*

rušiti (-ím, íš, i, *imp.* ruš!) něco stören; verderben, zerstören; aufheben, abschaffen; r. (dané slovo, smlouvu) brechen, nicht halten, verletzen (seinen Vertrag); r. zvěř auswirken; r. *sl.* bewegen.

ruš-ivec, vce, —ivá, a *m.* Bohrkäfer *m. Ptinus*; —ivý *adj.* verletzend; —no *adv.* geräuschvoll; rege; —ný život rauschende Lebensweise; reges Leben.

růška *f. v.* rozha.

růta *f. st. v.* routa.

růzha *f. v.* rozha.

různ-ě *adv.* verschieden; —ění *n.* Entzweiung *f.*; —ice *f.* Uneinigkeit *f.*, Mißhelligkeit *f.*; Zwist *m.*, Zwiespalt *m.*; Zwietracht *f.*; Hader *m.*; —ičný *adj.* uneins; —ík, a *m.* Unruhestifter *m.*; —ina *f.* Divergenz *f.*; —itel, e *m.* Unruhestifter *m.*

různiti (*imp.* -i!) koho mezi sebou Uneinigkeit stiften; r. se differieren, verschieden sein; abstechen; abweichen; uneins sein; streiten, hadern, zanken; r. se v smýšlení einer andern Meinung, andersgesinnt sein.

různo *adv.* auseinander; r., porůznu zerstreut, einzeln, vereinzelt.

různo-barevný *adj.* bunt; —běžník, u *m.* Trapezoeder *n.*; —běžný *adj.* auseinanderlaufend; diametral; —bok, u *m.* Trapezium *n.*; —čtení *n.* Variant einer Lesung; —hlasí *n.* Disharmonie *f.*; —hlasný *adj.* verschiedenstimmig; —květý *adj.* verschiedene Blüten habend; —mluv, u *m.* Variant im Dialekte; —rodý *adj.* heterogen; —sloví *n.* Antinomia *f.*; 2. Variant *m.*

různost, ti *f.* Verschiedenheit *f.*; r. smýšlení Meinungsverschiedenheit *f.*

různo-střelec, lce *m.* Tirailleur *m.*, Plänkler *m.*; —ta *f. v.* různost; 2. *v.* různice; —věrec, rce *m.* Dissident *m.*

různý *adj.* zerstreut, einzeln; verschieden, mannigfaltig, gemischt; entzweit; —é zboží gemischte Waren.

různzora *f. v.* rozvora.

růžák, u *m.* Blutklee. Inkarnatklee *m.*

růždí *n. v.* roždí, rošti.

růže, e *f.* Rose *f. Rosa* (bot.); 2. (med.) Rotlauf *m.*; Rose *f. Erysipelas.*

růžek, žku *m.* Hörnchen *n.*; (r. na prach) Pulverhorn *n.*

růžen, žna *m.* Rosenmonat *m.* (Juni); —covitý *adj.* rosenkranzähnlich; rosen; kranzartig, rosenkranzförmig; —cový *adj.*; -á slavnost Rosenkranzfest *n.*; -é bratrstvo Rosenkranzbruderschaft *f.*; —ec, nce *m.* Rosenkranz *m.*; —ečkář *m.* Rosenkranzbruder *m.*; fig. Scheinheiliger *m.*; —ečkářka *f.* Rosenkränzlerin, Rosenkranzschwester *f.*; —eční, a *m.* Rosenkranzritter *m.*; —ín, u *m.* Rosenquarz *m.*; —ka *f.* Rosenmädchen *n.*; 2. Rosenfleckfieber *n.*; —ý *adj.* rosen; rosenfarbig, rosenwangig.

růž-ek *n. coll.* Rosen *pl.*; —ička (*gen. pl.* -iček), —inka *f.* Röschen, Röslein

n.; —ince, nce *m.*, —istě *n.* Rosengarten *m.*

růžkov-atec, tce *m.* gehörnter Mohn, Hornmohn *m.* *Glaucium*; —atý *adj.* gehörnt; —ec, vec *m.* Hornerstein *m.*, **růžný** *adj. v.* růžený. [keratit *m.*

růžo-barevný *adj.* rosenfarbig; —dřv, u *m.* Lorbeerholz, Schneeholz *f.* *Rhododendron*; —lící *adj.* rosenwangig; —prstý *adj.* rosenfingerig.

růžov-ati něco röten, rosieren; r. se sich röten; —ec, vec *m.* Rosenkraut *n.* *Pelargonium roseum*; —i *n. coll. v.* růži; —ina *f.* rote Farbe; *pl.* —iny Rosenfest *n.*; —ka *f.* Rosenbirne *f.*; —ky *pl. f.* (med.) Röteln, Rötelfriesel *m.* *Rubeolae*; 2. Rosenkartoffeln (*Earby rose*); —ník, u *m.* Rosenstrauch, Rosenstock *m.*; Rosenwurz *f.* *Rhodiola*.

růžov-ý *adj.* Rosen-; rosenfarbig; r. keř Rosenstrauch *m.*; r. olej Rosenöl *n.*; —á barva Rosenfarbe *f.*; —á žíla Rosenader *m.*; —á neděle Rosensonntag *m.* *Dominica in rosis* (4. neděle postní, neděle družebná).

rváč *m.* Raufer *m.*, Raufbold *m.*

řvač *m.* Schreier, Brüller *m.*

rvačka, rvanice *f.* Rauferei, Schlägerei *f.*, Keilerei *f.*

řvaní *n.* das Schreien, Brüllen.

řvanice *f.* Schreierei *f.*; Gebrüll *n.*

rváti (rvu, eš, e, *imp.* rvi!) někoho raufen, zupfen, rupfen, zerren; r. se s kým sich raufen, sich herumbalgen.

řváti (řvu, eš, e *et* řevu, eš, e, *imp.* řvi!) sehr schreien, brüllen.

rvavý *adj.* raufsüchtig.

řvavý *adj.* schreiend.

rvín, u *m.* Flachsbusch *m.*

řvoun, a *m.* Brüller *m.*

ryba *f.* Fisch *m.* (lt. *piscis*, gr. *ichthys*).

ryb-áček, čka *m.* Eisvogel *m.*; —áčka *f. v.* racek; —ák, a *m.* Fischer *m.*; 2. Seeschwalbe, Meerschwalbe *f.* *Sterna*; —ář *m.* Fischer *m.*; r. udicí Angler *m.*; —ení *n.* das Fischen; Angelsport *m. v.* rybářství; —ařiček, čka *m.*, —ařík, a *m.* Eisvogel *m.* *Alcedo*; —ařiti (*imp.* -ař!) Fischerei treiben; fischen; —ářka *f.* Fischerin *f.*; —árna *f.* Fischerhütte *f.*; Fischhaus *n.*; Fischhälter *m.*; —ářský *adj.* Fischer-; —ářská (píseň) Fischerlied *n.*; Barkarole *f.*; —ářství *n.* Fischerei *f.*; Fischhandel *m.*; Fischzucht *f.*

rybě, ěte *n.* junges Fischlein.

rybes, u *m. v.* rybíz.

ryb-i *adj.* Fisch-; r. kost Fischbein *n.*; r. tuk Tran *m.*, Fischtran *m.*; r. trh Fischmarkt *m.*; —ice, —ička *f.* Fischlein *n.*; —ina *f.* Fischgeruch *m.*; 2. Kaviar *m.*; 3. Fischschwanz *m.* (b. Zimmerl.).

rybiz, u *m.* Johannisbeere *f. v.* ryviz.

rybn-ář *m.* Fische *f.* (Himmelsgucker); —atý *adj.* fischreich; —ičný *adj.* Teich-; —íček, čku *et* čka *m.* kleiner Teich; —ík, u *et* a *m.* Teich, Fischteich *m.*

rybníkář *m.* Teichgräber *m.*; Teichwarter *m.*; fig. Maulreicher *m.*; —ství *n.* Teichwirtschaft *f.*

rybn-ičně *n.* Teichstätte *f.*, Teichgraben *m.*; —ý *adj.* fischreich.

rybo-jed, a, —jedec, dce *m.*, —jídek, dka *m.* Fischesser *m.*, Ichthyophag *m.*; —ještěr, a *m.* Ichthyosaurus *m.*; —kam, u *m.* Ichthyolith, Fischstein *m.*; —lov, a *m. v.* rybář; 2. Fischgeier *m.*; Fischmöve *f. v.* rybák; r., u *m.* Fischerei *f.*; Fischfang *m.*; —pis, u *m.* Ichthyographie *f.*; —pytva *f.* Ichthyotomie *f.*; —sloví *n.* Ichthyologie *f.*; —věstba, —prava *f.* Ichthyomantie *f.*, Fischwahrsagerei *f.*; —věštec, tce *m.* Fischwahrsager *m.*; —vina *f. v.* rybina; —znalec, lce *m.*, —zpytec, tce *m.* Ichthyolog, Fischkenner *m.*; —zpyt, u *m.* Ichthyologie *f.*

rybstvo *n. coll.* Menge Fische.

ryč, e *m.* Gräber *m.*

rýč, e *m.* Grabscheit *n.*, Spaten *m.*

rýčej *m. v.* ručej.

rýček, čka *m.* kleiner Spaten.

rýčeti *v.* říčeti. [in der Mühle.

rýčík, u *m.* kleiner Spaten; Rührstock

rýčka *f.* Haubenboden *m.*

rýčný *adj.* schnell, flink; derb.

ryd, u *m.*, —ání *n.* das Schluchzen; 2. Wut *f.*; —ati (-ám) schluchzen; laut weinen; r. *et* r. se griesgramen.

rydél-ce *n.*, —ko *n.* kleiner Grabstichel.

rydlo *n.* Grabstichel *m.* [stichel.

ryg-el, gle, —ík, u *m.* Riegel *m.*; *pl.* —le *st.* Masern; —lovati riegeln; —loví *n.*, —lovačka *f.* Riegelwerk *n.*

rýh-a *f.*, —ovati *v.* rejha, —ovati.

rychl-e *adv.* schnell; hurtig; —ec, chelec *m. v.* rychlík; —eti schnell werden; —ice *f.* Jacht *f.* (Schiff); —íček, čka *m.*, —ička *f.* Federnelke *f.* *Dianthus caesius*; —ík, a *m.* Schnellfahrer, Eilbote *m.*, Kurier (Courier) *m.*; 2. Renner *m.* (Pferd); 3. Frühling *m.* (von Tieren); 4. ein vor der Ehe geborenes Kind; r., u *m.* Eilwagen *m.*; 2. Eilzug, Schnellzug *m.*; 3. Frühkorn *n.*; 4. Frühhafer *m.*; 5. Früherbsen, Stadelerbsen *f.*; 6. Federnelke *f.*; 7. weiblicher, aus kurzen Stiften bestehender Reim; —iti (*imp.* -i!) schnell machen; 2. (ökon.) treiben (Pflanzen).

rychlo, na r. schnell; zboží na r. (poslané) Eilgut *n.*; —běžec, žce *m.* Schnellaufer *m.*; —běžka *f.* (Masch.) Schnellläufer *m.*; —krok, u, *lp.* rychlý krok (milit.) Schnellschritt *m.*; —lis, u *m.* Schnellpresse *f.*; —měr, u *m.* Tachymeter *n.*, Schnelligkeitsmesser *m.*; —množec, žce *m.* Blitzvervielfältiger *m.*, Blitzvermehrer *m.*; —nohý *adj.* schnellfüßig; —palba *f.* Schnellfeuer *n.*; —palka *f.* Schnellader *m.*; —palnost *f.* Feuerschnelligkeit *f.* (milit.); —palný *adj.* (-ná zbraň) schnellfeuernd; —palné dělo Schnellfeuergeschütz *n.*; —pis, u *m.* Tachygraphie *f.*, Schnellschrift, Schnellschreibung *f.*; 2. Schreibmaschine *f.*, Multiplikator *m.*; —pisectví *n.* Schnellschreibekunst *f.*; —plavný, —plynný, —plynoucí *adj.* schnellfließend; —prstý, u *m.*, —prstý umělec Presttdigitateur *m.*, —skoký *adj.* schnellspringend; —st,

ti *f.*, —ta *f.* Schnelligkeit, Geschwindigkeit, Hurtigkeit *f.*

rychlo-střelec, lce *m.* Scharfschütz *m.* *Bersagliere m.*; —tisk, u *m.* Schnelldruck *m.*, Schnellpressendruck *m.*; —toký *adj.* schnellfließend; —učka *f.* (rukovět) Schnellübung *f.* (Handbuch); Tachydidakt *m.*; —var, u *m.* Schnellsieder, Digestor *m.*, Dampfkochtopf, Papinianertopf *m.*; —vést, u, —zvést, u *m.* Telegraph *m.*; —vlak, u *m.* Eilzug, Schnellzug *m.*, Kurierzug *m.*; —voz, u *m.* Eilwagen *m.*; —zboží *n.* Eilgut *n.*

rychlý (*comp.* rychlejší) *adj.* rasch, schnell, geschwind, hurtig, hastig.

rychta *f.* Gericht *n.*, Gerichtshaus *n.* (im Dorfe, vlt.).

rycht-ář *m.* Richter, Dorfrichter *m.*, Schultheiß *m.*, Schulze *m.*; —ářka *f.* des Richters od. Schulzen Frau; —ařovati Richter sein; —ářský *adj.* Richter-; —ářství *n.* Richteramt *n.*; —ovati něco richten, zurichten; se řich; —ovný *adj.* schicklich, gewendig.

ryjec, jce *m.* Graveur; Stecher *m.*; —ký *adj.* Graveur-; —tví *n.* Graveurkunst *f.*

ryju *v.* rýti.

ryk, u *m.* Gebrülle *n.*; Lärm *m.*; Getummel *n.*; r. válečný Kriegsgeschrei *n.*, Kriegsgetöse *n.*

rylce *n. v.* rydélce, rydlo.

rým, u *m.* Reim *m.*

ryma (ryma) *f.* Schnupfen *m.*, Katarrh *m.* (der Nasenhöhlen), Strauche *f.*, Strauchen *m.*

rymo-děj, e *m.*, —kujec, jce, —pisec, sce, —tvorce *m.* Reimer *m.*

rymov-ačka *f.* (*pl.* -ačky) Reimerei, Reimspielerei *f.*; —ati, rýmovati reimen, zusammenreimen; r. se řich reimen; —ník, a *m.* Reimer *m.*; r., u *m.* Reimbuch *n.*; —ný *adj.* gereimt, übereinstimmend.

rynda *f.* *mor.* Zauberstock *m.* (bušmanda, ručvanda); ryndo ryndej! Z.

ryndza *f.* *sl.* Laib *m.* [rühre dich!

rynečník, a *m.* Ringbürger *m.*

rynek, nku *m.*, *dim.* ryneček, čku *m.* Ring *m.* *v.* rynk.

ryněř *m.* (Ringer) Schwertträger *m.*

ryngle *f.* (ovoce) *Reine claude* Königspflaume *f.* [Markt, Platz *m.*

rynk, u *m.* (*z něm.*), náměstí Ring *m.*,

ryp, u *m.* *v.* záryp.

ryp-ač, e, —áček, čka *m.* Wühler *m.*; r., —adlo *n.* Bagger *m.*; r., —átko *n.* Grabstichel *m.*; —ák, u *m.*, *dim.* —áček, čku *m.* Rüffel *m.*, Schnauze *f.*; *sl.* r., a Stecher *m.* *vn.*

ryp-al, a *m.* Wühler *m.*; —ání *n.* das Wühlen; Stechen; —anka *f.* Frühgras *n.*; —ati (rýpám, ás, á *et* rýpu, eš, e, *imp.* rýpej!) něčím do něčeho, r. něco wühlen; grübeln; hauen, stechen, schnitzen; fig. r. do někoho sticheln; r. se v čem worin wühlen.

rypna *f.* Wühlerin *f.*

rýpnouti do čeho einmal stechen.

ryp-ouš *m.* See-Elephant *m.* *Macrorhynchus*; —uška *f.* Rüffelmaus *m.* *Mus soricinus.*

rys, a *m.* Luchs *m.* *Felis lynx*; r., u Ries *n.*; r. papíru ein Ries Papier; 2. Riß *m.* (Federzeichnung); *pl.* —y ve tváři Gesichtszüge *pl.* [buntgefleckt.

rysavý *adj.* rötlich (*v.* ryšavý); 2. *sl.*

rys-i *adj.* Luchs-; —ina *f.* Luchsfell *n.*

ryska *f.* *v.* ryzka.

rysák, u *m.* Zwergkirsche *sl.* *v.* krslák.

rysný *adj.* stammhaft, stammig.

rysovati *v.* rejsovati.

rysý *adj.* rötlich (*srv.* rusý).

ryš-ák, —án, a *m.*, —ánek, nka. —avec, vce *m.* Rotkopf *m.*; —avka *f.* *v.* ryška; —avý *adj.* rötlich, fuchsrot; —ek, ška *m.*, —ka *f.* Fuchs *m.* (Pferd); liška ryška Rotfuchs *m.* (im Märchen); —lák, a *m.* *v.* ryšek; —lan, a, —lánek, nka *m.*, —lavý *v.* ryšán, ryšavý; —obradý *adj.* rotbärtig.

ryt, rýt, u *m.* (Röte) Waid *m.*, Färberröte *f.* *Isatis*; 2. Reseke *f.* *Reseda.*

ryt, u *m.*, —ba *f.* Gravierung *f.*; Stich *m.*; —ba *f.* Skulptur *f.*

rytec, tce *m.* *v.* ryjec.

ryt-ěř, —ieř *m.* *sl.* *v.* rytíř; —ěrovati als Ritter kämpfen.

rýti (ryju [reju], eš, e, *imp.* ryj [rej!]) něčím něco (r. jámu, zemi), r. do něčeho (r. do země) graben (mit dem Spaten); 2. wühlen; tichá voda břehy ryje stille Wasser sind tief; 3. r. (na kámen, na kameni, do kamene, do mědi, do oceli) stechen, gravieren; r. se v čem (v zemi atd.) wühlen.

rytí *n.* das Graben; Wühlen; das Stechen, Gravieren.

rytin-a, —ka *f.* Rißbild *n.*; gestochenes, gravierter Bild; (Holz-, Stahl-, Kupfer-) Stich *m.*, Gravüre *f.*; Skulptur *f.*; 2. ein mit dem Spaten gebrabenes Feld; —opis, u *m.* Glyptographie *f.*

rytíř *m.* Ritter *m.*; —ka *f.* Ritterfrau *f.*; —ský *adj.* ritterlich; —ství *n.* Ritterstand *m.*; Ritterwürde *f.*; Rittertat *f.*; —stvo *n.* *coll.* Ritterstand *m.*; Ritterschaft *f.*

rytm, u *m.* Rhytmus *m.*; —ický *adj.* rhytmisch; —ik *m.* Reimitelker *m.*; Versryva *f.* *etc.* *v.* réva. [macher *m.*

ryvíz, ryves, u *m.* Johannisbeere *f.* *Ribes*; r. černý Aalbeere *f.* *Ribes nigrum*; —ovitý *adj.* johannisbeerähnlich; —ovka *f.*, —ové víno (—ová šťáva) Johannisbeerwein *m.*

ryvola *f.* Rivolinwein, Veltelliner (Wein) *Vinum rhaeticum.*

ryza *f.* *sl.* *v.* rez; *v.* ryzec

ryz-ák, a, —ek, zka *m.*, —ka *f.* der Fuchs (Pferd); —avý *adj.* *v.* rzavý.

ryz-ec, zce, —ek, zku, —ík, u *m.* Reißer, Rötling *m.*, Blätterschwamm *m.* *Agaricus deliciosus* (*Russula deliciosa*).

ryzí (ryzý) *adj.* goldgelb; fuchsrot; r. zlato gediegenes Gold; r. fig. (*adv.* ryzej) echt, lauter, pur, rein, unverfälscht.

ryzk-a *f.* Fuchs *m.* (Pferd); 2. rote Kuh; 3. rotköpfige Person; —ovatý, ryzovatý *adj.* fuchsrot.

ryzý *adj.* *v.* ryzí.

rýž *m.* *et f.* *v.* rež.

rýže *f.* Goldwäscherei *f.*; 2. *v.* rejže.
rýžl *n.* Geldsand *m.* [ryška.
ryška *f. v.* rejže; 2. *v.* ryzka; 3. *v.*
rýžov-ati (r. zlato) Gold waschen, schlämmen; —iště *n.*, —na *f.* Goldwäsche *f.*; Waschwerk *n.*; —nictví *n.* Goldwäscherei *f.*; —ník, a *m.* Goldwäscher *m.*
rza *f. st. v.* rez. [*n.* Rostfleck *m.*
rzav-čiti rostig werden; —ý *adj.* rostig; rothaarig.
rzeti (rzím, íš, í) rostig werden; **rzina** *f.* Rost *m.* [rosten.
rziv-ěti *v.* rzavěti; —ý *adj. v.* rzavý.
rzoun (zoun), a *m.* Rothkopf *m.* (červený jako r.).
ržání *n.* das Gewiehern.
ržáti (ržu, eš, e, *imp.* rži!) wiehern.
ržený *adj. sl.* (režný) Korn-; r. chleb **ržiště** *n.* Kornfeld *n.* [Kornbrot *n.*

S.

s [ser mehreren Konsonanten se] *prp. cum. instr.* mit; s námi mít uns; se mnou mít mir; přišel s ním er ist mit ihm gekommen; jest mi s podivením ich wundere mich; s večerem gegen Abend; *cum gen.* von, herab, herunter; s jedné strany (se strany jedné) einerseits; shůry von oben herab; sneděle die künftige Woche; s večera gegen Abend; (vz-) *cum acc.* s píď dlouhý spannenlang; je toho s mísu es ist fast eine Schüssel voll; s potřebu nach Bedarf; s koho býti einem gewachsen sein; s to n. seč býti imstande sein; nebýti s to außerstande sein; slovo s to (vz-) ein Wort, ein Mann; (s = jsi) kde's byl? wo warst du?
sáček, čku *m.* Geldbeutel *m.*, Geldbörse *f.*; 2. Säckel *m.*, kleines Netzgarn.
sád, u *m. st.* Markstein *m.*
sad, u *m.* Anpflanzung *f.*; Anlage *f.*; Garten *m.*, Park *m.*; Obstgarten *m.*, s. městský Stadtpark *m.*; 2. Einsatz des Gebäckes in den Ofen.
sada *f.*, věta Satz *m.*
sadař *m.* Obstgärtner, Baumgärtner; Obstgartenpächter *m.*; Plantagenbesitzer *m.*; —ský *adj.*; s. spolek, —ská jednota Anpflanzungsverein *m.*; —ství *n.* Baumgärtnerei, Obstzucht *f.*, Obsthandel *m.* [s. *mor.* jucken.
sadati (-ám) něco setzen, pflanzen; **sadb-a** *f.* Pflanzung *f.*; 2. Baumschule *f.*; 3. Satz in der Musik; —ař, o *m. v.* sadař.
sádce *m.* Taxator *m.*
sadební *adj.* Park-; s. jednota Anpflanzungsverein *m.*
sádecký *m.* Fischmeister, Teichmeister *m.*
sád-ek, dku, —ečeк, čku, kleiner Obstgarten; *v.* sad.
sádeln-ice *f.* Fetthändlerin *f.*; 2. fette Weibsperson; 3. ein Schlachtstück zur Gewinnung von Fett; —ík, a *m.* Fetthändler *m.*; 2. fetter Mensch; 3. ein Schlachtstück zur Gewinnung des Fettes; —ý *adj.* fett.
sádem *m. v.* sadmo
sadénice *f. v.* sazenice.
sad-i *n.* Setzling *m.*; Pflanzung *f.*; —ička *f.* Setzling *m.*; —il, a, —ilek, lka *m.* Klügling, Witzling *m.*; 2. ein Hochmütiger; 3. Starrkopf *m.*; —iště *n.* Pflanzort *m.*, Plantage *f.*
saditi (-ím, íš, í, *imp.* sad!) setzen; stellen; 2. tarieren, tarifieren; 3. s. na úřad koho ein Amt besetzen, anstellen, in ein Amt einsetzen, installieren; 4. s. pflanzen; s. se s kým sich setzen, wetten.
sádk-a *f.* (*pl.* —a, na sádkách) Fischhälter *m.*; —ář *m.* Fischheger, Fischmeister *m.* [*m.* Speckhändler *m.*
sádl-an, u *m.* Margaras *n.*; —ář
sadliště *n. v.* sadmo.
sádlo *n.* Fett *n.*, Speck *m.*; husí s., Gänsefett *n.*; vepřové s. Schweinfett *n.*; kokosové s. Kokosspeisefett *n.*; —vina *f.* Olein *n.*
sadmo *n. st.* Satteldruck *m.*
sadné, ého *n.* Tara *f.*; 2. Zapfengeld, Taxgeld *n. v.* posudné.
sadn-iti (*imp.* —i!) wund drücken, reiben; —ivý *adj.* wund gedrückt, aufgerieben; —o *n. v.* sadmo.
sadoslovi *n.* Hortologie *f.*
sadov-i *n.* Baumpflanzung *f.*; —ina *f.* Gartenfrucht *f.*; —ník, a *m. v.* sadař; —ý *adj.* Garten-.
sádr-a (sadra) *f.* Gips *m.*; —ář *m.* (sadrář) Gipser, Gipsarbeiter *m.*; Gipshändler *m.*
sádřina *f. Stucco n.* (it.).
sádro *n. v.* sádra.
sádrov-ati něco gipsen, begipsen; —cc, vcc *m.* Gipsstein *m.*; —ina *f.*, —ka *f.* Gipserde *f.*; — iště *n.* Gipsbruch *m.*; —itý *adj.* gipsartig; —ník, a *m.* Gipser *m.*; *Stuccateur m.*; —ý *adj.* Gips-; s. odlivek Gipsabguß *m.*
sady *pl. m.* Parkanlagen *pl.*; *v.* sad.
safian, u *m.* Saffian *m.*; —ík, a *m.* Saffiangerber *m.*
safiente! saframente!, safraporte!, safiko-rafiko! *int.* sapperlot! sapperment! saperment.
safír, u *m.* (drahokam) Saphir *m.*
sago *n.* Sago *m.*, Palmmehl *n.*
ságovn-ice *f.*, —ík *m.* Sagopalme *f. Sagus* (*Cycas*), *Metroxylon.*
sáh, u *m.* (*mor.* —a *f.*) Klafter *f.*, Faden *m.*; Klafterstab *m.*
sáhati (-ám), sáhnouti (-nu) na něco, do něčeho, k němu, pod něco, přes něco atd. langen, greifen, die Hand aus-

strecken; sahnouti na koho an einen Hand legen; sich jemands bemächtigen.

sáhodlouhý *adj.* klafterlang.

sáhovati klaftern, toiſieren, nach der Klafter anfichichten; *žrt.* lange Schritte machen.

sáhov-ice, —ka *f.* Klaftermaßſtab *m.*; —ý *adj.* Klafter-; —é dříví Klafterholz *n.*

sáchnouti *v.* sáknouti.

sajdák, u *m.* (*pol.*) Köcher *v.* toul.

sajha *f.*, sajka *f.* Antilope *f.*

sajma *f. sl.* Geſimsbrett *n.*

sák, u *m.* Sackneß, Wurfneß *n.*; *pl.* —y Pferdeneß *n.*; sak na ryby, koš na raky! *v.* sakra!

sáknouti, sákati verſiegen, trocknen.

sakovina *f.* Sack im Fiſchbarn.

sakra ! sakraholte ! sakranáte ! sakramente ! sakulinte ! *int.* ſackerment, ſackerlot!

salajk-a *f.* Pottaſche *f.*; Natronſalz *n.*; —ář *m.* Pottaſchſieder *m.*; —árna *f.* Pottaſchſiederei *f.*, P.-fabrik *f.*

salám, u *m.* Salami *n.*; —ník, a *m.* Salamimann *m.*

salamandr, a *m.* Salamander *m.*

salaš, e *m. et. f.* Senne *f.*, Alpenhütte *f.*, Feldhütte *f.*; —nice *f.* Sennerin *f.*; —nictví *n.* Alpenwirtſchaft *f.*; —ník, a *m.* Senner *m.* (Bewohner einer

salát, u *m.* Salat *m.* [Berghütte).

sálati (3. -á) atmen, hauchen, brennen, ausſtrahlen, ausſenden; (horko sálá; slunce sálá; kamna sálaji horkem).

salát-ka *f.* Saladiere *f.* (Salmagondi); —nice *f.* Salathändlerin *f.*; 2. Salatgurke *f.*; —nictví *n.* Salathandel *m.*; —ník, a *m.* Salathändler *m.*

saldovati ſaldieren.

salep, u *m.* Salep *m.*

salmiak, u *m.* Salmiak *m.*

salniter, saliter, tru *m.* Salpeter, Salniter *m.*; —na *f.* Salpeterſiederei, Salniterhütte *f.*; —ník, a *m.* Salpeterſieder, Salnitergräber *m.*

salnitr, u *m. v.* salniter, sanytr.

salutovati ſalutieren.

sám, sama, samo *pron.* (*num.*) bloß, allein, ſelbſt; to není samo sebou! es ſteckt etwas dahinter ! s. a s. ganz allein; sám svůj ſelbſtberechtigt, *sui juris.* [ſin.

samaritán, a *m.* Samariter *m.*; —ka

samcolož-nik, a *m.* Knabenſchänder, Päderaſt *m.*; —stvíní Knabenſchänderei, Päderaſtie *f.* [—čí *pron.* Männchen-.

sam-če, ete *n.* junges Männchen;

sam-ec, mce, —eček, čka *m.* das Männchen (v. Tieren); 2. Bockbier *n.*

sam-ice, —ička *f.* das Weibchen (v. Tieren); die Sie, Sieke; —íče, ete *n.* junges Weibchen.

samo *pron.* (*adv.*) *v.* sám; —bažnost *f.* Ichſucht *f.*; —běžný *adj.* ſelbſtlaufend; s. vůz Dräſine *f.*; -é kolečko Läufer *m.* (b. Seil.); —byt, u *m.* Einöde *f.*, Einſiedelei *f.*; *v.* samostan; —bytný *adj.* ſelbſtſtändig; —cí, u *m. v.* samolék; —cit, u *m.* Selbſtgefühl *n.*; —čet, čtu *m.* Selbſtrechner *m.*; —činnost *f.* Selbſttätigkeit *f.*; —činný *adj.* ſelbſttatig, automatiſch; s. stroj Automat *m.*; s. vůz Automobil *n.*; —činné svářeni (kovů) autogene Schweißung; —čistý *adj.* pur, lauter, rein; —děk *adv.* freiwillig; —děl, u *m.* Selfacting *m.*, Arbeitsmaſchine *f. v.* samostroj; —dit *adv.* (= samo diti) von ſelbſt, plattterdings; —druh *alter ego*; —druhý *adj.* ſelbſtander; —druhá žena) ſchwanger; —državí *n.* Autokratie, Monokratie, Alleinherrſchaft *f.*; —držba, —držebnost *f.* Alleinbeſitz *m.*; —držec, žce *m.* (*rus.*) Selbſtherrſcher *m.*; —hanba *f.* Onanie *f.*; —hlasenství *n.* Vokaliſmus *m.*; —hláska *f.* Selbſtlauter *m.*, Vokal *m.*; —hled, u *m.* (vlastní názor) Autopſie *f.*; —hoj, e *m.* Elixir *n.*, *st.* Selbſtheil *n.*; —hrd, a *m.* Eigendünkler *m.*; —hyb, u *m.* Automobil *n.*; —chlubný prahleriſch; —chtě, —chtic *adv.* (*trgr.*) freiwillig; —chtivost *f.* Eigenſucht *f.*; —chtivý eigenwillig, freiwillig; ſelbſtſüchtig; eigenſüchtig; —chval, a *m.*, —chvalec, lce *m.* Prahler *m.*; —chvála *f.* Selbſtlob, Eigenlob *n.*; —chvalný prahleriſch; —chvalství *n.* Prahlerei *f.*; —ječný *adj.* von lauter Gerſte; —jediný *adj.* ganz allein; einzig und allein; —jezd, u *m.* Automobil *n.*; 2. Lokomotive *f.*; 3. Velozipeb *n.*; —jízdná dráha Lokomotivbahn *f.*; —kap, u *m.* Leckwein *m.*, Ausſtich *m.*, Verlauf *m.* (Wein); — kol, u *m.* Schiebebock *m.*; —kov, u *m.* Hammerwerk *n.*; —kovník, a *m.* Hammerarbeiter *m.*; —kres, u *m.* Monogramm *n.*; —křesťanec, nce *m.* Selbſttäufer *m.*

samokup, u *m.* Alleinkauf *m.*, Monopol *n.*; —čitel, —ec, pce *m.* Monopoliſt, Alleinhandler *m.*; —ectví *n.* Alleinhandel *m.*, Monopol *n.*

samo - lapka *f.* Automatfalle *f.*; —láska *f.* Eigenliebe *f.*, Egoismus *m.*; —lék, u *m.* Elixir *n.*; —let, a *m.* Phönix *m.* (myth.); 2. Automobil *n.*; 3. Aeroplan *m.*; —libec, bce *m.* Egoiſt *m.*; —libost *f.* Eigenliebe *f.*, Selbſtliebe *f.*, Egoismus *m.*; samolibost doma sedí, do ciziny spurně hledí Eigenliebe macht die Augen trübe; —libý, —libný *adj.* eigenliebig, ſelbſtſüchtig, egoiſtiſch; —litý *adj.* gediegen; —lněný *adj.* klarflachſen; —lov, u *m.* Birſch *f.*; 2. s., —lovka *f.* Fallgrube *f.*; —mel, u *m.* Dampfmuhle *f.*; —milenství *n.* Eigenliebe *f.*; —mluva *f.* Monolog, Alleingeſpräch *n.*; —moc, i *f.* Alleingewalt *f.*; —mrlý *adj.* von ſelbſt geſtorben; —msta *f.* Lynch *f.*; —nor, u *m.* Selbſtrauscher *m.*, Thalaſſiometer *n.* (Tiefmeſſer); —pašný *st.* mutwillig; —peč, e *m.* (s., i *f.*), Bratenwender *m.*; —per, u *m.* Waſchapparat *m.*; —platce *m.* Alleinzahler *m.*; —platnost *f.* Autorität *f.*; —plavec, vce *m.* Freiſchwimmer; Naturſchwimmer *m.*; —plodnost *f.* Selbſtſchaffungskraft *f.*; —pravda *f.* Axiom *n.*; —prodej, e *m.* Alleinverkauf *m.*, Monopol *n.*; —prznitel, e *m. v.* samosmilce; —pše *f.* Emmerkorn *n. Triticum monococcum*; —působný

adj. v. samočinný; —rodý *adj.* gediegen; urwüchsig; —rodé víno Naturwein *m.*

samorost, a *m.* Naturmensch *m.*, Naturſohn *m.*; —lík, u, —lec *m.* Chriſtwurz *f.*, Chriſtophskraut *n.*; Schwarzkraut *n. Actaea*; —lý *adj.* ſelbſtgewachſen, wildgewachſen; naturwüchſig, urwüchſig; s. plot lebendiger Zaun.

samo-sad, u *m.*, —sadba *f.* Eigenbau *m.* (Weinb.); —sádka *f.* Bayſalz *n.*; —sedba *f.*, —set *n.* Beſamung *f.*; —sek *m.* Wegeſchneide *f.*; —smilce, —smilník, a *m.* Onaniſt, Selbſtbefleckter *m.*; —smilství *n.* Onanie, Selbſtbefleckung *f.*; —sob ganz allein; —sobný *adj.* abſolut; —soud, u *m.* Einzelngericht *n.*; 2. (*rus.*) Lynch, Lynchjuſtiz *f.*; —soudce *m.* Einzelnrichter *m.*; —spasitelný, —spasný *adj.* alleinſeligmachend; —správa *f.* Autonomie *f.*; —správník, a *m.* Autonomiſt *m.*; —správný *adj.* autonomiſtiſch; —stačný *v.* soběstačný; —stan, u *m.* Monaſterium *n.* (Kloſter *n.*); —statnost *f.* Selbſtändigkeit *f.*; —statný *adj.* (*adv.* -ně) ſelbſtändig; —střel, —střil, u *m.* Selbſtgeſchoß *n.*, Armbruſt, Wurfmaſchine *f.*; —střelec, lce, —střelník, a *m.* Armbruſtſchütze *m.*; —stroj *m.* Automat *m.*; 2. Lokomobile *f.*; —sudba *f.* Autokritik *f.*; —sudí *m.* Einzelnrichter *m.*; —svojný *adj.* ſelbſtſüchtig; —svůj *adv.* (*pron.*) unabhängig; —šílenství *n.* Monomanie *f.*

samot-a *f.* Einſamkeit *f.*; 2. Einzelhof *m.*, Einſchichte *f.*; o —ě allein; einzeln, einſam.

samotah, u *m.* Lokomotive *f.*

samotář *m.* ein Einſamer, Menſchenſcheuer; 2. Einſiedler *m.*; 3. Einſiedlerdroſſel *f. Turdus solitarius*; —ka *f.* Einſiedlerin *f.*

samoteč, e *m.*, s., *f. v.* samotok.

samot-en, tna, tno *adj.* allein *v.* samotný; —eň, tně *f.* Einſamkeit *f.*; —enka *f.* eine Einſame; —enství *n.* Einſamkeit *f.*; Vereinzelungsſyſtem *n.*

samo-též *f.* (mech.) Selbſtſpanner *m.*; —tiny *pl. f.* Handſchlitten.

samotin-a *f.* Einſamkeit *f.*; Einöde *f.*; —ký *adj.* mutterſeelen allein.

samotiž *adv.* ſelbſtziehend (mit Händen); —ky *pl. f. v.* samotihy; —ný *adj.* ſelbſtziehend; s. mlýn Handmühle *f.*; —né kolo Tretrad *n.*; Gangrad *n.*; —né sánky *v.* samotihy.

samotlivý *adj. v.* samotný.

samotn-ice *f.* Einzelnhaft *f.*, Einzelnkerker *m.*; —íček, čka *m.* Solitär *m.* (Edelſtein); —ík, a *m.* Individuum *n.*; 2. Einſiedler *m.*; 3. ein Wilder (Parlament) *v.* samotář; —ý *adj.* allein, einſam; einzeln; jemu —ému ihm ſelbſt.

samo-toč *m.* Bratenwender *m.*; —tok, u *m.* Ausbruch *m.* (Wein); —tovati einſam ſein; —trest, u *m.* Selbſtbeſtrafung *f.*; —tryznitel, e *m.* Selbſtquäler *m.*; —tržba *f.* Monopol *n.*; —tvorba *f.* Autoplaſtik *f.*; —tvorce *m.* Selbſtbildner *m.*; —tvorný, —tvořivý *adj.* ſelbſtſchaffend; —učba *f.* Selbſtunterricht *m.*; —uk, a *m.* Autodidakt *m.*; —var, u *m.* Kochmaſchine, Teemaſchine *f.*; —vazba *f.* Einzel(n)haft *f.*; —vážnost *f.* Selbſtachtung *f.*; —vědomí *n.* das Selbſtbewußtſein; —vězenství *n.* Einzel(n)haft *f.*; —vid, u *m.*, —vidnost *f.* Selbſtanſicht *f.*, Autopſie *f.*

samovlád-a *f.* Alleinherrſchaft *f.*, Selbſtregierung *f.*; —ce *m.* Monarch, Alleinherrſcher, Selbſtherrſcher, Souverän, Autokrat *m.*; —nost *f.* Selbſtherrſchaft *f.*, Autokratie *f.*; —ný *adj.* ſelbſtherrſchend.

samovlastn-i *adj.* ſelbſteigen; s. majetek Eingut, Einhandgut *n.*; —ictví *n.* Alleineigentum *n.*; —ník, a *m.* Alleineigentümer *m.*

samo-volný *adj.* ſpontan; ſelbſtwillig, eigenwillig; willkürlich; -ost -keit; —vozka, —vůzka *f.* Dräſine *f.*; —vrah, a *m.*, —vražedník, a *m.* Selbſtmörder *m.*; —vratec, tce *m.* Fichtenſpargel *m.*, Ohnblatt *n. Monotropa*; —vražda *f.* Selbſtmord *m.*; —vražednice *f.* Selbſtmörderin *f.*; —vražedný *adj.* ſelbſtmörderiſch; —zhoubce *m.* Selbſtvertilger *m.*; —značka *f.* Monogramm *n.*; —zpěv, u *m.* Solo *n.* (im Geſange); —zřejmý *adj.* axiomatiſch, durch ſich ſelbſt erwieſen; -á zásada (samopravda) Axiom *n.*; —zvance, nce *m.* Usurpator *m.*; Prätendent *m.*; (von Deputierten) ein Wilder; —zvaný *adj.* wild (bei Wahlen); —zvučka *f.* Selbſtlaut *m.*; *v.* samohláska; —ženka *f.* (*pl.*) Amazone *f.*; —žilec, lce *m.* Anachoret, Einſiedler *m.*; 2. Egoiſt *m.*; —žitný *adj.* von bloßem Korn; s. chléb Kornbrot *n.*; —žitná kořalka Kornbranntwein *m.*; —žnec, žence *m.* Schneidemaſchine *f.*, Mähmaſchine *f.* (poždnadlo, kosidlo).

sam-ý *adj.* lauter, pur, unvermiſcht, bloß; u —ých dveří knapp an der Tür; až do —ého města bis in die Stadt hinein; hned u —é řeky gleich am Fluſſe; u —ého břehu hart am Ufer.

san, a *m. st.*, saň, ni *et* saně *f.* Drache *m.*; Lindwurm *m.*; Hydra *f.*; zlá s. fig. der Hausdrache.

sandál, u *m.* Sandel *m.*; 2. Sandale *f.* (Fußbekleidung); —ník, a *m.* Sandalmensch *m.*; —ové dřevo, sántalové dřevo Sandelholz *n.*, Santelbaum *m. Santalum.*

saně, sáně *pl. f., gen.* sání Schlitten *m.*; **saní** *adj.* Drachen- [2. s. *v.* sáňka.

san-ice *f.* Schlittenfuhre *f.*; 2. Schlittenbahn *f.*; 3. Schlittenfahrt *f.*; 4. s. v ústech *v.* sáňka; —ičník, —íř *m.* der Schlittenfahrer.

sanitr, u *m. v.* sanytr.

sáňka *f.* Kinnbacken *m.*, Kinnlade *f.*, Kinn *n. Maxilla*; *pl.* sáňky Schlitten *m.*

sankce *f.* Sanktion *f.* [Rädeln.

sáňkování *n.* Schlittenfahrt *f.*, das **sáňkovati** auf den Schlitten ziehen; rodeln; s. se Schlitten fahren.

sanskrit, u *m.*, —a *f.* Sanskrit *n.*, Sanskritſprache *f.*

santal, u *m. v.* sandál. [(fant.).
santiti se (-im se) wuten, toben
sanytr, u *m.* (salnitr) Salniter; Salpeter *m.*; —ář *m.* Salnitergraber *m.*; Salpeterſieder *m.*; —árna *f.* Salpeterſiederei, Salniterhütte *f.*; —ový *adj.* Salniter-.
sáp-ati (-ám *et* sápu) něco reißen, zerfleiſchen; ſchnauben, toben; s. *et* s. se na koho wütend angreifen; —avý *adj.* zornig, ſchnaufend, reißend.
sápě, sapě, ě *f.* Kohlenkrucke *f.*; *sl.* Waffenſtuck *n.* [*m. Chaetodon.*
sapin, a *m.* Klippenfiſch, Ringfiſch
sapotiti se ſich balgen. [Tracht).
sarafan, u *m.* Sarafan *m.* (ruſſiſche
sardel-a, —e, —ka *f.* Sardelle *f.* (Fiſch) *Engraulis encrassicholus.*
sardinka *f.* Sardine *f.* (Fiſch) *Clupea*
sarkastický *adj.* ſarkaſtiſch. [*sardinia.*
sarkom, u *m.* Sarkoma *n.* (prímasek).
sasanka *f.* [z *rus.* sosenka] *Anemone* Windblume *f.* (wetrníček).
satan, a, —áš, e *m.* Satan *m.*; —ský *adj.* teufliſch, ſataniſch; —ství *n.*
sati *n. v.* seti. [Sataniſmus *m.*
satinovati ſatiniren.
satisfakce *f.* Satisfaktion *f.*
satoniti (-im) ergrimmen.
satyr, a *m.* Satyr *m.*; —a *f.* Satire *f.*; —ický *adj.* ſatiriſch; —ik, a *m.* Satiriker *m.*
savana *f.* Savanne *f.* (in Amerika).
sazan, a *m.* Brafſen *m.*, Streimfiſch *m. Abramis* (*Cyprinus*) *brama.*
sazanik, u *m.* Kelchblume *f.*, Spezereiſtrauch *m. Calycanthus.*
sazárna *f.* (Typ.) *v.* sázírna.
sazav-a, sázava *f.* rußfärbige Kuh; —ý *adj.* rußfärbig.
sazba *f.* Satzung, Taxe *f.*, Tarif *m.*; 2. (Typ.) Satz *m.*; 3. Anbau *m. v.* sadba; s. na maso Fleiſchtaxe, Fleiſchſatzung *f.*
saze, sáze *pl. f.* (*gen.* sazí) der Ruß.
sazebna *f. v.* sázírna.
sázeci *adj.* Setz-; s. stroj Setzmaſchine *f.*; s. lopata *v.* sazečka; 3. s. listek (loterní) Einlagſcheln *m.*, Riskonto *n.*
sazeč *m.* Setzer, Schriftſetzer *m.*; —ka *f.* Setzerin *f.*; 2. Anſetzzwiebel *f.*; 3. Backſchaufel, Brotſchaufel *f.*, Ofenſchieber *m.*; 4. Setzersgattin *f.*; —ský *adj.* Setzers-; —ství *n.* Setzerkunſt *f.*
sázení *n.* das Setzen (Typ., Gart.).
sazen-í *n.* das Setzen; Taxierung *f.*; Taxe *f.*; —ice *f.*, —ička *f.* Setzling *m.*
sáz-eti (-im, *imp.* sázej!) ſetzen (dauernd) *v.* saditi; s. neštovice die Kuhpocken impfen; s. se s kým wetten; —irna *f.* (Typ.) Setzerei *f.*, Setzerſaal *m.*; —itko *n.* (Typ.) Winkelhaken *m.*; —ivka *f.* Setzzwiebel *f.*
sázka *f.* (*gen. pl.* sázek) Wette *f.*; Wettgeld *n.*; Einlage *f.*
sazomet, a, —ník, a *m.* Rauchfangkehrer *m.*; —ka *f.* (ſtraſidlo) *Befana f.* (It.); —ná středa Karmittwoch *m.*
sázovec, vce *m. mor.* Grenzſtein *m. v.*
sažeň, ni *f.* ruſſ. Klafter *f.* [sazavec.
sažení *n.* das Langen.
sažiti (-ím) *mor.* glühen, brennen.
sbaliti (-ím, *imp.* sbal!) něco zuſammenrollen; abrollen; einpacken.
sbásniti (-ím) něco erdichten; zuſammenfabeln; gedichtweiſe abfaſſen.
sbedniti (-ím, *imp.* sbedni!) něco zuſammenbrettern.
sběh, u *m.* (s. lidí) Zuſammenlauf *m.*; 2. (s. okolnosti; s. událostí) Verlauf *m.*, Zulauf, Auflauf; Zuſammentreffen *n.*; 3. (math.) Konvergenz *f.*; 4. Gefälle des Waſſers; s., a *v* zběh; —ati *v.* ztěhati.
sběh-lý *adj.* zuſammengelaufen; 2. fahnenflüchtig; 3. geſchehen; 4. s., zběhlý erfahren, bewandert; —nouti, sběhnouti (s učení atd.) aufgehen, verlaſſen; (s. vrchu atd.) herablaufen; herabfließen; s. se zuſammenlaufen; *impers.* zuſammentreffen; ſich ereignen, ſich zutragen.
sběr, u *m.* Sammlung; *pl.* —y *m.* gezogene Falten; 2. Nachleſe *f.*
sběř, i *f.* Geſindel *n.*, Pöbel *m.*, Meb *m.*; 2. *st.* Haufe *m.*
sběr-ací *adj.* Sammel-; s. arch Sammelbogen *m.*; s. pokladna Sammlungskaſſe *f.*; —ač *m.* Sammler *m.*; 2. (archit.) Sammelbehältnis *m.*; 3. Sammelkanal *m.*; *v.* sběratel; —ačka *f.* Sammlerin *f.*; 2. Abſchöpfloffel, Rahmlöffel, Schaumloffel *m.*; 3. Teichrechen *m.*; —adlo *n.* Sammelwerkzeug *n.*; —ák, a *m.* Weinleſer *m.*; s., u Raubhobel *m.*; —atel, e *m.* Sammler *m.*; (Wein-Leſer *m.*; Kollektant *m.*; —atelna *f. v.* sběrna; —ba *f.* das Sammeln, Sammlung *f.*; —čí *adj.* Sammel-; s., iho *m.* der Sammler; —ky *pl. m.* Nachleſe *f.*; —na *f.* Sammelitelle *f.*; Kollektur *f.* (s. loterní); —nice *f.* Kollektivlinie *f.* (phyſ.); —ný *adj.* kollektiv; —ná služba Sammeldienſt *m.*
sberu *v.* sebrati.
sběž-itý *adj.* abſchüſſig; —ka *f.*, —na čára konvergente Linie *f.*
sbih-ati (3. -á), s. se zuſammenlaufen; *impers.* einmunden; konvergieren *v.* sběhnouti; —avost *f.* Konvergenz *f.*; —avý *adj.* konvergierend; s. bod Einmündungspunkt *m.*
sbír-ání *n.* Sammeln, Einſammeln *n.*; —anka *f.* abgeſchöpftes Fett von der Suppe zur Einbrenne; —ané mléko Schöpfmilch *f.*; —ati (-ám, -áš, -á, *imp.* sbírej!) něco ſammeln; leſen; s. víno die Weintrauben leſen *v.* ſammeln; s. klasy Ähren leſen; s. chrastí *u.* klesti Holz leſen; s. se ſich ſammeln; fig. ſich auftraffen; ſich emporheben; ſich erheben; *impers.* ſich ſchwären; s. se na koho ſich rüſten; —ka *f.* Sammlung *f.*; Kollektion *f.*; s. vína Weinleſe *f.*; s. na poli Nachleſe *f.* [ſchlagen; durchhauen.
sbíti (sbiju, eš, e) něco zuſammen-
sbliž-ně *adv.* annäherungsweiſe; approximativ; —ení *n.* Annäherung *f.*; —enost *f.* Annäherung, Approximation *f.*; —iti (*imp.* sbliž *et* sbliži!) sbližovati něco etw. annähern; se ſich.
sbor, u *m.* Verſammlung *f.*; s. (zpěváckÿ) Chor *m.*; s. (vojenský)

Korvš *n.*; s. (baletní) Korvš *n.*; s. (učitelský) Kerper *m.*; s. (obchodnický) Gremium *n.*; s. (starších obecních) Stadtverordnetenkollegium *n.*; s. (měšťanský) Bürgerkerpš *n.*; s. (církevní) Konzilium *n.*; Synode *f.*; s. (klášterní) Konvent *m.*; s. (řádový) Kongregation *f.*; *st.* Gebethaus der böhmischen Brüder; s. zákonodárný gesetzgebender Körper.

sbořiště *n.* Sammelplatz *m.*; —iti (*imp.* sboř!) něco *st.* versammeln: 2. s. *v.* zbořiti. [Theater).

sbormistr, a *m.* Chormeister *m.* (im

sbor-nice *f. v.* sborovna; —ník, a *m.* Einer aus der Kirchengemeinde der böhmischen Brüder; s., u *m.* Sammelbuch, Sammelwerk *n.*; Magazin *n.*; —nost *f.* Kongregationswesen *n.*; —ný *adj.* Sammel; synthetisch; —ování *n.* Konferenzen, Beratungen *pl.*; —ovati sich versammeln; —ovna *f.* Versammlungszimmer *n.*; Konferenzsaal *m.*; Sitzungssaal *m.*; —ový *adj.* Chor-; s. zpěv Chorgesang *m.*; s. soud Kollegialgericht *n.*; s. velitel Korpskommandant *m.*

sbratř-eni *n.* Verbrüderung *f.*; —iti koho s kým verbrüdern; se sich.

sbydl-eni *n.* Beiwohnung *f.*; Beischlaf *m. Coitus*; —eti se s kým (s čím) zusammenwohnen; beiwohnen; beischlafen.

sbýti (sbudu, eš, e) verbleiben; s. se sich vertragen; s. se čeho *v.* zbýti.

scáč *m.* (chč...) Harner *m.*; s., scák Harntopf *m.*; Pisser *m.*

scani *n.* (chč...) das Harnen, Brunzen.

scankář *m.* (*posměš.*) Urinarzt *m.*; 2. Tuchmacher *m.*

scanky, scánky *pl. f.* (chč...) Harn *m.*

scáti, chč... (štiju, eš, e) harnen, urinieren, pissen, brunzen.

scavka *f.* Harnruhr *f.*; Lauterstall *m.* (d. Pferde). [abjeihen.

sceditі (-ím, -íš, -í, *imp.* sceď!) něco

scel-ení *n.* Ergänzung *f.*; Vereinigung; 2. Heilung *f.*; 3. (ökonomisch) Kommassation *f.*; Zusammenlegung *f.*; —eti ganz werden; —istivý *adj.* heilend; —iti (*imp.* scel!), —ovati něco ganz machen, ergänzen; —ivost *f. st.* Unversehrtheit *f.*; —ovací *adj.* Kommassations-; —ování *n.* (s. pozemků) Kommassation *f.*

scepeněti *v.* scípnouti.

scest-i *n.* Irrweg, Abweg *m.*; na sc. se dostati auf einen Holzweg (Irrweg) geraten; —iti abwegs gehen; —ný *adj.* abwegsam, irrend, irrig; —né učení Irrlehre *f.* [Abguß *m.*

scezen-i *n.* Abseihen *n.*; —ina *f.*

scezov-ací *adj.* Seihe-, Seiger-; —ač *m.* der Seigerer; —adlo *n.* Filtrierstein *m.*; —ání *n.* Seigerung *f.*; Seigerarbeit *f.*; —ati něco seigern, durchseihen; —iště *n.* Seigerherd *m.*; —na *f.* die Seigerhütte.

scip-ák, a *m.* (chc...) Siechling *m.*; —ání *n.* Darben *n.*; —ati (-ám) krepieren; darben; siechen; —lina *f.* Aas *n.*; —lý *adj.* verreckt, krepiert; —nouti krepieren, verrecken.

scvrk-lý *adj.* schrumpfig, verschrumpft; —nouti *et* s. se schrumpfen, verschrumpfen; einschrumpfen.

scas-i *n.*, —nost *f.* Anachronismus *m.*; —ný *adj.* anachronistisch. [čado).

sčedi *n.* (sčedi *st.*) Kind *n.* (*v.* čad,

sček-anlivý, —anlivý *adj. st.* bedächtig, abwartend; —ati (-ám) *v.* sečkati; s. se aufeinander warten.

sčel-ení *n.* Konfrontation *f.*; —iti koho s kým konfrontieren.

sčetný *adj.* additiv.

sčísl-iti, —ovati numerieren. [sečísti.

sčísti (sečtu, eš, e, *imp.* sečti!) něco *v.*

sčít-ací *adj.* Additions-; Konskriptions-, s. arch Konskriptionsbogen; —anec, nce *m.* (arithm.) *Addendus*; —ání *n.* Addition *f.*; s. lidu Volkszählung, Konskription *f.*; —atel, e *m.* Numerator *m.*; —ati (-ám) něco addieren, zusammenrechnen, zusammenzählen (*srv.* sečítati).

sdačkati (-am) *v.* zmačkati.

sdáti (sdám) kopulieren (oddati).

sdavky *pl. f.* Kopulation *f.* (oddavky).

sdělití *v.* zděliti.

sdílný *adj. v.* zdílný.

sdojky *pl. m.* Biestmilch *f.*

sdruž-ení *n.* Assoziation *f.*; Verband *m.*; —iti (*imp.* sdruž!), —ovati vergesellen; vereinigen.

se *prp.* (vor mehreren Konsonanten) herab; mit; se stromu vom Baume herab; se strýcem mit dem Oheim; *v. s.*

se *pron.* sich; vzal n. přijal to na se er nahm es über sich, auf sich, er hat es übernommen; vrátiti se zurückgehen; shromážditi se sich versammeln; seznati se sich erkennen; seznámiti se bekannt werden, Bekanntschaft machen.

sebe *pron. gen.* (*acc.*) sich.

sebe-důvěra *f.* Selbstvertrauen *n.*; —chvalný *adj.* prahlerisch; —klam, u *m.* Selbsttäuschung *f.*; —láska *f.*, —milenství, —milství *n.* Eigenliebe *f.*; *v.* samolibost; —morný *adj.* selbstquälerisch; —určení *n.* (polit.) Selbstbestimmung *f.*; —vážnost *f. v.* samovážnost; —vědomí *n.*, —vědomost *f.* Selbstbewußtsein *n.*; —vid, a *m.* Selbstseher *m.*; —vražda *f. v.* samovražda; —zapření *n.* Selbstverleugnung *f.*

sebir-ák, u *m. v.* sběrák; —atel, e *m. v.* sběratel; —ati (-ám) *v.* sbírati.

sebr-anec, nce, —ánek, nka *m.* fig. uneheliches Kind; —ání *n.* Sammlung *f.*; Versammlung; 2. Aufhebung *f.*; —anka, —ánka *f.* Gesindel, Pack *n.* (sběr).

sebrati (seberu *et* sberu), eš, e, *imp.* seber!) něco sammeln; lesen; s. vojsko ein Heer sammeln; s. koho aufheben, einziehen; arretieren; s. se na koho sich aufmachen.

seci *adj.* Sä-, Saat-; s. stroj Sämaschine *f.* (rozsevadlo *n.*).

séci *v.* sici, sekati.

seč býti imstande sein, etwas vermögen; einer Sache gewachsen sein; učí-

nim, seč budu ich werde mein Mögliches (Möglichstes) tun.

seč, i *f.* Gefecht *n.*; Gemetzel *n.*; 2. Holzschlag (im Walde); 3. das Mähen (genoseč).

seč-ba *f.* das Hauen; 2. Heuernte *f.*; —ec, čce *m.* Heuhauer, Mäher *m.*; —en, čna *m. st.* Heumonat *m.*

sečetlý *adj.* belesen.

sečísti (sečtu, sč, *imp.* sečti!) něco zusammenzählen; addieren; durchlesen; s. se čeho *st.* etw. ablehnen.

sečít-ání *n. v.* sečítání; —ati (-ám) addieren *v.* sečísti.

sečka *f.* Häckerling *m. v.* řezanka; 2. (mathem.) *Secante f.*, [šitung *f.*

sečkání *n.* Abwartung *f.*; 2. Zurichten.

sečk-ář *m.* Strohschneider *m.*; —árna *f. v.* řezárna. [fristen; *v.* sčekati.

sečkati (-ám) abwarten; s. dluh zu-

seč-mo *adv.* hiebweise; —ný *adj.* baubar; einhauend; —ná zbraň Hiebwaffe *f.*; —ná rána Hiebwunde *f.*

sečtel-ost *f.* Belesenheit *f.*; —ý *adj.*

seď, sedě *adv. st.* jetzt. [belesen.

sed, u *m. st.* Sitz *m.*; —ací *adj.* Sitz-; Sitzungs-; s. kost Sitzbein *n.*, Gesäßbein *n. Os ischii*; —ačka *f.* Sitzbank *f.*; —ačky *adv. v.* seděčky; —adlo *n.* Sitz *m.*; Stuhl *m.*; fig. Gesäß *n.*; —ák, a *m.* (*st.*) Turnierer *m.*; —an, a *m.* Sitzer *m.*; —ánek, nku *m.*, —anka *f.* Sitzstuhl *m.*, Sitzbank *f.*, Sitzschemel *m.* (für Kinder); —ání *n.* das Setzen; *st.* Turnier *n.*; —árna *f.* Sitzort *m.*; Sitzungslokal *n.*

sed-ati (-ám, -áš, á) sich öfter setzen; im Niedersetzen begriffen sein; *st.* turnieren, zu Pferde kämpfen; —átko *n.* kleiner Sitz; Sitzbank *f.*; Sitzstuhl *m.* (der Kinder); —atý *adj. st.* streitsüchtig; —avý *adj.* sitzend.

sedě, —čky *adv.* (*tregr.*) sitzend.

sedel-ní *adj.* Sattel-; —nice *f.* Sattelholz *n.*; —ník, u *m.* Sattelriemen *m.* (sezení) Gesäße *n.*

sedění *n.* Sitzung *f.*; Session *f.*

seděti (sedím, íš, í, íme, íte, í *imp.* seď! *tregr.* sedě, sedíc) na čem, při čem, v čem, u čeho sitzen; s. na vejcích brüten; fig. s. na někom einem aufgesessen od. aufsitzig (aufsässig) sein.

sed-idlo *n. v.* sedadlo; —isko *n.* Sitz *m.*; —ivý *adj.* ansitzend; —ka *f. st.* Rast *f.*; —kati (-kám) sitzen (Kindersprache).

sedl-áctví *n.* Bauerwesen *n.*; —ač *m.* Sattelknecht *m.*; s., i *f.* Feldbau *m.*; s., sedlačina *f.* Bauerwesen *n.*, Bauervolk *n.*; —áček, čka *m. v.* sedlák; —áčeti (ze...) verbauern; —áčiti Bauernwirtschaft treiben; —ačka *f. st.* Bäuerin *f.*

sedlák, a *m.* (*voc.* sedláče!) Bauer *m.*

sedlání *n.* das Satteln; 2. Sattelwerkzeug *n.*; 3. *st.* das Wuchern.

sedlanka *f. v.* selanka.

sedl-ář *m.* Sattler *m.*; —ařiti Sattlerei treiben; —ářka *f.* Sattlerin *f.*; —árna *f.* Sattelkammer *f.*; —ářský *adj.* Sattler-; —ářství *n.* Sattlerei *f.*, Sattlerhandwerk *n.*; Sattlergewerbe *n.*; —ati (-ám) koně sattеln; 2. *st.* wuchern.

sedlec, dlce *m. v.* sedliště.

sedlina *f.* (us...) Satz, Bodensatz *m.*

sedl-iště, —isko *n.* Sitz, Wohnsitz *m.*; 2. Ansiedlungsort *m.*; 3. *st.* Dorf *n.*; 4. *st.* Wagentruhe *f.*; není ze s. er hat kein Sitzfleisch; —iti se *st.* sich ansiedeln; —ka *f.* Bäuerin *f.* (selka).

sedlo *n.* Sattel *m.*; Sitz *m.*; 2. *st.* Dorf *n.*; 3. Landsitz *m.*; 4. (geogr.) s. horské Joch *n.* (Gebirgsjoch); —ví *n.*, —vina *f.* Sattelzeug *n.*; —vník, a *m.* Sattelknecht *m.*; —vý *adj.* Sattel-; s. kůň Sattelpferd *n.*

sedl-ský *adj.*, —ství *n. v.* selský.

sedlý *adj. v.* ssedlý. [selstvi.

sedm, i *num.* sieben.

sedmák, a *m.* Siebenzahl *f.*; 2. Siebener *m.*; *st.* Siebenkreuzerstück *n.*

sedmdesát, i *num.* siebzig; —iletý *adj.* siebzigjährig; —ka *f.* die Zahl siebzig; —nice *f.* Siebzigerin *f.*; —ník, a *m.* Siebziger *m.*; —ý *num.* der siebzigste; v letech —ých in den Siebzigerjahren.

sedmer-ácký ordentlich eine aus sieben verschiedenen Handwerken bestehende Zunft; —ka *f.* Siebener *m.*; Siebentel *n.*; siebeneimeriges Faß; —násobný *v.* sedmeronásobný; —nice *f.* (Muš.) Septimole *f.*; —ník, u *m.* die Siebenzahl.

sedmero *num.* (*adv.*) siebenerlei; s. bratří (s. bratrů) sieben Brüder; —násob *adv.* siebenfach; —násobný *adj.* (*num.*) siebenfältig.

sedmerý *num.* siebenerlei.

sedmi-barevný *adj.* siebenfarbig; —bolestný *adj.* siebenschmerzhaft.

sedmi-ce *f.* Septime *f.* (Muš.); —čka *f.* die Zahl Sieben; —hlásek, ska *m.* Sprachmeister, Spottvogel *m.*, Gartenlaubvogel *Hypolais salicaria* (*Polyglotta*, *Silvia Hypolais*); —hlavec, vce *m.* Siebenkopf *m.*; —hlavý *adj.* siebenköpfig; —hran, —hraník, u *m.* Siebeneck *n.*; —hraný *adj.* siebeneckig; —hvězdí *n.* Siebengestirn *n.*, *pl.* Plejaden.

sedmík, u *m.* Siebener *m.* (Münze).

sedmi-krása, —kráska *f.* Maßliebe *f. Bellis perennis*; —krát (*lp.* sedmýkrát, sedmkrát) (*num.*) siebenmal; —květ, u *m.* Siebenblume *f.*; —letý *adj.* siebenjährig; -á vojna, -á válka siebenjähriger Krieg; —hář *m.* Erzlügner *m.*; Aufschneider *m.*; —listek, stku *m. v.* nátržník; —měsíční *adj.* siebenmonatlich; —množství *n.* (bot.) Heptandrie *f.*; —na *f.* Siebentel *n.*; —nohý siebenfüßig; —očka *f.* (Weinbau) Zugrebe *f.*; —pahorkové město (Řím a Praha) Siebenhügelstadt *f.*; —pán, a *m.* Siebenherr, Septemvir *m.*; —panská tabule Septemvirtafel *f.* (in Ungarn); —straný *adj.* siebenseitig; —úhelník, u *m. v.* sedmihran; —věděrní *adj.* siebeneimerig; —vláda *f.* Heptarchie *f.*

sedm-krát *num.* siebenmal; —mecitma *num.* siebenundzwanzig.

sedmnáct *num.* siebzehn; —iletý *adj.* siebzehnjährig; —ina *f.* Siebzehntel *n.*; —ka *f.* die Zahl Siebzehn; —ník, u *m.* (sedmnáčník) *st.* Siebzehner *m.* (Münze); —ý *num.* der siebzehnte.

sedmnásob *adv. num.* siebenfach.

sedmo *adv.* siebend.

sedm-ý *num.* der siebente; o —é (t. hodině) um sieben Uhr; po —é nach sieben Uhr; za —é siebentens.

sednice *f.* Wohnzimmer *n.*

sednouti (s. si) sich niedersetzen.

sedrati (sedru *et* sederu, eš, e) něco abreißen. [schinden, abrackern; se sich.

sedříti (sedru, -řeš, -ře) něco ab-

sedum *v.* sedm.

sehnan-ina *f.* (chem.) rektifizierte Flüssigkeit; —ost *f.* Konsentdität *f.*; s. na nohy (u koní) struppierter Zustand der Gliedmassen (b. Pferden); —ý zusammengetrieben; zusammengerafft.

sehnati (seženu, eš, e, *imp.* sežeň! *trsgr.* sehnav, -ši) něco n. někoho zusammentreiben; herabtreiben; s. (peníze) auftreiben; s. (chem.) rektifizieren, konzentrieren; s pole s. *st.* aus dem Felde schlagen (den Feind); s. se zusammenlaufen.

sehnout-i (sehnu, eš, e, *imp.* schni!) něco niederbeugen; s. se sich bücken; —ka *f.* Bückling *m.*

sehráti (v karty, s. divadlo) spielen.

sech-mo *adv.* dürrend; —nouti *v.*

sejba *f.* die Saat. [schnouti.

sejc *m. v.* sýc.

seje *f. v.* síje.

sejiště *n.* gejäter Waldort.

sejíti, sjíti (sjedu, eš, e, *imp.* sejdi! *trsgr.* sešed, -ši) herunterge hen; abgehen; abkommen; fig. s. (ze světa) sterben; sníh sešel der Schnee schmelzt (verschwand); s koupě sešlo der Kauf wurde rückgängig; s. se zusammenkommen, zusammentreten; na tom nesejde daran ist nicht gelegen; na mně nesejde ich werde nicht ermangeln; sejde s očí, sejde s mysli aus den Augen, aus dem Sinn.

sejkora *f. v.* sýkora.

sejmě (zemně, žemně) *f.* Kaute, Reiste *f.*, Gänschen Flachs (babtička).

sejmouti (sejmu, eš, e, *imp.* sejmi!) něco abnehmen, herabnehmen; s. karty abheben, abziehen.

sejnice *f.* Sämaschine *f.*

sejpa *f.* Seifengebirg *n.* (syp, rozsyp).

sejto *n. v.* síto.

seju *v.* síti. [rauch *m.*

sejvary *pl. m.* (= souvary) Höhen-

sejvoz, u *m.* (= souvoz) Rampe *f.*

sek, u *m.* Hieb *m.*; jedním —em mit einem Hieb; auf einen Hieb; —em i bodem auf den Hieb und Stich (fechten); to je na sek! das sticht in die Augen; —ací *adj.* Hau-; —áč, e *m.* Hauer *m.*, Mäher *m.*; 2. Ralle *f.*, Wachtelkönig *m* (chrástal); 3. Haumesser *n.*, Meißel *m.*; 4. Krautstößer *m.*; fig. starý s. ein alter Haudegen; —áček, čku *m.* Hackmesser *n.*; —ačka *f.* Hauerin *f.*; 2. Hackmesser des Fleischers; 3. Hackbank *f.*; —adlo *n.* Haubrett *n.*; Hauamboß *m.*; Haueisen *n.*; —anec, nce *m.* gehacktes Blei; —ání *n.* das Hauen; —anice *f.* Gehack *n.*; Metzelei *f.*; s., —amička *f.* Karbonatel; —anina *f.* etwas Gehacktes; Hackee *n.*, Gehäckfel *n.*; —anka *f. v.* řezanka; gehackte Mehlspeise in die Suppe; —ant, a *m.* Plager *m.* (lt. *seccatore*).

sekati (sekám, áš, á, *imp.* sekej! *trsgr.* sekaje) do něčeho hauen, hacken; metzeln; s. seno mähen; s. se sich hauen; fig. s. se s kým zanken, streiten; duellieren.

sekavec, vkc *m.* Steingrundel *f.*, Steinbeißer *m. Cobitis taenia* (Fisch); 2. Kernbeißer *m.* (Vogel) *v.* dlask; 3. (drozd) *v.* prskavec.

sekce *f.* Sektion *f.*

seker-a, sekyr-a *f.* Axt *f.*, Hacke *f.*, Beil *n.*; 2. (pole na sekyře) Strumpf *m.* (Querfeld); fig. brátí na sekeru auf das Kerbholz kommen; —anka, sekeřanka *f.* Dreieckelmuschel *f.*; —nice *f.* Axtbehältnis *n.*; —ník, a *m. st.* Mühlbauer *m.*, Werkmeister in der Mühle; s., u *m. v.* sekernice.

sek-lavice *f.* das Erschüttern (im Wagen); —lavý *adj.* schüttelnd; —mo *adv.* hiebweise; —na *f.* Kelferin, Widerbellerin *f.*

seknouti einmal hauen, einen Hieb versetzen; *v.* sekati. [vern (jektati).

sekotati (-ám) mit den Zähnen klap-

sekoun, a *m.* Haudegen *m.* (Person).

sekretář *m.* Sekretär *m.*; —ství *n.* Sekretärstelle *f.*

sekt-a *f.* (*gen. pl.* sekt) Sekte *f.*; —ář *m.* Sektierer *m.*; —ářství *n.* Sektierei *f.*

sekutný *adj.* verflucht. [tiererei *f.*

sekvest-or *m.* Sequester *m.*; —race *f.* Sequestration *f.*; —rovati něco etwas sequestrieren.

sekyra *f. etc. v.* sekera. [dichter *m.*

selank-a *f.* Idylle *f.*; —ář *m.* Idyllen-

sel-átko, —e, cte *n.* Spanferkel *n.* (ssele); —etnice *f.* Saukraut *n.*, Ferkelkraut *n. Hypochoeris.*

selhati (selhu, -lžeš, -lže, *imp.* selži! *trsgr.* selhav, -ši) lügen; 2. *impers.* fehlschlagen; verfagen (v. Gewehr).

selka *f.* Bäuerin *f.*

selo *n.*, *dim.* selce *n. mor.* Dorf *n.*

sel-ský *adj.* bäuerisch, Bauern-; —ské hospodářství Landwirtschaft *f.*; —ství *n.* bäuerisches Wesen.

sem *adv.* her, herüber; hieher; herein; s. tam hie und da; hin und her; s. tam choditi auf- und abgehen.

semátko *n.* Samenkorn *n.*

semě, *gen.* semene *n.* (*st.*) *v.* semeno.

semen-áč *m.* Samenbaum *m.*, Ausständer *m.*, Sämling *m.*; Samenpflänzchen *n.*; —áček, čku *m.* Samenleiter *m.*

semenář *m.* Samenhändler *m.*; s. *v.* semenáč; —ka *f.* Samenhändlerin *f.*; —ský trh Sämereimarkt *m.*; —ství *n.* Samenhandel *m.*

semen-atka *f.* (mont.) Samensalz *n.*; —atý *adj.* samig; aschgrau; — ec,

nce *m.* Sämling, Hanfſamen *n.*; —i *n.* Samerei *f.*; —ice *f.* Samenkapſel *f.*; Samenſpeicher *m.*; s., —iště *f.* Samenſchule *f.*; Seminarium *n.*; —ka *f.* Linſenerz *n.*; Linſenſteinſtein *m.* (mont.); 2. Samenkapſel *f.*; —ik, a *m.* Samenhändler *m.*; s., u (—ík) Samenkapſel *f.*; Samenſtrang *m. Funiculus spermaticus* (anat.); Samengang *m. Ductus deferens* (anat.).

semeno *n.* Same *m.* (gr. *sperma*); *pl.* semena Samerei *f.*; —vina *f.* Spermatine *f.*; —vod, u *m.* Samengang *m.*; *v.* semenník; —zobci, —žravci *pl. m.* Samenfreſſer, Körnerfreſſer *pl.* (Vögel); —žilec, lce *m.* Samentierchen *n.*, Spermatozoon *n.*

semestr, u *m.* (pololetí) Semeſter *n.*

semha *f.* (*rus.*) Lachsſalm *m. Salmo salar.*

semíčko *n.* Leinſamen *m.*

seminář *m.* Seminar *n.*

seminko *n.* kleiner Samen, Samenkorn *n.*; 2. Leinſamen *m.*; *v.* semeno.

semkn-outi (-u) zuſammenſchließen; zuſammendrängen; einengen; konzentrieren; 2. *v.* smeknouti; s. se die Reihen abſchließen; —uti *n.* Zuſammendrängung, Konzentrierung, Konzentration *f.*; Verknüpfung, Konkatenation *f.*; Verſchließung, feſter (enger) Anſchluß; v —utých řadách in geſchloſſener Reihen, in geſchloſſener Ordnung (Kolonne).

semle-ní. —tí *n.* Vermahlung *f.*; —ti, semlíti (semelu, eš, e, *imp.* semel!) něco vermahlen; s. se ſig. ſich zutragen.

semni *adj.* dieſſeitig.

semo *adv. st. v.* sem.

semříti (semru, -mřeš, -mře) *st.* nach dem Tode erblich gelangen.

sen, snu (sna) *m.* Schlaf *m.*; Traum *m.*; co se zdá je sen Träume ſind Schäume; ve snu, ve snách im Traume; ze sna mluviti im Traume reden; sníti sen einen Traum träumen.

sen, sien *pron. st.* dieſer.

sena, senes, i *f.* Sennesbaum *m. Senna* (*Casia*). [händler *m.*

senař *m.* Heumäher; Heubauer; Heu-

senát, u *m.* Senat *m.*; —or, a *m.* Senator *m.*

sence, e *n.* Heu *n.*

sence *f.* Stube *f.* (= sednice).

seněnka *f.* Bockshorn *n. Trigonella foenum graecum rotl.*

senes, i *f.*, —ové listí Senne *f.*, Sennesblätter *pl.* (*v.* sena).

seni *n.* das Säen (seti).

sen-ík, —ník, u, —inec, nce *m.*, —iště *n.* Heuboden *m.*; —ný *adj.* Heu-; s. trh Heumarkt *m.*; —ná váha Heuwage *f.*

seno *n.* Heu *n.*; řecké seno *v.* seněnka; —řezec, —sečec, —sečka, a *m.* Heumäher *m.*; —seč, i *f.*, *pl.* —seky Heuernte *f.*, Heuzeit *f.*, Heumahd *f.*, Heuet *f.*

sensál, a *m.*, dohodce, dohazovač směnečný Senſal, Mäkler *m.*; —né, ého *n.* Senſarie *f.*, Mäklergebühr *f.*

sentimentální *adj.* ſentimental.

sep, u *m. st.* Trab *m.*

separ-ace *f.* Separation *f.*; —ista *m.* Separatiſt *m.*; —átní *adj.* ſeparat; —ovati ſeparieren.

sepatý gefaltet; gekuppelt; —ma rukama mit gefalteten Händen (*v.* sepnouti).

sepie *f.* Sepia *f.*; Tintenfiſch *m. Sepia officinalis.*

sepis, u *m.* Verzeichnis *n. v.* soupis; —ovati verfaſſen; verzeichnen; aufſetzen, niederſchreiben; inventieren; konſtribieren

sepíšu *v.* sepsati. [*v.* sepsati.

sepk-ák, —ář *m.* Paßgänger *m.*; —ati (3. -á) *sl.* traben; ſchuttеln.

sepký *adj.* baufällig; *v.* sypký.

sepnouti (sepnu, eš, e, *imp.* sepni!) něco zuſammenknüpfen; heften; s. ruce die Hände falten; sepav (= spav, *st.* spěv, spem, spen) ruce, sepatýma rukama mit gefalteten (gefaltenen) Händen; s. se (vzepnouti se) ſich bäumen (v. Pferd); ſtolz tun.

seprati (seperu) košili atd.) durchwaſchen; s. se s kým handgemein werden.

sepření *n.* (s. stran) Streitverkündigung *f. litis contestatio.*

sepříti (sepru, -řeš, -ře, *imp.* sepři!) konfrontieren; s. se s kým oč in Streit geraten, (ſich) mit jmd. ſtreiten.

seps-áni *n.* das Aufſchreiben, das Verfaſſen; ſchriftliche Abfaſſung, Niederſchrift *f.*; Aufſatz *m.*; —ati (sepíšu, -eš, e, *imp.* sepiš! *trsgr.* sepsav, -ši) něco etwas zuſammenſchreiben, aufſchreiben; ſchriftlich, abfaſſen, ihr. aufnehmen; verfaſſen.

septický *adj.* hoilobný ſeptiſch.

sepu *v.* sypati.

seřaditi (*imp.* seřaď!) něco etw. zuſammenreihen; rangieren.

seraf, serafín, a *m.* Seraph *m.*

seřezati (seřezám, áš, á *et* seřežu, eš, e, *imp.* seřež *et* seřezej! *trsgr.* seřezav, -ši) něco wegſchneiden, verſchneiden, zuſammenſchneiden; s. někoho jmd. durchhauen, durchprügeln.

seřknouti se ſich verabreden.

servati se (servu se) s kým ſich raufen, handgemein werden.

servilní *adj.* ſervil.

servítek, tku *m.* Serviette *f.*

ses-adlo *n.* Saugwerkzeug *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -oj!) *v.* ssáti; —ek, sku *m.* Bruſtwarze *f.*; *v.* sosec, cecek.

sesel, sle *m. v.* sesle; s., o *m.* Roßkümmel *m. Seseli.*

seshora *adv. v.* shora, shůry.

seschnouti *et* s. se eintrocknen, eindorren, vertrocknen.

sesil-a *f.* Verſtarkung *f.*; —iti (*imp.* sesil *et* -i!), —miti něco ſtärken; s. se, —eti ſtark werden, ſtärker machen; —ovací *adj.* intenſiv.

seskočiti (*imp.* seskoč!) herabſpringen. [ſprung *m.*).

seskok, u *m.* das Herabſpringen (Ab-

seslab-ení *n.* Abſchwachung *f.*; —iti (*imp.* seslab!) koho čím ſchwachen, abſchwächen; —lost, seslablost *f.* Schwäche *f.*, Entkräftung *f.*; —nouti, seslábnouti ſchwach werden.

seslání *n.* das Herabſenden, Miſſiv *n.*; (s. Ducha svatého) die Sendung (des heiligen Geiſtes).

seslati (sešlu, -eš, e, *imp.* sešli!) něco herabſenden, niederſenden, herabſchicken.

sesl-e, —ička *f.* Seſſel *m.*; —ík, u *m.* kleiner Seſſel; 2. Seſſelpolſter; Seſſelüberzug *m.*

sesměšniti lächerlich machen.

sesmíln-iti Unzucht treiben; nesesmilniš! du ſollſt nicht ehebrechen!

sesnouti *v.* zesnouti.

sesouti (sesuju) herabſchütten; s. se zuſammenſtürzen, einſtürzen. [werden.

sestarati (-ám) *et* s. se, sestárnouti alt

sestátn-ění *n.* (železnice) Verſtaatlichung *f.* (einer Eiſenbahn); —iti verſtaatlichen.

sestava *f.* Zuſammenſtellung *f.*

sestávati (3. -á) z něčeho *impers.* beſtehen aus etwas.

sestav-en, a, o, ý zuſammengeſtellt; —ení, —ování *n.* Zuſammenſtellung *f.*; —iti (-ím, -íš, -i, *imp.* sestav!), —ovati něco etw. zuſammenſtellen; —ovatel *m.* Zuſammenſteller *m.* [menheften.

sestehnouti (-nu) něco etw. zuſam-

sester-ský *adj.* ſchweſterlich; -á láska Schweſterliebe *f.*; —ství *n.* Schweſterſchaft *f.*

sesti, sésti (sedu) *st. v.* sednouti.

sesti, *gen.* sestře *f. v.* sestra.

sestoupiti (sestup!) abſteigen (vom Pferde, Wagen); herabſteigen (vom Berge); s. se (k poradě) zuſammentreten.

sestra *f.* (*gen. pl.* sester) Schweſter *f.*

sestřediti (-ím, -íš, -í, *imp.* sestřeď!) něco konzentrieren; zentraliſieren.

sestřeliti koho herabſchießen.

sestřen-ec, nce, —ek, nka *m.* Schweſterſohn; *pl.* —ci Geſchwiſterkinder; —ice, —ka *f.* Couſine *f.*, des Oheims od. der Muhme Tochter.

sestř-ička *f.* Schweſterchen *n.*; —in, a, o der Schweſter gehörig; —ině, ěte *n.* Andergeſchwiſterkind *n.*; —inský *adj. v.* ſesterský; —inství *n. v.* ſesterství; —iti ſe ſchweſtern. [Konſtrukteur *m.*

sestro-jiti konſtruieren; —ůjce *m.*

sestruška *f. v.* sestřička.

sestup, u *m.* Zuſammentritt *m.*; 2. Herabſteigung *f.*, Abſtieg *m.*; —mo *adv.* abſteigerungsweiſe; —nící *pl.* Deſzendenten; —ný *adv.* abſteigend, herabſteigend; deſzendent; —ná dražba abminderungsweiſe Lizitation; —ovati (s hora, se schodů) herabſteigen; pokolení —ující abſteigende Linie.

sesuti *n.* das Herabſchütten; 2. das Zuſammenſtürzen, Einſturz *m.*; s. hory Bergſturz *m.*

sesych-ání *n.* Eintrocknung *f.*; —ati se (-ám) eintrocknen; abmagern, abnehmen.

sesyp-áni *n. v.* sesuti; —ati (-ám, -áš, -á *et* —u, eš, e, *imp.* sesypej *et* sesyp!) herabſchütten; s. se zuſammenſtürzen; s. se na koho über jmd. herfallen.

sešedivěti ergrauen.

sešít, a, o, —ý geheftet; s., u, —ek, tku, *dim.* —eček, čka *m.* Heft *n.*; —i (sešiju, eš, e) něco zuſammennähen, zuſammenheften; —ka *f.* Broſchüre *f.*

sešikrábati herabkratzen, herabſchaben; s. dopis zuſammenkritzeln.

sešlapati zuſammentreten; feſtſtampfen; s. (podpatky) niedertreten.

sešlost *f.* (s. věkem) Kraftabnahme *f.*, Altersſchwäche *f.*; Marasmus *m.*

sešlu *v.* seslati.

sešlý *adj.* alterſchwach; 2. abgenützt; ſchäbig; abgetzt (Rock); baufällig (Gebäude); 3. verſammelt; 4. bereiſt.

sešvakřiti se ſich verſchwägern.

sět *m. sl. v.* svět.

setb-a *f.* die Saat; Saatzeit *f.*; —iště *n.* Saatfläche *f.*, Saatplatz, Saat-

seti *n.* das Säen. [ſkamp *m.*.

setina *f.* Saat *f.*; 2. Hundertel *n.*; Zentime *f.*

setka *f.* die Zahl Hundert; Hundertguldenſtück; Zentner *m.*; *v.* stovka.

setk-ání *n.* Begegnung *f.*; Entrevue *f.*; —ati (-ám) něco zuſammenwirken; 2. zuſammenweben; verweben; s. se s kým ſich begegnen; zuſammentreffen; —aná *f.* (im Kartenſp.) v. potkaná.

setl-ělý, —ci, —iti *v.* zetlelý atd.

setmíti se *impers.* finſter werden; setmělo se es iſt finſter geworden.

setn-ický *adj.* Hauptmanns-; —ictví *n.* Hauptmannswürde, Hauptmannsſtelle *f.*; —ík, a *m.* Hauptmann, Kapitän *m.* (*Centurio*); —ina *f.* Kompagnie (Kompanie) *f.*; 2. Zenturie *f.* (eine Zahl von Hundert).

setnič *m.* Zentner *m.* (cent, centnýř).

setnouti (-nu) *v.* stíti.

sžto *n. st.* Haarfell *n.*; *v.* síto.

setření *n.* Abreibung *f.*

setříti (setru, -třeš, -tře, *imp.* setři! *tregr.* setřev, -ši), stirati něco abwiſchen, abreiben; aufreiben; fig. zerknirſchen das Herz; s. se s kým *st.* zuſammenſtoßen.

setrv-ačník, u *m.* Schwungrad *n.*; —ačnost *f.* (phyſ.) Beharrungsvermögen *n.*, Perſeveranz *f.*; —ačný, —ací, —alý, —anlivý, —avý *adj.* ſtandhaft, beharrlich; Schwung-; —ání *n.* Beharren *n.*, Beharrung *f.*; Ausdauer *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* setrvej!) v čem, na čem, při čem beharren, ausharren, ausdauern; anhalten; —ejme! —ejte! Ausdauer!

sev, u *m.* Saat *f.*; —ák, a *m.* (rozsévač) Sämann, Ausſäer *m.*; —eň, vně *m.*, —en, vna *m. mor.* i *sl.* der Saatmonat, Oktober *m.*

sever, u *m.* Nord *m.*; Norden *m.*; 2. Nordwind *m.*; 3. Schneegeſtöber *n.*; —ák, u *m.* Nordwind *m.*; —an, severan, a (*pl.* —ané) *m.* Nordländer *m.*

severice *f.* Nordwind *m.*; 2. Schneegeſtober *n.*

sever-ka *f.* Spätmieſe *f.*; 2. Nordſtern, Polarſtern *m.*; —ně *adv.* nördlich, —ní *adj.* nördlich; s. hvězda *v.* severka; —ník, —nín, a *m. v.* severan.

severo-východ, u *m.* Nordost *m.*; —východní *adj.* nordöstlich; —západ, a *m.* Nordwest *m.*; —západní *adj.* nordwestlich. [(sibirie) Schneegestöber *n.*

sever-ský *adj.* v. severní; —yje *f.*

sevlák, u *m.* (bot.) Merk *m.*, Stechelmerk *m.*, Stechelkraut *n. Sium.*

sevní *adj.* Säe.

sevřen, a, o, ý eingeschlossen; fig. bedrängt; —í *n.* Einschließung *f.*; Blockade *f.*; —ost *f.* (s. mysli, ducha) Gemüts-, Geistesklemme *f.*

sevříti (sevru, -vřeš, -vře, *imp.* sevři!), svírati něco zusammenschließen, einschl.; s. pěst die Faust ballen; s. ruku die Hand pressen; 2. einklemmen, beengen; 3. ängstigen; 4. (s. město) zerstören, blockieren; s. se sich schließen; 2. gerinnen.

sext-a *f.*, šestice Serte *f.*; (šestá třída) Sexta *f.*; —et, u *m.* Sextett *n.*

sezení *n.* Sitzung, Session *f.*; Seance *f.*; 2. Sitz *m.*

seznam, u *m.* Verzeichnis *n.*; Konsignation *f.*; s. knih Katalog *m.*

seznamenati (-ám) něco verzeichnen; konsignieren.

seznám-ení *n.* Bekanntschaft *f.*; —iti (*imp.* seznam!), seznamovati koho s kým bekannt machen; s. se bekannt werden; Bekanntschaft mit jmd. anknüpfen.

sczn-ání *n.* Erkenntnis *f.*; (jur.) Aussage *f.*, Deposition *f.*, Rekognition *f.*; —atel, e *m.* ein Aussagender, Deponent; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej! *tregr.* -av, -avši), —ávati něco erkennen, einsehen; 2. (jur.) aussagen, eine Aussage ablegen; —avací znak Rekognitionszeichen *n.*; —avač *m. st.* Schiedsrichter *m.*

sezona *f.* Saison *f.* (fr.).

sezoun, a *m.* Stubenhocker *m.*

seženhnouti versengen, abbrennen.

seženu *v.* sehnati.

sežír-ati (-ám) *v.* sežrati; —avý *adj.* aufzehrend.

sežrati (sežeru, *imp.* sežer! *tregr.* sežrav, -ši) něco abfressen; aufzehren.

sféra *f.* Sphäre *f.*

sfouknouti (svíčku) ausblasen.

shán-ěč *m.* Fixer *m.*; —ěčka *f.* Spreubesen *m.*; 2. s. Streichholz *n.*, Streichbrett *n.*; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* sháněj!) něco zusammentreiben, auftreiben; herabtreiben; s. obili das Getreide streichen; fixen (Börse); s. se po čem etw. eifrig suchen, nachelfern, nachstreben; nachfragen; —idlo *n. v.* sháněčka; —ivý *adj.* geschäftig, rührig.

shánka *f.* Nachfrage *f.* (nach etw.); *v.* sháněčka; 2. Fischtrieb *m.*; 3. (b. Bäck.), Schießstange; Krückenstange *f.*; ten má shánky! der hat Geschäfte! dem

shasnouti *v.* zhasnouti. [ist angst!

sház-eti (-ím, íš, í, *imp.* shážej!), shazovati (*imp.* shazuj!) něco herabwerfen; —ka *f.* das Herabwerfen.

shladiti (*imp.* shlaď!) něco vertilgen.

shlasiti (*imp.* shlas!) stimmen.

shlaviti (*imp.* shlav!) koho (*acc.*) jmd. köpfen (stíti).

shled, u *m.* das Herabsehen; Besehen; Rücksicht *f.*; Absicht *f.*; —aná *f.*; na —anou! auf Wiedersehen *au (à) revoir*! —ání *n.* Wiedersehen *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) něco zusammenschaffen; sehen, ersehen; befinden; wahrnehmen, gewahr werden; s. se s kým einen wiedersehen; —avač, —avatel, e *m.* Sammler; Untersucher *m.*

shlédnouti, shlídnouti něco beschauen, besichtigen; wahrnehmen; s. na něco herabsehen; s. se sich versehen.

shledný *adj.* sichtlich.

shlížeti (*imp.* shlížej!) herabsehen.

shluk, u *m.* Schar *f.*, Haufe *m.*, Anhäufung *f.*; 2. (terut.) Gruppe *f.*; 3. Auflauf *m.*; —nouti, —ovati, shloučiti, shlučiti, shloučeti scharen; s. se sich scharen; sich zusammenrotten; —nutí *n.* (lidu) Auflauf *m.*

shnil-ák, u *m.* fauler Stock; —ec, lec *m.* ein fauler Mensch *v.* shniloch; —ice, —ka *f.* Faulfieber *n. febris putrida*; —ičeti telg werden; —ina, —ota, —otina *f.* Fäulnis *f.*; —och, a *m.* Faulenzer *m.*; —ý faul, moderig, morsch.

shniti (shniju, eš, e) verfaulen.

shoda *f.* Übereinstimmung *f.*; Übereinkunft *f.*; Einvernehmen *n.*; Eintracht *f.*; Kongruenz *f.*; fig. Harmonie *f.*; s. okolností Zusammenhang der Umstände; on jednal ve shodě s ním er handelte im Einverständnisse mit ihm; oni žili ve shodě sie lebten in Eintracht (*sr.* dohoda).

shoditi (-ím, íš, í, *imp.* shoď!) něco herabwerfen; zusammenwerfen; herabsetzen; absetzen.

shod-nouti se s kým o něco einig werden, übereinkommen; —ovati se s kým v něčem übereinstimmen, einig sein; —ný übereinstimmend, einträchtig, harmonisch, kongruent.

shon, u *m.* Gelaufe *n.*, Tummel *m.*; Zulauf *m.*; Run *m.* (engl.); to byl s.! das war eine Jagd! das war eine Hetz! —ek, *pl.* —ky *m.* Spreustaub *m.*; —itý *adj.* abschüssig; —kovka, —ovice *f.* Kornreuter *m.*, engeš Sieb; —livý *adj.* geschäftig.

shoř *f. v.* zhoř; s. *m. v.* tchoř.

shora *adv.* von oben herab *v.* shůry.

shorek, rka *m.* Ober *m.* (im Kartenspiel).

shořeti verbrennen, abbr.

shotov-enina *f.* Produkt *n.*; —iti (zhotoviti), —ovati něco verfertigen; —ování *n.* Verfertigung *f.*; —ovatel (-itel), e *m.* Verfertiger *m.*

shov-ění *n.* Nachsicht *f.*, Geduld *f.*; —ěti (*imp.* shov *et* shověj!), —ívati komu v čem Geduld, Nachsicht haben, nachsehen; —ivavost *f.* Langmut *f.*, Nachsichtigkeit *f.*; —ivavý *adj.* nachsichtig; langmütig.

shovor, u *m. st.* Unterredung *f.*

shovořiti se, shovárati se *st.* sich bereden.

shrab-ati (-ám *et* -u) něco zusammenrechen, zusammenscharren; —ky *pl.* (na poli) Nachlese *f.*

shrábnouti, shrabovati něco herabjcharren; s. peníze daß Geld einſtreichen, zuſammenraffen. [ſe ſich.

shřáti (shřeju, eš, e) co erwärmen;

shrb-ený gebückt, gebeugt, geduckt; —iti (shrb *et* -i!) něco krümmen, gebückt machen; s. se ſich bücken.

shřebný *adj.* trächtig (von der Stute).

shřešiti (zhřešiti) čim verſündigen.

shřiti *v.* shřáti.

shrknouti herabhuſchen, herabſtürzen.

shrn-ačka, —ovačka *f.* Streichholz *n.*, Falteuſtiefel *m.*; *v.* shánečka; —ovatel, e *m.* Aufhäufer, Sammler *m.*

shrn-outi (*imp.* shrň!), —ovati něco herabſtreichen; zuſammenſtreichen, zuſammenwinden; s. v celek zuſammenziehen. zuſammenraffen, ſammieren; s. se ſich zuſammenrollen.

shrom-áždění *n.* Verſammlung *f.*; —aždiště *n.* Sammelplatz, Verſammlungsort *m.*; Verſammlungsplatz, Sammelpunkt *m.*; —aždítel, e, —aždovatel, e *m.* Sammler *m.*; —áždíti (*imp.* shromažďi *et* shromažď!), —aždovati (s. lid) ſammeln, verſammeln; s. se ſich verſammeln, zuſammenkommen; —ážka *f.* Verſammlung *f.*; —ažďník, a *m.* Teilnehmer *m.* (bei einer Verſammlung); 2. *v.* shromažditel; —aždovací *adj.* Verſammlungs-. [(sr. zvůr).

shůr, u *m.* ſteiniger Flecken im Felde;

shůry *adv.* von oben herab.

shvězdění *n. v.* souhvězdí.

shyb, u *m.* Bug *m. v.* ohyb; *sl.* Gelenk *n.*; —ák, u *m. sl.* Taſchenmeſſer *n. v.* závěrák.

shýbati (shýbám, áš, á, *imp.* shýbej!) něco etw. beugen; s. se ſich beugen (*v.* schnouti); —ka; shybka *f.* Einbug *m.*; Beugung *f.*; Neigung *f.*; Sen-

shynouti *v.* zhynouti. [kung *f.*

shýřiti *sl. v.* zhýřiti.

sház-eti (-ím, íš, í, *imp.* sházej!) zugrunde gehen, verfallen, abnehmen; *impers.* s. (na něčem) mangeln, fehlen; 3. *p.* -zí fehlt; s. se ſich verſammeln, zuſammenkommen; —iště *n.* Sammelplatz *m.*; —ka *f. v.* schůzka.

schladiti (-ím, -íš, -í. *imp.* schlaď!) něco etw. abkühlen; se ſich; s. si žáhu *v.* žáha.

schlebný *adj. sl.* Brot enthaltend.

schlíp-ělý, —lý *adj.* ſchlaff; fig. se -lýma ušima niedergeſchlagen; —ěti herabhangend werden; —iti (*imp.* -i!), schlipovati něco; s. klobouk umſtülpen; (s. uši atd.) niederhangen laſſen; s. se niederhangend werden.

schlop, u. —ec, pce *m.*, —iti *v.* sklop, -ec, sklopiti.

schlouba *f.* Prahlerei *f.* [ſchlucken.

schl-ustnouti, —ypnouti co verſchmel-ený betrunken; —iti se ſich betrinken, ſich berauſchen.

schnouti (schnu, eš, e, *imp.* schni!) trocknen; derren; ſchwinden, ſiechen.

schnutí *n.* daß Trocknen.

schod, u *m.* Stufe *f.*, Staffel *f.*; 2. *vn.*; —ek, dku *m.* Mangel *m.*, Abgang *m.*; Abnahme *f.*; Defizit *n.*; —iště *n.* Treppenabſatz *m.*; Treppenhaus, Stiegenhaus *n.*, Stiegenhalle *f.*

schoditi (*imp.* schoď!) něco (s. krajinu, s. celé město) durchgehen, herumſtreichen; s. šaty abtragen.

schod-nice *f.* Stiegenwangen, Seitenbalken (b. Stiege), Treppeneinfaſſung; 2. (math.) Ellipſe *f.*; —ničník, u *m.* Ellipſoid *n.*; —ník, u *m.* Stiegenhalle *f.*; —ný *adj.* gangbar; 2. elliptiſch; *pl.* —y (*et* —a) *m.* Stiege, Treppe *f.*; na s. treppauf; se ſchodů treppab.

schop, u *m.* daß Aufraffen; 2. Fähigkeit *f.*; —iti něco ergreifen; *v.* vzchopiti.

schopnost *f.* Fähigkeit *f.*; Befähigung *f.*; —ý *adj.* (s. k něčemu, s. něčeho) fähig; befähigt; 2. empfänglich.

schoř *m. v.* tchoř.

schouliti (*imp.* schouli *et* schul!) něco zuſammenkrümmen; se ſich z., ſich winden; schoulen, a, o, ý gebückt, gebogen, gekrümmt. [etwas Mißratenes.

schour, a *m.* Siechling *m.*; s., u *m.*

schov-ací *adj.* Depoſitен-; —adlo *n.* Behältnis *n.*; —anec, nce, —ánek, nka *m.*, Pflegeſohn *m.*, Pflegling, Zögling *m.*; —ání *n.* Verwahrung, Aufbewahrung *f.*; Depoſition *f.*; —aniště *n.* Behältnis *n.*; —anka, —anice *f.* Pflegetochter, Ziehtochter *f.*; —árna *f.* Aufbewahrungsort *m.*; Depoſitorium *n.*; Depoſitenkaſſa *f.*; Depoſitenbank *f.*; —atel, —avač, —avatel, e *m.* Verwahrer; Aufbewahrer; Erzieher, Pfleger; Niederleger; Depoſitär *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* schovej!) něco verſtecken, verbergen: aufbewahren; aufheben; deponieren; s. se ſich verbergen, ſich verſtecken; —avačka *f.* Verſteckerin *f.*; Verwahrerin *f.*; s., hra na —avačku, na —ávanou das Verſteckſpiel; hráti na —ávanou Verſteck ſpielen; —na, —nice *f.*, Depoſitenbank *f.*; —ně, ého *n.* Depoſitengebühr *f.*; Ver-

schřadnouti abzehren. [gegeld *n.*

schrán, ně *f. vn.*

schrán-a, —ice *f.* Behältnis *n.*; Schrank *m.*; Kaſten *m.*; 2. Sackſchaufel *f.*; —ce *m.* Bewahrer *m.*

schranitel, e *m.* Verwahrer *m.*

schrán-iti (-ím, íš, í, *imp.* schraň!) něco in Schutz nehmen; verwahren; erſparen; s. se ſich verbergen; Zuflucht nehmen; —ka *f.* (*gen. pl.* schránek) Behältnis *n.*; Kaſten *m.*; Kaſſette *f.*; s. na psaní Briefkaſten *m.*; —livý *adj.* ſparſam.

schraňov-ací *adj.* Aufbewahrungs-; —atel, e *m.* Verwahrer *m.*; —ati něco etw. aufbewahren; ſparen *v.* schrániti.

schřípě *pl. f. v.* chřípě.

schromnouti lahm werden.

schrstnouti, schrtnouti něco gierig verſchlucken.

schrupnouti si ein Schläfchen machen.

schůd-ek, dku *m.* kleine Stufe; *pl.* —ky (—ka) kleine Stiege; —ný *adj.* zugänglich; paſſierbar.

schud-lý *adj.* verarmt, —nouti verarmen; arm werden; —nutí *n.* Verarmung *f.*

schuknouti zusammenblasen; s. se sich verschworen. [(*srv.* svůr).

schůr, u *m.* Spannagel am Wagen

schůz-a, c *f.* (*st.*), —ka *f.* Zusammenkunft *f.*; Versammlung *f.*; Sitzung, Session *f.*; —ný *adj. v.* schůzný.

schvácen, a, o, —ý ermüdet, müde; entkräftet, erschöpft; abgelaufen; rehe (Pferd); — ina *f.* durch Ermüdung hervorgebrachtes Übel; —ost *f.* Entkräftung *f.*; Rehe *f.*, Rehekrankheit *f.*

schvál, na s., na —e *v.* schválně.

schvál-en, a, o, ý genehmigt; sanctionierť; —ení *n.* Genehmigung, Sanction *f.*; (archit.) Kollaudation *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* schval!), schvalovati co genehmigen; 2. (archit.) kollaudieren; 3. beloben; 4. anrühmen, empfehlen.

schvál-ně, schvalně *adv.* absichtlich, mit Absicht; zu Fleiß, fuft; expreß; —ní, —ný (schvalný, schvalní) *adj.* geflissentlich, vorsetzlich; s. posel Extrabote, Expreßbote *m.*

schvat, u *m.* Schwung *m.*; *v.* skat.

schvátiti (-ím, íš, í, *imp.* schvat!), schvacovati něco erhaschen; s. koho praci atd. übertreiben; s. koně rehe machen, rehe reiten (ein Pferd); s. se čím sich überarbeiten; sich abmatten, sich

schybiti fehlen, irren. [entkräften.

schýl, schyl, u *m.* schylek, lku *m.*, —enost *f.* Neigung, Beugung *f.*; —en, a, o, ý gebeugt; —iti (*imp.* schyl!), schylovati co neigen; se sich; schyluje se k válce der Krieg steht bevor; schyluje se k večeru es wird abend.

schyl-ný *adj.* geneigt; —ovač *m.* Beuger *m. Flexor* (Muskel).

schystati (-ám) vorbereiten, zurüsten.

schytati (-ám) něco (s. loupežníky, zloděje) zusammenfangen, auffangen.

schytiti se (zch...) sich aufraffen.

schytral-e *adv.* schlau; argliſtig; —ec, lce *m.* (—ík, a, schytrálek, lka *m.*) Schlaukopf *m.*; —ost *f.* Schlauheit *f.*; —ý *adj.* schlau, pfiffig, verschmitzt; argliſtig.

si *prov. dat.* (= sobě) sich; přeju si ich wünsche mir; pomysli si! bedenke nur! pomyslil si er dachte *v.* sobě.

siben, bna *m.* Salbling *m. v.* siven.

sice, sic *adv.* sonſt, widrigenfalls; zwar, freilich. [mähen *v.* sekati.

síci (sicku, -čes, -če) něco (s. seno)

sičák (syčák), a *m.* Vagabund *m.*, Schnurrer *m.*

sídel-na *f.* Residenz *f.*; —ní *adj.* Residenz-; s. město Residenzſtadt *f.*; —ník, a, sídlitel, c *m.* Resident *m.*

sídliti (*imp.* sídli!) siedeln, residieren; 2. *sl.* in die Schlinge fangen.

sídlo *n.* Sitz, Wohnſitz *m.*; Residenz

sídmý *v.* sedmý. [*f.*; 2. *v.* osídlo.

signál, u *m.* Signal *n.*

signalisovati signaliſieren.

signatura *f.*, značka Signatur *f.*

sih, sihnouti *v.* sáh, sáhnouti).

sije *f.* (síjba) Saat *f.*; Saatzeit *f.*; **síju** *v.* síti. [daß Säen.

sík, a (ryba) Blautelchen (*Oregonus*).

sík-al, a *m.* Ächzer *m.*; —ati (-ám) ächzen (*v.* syčeti); —avý *adj.* ächzend.

sikolec, lce *m. sl.* Hirtenſtab *m.*

síla (*instr.* silou, *gen. pl.* sil) *f.* Stärke *f.*; Kraft *f.*; 2. Menge *f.*; vší silou, všemi silami, ze vší síly své aus allen Kräften; spojenými silami mit vereinten Kräften *viribus unitis*.

síl-ačka *f.* ein ſtarkes Weib; —ák, a *m.*, *dim.* —áček, čka *m.* ein ſtarker Menſch, Kraftmenſch *m.*, Kraftmann *m.*; Athlet *m.* (im Zirkus).

sílati, sýlati (-ám), po-, vy-, za-

silen, lna, lno ſtark *v.* silný. [ſienden.

silenka *f.*, smolenka *Silene* Leim kraut *n.* [riſches Öl, Eſſenz *f.*

silice *f.* Geiſt *m.*, Spiritus; ätherische

silina *f.* Kraftenthalt *f.* (phyſ.).

síliti (*imp.* sil *et* sili!) koho (*acc.*) ſtärken; s. na koho auf jmd. dringen; s. koho k čemu, s. do čeho zwingen; s. se zunehmen, ſich anſtrengen.

síliv-ka *f.* Essenz *f.*; —ý *adj.* ſtärkend. [ſtark.

silně *adv.* ſtark.

síln-ice *f.* Straße, Landſtraße *n.*; říšská s. Reichsſtraße *f.*, (fr.) Chauſſee *f.*; —ictví *n.* Straßenbauweſen *n.*; —ičné, ého *n.* Straßenzoll *m.*, Straßenmaut *f.*; —ičný *adj.* Straßen-; s., ého *m.* Straßenmeiſter *m.*

síln-itel *m.* Stärker *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* silni!), pos... ſtärken; se ſich.

silný *adj.* (*comp.* silnější) ſtark, kraftig; gewaltig, mächtig.

silo-cvik, u *m.* das Turnen, Gymnaſtik *f.*, Kraftübung *f.*; —jcv, u *m.* Kraftäußerung *f.*; —jevný *adj.* dynamiſch; —měr, u *m.* Kraftmeſſer *m.*; —mil, a *m.* Sportsmann *m.*; —skum, u, —sloví *n.*, —věda *f.* Dynamik *f.*; —skumec, mce *m.* Dynamiker *m.*, Dynamiſt *m.*; —skumný, —slovný, —vědný *adj.* dynamiſch; —tužný gymnaſtiſch; —tvor, u *m.* (*rus.*) Dynamit *n.*; —vník, a *m.* Dynamiker *m.*; —vý, —vní *adj.* dynamiſch.

silozpyt, u *m.* Naturlehre *f.*, Phyſik *f.* (přírodozpyt); —atel, —ec, tce *m.* Phyſiker *m.*; —na *f.* phyſikaliſches Kabinett; —ný, —ecký *adj.* phyſikaliſch.

símě, semene *n. v.* semeno.

simul-ant, a *m.* Simulant *m.*; —ovati ſimulieren.

simultanní *adj.* ſimultan.

síň, ni, sině *f.* Saal *m.*; Salon *m.*; Vorhaus *n.*; Halle *f.*; zasedací s., rokovací s. Sitzungsſaal *m.*; s. srdce, s. v uchu (anat.) *v.* předsíň.

sin-ák, u *m.* Blauling *m.* (Schwamm); —alý, —avý *adj.* bläulich; ſchwarzblau; fahl; totenfarbig; blaß; —ati (-ám), —avěti fahl werden; blaß w.

since *f.*, sině *f. v.* síň.

sinec, nce *m.* Halle *f.*; Vorhau *m* (b. Theater).

sinětí blau werden; s. se ſchimmern.

singulár, u *m.* (jednotný počet) Singular *m.*, Einzahl *f.*

sinice *f.* (*rus.*) Blaumeiſe *f.*

síňka *f.* Vorzimmer *n.*; Vorhaus *n.*; Hausflur *f.*

sino *adv.* blau; —květ, u *m.* Kornblume *f.*; *v.* modrák, chrpa; —železec, zce *m.* Anglarit *m.* (Miner.). [Meer.

sin-ý *adj.* blau; -é moře blaues

sip-al, a, —álek, lka *m.* Kreischer *m.*; —ání *n.* das Kreischen; Heiserkeit *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) zischen, kreischen; heiser sprechen; —avý *adj.* heiser.

sip-ěti (-im, íš, í, *imp.* sip *et* sipěj!) zischen; *v.* sípati; —ice *f.* Hakenkellege *f. Pipunculus*; —ina *f. sl.* das Zischen; —livý *adj.* zischend; —ot, sípot, u *m.* Gezische *n.*: s., —ota, sípota *f.* Heiserkeit *f.*

sipt-ati (-ám), —ěti heiser sein; zischen; —avý *adj.* heiser. [*sulfur.*

sira *f.* (*instr.* sírou) Schwefel *m.*

sir-an, u *m.* Sulphas *n.*, schwefelsaures Salz; —ař *m.* Schwefelhändler *m.*; —árna *f.* Schwefelwerk *n.*; —ařství *n.* Schwefelhandel *m.*

siréna *f.*, ochechule Sirene *f.*

sir-ičný *adj.* schwefelig; —ina *f. v.* sirkovina; —iti schwefeln.

sirk-a (*gen. pl.* sirek) *f.* Schwefelfaden *m.*, Schwefelhölzchen *n.*; *pl.* —y Zündhölzchen *pl. n.*; fig. táhni —y! packe dich! —árna *f.* Zündhölzenfabrik *f.*

sirkov-an, u *m. v.* síran; —ati schwefeln; s. sud (vys...) ausschwefeln (ein Faß); —ina *f.* Schwefelgeruch *m.*; —na *f.* Schwefelhütte *f.*; —ý *adj.* Schwefel-.

sirn-atý *adj.* schwefelig; —ík, u *m.* Feuerzeug *n.*; 2. Schwefelfädenbüchse *f.*; 3. (chem.) das Schwefelmetall, Sulfid, Sulfit, Sulfuret *n.*; —iště *n.* Schwefellager *n.*, Schwefelmine *pl. f.*; —ovka *f.* Schwefelsäure *f.*; Oltum *n.*; —ý *adj.* schwefelhaft; schwefelig; —á lázeň Schwefelbad *n.*

sirob, u *m. v.* syrob.

sirob-a *f.* Waisenstand *m.*; Verwaisung *f.*; Waisenvermögen *n.*; *coll.* die Waisen; —ě, ěte *n.* ein neugeborenes Kind; —nost *f.* Waisenstand *m.*

sirosoli *pl. f.* Sulfosalze.

sirot-a *f.* Waisenstand *m.*; s., —če, ete, —čátko *n.*, —ček, tečka *m. v.* sirotek; —čí *adj.* Waisen-, Pupillar-; s. jistota pupillarische Sicherheit; s., iho *m.* Waisenvater *m.*; —činec, nce *m.* Waisenhaus *n.*; —ek, tka *m.* Waise *f.* (*m.*); Pupille *f.*; Waisenkind *n.*; Waisenknabe *m.*; 2. *st.* Solitär *m.* (Edelstein); 3. runde, gelbliche Fasole; —enský *adj.* Pupillar-; —enství *n.* Waisenschaft *f.*; Waisenstand *m.*; —ěti verwaisen; —ička, —inka, —ka *f.* Waise *f.*; —iti verwaist machen; —nice *f. v.* sirotčinec; —ník, a *m.* Waisenvater *m.*; 2. Waisenhaus *n.*

sirouhličit-any *pl. m.* Sulfokarbonate, sulfokohlensaure Salze; —á kyselina Sulfokohlensäure *f.*

sirovati (sud) *v.* sirkovati, sířiti.

sirůbě, ěte, sirůtče, ete *n.*, sirůtček, tečka *m. v.* sirobě, sirotče, sirotek.

sir-ý *adj.* verwaist; -á duše arme Seele.

sislati *v.* šíslati.

sistirovati, staviti šistieren.

sit, u, —í *n.* Simse *f.*, Schmiele *f. Juncus.*

síť, ti, sítě *f.* Netz, Garn *n.*

sítanik, u *m.* Arsenik *m.*

síťař *m.* Garnstricker, Netzstricker *m.*

sit-ař *m.* Siebmacher *m.*; —árna *f.* **sitba** *f. v.* sijba. [Siebfabrik *f.*

sítěn-ka *f.* Netzhäubchen *n.*; —ý *adj.* Binsen-. [sij, *tregr.* seje) säen.

siti (seju *et* siju, eš, e, *imp.* sej *et* **siti** *n.*, sítina *f.* Binse *f.*, Simse *f.*, Schmiele *f. Juncus.*

sitiniště *n.* Binsengrund *m.*

sítk-a *f. v.* síť; s. na vlasy Haarnetz *n.*; —o *n. v.* síto; —ovati netzen; —ovina *f.* Siebtuch, Beuteltuch *n.*

sítn-ice *f.*, blána —á (na oku) Netzhaut *f. Retina* (im Auge); —ík, u *m.* **sitno** *n. st.* Hölle *f.* [Strickgras *n.*

sitnokřídlý, sítokřídlý *adj.* netzflügelig; s. hmyz Netzflügler *Neuroptera pl.*

sitnovec, vce *m.* Alpenkalk *m.*

sito, sejto *n.* Sieb *n.*

sitovati sieben.

síťovka *f.*, blána síťová *v.* sítnice.

situace *f.* Situation *f.*; situační plán Situationsplan *m.*

siv-ák, a *m.* wasserfärbige Taube; —ec, vce *m.* Graukopf *m.*; —ek, vka *m.* ein grauer Ochs; —en, vna *m.* (pstruh červenuška, zlatovčice) Salmling *m.*, Saibling, Säbling *m. Salmo salvelinus*; —ěnka *f.* Strandlieb, Semmelkraut *n. Glaux*; —ina *f.* Wasserfarbe *f.*; —ka, —ko *m. sl.* Grauschimmel *m.*

sivo *adv.* graublau; do siva bläulich; —brádek, dka *m.* Graubart *m.*; —bradý *adj.* graubartig; —hlavý *adj.* graukopfig; —modrý *adj.* schwalbenblau, graublau; —oký *adj.* grauäugig.

sivoň, ně *m. v.* sivek; *v.* sivka.

sivý *adj.* grau, graublau, wasserfärbig.

sjedn-ání *n.* Einvernehmen *n.*; Vereinbarung *f.*; Kompromiß *m.*; —ati (-ám) co s čím vereinbaren, vereinigen; se sich; s. se s kým oč sich mit jmd. abfinden; verständigen; sich mit jmd. einverstehen; ministerium —avší se o to s... das Ministerium im Einvernehmen mit...

sjedno-cen, a, o, ý vereinigt, verbunden; —cení *n.* Vereinigung *f.*; Vereinbarung *f.*; —titi, —covati koho, něco vereinigen, verbünden; vereinbaren; s. se übereinkommen, einig werden.

sjeti (sjedu), sjížděti herabfahren, herabreiten; einfahren; abreiten; s. se zusammenfahren, zusammenreiten.

sjezd, u *m.* Zusammenkunft *f.*, Zusammenfahrt *f.*; 2. Kongreß *m.*; s. církevní Synode *f.*; Kirchenversammlung *f.*; 2. s. (s hor) Herabfahrt *f.*; (mont.) Einfahrt *f.* (in die Grube); Abfahrt *f.* in den Graben; 3. (Arch.) Rampe *f.*; —ilý *adj.* bereift; —iti (zemi) etwas bereisen; abreiten; —ný *adj.* fahrbar.

sjíti *v.* sejíti.

sjití *n.* Zusammenkunft *f.*; 2. Begattung *f. Coitus*; s. s cesty Irrgang *m.*

sjízdný *adj. v.* sjezdný.

skad *adv. v.* zkad.

skák-aci *adj.* Spring-; s. lávka, —ačka *f.* Trempltin *m.* (in der Schwimmschule); —ání *n.* Springen, Hüpfen *n.*; —anice *f.* Springerei *f.*; —ati (skákám, -áš, á *et* skáču, eš, e, *imp.* skákej!) hupfen, springen; —avý *adj.* springend, hupfend; -avé lesní hospodářství der dunkle Schlag.

skála (*instr.* skalou) *f.*, škála (*instr.* škálou) *f.* Felsen *m.* (Felš *m.*).

skála *f.* [it. *Scala*] Tonleiter *f.* (stupnice hudební).

skal-ák, a *m.* Felsenbewohner *m.*; —í, skáli *n.* Gefels *n.*; Felsengesteln *n.*; —ice *f.* kleiner Felsen; 2. Felsgegend *f.*; 3. Vitriol *m.*; —ina *f.* Gefels *n.*; Klippe *f.*; Felsmassen *pl. f.*; —ště *n.* felsiger Ort; 2. liskačka *f.* Palášter *f.*; —ka *f.* kleiner Fels; 2. s., *pl.* —ky Steinkirsche *f.*; Glaskirsche *f.*; —natý *adj.* felsig; —ní *adj.* Felsen-; orel s. Steinadler *m.*; kuna s. Steinmarder *m.*; s. rostlina Felsenpflanze *f.*; —nice *f.* Steinfuchs *m.*; —ník, a *m.* Steinbrecher *m.*; 2. Felsenbewohner *m.*; 3. Berggeist *m.*; 4. Steinamsel *f.*; 5. Zwergmispel *f.* *Cotoneaster*; —ný *adj. v.* skalnatý.

skalo-hlavec *m.* Hartkopf *m.*; —lez, a *m.* (s. skákavý) Klippenspringer *m.* *Oreotragus* (*Calotragus*) *saltatrix*; —pevný *adj.* felsenfest.

skalovati *sl.* spielen, schäkern.

skalpovati skalpieren.

skamen-ělina *f.*, —ělý *adj.*, —ěti *v.* zkamenn.....

skamna *pl.* [it. *scamna pl.*] Schulbank *f.* [skandalös.

skandál, u *m.* Skandal *n.*; —ní *adj.*

skandovati skandieren.

skaňhati (něco) verderben, verpfuschen.

skanouti herabtröpfeln, herabfließen, herabfallen.

skap, u *m.* Dachtraufe *f.* (okap); s., a *m.* Glattroche *f.* *Raja batis.*

skap-ati (skapám, áš, á *et* skapu, eš, e), —nouti herabtröpfeln; 2. verrecken; 3. fehlschlagen; skaplo mu *v.* sklaplo mu.

skartiti (*imp* skarti!) něco etw. abfarten; s. se mißlingen.

skat, u *m.* Neigung *f.*; Böschung *f.*; 2. Skat *m.* (Kartenspr.).

skaz, u *m.* das Anzeigen; 2. Ausspruch *m.*; Urteil *n. v.* vzkaz; skáza *f.* *v.* zkáza. [s. se *st.* sich zeigen.

skázati něco někomu *v.* vzkázati; **skazovati** se komu *st.* sich bekennen.

skela *f. sl.* fliegende Brücke.

skel-na *f.* Glashütte *f.*, Glasfabrik *f.*; —ný *adj.* Glas-; —ná huť Glashütte *f.* [Skeptiker *m.*

skept-ický *adj.* skeptisch; —ik, a *m.*

skerd-a *f.* Pippau *m.* *Crepis* (bot.); —okam *m.* Kreppdittis, Pantoffelstein *m.*

sket-a *m.* Feigling *m.*, Memme *f.*; -ný, —ovský *adj.* feig.

sklad, u *m.* (s. těla) der Bau des Körpers *etc.*; 2. Zusammenhang *m.*; 3. Niederlage *f.*; Magazin *n.*; Lager *n.*; 4. Verlag *m.*; 5. das Deponierte; bez ladu a —u *v.* lad.

sklad-ací *adj.* Lege-, zusammenlegbar; s. stůl Klapptisch *m.*; —ač *m.* Niederleger *m.*; *v.* skladatel; —ačka *f.* Falzerin *f.*

skládan-ec, nce *m.*, —ice, —ka *f.* Waffelkuchen *m.*, Maultasche *f.*

skládání *n.* das Zusammenlegen; Verfassen; Komponieren *n.*; Kompetition *f.*; Werk *n.*

skladatel *m.* Verfasser; Komponist *m.*; Zusammenleger, Z.-steller *m.*

skládati (-ám) něco zusammenlegen; s. archy falzen; 2. verfassen (eine Schrift); 3. komponieren (ein musik. Stück); 4. ablagern; deponieren; víru s. v někoho einem zutrauen, vertr., sich auf jmd. verlassen; s. se z čeho woraus bestehen.

skladba *f.* musikalische Komposition; 2. (gram.) Syntax *f.*, Satzlehre *f.*

skládce *m.* Niederleger, Deponent *m.*

sklad-čí, iho *m.* Magazinneur *m.*; 2. Salzbinder *m.* Salzableger *m.*; —ek, dku *m.*, s. spisů Rotulus der Akten; —ště *n.* Legstätte *f.*, Verlagsfekale *n.*, Magazin *n.*, Lagerhaus *n.*; Depot *n.*; Stapel *m.*; —ištné právo Stapelrecht *n.*; —ity *adj.* zusammengelegt.

skládka *f.* Niederlage *f.*; Ablage *f.*; Abladestätte *f.*; Schotterlegstätte *f.*; 2. Zusammenlegung *f.*; Kollektion *f.*

sklad-na *f.* Syntax *f. v.* skladba; —né, ého *m.* Lagerzins *m.*; Niederlagsgebühr *f.*; —nice *f.* Gewölbe zur Niederlage; Lagerhaus *n.*; —ník, a *m.* Niederlagsverwalter *m.*; Magazinneur *m.*; Lagermeister *m.*; —ný *adj.* übereinstimmend; zusammenlegbar.

sklado-měra *f.*, —měří *n.* Metrik *f.*

sklam-adlo *n.* Täuschungsmittel *n.*; —ání *n.* Täuschung *f.*; Enttäuschung *f.*; —ati (-ám, -u) koho (*acc.*) täuschen, betrügen; s. se sich täuschen.

sklaněti (-ěj! 3. *pl.* -ějí) se sich beugen *v.* skloniti, skloňovati.

sklap, u *m.* *mor.* Vertiefung *f.*

sklápěci *adj.* Kipp-, Klapp-, Umleg-.

sklapka *f.* Schnapper *m.*

sklapnouti zuklappen, niederfallen; 2. fehlschlagen; sklaplo mu es hat ihm fehlgeschlagen, es ging ihm fehl, er ist abgeblitzt.

sklář, e *m.* Glasmacher *m.*; *pl.* —e *vn.*

sklárn-a *f.* Glashütte *f.*, Glasfabrik *f.*; —ik, a *m.* Glasfabrikant *m.*

sklář-ský *adj.* Glasmacher-; s. průmysl Glasindustrie *f.*; s., ého *m.* Glasmeister *m.*; —ství *n.* Glasfabrikation, Glasindustrie *f.*

sklátí (skolu, eš, e, *imp.* skol!) koho zu Boden strecken, erstechen, niederstechen; niederstoßen; herabstechen.

sklátiti (-im, íš, í, *imp.* sklať!) něco herabschütteln (Obst); stürzen; fig. niederbeugen; fig. *v.* sklátí. [leimen.

sklej-iti, —ovati něco zusammen-

sklen, ni *f.* Schmelz *m.* (der Zähne *etc.*).

sklen-áč *m.* Glasäpfel, Eisapfel *m.*; —áček, čku *m.* Glaskoralle zum Kopfputz; —ář *m.* Glaser, Glashändler *m.*; —árna *f.* Glashütte *f.*; —ářský *adj.* Glaser-, -ské řemeslo, -ská živnost, —ářství *n.*

Gläserei *f.*, Glasergewerbe *n.*; —ec, nce *m.* Antimon *n.*, —el, u *m.* Zinkglas *n.*; —ěnka *f.* Glasschnecke *f.*; —ěný (—ný) *adj.* gläsern; —ěné zboží Glasware *f.*; —ice *f.* (*dim.* —ička) Glas, Trinkglas *n.* (Gläschen); s. vody ein Glas Wasser; 2. s. Glasklrsche *f.*; 3. (vdm.) die Sehen des Hirschen und Hasen; —ičkář *m.* Trinkbruder *m.*; —ičkovati, —kovati die Gläser stürzen, leeren; —ičník, u *m.* Glaskasten *m.* (im Zimmer); —ík, u *m.* Glashaus *n.* (im Garten); —ina *f.* Zahnschmelz *m.*; Glasmasse *f.*; *pl.* —iny Glasware *f.*; Glaswerk *n.*; —ště *n.* Mistbeet *n.*; —ivo *n.* Glaszeug *m.*, Glasmasse *f.*; —ka (*gen. pl.* sklenek) Gläschen *n.*; Trinkglas *n.*; —kář *m.* Glaswarenhändler *m.* [wölben.

sklenouti něco etwas wölben, über-

sklep, a (u) *m.* Keller *m.*; 2. *st.* Brückenbogen *m.*; 3. *st.* Gewölbe *n.*; 4. *sl.* Kaufladen *m.*; —ák, a, —ař *m.* Kellerknecht *m.*

sklepati (-ám, áš, á *et* sklepu, eš, c, *imp.* sklepej!) něco zusammenklopfen; verpfuschen. [Gewölbe *n.*

sklepen-í *n.*, —ina *f.* Wölbung *f.*;

sklep-ina *f. v.* sklepovina; —iti (*imp.* sklep!) wölben; —mistr, u *m.* (nadsklepní) Kellermeister *m.*; —ni *adj.* Keller-; s. byt Kellerwohnung *f.*; —nice *f.* Kellnerin *f.*; —nictví *n.* Kellnerei *f.*; —níček, čka *m.* Kellerjunge, Kellerbursche *m.* (Pikkolo); —ník, a *m.* Kellner *m.*; —ovina *f.* Kellergeruch *m.*; —ovní *adj.* Kellner-; —ovnice *f.* Wölbziegel *m.* (gebrannter Mauerziegel zum Wölben); —ový *adj.* Keller-.

skles-ka *f.* Sturz *m.*; Fall *m.*; —lost *f.* (s. ducha) Abspannung, Erschlaffung; Schlaffheit, Atonie *f.*; 2. s. vody (v řece) Tiefstand *m.*; —lý *adj.*, —lého ducha bestürzt; —nouti niedersinken; s. *et* s. se zusammenstürzen, zusammenfallen; zusammenbrechen; —nutí *n.* Niederfall *m.*, Niederbruch *m.* [se sich.

sklev-ěti *sl.* erstarren; —iti beugen;

sklič-en, a, o, ý beklemmt, beklommen, deprimiert; niedergeschlagen, gebeugt; —enina *f.* Kontraktur *f.*; —enost *f.* Klemme *f.*, Beklommenheit *f.*, Niedergeschlagenheit *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* sklič *et* skliď!), —skličovati něco n. někoho (*acc.*) einklemmen; deprimieren; s. se beklemmt werden.

skličko *n.* (u hodinek, do brejlí atd.) Uhrglas, Augenglas *n.*; 2. Monokel *n.*

skličkovati verstricken.

skličov-adlo *n.* Klemmfutter *n.*, Klupve *f.* (Drechsl.); —ati *v.* skličiti.

skliď-iti (-ím, íš, í, *imp.* skliď!) něco wegräumen; s. obilí ernten, fechsen, einheimsen; s. se abräumen; sich packen; fig. já bych ho —il! hol ihn der Geier! —ný *adj.* friedlich; ruhig; geordnet.

sklínka *f. v.* sklenka.

sklinkař, e *m.* Glaswarenverkäufer *m.*

sklip-ěnka *f.* Feigenkoralline, Haarkoralline *f.*; —ečnatý *adj.* zellig; —ek, pku *m.* kleiner Keller *v.* sklep; Zelle *f.*; —kan, a *m.* Kolibrifresser *m.*, Vogelspinne *f.*; —kovatina *f.* Zellengewebe *n.*; —kovatý *adj.* zellig *cellulosus.*

sklíti (sklím, íš, í, *imp.* skli!) zas... něco verglasen. [Fechsung; Ernte *f.*

sklizeň, zně *f.*, sklizuňk, u *m.* die

sklízeti (*imp.* sklízej!) *v.* skliditi.

sklížiti (-ím, íš, -í, *imp.* sklíž!) něco etw. zusammenleimen; fig. oči se mu sklížily seine Augen schlossen sich.

sklnouti se *st.* glänzen, schimmern.

sklo (stklo) *n.* Glas *n. vitrum.*

skloměr, u *m.* Glasmesser *m.*, Vitrometer *n.*

sklon, u *m.* Neigung, Beugung *f.*; 2. Bug *m.*; 3. (grm.) Endung *f. Casus*; —a *f. v.* poklona, úklona; —ba *f.* Neigung *f.*; —ek, —ěk, nku *m.* Neigung *f.*; s. roku Schluß des Jahres; —ění *n.* Biegung *f.* (grm.), Abänderung *f.*, Deklination *f.*; —ina *f.* Böschung *f.*; Abhang *m.*; —itelný *adj.* biegsam; abänderlich; —iti (-im, íš, í, *imp.* skloň!), skláněti (-ím, íš, í, *imp.* skláněj!) něco beugen, neigen; (grm.) abändern, deklinieren; s. se sich neigen, sich beugen; s. se k čemu nachgeben, geneigt sein; sich zuneigen; —itý *adj.* abschüssig, abdachig.

sklonka *f.* Schlinge *f.*; Fallstrick *m.*; *pl.* sklonky Äste, Kronen kleiner Bäume.

sklon-nost *f.* Geneigtheit *f.*; Zuneigung *f.*; —ný *adj.* geneigt zu etw., neigsam; herablassend (blahosklonný).

sklonoměr, u *m.* (astr.) Dipsektor *m.*; 2. (mont.) Klinometer *n.*, Neigungsmesser *m.*; 3. (chir.) Klifeometer *n.*

skloňov-ání *n.* Abänderung *f.*; Deklinierung, Deklination *f.*; —ati (grm.) deklinieren; —ka *f.* Abänderungsform *f.*

sklop, u, —ec, pce *m.* Falltür *f.*; Falle *f.*; Hofenlatz *m.*; Dachfenster *n.*, Erker *m.*; Vertiefung *f.*

sklopisec, sce *m.* Hyalographie *m.*; —tví *n.* Hyalographie *f.*

sklopiti (-ím, íš, í, *imp.* sklop!) něco herablassen, herabhangen lassen; s. oči die Augen niederschlagen; s. hlavu den Kopf senken, hängen.

sklop-ka *f.* Sturzglas *n.*; 2. Schnapper *m.*; —ný klobouk Klapphut *m.*; s. stůl Klapptisch *m.*

sklotisk, u *m.* Hyalotypie *f.*

skloubiti zusammengliedern.

skloudný *adj.* genügsam, zufrieden.

sklouz-ačka *f.* Elsbahn *f.*; *v.* klouzačka; —ati se (-ám se *et* skloužu se) gleiten; *v.* klouzati; —ek, zku *m. v.* klouzek; —nouti ausglitschen; —nutí *n.* Ausgleitung, Rutschung *f.*; Abrutschen *n.*

sklov-atec, tce *m.* Glaskörper *m.* (im Auge); —ina *f.* Glasmasse *f.*; —ý *adj.* Glas-. [—avka *f.* Rutschbahn *f.*

skluz, u *m.* (Billardsp.) Kicks *m.*;

skluzk-ost, —ota *f. v.* kluzkost; —ý *adj. v.* kluzký.

skob-a, *dim.* —ka *f.* Riegelhaken *m.*, Schlußhaken, Kettenhaken *m.*; Haspe *f.*, Klammer, Krampe *f.*; —ina *f.* Maulzange *f.*

skobl-a, —e, —ice, —ička *f.* Schabmesser *n.*, Ziehelsen *n.*; Pinzette *f.*; *v.*

skoba; —ení *n.* geschabte Manier; —iti (*imp.* -i!) schaben; häckeln; —ivka *f.* (háček) Hatelnadel *f.*

skočec, čce *m.* Springer *m.*; 2. Wunderbaum, Springbaum *m. Ricinus*; s. menší Springkraut *n.*

skoč-iti (-ím, íš, í, *imp.* skoč!) einmal springen; s. do řeči ins Wort fallen; unterbrechen; skoč oko nebo zub! es geschehe (od. es koste) was auch immer wolle! kohout —il na slepici der Hahn tritt (betritt) die Henne.

skoč-ka *f.* flinkes Mädchen; Laufmädchen *n.*; —mo *adv.* springweise; —ný *adj.* gerne springend; —ná (píseň) Brettlied *n.*; —ný tanec Springtanz *m.*, Rutscher *m.*, Hopser *m.*

skok, u *m.* Sprung *m.*; v s., —em *adv.* schnell, im Sprung; s. na s. sprungweise, in einem fort.

skokan, a *m.* Springer *m.*; 2. Wasserfrosch *m. Rana esculenta*; 3. Springspinne *f. Salticus*; 4. fig. Steiger *m.*

skok-otati (-otám) hüpfen, springen; —oun, a *m.* Springer *m.*; —ulík, a *m.* Springschwanz, Waldfloh *m. Podura*; —uška *f.* Springhase *m. v.* štěkuška.

skolek, lku *m.* abgehauenes Stück Holz, ein Span (odkolek); dickes Stück Brot.

skoliti (-ím, *imp.* skol!) klaffen, bellen; (liška -i!); 2. s., *tp.* skláti nieder-stechen.

skomírati (-ám) ächzen, ichmachten; dem Tode sich nähern; sich sehnen; strachy s. vor Angst sterben.

skomliti *v.* skoliti.

skon, u *m.* Lebensende *n.*; —ání *n.* das Beenden; das Aufhören; das Ende; s. (života) Lebensende *n.*; s. světa Ende der Welt.

skonati (-ám, áš, á, *imp.* -ej! *tregr.* -av, -avši) něco vollenden; s. verschieden, sein Leben beenden, das Leben aushauchen, sterben; skonal, a, o er (sie, es) verschied; s. se sich endigen.

skoncovati *v.* skončiti.

skonč-ení *n.* Beendigung; Vollendung *f.*; --iti (*imp.* -či!) něco etw. beendigen, vollenden; s. se beendigt werden.

skontro *n.* (přehlídka pokladny) Skontro *n.*; —vati skontrieren.

skop, a *m. v.* skopec.

skopati (-ám, áš, á *et* skopu, eš, e) něco zusammenhauen, zusammengraben, aufgraben; herabgraben; fig. s. něco verpfuschen; skopnouti mit den Füßen herabstoßen; *v.* zkopati.

skopcovati springen.

skopcovina *f. v.* skopovina.

skopčák, a *m.* Hammelknecht *m.*

skop-ec, pce *m.* (*dim.* —ečak) Schöps, Hammel *m.*; 2. (astr.) Widder *m.*; 3. Hämmling *m.*, Kastrat *m.*; 4. fig. Hupfer *m.*; —ičina *f.* fig. Pfuscherei *f.*, dummer Streich; Schöpsensprung *m.*; —ík, a *m. v.* skopec.

skopiti (-ím, íš, í, *imp.* skop *et* skopi!) häufen; 2. hämmeln, verschneiden.

skopov-ice *f.* Schöpsenhaut *f.*; —ina *f.* Schöpsenfleisch *n.*; 2. Hirzinium *n.* (Stoff); —ý *adj.* Schöpsen-; —é maso Schöpsenfleisch *n.*

skoprnětí erstarren.

skora *f. st.* hant *f.*, Fell *n.*; 2. Rinde *f.* (*sr.* skára). [repa.

skořápka *f.* Schale *f.* (harte) *v.* skořápka.

skorati (3. -á) verharschen.

skorav-ěti verharschen; —ice *f.* Pflaumentäschlein *n.*

skorec, rce *m.* Wasserstar *m.*; Wasserschwätzer *m. Sturnus aquaticus* (*Merula aquatica.*

skorem *adv. v.* skoro.

skořep-a, —ka, skořépka *f.*; —ina *f.* Schale *f.*; s. ořechová Nußschale *f. Putamen*; s. na vejci Eierschale *f. Putamen*, *Testa*; s. slimáčí atd. Tierschale *f. Testa*, *Concha*; Ohrmuschel *f.*; 3. Scherbe *f.*; —inák, a *m.* Schaltier *n. Conchylium*; —inatý, —inavý *adj.* mit Schale bedeckt; —nice *f.* Muschel *f.*; Auster *f.*; —ník, u *m.* Malermuschel *f.*

skořičář *m.* Zimthändler *m.*

skořice *f.* Zimmt *m.*; *Zimtrinde f.*

skořicov-ati mit Zimt *bestreuen*; —ka *f.* Zimtbirne *f.*; —ník, u *m.* Zimtbaum *m. Cinnamomum* (*Laurus Cinnamomum*); —ý *adj.* Zimt-.

skořič-ář *m. v.* skořičář; —ník, a *m.* Zimthändler *m.*; s.. u *m. v.* skořicovník.

skořípati *v.* skřípati.

skořípka *f. v.* skořepa.

skorně *f. pl.* (šk..) die Bauernstiefel; Bauernschuhe. [(skrojek).

skorník, u *m.* ein Schnitt Brot

skoro *adv.* beinahe, schier fast; 2. s. *st.* (*sl.*) bald, schnell; zeitlich.

skoro-cel *v.* jitrocel; —pis, u *m. v.* rychlopis; —sť *f.* Schnelligkeit *f.*

skorpion, a *m.*, štír Skorpion *m.*

skorupa *f. v.* skořepa.

skorý *adj.* hurtig, eilfertig; schnell; zeitlich; se skorou hlavou mit unbedecktem Kopfe.

skoryl, u *m.* Schörl *m.* (Stein).

skositi (-ím, íš, í, *imp.* skos!) (trávu) abmähen, abhauen (mit der Sense).

skot, u *m.* Vieh, Rindvieh, Großvieh, Hornvieh *n.*; —ácký *adj.* Viehhirten-; 2. Buben-; —áctví *n.* Viehhirtenstand *m.*; 2. Bubenstreich *m.*; —ačiti Viehhirt sein; schäkern; Sprünge machen, grobe Streiche tun; —ačivý treibend, schäkernd; —ák, a *m.* Viehhirt *m.*; 2. ausgelassener Junge; —ař *m.* Viehhändler; Viehhalter *m.*; —ařství *n.* Viehzucht *n.*; —é, ete *n. st.* ein Stück Vieh; —í *adj.* Vieh-.

skotiti (-ím, íš, í, *imp.* skot!) něco, skáceti herabwerfen, umstürzen; s. se umfallen, stürzen.

skotnice *f.* Viehtrift *f.*

skotný *adj.* trächtig.

skoto-léčitel, e *m* Viehartz *m.*; —léčitelství *n.* Viehartzneikunde *f.*; —paska *f.* Hirtenmädchen *n.*; 2. Hirtengedicht *n.*; —pasný zpěv Kuhreigen *m.*; *v.* skotovod; —plach, a *m.* Viehscheuche *f.*; —vati, *tp.* kočovati nomadisieren; —vod, u *m.* Kuhreigen *m.* (Schweiz); —vodství *n.* (*rus.*) Viehzucht *f.*

skotství *n.* viehisches Leben.

skoudrn-ěti geizen; —ik, a *m.* ein Filz; —ý *adj.* karg, geizig.

skouk-ati *v.* skučeti; —avý, —lavý

skoula *f. v.* skula. [*adj.* kreischend.

skoum-aci (zk...) *adj.* Forschungs-; Untersuchungs-; s. komise Enquete *f.*, Enquetekommission *f.*; —ač, e, —al, a *m.* Forscher *m. v.* skoumatel; —adlo *n.* Probewerkzeug *n.*; —álek, lka *m.* Grübler *m.*; —alivý *adj. v.* skoumavý; —ání *n.* Untersuchung; Forschung *f.*; —atel, e *m.* Forscher *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* skoumej!) něco wahrnehmen; forschen, untersuchen; prüfen; —avka *f.* Eprouvette *f.* (chem.); —avost *f.* Forschungsgeist *m.*; —avý *adj.* forschend.

skoupati *v.* zkoupati.

skoupě *adv.* karg.

skoupiti (-ím, íš, í, *imp.* skup!) něco zusammenkaufen; s. s čím geizen.

skoup-ost *f.* Kargheit *f.*; —ý *adj.* (*comp.* -ější) karg.

skouti (skuju, eš, e) něco *v.* skovati.

skovadlina *f. v.* kovadlina.

skovati (-ám, áš, á) něco etwas zusammenschmieden; 2. *vl.* schovati.

skovičeti winseln, heulen. [vánek.

skovronek *m. sl.* Lerche *f.*; *v.* skřikrácen, a, o, ý abgekürzt; s. býti při čem (v něčem) wobei zu kurz wegkommen; verkürzt werden; —i *n.* Abkürzung *f.*; s. v něčem Verkürzung *f.*; —ina *f.* Abbreviatur *f.*, Abkürzung *f.*

skracov-ání *n. v.* skrácení; —ati něco *v.* skrátiti; —ka *f.* Abkürzungszeichen *n.*

skrájeti (-ím, *imp.* -ej!) abschneiden.

skrajovačka *f.* Zuschneidebrett, Werkbrett *n.* (Schuh.).

skraloup, u *m. v.* škraloup.

skráň, ni, skráně *et* skraně *f.* Kinnbacken *m.*; Schläfe *f.* [dem *n.*

skránec, nce *m.* Kranz *m.*; Diz-

skráňov-ý *adj.* Schläfen-; —á kost Schläfenbein (Schlafbein) *n.*

skřapnouti verrecken; 2. s. si ein wenig plaudern.

skrásti (skradu, eš, e, *imp.* skraď!) koho jmd. bestehlen; 2. *st.* s. koho überraschen, überfallen; s. se davonschleichen.

skratek, tku *m.* Abkürzung *f.*, Abbreviatur *f.*; Abbreviationszeichen, Abkürzungszeichen *n.*

skrátiti (-ím, íš, í, *imp.* skrať!), skracovati co abkürzen, abbrevieren; s. koho v čem verkürzen; beeinträchtigen.

skrb-čiti *v.* skrbiti; —ec, —ek, —lec, —lík, a *m.* Knauser, Knicker, Filz *m.*; —iti, —liti knausern, knicken, geizen; —lý, —ný *adj.* knauserig, filzig, karg; —oň, ně *m. v.* skrbec.

skrč-ek, čka, —enec, nce *m.* Knirps, Zwerg *m.*, Wicht *m.*; Hocker *m.*; hrob —enců Hockergrab *n.*; —ek, čku *m.* Kropf *m.*; —ený *adj.* geduckt; 2. zwerghaft (—ené postavy); —iti (-im, íš, í, *imp.* skrč!), —ovati něco etw. zusammenziehen, falten; s. se sich ducken, zusammenkriechen; hocken; —ka *f.* (Turn.) Hocke *f.*

skřeč-ek, čka *m.* Haunfter *m. v.* křeček; s., —ko *m. sl.* Schreier *m.*; —eti (v. Frosch) quarren, rochzen, röcheln; —ná slepice (kvočna) Glucthenne *f.*

skřeh-četi klirren; —čiti mürbe machen; —nouti *v.* zkřehnouti.

skřehot, u *m.* Geschrei *n.*; 2. Gerölle *n.*; s., —ání *n.* (žab) Gequarre, Gequake, Geröchel *n.*; —ati (-ám), s. zuby (svými) kreischen, knirschen; 2. quarren, quaken, rochzen, röcheln (v. Fröschen).

skrejš *f. v.* skrýš.

skřek, u *m.* Geknarr *n.*; 2. Geschrei *n.*; gellender Schrei; —ati (3.-á) quarren; 2. schreien; —avý, —lavý *adj.* schreierisch, raubschreiend; —lák, a *m.* Schreier *m.*; —ule *f.* Schreierin *f.*

skřele *pl. f.* Klemenbeře *f.*

skřemčiti *v.* skřehčiti. [men.

skřem-el, —en *etc. v.* křemel, křeskřenec *m.* Eilzapfen *m.*

skřepětí *v.* skřípětí.

skřet, a *m. v.* škřítek.

skřidla, skřidlice *f. v.* křidla.

skřík, u *m. v.* křik.

skřínař *m.* Schreiner *m.*

skříně, skříně *f.* Kasten, Schrank *m.*; 2. Meisenschlag, Vogelschlag *m.*; 3. kleine Weinpresse. [Tag.

skříniti se, *impers.* —í se es wird

skřínka *f.* Kästchen *n.*; Kassette *f.*

skřínkovati abfachen.

skřip, u *m.* Geknarre *n.*; s., skříp, *coll.* skřípí Kannenkraut *n.*, Schachtelhalm *m.*; —ač *m.* Knarrer *m.*; —ačka *f.* Knarrerin *f.*; 2. Knarre *f.*; —áky *pl. m.* die Klöblein am Weberstuhle.

skřípati (skřípám, áš, á *et* skřípu, eš, e), skřípěti knirschen, knarren; s. zuby (*instr.*), s. zubama mit den Zähnen knirschen; s. na housle, na houslích fiedeln, geigen, die Geige kratzen; kola (u vozu) —ají die Räder knarren; sníh —á (—e) pod nohami der Schnee knirrt; s. se *sl.* heftig streiten.

skřip-covati haspeln; —čář *m.* Haspler *m.*

skřip-ec, pce *m.* Kneipe *f.*, Zwinge *f.*; 2. Kloben *m.* (Vogelst.); 3. Zugwinde *f.*; Hebezeug *n.*; 4. Folter *f.*, Fiedel *f.*; na s. natáhnouti auf die Folter spannen; 5. Überlegbaum *m.* (b. Web.); 6. Federspalte *f.*; 7. Zwicker *m.* (Augenglas); —ění *n.* (zubů) Zahnknirschen *n.*, Zahnklappen *n.*; s. kol (u vozu) das Knarren der Räder; —ěti *v.* skřípati.

skřípi *n. v.* skříp; *v.* skřípina *v.* chřípě.

skřípice *f.* Kegelschwamm *m.*

skřípina *f.* (bot.) Binse *f. Scirpus*; Schilf

skřípinka *f.* Reißkluppe *f.* [*n.* (*m.*).

skřípka *f.* Zank *m.*; 2. Schnarrente *f.*; 3. *pl.* —ky Fiedel *f.*; Stockgeige *f.*

skřípnouti koho quetschen, zwicken; s. žáka verletzen (den Schüler).

skřípný *adj.* zankſüchtig.

skřípot, u *m.* Geknirsche, Geknarre *n.*

skřísiti *v.* vzkřísiti.

skřítek, tka *m.* Hausgott, Hausdämon (slaw. Myth.) *v.* skřet; s., tku *m.* Wechselzopf *m.*

skřiv-áček *v.* skřivan; —ák, u *m.* Taschenmesser *n.*

skřivan, a *m.* (*dim.* skřivánek, *st.* skřivanec, nce *m.*) Lerche *f.* *Alauda*; s. cvrli, trylkuje (švitoří, štěhotá) die Lerche schwirrt; s. zpívá, prozpěvuje die Lerche singt.

skřivan-cová kost Hinterhauptbein *n.* *Os occipitis*; —í *adj.* Lerchen-; —ovitý *adj.* lerchenartig; —čák, a *m.* Lerchenstoter *m.*

skřivec, vce *m.* Krummholz *n.*

skřivedlivý *adj.* *st.* unrecht.

skřiviti *v.* zkřiviti.

skřížiti (-ím, *imp.* skříži!) ruce, nohy kreuzweise übereinander legen (Arme, Füße); —ený zrak das Doppelsehen, Diplopie *f.*

skrnouti, skrnčti eingehen, einjammern..

skroj, e *m.* Schnitt *m.*; —ek, jku *m.* Abschnitt *m.*; s. chleba Schärzel, Brotanschnitt *n.*, ein Ranft Brot; —iti (-im, íš, í, *imp.* skroj!) něco abschneiden, aufschneiden; zuschneiden.

skromn-ě *adv.* bescheiden; —ost *f.* Bescheidenheit *f.*; —ý *adj.* (*comp.* —ější, *dim.* skromničký, skromňoučký bescheiden.

skrop-iti (-ím, íš, í, *imp.* skrop!), —ovati (prach) besprützen; slzami s. mit Tränen benetzen.

skrot-itel, o *m.* Bezähmer *m.*; —iti, —nouti *v.* zkrotiti, zkrotnouti.

skroušený *v.* zkroušený.

skroutiti *imp.* skruť! *v.* zkroutiti.

skrov-enství *n.* Geringheit *f.*; —ně *adv.* gering; sparsam, spärlich; —niti us... (-im, íš, i, *imp.* skrovni!) něco v čem sparen; —ňoučký, --ničký, —ňounký *adj.* sehr gering; —ný *adj.* (*compar.* —nější) gering; mäßig; schmal; klein; sparsam.

skrucha *f.* Zerknirschung des Herzens.

skruš-itel *m.* Zerknirscher *m.*; —iti něco *v.* zkrušiti.

skrut, u, —ek, tku *m.* etw. Zusammengedrehtes; —ilý *adj.* kraus.

skrutin-ium *n.* Skrutinium *n.*; —ovati skrutinieren.

skruž-í *n.* Zirkel *m.*; Lehrgerüst *n.*; —e *f.* Lehrbogen der Maurer; 2. Kranz *m.* (b. Mühlrad); —ník, a *m.* Zirkelschmied *m.*; —ný *adj.* Zirkel-.

skryju *v.* skrýti.

skrýš, i *et* e (s., e *m.*), —e *f.*, —ka *f.* Versteck *n.*; Schlupfwinkel *m.*, Behältnis *n.*; Verdeckung *f.*; loupežnická s. Räuberhöhle *f.*

skryt, a, o *v.* skrytý; s., u *m.* *v.* skrýš; —ě *adv.*, ve —ě verborgen; —ec, tce *m.* Gleisner *m.* (pokrytec).

skrýti (skryju, eš, e, *imp.* skryj! skrej!) něco před kým, *st.* od někoho etwas bergen, verstecken; s. se sich verbergen.

skryt-í *n.* das Verbergen; —ina *f.*, —ost *f.* Verborgenheit *f.*; —ka *f.* Chiffre *f.*; —ně psáti chiffrieren; —nožci *pl.* *m.* Adelopoden *pl.* (zool.); —opis, u *m.* Chiffreschrift *f.*; —opisectví *n.* Chiffrierkunst *f.*; —ý *adj.* verborgen, versteckt.

skryv-ač, —atel, e *m.* Hehler *m.*; —ačka *f.* (obraz) Verferbild *n.*; (hra) Versteckspiel *n.*

skrýv-ání *n.* Verbergung *f.*; —ati (-ám) něco etwas bergen, verbergen; verhehlmlichen; s. se sich bergen, sich verbergen; sich verstecken; —avost *f.* Geheimnistuerei *f.*; —avý *adj.* verheimlichend.

skrz (vor mehren Konsonanten skrze) *prp.* *cum acc.* durch; mittels; wegen; s. tebe deinetwegen; —e zeď durch die Wand; —e bránu durch das Tor; —e prsty hleděti durch die Finger sehen; —e to dadurch, hiedurch, deswegen; —e takovou nevěru durch eine solche Treulosigkeit, wegen einer solchen Treulosigkeit; s. probiti durchschlagen; s. jeti durchreisen; skrz naskrz, veskrz naskrz durch und durch.

skrzeň *st.* (= skrze něj) durch ihn.

skrzeva, skrziva *prp.* *st.* *v.* skrz.

skub-ač, —adlo, —ati *v.* šklub.....

skuckati se (-ám se) kotzen.

skuč-ek, čka, —ko *m.* *st.* Knauser *m.*; 2. ein Lichtscheuer; 3. Heuler *m.*; —ení *n.* Heulen *n.* (s. větru); —eti (-ím, íš, í, *imp.* skuč!) kreischen; 2. heulen; vichr —í der Sturmwind heult; —kavý *adj.* knickerig; —kovati knausern; kalmäusern; —ný *adj.* winselnd.

skudla *f.* *st.* Brettchen *n.*

skuhr-ač, —al, —ánek, —avec, vce *m.* Winsler, Kreischer *m.*; —ati (-ám) kreischen; heulen; —avý *adj.* kreischend.

skuju *v.* skouti.

skuk-lík, a *m.* *v.* skuhrač; —iti (*imp.* -i!) überwältigen; 2. *v.* skuhrati.

skul-a, —e, —ina *f.* Lücke *f.*, Spalte *f.*; Riß *m.* [2. zu Falle kommen.

skulhati (-ám) *et* s. se herabhinken;

skulin-a *f.* Spalte *f.*, Fuge *f.* *v.* skula; —atý, —ovatý *adj.* spaltig, rißig.

skuliti (-ím, íš, i, *imp.* skul!), skouleti něco herabrollen, hinabr.; zusammenrollen; se sich. [muckern.

skumr-al, a *m.* Mucker *m.*; —ati (-ám)

skum, u *m.* Wahrnehmung *f.*; s., —nost *f.* Theorie *f.*; —ný *adj.* theoretisch.

skupa *f.* Gruppe *f.* [tisch; forschend.

skup-ák, a, —ań, ně *m.* *v.* skupac; —čiti (*imp.* -či!) erhandeln; 2. geizen.

skůpě, ěte *n.* junger Schöps.

skupec, pce *m.* ein Karger, Knauser *m.*

skup-ení *n.*, —enina *f.* Gruppe *f.*; —enství *n.* Aggregationszustand *m.*; —ina *f.* Gruppe *f.*; —iti (*imp.* skup!) gruppieren; se sich.

skup-ka *m.* *v.* skupec; —kyně *f.* Knauserin *f.*; —ný *adj.* knauserisch; *st.* verkäuflich; —oň *m.* *v.* skupec.

skupov-ač, —atel, e *m.* Zusammenkäufer *m.*; —ání *n.* Ankauf, Einkauf *m.*; —ati (*imp.* skupuj!) něco zusammenkaufen; aufkaufen. [verjammlung.

skupština *f.* *srb.* serbische Nationalskůrka *f.* *v.* skora.

skutaliti (*imp.* skutal!), skutáleti (*imp.* skutálej!) něco herabwälzen; zusammenwälzen; s. se herabrollen.

skutečn-ě *adv.* wirklich, tatsächlich, faktisch; definitiv; —ik, a *m.* Täter *m.*; —ost *f.* Wirklichkeit *f.*; Tatsache *f.*; —ý *adj.* wirklich; tatsächlich, faktisch; definitiv; *st.* wirksam; s. člen wirkendes Mitglied.

skutek, tku *m.* Tat *f.*; Faktum *n.*; sliby chyby, skutek utek! schön war der Rat, leer blieb die Tat; vskutku in der Tat. wirklich *v.* skutečně.

skvaknouti něco auf etw. pfeifen.

skvarek, rku *m. v.* škvarek.

skvařiti verzehren; 2. *v.* škvařiti.

skvěl-ost *f.* Glanz *m.*; Pracht *f.*; Prunk *m.*; —ý *adj.* (skvěle *adv.*) glänzend; —á část, —é číslo fig. Glanzpunkt *m.*

skvěti se, skvíti se (skvím se) něčím (na slunci) glänzen, schimmern; fig. prunken, paradieren.

skvost, u *m.* Pracht *f.*; Schmuck *m.*; Luxusartikel *m.*; *pl.* —y, —iny Pretiosen *pl.*; —ně *adv.* prächtig; —nost *f.* Prächtigkeit *f.*, Pracht *f.*; —ný *adj.* (*comp.* —nější) prächtig, herrlich, köstlich; —ná vazba Prachteinband *m.*

skvouc-í *adj.* glänzend; —nost *f.* Glanz *m.*, Pracht *f.*

skvrč-ek, čka *m.* Winsler *m.*; —eti (-ím. íš, í, *imp.* skvrč!) prasseln; 2. zwitschern; 3. wimmern, winseln.

skvrknouti se *v.* scvrknouti se.

skvrn-a *f.* (škvrna) Fleck *m.*, Makel *m.*; —ateti fleckig werden; —atý *adj.* fleckig; —avka *f.* Fleckfieber *n.*, Flecktyphus *m.*; —iti (po....) beflecken, makeln; —itý *adj.* fleckig; s. tyf Flecktyphus *m.*; —očistec, tce *m.* Fleckputzer *m.*

skyba *f. v.* skyva.

skylko *n.* Gläschen *n.*; 2. einglasige Lorgnette; Monokel *n.*

skysnouti versauern, sauer werden.

skyt, u *m.* das Gedeihen, Entstehen.

skyt-ati (-ám) něco někomu *st.* bieten, darreichen; liefern; s. konopě *st.* den Hanf zusammenbinden; s. se sich zeigen, erscheinen; —nouti *v.* poskytnouti.

skyva, skýva, .skyvka *f.*, *dim.* skyvička, skyvinka *f.* Schnitt *m.*; s. chleba Brotschnitte *f.*, eine Schnitte Brot (der Länge nach).

skýb, a, o *adj.* schwach *v.* slabý.

slab-ě *adv.* schwach; —ec, bce *m.* Schwächling *m.*

slabič-ka *m.*, —kář, e *m.* Silbenstecher *m.*; —ný *adj.* silbenweise, syllabisch; Silben-.

slabik-a *f.* Silbe *f.*; —ář *m.* Buchstabierbüchlein, Abcbüchlein *n.*; Fibel *f.*; —ovati buchstabieren, abecedieren.

slab-ina, *pl.* —iny, —izna *f.* Weiche *f.*, Dünne *f.*, Dünnung *f.*, Wamme *f.*; —nouti, slábnouti (-nu) schwach werden.

slabo-duch, a *m.* Schwachgeist *m.*; —duchý *adj.* geistesschwach.

slaboch, a *m.* Schwächling *m.*

slabomyslný *adj.* schwachsinnig; geistesschwach; s. *m.* Idiot *m.*

slab-ost, —ota *f.* Schwäche *f.*; Schwachheit *f.*; —oučký, —ounký *adj.* sehr schwach; —oušek, ška *m.* Schwächling *m.*

slabozrak-ý *adj.* kurzsichtig; blödsichtig; —ost *f.* Kurzsichtigkeit *f.*; Blödsichtigkeit *f.*; Amblyopie *f.* [schwächlich.

slabý (*comp.* slabší) *adj.* schwach;

slačec, čce *m. v.* svlačec.

sláč-ek, čku, —ník, u *m. v.* slak.

sláčeti *v.* svláčeti.

slač-iti (*imp.* slač!) spüren, wahrnehmen, merken; s. po čem *sl.* verlangen; —ník, a *m.* Spürhund *m.* (slídník); —ný *adj.* spürend.

sláď, dě *f.* Süßigkeit *f.*

slad, u *m.* Malz *n.*; —áč *m.*, sladatko *n.* Süßapfel, Zuckerapfel *m.*; —ák, a, —ař, e *m.* Mälzer, Malzmacher *m.*; —ce *adv.* süß; spi sladce! fig. ruhe sanft! —eč *m. v.* osladič.

sládek, dka *m.* Brauer, Bierbrauer *m.*

slad-ěnec, nce *m.* Süßholzwicke *f.* *Glycine*; —ice, —ička *f.* Süßbirn *f.*; 2. Holzkirsche, Süßkirsche *f.*; —ič *m. v.* osladič; —ičátko *n.* Liebchen, Zuckerchen *n.*; —ičkovati süßeln; —idlo *n.* Süßmittel *n.*; —ík, u *m.* Glyzin *n.*; —ina *f.* Süßigkeit *f.*; *pl.* —inky Zuckerwerk *n.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* slad!) etwas süßen, versüßen; —ivo *n.* Süßmittel *n.*, Süßstoff *m.*; —ivý *adj.* süß machend; —kavý *adj.* süßlich.

sladko *adv.* süß; —dechý, —dyšný *adj.* süß duftend; —hořký *adj.* bittersüß; —kusný *adj. st.* süß, angenehm; —mluvný, —řeký *adj.* süß sprechend; —perný, —trpký *adj.* süßherb; —sladký *adj.* übersüß. [Süße *f.*

sladk-ost *f.*, —ota *f.* Süßheit *f.*,

sladko-vodné útvary *pl.* Süßwassergebilde *n.*; —vodné (-ní) rakoviny Süßwassermuscheln; —vodní zvířena Süßwassertiere *pl.*, Süßwasserfauna *f.*

sládkovství *n.* Mälzerhandwerk *n.*

slad-ký (*comp.* sladší) *adj.* süß; s. jako med honigsüß; —ké dřevo Süßholz *n.*; —lý *adj.* süßlich (nasládlý); —nice *f.* Speckbirne *f.*; —nouti, sládnouti süß werden; fig. gefallen, wohlschmecken.

sladо-hnět, u *m.* Malzquetschmaschine *f.*; —mel, a *m.* Malzmahler, Malzschroter *m.* [süß; wonnevoll, wonnig.

slad-ost *f. v.* sladkost; —ostný *adj.*

slaď-oučký, —ounký *adj.* sehr süß; —ounkovati süßeln; —oušek, ška *m.* Süßling *m.*

sladov-ati (slad dělati, hvozditi) malzen, mälzen; Malz dörren; —ec, vce *m. v.* osladič; —ina, —ka *f.* Malzertrakt *m.*; —na *f.* Mälzerei, Malzdörre *f.*; Malzhaus *n.*; Malzfabrik *f.*; —nický *adj.* Brauer-; s., ého, —ník, a *m.* Brauerbursche *m.*; Mälzer, Malzmahler *m.*; —nictví *n.* Brauergewerbe, Bierbrauergewerbe *n.*; —ný *adj.* Malz-

sladuška *f. v.* osladič.

slak, u *m.* (svlak) Geigenbogen *m.*; 2. Spur *f. v.* šlak.

sláma (*inst.* slamou) *f.* Stroh *n.*; sl. krmná Futterstroh *n.*; sl. řezací, sl.

na řezanku Häckselstroh, Gehäckstroh *n.*; sl. stelivná, sl. podstýlací Streustroh *n.*; sl. zcuchaná (cuchanka) Wirrstroh *n.*

slam-ák, u *m.* Strohhut *m.*; s., á, —ař, c *m.* Strohhändler *m.*

slaměn-ák, u *m.* Strohkorb *m.* (für Bienen); —ec, nce *m.* Strohhut *m.*; 2. Strohpolster *n.*; 3. Strohwein *m.*; —ice *f.* Strohdecke, Strohmatte *f.*; 2. mit Stroh umflochtene Flasche; 3. Strohblume *f. Xeranthemum*; —ík, u *m.*, —ka *f.* Strohschüffel *f.*; Strohteller *m.*; Strohkorb *m.*; Strohsack *m.*; Strohblume *f.*; —ý *adj.* strohern, von Stroh; fig. schwach; s. klobouk Strohhut *m.*; s. (*lp.* letní) vdovec Strohwitwer *m.*

slam-ina *f.* Gestrohe *n.*; —ka *f.* kurzes Stroh; 2. Strohdecke *f. v.* poslamka.

slamn-ačka *f. v.* slamnička; —atý strohig; strohartig; —ice *f. v.* slamnička; —ičina *f.* Strohsackleinwand *f.*; —ička *f.* Strohpolster, Strohkopfpolster *n.*; —ík, u *m.* Strohsack *m.*

slamo-trus, a *m.* Schliffel; Strohkopf (Strohsack) *m.*; —vka *f.* Strohdecke *f.*

slan-ař *m.* Salzsieder *m.*; 2. Speckhändler *m.*, Charcutier *m.*; —atý, —avý *adj.* salzig; —ec, nce *m.* ein Abgesandter; 2. s., —eček, čka *m.* gesalzener Hering; —ěnka *f.* Salzkraut *n. Salsola*; —ice *f.*, —ík, u *m.* slánka.

slanin-a *f.* Speck *m.*; —ář *m.* Speckhändler; Speckausheber *m.*

slaniště *n.* Lecke, Salzlecke *f.* (wdm.).

slánka *f.* Salzfaß *n.*, Salzmeite *f.*

slanorožec, žce *m.* (bot.) Glasschmalz *m.*, Meersalzkraut *n. Salicornia.*

slan-ost, —ota *f.* Salzigkeit *f.*; —ý *adj.* gesalzen; salzhaltig.

slap, u *m.* Wasserfall *m.*; —y (řeky) *pl.* Katarakte, Stromschnellen *pl.*; —y moře die Gezeiten des Meeres.

slasť, ti *f.* Wonne *f.*, Süßigkeit *f.*

slastipiný, slastný *adj.* wonnig, wonnevoll, süß.

slať, ti *f.* Sole *f.*; Moor u.; Torf *m.*

slát-anina *f.* Flickwerk, Machwerk, Stoppelwerk *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* slátej!) něco zusammenflicken.

sláti (šlu, eš, e,) něco někomu *st.* schicken, senden.

slatin-a *f.* Moor *n.*, Moorgrund *m.*; Matte *f.*, Moorwiese; —ná *n.* —ová lázeň Moorbad, Torfbad *n.*

sláva (*instr.* slávou) *f.* Ruhm *m.*; Gepränge *n.*; Pracht *f.*, Pomp *f.*; sláva! hoch! *vivat*! heil!

slavenství *n.* Ruhmlichkeit *f.*

slav-ice *f.* Nachtigallenweibchen *n.*; —ičce, ete *n.* eine junge Nachtigall; —ičeк, čka *m.* kleine, liebe Nachtigall; —ičí *adj.* Nachtigallen-.

slavík, a *m.* Nachtigall *f. Lusciola Luscinia*; s. uherský *Lusciola Philomela* Sprosser *m.*; sl. tluče (klokotá, štěhotá) die Nachtigall schlägt; s. u *m. vulgo* Zigarrenstummel *m.*; 2. *vl.* zhlaví.

slavín, u *m.* Ruhmeshalle *f.*; Pantheon *n.*; Ehrenhalle *f.*; Walhalla *f.* (in Bayern).

slavist-a *m.* Slawist *m.* —ika *f.* Slawistik *f.*

slaviště *n.* Festlokal *n.*

slaviti (-im, íš, í, *imp.* slav!) něco preisen, rühmen; 2. (s. svátek, s. památku, s. svatbu atd.) feiern, ein Fest begehen. [Steinmuschel *f. Mytilus.*

slávka *f.* Klauenmuschel, Flußmuschel,

slavn-ě *adv.* rühmlich, glorreich; —ice *f.* Prachtlilie *f.*; —ost *f.* Feier *f.*, Fest *n.*, Festtag *m.*; Ruhmlichkeit; Herrlichkeit *f.*; —ostenský, —ostní *adj.* Fest-; —ostník, a *m.* Festgenosse *m.*; 2. Zelebrant *m.*, Jubilant, Anniversant *m.*; —ostkář *m. žrt.* Festmeier *m.*

slavný *adj.* (*comp.* slavnější) rühmlich, berühmt; herrlich, prächtig, glorreich; festlich; feierlich; (Titel) löblich.

slavo-bor, a *m.* Slawenfeind *m.*; Antislaw *m.*; —brána *f.* Triumphbogen *m.*, Triumphpforte *f.*; —chrámek, mku, —stánek, nku Gloriett *n.*; —chlivý *adj.* ruhmgierig; —mam, u Größenwahn *m.*; —mil, a *m.* Slawenfreund *m.*, Slawophil *m.*; —ples, u *m.* Jubelfest *n.*; Feierlichkeit *f.*; —slavi *n.* Jubelfeier *f.*, Jubelfest *n.* (*Te Deum laudamus*); —slaviti preisen, loben, rühmen; —stánek, nku *m.* Ruhmeshalle *f.*; Gloriett *n.*; —svit, u *m.* Nimbus *m.*; —zpěv, u *m.* Festgesang *m.*, Hymnus *m.*; —žrout, a *m.* Slawenfresser, Slawophag *m.*

sleč-na (*gen. pl.* slečen) *f.*, —inka *f.* Fräulein *n.*, Demoiselle *f.*; slečno! Fräulein! Mademoiselle!

sled, u *m.* Spur *f.*; 2. Gefolge *n.*; *pl.* —y die Striche, Linien der Zimmerleute am Holze.

sleď, dě *m.* (*f.*) Hering *m. Clupea harengus*; lov sledů Heringsfang *m.*; —ař *m.* Heringsfischer *m.*; Heringshandler *m.*

sled-ař *m.* Nachfolger, Nachspürer *m.*; —ek, dku *m.* (násl...), —í *n.* Folge *f.*; —ič *m. v.* slídič.

sledilovec, vce *m.* Heringsfischer *m.*

sled-ina *f.* Gefolge *n.* (družina); —itel, e *m. v.* slíditel.

sledíti *st. v.* slíditi.

slednik, a *m. v.* slídnik.

sledov-ati koho *acc.* einem folgen; nachf.; verfolgen; beachten.

sleďovka *f.* (lod) Büse, Heringsbüse *f.*

sledstvo *n.* (družina) Gefolge *n.*

sleh-nouti niederkommen, kindeln, in die Wochen kommen (v. Frauen); s. se sich zusammenlegen; sich senken, sich sacken (vom Hause, vom Erdboden); —utí *n.* Niederkunft *f.*

slech, u, *pl.* —y Gerücht *n.*; ani —u o něm keine Kunde von ihm; kein Laut von ihm; byly o tom —y es ging ein Gerücht; man hat gehört; *v.* sluch.

slej *m. v.* sloj.

slejška *f. v.* slejška, *pl.* slíže.

slejz *v.* sliti.

slémě, *g.* slemene *n.*, slemeno *n.* Firste *f.*, Firstsparren *m.*

slep, a, o blind *v.* slepý; —ačiti stehend schlummern; —ák, a *m.* ein

Blinder; 2. blinder Passagier; 3. Blindmaus *f. Spalax typhlus*; s. žížalový Wurmschlange *f.*, Blindwühle *f. Coecilia lumbricoida* (zool.); —ant, a, —ař *m. posměš.* ein Blinder; —četi, —čiti na koho gaffen, harren; —ě *adv.* blind; —cc, pce *m.* ein Blinder; 2. Blindmaus *f. Spalax*; —ejch, a, —ejš *m.* (slepýš) Blindschleiche *f.*

slep-ek, pku *m.*, —enina *f.* etw. Zusammengeklebtes; Stoppelwerk *n.*; —enec, nce *m.* Konglomerat *n.*; —enka *f.* Pappendeckel *m. v.* lepenka.

slepice *f.* Henne *f.*; vodní s. Wasserhuhn *n.* (lyska); turecká s. Perlhuhn *n.*

slepič-ák, a *m.* Hühnergeier *m.*; 2. Hühnerhund *m.*; —árna *f.* Hühnergarten *m.*, Hühnerhaus *n.*, Hühnerhof *m.*; —ář, —kář *m.* Hühnerhändler *m.*; —í *adj.* Hühner-; s. mlha Nachtnebel *m.* (Krankheit); —ka *f.* kleine Henne; 2. (astr.) Siebengestirn *n.*; —ník, a *m.* Hühnerwarter *m.*; 2. *v.* slepičák.

slepík, a *m. v.* slepýš.

slepiti (-ím, íš, í, *imp.* slep!), slepovati něco zusammenkleben, zusammenleimen, verkleben, verkleiben; *sl.* s. (oslepiti) blenden.

slépka, slípka *f. v.* slepice.

slep-nouti (osl...) blind werden; na —o *adv.* blindlings; na —o stříleti blind schießen; —oň, ně *m.*, —oš, e *m.* ein Blinder; —ost, —ota *f.* Blindheit *f.*

slepov-atel, e *m.* Zusammenkleber *m.*; —ati *v.* slepiti.

slep-ý *adj.* blind; —á láska Affenliebe *f.*; hra na —ou bábu Blindekuhspiel, Blindmäuselspiel *n.*

slepýš, e *m.* Blindschleiche *f. Anguis fragilis*; fig. ein blinder Teufel.

slet, u *m.* Zusammenflug *m.*; fig. Zusammenkunft *f.*, Kongreß *m.*; —ěti (*imp.* slet!), slétnouti herabfliegen; s. se zusammenfliegen.

sletovati něco zusammenlöten.

sleva *f.* Nachlaß *m.*, Preisermäßigung *f.* (beim Kaufe).

slév-ací *adj.* Gieß-; —ač *m.* Gießer *m.*; s. písma Schriftgießer *m.*; s. m. Schmelzer *m.*; —ačka *f.* Gießerin *f.*; Gießeimer *m.*; Gießlöffel *m.*; —ačství *n.* Gießkunst *f.*; —adlo *n.* Schmelztiegel *m.*; Gußform *f.*; —ák, u *m.* Milchnapf *m.*; Trichter *m.*; —árna *f.* Gießerei *f.*; Schmelzhütte *f.*, Schmelzerei *f.*; s. na písmo Schriftgießerei *f.*; s. na děla Kanonengießerei *f.*; s. železa Eisengießerei *f.* [Boden.

slév-ati (-ám) *v.* sliti; —avka *f.* lettiger

slev-ek, vku *m.*, —eni *n. v.* sleva; —iti (-ím, íš, í, *imp.* slev!), —ovati něco s něčeho, na (při) něčem nachlassen, ablassen. Nachlaß gewähren.

slevka, *pl.* slevky *f.* Abguß *m.*; Tropfwein, Zapfenwein *m.*

slevuňk, u *m. v.* sleva.

sléz, slez, u *m.* (s. polní, zaječí, lesní, nízký) Malve *f.*, Käsepappel *f. Malva*; s. (vysoký, zahradní), topolka Pappel *f.*, Pappelrose *f.*, Eibisch *m. Althaea.*

sléz, u *m.* Labmagen, Fettmagen *m.* (4tý žaludek) *Abomasus.*

slézati *v.* slézti. [*v.* slezina.

slez-eň, ně *f. et m.*, —eno, —ano *n.*

slezení *n.* Ersteigung *f.*

slezi-na *f.* Milz *f.* (lr. *Lien*); —nice *f.* Splenitis, Lienitis *f.* (med.); —ník, u *m.* Streifenfarn, Milzfarn *m. Asplenium*; 2. Milzkraut *n. Chrysosplenium* (žlutenik).

slezovec, vce *m.* Eibischteig *m.*

slezti, slézti (slezu, eš, e), slézati odněkud heruntersriechen, herabsteigen; ausfallen (von Haaren); abschwären (v. Nagel); s. (město, hrad) erstürmen (eine Stadt); s. (horu) ersteigen; s. se zusammenkriechen. [verliegen.

sležeti se sich durch Liegen verderben;

slib, u *m.* Gelübde *n.*; bad Versprechen; Zusage *f.*; Gelöbnis, Angelöbnis *n.*; Angelobung *f.*; Bürgschaft *f.*; s. manželský Eheverlöbnis *n.*; —y chyby! Versprechen füllt den Magen nicht; Versprechen — Gebrechen.

slibati (-ám) (slzy atd.) abküssen.

slibce *m.* Versprecher *m.*, Zusager *m.*; 2. *st.* Bürge *m.*

slibiti (-ím, *imp.* slib!) něco někomu versprechen, zusagen; geloben; s. si lásku, věrnost einem Liebe und Treue geloben; s. za koho für jmd. gutsprechen; bürgen; s. se sich versprechen; s. se komu (zalíbiti se) gefallen.

slib-kyně *f.* Versprecherin *f.*; 2. Bürgin *f.*; —ník, a *m. v.* slibce; —ný *adj.* Gelübde-; versprechend; hoffnungsvoll fig.; 2. gefällig.

slibo-lomný, —rušný *adj.* wortbrüchig.

slibov-ač, —atel, e *m. v.* slibník, slibce; —ání *n.* Versprechung *f.*; —ati něco někomu versprechen; s. si něco z něčeho, od něčeho hoffen. [anfügen.

slicovati (něco) symmetrisch machen;

slič, i *f.* Wallerfisch, Moderfisch *m.*

sličiti aufputzen.

sličn-ost, —ota *f.* Anmut *f.*; Schönheit *f.*; —ý (sličný) *adj.* anmutig, schön, reizend, fein; schicklich.

slid *m. v.* sled.

slida, slida *f.* Glimmer *m.*

slid-a *m.*, —ič, —il, a, slidikout, a, slidítel *m.* Spürer, Spürnase (Spürhansel), Späher *m.*; Schnüffler *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* slídi!) po čem spüren. spähen; —ivost *f.* Spürsucht *f.*; —ivý, —ný *adj.* spürend; sl. pes, —ník, a *m.* Spürhund *m.*

slídovec, vce *m.* Glimmerschiefer *m.*

sliju *v.* sliti. [Kupfervitriol *m.*

slik-a *f.* Kopie *f.*; —ovec, vce *m.*

slim, u *m.* (šlem, hlen) Schlamm *m.*

slim-áčl *adj.* Schnecken-; —ačiti geifern; —áčnice *f.* Schneckenhaus *n.*

slimák, a *m.* Schnecke, Erdschnecke *f.*; *Limax*; —ář *m.* Schneckenklauber *m.*; —okam, u *m.* Schneckenstein *m.*

slimatý *adj.* schleimig. [*Medusa.*

slimejš *m.* Qualle *f.*, Haarfeestern *m.*

slimule *f.* Schleimfisch *m.*; Schmalzfisch *m. Blennius* (*Zoarces*).

slin, u *m.* schlüpfriger Ton, Mergel *m.*

slin-a, slina *f.* Speichel *m.*; —avec, vce, —ec, nce *m.* Geiferer *m.*; —avost *f.* slintavost, slinotok. —ice *f.* Speicheldrüse *f.*, Pankreas *n.*; —ičný *adj.* pankreatisch.

sliniti (-ím, íš, í, *imp.* sliň!) něco speicheln, mit Speichel benetzen, begeifern.

sliniti einen Acker mit Mergel vermischen.

slino-hoř, e *m.* Speicheltrankheit *f.*, Halsentzündung *f.*, Synanche *f. v.* zhoř; —plískač, e *m.* Schwätzer *m.*; —tok, u *m.* Speichelfluß *m.*; Speichelreiz *m.*, Ptyalismus *m.*, Salivation *f.* (med.).

slinouti se zusammenfließen.

slinov-ice, —ka *f.* Mergelerde *f.*; —ina, slinovina *f.* Mergelboden *m.*; 2. Speichelstoff *m.*, Ptyalin *n.*; —itý, slinovitý *adj.* mergelartig.

slinovod, u *m.* Speichelgang *m.* (anat.).

slint-a *m.*, —ač, e, —ák, a *m.*, —al, a *m.* Geiferer *m.*, Geifermaul *n.*; Plauderer *m.*; —áček, čku *m.*, —ák, u *m.* (dětský) Geifertüchlein *n.*; —ání *n.* das Geifern; *v.* slinotok; —ati (-ám) *et* se geifern, sprühen (*srv.* cintati); 2. faseln, dumm reden; —avka *f.* Maulseuche *f.*, Aphthenseuche *f.* (Viehkrht.); —avost *f.* Geiferfluß *m.*, Speichelfluß *m.*, Speichelreiz *m.*; —avý *adj.* geiferig.

slip-ák, a *m.* Zusammenkleber *m.*; —ati (-ám) *v.* slepiti; —ek, pku *m. v.* slipík, a *m. v.* slepýš. [slepek.

slipka *f. v.* slepice; s. vodní Teichhuhn *n. Gallinula chloropus v.* lyska; 2. s. das Schliffige am Brote.

slipnouti zusammenkleben.

slítek, tku *m.* Pfanzel, Pfannenkuchen *m. v.* svítek. [Abguß *m.*

slítek, t! u *m.* Stange von Gold *etc.*;

slíti (sliju, eš, e, eme. ete, ou *et* i, *imp.* slij! slej!) něco zusammengießen; abgießen; zusammenschmelzen; s. se zusammenfließen; zusammenschmelzen; herabfließen.

slitina *f.* Gußwerk *n.*; Gußmetall *n.*, Metallgemisch *n.*, Legierung *f.*; neštovice jedna s. *v.* slité n.

slitný *adj.* (s. pták) flügge *v.* vzletný.

slitov-ání *n.* Erbarmen *n.*; —atel, e *m. v.* slitovník; —ati se nad kým sich erbarmen; —nice *f.* Erbärmerin *f.*; 2. (bibl.) Gnadenstuhl, Gnadentisch *m.*, Gnadenthron *m. Propitiatorium*; —ník, a *m.* Erbärmer *m.*

slitý: -é neštovice Fließblattern; zusammenfließende Blattern.

sliva *f.* Pflaume *f. Prunus domestica*; s. *m.* fig. Tölpel *m.*

sliv-ač *m.* Gießelmer *m.*; —ák *v.* slévák; —ati (-ám) *v.* slíti.

sliv-ek, vku *m., pl.* —ky Abguß *m.*; —ěnka *f.* Prunelle *f.*; —ka *f.* das Zusammengießen; —ky *pl.* Tropfbier *n.*, gepantschtes Bier *n.*

sliv-ka *f. v.* slíva; —kový, —ovi *n.* Pflaumenbäume; —nice *f.*, —ník, u *m.* Pflaumengarten *m.*; 2. Pflaumenkuchen *m.*

slivoň, ně *m.* Geiferer; Plauderer *m.*; Tölpel *m.*

slivoň *f. et m.* Pflaumenbaum *m.*

slivoniti (*imp.* slivoň!) plaudern.

slivov-ice (slívovice) *f.* Pflaumenbranntwein *m.*, Slimowitz *f.* (*m.*); —ina *f.* Prunin *n.*; Pflaumenstoff *m.*

sliz, u *m. v.* sléz.

sliz, i *f.* (s., u *m.*) Schleim *m. Mucus*; 2. Kleber *m.*; —an, u *m.* Milchzucker *m.*

slizel, e *m.* (= svízel) Labkraut *n.*

sliz-ina *f.* schleimiges Wesen; —kati se (3. -ká se) glitschen; —ký *adj.* schlüpfrig; —natka *f.* Blennorrhöe *f.*; —natý *adj.* schleimig; —nice *f.* Schleimbaut *f. Membrana mucosa*; —nouti schleimig werden.

sliznouti, slízati ablecken; fig. s. něco etw. erwischen; ten si to slízne der wird's austrinken (einstreichen).

slizný *adj.* schleimig; Schleim-.

slizo-plod, u *m.* (bot.) Elephantenapfelbaum *m. Feronia*; —tok, u *m.* Schleimfluß *m.*, Blennorrhöe *f.* (med.).

slizoun, a *m.* Schleimfisch *m. Blennius.*

slizov-atina *f.* schleimige Materie; Schleim *m.*; —atý *adj.* schleimig; —ka *f.* Schleimfieber *n.*; —ý *adj.* Schleim-.

slíž *m.* Schmerle *f.*; 2. *pl.* slíže die Stopfnudeln, Mehlschleußen.

sln-ce, —ko *n. st. v.* slunce; —iti blenden; —outi geblendet werden.

sloboda *f. sl. v.* svoboda.

sloh, u *m.* Zusammensetzung *f.*; Gefüge *n.*, Textur, Gewebe *n.*; 2. Stil *m.*; Schreibart *f.*; 3. Bauart *f.*; —a *f.* Strophe *f.* (sloka); 2. Couplet *n.*; —ový *adj.* Stil-; -ové cvičení Stilübung *f.*

sloho-věda *f.* Stilistik; —znalec, lce, —znatel, e *m.* Stilist *m.*

sloj *m.* (*f.*) Schichte *f.*, Lage *f.* im Stollen; Flöz *m.*; Ader *f.* (im Holze).

sloka *f. v.* sloha. [Mensch.

slombidlo *m.* (*n.*) ein baumlanger

slomice *f.* Pfeiler im Zaun.

slomiti *v.* zlomiti.

sloň, ni *f. st.* Elfenbein *n.*

slon, a *m.* Elefant *m. Elephas*; 2. Roche im Schachspiele; —bidlo *v.* slombidlo; —ě, ěte *n.* (sloňátko) das Elefantenjunge; —í *adj.* Elefanten- —ice *f.* Elefantin *f.*; —ina *f. v.* slonovina.

sloniti (*imp.* sloň!) verdecken (vor der Sonne); schelmen (wie die Sonne) blenden; s. se *v.* sluniti se.

slonov-ina *f.* Elfenbein *n.*; 2. (med.) Knollsucht, Elefantiasis *f.*; —nice *f.* Elfenbeinpalme *f. Phytelephas, Elephantusia*; —ý *adj.* Elefanten-; —á kost Elfenbein *n.*

slonovod, a *m.* Elefantenführer *m.*, Elefantentreiber *m.*, Kornak *m.*

slop-ati (-ám), —tati (-tám) něco schlürfen, saufen, schlemmen. [losen.

slosov-ání *n.* Verlosung *f.*; —ati verslot-a *f.* (s. čas) Schlackerwetter, Sauwetter, Unwetter *n.*; Elend *n.*; Ungetüm *n.*; (Schimpf) Lumpengesindel *n.*; —ný *adj.* regnerisch.

slouč-ení *n.* Verbindung, Vereinigung *f.*; —enina *f.* chemische Verbindung.

sloučiti (*imp.* sluč!) něco s něčím vereinigen, verbinden.

slouha *m.* Gemeinhirt *m.* (*v.* sluha).

slouch-adlo *n.* Hörrohr *n.*; —ati (-ám) hören; horchen (na.... po....).

sloup, u *m.* Säule *f.*; Pfeiler *m.*; (fr.) Pilon *m.*; s. prachu Staubwolke *f.*; oči mu jdou v s. die Augen fangen ihm an zu brechen.

sloup-ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* sloupej!) něco abschälen; —ec, pce *m.* Spalte, Fahne *f.* (Typ.); *vn.*; —ek, pku *m.* Säulchen *n.*; s. voskový Wachsstock *m.*; s. u rostlin Pflanzenstengel *m.*; —ení *n. v.* —ování *n.* Säulenreihe *f.*; Arkade *f.*, Gallerie *f.*, Säulengang *m.*

sloup-iti, —nouti *v.* sloupati.

sloupkov-ati se *impers.* in den Halm schießen; —é zábradlí Balustrade *f.*; —ý vůz (pohřební) Säulchenwagen *m.*

sloupnice *f.* Säulenweg, Stevpenweg *m.* (in Rußland).

sloupo-chodba *f. v.* sloupení; —měr, u *m.*, —mira *f.* Model *m.*, Modulus *m.* (archit.); —řadí *n.* Säulenreihe *f.*; s., —ví *n.* Kolonnade *f.* [heißen.

slouti (sluju, eš, e *et* slovu, eš, e)

slouž-iti, iho *m.* Dienstbote *m.*; Diener *m.*; Lakai *m.*; —ilek, lka *m.* *žrt.* Augendiener *m.*; —iti (-im, *imp.* služ!) někomu dienen; pflegen; warten; frönen; mši s. die Messe halten, lesen; dobře mu to —í es macht oder leistet ihm gute Dienste; es gedeiht ihm.

slovan, a *m.* Slave *m.*

slovano-mil *m. v.* slavomil; —žrout, a *m. v.* slavožrout. [slawische Sprache *f.*

slovan-ský *adj.* slawisch; —ština *f.*

slovář *m. v.* slovník.

slovce *n.* Wort *n.*

sloveň, vně *f. v.* sloj. [Feigbohnen.

slovence *pl. m. sl.* Wolfsbohnen,

sloven-čina, —ština *f.* slowakische Sprache; 2. slowenische Sprache; —ský *adj.* slowakisch; 2. slowenisch; 3. *st.* slawisch; 4. *st.* wörtlich.

slovesn-ost *f.* Belletristik *f.* (die schönen und redenden Künste); 2. Beredsamkeit *f.*; —ý *adj.* beredsam.

sloveso *n. v.* slovo; 2. s., *obyč.* časoslovo Zeitwort *n.* *Verbum.*

slovíč-ář *m.* Wortklauber *m.*; Wortschmied *m.*; —o *n.* Wörtchen *n.*; 2. Buchstabe *m.*; na —o! *à propos!* jen na slovíčko! nur ein einziges Wort! —ovina *f.* Schriftmetall, Schriftzeug *n.*

sloviti (-im, íš, í, *imp.* slov!) něco auffangen; auffischen.

slov-ko *n. v.* slůvko; —ně *adv.* wörtlich; mündlich; —nice *f.* Schriftkasten *m.*; —nictví *n.* Lexikologie *f.*

slov-ník, a *et* u *m.* Wörterbuch, Lexikon *n.*; —nikář *m.*, —níkopisec *m.* Lexikograph *m.*; —nikářství, —níkopisectví *n.* Lexikographie *f.*; —níkopisný *adj.* lexikographisch; —níkoznalství *n.* Lexikologie *f.*; —ný *adj.* wortreich; wörtlich.

slovo *n.* daß Wort (lat. *verbum*); na s. vzatý berühmt; na s., do slova wörtlich; s. od slova, s. za slovem Wort für Wort; muž od slova ein wortfester Mann; poslední s. daß letzte Wort; s. komu dáti n. uděliti einem daß Wort geben, ertheilen (im Vereine ꝛc.); muž slovu stůj! (slovo dělá muže) ein Mann ein Wort.

slovo-kujec, jce *m.* Wortschmied *m.*; —lomný, —rušný *adj.* wortbrechend; —sklad, u *m.* Wortfügung, Syntax *f.*; —skoupý *adj.* wortkarg; —sled, u *m.* Wortfolge *f.*; —tepec, pce *m.* Wortschläger *m.*; —znalství *n.* Lexikologie *f.*; —zpyt, u *m.* Wortforschung *f.*, Etymologie *f.*; —zpytec, tce *m.* Wortforscher *m.*, Philolog *m.*; —zpytný *adj.* etymo-

slovu *v.* slouti. [logisch.

slovut-enství *n.* daß Ansehen *v.* slovutnost; —ník, a *m.* Matador *m.*; —nost *f.* Berühmtheit *f.*; —ný *adj.* berühmt; ansehnlich; (Titel) hochverehrt; *st.* ehrenfest *celeber.*

slož-ce *m.* Erleger *m.*; —ení *n.* Zusammenlegung; Zusammensetzung *f.*; Verfassung *f.*; Niederlegung *f.*; 2. s. s úřadu Entsetzung; 3. Gefüge *n.*, Gerüste *n.*; 4. s. mlýnské Mühlgang *m.*; s., tělа Körperbau *m.*; s. přísahy Eidesablegung, Eidesleistung; s. jistoty Erlag der Kaution; —enina *f.* etwas Zusammengesetztes; —itel, e *m.* Erleger *m.*

složiti (-ím, íš, í, *imp.* slož!) něco zusammenlegen, zusammenstellen, zusammensetzen; verfassen, abfassen; komponieren (mus.); s. s úřadu entsetzen, absetzen; s. úřad ein Amt niederlegen; s. zbraň die Waffen strecken; hrdlo, život s. sein Leben opfern; přísahu s. (*lp.* vykonati) den Eid ablegen o. leisten; s. peníze erlegen; s. (vydati) počet Rechenschaft ablegen; s. komu řemeslo *st.* einem daß Handwerk sperren (vlt.); s. se ſich zusammenlegen; Geld zusammenschießen; ſich lagern (v. Wild).

slož-itý *adj.* zusammengesetzt; unterjetzt. korpulent; komplizirt; —ité účetnictví doppelte Buchhaltung; —ka *f.* Silbe *f.*; 2. s. papíru Lage *f.*; —né, ého *n.* Erlagsgebühr *f.*; —ný *adj.* stapelbar; s. list Erlagschein *m.*; —pytel, tla *m.* fig. Sackablader *m.* (Spitzname der Zollbeamten).

sluči *adj.* Schnepfen-.

slučitelný *adj.* vereinbar.

slučka *f. v.* sluka; (b. Fleischer) Felge *f.*

slučovati co *v.* sloučiti.

sluh-a *m.* Diener *m.*; úřední s. Amtsdiener *m.*; —ovský *adj.* Diener-.

sluch, u *m.* Gehör *n.*, Gehörsinn *n.*; *pl.* —y Löffel, die Ohren (des Hasen); s. *sl.* Gerücht *n.*; od —u, ze —u vom Hörensagen.

sluch-adlo *n.* Gehororgan *n.*; Hörwerkzeug *n.*; —árna *f.* (posluchárna) Hörsaal *m.*; —átko *n.* Hörrohr *n.*; —ověda *f.*, —ozpyt, u *m.* Akustik *f.*; —ovod, u *m.* Hörrohr *n.*

sluj, e *f.* Höhle *f.*, Felsenhöhle *f.*; Schlucht *f.*; *v.* sloj; —ožilec, lce *m.*

sluju *v.* slouti. [Troglodyt *m.*

sluk, u *m.* die Masche am Zlößbande.
sluka *f.* Schnepfe *f. Scolopax*; 2. Maiche, Schlinge *f.*; Band *n.*
slukovati zusammenfügen.
sluň, i; na sluni an der Sonne.
slunc-e, c *n.* Sonne *f.* (lat. *sol*, gr. *helios*); Sonnenlicht *n.*; fig. ein Tag; nikdy slunce nezašlo aby zase nevyšlo der Sonnenlauf geht ewig auf; —ovina *f.* Sonnenfubstanz *f.*
sluneč-an, a *m.* Sonnenbewohner *m.*; —ko *n.* die liebe (holde) Sonne, 2. Sonnenkäfer *m.*, Marienkäfer, Sonnenkalbel *n. Coccinella*; —ní *adj.* Sonnen-; s. hodiny S.-uhr *f.*; —nice *f.* Sonnenblume *f. Helianthus*; 2. Sonnenstrahl *m.*, Sonnenschuß *m.*, Sonnenschwäche *f.* der Augen; 3. Sonnenkoller *m.* (der Pferde); —nik, u *m.* Sonnenschirm *m.*; 2. Sonnenhof *m.*; 3. Sonnenbahn *f.*; Ekliptik *f.*; s., a *m.* Sonnengott (in Märchen); —no *adv.* sonnig; —nost *f.* Sonnenlicht *n.*; Sonnenschein *m.*; 2. Sonnenschwäche *f.*; —ný *adj.* Sonnen-; s. květ Sommerblümchen *n.*; *v.* sluneč-nice. [*v.* slunka.
slunek, nka *m. mor.* Haerfischchen *n.*;
slun-ění *n.* (med.) Insolation *f.*, Sonnenbad *n.*; —í *n.* Sonnenschein *m.*; —íčko *n. v.* slunéčko.
sluni-hled, u *m.* Sonnenglas, Heliostov *n.*; —kam, u *m.* Sonnenstein *m.*, Heliolith *m.*; —spad. u *m. v.* slunovrat; —ti sonnen, sommern; se sich; —tý *adj.* sonnig; —vrat, u *m. v.* slunovrat.
slunka *f.* Moderlieschen *n.*, Motken *m.* (Fisch) *Leucaspius delineatus*.
slunko *n.* (slunečko, sluníčko) Sönnchen, Sönnlein *n.* [*f.*; 2. *v.* slunečník.
slunník, u *m.* Sonnenbahn, Ekliptik
slunný *adj.* sonnig.
sluno *n.* Sonnenlicht *n.*; *v.* slunce, slunko; —mam, u *m.* Heliophilie *f.* (med.); —měr, u *m.* Heliometer *n.*; —stání *n.* (astr.) Sonnenstand *m. Solstitium*; —stať, ti *f.* (astr.) Heliostat *m.*; —střední *adj.* heliozentrisch; —vrat, u *m.* Sonnenwende *f.*; Heliotrope *f.*; —vratnost *f.* Heliotropismus *m.* (der Pflanzen).
slup, i *f.* Schwederich *m.*, Fischfalle *f.*; Lachsfalle *f.*; 2. Holzfang *m.* (im Fluffe). [verschlucken, aufputzen.
slupati (-ám), slupnouti (-nu) něco
slup-ec, pce *m. v.* sloupec, ice *f.* Griesfäule, Pflugjäule *f.*; 2. Stütze *f.*; 3. Laubenpfeiler *m.*; 4. Fischfalle, Schlagfalle *f.*; —ina *f.* Schale *f.*; —ka *f.* Fischfalle *f.*; 2. s., slupka Schale *f.*; —nice *f. v.* slupice; —ný *adj.* schälbar; —ovati *v.* sloupati.
slupto *n.* Schluck *m.*
slušelivý *adj.* artig.
sluš-eti (3. *pers. pl.* sluší *et* slušejí); s. pod koho jmd. gehorchen, untertan sein; *impers.* s. někam, někomu, k němu gehören (wohin, wozu, einem), angehören; passen gut lassen, gut kleiden, stehen; zugestehen, geziemen; na tebe —í dir gebuhret, geziemet; dobře mu to —í es steht ihm gut an; s. se sich schicken, geziemen.
slušici *adj.* passend, kleidsam.
slušn-é *adv.* schicklich, geziemend; artig; s. se chovati sich anständig benehmen; —ost *f.* Anstand *m.*, Anständigkeit, Artigkeit *f.*; —ý *adj.* schicklich, passend, gebührlich; anständig, artig.
slůvko *n.* Wörtchen *n.*
sluza *f. v.* slza.
služb-a *f. (gen. pl.* služeb) Dienst *m.*; 2. *v.* služné; *pl.* —y boží Gottesdienst *m.*; není —y bez výslužky (není —ičky, aby nebylo partičky) kein Amtchen ohne Schlempchen (Provisionchen); —ička *f.* Dienstchen *n.*, kleiner Dienst; —ičkář *m.* Augendiener *m.* [geber *m.*
službodárce *m.* Dienstherr *m.*, Dienst-
služeb-kyně *f. sl. v.* služebnice; —ná, é *f.* Dienstmädchen *n.*; —ně *adv.* dienstlich; —ní *adj.* Dienst-; s. knížka Dienstbuch *n.*; —nice *f.* Dienerin *f.*; —nictvo *n.* Dienerschaft *f.*; —ník, a *m.* (*voc.* služebníče!) Diener, Bedienter *m.*; —nost *f.* Dienstbarkeit, Servitut *f.*; 2. Dienstwilligkeit *f.*; —ný *adj.* dienstfertig, dienstwillig; 2. dienstbar; unterthänig; s., ého *m. v.* služebník; —né děvče Dienstmädchen *n.*
služ-ka *f. (gen. pl.* služek), *sl.* —kyně Dienstmagd *f.*, Dienstmädchen *n.*; —né, ého *n.* Gehalt *m.* (*n.*), Gage *f.*, Besoldung *f.*; (fr.) Salär *n.*; —nodvorský *m. sl.* Stuhlrichter *m.*; —ný *adj.* dienstuend; dienend; s., -ého *sl.* Stuhlrichter
slych, u *m. v.* slech; sluch. [*m.*
slýchati (ám) öfters hören. [jein.
slynouti (-nu, oš, e) něčím ertrinken
slyš-eti *n.* das Hören; 2. (u panovníka) Audienz *f.*; —eti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* slyš!) něco hören; anhören; slyš! hör! horch! —itelný, —ný *adj.* hörbar.
slz-a (*gen. pl.* slz), —e *f.* (*gen. pl.* slzí) Träne *f.*, Zähre *f.*; —y prolévati n. vylévati n. cediti Tränen vergießen; —avý *adj.* tränend; 2. rinnäugig; —avé údolí Jammertal *n.* (fig.); —eti, —iti (-ím, *imp.* neslz!) tranen, weinen; 2. rinnäugig sein; —ička *f.* Tränlein *n.*; 2. Tränenblümchen *n.*; s., —ičky panny Marie Kartäuserneife *f. Dianthus carthusianorum*; —idla *pl.* Tränenorgane *pl.*; —iště *n.* Tränensee *m.*; —ivka *f.* das Tränengras *Coix lacryma*; 2. (houba) Krystallenschwamm *Agaricus crustalliniformis*; —ivý *adj. v.* slzavý.
slz-ký *adj.* schlüpfrig *v.* slizký; —nice *f.* Tränendrüse *f.*; —ník, u *m.* Tränennurne *f.*, (antik.) Tränenkrug *n.*, Tränennurne *f.*; —nouti schlüpfrig werden.
slzo-tok, u *m.* Tränenfluß *m.*; —vka *f. v.* slzivka; —vod, u *m.* Tränenkanal *m.* (anat.). [*modytes*.
smáček, čka *m.* Tobiasfisch *m. Am-*
smáč-eti (*imp.* -ej!) benetzen; s. slzami mit Tränen b.; *v.* smočiti; —ka *f.* Tunke *f.*, Sauce *f. v.* omáčka.
smačk-ati (-ám), zmačkati *v.* zmáčknouti; —avec, vce *m.* Riesenschlange

f. Boa constrictor v. hroznejš; —nouti, smáčknouti zusammendrücken.

smad, u *m. sl.* Durst *m.*; —lý, —ný *adj.* durstig; —nouti *st.* durstig sein.

smah, u *m.* Brandzeichen *n.*; 2. *st. v.* šmak; —em *v.* šmahem.

smaha *f. st.* (šmáha) Brand *m.*, Feuer *n.*; Brandgeruch *m.*

smah-lina *f.* Branz *m.*; Fuiel *m.*; —lý *adj.* gedörrt; —nouti dorren; 2. dörren, rösten; —ula *m.* fig. Pechvogel *m.*; —ulina *f.* Schmudel *f.*

smalt, u *m.* Email *n.* (*m.*); —opalna, —ovna *f.* Emailbrennerei *f.*; —ovati emaillieren; —ový *adj.* Email-.

smáni *n.* (s.-se) das Lachen.

smaragd, u *m.* Smaragd *m.* (Edelstein); —ový *adj.* Sm.-. [verwirren.

smásti (smatu, eš, e, *imp.* smať!) něco

smáti se (směju se, -eš se, -e se, -eme se, -ete se, -ou *et* -í se, *imp.* směj se, *trsgr.* směje se, smějíc se, *min.* smál, a, o se) lachen; s. se něčemu über etw. lachen; kdo se směje naposled, ten se směje nejlépe wer zuletzt lacht, lacht am besten. [süchtig.

smavý *adj.* lächelnd; lachsam, lach-

smaz-ati (smazám, áš, á *et* smažu, eš, e, *imp.* smaž! *trsgr.* smazav, -ši) něco auslöschen; vermischen, wegwischen; *sr.* vymazati; —né, ého *n.* Löschungsgebühr *f. v.* výmazné.

smažen-ec, nce *m.*, —ka *f.* Schmoren *m.*; —í *n.* das Rösten; Backen; —ina *f.* etw. Geröstetes; —ý geröstet; gebacken; —á ryba Backfisch *m.*

smaž-iti (-ím, íš, í, *imp.* smaž!) něco (s. na másle) rösten; braten; backen; —itý *adj.* gebacken. [Schwerte köpfen.

smečíti (-ím, íš, í) někoho jmd. mit dem

smečka *f.* Knopf am Zwirnfaden oder Stricke; 2. die Schleife, Maiche; 3. Schlinge *f.*; 4. Hetzriemen *m.*, Hetzstrick *m.*; Koppel *f.*; 5. (s. psů) Hetze, Meute *f.* (Hunde). [*m.*; Schindanger *m.*

smečno *n.* Hochgericht *n.*, Richtplatz

smed, u *m. sl. v.* smad.

smědnouti dunkelbraun werden.

smědý, smědlý *adj.* dunkelbraun,

směchota *f. v.* smíchota. [brünett.

smejčiti *v.* smýčiti.

směju *st. v.* smíti; s. se *v.* smáti se.

smek-al, a, —álek, lka *m. žrt.* Deckelzieher *m.*; —ati (-ám) *v.* smeknouti; —lice *f.* Türklammer *f.*; 2. rote Erdbeere; —ličkoví *n.* Erdbeerstrauch *m.*; —lina *f.* Abrutschung *f.*; —nouti něco abziehen; s. klobouk den Hut abnehmen, lüften; smekni! smeknĕte! smeknout! den Hut ab! s. psa den Hund vom Hetzstricke loslassen; s. se abfahren, abgleiten, ausgleiten, ausglitschen.

směl-ák, a, —ec, lce *m.* ein Verwegener, Wagehals *m.*; —c *adv.* kühn, mutig; může to s. udělati (učiniti) er kann das getrost tun.

smělek, lku *m.* abgemahlener Stein.

smělík, a *m.* ein Verwegener.

smělniti (*imp.* smělni!) něco aufsmělný *adj.* mahlbar. [lockern.

směl-ost *f.* Kühnheit, Mutigkeit *f.*, Dreistigkeit *f.*; —ouš, e *m. v.* smělec.

smělu *v.* semleti.

smělý *adj.* (*comp.* smělejší) kühn, waghalsig, herzhaft, mutig; dreist, keck; s. vítězí wer wagt gewinnt *audaces Fortuna juvat.*

směna *f.* Wechsel *m.*, Tausch *m.*; Abwechslung, Vertauschung *f.*; (mont.) Schicht *f.*

směnárn-a *f.* Wechselstube *f.*; —ík *m.* Wechselstubenbesitzer, Wechsler, Bankier *m.*

směneč-nictví *n.* Wechselgeschäft *n.*; Wechselwesen *n.*; —ník, a *m.* Bezogener eines Wechsels; Trassat *m.*; —ný *adj.* wechselfähig; 2. s. (-ní) Wechsel-; -ná pohledávka Wechselforderung *f.*

směn-ice *f.* Einlösungsschein *m.*; —ital, e *m.* Wertausscher, Umwechsler *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* směň!) -ňovati (s. něco za něco, s. něco v něco, s. co něčím, s. něco s někým) wechseln, umwechseln; umtauschen, vertauschen; verändern.

směnk-a *f.* (*gen. pl.* směnek) Wechsel *m.*, Wechselbrief *m.*; Tratte *f.*; —ář *m.* Wechselreiter *m.*; —ařeni *n.* Wechselreiterei *f.*; —ářství *n.* Wechselwesen *n.*; Wechselkunde *f.*; —ovati trassieren; —ovna *f. v.* směnárna.

směn-ný *adi.* Wechsel-, Tausch-; -ná smlouva Tauschvertrag *m.*, s. obchod, —ná tržba Tauschhandel *m.*

směňov-adlo *n.* Tauschmittel *n.*; —ati něco vertauschen *v.* směniti.

směr, u *m.* Richtung *f.*, Tendenz *f.*, **směra** *f. v.* smíra. [Richtpunkt *m.*

směřiti (-ím, íš, í, *imp.* směř!) abmessen; *v.* směřovati.

směrný *adj.* harmonisch *v.*; smirný.

směro-datný *adj.* maßgebend; tonangebend; —měr, u *m.*, —stroj, e *m.* Ariometer *n.*; —skum, u *m.*, —zpyt, u *m.* (med.) Epikrisis *f.*

směřovati někam, k něčemu zielen, abzielen, messen, zwecken; 2. anspielen; on k tomu směřuje seine Tendenz geht dahin.

směro - vka *f.* Direktionslinie *f.*; —znak, u *m.* Richtungsbezeichnung *f.*

směs, u *f.* (směs) u *m.*) Mischung *f.*; Gemisch *n.*, Gemenge *n.*; Gewirre *n.*; Verwirrung *f.*; Chaos *n.*; Mißzellen *pl.*; fig. *tutti frutti*; s. hudební Quodlibet *n.*; vesměs ohne Unterschied, sämtlich.

směs-ice *f.* Gemisch, Gemenge, Durcheinander *n.*; Wirwarr *m.*; —ičný *adj.* gemengt, vermischt; —iti *v.* smísiti; —ka *f.* Mengkorn *n.*, Futtermenge *f.*, Mischfutter *n.*, Mischling *m.*; *v.* směs.

smesti (smetu, eš, e, *imp.* smeť!) něco wegkehren, abkehren; abfegen, hinwegfegen; zusammenkehren; fig. etw.

směsti *v.* smásti. [schnippen, stehlen.

směst-iti (-ím, íš, í, *imp.* směsti!), —nati (-nám) něco někam hineinbringen, zusammendrängen, zusammenpressen; s. se někam, někde hineingehen, Raum haben.

směš, i *f.*, —ka *f. v.* směs, směska.

směš-ik, a *m. v.* smíchota; —nohra *f.* Lustspiel *n.*; *v.* veselohra; —nost *f.* Lächerlichkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) lächerlich, komisch.

směšovati něco *v.* smísiti.

smet, ti *f.* Auswurf *m.*; Abraum *m.*; všední s. Alltagsplunder *m.*; *pl.* smeti, *coll.* smeti *n.* Kehricht, Auskehrricht *n.* [Ausschlag *m.*

smět, u *m.*, směť, ti *f. v.* sněť; *sl.*

smětač *m.* Abblatter, Lauber *m.*

smet-ač *m.* Kehrer *m.*; —áček, čku *m.* kleiner Kehrwisch; —adlo *n.* Kehrwisch *m.*, Abstauber *m.*; —ák, směták, u *m.* Kehrwisch, Borstwisch *m.*; Staubbesen *n.*; 2. Rauchhafer *m.*; s., a *m.* Kehrer *m.*

smetan-a *f.* Milchrahm *m.*, Schmetten (Schmant) *m.*, Sahne *f.*; —ec, nce *m.* (Kochk.) Schmettenfaum *m. Crême*; —ice *f.* kegelförmigen Käse; 2. Milchrahmkammer *f.*; —ík *m.* (*rost.*) *v.* leknín; —ka *f.* Löwenzahn *m.*, Butterblume *f. Leontodon Taraxacum*; 2. *v.* smetana; —kář *m.* Schmettenliebhaber *m.*; —ový křen Schmettenkren *m.*; s. sýr Schmettenkäse *m.*

smeťař *m.* Kehrichtmann *m.*

smet-ati (-ám) něco herabwerfen; *v.* smesti; —ek, tku *m.* Abkehricht des Getreides; —en, a, o, ý weggekehrt; abgefegt; —í *n. coll. v.* smeť.

směti (smím, íš, í) *v.* smíti.

smet-íčko *n.* Splitterchen *n.*; —ičné *n.* Kehrichtgelder *pl.*; —ina *f.* Unkraut *n.*; —iprach, a *m.* Staubjunge *m.* (Mühl.); —isko, —iště *n.* Kehrichthaufen *m.*; —ivý *adj.* unrein; mit Unrat vermischt.

smětivý *adj.* (snětivý) brandig.

smeti-ice *f.* Rispengras *n. v.* metlice *f.*; —isko, smetnisko *n. v.* smetisko; —ivý *adj. v.* smetivý.

smetnouti wegfegen *v.* smesti.

smích, u *m.* das Lachen, Gelächter; fig. Scherz *m.*; Spott *m.*; —em (*pl.* —y) puknouti n. prasknouti vor Lachen platzen; to je k —u das ist lächerlich! co je tu k —u? was ist da zu lachen?

smích-anice, —anina *f.* Gemisch *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* smíchej!) něco s něčím vermischen, vermengen.

smích-avice *f.* Gelächter *n.*; —ota *f.* Lachtaube *f. Columba risoria*; s. *m.* Lachhans *m.*; —otář *m.* Spaßmacher *m.*

smíliti se, smíleti se někomu *st.* gefallen. [*n. Nardus.*

smilka *f.* Nardengras, Borstengras

smiln-ě *adv.* unzüchtig; —ice *f.* eine Unzüchtige; —ík, a *m.* ein Unzüchtiger; —iti (-im, íš, í, *imp.* smilni!) Unzucht treiben; —okrevník, a *m.* Blutschänder *m.*; —ý *adj.* unzüchtig; geil.

smilov-ání *n.* Erbarmen *n.*; —ati se nad kým sich erbarmen.

smilstv-í, —o *n.* Unzucht *f.*

smím *v.* smíti.

smír, u *m.* Vergleich *m.*; Transaktion *f.*; Versöhnung *f.*; —a *f.* Maß *n.*; —co *m.* Versöhner *m.*; 2. s., —čí sudí, —čí soudce Friedensrichter *m.*; —covský, —čí *adj.* friedensrichterlich; —čí soud Friedensgericht, Schiedsgericht *n.*; —činý *adj.* versöhnlich.

smír-ení *n.* Versöhnung, Ausjöhnung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* smiř!), smiřovati koho s kým versöhnen; se sich.

smír-kyně *f.* Versöhnerin *f.*; —livý, smířlivý *adj.* versöhnlich; —né, ého *n.* Versöhnungstrunk *m.*; —ný *adj.* versöhnlich; friedlich; treffend; mäßig; s. soud Friedensgericht *n.*

smířov-ačky *pl.* Versöhnungsversuche *m.*; —ání *n.* Versöhnung *f.*; —atel *m.* Versöhner *m.*; —ati versöhnen.

smísiti (*imp.* směš!), směšovati něco s něčím vermischen; vermengen; se sich.

smíš-ek, šku *m.* (*pl.* —ky) Gelächter *n.*; s., ška *m.* Lachhans, Kicherer *m.* (Lachmann, Lacher *m.*); —kem lächelnd.

smíšen, a, o, ý vermischt; gemischt; —ec, nce *m.* Mischling, Bastard *m.*; Meitlz *m.*; —í *n.* Vermischung *f.*; —ice, —ina *f.* Gemisch, Gemenge *n.*; Mischung *f. v.* směs; —ky *pl. f.* (včely) fopullerte Bienen.

smíšiti (-ím, íš, í, *imp.* smíši!) koho (*acc.*) zum Lachen bringen.

smíška *f.* Erbsen und Graupen; *v.* směs; směška.

smít-ač *m.* Abblättler *m.*; —ati (-ám) abwerfen; den Weinstock abblättern; s. *st.* sich erbrechen; —avý *adj.* abwürfig. [2. Splitterchen *n.*

smítek, *lp.* snítek, tku *m.* Ästchen *n.*;

smíti, směti (smím, íš, í, íme, íte, ějí, *st.* smieti, směju *et* směji, smieš, smie, smiemy, smiete, smějú, *imp.* směj, *trsgr.* směje, —íc) dürfen; *st.* sich unterstehen, wagen.

smítka (smítka) *f.* Splitterchen *n.*; 2. Abblattung des Weines.

smlčeti (*imp.* smlč!) něco někomu etw. verschweigen; já toho nesmlčím ich werde dazu nicht schweigen.

smld-í *n.*, —inec, nce *m.* Schmerwurz, Schwarzwurz *f. Tamus*; —ník, —ovník, u *m.* Himmelduft, Roßkümmel *m.*; Haarstrang *m. Peucedanum.*

smlouv-a (*instr.* smlouvou, *gen. pl.* smluv) *f.* (s. o něco) Vertrag *m.*, Vergleich *m.*, Kontrakt *m.*; s. *et* —y svatební Ehepakten *pl.*; —ač *m. v.* smlouvce; —ání *n.* das Feilschen; Dingen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* smlouvej!) něco unterhandeln; feilen; feilschen; dingen; s. se s kým oč Rücksprache pflegen, verhandeln; —ce *m.*, —čí, ího *m.* Unterhändler *m.*; 2. Schiedsrichter *m.*; —ka *f. v.* smlouva.

smls-ati (-ám, áš, á, *imp.* smlsej!), —nouti něco aufnaschen; fig. —nouti si na někom sein Mütchen (Süßchen) kühlen; ten to smlsne fig. der wirds austrinken; davontragen (büßen); zum Leckerbissen haben.

smluv-ba *f. v.* smlouva; —iti (-im, íš, í, *imp.* smluv!) něco verabreden; vergleichen, vereinigen; s. se s kým o něco

šich verabreden; —né, ého *n.* Traktatgeld *n.*; —ník, a *m.* Kontrahent *m.*, Kontraktist *m.*

smočiti (-ím, iš, í, *imp.* smoč!) benetzen; s. šátek do vody eintauchen.

smodrch-anina *f.* Gewirre *n.*; —ati (-ám) něco verwirren.

smok, a *m.* Drache *m.* (zmek).

smok-av, kve *f.*, —evnice, —va *f.* Feige *f.* *Ficus*; —vice *f.* *sl.* Erdbeere *f.* *v.* smeklice; —voň *f.* (*m.*) Feigenbaum *m.*

smol-a *f.* Pech *n.*, Harz *n.*; —ák, a *v.* smolař; ein Beschmierter; s., u Scherl *m.* (Stein!); Pechstein *m.*; Pechkohle *f.*; ausgepichtes Ei; *pl.* —áky Pechstiefel; —ař *m.* Pechbrenner, Pechsieder, Pechhauer, Pechhändler *m.*; fig. Pechvogel *m.*; —árna *f.* Pechhütte *f.*; —ek, lku *m.* Pechstein *m.*; —enice *f.* Picherei *f.*, Gepich *n.*; *sl.* Kienholz *n.*; —enka *f.* Leimkraut *n.* *Silene*; —ik, a *m.* *vulgo* Pechzehrer, Pechvogel *m.*; —íkati se schwärmen, herumziehen; —il, a *m.* Picher, Pfuscher *m.*; —ín, u *m.* Erdharz *n.*; —ina *f.* Kien *m.*, Kienholz *n.*; —inec, nce *m.* Uranvecherz *n.*; —inisko, —iniště *n.* Kienwald *m.*; —iti (-ím, iš, i, *imp.* smol!) pichen, verpichen; fig. fausen; fig. s. něco pfuschen, sudeln; s. verše Verse ichmieden; s. se *sl.* welken; —ka *f.* Herzgalle *f.*; 2. Fichtenzapfen; 3. holka smolka fig. Schmeichelkätzchen.

smoln-ař *m.* *v.* smolař; —atý pechreich; —ice *f.* Kienholz *n.*; 2. Pechfackel *f.*; 3. Pechkranz *m.*; 4. Pechwams *n.*, Pechfaschine *f.*; 5. Kienbaum *m.*; 6. s., —ička *f.* Pechnelke, Teernelke *f.* *Lychnis viscaria*; 7. Pechbirne *f.*, Schusterbirne *f.*; —ík, u *m.* Pechkranz *m.*; 2. Pechwams *n.*; —ý *adj.* pechig; Pech-; s. věnec Pechkranz *m.*

smolopich, a *m.* fig. Kalfaterer, Pechmeister *m.*; Pechvogel *m.*

smolovina *f.* Kien *m.*, Kienholz *n.*; 2. Kienbaum *m.*; 3. Hopfengeschmack im Biere.

smot-ati (-ám, áš, á, *imp.* smotej!) zusammenwelfen; verfitzen; —ek, tku *m.* etw. Verfitztes; 2. Rolle *f.*

smotla-cha, —ka *f.* Gemengsel *n.*; 2. etwas Schlechtes; 3. *mor.* Lehmritter *m.*

smotřiti *sl.* (*rus.*) erblicken *v.* patřiti, spatřiti.

smoud, a *m.* Brandgeruch *m.*; Rauch (čmoud); —iti (*imp.* -i!) brenzlichen Geruch verbreiten; rauchen; verpuffen; s. se rauchen; —nouti brenzeln; —ný *adj.* brenzlich. [Himmel.

smoury (šm...) *pl.* Lichtstreifen am

smoušiti se (*imp.* smouši se!) sich betrüben (zasmušiti se).

smou-titi (*imp.* -ti!), —ceti (*imp.* -cej!) smucovati trüben; mischen; aufwiegeln; s. se trüb werden; unruhig werden; sich betrüben.

smouzenina *f.* etw. Brenzliches.

smrad, u *m.* Stank *m.*; Gestank *m.*; s., a *m.* Stänker *m.*; s. (Schimpf) Luder *n.*; vyšla rada se smrada Rat vom Unflat; ty —e! du Frag! smrad liný stinkfauler Gimpel; —e židovský schäbiger Jude; —ař *m.* (*posměš.*) Gerber *m.*; —ařе *pl.* *st.* Gerbergasse; —avka, smrađavka *f.* *v.* smradlavka; —ina —inec, nce *m.* Stinkkresse *f.* *Lepidium ruderale*; —iti (*imp.* smrad!) Gestank machen, stänkern; —lák, u *m.* Stinkkäfer *m.*

smradlav-ice *f.* stinkender Branntwein; —ina *f.* stinkendes Wesen; —ka *f.* Schwefelwasser *n.*; Stinkwasser *n.*; —ý *adj.* stinkend.

smrad-lina *f.* *v.* smradlavina; —nouti, smrádnouti stinkend werden; —ný *adj.* stinkend.

smrač-och, —ouch, a *m.* Stänker *m.*; 2. Stinktier *n.* *Mephitis* (Skunk *m.*); —ucha *f.* Stinkfliege *f.* *Hemerobius* (pošvatka).

smraduty *adj.* stinkend *v.* smrdutý.

smrak, u *m.* Abenddämmerung *f.*

smrákati se *impers.* dämmern; smráká se es dämmert. [frieren.

smrazіti gefrieren machen; s. se gefrieren.

smrč, i *f.*, —ek, čku *m.* Fichte *f.*

smrčení *n.* *v.* smrak.

smrčeti (*imp.* smrč!) stöhnen, ächzen.

smrč-i *n.* Fichtenwald *m.*; 2. Fichtenholz *n.*; —ina *f.* *v.* smrk; *v.* smrčí; —ště *n.* Fichtenwald *m.*; 2. Peitschenstiel *m.*; —ka *f.* *v.* smrč, smrk; —kan, u *m.* silvinsaures Salz.

smrd-ák, u *m.* Stinkstein *m.*; —atka, —avka *f.* Schwefelbad *n.*; 2. *v.* smradlavka; —avý, —lavý *v.* smradlavý.

smrdánka *f.*, smrdí *n.*, *mor.* Pfeifenbinse *f.* *Melica* (*Molinia*) *coerulea*.

smrd-ěti (smrdím, iš, í, íme, íte, í, *imp.* [ne]smrď!) stinken; fig. s. někomu mißfallen; nicht passen; —ník, u *m.* Stinkstein *m.*; —och, smrdoch *m.* Stänker *m.*; 2. Stinktier *m.*; —oš, e *m.* Stinktier *n.* *v.* smrdoch; —ovník; u *m.* Wanzenkraut *v.* stěničník; —utka *f.* Aasspflanze *f.* *Stapelia*; —utý *adj.* stinkend. [Nußpfirsiche *f.*

smrh, u *m.*, smrha *f.* *v.* smrž; 2.

smrk, u *m.* Fichte *f.* *Pinus Picea* (*Abies excelsa*); 2. der Schall des Schneuzens; 3. Rotz *m.*

smrk-ač, —áč *m.* Schneuzer *m.*; —áč, —áček, čku *m.* Schnupftuch *n.*; —ačka *f.* Schneuzerin *f.*; 2. Schnupfen *m.*; 3. der Pipps der Hühner; —alka *f.* Futterbank *f.*; —ati (-ám) schneuzen; s. se (*impers.*) dämmern; Abend werden; —á se es dämmert; es wird Abend; *v.* smrákati se; —avka *f.* Schnupfen *n.*; Grippe *f.*; Influenz *f.*; —oň, —oš *m.* Rotzlöffel *m.*, Schneuzler *m.*

smrkov-ák, u *m.* Fichtenlohmühle *f.*; —ati mit Fichtenlohe gerben; —i *n.*, —ina *f.* Fichtenwald *m.*; —ice *f.* Fichtenlohe *f.*; —ina *f.* Fichtenholz *n.*; —ště *n.* Fichtenbestand *m.*; —ý *adj.* Fichten-; s les Fichtenwald *m.*; —é tříslo Fichtenlohe *f.*

smrsk, u *m.* die Schwippe an der Angelrute; (mont.) Trum *m*; 2. skalní s. Felsenkluft *f.* (zámrsk); —nouti, —ati

(-ám) schwirpen, herabschlagen; zusammenschlagen; s. se einschrumpfen, zusammenschrumpfen; (mont.) sich zertrümern.

smršť, tě *m. et f.* vodní Wasserhose *f.*; s. větrná Windhose, Wetterfaule *f.*, Zyklon *m.* (Samum, Tornado, Taifun *m.*).

smršť-ěk, tku *m.* Schwippe *f.* (am Peitschenstiel); —iti (*imp.* -i) něco zusammenziehen; s. se *v.* smrsknouti se; —ný *adj.* zusammenziehbar.

smrt, i *f.* Tod *m. mors*; do smrti (nadosmrti) lebenslang, zeitlebens; k smrti (na smrt) odsouditi zum Tode verurtheilen; má ji k smrti rád er liebt sich fast tot (Göthe); na s. (k smrti) nemocný todkrank, sterbenskrank, krank bis zum Sterben.

smrťák, a *m.* Klappermann *m.* (ein Bild des Todes); 2. Totenkopfhusar *m.*

smrtelně *adv.* (s. ranění) tödlich; —ice *f.* Sterbliche *f.*; —ik, a *m.* ein Sterblicher; —ost *f.* (úmrtnost) Mortalität *f.*; —ý *adj.* tödlich, sterblich; todbringend; -á postel Totenbett, Sterbebett *n.*; -á úzkost Todesangst *f.*; -á neděle Totensonntag (der schwarze Sonntag) *Dominica Judica* (der dritte Sonntag vor Ostern).

smrt-holka *f.* Klappermann *m.* (Tod).

smrtí *adj.* Todes-, Toten-.

smrtící *adj.* tötend.

smrtihlav, a *m.* Totenkopfschwärmer *m. Sphinx atropos.*

smrt-ina *f.* Skelett *n.*; Totengerippe *n.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* smrt), usmrtiti töten; —ivka *f.*, —vodka *f.* Blausaure *f.*; —ivý *adj.* tötend; —ka *f.* Tod *m.*, Abbildung des Totenkopfes.

smrtn-ice *f.* Todesgöttin *f.*; —ik, a *m. v.* smrtelník; —ý *adj.* Tod-, Toten-; *v.* smrtelný.

smrto-hlav *v.* smrtihlav; —nosný *adj.* todbringend, tödlich; tötend; —noš, e *m.* Todbringer *m.*; 2. Mars *m.* (Planet und Kriegsgott); 3. *v.* smrtihlav.

smrž, e *m.*, —e *f.* Morchel *f. Morchella*; —ovka *f.* Morgenstern *m.* (Waffe).

smud, u *m. v.* smoud; —ina *f.* Kreosot *n.*; —lina *f.* brenzlicher Geschmack, Zusel *m.*; —ník, u *m.* (střelný prach) Schießpulver *n.*; —nouti *v.* smoudnouti; —ný *adj.* brenzlich.

smuh, a *m.* Umber *m.*, Umberfisch *m. Sciaena umbra.*

smuha *f.* (šmouha) schwarzer Streifen

smůla *f. v.* smola.

smunec, nce *m.* Meerfrosch, Seewolf *m. Lophius piscatorius.*

smuřiti so *v.* šmouřiti se.

smurka *f.* Bolus, Fetton *m.*

smuš-ily (zasmušilý) *adj.* düster; finster; —iti se (zasmušiti se) finster werden; düster werden.

smut, u *m. v.* smutek.

smuteč-ní, —ný *adj.* Trauer-; s. vůz Trauerwagen *m.*; s. pochod Trauermarsch *m.*; s. oděv Trauerkleid *n.*, Trauergewand *n.*; —ník, u *m.* Trauerwagen *m.*; 2. Trauergewand *n.*; s., a ein Trauernder; Trauergast *m.*

smutek, tku *m.* Trauer *f.*; s. (oděv) Trauerkleid *n.*

smut-en, -tna, -tno traurig; —ilník, a *m.* Plager *m.*; —iti (*imp.* smuť) *v.* smoutiti.

smutn-ář *m.* fig. Friedhof *m.*; —ě *adv.* traurig; —ěti traurig werden; —íček, čka *m.*, —il, a *m.* Trauerfalter *m.*; —iti traurig machen; 2. traurig sein, trauern. [Trauerspiel *n.* Tragödie *f.*

smutno *adv.* traurig; —hra *f.*

smutnouti traurig werden.

smutný *adj.* traurig.

smýcenina *f.* Waldhau *m.*

smýčák, u *m. v.* smeták.

smyč-cový nástroj hudební Streichinstrument *n.*; sm. orchestr Streichorchester *m.*; —ec, —čce, —ek, čku *m.* Geigenbogen, Violinbogen *m.*

smýčiti (-ím, íš, í, *imp.* smýči!) schleppen; so sich; s. (s. prach, pavučiny) fegen, abkehren.

smyčk-a *f.*, Schlinge *f.*; r. smečka; *pl.* y Schlitten *m.*; —ovati knoteln; se sich.

smyj-ky *pl. m.* Spulicht *n.*; —u *v.* smýti.

smyk, u *m.* Ruck *m.*; Rutschung *f.*; 2. Schleife *f.*; 3. *pl.* —y Rutsche; Schlitten; 4. Schlittengeleis *n.*; 5. Hemmbaum *m.*; 6. Dornegge *f.*; 7. Wurfgarn *n.*; —a *f.* (mont.) Rutsch *m.*; —ací *adj.* Schlepp-; s. nástroj (Mus.) Streichinstrument *n.*; —ač, smýkal, a *m.* Schlerer; Herumschweifer *m.*; —ačka *f.* Zimmelholz *n.* (Schust.).

smýk-ati (-ám) něco n. něčím (šmýkati) schleppen; se sich; —avka *f.* Gleitbahn *f.*; *v.* splaz; —nouti něčím einmal schleifen; 2. schmeißen, werfen; s. se ausgleiten.

smysl, u *m.* Sinn *m.*; pět —ů fünf Sinne; v širším —u im weiteren Sinne; kolik hlav, tolik —ů viel Köpfe, viel Sinne.

smysl-ec, slce *m.* Erfinner *m.*; —ek, slku *m.* Erdichtung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* smysli!) něco erdenken, ersinnen; —ivý *adj.* erfinnend; —nost *f.* Sinnlichkeit *f.*; —ný *adj.* sinnlich; 2. verständig. [das Pferd jetzt auf.

smyšiti se (*impers.*); kůň se smyšil

smyšlen-í *n.* Gesinnung *f.*, Denkungsart *f.*; Meinung *f.*; 2. (Börse) Tendenz *f.*

smyšlen-ka *f.* Erfindung, Erdichtung *f.*; —ka *f.* Erdichtung *f.*; —kář *m.* Erdichter, Fabler *m.*; —ý erdichtet.

smýšleti (-ím, -íš, -í, íme, íte, eji, *imp.* smýšlej!) o čem denken, meinen, **smýšlínka** *f. v.* smyšlenka. [dünken.

smytec (šmytec) *v.* smyčec.

smýti (smyju, eš, e, *imp.* smyj! *vulgo* smej!) abwaschen; verwaschen; s. vinu fig. die Schuld abtragen; smývati barvy die Farben verwaschen (b. Maler).

smýtiti (-ím, íš, í, *imp.* smýti!) abhauen, ausroden (den Wald).

smytky *pl. m.* Abwässer *pl.*

snab-dětl. —diti *st.* achthaben, aufmerken, beobachten; —zenství. —ženství *n. st.* Sorgfalt, Bemühung *f.*

snáč *m. v.* snáť.

snad *adv.* vielleicht; s., u *m.* Leichtigkeit *f.*; bez —u ohne Zweifel; na —ě bei Handen, auf der Hand; —iti, —niti (usnadniti) něco leicht machen, erleichtern; s. se fich bemühen; —ně, —no *adv.* (*comp.* —něji, snáze) leicht; —no a rychle leicht und ſchnell; —nost *f.* Leichtigkeit *f.*; —ný *adj.* (*comp.* —nější, snadší, snažší) leicht.

snaha *f.* das Streben, Beſtreben, Bemühen; Mühe, Beſtrebung *f.*

snacha *f. st.* Schnur *f.*; Schwieger-

snápitek *m.* ein Trunk. [tochter *f.*

snář *m.* Träumer *m.*; Viſionär *m.*; 2. Traumdeuter *m.*; 3. Traumbuch *n.*; —ka *f.* Träumerin *f.*; 2. Traumdeuterin *f.*; —ství *n.* Träumerei *f.*

snáš-eč *m.* Zuträger *m.*; —elivost *f.* Verträglichkeit, Duldſamkeit, Toleranz *f.*; —elivý, —enlivý *adj.* verträglich, duldſam, tolerant; gedulbig; —eti (-ím, íš, í, ime, íte, ejí, *imp.* snášej!) něco zuſammentragen; 2. herabtragen; 3. ertragen, dulden, erdulden, leiden; s. se s kým (dobře n. špatně) ſich vertragen; —ka *f.* Fürtrag *m.* (Rechn.).

snat-ek, tku *m.* Vermählung, Trauung *f.*; Ehe, Eheverbindung *f.*, Ehebündnis *n.*, Kopulation *f.*; s. civilní Zivilehe *f.*; nabídnutí k —ku Heiratsantrag *m.*; —ý *adj.* vereinigt, verbunden; 2. herabgenommen.

snáz, —e *adv.* (snažší *adj. compar.*) leichter; —e *f.* Leichtigkeit *f.*

snaž-ení *n.* Bemühung, Beſtrebung *f.*, das Streben; s. a bažení das Dichten und Trachten; —ilek, lka *m.* Streber *m.*; —itel, e *m.* Bewerber *m.*; —iti se (-ím se, -íš se, -í se, -íme se, -íte se, *imp.* snaž se!) o něco, na něco, k něčemu ſtreben, ſich ſtreben, ſich bemühen, beſtrebt ſein; —ivý, —livý *adj.* ſtrebend, ſtrebſam; —ě *adv.* emſig; s. prositi inſtändig (dringend, flehentlich) bitten; —ník, a *m.* ein eifriger Menſch; —nost *f.* Eifer *m.*; —ný eifrig, emſig; —ná prosba dringende Bitte.

sněd, u *m.*, sněď, di *f.* Brand *v.* snět.

sněd avý *adj.* braunſchwärzlich.

sněd ek, dku *m.* Vogelmilch *f.* (bot.) *Ornithogalum*; něco k snědku etwas zum Imbiß.

sněd ele, snedělek die künftige Woche.

sněd-ník, u *m.* Speiſekammer *f.*; —ný *adj.* eßbar. [Getreide).

sněd ovitý *adj.* (snětovitý) brandig (v.

sněd ý *adj.* braun, brünett.

sněh, u *m.* Schnee *m.*; *v.* sníh.

sněho-bílý *adj.* ſchneeweiß; —met, u *m.* Schneeabſtäuber *m.*, Schneebrecher *m.*, Schneepflug *m.* (auf Eiſenbahnen); —plod, u *m.* Schneeholder *m.* *Symphoricarpus*.

sněhoun, a *m.* Schneemann *m.*

sněhov-ec, vce *m.* Schnee *m.* (žrt.); 2. Schneeberg *m.*; —iště *n.* Schneefeld *n.*; Schneeregion *f.*; —ka *f.* Schneeblume *f.* *Galanthus*; 2. Sch.-waſſer *n.*; 3. Schneeberg *m.*; 4. Sch.-ballen (Mehlſpeiſe); —ý *adj.* Schnee-; —á voda Schneewaſſer *n.*

sněhul-ák, a *m.* Schneemann *m.*; —e *f.* Schneeammer, Schneeſpornammer *f.* *Emberiza nivalis* (Schneeſperling *m.*); 2. Schneelerche *f.* *Alauda alpestris*; 3. Schneehuhn *n.* *Lagopus* (*Tetrao*) *albus*; —ík, a *m.* Schneeflok *m.*; —ka, Schneehurka *f.* Schneemädchen, Sneewittchen *n.* (im Märchen). [hule.

sněhyr, a *m.* Schneeammer *f. v.* sně-

sněm, u *m.* (s. zemský) Landtag *m.*; (s. říšský) Reichstag *m.*; Reichsthing *n.*; (s. ruský) Duma *f.*; (s. anglický) Parlament *n.*; (s. franconzský) Nationalverſammlung *f.* *Assemblée nationale*; (s. švýcarský) Tagſatzung *f.*; (s. srbský) Skupſchtina *f.*; (s. bulharský) Sobranje *n.*; (s. norvézský) Storthing *n.*; (s. severoamerický) Kongreß *m.*; (s. církevní) Synode *f.*

sněmík, u *et* a *m.* Parteitag, Partikularlandtag *m.*, Konventikel *n.*

sněmka *f. st.* Silbe *f.*

sněmov-ání *n.* Landtagsverhandlung *f.*; —atel, e *m. v.* sněmovník; —ati Landtag halten; —na *f.* Landtagsſtube *f.*, L.-ſaal *m.*; vyšší s. Oberhaus *n.*; nižší s. Unterhaus *n.*; —ní *adj.* Landtags-; s. snešení Landtagsbeſchluß *m.*; s. řád Landtagsordnung *f.*; s. město ausſchreibende Stadt (vlt.); —nictví *n.* Parlamentarismus *m.*; —ník, a *m.* Landtagsgenoß *m.*, Parlamentsmitglied *n.*, Parlamentarier *m.*

snění *n.* Traum *m.*; Träumerei *f.*; Reverie *f.*; snění hned se mění Träume ſind Schäume; snění a chtění Dichten und Trachten.

snes-ení *n. v.* snešení; —itelný *adj.* erträglich, leidlich, leidentlich; (nesn... unerträglich; 2. duldſam, geduldig.

snésti, snesti (snesu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* snes!) něco etwas zuſammentragen; herabtragen; ertragen; erdulden; s. se zubožen, beiſteuern; herabfliegen; s. se na čem, oč einig werden, übereinkommen; etwas beſchließen; s. se s kým ſich vertragen.

snešen, a, o, ý herabgetragen; zuſammengetragen; beſchloſſen; —í *n.* Heruntertragung *f.*; 2. Zuſammentragung, Z.bringung *f.*; 3. Beſchluß *m.* *Conclusum*; 4. Übereinkunft *f.*, Übereinkommen *n.*; s. učiniti (o něco) den Beſchluß faſſen, beſchließen.

sněť, u *m. et* s., i *f.* Aſt *m.*; s., i der Brand im Getreide; 2. (med.) Brand *m.*, Gangräna *f.*; 3. s. (zásněť) Mondkalb *n.*; —tev, tve *f.* Aſt *m.*; —í *n.* Brand im Getreide; 2. s. Abnehmung *f.*, 3. Verbindung *f.*; 4. das Zuſammenfaſſen; 5. Beilager *n.*; —ina *f. v.* sněť, i; — iště *n.* Tollgerſte *f.*; —iti se brandig werden; —itý *adj.* äſtig; —ivina *f.* das brandige Weſen (d. Getreides); (med.) s., —ivost *f.* Sepſis *f.*; —ivý *adj.* brandig (v. Getreide); —ný *adj.* äſtig; —va *f. v.* sněťev.

sněž-ek, žku *m.* Schnee *m.*; —enka *f.* Schneeblume *f.* *Galanthus nivalis*; —ice *f.* Schneewitterung *f.*; 2. Schnee-

wasser *n.*; 2. s. *pl.* Schneeschuhe *pl.*; —ina *f.* Schneekugel *f.*; 2. Schneelawine *f.*; —iště *n.* Schneefeld *n.*; Schneeregion *f.*; —iti ſchneien *impers.*; —í, —l se es ſchneit; —itý, —ivý *adj.* ſchneeig; —ka *f.* Schneeball *m.*; 2. Schneeberg *m.*; Schneekoppe *f.* (im Rieſengebirge); —nice *f.* Schneeſchuh *m.*; —ník, a *m.* Schneehuhn *n.*; s., u Schneeberg *m.*; Schneeſchlitten *m.*; —ný *adj.* ſchneeig; ſchneeweiß. [2. Pflugarm *m.*

snice *f.* die Deichſelarme am Wagen; **sniček**, čku *m.* Traum *m.*

snída *f. st.* ein flaches Schnitzlein Brot von der Krume.

snid-aně *f.*, —aní *n.* Frühſtück *n.*, Morgenbrot *n.* (Imbiß *m.*), Dejeuner *n.*; —ání *n.* das Frühſtücken; —ati (-ám, áš, á, *imp.* snídej!) frühſtücken, dejeunieren; —ek, dka *m.* Aufeſſer *m.*

snidu *v.* sniti.

sníh, *gen.* sněhu *m.* Schnee *m.*; 2. Schneemilch *f.*; Creme *f.*; s. padá es ſchneit.

sniknouti loskommen, entkommen.

snílek, lka *m.* Träumling *m.*

sním (1. *pers.*) *v.* sníti; 2. s. *v.* sníti.

sním-aci *adj.* Kopier-; —ané maso (vepřové) abgezogenes fettloſes Schweinefleiſch; —ání *n.* das Abnehmen, Herabn.; —anka *f.* magerer Schweinebraten; —ati (-ám) něco etw. abnehmen; 2. kopieren; 3. herabnehmen; 4. (Karten) *v.* sejmouti.

sním-ek, mku *m.* Faſſimile *n.*; Kopie *f.*; (Photogr.) Aufnahme *f.*; (lithogr.) Lichtpauſe *f.*; —kovadlo *n.* Kopiermaſchine *f.*; Hektograph *m.*; —kovati faſſimilieren; —kový papír Kopierpapier *n.*

sníti (sním, íš, í, íme, íte, snědí, *imp.* sněz, *tragr.* sněd, -ši) něco etwas **snítel**, e *m.* Träumer *m.* [aufeſſen.

sníti (sním, íš, í, íme, íte, í, *imp.* sni!) o něčem träumen, einen Traum haben; sníti sen einen Traum träumen; sní se nám es träumt uns; snilo (*et* snilo) se mi o tom ich träumte, es träumte mir davon; 2. s. *st.* (sejmu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* sejmi! *tragr.* sňav, *st.* sněm) něco herabnehmen *v.* sejmouti; 3. s. (snidu, eš, e) *st.* herabſteigen; *st.* zu Grunde gehen, ſterben; s. se s kým *st.* zuſammentreffen; fleiſchlich beiwohnen; *v.* sejíti. [entzünden.

snítiti (-ím, íš, í, *imp.* sněť *et* sniti!)

snítka *f.* Aſtchen *n.*

snivý *adj.* träumeriſch.

snížek, žku *m.* der liebe Schnee.

sníž-en, a, o, ý erniedrigt; herabgeſetzt; (jur.) anrüchig; —ení *n.* Erniedrigung *f.*; s. klenby Senkung des Gewölbes; fig. Herabſetzung *f.*; —enost *f.* Anrüchigkeit *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* sniž *et* sniži!), snižovati něco niedrig machen; s. koho erniedrigen; entwürdigen; s. cenu herabſetzen (den Preis).

snižov-ání *n.* Herabſetzung *f.*; —ati erniedrigen; s. koho herabſetzen, herabwürdigen; —ka *f.* (muſ.) Erniedrigungszeichen *n.*

snobění *n.* Traumwachen *n.*

snoci *adv.* nachts.

snoční *adj.* was die Nacht vorging.

snodárný *adj.* ſchlafbringend (mák s.).

snop, u (—ek, pku) *m.* Bund *m.*, Garbe *f.*; fig. s., a Plumpjack, Strohkopf, Strohjack *m.*; —ice *f.* Wurſtbank *f.*; —kář *m.* Garbenbinder *m.*; —ně, ého *n.* Garbenzehnt *m.* (mandelné); —ovka *f.* Garbenfeuer *n.* (pyrotech.).

snopravce *m.* Traumausleger *m.*

snos-ek, sku *m.* Kompilation *f.*; —iti (ím, íš, í, *imp.* snos!) něco zuſammentragen *v.* snesti; —ný *adj.* erträglich *v.* snesitelný.

snoub-ce *m.* Eheſtifter *m.*; Freier *m.*; s. *f.* Eheſtifterin *f.*; —enec, nce *m.* ein Verlobter; *pl.* —enci Verlobte, Brautleute *pl.*; —enka *f.* Verlobte *f.*; —iti (ím, íš, í, *imp.* snub *et* snoubi) koho freien; verloben; s. se ſich verloben.

snouti *v.* snovati.

snova *adv. v.* znova.

snov-ač, e *m.* Anzettler, Scherer *m.*; 2. Webervogel *m. v.* tkadlík; —ačka *f.* Schererin *f.*; 2. Scherkuſe *f.*; —adlec *n.* Schweifſtöckel *m.*; —adlo *n.* Scherrahmen *m.*; Schermühle *f.*, Scherkuſe *f.*; —atel, e *m.* Anzettler *m.*; —ati (snuju, eš, e *et* snovám, áš, á *imp.* snuj *et* snovej!) něco winden, wickeln; anzetteln; s. se ſich winden.

sno-věštec *m.* Traumdeuter *m.* (vykladač snů; —videc, dce, —vídek, dka *m.* Viſionär *m.*; Hellſeher *m.*; Traumdeuter *m.*; —vidění *n.* Traum *m.*; Viſion *f.*; Schwärmerei *f.* [*f.*; Ehe *f.*

snub, u, *m. pl.* —y *mor.* Verlobung

snub-ce, —iti *v.* snoubce; -iti; —né *n.* Eheſtaze *f.*, Ehehimmelbettaufſtellungsgebühr *f.* (b. Juden); —ni prsten Ehering *m.*; s. list Trauungsſchein *m*; —nice *f.* Verlobungsanzeige *f.*

snůška *f.* Sammlung *f.*, Kollektion *f.*; Kompilation *f.*; Konkurrenzbeitrag *m.*

sob, a *m.* Renntier *n. Cervus tarandus.*

sobáš, e *m. sl.* Antrauung, Ehetrauung *f.*; —iti *sl.* antrauen, kopulieren; s. se angetraut werden.

sobě, ěte (sobátko) *n.* junges Renntier.

sobě *pron. dat.* ſich.

sobec, bce *m.* Egoiſt *m.*, ein Eigennütziger, Selbſtſüchtiger; —ký (soběcký) *adj.* eigennützig, ſelbſtſüchtig, egoiſtiſch; —tví (soběctví) *n.* Selbſtſucht *f.*, Egoismus *m.*

sobě hrdý *adj.* eingebildet.

sobek, bka *m. v.* sobec.

sobě-lib, a *m.* ein Selbſtgefälliger, —lihý *adj.* ſelbſtgefällig; —na *f.* Egoiſtin *f.*; —právný eigenberechtigt; —stačnost *f.* Genügſamkeit *f.*; —stačný *adj.* genügſam; —tlivý, —tný *adj.* egoiſtiſch, —tník, a *m. v.* sobec; —volný *adj.* mutwillig.

sob-ička *f.* Egoiſtin *f.*; —ík, a *m.* —íček, —íšek, ška *m.* Egoiſt *m. v.* sobec.

sobiti (-ím, íš, í *imp.* sob!) něco někomu n. sobě zueignen, anmaßen; s. se ſich womit verſehen; trotzen, prahlen; ſich bereiten.

sobka *f.* Egoistin *f.*

sobol, a *m.* Zobel *m.* *Martes* (*Mustela*) *zibellina*; 2. Zobelfell *n.*, Zobelpelz *m.*; —í *adj.* Zobel-; —ík, a *m.* junger Zobel; 3. Seidenschwanz *m.* (Vogel) *v.* brkoslav; —ina, —ovice *f.* Zobelfell *n.*; —ka *f.* Zobelboa *f.* (Halspelz); —ník, a, —ář *m.* Zobelfänger *m.*; —ovina *f.* Zobelpelzwerk *n.*

sobot-a *f.* Sabbat, Samstag *m.*, Sonnabend *m.*; —áles, —áres, u *m. st.* Schulgeld, Sabbatgeld *n.*; —ář *m. v.* sobotník; —ka *f.* eine Unfruchtbare; 2. Johannisfeuer *n.*; —ní, —ský *adj.* samstägig; —ník, a *m.* Sabbatianer *m.* (der den Samstag feiert).

sobstvi *n.* Selbstsucht *f.* [Zobel.

sobůlek, lka *m.* kleiner oder junger

sociál, a. socialista *m.* (*vulgo* socivál, socan) Sozialist *m.*

sociál-ismus *m.* Sozialismus *m.* —istický *adj.* sozialistisch.

sociál-ně *adv.*, —ní *adj.* sozial, soziell.

soč-ba *f.*, —ení *n.* Eifer *m.*, Eifersucht *f.*; 2. Verleumdung *f.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* soc!) feind sein; s. na něco gegen etwas eifern; s. na koho einem nacheifern; einen anfeinden, verleumden; —ivý *adj.* nacheifernd, verleumderisch.

sočov-ice *f.* Linse *f.*; —ina *f.* Linsenstroh *n.*; —iště *n.* Linsenacker *m.*, Linsenfeld *n.*

sod-a *f.* Soda *f.*; —ičnatý *adj.* sodahaltig; —ík, u *m.* Sodium *n.*, Natrium *n.* [—ství *n.* Sodomiterei *f.*

sodom-ář, —ník, a *m.* Sodomit *m.*; **sodov-ka** *f.*, —á voda Sodawasser *n.*; —ý *adj.* Soda-.

sofa *f.* Sofa *n.*

sof-isma *f.* Sophisma *n.*; —ista *m.* Sophist *m.*; —istika *f.* Sophistik *f.*

soch-a *f.* Bildsäule, Standsäule *f.*, Standbild *n.*, Statue *f.*; 2. Gabelstange *f.*; 3. Handhabe b. Pflüge, Sturz *m.*; 4. *pl.* —y Scheren des Ruders.

sochař, e *m.* Bildhauer, Bildner *m.*; —ský *adj.* Bildhauer-; —ství *n.* Bildhauerkunst *f.*, Bildhauerei *f.*

sochatý *adj.* gabelig.

sochor, u *m.* Knüttel *m.*; 2. Hebebaum, Hebel *m.*; 3. Ruderstange *f.*; —ec, rce *m.* Dachsfalle, Iltisfalle *f.*; —ník, a *m.* der mit Hebeln umgeht; —ovatý *adj.* fig. unbeholfen, plump.

sochov-ati *v.* soškovati; —ník, a *m. v.* sochař, sošník.

sochůrek, rku *m. v.* sochor.

soja *f.* Sojabohne *f.* *Soia hospida* (*Dolichos soja*).

soj-ák, a *m.* Männchen vom Holzhäher; —čí *adj.* Häher-.

sojka (*gen. pl.* sojek) *f.* Häher, Holzhäher, Elchelhäher, Nußhäher *m.* *Corvus glandarius*; fig. sojku dostaneš! einen Pfifferling bekommst du! s. zlověstná, s. vyjevená *vulgo* Unglückshäher *Corvus infaustus*; jako vyjevená s. wie eine verscheuchte Elster (Dohle); fig. ganz verblüfft (kavka kváčí, někdo kráčí die Dohle krächt, jemand geht).

sok, a *m.* Rival, Nebenbuhler *m.*; Gegner *m.*; *st.* Verleumder *m.*; s., u *m.* Saft *m.* (*succus*).

sokati (-ám) saugen.

sokol, a *m.* Falke *m.* *Falco*; 2. S. Turnverein (in Böhmen); 3. Sokol (Sokolist) *m.* (böhm. Turner); 4. *v.* sokolnice; —ář *m.* Falkner *m.*; *pl.* —áře, —eč *m.* Falkenhof *m.*; —čí, iho *m. v.* sokolničí; —e, ete *n.* Falkenjunge *n.*; —í *adj.* Falken-; —ice, —ka *f.* Falkenweibchen *n.*; —ík, a *m.* Fälklein *n.*; Zwergfalk *m.*; —na *f.* Falkenhof *m.*; 2. böhmische Turnhalle; —nice *f.* Falkaune *f.*; Falkonett *n.* (Kanone); —nictví *n.* die Falkenerkunst; —ničí, iho *m.*, —ník, a *m.* Falkenier, Falkenmeister *m.*; —ovka *f.* Turnerkappe *f.*; —ovna *v.*

sokora *f. v.* osokora. [sokolna.

sokov-ský *adj.* Rival-; —ství *n.* Rivalität *f.*; Nacheiferung, Nebenbuhlerschaft *f.*; Verleumdungssucht *f.*

sokůl-e, ete *n. v.* sokole; —ek, lka *m. v.* sokolík.

sokyně *f.* Nebenbuhlerin, Rivalin *f.*

sol, i *f. st. v.* sůl; —an, u *m.* salzsaures Salz; —anka *f. v.* slaněnka; —ař *m.* Salzhändler *m.*; Salzgräber, Salzsieder *m.*; Salzführer *m.*; Hallor *m.*; —árna *f.* Salzgrube *f.*; Salzwerk *n.*; Salzmagazin *n.*; —árství *n.* Salzsiederei *f.*; Salzhandel *m.*

solen, a, o, ý gesalzen; —ec, nce *m. v.* slaneček; —í *n.* das Salzen; Einsalzen; —ina *f.* Pökelfleisch *n.*

solicitovati sollizitieren.

soličník, u *m.* Chlorid *n.*

solid-arita, —árnost *f.* Solidarität *f.*

solid-ní *adj.* solid; —nost *f.* Solidität *f.*

sol-ík, u *m.* Chlor *n.*; —ikárna *f.* Chlorfabrik *f.*; —imér, u *m.* Salzwage *f.* [salzen; s. maso pökeln.

soliti (-ím, iš, í, *imp.* sol!) něco

solivar, a *m.* Salzsieder *m.*; Hallor *m.*; Hallorburšče *m.*; s., u *m. vn.*

solivár-na *f.* Salzsiederei, Saline *f.*; —nictví *n. v.* solivarství; —nictvo *n. coll.* Pfännerschaft *f.*; —ník, a *m.* Salzsieder, Salzwirker, Pfänner *m.* (in Halle); —ský *adj.* Salzsieder-; —ská náuka Salinenkunde *f.*; —ství *n.* Salzsiederei *f.*; Pfannenwerk *n.*

sol-na *f.* Salzgrube *f.*, Saline *f.*; Salzkammer *f.*; Salzmagazin *n.*; —nice *n.* Salzhaus *n.*; Salzniederlage *f.*; Salzmagazin *n.*; 2. Salzfaß *n.*; —ník, a *m.* Salzsieder *m.*; —nina, —ovka *f.* Salzsäure, Flußsäure *f.*; —niště *n.* Salzgrund, Salzmorast *m.*; Salzkammergut *n.* (in Österr.); —ný (—ní) *adj.* Salz-, —né doly *pl.* Salinen; —ný, ého, —ní, iho *m.* Salzherr, Salzmeister *m.*

som *sl.* = jsem *v.* býti.

som, a *m. v.* sum.

somár, a *m. sl. v.* osel; *srv.* soumar.

somný *adj.* nachtaft.

sonáta *f.* Sonate *f.* (mus.).

sonda *f.* Sonde *f.* (chir.).

soneta *f.* znělka Sonette *f.*

sopečný *adj.* vulkanisch.
sopel, ple *m.* Rotz *m.* [pfeife *f.*
sopelina (*rus.* sopelka) *f.* Hirtenſop-ík, u *m.* Steckgarn, Flachgarn *n.*; —iti *v.* soptiti.
sopk-a *f.* (*gen. pl.* sopek) Vulkan *m.*; —ovina *f.* vulkaniſches Produkt; Tuffo *n.*
sopl-ák, a, —áň, ně, —avec, —enec, —ivec, vce, —ívek, vka *m.* Rotzbube *m.*; —avý, —ivý *adj.* rotzig; —iti berotzen; se ſich; —ivice, —ivka *f.* Naſenſchleimfluß *m.* [n. (Ofenloch) *n.*
sopouch, u *m.* Brennloch, Rauchloch
sopt-ati (-ám), —iti (*imp.* —i!) hauchen; keuchen, ſchnauben; s. plamenem Feuer ſprühen; fig. zürnen; —ění *n.* Feuerſpeien *n.*; (s. sopky) Ausbruch *m.*, Eruption *f.*; —ivý *adj.* feuerſprühend.
sorbet, šerbet, u *m.* Sorbett *n.*, Scherbett *n.* (türkiſcher Kühltrank).
sorta *f.* (*gen. pl.* sort i soret), druh Sorte *f.*; sortovati ſortieren.
sos, u *m.*, —áček, čku *m.* Saugrüſſel *m.*; Saugwerkzeug *n.*; —ati (-ám) *v.* ssáti; —avý *adj.* ſaugend; —ec, sce —ek, sku *m.* Saugwarze *f.*; —ka *f.* Milchglas *n.*
sosn-a (*gen. pl.* sosen) *f.* Föhre *f.*; Kiefer *f.* *Pinus silvestris*; fig. hoher Menſch; —áček, čka *m.* Kiefernſpanner *m.* (zool.); —an, u *m.* pinſaures Salz; —í *n. v.* sosnoví.
sosnovati (-ám *et* sosnuju) něco anzetteln, anſtiften.
sosnov-ec, vce *m.* Kiefernſpinner *m.* *Gastropacha pini*; —í *n.*, —iště *n.*, —ina (*pl.* —iny) *f.* der Föhrenwald, Kiefernwald *m.*; —ina *f.* Dadyl *n.*, Pinin *n.*; Kiefernadelextrakt *m.*; —ka *f.* Kieferwolle, Waldwolle *f.*; 2. Kieferwald *m.*; —ý *adj.* Föhren-, Kiefer-.
sosuň, ně *m.* Säugling *m.*
soš-ka *f.* kleine Statue; Standbild *n.*; 2. Büſte *f.*; —kovati modellieren; —nictví *n.* Bildhauerei *f.*; —ník, a *m.* *v.* sochař.
sot-a *f.* *st.* Stoßwunde, Stichwunde *f.*; —iti ſtoßen; 2. etw. ſchwer tun; s. se ſich bemühen. [Todeskampf *m.*
sotna, sotně *f.* *st.* die letzten Züge, **sotné** *adv.* *v.* sotva. [lich.
sotný *adj.* ſchwer; arbeitſam; ängſt-
sotoniti *imp.* sotoň! koho plagen.
sotor, u *m.* *mor.* Moſche *f.*
sotva *adv.* sotvy *adv.* (*conj.*) kaum, ſchwerlich, mit Not.
sou- (in Zuſtz.) Mit-, *Con-*; Syn-.
souběh, u *m.* Konkurs *m.*
souběr, u *m.* Syllogismus *m.*
souběžn-ice *f.* Parallellinie *f.*; —ý *adj.* parallel.
souboj, e *m.* Zweikampf *m.*; Duell *n.*; —ník, a *m.* Duellant *m.*
soubor, u *m.* Sammlung *f.*, Kollektion *f.*; 2. Kompendium *n.*; 3. Komparſe *f.*; 4. Syntheſis *f.*; 5. Komplex *m.*; 6. Garnitur *f.*; —ný *adj.* ſynthetiſch; —né dílo Sammelwerk *n.*; —né jméno Sammelname *m.* *Collectivum* (gram.).
soubratrstvo *n.* (bot.) Adelphie *f.*, Adelphismus *m.*
soubytenstvo *n.* Symbioſis *f.*
soucit, u *m.* Mitleid *n.* (Mitleiden), Kondolenz *f.*, Mitgefühl *n.*, Sympathie *f.*; —ný *adj.* mitleidig, mitfühlend, ſympathiſch.
souč, e *m.* *sl.* Knorren *m.* *v.* suk.
součas-ník, a *m.* Zeitgenoſſe *m.*; —ný *adj.* gleichzeitig, ſynchroniſtiſch.
součast, ti *f.*, součastenství *n.* Teilnahme *f.*
součástka *f.* (částka) Beſtandteil *m.*
součást-nec, stence, —nění, nce, —ník, a *m.* Teilnehmer *m.*, Mitbeteiligter; —nice *f.* Teilnehmerin *f.*; —niti teilhaftig machen; s. se čeho Teil an etwas nehmen, ſich beteiligen.
součet, čku *m.* kleiner Knorren.
součet, čtu *m.* das Zuſammenzählen; Summa *f.*; —ný *adj.* ſummariſch.
součí *n.* Geäſte *n.*
součin, u, —ek, nku *m.* (arith.) Produkt *n.*; 2. Geſamtwirkung *f.*; —ník, a *m.* ein Mitwirkender; (arithm.) Koeffizient *m.*; —nost *f.* Mitwirkung *f.*; —ný *adj.* mitwirkend.
soud, u *m.* Gericht *n.*; Gerichtsſtelle *f.* *Forum n.*; 2. Prozeß *m.*, Rechtsſache *f.*; 3. Rechtsſpruch *m.*; Urteil *n.*; mimo s. außergerichtlich.
soudce *m.* Richter *m.*; Syndikus *m.*; vojenský s. Auditor *m.*
soudcov-na *f.* Gerichtshaus *n.*; —ský *adj.* Richter-, richterlich; —ství *n.* Richteramt *n.*; Syndikat *n.*
soudědic *m.* Miterbe *m.*
soudek, soudeček, čku *m.* Fäßlein *m* *v.* sud.
soudělný *adj.* Anteil habend.
soud-il, a, —ilek, lka *m.* *v.* sudílek.
soudil, u *m.* Mittel, Anteil *m.*
souditi (-ím, íš, í, *imp.* suď!) o něčem, nad někým urteilen; richten; s. se s kým oč rechten, prozeſſieren.
soudilný *adj.* prozeßſüchtig.
soud-ní *adj.* Gerichts-; gerichtlich; Juſtiz-; s. správa Gerichtspflege *f.*; s. budova Juſtizpalaſt *m.*; s., iho *m.* *v.* soudce; —nice *f.* Gerichtshaus *n.*; Gerichtsſtube *f.*; —nictví *n* Gerichtspflege *f.*; Richteramt *n.*; ministr s. Miniſter der Juſtiz; —nost *f.* Urteilskraft *f.*, Urteilsgeiſt *m.*; —ný *adj.* beurteilungsfähig; kritiſch; s. den der jüngſte Tag; —ná stolice der Gerichtsſtuhl.
soudob-í *n.* organiſches Ganze; —nost *f.* Koexiſtenz *f.*; Konformität *f.*; —ný *adj.* konform, gleichförmig; 2. gleichzeitig; —ovali vereinigen.
soudoli *n.* Tal *n.*
soudovna *f.* *v.* soudcovna.
sou-druh, a *m.*, *pl.* —druhové *et* —druzi (—družec, žce, —družník, a *m.*) Genoſſe, Gefährte, Mitgenoß, Mitgeſell, Kamerad *m.*; Kollega *m.*; —druhyně, —družka *f.* Genoſſin, Gefährtin *f.*; —družný *adj.* vergeſellet; —družství *n.* Kameradſchaft *f.*; —držnost *f.* Kohäſion
soudství *n.* Richteramt *n.* [kraft *f*

souhlas, u *m.* (—*í n.*) Übereinſtimmung *f.*; Harmonie *f.*; (vol.) Zuſtimmung *f.*; —enství *n.* Konſonantismus *m.*; —iti (-ím, íš. í, *imp.* souhlas!) s kým n. s něčím übereinſtimmen; to —í das ſtimmt.

sou-hláska *f.* (grm.) Mitlaut *m.*, Konſonant *m.*; —hlasný *adj.* harmoniſch; übereinſtimmend; —hoří *n.* Vorgebirge *n.*, Gebirgsgruppe *f.*; Gebirgsſtock *m.*; —hra *f.* Zuſammenſpiel *n.*, Enſemble *n.* (Theatr.); —hrad, di *f.* die wagrechten Latten im Zaune; —hrada *f.* der Raum zwiſchen zwei Gärten; Zwiete *f.*; —hraní *n.* Grenzenpunkt *m.*; s. hor Gebirgsſcheide *f.*; —hřebí *adj.* trächtig (v. Stuten); —hvězdí *n.* Sternbild *n.*; Sterngruppe *f.*; Konſtellation *f.*

soucha *f. v.* souš.

souchot-ě (*gen.* -tí), —y (*gen.* souchot), —iny (*gen.* souchotin) *pl. f.* Lungenſucht, Schwindſucht *f.*, Phthiſis *f. Tuberculosis pulmonum*; —inář *m.* ein Lungenſüchtiger; —inářka *f.* eine Lungenſüchtige; —inářský, —inný, —ivý *adj.* lungenſüchtig, hektiſch.

soujem, jmu *m.* Kompler, Inbegriff *m.*

soujmen-ovec, vce *m.* Namensvetter *m.*; —ý *adj.* gleichnamig, ſynonymiſch.

souk-ač *m.* Spuler *m.*; —adlo *n.* Spulrad *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) něco (s. niti) zwirnen, ſpulen; *vulgo* s. do sebe ſchnabulleren; s. se kam flettern.

souken-ice *f.* Tuchmacherin *f.*; Tuchhändlerin *f.*; —ictví *n.* Tuchmacherhandwerk *n.*; Tuchfabrikation *f.*; —ik, a *m.* Tuchmacher; Tuchhändler *m.*; —ý (soukenný) *adj.* tuchen, aus Tuch.

soukmen-ovec, vce *m.* Stammgenoß *m.*; —ý *adj.* ſtammverwandt.

soukojen-ec, nce *m.* Milchbruder *m.*; —ka *f.* Milchſchweſter *f.*

soukolí ozubené Zahnſtangengetriebe *n.*

soukrom-ě, —ně *adv.* privat; geheim; —í *n.* Abgeſchiedenheit *f.*; Privatſtand *m.*; —í, v s. *adv.* geheim, insgeheim; v s. žíti privatiſieren; —nice *f.* Private, Partikuliere *f.*; —ník, a *m.* Privatier, Privatmann *m.*, Partikulier *m.*; —ý, — ný, —ní *adj.* privat; abgeſondert, abgeſchieden; zurückgezogen; —oprávní *adj.* privatrechtlich.

soukrv-ice *f.* Brandjauche *f.*; Bluteiter *m.*; —ičný *adj.* bluteiterig.

soukup, a *m. st.* Käufer, Mitkäufer; 2. Unterhändler *Mediateur m.*

soulad, u *m.* Harmonie *f.*; —ný *adj.*

souloh, u *m. vn.* [harmoniſch.

soulož, i *f.*, —ba *f.* Beiſchlaf *m. Coitus*; —iti ſleiſchlichen Umgang pflegen; —ka, —nice *f.* Beiſchläferin, Konkubine *f.*; —nictví *n.* Konkubinat *n.*; —ník, a *m.* Beiſchläfer *m.*; —ství, —stvo *n. v.* souložba. [Mondskonjunktion *f.*

soulunì *n.* Mondnähe *f.*, Lunation *f.*,

soumar, a *m.* Saumer *m.*, Saumtier, Laſttier *n.*; s., u *m.* Saumſattel *m.*; - nik, a *m.* Säumer *m.*; Laſttierhälter *m.*

souměr, u *m.* (souměří *n.*), —nost *f.* Symmetrie *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) ſymmetriſch, proportioniert, gleichmäßig.

soumez-í *n.* Rain *m.*; s. hornin Geſteinſcheide *f.*; —ník, a *m.* Feldnachbar *m.*; Anrainer *m.* [*m.* (*v.* sok).

soumil, a, —ec, lce *m.* Nebenbuhler

souminul-ost *f.*, —ý čas (grm.) Mitvergangenheit *f. Imperfectum.*

soumnice *f. st. v.* silnice.

soumný *adj.* ſchwanger; trächtig.

sou-mračí *n.*, —mrak, u *m.* Dämmerung *f.*; —mračiti se, —mrkati se *impers.* dämmern (ſmrákati se); —mračník, a *m.* Dämmerungsfalter, Abendfalter *m. Phalaena.*

sounáspí *n.* (fortif.) Envelöppe *f.*

sounotí *n.* Notengruppe *f.*

souobčanský *adj.* ſozial.

souosí *n.* gleichlaufende Achſen.

souostroví *n.* Inſelgruppe *f.*

soupeř, e *m.* Widerſacher *m.*; Widerpart, Gegenpart, Gegner, Rival *m.*; (—ný, —ský).

sou-pis, u *m.* Verzeichnis *n.*; Konſignation *f.*; Konſkription *f.*; —pismennost *f.* Alliteration *f.*; —plemenník, a *m.* Stammgenoß *m.*

soupolný *adj. nov.* gegenſeitig.

souponek, nku *m.* das obere Holzſtück in einem Rahmen. [nik.

soupracovník, a *m. v.* spolupracov-

soupras-í *adj.* trächtig (v. Schweinen); —nice *f.* Bache *f.*

souprava *f.* Garnitur *f.*

soupútník *m.* (aſtr.) Trabant *m.*

souřad-í *n.* Zyklus *m.* (v. Gedichten); —nice *f.*, —ná čára Koordinate *f.* (math.); —nost *f.* Koordination *f.*; Parataxis *f.*; —ný *adj.* koordiniert; parataktiſch. [ſrážka.

souraz, u *m.* Zuſammenſtoß *m. v.*

souřeční *n.* Sprachengruppe *f.*

souřící *n.* Flußſyſtem *n.*; Stromgebiet *n.*; Delta *n.*

sou-rodý, —rodný *adj.* ebenbürtig; 2. ſtammverwandt; homogen; —rostenec, nce *m.* Altersgenoſſe *m.*; —rozenec, nce *m.* Geburtsgenoß *m.*; —rozenci *pl.* Geſchwiſter *pl.*; —ručenství *n.* Gemeinbürgſchaft *f.*; Mitbürgſchaft *f.*; Mitbaftung *f.*; —ržice, —rež, rži *f.* Mangkorn *n.*, Halbfrucht *f.*

sousada *f.* Synthеſis *f.*

soused, a (*pl.* —é) *m.* Nachbar *m.*; Anrainer *m.*; —a, —ka, —kyně *f.* die Nachbarin; —ěti, —iti Nachbar ſein; —iti *impers.* anſtoßen, angrenzen, ſich anſchließen; —ní *adj.* Nachbar-; benachbart; —ský *adj.* nachbarlich; —ská *f.* Landler *m.*; Schleifer *m.* (Tanz); —ství *n.* Nachbarſchaft *f.*; —stvo *coll. n.* Nachbarſchaft *f.* [ſiekaſten *m.*; Futterkaſten *m.*

sousek, sku *m.* Kornkaſten *m.*; Speiſ

souskalí *n.* Felſengruppe *f.*, Felſenreihe *f.*, Felſenkette *f.*

sousled-ek, dku *m. Corollarium n.* Folgeſatz *m.*; —nost *f.* Konſekution *f.*; —ný *adj.* mitfolgend, aufeinander folgend; konſekutiv.

souslov, u *m.*, —í, —o *n.* Synonymum *n.*

sousluní *v.* (astr.) Konjunktion *f.*

sousložník, a *m.* Dienstgenoß *m.*

sousok, a *m.* Nebenbuhler *m.*

sousoší *n.* Statuengruppe *f.*

souspřež-nice *f.* Zuhälterin *f.*; —nik, a, —enec, nce *m.* Complice *m.* (fr.); Mitverbrecher *m.*; Gehilfe *m.*

soustátí *n.* Staatenverein *m.*, Staatenbund *m.*; vereinigte Staaten.

soustav, u *m.*, —a *f.* System *n.*; —iti, —ovati systematisieren; —nictví *n.* Systematik *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) systematisch; —opis, u *m.* Systematologie *f.*

soustavný *adj.* (—ně *adv.*) systematisch; —opis, u *m.* Systematologie *f.*

soustavo *n.* Mundvoll *m.*, Mundbissen *m.*; poslední s. komu od huby utrhnouti einem den Bissen vom Munde wegfischen.

sou-strasť, ti *f.*, —strasti *n.* Mitleid *n.*, Beileid *n.*, Kondolenz *f.*, Teilnahme *f.*; —strastný dopis (přípis) Beileidsschreiben, Kondolenzschreiben *n.*

soustřed, u *m.* Konzentrierungspunkt *m.*; —ění *n.* Konzentrierung, Zentralisierung *f.*; —iti, —ovati něco etw. konzentrieren, zentralisieren. [matur *f.*

soustroj *m.* Garnitur *f.*; —í *n.* Ar-

soustruh, u *m.* Dreheisen *n.*, Drehbank *f.*; —ovati (soustrovati) abdrehen; *v.* soustružiti.

soustruž-enina, —ina *f.* Drechslerwerk *n.*; Drechslerarbeit *f.*; —iti drechseln, drehen; —na *f.* Drechslerei, Dreherei *f.*; —nice *f.* Drechslerin *f.*; —nický *adj.* Drechsler-; —nictví *n.* Drechslerhandwerk, Drechslergewerbe *n.*; —ník, a *m.* (dřeva) Drechsler *m.*; s. (železa) Dreher *m.*

souš, e *f. et m.*, —e *f.*, —ka, —ek, šku *m.*, *coll.* —í *n.* das trockene Land; po —i zu Lande; Kontinent *m.*; 2. dürres Holz, dürrer Baum, Dörrling *m.*; 3. Dürre *f.*, Trockenheit *f.*; 4. leere Bienenzelle *f.*; —ovitost *f.* Darre, Darrsucht der Bäume.

soutěska *f.* Gebirgspaß, Engpaß *m.*

soutěž, i *f.* Konkurrenz *f.*; —nik, a *m.* Konkurrent *m.*

souti (suju, eš, e, *imp.* suj! *nin.* sul, a, o) něco ichütten; s. na koho *et.* jmd. baffen; s. se einfallen, einstürzen.

soutka *f.* enge Gasse; 2. *Contactus m.*; 3. Kete *f.*

soutrpný *adj.* mitleidig.

souvar, u *m.* (úvar, vývar, vývařisko) Nafgalle *f.* (im Felde); 2. fetziger Boden.

souvati (-ám) *v.* souti; *v.* sunouti.

souvaz, u *m.* (vědm.) Hängeleil *n.*

souvědomec, nce *m.* Mitwiffer *m.*

souvěk-ovec, vce *m.* Zeitgenoß *m* 2. Altersgenoß *m.*; —ný *adj.* gleichzeitig, synchronistisch.

souvěrec, rce *m.* Glaubensgenoß *m.*

souvis-eti s něčím zusammenhangen; —lost *f.* Kohäsion *f.*, Zusammenhang *m.*; —lý, —ný *adj.* zusammenhängend, kontinuierlich.

souvole *f. v.* svévole.

souvoz, u *m.* Raupe *f.*; 2. (úvoz) enge Straße *f.*; Hohlweg *m.*, —í *n.* Wagentrain *m*

sou-vrať, ti *f.*, —vrati *n.* Gewende *n.*, Anwand *f.*, Pflugwende *f.*, Pflugkehre *f.*

souvztažný *adj.* korrelativ.

souznačný *adj.* ignenym. [fang).

souzpěv, u *m.* Ensemble *n.* (im Ge-

souzvuč-ka *f.* Mitlaut *m.*, Konsonant *m.*; *v.* souhláska; —ný *adj.* harmonisch. [*m.*; 2. Akkord *m.*, Harmonie *f.*

souzvuk, u *m.* Konsonanz *f.*, Mitklang

soužel, u *m.* (soustrasť) Mitleid *n.*, Kondolenz *f.*; —ný *v.* soustrastný.

souž-ení *n.* Trübsal *n.*; Plage *f.*; Kummer *m.*, Leiden *n.*, Pein *f.*, Bedrängnis *f.*; 2. Verengung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* suž!) koho někoho bedrängen, ängstigen, plagen; 2. (s-úžiti) verengen s. se sich grämen.

sova *f.* Eule *f.* *Strix*; s. houká die Eule heult; noční s. fig. Nachtschwärmer *m.* [männchen *n.*

sováč, e *m.*, sovák, a *m.* Eulen-

sovek, vku *m.* Federritt *n.*

sověti die Flügel hangen lassen.

sov-í *adj.* Eulen-; —ina *f.* Eulen-

sovovéda *f.* *sr.* Scybia *f.* [geruch *m.*

spáč *m.* Schläfer *m.*

spáčiti (-ím, íš, í, *imp.* spač *et* spáči!) abwenden; s. se sich emporen.

spačka *f.* Schläferin *f.*; 2. Schlaf sucht *f.* *Sopor.*

spád, u *m.* das Herabfallen; 2. Abhang *m.* (einer Gegend); 3. s. vody Wasserfalle *n.*; 4. Fallbaum *m.* (beim Vogelherd); 5. s. (*pl.* —y) Schlich *m.*, Weg *m.*; *pl.* Schleichwege.

spad-anina *f.* Hautschrunde *f.*; —anka *f.*, *pl.* -ky herabgefallenes Obst; —ati (-ám) herabfallen *v.* spadnouti; fig. s. do oboru einschlagen; —ek, dku *m.* Wasserfall, Rückgang *m.* (Hdl.).

spád-ek, dku *m.* kleiner Abfall; 2. Honigtau *m.*; —itý, spadlý *adj.* abschüssig.

spad-lina *f.* Bergfall, Bergsturz, Bergrutsch *m.*; —lý *adj.* herabgefallen, eingefallen. [schuß *m.*

spádnost *f.* Abschüssigkeit *f.*; Ab-

spadn-outi (spadnu, eš, e, *imp.* nespadni!) (se stromu atd.) herabfallen; 2. *impers.* einstürzen; s. se abnehmen, s. se zerfallen; —uti *n.* das Herabfallen; der Sturz; déšť je na s. es wird bald regnen.

spadný *adj.* fadnf, heimfällig. [nen.

spádný *adj.* abhangig, abschüssig.

spádoměr, u *m.* Nivellierinstrument *n.*; Nivellierwage *f.*

spachatel, e *m.* Verjeher, Verüber *m.*

spáchati (-ám, áš, á, *imp.* spáchej!) něco (s. něco zlého) tun, bewirken, begehen, verüben. [Langschläfer *m.*

spacht-a *m.*, —ák, —avec, vce *m.*

spáj-eti (-ím, *imp.* —ej!) löten; —ečka *f.* Lötmaschine *f.*; —ení *n.* Lötung *f.*; —ka *f.* Let *n.*

spak, u *m.* verkehrte Seite *f.* (opak).

spakovati něco zusammenpacken; 2. verabreden; s. se sich packen.

spála *f.* Scharlach *m.*, Scharlachfieber *n.* *Scarlatina*; 2. Brand *m.* (der Gewächse).

spalebný *adj.* verbrennbar.

spálen, a, o, ý verbrannt; —í *n.* das Verbrennen; —ina *f.* Brandfleck *m.*, Brandmal *n.*; Brandgeruch *m.*; —ště *n.* Brandstätte *f.*

spalitelný *adj.* verbrennbar.

spáliti (-ím, íš, í, *imp.* spal!) něco verbrennen; fig. betrügen, prellen; se sich. [2. verbrennend.

spalivý *adj.* schlaftrunken (ospalý);

spalky *pl. m.* Branntweintreber.

spalnička (*pl.* —ky) *f.* Majern *Morbilli pl.*

spalník, a *m.* Langschläfer *m.*

spalný *adj.* verbrennbar.

spalov-ač *m.* (mech.) Rauchverzehrer *m.*; —ání *n.* mrtvol Leichenverbrennung, Kremation *f.*; — ati *v.* spáliti.

spamatovati *v.* zpamatovati.

spánek, nku *m.* Schlaf *m.*; 2. Schlummer *m.*, 3. Schlaftrunk *m.*; 4. Traumgott *m.* (der Kinder); 5. s., *pl.* spánky Schläfe *f.* (*tempora*).

spaní *n.* Schlafen *n.*; Schlaf *m.*; ze s. mluviti aus dem Traume reden.

spaník, a *m. v.* spalník.

spanil-omyslný *adj.* edelsinnig; edelmütig; —ost *f.* Schönheit, Wohlgestalt *f.*, Anmut *f.*, Grazie *f.*; —ý *adj.* schön, wohlgestaltet, anmutig, graziös. [kati.

spánkati (3. -ká) (Kinderspr.) *v.* spin-

spánkov-ý *adj.* Schlafen-; —á kost Schlafbein *n. Os temporum*; Felsenbein *n. Os petrosum.*

spánliv-ka *f.* Schlaffieber, Totenfieber *n. Febris soporosa*; —ost *f.* Schlaftrunkenheit, Schlafsucht *f. Sopor*; —ý *adj.* schlaftrunken.

spar, u *m.* Hitze *f.*

spár, u *m.* Klaue, Kralle *f.*; 2. (b. Vogelst.) Rege *f.*, Vogelkloben *m.*

spára *f. v.* spíra Fuge *f.*, Spalte *f.*, Ritz *m.*; Hautschrunde *f.*

spara *f.* Schwüle *f.*, Sonnenhitze *f.*; 2. Schweißgestank *m.*; 3. gefährlicher Ort; 4. *pl.* spary Dachsparren *m.*

spárati (-ám, áš, á *et* spáru, eš, e, *imp.* spárej *et* spař!) něco auftrennen, weatrennen. [*v.* ložnice.

spáreň, rně *f. sl.* Schlafzimmer *n.*

spařen, a, o, ý verbrüht; —ina *f.* die verbrühte Stelle; 2. Brühfutter *n.*; —ky *pl.* gebrühte Semmeln.

spařiti (-ím, íš, í, *imp.* spař!) něco verbrühen (*v.* zapařiti).

spáriti (-ím, íš, í, *imp.* spáři!) paaren.

sparka *f.* Abbrühen *n.*

sparky *pl. m.* abgebrühte Federn.

spárna *f.* Schlafzimmer *n. v.* ložnice.

sparný *adj.* heiß.

spárování *n.* Verfugung.

sparovati rudern, regen (b. Vogelst.).

spas, a *m.* (spasitel) Erlöser, Errettter *m.*

spás-a *f.* Heil *n.*, Errettung *f.*; armáda —y Heilsarmee *f.*

spas-en, a, o, ý erlöst; gerettet, selig; 2. abgeweidet (—ená louka); —ení *n.* Errettung; Erlösung *f.*; ewiges Heil (*v.* spasiti); 2. das Abweiden (*v.* spásti); —itel, e *m.* Heiland *m.*, Seligmacher *m.*, Errettter, Erlöser *m. Salvator*; —itelný *adj.* heilsam, heilbringend, seligmachend; —iti (-ím, íš, í, ime, íte, í, *imp.* spas! *pl.* spaste!) někoho (*acc.*) erretten, erlösen, selig machen; s. se sich retten; spaste duši! rettet eure Seele! —ný *adj. v.* spasitelný.

spáso-nosný *adj.* heilbringend, heilsam; —zvěstný *adj.* heilverkündend.

spásti (spasu, eš, e, *imp.* spas!) něco, spastviti něco abweiden, abgrasen; s. se sich satt weiden; sich dick fressen.

spáti (spím, íš, í, íme, íte, spějí, *imp.* spi! *tregr.* spě *et* spěje) schlafen; jíti spat schlafen gehen; dobře se spí na trávě es schläft sich gut am Rasen, man schläft gut am Rasen.

spatř-ení *n.* Wahrnehmung *f.*; nikde není k sp. ist nirgends zu sehen; s. míst *st.* Ortsbeschau, Besichtigung, Grenzbegehung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* spatři! *tregr.* spatřiv!) —ovati něco erblicken; wahrnehmen, beschauen, betrachten, besichtigen.

spatrný *adj. v.* patrný.

spav-ost *f.*, —ice *f.* Schlafsucht *f.*, Koma *n. Febris soporosa, Coma somnolentum cataphora*; —ý *adj.* schlafsüchtig.

spě *tregr.* schlafend.

spéci (speku, -češ, -če) něco zusammenbacken; s. se zusammenschrumpfen, eingehen.

speci-alista *m.* Spezialist *m.*; —alita *f.* Spezialität *f.*; —alní *adj.* spezieller; —fický *adj.* spezifisch; —fikovati spezifizieren.

spěč *m.* Schläfer *m.* (*v.* spáč).

spečetiti (-ím, íš, í, *imp.* spečeť!) něco versiegeln.

spečka *f.* Bratensaft *m.*

spěčky *adv.* schlafend.

spěčovati se *v.* zpěčovati se.

spěch, u *m.* Eile *f.*; nasp. eilends; —al, a, —ák, a, —atel, e *m.* Eiler *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* spěchej!) někam eilen; —avý *adj.* eilend.

spěju *v.* spěti.

speki-ina *f.* durch Hitze verhärteter Klumpen; Schlacke *f.*, Schwarte *f.*; —ý, —itý, —ivý *adj.* zusammengebacken; verschmolzen.

spekul-ace *f.* Spekulation *f.*; —ant, a *m.* Spekulant *m.*; —ovati spekulieren.

spělák, a *m.* Bierfüller (Bräuergeselle) *m.* (*srv.* spílati).

spěn-ací *adj.* Bind-; s. kosf, —ačka *f.* Fesselbein der Pferde; —ák, u *m.* Spannriemen, Spannstrick *m.*

spěnl *n.* Eile *f.*

spěn-ice *f.* großer Käfig auf dem Vogelherd; —iti ein Pferd spannen; s., spěňovati abschäumen.

spěnka *f.* (spínka) Brosche *f.*

spěnuška *f.* Spannraupe *f. Geometra* (pídalka).

spěrák, u *m.* Sperrhaken *m.*

spěrek, rku *m.* Seifenrest *m.*, Seifenüberbleibsel *n.* [werden.

speř-ený gefedert; —iti se handgemein

speru *v.* práti, seprati.

spěš-ák, u *m.* (ekon.) *v.* pospěšák; —iti (-ím, iš, í, *imp.* spěš! *tragr.* spěše, -ic) eilen (*v.* pospíšiti); —ivý *adj.* eilend; —né *adv.* schnell, eilends, geschwind; —ník, a *m.* ein geschwinder Mensch; —no *adv. v.* spěšně; tuze s. lidem směšno gut Ding will Weile haben (eile mit Weile); —nomluvný *adj.* schnellredend; —nost *f.* Geschwindigkeit, Schnelligkeit *f.*; Hast *f.*; —ný *adj.* eilig, hurtig, hastig, schnell, geschwind.

spěti (spěju, eš, e, *imp.* spěj! spějte!) někam wohin eilen.

spětiti něco verfünffachen.

spěv *v.* zpěv.

spěž (bronz) *v.* zpěž.

spicl (*partic.*) schlafend.

spik, u *m.* —cl, kle *m.* Verschwörung *f.*; —lenec, nce, —lík, a *m.* ein Verschworener; —lý *adj.* verschworen; —nouti se proti komu sich verschwören; —nutí *n.* Verschwörung *f.*, Komplott *n.*

spiják, u *m.* (b. Seifenf.) Schaff *n.*; 2. Gießschaufel *f.*

spilati (-ám) gießen, füllen; s. mýdlo aus dem Schaffe in die Form geben; 2. s. komu, spileti kým *st.* schelten, aufheißen; jmd. verhöhnen.

spile, spilka *f.* Spieß *m.*; Speiler *m.*

spilečný, ého *m.* Füllknecht *m.*

spilek, lka *m.* Trunkenbold *m.*

spilka *f.* Bierfülle *f.*; 2. Füllkammer *f.*; 3. Lohgrube *f.*

spilný *adj. el.* scherzhaft.

spilý *adj.* berauscht.

spim (spíš, spí) *v.* spáti.

spin-ačka *f.* Hefterin *f.*; 2. Gurt *m.*; —adlo *n.* Spange *f.*, Haftel *n.* (*v.* sponka); —ák, u *m. v.* spěnák.

spin-ati (-ám) *v.* sepnouti; s. ruce die Hände falten o. ringen; —avě *adv.* mit gefalteten Händen; händeringend; —avý *adj.* heftend.

spinel, u *m.* (drahokam) Spinell *m.*

spinka *f.* Heftel *n.*; 2. Schnalle *f.*; 3. Bindbalken *m.*; 4. Eggekette *f.*; 5. Koppelzug *m.* (Orgel).

spinkati (-ám) (Kinderspr.) schlafen.

spir-a, —ka *f.* Spannstrick *m.*, Schnur *f.* (b. Garn); 2. Sille *f.*, Rührfaden b. Vogelherd; —ka *f.* (mont.) Glaucherd; —ati (3. -á) *v.* spírovati.

spirálka *f.* Spirale *f.*, Spirallinie.

spírek *v.* spěrek. [Schneckenlinie *f.*

spířek, řku *m.*, spíreň, spíreň, rné *f.* Banse *f.*

spirit-ista *m.*, duchověrec Spiritist *m.*; —uál, a *m.* Spiritual *m.*; —us, u *m.* Spiritus *m.* (líh).

spírnik, a *m.* Ruhrvogel, Lockvogel *m.*; —ovati fillen, rühren (Vogelst.).

spis, u *m.* Schrift *f.*; Aufsatz *m.*; Werk *n.*; Schriftstück *n.*; *pl.* —y (úřední, soudní) Akten; —atel, e *m. v.* spisovatel; —ek, spísek, sku *m.* kleine Schrift; kurze Abhandlung.

spiskati (-ám, áš, á, *imp.* spiskej!) něco fig. abkarten, zusammenkarten, anzetteln. [fassung *f.*

spisování *n.* Niederschreibung *f.*, Ver-

spisovatel, e *m.* Schriftsteller *m.*, Autor *m.*; -ka -ln; —ský *adj.* Schriftsteller-; —ství *n.* Schriftstellerschaft *f.*; —stvo *n. coll.* Schriftstellerwelt *f.*

spisovati něco schreiben, aufschreiben, niederschreiben, verfassen.

spisov-na *f.* Registratur *f.*; Schriftgewelbe *n.*; Schriftkasten *m.*; —ní *adj.* Schrift-; s. jazyk Schriftsprache; s., iho *m.* Registrator *m.* (2. Aktuar); —nictví *n.* Literatur *f.*; —ník, a *m. v* spisovatel; —ný *adj. v.* spisovní.

spíše spíšeji *adv.* eher, lieber.

spíšiti *v.* spěšiti; *v.* pospíšiti.

spíšu *v.* sepsati.

spíti (spiju, eš, e *et* spím, íš, í) něco austrinken, austrinken; s. se sich berauschen; s. (sepnu, eš, e) něco *v.* spíže *f. v.* spíže. [sepnouti.

splác-anina *f.* Flickwerk *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* splácej!) něco etwas zusammenstoppeln; etw. verpfuschen.

splacen, a, o, ý abgezahlt, eingezahlt; —í *n.* das Abzahlen, Einzahlung, Rückzahlung *f.* [splacovati *v.* splatiti.

spláceti (-ím, íš, í, *imp.* splácej!)

splácnouti rukama die Hände zusammenschlagen.

splacovací fond Tilgungsfond *m.*

splach, u *m.* Abspülung *f.* [spülen.

spláchnouti, splachovati něco ab-

splachov-ací soustava Abspulungsystem *n.*; s. vrátka *pl.* Spulturen; —ač *m.*, —adlo *n.* (med.) Irrigator *m.*; —adlo *n.* Wasserklosett *n.*; —ání *n.* Abspülung *f.*

splakati (spláču) na kým, nad čím (s. nad výdělkem) in Tränen ausbrechen.

spláknouti *v.* spláchnouti; oheň spláknul das Feuer verlederte; svíčka spláklá die Kerze rinnet. [Umfang), flach werden.

splasknouti abflallen; abnehmen (an

splaš-en, a, o, ý scheu, verscheucht, fig. verrückt; —iti (-ím, íš, í, *imp.* nesplaš!) někoho (koně, ptáky) scheuchen, verscheuchen; s. se scheu werden.

splašky *pl. m.* Spülicht *n.*, Spülwasser *n.*; Schmutzwasser, Abwässer *pl. n.*

splata *f.* Abzahlung *f.*, Vergeltung *f.*

splátce *m.* Bezahler *m.*, Bezelter *m.*

splatiti (-ím, íš, í, *imp.* splať!) něco někomu etw. bezahlen; abzahlen, rückzahlen; entgelten.

splátk-a *f.* Abzahlung *f.*, Teilzahlung *f.*; Rate *f.*; —ář *m.* Terminist *m.*; —ový list Ratenschein *m.*; —ový obchod Termingeschaft *n.*

splatn-é, ého *n.* Zahlgeld *n.*; —ík, a *m.* Lohnarbeiter *m.*; —ost *f.* Falligkeit *f.*; —ý *adj.* zahlbar; fallig; —a lhůta Zahlungstermin *m.*, Verfallszeit *f.*

splav, u *m.* Wasserschleuse *f.*; Durchlaß *m.* (im Mühlwehr). [art *f.*

splavec, vce *m. st.* Brauerart; Müller-

splávek, vku *m.* Wasserablaß *m.*; Abzug *m.*; 2. Schlitzgraben *m.*; 3. Schwimmkasten *m.*; 4. Schwimmer *m.*

splav-i *n.* Aufschwemmung *f.*; —idlo *n.* Schleuse *f.*; Flutbett *n.*; —iště *n.* Zusammenfluß *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.*

splav l), —ovati něco herabfloßen; s. vodu ablaſſen; —ka *f.* Schwimmer, Schwimmkorf an der Angelſchnur; *pl.* —ky *m.* Spuliicht *n.*; aufgeſchwemmtes Erdreich; das Abgeſaßte vom Weizen; —nění *n.* Schiffbarmachung *f.*; —nice *f.* Schlammgrube *f.*; —nictví *n.* Holzſchwemme *f.*; —ník, a *m.* Flößer *m.*; —niti (řeku) ſchiffbar machen; —ný *adj.* ſchiffbar.

splaz, u *m.* Pflughaupt *n.*; 2. Holzſchleife *f.*, Schleifbahn, Rutſchbahn *f.*; Rutſche, Holzrutſche *f.*, Rolle *f.* (im Walde); 3. *v.* plaz.

splazit (-ím, íš, i) něco (s. slámu) vermengen; s. se herabkriechen.

splažen-á sláma, —ka *f.*, —ky *pl. m.* Wirrſtroh *n.*

splendidní *adj.* ſplendid.

sple-sklý, —stělý, —štilý *adj.* flach, platt; —sknouti *v.* ſplasknouti.

splesti (spletu, eš, e, *imp.* splet l), splésti, splétati něco etwas zuſammenflechten; 2. verwirren, verwickeln; s. si něco s čím ſich etw. verwechſeln, vertauſchen.

splešťule *f.* Waſſerwanze *f. Nepa.*

splet-ač *m.* Flechter *m.*; —ačka *f.* Flechterin *f.*; 2. Haarband *n.*; 3. geflochtene Semmel; —adlo *n.* Flechtmaſchine *f.*; —ák, u *m.* (p. cibule atd.) *v.* pleteň, pletýnek.

splétati (-ám) *v.* splésti.

splet-ečný *adj.* konfus; —ek, tku *m.* Zopf *m.*; —en, a, o, ý verwirrt, verworren, konfus; —enec, nce *m.* Wirrkopf *m.*; —ení *n.* Verwirrung *f.*; —enice *f.* Gewirre *n.*; Konfuſion *f.*; —enina *f.* Geflechte *n.*; —eż *v.* pleteż; —ichati (-ám) co etwas verwirren; —ilý *adj.* verworren; —itý komplizíert; —ka *f.* Geflecht *n.*; 2. Wirr, Wirrwarr *m.*; —u *v.* splesti.

spliha *f.* Fleck *m.*, Makel *m.*

splihnouti lappig werden, weich werden.

splichtiti něco verwirren, unordentlich durchführen (zbryndati).

spln-ěn, a, o, ý erfüllt; —ění *n.* Erfullung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* splň l), něco etw. erfüllen; se ſich.

splošiti (*imp.* sploš!) něco abplatten.

splouti (spluju, eš, e) herunterſchwimmen. [dichten.

splstiti se ſich verfilzen, ſich ver-

splštění *n.* (vlasů) Wichtelzopf *m.*

spív-ětl verſchmelzen (paſſiv); —iti verſchmelzen (aktiv).

splyn-outi (3. -ou) zuſammenfließen; abfließen; verſchmelzen; —utí *n.* Verſchmelzung *f.*; Fuſion *f.*

splyv, u *m.* Abfluß *m.*

splyv-ání barev Farbenfpiel *n.*, Farbenwechſel *m.*; —ati (3. -á) oben ſchwimmen; 2. zuſammenfließen; 3. verſchmelzen; —avý *adj.* ſchwimmend, verſchwimmend.

splznouti ausglitſchen; herabgleiten.

splže *pl. f. sl.* Eisböcke.

spočín-ek, nku *m. sl.*, —utí *n.* Raſt *f.*, Raſtung *f.*; —outi (spočinu, eš, e, *imp.* spočiň!) někde, na čem raſten, ausruhen.

spočísti (spočtu, eš, e), spočítám (-ám) něco berechnen, zuſammenrechnen, zuſammenzählen.

spočív-adlo *n.* Ruhebett *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* spočívej!) ruhen, raſten; s. na něčem beruhen (auf etw.) ausruhen. [ves., nas., na —u unten.

spod, u *m.* Unterteil *m.*; das Untere; **spodák**, u *m.* (spodňák) unterſchlächtige Mühle; s., spodál, u *m.* Straubrad *n.*

spodál *adv.* von weiten.

spod-ek, dka *m.* Untermann *m.*; Bube *m.* (im Kartenſp.); s., dku *m.* Unterteil *m.*; 2. unterer Mühlſtein; 3. Bodenſtein *m.*; *pl.* —ky Hoſen, Beinkleider; —ina *f.* Grundfläche *f.*, Baſis *f.*; Satz *m.* (b. Flüſſigkeiten); —ní *adj.* ddd. untere; s. kvasnice Unterhefen; —nice, —nička *f.* Unterbett *n.*; 2. Unterreck *m.*; *pl.* —ničky Unterhoſen, Unterziehhoſen; —ník, a *m.* Untermann *m.*; 2. Unterjäckchen am Bienenſtocke; 3. Unterteil *m.* (am Kleide).

spodob-a *f.*, —ení, —nění *n.* Anähnlichung *f.*, Aſſimilation *f.*; —iti, —niti (-ím, íš, í, *imp.* spodobni!) něco aſſimilieren. [(Mühle).

spodovodní *adj.* unterſchlächtig

spoj, e *m. v.* spojení; s., —ba *f.* Verkehr *m.*; Kommunikation *f.*; —ebný *adj.* Verkehrs-; —ečník, u *m.* Fuhrlohn

spojem, jmu *m.* Hecke *f.* [*m.*

spojen, a, o, —ý verbunden; alliiert; vereinigt; verknüpft; —ec, nce *m.* ein Verbündeter; Alliierter; —í *n.* Verbindung, Vereinigung, Verknüpfung *f.*; Zuſammenfügung *f.*; Allianz *f.*; Konnexion *f.*; Verkehr *m.*; Anſchluß *m.*; krátké s. Kurzſchluß *m.*; —ina *f.* Konnex *m.*; —ství *n.* Aggregationszuſtand *m.*; Allianz *f.*

spoj-idlo *n.* Bindemittel, Verbindungsmittel *n.*; —ina *f.* Kombination *f.*; —iště *n.* Vereinigungspunkt *m.*; fig. Knotenpunkt *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* spoj l) něco s čím verbinden; vereinigen; alliieren, anſchließen; se ſich; —itost *f.* Zuſammenhang *m.*; —itý *adj.* zuſammenhängend; —ivka *f.* Bindehaut *f. Conjunctiva*; —ivo *n.* Bindemittel *n.*; 2. Anknüpfungspunkt; Anhaltspunkt *m.*; —ivost *f.* Verbindungsvermögen *n.*; —ivý *adj.* verbindend; —ka *f.* Bindung *f.*; 2. (grm.) Bindewort *n. Conjunctio*; 2. (mech.) Flanſche *f.*; —nice *f.* Aſſidenlinie *f.*; —ný *adj.* vereinbar; —ná čočka Sammellinſe *f.*

spojov-ací *adj.* Verbindungs-; s. dráha Verbindungsbahn *f.*; s. způsob (grm.) Bedingweiſe *f. Conjunctiv m.*; verbindende Art *f.*; —adlo *n.* Bindemittel, Verbindungsmittel *n.*; s., —ател, e *m.* Verbindungszeichen *n.*; —ati něco s něčím verbinden *v.* spojiti; —ka *f. v.* spojka.

spojslovi *n.* Wortfügung *f.*

spokoj-en, a, o, ý zufrieden; —enost *f.* Zufriedenheit *f.*; spokojenost vzácný

host Zufrieden sein ist große Kunst; spokojenost lepší než bohatství Zufriedenheit ist der größte Reichtum; —iti (-im, iš, i, *imp.* spokoj!) koho čím (s čím) zufriedenstellen, beruhigen, befriedigen; se ſich; —ný *adj.* ruhig friedfertig.

spol, —em *adv.* mitſammen, gemeinſchaftlich; —ák, a *m.* Mitmann *m.*

spolč-e, ete *n.*; *pl.* —ata Zwillinge; Mehrlinge *pl.*; —enec, nce *m.* ein Verbündeter; Konföderierter; 2. Kompagnon *m.*, Aſſocié *m.*; 3. Komplice *m.*; —ení *n.* Vereinigung *f.*; Verbindung *f.*; —enství *n.* Verbündnis *n.*; —enstvo *n.* Konföderation *f.*; —ina *f.* Enſemble *f.*; *pl.* —iny zemské (domobrana) Landſturm *m.*; —iti (*imp.* spolči!) koho (*acc.*) verbünden; vereinigen; s. se ſich verbünden; ſich konföderieren; ſich vereinigen; ſich geſellen; —ivý, —livý *adj.* geſellig; —ovací *adj.* Aſſoziations-; —ování *n.* Aſſoziation *f.*; —ovati se ſich vereinigen; aſſozieren.

společ-enský *adj.* geſellſchaftlich, ſozial; —enství *n.* Geſelligkeit; Gemeinſchaft, Geſellſchaft *f.*; —enstvo *n. coll.* Genoſſenſchaft, Korporation *f.*; —ně *adv.* gemeinſchaftlich (sp. s . . .); —nice *f.* Geſellſchafterin; Gefährtin, Genoſſin *f.*; Teilnehmerin *f.*; —nický *adj.* Genoſſen-; —ník, a *m.* Genoß, Gefährte *m.*; (Hdl.) Geſellſchafter *m.*; Kompagnon *m.*, Aſſocié *m.*; (gim.) *Sociativ*; —niti se *v.* spolčiti se; —nost *f.* Geſellſchaft; Sozietät *f.*; —ný *adj.* gemeinſchaftlich, gemeinſam, korporativ; Geſamt-, Mit-; —ství *n. v.* společenství.

spoleh, u *m. mor.* das Stützen auf etwas; —adlo *n.* Lehne *f.*

spoleh-ati, spoléhati (-ám), —nouti (-nu) *et* s. nač ſich ſtützen; anlehnen; ſich worauf verlaſſen; —livost *f.* Verläßlichkeit *f.*; —livý *adj.* verläßlich.

spol-sk, lku *m.* Verein *m.*, Sozietät *f.*; Geſellſchaft *f.*; Gemeinſchaft *f.*; Bund *m.*; Allianz *f.*; N. a sp. N. und Kompagnie; (mil.) Zug *m.* (25 Mann); ve s., na s., na —ky, od —ku, ve —ky, —kem (*adv.*) gemeinſchaftlich, —iti *v.* spolčiti; —ičkovati obrſeigen; —itost *f.* Zuſammenhang *m. v.* spojitost; —kaření, —kářství *n.* Vereinsſucht *f.*

spolknouti (-nu, eš, e *imp.* spolkni!) něco verſchlucken, verſchlingen.

spolkov-ati s kým in Gemeinſchaft wirken; —nictví *n.* Vereinswesen, Aſſoziationsweſen *n.*; —nost *f.* Aſſoziationsgeiſt *m.*; —ný *adj.* Bundes-, Vereins-; sp. stát Bundesſtaat *m.*; sp. shor, sp. sněmy Bundestag *m.* (ehem. in Deutſchland); —á rada Bundesrat *m.* (in der Schweiz); s. zákon Vereinsgeſetz *n.*

spol-ni, —ný *adj. v.* společný.

spolu *adv.* zuſammen, mitſammen, beiſammen; s. (s nim) gemeinſchaftlich; s.- Mit- (*Con- Syn-*).

spolu-bližní, iho *m.* Mitmenſch *m.*; —bojovník, a *m.* Kampfgenoſſe, Mitkrieger, Kriegskamerad *m.*; —bratr, a *m.* Mitbruder *m.*; —bydlitel, e *m.* Stubengeſell, Stubenkamerad *m.*; —bytný *adj.* gleichweſentlich; —dědic, e *m.* Miterbe *m.*; —druh, a *m.* Mitgenoß *m.*, Gefährte, Kamerad *m.*; *Commilito* (*v.* soudruh); —držba *f.*, —držení *n.* Mitbeſitz *m.*; —držnost *f.* Kontinuität, Zuſammenhaltung *f.*; —hláska *f.* Konſonant, Mitlaut *m.*; —kmenovec, vce *m.* der Stammverwandte; —kojenec, nce *m.* Milchbruder *m.*; —konšel, a *m. st.* Mitratsmann *m.*; —krajan, a *m.* Landsmann *m.*; —křesťan, a *m.* Mitchriſt *m.*; —láník, a *m.* Furchengenoß *m.*; —ložný *adj.* (bot.) ſyngenetiſch; —ložstvo *n.* (bot.) Syngenefie *f.*; —měšťan, a *m.* Mitburger *m.*; —měšťanka *f.* Mitburgerin *f.*; —mezný *adj.* angrenzend; —mistr, a *m.* Mitmeiſter *m.*; —nocležník, a, —noclehář *m.* Schlafkamerad *m.*; —občan, a *m.* Mitbürger *m.*; —obyvatel, e *m.* Mitbewohner *m.*; —pachatel *m.* Mittäter *m.*; —pracovnice *f.* Mitarbeiterin *f.*; —pracovník, a *m.* Mitarbeiter *m.*; —přísežník, a *m.* Eideshelfer, Eidgenoß *m. Consacramentalis*; —původce *m.* Miturheber *m.*; —radní, iho *m.* Mitratsmann *m.*; —řadný koordiniert; —redaktor, a *m.* Mitredakteur *m.*; —rostenec *m.* Altersgenoſſe *m.*; —ručenství *n.* Gemeinbürgſchaft *f.*; —rukojmí *m.* Mitbürge *m.*; —sluha *m.*, —služebník, a *m.* Mitdiener *m.*; —statný *adj.* konſubſtantial; —stolovník, —strávník, a *m.* Tiſchgenoß *m.*; —svědek, dka *m.* Mitzeuge *m.*; —trpitel, e *m.* Leidensgefährte *m.*; —učeník, a *m.* Mitlehrling *m.*; —úd, a *m.* Mitglied *n.*; —uchazeč, e *m.* Mitbewerber *m.*; Kompetent *m.*; —úřednik, a *m.* Amtsgenoſſe, Kollege *m.*; —věký *adj.* zeitverwandt, zeitgenöſſiſch; *v.* souvěký; —věrec, rce *m.* Glaubensgenoß *m.*; —vězeň, zně *m.* ein Mitverhafteter; —vina *f.* Mitſchuld *f.*; —vinník, a *m.* ein Mitſchuldiger; —závaznost *f.* Solidarität, Solidarhaftung *f.*; —závodník, a *m.* Konkurrent *m.*; —zvučka *f. v.* spoluhláska; —zvučný *adj.* zuſammenlautend; —zvuk, u *m.* Mitklang *m.*; —žačka, —žákyně *f.* Mitſchülerin *f.*; —žák, a *m.* Mitſchüler *m.*; —ženství *n.* Syngamie *f.*; —živný *adj.* mitlebend.

spolykati (-ám, áš, á) něco verſchlucken, verſchlingen.

spomáhati (-ám) komu *v.* spomoci.

spomenouti, spomínka *v.* vzpomenouti, vzpomínka.

spomin-outi se wütend, toll werden; —utý *adj.* toll, wütend.

spomoc, i *f.* Hilfe, Abhilfe *f.*

spomoc-i (spomohu, -můžeš, -může, *imp.* spomoz!), spomáhati někomu něčím v něčem helfen, Hilfe leiſten; abhelfen; —itel, e *m. sl. v.* pomocník; —nice *f.* Helferin *f.*; —ník, a *m.* Helfer *m.*; —ný *adj.* helfend.

spomožení *n.* Hilfe *f.*

spona *f.* Klammer *f.*; Akkolade *f.*; (grm.) Kopula *f.*, die Spange *f.*, Häftel *n.*; Gurtelſchließe *f.*, Agraffe *f.*

spondej, e *m.* Spondäus *m.* (Versfuß - -).

sponk-a (*gen. pl.* sponek) *f.* Spange *f.*; Haftel *n.*; Gürtelschließe *f.*; Kopula; —ář *m.* Spangenmacher *m.*, Haftelmacher *m.*

sponos-nik, a *m. sl.* Kläger *m.*; —ný *adj. sl.* klagend; —ovati se *sl.* sich beklagen. [Streitsache *f.*; Prozeß *m.*

spor, u *m.* (s. o něco) Streit *m.*,

spora *f. st.* Sparsamkeit *f.*

spořád-án, a, o, —aný *adj.* geordnet; —aný člověk ein ordentlicher (solider) Mensch; —ání *n.* das Ordnen; die Ordnung; —anost *f.* geordneter Zustand.

spořadatel, e *m.* Ordner, Einrichter *m.*; Regulator *m.*

spořádati (-ám, áš, á, *imp.* spořádej!) něco etw. ordnen, einrichten; regulieren; Ordnung schaffen; s. se sich ordnen, sich in Ordnung stellen.

sporadický *adj.* sporadisch.

spořák, u *m.* Sparherd *m.*

spořa *adv.* sparlich, sparsam.

sporejšek, ška *m.* ein kleiner Mensch.

spoř-ič *m.* Sparer *m.*; —íček, čku *m. v.* sporýš; —idlo *n.* Sparbrett *m.* (b. Maur.); —il, a, —ílek, lka *m.* Sparmeister *m.*; —íš *m. v.* sporýš; —ště *n.* Sparherd *m.*

spořitel, e *m.* Sparer *m.*; —na, —nice *f.* Sparkasse *f.*; —ní knížka Sparkassabüchel *n.*, Sparkassenbuch *n.*

spoř-iti (-ím, íš, í, *imp.* spoř!) sparen; (s. něčeho, s. něčím, s. s něčím); s. něčemu *st.* schonen; s. někoho *st.* jegnen; mehren, gedeihen lassen; —ivost *f.* Sparsamkeit *f.*; Sparsinn *m.*; —ivý *adj.* sparsam.

spor-ník, a *m.* Streiter *m.*; —ný *adj.* streitig, strittig; 2. streitsüchtig.

sporokrb, u *m. v.* sporák.

spor-ost, i *f.*, —ota *f.* Ergiebigkeit; Sparsamkeit *f.*; —otný *adj. v.* sporý.

sporovati něco etwas bestreiten; s. se s kým streiten.

sport, u *m.* (hybohra, otuha) Sport *m.*, Bewegungsspiel *n.*; —omil, a *m.*, —ovník, a *m.* Sportsmann *m.*

sporý *adj.* (*comp.* spořejší) ergiebig, ausgiebig; 2. sparsam, sparlich.

sporyš, e *m.*, —ek, spořiček, čku *m* Eisenkraut, Traubenkraut *n. Verbena*; s., —ek, ška *m.* Knirps *m.*, Schmächtling *m.*

spotiti (-ím, íš, í, *imp.* spoť!) in Schweiß bringen; s. se in Schweiß kommen, geraten.

spotřeb-a *f.* Bedarf *m.*; Verbrauch *m.*, Konsumo *n.*, Konsumtion *f.*; —né, čho *n.* Konsumosteuer *f.*; —ný, —ovný *adj.* verbrauchbar; —ovatel *m.* Verbraucher, Konsument *m.*; —ovati něco verbrauchen, vernützen; abnützen.

spoucatl (-ám) něco do sebe zusammenpappsen.

spouka *f.* Knoten in der Wolle.

spoust-a *f.* (s. sněhu atd.) Masse *f.*; Wust *m.*; Schwall *m.*; 2. Verwüstung, Verheerung *f.*; —ka *f. v.* poustka.

spoušť, ti *f.* Verwüstung *f.*; 2. Drücker, Schneller *m.* (b. Gewehr); 3. s. vody Ablaß des Wassers; —adlo *n.* Auslassung *f.* (b. Weberstuhl); —átko *n.* Drücker, Schneller, Abzug *m.*; Züngel *n.* (b. Gewehr).

spoušt-ěti (*imp.* -ěj!) etwas niederlassen, ablassen; losdrücken; (mech.) anlassen, anfahren; s. se sich herablassen; —ič *m.* Schmelzer *m.*

spoutati (-ám, áš, á, *imp.* spoutej!) někoho (*acc.*) fesseln, in Eisen legen.

spověď *f. v.* zpověď.

spozorovati bemerken, gewahr werden.

spracovati *v.* zpracovati.

spřáhnouti (-nu) spřahati (-ám) spřahovati (-uju) koho (*acc.*) s kým zusammenspannen; verbinden; se sich.

sprasiti se ferkeln, werfen.

sprask, u *m.* Prügel *m.*, Wichse *f.*; 2. die Schwippe an der Peitsche.

sprásk-ati (-ám) koho durchprügeln; —nouti (rukama) die Hände zusammenschlagen. [Sau, Bache *f.*

sprasn-á svině *f.*, —ice *f.* trachtige

spraš, i *f.*, —í *n.* Stauberde *f.*

sprášiti (-ím, íš, í, *imp.* spraš!) něco abstauben.

spraš-ky *pl. m.* Staubferien *pl.*; —né, ého *n.* Stanbgeld *n.*; 2. Untermaß, Dreschmaß *n.* [einräumen.

spratati, spřatati (-ám) *sl.* abräumen,

spratek, tku *m.* Balg *m.* (abgezogene Haut o. Fell); 2. fig. ungezogenes Kind; vyprati komu s. einem den Pelz waschen.

spřáteliti (-ím, íš, í, *imp.* spřátoli!) befreunden; se sich.

spráti, seprati (seperu, eš, e, *imp.* sper *et* seper!) něco abwaschen; zusammenschlagen; s. koho durchprügeln; s. se s kým handgemein werden.

spratovka *f.* Pelzmütze *f.*

správa *f.*, Reparatur, Reparierung *f.*; Ausbesserung *f.*; 2. Verwaltung, Leitung, Verwesung, Administration *f.*; státní sp. Staatsverwaltung *f.*; 3. Gesichaft *n.*; 4. Exiktion, Gewähr *f.* (záruka); to je pěkná s.! das ist eine schöne Wirtschaft!

správ-ce *m.*, —čí, iho, —ec, vce *m.* Verwalter, Verweser *m.*; s. říše Reichsverweser *m.*; s. země Landeschef *m.*; s. hospodářský Wirtschaftsverwalter; s. domu panovnického Hausmeier *m. Major domus*; s. závodu Geschäftsleiter *m.*; —covství, —ectví *n.* Verwalteramt *n.*

spravditi (-ím, íš, í, *imp.* spravdi!) něco erwahren.

spravedl-enství *n. st.* Gerechtigkeit *f.*; —ivě *adv.* gerecht; —ivý, —ný *adj.* gerecht; recht, rechtmäßig; —nost *f.* Gerechtigkeit *f.*; *st.* Gerechtsam *f.*

sprav-idlo *n.* Richtschnur *f.*; Regel *f. v.* pravidlo; —itel, e *m.* Ausbesserer *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* sprav!) něco ausbessern; reparieren; flicken; ausrichten; abtun; zurichten; *st.* Gewähr leisten; s. se sich erholen.

správ-ka *f.* Reparatur *f.*; Ausbesserung *f.*; Flickerei *f.*; —kář *m.* Flicker

m.; —kyně *f.* Verwalterin, Verweserin *f.*; —ní *adj.* —ě *adv.* Verwaltungs-; administrativ; s. soud Verwaltungsgerichtshof *m.*; s. rada Verwaltungsrat *m.*; —nik, a *m.* Regisseur *m.*; —nost *f.* Richtigkeit, Solidität *f.*; Pünktlichkeit, Genauigkeit *f.*; Korrektheit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) rechtlich; richtig; ordentlich, solid, pünktlich; genau, recht, korrekt.

spravov-ač, o *m.* Flicker *m.*; —ák, u *m.* Regulator *m.*; —ání *n.* Flickerei *f.*; —ati něco etwas ausbessern, reparieren, flicken; s. (zemi, město) verwalten, verwesen; s. se čím (dle čeho) sich wornach richten; —na *f. st.* Handbuch der Verwaltungskunde.

spraž, i *f.* Brünne *f.* (Krankheit); *v.* zhoř.

spřež, i *et* e *f.* das Spann, Gespann, Zug Pferde, Ochsen; 2. s. fig. Gesindel *n.*, Bagage *f.*; —ení *n.* Gespann *n.*, Zug Pferde od. Ochsen; —itost *f.* Konjugation *f.* (math.); —itý, —ný *adj.* konjugiert (math.); —ka *f.* Kontraktion *f.* (gram.); 2. Adjunktion *f.*, Zeugma *n.*; —ník, a *m.* Zugviehhälter *m.*

sprch-a *f.* Dusche (Douche) *f.*; Duschbad, Sturzbad *n.*; —nouti, —ati, —ovati herabfallen; —lo es hat ein wenig geregnet.

spříbuzniti (-ím, iš. í, *imp.* spříbuzni!) něco etw. verwandt machen; s. se verwandt werden.

spříměřenec, nce *m.* wer einen Vermittlungsstand eingeht.

spřísah-ač, —ovač, —atel, —ovatel, e *m* Beschwörer *m.*; —ati (-ám), spřísáhnouti něco (na něco) beschworen; s. se sich verschworen. [Eidgenosse *m.*

spřísáhlec, spřísežník, spřísežný *m.*

spřísažen-ství, spřísežnictvo *n. coll.* Eidgenossenschaft *f.* (in der Schweiz).

spřízniti (-ím, iš, í, *imp.* spřízni!) zur Freundschaft, zur Verwandschaft bringen; s. se s kým sich befreunden; spřízněn (s někým) verwandt (mit...).

spropad-ati se (-ám se), —nouti se versinken; fig. —ati se poltern, hausen, toll sein; —ený *adj. v.* zpropadený.

spropit-ná *f.*, —né, ého *n.* Trinkgeld, Douceur *n.*

sprosť-ácký *adj.* einfältig; —áctví *n.* Gemeinheit *f.*, eine gemeine Tat; —áctvo *n. coll.* gemeines Volk; —ačka *f.* gemeines Weib; —ák, sprosták, a *m.* Einfaltspinsel *m.*, ein simpler, einfältiger Mensch; gemeiner Kerl.

sprost-ě *adv.* gemein; vulgär; —ec, tce *m. v.* sprosták; —enství *n.* Einfalt *f.*; —ina *f.* gemeines Volk; —iti (koho čeho) *v.* zprostiti; —nost, —nota *f.* Einfalt *f.*, das Simple; Aufrichtigkeit *f.*; —ný *adj.* einfach, einfältig, aufrichtig; schlicht.

sprosto-libý *adj. v.* prostolibý; —mudrák, a *m.* ein einfältiger Klügler; —myslný *adj.* einfältig; —st, —ta *f.* Gemeinheit *f.*

sprostředkov-ací ústav Vermittlungsanstalt *f.*; —ání *n.* Vermittlung *f.*; —atel *m.* Vermittler, Mäkler *m.*; —ati vermitteln.

sprostý *adj.* (*comp.* sprostší) gemein.

sprovoda (s provoda) der Sonntag nach Ostern.

sprovoditi (*imp.* sprovoď!), sprováděti, sprovázeti (*imp.* sprovázej!) někoho (*acc.*) begleiten; s. (sprovozovati) ze světa aus dem Leben schaffen.

spružina *f.* v. pružina.

sprýskati (3. -á), sprysknouti, sprýštiti niederspritzen; zusammenspritzen; 2. *v.* zprýskati.

spuditi (-ím, iš, í, *imp.* spuď!) něco abtreiben; zusammentreiben.

spuha *f.* Meerschwamm *m. Spongia.*

spuntovati něco *st.* (verbünden) verabreden; zusammenrotten; se sich.

spupný *adj. v.* zpupný.

spúrce *m.* Gegner *m. v.* zpúrce.

spurný *v.* zpurný.

spůsob, u *m.* (způsob) Art *f.*, Weise *f.*; 2. Gewohnheit *f.*, Gebrauch *m.*; 3. Gestalt *f.*, Form *f.*; 4. Anstand *m.*, Artigkeit *f.*; 5. (grm.) *Modus*; na s., ve s. in Gestalt, in Form; krátkým —em im kurzen Wege; —a *f. v.* způsob; pod obojí —ou přijímati unter beiderlei Gestalt (*sub utraque specie*) das Abendmahl genießen; —ce *m.*, —ič, e *m.* Urheber, Bewirker *m.*; —ilost *f.* Fähigkeit *f.*, Befähigung *f.*; Tauglichkeit *f.*; výkaz —ilosti Befähigungsnachweis *m.*; Qualifikationstabelle *f.*; —ilý *adj.* beschaffen; s. k čemu befähigt, geeignet, tauglich, schicklich, füglich, geschickt; —itel, e *m.* Bewerkstelliger *m.*, Urheber, Bewirker *m.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* způsob!) něco formen, gestalten, bereiten, vorbereiten, zubereiten; anrichten; bewirken, bewerkstelligen, verursachen.

způsob-ně *adv.* artig; —něti schicklich werden; —niti něco schicklich machen; —nost *f.* Artigkeit *f.*; —ný *adj.* artig, anständig; 2. s. k čemu *v.* způsobilý.

spust, u *m.* das Herablassen; Fallenlassen; 2. Abfluß *m.* (des Wassers); 3. Falltür *f.*; 4. s. u luku Schneller, Abdruck bei einer Armbrust (*sr.* spoušť).

spust-a *f.* Geschick *n.*, Verhängnis *n.*; —ek, tku *m. mor.* kleines Wasserwehr; —ilý *adj.* mutlos, niedergeschlagen; —iti (-ím, iš, í, *imp.* spusť!) něco niederlassen, senken; (s. rybník) ablassen; abziehen; s. luk, ručnici losdrücken; abdrücken, abfeuern; s. kotvu den Anker werfen; s. stroj eine Maschine in Gang setzen; s. se sich herablassen; s. se kam sich wohin begeben; s. se koho, čeho verlassen; s. so sich vergessen; s. se Boha Gott vergessen; —lý *adj.* wüst; verödet, verwüstet; 2. herabgekommen, verwahrlost, gottvergessen.

spuštěk, a *m.* (pušťák) Zuchtstier *m.*

spuštění *n.* das Anlassen; *v.* spoušť.

spůze *adv.* (*com.*) niedriger, tiefer (*sr.* spod). [opyčné).

spýčené, ého *n.* Reugeld *n. st.* (*sr.*

sráč, e *m.* Scheißer *m.*; 2. Abtritt *m.*; 3. Scheißkopf *m.*

srač-ek, čka *m.* Scheißjalke *m.*; —ka *f.* Scheißerin *f.*; 2. sravka Scheißerei *f.*; Abweichen *n.*, Durchfall *m.*; *pl.* —ky Fäkalien *pl.*

sráti (seru, eš, e) ſcheißen.

sráz, u *m.* Abſchuß *m.*, ſteiler Abhang; 2. Abgrund *m.*; 3. Niederſturz *m.*

sraz, u *m.* Zuſammenſtoß *m.*, Zuſammenkunft *f.*

sraziti (-im, iš, í, *imp.* sraz!) něco zuſammenſtoßen; zuſammenziehen; 2. niederſchlagen; niederſtoßen; niederſtrecken; 3. herabſtoßen; abſchlagen; abrechnen; s. důvody widerlegen; hlavu s., krk s., vaz s. den Kopf brechen, den Hals b.; s. se s kým atd. zuſammenſtoßen, aufeinanderſtoßen; s. se (o mléce atd.) zuſammenlaufen, gerinnen, ſich laben; eingeben, einſchrumpfen. [abſchüſſig.

srázn-ost *f.* Abſchüſſigkeit *f.*; —ý *adj.*

sráž, e *f.* Schlagneß *n.*; 2. (Geſchütz.) Achſenſtoß, Stoßring *m.*

sraž-ák, u *m.* (Weißg.) Abſtoßmeſſer *n.*; —ečka, sražečka *f.* (Tuchm.) Abſtecher *m.*

sražen-i *n.* Zuſammenſtoß *m.*; —ina *f.* (chem.) Niederſchlag *m.*; —ý herabgeſchlagen; (-ého těla) verſchrumpft; —é mléko geronnene Milch.

srážeti (-im, iš, í, íme, íte, ejí, *imp.* srážej!) *v.* sraziti.

sražitý *adj.* gedrängt.

srážk-a *f.* Abſchlag *m.*; Abrechnung *f.*; Abzug *m.*; Skonto (Eskonto) *n.*, Rabatt *m.*; s. na váze Tara *f.*; na srážku auf Abſchlag; 2. s. Trlebitoč *m.*; 3 s. Zuſammenſtoß *m.* (s. vlaků); 4. fig. s. Konflikt *m.*; (mil.) Rencontre *n.*; 5. (Billardſpiel) Karambolage *f.* (*n.*); 6. —y *pl.* (deſkové) Niederſchlag *m.*

sražník, u *m.* Falkeſſel *m.*

srběti ſchlürfen; 2. (*impers.*) jucken

srčeti (*impers.*) rieſeln. [*v.* svrběti.

srdcatka *f.* Herzkirſche *f.*

srdce, e *n.* Herz *n.*; čím srdce oplývá, tím ústa přetékají (co na srdci, to na jazyku) weß das Herz voll iſt, deß gebt der Mund über; voller Mund offenbart deß Herzens Grund; tu mně spadl kámen se srdce da iſt mir ein Stein vom Herzen gefallen; (Kartenſp.) Herzblatt *n.*; s. u zvonu Glockenklöpfel, Schwengel *m.*; fig. s. das Innere (s. u kapusty).

srdcov-itý, srdčitý *adj.* herzförmig; —ka *f.* Herzmuſchel *f.*; 2. s., —nice *f.* Herzkirſche *f.*

srdečenství *n. v.* srdečnost.

srdéčko *n.* Herzchen *n.*

srdečn-ě *adv.* herzlich; —í *adj.* Herz-; *v.* srdečný; —ice *f.* Herzader *f.*; 2. Herzwurm *m.*; 3. Herzkirſche *f.*; —ík, u *m.* Herzbeutel *m.* *Pericardium*; 2. Löwenſchwanz *m.*; Herzfraut *n.* *Leonurus cardiaca*; 3. *v.* srdeň; —ost *f.* Herzlichkeit *f.*; —ý *adj.* herzlich, innig.

srd-eň *f.* Herznagel, Rungnagel *m.*; —énko, —ice *n.*, —ičko, —ýčko, —ínko *n.* Herzchen *n.*, Herzlein, Herzblättchen, Herzliebchen *n.* (Schätzchen, Schätzlein *n.*); —iti se zürnen; —itý *adj.* zornig.

srdnat-ě *adv.* tapfer; —ost *f.* Tapferkeit *f.*; —ý *adj.* tapfer, herzhaft, mutig.

srdnice *f.* Herzwurm, Darmwurm *m.*

srdoš, e *m. sl.* ein jähzorniger Menſch.

šrek, u *m. st.* Silbe *f.*; —nouti se *v.* zřeknouti se.

střez, u *m. st.* Schnitt *m.*; Schnitzel *m.*; s., srez, u *mor. v.* střez.

střezati (-ám, áš, á *et* střežu, eš, e, *imp.* střež *et* střezej!) abſchneiden (střezati, zřezati.

srch, a *m.* Hornis *f. v.* sršeň.

sřín, u *m. sl.* Eiſtoß *m.*; Grundeis *n.*

sřítiti (-ím, íš, í, *imp.* sřiť!), sřicovati něco herabwerfen, zuſammenwerfen; herabſtürzen; s. se zuſammenſtürzen, einſtürzen.]—nouti abſchneiden.

sříz-ek, zku *m.* Schnitzel *m. v.* řízek.

srk, u *m.* Schlurf *m.*; —ač *m.* (ment.) Saugerohr *n.*; —ati (-ám), —nouti něco ſchlürfen; 2. weinen; —avec, vce *m.* (pták) *v.* prskavec; 2. *v.* jikavec; —avice *f.* blutiger Eiter (soukrvice); —avka *f.* Saugerohr *n.*; —avý *adj.* ſchlürfend; —ot, u *m.* Geſchlürfe *n.*

srn, a *m. v.* srnec; —a *f. v.* srnka; —ař *m.* Rehgeißjäger *m.*, —če, ete *n.*, —čátko, —ě, ěte *n.* Rehkalb *n.*; —čí *adj.* Reh-; s. *f.* (s. zvěř) Rehwild *n.*; —čina *f.* Rehhaut *f.*; —ec, nce *m.* Rehbock *m.* *Cervus capreolus*; —í *f. v.* srnčí.

srnice *f. v.* srdnice.

srn-ina *f.* das Rehfleiſch; —ka *f.* Reh *n.*; Rehziege *f.*

sroc-ení, —ování *n.* Zuſammenrettung *f.*; —ovati *v.* sroliti.

sroč-ení *n.* Friſtbeſtimmung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* sroč!) einen Termin od. Gerichtstag anberaumen, beſtimmen; 2. vertagen.

srodný *adj.* homogen, verwandt.

sroj *m. v.* roj.

srok, u *m.* Tagſatzung *f.*; Tagfahrt *f.*; Friſt *f.*; —ovati beſcheiden, beſtellen; verabreden; s. se s kým ſich verabreden.

srost, u *m.* Zuſammenwuchs *m.*; —ati (-ám) *v.* srosti; —avý *adj.* was leicht zuſammenwächſt; —ek, tku *m.* Konkrement *n.*; —ení *n.* Zuſammenwuchs *m.*; —ený *p.* —itý *adj.* konkret.

srosti, srůsti (srostu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* srosť *et* srosti!) zuſammenwachſen.

srostl-ice *f.* zuſammengewachſene Kriſtalle; —ičky *pl.* zwei zuſammengewachſene Finger oder Zehen; —ík, a *m.*, *pl.* —íci zuſammengewachſene Kinder; —oplátečné rostliny *pl.* Röhrenblumen; —ý *adj.* zuſammengewachſen.

srotiti (lid) zuſammenrotten; se ſich.

srotulovati (spisy) inrotulieren.

sroubek, bku *m. v.* srub.

sroub-iti (-ím, *imp.* -i!), —ati (-ám), srubovati abhauen; zimmern; —nička *f. v.* srubnice. [Juden.

sroule, ete *n.* (*m.*) Schlupfname der

srovn-ale *adv.* eben, gleich; einträchtig; —alost *f.* Gleichheit, Gleichmäßigkeit *f.*; 2. Übereinſtimmung; Eintracht *f.*; 3. Bilanz *f.*; —alý *adj.* eben; 2.

gleich, gleichmäßig; 3. einträchtig; —ání *n.* das Ebnen; Vergleichung *f.*; Proportion *f.*; —anlivý (—ančlivý) *adj.* verträglich; —atel *m. v.* srovnavatel; —ati (-ám, áš, á, *imp.* srovnej!) něco ebnen; gleichförmig machen; ordnen; s. něco s něčím vergleichen; s. koho s kým vergleichen (die streitenden Parteien), versöhnen, vereinigen; s. se sich vergleichen, einig werden; sich vereinbaren; gleich werden; —avací *adj.* Vergleich-; s. mluvozpyt vergleichende Sprachforschung; —avač, —avatel, e *m.* Vergleicher *m.*, Ausgleicher Ebner *m.*; 2. Vergleichungsgrad *m.* (grm.) *Comparativus*; —ávati něco vergleichen.

srozum, u *m.* (*lp.* ponětí, smysl) Begriff *m.*, Sinn *m.*; —ělivý *adj.* verständlich, einverständlich; —ění *n.* Verständnis *n.*; Einvernehmen *n.*; na —ěnou dáti einem etw. zu verstehen geben, einen verständigen; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* srozuměj!) čemu verstehen, einsehen, wahrnehmen; s. sobě sich eines anderen besinnen, zur Besinnung kommen; s. se s kým sich einverstehen; —itelnost *f.* Verständlichkeit *f.*; —itelný *adj.* (—ně *adv.*) verständlich.

srp, u *m.* Sichel *f.*; —ař *m.* Sichelschmied *m.*; —ečka, čku *m.* (*dim.*) Sichelchen *n.*; s. měsíce Mondsichel *f.*, Sichelschein *m.*; —ek, pku *m.* kleine Sichel; 2. Schartenkraut *n. Serratula*; —en, pna *m.* Auguſt *m.*, Erntemonat *m.* (8. Monat); —enec, nce *m.* (ptačí hnízdo, strační hnízdo) Sichelnöhre *f. Fritamus agrestis* (*Sium falcaria*); —ení *n.* (trávy) Sicheln *n.*; —iti (trávu, *obyč.* žíti trávu srpem) sicheln; —náče, ete *n.* Auguſtapfel *m.*; —né, čho *n.* Sichelgeld *n.*; —ník, a *m. v.* srpař; s., u *m.* Schartenkraut *n. v.* srpek; —novce, vce *m.* Auguſthafer *m.*; —nový *adj.* Auguſt-; —ovitý *adj.* sichelförmig. [(zool.).

srpozubec, bce *m.* Sichelzahn *m.*

srpuška *f.* Sichelwespe, Halswespe *f. Foenus.*

srst, ti *f.* das Haar des Tieres *Pilus*; *Villus*; fig. Farbe eines Pferdes; —ěnka *f.* Haarpolster *m.*

srst-ěný *adj.* aus den Tierhaaren; —ina *f. v.* srst; —iti proti někomu sich sträuben; —ka *f.* Stachelbeere, Rauchbeere, Krausbeere *f. Ribes grossularia*; 2. *v.* srsť; —natý, —ný *adj.* haarig; —naté zboží Rauchwaren; Kürschnerwaren *pl.*

sršák, u *m.* Citerstock *m.*

sršán, a, —eň, ně *m.* Hornis *f. Vespa crabro*; 2. ein Tobender; 3. s. v nose Nasenpopel *m.*; 4. s. ve vředu Citerstock *m.*; —atý *adj.* rauh; —avý *adj. v.* sršlavý; —eti (-ím, *imp.* sršl!) schnauben; toben; sprühen; summen, sumsen; jiskry —í Funken sprühen; vztekem s. vor Wut schäumen; hněv —í z něho der Zorn sprüht aus seinem Blicke; —lavost *f.* Tobsucht *f.*; 2. *st.* das Fröteln, Schauer *m.*; —lavý *adj.* summend; 2. schauerrell; 3. tobend, zornig; —leň, ně *m. v.* sršeň; —oun, a *m.* ein Tobender.

srub, u *m.* ein Balken; 2. Zimmerwerk *n.*; Bollwerk *n.* (hölzernes Gebäude); 3. Schufe *f.*; Schoppen *m.*

srub-iti (-ím, íš, í, *imp.* srub!) *v.* sroubiti; —nice *f.* ein Pöltiensgeschütz (der alten Böhmen).

srukovati se einander Handschlag geben.

srůsti *v.* srosti.

srvátka *f. sl. v.* syrovátka.

ssaci *adj.* Sauge-; s. papír Sangpavier, Fließpavier *n.*

ssáč *m.* Sauger *m.*

ssaditi (-ím, íš, í, *imp.* ssaď!), ssázeti, ssazovati něco zusammensetzen; s. koho s úřadu absetzen; s. se sich setzen; kristallisieren; gerinnen (von der Milch).

ssadlo *n.* Saugewerkzeug *n.*

ssáti (ssaju, eš, e *et* ssám, áš, á *et* ssu, eš, e, *imp.* ssaj!) saugen.

ssav-ec, vce *m.* Säugetier *n.*; *pl.* —ci *Mammalia*; —ý *adj.* saugend.

ssed-ati (-ám) (s koní atd.) vom Pferde *etc.* absteigen (von Vielen); s. se sich zusammensetzen; gerinnen; —lina *f.* Bodensatz *m.*; Lager *v.*, Niederschlag *m.*; Gerinnung *f.*; —lý geronnen; —lá krev geronnenes Blut; —lé mléko geronnene Milch; —nouti (s koně) vom Pferde absteigen; ss. (se) gerinnen (v. Blut, Milch).

ssele, ete *n.* Spanferkel *n. v.* sele.

ssinalý *adj. v.* sinalý, zsinalý.

ssouti (ssuju, eš, e) něco zusammenschütten; 2. abwerfen.

ssoužení *n. v.* soužení. [harren.

sstáti (sstojím, íš, í) do konce *st.* ver-

sstoup-ati (-ám) *v.* sstoupiti; —avý *adj.* absteigend, herabsteigend (sestupný).

sstoupen-ec, —stvi *v.* stoupenec, -enství.

sstoupiti (-ím, íš, í, *imp.* sstup!), sstupovati někam herabsteigen; s., s. se zusammentreten.

sstyd-lý *adj.* kalt; 2. durch Kälte verdickt; —nouti kalt werden; s. se sich durch Ausfühlung setzen.

ssu *v.* ssáti.

ssut-í *n.*, ssuvka *f.* Apharesis *f.*, Anfangskürzung *f.* (grm.); —ina *f.* Schutthaufen *m.*; *pl.* —iny Ruine *f.*; —ý *adj.* zusammengeschüttet.

sšelmilý *adj.* bestialisch.

sšinouti se s cesty vom Wege abs**ta** *pl. v.* sto. [weichen.

stáb (stáb), u *m.* Stab *m.* (milt.); —ní *adj.* Stabs-; st. důstojník St.offizier *m.*

stač, i *f. sl.* das Geniige, Reichlichkeit

stáčeti (vino) *v.* stočiti. [*f.*

stáčidlo *n.* der Stander in Teichen.

stač-iti (-ím, íš, í, *imp.* stač *et* stači!) —ovati někomu n. něčemu hinreichen, hinlangen, genügen; 2. st. někomu Schritt halten, einen einholen, einem (*dat.*) gleichkommen; —ivý *adj.* hinreichend.

stáčka *f.* Abzug *m.*, das Abziehen (des Weines); Zapfenwein *m.*; das Schürl zum Leim.

sta-ďař *m.* Rindviehhirt, Herdenhirt *m.*; —áreň, rně, —árna *f. sl.* Rindsweide *f.*; —árství *n. sl.* Rindviehzucht *f.*

stádce *n.* kleine Herde *v.* stádo.

stádlo *n.* Standort *m.*; 2. Kohlstätte *f.*; Meilerplatz *m.*

stád-ně *adv.* herdenweise; —ník, a *m.* Zuchtstifter, Gemeindestier *m.*

stádo *n.* Herde *f.* (Vieh);; s. kuroptví Strich, Flug *m.* (Rebhühner); Haufe *m.*

stadovník, a *m.* Viehhüter *m. v.* sta-

stagnace *f.* Stagnation *f.* [ďař.

stah, u *m.* das Zusammenziehen.

sťah, u *m. sl.* Naht *f. v.* steh.

stahák, u *m. sl.* Leitfell *n.*

stahati (-ám) něco oft zusammenziehen; herabziehen; s. koho abraďern; s. se sich abraďern.

stáhnouti zusammenziehen; herabziehen; s. pivo, víno abzapfen; s. kůži abhäuten; die Haut abziehen, abnehmen; s. úpisy Schuldscheine einziehen; s. se sich zusammenziehen; sich herabziehen.

stahov-ač *m.* Zusammenzieher *m.*, Abzieher *m.*; 2. Schlagband *n.* (Böttch.); 3. Spannkette *f.* (beim Wagen); 4. Spanner *m.*, Spannmuskel *m. Extensor* (napínač); —ačka *f.* Zusammenzieherin *f.*; Abzieherin *f.*; 2. Ziehband *n.*; —ání *n.* das Zusammenziehen; —atel, e *m.* Zusammenzieher *m.*; Abzieher *m.*; —ati něco zusammenziehen; s. pivo n. víno (ze sudů do láhví) Bier oder Wein abziehen, abzapfen.

stáj, e *m. et f.*, stáje *f.* Stall, Viehstall, Pferdestall *m.*, Stallung *f.*

staj-eň, jně *f.*, —enka, —na *f. v.* stáj; —nář, —ník, —ennik, a *m.* Stallmeister *m.*; —nice, stájnice *f.* Stallbretter *m.*; —niti (*imp.* -ni!), —novati (dobytek) *sl.* stallen; s. se im Stalle stehen; sich aufhalten. [den *v.* státi.

stál, a, o er, sie, es stand, ist gestan-

stál-e *adv.* stets; beständig (ständig); —ec, lce *m.* ein ständiger Abnehmer; —ost *f.* Stetigkeit, Beständigkeit *f.*; —ý *adj.* stet; beständig, stabil; —á výstava ständige Ausstellung.

stalo se es ist geschehen *v.* státi se.

stan, u *m.* Zelt *n.*; 2. Standort *m.*; hlavní s. (mlit.) Hauptquartier *n.*; 3. s. Stock *m.* (beim Hemde); 4. Stock am Röhrkasten. [*m.*

staň, ně *f.* (při dostihách), meta Start

stanař *m.* Zeltschneider *m.* [*n.*

standlík (šť...), u *m.* Ständer, Zuber

stánek, nku *m.* kleines Zelt; 2. *mor.* Stock *m.*, der obere Hembteil; 3. Trockenstätte der Garben; 4. Standplatz *m.*; 5. (bibl.) s. úmluvy Stiftshütte *f.*; slavnost stánků (pod zelenou) Laubhüttenfest *n.* (der Juden).

staněmér, a *m.* Starter *m.*

stání *n.* das Stehen; s. u práva, ku právu Erscheinung, Stellung vor Gericht; Rechtstag *m.*; s. Tagsatzung *f.*, Tagfahrt *f.*; s. Standort *m.*; Marktstand *m.*; s. dobytčí Viehstand *m.* (im Stalle); s. ovčí Pferche *f.*; (mil.) Posten *m.*

stan-ice *f.* Station *f.* (Eisenbahn); 2. Quartier der Krieger im Felde; 3. Standarte *f.*, Rennfahne *f.*; —iště *n.* Anlegeort *m.*, Anlegestelle *f.* (für Schiffe); Lagerplatz *m.*; Standort *m.*

stánkati (3. -á) stehen (Kindersprache).

stann-é, ého *n.* Standgeld *n.*; —é právo, chvatné právo Standrecht *n.*; *st.* stané právo *v.* stanýt.

stanouti (stanu, eš, e, *st.* staju, *min.* stal, a, o) stehen bleiben; sich stellen; dauern; halten; werden; sein; beharren; ankommen; eintreffen.

stanovati někde lagern, im Zelten wohnen; s. něco něčím *st. v.* staviti, stavovati.

stanov-isko *n.* Standpunkt *m.*; —iště *n.* Standort *m.*, Station *f.*; Stationsplatz *m.*; Posten *m.*; —itel, e *m.* Festsetzer *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* stanov!) něco bestimmen, festsetzen; 2. stützen, stängeln; —itý *adj.* feststehend; —ně *adv.* bestimmt, fest; —ník, a *m.* Zeltschneider *m.*; —ný *adj.* bestimmt, fest; apodiktisch; —ý *adj.* Zelt-; Stand-; —á obec Aufenthaltsgemeinde *f.*

stanovy *pl. f.* Statuten, Satzungen *pl.*

staný *adj.* —é právo *st.* erstandenes Recht, Kontumazrecht *n.*

star, u *m.* Star *m. v.* ster.

stár, a, o, *adj.* alt; už je s. er ist schon alt, alt geworden; k —u im späteren Alter.

staráni *n.* Sorgfalt *f.*

star-ati (-ám, -áš, -á, -ej!) koho o něco *st.* zu etw. bewegen suchen; s. se oč sorgen (um etw.), sich kümmern; 2. s. se (sstarati se) weder; nestarej se! sei unbesorgt (unbekümmert); —avý *adj.* sorgsam, sorgfältig; —ček, —ečku *m.* Krötenkraut *n. Senecio*; —ec, stařec, rce, —oček, staříček, čka *m.* Greis *m.*; 2. Baum beim Vogelstellen; 3. alte Weinrebe *f.*; 4. *pl.* starce Zapfenlöcher im Spinnrade; —ečka *f. v.* stařena; —ejší (starší) *adj.* (*comp.*) älter; s., iho *m.* Hochzeitsmeister *m.*; s. *f.* Hochzeitsmutter *f.*

stárek, rka *m.* Obermüller *m.* (der erste Mühlknappe, Altgesell *m.*).

stař-ena, —enka *f.* altes Weib, Matrone *f.*; Greisin *f.*; —enství *n.* Matronenalter *n. Anilitas*; —ešina, staroušina (staršina) *f.* die Gemeindeältesten *pl.*; st. *m.* Familienoberhaupt, Hausvater *m.*; Ortsvorsteher *m.*; —eti alt werden; —ež, e *f.* die alten Leute.

stáří *n.* das Alter; stáří neuprchne kalendáři, das Alter hat den Kalender am Leibe.

stař-ice *f. v.* stařena; 2. alter versiegender Fluß; —ičký *adj.* steinalt, hochbetagt; —ík, a, —íček, čka *m.* Großvater *m.*; guter Alter, Greis *m.*; —ina *f.* etwas Altes; Altertum *n.*; 2. altes Gras; 3. Überhau *m.* (Wald); 4. (mont.) Altung *f.*; —inověda *f.* Archäologie *f.*

starka, stárka *f.* Mühlgraben *n.*

star-krabí *m. v.* starohrabě.

stárnouti altern, veralten, alt werden.

stáro *n.* Alter *n.*; k stáru, v stáru
staro alt-. [im Alter; *v.* stáří.
starob-a *f.* hohes Alter, Greisenalter *n. Senilität f.* (fr.), *Senectus f.* (lt.); st. křehká nádoba das Alter ist ein Spital; —ní pojištění Greisenaffekturation *f.*
staro-babský *adj.* altweibisch, altvettelisch; —bylina *f.* Antiquität *f.*; —bylost *f.* Alter *n.*; Vorzeit *f.*; alte Sitte: Antiquität *f.*; —bylý *adj.* althergekommlich; hergebracht; —církevní *adj.* altkirchlich; —český *adj.* altböhmisch; —dávnina *f.* Rokoko *n.*; od —dávna, za —dávna, *st.* od staradávna von altersher; za —dávna vor Alters; —dávný *adj.* uralt, altertümlich; —dobý *adj.* Rokoko-; —hrabě *m.* Altgraf *m.*
staroch, a *m.* Greis *m.*; guter Alter *v.* staroušek.
staro-katolický *adj.* altkatholisch; —katolik, a *m.* Altkatholik *m.*; —manželé *pl.* Jubilarehleute; —manželka *f.* Altgattin; Jubilargattin *f.*; —městský *adj.* altstädter-; —měšťák, a *m.* Spießbürger *m.*; —mluv, u *m.* Archaismus *m.*; —modní *adj.* altmodisch; —navyklý *adj.* altgewohnt; althergebracht; —německý *adj.* altdeutsch; —pamětník, a *m.* Gedenkmann *m.*; —pečený altgebacken; —pohanský *adj.* altheidnisch; —řezanec, nce *m.* altverschnittener Ochs; —slavný *adj.* altberühmt; —slovanský *adj.* altslawisch.
starost, ti *f.* das Alter; 2. s. (o něco) die Sorge, Obsorge, Sorgfalt *f.*; s. o někoho míti um jmd. sorgen; besorgt sein; míti koho na -ti in Obsorge haben; každý den ma svoji starost Sorg und Klage wächst alle Tage.
starost-a *m.* Altester in einer Familie oder Versammlung; 2. Altermann; Obmann *m.*; Vorsteher *m.*; 3. Starosta, Landvogt *m.* (ehem. in Polen); 4. Bürgermeister *m.*; s. *f. st.* alte Frau; s. -ka *f.* Vorsteherin *f.*; —enství, —ství *u.* die Würde (oder das Amt) eines Starosta; —iplný *adj.* sorgenvoll; —iti se, —liti se sich kümmern, sich Sorge machen; —livý, —ný *adj.* sorgfältig, sorgsam, sorglich, fürsorglich.
starosvat, a *m.* Hochzeitsvater *m.*; Brautwerber *m.*; —a, —ka, —bí *f.* Hochzeitsmutter *f.*
staro-světský *adj.* altväterlich, altertümlich; —světství *n.* altväterliches Wesen; —ta *f.* Alter *n.*; —tina *f.* Antiquität *f.*; —tisk, u *m.* Palätotyp *n.*; Inkunabel *n.*; —titi dem Veralteten nachgehen; —tvarý, —tvárný *adj.* altförmig; —usedlík *m.* (ve vsi) Altsaß *m.* (im Dorfe).
staroušek, ška *m.* ein guter oder ehrwürdiger Alter (Alterle *m.*).
staro-věda *f.* Archäologie *f.*, Altertumskunde *f.*; —věký *adj.* alt.
starověr-ec, rce *m.* ein Altgläubiger; —ný, —ský *adj.* altgläubig; —ka *f.* eine Altgläubige; —ství *n.* die Altgläuberei.
staro-zákonný, —zákonní, —zákonský *adj.* alttestamentlich; —zvyklý *adj.* altüblich, altgewohnt; —žilec, lce *m.* Ureinwohner *m.*
starožitn-ík, a *m.* Altertumsforscher *m.*; Antiquitätenhändler *m.*; —ina *f.* Antiquität *f.*; —ost *f.* das Alter, Altertum *n.*; 2. Antiquität *f.*; —ňátkář *m.* Altertümler *m.*; —ý *adj.* altertümlich; sehr alt, antik.
starší *adj.* (*comp.*) älter; st., ího *m.* Senior, der Altere; obecní s. ein Gemeindealtester; Stadtverordneter; cechovní st. Zunft-, Innungsältester, Zechmeister *m.*; s. pán ein ältlicher Herr.
staršin-a *f. v.* starešina; —ka *f.* die ältere Magd; —ství *n.* Seniorat *n.*; Anciennität *f.*; —stvo *n. coll.* Seniorat *n.* (*coll.*).
staru-cha, —ška *f.* eine alte Frau; *pol.* Altbranntwein (engl. *old brandy*); —šný, —žný *adj.* alt.
starý *adj.* (*comp.* starší) alt; st. zákon altes Gesetz; (bibl.) altes Testament; s. člověk, st. muž ein alter Mann; s. pán ein alter Herr; pan s. Brauermeister *m.*; *pl.* staří die Alten, die Vorfahren, Voreltern; fig. dělati starého groštun, wichtig tun, den Herrn spielen.
stát, u *m.* Staat *m.* [handlung *f.*
stať, ti *f.* Aufsatz *m.*; schriftliche Abhandlung *f.*
statečný *adj. st. v.* stačivý. [treffend.
statecký *adj.* ein Bauerngut be-
statec, i *f. st.* Grundbesitz *m.*; —ek, čku *m.* kleines Gut; —ně *adv.* tapfer, brav, herzhaft; —ník, a *m. v.* statkář; —nost *f.* Tapferkeit *f.*; Standhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* tapfer, wacker, brav, standhaft.
statek, tku *m.* Gut *n.*; s. selský Bauerngut *n.*; s. cizí fremdes Gut, fremde Habe; st. veřejný öffentliches Gut; s. *st.* Kraft *f.*
státi (stojím, iš, íme, íte, í, *imp.* stůj! stůjte! *tregr.* stoje, stojíc) na něčem, při něčem, u něčeho stehen; bauern, bestehen, aufrecht stehen; s. na čem, s. v čem auf etw. bestehen, beharren; s. o něco, s. po čem wornach trachten, streben, nach etw. stehen; s. k něčemu *st.* genugtun, erfüllen; s. ke své povinnosti seine Pflicht erfüllen; s. k soudu vor Gericht erscheinen; s. po někom, podle někoho, s někým, s. k někomu auf jmds. Seite sein, einem beistehen; s. za něco für etw. gutstehen, einstehen; wert sein; s. za někoho für jmd. gutstehen; *st.* jmd. verteidigen; sám sebou s. durch sich selbst stehen; co svět světem stojí so lange die Welt besteht; co to stojí? was kostet das; to nestojí za nic das ist nichts wert; stůj! halt! muž slovu stůj ein Wort ein Mann; st. *v.* stanouti.
státi se (stanu se, -eš se, -e se) geschehen, sich ereignen, sich zutragen; werden; co se stalo? was ist geschehen? jak se to stalo? wie ging das zu? staň se vůle Páně! des Herrn Wille geschehe! tak se stává so geht (geschiehr es).
statika *f.* Statik *f.*

statisice *pl.* (*num.*) viele Hundert-tausend.

statist-a *m.* Statiſt *m.*; —ický *adj.* ſtatiſtiſch; —ik, a *m.* Statiſtiker *m.*; —ika *f.* Statiſtik *f.*

stativ, u *m.*, —a *f.*, —o *n.* Geſtell *n.*; 2. das Stellwerk des Weberſtuhles; —a *f.* Weidebank *f.*

statkář *m.* Gutsbeſitzer, Grundbeſitzer *m.*; —ka *f.* -in *f.*

statkovati ehren; 2. ſtandhaft ſein.

statkověda *f.* Oekonomie *f.* (politiſche); Haushaltungswiſſenſchaft *f.*

statně *adv.* tüchtig; tapfer; wacker.

státn-í *adj.* Staats-; s. rada Staatsrat *m.*; —ictví *n.* Staatskunſt *f.*; —ik, a *m.* Staatsmann *m.*

statn-ost *f.* Tüchtigkeit; Tapferkeit *f.*; —ý *adj.* wacker, ſtattlich, rüſtig, tüchtig; geſtellt; tapfer, wohlgeſtaltet; —á postava ſtattliche Figur.

stato-pis, u *m.* Statiſtik *f.*; —věda *f.* Staatswiſſenſchaft *f.*

státue *f.*, socha Statue *f.*

status, u *m.*, stav Status *m.*

statut, u *m.* Statut *n.*

stav, u *m.* Stand *m.*; Zuſtand *m.*; s. věcí Sachlage *f.*; 2. s. (vodní) Waſſerſtand *m.*; Wehr *n.*; Schleuſe *f.*; 3. *sl.* Bergtee *m.*; 4. s. (tkalcovský) Weberſtuhl *m.*; s. sukna eine Webe, ein Ballen Tuch; st. živitelů, učitelů, hajitelů Nähr-, Lehr-, Wehrſtand *m.*; st. měšťanský (= měšťanstvo) Bürgerſtand *m.*; jiný st., jiný mrav ander Städtchen, ander Mädchen; v jiném —u im geſegneten Zuſtande; 5. *pl.* —ové ſtändiſche Körper; —ové zemští Landſtände; 6. s. *st.* Aufenthalt *m.*

stavač *m. v.* vstavač.

stav-adelné, ého *n.* Standgeld *n.*; —adlo *n.* Standort *m.*; s. Marktſtand eines Krämers; s. (ovčí) Schafhürde *f.*, Pferche *f.*

stáv-ající (jsoucí, trvající, nynější, dosavadní) beſtehend; —ati (-ám) nékde oft ſtehen; s. (*impers.*) beſtehen; dokud života — zeitlebens; dokud (co) měsíce —á ſolange der Mond beſteht; dokudž vás co —ati bude ſolange jmd. von Euch exiſtieren wird; s. se werden; oft geſchehen; —ám se mrzutým ich werde mürriſch; (*impers.*) —á se es geſchieht manchmal.

stavba *f.* Bau *m.*; Bauführung *f.*; Bauart *f.*; Bauwerk *n.*; stavby *pl.* Bauten.

staveb-ní *adj.* Bau-; s. řád Bauordnung *f.*; s. úřad Baubehörde *f.*; Bauamt *n.*; —nice *f.* Bauhütte *f.*; 2. Baukaſten *m.*; —nictví *n.* Bauweſen *n.*; —ník, a *m.* Bauherr *m.*; —nost *f.*, výstavnost Bauzuſtand *m.*, Baulichkeit *f.*

stav-ec, vce *m. sl.* Garnſtock *m.*; 2. Gelenk *n.*; 3. Wetter, Setzer *m.*; —ěcí; s. pes Vorſtehhund *m.*; 2. s. Bau-; Stell-; —ěč *m.* Steller *m.*; —ěčka *f.* Halfter *f.*; 2. Baufrau *f.*; 3. Stellerin *f.*

stávek, vku *m.* Strumpfſtuhl *m.*; Strickſtuhl; Wirkſtuhl *m.*; 2. Waſſer-

stavění *n.* das Bauen.

staven-í *n.* das Bauen; 2. Gebäude *n.*; 3. s. něčeho Sperre *f.*, Siſtierung *f.*; —iště *n.* Bauplatz *m.*, Bauſtelle *f.*

stavěti (-ím, íš, í, íme, íte, í *et* ějí, *imp.* stav *et* stavěj!) něco (dům) etw. bauen; s. něco někam ſtellen, hinſtellen; s. se u koho, kde ſich wo aufhalten, einkehren, einſprechen; s. se ſich ſtellen; ſich gebärden; ſich verſtellen; s. se mrtvým (*sl.* s. se za mrtvého) ſich tot ſtellen; s. se k odvodu (na vojnu) ſich ſtellen, ſich einſtellen.

stavice *f. v.* stanice.

stavidlo *n.* Schleuſenbrett *n.*; 2. Staufuſe *f.*; 3. Schutzbrett *n.*, Fallthür *f.* im Waſſerkaſten; 4. (med.) Stillmittel *n.*; 5. Kübelab *n.*; 6. *v.* přístav.

stavikrev, krve *f.* blutſtillende Arznei.

stavišt-ě *n.* Haltpunkt *m.*; 2. Kontumaz *f.*, Kontumazhaus *n.*, Quarantäne *f.*; 3. *v.* přístav; —né řízení Kontumationsverfahren *n.*

stavitel, e *m.* Baumeiſter *m.*; —ský *adj.* Bau-; Baumeiſter-; —ství *n.* Baukunſt *f.*, Baugewerbe *n.*, Architektur *f.*

stavíti (-ím, íš, í, *imp.* stav!) něco ſtellen; ſetzen; aufrichten; bauen; aufhalten, einhalten, anhalten; Einhalt tun; verhindern, hemmen, ſiſtieren; s. se ſtehen bleiben.

stavivo *n. coll.* Baumaterial *n.*; 2. [Holz *m.*

stavivý *adj.* baufüchtig; 2. (med.) ſtillend, ſedativ; adſtringierend.

stávka *f.* (obstávka) Verbot *n.*; 2. Schutzbrett *n.* am Wehre; 3. Quarantäne *f.*; 4. st. (dělnická) Streik *m.* (Stride *f.* engl.), Ausſtand *m.*

stávk-ář *m.* Strumpfwirker *m.*; 2. ſtreikender Arbeiter; —okaz, a *m.* Streikbrecher *m.*; —ovati ſtreiken, Streik halten; —oviny *pl. f.*, —ové zboží Wirkwaren, Strumpfwaren *pl.*

stav-mo *adv.* durch Bau; 2. hemmend; —né, ého *n.* Pfandungsgebühr *f.*; —né *f.* Steven *m.* (Schiff.); —ni *adj.* Pfandungs-; —nice *f.* Stütze am Teiche; —ník, a *m.* Weber *m.*; s., u *m.* Setzreif, Spannreif *m.*; —ný *adj. sl.* Pfändungs-; s. kůň ein ſtetiges Pferd; —né právo Einſtandsrecht, Kummerrecht *n.* (dlt.).

stavov-ati něco aufhalten, zurückhalten, ſiſtieren; verhindern, einhalten, einſtellen, Einhalt tun; 2. *st.* s. koho arretieren; 3. pfänden; —é *pl. m.* Stände; —ský *adj.* ſtändiſch.

stavunek, stavuněk, ňku *m. st.* Sperre *f.*, Beſchlag *m.*; 2. Station *f.*, Ständort *m.*; 3. Erſcheinung vor Gericht.

stazovati *et* s. se na kom *st.* nachfragen.

staž-eně *adv.* zuſammengezogen; abgekürzt; —ení *n.* Zuſammenziehung *f.*; s. kůže Abziehung *f.*; Abhäutung *f.*; —enina *f.* etw. Zuſammengezogenes; —itost *f.* Zuſammenziehung *f.*; —itý *adj.* zuſammengezogen.

stážka *f.* Abzug, Abſchluß *m.*

stažně, ého *n.* Koſtbier, Schrotbier *n.*

stblo *n. v.* steblo. [halmig.

stebelnatý *adj.* vielhalmig, grä-

stebliny *pl. f.* Halmfrüchte, Strohgewächse.

steblo, stéblo, stýblo (*gen. pl.* stebel) *n.* Halm *m. culmus*; ani stébla gar nichts.

steblov-atý *adj. v.* stebelnatý; —atiny, —iny *pl. f. v.* stebliny; —ý *adj.* Halm-.

stéci, steci (steku, -češ, -če, *trs.* stek, stekši) herabfließen; zusammenfließen; s. město (ztéci) *st.* eine Stadt erstürmen; s. se s kým *sl.* zusammenfließen.

stač, i *f.* das Zusammenfließen; Abfließen, Abfluß *m.*; —iště *n.* Baffin *n.*

stěh, (stěh), u *m.* Stich *m.* (im Nähen).

stěh *m.* Stag *n.* (Schifftau).

stěhák, u *m.* Leitseil *n.*

stehenní *adj.* Schenkel-, st. kost Oberschenkelknochen *m. os femoris.*

stehl-ice *f.* Stieglitzweibchen *n.*; —ičí *adj.* Stieglitz-; —ík, u *m.* Stieglitz *m.*; Distelfink *m. Fringilla carduelis.*

stěhlo *n.* Stag *n.* (Schifftau).

stehno *n.* Schenkel, Oberschenkel *m. femur.*

stehnouti (sestehnouti) něco zusammenstehnouti *v.* stáhnouti. [menheften.

stěhov-ací vůz Transportwagen *m.*, Möbelwagen *m.*; —ačost *f.* Freizügigkeit *f.*; —aní *n.* das Übersiedeln; v čas s. zur Auszieh-zeit; st. zvířat Wanderung der Tiere; s. ptáků Strich *m.* (der Vögel); st. národů Volkerwanderung *f.*; —anky *pl. f.* das Ausziehen; Auszieh-zeit *f.*; —ati někoho uberziehen, übersiedeln; s. se überziehen, ausziehen.

stehovati heften.

stěhov-avý *adj.* migratorisch; nomadisch; s. pták Strichvogel *m.*; holub st. Wandertaube *f.*; —né, ého *m.* Überfestungsbeitrag *m.*; —né mýto *sl.* Abfahrtsgeld *n.*

stejčiti něco finden, auffuchen.

stejn-ě *adv.* gleich; —ice *f.* Parabel *f.*; —ičník, u *m.* Parabeloid *n.*; —ina *f.* Gleichheit *f.*, Gleichung *f.*; *v.* rovnice; —inář *m.* Algebraist *m.*; —itko *n.* Gleichheitszeichen *n.*

stejno - barevný *adj.* gleichfarbig; —běžka *f. v.* rovnoběžka; —běžný *adj.* gerad; 2. parallel *v.* rovnočarý; —bytnost *f.* Homousie *f.*, Gleichwesenheit *f.*; —cenný *adj.* gleichwertig; —časý, —dobý *adj.* gleichzeitig; —druhý, —družný *adj.* gleichartig; —hlasný *adj.* gleichstimmig; enharmonisch; —hraný *adj.* gleichkantig; —jmenný *adj.* gleichnamig; —kroj, e *m.* Uniform *f.*; —lehlý *adj.* gleichliegend; —měrný *adj.* gleichmäßig.

stejnomoc-enství *n.* Isodynamie *f.*; Äquivalent *n.* (chem.); —nina *f.* Äquivalent *n.*; —ný *adj.* isodynamisch.

stejno-nohý gleichfüßig; —pis, u *m.* Pare *n.* (einer Urkunde); —platný *adj.* gleichgeltend; —právnost *f.* Gleichberechtigung *f. v.* rovnoprávnost; —ramený *adj.* gleicharmig, gleichschenklig; —rodý *adj.* gleichartig; gleichgeschlechtig; homogen; —slovi *n.* Paronymik *f.*; —st *f.* Gleichheit *f.*; —směrný proud Gleichstrom *m.*; —tina *f.* Äquivalent *n.*; —tvarnost *f.* Gleichförmigkeit *f.*; —tvarý *adj.* gleichförmig; —věrec, rce *m.* Glaubensgenoß *m.*; —věrý *adj.* gleichen Glaubens; —značný *adj.* gleichbedeutend, gleichdeutig, synonym; sinnverwandt; —zvučnost *f.* Gleichlaut *m.*; —zvučný *adj.* gleichtönig, moneton, gleichlautend.

stejný (*comp.* stejnější) *adj.* gleich; gleichförmig.

stěk, u *m.* Abfluß, Ablauf *m.*; Zusammenfluß *m.*; s., —a Zusammenkommen *n.* [fließen *v.* stéci.

stékati (3. -á) herabfließen; zusammen-

stekl-ina *f.* Zusammenfluß *m.*; 2. Zacken *m.* (am Lichte); —ý *adj.* zusammengeflossen.

stékot, u *m. st.* Zusammenfloß *m.*

steliště *n.* Schoberstelle *m.*

steliti se *impers.* kalben.

stelivo *n.* Streu *f.*; Streuling *m.*

stélka *f.* Lager *n.* (bot.) *thallus.*

stelkovice *f.* Brandjohle *f.*

stelný *adj.* (-ná kráva) trächtig [Kuh].

stelu *v.* stláti.

sten, u *m.* einmaliges Stehnen, Ächzen.

stěn, i *f. v.* stín.

stěna *f.* Wand *f.*; 2. (forstw.) Schlag *m.*; 3. Stamm *m.*; Balken *m.*; bledý jako st. totenblaß, leichenblaß.

stén-ání *n.* das Stehnen, Ächzen; Geächze *n.*, das Seufzen; —ati (-ám) stöhnen, seufzen, ächzen.

stěn-ice *f.* Wanze *f. Cimex (Acanthia lectularia)*; —ičník, u *m.* Iberispflanze *f.*, Wanzenkraut *n. Iberis.*

stěnič *m.* Kürbaum *m.*, Ständer *m.*; stehender Balken. [*v.* stěnice.

stěnka *f.* kleine Wand; 2. Wanze *f.*

stěnkovati, stenkovati jäumen.

stenograf, a *m.* Stenograph *m.*; —ický *adj.* stenographisch; —ie *f.*, těsnopis *m.* Stenographie *f.*

stěno-lez, a *m.* Mauerläufer *m. Certhia muraria v.* šoupálek; —malba *f.* Wandgemälde, Fresko, Freskogemälde *n.*; —malíř *m.* Freskomaler *m.*; —tluk, a *m.* Klopfgeist *m.*; —ví *n.* Wandung *f.*

step, i *f.* Steppe *f.*, Grasheide *f.*, Grasebene *f.*, Grasgefilde *n.*

stepati (-am *et* -u, *imp.* -ej!) něco zusammenschlagen; s. koho durchprügeln; ňg. durchhecheln.

stepily *adj. v.* ztepilý.

stepokur, a *m.* (jeřábek stepní) Sandhuhn *n. Pterocles.*

stepovati (št....) něco sterben.

ster, u *m.* (kostečný metr) Ster *m.*

stěr-ací kád (Bräuh.) Würztrog *m.*; —adlo *n.* Streichholz *n.*; —anka *f. sl.* geriebener Teig; —ek, rku *m.*, *pl.* —ky Abschabsel; Seifenüberbleibsel *n.*

stěř-ely *adj.* verweist; —ení *n.* Verweisung *f.*; —ený verwesen, vermodern.

sterka *f. v.* setka, stovka.

sterý *num.* hunderterlei.

stesk, u *m.* Klage *f.*; Sehnsucht *f.*; s. po domově Heimweh *n.*, Nostalgie *f.*;

—líti sobě, —nouti sobě sich betrüben, bangen; —lo se mu es ist ihm bange geworden; —lo se mu po ní er sehnt sich nach ihr.

stěsn-ati (-ám, áš, á) zusammendrängen, zusammenpressen, einpressen, einzwängen; s. koho do úzké místnosti einpressen, einzwängen (in einen engen Raum); —iti (*imp.* stěsni!) *v.* stísniti.

stez, i *f.*, *st.* —e *n.*, -a, —ka *f.*, —ička *f.*, —ník, u, —níček, čku *m.* Steg, Fußsteig, Fußpfad *m.*; 2. Reisebaum *m.* in der Mühle.

stěž, i *f. st.* Lanze *f.*; Stange *f.*

stěžadlo *n.* Pflugmetter *n.*

stěžej-e *f.* Türangel *f.*; Türband *n.*; 2. s. země Erdpol *m.*; 3. s. die Spaltung des Maules bei Pferden; —ka *f.* die Charniere; —ník, u *m.* Polarkreis —ný *adj.* Türangel-; —ná hvězda Polarstern *m.*; —né ctnosti *st. pl.* die Haupttugenden.

stěžen, žnu, stěžeň, žně *m.* Mast *m.*, Mastbaum, Segelbaum *m.*; 2. Rute im Heuschober.

stěžerka *f.* Standarte *f.* [v. tíže.

stěží (= s těží) *adv.* schwerlich, kaum

stěžina *f.* Stange *f.*; 2. Lanze *f.*

stěžiti (*imp.* stěž!) něco erwerben; 2. erschweren. [zugsgeld *n.*

stěžně, ého *n. st.* Abfahrtsgeld, Ab-

stěžně *adv. st.* (stěží) kaum, schwerlich

stežník, u *m. v.* stez, stezník. [eilig).

stěžnovi *n.* Mastwerk *n.*

stěžný *adj. st.* wichtig.

stěžov-ání *n.* das Erschweren; 2. Beschwerde *f.*; —atel, e *m.* Beschwerdeführer *m.*; Querulant *m.*; —ati něco někomu erschweren; s. si nač, na koho, s. sobě čeho do koho sich beklagen, sich beschweren. [s. se sich ducken.

stíbati (ramenoma) zucken (die Achsel);

stih *m.*, —a *f. sl.* Muße *f.*; nemám —y (*gen.*) ich habe keine Zeit.

stih-ač, —atel *m.* Verfolger *m.*; s. (policejní) Detektiv *m.*; —ání *n.* Verfolgung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* stihej!) někoho (*accus.*) jmd. verfolgen, einem nachjagen, nachsetzen, nacheifern; škody s. auf Schadenersatz dringen; s. koho v čem beschuldigen; ängstigen; kdo v té peci líhal, jiného tam stíhal die Schuld auf einen anderen wälzen (schieben); s. se rasch aufeinander folgen. [Trense *f.*

stihel, hle *m.*, stihlo *n.* Zügel *m.*;

stihla *f.* (štihla) Stelze *f.*

stihlý *adj.* begreiflich; faßlich.

stihnouti (-u, eš, e) něco erreichen, einholen; 2. treffen; 3. begreifen, fassen; 3. Muße haben; s. se begegnen, zusammentreffen.

stihomam, u *m.* Verfolgungswahn *m.*

stín, u *m.* (*st.* stiň n. stieň, ni *f.*) Schatten *m.*; fig. ve —u, pod —em im Schutze, unter dem Schutze.

stína *f.* Hundertel *n. v.* setina.

stín-ač, e *m.* Enthaupter *m.*; —adlo *n.* Köpfmaschine *f.*, Fallbeil *n.*; Guillotine *f.*; *pl.* —adla Richtstätte *f.*, Richtplatz *m.*

stín-aci sekera Richtbeil *n.*; —ací (-ám, áš, á, *imp.* stínej!) něco někomu abhauen; köpfen (viele), enthaupten.

stín-atý, —avý *adj.* schattig, beschattet; —ek, nku *m.* kleiner Schatten.

stínek, nku *m.* ein abgehauener dünner Stamm.

stín-ěnka *f.* Schattenriß *m.*, Schattenbild *n.*; Silhouette *f.*; —idlo, stínidlo *n.* Augenblende *f.*; Schirm, Lichtschirm *m.*

stiniště *n.* Schattenort *m.*

stín-iti (-ím, íš, í, *imp.* stiň!) něco (b. Maler) schatten, schattieren; s. někomu einem im Lichte stehen; —itko *n.* Sonnenschirm *m.*; Lampenschirm *m.*; —ivý *adj.* schattend.

stínka, stínka *f.* kleine Wand; 2. Wanze *f. v.* stěnice; 3. *pl.* stinky žinnen (Bauk.) výzubce.

stínkovati den Rand umnähen.

stín-ník, u *m.* Schattenbach *n.*; 2. Sonnenschirm *m.*, Lichtschirm *m.*; 3. ein schattiger Ort; —ný *adj.* schattig, schattenreich; s. obraz Schattenbild *n.*

stíno-hra *f.* Schattenspiel; Schattentheater *n.*; —malba *f.* Schattenmalerei *f.*; Schattengebilde *n.*; —vati *v.* stiniti; —vládce *m.* Schattenbeherrscher *m.*; —vník, u *m.* Schirmpalme *f.*; —vý *adj.* Schatten-.

stipend-iat, a, —ista *m.* (*m.*) Stipendiat, Stipendistin *m.*; —ium *n.* (*m.*) Stipendium *n.*

stipka *f. st. v.* štipka, špetka.

stír-ací malba Guaschmalerei *f.*; —áček, čku *m.* Zungenschaber *m.*; —ání *n.* das Abwischen; —anka *f. v.* stěranka; —ati (-ám) něco etw. abwischen; —avý *adj.* abreibend; —ka *f.* Mischung *f.* (b. Bäck.); 2. Butterfaß *n.*; 3. Mischung des Futters; 4. Viehtrog *m.*, Wassertrog *m.*; 5. Backtrog *m.*; 6. Kühlkammer *f.* (b. Brauer).

stisk, u *m.* Zusammendruck *m.*; s. ruky Handdruck, Händedruck *m.*; 2. *sl.* Gedränge *n.*, Not *f.*; —ací knoflík Druckknopf *m.*; —ač *m.* Zusammendrücker *m.*, Daumendrücker *m.* (b. Strumpfwirk.); —adlo, —átko *n.* Drücker *m.*; Druckнagel *m.* am Bogen; Briefbeschwerer *m.*; —ala *m. sl.* Knicker *m.*; —ati (-ám) něco drücken; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!) něco zusammendrücken; zusammenpressen; 2. beengen; 3. abdrücken; s. komu ruku einem die Hand drücken; s. se sich zusammendrücken; —nutí *n.* das Drücken; s. ruky Händedruck *m.*

stísn-ěn, a, o, ý gedrängt; beklommen; —ěnost *f.* Beklommenheit *f.*, Zwangslage *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* stísni!), stěsňovati něco n. někoho beengen; einengen, einschränken; beklemmen, bedrängen.

stišiti (-ím, íš, í, *imp.* stiš!) něco stillen; s. se still werden; vítr so stišil der Wind hat sich gelegt.

stíti (setnu, eš, c, *imp.* setni! *tregr.* sťav, -ši, *st.* sten, -ši) někomu hlavu köpfen, enthaupten.

stížebnost *f. v.* stižnost.

stížení *n.* Erreichung *f.*; 2. Gefan-
stíži *adv. v.* steži. [genehmung *f.*
stižitelný *adj.* erreichbar; begreiflich, faßlich.
stížiti (-ím, íš, í, *imp.* stíži!) něco někomu erschweren; s. něco něčím beschweren, beladen; s. koho (*acc.*) čím belästigen; s. si beschwerlich finden; sich beschwerlich sein lassen; stížen chorobou mit einer Krankheit behaftet.
stížně *adv.* schwer; beschwerlich; klaglich.
stíž-nost *f.* (s. na někoho, s. do někoho, s. proti někomu) Beschwerde *f.*; —ný *adj.* schwer; beschwerlich; Beschwerde-; s. list, spis Klagschrift *f.*
stklo *n. st. v.* sklo.
stkvělý, stkvíti se, stkvostný *v.* skvělý, skvíti se, skvostný.
stlač-en, a, o, ý zusammengedrückt; gepreßt; —ený vzduch Preßluft *f.*; —enina *f.* etwas Zusammengedrücktes; —idlo *n.* Presse *f.*; —itelnost *f.* Kompressibilität *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* stlač!), —ovati něco něčím zusammendrücken; zusammenpressen; herabdrücken; —itko *n.* Briefbeschwerer *m.*; —ivost *f.* Druckfähigkeit *f.*; —ovací *adj.* Druck-; —ovač *m.* Zusammenzieher *m.*
stlaní *n.* das Betten; 2. das Streuen; 3. Streu *f. v.* stelivo.
stlapěje *f. v.* stopěje, šlapěje.
stláti (stelu, eš, e, *imp.* stel! *trsgr.* stela, -ouc) betten (s. postel); s. (slámu n. listí pod dobytek) streuen.
stlíti, stleti verweisen.
stlouci (stluku, -češ, -če, *imp.* stluč! *trsgr.* stlouk, -ši), stloukati (-ám) něco herabschlagen; zusammenschlagen; zusammenprügeln; einrühren; s. koho imd. durchprügeln; fig. s. něco mit Not zusammenbringen.
stloustnouti dick werden.
stlp *m. st. v.* sloup.
stlučen, a, o, ý zusammengeschlagen; durchgeprügelt; —í *n.* das Zusammenschlagen; —ina *f.* etwas Zusammengeschlagenes; Schlagwunde *f.*
stlučka *f.* Mäusefalle *f. v.* tlučka.
stlup *m. v.* sloup.
sto *num.* hundert *centum.*
s to (vz-to) býti imstande sein.
stoček, čka *m.* Baralytikus *m.*; ein Geläbmter; st., čku *m.* (št...) Klötzchen zum Holzschnitte; Klischee *n.*
stočiti (-ím, íš, í, *imp.* stoč!) něco zusammendrehen; zusammengießen; s. pivo abzapfen; s. se sich zusammenrotten.
stoč-ka *f.* Abfluß *m.*; *pl.* —ky die Schlickermilch; Bierneige *f.*; Roulette *f.*; Spreu am Siebe; —kovitý *adj.* unterseßt. [a *m.* Kanalraumer *m.*
stoč-né, čného *n.* Kanalgebühr *f.*; —ník,
stodol-a *f.* Scheune *f.*, Scheuer *f.*; —ář *m.* Scheuerhalter *m.*; s., —ník, a *m. st.* (poklasný) Scheuermeister *m.*
stodůlka *f.* kleine Scheune.
stoh, u *m.* Heim *m.*, Schober *m.*; —ovati Schober machen; —ovina *f.* ein Bündel von Hopfen oder Weinstangen.
sto-hlásek, ska *m.* (pták) *v.* sedmihlásek; —hlasý *adj.* hundertstimmig; —hlavý *adj.* hundertköpfig. [ker *m.*
stolcký *adj.* stolisch; stoik, a *m.* Stoi-
stoj, e *m.* Standort *m.*; —ací *adj.* stehend; *v.* stojatý; —ací hodiny Stutzuhr *f.*; —ačky *adv.* stehend; —adlo *n.* Geitell *n.*; —ák, a *m.* Stehmaunchen *n.* (Stehauf *m.*); 2. gejchlachteté und gepuțte Sau; s., u *m.* Bleuenſtänder *m.*; ſtehender Bleuenſtock; 2. Kleiderrechen *m.*; 3. Garnſtock *m.*; 4. (mont.) ſtehendes Flötz; 5. (Mühlb.) Querſtuck *n.*; —an, u *m.* Stelgröhre *f.*; Ständer *m.*; Geitell *n*; Waſſerſtänder; Leichſtänder *m.*; s., a *m.* Strohmann *m.*; —ánek, nku *m.* kleiner Ständer; 2. Garnſtock *m.*; 3. Gängelband *n.*; 4. Seitenblatt *n.* am Spinnrade; 5. (mont.) Lichtſtuhl *m.*; 6. *Etagère*; —ně *adv.* obili na —ně Getreide auf dem Halme; —ítko *n.* Stellage *f.*; —atý *adj.* ſtehend; -é dříví Holz am Stock; -é hodiny Stockuhr *f.*; —e *adv.* (*trsgr.*), —ečky ſtehend; —ec, jce *m.* Figurant, Statiſt *m.*; —eci *adj.* Steh-; —ec, ti *f. st.* Dauer *f.*; —ími *v.* státi; —iště *n.* Schlag *m.* (Forſtw.); *st.* Standpunkt *m.*; —itka *f.* Stützſtange *f.*; —ity *adj.* ſtehend; —ka *f.* Stempel *m.*; Steven *m.* (Schiff); —mo *adv.* ſtehend. ſtandweiſe.
stok, u *m.* Abfluß; Zuſammenfluß *m.*; der Abzug des Waſſers; s. (mont.) Stock *m.*; s. krve örtlicher Blutandrang; Kongeſtion *f.*
stoka *f.* Waſſerfurche *f.*; Abflußgraben, Zuggraben *m.*; Kanal *m.* (in einer Stadt).
stoklas, u *m.*, —a *f.* Roggentreſpe *f.* *Bromus secalinus*; —ka *f.* Treſpenſieb *n.*
stokočistec, tce, stokař *m.* Kanalraumer *m.* (vyklizeč stok, stočník).
stokrása *f.* Tauſendſchön *n.* [mal.
stokrát, na s. *num.* (*adv.*) hundert-
stolař *m.* Tiſchler *m.* (truhlář); —ský *adj.* Tiſchler-; —ství *n.* Tiſchlerei *f.*
stolba *m. v.* štolba.
stol-ec, lce *m.* kleiner Tiſch; 2. Thron *m.*; —ek, lku *m.*, —eček, čku *m.* Tiſchlein, Tiſchchen *n.*
stolet-í *n.* Jahrhundert *n.*; —nice *f.* hundertjähriges Jubiläum; —ník, a *m.* ein Hundertjähriger; —ý *adj.* hundertjährig. [*f.* Hundertpfünder *m.*
sto-lhář *m.* Erzlügner *m.*; —liberka
stolice *f.* Stuhl *m.*; osní s., stronhací s. Schnitzbank *f.*; řezací s. Futterbank *f.*; s. učitelská Katheder *f.*; noční s. Nachtſtuhl *m.*; s. (med.) Stuhlgang *m.*; nucení na stolici Stuhlzwang *m.*; s. Thron *m.*; Reſidenz *f.*; Inſtanz *f.* (b. Gericht); v první —ici in erſter Inſtanz; s. Geſpanſchaft *f.*, Komitat *n.* (in Ungarn).
stolič-ka *f.* Stühlchen *n.*; podnožní s. Schemel *m.*; 2. s. Backenzahn, Stockzahn *m.*; —ná *f.* Verſchleißerin *f.*, Kaffeehausmädchen *n.*, Kaffeeſiederin *f.*; —né, ého *n.* Sitzgeld *n.*; —ní *adj.* Stuhl-; s. soud Stuhlrichter *m.*; s. úřad Stuhl-

beberde *f.*; —né město Residenzstadt *f.*; —né právo Ständchenrecht, Ständchenbefugnis *n.* (Markt-); (Schuh-) Bankgerechtigkeit *f.*; —ník, a *m.* Gespan *m.* (in Ungarn).

stolík, u *m.* Tischchen *n.*; 2. Tischlade *f.* [gestell *n.*

stolina *f.* (nástavek na stůl) Tisch-

stolistý *adj.* hundertblätterig; -á růže (stolistka) Zentifolie *f. Rosa centifolia.*

stoliti *v.* stolovati.

stolivo *n.* Tischgerät *n.*

stolka *adv. mor.* (s-tolka) nur, bloß.

stoi-na, —nice *f.* Tafelstube *f.*, Speisezimmer *n.* (jídelna); —né, ého *n.* Tafelgeld *n.*, Tischgeld *n.*; —ník, a *m.* Tafeldecker, Truchseß *m.*; 2. (spolust.) Tischgenoß *m.*

stolo-hyb, —chod, u *m.* Tischrücken *n.* (přhř.); —kol, u *m.*, —kruh, u *m.* Tafelrunde *f.*

stolov-ání *n.* Mahlzeit *f.*, Tafelei *f.*, Tafelfest *n.*, Tischzeit *f.*; —ati tischen, tafeln, schmausen; —é, ého *n.* Tafelgeld *n.*; 2. Standgeld *n.*; 3. Handwerkssteuer *f.*

stolověda *f.* Gastrosophie *f.*, Speisekunde *f.*, Bromatologie *f.*

stolov-ina *f.* Tischlade *f.*; —ka *f.* Tischtuch der Bauern; —na *f. v.* stolna; *v.* stolovina; —ník, a *m.* Tischgenoß *m.*; —ý *adj.* Tisch-, Tafel-; s. učenec Stubengelehrter *m.*; s. politik Stubenpolitiker *m.*

stolůvka *f. v.* stolovka.

stomilový *adj.* hundertmellig.

ston, u *m.* das Stöhnen; Geächze *n.*; 2. *v.* stonek; —ač, e, —áček, čka *m.*, —álek, lka *m.* Ächzer, Seufzer *m.*, ein kränklicher Mensch; —ání *n.* (dal se do st.) er ist krank geworden.

stonásob *num. adv.*, —ný (*adj.*) hundertfach, hundertfältig.

ston-ati (-ám, áš, á *et* stůňu, něš, ně, *imp.* stonej!) stöhnen, ächzen, seufzen; krank sein; —avka *f. sl.* Kränklichkeit *f.*; —avý *adj.* stöhnend, seufzend; kränklich, siech.

stončiti Federn, Stoppeln bekommen.

stonek, nku *m.* Stengel, Pflanzenstengel *m.*; 2. Aststück *n.*; 3. Stümmel *m.*; 4. Knüttel *m.*

stoněk, ňka *m.* ein kränklicher Mensch; dlouhé stonky, jisté zvonky fig. lange Krankheit sicherer Tod.

sto-noh, a *m st. v.* stonožka; —nohý *adj.* hundertfüßig.

stonouti (uton.....) ertrinken.

sto-nožka *f.* Skolopender *f.*, Tausendbein *n.*, Tausendfüßler *m.*; Vielfuß *m.*; —oběť, ti *f.* Hekatombe *f.*; —oký *adj.* hundertäugig.

stopa *f.* Tritt, Schritt *m.*; 2. Fußstapfen *m.*: 3. Spur, Fährte *f.*; 4. Fuß *m.*, Schuh *m.* (Maß); 5. Versfuß *m.*; beze stopy spurlos; jíti po stopě der Spur nachgehen; stopu ztratiti die Spur verlieren; na stopu přijíti auf die Spur kommen. [*m.*

stopán, a *m. Centumvir* Hundertmann

stopeč-natý, —ný *adj.* bestielt, mit einem Stiele versehen.

stopěje *f.* Fußtritt *m. v.* stopa.

stopiti (-ím, íš, í, *imp.* stop!) něco ersäufen; zerschmelzen; *v.* stopovati; s. se ersaufen, ertrinken.

stopka *f.* Stiel *m.* (am Obste, Blättern, Blumen); 2. Notenhals *m.*

stopnice *f.* (archit.) Risalit *m.*

stopov-ač, e *m.* Pfadfinder *m.*; —ání *n.* Nachspürung *f.*, Nachfährte *f.*; —ati něco n. někoho einem nachspüren; die Spur verfolgen; nach der Spur gehen.

sto-raký *num. st.* hundertfach; —ramený *adj.* hundertarmig; —ručec, čce (—rukán, —rukovník, a) *m.* ein Hundertarmiger *centimanus*; —ruký *adj.* hundertarmig; —sil, a, všehoj Ginseng *m.*, Kraftwurzel *f. Panax quinquefolium.*

stotin-a *f.* Hundertel *n.*; fig. großer Reichtum; —ář *m.* ein Reicher.

stotisíc *num.* hunderttausend.

stotka *f. v.* stovka. [identifizieren.

stotož-niti, —ňovati něco s něčím

stotý (stotátý) *num.* (*adj.*) *v.* stý.

stoud-ev, dve *f.*, —ve, —va *f.* (št...) Stande *f.*, Ständer *m.*

stoudný *adj.* schamhaft, verschämt.

stouha *f. v.* stuha.

stouliti, stuliti (-ím, íš, í, *imp.* stul!), stulovati (s. pysky) zusammenwinden, zusammenschließen; se sich.

stoupa *f.* (*instr.* stoupu) Stampfe *f.*, Stampfer *m.*, Pochstempel *m.*; Stampftrog *m.*; Stampfe, Stampfmaschine *f.*, Stampfmühle *f.*

stoup-adlo *n.* (mont.) Fahrkunst *f.*: —ání *n.* Steigung *f.*, Gradation *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* stoupej!) steigen; 2. (mont.) fahren; —átko *n. v.* stupadio; —avost *f.* Steigkraft *f.*; —avý *adj.* steigend.

stoupen-ec, nce *m.* Anhänger *m.*; —ství *n.* Bundesfreundschaft *f.*; —stvo *n. coll.* die Anhänger.

stoup-iti (-ím, íš, í, *imp.* stup!), —nouti někam, na něco schreiten, treten, auftreten.

stoupník, u *m. v.* stupník.

sto-věží, —věžitý, —věžatý *adj.* hunderttürmig.

stovka *f.* Hundertkronenschein (Hundertmarkschein in Deutschland, Hundertrubelschein in Rußland) *m.*; Hundertguldennote *f.* (ehemals).

stozrník, u *m.* Zwergflachs *m. Radiola.*

stozrno *n.* Traubenkraut, Strahlkraut *n. Chenopodium Botrys.*

stožár, u *m.* Mast, Mastbaum *m.*; 2. Schoberbaum *m.*; 3. Wellenrad *n.*; 4. der gemeine Gebel; —ovi *n.* Mastwerk *n.*

stožec, žce, stožek, žku *m. v.* stoh.

stpice *f.* Spitze *f.*; Radspeiche *f.*

strab-a *f.*, —ik, u *m.* Spießglas, Antimon *n.*; —iti *st.* heilen.

stráče *f.* scheckige Kuh; s. (stračec), ete *n. (pl.* stračata) junge Elster.

stračec, čce *m.* Specht *m.*

straček, čka *m. v.* strašek.

strač-ena *f.* ſchedige Kuh *f.*; —enka *f.* Ritterſpvorn *m. Delphinium rst.*; —i *adj.* Elſter-; *s.* noha, *s.* nožka Stſchelkraut *n.*; Steinklee *m.*; *v.* straločenka; —ka *f. v.* straka; *pl.* —ky ſchedige Flecken.

střád-ač, —al *m.* Sammler, Sparer *m.*

střádanka *f.* Sparbüchſe *f.*

střád-ání *n.* Entbehrung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* střádej!) leiden; *sl.* kränkeln; *s.* čeho *st.* (postrádati) mit Schmerz entbehren; vermeiden; vermiſſen.

střád-ati (-ám, áš, á, *imp.* střádej!) (*st.* peníze) ſparen, zuſammenſparen; —ný *adj. v.* střídavý.

strahov, a *m.* Wachturm *m.*; Wachhof *m.*; —ati wachen, bewachen; *s.* na koho *st.* einem nachſtellen; —itý, —ný *adj.* wachſam; —ník, a *m.* Wächter *m.*

strach, u *m.* (z něčeho) Furcht *f.*, Schrecken *m.*; až s. biš zum Schaudern; entſetzlich; *s.*, aby ... eš iſt zu befürchten; míti *s.* z čeho etwaš fürchten, ſich vor etwaš fürchten; přepadl naň *s.*, napadl ho *s.*, spadl naň *s.* Furcht befiel ihn; —u komu nahnati einem Furcht einjagen.

strácho-dějný, —plodný *adj.* terroriſtiſch; —morna *f.* Schreckenſchlucht *f.*; —vati ſe čeho fürchten etw., ſich fürchten (vor etw.); nestrachuj ſe! fürchte dich nicht!

straka *f.* Elſter *f. Pica caudata* (*Corvus Pica*); *st.* řehotá, repotá die Elſter ſchwatzt; krade jako *s.* er ſtiehlt wie ein Rabe; malovati někomu straku na vrbě fig. einem einen blauen Dunſt vormachen; 2. *st.* ſcheckte *f.* (Pferd, Kuh).

strak-ač *m. sl.* Scheckte *m.* (*f.*) (Pferd); 2. Neuntöter *m.*; —áček, čku *m.* ſchedige Bohne. [kopoud.

straka-poud, —poun, a *m. v.* straka-

strak-atina, —avina *f.* Buntheit *n.*; —atiti ſe bunt ſein; —atý, —avý *adj.* bunt, ſchedig.

strakopoud, strakopud, a *m.* Neuntöter, Würger *m. Lanius.*

strakoš *m.* bunter Vogel; 2. ein ſchediger Hund; 3. Scheckte *m.* (*f.*) (Pferd); 4. Zandvlz *m. Boletus variegatus.*

strakoud, strakud, u *m.* Sienit *m.* (Stein). [ges Tier).

strakoun, a *m.* Scheckte *m. et f.* (ſchedi-

stráň, ně, stráně *f.* Talgehänge *n.*, Bergſeite *f.*, Bergabhang *m.*; Berglehne *f.*

stran-a *f.* Seite *f.*; 2. (amtl.) Partei *f.*; na —u bei Seite; na —u jíti auf die Seite gehen (ſeine Notdurft verrichten); —ou, po —ě zur Seite; ablelt! žert stranou Scherz bei Seite; —y (s —y) *n.* —u něčeho in betreff einer Sache, bezüglich einer Sache.

stranák, strañák, a *m.* Einzelnbeſitzer *m.* (der abgelegen wohnt).

stran-ice *f.* Seite *f.* (Mühlb.). Seitenholz *n. v.* postranice; —ič *m.* Streiner *m.* (Hund); —ina *f. v.* stráň; —itel, e *m.* Sekundant (im Zweikampfe.)

straniti (-ím, *imp.* straň!) beſeitigen; ſich auf die Seite begeben, ausweichen; *s.* rudu das Erz verſchleppen; *s.* v něčem, *s.* k někomu parteiiſch ſein; *s.* se čeho meiden, ſich zurückziehen.

stran-ly —iva *adv. sl.* wegen, in betreff, diesfalls.

stran-ivost *f.* Parteiſucht *f.*; —ivý *adj.* ſich zurückziehend; parteiiſch; parteiſüchtig.

stránk-a *f.* (*gen. pl.* stránek) Seite *f. Pagina v.* strana; —ovati (knihu) ein Buch paginieren; —ový titul Kolumnentitel *m.*

strann-icky *adj.* parteiiſch; —ictví *n.* Parteigängerei *f.*; Parteigeiſt *m.*, Parteiſucht *f.*; —ík, a *m.* Parteigänger *m.*; —ý *adj.* einſeitig, parteiiſch.

strano-hlávek, vka *m.* Krummkopf *m.*; —květý *adj.* ſeitenblütig; —rys, u *m.* Profil *n.*

stranova *adv. mor. v.* straniv.

straňovati se *v.* straniti se.

stranovn-í *adj.* Seiten-; —ice *f.* Seitenbalken *m.* (am Scheunentor); Langholz *n.*; —ík, u *m.* Schrotthammer, Verſchlaghammer *m.*

střap, u *m.*, *pl.* —y (strap, u) *sl.* Fetzen; Quaſt *m.*; —ačka *f. sl.* Krauskopf *m.*; —ák, —an, a *m. sl.* ein Zottiger. [ſtřápej!) peníze atd. ſparen.

střápati (-ám, áš, á, -u, eš, e, *imp.*

střap-atý, strapatý, —avý *adj.* zottig.

střap-ec, pce *m.* Quaſt *m.*; *pl.* —ce (konce) příkrovu die Zipfeln des Sargtuches; —ení *n.* (třepení) die Franſen; —iti (-ím, íš, í, *imp.* střap!), (rozstřepiti) zerfetzen, auffaſern; se ſich (ſtřepiti).

strast, ti *f.* Trübſal *n.*, Leiden *n.*, Kummer *m.*, Widerwärtigkeit *f.*; 2. *st.* Verluſt *m.*

střásti (střesu, eš, e, *imp.* střes!) něco herabſchütteln; zuſammenſchütteln; se ſich. [voll, leidenvoll, trübſelig.

strastiplný, strastný *adj.* kummer-

straš-ák, a *m.* Schreckbild *n.*, Popanz *m.*; 2. Feldſcheuche *f.*; 3. Treſchak *m.* (Kartenſpiel); 4. Winker (böhm. Nationaltanz); —ek, ška *m.* Geger *m.*, Garneele *f.* (*Cancer*) *Squilla*; —enice *f.* Geiſterſpuk *m.*; Spukerei *f.*; —idelný, —idlivý *sl. adj.* geipentiſch, ſpukhaft.; —idlo *n.* Schreckbild *n.*, Geipenſt *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* straš!) koho (*acc.*) něčím ſchrecken, ſcheuchen; ſpuken, umgehen; *s.* ſe čeho ſich fürchten; —ivý, —livý (*comp.* —ivější), —ný *adj.* (*comp.* strašnější, *sl.* strašší) furchtbar, fürchterlich, ſchrecklich; *sl.* furchtſam; —ně *adv* ſchrecklich.

straširybka Schreckengeſtalt *f.*

strašpytel, tla *m.* ein Furchtſamer. Haſenfuß *m.*

strav-a *f.* Koſt *f.*, Nahrung *f.*; —ař *m.* Speiſenmeiſter *m.*; —árna *f.* Speiſekammer *f.*

stráv-en, a, o, ý verzehrt; verdaut; —ení *n.* Verzehrung *f.*; —enina *f.* Speiſebrei *m.*, Chymus *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* strav *et* stráv!) něco verzehren; aufzehren; aufeſſen; verdauen; *s.* několik rok ein Jahr wo zubringen;

s. (otr.) (jedem) vergiften; s. se ſich verzehren; 2. ſich vergiften.

strav-na *f.* Koſtſchule *f.*; —né, čho *n.* Koſtgeld *n.*; —nice *f.* Koſtgängerin *f.*, Koſtmädchen *n.*, Koſtfräulein *n.*; —ník, a *m.* Koſtgänger *m.*; —ný (stravitelný) *adj.* verzehrend; verzehrbar, verdaulich.

stravov-ač, —atel, e *m.* Koſtgeber *m.*, Koſtherr *m.*; —ačka *f.* Koſtfrau *f.*; —ání *n.* Verköſtigung *f.*; Ausſpeiſung *f.*; —ati někoho (*acc.*) verköſtigen, verköſtigen, beköſtigen; Koſt geben; ausſpeiſen; s. se ſich verköſtigen; —ice *f.* Nahrungsſaft *m.*, Chylus *m.*; —na *f.* Naturalverpflegsſtation *f.*; —nictví *f.* Traiteurgewerbe *n.*; —ník, a *m.* Traiteur *m.*

strážeň, zně *f. st.* ſtrazň, ni *f.* Sorge *f.*; 2. Paſſion *f.*; 3. Pathos *m.*

strážnivý *adj.* pathetiſch.

stráž, e *f.*, —e (*st.* straža) *f.* Wache, Wacht *f.*, Warte *f.*; národní s. Nationalgarde *f.*; st. obecní Kommunalwache *f.*; s. bezpečnostní Sicherheitswache *f.*; 2. st. (mech.) daš Kopfſtück des Rumpfſtockes; na —i býti n. státi Wache (Wacht) haben, Wache ſtehen, Wache halten.

stráž-ce *m.* Wächter, Wärter *m.*; 2. Kuſtos *m.*; anděl st. Schutzengel *m.*; —iště *n.* Wachpoſten *m.*; —iti, stražiti něco hüten, bewachen; s. na někoho auf jmd. lauern; —ivý *adj.* wachſam; —ka *f.* Schildwache *f.*; —mistr, a *m.* Wachtmeiſter *m.*; —né, stražné *n.* Wachgeld *n.*; —nice *f.* Wächterin *f.*; 2. Wachſtube *f.*, Wachlokal *n.*; Wachzimmer *n.*, Wachhaus *n.*; Wachturm *m.*; —nictví *n.* Wachinſtitut *n.* Wächterdienſt *m.*; —nictvo *n. coll.* Wachmannſchaft *f.*; —ník, a *m.* Wachmann *m.*; Schutzmann *m.*; Wächter *m.*; —ný *adj.* wachend, hütend; s. duch Schutzgeiſt *m.*; s. oheň Wachfeuer *n.*; —ná loď Wachſchiff *n.*; s., čho *m.* Wächter *m.*; (ment.) Hutmann *m.*

strbol, u *m. vn.* ſtrboul, u, —ek, lku *m.* Strobel *m.*; 2. Knelle *f.*; 3. Krautig *n.*; —atec, tce *m.* Wickelblume *f. Selago*; —atý, —ovatý *adj.* knollig; —ovatost *f.* Knotenkrankheit *f.*

strčhuba *m.* ein Verwitziger; Plauderbaus *m.*

strčiti (-ím, íš, í, *imp.* strč!), někoho (*acc.*), s. někým (*instr.*) jmd. ſtoßen; s. něco kam, do čeho hineinſtecken; s. do kapsy in die Taſche ſtecken! s. se ſich ſtoßen.

strd-i *n. v.* ſtred; —ivka *f.* Perlgras, Haſergras *n. Melica.*

strdlička *f. v.* střevlička.

strdl-ice, —ička *f.* junger Lachs.

střeb-anina *f.* Geſchlampe *n.*; —ati (střebám, áš, á *et* střebu, eš, e) něco ſchlürfen; einſaugen; trinken; ſaufen; ſchlampen; —avka *f.* Saugader *f.*; —avý *adj.* ſaugend; —ikrev, krve *f.* Vampyr *m.*; —íkrevka, —okrevka *f.* Blutegel *m.*; 2. Sperberkraut *n. Sanguisorba.*

střebule *f. v.* strbol.

střeč-ek, čka *m.* Bremſe *f.*; s. volský *Oestrus bovis*; s. koňský *Gastrus equi*; s. fig. ein unruhiger, ſchneller Menſch; —ka, —ko *m. sl.* Tellkopf *m.*; —kovati bieſen, bieſeln, herumlaufen (wie die von der Bremſe geſtochenen Kühe); kälbern (v. Kühen); mutwillig ſein.

stred, u *m. et* s., ſtrdi *f.* Honigſeim *m.*, Honigkuchen *m.*, Waben *m.*

střed, u *m.* Mitte *f.*, Mittelpunkt *m. Centrum*; s., u s., v —u inmitten, in der Mitte.

střed-a *f.* Mittwoch *m.*; popeleční s. Aſchermittwoch *m.*; —áres, u *m. st.* Schulgeld am Mittwoch; —ční *adj.* Mittwoch-; —ek, dku *m.* Mittelpunkt *m.*; —ina *f.* Mitte *f.*; —iště *n.* Mittelpunkt, Zentralpunkt *m.*; Zentrum *n.*; —iti (sou ...) konzentrieren.

středmý *adj. v.* střídmý.

středňák, u *m.* Mittelbohrer *m.*

střed-ní *adj.* ddd. mittlere; Zentral-; s. škola Mittelſchule *f.*; s. pohlaví das ſächliche Geſchlecht *neutrum* (grm.); —nice *f.* (muſ.) Mediante *f.*; —ník, a *m.* Zwiſchenhändler *m.* (prostředník); s., u (grm.) Semikolon *n.*, Strichpunkt *m.*; 2. Mittelfinger *m.*

středo-cesti *n.* Mittelweg *m.*; —hoří *n.* Mittelgebirge *n.*; —hrudí *n.* Mittelbruſt *f.*; —kraty *pl. st.* Zwiſchenraum *m. v.* středocesti; —kruží *n.* Zwiſchenkreis *m.*; —letí *n.* Mittſommer *m.*; —pažbí *n.* Mittelſchaft *m.* (b. Gewehre); —posti *n.* Mittfaſten *n. pl.*; —sloví *n.* Inlaut *m.*; —školský *adj.* Mittelſchul-; —věčí *n.*, —věk, u *m.* Mittelalter *n.*; —věký *adj.* mittelalterlich; —vka *f.* Zäjur *f. v.* přerývka; —zemí *n.* Mittelland *n.*; Mittelpunkt (*m.*) der Erde; —zemní *adj.* mittelländiſch; stř. moře mittelländiſches Meer; Mittelmeer *n.*; —zimí *n.* Mittelwinter *m.*, die Mitte des Winters.

stref-iti (-ím, íš, í, *imp.* stref!), —ovati übereinkommen; s. se do čeho das Ziel (oft) treffen; ſich ſchicken, übereintreffen; —ný *adj.* treffend, zielfeſt.

střeh, u *m.* Achtung *f.*; Obacht *f.*

střehu *v.* stříci.

střech-a *f.* Dach *n.*; s. u klobouku Hutſtülpe *f.*; s. u houby Hut beim Schwamm; —ař *m.* Dachdecker *m.*; —ýl, e *m.*, —ýlek, lku *m.* Eiszapfen *m.*; 2. Wetterdach *n.*

strejc, strejk, a *m. v.* strýc.

střejle *f. v.* střevle.

střel, u *m.* Schuß *m.*

střela *f.* Geſchoß *n.*, Projektil *n.*; Schießpfeil *m.*; 2. Bogen *m.* (b. Tuch- und Hutmacher); 3. Strahl am Pferdehufe; fig. jako s. pfeilſchnell.

střelb-a *f.* daš Schießen, Geſchleß *n.*; s. z děl Kanonenfeuer *n.*; Kanonendonner *m.*, Kanonade *f.*; 2. Geſchutz *n.*; s. do terče Scheibenſchießen *n.*; —iště *n.* Schießſtätte *f.*, Schießſtand *m.*

střel-če, ete *n.* Schützenkind *n.* (Amor); —či *adj.* Schützen-; ſchnell; s. modlitba Stoßgebet *n.*; s., iho *m.*

Schuß *m.*; —čiště *n.* Schießstand *m.*; —čiti schießen (von Gewächsen).

střelec, lce *m.* Schütz, Schütze *m.*; 2. (astr.) Schütze *m.*; 3. Schafpfeft *f.*; —ký *adj.* Schützen-; s. sbor Schützenkorps *n.*; s. ostrov Schützeninsel *f.*; —ká slavnost Schützenfeft *n.*

střel-en, a, o, ý geschoffen; —enka *f.* Schußlinie *f.*; —ibitý *adj.*, —ibitě *adv.* pfeilschnell; —irna *f. v.* střelnice; —iště *n.* Schaft *m.*, Stiel *m.* (am Pfelle); 2. *v.* střelbiště, střelniště, střelnice; —iti (-im, iš, i, *imp.* střel!) (na něco, do něčeho, s. po někom) schießen, feuern; —ivník, a *m.* Munitionär *m.*; —ivo *n.* Munition *f.*; —ka *f. v.* střela; magnetická s. Magnetnadel *f.*; s. v zámku schießende Falle; —mistr, a *m.* Schützenmeiſter *m.* (Schützen); Vormeiſter *m.* (Artillerie); —mo *adv.* schußweiſe; —na *f.* Schießſcharte *f.*, Batterie *f.*; —nó, ého *n.* Schußgeld *n.*; 2. Jagergeld *n.*; —nice *f.* Schießplatz *m.*; Schießplan *m.*; Schießſtätte *f.*; Schießgarten *m.*; Schießhaus, Schützenhaus *n.*; Schützeninſel *f.* (in Prag); Batterie *f.*; Schießloch *n.*; —ník, a *m. st. v.* střelec; —niště *n.* Schießſtätte *f.*; Schießſtand *m. v.* střelnice; —ný *adj.* Schieß-; st. prach Schießpulver *n.*; —ná zbraň Feuergewehr *n.*, Schießwaffe *f.*; —ná rána Schuß *m.*; —ná modlitba Stoßgebet *n.*

střelo-skum, u *m.*, —věda *f.* Balliſtik *f.*; —vitý *adj.* pfeilförmig.

střemen, e *et* u *m.* Steigbügel *m.*; —ář *m.* Steigbügelmacher *m.*; —iště *n.* Steigriemen; Bügelriemen *m.*; —iti mit dem Steigbügel verſehen.

střemhlav, —ě *adv.* kopfüber, kopflings; —ný, —ý *adj. vl.* ſtrmý.

střemch-a *f.* (*gen. pl.* střenich) Elſebaum *m.*, Traubenkirſche *f.* *Prunus padus*; —ovní *n.* Elſebaum *m.*; —ový *adj.* Elſe-. [—í *n. v.* střemchovi.

střemš-alka *f.* Elſebeere *f.* (Frucht,

střen, u, střeň, ně *m.* Mark *n.* (in Gewächsen; Knochen, Geſchwuren); s. u houby Pilzſtamm *m. v.* dřeň; s., —ek *m.*, —a. *obyč.* —ka *f.* Meſſerſchale *f.*; —kář *m.* Schalenmacher *m.*; —ovní zub Mahlzahn *m.* (Stockzahn).

střep, u *m.* Bruchſtück *n.*, Scherbe *f.*; fig. ein altes Ding; *sl.* Topf *m.*; z toho mám hlavu jako střep metu Kopf iſt wie zerbrochen: das macht (koſtet) Kopfbrechen.

střepeni *n.* die Franſen *v.* třepení.

střepěti k něčemu *st.* beſorgt ſein.

střepice *f.* Preßziegel *m.*

střep-ina *f.* Scherbe *f.*; —iště *n.* Scherbenſtatte, Scherbenhaufen *m.* (b. Töpfer). [ſerig machen *v.* třípiti.

střep-iti, —ovati něco auffaſern, fa-

střepně *m. st.* Zachwalter *m.*

střep-nice *f. v.* střep; s. *f.*, —ník, a *m.*, —ňovka *f.* (želva) Schildkröte *f.*

strestati (-ám) koho (ztr...) beſtrafen.

střesu *v.* stříasti.

střešně *f. etc. v.* třešně.

střeštiti *v.* ztřeštiti.

střet, u *m.*, —a *f.*, střeť, ti *f.* Begegnung *f.*; u s. entgegen; —nouti koho (*acc.*) s. se s někým begegnen (einem); zuſammentreffen; 2. in Streit geraten; —ný *adj.* begegnend; —ovný, střetlový *adj.* eriſtiſch.

střevce *n.* Vogelkraut *n.*, Huhnerdarm *m.*; kuří s., žabí s. Gauchheil *n. ratl.*

střev-i *m. st.* —íc, e *m.*, (—íček *m.*) Schuh *m.* (als Fußbekleidung und als Maß); —ičkář *m.* Schuhmacher *m.*; —ičník, u *m.* Frauenſchuh *m.*, Schwarzkraut *n.* *Cypripedium*.

střevi-e *f.*, —ička *f.*, —ce vlce, —íček, čka *m.*, —e, ete *n.* (Fiſch) Elritze *f.* *Phoxinus laevis*.; —ec, vlce *m.* Laufkäfer, Blattkäfer *m.* *Carabus*.

střevní *adj.* Darm-.

střevo *n.* Darm *m.* *intestinum*; *pl.* střeva Eingeweide, Gedärme *n.*: fig. s. Tolpel *m.*, Dummkopf *m.*

střevo-hled, a, —pravec, vce *m.* Aruſper, Wahrſager aus den Eingeweiden; —kam, u *m.* Kolelith *m.*, Darmſtein *m.*; —vce, vce *m.* Gekröſtein *m.*

střez, u *m.* Kübel *m.*, Spulſchaff *n.*; Spulſtänder *m.*; Schankfaß *n.*; s., strzi *f. v.* střeň. [ſtřízlivý.

střez-ivý, —livý, —vý *adj. v.*

střež-ce *m. v.* strážce; —ení *n.* das Bewachen; —iti *v.* stříci.

strh, u *m.* Abreißung; Zuſammenreißung *f.*; do —u bis zum Zerreißen.

strh-áni *n.* das Abreißen; —anina *f.* Fetzen *m.*; —aný abgeriſſen; s. zrak abgeſtorbene Augen; gebrochene Augen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* strhej!) něco (šaty) etw. abreißen; s. se ſich verbeben, ſich abmartern; s. někoho (v novinách atd.) durchhecheln, abfertigen; herabkanzeln; —avky *pl.* Grobwerg *n.*; —lý *adj.* abartig; —nouti něco herunterreißen, herabreißen, einreißen; s. na mzdě někomu abbrechen; abziehen; s. zuſammenreißen; s. smích ein Gelächter erregen; s. vojsko *st.* Truppen zuſammenziehen, konzentrieren; s. zeď die Mauer niederreißen; s. tábor das Lager abbrechen; s. někoho fig. zugrunde richten; fig. to jej strhlo das hat ihn ruiniert; s. se ſich verbeben; freuzlahm werden; s. se koho von einem abfallen, imd. verlaſſen; s. se entſtehen, ſich erheben; ſich entladen (v. Gewitter); s. se (v. Teiche) ſich durchreißen; durchbrechen; s. se s kým zuſammenſtoßen; —la se bitva es kam zur Schlacht; es kam zum Treffen; —lo se povětří (—la se bouřka) die Gewitterwolke hat ſich entladen, es erhob ſich ein Gewitter; —la se pranice es hat eine Rauferei begonnen; —nutý *v.* stržený.

strhov-ač *m.* Abreißer, Abſtreifer, Riffler *m.*; —ačka *f.* Abreißerin, Zuſammenreißerin *f.*; 2. grobere Hechel; 3. Zwickſchere *f.*; —ati něco abreißen (oft); ratenweiſe abziehen (na peněžích) *v.* strhnouti [malmen, aufreiben.

stříbiti (-im, iš, i, *imp.* stříbi!) zer-

střib-ran, u *m.* Neusilber *n.*; —řec, brco *m.* Spießglas *n.*; —řejš *m.* Silberfisch *m. Argentina*; —řiště *n.* Silbergrube *f.*; —řiti (-ím, íš, í, *imp.* střibři!) něco versilbern; s. se (na př. vlasy u. řeka, sníh) silberweiß glänzen; —řítko *n.* Silberblättchen *n.*; —itý *adj.* silberweiß, s.-grau, s.-glänzend; —ňák, u *m.* Silberling *m.* (Münze); s., a *m.* (Schmetterling) *v.* stříbropásek.

střibrn-atka *f.* Silbererde *n.*; —atý *adj.* silberhältig; silberreich; —ec, nce *m.* Silberbaum *m. Protea*; —ice *f.* Silberarbeiterin *f.*; 2. Silbergefäß *n.*; 3. Silberkammer *f.*; —ík, a *m.* Silberarbeiter *m.*; Silberwäscher *m.*; Silberkämmerer *m.*; s., u *m.* Silberkasten *m.*; 2. *v.* střibrňák; 3. Silberkraut *n.*, silberweißes Fingerkraut *Potentilla argentea*; —iti *v.* stříbřiti.

střibrn-ý *adj.* silbern, silberfarben; —é peníze *pl.* Silbergeld *n.*; —á svatba silberne Hochzeit.

střibro *n.* das Silber *Argentum*; 2. Silbergeld *n.*; kočicí s. Katzensilber *n.*; Frauenglas *n.*; nové s. Neusilber, Alpakasilber *n.*; ve střibře in Silbermünze (früher: Konventionsmünze).

střibro-bělý *adj.* silberweiß; —býl, e *m* die Silberpflanze *Argyreia*; —hlav, u *m.* Silberstoff *n.*; —lesk, u *m.* Silberglanz *m.*; —leský *adj.* silberglänzend; —nosný *adj.* silberhältig; —ocasý *adj.* silberschweifig; —pásek, ska *m.* (perlásek) Silberstrich *m.* (Schmetterling) *Argynnis paphia*; —pěný *adj.* silberschäumig; —plodnost *f.* Silberfülle *f.*; —šedý *adj.* silbergrau; —vlasý *adj.* silberhaarig.

střic; vstříc *adv.* entgegen.

střici střehu, -žeš, -že, -žeme, -žete, střehou, *imp.* střež, *trs.* střeha, -ouc) něčeho (něco) bewachen; s. koho *gen.*, s. na koho lauern, nachstellen; s. koho před kým (*nov.*) vor jmd. warnen; s. se čeho, koho sich hüten! (střež se!) hüte dich!

střičný (vstřícný) *adj.* Gegen-, Wider-.

střída *f.* [it. *Strada*] Gasse *f.*, Straße *f.*; 2. Schicht *f.*; 3. Klasse in der Schule; *v.* třída; 4. s. *v.* střídka.

střid-ání *n.* Abwechslung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* střídej!) něco abwechseln; —avec, vce *m.* Diadochyt *n.*; —avka *f.* (—avá zimnice) Wechselfieber *n.*, Alternation *f. Febris intermittens*. —avý *adj.* abwechselnd; —avé hospodářství Wechselwirtschaft *f.*

střídka *f.* Krume *f.*, Brosame *f.*

střídm-ě *adv.* mäßig; —ost *f.*, —ota *f.* Mäßigkeit *f. temperantia* —otář *m.*, —ožilec, lce *m.* Temperanzler *m.*, Mäßigkeitsfreund *m.*; —ý *adj.* (st. v jídle, v pití) mäßig im Essen und Trinken; *v.* středmý. [*m.* Vikár *m.*

střídn-ictví *n.* Vikariat *n.*; —ík, a

střídný *adj.* abwechselnd *v.* střídavý.

střih, u *m.* Schnitt, Zuschnitt *m.*; Falten *f.*; 2. s. ovčí Schafschur *f.*; 3. s. Muff *m.* bei einer Wasserröhre; 4. Zwischenraum zwischen zwei Flößtafeln.

střiha (tryga) *f. sl. et pol.* Hexe *f.*

střih-ací *adj.* Scher-; Schneide-; —ač *m.* Scheter *m.*; Zuschneider *m.*; *pl.* —ače Schafzähne; —ačka *f.* Scherertin *f.*; 2. Schafschur *f.*; —adlo *n.* Schneidewerkzeug *n.*; —ák, střihák, a *m.* Kneifwurm *m.*; 2. Raupenfichere *f.*; —ání *n.* das Schneiden, Scheren; —árna vlasů Haarschneidesalon *m.*; —ati, střihati (-ám, áš, á, *imp.* střihej! *trsgr.* střihaje) něco (nůžkami) schneiden, scheren.

střihati (-ám) něco bewachen; s. ušima die Ohren spitzen.

střihava, střihavka, střihavka *f.* Holzwespe, Schwanzwespe *f. Sirex*; 2. Hausotter *f.* [ren, schneiden.

střihnouti, střihnouti do něčeho schen-

střihoň, ně *m. sl.* Hexenmeister *m.*

střihov-ač, e *m.*, —adlo *n.* Fügestock, Fügebock *m.* (b. Wagner); —ati fügen.

strich, u *m. v.* strych.

střík, u *m.*, das einmalige Spritzen; 2. s. vody Stoß, Gefäll des Wassers; 3. Wasserstrahl *m.*; Wasserkunst *f.*

střikač (střikač) *m.* Spritzer *m.*; s. *mor. vn.*; —ka *f.* Spritze *f.*; *vulgo* Abweichen *n.*; —kář *m.* Spritzenmacher *m.*; —na *f.* Spritzenhaus *n.*; —ník, a *m.* Spritzenmann *m.*

střik-adlo, střikadlo *n.* Spritzmaschine *f.*; Wasserspritze *f.*; Duschapparat *m.*; —ání *n.* Spritzen *n.*; —anice *f.* Gespritze *n.*; —anka *f.* Spritzkrapfen *m.*; —árna, střikárna *f.* Spritzenhaus *n.*; —ati (ám, áš, á, áme, *imp.* střikej!) spritzen; s. na něco etw. bespritzen; s. do něčeho einspritzen; —avka *f. v.* střikačka; —avý *adj.* spritzend; —nutý fig. berauscht.

střil, u *m.* Fistel *f.*, Rohrgeschwür *n.* (chirur.); *pl.* —y *et* —e Rheuma *n.*; Hexenschuß *m.*; —ení *n.* das Schießen; 2. Flußfieber *n.*; rheumatischer Schmerz *m.*; —enka *f.* Wolfsfuß *m. Lycopus*; —eti (ím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* střílej!) schießen (öfters); s. k městu, s. do města, na město eine Stadt beschießen, bombardieren; s. skálu sprengen (mit Pulver); —na *f.*, —nice *f.* Schießscharte *f. v.* střelna, -nice; —nička *f. v.* šipenka.

střimen, e *m. v.* střemen.

střín, u *m.* das erste Eis, Grundeis *n.*; Eisrinde *f.*; 2. Eis an den Baumzweigen.

střípek, pku *m. v.* střep.

střískati (-ám) *v.* stříkati.

stříš *f.* (ledu) *v.* střiž; —ka *f.* Dächlein, Dächerlein *n.*; s. u klobouku Hutkrempe *f.*; *v.* střecha.

střištiti (*imp.* -ti!) zusammensplittern.

střiti (stru, střeš, stře, *imp.* stři!) co ausbreiten, verbreiten; decken, aufdecken; 2. s., setříti něco abreiben; abwischen.

střízek, zka *m. vn.*

střízl-ík, —a, —íček, čka *m.* Zaunkönig *m. Troglodites europaeus*.

střízliv-ě *adv.* nüchtern; —ost *f.* Nüchternheit *f.*; —ý, střízvý *adj.* nüchtern.

střízlý *adj.* mager; klein. [tern.

střiž, e *f.* (s. ovcí) die Schur, Schafschur; s., i *et* e *f.* Schrot *m.* (*n.*) (der

Münze); s., e *f. et m.* Treibels, Grundeis *n.*; Reif *m.*; s., —ek *v.* střízlík.

střižaha *f.* Frostbrand *m.*; 2. Hoherauch *m.*

střižba, střiže *f.* Schur, Schafschur [*f.*

střiž-ec, žce *m.* Scherer *m.*; —ek, žku *m.* (o . . .) ein Streifen Papier.

střížiti (*impers.*) überharschen, mit Eis überziehen. [*f.*

střížný *adj.* scherbar; s. obchod, o. se zbožím střížným Schnittwarenhandel. Schnittwarenhandel *m.*

střižka *f.* Scherin, Schafscherin *f.*

strk, u *m.* Stoß *m.*; 2. Schub *m.*; 3. Konflikt, Zwist *m.*; —ač *m.* Schieber *m.*; —adlo *n.* Schiebwerkzeug *n.*; —anice *f.* Stößerei *f.*, Geitöße *n.*; —ati (-ám, -áš, á, *imp.* strkej!) něco n. někoho (někam, do něčeho) stoßen, schieben (mehrmal); s. se s kým einander stoßen; *vulgo* s. se někam wohin gehen, (stiefeln); —ej se! packe dich; —átko *n.* Schieber *m.*

strmáceti (*imp.* —cej!) někoho ermüden, entkräften; s. se sich ermüden.

strměl-ec, lce *m.* Burzelbaum *m.* (kotrmelec); —ka *f.* (bot.) Stemvel *m.*; Fruchtröhre *f.*; *v.* čnělka.

strmen, e *m. v.* třmen.

strm-ěti (3. *pl.* —í) vorragen, emporragen, hervorragen; —ící *adj.* emporragend; —ina *f.* Stelle *f.*; Bergsturz *m.*; —ivý, —ný *adj.* emporragend; *vn.*

strmý *adj.* jäh, steil, abschüssig.

strn, u *m. v.* strní.

strnad, a, strnádek, dka *m.* Ammer *f.*; Ammerling (Emmerling) *m. Emberiza.*

strn-atý *adj.* stoppelig; —i *n.*, —isko, —iště *n.* Stoppel *f.*, Stoppelfeld *n.*

strnouti (ztr . . .) erstarren, emporstarren; stumpf werden (v. Zähnen); sich entsetzen. [trnož.

strnož *m.* Fußgestell *n.* (b. Tische) *v.*

strnul-ost *f.* Starrkrampf *m. Tetanus*; —ý *adj.* starr.

strnutí *n.* (med.) Erstarrung *f. Stupor m.*; 2. Starrsucht *f. Katalepsie*; s. šije *v.* strnulost.

stroček *m.* (houba) *v.* strúček.

strofa *f.* Strophe *f.*

stroj, e *m.* Maschine *f.*; Werk *n.*; Anschickung, Zubereitung *f.*; Pferdegeschirr *n.*; Körperbau *m.*; Gemüt *n.*; Organ *n.*; bobří s. Bibergeil *n.*; —ař, e *m.* Maschinenfabrikant *m.*; 2. Maschinensetzer *m.*; —ek, jku *m.* kleine Maschine.

stroj-ba *f.* Mechanismus *m.*; 2. Montierung *f.*; —ce *m. v* strůjce; —ena, —enda, —enka *f.* Puzdirne *f.*; —ení *n.* Zubereitung *f.*; 2. Ankleidung; —enství *n.* Konstruktion *f.*; —ený zubereitet; fig. veritellt, gekünstelt; —ené německví gemachtes Deutschtum; —eznalství *n.* Maschinenkunde *f.*; —ič *m.* Anrichter *m.*; Faiseur *f.*; —idlo *n.* Zubereitungskasten *m.*; Kunst *f.*, Wasserseige *f.* (b. Bäcker); —ilek, lka *m.* Putzhans *m.*; —ilka *f.* Puzdocke *f.*; Putzdämchen *n.*; —ir *m.* Maschinenmacher; Instrumentenmacher *m.*; —írna *f.* Maschinenfabrik *f.*; Maschinenhalle *f.*

strojiti (-ím, íš, í, *imp.* stroj!) něco zubereiten, zurüsten: kunsteln; s. jídla zurichten; s. někoho ankleiden; 2. s. (s-trojiti) dreifach machen; s. se sich bereiten, sich anschicken, sich rüsten; sich ankleiden.

stroj-ivo *n.* Maschinerie *f.*; Zeugmaterial *n.*; —ivost *f.* Putzsucht *f.*; —ivý *adj.* putzsüchtig; —ka *m.* Tausendkünstler *m.*; s. *f.*; —na *f. v.* strojenda; —ni *adj.* mechanisch; Maschinen-; s. puška Mitrailleuse *f.*; Maschinengewehr *n.* (kulomet); —mistr, a *m.* Maschinenmeister *m.*; —nice *f.* (Mühl.) Zurichtkasten *m.*; —nický mechanisch; —nictví *n.* Maschinenlehre *f.*, Maschinenwesen *n.*; Mechanik *f.*; —ník, a *m.* Maschinist *m.*; Mechaniker *m.*; 2. Maschinist, Maschinenführer *m.*; —ný *adj.* bereitet, wohlzugerichtet; künstlich; zierlich; organisch; mechanisch; putzsüchtig; —né kolo (ment.) Kunstrad *n.*; —ověda *f.* Maschinenlehre *f.*; —ovitost *f.* Mechanismus *m.*; —ovitý *adj.* mechanisch; —ovna *f.* Maschinenhalle, *f.* Maschinenkabinett *n.*; —ství *n.* Maschinenwesen *n.*; —vůdce *m.* Maschinenführer *m.*

strol-iti (-im, íš, í, *imp.* strol!) něco aufreiben; —ky *pl. m.* Ausröhring *n.*

strom, u *m.* Baum *m. arbor*; s. lesní Waldbaum *m.*; 2. s. rodu Stammbaum *m.*; 3. s. Stange am Preßrade (b. Tuchmacher; na —ě auf dem Baume.

stromař *m.* Baumgartner *m.*; —ství *n.* Baumzucht *f.*

stroměti *st. v.* strměti.

strom-ka *f. v.* stromovka; —kář *m. v.* stromař. stehen (von Pferden).

stromněti (stroměti) reh sein, starr

strom-nice *f.* Baumgarten *m.*; —nik, a *m. v.* stromař.

stromo-řada *f.*, —řadí *n.* Allee *f.*

stromov-í *n. coll.* Bäume *pl.*; —ice *f.* Baumsalbe *f.*; —iště *n.*, —ka *f.* Baumgarten *m. Arboretum n.*; —itý baumartig; —ý *adj.* Baum-.

strontik, u *m.* Strontium *n.*

strop, u *m.* Zimmerdecke *f.*, Diele *f.*; Sturzboden *m.*; 2. Gaumen im Munde.

stropina etw. Hangendes.

stropiti (-im, íš, í, *imp.* strop!) něco anstiften, anzetteln; s. hluk, hřmot verursachen; anrichten.

strop-nice, —ovnice, —ovka *f.* Deckbalken *m.*, Belegholz *n.*

stroskot-ání *n.* Zertrümmerung *f.*; s. korábu Schiffbruch *m.*; -ati (-ám, -áš, á, *imp.* stroskotej!) něco zertrümmern; s. se sich zertrümmern, zerschellen, Schiffbruch erleiden.

strouček, čku *m.* s. česneku Knoblauchhäuptchen *n.*, Knoblauchzehe *f.*

strouha *f.* (*instr.* strouhou *et* struhou) Rinne, Wasserrinne *f.*; Graben *m.*; s. mlýnská Mühlgraben *m.*; s. polní, lesní s. Waldgraben *m.*, Feldgraben *m.*

strouh-adlo *n. v.* struhadlo; —ání *n.* das Schaben; s., —anka *f.* geriebe-

ner Teig; Waldstreu *f.*; —ati (—ám, áš, á, *imp.* strouhej!) něco někomu schaben, reiben; s. komu mrkvičku *v.* mrkvička; —avka *f. sl.* schneidendes Wasser; 2. Harnstrenge *f.* (med.) *Dysuria.*

strouk, u *m. v.* struk.

stroupek, pku *m. v.* strup.

strouž-ek, žku *m.* ein Büschel geschabter Peterselle; st. česneku *v.* stroucek; —iti drechseln; —ník, u *m.* Drechselbank *f.*

strp-ělitelný, —ělný, —itelný, —ný *adj.* erträglich; —ení *n.* Duldung *f.*, Geduld *f.*; jen s.! nur Geduld! s. míti s někým mit jmd. Geduld haben; —ěti (—ím, íš, í, *imp.* strp!) něco ertragen; erdulden; s. se s kým sich vertragen.

strpnouti *sl.* erstarren *v.* strnouti.

stru *v.* stříti.

struček *m.* kleine Schote; 2. (houba) liska Eierschwamm *Cantharellus.*

stručivo *n. coll.* Hülsenfrüchte *pl.*

stručn-ě *adv.*, —ý *adj.* kurz, bündig, kurzgefaßt; summarisch; —ost *f.* Kürze *f.* (im Stil *etc.*).

struditi (koně) *st.* ermüden.

struh, u *m.* Schabeisen *n.*; Wirkeisen *n.*, Schneidemesser *n.*

struha *f. v.* strouha.

struh-ač *m.* Schaber *m.*; —áč *m.* Schnitzmesser, Reitmesser *n.*; —ačka *f.* das Drechslereisen; Raipel *f.*; —adlo *n.* Reibeisen *n.*; —ák, u *m. v.* struháč; —ař *m.* Rinnengräber *m.*; 2. *st.* Drechsler *m.*; 3. Schaber *m.*; —ovačky *pl. f.* Abfälle beim Drechseln.

strůjce *m.* Anrichter, Zurichter *m.*, Zubereiter *m.*; Urheber, Anstifter *m.*; 3. (Maschinenb.) Monteur *m.*; Konstrukteur *m.*

strůje *f.* Kocherei, Zurichtung *f.* (der Speisen); 2. Putz *m.*, Toilette *f.*

strůjný *adj. v.* strojný.

struk, u *m.* Schote *f.*; 2. Zehe *f.* des Knoblauchs; 3. Zitze *f.*, Strich *m.* (am Euter); 4. Johannisbrot *n.*

strůmek, mku *m.* das Bäumchen; *v.* strom. [Tümpel.

strumen, e *m.* Quelle *f.*; langer

strun-a *f.* Saite *f.*; 2. (b. Hutm.) Zeugschnur *f.*; —ař *m.* Saitenmacher *m.*; —atec, tce, —ěnec, nce Saitenwurm, Fadenwurm *m.*; —ěnka *f.* Saitenholz *n.*; —ěný *adj.* saiten; —ík, u *m.* Saitenhalter *m.*; —ka *f.* kleine Saite; —kati (-kám) auf ein Saiteninstrument spielen.

strup, u *m.* Kruste *f.*, Schorf *m.*, Raude *f.* (auf einer Wunde); *pl.* —y Grindkopf, Strobelkopf *m.*

strupan, a *m.* (štír) Skorpion *m.*

strup-avý, —natý, —ovatý, —ivý, —livý, —itý *adj.* krustig, schorfig; grindig; —ina *f. v.* strup.

strus, u *m.* Mist *m.* (der Tiere) *v.* trus; s., a *m.* (*rus.* trus) Memme *f.*

strusk, a *m.*, —a *f.* Schmeißfliege *f.*; 2. Fliegenei *n.*; Fliegenei *n.*

struska *f.* Schlacke *f.* (truska); semmé strusky Hexenabfälle *n.*

strusný *adj.* mistend; -ná moucha, strusnice *f.* Schmeißfliege *f.* *Musca vomitoria.*

struže, žku *m.* (*pl.* stružky) Abschabsel *n.*; 2. Krauthobel *m.*

stružka *f. v.* strouha.

stružlkati (-ám) schnitzeln.

strvati (-ám) *v.* setrvati.

stryc, e *m.* (*voc.* strýci *et* strýče!) Vetter *m.* (Oheim *m.* ujec).

strýcov-ati si s někým (s. někomu) vettern); —ský *adj.* vetterlich, Vetter-; —ství *n.* Vetterschaft *f.*

strýč-ek, čka *m. v.* strýc; —ena, —enice, —enka *f.* Vetterstochter *f.*; Cousine *f.*; —eně, —ině, čte *n.* Vetterskind *n.*; —enec, nce *m.* Vettersohn *m.*; —ený *adj.* verwandt (bei nach dem Vetter); —iti (-ím, íš, í, *imp.* strýči!), —kovati komu sich vettern; —kování, —kovství *n.* Nepotismus *m.*; —na *f.* Muhme *f.*; —ná *f.* des Vetters Tochter; des Bruders Tochter.

stryga *f. sl. v.* střiha.

strych, u *m.* (*st.* obilí, st. žita atd.) Strich *m.*; Scheffel *m.* [strýna.

stryj, e *m. v.* strýc; —na *f. v.*

strýn-a *f.* Muhme *f.*; —á, é, *f.* des Vetters oder auch des Bruders Tochter; —ě *f.* Vaterschwester *f.*; *v.* strýna.

strž, e *f.* Bruch *m.*; Rumpf *f.*; s. mračen Wolkenbruch *m.*; s. skalní Felsensturz *m.*; Abrutschung *f.*; s. horská Bergsturz *m.*; s. sněhová Lawine *f.*; s. ledu Eisstoß *m.*; —ek, žka *m. st.* ein Abtrünniger *m.*; s. žku *m.* etwas Abgerissenes; —eň *f.* Eiterstock *m.*

strže-n, a, o, ý abgerissen; fig. abgezehrt; verhoben; — é vejce angebrütetes Ei; —é peníze das gelöste Geld.

strženě, žně *m. v.* střeň, ostrženě.

strže-n-í *n.* Bruch *m.*; 2. Abreißen, Hinreißen *n.*; 3. Erlös *m.*; Lösung *f.*; až do s. bis zum Verkaufe; —ina *f.* das Abgerissene; —ý (v ledví, v kříži) lendenlahm, kreuzlahm.

stržina *f.* Bruch *m.*, Riß *m.*

stržiti (-i, íš, í, *imp.* strž!) něco kaufen; s. peníze lösen, bekommen.

stuče *f.* Gewitterwolke *f. v.* tuče.

stůček, čku *m.* Schlittgraben *m.*

stůčka *f.* Rolle *f.*, Ballen *m.*; Webe *f.*

stud, u *m.* Scham *f.*; bez —u schamlos.

studánka *f.* Brunnen *m.*; Brunnenquelle *f.*

studeň, dně *f.* Kälte *f.*; 2. *v.* studna.

studen-ice, —ka *f.* kaltes Fieber; —ičký *adj.*, studeňoučký sehr kalt.

studenka *f.* Brunnen *m. v.* studánka.

studenokrev-ný *adj.* kaltblütig; —ní živočichové *pl.* kaltblütige Tiere; 2. s. phlegmatisch.

student, a *m.* Student *m.*; —ka *f.* Studentin *f.*; —ský Studenten-; —stvo *n. coll.* Studentenschaft *f.*

studený (*comp.* —ější) *adj.* kalt; fig kaltsinnig.

studie, ií *pl. f.* Studien *pl.*

studijní *adj.* Studien-; st. fond Studienfonds *m.*

studiti (-ím, íš, í, *imp.* stuď!) někoho (*acc.*) frühlen; fälten; se sich.

studn-a, —ě *f.* Brunnen *m.*; Born *m.*; —ař, —ář *m.* Brunnengräber, Brunnenmeister *m.*; —ec, dence *m.*, —ice *f.*, —ička *f* Brunnlein *n.*; *v.* studna; —ičná voda Brunnenwasser, Quellwasser *n.*; —iště *n.* Brunnenplatz *m.*

studoprázd-nost *f.* Schamlosigkeit *f.*; —ný *adj.* schamlos; unverschämt.

studov-ati (s. práva, s. kněžství) studieren; studující *m.* Studierender, Student *m.*; —aný studiert.

stuh-a *f.* Band *n.*; 2. Nestel *f.*; 3. Senkel *m.*; —ák, u *m. v.* stuha; —ář *m.* Nestler, Senkler *m.*; —le *f. v.* stuha; —lý *adj.* steif, starr; —nouti erstarren; starr werden.

stuchati se (-ám se) *v.* vzteknati se.

stuchl-ik, a *m.* Knicker; Geizhals, Geizteufel *m.*; Pfennigfuchser *m.*; —ina, —otina *f.* dumpfiges Wesen; Dumpfgeruch *m.*; —ý, —ivý *adj.* dumpfig, muffig. [vzteknouti se.

stuchnouti dumpfig werden; s. se *v.*

stůl (*st.* stól) *m.* (*gen.* stolu, *loc.* na stole) Tisch *m.*; 2. Marktstand *m.*; 3. *st.* (stól) Thron. [*Nuphar.*

stulik, u *m.* Wasserrose, Teichrose *f.*

stuliti (*imp.* stul!) *v.* stouliti.

stůně (3. pers.) *v.* stonati.

stup, u *m.* der Schritt; 2. das Steigen; 3. Mühlgang *m.*; —a *f. v.* stoupa; —ačka *f.*, Steigeisen *n.*; s., —adlo, —átko *n.* (u vozu) Fußtritt *m.*; 2. (podnožka) Fußschemel *m.*; —ař *m.* Stampfmüller *m.*; —árna *f.* Dampfmühle *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* stupej!) marschieren; 2. s. (s-tupati) něco niederstampfen; zerstampfen; —ečně *adv.* stufenweise; —ěj, —ěje, —něj, —ěje *f. st.* Fußstapfen *m.*; —ek, pka *m. st.* Landstreicher, Vagabund *m.*; s., pku *st.* Übergabe *f.*, Abiretung *f.*; *st.* Gütergemeinschaft *f.*; —eň, pně *m.* (s. u řebříka) Sprosse, Staffel *f.*; 2. s., —ánek, —ínek, nku *m.* (s. u dveří, u schodů) Stufe *f.*; 3. (u teploměru atd.) Grad (phys., geogr., astr.); 4. Stufe *f.*, Grad *m.* (gram.); —ice *f.* kleine Stampfe; Hasenschlagfalle *f.*; —ka *f.* holzerner Mörser; 2. *st.* Stüter *m.* (alt. Münze); —mo *adv.* schrittweise; —nice *f.* Stiegenbretter *pl. v.* schodnice; 2. (mus.) Tonleiter *f.*, Skala *f.*; —níček, čku *m.* kleine Stufe; 2. Lautensteg *m.*; —ník, u *m. v.* stupátko; 2. Stampfmühle *f.*; —ničtě *n.* Estrade *f.*; —nivý *adj.* stufenweise.

stupňo-vat, ctu, —měr, u *m.* Grademesser *m.*; —kruh, u *m.* Gradbogen *m.*

stupňov-aci *adj.* gradatio; st. spojka (gram.) *gradativa conjunctio*; —ání *n.* Gradation *f.*, Steigerung *f.*; —ati steigern; gradieren, stufenweise fortschreiten; —í *n.* Stufenreihe *f.*; —itě *adv.* (—itý *adj.*) stufenweise, stufenförmig, stufenartig; —na *f.* Gradierhaus *n.*

stupný *adj.* derb; gewalkt.

stuž-idlo *n.*, —ovadlo *n.* (Tischl.) Schraubenzwinger *m.*; —ina *f.* Band *n.* stužka; —iti (-ím, íš, í, *imp.* stuž!), —ovati něco zusammenziehen, fest, steif machen, versteifen; erharten; s. se sich abhärten.

stužk-a *f.* (*gen. pl.* stužek) Band *n.*; —ář *m.* Bandmacher *m.*; -stvi řem.

stvol, u *m.* (bot.) Schaft *m.*

stvor, a *et* u *m. st.* Geschöpf *n.*; Schöpfung *f.*; —a *f. v.* stvůra.

stvoř-en, a, o, ý geschaffen, erschaffen; —ení *n.* Erschaffung *f.*; (s. světa) Schöpfung *f.*; 2. s. Geschöpf *n.*; každé —eníčko má své kořeníčko jedes Tierchen hat sein Plasirchen; —enstvo *n.* Gesamtheit der Geschöpfe; —idlo, —itko *n.* Form *f.*; Napf *m.*; —itel, e *m.* Schöpfer *m. Creator*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* stvoř!) něco n. někoho (*acc.*) schaffen, schöpfen.

stvrd-iti (-ím, íš, í, *imp.* stvrď!), stvrzovati něco erhärten; bekräftigen; bestätigen; — lina *f.* Verhärtung *f. Induratio*; —lý *adj.* verhärtet, hartgeworden; —nouti hart werden; verhärten; —nutí *n.* Verhärtung *f.*

stvrzen, a, o, ý bestätigt; —í *n.* Bestätigung *f.*; Konfirmation *f.*; —ka *f.* Empfangsbestätigung *f.*, Empfangschein *m.*

stvrzov-aci *adj.* Bestätigungs-; s. doložka Bestätigungsklausel *f.*; s. list Gegenschein *m.*; —ati *v.* stvrditi.

stvůr-a *f.* Kreatur *f.*, Gebilde *n.*; —ný *adj.* förmlich, künstlich.

stý, á, é *num.* hundertste.

styčiti, vtyčiti (-ím, íš, í, *imp.* styč!) něco aufrichten; stengeln (Weinb.).

styč-ný *adj.* sich berührend; s. bod (phys.) Angriffspunkt *m.*; —ná čára Tangente *f.*; —ná spára Stoßfuge *f.*

styd, u *m.*, —a *f. v.* stud.

stydati (3. -á) kalt werden; s. *et* s. se frieren, gefrieren; s. se *st.* sich schämen *v.* styděti se.

stydatý *adj.* (ne...) *v.* stydlivý.

styděti se (-ím se, íš se, í se, *imp.* styď se!), s. se někoho, s. se za něco sich schämen.

styd-ký *adj.* schändlich; s. skutek eine schändliche Tat; 2. s. Scham-; s. úd Schamglied *n.*; —lavý —livý *adj.* schamhaft, verschämt; —livka *f.* eine Schamhafte; 2. Schampflanze *f. Aeschynomene*; —lý *adj.* kalt geworden; geronnen; — no mně ich schäme mich; —nouti kalt werden; s., s. se gerinnen, frieren; —ný *adj.* (-no) *v.* stydlivý, stoudný.

styk, u *m.* Berührung *f.*; Verkehr *m.*; 2. (mšt.) Fühlung *f.*, Kontakt *m.*; 3. *st.* Brunschar, Reute *f.*; —y s někým Beziehungen; Verbindung *f.*; Verhältnis *n.* (-sse) mit jmd., zu jmd.

styk-ati (3. -á) *v.* stékati; s. něco zusammentun; s. se sich berühren, aneinander grenzen; 2. s. se s kým mit jmd. in Verbindung (im Verkehre) stehen. Gemeinschaft haben; 3. sich begatten; —avý *adj.* einander berührend.

styl, u *m.*, sloh Stil *m.*

styla *f. v.* stelivo.

stýřeti *v.* stéřeti.

stýsk-al, a, —ač, e *m.* Jämmerling, Jämmerer, Kläger *m.*; —álek, lka *m.* ein Heimfiecher; —ání *n.* Klagen *n.*; 2. Heimweh *n.*, Heimfucht *f.*, Noſtalgie *f.*; —ati (-ám) sobě (si) na něco, na někoho ſich über etw. beklagen; —ati se (*impers.*) bange ſein; —á se mi (po něm, po tom) ich ſehne mich nach...; —á se (stýště se) mu po domově er ſehnt ſich nach ſeiner Heimat, er leidet an Heimweh; —avec, vce *m. v.* stýskal; —avý *adj.* klageluſtig, klageſüchtig.

subalterni *adj.* ſubaltern.

subjekt, u *m.* Subjekt *n.*; —ivní *adj.* ſubjektiv.

sublimát, u *m.* Sublimat *n.*

subordinace *f.*, podřízenost Subordination *f.*

substan-ce *f.* Subſtanz *f.*; —tiv, u *m.*, podstatné jmeno Subſtantiv *n.*

substit-uce *f.* Subſtitution *f.*; —uční *adj.* Subſtitutions-; —ut, a *m.* Subſtitut *m.* [Subtraktion *f.*

subtra-hovati ſubtrahieren; —kce *f.*

subvence *f.* Subvention *f.*

súčastn-ěnost *f.* Beteiligung *f.*; —ěný *adj.* beteiligt; —iti se (na něčem, při něčem, něčím) ſich beteiligen, teilnehmen, teilhaben (an etw.).

súčtov-ání *n.* Verrechnung *f.*; —ati něco verrechnen; zuſammenzählen, ſummieren.

sud, u *m.* Faß *n.*; *st.* Gefäß *n.*; prázdné sudy zvučí všudy Leere Tonnen geben großen Schall; s., —a, —o, —ý *adj.* (*num.*) gerad; —a nebo licha gerad oder

súd, u (a) *m. st. v.* ſoud. [ungerad.

súdb-a *f.* (*gen. pl.* sudeb) Urteil *n.*, s., —ina *f.* Schickſal *n.*, Los *n.*; 3. *v.*

súdce *m. st. v.* ſoudce. [ſudička.

sudec, dce *m. st.* Gefäß *n.*

suden, dnu *m.* Topfbrett *n.*; *v.* střez.

sudí, iho *m.* Richter *m.*; vojenský s. Auditor *m.*

sudí *n.* (ſoudí) Urne *f.* (Gefäß).

sud-ice, —ička *f.* (myth.) Schickſalsgöttin *f.*, Parze, Norne *f.* (gr. *Moira*); —ič *m.* Urteiler *m.*, Kritiker *m.*; 2. Prozeßmacher *m.*; —idlo *n.* Beurteilungsmittel *n.*; Unterſcheidungszeichen *n.*; Kriterium *n.*; —ík, a, —ílek, lka *m.* Kunſtrichterlein; Splitterrichter, Kritikaſter *m.*; —ílkovati kritteln; —iště *n.* Gerichtsort *m.*; —itel, e *m. v.* sudič.

sudka *f.* ein Paar; 2. *v.* sudice; s. *m. v.* sudič.

sudli-ce *f.* Rennſpieß *m.*; Partiſane *f.*; —čník, a *m.* Spießträger *m.*

sudní *adj.* gerad *v.* sudý.

sudničěk, čku *m.* Rindenkorb *m.*

sudoměr, a *m.* Viſierer *m.*

sudo-straný kosočtverec Deltoid *n.*; —tvar *m.* (Min.) Diploid (halbes Tetrakontaktaeder mit parallelen Flächen).

sudovati ſobě že.... ſich verſprechen.

sudovina *f.* Faßbauben *pl.*; 2. Faßholz *n.*; 3. Faßgeruch *n.*

sudstvi *n.* Richteramt *n.*

sudy *adv. sl.* hierdurch.

sudý *adj.* (*num.*) gerad; s. počet gerade Zahl; suda nebo licha gerade oder ungerade.

such-an, a, —ánek, —ant, a *m.* ein hagerer, magerer, dürrer Menſch.

such-ar, —ár, u, —árek, rku *m.* Zwieback *m.*; 2. dürrer Baum.

sucho *adv.* dürr; s. *n.* die Dürre, Trockene; po suchu zu Lande; —květ, u *m.* Papierblume, Strohblume, Spreublume *f. Xeranthemum*; —lupý *adj.* mager, ſpächtig; —malba *f.* Paſtellmalerei *f.*; —mel, a *m.* Trockenmüller *m.*; —noska *f.* Schwanengans *f.*, chineſiſche Gans *Anas cygnoides*; —pádný *adj.* mager im Geſichte; —pár, u *m.* trockene Heide, dürrer Boden; —par, a (*m.*) fig. trockener Patron; —pármost *f.* Dürre *f.*; —párný (—parný, —paný) *adj.* ſtockdürre; fig. unerquicklich; —peřník, u, —pýr, u Wollgras *n. Eriophorum*; —plavba *f. vulgo* Trockenfahrt *f.*; —plavec, vce *m. vulgo* Xeronaut *m.*, Trockenſegler, Erdſchiffer *m.*; —st, —ta *f.* Trockenheit *f.*, Dürre *f.*; Magerkeit *f.*

suchoun, a *m. v.* suchan.

such-ý (*comp.* sušší) *adj.* trocken; dürr, mager; —á nemoc *v.* souchotě; —é dni (postní) *pl.* die Quatemberfaſten; —á země feſtes Land (ſouš).

suju *v.* souti. [*m.*; fig. Knoten *m.*

suk, u *m.* Knorren *m.*, Aſtanſatz, Aſtauswuchs

suka *f. sl.* Hündin *f.*

suk-ač, —adlo *v.* soukač, -adlo.

sukén-ce *n. st.* feines Tuch; —ka, sukýnka *f.* feiner Weiberrock.

sukmana *f.* Tuchrock *m.*

suk-mený *adj. st. v.* soukený; —nář *m. v.* suknář.

sukn-ář *m.* Tuchmacher *m.*; Tuchhändler *m.*; —árna *f.* Tuchfabrik *f.*

sukn-ě *f.* (*gen. pl.* sukní *et* sukeň) Weiberrock, Frauenrock *m.*; *sl.* tuchenes Kleid; *st.* Oberkleid *n.*; —ice, —ička *f.* kleiner (ſchöner) Weiberrock; 2. Zwiebelſchale *f.*; —íř *m.* Frauenrockſchneider *m.*

sukno (*gen. pl.* suken) *n.* Tuch *n.*, Wollentuch *n.*

sukov-atý, —itý *adj.* knorrig, knotig; —ka *f.* Knotenſtock *m.*

sukýnka *f. v.* sukénka, suknička.

sůl, soli *f.* das Salz; s. kuchyňská Kochſalz *n.*

sůliti *st.* verſprechen, geloben.

sultán, a *m.* Sultan *m.*; —ka *f.* Sultane, Sultanin *f.*; 2. Sultanenroſine *f.* [lederner Sack.

sum, a *m.* Wels *m. v.* sumec; s., u

suma *f.* (summa) Summe *f.*; Betrag

sumach, u *m. v.* škumpina. [*m.*

sumanka *f.* Seeſchelde *f.*, Schlauchſchwamm *m. Ascida* (zool.).

sumář *m.* Summar, Summarium *n.*

sumár-ka *f.* Summarverhandlung *f.*, Summarverfahren *n.*; —ní *adj.* ſummariſch; *v.* sumovní; s. stručný.

sumec, mce *m.* Wels *m.*, Waller *m. Silurus glanis.*

sumejši *pl. m.* Holothurien, Seewalzen, Seegurken (zool.).

sumice *f.* Weißweibchen *n.*
sumka *f.* (*rus.*) Patrontasche *f.*
sumovati summieren.
sumovina *f.* Weißfleisch *n.*
sumov-ní *adj.* summarisch; kurz; —ník, u *m.* Summar *n.*; *v.* obsah.
sumýši *pl. m.* Holothurien *pl. f.*
sundati (-ám, áš, á, *imp.* sundej!) něco (einmal), sundavati (oft) herabnehmen, herunternehmen.
sunouti (sunu, neš, e, *imp.* suň!), souvati schieben, fortschieben, fortbewegen; se sich.
sup, a *m.* Geier *m.* *Vultur.*
sup-ati (-ám), —ěti (*imp.* —ěj!) schnauben, keuchen.
superintendent, a *m.* Superintendent *m.*
supí *adj.* Geier-.
supiti se sich verfinstern; finster sehen.
suplent, a *m.* Suppleant *m.*
suplika *f.* Supplik *f.*
suplovati, suplirovati supplieren.
sůřik, u *m.* Mennig *m.*, Minium *n.*
surm-a *f.* Zinke *f.*, Trompete *f.*; 2. *v.* straba; —ík, u *m.* Stibium *n.*; —ovka *f.* Hornschnecke *f.*, Posaunenschnecke, Trompetenschnecke *f.*
surov-ě *adv.* roh; grausam; —ec, vce *m.* ein Grausamer, roher Mensch; —ice *f. pol.* Rohheit *f.*; —ina *f.* Roheisen *n.*; *pl.* —iny Rohprodukte *pl.*, Rohmaterial *n.*; —ost *f.* Rohheit *f.*; Grausamkeit *f.*; —ý *adj.* roh, grausam; unbearbeitet; *v.* syrový.
surůvka *f. v.* syrovinka.
surý *adj.* roh *v.* surový; *v.* syrý.
sůrže *f. v.* souržice.
sus-eti, —liti säuseln; —lík, u *m. sl.* Winkel hinter dem Ofen; s., a (*rus.*) *v.* sysel.
suspen-dovati suspendieren; —se *f.* [Suspension *f.*
sustenta-ce *f.* Sustentation *f.*; —ční revers Sustentationsrevers *m.*
suš *f. v.* souš; —anka, —ánka *f.*, *pl.* -ky gedörrte Äpfel und Birnen; —árna *f. v.* sušírna; —e *adv.* trocken; —ek, ška *m.* ein Hagerer; —eň (šušeň), šně *m. sl.* Butz, Rotz *m.*; —en, a, o, ý getrocknet; —ení *n.* das Trocknen; —enice *f.* getrocknetes Käsefaßchen; —enka *f.* Dörrling *m.* (Bleßfuit *n.*); *v.* sušanka; —í *n. v.* souš; —ice *f.* Festland *n.*; —idlo *n.* Trockenplatz *m.*; 2. Trockenmittel *n.* *Siccativ* (Mal.); —ina *f.* entlaubter Baum, dürrer Zweig zum Vogelfang; trockenes Land; —inka *f.* dürres Brot; —írna *f.*, —íreň, rně *f.* Darrhaus *n.*, Darre *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* suš!) něco (na větře, na slunci, na kamnech, v peci atd.) trocken (Wäsche, Kleider, Kräuter); dörren (Obst, Malz); —ivý *adj.* trocknend; —ka *f.* mageres Frauenzimmer; 2. (nemoc) *v.* souchotiny; —na *f. v.* sušírna. [covice.
sušovice *f.* Linse *f. v.* sočevice, šo-
sut, u *m.*, suť, ti *f.* Schutt *m.*
sutek, tku *m.* *mor.* Hagel *m.*; 2.
sutí *n.* das Streuen. [Schutt *m.*
sut-ina *f.* Schutthaufen *m.*; *pl.* -iny Trümmer *pl.*; 2. Rutne *f.*; s., —ky *pl.* *f.* die Schloßen, Hagel *m.*; (*rus.*) Sanduhr *f.*; —ý geschüttet.
suž-itel, —ovatel, —otrap, —otrapič, —ovník, a *m.* Plager *m.*; Plagegeist, Peiniger *m.*; —ování *n.* das Plagen; —ovati koho plagen, quälen, peinigen, vexieren, jeffieren *v.* soužiti; —ovný *adj.* vexierend.
svá, é *f.* (*pron.*) seine *v.* svůj.
svač-ina *f.* Jause *f.*, Jausenessen *n.*, Vesperbrot *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* svači!) jausen, zu Jausen essen, vespern.
sváda *f.* Zank *m.*, Gezänk *n.*, Hader *m.*
svadba *f.* Hochzeit *f.*; *v.* svatba.
svádce *m.* Zanstifter *m.*
svád-ění *n.* das Abführen; 2. das Verführen; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* svaděj!) *v.* svésti.
svaditi (-ím, íš, í, *imp.* svaď!) někoho s někým zusammenhetzen; auseinanderhetzen; s. se s kým in einen Wortwechsel geraten, streitig werden.
svádivý *adj.* verlockend; 2. neckisch.
svádlivý *adj.* zänkisch, zanksüchtig.
svadnouti verwelken.
svah, u *m.* Neigung, Hinneigung *f.*; 2. Böschung *f.*, Abhang, Talabhang *m.*; 3. fig. Wucht *f.*; měřiti s. nivellieren; měření —u Nivellement *n.*
svahoměr, u *m.* Nivellierinstrument *n.*; —ný plán Niveauplan *m.*; —ná tyčka Nivellierlatte *f.*; —ství *n.* Nivellierkunst *f.*
svahovážky *pl.* Nivellierwage *f.*
svak, a *m.* ein Verwandter, Schwager *m.*; *sl.* Schwiegervater *m.*
svakr, a *m. v.* švakr; —ev, krve *f. st.* Schwägerin *f.*
sval, u *m.* das Herabwälzen; 2. Sturz *m.*; 3. s. (ve dřevě) Maser *f.*; Knorren *m.*; Knollen *m.*; 4. Klumpen *m.*; 5. (anat.) Muskel *m.* *Musculus*; 6. s., sval (chir.) Knochenschwiele *f.*, Beinnarbe *f.* *Callus*; 7. (med.) Balgegeschwulst *f.*; Knotenkrankheit *f.*
svala, svála *f.* Block *m.*; 2. Masse *f.*; 3. Klader *m.*; Maser *f.* (Holz).
sval-ec, lce, —ek, sválek, lku *m.* kleiner Knorren; 2. *Callus*; 3. kleiner Muskel; 4. Rolle *f.*; —ina *f.* etw. Zusammengewälztes, Herabgewälztes; 2. Lawine *f.*; —iny *pl.* Trümmer; —iti (-ím, íš, í, *imp.* sval!), —ovati (dolů) herabwälzen; s. vinu na jiného die Schuld auf einen anderen wälzen od. schieben; s. se hinstürzen, einstürzen; sich zusammenwinden); —né, ého *n.*, —ná, é *f.* Schrotbier *n.*, Ablabetrunk *m.*; —ník, u *m.* Beinwurz, Wallwurz *f.*, Beinwell *n.* *Symphytum*; s. královský Gartenrittersporn *m.* *Delphinium Ajacis*; —ovatost *f.* Knotenkrankheit *f.*; —ovatý, —ovitý, —natý *adj.* muskelig, muskulös; —ovec, vce *m.* Trichine *f.*; —ovitý, —natý *adj.* muskulös; —ověda *f.* Myologie *f.*; —ový *n.*, —stvo *n.* *coll.* Muskulatur *f.*; —ový *adj.* Muskel-; —ové dříví Maserholz *n.*
svanouti něco *v.* sváti; s. komu s očí *st.* aus den Augen schwinden, verschwinden.

svar, u *m.* Abſud *m.*, Dekokt *n.*; 2. Schweißjung *f.*; Schweißfuge *f.*

svár, u *m.* (—a *f.*, —ek, rku *m.*, —ka *f.*) (s. s někým) Streit *m.*, Wortſtreit *m.*, Wortwechſel *m.*, Gezänk *n.*

svař, i *f. st. vn.* (Graupen).

svarba *f.* Kirſcher *m.* (Erbſen mit

svárce *m.* Händelmacher *m.*

svař-ek, rku *m.* (Kochk.) Kompott *n.* (závara); —enina *f.* Abſud *m*; Abkochung *f.*; *v.* zavařenina; —iti (svářeti) (-ím, íš, í, *imp.* svař!), —ovati něco einſieden, einkochen, abkochen; s. kovy (železo) ſchweißen.

svář-iti (svářeti) se (*imp.* nesváři se!) s kým ſich zanken, ſtreiten; —ivý *adj.* *v.* svárlivý.

svářka, svárka *f.* *v.* svar.

svár-ka *f.* *v.* svár; —livost *f.* Zankſucht *f.*; —livý, —ný *adj.* zankſüchtig, zänkiſch.

svárurád, a *m.* Streitfreund *m.*

sváryně *f.* (mnth.) Erlš *f.*

svat, a *m.* Schwager *m.*; 2. Brautwerber *m.*; 3. s., starý s., starosvat *m.* Hochzeitsmeiſter *m.*; *pl.* —i Hochzeitsgäſte.

svat-ácký *adj.* heiligt; —áctví *n.* Bigottismus *m.*; Pietismus *m.*; —ák, a, —áček, čka *m.* ein Scheinheiliger, Pietiſt *m.*

svatan, a *m.* Neffe; Brautwerber *m.*

svatati (-ám) um ein Mädchen werben.

svatb-a *f.* (*gen. pl.* svateb) Hochzeit *f.*; Heirat *f.*; fig. kočičí s. *v.* svarba; —í *f.* Freiwerberin *f.*; ſtará s. Hochzeitsmutter *f.*; —iti *et* s. se Hochzeit halten.

svatčina *f.* *v.* svačina.

svatě *adv.* heilig.

svateb-čan, a *m.* (*pl.* -čané) Hochzeitsgaſt *m.*; —ní *adj.* hochzeitlich; Heirats-; s. smlouva Heiratsvertrag *m.*; s. veselí Hochzeitsfeſt *n.*; s. prsten *v.* snubní p.; —ník, a *m.* *v.* svatebčan.

svatec, tce *m.* ein Heiliger; *v.* světec.

svátečn-ě *adj.* feſtlich; —í *adj.* Feſt-, feſtlich, feiertagsmäßig; s. lovec (myslivec) Sonntagsjäger *m.*

svátek, tku *m.* Feiertag, Feſttag *m.*; 2. (něčí s.) Namenstag *m.*

svaten-ice *f.* *sl.* Weihwaſſer *n.*; —ství *n.* Pietismus *m.*

sváti (svěju, eš, e) něco abwehen, herabwehen; wegwehen; zuſammenwehen.

svatík, a *m.* Schwiegervater *m.*

svatina (-ině) *f.* *v.* svatyně.

svatiti *sl.* *v.* světiti.

svatka *f.* Schwägerin *f.*

svat-nice *f.* *st.* *v.* svatyně; —ný *adj.* geweiht.

svato *adv.* heilig; —bor, u *m.* heiliger Hain; Götzenhain *m.*; —cudný *st.* orakuliſch; -á voda *st.* das zum Gottesgerichte dienende Waſſer; —dušek, ška *m.* *v.* svaták; —duší *n.* Pfingſttage *pl.*; —dušní *adj.* Pfingſt-; s. svátky die Pfingſten; boží hod s. Pfingſtſonntag *m.*; pondělí s. Pfingſtmontag *m.*; —jánek, nka *m.*, —jánka *f.*, —janská muška Johanniswurm *m.*; —janský chleb Johannisbrot *n.*; —krádce *m.*, —krádec, dce, —krádežník, a *m.* Kirchendieb *m.*; —kradecký *st.*, —krádežný *adj.* kirchenräuberiſch; —krádež, e *f. et m.* Kirchenraub *m.*, Kirchendiebſtahl *m.*

svatokup-čiti Simonie treiben; —ce, pce *m.* Simoniſt *m.* —ecký *adj.* ſimoniſch; —ectví, —ství *n.* Simonie *f.*

svato-ruhač *m.* Heiligenſpotter *m.*; —skutečník, a *m. st.* Heuchler *m.*; —sloví *n.* Theologie *f.*

svatost *f.* Heiligkeit *f.*; Jeho S. Seine Heiligkeit (Titel des Papſtes).

svátost, i *f.* Heiligtum *n.*; *pl.* -i Reliquien; říšské -i Reichskleinodien; s. Sakrament *n.*; nejsvětější s. oltářní das allerheiligſte Sakrament des Altars.

svato-stánek, nku *m.*, svátostnice *f.* *Sanctuarium n.* (in der Kirche), Tabernakel *n.*; *Sacrarium n.*, Heiligenſchrank *m.*, Reliquienbehältnis *n.*; *v.* svatyně.

svátostník, a *m.* Sakramentierer *m.* (Kirchl.).

svato-svatě *adv.*; s. přísahati hoch und teuer ſchwören; s. ujistiti, přislíbiti bei allem, was teuer oder heilig iſt, verſichern (geloben), einem etwas beteuern; —svatý *adj.* hochheilig *sacrosanctus.*

svatoš *m.* Pietiſt *m.* *v.* svatoušek.

svato-tajemný, —tajný *adj.* heiliges Geheimnis enthaltend; myſteriös.

svatouš-ek, ška *m.* ein Scheinheiliger, Frömmling, Kopfhänger *m.*; —kování *n.*, —ství *n.* Muckerei *f.*; Scheinheiligkeit *f.*, Bigottismus *m.*; —kovati frömmeln.

svato-václavský *adj.* dem heiligen Wenzel geweiht; St. Wenzels-; —vid, vit, a *m.* Kriegsgott der alten Slawen; —zrada *f.* Hochverrat *m.*; —zrádný *adj.* hochverräteriſch.

svatvečer (= svatý večer) *m.* Feierabend *m.*; —né, ého *n.* Feiergeld *n.*

svatví *f. st. v.* svatbí.

svat-ý *adj.* (*compar.* světější, *superl.* nejsvětější) heilig (lt. *sacer*; *sanctus*) —é pole das heilige Feld; Gottesacker *m.* (Begräbnisſtätte), Friedhof *m.*; —é kořeni Küchenſchelle *f.* *Pulsatilla*; —á kost (anat.) das heilige Bein; —ý oheň das heilige Feuer (Krht.); divný s. wunderlicher Patron fig.; s. (*pl.* svatí, *st.* světí) ein Heiliger; všech svatých Allerheiligen.

svatyně *f.* heilige Stätte, das Allerheiligſte im Tempel, *Sanctuarium.*

svávole *f* *v.* svévole.

svaz, u *m.* Band *n.* (anat.) *Ligamentum*; 2. Sehne, Flechſe *f.* (šlacha, suchá žíla); 3. Verband *m.*, Bund *m.*; —adlo *n.* Bindungsmittel *n.*

sváz-án, a, o, —aný gebunden; —ání *n.* das Binden, Zuſammenbinden; Bindung *f.*; —ati (svážu, eš, e, *imp.* svaž!) něco něčím binden, zuſammenbinden; se ſich; s. knihu ein Buch einbinden.

svaz-ba *f.* Verband *m.*; —ec, zce *m.* Knochenſchwiele *f.* *Callus*; —ek, zku *m.* —eček, čku *m.* Gebünd *n.*; Paket *n.*; Verband *m.*; Verbindung *f.*; Verbündnis *n.*; s. (knihy) Band *m.*, Heft *n.*; s. spisů Faszikel *m.*; —enka *f.* *mor.* Kronenwicke *f.*

svázka *f.* Querbalken, Kehlbalken *m.*
svazný *adj.* bindbar.
svazo-prstí ptáci *pl.* Heftzeher *Syndactyli*; —slovi *n.*, —zpyt, u *m.* Flechſenkunde, Sehnenlehre *f.*
svazov-adlo *n. v.* svazadlo; —anec, nce *m.* Pudding *m.*; —ati něco *v.* svázati; —ina *f.* Bindegewebe *n.*; —ý *adj.* Sehnen-; —é spojení (zool.) Syndesmoſis *f.*; Verbindung durch Bänder.
sváž-eni *n.* Zuſammenführung *f.* (zu Wagen); 2. Abwägung *f.*; —eti (-ím, *imp.* svážej!) něco etw. zuſammenführen *v.* svezti.
svážiti (-ím, iš, i, *imp.* svaž *et* sváži!) něco abwägen; 2. dass bewegen; herunterdrücken; s. se ſich neigen; ſich einwägen.
svázka *f.* das Zuſammenführen.
svažov-adlo *n.* Gegengewicht *n.*; —ati *v.* sváživati. [svůj.
své, ého (= svoje) *pron.* (*n.*) ſein *v.*
svěcen, a, o, ý geweiht; —á voda Weihwaſſer *n.*; —ec, nce *m.*, —ík, a *m.* ein Geweihter, Gebeiligter; —í *n.* das Weihen, das Einweihen; Weihe *f.*; Konſekration *f.*; s. kněžsva Prieſterweihe *f.*; s. praporu Fahnenweihe *f.*; —ík, a *m.* Weihbrunnkeſſel *m.*; —ina *f.* das Geweihte; *pl.* -y Prieſterweihe *f.*
svečeř-eti se *impers.* Abend werden; 3. —ivá se es wird Abend.
svědč-eni *n.* Bezeugung *f.*, Zeugenausſage *f.*; —il, a, —ilek, lka *m.* Zeuge *m.*; —iti (-ím, iš, i, *imp.* svědči!) (s. o něčem, o někom, na něco, s. komu v čem) zeuge, Zeuge ſein, als Zeuge fungieren, bezeugen; prisv. bejahen; s. komu lauten, adreſſiert ſein (list —í jemu); s. ſich ſchicken, paſſen (šat mu dobře —í); s. komu gedeihen; zuſagen; to mu —í das ſagt ihm zu.
svědčný *adj. sl.* gebührend.
svědec-ký (svědečný) *adj.* Zeugen-; s. důkaz Zeugenbeweis *m.*; -ké seznání Zeugenausſage *f.*; —ká přísaha Zeugeneid *m.*; —tví *n.* (s. o něčem) Zeugnis *n.*; Zeugenſchaft *f. Testimonium.*
svědek, dka *m.* Zeuge *m.* (*Testis*).
sveden, a, o, ý verführt; s. s cesty irregeführt; —á (*f.*) eine Verführte; —í *n.* Verführung *f.*
svěd-ěti *et* —iti *impers.* (3. -í) prickeln, brennen (jucken); —ina *f.* trockene Kräze; —ivý *adj.* prickelnd.
svědkyně *f.* Zeugin *f.*
svědom, a, o *v.* svědomý.
svědom-í *n.* Gewiſſen *n.* (lt. *Conscientia*); 2. das Bewußtſein; 3. *st.* Zeugnis *n.*; 4. *st.* Urkunde *f.*; tomu na s. Urkund deſſen; —itý *adj.* gewiſſenhaft; —ý (s. něčeho) bewußt, kundig.
svědomy *adj.* anjaſſig.
svedu *v.* svesti.
svéhlav-áček, čka *m.* (ptáček s.) ein Eigenſinnigen, Starrkopf *m.*; —č *adv.* eigenſinnig; —ec, nce *m.* ein Eigenſinniger; —ička *f.* (Anička s.) Eigenſinnige *f.*; —ost *f.* Eigenſinn, Starrſinn *m.*; —ý *adj.* eigenſinnig, ſtarrſinnig, rechthaberiſch, kövfiſch.
svěchtati (-ám) ſchwatzen.
svěj-ka *f.* Schneehaufen *m.*; —u *v.*
svekla *f. v.* cvikla. [sváti.
svekr, a *m.* Schwiegervater *m.*; —a, —ev, krve, —uše *f.* Schwiegermutter *f.*
sveličiti *v.* zveličiti.
své-líbý *adj.* ſelbſtgefällig *v.* samolibý; —mluvný *adj.* eigen im Ausdrucke; —mocenství *n.*, —mocnost *f.* Eigenmächtigkeit *f.*; —mocný *adj.* eigenmächtig; —mravný *adj.* launiſch; —myslný *adj.* eigenſinnig, eigenwillig; mantert; -ost *f.* Eigenſinn *m.*; —pomoc, i *f.* Eigenhilfe, Selbſthilfe *f.*
svěr-ačka *f.*, —ací kazajka Zwangsjacke *f.*; —ací mlýnek Zwickmühle *f.*; —adlo *n.* Schließzange, Spannzange *f.*; —ák, u *m.* Spannriegel *m.*; 2. Spannnagel, Schloßnagel *m.*; 3. Schraubſtock *m.*; Schließmuskel *m. Sphincter*; —avý *adj. v.* svíravý.
svérázn-ost *f.* Eigentümlichkeit *f.*, Charakteriſtik *f.*; —ý *adj.* charakteriſtiſch, eigentümlich, eigenartig.
svěřen, a, o, ý anvertraut; —ec, nce *m.* ein Schutzbefohlener, Klient *m.*; —í *n.* Anvertrauung *f.*; ein anvertrautes Gut; důvěrné s. Fideikommiß *n.*; —ka, —kyně *f.* Schutzbefohlene, Anvertraute *f.*; —ský *adj.* fideikommiß-; fideikommiſſarisch; —ský statek Fideikommißgut *n.*; —ská jistina Geldfideikommiß *n.*; —ství *n.* Fideikommiß *n.*; —stvo *n.* die Anvertrauten.
svěřep, u, —ec, pce *m.* Trejve *f.*, Ackertreipe *f. Bromus arvensis*; 2. Schwarzhafer *m. Avena fatua*; 3. —ec, nce *m.* Springhengst *m.*; —ice *f.* Stute *f.*; —ka *f.* junges friſches Pferd; —ý *adj.* wild; fig. zügellos.
svěř-itel, e *m.* Anvertrauer *m.*; —iti (-ím, iš, i, *imp.* svěř!), —ovati komu něco anvertrauen; s. se komu v čem, s čím ſich einem anvertrauen, vertrauliſch mitteilen, ſich einem vertrauensvoll offenbaren.
svěrna *f.* Depoſitenbank *f.*
svěsiti (-ím, iš, i, *imp.* svěs!), svěšovati něco (s. hlavu, uši atd.) herabhangen; se ſich.
svesti *et* svésti (svedu, eš, e, *imp.* sveď!) něco abführen, herabführen, ableiten, herableiten; s. koho s něčeho, od něčeho abbringen; s. koho k čemu (s. pannu) verführen; s. s cesty irreführen; s. někoho s někým zuſammenführen; zuſammenleiten; s. svádu einen Zank ſtiften; bitvu s. eine Schlacht liefern; s. něco (vinu) na koho auf jmd. ſchieben (die Schuld); s. něco (s. dluh n. závadu s domu) beſeitigen; s. se ſich abſchaffen, wegſchaffen, wegbringen; s. se *st.* gelingen, ergeben.
svět, a *m.* Welt *f.* (lt. *Orbis*); se —a sejíti aus der Welt ſcheiden; co svět světem jest n. stojí je lange die Welt ſteht; —em letem im Fluge durch die Welt, über Land und Meer; celý svět, pro náš vzlet die ganze Welt iſt unſer Feld! svět to neviděl! světe div se! ich

dachte Wunder! man sieht sein blaues Wunder! kommt und staunet! pro živý svět! pro všecken svět! um alles in der Welt! um Gotteswillen! s., i *f. st.* Rat *m.*

svět-ácký *adj.* weltgesinnt; lebensfroh; —ačiti flott leben; —ačka *f.* eine Lebensfrohe; —áctví *n.* Weltsinn *m.*, Weltleben *n.*; —ák, a *m.* Weltling *m.*; Weltmann *m.*; Weltkind *n.*; Lebemann, Bonvivant *m.*; —an, a *m.* Kosmopolit *m.*

světec, tce *m.* ein Heiliger.

světélko *n.* kleines Licht; 2. (*pl.* -ka) Irrlicht *n.*; —vání *n.* das Phosphoreszieren; —vati leuchten, wetterleuchten; phosphoreszieren.

světel-né, ého *n.* Beleuchtungsanschale *n.*; —nice *f. v.* svítilna; —ník, u *m.* Lichtfänger *m.*; —ný *adj.* Licht-; —né právo Lichtrecht *n.*; —ství *n.* Optik *f.*

světí *pl.* die Heiligen; *v.* svatý.

svět-ice *f.* eine Heilige; —icí biskup Weihbischof, Suffraganbischof *m.*; —idlna, —ilna *f. st.* Kathisma *n.*; (ein bei der Frühmette gesungener Vers); —idlo *n.* Holzfackel *f.*; 2. Licht *n.*; —itel, e *m.* Weiher, Konsekrator *m.*; —iti (-ím, íš, i, *imp.* svěť!) něco (s. kostel, školu, s. někoho na kněžství) weihen; heiligen; konsekrieren; 2. (s. svátek) feiern.

svetiti se vergelten. [und Schande.

světitý *adj.* klar; -á hanba Schimpf

světl-ák, u *m.* Kornblume *f.*; —árna *f.* Leuchtturm *m.*; —e *adv.* hell, klar; —ice *f.* Sternschnuppe *f.*; 2. Irrlicht *n.*; 3. Safior *m.*, Distelsafran *m.*, Färbedistel *f. Carthamus*; 4. *Camera lucida* (phys.); —ík, u *m.* Lichtstoff *m.*, Photogen *n.*; 2. (archit.) Laterne *f.*; Lichthof *m.*; 3. s., ambrožka Augentrost *m. Euphrasia*; —ina *f.* lichter Fleck; 2. Lichtschlag *m.*, Lichtung *f.* (im Walde); 3. eine helle Stelle zwischen dunklen Wolken; —ině *n.* (archit.) *v.* světlík; —iti lichten, erleuchten; —ivo *n.* Lichtstoff *m.*

světlo *n.* Licht *n.*; Gelichte *n.*; na s. přijíti, vyjíti an den Tag kommen; za světla bei Tage; *pl* světla (vdm.) Augen des Hochwildes; světla nebeská die himmlischen Körper, Weltkörper; za světla přijíti vor dem Sonnenuntergange.

světlo-barevný *adj.* hellfarbig; —bolí, a *m.* Lichtgott *m. v.* bělboh; —červený hellrot, hochrot; —jev, u *m.* Lichterscheinung *f.*; —lom, u *m.* Strahlenbrechung *f.*; —měr, u *m.* Lichtmesser, Photometer *m.*; —měrství *n.* Optik *f.*; —met, u *m.* Reflektor *m.*, Spiegelteleskop *n.*; —modrý *adj.* lichtblau; —noš, e *m.* Lichtträger, Pyrophor *m.*

světlost *f.* Lichte, Helle, Klarheit *f.*; 2. Lichtweite *f.* (eines Rohres *etc.*); 3. Durchmesser eines Gebäudes; 4. Kaliber *n.* (Weite der Mündung eines Geschützes); 5. s. (Titel) Exzellenz *f.*, *rus.* Durchlaucht *f.*; měsíc na —sti Neumond *m.*; s. zbraně střelné Kaliber *n.*

světlo-stroj *m.* Lichtkunstwerk *n.*; —ška *f.* Lampe *f.*; —tisk, u *m.* Lichtdruck *m.*, Phototyp *n.*; —trysk u *m.* Feuerbrunnen *m. Fontaine lumineuse*; —věda *f.*, —znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Optik *f.*; —zelený *adj.* hellgrün, lichtgrün; —znalec, —zpytec *m.* Optiker *m.*; —žlutý *adj.* hellgelb, lichtgelb.

světluška *f.* Leuchtkäfer, Glanzkäfer; Johanniskäfer *m. Lampyris*. [flar.

světlý *adj.* (*comp.* —lejší) licht, hell; klar.

světni-ce, —čka *f.* Stube, Wohnstube *f.*; —čka *m.* (kmotr s.) Stubensitzer, Stubenhocker *m.*; —čné, ého *n.* Stubenzins *m.*

světo-běhlec, hlce —běhlík, a *m.*, —běžník, a *m.* Weltdurchwanderer, Landstreifer *m.*; —běhlý, —běžný *adj.* weltstreichend, landläufig; —běžnice *f.* Landstreiferin *f.*; fahrende Frau; —bludný *adj.* in der Welt herumirrend; —bol, u *m.* Weltschmerz *m.*; —borec *m.* Weltstürmer *m.*; —borný *adj.* weltstürmend; —koule *f.* Weltkugel *f.*; **Globus** *m.*; —kresba *f.* Genrezeichnung *f.*; —libost *f.* Weltliebe *f.*; —libý *adj.* weltliebend; —malba *f.* Genregemälde *n.*; —malířství *n.* Genremalerei *f.*; —mil, a *m. v.* světák; —mluva *f.* Weltsprache *f.*; —občan, a *m.* Kosmopolit, Weltbürger *m.*; —pis, u *m.* Weltbeschreibung, Kosmographie *f.*; *v.* světozor; —pisec, vce *m.* Weltbeschreiber, Kosmograph *m.*; —plavec, vce *m.* Weltumsegler *m.*; —plozí *n. st.* Weltkraft, Schöpfungskraft *f.*; —pojný *adj.* weltverbindend; —prava *f.* Politik *f.*; —slavný *adj.* weltberühmt; —šlap, a *m. zřt. Globe trotter* Weltstreicher *m.*; —věda *f.* Weltkunde *f.*; Naturphilosophie *f.*; —věký *adj.* wie die Welt alt; —vid, u *m.* Weltschau *f.*, Kosmorama *n.*; —vláda *f.* Weltherrschaft *f.*; —vládce *m.* Weltherrscher *m.*; —vládný *adj.* die Welt beherrschend; —vý *adj.* Welt-, kosmisch; sv. jazyk Weltsprache *f.*; —znalý *adj.* weltkundig; —známý *adj.* weltbekannt; —zor, u *m.* Weltschau *f.*, Panorama *n.*; Kosmorama *n.*; Welttheater *n.*; —zorný *adj.* weltbetrachtend; —ná malba *v.* světomalba; —žal, u *m. v.* světobol.

svět-ský *adj.* weltlich; s. kněz Weltpriester *m.*; s. ein Laie; —stvo *n. coll.* die Weltgesamtheit; —ština *f.* das Weltliche. [zweigen.

světv-iti se, —ovati se ſich verästeln

světýlko *n. v.* světélko.

svévol-e *f.*, —i *n.*, —enství *n.* Eigenwille *m.*, Eigensinn *m.*; Mutwille *m.*; —ně *adv.* mutwillig, mutwilligerweise; —nice *f.* eine Mutwillige; —ník, a *m.* ein Mutwilliger; —nost *f.*, —ství *n. v.* svévole; —ný *adj.* eigenwillig, eigensinnig; mutwillig, übermütig, ausgelassen.

svěziti *st.* würgen.

svezti (svezu, eš, c, *imp.* svez!) něco zusammenführen, zusammenfahren; herunterfahren, herunterführen; s. se herabgleiten, herabfahren; eine Strecke Weg fahren. [legenheitsfahrt *f.*

svežení *n.* das Herunterführen; Ge-

svěž-esť, ti *f.* Lebensfrische *f.*; —eti frisch werden; —í (—ný) *adj.* frisch,

lebenšfrisch, quick; —iti (o...) frisch machen; —ký *adj. sl.* hurtig.

svice *f.* Licht *n.*, Kerze *f.*

svíc-en, cnu *m.* Leuchter *m.*, Lichtstock *m.*; —eník, u *m.* Leuchterblume *f. Ceropegia*; *v.* svícnář; —ínek, nku *m.* kleiner Leuchter; Lichtsparer *m.*; —nář *m.* Leuchtermacher *m.*; —ník, a *m. st.* Kerzenzieher, Lichtzieher *m.*; s., u Leuchter *m.*; Kandelaber *m.* [Abend.

svíčer-ati se *impers.*: —á se es wird

svíčk-a (svíčička) *f.* (*gen. pl.* svíček) Kerze *f.*, Licht *n.* *v.* svíce; —ář *m.* Lichtzieher *m.*, Kerzenmann *m.*; —ový *adj.* Kerzen-; —ová pečeně Lungenbraten *m.*; —ová bába, svícnice *f.* Kerzlerin *f.*,

svíčník *v.* svícník. [Kerzenweiß *n.*

svíd, u *m.*, —a *f.*, *coll.* —í *n.*, —oví *n.* Rainweide (Rheinweide) *f. Cornus sanguinea*; —anka *f.* Frucht der Rainweide.

svídeř, dru, svidřík, u, svidrek, derku *m.* Drillbohrer *m.*; Rennspindel *f.*

svídnický sud (8-vědrní) Stückfaß, Weinlait *f.* (8-eimer. Faß).

svídov-ec, vce *m.*, —ka *f.* Stock von Rainweide; —ý *adj.* Rainweiden-.

svíj-adlo, —átko *n.*, *pl.* —ačky *f.*, —ák, u *m.* Garnwinde *f.*, Windebrett *n.*; Drahtzieherrolle *f.*; —anka *f.* Wirrstroh *n.*; —árna *f.* Zwirnmühle *f.*

svíjeti (-ím, íš, í, *imp.* svíjej!) něco länger zusammenwinden; weifen; s. se (bolestí atd.) sich krümmen, sich winden.

svín, u *m.* Rolle *f.*

svíň-ací *adj. sl. v.* svinský; —acina *f. sl. v.* svinina; —acinec, nce *m. sl. v.* svinec; —ačtí *n.* Sauerei *f.*; —ačiti *v.* prasečiti; —ák, a, —áček, čka *m.* Schweinhirt *m.*; 2. Schweinigel, Sauigel *m.*; —ař, svinař *m.* Schweinhändler *m.*; 2. Schweinhirt *m.*; —árna *f.* Sauhall *m.*; fig. Saunest *n.* (vinárna - svíňárna Weinstube - Schweinstube); —avý *adj.* säuisch. [*v.* svinec.

svínčík, u *m.* Frischling *m.* (wdm.)

svindéra *m. et f.*, svindour, a *m.* Saugel, Schweinigel *m.*

svině *f.* Sau *f.*; 2. Tintenfleck *m.*; divoká s. wilde Sau, Bache *f.*, wildes Schwein; 3. s. (Kohlenbr.) der liegende Meiler.

svinec, nce *m.* Schweinstall *m.*

svíňha *f.* Schwinge *f.* (an der Wagenleiter).

svin-í *adj.* Sau-; s. hlava Saukopf, Schweinskopf *m.*; —ík, u *m.* Stinkstein, Schweinstein *m.*; *v.* svinec; —ina *f.* Schweinfleisch *n.*; 2. Sauleder *n.*; 3. Stinkmelde *f.*; —inec, nce *m.* Saumist *m.*; —iti (*imp.* nesviň!) sudeln, fleckſen; säuisch tun; s. se sich beſudeln.

svinízel, u *m.* Schweinsalat *m. Hyoseris* (*Arnoseris* pisečnatka).

svinka *f.* kleine Sau; 2. Kellerwurm *m.*, Assel *f. Oniscus asellus*; 3. *pl.* —ky die Strofeln. [a *m.* Schweinehirt *m.*

svíno-logie *f.* fig. Saugloche *f.*; —pas,

svinout-i (svinu, eš, e, *imp.* sviň!) něco zusammenwickeln; zusammenrollen; —ka *f.* ein Bund Wirrstroh *v.* svinutka.

svin-ský (sviňský) *adj.* Schwein-, Sau-, säuisch, schweinisch; —ství, —stvo *n.* Schweinerei *f.* [*m. Phocaenа.*

svíňucha *f.* Braunfisch *m.* Tummler

svinut-í *n.* das Zusammenwickeln, Zusammenrollen; —ka *f.* Rolle *f.*; Bund *n.*; —ý zusammengerollt, eingewickelt, gewunden.

svír-ač *m. v.* svěrač; —adlo *n.* Schließwerkzeug *n.*; 2. Schraube *f.*; 3. Federflammer *f.* (am Gewehr); —ák, u *m.* Schraubstock *m.*; 2. (wdm.) Schmecker *m.* (das Maul des Hirsches); —ání *n.* das Zwicken, Kneifen; 2. Bauchzwang *m.*; —ati (-ám) něco zusammenziehen; zwicken; *v.* sevřiti; —avý *adj.* einschließend, beengend; zusammenziehend; 2. (med.) adstringierend.

svírček, čka *m. v.* cvrček.

svírka *f.* das Schließen, Schluß *m.*; 2. Schließbaum, Schlußbaum, Hauptbalken *m.*; 3. gerichtliche Sperre.

svírný, *lp.* stručný *adj.* gedrängt.

svis-el, sle *m. et f.* herabhangender Teil des Daches; Giebelseite *f.* am Hause; —lice *f.* Vertikallinie *f.*; Senklinie *f.*; —lost *f.* Abhang *m.*; 2. senkrechte Lage, Perpendikularität *f.*; —lý *adj.* herabhangend, vertikal, perpendikular, senkrecht; —nouti herabhangen, herabsinken.

svist, u *m.* (*pol.*) Pfiff *m.*, das Sausen; —ačka *f.* Pfeiferin *f.*; 2. windige Weibsperson; 3. Pfeife *f.*; —ati (-ám) zischend pfeifen; *v.* hvizdati; —ný *adj.* zischend.

svišť, tě *m.* Alpenmaus *f.*, Murmeltier *n. Arctomys* (*A. marmota*); 2. sausender Wind. [sen, jauseln *v.* svistati.

svištěti (*imp.* svišti!) pfeifen, sau-

svit (svit), u *m.* Lichtschein, Lichtstrahl *m.*; 2. Morgendämmerung *f.*; s. měsice Mondschein *m.*; 3. Zotte *f.*

svit-ání *n.* Morgendämmerung *f.*, Tagesanbruch *m.*; —ati, svitati *et* s. se (*impers.*) dämmern, licht werden; —á *et* —á se es wird licht, es wird Morgen, es tagt.

svítek, tku *m.* Eierkuchen, Pfannkuchen *m.*, Omelette *f.*; Röchel *n.*

svítek, tku *m.* Wickel *f.*; Gewinde *n.*, Rolle *f.*; Zotte *f.*; *pl.* svítky gewundene Haarlocken.

svítelna *f. v.* svítilna.

svítez-itel, e *m.* Sieger *m.*; —iti (nad kým) obſiegen *v.* zvítěziti.

svíti (sviju, eš, e) něco zusammenwinden, abhaſpeln; s. so ſich winden.

svítidlo *n.* Leuchte *f.*, Span *m.*; *v.* svítivo.

svítil-ka *f.* Fackelfliege *f.*, Laternenträger *m. Fulgora* (zool.); —na, —nice *f.* Laterne *f.*

svítiplyn, u *m.* Leuchtgas *n.*

svít-iti (-ím, íš, í, *imp.* svit *et* svěť!) někomu něčím leuchten; s. se glanzen; blitzen; —ivo *n.* Leuchtmaterial *n.*, Leuchtſtoff *m.*; —ivost *f.* Lichtkraft *f.*;

—ivý *adj.* leuchtend, glänzend; —nice *f. v.* svítilka; —ník, u *m.* Leuchter *m.*

svitnouti (*impers.*) auf einmal Licht werden; erstrahlen; když svitne wenn es hell wird; svitlo mu es ging ihm ein Licht auf.

svitný *adj.* (mont.) Leuchtjunge *m.*

svizel, c *m. et f.* Elend *n.*, das Trübsal; 2. Band *n.*; 3. s. Labkraut, Klebekraut *n. Galium*; 4. *pl.* —e Schneeschuhe; —ný *adj.* mühselig.

svíž-l, —ký *adj. v.* svěží, svěžký.

svlžň-lk, a *m.* Zangenkäfer; —ý *adj.* hurtig, frisch (svižný).

svlač, c *f.* Bauernschlitten *m.*

svlačebna, svlačelna *f. v.* svlékárna.

svlač-ec, čce *m.*, —ina *f.* Winde, Zaunwinde, Windglocke *f. Convolvulus.*

svláč-eti (-ím, íš, í, *imp.* svláčej!) někoho ausziehen; se sich; *v.* svléci; —nice *f. v.* svlačebna, svlékárna.

svlačuhy *pl. f.* Pflugschleife *f.*

svládnouti něčím, nad kým *st.* herrschen, beherrschen.

svlak, u *m.* Querholz *n.*, Verbindungsleiste *f.*; Schleife *f.*; —ovati co mit Leisten verbinden; —ovka *f.* Gratfäge *f.*; —ovník, u *m.* Gehrhobel *m.*

svlastniti (-im, íš, í, *imp.* svlastni!) aneignen, eigen machen.

svlaž-iti (-im, íš, í, *imp.* svlaž!), —ovati něco (vodou) befeuchten, benetzen; bewässern; s. se feucht werden; —ovač *m.*, —ovadlo *n.* Irrigator *m.*; —ování *n.* Befeuchtung *f.*, Bewässerung *f.*

svléci (svleku, -češ, -če, -čeme, -čete, -kou, *imper.* svlec [svleč]! *trsgr.* svlek, -ši) něco etw. zusammenschleppen, herabschleppen; s. šaty komu, s. koho ausziehen, auskleiden; abhäuten; s. se sich entkleiden; svlečen, a, o, ý entkleidet, ausgekleidet.

svlek, u, *pl.* —y *m.* abgelegte Kleider; abgelegte Haut (der Schlangen); fig. pozemské —y die irdische Hülle.

svlék-ač, svlíkač *m.* Auszieher, Entkleider *m.*; —árna *f.* Ausziehkammer *f.*; —ati (-ám), —nouti *v.* svléci.

svobod-a *f.* Freiheit *f.* (lt. *libertas*, fr. *liberté*); s. tisku Preßfreiheit *f.*; s. náboženská, s. v náboženství Religionsfreiheit *f.*; na —u propustiti freilassen; mají toho —u es steht ihnen frei; —ář *m.* Freiheitsprediger *m.*; —en, dna, dno frei *v.* svobodný; —enství *n. st.* Freiheit *f.*; —iti (o...) koho, něco frei machen, befreien; —ně *adv.* frei; —ník, a *m.* ein Freier; ein Gefreiter; 2. Freibauer, Freisaß *m.*; 3. (mil.) Gefreiter; —ný *adj.* frei; 2. ledig, unverehelicht, unverheiratet; s. pán ein lediger Herr; 2. Freiherr, Baron *m.*; —ná paní Freifrau *f.*; s. od něčeho von etw. befreit; s. od daně steuerfrei; za —na im ledigen Stande.

svobodo-myslnost *f.* Liberalismus *m.*; —myslný *adj.* freimütig, freisinnig, liberal; —věrec, rce *m.* Freidenker, Freigeist *m.*; —věrecký *adj.* freidenkend, freigeisterisch; —věrný freidenkend; —vrah, a *m.* Freiheitsmörder *m.*

svobodství *n. v.* svobodenství.

svobůdkář *m.* Freitümler *m.*

svod, u *m.* Herabführung *f.*; 2. Wegführung, Abführung; 3. Verführung; Verleitung *f.*; Verlockung *f.*; 4. *st.* (jur.) die Dartuung der Unschuld durch Erweis des wirklichen Täters; 5. Zusammenbringung *f.*; 6. (Rechn.) Fürtrag *m.*; 7. (*rus.*) s. zákonů (Gesetz-) Sammlung *f.*

svod-ce *st.*, *obv.* svůdce *m.*, —ci, iho *m.* Verführer *m.*; —civý *adj.* verführerisch; —ič *m.* (vhyš.) Elektroleiter *m. Conductor m.*; —idlo *n.* Ableitstange *f.*; —ště *n.* Sammelplatz *m.*; —iti (*imp.* svoď!) *v.* svésti; —ivý, —livý *adj. v.* svodný; —nice *f.* Verführerin; Kupplerin *f.*; 2. Teichschleuse *f.*; 3. Feldfurche *f.*; Wiesenfurche *f.*; Abzugsgraben, Wassergraben *m.*, Abzugsfurche *f.*; Drainage *f.*; —nictví *n.* Kuppelei *f.*; —ník, a *m.* Verführer *m.*; Kuppler *m.*; —ný *adj.* verführerisch.

svodotok, u *m.* Wasserableitung *f.*

svoj-e, *pron.* (*f. et n.*) sein, seine *v.* svůj; s., ete, —átko *n.* ein Angehöriges (Kind); *pl.* —ata *n.*, —ci, ti *f.* die Verwandten, Angehörigen; —ec, jce, —ek, jka, —ík, —ák, a *m.* Sufst, Egoist *m.*; —ina *f.* Familientruppe *f.*; —inec, nce *m.* der sich selbst Angehörige; —iti (-ím, íš, í, *imp.* svoj!) něco (o..., při...) eignen; s. si něco sich zueignen; —ity *adj.* einzeln, individuell; s., —ný selbstsüchtig, egoistisch; —ník, a *m.* Egoist *m.*; —ský *adj.* eigen, eigentümlich; —stvi *n.* Selbstheit *f.*, Selbstsucht *f.*; Egoismus *m.*; —šík *m.* Egoist *m.*

svol-áni, —ávání *n.* (vojska, sněmu) Einberufung *f.*; —ati (-ám), —ávati (lid, vojsko, sněm) einberufen, zusammenrufen; —avací Einberufungs-; s. oheň Signalfeuer *n.* (mil.); —avatel, e *m.* Einberufer *m.*

svol-ení *n.* Zustimmung *f.*; Einwilligung, Bewilligung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* svol!), —ovati čemu, k čemu zustimmen, einstimmen, beistimmen; einwilligen; willfahren; s. se (k něčemu, na něco) übereinkommen; auf etw. eingehen.

svolný *adj.* willfährig, willig.

svor, u *m.* Fuge *f.*; 2. Band *n.*; Ortband, Mittelband *n.* (am Flegel); 3. Schließe *f.*; 4. (Mühl.) Lanze *f.*; 5. Vorstecker *m.*, Vorsteckнagel *m.*; 6. das Floß zum Überschiffen (vor); 7. Schraube *f.*; 8. s. (nebeský) Sternbild *n.* (astr.); 9. (Miner.) Glimmerschiefer *m.*

svora *f.* Schließe *f.*; 2. Klammer *f.*; 3. die hintere Wagendeichsel; 4. Schmitze, Schwippe an der Peitsche; 5. das Mittelband Flegel; 6. Spannholz *n.*

svor-ec, rce *m.* Floß *n. v.* vor; —eň, rně *f.* eiserne Hebestange; 2. *v.* svorník; —enství *n. st.* v. svornost; —ka *f.* Papierstecher *m.*; 2. Klammer *f.*; 3. Zwinge *f.*; 4. (chir.) Schließe, Heftklammer, Metall-.

svorn-ě *adv.* einträchtig; s. žíti e. leben; —ice *f.*, —ík, u *m.* Rungnagel, Schloßnagel, Vorsteckнagel *m.*; 2. Dorn *m.*, Bolzen *m.* (mech.).

svorno - hlasný *adj.* einstimmig; —myslný *adj.* einmütig.

svorn-ost *f.* Eintracht *f.* Einklang *m.* (lt. *Concordia*); —ý *adj.* einträchtig; **svou** *acc.* (= svojí) *f. v.* svůj. [einig.

svozov-ání *n.* Ableitung *f.*; —ati (vody) ableiten; s. závady beрurieren *v.* svesti. [*f. Scabies.*

svrab, u *m.* (-ina *f.*) Krätze *f.*, Räude

svrab-itl Krätze verursachen; —lavina, —lavka *f. v.* svrbivka; —lavý, —livý *adj.* Jucken verursachend; 2. krätzig; —ný, —ovatý, —ovitý *adj.* krätzig.

svrask, u *m.* das Zusammenschrumpfen; *pl.* —y Runzeln, Falten *pl. f.*; —alý, —lý *adj.* gerunzelt; —ati (3. -á), —nouti zusammenziehen, runzeln; se sich; —avý *adj.* zusammenziehend; prostředky —avé, —aviny *pl.* Konstringentien; —lina *f.* Falte *f.*; —lý *adj.* eingeschrumpft; runzelig; —nouti *v.* svraskati.

svrašt-ěnina *f.* etwas Eingeschrumpftes; —iti (-im, *imp.* svrašti!) einschrumpfen; s. čelo die Stirn runzeln, falten.

svrat-áč, e, —áček, čku *m.* Reibebrett (Maur.); —ka *f.* Wiederkehr *v.* souvrať.

svrb-ění *n.* das Jucken; —ěti (*impers.*) jucken; —í ho kůže die Haut juckt ihn (*acc.*); fig. der Buckel juckt ihm (*dat.*).

svrb-ivka, —lavka *f.* Hautjucken *n.* *Prurigo f.*, *Pruritus m.* (med.); —ivý *adj. v.* svrablivý; —ot, u *m.* das Jucken.

svrci (svrhu, -žeš, -že) *st. v.* svrhnouti.

svrč-ák, a *m.* Schwirrfisch *m.*; —ek, čka, —eti *v.* cvrček, cvrčeti.

svrh-el, —leč, —lý *v.* zvrhlec *etc.*; —nouti něco herabwerfen, herabstürzen; s. s trůnu atd. stürzen, entthronen, vom Throne stoßen; s. někoho (*acc.*) s úřadu vom Amte absetzen; s. zuby die Zähne brechen; verlieren (v. Pferden); s. parohy das Geweih abwerfen; s. se niederfallen; (zvrhnouti se) sich ausarten, abarten.

svrch, u *m. v.* svrchek; s. míti Recht haben; —ek, chku *m.* das Obere, die Oberfläche, der (das) Oberteil; *pl.* —y Effekten, Mobilien; die Fahrnisse (*v.* svršek); —ku *adv.* obenhin; —ní *adj.* ddd. obere; äußerlich; —nice *f.* obere Sache, Oberteil *m.* (*n.*); 2. Oberdecke *f.*; 3. Oberbett *n.*; —ník, a *et u m.* Oberrock *m.*; Obermann *m.* (Kartenſp.) *v.* svršek.

svrchol-ec, lce *m.* Butterfaßdeckel *m.*

svrchov-ané *adv.* im vollen Maße; s. odporný, s. protivný höchst widrig; —anost *f.* Souveränität *f.*; —aný *adj.* ddd. allerhöchste, souverän; s. panovník Souverän *m.*; 2. s. vollendet, vollkommen; —ati něco *st.* vollenden, vollkommen machen; erfüllen; —atý *adj.* überaus groß.

svrchu *adv.* oben; s. jmenovaný, s. řečený, s. dotčený obbenannt, obgejagt, oberwähnt.

svroubiti (-im, íš, í, *imp.* svroubi!) něco zimmern.

svrš, i *f.* Stab *m.* (milit.).

svrš-ek, ška *m.* Obermann, Ober *m.* (Kartenſp.); s., šku *m.* Oberfläche *f.*; Oberteil *m.* (*n.*); Oberleder *n.*; *v.* svrchek; —enství, —enstvo *n.* das Vollendetsein; —iti (-im, íš, í, *imp.* svrši!) něco (*srb.*) beenden, vollenden; —kář *m.* Vorschuhhändler *m.*

svrub, u *m.* Schraube *f.*; 2. *v.* srub.

svrž-ek, žku *m.* Abwurf *m.*; —en, a, o, ý (s. s trůnu) gestürzt, herabgestürzt; —ení *n.* (s úřadu, s trůnu) Sturz *m.*; —ný *adj.* abwerfbar.

svůd-ce *m.*, —ník, a *m.* Verführer *m.*; Verleiter *m.*; —kyně, —nice *f.* Verführerin *f.*; —nost *f.* Anziehungskraft *f.*; Verführungskunst *f.*; Verführbarkeit *f.*; Verführungsmacht *f.*; —ný *adj.* verführerisch; verführbar.

svůj *m.*, svá *f.*, své *n.*, svoje *f. et n. pron.* sein; eigen; sám svůj selbstberechtigt *sui juris*; je svůj er ist ein Egoist; mám svou (svoji) knihu ich habe mein Buch; přines svou (svoji) úlohu bringe deine Aufgabe; šel se svou sestrou er ging mit seiner eigenen Schwester; mám svoje ich habe das Meinige; za své vzíti umkommen; ein Ende nehmen; ein Ende finden; po svém nach Willkür; jdi po svých geh deiner Wege; přestati na svém genügsam sein; svoji ke svému jedem das Seine, jedem das Seinige *suum cuique.*

svůr, u *m.*, —a *f. v.* svor, svora.

svyčej, e *m. st. v.* obyčej, zvyk.

svýk, u *m. v.* zvyk; (*v.* cvik); —nouti čemu, s. se *st. v.* zvyknouti.

sýc, e *m.*, sýček, čka *m.* Kauz *m.*, Hauseule *f.*, Zwergeule *f.* *Strix noctua* (*Athene*).

syč-adlo *n. sl.* Springwasser *n.*; —ák, a *m.* (sičák) Landstreicher, Vagabund *m.*; Strolch *m.*; —eti (*imp.* syč!) zischen; *sl.* spritzen (v. Wasser); —kem, —ky *adv.* zischend.

sychr-a *m.*, —ač, e, —avec, vce *m.* der vor Kälte zittert; —ati (3. -á) zimov vor Kälte zittern; —avo *n.*, —avice *f.* Schlechtwetter *n.*; Naßkälte *f.*; —avý *adj.* kalt, naßkalt, schaurig.

syk, u *m.* Gezische *n.*; —ač *m.* Zischer *m.*; —ati *v.* syčeti.

sykav-ec, vce *m.*, —ice, —ka *f.* Steinbeißer *m.* *Cobitis taenia*; —ka (sikavka) *f.* Waldlaubvogel *m.* *Sylvia sibilatrix*; 2. Zischlaut, Sibilant *m.*; —ý *adj.* zischend.

sykor, a *m.* Meisennännchen *n.*

sykora, sýkora, sikora, sykorka *f.* Meise *f.* *Parus.*

sykot, u *m.* Gezische *n.*; —ati *v.* sy-

sylaba *f.* Silbe *f.* [četi.

symbol, u *m.* Symbol *n.*; —ický *adj.* symbolisch; —ika *f.* Symbolik *f.*

symetr-ický *adj.* symmetrisch; —ie *f.* Symmetrie *f.*

symfon-ický *adj.* symphonisch (sinfonisch); —ie *f.* Symphonie (Sinfonie) *f.*

sympat-icky *adj.* sympathisch; —ie *f.* Sympathie *f.*

syn, a (*voc.* synu!) *m.* Sohn *m. filius*; —áček, čka *m.* Söhnlein *n.*

synagoga *f.* Synagoge *f.*

synák, a *m. sl. v.* syn; Lehrbursch *m.*; Handwerker *m.* [Syndikat *n.*

syndik, a *m.* Syndikus *m.*; —át, u *m.*

sýneček, čka *mor. v.* sýnáček.

synek, nka *m.* (*voc.* synku!) Söhnlein *n.*; 2. Malzknecht *m.*; s. městský Burgersohn *m.*; s. selský Bauernsohn *m.*

synod-a *f.* Synode *f.*; —ální *adj.* Synodal-. [Synonymik *f.*

synonym, u *m.* Synonym *n.*; —ika *f.*

synov-ec, vce *m.* Sohnesson *m.*; 2. Bruderson, Neffe *m.*; —ka, —kyně *f.* Sohnestochter *f.*; 2. Nichte *f.* (fr. nièce) *v.* než.

synovrah, a *m.* Sohnesmörder *m.*

synov-ský *adj.* Sohn-, Sohnes-, söhnlich; —ská láska söhnliche Liebe; —ství *n.* Sohnschaft *f.*

syntaktický *adj.* syntaktisch; syntaxe *f.*, skladba Syntaris *f.*

synůvče, ete *n.* Sohnesteind *n.*

syp, u *m.* Schüttung *f.*; s., i *f.* Seife *f.* (Erz-); —ací *adj.* Schütt-; s. hodiny Sanduhr *f.*; —ačka *f.* Streubüchse *f.*; —adlo, —átko *n.* Streusand *m.*; 2. Streusandbüchse *f.*; —ání *n.* das Streuen; Schütten; 2. Streuzucker *m.*; 3. Korninhalt *m.* (des Getreides); 4. Kernfutter, Streufutter, Schüttfutter *n.*; —anice *f.* Masern; —ař, schaffecken *pl.*; *sl.* Blattern; —anka *f.* Streue *f.*; 2. Streubüchse *f.*; —áreň, rně, —árna *f. v.* sýpka; —árník, a *m.* Kornbodenhüter *m.*

syp-ati (sypám, áš, á *et* sypu, eš, e, *imp.* syp *et* sypej!) něco na něco, do něčeho schütten, streuen; obilí dobře —e das Getreide schüttet gut; s. se geschüttet werden; 2. s. se za kým einem nachlaufen; nachströmen; 3. dicht fallen (v. Schnee); sníh se sype ein heftiger Schneefall, Schneegestöber; kroupy se sypou es hagelt, es fallen Schloßen; kamení se na něj (na něho) sypalo es flog ein Hagel von Steinen auf ihn zu; koule se sypaly (padaly) jako krupobití die Kugeln fielen hageldicht; sypej se! (syp se!) spute dich! pacte dich!

sypavka *f.* Raubfall *m.*, Nadelfall *m.*

sypčina *f.* Flugsand *m.*

sypek, pku *m.* Inlet *n.* (Indelt, Inlied *n.*) *v.* sovek.

sypeň, pně *m. et f.* Schöpfgelte *f.*

sypka *f.* Schüttboden *m.*, Schüttkasten *m.*, Kornhaus *n.*, Speicher *m.*

sypkovina *f.* Inlett *n.*; Nankin *m.*; Kaliko *m.* [murbe.

sypký *adj.* sandig; 2. schütter, locker; **sypny** *adj.* viel schüttend.

sypučina *f.* Flugsand *m. v.* sypčina.

sýr, a *m.* Käse *m.*; s. smetanový Schmettenkäse *m.*; —árna *f.* Käsehaus *n.*, Käsehütte, Käsekammer *f.*

sýrař *m.* Käsemacher, Käsehandler *m.*; —ství *n.* Käseindustrie *f.*; Käsemacherei *f.*, Käserei, Käsehandel *m.*

syr-ec, —eček, —ček, ečku *m.* das Käselab; *pl.* —ečky Schelblinge (Art Apfel); 2. Käsepappel *f. Malva.*

syřen-i *n.* das Laben; 2. geronnene Milch, Matten *pl.*; s., —ík, u *m. v.* syřidlo; —ina *f.* etw. Geronnenes; die Matten; —ště *n.* Sauerungsort *m.*

syř-idlo *n.* Käselab *n.*; —ina *f.* gelabte Milch; Matten *pl.*, Matz *f. v.* sýrovina; —isko, —ště *n. v.* syřidlo; —ště *n.* Käsebehältnis *n.*; s., —išťová bylina Labkraut *n. Galium verum*: —ni (*imp.* syř!) laben, käsen; se sich.

syrn-atý (sýrnatý) *adj.* käsig; —ice *f.* Käsenapf *m.*; 2. Käsekammer *f.*; —ík, u *m.* Käseforb *m.*; Käsekuchen *m.*; s., a *v.* sýrař; —o *n.* Serum *n.* (med.); —ý *adj.* Käse-; —é knedlíky Käseklößchen *pl.*

syrob, u *m.* Sirup (Syrob, Syrub) *m.*; —árna *f.* Sirupfabrik *f.*; —ový *adj.* Sirup-.

syrov - áteěný *adj.* molkig, serös; —atina *f.* wässeriger Teil des Blutes, Blutwasser *n. serum sanguinis* (anat.); *v.* syrno; 2. dumpfiger Ort; —átka *f.* die Melken; Milchwasser, Käsewasser *n. serum*; —atý *adj.* roh; —ec, vce *m.* surovec; —ina *f.* Rohheit, Unverdaulichkeit *f.*; 2. Fleischfelte *f.*

sýrovina *f.* Käsestoff *m. Casein.*

syrov-inka *f.* der süße Milchschwamm, Süßling *m. Agaricus lactifluus*; —itý *adj. v.* syrový.

sýrovník, u *m.* Käsekuchen *m.*

syrov-ost *f.* Rohheit *f.*; s. masa R. des Fleisches; —ý *adj.* roh, nicht gar, ungekocht, unzubereitet; —é maso rohes Fleisch; 2. unverdaulich; 3. rauh, unfreundlich, hart *v.* surový.

syrup, u *m. v.* syrob.

syrůvka *f.* (houba) *v.* sýrovinka.

syrý *adj. v.* syrový.

sysel, sla, syslík, a *m.*, *dim.* sysliček, čka *m.* Ziesel *m.*, Zieselmaus *f. Spermophilus citillus* (*Citillus vulgaris*).

system, u *m.*, soustava *f.* System *n.*; —atický *adj.* systematisch; —atika *f.* Systematik *f.*; —isovati systemisieren.

syt, a, o satt *v.* sytý; —ěti satt werden; —itel, e *m.* Sättiger *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* syť!) někoho něčím sättigen; —ivý, —ný *adj.* sättigend; (nenasytný unersättlich); —ý *adj.* (s. něčeho, nečím) satt, sattig, voll; dosyta se najísti sich satt essen.

szadu *adv.* von hinten.

sžír-ati (-ám, áš, á, *imp.* sžírej!) něco ätzen; *v.* sežrati; —avý *adj.* fressend, aufzehrend; ätzend; s. bol, žal aufzehrender Kummer; —ka *f.* das Zusammenfressen; Aufzehrung *f.*

sželeti se (*impers.* -elo se mu) *v.* zželeti se.

Š.

šábes u *m.* Schabbes (Schabaš) *m.*; **-ák**, u *m.* ein Judenhut.

šablenka *f. sl. v.* šavle.

šablona *f.* Schablone *f.*

šabraka *f.* Schabracke *f.*

šabrej *m.* Kreuzkümmel *m.* (kmín římský) *Caminum cyminum.*

šabřina *f.* Graufilz *f. Conioselinum.*

šaceni (o....) *n.* das Bekleiden.

šacov-atel, e, —ník, a *m.* Schatzer *m.*; —ati něco schätzen, abschätzen; anschlagen; vivitieren; die Kleider durchsuchen; š. brandschätzen.

šacunk, šacuněk, ňku *m.* Schätzung *f.*

šad, a *m. st.* ein Greis (šet, šit).

šadý *adj.* alt.

šaf-ář *m.* Schaffner, Schaffer *m.*; Meier *m.*; —ářka *f.* Schaffnerin *f.*; Meierin *f.*; —árna *f.* Schaffnerswohnung *f.*

šafovati něčím, v něčem etwas schaffen.

šafrán, u *m.* (-ek) Safran *m. Crocus sativus.*

šafran-ice *f.* Safrangarten *m.*; Safranfeld *n.*; Safranhändlerin *f.*; *sl.* wilder Safran; —ictví *n.* Safranbau *m.*; Safranhandel *m.*; —ík, a (—ičkář) *m.* Safranbauer *m.*; Safranhändler *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* šafraň!) něco mit Safran würzen (oš...).

šafrán-ka *f.* Safrangarten *m. v.* šafranice; —nost *f.* Safranfarbe *f.*; —ovec, vce *m.* Safranbaum *m. Memecylon*; —ový *adj.* Safran-; š., —ové barvy safranfarbig.

šáhnouti *v.* sáhnouti.

šach, a *m.* Schah *m.* (Schach) (in Persien); š., u *m.* Schachbrett *n.*; š., *pl.* —y Schach *m.*, Schachspiel *n.*; hráti v šach Schach spielen.

šách, u *m.* Baumzapfen *m.*

šachetné, čho *n.* Schachtsteuer *f.*

šachmat! *int.* verloreneš Spiel.

šacholan, u *m.* Biberbaum, Schirmbaum *m. Magnolia.*

šách-or, u *m.* Zyperngras *n.*, Zypernwurzel *f. Cyperus*; š., —oři *n.*, —ořina *f.* Binsengras *n.*; —orka *f. sl.* Rohrdecke *f.*

šachov-ání *n.* Schachquadratur *f.*; —ati Schach spielen; im Schache halten; —nice *f.* Schachbrett *n.*; 2. Schachspielerin *f.*; —ník, a *m.* Schachspieler *m.*; 2. Schachbrettmacher *m.*

šachr, u *m.* Schacher *m.*; —ovati něčím, s něčím, v něčem schachern; —ovník, a *m. sl.* Schacherer *m.*

šacht-a *f.* (*gen. pl.* šachet) Schacht *m.* (mont.), Grube *f.*; —ový, —ovní *adj.* Schacht-; —ové dříví Grubenholz *n.*

šajd-ati (-ám), š. se schlenkern; —avý *adj.* krummbeinig.

šajk-a *f* (*srb.*) Tschaike *f.*, Kaik *m.* (Schiff); 2. (*rus.*) Bande *f.*; Rotte *f.*; —áš *m.* Tschaikist *m.*

šakal, a *m.* Schakal *m.*, (Goldhund *m.*

šál, u *m.* Schale *f.*; š., šála *f.* Schal, Shawl *m.* [Schwindel *m.*, Humbug *m.*

šal, u *m.* (šálení *n.*) Täuschung *f.*; Schwindler *m.*; —ný *adj.* täuschend; trügerisch, trüglich, betrüglich.

šálek, lka *m. st.* Schale, Blendwerkmacher *m.* [(š. kávy).

šálek, lku *m.* kleine Schale; Tasse *f.*

šálen-ice *f. sl.* Tollbeere *f.*; 2. die Schwarzbeere, Heidelbeere; —ina *f.* Trugerei *f.*; —stvi *n. v.* šílenství; —ý getäuscht; *v.* šílený.

šalič *m. v.* šalbíř.

šál-iti (*imp.* šal *et* šáli!) někoho (*acc.*) něčím jmd. täuschen; prellen; —ivý *adj.* täuschend; š. zámek Vexier-

šálka *f.* Schale *f.* [schloß *n.*

šalm-aje, —ěj *f.* Schalmei *f.* (šalašalný *adj. v.* šalebný. [maje).

šalomounek, nku *m.* (bot.) der blaue Sturmhut *Aconitum Napellus.*

šalotka *f.* Schalotte *f.* [fr. *chalotte, escalotte*], Aschlauch, Eschlauch *m. Allium ascalonicum* (ošlejch).

šalouchy *pl. m.* Gespött *n.*, Hohn *m.*

šaloun, a *m.* Plauscher *m.*

šalov-ačka *f.* (Maur.) Schalbrett *n.*; —ání *n.* Verschalung *f.* (zapažení); —ati něco schalen (za... verschalen).

šalovný *adj. v.* šalebný.

šalupa *f.* (loď) Schaluppe *f.*

šalvěj, e (—e) *f.* Salbei *f. Salvia*; —ník, u *m.* Salbeidekokt *n.*, Salbeiabsud *m.*; —ný, —ový *adj.* Salbei; —olisty *adj.* salbeiblätterig.

šám, u, *pl.* —y *m.* Schlarke *f.*

šamáda *f.* Schamade *f.*

šám-al, a *m.* Herumtapper *m.*, —ati (-ám) *et* š. se tappen, tasten.

šamlat, u *m.* Kamelott, Schamlott *m.*; —ka *f.* Kamelottfleid *n.*

šamotka *f.* Schamotteziegel *m.*

šamrha *f. v.* čamrda.

šamstati, šamtati (-ám) *v.* šámati.

šamstr, a *m. (vulgo)* Amant *m.*

šanc; v šanc dáti in die Schanze (in Gefahr) schlagen; *pl.* —e (*gen.* šanců) *m.* die Schanzen, Verschanzung *f.*; —ěř, —íř, e *m.*, —ovník, a *m.* Schanzer. Schanzengraber *m.*; —ování *n.* Schanzarbeit *f.*; —ovati (za...) schanzen, verschanzen.

šanda *f. v.* kšanda. [zen; se sich.

šanob-a *f.* Schonung *f.*; —ný *adj.* schonend; sparsam.

šanov-ati (šanuju, eš, e) něčeho n. někoho (*gen.*) šchoneu; —livý, —ný *adj.* šchonend.

šant-a *m.*, —al, a, —álek, lka, —ala *m.* Betrüger; Herumschweifer *m.*; Schäfer *m.*; —alovati se šich in alleš zu schicken wissen; —ati (-ám) *et* š. se hinken; 2. š. daš Wort nicht halten; 3. herumschweifen; —avý *adj. v.* šmahavý.

šantov-ati *sl.* schafern, scherzen; —livý, —ný *adj. st.* scherzhaft, mutwillig; —ník, a *m. sl.* Scherzer *m.*

šantroč-i *n.* Unfug *m.*, Ungebühr *f.*; —il, a, —ník, a *m.* Betrüger *m.*; Mäkler *m.*; —iti (-ím, íš, i, *imp.* šantroč *et* šantročiti); s něčím šachern, vertandeln; verschleppen; —ivý *adj.* schacherisch; —ský *adj.* betrügerisch.

šantr-ocha *m.*, —ok, a *m. v.* šantročil; —ok, u *m.* Trug *m.*; Wucher *m.*

šantrůček, čka *m. v.* šantročil.

šár, u *m.*, —a *f.* Reihe *f.*

šaráda *f.* Scharade *f.* [*m.*

šarák, a *m.* gemeiner (grauer) Haie

šarance *pl. f.* Heuschrecke *f.* (*rus.* saranča).

šarapat-a, —ina, —ka, *f.*, *pl.* —ky Kleinigkeiten, Bagatelle *f.*; š. *m.* Schalknarr *m.* it. *Carabatolle f.* [Hosen.

šaraváry *pl. f.* Charavari *pl.*, weite

šařina *f. sl.* Binse *f.*, Binsengras *n. v.* šašina.

šárka *f.* Klpfstock *m.*, Wagenschale *f.*; 2. buntgekleidetes Mädchen.

šarkan, a *m. sl.* Drache *m.*

šarlach, u *m.* (nemoc) *v.* šarlat.

šarlat, u *m.* [it. *scarlatto*] Scharlach *m.*, Scharlachfarbe *f.*; 2. Scharlachbeere *f.*; 3. Scharlachtuch *n.*; 4. Scharlachjelte *f.*; 4. Scharlachkleid *n.*; 6. (med.) Scharlachausschlag *m. Scarlatina.*

šárlatán, a *m.* [it. *ciarlatano*] Scharlatan *m.* (fr.).

šarlat-ník, a *m.* Scharlachfarber *m.*; —ný, —ový *adj.* Scharlach-.

šarlotka *f. v.* šalotka.

šarmantní *adj.* scharmant.

šárnice *f. v.* šárka.

šarov-ač *m.* Schürer *m.*, Schürknecht *m.*; —ačka *f. v.* šalovačka; —ati v něčem scharren, schüren; —ník, u *m.* Schürstange *f.*

šarpati (-ám) *sl.* zerren, zerreißen; š. se s kým sich mit einem herumreißen.

šaršoun, u *m.* Raufdegen *m.*; 2. Stück *n.*; Kanone *f.*; 3. Bombe *f.*

šart, u *m.* [Schart = *esquart*) Scherf *m.*, Scherflein *n.*

šarvák, u *m. sl.* Lärm *m.*; Gezänk *n.*

šarvanec, nce *m.* Scharwenzel *m.*

šarvátka *f.* Scharmützel *n.*

šarý *adj.* schedig, bunt; *v.* šerý.

šaryvary *pl. f. v.* šaraváry.

šarže *f.* Charge *f.* (fr.).

šáše *f.* Kerker *m.*

šašek, ška *m.* Possenreißer *m.*, Spaßvogel *m.*, Narr *m.*; Harlekin, Clown *m.*; dvorský š. Hofnarr *m.*

šášeň, šně *f.* Köcherwurm, Bohrwurm *m.*, Holzbohrer *m. Teredo navalis.*

šáš-i *n.* Rohr *n.*, Schilf *m.* (*n.*); *v.* sítí; —ina, šašina *f. mor.* Rohr *n. v.* **šaška** *f.* rufsischer Säbel. [rákos.

šašk-a, *pl.* —y *f.* Possen *pl.*; —y si z někoho tropiti Possen treiben, zum Besten haben; —ář, —o *m. v.* šašek; —onáda *f.* (*žrt.*) Harlekinade *f.*, Possenspiel *n.*; —ovati narren, Possen treiben; —ovitý, —ovný, —ovský *adj.* possentreibend, possenhaft, schnacklich.

šašovice *f. sl. v.* čočovice. čočka.

šat, u *m.*, *pl.* —y *m.* Kleid *n.*, Kleidung *f.*; *v.* šátek.

šatan, a *m.* (satan) Satan *m.*; 2. schwarzer Storch. [putzer *m.*

šatař *m.* Kleiderhandler *m.*; Kleider-

šát-ati (-ám, áš, á, *imp.* šátej!) bewegen, wackeln; š. se wackeln, wanken; —avý *adj.* wankend; ungeschickt.

šát-eček, čku *m.* Tüchlein *n.* (*fazzoletto*); —ek, tku *m.* Tuch *n.* (Schnupftuch, Halstuch); —ěný *adj.* leinen.

šater, tru *m.* Gipskraut, Kalkkraut *n. Gypsophila.*

šat-ina *f.*, —ivo *n.* Kleidung *f.*

šatitl (-ím, *imp.* šať!) někoho kleiden; se sich.

šátkář *m.* Tücherhändler *m.*

šatlav-a *f.* [= fr. *châtelet*] Schachtelet *f.*, Gefängnis *n.*, Kerker *m.*; —ní *adj.* Kerker-; —ník, a *m.* Arrestant *m.*

šatn-a, —ice *f.* Garderobe *f.*, Kleiderkammer *f.*; —ický, ého *m.* Garderobenmeister *m.*; —ík, a *m.* Kleiderbewahrer, Kleiderwärter, Garderobier *n.*; š., u *m.* Kleiderkasten *m.*; —ý *adj.* wohlgekleidet; kleiderreich.

šatolina *f. sl.* Pamphlet *n.*

šatoplet, a *m.* Zeugweber *m.*

šátor, u *m. sl.* Zelt *n.*; —ník, a *m.* Zeltichneider *m.* [šatník.

šatovn-a *f. v.* šatna; —ík, a *m. v.*

šatro, šátro *n.* Futterleinwand *f.*, Futterkotten *m.*; —plet, a, —pletník, a *m.* Weber, grober Leinwand.

šatstvo *n. coll.* Kleidung *f.*; Kleider, Kleidungsstücke *pl.*

šavka *f. rus.* Schäferhund *m.*

šavlář *m.* Säbelmacher *m.*

šavl-e (*gen. pl.* šavlí) *f.* Säbel *m.*; —ička *f.* kleiner Säbel; 2. Säbelbohne *f.*; 3. š., —ičkář *m.* Spiegelfechter *m.*; —ovati fabeln, fabrieren.

ščírek, rku *m. v.* štěrk.

ščít *m. st. v.* štít (*slova staročeská, která počínají* se **šč** *viz pod* **št**).

šebřínek, nku *m. v.* šibřinek.

šed *tregr.* als er ging; v. jíti.

šeď, di *f.* Grau *n.*; graue Farbe.

šeděnec, nce *m.* Weißspießkobalt *m.*

šedesat, —e, i *num.* siebzig.

šedesatený *adj.* siebzigerlei.

šedesát-iletý *num.* siebzigjährig; —ina *f.* ein Siebzigstel; —ka *f.* die Zahl Siebzig; —krát *num.* siebzigmal; —nice *f.* eine Siebzigjährige —ník, a *m.* ein Siebziger; —ý *adj.* der siebzigste; v letech —ých in den Siebzigerjahren.

šediny *pl. f.* graues Haar.

šediper, a *m. st.* Pelikan *m.*

šediv-ec, vce *m.* Graukopf *m.*; š., —ek, vku *m.* römischer Wermut *Artemisia pontica*; —ice *f.* Staudeleder *n.*; —ina *f.* das Grau; —ku *f.* Gottesvergeß *n. Ballota f. rstl.*; 2. *Beurré-gris f.*, graue Birne; 3. Graufalz *n.*; 4. grauer Fliegenschwamm; na —o ins Graue; —ost Grauheit *f.*; —ous, a *m.* Graubart *m.*; —ý *adj.* grau, greis; š. mráz Reif *m.*

šedn-outi grau werden; —ý *adj. st.* grau.

šedo-černý *adj.* grauschwarz; —fous *v.* šedovous; —hlavec, vce *m.* Graukopf *m.*; —hlavý *adj.* graukopfig; —hnědý *adj.* graubraun; —modrý *adj.* grau-blau.

šedoň *m.* graues Pferd.

šedo-plášťník, a *m.* Graumantel *m.* (v. Menschen); —semenný grausamig; —st, ti *f.* Grauheit *f.*; —světlost *f. v.* šerosvětlost; —šero *n.* Dämmergrau *n.*; —šerý *adj.* graudunkel, graugrau; —temno *n.* Graudunkel *n.*; —věkost graue Vorzeit; —vlasý *adj.* grauhaarig; —vous, a *m.* Graubart *m.*; —zelený *adj.* graugrün.

šedý *adj.* grau *v.* šedivý. [lein *n.*

šefelín, u *m.* Schäfelein, Wurfspieß-

šejd, u *m.* Betrug *m.*; —a *f. v.* šejdovec; —ěř, —íř, —ýř *m.* Betrüger *m.*, Schwindler *m.*; 2. *st.* Pfahlmüller *m.*; —iti *v.* šidliti.

šejdov-ec, vce *m.* Schledtanz *n.*; 2. gebrühte und abgeschmalzte Semmel; —na *f.* Pfahlmühle *f.*; —ník, a *m.* Pfahlmüller *m.*; 2. Herumläufer *m.*

šejdr: —em choditi schief, schräge gehen; —ý *adj.* schief.

šejdunk, u *m. v.* šejd.

šejk, a *m.* Scheik *m.* (arab. Gebietsvorsteher *m.*).

šel, a *m.* Taubenlaut (*v.* švela).

šel er ging *v.* jíti.

šelem - ný, —ský *adj.* bestialisch; —ství *n.* Bestialität, Brutalität *f.*

šelest, u *m.* Geräusch; —iti rauschen: listí na stromech —í das Laub der Bäume rauscht.

šelinec, nce *m.* Dutzend *n.*

šelm-a *f.* (*gen. pl.* šelem) wildes Tier, Raubtier; 2. Schelm *m.*; 3. Schurke *m.*; Spitzbub *m.*; 4. fig. Schalk, Spaßmacher *m.*; 5. *st.* Pest *f.*; —ička *f.* Schelmchen, Schelmlein *n.*; schelmisches Mädchen; —ilý *adj.* (sš...) bestialisch; —ovati (někomu) Schelm aufbeißen; —ovský *adj.* schalkhaft; schelmisch; spitzbübisch; —ovství *n.* Schalkhaftigkeit *f.*; Schelmerei *f.*; Schelmstreich *m.*

šemet-iti falsch reden; —nost *f.* Trug *m.*; —ný (ošemetný) *adj.* betrügerisch, falsch.

šemi-ice, —ička *f.* Schemel *m.*

šemný *adj. v.* šemetný.

šemrati (-ám) lispeln; *v.* šimrati.

šenk, šeňk, u *m.* Schank *m.*, Schenke *f.*; š., a *m.* Schenkwirt *m.*; Mundschenk *m.*; —ěř, —ýř *m.* Schenker *m.*; Schenkwirt *m.*; —ěrka, —ýřka *f.* Schenkwirtin *f.*; —erna, —ýrna, —ovna *f.* Schenkstube *f.*, Schenke *f.*; —ovati (pivo n. víno, š. v pivě n. ve víně) schenken.

šepkati (-ám) *v.* šeptati, šeptati.

šepl-a *m.*, —ač, —ák, a, —avec, vce *m.* Lispler *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* šeplej!) lispeln, flüstern; —avý *adj.* lispelnd.

šeplet-a *m.*, —ník, a *m.* (vš...) Schikaneur *m.*; —a *f.*, —ina *f.* Mischmasch *m.*

šeploun, a *m. v.* šepla.

šepmistr, a *m.* Scherpenmeister *m.*

šepmo *adv.* lispelnd, im Flüstertone.

šepot, u *v.* šept; —ati *v.* šeptati; —ný *adj. v.* šeptavý.

šept, u *m.* Gelispel, Geflüster *n.*; —ač, —al, a *m.* Lispler, Flüsterer *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* šepci, eš, e, *imp.* šeptej *et* šepci!) nëkomu n. k nëkomu, š. s nëkým lispeln, flüstern; —avý *adj.* flüsternd, lispelnd; —avá řetkev bohler Rettich; —mo *adv.* lispelnd, flüsternd; —nouti mucken; *v.* špetnouti; —ot, u *m. v.* šept; —oun, a *m.* Lispler *m.*

šeř, i *f.* Grau *n.*, graue Farbe *f.*

šeřad, šeřád, —ný *v.* šered, -ný.

šeravý *adj.* dämmerig; 2. grau.

šerbet, u *m.* (tur.) Sorbett *n.*

šered, u *m.* Unrat, Unflat *m.*; —a *f.* Schenjal *n.*, Abscheulichkeit *f.*; š. *m.* ein Häßlicher; —il, a *m.* Pfuscher *m.*; —ina *f. v.* šereda; —iti (*imp.* šerecí) něco něčím verhäßlichen; š. s kým fundigen; —ka *f.* (houba) Perlenschwamm, grauer Fliegenschwamm *Agaricus rubescens*; —nik, a *m.* ein abscheulicher Mensch; —nost *f.* Abscheulichkeit *f.*; —ný, *st.* šeredný *adj.* (-ně *adv.*) garstig, häßlich; abscheulich; —ství *n. v.* šerednost.

šerh-a *m.* Scherge *m.*, Kerkermeister, Büttel *m.*; Plager *m.*; —ovati koho plagen; 2. sehr schreien; —ovna, —ovně *f.* Schergstube *f.*; Kerker *m.*

šerif, a *m.* Scherif *m.* (arab. Kurit, Herrscher *m.*); 2. Sheriff, Scherif *m.* (engl. Bezirksrichter).

šeřík, a *et* u *m.* türkischer Flieder, spanischer Flieder; Lila(k) *m. Siringa*; —ová barva Lilafarbe *f.*

šeřina *f.* dunkle Weintraube *f.*

šeřiti so *impers.* dämmern; šeří se es dämmert; es wird Tag (Abend).

šerk, a *m.* Scherke *f.*, Sarsche *f.* (fr. *Serge*) (wollenes Gewebe); —ář *m.* Scherkenhandler *m.*; —ový *adj.* scherken.

šerm, u *m.* Hieb *m.*, Schwung *m.*; 2. Fechten *n.*, Fechtkunst *f.*; 3. *pl.* —y Gaukelei *f.*; —ěř *m. v.* šermíř; —érna *f. v.* šermírna.

šermic, e, l, c *m.*, —le *f.* Scharmützel *n. v.* šarvátka; —ěř, —íř *m.* Scharmützler *m.*; —ovati, —lovati scharmützeln.

šerm-íř, e *m.* Fechter *m.*; —írna *f.*, —íště *n.*, —ovna *f.* Fechtplatz *m.*; Fechtstätte *f.*; Fechtschule *f.*; —írský *adj.* Fecht-; Fechter; —ířství *n.* Fechtkunst *f.*; —ovati něčím, š. s kým fechten; š. rukama mit den Händen fechten; —ovník, a *m.* Fechter *m.*

šero *adv.* dunkel; grau; š. *n.* Morgendämmerung *f.*; Abenddämmerung *f.*; dělá se š. es dämmert; za šera in Morgendämmerung.

šero-bílý *adj.* grauweiß; —břichý *adj.* graubäuchig; —hnědý *adj.* graubraun; —modrý *adj.* graublau; —světlost *f.*, —svit, u *m.* Dämmerlichtn *m.*; Dämmerlicht *n.*; —šerý *adj.* sehr grau (grau in grau); —zelený *adj.* graugrün; —žlutý *adj.* graugelb.

šerpa *f.* (přepáska) Scharpe *f.*,

šerpiv-ost *f.* Raubeit *f.*; —ný *adj.*

šerý *adj.* grau. [rauh.

šest, i *num.* sechs; š. let sechs Jahre; š. set sechs Hundert; po —i je sechs; po —é zum sechstenmale; 2. nach sechs Uhr; —ák (šesťák), u *m.*, *dim.* —áček, čku *m.* Sechser *m.*, Sechskreuzerstück *n.*; —desát *st. v.* šedesát; —ck, šístek, tku Samstag *v.* sobota.

šester-ák, a *m.* Sechser, Sechsender *m.* (Hirsch); —ec, rce *m.* Heraeder *n.*; —ka *f.* ein sechseimeriges Faß; *pl.* —ky Egge mit sechs Balken; —násobný, —násobný *num.* (*adj.*) sechsfach; —ní *num.* (*adj.*) sechszahlig; —nice *f.* (mus.) Sextole *f.*; —ník, a *m. v.* šesták; —ý, —o *num.* sechserlei.

šesti-bok, u *m.* Heraeder, Heraedron *n.*; —ce *f.* (mus.) Serte *f.*; —denní (*adj.*) sechstägig; —hlavý *adj.* sechsköpfig; —hran, —hraník, —kout, u *m.* Sechseck *n.*; —hraný *adj.* sechseckig; —letý *adj.* sechsjährig; —měr, u *m.* Heraemeter *m.*; —mužstvo *n.* (bot.) [Heraandrie *f.*

šestina *f.* Sechstel *n.*

šestineděl-e *pl. f.*, —í *n.*, —stvi *n.* Sechswochen, Kindbett *n.*; —ka, —nice *f.* Wöchnerin, Sechswochnerin *f.*, Kindbetterin *f.*

šesti-nohý *adj.* sechsfüßig; —pán, a *m.* Sechsherr *m. Sexvir*; —panský *adj.* Sechsherrn-; š. úřad Sechsherrnamt *n.*; —per, u, —perce, rce *m.* Sechszack *m.* (Waffe); —perák, a *m.* Sechsständer *m.* (Stieglitz), —perka *f.* ein Fink mit sechs weißlichen Federn; —prstý *adj.* sechsfingerig; —řadý, —řádkový *adj.* sechszeilig, sechsreihig; š. ječmen sechszeilige Gerste; —ročák, a *m.* ein Sechsjähriger; —rohý *adj.* sechshörnig; sechseckig; —sloh, u *m.* Heraeder *n.*; —stěn, u *m.* Heraeder *n.*; Würfel *m.*; —stěný *adj.* würfelig; —střevičný *adj.* (mus.) sechsfüßig; —stý *num.* (*adi.*) sechshundertter; —úhelník, a *m.* Sechseck *n.*; —zubka *f.* ein sechssüchtiges (dreijähriges) Schaf; —zubý *adj.* sechszahnig; ovce -á *v.* šestizubka.

šest-ka *f.* Sechser *m.*; —krát *num.* sechsmal; —mecitma *num.* sechshundzwanzig; —mecitmý *st.* (šestýmecitma) *num.* der sechshundzwanzigste.

šestnáct, —e, *gen.* -i *num.* sechzehn; š. let sechzehn Jahre.

šestnácter-ák, a *m.* Sechzehner *m.* (Hirsch); —ec, rce *m.*, —ka *f.* Sedez *n.* (Format); —ý (- -o) *num.* sechzehnerlei.

šestnácti-letý *adj.* sechzehnjährig; —lotový *adj.* sechzehnlöthig; —na *f.* Sechzehntel *n.*; —střevičí, —střevičný *adj.* (mus.) sechzehnfüßig.

šestnáct-ka *f.* die Zahl Sechzehn; —krát *num.* sechzehnmal; —ník, a *m.* Sechzehner *m.*; ein Sechzehnjähriger; š., u *m.* Sechzehnkreuzerstück *n.*; —ý *num.* ddd. sechzehnte.

šest-násob *num.* sechsfach; —násobný *adj.* (*num.*) sechsfaltig; —natý *adj.* (*num.*) je sechs; —nik, u *m.* Sextant *m.*; 2. *v.* šestak.

šesto-křídlec, delce *m.* ein Sechsflügliger; —perák, a *m. v.* šestiperák; —raký *adj.* (*num.*) *sl. v.* šesterý, šesteronásobný.

šest-ý *num.* der sechste; za —é sechstens; po —é zum sechsten Male; nach sechs Uhr.

šešel, a *m.*, —ina *f. v.* šešule.

šešmik, u *m.* Jasmin *m.*

šešulka *f. v.* šešule. [čočka.

šešovice *f.* Linse *f. v.* šočovice,

šešul-e, —ka, —ina, —inka *f.* Schote, Hülse *f.*; Samenkörne am Klee; —ina, —tina *f.* Hülsenfrucht *f.*; —inatý *adj.* hülsentragend *leguminosus*.

šet, a *m. st. v.* šít.

šetek, tka *m.* Haugott, Kobold *m.*

šetina *f. sl.* Laub *n.*, Zweig von Nadelholz *v.* četina.

šetiti jmd. zum Narren machen; š. se narrisch werden.

šetlinka *f.* Schaft der Tuchmacher.

šetř-ení *n.* (š. něčeho) Schonung *f.*; Rücksichtnehmung *f.*; Beobachtung *f.*, Betrachtung *f.*; Wahrnehmung *f.*; Erhebung, Nachforschung *f.*; 2. doba š. (hájení) Schonzeit *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* šetř *et* šetři) čeho wahrnehmen, beobachten, berücksichtigen; Rücksicht auf etw. haben; sergen, besorgen; schonen, sparen; erheben; š. se sich schonen; —ivost *f.* Sparsucht *f.*; —ivý *adj.* schonend, sparsam.

šetrn-ě *adv.* aufmerksam; achtungsvoll; schonend, mit Respekt; —ost *f.* Sparsamkeit *f.*; Achtung *f.*; Schonung *f.*; Erhebung *f.*; Respekt *m.*; —ý *adj.* sparsam; 2. vorsichtig, behutsam; schonend; 3. ehrerbietig, achtungsvoll, schonungsvoll, rücksichtsvoll, respektuos.

šev, *gen.* švu *m.* Naht *f.*, Nadelstich *m.*; s. na tváři Narbe *f.*

ševcov-á, é *f.* Schusterin *f.*, Gattin des Schusters; —ati *v.* ševčiti; —ina *f.* Schusterei *f.*, Schusterhandwerk *n.*; 2. Schustergesant *m.*; —na *f.* Schusterwerkstatt *f.*; —ský *adj.* Schuster-; —ství *v.* Schusterhandwerk *n.*

ševč-ik, a *m.* Schusterjunge *m.*; 2. (ryba) Schroll, Raulbarsch *m. Acerina cernua*; —iti (*imp.* ševči!) schustern.

ševel, u *m.*, —ení *n.* das Flüstern, Summen; Rauschen *n.*; 2. konvulsive Bewegung; —iti bewegen, durchrütteln; flüstern, rauschen; š. *et* š. se bebend wegen, beben. [anstoßen.

ševlati (3. -á) lispeln, mit der Zunge

ševle *f. et n.* [Scheiblein] Liderung *f.*; Filz- od. Lederscheibchen b. Spinnrad.

ševl-oun, a *m.* Lispler *m.*; —uně *f.* Lisplerin *f.*

šíb, u *m.* (*pol.*) Schacht *m.* (mont.).

šíb-ačka *f.* das Schwirren; 2. Diterpeltsche *f.*; —ák, u *m. sl.* Schwirre *f.*, Rutenpeitsche *f.*; š., a *vn.*

šíbal, a *m.* Schalk *m.*; Schlaukopf *m.*; čím větší šibal, tím větší štěstí je árger der Schalk, desto großer das Glück; —iti —ovati tauschen, betrügen; —ka *f.* Schalkin *f.*; —ný, —ský *adj.* betrügerisch; —ství *n.* Arglist *f.*; Streich *m.*

šibati (-ám, áš, á, *imp.* šibej!) něčím *sl.* schwirren; schleudern, werfen; peitschen; š. se schaukeln.

šiben-ec, nce *m. v.* šibeničník; —ice *f.* Galgen *m.*; —ička *f.* Pfluggalgen *m.*; —ičník, a *m.* Galgenvogel, Galgenstrick *m.*; —ičný *adj.* Galgen-; š. vrch, —ičná hora Galgenberg *m.*; -á nálada Galgenhumor *m.*; —ka *f.* Brunnengalgen *m.*; 2. *v.* šibenice.

šiberna *f.* Unterhaltungsort *m.*

šibík, u *m. pol.* (mont.) Geschenk *n.*, Rolle *f.*, Kollschacht *m.*; Schichte *f.*; —ová sůl (mont.) Schachtsalz, Schibiker

šibký *adj.* flink, schnell. [Salz.

šibřin-ek, nku *m.* Sperlingsgeschrei *n.* (švitřinek!); *pl.* —ky Schabernack *m.*, Lachabend *m.*; Narrenspossen; Maskenball *m.*, Faschingsfest *n.*, Narrenfest *n.*; Schwank *m.*; Täuschung *f.*; —kati (3. -ká), —kovati zwitschern wie ein Spatz (švitřinkati); 2. Possen reißen.

šici *adj.* Näh-; š. stroj Nähmaschine *f.*

šička *f.* Näherin, Naherin *f. v.* švadlena.

šíd, u *m.* Trug *m.* [truger *m.*

šíd, a *m. st. v.* šít.

šída *f.* graue Kuh; š. *m.* (šejda) Betrug *f.*

šídba *f.* Betrug *m.*, Bevorteilung *f.*

šíditi (-ím, íš, í, *imp.* šíď!) někoho (*acc.*) bevorteilen; betrügen, beschummeln; foppen, necken; verieren; š. se sich betrügen; sich täuschen.

šídítko *n.* Saugehorn *n.*, Saugbütchen *n.*, Dudel *f.* (für Kinder) *v.* cucáček.

šídlačka *f.* graue Schmalzbirne.

šídl-ař, —ář, šídlář *m.* Abschichtet *m.*; —enka *f.*, —ice *f.* Pfriemenkresse *f.* *Subularia.*

šídlo, šídlo *n.* Ahle *f.*, Pfrieme *f.*, Ort *m.*; 2. (š. vodní) Wasserjungfer *f.*; Libelle *f.* *Libellula*; 3. (zool.) Schwanzmeise *f.*; 4. fig. ein Unruhiger; Flatterling *f.*; —vitý *adj.* pfriemenartig, ahlenformig; —zobí (zpěvavi) ptáci Pfriemenschnäbler (Singvogel) *Subulirostres.*

šídný *adj.* spöttisch. [(*Oscines*).

šídolíd, a *m.* Menschenbetrüger *m.*

šíf, šíf, u *m.* [Schiff] *vl.* loď.

šifík, u *m. sl.* Pfiffel, Lebkuchen *m.*

šifr-a *f.* Chiffre *f.*; —ovaný chiffriert.

šícha *f.* Steinraute, Rauchbeere *f.*, Krähenbeere *f.* *Empetrum.* [šikmý.

šíchm-o *adv. v.* šikmo; —ý *adj. v.*

šíchník, šichtník, a *m. sl.*, šichtář *m.* Schichtler, Schichtarbeiter *m.* (mont.).

šíchta *f.*, směna *f.* Schichte *f.* (mont.).

šíj-ák, a *m.* Schlangenhalsvogel *m.*, Langhals *m.* *Plotus*; —atec, tce *m.* Langhalskäfer *m.* *Collyris*; —atý *adj.* langhalsig.

šíje (*inst.* šíji) *f.* Genick *n.*, Nacken *m.*; tvrdé š. hartnäckig; 2. š. Kellerhals *m.* (enger Gang); š. hory Bergrücken *m.*, Joch *n.*

šíječka *f.* Näherin *f.*; 2. Nähmaschine *n.*

šíju *v.* šíti.

šík, u *m.* Truppenaufstellung *f.*, Treffen *n.*; Schlachtordnung *f.*; v prvním —u im ersten Treffen.

šik-em, —ou, —mo *adv.* quer, schräg; —mý *adj.* schief, —má čára schiefe Linie, Diagonale *f.*

šiknouti se (někam, do něčeho, k čemu) sich schicken.

šíkov-atel, e *m.* Feldwebel *m.* (mil.); —ati něco (š. vojsko) ordnen; anschicken, in Kriegsordnung stellen; bereiten; š. se k čemu sich schicken, sich anschicken; š. se (vojensky) sich ordnen, sich in Schlachtordnung stellen; —nost *f.* Geschicktheit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) schicklich; geschickt; *v.* způsobilý, obratný.

šíky *adj. v.* šikmý.

šíkýř *m.* Schicker *m.*

šílen-á *f.* eine Wahnsinnige; —ec, nce *m.* ein Wahnsinniger; Irrsinniger; —ost *f.*, —ství *n.* Wahnsinn, Irrsinn *m.*; Wahnsinnigkeit *f.* *Mania*; *Moria*; —ý *adj.* wahnsinnig, irrsinnig, toll.

šílh-a *m.*, —án, a, —avec, vce *m.* ein Schieler; —ati (-ám, áš, á, *imp.* šílhej!) na něco, po někom schielen; —avý *adj.* schielend; —ěř *m. st.*, —oun, a *m.* Schieler *m.*

šíliti (-ím, íš, í, *imp.* [ne]šíli!) verrückt, wahnsinnig sein; š. koho něčím *st.* tauschen.

šimati (3. -á), šiměti sausen, summen.

šiml, a *m.*, *dim.* —ík, a, —íček, čka *m.* (bělouš, brůna) Schimmel *m.* (Pferd).

šimon-ík, a *m.* Simonist *m.*; —ili nach Gewinst jagen.

šímot, u *m.* Sausen *n.*

šímr-ati (-ám, áš, á, *imp.* šimrej!) po tváři, po noze atd. kribbeln, krabbeln; —avý *adj.* kribbelnd.

šimša *m. et f.* Idiot *m.*

šín, u *m.*, —a *f.*, —ek, nku, šinec, nce *m.* Schiene *f.*; —ař *m.* Schienenmacher *m.*

šindel, e *m.* Schindel *f.*; —ák, —ník, u, —ovec, vce *m.* Schindelnagel *m.*; —ář, e *m.* Schindelmacher *m.*; —árna *f.* Schindelmacherwerkstatt *f.*; —ka *f.* Schindelschneidemaschine *f.*; —nik, a *m. v.* šindelář; —ný, —ový *adj.* Schindel-; —ová střecha Schindeldach *n.*

šínouti (šinu, eš, e, *imp.* šiň!) něčím beugen, biegen; schwingen, schleben; š. sebou sich wenden.

šínov-ec, vce *m.* Schiennagel *m.*; —ý *adj.* Schienen-; —e železo Schieneneisen *n.*

šintov-ačka *f.* Scharrelien *n.*; Gartenkratze *f.*; —ati harken karsten; —ka *f.* das Harken, Karsten.

šíp, u *m.* Pfeil *m.*; fig. vlaský š. Gift *n.*; střílet —y (*instr.*) mit Pfeilen schießen.

šlpák, u *m.* weichhaarige Eiche *Quercus pubescens* (*Q. lanuginosa*).
šlpař *m.* Pfeilmacher *m.*
šlpati (-ám, áš, á, *imp.* šípej!) koho (*acc.*) schwören, peitschen.
šlpatý, šipatý *adj.* pfeilförmig.
šlpčí *n. v.* šípkoví.
šlpek, pku *m.* Hundsrose, Hagebuttenrose *f. Rosa canina*; 2. (Frucht) Hagebutte *f.*; jděte k šípku! geht zum Kuckuck! [*Sagittaria.*
šlpěnka, šipěnka *f.* Pfeilkraut *n.*
šip-inka *f.* Hagebutte *f.* (Hütschepätiche *f.*); —iště *n.* Pfeilstiel *m.*
šipiti (-ím, íš, í, *imp.* šipi!) mit Pfeilen werfen; *sl.* werfen, abhauen.
šipk-a (šípka) *f.* (*gen. pl.* šipek) Pfeil *m.*; 2. Dorn *m.*, Stachel *m.*; —ovati Pfeilchen werfen; —ověnka *f. v.* šipěnka.
šlpkov-í *n.*, —ina *f.* Hagedornstrauch *m.*; —ý *adj.* Hagerose-; —á Růženka Dornröschen *n.* (Märchen).
šipl-ati (-ám), šiplati (-ám) zischeln; —avý *adj.* verdrießlich.
šipobled, u *m. st.* Chalzedon *m.*
šipořiti *st.* lockern.
šipun, a *m.*, šipunka *f.* (*z rus.*) Bisamente *f. Anas moschata.*
šír, šur, a *m. sl.* (*rus.* šurin) Schwager *m.*, der Gattin Bruder.
šíř, i *f. v.* šířka; šíř, —e —eji *adv. comp.* breiter.
šíř-áčník, —akář *m.* Hutmacher *m.*; —ák, u *m.* Breithut *m.*, Hut mit Stolšíran, u *m. sl.* Nachttopf *m.* [pen.
šírava *f.* Breite *f.*
šíře *adv. comp.* breiter; š. *f.* Breite *f.*
šíření *n.* Verbreitung, Verbreiterung, Erweiterung *f.*
šířice *f. sl.* Bauernmantel *m.*
šíř-ina *f. v.* šířka; (mont.) Weitung *f.*; —itel *m.* Verbreiter *m.*; š. osvěty Kulturträger *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* šiř *et* šíři!) něco breiten, verbreiten; erweitern; se šíří; š. se o čem sich über etwas weitläufig äußern; —ivý *adj.* dehnbar; —ka *f.* Breite *f.*
šírnák, u *m.* tiefe Schüssel mit zwei Henkeln.
šírný *adj.*, *lp.* příčný quer.
širo, široce *adv.* (*comp.* šíře) breit.
širočelý *adj.* breitstirnig.
široč-ina *f.* Breite *f.*; 2. Breitart *f.*, Schlichtbeil (Zimmerbeil) *n.*; —iti breiten; se šíří.
širodálný *adj.* weit und breit.
širokatý, širokánský *adj.* sehr breit.
široko *adv.* breit; daleko a š. weit und breit; —čelý *adj.* breitstirnig; —hlavý breitköpfig; —hrdlý *adj.* breithalsig; —listý breitblätterig; —nohý *adj.* breitfüßig; —nosý *adj.* breitnasig; —sáhlý *adj.* weitlangend; ausgebreitet; —st *f.* Breite *f.*; —vládný *adj.* weitherrschend.
širokvětý *adj.* breitblütig.
širok-ý *adj.* (*comp.* širší) breit; weit; š. smysl fig. weiter Sinn; —é peníze grobes Geld; —é svědomí weites Gewissen; je —á jíe ist schwanger; —á *f.* Hochzeitmutter, Brautmutter *f.*
šíro-listý *adj.* breitblätterig; —mluvství *n.* Phrasenmacherei *f.*; —mocný *adj.* weitmächtig; —per, a *m.* Mundfisch *m. Cyprinus jeses*; —pustý *adj.* weit öde; —sáhlý *adj. v.* širokosáhlý.
šírost, šírost, ti *f.*, širota *f.* Breite *f.*
širošíry *adj.* weit und breit.
širuček, čku *m.* breiter Topf.
šir-ý, širý *adj.* (*comp.* širší) breit; weit, ausgedehnt; —é moře offene, hohe See; pod —ým nebem im Freien; v —ém poli auf freiem Felde; v širou dál in die weite Ferne; do —cho světa in die weite Welt; v širý kraj světa in den weiten Weltkreis.
šístek *v.* šestek (šístka, šestka *f.*) Sechser *m.*; (hra) Sechsundzwanzig; Sizette *f.*; *pl.* —ky sechserähnliche Haarfrisur; šístý *v.* šestý.
šišák, u *m.* Sturmhaube, Pickelhaube *f.*, Helm *m.*; 2. Schildkraut, Helmkraut *n. Scutellaria.*
šišatý *adj.* kegelförmig, kegelartig; 2. zapfenförmig; spitzförmig, spitzhütig; na šišato überzwerch; schief.
šiše *f. mor.* Mehlkloß *m.*; 2. Kerngebäuse *n.* [kriespieren.
šišecк-a *f. v.* šiška; —ovati frisieren, **šišina** *f.* Lederapfel *m.*
šiška *f.* (*gen. pl.* šišek) Baumzapfen *m.*, Strobel *m.*; 2. Krapfen *m.*; 3. *mor.* Mehlkloß *m.*; husí š. Stopfkuchlein *n.*; š. másla Butterweck *m.*; *pl.* šišky Mutterkuchenstücke.
šišk-ář *m.* Krapfenbäcker *m.*; —onosný *adj.* zapfentragend; —ovník u *m.* Zapfenbaum *m.*
šišl-a *m.*, —ač, —ák, —al, —oun, a *m.* Zischler *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* šišlej!) zischeln; —avý *adj.* zischelnd.
šišm-a *m.*, —ač, —ák, —al, a *m.* Schmutzer; Sudler *m.*; 2. Zauberer *m.*; —a *f.* Lederapfel *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* šišmej!) beschmutzen, besudeln; š. se zaubern; —avý *adj.* beschmutzend; zauberhaft. [*f.*; —ati (-ám) *v.* šišmati.
šišmol-a *f.* Schmutzigkeit; Trägheit
šišmyš, *gen.* šišmyši *f.* Fledermaus *f.*
šišně *f. et n.* (šušně) Roß *m.*; šišňák *m.*, Rotzbube *m.*
šištička *f. dim. v.* šiška
šišvorec, rce *m.* Baumzapfen *m.*; 2. Klunker *m.*; 3. Gewürzkalmus *m. Acorus calamus.*
šít, a *m. st.* Greis *m.*; fig. š. (*rus.* šut, fr. *Sot*) Narr *m.*, Dummkopf *m.*: (*cf.* pošetilec); š., u *m.*, —a *f.* ein Gebund Stroh, Schütte *f.*
šíti (šiju, eš, c, *imp.* šij *et* ší! *trsgr.* šije, šijíc) něco nähen (š. kabát, košili atd.); fig. š. něco etwas schmieden, im Schilde führen. [zeug *n.*
šití *n.* das Nähen, Genähe; 2. Näh-
šitný *adj.* steinalt.
šivačka *f.* Nähterin *f.*; *sl.* Nähnadel.
šizba *f.*, šizení *n.*, šizuňk, u *m.* Betrügerei *f.*, šizuňství *n.*
škába *m. et f.* Geizhals *m.* [trug *m.*
škabryně *pl. f. st.* Hosen.

škádl-ení *n.* Necken *f.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* škádli!) někoho (*acc.*) necken, reizen; š. se (s kým) einander reizen, necken; —ivý *adj.* neckend.

škádra *f.* Escadre *f.*, Geschwader *n.*

škadrona *f.* Eskadrone, Schwadron *f.*

škajka *f.* nußgroßer Kiesel *v.* čkajka.

škála *f. v.* skála.

škamr-ač, e, —avec, vce, —avník, a *m.* Murrer, Brummer *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* škamrej!) brummen, murren; 2. poltern, larmen; —avý *adj.* murrend; 2. triefäugig.

škandál, u *m. v.* skandál.

škapa *f.* große Schindmähre; 2. große ungeschickte Weibsperson.

škapulíř *m.* Skapulier *n.*

škára *f.* rohe Haut; 2. die Rinde an der Wunde, Schwarte *f.* (strup).

škaradý *adj. v.* škaredý.

škarba, škarbina *f.* Spalte *f.*, Ritze *f. v.* štěrba. [*vn.*

škarda *f.* Pantoffelblume *f. v.* skerda;

škared-a *m.*, —ec, dce *m.* ein häßlicher Mensch; Sauertopf *m.*, Finsterling *m.*; —ě *adv.* garstig; düster; —ěti häßlich werden; —iti (*imp.* škareď!) häßlich machen; š. *et* š. se sauer od. düster blicken, sehen; —ný *adj. v.* škaredý; —ník, —ohled, a *m. v.* škareda; —ohledý *adj.* finster blickend; —ý *adj.* (škaředý) garstig; häßlich; unfreundlich; —á středa Aschermittwoch *m.*; 2. Karmittwoch *m.*

škarloup, u *m. v.* škraloup.

škarmaň, ně *f.* Felsenfinsterz *m.* (*srv.* škramník).

škarohled, škarohlíd, a *m.* Pessimist *m.*, Finsterling *m. v.* škaredohled, škareda; —ství *n.* Pessimismus *m.*

škařoupka *f. v.* skořepa.

škarpa (*gen. pl.* škarp) *f.* [*Escarpe*] Straßengraben *m.*

škarpál, u *m.* (= škrampál) Schlarfe.

škart-a, —ka, *dim.* —ečka *f.* Ekartele *f.*; —ečkář *m.* Winkelschreiber *m.*

škatul-ář, e, —ník, a *m.* Schachtelmacher *m.*; —ářství *m.* Schachtelmacherei, Tapisserie *f.*; —e, —ka *f.* [it. *Scatola*] Schachtel *f.*; fig. starä š. alte Schachtel.

škavka, šťkavka *f. v.* skytavka.

škeble *f.* Muschel *f.*, *Anodonta cygnea.*

škebr-ač, škemr-ač, e *m.*, —al, a *m.* Pracher *m.*; —ati (-ám, áš, a, *imp.* škemrej!) betteln, flehen, prachen; —avý *adj.* prachend.

škejra *f.* Stänkerei *f.*

šklaba, šklabina *f. v.* šklebina.

škleb, u *m.* das Zahnfletschen; Verzerren des Mundes; —a *f.* das Fratzengesicht: —ina *f. sl.* die Spalte, Ritze; —itel, e *m.*, —il, a, —ilek, lka *m.* Grinser *m.*; Zahnfletscher, Gesichterschneider *m.*; Sauertopf *m.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* škleb!), š. (zuby) fletschen; š. se flaffen; das Maul fletschen; greinen; lachen; š. se na koho einem zulächeln, grinsen; vedle ní —ila se propast neben ihr klaffte ein Abgrund (Schlund); —ivý, —ný *adj.* zähnefletschend; greinend, grinsend. [šklebiti se.

šklíb-a *m. v.* šklebitel; —iti se *v.*

šklub, u *m.*, —ati *v.* škub, —ati atd.

škmor, u *m.* Knoten im Gespinst.

škmořiti něco verziehen, überdrehen.

škoble *f. v.* skoble.

škod-a *f.* Schade, Schaden *m.*, Nachteil *m.*, Verlust *m.*; š. ohněm vzešlá, š. z ohně Feuerschade *m.*; š. od (z) povodně der Wasserschade; škodu vzíti n. nesti n. trpěti (na statku, na zdraví atd.) Schaden leiden; š. toho jsa de um das! (přeškoda! jammerschade!); —ář *st.*, —ce, —ič, —itel, e *m. v.* škůdce; —iti (-ím, íš, í, *imp.* škoď!) komu n. čemu v čem einem schaden; Schaden zufügen; einen schädigen; 2. š. (—ovati) Schaden leiden; —ivý, —livý, —ný *adj.* schädlich, schadsam, nachteilig; —ná (t. zvěř) Raubwild *n.*, Raubzeug *n.* (wdm.); —ník, a *m. v.* škůdce.

škodo-libost *f* Schadenfreude *f.*; —libý (—přejný, —radný) *adj.* schadenfroh; —rád, a (—libec, hce, —přejec, jce, —radník, —radůstka *m.*) der Schadenfrohe.

škodov-ati něco na něčem, při něčem Schaden leiden od. tragen, einbüßen, verlieren; —ník, a *m. v.* škůdce; 2. Schadenträger *m.*

škola *f.* Schule *f.*; š. židovska Judenschule *f.*; fig. Plaudermarkt *m.*; choditi do školy in die Schule gehen; die Schule besuchen; choditi za školu hinter die Schule gehen, um die Schule gehen, die Schule schwänzen; je po škole die Schule ist aus; 2. er (sie, es) ist nach der Schule geblieben; er sitzt nach.

škol-ácký *adj.* schulerhaft, schülermäßig; —ctví *n.* Schulerhaftigkeit, Schülermäßigkeit *f.*; —ačka *f.* Schülerin *f.*; —ák, a, —áček, čka *m.* (—ař, —ář) *m.* Schüler *m.*, Schulknabe *m.*

školce *f. st.* Freudenmädchen *n.*

školdozorce *m.* Schulaufseher *m.*; Schulinspektor *m.*

škol-ka *f.* kleine Schule; 2. Kleinkinderbewahranstalt *f.* (*v.* opatrovna); 3. Pflanzenschule, Baumschule *f.*; —met, —omet, a *m.* Schulmeister; fig. Pedant *m.*; —mistr, a *m.* Schulmeister *m.*; —né, ého *n.* Schulgeld *n.*; —ní *adj.* Schul-; š. rada Schulrat *m.*; —nice *f.* Schuldienerweib *n.*; —ník, a *m.* Schuldiener, Schulbote *m.*; 2. *st.* Schulmann; Schulmeister *m.*; —ský *adj.* Schul-; (*v.* školní); —ství *n.* Schulwesen *n.*

škop, u (,a), —ek, pku (, pka), —ík, u (, a), —íček, čku (,čka) *m.* Schaff *n.*, Schäffer *m.*

škořápka *f.* Schale, Eierschale; *f. v.* **škorec**, rce *m. v.* skorec. [skořepa.

škořepa *f. v.* skořepa.

škorna *f.* Scharreisen *f. v.* šorna.

škorně *f.* Bauernlitefel *pl.*

škorp-ič —ík, —il, a *m.* Zanker *m.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* škorpi!) reizen; š. se s kým zanken; hadern; —ivý *adj.* zänkisch; hadersüchtig.

škort, u *m.* Geſcharre *n.*; —áč, —oun, a *m.*, —adlo *n.* Scharrwerkzeug *n.*; —ati (3. -á, *imp.* -ej!), —nouti ſcharren; kratzen; 2. knurren (im Bauche).

škorupina *f. v.* skořepa.

škoruše *f. v.* oskeruše.

škoubka *f.* daß Rupfen.

škloud-eti (-ím, íš, í, *imp.* -ej!) mager werden; darben; —ík, a *m.* Knicker, Knauſer *m.*; —iti (im, íš, í, *imp.* skoudli!) mager machen; abdarben; š. se ſich daß Nötige abbrechen, darben; *v.* skudliti. [—rný *adj. v.* skoudrný.

škoud-nouti mager werden; —ný,

škoula *f. v.* kulhavka; 2. *v.* skula.

škouliti *v.* šilhati.

škrab, škráb, u *m.* Ritz *m.* durch Kratzen verurſachter Strich; —ací *adj.* Scharr-, Schab-, Kratz-; —ač *m. v.* škrabák, —ačka *f.* Kratzerin *f.*; 2. Schabeiſen, Scharreiſen *n.*; Kratzbaken *m.*; 3. Kratzelle *f.*; —adlo *n.* Schabeiſen *n.*, Schabtrüde *f.*; —ák, a *m.* Kratzer *m.*; Kritzler *m.*; Schaber *m.*; š., u *m.* Kratzeiſen *n.*; Aufreiber *m.* (b. Bäck.); Scharreiſen *n.* (der Gärtner); Maulkorb, Beißkorb *m.*; *pl.* —áky die Griffe der Raubvögel; —al, škrábal, a *m.* Kratzer *m.*; š., —álek, lka *m.* Kritzler, Schribler *m.* (Schreiber); —ánek, *pl.* —ánky *m.* Reit zum Kratzen in der Pfanne; —ání *n.* daß Kratzen; —anina, škrábanina *f.* Gekritzel *n.*; Schmiererei *f.*; —ati, škrábati (ám, áš, á, *et* u, eš, e, *imp.* škrab *et* škrábej!) něco, na něco, na čem, do čeho kratzen, krallen, ſchaben, ſcharren; kritzeln, ſchlecht ſchreiben; š. se kam krabbeln; —átko *n.* Kratzeiſen *f.*; —itous, —ivous, a *m.* fig. Bartkratzer *m.*; —ka *f.* Schabeiſen *n.*, Schabkelle, Kratzkelle; (Maur.) Sparbrett *n.*; š. *m.* Sparrer *m.*; —lavý *adj.* kratzend, rauh; š. hlas heiſere Stimme; —lička *f.* Scharreiſen *n.*

škrábnouti (-nu, eš, e, *imp.* škrábni!) někoho, do čeho einmal kratzen; fig. š. něco (uzmouti) karſen, buchſen, maufen, einſtehlen.

škraboška *f.* Maske, Larve *f.*

škrabotina *f.* Kiesboden *m.* (ſchlechtes Feld) (škrobotina, krabatina).

škrabuch, a *m.* Glaspapier *n.*

škrabulka *f.* Inſektenlarve *f.*

škrab-uněk, —unk, u *m. st.* Betrug *m.*; 2. Drangſal *n.*; 3. Poſſe *f.*; Gaukelei *f.*

škrabuška *f. v.* škraboška.

škráček, čka *m. sl.* ein abſcheulicher Menſch; 2. *v.* křeček; 3. Fettringelchen auf der Suppe.

škraklička *f.* Schoßkelle *f.*

škraloup, u *m.* Rinde *f.*; Kruſte *f.*; 2. Schorf *m.*; Ranft *m.*; 3. š. na mléce Rahmtel *m.*; 4. Kopfgrind *m.*; 5. fig. Anſtand *m.*; Makel *m.*, Schmutzfleck *m.*

škramlík, škramník, u *m.* Kieſelſtein *m.* (*v.* kramolka, křemel, křemen).

škramp-ál, u *m.*, —le, —etle *f.* Schlarfe *f.*

škramuše *f. v.* škraboška.

škrata *f.* Poſſe *f.*; 2. Mißgeburt *f.*

škrátek *sl. m. v.* skřítek.

škravad-a *f. st.* Hader *m.*; —iti se *st.* hadern.

škrcen, a, o, ý gewürgt; —í *n.* daß [Würgen, Droſſeln.

škřeček, čka *m. v.* křeček.

škřehot, u *m. v.* skřehot.

škrejkati, škrejpati (*impers.*: 3. -á) ſpritzen; tröpfeln.

škřek *etc.* skřek *etc.*

škřib *v.* skřip.

škřid-la, —lice *f. v.* křídla, křidlice.

škřině *f. v.* skřině.

škřítek, tka *v.* skřítek.

škřivan, a *m. v.* skřivan.

škrk, u *m.* Ritz *m.*; 2. daß Rülpſen des Magens; —ač *m.* Schnarrer, Rülpſer *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* škrkej!) ſchnarren; 2. gurren, rülpſen (krkati!); 3. reißen.

škrkav-ečník, —ičník, u *m.*, —ičný hrách Feigbohne, Wolfsbohne *f. Lupinus*; —ičné seminko Wurmſame, Zitwerſame *m.*; —ice, —ka *f.* Spulwurm, Bauchwurm, Leibwurm, Darmwurm *m. Ascaris.*

škrknouti (-nu, eš, e, *imp.* škrkni!) einmal ſchnarren; 2. rülpſen; 3. mucſen.

škrob, u *m.* Stärke *f.*, Kraftmehl *n.*; š., a *m.* fig. Filz *m.*, Knicker, Geizhals *m.*

škrob-ař *m.* Stärkemacher *m.*; —árka -in; —árna, —áreň, rně *f.* Stärkefabrik *f.*; —ařství *n.* Stärkemacherei *f.*; — ěna *f. vulgo* Haubenſtärkerin *f.*; —ený, geſtärkt; fig. ſteif, gezwungen, affektiert; (lakomý) geizig; —iti, (-ím, íš, í, *imp.* škrob!) něco ſtarken, ſteifen; fig. geizen.

škrobi-ička *f. v.* škrablička; —ina *f.* Kleben *m.*, Klebenring *m.*

škrobot, u *m.* Kies *m.*, Steinchen *n.*; š., —ina *f.* Kiesboden *m. v.* škrabotina, krabotina.

škrobov-ina *f.* Dextrin *n.*; —ý *adj.* Stärke-. [hej! raunzen

škroňhati (-ám, áš, á, *imp.* škroň-

škrou-hati, —chati, —kati, —pati, —tati (3. -á) knurren, gurren; ſchelten; —chati kratzen; knacken.

škroutek, tku *m.* (= skrutek) überdrehter Faden.

škrt, u *m.* Ritz *m.*; 2. Strich *m.*; jedním —em péra durch einen Federzug, Federſtrich *m.*; —áč, —ák, —oun, a *m.* Kritzler, Schmierer *m.*; —anina *f.* Gekritzel *n.*, Geſchmiere *n.*; —ati, (-ám, áš, á, *imp.* škrtej!) něco ritzen, ſtechen; 2. kritzeln, ſchmieren (v. d. Schrift); 3. ſtreichen, weglöſchen; —avka *f. v.* škrkavka.

škrt-ič *m.* Würger *m.*; Garrotter *m.*; —idlo *n.* Würgzeug; Würgeiſen *n.*; Garrotte *f.*; —il, a, —ilek, lka *m.* Knauſer, Knicker *m.*; —itel, e *m.* Würger *m. v.* škrtič; —iti (—ím, íš, í, *imp.* škrť!) někoho droſſeln; würgen; fig. ängſtigen; š. mlýn (krouti) die Mühle würgen; bremſen; š. krejcar, š. se knauſern; —nice *f. st.* Schiffmühle *f.*; Rabbremſe *f.*

škrt-nouti ſtreichen *v.* škrtati; jedním —utím pera durch einen (mit einem)

Federzug, Federstrich; —ná žila Drosselader, —oun, a *m. v.* škrtač; Kratzwerkzeug *n.*; *vulgo* Degen *m.*

škrutiti (kruceti) *v.* škroukati.

škruk, u *m.* barte Worte, Schelte *f.*; —hlivý *adj.* scheltend.

škruňhati (-ám) *v.* škroňhati.

škruňkati (-ám) schreien wie die Krösche (kuňkati). [Geizhals *m.*

škrupin-a *f. v.* skořepa; —kář *m.*

škruta *f. mor.* Eisscholle *f.*

škrýpati *v.* škrejpati.

škub, u *m.* Riß, Ruck, Rupf, Zuck, Zug *m.*; —ač *m.* Rupfer *m.*; —adlo *n.* Rupfzeug *n.*; —ánek, nku *pl.* —ánky Sterz *m.* (Speise); —ání *n.* Rupfen *n.*; 2. Zucken *n.* (med.); —ati (ám, áš, á *et* škubu, eš, e) rupfen, zupfen; raufen; š. se, š. sebou zucken; —avý *adj.* klonisch.

škůd-ce *m.* Schadenstifter, Schadenmacher, Beschädigter, Gremler *m.*; —ka *f.* kleiner Schaden; —kyně *f.* Schadenmacherin *f.*

škud-la *m.* Knicker, Knauser *m.*; —iti se (-ím se, *imp.* škudli se!) s čím knicken, knausern, kargen.

škůd-nik, a *m. v.* škůdce; —ný *adj. v.* škodný; —ství *n.* Schadenverursachung *f.*

škul-a *f. v.* skula; š. *m.*, aveci —ec, lce *m.* Spieler *m.*; —avý *adj.* schielend; —ina *f.* skulina; —iti (-ím, íš, í, *imp.* škul!) winseln *v.* skoliti; 2. *v.* škudliti; —ka *f. v.* skula.

škumpa *f.* skumpina *f.* Sumach *m. Rhus* (bot.).

škurák, u *m.* Schafseuter *n.*

škuravka *f. v.* skrkavka.

škvár, škvar, u *m.*, —a *f.* Schlacke *f.*; Schwarte *f.*, starý š. altes Zeug; Schund *m.*; —y *pl.* Gekräse *n.*; fig. unnütze Sachen. [gefröschtes Stück Fett.

škvarek, rku *m.* Speckschwarte *f.*;

škvař-enice, —enina *f.* etw. Gefröschtes (Eier und Schmalz); —idlo *n.* Fröschpfanne *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* škvař!) něco (na něčem) fröschen, prägeln; schmoren, braten; š. se schmelzen.

škvarka *f. v.* škvarek. [hütte *f.*

škvárovna *f.* Schlackenhütte, Krätz-

škvěčeti (-ím, íš, í, *imp.* škvěč!) quicken, quitschen; freischen.

škvěk, u *m.* das Quitschen, Gequitsche *n.*; —ati, škvíkati (3. -á) *v.* škvěčeti; —na *f.* Quitscherin *f.*; —ot, u *m. v.* škvěk.

škvění *n.* (ptactva) Gequitsche *n.*; Gezwitsche *n.*; 2. š. žab Gerötchel, Gequarre *n.*

škvíra *f.* Scharte, Klunje *f.*

škvířiti (-ím, íš, í, *imp.* škviři!) něco freschen, reiben; š. *et* š. se knicken, kargen; *v.* škvařiti.

škvor, a, —ec, rce *m.* Ohrwurm *m. Forficula auricularis.*

škvrčeti (-ím, íš, í, *imp.* škvrč!) prasseln; 2. knirschen, freischen; 3. schwirren; š. se zusammenschrumpfen *v.* kručeti.

škvrk, u *m.* das Freischen; Gefnirsch *n.*; —ati (-ám) *v.* skrčeti, kručeti.

škvrliti (vlasy atd.) abjengen.

škvrna *f. v.* skvrna.

škvrn-ě, ěte, škvrňátko *n.* Kalb, loses Rind; winziges Rind (*srov.* mrně); —ěti wimmern; —iti (poskv...), —ity *v.* skvrniti, —ity.

škyba, škybka, škyvka *f. v.* skyva.

škyt, u *m.* Schlucker *m.*; —ačka *f.* Schluckfieber *n.*; *v.* škytavka; —ání *n.* Schluchzen *n.*; —ati (ám, áš, á, *imp.* škytej!) schlucken; schluchzen; —avka, —ka *f.* Schluchzen *m. Singultus* (med.); —nouti (nu, eš, e, *imp.* -ni!) einmal schluchzen.

šlah-ař *m.* Stampfer in der Ölmühle; —ati (am) *v.* šlehati.

šlahoun, u *m.* Schößling *m.*, Reis *n.*, Rebschoß *m.*; 2. Kloßband *n.*, Fangwiede *f.*

šlach-a *f.* Flechte, Sehne *f. Tendo*; —opis, u *m.* Sehnenbeschreibung *f.*; —otina, šlachotina *f.* flechtiges Fleisch; 2. Pantscherei *f.* (*v.* šlachotina); —ovitý *adj.* fibrös; —ový *adj.* Sehnen-, Flechsen-.

šlach-ta *f.* Schlachtbank *f.*; 2. *vl.* šachta; —tati (-ám) schlachten.

šlak, u *m.* Schlag *m.*, Schlagfluß *m.*, Apoplexie *f.*; 2. Spur *f.*; 3. Tuchende *n.*, Randstreif *m.*; š., a Geier, Teufer *m.*; i —u! was Geier! —ovati někoho (*acc.*) po slépějích, pe snéhu einem nachspüren; nachgehen; —ovec, vce *m.* fig. Geiersmenich; Fiskment *m.*; —ovitý *adj.* vertrackt.

šlap, u *m.* Tritt *m.*, Fußstapfen *m.*; —a *f.* Fußsohle *f.* (*v.* chodidlo); *pl.* —y Hufe beim Rindvieh *m.*; š. ein Fußstapfen; —ací kolo Tretrad *n.*; —ač *m.* Treter; Tretknecht *m.*; —ačka *f.* Tretrin *f.*; 2. Webertritt *m.*; 3. Flugbrettchen am Bienenstock; 4. Trittbrett *n.* (wbm.); 5. Trittwelle *f.* (b. Veloziped); —adlo *n.* Fußblatt *n.*; 2. Fuß an einem Strumpfe; 3. Antritt an der Buchdruckerpresse; —ák, a *m.* Fußgänger; 2. Paßgänger, Zelter *m.*; 3. Mühlrad *n.*; Mühlochs *m.*; 4. Trottknecht *m.*; —ati (šlapám, áš, á *et* šlapu, eš, e, *imp.* šlapej, [ne]šlap!) na něco, do něčeho, někam treten; š. víno, hlínu, dlažbu treten (den Wein, Ton, das Pflaster).

šlápě, ěte *f.*, šlápek *m. v.* šlap; *vn.*

šlapec, pce *m.* (*rus.* šljapa) russischer Zylinderhut.

šlap-ěj, e *m. et f.*, —ějc *f.*, —ek, pku *m.* Fußstapfen *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* šlap!) *v.* šlápnouti; —ka *f.* Tritt *m.* (b. Spinnrade); 2. Strupfe *n.* (an Beinkleidern; *pl.* —ky Fußstapfen; —nice *f.* Fußblatt *n.*

šlápn-outi (na něco, do něčeho) treten.

šlap-oliti leise treten; —ot, u *m.* (—ota, šlápota *f.*) Geräusch der Füße; Trittbewegung *f.*; *v.* šlapěje.

šlatec, tce *m. v.* svlačec.

šle *pl. f.* (*g.* šlí), šlehy Hosenträger *pl. m.*; 2. (sr. *rus.* шлея) Pferdegeschirr *n.* (sr. Ziele).

šleh, u *m.* Hieb, Peitschenhieb *m.*; *pl.* —y mellou Rutenstreiche, 2. Flamme

f.; —ačka *f.* Peitscherin *f.*; 2. das Österr. peitschen, die Schmeckostern; —ati (-ám, áš, á, *imp.* šlehej!) koho (*acc.*) peitschen; š. metlou mit der Rute schlagen o. hauen; 2. emporlodern, züngeln (oheň —al do výše); —nouti koho čím einem einen Peitschenhieb od. Rutenstreich versetzen; —ot, u *m.* das Peitschen, Gepeitsche; 2. š. ohně das Auflodern des Feuers.

šlehovati beschirren; fig. ueren.

šlechet-enství *n.* Edelsinn *m.*; *v.* šlechetnost; —ník, a *m.* ein edler Mensch; —nomyslný *adj.* edelmütig, edelsinnig; —nost *f.* Edelsinn *m.*, Edelmut *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) edel, edelmütig, edelsinnig; —ství *n. v.* šlechetenství; 2. *v.* šlechtictví.

šlecht-a *f. coll.* Adel *m.*; fig. česneková š., záhonková š., Zwiebelnobleße *f.*; —ák, a *m.* armseliger Edelmann; —ění *n.* (ducha) Veredlung *f.*; —ic, e *m.* ein Adeliger, Edelmann *m.*; šl. z .... Edler von .... —ice *f. v.* šlechtična; —ický, ičtí *adj.* adelig; Adelš-; —ictví *n.* Adelstand *m.*; —ictvo *n. coll. v.* šlechta; —ičenský ústav adeliges Damenstift; —ička, —ična *f.* e. adelige Dame, Edelfrau *f.*; š. z .... Edle von .... —ilý *adj. sl.* (ušl....) edel; —itel, e *m.* Veredler *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* šlechti!) něco veredeln; se sich.

šlechto-pyšný *adj.* adelstolz; —vláda *f.* Aristokratie *f.*

šlejf-erna *f.* Schleifmühle *f.*; fig. Maulwerk *n.*; —íř *m.* Schleifer *m. v.* brusič; —ovati schleifen *v.* brousiti.

šlej-sky, —žky. —žky *pl. v.* sliže.

šlem, u *m.* Schleim *m.*; 2. *st.* Helm *m.*; 3. *mor.* Haubenaufsatz *m.*; —iště *n.* Schlammherd *m.*; —ovati schleimen; (mont.) schlämmen; —ovatý, —ovitý *adj.* schleimig, voll Schleim. [Kleides

šlep, u *m.* (vlečka) die Schleppe eines

šlepa *f. st.* (*rus.* šljapa) Hut *m.*

šlepěje *f.* Fußstapfen *m.*; kráčeti v —ích něčích in jmds. Fußstapfen treten.

šleptati (-ám) *sl.* lispeln *v.* šeptati.

šleta *f. mor.* Schiefer *m.*

šlich, u *m.* Schlich *m.* (mont.); —éř, —ýř *m.* Schlicher *m.*; —érna *f.* Waschwerk *n.*

šlicht-a *f.* Weberschlichte *f.*; 2. Gerstenseim *m.*; 3. Hieb, Streich *m.*; 4. Wundmal *n.*; —ovati schlichten; —ovník, u *m.* Schlichthobel *m.*

šlim, u *m. v.* šlem; —ek, mku *m.* Nachgeburt *f.*; Mutterkuchen *m.*; —ovatý *adj. v.* šlemovatý.

šlinc *m.* Schlitz *m.*; Fetzen *m.*

šlohati (-ám) *v.* šlehati.

šlojíř *m. st.* Schleier *m.*; —nice *f.* Schleiermacherin *f.*; —ník, a *m.* Schleiermacher *m.*

šlu, šleš, šle *st. v.* sláti.

šlučka *f.* Füllhalsel *n.*

šluka, sluka *f.* Gewölbstein *m.*

šlundra *f.* Schlampe *f.*, schmutziges Weibsbild.

šlup-ina, —ka *f. v.* šupina, slupina.

šmač-iti koho něčím (kyjem) *st.* jmd. hauen, schlagen; —ný *adj.* schmackhaft.

šmah, u *m. v.* smah.

šmahejl, u *m.* Streifen an einer neu getünchten Wand.

šmahem *adv.* durchaus, ohne Unterschied, im ganzen, *en bloc*; 2. mit Feuer

šmajda *f. v.* šmafha. [und Schwert.

šmak, u *m.* Geschmack *m.*; *s.*, a *mor.* Enterich *m.*

šmakati (-ám) *v.* šmatati, makati.

šmakov-ati někomu schmecken; —ný *adj.* schmackhaft. [*v.* čmání.

šmání *n. coll.*, šmanta *f.* Schmutz *m.*

šmárati (-ám), šmarykovati *v.* čmárati, čmarykovati.

šmařiti (-ím, íš, í, *imp.* šmař!) jubeln.

šmat *m. v.* chmat, hmat; —ačka *f.* das Umhertappen; —ati (-ám) na něco tasten, tappen; betasten *v.* chmatati.

šmatera *m. vn.*

šmatk-a *m.*, —al, —oun, a *m.* Krummbein *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* šmatkej!) einwärts krumm gehen, schechjen; š. obuv (střevíce, boty atd.) die Absätze bei Schuhen schief treten; š. se někam grätscheln; —avý *adj.* krummbeinig, grätschelnd.

šmatl-a, —ač, —ák, —avec *m. v.* šmafha; —ačka *f.* eine Krummfüßige; 2. das Grätschein; —ati (-ám, áš, á) *v.* šmatati; *sl. v.* šmatati; —avý *adj. v.* šmatkavý. [Grätschbein *n.*

šmatol-a *m.*, —án, a, —ánek, nka *m.*

šmejd, u *m.* Geschmeibe *n.*; 2. Trübel *m.*, Schund *m.*; š., -a *f.* das Herumschweifen; š., a *m.* (Schimpf) Balg *m.*; *pl.* —y Unterschleife, Umtriebe *pl.*; —a *m.*, —il, a, —íř, e *m.* Herumschweifer *m.*; Partitenmacher *m.*; —íř *m. st.* Geschmeißehändler *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* šmeidi!) herumlaufen; Unterschleife

šmejkati *v.* smýkati. [machen.

šmejl, u *m.* Streif *m.*; *v.* šmahejl; —iti streifen.

šmel, e *m.* Blumenbinse *f.*, Wasserlilie *m. Butomus umbellatus.*

šmelc, e *m.* Schmelz *m.*; Schmelzarbeit *f.*; —éř, —íř, e *m.*, —ovník, a *m.* Schmelzer *m.*; —írna *f.*, —ovna *f.* Schmelzstatte, Schmelzhütte *f.*; —ovati schmelzen.

šmelíř *m.* (mont.) Schmeller *m.*

šmihati (-ám) *v.* šmafhati.

šmíra (smolárna) *f.* fig. kočující divadelní společnost (chudé divadlo) Schmiere *f.* [(fr.).

šmisetka, náprsenka *f.* Chemisette *f.*

šmodrch-a *m.* Schechjeler *m.*; Verwirrer *m.*; Konfusionsrat *m.*; —anice, —anina *f.* Wirrwarr *m.*; —ati, šmodrchati (-ám, áš, á, *imp.* šmodrchej!) něco verwirren; š. se schechjen.

šmolk-a *f.* Schmalte, Blaue *f.*, Ultramarin, Waschblau *n.*; 2. (mdm.) Schmaltier *n.*; —ář *m.* Schmaltenerzeuger *m.*; —árna, —ovna *f.* Blaufarbenofen *m.*; —ovati něco mit der Schmalte bläuen; —ovina *f.* Blaufarbenglas *n.*

šmoud *m. v.* čmoud, smoud.

šmouha *f.* Strich *m.*, Streifen *m. v.* smuha. [schmutzen.

šmoulíti (*imp.* šmouli!) něco be-

šmour, u *m.*, —a *f.* Streifen *m.* (*sr.* čmoura); —al, a *m.* Mucker *m.*; —ati (-am) muckern.

šmouřiti (-ím, iš, í. *imp.* šmouři!) trüben; š. se sich trüben, trübe werden; fig. sauer sehen (chmouřiti se).

šmudla *f.* Schlampe *f.*, Schmudel *f.*, Schummel *f.* [schmücker *m.*

šmukýř *m.* Schmuckhändler *m.*, Feder-

šmur, u *m.* etw. Trübes; —avý (po-šmurný) *adj.* trüb; schwelgsam; —ina *f.* Schmudel *f.*

šmyk, šmýkati, šmýkavka, šmyklavka *f. v.* smyk, smýkati, -avka,

šmýkora *m.* Beutelschneider *m.*

šňap-al, a *m.* Wortfanger *m.*; —ati (-ám) *v.* chňapati. [Bobrer, Nager *m.*

šnejdar, u, *dim.* šnejdárek, rku *m.*

šnejdrem, šejdrem *adv.* schräg.

šnek, a *m.* Schnecke *f.*; 2. Schneckenstiege *f.*; —árna, —ovna *f.* Schneckenbehaltnis *n.*; —ovitý *adj.* fig. vertrackt; —ovka *f.* Schneckenberg *m.*; —ový *adj.* Schnecken-; —ová chaloupka Schneckenhaus *n.*

šněrov-ací *adj.* Schnür-; —ačka *f.* Schnürerin *f.*; 2. Korsett *n.*, Mieder *n.*, Schnürleibchen, Schnürunterder *n.*, Schnürbrust *f.*; *pl.* —ačky (vdm.) Wammen, Dünnungen *pl.*; 2. Schnürschuhe, Schnürstiefel *pl.*; —ačář *m.* Miedermacher *m.*; —adlo *n.* Schnürband *n.*; —ání *n.* das Schnüren. Verschnürung *f.*; 2. Schnürband *n.*; —ati někoho schnüren; —ka *f.* Schnürsenkel, Schnürnadel *f.*

šnicar, u *m.* Schnitzer *m.*

šnitlík, u *m.* Schnittling *m. v.* pažitka.

šňophoun, a *m.* Schnapphahn *m.*

šňora, šnora *f. v.* šňůra.

šňorek, šnorek, rku *m.* Schnerkel *m.*; 2. Rain zwischen zwei Furchen.

šňořiti (-ím, iš, í. *imp.* šňoř!) někoho (*acc.*) putzen, zieren; se sich.

šňorov-ák, šnorovák, u *m.* Schnürschuh *m.*; —ati, šnorovati schnüren.

šňup, u *m.* Schnipp *m.*, Schnalzer *m.*; -áč, e, —ák, a *m.* Schnupfer *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* šňupu, eš, e, *imp.* šňupej!) schnupfen; —avý tabák Schnupftabak *m.*; —ec, pce *m.*, —ka *f.* Tabaksprise *f.*; —ice, —ka *f.* Flietsche *f.*; —ka *f.* Nasenstuber *m.*; —kati, —kovati schnippen, schnalzen; —nouti si (-ni si) eine Prise nehmen.

šňůr-a (šnůra), —ka *f.* Schnur *f.*; —ař, —kář *m.* Schnürmacher *m.*; Posamentier *m.*; Schnürhändler *m.*; —ovati, nurovati schnüren. [*v.* čočka.

šočovice, šočovina, šočka *f.* Linse *f.*

šočovičník, u *m.* Linsenstein *m. v.* čočkokam; 2. Rosmarie *f. Orobus* (bot.).

šohaj *m.* Dorfjunge *m. v.* šuhaj.

šokoláda *f. v.* čokoláda.

šorn-a, —ička *f.* Scharre *f.*, Scharreisen; Kratzeisen *n.*: *v.* škorna, škrabačka.

šos, u *m.* Schoß *m.* (am Rocke); 2. š. (*st.*), plat, dávka Schoß *m.*; —ácký *adj.* spießbürgerlich; —áctví *n.* Spießbürgertum *n.*; —ák *m.* Philister, Spießbürger *m.*; —íř *m. st.* Amtsschößer *m.*; —ovné, ého *n.*, —ovní plat *st.* Schoßgeld *n.*; —ovní dům Schoßhaus *n.*

šošolka *f. v.* chocholka.

šotek, tka *m. v.* šetek.

šotina *f.* Schottisch *n.* (Zeug).

šotiti *v.* šetiti.

šotolina, šotulina *f.* Kiesjand *m.*

šot-ýřství —ství *n.* Hausiererei *f.*

šouf, u *f.* Schuffe *f.*; fig. —ek, fku *m.* Sechskreuzerstück *n.*, Sechser *m.*; dělati si z koho šoufky jemand aufziehen, hänseln.

šouha *f. mor.* ein schwarzer Streifen (šmouha, smouha, smuha).

šouk-ačka *f. sl.* das Zaubern; —ati (-ám) *v.* šoupati; š. se zögern, zaubern.

šoul-a *m.* Schlenkerer *m.*; —ačka *f.* Schlelchjagd *f.*, Birschgang *m.*; —ance *pl. m. v.* slíže (*sr.* šulky); —anka *f.* Birschweg *m.* (vdm.); —ati (-ám) *sl.* wirken, kneten; š. se herumtappen; schlenkern; —ati (se) (za zvěří) birschen, schleichen, das Wild beschleichen, anschleichen (vdm.); —avý *adj.* schleppig; —ek, lku *m.* ein Krapfen; —iti (-ím) betrügen *v.* šuliti.

šoup, u *m.* Kratzfuß *m.*; —adlo, —átko *n.* Schuber *m.*; Schieber *m.*; Reiber *m.* (in der Uhr); —ák, u *m.* Schleuder *f.*, glatter Ort; 2. š., —ačka, —aná, —avá *f.* Schleifer, Bändler *m.* (Tanz); —álek, lka *m.* Baumläufer *m. Certhia familiaris*; š. zední Mauerläufer, Mauerkletter *m. Certhia muraria* (Vogel); —anec, nce *m.* Kratzfuß *m.* fig.; —aniště *n.* Holzschleife *f.*; —atel, e *m.* Schieber *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* -ej!) něco schieben; š. se rutschen; —ec, pce *m.* Schieberventil *n.*; —ka *f.* Riegel *m.*; Geschiebe *n.*; —le *n. v.* šuple.

šour, u *m.* Krümme *f.*, Neigung *f.* (*instr.* —em); 2. š. *v.* šourek; —ati (-ám) suchen; š. *et* š. se seitwärts gehen; tappen; —ec, rce, —ek, rku *m.* Hohenfuß *m. Scrotum*; —ek, rka *m.* ein Schiefer; —em *adv.* schräg; —ý, —ní *adj.* schief; —ovačka *f.* Streichholz *n.*; —ovati die Wolle durch Kochen säubern.

šoust! *int.* schubä! —ač *m.* Reiber *m.*, —áček čku *m.* Flaschenputzer *m.*; —ačka *f.* Reiberin *f.*; 2. die Scheibe der Tuchscherer; —ák, u *m.* Reibewerkzeug *n.*; —al, a, —álek, lka *m. v.* šoustač; —anina *f.* das Wundreiben; —ati (-ám, áš, á, *imp.* šoustej!) něco reiben, streichen, wischen; —i *n.* Reisig *n.*; —nouti (-nu) koho einen Hieb geben; 2. prellen; 3. š. sebou umfallen.

šoušný *adj.* nett.

šovek *v.* sovek.

špacír, u *m.* (procházka) Spaziergang *m.*; —ovati špazieren.

špače, ete *n.*, špačátko *n.* junger Star.

špač-ek, čka (*dim.* —íček, čka) *m.* Star *m. Sturnus vulgaris*; 2. š., hra ve —ka Titschkerl *n.*, Spielklötzchen *n.*

(Rinderíp.); fig. tluče —ky (= spačky) ihn ſchlafen, im Schlafe nicken; —kář *m.* Spaßvogel *m.*; —kovati ſcherzen, ſpaßen.

špadrnáčky *pl. m.* Spott, Scherz *m.*

špády *pl.* Späten *pl.*, Pik (im Kartenſpiel); fig. (nohy) Füße *pl.*

špagát, u *m.* (špakát) Spagat *m.*, Bindfaden *m.* [*Spelta.*

špalda, špalta *f.* Spelt *m. Triticum*

špaleta *f.* [it. *spalletta*] Wandlehne *f.*

špalek, lku *m.* Block, Stock, Klotz *m.*; fig. Bengel *m.*

špal-iček, čku *m.* Stöckleín *n.*; 2. Brüſtel *n.* (beim Pflug); 3. Blockformat *n.*; —ičkář *m.* Stöckelſchneider, Leiſtenſchneider *m.*; —ičkový kalendář Blockkalender *m.*; —ík, u *m. v.* špalek.

špalír, u *m.* Spalier *n.* [Holzſpan.

špán, u *m. dim.* —ek, nku *m.* dünner

špánělka *f.* ſpaniſches Rohr *n.*; Spazierſtock *m.*; —ský *adj.* ſpaniſch.

špár, u *m. v.* spár.

šparák, u *m.* šparátko *n. v.* parátko.

šparati *v.* párati. **šparga** *f. vn.*

špargl, u *m.*, —e *f.*, —ovi *n.* Spargel *m. v.* chřest; —ovna *f.* Spargelbeet *n.*; Spargelanlage *f.*

šparník, šparník, u *m.* ſtarke Schiffertange *f.*; 2. Sperrhaken *m.* (b. Schmiede).

špás, u *m.* Spaß *m.*; —ovati s někým, žertovati ſpaßen; —ovitý, —ovný *adj.*, —ovně *adv.* ſpaßhaft, ſpaßig; —ovník, a *m.* Spaßmacher *m.*

špat-a *f.* Schlechtigkeit *f.*; 2. Rührlöffel *m.*; Spatel *m.*; š. *m.*, —ák, a *m.* ſchlechter Menſch; —iti (-ím, íš, í, *imp.* špať!) verſchlechtern; —ně *adv.* ſchlecht; —nec, tence *m. v.* špaták; —něti ſchlecht werden; —ník, a *m. v.* špaták; —nost *f.* Schlechtigkeit *f.*; —ný *adj.* ſchlecht; mager; krank (je šp.); *sl.* häßlich.

špatule *f.* Spatel *m.*

špeh, u, *pl.* —y *m.* Spaß *f.*, Kundſchaft *f.* (na —y choditi *v.* špehovati); š., a, —oun, —čř. —ýř *m.* Späher, Spion *m.*; Kundſchafter *m.*; —ovati někoho (*acc.*). š. po někom ſpähen, ſpionieren; —ovný *adj.* ſpähend; —ýrka *f.* Späherin, Späherin *n.*

špejchar, u *m.* Speicher *m. v.* sýpka.

špejl, e, —ek, lku *m.* Spieß *m.*, Speiler *m.*; —iti, —ovati něco ſpeilern; 2. einen Kapaun zäumen.

špek, u *m.* Speck *m.*; —ovati *v.* špikovati; —ovka *f.* Butterbirne *f.*; —ový *adj.* Speck-; š. knedlík Speckknödel *m.*

špektákl, u *m.* Spektakel *n.*

špelta *f. v.* šalda.

špenát, u *m.* Spinat *m. Spinacia.*

špenčiti se (ospěnčiti se) Stoppeln bekommen.

špendl-iči *n.* die Tangeln, Nadeln am Baume; —ičné, čho *n.* Nadelgeld *n.*

špendl-ík, u *m.* Steckнadel *f.*, Spennadel, Kopfnadel *f.*; 2. Spilling *m.*; Wachspflaume *f.*; —íkář *m.* Nadler *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* špendli!) něco mit Steckнadeln zuſammenknüpfen.

špenka *f.* Stoppel beim Federvieh *v.* ospenec, ospenka.

šperk, u *m.* [it. *soperchio*] Schmuck *m.*, Putz *m.*; Geſchmeide *n.*; —ář, —ýř *m.* Schmuckarbeiter *m.*

šperkov-ati někoho (*acc.*) putzen, aufputzen, ſchmücken; se ſich; —i *n.*, —iny *pl. f.* Schmuckwaren; —na *f.* Putzzimmer *n.*; —ní *adj.* Putz-; š. krám Putzladen *m.*; —nice *f.* Putzdirne *f.*; 2. Schmuckhändlerin, Putzhändlerin *f.*; 3. Schmuckkästchen *n.*; —níček, čku *m.* Schmuckhälter *m.* (Geräte); —ník, a *m.* Schmücker *m.*; Schmuckhändler *m.*; —ný *adj.* putzſüchtig; fig. geputzt.

špet-a —ka *f.* ein Bißchen; Schärflein *n.*; eine Prise; ani —ky nicht das Geringſte.

špet-ati, —nouti (šept...) mucken.

špetkář *m.* Kleinkrämmer *m.*

špic, u *m. et* š., i, —e *f.* Spitze *f.*; Spitzhaue; Radſpeiche *f.*; Feuerſpitze *f.*

špicl, a —ík, u *m.* Spitz *m.* (Hund); fig. Spion, Spitzel *m.*; —ík, a *m.* Spitzlerche *f.*; —ovati ſpähen; —ovský *adj.* Spion-.

špico-brádek, dka *m.* Spitzbart *m.*; —houbek, bka *m.* Spitzmaul *n.*; —vaný durchtrieben; —vati koppen, ſpitzen (in der Mühle).

špič-ák, a *m.* Spießhirſch *m.*; š.. u *m.* Spitzhaue *f.*; 2. Spitzzahn *m.*; 3. Spitzberg *m.*; 4. Bierkanne *f.*; 5. Kuhvilzling *m.*; —atiti (za...) ſpitzen (zu...); —atý *adj.* ſpitzig, geſpitzt; —ka *f.* (*gen. pl.* špiček) Spitze *f.*; 2. Wurſtdorn, Speller *m.*; 3. Stoppel beim Federvieh; 4. Obſtſtiel *m.*; 5. fig. Stichelei *f.*; 6. fig. kleiner Rauſch. Spitz *m.*; má —ku er iſt angeſpitzt; š., *pl.* —ky Nagelſchwamm *Agaricus edulis*; na —ky vystoupiti auf die Zehen treten; po —kách choditi auf den Zehen gehen; —kovati koho (*acc.*) ſticheln, foppen; —ník, a *m.* Urheber *m.*; 2. Verſchnitter, Vormäher *m.*; š., u Stirnhaar der Pferde.

špidlař *m.*, špitlář *m. sl.* Knauſer *m.*

špidlatý *adj.* ſpitzig.

špidlo *n.* Spitze *f.*

špihovati verproviantieren; 2. viel eſſen; 3. die Grauben ſtampfen.

špik, u *m.* Knochenmark *n.*, Fett *n.*, Speck *m.*, Maſchinenſchmiere *f.*; Ohrenſchmalz *n.*; —adlo *n. v.* špikovadlo.

špikov-ačka *f.* Spickerin *f.*; Spicknadel *f.*; —adlo *n.* Spickfeder *f.*; Spicknadel *f.*; —aný geſpickt; —ati co ſpicken; —ec, vce *m.* Speckbrühe *f.*; —nice *f.* Spicknadel *f.*

špil, špílek *v.* špejl.

špilk-a *f.* Spille *f.*, Stift *m.*, Nadel *f.*; 2. Steckнadel, Haarnadel *f.*; —ovati ſpellen.

špina, špina *f.* Schmutz *m.*; 2. Spulicht, Spülwaſſer *n.*; 3. š. na oku *st.* Augenfleck *m.*; fig. š. chlap Schmutzhammel *m.*

špin-ák, —át, u *m. v.* špenát.

špinav-ě *adv.* ſchmutzig; —ec, vce *m.* Schmutzhammel *m.*, Schmutzfinke, Schmutzian *m.*; —ost *f.* Schmutzigkeit *f.*, —ý *adj.* ſchmutzig, unflatig.

špinc-íř *m.* Fopper *m.*; — ovati štícheln, foppen; —ovný *adj.* anzüglich, stichelnd.

špin-iti (-ím, iš, í, *imp.* špiň!) něco *n.* někoho beschmutzen; š. se sich beschmutzen; š. se s kým sich mit jmd. abgeben, zanken; —ka *f.* Schmutzfleck *m.*; 2. *st.* Kerker *m.*; š. *m.* ein Beschmutzter; Schmutzian *m.*

špintati (-ám) beschmutzen; schelten; schimpfen; š. se sich beschmutzen.

špitál, a *et* u *m.* Spital *n.*, Hospital *n.*; —ka *f.* Spitalhof *m.*; —nice *f.* Spitalweib *n.*; —ník, a *m.* Spitalmann; Pfründler *m.*; Spitäler *m.*; —ský *adj.* Spital-.

špit-ati (-ám), šeptati lispeln, schwatzen; (šeptati); —avý *adj.* geschwätzig.

špíže *f.* Proviant *m.*, Mundvorrat *m.*; 2. š. *vn.*

špižír-na, —ně *f.* Speisekammer *f.*; Futterkasten *m.*, Vorrathskammer *f.*; —ný, čho *m.*, —ník, a *m.* Speisemeister, Proviantmeister *m.*

špižiti *v.* špižovati.

špižn-ice, špižn-ice *f.* Speisegewölbe *n.*; —ictví *n.* Verpflegswesen *n.*; —ík, a *m. v.* špižírník.

špižovati (město, hrad, loď) proviantieren, verproviantieren; fouragieren.

šplaha *f.* Fleck *m.* (im Tuch).

šplach, u *m.* alberneš Geschwätz; —ati (-ám) *v.* šplechtati; —ot, u *m. v.* šplechot.

šplech, u *m. v.* šplechot; —ati (-ám), —otati *et* š. se *v.* šplichati; —ot, u *m.* Geplätscher *n.*

šplecht, u *m. v.* šplechot; š., -a *f.*, *pl.* —y alberneš Geschwätz; —a *m.*, —ač, —al, a, —álek, lka *m.* Plantscher *m.*; Schwätzer *m.*; —ati (-ám) schwatzen; š. ve vodě plätschern *v.* šplichati.

šplh-ačka *f.* Kletterstange *f.*; 2. *mor.* Schleifbahn Eisbahn *f.*; —ati (-ám) *et* š. se klettern; 2. *mor.* schleifen, glitschen, Schlittschuh laufen; —avec, vce *m.* Kletterer *m.*; 2. Klettervogel *m.* (*pl. Scansores*); 3. fig. Streber *m.*; —avý *adj.* kletternd; — oun, a *m.* Streber *m. v.* šplhavec.

šplihati (-ám) *v.* šplhati.

šplich *v.* šplech, —ot.

šplíchati (-ám) *et* š. se ve vodě im Wasser plätschern, plantschen.

šploch, šplocht, u *m. v.* šplechot; není toho šplochu, by . . . *v.* šproch; —ati, šplochotati, šplouchati (-ám) *v.* šplechtati, šplíchati. [(-ám) plätschern.

šploun-ání *n.* Geplätscher *n.*; —ati.

šplund-a *f.* Schmudel *f.*, schmutzige Weltsperion; —ati se (-ám se) im Kote plantschen, sich beschmutzen.

šplunot, u *m.* Geplätscher *n.*

špouliti (lulu) *et* š. se (-ím, *imp.* špul *et* špouli!) den Mund rumpfen *v.* špouliti.

šprček, čka *m.* Feldspat *m.* (štěček).

šprejl, u, —ek, lku *m.* Speil *m.*

šprle, e *et* ete *n.* Sprosse *f.*; š. (*pl.* šprlata) Sperrlatte *f.*; —ní *n.* Leiterrechen *m. v.* brleni.

šproch, u *m. st.* (*z něm.*) Spruch *m.*; Sprache *f.*; není toho —u (šplochu), by nebylo pravdy trochu Sprichwort, wahr Wort; ein Span ist doch d'ran; —ař, —ýř *m.* [Sprecher] Schnaker *m.*

šprtati (-ám) *mor.* rutschen. [pruček

špručeк, čka *m.* Kaulfrosch *m.*, *srv.*

špruha *f.* (spruha) Leitersprosse *f.*

špruhla, špruhle *f.* Sprengel *f.* (Vogelst.).

šprym, šprým, u, —ek, mku *m.* Scherz *m.*, Spaß *m.*, Schwank, Posse *f.*; —ař, šprýmař, —éř, —íř, šprýmíř *m.* Spaßmacher *m.*, Possenreißer *m.*; —ovný, šprýmovný *adj.* spaßhaft.

šprysl, šprejsel, sle *m.* Leitersprosse *f.*, Spriegel *m.*

špul-ák, a *m.* ein Landesverwiesener, Exulant *m.*; —ati se *st.* im Elende herumirren, exulieren; —ec, lce *m. v.* pulec.

špul-ěř, —íř *m.* Zapfenbohrer, Zentrumbohrer, Zwirlbohrer *m.*; Zapfenloch *n.* (im Fasse); —iti *v.* špouliti; —ka *f.* Spule *f.* [*m.* (*v.* zátka, čep).

špunt, u *m.* Spund *m.*, Zapfen, Pfropf

špuntov-ačka *f.* Spundbade *f.*; —ák, u *m.* Spundnagel *m.*; —ati (sud) spunden; —nice *f.* Spundpfahl *m.*; Spundbrett *n.*; Spundloch *n.*; —ník, u *m.* Spundbohrer; Spundhobel *m.* [Schragen *m.*

šrák, u, šráček, čku *m.* Gestell *n.*;

šrám, u *m.*, —ek *m.* Schramme *f.*, Narbe *f.*; Wundmal *n.*

šramoceni *n. vn.*

šramot, u *m.* Getöse, Geräusch *n.*; —iti *et* š. se (-ím, *imp.* šramoť!) Getöse machen, Lärm verursachen; š. se (chrer und mit Geräusch gehen; —ný *adj.* rasselnd, geräuschvoll.

šramov-ačka *f.* Schrammhammer *m.*; —ák, u *m.* Schrammbaue *f.*; —ati schrammen; —ina *f. v.* šrám.

šraňk, šraněk, ňku *m.* Schranke *f.*; —ovati schränken; —ový, —ovní *adj.* Schranken-.

šremlice *f.* Kippstock am Wagen.

šromot *etc. v.* šramot.

šrondlík, u *m.* Schmitze an der Peitsche zum Knallen.

šrot, u *m.* Schrot *n.*; —éř, —ýř *m.* Schroter *m.*; —ovati (slad atd.) schroten; š. se s čím etw. mühsam fortbringen; —ovna *f.* Schrotmühle *f.*; —ovné, čho *n.* Malzbrechlohn *m.*; —ovník, u *m.* Schrotkasten, Schrotkorb *m.*; —ový *adj.* Schrot-; —ová mouka Schrotmehl *n.*

šroub, u *m.*, —ek, bku *m.* Schraube *f.*; —ák, u *m.* Schraubendreher *m.*; —eni *n.* Hollander *m.*; —ka, —ovka *f.* Schraubengewehr *n.*; — ovati schrauben; —ovi *n.* Schraubenregister *n.*; —ovka *f.* Schraubenschneidmaschine *f.*; —ovna *f.* Schraubstock *m.*; —ový Schrauben-.

šrucha *f.*, kuří noha (bot.) *Portulaca f.*

šrůtka *f.* Putsch *m.*; Plankelei *f.*; 2. Schrotgeld, Spundgeld *n.*; 3. Spundholz *n.*

štáb, u *m.* (mil.) Stab *m.*; —ní důstojník Stabsoffizier *m.*

štace, štací *f.* (stanice) Station *f.*

štadlo (štádlo), *pl.* štadla *n.* (mont.)

štaf, u *m.* Stück *n.* [Stabel *m.*

štafet-a *f.* Eſtafette *f.*; —né, ého *n.* Eſtafettengebühr *f.*

štachet-a, —le *f.* Stakete *f.*

štálka *f.* Stahlfeder *f.*

štanda *f. st.* ein Weingefäß.

štandár, u *m.*, —a *f.* Standarte *f.*

štandl-e *f.*, —ík, u *m.* Ständer *m.*

šťár *m.*, —a *f.* Nachſchürfung *f.*; choditi na —u (na podomní práci) auf die Stör gehen; —a *m. vulgo* Wachmann *m.*; *v.* šťoura.

šťár-ač, —al, a *m.* Schürfer; Stirler *m.*; —ati (-ám, áš, á.. *imp.* šťárej!) v čem ſtöbern, ſtirlen, grübeln; das Erz ſchürfen; —átko *n.* Pfeifenräumer *m.*; 2. Räumnadel *f.*; —ka *f.* Stirl *m.*; 2. polizeiliche Viſitation; v.-e Streifung; *Razzia*; 3. (mont.) Schurfarbeit *f.*

šťast-en, stna, stno glücklich *v.* šťastný; —livý *adj. sl. v.* šťastný; —ně *adv.* glücklich; —nost *f.* Glückſeligkeit *f.*; —noušek, ška *m.* Glückskind *n.*; —ný *adj.* glücklich.

šťav, u *m. v.* šťovík.

šťáva (*inst.* šťávou *et* šťavou, *gen. pl.* šťav) *f.* Saft *m. succus.*

šťavel, e *m.* Sauerklee *m.*; Haſenklee *m. Oxalis*; 2. *st.* Sauerampfer *m. v.* šťovík; —ec, lce *m.* Sauerkleeſalz *n.*

šťav-ice *f.* Sauerbrunn *m. v.* kyſelka; —ík, u *m. v.* šťovík; —ina *f.* Saft *m.*; —natý, šťávnatý *adj.* ſaftvoll, ſaftig.

šťáv-nice *f.* Saftgefäß *n. v.* mízнice; —ník, u *m. sl. v.* šťovík.

šťavochoroba *f.* Dyskraſie *f.*

šťebati *v.* štěbetati.

štěbet, u *m.* Gezwitſcher; Geſchnatter *n.*; Geſchwätze *n.*; —a, —ka *m.*, —ač, e, —al, a, —álek, lka, —ář, e *m.* Schwätzer *m.*; Plappermaul *n.*; —ačka, —alka, —árka —ka *f.* Schwätzerin *f.*; —ání *n.* (ptačí) Gezwitſcher; Geſchwätze *n.*; —ati (-ám, áš, á *et* štěbeci, eš, e, *imp.* štěbetej!) zwitſchern (v. Vögeln); 2. gackern, ſchnattern (wie die Gans); 3. ſchwatzen, plaudern; —avka, —ka *f.* Schwätzerin *f.*; —avý, —livý, —ný *adj.* zwitſchernd; 2. ſchwatzhaft, geſchwätzig; —ník, a *m. v.* štěbetal; —ovati *v.* štěbetati.

štěbot, u, —ati *v.* štěbet, -ati.

štěček, čka *m.* Waldſperling *m.*

štěd-itl (*pol. i rus.*) ſparen, ſchonen; —ný *adj.* ſchonend, ſparſam.

štědrák, štědřík, a *m.* ein Freigebiger.

štědř-e *adv.* freigebig; š. obdařen reich beſchenkt; —ík, u *m.*, —enec, nce *m.* Geiſtraute *f. Galega*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* štěděi!) freigebig machen.

štědr-ost, —ota *f.* Freigebigkeit *f.*, Munifizenz *f.*; —ovečerní, —ovečerský (trh, ryba atd.) Weihnachts-; —ovka, —ovnice *f.* Weihnachtsſtriezel *m.*; —ý *adj.* freigebig; š. večer (š. den) Chriſtabend *m.*; der heilige Abend (vor den Weihnachten).

štěhot, u *m.* Geſchnatter *n.*; —ati (-ám) zwitſchern; -avý, —ný *adj.* zwitſchernd.

štěchtati (-ám) beißen, kneipen (von Gänſen.)

štěk, u *m.* Gebell *n.*; 2. Schluchzer *m.*, Schlucke *f.*; —alka *f.* Nachthaſe *m. Lagomys*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* štěkej!) na někoho bellen, belfern (pes štěká der Hund bellt); 2. *v.* škytati; —avec, vce *m.* Belferer *m.*; 2. Maulbreſcher *m.*; 3. Keuchhuſten *m.*; —avka *f.* Schlucken *m.* (škytavka); —avý *adj.* belfernd; š. kašel Keuchhuſten *m.*

štěkl-iti kitzeln; —ivý *adj.* kitzelig.

štěk-na *f. v.* štěkule; —nouti einmal bellen; —ot, u *m.* Gebell *n.*

štěk-otati, —tati (jektati) zuby (*instr.*) mit den Zähnen klappern.

štěkoun, a *m.* Klaffer *m.*

štěkovati *st.* anſtoßen; aneifern.

štěk-ula *m.* Zänker *m.*; š., —ule, —ulka *f.* Zänkerin *f.*, Keiferin *f.*; Widerbellerin *f.*; —uška *f.* Nachthaſe *m. Lagomys.*

štěl, e *m.* Seifenſiederaſche *f.*; —e *f.* zweiter Boden im Bottich der Salpeterſieder; —iti, —ovati auslaugen; —kovice *f.* Brandjoble *f.*; —ovina *f. v.* štěl.

štěmfl, e, —ík, u *m.* Ladeſtock *m.*; Stempel *m.*; —ovati ſtützen, ſtemmen; ſtempeln. [*m.*; —ati, laditi ſtimmen.

štěmov-ač, —atel, e *m.* Stimmer

štěmpl, e *et* u *m.*, kolek Stempel *m.*; —ář, —ovník, a *m.* Stempelſchneider *m.*; —ovati, —kolkovati ſtempeln; —ovna *f.* Stempelkammer *f.*; Stempelamt *n.*; —ovné, ého *n.* Stempelgeld *n.*

štěně, ěte, štěňátko *n.*, štěnec, nce *m.* das Junge der Hunde, Füchſe, Wölfe *etc.*, beſond. ein junger Hund.

štěn-eř, e, —her, u *m.* Kreuzhaue *f.*

štěnice *f. etc. v.* štěnice.

štěniti se (3. -í se) Junge (Hunde, Wölfe ꝛc.) werfen.

štěp, u *m.* Spalte *f.*; Riß *m.*; 2. Pfropf *m.*; Pfropfreis *n.*; 3. gepfropftes Bäumchen; 4. Apfelbaum *m.*; —ač, e, —ák, a *m.* Holzſpalter *m.*; —ař, e *m.* Pfropfer, Pflanzer *m.*; Baumgärtner *m.*; Pomolog *m.*; —ařství *n.* Baumpflege *f.*; Pomonte *f.*, Pomologie *f.*

štěperka *f.* Stepperin *f.*

štěp-i *n. coll.* Obſtbäume; —ina *f.* Holzſchelt *n.*; —íř, —itel, e *m. v.* štěpař; —iti (-ím, íš, í, *imp.* štěp!) pfropfen; —ka *f.* Span *m.*; 2. š., *vn.*; —nice *f.* (*dim.* —ničká *f.*) Obſtgarten *m.*; Baumſchule *f.*; —ník, a *m. v.* štěpař; —ný *adj.* gepfropft, gepflanzt, edel (v. Baum); 2. ſpaltbar; —ovací *adj.* Pfropf-; —ovač *m. v.* štěpař. [ſtücken.

štěpov-ač *m.* Stepper *m.*; —ati ſteppen;

štěpov-ati pfropfen, pelzen; pflanzen; —í *n. v.* štěpi; —nice *f. v.* štěpnice; —ník, a *m. v.* štěpař.

štěrb-a *f.* Scharte *f.*, Ritze *f.*; Narbe *f.*; —ák, u *m.* Endivie *f. Cichorium endivia*; 2. Spielball von Rehleder;

—átko *n.* Zugeifen *n.*; —atý *adj.* schartig; —avec *m.* Zahnlücker *m.*; —avý *adj.* schartig; *v.* štěrbivý; —ina *f.* Scherbe *f.*; Scharte *f.*; Rlg, Rlß, Schlitz *m.*; Spalte *f.*; Hornspalte *f.* (Pferdefehl.); —inatý, —ivý *adj.*, š. zub hohler Zahn; —ovačka *f.* (b. Maur.) Verschieferung, Verzwickung *f.* [poltern.

štercovati *et* š. sc, štěrchovati ſterzen,

štěrčný *adj.* klapprnd.

štěrek, rku *m. v.* štěrk.

štorchati se *v.* štrachati se.

štěříti (-ím, íš, í, *imp.* štěř!) zuby die Zähne fletſchen.

štěrk, u *m.* Sandgries *m.*, Kieſſand *m.*; 2. Schotter *m.*

štěrk-ačka *f.* Klapperin *f.*; š. *f.*, —adlo *n.*, avka *f.* Klapper *f.*, Klapperwerk *n.*; —ati (-ám, áš, á) klappern.

štěrkot, u *m.* das Geklapper; —ati *v.* štěrkati; —ka *f. v.* štěrkadlo; —ník, u *m. sl.* wilde Kreſſe.

štěrkov-adlo *n.* Steinbrechmaſchine *f.*; —ati Schotter ſchlagen; 2. ſchottern, beſchottern (die Straße); —iště, —isko *n.*, —na *f.* Griesort *m.*, Griesgrube *f.*; Schottergrube *f.*; Schottergrund *m.*; —ný *adj.* grieſig, kieſig.

štěrovati se ſtäbren.

štěrý *adj. v.* štírý.

štěst-ena, —ěna *f.* Glücksgöttin; Fortuna *f.*; miláček štěstěny Glückskind *m.*

štěstí *n.* Glück *n.*; štěstí přáti komu Glück wünſchen, gratulieren; fig. všecko naše lidské štěstí, na slabé lpí ratolesti Glück und Glas, wie bald bricht das; (deš Menſchen Glück iſt nur ein Augenblick).

štěstík, u *m.* Glückskraut *n.*

štěst-ilek, lka *m.*, —ilka *f.*, —ilátko *n.* Glückskind *n.*; —iti se (po...) wohl geraten; —livý *adj. v.* šťastný.

štět, i *f.* Borſte *f.*; Stichelhaar *n.*; Pfahl *m.*; š., u *m.* Bürſtung; Sturzpflaſterung *f.*; Steinſatz *m.* (Straßenb.).

štěta *f.* Bürſte *f. v.* štětka.

štět-ec, tce *m.*, —ice, —ička *f.* Pinſel (Malerpinſel) *m.*

štětin-a *f.* Borſte *f.*; —áči *pl. m.* Borſtenvieh *n.*; —atý *adj.* borſtig, borſtenhaarig.

štětk-a *f.* Bürſte; Kehrbürſte *f.*; 2. Kardendiſtel, Weberdiſtel *f.*; Tuchkarde *Dipsacus*; 3. Maulieuche *f.*, Zungenkrebs *m.*; —ář *m.* Bürſtenbinder *m.*; -ka -ín; -ství -ci; —árna *f.* Bürſtenfabrik *f.*

štětný *adj.* borſtig.

štětov-á ſtěna Spundbohle *f.*; —ati Sturzpflaſterung machen; (Waſſerbau) pfählen, Röſte einſchlagen; —nice *f.* Spundwand *f.*

štěv-el *v.* šavel; —ík *v.* šovík.

štible, ete *n.* (*pl.* štiblata) Stiefelette

štibra *f.* Wade *f.* [ſ.

štibr-al, a *m.* Fleher *m.*; —ati (-ám) benagen; 2. betteln, flehen.

štibřík, u *m. v.* čibr.

štice *f. v.* kštice.

štíče, ete *n.* junger Hecht.

štíč-í *adj.* Hecht-; —ina *f.* Hechtfleiſch *n.*; —ka *f.* ein kleiner Hecht.

štídl-a *f.* Stelze *f.*; —ák, a *m.* Stelzner, Stelzentreter *m.*

štíhl-a *f. v.* štídla; —ák, a *m.* Stelzner *m.*; 2. Sumpfvogel *m.*; 3. Stelzfuß *m.* (Pferdekrankheit).

štíhlava *m.* (= štíhlá hlava) Flachkopf *m.*

štíhle, ete *n. v.* štíče. [ſchlank.

štíhl-ost *f.* Schlankheit *f.*; —ý *adj.*

štích, štych, u *m.* Stich *m.* (Kart.).

štíju *v.* scáti. [*lucius.*

štík, a *m.*, —a *m.* Hecht *m.* *Esox*

štík-adlo *n.* Werkzeug zum Rändeln der Kuchen; —ař, e *m.* Hechtangler *m.*; —ati (-ám) zwicken; 2. š. *et* štykati *v.* škytati; —avka *f. v.* škytavka; —otati *v.* štikati.

štíkov-ec, vce *m.* Hechtangel *f.*; 2. Hechtteich *m.*; —ina *f.* Hechtfleiſch *n.*; —na *f.* Hechtteich *m.*

štílcovati ſchnippen.

štílec, lce *m.* Schnalzer *m.*, Priſe *f.*, Knips *m.*, Schnaller *m.*; 2. Schnippchen *n.*; fig. Seitenhieb *m.* (štulec).

štílip! (čti lip!) Spatzenruf *m.*; —ec, pce *m.* Feldſpatz *m.*; —ati (vrabec —á) zwitſchern (der Sperling zwitſchert).

štína *f.*, *pl.* štiny Urin, Harn *m.*

štíně, ěte *n. v.* štěně.

štíp, u *m.* Zwick *m.*; 2. kohyli š. Sauerampfer *m. v.* šťáv, šťovík.

štípa *f. mor.* Holzſchnitt *m.*

štíp-ač *m.* Kneifer, Zwicker *m.*; 2. Weißmſicher *m.* (b. Bäcker) *v.* tenčíř; —ačky *pl. f.* (—ací kleště) Beißzange, Kneifz., Zwickz., Spitzz. *f.*; —adlo *n.* Kneipe *f.*; —ák, a *m. v.* štípač; —alka *f.* Pflückeiſen *n.*; —ance *pl. m.* Zwickknudeln; Fips *m.*, Kaffeeſulze *f.* (Kochk.); —anec, nce *m. v.* štíp; —ánek, nku *m.* Spänchen, Spältlein *n.*; —ání *n.* das Kneipen, Zwicken; 2. Bauchkneipen *n.*; Bauchzwicken *n.*; —anice *f.* Halbholz *n.*; —aná hubička Zwickpußerl *n.*; —atelný *adj.* ſpaltbar; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* štípej!) nekoho, do něčeho kneipen, zwicken; 2. ſtechen (wie die Inſekten); beißen (wie der Meerrettich); fig. ſpötteln; š. dříví Holz ſpalten; —avice *f.* Blumenkäfer *m.*; —avka *f.* Zangenkäfer *m.*; —avý *adj.* beißend, kneipend.

štípec, pce *m.* was man mit drei Fingern faſſen kann; Fips *m.*; š. (tabáku) eine Priſe; 2. Kneifzange *f.*; 3. *pl.* štípce Lichtputz *m.*, Lichtputze *f.*

štípek, pku *m. v.* štěp; *v.* štípec.

štípes, u *m.* Stich (Flohſtich).

štípet, pte *m. v.* štípec; 2. *v.* chřest.

štípitel *e m.* Pflanzer *m.*

štípiti (-im, íš, í, *imp.* štipi!) pflanzen; pfropfen, pelzen.

štípka *f.* Spalte *f.*, Spanlein *n.*; š., štipka *f.* Fips *m.*; Stichelei *f.*; *v.* špetka. [anzüglich.

štípavý, štíplavý *adj.* ſcharf, beißend;

štíplý (štíhlý) *adj.* ſchlank.

štípn-outi (-nu) nekoho do tváře atd. zwicken (einmal); 2. ſtechen (v. Inſekten); 3. fig. š. něco někomu ſtibitzen, maußen,

kapsen, buchsen, klemmen (stehlen); —uti *n.* Zwick *m.*; Stich *m.*; Biß *m.*

štípný *adj.* spaltig; *v.* štěpný.

štír, a *m.* Skorpion *m.*; š. evropský *Scorpio europaeus*; š. africký *Buthes afer*; š. krtonohý Erdgrille *f. Gryllotalpa*; (astr.) š. Skorpion *m.*; fig. na —u spolu býti einander feindselig sein.

štíra, štyra *f.* Hermaphrodit, Zwitter

štírati (-ám) bahen. [*m.*

štírek, rka *m. v.* štír; š. vodní Wasserskorpion *m. Oepa cinerea*; fig. š. ein

štíří *adj.* Skorpion-. [unruhiger.

štířiti (zuby) zerren, fletschen (die Zähne); 2. das Wasser kräuseln (čeřiti); š. se die Zähne fletschen; fig. sauer sehen.

štírovník, u *m.* Skorpionklee, Schotenklee *m.*; Steinklee, Hornklee *m.*, Frauenschuh *m. Lotus corniculatus.*

štírý *adj.* lauter, rein; *v.* čirý.

štít, u *m.* Schild *m. scutum*; 2. Wappen *n.*, Wappenschild *m.*; 3. Giebel *m.* (Bauk.); 4. Blende *f.* (Ofen *etc.*); 5. (geogr.) Bergspitze *f.*, Horn *n.* (*Pic, Dent*); —ař *m.* Schildmacher *m.*

štít-ění (se) *n.* Scheu *f.*; š. práce Arbeitsscheu *f.*; —íti (-ím, íš, í, *imp.* štiť *et* štiti!) schützen, schirmen; š. se koho n. čeho sich vor etw. (vor jmd.) scheuen (scheuchen); etw. verabscheuen, meiden; ekeln (mir ekelt...); —ivost *f.* Scheu *f.*; —ivý, —livý *adj.* scheu; verabscheuend; —natka *f.* Schildlaus *f. Coccus*; 2. Schildkraut, Helmkraut *n. Scutellaria*; —natý *adj.* beschildet; —nice *f.* Schildkröte *f.* (ein Belagerungswerkzeug der Alten); —ník, a *m. vn.*; —onoš, e *m.* Schildträger *m.*; 2. (zool.) Küraßtier *n. Chlamydophorus*; 3. Schildkäfer *m.*; —onožci *pl.* Schildfüßler *pl.*; —ovka *f.* Schildschwamm *m.*, Parasolschwamm *m. Agaricus clypeatus*; 2. Scheibenkraut *n. Peltaria*; 3. Schildmuschel *f. Scutus.*

štítroba *f. v.* tštítroba.

štížle, ete *n. v.* štíče.

štk-ání *n.* Schluchzen *n.*; —áti (-ám, áš, á, *imp.* štkej!) schluchzen; —avka, štikavka *f. v.* škytavka; —nouti *v.*

štmel *v.* čmel. [štiknouti, uštknouti.

štoček, čku *m.* Klischee *n.*

štochati (-ám) *v.* štouchnouti.

štok, stok, u *m.* Trog *m.*; Bottich *m.*; 2. Stock *m.*, Stockwerk *n.*

štol-a *f.* Stollen *m.* (ment.); 2. Pontifikal *n. Stola*; 3. š., —né, čho *n.* Stolagebühr *f.*, Stolataxe *f.*

štolba *m.* Stallmeister *m.*

štol-nik *m.*, —ovník, a *m.* Stollenmeister; Stöllner *m.*; —ovati *st.* Bilder zum Verkaufe machen; —ovina *f.* die Seifensiedertasche *v.* štělovina, štěl; —ovné *n. v.* štolné.

štopka *f. v.* stopka.

štos, u *m.* Stoß *m.*; š. dříví Holzstoß *m.*; —ovati stoßen.

štouček, čku *m.* ein Stück, ein Teil.

štoud-ev, dve, —va *f. v.* stoudev.

štouch, u *m.* Stoß *m.*; —adlo *n. v.* štuchadlo; —anec, nce *m.* (š. do zad) Stoß *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* štouchej!), —nouti někoho, do něčeho štoßen.

štour-a *m.*, —al, a, —álek, lka *m.* Grübler *m.*; Schnüffler *m.*; Wühler *m.*; Stöber *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* štourej!) do něčeho, v něčem grübeln, stöbern; š. v zubích zahnstochern; —átko *n. v.* štárátko.

štov-an, u *m.* Dralas, Kleesalz *n.*; —ec, vce *m.* Zuckersäure *f.*

štov-ík, u *m.* (*dim.* —íček) Ampfer, Sauerampfer *m. Rumex*; kyselý jako štovík (jako ocet) sauer wie Essig.

štovka (děštovka) *f. v.* děštovka.

štpiti, štpěti *v.* čpíti.

štráf, u *m.*, pruh Streifen *m.*; —ovaný, pruhovaný gestreift.

štrach-anice, —anda *f.* polterndes Herumziehen; Kilt *m.*, Killgang *m.*; jíti na —andu *vulgo* den Mädchen nachstreichen; auf die Freit gehen; zu Kilt gehen, kilten; —ati (-ám, áš, á, *imp.* štrachej!) čím schleudern; š. se někam mit Geräusch wohin gehen, streichen; (za někým) nachstreichen.

štrček, čka *m. v.* střeček.

štrykov-áček, čku *m.* Strickbeutel *m.*; —ačka *f.* Strickerin *f.*; 2. Strickbeutel *m.*; —ání *n.* (pletení) das Stricken; Gestrick; Strickzeug *n.*; Strickerei *f.*; —ati (plesti punčochu) stricken; štrykuj sel pače dích! *v.* strkati se.

štrnk, —ot, u *m. sl.* Geklirr *n.*; —ati

štros, a *m. v.* pštros. [klirren.

štrudl, dlu *m.*, štrudle *f.* Strudel *m.* (Mehlspeise). [ník) Stutzel *m.*, Muff *m.*

štucel, štucl, u, štuclík, a *m.* (rukávštudent, a *m. v.* student.

štuch-ač *m.* Stoßer *m.*; —adlo *n.* Krautstößer *m.*; —ati (-ám) *v.* škouchati; —átko *n.* Stoßstange *f.*; Billardstock *m.* (tágo, trčka).

štuka *f.* Stück *n.*; 2. Bruchstein *m.*, Mauerstein *m.*; 3. (stůčka, štůčka) ein Ballen Leinwand, Webe *f.*

štukav-ec, vce *m.*, —ice, —ka *f.* Weggras *n.*, Wegetritt *m. Polygonum aviculare.*

štukovaný gestuckt.

štůla *f. v.* štola.

štula *f. sl. v.* štilec. [vati, štilec.

štulcovati, štulec, štulec, *v.* štilco-

šturc, e *m.* Getöse *n.*; 2. Haspelstuße *f.*; na š., —em gestürzt, gekippt; —ovati lärmen; —ovna *f.* Wasserrreg *m.*; —ovník, a *m.* Stürmer *m.*; Lärmer *m.*; —ový *adj.* stürmisch.

šturm, u *m.* Sturm *m. v.* bouře; 2. *v.* útok; —em hnáti Sturm laufen; —em vzíti město, útokem dobyti města erstürmen; —alík, u *m.* Grundhobel *m.*; —ovati (k městu, ke hradu), útokem hnáti stürmen. Sturm laufen; 2. š., biti na poplach Sturm läuten; —ovník, u *m.* Sturmglocke *f.*

štváč, e *m.* Hetzer *m.*

štvačka *f.* Hetzerin *f.*; 2. Hetze *f.*

štvan-ec, nce *m.* durchtriebener Vogel; —i *n.* das Hetzen; —ice *f.* Hetze, Hatz *f.*, Hetzjagd, Parforcejagd *f.*; 2.

Hexgarten *m.*; Hexinsel *f.* (in Prag); —iště *n.* Hexstatte *f.*, Hexplan *m.*

štváti (štvu, eš, e, *imp.* štvi!) psy na někoho (š. zvěř, ňg. š. někoho na někoho n. proti někomu) hetzen.

štyra *f. v.* štira.

šuba *f.* Reifepelz *m.* (*v.* čuba).

šubr-a *f.* unsaubere Weibsperson; *pl.* —y Klunker am Kleide; —ati (-ám, áš, á) *sl.* beschmutzen, besudeln; se sich; —avý *adj.* schmutzig.

šuditi *sl. v.* šiditi. [fel *m.*

šuf-an, u, —ek, fku *m.* Schaumlöf-

šufeň, fně *f.*, žufeň Brühe *f.* (Suppe).

šuhaj, o, —ek, jka *m.*, —ík, a *m. sl.* Bursche *m.*, Jüngling *m.*; Amant *m.*

šuch-ati (-ám) *sl.* ein leises Geräusch hervorbringen, leise reden; schaben, reiben; š. se sich trag, langsam bewegen; —avý *adj.* träg, faul; —ot, u *m.* leises Geräusch; —otati (-ám) *v.* suchati.

šuchy, ů *pl. m.* Trödelware *f.*

šuk *int.* huschl šuk sem šuk tam! hin und her; šuky *pl. m.* Geschäfte.

šukati (-ám, áš, á) něco po domě atd. suchen, nachsuchen; geschäftig sein.

šul-a *m.*, —ák, a *m.* Würgler *m.*; š., —ík, a *m.*, —íř *m.* Betrüger, Preller *m.*; —ík, a *m.* Narr *m.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* šul!) koho (*acc.*) betrügen, prellen; —ka *m.* Abdecker *m.*; šulky *pl.* Lettenundeln (in Steinbrüchen); —kovati würgeln; rund machen.

šum, u *m.* das Summen; Geräusch *n.*; *v.* šumot; 2. Schaum *m.*; *pl.* —y Saus, Braus *m.*

šuma *f. sl.* Wald *m.*

šumání *n.* das Sausen.

šumař *m.* Schnurrant (Spielmann, Bierfiedler) *m.*

šumavec, vce *m.* (Min.) Herzynit *m.*

šumberka *f.* Mühlart *f.*

šum-ění *n.* das Sausen, Gesumse *n.*; —ěti (3. *pl.* —í) summen, sumsen, sausen.

šumicha *f. rus.* Rauschgold *n.*

šumi-leb, a, —mozek, zka *m.* Sause-

šumina *f.* Schaum *m.* [kopf *m.*

šum-ivec, vce *m.* (Min.) Zeolith, Brausestein *m.*; —ivka *f.* Brausepulver *n.*; —ivý *adj.* sausend; schäumend; —ka *f.*, *pol.* Freudelied *n.*; —ný *adj.* rauschend, sausend; *sl.* niedlich, schön.

šumot, u *m.* Geräusch *n.*; Saus *m.*; —iti brausen.

šumov-ačka *f.* Abschaumerin *f.*; 2. Schaumlöffel, Schöpflöffel *m.*; —ati abschaumen; 2. berauben; —atý *adj.* schaumig; —ina *f.* Schaum *m.*; 2. ein schäumendes Getränk.

šunk-a *f.* (*gen. pl.* šunek *et* šunk) Schinken *m.*; —ář *m.* Schinkenhändler *m.*; —ový *adj.* Schinken-.

šup, u *m.* Hieb *m.*; 2. Schub *m.*; dáti na š., —em poslati Vagabunden über die Grenzen) schieben; š.! *int.* schwipp! schnapp!

šup-ák, a *m.* Schwipper *m.*; 2. *v.* finance; 3. š. *v.* šoupák (Tanz); 4. *pl.* —áky das Geld; —anec, nce *m.* Rutenstreich *m.*; —anice *f.* Gepeitsche *n.*; Staupbesen *m.*, —arna *f.* Schubzimmer *n.*, Schubarrest *m.*

šupati (-am, áš, a *et* šupu, eš, e *imp.* šupej!) peitschen, schwippen; 2. wegessen, schnabeln (schnabelleren).

šupec, pce *m.* fig. guter Bissen.

šupelka *f.* Schneegestöber *n.*

šupěti in Gefahr sein (šupí mu krk).

šupin-a *f.* Schale *f.*, Hülse, Grund hülse *f.*; Schuppe *f.*; —ač *m.* Schuppentier *n.*; —atost *f.* (med.) Schuppenausschlag *m.*, Lepidoiis *f.*; —atý, —avý *adj.* schuppig, hulsig; —okřídlý *adj.* schuppenflügelig; *pl.* -li Staubflügler *Lepidoptera* (zool.).

šupka *f.* Hemmschuh *m.*; 2. Schiebstange an der Orgel; 3. *v.* šupina.

šupl-e, ete, —átko *n.*, —ík, a *et* u, —íček, čka *et* čku *m.* Schublade *f.*, Schubfach *n.*

šupnouti koho schuppen (mit der Rute).

šupoun, a *m. v.* šupinač. [ling).

šupovati koho schieben (den Schub-

šurán, u *m. mor.* Welberrot *m.*

šurp, u *m.* Schuppengrind *m.*; —ivý *adj.* hässlich *sr.* šerpivý.

šurý *adj. mor.* schief; schielend.

šus, u *m.* Schoß *m.* (Klippenfleisch); 2. Wahnsinn *m.*; Wahnwitz *m.*; 3. Schnürbartel (Schußbeutel) *m.*

šust, u *m.* Geräusch *n.*, das Sausen, Saus *m.*; 2. *sl.* Narrheit *f.*; š. *int.* schuhs! huschl š., a, —ek, stka *m. sl.* ein Narr; š., a *m.*, —ák *m.* Zögerer *m.*

šusterka, *pl.* -erky, šuterky, šustky *f. v.* škubánky.

šust-ěti (3. *pl.* —í) rauschen, sausen; Geräusch machen; —ice *f.* Rauschmetall *n. v.* šumicha; —ivý *adj.* rauschend, sausend; —ky *pl. m. v.* škubánky; —nouti rauschen; sausen; š. se *impers.* rauschen; fig. sich ereignen, verfallen, losgehen (něco se šustlo); —ot, u *m.* Ge

šušek, šku *m.* Gelispel *n.* träusch *n.*

šušeň, šně *f.* Buß *m.* b. Dösle.

šuškar, u *m. sl.* Terpentin *m.*

šuškati (-ám) lispeln; flüstern.

šušlati (-ám) *v.* šišlati.

šuš-na *f.*, —ně *f.* Schmudel *f.*; 2. Nasenpöpel *m.*; —nati, —ňati (-ám) **šušotati** *v.* šuškati. [schnüffeln.

šůta *f.* Fichtenzapfen, Fohrenzapfen *m.*

šut-a *f.* ein Kloben Flachs; 2. eine Ziege ohne Hörner; —avý ohne Hörner.

šutečný *adj.* (*rus.*) spaßhaft.

šuteř-ice *f.* Schneegestöber *n.*; —iti se

šuterky *v.* škubánky. [*impers.* stebern.

šut-iti *sl.* verstummeln; 2. *z rus.* spaßen; scherzen; —ka *f. rus.* Scherz *m.*, Spaß *m.* [toriti.

šutoř-ice *f. v.* šuteřice; —iti *v.* švi-

šváb, a *m.* Schabe, Schwabe *f. Blatta orientalis* (zool.); 2. Stutzschwanz *m.* (Pferd); š., u Ballenleder *n.*; *pl.* —y geholzte Graupen.

švabach, u *m.*, švabašina, švabština *f.* Schwabacher *f.* (Schrift).

švab-ír *m.* Staffierer *m.*; —iti staffieren, putzen; se sich; 2. š. stutzen den Schweif, die Ohren).

Švábo-lapka *f.* Schwabenfalle *f.*; —mor, a *m.* Schwabenvertilger *m.*

švadi-ena *f.* Näherin *f.*; —enské práce weibliche Handarbeiten; —í *m.* Näher *m.*; —í *f. v.* švadlena; —iř, e *m.* Fabler *m.*; —iti (-ím) näh̆tern.

švadrona *f.*, škadrona (setnina jízdy) Schwadrone *f.*, Eskadrone *f.*

švagr, švakr, a *m.* (*voc.* švakře! *pop.* švaře!) Schwager *m.*; —ovský *adj.* schwägerlich; —ovství *n.* Schwägerschaft *f.*

švagř-ina, švakřina *f. sl.*, švagrová *f.* Schwägerin *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* švagři!) schwägern; š. se šich beschwägern; šich verschwägern.

švachtati (-ám, áš, á, *imp.* švachtej!) schwatzen. [hatzen *m.*

švančár, u *m.* Feuerhaken, Schür-

švančara, švancara *f.* Brettbeil *n. srv.* švejcarka, valaška.

švanda *f.* Schwank *m.*, Jux *m.*, Hetze *f.*, Spektakel *n.*

švandr-ati (-ám), —čiti, —očiti, —oliti (-ím), —kovati (-uju, eš, e) plappern; plaudern.

švár, u *m.*, švara *f.* Reinlichkeit *f.*, Sauberkeit *f.* (*srv.* nešvara).

švařiti (-ím, íš, í) *sl.* nett machen; š. se šich putzen.

švarn-ík, a *m.* feścher Mensch; —ý *adj.* feſch, schmuck, nett, hold; —é děvče hołbes Mädchen.

švastati, švástati (-ám, áš, á) schwatzen.

švátořiti *v.* švitořiti.

švec, *gen.* ševce *m.* Schuster *m. sutor*; 2. *v.* ježdík. [mutter.

švegra, švegruše *f.* die Schwieger-

šveh-ati, —lati (-ám, áš, á) schwatzen; *v.* šveholiti; —la *m. v.* švehola.

švehol, u *m.* Gezwitscher *n.*; —a *m.*, —nik, a, —il, a *m.* Schwätzer *m.*; —ice *f.* Schwätzerin, Zwitscherin *f.* fig.; —iti (-ím, íš, í, *imp.* švehol *et* šveholi!) zwitschern, schwatzen.

švechtati (-ám) zwitschern *v.* švehlati.

švejcar-ka *f.* Schweizerin *f.*; 2. Schweizerkuh *f.*; 3. Handbeil *n. v.* valaška; 4. Bauerngeschoß *n.*; 5. š., —na *f.* Schweizerei *f.*; Schweizerhaus *n.*, Schweizerhütte *f.*; —ský *adj.* Schweizer-; š. sýr Schweizerkäse *m.*

švekr-a, —uše *f. v.* švegra, ušc.

švela *f. sl.* Hühnerlaus, Gänselaus *f.* Vogellaus, Federlaus *f.*; Federling *m. Philopterus.*

švění *n. v.* škvění.

švěrep, u *m. v.* sverep.

švestička *f.* kleine Pflaume.

švestk-a *f.* (*gen. pl.* švestek) Pflaume *f.*, Zwetsche (Zwetschke, Quetsche) *f.*; fig. on má —u v hubě er zischelt; schrati svých pět švestek fig. seine sieben Sachen (Zwetschen) zusammenpacken; —ář *m.* Pflaumenhändler *m.*; -ka -in; —oví *n.* Pflaumenbäume *pl.*; —ovna *f.* Pflaumengarten *m.*; —ový *adj.* Pflaumen-, Zwetschken-; —ová povidla Pflaumenmuß *n.*, Zwetschkenmuß *n.*

švícko *n.* (*vulgo*) Schusterjunge *m.*

švídrati (-ám) *v.* šilhati.

švih, u *m.* Schmitz *m.*, Streich *m.*, Peitschenhieb *m.* [biják.

šviha *f.* (u cepu) Dreschwalze *f. v.*

švih-ací *adj.* Schwing-; —ácký *adj.* stutzermäßig; —ačka *f.* Stutzerin *f.*; feſches Frauenzimmer; —adlo *n.* Schwinge *f.*; —ák, a, —álek, lka *m.* Stutzer, Dandy *m.*; Säuberling *m.*; —anec, nce *m.* ein Gepeitschter; 2. Peitschenhieb *m.*; —ání *n.* das Schwippen; —ati, švíhati (-ám, áš, á, *imp.* švihej!) koho (*acc.*) nëčim peitschen; schwippen; schwingen; š. se šich schwingen; —avka *f. v.* švihovka; —avý *adj.* schwingend, peitschend; —el, hle *m.* Wagenstange *f.*; —ký *adj. v.* švihlý.

švihl-ati *v.* švihati; —e *f.* Stille *f.*; —ičkář, —ík, a *m. v.* švihák; —iti (3. *pl.* -í), —inkati (3. -á) zwitschern (wie Vögel); *v.* švitřinkati.

švihlý *adj.* schlank *v.* svižný; *v.* štíhlý.

švihna *f.* Stutzerin *f.*

švihn-outi schwippen; š. sebou umfallen; fig. sich beeilen; —utí *n.* (bičem) [*v.* švih.

švihov-ka, —nice *f.* Feldschlange *f.*, Kartaune *f.*; 2. Bäckerschaufel *f.*

švik, u *m.* kleine Naht; 2. Saum *m.*

švinda *f.* Schnaps *m.*

švindl, u *m.* Schwindel, Betrug *m.*; —ář, —éř *m.* Schwindler, Betrüger *m.*; —ík, a *m. v.* švihák; —ovati schwindeln.

švingul-ace *f.* lustiger Streich; —ant, a *m.* lustiger Kamerad; Spaßmacher *m.*; 2. Schwindler *m.*

švinka *f.* Schwinge, Wagensprosse *f.*

švířinkati (-ám, áš, á) zwitschern, schwirren.

švitor, u *m.* Gezwitscher *n.*; —a *m.* ein Geſprechiger, Redſeliger.

švitoř-ilka *f. v.* švitorka; —iti (-ím íš, í, *imp.* švitoř!) schwirren, zwitschern; 2. vertraulich schwatzen; —ivý *adj.* schwirrend, zwitschernd; 2. geſchwätzig, redſelig.

švitor-ka, švitorka *f.* ein freundliches redſeliges Frauenzimmer; —ný *adj.* schwirrend *v.* švitořivý.

švižl *adj. v.* svěží. [ſam, flink.

švíz-l *n.* Ruten *pl.*; —ný *adj.* biegsamk, a *m. mor. v.* smrk.

švrlikati (3. -á) *v.* cvrlikati.

švub, u *m.* (mont.) Schwaben *m.*; Sumpfluft *f.*

švýcarský *adj.* schweizerisch, Schweizer; š. sýr Schweizerkäse *m.*, Emmentaler.

T.

ta *pron.* die, diese; jene; ta *adv. sl.* da.

tabačár *m. sl. v.* tabakár, tabáčník.

tabáč-ek, čku *m.* lieber, schöner Tabak; —na *f.* Tabakniederlage, Tabakbude *f.*, Tabakverschleiß *m.*; —ně, ého *n.* Tabaksteuer *f.*; —ní *adj.* Tabak-; *v.* tabákový; —nice *f.* Tabakhandlerin *f.*; 2. *sl.* Tabakdose *f.*; 3. *v.* tabáčna; —nický *adj.* Tabakhändler-; —nictví *n.* Tabakhandel *m.*; —ník, a *m.* Tabakhändler *m.*, Tabakfabrikant *m.*; 2. Tabakspinner *m.*

tabák, u *m.* Tabak *m.*

tabak-ář *m.* Tabakbereiter *m.*; Tabakhändler *m.*; —árna *f.* Tabakstube *f.*

tabáko-řez u *m.* Tabakschneidmaschine *f.*; —vina *f.* Tabakgift, Nikotin *n.*; —vý *adj.* Tabak-.

taba-těrka *f.* Tabatiere, Tabaksdose *f.*

tabel-a, —ka *f.* (tabulka) Tabelle *f.*; —ární *adj.* tabellarisch.

tabla, tablice *f. sl.* Tafel *f.*

tábor, u *et* a *m.* (mil.) Lager, Feldlager *n.*; 2. (pelit.) t. lidu Meeting *n.*; —em se položiti sich lagern, ein Lager beziehen.

táboř-iště *n.* Lagerplatz *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* tábor *et* táboři!) lagern; ein Feldlager halten.

tábor-ní, —ový *adj.* Lager-; —ník, a *m.* Lagerarbeiter *m.*

tabul-e *f.* Tafel *f.* (zum Schreiben ꝛc.); 2. t. v okně Glasscheibe *f.*; 3. t. Aushängeschild *n.*; 4. t. (hostina) Tafel *f.*; —ka *f.* kleine Tafel; Täfelchen *n.*; Tabelle *f.*; *pl.* —ky Stecher am Kollar (der Prüfester); —kář *m.* Abcschüler *m.*; —kový přehled tabellarische Übersicht; —né, ého *n.* Tafelgeld *n.*; —ní, —ový *adj.* Tafel-; —ové sklo Tafelglas *n.*

tác, u, —ek, čku *m.* (It. *tazza*) Tasse *f.*; 2. *sl.* Taggeld *n.*

tacel, cle, taclík, u *m.* Täschen *n.*, Handtäschlein *n.*, Handkrause *f.*

táceti se (potáceti se) *sl.*, tackati se *sl.* taumeln, torkeln.

tač, e *f. v.* táčka. [*v.* táčky.

táč jíti mit Kindern spazieren gehen

táč-eti se *st.* (otáč...) sich drehen; —ka *f.* ein Wickeltuch für Kinder; —ky *pl.* Schubkarren *m.*; fig. Plauderstündchen *n.*; na t. jíti auf einen Besuch (Theiding) gehen; —kář *m.* Schubkarrenschieber *m.*; —kovati mit Schubkarren fahren; 2. auf Besuch gehen.

tadě *sl.*, **tady** *adv.* da, hier.

tadle *v.* tahle.

tádynk, u *m. sl.* Theiding *f.*; Geschwätz *n.*; —ovati se. schwatzen.

taf! *int.* klaff! bau! (*v.* haf!); —ák, a *m.* Kläffer *m.*; í., u *m.* großer Zahn; —ati (-ám, áš, á) bellen, kläffen; fig. schlagen; —ka *f.* Hieb *m.*, Schlag *m.*; Ohrfeige *f.*; —nouti einen Hieb versetzen.

tafl-e *f.*, —ička *f.* (*z něm.*) Tafel *f.* (t. čokolády). [t. loterní Ziehung *f.*

tah, u *m.* Zug *m.*; Train *m. c.* vlak.

táha *f.* Brunnenschwengel *m.*

tah-ač *m.* Zieher *m.*; —áček, čku *m.* Ziehseilen, Zankeisen *n.*; —adlo *n.* Zugrad, Heberad *n.*; pl. — adla u varhan Abstrakten; Trakturen; —ák, a *m.* Ziehjunge *m.*; t., u *m.* Ziehstock *m.*; Zugstrick *m.*; —ání *n.* (u soudů) Weltung *f.*; —anice, táhanice *f.* Gereiß *n.*, Ziehcrei *f.*; Balgerei *f.*; —ati, táhati (-ám, áš, á, *imp.* tahej!) něco etw. oft od. länger ziehen; t. se s kým, s čím sich mit jmd. od. mit etwas herumziehen, sich herum balgen; —avka *f* Dehnsucht *f.*; —avý *adj.* zähe; 2. weitschweifig; 3. zögernd.

táhla *pl. n. v.* táhlo.

tahle *pron.* diese da!

táhl-e *adv.* gedehnt; —ice *f.* fette, zähe Erde; —ík, tahlík, a *m.* Aufschörling *m.*; 2. Ziehriemchen *n.*; 3. Struppe *f.*

táhlo *n.* der Zug am Wagen: Zugseil *n.*; Schlepptau *m.*; Tafel *n.* (am Schiff); Ziehstange, Zugstange *f.*; Kolbenstange *f.*, Pumpenstange *f.*; *pl.* táhla (mont.) Schachtgestänge, Pumpengestänge *n.*; *pl.* táhla Abstrakten (b. Orgel).

táhlý *adj.* gedehnt; 2. schlank; 3. ziehbar, dehnbar; 4. geschmeidig.

tahmo *adv.* zugweise.

táhnouti (-nu, *imp.* táhni!) něco ziehen; schleppen; dehnen; se sich; t. kam marschieren; táhni! packe dich! fort! táhne tady blen zieht die Luft durch; táhne bouřka (mračno) ein Gewitter ist im Anzuge.

tahoun, a *m.* Ziehen *m.*; Zugpferd *n.*; Zugochs *m.*; fig. tüchtiger Arbeiter; Neßer *m.*; fig. ein saumseliger Mensch; t. Ziehwerkzeug *n.*; —ek, nku *m. mor.* Spreizstangenbalken an der Egge.

tahovitý *adj. sl.* klebrig, zähe.

taj *m.*, —e *f.* Geheimnis *n.*; pod —em, pod —i insgeheim, heimlicher Weise.

tajemilovný *adj.* mysteriös.

tajem-ně *adv.* geheim, mysteriös; —nice *f.* ein verborgener Ort; 2. vertraute Freundin, Sekretarin *f.*; —nictví *n.* Sekretärstelle *f.*, Sekretariat *n.*; —ník, a *m.* Geheimschreiber *m.*, Sekretär *m.*; místotajemník *m.* Vizesekretär *m.*; —nost *f.* Heimlichkeit *f.*; —nůstkář *m. v.* tajnůstkář; —ný *adj.* geheim, verborgen, heimlich; mystisch, mysteriös; —ství *n.* Geheimnis *n.*

taj-ení *n.* das Verheimlichen, —enka *f.* Allegorie *f.*; —enství *n. v.* tajemství; —ič, —itel, e *m.* Hehler *m.*; Geheimnisbewahrer *m.*; —ina *f.* Geheimnis *n.*; *pl.* —iny Mysterien *pl.*; —innost *f.* Mystizismus *m.*; —inný *adj.* mystisch; —iti (-ím, íš, í, *imp.* taj!) něco geheimhalten,

verheimlichen, bergen, verhehlen; t. se s čím etw. verheimlichen, geheimhalten, hinter dem Berge halten; —ivý *adj.* verhehlend; —mo, po t.. po —mu *adv.* heimlich, insgeheim.

tajn-a *f.* Geheimnis *n.*; —č *adv.* geheim, insgeheim; nic není tak tajně spředeno, aby nebylo na konec zjeveno es ist nichts so fein gesponnen, daß es nicht endlich kommt ans Licht der Sonnen; —ice *f.* geheimer Ort; Geheimarchiv *n.*; Geheimnis *n.*; —ičný *adj.* geheim, verborgen; —ník, u *m.* Sekretär *m.* (Schrank); *v.* tajemník.

tajno, v tajně. v tajnu *adv.* geheim. verborgen; —četba *f.* Dechiffrierkunst *f.*; — pis, u *m.* Geheimschrift, Stenographie *f.*; —slovec, vce *m.* Okkultist *m.*; —sloví *n.* Okkultismus *m.*; —snubný *adj.* kryptogamisch (bot.).

tajn-ost *f.* Geheimnis *n.*; *pl.* —osti Mysterien; —ostivý *adj.* geheimnisvoll.

tajno-učení *n.*. —uka *f.* Mystik *f.*; Geheimlehre *f.*; —uma *f.* Geheimkunst *f.*; t. židovská Kabbala *f.*; —věda *f.* Geheimnislehre *f.*

tajnůstk-a *f.*, *pl.* —y wertloses Geheimnis; —ář *m.* Geheimniskrämer *m.*; Mystagog *m.*; —ářství *n.* Geheimniskrämerei *f.*, Geheimtuerei *f.*; —ovati geheim tun mit etwas.

tajný *adj.* geheim, heimlich, verborgen; t. rada geheimer Rat, Geheimrat *m.*; t. *m.* ein Geheimer (Polizist), Detektiv *m.* [*adj.* kryptographisch.

tajopis, u *m.* Kryptographie *f.*; —ný

tajtrlík, a *m.* |= Theaterlich] Hanswurst *m.*

tajupiný *adj.* geheimnisvoll.

tak (takž), taky *adv.* so; ebendies; noch (nechaj) tak laß sein, laß bleiben.

takati (-ám) bejahen.

také, takéž (taky) *conj.* auch, eben so.

takli *conj.* ob denn so.

taklo *n. v.* táhlo.

takoměř *adv.* beinahe, fast (téměř).

takořka (takřka) *adv.* sozusagen; 2. beinahe, fast. [gleichen.

takový *pron.* solcher, so einer, der-

takpán, a *m.* (kýval) Jaberr *m.*

taks-a *f.* Taxe *f.*; —ář *m.* ein Taxpflichtiger; —ovna *f.* Taxamt *n.*; —ovní

takt, u *m.* Takt *m.* [*adj.* Tar-

taktéž *adv.* ebenso.

takt-ika *f.* Taktik *f.*; —ní *adj.* taktmäßig; —ník, a *m. v.* taktovník.

takto *adv.* so; folgendermaßen.

taktov-ati taktieren, Takt schlagen; —ka *f.* Taktiertab *m.*; —ník, a *m.* Taktführer *m.*

taký, á, é, *pron.* solcher, e, es *v.* ta-

takž, takže *adv.* so, ebenso. [kový.

tál, u *m.* (u plotny, u šatů) Teil *m.*; Ofenplatte *f.*; tále *f.* |= něm. Teil] Kleiderteil *m.* (b. Schneider); 2. Ofenplatte *f.*

tal, a, o er, ie, es blieb *v.* titi.

tala *f.* Gabelschwanz *m.*; Tanager *f.* (Vogel) *Tanagra.* [schwelfen.

talaceti se (*imp.* -cej se!) herum-

talár, u *m.* Talar *m.* (Oberkleid der Geistlichen und Richter).

talavaška *f.*, talavůz *m. st.* ein gedeckter Wagen. [*m.* (*sr.* fortel).

tálec, lce *m. st.* Betrug, Kunstgriff

talent, u *m.* Talent *n.*; —ovaný *adj.*

talíř *m. v.* talíř. [talentiert.

talig-a *f. sl.* [*rus.* teléga] Karren *m.*; —ář *m.* Karrenführer *m.*

talíř *m.* Teller *m.*; *pl.* —e (mus.) Tschinellen, Schallbecken *Piatti.*

talmovina *f.* Talmigold *n.*

talmud, u *m.* Talmud *m.* (jüd. Satzungsbuch).

taloupiti se langsam gehen.

talov, tálov, u *m.* (*st.*) Eiter *m.*; —ina *f.* Eiterflüssigkeit *f.*; —itost *f.* Eiterung *f.*; t. krve Pyämie *f.* (med.); —itý *adj.* eiterig.

tam (*st.* tamo) *adv.* dort, hin, dorthin, dahin; co t. co t.! (tím si hlavy nelam!) aus ist aus! hin ist hin! laß aus dem Sinn; už je ten tam er ist verschwunden.

tamaryšek, šku *m.* Tamariske *f.* *Tamarix* (*Myricaria*).

tambor, a *m. v.* bubeník.

tambur-áš, e *m. srb.* Tamburinspieler *m.*; —inka *f.* Tamburin *n.*; —ovati tamburieren.

tam-ější. —nější, —ní, —otní *adj.* dortig; —hle! siehe dort!

tamo *adv. st. v.* tam; —zemský *adj.* dortländisch. [stuble.

tampel, u *m.* die Winde am Webe-

tam-tady, —tudy *adv.* dort, durch; auf jenem Wege; od —tud von dorten; —ten *pron.* jener dort; —že *adv.* eben daselbst. [*m.* Reigenführer *m.*

tanc-ěř, —íř, e *m. v.* tančíř; —evod,

tancov-ati (polku atd.) tanzen; —na *f. v.* tančírna.

tanč-íř *m.* Tänzer, Tanzmeister *m.*; —írna *f.* Tanzsaal *m.*, Tanzboden *m.*, Tanzlokal *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* tanči!) tanzen; —ivý *adj.* tanzlustig.

tandlář *m. st.* [Tändler] Trödler *m.*; —e *pl.* (v —ích), tandlmark, u *m.* Tandelmarkt *m.*

tanec, nce *m.* Tanz *m.*

taneč-ek, čku *m.* Tänzchen *n. v.* tanec; —ní *adj.* Tanz-; t. zábava Tanzunterhaltung *f.*; —ní společnost Tanzgesellschaft (*Soirée dansante*); —ní pořádek *m.* Tanzordnung *f.*, Tanzkarte *f.*; —ní hodina *f.* Tanzstunde *f.*; —ní zábava *f.* Tanzbelustigung *f.*; —nice *f.* Tänzerin *ballerina f.*; —ník, a *m.* Tänzer *m.*

taníř *m. sl. v.* talíř.

tanouti (3. -ne) *impers.* regen, bewegen; t. v srdce, v mysl eingeben; t. na mysli im Gedächtnisse schweben; t. na mysl einfallen, in den Sinn kommen.

tant, u, *pl.* —y *m.* Tand *m.*; 2. Geschwätz *n.* [*m.* Tantalum *n.*

tantal-ec, lce *m.* Tantalit *n.*; —ík, u

tantéř, e *m. st.* Betrüger *m.*

tantes, u *m.* ceta Tante *f.*, Tantes *m.*

tantovati *st.* betrügen, beschwatzen.

tanuti *n.* (vnitřní) die Regung des Gemütes; t. srdce die Bewegung, die Aufregung des Herzens.

ťáp, u *m.*, —a *f.* Tappe, Pratze *f.*; Pfote *f.*; medvědí *t.* Barentatze *f.*; *t. m.*, —al, a *m.* schwerfälliger, tölpelhafter Mensch, Tollpatsch *m.*

tapart, u *m. v.* capart.

tápati (-ám, áš, á, *imp.* tápej!) in Gefahr sein, zu ersticken; sinken; t., ťápati, ťapati (ve tmě, vo tmách, po schodech atd.) *et t.* se tappen, herumirren (im Dunkel od. im Finstern tappen); t. se untersinken.

ťapavý *adj.* krackig.

tápěč *m. v.* potápěč.

ťápek, pku *m.* (vepřový, zaječí, telecí, medvědí) Pfötchen, Tätzchen *n.*

tapet-a *f.* Tapete *f.*; —ovati tapetieren.

tapír, a *m.* Tapir *m.* (zool.) *Tapirus.*

tápka *f. v.* potápka.

ťapka *f.* Schwimmfuß des Vogels; 2. Schwippe an der Peitsche.

ťapkati (-ám) patschen, trippeln.

tarab-a *m.* ein Ungeschickter; —iti *et t.* se gerumpelt kommen.

tarač *m.* Schwätzer *m.*; 2. Dogge *f.*

taradye *f.* (*pl.*) Tumult *m.*; Zank *m.*; Geschleppe *n.* [(Injekt).

tarakan, a *m.* Schabe *f. Blatta*

taran, a *m.* Zärte, Raje *f. Abramis vimba*; t., u *m.* Mauerbock, Sturmbrechtr *m.* (beran). [bertasche *f.*

tarand-a *m. et f.*, —ák, a *m.* Plau-

tarant, a *m.* (ryba) *v.* taran; t., u Schiller *m.*, Tarant *m.* (Welu).

tarantula *f.* Tarantel *f.* (Spinne).

taras, u *m.* (—a *f.*) Terrasse *f.*; 2. Felddamm; Uferdamm *m.*

tarásek, sku *m.* Gießbrett *n.* (im Bräuhause).

taras-iti, —ovati terrassieren; —nice *f.* Terrassbüchse *f.*, Wallbüchse *f.*; 2. Schnellbank *f.*; —ník, a *m.* Sperrzeug, Hemmzeug *n.*; —ný *adj.* verrammelnd.

tárati (3. -á) *sl.* plaudern.

tařice *f.* (tořice, tuřice) Steinkraut *n.* Alyssе *f. Alyssum.*

tarif, u *m.*, sazba Tarif *m.* [rimbaba.

tarkán, u *m. st.* Bertram *m. v.*

tarm-ačiti, —arčiti, —očiti trödeln; —ačník, —arečník, —očník, a *m.* Tröbler; Mäkler *m.*; —ark, —ák, —ok, u *m.* Tröblermarkt, Tandelmarkt *m.*

tartas, u *m.* Gelarme *n.*

tasan, a *m.* (myt.) böser Geist satan.

tasem-ec, mce *m.*, —ice, —nice *f.* Bandwurm *m. Taenia.* [ziehen.

tasiti (*imp.* tas!) (meč) das Schwert

tasma *f. pol.* (tesma) Band *n.*

tašečník, a *m.* (brašnář) Taschenmacher, Taschner *m.* [2. Dachziegel *m.*

taška (*gen. pl.* tašek) *f.* Tasche *f.*;

tašk-ář *m.* Spitzbube, Schurke *m.*; *vulgo* Schalk *m.*, Schelm *m.*; —ařice *f.* Schabernack, Schelmstreich *m.*; —ařiti (*imp.* —ař!) Spitzbüberei treiben; Mutwillen tr.; —ářský *adj.* spitzbübisch; schelmisch; —ářství *n.* Spitzbüberei *f.*

taf *adv.* ebenso; *pron.* dieselbe.

tat, a *m. st.* Dieb *m.* [wundet *v.* titi.

ťat, a, o, ý mit einer Hiebwaffe ver-

táta *m.* Tatta, Papa (Vater) *m.*

tatar, u *m.* Tataren-(Kosaken-)pettsche *f.* (nahajka); fig. ein Stumpfsinniger; —ák, u *m.* Kalmus *m. Acorus calamus v.* šišovec; —čina, tatařina *f.* fig. Kauderwelsch *n.*; —ka *f.* Heidekorn *n.*, Buchweizen *m. Polygonum tataricum*; —ovati mit der Tatarenpeitsche schlagen od. züchtigen.

táti (3. *pers.* taje) tauen, auftauen, schmelzen; sníh taje der Schnee schmilzt.

tat-íček, čka, —ínek, nka, —ík, a *m.* Papa *m.*, Väterchen *n.*; —iti se (po...) dem Vater nachgeraten.

tato *pron.* diese

tatobný *adj.* naiv.

tatrmačky *pl. f.* eitles Zeug.

tatrman, a, —ík, a tatrmánek, nka *m.* Gaukler *m.*; Marionette *f.*; pubelnärrischer Mensch; —ečník, a, —kář, e *m.* Marionettenspieler *m.*; —ský *adj.* pubelnärrisch, gaukelhaft; —ství *n.* Gaukelei *f.*

tav, u *m.* das Ausgeschmolzene; Schmelz *m.*; —er, vce, —ič, e, *m. v.* tavič; —ení *n.* das Schmelzen; —enina *f.* Schmelzmasse *f.*; —icí *adj.* Schmelz-; —idlo *n.* Flußmittel *n.*; —ič *m.* Schmelzer, Schmelzarbeiter *m.*; —írna *f.* Schmelzhütte *f.*, Schmelzwerk *n.*; —irství *n.* Schmelzkunst *f.*; Hüttenkunde *f.*; —iště *n.* Schmelzherd *m.*; —itelný *adj.* schmelzbar; -ost -keit.

tav-iti (-ím, íš, *i*, *imp.* tav!) něco (t. kovy) schmelzen; —ivo *n.* Fluß *m.*, Flußmittel *n.*; —ivý *adj.* schmelzsam; —nice *f.* Schmelzofen *m.*; Schmelztiegel *n.*; —ný *adj.* schmelzend; 2. schmelzbar.

tavol-a *f.*, —ník, u *m.* Spierpflanze, Wiesenwedel *m. Spiraea.*

taxa *f.* Taxe *f.*; *v.* taksa.

tázací *adj.* fragend; Frage-; t. věta Fragesatz *m.*

tazatel, e *m.* Frager, Fragesteller *m.*; -na *f. v.* poptavárna; —ský *adj.* katechetisch.

táz-ati (tážu, eš, e, eme, ete, ou (-í) *et* tázám, áš, á, áme, áte, ají, *st.* tiežu, oš, e, eme, ete, ú, *imp.* taž [*st.* těž]! *tregr.* táže et tázaje) koho (*gen.*) o něco, o něčem *st.*, t. se koho (*gen.*) na něco, po něčem, o něčem fragen, nachfragen; —avý *adj.* fragend; —ka *f. v.* otázka.

tažba *f.* Ziehung *f.* tažební list (Lott.) Ziehungsliste *f.*

tažen, a, o, —ý gezogen.

tažení *n.* das Ziehen; Zug *m.*; Marsch *m.*; t. polní, vojenské, válečné Feldzug *m.*, Kampagne *f.*; t. ptáků Strich der Vögel; t. Wellenrad *n.*; t. koňské Pferdegöpel *m.*; v posledním t. in den letzten Zügen. [tažnice.

taženka *f.* gezogene Büchse *f. v.*

tažl-ivý *adj.* ziehbar, dehnbar, streckbar, elastisch; —izvon, u *m.* (zvonitko) Schellengriff *m.*, Glockenzug *m.*; —mo *adv.* ziehend; gezogen; fragender Weise; —né, ého *n.* Kostbier *n.*; —nice *f.* ein gezogenes Rohr, Stutz *m.*, Stutzrohr *n.*;

2. Förderschacht *m.*; —ník, a *m.* Zugvogel *m.*; —ný *adj.* ziehbar; geschmeidig; t. dobytek Zugvieh *n.*; t. kůň (tahoun) Zugpferd *n.*; t. pták Zugvogel *m.*

tážu *v.* tázati.

tbáti (tbaju) *st. v.* dbáti.

tčení *n. st.* Berührung *f.*

tčeti *st.* hervorragen.

tě *accus. pron.* dich.

té *gen. pron. f.* dieser.

tebe *gen.* (deiner) *et acc.* (dich) *pron.*; od tebe (*gen.*) von dir; na tebe (*acc.*) auf dich.

téci, teci (teku, -češ, -če, -čeme, -čete, -kou, *obyč.* tečou, *trogr.* tcka, tekouc) fließen, strömen; 2. leċen, rinnen (v. Gefäße); *st.* laufen, rennen; t. se läufig sein.

tečení *n.* das Fließen; 2. Laufen.

tečiště *n.* Flußbett *n.*

tečka *f.* (*gen. pl.* teček) Punkt *m.*; 2. Berührung *f.*; —ovaný punktiert; —ovati punktieren, punktieln.

tečnice *f.* Bakterium *n.* (zool.).

tečný *adj.* tangierend, berührend; -ná (přímka) Tangente *f.* (math.).

teď *adv.* jetzt, nun; právě teď soeben.

teda *conj. v.* tedy.

teďko, teďky *adv.* eben, itzt.

tedni *imp.* itzig.

tedy *conj.* also; da.

těh, u *m.* Gelenk *n.*, Glied *n.*

těhař *m. st. v.* těžař.

tehd-á, —áž, -y *adv.* damals; —y *conj.* da; also; —ejší *adj.* damalig.

těh-elna, —la *f. v.* cihelna, cihla.

těhl-e *f.* Pflugsterze, Pflugrüster; —ice *f.* Eggenfettel *n.*; —o *n.* das Joch

těhnouti *v.* táhnouti. [*v.* táhlo.

těhoba *f.* Schwangerschaft *f. v.* tě-

těhodní *adj.* wöchentlich. [hotenství.

těho-hlasí *n.* Baryphonie *f.*; —měrství *n.* Barymetrie *f.*

tehoroční *adj. sl.* von diesem Jahre.

těhot-a *f. v.* tíhot-a; —enství *n.* Schwangerschaft *f. Graviditas*; —ky *pl. f.* der Krampf des männlichen Gliedes; —něti schwanger sein; —nost *f.* Schwangerschaft *f.*; —ný *adj.* (—ná *f.*) schwanger. [Tröstung *f.*

těcha *f.* (poet.) útěcha Trost *m.*,

techn-icky *adj.* technisch; —ik, a *m.* Techniker *m.*; —ika *f.* Technik *f.*; Polytechnik *f.*; —ologický *adj.* technologisch; —ologie *f.* Technologie *f.*

tejceti herumschweifen.

tejď *adv. v.* teď.

tejn, —ice, —ka —ště *v.* týn atd.

tejný *adj. v.* tajný.

těk, u *m.* Fluß *m.*; t. světa das Treiben der Welt; —ač *m. v.* Herumschweifer *m.*; —ačka *f.* Herumschweiferin *f.*; 2. Durchfall *m.*; 3. Samenfluß *m. v.* kapačka, kapavka; —al, a *m. v.* těkač.

těk-ati (-ám, áš, á) laufen, flattern; t. se läufig sein; —ati myšlénkami jeine Gedanken schweifen lassen; —avý *adj.* unbeständig; flatterhaft; läufig; (chem.) flüchtig; t. sbor (mil.) fliegendes Korps, Streifkorps *n.*

tek-avý, —lavý *adj.* teċ (v. Gefäße).

teklík, u *m.* (tyglík) Tiegel *m.*

teklina *f. v.* tekutina.

tekooký *adj.* trefsäugig.

tekoucí *adj.* fließend.

teku *v.* téci.

tekut-ec, tce *m.* Flußspat *m.*; —ina *f.* Flüssigkeit *f.*; Tinktur *f.*; —ost *f.* Flüssigkeit *f.*; —ý *adj.* flüssig.

tel-ačka *f.* Kälbermagd *f.*; —ák, a *m.* Kälberhirt *m.*; 2. Bullenkalb *n.*; 3. fig. Bärenhäuter, Faulenzer *m.*; 4. Dummkopf *m.*; —átko, — cc *n. v.* tele.

télce *n. v.* tělo.

telč-ář *m.* Kälberhirt *m.*; —ck, cčka *m.* Bullenkalb *n.*; —iti kälbern.

tele, etc *n.* das Kalb; 2. Kalbfell *n.*; 3. Tornister *m.* (*n.*); vodné tele *st.* Mole *f.*; Mondkalb *n.*

tel-ec, lce *m.* Ochsenkalb; Hirschkalb *n.*; —ecí *adj.* Kalb-, kälbern; t. maso, —ecina *f. v.* teletina.

tele-fon, u *m.* Telephon *n.*; —graf, u *m.* Telegraph *m.*; t. bezdrátový Funkentelegraph *m.*, Telefunken *m.*; —grafický *adj.* telegraphisch; —gram, u *m.* Telegramm *n.*

teleň, ně *m. v.* tuleň.

těles-enský, —ký *adj.* leiblich, körperlich; —enství *n.* Körperlichkeit *f.*

teleskop *m.* (dalekohled) Teleskop *n.*

těles-ník, a *m.* ein Fleischlicher; ein Sinnlicher; —nost *f.* Körperlichkeit, Sinnlichkeit *f.*; —ný *adj.* körperlich, leiblich, leibhaft; 2. sinnlich; t. lékař (osobní lékař) Leibarzt; —ná stráž (osobní stráž) Leibgarde *f. Garde du corps.*

těleso *n.* Körper *m.*; nebeské t. Himmelskörper *m.*; —hled, u *m.* Stereoskop *n.*; —měr, u *m.* Stereometer *n.*, Körpermesser *m.*; —měrství *n.* Stereometrie, Körpermessung *f.*; —pis, u *m.* Stereographie *f.*; —písný *adj.* stereographisch; —řez, u *m.* Stereotomie *f.*

telet-ina *f.* Kalbfell *n.*; 2. Kalbfleisch *n.*; —nik, a *m.* Kalberhirt *m.*; t., u *m.* Kalbstall *m.*; 2. Gebärmutter der Kühe.

tělíčko, tělínko *n.* Körperchen *n.*; Leibchen *n.*

teliti se *impers.* kalben (v. Kühen).

těl-iti mit Körper versehen; t. se (vt.... se) Körper bekommen; —ivo *n.* Körperstoff *m.* [tasche *f.*

telma *f. sl.* Tasche *f.*; Umhäng-

těln-atost *f.* Korpulenz *f.*, Leibesdicke *f.*, Beleibtheit, Wohlbeleibtheit, Dickleibigkeit *f.*; —natý, —ý *adj.* dickleibig, wohlbeleibt, korpulent. [aufgedunsen.

telný *adj.* trächtig (v. Kühen); fig.

tělo *n.* Körper *corpus.*

tělo-cvična *f.* Turnhalle *f.*; Turnsaal *m.*; Turnplatz *m.*; Turnanstalt *f.*; —cvičný gymnastisch; —cvik, u *m.* Gymnastik *f.*, Turnen *n.*; Turnkunst *f.*, Leibesübungen *pl.*; —hřejka *f.* Leibwärmer *m.*; —měr, u *m.* Körpermesser *m.*; —pásek, ska *m.* Schmarotzerbruder *m.*, Bonvivant *m.*; —sloví *n.*, —věda

f., —zpyt, u *m.* Somatologie *f.*, Körperlehre *f.*; —zpytec, tce *m.* Somatolog *m.*

tem, u *m. v.* pluk.

témě, temene *n.* Vorderhaupt *n.*, Vorkopf *m.*, Scheitel *m.*; t. hory der Berggipfel.

temen-ec, nce *m.* Naßgalle *f.*; Wassergalle *f.*, Wiesenquelle *f.*; sumpfige Stelle *f.*; —čti *et* —iti se (3. -í se) quellen, hervorsprudeln; —iště *n.* Quellenland *n. v.* temenec; —o *n. v.* témě.

téměř *adv.* fast, beinahe, schier, nahezu.

temka *f.* (Mus.) Sordine *f.*

temlík, u *m. mor.* Spannriesen *n.* (b. Tuchm.).

temn-avý *adj.* etw. dunkel; —ě *adv.* dunkel; t. mluviti undeutlich reden; —ěti dunkel werden; —ice *f.* ein finsterer Ort; 2. Gefängnis *n.*, Dunkelarrest *m.*; 3. t., —ička *f. Camera obscura*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* temni!) něco (za....) verdunkeln, verfinstern, dustern.

temno *adv.* dunkel; t. *n.* Dunkel *n.*; z temna modrý dunkelblau; —barevný *adj.* dunkelfarbig; —hlasný *adj.* dumpftönend; —hnědý *adj.* kastanienbraun; —jasný *adj.* dunkelhell; —mil, a. -milce, lce *m.* Obskurant, Finsterling *m.*; —modrý *adj.* dunkelblau; —oký *adj.* dunkeläugig; —st *f. v.* temnota; —stinný *adj.* dunkelschattig; —světlí *n.*, —svit, u *m.* Dunkellicht *n.*; —šedý, —šerý *adj.* dunkelgrau; —ta *f.* Dunkelheit *f.*, Finsternis *f.*; —tář *m.* Obskurant *m.*, Finsterling *m.*; —zelený *adj.* dunkelgrün; —žlutý *adj.* dunkelgelb.

temný (*comp.* temnější) *adj.* dunkel; finster, düster; 2. dumpf (t. zvuk); 3. undeutlich (—é místo).

temovati (dämmen) kalfatern, zustopfen.

temperovati něco temperieren, mäßigen. [řád der Tempelorden.

templář *m.* Tempelherr *m.*; —ský

ten, ta, to *pron.* der, die, das; dieser, jener; ten tam *v.* tam.

tenato *n. v.* tenoto.

těňava *f. sl. v.* stín.

tence *adv.* dünn.

tenč-eti dünn werden; - í *adj.* ddd. dünnere *v.* tenký; —ice *f.* kleine Zimmerart; t., —ina *f.* dunnes Wesen; —íř *m.* (b. Bäck.) Dunnmacher, Weißmischer *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* tenči!) něco verdünnen; t. se dünn werden; sich verringern. [Tendenz»; tendentiös.

tenden-ce *f.* Tendenz *f.*; —ční *adj.*

tenet-ář *m.*, —ník, a *m.* Netzstricker *m.*; —ce *n.* Netzchen *n.*; —nice *f.* Stellweg *m.*; Garnhaus *n.*

teneto (*pl.* tenata) *n.* Jagergarn *n.*, Jagdneg *n.*

ten-ičký, —inký, —itký *adj.* sehr dünn; sehr schlank; —iti, tenuti (-ím, íš, í, *imp.* teni!) dünn machen; —knouti dünn werden.

tenko *adv.* dünn; po —ku jvarlich; —hlasý *adj.* feinstimmig; —hlavý *adj.* dunnköpfig; —listý *adj.* dunnblatterig; —nohý *adj.* dunnfüßig.

tenkost *f.* Dünne *f.*, Dunnheit *f.*

tenko-vlasý *adj.* dunnhaarig; —zobec, bce *m.* Schmalschnäbler *m.* (Vogel); t. opačný *Recurvirostra avocetta* Avosettschäbler *n.*; t. čaponohý *Himantopus candidus* grauschwanziger Stelzentäufer *m.*; —zvuký *adj.* feintönend.

tenkrát *adv.* dieses Mal; 2. damals.

tenký (*comp.* tenší *n.* tenčí) *adj.* dünn; fein, zart; schlank, rank; t. hlas zarte Stimme, hohe Stimme; t. sluch feines Gehör. [norist *m.*

tenor, u *m.* Tenor *m.*; —ista *m.* Te-

tenoučký, teňoučký, tenounký *adj. v.* teníčký.

tenť, tentě *pron.* derselbe.

tento *pron.* dieser; t.! *int.* Dingsda! -krát *adv. v.* tenkrát.

tentýž, tenže *pron.* derselbe.

tený *adj. st. v.* tenký.

tep, u *m.* Schlag *m.*; Pulsschlag *m.*; —ač, —ák, a *m.* Hauer, Schlager *m.*

tep-ání *n.* Schlagen, Klopfen *n.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* tepej!) něco do něčeho, v něco něčím schlagen; klopfen; se sich; fig. t. někoho jmd. prügeln; —ané zlato getriebenes Gold; —avý *adj.* schlagend.

tepelný *adj.* Warm-.

tepělý *st.*, ztepilý *adj.* schlank.

tepiti co *st.* etw. schleppen; se sich.

tepka *f.* (hořavka) Bitterling *m.* (Fisch).

tepl-avý *adj.* lau, etw. warm; —e *adv.* warm; —eti warm werden; —ice *f.* Warmbad *n.*; Warmbrunn *m.*; *pl.* Thermen; —ík, u *m.* Wärmeofen *m.*; Thermogen *n.*; —ina *f.* Kalorie *f.*; —iti warmen; už se teplí es wird schon warm.

teplo *adv.* warm; mně je t. mir ist warm; t. *n.* Warme *f.*; 2. (Fisch.) Jahr *n.*, Jahrgang *m.*; zatepla warm; fig. sogleich, ohne Verzug.

teplo-krevný *adj.* cholerisch; —krevní živočichové *pl.* warmblütige Tiere; —loď *f.* kalorisches Schiff; —měr, u *m.* Thermometer *n.*; Kalorimeter *n.* (*m.*); —pud, u *m.* Kalorimeter *m.*; —st *f.*. —ta *f.* Wärme *f.* [warm.

tepl-oučký, —ounký *adj.* angenehm

teplovod, u *m.* Warmeleiter *m.*, Kalorifer *m.*

teplý (*comp.* teplejší) *adj.* warm.

tepn-a (*gen. pl.* tepen) *f.* Schlagader, Pulsader, Arterie *f. Arteria*; —oměr, teploměr *m.* Pulsmesser *m.*; —ovka *f.* Pulswarmer *m.* (natepnice).

tepot, u *m.* das Schlagen; t. žil Pulsschlag *m.* [přív, tepřiva) *adv.* erst.

teprv, —a, —o, —e (*st.* tepruv, te-

tepu *v.* tepati. [Dreifaltigkeit *f.*

teř, i *et* tři *f.* Trias *f.*, Dreiheit, **tér**, u *m.* das Reiben; t. klády der Schnitt mit der Sage.

tér-ačka *f.*, —adlo *n.* Raspel *f.*

terasa *f.* Terrasse *f.*

teraz *adv. sl.* diesmal, jetzt.

těrba *f.* (med.) Massage *f.*

terbuch, těrbuch, u *m. sl.* Wanst *m.*, Wampe *f.*

terce *f. Tertia* Terz *f.*

terč *m.*, —c *f.* Scheibe, Schießscheibe, Zielscheibe *f.*; byl —em jeho vtipů er war Gegenstand (Ziel, Stichblatt) seiner Witze; střílení do —e Scheibenschießen *n.*; —iště, —oviště *n.* Scheibenstand *m.*; —ovka *f.* Färberflechte *f.*, Schüsselflechte *f. Parmelia*; —ovnice *f.* Scheibenrohr *n.*; —ovník, a *m.* Scheibenbewahrer, Zieler *m.*

tereba *m. v.* taraba.

terebint, u *m.* Terpentinbaum *m.*; t., —ina *f.* Terpentin *n.*

terej, e *m.* (t. obecný) Baßtölpel *m. Pelecanus bassanus.*

těřeti *mor.* faulen *v.* týřeti.

těrch-a *f. sl.* Schwere *f.*, Last *f.*; —avý *adj. sl.* schwanger; —ovný *adj.* schwer. [Gebärmutter *f.*

těřich, terych, u *m.* Bauch *m.*; 2.

těřiny *pl. f.* Sägespäne.

těrka *f.* (b. Zeichn.) Wischer *m.*

termín, u *m.* (lhůta) Termin *m.*; —ovati sterminieren.

terno *n.* Terno *n.*, Terne *f.*

těrucha *f. v.* těrcha.

teruna *f. mor.* Baldrian *m. Valeriana.*

těrušiti etwas Schweres tragen.

tes, u *m.* Hieb *m.*, Streich *m.*; Hau *m.* (mit der Art); abgehauener Stamm; t., —a, —ka *f.*, —ejc *f.* Zimmerholz *n.*; —ačka *f.* Zimmerart *f.*; —ák, u *m.* Zimmerart, Hauart *f.*; 2. Haumesser, Weidemesser *n.*; 3. Hauzahn *m.*; *pl.* —áky Gewäff der Wildschweine; —ání *n.* das Zimmern; —anice *f.* Zimmerholz *n.*; —anina *f.* Zimmerwerk *n.*

tesař *m.* Zimmermann *m.*; 2. der Holzkäfer; —ík, a *m.* (tesárek, rka *m.*) Zimmerjunge *m.*; (zool.) Holzkäfer; Holzbock *m. Cerambyx aedilis*; 2. (mont.) Zimmerling *m.*; —ka *f.* Zimmermannsfrau *f.*; 2. Zimmerbeil *n.*

tesárna *f.* Zimmerplatz *m.*

tesař-ský *adj.* Zimmermanns-; t. mistr Zimmermeister *m.*; —ství *n.* Zimmerhandwerk, Zimmergewerbe *n.*, Zimmerkunst, Zimmermannskunst *f.*

tesati (tesám, áš, á *et* tešu, eš, e, *imp.* tesej!) něco hauen, zimmern.

těsci (tesku *et* tešču, teščeš, tešče) *st. v.* teskniti.

teseje *f. pl. v.* tesliny.

tesel, sle *m. sl. v.* tesla.

tesk, u *m.* Angst *f.*; Bangigkeit *f.*

teska *f.* Drechslerart *f.*; *v.* tesla.

tesk-eň, těskeň, kně *f. st.* Gedränge *n.*; —liti (-ím, íš, i, *imp.* teskli!) betrüben; 2. *v.* teskniti.

teskliv-ec, vce *m.* ängstlicher Mensch; —ost *f.* Ängstlichkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) ängstlich, bang, beklommen.

tesk-niti *et* t. se (*imp.* ne-ni!) sich ängstigen, sich sehnen; netesknoi! sei nicht betrübt! —no *adv.* bange, ängstlich; je mi t., t. mi mír ist bange (angst); —nost, —nota *f.* Beklommenheit, Bangigkeit *f.*, Angst *f.*; 2. Sehnsucht *f.*; Heimweh *n.*; —ný, těskný *adj.* bedrängt, bang (bange), angstvoll, sehnend, sehnsuchtsvoll, sehnsüchtig.

tesl-a —ice *f.*, —ík, u *m.* Kreuzart, Zimmerart *f.*; —e, —iny *pl. f.* die Zimmerspäne, Holzspäne; —iti *sl.* zimmern.

tesna *f. v.* tesla.

těsn-ati (-ám, áš, á, *imp.* těsnej!) něco einengen, beschränken, einzwängen; t. se *v.* těsniti se; —ě *adv.* eng, knapp; —ina *f.* Enge *f.*; Klause *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* těsni! dichten; (*v.* těsnati); t. se sich verengen; —ivý *adj.* beengend.

těsno *adv.* eng, gedrängt; t. *n.* Enge *f.*; je mi zde t. ich fühle mich hier bedrängt, beklemmt, beklommen; —duchý *adj.* engherzig; —hlídek *m.* Ängstling *m.*; —pis, u *m.* Stenographie *f.*; —pisec, sce *m.* Stenograph *m.*; —pisný *adj.* stenographisch. [drange *n.*

těsnost, těsnota *f.* Enge *f.*; Ge-

těsný (*comp.* těsnější) *adj.* eng, gedrängt; knapp. [Schwiegervater *m.*

test, ě *et* i *m. st.* (*obyč.* tchán)

test, u *m.* Test *m.* [lt. *testa*], Kapelle *f.*

test-a, —i (*gen.* testeře) *f.*, —ice, —yně *f.* Schwiegermutter *f.*

testament, u *m.*, závět Testament *n.*

testář *m.* Kapellenschläger *m.*

těsto *n.* (*dim.* těstíčko) Teig *m.*; t. zadělati den Teig einmachen; hnésti knéten; mísiti abwirken; váleti aufwirken; —vka *f.* Paste *f.*; —vý *adj.* Teig-.

těš-eni *n.* das Trösten; —il, a, —ílek, lka *m.* Tröster *m.*; —inka *f.* etwas Erfreuliches; 2. (bot.) Zahntrost Augentrost *m. Euphrasia* (v. okoléška); 3. *st.* Teschling *n.*, Teschner Büchse; —inská jablka *pl.* fig. ettler Trost; —itel, e *m.*, —itelník, a *m.* Tröstling *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* těš!) koho (*acc.*) něčím trösten; t. se čemu (z čeho) sich über etw. freuen; těš se! warte!

tešle *f. st. v.* tesla. [*v.* ten.

tet *pron. m. sl.* dieser (*rus.* tot)

tet-a (*dim.* —ka, —ička, —inka) *f.* die Tante, Base, Muhme *f.* (Mutterschwester, Vaterschwester); —čenec, —ěnec, nce *m.*, —čic, e *m.* der Sohn der Tante; —čenice, —čice *f.* die Tochter der Tante.

teteliti se (-ím se, *imp.* tetel se!) strachy, zimou atd. zittern, beben.

těth-ati se (3. -á se), —ovati se mühselig gehen; —avý *adj.* mühselig gehend.

těti *n.* das einmalige Hauen; Hieb *m.*

tetič-ka *f. v.* teta; —ování *n.* die Fraubaserei; —ovati si einander Tante nennen.

tetině, ěte *n.* das Kind der Tante.

tětiva *f.*, tětivo *n.* die Schnur, die Sehne (an der Armbrust; beim Spinnrade); (math.) Sehne *f.*

tetka *f. v.* teta.

tetlucha *f.* Gartenschierling, Peterschierling *m.*, Gleiße *f. Aethusa Cynapium.* [*f. Otis tetrax.*

tetřák, a *m.* (drop malý) Zwergtrappe

tetřev, a *m.* Auerhahn *m. Tetrao urogallus*; t. rousný Waldhuhn *m. Tetrao lagopus*; —ice *f.* Auerhenne *f.*, Birkhenne *f.*; —ina *f.* das Fleisch vom Auerhahn; 2. Auerwild *n.*

tetřivek, vka *m.* Birkhahn *m.*, Birkhuhn *n.* *Tetrao tetrix.*

text, u *m.* Text *m.*

též *conj.* auch, ebenfalls, nebstdem.

též, i *f.* Gespann *n.*; t. země *st.* ein Strich Land; s —í kaum, schwerlich *v.* tíže; —adlo *n.* Ziehstange *f.* (am Pfluge); —ař *m.* Anbauer *m.*; Gewerke *m.*; —ařství *n.* Landbau *m.*

těžba *f.* Gewinnung *f.*; Betrieb *m.*; Förderung, Gewinnung *f.* (mont.).

těžce *adv.* (*comp.* tíže) schwer.

těžeb-na *f.* Betriebsgebäude *n.*; Betriebsstatte *f.*; —nost *f.* Abbauwürdigkeit *f.* (mont.); —ný *adj.* abbauwürdig, baumürdig (mont.); (t. fond Betriebs-

těžek *v.* těžký. [fonds *m.*).

těžeň, žně *m.* Schwerpunkt *m.*

těžeti *st.* schwer sein.

těžice *f. st.* Angst *f.*

těžina *f.* (*pl.* —iny) Ponderabile *n.*; 2. Holzfloß von 40 Tafeln.

těžíř *m.* (mont.) Gewerke *m.*; —ský *adj.* Gewerk-; —stvo *n. coll.* Gewerkschaft *f.*

těžiště *n.* Schwerpunkt *m.*

těžiti (-ím, íš, í, *imp.* těž!) gewinnen; 2. arbeiten, bauen; anbauen; t. hory Erz bauen, schürfen; fördern (mont.); t. penize Geld lösen; t. peněži mit dem Gelde spekulieren; svou hřivnou t. mit seinem Pfunde (Talente) wuchern; t. z něčeho Gewinn oder Vorteil ziehen.

těžítko *n.* Beschwerer *m.* (Papier-, Brief-).

těžkati (-ám) beschweren (zatížiti).

těžko *adv.*, z těžka, s těžkem, s těžky schwer, mit Mühe; mně je t. mir ist übel.

těžko-dechý *adj.* schwerathmend; —hlavý *adj.* schwerköpfig; —krevný *adj.* melancholisch; —myslnost *f.* Schwermut *f.*, Melancholie *f.*; —myslný *adj.* schwermütig, melancholisch; —nohý *adj.* schwerfüßig; —pádný *adj.* schwerfällig, gewichtig.

těžkost *f.* Schwere; Schwierigkeit *f.*; Mühe *f.*; (med.) Beschwerde *f.*, Übelkeit *f.*

těžkověrný *adj.* schwergläubig.

těžký (*comp.* těžší) *adj.* schwer; schwierig; beschwerlich; je těžká ne ist

těžměř *adv. v.* téměř. [schwanger.

těžný *adj.* urbar.

těžovec *m.* (Min.) Baryt *m.*

thé *n.* Tee *m.* (med.).

tchán, a *m.* Schwiegervater *m.*

tchnouti *v.* dechnouti.

tchoř *m.* Iltis *m.* *Mustela putorius*; fig. Feigling *m.*; fig. Dieb *m.*; dělati tchoře heimlich entwenden; —í *adj.* Iltis-; —ina *f.* Iltisfleisch *n.*; —ovice *f.* Iltisfell *n.*; t., —ovka *f.* hohe Mütze aus Iltisfellen; —ovina *f.* Iltisbalg *m.*; 2. Iltisgeruch *m.*; —ovství *n.* Feigheit *f.*

tchyně *f.* (tchýně Schwiegermutter *f.*

tigr, a *m. v.* tygr.

tih, u *m. v.* těh.

tiha *f.* Schwere *f.*; Gravität *f*; Last *f.*; fig. Wucht *f.*

tihá *adv. v.* čihý.

tihla *f. v.* cihla.

tihle *v.* těhle.

tihlo *n. v.* těhlo.

tihnouti gravitieren *v.* táhnouti.

tihoměr, u *m.* Schwermesser *m.*, Gravimeter *n.*, Aräometer *n.*, Senkwage *f.*; —ný: -ná zkouška Gravitätsprobe, Belastungsprobe *f.*; —stvi *n.* Barymetrie *f.*

tihot-a *f.* Last *f.*, Bürde *f.*; Schwere *f.*, Gravität *f.*; —ný *adj.* schwerfällig; lastig. [2. Trouvier *m.*

ticháček, čka *m.* Duckmauser *m.*;

tichnouti still, ruhig werden.

ticho *adv.* (zticha, potichu) still; t.! ruhig! still! im stillen potichu; potichounku! t. *n.* die Stille; —myslný *adj.* harmlos; —šlap, a, —šlápek, pka *m.* Leisetreter; Mucker, Schleicher *m.*

tich-ost, ti *f.*, —ota *f.* Stille *f.*; —otina *f. v.* tišina; —oučký, —ounký *adj.* mäuschenstill (*adv.* po —ounku).

tichý (*comp.* tišší) *adj.* still; ruhig; **tik!** *int.* tick! [mild; sanft.

tik-tak! tick-tack! (v. der Uhr).

tikati (3. -á) pfeifen (v. jungen Vögeln).

tikati (3. -á) picken, ticktacken (von der Uhr).

tikot, u *m.* das Pfeifen (v. Vögeln).

tikot, u *m.* das Picken, Ticktack *n.* der Uhr).

tilda *f.* (tilda) Tilde *f.* (span. ñ).

tilko *n. v.* tělo.

tina *f. st.* Morast *n.*

tinter-a, —ka *f.*, (tiléra [it. *tenerita*]) Spielzeug *n.*, Lapperei *f.*; —ný *adj.* lappisch. [geist *m.*

tintidlo *n.*, tintíšek, ška *m.* Flatter-

tintili-vantilli! *int.* papperlapapp! larifari! (Lapperei *f.*).

tint-irko, —ísko *n.* Tändelstückchen *n.*

tipalka *f.*, tipátko *n.* Hühnlein *n.*

tip-ati (3. -á) schreien wie piepsige Hühner, pfeifen; 2. Laute suchen; t. se s čím, v čem langsam tun; —avý *adj.* piepig, piepsig; 2. langsam.

tip-ec (tipec), pce, —ek, pku, —et, tipet, pte *m.* Pips, Zips *m.* (Krkt. der Hühner); —ec *v.* tiplice; —et, pte *m.* *Croup* (Krkt.); *v.* záškrt; 2. *v.* tipec.

tipka *f.* Klemme *f.*

tiple, ete *n.* Hühnchen *n.*

tiplice *f.* Krautmücke, Erdmücke *f.*, Wiesenmücke *f.* *Tipula.*

tipnouti pfeifen.

tiptovatost *f. v.* tipec.

tirati (do-, na-, po-, pře-, roz-, s-, u-, vy-) öfter reiben; öfter abwischen *v.* třiti; t. *st.* rennen.

tis, u *m.* Tarbaum, Eibenbaum *m.* *Taxus*; t., a, —ek, ska *m.* Rotschimmel *m.* (Pferd). [Gerstenabzug *m.*

tisana, tysana *f.* (gr.) Ptysane *f.*;

tisavý adj. lastanienbraun.

tiseň, sně *f.* Enge, Klemme *f.*; Bedrangnis *f.*; 2. Gedränge *n.*; t. peněžní Geldverlegenheit *f.*, vyváznouti z t—ě, sich aus der Klemme ziehen.

tisenka *f.* Eibenbeere, Taxusbeere *f.*

tisic, e *m.* Tausend *m.*; t. *num.* tausend (lat. *mille*); pět t. fünftausend; ti-

síce tisíců Tausende und aber Tausende; t. láter! t. milionů! poztausend! ei der Tausend! —átý, —í *num. adj.* ddd. Tausendste; —eletí, —iletí *n. v.* tisíceletí; —eronásob, *adv.* —eronásobný *adj.* tausendfach; —erý *num.* (*adj.*) tausenderlei; —ina *f.* Tausendtel *n.*; —ka *f.* Tausender *m.*; Tausendkronen- (Ž. Gulden-) Banknote *f.*; —krát *num.* tausendmal; —letí *n.* Jahrtausend *n.*, Millennium *n.*; —násob *num.* tausendfach; —ník, a *m. st.* Befehlshaber über tausend Mann; (plukovník Oberst *m.*); t., u *sl.* die Zahl Tausend; —noh, a *m.* Tausendfuß *m.*; —ný *adj.* tausendfach; —olístek, tku *m.* Federkraut *n. Myriophyllum*; —ovati *sl.* fluchen, schelten (láteřiti); —ovka *f. v.* tisícka. [*pl.*

tisina *f.* Eibenholz *n.*; Eibenbäume

tisk, u *m.* Druck *m.*; Presse *f.*; —em O. P. Druck von O. P.; t., a *m.*, —a *f.* Rotschimmel *m. v.* tis; —ací *adj.* Druck-; —ač *m. v.* tiskař; —adlo *n.* Formstempel *m.*; —ař *m.* Drucker *m.*; —árna *f.* Druckerei *f.*; —ařský *adj.* Drucker-; —ařství *n.* Druckergewerbe *n.*; —ařstvo *n. coll.* Druckerpersonal *n.*

tiskeň, skně *f. v.* tiseň.

tisknouti něco n. někoho drücken, drängen; t. něco (knihy) drucken; t. někomu ruku einem die Hand drücken (pressen); t. k srdci, na prsa ans Herz, an die Brust drücken; t. se sich drängen.

tisko-pis, u *m.* Druckschrift *f.*; —vina *f.* Druckzeug *n.*; —vý *adj.* Druck-; t. zákon Preßgesetz *n.*

tisnitl (-ím, íš, í, *imp.* tisni!) koho (*acc.*) drängen, bedrängen; belasten; t. se sich drängen; tísněn, a, o, ý gedrängt.

tisnouti *sl. v.* tisknouti.

tisov-ec *m.* Eibengypresse, Sumpfzypresse *f.*; Sumpfzeder *f.* *Taxodium distichum*; —í *n.*, —ík, u *m.* Eibenwald *m.*; Taxusbäume *pl.*; —ý Eiben-; t. les Eibenwald *m.*

tista, tišta *f.* Hündin, Petze *f.*

tisúc *st. v.* tisíc.

tisyně *f.* Eibenbeere *f.*

tiš-e *adv.* still; kdo jede tiše, přijede spíše wer siegen will, der eile still; t. tiše) *f.*, —eň *f.*, —ina *f.* Stille *f. kor.* zátiší); —itel, e *m.* Stiller *m.*; 2. Beruhiger *m. Pacificator m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* tiš!) něco etwas stillen, beruhigen; se sich; —kem *adv.* leise.

tištěn, a, o, ý gedruckt; 2. gedrückt; bedrängt; —ice *f.* Preßkäse *m.*

tištně, ého *n.* Druckergebühr *f.*

titan, a *m.* Titan *m.*

titěr-a, —ka *f.* (tintěra) Spielzeug *n.*, Lapperei *f.*; —ky *pl.* Nippes *pl.*; t., —kář *m.* Tändler *m.*; —kovati tändeln; —ný *adj.* kleinlich; lappisch, tändelhaft.

títi, tnouti (tnu, eš, e, *imp.* tni! *trsgr.* tav, -ši, *min.* tal, a, o) něčím do něčeho, t. někoho einem einen Hieb versetzen, hauen, schlagen; tal do živého fig. er hat den Nagel auf den Kopf getroffen, er hat ihm hart zugesetzt.

titl-a *f.* Abbreviationszeichen *n.*; (span. Tilde *f.*); —ík, u *m.* Punkt *m.*; Gießzapfen *m.*; Bohnennarbe *f.*

titul, e *et* u *m.* Titel *m.*; t. podřadný Schmuztitel *m.*; —ář *m.* Titelbuch *n.*; —ek, lku *m.* Titelzeile; —kář *m.* Titeljäger, Titelhascher *m.*; —kářství *n.* kleinliches Titelwesen; —ní *adj.* Titel; t. list das Titelblatt; —ovati koho titulieren; se sich.

titvořiti se, titvorný *v.* pitvořiti se, pitvorný.

tíž, e, —e *f.* Schwere *f.*, Gravität *f.*; Schwierigkeit *f.*; Last *f.*; k —i připsati belasten; s tíží, s těží kaum, schwerlich; stěží vyváznouti mit genauer Not davonkommen; t. *comp.* (—e) schwe-

tížeměr, u *m. v.* tíhoměr. [rer.

tíž-iti (-ím, íš, í, *imp.* tíži *et* těž!) něco n. někoho schwer machen, belasten; fig. schwer drücken, lasten; t. se schwer werden; —ník, u *m.* Schwerpunkt *m.*; —ný *adj.* schwer, beschwerlich.

tka *f.* (tečka, bod) Punkt *m.*

tkací *adj.* Webe-; t. stroj Webemaschine *f.*

tkáč *m.* Weber *m.*; 2. t. *st.*, tkače ete *m. st.* Vagabund, Landstreicher (*sr.*

tkačka *f.* Weberin *f.* [tkáti se).

tkačna *f. v.* tkalcovna.

tkadlcov-ina, —ština, —ství *v.* tkalcovina, tkalcovství.

tkadl-ctví *n. v.* tkalcovství; —čík, a *m. v.* tkalčík; —čiti *v.* tkalcovati; —ec, dlce *et* tkalce *m.* (kadlec) Weber *m.*; pavouk tk. Weberspinne *f.*; —ectví *n. v.* tkalcovství; —eček, čka *m. v.* tkadlec; —ečka *f. v.* tkalcovka; —ena, —ice *f.* Weberin *f.*; —ínek *m.* (t. nití) Strähne (Zwirn); —na *f. v.* tkalcovna.

tkalcov-ati Weberei treiben; —ina, —ština *f.*, —ství *n.* Weberei *f.*; Weberhandwerk *n.*; —ka *f.* Weberin *f.*; —na *f.* Weberwerkstätte *f.*; —ský *adj.* Weber-.

tkalčík, a *m.* Weberjunge *m.*; 2. Webervogel *m. Ploceus.*

tkalka *f.* Weberin *f.*

tkaloun, u *m. v.* kaloun.

tkaň, ně *f.* Gewebe *n.* [*f.*

tkaněsloví *n.* Histologie, Gewebelehre

tkani-ce, —čka *f.* Band *n.*; —čiti (ím, íš, í, *imp.* tkaničí!) in ein Band verwandeln; schnüren; —čkář *m.* Bandmacher *m.*

tkanin-a *f.* Gewebe *n.*; Zeug *m.*; —ář *m.* Zeugmacher *m.*; —ářství *n.* Textilindustrie *f.*; —oslovi *n. v.* tkaněsloví; —ovka, cajkovka Weiberrock von

tkanivo *n.* das Gewebe. [Zeug.

tkárna *f.* Weberei *f.*

tkáti (tkám, áš, á, *imp.* tkej!) něco (t. plátno) weben, wirken; t. se (v zemi, po zemi, po horách) *st.* vagieren, herumschweifen, herumstreichen, herumschwarmen. [findsam, sentimental.

tkliv-ě *adv.*, —ý *adj.* rührend; empfindsam,

tknouti (tknu, eš, e, *imp.* tkni!) něco něčím berühren; t. se čeho etw. berühren; to se ho tklo das hat ihn ergriffen, gerührt.

tkvělec, lce, tkvínec, nce, tkvínek, nku *m.* Belemnit *m.*, Pfeilstein *m.*

tkviti (-ím, íš, í, 3. *pl.* -ějí) v čem, na čem worin stecken; t. v paměti im Gedächtniffe bleiben.

tkvu *st.* (květu) *v.* květsti.

tkys-ati, —iti koho st. anfallen.

tlač-ba *f.* das Austreten des Getreides; —ení *n.* das Drücken; —enice *f.* Gedränge *n.*, Andrang *v* , —enka *f.* Preßmehl *n.*; 2. Preßwurft *f.*; —idlo *n.* Druckwerkzeug, Preßwerkzeug *n.*; —ič *m.* Buchdrucker *m. v.* tiskař; —irna *f.* Buchdruckerei *f.*; —isvět, a *m.* Taugenichts *m.*; —itel, e *m.* Drücker, Preffer; Drucker; —iti (-ím, íš, í, *imp.* tlač!) něco drücken, drängen; (t. vůz) ſchleben; t. (knihy), *obyč.* tisknouti drucken, preſſen; t. se někam ſich wohin drängen, drängen; —ivost, —nost *f.* Druckkraft *f.*; —ivý *adj.* drückend; —ka *f.* Drucker *m.* (mech.).

tlach, u, *pl.* —y *m.* Klatſch *m.*, Tratſch *m.*, Geſchwätz *n.*, Geplauder *n.*; —ač, e, —áček, čka, —al, a *m.* Plauderer, Schwätzer *m.*; —ačka *f.* Plauderin *f.*; 2. Klatſchſchrift *f.*; —ání *n.*, —anice *f.* Geplauder, Geſchwätz *n.*; —ař *m. v.* tlachač; —árna *f.* Klatſchhalle *f.*; fig. Waſchmarkt *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* tlachej!) něco, o něčem klatſchen, plappern; plaudern; fig. waſchen; —avý *adj.* plauderhaft; —na *f.* Plappermaul *n.*; —novati, —otati *v.* tlachati; —ot, u *m.*, —otina *f.* Geplapper *n.*

tlak, u *m.* Druck *m.*; Drücken *n.*; t. vzduchu Druck der Luft; 2. t. Gedränge *n.*; 3. Impuls *m.*; 4. Preſſion *f. v.* nátlak.

tlaka *f. st.* (dlaka) Haar *n.*

tlako-měr, u *m.* Barometer, Manometer *n.*; Schwermeſſer *m.*; —stroj *m.* Druckwerk *n.*, Druckmaſchine *f.*

tlam-a *f.* Rachen *m.*, Goſche *f.*; Labbe *f.*; —ač, —áč *m.* Großmaul *n.*; —ák, a *m.* Backentier *n.*; —atý *adj.* großmaulig; —kati (kám) plappern.

tlamp-a *f.* Schwatzmaul *n.*; t. *m.*, —ač, e, —al, a *m.* Plauderer *m.*; 2. Hochzeitsredner *m.*; —árna *f. v.* tlacharna; —ati (ám, áš, á, *imp.* tlampej!) něco plaudern ; —avý *adj.* plauderhaft.

tlap-a, tlápa *f.* Tappe, Tatze, Pratze, Pfote *f.*; —ati (-u, eš, *v et* -ám, -áš, á) na něco treten, tappen; —atý *adj.* plotig; —iti (-ím, íš, í) *v.* tlapnouti; —ka *f.* Tätzchen, Pfötchen *n.*; t., —na *f.* Tritt am Spinnrad; —kati (-kám) *sl.* klatſchen; —nouti, tlapnouti einmal treten; —onohý *adj.* (kůň) barenfüßig; —ot, u *m.* Getappe *n.*

tlask, u *m.* einmaliges Schnalzen; —ač, e, —al, a, —avec, vce *m.* Schnalzer *m.*; —ati, tláskati (-ám, áš, á, *imp.* tlaskej!) ſchnalzen· 2 ſchmatzen; 3. plaudern; 4. freſſen —avý *adj.* ſchnalzend; —nouti einmal ſchnalzen, —ot, u *m.* das Schnalzen

tlelý *adj.* morſch, verweſt (verweſen).

tlen-i *n.* das Verweſen; Modern, Glimmen; —ina *f.* etwas Verweſtes; Moder *m.*; —ivý *adj.* verweſend.

tlesk, u *m.* Klatſcher *m.*; —ač, e, —al, a *m.* Klatſcher *m.*; zjednaný t. Claqueur *m.*; —ání *n.* das Klatſchen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* tleskej!) rukama někomu in die Hände klatſchen; —ot, u *m.* Geklatſche *n.*; *v.* potlesk; —oun, a *m. v.* tleskač.

tlešťka, tleška, dleška, kleštka *f.* junge Schote *f.*

tliti, tleti (tlím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* tli!) modern, verweſen; morſch werden; glimmen; *st.* abnehmen, ſchwinden *n.* Bretterboden *m.* [den.

tlo

tlojiti *sl.* plagen.

tlouci (tluku, -češ, -če, -čeme, -čete, -kou, *obyč.* tlučou, *imp.* tluc *et* tluč!) na něco, do něčeho něčím ſchlagen; pochen; t. na buben die Trommel ſchlagen; t. máslo Butter machen, buttern; t. pepř Pfeffer ſtoßen; t. hubou Maul machen, maulbreſchen; srdce tluče das Herz ſchlägt, klopft; slavík tluče die Nachtigall ſchlägt; t. se s někým ſich mit jemandem herumſchlagen; t. se někde wo herumſtreichen.

tlouč-ek, čku *m.* Schlegel *m* , Klöppel *m.*; —ka *f.* Mörſer *m.*

tlouk, u *m.* Stößel *m.*; Schlegel *m.*; Mörſerkeule *f.*; —ač *m. v.* tlukač; —adlo *n. v.* tlukadlo; —ati *v.* tlouci.

tloustn-outi (nu, eš, e) dick, fett werden; —utí *n.* Dickleibigkeit, Korpulenz *f.*

tloušť, tě *m.* Dickel *m.*, Dickkopf, Großkopf *m.*; Elten *m. Squalius cephalus*; t., tí *f.* Dicke *f.*; Fettigkeit *f.*

tlouš-ť, ěte *n.* dickes Wickelkind; —ík, a *m.* ein Dickleibiger; 2. *v.* tloušť; —iti dick machen.

tloušťka *f.* Dicke *f.*, Dickleibigkeit *f.*

tluč, i, —e *f.* Geſtöße *n.*; 2. Mache *f.*; t. obilní Getreideſchrot *m.*; —ec, ce *m.* Schläger *m.*

tlučen-i *n.* das Schlagen, Prügeln; t. (na vrata atd.) Pochen; t. (pepře atd.) Stoßen, Stampfen; t. srdce das Herzklopfen, Palpitation *f.* (med.); t. křepelky, slavíka der Schlag der Wachtel, der Nachtigall; —ice *f.* Schlägerei *f.*

tluč-huba *m.* Zungendrescher *m.*; Plaudermaul *n.*; —ivý *adj.* ſtoßend; —ka *f.* Falle, Schnellfalle *f.*; Schlegel *m.*; —ky *pl.* Kartoffelbrei *m.*

tluk, u *m. v.* tlouk; *v.* tlukot; —ač *m.* Stößer *m.*; —ačka *f.* Butterfaß *n.*; —adlo *n.* Stößel, Schlegel, Stempel *m.*; Schlagſtock *m.*; —árna *f.* Pochmühle *f* ; Pochwerk *n.*; —ostroj *m.* Stoßwerk *n.*; —ot, u *m.* Geſtöße; Gepoche *n.*; t. srdce Herzensſchlag *m.*, das Herzklopfen, Herzpochen, das Klopfen oder Pochen des Herzens; t. slavíka Schlag der Nachtigall.

tluku *v.* tlouci.

tlum, u *m.* (*pl.*) Menſchenhaufen *m.*

tlumač, e *m.* Dolmetſcher *m.*; —iti *v.* tlumočiti. [ſtücken; hemmen.

tlumiti co dämpfen, niederdrücken, er-

tlumoč-itel, c *m.*, —il, a *m.*, —ník, a *m.* Dolmetsch, Dolmetscher, Dragoman (u Turků); —iti (*imp.* tlumoč!) něco dolmetschen; —ník, a *m. st.* Taschner *m.* *v.* tobolář.

tlumok, u *m.* Reisejack, Rucksack *m.*, **tlupa** *m.* Truppe *f.*, großer Haufen.

tlusťák, tlusťoch, a *m.* Dickbauch *m.*

tlust-ě *adv.* dick; —ěti dick werden; —ňák, a *m.* *v.* tučňák *m.*; —nouti *v.* tloustnouti.

tlusto *adv.* dick; —nohý *adj.* dickfüßig; —prsý *adj.* grobbrüstig.

tlust-ost, —ota *f.* Dicke *f.*

tlusťou-čký, —nký *adj.* hübsch dick; fig. wohlgenährt.

tlustý (*comp.* tlustší) *adj.* dick, grob; dickleibig, fett, feist.

tlušťé *f. st.* Dicke *f.*

tma *f.* Finsternis *f.*; *st.* dichter Haufen; je tu t. es ist hier finster.

tmaň, ně *f.* finsterer Wald *m.*

tmář *m.* *v.* temnotář.

tmavo *adv.* dunkel; do tmava *adv.* ins Dunkle; —barevný *adj.* *v.* temnobarevný.

tmav-ost, —ota *f.* Dunkel *n.*, Dunkelheit, Finsternis *f.*; —ý (*comp.* tmavější *et* tmavší) *adj.* finster, dunkel, düster.

tmel, c *m.* Kitt *m.* (Zement); —ovati kitten; —ovina *f.* der Kitt; —ý *adj.*

tmělý (za . . .) *adj.* dunkel. [Kitt-.

tmeň, ně *f.* *v.* tmaň.

tmíti verfinstern; t. se finster werden; tmí se (3.) es wird dunkel, finster.

tnouti (tnu) *v.* títi.

to (*gen.* toho) *pron.* das, dies; *v.* ten; to to! *int.* Gott bewahre! warum

toaleta *f.* Toilette *f.* [nicht gar!

tobě *pron.* (*dat.*) dir.

tobol-a, —e *f.* [*tabula*] Tasche *f.*, Pilgertasche *f.*; —ář, —ečník, a *m.* Taschenmacher, Taschner *m.*; —ečnice *f.* Taschenmacherin *f.*; 2. Beutelratte *f.*; —ka *f.* Tasche, Schreibtasche *f.*; Geldtasche *f.*; *Portemonnaie n.*; *Portefeuille n.*; —kář, —ník, a *m.* *v.* to-

tociž *st.* *v.* totiž. [bolář.

tockati se (-ám se) torkeln.

točák, u *m.* Dreher *m.*; Drehtanz *m.*

točanka *f.* *v.* točenka

točen-ec, nce *m.* Wachsstock *m.*; 2. Schleifstein zum Drehen; —í *n.* das Drehen, Winden; —ice *f.* das Drehen; 2. etwas Gedrehtes; 3. Schraube *f.*; 4. Barett *n.*; 5. Turkenbund *m.*; 6. Torgrendel *m.*; —ina *f.* Gewinde *n.*, Gedrehe *n.*; —ka *f.* Kopfbund *m.*; 2. gewundene Semmel; gewundener Kuchen; —ý gedreht, gewunden.

toč-ič *m.* Dreher *m.*: 2. Bratenwender *m.*; 3. Bierzapfer *m.*; —idlo *n.* Drehmaschine *f.*, Drehkreuz *n.*; —ina *f.* Rinne *f.*; —ínek, nka *m.* Drehkuchen *m.*; —íř *m.* Dreher *m.*; —iště *n.* Drehungspunkt *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* toč!); (pivo, víno atd.) zapfen (Bier, Wein); t. vodu Wasserschöpfen; 2. t. (dřevo) nagen (das Holz); 3. t. něco, t. něčím drehen, winden; 4. t. tabák Tabak spinnen; t. se sich drehen, sich winden; —í se jako holub na báni er ziert sich wie ein Pfau vor dem Spiegel; —itý *adj.* sich drehend, gedreht; —ité schody Wendeltreppe, Schneckenstiege *f.*; —ivý *adj.* drehsam, drehbar; —ka *f.* Zapfen *m.*; 2. Verdrehung *f.*; *pl.* —ky Federbusch *m.*; 2. Radeberge *f.* *v.* kolečko.

točn-a *f.*, Umdrehungsachse *f.*; 2. Pol *m.* (geogr.); severní t. Nordpol; jižní t. Südpol *m.*; 3. Zapfen an der Radwelle; 4. Torgrengel *m.*; *poměs.* fig. t. Tänzerin *f.*; 5. Wendelsteig *m.*; Windung *f.*; —ový *adj.* Polar-, polarisch; t. kruh Polarkreis *m.*

todě *int. st.* ei, siehe da!

tohajka *f.* Albatros *m.*; Diomedeesvogel *m.* *Diomedea.*

toho *pron.* (*gen.*) des, dessen; —dle demnach; —roční *st.*, letošní diesjährig.

toješť, ti *f.* Hundskohl *m.* *Apocynum.*

tok, u *m.* das Fließen, der Fluß; t. vody Lauf des Wassers; 2. t. *st.* das Sieb; 3. das Balzen der Auerhähne.

tokaj-čina *f.*, —ské víno Tokayerwein *m.* [nik).

tokař *m.* Drechsler *m.*; (*v.* soustružtok-ati (-ám), —ovati balzen (wie die Auerhähne); —oviště, —aniště *n.* Balzstätte *f.*

tokoměr, u *m.* Hydrometer *m.*; —ný *adj.* hydrometrisch; —ství *n.* Hydraulik, Hydrostatik *f.* [Talerfuß *m.* (Hdl.).

tolar, u *m.* Taler *m.*; —ový ráz

tolice *f.* Schneckenklee *m.* *Medicago.*

tolije *f.* Sumpfeinblatt *n.* *Parnassia.*

tolik *adv.* (*num.*) so viel; —átý der soviele; aliquot; —erý *adj.* (*num.*) sovielerlei; —éž *adv.* gleichviel; eben so; —rát *adv.* (*num.*) sovielmal; —násobný *adj.* (*num.*) sovielfach.

toliko *adv.* nur, bloß.

tolikrát *v.* tolikkrát.

toliký *num.* (*adj.*) so viel, so groß.

tolit-a *f.* Äskulapie, Giftwurzel *f.* (*Asclepias*; *Cynanchum*); —ovina *f.*

tolko *st.* *v.* toliko. [Cynanchin *n.*

tolokněnka *f.* Bärentraube *f.* *Arctostaphylos* (*Arbutus*) *uva ursi* (medvědice). [lotterie *f.*).

tombola *f.* Tombola *f.* (Effekten-

tomka *f.* Ruchgras *n.* *Anthoxanthum odoratum.*

ton, u *m.* Ton *m.* [

toně *f.* *v.* tůně.

tonina *f.* Tonart *f.*

tonouti (tonu, eš, e, *imp.* [ne]toň!) v něčem in Gefahr sein zu ertrinken, sinken, unterſinken; tonoucí stébla (hada, břitvy) se chytá der Sinkende greift nach dem Halme (Messer).

tonstvo *n.* das Tonwesen.

tonsura *f.* Tonsur *f.*

top, u *m.* (zob) Schnabel *m.*

top, u *m.* das Heizen.

topa *f. st.* *v.* stopa.

topák, topan, a *m.* Truthahn *m.*

topánky *pl. st.* die Halbstiefel.

toparka *f.* *v.* toporka.

topas, u *m.* Topas *m.* (Edelstein).

topati (-ám, áš, á) schreien wie der Truthahn.

top-elec, —člec, lce *m. st.* Wassermann *m.*; —ené, —enice, —enka *f. v.* topínka; —ení *n.* das Heizen, Heizung *f.*; Feurung *f.*; 2. das Versenken; 3. Ertrinken; 4. das Schmelzen; —eniště *n.* Heizstätte *f.*, Heizung *f.* [zu ertrinken.

topětl v něčem *st.* in Gefahr sein

top-ič *m.* Heizer, Einheizer *m.*; 2. Schmelzer *m.*; —idlo *n.* Flußmittel *n.*; 2. Heizapparat *m.*; —inka *f.* Bäheschnitte *f.* [Schalbretter *pl.*

topinka *f. v.* topka; 2. topinky

top-irna *f.* Heizung *f.*; 2. Heizhaus *n.* (Eisenbahn); 3. Treibhaus (Garten); —iště *n.* Muffelherd *m.*

topiti (-ím, íš, í, *imp.* top!), t. něčím, v něčem heizen, einheizen; 2. t. (rudu) schmelzen; 3. t. něco n. někoho ins Wasser tauchen, versenken; t. se v čem versinken; in Gefahr sein zu ertrinken; 2. t. se zerschmelzen, zerfließen.

topivo *n.* (palivo) Bebeizung *f.*, Brennmaterial *n.*, Heizmaterial *n.*

topka *f.* Truthenne *f.*; 2. ein dummes Weib; 3. *v.* stopka.

topn-ice *f. st.* Schmelzofen *m.*; —ictví *n.* Schmelzeramt *n.*; —ý *adj.* heizbar; —á plocha Heizfläche *f.*; 2. schmelzbar; —ý, ého, —ík, a *m. st.* Schmelzer *m.*

topol, o (*et* u) *m.* Pappel *f. Populus*; —áč, e, —ník, a *m.* Pappelfreund *m.*; —ka *f.*, —ník, u *m.* Pappelblume *f.*, Pappelrose *f.*, Eibisch *m. Althaea*; —olistý *adj.* pappelblätterig; —ovina *f.* Pappelholz *n.*; —ový *adj.* Pappel-; -ové dřevo Pappelholz *n.* [v. topůrko.

topor, u *m.* Beil *n.*; —ec, rce *m.*

topor-isko, —iště *n. v.* topůrko; —iti se emporragen, vorragen.

toporka *f.* Rührstange *f.*, Butterstempel *m.*

topůrko *n.* Hackenstiel, Hammerstiel *m.*

tor, a *m.*, —a *f. mor.* bretterner Weg.

torb-a *f.* (*gen. pl.* toreb) Tornister *m.* (*n.*); 2. (zool.) Backentasche *f.*; —ář, e *m.* Tornistermacher *f.*; —ice *f.* křížovec *Polygala* Kreuzblume *f.*; 2. t. rostlinářská Botanisierbüchse *f.*

torebník, a *m.* Beutelbachs *m. Perameles.*

torec, rce *m.* Thorit *m.* [

tořice *f. v.* tařice.

tořik, u *m.* Thorium *n.* (Min.).

torpedo *n.* Torpedo *m.*; —vka, torpedka *f.* Torpedoboot *n.*

tort, u *m. v.* dort.

toť *adv.* da; das; toť se ví das versteht sich! selbstverständlich!

toten, u *m.* Wiesenknopf *m.*, Sperberkraut *n. Sanguisorba.*

totéž *pron. n.* dasselbe.

totiž *adv.* das ist; zwar, nämlich.

totož-mluv, u *m.* die Tautologie; —nost *f.* Identität *f.*; —ný *adj.* (t. s něčím) identisch, gleichbedeutend.

toufar, a *m. st.* Töpfer *m.*

touha *f.* (t. po někom, t. pro někoho) die Sehnsucht; t. (túha) *st.* Angst, Langigkeit *f.*

touch-a *f. v.* tucha; —ati *v.* tušiti.

toul, o *et* u *m.* Köcher *m.*; Schlotterfaß *n.*; Pulverfaß *n.*

toul-ání *n.* Herumschweifen *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* toulej!) (túlati) čeho *st.* wornach streben; t. se kdo (t. se po městě atd.) herumschweifen, herumschwärmen; vagieren; —avec, vce *m.* Herumschwärmer *m.*; *v.* tulák; —avý *adj.* herumschweifend.

toul-ec, lce, —eček, čku *m. v.* toul.

toulíti *v.* tuliti. [feret *f.*

toulka *f.* Umschweifung *f.*; Streitouš, e *m.* Daus *m.* (Kartenspiel); 2. Wurfscheibe *f.*, Diskos *m.*

touž, —e, *adv. comp.* mehr, strenger, härter *v.* tuze.

toužeb-nost *f.* Sehnsucht *f.*; —ný *adj.* (-ně *adv.*) sehnsüchtig, sehnend, begierig.

toužení *n.* Sehnsucht *f. v.* tužba.

toužiti (-ím, *imp.* [ne]tuž!) po něčem sich sehnen, verlangen; t. čeho bereuen; t. nač, nad čím, t. čeho někomu etwas beklagen; Klage führen.

tovar, u *m.* (*st.*) Ware *f.*, Erzeugnis *n.*, Fabrikat *n.*

továříš, e *m. st. v.* tovaryš.

továrn-a *f.* Fabrik *f.*; —í *adj.* Fabriks-; —ico *f.* Fabrikantin *f.*; —ický *adj.* Fabrikanten-; —ictví *n.* Fabrikation *f.*; —ík, a *m.* Fabrikant *m.*; —iště *n.* Fabriksort *m.*

tovaroznalství *n.* Warenkunde *f.*

tovarych, u *m. st.* Tagelohn *m.*

tovaryš, o *m.* Gesell *m.*, Handwerksgesell, Knappe *m.*; *st.* Gefährte, Kamerad, Genoß *m.*; —iti s někým (t. někomu) sich gesellen, Gesell sein, mit jmd. umgehen; t. se ko komu sich gesellen, zugesellen; —ka, —kyně *f.* Gesellin *f.*; —ný *adj.* gesellig; familiär; —ský *adj.* Gesellen-; —ství *n.* Gesellschaftlichkeit; —stvo *n. coll.* Gesellschaft, Genossenschaft *f.*

tovúz, u *m. st. v.* motovouz.

tož *adv.* so, also, dann, alsdann.

traceni *n.* das Verlieren. Vergehen; 2. (zvrácení) Speien *n.*; 3. Seekrankheit *f.*

trač-ec, ece *m.* Halsband *n.*

tráč-ek, čku *m. v.* trak.

trač-ni střevo, —ník, u *m.* Grimmdarm *m.*, Kolon *n.*

tradice *f.* Tradition *f.*

trafik-a *f.* Trafik *f.*; —ant, a *m.* Trafikant *m.*; —antka *f.* Trafikantin *f.*

trafouzek, zku *m.* Dreifuß *m.*

tragéd-ie *f.* Tragödie *f.*; —ka *f.* Tragodin *f.* [Schmaus *m.*

tracht-a *f.*, —ace *f.* Traktement *n.*,

tracht-ěř, —ýř *m. st.* Trichter *m.*

trajd-a *f.* Klatscherin *f.*; —ati (-ám) klatschen; 2. herumschwärmen.

trák, a *m.* Dretender *m* (Hirsch).

trak, u *m.* Tragband *n.*; *pl.* —y, —ač, —ař, e *m.* (Tragkarren) Schubkarren *m.*, Radeberge *f.*; —ařník, a *m.* Karrenschieber *m.*

trakati, trákati (-ám) ziehen, schleppen.

trakt-át, u *m.* Traktat *m.*; —ovati traktieren. [trala singen.

trala! *int.* trala! tralati (-ám) trälern,

trám, u *m.* Balken *m.*, Traui *m.*; —ec, mce, —ek, mku *m.* kleiner Balken; Bohle *f.*; —ník, u *m.* Wagenrüſcht *n.*; —oví *n.* Gebälke *n.*; —ovice *f.* Balkenkopf *m.*; —ový *adj.* Balken-; Traui-.

trampot-a, *pl.* —y *f.* (trapoty) die Sorge, Qual *f.*; Grillen *pl.*; —ář *m.* Grillenfänger *m.*; —iti se, —ovati se ſich plagen, ſorgen; —ný *adj.* grillenhaft; **tranda** *v.* trajda. [ſorgenvoll.

trank, u *m. z něm.* Trank *m.*

trans *m.* Trans *n.* (Spirit.); —ito, a *n.* Tranſito *n.*; t. *adv.* tranſito, —látor, a *m.*, překladatel Translator, Überſetzer *m.*; —mise *f.* Tranſmiſſion *f.*; —ponovati tranſponieren; —posice *f.* Tranſpoſition *f.*

trap-ec, ſtřapec, pce *m.* Quaſte *f.*; —ečník, a *m.* Quaſtenmacher *m.*

trápení *n.* das Plagen, das Quälen, Martern; 2. Qual, Pein *f.*

trap-ič *m.* Peiniger *m.*, Plager *m.*; Plagegeiſt *m.*; Quäler *m.*; —ičný *adj.* folternd, quälend; —idlo *n.* Marterwerkzeug *n.*; 2. Qual *f.*

tráp-il, a *m. v.* trapič; —iti (-ím, iš, í, *imp.* trap! *tregr.* trápě) koho (*acc.*) čím quälen, plagen, martern, peinigen; ſekkleren; t. se ſich plagen; netrap se! plage dich nicht! —ivý *adj.* quälend.

třapky *pl. m. v.* třepení.

traplivý, trapný *adj.* peinlich.

tras, u *m.* Straß *m.*; Puzzolanerde *f.*

třas, u *m.* das Zittern; Terror *m.*, Schrecken *m.*, Schreckensbämon *m.*; fig. t. (*st.*) Furcht *f.*; —adlo *f.* Zitternadel *f.*; —ák, u *m.* Zittertanz *m.* (Polka).

třásati (-ám) něčím womit oft ſchütteln; t. se zimou vor Kälte erzittern.

třas-avisko *n.* Moorgrund *m.*; —avka *f.* Fieber *n.*; —avý *adj. v.* třesavý; —enice *f.*, —enina *f.*, —idlo, —isko *n.* Moorgrund *m.* (jumpfiger Grund).

třask, u *m. v.* třesk; —adlo *n. v.* třaskavina; —ati (-ám) knallen, krachen; —avice *f.* Knallſäure *f.*; —avina *f.* Sprengitoff *m.*; Sprengmittel *n.*; —avka *f.* Granate *f.*; —avý *adj.* knallend, erplodierend; t. plyn Knallgas *n.*; t. vzduch (mont.) ſchlagendes Wetter; —nouti něčím (t. dveřmi) die Tür zuſchlagen; t. *impers.* erplodieren.

třasi-ák, a *m.* Rotſchwanz *m.*; *v.* třasořitek; —avec, vce *m.* Zitterer *m.*; —avice *f.* breite ſlowakiſche Hoſen; *v.* třasenice; —avý *adj.* zitternd.

třáslo *n. st.* Streče *f.*; Strich *m.*

třásn-ě *f.* Treſſe *f.*, Franſe *f.*; —iti franſen, zupfen.

třaso-měr, u *m.* (třesoměr) Seismometer, Seismograph *m.*; —řitek, —řítek, tka *m.*, —řitka *f.* Bachſtelze *f. Motacilla.*

třas-ot, u *m.* das Zittern; —ovidlo, —ovisko *n. v.* třasenice; —ozpyt, u *m.* Seismologie *f.*

třásti (třesu [třasu], eš, e, *imp.* třes! *tregr.* třesa, třesouc, *min.* třásl, a, o) něčím womit ſchütteln; t. někým rütteln, beuteln; t. se (t. sebou) zittern, beben; t. se strachem n. strachy vor Furcht zittern.

traf, ti *f.* Ried *n.*, Flur *f.*; 2. Strecke *f.* (b. Eiſenb.), Trace *f.*

trata *f. v.* traf.

tratar, tratař *m. v.* trakař.

tráti (3. trá) *st.* dauern *v.* trvati.

trati-knot, u *m.* (štipce *pl.*) Lichtputze, Lichtſchere *f.*; —len, u *m. v.* hubilen; —loj, e *m.* der Wolf, Räuber am Lichte; —mlek, u *m.*, —mlíč *m.* Wolfsmilch *f.* (*rst.*).

tratiti (-ím, íš, í, *imp.* traf!) něco (t. při čem) verlieren; 2. ſich erbrechen; ſpeien; t. se ſich verlieren; abnehmen; verfallen. [grube *f.*, Waſſerabzug *m.*

trativod, u *m.* Schwindgrube, Waſſer-

trafmistr, a *m.* Streckenmeiſter *m.*

tratol, trator, u *m.*, —iště, tratoriště *n.* Lache *f.*; tratoliště krve Blutlache *f.*

trátora *f.* Langes, unnützes Gerede (*sr.* krákora).

trátořiti ſchwatzen (*sr.* krákorati).

traťva *f. sl.* Kahn, Prahm *m.*

tráva (*inst.* travou) *f.* Gras *n.*

trav-ač, —ař *m.* Gräſer, Graswirt *m.*; —ařka *f.* Grasmagd *f.*; —ařství *n.* Graswirtſchaft *f.*, Grasbau *m.*

travce *m.* Zehrer *m.*

traven, vna *m. st.* Grasmonat *m.*; (April *m.*; Mai *m.*; *sl.* Juni *m.*).

tráveni *n.* Verdauung *f.*; das Zehren; Digeſtion *f.*; 2. das Vergiften.

trávenina *f.* Chymus *m.*

trávěnka *f. mor.* Gräslein *n.*

trav-ič *m.* Giftmiſcher, Vergifter *m.*; —ička *f.* Gräschen *n.*, Gräslein *n.*; 2. Giftmiſcherin *f.*; —ina *f.* das Gegräſe; Grasart *f.*; *pl.* —iny Gräſer, Grasarten *Gramineae*; —inářství *n. v.* travařství; —itel, e *m. v.* travič.

tráviti (-ím, íš, í, *imp.* trav *et* trávi!) něco verdauen; zehren; 2. t. život, čas das Leben, die Zeit zubringen; 3. t. koho jedem vergiften.

travka *f. dim. v.* tráva, travička.

trávn-atý, travnatý *adj.* grasreich; —ice *f.* Grasbeere *f.*; Walderdbeere *f. Fragaria elatior*; 2. Grastuch *n.*; 3. Grasgarten *m.*; 4. Grasmagd *f.*; —ička *f.* Grasblume *f.*, Grasnelke *f. Armeria*; —ík, u *m.* Rasen *m.*; Grasplatz *m.*; 2. Tragring *m.* (am Wagen); 3. Grasbeere *f.*; t., a Grasmücke *f.*; —ý *adj.* Gras-

travo-hojný *adj.* grasreich; —nosný *adj.* grasbringend, graserzeugend; —pis, u *m.* Agroſtographie *f.*; —zpyt, u *m.* —znalství *n.* Agroſtologie *f.*

trbuch, u *m. v.* terbuch.

trčala *m. sl.* Gaffer, Taugenichts *m.*

trčeti (-im, iš, i, *imp.* trč!) (z vody atd.) emporragen, hervorragen.

trčiti, *st.* t. někam rennen; *st.* t. v nepřátele auf jmd. losſtürmen; (s-trčiti) ſtoßen. [ſtock *m.*, Queue, Tago *n.*

trčka *f.* Wurfſchaufel *f.*; 2. Billard-

trdel-ce *n.* Stößel *m.*; —ni ryba, —ník, u *m.* Streifhiſch *m.*; —ná polívka *v.* trdlovka.

trdlen-a *f.* einfältige Weibsperſon; —ec, nce *m.* einfältiger Menſch.

trdlice *f v.* trlice.

trdlo *n.* Stößel *m.*; 2. Mörserkeule *f.*; 3. Mangenwalze *f.*; 4. holzerner Bratspieß; 5. Fischlaich *m.*; 6. Laichplatz der Fische; 7. fig. Trottel, Tölpel *m.*

trdlov-ati něco mit dem Stößel schlagen; walzen; t. len den Flachs brechen; t. se im engen Raum tanzen; rumpeln; —ec, vce *m.* Baumkuchen *m.*; —ka *f.*, —á polévka Geschlingsuppe *f.*

tré, čho *n.* drei; Terne *f.*

tře *f.* Gereibe *n.*

třeba *adv.* (t. něčeho); toho je třeba das ist nötig; toho není t. das ist nicht nötig; t., třebas *adv.* wenn auch, meinetwegen. [Stift *m.*

třebel, e *et* u *m.*, třebel *f.* Niete *f.*,

třebný *adj. v.* potřebný.

třebucha *f. v.* terbuch.

třebule *f.* Kerbelkraut *n.*

třebý *adj. st.* hübsch.

třeč, e *m.* Reiber *m.*; Masseur *f.*; —ka *f.* Masseuse *f.*

třeček *v.* střeček.

tředa *f. st. v.* středa, střída.

tředl-i *f.*, —ka *f.*, —inka *f.* Flachsbrecherin *f.*; Brechwelb *n.*

tředovník, a *m. st.* Zunftmeister *m.*

tref, u *m.* Zufall *m.*; Ereignis *n.*; Schlag *m.*; v t. passend, angemessen; —a *f.* die Treffende; 2. Treffer *m.*; to byla t.! das war ein Treffer! (glücklicher Zufall); hlavní t. Haupttreffer *m.* (in der Lotterie); —ný *adj.* (—ně *adv.*) treffend; 2. passend, —uník, u *m.* Zufall *m.*

tréhraný *adj.* dreieckig.

trejc-il, a *m.* Herumschwärmer *m.*; —iti herumschwärmen.

trejl, trejzel, zle *m.* (t. česnekový, česnáček) Knoblauchkraut *n. Erysimum alliaria.*

třel-ce, e *n.* Rajpel *f.*; 2. Reibeisen *n.*; —ka *f.* Flachsbrecherin *f.*; 2. Fleischblättchen *n.*; Fleischsohle *f.*

třemd-ala, —ava *f.* Diptam *m. rst.*

třemen *v.* střemen.

třem-ešník, u *m.* Eisenhain *m.*, Faulbaumgebölz *n.*; —cha *f. v.* střemcha.

třeň, ně *m.* Schwammstiel *m. v.* dřeň střeň. [masobný).

třenásobný *adj.* (*num.*) dreifach (trojtřen-i *n.* das Reiben, Reibung *f.*; 2. Massage *f.*; t. do něčeho, někam das Drangen; t. ryb Laiche, Laichzeit, Streichzeit *f.*; —ice *f.* Reibung *f.*; t. ledu (dřenice) Eisstoß *m.*; 2. t. (mezi lidem atd.) Konflikt *m.*, Reibung *f.*, Reiberei *f.*; 3. etwas Geriebenes.

třenka *f.* (třená buchta) geriebener Teigkuchen; 2. *v.* střenka.

třenov-ec, vce *m.*, —ý zub, —ní zub Stockzahn, Mahlzahn *m.*

třenožka *f.* Dreifuß *m.* (třinožka).

třep, u *m. v.* střep; —ač *m.* Schlagbrett (Mistbrett) *n.*; 2. unformlicher Fladen; —ačka *f.* Schlagerin *f.*; 2. Klatscherin *f.*; 3. Flachsbrecherin *f.*; 4. Flachsbreche *f.*; 5. Quarl *m.*; —ák, u *m.* Flachkuchen *m. v.* třepanka, —al, a *m.* Maulbrescher *m.*; —ám *n.* (t. lenu), —anice *f.* Klatscherei *f.*; 2. schlechtes Handwerg; —aniny *pl.* Brechscheven *pl.*; —anka *f.* Krapfen von Bretteig; —árna *f.* (Flachs-)Brechhaus *n.*

třep-ati (třepám, áš, á *et* třepu, eš, e) něčím (třepati rukama) klatschen; t. (křídloma atd.) schwingen, schlagen; t. len, konopě den Flachs oder Hanf brechen; t. hubou schwatzen; t. za vlasy an den Haaren zausen; t. se, t. sebou flattern, zappeln.

třep-atý *adj.* flach; -avý *adj.* klatschend; schwingend; —ec, pce *m. v.* třapec.

třepen-atý *adj.* fransig; —í *n.* die Fransen; —itka *f.* (houba) Büschelschwamm *m.*, Schwefelkopf *m. Agaricus fasciculatis*; —ka *f.* Scharpie *f.*

treperenda *f.* Schwätzerin, Plaudertasche *f.*

třepet-ati (-ám) *et* t. se zittern, flattern; t. ručičkama, nohama zappeln; t. se schillern (vom Schnee an den Sonnenstrahlen), flimmern; —ný *adj.* zitternd; flatternd.

třep-idlo *n.* Zupfmaschine *f.*; —ilý *adj.* faserig; —ina *f. v.* střepina.

třep-iti (-ím, íš, í, *imp.* třep!) schmettern; t. něco splittern; fasern, zupfen fig.; plaudern; t. se sich fasern; —ivý *adj.* splitterig, faserig.

třepk-a *f.* (*gen. pl.* trepek) Pantoffel *m.*; Holzschuh *m.*; Geplapper *n.*; 2. *v.* hořavka; *pl.* —y Franjen *pl.*; —ovice, —ovina *f.* Pantoffelleder *n.*

třep-na *f.* Schwätzerin *f.*; Plaudertasche *f.*; —natý *adj. v.* třepatý; —ot, u *n.* Geklatsche *n.*

trè-řadý *adj.* dreireihig, in drei Reihen; —rohý *adj. v.* třírohý.

třes, u *m.* das Zittern *v.* třas; —avec, vce *m.* Quäker, Zitterer *m.*; —avice *f.* Zieber *n.*; —avisko *n.* Moorgrund *m.*; —avka *f.* Zieber *n.*; das Händezittern; t. opilců Säuferwahnsinn *m. Delirium tremens, D. potatorum*; —avý *adj.* zitternd; bebend; —ení *n.* das Zittern, das Beben; země t. das Erdbeben *v.* zemětřesení; —enice *f.* anhaltendes Zittern.

třesk, u *m.* Geraffel *n.*; Knall *m.*; t.! frach! platsch! —y plesky Firlefanz.

treska *f.*, trestka, trstka *f.* Rohr *n.*; 2. Kabeljau, Stockfisch *m. Gadus morrhua v.* trska.

třesk-atí (-ám) knallen, krachen; —avec, vce *m.* Glaubenit *m.*; —avý *adj. v.* třaskavý; —nouti něčím platschen; platzen; okno —lo das Fenster klirrte; —la rána ein Schuß knallte; —ot, u *m.* Gekrach *n.*, Knall *m.*; t. zbraní Waffengeklirr *n.*; —otati (3. -otá) krachen; —utý *adj.* krachend; —utý mráz grimmiger Frost.

třesl-avý *adj.* zitternd; —ice *f.* Zittergras, Bebergras *n. Briza*; —ivka *f. st. v.* třesavice.

třesně *pl. f.* Stücke von Hochzeitskuchen.

třesný *adj.* zitternd.

třeso-hlasý *adj.* mer eine zitternde Stimme hat; —hlavec, vce, —hlávek, vka *m.* Kopfschüttler *m.*; —měr, u *m.* Seismometer *n.* (výhl.); —ruký *adj.* dem die Hände zittern.

třes-ot, u *m.* das Zittern; —oun, a *m.* Zitterer *m.*

třesozpyt, u *m.* Seišmologie *f.*

trest, u *m.* Strafe *f. Poena*; t. smrti, t. na hrdle Todesstrafe, Lebensstrafe *f.*; nastoupení —u Strafantritt *m.*; —u hodný *v.* trestuhodný.

trest, ti *f.* Essenz *f.*, Extrakt *m.*; 2. das wahre Wesen, das Innere, Kern *m.* fig.; 3. Äther *m.*

trest (třest), *gen.* třti n. tresti *f.* das Schilf, Rohr *n. Arundo phragmites.*

trest-ač, —atel, e, —al, a *m.* Strafer *m.*; —anec, nce *m.* Sträfling *m.*; —ání *n.* Bestrafung *f.*; Strafe *f.*; —anka *f.* weiblicher Sträfling; —ati (-ám, áš, á *et* tresci, eš, e, *imp.* trestej *et* tresci!) někoho (*acc.*) něčím, t. někoho z něčeho (z nepravosti atd.), t. koho za něco, pro něco (t. koho vězením) strafen, verweisen; —avý *adj.* strafend.

trestinka *f.* kleines Rohr; 2. Hirtenflöte, Pinsenflöte *f.*

trest-ní *adj.* Straf-; t. zákon Strafgesetz *n.*; t. soud Strafgericht *n.*; 2. *st.* t. Rohr-; —nice *f.* Strafhaus *n.*, Strafanstalt *f.*; —nictví *n.* Strafrechtswissenschaft *f.*; 2. Detentionswesen *n.*; —ník, a *m.* Sträfling *m.*; —ný *adj.* strafend; 2. strafbar.

trestuhod-nost *f.* Strafbarkeit, Strafwürdigkeit *f.*; —ný *adj.* strafbar, strafwürdig, sträflich.

třesu *v.* třásti; —tka *f. v.* třeslice; 2. Fieber *n.*; t. srdeční Herzfieber *n.*; —tý *adj.* zitternd, bebend.

třešňák, a *m.* Kirschbaumfalter *m. Vanessa polychloros.*

třešně *f.* Kirsche *f. Cerasus.*

třešňov-í *n.* Kirschbäume *pl.*; —ka *f.* Kirschwasser *n.*; 2. Kirschgarten *m.*; —ý *adj.* Kirsch-.

třeš-pytel, tle *m.*. —ťák, —ťka a *m.* [*vn.*

třešt-ěnec, nce *m. v.* třeštík; —ění *n.* das Rappeln, Phantasieren; —ěti frachen, prasseln; 2. *v.* třeštiti; —ibidlo *n.* (*m.*), —iburka *m.*, —idlo, —ihlav, —ík, —il, a, —ilec, lka *m.* Schußbartel *m.*, Schußbentel *m.*, ein Phantast, Geschoßener, Sausewind, Rappelkopf, Brausekopf *m.*, Flattergeist *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* třeští!) wahnsinnig machen; 2. phantasieren; narrisch sein; t. se flattern, sinnlos werden, schwärmen; —ivec, vce *m. v.* třeštík; —ivka *f.* Sauserwahnsinn *m. Delirium tremens*; —ivo *n.* gesprattenes Holz; —ivý *adj.* geschossen, wahnsinnig, rasend.

třeštka *m. v.* třeštidlo.

tret, u *m. v.* treta.

třeť, ti *f. v.* třetina.

treta *f.* (z *něm.* Trödel) Trödel *m.*; Kleinigkeit *f.*, má t. mein Nichts, meine Wenigkeit, Winzigkeit *f.*; meine Wertlosigkeit; *pl.* —y *f.* Alfanzereien, Lappalien: Nippes *pl.*

třet-ačka *f.* ein dreitägiges Fieber; —ák, třeťák, a *m.* der dritte Mann; 2. Terzeron *m.*; 3. dritter Bienenschwarm.

třetí *num.* ddd. dritte; po t. zum drittenmale; za t. drittens; okolo t. (hodiny) um drei Uhr.

třetice *f.* das Dreizählige; až do t. bis zum drittenmal; do t. všeho dobrého aller guter Dinge sind drei; 2. t. (muš.) die Terz.

třetí-denka *f.* dreitägiges Fieber, Terzianfieber *n.*; —denní *adj.* dreitägig; —hory *pl. f.* Tertiärformation *f.*, Flötzgebirge *n.* [Dritteil, Drittel *n.*

třet-ík, a *m.* Terzeron *m.*; —ina *f.*

třeti-nácte *st.* dreizehntes; —náctý —nástý (třetinádstý) *st. num.* der dreizehnte *v.* třináctý; —nice *f.* dreitägiges Fieber *v.* třetidenka; —nina *f.* dritte Potenz; —rozenec, nce *m.* ein Drittgeborener; —vápno *n.* Flötzkalkstein *m.*

třetka *f.* Terz *f.*

tretky *pl. f. v.* treta.

třetn-ice *f. v.* třetinice; —ík, u *m.* ein halbseidener Stoff.

třeúhelný *adj.* dreieckig, dreiwinklig.

třevdava *f.* (třemdala) Diptam *m. Dictamnus.* [-víc, -vlo, -vo.

třev-í *n. st.*, —íc, —lě, —o *v.* střeví, **třez**, u *m. v.* střez.

třezalka *f.* Hartheu *n.*, Erdhopfen *m. Hypericum vtl.*

třezlivý, třezvý *adj. v.* střízlivý.

třezub, —ý *v.* trojzub, —ý.

trh, u *m.* Markt *m.*; t. na vlnu der Wollmarkt; t. na obilí Getreidemarkt; t. ovocný Obstmarkt; t. dobytčí Viehmarkt; 2. t. Kauf *m.*, Kaufgeschäft *n.*; 3. *st.* Handel *m.*; 4. *st.* Riß *m.*; 5. t. *st.* Zug im Schachspiel.

trh-ač *m.* Reißer *m.*; Pflücker *m.*; —áček, čka *m.* Bistouri; Reißmesser *n.*; —ačka *f.* Reißerin; Pflückerin *f.*; 2. *sl.* das Reißen; 3. Abreißzettel *m.* (Lotterie); 4. Ziehbeinchen, Reißbeinchen *n.*; —ák, u *m.* Reißhaken *m.*; 2. Reißzahn *m.*; —an, a *m.* (*pl.* —ani) Lumpenkerl *m.*; Haderlump *m.*; Wildfang, Reißteufel *m.*; —anec, nce *m.* Zwicknudel *f.*, Walger *m.*; —ání *n.* das Reißen; t. skály Gesteinsprengen *n.* (mont.); —anice *f.* pfostenartige Zaunbölzer; —anina *f.* Reißerei *f.*; 2. etw. Gerissenes, Zerrissenes; 3. Stampfpapier *n.*

trhati (-ám, áš, á, *imp.* trhej!) něčím reißen; raufen; t. něco (t. třesně atd.) pflücken; t. měď das Kupfer schleißen; skálu t. den Felsen sprengen; t. se, t. sebou sich zerren; sich zucken; šaty se —ají die Kleider spleißen.

trh-átko *n.* Sprengeisen *n.*; —avka *f.* Ziehbeinchen *n.*; 2. Schrapnell *m.* (*n.*); —avý *adj.* reißend; rissig.

trhl-ík, a *m.* ein Verrückter; —ina *f.* Riß, Sprung, Mauerriß *m.*; Ruptur *f.*; —ý *adj.* gerissen, rissig; fig. verrückt.

trh-mo *adv.* (muš.) *staccato*; 2. ruckweise; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* trhni!) něčím reißen; zucken; rucken; zupfen; t. rybu einen Fisch reißen, schlitzen, töten; t. na někoho auf jmd. losgehen; fig. t. (na někom něco) schnippen, einem etwas abgewinnen; t. se, t. sebou zucken;

—nutí *n.* Ruck *m.*, Zuckung *f.*; t. větru Windstoß *m.*; t. péra Federstrich *m.*

trhov-ati čím Handel treiben; t. se s kým lange handeln; —é, ého *n.* Marktgeld *n. v.* tržné; —ec, vce *m.* Herant, Marktthändler, Marktfahrer *m.*, Meßmann *m.*; 2. Marktwagen *m.*; —ice *f.* Marktweg *m.*; —iště, —isko *n.* Markt *m.*, Marktplatz *m. v.* tržiště; —ka *f.* Marktkorb *m.*; 2. Marktstuck *n.* (Vieh); —ní *adj.* Markt-; Kauf-; t., iho *m.* Marktaufseher *m.*; —né *v.* —é; —nice *f.* Marktfrau *f.*; —ník, a *m.* Händler, Handelsmann *m.*; —ý *adj.* Markt-; Kauf-; -á smlouva Kaufvertrag, Kaufkontrakt *m.*; —ý, ého *m.* Marktmeister *m.*

tři (*gen.* tří, *loc.* třech) *num.* drei; ve tři (hodiny) um drei Uhr; ve třech dnech binnen drei Tagen.

třib. u *m.* Dreschwagen *m.*; Dresch- [walze *f.*

tři-barevný *adj.* dreifärbig; —bežek, žka *m.* Dreilaufer *m.* (angeschossener Hase).

třib-ení *n.* das Sichten, Sichtung *f.*; t. vkusu Verfeinerung des Geschmackes; —iti (-ím, íš, í, *imp.* třibi!) něco sichten, sieben; mit der Dreschwalze dreschen; aufreiben; t. vkus verfeinern, lautern (den Geschmack); —ivý *adj.* sichtend.

třibrdka *f. v.* trojna.

tribun, a *m.* Tribun *m.*; —a *f.* Tribune *f.*; —ál, u *m.* Tribunal *n.*

tříčátek, tku *m.* Dreißigstel *n.*; ein Warenzoll (ehem. in Ungarn); Dreißigstamt, Zollamt *n.* (in Ungarn).

třicatery *num.* dreißigfach.

třicát-ka *f. v.* třicítka; —kové, ého *n.* Dreißigitgebühr *f.*; —ník, a *m.* ein Dreißiger, Dreißigjähriger; 2. Dreißigstbeamter *m.*; —ný, ého *m.* ein Dreißigstbeamter (ehem. in Ungarn); —ý *num.* der dreißigste.

třicet, třicet (*gen.* třiceti *et* třicíti) *num.* dreißig; —iletý *adj.* dreißigjährig; -á válka n. vojna der Dreißigjährige Krieg; —krát *num.* dreißigmal; —násobný *num.* dreißigfach; —ník, a *m. v.* třicátník. [a *m. v.* třicátník.

třicít-ka *f.* die Zahl Dreißig; —ník,

třič *m.* Reiber *m.*; —ek, čku *m. mor.*

třička *f. v.* trojka. [kleiner Mörser.

třičlen, u *m.* Trinomium *n.*

třičtvrtn-í takt Dreivierteltakt *m.*; —ík, a *m.* der Besitzer von drei Viertel eines Bauernhofes.

třída *f.* (stříd*a*) Klasse *f.*; 2. Straße *f.*; Gasse *f.*; dlouhá t. lange Gasse; 3. (mont.) Strecke *f.*

tříd·cátý, třídcet *v.* třicátý, třicet.

třídění *n.* Klassifikation *f.*

tří-denní *adj.* dreitägig; —dílnost *f. v.* trojdílnost.

třídíti (-ím, íš, í, *imp.* třidi!) něco klassifizieren, einteilen; schichten, sichten.

třídlo *n.* Reibewerkzeug *n.*

třídn-í *adj.* Klassen-; t. učitel Klassenlehrer *m.*; dvoutřídní *adj.* zweiklassig; —ík, a *m. v.* střídník.

třídset *st. v.* třicet.

tří-hlav, u *m.* Dreispitz *m.* (Berg); —hlavý *adj.* dreiköpfig; —hran, —hraník, u *m.* Dreieck *n.*; —hraný *adj.* dreieckig; t. meč dreischneidiges Schwert; t. klobouk (*vulgo* na tři packy) Dreispitz *n.*; —hvězdí *n.* Dreigestirn *n.*

trichin, a *m.*, —a *f.* Trichine *f.*

trichtéř, e *m. v.* trychtýř.

třikolka *f.* Tricycle *n.*, Dreirad *n.*

trikolora *f.* Trikolore *f.*

třikrálový *adj.* Dreikönig-.

třikrát-e (třikrát) *adv.* dreimal; —nátřilek *v.* trylek. [sob *adv.* dreifach.

tři-leták, a *m.* dreijähriges Kalb; —letek, tka *m.* Dreijährling *m.* (Pferd); —letka *f.* ein sechsfichtiges Schaf; —letí *n.* Triennium *n.*; —letý *adj.* dreijährig; —liberka *f.* ein Gewicht von 3 Pfund; 2. Dreipfunder *m.* (Kanone); —liberní *adj.* dreipfündig; —list, u, —lístek, tku *m.* Dreiblatt, Kleeblatt *n.* *Trifolium*; —lístník, u *m.* Bitterklee, Biberklee *m.* *Menyanthes trifoliata*; —listý *v.* trojlistý. [teilhalten.

třímati (-ám) něco *sl.* (*pol.*) halten,

třímecitm-a *num.* dreiundzwanzig; —ý, dvacátý třetí der dreiundzwanzigste.

tří-měr, u *m.*, —měří *n.* Trimeter *m.*; —měsíčný *adj.* dreimonatlich; —mužstvo *n.* (bot.) Triandrie *f.*

třináct, —e, *gen.* -i *num.* dreizehn; —erý *num.* dreizehnerlei; —idenní *adj.* dreizehntägig; —iletý *adj.* dreizehnjährig; —ina *f.* Dreizehntel *n.*; —ka *f.* die Zahl Dreizehn; —krát *num.* dreizehnmal; —ník, a *m.* Dreizehner *m.*; —ý, á, é *num.* ddd. dreizehnte; za —é dreizehntens.

tří-násobný *num. v.* trojnásobný; —nohý *adj.* dreifüßig; —nožka *f.*, —nožník, a *m.* Dreifuß *m.*

triola *f.* Triole *f.*

třípán, a *m.* Dreiherr, Triumvir *m.*

tripolina *f.* Trippelerde *f.*

tří-pramenný *adj.* dreiquellig; 2. dreidrahtig; dreisträngig (t. provázek); —řečný *adj.* dreisprachig; —řízka *f.* Dreischlitz *m.*; —rohý *adj.* dreihörnig; dreizackig; t. klobouk dreieckiger Hut; —rožka *f.* dreispitzige Gabel.

třísel-ec, lce *m.* (chem.) Gerbsäure *f.*; —nice *f.* Lohbeize *f.*, Lohbrühe *f.*; 2. Leistenbeule *f.* *Bubo*; —ný *adj. v.* třislový.

třísetina *f.* ein Dreihundertstel.

třísk-a *f.* (*gen. pl.* třísek) Holzspan, Splitter *m.*; —u si zadrhnouti Schiefer sich einziehen; —ati (-ám) na něco, do něčeho schlagen, schmettern; t. někoho prügeln.

třískot, u *m.* Gepolter *n.*, Gekrach *n.*

třísla·bičný *adj. v.* trojslabičný.

třísl-an, u *m.* (chem.) gerbstoffsaures Salz; —nice *f. v.* tříselnice.

třísla *n.* Leiste *f.* (an Körper), *pl.* třísla Leisten *Inguina*; 2. Gerberlohe *f.*; 3. *sl.* Zaunholz *n.*; —vina *f.* Tannin *n.*, Gerbestoff *m.*; —vý *adj.* Lohe, Gerb.

třislý (třizlý) *adj.* schmachtig.

třísn-ě *f.* Webergereift *n.*; 2. Fransen *pl. f.*; 3. Makel *m.*; —ina *f.* Charpie *f. v.* cupanina; —iti (-im, íš, í, *imp.*

třísní!) makeln, fudeln; beflecken; 2. placken; 3. zurfen.

tří-spřežník, a *m.* Dreispänner *m.* (Bauer); —stěžník, u *m.* Dreimaster *m.* (Schiff); —stolec, lce *m.* Dreifeffelberg *m.*; Dreiherrenftein *m.*; —stopí *n.* (gru.) Tripodie *f.*

třísti (*imp.* třes!) *v.* třásti.

třístranný *adj.* dreiseitig.

třiška *f. v.* tříska.

třišť *f.* (křis) Keim am Wein; 2. Dreieis, Grundeis *n. v.* stříž.

třištiti (-ím, íš, í, *imp.* třišti!) *v.* třískati; 2. zerfplittern; t. se fich fpänefn, [fplittern.

tříti (tru, *obyč.* třu, eš, e, eme, ete, trou, *obyč.* třou, *imp.* tři!) něco o něco reiben; 2. fchmieren, ftreichen; 3. t. len Flachs brechen; 4. fig. bídu t., nouzi t. Not leiden; t. tělo maffieren; t. se fich reiben; (v. Fifchen) laichen.

tříúheln-ice *f.*, —ík, u *m.* Dreieck *n.*, Triangel *m. v.* troj....; —ý *adj.* dreieckig. [triumphieren.

triumf, u *m.* Triumph *m.*; —ovati

triviální *adj.* Trivial-; t. škola, triviálka *f.* Trivialfchule *f.*

tříza *f.*, tříže *f.* Kur *m.* (ment.).

třízlík, a *m. v.* střízlík.

třízlý *adj.* fchwächtig.

třízubec, bce *m. v.* trojzubec.

trk, u, —anec, nce *m.* Stoß *m.*; —ač *m.* felbſttätige Pumpe; 2. Motor *m.*; —ati (-ám) koho hörnen; mit den Hörnen ſtoßen; —avý, —lavý *adj.* ſtößig; —oliti ſtoßen; t. se wanken; —oš, —ula *m.*, —oun, a *m.* roher Menſch; 2. ſtößiger Ochs; —ot, u *m.* Geſtoß *n.*

trl-ek, lka, —enec, nce *m.* (trdlo) Tölpel *m.*; —ena *f.* (trdlena) einfältige Weibsperſon.

trlic-e *f.* Flachsbreche *f. v.* trdlice; —ovati mit der Flachsbreche brechen.

trlo *n. v.* trdlo.

trmác-eti (-ím, íš, í, *imp.* trmácej!) koho ſtrapazieren, plagen; ſe ſich; —ivý *adj.* abmühend; —ka *f.*, —ení *n.* Strapaze *f.*

trm-ač, e, —al, a *m.* Plager *m.*, Strapazierer *m.*; Herumſtreicher *m.*

trmati (-ám) *v.* trmáceti.

třmen, *m. v.* střemen.

třmiti (střmiti) po čem *st.* (*rus.* stremit') vor Begierde nach etwas zittern.

trmočiti se okolo někoho *st.* ſich drehen.

trn, u *m.* Dorn *m.*; —ák, trňák, a *m.* Zitterfiſch *m.*, Zitterroche *m. Torpedo marmorata*; —atý *adj.* dornig; —čí *n.*, —čina *f.* Dornſtrauch *m.*; —ečník, u *m.* Schlehenſpeiſe *f.*; —ěný *adj.* umdornet, Dorn-; —í *n. coll.* Dornſtrauch, Dornbuſch *m.*; na trní jen rostou růže zwiſchen Dornen wachſen Roſen; —ík, a *m.* Laichkarpfen *m. v.* trdelník; t., u *v.* trn; —ina *f. v.* trní; —isko, —iště *n.* Dornplatz *m.*; —itý, —ivý *adj.* dornig, dornenvoll.

trnk-a *f.* (*gen. pl.* trnek) Schlehe *f. Prunus spinosa*; oči jako t. pechſchwarze Augen; —oví *n.* Schlehdorn *m.*; —ovišně *n.* Mahalebkirſche *f. Prunus Mahaleb.*

trno-nožka *f.* Zuckfuß *m.*, Hahnentritt in höherer Entwicklung (Pferdekrankheit); —puk, u *m.* der Monat Mai; —sliva *f.* Gartenſchlehe *f.*; Schlehenbaum *m. Prunus insititia.*

trnouti (trnu, eš, e, *imp.* trň!) (ſtrachem) zittern (vor Furcht); zub mi trne der Zahn wird mir ſtumpf.

trnov-ec, vce *m.* Bocksdorn, Jasmindorn *m.*, Teufelszwirn *f. Lycium*; —í *m. v.* trní; —ice, —ka *f.* Dornſtock, Schlehenſtock *m.*; —isko, —iště *n. v.* trnisko; —ník, u *m.* Schlehenmein *m.*; 2. Akazie *f.*, Schotendorn *m*, *Robinia pseudoacacia*; —ý *adj.* Dorn-; —á koruna Dornkrone *f.*; —á hůlka Schlehenſtock *m.* [(Tiſch-)geſtell.

trnož, e *m. et f.*, —e *f.* das Fuß-

trocíšek, šku *m. st.* [ř. *trochiskos*] Zeltlein, Küchlein *n.*

trofej, e *f.* Trophäe *f.*

troch *m.*, —a *f.* das bißchen; po —ách in kleinen Teilen od. Stückchen; nach und nach; allmählich. [bißchen,

trochet, chte, trochétek, tku *m.* ein

trochlavý *adj.* klein, unbedeutend.

trochu *adv.* (*acc.*) ein wenig, bißchen. dej mi t. mouky gib mir ein wenig Mehl.

troch-ýtek, tku *m.*, —ytka *f.* Brösel, Brocken *m. v.* trochet.

troj-áček, čku *m.* drei Leimruten beiſammen; —ačka *f.* Flachsbreche *f.*; —ák, a *m.* etw. Dreiteiliges; Dreieck *n.*; Dreier *m.*; —aký, —atý dreifach; —barva *f.* Trikolore *f.*; —barevný *adj.* dreifarbig *tricolor*; —barvotisk, u *m.* Dreifarbendruck *m.*; —bok, u *m.* dreiſeitiger Körper; —bor, u *m.* Trilemma *n.*; —brdka *f. v.* trojna; —částečnost *f. v.* trojdílnost; —če, ete *n.*, *pl.* —čata Drillinge *pl.*; —čiti faſeln (*v.* trojka); —členka *f.* Regelbetri *f.*, Dreifatz *m.*; —členný *adj.* dreigliederig; —dílnost *f.* Trichometrie *f.*; —dílný *adj.* dreiteilig; —dlužka *f.* Moloſſus *m.*; —ec, jce *m.* gleichſeitiges Dreieck; —hláska *f.* Dreilaut *m.*; Triphthong *m.*; —hlasný *adj.* dreiſtimmig.

trojhran, u *m.* Dreieck *n.*; *v.* třihran; —oměrství *n.* Trigonometrie *f.*; —ovati triangulieren; —ý *adj.* dreieckig.

troj-hrotý *adj.* dreiſpitzig; —hvězdí *n.* Dreigeſtirn *n.*

troj-í *adj.* dreierlei; —ice *f.* Triade *f.*, Dreizahl *f.*; 2. Dreifaltigkeit; Dreieinigkeit *f. Trinitas*; 3. (Muſ.) Triole *f.*; —ičník, a *m.* Trinitarier *m.*; —ina *f.* drei Dinge; 2. Terno *n.*; 3. (muſ.) Triole *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* troj!) něco dreiteilen; verdreifachen; ſe ſich; —itý *adj.* (*num.*) dreifach; —jediný *adj.* dreieinig, dreifaltig; —ka *f.* die Zahl Drei, Dreier *m.*; 2. Dreiſpänner *m.*; 3. fig. Dummkopf *m.*; —klonný *adj.* anorthiſch; —klonotvar, u *m.* Anorthoid *n.*; —kratka *f.* Tribrachys *m.*; —lístek, tku *m.* Dreiblatt *n.*; —lístník, u *m. v.*

třílistník; —listý *adj.* dreiblatterig; —na *f. st.* dreizähnige Flachsbreche; —ňák *v.* troják; —násob *adv.* dreifach; —násobný *adj.* dreifach; —ník, u *m.* Drilling *m.*, Dreiheller *m.*, Größchel *n.* (ein halber Kreuzer); 2. Dreizahl *f.*; —nost (—nota) *f.* Dreifaltigkeit *f.*; —ný *adj.* dreifach, gedritt; —ovec, vce *m.* Dreieck *n.*; —palubník, u *m.* Dreidecker *m.* (Kriegsschiff); —pán, a *m. Triumvir m.*; —řadí *n. v.* trojverší; —řádkový, —řadý *adj.* dreizeilig, dreireihig; —řízka *f.* (Arch.) Dreigliph *m.*; —sadý *adj.* dreisitzig; —skok, u *m.* Dreisprung *m.*; —slabičný *adj.* dreisilbig *trisyllabus*; —slav *m.* (víno) Dreimannerwein *m.*; —spolek, lku *m.* Dreibund *m.*, Dreiverein *m.*; —spřež, *f.*; —spřežka *f.*, —spřežení *n.* Dreigespann *n.*; Triga *f.*; —spřežník, u *m.* Dreispanner *m.* (Wagen); —stěžník, u *m.* Dreimaster *m.* (Schiff); —stranný *adj.* dreiseitig; -é hospodářství (ekon.) Dreifelderwirtschaft *f.*; —svatý dreimalheilig; —tkanina *f.* Drillich *m.*; —úhelník, u *m.* Dreieck *n.*, Triangel *m.*; —úhloměrství *n. v.* trojhranoměrství; —verší *n.* Tristicon *n.*; —zub, u *m.*, —zubec, bce *m.* Dreizack *m.*; Dreiflöder *m.* (b. Böttch.); —zubý *adj.* dreizackig; —zvučka *f.* Triphthong *m.*; —zvuk, u *m.* (mus.) Dreiklang *m.*

troky *pl. f.* die Mutter, Trog *m.*

trol, u *m.* Ausröhricht *n.*; t., i *f.* (Min.) Tuff *m.*; —ení *n.* das Bröckeln; 2. Einbrockeln *n.*; 3. Gichtschmerzen *pl.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* trol!) něco bröjeln, bröckeln; t. se sich bröjeln, abbröckeln; —ivec, vce *m.* Tuffstein *m.*

trolky *pl. m. v.* trol.

tron-ík, —íček *v.* trojník.

trop, u *m. st.* Trab *m.*; *pl.* —y Tropen (geogr.), Wendekreise (obratniky).

tropa *f. st.* Truppe *f.*; Geschwader *n.*

tropick-ý *adj.* tropisch; -é krajiny Tropenländer *pl.*

trop-ič, —itel, e *m.* Anstifter *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* trop!) něco etwas (Böses) stiften, anzetteln; neplechy t. Unfug treiben; co tropíš? was treibst du da?

trosečník, a *m.* ein Schiffbrüchiger.

troska *f.*, *pl.* -y (*gen.* trosek) Ruine *f.*; Trümmer *pl.*; (z korábu) Wrack *n.*

troskot, u *m.* Gekrach *n.*; —ati (-ám, áš, á) krachen; t. něco zertrümmern; t. se zertrümmert werden.

troš-ek, šku *m.*, —inka *f.* ein bißchen; *v.* troch; —inku *adv.* ein wenig; sehr (ganz) wenig; —ka *f. v.* trocha; —kář *m. vulgo* Kleinhändler *m.*; —ku *adv. v.* trochu.

trošt, u *m.* Trost *m.*; —oválek, —výr *m.* Tröster *m.*; —ovati koho trösten; t. se čím sich womit trösten; t. se nač sich getrösten (einer Sache).

trotišek, šku *m. v.* trocišek.

troub-a (*inst.* trubou *et* troubou, *gen. pl.* trub) *f.* Trompete *f.*; 2. Rohre *f.*, Rohr *n.*; 3. t. plátna (stůčka) eine Webe Leinwand; t. jezevčí Dachsbau *m.*; 4. t. fig. ein Tölpel; —ař *m. v.* trubař; —el, e *m. et f.* Pfeifenrohr *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* trub!) na troubu, v troubu trompeten, die Trompete blasen; t. nač fig. gaffen; —ník, a *m. v.* trubník.

troud, u *m.* Zunder *m.*; 2. angeschossenes Wild; 3. Haare an den Hasenfüßen; t., a *m.* Drohne *f.* (Biene); —ák, u *m.* Zunderschwamm, Feuerschwamm, Eichenschwamm *m. Polyporus igniarius*; —ař *m.* Zundermacher *m.*; —ek, dku *m.* Zunderera *n.*; —iti Zunder brennen; 2. *v.* truditi; —natěti modern; —natý, —nivý *adj.* (dřiví) morsch; —nik, u *m.* Zunderbuchse *f.*; —ovatý durr; —ný feuerfangend; 2. *st.* ermüdet.

trouf-aly, —anlivý *adj.* zuversichtlich; 2. verwegen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* —ej!) hoffen, trauen; t. si sich getrauen.

trouch, u *m.* Holzerde *f.*; —lina *f.* Moder *m.*; —něti, —nivěti verwesen, modern; —nivý *adj.* morsch.

troul-a *m.*, —e, ete *n.* Tölpel *m.*

troup, a *m.* Drohne, Brutbiene *f.*; 2. Tölpel *m.*; 3. t. *v.* trup; —ovina *f.* Dummheit *f.*; Plumpheit *f.*; —ovitý, —ovský, —ský *adj.* tölpisch, schlingelhaft; —ovství, —ství *n.* Tölpelei *f.*

trous-iti (-ím, íš, í, *imp.* trus!) něco n. něčím streuen; verstreuen; se sich; t. mísiten; —ivost *f.* Nadelfall *m.* (im Walde).

trousk-ati, —nouti, trouštěti krachen, knacken, knuspern.

trout, a *m. v.* troud. [*v.* trávití.

trouti (trujú, *imp.* truj!) vergiften; **troutiti**, troutceti někoho, v něco *st.* stoßen; t. se o něco *st.* sich anstoßen.

trp! *int.* zirp! (Laut der Grille).

trpálky *pl. m.* (krpálky) Sterz *m.* (Speise).

trpasl-ice, třpaslice, —kyně, třpaslkyně *f.* Zwergin *f.*; —ík, třpaslík, a *m.*, —ek, třpaslek, a *m.* [krpaslík, *sl.* krpcelec, it. *corpicello*] Zwerg *m.*, Knirps *m.*

trpce *adv.* herb; t. si stěžovati sich bitter beklagen.

trpč-ák, u *m.* Kratzer, Magerkratzer *m.* (Wein); —eti herb werden; —iti herb machen.

trpěl-enství *n. st. v.* trpělivost; —ivě *adv.* duldsam, geduldig; t. vyčkávati sich gedulden; —ivost *f.* Geduld *f. patientia*; —ivý (*st.* trpědlivý, trpědlný) *adj.* geduldig, duldsam. [(chocholouš).

trpělka, trpílka *f.* Haubenlerche *f.*

trp-ení, —ění *n.* Duldung *f.*; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* trp!) něco dulden, ertragen, leiden; trp a mlč leide und schweig (lerne leiden ohne zu klagen); t. někomu něco einem etw. nachsehen.

trpitel, e *m.* Dulder *m.*; -ka *fin.*

trpka *f. v.* střemcha.

trpkost *f.* Herbheit *f.*

trpký *adj.* (*comp.* trpčejší *et* trpčí) herb; t. nářek bittere Klage.

trpnouti herb werden.

trpný *adj.* leidend; vaïiv; t. způsob, t. rod (grm.) *Passivum* Leideform *f.*; **trpočiti** *st.* stromen. [2. *v.* trpělivý.

třpyt, u *m.* Schimmer *m.*; —iti se (-ím se, *imp.* třpyť se!) schimmern, glänzen, funkeln; —ivý *adj.* schimmernd; —ot, u *m.* Geflimmer *n.*

trs, u *m.* Pflanzenstock *m.*; —ka *f.* Rohr *n.*; 2. Faßzapfen *m.*; 3. Stockfisch *m.* (treska); —natý *adj.* buschig, stockig.

trsť *f. v.* tresť (třtina).

trstěn-ice *f.* Rohrstock *m.*; —iště *n.* Rohrbusch *m.*; -ý *adj.* aus Rohr.

trst-l *n.*, —ina *f. v.* třtí, třtina; —ka *f. v.* trska.

trt, u *m.* Furz *m.*; —áč, —ol, u *m.* Schwanzbein *n.*; —ati (-ám) herumhüpfen; 2. furzen.

třtí *n.* Rohrbusch *m.*, Röhricht *n.*

třtin-a *f.* Rohr, Schilf, Schilfgras *n.*; Rohrstab *m.*; t. cukrová Zuckerrohr *n.*; -ště *n.*, —ovina *f.*, —oviště *n.* Rohrbusch *m.*; —ovatý *adj.* schilfig, röhrig.

trtol, u *m. v.* trták.

třťovl, třťoviště *n. v.* třtí.

tru (třu) *v.* třiti.

trub-a *f. v.* trouba; —ač *m.* Trompeter, Bläser *m.*; 2. fig. Maulaffe *m.*; 3. Trompetenvogel *m. Psophia*; 4. Trompetenbaum *m. Cecropia.*

trubadur, a *m.*, milopěvec Troubadour *m.*, Trouvère *m.* (fr.), Trovatore *m.* (it.).

trub-ař *m.* Röhrenmacher *m.*; 2. Trompetenmacher *m.*; —ec, pce *m.* Drohne, Brutbiene *f.*; —ice *f.* Röhre *f.* (anat. und vbyl.); 2. Rute *f.* (b. Büchsenm.); —ič *m.* Bläser, Hornist *m.*

trubičk-a *f.* kleine Trompete; 2. Röhrlein *n.* (anat.); —ovati röhreln.

trubin-a *f.* Röhre *f.*; Schlauch *m.*; —ec, pce *m.* Röhrkolbe *f. Typha* (bot.).

trubiroh, a *m.* Hornbläser *m.*; 2. Tölpel *m.*

trubk-a *f.* (*gen. pl.* trubek) Röhrchen *n.*, kleine Röhre; t. poštovská Posthorn *n. v.* trouba; —ář *m. v.* trubač; —ování *n.* Trainage *f.*; —ovati röhreln, Feldröhren anlegen, drainieren; —kový kotel Röhrenkessel *m.*

trub-ni *adj.* Röhren-; t. voda Röhrwasser *n.*; —nice *f.* Trompetenblume *f. Bignonia*; —ník, a *m.* Trompeter, Hornist *m.*; 2. Röhrenbohrer *m.*; —ný, čho *m.* Röhrenmann *m.*

trubo-hubec, bce *m.* Pfeifenfisch *m. Fistularia*; —květ, u, —vník, u *m.* Trompetenblume *f. Bignonia* v. trubnice; —měch, u *m.* Schlauch *m.*; —vod, u *m. v.* potrubí; —vrt, a *m.* Röhrenbohrer *m.*

truc, u *m.*, vzdor Trotz *m.*; na t. (na vzdory) někomu zum Trotz.

trucov-ati někomu trotzen; —atý, —itý, —ný *adj.* trotzig; —ník, a *m.* Trotzkopf *m.*

trud, u *m.* Mühe *f.*, Arbeit *f.*; 2. Wehmut *f.*, Trübsal *n.* (*f.*); 3. Zittermal *n.*, Schwinde; Finne *f.*; 4. koni t. Gnadenkraut *n.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* truď!) koho (*acc.*) ermüden; betrüben; se šich; šich anstrengen; —ný *adj.* (—ně, —no *ad v.*) mühselig; schmerzlich, traurig; zittermalig.

trudo-lomný, —plašný *adj.* jorgenverscheuchend; —myslný *adj.* schwermütig.

trudov-atina, —ina *f.* Kupferausschlag *m. Acne rosaceae* (med.); —atý, —itý *adj.* kupferig; finnig; ausschlägig.

truhel-ka *f. dim. v.* truhla; —ník, u *m.* Schubkasten *m.*

truhl-a (*gen. pl.* truhel) *f.* Truhe *f.*, Kiste *f.*; Kasten *m.*; Sarg *m.*; —ář *m.* Tischler *m.*; -ka -in; —árna *f.* Tischlerwerkstätte *f.*; —árský Tischler-; —árství *n.* Tischlerhandwerk, Tischlergewerbe *n.*; —ec, helce *m.* Koffer *m.*; —ice, —ička *f.* kleine Truhe; Kästchen *n.*; —ík, u *m.* Schublade *f.*; Wagenkasten *m.*; fig. t., a Trottel, Tölpel *m.*

truchl-e *adv.* traurig; —ena *f.* Trauerrose *f.*; —eti *v.* truchliti; —itel, —ič, e *m.* ein Trauender; —iti (*imp.* -i!) nad čím trauern; t. se šich betrüben; —ivost *f.* Traurigkeit *f.*; —ivý *adj.*, (—ivě *adv.*) traurig, trauernd, trist.

truchlo *adv.* traurig; —hra *f.* Trauerspiel *n.*, Tragödie *f.*; —lošení *n. Castrum doloris* Katafalk *m.*; Trauergerüst *n.*; —myslný *adj.* traurig, schwermütig; —mše *f.* Trauermesse *f.*; —st, —ta *f.* Traurigkeit *f.*; —toký *adj.* traurig fließend; —zpěv, u *m.* Trauergesang *m.*, **truchlý** *adj. v.* truchlivý. [Elegie *f.*

trů-j- *v.* troj-. **truju** *v.* trouti.

truksa *m. v.* trulant.

truksas, a *m.* Truchsess *m.*

trůky *pl. v.* troky. [*m.* (*f.*) *vn.*

trul-a *m.*, —ant, a, —da *m.* Trulle

trumbera *m.* Trottel, Tölpel *m.*

trumf, u *m.* Trumpf *m.* (Karten); —ovati trumpfen; —ový *adj.* Trumpf-.

trumpidlo *n.* plumpe Sache; 2. ein plumpes Weib.

trunčiti (*germ.*) trinken, saufen, zechen.

trůn, u *m.* Thron *m.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* trůni!), —ovati, tronovati thronen.

trunk, trunk, truněk, ňku *m.* Trunk *m.*

trup, u *m.* der Rumpf des Körpers; 2. Stock; Block *m.*; —ák, a *m.* Tölpel *m.*; —ec, pce *m. v.* trubec.

trupel, ple *m.* Klumpen *m.*; 2. ungebrannter Ziegel; (suchý jako t.); 3. Trippel *m.* (Trippelerde *f.*); 4. fig. Tölpel *m.*; —natý *adj.* verderrt, sperr.

trus, u *m.* (etw. Beritretues), Abfall *m.*; Mist, Kot *m.*; Auswurf *m.*; myší t. Mäusekot *m.*; —ek, *pl.* —ky *v.* truska; 2. Fliegenei *n.*; —inka *f.* Nagelschwamm *m. Agaricus esculentus*, *A. clavus* (*pl.* —inky = Spitzky).

trusk, u *m.*, —a *f.* (*pl.* -y od rudy) Schlacke *f.*; —y od sena Heuabfälle *pl.*, Heusame *m.*; —avec, vce *m.* Knotengras, Angergras *n. Polygonum aviculare*; 2. Tannenwedel *m. Hippuris* (lapanka); 3. *v.* truskavice; 4. Misteldrossel *f.*, Mistler *m. Turdus viscivorus* (bravník); —avice, —ovice *f.* Knadbeere *f. Fragaria Collina.*

trus-nice *f.* Schmeißfliege *f. Musca vomitoria*; —ník, u *m.* Grimmdarm *m.*; —ný *adj.* mit Mist beitreut.

trůta *f.*, trůťák, a *m. v.* krůta, krůťák.

trv-ací *adj.* dauernd; t. časoslovo Wiederholungszeitwort *n.*, Verősterungszeitwort *n. Verbum frequentativum, iterativum*; —ačný, —alý, —anlivý, —avý *adj.* dauerhaft; —ale *adv.* andauernd; —ání *n.* Bestand *m.*; to nebude míti dlouhého t. das wird nicht lange dauern; —anlivost *f.* Dauerhaftigkeit *f.*

trvati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) dauern, fortdauern, beštehen; verharren (t. v čem; t. v úmysle, v nebezpečí atd.; t. na čem; t. na modlitbách); —ám ich meine, hoffe; -ám Bohu a právu *st.* ich baue (vertraue) auf Gott und mein Recht; nic netrvá věčně nichts dauert ewig.

trychtéř, trychtýř *m.* Trichter *m.*

tryl, e, —ek, íku *m.* Triller *m.* (muz.); —kovati trillern.

trysk, u *m.* Galopp *m.*; —a, trystka *f.* Pfeifenrohr *n. v.* trstka, —ati (3. -á) prudeln; pramen tryskal ze skály die Quelle sprudelte aus dem Felsen; —em (ujíždeti) *adv.* im Galopp, sporntreichs; —ý *adj.* flink, regsam.

tryšla *f.* Mastix, Mastixbaum *m.*

tryštěti (tryščati) *st.* etw. begehen, verüben; t. se *st.* sich ereignen, geschehen.

tryzel *m. v.* trejzel.

tryzeň, zně *f.* Qual, Plage, Pein *f.*

tryzna *f. st.* heidnisches Begräbnisfest *n.*; Leichenopfer *n.*

týzn-ěn, a, o, ý gequält, geplagt; —ění *n.* Plage *f.*; t. zvířat Tierquälerei *f.*; —itel, e *m.* Peiniger, Quäler *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* týzni!) koho (*acc.*) něčím quälen, plagen, peinigen; se sich; —ivý *adj.* quälend, peinigend, marternd.

tržba *f.* Handel *m.*; denní t. Tageslosung *f.*

tržeb-ní *adj.* Handels-, Merkantil-, kommerziell; —nictví *n.* Markthandel *m.*; Marktwesen *n.*; Handelswesen *n.*, Handelsgeschäft *n.*; —nictvo *n. coll.* Handelsstand *m.*; —ník, a *m.* Handelsmann *m. v.* obchodník.

trženina *f.* Riß, Ritz *m.*

tržeti něco *st.* ziehen.

trž-iště *n.* Marktstätte *f.*, Marktplatz *m.*; —itel *m.* Feilscher *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* trž!) feilschen, handeln; Handel machen; t. peníze Geld losen; t. se unterhandeln; —né, é, ého *n.* Marktgeld *n.*; —ní *adj.* Markt-; t. řád Marktordnung *f.*; t. úřad Marktamt *n.*; —ní, ího, —ný, ého *m.* Marktamtmann; Marktrevisor *m.*; —nice *f.* Markthalle *f.*, Verkaufshalle *f.*; —ník, u *m. st.* Ehrenpreis *m. Veronica* (bot.); —ný *adj.* (tržený) Riß-, Ritz-; —ná rána Rißwunde *f.* [*f.* (tchyně).

tsti (*gen.* tsteře) *f. st.* Schwiegermutter

tšti *adj. st.* leer; tšti hlava *st.* ein

tštice *f. st. v.* čtice. [leerer Kopf.

tštitrob-a *f.* (= tští utroba) leerer, nüchternen Magen; Nüchternheit *f.*; —ný

tštivý *adj.* leer. [*adj.* nüchtern.

tu *adv.* da, hier.

tuba *f.* Tube *f.*

tuberkul-osa *f.* Tuberkulose *f.*; —e *pl. f.* (*gen.* -lí) Tuberkeln *pl. f.*

tucet, ctu *m.* (tucen, cnu) Dutzend *n.*

tuč, i, —e *f. st.* Fett *n.*; —e, —a *st.* dicke Wetterwolke; —ek, čka *m.* ein Fettfink; t., čku *m. v.* tučkovec; —enka *f.*, tučné zrno (na oku) Fettfell *n. Pinguecula* (med.).

tůčka *f. st.* Wortverdrehung *f.*; Umtrieb *m.*, Umschweif *m.*; t., tůčky *pl.* Schwänke; 2. Rabeberge *f.* (táčky).

tuč-kovec, vce *m.* Steatit *m.*; Speckstein, Fettstein, Talgstein *m.*; —ňák, a *m.* Fettgans *f.*, Fettaucher *m.*, Pinguin *m. Aptenodytes.*

tučn-ě *adv.* fett; —ec, čence *m. v.* tučkovec; —ěti fett werden, feist werden, dick werden; —ice *f.* Speckwurst *f.*; 2. Fettkraut *n.*, Schmerwurz *f. Pinguicula*; 3. Fettgans *f. v.* tučňák; —ík, a ein Fetter; t., u *m.* Vogelblatter *f.*; —iti fett od. feist machen; —ivka *f.* (med.) Fettsucht *f. Obesitas*; —ost, —ota *f.* Fettigkeit, Feistigkeit *f.*; —outi *v.* tučněti; —ý *adj.* fett, feist; t. čtvrtek der letzte Faschingsdonnerstag; t. mužík (bot.) fette Henne *Sedum.*

tudíž *conj.* daher, deshalb, deswegen.

tudy *adv.* hiedurch, dadurch, auf diesem

tuf, u *m. Tuff m.* (geol.). [Wege.

tufar, tufarník *m. mor.* [*z něm.* Töpfer] *v.* hrnčíř.

tuha *f.* Graphit *m.* (Min.).

tuhav-ka *f.* Stuhlzwang, Leibzwang *m.*, Verstopfung *f. Tenesmus m.* (med.) *v.* zácpa; —ý *adj.* etw. steif, hart.

tuhle *adv.* dahler.

tuhlý *adj.* starr, steif.

tuhnouti hart, steif, fest werden; erstarren; venku tuhne es ist frostig.

tuho, z tuha *adv.* starr, steif, fest, knapp; —ba *f. st. v.* tuhost; —malba *f.* Stereochromie *f.*

tuh-ost, —ota *f.* Steifheit *f.*; Zähigkeit *f.*; —ost (—ošt) *st.* Festung *f.* (*v.* pevnost).

tuhý *adj.* (*comp.* tužší) zähe, starr; fest, steif; stark; tuhá stolice (med.) *v.* tuhavka; tuhá zima strenge Kälte; harter, strenger Winter (anhaltende Kalte); tuhá vazba strenger Arrest; 2. steifer Einband.

tuhýk, tuhýk, a *m.* Würger *m.*, Neuntöter, Neunmörder *m. Lanius.*

tucha *f.* (předtucha, tušení) Ahnung *f.* (*v.* toucha).

tuch-lina *f.* mufflicher Gestank; —livý, —lý *adj.* muffelig, dumpfig; —nouti muffeln, mucheln, dumpfig werden; 2. verfallen.

tuk, u *m.* Fett; Schmerfett *n.*; rybí t. Fischtran *m.*; t. v kosti Beinmark *n.*

ťuk, u *m.* Tüpfel *m.*; t.! *int.* tick; tipp! —ačka *f.* (muz.) Hackbrett *n.*

tukan, a *m.* Pfeffervogel *m.*, Tukan *m. Rhamphastus toco.*

ťukati (-ám), ťuknouti sanft klopfen, ticken, tippen, tüpfen; t. vejce (*acc.*), t. vejci (*inst.*) mit Ostereiern tippen; t. si s kým (sklenici) anstoßen.

tukov-ice *f.* Speckwurst *f.*; —ina *f.* Fettstoff *m.*; Fischtran *m.*; *pl.* —iny Fettwaren; —ka *f.* Margarinfaure *f.*

tukovosk, u *m.* Fettwachs *n.*, Adipocire *f.*, Leichenfett *n.*

tul-áceti se, —ačiti, —ákovati herumschweifen; —ácký herumschweiferisch; —áctví *n.* Landstreicherei *f.*; —ač, e *m. v.* tulák; —ačka *f.* Vagabundin, Herumschweiferin *f.*; —ák, a (—ač, e) *m.* Vagabund *m.*, Landstreicher, Herumschweifer *m.*

tulej, e *m.*, —ka *f.* Dille *f.*; Spießeisen *n.*; —ka *f.* Schlotterfaß *n.*; Wasserabguß, Wasserfauger bei der Tabakspfeife.

tuleň, ně *m.* Seehund *m.*, Robbe *f. Phoca*; tulení *adj.* Robben-.

tuleňovina *f.* Phozenin *n.*

tulich, u *m.* (*z něm.*) Dolch *m.*

tulip-án, u *m.*, *dim.* —ánek, nku *m.* Tulpe (Tulipane) *f. Tulipa*; fig. t. (—án), a *m.* Tölpel *m.*; —ník, —ovník, u *m.* Tulpenbaum *m.*

tuliti (-ím, íš, í, *imp.* tul!) k sobě koho schmiegen; t. se ke komu sich zu jmd. schmiegen.

tulný *adj.* schmiegsam.

tulp-a *m.*, —ák, —as, a *m.* Tölpel *m.*, Dummkopf *m.*; —ák, a *m.* Drente *f.*, Dudu, Ebervogel *m.*, Mönchsschwan

tululum *m. v.* tulpa. [*m. Didus.*

tumák, a *m.* (ryba) *v.* tuník.

tumi, u *m.* Tummel *m.*; —ř, e *m.* Tummler *m.*; —ovati (koně) tummeln; **tumpach**, u *m.* Toupack *m.* [se sich.

tuna, tůna *f.* Tonne *f.* (20 ctů).

tuňák, a *m. v.* tuník.

tůně *f.* Tümpel *m.*, Vertiefung *f.*

tuník, a *m.* Thunfisch *m. Thinnus vulgaris.*

tunika *f.* (lt. *Tunica*) *f.* Unterkleid *n.*

tupák, u *m.* Rapier *n.*; t., a *m. v.* **tupati** (-ám) *v.* dupati. [tupec.

tup-ce *m. v.* tupič; —ě *adv.* stumpf; —ec, pce *m.* Dummkopf *m.*; —ení *n.* Schmähung *f.*; das Schmähen; Tadeln; —ěti stumpf werden; —ič, —itel, e *m.* Lästerer, Tadler *m.*; —iti (*imp.* tup!) stumpfen; t. koho (*acc.*) schmähen, verschmähen; tadeln; —ivý, —ný schmähend, tadelsüchtig; —nouti *v.* tupěti.

tupo-hlavý *adj.* schwachköpfig; —hraný *adj.* stumpfecht; —listý *adj.* stumpfblätterig; —nosý *adj.* stumpfnasig; —st *f.* Stumpfheit *f.*; Blödsinn *m.* (*stupor*; *hebetudo*); —úhelný *adj.* stumpfwinkelig; —zrakost *f.* Amblyopie *f.*, Stumpfsichtigkeit *f.*

tupý (*comp.* tupější) *adj.* stumpf; (t. nůž stumpfes Messer); 2. stumpfsinnig, dumm; t. člověk stumpfer Mensch.

tur, a *m.* Auerochs *m.* (Tauer).

turachtan, a *m.* Strandläufer *m.*; Kampfläufer *m. Machetes* (*Tringa*) *pugnax.* [*n. Erigeron.*

turan, u, turánek, nku *m.* Berufkraut

turava *f.* Stierstand *m.*

turbace *f.*, vyrušení Turbation *f.*

turban, u *m.* Turban *m.*, Türkenbund *m.* [rad *n.*

turbina *f.*, řinák Turbine *f.*, Kreiselrad *n.*

turbovati někoho turbieren, beunruhigen.

turč-ák, u *m.* türkischer Hafer; —ina *f.* türkische Sprache; 2. Pfeifenkraut.

tureck-ý *adj.* türkisch; —á hudba Janitscharenmusik (Militärmusik) *f.*

turek, rka *m.* Türke *m.*; 2. (bot.) Pfebe *f. Cucurbita Pepo.*

tuř-i *adj.* Auerochs-; t. hlava Auerkopf *m.*; —ice *f.* Auerkuh *f.*; 2. *sl. pl.* Pfingsten.

tuřín, u *m.* Torsche *f.*, Tellerrübe *f.*

turkus, tyrkys, u *m.* Türkis *m.* (Edelstein).

turkyně *f.* Türkin *f.*; 2. Kukuruz *m.*, türkischer Weizen; 3. (husa) Bläßengans *f. Anser erythropus*; 4. Eibenente *f. Anas moschata* (kachna).

turnaj *m.* Turnier *n.*; —ec, jce *m.* Turniergenoß *m.*, Turnierer *m.*; —iště *n.* Turnierplatz *m.*; —iti turnieren; —ník, a *m.* Turnierer *m.*; —ský *adj.* Turnier-; t. řád *m.* Turnierordnung *f.*

turn-ě *f. sl.* (*sl.*) Klippe, Felsenklippe *f.*, Riff *n.*; 2. t., —ej *m. sl. v.* turnaj; —ér, —íř, —ýř *m.* Turner *m.*; —ěriti, —yřovati turnieren. [Turnplatz.

turnov-ati turnen; —iště *n.* der

turobojce *m.* Toreador *m.*, Stierkämpfer *m.* [Stiernecker *m.*

turohonec *m.* Torero *m.*, Stiertreiber,

turyně *f.* Landgut *n.*; 2. Hütte *f.*

tu's (= tu jsi) da bist du.

tuš *f. et m.* Tusche *f.* (schwarze Farbe); t. *m.* Tusch *m. Touche f.* (Pauken- und Trompetenschall bei Festen).

tuš-eni *n.* Ahnung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* [no]tuši!) něco ahnen, vermuten, vermeinen; —ovati tuschen.

tuť *adv.* da; hier.

tufa *m.* Tölpel *m.*

tutlati (-ám, áš, á) něco verbergen, verheimlichen; vertuschen; dämpfen.

tufm-ák, a *m.* heimtückischer Mensch; —ati (-ám) *v.* tutlati; —o *adv.*, po tufmu still; heimtückisch.

tuto *adv.* hier, da.

tuze *adv.* fest, knapp; 2. streng, hart; 3. stark, allzusehr; übermäßig; t. pilný sehr fleißig; t. mnoho (t. moc) zu viel; t. málo zu wenig.

tuzem-ec, mce *m.* ein Eingeborener; —ský *adj.* inländisch, hierländisch; -á vína inländische Weine.

tužba *f.* das Sehnen, Sehnsucht *f.*

tužeb-ník, a *m.* Sehner *m.*; 2. Klager *m.*; t., u Rebendolde, Holzstaude *f. Oenanthe*; knollige Spierstaude *Spiraea filipendula*; —ný *adj.* sehnsüchtig; 2. kläglich.

tuž-ec, žce *m.* Kartenspan *m.*; —ení *n.* Kräftigung, Kraftübung, Leibesübung *f.*, Sport *m.*; —idlo *n.* Werkzeug od. Mittel zum Festmachen; —il, a, —ílek, lka *m.* Prahlhans *m.*; —iny *pl. f.* Fetteile.

tužiti (-ím, íš, í, *imp.* tuž!) něco steifen; bestärken; t. se stärker, heftiger werden; sich erhärten; tužme se! mit Kraft und Mut! wacker!

tužk-a *f.* (*gen. pl.* tužek) Bleistift *m.*; —árna *f.* Bleistiftfabrik *f.*

tvá *pron. f.* deine *v.* tvoje.

tvar, u *m.* Form *f.*, Fassion *f.*; Gestalt *f.*

tvář, i *et* e *f.* (do —i *et* do —e) das Gesicht, Angesicht; das Antlitz; die Wange; das Geschöpf; ženská tvář *st.* Frauengeschlecht; t. země *st.* die Oberfläche der Erde; fig. němá t. ein Tier; —í v tvář Angesicht gegen Angesicht *tête à tête*; *vis-à-vis*; —í v tvář postaviti konfrontieren.

tváře - znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Physiognomie, Mienenkunde *f.*

tvářiti (-ím, íš, í, *imp.* tváři!) gestalten, stellen; t. se sich gebärden, sich stellen. [scheinbar machen.

tvárn-ice *f.* Fassenetien *n.*; —iti (u...)

tvárniti (u...) gestalten.

tvárnost, tvárnost *f.* Gestalt *f.*; Form *f.*; Ansehen *n.*, Anlehnlichkeit *f.*; Gebärde *f.*; Formation *f.*

tvarný *adj.* plastisch.

tvárný (tvářný) *adj.* hübsch; scheinbar.

tvaroh, u *m.* Quark *m.*; Topfen *m.*; —ový *adj.* Quark-.

tvaro-lepec, pce *m.* Bildformer *m.*; —plozi *n.* Morphogenie *f.*; —sklad, u *m.* Formbildung *f.*; —sloví *n.*, —věda *f.* Formenlehre *f.*; Morphologie *f.*; —vati formen; —znalství *n.* Formenkenntnis *f.*; —zpyt, u *m. v.* tvarosloví.

tvarož-ina *f.* Quarkstoff *m.*; —ník, u *m.* Quarkkuchen, Kaskekuchen *m.*

tvarůžky *pl. m.* Kaselaibchen *n.*

tvé *pron. n.* dein *v.* tvoje.

tvój *pron. m. st. v.* tvůj.

tvoj-e *pron. f.* deine; t. žena dein Weib; t. *n.* dein; t. dítě dein Kind; *v.* tvůj; —inec, nce *m.* Einer von Deinen.

tvor, u *m.* Geschöpf *n.*; —ba *f.* das Schaffen, Schöpfen, Gestalten; Schöpfung *f.*; —ce *m.*, —ec, rce *m. v.* tvůrce; —čí *adj. v.* tvůrčí.

tvoření-i *n.* das Bilden, das Schaffen; Schöpfung *f.*; —ina *f.* ein geschaffenes Ding; —stvo *n.* die Geschöpfe *pl.*

tvoř-idlo, —itko *n.* Kaieform *f.*; 2. Eichelkarpe *f.*; 3. Schaffungsmittel *n.*; —ík, u *m.* fig. Lebensstoff *m.*; —itel, e *m.* (stv...) *v.* tvůrce.

tvořiti (-ím, íš, í, *imp.* tvoř!) něco bilden, schaffen; erzeugen; formen; divy t. Wunder tun, bewirken, verrichten; t. se sich stellen, sich gebärden.

tvoř-itko *n.* Form *f.*; —ivo *n.* Bildungsstoff *m.*; —ivý *adj.* schöpferisch; erzeugend.

tvor-ný *adj.* schöpferisch; —ovati *v.* tvořiti; —stvo *n. coll.* Gesamtheit der Geschöpfe. [mament *n.*

tvrď, di *f.* das feste Land; 2. Firtvrd-ě *adv.* (*comp.* —ěji, *st.* tvrz. tvrze, tvrzeji) hart; t. usnouti fest einschlafen; —ěti hart werden; —ina *f.* fester Körper; 2. (mont.) festes Gesteine; 3. Härte *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* tvrď!) něco harten; befestigen; behaupten, bejahen, bestätigen; affirmieren; fig. starken; —ivost *f.* (log.) Position *f.*; —ivý *adj.* bejahend; affirmativ; —ka *f.* Steinpocke *f.*; 2. (bot.) Hartfrucht *f.*, Karyopsis *f.*; —nost *f. st. sl.* Festigkeit *f.*; —nouti hart werden, erhärten; —nutí *n.* Verhartung *f.*; —ný *adj. st. sl.* fest *v.* tvrdý.

tvrdo *adv.* (na t.) hart; vejce na t. hart gesottene Eier; —čel, a, —hlavec, vce *m.* Hartkopf, Trotzkopf *m.*; —čelý, (—čelný), —hlavý *adj.* hartnäckig; halsstarrig, starrsinnig; —hlavost *f.* Halsstarrigkeit *f.*; —chopný schwerbegreifend; —kam, u *m.* Hartstein *m.*; —kovář *m.* Grobschmied *m.*; —kožný *adj.* hartnäckig; —malba *f.* Stereochromie *f.*; —myslný *adj.* hartsinnig; —ploený *adj. st. v.* tvrdošíjný.

tvrdost *f.* Härte *f.*; Festigkeit *f.*; t. srdce Hartherzigkeit *f.*; t. života *st.* Hartlebigkeit *f.*; t. zimy *st.* die Rauheit des Winters; t. nebes *st.* Firmament *n*

tvrdošíjný *adj.* hartnäckig; —ost -keit.

tvrdoš-ina *m. v.* tvrdočel; —ný *mor. v.* tvrdošíjný.

tvrdot-a, —ina *f.* Härte *f.* Festigkeit *f.*

tvrdutý *adj.* hart.

tvrdý (*comp.* tvrdší, *st.* tvrzší) *adj.* hart; fest, stark; t. jako kámen steinhart; —ě spaní tiefer Schlaf.

tvrz, i, —e *f.* Feste *f.*, Zitadelle *f.*; Kastell *n.*; t., e *m.* Herrenpilz *m.*; —eni *n.* Behauptung, Affirmation *f.*; —iště *n.* Festungsstätte *f.*; —ník, a *m.* Schloßhauptmann *m.*; t., u *m.* Steinpilz *m. Boletus edulis, B. esculentus v.* hřib obecný. [Bruder.

tvůj *pron. m.* dein; t. bratr dein

tvůra *f. v.* stvůra,

tvůr-ce *m.* Schöpfer *m. Creator*; —čí *adj.* Schöpfer-; t. duch Schöpfergeist *m.*; t. moc, t. síla Schöpferkraft *f.*; —kyně *f.* Schöpferin *f.*

ty, *gen.* tebe *pron.* du.

ty (týž) *pron.* derselbe.

tyč, —e, —ka *f.* Stange *f.*; Stecken *m.*; —í *n.* Stangenholz *n.*, —iti (týčiti) (*imp.* tyč!) něco stengeln, pfählen; abstecken (eine Grenze); t. chmel den Hopfen stengeln.

tyč-ka *f. v.* tyč; fig. ein baumlanger Mensch; —kář *m.* Steckenmacher *m.*; —kovec, vce *m.* Arrogenit *m.* (Min.); —kový plot Staket *n.*; —ný *adj.* emporragend; —oví *n.* Stangenholz *n.*, Gestänge *n.*

tyden (*gen.* téhodne, *dat.* témudni) *m.* Woche *f.*; —ní *adj.* wöchentlich; —né, čho *n.* Wochengeld *n.*, Wochenlohn *m.*; —ník, u *et* a *m.* Wochenblatt *n.*, Wochenschrift *f.*

týd-ně *adv.*, —ní *adj.* wöchentlich; —ovka *f. sl.* wöchentliche Frohnarbeit.

tyf, u *m.*, —us, u *m.* Typhus *m.*

tyglík, u *m.* Tiegel *m.* [(Krkht.).

tygr, tigr, a, —ys, a *m.* Tiger *m.*; t., —ák, a *m.* Tigerhund *m.*

tygř-í, tigří *adj.* Tiger-; —ice, tigřice *f.* Tigerweibchen *n.* [Tigershaut *f.*

tygrov-ec, vce *m. v.* tygrák; —ice *f.*

týho-denní, —dní *adj. v.* týdenní; —dně, čho *n. v.* týdenně; —dník *m.* Wochner *m.* [Antastung *f.*, Kontakt *m.*

tyk, u *m.* Berührung *f.*; Betastung,

tyka *f. v.* tyč. [horn *n.* (d. Injekt.).
tykadlo *n.* Fühlwerkzeug *n.*, Fühl-
tykal, a *m.* Duzbruder *m.*
tykanec, tykance, nce *m.* Sorte *f.*
tykati (-ám) někomu etwa duzen.
tykati (tykám, áš, á *et* týču, eš, e) koho (*acc.*) rodem mit jmd. verwandt sein; t. se čeho n. koho berühren; betreffen; co se toho týká n. týče was das anbelangt od. betrifft; in Betreff dessen.
tykev, kve *f.*, tykva *f.* Kürbis *m.* *Cucurbita*; t. lesní *st.* Zaunrübe *f.* *Bryonia*; —ník, u *m.* Melonenbaum *m.* *Carica Papaya*.
tykv-ice *f.* Kürbis *m.*; Kürbisflasche *f.*; —ina *f.* Kürbiskraut *n.*; —ště *n.* Kürbisfeld *n.*; —or, u *m.* Gurkenapfel, Balsamapfel *m.*; Hundsgurke *f.*; Hundskürbis *m.* *Momordica*; —ový *adj.* Kürbis-.
tykyta *f. v.* dykyta.
tyl, e *et* u *m.* Tüll *m.* (Zwirnzeug).
tyl, u *et* e *m.* Genick *n.*, Hinterhaupt
tyle, ete *n. v.* tele. [*n.*
týl-ec, lce *m.* das Genick; 2. Hackenmacken *m.*, 3. großes Kalb; 4. Tölpel *m.*; —í *n.* Messerrücken *m.*
týlo *n. v.* týl.
tylý (vytylý) *adj.* fett, korpulent.
tymě *n. v.* tómě. [Haare scheiteln.
tymen-ec *v.* temenec; —iti vlasy
týn, a *et* u *m.* Tein (Theln) *m.*, Umzäunung *f.*; Burg *f.*
týňák, u *m.* gezäunter Ort.
týn-ec, nce *m.*, —ice *f. v.* týn.
tyniště *m.* umzäunter Ort.
týniti (-ím) něco zäunen, umzäunen.
tyňka *m. mor.*, týnka *f.* Staket *n.*, Pfahlzaun *m.* [typlich.
typ, u *m.* Typus *m.*; —ický *adj.*
typograf, a *m.* Typograph *m.*; —ický *adj.* typographisch; —ie *f.* Typographie *f.*
týr-ač, e, —al, a, —álek, lka *m.* Plager, Plagegeist *m.*
tyran, a *m.* Tyrann *m.*; —iti, —ovati koho (*acc.*) tyrannisieren; —ka *f.* Tyrannin *f.*; —ský *adj.* tyrannisch; —ství *n.* Tyrannei *f.*
týr-ání *n.* Quälerei, Sekkatur *f.*; t. zvířat Tierquälerei *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* týrej!) koho (*acc.*) něčím quälen, plagen, placken; vexieren, sekkieren; —avý *adj.* vexatorisch.
týřetí modern (*srv.* téřeti).
ty's (= ty jsi) du bist.
tytan, u *m.* Saufenchel *m.*
týti (tyju, eš, e) feift werden, dick werden, fett werden; jak žije a tyje wie er lebt (schwebt) und webt.
tytla *f. v.* titla.
tytul, e *et* u *m. v.* titul.
tytuň, ně *m. sl.* Rauchtabak *m.*
tytýž *proc.* (*adj.*) ebenderselbe; t., tytýž *adv.* zwar, bisweilen.
týž *pron.* derselbe.
týžden *m. v.* týden.

U.

u *prp. c. gen.* bei; in; u města bei der Stadt; u někoho bydleti bei jmd. wohnen; u samého kraje dicht am Rande; *c. acc.* (*st.*) in, zu; u město in die Stadt; u hrad, u tvrdý *st.* in die feste Burg; *c. loc.* (před b, p, v) in; u boze *st.* bei Gott; u přítomnosti in Gegenwart; u vězení im Gefängnis.
ubáti se (ubojím se) něčeho durch die Furcht entgehen ([ne]ubáti se); *st.* sich fürchten. [něco verschlagen.
ubednìti (-ím, íš, í, *imp.* ubedni!)
ubědovaný *adj.* abgequält (zbědovaný).
úběh, a *m.* Flüchtling *m.*; ú., u Flucht *f.*; Zuflucht *f.*; ú. času Zeitverlauf *m. v.* průběh.
uběh-ati (-ám) si něco durch's Laufen abtun, vermindern; u. si nohy fig. sich die Füße ablaufen; u. se sich müde laufen; —lec, hlce, —lík, a *m.* Deserteur, Flüchtling *m.*; —nouti (-nu) někam laufend zurücklegen; u. od někud davonlaufen, entlaufen, entfliehen; u. kam, več verfallen; čas —l die Zeit war verstrichen; u. se sich müde laufen.
úběl, u *m. et* ú., i *f.* Alabaster *m.*; —ový *adj.* Alabaster-.
úběr, u *m.* Wegnahme *f.*
uběrák, u *m. v.* ubirák.
uberman, ubrman, a *st.* [*z něm.*] rozhodce Schiedsrichter *m.*
uberu *v.* ubrati.
ubezpeč-en, a, o, ý sicher, versichert; —iti (-ím, íš, í. *imp.* ubezpeč!), —ovati koho čím, čeho (u. o čem) versichern; u. se čím, kým sich versichern; u. se na koho sich verlassen; —ivý *adj.* versichernd.
ubezumiti se s kým *sl.* sich vergeffen.
ubídněný *adj.* elend; abgeplagt.
ubíhati (-ám) davonlaufen (länger); čas ubíhá die Zeit vergeht, verstreicht.
ubíják, u *m. st.* Stampfe *f.*
ubíj-eni *n.* Totschlägerei, Massenmord *m.*, Massaker *n.* (*f.*); —eti (*imp.* ubíjej!) (lidi) erschlagen; totschlagen, töten (Viele); u. čas die Zeit müßig zubringen. [hobel, Bestoßhobel *m.*
ubírák, u *m.* Krummeisen *n.*; Scharf-
ubír-ati (-ám) něčeho abnehmen (nach und nach); abbrechen, Abbruchtun; u. u punčochy abnehmen; u. se někam wohin gehen, sich wohin begeben; u. se od někud, odtud von dannen gehen; —avě *adv.* (musf.) *diminuendo · decrescendo*; —avý *adj.* abnehmend.

ubiti (ubiju, eš, e, *imp.* ubij!) mnoho lidí erschlagen, totschlagen, töten; 2. durchprügeln.

úbivce *m.* Totschläger *m.*

ubledlý *adj.* (-á tvář) erblaßt.

ubliž-ení *n.* Beschädigung *f.*; u. na těle Verletzung *f.*; bez u. ohne Nachteil; —iti (-ím, íš, í, *imp.* ubliž!), ubližovati komu na čem (na zdraví atd.), v čem Unrecht antun; beleidigen; beschädigen; verletzen; jmd. verkürzen; u. si něčím sich schädigen; sich verheben.

ubližovatel *m.* Unrechttuer, Verletzer *m.*; Persekutor *m.*

úboč, e *f.*, —í *n.* Abweg *m.*; ú., —ina *f.* Abhang *m.*; Berglehne *f.*, abschüssige Bergseite *f.*; Hohlweg *m.* [*m.*

úbod, u, —ec, dce *m.* Stich *m.*, Punkt

ubod-ati (-ám) durch mehrere Stiche töten; —ení *n. sl.* Stich *m.*; —nouti koho (*acc.*) *sl.* stechen, durch Stechen verletzen. [—á! arme Seele!

ubohý *adj.* arm, armselig, elend;

úboj *m.* Totschlag *m.*; Metzelei *f.*; Massaker *n.* (*f.*); ú. tuleňů Robbenschlag

ubojím se *v.* ubáti se čeho. [*m.*

ubojovati koho *sl.* überwinden.

úbor, u *m. pol.* Anzug *m.*, Kleid *n.*, Robe *f.*; ú., —ek, rku *m.* Körblein *n.*; (bot.) Körbchen *calothidium*; ú., rka *m.* ein kleiner Knirps.

uborák, a *m. sl. v.* ubožák.

ubouditi (-di!) něco beräuchern.

ubož-ák, a, áček, čka *m.*, —ec, že *m.* ein armer Schlucker; —átko *n.* armes Kind; —eti verarmen; elend werden; —ička, —ka *f.* eine Arme; —ina *f.* das arme Volk; —iti (zubožiti) koho arm machen, dem Elende zuführen; —ství *n.* Armut *f.*

úbrana *f.* Abwehr *f.*

ubrániti (-ím, íš, í, *imp.* ubraň! ubrání!) něčeho erwehren; u. něčemu etw. abwenden; u. se komu, čemu (čeho) sich erwehren; etw. abwehren.

ubraný (*pol.*) angetan.

ubrati (uberu, eš, e) něčeho abnehmen; *sl.* u. beranben, erpressen; u. se sich ankleiden.

ubreptaný *adj.* fig. geschwätzig.

ubrman *m. sl.* Obermann, Obmann *m.*

ubrousek, sku *m.* Serviette *f.*

ubrus, u *m.* Tischtuch *n.* (*nappe f.*); —ec, sce *m. v.* ubrousek.

ubuditi koho (*acc.*) *sl.* erwecken.

ubudu *v.* ubyti.

úbyt, u *m.* Abnahme *f.*; —ě *f. pl.*, —í *n.* (med.) Schwindsucht *f.*, Abzehrung *f.*, Atrophie *f.*; 2. Mitesser *m.*

úbytek, tku *m.* Abnahme *f.*; 2. (Steuerw.) Abfall *m.*; 3. ú. (železa atd.) Abnahme *f.*, Abgang *m.*, *Calo m.* (it.) (Hdl.).

ubyti (*fut.* 3. *pers.* ubude) abnehmen; ubylo! ubylo vody das Wasser ist gefallen; hat abgenommen.

úbytný *adj.* atrophisch.

ubytov-ací *adj.* Bequartierungs-; u. úřad Quartiermeisteramt *n.*; —ání *n.* Einquartierung. Bequartierung *f.*; —atel, e *m.* Quartiermacher, Quartiermeister *m.*; —ati koho (u vojska) einquartieren; bequartieren; u. se sich einquartieren; —ník, a *m.* Quartier-

úbyv, u *m. v.* úbytek. [trager *m.*

ubyv-ání *n.* Abnehmen *n.*, Abnahme *f.*; —ati (3. —á) abnehmen (nach und nach); —á dne der Tag nimmt ab; —á měsíce (*gen.*) der Mond nimmt ab; —avě (*adv.*) muf. *decrescendo* abnehmend, verschwindend *v.* ubíravě.

úbyvek, vku *m. v.* úbytek.

učediti (*imp.* uceď!) čeho abgießen, vergießen.

učeř-eti ganz werden; heilen; —iti, —ovati něco ganz machen; heilen; —ivý *adj.* (celivý) heilend.

úcestka *f.* Angergras, Tennegras *n.* *Polygonum aviculare.*

ucic-lati, —mati (-ám) něco begeifern.

uciditi něco abputzen, saubern; u. se *sl.* hofieren; sich ausleeren, sich bemachen.

úcit, u *m.* Gefühl *n. v.* pocit.

ucítiti (*imp.* ucit!) (něco) verspüren, merken, empfinden, fühlen.

ucoufnouti, ucouvnouti ein wenig zurückweichen. [se sich.

ucourati (-ám něco) beschlumpern;

úcpa *f.* Bourrage *f.* (b. Mineu); 2. (chir.) Tampon *m.*

ucpa-ti (ucpám *et* ucpu), ucpávati (diru) verstopfen, zustopfen; verdichten; —vací *adj.* Stopf-; —vatel lodní Kalfaterer *m.*

ucpávka *f.* (mech.) Liderung *f.*; 2. u. do oken, dveří Fenstereinlage *f.*, Türeinlage *f.*

úcta *f.* (někomu, k někomu) Verehrung *f.*; Beehrung *f.*; Achtung *f.*; Ehrfurcht *f.*; má ú.! mein Kompliment! meine Verehrung! meine Hochachtung! ich habe die Ehre! úctu komu činiti, prokázati, prokazovati Ehre bezeugen.

uctiti (-ím, *imp.* uctí!) koho čím verehren; 2. bewirten; u. se, uctívati se einander ehren.

uctiv-ě *adv.* ehrerbietig, ehrfurchtsvoll; —ost *f.* Ehrerbietigkeit *f.*; —ý *adj.* ehrerbietig, ehrfurchtsvoll.

účaditi (*imp.* účaď!) něco beräuchern.

účař *n.* Allgnement *n.* [säubern.

účarovati komu jmd. beheren, be-

účast, i *f.* Teilnahme *f.*

účast-ek, tku *m.* Anteil *m.*; Aktie *f.*; —en, tna, tno (ú. čeho, *nov.* ú. v čem, na čem, při čem) *v.* účastný; —enství *n.* Teilnahme *f.*; Anteil *m.*; Beteiligung *f.*; —ina *f. sl.* Aktie *f.*; —iti *v.* účastniti; —ník, a *m.* Teilnehmer, Teilhaber *m.*; ein Beteiligter; —niti (-ím, íš, í, *imp.* účastni!) teilhaftig machen; ú. se čeho (na čem) an etw. teilhaben, teilnehmen, sich an etw. beteiligen; —ný *adj.* (čeho) teilhaftig, beteiligt. [*f.*

učba *f.* Unterrichtswesen *n.*; Didaktik

učebn-ě, ého *n.* Lehrgeld, Unterrichtsgeld *n.*; —i, —ý *adj.* Unterrichts-; Lehr-; u. předmět Unterrichtsgegenstand *m.*; Lehrgegenstand *n.*; —ice *f.* Lehrbuch *n.*, Übungsbuch *n.*; —ictví *n.* Unterrichtswesen *n.*; —ik, u *m.* Lehrbuch *n.*

učedl-nik, učedník, a *m. v.* učeník; —ný *adj. sl. v.* učelivý.

účej *m.* daš Gähnen vom Beschreien.

účel, u *m.* Zweck *m.*, Ziel *n.*; bez —u zwecklos, ziellos.

účelivý *adj.* gelehrig.

účelný *adj.* zweckdienlich, zweckmäßig.

učeň, čně *m.* Lehrling *v.* učeník.

učen-ář *m.* Doktrinär *m.*; —ě *adv.* gelehrt; —ec, nce *m.* ein Gelehrter.

učení *n.* daš Lehren; Unterricht *m.*; Lehre *f.*; fig. Lehrbücher *pl.*; u. (u. -se) daš Lernen; výsoké u. Universität *f.*; dáti koho do u. ín die Lehre (zum Meister) geben, aufdingen.

učen-ice *f.* Jüngerin *f.*; 2. Lehrmädchen *n.*; —ický *adj.* Lehrlings-; —ík, a *m.* (st. učedlník, učedník, učenník) Lehrling *m.*, Lehrjunge, Lehrknabe, Lehrbursche *m.*; 2. u. (Páně, u. apoštolský) Jünger *m.*; —livý *v.* učelivý; —nice, —ník *v.* učenice, učeník; —ost *f.* Gelehrtheit; Gelehrsamkeit; Gewohnheit *f.*; —ský *adj.* doktrinell; —ý *adj.* gelehrt.

učerniti (-ím, íš, í, *imp.* učerni!) něco schwärzen, schwarz machen; se sich.

učerstviti něco n. koho erfrischen, auffrischen.

účes, u *m.* Frisur *f.*, Haarputz *m.*

učesati (učešu, oš, e *et* učešám, áš, á, *imp.* učeš *et* učesej!) koho (u. vlasy) zusammen; frisieren; se sich.

účesek, sku *m.* ein Kratzel Flachs.

účestný *adj* ehrsam.

účet, čtu, *m.* die Rechnung *Conto n.* (*m.*); na ú. *a conto*; —né, ého *n.* Rechnungstage *f.*; —ní *adj.* Rechnungs-; ú. věda R.-wissenschaft *f.*; ú. odbor R.-fach *n.*; —ní, ího *m.* Buchhalter *m.*; -nictví *n.* Rechnungskunde *f.*, Rechnungsfach *n.*, Rechnungswesen *n.*; Buchhaltung *f.*, Komptabilität *f.*; —vedoucí, ího *m.* Rechnungsführer *m.*

učiju *v.* učiti.

učiliště *n.* Lehranstalt *f.*, Schule *f.*

učím *v.* učiti.

účin, u *m.* Tat *f.*; 2. (arithm.) Produkt *n.*; 3. Wirkung *f.*; —ečný *adj.* wirksam.

účinek, nku *m.* Wirkung *f.*; 2. Einfluß. Effekt, Erfolg *m.*; ú. síly n. tíže daš statische Moment; 3. daš Tun; 4. Tat *f.*; milý synku, těžká rada po účinku nach der Tat schwerer Rat.

učiněný gemacht, getan; to víno je u. ocet der Wein ist purer Essig; u. ďábel leibhafter Teufel; učiněná dobrota die Güte selbst.

učiniti (-ím, íš, í, *imp.* učiň!) něco tun, machen; verfertigen; u. smlouvu s někým einen Vertrag schließen; abschließen; u. pokoj, mír Frieden stiften, schließen; u. útok Sturm laufen; u. pomoc někomu Hilfe leisten; u. komu vhod, vděk ein Gefallen erweisen; řeč u. eine Rede halten; poděkování u. Dank abstatten; dosti u. komu n. čemu Genüge leisten; u. sobě *st.* sich benehmen, betragen; u. se geschehen; u. se čím sich stellen.

účink-ář *m.* Effekthascher *m.*; —ování *n.* Wirkung *f.*; —ovati wirken.

účin-livý, —ný, *adj.* tätig, wirksam; tatkräftig.

učírna *f.* Studierstube, Lehrstube *f.*

učísti (učtu, eš, e) wegleſen; u. na koho něco jmdn. etw. auftragen; zumuten; beschuldigen; rechnen; u. se s kým sich berechnen; Rechnung mit jmd. machen.

učistiti (-ím, íš, í, *imp.* učisti!) něco reinigen; u. se rein, klar werden, sich abklären (víno se učistilo).

učiště *n. v.* učiliště.

učitel, e (*pl.* -é) *m.* Lehrer *m.*; —ka, —kyně *f.* Lehrerin *f.*; —na *f.* Lehrerwohnung *f.*; —nice *f.* Katheder *f.*; —ský *adj.* Lehrer-, Lehr-; —ství *n.* daš Lehramt; —stvo *n. coll.* Lehrkörper *m.*

učiti (učím, íš, í, ime, ite, í, *imp.* uč!) někoho (*acc.*) něčemu lehren, worin unterrichten; u. se čemu etw. lernen; 2. u. (učiju, eš, e, ě, něco etw. fühlen, empfinden, merken. [mittel *pl.*

učivo *n. coll.* Lehrmaterial *n.*, Lehr-

učknouti, učíkati pfücken.

učně, ěte, učňátko *n.* kleiner Lehrling.

učnice *f.* Schülerin *f. v.* učenice.

učpuliti hubu *st.* den Mund verziehen.

účtář *m.* Rechnungsführer *m.*

účtár-na *f.* Buchhaltung, Buchhalterei *f.*, Rechnungskammer *f.*; Komptoir *n.*; —ník, a *m.* Buchhaltungsvorsteher *m.*; —ství *n. v.* účetnictví. [billett *n.*

účtěnka *f.* Rechnungsschein *m.*; Konto-

účtov-ání *n.* Verrechnung *f.*; —atel, e *m.* Rechnungsleger *m.*; Rechnungsführer *m.*; —ati něco rechnen, berechnen, verrechnen.

účtověda *f.* Rechnungswissenschaft *f.*

účtov-na *f. v.* účtárna; —ní, iho *m.* Rechnungsführer *m.*; —nictví *n. v.* **účty** *pl. m. v.* účet. [účetnictví.

úd, u *m.* Glied *n.* (lat. *membrum*); ú., a Mitglied *n.* (*v.* člen).

uda *f. v.* udice.

údaj, e *m.* Angabe *f.*; *pl.* —e Data *pl.*

událiti (-ím, íš, í, *imp.* udal!), udalovati něco entfernen.

udál-ost (udalice) *f.* Begebenheit *f.*; Ereignis *n.*; —ý *adj.* geschehen.

udání *n.* Angabe *f.*; die u. laut Angabe; 2. u. Anzeige *f.*; Denunziation *f.*

udatek, údatek, tku *m.* Angabe *f.*

udatel, e *m.* Angeber *m.*

udaten, tna, tno *adj. v.* udatný; —ství *n.* Tapferkeit *f.*

udati (udám, áš, á, *imp.* udej!) něco n. koho angeben, anzeigen, denunzieren; u. peníze Geld anbringen, begeben.

udáti se *impers.* sich ergeben, sich ereignen, geschehen, vorfallen, vorkommen; událo se es ergab sich, es ereignete sich, es geschah.

udat-ně *adv.* tapfer; —ěti tapfer werden; —ník, a *m.* ein Tapferer; —nost, *st.* —ost *f.*, —ství, —stvo *n.* Tapferkeit *f.*; —ný *adj.* (—ý *st.*) tapfer, mutig.

udav-ač, —atel, e *m.* Angeber, Anzeiger *m.*, Denunziant *m.*; —ačný *adj.*

angeberisch; —ačství *n.* Denunziationen *pl.*; —atel *m.* (math.) Exponent *m.*

udávati (-ám) *v.* udati.

udáviti (-ím, íš, í, *imp.* udav!) koho *acc.*) erwürgen, erdrosseln; u. se sich **udávka** *f.* Angabe *f.* [ersticken.

údel, u *m.* Antell *m.*; Apanage *f.*; ú. osudu Schicksalsfügung *f.*

udělati (-ám, áš, á, *imp.* udělej!) něco fertig machen; verfertigen, ausfertigen; u. komu fig. beheren; má uděláno er ist mit der Arbeit fertig; 2. er ist behext.

udělátko *n. vulgo* ein kleines Kind.

údělek, lku *m.* Portion *f.*; 2. Hexerei *f.*; 3. Arbeit *f.*; 4. Talle *f.*, Buché *m.*

uděl-ení *n.* Erteilung *f.*; —iti (-ím, íš, i, *imp.* uděl!) něčeho, někomu erteilen, zuteilen.

úděln-ík, a *m.* Portionist *m*; —ý *adj.* mitteilend; mitteilbar; abgeteilt; apanagiert; ú. (údělní) kníže Teilfürst *m.*

udělov-atel, e *m.* Erteiler *m.*; —ati *v.* uděliti.

udený *st.* gemacht; 2. gefelcht (uzený).

úder, u *m.* Schlag *m.*

uděř-ení *n.* Schlag *m.*; —enina *f.* Schlaggeschen *n.*; —iti (-ím, *imp.* uděř!) koho (*acc.*) čím schlagen, stoßen; u. na koho einen Anfall, Angriff tun, anfallen; losschlagen; u. na nepřítele den Feind angreifen; u. na město (útokem) die Stadt berennen; udeřilo! es hat eingeschlagen! der Blitz hat eingeschlagen!

úděs, u *m.* das Entsetzen; Panik *f.*, panischer Schrecken *m.*

udesátati (-ám) abdezimieren; u. koho k čemu *st.* bewegen; bereden.

udeslti (*imp.* uděs!) koho (*acc.*) entsetzen (zděsiti); udšen, -ý entsetzt, verstört.

udice *f.* Angel; Fischangel *f.*; 2. *st.* Zaum *m.*, Gebiß *n.*; na udici ryby chytati fischen, mit der Angel Fische fangen, Fische angeln. [—nice *f.* Angelschnur *f.*

udič-ář, e, —ník, a *m.* Angler *m.*;

udidl-ář, —ník, a *m.* Gebißmacher *m.*; —o *n.* Gebiß *n.*, Brechzaum *m.*

údil, u *m. v.* úděl.

udíleti (-ím, *imp.* udílej!) čeho komu ein erteilen; *v.* uděliti. [rute *f.*

udiliště *n.* (*rus.*), prut k udici Angel-

udírna *f.* Selchkammer *f.*

uditi (-ím, *imp.* ud *et* udi!) maso Fleisch selchen, räuchern. [vati).

úditi (-ím) zerteilen, gliedern (článkováním se sich ereignen *v.* udáti se.

udítko *n. v.* udidlo.

údiv, u *m.* Erstaunung *f. v.* udivení.

udiv-en a, o, ý verwundert; —ení *n.* Verwunderung *f.*; Aufsehen *n.*; —iti, —ovati koho in Verwunderung setzen; wunderbar machen; u. se (něčemu) sich wundern.

udlábiti erdrücken. [dern, erstaunen.

udliti co *st.* das Maß überschreiten.

údma *f.* Asthma *n. v.* zádma.

údní *n.* heller, voller Tag.

udnivati se tagen; udnivá se es tagt, **údoba** *f.* Form *f.* [es wird Tag.

udob-iti (*imp.* udob!) formen, gestalten; —ný, údobný *adj.* bequem, gemächlich; förmlich; Zaffen-.

údoboli *n.* Gliederweh *n.*

udobř-ení *n.* Besänftigung *f.*; —iti (-ím, *imp.* udobři!), —ovati koho čím besänftigen; beschwichtigen, begütigen, gut machen; u. se gut werden.

údol, u *m. v.* údolí. [überwältigen.

udolati (-ám) koho (*acc.*) bewältigen.

údol-í *n.* Tal *n.*; —enský *adj.* Tal-; —iny *pl. f.* Talgelände *n.*

udomácniti (-ím, *imp.* udomácni!), -ňovati koho n. něco heimisch machen; akklimatisieren; u. se heimisch werden.

udoslovi *n.* Organologie *f.*, Gliederlehre *f.* [würdigen.

udostojiti (*imp.* udostoj!) koho něčím

udouti (uduju) ausblasen.

údovatý *adj.* starkgliederig.

udověř-ení *n.* Beglaubigung *f.*; —iti (*imp.* udověř!) něco beglaubigen, attestieren, legalisieren; —ovací, udověrný *adj.* Beglaubigungs-, Legalisierungs- (u.

udrobiti abbröckeln. [list -schein *m.*).

udrž-eti (ím, íš, i, *imp.* udrž), —ovati něco (v pokoji atd.) erhalten, aufrechthalten; se sich; —ování *n.* (u v dobrém stavu) Erhaltung *f.*

udupati (-ám, *imp.* udupej!) zusammentreten, zusammenstampfen.

údusa *f.* Atemdrücken *n.*

udusiti (ím, íš, i, *imp.* udus!), udušovati někoho erstücken; u. maso abdünsten; udušen, a, o, ý erstickt; udušení *n.* Erstickung *f.*

údveřník, a *m.* Türsteher *m.*

udvihnouti něco erheben. [mann.

údvornik, a *m. st.* hofmäßiger Edel-

udych-aný außer Atem, atemlos; —ati se, —ěti se, —iti se sich abäschern, sich außer Atem laufen. [machen.

ufáknouti se na něco etwas be-

ufalivý, úfalnivý *adj.* vertrauend.

ufati (-ám, áš, á, *imp.* úfej!), úfati *st.* hoffen; u. v něco, do něčeho, k němu, u. něčemu vertrauen; sich verlassen; u. v Boha, (u. v Bóh), u. Bohu *st.* auf Gott trauen, bauen.

uhádnouti (-nu, *imp.* uhádni!) *v.* uhodnouti.

uhán-ěti (-ím, íš, í, *imp.* uháněj!) něco wegtreiben; u. koho, u. na někoho fig. jmd. bedrängen; u. někam wohin eilen, wegeilen; u. se čemu *st.* sich

uharka *f. v.* okurka. [wehren.

uhas-iti (-ím, íš, i, *imp.* uhas!), uhášeti, uhašovati (oheň) erlöschen, auslöschen; u. železo ablöschen; u. žízeň den Durst stillen; —lý *adj.* erloschen; —nouti auslöschen; uhasen, a, o, ý ausgelöscht.

uhejčkati (dítě) einlullen.

uhel, hle *m.* Kohle *f.*

úhel, hlu *m.* Winkel *m.*, Ecke *f.* *angulus*; —ák, u *m.* Eckstein *m.*

uhelka *f. v.* úhelka.

uhelna *f.* Kohlenkammer, Kohlenstätte *f.*; Kohlengrube *f.*, Kohlenwerk *n.*

úhelnatý *adj.* eckig, winkelig, *angulosus.* [haken *m.*, Winkeleisen *n.*

uhelnice *f.* Winkelmaß *n.*; Winkel-

uhelníček, čka *m.* Kohlmeise *f.*, Tannenmeise *f.* *Parus ater.*

úhelník, u *m.* Eckſtein *m.*

úheln-ík, u *m.* Kohlentrog *m.*, Kohlenpfanne *f.*; Rechaud *m.*; Kohlenwagen *m.*; —iště *n.* Kohlenſtätte *f.*

úhelný *adj.* Kohlen-; u. důl; -é doly Kohlenwerk, Kohlenbergwerk *n.*

úhelný (-ní) *adj.* Winkel-; Eck-; ú. kámen Eckſtein *m.*

uher, hru *m.* Finne *f.* *Acne*; *pl.* uhry Kupfer *n.* (im Geſichte; U., hra ein Ungar; —čina *f.* ungariſche Sprache; 2. ungariſcher Wein *m.*; 3. u., —kyně *f.* ungariſche Krankheit *f.*; —ka *f.* *v.* okurka; —ský *adj.* ungariſch; fig. za u. měsíc am Nimmertage; —ština *f.* ungariſche Sprache.

uhlačka *f.* Brikett *n.*, Kohlenziegel *m.*

uhladiti (-ím, íš, í, *imp.* uhlaď!) něco abglatten, polieren; fig. verfeinern.

uhlák, u *m.* (med.) Karbunkel *m.*; 2. Kohlenwagen *m.*; 3. Kohlenkübel *m.*

uhlan, u *m.* Karbonaš *m.*; Kohlenſauerialz *n.*; u. hořčitý *Magnesia.*

uhlář *m.* *v.* uhlíř. [jagen.

uhlásiti koho (*acc.*) müde jagen, überjagen; u. se s cesty ausweichen; u. se čemu ſich einer Sache entziehen.

uhlatý *adj.* kohlenhältig.

úhlav-a *f.*, —í *n.* Kolben *m.* (am Gewehr); **uhlaviti** koho *st.* kopfen. [mehr).

úhlavní *adj.* bdd. vornehmſte; erſte; ú. nepřítel Hauptfeind, Erbfeind *m.*

uhlazen, a, o, ý poliert; fig. fein (—é mravy); elegant; —ost *f.* Politur, Glättung; Verfeinerung *f.*; fig. Feinheit, Artigkeit *f.*; Eleganz *f.*

úhled, u *m.* Beſehung *f.*; 2. das Erblicken; 3. Außenſeite *f.* [ſehen.

uhlédati (-ám) něco erblicken; er-

úhledči, iho *m.* Spion *m.*, Kundſchafter *m.*

uhledčivý *adj.* ſehend. [ſchafter *m.*

úhled-nost *f.* Anſehnlichkeit *f.*; —ný *adj.* anſehnlich; äußerlich angenehm; —né písmo gefällige Schrift; —ši, iho *v.* úhledči.

uhlí *n.* *coll.* Kohle *f.* (*pl.* Kohlen); u. kamenné Steinkohle *f.*; u. hnědé Braunkohle *f.* [—á Kohlenſäure *f.*

uhličit-ý *adj.* *v.* uhličnatý; kyselina **uhličnat-an** (uhličitan), u *m.* Karbonaš, Kohlenſauerialz *n.*; —ec, tce *m.* Kohlenoxyd *n.*; —ka *f.* Sauerluft *f.*; Kohlenſäure *f.*; —ý *adj.* kohlenſtoffhältig.

uhlídati (-ám) erhüten.

uhl-ík, u *m.* kleine Kohle; 2. (chem.) Kohlenſtoff *m.*, Karbonium *n.*; 3. Karbunkel *m.* (Edelſtein); 4. Brandbeule *f.* *Anthrax*; —inec, nce *m.* Diamant *m.*

uhlíř, e *m.* Köhler *m.*; Kohlenbrenner *m.*; Kohlenhändler *m.*; —ka *f.* Kohlenbrennerin; K.-handlerin *f.*; 2. Kohlfuchs *m.*, Brandfuchs *m.* *Alopex vulpes.*

uhlírna *f.* Kohlenbrennerei *f.* (Ort); 2. Kohlenmagazin *n.*

uhlíř-ský *adj.* Köhler-; —ství *n.* Kohlenbrennerei *f.* [Kohlenbecken *n.*

uhl-iště, —ko, —ník *n.* Kohlenſtätte *f.*; **uhlodati** (-ám) abnagen.

uhlo-baron, a *m.* (*germ.*) Kohlenbaron *m.*; —kop, a *m.* Kohlengräber *m.*

úhlo-měr, u *m.* Goniometer *n.*; Winkelmeſſer *m.*; —měrství *n.* Goniometrie. Winkelmeſſung *f.*; —stroj *m.* Transporteur *m.* [Steinkohle *f.*

uhlok, ti *f.* Anthrazit *m.*; harzloſe

uhlov-ec vce *m.* Kohlenſtein *m.*, Anthrazit *n.*; —ka *f.* Karbolein *n.*

uhlovodík, u *m.* Kohlenwaſſerſtoff *m.*

uhmožditi mit Mühe zuberetten, abreißen; u. se ſich abrackern.

uhnati (uženu, eš, e, *imp.* uženˇ!) něco (u. dobytek) wegtreiben; u. kus cesty treibend zurücklegen; u. koně müde jagen, überjagen; u. si co erwíſchen *v.* uhoniti si; u. se ſich müdelaufen.

uhně-sti (uhnětu, eš, e), —tati něco durchkneten; u. koho bedrücken; —tený geknetet; bedrückt, unterjocht.

uhnilič-elý *adj.* teig, teigig; —eti teig werden (von Birnen).

uhniti (uhniju, eš, e), uhnívati abfaulen, wegfaulen. (niſten.

uhnízditi se někde ſich irgendwo ein-

uhnouti (uhnu, *imp.* uhni!) něco n. něčím abbeugen, abwenden; u. se s cesty ausweichen; u. se čemu ſich einer Sache entziehen.

úhod, u *m.* (*sl.*) das Werfen, Treffen.

úhoda *f.* *v.* příhoda; 2. *v.* dohoda.

uhoditi (-ím, íš, í, *imp.* uhoď!) někoho, do něčeho, na něco něčím ſchlagen; einem einen Schlag od. Hieb verſetzen; 2. treffen; nicht fehlen; 3. u. na nepřítele den Feind angreifen; 4. u. s někým o pokoj den Frieden unterhandeln; u. na koho jmd. ins Verderben nehmen; *impers.* —ilo! es hat eingeſchlagen! der Blitz hat eingeſchlagen! —ila tuhá zima große Kälte iſt eingetreten; u. se o něco (o stůl atd. do nohy, do ruky) ſich ſtoßen; anſchlagen; u. se s kým oč ſich worüber vergleichen, übereinkommen.

uhodl-ati (-ám), —ovati něco bereiten, zurüſten. [erraten.

uhodnouti (-nu, *imp.* uhodni!) něco

uhodný *adj.* *v.* vhodný.

úhon, u *m.* *v.* výhon; —a *f.* Verletzung *f.*; Nachteil *m.*; Schaden *m.*; Gebrechen *n.*; bez úhony ohne Anſtoß, tadellos; —ce *m.* Schander *m.*; —cc, nce, —ek, nka *m.* Beikind *n.*, Beihaſpel, Beilſchlag *m.*; uneheliches Kind der Dienſtmagd; —ek, nku *m.* Beute *f.*; Fang *m.*, Raub *m.*

uhoniti (-ím, íš, í, *imp.* uhoň!) něco treibend zurücklegen; u. koho erjagen; erhaſchen; müde jagen, müde reiten (e. Pferd); u. si něco aufjagen, erjagen; ſich etw. zuziehen, verurſachen; u. si nemoc ſich eine Krankheit zuziehen.

úhonný *adj.* anſtößig, tadelhaft.

úhor, u *m.* Brachacker *m.*; Brache *f.*; —em ležeti brach liegen.

úhoř *m.* Aal *m.* *Anguilla.*

uhořeti (-ím) abbrennen; 2. im Feuer umkommen. [*f.*; — iště *n.* Aalfalle *f.*

úhoř-i *adj.* Aal-; —idlo *n.* Aalfloße

úhořiti (-ím, íš, í, *imp.* úhoři!) brachen, brach liegen laſſen; 2. Brachacker ſtürzen; 3. *impers.* brach liegen.

uhorka *f. v.* okurka.

úhornačka *f.* Brachtraut *n. Eryngium* (mačka). [zalförmig.

úhoř-nice *f.* Aalfalle *f.*; —ovitý *adj.*

úhorov-ání *n.* Brachzeit *f.*; —ati brachen, brach liegen lassen (*v.* úhořiti).

uhospodařiti (-ím, iš, í) něco erſparen.

uhostiti (-ím, iš, í, *imp.* uhosti!) koho (*acc.*) bewirten, traktieren; u. se kde ſich einquartieren.

uhotov-iti (-ím, iš, í, *imp.* uhotov!), —ovati něco někomu zubereiten.

uhověti komu *st.* jmd. befriedigen.

úhoz, u *m.* Schlag *m.*; Schlagwerk *n.*

uhozen, a, o, ý geſchlagen; —í *n.* Schlag *m.*

úhrab-ečnice *f.* Spreuſieb *n.*; —ečník, u *m.* Spreukorb *m.*; —ky *pl. m.* Nachraum *m.*, Überkehr *f.*, Kleinicht *n.*, Spreu *f.*

úhrada *f.* Umzäunung *f.*; 2. (Hdl.) Deckung, Bedeckung *f.*; Rembours *m.* (fr.) *Rimburso m.* (it.).

uhra-diti (-ím, iš, í, *imp.* uhraď!), —žovati něco umzäunen; 2. u. vydání die Auslagen decken; se ſich.

úhrana *f. v.* uhrnutí.

uhranč-livý, —ivý *adj.* beſchreiend; -é oči böſe Augen, böſer Blick.

úhraní *n.* Abkantung *f.*

uhran-outi (-u, eš, e, *imp.* uhraň!) koho (očima) beſchreien, mit böſen Augen beheren, faßzinieren; —utí *n.* böſer Blick *m.* (böſes Auge *n.*), Faßzination *f.*, das Beſchreien. [ſchwitzt.

uhřát, a, o, ý *adj.* erhitzt, fig. verwarmen, erhitzen.

uhřáti (uhraju) si prsty ſich die Finger abfrieren. [zeln.

uhřáti n. uhříti (uhřeju, eš, e) se ſich

uhrava *f.* Engerling *m.*

uhražen, a, o, ý gedeckt, bedeckt (Rechn.); —í *n. v.* úhrada.

uhrdliti (-ím, *imp.* uhrdlí!) erwürgen.

uhřeznouti, uhřiznouti ſtecken bleiben.

uhřívý, uhrovatý *adj.* finnig.

úhrn, u *m.* Summe *f.*; 2. Pauſchale *n.*; —ečné, ého *n.* Pauſchale *n.*; Pauſchalſumme *f.*; Abfindungsſumme *f.*; —ečný *adj.* ſummariſch; —ek, nku *m. v.* úhrn; *sl.* Schürze *f.*; —em, —kem ſummariſch; insgeſamt; in Bauch und Bogen; vyměřiti n. vzíti něco —kem etw. pauſchalieren; —kový *adj.* ſummariſch; plat ú. das Pauſchale.

uhrovatý, uhrovitý *adj.* finnig.

uhroziti (-ím, iš, í, *imp.* uhroz!) koho čím jmd. abſchrecken; terroriſieren; u. se ſich abſchrecken.

úhryz, u, —ek, zku *m.* das Abgenagte; Abgebiſſene; ú., —ka *f.* Stichelwort *n.*; Stichelrede *f.* (ústipek).

uhrýzti (uhryzu, eš, e, *imp.* uhryzi), uhryzovati něčeho ein Stück abnagen; u. koho fig. ſticheln *v.* ústipkovati.

úhyb, u *m.* Diverſion *f.*

uhýbati se (-ám se) ausweichen.

úhybný *adj.* biegſam.

uhybovati öfter abbeugen *v.* uhnouti.

uhynouti zu grunde gehen.

úchabek, bku *m.* Erſchlaffung *f.*

uchabnouti (och....) nachlaſſen, erſchlaffen.

ucháč, e *m.* Langohr *n.*; 2. Henkeltorf *m.*; 3. Ohrenſchwamm *m.* [*m.*

uchal a *m.*, uchavec, vce *m.* Ohrwurm

uchavice *f.* Ohrlappe *f.*

uchazeč *m.* Bewerber, Kompetent *m.*; 2. Freier *m.*

ucházeti (*imp.* ucházej!) někam abgehen, fliehen, verſchwinden; entweichen; u. se (-ím se, *imp.* —ej se!) oč anſuchen, ſich um etw. bewerben; u. se o děvče um ein Mädchen freien; u. se o ruku um die Hand anhalten, ſich u. d. H. bewerben; čas —í die Zeit flieht, vergeht; plyn —í das Gas ſtrömt aus; ještě to —í es iſt noch ertraglich, ſo ziemlich.

uchlácholiti (-ím, *imp.* uchlácholi!) koho něčím beguügen, beſchwichtigen.

ucho (*dual.* uši) *n.* das Ohr; 2. ucha *pl.* Henkel *m.* (am Topfe); Ohr (an der Nadel); až po uši bis über die Ohren; ušima stříhati die Ohren ſpitzen; natříti komu uši einem den Kopf warm machen; uši nastaviti horchen; uši nakloniti Ohr leihen; 3. *vulgo* Spöttling *m.* (mfl.) (Refrut *m.*). [*m.*; 2. das Entgehen.

úchod, u *m.* Ausweg, Schlupfweg

uchoditi (*imp.* uchoď!) něco abtreten, durch das Gehen abnützen; u. se ſich müde gehen.

ucholez, a *m.* Ohrwurm *m. v.* škvor.

uchopiti (-ím, *imp.* uchop!) něco (u. někoho za ruku) ergreifen, erfaſſen; anpacken; nechce se mi čeho u. er will gar nichts angreifen.

úchova *f.* Erhaltung, Aufbewahrung *f.*

uchovati (-ám, *imp.* uchovej!) co erhalten, bewahren; erſparen; u. čeho, u. od čeho, před něčím beſchützen, behüten; Bůh uchovej! Gott bewahre! behüte! u. se čeho ſich bewahren, verhüten.

uchov-atka *f.* Ohrwurm *m.*; —in, a *m.* Seeohr *n.* Ohrſchnecke *f. Haliotis.*

úchoz i *f.* Straße *f.*

úchran-a *f.* der Schutz; Konſervation *f.*; ú. *f.*, —í *n.* Aſyl *n.*, Zufluchtsort *m.* (*v.* útočiště, útulek).

uchrániti (-ím, iš, í, *imp.* uchraň!), uchraňovati čeho beſchützen; erſparen; u. se čeho vermeiden etw., entgehen (einer Gefahr), ſich bewahren (vor Schaden ꝛc.). [vermeidlich.

úchranný *adj.* erhaltend, Erhaltungs-; **uchud-iti** (-ím, iš, í, *imp.* uchuď!) arm machen; —nouti verarmen.

uchvácen, a, o, ý ergriffen; 2. erſchreckt; —í *n.* das Ergreifen; u. nemoci Anfall von Krankheit.

uchvac-ovati *v.* uchvátiti; —ující hinreißend, ergreifend.

uchvala *f.* Genehmigung *f.*

úchvat, u *m.*, —ka *f.* das Erhaſchen; Raub *m.*; Eile *f.*; Haſt *f.*

uchvatitel, e *m.* Erhaſcher *m.*; u. trůnu Ufurpator *m.*

uchvátiti (-ím, *imp.* uchvať!), uchvacovati, uchvalnouti něco ergreifen, er

haíchen, anpacken; wegreißen; hinreißen; u. se sich abhaíchern; sich ermüden.

úchvatný *adj.* hinreißend, ergreifend, entzückend. |*v.* úchylka.

úchyl, u, —ek, lku *m. v.* útulek; 2.

uchýl-ení *n.* Abweichung *f.*; *v.* úchylka; —iti (-im, *imp.* uchyl!) něco od něčeho abneigen; u. se od koho sich wegwenden; u. se od čeho abweichen; u. se kam, k někomu, k něčemu sich wohin wenden, bewegen; u. se ke komu zu jmd. Zuflucht nehmen.

úchyl-ka *f.* Abweichung *f.*; Deklination *f.*; (astr.) Aberration *f.*; —ník, u *m.* Deklinationskreis *m.*; —ný, uchylovný *adj.* abweichend.

uchylovati *v.* uchýliti. |tnuný *f.*

úchyst, u *m.*, uchystání *n.* Zubereitung; **uchystati** (-ám) něco bereiten, zubereiten, zurüsten.

uchytiti (*imp.* uchyť!) něco auffangen; erfassen; u. se čeho ergreifen; fig. u. se auf einen grünen Zweig kommen; Beschäftigung finden. |Abfangkanal *m.*

úchytn-ý *adj.* Fang-; —á stoka *f.*

uj, e *m. v.* ujec. |jochen.

ujařmiti (-ím, *imp.* ujařmi!) unterjochen.

ujcov-ský *adj.* Oheims-; —ství *n.* Oheimschaft *f.*

ujč-ena, —enice *f.* Oheimstochter *f.*; —enec, nce *m.* Oheimsohn *m.*; —ina *f.* Oheimsgemahlin *f.*, Tante *f.*

ujdu *v.* ujíti.

ujec, jce *m.* Onkel *m.*, Oheim (Mutterbruder) *m.*; Gemahl der Mutter od. Vaterschwester. |die Hunde.

újeď, di *f.* (wdm.) Genuß, Anteil für

újed, u *m.* Verbrauch der Eßwaren.

újedi *n.* Mitesser *m.* (Kkht.) *Comedo.*

ujediniti (*imp.* -dini!) koho (*acc.*) (osamotiti) isolieren, vereinzeln, einsam machen.

ujedn-án, a, o, —aný abgemacht; —ání *n.* Abmachung *f.*, Übereinkunft, Transaktion *f.*; —ati (-ám) něco s kým abhandeln, abmachen; verabreden; ausmachen; vereinbaren; u. smlouvu einen Vertrag abschließen. |gen; se sich.

ujednotiti (*imp.* ujednoť!) vereinigen.

ujedu *v.* ujeti.

ujek, jka *m. v.* ujec.

újem, jmu *m. v.* újma; —ný *adj.* abnehmbar; abbrüchig; abträglich; schädlich.

újest, ti *f. sl.* Leckspeise *f.*

ujeti (ujedu, eš, e, *imp.* ujeď!) nekam wegreiten, wegfahren; u. něco reitend od. fahrend zurücklegen; u. cestu den Weg abfahren; u. se sich müde fahren od. reiten.

újezd, u *m.* Wegfahrt *f.*, das Davonfahren, Davonreiten; 2. Abweg, Seitenweg *m.*; 3. Hohlweg *m.*; 4. ein Morgen Landes; 5. *st.* (i *rus.*) Bezirk *m.*; Umkreis *m.*

ujíd-ati (-ám) čeho abessen; —avý **újim** *v.* ujísti. |*adj.* abessend.

újim-ačný *adj.* abnehmend; —ání *n.* das Angreifen; 2. u. statků die Antretung der Güter; 3. u. (v bříše) das Grimmen, Kneipen; u. se čeho (o něco) Annehmung um etw.; —ati (-ám) něčeho nach und nach abnehmen; u. se někoho sich jmd. annehmen; *v.* ujmouti; —avý *adj.* abnehmend, abträglich.

ujísti (ujím, ješ, í, ime, íte, ujedí, *imp.* ujez!) něčeho abessen, wegessen; u. něco *st.* anfessen.

uji-stiti (*imp.* ujisti!), —štovati čeho zusichern, versichern; sicherstellen; se sich; —štěn, a, o, ý versichert; —štění, —šťování *n.* Zusicherung, Versicherung *f.*

ujíti (ujdu, eš, e, *imp.* ujdi, *trsgr.* ušed, -ši) někam odkud davongehen, fortgehen, weggehen; u. čemu, u. čeho entkommen; vermeiden; entgehen; u. vergehen, verschwinden (v. d. Zeit); (u. kus cesty) einen Weg zurücklegen; to ujde! das ist ja ziemlich erträglich! to mi ušlo das habe ich nicht wahrgenommen, nicht bemerkt; ušlo mu to (t. bez trestu) es ist ihm nachgesehen worden; u. se sich müde gehen; II. *v.* ujmouti.

ujka, ujkyně *f.* Tante *f.*; Gattin des Mutter- od. Vaterbruders.

újma *f.* (ú. na něčem) Abnahme *f.*, Abbruch *m.*, Diminution *f.*, Abgang *m.*, Nachteil *m.*; o své újmě eingenmächtig, aus eigener Macht; auf sein Risiko; újmu na něčem (na zdraví) trpěti Abbruch oder Nachteil leiden; jemu na újmu ihm zum Nachteil; s jeho újmy zu seinem Nachteile; bez újmy ohne Nachteil; *pl.* újmy Schwindsucht, Abzehrung *f.*

ujmouti (ujmu, eš, e, *imp.* ujmi, *trsgr.* ujav,-ši) něco, u. někoho (za ruku, za hrdlo atd.) fassen, anfassen, angreifen; einnehmen; u. něco (u. statek) übernehmen, annehmen; antreten; u. něčeho abnehmen; verringern; entziehen; Abbruch tun; u. se koho, čeho (oč) sich einer Sache od. Person annehmen; u. se (rostlina) einwurzeln, Wurzel schlagen; treiben; ankleben; neštovice se ujmuly (ujaly) die Kuhpocken gingen auf, sind aufgegangen (die Impfung ist gelungen).

ujmutí *n.* Ergreifung *f.*; Abnahme *f.*; Abbruch *m.*; u. statku Besitzergreifung

uka *f.* die Lehre (nauka). |*f.*

ukáleti (-im, *imp.* ukálej!) něco něčím beschmutzen; se sich. |steinigen.

ukamenovati koho (*acc.*) zu Tode

úkap, u *m.* Tropfenfall *m.*, Dachtraufe *f.*; —ky *pl. m.* Tropfwein *m.*

ukápnouti na něco tropfen, tropfenweise fallen; 2. einen Tropfen fallen lassen; slza ukápla (ukanula) die Träne entfloß. |abstrafen.

ukárati (-ám) komu *st.* jmd. bestrafen,

úkaz, u *m.* das Zeigen; 2. Zeichen *n.*; 3. ú. (ve snu, v pověrách, na nebi atd.) Erscheinung *f.*, das Gesichte; 4. *rus.* Befehl *m.*, Gebot, Dekret, Patent *n.*

ukazadlo *n.* Zeiger *m.*, Zeigewerkzeug *n.*; 2. Register *n.* (in einem Buche).

ukáz-anec, nce *m.* Assignat *m.*; —ání *n.* das Zeigen, Hinweisen; Verweisung *f.*

ukazatel, e *m.* Weiser, Anweiser *m.*; 2. Zeiger, Vorzeiger *m.*; 3. Assignant; 4. Zeigefinger *m.*; 5. Register *n.* (im

Buche), Elenchus *m.*, Repertorium *n.*; 6. (Typ.) Divisorium der Setzer.

ukázati (ukážu, eš, e, *imp.* ukaž!) něco někomu, u. komu nač zeigen, anzeigen, vorzeigen; weisen, anweisen, darweisen, hinweisen; dartun; u. komu dvéře hinausweisen; u. se komu sich zeigen, sich sehen lassen, erscheinen; sich darstellen.

ukázk-a (*gen. pl.* ukázek) *f.* das Zeigen, Vorzeigen; 2. u. něčeho Modell, Muster *n.*; Probe *f.*; Probestück *n.*; Probeblatt *n.*; Prospekt *n.*; Musterkarte *f.*; na —ku zur Probe; 3. u. (na pokladnu) *v.* poukázka; —ový sešit Probeheft *n.*

ukazn-ik, u *m. st.* Register *n.* (im Buche); ú., a *m.* Affignatar *m.*; —ý *adj.* sich zeigend, sich offenbarend.

ukazoměr, u *m.* Meteoroskop *n.*; Semaphor *n.* (*m.*).

ukazov-ací *adj.* Zeige-; (grm.) anzeigend *Indicativ*; —áček, čku *m.* Zeigefinger *m.*; —adlo *n. v.* ukazadlo; —atel, e *m. v.* ukazatel; —ati na něco oft zeigen; hinweisen; v. ukázati; —ka *f.* Schlagwort, Stichwort *n.*

ukazozpyt, u *m.* Meteorologie *f.*

úklad, u, *pl.* —y *m.* Nachstellung *f.*, Anschlag *m.*, Hinterlist *f.*; Kabale *f.*; *st.* Geldstrafe *f.*

ukladaci list Anlagschein *m.*

ukládati (-ám) něco bei Seite legen, weglegen; u. peníze erlegen, elegieren; u. bolest den Schmerz stillen; u. něco bestimmen; u. komu n. na někoho (práci, povinnost, daň atd.) auflegen, auferlegen, auftragen; anordnen; u. o někom, u. o něco (u. o život) einen Anschlag auf jmd. machen, einem nachstellen.

úklad-ně *adv.* meuchlings; —ík, u *m.* Nachsteller *m.*, Meuchling *m.*; Bandit *m.*; —ý *adj.* hinterlistig, nachstellerisch; —á vražda Meuchelmord *m.*

uklánětí se sich verneigen, verbeugen.

úklej, úkleje *f.* Ufelei *f.*, Weißfisch *m.*, Klinte *f.*; Albe *f. Alburnus lucidus*; —ice *f.*, —ka *f.* das Netz zum Fangen der Weißfische.

úklid, u *m.* (v bytě) Aufräumung, Abräumung, Wegräumung *f.*; 2. Ordnung *f.*; 3. Ruhe *f.*

uklid-iti (-ím, íš, í, *imp.* uklid!), uklízeti (-ím, íš, í, *imp.* uklízej!) něco, někde před někým aufräumen, wegräumen, abraumen; u. něco z cesty aus dem Wege räumen, beseitigen; u. se sich entfernen; 2. sich zur Ruhe begeben; 3. seine Notdurft verrichten; —ění *n.* Beruhigung *f.*; —iti beruhigen, pazifizieren, beschwichtigen.

úklidný *adj.* Ordnung liebend; ruhig.

úklik, u *m.* Krümme des Weges (oklika).

uklinit, uklínovati něco verkeilen.

uklíz-eč *m.* Aufräumer *m.*; —očka *f.* -ku; —ení *n.* Aufräumung *f.*; —eti (*imp.* ej!) *v.* ukliditi.

úklon, u *m.*, a *f.*, —ek, nku *m.* Verbeugung *f.*; Kompliment *n.*; Zufluchtsort *m.*

uklo-niti (-ím, íš, í, *imp.* ukloň!), -novati (hlavu) beugen, abbeugen; u. se někomu sich beugen, sich verbeugen, sich verneigen (vor jmd.).

úklon-kář, uklonkovač *m.* Komplimentenmacher *m.*; —ný *adj.* nachgiebig; willfährig.

uklouznouti (-nu, eš, e, *imp.* uklouzni!) odněkud, někudy entschlüpfen; ausgleiten; fig. entwischen, entweichen.

ukoj-en, a, o, ý befriedigt; —ení *n.* Befriedigung *f.*; —iti, —ovati, ukájeti (dítě) stillen; u. někoho (přáními slovy atd., u. hněv) beruhigen; beschwichtigen, befriedigen; se sich; —ivý, úkojný *adj.* beschwichtigend, beruhigend.

úkol, u *m.* Aufgabe *f.*; 2. bestimmte Arbeit, Gedingarbeit *f.*; Geding *n.*; dílo na ú. verakkordierte, verdingte Arbeit; Akkordarbeit *f.*; 3. ú. Rolle *f.*, Partie *f.* (im Schauspiel); —ový *adj.* Akkord-.

ukolébati, ukolíbati (-ám) (dítě) einlullen, einwiegen, in den Schlaf wiegen; —avka *f.* Wiegenlied, Schlummerlied *n.*

úkolek, lku *m. v.* úkol.

úkolem *adv.* auf Geding; per Pausch, in einem Haufen; ú. smluviti verakkordieren; ú. dělati im Geding arbeiten.

úkoln-í, —ý *adj.* gedungen; —ík, a *m.* gedungener Arbeiter; (ment.) Gedinghauer *m.*

úkon, u *m.* Funktion *f.*; Akt *m.*, Handlung *f.*; Ziel *n.*; —né, čího *n.* Funktionszulage *f.*

ukonati (-ám) něco etw. fertig machen, vollenden; u. koho *sl.* ermüden; *v.* udolati.

ukonč-en, a, o, ý beendet; —ení *n.* Beendigung *f.*; Schluß *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* ukonči!) něco vollenden; beendigen; zu Ende bringen; schließen; —itý *adj.* begrenzt, abgeschlossen.

ukon-ejšiti, —ošiti (-ím, *imp.* ukonejši!) dítě atd. einlullen, einschläfern, einwiegen, beschwichtigen; beruhigen.

ukop-ati (-ám *et* -u) něco abgraben, weggraben (ganz); u. něčeho abgraben (einen Teil); u. koho zu Tode stampfen oder stoßen; —nouti durch einmaliges Hauen od. Stoßen beschädigen.

ukoptiti (-ím, íš, í, *imp.* ukopti!) něco u. někoho beschwärzen, berußen; se sich.

úkor, u *m.*, —a *f.* Demütigung *f.*; Schmach *f.*; na ú. někomu zur Schur.

ukořístiti (-ím, íš, í, *imp.* ukořisti!) něco erbeuten. [se sich.

ukořiti (*imp.* ukoř!) koho demütigen; **úkorný** *adj.* demütigend; schmähend.

úkos, u *m.* die Schräge; —em *adv.* schräg, überzwerch; ú. (hrany) Abschiefung der Kante; —em na koho hleděti einen schief (oder von der Seite) ansehen.

ukositi (*imp.* ukos!) něco, něčeho abmähen.

úkosn-ě, —o *adv.*, —ý *adj.* schräg, schief; —ík, u *m.* gegen die Schichte gebrochener Teil.

ukosnouti sich abneigen.

ukostlý *adj.* hart. [befestigen.

ukotviti (*imp.* ukotv!) mit dem Anker

ukous-ati (-ám, áš, á *et* ukoušu, oš, e, *imp.* —oj!) koho totřeištěn; fig. u. se (dlouhou chvíli) sich totprügeln; —nouti abbeißen.

ukouti (ukuju, *imp.* ukuj!), ukovati koho anschmieden; anketten; u. něco mit Eisen beschlagen; fertig schmieden.

ukráceni *n.* Verkürzung *f.*; u. času, u. chvile Zeitvertreib *m.*

ukrad, u *m.* Diebstahl *m.*; heimliche Entwendung; —em, —i *adv.* verstohlenerweise; —ka *f.* das Schnipfen, Entwenden; Verheimlichen; —kem, —mo, —ně, *sl.* ukradomky *adv. v.* úkradem.

ukrad-ení *n.* das Stehlen; —nouti *v.* ukrásti.

úkraji *n.*, ukrajina Mark; Provinz *f.*

úkrasa *f.* (divadelní) Dekoration *f.*

ukrášiti, ukrášliti, ukrašlovati co verzieren; dekorieren.

ukrásti (ukradu, eš, e, *imp.* ukradni!) komu co etw. stehlen, entwenden; *vulgo* mausen; u. se sich wegstehlen, wegschleichen.

ukrátiti (-im, iš, í, *imp.* ukrať!), ukracovati něco abkürzen, verkürzen; u. si čas sich die Zeit vertreiben.

ukřiknouti, zakřiknouti koho jmd. durch Geschrei einschüchtern; se sich.

ukřivd-iteľ, e *m.* Unrechttuer *m.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* ukřivdi!) komu Unrecht tun.

ukřiv-iti (-ím, íš, í, *imp.* ukřiv!), —ati (-ám), —ovati něco krümmen; u. hubu den Mund verzerren; rümpfen; u. se sich krümmen; —ovati se na koho sich ungebärdig stellen.

ukřižov-ání *n.* Kreuzigung *f.*; —aný *m.* der Gekreuzigte (Christus); —ati koho (*acc.*) jmd. kreuzigen.

ukroceni *n.* Bändigung *f.*; fig. Linderung, Milderung *f.*

úkroj *m.*, —ek, jku *m.* etw. Abgeschnitenes, Abschnitt *m. segmentum.*

ukrojiti (*imp.* ukroj!) něco (u. kus chleba) abschneiden.

úkrop, u *m.* Wasserjurre *f.*, schwabische Suppe; —ek, pka, —ečeк, čka *m.* Knirps *m.*; stiller Mensch; já ú. meine Wenigkeit.

ukrot-iteľ, e *m.* Bändiger *m.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* ukroť!), ukrocovati někoho bezähmen, bändigen; u. vášně, náruživosti Leidenschaften stillen; u. se sich bändigen, befriedigen; —nouti sich besänftigen.

úkrotný *adj.* besänftigend.

ukroutiti abdrehen.

úkruch, u *m.*, úkrušec, šce *m. sl.* [Bruchstück.

ukrušiti abbröckeln.

ukrut-án, a *m.* ein Ungeheuer; ein Grausamer; —ánský *adj.* entsetzlich, schrecklich groß, ungeheuer; —en, —na, —no *v.* ukrutný; —enství *n.* Grausamkeit *f.*; —ně *adv.* grausam; u. s někým zacházeti n. nakládati jmd. grausam behandeln; u. veliký schrecklich groß; —něti grausam werden; —nice *f.* eine Grausame; —nik, a *m.* ein Grausamer; Tyrann *m.*; —nost *f.* Grausamkeit *f.*; —ný *adj.* grausam; 2. sehr groß, ungeheuer.

úkryt, u, —ek, tku *m.* Versteck *n.*; Schlupfwinkel *m.*; Verbergnis; Decke *f.*

ukry-ti (ukryju, oš, e, *imp.* ukryj!) něco n. někoho verstecken, verdecken, verbergen; verhehlen; u. se sich verstecken; —tí *n.* Verbergung *f.*; —tina *f.* Versteck *n.*, Verdeck *n.*; —vač, —vatel, e *m.* Hehler, Verberger *m.*

ukrývání *n.* Verbergung *f.*; —ati (-ám) *v.* ukryti; u. se s čím geheim tun; —avý *adj.* geheimtuend.

úkryvka, ukrývka *f.* das Versteckеn; Verborgenheit *f.*

úkryvný *adj.* verborgiam, bergend.

úkup, u *m.* Lockauf, Erkauf *m.*; —ný *adj.* erkäuflich.

úkus, u, —ek, sku *m.* Abbiß *m.*

ukusovati *v.* úkousnouti. [*de main.*

úkvap, u *m.* (mil.) Handstreich *m. Coup*

úkvap-en, a, o, ý übereilt; überstürzt; voreilig; —iti (-im, iš, í, *imp.* ukvap!), —ovati übereilen; 2. tröpfen, einen Tropfen fallen lassen; 3. entfliehen; u. se sich übereilen; —livý, úkvapný *adj.* übereilt. [*m.*, Bienenkorb *m.*

úl, e *m.* (*nov.* ú., u *m.*) Bienenstock

ulákati (-ám) někoho (někam něčím) hineinlocken; u. něco někomu entlocken.

ulakomiti se (-im se) na něčem wornach geizen.

úlam, u *m.*, —ek, mku *m. v.* útlom, -ek. [brechen.

ulámati (-ám *et* -u) něco etwas ab-

ulán, a *m.* der Uhlan *v.* hulán.

ulap-iti (*imp.* ulap!), —nouti něco etw. erwischen, erhaschen, ertappen.

ulebediti se (někde, někam) sich einnisten (fig.).

úlař, e *m.* Bienenstockmacher *m.*

uléčiti (*imp.* uléči!) koho (*acc.*) heilen; u. se sich heilen, aufkommen.

úleh, u *m.* Thesis *f.*

ulěh-ati (-ám) na koho auf jmd. zudringen; —avý *adj.* zudringlich.

ulehč-ení *n.* Erleichterung *f.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* ulehči!). —ovati komu n. sobě erleichtern; —ilo se mu es ist ihm leichter geworden.

ulehelka *f.* (uhelka) Brachschwamm (Brachmännchen) Feldschwamm *n. Agaricus campestris* (pečárka, pečírka).

ulehl, e (úlehel, hle) *m.*, —a *f.*, —í (—é) *n.*, —ina, —ise *f.* Brachacker *m.*

ulehl-ý *adj.* brach liegend; —á štěrková půda reiter Schotterboden.

ulehnouti (-nu) někam, na něco sich legen, niederlegen; 2. u. bettlägerig werden; 3. u. na čem sich auf etw. lehnen, stützen; 4. u. na koho auf jmd. zudringen.

ulek-nouti, —ati (-ám) koho (*acc.*) erschrecken; u. se čeho erschrecken; —nuti *n.* das Erschrecken, Schreck *m.*

úlet, u *m.* das Davonfliegen.

uletěti (-im, iš, í, *imp.* uleť!) odkud wegfliegen, davonfliegen, entfliegen, entschwirren. [ú. v nemoci Erleichterung *f.*

úleva *f.* Linderung *f.*, Nachlaß *m.*;

ulev-iti (-im, iš, í, *imp.* ulev!), —o-vati (v čem) linder nachlaffen, nachgeben; 2. linder werden.

ulež-ati se durch Liegen relf od. teig werden; 2. durch Brachliegen ausruhen; —elý *adj.* abgelegen; 2. brach gelegen; **úlí** *n. v.* úl. [3. teig, morſch, mürb.

ulic-a *f.* Gaſſe *f.*; Zelle *f.*; Straße *f.*; slepá u. Sackgaſſe *f.*; —í běhati Spießruten laufen.

uličiti (-im, *imp.* uliči!), uličovati něco, koho ſchmücken; zieren; se ſich.

ulič-ka *f.* (*gen. pl.* uliček) Gäßchen, Gäßlein *n.*; —kář *sl. v.* uličník; —ní *adj.* Gaſſen-; —nice *f.* Gaſſenmädchen *n.*; —nický *adj.* gaſſenbübiſch; -á píseň Gaſſenhauer *m.*; —ničtví *n.* Gaſſenbüberei *f.*; —ník, a *m.* Gaſſenjunge *m.*, Gaſſenbube *m.*

ulícha *f.* Gußregen *m.*

úlis-enství *n.*, —nost *f.* Schmeichelei *f.*; —ně *adv.*, —ný *adj.* (ú. k někomu) ſchmeichleriſch, ſchmeichelhaft; —ník, a *m.* Schmeichler *m.*

úliště *n.* Bienenſtand *m.* [Muſchel *f.*

ulit-a, —ka *f.* Schneckenhaus *n.*; **úlitek**, tku *m.* Abguß *m.*

uliti (uliju, eš, e, *imp.* ulij *et* ulej, uli!) něčeho abgießen, weggießen; u. (ohně) durch Gießen löſchen; u. (zvon) durch Gießen formen, u. se durch Gießen gebildet werden; ſich totgießen; fig. ſich tottrinken.

ulitnouti *v.* uletěti.

ulitovati koho *et* ulitovati se nad kým ſich erbarmen, Mitleiden haben; ulituj nás! erbarme dich!

ulíz-anec, nce *m.* Putznarr *m.*; 2. ein lächelnder Heuchler; —aný fig. geputzt; —ati něčeho ablecken; —nouti se (ulyznouti se) *st.* lächeln, ſchmunzeln.

ulnouti na něčem, v něčem kleben bleiben. [ſage *f.*

úloh, u *m.* Auflage *f.*; (mrnt.) An-

úloha *f.* Aufgabe *f.* (ú. z počtů atd.); 2. Spielrolle *f.* (im Theater) *sr.* úkol.

úlom, u. —ek, mku *m.* Abbruch *m.*, Bruchſtück *n.*, Fragment *n.*

ulomiti (-im, iš, í, *imp.* ulom!) něco abbrechen, wegbrechen; u. se ſich ablöſen.

uloup-ati (-ám *et* -u, *imp.* —ej!), —nouti (-ni!) něco abſchälen; —iti (-im, iš, í, *imp.* uloupi!) něco wegrauben.

úlov, u, —ek, vku *m.* Fang *m.* (v. Fiſchfang); das Erjagte, Jagdbeute *f.*

uloviti (-im, iš, í, *imp.* ulov!) fangen; erjagen, erhaſchen, erwiſchen; auffiſchen; fig. u. si nemoc ſich eine Krankheit zuziehen.

úlovnice *f.* Bienengarten *m.*

úlovný *adj.* beuteriſch.

ulož-ení *n.* Niederlegung, Hinlegung *f.*; u. peněz Anlage *f.*; Elozierung *f.*; u. něčeho někomu Auflegung *f.*, Auftrag *m.*; u. boží Fügung Gottes, Verhängnis *n.*, Schickſal *n.*; —enina *f.* Ablagerung *f.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* ulož!) něco někam ablegen, weglegen; aufbewahren; aufraumen, ordnen; beilegen; u. peníze (na úroky, do spořitelny atd.) anlegen, erlegen, elozieren; u. koho niederlegen, ſchlafen legen; u. komu co auflegen, auftragen; anordnen, verordnen; beſtimmen; u. si (něco) ſich vornehmen, Anſchlag faſſen; u. se ſich niederlegen, ſich ſchlafen legen.

úlož-ka *f.* kleine Aufgabe; —ník, u *m.* Apothekerehrenpreis *m.*, *Veronica officinalis*; ú., a *m. st.* Beſchläfer *m.*

ululati (-ám) (dítě) einlullen.

um, u (*st.* u, a) *m.* Vernunft *f.*; das Können; 2. u., —a *f.* Kunſtvermögen *n.*

umáčeti (-im, *imp.* umáčej!) něco nach machen, benetzen.

umačkati (-ám) koho (*acc.*) erdrücken.

umaliti (*imp.* umal!) něco kleiner machen *v.* umenšiti; u. se kleiner werden.

umazati (umažu, eš, e, *imp.* umaž!) něco beſchmieren, beſchmutzen; se ſich.

umdl-en, a, o, ý *adj.* müde, matt; —ení *n.*, —enost *f.* Müde *f.*, Müdigkeit *f.*, Ermüdung *f.*; —eti müde werden. ermatten; —iti koho ermüden, abmatten, ſchwächen.

umějící *adj.* kennend, wiſſend.

uměl-ci *adj.* Künſtler-; u. cesta die Kunſtreiſe; —c *adv.* künſtlich; —ec, lce *m.* Künſtler, Artiſt *m.*; —ecký *adj.* Kunſt-; künſtleriſch; artiſtiſch; kunſtvoll; —ectví *n.* Künſtlerſinn *m.*; —kovati künſteln; —kyně *f.* Künſtlerin *f.*; —ost *f.*, —ství *n.* Kunſt *f.*; 2. Kenntnis *f.*; —ý *adj.* künſtlich, kunſtgewandt; kundig, kunſtverſtändig.

uměna *f.* Muſe *f.*

umění *n.* Kunſt *f.* *ars*; das Können. u. malířské Malerkunſt *f.*; u. řečnické Redekunſt *f.*

umenš-ení *n.* Verminderung, Diminution *f.*; —iti (*imp.* umenši!), —ovati něčeho, *st.* umeniti něčeho verringern, verkleinern, vermindern, diminuieren; u. se vermindert werden; abnehmen; —ovací slovo *Diminutivum* (*nomen*) Verkleinerungswort *n.*, Verminderungswort *n.*

úměr, u *m.* Symmetrie *f.*; Form *f.*

uměřiti (*imp.* uměř!) něco. abmeſſen.

úměrn-ost *f.* Symmetrie *f.*; —ý *adj.* zweckmäßig; 2. ſymmetriſch.

uměst-ěnec, nce *m.* Domizillat *m.*; —itel, e *m.* Domizillant *m.*; —iti (-im, iš, í, *imp.* uměsti!) placieren; u. směnku einen Wechſel domizilieren.

umesti (umetu, eš, e, *imp.* umeť!) auskehren, wegkehren.

umeškati (-ám) verſäumen; *vulgo* neumeškati nicht verſäumen. [kehrte.

úmet, u *m.* das Kehren; das Ge-

umět-edlný (—elný) *adj. st. v.* umělý; —edlnost *f.*, —elství *n. st. v.* umělost. umění.

uměti (umím, iš, í, ime, ite, ějí, *imp.* uměj!) něco kennen, einer Sache kundig ſein; etw. wiſſen.

úmezí *n.* Grenzlinie *f.*; ú. celní Zöllinie *f.* [begrenzen.

umeziti (-im, iš, í, *imp.* umezi!)

umíl-iti (-im, iš, í, *imp.* umil!), —eti (-im, iš, í, *imp.* umílej!) verunedeh-

mern, verschonern; u. se k někomu liebkosen.

umím *v.* uměti. [haben *n.*

uminek, nku *m.* Entschluß *m.*, Vor-

umín-ěný *adj.* beabsichtigt; 2. eigensinnig, starrsinnig; —iti (-ím, íš, í, *imp.* umiň *et* umíni!), umiňovati *et* u. si něco sich vornehmen, sich entsinnen, sich vorsetzen; beabsichtigen; sich etw. in den Kopf setzen. [minka, podmínka.

úminka *f.* Vorhaben *n.*; 2. *v.* vý-

uminouti *sl.* unterlassen.

umír-áček, čku *m.* Sterbeglocke *f.*, Zügeglocke *f.*, Zügeglöckel *n.* (Armesünderglocke *f.*); —ání *n.* Absterben *n.* (allmähliches); —ati (-ám) in den letzten Zügen liegen; sterben (allmählich oder von Vielen).

umířiti (-ím, íš i, *imp.* umiř!) koho befriedigen, mäßigen; u. se s kým sich vergleichen, sich versöhnen.

umírn-ění *n.*, —ěnost *f.* Moderation *f.*, Mäßigung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* umírni!), —ňovati něco mäßigen, lindern; u. se sich moderieren.

umísiti (-ím, íš, í, *imp.* umísi!) (chleb) durchkneten (das Brot).

umísnouti sich verringern, abnehmen (oheň umísl) *v.* misati.

umístiti anbringen, placieren, anstellen.

umíšek, šku *m. mor.* Beimischung *f.*

umka *f.* (uměna) Muse *f.*

umknouti, umykati něco wegrücken; wegschieben; u. *et* u. se ausweichen, entschlüpfen.

úmlad, di *f.* junges Gras.

úmlat, u *m.* Gedresche *n.*

umlátiti (-ím, íš, i, *imp.* umlať!) něco abdreschen; ausdreschen; zusammendreschen, zu Tode prügeln; u. se abgebeutelt, abgeschlagen werden (im Fahren).

umlčeti něco mit Stillschweigen übergehen, abfertigen.

umleti (umelu, eš, e, *imp.* umel!) něco (ganz), něčeho (teilweise) abmahlen; u. obilí aufmahlen; u. se sich abmahlen. [gen *n.*

úmlk, u *m.*, umlknutí *n.* Stillschwei-

umlk-nouti, —ovati schweigen, abbrechen, aufhören zu reden, verstummen.

umlouvati (-ám) *v.* umluviti.

úmluv-a *f.* (s někým o něco) Verabredung, Übereinkunft *f.*; Akkord *m.*; stánek —y (bibl.) Bundeszelt, Stiftszelt *n.*, Stiftshütte *f.*; archa —y (bibl.) Bundeslade *f.*; —ce *f.* Abreder *m.*; Schiedsrichter *m.*

umluv-ený *adj.* verabredet, vereinbart; —iti (-ím, íš, í, *imp.* umluv!) něco s někým verabreden; u. se s někým o něco übereinkommen; —itost *f.* Konvenienz *f.*; —itý *adj.* konventionell.

úmluv-ný *adj.* gesprächig, redselig; —né, ého *n.* Abfindung *f.*, Abfindungsgebühr *f.*

umn-ice *f.*, —ictví *n.* Denklehre *f.*, Logik *f.*; —ik, a *m.* Logiker *m.*

umniti (-ím, íš, í, *imp.* umni!) *sl.* verkleinern, vermindern *v.* umenšiti, **umnost** *f. v.* umělost. [uměniti.

umnož-iti (-ím, íš, í, *imp.* umnož!), —ovati vermehren; se sich.

umný *adj.* verständig, vernünftig.

umoc-niti (-ím, *imp.* umocni!), —ňovati koho stärken; 2. bevollmächtigen; 3. (math.) zur Potenz erheben.

umočiti (*imp.* umoč!) něco naß machen; benetzen; u. se naß werden; 2. fig. sich berauschen; 3. Wasser abschlagen.

umok-lý *adj.* naß geworden; fig. trunken; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* neumokni!) naß werden; —ření benetzen.

umoplsný *adj.* kunstgeschichtlich.

úmor, u *m.* Tod *m.*, das Absterben; 2. Sterbe *f.*, Seuche *f.*, Pest *f.*; 3. ú. listin Amortisation von Urkunden; 4. ú., úmord *m.* große Ermüdung; do —u pracovati sich zu Tode (todmüde) arbeiten.

umordovati koho jmd. sehr ermüden; u. se čím sich ermüden, sich abmarten.

umoř-en, a, o, ý *adj.* abgeplagt; entkräftet; —ení *n.* Entkräftung *f.*; Abmarterung *f.*; Tötung *f.*; u. listin Amortisation *f.*, Amortisierung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* umoř!) koho (*acc.*) jmd. zu Tode quälen, abquälen; hladem koho u. jmd. verhungern lassen; u. něco vertilgen, vernichten, aufheben; u. ruť das Quecksilber abtöten, u. listinu eine Urkunde amortisieren; u. se sich zu Tode quälen.

úmorný *adj.* vernichtend, aufreibend; 2. sterbend; úmorná práce aufreibende Arbeit.

umotvor, u *m.* Kunstgebilde *n.*

umoudřiti (-ím, *imp.* umoudři!) klug machen; u. se klug werden; sich eines bessern besinnen. [něco beschmutzen.

umouniti (-ím, íš, í, *imp.* umouni!)

umovna *f.* Museum *n.*

umožniti (-ím, íš, í, *imp.* umožni!) něco etw. möglich machen; ermöglichen.

úmrak, u *m. v.* soumrak.

umrav-niti, —ňovati moralisieren, versittlichen; —ňovatel *m.* Moralist *m.*, Sittenprediger *m.*

úmraz, u *m.* Erfrostung *f.*

umrazíti erfrieren machen; u. se er-

úmrazný *adj.* erfrörsam. [frieren.

umře-lý *st. v.* umrlý; —ní *n.* das Sterben, Tod *m.*; na u. sterbenskrank, dem Tode nahe.

umříti (umru, *obyč.* umřu, -řeš, -ře, -řeme, -řete, -rou, *obyč.* -řou, *imp.* umři!) *trogr.* umřev, -ši) sterben, verschelben; fig. das Zeitliche segnen; u. hladem hungers sterben; u. od ran, na rány an seinen Wunden sterben.

umrknouti sich verfinstern; verlöschen; still werden; u. se finster werden.

umrl-čí *adj.* Leichen-, Toten-; u. komora Totenkammer, Leichenkammer *f.*; u. list Totenschein *m.*, Totenkarte *f.*; u. hodinky, červotoč umrlčí Bohrkäfer, Klopfkäfer *m.*; Totenuhr *f. Anobium pertinax*; —čina *f.* Leichengeruch, Totengeruch *m.*; 2. die Leiche, toter Körper; —ec, lce *m.* ein Toter; —ina *f.* feuchter Knochenbrand; *v.* umrlčina; —o, za —a *adv.* nach dem Tode; —ý *adj.* tot.

úmrť, u *m.* i *et f.*, —í *n.* Sterbefall, Todesfall *m.*, Tod *m.*; das Ableben; 2. Sterberecht *n.* (odúmrť).

umrtiti (*imp.* umrť!) abmühen.

úmrť-né, ého *n.* Sterbetaxe *f.*; —ní *adj.* Kadul-; Toten-, Sterbe-; ú. list Totenschein *m.*; Partezettel *m.*; —nost *f.* Mortalität *f.*

umrtv-ení *n.* Mortifikation *f.*; u. náruživosti Abtötung, Erstickung der Leidenschaften; —ěti tot werden, absterben; in Brand geraten; —iti (-ím, *imp.* umrtví!), —ovati koho *acc.* töten, ertöten, umbringen; mortifizieren; u. své náruživosti, chtíče jeine Leidenschaften od. Begierden abtöten, erstícken; u. rtuť das Quecksilber abtöten; u. (listinu) amortisieren; *srv.* umořiti.

umru *v.* umříti.

úmrz, u *m. st.* Frost *m.*; umrznouti abfrieren; umrzl mu nos die Nase war ihm abgefroren; umrzlo! die Erde ist gefroren, zugefroren.

umuč-en, a, o, ý zu Tode gemartert, abgemartert; —ení *n.* Martyrium *n.*; u. Páně Passion *f.*, das Leiden Christi; —iti (-ím, íš, í, *imp.* umuč!) koho (*acc.*) zu Tode martern.

umužiti *v.* zmužiti.

úmysl, u *m.* Absicht *f.*; Vorhaben, Vornehmen *n.*; Vorsatz *m.*; z —u, z—a absichtlich.

umysliti (-ím, *imp.* umysli!) něco etw. beabsichtigen, vornehmen.

úmysln-é *adv.* (umyšleně) absichtlich, mutwilligerweise; —ý *adj.* absichtlich, vorsätzlich, mutwillig.

umyti (umyju, eš, e, *imp.* umyj! *vulgo* umej!) co etw. waschen, abwaschen; u. si ruce sich die Hände waschen; u. se sich waschen.

umyv-ač *m.* Abwäscher *m.*; Schüsselschaff *n.*; u. *m.*, —áček, čku *m. v.* umyvadlo; —ačka *f.* (u. mrtvol) Leichenwäscherin *f.*; —adelník, u *m.* Waschkasten *m.*, Waschtischchen *n.*; —adliny *pl. f.* Waschspülicht *n.*; —adlo *n.* Waschbecken *n.*, Lavoir *n.*; 2. *v.* umyvadelník.

umývati (-ám) *v.* umyti.

unáhl-iti (-ím, íš, í, *imp.* unáhli!) co beschleunigen; übereilen; u. se sich übereilen; in Zorn geraten; —ivý *adj.* zur Übereilung geneigt.

unašeč *m.* Wegträger *m.*

unáš-eti (-ím, *imp.* unášej!) hinreißen; —ející *adj.* hinreißend; fig. schwungvoll; v. unesti; u. se něčím für etw. eingenommen sein.

únava *f.* Ermüdung *f.*; bez únavy unermüdet.

unav-en, a, o, ý müde, ermüdet, ermattet; —ení *n.* Ermüdung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* unav!) koho (*acc.*) ermüden; se sich; —ný, —ující *adj.* ermüdend; mühevoll.

unce, unci *f.* Unze *f.*

unciálka *f.* Unzialbuchstabe *m.*

uncovati Gold od. Silber ziehen.

undati (-ám, *imp.* undej!) něco *acc.* abplagen, abmühen; u. něčeho abnehmen; wegnehmen; u. se sich abmühen; sich bemachen.

uneprázdniti se *st.* sich beschäftigen.

únes, u *m. v.* únos.

une-sti (-su, eš, e, *imp.* unes!) něco ertragen; wegtragen; entführen; —šen, a, o, ý weggetragen; entführt; u. něčím fig. entzückt; —šení (—sení) *n.* Wegtragung; Entführung *f.*; fig. Entzückung *f.*

unie *f.* Union *f.*

uniform-a *f.* Uniform *f.*; —ovati uniformieren.

unik-nouti —ati čeho, čemu entkommen, entgehen; entweichen. [versell.

universální *adj.* Universal-, uni-

universit-a *f.* Universität *f.*; —ní, —ský *adj.* Universitäts-.

uníziti (-ím, íš, í, *imp.* uniž *et* uníži!), unižovati něco, něčeho erniedrigen; demütigen; u. se před kým sich vor jmd. beugen, verneigen.

únor, a *m.* Februar *m.*, Feber *m.*, Hornung *m.* (2. Monat).

unořiti (-ím, íš, í, *imp.* unor!) slzu eine Träne vergießen; u. peníze, statek durchbringen; vergeuden.

únor-ka *f.* Hornungsgans *f.*; —ovka *f.* Februarverfassung *f.*; —ový *adj.* Februar-.

únos, u *m.* Entführung *f.*; dívčí ú. Mädchenraub *m.*; není s ú. es ist nicht des Wegtragens wert.

unosba *f. st. v.* únos.

únos-ce *m.* (únosec), unositel, e *m.*, —ník, a *m.* Entführer *m.*

únos-nost *f.* Tragfähigkeit *f.*; —ný *adj.* tragbar, erträglich.

unositi (-ím) šaty abtragen, abnützen.

unovati (unuju, eš, e) koho *st.* strapazieren; belästigen; u. něco *st.* einer Sache überdrüssig sein, Ekel vor etwas haben; u. se *st.* sich plagen.

uný, juný *adj. st.* jung, frisch.

uny-lý *adj.* verschmachtet, verzagt; schmachtend; —ti (unyju) verzagen, verschmachten, niedergeschlagen werden.

uond-án, a, o, —aný ermüdet; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) koho *acc.* ermüden, abmühen; se sich.

uor-ati (-ám, áš, á *et* uořu, eš, e, *imp.* uorej!) něco abackern; u. něčeho (kus) einen Teil abackern; —áni, —ávání *n.*, —ávka *f.* das Abackern. [schärfen.

uostřiti (*imper.* uostři!) něčeho ab-

úp, u *m. st.* Wehgeschrei *n.*

úpad, u *m.* das Umfallen, Sturz *m.*; Schneefall *m.*; Feldtiefe *f.*; Berggehänge *n.*; das Verflachen eines Berges; Abfall *m.*, Abnahme des Wassers; schlüpfriger Weg; Fall *m.* (bei der Kammerbüchse); až do —u pracovati sich zu Tode arbeiten; unaven do —u müde zum Umfallen.

upadati (-ám) oft fallen; fig. niedergehen; abnehmen; *v.* upadnouti.

úpad-ce *m.* Kridatar *m.*; —ek, dku *m.* Fall, Verfall *m.*, Dekadenz *f.*; 2. Abfall *m.*; 3. Kríza *f.*, Kridafall *m.*, Gaunt, Bankrott *m*, Fallitment *n.*; *pl.* —ky *st.* (*lp.* důchodky) Gefälle *n.*

úpadí *n.* Tal *n.*
úpadkový *adj. st.* Gefäll-.
úpadl-ík, a *m.* ein Herabgekommener, Verarmter; —*ý adj.* gefallen.
upadnouti (-nu, eš, e, *imp.* upadni!) někam, do něčeho fallen, abfallen; einfallen, hinfallen; umfallen; u. (v hněv, v nemilost, v nelibost, v pokušení, v nouzi, v neštěstí, v ruce někomu, v nemoc n. do nemoci, do hříchu, do pokuty, do bludu, mezi lotry, u věčné muky atd.) verfallen, geraten.
úpadný *adj.* fällig, hinfällig.
upachtiti (-ím, íš, í, *imp.* upachti!) koho čím ermüden, abmatten; se fich; upachtěn, a, o, ý ermüdet.
úpal, u *m.* Brand *m.*, Verbrennung *f.*; Hitze *f.*; ú. (slunční) Sonnenſtich *m.*
úpál-ení *n.* das Verbrennen, Verbrennung *f.*; 2. Feuertod, Flammentod *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* upal!) něco abbrennen, wegbrennen; u. někoho verbrennen, wegbrennen; u. někoho verbrennen; 2. *st.* Gnade *f.*; —ati oft abbrennen; verbrennen; 2. davonlaufen, fliehen; fig. ſtiefeln.
upamatov-ání *n.* Erinnerung *f.*; —ati (-tuju, *imp.* upamatuj!) koho (*acc.*) nach erinnern; se ſich.
upast, ti *f. st.* Fall *f.*; 2. Abgrund *m.*; 3. *v.* Bruch *m.* (chir.) *v.* průtrž.
upasti *v.* upadnouti.
úpatí *n.* (ú. hory) Gebirgfuß *m.*
upatý zugeknüpft.
upeci (upeku, -ečeš, -če, *imp.* upec *et* upeč! *trsgr.* upek, -ši) co abbacken, abbraten, genug backen; se ſich.
úpeček, čku etw. Gebackenes.
upečen, a, o, ý gebacken.
upečetiti něco etw. verſiegeln.
upěchovati něco einſtampfen.
upejp-áček, čka, —al, a, —álek, lka, *m.* Zierling *m.*; —ačka, —alka, —avka *f.* eine Sprödе; —ání *n.* Ziererei *f.*, Sprödigkeit *f.*; —ati se (-ám se, -á se, *imp.* -ej se!) ſich zieren, ſprödе ſein; —avý *adj.* ſprödе, prüdе, zimperlich.
upejznouti co etw. ſtehlen, ſchnipfen.
úpek, u *m.* Hitze *f.*; *sl.* ein ſonniger Ort; ú. sluneční *v.* úpal.
upěkniti (*imp.* -ni!) verſchönern.
upeku *v.* upeci.
úpělivý *adj. v.* úpěnlivý.
úpěn-í, upění *n.* das Wehklagen; Wehgeſchrei *n.*; —livý *adj.* wehklagend, flägtlich, ſeufzend; —livá prosba flehentlichſte Bitte; —livě prositi flehentlich bitten.
upestřiti (-ím, íš, í, *imp.* upestři!) bunt machen.
upěti *et* úpěti (úpím, íš, í, *imp.* úpěj!) na koho, nad kým, o něco jammern, wehklagen.
upevn-ěn, a, o, ý befeſtigt; —ění *n.* Befeſtigung *f.*; Befeſtigung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* upevni!), -novati něco befeſtigen; befeſtigen, befeſtigen.
upich-ati (-ám) *v.* upěchovati; —nouti se na čem feſtbehalten.
upíjeti (-ím, íš, í, *imp.* upíjej!) něco nach und nach abtrinken.
upíju *v.* upiti.
upír, a *m.* Vampir, Blutſauger *m.*
upír-ač, —atel, e *m.* Leugner *m.*; —ání *n.* Beſtreitung *f.*; —ati (-ám) *v.* upříti.
upířice *f.* weiblicher Vampir.
úpis, u *m.* Verſchreibung *f.*; Revers *m.*; dlužní ú. Schuldverſchreibung *f.*; Obligation *f.*
upisov-ání *n.* Subſkribierung, Subſkription *f.*; —ati (na půjčku atd.) ſubſkribieren.
upíšu *v.* upsati.
upiti (upiju, eš, e, *imp.* upij!) něčeho abtrinken, wegtrinken; u. se ſich betrinken; ſich zu Tode ſaufen.
upíti *v.* upnouti.
upjatý *v.* upatý.
uplacen, a, o, ý abgezahlt; 2. beſtochen; —í, uplácení *n.* Abzahlung *f.*; 2. Beſtechung *f.*
upláceti (-ím, íš, í, *imp.* uplácej!) teilweiſe od ratenweiſe abzahlen; 2. beſtechen.
upláchnouti (-nu, eš, e, *imp.* uplách ni!) komu, odkud entwiſchen, entweichen.
úplat, u *m.* Bezahlung *f.*; 2. Aufgeld *n.*, Zuzahlung *f.*; —a *f.*, —ek, tku *m.* Beſtechung *f.*; 2. *st.* Belohnung, Remuneration *f.*
uplatitelný *adj.* beſtechlich.
uplatiti (-ím, íš, í, *imp.* uplať!) něco u. něčeho zahlen, abzahlen, nach und nach bezahlen, einen Teil bezahlen; 2. u. někoho beſtechen, erkaufen.
úplat-kář *m.* Geſchenknehmer *m.*; —nik, a *m.* Lohnarbeiter *m.*; Mietling *m.*; Beſtecher *m.*
uplatniti (*imp.* -ni!) geltend machen, zur Geltung bringen; se ſich. [beſtechlich.
úplat-nost *f.* Beſtechlichkeit *f.*; —ný *adj.*
úplav, u *m.* Abfluß *m.*; 2. Monatsfluß *m.*; 3. Samenfluß *m.*; 4. Ausguß *m.*; 5. Kanal *m.*
uplavati (3. -á *et* -ě) *v.* uplynouti.
úplav-ice, —ka *f.* Bauchfluß, Dyſenterie *f.*; Ruhr *f.*; ú. červená rote Ruhr; ú. zvratná Brechdurchfall *m.*; ú. močová Harnruhr *f.*, Diabetes *m.*; ú. cukrová Zuckerruhr *f.*; —ičník, u *m.* Ruhrkraut *Filago.*
uplaviti koho zu Schiffe wegführen.
úplaz, u *m. sl.* Scheunenfenſter *n.*; Gang in einem tiefen Tale.
uplesti (upletu, eš, e) něco, uplétati flechten, ſtricken; verſtricken; fig. anzetteln; u. se ſich verſtricken. [zopf *m.*
úplet, u *m.*, —ka *f.* Geflecht *n.*; Haar-
úpln, u *m.*, úplň, ni *f.*, —ek, úplněk, ňku *m.* Fülle *f.*; 2. Vollmond *m.*; —ě, z —a *adv.* vollſtändig; —ost *f.* Vollſtändigkeit *f.*; —ý *adj.* vollſtändig, vollkommen, komplett. [něco abplatten.
uploštiti (-ím, íš, í, *imp.* uplošti!)
uplouti (upluju *et* uplovu) *v.* uplynouti. [verfließend.
úplynný, úplyvný, uplývavý *adj.* ſchnell
uplynouti, uplývati fortſchwimmen, fortſchiffen; fortfließen; verfließen; čas uplynul die Zeit iſt verfloſſen; uplynul rok ein Jahr iſt vorbei, iſt vergangen, verfloſſen, verſtrichen.
úplyv, u *m.* Verfließung *f.*

upnouti (upnu, eš, e, *imp.* upni!) něco aufknüpfen, zuknüpfen, zuknöpfen; se sich.

upodnebiti (rostlinu) akklimatisieren.

upodobniti (-ním, *imp.* upodobni!) verähnlichen; u. se něčím, něčemu ähnlich werden.

upodstatniti (-ím, *imp.* upodstatni!) něco ſtandhaft nachweiſen, begründen.

úpoj, e *m.* das Berauſchen.

upokoj-en, a, o, ý beruhigt; —ení *n.* Beruhigung *f.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* upokoj!), —ovati koho (*acc.*) beruhigen, befriedigen, beſänftigen; se ſich; —ný *adj.* befriedigend, beruhigend.

upokořiti (-ím, *imp.* upokoř!) koho

úpol, u *m. v.* upolin. [demütigen.

upoleň, lně *f. st. v.* opolna.

úpol-i *n.*, —ka *f.* Kampf *m.*; v —ky vziti koho (zápasiti s kým) ringen.

upolin, u *m.* Trollblume *f. Trollius.*

úpolník, a, upolňák, a *m.* Feldſpatz *m.*, Feldſperling *m. Passer montanus* (*Fringilla montana*).

upo-menouti (-menu, eš, e, *imp.* upomeň!) koho nač erinnern, ermahnen, anmahnen; u. koho z čeho, z dluhu atd., u. koho o něco die Schuld mahnen, einmahnen, erfordern; —menutí *n. v.* upomínka.

upomín-aci *adj.* Mahn-; u. list Mahnbrief *m.*, Mahnſchreiben *n.*; *vulgo* Tretbrief *m.*; —ač, —atel, e *m.* Mahner *m.*, Ermahner *m.*

upomín-án, a, o, —aný gemahnt; ermahnt; —ání *n.* Mahnung *f.*; —ati (-ám) koho *v.* upomenouti; —ka *f.* die Erinnerung; Andenken *n.*; Mahnung *f.*

úponk-a *f.* Ranke *f.*; —ková n. —ná rostlina Rankengewächs *n.*

úpor, u *m.* Halsſtarrigkeit *f.*, Hartnäckigkeit *f.*; 2. Widerſtand *m.*; 3. Raſenplatz *m.*, Anger *m.*; 4. Sonnenſeite eines Berges; 5. Tännel *n. Elatine*; 6. Vogelknöterich *m.*, Angergras *n.*; Tennegras *n. Polygonum aviculare*; 7. Pflaumentaſche *f.* (bouchor). [kraut *n.*

úpořiček, čku *m.* Maßliebe *f.*, Gänſe-

úporn-ě *adv.* hartnäckig; —ík, a *m.* ein Widerſpenſtiger; —ý *adj.* hartnäckig; widerſpenſtig.

uposlediti (-ím, *imp.* uposleď *et* uposledi!) něco etwas hintanſetzen.

uposlechnouti koho, čeho gehorchen, folgen (einem); u. rady einen Rat befolgen.

uposmíván, a, o, -aný verſpottet.

upotiti se (-ím se, iš se, í se, *imp.* neupoť se!) ſich verſchwitzen, in den Schweiß kommen; upocen, a, ý ſchweißbedeckt; ſchweißtriefend.

upotřeb-en, a, o, ý angewendet; benützt; —ení *n.* Anwendung *f.*; Gebrauch *m.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* upotřeb!), —ovati něčeho brauchen, gebrauchen, anwenden. [upustiti.

upouštěti (-ím, *imp.* upouštěj!) *v.*

upoutati (-ám, áš, á, *imp.* upoutej!) koho feſſeln; verwickeln, verſtricken.

upovědomiti (-ím, iš, í, *imp.* upovědom!) kundgeben.

upovšechniti (-ím, *imp.* upovšechni!) něco verallgemeinen.

upozditi (-ím, *imp.* upozdi!) něco (o několik let atd.) verzögern, verſpäten; *v.* opozditi.

upozorn-ěn, a, o, ý aufmerkſam gemacht; —ění *n.* das Aufmerkſammachen; Aufmerkſamkeit *f.*; Hinweiſung *f.*; Beachtung *f.*; —iti (*imp.* -ni!) koho nač einen auf etwas aufmerkſam machen; ſeine Aufmerkſamkeit auf etwas lenken, auf etwas hinweiſen. [ermüden.

upracovati něco abarbeiten; u. se ſich

upřáh-ati (-ám), —nouti, *st.* upříci (uprehu, -žeš, -že) něco vorſpannen, ans Joch gewöhnen; fig. neupřahaný ungebildet; unbändig.

uprah-lý *adj.* dürr; —nouti verdorren.

upráš-en, a, o, ý beſtäubt; —iti (*imp.* upraš!) beſtäuben; se ſich.

úprav-a *f.* Zubereitung, Zurichtung; Ausſtattung; Rüſtung *f.*; Adjuſtierung *f.*; ú. polí Feldbau *m.*; ú. sukna Appretur *f.*; ú. divadelní Szenerie *f.*; ú. hudební Arrangement *n.*; ú. pokrmů Speiſenzubereitung *f.*; ú. platu Regelung *f.*; ú. ulic Regulierung *f.*; —ce *m.*, uprávěč e *m.* Zurichter *m.*; ú. divadla Regiſſeur *m.*

upravditi (-ím, iš, í, *imp.* upravdi!) něco *sl.* bewähren, beſtätigen.

upraven, a, o, ý eingerichtet; —í *n.* Herſtellung, Regelung, Regulierung *f.*; Adjuſtierung *f.*; *v.* úprava.

upraviti (*imp.* uprav!) něco zurichten, bereiten; (Rechn.) adjuſtieren; regeln; in Ordnung bringen; regulieren; normieren; u. arrangieren; appretieren (das Tuch); adaptieren (Bau).

úpravna *f.* Zurichtſtube *f.*, Appreturſtube *f.*; Toilettenraum *m.*

upravněný *adj.* befugt.

úpravn-ík, a *m.* Appreteur *m.*; —ý *adj.* wohl zubereitet, zugerichtet, ausgerüſtet; niedlich; ú. kus Ausſtattungsſtück *n.* (Theatr.).

upravov-aci *adj.* Appretur-; u. řízení Appreturverfahren *n.*; u. stavba Adaptierungsbau *m.*; ú. čára Regulierungslinie *f.*; —ati *v.* upraviti.

uprázdn-ěn, a, o, ý erledigt, vakant; —ění *n.* Erledigung *f.*; —iti (ím, iš, í, *imp.* uprázdni!), uprazdňovati něco entledigen, erledigen, leer machen; u. místo vakant, frei werden; u. se k něčemu (u. se na něco) ſich Zeit od. Muße nehmen; u. se od něčeho ſich frei, los machen.

upražiti (-ím, iš, i, *imp.* upraž!) něco roſten; u. mouku Mehl einbrennen.

upředný *adj. sl.* ſtreitend; widerſprechend.

upřediti (-ím, iš, í, *imp.* upřeď) něco vorausgehen; zuvorkommen, vorellen.

úpředkem *adv.* im vorhinein.

upřen, u *m. st.* Amethyſt *m.* (Min.).

upřeně *adv.*; u. hleděti ſtarr anſehen.

úpřež, i *f.* Pferdegeſchirr *n.*

upřežení *n.* Einſpannung *f.*

úprch, u *m. v.* úprk.

uprchl-ec, chlce, —enec, nce, —ik, a *m.* Flüchtling, Deserteur *m.*; —ý *adj.* entwichen, flüchtig.

úprchlý *sl.*, prchlý heftig.

uprchnouti (-nu, eš, e, *imp.* uprchni!) někam od někud (od matky, z města atd.) fliehen, entfliehen, entweichen; entlaufen; fig. Reißaus nehmen; (mil.) desertieren.

upřikřiti (-ím, íš, í, *imp.* upřikři!) něčeho streng, scharf machen; u. něčemu hart begegnen; u. se sich erzürnen.

upřílišně-ní *n.* Übertreibung *f.*, Exaggeration *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* upřiliš!) něčeho (něco) übertreiben, exaggerieren.

upřím-ě *adv. v.* upřímo; —iti se (*imp.* -i se!) nač halsstarrig auf etw. beharren; —ně *adv.* aufrichtig; —nost *f.*, —ství *n.* Aufrichtigkeit *f.*; —ný *adj.* aufrichtig, offenherzig; 2. gerade; —o, z —a *adv.* gerade, geradeaus; 2. aufrichtig; fig. offen; —ý *adj. v.* upřímný.

upřiti (upru, -řeš, -ře, *imp.* upři!) něco auftützen; 2. oči na něco u. die Augen auf etw. heften; 3. u. komu co ableugnen, verleugnen; 4. bestreiten, streitig machen; u. se sich widersetzen. sgen.

upřitomniti (*imp.* -ni!) vergegenwärtigen.

upřizniti (*imp.* -ni!), -ňovati koho něčím *st.* günstig sein, begünstigen.

úprk, u *m.* heftiger Anfall, Andrang *m.*; Sturm *m.*; Galopp *m.*; Courritt *m.*; —em *adv. instr.* heftig, sporntreichs, im Galopp; —em dobyti durch Handstreich erobern. seinen Teil verkaufen.

uprodati (-ám) něčeho abverkaufen,

úpros, u *m.* Erbittung *f.*; 2. Abbitte *f.*

uprositelný, úprosný *adj.* erbittlich (ne... un...).

uprositi (-ím, iš, í) *imp.* upros!) koho *gen.* jmd. erbitten, durch Bitten bewegen; u. něčeho (něco) někomu na někom erbitten, durch Bitten erlangen; u. se u koho sich ausbitten.

uprostřed *adv. v.* prostřed.

úprtek, tku *m.* Pfuscherarbeit *f.*

uprvé *adv.* erst.

upsání *n.* Verschreibung *f.*; u. dluhu, u. dlužní Schuldverschreibung *f.*; Obligation *f. v.* úpis.

upsati (upíšu, eš, e, *imp.* upiš!) něco někomu (*st.* zapsati někomu něco) verschreiben; u. si prsty sich die Finger abschreiben; u. se na něco komu sich schriftlich verpflichten.

upšiti (upšiju, eš, e) někoho (do ran atd.) durch Berührung einer wunden Stelle jmd. Schmerz verursachen; u. se mit einer Wunde wo anstoßen.

uptati (-ám) co u koho, u. se nač, čeho erfragen. 2. Dammbruch *m.*

úpust, u *m.* Ablaß *m.*; Dispens *f.*;

upustiti (-ím, iš, í, *imp.* upusť!) něco (na zem atd.) fallen lassen; u. od čeho von etwas ablassen, abstehen; Abstand nehmen; etwas aufgeben, fahren lassen; u. čeho (u. vody z rybníka atd.) einen Teil von etwas ablassen; upuštění *n.* Ablassung *f.*

upýpati se *v.* upejpati se.

ur, a *m.* (tur) Auer, Auerochs *m.*

uráčiti belieben, gefällig sein (až se mu uráčí).

úřad, u *m.* Amt *n.*; 2. Posten *m.*, Stelle *f.*; 3. Behörde *f.*; 4. Amtsgebäude *n.*; —em, z povinnosti —u von Amts wegen *ex officio.*

úřada *f.* Beratung *f.*; 2. Beschluß *m.*

uraditi (-ím, *imp.* uraď!) raten, Rat geben; u. se s kým oč, na čem sich beraten, beratschlagen.

úřad-na *f. v.* úřadovna; —ní *adj.*, —ník *v.* úřední, úředník.

úřadolovec, vce *m.* Stellenjäger *m.*

úřadování *n.* Amtierung *f.*, Amtsführung, Amtspflege *f.*

uradov-aný *adj.* erfreut, vor Freude hin; —ati se *st.* sich erfreuen.

úřadovati amtieren, fungieren; ú. se s někým jmd. beim Amte verklagen, vor ein Amt belangen.

úřado-vláda *f.* Beamtenherrschaft, Bureaukratie *f.*; —vna *f.* Bureau *n.*; Kanzlei *f.* (Amtsstube *f.*).

uran, u *m.* Uran *m.*; —ová ruda Uranpecherz *n.*

uratiti koho *acc. st.* umbringen.

úraz, u *m.* Unfall *m.*; Verletzung, Beschädigung *f.*; ú. (od zdvihání) Verhebung *f.*; *sl.* Geschwür; (moral.) Anstoß *m.*; ú. vziti, k —u přijíti zu Schaden kommen; bez —u unbeschadet, ohne Verletzung; kámen —u Stein des Anstoßes; —a *f.* (*st.*), —ek, zku *m. nov.* Schaden *m.*, Verletzung *f.*

uraziteľ, e *m. v.* urážec.

uraziti (-ím, íš, í, *imp.* uraž!) něco od něčeho abschlagen; u. koho (v nohu atd.) anstoßen, verletzen, beschädigen; u. někoho něčím, u. na cti, na pověsti beleidigen; u. se sich anstoßen; u. se nad čím, na čem sich ärgern. Anstoß nehmen an etw., sich beleidigt fühlen.

úrazn-a *f. v.* úrazovna; —íček, čku, —ík, u *m.* Maštkraut *n. Sagina* (krmnivka); —ý *adj.* schädlich, verletzend.

úrazový *adj.* Unfall-; —ová pojišťovna, úrazovna *f.* Unfallversicherungsanstalt *f.*

uráž-ce *m.* Beleidiger, Verletzer *m.*; —čivý, —člivý *adj. v.* urážlivý.

uražen, a, o, ý abgeschlagen; 2. beleidigt; —í *n.* das Anstoßen; 2. Beleidigung *f.*; —ina *f.* Beschädigung *f.*; Wunde *f.*

uráž-eti (*imp.* -ej!) *v.* uraziti; —ka *f.* (*gen. pl.* urážek) Beleidigung *f.*; Injurie *f.*; Verletzung *f.*; Anstoß *m.*; —livec, vce *m.* Beleidiger *m.*; —livý, —ný *adj.* beleidigend; anzüglich.

urb-ář *m.* Urbar *n.*, Urbarbuch *n.*; —ářní *adj.* Urbarial-.

urbur-a *f. st.* Urbure *f.*, Frone *f.*; die Landessteuer von Bergwerken; —ář *m.* Bergmeister *m.*; —ní písař Bergschreiber *m.*

urč-en, a, o, —ený bestimmt; festgesetzt; —ení *n.* Bestimmung *f.*; —itě *adv.* bestimmt; kategorisch; —iti (-im)

íš, í, *imp.* urči!) něco bestimmen, festsetzen; —itost *f.* Bestimmtheit *f.*; —itý, *adj.* bestimmt, festgesetzt; entschieden; —ivý *adj.* bestimmend, entscheidend; 2. u., určlivý beschreiend.

úřed-ní *adj.* Amts-, amtlich, behördlich, offiziell; —nice *f.* Beamtensgattin *f.*; —nický *adj.* Beamten-; —nictví *n.* Amtswürde, Amtspflicht *f.*; —nictvo *n. coll.* Beamtenpersonale *n.*; Beamtenstand *m.*; —ník, a *m.* Beamte *m.*

úřek, řku *m.* (*mor.* úrok) Beschreiung, Fascination *f.*

úřez, u *m.* das Abschneiden; ú. údu Amputation *f.*; ú., —ek, zku *m.* Abschnitt *m.*, Abschnitzel *n.*

ořezati (-ám, áš, á *et* uřežu, eš, e, *imp.* uřezej *et* uřež!), uřiznouti, uřezovati něco abschneiden; verwunden; u. úd abnehmen, amputieren.

úřez-ek, zku *m.* Abschnitzel *n.*; —ka *f.* Coupon *m.*

urgence *f.* Urgenz *f.*

urgirovati, urgovati urgieren.

uřicen, a, o, ý schweißbedeckt, schweißtriefend.

uřičl *n.* Flußgebiet *n.*

uřiditel, e *m.* Festsetzer, Anordner *m.*

uřídit (-ím, *imp.* uřiď!) něco festsetzen, anordnen, bestimmen.

uřinouti se einstürzen (v. Wasser).

uřítiti (-ím, íš, í, *imp.* uřiť *et* uříti!) werfen; u. se na někoho sich auf jmd. werfen; u. se sich abäschern.

úřitný *adj.* groß, heftig.

uřiznouti (-nu) abschneiden; u. se sich schneiden; mit einem Messer sich verwunden; fig. eine Blähung (Farz) fahren lassen; fig. u. si ostudu Schande davontragen.

uřkn-outi koho beschreien; beheren; verzaubern; —uti *n.* Beschreiung *f.*

urno *adv. st.* (= jarno) jenrig, heftig.

urobiti (-ím, íš, í, *imp.* urob!) něco machen, tun, verfertigen; verrichten, bewerkstelligen.

úroč-í *n.* Zinsgeld *n.*; Jahreszins *m.*; —itel, e *m.* Zinszahler *m.*; ú. sestupný Abzinsungsfaktor *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* úroč!), úroky platiti verzinsen, Interessen zahlen; ú., úroky přinášeti Zinsen tragen; —ky *pl. m.* Milchschorf *m.*, Urschlag, Ausschlag *m.*, Gesichtsgrind *m.*; (b. Kindern) *Achor m.* (*pl. Achores*); —né, ého *n.* Jahrgeld *n.*; —ník, a *m.* Zinsmann, Rentler; Zinshalter *m.*; ú., u *m.*, —ka *f.* Wollblume *f.*, Wundklee *m. Anthyllis*; —ňovati verzinsen; —ný *adj.* jährlich; zinsbar, verzinsbar; —né koření *n. v.* úročník. u.

úroda *f.* Fruchtbarkeit *f.*; Früchte *pl.*, Erzeugnisse *pl. n.*; reiche Ernte *f.*, Fechsung *f.*

urod-iti (-ím, íš, í, *imp.* urod!) geboren; u. se geboren werden; entspringen; (ökon.) geraten; obilí se hojně —ilo die Kornernte ist gut ausgefallen; —ivý *adj.* fruchtschaffend.

úrodn-ost *f.* Fruchtbarkeit *f.*; —ý *adj.* fruchtbar.

úrojný *adj.* schwärmerisch.

úrok, u *m.* Zins *m.*; *st.* Jahrgeld *n.*; 2. ú., *pl.* —y Interessen; ú. z prodlení Verzugszinsen; 3. Zahlungstermin *m.*; 4. *mor. v.* úřek; —ový *adj.* Interessen-; Zinsen-; —ová míra Zinsfuß *m.*; —ovati verzinsen.

urokovati něco beschließen.

urositi betauen; se sich.

urosti (urostu, eš, e) *v.* urůsti.

úrostka *f.* (Bauk.) Ablauf *m.*

urostlý (pěkně u.) schöngewachsen.

úrotný *adj.* scheltend.

urousati (-ám) betauen *v.* urositi.

úroveň, vně *f.* Wasserebene *f.*; Niveau *n.*

urovn-ávati, —ati (-ám, áš, á, *imp.* urovnej!) něco ebnen, ordnen, schlichten; vergleichen, ausgleichen; se sich; —avač *m.* Ordner *m.*

urozen-ec, nce *m.* Edeling *m.*, *Nobile n.*; —í *n.* Geburt *f.*; das Herkommen; Herkunft *f.*; —ost *f.* (Titel) Edelgeboren; —stvo *n. coll.* Adel *m.*; Aristokratie *f.*; Noblesse *f.*; —ý geboren; edel; adelig; u. pán (Titel) gestrenger Herr (it. *Nobile m.*).

urozuměti (-ím, íš, í, *imp.* urozuměj!) čemu verstehen, inne werden; u. sobě sich eines Bessern besinnen.

urput-ilý, —ivý, —livý *adj. v.* urputný; —iti starrsinnig handeln; —nice *f.* eine Hartnäckige; —ník, a *m.* Starrkopf *m.*; —nost *f.* Hartnäckigkeit *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) halsstarrig, starrsinnig, hartnäckig.

uršulin-ka *f.* Ursulinerin *f.* (Nonne); —ský klášter Ursulinerkloster *n.*; u. řád Ursulinerorden *m.* [*m.*; Spältling *m.*

úrubek, bku *m.* Bruchstück *n.*; Spalt

urub-iti, —nouti abhauen, abhacken.

uručiti (-ím, *imp.* uruč!), urukovati něco, *st.* u. k něčemu verbürgen, versichern; se sich. [hora steiler Berg.

úrupn-ý *adj. st.* beißend, bissig; —ná

urůsti (urostu, eš, e) aufwachsen; u. něčemu (u. šatům, metle) entwachsen.

úrva *f.* Abriß *m.*, Bergsturz, Felsensturz *m.*

urv-alec, lce *m.* Galgenvogel *m.*, ein ruchloser Mensch (neurvalec); —atel, e *m.* Uurvator *m.*; —ati (urvu, eš, e, *imp.* urvi!) něco abreißen; u. koho jmd. abspringeln; zu Tode zausen; u. se sich zerraufen; sich losreißen; —isko *n.* Abriß *m.*; Bergsturz, Bergrutsch *m.* (úrva).

urychl-ené *adv. accelerando*; mit Beschleunigung; —ení *n.* Beschleunigung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* urychli!) něco beschleunigen, befördern; —ěnými pochody in Eilmärschen.

urýpnouti něčeho (teilweise), něco (ganz) wegstechen (mit dem Grabscheite

urýšiti abäschern; se sich. [*c.*).

uryti (uryju, eš, e) něco etw. abstechen (mit einem Meißel *c*); u. obraz ein Bild stechen.

urývati (-ám) *v.* uryti.

úryvek, vku *m.*, úryvka *f.* Bruchstück *n.*, Bruchteil *m.*, Fragment *n.*; Rhapsodie *f.*

úsad, u *m.* (med.) *v.* úžer, ústřel; —a *f.* Niederlaſſung *f.*; Bodenſatz *m.*

usaditi (-ím, íš, í, *imp.* usaď!), usazovati něco hinſetzen; u. koho anſiedeln, verſetzen; u. do úřadu einführen, inſtallieren, einſetzen; fig. u. koho einen abtrumpfen, abkanzeln, abkappen, abfertigen; u. se ſich ſetzen, niederſetzen; u. se kde ſich niederlaſſen, anſiedeln; (mil.) ſich feſtſetzen; ſich klären (v. Bier *etc.*).

usadlina *f. sl. v.* usedlina.

úsadník, a *m.* Anſiedler *m. v.* osadník.

usáhnouti před kým weglangen.

usáknouti abſickern, abtrocknen.

usápnouti se na koho *v.* osopiti se.

usazen, a, o, —ý geſetzt; (mont.) ſedimentär; anſäſſig; —í *n.* das Hinſetzen; Anſiedelung *f.*; u. živnostnické Etabliſſement *n.*; —ina *f.* Sediment *n.*; Bodenſatz *m.*

usazov-ač *m.* Inſtallator *m.*; 2. Setzer *m.* (am Gewehr); —ati něco anſetzen *v.* usaditi.

usebrati se (-beru se) ſich ſammeln.

úseč, i *f.*, —ek, čku *m.* Abſchnitt *m.*; Abſchnitzel *n.*; 2. Segment *n.*; —ka *f.* Abſchiffe *f.*; —ně *adv.* lakoniſch; ú. odpověděti lakoniſch od. kurzweg antworten; —nice *f.* Abſchiffenachſe *f.*; —nost *f.* Lakoniſmus *m.*; —ný *adj.* lakoniſch, kurz und bündig.

úsed, u *m.* Etabliſſement *n.*

used-ati (-ám) ſich wegſetzen; ſich niederſetzen; u. na koho auf jmd. zudringen; srdce mi —á (srdce se mi —á) mein Herz bricht; u. se ſich ſetzen, anſetzen; ſeßhaft werden; —avý der ſich gern niederläßt; u. pláč heftiges Weinen; —avě plakati ſchluchzen (ſchluchzend weinen); —lík, a *m.* Eingeſeſſener, Anſäſſiger, Setzling *m.*; —lina *f.* Bodenſatz *m.*, Niederſchlag *m.*; —liště *n.* Kolonie *f.*; —lost *f.* Anſäſſigkeit *f.*; 2. u. (povahy) Geſetztheit *f.*; —lý *adj.* ſeßhaft, anſäſſig (u. měšťan); 2. geſetzt (u. věk); 3. geronnen (—á krev); u. tovarýš Sitzgeſell, Stückwerker *m.*; —nouti někam ſich niederſetzen; ſich wo niederlaſſen.

úsech, u *m.* das Austrocknen.

usechnouti *v.* uschnouti.

úsek, u *m.* Segment *n. v.* úseč.

useknouti (-nu, eš, e, *imp.* usekni!) něco abhacken, abhauen; u. se ſich [hauen.

usenník, a *m.* Lederhändler *m.*

úsep, spi *f. et* ú. spu *m.* Bruſtwehr *f.*

uschlý *adj.* trocken; dürr, verdorrt.

uschnouti (uschnu, eš, e, *imp.* uschni!), usychati abtrocknen, eintrocknen, trocken werden; mager, dürr werden. [befähigen.

uschopniti (-ím, *imp.* uschopni!) koho

uschov-ání *n.* Aufbewahrung, Depoſition *f.*; —ati (-ám) něco aufbewahren; verſtecken; deponieren.

úschovně, čho *n.* Depoſitengebühr; Depotgebühr *f.*

úschraně *n.* Schutzſtätte *f.*, Aſyl *n.*

uschrániti (-ím, *imp.* uschraň!), uschraňovati něco erſparen.

usídliti (-ím, íš, í, *imp.* usídli!) anſiedeln; se ſich.

úsil, u, —ek, lku *m.*, —é *n. sl.*, —í *n.* Mühe, Bemühung, Mühewaltung *f.*, Beſtrebung *f.*; Anſtrengung *f.*; —ce *m.* Gewaltantuer *m.*; —ný *adj.* emſig, energiſch; arbeitſam, mühſam.

usilov-ání *n.* Bemühung *f.*, Anſtrengung *f.*; —ati *et* u, se něčím (u. vši snažnosti atd.), u. o něco ſich bemühen, ſich beeifern, ſich beſtreben; u. oč, nač auf etw. dringen, etw. erſtreben; —ný *adj.* emſig, mühevoll; —ně se namáhati ſich eifrig bemühen.

úskalí *n.*, úskalina *f.* Klippe *f.*, Felſ *m.*, Riff *n.*

uskoč-ilec, lce *m.* Deſerteur *m.*; —iti (-ím, *imp.* uskoč!) wegſpringen, abſpringen; entweichen.

úskočn-ě *adv.*, —ý *adj.* ränkevoll, pfiffig, hinterliſtig, verfänglich, verſchmitzt; —ík, a *m.* ein Hinterliſtiger *m.*; —ost *f.* Hinterliſt *f.*, Liſtigkeit *f.*

úskok, u *m.* das Entweichen; 2. fig. Griff *m.*, Pfiff *m.*, Kniff *m.*; ú., a *m.* Flüchtling, Deſerteur *m.*

uskoupiti, uskrbiti abfargen, abknicken; erfargen, ergeizen.

uskřípnouti ſtark einklemmen, abzwicken; fig. u. žáka den Schüler verſchieren; u. se ſich einklemmen.

uskrovniti (-ím, *imp.* uskrovni!), —ňovati někomu n. sobě něčeho, v něčem verringern, vermindern; Abbruch tun; u. se (v jídle, ve výdajích) ſich einſchränken.

uskuteč-nění *n.* Verwirklichung *f.*, Ausführung, Realiſierung *f.*; —niti (-ím, *imp.* uskuteční!), —ňovati něco etw. bewerkſtelligen, verwirklichen, ausführen, realiſieren.

uslábnouti ſchwach werden

usladiti (-ím, *imp.* uslaď!) něco *st.* verſüßen. [*srv.* leknouti.

usleci (usleku) *st.* vergehen, ſterben.

úsledný *adj.* konſequent *v.* důsledný.

uslin-iti, —tati něco begeifern; se ſich.

úslov-í *n.* Motto *n.*; Wahlſpruch *m.*; (mil.) Loſung *f.*; —nik, u *m.* phraſeologiſches Wörterbuch.

úsluha *f.* (někomu) Dienſt *m.*, Bedienung *f.*; Aufwartung *f.*

úslun-í *n.* Sonnenſchein *m.*; 2. Sonnennahe *f.*, Perihelium *n.*; —ný *adj.* ſonnig.

úslužkář *m.* Augendiener, windwendiger Zeitendiener; —ně *adv.*, —ný *adj.* (ú. někomu, k někomu) dienſtfertig; -ost -keit.

uslyšeti (-ím, *imp.* uslyš! *trsgr.* uslyšev) něco, někoho hören; erhören.

usmahnouti verdorren.

usmáti *n.* das Lächeln.

usmáti se (usměju se, *imp.* usměj se, *trsgr.* usmáv se) lachen (einmal); u. se na koho jmd. anlächeln; u. se něčemu, k něčemu über etw. lächeln. [rösten.

usmažiti (-ím, *imp.* usmaž!) něco

úsměch, u *m. v.* úsměv; 2. *v.* úsměmusměju se *v.* usmáti se. [šek.

usmeknouti něco etw. entwenden, ſtehlen; u. se entſchlüpfen.

úsměš-ek, šku *pl.* —ky *m.* Geſpött *n.*, Spöttelei *f.*, Hohnlachen *n.*; Ironie *f.*

usměšiti (-ím, *imp.* usměš!), koho čím *st.* zum Lachen bringen. [ironiſch.

úsměš-ně *adv.*, —ný *adj.* ſpöttiſch;

úsměv, u *m.* das Lächeln. [*adj.* —*vn.*

úsměv-ačný *adj.* ſpottend; —avý

úsměv-ečný, —ný *adj.* lächelnd; —ka *f.* das Lächeln; 2. Ironie *f.*

usmířiti (-ím, íš, í, *imp.* usmiř!) koho s někým verſöhnen; se ſich.

usmív- áček, čka, —álek, lka *m.* Lacher *m.*; 2. Spöttler *m.*; —ati se (-ám se) na někoho, čemu lächeln; —avý *adj.* lächelnd.

usmoliti (-ím, *imp.* usmol!) něco bepichen; beſchmutzen; se ſich.

usmraditi se, usmrádnouti se eine Blähung fahren laſſen. [Tötung *f.*

usmrcen, a, o, ý getötet; —í *n.*

usmrk-anec, nce, —ánek, nka *m.* Rotznaſe *m.*; —aný berotzt; rotzig; —ati (-ám) něco berotzen.

usmrtiti (-ím, íš, í, *imp.* usmrť!) koho *acc.* jmd. töten; se ſich. [bar.

úsmrtný *adj.* möglich zu töten, tötbar.

usmýkati (-ám) někoho zu Tode ſchleppen; u. něco abſchleifen, abwetzen.

usmysliti (-ím, *imp.* usmysli!) si něco etwas erſinnen, erdenken; ſich beſinnen, Anſchlag faſſen; u. si ſich in den Kopf ſetzen.

usnad-nění *n.* Erleichterung *f.*; —niti (-ním, *imp.* usnadni!). —ňovati něco někomu erleichtern.

usn-ář *m.* Lederarbeiter, Lederer *m.*; Lederhändler *m.*; —árna *f.* Lederwerkſtatt *f.*

usně *f. v.* usni; —ný *adj.* ledern.

úsnesek, sku *m. nov. vl.* usnešení.

usne-sti se (usnesu, eš, e se) na čem, o čem beſchließen, übereinkommen; —šení (—sení) *n.* Beſchluß *m.*, Beſchlußfaſſung *f.*, Übereinkunft *f.*; —šeno eš iſt beſchloſſen worden *conclusum*.

usn-í *n.* Leder *n.*; —ík, u *m.* Schlauch *m.*; —ířství *m. v.* usnář; —ířský průmysl Lederinduſtrie *f.*

usnouti (usnu, eš, e, *imp.* usni! *pl.* usněte! *trsgr.* usnuv) einſchlafen; ll. u. (usnuju, eš, e, *imp.* usnuj!) *et* usnovati (usnovám, áš, á, *trsgr.* usnovav) něco abzetteln, anzetteln.

usnutí *n.* das Einſchlafen.

usoba *f.* (philoſ.) das Ich.

usob-iti (-ím, íš, í, *imp.* usob!), —ovati si něco ſich aneignen.

úsobný *adj.* ſubjektiv.

usouditi (-ím, íš, í, *imp.* usuď!) něco, u. o čem etw. entſcheiden, erkennen, urteilen; u. někomu něco, u. proti komu einem etw. zuerkennen; jmd. zu etw. verurteilen; co mu od Hospodina usouzeno, co mu Bohem usouzeno was Gott über ihn verhängt hat.

usoukati (-ám) něco etwas drehen.

usouzení *n.* Verdikt *n.*; *v.* osud.

usouž-iti (-ím, íš, í, *imp.* usouži! usuž!) koho abplagen, abgrämen; zu Tode plagen; se ſich; —en, a, o, ý gramvoll.

uspa-lina *f. v.* uspanlivina, uspavina; —lý ſchläferig; —nlivina *f.* Narkotikum *n.*; —nlivý *adj.* einſchläfernd.

uspání *n.* Einſchläferung *f.*; Narkoſe *f.*; Hypnoſe *f.*

uspati (uspím, íš, í, *imp.* uspi! *trsgr.* uspav, -ši), uspávati koho (*acc.*) einſchläfern; hypnotiſieren; narkotiſieren.

uspav-adlo *n.*, —ací proſtředek Einſchläferungsmittel, ſchlafbringendes Mittel, narkotiſches Mittel (*pl. somnifera i. e. remedia.*) [livina.

uspavina *f.* (chem.) *Codein v.* uspan-

úspěch, u *m.* Erfolg, Zuſatz *m.*; Fortſchritt *m.* [ſchleunigen *v.* urychliti.

uspěš-iti, —niti, —ňovati něco beſ**úspěšný** *adj.* erfolgreich.

uspěti (uspěju, *imp.* uspěj!), uspívati hinreichen, ausreichen; 2. völlig ausreifen.

uspíšiti (-ím, *imp.* uspíši!), uspěšovati na někoho jmd. urgieren; u. něco beſchleunigen; u. se, u. si voreilen; ſich übereilen.

uspokoj-en, a, o, ý befriedigt; —eni *n.* Befriedigung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* uspokoj!) někoho *acc.* befriedigen; se ſich; —ivý, —ný, —ující *adj.* befriedigend.

úspora *f.* Erſparung, Erſparnis *f.*

uspořád-ání *n.* Arrangement *n.*; —ati (-ám) něco etw. ordnen, anordnen, einrichten; arrangieren; rangieren; regulieren; u. se ſich in Ordnung ſtellen.

uspořiti (-ím, íš, í, *imp* uspoř!) něco n. něčeho erſparen.

úsporni (-ný) *adj.* Spar-; ú. knížka Sparkaſſenbüchlein *n.*; u. lístek Sparkarte *f.* [rechtfertigen.

uspravedl-iti *st.*, —niti koho *acc.*

uspůsobiti modifizieren, geſtalten, geeignet machen; adaptieren; u. se ſich befähigen; ſich akkomodieren.

usrozuměti (-ím, *imp.* -ěj!) čemu verſtehen; u. sobě beſſern Sinnes werden; u. se o čem, v čem, k čemu ſich verſtändigen, ſich einverſtehen.

ústa *pl., gen.* úst *n.* Mund *m.*

ustál-iti (-lí!) feſtſetzen, fixieren; konſolidieren; ſtabiliſieren; —ený ſtabil.

ustalý *adj.* ermüdet.

ustál-ý *adj.* geſetzt, abgeklärt; erſtanden; —é právo Kontumazrecht *n. v.* stanné právo.

ustání *n.* Ermüdung, Ermattung *f.*; 2. (jur.) Kontumazierung, Erſtehung *f.*; bez u. ohne Unterlaß, ununterbrochen.

ustanov-en, a, o, ý *adj.* beſtimmt; 2. angeſtellt; —ení *n.* Beſtimmung, Feſtſtellung *f.*; Anſtellung; Verfügung; Verordnung, Anordnung, Satzung *f.*; —itel e *m.* Anordner, Verordner, Beſtimmer. Einſetzer, Feſtſetzer *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* ustanov!) u. něco anlegen; anordnen, verordnen, beſtellen, beſtimmen; anſtellen; (u. krále S., u. králem S., *nov.* u. za krále S.); u. něco feſtſetzen, einſetzen, befeſtigen; u. se na čem beſchließen; ſich entſchließen, einen

Beschluß o. Entschluß fassen; —itý *adj.* bestimmt.

ustarati se (-ám se) durch Sorgen **ustár-lý** *adj.* abgealtert; —nouti alt werden.

ustati (ustanu, *imp.* ustaň!) *trsgr.* ustav) něčím, v něčem, po něčem müde, matt werden; u. v čem *nov.* aufhören, einhalten, innehalten, ablassen; ustaň! halt! hör auf!

ustáti (ustojím, íš, í, ímc, íte, í, *imp.* ustoj! *trsgr.* ustáv) něco etw. erstehen; u. právo na někom, u. něco právem *st.* etw. rechtlich erstehen, durch Kontumazrecht erwerben; u. se sich müde stehen; 2. sich setzen (von Flüssigkeiten). [učebný ú. Lehranstalt *f.*

ústav, u *m.* Anstalt *f.*. Institut *n.*; **ústav-a** *f.* Verfassung *f.*, Konstitution *f.*; ú. zemská Landesverfassung *f.*, Landesstatut *n.*; —ák, a *m.* Verfassungsanhänger *m.*

ustavení *n.* něčeho (u. domu, u. chrámu, u. města) Erbauung *f.*; u. světa *st.* Erschaffung der Welt; u. Bestimmung, Anordnung *f.*; Feststellung *f.*; Fixierung *f.*; u. spolku, sněmu Konstituierung *f.*

ustavič-enství *n. st.* Beständigkeit *f.*; —ně *adv.* beständig; stets; ununterbrochen; —nost *f.*, *st.* —ství, —stvo *n.* Beständigkeit *f.*; —ný *adj.* (v něčem) beständig, beharrlich; fortwährend, immerwährend, unaufhörlich.

ustaviti (-ím, íš, í, *imp.* ustav), něco aufstellen, aufsetzen, aufrichten; aufbauen, erbauen; anstellen, einsetzen; verordnen, festsetzen, feststellen; konstituieren; bestimmen; u. se stehen bleiben; sich fixieren; sich konstituieren; u. se na čem Entschluß fassen; wobei bleiben.

ústav-ní *adj.* Verfassungs-, Konstitutions-, konstitutionell; —nost *f.* Konstitutionalismus *m.*; 2. *st. v.* ustavičnost; —ný *adj.* beständig, anhaltend; 2. verfassungsmäßig.

ústavo-borný *adj.* verfassungsfreundlich; —dárný *adj.* konstituierend; ú. sněm Konstituante *f.*; konstituierende Versammlung (fr. *assemblée constituante*); —věrný *adj.* verfassungstreu.

ústečka *pl. n.* Mündchen *n.*

ústeh, u *m.* Seitenstich *m.*

ustejniti (*imp.* -ni!) něco affimilieren.

ustelu, ustélati *v.* ustlati.

ústí *n.* Öffnung *f.* (*ostium*; *orificium*); 2. ú. (řeky) Mündung *f.*; 3. ú. Mundstück einer Säbelscheide ꝛc.

ustihnouti někoho einholen (*v.* dostihnouti, postihnouti). [fluß).

ústiti se (3. -í se) münden (vom

ústka, *gen.* ústek *n.* Mündchen *n.*

ustlati (ustelu, eš, e, *imp.* ustel!) komu, kam, u. postel aufbetten.

úst-ně *adv.* mündlich; —ní *adj.* mündlich, Mund-; —nost *f.* Mündlichkeit *f.*

ústo *n.*; s ú. *v.* sousto.

ustojím *v.* ustáti.

ustoupiti (-ím, *imp.* ustup! *trsgr.* ustoupiv) z cesty abtreten, weichen; ausw.; Platz machen; u. komu čeho einem etwas abtreten; u. od čeho von etw. ablassen, nachlassen; etw. nachgeben; etw. aufgeben.

ustřádati (-ám, áš, á, *imp.* ustřádej!) sobě ersparen *v.* nastřádati.

ústrach, u *m. v.* strach, postrach.

ústraň, ní *f.*, ústranek, nku *m.*, ústraní *n.* abseitiger Ort; Einsamkeit *f.*; Zurückgezogenheit *f.*; v ú. abseits; zurückgezogen, eingezogen.

ustra-niti (-ím, íš, í, *imp.* ustraň!), —ňovati něco beseitigen, beiseite schaffen; u. se sich entfernen, beiseite gehen.

ústranný *adj.* abgelegen, entlegen.

ustrašiti (-ím, íš, í, *imp.* ustraš!) koho (*acc.*) něčím aufschrecken, abschrecken; u. se erschrecken; ustrašen erschrocken; eingeschüchtert.

ústrašný *adj.* erschreckend.

ustrčiti koho (*acc.*) stoßen, anstoßen; u. se o něco sich anstoßen; u. se na něco, na něčem Anstoß woran finden.

ústrč-ka *f.* Anstoß *m.*; 2. Verletzung *f.*; —livý *adj.* anstößig.

ústředa *f.* Zentralisation *f.*

ústředí *n.* Mitte *f.*, Zentrum *n.*

ústřediti (*imp.* ustřeď!) něco in die Mitte versetzen; zentralisieren.

ústředna *f.* Zentralstelle, Zentrale *f.*

ústřední *adj.* Zentral-. [büschel.

ústřech, u *m. sl.* (ú. slámy) Strohústřel, u *m.* Knochengeschwulst *f.*; 2. Zahnschmerz *m.*; 3. Hexenschuß *m. Lumbago* (med.); 4. Euterentzündung *m.*; 5. ú., —ek, lku *m.* abgeschossenes Stück.

ustřeliti (*imp.* ustřel!) něco etwas wegschießen.

ústřešek, šku *m.* Vordach *n.*; Auvent *n.*; Veranda *f.* [entgegen.

ústreta *f.* Begegnung *f.*; v ústrety

ústří-ce *f.* Auster *f. ostrea*; —čník, a *m.* Austernhändler *m.*; 2. Austerfischer *m.* (Vogel) *Haematopus ostralegus.*

ustřídmiti (*imp.* ustřídmi!) něco *st.* mäßigen; u. sobě (v jídle) sich (im Essen) mäßigen.

ustřihnouti něco abschneiden, wegschneiden mit der Schere, wegscheren.

ustřik-ati (-ám) se (blátem atd.) sich bespritzen; —nouti, ustřikovati něčeho ein wenig wegspritzen.

ustříti (ustřu, *vulgo* ustřu, -řeš, *imp.* ustři!) něco etwas verheimlichen, vertuschen.

ústřižek, žku *m.* Coupon *m.*; *pl.* ústřižky, ústřiženy *f.* Abschnitzel *pl.*

ustřižen, a, o, ý abgeschnitten; —í *n.* Abschneidung *f.*

ústrk, u *m.* Anstoß *m.*; Streit *m.*; fig. Beleidigung *f.*, Widerwärtigkeit *f.*, Herabsetzung *f.*; (artill.) Stoßplatte *f.*; fig. betrügliche Klausel im Kontrakte.

ustrk-ati (-ám) něco nač, na koho etw. auf jmd. schieben; —ovati někde irgend wo anstoßen.

ustrn-outi (v něčem) erstarren; u. na čem worauf beharren; u. nad čím erschrecken, erstaunen; u. se nad kým, nad čím sich erbarmen; kámen by se —ul

es möchte einen Stein in der Erde erbarmen; —ulost *f.* Begriffsstützigkeit *f.*; —ulý *adj.* erstaunt; —utí *n.* Erstarrung *f.*; fig. das Entsetzen, Erstaunen.

ústroj, e *m.* Werkzeug *n.*, Organ *n.*; ú., i *f.* Gericht *n.*, Speise *f.*; ú., —í *n.* Organismus *m.*; Mechanismus *m.*; Werk *n.*; —iny *pl. f.* organische Körper.

ustroj-en, a, o, ý angezogen, gekleidet; —iti (-im, íš, í, *imp.* ustroj!) něco zubereiten, zurichten; 2. anziehen, anlegen; u. mlýn die Mühle anrichten; u. se k čemu sich zubereiten; u. se sich anziehen.

ústrojn-ost *f.* Organizität *f.*; Organismus *m.*; *v.* ústrojí; Pracht *f.*; —ý *adj.* organisch; (ú. v čem) *st.* prachtliebend; ú. *adj.* prächtig.

ustru *v.* ústříti.

ústup, u *m.* Abtretung, Zurückweichung *f.*; Abweichung *f.*; (mil.) Rückzug *m.*, Abzug, Retirade *f.*; Retrait *f.*; (Börs.) Rückgang *m.*, Baisse *f.*; —ek, pku *m.* Mauerabsatz *m.*; 2. (vol.) Konzession *f.*, Zugeständnis *n.*; 3. abgelegener Ort; 4. Nebenzimmer *n.*; 5. Erker *m.*; —ný *adj.* nachgiebig.

ustupovati *v.* ustoupiti.

ustydětí se (*imp.* ustyď se!) koho, čeho sich schämen. [sich schämen.

ustydnouti auskühlen, erkalten; u. se

ustýchati se (-ám se) koho (*gen.*) *st.* sich scheuen; *v.* ostýchati se.

úsud, u *m. v.* osud; ú. *vn.*; —ek, oku *m.* (o něčem) Urteil *n.*; —kář *m.* Kritikaster, Kritikenmacher *m.*

usunouti, usouvati wegschieben.

usurp-ace *f.* Usurpation *f.*; —átor, a *m.*, uchvatitel *m.*, Usurpator *m.*; —ovati usurpieren.

usušiti (*imp.* usuš!) něco trocknen, austrocknen (etw.), dörren; u. se trocknen, austrocknen (mi.), trocken werden, dürr werden. [suvka.

úsuvka *f.* Einschaltung *f.*; 2. *v.* vý-

usvadnouti (usvadnu, *st.* usvědu) abwelken.

usvědčiti (*imp.* usvědči!) něco na někoho beurkunden, bezeugen; u. koho v čem (u. z něčeho) überzeugen, überweisen, überführen.

úsvit, úsvětu *m.*, úsvitu *f.* Morgendämmerung *f.*; na úsvitě beim Anbruche des Tages, bei Tagesanbruch; mše na úsvitě Frühmesse, Matutine *f.*; úsvita *f.* (milit.) Revelle *f.* (*sr.* budíček).

úsyp, u *m.* Schutt, Schutthaufen *m.*

usypati (-pu, eš, e, *imp.* usyp!) abschütten.

usýpati (-ám) *st.* (*nov.* usínati) einschlummern; 2. u. (-ám, áš, á) nach und nach abschütten, wegschütten.

ušáč *m. v.* ucháč; *v.* ušák.

ušák, a *m.* (*dim.* ušáček, čka *m.*) ein Langohr (Esel, Hase); 2. Ohrwurm *m.*; u., u Mlichaře, Henkeltopf *m.*; 2. Wäschekorb *m.*; 3. Ohrenpflug *m.*

ušanovati koho gen. verschonen.

ušat-ec, tce *m. v.* ušák; —ek, tku *m.* Henkelgeschirr *n.*; —ka *f.* halbrundes Grabscheit *vn.*

ušátko *n.* Hohlbohrer *m.*, Naber *m.*, Ohrbohrlein *n.* (b. Weißg.).

ušatý *adj.* langohrig; gehört *auritus.*

ušení *n.* Gehör *n.*, Ohren im Floße.

ušet, štu *m.* (bot.) Zirpel *m. lacinia.*

ušetř-ení *n.* Schonung *f.*; 2. Ersparung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* ušetři!) koho (*gen.*) v čem verschonen; u. čeho aufsparen; ersparen; u. si čeho vermeiden; —livý *adj.* schonend.

ušička *f.* Ohrenschwamm *m.*

ušinec, nce *m.* Ohrfinger *m.*

ušinouti (-nu, *imp.* ušiň!) wegbeugen, weiter schieben; u. *et* u. se abweichen, entweichen, sich abwenden.

ušípaný *adj.* schmutzig; u. dobytek *mor.* Borstenvieh *n.*

ušít-i (ušiju, eš, e, *imp.* ušij!) něco etw. fertig nähen (u. kabát atd.); —í *n.* (u. šatů) das Nähen; —ý *adj.* genäht.

ušitý *adj. v.* ušatý; ušní.

uškeřiti se schmunzeln.

ušket, u *m.* Lederlappen *m.*

uškleb-a *m.*, ušklebač *m.* Spötter *m.*; —ečný, ušklebačný *adj.* spöttisch, höhnend; —ek, bku *m.* Spott *m.*, Spötterei *f.*; Gehöhne *n.*

ušklebiti se (*imp.* uškleb se!) na koho, nač höhnlächeln, spötteln.

uškleb-nik, a *m.* Spötter *m.*; —ný *adj.* spöttisch.

ušklebovati se *v.* ušklíbati se.

ušklíb-áček, čka *m.* Spötter *m.*; —ačný *adj. v.* ušklebačný; —ati se (-ám se) Grimassen machen, schleifes Maul machen; 2. greinen; 3. spötteln.

ušklíb - ečný *adj. v.* ušklebačný; —ek, bku *m. v.* ušklebek.

ušklíbnouti se den Mund verziehen, verzerren.

uško *n.* (*pl.* úška, *gen.* úsek) Ohrchen *n.*, Öhr *n.*; 2. Henkel *m.* (an Gefäßen); 3. Lappe *f.*, Läppchen *n.* (b. Stiefel); 4. myší ú. Vergißmeinnicht *n. v.* pomněnka; medvědí ú. Aurikel, Schlüsselblume *f.* (petrklič).

uškod-itel, e *m.*, úškodník, a *m. v.* škůdce; —iti (*imp.* uškoď!) komu, čemu schaden, schadigen, beschädigen.

úškovaný *adj.* gekehlet *auriculatus.*

uškození *n.* Beschadigung *f.*

úškrabek, bku *m.* Abschabsel *n.*

uškrábnouti něco abschaben, wegscharren; u. si co etw. (Geld) heimlich beiseite nehmen, einstecken, kapsen.

ušrcen, a, o, ý erdrosselt; —í *n.* Erdrosselung *f.*

ušrtíti (-ím, íš, í, *imp.* ušrť!) koho *acc.* erwürgen, erdrosseln; 2. u. mlýn die Mühle bremsen; u. se sich erwürgen, erdrosseln.

ušťubnouti (ušklubnouti) abrupfen, abzupfen; u. se na koho jmd. anfahren.

ušlapati (-ám, áš, á *et* ušlapu, eš, e, *imp.* ušlap *et* ušlapej!) něco (cestu) einstampfen, niedertreten; feittreten; abtreten; u. koho tottreten.

ušlapek, pku *m.* ein abgetretenes Stück.

ušlápnouti (-nu, eš, e, *imp* ušlápni!) něco etw. wegtreten.

ušlecht-ilec, lce *m.* Gentleman *m.*; —ilost *f.* Edelmut. Edelsinn *m.*; —ilý *adj.* edel, fein, schön; 2. edelmütig, edelsinnig; —iti (-ím, *imp.* ušlechti!), ušlechtovati něco veredeln; se sich.

ušlý *adj.* davongegangen; entgangen; 2. müde vom Gehen; 3. fig. abgenützt.

ušmýkati *v.* usmýkati.

ušn-í *adj.* Ohren-, Ohr-; u. nemoci *pl.* Ohrenkrankheiten; —ice *f.* Ohrlöffel *m.*; 2. u., zánětnice *f.* Mumps *m.* (med.); 3. u. *f.*, —ík, u *m. st.* Ohrfinger *m.*

ušpin-iti (*imp.* ušpiň!) něco beschmutzen; se sich; —ěn, a, o, ý *adj.* beschmutzt.

ušplundati se, ušprundati se (-ám se) sich beschmutzen, sich beschmutzen.

uštědř-iti (*imp.* uštědři!), —ovati komu čeho reichlich geben, spendieren; u. se freigebig werden.

uštěpačný *adj. v.* uštipačný.

úštěrb, u, —ek, bku *m.* Abbruch *m.*

uštice *f.* Henkelgeschirr *n.*

úštip, u *m.* (štípes) roter Fleck auf der Haut nach dem Stiche oder Bisse.

uštip-áček *m.* Spötter *m.*; —avý, —ačný, úštipečný *adj.* (-ně, z -na *adv.*) spöttisch.

uštipati (-ám, áš, á *et* uštípu, eš, e, *imp.* uštipej!) něco abknabbern; zwicken; u. několiko zu Tode stechen.

uštip-ek, pku *m.* Bruchstück *n.*; etw. Abgeknabbertes; *pl.* —ky Rupfer, Wehen vor der Geburt; —ky Spötterei, Sticheleien *f.*; —ky svědomí die Gewissensbisse; —ka *f.* Stichelwort *n.*; Spottgedicht *n.*; —kář *m.* Spöttler *m.*; —kářství *n.* Gespötte *n.*; —kovati Stichelworte geben; sticheln; —livý, uštiplivý, uštiplavý, —ný *adj.* spöttisch. [něco abknabbern.

uštipnouti (-nu, eš, e, *imp.* uštipni!)

uštipovati koho spöttelu, sticheln; u co abzwicken.

uští-rati (-ám) am Feuer abdarren; řídi abbähen (eine Bretschnitte).

uštititi schützen, verwahren; se sich.

uštkn-outi, ušťknouti koho beißen, stechen, zwicken; abzwicken; u. se sich zwicken; uštknut, a, o, ý (u. hadem) gebissen (von einer Schlange); —utí *n.* (hadí) Schlangenbiß *m.*; u. štíří Skorpionstich *m.*

ušušňati beschnüffeln. [Ohren).

ušvabiti ausgen (den Schweiß, die

utábořiti se někde sich lagern, ein Lager beziehen, Lager schlagen.

utahák, u *m.* Heusell *n.*

utahati (-ám) koho (*acc.*) zu Tode schleppen; fig. aussaugen; u. se čím sich abrackern.

utáhnouti (-nu, eš, e, *imp.* utáhni!) něco imstande sein zu ziehen; abziehen; zusiehen, zusammenziehen; u. se sich zusammenziehen.

utahov-ač *m.* Zusammenzieher *m.*; u., —ák, u *m.* Heusell *n.*; 2. Schraubenbock *m.*; —áček, čku *m.* Reteltette am Wagen; —ati něco zusammenziehen; u. koho čím einen abrackern; aussaugen; u. se čím sich abarbeiten; sich schwachen.

útajek, jku *m.* geheimer Ort.

utajiti (*imp.* utaj!) něco verheimlichen, verbergen; dech v sobě u. den Atem an sich halten; u. se sich verbergen; nemohl smíchy se u. er konnte sich des Lachens nicht enthalten, er konnte sich vor Lachen gar nicht fassen.

útajný *adj.* verborgen, geheim.

utasiti (*imp.* utas!) entfremden, entziehen. [*tus.*

uťatý *adj.* gestutzt, abgestutzt *trunca-*

uteci (uteku, *vulgo* uteču, -ečeš, -če, *imp.* uteč *et* uteč, *trsgr.* utek, -ši) fliehen, fortfliehen; 2. u. odkud, někam, u. čeho, čemu fliehen, entfliehen, ausreißen, davonlaufen, fortlaufen; vermeiden; u. se kam, ke komu zu jmd. Zuflucht nehmen.

uteče-ní *n.* das Fliehen, Flucht *f.*; to je k u. das ist zum Davonlaufen.

útěčka *f.* Zuflucht *f.*; (mont.) Flieht *m.* (Zufluchtsort *m.*) *v.* útěka.

útěcha *f.* Trost *m.*, Tröstung *f.*; das Vergnügen, Ergötzen; ú. svatého náboženství Tröstungen der heiligen Religion.

útek, tku *m.* Eintrag *m.* (im Gewebe), Schuß, Einschlag *m.*

útěk, u *m.* (útěka *f.*) Flucht *f.*; na ú. se dáti die Flucht ergreifen, Reißaus nehmen. [nehmen.

útěkač *m.* Ausreißer *m.*

utek-lec, lce, —lík, a *m.* Flüchtling *m.*; —lý *adj.* flüchtig; —u *v.* uteci.

utěr-ač *m.* Wischer, Putzer *m.*; u., —áček, čku *m.*, —adlo *n.*, —ák, u *m.* Lichtschere *f.*; 2. Handtuch *n.*; 3. Wischtuch *n.*; Wischhader *m.*

útěrek, *pl.* útěrky *m.* was abgewischt, abgeputzt wird; der abgesägte Teil.

úter-ek, rku *m.* Dienstag *m.* (Dienstag); —ní (—ční), —ský *adj.* dienstägig.

útěrka *f.* Wischtuch *n.*

úterý *num.* (*adj.*) der zweite; 2. ú. *m.* Dienstag *m.*

útes, u *m.* (skalní) Felsenwand *f.*; Klippe *f.*, Riff *n.*; (geol.) Gezimmer *n.* (der Erde).

utesati (-sám, áš, á *et* utešu, eš, e, *imp.* uteš *et* utesej!) abhauen; u. sochu z kamene ein Standbild (Bildsäule) aus Stein hauen.

utěsniti abdämmen, abdichten.

utěš-ení *n.* Vergnügen *n.*, Trost *m.*; Freude *f.*; Anmut *f.*; —ený *adj.* erfreut; ergötzt, getröstet; erfreulich, ergetzend, tröstend; —il, a, —itel, e *m.* Tröster *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* uteš!), —ovati koho (*acc.*) něčím trösten; se sich. [stend.

útěšný *adj.* Lust-; 2. ergötzend, tro-

útěž, i *f.* Unterladung *f.*, Ballast *m. v.* přítěž; —ek, žku *m.* Ertrag, Gewinst *m.*; 2. Last *f.*; 3. Schwangerschaft *f.*; s —kem schwanger.

utička *f.* Zuflucht *f.*

utichnouti still, ruhig werden; vítr utichl der Wind hat sich gelegt.

utík-ati (-ám, áš, á, *imp.* utíkej!) fliehen, auf der Flucht begriffen sein; u. se k někomu zu jmd. Zuflucht nehmen; —avý *adj.* flüchtig.

utinati (-ám, áš, á) abhauen (u. hlavy, ruce) *v.* utíti. [ſtück *n.*

útinek, nku *m.* Abſchneidſel *n.*; Bruch-

útinka *f.* Nagelſchrote *f.*, Schrotmeißel *m.*, Schroteiſen *n.*

utir-áček, —adlo, —ák *v.* utěráček *etc.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* ej!) něco etwas abwiſchen.

útisk, u *m.* Bedrückung *f.*

utisk-ač, —atel, —ovač, —ovatel, e *m.* Bedrücker, Unterdrücker *m.*; —ování *n.* Bedrückung *f.* (pol.); —ovati, —nouti koho (*acc.*) drücken, bedrücken, unterdrücken; 2. wegdrücken.

utiš-ení *n.* Beruhigung *f.*; 2. Stille *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* utiš!) něco ſtillen, beruhigen; u. se ſtill, ruhig werden, ſich beruhigen.

utlti (utnu, eš, e, *imp.* utni!) *tragr.* utnuv *et* ufav!) něco abhauen; u. se ſich hauen, ſich verwunden; fig. jako když utne wie abgeſchnitten.

utlžiti *v.* přitížiti.

utk-ání *n.* Gang *m.*, das Treffen, Zuſammenſtoßen; —ati (-ám) něco fertig weben; u., —nouti koho, *st.* u. na koho an einen ſtoßen, anſtoßen treffen; berühren; u. se s kým jmd. begegnen; mit jmd. in Streit geraten, zuſammenſtoßen, ſich in einen Kampf einlaſſen; —livý *adj.* ſtrauchelnd.

útkovati Einſchlag machen (Web.).

utkv-ělý *adj.* fix; -á myšlenka fixe Idee; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* utkvi!) v čem, na čem ſtecken bleiben; fix bleiben; fixieren.

utlač-iti (-ím, *imp.* utlač!), —ovati něco, někoho bedrücken, unterdrücken; —ování *n.* Bedrückung *f.* (pol.).

útlak, u *m.* Bedrückung *f.*; 2. Satteldruck *m.*

útl-eti zart werden; —ičký, —inký *adj. v.* útlounký; —iti zart machen.

útlo-cit, u *m.* Feingefühl *n.*, zartes Gefühl; —citný *adj.* ſanftmütig, zarten Gefühls; —st, ti *f.*, —ta *f.* Zartheit *f.*; —tělý *adj.* zarten Leibes.

utloucí (utluku, -češ, -če, *imp.* utluc *et* utluč!) něco abſchlagen; u. (podlahu) ſtampfen; u. koho erſchlagen; totſchlagen; u. se ſich abſchlagen; ſich zu Tode ſchlagen.

útlounký *adj.* ſehr zart.

utlučen, a, o, ý erſchlagen.

útluk, u *m.* das Schlagen; Erſchlagen.

utlumiti co niederdämpfen; unterdrücken. [mädl zarte Jugend.

útlý (*compar.* útlejší) *adj.* zart; útlé

utnouti *v.* utíti.

utoč-iště *n.* Zuflucht *f.*, Zufluchtsort *m.*; Aſyl *n.*; —ištné právo Aſylrecht *n.*

utočiti (*imp.* utoč!) abdrehen.

útoč-iti (*imp.* útoč, útoči!) ſtürmen, attackieren; —ka *f.* Sturmband *n.*; —ně postupovati angriffsweiſe vorrücken; —ník, a *m.* Angreifer, Beſtürmer *m.*; —ný *adj.* offenſiv, Sturm-; ú. řebřík Sturmleiter *f.*; ú. anfallend, angreifend; aggreſſiv; ú. řemen Anziehriemen *m.*

útok, u *m.* Angriff *m.*, Anfall *m.*, Sturm *m.*; Attacke *f.*; Offenſive *f.*; ú. učiniti, —em hnáti (na město atd.) Sturm laufen, ſtürmen; attackieren; 2. ú. *st.* Anmeldung *f.* (der Klage, des Schadens); 3. ú. *m.*, útoka *f. v.* útočiště.

útoň, ně *f.* Tiefe *f.*, Tümpel *m. v.* **útonek**, nku *m. v.* útinek. [tünē.

uton-outi někde v něčem ertrinken, erſaufen; —ulý, á, é *adj.* ertrunken; —uti *n.* Ertrinkung *f.*; Untergang *m.* (eines Schiffes).

útop, u *m. v.* otop, topivo, topení.

útop-enec, nce *m.* ein Ertrunkener; —ení *n.* das Ertrinken; u., smrť —enim Ertrinkungstod *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* utop!) koho erſäufen, ertränken; 2. báhen; u. se ertrinken, erſaufen.

útor, u *m.* Zarge *f.*, Kimme *f.*, der ſcharfe Rand; —ník, u *m.* Bedrängler, Zargenzieher *m.*; —ovati mit Zargen verſehen.

utracen, a, o, ý (peníze) verausgabt; 2. hingerichtet; —ec, nce *m.* ein Hingerichteter; —í *n.* (peněz) Verausgabung *f.*; 2. u. (zločince) Hinrichtung *f.*

utrác-eni *n.* Verſchwendung *f.*; —eti (-ím, íš, í, *imp.* utrácej!) (peníze atd.) verſchwenden, verſchwenderiſch leben.

utrakvist-a *m.* Utraquiſt *m.*; —icky *adj.* utraquiſtiſch.

útrapa *f.* Plage *f.*; Gram *m.*; freſſender Kummer; Strapaze *f.*; *pl.* -py Drangſal *n.* (*f.*); ú. *m.* ein Bekümmerter.

utrápiti (-ím, íš, í, *imp.* utrap!) koho zu Tode plagen; abplagen, abkränken; u. se ſich abgrämen; utrápen, a, o, ý gramerfüllt, durch Gram abgezehrt.

utrapný *adj.* abgrämend, gramvoll.

útrat-a *f.* Verſchwendung *f.*; *pl.* —y Aufwand *m.*, Koſten *pl.*, Unkoſten *pl.*; ú. *m.*, —ce, utrátce *m.* Verſchwender *m.*

utratiti (-im, íš, i, *imp.* utrať!) koho *acc.* (zločince, vraha) hinrichten; u. (peníze) verausgaben, durchbringen; verzehren, verſchwenden.

útrat-ník, a *m.* Verſchwender *m.*; —ný *adj.* verſchwenderiſch; viel koſtend; —né, čho *n.* Zehrpfennig *m.*, Zehrgeld *n.*, Reiſegeld *n.*; Diäten *pl.*; —y *pl. f. v.* útrata.

útrav-a *f.* Proviant *m.*; 2. Zehrgeld *n.*; —ek, vku *m.* Viehfutter *n.*

utráviti (-im, íš, i, *imp.* utrav!) aufzehren, verzehren.

utrejch, u *m.* Arſenik *m.*, Giftmehl *n.*; —ovna *f.* Gifthütte *f.*; —ový *adj.* Arſenik-.

utřen, a, o, ý abgewiſcht; gewuſt; gerieben; —í *n.* das Abwiſchen.

utrh-ač *m.*, —al, —álek, lka *m.* Läſterer, Verleumder *m.*; u. na cti Ehrabſchneider *m.*; —ačný, —ačlivý, —anlivý *adj.* verleumderiſch; ehrenrühreriſch; —ání *n.* (na cti) Ehrabſchneiderei *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* —ej!) abreißen (alles); 2. läſtern, verleumden; na cti komu u. einem die Ehre abſchneiden; u. se ſich abreißen.

utrhnouti něco etwas abreißen (auf einmal); u. květinu, ovoce abpflücken (Blumen, Obſt); u. někomu něčeho, na

něčem (od huby) entziehen, schmälern, einen Abbruch tun; u. se sich abreißen, losreißen; u. se na koho einen scharf anfahren.

utrhov-álek, lka *m.* Lohnmäkler *m.*; —ati něco od čeho oft abreißen; u. se sich ablösen; u. komu *v.* utrhnouti komu.

utřimiska *m.* Schmarotzer *m.*

utřinos, a *m.* Rotznase, Rotzling *m.*

utříti (utru, *obyč.* utřu, utřeš, utře, utřeme, utřete, utrou, *obyč.* utřou, *imp.* utři! *trsgr.* utřev) něco něčím abwischen; 2. abreiben; 3. u. svíčku Licht putzen; fig. u. komu wegnehmen; utřel hubu den kürzeren ziehen.

utrm-áceti (*imp.* -ácej!), —ati (-ám) koho něčím ermüden, abstrapazieren; se sich; —ácen, a, o, ý müde, ermüdet; ermattet.

utroba *f.* das Innere des Körpers; v utrobách země im Inneren Erdenball fig.; 2. Mutterleib *m.* (*uterus, venter*).

útrob-a *f. st.* Plage *f.*, Elend *n.*; —ný *adj.* elend. [*adj.* innig.

útrob-nost *f.* Innigkeit *f.*; —ný

útrobo-pis, u *m.*, —sloví *n.*, —zpyt, u *m.* Eingeweidelehre, Splanchnologie *f.*

útrolek, *pl.* —lky *m.* Abfälle; ausgefallener Same. [abbröckeln.

utroliti (ím, íš, í, *imp.* utrol!) čeho

utrousiti (-ím, íš, í, *imp.* utrus!) něco (u. peníze, u. oheň do slámy atd.) verstreuen.

utrp-ení *n.* Leiden *n.*; Plage *f.*; u. Páně das Leiden Christi, Passion *f.*; (Paška *f.*); u. *st.*, trpělivost dle Gedulu; u. *st.* Mitleid *n.*; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* utrp!) leiden, erleiden.

útrp-livý *adj.* mitleidig; —ně *adv.* mitleidig, mitleidsvoll; —ník, a *m.* Mitleider *m.*; —nost *f.* Mitleiden *n.*; —ný *adj.* mitleidig; 2. leidend; *st.* —né

utru *v.* utříti. [právo peinliches Recht.

útrudný *adj.* mühselig, hart.

útrus, u *m.* Mist *m.*; —ek, sku *m.*; *pl.* —ky Abfälle *m.*, das Abgefallene.

utrvati (-ám) ausdauern; u. koho *st.* erharren.

utrýzniti koho zu Tode plagen.

útržek, žku *m.* das Abgebrochene, Abbruch *m.*; 2. Coupon b. Fahrkarten; 3. Verringerung der Ehre; 4. das gelöste Geld.

utržiti (-ím, íš, i, *imp.* utrž *et* utrži!) peníze Geld lösen; gewinnen, profitieren; u. si něco erwischen, davontragen.

útrž-ka *f.* Abbruch *m.*, Verringerung *f.*; 2. Verleumdung, Läfterung *f.*; Ehrabschneiderei *f.*; —kový kalendář Blockkalender *m.*; —ný *adj. v.* utrhačný.

utuh-nouti, —ovati starr werden, hart werden; —lo dle Erde ist hart gefroren.

utuchnouti erstickt werden; verdumpfen; verstummen; (v. Feuer) ausgehen, erlöschen.

útul-ek, lku *m.* Zuflucht *f.*; Zufluchtsort *m.*, Asyl *n.*; u. dětský, školní Kinderasyl *n.*; ú. (mont.) Fliehort *m.*; —iště *n.* Hangar *m.* (Aviatik); —na *f.* Zufluchtsstätte *f.*; Asyl *n.*; —ný *adj.* (osoba, zvíře) anschmiegsam, sich schmiegend; zugetan; (místo) gemütlich.

ututlati (-ím, íš, í, *imp.* ututlej!) co dämpfen; vertuschen, verhehlen.

utužiti (-ím, íš, í, *imp.* utuž!) něco něčím abhärten, erhärten, befestigen; se sich. [(Geogn.) Formation *f.*

útvar, u *m.* Gebilde *n.*; Form *f.*;

utvářiti (*imp.* utvář!) něco gestalten; formen; se sich.

útvor, u *m.* Geschöpf, Gebilde *n.*; Körperbau *m.*; das Erschaffen.

utvoř-ení *n.* Bildung *f.*; Kreierung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* utvoř!) něco etw. erschaffen, bilden, kreieren.

útvornost *f.* Gestaltungskraft *f.*

utvrd-iti (-ím, íš, i, *imp.* utvrď!) utvrzovati něco něčím erhärten, befestigen, bestätigen; u. koho v čem bestärken, bekräftigen; u. se hart, fest werden; sich bestärken, standhaft werden; —nouti harten, hart werden.

utvrzení *n.* Bestätigung, Bekräftigung, Korroborierung *f.* [greifen.

utykati (-ám) na koho *st.* einen an-

utýrati (-ám, áš, á) někoho zu Schanden plagen; quälen, zu Tode plagen; u. se sich abmatten, sich abschinden.

uváděti (-ím, íš, í, *imp.* uváděj!) einführen; anführen *v.* uvesti.

uvad-lý *adj.* welk; —nouti *st.* uvědnouti) abwelken, eintrocknen.

úvah, u *m.* Abhang *m. v.* svah.

úvaha *f.* (ú. o něčem) Erwägung, Überlegung; Betrachtung *f.*; Rezension *f.*, Kritik *f.*

úval, u *m.* Tal *n.*; Waldtiefe *f.*; Hohlweg *m.*; —em *adv.* haufenweise.

uváleti (-ím, íš, í, *imp.* uválej) (těsto) auswirken, auskneten; 2. (u. šaty) durch Herumwälzen beschmutzen; u. silnici durch Walzen abebnen; u. se sich beschmutzen.

úvalina *f.* Tal *n.*, Talgegend *n.*

uvaliti (-ím, íš, í, *imp.* uval!) uvalovati co na koho aufwälzen, aufladen, aufbürden; u. se več sich einwickeln.

úvaln-ík, a *m.* Talbewohner *m.*; —ý *adj.* stark; stürmisch.

úvar, u *m.* Sud *m.*; 2. ú., úvárek, rku *m.* úvařiště *n.* Naßgalle *f.* (im Felde, auf der Wiese); 3. Brachland *n. v.* úhor.).

uvarč-ivý, —livý *adj.* kochbar.

uvařiti (im, íš, í, *imp.* uvař!) něco etw. sieden, kochen, abkochen; u. se gar kochen.

uvarov-ání *n.* Vermeidung *f.*; pod —áním nemilosti bei Vermeidung der Ungnade; —ati čeho, před něčím behüten; verhüten, bewahren; u. se čeho vermeiden; —ný *adj.* gesichert.

úvaz, u *m.* Band *n.*, Binde *f.*

uvázání *n.* Anbindung *f.*; u. právní gerichtliche Einführung; u. mocí *st.* gewaltsame Okkupation; u. se več Übernahme *f.*, Antritt *m.*

uvázati (uvažu, eš, e, *imp.* uvaž! *trsgr.* uvázav) něco (u. ránu) verbinden; u. něco k něčemu, na něco anbinden; u. koho v povinnost verpflichten, eine

Schuldigkeit auflegen; u. se v něco (ve statek, ve jmění) in Besitz nehmen, von etw. Besitz ergreifen, ein Gut ꝛc. antreten; u. se več (v dílo atd.) sich zu etwas verbindlich machen, etw. übernehmen, unternehmen.

úvaz-ek, žku *m.* Verband *m.*; Bandage *f.*; —kář, ník, a *m.* Bandagist *m.*

uváznouti (-nu, eš, e, *imp.* uvázni!) kde, v čem, na čem stecken bleiben, sitzen bleiben, hangen bleiben; stocken; u. na měličině, na písčině auf eine Sandbank geraten.

úvažek, žku *m.* das Abgewogene.

úvaží *n.* Gewicht *n.* an der Uhr.

uváž-ení *n.* Erwägung *f.*; Bedachtnahme *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* uvaž!), uvažovati něco erwägen, überlegen; bedenken; ermessen; *sl.* entschlossen sein; uvažujíc (-ice) in Erwägung.

uváž-livý, —ný, úvažný *adj.* bedächtig, bedachtsam; kritisch; bedenklich.

uvažov-ání *n.* Erwägung *f.*; Betrachtung *f.*; —atel, e *m.* Erwäger *m.*: —ati něco (na mysli, v srdci, při sobě atd.) erwägen, überlegen; —ník, a *m. v.* uvažovatel; —ný *adj.* bedächtig, be-

uvděčiti verbindlichen. [dachtsam.

uvěcniti (*imp.* uvěcni!) realisieren.

uveden, a, o, ý eingeführt; —í *n.* Einführung *f.*; Einleitung *f.*; u. v úřad Installation *f.*, Einführung in ein Amt; u. v úřad kněžský Investitur *f.*; u. šestinedělky *v.* úvod.

uvědnouti *st. v.* uvadnouti.

uvědom-ělý *adj.* selbstbewußt; aufgeklärt, intelligent; —ení *n.* Bekanntgebung, Benachrichtigung *f.*; Notifikation *f.*; —ění *n.* Bewußtsein *n.*; —iti (-ím, *imp.* uvědom!) koho o čem benachrichtigen, in Kenntnis setzen; avisieren.

uvelebiti (-ím, íš, í, *imp.* uveleb!) koho lobpreisen; u. se kde sich wo breit setzen.

uvelič-ení *n.* Augmentation *f.*; —iti, —ovati vergrößern; augmentieren; —ovací *adj.* slovo *Augmentativum.* [kränzen.

uvěn-covati, —čiti něco, někoho be-

úvěr, u, —ek, rku *m.*, —a *f.* der Kredit; osobní úvěr Personalkredit; *sl.* ú. *m.*, —a *f. v.* uvěření.

uveřejn-ění *n.* Veröffentlichung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* uveřejni!) něco veröffentlichen, publizieren.

uvěření *n.* das Glaubenbeimessen; to je k neuvěření das möchte man gar nicht glauben.

uvěřiti (-ím, íš, í, *imp.* uvěř!) komu n. čemu glauben, Glauben schenken; 2. (svěřiti) anvertrauen.

úvěrn-a *f.*, —í (—ý) ústav Kreditanstalt, Kreditbank *f.*; —ictví *n.* Kreditwesen *n.*, Borggeschäft *n.*; —ík, a *m.* Borgnehmer *m.*; —ost *f.* Kreditfähigkeit *f.*; —ý *adj.* Kredit-; ú. list Beglaubigungsschreiben *n.*; —é papíry Kreditpapiere *pl.*

uvertura *f.* Ouvertüre *f.*

úvěsné řemeny *pl.* Hängriemen.

uvesti (uvedu, eš, e, *imp.* uveď!) někoho někam einführen, einleiten; ve skutek u. verwirklichen; vollziehen, in Erfüllung bringen; v úřad u. einsetzen; installieren; šestinedělku u. eine Wöchnerin einsegnen; u. se sich einführen.

úvěsti *n.* Ratschlag *m.*

úvět, u *m.* das Zureden.

úvětí, úvětří *n.* Zugwind, Luftzug *m.*, Luftströmung *f.*

úvětlivý *adj.* willfährig, nachgiebig.

uvěz-iti, — niti (-ím, íš, í, *imp.* uvězni!) koho arretieren, verhaften; einkerkern; uvězněn, a, o, ý arretiert; eingekerkert; gefangen gehalten. [blicken.

uvíděti (-ím, íš, í) něco sehen, er-

uvíj-adlo *n.*, —ák, u *m.* Ranke *f.*

uvíjeti *v.* uviti.

úvin, u *m.* Stemmleifte *f.*; 2. Kettelkette *f.*; 3. Pack *m.*; Ballen *m.*

uvíný, uvířilý *adj.* ineinandergefaltet.

uvisnouti hangen bleiben.

uvít-ání *n.* Bewillkommnung *f.*; Empfang *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* uvítej!) koho (*acc.*) bewillkommen, willkommen heißen.

uviti (uviju, es, e, *imp.* uvij!) něco winden, winden; u. věnec einen Kranz winden (flechten); u. kytku einen Strauß

uviznouti *v.* uváznouti. [binden.

uvláčiti (-ím, íš, í) něco, na něco *st.* aufziehen; u., uvláčeti (*imp.* uvláčej!) koho zu Tode schleppen. [*v.* vnitř.

uvnitř, uvnitřku *adv.* innen, inwendig

úvod, u *m.* Einführung *f.*; 2. ú. (k něčemu, ú. ke knize atd.) Einleitung *f.*; 3. Introduktion *f.* (mus.); 4. ú. (šestinedělky) Fürgang, Kirchgang *m.*, Einsegnung der Wöchnerin; —ce *m.* Einführer *m.*

úvodí *n.* Wassergebiet *n.*, Flußgebiet *n.*

uvod-ič, —itel, e *m.* Einführer *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* uveď!) něco einführen; neuveď nás v pokušení führe uns nicht in Versuchung.

úvod-ka *f.* Anführungszeichen *n.*; —ky *pl.* Gaiteret bei der Einsegnung der Sechswöchnerin; —ní *adj.* Einleitungs-; ú. článek leitender Artikel; —nice *f.* Kirchgängerin, Fürgängerin *f.*; —ník, u *m.* Anführungszeichen *n.* („ "); 2. Leitartikel, einleitender Artikel; —ný *adj.* einleitend.

uvoliti (—il to činiti) einwilligen; u. se v něco (k čemu) sich verwilligen, sich verbinden, sich bereit erklären.

uvol-nění *n.* Milderung *f.*; Freilassung, Nachlassung *f.*; Befreiung *f.*; Lockerung *f.*; —niti, —ňovati koho (*acc.*) od čeho, z čeho befreien; 2. mildern, nachlassen; freilassen; lockern, lösen; u. si sich freien Lauf lassen.

úvoz, u *m.* Hohlweg *m.*; s ú. was man auf einmal wegführen kann.

uvozov-ací *adj.* Einführungs-; u. nařízení Einführungsverordnung *f.*; u. řeč Einführungsrede *f.*; u. znamení, —ka *f.* Anführungszeichen *n.*, Gänsefuß *m.*: —ati něco etw. anführen; 2. ein-

úvrať, u *m.* Wendekreis *m.* [führen.

úvrať, ti, úvraté *f.*, úvrati *n.* (souvrať) Pflugwende *f.*, Pflugkehre *f.*

uvrhnouti (-nu, eš, e, *imp.* uvrhni!) něco kam wohin werfen; do žaláře u. einkerkern, in den Kerker setzen, einschließen, einsperren; do bídy koho u. in Not stürzen; břímě na koho u. eine Last aufbürden; u. se nač, več sich werfen, sich stürzen.

uvyk-lý něčemu gewohnt an etwas, angewohnt; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!), —ati něčemu angewöhnen.

úvzdech, u *m.* Stoßseufzer *m.*

uz, u, uzek, zku *m. st.* ein Band.

uzákoniti (*imp.* uzákoň!) kodifizieren.

uzamknouti, uzamykati něco verschließen, zuſperren. [werden, erröten.

uzardíti se (*imp.* uzardi se!) rot

uzávěrka, uzavírka *f. v.* závěrka.

uzávorkovati něco einklammern.

uza-vření *n.* Abſperrung, Sperre *f.*; Verſchluß *m.* (pod jedním -vřením); 2. Schlußfaſſung *f.*, Beſchluß *m. v.* usnesení; —vřené území geſchloſſenes Land; g. Gebiete; —vříti (-vru), —vírati něco (u. dveře) ſperren; ſchließen, verſchließen; abſchließen; u. (pol.) beſchließen; u. pokoj, mír Frieden abſchließen; —vřitý *adj.* abgeſchloſſen.

úzbroj, e *f.* Rüſtung *f.*

úzce (*comp.* úže) *adv.* eng.

uzd-a, —ice, —ečka, —ička *f.* Zaum, Pferdezaum *m.*; 2. Kopfgeſtell *n.*; —ář Zeugſchmied *m.*; —árna *f.* Zeugkammer, Rüſtkammer *f.*

uzdáti se (*impers.*) ſcheinen; uzdálo se mi za dobré ich habe es für gut befunden (erachtet).

uzděn-ice *f.* Halfter *f.*; —ka *f.* Zaumblume *f. Habenaria.*

uzdička *f. v.* uzda; 2. (anat.) Lippenband *n. Frenulum.*

uzdidlo *n. v.* udidlo. [zäumen.

uzditi, uzdovati (koně) zäumen, auf-

uzdně, ého *n.* Zaumgeld *n.*

uzdrav-eni *t.* Geneſung *f.*; —čti, —iti se geneſen, geſund werden; —itelný *adj.* heilbar; —iti (-ím, íš, í, *imp.* uzdrav!) koho (*acc.*) něčím geſund machen, heilen; —ovati (lidi) viele heilen.

uzel, uzlu (uzlík, u) *m.* Knoten *m.*; u. (v plavboměru) Knoten (in der Logleine) (Schiff.); u. hor Gebirgsknoten; —ník, a *m.* Schlafkrautknotenwurm *m.*; 2. Knotenzeit *n.* (Dachd.).

územ-i *n.* Gebiet, Ländergebiet *n.*; Territorium *n.*; 2. ú. (blízkozemí) Perigäum *n.*; Erdnähe *f.*; —ní *adj.* Territorial-; —ník, u *m.* ein beſtimmter Punkt der Erdnähe.

uzenáč *m.* Pickelhering, Pickling *m.*

uzenář *m.* Selcher, Fleiſchſelcher *m.*; —ka *f.* Selcherin *f.*; —ské zboží *n.* Selchwaren *f.*; —ský obchod, —ství *n.* Selcherei *f.*

uzen-i *n.* das Selchen, Räuchern; —ice *f.* Selchwurſt *f.*; —ina *f.* Selchfleiſch, Rauchfleiſch *n.*; —ka *f.*, *pl.* —ky Würſtel *n.*; —kář *m.* Würſtelmann, Würſtelhändler *m.*

uzeňovky *pl. f.* Schinkenfleckeln *pl.*

uzený *adj.* geräuchert, geſelcht; —é maso Selchfleiſch, Rauchfleiſch *n.*; geräuchertes Fleiſch.

uzílek, lku *m. v.* uzlík.

úzko *adv.* eng; bange, angſt; mně je ú. mir iſt bange; —blanec, nce *m.* (zool.) Schmalbäntler *m.*; —chod, u *m.* (Mus.) Engführung *f.*; —křídlý (hmyz) Schmalflügler *pl.*; —krký *adj.* engbalſig; —listý *adj.* engblätterig; —prsí *n.*, —prsost *f.* Engbrüſtigkeit *f.*; —prsý *adj.* engbrüſtig; —srdcí, —srdečný *adj.* engherzig.

úzkost *f.* Enge *f.*; 2. Angſt *f.*

úzkost-livý, —ný *adj.* ängſtlich; —né návěští Notſignal *n.*

uzkusiti něčeho verſuchen, verkoſten.

úzký (*comp.* užší) *adj.* eng, klamm, ſchmal; *subst.* úzké, ého *n. mor.* Hölle hinter dem Ofen (za úzkým).

uzl-ák, u *m.* Knotenzeil *n.*; Logleine *f.* (Schiff.); —atý *adj.* knotig; —íček, —ík, u *m.* Knoten *m.*; Bündel *n.*; —ina *f.* (med.) Ganglion, Knoten *m.*; —inný *adj.* ganglioſ; —iště *n.* Knotenpunkt *m.*; —iti (-ím) Knoten machen, knüpfen; u. se ſich verknüpfen.

uzloch, u *m.* knotiger Riemen zum Geißeln.

uzlov-atina *f.* etw. Knotiges; —atý *adj.* knotig; —ina *f.* Tuberkel *f.*; —ité *n. v.* uzliště; —itý *adj.* knotig; —ka *f.* Knotenlinie *f.*; 2. (Schiff.) Logleine *f. v.* uzlák.

uzmouti (*imp.* uzmi!) něco někomu entwenden, wegkapern, ſchnippen (buchſen, kapſen, mauſen).

uznal-ost *f.* Erkenntlichkeit *f.*; Anerkennung *f.*; —ý *adj.* erkenntlich; anerkennend. [nehmen.

uznamenati (-ám) něco etwas wahr-

uznání *n.* Anerkennung *f.*, Erkenntnis *f.*; Befund *m.*; Gutheißung *f.*

uzna-ti (-ám, áš, á, *imp.* uznej!), uznávati něco erkennen, einſehen; u. za něco (u. za slušné, za spravedlivé atd.) anerkennen, erachten; u. něco za dobré etwas gutheißen, genehmigen; u. (za vinného, u. vinným atd.) befinden; Urteil ſprechen, erklären; —vací činže Anerkennungszins *m.*

uznobiti erfrieren.

uzpůsobiti *v.* uspůsobiti. [werden.

uzrati (uzraju *et* uzrám) reifen, reif

uzřiti (uzřím, íš, í, *imp.* uzři! *tragr.* uzřev, -ší) něco erblicken, ſehen, gewahr werden. [fahren.

uzvěděti (-vím, -víš, -ví) něco er-

už (již, již) *adv.* ſchon.

úž. i *et* e *f. sl.* (= húž) *v.* houž.

úžanka *f.* Hundszunge *f. Cynoglossum.* [ſetzen *n.*

úžas, u *m.* Erſtaunung *f.*, Entsetzen

úžas-ati koho (*acc.*) *v.* užasit; —avý *adj.* der ſich leicht entſetzt, erſtaunt.

úžasn-outi nad čím, u. se nad čím *et* u. se čeho erſchrecken, ſich entſetzen, erſtaunen; —uti *n.* Entſetzen *n.*

úžasný *adj.* ſchrecklich, entſetzlich, erſtaunlich, ſtaunenswert.

úžast *f. v.* úža.
úzastivý *adj. v.* úžasný.
úže, úžeji *adv.* (*comp.*) enger.
úžeh, u *m.* das Brennen, Sengen, Versengen; 2. *Sphacellus* Brand *m.*, Netrefiš *f.* (Pflanzenkrankheit); 3. Sonnenstich, Hitzschlag *m.* [(am Gewehr).
úžení *n.* das Engen; 2. Dunnung *f.*
úženu *v.* uhnati.
úžer, u *m.* Kreuzschmerzen *pl.*, Hexenschuß *m.* *Lumbago v.* ústřel; 2. Kalter *f.* (b. Gerb.).
úžera *f. sl.* Wucher *m.*
úžer-ač, e, —ák, úžernik, a *m. sl.* Wucherer *m.*; —ačný, úžerný *adj.*
úžesť *v.* úžas. [wucherisch.
užíci (užhu, užehati) verbrennen.
úži-ju *v.* užiti; —lý *adj.* nicht karg, willfährig, erkenntlich.
úžim-ka *f.*, —ek, nku *m.* Grimasse *f.*: *pl.* —ky Grimassen.
úžina *f.* Enge *f.*, Paß *m.* (geogr.); ú. mořská Meerenge *f.*
užinati (-ám) *v.* užíti (užnu); úžinek, nku *m.* Gräferei, Mäherei *f.*
úžir-ati čeho abfressen; —avý *adj.*, fressend, nagend.
užít-ečný *adj.* nützlich, nutzbar; —ek, tku *m.* (u. z něčeho) Nutzen *m.*; Nutzung *f.*; Vorteil *m.*; Ertrag *m.*; míti u. z čeho woraus Nutzen ziehen; —ky zemské, polní Früchte *pl.*
užíti (užiju, eš, e, *imp.* užij! *trsgr.* uživ, -ši) něčeho genießen; brauchen, gebrauchen; benützen; zlým čeho u. für etw. büßen.
úžiti (-ím, íš, í, *imp.* úži!) něco verengen, schmälern; ú. se enger werden; geringer o. kleiner werden.
užíti (užnu, *imp.* užni!) *trsgr.* užav, -ši), něco, něčeho abmähen; u. koho (*acc.*) mit der Sichel verwunden; u. se sich schneiden (mit der Sichel).
užití *n.* Genuß *m.*; 2. Benützung *f.*
užitk-ář *m.* Utilist *m.*; —ovati benützen, nützen; [(am Gewehr).
úživ, u *m.* Genuß *m.*; —a *f.* Ernährung, Erhaltung *f.*
uživ-ač, e *m. v.* uživatel; —án, a, o, —aný gebraucht; —áno ujuell; gebräuchlich, üblich; —ání *n.* Benützung *f.*; 2. Genießung *f.*; Nutznießung *f.*; 3. Arznei *f.*; —atel, e *m.* Nutznießer, Genießer, Benützer *m.*; —ati (-ám) něčeho benützen, gebrauchen, genießen; u. (léku) Arznei nehmen, einnehmen, Arznei gebrauchen.
uživiti (-ím, íš í, *imp.* uživ!) koho (*acc.*) ernähren, erhalten; se sich.
úžlab-i *n.*, úžleb, u *m.*, úžlebí *n.*, —ina *f.*, —ině *n.* Rinne *f.*, Rinnsal *n.*; Schlucht (Schluft) *f.*, Klamm *f.*; Flußtal *n.*; Hohlweg *m.*; —íčko *n.* (bot.) Blattwinkel *m.* *axilla.*
užouti (užuju) něco zerfauen.
úžovka, užovka *f.* Natter, Ringelnatter *f.*, Natterschlange *f.* *Coluber.*
užrati (užeru, eš, e, *imp.* užer! *trsgr.* užrav) čeho, od čeho abfressen; u. koho *st.* beißen; u. se (zlostí atd.) sich abfressen, sich abgrämen.
užší *adj. comp.* enger; u. volba Stichwahl *f.* (*v.* úzký).
užvatlati (-ám) se sich müde plaudern.
užvýkati (-ám) zerkauen; abkauen.
úžení *n.* Absengen; Verbrennen *n.* (upálení).

V.

v (vor mehren Konsonanten ve) *prp.* *c. loc.* in, innerhalb; v lese im Walde; v předu vorne, an der Spitze; v nově neulich; v brzce in kurzem; v okamžení augenblicklich; šest v počtu sechs an der Zahl; samo v sobě an und für sich; v tom darin; indessen, indem, während dem; ve dne v noci bei Tag und Nacht; ve třech dnech binnen drei Tagen; II. *cum acc.* in, zu, auf; v něco worein; v les in den Wald; věřiti v Boha an Gott glauben; v zkázu přijíti zugrunde gehen; zvoniti v zvony die Glocken läuten; ve jmeno otce im Namen des Vaters; v hrdlo lháti in den Hals lügen; včas zur rechten Zeit; v čas potřeby, v čas nouze zur Zeit der Not; v soumrak, *st.* v súmrky in der Abenddämmerung; v pátek am Freitag; v tu chvíli jetzt, sogleich; v-, ve- ein- (in Zusammensetzungen).
vab, u *m.* Reiz *m.* *v.* půvab.
váb-ce *m.*, —ec, bce, vabič, e *m.* *v.* vabitel; —ení *n.* das Reizen, Locken; —idlo, vabidlo *n.* Lockmittel *n.*; —ik, u *m.* Lockpfeife *f.*; —itel, e *m.* Locker, Anlocker *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vab *et* váb!) koho k sobě (zlatem atd.) locken, anlocken; reizen; (rdm.) ein Aß legen, ätzen; —ivý, —livý *adj.* reizend, lockend; —nice, —nička *f.* Lockpfeife *f.*; —ník, a *m.* Locker, Lockvogel *m.*; —ný *adj.* reizend, reizbar; v. pták Lockvogel *m.*
václavka (*pl.* —ky) *f.* Herbstschramm *m.*; 2. Wenzelsbirne *f.* [Haarbeutel *m.*
vacoun, u *m.* Rolle *f.*, Gewinde *n.*; **váče** *vn.* [jako v. watschelnaß.
vače *n.* etw. Aufgequollenes; mokrý **váček**, čku *m.*, vaček *mor.* Geldbeutel *m. v.* vak; 2. Hohlhobel *m.*; 3 Schlagreif *m.*
vačice *f.* Beuteltier *n.* *Didelphys.*
vack-a *f.* Scheibentrieb i. d. Mühle; —ář *m.* Beutler *m.*, Sackler *m.*, Taschner *m.*
vada *f.* Gebrechen *n.*, Fehler *m.*, Mangel *m.*; v. srdce, v. srdeční Herzfehler *m.*

váda *f.* (o něco) Zank, Hader *m.*

vad-ění *n* das Zanken, Gezänke *n.*; —ič, e, —il, a *m.* Häderer, Zänker *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vaď!) koho *st.* zum Zanke anhetzen; v. čemu, komu v čem hindern, im Wege ſtehen, entgegenſtehen; ſchaden; v. se (-ím se, *imp.* vaď se) s kým zanken, hadern; to nic nevadí! das ſchadet nicht! das hat nichts zu ſagen! to mně nevadí! das hindert mich nicht! —ivý *adj.* zankſüchtig, zänkiſch.

vadka *f. st.* Zuggarn, Fiſchgarn *n.*

vadn-outi welken, verwelken; v. milostí vor Liebe ſchmachten; v. za někým *sl.* ſich ſehnen; —utí *n.* das Welken.

vadný *adj.* mangelhaft, fehlerhaft, gebrechlich.

vádzka *f. sl. v.* úvod (do kostela).

váha (*instr.* váhou *et* vahou) *f.* Wage *f.*; 2. Gewicht *n.*; 3. fig. Geltung *f.*; něco na váhu vzíti etw. auf die Wage legen; fig. etw. überlegen, erwägen; fig. na váze, *pl.* na váhách (na vahách); unentſchloſſen, unentſchieden; ſchwankend; svou váhou wie gewöhnlich; langſam; 4. (aſtr.) Wage *f.*; 5. v. u studně Schwengel *m.*; *pl.* váhy u vozu, u pluhu die Wage an der Deichſel.

vah-ač *m.* Zauberer *m.*; —adlo *n.* Balancier *m.*; 2. Pendel *n.*; —an, -a, —anec, nce, —ánek, nku *m. sl.* Wagſchale *f.*; 2. Backſchüſſel *f.*; —ana *f. st. v.* váha (aſtr.).

váhání *n.* das Wanken; Zaudern, Zögern; bez v. ohne zu Zögern; unverzüglich.

váh-ati (-ám, *imp.* [ne]váhej!) *et* v. se wanken, ſchwanken, unentſchloſſen ſein; zögern, zaudern; ſäumen; neváhej! ſäume nicht! —avec, vce *m.* Zauderer *m.*; —avost *f.* Säumſeligkeit, Säumigkeit, Läſſigkeit *f.*; —avý *adj.* (—avě *adv.*) langſam, zauderhaft, ſaumſelig; ſäumig, läſſig.

vaho-měr u *m.* Wagemeſſer *m.*; —měrství *n.* Statik *f.*, Gleichgewichtslehre *f.*; —rovný *adj.* wagerecht.

váhovitost *f.* Übergewicht *n.*

vachně *f. v.* bachně.

vachta *f.* Bitterklee *m. Menyanthes.*

vaj-ana *f. sl.* Fei, Fee *f.*; —ání *n.* das Feien, Zauberei *f.*; Wahrſagen *n.*; -ati (-ám, áš, á *et* vaju, eš, e) *sl.* feien, (weien), zaubern, wahrſagen (*sr.* bajati).

vajce *n. v.* vejce.

vaječ-ina, nina *f.* Rührei er (Spelſe); —ko *n. v.* vejce; —nice *f.* Eierhändlerin *f.*; 2. gerührte Eier; —níček, čku *m.* Eibecher *m.*; —ník, u *m.* Eierſtock *m. Ovarium* (anat.); 2. Eierkuchen; Spießkuchen, Pfannkuchen, Scherbenkuchen *m.*; —ný *adj.* Eier-, aus Eiern; eirund; v. trh Eiermarkt *m.*

vajerek, vajírek, rku, vajíř *m.* ein aus dem ſchlechteſten Werg geflochtener Strick.

vají *st.* (*dual gen.* = vás dvou) [von euch beiden.

vajíčko *n. dim. v.* vejce.

vájka *f.* Gewehe *f.*

vajko *n. sl. v.* vejce.

vak, u *m.* Beutel *m.*, Sack *m.*; Geldbeutel *m.*; v. cestovní Reiſetaſche *f.*; Rucſack *m.*; v. myslivecký, v. lovecký Weidtaſche *f.*

vakace *pl. f.* (prázdniny) Vakanzen, Ferien *pl.*

vál, u *m.* Wallholz *n.*; Wirkbrett, Nudelbrett *n.*, Wirktafel *f.*

val, u *m.* (*pl.* —y *et* —a; na valách) Wall *m.*, Verſchanzung *f.*, Schutzwehr *f.*; 2. Welle *f.*, Woge *f.*; 3. Strom *m.*

valach, a *m.* (*dim.* valášek) Wallach *m.* (verſchnittener Hengſt); 2. Faulenzer *m.*; —ovati *v.* valašiti.

valaš-iti (-ím, *imp.* valaši!) wallachen, faſtrieren; 2. faulenzen; —ka, —tice *f.* Schäferart *f.*, Handbeil *n.*

válati (-ám) (prádlo) v. válеti.

valb-a *f.* Dachwalm *m.*; —ištĕ *n.* Spielplatz *m.*; —ovní břevno, —ovník, u *m.* Walmbalken *m.*

valcov-ačka *f.* Walzmaſchine *f.*; —ati walzen; 2. einen Walzer tanzen; —itý, válcovitý *adj.* walzenförmig, zylindriſch; —na *f.* Walzwerk *n.*

válcový *adj.* Walzen-.

valcucha *f.* Walzenſchnecke *f. Voluta.*

válčení *n.* Krieg *m.*, Kriegführung *f.*

válčík, u *m.* Walzer *m. Valse* (Tanz).

válč-iti (-ím, íš, í, *imp.* válči!) s kým, proti komu Krieg führen, treten; —ivo *n.* Kriegsmaterial *n.*; —ivý *adj.* kriegsſüchtig.

válec, lce *m.* (*dim.* váleček, čku *m.*) Walze *f.*, Zylinder *m.*; Wallholz, Rollholz, Walgerholz *n.*

valečka *f.* Wälzerin *f.*; 2. Welkboden, Walzboden *m.*

válečn-ík, a *m.* Krieger *m.*; Kriegsmann *m.*; —ost *f.* Kriegszuſtand *m.*; —ý (—í) *adj.* Kriegs-; Heeres-; v. lid Kriegsvolk *n.*; v. stav Kriegszuſtand *m.*; v. kriegeriſch; ſtreitbar; —á (píseň) Kriegslied *n.*

válek, lku *m.* kleine Walze; 2. Nudelholz *n.*; 3. Rollholz *n.*, Wirkbrett *n.*; 4. Reißbündel *n.*; 5. Kotziegel *m.*; 6. Wollenflete *f.*

valem *adv.* wogend; wallend; haufenweiſe; gewaltig, ſtürmiſch, mit Sturm; dělá se v. tma es wird ſofort finſter.

valená klenba Tonnengewölbe *n.*

válen-í *n.* das Wälzen; 2. Rollen; 3. (v. těsta) Wälgern; —ice *f.* ausgewirkter Ton (b. Töpfer).

válеti (*imp.* válej!) něco, s něčím wälzen, herumwälzen, rollen; těsto v. den Teig kneten, wirken; válgern; v. sudy ſchroten; v. s kým n. proti někomu *st.* kriegen, kämpfen; v. komu *vulgo* jmd. herabkanzeln; v. se kde, v čem, na čem ſich wälzen; fig. faulenzen.

valhuba *f.* Labbe *f.*; 2. Maulaffe *m.*

valch-a *f.* (*gen. pl.* valch) Walke *f.*; Walkmühle *f.*; —ář *m.* Walker, Walkmüller *m.*; —árna *f.* Walkmühle *f. v.* valchovna; —ářství *n.* Walkhandwerk *n.*

valchov-adlo *n.* Walkeiſen *n.*; —ati něco walken, walkern; v. koho *žrt.* jmd. pelzen, prügeln; —ka *f.* Walkererde *f.*; —na, —ně *f. v.* valcha; —nice

f. Walkbrett *n.*; 2. Walkertisch *m.*, Walkerpresse *f.*

vali-bok, a *m.* Bärenhäuter, Ofenhocker *m.*; —**buk**, a *m.* Riesenkerl *m.*

valič *m. v.* valník.

valihora *m. v.* velehora.

valina *f.* Lawine *f.*

valipysk, u *m.* Labbe *f.*

valiště *n.* Wallgang *m.*; 2. Walzplatz *m.*

valiti (valím, íš, í, *imp.* val!) wälzen, umwälzen, umstürzen; na hromadu v. zusammenwerfen; v. vinu na koho die Schuld auf jmd. schieben; v. se gewälzt werden; sich wälzen; einstürzen; rollen, gerollt kommen; strömen, wogen *m.*

válivka *f.* Kammschnecke *f.*, Walzer

válka *f.* (*pl. gen.* válek) Krieg *m.*; válku zdvihnouti proti někomu einen Krieg verursachen; válku vesti s kým Krieg führen. [—ovati, —ovna.

valk-ář, —ovati, —ovna *v.* valchář.

valmistr, a *m.* Wallmeister *m.* (mil.).

valmo *adv.* wogend, strömend; (v. Erdäpfeln) in der Schale gekocht.

val-ně *adv.* hausenweise; sehr stark; nevalně nicht besonders gut; —ní *adj.* Wall-; v. sklep Kasematte *f.*; v. zahlreich *v.* valný.

valník, u *m.* Streifwagen (kleiner, starker Wagen); Rollwagen; Protzwagen *m.*; v., válník Mange *f.*

val-noha *m.* ein starker Mensch; 2. Klumpfuß *m.*; —nohý *adj.* klumpfüßig; —nožec, že *m.* Klumpfuß *m.* (Person); —nožiti se säumen, sich wo aufhalten.

valný *adj.* wogend, strömend, stürzend; haufig, groß, stark; tüchtig, wacker, brav; v. sněm *st.* allgemeiner Landtag; —á schůze, —é shromáždění Plenarversammlung *f.*, Generalversammlung, Vollversammlung, allgemeine Sitzung (einer Gesellschaft); není to —né man kann es nicht loben.

valoun, u *m.* Dolmen *m.*, erratischer Block; 2. Gerölle *n.*; 3. v., valour, u *m.* Kegelplan *m.*

valousy *pl. m.* Knebelbart *m.*, Schnurbart *m.* [Mulde *f.* (koryto).

válov, —ec, vce, — ek, vku *m. mor.*

valviště *n.* (valbiště) Walzplatz *m.* (splaz).

vampole, vampule *f.* (*z něm.* Wandbalken) das Querholz zum Sperren; 2. Holzschlitten, Richtbaum *m.*

van, u *m. v.* vánek.

vana *f.* Wanne *f.*

vančar, vanžar, u *m.* (= Weinschadling) Berberisstrauch, Sauerdorn *m.* *Berberis.*

vandal-stvi *n.*, —ština *f.* (—ismus *m.*) Vandalismus *m.*; —ský *adj.* vandalisch.

vandr, u *m.* das Wandern, Wanderschaft *f.*, Wanderzeit *f.*; —em jíti wandern, den Wanderstab ergreifen; —ák, a *m.* Wanderbursch *m. v.* vandrovník.

vandrov-ati někam s někým wandern; —ka *f.* Wanderschaft *f.*; 2. Wanderbuch *n.*; 3. Freistück *n.* (Holz der Zimmerleute); —ní, iho, —ník, a *m.* Wanderer; **vaně** *f. v.* vana. [Wandergesell *m.*

vánek, nku *m.* Lüftchen *n.*, Zephyr *m.*, Brise *f.*

Vaněk, ňka *nv.* Hans, Johann; s Vaňkem se poraditi fig. das Hasenpanier ergreifen, Fersengeld geben.

ván-i *n.* das Wehen; —ice *f.* Gewehe *n.*, Schneewehe *f.*, Schneegestöber *n.*

vanice, vanička *f. v.* vana.

vanilk-a *f.* Vanille *f.*; 2. Vanillenlikor *m.*; —ový *adj.* Vanillen-.

vánoc, i *f.*, *pl.* vánoce (*gen.* vánoc, *dat.* k vánocům) *m.* die Weihnachten.

vánoč-ka, —nice *f.* Weihnachtsstriezel *m.*, Christstolle *f.*; —ní *adj.* Weihnachts-; v. stromek Christbaum *m.*; hod boží v. Weihnachtsfeiertag *m.*

vanout, u *m.* das Wehen.

vanouti (*impers.* vitr vane) wehen, fächeln; verfliegen, zerstieben.

vantr-očiti flüdern (bei Holzflößern); —ok, u *m.* (= Wandtrog), — oka *f.*, *pl.* —oky Fluder *f*, Flutbett *n.*

vanuti *n.* (v. větru) das Wehen.

vápen-atý *adj.* kalkig; —ec, nce *m.* Kalkstein *m.*; —ice *f.* Kalkofen *m.*; Kalkhütte *f.*; —ík, —nik, a *m.* Kalkbrenner *m.*; —ina *f.* Kalkboden *m.*; —iti *v.* vápniti; —ka *f.* Kalkwasser *n.*; 2. Kalktohle *f.*; —ý (—ný) *adj.* Kalk-; kalkig; —á pec Kalkofen *m.*

vápn-ěti verkalken, zu Kalk werden; —ík, u *m.* Kalzium *n.*; —iti něco bekalken, mit Kalk weißen; verkalken, kalzinieren; v. pšenici den Weizen kalken.

vápno *n.* Kalk *m. Calx.*

var, u *m.* das Sieden; Sud *m.*; 2. siedende Flüssigkeit; 3. ein Gebräu (Bier ꝛc.); 4. v. sluneční Sonnenhitze *f.*; 5. *pl.* vary heiße Bäder, Thermen (Soden).

vařák, u *m.* Kochtopf *m.*

vařbuchta *m.* indolenter Dickwanst.

varč-e, ete, —átko *n.* Kochling *m.* (Aufel).

vářčí, iho *m.* Kocher, Sudmeister *m.*

varčlivý *adj.* kochbar.

varda *f.* Spielball *m.*; Ballon *m.*

váře *f. st.* Gemüse *n.* [*m.*

vařečka *f.* Kochlöffel *m.*, Rührlöffel

vářečn-é, ého *n.* Gebraugeld *n.*, Gebräugebühr *f.*; —ík, a *m.* bräuberechtigter Bürger; —ost *f.* Braugerechtigkeit *f.*; —ý *adj.*; v. dům Mälzerhaus, bräuberechtigtes Haus.

vařecha, vařeška *f. v.* vařečka.

vařen, a, o, —ý gekocht; —í *n.* das Kochen, Sieden; 2. Gemüse *n.*; v. piva das Bierbrauen; —ice *f.* Gemüsstrube *f.*, Speisekasten *m.*; —ina *f.* Abjud *m.*; das Gekochte; *pl.* —iny Gemüse *n.*; —ka *f.* Speisekasten *m.*; 2. Sudsalz *n.*

varhan-ář *m.* Orgelbauer *m.*; —ářství *n.* Orgelbaukunst *f.*; —ický Organisten-; —ická škola Orgelschule, Organistenschule *f.*; —ík, a *m.* Organist, Orgelvirtuose *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* [ne]varhań!) knihu knittern, Eselsohren im Buche machen; 2. plissieren; v. se sich abmüden.

varhánky *pl. f.* kleine Orgel; 2. die Fröschel in der Mühle; 3. Feuerzüge

im Brauhause; 4. Gieslöchren im Buche; 5. Rückenfalten; Steißfalten *pl.* (am Kleide).

varhany *pl. f.* Orgel *f.* [speise).

varhule, varhulice *f.* Wärgel *f.* (Mehl-

vari! hüte dich! scher dich! weg! fort!

variace *f.* Variation *f.*

variant, u *m.* Variante *f.*

vař-ictví *n.* Siederei *f.*; —ič, —il, a *m.* Sieder, Kocher *m.*; —idlo *n.* Kochapparat *m.*

vařiti (-ím, íš, i, *imp.* vař!) něco kochen; sieden; fig. s někým nedobře v., v. na někoho (klíh v.) einem grollen, auf jmd. Pik haben; v. se wallen, sieden.

vařity *adj.* gesotten. [Eßwaren *pl.*

vařivo *n.* Gemüse *n.*, Zugemüse *n.*;

várka *f.* Gebräu *n.*, ein Sud Bier; čas n. doba várek (Zuckerf.) *Campagne f.*

varka *f.* (= *Arca*) Brückenbogen *m.*

varle, ete *n.* Hode *f.*; *pl.* varlata Hoden *pl.*

varmuž, e, —ka *f.* Brühe *f.*, Brei *m.*; 2. Quickbrei *m.*; Amalgama *n.*; —írna *f.* Amalgamierwerk *n.*

varn-a (várna) *f.* Siederei *f.*, Siedhaus Sudhaus *n.*; —ík, várník, u *m.* Sudetopf *m.*; —ý *adj.* siedend; brausend.

varovati někoho (*acc.*) něčeho, před něčím, před někým einen vor etw. (jmd.) warnen; v. něco *sl.* etw. hüten, behüten, bewachen, bewahren; v. něco etw. auf die Seite geben, beseitigen; v. z cesty někomu *sl.* aus dem Wege gehen, weichen; varuj mu! weiche ihm aus! (*srv.* vari!); v. se čeho (od čeho) sich vor etw. hüten, etwas meiden, ausweichen.

varov-čík, a *m. sl.* Pfleger, Hüter *m.*; —ník, a *m.* Warner *m.*; —ný *adj.* warnend; v. hlas warnende Stimme.

vart-a *f.* Warte *f.*, Wache *f.*; —éř, —ovník *m.* Warter *m.*; —ovati Wache halten; v. koho u. něco bewachen.

varucha *f. v.* vařečka.

varyto *n. st. Baryton n.* (Saiteninstrument der alten Böhmen).

vás *pron.* (*acc., loc.* v. vy) euch; od vas von euch; viděl vás er hat euch gesehen; na vás auf euch.

vása *f. v.* váza.

vasal, a *m.* Vasall *m.*

vastrž-e *f.*, —ej, e *f. st.* Kanal *m.*

váš *m.*, vaše (váše) *f. et n. pron.* euer; váš syn euer Sohn; vaše dcera eure Tochter.

vašek, šku *m.* Auflauf *m.*; 2. großer Kochlöffel *m.*; Rührkelle *f.*

vášeň, šně *f.* [*passion*] Leidenschaft *f.*, Passion *f.*, Affekt *m.*; *st.* Art, Eigenschaft *f.*

vašin-ec, nce *m.* Einer von Euch; —ský *adj.* euch gehörig, euer.

vášn-ěti in Affekt geraten; —ivě *adv.* leidenschaftlich; —ivec, vce *m.* ein Leidenschaftlicher; Fanatiker *m.*; —ivý *adj.* leidenschaftlich, pathetisch; passioniert.

vašnost (= Vaše Milost) Euer Gnaden; —in, *lp.* —i Euer Gnaden gehörig; —ovati, —ičkovati, —inkovati někomu jmd. gnädiger Herr heißen.

vat-a *f.* Watte *f.*; —ař, —ář *m.* Wattemacher *m.*; —árna *f.* Wattefabrik *f.*

vatažka *m.* Kosakenanführer *m.*

vateň, tně *f.* (*m.*) (anat.) *Vulva* Mutterscheide *f.*

váti (věju, eš, e, *tregr.* věje, vějíc) někam, na něco wehen; vítr věje der Wind weht; v. na něco fächern; v. obilí das Getreide wannen, worfeln.

vatka *f.* Wate *f.*, Zuggarn *n.* (nevod); 2. Feuerherd in der Erde.

vátošna *f.* [z *něm.* Weidetasche] Jagertasche *f.*

vatov-ati něco wattieren; —na *f.* Wattefabrik *f.*; Wattenleberlage *f.*

vatra *f. sl.* (= Wetter) Flamme *f.*, Feuer *n.* [chen; brennen, lodern.

vatřiti *sl.* Feuer im freien Felde ma-

vátrok, u *m. v.* vantrok.

vatrs-ek, sku *m.*, —čí *n.* Kniebusch *m.*

vatýrka *f.* Watteroek *m.* (für Frauenzimmer).

vavousy *pl. m. v.* valousy.

vavrek, a *m. sl.* Zwerg *m.*

vavřín, u *m.* Lorbeerbaum *m. Laurus*; —iště, vavřiniště *n.* Lorbeerhain *m.*, Lorbeerwald *m.* [birne *f.*

vavřínka, vavřinečka *f.* Laurentius-

vavřínov-í *n.* Lorbeerreiser *pl.*; —itý *adj.* lorbeerähnlich; —ý *adj.* Lorbeer-; v. věnec Lorbeerkranz *m.*; v. háj Lorbeerhain *m.*

vaz, u *m.* Knochenband *n.*; 2. Genick *n.*, Nacken *m.*; v. zlomiti n. zlámati das Genick brechen, den Hals brechen; 3. v. Gebinde *n.* (b. Schieferdecker); 4. v. Rüster *f.*, Ulme *f. Ulmus effusa.*

váza *f.* Vase *f.*

vaz-ač, —ák *m.* Binder *m.*; 2. Netzmacher, Netzstricker *m.*; 3. (vdm.) Auswelber *m.*; —ačka *f.* Binderin *f.*; 2. *sl.* das Binden (im Weingarten); Bindungszeit *f.*; 3. Bindseil *n.*; —adelník, a *m.*, —adlář Bandagist *m.*; —adlo *n.* Bindungswerkzeug *n.*, Binde *f.*, Band *n.*; *pl.* —adla Bandage *f.*; —ák, u *m.* Binde *f.*; Band *n.*; Bindseil *n.*; Einbindriemen *m.*

váz-án, a, o, —aný gebunden; —ané, ého *n.* Angebinde *n.*; —anec, nce *m.* Reuje *f.*; Holzgebinde *n.*; —ánek, nku *m.* Bündel *n.*; —ání *n.* das Binden; Verband *m.*; Bündel *n.*; *coll.* Strickzeug *n.*; Gestrick *n.*; Dachwerk *n.*; Dachstuhl *m.*; Zapfengerüst im Teiche; —anice *f.* Bund *n.*; —anina *f.* etwas Gebundenes; —anka *f.* Masche *f.*; 2. Krawatte *f.*, Halsbinde *f.*; v. drátu runder Bund Draht.

vázati (vážu *et* vížu, eš, e *et* vázám, áš, á, *imp.* vázej *et* važ, *st.* věž! *tregr.* vázaje) něco něčím binden; v. knihy Bücher binden, einbinden; v. slova Verse machen; v. koho slovem einen bei seinem Wort halten v. verpflichten; an sein Wort binden; v. krov den Dachstuhl binden; v. sítě ein Netz stricken; v. se něčím (*germ.* na něco) sich woran binden.

vazb-a *f.* Bindung, Heftung *f.*; 2. Gebinde *n.*; Angebinde *n.*; 3. Haft *f.*;

Verhaftung *f.*; Gefangnis *n.*; někoho do —y dáti, vziti, uvrci, vsaditi jmd. verhaften, einsperren; gefänglich einziehen; 4. (Bauk.) Werkſatz *m.*; 5. Zapfengerüſt *n.* im Teiche; 6. (gram.) Wortfügung *f. Constructio*; 7. v. knihy Einband des Buches; 8. v. kamenů Steinverband *m.*; 9. Netz auf die Rebbühner; —ař, e *m. v.* vazebník.

vazeb-nice *f.* Netzmacherin *f.*; 2. Binde *f.*; —ník, a *m.* Netzmacher *m.*; —ný *adj.* bündig.

vaz-ek, zku *m.* Band *n.*; 2. Futterfeld *n.*; —i *n.* Ulmenwald *m.*; 2. Genick *n.*; —ina *f.* Faſchine *f.*; —ivo *n.* Bindegewebe *n.*; —ký *adj.* zähe; —ná, é *f. v.* vázané; —nice *f.* Schlichttannen (im Holzgarten).

váznouti v čem, na čem ſtecken bleiben; ſtocken; haperu; (bücherlich) haften; **vazný** *adj.* bündig. [aushaften.

vazovka *f.* großer Stockſchwamm.

vazuněk, ňku *m. v.* fasuněk.

váž-ci *adj.* Wage-; —eň, žně *f.* Wageſchale *f.*; 2. Gewichtigkeit *f.*; —eni *n.* das Wägen, Abwägen.

vážený *adj.* geſchätzt; geachtet; vysoce v. velev. hochgeſchätzt (etený geehrt).

vážič *m.* (v. vody) Schopfer *m.*

vážiště *n.* Wagenholz *n.*; Pflugwage *f.*

vážitel, vážitel, e *m.* Wäger *m.*; Abwager *m.*; 2. Schätzer *m.*; 3. v. Schöpfer *m.*; —niny *pl.* Vonderabtilien.

vážiti (-ím, íš, í, *imp.* važ!) něco etwas wägen, abwägen; ermägen, betrachten, unterſuchen; v. něco (něčeho) lehce, málo, za nic etw. geringſchätzen; něco v. mnoho n. dráze, vysoko etw. hochachten, hochſchätzen; v. si čeho, koho achten, ſchätzen; v. (hrdlo n. život na něco) daranſetzen, auf etw. verwenden; v. vodu Waſſer ſchopfen; v. am Gewichte enthalten; v. se ſich wägen; etw. wagen, ſich unterfangen; fig. slunce váží vodu die Sonne zieht Waſſer.

váživý *adj. v.* vážlivý.

váž-ka, *pl.* —ky kleine Wage; 2. Wagſchale *f.*; 3. (zool.) Waſſerjungfer *f.*, Libelle *f. Libellula*; —kovati balanzieren; —livý *adj.* wägend, überlegend, bedächtig; angelegen; —ně, važně, ého *n.* Wagegeld *n.*; —ně *adv.* ernſt, ernſthaft, ernſtlich *serioso*; nachdrücklich; ehrerbietig; v. si vykračovati ſtolz einhergehen, ſtolzieren; —ní, ího *m.* Wagemeiſter *m.*; —nice, važnice *f.* Scherbrunnen *m.*; Wagenwage *f.*; Wagehaus, Wagamt *n.*; Wagebalken *m.*; —ník, a *m.* Abwager *m.*; —nost, —nota *f.* Gewichtigkeit *f.*; Nachdruck *m.*, Wichtigkeit *f.*; Anſehen *n.*, Achtung *f.*; Würde *f.*; Ernſt *m.*; —ný *adj.* wichtig, gewichtig; 2. anſehnlich, erheblich; 3. geſchätzt, angeſehen, ehrwürdig; 4. ernſt, ernſthaft, ſerieš; v., ého *m. v.* vážni.

vběh, u *m.* Einlauf *m.*; —nouti někam wohin einlaufen; wohin geraten.

vberu se *v.* vebrati se.

vbězliště *n.* Einmündungspunkt *m.* (der Eiſenbahn).

vbíhati (-ám) kam oft einlaufen; munden (von Bahnen).

vbíti (vbiju, eš, e, *imp.* vbij!), vbíjeti (-ím, íš, í, *imp.* vbijej!) něco do čeho einſchlagen.

vbodnouti einſtechen, einſtecken.

vcele *adv.* gänzlich.

vcestný *adj.* im Wege ſtehend.

včas (v čas) *adv.* rechtzeitig, *a tempo*; za —u *sl.* ſeiner Zeit; —ný *adj.* zeitgemäß, rechtzeitig.

včel-a *f.* Biene *f.* (Imme *f.*) *Apis*; —ák, a *m. v.* včelař; —aňka *f.* Meliſſe *f.*

včelař *m.* Bienenwarter, Bienenwirt *m.*; Bienenzüchter, Bienen, Zeidler, Imker (Emler) *m*; 2. Immenwolf *m.*; —ský *adj.* Bienen-; -á výstava Bienenausſtellung *f.*; —ství *n.* Bienenzucht *f.*

včelesno *n.* Sauge *f.*, die Hölle in der Malzdarre; *srv.* včelestěn.

včel-i, —ičí *adj.* Bienen-; —ička *f.* Bienlein *n.*; —in, a, —ince, nce, —inek, nku *et* nka *m.* Bienengarten *m.*; Bienenhaus *n.*; —ina *f.* (kuřník) Rauchtopf *m.* (für Bienen); —ka *f.* kleine Biene; —na *f.* Bienengarten *m.*; —natý *adj.* bienenreich; —né, ého *n.* Zeidelzins *m.*; —ní *adj. v.* včelí; —nice *f.* Bienenſtock *m.*; *v.* včelín; —ník, a *m. v.* včelař; 2. Bienenſpecht *m.*; v., u *m.* Bienenſtock, Bienenkorb *m.*; Bienengarten *m.*; Gartenmeliſſe *f.*

včelo-jed, a *m.* Immenwolf *m.*; Weſpenbuſſard *m. Falco apivorus*; —žrout, a *m.* Immenvogel *m. v.* viha.

včelstvo *n. coll.* die Bienen.

včepovati něco einzwängen.

včer-a *adv.* geſtern; v. večer geſtern abends; —ejšek, ška *m.* der geſtrige Tag; od —ejška ſeit geſtern; —ejší *adj.* ddd. geſtrige. [net, einſchließlich.

včetně *adv. inclusive*, miteingerech-

včil, —e, —ek, —ka, —ky *adv. mor. i sl.* jetzt; —ek, lka, —ejšek, —ška *m.* die jetzige Zeit; —ejší *adj. mor. i sl.*

včilý *adj. v.* čilý [jetzig.

včiniti co več, do čeho hineintun.

včír, a *m.* der geſtrige Tag; ode včíra von geſtern; předevčírem vorgeſtern.

včíti (večnu, eš, e) *st.* anfangen *v.* začíti.

vdaj, vdej *m.*; na v., na vdaní, vdajná (dcera) mannbar, heiratsfähig.

vdáti (vdám, áš, á, *imp.* vdej!), *v.* dceru někomu n. za někoho eine Tochter verheiraten; v. se (komu; v. se za muže) ſich verehelichen.

vdavadlo *n. vulgo* Heiratsluſt *f.* (v. Frauenzimmern).

vdáv-anda, —alka, —avá *f.* eine Heiratsluſtige, Mannsſüchtige.

vdavky *pl. f.* Heirat *f.* (v. Verbspersonen).

vděč-ba *f.* Gefälligkeit *f.*; —en, čna, čno (v. něčeho, v. něčemu, v. z něčeho, *nov.* v. za něco) dankbar; čehož jsem do tebe —na dafür bin ich dir dankbar; *v.* vděčný; —enství *n.* Dankbarkeit *f.*; das Wohlgefallen; —iti (*imp.* vděč!) něco angenehm machen; v. komu zač

verdanken; v. se komu čím, v čem sich dankbar bezeigen; —livý *adj. v.* vděčný; —ně *adv.* dankbar.

vděč-nost *f.* (v. něčeho, z něčeho, *nov.* v. za něco, v. někomu) Dankbarkeit *f.*; —nůstka *f.* kleine Dankbarkeit; —ný *adj.* (něčeho, v. někomu) dankbar; 2. lieblich, anmutig; vděčným se ukázati sich dankbar bezeigen.

vdech, u *m.* das Einhauchen; Eingeben; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* vdechni!) něco (vzduch, duši, moudrost) do něčeho einhauchen, eingeben, einflößen; **vděju** *v.* vdíti. [—nuti *n. v.* vdech.

vděk, u *m.* Dank *m.*, Dankbarkeit *f.*; 2. Vergnügen *n.*, Gefallen *m.*; 3. (*pl.* —y) Netz *m.*; Anmut *f.*; v. někomu učiniti n. udělati (*nov.* v. prokázati) einem ein Gefallen tun od. erweisen; za v. vziti vorlieb nehmen; v. (někomu) *adv.* lieb, willkommen; bylo mu to v. es war ihm lieb, willkommen, es war ihm angenehm; nic mu není v. es ist ihm nichts recht.

vděk-a *f. v.* vděk; v., —yně *f.* Grazie, Huldgöttin *f.*; —ozpěv, u *m.* Dankgesang *m.*; —uplný *adj.* voll Anmut, anmutig, graziös.

vdělati (-ám, áš, á, *imp.* vdělej!) něco do něčeho hineintun, hineinbringen.

vderu se *v.* vedrati se.

vdešeni *n.* Lebenshauch *m.*

vditi (vděju) něco v něco *st.* hineintun, einlegen; v. na něco aufstecken.

vdoba *f.* Form *f.*

vdole *adv.* unten.

vdolek, lku *m.* Talle *m.* (Mehlspeise).

vdomnivati se *sl.* vermuten.

vdorný *adj.* trotzig *v.* vzdorný.

vdouti (vduju, eš, e) něco v něco einblasen.

vdov-a *f.* (v. po někom) Witwe *f.*, Witfrau *f.*; —ář *m.* Witwenjäger *m.*; —čí, —ecký *adj.* Witwer-; —ec, vce *m.* Witwer, Witmann *m.*; —í *adj. v.* vdovský; —ička *f.* junge Witwe; —iti Witwe od. Witwer sein; —ka *f. v.* vdova; 2. Paradiesammer *Emberiza paradisea*; 3. eine Brotschnitte mit beiden Rinden aus der Mitte des Laibes; —ský *adj.* Witwen-; —ství *n.* Witwenstand *m.*

vdunouti *v.* vdouti.

vdy, —cky, —ť *adv. st. v.* vždy.

vdychati. vdýchati (-ám *et* vdýšu) něco etw. einhauchen; einatmen.

ve *prp.* in; ve středu in der Mitte; 2. Mittwoch; *v.* v.

ve! *int.* o weh;

vě *nom. dual. st.* wir zwei.

veběhnouti *v.* vběhnouti.

vebrati se (veberu se) někam, do něčeho, v něco sich einschleichen.

věc, i *f.* Sache *f.*, Ding *n. res*; Angelegenheit *f.*; v. Gegenstand *m.*; (mont.) Gang *m.*; Kluft *f.*

vece 3. *pers.* er (sie, es) sprach.

věce, vice *f. st.* Beratung *f.*, Ratsversammlung *f.*

věc-ička Sächlein, Dinglein *n.*; Dingchen *n.*; —itý, —natý *adj.* reell; —nice *f.* Realschule *f.*; —ný *adj.* Sach-, sächlich, dinglich, reell; v. slovník Reallexikon *n.*; —né učení Reallehre *f.*

vecpati (vecpu, eš, e, *imp.* vecpi!) něco někam, do něčeho, v něco hineinstecken.

več (= v co) worein.

večer (večír), a *m.* Abend *m. Vesper*; v. (*adv.*), na v., u v., —em, s —em abends; pod v., k —u, k —ou, okolo —a gegen Abend; nechval dne před večerem den Tag soll man nicht vor dem Abend loben.

večeřadlo *n.* Speisezimmer *n.*, Speisesaal *m.*

večeras *adv. st.* diesen Abend.

večeřátka *f. et pl. n. st.* Überbleibsel vom Abendessen.

večeř-e *f.* Abendessen, Abendmahl, Nachtmahl *n. (Souper, Soupé n.* fr.); v. Páně das heilige Abendmahl, A. des Herrn; —eti (*imp.* večeř!) nachtmahlen; soupieren; das Abendmahl halten; —inka, *pl.* —inky *f.* (*rus.*) Abendunterhaltung. Soiree *f.*; —iště *n.* (*nov.*) *v.* večeřadlo; —iti se (*impers.*) Abend werden —í se es wird Abend.

večer-ka *f.* (v. vojenská) Zapfenstreich *m.*; —na *f. v.* večeřadlo; —nátko *n.* Abendfalter *m.*; —ní *adj.* Abend-, abendlich; v. modlitba Abendgebet *n.*; —ního času abends; —ní hvězda *vn.*; —nice *f.* Abendstern *m.*; 2. Abendgespenst *n.*; —níček, čku *m.* Abendwind *m.*; —ník, u *m.* Abendblatt *n.*, Abendzeitung *f.*; —niti se, —něti *v.* večeřeti se; —nivka *f.* Nachtviole, Matronalviole *f.* (nocinka) *Hesperis.*

večeros *adv. st. v.* večeras.

věčí *adj. v.* věčší.

věčina *f. st.* Ratschluß *m.*

večir *m. (adv.) v.* večer; —ek, rku *m.* angenehmer Abend; *v.* večer; 2. Soiree *f.*, Abendgesellschaft *f.*, Abendunterhaltung.

věčitý *adj. sl. v.* věčný. [tung *f.*

věčně *adv.* ewig; —bytný *adj.* ewig.

věčn-ec, -čence *m.* Kugelamarant, Winterblume *f.*; —ost *f.* Ewigkeit *f.*; na v. auf immer, bis in den Tod; odebrati se n. odejíti na v. verscheiden, hinscheiden (sterben); to je věčnost! das dauert ewig! eine ganze Ewigkeit!

věčno-stejný *adj.* ewig gleich; —věký *adj.* ewig.

věčný *adj.* ewig *aeternus*; večná škoda es ist doch ewig Schade!

věčš-í (větší) *adj.* ddd. größere; o mnoho v., mnohem větší viel größer; z —í části, —ím dílem größtenteils, meistenteils, meistens; —idlo, —ítko *n.* Vergrößerungswerkzeug *n.*; —ík, u *m.* Übersichuß *m.*; na v. zum Besten, zu Guten; —ina *f.* Mehrheit *f.*, Majorität *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* věčši!) něco etw. vergrößern.

věď, vedě *cnj.* denn.

věď! *int. v.* vyť.

věd, u *m.* das Wissen; Kenntnis *f.*; v., a *m. st.* Wisser; Zauberer *m.*

věd-a *f.* Wissenschaft *f.*; 2. Zauberin *f.*; —ař, —átor, a *m.* Wissenschafter *m.*; 2. Wissenschaftler *m.*; ein Zunftgelehrter.

vědec, dce *m.* Wisser, Wissenschafter *m.*, Gelehrter *m.*; —ký *adj.* wissenschaftlich.

věd-ělný, —itelný *adj.* wißbar.

věděnec, nce *m. st.* Wiener Pfennig.

veden, a, o, ý geführt, geleitet; —í *n.* Leitung, Führung *f.*

vědění *n.* das Wissen.

vědě-r-ce, —ko *n. v.* vědro.

vederu se *v.* vedrati se.

věděti (vim [*st.* vědě], viš, ví, víme, víte, vědí, *imp.* věz! *tregr.* věda, vědouc) něco etw. wissen; nic o tom nevím ich weiß nichts davon; dáti někomu věděti einem wissen lassen; o tom dává se v. hievon geschieht die Verständigung; chtě a věda, chtice a vědouce mit Wissen und Willen; neví o sobě er ist ohne Besinnung, besinnungslos, bewußtlos, ohne Bewußtsein.

vědílek, lka *m.* Kenuerling *m.*

vedle (vedlé) *prp. cum gen.* neben, darneben, nächst, nebst, bei; nach, laut, gemäß; v. lesa neben dem Walde; v. potřeby nach Bedarf.

vedle-běžný *adj.* danebenlaufend; —lomec, mce *m.* Nebenbewohner *m.*

vedlejš-ek, šku *m.* nebengelegener Teil; —í *adj.* Neben-, nebenseitig, nebenliegend, angrenzend.

věd'ma *f.* Zauberin, Zaubrerin *f.*

vědmo *n.* Zeichen *n.*; Zauberei *f.*; v. *adv.* wissend.

vědnouti *st. v.* vadnouti.

vědný *adj.* wissenschaftlich.

vědochtiv-ost *f.* Wißbegier *f.*, Wißbegierde *f.*; —ý wißbegierig.

vědom, a, o (v. něčeho) kundig; úkolu svého v. seiner Aufgabe bewußt; *v.* vědomý; —ě *adv.* wissentlich; —ec, mce *m. st.* Kundiger; Kenner *m.*; *st.* Wahrsager *m.*; Alraun *m.*; —í *n.* das Wissen; Bewußtsein *n.*; na v. vziti, bráti, přijímati zur Kenntnis nehmen; slouží na v. dient zur Wissenschaft; bez mého v. ohne mein Vorwissen.

vědomil, a *m.* Wissenschaftsfreund *m.*

vědom-itě *adv.* bewußt; —itý *adj.* wissentlich; —o *adv.* kundig, bekannt.

vědomost *f.* das Wissen, Mitwissen *n.*; v., *pl.* —osti Kenntnis; Erkenntnis *f.*; Erfahrung *f.*; v. dáti (o něčem) bekannt geben, Nachricht geben, zur Kenntnis bringen, zur Wissenschaft bringen.

vědomý *adj.* bekannt, bewußt; 2. (v. něčeho) kundig, kennend, wissend, wissentlich. [schaftslehre *f.*

vědoslovi *n.* (vědověda *f.*) Wissen-

vedouci *adj.* führend; leitend; v. *m.* Werkführer, Leiter *m.*

vědouc-í *adj.* dd. wissende; —nost *f.* Wissenschaft, Kenntnis *f.*

vědouch, a *m.* Zauberer *m.*

vědování *n.* Vorsetzung des w in der polnischen Sprache. [nisse.

vědovna *f.* Schule für höhere Kennt-

vedral-ec, lce *m.* Eindringling *m.*; —ati se (vderu se *et* vederu se) někam wo eindringen.

vedřiny *pl. f.* Hitzferien *pl.*

vedro *n.* Brennhitze, Sonnenhitze *f.*

vědro (*gen. pl.* věder) *n.* Eimer *m.*; Bütze *f.* (Butte).

vědství *n.* das Wissen; Wissenschaft *f.*

vědu *n.* vesti.

vědunka *f.* Alrune *f.* (Here. vizuna).

veget-ace *f.* Vegetation *f.*; —arián, a *m.* Vegetarianer *m.*; —ovati vegetieren.

věhlas, u *m.* (v., i, —a *f.*) *st.* Klugheit *f.*; —eti au Klugheit zunehmen; —nost *f.*, —tvo *n. st.* Klugheit *f.*; —ný *adj.* klug, weise; berühmt; hochsinnig.

vehnati (vženu *et* veženu, eš, e) něco někam, do něčeho, v něco eintreiben einjagen, hineinjagen; v. koho do těsna, do úzkosti einen in die Enge treiben einem Angst machen; v koho do škody in Schaden versetzen; v. loď na břeh anlanden, auf den Strand geraten, stranden.

vehnouti (vehnu) něco einbiegen; se fich.

věch, u *m. v.* vích; —a *f. st.* Schankzeichen *n.*

věch-et, chtu *m.* Fegemisch, Strohwisch, Waichwisch *m.*; —ětek, —ýtek, tku *m.* kleiner Wisch; slabý jako v. schwach wie ein Windbalm; —our, —ourec *posm.* alter Wisch.

věchť-ík, u *m. v.* věchétek; —ovi *n. coll.* der Wisch von Queckeu; Waschwisch *m.*

věchu! *int.* (= věru) meiner Treue!

věj-ačka *f.*, —adlo *n.* Wurfschaufel *f.*; —ák, u *m.* Wedel *f.*; —ba *f.* das Schwingen, Worfeln, Wannen des Getreides.

vejc-e, e *n.* (*gen. pl.* vajec) Ei *n. Ovum*; 2. Hode *f.*; —ovati oval machen; —ovina *f.* Eiiubstanz *f.*; —ovka *f.* Eischnecke *f.*; —ozvěr, a *m.* Dezoon *n.*

vejčitý *adj.* oval, eirund.

vejdovna *f. v.* vejtovna.

vejdu *v.* vejíti.

věj-e *f.* Gestöber *n.*; —eci *adj.* Wurf-; —ec, jce *m.* Schwinger, Worfler *m.* (des Getreides); —ečka *f.* Worflerin *f.*; 2. Wurfschaufel *f.*; —ice, —ička *f.* Leimrute *f.*; sednouti na —ičku sich auf die Leimrute setzen; fig. auf den Leim geben; v., —idlo *n.* Wurfschaufel, Schwinge *f.*

vějíř, e *m.* Fächer *m.*; —nice *f.*, —ník, u *m.* Fächerpalme *f.*, Schirmpalme *f. Latania*; —ník, a *m.* Fächermacher *m.*; —ový *adj.* Fächer-.

vejíti (vejdu, eš, e, *imp.* vejdi!) někam (do pokoje, města atd.) eingehen; eintreten; etw. betreten; vstříc, v cestu čemu v. begegneu; fig. Einhalt tun; v. k ženě *st.* einer Person fleischlich beiwohnen; ve skutek v. verwirklicht werden; do života v. ins Leben treten; v obyčej v. zur Gewohnheit werden; v boj v. eine Schlacht liefern; v moc právní v. in Rechtskraft erwachsen; v. s kým ve smlouvu einen Vertrag eingehen; v. *et* v. se kam, do čeho hineingehen; Raum haben; víno nevejde (n. nevejde se) do nádoby das Gefäß wird den Wein nicht fassen.

vějítko *n.* Wedel, Fächer *m.*

vějka *f.* Wurfschaufel *f.*; 2. (vánice) Gestöber *n.*

vejkati (3. -á) *st. v.* věkati.
vejpůl *adv.* in die Hälfte, halb, entzwei.
vejr, a *m. v.* výr.
vejsk, —ati *v.* výsk, -ati.
vejt, u *m.* Wald *m.*; —ář *m.* Waldbauer *m.*, Waldhändler, Waldfärber *m.*; —ník *m.*, —ovna *f.* Waldmühle *f.*
věju *v.* váti.
vejvoda *m. v.* vojevoda.
věk, u *m.* Zeit *f.*; Zeitdauer *f. Aera*; Alter *n.*; Zeitalter *n.*; Lebensdauer *f.*; Lebenszeit *f.*; proti věku není léku gegen das Alter schützt kein Rezept (wächst kein Kraut); Alter hat den Kalender am Leibe; das Alter ist ein Spital; na —y, po —y, u —y, až na —y, na —y —ů, věčné —ův (*st.* u věk, —y —oma, —y —om, —y —ův, na —y — ucí) ewig, in Ewigkeit her.
věkati (-ám) bellen, heulen *v.* vyčeti.
věko-letý, —starý *adj.* Jahrhunderte alt, uralt; —pis, u *m.* Lebensbeschreibung *f.*; —stálý *adj.* immerwährend; —šedý *adj.* altgrau; —vati ewig dauern; irgendwo lang ausbleiben; —věčný *adj.* ewig; —vitý *adj.* alt, bejahrt; věkovitá anba eine ewige Schande; —vý *adj.* uralt; —vé právo zeit Jahrhunderten herkömmliches Recht; —zvuk, u *m.* (poet.) leeneuton *m.*; —žizný *adj. st.* ewig Abend. [*m.*
vél, vejl, u *m.* (*z lat. velum*) Schleier
vel, u *m.* (povel) Kommandowort *n.*
vel, a, veles, a *m. st.* Hirtengott *m.*
vel- (in Zsmsetzg.) Groß-
velbiti *v.* velebiti.
velbloud, a *m.* Kamel *n. Camelus*; 2. Ankerseil *n.*; Schiffseil *n.*; —ář *m.* Kameltreiber *m.*, Kamelwärter *m.*; —ě, ete *n.* junges Kamel; —í *adj.* Kamel-, —ice *f.* Mutterkamel *n.*; —ka, —inka *f.* Kamelie *vstl.*; —ník, a *m. v.* velbloudář; v., u Wanzenjaine *.. Corispermum*; —ohlav, a *st.*, —ohlavec, —okrčec, čce *m.* Giraffe *f.* (žirafa); —ový *adj.* Kamel-.
veldlin-a *f.* Fabrik *f.*; —ik, a *m.* Fabrikant *m.*
velduch-ost *f. v.* veleduchost.
vele *adv.* sehr; (in Zsmsetzg.) hoch-, Groß-; vele-vele überaus; v. *n.* Welle *f.*, Wellbaum *m.*
veleb-a *f.*, —enství *n.* Herrlichkeit *f.*; —ení *n.* Preisung *f.*; —itel, e *m.* Preiser *m.*, Anbeter *m.*; —iti (-ím, iš, i, *imp.* veleb!) koho (*acc.*) za něco preisen, hochpreisen, lobpreisen; se jich; —ník, a *m.*, —níček, čka *m.* der hochwürdige Herr (Priester, Priesterchen, Priesterlein); —nost *f.* (božská, *st.* v. královská) Majestät *f.*; —ný *adj.* herrlich, preislich, majestätisch; ehrwürdig; hochwürdig; —ná matka Hochwürdige Frau (Äbtissin); —ný pán der Hochwürdige Herr; —ovati *v.* velebiti.
vele-ctěný *adj.* hochgeehrt; hochgeschätzt; —ctihodný *adj. Honorabilis* (Pfarrertitel); —červený *adj.* hochrot; —dílo *n.* Meisterwerk *n.* ng.; —drahý *adj.* sehr teuer; —duch, a *m.* Genie *n.*; —duchost *f.* Geistesgröße *f.*; —důležitý *adj.* hochwichtig; —důstojný, -ost Hochwürden (Titel) *Reverendissimus*; —hora *f.* Bergkoloß, Riesenberg *m.*; —hory *pl.* Hochgebirge *n.*; —chrám, u *m.* Dom *m.*; Kathedrale *m.*, Basilika *f.*, Münster *n.*; —chvost, a *m.* Leierschwanz *m.* (Vogel) *Maenura*; —jemný *adj.* hochfein, superfein; —ještěr, a *m.* Rieseneidechse *f.*, Megalosaurus *m.*; —kam, u *m.* Megalith *m.*; Gigantolith *m.*; Dolmen *m.*; —kněz, e *m.* Hohepriester *m.*; —krásný *adj.* sehr schön, wunderschön, überaus schön; —kříž *m.* Großkreuz *n.* (Orden); —les, a *m.* Hochwald *m.*; —litý (*st.* —ljutý) *adj.* sehr wild, grausam; —milý *adj.* sehr lieb; —mocný *adj.* großmächtig; —moudrost *f.* Allweisheit *f.*; —moudrý *adj.* hochweise, sehr weise, allweise; —myslnost *f.* Großenwahn *m.* (slavomam).
velení *n.* das Befehlen, Kommando *n.*
vele-nutný *adj.* sehr dringend; —obec *v.* velkoobec; —op, a *m.* Orang-Utang *m.*; —potřebný *adj.* höchst notwendig; —proud *m.*, —řeka *f. v.* veletok; —říše *f.* Großreich, Weltreich *n.*, Großstaat *m.*
veleslav, u *m.*, velesláva *f.* Triumph *m.*; Glorie *f.*; Ruhmesglanz *m.*; —enství, —í *n.* Herrlichkeit *f.*; Majestät *f.*; —itel, e *m.* Lobpreiser *m.*; Verherrlicher *m.*; —iti (-ím, *imp.* veleslav!) koho (*acc.*) hochpreisen; —nost *f.* Herrlichkeit *f.*; Majestät *f.*; —ný *adj.* hochberühmt; glorreich; (Titel) hochlöblich.
veleti (velím [*st.* veli],, iš, í, *imp.* vel *et* velej) komu befehlen, gebieten (velel stíhati; velel, aby to učinil); v. vojsku kommandieren, befehligen.
vele-tlak, u *m.* (mech.) Hochdruck *m.*; —tok, u *m.* (geogr.) Strom, Hauptstrom *m.*; —trh, u *m. v.* veltrh; —tvárný *adj.* grandiös *v.* velikolepý; —tvor, a *et* u *m.* Koloß *m.*; —tvorný *adj.* kolossal; —učený hochgelehrt; —vážený *adj.* hochgeschätzt; —vážný *adj.* hochwichtig; —vévoda *m.* Großherzog *m.*; —vládce *m.* Großherr, Padischah *m.* (in der Türkei); Maharadscha *m.* (in O.-Indien); —vládný *adj.* weltherrschend; —vrub, a *m.* Großverlumschel *f. Unio*; —vtip, u *m.* Genie *n.*; —zajímavý *adj.* höchst interessant; —zasloužilý *adj.* hochverdient; —zkušený *adj.* vielerfahren, erfahrungsreich; —známý *adj.* allbekannt, weltbekannt; —zrada *f.* Hochverrat *m.*; —zrádce *m.* Hochverräter *m.*; —zrádný *adj.* hochverräterisch; —zvěř, a *m.* Riesenfaultier *n. Dinotherium*.
velhati se (velhu se, velžeš se, *imp.* velži se!) kam, do čeho sich einlügen.
velí, velý *adj.* groß; prächtig, herrlich.
vel-ící *adj.* kommandierend; v. generál kommandierender General; —ictví *n.*, —ičství *n. st.* Größe *f.*
velič-ec, čce *m.* Magnat *m.*; —ejší *adv. st.* größer; —enství, —enstvo *n.* Majestät *f.* (Titel); —eti groß werden; größer werden; —ina *f.* Größe *f.* (math.); —inověda *f.*, —inoznalství *n.* Größenlehre, Mathematik *f.*; — iti (-im, iš, i,

imp. veliči!) něco vergrößern; v. koho preisen; v. se sich vergrößern; sich rühmen; sich erheben; —izný *st.* großmächtig; —nost *f.*, —stvi *n.* Majestät *f. v.* velicenství; —ný *adj. v.* velebný.

velik, a, o *v.* veliký.

velikán, a *m.* Riese *m.*, Gigant *m.*; —ský *adj.* riesenhaft, kolossal, überaus groß; —ství *n.* Riesengröße *f.*

velikáš, e *m. st.* Großwürdenträger; Magnat *m.*; —ství *n.* Großenwahn *m.*

veliko *adv.*, na v. ine Größe; *en gros*; —duchý, —dušný *adj.* großmütig; —dušnost *f.*, —duší *n.* Großmut *f.*; —lepi *n.* Geprange *n.*; —lepý *adj.* großartig; prächtig; grandiös; —mocný, —možný *adj.* großmächtig, großmögend.

velikomysl, i *f.* Großmut *f.*; —ně *adv.* großmütig; —něti großmütig werden; hochmütig sein; —nost *f.* Großmut *f.*; —ný *adj.* großmütig.

veliko-noc, i, *pl.* —noce Ostern; —noční *adj.* Oster-; —st *f.* Größe; —věký *adj.* hochaltrig.

velikurný *v.* velikánský.

veliký (*comp.* větší, věčší) *adj.* groß; v. kníže Großfürst *m.*; —á mysl Großmut *f.*; —á noc *v.* velikonoc; —ý pátek der Karfreitag; Petr Veliký Peter der Große *n.*

velim (*st.* veli) *v.* veleti.

velim *adv. v.* velmi.

velin, u *m.*, —ový papír Velinpapier *n.*

velink *m.* Weinling *m.*, Weinapfel *m.*

velitel, e *m.* Befehlshaber, Kommandant, Kommandierender *m.*; Gebieter *m.*; —ka *f.* Gebieterin *f.*; —ský *adj.* gebieterisch; —ství *n.* Kommando *n.*

velkniežectví *n.* Großfürstentum *n.*

velko- Groß-; —hostinec *m.* Hotel *n.* (*Grand hotel*); —hostinský *m.* Hotelier *m.*; —kavárna *f. Grand Café*; —kněžna *f.* Großfürstin *f.*; —kníže *m.* Großfürst *m.*; —knížecí *adj.* großfürstlich; —knížectví *n.* Großfürstentum *n.*; —kříž, e *m.* Großkreuz *n.* (Orden); —křižník, a *m.* Großkreuz (Person); —kupec, pce *m.* Großhändler, Engrosist *m.*; —kupectví *n.* Großhandlung *f.*; —lepý *adj. v.* velikolepý; —město *n.* Großstadt *f.*; —městský großstädtisch; —myslný *adj. v.* velikomyslný; —noční *adj. v.* velikonoční; —obec, bce *f.* Großkommune *f.*; —obchodník, a *m.* Großhändler *m.*; —panský großherrisch; —páteční Karfreitags-; —pečetník, a *m.* Großsiegelbewahrer *m.*; —pokladník, a *m.* Großschatzmeister *m.*; —převor, a *m.* Großprior, Grandprior *m.*; —průmyslník, a *m.* Großindustrieller *m.*; —vévoda *m.* Großherzog *m.*; —vévodkyně *f.* Großherzogin *f.*; —vévodství *n.* Großherzogtum *m.*; —výroba *f.* Großproduktion, Massenfabrikation *f.*; —vyslanec, nce *m.* Ambassadeur *m.*; —závod, u *m.* Großetablissement *n.*

vel-kříž *m. v.* velkokříž; —kupec *v.* velkokupec.

velk-ý *adj.* groß; —á (mše) Hochamt *n.*, Hochmesse *f.*; ve -ém i v malém *en gros et en détail*; obchod ve —ém Engroshandlung *f.*

velmi *adv.* sehr, stark, viel.

vel-mič *m.* Fuß-, Stoßball *m.*; —mistr, a *m.* Großmeister *m.*, General *m.* (eines Ordens); v. německý, v. německého řádu Hochmeister (Hoch- und Deutschmeister) *m.*; —moc, i *f.* Großmacht *f.*; —mocný *v.* velemocný; —moře *n.* Ozean *m.*

velmož, —ce, —ec, —ník, a *m.* ein Großer des Reichs; Magnat *m.* (in Polen und Ungarn), Grand *m.* (in Spanien); —ný *adj.* großmächtig; vielvermögend; großherrlich; (Titel in Polen) Euer Hochedeln.

velnouti (kam) eindringen.

velo *adv. st.* i *st.* (*pol.* wiele) viel.

vel-občan, a *m.* Staatsbürger *m.*; —obec, bce *f.* Großkommune *f.* (Staat *m.*; —obřadník, a *m.* Großzeremonienmeister *m.*

velociped, u *m.* Velozipéd *n.*

velo-chvost, a *m. v.* velechvost; —ještěr, a *m.* Megalosaurus *m.*

vel-pán, a *m.* ein großmächtiger Herr; —poslanec *v.* velvyslanec; —prodavce *m.* Großhändler *m.*

velryb, a *m.*, —a *f.* Walfisch *m. Balaena*; —ář *m.* Walfischfänger, W.-fahrer *m.*; —í *adj.* Walfisch-; v. tuk Walrat, Fischtran *m.*; v. zub (kostice) Fischbein *n.*; —ice *f.* das Weibchen des Walfisches; —olovec, vce *m. v.* velrybář.

vel-tlak, u *m. v.* veletlak; —trh, u *m.* Messe *f.* (Handelsmesse *f.*, Meßzeit *f.*); —trus *m.* (*srv.* ventrus) morsches Holz; —tržba *f.* Großhandel *m.*; —tržec *m.* Großhändler *m.*; —tucet, clu *m.* Gros *n.* (12 Dutzend); —vezír, a *m.* Großwesir *m.* (in der Türkei); —vojvoda *m. v.* velkovévoda; —vyslanec *m.* Botschafter *m.*, Großbotschafter *m.*, Ambassadeur *m.*

vemeno *n.* (vými) Euter *n.*

ven *adv.* hinaus; heraus; jdi v. gehe hinaus; v. z města aus der Stadt; v. s nim! hinaus mit ihm! jen s pravdou ven! der Wahrheit freie Bahn! v. říkati (*germ.*), *lp.* zu sagen.

ven (= v něj) in ihn.

věnčov-ati něco *v.* věnčiti; —i *n.*, —iny *pl.* das Kranzgeflechte, Girlanden *pl.*

věncule *f.* Kronwespe *f. Stephanus.*

venč-i *n.* Außenseite *f.*; zv. von außen; *v. adj.* draußig, äußerlich *v.* vnější; —iti něco etwas hinausgeben; v. se s kým hinausgehen (aus der Stube).

věnčiti (-ím, íš, í, *imp.* věnči!) něco, někoho (věnčati *st.*) něčím kranzen; bekränzen; fig. krönen.

vendati (-ám), vendavati něco někam, do něčeho eintun.

venduška *f. st.* Giftkraut *n. Aconitum*; fig. Gift *n.*

věnec, nce *m.* Kranz *m.*; fig. Krone *f.*; víti v. einen Kranz winden; v. panenský Jungfernkranz *m.*; 2. *v.* (anat.) Schlüsselbein *n.*

věneč-ek, čku *m.* Kränzchen *n.*; 2. Fallhäubchen der Kinder, Fallhut *m.*, Fallmütze *f.*; 3. (chir.) Mutterkranz *m. Pessarium*; —enka *f.* Kronenwicke *f. Coronilla*; —kář, —ník, a *m.* Kranzmacher *m.*; —ný *adj.* Kranz-.

venek, nku *m.* der Ort draußen; na v. nach außen hin; 2. *v.* venkov; na venku auf dem (flachen) Lande; z venku von Draußen; vom Lande.

venerický *adj.* venerisch.

venhák, u *m.* Zugeisen *n.*

věník, u *m.* Busch *m.*, Büschel *m.* (*n.*) voll Blüten *etc.*; Kranz, Bierkranz *m.*; Schankzeichen *n.*

vèniti (-ím, *imp.* věň!) begiften.

venkoncem *adv. mor.* i *sl.* durchaus, durch und durch; überhaupt; endlich *v.* vůbec.

venkov, a *m.* das Land, das platte od. flache Land (in Bezug auf die Hauptstadt); na —ě am Lande; —ák, —an, a (*pl.* —ané), —ník, a *m.* Landbewohner *m.*; Landmann *m.*; *pl.* —ané Landleute, Landvolk *n.*; —anka *f.* Landbewohnerin, Landfrau *f.*; —ati (venkuju) sich auf dem Lande aufhalten; —ní, —ský *adj.* draußig, auswärtig; ländlich; vom Lande; rural; —ské pivo Landbier *n.*; —ská *f.* (t. píseň) *Villanella* (it.), ländliches Lied; po —sku oblečený ländlich gekleidet.

venku *adv.* draußen, auswärts; im Auslande; na v. *v.* venek.

věnn-í, —ý *adj.* Mitgabe-, Leibgedings-; v. list Heiratsbrief, Mitgiftschein *m.*; —é město Leibgedingstadt *f.*

věno *n.* Mitgift *f.*, Mitgabe *f.*, Heiratsgut *n.*, Brautschatz *m.*; Leibgeding *n.*, Auszeding *n.*

věnov-aci *adj.*. v. list Widmungsurkunde *f.*; —ání *n.* Widmung *f.*; Dedikation *f.*; —atel, e *m.* Begifter *m.*; —ati Mitgift geben, begiften, aussteuern; v. komu co widmen, dedizieren.

ventruba *m.* Maulaffe *m.*

ventrus, u *m.* (*srv.* veltrus) ungesalzter Ast am Baume, Rohm *m.*; —ina *f.* Holzerde *f.*

venýře *pl.* Türgestell, Türgerüst *n.*

vep, u *m.*, up *st.*, úpění das Wehklagen.

vepř, e *m.* verschnittener Eber; —ák, a *m.* Schweinhirt, Schweinetreiber *m.*; —ař *m.* Schweinverkäufer *m.*; Schweinhandler *m.*; —ný *adj. v.* vepřový.

vepřov-ačky, —inky *pl. f.* Schweinfest *n.*; —ák, a *m.* Schweinfleischverkäufer *m.*; —ice *f.* Schweinhaut *f.*; 2. ungebrannter Ziegel, ägyptischer Ziegel; —ina *f.* Schweinefleisch *n.*; —ý *adj.* Schweins-; schweinen; *v.* dobytek Borstenvieh *n.*; —é maso Schweinefleisch *n.*

vepsati (vpíšu, eš, e, *imp.* vpiš!) *trogr.* vepsav) něco do něčeho, v něco do knihy, v knihu einschreiben, eintragen, einverleiben.

věra *f. st. v.* víra.

veranda *f.*, podsíň Veranda *f.*

verbež, e *f.* Gesindel *n.*

verb-íř, e, —ovník, a *m.* Werber *m.*; —ovati (vojáky, v. na vojnu) Soldaten werben, anwerben.

věrduňk, u *m. st.* Bierding *m.*

veřeje (dv...) *f.* Türflügel *m.*; Türpfoste *f.*

veřej-ně *adv.* öffentlich; —ník, a *m.* Publikan *m.*; *v.*, u *m.* öffentliche Schrift; —nost *f.* Öffentlichkeit *f.*; —ný *adj.* öffentlich; *v.* list offener Brief; —ná silnice Landstraße *f.*; —ná holka Lustdirne *f.*, Freudenmädchen *n.*

věren, rna, rno (někomu) *v.* věrný.

věř-ení *n.* das Glauben, Glaube *m.*; —icí list Beglaubigungsurkunde *f.*, Kreditbrief *m.*; —ící *adj.* glaubend; gläubig; *subst.* Glaubensgenosse *m.*; —itel, e *m.* Gläubiger, Schuldherr *m.*, Kreditor *m.*; —itelný *adj.* glaublich, glaubwürdig; —iti (-ím, íš, í, *imp.* věř!) čemu, več glauben; v. komu trauen; v. v koho auf jmd. vertrauen; v. v Boha an Gott glauben; věř, ale komu měř! trau, schau wem! —ivost *f.* die Neigung zum Glauben.

věrka *f.* Pfand *n.*; Angeld *n.*

věrn-ě *adv.* treu; getreu; —ost *f.* (někomu, v něčem) die Treue.

věrný *adj.* (v. někomu, v něčem) treu, getreu; wahr, wahrhaft; gläubig.

věro-hodný *adj. v.* hodnověrný; —jatný (*rus.*) wahrscheinlich; —lomnost *f.*, —lomství, —lomstvo *n.* Treubruch *m.*, Treubrüchigkeit *f.*; —lomný *adj.* wortbrüchig, treubrüchig; —možný *adj.* wahrscheinlich; —skum, u *m.* Gnostizismus *m.*; —skumec, mce *m.* Gnostiker *m.*; —sloví *n.* Dogmatik *f.*; —služba *f.* Kult, Kultus *m.*; —soud, u *m.* Inquisition *f.*; —učení *n.*, —uka *f.* Dogmatik *f.*; —učný *adj.* dogmatisch; —vést, a *m.* Evangelist *m.*; 2. Missionar *m.*

věrov-ání *n.* Beteuerung *f.*; Schwur auf seine Treue; —ati *et v.* se (věruju) bei seiner Treue schwören; beteuern; —itý *adj.* wahrscheinlich.

věrozákon, a *m.* Dogma *n.*

věrozpyt, u *m. v.* věroskum; —ec, tce *m. v.* věroskumec.

verpánek, nku *m.* (*z něm.*) [bank *f.* Werk-

versálka *f.* Versalbuchstabe *m.*

versta (vrsta) *f.* Werst *f.* (russische

věrství *n.* Glaubensschaft *f.* [Meile).

verš, e, —ík, u, —íček, čku *m.* Vers *m.*

veršo-tepec, pce *m.* Versdrechsler *m.*; Reimschmied *m.* Versifex *m.*; —tvorec, rce *m.* Versemann, Versemacher *m.*; —tvorství, —vství, —vání *n.* Versmacherei *f.*; —vati Verse machen; versifizieren; —vec, vce, —vník, a *m.* Versmacher, Dichter *m.*; —vnictví *n.* Dichtkunst *f.*

věrtel, e *m.* ein Viertel Strich.

vertovati umwenden, umkehren; v. se (v knihách) blättern.

věru *adv.* (*intrj.*) wahrhaftig, wahrlich; traue! na mou v.! bei meiner Treu! —ju *et* v. se *v.* věrovati.

veruňk, u *m. st.* [Wahrung] Preis, Kaufschilling *m.*

věrutný *adj.* wahrscheinlich.
ves, vsi *f.* Dorf *n.*; po všech choditi in den Dörfern herumgehen; herumstreifen.
ves *adv. st. v.* všecek; —da, —dy *st. adv.* immer *v.* vždy.
vesednice *f.*, sedmico Zimmer *n.*
vesel, a, o *v.* veselý; —ák, a *m.* Jugbelbruder, Lebemann; —án, a *m.* Hochzeitsgast *m.*; —e *adv.* fröhlich, lustig, *allegro.*
vesel-í (*st.* —ě) *n.* Fröhlichkeit, Lustigkeit *f.*, Lust *f.*; Freudenfest *n.*; svatební v. Hochzeit *f.*; —ice *f.* Belustigung *f.*; Freudenfest *n.*; pod —ím býti fröhlich, bei guter Laune sein; —ík, a *m. v.* veselák; —iti (-ím, íš, í, *imp.* veseli!) koho (*acc.*) erfreuen, fröhlich, lustig machen; belustigen; v. se (z něčeho nad něčím, něčemu, pro něco, něčím, v něčem, s někým) sich freuen, erfreuen; —ka *f.* Lustbarkeit *f.*; 2. Hochzeitsfest *n.*; v. *m.* ein lustiger Mensch.
veselní *adj.* Ruder-.
veselník, a *m. v.* svatebník.
veselo *adv.*, z -a lustig, munter; —herec, rce *m.* Komiker *m.*; —hra *f.* Lustspiel *n.*; Komödie *f.*; —myslný *adj.* aufgeweckt, heiter.
veselost *f.* Fröhlichkeit *f.*; Lustigkeit; Heiterkeit *f.*; 2. Lustbarkeit *f.*; Unterhaltung *f.*; 3. Hochzeitsfest *n.*
veselý (*comp.* veselejší) *adj.* (v. z něčeho, pro něco, *st.* v. něčím, v. něčemu) froh, fröhlich, lustig; heiter; -á mysl Heiterkeit *f.*, Frohsinn *m.*
věsenka *f.* Mauersalat, Hasenstrauch, Berglattich *m. Pernanthes.*
vesenní *adj.* Frühlings-.
věsiti (-ím, íš, í, *imp.* věs!) něco hängen, aufhängen; v. hlavu den Kopf hängen; v. se sich hängen.
vesko *n.* das flache Land (in Bezug auf die Hauptstadt) *v.* venkov.
veskrz *adv.* durch, durchaus, durchveský *adj.* Dorf-. [gehend; *v.* skrz.
vesl-ář, —ař *m.* Ruderer, Ruderknecht *m.*; —ařský spolek Ruderklub *m.*; —ice *f.* Galeere *f.*
veslo *n.* (*gen. pl.* vesel), *dim.* vesílko, vesélce *n.* Ruder *n.*; Ruhrschaufel *f.*; Schlebschaufel *f.*
veslov-ání *n.* Rudern *n.*; Rudersport *m.*; —ati rudern; —í *n.* Ruderwerk *n.*; —ník, a *m.* Rudergänger *m.*; —ý *adj.* Ruder-; —á loď Galeere *f.*, Ruderschiff *n.*
vesměs *adv.* durcheinander, durchgängig, insgesamt; všichni v. allesamt.
ves-mír, *gen.* všehomíra *m.* Weltall *n.*, Universum *n.*
vesna *f.* Frühling *m.*, Lenz *m.*
vesňák, a *m. v.* vesník.
vesnati se *v. lp.* vměstnati se.
vesní *adj.* Dorf-, Land-.
vesn-ice *f.* Dorf *n.*, Dorfschaft *f.*; —ický *adj.* Dorf-, dörflich, rural; —ičan, a *m.* Dorfbewohner, Dorfler *m.*; —ičané *pl.* Dorfleute *pl.*; —ičanka *f.* Dorfbewohnerin *f.*; —ička *f.* Dörflein *n.*; —ík, a *m. v.* vesničan.
vesno *n. mor. v.* vesna.
vespěčky (*lp.* spěčky) *adv.* im Schlafe.
vespod *adv.* unten.
vespol-ek *adv.* gemeinschaftlich; miteinander; všichni v. allesamt; v., —ně insgesamt, zusammen; —ní, —ný *adj.* gegenseitig; gemeinsam; simultan, solis.
věst, a, o *st.* bekannt; sicher. [darisch.
věsť, li *f.* Nachricht *f.*, Kundschaft *f.*; 2. Orakel *n.*; v., tě *m.* Verkündiger. Wahrsager *m.*
vesta *f.* Weste *f.* (Kleidungsstück).
vestalka *f.* Vestalin *f.*
vestek *v.* všecek.
vesti *et* vésti (vedu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* veď! *trsgr.* veda, -ouc) něco *n.* někoho někam (do domu, na cestu, po cestě, k oltáři, na popravu, ke kniži, v záhubu, k dobrému, ke zlému; zuleiten, leiten, führen; v. vodu na něco Wasser führen; v. úřad amtieren; správu něčeho *v.* etw. verwalten, leiten; obchod s čím v. handeln; řeč *n.* slovo v. das Wort führen; nářek v. klagen, jammern; svědky v. *st.* Zeugen stellen od. verführen; vede pořád svou er lässt sich nicht stören; v. si, v sobě (moudře, mírně, hanebně atd.) sich benehmen; v. si stížnost do někoho, na něco sich beklagen, sich beschweren (wider jmd. od. wider etw.); v. se s kým sich führen; v. se *impers.* ergehen; jak se vede wie geht's? vede se mi dobře ich befinde mich wohl.
věst-itel, e *m.* Verkündiger *m.*; 2. Wahrsager *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* věstil) něco někomu verkündigen; 2. wahrsagen; —ník, a *m.* Verkündiger *m. v.* věstitel, věštec; v., u *m.* Anzeigeblatt *n.*, Anzeiger *m.*; v. vlády zemské Landesregierungsblatt *n.*
věstný *adj. v.* věstný.
veš, vši *f.* Laus *f. Pediculus*; žebrácké vši *pl.* Spitzflette *f. rstl.*
věš-adlo *n.*, —ák, u *m.*, Aufhängerechen *m.*; Kleiderrechen *m.*; Kleiderstteller *m.*; 2. Brothange *f.*; 3. Tepfschrank *m.*; 4 Hochgericht *n.* (b. Vogelst.).
věšba *f.* Hängebrett *n.*
vešde *adv. v.* všude.
věš-ení (-ím, *imp.* -ej!) koho (*acc.*) aufhängen (Viele); v. se na koho sich an jmd. anhängen; —idlo *n. v.* věšadlo.
veška *f.* Läuschen *n.*; v. *m.* ein Lausiger; vešky *pl.* Frostbeule *f.*
vešken *vn.*
vešker-en, —a, —o alle, aller, ganz, gesamt; —enství *n.* Gesamtwesen *n.*; —enstvo *n.* Gesamtheit *f.*; —ost *f.* Allheit *f.*; Gesamtheit *f.*, Universum *n.*
vešker-ý *adj.* (*num.*) sämtlich; Total-, Gesamt-; doktor —ých práv Doktor der sämtlichen Rechte (*juris utriusque Doctor*; doktor veškerého lékařství Doktor der gesamten Heilkunde *medicinae universae Doctor.*
vešlý *adj.* eingegangen, eingetreten; v. v moc právní rechtskräftig.
věšt-b-a *f.* (*gen. pl.* věšteb) Wahrsagerei *f.*; Prophezeiung *f.*; —ář *m. v.* věštec.

věšt-covati *v.* věštiti; —čí, věščí *adj.* Wahrſager-, prophetiſch.
věště, ěte *n.* Wechſelbalg *m.*
věšteb-na, —nice *f.* Orakel *n.*; —ný *adj.* weiſſagend.
věšt-ec, tce (—ěc, fce) *m.* Wahrſager, Weiſſager, Prophet *m.*; —ecký *v.* věští; —ek, tka *m. sl. v.* věštec.
vešti *n. st.* Eingang *m.*
věšt-i *adj.* weiſſagend; prophetiſch; v. duch Wahrſagergeiſt; —ice *f. v.* věštkyně; —irna *f. v.* věštebna; —iti (-ím, íš, í, *imp.* věšti!) někomu něco o něčem weiſſagen, wahrſagen; —ka, —kyně *f.* Weiſſagerin, Wahrſagerin *f.*, weiſe Frau; —ník, a *v.* věštec; —ný *adj.* wahrſagend; *v.* věští.
vet! *int.* ſiehe da! *v. v.* veta.
veť! *v.* vyt.
vet-a *adv.* garaus; je po něm v. er iſt verloren; v. Vergeltung *f.*; —a za —u (vet za vet), —u za —u dáti Gleiches mit Gleichem bezahlen, vergelten; na —u ſchließlich, zum Schluß, zuletzt.
věta *f.* (grm.) der Satz.
vetčas *st.* (= v týž čas) *adv.* gleich den Augenblick.
vetčení *n. st.* das Einſtecken.
větčí *adj.* (*comp.*) *v.* věčší, větší.
vetech, u *m.* Abnahme *f.*; měsíc jest na v., na větchu *st.* der Mond nimmt [ab.
veterán, a *m.* Veteran *m.*
větérek, rku *m. v.* větřík.
veteš, e *f.* Trödel *m.*, altes Zeug; —ina *f.* Schlendrian *m.*; —ní, —ný *adj.* Trödel-; v. trh *v.* vetešnický; —nice *f.* Trödlerin; —nický *adj.* Trödler-; v. trh Trödelmarkt, Tandelmarkt *m.*; v. obchod, —nictví *n.* Trödelhandel *m.*; —ničiti trödeln; —ník, a *m.* Trödler *m.*; Trödelmann *m.*, Bouquineur *m.*; 2. Altſticker *m.* (příſtipkář; zápalatář).
větev, tve *f.*, —ka *f.* Zweig *m.*, Aſt *m.*; —natý, —ný *adj.* aſtig, zweigig.
vetch-ost *f.* Alter *n.*, das Veralten; Morſchheit, Abgenütztheit *f.* (einer Sache); —ý *adj.* alt, altersſchwach; altersmorſch; v. dům baufälliges Haus.
věti, *gen.* větve *f. st. v.* větev.
vetiti *sl.* gelten, erſetzen; se ſich.
větiti (-ím, íš, í, *imp.* věť!) ſprechen; v. se *mor.* ſriſten (das Leben). [(zdvíž).
vetka *f. mor.* Getreideaufhub *m.*
větka *f. v.* větev.
vetkati (-ám) něco do něčeho einweben; v., vetknouti co do čeho hineinſtecken, einſchlagen.
vetnouti (vetnu) do čeho (ránu něčím do těla, v. sekeru do stromu atd.) **větlí** *n.* větví. [einhauen.
věto-sled, u *m.* Satzfolge *f.*; —slovi *n.* Satzlehre *f.*
vetov-ati (*pol.*) Gleiches mit Gleichem vergelten; v. s kým o něco wetten; v. rochen (*v.* Herz).
větr, u *m. st. v.* vítr; —ák, a *m.* der Windbeutel, Windmacher; *v.* Luftloch *n.*, Luftröhre *f.*; *sl.* die Windmühle; Windkaſten *m.*; Ventilator *m.*; —ati (-ám) něco lüften, auslüften; auswittern; —avý *adj.* windig.
větřelec, lce *m.* Eindringling *m.*
větř-ice *f.* größere Windhoſe; —ík, u, —íček, čku *m.* Windchen, Lüftchen *n.*; —ina *f.* der ſchale Luftgeſchmack; —iti (-ím, íš, í, *imp.* větři!) Winde machen; v. něco lüften, durchlüften; wittern, winden, ſpüren; gedenken, vorhaben; v. se friſche Luft ſchöpfen; *impers.* (3. -í se) windig werden; větří se der Wind hebt ſich.
větřiti (větřu, -řeš, -ře, *imp.* větři!) něco do něčeho einreiben; einſtecken; v. se kam, do něčeho, v něco eindringen.
větřivý *adj.* flatterhaft, lüftig.
větrn-ice *f.* windige Weibsperſon; 2. Windbüchſe *f.*; 3. Windroſe *f.*; 4. Windpocke *f.*; 5. Windlade *f.* (b. d. Orgel); v., —íček *m.* Windröschen *n. rstl. Anemone f.*; —ík, a *m.* Windbeutel, Windmacher *m.*; 2. Windmüller *m.*; 3. Windgott *m.*; v., u Windwerkzeug *n.*; 2. Windrad *n.*; 3. Windmühle *f.*; 4. Luftloch *n.*, Windfang *m.*; 5. Windlatte *f.*; 6. Wetterfahne *f.*, Wetterhahn *m.*; —ina *f.* Luftregion *f.*; —o *adv.* windig; dnes je v. beute iſt windig; —ý *adj.* Wind-; windig, luftig; windſchnell; v. mlýn Windmühle *f.*; v. slad Luftmalz; v. otok (med.) Windgeſchwulſt; v. den ein windiger Tag; v. člověk *v.* větroplach.
větro-ber, u, —jem, u *m.* Windfang *m.* (am Schlagwerke); —hled, u *m.* Windweiſer, Windzeiger *m.*; Anemoſkop *n.*; —květ, u, —kvítek, tku *m. Anemone rstl. v.* větrníček; —loď, di *f.* Luftſchiff *n.*; —měr, u *m.* Windmeſſer, Luftmeſſer *m.*; Anemometer *n.*
větroň, ně *m.* Windgott *m. v.* větrník.
větro-nohý *adj.* ſchnellfüßig; —pis, u *m.* Anemographie *f.*; —plach, a *m.* Saufewind *m.*; Windbeutel *m.*; —plan, —plav, u *m.* Aeroplan *m.*; —plavba *f.* Luftſchiffahrt *f.*; —plavec, vce *m.* Luftſchiffer, Luftfahrer, Aeronaut *m.*, Aviatiker *m.*; —pud, a *m. v.* větroplach; —skok, u *m.* Luftſprung *m.*; —sloví *n.* Aerologie, Anemologie *f.*; Luftlehre *f.*; —stroj, e *m.* Aeolsharfe *f.*; Ventilator *m.*
větrov-ati weht's; lüften; —ec, vce *m.* Windmühle *f.*; 2. Windmonat *m. Ventose m.* (fr.) (20. II.—20./III.); *pl.* —ci Winden (myth.); —ka *f.* Windbüchſe *f.*; —ky *pl.* Windzelteln *pl.*; —nice *f.* Windkaſten bei der Orgel; pan —ský *vulgo* Herr von Windbeim (der Wind); —ý *adj.* Wind-; —á bylina *v.* větrnice.
větro-znalství *n.* Anemologie *f.*; —žilec, lce *m.* Luftbewohner *m.*
větru *v.* větřiti.
větruška *f.* Silphide *f.*
větry *pl. v.* vítr.
vetšeti (-ím) alt werden, veralten.
věš-l *adj.*, —idlo, —ítko *n.*, —ík, —ina *f.*, —iti *v.* věčší *etc.*
větv-í —oví *n.* Geäſte, Gezweig *n.*; —ice, —ička, —ina *f.* Äſtchen, Zweiglein *n.*; —itý, —ivý *adj.* äſtig, zweigig.

věv-ačka *f. v.* vějíř; —adlo *n.* Luftpumpe *f. v.* vývěva. [Eichhorn.
vever, a *m. v.* veverka; —čí *adj.*
veveř-ice *f. v.* veverka; —ičník, a *m.* Eichhornfänger *m.*; —ina *f.* Eichhornfell *n.*
veverka *f.* Eichhorn *n. Sciurus*; 2. Eichhornpuppe *f.* [fuhren (zu Fuß).
vevesti (vevedu, eš, e) koho einvevezti (vevezu, eš, e) něco einfuhren (zu Wagen).
vevleci (vevleku, -češ, -če) něco einvevnitř *adv.* innerhalb. [lichtepen.
vevoda *m.* Herzog *m. etc.* vojvoda.
vevoz, u *m.* Einfuhr *f.*; *v.* dovoz; —ně, ého *n.* Einfuhrzoll *m.*
vevráceni *n.* (v. řas) (chir.) Entrevěz! wisse! *v.* věděti. [rium *n.*
vezd-a *adv.* allezeit; —ě *adv. st.* überall; —ejšek, ška *m.* die Hierwelt, das Irdische; —ejší *adj.* täglich, alltäglich; irdisch, zeitlich; chleb náš v. unser tägliches Brot.
vezdíti (-ím) něco einmauern.
vezdy, vesdy *adv.* allezeit, immer.
vězeň, zně *m.* (vězenec, nka *st.*) Arrestant *m.* (Gefangener), Haftling *m.*
vězen-í *n.* das Festhalten im Kerker; Haft, Verhaft, Verhaftung *f.*; 2. Gefängnis *n.*, Arrest *m.*; do v. uvrci *n.* vsaditi *n.* vzíti jmd. verhaften, zur Haft bringen; —ka *f.* Gefangene *f.*; —ský *adj.* Arrest-; Gefangen-; —ská *f.* Gefangenwärterin *f.*; —ský *m.* Gefangenwärter *m.*; —ství *n.* Gefangenschaft *f.*; Gefängniswesen *n.*
vězeti (vězím, iš, í, *imp.* ne-věz!) v čem stecken, haften, stocken; *st. v.* u koho in der Gefangenschaft sein; v. v dluzích in Schulden stecken; kde pak asi vězí? wo er nur stecken mag? co v tom vězí? was steckt dahinter?
vězič *m.* Einkerkerer *m.*
vezír, a *m.* Wesir *m.* (in der Türkei); veliký v. Großwesir *m.*
vězíti (-ím, íš, í, *imp.* věz!) *v.* vězniti.
vezmu *v.* vziti.
vězn-á, e *f.* Arrestantin; eine Gefangene; —é, ého *n.* Haftgeld *n.*; —ice *n.* Arresthaus, Gefangenhaus *n.*; Gefängnis *n.*; 2. Arrestantin *f.*; —ičný *adj.* Arrest-; v., ého *m.* Gefängnisverwalter, Gefängnisvorsteher *m.*; 2. *v.* vězeň, —iti (-ím, íš, í, *imp.* vězni!) koho (*acc.*) in Haft halten, gefangen halten; v. se s kým jmd. lange gefangen halten; —ý, ého *m.* Kerkermeister *m.*; 2. v. *v.* vězeň.
vezti, vézti (vezu, eš, e, *imp.* vez! *trngr.* veza) něco někam (zboží do města, do země, ze země atd.) fuhren; fahren; v. se fahren, zu Wagen.
věž, e, —e *f.* Turm *m.*; —atý, —itý *adj.* vielgetürmt, vieltürmig.
veždy *adv.* immer.
věž-enka *f.* Turmkraut *n. Turritis*; —ička *f.* Türmchen, Türmlein *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* věž!) turmen; se sich; —ní *adj.* Turm-; v., ího, —ný, ého *m.* Turmmeister *m.*; —ník, a *m.* Turmwächter *m.*, Türmer *m.*; 2. Haushund, Kettenhund *m.*; —ovka *f. v.* věženka.
vházeti (-ím, íš, í, *imp.* vházej!), vhazovati něco někam, do něčeho, več, nač (do vody, do jámy, na někoho atd.) hineinwerfen; aufwerfen *v.* vhoditi.
vhled, u *m.* Einblick *m.*; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* vzhlédni!) do něčeho hineinschauen. [něco někam einsenken.
vhloubiti (-ím, íš, í, *imp.* vhloubi!)
vhnízditi se sich einnisten.
vhod *adv.* gelegen, zur rechten Zeit; just recht; genügsam; nic mu není v. ihm ist nichts recht; v., vhoz, u *m.* (vhození) Einwurf *m.*
vhoditi (-ím, íš, í, *imp.* vhoď!) něco někam (do něčeho, v něco, do vody) einwerfen, hineinwerfen.
vhodn-ě *adv.* zweckmäßig; —ost *f.* Zweckmäßigkeit *f.*; —ý *adj.* schicklich, passend, zutreffend; entsprechend, zweckmäßig; gefällig.
vhon, u *m.* Eintrieb *m.*
vhoru *adv.* hinauf.
vhost-iti se einkehren (als Gast); —né právo Ablager *n.*; Einkehrrecht *n.*
vhřeznouti *st.* hineinsinken.
vcházeti (-ím, íš, í, *imp.* vcházej!) kam, do čeho eingehen, hineingehen, eintreten.
vchod, u *m.* (do něčeho, k něčemu) Eingang, Eintritt *m.*, Entree *f.*; fig. Anfang; —iště *n.* Vestibül *n.*; Eingangshalle *f.*; —iti (-ím) *v.* vejíti; —itý *adj.* einen Eingang habend; —né, ého *n.* Eintrittsgeld *n. v.* vstupné; —ník, u *m.* der einen freien Zutritt hat.
vchoz, u *m. v.* vchod. [věděti.
ví (on, ona, ono) er (sie, es) weiß *v.*
viadukt, u *m.* Viadukt *m.*
vibrace *f.* Vibration *f.*
více (víceji, víc) *adv. compar.* (*num.*) mehr; v. méně mehr oder weniger; sebe v. noch so viel, noch so sehr; tím v. um so mehr; čím více tím lépe je mehr desto besser.
více-dobý *adj.* mehrmomentig (grm.); —hlasný *adj.* mehrstimmig; —krát *adv.* (*num.*) mehrmals; —násobný *adj.* (*num.*) mehrfältig.
vícer-o *adv.* mehrere; v. lidí v. vidí vier Augen sehen mehr als zwei; —ý *adj.* (*num.*) mehrfach, mehrerlei.
více-stranný *adj.* mehrseitig; (muš.) mehrstimmig; —tný počet Mehrzahl *f. v.* vícný, množný; —vláda *f.* Oligarchie *f.*; —ženství *n.* Polygamie, Vielweiberei *f.* [množný.
vícný počet (grm.) Mehrzahl *f. v.*
vičen-ec, nce *m.* Gymnasiast *f.*, Schweizerdegen *m.*; —ště *n.* Gymnasium *n.*
vičer, u *m.* (k víceru) *v.* večer.
vičeti (bovičeti) quieken *v.* vyčeti.
vičina *f.* Wicken(stroh *n*
vička *f.* Vogelwicke *f.*
víčko *n.* Deckel *m.* (*v.* víko)! v. u oka Augenlid *n.*, Augendeckel *m.*
vid, u *m.* Gesicht *n.*; 2. Gesichtsvermögen *n.*; 3. das Ansehen, Anblick *m.*;

4. Form, Gestalt *f.*; ani —u ani slychu weder zu sehen, noch zu hören; není o něm ani —u ani slychu er ist verschollen; v. Figur *f. Figura*; v. mluvnický, v. slohový, v. slovný grammatische Wortfigur.

viď, vidte! *v.* vyf. [figur.

vida *f.* Idee *f.*; v.! *int.* (*trsgr.*) sehe doch! schaut! [vidět.

vidati (-ám, áš, á) öfter sehen *v.*

vídĕcí *adj.* sehend; Seher.

vidĕčan, a *m. sl.* Landsmann *m.*; ein Auswärtiger. [Pfennig.

vídek, dku *m.* (= vídeněk) Wiener

videlce *f. pl.* (*gen.* videlec) kleine Gabel. [kraft *f.*; —ý *adj. st.* sichtbar.

vidĕlň-ost (vidĕlnost) *f. st.* Seh-

vídeňi *n.* das Sehen; 2. Erscheinung *f.*, Vision *f.* [ein Wiener Pfennig.

vídeňský *adj.* Wiener; v., ého *m.*

vidĕti (vidím [*st.* vizu n. vižu], vidíš, í, íme, íte, í, *imp.* viz! *trsgr.* vida, vidouc, e) něco etwas sehen; co nevidět! ehestens, den Augenblick; nevidáno! das sind Dinge! warum nicht gar!

vidič *m. v.* vidoucí.

vidimovati vidimieren.

vidin-a *f.* Ideal *n.*; Traumbild *n.*; —ář *m.* Idealist *m.*; —nost *f.* Idealität *f.*; —ný *adj.* ideal; —ství *n.* Idealismus *m.*; —stvo *n. coll.* Ideale *pl.*

vid-itel, e *m.* Seher *m.*; —itelný *adj.* sichtbar, sichtlich; anschaulich, evident.

vídka, vídka *f.* Idee, Vorstellung *f.*; Augenschein *m.*, Beaugenscheinigung *f.*

vidl-ák, a *m.* Gabelhirsch *m.*; 2. Gabelbahn *m.*; 3. v., u hochgeschnittene Rebe; 4. Schießgabel *f.*; Zuggabel *f.*; 5. Nagelgeschwür *n.*, Fingergeschwür *n.*, Fingerwurm *m. Panaritium n.*; 6. Außenwerk *n.*, Schere *f.* (Fort.); —ář *m.* Gabelmacher, Gabler *m.*; —atý *adj.* gabelig.

vidl-e, vidle (*gen.* vidlí *f.*), —y (*gen.* videl) *f.* Gabel *f.*; —ice *f.* Zwiesel *f.*; —ičatý, —ičnatý *adj.* gabelig, spießig; zackig; gabelförmig; —ička *f.* Eßgabel *f.*; Fleischgabel *f.*; —ičná kost Schlüsselbein *n.*; —oň *m.* Neptun *m.*; —onoš, e *m.* Gabelträger *m.*

vídma *f. v.* věda.

vídmeny *adj.* Schein-, Trug-.

vídmo *adv.* sehend; v. *n.* Lichtgestalt *f.* Spektrum *n.*; vzdušné v. Luftspiegelung *f.*

vidn-ost *f.* Evidenz *f.*; —ý *adj.* hell, klar; evident, sichtbar; z toho —o *adv.* daraus ersieht man, daraus erhellt.

vídom-ě, —ky *adv.* sichtbar; —ý *adj.* sichtbar.

vidoslovec, vce *m.* Ideolog *m.*

vídoucí *adj.* sehend; v., ího *m.* (bibl.) Seher *m.*

vídourek, rka *m.* ein Kleinäugiger.

vídov-atý člověk Sonntagskind *n.*; —ník, a *m.* Geisterseher *m.*

vídoznak, u *m.* Vorstellungsbezeichnung *f.* [Natur.

vídstvo *n. coll.* das Ideelle in der

viece *adv. st. v.* více.

viera *f. st. v.* více.

vích, věch, u *m.*, —a *f.* Wisch, Strohwisch *m.*, Hegewisch *m.*; Schantzeichen *n.*

vícher, vícher, chru, víchor, u, —ec, vce *m. v.* vichr.

víchovi *n. coll.* Strohwische *pl.*

víchr, u (v., a) *m.* Sturmwind *m.*, Windsturm *m.*, Orkan *m.*

víchř-ice *f.* Wirbelwind *m.*, Wirbelsturm *m.*; Windsbraut *f.*; —iti, vichrovati stürmen, toben, brausen; —í se der Sturmwind erhebt sich.

víchrnice *f. v.* vichřice.

víj-áček, čku *m. v.* viják; Knauelgarn *n.*; —adlo, —átko *n.* Garnwinde *f.*; Weberhaspel *f.*

viják, u *m.* Windbrett *n.*, Windholz *n.*, Haspel *f.*; Roller *m.*; Garnwinde *f.*, Garnrocken *m.*

vijohlav, a *m.* Wendehals *m.*, Halsdreher *m.*, Drehvogel *m. Yunx torquilla.*

víju (víji) *v.* víti.

vika *f.* Wicke *f. Vicia.*

vikař *m.* Deckelmacher *m.*

vikář *n.* Vikar *m.*; —ka *f.* (vikárka) Vikarswohnung *f.*; —ský *adj.* Vikar-; —ství *n.* Vikariat *n.*

vikéř *m. v.* vikýř.

víkev, kve *f. v.* vika.

vikl-ač *m.*, —ák, a *m.* ein Schwankender; —adlo *n.* Bewegewerkzeug *n.*; —ati (-ám, áš, á *et* víklu, eš, e, *imp.* viklej!) čím bewegen, wackeln mit etw.; an etw. rütteln; v. se wackeln, sich bewegen, wanken, schwanken; —avý *adj.* wankend, wackelnd; schwankend.

víko *n.* Deckel *m.*

vikuně *f.* Vigogne, Vikunja *f. Vicuña*

vikuš *m. v.* vikýř. [(Lama).

víkv-enec, nce *m. v.* vičenec; —ice *f.* Vogelwicke *f.*; —ina *f.*, —ovina *f.* Wickenstroh *n.*; —iště. —oviště *n.* Wickenacker *m.*; —ový *adj.* Wicken-.

vikýř, e *m.* Erker, Dacherker *m.*, Dachfenster *n.*

vila, vila *f.* Fee, Nymphe, Nixe *f.*

vila *f.* Villa *f.* (it.).

vila *m. st.* Rappelkopf *m.*

vilejší *pl. m.* Rankenfüßler *Cirrhopoda* (zool.). [*v.* vilniti.

viliti, víleti (-ím, íš, í, *imp.* vil!)

viln-ice *f.* eine Wollüstige; —ík, a *m.* Wollüstling *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vilni!) der Wollust frönen; —ost, ti *f.* Wollust *f.*; vražda z —osti Lustmord *m.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) geil, [wollüstig.

vilství *n. v.* smilství.

vím *v.* věděti.

vina *f.* Schuld *f. culpa*; 2. *st.* Strafe, Geldstrafe *f.*; vinu někomu dávati n. přičítati, vinu na koho vzkládati n. svalovati, za vinu komu dávati einem die Schuld zuschieben, geben, einem die Schuld beimessen.

vinan, u *m.* weinsteinsaures Salz.

vin-ař *m.* Winzer, Weinbauer, Weingärtner; Weinhändler *m.*; -ka -in; —árna *f.* Weinhaus *n.*, Weinzimmer *n.*; Weinsalon *m.*; Weinstube *f.*; —árník, a *m.* Weinschenker *m.*; —arský *adj.* Winzer-; —ařská (píseň) Winzerlied

n.; Gvilene *f.*; —ařství *n.* Weinbau *m.*, Weinhandel *m.*; —avka *f.* Weinbirne *f.* [vindlzieren.
vindik-ace *f.* Vindikation *f.*; —ovati
vindra, vinda *f.* (= vídenský) Heller *m.*, (Wiener) Pfennig *m.*; fig. etwas Geringes; ani vindry nicht einen Heller.
vinečko *n. dim.* Weinchen, Weinlein, *n. v.* víno. [vilejší.
vinejš, e *m.* Schnurrenfüßler *m. v.*
vinek, nku *m.* Kränzchen *n.*; 2. Band *n.*, Binde *f.*; Taufband *n.*, Westerhemd *n.*; penízo n. dar do vínku Patengeld *n.*; Patengeschenk *n.*; *pl.* vínky Geburtsschmaus *m.*
vinen, vinna, vinno *adj.* schuldig; on je tím v. er ist daran schuld.
viněnka *f.* Weinbeere *f.*
vini-ce *f.*, *vim.* —čka *f.* Weingarten, Weinberg *m.*; —čník, a *m. v.* vinař; —čný *adj.* Weinberg-; úřad hor —čných Weinbergamt *n.*
viníl, e *m.* Beschuldiger *m.*; (grm.) Akkusativ *m.*; Klagfall, Zielfall *m.*
viniti (-ím, íš, í, *imp.* viň!) koho (*acc.*) z čeho beschuldigen, anschuldigen, bezüchtigen, anklagen; *st. v.* koho čím strafen, zur Strafe ziehen; ze lži v. einer Lüge strafen, zeihen.
vinko *n. v.* víno.
vinkul-ace *f.*, —ování *n.* Vinkulation, Vinkulierung *f.*; —e *f.* Sichelfisch, Riemfisch *m.*, Spitzschwanz *m. Copula*; —ovati vinkulieren.
vinn-ice *f.* die Schuldige, Schuldnerin *f.*; 2. *v.* vinice; —ík, a *m.* der Schuldige, Schuldner *m.*; —ý *adj.* (v. něčím) schuldig; schuld; —ý (—í) *adj.* Wein-; v. ocet Weinessig *m.*; —é jablko Weinapfel, Welnling *m.*
vino *n.* Wein *m. Vinum*; v. žžené, v. pálené *st.* Branntwein *m.*; hořké v. Wermutwein *m.*; psí víno Nachtschatten *m.*, Saubeere *f. Solanum.*
vino-braní *n.* Weinlese *f.*; —dus, a *m.* Weinsäufer *m.*; —horský *adj.* Weinberg-; —hrad, u *m.* Weinberg *m.*, Weingarten *m.*; —hradník, a *m.* Weingärtner *m.*; —hradský *adj.* Weinberg-; v. úřad Weinbergamt *n.*; -ská obec Weinbergemeinde *f.*; -ské právo Weinbergrecht *n.*; —chlast, a *m.* Weinsäufer *m.*; —keř, e *m.* (vinný keř) Weinstock *m.*; —kys, u *m.* Weinsäure *f.*; —měr, a *m.* Weinmesser *m.*
vinopal, a, —ník, a *m.* Branntweinbrenner *m.*; —na *f.* Brennhaus *n.*, Branntweinbrennerei *f.*
vinouti (vinu, eš, e, *imp.* viň!) něco winden, wickeln; se sich.
vinov-ice *f.*, —ka *f.* Franzbranntwein *m.*; Kognak *m.*; —na, vinovna *f. v.* vinárna; —ník, a *m.* Weinschenker *m.*
vinš, e *m.* (přání) Wunsch *m.*; —ovati něco někomu (přáti) wünschen.
vint, u *m.* Schraubengang *m.*; —ovka *f. rus.* gezegenes Rohr; —ovník, u *m.* Schraubenbohrer *m.*
vinut-í *n.*, —ina *f.* Windung *f.*; Gewinde *n.*; —ý gewunden.
viol-a, —ka *f.* Viole *f.* (mus.); 2. das Veilchen; *v.* fiala, fialka.
vír, u *m.* Wirbel, Strudel,, Wasserwirbel *m.*; 2. Wirbelwind *m.*
víra (*instr.* vírou *et* věrou) *f.* Glaube *m.*; mužská v. Mannstreu *f.* (*rstl.*) *Eryngium v.* mačka. [im Bache.
vírek, rku *m.* Tiefe *f.*; 2. Schopfort
virgul-e *f.* Virgul *f.*, Rute *f.*; Meßrute der Müller; —ovati virgulieren.
vířidlo *n.* Drehwerkzeug *n.*
vířilní *adj.* Viril-; v hlas Virilstimme *f.*
vířiti (*impers.*; 3. *pl.* —í) drehen, wirbeln; v. se wirbeln, sich drehen, kreiseln.
vírník, a *m.* Drehkäfer, Taumelkäfer *m.*
vírný *adj.* wirbelnd, strudelnd.
vírovati kreiseln; wirbeln.
virtuos, a *m.* Virtuos *m.*
vis-ací *adj.* Hang-; v. visutý; —adlo *n.* Hängewerk *n.*; —ák, u *m.* Sattelstäche *f.*; v., a *m.* Galgenvogel *m. v.* viselec; —álka *f.* Galgen *m.*; —atec, tce *m. v.* viselec; —atka *f.* Vogel, der an der Leinspindel hängt; —átko *n.* Gehänge *n.*; —atý, —ecí *adj. v.* visutý.
visel-ec, lce *m.* ein Hangender; ein Gehängter; Galgenstrick, Galgenschwengel, Galgenvogel *m.*; —ka *f.* Beutelmeise *f. v.* moudníček. [čem hangen.
viseti (-ím, íš, í, íme, íte, í) na něvisionář *m.* Visionär *m.*
visit-a *f.* Visite *f.*; —ace *f.* Visitation *f.*; —ka *f.* (navštívenka) Visitkarte *f.*; —ovati visittieren.
viska *f.* Dörflein *n.* (*v.* ves).
viskače *f.* Pampashase *m. Lagostomus*; Viskacha *f.*
viskati (-ám, áš, á, *imp.* viskej!) vékoho (v. komu vši) lausen, Läuse suchen.
visací *adj. v.* visecí, visutý.
visuť, i *f.* Abhang *m.*; Höhe *f.*; v., visutina *f.* Hängewerk *n.*
visutý (visatý, visací, visecí, visucí) *adj.* hangend, Hänge-; v. zámek Anlegeschloß Vorhängeschloß *n.*; v. most Fallbrücke *f.*; Hängebrücke *f.*; v. kalendář Wandkalender *m.*; —uté hodiny Wanduhr *f.*
viš. bu weißt *v.* věděti.
višek, šku *m. v.* vích.
višeň, šně *f. v.* višně.
višňák, a *m.* Weichselbraun, Braunfuchs *m.* (Pferd); v., u *m.* Weichselwein *m.* [Weichselbaum *m.*
višně, *dim.* višnička *f.* Weichsel *f.*,
višnec, šence *m.* Rotantimonerz *n.*
višňov-í *n*, Weichselbäume *pl.*; —icc, —ka *f.* Weichselwasser *n.*, Weichselliköer, Weichselwein *m.*; 2. Weichselallee *f.*; —ý *adj.* Weichsel-, weichselbraun.
vít-ací báseň Bewillkommungsgedicht *n.*; —ání *n.* Bewillkommung *f.*; —aný willkommen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* vítej!) koho (*acc.*) někam (v. do domu, z cesty atd.) einen bewillkommen; willkommen heißen; —ám vás! —ejte mi! *pl.* —ejte nám! budte nám —ání! seid willkommen! —avá *f.*, —avé *n.* Bewillkommung *f.*; —avý *adj.* bewillkommend.
vítečník, u *m.* Besenkraut *n. Spartium.*

vítěz, e *m.* (*st.* vícez = Wiking) Sieger, Obsieger *m.*; 2. *st.* Sieg *n.*; 3. *st.* Wahrsager, Prophet *m.*; —ící siegend; —il, a *m.*, —itel, e *m.* Sieger, Obsieger *m.*; —iti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* vítěz!) nad kým siegen, obsiegen; einen besiegen; —ivý, —livý, —ný *adj.* (—ně *adv.*) siegend, siegreich; Sieges-; —ník, a *m. v.* vítěz.

vítězo-sláva *f.* Triumph *m.*; —slavný *adj.* siegreich; Triumph-; —vé věštby *st.* Prophetie, Prophezeiung, Wahrsagung *f.*; Heldengesang *m.* [(S. über...).

vítězství *n.* (v. nad někým) Sieg *m.*

víti (viju, eš, e, *imp.* vij *et* ví!) něco winden; v. niti Zwirn winden; v. věnec einen Kranz winden oder flechten: v. se kolem čeho sich schlingen: II. v. (věju, eš, e) *v.* váti.

víti *n.* das Winden.

vítka *f.* das Wurfeln des Getreides.

vítod, u *m.* Kreuzblume *f.* *Polygala.*

vítr, *gen.* větru *m.* (*pl.* větry) Wind *m.*; *pl.* větry (med.) Blähungen *pl.* *Vapeurs pl.*, *Flatulentia f.*; (mont.) bicí větry schlagende Wetter *pl.*; dusné větry *pl.* böse Wetter; matte Wetter *Moffette*; na větru, na větře, proti větru gegen den Wind; windwärts; (Schiff.) ober dem Winde; luvwärts; za větrem po větru nach dem Winde; (Schiff.) leewärts, unter dem Winde; točiti plášť po větru (kam vítr, tam plášť) den Mantel nach dem Winde hängen.

vitriol, u *m.* Vitriol *m.*; —na *f.*, —ová huť Vitriolhütte, Vitriolsiederei *f.*; Vitriolwerk *n.*

viz! siehe! *vide* I *v.* viděti.

vízel *v.* svízel.

viziti koho čím plagen; se sich.

vizitovati (visitovati) visitieren.

vízka *f.* Meerschweinchen *n. v.* morče.

víznouti *v.* váznouti.

vízuna *f.* (*rus.* věduňa) vedunka *f.* Alrune *f.*, weise Frau, Weissagerin *f.* (věštkyně); stará v.! alte Hexe!

vížka *f.* Türmlein *n.* (*v.* věž).

vížu (-eš, e) *v.* vázati.

vjednati (-ám) se več sich eindingen.

vjeti (vjedu, eš, e, *imp.* vjeď!), vjížděti kam (do domu, do města atd.) einfahren; einreiten; v. nač auffahren.

vjezd, u *m.*, vjízda *f.* Einfahrt *f.*, Einzug *m.* [gelehrig.

vjímavý (vnímavý) *adj.* empfänglich;

vjísti se (vjím se) do čeho sich einvjíti *v.* vejíti. [fressen.

vkápnouti do něčeho eintropfen.

vklad, u *m.* Einlegung *f.*; (v. do spořitelny) Einlage *f.*; v. (do knih, do desk zemských atd.) Intabulierung, Intabulation *f.*, Einverleibung *f.*, Einlage *f.* (bücherl.), Einschreibung, Eintragung *f.*; —ačka *f.* Anlegeapparat *m.*, Anlegemaschine *f.* (Spinn.).

vklád-ání *n.* Einlegung *f.*; v. se do cizích záležitostí Einmengung in fremde Angelegenheiten; —anina *f.* Placage *f.*, eingelegte Holzarbeit.

vkladatel, e *m.* Einleger *m.*

vkládati (-ám, áš, á, *imp.* vkládej!) něco do něčeho einlegen (oft) *v.* vložiti.

vklad-ba *f.* Einlage *f.*; Einverleibung *f.*; —ek, dku *m.*, —ka *f.* Inlage, Einlage *f.*; —ců, dně *f.* eingelegter Laut (gram.); —enka *f.* Attie *f.*, Attienzettel, *pl.* —enky Einlegehelz *n.*; —né, ého *n.* Einverleibungsgebühr *n.*, Einverleibungstaxe, Intabulationstaxe *f.*; —ník, a *m.* Einleger *m.*; —ný *adj.* tabularmäßig; v. (—ní) Einverleibungs-, Intabulations-; v. doložka Einverleibungsklausel, Intabulationsklausel *f.*

vklon, u *m.* Einbug *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vkloň!) něco einbiegen.

vklouznouti (-nu, eš, e, *imp.* vklouzni!) kam (do domu atd.) hineinschlüpfen.

vkopati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e) eingraben; v. kyprici (Mühl.) die Haue einspitzen, einsenken, absinken.

vkořen-ělý, —ěný *adj.* eingewurzelt, eingealtert; —iti se sich einwurzeln.

vkoupiti se (-ím se, *imp.* vkup se!) več, kam sich einkaufen (in ein Amt).

vkračov-ání *n.* Einschreitung *f.*, Intervention *f.*; právo v. v trh Einstandsrecht *n.*; —ati *v.* vkročiti.

vkrádce *m.* Einschleicher *m.*

vkrásti (vkradu, eš, e), vkrádati něco někam einstehlen, einschwärzen; v. se někam sich einstehlen, sich einschleichen.

vkročiti (-ím, íš, í, *imp.* vkroč!) někam (do domu atd.) eintreten, auftreten; etw. betreten; v. več in einer Sache intervenieren; vstříc čemu v. steuern, vorbeugen; v cestu v. in den Weg treten.

vkup, u *m.* Einkauf *m.*; —ně, ého *n.* Einkaufsgebühr, Einkaufstaxe *f.*; —ný *adj.* Einkaufs-.

vkus, u *m.* Geschmack *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) geschmackvoll, schmackhaft; —oznalství *n.* Geschmackkunde *f.*

vláč, i *f.* Faserstoff *m.*; zusammengewundene Algen.

vlač-ák u *m. sl.* Ziehseil *n.*; —ba *f.* das Eggen; *pl.* —e, vláče Pflugschleife *f.*

vlač-ebně, ého *n.* Eggengeld *n.* —ebník, a, —ec, ce *m.* Egger *m.*

vláč-ení *n.* das Schleppen; 2. (ökon.) das Eggen; —enice *f.* Schlepperei *f.*; Schleppholz *n.*; —eti (-ím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* vláč!) něco schleppen; v. se sich schleppen; v. pole eggen; *v.* vláčiti.

vlačidlo *n.* Ziehintrument *n.*; 2. Egge *f.*; 3. fig. Schleppfuß *m.* [schleppe *f.*

vlačiha, *pl.* —y *f.* Pflugschleife, Pflug-

vláčiti (*imp.* vlač!) něco n. několo schleppen; ziehen; eggen; v. se sich schleppen; herumschweifen.

vláčitý *adj.* zähe.

vláč-ka *f.* das Eggen; 2. Schleppgarn *n.*; 3. Sommerfaden, Altweibersommer *m.*; 4. Fadenziehen des Weines; 5. Zähigkeit *f.*; 6. —ky sněhu Schneeflocken *pl.*; —kovatý, —kovitý *adj.* zähe.

vlačník, a *m.* Egger *m.*

vláčnina *f.* Fibrin *n.*, Faserstoff *m.*

vláčný *adj.* lind; biegsam; schleppend; **vlačuha** *f. v.* vlačiha. [zähe.

vláda (*inst.* vládou) *f.* Regierung *f.*; 2. Gewalt *f.*, Macht *f.*; 3. Bewegungskraft *f.*

vladař (vládař) *m.* Regent, Herrscher *m.*, Regierer *m.*, Gouverneur *m.*; —iti, —ovati regieren, herrschen; —ský *adj.* Herrscher-; —ství *n.* Herrschaft; Regentschaft *f.*, Gouvernement *n.*; —stvo *n. coll.* Regentschaft *f.* (Regierungskollegium); *st. v.* vladařství.

vladatel *m. v.* vladař, vládce.

vlád-ce *m.* Herrscher *m.*; —ení *n. st.* das Herrschen; Regieren; —ka, —kyně *f.* Herrscherin *f.*; —ní *adj.* Regierungs-; v. rada Regierungsrat *m.*; —nice *f.* (muf.) Dominante *f.*; —nouti (-nu, eš, *e*, *imp.* vládni!) něčím (rukama, nohama, perem atd.) nach Belieben bewegen, rühren können; 2. v. něčím (zemí, krajinou), nad něčím (nad zvířaty, nad vínem atd.), *st.* v. něčemu regieren, herrschen, verwalten; v. sebou sich bewegen, regen; sich beherrschen; —nutí *n.* das Herrschen; *st.* Besitz *m.*, Waltung *f.*; —ný *adj.* stark; kräftig; herrschend, waltend.

vlado-bažný, —chtivý *adj.* herrschsüchtig; —borce *m.* Anarchist *m.*; —borný *adj.* anarchistisch; —mluvný *adj.* kräftig sprechend; —mocenství *n.* Herrschgeblet *n.*; —rodný *adj.* zum Herrschen geboren.

vladovati v čem (*mor.*) herrschen, regieren.

vlady-cký *adj.* patrizisch; edelbürgerlich; —ství *n.* Adelstand *m.*

vládychtiv-ost *f.* Herrschsucht *f.*; —ý *adj.* herrschsüchtig.

vládyka, vladyka *m.* Wladyke *m.* (früher Familienhaupt; dann: Edelmann, Ritter; später: Patrizier *m.*, Edelbürger *m.*); 2. *srb.* Bischof *m.*

vláha (vlaha) *f.* Feuchte *f.*, Nässe *f.*; 2. Laulichkeit *f.*

vlahoměr, u *m.* Hygrometer *n.*; Psychrometer *n.*

vlahý *adj.* lau *v.* vlažný; 2. feucht;

vlaj-ečka, —ka *f.* Flagge *f.*

vlak, u *m.* (Eisenb.) Train, Zug *m.*; osobní v. Personenzug *m.*; nákladní v. Lastzug, Güterzug *m.*; 2. v., svlak, *pl.* —y Schleife *f.*; 3. v., —a *f.* Zuggarn *n.*; —em adv. schleppend, langsam.

vlákati (-ám) někam hin(ein)locken.

vlákénko *n.* Fäserchen *n. v.* vlákno.

vláken-ina *f. v.* vláknina; —ný, vláknněný *adj.* fibrös.

vlákn-atý *adj.* faserig, zaserig; —ilek, vlaknilek, lka *m.* Fadenkafer *m.*; —ina *f.* Faserstoff *m.*, Fibrin *n.*; —itý *adj.* faserig.

vlákno *n.* (*gen. pl.* vláken) ungesponnener Faden; v., *pl.* —a Fasern, Fasern *pl.*, Fibrin *n.*; —kam, u *m.*, —vec, vce *m.* Onolith, Fibrolith, Faserstein *m.*

vláknov-atina, —ina *f.* Fasergewebe *n.*; Faserstoff *m.*, Fibrin *n.*; —atý, —itý *adj. v.* vláknatý.

vlakozvěst *m.* Semaphor *n.* (*m.*).

vláky *et* vlaky *pl. m.* Schleife *f.*, Pflugschleife *f. v.* vlak 2).

vlámati (vlámu, eš, *e*, *imp.* vlám(e) *et* vlaml!) neco einbrechen; v. se někam irgendwo einbrechen.

vlas, u *m.* Haar *n.* *pilus*; *pl.* —y die Haare (am Menschenkopfe); v. na sukně der Strich des Tuches; živý v. der freffende Wurm; Wasserfadenwurm *m.*; žabí v. v. žabí; navlas *adv.* afturat, genau, haargenau.

vlas-áč, e, —ák, a, —áček, čka *m.* ein Langhaariger; —ař *m.* Haarhändler *m.*; —atice *f.* (astr.) Komet *m.*; —atý *adj.* haarig, langhaarig *pilosus*; —ec, sce *m.* Angelschnur *f.*

vláseč-ník, u *m.* Haarmantel *m.* (b Friſieren); —nost *f.* Kapillarität *f.*

vlásek, sku *m. v.* vlas.

vlásen-í, vlásení *n.*, —ice, —ina *f.* Haargewebe *n.*; —ík, a *m. v.* vlásenkář.

vlásen-ka *f.* Perücke *f.*; 2. (bot. *Eriophorum v.* suchopeřník; zápeřník. —kář, e *m.* Perückenmacher *m.*; —kářství *n.* Perückenmacherei *f.*

vlásenko *n.* Faserchen *n.*

vlasice *f. v.* lasice.

vlas-ina (vlašina) *f.* Pferdehaar, Roßhaar, Schweifhaar *n.*; 2. Haarschlinge *f.*; —iti (-im) kůži streicheln, krempeln; —itka *f.* (zool.) Trichine *f.*

vláskov-itý *adj.* haarformig; —ka *f.* Nalde *f.*; Wasserschlange *f.*; Wasseraal *m.*

vlaský *adj.* welsch, italienisch; v. buben Pauke *f.*; v. ořech die welsche Nuß; —á (navská) kost Oberbein *n.*, Ganglion *m.*; —á polévka fig. Gift *n.*

vlasnice *f.*, vlásnička *f.* Haarnadel *f.*

vlas-nice *f.*, —ník, a *m.* (= vlastnice -ík) ein Kind vom Geschwisterkinde.

vlaso-květ, u *m.* Haarblume *f.* *Trichosanthes*; —pad, u *m.* Haarfall *m.*; —tepec, pce *m.* Haarsuchser *m.*; —tepství *n.* Haarsuchserei *f.*

vlasov-ec, vce *m.* Fadenwurm *m.*, Zwirnwurm *m.* *Filaria*; —ka *f.* behaarter Blätterschwamm; 2. Haarnadel *f.*; 3. Haaranssatz *m.*; 4. Haarstrich *m.*; —ý *adj.* Haar-.

vlast, i *f.* Vaterland *n.* *patria*; 2. *st.* ein Land, Staat *m.*, Reich *n.*, 3. *st.* Anteil *m.*; z dalných vlastí aus fernem Lande.

vlastce *f. st. v.* vlast.

vlasten-ec, nce *m.* Patriot; Landsmann *m.*, Landskind *n.*; —ecký *adj.* patriotisch; —ectví *n.* Patriotismus *m.*; —ečník, a *m. v.* vlastník; —in, a *m.* Landsmann *m.*; *pol.* Ackermann *m.*; —ka *f.* Patriotin *f.*; —ský *adj.* vaterländisch; 2. v. eigen, leiblich; —stvi *v.* Eigentum

vlásti *st. v.* vládnouti walten. [*n.*

vlasti-ce *f. st. v.* vlaf; —mil, a *m.* Vaterlandsfreund *m.*; —milenství *n.* Heimatsliebe *f.*; Patriotismus *m.*

vlast-itě *adv.*, —itý *adj.* eigentlich; —itel, e *m.* Eigentümer *m.*; Zueigner *m.*; —iti (-ím, íš, *i*, *imp.* vlasti!) sobě něco sich etwas zueignen.

vlasti-věda *f.*, —znalství *n.* Heimatskunde *f.*, Vaterlandskunde *f.*; —zrada *f.* Landesverrat *m.*

vlastivý *adj.* eigentümlich.
vlast-ně *adv.* eigentlich, eigens; —ní *adj.* eigen; eigentümlich; leibhaftig; leiblich, vollbürtig.
vlastn-ice *f.* Eigentümerin *f.*; —ický *adj.* Eigentümer-; Eigentums-; —ické právo Eigentumsrecht *n.*; —ictví *n.* Eigentum *n.*; Eigentumsrecht *n.*; —ík, a *m.* Eigentümer, Inhaber *m.*
vlastn-iti (-ím, iš, í, *imp.* vlastni!) něco sobě n. někomu eignen, zueignen; —ivka *f.* Eigenschaftswort *n.*; —ivý *adj.* aneignend; —oruční *adj.* (podpis *etc.*) eigenhändig (Unterschrift ꝛc.); —ost *f.* Eigenschaft *f.*; v. (—ota) Eigentum *n.*
vlastov-čí *adj.* Schwalben-; —ice, —ka, —ička, —énka *f.* Schwalbe *f.* *Hirundo*; jedna vlaštovka nečiní jaro eine Schwalbe macht keinen Frühling; —ičník, —ník, u *m.* Schwalbenkraut, Schellkraut *n.*, Schellwurz *f.* *Chelidonium.*
vlášek *v.* vlásek.
vlášen-í (vlašení) *n.* das Fasern, Faſern (*dim.* —enířko); —ice *f. v.* vlašina.
vlašina *f. v.* vlasina.
vlášt-ě *adv.*, zvláště insbesondere; besonders; —í, vlaští *adj. st.* ddd. besondere, eigen.
vlaštov-ice, —ka, vlaštovka *f. etc.* [*v.* vlastovice *etc.*
vláti (vlaju, eš, e) *et* v. se wogen, ſich bewegen; fliegen; flattern; s vlajícím praporem mit fliegender Fahne; ve městě vlají prapory die Stadt iſt beflaggt.
vlaž-iti (-ím, iš, í, *imp.* vlaž!) befeuchten, benetzen; lau machen; —nice *f.* Laubad *n.* *tepidarium*; 2. lauwarmes Gewächshaus; —nouti laut, feucht werden; —ný *adj.* (—ně *adv.*) feucht; lau, laulich; fig. kaltſinnig.
vlcký *adj.* wölfiſch. Wolfs-.
vlč-atý *adj.* wölfig; hungrig, unerſättlich; —ávka *f.* Wolfsziege *f.* (chineſiſche); —e, ete, —átko *n. vn.*; —ek, čka *m.* Wölfchen *n.*; 2. Nebenſchoß, Nebenzweig *m.*; 3. Milchzahn *m.*; 4. Wolfsgeſchwulſt *f.*; 5. Rudergeſtell *n.*; —enec, nce *m. st.* Wolfsmonat *m.*, Dezember *m.*; —í *adj.* Wolfs-; wölfiſch; v. stkovo fig. Freßſack, Nimmerſatt *m.*; v. mhla (mlha) Nachtnebel *m.*; v. mák Klatſchroſe, Klapperroſe *f.*, Feldmohn *m.*; v. hrách Wolfsbohne *f.* *Lupinus*; v. hlad Heißhunger *m.*, Wolfshunger *m.*; —ice *f.* Wölfin *f.*; —ina *f.* Wolfsbalg *m.*; 2. Wolfsfleiſch *m.*; 3. Wolfsgeruch *m.*; —inec, nce *m.* Wolfslager *n.*; Wolfsſchlucht *f.*; —ura *f.* Wolfspelz *m.* (Wildſchur).
vlci *et* vléci (vleku, *vulgo* vleču, -češ, -če, -čeme, -čete, vlekou, *imp.* vlec *et* vleč! *trsg.* vleka, vlekouc) něco někam etw. ſchleppen; ſe ſich.
vlač-ení *n.* das Schleppen, Geſchleppe *n.*; —ka *f.* Schleppe *f.* (an Frauenkleidern *etc.*); —kář *m.* Schleppenträger *m.*; —ňák *m.* Schleppwagen *m.*; —ný *adj.* ſchleppend; —ná loď Schleppſchiff *n.*; Remorkör *m.*; —ná dráha Schleppbahn *f.*
vlek, u *m.* das Schleppen; 2. Schleppe *f.*; vziti loď do —u ein Schiff ins Schlepptau nehmen, bugſieren; —adlo *n.* Schlepptau *n.*; —avý, vlékavý, —lý *adj.* ſchleppend; —lá choroba ſchleppende (langwierige) Krankheit; —u *v.* vléci.
vlepiti einkleben; fig. v. komu (pohlavek, facku) einem Eins aufpelzen, verſetzen (eine Ohrfeige ꝛc.).
vletěti hineinfliegen.
vlev, u, —ek, vku *m.* Einguß *m.* (*sr.* vliv); —adlo, —vlévadlo *n.* Trichter *m.*,
vlévati (-ám) *v.* vliti. [Einguß *m.*
vlezti (vlezu, eš, e, *imp.* vlez!) někam, do něčeho einkriechen, einſteigen.
vlh, u *m. st.* Saft *m.*; Feuchte *f.*
vlh-a *f.* Bienenfreſſer, Bienenſpecht *m.*, Immenvogel *m.* *Merops apiaster.*
vlh-avý *adj.* näſſig; —četi feucht werden; —čiti feucht machen; —ko *adv.* feucht; v. *n.*, —kost, —kota *f.* Feuchte, Feuchtigkeit *f.*; —koměr, u *m.* Hygrometer *n.*; —ký *adj.* (*comp.* vlhčí) feucht; —nouti feucht werden, näſſen.
vlho-měr, — témr, u *m.* Feuchtmeſſer *m.*; Wetterhäuschen *n.*; —ta, —tina *f.* Feuchtigkeit *f.*
vlchv-ec, chevce *m. st.* Zauberer *m.*; —ice *f.* Zauberin, Zaubrerin *f.*
vlíci *v.* vléci.
vlídn-ost *f.* Freundlichkeit, Leutſeligkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) leutſelig, holdſelig, freundlich, menſchenfreundlich, human.
vlinavost *f.* Kapillarität *f.* (phyſ.).
vlinec, nce *m.* Strahlkies, Flins *m.*
vlinouti eingießen; einfließen.
vliti (vliju, eš, e, *imp.* vlij *et* vlej *et* vli, -te! *trsgr.* vliv) něco (vodu atd.) do něčeho n. v něco eingießen; v. (vodu atd.) na něco etw. begießen.
vliv, u *m.* (na něco) Einfluß *m.*, Einwirkung *f.*; 2. Einguß *m.*; —ný, —uplný *adj.* einflußvoll, einflußreich.
vlk, a *m.* Wolf *m.* *Lupus*; 2. Schnurrteufel, Kugelkreiſel, Brummkreiſel *m.*; 3. Schnitzbank *f.*; 4. (Seiler) Lehre *f.*, Strichholz *n.*; 5. (mont.) Sumpf *m.*, Waſſerlach *m.*; 6. *mor.* Kopfrad *n.*; 7. Nebenſchoß *m.*, Nebenzweig *m.*; 8. Lichtdieb *m.*, Rauber am Lichte; 9. Schieferzahn *m.*; 10. (med.) Wolfsgeſchwulſt *f.* *Lupia*; *vulgo* Wolf *m.* *Intertrigo* (zpruzenina); 11. v. mořský Seewolf *m.* *Anarrhichas lupus* (Fiſch); my o vlku a vlk tady (za humny) wenn man den Wolf nennt, ſo kommt er gerennt; kdo chce s vlky býti, musí s nimi výti wer unter den Wolfen iſt, muß mit den Wölfen heulen.
vlko-dav, a *m.* Bullenbeißer, Bärenbeißer *m.*; —dlak, a *m.* Werwolf *m.*; Baumpyr *m.*; —jed, a *m.* Krebsgeſchwür *n.*; —vod, a *m.* (myt.) Wolfsführer *m.*
vlkov-ati mit der Wolfmaſchine die Wolle lockern; —ina *f.* Narbenflechte *f.* *Lupus* (med.); —na *f.* Wolfgrube *f.*
vlna *f.* Wolle, Schafwolle *f.* (lt. *lana*); 2. (v. na vodě, v. mořská) Welle *f.*, Waſſerwelle, Flut, Woge *f.* (lt. *unda*).

vln-áček, čka *m.* Wollentrager *m.*
(Nachtfalter); —**ař** *m.* Wollarbeiter *m.*,
Wollhändler *m.*, Wollner *m.*; —árna *f.*
Wollnerei *f.*; —atý *adj.* wollig, wollreich; —avý *adj.* wogend.

vlněn-í *n.* das Wogen; Undulation *f.*; —ice *f. st.* wollenes Kriegskleid; —ka *f.* Flanell *m.*; 2. wollenes Kleid; —ý *adj.* wollen; aus Wolle.

vlnina *f.* Wollzeug *m.*

vlniti wollig machen; v. se wogen, fluten, sich wie das Wasser bewegen.

vlnitý *adj.* wellig; 2. wellenförmig; gewellt; v. plech Wellblech *n.*

vln-ivost *f.* Schnellkraft *f.* (des Tones); —ivý *adj.* wogig, wogend.

vlnka *f. v.* vlna.

vlno-biti *n.* Wellenschlag *m.*; Wellensturm *m.*; das Meereswogen, Brandung *f.*; Wogenprall *m.*; —bitný wogend; —čes, a *m.* Wollkrempler *m.*; —mér, u *m.* Wollmesser *m.*; —pád, u *m.* Wasserfall, Flutfall *m.*; —střiž *m.*, —střižec, žce *m.* Wollscherer *m.*; —tepec, pce *m.* Wollschläger, Wollkämmer, Wollkratzer *m.*; — vati se *nov. v.* vlniti se; —vec, vce *m.* Wollbaum *m. Eriodendron*; —vka *f.* Flanell *m.*; —vlasý *adj.* wollhaarig; —znalství *n.* Wollkunde *f.*

vločka *f.* (vláčka) Schneeflocke *f.*

vloha *f.* (k čemu) Anlage *f.*, Gabe *f.*, Talent *n.*

vlom, u *m.* Einbruch *m.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* vlom!) něco einbrechen; v. se kam irgendwo einbrechen.

vlouditi (*imp.* vluď, *trsg.* vloudiv) koho kam einlocken; v. se kam sich einschleichen.

vloup-ání *n.* Einbruch *m.*; —ati se (-ám se) *et* vloupiti se (-im se) někam einbrechen (in eine Kammer ꝛc.).

vlouzeni *n.* Einschleichung *f.*; v. nákazy, moru atd. Verschleppung *f.* (der Pest ꝛc.).

vlož-eni *n.* das Einlegen; Einlage *f.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* vlož!) něco někam, do něčeho, v něco einlegen, einsetzen; v. do čeho (do knih) eintragen, (do novin) einschalten; einschreiben; v. do přibytku einlogieren, einquartieren; na srdce něco někomu v. aus Herz legen; v. se več, do čeho sich worein legen, ins Mittel legen, intervenieren; —ka *f.* Zwischenlage *f.*; 2. Einlage *f. v.* vklad; 3. Zwischenwort *n.*; 4. v. ku psaní Unterlage *f.*, Faulenzer *m.*; —ník, a, —ní, iho, —ný, čho *m. st.* Quartiernehmer *m.*; 2. Quartierträger *m.*

vltavín, u *m.* Moldavit *m.* (Edelstein).

vltořečný *adj. st.* flutrinnend.

vlykati (-ám, áš, á) něco (do sebe) einsaugen; einschlucken, verschlucken.

vlž, i *f.* Kristallmutter *f.*

vlžina *f.* Feuchte *f.*

vmačkati (-ám) hineinpressen, hineindrücken, hineinpferchen.

vměst-iti (-im, *imp.* vměsti!), —nati (-ám, *imp.* vměstnej!) něco do něčeho hineinbringen; unterbringen; v. se kam, do čeho hineingehen, Raum finden.

vmis-eni *n.* Einmischung *f.*; —iti (-im, *imp.* vměs!), vměšovati něco do čeho etw. einmischen; einmengen; se sich.

vmysliti se več sich hineindenken.

vnad-a *f.* Lockspeise *f.*, Köder *m.*, Antiß *m.*; Reiz *m.* (*pl.* —y); Lockung *f.*; —idlo *n.* Lockmittel *n.*, Lockspeise *f.*; —ité *n.* (vdm.) Witterung auf Tiere; —iti (-im, iš, i, *imp.* vnaď!) ryby atd. ködern, locken; v. koho *acc.* k čemu anreizen; —ný *adj.* (—ně *adv.*) reizend, **vnáhle** *adv.* plötzlich. [reizvoll.

vnášeti (-im, iš, i, *imp.* vnášej!) něco někam, do čeho hineintragen *v.* vnesti.

vnař, ti *f. v.* nař.

vnavni *adj. v.* navní.

vně *adv.* außen, draußen, außerhalb; äußerlich; v. města außer der Stadt; v. vlasti im Auslande. [nebevzetí.

vnebevzetí *n.* Assumtion *f.*; *v.* na-

vnějš-ek, šku *m.* Außenseite *f.*; —í *adj.* äußerlich, Außen-; *v.* zevnější.

vnesti (vnesu, eš. e, *imp.* vnes!) něco někam, do něčeho eintragen, einbringen; v. na koho co einem etw. auftragen.

vnešeni (vneseni) *n.* Eintragung *f.*

vnější *adj.* äußerlich.

vnik, u *m.* das Eindringen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!), —nouti (-nu, eš, e, *imp.* vnikni!) več eindringen, eingeben; —avý *adj.* eingänglich, eindringlich, tief, eingehend; —avá nemoc Infektionskrankheit *f.*; —nutí *n.* Eindringung *f.*

vním-ání *n.* Auffassung *f.*; —atel *m.* Empfanger *m.*; Auffasser, Horcher *m.*, Lauscher *m.*; 2. Perzeptor *m.*; Kraftmaschine *f.*, Umtriebsmaschine *f.*; —atelný apprehensibel; —ati (-ám, áš, á, *imp.* —ej!) něco aufnehmen, hineinnehmen; auffassen, begreifen; —avost *f.* Begriffsvermögen *n.*; Auffassungskraft *f.*; —avý *adj.* fassend, empfänglich.

vniterný *adj. v.* vnitřní.

vnlti (vnidu, eš, e) *st. v.* vejíti.

vnitř (vnitr) *adv.* hinein, einwärts; innen, innerlich, innerhalb; v. země im Lande; v. *m.* das Innere; do v. einwärts; ze v. auswärts; aus dem Innern; (von außen); —ek, třku *m.* das Innere; Interieur *n.* (fr.); u —ku innen; —ní *adj.* dbd. innere; unerlich, innerlich, intern; —nost *f.* Innigkeit *f.*; das Innere; *pl.* —nosti Eingeweide *n.*

vnitro *n.* das Innere; *v.* vnitřek; ministr vnitra Minister des Innern; —zemí *n.* Binnenland *n.*; —zemský *adj.* binnenländisch.

vniveč *adv.* in Nichts; zu Nichts; zu nichte (zunichte); v. obrátiti vernichten, zu Grunde richten; zu nichte machen.

vnočiti (v. nepřátele, v. k někomu) *st.* eindringen.

vnořiti (-ím, íš, í, *imp.* vnoř!) něco ve vodu eintauchen, untersenken; v. se sich hineinsenken.

vnouč-e, ete, —átko *n.* Enkelkind *n.*; —ek, vnuček, čka *m.* Enkel *m.*, Enkelchen. Enkelein *n.*; *v.* vnuk.

vnov, vnově *adv.* neu, neuerdings.

vnuc-ení *n.* Aufdringung, Aufnötigung *f.*; —ený správce Sequester *m.*; —ovati *c.* vnutiti.

vnučka *f.* Enkelin *f.* [*v.* vnučka.

vnuk, a *m.* Enkel *m.*; —a, —yné *f.*

vnuk-atel, e *m.* Eingeber *m.*; —nouti, —ati něco někomu (do srdce atd.) eingeben, einflößen; ins Herz legen, inspirieren; —nut, a, o, ý eingegeben; —nutí *n.* Eingebung *f.*, Inspiration *f.*

vnut-iti (-im, *imp.* vnuť; —kati (-ám, *imp.* vnutkej!) něco někam, do něčeho einnötigen, aufnötigen, aufdrängen, einzwingen, eindrangen; v. se sich aufdrängen.

vod, u *m. st.* das Leiten, Führen.

voda *f.* Wasser *n. aqua* (fr. *l'eau*); v. říčná (měkká) Flußwasser *n.*; v. pitná (tvrdá) Trinkwasser *n.*, Quellwasser *n.*; v. pálená, žžená gebranntes Wasser; v. medová Met *m.*; tichá v. břehy ryje (láme) stille Wasser sind tief; po zemi i po vodě zu Lande und Wasser; vodu do moře líti fig. Eulen nach Athen tragen; i v malé vodě dobré ryby bývají in kleinen Wassern fängt man auch gute Fische.

vod-ák, a *m.* Wasserleiter *m.*; Wasserschöpfer *m.*; Wasserknecht *m.*; —an, a *m.* Wassergott *m.*; 2. Hydrat *n.*

voďanka *f.* Wasserwecke *f.*; *v.* vodňanka.

vod-ař *m. v.* vodák; —ařka *f.* Wasserweib *n.*; —árna *f.* Wasserturm *m.*; Wasserwerk *n.*; —árník, a *m.* Wassertürmer, Röhrenmeister *m.*

vodec, dce *m. v.* vodič.

voděnka *f. mor.* Wäßerchen *n.*

vodice *f. v.* voda.

vod-ici *adj.* Leit-, Führungs-; —ič, e *m.* Führer, Leiter *m.*; silný (rychlý, dobrý) v. tepla guter Wärmeleiter; slabý (špatný) v. tepla schlechter Wärmeleiter; —íček, čku *m. sl.* Leitseil *n.*

vodička *f.* Führerin *f.*; 2. Wäßerchen *n.*; Tinktur *f.*; v. na oči Augenwasser *n.*; fig. v. *m.* Wassertrinker *m.*

vod-idlo, —ítko *n.* Leitband, Leitseil *n.*, Gängelband *n.*, Gängelwagen *m.*; 2. Anleitung *f.* [genium *n.*

vodík, u *m.* Wasserstoff *m.*, Hydro-

voditel, e *m. v.* vodič.

vod-iti (-im, íš, í, *imp.* voď!) koho *acc.* (po městě, po lese atd.) lange Zeit führen, herumführen; za nos koho v. bei der Nase herumführen; v. se s kým sich führen, einander führen; —ivý *adj.* leitend.

vodk-a *f.* Wäßerchen *n.*; 2. gebranntes Wasser, Branntwein *m.*; —ář *m.* Geistbrenner *m.*

vod-nač *m. sl.* ein Wasserfüchtiger; —načka *f. sl.* Wasserfucht *f.*; —ňačka *f.* Wasserrübe *f.*; —ňanka *f.* Froschbiß, Krötenbiß *m.*, Wasserlinsen *Hydrocharis* (bot.); —nář *m.* Wassermann *m.* (astr.); —natelnost *st. v.* vodnatost; —natelný *adj. v.* vodnatý; —natka *f.* Wasserwecke, Schafwecke *f.*; —natost *f.* (med.) Wassersucht *f.*; Hydropsie *f.*; —natý *adj.* wasserreich; wäßerig; 2. wassersüchtig; wasserkrank; hydropisch; —ně *f. st.* Flut *f.*; —né, ého *n.* Wasserzins *m.*, Wassersteuer *f.*; —něti wäßerig werden; —ní *adj.* Wasser-; v rostlina, v hylina Wasserpflanze *f.*; v. pták Wasservogel *m.*; v. had Wasserschlange *f.*; v. kolo Wasserrad *n.*; v. váha Wasserwage *f.*; v. smršť Wasserhose *f.*; —nice *f.* Wasserrübe *f.*; 2. (mont.) Wasserbulge *f.*; —ničky *pl.* Wasserpocken; —ník, a *m.* (myth.) Wassermann *m.*; 2. (b. Web.) Scherlatte *f.*; —niti wäßerig machen.

vodnotěl-nost *f.*, —enství *n. st.* Wassersucht *f.*; —ný, vodnotelný *adj.* wassersüchtig.

vodný *adj.* wäßerig; Wasser haltend; *st.* vodné tele (—né tělo) Sackwassersucht *f. Hydrops saccatus.*

vodo-bázeň, zně *f.*, —dšnost *f.*, —hnusenství *n.* Wasserscheu *f.*; Hydrophobie *f.*; —čet, čtu *m.* Vogel *m.*, Beil *n.*, Wasserspahl, Haimpfahl. Normalzeichen *n.*; Haimstock *m.*; —chodec, dce *m.* Wassergänger *m.*; —jasný *adj.* wasserklar; wasserhell; —jem, u *m.* Wasserbecken *n.*, Bassin *n.*; Zisterne *f.*; —kaní, u *m.* Hydrolith *m.*; —kap, u *m.* Traufe *f.*; —klen, u *m.* Platanbaum *m.*, Wasserbuche *f. Platanus*; —klop, a *m.* Wasserwanze *f.*; —krevnost *f.* (med.) Hydramia *f.*; —léčitelna *f.* Wasserheilanstalt *f.*; —list, u *m.* Wasserblatt *n.*; 2. Rinnenblume *f.*; Stechpalme *f.*; —měr, u *m.* Wassermesser *m.*; *v.* vodočet; —měrec, rce *m.* Hydraulifer *m.*; —met, u *m.* Springbrunnen *m.*, Fontana *f.*; Wasserkunst *f.*; —mil, a *m.* Wasserfreund *m.*; 2. v. černý, der wechselschwarze Wasserkäfer *Hydrophilus piccus*; —milci *pl.* (brouci) *Hydrophilina* (zool.); —morka *f.* (bot.) Wasserfeil *f.*; —mřivost *f.* Wasserkopf *m. Hydrocephalus*; —pád, —spád, u *m.* Wasserfall *m.*; —pis, u *m.* Hydrographie *f.*; —pisec, sce *m.* Hydrograph *m.*; —pisný *adj.* hydrographisch; -ná kniha Wasserbuch *n.*; -ná mapa Wasserkarte *f.*; —rovný *adj.* horizontal, wagrecht; —právní řízení wasserrechtliches Verfahren; —skok, u *m.* Kaskade *f.*; —strojce *m.* Hydrotechniker, Hydraulikus *m.*; —stříž, e *f.* Wasserbruch *m.*

vodoš, e *m.* Wasserschlange *f.*

vodo-točé, e *f.*, —točna *f.*, —točina *f.* Wasserbett *n.*, Wasserrinne *f.*, Bachfahrt *f.*; —tlačný stroj Wasserdruckmaschine *f.*; —tok, u *m.* Wasserlauf *m.*, Wasserfluß *m.*, Wasserleitung *f.*; —trysk, u *m. v.* vodomet. [*Totanus.*

vodouš, e *m.* Wasserläufer *m.* (Vogel)

vodovati něco etw. wäßern.

vodo-vod, u *m.* Wasserleitung *f.*; —zemní *adj.* amphibisch; —žil, a *m.* der Flußkäfer.

vodstvo *n. coll.* das Gewässer.

vocha *f.* Wasserriemen *m. Zostera* (bot.).

vochl-ář *m.* Hechler *m.*; Hechelmacher *m.*; —árna *f.* Hechelkammer *f.*; —e, —ice *f.* Hechel *f.*; —ice *f.* (jehlice) Hechelkraut *n.*; —ička *f.* Feinhechel *f.*; —ovač *m.* Hechler *m.*; —ovati něco hecheln, kämmen.

voj, e *f. v.* oj.

voj, e *m.* Truppe *f.*; Heer, Kriegsheer *n.*; přední v. Avantgarde, Vorhut *f.*; zadní v. Arrièrgarde, Nachhut *f.*; —áctví *n.* Soldatentum *n.*; —áctvo *n.*, —ač, i —ačina *f.* Soldateska *f.*; —áček, čka *m. v.* voják; —ačivý *adj.* kriegslustig; —ačka, —akyně *f.* Soldatenweib *n.*; —ák, a (*voc.* vojáče! vojáku! *pl. nom.* vojáci) *m.* Soldat *m.*

vojan *st.* (*pl.* —ané) *m.* Krieger *m. v.* vojín, voják; —čina *f.* Soldatenleben *n.*; Soldatenstand *m.*; —da *f.* Soldatenmütel *m.*; —ský *adj. v.* vojenský; slouží u —ských er nahm Militärdienste (er dient beim Militär).

vojen, a *m. v.* vojín; —ka *f.* Soldatenweib *n.*; —ný *st.* (*rus.*), —ský *adj.* Soldaten-, Militär-, Feld-; Kriegs-; -é cvičení Waffenübung *f.*; -é maso wildes Fleisch; —ství *n.* Kriegswesen *n.*; ministr v. Kriegsminister *m.*

vojevati *st. v.* vojovati.

voje-věda *f.* Kriegskunde, Strategie *f*; —voda *m. etc. v.* vojvoda; —znalský *adj.* strategisch; —znalství *n.* Strategie *f.*

voj-ín, a *m.* Krieger *m.*; —mistr, a *m.* Heermeister *m.*; —na *f.* (*gen. pl.* vojen) Krieg *m.*; na vojnu odváděti assentieren, rekrutieren; —ovati (vojevati *st.*) s někým (spolu) kriegen, kämpfen; —sko *n.* (*loc.* ve vojsku, *vulgo* ve vojště) Heer, Kriegsheer, Kriegsvolk, Militär *n.*; Armee *f.*; —ský *adj. v.* vojenský (-é maso); v., ého *m. pol.* Landvogt *m.*

vojt (foit), a *m.* Vogt *m.*

vojtěška *f.* [fr. *Vaudoise*) Schneckenklee *m.*, Luzernklee *m.*, Luzerne *f. Medicago sativa* (lucinka, lucernka).

vojvod-a *m.* Heerführer *m.*, Feldherr *m.*; 2. (vévoda) Herzog *m.* (Rang); 3. (Titel) Wojwode *m.*; —ic *m.* Wojwodensohn *m.*; Herzogsohn *m.*; —kyně *f.* Herzogin *f.*; —ovina, —ina *f.* Wojwodenschaft *f.* (Serbien); —ský *adj.* herzoglich; —ství *n.* (vévodství) Herzogtum *n.*

vokabulář *m.* Vokabularium *n.*

vokál, u *m.*, samohláska Vokal *m.*, Selbstlaut *m.*

vokalista *m.* Vokalist *m.*

vokativ, u *m.* Vokativ *m.*

vol-ací *adj.* Ruf-; —ač *m.* Rufer *m.*; —áč *m.* Kreuztaube *f.*

volák, a, volař, e *m.* Ochsenjunge *m.*; Ochsentreiber *m.*; Ochsenhändler *m.*

volání *n.* das Rufen; Anrufung *f.*

volárna *f.* Ochsenstall *m.*

volatel, e *m.* Rufer *m.*; 2. (gram.) Vokativ *m.*, Ruffall, Anredefall *m.*

volati (-ám, áš, á, *imp.* volej!) (v. někoho, v. na někoho) rufen; jmd. anrufen; v. o pomoc um Hilfe rufen; v. proti čemu wogegen schreien; v. se k čemu, ke komu sich (woraus) berufen, appellieren; v. se na právu, ku pořadu práva *st.* den Rechtsweg betreten; v. se *sl.* genannt werden; jak se vola? wie heißt er?

volatý *adj.* krotig.

volav-čí *adj.* Reiher-; —ec, vce *m.* Rufer *m.*, Ausrufer *m.* (vyvolavač); 2. Lockvogel *m.*; —ice, —ka *f.* Reiher, Fischreiher *m.* (v. obecná *Ardea cinerea*).

volb-a *f.* (*gen. pl.* voleb) Wahl *f.*, Wahlung *f.*; den —y Wahltag *m.*; —iště *n.* Wahlort *m.*, Wahlstatte *f.*

volče, ete *n.* junger Ochs.

vole, ete *n.* Kropf *m. Struma.*

voleb-ní *adj.* Wahl-; v. sbor Wahlkörper *m.*; v. právo Wahlrecht *n.*; —nost *f.* Wahlfähigkeit *f.* (passive); —ný *adj.* wahlfähig, wählbar.

volek, lka *m.* junger Ochs.

volen, a *m. v.* bolen.

volen, a, o, ý gewählt; —ec, nce *m.* der Erwählte; 2. *st.* Kurfürst *m.*; —ectví, —ství *n.* Kurwürde *f.*, Kurfürstentum *n.*; —í *n. v.* volba; —iště *n.* Wahlort *m.*; —ka *f.* Damentanz *m. à la cour*, Damenwahl *f.*

volí *adj.* Ochsen-. [*m.*

vol-ič *adj.* Wahl-; —ič *m.* Wähler

vol-in, a *m.* Ochsenstall *m.*; —ina *f.* Ochsenfleisch *m.* [mann *m.*

vol-ište *n. v.* volbiště; —itel *m.* Wahl-

voliti (-ím, íš, í, *imp.* vol!) koho (*acc.*) (do rady, za krále atd.) wählen; *st.* wollen; vol nevol willig oder unwillig.

volk-ati (3. -á), —ovati *sl.* den Willen tun, gefällig sein; —avý *adj. sl.* nachgiebig; —y nevolky (*adv.*) mag wollen oder nicht, willig oder unwillig.

volky *pl. m.* Heugabel *f.*

volně *adv.* frei.

volno *adv.* frei; geräumlich; mně je v. (je mi v.) mir ist gemütlich, leicht, wohl; v.! herein!

volno-běžný *adj.* freilaufend, Freilauf-; —činný *adj.* willkürlich; —myslný *adj.* freisinnig, liberal; —mluvný, —řeký *adj.* freimütig redend; —plýtvnící *pl. m.* Kiefermäuler (zool.).

volnosť *f.* Freiheit *f.* [Freigeist *m.*

volno-věrec, rce *m.* Freidenker *m.*;

volný *adj.* (v. k něčemu, v. v něčem) willig, bereitwillig; sobě v. *v.* sobě-volný; v. frei (v. stav); geräumlich, weit, nicht knapp (*v.* oděv); langsam (-ná chůze); v. list Freibrief; v. lístek Freikarte *f.*; v. přístup freier Zutritt.

volo-hlavý *adj.* ochsenköpfig; —kam, u *m.* Bullithos *m.*; —oký *adj.* stieräugig; —pich, —trk, a *m.* Büffelkopf (ochsendummer Mensch).

volov-atý, —itý *adj.* ochsenhaft; —ec, vce *m.* Rindsauge *n.*, Streichblume *f. Buphthalmum*; —ice *f.* Ochsenhaut *f.*; —ina *f.* Ochsenfleisch *n.*; —inec, nce *m.* der Ochsenmist; —ský *adj.* ochsenmäßig, ochsenhaft; —ství *n.* Ochsenhaftigkeit, Ochsendummheit *f.*; —ý *adj.*

volský *adj.* Ochsen-. [*v.* volský.

volšebnice *f.* (*z rus.*) Zauberin *f.*

volt-ajský n. —ovský sloup, —anka *f.* Voltaische oder Galvanische Saule.

voměj, *m. v.* oměj.

voňa-čka *f.* Riechfläschchen *n.*; 2. wohlriechende Spezerei; —dlo *n.* Riechessenz *f.*; Riechfläschchen *n.*; —tý *adj. st. v.* voňavý.

voňav-iny *pl. f.* Parfümerie-waren; —ka *f.* Parfüm *n.*, ein riechendes, aromatisches Wasser; 2. Riechfläschchen; 3. Blumenstrauß zum Riechen; 4. Riechgras *n. Anthoxantum*; —kář *m.* Parfümeur *m.*; —ý *adj.* riechend, wohlriechend, duftig.

von-ečka, —ěnka *f.* Riechfläschchen *n.*; —ěkras, u *m.* Majoran *m.* Wohlgemut *m. Origanum* (bot.).

voněti, *st.* voňati (-im, íš, í, *imp.* voň! *trgr.* voně, voníc) riechen, duften, Wohlgeruch von sich geben; v. (čichati) k něčemu an etwas riechen, etwas beriechen.

von-íček, -ěku *m.* Riechfläschchen *n.*; —ička *f.* kleiner Geruch; 2. Riechfläschchen *n.*; 3. Riechfläschchen *n.*; —ičník, u *m.* Duft *n.* (Miner.); —idlo *n.* Riechmittel *n.*; Parfümerie *f.*; —ík, u *m.* Duft *m.*; —ikras, u *m. v.* vonekras; —ina *f.* Aroma *n.*; Geruchsubstanz *f.*; —nodrv, u *m.* Ebenholz *n.*

vonný *adj.* wohlriechend; -né věci Spezerei *f.*

vor, u *m.* Floß *n.*, Holzflöße *f.*

vor-áč *m. v.* oráč; —ař *m.* Flößer, Floßmann, Floßschiffer *m.*; —ati *v.* orati.

vorbička *f. v.* odbička. [Sack.

vorek, rku *m.* (*pol.*) die Tasche, der

vořina *f.* Querband, Durchzug *m.*, Durchschlagholz am Floße.

vorník, a *m.* Flößer *m.*

voroplav-ba *f.* Flößerei *f.*; —ec, vce *m.* Flößer *m.*; —ný *adj.* floßbar.

voršilinka *f.* Ursulinerin *f.*

vorvaň *m.* Walrat *m.*, Walratfisch *m. Physeter macrocephalus.*

vosa *f.*, vos a *m.* Weipe *f. Vespa*; v. zlatá Goldweipe *f. Chrysis ignita*; v. písečná Sandweipe *f. Sphex sabulosa.*

vosk, u *m.* Wachs *n.*; v. pečetní Siegellack *m.*, Petschierwachs *n.*; v. v uších Ohrenschmalz *n.*; a to je v.? und das ist Pomade? und das ist nichts? to je mu v. das ist ihm eine Wurst.

voskář *m.* Wachszieher *m.*; —ka *f.* Wachszieherin *f.*; —ství *n.* Wachszieherei *f.*; voskárna *f.* Wachssiederei *f.*

vosko-drv, u *m. v.* voskovec; -jedec, dce *m.* Wachsschabe *f. Tinea mellonella*; —lepec, pce *m.* Wachsbossierer *m.*; —malba *f.* Wachsgemälde *n.*; Wachsmalerei *f.*

voskov-ač, —ateľ *m.* (v. pokojů) Zimmerwichser *m.*; —ané plátno Wachsleinwand *f.*; —ání n. pokojů Zimmerwichsen *n.*; —ati (voskuju, eš, e) něco (v. pokoj) wichsen; bohnen; —ec, vce *m.* Wachsstrauch, Wachsbaum, Talgbaum *m. Myrica*; —eď, vně *f.* Wachspalme *f. Ceroxylon*; —ěnka *f. v.* voskovka; —ice *f.* Wachskerze *f.*, Wachslicht *n.*; —ina *f.* Wachsstoff *m.*; Zer *m.*; Zerinum *n.*; —ka *f.* Wachsblume *f. Cerinthe*; 2. v. Bougie *f.*; —ník, a *m.* Wachsarbeiter *m.*; Wachsbleicher *m.*; v., u Wachsstock *m.*; *v.* voskovec; —ý *adj.* Wachs-; wächsern; wachsfarbig, wachsgelb; —á svíce Wachskerze *f.*; —á barva wachsgelbe Farbe.

vosyka *f. v.* osyka. [*f.*

voštanka, voštěnka *f.* Wachsleinwand

vošt-ěný *adj.* Wachs-, aus Wachs, wächsern; —ina *f.* Wabe *f.*, Wachsscheibe *f.*, Wachskuchen *m.*; —itel *m.* Zimmerwichser; Wachsbleicher *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* voštiť) wichsen; —ný *adj.* wachsfärbig, wachsgelb.

votirovati, votovati votieren.

votivní *adj.*, slibní, zaslíbený Votiv-; v. chrám Votivkirche *f.*

vous, u *m.* (fous) das Barthaar; *pl.* —y (fousy) der Bart; to mu nejde pod vousy das gefällt ihm nicht; fig. ta holka má vousy das Mädchen hat Verstand; boží —y (*rstl.*) Herrgottsbartlein *n.*; —y sv. Ivana, peřenka Federgras *n. Stipa pennata.* [v. vousatka.

vous-áč *m.* ein Bartiger; —ačka *f.*

vousat-ec, tce *m.* Haargras *n.*, Sandgras, Strandgras *n. Elymus*; —ěti Bart bekommen, bartig werden; —ka *f.* Bartweizen, Rauhweizen *m.*; —osť *f.* Bartigkeit *f.*; —ý *adj.* bartig.

vousek *v.* fousek. [*f. v.* vousatka.

vous-iska *pl.* großer Bart *m.*; —nice

vousoholič *m.* Bartscherer *m.*

vousovatý *adj. v.* vousatý.

voz, u *m. v.* vůz; —ák, a *m.* Fuhrwesensknecht *m.*; —ář *m. st.* Fuhrmann *m.*; —árna *f.*, —áreň, rně *f.* Wagenschoppen *m.*

vozataj *m.* Fuhrmann *m.*, Fuhrknecht *m.*; —ský sbor Fuhrwesenskorps *n.*; —ství *n.* Fuhrwesen *n.*; Fuhrmannswerk *n.*; —stvo *n. coll.* Fuhrwesensmannschaft *f.*; Train *m.* (mil.).

voz-ba *f.* das Fahren, Fahrt *f.*; 2. Betrieb *m.* (Eisenbahn); *st.* Fuhre *f.*, Fuhrwerk *n.*; —ce *m.* Wagenführer *m.*; —čík, a *m.* Fuhrknecht *m.*; —ec, zce *m.* Waggon *m.*; —ejk *m.*, —ejček, -čku *m. v.* vozík; —ejkář, —ejčkář *m.* Wagenführer *m.*

vozh-er, hru *m.* Roß *m.*; —ře, ete *n. v.* vozhřivě; —řiti roßen.

vozhřív-ě, ěte *n.*, —ec, vce *m.* Roßbube *m.*; —ice, —ka *f.* Roßkrankheit *f.* (Pferd.); —ý *adj.* roßig; roßkrank (Pferd.).

voz-ič *m.* Fuhrmann *m.*; Lastführer *m.*; —idlo *n.* Fahrzeug *n.*; —ihnoj, e *m.* Mistknecht *m.*; —ík, u *m.* (—ejk, —ejček) kleiner Wagen; dětský v. Kinderwagen *m.*; —íkati *sl.* fahren.

voziti (-im, íš, í, íme, íte, í, *imp.* voz!) něco führen (auf Fuhrwerken, Fahrzeugen); v. se fahren; v. se po kom auf jmd. herumretten.

vozítko *n.* Fahrstuhl *m.*

voz-ka *m.* Kutscher, Fuhrmann *m.*, 2. Pflugbalken *m.*; —mo *adv.* zu Wagen; fahrend; —né, ého *n.* Fahrgeld *n.*, Fuhrlohn *m.*; —nice *f.* Landweg *m.*; Fahrweg *m.*; Wagenfaß *n.*, Leite *f.*; v. na ryby Fischfaß *n.*; 2. —nik, a *m.* Wagenpferd, Zugpferd *n.*; 2. Zugochs *m.*; 3. Fuhrmann, Wagenknecht *m.*; —no *adv. v.* vozmo; —ný *adj.* fahrbar; v., ého *m.* Fahrmann *m.*

vozov-i *v.* der Fuhrweg; —ka *f.* Fahrstraße *f.*, Fahrweg, Fahrbahn; 2. Waggonfabrik *f.*; 3. Wagenremise *f.*; —nik, a *m.* Wagenmeister; Fuhrwerkshalter *m.*; —ý *adj.* Wagen-; -á cesta Fahrweg *m.*

vožení *n.* das Fahren.

vpád, u *m.* (do země atd.) Einfall *m.* (feindlicher); Invasion *f.*

vpad-ati (-ám, áš, á, *imp.* vpadej!) někam, do něčeho einfallen, hineinfallen; řeka —á (vtéká) do moře der Fluß mündet oder fällt ins Meer.

vpad-lý *adj.* eingefallen, eingesunken; —lých tváří mager (im Gesichte; —le oči hohle oder eingefallene Augen; —nouti (-nu, neš, e, *imp.* vpadni!) někam einfallen; do rukou, v ruce v. in die Hände fallen, geraten; do země v. ins Land fallen.

vpáliti (-ím, íš, í, *imp.* vpal!) něco (znamení do čeho) einbrennen; fig. v. komu něco hineinschmeißen, einschmieren.

vpalov-ací malba, v. způsob Enkaustik *f.*; —ati *v.* vpáliti.

vpeřiti (*imp.* vpeř!) (ruce do čeho) hineindrängen; oči na něho v. (= upřiti) hinstarren; v. se do něčeho, v co wohin eindrängen, sich eindringen.

vpis, u *m. v.* zápis; —né, ého *n.* Einschreibungsgebühr *f.*; —ovati *v.* vepsati. [psati.

vplav, u *m.* das Einschiffen; —iti (im, iš, í, *imp.* vplav!) co einschiffen.

vplesti, vplésti (vpletu), vplítati něco do čeho einflechten; do kola v. (zločince) auf das Rad flechten (den Verbrecher); 2. v. do něčeho einmengen; v. se (do něčeho) sich in etw. einmengen.

vplichtiti se (*imp.* -ti se!) někam, do něčeho, mezi něco sich einmischen.

vplížiti se (*imp.* vplíž se *et* vplíži se) do čeho sich einschleichen.

vplouti (vpluju, eš, e) do města atd. einschwimmen, einschiffen.

vplyv, u *m.* (vliv) Einfluß *m.*

vpočísti (vpočtu, eš, e, *imp.* vpočti!), vpočítati něco do něčeho miteinrechnen; **vpouklý** *adj.* konkav. [se sich.

vpoušt-ědlo *n.* Einlesegestell *n.*; —ěti (*imp.* -ěj!) *v.* vpustiti.

vpravdě *adv.* wahrhaft.

vprav-iti (-ím, íš, í, *imp.* vprav!), —ovati něco do něčeho einsetzen, einfügen; eintun, hineinbringen; einrichten, eindrängen; v. koho jmd. abrichten; v. se do čeho, več sich worein schicken; sich in etw. finden, sich einfinden, sich einüben, sich einrichten. [halten.

vprositi se več bittweise etwas erv**prv** *adv.* nächst.

vpust-iti (-ím, íš, í, vpusť!) něco n. někoho někam einlassen, hineinlassen; v. se do čeho sich hineinlassen; —ně, ého *n.* Einlaßgeld *n.*

vr, vrr! *int.* knurr, schnurr!

vrabč-ák, a *m.* Spatzenfalk *m.*; 2. *v.* vrabec; —e, ete *n.* junger Sperling; —í *adj.* Sperlings-; —ice *f.* Sperlingsweibchen *n.*; —inka *f.* Linse *f.*

vrabec, bce *m.* Sperling, Spatz *m.*; v. domácí Haussperling *m. Passer domesticus* (*Fringilla domestica*); v. polní Feldsperling *m.* (úpolňák, štěček) *Passer montanus* (*Fringilla montana*); v. skalní Steinamsel *f. Turdus saxatilis*; *v.* švitořinká, štilipá der Sperling zwitschert; *pl.* vrabce kleine Abschnitzel von Schweinefleisch.

vrabeč-nice *f.* Sperlingswurz *f.*; Vogelkohl *m. Passerina*; —ník, a *m.* Spatzenfalk *m.*

vrab-í *adj.* Spatzen-; Sperlings-; v. símě Steinbirse *f.*; —ík, a *m. v.* vrabec; —nik, a *m. v.* bravník.

vrac-ení (oft), vrácení (einmal) *n.* Zurückstellung; v. *et* v. -se Rückkehr *f.*; —eti (-ím, íš, í, ime, ite, ejí, *imp.* vracej!), —ovati něco oft zurückgeben, rückstellen; fig. spielen; *v.* vrátiti.

vřad-iti (-ím, íš, í, *imp.* vřaď!), vřadovati něco do něčeho einreihen; —ný *adj.* einreihend; —né slovo *v.* Zeitwort.

vrah, a *m.* Mörder, Totschlager *m.*; 2. *st.* der Feind; —ovský *adj.* mörderisch; —yně, é *f.* Mörderin *f.*; 2. *st.* Feindin *f.*

vrak, u *m.*, trosky z koráblu Wrack *n.*

vran, a *m. st.* (*rus.* voron) Rabe *m.*; 2. *st.* Rappe (Pferd).

vrana *f.* Faßspund *m.*; v. *sl.* [it. *merenda*] Zaufe *v.* svačina; v. *mor.* i *sl. v.* vrána.

vrána (*inst.* vranou, *dim.* vranka) *f.* Krähe, Feldkrähe, Nebelkrähe *f. Corvus Cornix*; v. kvaká, v. kráká, v. krakoce die Krähe krächzt; vrána vráně oči nevyklube es hackt keine Krähe der anderen die Augen aus; vrána k vráně sedá (rovný rovného si hledá) gleich und gleich gesellt sich gern. [vrčeti.

vrančiti wie die Katze schnurren *v.*

vráně, ěte *n.* das Krähjunge.

vran-ec, nce *m. v.* vranik; —ek, nka *m.* Eisenrtitan, Titaneisen *n.*

vránek, nka *m. v.* vranik; 2. Rapp *m.* Rabenheller, Rabenpfennig *m.* (ehem. Scheidemünze).

vran-í *adj.* Krähen-; v. oko, —ovec Einbeere *f.*, Vierblatt *n. Paris quadrifolia*; —ík, a *m.* der Rappe (Pferd); —ka *f.* kleine (junge Krähe); 2. (ryba) Grepve *f. Cottus gobio* (pulec).

vraný *adj.* schwarz, rabenschwarz; v. kůň Rappe *m.*

vráp, u *m.* Runzel *f.*

vrap-ejš *m.* Ringelschlange *f.* Gurtelschleiche *f. Amphisbaena*; —natý *adj.* **vřasa** *f. v.* vřes. [runzelig.

vrásk-a *f.* (*gen. pl.* vrásek), vrásek, sku (*gen. pl.* vrásků) *m.* Runzel *f.*, Falte an der Stirn; —ati, vraskovati runzeln, falten; se jich; —avý, —ovatý *adj.* runzelig; —ovatěti runzelig werden.

vřásný *adj. v.* řásný.

vrašt-ěti runzelig werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vrašti!) čelo atd.) *v.* vraskati

vrat, u *m. srb.*, krk hals *m.*

vrať, ti *f.* Wendekreis *m*

vrata *pl. n., gen.* vrat Tor *n.*, Pforte *f.*; v. jezu Schleusentor *n.*, Wehrschleuse *f.*

vrátce *pl. n.* (*gen.* vrátec) *st.* kleines Tor; fig. kozí v. Hintervförtchen *n.*

vrateč *m.*, vrátička *f. v.* vratič.

vratečník, a *m.* fruchtbarer Rebschoß.

vrateň, tně *f.* Torflügel *m.*

vrátenství *v.* Portlerdienst *m.*

vratič, vratyč *m.* (vratička *f.*) Rainfarn, Wurmfarn *m.*, Wurmkraut *n. Tanacetum*; fig. nezapomeň na v.! denke an den Heimweg!

vratidlo *n.* Wendelbaum, Zeugbaum; Spannbaum, Weberbaum *m.*; 2. Haspel *f.*; 3. Steuerruder *n.*

vratiprsí, u *m.* Wendehehe *f.* (b. Vögeln) *digitus versatilis*; —ý pták, —ec, tce *m.* Wendehehe *m.*

vrátiti (-ím, íš, í, *imp.* vrať) něco někomu zurückgeben, zurückstellen, zurückerstatten, retournieren; 2. sich erbrechen, speien; v. se umkehren, zurückkehren, wiederkehren.

vrati-tvar, u *m.* (mlner.) Gyroid *m.*; —voj (výzva k návratu vojska) Zapfenstreich *m.* (mil.) *Retraite* (Rückruf).

vratizpěv, u *m.* Refrain *m.*

vratka *f.* Strophe *f.*, Refrain *m.*

vrátka *f., pl. gen.* vrátek *n.* kleines Tor, Pförtchen, Pförtlein *n.*; 2. Wehrschleuse *f.*

vrátký *adj.* zum Schwindel, zum Fall geneigt; schwindelig · wankend; hinfällig; fig. kurz.

vrátn-a *f.* Torflügel *m.*; —á, é *f.*, **vratnice** *f.* Pene *f.* [Torwächterin *f.*

vrát-nice *f.* Torwächterstube *f.*; huba jako v. loseš Maul; 2. v. Torwächterin *f.*; 3. Pfortader *f.*; —ík, a *m. v.* vrátný.

vratník, u *m.* (obratník) Wendekreis *m.*; 2. Wendepunkt *m.*

vratno *adv.* zurück, rückgangig.

vratn-ý *adj.* rückkehrend; zurückwirkend; hinundhergehend; —á krev Venenblut *n.*; —á žíla, vratnice Vene *f.*

vrátný, ého *m.* Torwachter, Torsteher, Portier *m.*; 2. Steuermann *m.* (am Floße), Floßführer *m.*

vratolomno *adv.* halsbrechend.

vřav-a *f.* Tumult *m.*, Getümmel *n.*, Unruhe *f.*, Lärm *m.* (řev); —iti *mor.* Getöse machen.

vrávor-ání *n.* Taumeln *n.*; —ati (-ám, áš, á, *et* vrávoru, eš, e) torkeln, taumeln; —avý *adj.* taumelig.

vrázeti se (*imp.* nevrázej se!), vrážditi se bei der Tür viel ausgehen *v.* vrzati se.

vraziti (-ím, íš, í, *imp.* vraz *et* vraž!) něco do něčeho (v. nůž do někoho) hineinstoßen, einschlagen; v. kam hineinstürmen; v. koho (zločinec) ausplündern; v. einprägen; v. do čeho, nač auf etw. stoßen, anstoßen, anprellen; v. na břeh (s korábem) stranden; v. se kam sich wohin wenden, flüchten.

vráž, e *m. st.* blaue Strieme *f.*; v., e *f. st.* Wahrsagung.

vražba *f. st.* Hererei *f.*: 2. tötlicher Haß; *st. v.* vražda.

vražd-a (*gen. pl.* vražd) *f.* nad někým der Mord, Mordtat *f.*; v. nad otcem Vatermord *m.*: —ění *n.* das Morden; Mörderei *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vražditi) lidi morden; —ivý *adj.* mordsüchtig; —ný *adj. st. v.* vražedný.

vražed-livý *adj.* mörderisch *v.* vražedný; —ně *adv.* mördlings; nice *f.* Mörderin *f.*; —nický Mörder-; —nická skrýše Mörderhöhle *f.*; —ník, a *m.* Mörder *m.*; —nost *f.* Mordsucht *f.*, Mordgier *f.*; —ný *adj.* mörderisch; —ná zbraň Mordwaffe *f.*

vrážek, žka *m. st.* Wahrsager *m.*

vraž-í *adj.* Feind; feindlich; —ice *f.* Mörderin *f.*; *st.* Feindin *f.*; —ný *adj. v.* vražedný; —ství *n.* Feindschaft *f.*

vrba *f.* Weide *f.*, Weidenbaum *m. Salix*; v. sladká Nachtschatten *m.*

vrb-ěna *f. v.* vrbina; —í *n.* Weidengestäude, Weidicht *n.*; —ice *f.* Weidenbusch *m.*; 2. Weiderich *m. Lythrum*; —ička *f.* kleine od. junge Weide *f.*; —ina *f.* (*pl.* —iny) Weidengesträuch *n.*; 2. Pfennigkraut *n. Lysimachia*; —iště *n.* Weidengestäude *n.*; —ka *f.* kleine Weide *f.*; 2. Weidenröslein *n.*, Rosenweiderich *m. Epilobium*; —ovi *n. coll. v.* vrbí; —ovina *f.* Salizin *n.*; *v.* vrbina; —ovka *f. v.* vrbka; —ový *adj.* Weiden-.

vrcení *n.* Drehen *n.*; 2. Buttern *n.*

vrčelivý *adj. v.* vrčivý.

vrč-eti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* vrč!) knurren, schnurren; v. na koho jmd. gram sein; vrč, kolovrátku, vrč! schnurre Rädchen schnurre! —ivý, —ný *adj.* knurrend, knurrig.

vrdlice *f.* Henkeltopf *m. v.* vrhlice.

vřece *n. st.* Sack, Schlauch *m.*

vřed, u *m.* Geschwür *n.*, Eiterbeule *n. Ulcus* (*Abscessus*); —natý, —ovatý *adj.* schwärig, voll Geschwüre; —ovati schwärig machen; —ovatina *f.* das Geschwär; —ovina *f.* Eiterstoff *m.*

vřel-e *adv.* (v. se primlouvati atd.) warm; —ost *f.* Inbrunst *f.*; —ý *adj.* brühheiß, siedend; 2. inbrünstig, innig; fig. warm.

vřes, u *m.* Heidekraut *n. Erica Calluna*); —en, sna *m. st.* Juli *m.*; (*pol.*) September *m.*: —enka (*f.* houba) *v.* vřesovka.

vřesk, u *m.* Geschrei, Geplärre *n.*; das Blöcken der Ziegen und Hasen; —ač, vřískač *m.* Schreier *m.*; —avý, —lavý, -livý *adj.* schreiend; —ot, u *m.* das Geschrei; —otati kreischen; schreien.

vřesnice *f.* Heidelbeere *f. Vaccinium myrtillus.*

vřesov-atý *adj.* voll Heidekraut; —ec, vce *m.* Heidemyrte *f. Phylica ericoides*; —ice *f. v.* vřesovka; —ina *f.*, —iště *n.* Heide *f.*; Heidefeld *n.*; —itý *adj.* heideartig; —ka *f.* Heideerde *f.*; 2. v. (houba) Jungfern schwamm *Agaricus virgineus*; —ý *adj.* Heide-.

vřešťák, a *m.* Hase *m. Lepus* (zajíc).

vřešťál, a *m. v.* vřeškoun. [*Mycetes.*

vřeštan, a *m.* Windelaffe, Brüllaffe *m.*

vřeštěti (-ím, íš, í, *imp.* vřeštěj!) kreischen, schreien (brüllen, heulen, quäcken); zajíc vřeští der Hase rätzt (reizt).

vřešťoun, a *m.* Heuler, Heulaffe *m.*

vřetánko *n. v.* vřeteno.

vřeten a *sl.*, —áč *m. v.* vřetenice; —ář *m.* Spindelmacher *m.*

vřetěnce *n.* Spule *f.*

vřeten-ice *f.* Kupferschlange *f.*; 2. Kreuzotter *f.*; 3. Spindelkraut *n.*; —ní *adj.* Spindel-; v. kost Speiche *f. Radius* (anat.).

vřeteno, vřetěnko *n.* Spindel *f.*, Spille *f.*; 2. (Mühl.) Mühlspindel *f.*, Mühlstange *f.*, Mühleisen *n.*; —vitý *adj.* spiedelförmig.

vřeten-ucha *f.*, —uška *f.* Bastardschwärmer *m. Zygaena* (Insekt).

vřez, u *m.* Einschnitt *m.*; —anice *f. st.* Schnitzwerk *n.*; —ati (-ám *et* vřežu) einschneiden; se sich.

vřezík, a *m. v.* vrzík.

vrh, u *m.* Wurf *m.*; Schub *m.*; jednoho —u einerlei Sorte; v. ořechů drei Nüsse.

vrh-ati (-ám, áš, á, *imp.* vrhej!) čím, v něco, nač schleudern, werfen (oftmal) *v.* vrhnouti; —avka *f.* (houba) Speitäubling *m. Agaricus emeticus.*

vrhcab, u *m.*, —y *pl. m. st.* die Damensteine; hra ve —y Damenspiel *n.*; —nice *f.* Damenbrett, Spielbrett *n.*

vrhký *adj.* flink. [Blumentopf *m.*

vrhl-ice *f.* Milchnapf *m.*; 2. v., —ík

vrhmo *adv.* wurfweise.

vrhn-outi (*trsgr.* vrh *et* vrhnuv) něčím, na koho, něco na někoho u. na něco werfen, schleudern; stürzen; 2. v. sputen, sich übergeben, sich erbrechen; 3. schütten, setzen (v. Eieren); v. se sich werfen; v. se z okna aus dem Fenster stürzen; v. se na koho imd. anfallen, überfallen; v. se (do propasti, do moře, do řeky atd.) stürzen (ins Meer ꝛc.); v. se po kom einem nachgeraten, einem nachschlagen; —utí *n.* das Werfen; 2. das Erbrechen; Speien.

vrch, u *m.* Oberteil *m.* (*n.*); das Obere; 2. Gipfel, Wipfel *m.*; 3. Berg; Kulm *m.*; 4. v. na míře Haufen auf einem vollen Maße; v. práva letzter Grad der Exekution; na —u. po —u oben; do —u, na vrch bergauf; s —u bergab.

vrchář *m. mor.* Sennenbesitzer *m.*; *v.* salašník.

vrchek, chku *m.* Gipfel *m.*

vrchem *adv.* obenwärts.

vrchlice *f.* Gebirgsbach, Sturzbach *m.*

vrchmoci *n.* Oberhoheit *f.*

vrchňák, a *m.* Machthaber *m.*; v., u *sl.* Deckel *m.*

vrchn-í *adj.* ddd. obere, Ober-; v. úředník ein Oberbeamter; v. soud zemský Oberlandesgericht; v. voda das obere schlachtige Wasser; v., iho *m.*, Zahlkellner *m.*; v., —ík, a *m.* Oberamtmann *m.*; *st.* v. Oberšt *m. vl.* plukovník; —ice *f. v.* svrchnice; —ictví *n.* Amtmannschaft; Oberherrschaft *f.* [schaftlich.

vrchnoporučenský *adj.* oberwormund-

vrchnost *f.* Obrigkeit *f.*; Herrschaft *f.*; Oberherrschaft *f.*; Suprematie *f.*

vrchnostenský *adj.* obrigkeitlich, herrschaftlich.

vrchol, u, —ec, lce, —ek, vrcholek, lku, —ík, u *m. et* vrchol, c *f.*, —ka *f.* Gipfel *m.*; Höhe *f.*; Höhepunkt *m*; 2. (Mühl.) Schießer, Stampfer, Stempel, Stößel *m.*, 3. Schopfende *n.*; —í *n.* der Gipfel; —ík, u *m.* Asterdolde *f.* (bot.); —iště *n.* Gipfelpunkt *m.*; Kulminationspunkt *m.*; —ití kulminieren (astron.); gipfeln; —natý *adj.* wipfelreich.

vrchov-aný, —atý *adj.* aufgehäuft, voll; —ati haufen; —ec, vce *m.* Baumgipfel *m.*; —í *n.* die Gipfel; —ina *f.* Quelle *f.*; —ště *n.* Baumspitze *f.*; 2. äußerster Gipfel; 3. Spießrute *f.*; 4. Wasserquelle *f.*, —ští *n.* Pflanzenspitzen *pl.*; —itý *adj.* bergig.

vřídlo *n.* Sprudel *m.* (in Karlsbad). Sede, heiße Quelle *f.*; —vec, vce *m.* Sprudelstein *m.*; Brausestein, Zeolith *m.*

vřísk-ati (-ám) kreischen *v.* vřeštěti; —avý *adj.* kreischend.

vřítenice *f. v.* vřetenice.

vříti (vru, vřeš, vře, vřeme, vřete, vrou, *imp.* vři! *trsgr.* vra, vrouc) sieden, kochen; 2. brudeln; wallen; 3. fig. brausen; 4. v. na koho (hněvem) Groll wider imd. haben; wutentbrannt sein; voda vře v hrnci das Wasser wallt (brudelt) im Topfe; krev počala v něm vřiti das Blut begann in ihm zu wallen.

vřititi (-ím) něco kam hineinwerfen; v. se hineinstürzen.

vřivka *f. v.* šumivka.

vřivý *adj.* siedend; was leicht focht.

vřiznouti (-nu, eš, e, *imp.* vřízni!) do něčeho, v něco einschneiden, einen Schnitt tun.

vrk, u *m.* das Knurren, das Girren; —ačka, —avice *f.* Knurrerin *f.* (Katze); —ání *n.* das Girren.

vrk-ati (3. -á) girren, rucken (von Tauben); —avý *adj.* girrend.

vrkoč, e *m.*, vrkúček, čku *m.* (= it. *verguccio*) ein Geflechte, Bund; Haarzopf *m.*; eine geflochtene Mehlreise; —ka *f.* kleiner Tragkorb *m.*

vrkos-il, a *m.* Scherwenzel *m.*; —iti [*far cosi*] (brnožiti) scherwenzeln, basteln, [pafseln.

vrkoslav, a *m. v.* brkoslav.

vrkot, u *m.* das Girren; —ali (-ám) knurren; murren; —avý *adj.* knurrend.

vrku! *intrj.* ruck! dar Girren der Taube.

vrňavý *adj.* wimmernd; grantig, mürrisch (v. Kindern); *srv.* mrňavý.

vrněti, vrňoukati winseln, wimmern (v. Kindern); schnurren (v. Katzen).

vrobiti (-im, íš, í) něco komu *st.* unterwerfen; se sich.

vrost-i *et* vrůsti (vrostu, eš, e, *imp.* vrosť *et* vrostř!) einwachsen; —lý *adj.* eingewachsen.

vroub-an, a *m.* Seenadel *f.*, Hornfisch *m. Syngnathus*; —ec, bce *m.* Kerbholz *n.*

vroub-ek, bku *m.* Kerbe *f.*, Einschnitt *m.*; můj u mne v. du hast bei mir

čtwaš auf dem Kerbholz; *pl.* —ky Firmeln beim Stricken; —ik, u *m. v.* roubík; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vrouhi!) (stromy) kerben, einkerben, einschneiden, einpfropfen; v. (šátky atd.) etw. säumen, einsäumen.

vroubkov-adlo *n.* (Münzw.) Kräuselwerk *n.*; —ati kerben; kräuseln.

vrouc-l, —ný *adj.* siedend; sůdheiß; fig. innig; innbrünstig; —í láska heiße Liebe; —í modlitba inniges Gebet; —ně se modliti innig beten; —nost *f.* Inbrunst *f.*

vroukati (-ám, áš, á) fnurren.

vrovn-ati (-ám, áš, á) něco do řady einreihen, einrichten; v. se komu einem gleichkommen, sich einem gleichstellen; *v.* vyrovnati se.

vrovně *adv.* gleichviel.

vrozen-osť *f.* eingeborene Eigenschaft *f.*; —ství *n.* Eingeburtsrecht *n.*; —ý *adj.* eingeboren, angeboren. [fnirschen.

vrskati (-ám), vrsknúti (-ím, *imp.* vrsti!)

vrst-a *f.* ruffische Melle *v.* versta; 2. v., —ev, tve *f. v.* vrstva.

vrstevn-atost *f.* Schichtung *f.*; —atý *adj.* geschichtet; Schichten habend; —ě *adv.* schichtweise; —í, —ý *adj.* Schicht-; v. plán Schichtenplan *m.*; —í, iho *m.* Schichtmeister *m.*; —ice *f.* Fischkorb *m.*; 2. Altersgenossin *f.*; —ik, vrstovník, a *m.* Schichtenmacher *m.*; 2. Zeitverwandter, Zeitgenoß, Altersgenoß *m.*; —ý *adj.* schichtig; —á práce (Fortif.) Lagerarbeit *f.*

vrstv-a (*gen. pl.* vrstev) *f.* Schicht *f.*, Flötz *m.*; v. (papiru) Lage *f.*; v., —í *n.* Gattung *f.*; Gelichter *n.*; Schlag *m.*

vrstv-iti (-ím, íš, í, *imp.* vrstvi!) —ovati něco schichten; sortieren; v. se sich abwechseln.

vrš, e. —e *f.* Fischreuse *f.*; 2. Keiche, Keilsche *f.* (niedriges schlechtes Häuschen).

vrš-ek, šku, —ík, u *m.*, —íček, čku *m.* Hügel *m.*, kleiner Berg; v. na míře Häufel am Maße; —ina, —inka *f.* Gipfel *m.*; Anhöhe *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vrši!) häufen, anhäufen; se sich; —itý *adj.* bergig, hügelig.

vrť, tě *f.* Wiede *f.*; 2. Bohrmehl *n.*, Bohrspäne *pl.*

vrt, u *m.* einmaliges Umdrehen; —em in einem Nu; *pl.* —y Loch an der Fußsohle; Fersenwunde *f.*

vrt-ací *adj.* Bohr-; —ač, —áček, čka *m.* Bohrer *m.*; 2. Holzkäfer *m.*; —ačka *f.* Bohrlade *f.*; Bohrmaschine *f.*; —adlo, —átko *n.* Bohrapparat *m.*; v., —ák, u, —áček, čku *m.* Bohrer *m.*; —ák, a *m.* Wirbeltanz *m.*; fig. v. Grillenfänger, Skrupulant, Pedant *m.*; —al, a *m.* Grübler *m.* (Person); —ání *n.* Bohrung *f.*, das Bohren; —anina *f.* Bohrspäne *pl.*; —anka, vrtanka *f.* auf der Handmühle gemahlenes Mehl; 2. Mehlbrei *m.*; —árna *f.* Bohrwerkstätte *f.*; Bohrerei *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* vrtej!) něco, do něčeho, něčím bohren; fig. grübeln; v. kolo (Mühl.) das Rad lochen; —á mu to v hlavě (hlavou, mozkem) das macht ihm viel Kopfbrechen; —ané dřevo *žrt.* (= trouba) Strohkopf *m.*, Trottel *m.*; —avý *adj.* bohrend.

vrtejš *m.* (v. velký) Riesenkrater *m. Echinorhynchus gigas*; *pl.* —i *Acanthocephala* (zool.).

vrt-ěti (-ím, *imp.* vrť!) něčím, v. hlavou den Kopf drehen, schütteln; verneinen *v.* vrtiti; —ice *f.* Faßbinderzirkel *m.*; —idlo *n.* Rührholz *n.*, Rührstange *f.*, Rollbaum, Wendelbaum *m.*; Haspel *m.*; v., —ihlav, a *m. v.* vrtohlav, vijohlav, krutihlav; —il, a, —ílek, lka *m.* Flattergeist *m.*; Flatterling *m.*; —ilka *f.* Fersenwunde *f.*; 2. Dreher zum Zwirnen; *v.* vrtil.

vrtiti (-ím, íš, í, *imp.* vrť!) umrühren; drehen; v. máslo buttern; Butter rühren; v. ocasem wedeln (v. Hunde); v. se sich drehen; sich umdrehen; unruhig sein.

vrtiv-ka *f.* Wirbelwurm *m.*, Schnelltierchen *n. Vorticilla*; —ý *adj.* drehend, bewegend.

vrtk-ač, —avec, vce *m.* ein Schwankender; —ati (-ám, áš, á) koho (*acc.*) n, kým (v. něčí mysl) wanken machen; v. *et* v. se wanken, schwanken; —avost *f.* Wankelmut *m.*; —avý *adj.* wankend; schwankend; wankelmütig; unstet.

vrtký *adj.* beweglich, behend; 2. *v.* vrtkavý; 3. *v.* vrátký.

vrt-lač, —lák *v.* vrtkač; —lavý *v.* vrtkavý; —lík, u *m.* das Glied an der Deichselkette; —lý *adj. v.* vrtký; —nouti něčím einmal drehen, wenden; v. se sich drehen, sich bewegen; —ný *adj.* flink, behend.

vrtoduch, a *m. v.* vrtohlavec.

vrtohlav, a, vrtohlávek, vka *m.* Queeje *f. Coenurus cerebralis*; 2. (Vogel) *v.* vijohlav, krutihlav; 3. v., —ec, vce *m.* ein Wankelmütiger; Schwindelgeist *m.*; 4. fig. Grübler; Skrupulant *m.*, Grillenfänger *m.*; —ina, —ost *f.* Schwindel *m.*, Drehkrankheit *f.*; —ý *adj.* schwindelig, drehkrank; wankelmütig, schwankend; grillenhaft; —á ovce drehkrankes Schaf.

vrtoch, a *m. v.* vrtohlavec; v., u *m.* Kreisel *m.*; Schwindel der Schafe; *pl.* —y Grille *f.*, Hirngespinst *n.*; Skrupeln

vrtoleb, a *m.* fig. *v.* vrták. [*pl.*

vrtoš *m. v.* vrtal; v., —ivec *m.* Grillenfänger *m.* fig.; —ivý, —ný *adj.* grillenkrank; grillenhaft; —ka *f.* Grillenfangerin *f.*

vrtous, vrtouš *m. v.* vrtohlavec.

vrtrati (3. -á) proti komu *st.* murren.

vrtul-e *f.* Schraube *f.*; (v. lodní) Schiffsschraube *f.*; (v. u létadla) Luftschraube *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vrtul!) [schrauben.

vru *v.* vříti.

vrub, u *m.* Einschnitt, Anschnitt *m.*; Spalte, Kerbe *f.*; Kerbholz *n.*; Kerbstock *m.*; Pelzreis, Steckreis *n.*; Rauhseite, unrechte Seite eines Tuches (rub); Rand, Saum *m.*; na svůj v. auf seine eigene Gefahr (auf sein Risiko); na jeho v. auf seine Rechnung, auf seine Gefahr.

vrubatý *adj.* schartig.

vrub-el, ble *m.* Sprosse *f.*; —iště, —oviště *n.* Pelzschule *f.*; —oun, a *m.*

v. vrouban; —ovati něco kerben, einkerben; einschneiden; pelzen, pfropfen.

vručeti (-ím, íš, í) schnurren.

vrut-ák, u *m.*, —idlo *n.*, —nik, u *m.* Schraube *f.*; —ice *f.* Wasserquelle *f.*, Nabgalle *f.*

vryp, u *m.* Strich *m.* (Miner.).

vrýti (vryju, eš, e) něco do čeho, v. v něco (písmo atd.) eingraben, einritzen; einstechen, eingravieren; do paměti v. fig. dem Gedächtnisse einprägen; *v.* vštípiti.

vrz, u *m.* das Knarren der Thüre; jedním —em jíti mit einem Ruck, auf einmal (durch die Thür) gehen.

vrz-adlo *n.* Knarrzeug *n.*; —ák, —al, a *m.* Knarrer *m.*; 2. Knarrhuhn *n. Psophia crepitans* (Karakar); —ání *n.* das Knarren; —ati (-ám, áš, á, *imp.* vrzej!) něčím ve dveřích (dveřmi), na něco (na housle atd.) knarren; knirren; knittern; schwirren; zwitschern (wie die Vögel); racken; v. se die Thür oft auf- und zumachen; türaus türein; boty —ají die Stiefel knirren (knarren, knarzen, krachen); sníh —á (pod botami), skřípá der Schnee knirrt (knirscht); —avka *f.* (v botě) Knarrfeder *n.*; —avý *adj.* knarrend; —na *f.* Knarrerin, Türschleicherin *f.*; —nouti (pták) *v.* vrzati; —ot, u *m.* Geknarre *n.*; —otati, —oukati (3. -á), vrždětí *st. v.* vrzati.

vržen, a, o, ý geworfen; —í *n.* das Werfen; v., —ina *f. st.* Apostem *n.*

vržlina *f. st.* Ausschlag *m.*

vržný *adj.* werfend; Wurf-.

vsad, u *m.* Einsatz *m.*; *v.* vsázka.

vsaditi (-ím, íš, í, *imp.* vsaď!) něco někam, do něčeho, v něco einsetzen, aufsetzen; v. do loterie ins Lotto einsetzen, einen Einsatz tun; do žaláře, do vězení v. ins Gefängnis setzen od. stecken, einkerkern; v. mezníky verlochsteinen; v. spodek (Mühlb.) den Bodenstein legen, einlegen, lagern; v. se s kým oč wetten.

vsadné, čho *n.* Insertionsgebühr *f.*

vsah, u *m.* das Eingreifen; (log.) Intension *f.*

vsáhnouti (-nu, eš, e, *imp.* vsáhni!) v něco, do něčeho eingreifen.

vsák-lý *adj.* was sich eingezogen hat; —nouti, —ati (3. -á) *et* v. se einsickern, einsaugen, (sich) einziehen.

vsaký, všaký *st. pron.* jeder.

vsazen, a, o, ý eingesetzt; -á živnost radiziertes Gewerbe.

vsáz-eti (-ím, íš, í, *imp.* vsázej!) einsetzen *v.* vsaditi; —ka *f.* Einsatz *m.*

vsažný *adj.* intensiv. [(im Spiele).

vsed-ač *m.* Aufsitzer *m.*; —ati (oft), —nouti do něčeho (einmal) einsetzen; v. na koně auf das Pferd steigen, das Pferd besteigen; v. nač aufsitzen.

vskočiti (-ím, íš, í, *imp.* vskoč!) na koně atd. aufspringen; v. v něco, do něčeho einfallen; v. někomu v řeč, do řeči in die Rede springen, einfallen, jmd. im Rede unterbrechen.

vskok, u *m.* Einsprung *m.*; v. (v. skok) *adv.* schnell.

vskrytě *adv.* verborgen.

vskutku *adv.* wirklich, tatsächlich; in der Tat (skutečně).

vsouti (vsuju, eš, e) něco do něčeho, v něco einschütten.

vsouv-ati (-ám), —nouti *v.* vsunouti.

vspod *adv.* unten. [einsaugen.

vssáti (vssaju, eš, e) něco (do sebe)

vssavadlo *n.* Einsaugungsmittel *n.*

vstáti (vstanu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* vstaň!) od stolu, z lože n. z postele aufstehen; v. z mrtvých von den Toten auferstehen; v. proti komu *st.* gegen jmd. aufstehen; v. k vojně, na vojnu *st.* zum Krieg aufstehen.

vstav-ač *m.* Knabenkraut *n.*, Stendelwurz, Kuckucksblume *f. Orchis*; —áček, čka *m.* Stehmännchen *n.*

vstáv-ání *n.* das Aufstehen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* vstávej!) oft aufstehen, im Aufstehen begriffen sein; vlasy mi —ají vzhůru die Haare stehen mir zu Berge.

vstav-ek, vku *m.* Einsatz *m.*; 2. Inserat *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vstav!) něco do čeho, někam einsetzen; einstellen; einschalten; v. na hlavu auf den Kopf aufsetzen.

vstoup-ati (-ám, áš, á) aufsteigen; —avý *adj.* aufsteigend; —ce *m. st.* Nachfolger, Erbe *m.*; —ení *n.* Betretung *f.*; v. na trůn Thronbesteigung *f.*; v. Páně, Boží v. (nanebevstoupení) Himmelfahrt Christi; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vstup!), —nouti (-nu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* -ni!) někam, do čeho (do pokoje, do dveří atd.) eintreten; v. nač auf etwas treten; v. na trůn den Thron besteigen; v manželství v. eine Ehe eingehen, abschließen; v. aufsteigen; emporsteigen; v. na nohu mit dem Fuße auftreten; -il na nebesa er sei gen Himmel gefahren.

vstrčhuba *m.* ein Vorwitziger.

vstrčiti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* vstrč!) něco někam, do něčeho einstecken, einschieben, einstechen; v. koho na kůl pfählen, aufpfählen, spießen.

vstříc *adv.* (v. někomu) entgegen; —nost *f.* Gegenstellung *f.*; —ný *st.*, vstříčný *adj.* entgegenliegend, entgegenstehend. [jektion *f.*

vstřik, u *m.* Einspritzung *f.*, Injektion *f.*

vstřiknouti, vstřikati, vstřikovati (vodu atd.) do něčeho, v něco einspritzen.

vstřikov-adlo *n.* (med.) Enema *n.*; —ání *n.* (chir.) Injektion *f.*

vstrk, u *m.* Hader *m.*, Streit *m.*; *v.* strk; —ati, —ávati, —ovati *v.* vstrčiti; —avací šroub Vaterschraube *f.*

vstrnouti (ztrnouti) *st.* erstarren.

vstup, u *m.* Eintritt, Eingang *m.*; Entree *f.*; 2. Einleitung *f.*, Introduktion *f.*; —adlo *n.* Eintrittseinrichtung, *f.*; —ce *m. v.* vstoupce; —eň *m. v.* stupeň; —enka *f.* Eintrittskarte *f.*; —né, ého *n.* Eintrittsgeld, Eingangsgeld *n.*; Entree *n.*; —nící *pl.* Anwesenden; —ný *adj.* progressiv; v. (—ní) lístek Eintrittskarte *f.*; v otvor Steig-

loch *n.*, Einsteigeöffnung *f.*; —ovati (*st.*) wohin eintreten; (do vozu *etc.*) einsteigen; *v.* vstoupati.

vsun-outi (-nu, eš, e, *imp.* vsuň!) einschieben, einschalten; v. se eindringen; —utí *n.*, vsutí *n.* Einschiebung, Einschaltung *f.*

vsuvka *f.* (grm.) Epenthesis *f.*, Einschaltung *f.*, eingeschalteter Laut; 2. (mech.) Einsatz *m.*

vsypati (-ám, áš, á *et* vsypu, eš, e) něco do něčeho einschütten, einstreuen.

všady *adv.* überall; odevšad von allen Seiten her, allseitig.

však *conj.* doch, jedoch; a v. doch aber; —ý *pron. st.* jeder. [wärts.

všamo *adv. st.* nach allen Seiten, allerwše *adv.* Alles, All-; —boj *m.* fig. Eisenfresser, Bramarbas *m.*; —boženství *n.* Pantheismus *m.*; —božiště *n.* Pantheon *n.*; —obyvatelstvo *n. coll.* alle Wesen; —bytí *n.* das Allsein.

všecek, všecken, všechen, *gen.* všeho *num.* all, alles, ganz; všeho všudy im ganzen, zusammengenommen; u všech všudy! potzelement! beim Element! je po všem! es ist alle! es ist aus!

vše-čiň, ně *m.*, —děj *m.*, —děl, a *m.* Faktotum *n.*; —dní (—denní) *adj.* alltäglich, gemein; v. hřích Lasssünde *f.*; v. den Werktag, Wochentag *m.*; —dobr, u *m.* Meisterwurz *f. Imperatoria*; 2. merlík v. guter Heinrich, Allgut *n.*, Felspinat *m. Chenopodium bonus Henricus*; —duch, a *m.* Allgeist *m.*

všehochuť, ti *f.* allerlei Gewürz, neue Würze; fig. Quodlibet *n.*

všehoj *m.* Universalheilmittel *n.*, Panazee *f.*; 2. Kraftwurzel, Heilwurz *f. Panax.*

všeho-mil, a *m.* Allerweltsfreund *m.*; —otec, tce *m.* Allvater *m.*; —zor, u *m.* Panorama *n. v.* světozor.

všehyb, a *m.* Faktotum *n.*

všechno *v.* všecek.

všekaz, a *m.* Allverderber *m.*; 2. Holzmade *f.*; Termite *f. Termes.*

všelico, *gen.* všeličeho allerlei; manvšelidský *adj.* human. [cherlei.

všeli-jak, všelik *adv.* auf verschiedene Weise; —jaký *adj.* allerlei, mancherlei, mannigfaltig; —kam *adv.* wo immerhin; überall hin; —kde *adv.* auf verschiedenen Orten; —kdo, *gen.* —koho *pron.* irgend mancher; —který (—který) *adj.* jederhand, jederlei, mancherlei.

všeliký, á, é *pron.* jeder, aller; allerlei, mancherlei.

všember, a, —a *m.* Allpreller *m.*

vše-milý *adj.* allgeliebt; —mocný, —mohoucí, —mohutný *adj.* allmächtig; —mohoucnost *f.* Allmacht *f.*; —možný *adj.* allmöglich, erdenklich; —naučný (slovník) enzyklopädisch; —německý *adj.* pangermanisch, alldeutsch. [Gänselaus *f.*

všeně, všině, ěte *n.* junge Laus; **všeobčan - ský** *adj.* kosmopolitisch; —ství *n.* Kosmopolitismus *m.*

všeobecn-ě *adv.* allgemein; —ost *f.* Allgemeinheit *f.*; Universum *n.*; —ý *adj.* allgemein, universal.

všeobsáhlý *adj.* allumfassend, universell, Universal-.

vše-pis, u *m.* Pantograph, Storchschnabel *m.*; —slovanský *adj.* allslawisch; panslawistisch; —slovanství *n.* Panslawismus *m.*; —srozumitelný *adj* gemeinverständlich; —stranný, —strany *adj.* allseitig.

všeteč, i *f.* Vorwitz *m.*; —iti vorwitzig sein; —ka *m.*, —ník, a *m.* ein vorwitziger Mensch; Klügling *m.*; —nost *f.* Vorwitz *m.*; —ný *adj.* (—ne *adv.*) vorwitzig, naseweis, verwegen.

všetýček, čka *m. v.* všetečka.

vše-učebný *adj.* enzyklopädisch; —učiliště *n.* Universität *f.*; —umělý, a *m.*, —umělec, lce *m.* Tausendkünstler, Allkünstler; Treibball *m.*; —užitečný *adj.* gemeinnützig; —vědoucí *m.* Faktotum fig.

vševed, a, —a *m.* Allwisser *m.* (vlt. Alraun *m.*); —a, —kyně *f.* weise Frau, Alraune *f.*; —ný, —oucí allwissend; —oucnost *f.* (božská) Allwissenheit *f.*; —ství *n.* Allwisserei *f.*

vše-vid, a *m.* Allseher *m.*; —vidoucí *adj.* allsehend; —vláda, —vládnost *f.* Allherrschaft *f.*; —vládný *adj.* allherrschend; —zhoubný *adj.* allvernichtend; —znalec, e *m.* Allkundiger *m.*; —zvěd, a *m.* ein Allergrübler; Naseweiser *m.*; —zvědavý, —zvědný *adj.* wißbegierig; naseweis. [*v.* všecek.

všicek, *pl.* všicci, všickni, všichni;

všidno *adv.* alltäglich; ke všidni jsme alltäglichen Gebrauche.

všim-ačný, —avý *adj.* achtsam, aufmerksam; —ati si (-ám si, áš si, á si) všimnouti si (einmal) čeho auf etwas Bedacht nehmen, wahrnehmen.

všině *n. v.* všeně.

všiv-ač, —ák, a, —anda *m.*, —ec; vce-*m.* Lausekerl, Lausbube *m.*; —ec, vce *m.* Läusekraut *n. Pedicularis*; —ice *f.* Lausesucht *f. Phthiriasis f.* (med.); —ota *f.* Lauserei *f.*; —ý *adj.* lausig.

všoup-ka *f.*, —nutí *n.* Einschub *m.*; —nouti něco do něčeho einschieben.

vštípiti (-ím, íš, í, *imp.* vštípi!), vštěpovati něco do čeho einpflanzen; einimpfen, einpfropfen; fig. (do hlavy, do paměti) einprägen (dem Gedächtnisse); v. si do paměti sich etw. merken.

všudy, všude *adv.* überall, allerwärts; u všech všudy! alle Wetter! —byl, —bud, a *m.* der alte Überall; všudybyl — nikam nepřišel viel begonnen — nichts gewonnen; —bytnost, —přítomnost *f.* Allgegenwart *f.*; —bytný, —přítomný *adj.* allgegenwärtig.

všup, u *m.* Einschub *m.*

všustnouti se sich einhuschen.

vtah, u *m.* Einzug *m.*

vtáhnouti (-nu, eš, e, *imp.* vtáhni!), vtahovati něco do něčeho einziehen; 2. eintragen, einschreiben; 3. einrücken (mil.); v. se sich einsaugen, sich einziehen.

vtažení *n.* das Einziehen; Einzug *m.*

vtažitý *adj.* intensiv.

vtěci *et* vteci (vteku), vtékati někam, do něčeho einfließen.

vtěl-ení *n.* Einverleibung *f.*; Verkörperung *f.*; Inkorporation *f.*; v. Páně Inkarnation *f.*; —ený *adj.* eingefleischt; v. ďábel eingefleischter od. leibhafter Teufel; on je —ená dobrota er ist die Güte selbst, er ist ganz Güte; —iti (-ím, iš, í, *imp.* vtěl!) einverleiben, inkorporieren; v. se den menschlichen Körper annehmen. [zieher *m.* (útorník).

vtěrák, u *m.* Bodenzieher, Bargen-

vteřina *f.* Sekunde *f.*

vterý *num. st.* der zweite.

vtesati (-ám *et* vtešu) einhauen.

vtěsnati (-ám, áš, á, *imp.* vtěsnej!) něco kam (do něčeho, v něco) eindrücken, einengen, einzwängen, einpferchen; se sich.

vtip, u *m.* Witz *m.*; fig. Anlage *f.*, Talent *n.*; —áček, čka *m.*, —ák, a, —ek, pka *m.* Witzling *m.*; —ačkovati *v.* vtipkovati; —ec, pce, —ek, pku *m.* Witzfunken; —enka *f.* Sinngedicht.

vtípiti se (-ím se, íš se, í se, *imp.* vtip se!) k čemu darauf kommen, den Einfall haben, begreifen; vtip se! denke nach! (*cum grano salis*).

vtip-ka *f.* eine Witzige; 2. Epigramm *n.*; Sinngedicht *n.*; —kovati witzeln; —nost *f.* Witzigkeit *f.*; —nůstka *f.* Witzfunke *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) witzig; —oušek, ška *m. v.* vtipáček.

vtír-ati (-ám, áš, á, *imp.* vtírej!) něco komu, kam einem etwas aufdringen; v. se kam, več, do něčeho, v. se někomu sich eindringen, sich aufdrängen; —avec, vce *m.* ein Zudringlicher; —avost *f.* Zudringlichkeit *f.*; —avý *adj.* zudringlich, eindringlich.

vtisk, u *m.* Eindruck *m.*; —avý *adj.* deprimierend; —nouti (-nu, eš, e) něco do něčeho, v něco eindrücken; einprägen; eindringen; 2. eindrucken; v. polibení einen Kuß geben; v. se sich eindrücken, eindrängen. [fertigungsgebühr *f.*

vtištné, ého *n.* Inseratgebühr *f.*, Ins-

vtlačiti (-ím, íš, í, *imp.* vtlač!) něco do čeho, več eindrücken, eindrängen, einpressen; v. se někam sich eindrängen.

vtlak, u *m.* das Eindrücken.

vtlouci (vtluku, *ob.* vtluču, -češ, -če, -čeme, -čete, —kou, *ob.* vtlučou, *imp.* vtluč!), vtloukati (-ám) něco do čeho, več einschlagen, einstoßen; fig. einprägen.

vtok, u *m.* Einfluß *m.*; Mündung *f.* (einer Flusses).

vtrhnouti (kam) einziehen, einrücken (mit den Truppen).

vtrousiti (-ím, íš, í, *imp.* vtrus!), vtrušovati něco do něčeho einstreuen; (mont.) einsprengen.

vtržen, a, o, ý hineingerissen, hingerissen; —í *n.* Hineißung *f.*; (milit.) Einrückung *f.*; Einzug *m.*; Invasion *f.*

vůbec *adv.* insgemein, allgemein; überhaupt; —nice *f. v.* obecnice.

vučeti (-im, íš. i) jammen.

vůči (v očí) *adv.* in die Augen; angesichts; v. tomu in Anbetracht dessen; v. celého shromáždění im Angesichte der ganzen Versammlung; v. postaviti gegenüberstellen, konfrontieren; —hledě *adv.* offenbar (zusehends, augenfällig); —postavení *n.* Konfrontation *f.*

vůdc-e *m.* Führer, Anführer *m.*, Heerführer *m.*, Feldherr *m.*; —ovský *adj.* Anführer-; —ovství *n.* Führerschaft *f.*, Anführerstelle *f.*

vůd-čí *adj.* leitend; v. hvězda Leitstern *m.*; —kyně *f.* Anführerin *f.*

vůjka (ojka) *f.* Vordeichel *f.*

vůkol *adv.* ringsherum, umher; —í *n. v.* okolí; —ní *adj. v.* okolní.

vůl, vola *m.* Ochs *m.*

vůle (*instr.* vůlí *et* volí) *f.* Wille *m.*; poslední v. letzter Wille; Testament *n.*; dobrá v. guter Wille; *st.* Schmaus *m.*, Gastmahl *n.*; *st.* (jur.) Zession *f.*; svobodná v. freier Wille; Willensfreiheit *f.*; do vůle nach Belieben; fatt (do vůle se napiti *etc.*); po vůli n. po voli (někomu) nach Willen, nach Belieben, nach Gefallen; po vůli býti n. činiti někomu einem zu Willen sein; k vůli (někomu) zu Gefallen, zu Lieb; má na vůli, má toho vůli es steht ihm frei! buď vůle tvá! dein Wille geschehe!

vulkán, u *m.* Vulkan *m.* (sopka); vulkanický *adj.* vulkanisch (sopečný).

vundati, vondati (-ám, áš, á, *imp.* vundej!) něco hineingeben, hineintun; wegräumen, beseitigen; v. se sich bemühen, sich abarbeiten.

vůně *f.* (*inst.* vůní) Ruch, Geruch *m.*, Wohlgeruch *m.*, Duft *m. Odor.*

vůz, vozu *m.* Wagen *m.*; v. na nebi (astr.) der Wagen od. Bär am Himmel.

vůzka *f. mor.* Wagengestell *n.*

vy, *gen.* vás, *dat.* vám *pron.* ihr.

vy-, vý- (nur in Zsmstz.) *prp.* aus-, heraus-; ent-; ab-; ver-; hinauf-.

vybádati (-ám) něco ausforschen, erforschen; 2. ausstechen. [stellen.

vybásniti erdichten; fig. ideell dar-

výbav-a *f.* (z něčeho) Losmachung, Befreiung *f.*; 2. Ausfertigung *f.*; 3. v. (dceři, nevěstě) Ausstattung, Aussteuer, Ausfteuerung *f.* (der Tochter, Braut); —ce *m. v.* vybavitel.

výbav-ení *n.* Emanzipation *f.*; —itel, e *m.* Befreier, Losmacher *m.*; —iti (-ím, *imp.* vybav!), —ovati něco n. někoho z něčeho befreien, losmachen, emanzipieren; se sich; v. dceru die Tochter aus-

výbavný *adj.* Ausstattungs-. [statten.

výběh, u *m.* Auslauf, Ausflug *m.*; 2. Ausfall der Belagerten; 3. Ausflucht *f.*, Dreherei *f.*; 4. Viehpferch *m.*; 5. (astr.) Digression *f.*

výběh-ati (-ám) něco (sobě u. někomu) durchs Laufen verrichten, erlangen, erlaufen; v. se genug laufen, sich satt laufen; —lec, hlce, —lík, a *m.* Ausreißer, Ausläufer *m.*; —nouti (někam, od někud) auslaufen; ausfließen.

výběr, u *m.* Auswahl *f.*

výběr-ač *m.* Ausnehmer, Auswähler *m.*; *v.* výběrce; —ačný, —avý *adj. v.* vybíračný.

výběr-ce *m.*, —čí, iho *m.* Einnehmer *m.*; v. dani Steuereinnehmer *m.*; —čivý

adj. v. vybíračný; —ek, rku *m.* das Ausgeklaubte; Ausbund *m.*, Auswahl *f.*; Kollekte *f.*; Ausschuß *m.*, Auswurf *m.*; —ka *f.* Auswahl *f.*; —na *f.* Einhebungslokale *n.* (Maut-, Steuer- *etc.*) *v.* bernice; —ně, ého *n.* Steuereinhebungskosten *pl.*; —ník, a *m.* ein Exklettiker; —ný (výberný) *adj. st.* auswählend; auswählbar; einnehmbar; v., ého *m.*

výberu *v.* vybrati. [*v.* výběrce.

výběž-ek, žku *m.*, —ka *f.* Ausläufer *m.* (einer Gebirgskette od. Pflanze); v. země do moře Landzunge *f.*; —ka *f.* Auslauf *m.*; Streifzug *m.*; —ník, a *m.* Ausläufer *m.*; —ný *adj.* auslaufend.

vybid-ce *m.* Herausforderer *m.*; —ka *f.*, —nutí *n.* Aufforderung *f.*; —nouti koho k čemu (na něco) auffordern, herausfordern; se sich.

vybih-ati (-ám, áš, á) někam (od někud) herauslaufen; hervorragen; —á ještě tolik es bleibt noch so viel übrig; —avý *adj.* auslaufend.

vybij-áky *pl. m.* Ölpresse *f.*, Ölkelter *f.*; —eč *m.* Plünderer *m.*; —edlo *n.* Ausladezeug *n.* (phys.). [vybiti.

vybíjeti (-ím, íš, í, *imp.* vybíjej!) *v.*

vybíliti (-ím, íš, í, *imp.* vybílí *et* vyběl!), vybělovati něco ausweißen, austünchen; ausbleichen.

vybír-áček, čka *m.* Ausklauber; Feinschmecker *m.*, Kostverächter *m.*; —ačný *adj.* wählerisch, wahlsüchtig, —ák, u *m.* Hohlhobel *m.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!) něco ausnehmen; v. z hnízda Nester ausheben; v. med zeideln; v. daně Abgaben od. Steuern einheben, einkassieren, einsammeln; v. rudy ausfördern; ausklauben, auswählen; —avý *adj. v.* vybíračný; —ka *f.* Auswahl *f.*

vybiti (vybiju, eš, e, *imp.* vybij!) něco (z něčeho) ausschlagen, ausbrechen; v. dům ausplündern; v. vlnu die Wolle schlagen; v. (lidi) alle totschlagen; v. komu jmd. durchprügeln; (phys.) entladen, ausladen; v. se odkud, z čeho sich durchschlagen, sich herausschlagen.

vybíz-eti (-ím, íš, í, *imp.* -ej!) koho k čemu auffordern (länger) *v.* vybídnouti; —ka *f.* Aufforderung *f.*

vybížka *f. v.* výběžka. [verschießen.

vyblednouti (v. Farben) verbleichen,

vyblek-nouti, —otati, vybleptati co ausplappern, herausstammeln.

vyblesknouti *vulgo* photographieren, abklatschen.

výblesk, u *m.* das Aufblitzen.

vybliknouti herausbrechen, auflodern (v. der Flamme). [schweif *m.*

výboč, i *f.*, výbočí *n.* Umweg, Umschweif *m.*

výboč-ení *n.* Abweichung *f.*; 2. (mil.) Diversion *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vyboč!) někam auf die Seite weichen, abweichen; seitwärts gehen; 2. schief beugen; v. se sich krümmen; —ilý *adj.* jäbelbeinig.

výboj, e *m.* Eroberung *f.*; Eroberungskampf *m.*; Raubzug *m.*; —mo, —ně *adv.* offensiv; —nictví *n.* Chauvinismus *m.*; —ník, a *m.* Eroberer *m*; 2. Haudrauf, Plünderer *m.*; —nost *f.* Eroberungssucht *f.*; —ný *adj.* gewalttätig; eroberungssüchtig; offensiv; —ná válka Eroberungskrieg *m.*

vybojov-atel, e *m.* Eroberer, Besieger *m.*; —ati něco (město, zemi) erobern; v. si něčeho erringen, sich etw. erkämpfen; v. koho besiegen, überwinden.

výbojovník, a *m. st.* (*vl.*) *v.* výbojník.

výbok, u *m.* eine abgelegene, abseitige Wohnung; 2. (Schiffb.) Bug *m.*

výbor, u *m.* Auswahl *f.*; květný v. Anthologie *f.*; 2. v. Ausschuß *m.*; Komitee *n.* (eines Vereines); zemský v. Landesausschuß *m.*; člen —u Ausschußmitglied *n.*; —ně *adv.* vortrefflich; —ně! brav! wacker; —ník, a *m. v.* výtečník; —nost *f.* Vortrefflichkeit *f.*; —ný *adj.* vortrefflich, vorzüglich.

výbouch-ati (-ám) koho (z domu) hinausschlagen; v. komu jmd. ausklopfen; durchprügeln; —nouti platzen, explodieren; aufpuffen; v. s čím mit etw. herausplatzen.

výbouliti (-ím, *imp.* výbouli *et* vybul!) oči die Augen glotzen; v. se ausbauchen. [ausgewölbt.

výbouněný *adj.* tief ausgehöhlt und

vybouřiti (-ím, íš, í, *imp.* vybuř!) koho (ze spaní) aufpoltern; v. se verbrausen; austoben. [merzen.

vybrakovati něco ausbracken, aus-

vybran-ost *f.* Eleganz *f.*; —ý *adj.* auserwählt; v. vkus geläuterter Geschmack; na —ou zur Auswahl.

vybrati (vyberu, eš, e *et* vyběru, eš, e, *imp.* vyber *et* vyběř!) něco (od někud) herausnehmen; etw. ausleeren; (v. mocí) ausrauben (v. dům, město ald.); v. hnízdo, v. vejce z hnízda Nester ausnehmen; ausheben; v. si něco etw. auswählen, auslesen; v. se kam (na cestu) sich wohin begeben; v. se z čeho sich von etw. erholen; v. se z domu (z města, ze země) ausziehen, auswandern; v. se z tohoto světa verscheiden, sterben; v. se (*impers.*) sich ausheitern (v. der Witterung).

vybřednouti (vybřednu, eš, e, *imp.* vybředni!), vybřísti (vybředu, eš, e, *imp.* vybřeď!) z něčeho herauswaten; fig. sich herauswinden, sich losmachen.

vybrousiti (-ím, íš, í, *imp.* vybrus!) něco etw. schürfen; wetzen; polieren.

vybroušen-ost *f.* Polierung *f.*; fig. Feinheit *f.*; —ý *adj.* poliert; fig. (v. vkus) geläutert; fein.

vybubnovati něco austrommeln; unter Trommelschlag bekanntmachen.

vybudu *v.* vybyti.

výbuch, u *m.* Ausbruch *m.*, Explosion *f.*; v. sopky Eruption *f.*; 2. v. Detonation *f.*

vybuchnouti *v.* vybouchnouti.

vybuj-eti, —ěti hoch emporschießen (v. Pflanzen).

vyburcovati koho (ze spaní) aufpoltern, gewaltig od. plötzlich aufwecken, aus dem Schlafe aufrütteln.

výbušný *adj.* explodierend, explosiv.

výbyt, u *m.* Ausſtattung, Ausſteuer *f.*; —ek, tku *m.* Überſchuß *m.*

výbyt-i (vybudu, eš, e, *trægr.* vybyv, -ši) *někde* wo aushalten, verbleiben; ausharren; (math.) übrig bleiben; v. koho (*acc.*) od někud abfertigen; v. abfinden; v. dceru eine Tochter ausſtatten; v. syna (z moci otcovské) aus der väterlichen Gewalt entlaſſen, freilaſſen; v. syna enterben; —í *n.* Abfertigung; Abfindung *f.*; Ausſtattung der Tochter; Enterbung *f.*; Überſchuß *m.*

výbytn-é, ého *n.*, —á, é *f.* Abfindung *f.*; Ausſtattung *f.*; Apanage *f.*

vybývati (-ám) koho abfertigen; 2. v. übrig bleiben.

vyceditі (-ím, íš, í, *imp.* vyceď!) něco etw. ausſeigen, ausſeihen; v. krev (proliti k.) vergießen.

výcelný *adj.* zollbar.

výcena *f.*, vycenění *n.* Ausbot *n.*; 2. Abſchätzung *f.*; 3. Preis *m.*; Wert *m.*; Zenſus *m.*

vyce-niti (-ím, íš, í, *imp.* vyceň!), —ňovati něco abſchätzen, bewerten, aufbieten, ausbieten; v. zuby na někoho die Zähne weiſen, fletſchen.

vycepovati koho ausdreſchen; fig. abhobeln, abrichten.

vyceřiti *v.* vyceniti (zuby).

vycídіti (-ím, íš, í, *imp.* vycid'!) boty reinigen, ausputzen.

vycíniti, vycínovati něco auszinnen.

vycinkati (-ám) někomu fig. einem ausſchütte empfinden, vorfühlen. [putzen.

vycívený *adj. sl.* entfräftet, entnervt.

vycízení *n.* Reinigung *f.*

vycliti (vyclím, íš, í, *imp.* vycli!) verzollen; vyclen, a, o, ý verzollt.

výcpa *f.* Ausfüllſel *n.*

výcp-ání *n.* Ausſtopfung *f.*; —anka *f.* Polſter *n.*; —ati (vycpu, eš, e, *imp.* vycpi!), —ávati něco něčím ausſtopfen; füllen; se ſich; —avatel, —avač, e *m.* Ausſtopfer *m.*; —ávka *f.* Füllung *f.*

výcudky *pl. m.* Ausreuterig *n.*

vycválati (3.-á) koně ausgaloppieren; v. někoho abrichten, durchtreiben.

vycvič-en, a, o, ý abgerichtet, unterrichtet; ausgebildet; —ená *f.* Abrichtung *f.*; poslali jej na —enou man ſchickte ihn in die Prax; zur Abrichtung; zur Ausbildung; —ení *n.* Abrichtung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vycvič!), vycvikovati koho (*acc.*) v čem abrichten, unterrichten, ausbilden; v. se ſich ausbilden.

výcvik, u *m.* (mil.) Abrichtung *f.*

vyčarovati něco etw. hervorzaubern.

vyčasiti se *impers.* ſich aufheitern.

vyčastovati někoho (čím) bewirten, **vyčekati** *v.* vyčkati. [traktieren.

výčep, u *m.* Ausſchank *m.*; —né, ého *n.* Zapfengeld *n.*; —nické bratrstvo Schenkerfontraternität *f.*; —ník, a *m.* Schankwirt, Schenker *m.*; —ný *adj.* zum Ausſchanke geeignet; —né pivo Schankbier *n.*

výčepov-ání *n.* Ausſchank *m.*; —ati (pivo atd.) ſchenken; ausſchenken (Bier ꝛc.).

výčerp, u *m.* das Ausſchöpfen.

vyčerpati (-ám, áš, á, *imp.* vyčerpej!) něco ausſchöpfen, auspumpen; 2. erſchöpfen.

výčes, u, —ek, *pl.* —ky *m.* die Kämmlinge (Abfälle von Kämmen).

vyčesati (vyčesám, áš, á *et* vyčešu, eš, e, *imp.* vyčesej *et* vyčeš!) něco auskämmen; v. koně ſtriegeln; v. šaty ausbürſten; v. komu jmb. durchwalken.

výčesky *pl. m. v.* výčes.

výčet, čtu *m.* das Aufzählen; v. obyvatelstva Volkszählung *f.*; v. knih Bücherkatalog *m.*; v. (log.) Induktion *f.*

vyčeti (vyčím, íš, í, *imp.* vyč!) quieken.

výčet-mo *adv. per inductionem*; —ník, a *m.* Ausrechner *m.* (Buch); —ný *adj.* auferlöſend; aufzählend.

vyčih-ati (-ám, *imp.* vyčihej!) něco, někoho ablauern, erſpähen; —aný *adj.* erſpäht; fig. durchtrieben, gerieben; vyčihovati někoho einem nachſpähen.

vyčích-ati (-ám) něco etw. aufſpüren; —nouti verriechen, den Geruch verlieren, ausdunſten, ausduften; ſchal werden.

vyčiniti někomu jmb. ausputzen.

vyčísti (vyčtu, eš, e, *imp.* vyčti!) něco aufzählen; herzählen; herrechnen; v. něco někomu vorwerfen, vorhalten; v. knihu durchleſen; v. se z čeho ſich ausführen.

vyčíst-iti (-ím, íš, í, *imp.* vyčiš *et* vyčísti!) něco etwas reinigen; ausreinigen; ſäubern; v. se ſich reinigen; ſich ausleeren, purgieren; —ivý *adj.* reinigend; purgierend. [Reinigung *f.*

vyčištěn, a, o, ý gereinigt; —í *n.*

vyčistov-ací *adj.* Reinigungs-; —ati něco oft reinigen *v.* vyčistiti.

vyčítati (-ám, *imp.* vyčítej!) něco aufzählen; herzählen, herrechnen, herſagen; v. něco komu vorwerfen.

výčít-ek, tku *m.*, —ka *f.* Vorwurf *m.*, Rügung *f.*; —ky svědomí *pl.* Gewiſſensbiſſe. [ſchleifern.

vyčkajovati něco auszwicken; 2. aus-

vyčk-ati (vyčkám, áš, á, *imp.* vyčkej!) něco, něčeho abwarten; 2. erlauern; —avací politika Wartpolitik; —ávati abwarten, harren, temporieren; pauſieren.

výčnělek, lku *m.* (anat.) Fortſatz *m.* *Processus*; 2. (archit.) Riſalit *m.*

výčnívati (-ám) emporragen, hervorragen.

výčouhati, výčuhovati hervorragen.

výčouch-lina *f.* hagere Sache; —lý *adj.* hager; —nouti verriechen; 2. hager werden.

výčtu *v.* vyčísti.

výdaci *adj.*; v. list, v. ukázka Extraditionsſchein, Ausfolgſchein *m.*

výdaj *m.*, —ný *v.* výdej, výdejný.

výdání *n.* Ausgabe *f.*; 2. Überlieferung, Auslieferung *f.*, Überantwortung *f.*; 3. v. počtů Ablegung *f.* (der Rechenſchaft); 4. mnohé v., veliké v. große Auslagen *pl.*; 5. v. Auflage *f.* (eines Buches); 6. v. *v.* výstupek.

výdarek, rka *m.*, vydařenec, nce *m.* ein Wohlgeratener.

vydařiti se (-ím se, *imp.* vydař se!) geraten, wohlgeraten; vorkommen; ſich hervortun.

výdatek, tku *m.* Ausflußmenge *f.*

vydati (vydám, áš, á, *imp.* vydej, *trsgr.* vydav) něco někomu ausgeben; überantworten, verabfolgen, ausliefern, aushändigen, ertradieren; ſtellen; preisgeben; v. počet Rechnung, Rechenſchaft ablegen; úsudek v. ein Urteil fällen, ſprechen; užitek v. Nutzen tragen; v. (tiskem) herausgeben; v. se kam ſich begeben; v. se nač, več ſich ergeben, etwas unternehmen; v. se z peněz ſich ausgeben, alles Geld weggeben; v. se na cestu eine Reiſe antreten.

vydatný (výdatný) *adj.* (-ně *adv.*) ausgiebig, ergiebig; 2. hervorſpringend.

vydávání *n.* Herausgabe *f.*

vydavatel, e *m.* Ausgeber, Herausgeber *m.*; —ka -in; —na *f.* (v. novin) Zeitungsbureau *n.*, Expedition *f.*

vydávati (-ám) něco herausgeben; 2. produzieren; *v.* vydati.

výdav-ce *m.* Herausgeber *m.* (eines Buches); v. směnky Traſſant *m.*; —čí *adj.* Ausgeber-; v., iho *m. v.* vydavač; —ek, vku *m.* Herausgabe *f.*; 2. *v.* vydávenina; *pl.* —ky *f. v.* vdavky.

výdav-enina *f.* das Ausgejpiene; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vydav!) něco ausſpeien; 2. ausmürgen; v. se ſich erbrechen.

výdávka *f.* Expedition *f.*, Lieferung *f.* (e. Schrift); v. listů Briefabgabe *f.*, Briefausgabe *f.* [enterben.

vyděditi (-ím, íš, í, *imp.* vyděď!) koho

vydech, u *m.* Aushauch *m.*

vydech-nouti ausatmen, aushauchen; v. ducha, duši den Geiſt aufgeben, aushauchen; v. duši die Seele a.; v. si ſich erholen; —nutí *n.* Ausatmen *n.*; Aushauchung *f.*, Exſpiration *f.*

výdej *m.* Ausgabe *f.*; —na *f.* Expedition *f.*, Ausfertigungsbureau *n.*; —ný *adj.* diſponibel; 2. *v.* vydatný.

výděl, u *m.* (*z pol.*) Abteilung *f.*; Departement *n.*; 2. zugewieſener Anteil *m.*

vyděl-ati (-ám, áš, á, *imp.* vydělej!) něco (v. peníze, v. si něco) erwerben, verdienen; ausarbeiten; v. díl einen Bergteil verbauen; v. pec den Hochofen ausarbeiten, ausräumen; v. kůži gerben, das Leder gar machen, bereiten; v. vápnem äjchern; v. se ſich ausleeren.

výděl-ečný *adj.* erwerbsluſtig; 2. Erwerbs-; —ek, lku *m.* Erwerb *m.*, Gewinn *m.*, Profit *m.*; daň z —ku Erwerbſteuer *f.*

vyděliti (-ím, íš, í) něco abteilen, abſondern; austeilen, verteilen.

výděl-kář *m.* Profitjäger, Profitmacher *m.*; 2. Lohnarbeiter, Söldling *m.*; —kářský spolek Gewinnverein *m.*; —kářství *n.* Gewinnſucht *f.*; —kový *adj.* Erwerbs-; —ková daň Erwerbſteuer *f.*; —ník, a *m.* Erwerbsmann *m.*; —ný *adj.* abteilbar.

výdělov-ač *m.* Austeiler, Verteiler *m.*; —ati verteilen *v.* vyděliti.

výdeřač, výděrce *m.* Erpreſſer *m.*; —ný *adj.* erpreſſeriſch; fig. wucheriſch, Wucher-; —ství *n.* Exaktion, Erpreſſung *f.*

výderek, rku *m.* das Entriſſene, der

výděrna *f.* fig. Wucheranſtalt *f.* [Raub.

výderu *v.* vydrati.

vyděsiti (-ím, íš, í, vyděs!) koho aufſchrecken, heraufſchrecken; vyděšený verſtört, konſterniert. [erpreſſen.

vydír-ání *n.* Erpreſſung *f.*; —ati (-ám)

výdlab, u *m.* Einlaſſung, Einſchiftung *f.*; —a *f* (Büchſenm.) Einſenkung *f.*

vydlabati (vydlabám, áš, á *et* vydlabu, eš, e) něco aushohlen; ausmeißeln; ausſtemmen; einſchiften. [Höhlung *f.*

výdlabek, bku *m.* ausgemeißelte Fuge.

vydlážditi, vydláždi (-ím, íš, í, *imp.* vydlaždi!) něco (v. ulici, město) ausplaſtern.

vydlužiti se (-ím se, *imp.* vydluž se!) *et* v. si něco od někoho ausborgen, entlehnen. [(med.) v. plic *v.* rozedma.

výdma *f.* das Aufſchwellen, Aufblaſen;

vydmouti (vydmu, eš, e, *imp.* vydmi!) něco ausblaſen; aufblaſen; aufblähen; v. se aufſchwellen; ſich aufblaſen.

vydobiti (-bím, íš, í, *imp.* vydob!) ausbitten.

vydobyt-i (vydobudu, eš, e, *imp.* vydobud!) něčeho, dobyti čeho erobern; herausholen; erringen; chemiſch gewinnen; —í *n.* Eroberung *f.*; —ný *adj.* erwerbbar. [nutzung *f.*, Melke *f.*

výdoj, e *m.* Ausgemelktes; Milch-

vydojiti (-ím, íš, í, *imp.* vydoj!) ausmelken.

vydouti (vyduju, eš, e, *imp.* vyduj!) něco ausblaſen, aufblaſen, aufblähen; v. se anſchwellen.

vydováděti se (-dím se, *imp.* vydováděj se!) genug ſchaffen.

vydra *f.* (*gen. pl.* vyder) Otter, Fiſchotter *f. Lutra vulgaris.*

vydrahovati *v.* vystopovati.

vydrancovati něco ausplündern.

vydran-ec, nce *m.* Waſſertier *m.*; —ina *f.* Raub *m.*; ausgeraubtes Gut.

vydrápati (vydrápu, eš, e *et* vydrápám, áš, á) něco auskratzen; v. se kam mühſam hinaufkriechen; z hrdla vydral se mu výkřik er ſtieß einen Schrei aus.

vydraž-ení *n.* Erſteigung *f.*; —itel, e *m.* Erſteher *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vydraž!) něco anſchlagen, verteuern; 2. erſteigen, erſteigen, lizitatoriſch kaufen.

vydrbati (-ám *et* -u, *imp.* -ej!) někomu einen ausbechseln; 2. *v.* vydrhnouti.

vydrh-áč *m.* Ausreiber, Durchſtecher *m.* (Werkzeug); —nouti (nu, eš, e, *imp.* vydrhni!) něco ausſcheuern, ausſcheuern; abriffeln; abreiben, ausreiben; v. koho n. komu ausſchelten.

vydří *adj.* Otter-.

vydři-duch, a, —duška *m.*, —groš, e *m.* Erpreſſer *m.*; fig. Wucherer, Ausſauger *m.*; Schinder *m.*

vydřina *f.* Otterfleisch *n.*

vydříti (vydru, -dřeš, -dře, *imp.* vydři!) něco někomu (z ruky atd.) auströiben, entreißen; v. co komu n. na kom abdringen, ausspressen; v. se losreißen. [Brückel.

výdrobek, bku, *pl.* —bky *m.* die

výdrobiti (-ím, íš, í, *imp.* výdrob!) něco ausbröckeln, abbröckeln.

výdrov-ina *f.* Otterfleisch *n.*; 2. Ottergeschmack *m.*; —ka *f.* Otternüße *f.*

výdrž-ení *n.* das Aushalten; 2. (jur.) Ersitzung *f.*; —etí (-ím, íš, í, *imp.* výdrž!) něco aushalten; ertragen, überstehen; v. čas, v. co časem právním, v. leta ersitzen; —ovati koho (*acc.*) unterhalten, verköstigen; v. rudu das Erz aushalten.

výdumati (-ám) něco (*rus.*) ersinnen.

výdumek, mku *m.* Ersinnung *f.*; 2. v., výdunek, nku *m.* Wiedel *n.* (leeres, ausgedrehtes Ei).

výdunouti *v.* výdouti. [blasenes Ei).

výduf, ti *f.* Aderkropf *m.*, Blutadergeschwulst *f.*; Aneurysma *n.*

výdutek, tku *m.*, výdutina *f.* die Höhlung, Aushöhlung *f.*; výdutý hohl.

výfouknouti (-nu, eš, e, *imp.* výfoukni!) ausblasen; 2. fig. Reißaus nehmen; v. někomu něco fig. mausen; on mu výfoukl er entfloh (fig. entfloh).

výfuk, u *m.* Ausputz *m.*; (vejce) *v.* výdunek.

vyhádati (-ám, áš, á, *imp.* vyhádej!) něco durch langes Raten erraten; v. něco na kom ausstreiten, abdisputieren; v. se sich müde reden.

vyhán-ěč *m.* Austreiber *m.*; —ěti (-ím, íš, í, ime, íte, ejí, *imp.* vyháněj!) někoho (*acc.*) öfters austreiben; 2. emporschießen. [krumme Wasserfurche.

vyháňka *f.* die mittlere Furche;

výhas-iti (-ím, íš, í, *imp.* výhas!) něco ablöschen; v. pec den Ofen ausblasen, löschen; —lý *adj.* erloschen; —nouti auslöschen; verlöschen.

výhaz, u *m.* (*vulgo* vejhaz), v. zboží Brack *n.*; v. člověčenstva Ausbund, Auswurf *m.* (der Menschheit).

výház-eti (-ím, íš, í, ime, íte, ejí, *imp.* vyházej!) něco auswerfen, hinauswerfen *v.* vyhoditi; —ka *f.* das Auswerfen; Vorhand im Kartsp.; nemám ničeho na —ku ich habe nichts zu verwerfen, auszuwerfen.

výhazov, a *m.* fig. Laufpaß *m.*; dostal v. er wurde hinausgeschmissen; ihm wurde gekündigt; *posm.* er ist gegangen worden; —ati hinauswerfen; (v kartách) Vorhand haben, zuerst ausspielen; *v.* vy-

výheb *v.* výhyb. [hoditi.

výhejčkati (-ám) verhätscheln, verwöhnen. [Heizung *f.* (b. Ofen).

výheň, výhně *f.* Esse, Feuereisse *f.*,

výherný *adj.* Spiel-; v. spolek Spielverein, Glücksverein *m.*; v. plán Spielplan *m.*

výhlad-itel, e *m.* Ausrotter, Vertilger *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vyhlaď!) vyhlazovati něco ausglätten; polieren; 2. ausrotten, vertilgen.

výhlad-nouti, —něti, —ověti ausspähungern, hungrig werden.

výhlásiti (-ím, íš, í, *imp.* vyhlaš!) něco někomu kundmachen, ankundigen, ausrufen; verlautbaren, publizieren; v. někoho za svatého jmd. heiligsprechen.

výhlasný *adj.* verkündend; berühmt; v., čho *m.* Verkünder, Herold *m.*

výhláš-eni *n.*, —ka *f.* Kundmachung, Bekanntmachung *f.*; —ený *adj.* angekündigt, kundgemacht; 2. weltberühmt, weitbekannt.

výhlašov-áni *n.* Verkündigung, Publikation *f.*; —atel, e *m.* Verkündiger, Publikant *m.*; —ati něco *v.* vyhlásiti.

výhlaz-eni *n.* Ausrottung, Vertilgung *f.*; —ovací válka Ausrottungskrieg, Vernichtungskrieg *m.*; —ovati *v.* vyhladiti.

výhled, u *m.*, —a *f.* Aussicht *f.*; —a, vyhlédka *f. v.* vyhlídka.

vyhledati (-ám áš, á, *imp.* vyhledej!) něco ausjuchen, ausfindig machen; ermitteln; v. čeho (něco) *v.* vyhledávati.

vyhlédati (-ám, áš, á, *imp.* vyhlédej!) odkud nač ausspähen, hinausschauen; 2. hervorragen (skála —á z moře atd.).

vyhled-ávání *n.* (jur.) Nachsuchung; Voruntersuchung *f.*; Recherche *f.*; —avatel, —avač, e *m.* Aussucher, Untersucher, Erforscher *m.*; —avačný *adj.* spürlustig; —ávati čeho (něco) etw. nachsuchen, untersuchen; forschen; v. čeho při kom, od koho ansuchen, nachsuchen; fordern, begehren, erheischen; —ávka *f. v.* pohledávka.

výhled-ek, dku *m.* Guckloch *n.*; —í *n. v.* výhled; —ný *adj.* Aussicht gewährend.

výhlíd-ati (-ám, áš, á, *imp.* vyhlídej!) něco; v. dítě erziehen, großziehen; 2. *v.* vyhlédati; —ka, výhlídka *f.* Aussicht *f.* (Ort zum Hinausschen); Schubfenster, Guckfenster *n.*; Gucker *m.*; pěkná v., krásná v. schöne Aussicht [Belvedere *n.* (it.), *Bellevue n.* (fr.)]; —nouti odkud hinausschen; v. si něco ausersehen, auswählen.

vyhlížeti (-ím, íš, í, *imp.* vyhlížej!) někoho jmd. erwarten und dabei öfter hinausschauen; v. od někud *v.* vyhlédati; v. (pěkně, dobře, smutně) auf irgend eine Art aussehen, aussehen.

vyhlodati (-ám, áš, á, *imp.* vyhlodej!) něco ausnagen.

vyhloub-ati (-ám, áš, á, *imp.* vyhloubej!) ausgrübeln, ergrübeln; ergründen; —iti, vyhlubiti (-ím, íš, í, *imp.* vyhlub!) něco aushöhlen, vertiefen, austiefen.

výhlubek, bku *m.* Gemme *f.*

vyhnan-ec, nce *m.* ein Verbannter, Verwiesener, Exulant *m.*; —ství *n.* die Verbannung, Verweisung *f.*; Exil *n.*

vyhnati (vyženu, eš, e, *imp.* vyžeň!) *trsgr.* vylnav, -ši) něco *n.* někoho odkud austreiben, vertreiben; ausjagen; v. koho ze země atd. verbannen, verweisen, ausweisen; v. zeď (do výšky) aufführen, auftreiben (eine Mauer).

vyhnésti (vyhnětu, eš, e, *imp.* vyhněť!), vyhnětati něco ausknoten, ausdrücken, durchknoten (den Teig).

výhnětky *pl. m.* Treſter, Träber, Druſen *pl.*; 2. Teigreſte.

vyhnouti (vyhnu) ausbiegen; v. kost *sl.* verrenken; v. komu *et* v. se komu n. čemu einem ausweichen, etw. meiden, vermeiden; v. kam, odkud v. (z boje, ze země) *sl.* ſich entfernen.

vyhnutí *n.* (v. kosti *sl.*) Verrenkung *f.*; v. -se čemu Vermeidung *f.*; nevida žádného v. ba er keinen Ausweg ſah; es ſchien unvermeidlich.

výhod, u *m. sl. v.* výhon.

výhod-a *f.* Vorteil *m.*, Begünſtigung *f.*; —ář *m.* Opportuniſt *m.*

výhodek, dku *m.* Auswurf, Ausſchuß *m.*

vyhoditi (-im, íš, í, *imp.* vyhoď!) něco od někud auswerfen, hinauswerfen; hinausſchmeißen; 2. mit dem Fuße ausſchlagen; 3. v. aufwerfen; ſchnellen, in die Höhe werfen; do povětří v. (dům, zámek) in die Luft ſprengen; *vulgo* v. si z kopýtka exaltieren, ausſchweifen.

výhod-ka *f.* Schleuder *f.*; —né, ého *n.* (fím.) Proviſion *f.*; —nost *f.* Vorteilhaftigkeit, Opportunität *f.*; —ný (—ně *adv.*) vorteilhaft, opportun; —ná cena Vorzugspreis *m.*

vyhojiti (-ím, íš, í, *imp.* vyhoj!) někoho (*acc.*) z nemoci völlig heilen; vyhojen, a o, ý geheilt.

vyholiti ausraſieren.

výhon, u *m.* Trieb *m.*; 2. Gemeindetrift *f.*; v. dobytka das Austreiben des Viehes, Viehtrieb *m.*; v. alpský Kuhreigen *m.* (Schweiz); 3. (arch.) Buhne *f. v.* náhon; —čivý, —člivý *adj.* bitzig; 2. ſcheu; —ek, nku *m.* kleine Gemeindetrift; 2. letzte Furche im Beete; 3. (Mühlb.) Graupenzahn, Rührzahn, Streichzahn *m.*; 4. Trieb *m.*; Baumſchößling *m.*, Ableger *m.*; 5. v., —né, ého *n.* Hirtengebühr *f.*; Triftgeld *n.*

vyhoniti (-ím, íš, í, *imp.* vyhoň!) koho hinlänglich durchjagen; v. si něco etw. erjagen; fig. etwas erwiſchen.

vyhoněný fig. durchtrieben; —á děvka läufige Dirne.

výhor, u *m.* Brandfleck *m.*, Brandader *f.* (kahler Fleck am Acker).

vyhoř-elec, lce *m.* ein Abgebrannter; Abbrändler; —elina *f.* ausgebranntes Erdreich; —eti, —ívati ausbrennen, abbrennen; —ivý *adj.* dem Ausbrennen unterworfen; —ivá půda der Brandboden.

výhost, u *m.* Aufkündigung, Abdankung *f.*, Entlaſſung *f.*; v. (výhostný list) Abſchied *m.* (milit.); Entlaßſchein *m.*; *sl.* Losbrief *m.*; v. dáti komu, čemu entſagen, aufſagen; verabſchieden, aufkündigen; —ek, stka *m. v.* vyhoštěnec.

vyhost-ěn, a, o, ý entlaſſen; verbannt; —ěnec, nce *m.* ein Verwieſener; —ění *n.* Ausſchaltung *f. v.* výhost; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vyhoš! vyhoň!) někoho (*acc.*) odkud ausſtoßen, ausſchelten; abſchaffen, verweiſen; v. z poddanosti freilaſſen, entlaſſen, loslaſſen; v. se od někud wegziehen.

vyhost-né, ého *n.* Losgeld *n.*, Entlaſſungsgebühr *f.*; —ný list Entlaſſungsbrief, Loslaſſungsbrief, Losbrief, Freiheitsbrief *m.* [fertigen.

vyhotov-iti, —ovati něco (v. list) ausvyhoup-ati se (-ám se) genug ſchaukeln; —nouti se na koně ein Pferd beſteigen; ſich emporſchwingen.

vyhov-ěti, —ovati čemu entſprechen, willfahren; gewähren; v. ráně ausparieren; v. komu einem Genüge leiſten; —ující Vašemu přání Ihrem Wunſche entſprechend.

vyhovořiti (-ím) ausreden.

výhovorný *adj.* beredſam.

výhoz, u *m. et* i *f.* das Auswerfen; 2. Auswurf, Abwurf *m.*; 3. Schleuder *f.*; Wurfmaſchine *f.*; 4. v. námořský Seewurf *m.*; v., —ek, zku *m.* das Ausgeworfene, Ausſchuß *m.*

výhra *f.* (*gen. pl.* výher) Gewinſt *m.*, Gewinn *m.* (im Spiele); 2. Treffer *m.* (Lott.); hlavní v. Haupttreffer *m.*

vyhrab-ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* vyhrab *et* vyhrabej!), —ávati, —ovati něco (ze země atd.) ausrechen; ausſcharren. [wurf.

výhrabky *pl. m.* ausgeſcharrter Aus-

výhrad-a *f.* Auszäunung *f.*, Ausgrenzung *f.*; 2. Ausſchließung *f. Exclusio*; 3. Vorbehalt *m.*, Ausnahme *f.*; 4 v. Reſerve *f.* (b. Nachrichten); v., —ek, dku *m.* Ausſchluß *m.*; —í *n.* Öffnung im Zaune; 2. hervorſpringende Ecke einer Burg.

vyhraditi (-ím, íš, í, *imp.* vyhraď!), vyhražovati něco ausäunen, ausgrenzen; ausſchließen; v. sobě (někomu) něco ausbedingen, vorbehalten; reſervieren; v. vodu (stavidlo) abſchützen, ablaſſen, das Schußbrett aufmachen, auflehen.

výhradn-ě *adv.* ausſchließlich; exkluſive; —í *adj.* privilegiert; v. výhradný; —iny *pl. f.* Spezifika *pl.*; —ost *f.* Exkluſivität *f.*; —ý *adj.* ausſchließend, exkluſiv; —é právo Privilegium *n.*; —é, ého *n.* Schleuſengeld *m.*

vyhra-ju *v.* vyhrati; —ná *f.*, —né *n.* Gewinn, Sieg *m.*; v., vyhránek, nku *m.* Gewinn, Siegeslohn *m.*

vyhra-ničiti, —niti, —ňovati něco abgrenzen, abmarken, ausmarken; vermarken. [hauen.

vyhraniti (dřevo) beſchlagen, kantig

vyhrati (vyhraju, eš, e *et* vyhrám, áš, á, *imp.* vyhraj *et* vyhrej! *tregr.* vyhrav) něco na někom erſpielen, im Spiele gewinnen, abgewinnen; die Oberhand bekommen; v. bitvu ſiegen; obſiegen; einen Sieg erfechten; v. (skladbu) ausſpielen, durchſpielen.

výhřáti (vyhřeju, eš, e *imp.* vyhřej!) ausmärmen; se ſich. [Gewinner *m.*

vyhrav-ač, —ačel, e *m.* (vyhrávající)

vyhrávati (-ám) někomu) einem ein Muſikſtändchen bringen; 2. *v.* vyhrati.

vyhraž-ená, é *f.* Ausgeding *n.*; —ení *n. v.* výhrada. [Schleuſengeld *n.*

výhražné, ého *n.* Schleuſenzoll *m.*,

vyhražov-ačka *f.* das Aufziehſeil der Schiffer; —ati *v.* vyhraditi.

výhřev, u *m.* Hitze *f.*; 2. tiefere und ſchnellere Stelle im Fluſſe; —iště *n.*

Tauplatz *m.*; ein tiefes Loch im Wege; —na *f.* Heizstube, Wärmstube *f.*; Wärmhaus *n.*; Treibhaus *n.*; —nost *f.* Heizfähigkeit *f.*; Brennwert *m.*; —ný *adj.* erwärmend, Hitze gebend; —ná plocha Heizfläche *f.*; —oměr, u *m.* Hitzemesser *m.*

výhřez, u *m.* (chir.) Vorfall *m.*; Vorragung *f. Prolapsus.*

výhřeznouti vortreten, vorfallen.

výhřiti *v.* vyhřáti.

výhřivadlo *n.* Wärmepfanne *f.*

výhřiv-árna *f. v.* výhřevna; —ati (-ám) něco etwas wärmen *v.* vyhřáti; v. se na slunci sich sonnen, sich von der Sonne erwärmen lassen; —ka *f.* ein warmer Umschlag.

vyhrknouti (*impers.*) plötzlich hervorbringen; slzy vyhrkly jí z očí ihrem Auge entrollten Tränen.

výhrn, u *m.* Vorschuß *m.*

výhrn-outi, —ovati něco herausscharren; herausdrängen; aufschürzen; se sich; opona se vyhrnula der Vorhang ging hoch; —ovačka *f.* Streichbrett *n.*; —utý nos aufgestülpte Nase.

výhroz, u *m. zl. v.* výhrůžka; —ný *vn.*

výhrožný, výhrůžný, výhrožlivý *adj.* drohend; v. list Drohbrief *m.*

vyhrožovati komu něčím drohen, bedrohen, androhen.

vyhrůžka (výhrůžka) *f.* Drohung *f.*

výhryz, u *m.* ausgenagte Stelle; Mäulefraß *m.*

vyhrýz-ti (vyhryzu, eš, e), —ati, vyhryzovati něco ausnagen.

vyhub-ení *n.* Ausrottung, Vertilgung *f.*; —itel, e *m.* Ausrotter *m.*; —iti (-ím íš, í, *imp.* vyhub!) mager machen; v. lid ausrotten; vertilgen; v. zemi verheeren; —nouti mager werden.

vyhubovati komu (koho) ausschelten, ausbunzen.

vyhvizdati (-ám, áš, á, *imp.* vyhvízdej!) koho auspfeifen, auszischen (im Theater). [flucht *f.*

výhyb, u *m.* Ausweichung *f.*; Ausflucht

výhyb-ati (-ám, áš, á, *imp.* vyhýbej!) komu, *obyč.* v. se komu einem ausweichen; v. se čemu etw. meiden, fliehen; —avý *adj.* ausweichend.

výhybk-a *f.* Ausweg *m.*, Ausflucht *f.*; 2. (Eisenb.) Weiche *f.*, Ausweichplatz *m.*; —ář *m.* Weichenwächter *m.*

výhyna *f. v.* vyhynutí.

vyhyn-outi (*imp.* vyhyň!) gänzlich verloren gehen; aussterben; —utí *n.* das Aussterben, Verderben.

vycház-eti (-ím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* vycházej!) oft ausgehen; v. na den (mont.) zu Tage austreten; v. s kým sich vertragen; slunce —í die Sonne geht auf; v. s penězi, s příjmy auskommen; *v.* vyjíti; —ka *f.* Ausgang, Spaziergang *m.*; Erkursion *f.*; 2. bas Auskommen.

vychlad-iti (-ím, íš, í, *imp.* vychlaď!), vyhlazovati něco abkühlen, auskühlen; v. se, —nouti kühl werden, erkalten; —lá mrtvola ein kalter (starrer) Leichnam.

vychloub-ačný, —avý *adj.* ruhmredig, prahlerisch; —ání *n.* Prahlerei *f.*; —ati se (-ám se, *imp.* vychloubej se!) něčím sich rühmen, prahlen.

výchlubek, bku *m.* Prahlerei *f.*

výchlubov-ač *m.* Großsprecher, Prahlhans *m.*; —ati se *v.* vychloubati se.

východ, u *m.* Aufgang *m.*; v. slunce atd.) Aufgang (der Sonne, des Mondes); 2. Ost *m.*; Orient *m.*, Morgenland *n.*; Levante *f.*; 3. (z domu *etc. et* Typ.) Ausgang *m.*; —čan, —ňan, a (*pl.* -ané) *m.*, —ník, a *m.* Morgenländer, Orientale *m.*; —ek, dku *m.* Ausgang *m.*, Resultat *n.* (výsledek); —iště *n.* Ausgangspunft *m.*

východiti (-ím, íš, í, *imp.* vychoď!) (sobě *n.* někomu) něco durch Gehen erlangen; v. školu die Schule ausgehen, den Schulbesuch beenden; v. se genug herumgehen.

východ-ně *adv.* östlich; —ní *adj.* östlich; orientalisch; morgenländisch; v. vítr Ostwind *m.*; v. strana světa Ost *m.* (Osten, Orient) *v.* východ.

východozem-ec, mce *m.* Orientale *m.*; —ský *adj.* orientalisch.

východpeň, pně *f.* Brotkuchen *m.*

vychopiti (-ím, íš, í, *imp.* vychop!) koho z čeho (z rukou nepřátel) herausreißen; v. se ze sna aus dem Traume emporfahren.

výchov, u, —ek, vku *m.* Erziehung *f.*; v. dobytka Zucht, Aufzucht *f.*; —a *f.* (mládeže) Erziehung (der Jugend).

výchov-ací, —avací *adj.* Erziehungs-; v. ústav E.-anstalt *f.*; —anec, nce *m.*, —ánek, nka *m.* Zögling *m.*; —ání *n.* Erziehung *f.*; 2. *st.* Unterhalt *m.*; —anka *f.* Pflegetochter *f.*; —anství *n.* Erziehungswesen *n.* (obj.); —árna *f. v.* vychovatelna.

výchovatel, e *m.* Erzieher, Informator *m.*; —ka *f.* Erzieherin, Gouvernante *f.*; —na *f.* Erziehungsanstalt *f.*, Erziehungshaus *n.*, Pensionat *n.*; —ský *adj.* Erziehungs-; —ství *n.* Erziehungswesen *n.* (jubj.).

výchov-ati (-ám), —ávati koho (*acc.*) erziehen; unterhalten, fortbringen; aufnähren, auffüttern; —avatel (—avač), e *m. v.* vychovatel.

výchoz, i *f. et* u *m.* Ausgang *m.*; v. ložiště (mont.) Ausbiß, Ausstrich *m.*, das Ausgehende; v. mostu Brückenausgänge, B.-enden *pl.*; v. *st.* Besichtigungskommission *f.*; —né, ého *n.* Kommissionsgebühr *f.*, Kommissionstaxe *f.*, *pl.* Kommissionskosten.

vychřad-lý *adj.* ausgezehrt, mager, hager; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!) ausgezehren, abmagern, mager werden.

vychrch-ati, —lati (-ám) ausspeien.

výchrchek, chku *m.*, výchrkel, e *m.*, výchrlek, lku *m.* Auswurf *m.* (aus der Brust); Ausspei *m.*

vychrliti auswerfen, ausspeien; fig. ausschütten, ausstürzen.

vychrt-lý, vychudlý *adj.* ausgezehrt, abgehagert, hager, mager; —nouti, vychudnouti mager werden.

výchvala *f.* Lobpreisung *f.*

vychvál-iti (-ím, íš, í, *imp.* vychval!) někoho (*acc.*) sehr loben, preisen, rühmen; v. se sich rühmen; —ený vielgelobt.

vychvalov-ání *n.* Lobpreisung *f.*, Anpreisung *f.*; —atel, e *m.*, —nik, a *m.* Lobpreisung *m.*; —ati *v.* vychváliti; —ný *adj.* lobend; prahlend.

vychvasta *m.* Bramarbas *m.*

vychvat, u *m.*, výchvatek, tku *m.* Errungenschaft *f.*

vychvátiti (-ím, íš, í, *imp.* vychvať!) něco někomu entreißen.

výchyl, u *m.* Digression *f.*, —ec, lce, —ek, lku *m.* Erker *m.*

vychýliti (-ím, *imp.* vychyl!), vychylovati něco heraußneigen; hinaußneigen; se sich.

výchylka *f.* (jeišmegr.) Außschlag *m.*

výchysta *f.* Außstattung, Außrüstung *f.*

vychystati (-ám, áš, á, *imp.* vychystej!) něco außrüsten, außstatten; bereiten.

vychytralý *adj.* durchtrieben, pfiffig, gerieben; v. ptáček fig. ein schlauer Vogel.

vyjádř-ení *n.* Erklärung *f. v.* osvědčení; —iti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* vyjáděi!), vyjadřovati außkernen; 2. erklären; v. se o čem sich außdrücken; sich erklären. [emanzipieren.

vyjařmiti (-ím, íš, í, *imp.* vyjařmi!)

vyjasn-ětl hell, klar, licht werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vyjasni!), vyjasňovati něco aufklären, erhellen; v. se *impers.* sich außheitern.

výjatek, tku *m. v.* výňatek.

vyjdu *v.* vyjíti.

vyje *f. st.* Hals *m.*; Nacken *m.*

vyjedač *m.* Aufeffer, Verzehrer *m.*

vyjedky *pl. m.* Futterüberbleibsel.

vyjedlý *adj.* dick vom Essen, außgefressen (vykrmený).

vyjedn-ati (-ám, *imp.* vyjednej!) něco s kým abhandeln, abdingen, bewirken; außmachen; —avač, —avatel, e *m.* Unterhändler, Parlamentär *m.*; —ávání *n.* Unterhandlung, Verhandlung *f.*; —ávati oč unterhandeln.

výjem, jmu *m.* Außnahme, Heraußnahme *f.*; —ný *adj.* außnehmbar, außschließbar; 2. erzeptiv.

vyjeti (vyjedu, eš, e, *imp.* vyjeď!) někam abfahren, außreiten, außfahren; auffahren, in die Höhe fahren; v. z koleji entgleisen; v. s čím hervortreten; v. si na koho jmd. anfahren, anschnauzen.

výjev, u *m.* Szene *f.*, Auftritt *m.* (Theat.); 2. Erscheinung *f.*, Phänomen *n.* (*v.* zjev); v. ze života Episode *f.*; 3. v., vyjevení Offenbarung *f.*

vyjev-ený entdeckt; 2. fig. verzückt, verblufft, bestürzt, verstört, konsterniert (on je celý v.); —itel, —ovatel, e *m.* Offenbarer, Entdecker *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vyjev!) něco někomu offenbaren; bekannt geben, entdecken; v. se sich offenbaren; sen se mi —il der Traum ging mir auß.

výjevoslovi *f.* Phänomenologie *f.*

výjezd, u *m.*, *sl.*, —a *f.* (z města, do Ruska) Außfahrt, Abfahrt *f.*

vyji *v.* výti.

výjim *v.* vyjísti.

výjim-ati (-ám) außnehmen *v.* vyjmouti; *trsg.* —aje, —ajíc mit Außnahme, außgenommen.

výjim - ečně *adv.* außnahmsweise; —ečný *adj.* erzeptionell; v. stav Außnahmszustand *m.*; —ek, mku *m.* Probestück *n.*; —ka (výjímka) *f.* Außnahme, *f. Exceptio f.*

vyjísti (vyjím, íš, í, íme, íte, vyjedí, *imp.* vyjez! *trsgr.* vyjed) co z čcho außessen, aufessen.

vyjíti (vyjdu, eš, e, *imp.* vyjdi! *trsgr.* vyšed) někam außgehen, heraußgehen, hinaußgehen (v. z domu atd.); v. (z nebezpečenství atd.) davonkommen, loskommen, entkommen, entgehen; v. z nemoci aufkommen; v. z živých, v. z tohoto světa schelten, sterben; v. z paměti, z mysli auß dem Gedächtnisse kommen, entfallen; v. na světlo, na jevo v. an den Tag, ans Licht kommen; vyšlo na jevo es ist hervorgekommen; zum Vorschein gekommen; es ist wahrgenommen worden; v. entstehen, herkommen; kniha vyšla das Buch ist erschienen, wurde herausgegeben; vyšel oheň (v domě, z domu) das Feuer brach auß, es ist Feuer entstanden; v. verfließen, verlaufen; vyšel rok es ist ein Jahr verflossen; penize vyšly das Geld ist alle; v. s kým sich vertragen; II. v. *v.* vyjmouti, vyníti.

vyjížd-ěti (*imp.* -ěj!) außfahren, abfahren; v. si na někoho einen anfahren; —ka *f.* Außfahrt *f.*; Exkursion *f.*; *pl.* —ky (na někoho, proti někomu) Ausfälle, Außlassungen.

výjma *f.* Abbruch *m.*; *v.* výjem.

vyjmouti (vyjmu, *imp.* vyjmi!) *trsgr.* vyňav) außnehmen, heraußnehmen; ausscheiden; v. se z čeho sich einer Sache entziehen, sich außschließen; *trsgr.* vyjma, vyjmouc außgenommen.

vyju (vyji) *v.* výti.

výkal, u *m.* Schmutz *m.*, Kot *m.*; 2. Menschensame *m.*; 3. v. hvězd Sternschnuppe *f.*; 4. *pl.* —y Fakalien.

vykalendáři auf dem Kalender außschließen.

výkap, u *m.* Lechwein *m.*, Vorlauf *m.*, Außstich *m.* (Wein); —ky *pl. m.* Traubier *n.*; Traubwein *m.*

vykasati (-ám, áš, á, *imp.* vykasej!) (rukávy, šaty) aufschürzen, aufstreifen; se sich. [streifen.

vykašlati se na něco fig. auf etw.

výkati (vykám, áš, á, *imp.* vykej!) někomu ihrzen (siezen).

výkaz, u *m.* Ausweis *m.*; 2. Etat *m.*; 3. Bollette *f.*; v. cesty Marschroute *f.*

vykazatel, e *m.* Anweiser *m.*

vykázati (vykážu, eš, e, *imp.* vykaž!) něco někomu anweisen, bestimmen, außmessen; v. co z čeho erweisen, außweisen; nachweisen; v. se čím sich außweisen.

vykázka *f. v.* výkaz. [weisen.

výkaz-na *f. v.* výkazovna; —né, ého *n.* Anweisegeld *n.*; —nik, u *m.* Katalog

m.; Register *n.*; Adressenbuch *n.*, -ný *adj.* Ausweis-.

výkazov-ač, —atel, e *m.* Anweiser *m.*; —ání *n.* Nachweisung *f.*; —ati něco komu anweisen; ausweisen; nachweisen; *v.* vykázati; —ka *f.* Bollette *f.*; —na *f.* Anweisungsanstalt *f.*

výklad, u *m.* Auslegung *f.*; Erörterung *f.*, Erklärung, Auseinandersetzung *f.*, Interpretation *f.*; Exegese *f.*; Kommentar *m.*; Exhorte *f.*; Frühpredigt *f.*, Homilie *f.*; 2. *v.* výkladec; —a *m.* fig. Wortkrämer *m.*

výklad-aci *adj.* erplanativ; —ač, —atel, e *m.* Ausleger *m.*; Deuter *m.*; Exeget *m.*; —ačka *f.* (karet) Kartenauslegerin *f.*, Kartenschlägerin *f.*; —ačný, vykládavý *adj.* erklärend, deutungssüchtig.

výkládání *n.* Auslegung *f.*, Erörterung *f.*, Erläuterung *f.*, Explanation *f.*; Exegese *f.*

výkladatel, e *m.* (math.) Exponent *m.*; *v.* vykladač; —ství *n.* Hermeneutik *f.*; Exegetik *f.*

výkládati (-ám, áš, á, *imp.* vykládej!) něco etwas auslegen, auseinander setzen; interpretieren; v. něco někomu etwas erklären, auseinander setzen; v. karty einem die Karten legen.

výklad-ec, dce *m.* (—ka *f.*) Auslage *f.*, Auslagkasten, Auslagschrank *m.*; —ek, dku *m.* (Bauk.) der Überschlag; —iště *n.* Auslabungsplatz *m.*, Stapelplatz *m.*; —na *f.*, —nice *f.*; Auslagshalle *f.*; —nictví *n.* die Hermeneutik; —ný *adj.* erklärend; *sl.* klar, deutlich. [Nische *f.*

výklenek, nku *m.*, výklen. u *m.*

vyklenouti (-nu, eš, e) něco auswölben.

vyklep-ati (-ám, áš, á *et* vyklepu, eš, e) něco z čeho ausklopfen; fig. v. komu (záda, kabát) durchklopfen.

výklepek, pku *m.* das Ausgeklopfte.

vyklestek, tka *m.* ein geschnittenes Kalb.

vyklestiti (ím, íš, í, íme, *imp.* vyklesti!), -šťovati stromy die Bäume ausschneiden; v. (koně, muže) verschneiden, kastrieren; vykleštěnec, nce *m. v.* kleštěnec.

vykleti (vykleju, eš, e) koho verfluchen; exkommunizieren.

výklid, u *m.* Räumung *f.*

vykliditi (-ím, íš, í, *imp.* vykliď!) něco odněkud ausräumen, wegräumen; wegschaffen, abschaffen; (mil.) v. město die Stadt räumen; v. se (odněkud) fortziehen; v. se sich ausleeren. [klenek.

výklinek, výklonek, nku *m. v.* vý-

vyklizeč, e *m.* Ausräumer *m.*; v. stok Kanalräumer *m.*; —ská živnost Kanalräumergewerbe *n.*

vyklizení *n.* (vyklízení *n.* oftmal) das Ausräumen; v. stok Kanalräumung *f.*

vyklizeti *v.* vykliditi.

výklon, u *m.* Bug *m.* [hinausbeugen.

vykloniti se sich hinausbeugen, sich

výklop, u *m.* Umsturz *m.*; Umstülpung *f.*; (chir.) Vorfall *m. Prolapsus Ektopia*; v. víčka Exktropium *n.* výhřez.

vyklopiti (-ím, íš, í, *imp.* vyklop!) něco ausschütten, ausstürzen, umstülpen; v. se hervorstürzen. [Exartikulation *f.*

vykloubení *n.* (chir.) Enukleation *f.*,

vyklouznouti (-nu, eš, e, *imp.* vyklouzni!) entschlüpfen; *žrt. pater* vy klouz Ertheolog *m.*, Pater Reißaus.

výkluz, u *m.* (geogr.) Erdschlipf *m.*; Erdrutschung *f.*

vykolejiti se entgleisen.

výkon, u *m.* Vollzug *m.*, Vollziehung, Vollstreckung; Ausführung *f.*; Realisierung *f.*; Vollendung; Ausübung *f.*, Praxis *f.*; Funktion *f.*; Akt *m.*

výkon-ati (-ám, áš, á, *imp.* vykonej!) něco vollziehen, vollbringen, vollführen beendigen; verrichten; v. přísahu den Eid ablegen; —avací *adj.* exekutiv, vollziehend; Vollzugs-; Exekutions-; —avatel, e *m.* Vollzieher, Vollstrecker, Vollführer *m.*; úřední v. Amtsvollzieher *m.*; —ávati něco üben, ausüben, handhaben; verrichten.

výkonn-ost *f.* Leistungsfähigkeit *f.*; —ý *adj.* praktisch (v. lékař); 2. exekutiv; v. výkaz Realisierungsausweis *m.*; v. přehled Gebarungsübersicht *f.*; v. výbor Exekutivkomitee, Aktionskomitee *n.*; —é ředitelstvo (Eisenb.) Betriebsdirektion *f.*; —á moc exekutive Gewalt; —á služba aktive Dienstleistung; (mil.) Präsenzdienst *m.*; —é *n.* Aktivitätszulage; Funktionszulage *f.*

výkop, u *m.* Graben *m.*, ausgegrabenes Loch; Ausgrabung *f.*; 2. Fußtoß, Vortoß *m.* (Ballspiel); 3. v., vykopanina Fossil *n.*

vykopati (-ám, áš, á *et* vykopu, eš, e, *imp.* vykopej!) něco ausgraben; v. mrtvolu exhumieren.

vykopčiti (-ím) auskopfen, ausgleichen; se sich. [Hufe).

vykopnouti ausstoßen (mit dem Fuße,

vykoře-niti (-ím, íš, í, *imp.* vykořeň!) -ňovati co entwurzeln, ausstocken; ausrotten.

vykořisť-ovatel, e *m.* Ausbeuter, Erpresser *m.*; Nutznießer *m.*; —ovati, vykořistiti (-ím, íš, í, *imp.* vykořisti!) něco ausbeuten, erpolitieren; durch Beute erwerben, erpressen.

výkost, i *f.*, vykostlina *f.* Knochenauswuchs *m.*, Knochenbeule *f.*

výkot, u *m.* Auswurf *m.*; 2. das Ausbruten; 3. das Ausgebrütete.

vykotiti (-ím, *imp.* vykoť!) něco auswerfen; v. se geboren werden.

vykoti-ený (zub) hohl (vom Zahn); —iti (*imp.* —i!) něco aushohlen.

vykoupati (-ám) baden (v. dítě); v. se ein Bad nehmen; das Baden beenden.

vykoup-ení *n.* Erlösung *f.*; —iti (-ím, *imp.* vykup!), vykupovati něco erkaufen, auskaufen, loskaufen; 2. erlösen; v. se sich loskaufen.

vykouřiti (*imp.* vykuř!), vykuřovati auftauchen, ausrauchen; ausräuchern; v. se ausdampfen, verrauchen; fig. v. se z paměti dem Gedächtniffe entfallen, entschwinden.

vykous-ati (-ám, áš, á *et* vykoušu, eš, e, *imp.* —ej!) něco, —nouti ausbeißen, wegbeißen; fig. ausjagen, wegbringen. [vorzaubern.

vykouzliti (*imp.* vykouzli!) něco her-

vykovati (-ám) něco abſchmieden.

vykračovati si (vykračuju si) ſtolz daherſchreiten; ſtolzieren.

vykrájeti (-ím) *v.* vykrojiti.

vykrajov-ač *m.* (v. kožíš) Lederausſchnitthändler *m.*; —ání *n. v.* výkroj; —ati *v.* vykrojiti.

vykrákati (-ám) někomu za vlasy bei den Haaren zauſen.

vykrásti (vykradu, eš, e, *imp.* vykraď!) něco, v. koho ausſtehlen; v. se ſich wegſtehlen.

vykrášliti (-ím, *imp.* -i!) bekorieren.

výkres, u *m.* Abriß *m.*; Zeichnung *f.*

vykresliti (-ím, íš, í, *imp.* vykresli!) něco abzeichnen, aufzeichnen; abreißen.

vykřič-ený *adj.* (v. dům) verrufen, verſchrien, ausgeſchrien, übelberüchtigt; —eti (-ím, íš, í, *imp.* vykřič!) něco verſchreien; celý den bolestí v. den ganzen Tag durchſchreien; fig. ausſpoſaunen; v. se genug ſchreien, aufhören zu ſchreien.

výkřičník, u *m.* Ausrufungszeichen *n.*, Exklamationszeichen *n.*

výkřidlí *n.* Ausflügelung *f.*

výkřik, u *m.* Aufſchrei *m.*, Ausruf *m.*; —ník, u *m.*, výkřikovka *f. v.* vykřičník.

výkřik-nouti (na někoho), —ovati aufſchreien, jmd. anſchreien.

vykrm-ənec, nce *m.* ein ausgemäſtetes Stück Vieh; —ený *adj.* gemaſtet; —ená husa Maſtganſ *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* vykrm!) husu atd. auffüttern, ausfüttern; ausmäſten; verfüttern; v. se ſich ausmäſten.

vykročiti (-ím, íš, í, *imp.* vykroč!) (z pokoje) austreten, hervortreten; ausſchreiten, überſchreiten; v. ze světa aus der Welt ſcheiden, aus dem Leben ſcheiden.

výkroj, e *m.* Ausſchnitt *m.*; v. kožiš Lederausſchnitthandel *n.*; —ek, jku *m.* Abſtich *m.* (am Kragen).

vykrojiti (-ím, íš, í, *imp.* vykroj!) něco ausſchneiden.

výkrop, u *m.*, vykropení *n.* Beſprengung *f.*; 2. Einſegnung *f.* (einer Leiche).

vykropiti (-ím, íš, í, *imp.* vykroj!) vykropovati, vykrápěti něco ausſprengen; v. beſprengen; v. tělo (mrtvolu) einſegnen. [ausſchwelfen, ausrunden.

vykrouhliti (-ím, íš, í, *imp.* vykrouhli!)

vykrouiti (vykroutím, íš, í, *imp.* vykrut!), vykrucovati co ausdrehen, herausdrehen; verdrehen; v. se z čeho, odkud ſich herausdrehen, ſich herauswinden, ſich durchwinden.

vykroužiti (-ím, íš, í, *imp.* vykruž *et* vykrouži!) něco ausdrechſeln; 2. ausziſeln, abziſeln; 3. ausjacken; 4. ausſchweifen; 5. v. kámen mlýnský den Mühlſtein ausarbeiten.

vykrtiti (-ím) *st.* ausſpeien.

vykrucovati *v.* vykroutiti.

výkruh, u *m.* Ausſchweifung *f.*

výkrut, u *m.* Ausflucht *f.*; Dreherei *f.*; v., —ek, tku *m.*, —ka *f.* Kugelzieher *m.*; —ný *adj.* voll Ausflüchte, verſchmitzt.

výkružek, žku *m.* Schweifung *f.*

vykružiti *v.* vykrouziti.

výkružka *f.* (mont.) Ausſcharrung *f.*; Kehleinſchnitt *m.*

výkup, u *m.* Loskauf *m.*; Ablöſung, Abolition *f.*; Abkauf *m.*; Löſegeld, Auskaufsgeld *n.*; das Ausgekaufte.

vykupitel, e *m.* Erlöſer *m.*, Heiland *m. Salvator.*

výkupn-é, ého *n.* Löſegeld *n.*; —ý *adj.* wiederkäuflich; ablösbar; v. list Einlöſungsſchein *m.*; —é právo Einſtandsrecht, Wiederkaufsrecht *n.*

vykuřov-adlo *n.* Räucherapparat *m.*; —ání *n.* Ausräucherung *f.*; —ati *v.* vykouřiti.

vykvasiti *et* v. se *impers.* ausgären.

vykvésti (vykvětu), vykvétati aufblühen.

výkvět, u —ek, tku *m.* das Erblühen; Efflorescenz, Blütezeit *f.*; fig. výkvět společnosti Ausbund *m.*, *Crême f.*

výkyd, u *m.* Auswurf; Miſt *m.*

výkyd-ati (-ám), —nouti něco auswerfen; v. hnůj ausmiſten; (vdun.) ausſchütten; v. se herausfallen, ausfließen. [laufen.

vykypěti (3. vykypí) überſieden, über-

vykysati *impers.* (3. vykysá *et* vykyše) ausgären.

výkysek, sku *m.* das Ausgegorene.

výkyv, u *m.* Ausſchlag *m.* [lomiti.

vylámati (vylámu), vylámovati *n.* vy-

vylap-ati (-ám) (ryby atd.) auffangen; ausfangen; —iti, —ovati koho z čeho herausreißen.

vyléčiti (-ím, íš, í, *imp.* vyleč *et* vyléčí!) koho jmd. heilen; kurieren; v. se (z nemoci, z náruživosti) ſich heilen, ſich kurieren; (von einem Übel *etc.* geneſen. [vati komu erleichtern.

vylehč-iti (-ím, *imp.* vylehčí!), —o-

vylehnouti (z okna atd.) ſich hinaus-

vylíhnouti *v.* vylíhnouti. [legen.

vylešt-ěný *adj.* blank, poliert; —iti ausglänzen; (kov) ausſpolieren; (boty, podlahu) auswichſen.

výlet, u *m.* Ausflug *m.*; Flugloch *n.*; fig. Exkurſion *f.*; —a *m.*, —ník, a *m.* Ausflügler *m.*

výlet-álek, lka *m.* Ausflüglíng *m.*; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* vyleť!), vylétnouti (z hnízda) ausfliegen; 2. v. (do výše, na strom atd.) auffliegen.

výlet-né, ého *n.* Fluggeld *n.*; —ník, a *n.* Ausflügler, Sommerfriſchler *m.*; —ný *adj.* flügge.

výlev, u *m.* Ausguß *m.*; v. citu Herzensergießung *f.*, Expektoration *f.*

výlev-adlo *n.* Ausguß *m.*, Ausgußrinne *f.*; —ák, u *m.* Waſſerjack *m.* (an einer Tabakspfeife); 2. Waſſerſchaufel *f.*

výlevati (-ám) *v.* vyliti.

výlevka *f. v.* výlivka.

vylezti (vylezu, eš, e) odkud, z čeho auskriechen; v. (na horu) erklimmen,

aufsteigen, ersteigen; v. (na strom) hinaufklettern.

vyležeti auslíegen; 2. das Kindbett verlassen; 3. v. město eine Stadt durch lange Belagerung bezwingen; v. se sich satt ausliegen.

výležky *pl. m.* Mahl bei einer Niederkunft.

vylh-aný *adj.* erlogen; —ati (vylhu, vylžeš, vylže, *imp.* vylži!) něco durch Lüge erlangen; v. se z čeho sich herauslügen.

vylič-ení *n.* Darstellung, Schilderung *f.*; —iti (-im, *imp.* vylič!), vyličovati něco erzählen; herzählen, aufzählen, schildern; 2. darlegen; darstellen; 3. ausschmücken, aufputzen.

vylid-niti, —ňovati entvölkern.

vylihnouti ausbrüten ausbecken; v. se ausgebrütet werden, auskriechen.

vylichotiti (-im, *imp.* vylichoť!) co na kom erschmeicheln. [der Schlange.

výlinek nku *m.* die abgelegte Haut

vylit-alec, lce *m.* Nesthäckler *m.*, Plappel *n.*, Ausflugling *m.* (Vögel); —ati (-ám) ausfliegen (von Vielen); —nouti *v.* vyletěti.

vyliti (vyliju, eš, e, *imp.* vylij!) něco z něčeho na něco ausgießen; ergießen; vergießen; zlost si na koho v. den Zorn auslassen; fig. v. někoho einen hinauswerfen; v. se ausströmen, sich ergießen.

výliv u *m. v.* vylev; —ka *f.* Wasserfaß *m.* [auf Schiffen; v., vylívka *f.* Ausguß *m.*, Ausgußrohr *n.*

vyliz-ati (vylizám, áš, á *et* vyližu, eš, e, *imp.* vylizej *et* vyliž!) něco, —nouti auslecken; v. se fig. genesen [v. se z nemoci). [junger Mensch.

vylízek, zka *m. posm.* Lecker *m.*,

vyloditi (*germ.*) ausschiffen (vysaditi, vyložiti). [2. *v.* výložek.

výloh, u; v. sýra *mor.* Käselaib *m.*;

výloha *f.* (*germ.*) Auslage *f.*, Auslagkasten *m.*; *pl.* —y (*germ.*), vydání, výdaje die Kosten, Auslagen.

výlom, u, —ek, mku *m.* Ausbruch, Durchbruch *m.*; Breiche *f.*

vylom-ení *n.* Effraktion *f.*; —iti (-im, *imp.* vylom!) co (zub) ausbrechen; se sich.

vyloučen, a, o, ý ausgeschlossen: —ení *n.* Ausschließung *f.*, Ausschluß *m.*, Exklusion *f.*; v. z církve Exkommunikation *f.*; —iti (*imp.* vyluč!), vylučovati něco absondern, ausscheiden; ausschließen, ausscheiden; erfindieren; v. koho (z církve) exkommunizieren.

vylouditi (*imp.* vyloudi *et* vyluď!) něco od někoho, na někom auslocken, ablocken; erschleichen.

výloup-ení *n.* Ausplünderung *f.*; —ati (-ám, *imp.* -ej!), —nouti něco ausbuhlen, ausschalen; v. komu oči einem die Augen ausstechen; —iti (*imp.* vylup!), v koho, v. dům ausplündern, ausrauben. [laugen.

vyloužiti (*imp.* vyluž!) něco aus-

výlov, u *m.* Jagdbeute *f.*; 2. Fischfang *f.*; *v.* úlov; 3. Strecke *f.* (wdm.).

vyloviti (*imp.* vylov!) auffangen; (ryby, rybník) auffischen, ausfischen.

výlovné, ého *n.* Fischergeld *n.*

výložek, žku *m.* Ausschlag, Überschlag, Umschlag *m.* (am Kleide).

výlož-ení *n.* Auslegung; Auseinandersetzung; Exposition *f.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* vylož!) něco auslegen, ausliegen, ausgeben; v. zboží zum Verkaufe ausbieten, auslegen, auskramen; v. něco někomu etw. auslegen, erklären, erläutern, kommentieren; v. komu karty einem die Karte legen; v. se (z okna) sich hinauslegen.

výluč-ek, čku *m.* Ausschluß *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) ausschließend, ausschließlich; exklusiv.

vylučovati *v.* vyloučiti.

výlud, u *m.* Herauslockung *f.*; —a *m.*, vyluditel *m.* Auslocker, Ablocker *m.*

vyluhovati *v.* vyloužiti.

výluk-a *f.* Ausscheidung *f.*; Ausnahme *f. Exceptio f.*; Ausschluß *m.* [Verruf *m.*); *v.* výhrada [—u prohlásili ausverren, boykottieren; —ář *m.* Boykottist *m.*

výlup, u *m.* das Auslauben; das Ausplündern; das Ausgeklaubte; das Ausgeplünderte; —ek, pku *m.* Schalnuß *f.* (eine reife Nuß die von selbst aus der Schale fällt); 2. fig. Ausbund *m.*; 3. Brugel die Wichse; v., pka *m.* ein Abtrünniger; hoch jako v. fig. ein frischer (kerngejunder) Bursche; —ný, výlušný *adj.* ausbulsbar.

vyluštiti *v.* vyloužiti. [bringen.

vyluzovati zvuky fig. Töne hervor-

výmáh-ání *n.* Eintreibung *f.*; v. daní Steuerexekution *f.*; —atel, e *m.* (v. daní) Exequent, Steuerexekutor *m.*; —ati (-ám) něco etwas eintreiben; anstreben; exequieren.

vymalovati něco ausmalen, aufmalen.

vyman-ění *n.* Emanzipation *f.*; —iti (-im, *imp.* vymaň!) koho emanzipieren; —iti se (z čeho) sich befreien, losmachen (von etw.). [Extabulation *f.*

výmaz, u *m.* Löschung *f.* (bücherlich),

vymaz-ati (vymažu, eš, e *et* vymazám, áš, á), —ávati něco auslöschen: 2. löschen, auslöschen, wegstreichen.

výmazn-é, ého *m.* Löschgeld *n.*; Löschungsgeld *n.*, Extabulationstaxe *f.*; —ík, u *m.* Rapulare *n.*; —ý *adj.* löschungsfähig; (-á kvitance *e* Quittung).

vymáznouti komu jednu (v. ranu) einem einen Schlag versetzen.

výmě, *gen.* vemene *v.* vemeno *n.* Euter *n.*

výměl, výmel u *m. v.* výmol.

výmelek, lku *m.* Rabllehn *m.*, Mühlmetze *f.*; 2. *v.* výmol.

vyměličiti (-im, *imp.* vyměličl!) mlýn die Mühle aus dem Zeug treiben.

vyměl-iti (-ím, *imp.* vyměl!), —niti (-ím, *imp.* vyměl!) něco ausbröckeln.

výmelné, ého *n.* Mahlgeld *n.*

výmělný *adj.* bröckelig.

výmelu *v.* vymleti.

výměn-a *f.* Abwechslung, Auswechslung, Auslösung *f.*; 2. Austausch *m.*; —ou (*instr.* tauschweise; —ek nku *m.*

ausgewechselte Sache; *v.* výminek; —ice *f. v.* výminkářka; —ičník, —ík, a *m. v.* výminkář.

vyměniti (-ním, *imp.* vyměň!), —ňovati něco austauschen, auswechseln; einlösen.

výměn-ka *f.* Einlösungsschein *m.*; 2. *v.* výminka; —kář *m. v.* výminkář; —ný *adj.* einlösbar; vertauschbar; Reluitions-; **vymeno** *n. v.* výmě. |Tausch-.

výměr, u *m.* Ausmessung *f.* (matk.); 2. Bescheid *m.* (polit.); 3. Definition *f.* (vhil.); v., —a *f.* Ausmaß *f.*; —čí, iho *m.* Ausmesser *m.*; —ek, rku *m.* Mahlmeke *f.*; 2. Deputat *n.*; 3. Pauschal *n.*

vyměř-ení *n.* Ausmessung, Bemessung *f.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* vyměř!), —ovati něco ausmessen, abmessen, ermessen; 2. vermessen; 3. rechtfertigen; definieren; se sich.

výměr-ník, a *m.* Ausmesser *m.*; *sz.* Mahlgeldeinnehmer *m.*; —ný *adj.* ausmeßbar.

vyměřov-aci *adj.* Vermessungs-; —ání *n.* Vermessung *f.*; v. poplatku Gebührenbemessung *f.*; —ati bemessen; vermessen *v.* vyměřiti.

výměs, i *f.* Ausschub *m.* (Ware); —ek, sku *m.* Absonderung *f.*; 2. (med.) Erfudat *n.*; 3. (stil.) Aphorismus; 4. Ausschuß *m.* (Ware); —nice *f.* Ausscheidungsgang *m.*; —ný *adj.* aphoristisch; v. arch *m.* Ausschußbogen *m.*

vyměšt'ěnost srdce Ektopie *f.*

vymesti (vymetu, eš, e) něco auswerfen; 2. ausfegen, ausfehren.

vyměšov-aci ústroj, —adlo *n.* Ausscheidungsorgan *n.* (anat.); —ání *n.* Ausscheidung *f.*; —ati ausscheiden.

výmet, u *m.* Auswurf *m.*; Kehraus *m.*

výmět, u *m.* Ausschuß *m.*, Auswurf *m.*, Ausbund *m.*; 2. (Mühlb.) Mehlloch *n.*; 3. Exkrement *n.*; 4. v., u *m.*, výmět, i *f.* Hautausschlag *m.*; Fischsatz *m.*

vymet-ač, vymětač, e *m.* Herauswerfer, Ausfeger *m.*; —ák, u *m.* Ofenrohrbürste *f.*; —ati (-ám) něco ausfehren; v. kominy ausfegen; v. se ausschließen (von Ähren); obili vymetalo das Getreide hat geschoffet.

výmětek, výmetek, tku *pl.* -tky *m.* Auswurf *m.*; Exkrement *n.*; Auskehricht *n.*; Fischsatz *m.*; mittlerer Kren.

výmetel, e *m. sl.* Kehricht *n.*

výmez, u *m.*, vymezení *n.* Definition, Determination *f.*

vymez-iti (*imp.* vymez!), —ovati begrenzen, abmarken; bestimmen; definieren; ausscheiden, ausschließen.

vymincovati ausmünzen.

vymineč-ný-ost *f.* Ausnahmezustand *m.*; —ý *adj.* bedingt; v. stav Ausnahmszustand *m.* (*v.* výjimečný); —ě *adv.* bedingungsweise; ausnahmsweise.

výminek, (výměnek), nku *m.* Auszug *m.*, Ausgedinge, Gedinge *n.*, Altenteil *n.*, Leibzucht *f.*

vyminiti (-im, *imp.* vymiň *et* vymíni!), vymiňovati si co bedingen; ausbedingen; ausbedingen, sich etwas vorbehalten.

výmink-a (vyminka, výmínka) *f.* Bedingung *f.*; *v.* 2. výminek; —ář *m.* Auszügler (-ler), Ausgedinger, Ausgedingmann *m.*, Leibzüchtler, Stübler *m.*; —árka *f.* Ausgedingerin, Auszüglerin, Auszügsmutter *f.* |ausweichen.

vyminouti *et* v. se komu n. čemu

vymi-siti (*imp.* vyměš!) něco absondern; ausbedingen, ausscheiden; ausknoten; —šení (—sení) *n.* Absonderung, Ausscheidung *f.*; —šenina *f.* das Abgesonderte.

vymiškovati ein Schwein ausschneiden.

vymit-ati (-ám) auswerfen; v. ďábla, v. ďábelství den Teufel austreiben; —ka, výmitka *f.* Wurfmaschine *f.*

vymizeti (*impers.*) schwinden.

vymkn-outi (-u) něco ausrücken, hervorrucken; v. si kloub sich ein Gelenk verrenken, ausrenken; v. se entschlüpfen, entwischen; sich entwinden; —utí *n.* Verrenkung, Luration *f.* (chir.).

výmladek, dku *m.* Pflanzenschößling *m.*

výmlat, u, —ek, tku *m.* Ausdrusch *m.*; Drescherlohn *m.*, Dreschmetze *f.*

vymlátiti (-im, *imp.* vymlať!) něco ausdreschen, abdreschen; v. koho odkud hinausprügeln.

výmlatný *adj.* ausgiebig im Dreschen.

vymleti (vymelu, eš, e) něco ausmahlen; v. břeh auswühlen, unterwaschen, unterfahren (v. Wasser); v. komu ausprügeln.

vymlouvati (-ám) něco *v.* vymluviti.

výmluv-a *f.* Ausrede *f.*, Ausflucht *f.*; Entschuldigung *f.*; —ce *m.*, —čí, iho *m.* Ausredner, Entschuldiger *m.*

vymluv-iti (-ím, *imp.* vymluv!), vymlouvati něco nemkomu aussprechen; ausreden; v. koho entschuldigen; v. komu ausschelten; v. si co ausbedingen; v. se sich ausreden, sich entschuldigen, sich erkusieren; —itý *adj.* explikabel, ertrikabel.

výmluv-ka *f. v.* výmluva; —né, ého *n.* Ausgeding *n.*; —ník, a *m.* Redner *m.*; —nost *f.* Beredsamkeit *f.*, Eloquenz *f.*; —ný *adj.* beredt, beredsam; redegewandt; 2. entschuldigend.

vymňouknouti miauen; v. něco fig. *etw.* verpatzen, ausputzen, ausplatzen.

vymnouti (vymnu), vymínati něco ausreiben.

vymoci (vymohu, -můžeš, -může, *imp.* vymož!) něco nemkomu (sobě) u koho, na kom erwirken, bewirken, erringen, erzwingen; vermögen; eintreiben.

vymočiti (-ím, *imp.* vymoč!) něco auswäffern, durchwäffern, erweichen, ausweichen; v. se den Harn ablaffen.

vymodliti (-i!) erbeten.

výmok, u *m.* (v roli, v louce) vymoklina *f.* Galle, Naßgalle *f.* (feuchte Stelle im Felde). |werden.

vymok-nouti, —ati ganz durchgeweicht

výmol, u *m.*, —a *f.* Bachfahrt *f.*, Wafferriß, Ausriß *m.* (im Felde); *v.*, —ek, lku *m.* das Aufgeschwemmte.

vymoř-en, a, o, ý entkräftet; —iti (-ím, *imp.* vymoř!) abquälen; 2. (v. dřevo, kůži) abbeizen.

vymost-iti, —ovati cestu pflastern.
vymotati (-ám) abhaipeln; fig. v. se z čeho sich mühselig herauswinden.
vymozoliti si něco schwer erwerben.
vymožen, a, o, ý errungen; —í *n.* Erwirkung *f.* (v. zákona Erwirkung eines Gesetzes); 2. Erzwingung; Eintreibung *f.* (v. daní); —ost *f.* Errungenschaft *f.*
vymrda *f.* Kren mit Essig.
vymříti *impers.* aussterben, wegsterben; erlöschen (v. einer Familie); jako po vymření wie ausgestorben.
vymrviti (vymrniti) komu mit der Rute züchtigen. [Ausbeltschen.
vymrsk, u *m.* der Emporschwung; daš
vymrsk-ati (-ám) komu einen durchpeitschen; v. koho z města ausbeutschen; —nouti (-nu), vymrštiti, (-ím. *imp.* vymrští!) něco ausschmeißen, ausschnellen, aufschnellen; v. se emporschnellen, sich emporschwingen.
vymstiti se (vymstím se, *imp.* vymsti se!) někomu, na někom, nad někým an jmd. volle Rache nehmen.
vymšiti (skuliny) mit Moos ausstopfen.
vymudrovati herausklügeln.
vymusiti co na kom *mor.* etw. erzwingen.
vymykati (-ám) vlnu die Wolle auskrempeln; v. se zákonu sich dem Gesetze entziehen (*v.* vymknouti).
vymysl, u, —ek, sku *m.* Erfindung *f.*; Erfindung *f.*, Fiktion *f.*; jalový v. müßige Erfindung.
vymysliti (-ím. *imp.* vymysli!) (si) něco erdenken, ausdenken, erfinnen, ausfinnen.
vymyslný *adj.* erfindungsreich, sinnreich.
vymyšlen, a, o, ý erdacht; erfunden; —ina, —ka *f. v.* výmysl.
vymýšl-eti (-ím, *imp.* —ej!) něco etwas erfinnen; —ivost *f.* Erfindungsgeist *m.*; —ivý *adj.* erfinderisch; 2. ausklauberisch, wählerisch.
vymyti (vymýju) něco auswaschen, ausspulen. [roden; ausrotten.
vymýtiti (-ím, *imp.* vymýť!) les aus-
vymyvadlo *n.* das Auswaschgefäß, Spulfaß *n.*
vymývati (-ám, *imp.* vymývej!) něco auswaschen, ausspulen.
vynadati (-ám) komu ausschelten, aufheißen, beschimpfen (einen), viel Spitznamen geben.
vynadiviti se čemu sich satt wundern.
vynahraditi (*imp.* vynahrad!), vynahražovati něco někomu ersetzen, erstatten.
vynacházeti se, *lp.* miti se sich befinden; jak se —cházíte, *lp.* jak se máte? wie befinden Sie sich?
vynachváliti si koho sich in jmds. Lobeserhebungen nicht erschöpfen können.
vynajíti (—jdu) co erfinden.
vynákladati (-ám) něco nač *v.* vynaložiti. [*f.*
vynález, u, —ek, zku *m.* Erfindung
vynalez-atel *v.* vynálezce; —ati (-ám), —ti, —nouti (-nu, eš, e) něco erfinden, auffinden; v. se sich befinden; —avost *f.* Erfindungsgeist *m.*; —avý *adj.* erfinderisch, erfinderisch.
vynález-ce *m.* Entdecker, Erfinder *m.*; —čí dar Erfindungsgabe *f.*
vynalezeni *n.* Erfindung *f.*
vynaložiti (-ím, *imp.* vynalož!) něco (peníze, silu, čas atd.) na něco anwenden, aufwenden; verwenden, daraufsetzen, aufbieten. [sentgegenarbeiten.
vynasaditi se proti čemu einer Sache
vynasnaž-eni *n.* Bemühung *f.*; daš Bestreben; —iti (*imp.* vynasnaž!), —ovati (práci, pilnost) verwenden; v. se (na něco) sich bemühen, sich bestreben, bestrebt sein.
vynáš-eti (-ím, iš, í, *imp.* —ej!) něco austragen; 2. v. koho erheben, rühmen; 3. v. eintragen, Gewinn tragen; v. se čím sich erheben, sich rühmen; —ivý *adj.* emporhebend; stolz; —ka *f.* (Kart.) Verhand *f.*; 2. Erlaß *m.* (pol.); 3. Betrag *m.* (Rechn.); veškerá v. Gesamtbetrag *m.*
výňat-ek, tku *m.* Auszug *m.*; Aphorismus *m.*; Ausnahme *f.*; —kový *adj.* rhapsodisch, fragmentarisch; -ková zkouška Stichprobe *f.*
vyndati (-ám), vyndavati něco z něčeho herausgeben, herausstun, heraus nehmen.
vynechati (-ám, *imp.* vynech *et* vynechej!) něco auslassen, weglassen.
vyne-seni *n. v.* vynešení; —sti (vynesu, eš, e, *imp.* vynes!) něco někam austragen; offenbaren, kund machen; erlassen; rozsudek v. Urteil sprechen, schöpfen, fällen; na světlo v. ans Tageslicht bringen, ziehen; v. eintragen, Gewinn tragen.
vynešení *n.* (vynesení) das Austragen; 2. Erlaß *m.*; 3. Erlassung *f.*
vynik-ajíci hervorragend; —ati (-ám) hervorragen; —nouti (-nu) hervorragen; sich hervortun, sich auszeichnen; entstehen, entspringen.
vyniti (vyjmu, *st.* vynmu, eš. e. *imp.* vyjmi! *trsgr.* vyňav, -ši) *v.* vyjmouti.
vynořiti (-ím) aus der Tiefe herausbringen; v. se auftauchen.
výnos, u *m.* Austragung *f.*; 2. Ausspruch *m.*; Ratschluß *m.*; 3. Tefrer *n.*; 4. Ertrag *m.*, Erträgnis *n.*; —né. ého *n.* Geld vom Austragen; —ník. a *m.* Austräger, Urteilssprecher *m.*; —nost *f.* Ergiebigkeit *f.*; —ný *adj.* einträglich, austräglich, ergiebig.
vynu-cen, a, o ý erzwungen; abgedrungen; —cení *n.* Erzwingung *f.*; —titi (-tím, *imp.* vynuť!), —covati něco na kom, vynutkati (-ám) erzwingen, abzwingen, erpressen; abnötigen; abdringen (einem etwas).
vyobcov-án, a. o, —aný exkommuniziert; —ání *n.* (z církve) Exkommunikation *f.*; Kirchenbann *m.*; —ati (vyobcuju. eš, e) koho *acc.* ausschließen (z církve) exkommunizieren.
vyobraz-eni *n.* Abbildung *f*; Darstellung *f.*, Illustration *f.*; Abbild *n.*; —iti (*imp* vyobraz!) něco abbilden.

etw. bildlich darstellen; —ovatel, —ovač, —itel *m.* Abbildner *m.*; —ovati *v.* vyobraziti.

vypáč-iti (-ím, *imp.* vypač!) něco heraušdrucken; ausrenken, verrenken; v. dvéře die Tür aufheben, aufbrechen, aufsprengen.

výpad, u *m.* (z města na nepřítele) Ausfall *m.*; 2. Streifzug *m.*; 3. v. vody Ausfluß, Ausguß *m.*

vypadati (-ám) ausfallen; 2. v. (dobře, zle) ausſehen; den Anſchein haben.

výpad-ek, dku *m.* Erfolg *m.*, Reſultat *n.*; 2. Ausfall *m.*; —ní branka Ausfalltor *n.*, Poterne *f.*

vypadnouti někam, z něčeho ausfallen; 2. entfallen; 3. verfließen, verfallen (vom Termin). [stung *f.*

výpach, u *m.* Dunſt *m.*, Ausdün-

vypáchnouti *impers.* ausriechen, verriechen, verduften

výpal, u *m.* Abbrand *m.*; 2. Schuß *m.*; 3. (ſkon.) Brandader *f.* (výhor).

výpál-eni *n.* das Abbrennen; 2. Brandſtiftung *f.*; 3. das Abfeuern; —enisko, —eniště *n.* Brandſtätte *f.*; —ený fig. durchtrieben; —ená značka Brandmarke *f.*, B.-zeichen *n.*; —iti (*imp.* vypal!) něco aufbrennen, ausbrennen, abbrennen, verbrennen; 2. ausheizen; 3. v. (ručnici, v. z ručnice) na koho abfeuern; ausfeuern; abſchießen; 4. *impers.* Loſgehen (v. Gewehr).

výpal-ky *pl. m.* die Schlempe, Branntweinſchlempe; —na *f.* Flammenofen *m.*; —né, ého *n.* Brandſchatzung *f.*; —niště *n.* trockener Ort (výhor). [páliti.

vypalovati něco ausbrennen *v.* vy-

výpar, u *m.* Dunſt *m.*, Ausdünſtung *f.*; zlý v. Miasma *n.*; 2. v. Luftloch im Stalle; 3. dürrer von der Sonne verbrannter Ort *v.* výhor; 4. Zahnausſchlag *m.* (der Kinder); —y *pl. f.* Fäulnis der Maulwinkel; 2. Hühnerauch *m.*

vypárati (-ám *et* vypářu) auftrennen.

vypař-iti (-ím, *imp.* vypař!), —ovati něco ausbrühen, ausdünſten; abdampfen; v. se verdünſten, ausdünſten; verfliegen; ſich abbrühen.

výparo-měr, u *m.* Atmometer *n.*, Evatmoſkop *n.*; Ausdünſtungsmeſſer *m.*; —vést, u *m.* Atmidoſkop *n.*

vypařov-ání *n.* Ausdünſtung, Abdampfung *f.*; Evaporation, Exalation, Tranſpiration *f.*; —ati *v.* vypařiti.

vypásti (vypasu, eš, e) něco (louku, trávu atd.) abweiden; abhüten; 2. abpaſſen; 3. ausſpähen; v. se ſich fett maſten; vypasen, a, o, ý fig. wohlgenährt.

vypaž-ení *n.* Täfelwerk *n.*; —iti austäfeln.

vypeci (vypeku, -češ, -če) něco ausbacken, ausbraten; v. se ausbacken (*neutr.*).

výpeč-ek, čku *m.*, —ka *f.* Bratenſaft *m.* [(-ám) *v.* vypeci.

vypek-ačka *f.* Ausheberſchippe *f.*; —ati

výpeřač *m.* Waſcher, Schlemmer *m.*

vyperu *v.* vyprati.

vypěstovati něco großziehen.

vypíčiti (*imp.* vypič!) (břicho, zadek) hervorſtrecken, herausbeugen.

výpich, u *m.* (na —u) Außenpoſten *m.*; an der Wetterſeite; äußerſte (exponierte) Stelle; *sr.* vystrkov.

vypich-ati (-ám), —nouti (oči) ausſtechen; fig. v. někoho ausſtoßen, aus dem Sattel heben fig.

vypin-ač *m.*, —áček, čka *m.* Ausſchalter, Abſteller *m.*; 2. v. Großtuer *m.*; —ačný *adj. v.* vypínavý; —ati (-ám) něco ausſpannen; v. se ſich ausſtrecken; fig. emporragen, großtun, ſich blähen, hochtraben; —avost *f.* Großtuerei *f.*, Hoffart *f.*; —avý *adj.* hochtrabend.

vypírati (-ám) *v.* vyprati.

výpis, u *m.* Ausſchreiben, Abſchreiben *n.*; 2. Beſchreibung *f.*; 3. v., —ek, sku *m.* Auszug *m.*, Exzerpt *n.*, Extract *m.* [ziſchen.

vypiskati (-ám) koho auspfeifen, aus-

výpisné, ého *n.* Abſchreibgebühr *f.*

výpisov-ání *n.* Beſchreibung *f.*; Exzerpierung *f.*; —atel, e *m.* Ausſchreiber, Auszieher; Beſchreiber *m.*; —ati *v.* vy-

vypíšu *v.* vypsati. [psati.

vyplaceni *n. v.* výplata. [vyplatiti.

vypláceti (-ím, *imp.* vyplácej!) *v.*

vyplách-nouti, vypláknouti, (-nu), vyplachovati něco ausſpülen, auswaſchen, ausfolken; —nutí *n.* Auswaſchung, Ausfolkung *f.* [rigator *m.*

vyplachovadlo *n.* Spülgefäß *n.*; Ir-

vyplašiti (-ím, *imp.* vyplaš!) ptáky, zvěř atd. aufſcheuchen, aufſtören.

výplašky (splašky) *pl. m.* Spülicht *n.*, Spülwaſſer, Abwaſſer *pl.*

výplat-a *f.* Auszahlung; Auslöſung, Loskaufung *f.*; Löſegeld *n.*; *st.* Einlojungsrecht *n.*; —ce *m.* Löſer, Auslöſer *m.*; Auszahler *m.*; v., —čí, iho *m.* Zahlmeiſter *m.*; —ek, tku *m.* Löſegeld *n.*; 2. Prämie *f.*

vyplatiti (-ím, *imp.* vyplať!) někomu (penize) za něco auszahlen; v. něco auslöſen, einlöſen, erlöſen; loskaufen; fig. v. někoho auszahlen; to se nevyplácí das lohnt ſich nicht.

výplat-na *f.* Zahlamt *n.*; —né, ého *n.* Löſegeld *n.*; —ní, iho, —ník, a *m.* Zahlmeiſter *m.*; —ný *adj.* zahlbar, auszahlbar; fällig; zahlungsfähig; zahlend; v. list Zahlungsbogen *m.*; v., ého *m.* Zahlmeiſter *m.*

výplav, u, —ek, vku *m.* Ausfluß *m.*; v. řeky Mündung *f.*; 2. v. das Ausſchwemmen; 3. Freiſchwimmen *n.* (aus der Schwimmſchule); 4. Abfahrt *f.* (des Schiffes).

vyplav-ati (3. -á *et* -e) *v.* vyplovati; —ěti verbleichen; —iti (*imp.* vyplav!), —ovati něco ausſchwemmen; ausſchiffen.

výplavný *adj.* ausſchwemmbar, ausſchiffbar.

vyplaziti (*imp.* vyplaz!), vyplázнouti, vyplazovati (jazyk) die Zunge vorſtrecken, ausſtrecken, blecken.

vyplemeniti ausrotten; vypleniti (město) ausplündern.

vypleti (vypleju, eš, e) co ausjäten.

výplevek, vku *m.* verworfene Spreu.
vyplíti (vyplíju, eš, e) (slinu z úst) ausspeien; *v.* vyplivnouti.
výplivek, vku *m.* Spucke *f.*, ausgeworfener Speichel, Auswurf *m.*
vyplív-nouti, —ovati, —ati (-ám) ausspucken, ausspeien, auswerfen.
výplněk, ňku *m.* Füllung *f.*; 2. Zwischensatz *m.*, Zwischenlage *f.*; 3. Zwischenfutter *n.*; 4. Supplement *n.*, Ergänzung *f.*; 5. (Typ.) Ausschluß *m.*; 6. fig. Staffage *f.*; fig. Lückenbüßer *m.*
výpln-ění *n.* Ausfüllung, Erfüllung *f.*; —itel, e *m.* Ausfüller, Erfüller; Vollstrecker, Vollzieher *m.*; —iti (-ím, íš, *f*, *imp.* vyplň!) co ausfüllen; erfüllen; vollenden, vollbringen, vollziehen; v. se in Erfüllung gehen.
vyplňov-ání *n. v.* vyplnění; —atel, e *m. v.* vyplnitel; —ati *v.* vyplniti.
výplod, u, —ek, dku *m.* (*lp.* plod) Produkt Erzeugnis *n.*
vyplouti (vypluju), vyplovati (vyplovu *et* vyplovám) ausfließen; ausschwimmen; v. (z přístavu) ausschiffen, auslaufen, abfahren. [schiffung *f.*
vyplutí *n.* Abfahrt *f.* (zu Schiff), Ab-
výplyn, u, výplyv, u *m.* Ausfluß *m.*
vyplynouti ausfließen; ausschwimmen; vyplývati z čeho entspringen; z toho vyplývá daraus folgt, resultiert.
vypn-outi (vypnu) něco ausspannen, ausspreizen; 2. ausschnallen, aufgürten, losknüpfen; 3. ausschalten, abstellen; v. vůz losbinden; v. se sich ausstrecken, sich emporstrecken; sich emporheben; —uti *n.* Spannung *f.*; 2. Ausschaltung *f.*
vypobídka *f.* Aufforderung *f.*
vypočet, čtu *m.*, *pl.* -čty Ausrechnung, Berechnung *f.*
vypo-čísti (-čtu, eš, e), —čítati, —čítávati (-ám) něco ausrechnen; aufzählen, darzählen; kalkulieren; —čitář, *lp.* —čítavač *m.* Ausrechner *m.*; —čítavost *f.* Suppositionsgeist *m.*; —čítavý *adj.* berechnend, kalkulierend; spekulativ.
vypodob-ení *n.*, výpodoba *f.* Abbildung *f.*; —iti, —niti něco abbilden, abformen; darstellen.
vypo-mahač *m.* Aushelfer *m.*; —máhati (-ám) komu aushelfen, behilflich sein; v. z čeho einem heraushelfen *v.* vypomoci.
výpomoc, i *f.* Aushilfe *f.*
vypomoci (-mohu) komu z čeho, *lp.* pomoci komu z čeho aushelfen, heraushelfen.
výpomocn-ík, a *m. v.* vypomahač; —ý *adj.* subsidiär; v. spolek Hilfsverein, Aushilfsverein *m.*; v. úředník Aushilfsbeamte *m.*
vypořádati (-ám) něco (v. účet) ordnen, berichtigen, begleichen (eine Zahlung); arrangieren; v. se s kým sich auseinanderfinden; sich mit jemand zurechtfinden; abrechnen; vypořádáno saldiert, berichtigt, beglichen.
výpot, u *m.* Schweiß *m.*, Ausdünstung *f.*; —ek, tku *m.* Extrakt *n.* (med.).
vypotiti (-ím) *et* v. se ausschwitzen.
vypouch-lina *f.* Bausch *m.*; —lý, vypouklý *adj. v.* vypuklý.
vypoulíti *v.* vybouliti.
vypou-štadlo *n.* Auslaßventil *n.*; —štěti (-štím, *imp.* -štěj!) něco auslassen, ablassen.
vypouzeti (-ej!) *st. v.* vypuditi.
vypověď, di *f.* Aufsage *f.*, Ausspruch *m.*; 2. Kündigung, Aufkündigung *f.*; 3. Bescheid *m.*; Entscheidung *f.*; 4. Absagung *f.*; 5. Bann *m.*; Verbannung *f.*
vypovědět (vypovím, íš, í, *imp.* vypověz!) něco aussprechen, aufsagen; 2. erzählen; 3. kündigen (einem); aufkündigen, aufsagen; 4. v. koho ze země atd. verweisen, verbannen; 5. v. komu válku den Krieg erklären.
vypovězen, z, o, ý verbannt, verwiesen; ausgewiesen; —ec, nce *m.* ein Verwiesener, Verbannter, Exulant *m.*; —í *n.* Verbannung *f.*; v. války Kriegserklärung *f.*; —ství *n.* Verbannung *f.*; Exil *n.*
vypovídati (-ám) *v.* vypovědět.
vypracov-ání *n.* Ausarbeitung *f.*; Elaborat *n.*; —ati něco ausarbeiten, bearbeiten, erarbeiten; v. se sich durch Arbeit ermuden. [(výhor, výpal).
výprah, u *m.* (ökon.) Brandacker *m.*
výpřah, u *n.* das Ausspannen; *pl* -y Zeit des Ausspannens.
vyprah-lina *f.* sehr dürrer Boden; —lost *f.* die Dürre; —lý *adj.* dürr, trocken (—lá půda, —lá země); —nouti eintrocknen, austrocknen, vertrocknen, ausdorren.
vypřáhnouti, *st.* vypříci (vypřahu), vyprahati, vypřahovati (koně atd. z vozu) ausspannen, losspannen.
výprask, u *m.* Schläge *pl.*, die Stockschläge, Prügel *m.*, Schilling *m.*, Wichse *f.*
výpráskati (-ám) komu einen durchprügeln; v. koho odkud ausprügeln.
vyprášiti (-ím, *imp.* vypraš!) co ausklopfen; v. komu (kožich, kabát) fig. einem den Pelz ausklopfen, durchpelzen *v.* vypráskati; v. se sich ausklopfen (v. Bluten); fig. sich ausleeren (pfeifen).
vyprati (vyperu, eš, e, *imp.* vyper!) něco auswaschen; v. koho abprügeln, hinausprügeln; v. se z čeho fig. sich rein waschen.
výprav-a *f.* (v. někam) Sendung, Absendung *f.*; 2. (v. válečná) Expedition *f.*; Feldzug *m.*; 3. v. (dcery) *v.* výbava; 4. (Theat.) Ausstattung *f.*; 5. Darstellung *f.*; —ce *m.* Expediter *m.*; —čí, ího *m.* Expedient *m.*
vyprav-čě *m.* Erzähler *m.*; —ění *n.* Erzählung *f.*; —ěnka *f.* Deklamation *f.*; —ěti (-ím, *imp.* vyprávěj!) něco někomu erzählen; 2. aussprechen, ausreden.
vypraviti (-ím, *imp.* vyprav!) něco erklären; hersagen; 2. gar machen; 3. ausmachen, säubern; 4. herausbringen; hervorbringen; 5. ausrichten, bewirken, ausmachen; 6. v. koho někam ausfertigen, abfertigen, expedieren, absenden; 7. ausrüsten; 8. v. dceru die Tochter

ausſtatten, ausſteuern; v. se (kam) ſich wohin begeben, ſich aufmachen, wohin aufbrechen, ausrücken.

vyprávka, výpravka *f. sl.* Erzählung.

vyprav-na *f.* Erpedit *n.*, Erpeditkanzlei *f.*; —ní *adj.* Erpeditë-; v., iho *m.* Erpeditor *m.*; —nik, a *m. sl.* ein Freigelaſſener; —ný *adj.* ſchnell rüſtend; wohl ausgerüſtet; v. kus (Theat.) Ausſtattungsſtück *n.*

vypravov-ání *n.* Erzählung *f.*; —atel, e *m.* Erzähler *m.*; —ati něco někomu etw. erzählen; v. koho někam, v. něco *v.* vypraviti; vypravuj! laß hören!

vyprázdn-ěn, a, o, ý ausgeleert; —ění *n.* Ausleerung *f.*; —iti (-ím, *imp.* vyprázdni!), vyprazdňovati něco ausleeren, entledigen; erſchöpfen; —iti se ſich ausleeren (*vulgo* vyprášiti se).

výpřež *f.* das Ausſpannen; v. pole ein Strich Feld.

vyprliti *sl.* ausbrennen.

vyprodati (-ám) (všecko atd.) alles verkaufen, ausverkaufen.

výprodej, e *m.* Ausverkauf *m.*

výpros, u *m.*, —a *f.*, —ek, sku *m.* Ausbittung; Erbittung *f.*: —a *f. sl.* Bittlehen *n.* (ein ausgebetenes Fallgut oder Lehngut).

vypro-siti (*imp.* vypros!), —šovati něco na někom erbitten, erflehen; v. se ſich freibitten; to si —sím! to si —šuju! das verbitte ich mir!

vyprost-itel, e *m.* Befreier, Erretter *m.*; —iti (*imp.* -i!), vyprošťovati někoho něčím z něčeho befreien, erretten; erlöſen; emanzipieren; se ſich.

výprost-ný *adj.* befreiend; —ná válka Befreiungskrieg *m.*; —né, ého *n.* Wehrgeld (vlt.).

vyproštěn, a, o, ý befreit, erlöſt; emanzipiert; —ec, nce *m.* ein Befreiter, Erlöſter; —í *n.* Befreiung, Emanzipation *f.* [(*imp.* vězej!) koho begleiten.

vyprovoditi (*imp.* -voď!) vyprovázeti

vyprš-eti (*impers.*) herausregnen; ausfallen; —ela mu hodina ſeine Stunde hat geſchlagen; lhůta —cla die Friſt iſt verſtrichen.

výprysk, u *m.* das Herausſpritzen; 2. Syrudel *m.*, Quelle *f.* (vřídlo).

vyprysknouti něco herausſpritzen, ſprühen; vyprýštiti se z čeho hervorquellen, entſpringen.

vypsání *n.* ſchriftlicher Auszug, Exzertion *f.*; 2. Beſchreibung *f.*; 3. v. konkursu Ausſchreibung eines Konkurſes.

vypsati (vypíšu, eš, e, *imp.* vypiš!) něco z něčeho ausſchreiben; 2. exzerpieren; 3. v. sněm einen Landtag ausſchreiben; 4. v. inkoust die Tinte verſchreiben; v. slovo volitą ausſchreiben; v. něco etw. beſchreiben, ſchildern; v. *sl.* ausſtreichen aus einem Buche; v. se ſich im Schreiben erſchöpfen; v. si ruku ſeine Handſchrift vervollkommnen.

vypt-ati se (-ám se, *imp.* -ej se!), —avati se někoho (*gen.*) na něco, v. se na kom, v. se o kom ſich erkundigen, ausfragen, befragen; Erkundigungen einziehen; nachfragen; erfragen; —avací *adj.* katechetiſch; —ovač *m.* Ausfrager, Examinator *m.*; —ování *n.* Nachfragen, Erkundigen *n.*; —ovárna *f.* Nachfragekanzlei *f.*; —ávka *f.* Ausfrage *f.*

výptavný *adj.* katechetiſch.

výpuček, čku *m.* Ausſtülp, Ausſpringer, Vorlauf *m.* (Wein); v., čka *m.* fig. Aufſprößling, Emporkömmling, Parvenu *m.*

vypuč-eti aufſchwellen, aufquellen; -iti (břicho) herausbeugen *v.* vypíčiti; v. se heraustreten; aufkeimen, ausſchlagen.

vypud-iti (-ím, íš, í, *imp.* vypuď!), vypuzovati koho (z domu atd.) hinausdrängen; austreiben; abſchaffen; verbannen; verweiſen; —ivý *adj.* austreibend.

vypůjč-iti (-im, *imp.* -i!), —ovati něco (n. něčeho), v. se (si) něco od koho von jmd. etw. entlehnen, ausleihen, entleihen, anleihen, ausborgen, **výpůjčka** *f. v.* půjčka. [erbergen.

výpuk, u *m.* das Herausplatzen, Herausberſten; 2. Ausbruch *m.*; 3. Keim *m.*; 4. Trieb *m.*, Sproſſe *f.*, Schößling *m.*; Auge *n.* an den Bäumen; 5. v. na chlebě Anſchuß, Anlauf *m.*

výpuk-lina *f.* Erhöhung *f.*, etw. Hervorragendes; —lý *adj.* rund erhaben, bauchig, bauſchig; —lá práce Reliefarbeit *m.* (fr.) *Rilievo* (it.); —nouti herausplatzen, herausbrechen; v. v smích in ein Gelächter ausbrechen, ein Gelächter erheben, auffchlagen; v. auſſchlagen; Knoſpen treiben; válka zase vypukla der Krieg brach wieder aus; oheň vypukl (vypuknul) das Feuer brach aus; v. se ausbrechen; ſich bauſchig herausbeugen.

vypůsobiti něco *st.* etw. bewerkſtelligen, vollenden.

výpust, u *m.* das Auslaſſen; v., výpusť *f.* Auslaß *m.*, Zapfloch, Ausflußloch *n.* (beim Schmelzofen), Ausmündung; —ek, stku *m.* Vorſprung *m.*; 2. Ableite *f.*; 3. v. ve stavení Ausbau, Auslauf *m.*; 4. Baumſchößling *m.*

vypustiti (-ím, *imp.* vypusť!) něco n. někoho (z vězení atd.) auslaſſen, entlaſſen, freilaſſen, loslaſſen; v. ducha den Geiſt aufgeben; v. něco z mysli ſich etwas aus dem Sinne ſchlagen. [*f.*

výpustka *f.* (grm.) Auslaſſung, Ellipſe

vypuštěn, a, o, ý entlaſſen, freigelaſſen; —í *n.* Entlaſſung, Freilaſſung; Auslaſſung *f.*

vypuzen, a, o, ý vertrieben; abgeſchafft; —ec, nce *m.* ein Abgeſchaffter, Verbannter; —í *n.* das Vertreiben, Verbannen; Abſchaffung *f.*; —ina *f.* (chem.) Sublimat *n.*

výr, a *m.* Uhu *m. Bubo* (*Strix bubo*); kýho výra! was der Geier; 2. *st.* v. (med.) Drüſenbeule, Leiſtenbeule *f. Bubo.*

vyráb-ěč, —itel *m.* Erzeuger *m.*; —ěti (-im, *imp.* vyráběj!) něco erzeugen, produzieren, fabrizieren.

výřad, u *m.* Queue *f.* (mil.).

vyřaditi (*imp.* vyřaď!) ausſetzen; ausmerzen (typ.) ausſchießen.

výřadně slovo Schlagwort *n.*

výrati (-ám) na něco gaffen.

výraz, u *m.* Ausdruck *m.*; 2. Ausschuß, Ausbruch *m.*; 3. Trieb *m.*, Schößling *m.*; 4. v. na čele atd. *v.* vyrážení.

vyrazíti (-ím, *imp.* vyraž!), vyrážeti něco ausschlagen, ausstoßen; aussprengen, aufsprengen; abdrücken; abprägen; v. (z lesa atd.) na někoho, proti někomu (proti nepřátelům) hervorbrechen, hervorstürmen; v. si ruku sich die Hand ausrenken; v. koho jmd. ergetzen, unterhalten, belustigen; v. se sich herausschlagen; sich absondern; sich ergetzen.

vyraz-ně *adv.* (mui.) *expressivo*; —ný *adj.* ausdrucksvoll (-ná tvář), markant; 2. nachdrücklich; *v.* důrazný; —osloví *n.* Phrasiologie *f.* [mehl *n.*

výraž, o *f.* Ausschlagmehl, Kern-

výražeč, e *m.* Stemmeisen *n.*

výražek, žku *m.* Ausschlag *m.*; 2. der Schuß des Baumes; 3. *v.* výraž.

vyražen-í *n.* Unterhaltung *f.*; Vergnügen *n.*; Zeitvertreib *m.*; —ina *f.* Ausschlag (am Körper) *Exanthema* (med.).

vyráž-ěti (-ím, *imp.* -ej!) *v.* vyraziti; v. se sich unterhalten; —ivý *adj.* ausschlagend; —ka *f.* Unterhaltung *f.*; 2. *v.* vyraženina; 3. v., *st.* Abzug, Abschlag *m. v.* srážka.

výražka *f. v.* výraž. [drückt.

výrážlivý *adj.* ausdrücklich, ausge-

výraz-ný *adj.* (zvuk) deutlich; 2. v. chléb Brot aus Kernmehl; 3. v. überschüssig, überzählig, reserviert; —ná cesta Irrweg *m.*

vyrčeni, vyrčení *n.* Aussage *f.*, Ausspruch *m.*; *st.* Verzichtleistung *f.*

výreček, čka *m.* Zwergohreule *f.* *Scops zorca* (*Strix scops*).

výřeč-nost *f.* Beredsamkeit *f.*; 2. Aussprache *f.*; —ný *adj.* beredt, beredsam. [hervorbringen.

vyřehnouti (vyřihnouli) slovo atd. *st.*

výřek, řku *m. v.* výrok; 2. *v.* vyřeknouti. [řečnost.

výřev, u *m. v.* výhřev; —iště *n.* Naßgalle im Felde.

výřez, u *m.* Einschnitt; 2. (Forstw.) Ausschnitt *m.*; 3. Ausfenkung der Pfanne am Gewehr.

vyřezák, u *m.* Ausschlageisen *n.*

vyřez-ati (vyřezám, áš, á *et* vyřežu, eš, e) něco ausschneiden; v. koho verschneiden, kastrieren; v. komu abprügeln, durchprügeln; —avač *m.* Formschneider *m.*; —avačka *f.* Schneidjäge *f.*; —ávati, —bovati něco schnitzen, ausschnitzen.

výřezek, zka *m.* Schnittling, Ausschnittling *m.*, verschnittener Ochs; v., zku *m.* Ausschnitt *m.*; fig. *v.* výprask.

vyři *adj.* Uhu-.

vyřici (vyřku) *v.* vyřknouti.

vyřídilka, vyřídilka *f.* ein gutes Mundstück, Maulwerk, Sprechwerk *n.*

vyříditi (-ím, íš, í, *imp.* vyřiď!), vyřizovati něco někomu ausrichten, verrichten; Bericht erstatten, entbieten; 2. (amtl.) v. spis, žádost erledigen.

vyřihnouti, vyřihovati *v.* vyřehnouti.

výřík, a *m. v.* výr, výreček Zwergeule *Scops zorca.*

vyříkati (-ám) něco etw. hersagen.

vyřinouti sprudeln, ausstoßen; v. se vorschießen; hervorquellen; z očí vyřinuly se jí slzy ihrem Auge entrollten Tränen. [gletzen.

výřiti (-ím, *imp.* výři!) die Augen

vyřítiti (-ím, *imp.* vyřiť!) něco auswerfen; v. se ausbrechen, ausfallen, herausstürzen.

vyřiz-en, a, o, ý erledigt; —ení *n.* Ausrichtung, Ausführung *f.*; 2. Erledigung *f.* [herausschneiden.

vyříznouti něco etwas auf einmal

výrka *f. v.* výrok. [sprechen.

vyřknouti něco etwas aussagen, aus-

výrob, u *m. v.* výrobek; —a *f.* Production *f.*; Erzeugung, Fabrikation *f.*; —ce *m.* Produzent *m.*; —ek, bku *m.* Ausarbeitung, Verfertigung *f.*; Erzeugnis *n.*, Fabrikat *n.*; Produkt *n*; Manufakt *n.*; —ště *n. v.* výrobna.

výrob-itelný *adj.* erzeugbar; —iti (-ím, *imp.* vyrob!) něco erzeugen; ausarbeiten, bearbeiten, erarbeiten.

výrobn-a *f.* Erzeugungsstätte *f.*; —ík, a *m.* Erzeuger *m.*; —ost *f.* Erzeugungskraft *f.*, Production *f.*; —ý *adj.* erzeugend; v. spolek Industrieverein *m.*

výroč-í *n.* Jahresgedächtnis *n.*, Jahresfest *n.*, Jahrestag *m.*, Anniversarium *n.*; —ky *pl. m.* Jahrbuch *n.*; Gesänge für ein Jahr enthaltend; —ní *adj.* Jahr-, Jahres-, jährlich; v. trh Jahrmarkt *m.*; v. den Jahrestag *m.*; —nice *f.* Anniversarium *n. v.* výročí; 2. *st.* Orakel *n.*

výrodek, dka (odrodilec) ein Abgearteter, ein Ausgearteter.

vyroditi se (*pol.*), odroditi se ausarten, entarten.

výrok, u *m.* Ausspruch *m.*, Aussage *f.*; 2. Schiedsspruch, Richterspruch *m.*; Sentenz *f.*; 3. (grm.) Prädikat *n.*

výron, u *m.* Ausfluß *m.*, Emanation *f.*; v. krve Extravasat *m.* [fließen.

vyroniti (slzu) vergießen; v. se aus-

výrost, u *m.* Auswuchs *m.*; (Forst.) Bestand *m.*; —ek, stku *m.* Auswuchs *m.*; aufgeschossener junger Baum; v., stka *m.* (junger Mensch) halbwüchsiger Bursche, Aufschößling *m.*

vyrost-i *et* vyrůsti (vyrostu, eš, e), —ati (-ám) aufwachsen, emporwachsen; erwachsen, großwachsen; —iti (rostlinu) anbauen, aufbringen; —lina *f.* Auswuchs *m.*; —lý ausgewachsen.

vyrouti (vyruju, eš, e) něco ausraufen.

výrov-ati na něco gaffen; —ka, —na *f.* Krahenhütte *f.*

vyrovn-ací *adj.* Ausgleich-; v. klapka, základka Admissionsklappe *f.*; v. obchod Differenzgeschäft *n.*; —án, a, o, —aný ausgeglichen, beglichen; —ání *n.* Ausgleich *m.*, Ausgleichung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) něco ebnen; 2. ausgleichen, begleichen; v. počet saldieren; v. spor schlichten, beilegen; v. se komu einem gleichkommen; v. se s kým sich mit jmd. ausgleichen; abfinden; —átko *n.* Ausreibebrettchen *n.*; —avací *adj.* v. vyrovnací.

vyrozuměti (-im, iš, í, *imp.* vyrozuměj!) něčemu z čeho verstehen, einsehen, erkennen, wahrnehmen; v. koho o čem (*lp.* uvědomiti) verständigen, benachrichtigen.

vyručiti koho (z vězení atd.) jmd. durch seine Bürgschaft befreien.

vyrud-nouti fuchsig werden, verschießen (v. Farben); —lý *adj.* fuchsig, verschossen.

vyrvati (vyrvu, *imp.* vyrvi!), vyrývati (něco z něčeho) ausreißen; wegreißen, entreißen; entrücken; v. se sich losreißen.

vyrýpnouti (ze země, rýčem atd.) ausstechen.

výrytek, íku *m.* ein getrockenes Bild.

vyryti (vyryju, eš, e, *imp.* vyryj!) něco (ze země) auswühlen, ausgraben; 2. eingravieren; 3. ausschnitzen.

vyryv-ač *m.* Auswühler, Ausgraber, Ausstecher *m.*; —áček, čku *m.*, —adlo *n.* Grabstichel *m.*; vyrývati *v.* vyryti.

výryvek, vku *m.*, výryvka, výrývka *f.* das Herausgerissene; v. úryvek.

výsad-a *f.* das Aussetzen, Aussetzung *f.*; 2. Begünstigung; v. na něco Privilegium *n.*; Patent *n.*; 3. v. platů, cen *v.* sazba; 4. v. na parohách Ende *n.*; —ek, íku *m.* das Ausgesetzte.

vysaditi (-ím, *imp.* vysaď!), vysazovati něco aussetzen; 2. absetzen, entsetzen; 3. (v. dvéře) ausheben (die Türe); 4. festsetzen, bestimmen; tarifieren, taxieren; 5. privilegieren; 6. v. zahradu besetzen; 7. v. koho (do výšky) aufheben (in die Höhe). [von Bäumen.

výsadk-a, výsádka *f.* kleine Anlage

výsad né, ého *n.* die Privilegientaxe; —ní list Privilegium *n.*; der Freiheitsbrief; —ní hospoda Einkehrhaus *n.*; —ný *adj.* privilegiert.

vysáhnouti, vysahati, vysakovati kam, na něco ausreichen, hinreichen; hingreifen; hervorragen. [vertrocknen.

vysáknouti, vysáchnouti austrocknen,

výsaz, u *m.* Satzung *f.*, Erhebung *f.*; —ek, zku *m.* Aufsatz *m.*; Ausstellung *f.*; das Leggeld beim Ausspielen.

vysázeti (-ím, *imp.* vysázej!) (zahradu) besetzen; aussetzen; v. komu 15 ran einem 15 Streiche geben; v. (Typ.) aussetzen.

vysazov-ání *n.* Anpflanzung *f.*; —atel, e *m.* der Aussetzer; Pflanzer *m.*; —ati *v.* vysaditi.

výseč, e *f.* (math.) Ausschnitt, Sektor *m.*

výsed, u *m.* die Hecke der Vögel; —ek, dku *m.* Aushöhlung durch Sitzen.

vyseděti (-ím, *imp.* vysedí!) něco aussitzen; v. kuřata ausbrüten; aufhören zu brüten; v. se zur Genüge sitzen.

výsedka *f.* Sitzbank *f.* vor dem Hause.

vysed-lina *f.* etw. Hervorragendes; —lý *adj.* hervorragend; v. zub schiefer Zahn, Wolfszahn *m.*; —nouti, —ati sich heraussetzen; sich hochsetzen; hervorragen, sich erheben.

výsek, u *m.* das Aushauen; 2. Holzschlag *m.*; 3. (math.) *v.* výseč; 4. v. masa Ausschrotung *f.*, Ausschrot *m.*; —a *f.* der Durchbau.

vysek-ati (-ám), —ávati (písmo v kameně atd.) aushauen; v. komu durchprügeln; v. led abeisen; v. se odkud, z čeho sich aushauen.

výsev, u *m.* das Aussäen; v., —ek, *m.*, —ka *f.* Aussaat *f.*; *pl.* —ky das

vysévati (-ám *v.* vysíti. [Ausgesiebte.

vyseviště *n.* Saatfläche *f.*, Saatplatz, Saatkamp *m.*

vyschnouti, vysychati vertrocknen, austrocknen, ausdörren; vyschlý (tělo) mager.

vysíl-ač, —atel, e *m.* der Abschicker, Absender; —ati (-ám) *v.* vyslati.

vysíl-en, a, o, ý entkräftet; —ení *n.* Entkräftung *f.*; —iti entkräften.

výsilka, vysílka *f.* Aussendung, Absendung, Expedition *f.*

vysíti (vyseju, eš, e, *imp.* vysej!) aussäen.

výsiv, u *m. v.* výsev. [sáen.

výsk, u *m.* Jauchzer *m.*, Freudengeschrei *n.*; —ač, —al, a *m.* Jauchzer *m.*

výskáčka *f.* das Aufspringen.

výskákati (z vozu atd.) aufspringen; hinausspringen; v. se (výskáču se *et* výskákám se) zur Genüge springen.

vyskakovati emporspringen, hervorspringen. [jauchzen.

výskati (-ám, áš, á, *imp.* výskej!)

výskoček, čku *m.* kleiner Vorsprung; 2. das Herausgesprungene; 3. *pl.* výskočky Vorschußbranntwein *m.*; 4. Getreidevorsprung beim Worfeln; v., čka *m.* Emporkömmling, Parvenu *m.*

vyskočiti (-ím, *imp.* vyskoč!) odkud někam aufspringen; v. (na stůl atd.) aufspringen; v. si nohu sich den Fuß verspringen. [2. (doskočný) vorwitzig.

výskocný *adj.* hüpfend, aufspringend;

výskok, u *m.* Aussprung; Aufsprung, Hervorsprung, Luftsprung *m.*; Lanzade *f.* (des Pferdes); 2. Ausfall *m.*; 3. Sprudel *m.*, Schuß des Wassers; 4. Vorsprung *m.* (v. Weines), Vorlauf *m.*

vyskopiti fastrieren, entmannen.

výskot, u *m.* Gejauchze *n.*

vyskoumati (-ám) co ergründen, ausforschen, erforschen, durchforschen.

vyskružení *n.* (zřízení skružl) Herstellung des Lehrgerüstes.

výskum, u *m.* Ausforschung *f.*; Forschungsresultat *n.*; —ný *adj.* Ausforschungs- (—ná cesta).

vyskyd, u *m.*, vyskyt, ti *f.* Waldgrube, Waldtiefe *f.*; Baumloch *n.*

výskyt, u, —ek, tku *m.* Erscheinung *f.*

vyskyt-nouti, —ati, —ovati co *et.* zeigen, blicken lassen; v. se někde an den Tag kommen, sich blicken lassen; sich zeigen, sich äußern; erscheinen; —lo se es ist hervorgekommen.

vyslan-ec, nce *m.* Gesandter, Botschafter *m.*; Legat *m.*; —ecký rada Legationsrat *m.*; —ectví, —ství *n.* Gesandtschaft, Ambassade *f.*

vyslání *n.* Absendung *f.*

vyslati (vyšlu, eš, e, *imp.* vyšli!) koho kam, k někomu aussschicken, aussenden, abschicken, absenden.

výsled-ek, dku *m.* Erfolg *m.*, Resultat *n.*; —kovati folgern; —ní, —ný

adj. rejultierend; —nice *f.* (v. sil) Rejultante *f.*, rejultierende Kraft.

výslech, u *m.* daš Verhör.

výslěch-anec, nce *m.* ein Verhörter; —árna, —ati *v.* vyslýchárna, vyslýchati.

vyslechnouti koho *acc.* aushören; 2. verhören, abhören, vernehmen, aushorchen.

výslibek, bku *m.* Verſprechung *f.*; 2. (výslipek) Vorwurf *m.* ſausſprüren.

vyslíditi (-ím, *imp.* vyslíd!) něco etw.

vyslípati (-ám) komu co vorwerfen.

výslipek, pku *m.*, výslipka *f.* der Vorwurf.

vysloužil-covna *f.* Invalidenhaus *n.*; —ec, lce *m.* Invalide *m.*; Veteran *m.*; —ý *adj.* emeritiert.

vysloužiti (-ím, iš, í, *imp.* vysluž!) si něco ausdienen; abdienen.

výslov, u *m.* Ausdruck *m.*; 2. Text eines Liedes; —í *n.* Ausſprache *f.*

vyslov-iti (*imp.* vyslov!), —ovati (hlásky, slova atd.) ausſprechen, ausſagen; v. něco někomu ausdrücken; se ſich.

výslov-ně *adv.* ausdrücklich *explicite*; —nost *f.* Ausſprache *f.*; 2. Ausdrücklichkeit *f.*; —ný *adj.* ausdrücklich; verſtändlich; namentlich, wörtlich.

výsluha *f.* Lohn, Verdienſt; 2. Ergötzlichkeit *f.*; 3. Beſcheidenheit *n.*; 4. *st.* Dienſtleben *n.*

výsluch, u *m.* daš Anhören, Horchen.

výslun-í *n.* beſonnter Platz, die Sonnenſeite (eines Berges); Inſolation *f.*; —ný *adj.* ſonnig ſonnenreich.

výslužba *f.* Penſion *f.*; Penſionsſtand *m.*; v., —ka *f.* v. výsluha; —na *f.* Invalidenhaus *n.*; —né, ého *n.* Penſionsgehalt *m.*; —ník, a *m.* Penſionär, Penſioniſt *m.*; —nost *f.* Penſionsſtand *m.*; —ný *adj.* Penſions-; v. fond Penſionsfond, Stanzfond *m.*

výslychač *m.* Verhörer, Aushorcher *m.*

výslych-árna *f.* Verhörzimmer *n.*; Verhörſaal *m.*; —ati (-ám) koho (*acc.*) verhören, vernehmen.

vyslyšeti (-ím, *imp.* vyslyš!) někoho (*acc.*) erhören; vyslyš nás! erhöre uns!

vysmah-lý *adj.* dürre, ausgedorrt; —lá tvář abgebrannt; ſonnverbrannt; —nouti ausdorren, eindorren.

vysmáni *n. v.* výsměch.

vysmáti se (vysměju se) komu jmd. auslachen, verlachen, verſpotten, verhöhnen.

výsměch, u *m.* Spott, Hohn *m.*

vysmeknouti něco ausreißen; v. se entſchlüpfen, entfahren, entgleiten.

výsměš-ek, ku *m.* Hohngelächter *n.*, Gespött *n.*; —ka *f.* Ironie *f.*; —ný *adj.* ſpöttiſch, hohnlachend, höhnend.

vysmív-ač, —áček, čka *m.* Hohnlacher, Verlacher, Auslacher *m.*; —ačný *adj.* ſpottluſtig.

vysmív-áček, —álek *m. v.* vysměvač; —ati se (-am se) komu jmd. auslachen, verhöhnen.

vysmoliti (*imp.* vysmol!) ausvölchen.

vysmýčiti (*imp.* vysmýči!), vysmýkati ausſichleifen; ausfegen.

vysnoubiti (dceru) ausſtatten.

vysob-a *f.* daš Nicht-ich; —ný *adj.* objektiv.

vysoce *adv.* hoch; v. důležitý (veledůležitý) hochwichtig; v. důstojný hochwürdig; v. slavný hochlöblich; v. urozený hochgeboren; v. pokládati čeho hochachten.

vysočina *f.* Höhe *f.*; Hochebene *f.*, Plateau *n.*; Hochland, Oberland *n.*

vysokán, a *m.* Bergkoloß *m.*; —ský, vysokatý *adj.* berghoch, ſehr hoch.

vysoko *adv.* hoch; z -ka von oben, hochherab; fig. ſtolz; herablaſſend; —bažný *adj.* hochſtrebend; —hlahorodí *n.* (Titel) Hochwohlgeboren; —hoří *n.* Hochgebirge *n.*; —kmenný hochſtämmig; —mluvný *adj.* hochtrabend in der Rede; —myslnost *f.* Hochmut *m.*; —myslný *adj.* hochmütig; —pýšek, ška *m.* Hochſtapler *m.*; —pyška *f.* Hochſtaplerin *f.*; jeho —rodí (Titel) Seiner Hochgeboren; —rodý *adj.* (hrabě) Hochgeboren; —rostlý *adj.* hochgewachſen; —školský *adj.* Hochſchul-.

vysok-ý *adj.* (*comp.* vyšší) hoch; —é školy *pl.*, —é učení Hochſchule *f.*, Univerſität *f.*; —á pec Hochofen *m.*

výsost, ti *f.* Höhe *f.*; Jeho V. Se. Hoheit (Titel) *Altesse*,

výsota *f.* Höhe *f. v.* výsosť.

vysouditi ausrechten.

vysoukati (-ám), v. rukávy aufſtreifen.

vysoustružiti ausdrechſeln.

vysou-ti, —vati ausſichütten, ausrucken; v. se ausgleiten, entſchlupfen.

výspa *f.* Inſel *f.*, Schütt, Werder *m.*

vyspati (vyspím) etw. ausſchlafen; v. se zur Genüge ſchlafen, (z čeho) ausſchlafen; v. se s kým mit einem ſchlafen, den Schlaf (die Nacht) zubringen; v. se na něco im Schlafe (eig. in der Nacht) etwas überlegen.

výspěch, u *m.* Vorteil *m.*

výspě-lost *f.* Reife, Reifheit *f.*; —lý *adj.* reif; —ti (vyspěju, eš, e) ganz ausreifen, erwachſen.

vyspravka *f.* Reparatur *f.*

vyspraviti ausbeſſern; reparieren.

vystačiti (-ím, *imp.* vystač!), —ovati s čím, nač, k čemu ausreichen, auskommen, auslangen; hinlänglich ſein.

vystati (vystanu) z čeho *st.* ausſtehen, hervorragen; entſpringen, entſtehen.

vystáti (vystojím, íš, í, *imp.* vystůj!) něco (v. důlek, v. čas) ausſtehen; 2. v. něco (v. pokutu, těžkosti) ausſtehen, überſtehen, aushalten; 3. erleiden; nemůže ho v. er kann ihn nicht leiden; v. něco (jur.) erſtehen.

výstav, u *m.* die Ausſetzung. Ausſtellung; v. piva Bierausſtoßung, Ausſchrotung *f.*

výstava *f.* Ausſtellung *f. Exposition*; v. umělecká Kunſtausſtellung *f.*; v. průmyslová Gewerbeausſtellung *f.*; v. světová Weltausſtellung *f.*; v. piva *v.* výstav.

výstav-ba *f.* Aufbau *m.*; —ce *m.* Ausſteller *m.*; —čí strom Ausſtänder, *m.*, Samenbaum *m.*; —ek, vku *m.* Aus-

ſtellung, Ausſetzung *f.*; 2. Ausſtoß *m.*; 3. Ausſtänder, Standbaum, Samenbaum *m.*; 4. Vogelfängerbaum *m.*; 5. Rüge *f.*; Ausſtellung *f.*

vystavení *n.* Ausſtellung *f.*; 2. Aus-
vystavění *n.* Ausbau *m.* [ſetzung *f.*

vystaviště *n.* Ausſtellungsplatz *m.*

vystaviti (-ím, *imp.* vystav!), —ovati něco ausſtellen; v. pivo ausſtoßen, ausſchroten; v. ku posměchu dem Gelächter ausſetzen; v. koho zač aufſtellen; v. (*et* —ěti) dům etw. aufbauen; erbauen; v. se ſich vorſtellen, ſich wozu machen.

výstav-ka *f.* (kleine) Ausſtellung *f.* v. výstava; —na *f.* Ausſtellungsgebäude *n.*; —ní *adj.* Ausſtellungs-; v. dům Ausſtellungsgebäude; —ník, a *m.* Ausſteller *m.* (für eine Kunſtausſtellung); —nost *f.* Architektur *f.* (eines Gebäudes); Bauzuſtand *m.*; —ný *adj.* ausſtellbar; 2. prächtig gebaut, hoch aufgeführt.

výstavov-ací právo Propinationsrecht *n.*; —ání *n.* Ausſetzung *f.*; Ausſtellung *f.*; v. nápojů (piva) Propination *f.*; —atel, e *m.* Ausſteller *m.*; —ati něco ausſtellen; v. zboží auslegen, ausſtramen *v.* vystaviti.

výstěhov-alec, lce *m.* Auswanderer *m.*; Emigrant *m.*; —alstvo *n. coll.* Emigration *f.*; —ání *n.* Auswanderung *f.*; —ati koho (*acc.*) jmd. überſiedeln; belogieren; v. se někam (z domu, z bytu, z domova) ausziehen; (ze země atd.) auswandern, emigrieren.

výstih, u *m.* das Nachjagen, das Nacheilen; 2. Ergründung *f.*; 3. Rekord *m.* (Sport).

výstihnouti, výstihnouti něco (rozumem) etw. ergründen; erforſchen, erreichen; begreifen; wahrnehmen.

výstir-ací kář Maiſchbottich *m.*; —ati (-ám) (b. Brauer) maiſchen.

výstiž-ení *n.* Erforſchung, Ergründung *f.*; —itelný, výstižný *adj.* erreichbar; erforſchlich, begreiflich; erfleclich.

výstlati (výstelu) aufbetten.

výstojím *v.* vystáti.

výstojný *adj.* ausſtehlich.

výstonati se (výstůňu se) geneſen.

výstopovati něco, někoho ausſpüren.

výstoup-ení *n.* Austritt *m.*; 2. (Theater) Auftretung *f.*; Auftritt *m.*; první v. Debüt *n.*, Antritt *m.*; 3. *v.* výstup; 4. v. na horu Beſteigung *f.*; —ilec, lce *m.* Abiturient *m.* (Schüler od. Zögling); —iti (-ím, íš, í, *imp.* vystup!), —nouti, vystupovati z čeho austreten, ausſteigen; überſteigen, auftreten, hervortreten; v. (na horu atd.) hinauftreten, emvortreten, aufſteigen; beſteigen.

výstradný *adj.* wechſelweiſe.

výstraha (výstřaha, výstřeha) *f.* Warnung *f.*; —u komu dáti jmd. warnen.

výstřah-ač *m.* Warner *m.*; —ovati *v* vystříhati.

výstrašiti (-ím, *imp.* vystraš!) koho erſchrecken; v. co na kom mit Schrecken erpreſſen; v. (někomu n. z někoho duši) durch Schrecken heraustreiben.

výstraž-ka *f.* Warnungszeichen *n.*; Warnungslaterne *f.*; —ný *adj.* warnend; v. příklad Warnungsbeiſpiel *n.*

výstr-čiti (-ím, *imp.* vystrč!), —kovati koho odkud etwas herausſtecken; jmd. hinausſtoßen; hinausſchieben; hinauswerfen; (v. ruku) ausſtrecken.

výstrčka *f.* Vorwurf, Auswurf *m.*

výstřebati (-ám, áš, á *et* vystřebu, eš, e) něco ausſaugen.

výstřed, u *m.* Erzentrum *n.*

výstřediti exzentrieren.

výstřed-ivost *f.* Exzentrizität *f.*; —ivý *adj.* exzentriſch; —ka *f.* Exzentrik *f.*; —ní *adj.* exzentriſch; —ník, a *m.* exzentriſcher, exaltierter Kopf; —nost *f.* Exzentrizität *f.*

výstřel, u *m. sl.*, —a *f. v.* výstraha.

výstřelač *m.* Warner *m.*

výstřelu *v.* vystříci.

výstřel, u *m.* der Schuß; v. hromadný (pozdravovací, vítací) Salve *f.*; v. společný, všeobecný (mil.) Generaldecharge *f.*; —ek, lku *m.* Schuß *m.*, Schößling, Ausſchößling *m.*; Schoßkreis *m.*; dichter Kren; Branntweinvorſprung, Vorlauf, Vorlaß *m.*; v., lka *m.* Aufſchößling *m.*; fig. Emporkömmling *m.*, Parvenu *m.*

výstřel-ení *n.* Schuß *m.*; —iti (-ím, *imp.* vystřel!) (z ručnice atd.) na někoho abſchießen, losſchießen, abfeuern, losbrennen; v. losgehen, herausſchießen; aufſchießen. [(*consonae*).

výstřelné (hlásky) *pl. explosivae*

výstřežný *adj. v.* výstražný.

výstříbřiti (-ím, *imp.* vystříbři!) verſilbern.

výstřici (vystřehu, -ežeš, -eže, *imp.* vystřez!) koho před kým, před čím, od čeho, od koho, z čeho, v. něčeho warnen; v. se čeho, před čím ſich hüten; meiden. [(v. stráž); v. se abwechſeln.

výstřídati (-ám) ablöſen, wechſeln;

výstřih, u *m.* Ausſchnitt *m.* (im Kleide); Dekolletage *f.*; 2. Einſchnitt *m.*; *v.* výstřižek.

výstřih-ati (-ám) koho (*acc.*) warnen; v. se čeho ſich hüten; *v.* vystříci; v., vystřihati, —nouti, vystřihovati mit der Schere ausſchneiden; einſchlitzen.

výstřik, u *m.* Ausſpritzung *f.*

výstřik-ati (-ám), —nouti, vystřikovati něco ausſpritzen.

výstřikov-adlo *n.* Enema *n.*; —ání *n.* (chir.) Ausſpritzung, Injektion *f.*

výstřiliti (*imp.* -ej!) (prach) ausſchießen, verſchießen.

výstřiz-livăti, —věti nuchtern werden.

výstřižek, žku *m.* (z novin) Ausſchnitt *m.*; 2. Einſchnitt *m.*, Schlitz *m.*; 3. *pl.* -žky die Zacken.

výstřiž-en, a, o, ý ausgeſchnitten; s —ými šaty dekolletiert. [Vorzeigung *f.*

výstrk, u *m.* Vorwurf *f.*, Prank *m.*;

výstrkov, a *m.* fig.; na —č entlegen; am äußerſten Punkte exponiert (výpich).

výstrkovati *v.* vystrčiti.

výstrnaditi (*imp.* vystrnad!) koho jmd. verdrängen, ausſtechen.

výstroj, e *m. et f.* Ausputz, Aufputz *m.*; (mil.) Montur *f.*; Adjustierung *f.*; Ausrüstung *f.*

výstroj-ení *n.* Ausrüstung *f.*; —iti (-ím, *imp.* vystroj!), —ovati něco, někoho ausrichten, ausrüsten; ausschmücken, ausputzen; se sich.

výstroj-nice *f.* Putzerin, Aufputzerin; Putzmacherin *f.*; —nik, a *m.* Ausstaffierer *m.*; Aufputzer *m.*; v., u m. *v.* dvéstrojník; —ný *adj.* wohl ausgerüstet; —né zboží Putzware *f.*

výstrouhati (-ám) ausreiben.

výstružiti (-ím, *imp.* výstruž!) něco ausbrechieln. [Einschnitt *m.*

výstruh, u *m.* Nute *f.* (Schlinkel); 2.

výstudovati ausstudieren.

výstup, u *m.* Auftritt *m.*, Szene *f.* (im Theater); 2. Erzeß *m.* (auf der Gasse); 3. Übertretung *f.*; 4. Verbrechung *m.* (arch.); 5. v. (ze školy) Austritt *m.*; —ce *m.* Übertreter; Exzedent *m.*; —ek, pku *m.* Austritt *m.*; 2. Abweichung *f.*; 3. Übertretung *f.*; das Vergehen; 4. (arch.) Erker *m.*; Emporium *n.*, Ausitich *m.*; Abstufung *f.*; 5. Alkoven *m.*, Nebenstube *f.*; 6. Auftritt *m.*; 7. Stufe *f.*; —iště *n.* Ausſteigeplatz *m.*; Perron *m.*; —né, ého *n.* Austrittsgeld *n.*; —ný *adj.* heraustretend, ausschreitend; 2. übertretend, ausschweifend.

výstydnouti auskühlen, erkalten.

výsuch, u *m.*, výsucha *f.*, výsuší *n.* ein dürrer, sonniger Ort; *sr.* výhor.

výsunouti ausschieben, ausrücken; v. se ausfallen.

výsuš-iti (-ím, *imp.* výsuš!), —ovati něco austrocknen; v. rybník einen Teich verlanden; —ivý, —ovací, výsušný *adj.* austrocknend; ausdörrend; —ování *n.*

výsuti *n. vn.* [Austrocknung *f.*

výsuvka *f.* Synkope *f.*, Schleber *m.*, Lautausfall *m.*, Elision *f.*; Ellipse *f.* (gram.); v. zednická (archit.) Gerüstbalken *m.*

výsvěcen, a, o, ý geweiht, eingeweiht; —í *n.* Einweihung *f.*, Konsekration *f.*

výsvědč-ení *n.* Zeugnis *n. testimonium*; v. chudoby Armutszeugnis *n. testimonium paupertatis*; v. o mravích Sittenzeugnis *n.*; —iti (*imp.* -i!), —ovati něco, o něčem aussagen, bezeugen, beweisen; v. se sich mit Zeugnissen ausweisen, sich rechtfertigen.

výsvětliti (*imp.* vysvěť!) něco (kostel, školu) weihen, einweihen; v. (někoho na kněžství) ordinieren.

výsvětl-ení *n.* Aufklärung, Erläuterung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* -i!) —ovati něco nékomu licht, klar, hell machen; erklären, aufklären, erläutern; explizieren; —ivka *f.* Erklärung, Erläuterung *f.*

výsvit, u *m.* Lichtglanz *m.*, Lichtstrahl *m.*

výsvitnouti, vysvítati z čeho hervorleuchten; z toho vysvítá daraus erhellt; geht hervor; slunko vysvitlo die Sonne blickte durch die Wolken.

vysvobod-itel, e *m.* Befreier *m.*, Retter *m.*; Erretter *m.*; —iti (-ím, *imp.* vysvoboď!), vysvobozovati koho z čeho, od čeho befreien, retten, erretten, erlösen.

vysvoboz-ení *n.* Befreiung, Rettung, Erlösung *f.*

vysylati (-ám) *v.* vyslati.

výsyp, u *m.* Aufwurf *m.*, das Aufgeschüttete; 2. Schüttung des Getreides.

výsypati (vysypám, áš, á *et* vysypu, eš, e, *imp.* vysyp *et* vysypej!) co (einmal), vysýpati (mehrmal) aufschütten, aufschütten; fig. v. někoho hinausschmeißen; v. se ausgeschüttet werden; ausschlagen.

výsypek, pku *m.* etw. Aufgeschüttetes; v. *m.*, —ka *f. pl.* —ky Masern *pl v.* osypky.

výš, výše *adv. comp.* höher; v. a výše immer höher; v. dotčený, v. psaný, v. řečený, v. jmenovaný obenerwähnt, obbesagt, obgenannt; v., výše *f.* Höhe *f.*

vyša-cen, a, o, ý wohlgekleidet; —titi někoho mit Kleidern versehen; —covati někoho jmd. die Kleider durchsuchen (durchschätzen).

výšenec, nce *m.* Höhenbewohner *m.*

vyšept-alý, —aný *adj.* schwammig, hohl, rogel (v. křen, —aná řipa); fig. *v.* ausgemergelt; —ati (—ám) *et* v. se hohl oder schwammig werden.

vyšetř-ení *n.* Erledigung, Ermittlung, Erforschung; Ausforschung *f.*; —iti (-ím, *imp.* vyšetři!) něco etwas untersuchen, erheben; ermitteln, ausmitteln; erforschen, ausforschen, nachforschen; (med.) visitieren.

vyšetřov-aci *adj.* Untersuchungs; v. soud Untersuchungsgericht *n.*; —anec, nce *m.* Inquisit *m.*; —ání *n.* Untersuchung *f.*; —atel *m.* Ausforscher, Erforscher; Untersucher, Inquirent, Untersuchungskommissär *m.*; —atelna, —na *f.* Untersuchungsbureau *n.*; —ati untersuchen *v.* vyšetřiti. [gleisung *f.*

výšin, u *m.* Ausrenkung *f.*; 2. Entvyšina *f.* Höhe, Anhöhe *f.*

vyšinouti si nohu verrenken; v. se odkud, z čeho heraustreten, entweichen; v. se (vyšivhnouti se) kam sich aufschwingen; fig. sich emporarbeiten; v. se (z koleji Eisenb.) entgleisen.

výšinovid, u *m.* Höhenkarte *f.*

výšitel, e *m.* Häuffier *m.* (an der Börse). [ausnähen *v.* vyšívati.

vyšiti (vyšiju, eš, e. *imp.* vyšij!) něco

výšiti (výšim, íš, í, *imp.* výši!) něco erheben, heben; v. se sich heben, sich erheben.

vyšív-ač, e *m.* Sticker, Ausstecher *m.*; —ačka *f.* Stickerin *f.*; —ák, u *m.* Stickrahmen *m.*; —ání *n.* das Ausnähen, Sticken *n.*; 2. Stickerei *f.*; —anka *f.* Zeichentüchel *n.*; —ati (-ám) něco ausnähen, sticken; —ka *f.* Stickerei *f.*

výška (*gen. pl.* výšek) *f.* Höhe *f.*

výškoměr, u *m.* Höhenmesser *m.*; —ství *n.* Höhenmessung, Hypsometrie *f.*

výškrab, u *m.* (chir.) Excoleation *f.*, Exfoliation, Exdikation *f.*; Ausrottung, Entwurzelung *f.*

výškrab-ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* vyškrab!), —nouti, vyškrabovati něco auskratzen, ausscharren, ausschaben.

vyškrab-ek, bka *m.* Reiftfuchlein *n.*, Reiftling *m.*; fig. letztgeborenes Kind; v., bku *m.* Reiftbrot *n.*; Reiftkuchen *m.*; *pl.* —ky (ment.) Kratz *n.*, das Gefratz, Kratze *f.*

vyškrabov-ačka *f.* (ment.) Bohrkratzer *m.*; —ati něco ausfratzen; *v.* vyškrábati.

vyškrtnouti (ze seznamu někoho) ausſtreichen (löſchen).

vyškub-ati (vyškubám, áš, á *et* vyškubu, eš, e), —nouti, —ovati něco odněkud ausrupfen; entreißen.

vyškvarek, rku *m.* Butterjatz *m.*; 2. (ment.) Darrling *m.*

vyškvařiti (sádlo atd. z čeho) ausſtreichen, ausſchmoren, ausprägeln.

vyšlakovati ausſpüren.

vyšlap, u *m. žrt.* Ausmarſch *m.*, Aufzug *m.* (mil.).

vyšlapati (cestu, schody) austreten.

vyšlápnouti (dno) austreten.

vyšlapovati si (hrdě) ſtolz einhergehen, ſtolzen, ſtolzieren.

vyšlehati (-ám) komu durchpeitſchen.

vyšlehnouti (komu oko) mit der Peitſche herausſchlagen, auspeitſchen einem das Auge); 2. *impers.* (oheň vyšlehl) emporlodern. [jedeln.

vyšlechtiti (-ím, *imp.* vyšlechti!) ver-

vyšlu *v.* vyslati.

vyšlý *adj.* ausgegangen; 2. erſchienen; -á čísla die gezogenen Nummern.

vyšní *adj. st.* Ober-.

vyšňořiti (-ím, *imp.* vyšňoř!) něco, někoho něčím zieren, putzen.

vyšňupnouti někoho fig. ausſtoßen.

výšny *adj.* Höhen-; v. kruh Höhen-

výšpehovati ausſpähen. [kreiš *m.*

výšplcování *n.* Ausſpitzung *f.*

výšplechce, i *pl. f.* (*žrt.*) Explikation, Expektoration *f.*, Auslaſſungen *pl.*

vyšplecht-ati (-ám), —nouti něco někomu etw. austragen, herausplatzen.

vyšramovati (ment.) ausſchrämen.

vyšší *adj.* (*comp.*) ddd. höhere.

vyštělek, lku *m.* ausgeriebene od. ausgeklopfte Körner aus den Ähren.

vyštělit auslaugen. [herausrecken.

vyštěřiti, vystříti (zuby na někoho)

vyšti *n. sl.* Ausgang *m.* [ausjacken.

vyštik-aný zackig; —ati (-ám) něco

vyštip, u *m.* das Ausſzwicken, Auskneipen. [kneipen.

vyštip-ati (-pám *et* -pu), —nouti aus-

vyštvati (vyštvu, eš, e, *imp.* vyštvi!) někoho (psa atd.) na někoho herausheßen, herausjagen; aufheßen.

vyšupati (-ám, áš, á *et* vyšupu, eš, e) komu ſtampfen, mit einer Rute ſchlagen.

vyšupek, pku *m.* Staupbeſen *m.*

vyšvih, u *m.* Aufſchwung *m.*

vyšvihnouti se ſich emporſchwingen; 2. ſich ausputzen. [wahr?

vyť ? (viď, veď, ved) *int.* gelt, nicht

vytáč-eč *m. v.* výtrka; —ení *n.* (mech.) Rücklauf *m.*; —eti (-ím, *imp.* -čí!) něco ausdrehen; 2. (pivo atd.) ausjapfen; v. se z něčeho Ausweg ſuchen; *v.* vytočiti; —ka *f.* Ausdrehung *f.*; 2. Ausflucht *f.*; 3. das hintere Getreide; 4. Zapfenwein *m.*; 5. (mech.) Rücklauf *m.*

vytah, u *m.* (v. slov. v. z knihy atd.) Auszug *m.*; Extraft *m.*; 2. Summarium *n.*; Kompendium *n.*; 3. Schindeleiſen *n.*; 4. (mech.) Aufzug *m.*, Lift *m.* (zdviž.).

vytah-ač, e *m.* Auszieher *m.*; —ák, u *m.* Kugelzieher *m.*; 2. Stöpſelzieher *m.*; 3. Zugeiſen *n.* (b. Bettch.); —ati (-ám) ausziehen.

vytáh-lý ausgezogen; 2. hoch aufgeſchoſſen (—lá postava); — nouti (-nu, *imp.* -ni!) něco odněkud, z něčeho ausziehen; aufziehen; ausſtrecken; v. stavidlo (Mühl.) den Schutz aufziehen; v. železo ausſtrengen; v. do pole (do boje) ausrücken, ausziehen; v. kotvu den Anker lichten; v. se z čeho, odkud ſich herausziehen, ſich entziehen, ſich herauswinden.

vytahov-aci *adj.* Zug-; v. péro Ziehfeder, Reißfeder *f.*; —ač, e *m.* Herauszieher *m.*; v. drátu Drahtzieher *m.*; —áček, čku *m.* Kugelzieher *m.*; —adlo *n.* Ziehwerk- Aufzugwerkzeug *n.*, Aufzug *m.*, Zugwerk *n. Elevator m.*; Zugwinde *f.*; —ák, u *m.* Heber *m.*; (Schuhm.) Anzieher *m.*; v., —átko Kugelzieher *m.*; —ati *v.* vytáhnouti.

vytápěti (-ěj) v. vytopiti.

vytasiti (-ím, *imp.* vytas!) šavli, meč atd. ausziehen, ausreißen; vom Leder ziehen; s vytaseným mečem mit blankem Schwert; v. se s něčím fig. mit etw. ausrücken.

výtaz, u, výtazek, zku *m.* Ausfrage *f.*

vytázati (vytážám, áš, á *et* vytážu, eš, e, *imp.* vytaž!) něco *et* v. se na něco, na někom, v. se koho o něčem nachfragen, ausfragen, abfragen.

vytazov-atel, e *m.* Ausfrager *m.*, Befrager *m.*; —ati se nachfragen.

výtaž, e *f.* Extraft *m.*; —ek, žku *m.* Auszug *m.*; 2. Extrakt *m.*; 3. Leibzucht *f.*, Unterhalt auf Zeitlebens; v., žka *m.* Auffchößling *m.*

vytažen, a, o, —ý ausgezogen; —í *n.* Ausziehung *f.*; Auszug *m.*; —ina *f. v.* výtažnina.

výtaž-ni rybník *st.* Streckteich *m.*; —ník, a *m.* Ausgedinger; 2. Kompendiſt *m.*; v., u Streckteich *m.*; —nina *f.* Extraktivſtoff *m.*, Extraktivum *n.*; —ný *adj.* kompendiariſch, auszugsmäßig; —ný stroj Fordermaſchine *f.*

vytéci (3. vyteče) odkud, z čeho, do čeho ausfließen.

výtečn-ík, a *m.* Koryphäus, Matador *m.*; Virtuos *m.*; —ost *f.* Vorzüglichkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) ausgezeichnet, vorzüglich, vortrefflich.

výtek, tku *m.* Abſtechung *f.*; 2. v. (výtok) Ausfluß *m.*

vytékati, (3. -á) odkud, z čeho ausfließen, entfließen; v. proudem ausſtrömen.

vytékati ſich verflüchtigen, verdampfen.

výtěr, u *m.* die Ausſtreichung; 2. Wiſchhader, W.-lappen *m.*; 3. Schmutz.

vytěr-aci *adj.* Wiſch; —ač *m.* Auswiſcher, Ausreiber *m.*; —ačka *f.* Auswiſcherin *f.*; 2. Wiſchlappen *m.*; —adlo,

—átko *n.*; —ák, u *m.* Wischer, Auswischer, Wischhader; Federwischer *m.*

výtěr-ek, rku *m. v.* výtěr; —né, ého *n.* das ausgefallene Getreide, Ausrohrig.

vytesati (vytesám, áš, á *et* vytešu, eš, e, *imp.* vytesej *et* vyteš!) něco (stezku ve skále, sochu z kamene atd.) aushauen, ausmeißeln.

výtěž, e *m. et f.*, —ek, žku *m.* der Ertrag, Gewinn *m.*; Losung *f.* (gelöstes Geld); 2. Ausbeute *f.* (mont.); v. kamenného uhlí Steinkohlenförderung *f.*

vytěžiti (-ím, *imp.* vytěž!) něco za něco, z něčeho, na něčem losen, einnehmen, gewinnen, erwerben; (mont.) erbauen, ausfördern.

výti (vyju [veju], eš, e) heulen; vlk vyje der Wolf heult.

výti *n.* das Heulen.

výtinek, nku *m.*, výtinka *f.* ein ausgehauenes Stück. [něco auswischen.

vytír-ák, u *m. v.* vytěrák; —ati (-ám)

výtirka *f.* Wischtuch *n.*

výtisk, u *m.* Abdruck *m.*; das Ausgedruckte; v. knihy, obrazu ein Exemplar.

vytisknouti něco (šťávu z byliny atd.) ausdrücken, auspressen; v. někoho od někud, někam verdrängen; (Typ.) v. (knihu) abdrucken; vytištěno v P. gedruckt in P.; vytištění *n.* Abdruck *m.*

výtišték, tku *m. v.* výtisk.

vytíti *v.* vytnouti.

výtka *f.* aufgesteckes Zeichen; 2. Vermurf, Verweis *m.*; Verweisung *f.*, Rüge *f.*; das Vorhalten eines Vergehens; die Aufstellung, die Ausstellung; (v. účetní) Rechnungsmangel; 3. *st.* Konfignation der Zehentgebühr; po výtce, výtkou insbesondere, vorzugsweise.

výtknouti (-nu) hervorstecken; v. prapor eine Fahne aufpflanzen; v. hervorheben; (chyby) aufstellen, ausstellen, darstellen, verweisen, vorwerfen; beanstanden; v. bestimmen; v. výminky Bedingungen festsetzen, stipulieren.

výtlaček, čku *m.* das Ausgedrückte; *pl.* výtlačky Preßlinge.

vytlačiti (-ím, *imp.* vytlač!) (vino z hroznů atd.) ausdrücken, auspressen; v. koho verdrängen; (Typ.) *v.* vytisknouti.

vytlachati (-ám) něco ausklappern.

výtlak, u *m.* Diffusion *f.*

vytlou-ci (vytluku, -češ, -če) něco z něčeho herausschlagen; v. okna někomu die Fenster einwerfen, einschlagen; v. komu durchprügeln; v. dům einbrechen, plündern; —kaná *f.*; lira na —kanou Schlagtamenspiel *n.*; —kati (-kám) (domy, hospody) durchbreichen, ausfehren, durchhummeln; v. klín klinem einen Keil mit dem andern treiben.

výtluk, u *m.*, výtluka *f.* ein Loch im Geleise. [henhammer *m.*

vytlukač *m.* Ausschläger *m.*; 2. Heit-

vytnouti (vytnu, eš, e) něco aushauen; v. někomu facku einem eine Ohrfeige geben; einem eine (Maulschelle) herunterhauen.

vytočiti (-im, *imp.* vytoč!) něco ausdrehen, auswinden, verdrehen, verrenken; v. vytačeti (pivo, víno) ausziapfen, einschenken; v. se z čeho sich herausdrehen, sich herauswinden.

výtočka *f.* die Büchse in der Radnabe, 2. Spreuntaub *m.*; 3. fig. Ausflucht *f.*

výtok, u *m.* Ausfluß *m.*; 2. (arch.) Ausguß *m.*; 3. (phys.) Ausströmung *f.*; 4. v. semene Samenfluß *m.*; v. z matky Mutterfluß *m.*, Metrorrhoe *f.*; v. šťav Saftfluß *m. Profluvium*; 5. Verlauf *m.* (Wein) samotok.

výton, u *m.*, *st.* výtoň, ně *f.* Anlande *f.*, Landungsplatz *m.*; Holzschwemme *f.*, 2. Holzmaut *f.*, Wassermaut *f.*; Ufergeld *n.*; —iště *n.* Dock *n.*, *pl.* Docks (Schiffb.). [Untersinken entkommen.

vytonouti (z vody) anlanden; 2. dem

výtopa *f.* Überschwemmung *f.*

výtopek, pku *m.* das Ausheizen; 2. Heizholz *n.*; 3. fig. Verweis *m.*, Anweisung *m.*, Prunkfuppe *f.*

vytopiti (-ím, iš, i, *imp.* vytop!), vytápěti pole überschwemmen; 2. ersaufen, ertranken; 3. v. (kamna, pokoj) ausheizen; 4. fig. v. někomu einen Verweis geben; ausputzen.

vytouž-iti erflehen; —ený, á, é ddd. erflehte. [hans *m.*

výtřasa *m.* ein Ruhmredtiger, Prahl-

výtřás-adlo *n.* Streumaschine *f.*; —ati *v.* vytřásti.

výtřaska *f.* kurzes Stroh, *pl* ky Streugabel, Schüttgabel *f.*

vytřás-ti (vytřesu, eš, e, *imp.* vytřes!), —ati (-am) něco z něčeho ausschütteln; durchrütteln; se sich.

výtrata *f.* Schwendung *f.* (bei einer Manipulation *etc.*); Abnützung *f.*

vytratiti (-ím, iš, i *imp.* vytrať!) verlieren; v se sich verlieren, sich einzeln unbemerkt entfernen; fig. verduften; verloren geben.

výtratný *adj.* Abnützungs-.

výtrava *f.* Absorption *f.*; 2. Unterhalt *m.*, Zehrung *f.*

vytráviti (-ím, *imp.* vytrav!) aufzehren, verdauen; 2. absorbieren; v. se sich entkräften, erschöpfen.

výtrav-nost *f.* Absorptionsvermögen *n.*; —ný *adj.* absorbierend; —né léky *pl. Absorbentia.*

vytřepati (-ám, áš, á *et* vytřepu, eš, e) něco ausbeuteln; ausschütteln; aus flopfen; v. komu za vlasy bei den Haaren zausen. [schütteltes.

výtřepek, pku *m.* etwas Aufge-

vytřeštiti (*imp.* vytřešti!) oči na někoho die Augen glotzen; einen anstieren; v. se ausschwarmen; v. se ze sna aus dem Schlafe auffahren; fig. vytřeštěný verstört.

vytrh-nouti, —ati (-ám) něco z něčeho ausreißen; ausrupfen; v. entzücken; —nouti koho z nebezpečenství aus der Gefahr retten; —ovati koho (z práce) itören; v. se sich herausreißen.

výtřib-eny (vkus) geläuterter Geschmack; v. úsudek reifes Urteil; —iti (-ím, *imp.* -il) něco sichten; (vkus) läutern, verfeinern.

vytříti (vytřu, -třeš, -tře *imp.* vytři!) něco ausreiben; auswischen; wegwischen; wegreiben; fig. v. komu zrak *v.* zrak; se sich.

výtrol, u *m.* Brösel *m.*, Grieſel *m.*, das ausgefallene Getreide.

vytro-liti (*imp.* vytrol!) něco ausreiben; v. se sich herausbröckeln (obilí), ausfallen.

výtrolky *pl. m.* Vorſprung *m.*

vytroubiti (-ím, vytrub!) ausſtrompeten, ausblaſen; fig. ausposaunen.

vytrousiti (-ím, *imp.* vytrus!) něco ausſtreuen, verſtreuen; v. co (peníze z kapsy atd.) etwas verlieren (im Gehen); v. se ſich zerſtreuen.

výtrub-a *f.* Schlußſignal *n.*; (mech.) Sirene *f.*; —ec, bce *m.* Schallſtück *n.*; 2. fig. Tölpel *m.*; —ek, bku *m.* Mundſtück *n.* [posaunen, ausſtrompeten.

vytrubovati (něco) ausblaſen, aus-

výtrus, u, —ek, sku *m.* etwas Verſtreutes; (bot.) Spore *f. spora*; —nice *f.* (bot.) *Sporangidium n.*; —onosný *adj.* (bot.) *sporifer* ſporentragend; —orodný *adj. sporigenus* ſporenerzeugend.

vytrv-alost *f.* Ausdauer *f.*, Standhaftigkeit *f.*; —alý *adj.* ſtandhaft, beharrlich; —ati (-ám) ausdauern; aushalten; beharren.

výtrysk, u *m.* Waſſerkunſt *f.*

vytrysknouti herausquellen; slzy vytryskly ji z očí ihrem Auge entrollten Tränen; krev vytryskla z rány Blut rinnt aus der Wunde.

výtrž, e *f.*, —ek, žku *m.* Frevel *m.*; Störung *f.*; *v.* výtržka, výtržnost.

vytržen, a, o, ý ausgeriſſen; —í *n.* Entzückung, Ekſtaſe *f.*; u v. entzückt.

výtrž-ka *f.* Ausſchweifung *f.*, Störung *f.*; Zerſtreuung *f*; —ník *m.* Frevler *m.*, Unruheſtifter *m.*, Tumultuant *m.*, Exzedent *m.*; —nost *f.* Exzeß *m.*; Gewalttätigkeit *f.*; Frevel *m.*; —ný *adj.* frevelhaft; entzückend.

vytupiti (*imp.* vytup!) (nůž atd.) ſtumpf machen; v. koho genug ſchmähen.

výtvar, u *m.* Abbildung *f.*; Gebilde *n.*

vytvář-iti (*imp.* -i!) něco abkonterfeien; darſtellen, vorſtellen; v. se ſich geſtalten; —ivý *adj. v.* výtvarný; —niti něco abbilden.

výtvar-nik, a *m.* Plaſtiker, Bildner, Bildkünſtler *m.*; —nost *f.* Bildbarkeit *f.*; —ný *adj.* darſtellend; plaſtiſch; výtvarná umění *pl.* bildende Künſte.

výtvor, u *m.* Produkt *n.*; Gebilde *n.*, Schöpfung *f.*; Werk *n.*

vytvoř-iti (*imp.* vytvoř!), —ovati něco abbilden, abformen; —ivý *v.* výtvorný; —ovací *adj.* Abbildungs-, Darſtellungs-.

výtvor-ný *adj.* ſchaffend, formend.

vytyčiti (*imp.* vytyč!) (hranice) mit Pfählen abſtecken; v. korouhev *v.* vztyčiti.

výtycka *f. v.* výtka; v., vytýčka Abſteckpfahl, Abſteckſtab *m.*; (eine Stange zur Bezeichnung der von Schnee verwehten Bahn). [bold *m.*

vytykač, e *m.* Ausſteller *m.*; Zehnt-

vytýk-ati (-ám) něco někomu einem etwas aufſtellen, ausſtellen, vorwerfen, vorhalten; —avý *adj.* Ausſtellungen

vytylý *adj.* feiſt, fett, dick. [machend.

vyučba *f.* Unterricht *m.*

vyuč-ená; za —enou dáti komu einen Lehrburſchen frei ſprechen; fig. einem einen böſen Streich ſpielen; za —enou dostati fig. gute Lektion bekommen; za —enou platiti Lehrgeld zahlen; —enec, nce *m.* freigeſprochener Lehrling; —iti (*imp.* vyuč!) koho čemu jmb. ganz auslehren; v. se čemu ganz auslernen, erlernen.

výuč-ka *f.* Lektion *f.*; —né, ého *n.* Lehrgeld *n.*; —ný list *st.* Lehrbrief *m.*

vyučov-aci *adj.* Lehr-, Unterrichts-; v. jazyk Unterrichtsſprache *f.*; —ání *n.* Unterricht *m.*; miniſtr v. Unterrichtsminiſter *m.*; —atel, e *m.* Informator *m.*, Lehrer *m.*; —atelství *n.* Unterrichtswesen *n.*; —ati (vyučuju) koho něčemu unterrichten, lehren; unterweiſen.

vyúčtov-ání *n.* Liquidation *f.*; —ati liquidieren.

vyuditi (*imp.* vyuď!) (maso) ausräuchern, ausſelchen. [werden.

vyudnouti (vychudnouti) dürr, hager

vyupomínati (-ám) (penize, dluhy atd.) alles einmahnen, einfordern.

vyústění *n.* (řeky) Ausmündung *f.*

využitkovati něco ausbeuten, ausnützen, exploitieren.

vyváděti ausführen; fig. tolle Streiche machen; v. ze sebe großtun; *v.* vyvesti.

vyvaditi (-ím, *imp.* vyvaď!) něco ablöſen, einlöſen, auslöſen, entlaſten; depurieren; v. se s kým auszanken.

vyvahovati *st.* Ausſchlag geben.

vyváleti (*imp.* vyválej!) (těsto) auswirken, ausknéten; 2. v. *st.* durch Krieg erhalten; v. se fig genug herumwälzen.

vyvaliti (*imp.* vyval!) něco auswälzen; se ſich; oči vyvaliti na něco mit großen Augen anſchauen; anſtieren; die Augen aufglotzen.

vývar, u *m.* das Ausſieden, Abſieden; 2. Abſud *m.*; Dekokt *n.*; v. z kávy Kaffeelager *n.*; 3. v. v poli Naßgalle *f.*, Waſſergalle *f. v.* úvar; —a, vývarka *f.*, vyvarenina *f. v.* vývar 2.

vývařek, rku *m.* Abſud *m.*

vývař-isko, —iště *n.* Naßgalle *f. v.* výar, úvar.

vyvař-iti (*imp.* vyvař!), —ovati něco ausſochen, ausſieden; einkochen, einſieden; v. (železo) ausſchweißen.

vývarka *f.* Brezelkoch *m.* (Bäcker.)

vyvářka *f.* Abſud *m.* (der Wäſche).

vyvařov-ání *n.* (kostí) Knochenſiederei *f.*; —ati (kosti) *v.* vyvařiti.

vyvarov-ání *n.* Vorbeugung *f.*, Vermeidung *f.*; —ati čemu etw. vorbeugen, verhüten, vermeiden.

vyváti (vyvěju) obilí das Getreide durch Worfeln reinigen.

vyvázati abbinden; (Typ.) ausbinden.

vyvazeni *n.* Auslöſung *f.*; Entlaſtung *f.*; Depurierung *f.*; v. pozemků Grundentlaſtung *f.*; v. Emanzipation *f.*

vývazné, eho *n.* ein Mahlgeſchenk, welches den Gäſten nach Hauſe mitgeben wird (výslužka); 2. Grundentlaſtungsgebühr *f.*

vyvázn-outi z čeho, v. čemu entkommen, durchkommen, entlaufen, entgehen, entweichen; —uti *n.* Entweichung *f.*

vyvazov-ací *adj.* Entlaſtungs-; —ání *n.* Entlaſtung *f*; v. pozemků Grundentlaſtung *f.*; —ati něco n. někoho z čeho entlaſten.

vyvážek, žku *m.* das Abwägen; 2. das Abgewägte; 3. Ausſchlag, Überſchlag *m.*, Übergewicht *n.*, Zuwage *f.*

vyváž-ení *n.* Ausfuhr *f.*; —eti (-im, *imp.* -ej!) co (ze země, do ciziny atd.) ausführen, exportieren; —iti (-im, *imp.* vyvaž!) něco ausſchöpfen; auswägen; —ka *f.* Ausfuhr *f.*; *mor.* Vorſpann *m.* (*f.*).

vyvažný *adj.* überwichtig; erſchöpfend.

vyvdati (dcery) verheiraten, an den Mann bringen.

vyved-ení *n.* Ausführung *f.*; 2. Dartuung *f.*, —enina *f.* (chem.) Eduft *n.*, das Ausgeſchiedene.

vyvědět *v.* vyzvědět.

vývějky *pl. m.* Spreuſtaub *m.*

vyvěnit (nevěstu) e. Braut ausſtatten.

vyvěřit si co u někoho, oč někoho, v. se v něco *st.* ausborgen (von jmd.).

vývěs-a *f.* Aushängeſchild *n.*; —ek, sku *m.* Aushängebogen *m.* (typ.); 2. Maueranſchlag *m.*, Plakat *n.*

vyvěsiti (-im, *imp.* vyvěs!) něco (z okna), vyvěšovati aushängen; affichieren; v. prapor die Fahne ausſtecken, aufhiſſen.

vývěs-ka *f.*, —ný štít Aushängeſchild *n.*, Firmatafel *f.*

vyvesti (vyvedu, eš, e) něco ausführen; hervorbringen, erzeugen; vollführen; erweiſen; mit Beweiſen dartun; v. koho z obvinění einen rechtfertigen; v. koho z omylu jmd. aus ſeinem Irrtum weiſen, ſeinen Irrtum benehmen; v. koho na věž (na střechu) einen um die Fichte führen; v. aprilem in den April ſchicken; v. někomu kousek (pěkný, špatný, hloupý) einem einen (luſtigen, böſen, ſchlimmen) Streich ſpielen; co jsi to vyvedl? was haſt du angeſtellt? v. se z čeho ſich herausführen, ſich rechtfertigen; ſich entſchuldigen.

vyvět, u *m.*, —nice *f.* Lüftung *f.*

vyvětiti (*imp.* vyvěť!) herausreden; herauswinden; se ſich.

vyvětr-alý *adj.* verwittert, verrochen; ſchal; —ati (-ám) verriechen, auswittern, ausdunſten; v. něco lüften.

vývěv-a *f.* Luftpumpe *f.*; —ky *f. pl.* ausgeworfelte Spreu; Spreuſtaub *m.*

vyvezti (vyvezu, eš, e, *imp.* vyvez!) něco někam (na horu atd.) ausführen, aufführen; 2. v. ze země deportieren.

vyvežen-ec, nce *m.* e. Deportierter; —í *n.* Ausführung *f.*; 2. Deportation *f.*;

vývin, u *m.* Entwicklung *f.* [3. *v.* vývoz.

vyvin-outi (—u). —ovati něco auswinden; vom Wege abweichen; v. (vymknouti) úd ein Glied verrenken; v. se. vyvíjeti se ſich entwickeln, ſich ausgeſtalten; —ování. —utí *n.* Entwicklung; Entfaltung *f.*; —utý entwickelt.

vyvírek, rku *m.* Eiſchale *f.*; *v.* výdunek.

vyváč-eti (*imp.* -ej!), —iti, vyvlačovati co ausſchleppen; v. pole auseggen.

vyvlastn-ění *n.* Expropriation *f.*; —iti (-im) exproprieren; enteignen, das Eigentum benehmen.

vyvleci (vyvleku, -češ, -če, *tragr.* vyvlek, -ši) něco odněkud, někam herausſchleppen; wegſchleppen; hinausſchleppen; auswinden, auswickeln; v. se z čeho ſich herauswinden.

vývlek, u *m.* das Herausſchleppen; das Herabgeſchleppte.

vyvlíknouti (nit z jehly atd.) auswinden; v. se z čeho ſich durchwinden.

vývod, u *m.* Ausführung *f.*, Hinausführung *f.*; 2. Ableitung, Herleitung *f.*; 3. (log.) Deduktion *f.* 4. *st.* Beweisführung *f.*; 5. *st.* Stammbaum *m.*; 6. Entlaſtungsbeweis *m.*, Entſchuldigungsbeweis *m.*; 7. gerichtliche Ausführung; v. ze statku *st.* Abſtiftung *f.*

vývoda *m.* Herzog *m.*; *v.* vévoda, vojvoda; 2. *mor.* ein geſchickter kluger Menſch.

vývod-ce *m.* Ausführer, Vollzieher *m.*; —íčky *pl. f.* kleine Waſſerfurchen.

vývoditi *v.* vojvoditi.

vyvoditi (-im, *imp.* vyvoď!) něco z něčeho ausführen, ableiten, deduzieren.

vývodkyně *f. v.* vojvodkyně.

vývoj, e *m.* Entwicklung *f.*; —ka *f.* Entwickler *m*

vyvol-ací cena, —aná cena Ausrufpreis *m.*; —atel, —avač, —avatel, e *m.* Ausrufer *m.*; 2. Herausforderer *m.*; Herold *m.*; —ati (-ám), —ávati něco ausrufen, aufrufen; herausfordern; ausſchreien, öffentlich bekannt machen; provozieren.

vyvol-ená, é *f.* die Erkorene, die Auserwählte; —enec, nce *m.* ein Erkorener, Auserwählter; —ení *n.* Wahl *f.*, Erwählung *f.*; —iti (-im, *imp.* vyvol!) něco n. někoho k něčemu auswählen, erwählen, erleſen.

vyvol-ění *n.* Emanzipation *f.*; —niti koho emanzipieren; v. se locker werden.

vývora *f.* Klauſur *f.*, Kloſterzwang *m.*

vývoz, u *m.*, —ka *f.* Ausfuhr *f.*, Ausführung *f.*, Export *m.*; 2. *v.* úvoz.

vyvoziti něco alles ausführen; durch das Führen verdienen.

vývoz-né, ého *n.*, —né clo Ausfuhrzoll *m.*, Ausfuhrgebühr *f.*; —ný obchod Ausfuhrhandel *m.*; v. spolek Exportverein *m.*

vyvozov-ací *adj.* Entſchuldigungs-; Deduktions-; —ání *n.* Deduktion *f.*; —ati něco *v.* vyvoditi.

vyvrácení *n.* (v. stromu) das Umſtürzen; 2. v. (námitek atd.) Widerlegung *f.* (der Einwendungen); v. zprávy (v novinách) Dementi *n.*; 3. v. Sveien *n.*, Erbrechen *n.*

vyvrac-enina *f.* das Erbrochene; —eti (-im, *imp.* -ej!) něco *v.* vyvrátiti.

vývrat, u *m.* Umkehrung *f.*, Umwerfung *f.*, Umwurf *m.*; Umsturz *m.*; 2. Windschlag *m.*, Windbruch *m.*; 3. das Erbrechen, das Erbrochene.]bruch *m.*

vývraf, ti *f.* Windschlag *m.*, Wind-

vývratek, tku *m. v.* vývrat.

vyvrátiti (-ím, *imp.* vyvrať!) něco umwenden, umkehren; 2. umwerfen, umstürzen, umstoßen; v. z kořene entwurzeln; 3. v. (námitky) widerlegen, entkräften, niederschlagen; 4. dementieren.

vývrat-ka *f. v.* vývrat; —ník, a *m.* ein Radikaler; —ný *adj.* leicht umzuwerfen; umwerfend; verkehrt, verdreht.

vývrh, u *m.* das Auswerfen; v., vyvrhel, e *m.* Auswurf *m.*, Ausbund *m.*; —el (člověčenstva) Auswurf *m.* (der Menschheit).

vyvrhn-outi, —ovati něco (z domu atd.) auswerfen; v. zvěř auswerden, ausnehmen; v. pokrm sich erbrechen; v. aufwerfen; v. se aufschlagen (auf der Haut).

vyvřiti (vyvru, -vreš, -vři, *imp.* vyvři!) einsieden, aufkochen, durch Kochen ausdünsten; aufsieden, emporsieden; 2. v. někoho *st.* herauslassen; nicht hineinlassen; 3. v. (z boje, z pekla) entkommen.

vyvrknouti *v.* vyvrtnouti.

vývrt, u *m.* (v. děla) Bohrung, Ausbohrung *f.* (des Geschützes).

vyvrt-aná díra Bohrloch *n.*; v. moučka Bohrmehl; —ati (-ám) (díru do něčeho) ausbohren.

vývrt-ek, tku *m.* das Ausgebohrte; v. másla ein Stück frische Butter; *pl.* —ky Abfall vom Bohren; —ka *f.* Stöpselzieher; Kugelzieher *m.*; 2. Schraubenzieher *m.*

vyvrtiti máslo ausrühren (die Butter).

vyvrtnouti si nohu, ruku ausrenken, verrenken, verstauchen.

vyvru *v.* vyvřiti.

vyvrž, i *f.* Auswurf *m.*, Auskehricht *n.*; —ek, žku *m.* Auswurf *m.*; Ausschuß *m.*; Aufbruch *m.* (aus einem Wilde).

vyvržen-ec, nce *m.* Auswürfling *m.*; —í *n.* das Auswerfen; —ina *f.* das Ausgeworfene, Auswurf *m.*

vyvstati (vyvstanu) z rady, ze stolice atd. aufstehen, sich erheben; emporsteigen, aufwachsen; v. proti někomu sich gegen jmd. stellen, sich erheben; vyvstávati abtreten, austreten; emporsteigen.

vývstavek, vku *m.* (typ.) Spieß *m.*

vyvýš-ení *n.* Erhebung *f.*; —enina *f.* Erhöhung *f.*, Anhöhe *f.*; Hervorragung *f.*; —enost *f.* Eminenz (Titel); —iti (*imp.* -i *et* vyvýš!) něco erhöhen, erheben; aufrichten; se sich.

vyvýšov-ání *n.* Erhebung *f.*; —atel, e *m.* Erhöher, Erheber *m.*; —ati něco erhöhen; erheben; v. koho preisen, **vyvzdorovati** ertrotzen. [loben.

vyvziti (vyvezmu, eš, e) něco gänzlich nehmen [*huso.*

vyz, a *m.*, —a *f.* Hausen *m. Acipenser*

vyzáb-lý *adj.* hager, mager; —nouti, —sti ausfrieren; abzehren.

vyzařov-ání *n.* (v. tepla) Ausstrahlung *f.*; Emanation *f.*; —ati (teplo) ausstrahlen.

vyzáti, vyzíti (vyzeju), vyzívnouti ausbauchen, ausatmen; v. ducha *st.* den Geist aufgeben. [stung *f.*

výzbroj *f.* (mil.) Armatur *f.*; Rü-

vyzbrojiti ausrüsten, armieren-

vyzdíti (*imp.* vyzdi!) něco (šachtu) ausmauern.

výzdoba *f.*, vyzdobení *n.* Ausschmückung *f.*, Verzierung *f.*, Dekoration *f.*

vyzákoniti protokollieren (*ex lex*).

vyzdobiti (-ím, *imp.* vyzdob!) něco verzieren; dekorieren.

výzdobn-ík, a *m.* Dekorateur *m.*; —ý *adj.* dekorativ.

vyzdobov-ač, e *m.* Dekorateur *m.*; —ati něco něčím dekorieren.

výzdrava *f.*, vyzdravotnění *n.* Sanation, Affanation *f.*

vyzdvih-adlo, *lp.* —ovadlo *n.*, zdvihadlo Hebzeug *n.*, Kran *m.* (jeřáb).

vyzdvihnouti, vyzdvíhnouti něco (ze země atd.) aufheben, erheben, emporheben; 2. v. něco (závazek, klášter, faru atd.) kassieren; abschaffen, aufheben; 3. v. něco (stavení, hrob, sloup, kostel) aufbauen, erbauen; 4. v. spravedlnost, nové učení atd. einführen, anordnen; v. válku proti někomu Krieg erheben; v. hory ein Bergwerk aufbringen, erregen, erheben; 5. v. koho (loupežníky, škůdce) jmd. festnehmen, aufnehmen; v. se sich erheben; auffstehen.

vyzdvihov-ání *n.* Erhebung; Erhöhung *f.*; —atel, e *m.* Aufheber, Erheber, Erhöher *m.*; —ati něco *v.* vyzdvihnouti; v. koho chvalami mit Lob erheben.

vyzdvižení *n.* Erhebung *f.*

výzev, u *m.* Ausdünstung *f.*; 2. Aufruf *m.*, Aufforderung *f.*; —ník, u *m.* Aufzeichen *n.*; Aufrufungzeichen *n.* (!); —ný *adj.* aushauchbar; 2. herausfordernd.

vyz-í *adj.* Hausen-; v. měchýř, v. klih Hausenblase *f.*; —ina *f.* Hausenfleisch *n.*

vyzimovati verfrieren; überwintern.

vyzinouti *v.* vyzáti. [Akquisition *f.*

výzisk, u *m.* Gewinn, Erwerb *m.*;

vyziskati (-ám), vyziskovati něco, někoho gewinnen, erwerben.

vyzíti *v.* vyzáti.

vyzkoumati *v.* vyskoumati.

vyzkouš-eti (-ím, *imp.* -ej!) žáky durchprüfen; 2. ausprobieren, erproben; —eno jest *probatum est.*

výzkum *m. v.* výskum. [vergolden.

vyzla-cení *n.* Vergoldung *f.*; —titi

vyznač-en, a, o, ý bezeichnet, ausgezeichnet; —ení *n.* Bezeichnung; Auszeichnung, Vormerkung *f.*; —iti (-ím, *imp.* vyznač!) něco bezeichnen; auszeichnen; ausdrücken; vormerken; v. se čím sich auszeichnen; sich hervortun.

význačný *adj.* bezeichnend; bedeutungsvoll, markant; -é písmo Auszeichnungsschrift *f.*

význak, u *m.* Symbol *n.*; Emblem *n.*; —oslovi *n.* Symbolik *f.*

význam, u *m.* Bedeutung *f.*; 2. Ausdruck *m.*, Termin *m.*, Kunstwort *n.*

významen-ání *n.* Ausgezeichnung *f.*; —ati (-ám) neco bezeichnen, auszeichnen; v. se sich auszeichnen.

významn-ost *f.* Bedeutsamkeit *f.* (des Wortes *etc.*); —ý *adj.* (—ě *adv.*) bedeutungsvoll, bedeutend.

vyzn-ání *n.* Bekenntnis, Geständnis *n.*; Aussage *f.*; v. víry Glaubensbekenntnis *n.*; v. náboženské Konfession *f.*; v. lásky Liebeserklarung *f.*; bez v. konfessionslos; —ati (-ám, áš, á, *imp.* vyznej!) neco *et* v. se z ceho bekennen, gestehen; v. se v cem *germ.* sich herausfinden; —avač, —avatel, e *m.* Bekenner *m. Confessor m.*; —ělo to na prázdno es wurde nicht vernommen, nicht angehört; 2. die Bitte wurde nicht berücksichtigt.

vyzouti (vyzuju) botu n. střevíc komu -vati ausziehen (Schuhe *etc.*); v. koho z ceho einem etw. nehmen, jmd. berauben; v. se (z bot atd.) sich entschuhen; vyzouvají se mi střevíce die Schuhe fallen mir vom Fuße.

výzpyt, u *m.* Ausforschung *f.* (na v.); —nik *m.* Detektiv *m.*; —ný *adj.* forschend; —ná služba Aufklärungsdienst *m.* (mil.).

vyzpytovati co ausforschen, erforschen.

výzrada *f.* Verrat *m.* [se sich.

vyzra-dlti, —zovati neco verraten;

vyzr-alý *adj.* reif, gereift; —ati (vyzraju, eš, e *et* vyzrám, áš, á) ganz ausreifen; reif werden; v. na koho einem gewachsen sein; jmd. anführen, prellen; on na neho vyzrál er hat ihm den Kopf zurechtgesetzt, er hat ihn bemeistert.

vyzrazen, a, o, ý verraten; —í *n.* Verrat *m.*

vyztužený versteift; verstärkt; v. beton Eisenbeton *m.*, armierter Beton.

výzub-ce *pl. m.* Zinnen (cimburí); —ky *pl. m.* Zahnschnitt *m.* [messe *f.*

výzuvné, ého *n.* Nachhochzeit *f.* Kir-

výzva *f.*, vyzvání *n.* Herausforderung; Aufforderung *f.*; 2. (mil.) Aufgebot *n.*

vyzván-ění *n.* Glockengeläute, Vorgeläute *n.*, Prapuls *m.*; —ěti (-ím, *imp.* vyzvánej!) ausläuten.

vyzv-ání *n.* Aufforderung *f.*; —ati (vyzvu, eš, e, *imp.* vyzvi!) koho někam, k něčemu (do mesta, ku pomoci, na souboj) auffordern, auffordern, aufrufen. [(na —y).

výzvěd, *pl.* —y *m.* Ausspähung *f.*

vyzvěd-ač *m.* Späher, Ausspäher, Spion *m.*; —ačný, —avý *adj.* spähend, neugierig; —ačství *n.* Spionage *f.*; —álek *m.* Spitzel, Auflauerer *m.*; —ěti (vyzvím, *imp.* vyzvěz!) co na někom, z něčeho erfahren, auskundschaften, spionieren, erkennen, ausforschen; sich erkundigen.

vyzvednouti neco aufheben; erheben; v. peníze beheben; v. se aufstehen, sich emporheben, sich aufschwingen.

výzvědný *adj.* Späh-; —ná služba (mil.) Nachrichtendienst *m.*, Aufklarungsdienst *m.*

výzvěna *f.* (mech.) Schallträger *m.*

vyzvíd-ání *n.* das Spähen, Ausspähen *n.*, Spionage *f.*; —ati neco na někom spähen, ausspähen, erspähen, spionieren; —ka *f.* Späh *f.*

vyzvoniti (-ím, *imp.* vyzvoň!) ausläuten, einläuten; v. neco ausposaunen.

výzvuk, u *m.* das Ertönen.

vyzyv-ací *adj.* Aufforderungs-; v. žaloba Klage *f.*; —ač, —atel, e *m.* Auffordérer, Aufforderer *m.*; —ačný, vyzývačný *adj. v.* vyzývavý.

vyzýv-ati (-ám) koho k cemu (ku práci, na procházku) auffordern, auffordern; —avý *adj.* herausfordernd.

vyžádati (-ám) si neco (něceho) na někom erbeten. [auspichen *v.* vyžici.

vyžáhnouti (-nu), vyžahovati (sudy)

vyždímky *pl. m.* das Ausgepresste.

vyždíti (vyždímu, eš, e, *imp.* vyždmi!) vyždímati (-ám) neco (v. prádlo) die Wäsche auswringen, auswinden.

vyžebrati (-ám, áš, á *et* vyžebřu, eš, e, *imp.* vyžebrej *et* vyžebři!) neco na kom ausbetteln, erbetteln.

vyžel, žla, —ec, lce, —ek, lka *m.* Spurhund, Leithund, Hühnerhund *m.*, [Fuchshund], Stieber *m.*

vyženiti (peníze) erheiraten (Geld), durch Heirat erlangen (bekommen).

vyženu *v.* vyhnati.

vyžíci (vyžnu, -žžeš, -žže, *imp.* vyžži!), vyžehnouti (dům, statek atd.) ausbrennen; ausglühen.

vyžilý *adj.* verlebt, abgelebt; ausgezehrt (v. Acker); -ost -heit.

výžin, u *m.* Schnitt *m.*; —ek, nku *m.* Schnitterlohn *m.*; *pl.* —ky Schnitterfest *n.*

vyžínati (-ám) (trávu) ausgrasen.

vyžír-ati (-ám) neco abfressen; —ka *f.* Fresserei *f.*; (šel na —ku).

vyžíti (vyznu, eš, e, *imp.* vyžni!) neco (trávu) abmähen, ausmähen; ausgrasen.

výživa *f.* Nahrung *f.*, Unterhalt *m.*, Lebensunterhalt, Nahrungserwerb *m.*, das Auskommen; Subsistenz *f.*; Alimentation *f.* [živkovati.

vyživati (-ám) neco někomu *v.* vy-

vyživiti (-ím, *imp.* vyživ!) koho ernähren; v. se sich ernähren.

výživ-né, ého *n.* Aliment *n.*; —nik, a *m.* Brotherr *m.*; —nost *f.* Nährkraft *f.*, Nährwert *m.*; Nährgehalt *m.*; —ný *adj.* Erwerbs-; 2. nährbar.

vyžla, vižla *f. v.* vyžel.

výžlab-ek, bku *m.* Wiederkehr am Dache, Keblrinne *f.*; 2. Hohlziegel *m.*; —nik, u *m.* Keblhobel, Falzhobel *m.*

vyží-e (vížle), ete *n.*, —enec, nce, —ík, a *m. v.* vyžel.

vyžlin, u *m.*, vyžlina *f.* ausgefleischte Schnauze eines Hundes.

vyžlovka *f.* Hundezwinger *m.*, Hunde-

vyžník, a *m. v.* vyžel. [stall *m.*

význu *v.* vyžíti.

vyžr-aný ausgefressen; v. zub hohler Zahn; —ati (vyžeru, eš, e, *imp.* vyžer!) něco ausfressen.

vyžvalda *m. et f.* Plauderhans *m.*; Klatschbruder *m.*; 2. Freßbauch *m.*

vyžvana *f.* etwas Herausgekautes; Zermantschtes.

vyžvati (vyžvu), vyžvaniti, vyžvatlati (-ám) něco někomu ausplappern.

vyžvýčka *f.* Vorwurf *m.*

vyžvyk, u *m.*, *pl.* —y Auslassungen *pl.*

vyžvykovati něco někomu einem etw.

vz (vz-to) *v.* s to. [vorwerfen.

vzácn-ina *f.* Rarität *f.*; —ost *f.* Seltenheit; Rarität, Kostbarkeit *f.*

vzácný (*špat.* vzáctný) *adj.* selten, rar; schätzbar, edel, kostbar; vornehm, anjeblich; *st.* angenehm; willkommen; v. pán vornehmer Herr; v. dopis schätzbare Zuschrift.

vzad, vzadu *adv.* hinten.

vzájem *adv.*; na v. wechselweise; odplata v. Gleiches mit Gleichem; —nost *f.* Wechselseitigkeit; Reziprozität; Solidarität *f.*; v. slovanská S. der Slawen; —ný *adj.* wechselseitig, gegenseitig.

vzat, a, o, ý genommen; —ek, tku *m.* das Genommene; Bestechungsgeschenk *n.*; —el, e *m.* Nehmer *m.*; —i *n. v.* vzeti.

vzbáti se (vzbojím se) *st.* von Frucht befallen werden.

vzbíti (vzbiju) něco emporschwingen; v. koho na kolo *st.* aus Rad flechten, rädern. [Pferde).

vzbočiti se *st.* sich aufbäumen (vom

vzbouř-ení *n.* Aufstand *m.*, Aufruhr *m.*, Empörung *f.*; Revolution, Revolte *f.* Rebellion *f.*; —iti (-ím, *imp.* vzbuř!) někoho proti někomu aufwiegeln, aufrührerisch machen; v. se proti komu sich empören, auflehnen, sich auflehnen (gegen die Herrschaft); rebellieren, revoltieren.

vzbu-diti (-ím, *imp.* vzbuď!), —zovati koho k něčemu aufwecken; ermuntern; anregen; —zující ermunternd; hermetisch; vzbuzovati veliké vzrušení große Sensation erregen.

vzdajné, ého *n. st.* Laudemium *n.*

vzdál *adv.* in der Ferne, weithin; —en, a, o, —ený fern, entfernt, entlegen; —ení *n.*, —enost *f.*, —í *n.* Weite *f.*, Ferne *f.*, Entfernung *f.*, Distanz *f.*; —í *adv.*, u —í weit, in der Ferne; pět mil v. fünf Meilen entfernt; —ina *f.* die weite Ferne; —iti (-ím, iš, í, *imp.* vzdal!), vzdalovati něco od něčeho entfernen; v. se čeho, od něčeho sich entfernen; vzdalovati se něčeho sich fernhalten; etwas fliehen, meiden; —ný *adj.* fern.

vzdání *n.* (v. města) Übergabe *f.*; Kapitulation *f.*; 2. (v. živnosti) das Aufgeben, Verzichtleistung *f.*; v. úřadu Abdankung, Resignation *f.*; 3. (jur.) *st. v.* zvod.

vzdáti (vzdám, áš, á, áme, áte, ají, *imp.* vzdej!), vzdávati něco někomu übergeben, überliefern, abliefern; díky v. Dank sagen; chválu v. loben, preisen; v. čest *v.* čest; v. (*vulgo* oddati) manžely kopulieren; v. se (nepříteli) sich ergeben (dem Feinde); kapitulieren; v. se čeho *et* v. něco auf etw. verzichten, entsagen; etw. aufgeben; v. se úřadu, v. úřad ein Amt niederlegen, resignieren; quittieren (milit.).

vzdavky *pl. f. mor. v.* oddavky.

vzděditi *st. v.* zděditi.

vzdech, u *m.* Seufzer, Stoßseufzer *m.*; —nouti (-nu) na něco, nad čím seufzen (einmal); 2. krepieren (zdechnouti); —nutí *n.* das Seufzen, Seufzer *m.*

vzdél, —i, —i *adv.* in die Länge; pět loket v. fünf Ellen lang.

vzděl-anec, nce *m.* ein Gebildeter; Intelligent *m.*; —ání *n.* Erbauung *f.*; v., —anost *f.* Bildung *f.*; Kultur *f.*, Zivilisation *f.*; —anstvo *n. coll.* die gebildete Welt, Intelligenz *f.*; —aný *adj.* gebildet, intelligent; —ati (-ám, áš, á, *imp.* vzdělej!) něco aufbauen, aufführen, zu Stande bringen, bewerkstelligen; v. někoho (k něčemu) bilden, veredeln, zivilisieren; —avací Kulturs-; Bildungs-; v. ústav Pädagogium *n.*; —avatel, e *m.* Bearbeiter *m.*; Anbauer, Beförderer *m.*; Kultivator, Reinigungspflug *m.*; —ávati *v.* vzdělati.

vzditi, *st.* vzdieti (vzděju, eš, e, *imp.* vzděj! *trsgr* vzděv, -ši) něco *st.* tun; v. něco komu, na koho antun, anziehen; 2. v. něco (nějakým jmenem) *st.* be-

vzdoba *f. v.* zdoba. [nennen.

vzdor, u *m.*, —a *f.* Trotz *m.*; na vzdor, na -u, na -y (někomu) trotz, zum Trotze, zur Schur, just; —ný *adj.* trotzig.

vzdoro-císař *m.* Gegenkaiser *m.*; —papež *m.* Gegenpapst *m.*; Afterpapst *m.*

vzdorovati někomu trotzen, trotz bieten. [ten.

vzdorovitý *adj.* trotzig.

vzdouti (vzduju, eš, e, *imp.* vzduj!) aufwehen, aufblasen; emporschwellen.

vzduch, u *m.* Luft *f. aer.*

vzducho-léčba *f.* Anemopathie *f.*; —letec, tce *m.* Flieger, Aviatiker *m.*; —lezec, zce *m.* Aerobat *m.*; —loď, di *f.* Luftschiff *n.*; —měr, u *m.* Luftmesser *m.*, Aerometer *n.*; —met, u *m.* Aerotonon, Windgeschoß *n.*; —plan, —plav, u *m.* Aeroplan *m.*; —plavba *f.* Luftschiffahrt *f.*; —plavec, vce *m.* Aeronaut, Luftsegler, Luftschiffer *m.*; —pravec, vce *m.* Luftwahrsager *m.*; —prázdnina, —prázdnota *f.* ein luftleerer Raum; Vakuum *n.*; —prázdný *adj.* luftleer; —sloví *n.* Aerologie *f.*; —stroj *m.* Luftmaschine *f.*; —tlačný parostroj eine atmosphärische Dampfmaschine; —tlak, u *m.* Luftdruck *m.*; —vid, u *m.* Meteor *m.*; —vý *adj.* Luft-; v. tlak Luftdruck *m.*

vzduš-iny, —niny *pl. f.* Atmosphärilien; —ni *adj.* Luft-; —nice *f.* Luftgefäß *n.*; Lufthöhle *f.*; Luftröhre, Windlade *f.*, Luftschleuse *f.*; —ník, u *m.* Luftbehälter *m.*; 2. Calsson *m.* (fr.); —ný *adj.* luftig; Luft-.

vzdutý *adj.* wulstig; —é moře das wogende Meer. [sich erheben.

vzdvihnouti něco aufheben; v. se

vzdych-ač *m.* der Seufzende, —áček *m.* ein Liebeskranker; —ání *n.* das Seufzen; —ati (-ám) seufzen (oft); —avý *adj.* seufzend; —nouti *v.* vzdechnouti; —ot, u *m.* das Geseufze.

vzdýmiti se *st.* rauchen.

vzedmouti se emporschwellen, hochgehen (v. Wellen).

vzechtěti se čeho *impers.* lüstern werden, gelüsten (—ělo se mu toho).

vzejíti (-jdu) aufsteigen, aufgehen, aufkommen; aufkeimen; einstellen, entspringen, herkommen; entstehen; tu mně vzešlo světlo da wurde mir klar; II. v., vzejmouti (-imu, eš, e) něco erheben, nehmen; vznal se oheň es entstand Feuer.

vzelhati (-lhu) *st.* erlügen.

vzepnouti se, vzpínati se sich erheben; (v. Pferden) sich baumen.

vzepříti (-pru), vzpírati něco o něco stützen, stemmen; se sich; v. se proti čemu sich widersetzen.

vzestoupiti, vzestupovati aufsteigen; emporsteigen.

vzestup, u *m.* Aufstieg *m.*; Hausse *f.*; —ný *adj.* aufsteigend, haussierend.

vzešlý *adj.* aufgegangen, entstanden.

vzetí *n.* das Nehmen, Aufnehmung, Annehmung, Annahme *f.*; v. (města) Einnahme *f.*; na nebe v. (P. Marie) Himmelfahrt *f.* (Mariens) *Assumtio.*

vzevř-ení *n.* das Aufwallen; —íti (vzeru, -řeš) aufwallen.

vzezř-ení *n.* das Ansehen, Anschauung *f.*; Miene *f.*; Blick, Anblick *m.*, Gesicht *n.*; Visage *f.*; —íti (-ím, íš, í, *imp.* vzezři!) na něco u. na někoho aufsehen, ansehen, anschauen.

vzhlaví *n.* Pflughaupt *n.*, Zapfenunterlage *f. v.* zhlaví.

vzhled, u *m.* Aufblick; Hinblick *m.*, Hinsicht, Rücksicht *f.*; —em na to (v. něčeho), hledíc k tomu in Betreff, in Rücksicht dessen; mit Rücksicht auf...; v., a *m.* Aufseher, Aufschauer *m.*

vzhlednouti, vzhlídnouti (-nu), vzhlédati (-ám) nač aufschauen, aufblicken; ansehen, besehen, hinsehen; anschauen; berücksichtigen.

vzhlížeti se v zrcadle sich im Spiegel sehen; v. se nač Rücksicht nehmen.

vzhloubí *adv.* tief.

vzhrdati (-ám), *st.* vzhrzeti kým u. čím verachten; verschmähen.

vzhůru *adv.* hinauf, aufwärts; v.! auf! d'rauf!

vzchápavý *adj.* aufbrausend.

vzcházeti (-ím, *imp.* vzcházej!) allmählich keimen (v. Getreide).

vzchod, u *m.* das Aufgehen, Aufgang *m.*; v. východ; —ní *adj. v.* východní.

vzchopiti (*imp.* vzchop!) něco aufraffen; se sich. |se sich auffangen.

vzchytiti koho u. něco auffangen; v.

vzíti, *st.* vzieti (vezmu, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* vezmi! *vulgo* vem! -ěte, *trsg.* vezma, -ouc, *trsg.* vzav, -ši, *st.* vzem, -ši, *min.* vzal, a, o, i, *st.* vzeli, *part.* vzat, a, o) něco od někoho nehmen, aufnehmen; erheben, ergreifen; za základ v. něco etw. zu Grunde legen, zur Grundlage nehmen; v. si koho (zenu, muže) heiraten; škodu v. zu Schaden kommen, Schaden erleiden; za své v. zugrunde gehen, umkommen; v. se (vzali se) sich verehelichen; v. se za něco, o něco sich einer Sache annehmen; kde jsi se to vzal? wo bist du hergekommen (hergeraten)?

vzkaz, u *m.* Auftrag *m.*; v., —ka *f.*, vzkázání *n.* Botschaft, Vermeldung *f.*

vzkázati (vzkážu, vzkaž!, vzkazovati komu co jagen lassen, vermelden, entbieten.

vzklád-ání *n.* rukou Handauflegung *f.* (zum Segen); —ati (-ám) ruce die Hände auflegen (zum Segen); *v.* vložiti.

vzkoupiti (-ím, *imp.* vzkup!) něco *v.* skoupiti.

vzkřiknouti (-nu) na koho aufschreien.

vzkřísiti (-ím, íš, í, *imp.* vzkřes!), vzkřesovati koho von Toten wecken auferwecken.

vzkvétání *n.* Auferweckung *f.*, Resurrektion *f.*; slavnost v. Auferstehungsfest *n.* |aufblühen, erblühen.

vzkvésti, vzkvěsti (vzkvětu), vzkvítati

vzlet, u *m.* Aufschwung *m.*; Flug *m.*, Aufflug *m.*; —ěti, vzletnouti emporfliegen, auffliegen; —ný *adj.* schwunghaft, schwungvoll (Stil, Rede); 2. v. (slitný, zlitný) flügge (vom Vogel); —né slovo fig. geflügeltes Wort.

vzložiti (-ím, íš, í, *imp.* vzlož!) něco na něco auflegen, auferlegen; vinu na koho v. die Schuld auf jmd. wälzen, die Schuld einem beimessen, zumessen.

vzlyk-ati (-ám) schluchzen; —ot, u *m.*, —ání *n.* Geschluchze *n.*

vzmáhati (-ám) *v.* vzmoci, zmoci.

vzmluviti (k někomu, o něčem) *st.* reden, anreden.

vzmnožiti *v.* zmnožiti.

vzmoc-i *v.* zmoci; —niti *v.* zmocniti.

vzmužiti (-ím) ermannen; se sich.

vznak *adv., st.* naznak rücklings.

vznáš-ati (-ím, *imp.* -ej!) *v.* vznesti; v. se schweben; —ivý *adj.* schwebend.

vznesti (vznesu) něco erheben, hinaufschwingen; v. co na koho jmd. etw. auftragen, anbringen; einreichen; anhängig machen; v. se sich erheben, sich emporheben, sich aufschwingen.

vzneš-enost *f.* Erhabenheit *f.*; 2. Noblesse *f.*; 3. Exzellenz (Titel); —ený *adj.* erhaben, hoch; nobel, edel.

vznětlivý *adj.* entzündbar, (-á povaha) feurig, hitzig.

vznícení *n. v.* zanícení.

vznik, u *m.* Entstehung, Ursprung *f.*; 2. das Aufkommen, Gedeihen; —lost *f. st.* Zufall *m.*; —nouti, —ati entstehen, ausbrechen; aufkommen; oheň (požár) —l das Feuer brach aus.

vzníti *v.* zníti.

vznítiti (-ím, *imp.* vzněť!), vzněcovati entzünden, sich entflammen; v. se sich entzünden, Feuer fangen.

vznosity *adj.* emporragend.

vznosný *adj.* schwebend; 2. emporhebend; 3. emporragend.

vzor, u, —ec, rce *m.*, —ek, rku *m.* Muster *n.*, Musterwerk *n.*; Formular *n.*; Modell *n.*; —ky zaslati n. předložiti (fům.) bemustern; —kář, e, —koryjec, jce *m.* Formstecher *m.*, Modelleur *m.*; —kovaný *adj.* façonniert; v. papír Drellpapier *n.*; —kovati modellieren, mustern; —kovna *f.* Modellenkabinett *n.*; —nice *f.* Patrone *f.*; —ník, u *m.* Musterkarte *f.*; —ný *adj.* musterhaft; Muster-; —ná (—ní) škola Musterschule *f.*

vzpak *adv. st.* zurück.

vzpála *f.* Hitze *f.*; *v.* spála. [tovati.

vzpamatovati koho, v. se *v.* zpama-

vzpěra, vzpěrná tyč Spannstange *f.*

vzpěřiti (-ím) něco zurückwenden, umkehren; se sich.

vzpínati se *v.* vzepnouti se.

vzpír-ání *n.* das Stemmen, Stützen, Strecken; Reflexion *f.*; —ati (-ám) stemmen, stützen, strecken, streben; v. se proti čemu sich gegen etw. stemmen.

vzplan-outi (-nu) aufflammen, entflammen, auflodern; —nutí *n.* Entflammung *f.* [scheuchen *v.* splašiti.

vzplašiti (-ím) koho *st.* jmd. auf-

vzpodjíti (vzpodejmu), vzpodjímati erheben; se sich.

vzpoleh-nouti, —ati *v.* spoléhati.

vzpo-menlivost, —mínavost *f.* Erinnerungsvermögen *n.*

vzpo-menouti, —minati čeho, v. nač gedenken, sich erinnern; —mínáček, čku *m. v.* pomněnka; —mínka *f.* Erinnerung *f.*, Andenken *n. Souvenir.*

vzpomoci *v.* spomoci.

vzpoura (vzpora) *f.* Meuterei *f.*, Emeute *f.* [stemmen.

vzpříčiti se někomu sich gegen jmd.

vzpupný, vzpurný *adj. v.* zpupný, zpurný [werden.

vzpych-ati, —nouti aufschwellen; stolz

vzrost, —ati *v.* vzrůst, -ati; —ek, tku *m.* Schößling *m.*; —i *v.* vzrůsti; —lý *adj.* erwachsen; —ný *adj.* was bald wächst.

vzrub *adv.* auf die unechte Seite.

vzruch. u *m.* Aufregung, Sensation *f.*

vzrůst, *gen.* vzrostu *m.* Wuchs *m.*, Wachstum *m.* (*n.*).

vzrůst-i (vzrostu), —ati aufwachsen, erwachsen, emporwachsen.

vzruš-ení *n.* (mysli) Aufregung *f.*; das Aufsehen, Sensation *f.*; —iti (mysl) aufregen, erregen.

vztah, u *m.* Ausstreckung *f.*; 2. (v. k někomu, k něčemu) Beziehung *f.*; Bezug *m.*

vztáhnouti (-nu, *imp.* vztáhni!) něco ausstrecken, aufstrecken; ruku na koho v. an jmd. die Hand legen; v. co na koho einem etw. zuschreiben; auf jmd. beziehen.

vztahov-ati ruce (k někomu, po někom) die Hände ausstrecken; v. něco nač auf etw. beziehen; v. se k něčemu, nač sich erstrecken; sich beziehen, sich berufen (auf etw.); betreffen.

vztaž-mo *adv.* beziehungsweise; —nost, —itost *f.* Bezug *m.*; —ný *adj.* relativ; intensiv; bezüglich; Bezugs-.

vztek, u *m.* Wut *f.*; Tobsucht, Tollsucht *f.*; —ati se, vztékati se (-ám se) wüten, rasen, toben; —avý *adj.* tollsüchtig; —le *adv.* wütend; —lec, lce, —lík, a *m.* Wüterich *m.*; —lice *f.* Furie *f.*, weiblicher Wüterich; 2. Sommerloch *m.*, Taumelgerste *f.*, Schwindelhafer *m.*; —lina *f.* Wutkrankheit, Hundwut *f.*; Tollwut *f. Rabies*; —liti se *v.* vztekati se; —livec, vce *m. v.* vzteklec; —livý *adj. v.* vzteklý; —lost *f.*, —lství *n.* Tollheit, Raserei, Wut *f.*; —lý *adj.* wütend, rasend, toll; —nouti se (-nu se) wüten, rasend werden.

vztlouští *adv.* dick; čtyři palce v. vier Zoll dick.

vztrh, u *m.* das Ausreißen, Entreißen; die emporstrebende Entzündung; —nouti, —ati, —ovati něco kam ausreißen, hinreißen; auffassen; v. se sich auffassen.

vztyč-iti (-ím, *imp.* vztyč!), —ovati něco aufrichten, aufstellen; v. prapor, korouhev hochhalten; aufpflanzen, aufhissen; v. se sich aufrichten.

vzúpěti (-ím, *imp.* vzúpěj!) aufschreien, wehklagen.

vzvěděti (vzvím), vzvídati erfahren.

vzvednouti (-nu) něco aufheben, emporheben *v.* vzvednouti.

vzvesti (vzvedu) něco einführen; *st.* aufheben, emporheben.

vzvod, u *m. st.* Einführung in die Güter; —itý most Zugbrücke *f.*

vzvolati (-ám) (na koho, k někomu) aufrufen; ausrufen *v.* zvolati.

vzvoliti něco (v. koho biskupem) erwählen *v.* zvoliti.

vzvrhnouti něco na něco aufwerfen.

vzvýší *adv. v.* zvýší.

vzvýšiti *v.* zvýšiti.

vzýv-ání *n.* (v. ducha svatého) Anbetung, Anrufung *f.*; —ati (-ám) koho n. něcí jmeno (v. Boha, v. k Bohu) anbeten, anrufen; v. koho čím *st.* einen Namen geben, benennen. [überall.

vždě *adv. st.* (= vesdě, vezdě = všude)

vždy, vždycky *adv.* immer, stets, jederzeit, allezeit.

vždyť *conj.* freilich; allerdings; ja.

vždy-zelený *adj.* immergrün; —živec, vce *m.* Immergrün *n.*; —živý *adj.* allzeitlebend.

vžebrati se do čeho sich einbetteln.

vžírati se (3. -á se) (do těla atd.) sich einfressen.

vžíti se (vžiju se, *imp.* vžij se!) sich einleben (v. se do nových poměrů) *v.* vpraviti se.

Z.

z (vor mehren Konsonanten ze) *prp. c. genit.* aus, von; z lesa aus dem Walde; z jitra, z rána früh, von früh an, morgens; z větší části, z většího dílu mehrenteils; z čista dobra (jasna) von freien Stücken; z paměti auswendig; jídlo z mouky Mehlspeise; z prvu anfänglich; z předu von vorne; z počátku vom Anfange; z blízka von nahe; ze srdce vom Herzen; trestati koho z čeho jmd. für etw. strafen; umřel z hladu er starb vor Hunger; v- (vz-) in Zssg. auf- ꝛc.

za *prp. c. acc.* in, innerhalb. nach; hinter; posaditi koho za stůl einen an den Tisch setzen; za měsíc in einer Monatsfrist; za dvě hodiny binnen (innerhalb) zwei Stunden; za ženu vziti zum Weibe nehmen (heiraten); za nic umjsonst; pro nic za nic mit nichts dir nichts; za hotové peníze gegen bare Bezahlung; za pět korun um 5 Kronen; nemohu za to ich kann nicht dafür; za jedno první erste; za druhé *etc.* zweitens *etc.*: co je to za člověka? (*lp.* jaký je to člověk) was ist das für ein Mensch? 2. *c. instr.* hinter; za lesem hinter dem Walde; za stolem seděti am (zu) Tische sitzen; za řekou jenseits des Flusses; má za ním peníze er hat bei ihm Geld zu fordern; za někým býti *st.* an einen verheiratet sein; za jeho radou auf sein Anraten; za pomoci lékařovu mit Hilfe des Arztes; za tou příčinou deswegen, deshalb; 3. *c. gen.* während, bei, unter, zur Zeit; za dne bei Tag; za tmy vor dem Tagesanbruche; za panování krále L., za času krále L. unter (während) der Regierung König L.; za onoho času zu jener Zeit; za (zá-) ein-, er-, be-, ver-, weg-, über- (in Zusammensg.).

zabahnouti, zabahniti *v.* zabažiti.

zábal u *m.* Hülle *f.*; Ballen *m.*

zabaliti (*dim.* -ka) zabal!), —ovati einballen, einhüllen, einschlagen *sr.* zaobaliti.

zábalka, zabálka *f.* Einhüllung *f.*, Einballage *f.*

zabarv-ení *n.* Färbung *f.*; —iti färben.

zábava *f.* (*dim.* -ka) Unterhaltung, Ergötzung *f.*, Amüsement *n.*; 2. Aufenthalt *m.*; das Weilen, das Verweilen; 3. Beschäftigung *f.*; 4. Pfändung *f.*

zabav-ěn, a, o, ý konfisziert; -ené svršky *pl.* gepfändete Mobilien; —ení *n.* Konfiskation *f.*, Beschlagnahme *f.*; Pfändung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zabav!), —ovati něco in Beschlag nehmen, mit Beschlag belegen, einziehen, konfiszieren; pfänden; z. koho aufhalten.

zábavn-ík, u *m.* Unterhaltungsschrift *f.*; (in der Zeitung) Feuilleton *n.*; —ý *adj.* unterhaltend, amüsant; z. vlak (Eisenb.) Vergnügungszug *m.*; — á jízda Vergnügungsfahrt *f.*

zabavov-ač *m. st.* Aufhalter *m.*; Unterhalter *m.*; —ati koho jmd. unterhalten; z. se čím sich unterhalten, sich amüsieren *v.* baviti.

zabažiti (-ím, íš, í, *imp.* zabaž!) po čem gelüsten, begehren; z. se komu einem gelüsten.

zabedn-ěn, a, o, ý vermacht; fig. vernagelt; -á hlava, -ý mozek ein beschränkter Kopf; —iti (*imp.* -ni!) něco (sud) verspünden, verschlagen, vermachen; verschalen; z. kolo das Rad ausschlagen.

záběh, u *m.* das Verlaufen; 2. Vorbringen, Hineindringen; 3. Streiferei *f.*; 4. Zuflucht *f.*, Zufluchtsort *m.*; —a *f.* Exkurs *m.*

záběh-lík, a *m.* (voj.) Reitläufer *m.* (in fremden Militärdiensten); —lý *adj.* verlaufen, verloffen; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* zaběhni!) někam tief hineinlaufen; weit eindringen; sich verlaufen (z. se); z. koho einem den Weg verlaufen.

záběl, i *f. et* u *m.* Federweiß *n.*; 2. Gäscht *m.* (weißlicher Hefenfaum).

zaběl-alý, —elý, zábělavý *adj.* weißlich.

zábělka *f. v.* zabylka.

záběl-ka *f.* mittelfeines Mehl; —ník, u *m.* Siebenfingerkraut *n.*, Blutauge *n.*

zaberu *v.* zabrati. [*Comarum.*

zabezpeč-en, a, o, ý sichergestellt; -á budoucnost gesicherte Zukunft; —ení *n.* Sicherstellung *f.*; Garantierung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zabezpeč!) něco etw. sicherstellen; garantieren.

zábič-í *n.*, —ina *f.* Schnürlein am Peitschenstiele; Schwippe *f.*

zabíh-ati (-ám) *v.* zaběhnouti; —áš daleko! du gehst zu weit! —avý *adj.* exfursiv; (vdm.) gängig (v. Hund).

zabij-ač, e, —áčník, a *sl.*, —ák, a, zabijce *m.* Mörder *m.*, Totschläger *m.*; —ačky *pl. f.* Schlachttag *m.*; Schlachtfest, Schlachtessen *n.*; —ák, u *m.* Stechmesser *n.*, Mordmesser *n.*; Schläger *m.*; —ečný, —ácký *adj.* mordsüchtig.

zabij-ení *n.* das Morden *v.* ubíjení; —eti (*imp.* zabijej!) (lidi) viele töten.

zabilství *n.* Mord *m.*, Totschlag *m.*

zabitče, ete *n.* Dutzertier *n.*

zabit-í (zabiju, eš, e, *imp.* zabij! *vulgo* zab! *pl.* zabijte! *vulgo* zabte! *tragr.* zabiv, -ši) koho (*acc.*) čím totschlagen, erschlagen, töten; nezabiješ! du sollst nicht töten! to mne nezabije das wird mich nicht umbringen; 2. z. něco do čeho hineinschlagen; verschlagen, zuschlagen, vermachen; 3. (mont.) abnieseln, abnutzen; z. se sich töten; —í *n.* Totschlag *m.*; —ý getötet.

záblatník, u *m.*, záblatnice *f.* Kotdeckel *m.*, Kotnagel, Lehmnagel *m.*

záblesk, u *m.* ein Blitzer, Schimmer, Abglanz *m.*; fig. z. naděje Schein von Hoffnung, Schimmer von Hoffnung.

zablesknouti *et z.* se einmal blitzen.

zablouditi (-ím, íš, í, *imp.* [ne]zabluď!) nèkde (v lese, s cesty, na bezcestí) irre gehen, ſich verirren.

zábluď, u *m.*, —a *f.* Verirrung *f.*, Irrtum *m.*; Irrweg *m.*; —ný *adj.* Irr-; irrgängig; z. nerv *nervus vagus* herumſchweifender Nerv (anat.).

zábnouti, zíbnouti *v.* zábsti.

zabobon, u, —ek, nku *m.* (*pol.*) Aberglaube *m.*

zabočiti (-ím, íš, í, *imp.* zaboč!) einlenken, einbiegen; z. s cesty ſich ſeitwärts begeben.

zábod, u *m.* Einſtechung *f.*; Einſtich *m.*; (chir.) Akupunktur *f.*; ſig. Anſpornung *f.*; —ec, dce *m.* Schnapper *m.*

zabodnouti (-nu, eš, e, *imp.* zabodni!) něco do něčeho einſtechen, ein ſtoßen; *st.* z. koně ein Pferd ſpornen; z. koho totſtechen.

zabohov-anec, nce *m. mor.* ein Verfluchter; —anice *f.* eine Verfluchte; —ati *mor.* fluchen.

záboj, e *m.* Ölpreſſe *f.*, Ölmühle *f.*; 2. Ölkuchen *m.*; 3. Mutterroggen *m. v.* námel; 4. Fehde *f.*; —ce *m.* Töter *m.*

zábojiště *n.* (mil.) Hinterland *n.*

záboj-na *f.* Ölmühle *f.*; —ník, a *m.* Ölmüller, Ölſchläger *m.*; 2. Freibeuter, Flibuſtier *m.*; —stvo *n.* Mördertroß *m.*

zaboleti *impers.* anfangen wehe zu tun (zabolela ho hlava).

zábor, u *m.* Wegnahme *f.*; 2. Okkupierung *f.*; das Weggenommene; Okkupationsterrain *n.*

záboří *n.* Hinterwald *m.*

zabořiti se (*imp.* zaboř se!) do čeho einbrechen, einſtürzen, einſinken; ſig. verſinken.

zabouchnouti něco (z. dveře) zuwerfen; 2. z. koho totſchießen; z. se *vulgo* ſich verlieben; *v.* zbouchnouti se.

zabouřiti donnern; —ilo eš hat gedonnert.

zábrad-lí (—lo) *n.* Geländer *n.*, Barriere *f.*; 2. (wdm.) Steckleiter *f.*; —lice *f.* Geländerſchaft *m.*; —ník, —lník, —elník, u *m.* Geländerſäule *f.*

zábrana *f.* Verwehrung *f.*

zábranek, nku *m.* Eggebalken *m.*

zábraní *n.* die Gegend hinter dem Tore.

zabrání *n.* Okkupation *f.*

zabrániti (*imp.* zabraň!), zabraňovati čemu, někomu verwehren; vorbeugen.

zábranský *adj.* hinter dem Tore befindlich.

zabrati (zaberu, eš, e, *imp.* zaber!) do něčeho eingreifen, hineingreifen; z. něco (*pol.*) wegnehmen; okkupieren; z. se kam, do čeho ſich in etwas einlaſſen, verſenken; ſich vertiefen; ſich wohin begeben.

zabřednouti (-nu, eš, e, *imp.* zabředni!) *et* zabřesti (zabředu, eš, e, *imp.* zabřeď!) do čeho zu tief hineinwaten, tief hineingeben, ſich vertiefen; z. do dluhů in Schulden verfallen.

zábřeh, u *m.*, zábřeží *n.*, zábřežek, žku *m.* Platz hinter dem Ufer.

zábřesk, u *m.*, —a, zábřezka, zábřežda, zábřežka *f.* Morgenlicht *n.*; Morgenſtrahl *m.*; ſluneční z. Sonnenſtrahl *m.* [ſtes Auerhahnes).

zábrk, u *m.* (wdm.) Hauptſchlag *m.*

zabrzdíti einbremſen, zubremſen.

zábsti *impers.* frieren; 2. zebe mne eš friert mich; *min.* záblo (zíblo) mne v nohy mir haben die Füße gefroren; zebe mne v ruce eš friert mich an den Händen.

zabud-ka *f.* Vergeſſenheit *f.*; —livec *sl.* ein Vergeßlicher; —livý, —ný *adj. sl.* vergeßlich, vergeſſend; —u *v.* zabyti.

zabyl-ka *f.* Sommerlolch *m.*; Schwindelhafer *m. Iolium* (jilek); —ost *f.*; —ství *n. st.* Tollheit *f.*, Raſerei *f.*; —ý *adj.* toll, wahnſinnig; 2. verrucht, ruchlos.

zábyt, u *m. sl.* Hinderniß *n.* (*f:*).

zabyti (zabudu) něco, na něco *st.* i *sl.* vergeſſen; z. se kde *mor.* wo verweilen.

zábyv, u *m.* (*lp.* úkon) Funktion *f.*

zábyv-a *dim.* —ka *f. v.* zábava.

zabývati (-ám) se čím, s čím ſich womit befaſſen od. beſchäftigen, ſich abgeben.

zacel-eni *n.* Heilung *f.*; —eti vernachſen; —iti (-ím, *imp.* zacel!) něco ganz machen; heilen, verheilen; vernarben; z. se ganz werden, verwachſen.

zácenek, nku *m.* Äquivalent *n.*

zacinkati (-knouti) klingeln.

zacínovati něco verzinnen.

zacláněti (-ím, íš, í, *imp.* zacláněj!), zacloniti *v.* zasloniti.

záclona *f. v.* záslona.

zácpa *f.* Verſtopfung *f.*, Stublſucht *f.*, Stuhlzwang, Leibzwang *m.*, Teneſmus *m.* (med.); 2. z. ledu Eisſperre *f.*, Eisſtopfung *f.*, Eisdamm *m.*

zacp-ati (zacpu, eš, e *et* zacpám, áš, á, *tregr.* -av, *imp.* zacpi!), —ávati něco něčím verſtopfen; —ávák, u *m.* Stöpſel *m.*; —ávka *f.* Stopfbüchſe *f.*; Stopfwerk *n. v.* ucpávka.

zač (za co) *adv.* wofür, um was, wie hoch, wie teuer; z. je to? was koſtet das? nemáte zač? nicht Urſache; keine Veranlaſſung; co je z. was iſt das für ein Menſch? wer iſt er? nedbám, co jste zač ich achte nicht, wer ihr ſeid.

začarovati verheren, verzaubern.

začast-é —o *adv.* oft, oftmals; —ý, *lp.* častý *adj.* oftmalig.

začáteč-ně, ého *n.* Anfahrgeld *n.* (mont.); Anfangsgehalt *n.*; —ní *adj.* Anfangs-, anfänglich, Elementar-; z. písmeno Anfangsbuchſtabe *m.*; z. slovo Schlagwort *n.*; —nice *f.* Anfängerin *f.*; —nický *adj.* anfängermäßig; —ník, a *m.* Anfänger *m.*

začát-ek, tku *m.* Anfang, Beginn *m.*; každý začátek je těžký aller Anfang iſt ſchwer; dobře zaměř na začátku, vyſtříháš se všeho zmatku guter Anfang iſt die halbe Arbeit, Anfang und Ende reichen ſich die Hände; —ník *v.* začáteční k.

záčel, u *m.* Eisſtopfung *f.*

záčep, u, —ek, pku *m.* das Anhaken; 2. z. u stoky Kanalpfund *m.*; 3. (arch.) Dübel, Döbel *m.* [zapfen.

začepovati něco verzapfen, ein-

záčerň, ně *f.* schwarzer Star, Amaurosis *f.* (im Auge).

začern-alý *adj.* schwärzlich; —ati se, —ávati *impers.* anfangen schwarz zu werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* začerni!), začerňovati něco verschwärzen; beschwärzen, aufschwärzen.

začerven-alý *adj.* rötlich; —ati se (-ám se) rot werden erroten.

záčes, u *m.* die Frisur *à la chinoise*; 2. das Einackern in ein Nachbarfeld.

začetí *n.* das Beginnen, Beginn *m.*. Anfang *m.*

začetmo *adv.* angefangen.

začež *adv.* (*conj.*) wofür. [werden.

začich-lý *adj.* ranzig, —nouti ranzig

záčin, u, —ek, nku *m.* Fach *n.*, Abteilung in der Scheune; 2. *v.* přečin.

začin-atel, e *m.* Anfänger, Urheber *m.*; —ati (-ám) anfangen *v.* začíti.

začisnouti zukämmen; 2. anstoßen; streiten, berühren.

začítati (-ám), začítovati (peníze) *st.* verzählen; 2. verheren *v.* zařkati.

začíti (začnu eš, e, *imp.* začni! *trsgr.* začav, -ši) něco anfangen, beginnen; in Angriff nehmen; z. se Anfang nehmen, beginnen.

zad, u *m.* Hinterteil *m.*; na z., v z. po —u nach hinten, zurück; na z., —u, v —u, v —ech hinten; po —u, ze —u, od —u, ze zad, od zad von hinten.

záď, di *f.* Hinterteil *m.*; (Schiff.) Bejan *m.*; Hinterdeck *n.*; *v.* zad.

záda *pl. n.* (*m.*) *gen.* zad Rücken *m.* *dorsum*; *v.* zad.

zadák, a *m.* Hintermann, Nachmann *m.* (milit.); z., u Hinterteil des Schiffes (na —u). [závdavek.

zadánek, nku *st.*, zádatek, tku *m. v.*

zadání *n.* Einbringung, Einreichung; Vergebung *f.*

zadati (zadám, áš, á, *imp.* zadej! *trsgr* zadav) něco (z. své právo atd.) vergeben, aufgeben; z. spis n. prosbu eingeben, einreichen, einbringen; anbringen, anhängig machen; z. práci, dodávku někomu vergeben, übergeben, zumitteln, anvertrauen; überlassen; z. poděkování die Entlassung einreichen (von Ministern *rc.*); z. si něčím sein Ansehen wodurch schwächen.

zádav, u *m.*, —a *f.* Erstickung *f.*; 2. Unterdrückung, Bedrückung *f.*, Drangsal *n.* (*f.*); 3. Gewalt *f.*

zadav-aci *adj.* Einreichungs-; z. protokol Einreichungsprotokoll *n.*; —atel *m.* (prosby atd.) Gesuchswerber *m.*

zadávati (-ám) *v.* zadati.

zádavek, zku *m. v.* závdavek.

zadáviti (-ím, íš, í, *imp.* zadav!) koho erdrücken, erwürgen; z. se ersticken.

zádavný *adj.* erstickend.

zadeční *adj.* Hinter-; z. kůstka, hak Steißbein *n.* [*v.* zaducha.

zádech, u *et* dchu *m.* Keuchhusten

zadechnouti se ersticken; zadechl se der Atem ging ihm aus.

zádějm. *v.* záděr.

zadek, dku *m.* Hinterteil, Rückenteil *m.*; 2. Rücken *m.*; 3. der Hintere, Gesäß *n.*; na zadku hinten; ze zadku von hinten. [eingemachter Teig.

zádělm. u *m.* Braut *f.* (b. Lobz.); 2.

zádělm. e *f.* Hintergetreide *n.*

zaděl-anina, —ávanina *f.*, —ávané, ého *n.* Eingemachtes (Speise); —ati (-ám) něco do něčeho vermachen, zumachen; z. (drahý kámen do prstenu) einfassen; z. těsto (z. na chléb, na koláče atd.) einmachen, anmachen, einrühren; —ávka *f.* das Einmachen.

záděnek, zadínek, nku *m.* Hintergetreide *n.* [der Scheune.

zádění *n.* (zátyní) Scheidewand in

zadeptati, zadepsati *v.* zadupati.

záděr, u, —ek, rku *m.*, —a, záděř, e *f.* Räuber *m.*, Neider an Fingern, Neidnagel *m.*; *pl.* —y Rüstbalken.

zádcha *f.* Katarrh *m.*

zadina *f.*, zadínek, nku *m.* Hintergetreide *n.*, Hinterkorn *n.*; 2. Nachbier *n.*; 3. Nachwein *m.*

zadir-ati (-ám) *v.* zadříti; —avý *adj.*

zádiv, u *m.* Verwunderung *f.* [rauh.

zádivadlí *n.* Hintergrund der Bühne.

zadivati se (-ám se) *v.* zahledìti se.

zadiviti se čemu sich verwundern.

zádivný *adj.* befremdlich.

zádlab, u *m.* Zapfenloch *n.*

zadlabati (-bám *et* -bu) něco do něčeho einstemmen, verstemmen.

zadluž-en, a, o, ý verschuldet; —iti (-ím, *imp.* zadluž!) něco etw. verschulden; z. se sich verschulden, in Schulden

zádma *f.* (med.) Asthma *f.* [verfallen.

zadně *adv.* von hinten.

zadn-í *adj.* Hinter-; ddd. hintere, rückwartig; z. vrata Hintertor *n.*; das rückwartige Tor; z. část, z. díl Hinterteil *m.*; z. střevo Mastdarm *m.*; z. kost Schlußbein *n.*; z. voj Arriergarde *f.*; Nachtrab *m.*; —ice *f.* Hinterteil *m.*; 2. der Hintere, Gesäß *n.*; —ík, a *m.* Nachzügler *m.*; z., u. *m. v.* opatek; —ina *f. v.* zadina.

zádor, u *m.* Riff *n.*; 2. z. mléčný (v prsech) Galaktocheïe *f.*, Milchknoten.

zadost, zadosti *adv.* sattsam, hinlänglich, z. učiniti komu, čemu genug tun, Genüge leisten; Satisfaktion geben; zadostučinění *n.* Genugtuung, Satisfaktion *f.*

zadováděti si ein wenig schakern.

zadov-ec, vce *m.* Nachzügler *m.*; —ina *f.* Nachzug (mil.).

zadovka *f.* Hinterlader *m.* (Gewehr).

zádrapka *f.* Anlaß zum Zank.

zadražiti (-ím, *imp.* zadraž!) něco verteuern.

zádrha *f.* Anstoß *m.* (im Wege).

zádrhel, hle *m.* Knoten *m.*, Schlinge

zádrhlity *adj.* verfänglich. [*f.*

zadrhmo *adv.* einen Knoten schlingend; na z. fig. uneins; na z. zavazati einen Knoten machen

zadrh-nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni !), něco verschlingen, verknüpfen, einen Knoten machen; fig. verwickeln; z. se sich verknüpfen, verschlingen; —ovati *v.* zadrhnouti; z. (němčinou etc.) eine fremde Sprache einmischen, fremdeln (zatrhovati).

zadříti (zadru, *obyč.* zadřu, eš, e, *imp.* zadři !) něco ein wenig einreißen; z. se sich splittern; třísku si z. (do prstu atd.) sich einen Splitter einziehen.

zádrmol, u *m. v.* zádrhel.

zádruha *f. srb.* Kommunion *f.*

zadrž-ák, u *m.* Sperrhaken in der Uhr; —alost, —enost *f.* Rückstand *m.*; —alý *adj.* rückständig, ausständig, aushaftend. [Rest *m.*

zádržek, *m.* Rückstand; Ausstand *m.*,

zadrž-ení *n.* Anhaltung; Zurückhaltung *f.*; —eti (-im, íš, í, *imp.* zadrž !), —ovati něco aufhalten, hintanhalten, innehalten; vorenthalten, zurückhalten; z. koho anhalten (einen Sträfling); z. hříchy die Sünden vorenthalten, die Sünden nicht vergeben; z. se sich aufhalten, verweilen; sich enthalten.

zádrž-ka *f.* Aufhalt *m.*; Aufhaltung *f.*; 2. z. (nádržka) Wasserhalter *m.*; 3. Hemmzeug *n.*; 4. *v.* zádržek; —ný *adj. vn.*

zadržov-ací *adj.* Aufhaltungs-; z. právo Retentionsrecht *n*, Zurückbehaltungsrecht *n.*; —adlo *n.* Hemmaschine, Bremse *f.*; —ání *n.* Aufhaltung *f.*; —atel, e *m.* Aufhalter *m.*; —ati něco etw. aufhalten; z. mzdu vorenthalten; z. vůz bremsen.

zadu *adv.* hinten, hintan. [drücken.

zadubiti (hněv) *st.* dämpfen, unter-

zadudati andudeln, anfangen zu dudeln.

záduch, u *m.* Stickluft *f.*, Qualm *m.*; 2. das letzte Heizen beim Töpfer; 3. Engbrüstigkeit *f.*, schwerer Atem; 4. z., —a *f.* Keuchhusten, Stickhusten *m.*, Coquelüche *f.* (fr.); Asthma *n.*; 5. Mutterplage, Mutterbeschwerde *f.*

zádum, u *m.*, —a *f.* Vertiefung in Gedanken; 2. Melancholie *f.*

zadumán gedankenschwer; in Gedanken versunken (vertieft).

zadumati se (-ám se) in Gedanken geraten, sich in Gedanken vertiefen.

zádum-čivost *f.* Schwermut, Melancholie *f.*; —čivý, —ivý, —ný *adj.* schwermütig, düster, melancholisch. [betonieren.

zadunáti erdröhnen; dumpf ertönen;

zadup-ati (trávu atd.) einstampfen; 2. z. si ein wenig stampfen; —nouti si na někoho mit Fußstampfen bekräftigen.

zadusiti (-ím, íš, í, *imp.* zadus !) koho čím erschlagen; se sich.

záduš, e *f. v.* záduší.

záduščivý *adj.* Stick- *v.* zádušlivý.

zadušen, a, o, ý erstickt; —í *n.* das Ersticken, Erstickung *f.*; —ina *f.* etw. Gedämpftes.

záduší *n.* Seelenmessenstiftung, Kirchenstiftung *f.*; Kirchengut *n.*; Kirchenkasse *f.*; Kirchenfonds *m.*

zadušilost *f. v.* záduch. [Atem.

zadušina *f.* Dampf *m.*; 2. kurzer

zadušitý *adj. vn.*

záduš-ivý, —livý *adj.* keuchend, kurzatmig; voll Dunst; dumpfig; z. kašel Keuchhusten *m.*; —ka *f.* Kirchengrund *m.*; —ní *adj.* Seelen-, Stift-, Kirchen-; z. mše Seelenmesse *f.*; z. úřad Kirchenamt *n.*; z., iho *m.* Kirchenrechnungsführer *m.*; Kirchenvater *m.*; —nice *f.* Gebet für Verstorbene; Seelenmesse *f.*; —ník, a *m.* Kirchenvogt *m.*; 2. Kirchenvater *m.*; 3. Pfarrkind *n.*; —ný *adj. v.* zádušlivý; —ství *n. st. v.* záduší.

zadušovati se na něco bei seiner Seele schwören.

záduv, u *m.* (z. větru) Windstoß *m.*

zadvoj *m.*, zadvojí *n.* Arrièregarde *f.*

zádvoří *n.* Raum hinter dem Hofe.

zadychati se (-ám se), zadychtiti se (-ím se) aus dem Atem kommen, sich verfangen.

zafouknouti aufblasen, hinstellen.

zafuč-eti (*impers.*) aufbrausen, heranjausen; herangebraust kommen.

záha *f.* die Zelt, die Heitere des Himmels; *v.* záhy.

záhad-a, —ka *f.* Rätsel *n.*; Problem *n.*; —čivý, —ný *adj.* rätselhaft; problematisch, fraglich.

zaháj-ení *n.* Einhebung *f.*; Eröffnung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zahaj !) něco einheben, einzäunen, einschränken; einfrieden; z. sněm den Landtag eröffnen; z. se sich verwahren; zahajovací řeč Eröffnungsrede *f.*

záhala *f.* Hülle *f.*

zahál-čivec, vce, zahaleč, e *m.* Müßiggänger, Faulenzer *m.*; —čivý, zahalečný, —ivý, (—evý) *adj.* müßig.

zaháleti (-ím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* —ej !) müßig sein, müßiggehen.

zahal-iti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* zahal !), —ovati něco do něčeho verhüllen, einhüllen.

zahálka *f.* Müßiggang *m.*, Muße *f.*

zahanb-en, a, o, ý beschämt; —ení *n.* Beschämung *f.*; —iti (-ím, íš, í, íme íte, í, *imp.* zahanbi !) koho něčím beschämen; z. se sich schämen, schamrot werden.

zaháněti (*imp.* -ěj !) *v.* zahnati; vítr (déšť, sníh) zahání der Wind (Regen, Schnee) treibt.

zaháňka *f.* Vertreibung *f.*; 2. Kopffurche *f.*, Voracker *m.*

zaházeti (-ej !) hrob, jámu, studni zuwerfen (eine Grube ꝛc.).

zahazovati *v.* zahoditi.

záheb, hbu *m. v.* záhyb.

záhlad-a *f. v.* zahlazení; —ce *n. vn.*

zahlad-itel, e *m.* Vertilger *m.*; —iti (*imp.* zahlaď !), zahlazovati něco verglätten; 2. z. lid, národ atd. vertilgen; ausrotten, vernichten.

záhladný *adj. v.* zahlazovací.

záhlav-ek, vku *m.* Kopfkissen *n.*; 2. Kopfstück *n.*; —í *n.* Hinterkopf *m.*; Genick *n.*; (Typ.) Kolumnentitel *m.*; 2. Rubrik *f.*; Haupttitel *m.*

zahlaviti (-ím, íš, í) něco kapitelartig vollenden; z. koho einen umbringen.

záhlavník, u *m. st.* Kopfkissen *n.*

záhlaz-ení *n.* Vertilgung, Ausrottung *f.*; —ovací *adj.* Vertilgungs-; *z.* válka Ausrottungskrieg *m.*; —ovati *v.* zahladiti.

záhledčivý *adj.* scharfsichtig.

záhleděti se (dím se) kam, nač, na někoho, več, do čeho jetne Augen auf etwas heften; etwas unverwandt betrachten; sich vergaffen.

záhlédnouti, zahlídnouti (-nu, eš, e) něco erblicken; wenig sehen.

záhleníti (-ím, íš, í) něco verschleimen.

záhlídavý, zahlíživý *adj.* scheelsichtig, sauersichtig.

záhloub-iti (-ím, íš, i, *imp.* -i!), —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) vertiefen; se sich; —án v myšlenkách in Gedanken vertieft. [versenken.

záhlubiti (-ím, íš, í, *imp.* zahlub!)

záhnati (zaženu, eš, e, *imp.* zažeň! *trsgr.* zahnav) něco n. koho vertreiben; verjagen, wegtreiben, wegjagen; z. koho kam wohintreiben; z. nemoc eine Krankheit vertreiben, heilen; z. žízeň čím den Durst stillen.

záhněda *f.* Rauchtopas *m.*

záhnědý *adj.* braunlich.

záhnívati (3. -á) anfaulen, in Fäulnis übergehen; maso záhnívá das Fleisch geht an. [se sich.

záhnizditi (*imp.* zahnizdi!) einnisten;

záhnouti (zahnu, eš, e, *imp.* zahni!) něco wenden, einlenken; einbeugen; umbeugen; umbiegen; z. (z. se) za roh (za dům atd.) um die Ecke (um das Haus) einlenken; zahnutý (zobák, nos atd.) gebogen, eingebogen, gekrümmt.

záhoditi (*imp.* zahoď!), zahážeti, zahazovati něco někam wegwerfen, verwerfen, verschleudern; z. se fig. sich abgeben, sich verwerfen, sich erniedrigen; in Geringschätzung verfallen z. se kam sich wohin begeben.

záhodno (za hodno) *adv.*, záhodný *adj.* zuträglich, ersprießlich, entsprechend; billig; angezeigt, geboten.

zahojiti (-ím, íš, i, *imp.* zahoj!) ránu, z. někoho heilen; z. se heil werden.

záhon, u, ek, záhůnek, nku, —ec, nce *m.* Beet *n.*, Gartenbeet *n.*; —ková šlechta Zwiebelnobleße *f.*

záhor-ák, —an, a, *st.* —ec, nce *m.*, —a *m.* Hinterbirgler *m.*

zahořelina *f.* Dunstbetäubung *f.*

zahořeti (-ím, íš, i, ime, ite, i, *imp.* zahoř!) sich entzünden, anbrennen; z. od slunce (z. na hlavu) an Sonnenstich erkranken; z. milostí, láskou vor Liebe entbrennen. [Berge; Hinterberg *m.*

záhoří *n.* die Gegend hinter dem

záhorka *f.* Haferspflanme *f.*

zahořk-lý *adj.* bitterlich; —nouti bitter werden.

záhorní, záhorský *adj.* jenseits des Berges befindlich, transalpinisch.

zahostiti (-ím, *imp.* zahoš!) gastlich aufnehmen; z. se (kde) wo einkehren.

zához, u *m.* Ausschuß *m.*; 2. Unart *f.*, unbrauchbares Erz; 3. (Archit.) Unterwurf *m.*, Anwurf *m.*

záhra *f.* Spielpartie *f.*

zahrab-ati (-u, eš, e *et* -ám, as, á, *imp.* -ej!), —ovati něco do něčeho eingraben, vergraben, verscharren; se sich; —ovač *m.* Verscharrer *m.*

zahrada *f.* Garten *m.* (lt. *hortus*, fr. *jardin*, it. *giardino*).

záhradí *n.* der Raum hinter der Burg.

zahraditi (*imp.* zahraď!) něco něčím verbauen, verhauen, einschranken, einzäunen, verzäunen; z. (vodu) stauen, einschützen; z. se sich verrammeln.

zahrádka *f.* Gärtchen, Gärtlein *n.* (kleiner Garten).

zahradn-ě, ého *n.* Gartenzins *m.*; —í *adj.* Garten-; —ice *f.* Gärtnerin *f.*; —ický *adj.* Gärtner-; —ictví *n.* Gärtnerkunst *f.*; Gärtnerei *f.*; Gartenbau *m.*; —ík, a *m.* Gärtner *m.*

zahřání *n.* Erwärmung *f.*

zahraničn-ý (záhraničný, —i) *adj.* auswärtig; —ík, a *m.* Fremdling *m.*

zahráti (zahraju, eš, e, eme, ete, zahrajou *et* zahrají, *imp.* zahraj *et* zahrej!) něco někomu ausspielen verspielen, intenieren; ein wenig spielen; fig. z. někomu einem übel mitspielen; einem die Leviten lesen.

zahřát-i (zahřeju, *trsgr.* zahřáv, -ši) něco (ohněm atd.) erwärmen, erhitzen; se sich; —í *n. v.* zahřáni.

zahřátý erwärmt.

zahrav-ač *m.* Schäfer *m.*; —ačka *f.* Schäferin *f.*; 2. Hochzeitsständchen *n.*

zahrávati (-ání) s kým schäfern, Spiel treiben.

zahražení *n.* Einschränkung *f.*, Einfriedung *f.*; z. vody Stauung, Einschützung *f.* [*m.*

zahrážka *f.* Schranke *f.*; Sperrbaum

záhrdlitý, zahrdlený *adj.* halfig, was einen engen Hals hat.

záhřeb, u *m.* Ofenloch *n.*, Schürloch; 2. Herd *m.*; —ný *adj.* vergrabend, verscharrend; verscharrbar, vergrabbar.

zahřejný *adj. v.* zahřevný.

zahřetí *n.* Erwärmung *f.*

zahřev, u *m.* Erwärmung *f.*; —ek, vku *m. v.* zahřívek; —ka, —na *f. v.* výlřevna; —ný *adj.* warmend, er-

zahřítí *v.* zahřáti. [warmend.

zahřity *adj.* erwärmt.

zahřivadlo, zahřívadlo *n.* Bettwärmer *m.*; Wärmeapparat *m.*; Rechaud *m.*

zahřív-ání *n.* das Wärmen, Erwärmen; —árna *f.* Warmestube *f.*, Warme haus *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) něco erwärmen (länger) *v.* zahřáti.

záhřív-ek, vku *m.*, —ka *f.* warmer Umschlag; Bahung *f.*; 2. (*rus.*), zátylek Widerrist *m.* (bei Pferden); scharren.

zahřměti (-ím) na někoho einen andonnern (anfahren); *impers.* zahřmělo es hat gedonnert. [scharren.

zahrnek, nku *m.* das Zusammen-

záhrnkem (úhrnkem) *adv.* zusammen.

zahrn-outi (-u, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* zahrň!), —ovati něco verscharren; zusammenscharen; z. ryby einen Zug tun; z. einbegreifen, einbeziehen; ein-

schließen; z. koho čím überhäufen; —utí *n.* Einschließung, Einbeziehung *f.*, Einschluß *m.*; Umschlagkragen *m.*; z. ryb ein Zug (beim Fischfange).

záhrob, u, —ec, bce, —ek, bku *m.*, —eň, bně *f.*, —ka *f.* Vorschwelle *f.* (beim Hause) *v.* zápraží; 2. Ofensitz *m.*, Ofennische *f. v.* pekelec; 3. Gartenbeet *n.*; Rabatte *f.*; 4. Rasenbank *f.*; —í *n.* Jenseits *n.*, der Raum o. das Leben jenseits des Grabes; —ní *adj.* überirdisch; z. život das Leben im Jenseits.

zahroziti (-ím, iš, í, *imp.* zahroz!) komu einem androhen, einem bedrohen.

zahryzti (zahryzu, eš, e, *imp.* zahryz!), zahryzati něco anbeißen; z. koho totbeißen.

záhuba *f.* Verderbnis *n.* (*f.*), Verderben *n.*; Untergang *m.*; fig. Fall *m.*; —ce *m.*, zahubitel, e *m.* Verderber *m.*

zahub-ení *n. v.* záhuba; —iti (-ím, iš, í, *imp.* zahub!) něco n. někoho verderben, vernichten, umbringen; —ivý *vn.*

záhubn-ík, a *m. v.* záhubce; —ost *f.* Verderblichkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) verderbend, verderblich. [emporrauschen.

zahučeti (-ely lesy) emporbrausen,

záhumní *n.* der Ort hinter der Scheune (Hinterland *n.*).

záhůnek, nku *m.* kleines Beet.

zahu-stidlo, —ševadlo *n.* Verdichtungsmittel *n.*; —stiti (-ím, iš, í, *imp.* -sti!), —ševati něco verdicken, verdichten; z. se, —stnouti dick, dicht werden; —stlina *f.* Marmelade *f.*; —stlý *adj.* verdichtet, verdickt, etwas dicht; —štěnina *f.* etw. Verdichtetes.

záhvozda *f.* eiserner Keil, Schlußkeil *m.*; Artnagel *m.*

záhy *adv.* (*comp.* záže) früh, frühzeitig, zeitlich (*srv.* záha).

záhyb, u, —ek, bku *m.* Einbug *m.*, Krümmung *f.*, Einlenkung *f.*; 2. Falte *f.*; —a *vn.*

zahyb-a *f.*, —ač, e, —ák, u, —anec, nce *m.* (*mor.*) Rollkuchen *m.*; —ák, u *m.*, —ačka *f.* Falzbein *n.* (b. Buchb.); Falzmesser *n.*, Falzzange *f.*

zahýbati (-ám, áš, á, *imp.* zahýbej!) něčím ein wenig bewegen; 2. z. někam einlenken; 3. umbiegen. [od. Größe.

záhybel, e *m. sl.* unbestimmte Menge

zahýbnouti (-nu) *v.* zahýbati; *st. vn.*

zahyn-outi (-u, eš, e, eme, ete, ou, *imp.* zahyň!) někde, v čem, při čem untergehen, umkommen, zugrunde gehen; —utí *n.* Untergang *m.* (*v.* záhuba).

zach, a *m.* großer Fresser.

zacház-eti (-ím, iš, í, íme, íte, ejí, *imp.* zacházej!) někam wohin gehen; z. s kým, s čím mit jmd. umgehen, verkehren, verfahren; slunce —í die Sonne geht nieder; s čím kdo —í, tím schází womit man umgeht, das hängt ihm an; —ka *f.* Umweg, Umgang *m.*

zachlad-iti (-ím, iš, í, *imp.* zachlaď!) něco abfühlen; z. se, —nouti (-nu, eš, e) sich verfühlen.

zachmouřit, zachmuřiti (-ím, iš, í, *mp.* zachmuř!) verfinstern, mit Wolken beziehen; z. se trüb, düster, finster werden; zachmouřeno bewölkt, bedeckt.

záchod, u *m.* Abtritt *m.*, Privet *n.*, Sezeß *m.*; Retraite *f.*; 2. *st.* z. slunce Untergang der Sonne; 3. West *m. v.* západ; —ek, dku *m.* Anstandswinkel *m.*, Anstandsbude *f.*; Pissoir *n.*; —ní strana *st.* Westseite *f.*; —nik, a *m. st.* ein lüftiger Nachsteller. [halten.

záchov, u *m.* das Aufbewahren, Er-

zachov-aci *adj.* Erhaltungs-; z. list *st.* Verhaltungszeugnis *m.*, Wohlverhaltungsbrief *m.*; Konduitenliste *f.*; —ač *m.* Erhalter, Beobachter, Erfüller *m.*; —adlo *n. sl.* Reservoir *n.*; (mont.) Sumpf *m.*; —alost, sti *f.* Wohlverhaltung *f.*; vysvědčení -alosti Wohlverhaltungszeugnis, Leumundszeugnis *n.*; —alý *adj.* verhalten; erhalten, aufbewahrt; z., dobře z. wohlverhalten, wohlbestanden, tadelfrei, tadellos; —ání *n.* Erhaltung *f.*; Instandhaltung *f.*; Konservierung *f.*; —atel, —avatel, e *m.* Erhalter, Verwahrer, Bewahrer; Konservator *m.*; —atelský, —ávavý *adj.* konservativ, erhaltend; —ati (-ám, áš, á, áme, áte, aji, *imp.* zachovej!), —ávati něco (v bytě n. v tómž stavu, ve zdraví) instand (in stand) halten; bewahren, aufbewahren, aufrecht erhalten; z. koho od čeho, před čím, z. koho čeho behüten: z. koho od smrti retten; z. (si) peníze ersparen; sich etwas erübrigen; z. (zákon, přikázání) beobachten, befolgen, erfüllen; z. se k někomu (dobře atd.) sich verhalten, sich betragen, sich benehmen; z. se sich erhalten, sich retten; z. se komu einem es recht tun, sich jmd. gefällig beweisen.

záchovek, vku *m. v.* úspora.

záchoz, e (i) *f.* Hinweg *m.*

záchrana *f.* Rettung *f.*; 2. Schutzmittel *n.*, Präservativ *n.*

zachrán-ěn, a, o, ý gerettet; —ění *n.* Rettung *f.*; —iti (-ím, iš, í, íme, íte, í, *imp.* zachraň!) koho retten, verwahren, beschützen, behüten; z. se sich retten, sich verwahren.

záchrann-é *n.* Rettungsprämie, Rettungstaglia *f.*; —ý *adj.* rettend; z. sbor Rettungskorps *n.*; —á stanice Rettungsanstalt *f.*

zachtíti se (komu) gelüsten, ein Lüftchen bekommen; zachtělo se mi ich bekam Lust, es wandelte mich die Lust an.

zachule *f.* der Hintere; 2. Kopfhülle *f.* (der Weiber).

zachumlati (-ám) něco verlitzen.

záchuť, ti, záchutka *f.* Aufmunterung, Anreizung *f.*; 2. Nachgeschmack *m.*

zachutiti (-ím, iš, í, *imp.* zachuť!), zachucovati koho aufmuntern.

zachutnati (-ám) něco verkosten; z. si co Geschmack woran finden; z. komu schmecken, gefallen, behagen.

záchutně *f.* (zákoutně) Brandgasse *f.*

zachvácení *n.* Hinreißung *f.*

záchvat, u *m.* das Angreifen; 2. Hinreißen; 3. Entzückung, Extase *f.*; 4. z. nemoci Anfall der Krankheit; Paroxysmus *m.*; 5. Schlaffucht, Lethargie *f.*

zachvátiti (-im, iš, i, *imp.* zachvať!), zachvacovati něco ergreifen, erhaschen, hinreißen; hinraffen; überetten; *v.* uchvátiti.

zachvácen mrtvicí vom Schlage gerührt (getroffen); z. nemocí von einer Krankheit befallen.

záchvat-ný *adj.* hinreißend; entzückend; ergreifend; z. strach panischer Schrecken; —ná výše *v.* závratná výše.

zachvěti (zachvěju) něčím wanken machen; erschuttern; z. se erbeben, erzittern; wanken.

záchvěv, u *m.* Erschütterung *f.* (z. citu); z. vzduchu Vibration *f.*; z. země Erdstoß *m.*

zachystati (-ám) něco versehen; se sich.

záchyst-ek, tku *m.* Vorrat *m.*; —ný *adj.* versehend. [brücke).

záchyt, u *m.* Anfaß *m.* (der Ketten-

zachytiti (-im, iš, i, íme, íte, í, *imp.* zachyť!), zachycovati něco ergreifen, auffangen, ertappen, erhaschen, erwischen, erfassen; z. se sich verfangen.

záchyt-ka *f.* Zugstranganfaß *m.*; —ný *adj.* Fassungs-; anfaßbar; —ná příčina Anhaltspunft *m.*

zajat-ec, tce *m.* ein Gefangener (*Prisonnier*) *m.*; —ek, tku *m.* der Fang *m.*; *st.* Embryo *m.* (zárodek); —ka *f.* (—á) die Gefangene; —ý gefangen; ein Gefangener (milit.).

zajda *f. sl.* Bürde, Kast *f.*

zajdu *v.* zajíti.

zaječ-i *adj.* Hasen-; z. jetel Hasenklee; Sauerklee *m. Oxalis*; z. stoh (b. Näh.) Gabelstich *m.*; fig. míti z. úmysl, (vziti do —ich) das Hasenpanier ergreifen; —ice (—nice) *f.* Hasin *f.*, Mutterhase, Setzhase *m.*; —ina *f.* Hasenfleisch *n.*; 2. Hasenfell *n.*; Hasenbalg *m.*; —ník, a *m.* Hasengeier *m. Vultur cristatus.* [der Pferde *v.* zájedky.

zájeď, di *f.* schmerzhafte Maulblattern

zajedač *m.* wacherer Esser.

zájed-ek, dku *m.* Leckerbissen *m.*; Nachtisch *m.*; *pl.* —ky, —y Resten vom Essen im Munde; —í *n.* Dürrwarzen bei Kühen, Pferden *v.* zájezd.

zájedlivý *adj.* ergrimmt, ingrimmig.

zajednati (-ám, áš, á, *imp.* zajednej!) něco vergleichen.

zajedno *adv.* für eins; einesteils; býti s někým z. mit jmd. an einem Seile ziehen, mit jmd. unter einem Hute spielen (übereinstimmen).

zajedu *v.* zajeti.

zájem, jmu *m.* Wegnahme *f.*; 2. Pfändung *f.*; 3. Gefangennehmung *f.*; 4. Raub *m.*; 5. Interesse *n.*; v z. (navzájem) wechselseitig; —ce *m. v.* zajímač; —ka *f.* Gefangennahme *f.*; —né, čho *n.* Pfändungsgeld *n.*; —ník, a *m.* Viehdieb *m.*; 2. Interessent *m.* (súčastněný); —ný *adj. v.* vzájemný; z. popis Pfändungsinventar *n.*

zajeti (zajedu, eš, e, *imp.* zajeď! *trsgr.* zajev) někam irre fahren; fehl reiten; z. stranou auf die Seite fahren; z. daleko tief hineinfahren, hineinreiten; weit vordringen; z. koho jmd. niederfahren, niederreiten, überreiten, überfahren; z. si umfahren, umreiten; einen Umweg machen.

zajetí *n.* Gefangennehmung *f.*; Gefangenschaft *f.*; 2. das Niederreiten; das Niederfahren.

zajeviti (mont.) muten.

zájezd, u *m.*, —ek, dku *m.* das Hinfahren; Hinreiten *n.*; 2. Umweg, Umschweif *m.*; 3. *st.* Eintritt *m.* in fremdes Gut (*v.* zvod); 4. Streifzug *m.*; —čík, —ník, a *m.* Streifzügler *m.*

zajezditi koně das Pferd zu Tode reiten. [haus *n.*

zájezdný dům, z. hostinec Einkehr-

zájezek, zku *m.* Querwehr, Nebenwehr *n.*; 2. Kopf *m.* (Wasserbau).

zájezeří *n.* Ort hinter dem See.

zajha *f. sl.* der Weinkorb.

zajch, u (*z něm.* Seuche), zajík, u *m.* Schafseuche *f.*; Milzbrand *m.* (med.).

zajíc, e *m.* Hase *m. Lepus.*

zajíč-e, ete *n.* Hasenjunge *n.*; —ek, čka *m.* Häschen *n*; *pl.* —ky Hasenklee, Sauerklee *m.*; Schafampfer *m.*; —kář *m.* Hasenadler *m.*

zajídati nacheffen; to se mu nezajídá das schmeckt (paßt, gefällt) ihm nicht.

zájika *f.* Keuchhusten *m. Coqueluche f. (Pertussis).*

zajík-ati (-ám), —nouti, zajikovati aufseufzen, aufstöhnen; z. se gackfen; z. se v řeči in der Rede stocken; stammeln, stottern; —avý, —livý *adj.* gackfend, anstoßend im Reden; *v.* kašel *v.* zájika.

zajím-ač, —atel, e *m.* Wegnehmer, Gefangennehmer *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) lid gefangennehmen (Viele); z. einnehmen; interessieren; to jej —á das interessiert ihn; —avost *f.* das Interessante; —avý *adj.* etw. einnehmend; 2. interessant.

zájimek, mku *m.* Wegnahme *f.*; Pfändung *f.* [wirklich.

zajisté (zajisto) *adv.* gewiß, sicher;

zaji-stiti (-im, iš, i, *imp.* zajisť!) něco etw. sicherstellen; rückversichern (b. Affekuranz); z. se čím, z. si něco sich einer Sache versichern; —stění *n.* Rückversicherung *f.*

zajišťov-ací *adj.* Rückversicherungs-; z. smlouva R.-vertrag *m.*; z. vazba Präventivhaft, Vorhaft *f.*; —ání *n.* Rückversicherung *f.*; —na *f.* Rückversicherungsanstalt *f.*

zajíti (zajdu, eš, e, *imp.* zajdi! *trsg.* zašed, -ši) někam (za dům, do lesa) hinter etw. hingehen; 2. untergehen, vergehen, zugrunde gehen; z. s cesty sich verirren; z. si einen Umweg nehmen; zašlo mi něco es kam mir etw. dazwischen, es überfiel mich...; dej si zajíti s tvým hraním laß dir dein Spiel vergehen, laß das fahren (laufen); z. před soudem anhängig werden vor Gericht; zašlo mi za nehty die Kälte drang mir hinter die Nägel; II. z. *v.* zajmouti.

zájizbice *f.* Alkoven *m.*, Stubenkammer *f.* přístěnek.

zájizek, zku *m. v.* zájezek.

zajizvení *n.* (chir.) Vernarbung, Cyulosis *f.*
zajížděti (-ím, *imp.* -čj!) *v.* zajeti.
zajížďka *f.* Umritt *m.*, Umfahrt *f.*, Umweg *m.*
zájmeno *n.* Fürwort *n. pronomen.*
zajmouti (zajmu, eš, e, *imp.* zajmi! *tregr.* zajav, -ší) něco erfassen; z. koho gefangen nehmen; z. něčí věci atd. gerichtlich pfänden; *st.* z. *et* z. se od koho ausborgen. [sich.
zakabonitи verdüstern, verfinstern; se
zákal, u *m.* Trübung *f.*; 2. das Trübe; 3. z. v chlebě Schlief *m.*; 4. oční z. Star *m.*; z. (v oku, v moči) Wolke *f.* (im Auge, Harn ꝛc.); 5. der Tierfame; —ec, ice *m.*, —ek, lku *m.* Schlief *m.* [schmutzen.
zakáleti (*imp.* zakálej) něco be-
zakáliti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* zakal!) něco (z. vodu) trüben, trüb machen; 2. z. železo, ocel härten; z. se trübe werden, sich trüben.
zákalivý *adj.* schlieſig.
zákamčí *n.* ein abgelegener wind- od. sonnenfreier Ort; v z. státi im Schauer, im Schutze, im Schatten stehen.
zákamní *n.* Raum hinter dem Ofen,
zákampí *n. v.* zákamčí. [Hölle *f.*
zakampiti beschatten. [gung *f.*
zákaz, u *m.* Verbot *n.*; Unterla-
zakázati (zakážu, eš, e, *imp.* zakaž!) něco někomu verbieten, untersagen; z. něco u někoho etw. bestellen; z. něco *st.* befehlen; z. se komu čím sich anheischig machen; sich verpflichten.
zakázka *f.* Bestellung *f.*; 2. Versprechung, Zusage *f.* [mann *m.*
zákaznik, a *m.* Kunde *m.*, Kund-
zakazov-ač, —atel, e *m. v.* zákaznik; —áni *n.* Unterjagung *f.*, Verbot *n.*; —ati něco *v.* zakázati.
zákeř-i *n.* ein Ort hinter dem Strauch; —ně *adv.* meuchlings; —nický meuchelmörderiſch, meuchleriſch; banditenmäßig; —ník, a *m.* Meuchling, Meuchler, Meuchelmörder *m.*; Straßenräuber, Strauchdieb *m.*; Bandit *m.*; —ná nemoc fig. tückiſche Krankheit.
základ, u *m.* Grund *m.*, Grundlage *f.*; Grundlegung *f.*; Grundsatz *m.*; Fonds *m.*; niedergelegtes Gut; Unterpfand, Handpfand *n.*; Kaution *f.*; Vadium *n.*; Angeld, Haftgeld *n.*; Wette *f.*
základ-ací *adj.* Gründungs-; z. list G.-urkunde *f.*; —ač *m. v.* zakladatel.
zakládání *n.* Gründung, Errichtung *f.*
zakladatel, e *m.* Gründer, Stifter, Erbauer *m.*
zakládati (-ám, áš, á, áme, áte, ají, *imp.* zakládej!) něco wo hinterlegen; einschlagen, aufschlagen, überschlagen, aufstülpen; z. koho penězi einem Geld vorschießen; vorstrecken; z. si na čem auf etw. fußen; sich stützen; z. (si) mnoho na kom viel auf jmd. bauen; z. co gründen; stiften (länger); z. se na čem sich auf etw. gründen, stützen, basieren; to se zakládá na omylu das beruht auf einem Irrtum.
základ-ce *m. v.* zakladatel; —ek, dku *m.* Brustwehr *f.*; 2. Stoßbalken bei einer Geschützbettung; 3. *pl.* —ky Saum, Einschlag *m.*; —ina *f.*, —ka *f.* Vorlegebolz *n.*; Schwelleiſte *f.* (mont.); Vorlegebrett *n.* (Mühl.); Setzholz *n.*, Setzarm *m.* (mech.), Sperrkegel *n.*, Sperreiſen *n.*, Sperrklinge *f.*, Anhalthaken *m.*; —na *f.* Basis *f.*; —ní (—ný) *adj.* Grund-; Stamm-; zum Grunde gehörend; z. kámen Grundstein *m*; z. stroj (mech.) eine einfache Maſchine; z. jmění, z. jistina Fond *m.*; —nice *f.* Grundlinie, Standlinie *f.*; 2. Basis *f.*; 3. Versatzamt *n.*; —ník, a *m.* Pfandherr, Pfandnehmer *m.*; 2. *st.* Geißel *m. v.* rukojmě; —ný *adj.* Grund habend; —né učení Katechete *f.*
základo-sloví *n.*, —věda *f.* Elementarwiſſenſchaft *f.*, Baſeologie *f.*
základ-na *f.*, —nice *f. v.* záklopka.
základ-ek, sku, —ník, u *m.* Ährenſchäubel zum Dachdecken (došek).
zaklati (zakolu, eš, e, *imp.* zakol!) koho *acc.* čím totſtechen, erſtechen, niederſtoßen.
zakleknouti (při mytí podlahy) nieder-
zaklenek, nku *m.* Konsole *f.* [knien.
zaklen-í *n.* Verwünſchung *f.*; —ý (zaklatý) verwünſcht; z. zámek ein verwünſchtes Schloß; —á princezna eine verwünſchte Prinzeſſin *f.*
zaklenouti (-nu, eš, e, *imp.* zakleň!) něco etw. teilweiſe wölben.
zaklepati (na dvéře atd.) anklopfen.
zákles, n *m.* Kadenz *f.* (muſ.).
zakles-ák, u *m.* (Zimmerl.) der Klemmhaken; —lina *f.*, —lost *f.* Einſenkung, Vertiefung *f.*; Einbug *m.*; —lý *adj.* verfallen; —nouti niederſinken, ſich einſenken; z. (provaz, bič) einſchlingen.
zakle-ti (zakleju, eš, e, *imp.* zaklej!) na koho atd. fluchen; z. koho verwünſchen, verzaubern; z. se ſich verfluchen; ſich verwünſchen; —tý verwünſcht, verzaubert *v.* zaklený. [(geogr.)
záklič-ek, čku *m.*, —í *n.* Enklave *f.*
zaklín-ač *m.* Verflucher *m.*, Verwünſcher; z. (duchů Geiſter-) Beſchwörer *m.*; —adlo *n.* Bannformel *f.*; —áni *n.* Beſchwörung (z. duchů); 2. Beteuerung *f.* (z. sebe); —ati (-ám, áš, á, *imp.* zaklínej!) koho *acc.* beſchwören; z. (duchy) bannen; z. se hoch und teuer ſchwören, beteuern.
záklinek, nku *m.* Zapfenkeil *m.*
záklini *n.* Hemmbalken *m.*
zakliniti (-ím, íš, í, *imp.* zakliní!), zaklinovati něco verkeilen, zukeilen.
zakliti *v.* zakleti.
záklona *f.* Verhang *m.*, Decke *f.*
zakloniti (-ím, íš, í, *imp.* zakloň!) něco umbiegen, verdecken, umſenken.
záklop, u *m.*, —a *f.* Verdeckung *f.*; Falltur *f.*; —a *f.* (Mühl.) Mittelbalken *m.*, Mittelbank *f.*
zaklopiti (-ím, íš, í, *imp.* zaklop!) něco verdecken, zudecken, zuklappen.
záklop-ka *f.* Ventil *n.*; Augendeckel bei Pferden; Sperrklappe bei der Orgel; —nice *f.* Muſchel *f.*

zákmit, u *m.* Schimmer *m.*; z. naděje *v.* záblesk.

zakmitnouti se einmal durchſchimmern.

zákol-aný *lp.* zakolený příkop (koleč) Pfahlgraben *m.*; —ečník, u *m.* Wehrnagel an der hinteren Schale; —esník, u, —ník, u, —níček, čku *m.* Achsnagel, Lindennagel, Radnagel *m.*; Lone, Lünſe *f.*

zakoliti verpallſiadieren, verpfahlen.

zákoltří *n.* Ort hinter der ſpaniſchen

zakolu *v.* zaklati. [Wand.

zákon, a *et* u *m.* Geſetz *n. Lex*; (bibl.) starý z. alteš Teſtament; nový z. neueš Teſtament.

zakonč-ení *n.* Beendigung *f.*; Schluß *m.*: —iti (-ím, íš, i, *imp.* zakonči!) co am Ende zuſpitzen; 2. beenden, beendigen; ſchließen; —ený *adj.* zugeſpitzt.

zákon-itost *f.* Geſetzmäßigkeit *f.*; —itý *vn.*; —ní, —ný *adj.* Geſetz-; geſetzlich, geſetzmäßig, legal; —ník, a *m.* ein Schriftgelehrter, Geſetzlehrer; 2. Ordensmann, Ordensbruder *m.*; z., u Geſetzbuch *n.*; Geſetzſammlung *f.* (lt. *Codex*, fr. *Code*); říšský z. Reichsgeſetzblatt *n.*; zemský z. Landesgeſetzblatt *n.*

zákono-dárce *n.* (-davce *z pol.*) der Geſetzgeber; —dárný *adj.* geſetzgebend; z. sbor, z. sněm Legiſlative *f.*; —dárství *n.* Geſetzgebung *f.*; —vec, vce *m.* Legitimiſt *m.*; —znalec, lce *m.* ein Geſetzkundiger; —znalství *n.* Geſetzkunde *f.*

zákop, u, *pl.* —y Schanze, Verſchanzung *f.*

zakopati (-ám, áš, á *et* zakopu, eš, e, *imp.* zakopej!) něco do něčeho vergraben, eingraben; verſcharren; z. se ſich eingraben, ſich verſchanzen.

zákop-ec, pce *m.* Eskarpe *f.*; —í *n.* Verſchanzung *f.*; —ník, a *m.* Schanzgräber, Pionier *m.*

zakopiti (seno) verhäufen.

zakopnouti (-pnu, eš, e, *imp.* zakopni!) oč, do čeho mit dem Fuße anſtoßen, ſtraucheln.

zákopytí *n.* Mittelfuß *m.*

zakoř-en-ělý, —ěný *adj.* eingewurzelt; —iti, -ňovati co einwurzeln laſſen; 2. anwürzen; einwürzen; z. se ſich einwurzeln, anwurzeln; Wurzeln treiben.

zákorník, a *m.* Rindenkäfer *m. v.* korovec. [Kirche.

zákostelí *n.* der Raum hinter der

zakotv-ený verankert; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zakotví!) někde ankern; fig. feſt einwurzeln. [nač ſich verguckeu.

zakoukati se (-kám se) do čeho, več,

zakoup-ení *n.* Ankauf *m.*: —iti (-ím, íš, í, *imp.* zakup!), zakupovati něco kaufen, antaufen, einkaufen; erkaufen; z. koho beſtechen; z. se kam, kde ſich einkaufen.

zakouřiti (dýmku) anrauchen; 2. z. (pokoj) verrauchen; 3. z. si ein wenig

zakoušeti *v.* zakusiti. [rauchen.

zakousnouti totbeißen; fig. z. něco ertragen; z. se do čeho einbeißen.

zákout, u, —ek, tku *m.*, —í *n.* Winkelverſteck *n.*; Schlupfwinkel *m.*

zákož-ka *f.* Milbe *f. Acarus*; —ní *adj.* hinter der Haut befindlich; z. červík, z. housenka, —nice *f.* Miteſer *m.*

zákrap, u *m. v.* okap.

zakřiknouti (-nu, eš, e, *imp.* zakřikni!) koho jmd. ſchweigen heißen; fig. einen einſchüchtern; z. na koho einen anſchreien. [krümmen.

zakřiv-enost *f.* Krümmung *f.*; —iti

zakřivý *adj.* ſauerſüchtig.

zakrn-ělka *f.* geſchlechtsloſe Biene; —ělý *adj.* kleinleibig, verbuttet; verkrüppelt; eingeſchrumpft; —ěti (-ím, íš, i, *imp.* nezakrň!) verkümmern, verbutten, verkrüppeln.

zakroč-ení *n.* Einſchreitung *f.*; Intervention *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zakroč!) bis wohin verſchreiten; z. komu cestu einem in den Weg treten; z. oč einſchreiten; z. v čem intervenieren.

zákroj, e *m.* Aufſchnitt, Zuſchnitt *m.*; 2. einmaliges Ackern.

zakrojiti (-ím, íš, i, *imp.* zakroj!) do čeho einſchneiden, einen Schnitt hineintun; bis wohin ſchneiden.

zákrok, u *m.* Zutritt *m. v.* zakročení.

zakroutiti (-ím, íš, i, *imp.* zakruť!), zakrucovati něco umdrehen, verdrehen; z. někomu krk einem den Hals umdrehen.

zakrouž-ení *n.* (větru) das Krimpen; —iti abrunden, ſchweifen.

zákrov, u *m.* Decke *f.*, Bedeckung *f.*; —ec, vce *m.* Trejor *m.*; 2. (bot.) Hülle *f. Periclinium*.

zakr-pělý, —salý, —slý *v.* zakrnělý; —pěti, —sati *v.* zakrněti.

zákrsek, ska *et* sku, zákrslek, slka *et* slka *m.*, zakrslík, a *et* u *m.* etw. Verbuttetes (Menſch, Kind, Tier); Knirps *m.*; 2. Zwergbaum *m.*; zakrslý verbuttet.

zákrtek, tku *m.* Schlendrian *m.*; 2. Windei *n.*

zákrut, u *m.*, —a, —ka *f.* Drehung *f.*; Spirale *f.*; Wirbel *m.*; (bei Büchſenm.) Drall *m.*; —ek, tku *m.* Zwirnknoten *m.*; 2. Rollkuchen *m.*

zakrutiti se *st.* traurig werden.

zákrutný *adj.* umbogen; 2. ſpiralförmig.

zákružek, žku *m.* Tourniquet *m.* (*n.*).

zakrvác-eti, z. se (ſich) verbluten; —ený blutbefleckt; blutrünſtig.

zákryt, u *m.* Decke *f.*, Bedeckung *f.*; Verſteck *n.*; (arch.) Blendung *f.*

zakryt-í (zakryju, eš, e) něco něčím bedecken, verdecken; hüllen, verhüllen; se ſich; —í *n.* Bedeckung, Verdeckung *f.*

zakryvadlo *n.*, zakryvka *f.* Decke *f.*

zakryvati (-ám, áš, á, *imp.* zakrývej!) něco etw. verdecken; fig. maſkieren.

zakuckati se (-ám se) kotzen.

zakukati (-ám) kucken.

zakukl-en, a, o, ý verhüllt, vermummt; —enec, nce *m.* ein Vermummter; —ení *n.* Verhüllung, Hülle *f.*; 2. Mumme *f.*; —iti (-ím, íš, i, *imp.* zakukli!), —ovati něco verhüllen, vermummen; se ſich.

zakulatiti abrunden.

zákulis-í *n.* fig. Hinterwand *f.*, Hintergrund *m.*; —ní *adj.* hinter den Kuliſſen.

zákup, u *m.* Aufkauf *m.*, Einkauf *m.*, 2. Vorauszahlung *f.*, Abonnement *n.*; 3. Erbzins *m.*, Erbpacht *m.*, Emphyteusis *f.*; Erbzinsbrief *m.*; —né, ého *n.* Erbzins *m.*; —ní *adj.* Aufkaufs-; —ník, a, zakupitel, e *m.* Aufkäufer *m.*; 2. Emphyteut *m.*; —ný *adj.* bestechlich; 2. emphyteutisch, erbzinslich.

zákus, u *m.* das Schmecken, Kosten; —ek, sku *m.* Nachbiß, Imbiß *m.*

zakusiti (-ím, íš, í, *imp.* zakus!), zakusovati čeho kosten, verkosten, schmecken; z., zakoušeti (-ím, íš, í, *imp* zakoušej!) erfahren, erdulden, ausstehen.

zákuska *f.* Imbiß *m.*; Vorkost *f.*; ranní z. Gabelfrühstück *n.*

zakutaliti (-ím/ *imp.* zakutal!) něco etw. verrollen; se sich.

zakutiti (-ím, *imp.* zakuť!) něco etw. verscharren; vertuschen.

zákvas, u *m.*, —a *f.* das Einsäuern; 2. das Eingesäuerte; 3. Gärungsstoff *m.*, Gärteig, Sauerteig *m.* (z. na chleb).

ˈzakva-síti, —šovati něco einsäuern.

zákys, u *m.* Einsäuerung *f.*; 2. das Eingesäuerte.

zakys-alý, —lý *adj.* versäuert, säuerlich; —ati (3. -á *et* zakyšo), —nouti versäuern, sauer werden; —eliti, —liti něco einsäuern, versäuern. [Elbe befindlich.

zálabský *adj.* überelbisch, jenseits der

zaleh-ač *m. st.* Weglagerer *m.*; —lý kámen (Mühl.) fernschwerer Mühlstein; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!) hinter etw. sich legen; sich lehnen; gehemmt, gesperrt werden; sich wo recht einlegen; z. cestu (někomu) den Weg versperren; z. dítě ein Kind liegend (im Schlafe) erdrücken; —ají mu uši, —á mu v uších die Ohren summen ihm; fig. er hat die Ohren voll; —á mu v krku (při zpěvu n. při mluvení) seine Stimme ist verschleimt.

zálek, u *m.* das Erschrecken.

zaleknouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!) koho einen erschrecken (mh.); z. se erschrecken (mi.).

zalemov-ání *n.* Einfassung *f.*; —ati něco něčím einsäumen, einfassen, verbrämen.

zálepa *f.* Verklebmittel *n.*

zálepek, pku *m. v.* zálepka.

zalep-iti (-ím, íš, í, *imp.* zalep!), —ovati něco něčím verkleben.

zálepka *f.* (Post.) Kartenbrief *m.*

záles-ák, a *m.* Waldmann *m.*, Waldsaß *m.*; Trapper *m.* (in Nordamerika); —í *n.* das Land jenseits des Waldes; —ký, —ní *adj.* übermäldig; jenseits des Waldes befindlich.

zales-nění, —ňování *n.* Bewaldung *f.*; —niti, —ňovati bewalden.

zálet, u *m.* Verwirrung im Fliegen; 2. Wegflug *m.*; Ausflug *m.*; 3. *pl.* —y Buhlerei *f.*; Kur *f.*, das Freien um ein Frauenzimmer; Flirt *m.*; na —y choditi auf die Freit gehen.

zaletěti (-ím, íš, í, íme, íte, í, *imp.* zaleť!) kam wegfliegen, fortfl.; sich verzáletí *n.* Nachsommer *m.* [fliegen.

zálet-nice *f.* Buhlerin, Buhlschwester, Buhle *f.*; Kurtisane *f.*; —nický *adj.* buhlerisch; —nictví *n.* Buhlschaft *f.*; —ník, a *m.* Freier, Buhler *m.*; Kurtisan *m.*, Liebediener, Mädchenbeäugler, Mädchenfänger *m.*; —nost *f. v.* záletnictví; —ný *adj. v.* záletnický.

zálety *pl. m. v.* zálet.

zálev, u *m.*, —a *f.*, —ek, vku *m.*, —ka *f.* das Überschwemmen, Vergießen; Inundation *f.*

zalév-ač *m.* Übergießer, Begießer *m.*; (Hütt.) Aufgießer, Wassergeber *m.*; —adlo *n.* Begießgeschirr *n.*; —ati (-ám) *v.* zalívati.

zalezti (zalezu, eš, e), zalézati kam sich verkriechen, verschlüpfen; fig. z. si na někoho einem scharf zusetzen; jeffreren,

zálež-elý *adj.* faul; abgelegen, verlegen; —eti se abliegen, sich verliegen.

záležeti (3. *pers. pl.* -í *et* -ejí) v čem, na čem bestehen, worauf beruhen, sich gründen; —í mi na tom es ist mir daran gelegen; es liegt mir daran; to na něm —í das hängt von ihm ab.

záležitost *f.* Angelegenheit *f.*; Affäre *f.*; Interesse *n.*; —itý *adj.* angelegen, angelegentlich; wichtig.

záliba *f.* (v něčem) Vorliebe *f.* (für etw.); Wohlgefallen *n.*

zalib-enec, nce *m.* e. Verliebter; 2. Wahlkind, Adoptivkind *n.*; —ení *n.* (v čem, nad čím) das Gefallen, Wohlgefallen; 2. Adoptierung *f.*; —ený beliebt, lieb; z. hřích Schoßsünde *f.*; vzíti za syna —eného, za dceru —enou an Kindes Statt annehmen, adoptieren; —iti (-im, íš, í, *imp.* zalib!), zalibovati něco n. někoho *st.* anfangen zu lieben; sich lieb gewinnen; z. koho komu *st.* verloben, versprechen; z. sobě s kým *st.* sich mit einem verbinden; z. si co, v čem belieben, Gefallen an etwas finden, lieb gewinnen; z. se komu v čem gefallen; —ka, zálibka *f.* Gefallen *m.*; *v.* záliba.

zálib-nice *f.* Kokette *f.*; —nost *f.* Koketterie *f.*; —ný gefallsüchtig, eroberungssüchtig, kokett.

zalidniti (-ím, íš, í *imp.* zalidni!), —ňovati (krajinu) bevölkern, kolonisieren, ansiedeln. [v čem sich anschmeicheln.

zalichotiti se (-ím se) komu čím,

zalit-i (zaliju, eš, e, *imp.* zalij!) něco (z. květiny) begießen; 2. mit Gießen auslöschen; 3. verschmelzen, zuschmelzen; eingießen; z. se übergossen werden; z. se krví mit Blut unterlaufen; 2. an Blutsturz sterben; —ý begossen; z. Blutsturz sterben; —ý begossen; z. kámen *v.* zalehlý.

zalitnouti *v.* zaletěti. [*Sinus.*

záliv, u *m.* Meerbusen *m.*, Golf *m.*

zalivati (-ám) co (z. květiny) begießen *v.* zaliti; fig. brav trinken.

zálivný proud (geogr.) Golfstrom *m.*

zalizati (-ám) kam *v.* zalezti.

zalkati (-ám, áš, á, *imp.* zalkej!) seufzen, aufseufzen, verseufzen.

zalknouti se (zalknu se, *imp.* nezalkni se!) sich verschlucken; 2. ersticken.

záloh, u *m.* Grund eines Gebäudes; 2. *sl.* Pfand *n.*, Handpfand *n.*; Versatz *m.*

záloha *f.* Hinterhalt *m.*, Nachstellung *f.*; 2. (mil.) Reserve *f.*; 3. (Kaš.) Vorschuß *m.*; z. peněžitá Geldvorschuß; z. na služné Gehaltsvorschuß; 4. Vorrat *m.*; 5. Pfand *n. v.* záloh.

zálom, u, —ek, mku *m.* Anbruch *m.*, Anbug *m.*; Umsturz eines Baumes, der Windschlag, Windbruch *m.*; 2. z. (mont.) der Einbruch.

zalomiti (-ím, íš, í, *imp.* zalom!) něco anbrechen; 2. z. ruce, z. rukama nad kým die Hände ringen; z. (mont.) einen Einbruch machen; z. se brechen.

zalov-ení *n.* (z. ryb) Fischfang, Fischzug *m.*; —iti einfangen; einfischen,

založen-ec, nce *m.* Vorschußschuldner; —í *n.* Gründung *f.*

založenský *adj.* Vorschußkassen-.

záloží *n.* Hinterhalt *m.*

založitel, e *m.* Gründer, Stifter *m.*

založiti (-ím, íš, í, *imp.* založ!) něco aufschlagen, überschlagen, umschlagen; z. šaty atd. einen Saum am Kleide machen; ruce z. die Hände übereinander legen; in den Schoß legen; z. mlýn, kolo die Mühle od. das Rad stemmen, steifen; z. cestu den Weg versperren; z. dobytku (pici) dem Vieh Futter hinter die Krippe einlegen; z. koho penězi eine Summe Geld vorstrecken, vorschießen; z. oheň Feuer legen; z. něco (z. město říši atd.) gründen, stiften; anlegen, fundieren; z. něco (knihu, spis atd.) verlegen; z. se abhanden kommen, in Verstoß geraten; z. se s kým oč wetten, eine Wette eingehen.

záložka *f.* Saum *m.* (am Kleide); 2. *mor.* Aufschlag *m.* (am Kleide); 3. z. (Typ.) Steg *m.*; *v.* základka.

záložna *f.* (*gen. pl.* záložen) Vorschußkasse *f.*

záložn-é, ého *n. v.* záloha; —í *adj.* Reserve-; z. fond Reservefonds *m.*; 2. z. Vorschuß-; 3. vorrätig; —ík, a *m.* (mil.) Reservist *m.*; 2. *sl. v.* zakladatel.

zálub-í *n.* Mehlbahn *f.* (Ort hinter der Einfassung des Mühlsteines); 2. Reisholz im Walde; —né, ého, —ní, ního *n.* Steinmehl, Laufmehl *n.*, Schweinaß; Sargfuttter, Lauffutter *n.*; —ný věnec (Mühl.) Mehlkranz, Lauffutterkranz *m.*

zálučí *n.* Wiesengrund *m.*

zálud, u *m.* Finte, List *m.*

zálud-a *f.* Trugschluß *m.*; —ný *adj.* trügerisch; -né umění Sophisterie *f.*; —nost *f.* Kollusion *f.*

zálup, u *m.* Razzia *f.* (türk.).

zálupa *f.* (anat.) Vorhaut *f.*

zálup-ec, pce *m.*, —ek, pku *m.* Nuß *f.*, Schloßblatt *n.* am Gewehre.

zálusk, u *m.*, —a *f.* Begierde *f.*; z. na něco míti ein Lustchen zu etwas haben; 2. Unwille *m.*, Groll *m.*; z. na někoho míti Groll (Pik) auf jmd. haben.

záluží *n.* Augegend *f.*; 2. (v Americe) Savanne *f.*

zamačk-ati (-ám), —nouti *et* zamáčknouti něco (z. červa, housenku) erdrücken, totdrücken; 2. eindrücken, einpressen.

zámach, u *m.* das Aushohlen zum [Schlagen.

zamalovati vermalen.

zamanouti *impers.* einfallen, in den Sinn kommen; z. si co sich etw. in den Kopf jegen. [verrücken, verwirren.

zamásti (zamatu, eš, e) něco etwas

zámat-ek, tku *m.* etwas Verwirrtes, Wirre *f.*; —ný *adj.* wirrig, verworren.

zamávnouti (rukou) schwingen.

zamaz-án, a, o, —aný besudelt, beschmutzt, beschmiert; —ání *n.* Besudelung, Beschmutzung *f.*

zamazati (-zám, áš, á *et* žu, eš, e, *imp.* zamaž!) něco něčím beschmutzen, beschmieren, besudeln.

zamč-ený, —itý *adj.* verschlossen, eingesperrt; —ení *n.* Verschließung, Sperre *f.*, Verschluß *m.*

zámčiště *n.* Schloßstätte *f.*

zámecký *adj.* Schloß-; z. kaplan Schloßkaplan *m.*

zámeč-nice *f.* Schlosserin *f.*; —nický *adj.* Schlosser-; —nictví *n.* Schlosserhandwerk *n.*; Schlosserei *f.*; —ník, a *m.* der Schlosser.

zámek, mku *m.* Schloß *n.* (an der Tür); 2. Schloß *n.* (festes Gebäude).

zámelka *f.* gebröselte Mehlspeise *f.*

záměn-a, —ka *f.* Tausch *m.* Umtausch *m.*, Vertauschung *f.*

záměniti (-ím, íš, í, *imp.* zaměň!), -ňovati něco za něco vertauschen, eintauschen, umtauschen, verwechseln, umwechseln.

záměn-ka *f.* Logogriphe (Rätsel); —ný *adj.* fungibel; —né věci *pl.* Fungibilien (*Res fungibiles*).

záměr, u *m.* Absicht *f.*; 2. Ziel *n.*; 3. Zweck *m.*; —a *f.* Weidling *m.* (Maß).

zaměř-iti (-ím, íš, í, *imp* zaměř!), —ovati kam, nač zielen, richten; lenken; 2. z. k čemu beabsichtigen; 3. abmessen, zumessen.

záměrný *adj.* zweckmäßig, tieffend.

záměs, i *f.* Kompost *m.*, Kompostdünger *m.*

záměsíc *n.* der Raum hinter dem Monde. [Stadt.

zaměsti *n.* der Raum hinter der

zamesti (zametu, eš, e, *imp.* zamet! *tregr.* zamet, -ši) něco (pokoj, světnici) ausfehren, fegen.

zaměstn-áni *n.* Beschäftigung *f.*; bez z. beschäftigungslos; —ati *et* zaměstknati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!), —ávati koho něčím, při něčem beschäftigen; se jich; 2. einen Raum einnehmen; —avatel *m.* Arbeitgeber, Brotherr *m.*

zaměst-ní list Linienpassierschein *m.*; —ský *adj.* außerhalb der Stadt, landisch.

zamešk-ání *n.* Versäumung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* nezameškej!), —ávati něco versäumen; z. se někde, něčím sich zu lange aufhalten.

záměť, ti *f.* Windwehe *f.*; *v.* závěj.

zamet-ač *m.* Kehrer *m.*; *z.* ulic Gaſſenkehrer *m.*; —adlo *n.* Kehrmaſchine *f.*; —ati (-ám) něco *v.* zamesti; —ení *n.* Abfegung *f.*; Abkehrung *f.*; —ený abgefegt, abgekehrt, aufgeräumt.

zámět-ek, tku *m.* Deckmantel *m.*; 2. Schutzwehr *n.*; —mo *adv.* (log.) *modo tollente*; —ný *adj.* verwerfend.

zamezení *n.* Hintanhaltung *f.*

zámezí *n.* Raum hinter der Grenze.

zamez-iti (-ím, íš, í, *imp.* zámez!), —ovati něco einſtellen, hintanhalten; verbindern; 2. einſchränken, verſchränken.

zámez-ník, a *m.* ein Ultra; 2. ein Fremdländer; —ý *adi.* ultra; *z.* sloh ausſchweifender Stil.

zamhlený umnebelt, benebelt.

zamhouřiti (-ím, íš, í, *imp.* zamhuř!), zamhuřovati oči die Augen zumachen, zublinken; fig. ſich über etw. hinwegſetzen; *z.* jedno oko fig. ein Auge zudrücken.

zamíchati (-ám) něco něčím einrühren, umrühren; vermiſchen; *z.* se ſich vermengen.

zamilov-anec, nce *m.* der Verliebte; —aný liebgewonnen; verliebt *vulgo* verſchoſſen; -é psaní Liebesbrief *m.*; -é místečko Lieblingsort *m.*; —ati něco lieb gewinnen; *z.* koho, *z.* si koho *z.* se do koho *vulgo* ſich in einen verlieben.

zámina *f.*, záminka *f.* Vorwand *m.*

zaminiti sobě něco *v.* umíniti.

zamířiti (-ím, *imp.* zamiř!) někam, na něco zielen *v.* zaměřiti.

zamísiti *v.* zamíchati.

zámiš, zamiše, e *m.* Sämiſchleder *n.*; —ník, a *m.* Sämiſchgerber *m.*

zamít-ací, —avý *adj.* verwerfend; abweiſlich; —ati (-ám) něco *v.* zamítnouti; —ka, zámítka *f.* Abweiſung *f.*; Replik *f.*; Verwahrung *f.*; —nouti něco wegwerfen, verwerfen; verſchmähen; ablehnen, abweiſen; žádost tato se —á dieſes Geſuch wird abgewieſen; —nutí *n.* Abweiſung *f.*

zamknouti (-nu, eš, e, *imp.* zamkni!) něco ſchließen, verſchließen; einſchließen; zuſchließen; ſperren, zuſperren, verſp.; einſperren; *z.* se kam ſich einſchließen, ſich verſperren.

zamknutí *n. v.* zamčení.

zamlceti (-ím, íš, í, *imp.* zamlč!) něco verſchweigen; *z.* se ſchweigen, verſtummen; ſeine Rede abbrechen; in ſeiner Rede innehalten.

zámič-ka *f. v.* pomlčka; —né, čho *n.* Schweiggeld *n.*

zamleti (zamelu, eš, e) něco anmahlen; *z.* mlýn die Mühle vermahlen.

zámka *f.* (log.) Enthymema *n.*, Bruchſchluß *m.*

zamlk-avý *adj.* der ſich verſchweigt; —lý *adj.* verſtummt; verſchwiegen, ſchweigſam; —nouti verſtummen, ſchweigen.

zamlouvati (-ám, áš, á, *imp.* zamlouvej!) něco etwas bemänteln; *v.* zamluviti; *z.* se komu Anklang finden; gefallen; *z.* se čím ſich empfehlen, anempfehlen, recommandieren; to se mi —á das ſcheint mir empfehlenswert, das finde ich paſſend, das entſpricht meinem Geſchmacke; to se mi nezamlouvá das entſpricht mir nicht.

zámluv-a *f.* Beſtellung *f.*; 2. Verſprechen *n.*; Zuſage *f.*; 3. Angelobung *f.*; 4. Engagement *n.*; 5. Verlebnis *f.*; —ce *m.* Beſteller *m.*; Kunde *m.*

zamluv-en, a, o, ý beſtellt; —ení *n.* Beſtellung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zamluv!) něco etw. verreden, das Geſpräch auf etwas anderes lenken; 2. *z.* (si) co etw. beſtellen; *z.* se o čem ſich ins Reden vertiefen; *z.* se komu ſich verpflichten, angeloben; ſich verloben.

zamlžený umnebelt, benebelt.

zamodralý *adj.* bläulich, verſitzen.

zamodrchati (-ám) něco verwirren, **zámor**, u *m.* Heißhunger *m.*, Wolfshunger *m.* ſein Verbutteter.

zámora *m. et* ein Totenbleicher; 2. **zamordovati** ermorden.

zámoř-ec, řce *m.* einer der hinter dem Meere wohnt; —í *n.* das Land jenſeits des Meeres, Transozeanien *n.*

zamořiti (děti) abquälen, abmartern, abrackern; *z.* se abmagern, abzehren; zamořený okres der verſeuchte Bezirk; zamořené maso *v.* zamrelý.

zámoř-ní, —ský *adj.* übermeeriſch, überſeeiſch, jenſeits des Meeres befindlich, transmarin, transatlantiſch; -ská pošta Überlandpoſt *f.* ſfindlich.

zámostný *adj.* hinter der Brücke be-

zámota *f.* etw. Verwirrtes; Irrweg *m.*

zamotati (-ám, áš, á, *imp.* zamotej!) něco verwirren, verwickeln; se ſich.

zámotek, tku *m.* Kokon *m.*

zamoutiti *st.* (-ím, íš, í, *imp.* zamuť!), zamucovati něco trüben, auftrüben; aufmiſchen, umrühren; *z.* koho betrüben; *z.* se ſich betrüben.

zámožn-ík, a *m.* ein vermögender Menſch; —ost *f.* Wohlhabenheit *f.*, Vermögen *n.*; —ý *adj.* vermögend, wohlhabend, bemittelt, behäbig.

zamrač-ený umwölkt, trüb (Himmel); fig. finſterblickend; *z.* pohled finſtere Miene, finſterer Blick; *z.* člověk Murrkopf, Griesgram *m*, Sauertopf *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp* zamrač!), verdämmern, verfinſtern, verdüſtern; *z.* se finſter ſehen; bewölkt werden; zamračilo se bei Himmel iſt mit Wolken überzogen, bedeckt; es iſt trübe.

zámrak, u *m.*, zámraka *f.* das Verfinſtern, Finſternis *f.*

zámraz, u *m.* das Gefrieren; až do —u bis zum Froſtwetter.

zamraziti *st.* kugelfeſt machen; to mne zamrazilo dabei bin ich ſtarr geworden; mich fröſtelte. ſfriſch, müffelnd; ranzig.

zamřelý *adj.* tot, abgeſtorben; 2. nicht

zamřížiti (-ím, íš, í, *imp.* zamříž!), zamřežovati něco vergittern; zamřížené n. zamřežované okno Gitterfenſter *n.*

zamrk-lík, a *m.* Knirps *m.*; —lý *adj.* dämmernd, düſter; 2. verbuttet *v.* zamrlý; —nouti verbutten; 2. von der Dämmerung übereilt werden.

zamrlý *adj.* kraftlos vom Hunger.

zámrsk, u *m.* Peitschenschlag *m.*; 2. Peitschenschwippe *f.*; (ment.) Trum *m.*; 4. *pl.* —y Feilengekrüft *n.*

zamrštěnec, nce *m.* Rollkuchen *m.*

zámrtník, a *m.* ein Scheintoter.

zámrz, u *m.* das Erfrieren; Frost *m.* *srv.* zámraz.

zamrzati (3. -á) *v.* zamrznouti.

zamrzeti se (-im se, -íš se, *imp.* nezamrz se!) nač, na koho verdrießlich werden; to mne zamrzelo das verdroß mich; das hat mich geargert.

zamrz-lík, hra na —líka Verfrierspiel *n.*; —lý eingefroren; —nouti (-nu, eš, v) einfrieren, verfrieren, zufrieren.

zámutek, tku *m.* *v.* zármutek.

zámutný *adj.* betrübt, traurig.

zámyčka-a *f.* Schließe *f.*, Schubriegel *m.*; 2. Ventil *n.*, Einlaßklappe *f.*; —ový otvor Klappenöffnung *f.*

zamydliti mit der Seife überdecken; einseifen; fig. z. komu oči in die Augen Sand streuen.

zamyk-ací *adj.* Sperr-; —ač *m.* Schließer *m.*; 2. Sperrventil *n.*; —áč, e *m.* Schnappmesser *n.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) sperren; *v.* zamknouti.

zámysl, u *m.* Absicht *f.*; Vorsatz *m.*, Vorhaben *n.*, Projekt *n.*; 2. Vorwand *m.*; 3. Erfindung, Erdichtung, Erfindung *f.* (výmysl).

zamysliti (-im, íš, i, *imp.* zamysli!) něco *st.* etw. erfinnen, erdenken, erfinden; z. si gedenken, sich vornehmen; z. se sich in Gedanken vertiefen; zamyšlen, a, o, ý in Gedanken vertieft.

zámyslný *adj.* vorsetzlich (úmyslný).

zamyšleti (-im, íš, i, *imp.* zamyšlej!) něco etwas beabsichtigen, vorhaben; zamýšlím ich bin gesonnen, ich beabsichtige.

zań (= za něj) *adv.* hinter ihn; für ihn; statt seiner.

zánadří *n.* Busen des Kleides.

zánárti *n.* Fußwurzel *f.*

zanáš-ení *n.* Vertragung *f.*; 2. Eintragung *f.*; —etí (-ím, íš, í, *imp.* -ej!) něco kam (písek —í řeku) etwas vertragen; 2. z. (zapisovati) eintragen; z. se čím sich womit abgeben, beschäftigen, befassen; —ka *f.* Steigwerk *n.*, der Aufschüttboden in der Mühle; 2. Eintragung *f.*

zand-ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!), —avati (-ávám, áš, á) něco vermachen, zumachen; vertun, vertramen; —avač *m.* Sperrventil *n.*; —avadlo, —avátko *n.* Stöpsel *m.*; Schieber *m.*

zanečistiti (-ím, íš, i, *imp.* zanečisti!), -šťovati něco verunreinigen; se sich.

zanedb-ání, —ávání *n.* Vernachlässigung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zanedbej!), —ávati co vernachlässigen; se sich; —aný vernachlässigt.

zánehtice *f.* Nietnagel *m.* (am Finger), Fingergeschwür, Nagelgeschwür *n.*

zanechati (-ám, áš, á, *imp.* zanech *et* zanechej!) něčeho etwas lassen, auflassen, aufgeben, fahren od. laufen lassen, verlassen; z. něčeho někomu (zůstaviti) hinterlassen, nachlassen, zurücklassen; z. koho při čem jmd. bei einer Sache belassen.

zanepr-ázdnění *n.*, —ázdka *f.* Beschäftigung *f.*; —ázdniti (-ím, íš, i, *imp.* zaneprázdni!), —ázdňovati koho čím beschäftigen; 2. beschweren, belästigen; z. se něčím sich womit beschäftigen.

zaneřáditi (-ím, íš, i, *imp.* zaneřáď!) něco něčím verunreinigen. [zanáška.

zánes, u *m.* *v.* zános; -ka *f.* *v.*

zanesti (zanesu, eš, e, *imp.* zanes! *trgr.* zanes, -ši) něco někam wohin tragen; vertragen; z. prosbu einreichen, verbringen (eine Bitte); z. co čím etw. volltragen, anfüllen; z. koho čím einen womit überhäufen; z. se kam sich wohin begeben; z. se pískem verjanden (uf.) *v.* zanášeti.

zanešen, a, o, ý vertragen; eingetragen; z. pracemi mit Arbeiten überhäuft; —í *n.* Vertragung *f.*; z. pískem Verjandung *f.*

zánět, u *m.* Entzündung *f.* (med.); Inflamation *f.* *Phlogosis f.*; 2. Zundholz *n.*; —livý, —ný *adj.* entzündlich, entzündbar. [*m.*

zanevření *n.* Gehässigkeit *f.*; Groll

zanevříti (-vru, -vřeš, -vře, *imp.* -vři! *trgr.* -vřev) na koho einem gehässig werden, feind werden; einem auffässig werden.

zanícen, a, o, ý entzundet; entzückt, begeistert; —í *n.* Entzündung *f.* (med.) *v.* zánět; 2. Begeisterung *f.*; Verve *f.*

zánik, u *m.* Verschwindung *f.*, Untergang *m.*

zaník-lý *adj.* eingegangen; verschollen; verbuttet; —nouti (-nu), —ati (-am) untergehen, eingehen, verschwinden; —nutí *n.* Untergang *m.*

zanim-ati (-am) einnehmen; interessieren; *v.* zajímati; —avý *adj.* interessant *v.* zajímavý.

zanítiti (-ím, íš, í, *imp.* zanět!) něco anzünden, entzünden; z. se (med.) sich entzünden.

zános, u *m.* Mitgift *f.*; das von der Braut Eingebrachte; 2. das angeschwemmte Land; *v.* nános, naplav.

zánoska *f.* Unterschlaghelz *n.*

zánovní *adj.* fast neu.

zanovu *adv.* zuerst.

zánoží *n.* Mittelfuß *m.* *metatarsus.*

zanýtovati vernieten.

zaobal-iti (-ím, íš, í, *imp.* zaobal!), —ovati něco do něčeho, něčím einwickeln, einhüllen, einschlagen, einmachen; verhullen; se sich; *sr.* zabaliti.

zaobroubiti ein wenig umfassumen.

zaokrouhl-ení *n.* Abrundung; Arrondierung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zaokrouhli!) co abrunden, arrondieren.

zaonačiti si něco etw. beschonigen; 2. gut vorbereiten; anders darstellen.

zaopatř-en, a, o, ý versorgt; —ení *n.* Versorgung *f.*; —iti (-ím, íš, i, *imp.* zaopatři!), —ovati koho čím womit versehen, versorgen; z. čeho anschaffen; verschaffen; z. koho unterbringen, anbringen; z. nemocného einen Kranken

versehen (kirchl.); z. se čím sich versehen, sich versorgen; —ovací *adj.* Versorgungs-; z. ústav Versorgungsanstalt *f.*; —ování *n.* Versorgung *f.*; —ovna *f.* Verpflegshaus *n.*, Verpflegsmagazin *n.*; Verpflegsamt *n.*; Versorgungshaus *n.*, Versorgungsanstalt *f.*

zaor-ati (*imp.* -ej!), —ávati einackern, einpflügen; unterpflügen. [nagel *m.*

záosek, sku, záosník, u *m.* Achs-

zaostřiti (-ím, íš, í, *imp.* zaostři!) něco schärfen, zuspitzen; sauer machen.

zápač, i *f.* Betrrung *f.*; Hindernis *n.*; z., —í *n.* Schattenseite *f.*; —ivý, zápačivý *adj.* in der Schattenseite befindlich.

západ, u *m.* (slunce) Untergang *m.* (der Sonne); 2. z. Westen, Okzident *m.*; Abendseite *f.*; na z., k —u abendwärts, westwärts, nach Westen; 3. das Hinfallen, Einfallen, der Einsturz; 4. Rast am Gewehre; Gewehre *n.*; zámek na dva —y Schloß mit zwei Touren.

západ-ací *adj.* Fall-, Schnapp-; —ač *m.* Einfall *m.* (der Sägemühle); —ačka *f.* Schnapper *m.*; —ati (3. -á) *v.* zapadnouti; slunce —á die Sonne geht

západčí *n. v.* zápačí. [nieder.

zapaditý *adj.* Einfall-.

západka *f.* Stellhölzchen *n.*; 2. der Schnapper; 3. Mutterzäpfchen *n.*

zapadlý *adj.* eingefallen, verfallen; z. sněhem überschneit, verschneit; z. člověk ein unterjetzter, stammiger Mensch; z. kraj entlegener Landstrich.

západ-ní *adj.* (—ně *adv.*) westlich, abendländisch, okzidental; z. vítr Westwind *m.*; —ník, a *m.* Abendländer *m.*; 2. Anhänger der okzidentalischen Kultur, Okzidentalist *m.* (in Rußland).

zapadnouti (-nu, eš, e, *imp.* zapadni!) do něčeho hineinfallen, in etw. fallen; 2. einschnappen; 3. untergehen, niedergehen (v. der Sonne); slunce zapadlo die Sonne ging unter; 4. verfallen; z. sněhem verschneien.

západozem-ec, mce *m.* Abendländer *m.*; —ský *adj.* abendländisch *v.* západní.

zápach, u *m.* Geruch *m.* (einer Sache), Duft *m.*; kořenný z. Aroma *n.*; smrdutý z. Gestank *m.*

zapách-ati (-ám) čím einen Geruch von sich geben, Geruch verbreiten, riechen, duften; stinken; —lý, —avý *adj.* riechend; übelriechend; —nouti riechend werden.

zápak, u *m. v.* zápač.

zápal, u *m.* das Anzünden, Entzünden; 2. Zündmaterie *f.*; 3. Brandopfer *n.*; 4. Feuer *n.*, Eifer *m.*; Inbrunst *f.*; 5. (med.) *v.* zánět; —čivý *adj.* leicht entzündbar; 2. hitzig, jähzornig; —ec, lce *m.* Fidibus *m.*; 2. Brandrohr *n.* Zünder *m.*

zápal-ečný *adj.* feuerfangend, entzündbar; —ek, lku *m.*, —ka *f.* unreifes Obst.

zapál-ení *n.* Anzündung *f.*; 2. (med.) z., —enina *f.* Entzündung *f. v.* zánět.

zápal-ice *f.* Muschelblume *f. Isopyrum*; —icka *f.* Rutenkraut, Gertenkraut *n.*, Bergwurz, Hirschwurz *f. Tordylium.*

zápaliště *n.* Zündfeld beim Geschütze.

zapáliti (-ím, íš, í, *imp.* zapal!) něco něčím zünden, anzünden, anstecken; entzünden, entflammen; in Brand stecken; z. se sich entzünden; sich entflammen; fig. erröten, feuerrot werden.

zápal-ivý *adj. st.* zündend; entzündbar; —ka *f.* Zünder *m.*, Zündhütchen *n.*; Zündhölzchen *n.*; Zündpapier *n.*, Fidibus *m.*; Zündloch *n.* (beim Geschütze); z. *m.* jähzorniger Mensch; —nice *f.* Zündloch *n.*; Zündwurst *f.* (Artill.); —níček, čku *m.* Zündröhrchen, Zündhütchen *n.*; —ný *adj.* zündbar, anzündbar, entzündbar; 2. feurig (vor Begeisterung); —ná loď Brandschiff *n.*; —na oběť Brandopfer *n.*

zapalov-ač *m.* Anzünder, Anbrenner *m.*; 2. Feuerzeug *n.*; z., —áček, čku *m.* Zündröhre *f.*; —adlo, —átko *n.* Zündmittel, Zündwerkzeug *n.*, Zündmaschine *f.*; Zündhölzchen *n.*; —ání *n.* das Anzünden; —ati oft anzünden; z. se (o třešních) sich färben *v.* zapáliti.

zapamatovati si něco sich etw. wohl merken, eingedenk sein, sich ins Gedächtnis prägen. [rungsmittel *n.*

zápar, u *m.* das Einbrühen; 2. Gä-

zápara, zápařka *f.* Maisch *m.*, Maische *f.* (b. Branntweinbr.); *pl.* —y Geschwüre unter den Zehen.

zapař-ení *f.* Schweißgestank *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zapař!), —ovati něco einbrühen, einbrennen; z. slad einmaischen; z. se sich ausbrühen; —ený oděv verdumpftes Kleid; seno se —ilo das Heu hat sich erhitzt.

zápas, u *m.* das Ringen; Kampf *m.*, Ringkampf, Wettkampf *m.*; Match *m.* (*n.*); —ce, —ec, sce *m. v.* zápasník; —ek, sku *m. st.* Armband *n.*; —í *n.* Ort hinter dem Gürtel; Kampf *m.*, das Ringen; —iště *n.* Ringerplatz, Kampfplatz *m.*; —itel, e *m. v.* zápasník; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zápas!) s kým o něco ringen; —ník, a *m.* Ringer, Kämpfer, Wettkämpfer; Kämpe *m.*; —ný *adj.* ringend.

zapasovati něco, někoho zugürten.

zápašný *adj.* riechend.

zápatek, tku *m. v.* opatek.

zápati *n. v.* zápětí.

zapatkovati einfalzen. [hunde.

zápatník, u *m.* die Zehe der Vorsteh-

zapaž-ení *n.* Verschränkung, Verschalung *f.*; Verschlag *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zapaž!) něco něčím verschränken, umzäunen; verschalen, verschlagen.

zapeci (-peku) nachbacken (Kochk.).

zápeci *n.* Ort hinter dem Ofen (die Hölle) *v.* pekelec.

zapečetiti (-ím, íš, í, *imp.* zapečeť!) něco versiegeln; zusiegeln. [Pflaume.

zápečka *f.* halbgebackene od. gedörrte

zapěchovati něco verstampfen.

zápeka *f.* (příškvara) Kesselstein *m.*, Pfannenstein *m.*

zapekl-ený, —ený stöckisch, verstockt; —eniti verhärten, verstocken.

zápekli *n.* Ort hinter der Hölle; *v.* zápecí.

zapekl-iti (-ím, íš, í, *imp.* zapekli!) verstopfen, verhärten; z. se verstockt sein; —itý *adj.* stockisch, verstockt, starrköpfig; —ivý *adj.* verhärtet; —é oči vom Eiter zusammenklebende Augen.

zapěniti šachtu n. doly verstürzen, zustürzen.

zápěr, u *m.* Waschmaschine *f.*

zápěra *f.* Schleuse *f. v.* zápora.

zapěr-aci, —ař, —atel *v.* zapírací *etc.*; —adlo *n.* Riegel *m.*; Vorlegebaum, Sperrbaum *m.*; Sperrstange *f.*

zapeřiti (-ím, íš, í, *imp.* zapeř!) něco befedern, befiedern; 2. verfielen (z. kuroptev); 3. z. sněnu (zapažiti) verschlagen; z. se sich verfielen.

zápěr-ka *f.* Verneinung *f.*; 2. Anlaß zum Streit; —livý *adj.* streitsüchtig.

zápeřník, u *m.* (suchopeřník) Wollgras *n. Eriophorum.*

zápěst-ek, stku *m.* Stutzel; Fäustling *m.*; —í *n.* Mittelhand, Hinterhand *f.*, Handwurzel *f. Metacarpium*; —ky *pl.* wollene Bekleidung der Vorderhände; —nice *f.* Pulswärmer *m.*

zapěti (zapěju, ješ, e, *imp.* zapěj!) něco (z. někomu píseň) singen (ein Lied); intonieren. [tung *f.*

zápětí *n.* Verknüpfung *f.*; Hinschal-

zápěti *n.*, zápěť, tí *f. v.* opatek; z. der Hinterteil des Fußes; v z. gleich darauf, hintendrein.

zápěťník, a *m.* Nachtreter *m.*

zápich, u *m.* Einstechung *f.*

zapich-ač *m.* Einstecher, Abstecher *m.*; —ati (-ám) einstechen; einstecken *vn.*; —nouti, zapichovati něco do něčeho einstechen; z. koho *acc.* totstechen; (z. vepře atd.) abstechen.

zapíjeti (-ím, íš, í, *imp.* zapíjej!) *v.* zapíti. [versichern.

zapik-nouti, —ovati si co sich dessen

zápina, zápinka *f. v.* zápona.

zapín-ač, e *m.* Einschalter *m.*; Anlaßvorrichtung *f.*; —áček, čku *m.* Zuknopfer *m.*; —adlo, —átko *n.* Spange *f.*; 2. Knopfhaken *m.*

zapínati (-ám) něco *v.* zapnouti.

zapír-aci *adj.* verneinend, negativ; —ač, —atel, o *m.* Leugner *m.*; —ačný *adj.* negativ; —adlo *n.* Vorschub, Riegel *m.*; —ání *n.* das Leugnen; Leugnung *f.*; *v.* zápor; —ati (-ám) něco nekomu leugnen; verneinen; negieren; *v.* zapříti; 2. z. něco etw. verwaschen *v.* zaprati; —avý *adj.* leugnend, verneinend *v.* záporný.

zápis, u *m.* Einschreibung, Eintragung *f.*; 2. Verschreibung *f.*; 3. Revers *m.*; z. žáků, studujících die Aufnahme der Schüler, Studierenden; Einschreibung *f.*; Immatrikulation *f.*; Inskription *f.*; *pl.* —y Denkbücher, Memoiren.

zápis-ce, —čík, a *m.* Einschreiber, Verschreiber, Vormerker *m.*; —ek, sku *m.* Inschrift *f.*; —ka *f.* Notiz *f.*; *pl.* —ky *f.* Memoiren; —na *f.* Protokoll *n.*; 2. Ingrossatur *f.*; —né, ého *n.* Einschreibgebühr *f.*; —nice, —nička *f.* Vormerkbuch *n.*; Notizbuch *n.*; —ník, a *m.* Verschreiber *m.*; 2. dem etw. verschrieben wird; 3. Schriftführer *m.*; 4. Unterschreiber, Subskribent *m.*; 5. *st.* Vormund *m.*; z., u (*chrv.*) Protokoll *n.*; Vormerkbuch *n.*; —ný *adj.* Einschreib-, Verschreibungs-; -ná suma verschriebene Summe; z. list *st.* Pfandbrief *m.*; z. arch Aufnahmsbogen *m.*

zapisov-aci kniha Einschreibebuch *n.*, Verschreibungsbuch *n.*; —ač, —atel, e *m.* Schriftführer. Aktuar *m.*; 2. Protokollist *m.*; 3. Skriptor *m.*; —ati něco *v.* zapsati.

zapíti (zapiju, eš, e, *imp.* zapij!) něco auf etw. trinken; nachtrinken, vertrinken.

zapiti (zapnu, eš, e, *imp.* zapni! *trsgr.* zapav) něco *v.* zapnouti.

zaplácati (-ám) barvou atd. verpatschen; z. vodou platschern; z. rukama in die Hände klatschen; z. někomu na ramena einen auf die Schulter klopfen.

zaplacen, a, o, ý *adj.* bezahlt; —í *n.* Bezahlung *f.*

zapláceti (-ím, íš, í, *imp.* -ej!) něco čím verflicken, zuflicken.

zaplakati (zapláču, eš, e, *imp.* zaplač! *trsg.* zaplakav) in Tränen ausbrechen, ein wenig weinen.

zaplaňkovati einblanken.

zaplanouti (-nu, eš, e) auflodern; *sl.* entflammen (vzplanouti).

zaplašiti verscheuchen.

zaplát-a *f.* Fleck *m.*, Lappen, Flicklappen *m.* (am Kleide); 2. Bezahlung *f.*; Entgelt, Entlohnung *f.*; —ář *m.* Flickschneider, Flicker *m.*

zaplátati (-ám, áš, á) něco flicken.

zaplatek, tku *m.* Bezahlung *f.*

zaplatiti (-ím, íš, í, *imp.* zaplať! *trsg.* zaplativ) něco někomu něčím, z. za něco, od něčeho bezahlen, berichtigen, saldieren; zaplať Pán Bůh! Gott bezahl's, Gott vergelt's!

zaplát-ivý *adj.* voll angeflickter Lappen; —ka *f. v.* záplata; —kář, e *m.*, —ník, a *m.* Flickschneider *m.*; Flicker *m.*; —ný *adj.* zahlbar, zahlungsfähig; 2. entgeltlich; 3. fällig (splatný); —ování *n.* Flickarbeit *f.*; —ovati (záplatuju, eš, e) něco flicken.

záplav, u *m.* das Hinschwimmen, Hinfließen; 2. das Hingeschwemmte, angeschwemmtes Land.

záplava *f.* trübes Wasser; 2. Überschwemmung *f.*, Überflut *f.*; 3. Holzschwemme *f.*, Holzfang *m.*; 4. z. u jezu Wehrbaum *m.*; Spundbaum *m.*; II. z. (ranní) Morgenschein *m.* (weißer Schein am Himmel vor dem Tagesanbruche); z. večerní Abendlicht *n.*, Abendglanz *m.*; Feuerröte *f.* [men.

zaplaviti (pole, ves atd.) überschwem-

záples, u *m.* das Jauchzen, Frohlocken.

zaplesati (-ám, áš, á, *imp.* zaplesej!) frohlocken, jubeln.

zapleskati (-ám) verpatschen.

záplesky *pl. f.* (*m.*) kleine Wellen am Ufer.

zaplesti (zapletu, eš, c, *imp.* zapleť! *trsgr.* zaplet) něco do něčeho verflechten; verwickeln; verwirren; se sich.

záplet, u *m.* das Verflechten; Einflechten.

zapleták, u *m.* Schopf (Torteille) der [Bauernmägde.

zaplétati (-ám) *v.* zaplesti.

zápletek, tku *m. v.* zápletka.

zapleten, a, o, ý verflochten, verstrickt; verwickelt; —í *n. vn.*

zapletka *f.* Verflechtung *f.*, Geflecht *n.*; 2. Wirre *f.*, Wirrnis *f.* (*n.*), Wirrsal *n.*; Verwirrung *f.*; 3. Intrige *f.*; 4. Haarflechte *f.*; mezinárodní z. politische Verwicklung, Komplikation *f.*, Konflikt *m.*

záplodek, dku *m.* Fötus *m.* (med.).

zaplodn-ění *n.* Fruchtbefruchtung *f.* (bot.); —iti befruchten.

záplot-í *n.* der Raum hinter dem Zaune; —nička *f.* Kesselplatte *f.*; —ník, u *m.* Zaunrübe *f. Bryonia.*

zaplozování *n.* Fruchtentwicklung *f.*

zapnouti (zapnu, cš, e, *imp.* zapni! *trsg.* zapav), zapínati něco zuknöpfen; zuknüpfen, zuhaken; einschalten; se sich.

započítati (-ám) si něco etw. anrechnen, einrechnen, mitrechnen, gutrechnen.

zapo-číti (-čnu), —činati co, *lp.* počíti, začíti anfangen, beginnen.

zapodobno *adv.* geziemend. [klagen.

zapohnati (-ženu) věc *st.* etw. ver-

zapoj, e *m.* Nachtrunk *m.*; 2. Schließe *f.*, Schluß *m.*; 3. (ökon.) Vorwald *m.*, Vorholz *n.*

zapojatý eingenommen (v. Kopfe).

zápol, u *m.*; —ení *n.* das Fechten. Ringen, Schwingen.

zapoleti *st.* sich entzünden.

zápolí *n.* Ort hinter dem Felde; 2. Umschweif, Umweg *m.*, Ausflucht *f.*

zápol-iti (-im, íš, í, *imp.* zápol!) s kým mit jmd. ringen; konkurrieren; 2. Umwege machen; weitläufig sein; —ky *pl. f.* Ringkampf *m.*; na —ky ringend; ins Ringen. [sindlich.

zápolní *adj.* hinter dem Felde be-

zápolník, a *m.* Ringer *m.* [lig.

zápolný *adj.* ausschweifend, mutwil-

zapo-ménlivý, —mnělivý, —menlivý, —mětlivý *adj.* vergeßlich *v.* zapomínavý.

zapomen-outi (-nu, eš, c, *imper.* ne]zapomeň!), zapomínati něco, na něco vergessen; z. se sich vergessen; z. se nad čím nicht gedenken, außer acht lassen; fig. z. se sich vergehen, zu Falle kommen (v. Mädchen); —ulý na něco, z něčeho vergessen; z. láskou liebesvergessen; —utelný *adj.* vergeßlich; ne... unv...; —utí *n.* das Vergessen, Vergessenheit *f.*; —utka *f.* Maßliebe *f.*, Gänseblume *f. Bellis v.* chudobka.

zapo-minatelný *adj.* vergeßlich; —mínati (-ám) *v.* zapomenouti; —mínavý, —mnělý *adj.* leicht vergessen; vergeßlich; —mnění *n.* das Vergessen; —mněti *v.* zapomenouti; —mnětlivý *v.* zapomínavý.

zápon-a, —ka *f.* Haft *m.*, Häftchen *n.*; 2. Spange, Schnalle *f.*; 3. Schließe *f.* (am Buche).

zápor, u *m.* Verleugnung *f.*; Verneinung, Negation *f.*; 2. Widerspruch *m.*; 3. z., —ck *m. vn.*; —a, —ka *f.* Vorlegbaum, Sperrbaum, Schlagbaum *m.*; 2. Stütze *f.*; 3. Barriere *f.*; 4. Hindernis *n.* [Ordnung herstellen.

zapořádati (-ám) něco ordnen; die

zapor-ník, a *m.* (polit.) Protestler *m.*; z., u *m.* Stempelholz *n.*, Pflock zum Verrammeln, zum Stützen, Strebepfahl *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) negativ, verneinend; z. pilíř Strebepfeiler *m.*

zapo-ručiti, —ručeti komu něco verbieten. [übernähen.

zapošíti (-šiju, cš, c) něco vernähen,

zapotáceti se taumeln, torkeln.

zapo-titi, —covati beschwitzen, verschwitzen; z. se in Schweiß kommen, schwitzen; zapocen, a, o, ý schwitzend; mit Schweiß bedeckt; zapocené okno angelaufenes Fenster.

zápotocký *adj.* hinter dem Bache befindlich. [pouštějí) *v.* zapustiti.

zapouštěti (-ím, íš, í, *imp.* za-

zápověď, di *f.* Verbot *n.*, Untersagung *f.*; 2. *st.* Befehl *m.*, Verordnung *f.*; 3. Ankündigung *f.*, Ansage *f.*; 4. soudní z. gerichtlicher Beschlag; 5. Hag *m.*, Hegewald *m.*; Hegewiese *f.*

zapo-vědětí (-vím, víš, ví, víme, víte, -vědí, *imp.* zapověz! *trsg.* -věděv), —vídati (-ám) něco někomu verbieten, untersagen; z. peníze Geld verrufen; mit Verbot belegen; z. *st.* anjagen, ankündigen; —vězen, a, o, ý verboten; —vězený les Hegewald *m.*

zápovědn-ík, a *m.* für den etw. in Beschlag genommen wird; —ý *adj.* prohlbitiv, negativ; 2. verboten.

zapracov-ati se sich einarbeiten; —aný *adj.* routiniert, versiert.

zapřádati (-ám) něco *v.* zapřísti.

zápřah u *m. sl. v.* zápřež.

zapřáhnouti (-nu, eš, e), zapřahati (-ám, áš, á) (koně do vozu atd.) einspannen, anspannen, vorspannen.

zaprásknouti dveře die Tür zuschlagen; z. bičem schnalzen (mit der Peitsche).

zapráš-iti (-im, *imp.* zapraš!) bestauben; se sich; fig. trochu si z. ein wenig plauschen; —ka *f.* das Bestäuben; na —ku fig. geschickt und schnell.

zaprati (zaperu, eš, e, *imp.* zaper! *trsg.* zaprav) něco verwaschen.

záprava *f.* Anrichtung, Zurichtung *f.*; 2. Würzung eines Gerichtes; 3. Sauce, Brühe, Tunke *f.*; Überguß *m.*; 4. Fruchteneinmachung *f.*; 5. z. peci (Hütt.) Ofenzustellung *f.*, Ofengestell *n.*

zaprav-iti (-im, íš, í, *imp.* zaprav!), —ovati co komu anrichten, zurichten; abwürzen (eine Speise); z. těsto, ovoce einmachen; z. něco někomu bezahlen, vergüten, berichtigen, bestreiten (die Auslagen); saldieren; z. pec (Hütt.) den Ofen zustellen; zapraveno! berichtigt, saldiert.

zápravní kámen Gestellstein *m.*

zpráž, i *f.*, —í *n.* Vorschwelle *f.*, Raum hinter (vor) der Schwelle; Hausflur *f.*; bedecktes Vorhaus beim Dorfgebäude (*sr.* zásep, záhrobec).

zapražen, a, o, ý eingespannt.

zaprážiti (-ím, *imp.* zapráž!), -ovati něco (mouku atd.) einprägeln, verprageln, einbrennen; zapražená polévka Einbrennsuppe *f.* |Mehl, Fettmehl *n.*

zápražka *f.* Einbrenne *f.*, gerösteteś

zápražné, čho *n.* Einspanngeld *n.*

zápřed, u *m.* Gespinst *n.*; —ek, dku *m.* Kokon *m.* |*incognito.*

zapřen-í *n.* Verleugnung *f.*; na —ou

zapřetiti (-im) něco někomu *st.* verbieten; verwehren; *sl.* zubeden.

zápřež, i *et* e *f.* Einspannung, Anspannung *f.*; Gespann *n.*, Bespannung *f.*; Bezug *m.*; Stütze *f.*; na jednu z. fig. in einer Tour; —ně, ěho *n.* Einspanngeld *n.*; —ník, a *m.* Anspanner *m.*

zapřísáh-ati (-ám), —nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!) koho beschwören, eidlich versichern oder verbinden; z. se komu sich verschwören, sich eidlich verbinden.

zapřísti (zapředu, eš, e, *imp.* zapřeď! *trag.* zapřed, -ši), zapřádati něco anspinnen; einspinnen, umspinnen; z. rozmluvu ein Gespräch anknupfen; z. se sich einspinnen.

zapříti (zapru, -přeš, -pře, *imp.* zapři! *trag.* zapřev), zapírati něco zustemmen, verrammeln; z. něco někomu leugnen, ableugnen, verleugnen, verneinen; desavouieren; z. se oč sich worauf stützen; sich stemmen; z. se v čem u. čeho etw. ableugnen.

zaprod-ajný *adj.* feil, bestechlich; —ati (-ám) něco někam verkaufen; se sich.

záprseň, sně *f.* Brüstung *f.*, hoher Gang beim Stalle; Brustwehr *f.*

záprsti *n.* Mittelhand *f. Metacarpium.*

zaprt-alost *f.* (med.) Anschoppung *f.*; —alý *adj. st.* verstopft; verhartet; —ati, —iti něco verpfuschen.

záprtek, tku *m.* verlegenes, angebrütetes Ei, Windei, Sporeť *n.*; 2. etw. Verdorbenes, Unvollkommenes.

zaprudkalý *adj.* herblich.

záprutek, tku *m.* Besenstumpf *m.*

zápruží *n.* Feldraun *m.*; Feldgrenze *f.*

zapružiti (ocel) *v.* zpružiti. |gung *f.*

zapsání *n.* Einschreibung, Eintragung.

zapsati (zapíšu, eš, e, *imp.* zapiš! *trag.* zapsav) něco někomu (do knihy) einschreiben, eintragen; z. něco etw. aufschreiben, niederschreiben; z. něco komu verschreiben; z. koho *st.* ächten; z. se kde, do čeho sich wo einschreiben; z. se komu *st.* sich verschreiben.

zapsouti, zapsovati něco *st.* verderben.

zapšt-ilý *adj.* sauerfichtig; —iti se sich entrüsten, sauer sehen.

zapu-diti (-ím, íš, í, *imp.* zapuď!), —zovati někoho (někam, od sebe atd.) vertreiben; verstoßen; —dlivý, zápudný *adj.* abwehrend, abstoßend. |schwellen.

zápuch, u *m.* das Aufschwellen, Ver-

zapuch-nouti, —ati, —ovati anfangen zu stinken; 2. aufschwellen.

zapůjč-ení *n.* das Borgen; Darleihung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zapůjč!), —ovati něco někomu borgen, leihen, darleihen, einleihen; vorschießen.

zápůjč-ka *f.* Anleihe *f.*; Darlehen *n.*; —na *f.* Leihanstalt *f.* (půjčovna); —ný *adj.* Leih-; —na knihovna Leihbibliothek.

zápůrce *m.* Leugner *m.* |thek *f.*

zápust, u *m.* Dahinterlassung *f.*; —ek, tku *m.* Gelenke *n.*; Einsatz *m.* (Zimmerm.) verzapfen.

zapustiti (-ím, íš, í, *imp.* zapusť!) něco do něčeho einlassen, einlegen, versenken; einfugen; kořeny z. Wurzeln schlagen, treiben; Wz. fassen, sich einwurzeln; zakořeněné zlo eingewurzeltes Übel. |Balkenrecht *n.*

zápustný *adj.* Einlass-; -né právo

zapuzen, a, o, ý vertrieben; —i *n.* Vertreibung; Verstoßung *f.*; listek z. Scheidebrief *m.* (b. Juden).

zapýř-iti se (-ím se, -íš se, -í se, *imp.* zapýři se!) erröten, feuerrot werden, schamrot werden; —livý *adj.* schamhaft. |haftig.

zář *f. v.* záře. |

zařad-ění *n.* Einreihung *f.*, Einschaltung *f.*; —iti einreihen, einschalten.

zaradovati se čemu, z čeho, nad čím sich freuen, erfreuen.

záraní *adv.* frühzeitig.

záraz *adv. sl.* bald.

záraz, u *m.* Hineinschlagung *f.*; 2. Hirschfanger *m.*, Genickfanger *m.*, Weidmesser *n.*; 3. tötlicher Streich.

záraza *f.* ansteckende Krankheit, Seuche, Epidemie *f.*; 2. Sommerwurzel, Sonnenwurz *f.*, Schmerkraut *n.*, Erbsenwürger *m. Orobanche.*

zaraz-iti (-ím, íš, í, *imp.* zaraž!) zarážeti (*imp.* zarážej!) něco do něčeho einschlagen, verschlagen, einstoßen, eintreiben; aufhäufen, aufpflanzen; z. něco aufhalten, verschlagen; z. mlýn die Mühle einschützen, aufhalten; z. vodu das Wasser schützen; z. beschädigen, verletzen; z. koho čím einschüchtern, bestürzen, verblüffen, betäuben; z. něco (z. spolek atd.) gründen, stiften, niedersetzen; z. stroj außer Betrieb setzen, abstellen; z. hory innten; z. šachtu einen Schacht einschlagen, anlegen; z. se stehen bleiben, sich zurückschlagen; sich festsetzen, sich einwurzeln; stutzen, zusammenfahren.

zaraž, e *m.*, —eč, e *m. v.* záraz.

zaraž-en, a, o, ý verschlagen; steckend; verblüfft, verdutzt, bestürzt, befangen, konsterniert; —ení *n.* das Einschlagen; z., —enost *f.* Bestürzung *f.*; —enina *f.* die Stockung des Saftes.

zaráž-ati (-ím, íš, í, *imp.* -ej!) *v.* zaraziti; vejce —í das Ei ist ranzig; —ivý, —livý *adj.* schlagend; frappierend, verblüffend.

zarážka (záražka) *f.* das Einschlagen, Verschlagen; 2. Einschlag *m.*; 3. das Ballschlagen; 4. Wagenschlag *m.*; Bremsenvorrichtung *f.*; 5. (mont.) Vorsteknagel, Vorschlagnagel *m.*; 6. Zunftquar-

tal *n.*; 7. horní z. Mutung *f.* (mont.); 8. (Typ.) Einzug *m.*; Vorschlag *m.*

zard-ělý *adj.* rot, schamrot; errötet; —ění *n.* Errötung *f.*; —ěnice *f.* Korallenbaum *m.*; Korallenkraut *n.*; —ěnky *pl. f.* Röteln *Rubeolae* (růžovky).

zardětí se, zardíti se (zardím se, íš se, i se, *imp.* zardi se!) studem, hněvem atd.) rot, schamrot werden, erröten.

zardousiti (-ím, íš, í, *imp.* zardousi!) koho erdrosseln, erwürgen; zardoušen, a, o, ý erdrosselt.

záře *f.* Schein *m.*, Licht *n.*; Glanz *m.*; slavná z. Glorie *f.*; severní z. Nordlicht, Polarlicht *n.*; ohnivá z. Feuerröte *f.*; z. světel Lichtschimmer *m.*; (bot.) bílá z. Zaunlilie *f. Anthericum.*

zářecký *adj.* jenseits des Flusses befindlich.

zářeční *n.* Land jenseits des Flusses.

zařeknouti *v.* zaříkati; z. se betheuern; geloben (etwas nicht mehr zu tun).

zářez, u *m.* Einschnitt, Aufschnitt *m.*, Kerbe *f.*; 2. Einstrich *m.* (b. Büchsenm.); 3. das Schlachten des Viehes.

zařezati (zařezám, áš, á *et* zařežu, eš, e, *imp.* zařež!), zařiznouti do čeho einschneiden; z. koho (*acc.*) verschneiden; abschlachten, abstechen; fig. jako zařezaný stockisch, verblüfft.

zarezavělý *adj.* rostig.

září, í *m.* September *m.*, Herbstmonat *m.* (9. Monat).

zařící se *v.* zařeknouti se.

zářící *adj. v.* zářivý.

zařídit (-dím, íš, í, *imp.* zařiď!), zařizovati něco errichten, einrichten, veranstalten; veranlassen, verfügen; bestellen; etablieren; z. si co sich etw. anschaffen; z. se sich etablieren.

zařík-ání, —ávání, —adlo *n.* Zauberspruch *m.*; —ati (-ám) —ávati (nemec) besprechen, verwünschen; z. se betheuern, schwören; z. se (že už toho neučiní atd.) geloben (es nicht mehr zu tun).

zářiti (-ím, íš, í, *imp.* září!) *et* z. se strahlen, leuchten, glänzen, schimmern.

zářivý *adj.* strahlend, glänzend.

zařízení *n.* Maßnahme, Maßregel *f.*; 2. Einrichtung, Anlage *f.*

zarklet, u *m.* (bot.) Blumenblatt *n.*

zarmoutiti (-ím, íš, í, *imp.* zarmuť!), zarmucovati koho, čím betrüben; z. se z něčeho, pro něco, nad čím (z. se v srdci) sich betrüben; zarmoucen, a, o, ý betrübt.

zármutek, tku (*nov.* zármut, u) *m.* (z. nad něčím) Kummer *m.*, Betrübnis *f.*, Traurigkeit *f.*, Trübsal *n.* (*f.*).

zarmutitel, e *m.* der Urheber des Kummers.

zarnek, u *m.* rotes Rauschgelb.

zářný *adj. v.* zářivý.

zárobek, bku *m. mor. v.* výdělek.

zarobiti (-ím, íš, í, *imp.* zarob!) něco, na koho *sl.* gewinnen.

zárod, u, —a *f.*, —ek, dku *m.*, —ka *f.* Keim *m.*; (bot.) Pflanzenkeim *m.*, Fruchtknoten *m.*; 2. (anat.) Embryo *m.*, Fötus *m.*, unreife Leibesfrucht; 3. *st.* Erzeugung *f.*; 4. Ursprung *m.*; fig. z. nemoci Keim der Krankheit.

zaroditi (-ím, *imp.* zarod!), zarozovati co erzeugen, hervorbringen; z. se entstehen, sich erzeugen.

zárodko-pis, u *m.* Embryographie *f.*; —pytva *f.* Embryotomie *f.*; —věda *f.* Embryologie *f.*; —vina *f.* Zytoblastema *n.*; —vý *adj.* Embryo-; —zpyt, u *m.* Embryologie *f.*

zárod-nost *f.* Befruchtungsfähigkeit, Keimfähigkeit *f.*; —ný *adj.* befruchtend; —ství *n.* Embryozustand *m.*

zarositi betauen; se sich; zarosené oko ein feuchtes Auge (Tränen im Auge).

zárostek, tku *m.* verbutteter Waldbäumchen.

zarost-i *et* zarůsti (zarostu), —ati bewachsen, verwachsen, einwachsen; —lina *f.* Gestrüppe *n.*, wild verwachsener Ort; 2. (med.) Atresie *f.*; Verwachsenheit des Afters; —lý *adj.* verwachsen.

zároubík, u *m.* Krippenhaspe *f.* (im Viehstalle).

zarouškti (-ím, *imp.* zarouši!) něco verschletern. [saatfurchen.

zárovati (zaruju) vierähren, einegen;

zároveň *adv.* (s kým, při čem) zugleich, gleichfalls; unter einem.

zárovka *f.* das Saatfurchen, die Saatfahre. [lichten; einreihen.

zarovnati (-ám) něco ausgleichen;

zárovník, u *m.* Parallele *f.*

zárovný *adj.* gleichgeltend; parallel.

zárožné, ého *n.* Horngeld *n.*

zarput-ilec, lce *m.* Starrkopf, Starrhals *m.*; —ilý *adj.* halsstarrig, eigensinnig; starrköpfig; starrsinnig; -ost -keit; —iti se halsstarrig werden, sich verhärten.

zárub, u *m.*, —a *f.* das Zuhacken; 2. Hackenhieb *m.*; 3. Verhau *m.*; 4. Rand einer Münze; —ec, bce *m.* kleine Vormauer beim Ofenloch.

zaručen, a, o, ý garantiert, verbürgt; —á ochrana *n.* výsada Immunität *f.*; —í *n.*, —ost *f.*, —ství *n.* Bürgschaft *f.*, Garantie *f. v.* záruka.

záruč-í *n. v.* zápěstí; —ky *pl. m. et f.* Stutzeln.

zaručiti (-ím, íš, í, *imp.*, zaruč!) něco někomu verbürgen, garantieren; z. se komu zač, za koho sich verbürgen, für jmd. Bürgschaft leisten.

zarud-nouti halbrot werden; —lý

zaruju *v.* zarovati. [*adj.* rötlich.

záruk, u *m.*, záruka *f.* Verbürgung *f.*, Bürgschaft *f.*; Garantie *f.* [*n.*

zárukávi *n.* Armschiene *f.*, Armblech

zařvati (zařvu, eš, e, *imp.* zařvi!) losbrüllen, aufbrüllen. [beschen.

zarybn-ění *n.* Besischung *f.*; —iti (-i!)

záryp, u *m.* die Spur des Wildes im weichen Boden; 2. Spatenstich *m.*

zarýpnouti (do země atd.) einstechen.

zaryt-í (zaryju, eš, e) něco do něčeho vergraben, verwühlen; einwühlen; z. se do čeho sich eingraben, sich einwühlen; —ý verwühlt, eingewühlt, vergraben;

2. fig. starrköpfig, halsstarrig; verstockt, eingefleischt (z. katolik, z. Němec).

zas *adv. v.* zase.

zásad, u *m.* das Aufsetzen, Niedersetzen; 2. Pflanzort *m.*; 3. Neugereut *n.*

zásada *f.* Grundsatz *m.*, Prinzip *n.*; 2. (chem.) Base *f.*

zásadí *n.* an die Gärten anstoßender Feldraum; 2. Nachsatz *m.*

zasaditi (-ím, íš, í, *imp.* zasaď!), zasazovati něco do něčeho hinter etw. setzen; z. rostlinu atd. einsetzen, einpflanzen; z. komu ránu einem einen Hieb versetzen; z. se sich setzen, sich versetzen; z. se oč sich wofür einsetzen; sich einer Sache kräftig annehmen; etwas verteidigen.

zásad-itost *f.* Basizität *f.*; —itý *adj.* basisch; —ka *f.* Nachsatz *m.*; —nik, a *m.* Doktrinär *m.*; —ný *adj.* basiert; doktrinär; grundsätzlich, prinzipiell.

zásah, u *m.* Eingriff *m.*

zasáhnouti, zasahati (-ám), zasahovati něčím, do něčeho. več eingreifen; erreichen, greifend anrühren.

zasazení *n.* (z. desky) Einsetzung *f.*

zasázení *n.* (rostlin) Einpflanzung *f.*

zasazen, a, ý ergriffen; z. bleskem vom Blitze gerührt (getroffen).

zase *adv.* wieder, wiederholt, nochmal; 2. *st.* hinter sich, zurück.

zásed, i *f. v.* zásek.

zásed, u *m.* das Niedersetzen.

zásed-aci síň (—árna *f.*) Sitzungszimmer *n.*; Sitzungssaal *m.*; —ání *n.* Sitzung, Session, *Séance f.*; Sitzungsperiode, Sitzungszeit *f.* (eines Landtags); —ati (-ám) někde (při čem) beisitzen; z. na sněmě im Landtage sitzen; z. v radě im Rate sitzen.

zásed-ce *m.*, *pl.* —ci die Fremden am Gasttische bei einer Hochzeit; —ek, dku *m.* Pritsche *f.*, äußerster Sitz hinten am Schlitten; z., dka *m. v.* zásedce; —ka *f.* ein Sitz.

zasedlý *adj.* eingefallen; 2. ansässig.

zásednice *f.* die Beisitzersfrau der Braut, die Brautmutter.

zasednouti (-nu, eš, e, *imp.* zasedni!) kam sich wohin setzen; z. soud, na soud zu Gerichte sitzen; Gericht halten; z. někomu místo einen Sitz einnehmen, besetzen; z. za stůl (k obědu) sich zu Tische setzen.

zaseju *v.* zasíti.

zásek, u *m.*, záseka *f.* Verhau *m.*

zasek-ati (-ám) něco verhauen, verhacken; se sich; do dluhů se z. in Schulden verfallen; —nouti do něčeho verhacken; einhacken; z. někoho totbauen; fig. einzwicken.

zasel-ač, —atel, e *m. v.* zasílatel.

záselky *pl. f.* Eheberedung, Verlobung *f.*

zásep, spu *m. et* spi *f.* Verschüttung *f.*, Abschutt *m.*; Schüttplatz *m.*; 2. Hausflur *f.*, Diele *f.*; erhöhter Gang um das Dorfgebäude (na záspi vor der Hausflur).

zasezelý (dluh) verfeffen.

zaschnouti (-nu), zasýchati austrocknen, eintr., trocken werden.

zasídliti (zemi atd.) kolonisieren, besiedeln, bevölkern.

zasíl-atel (zasylatel), e *m.* Spediteur *m.*; Sender, Veriender *m.*; (Post) Aufgeber *m.*; —atelský obchod, —atelství *n.* Speditionsgeschäft *n.*; —ati (-ám) něco kam *v.* zaslati.

zásilka *f.* (zásylka) Sendung, Versendung, Nachschickung *f.*; Transport *m.*; Remesse *f.*

zasíti (zasíju *et* zaseju, eš, e) něco do něčeho einsäen; z. pole bsäen.

záskalí *n.* Ort hinter dem Felsen.

zaskleni *n.* Verglasung *f.*

zásklep, u *m.* das Zuwölben, Verkellern.

zasklíti (-ím, *imp.* zaskli!) něco verglasen.

zaskočiti (ím, íš, í, *imp.* zaskoč!) někam einen Sprung tun; z. koho einem den Weg verlaufen; z. nepřítele überflügeln, überrumpeln (den Feind); —ilo mu er verfehte sich, es kam ihm etwas in die unrechte Kehle.

záskočník, a *m.* Hinterhalter *m.*

záskok, u *m.*, —a *f.* das Hinterspringen; Abspringen, Seitensprung *m.*; Einsprung *m.* (b. Tiergarten); Kronentritt *m.*

zaskružení *n.* Lehrgerüst *n.*, Lehrbogen *m.*

zaskudlý *adj.* verbutzet, klein.

zasky *adv.* wieder.

zaskytnouti se zum Vorschein kommen.

zaslád-lý *adj.* süßlich; —nouti süß werden.

zaslánění (-ím, *imp.* -ěj!) někomu einem im Lichte stehen; v. zasloniti.

zaslati (zašlu, eš, e, *imp.* zašli! *trsgr.* zaslav) něco někam, někomu einsenden, einschicken, verschicken, versenden, zusenden, hinsenden;

zaslechnouti (-nu, eš, e, *imp.* zaslechni!) něco hören, vernehmen; zaslechl jsem es kam mir zu Ohren.

zaslep-en, á, o, ý verblendet; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zaslep!) koho verblinden, u *m. vn.*

záslib

zaslib-ení *n.* Verheißung, Gelobung *f.*, Angelobnis *n.*; —ený verlobt; -á země das gelobte (verheißene) Land, das Land der Verheißung (bibl.); —iti (-ím, *imp.* zaslib!) něco někomu versprechen; verheißen, geloben, angeloben; z. se (někomu) sich versprechen; z. se Bohu sich Gott angeloben.

zásloj *m.* Lage *f.*, Lager *n.*

záslon-a, —ka *f.*, —i *n.* Verdeckung, Verhüllung *f.*; Vorhang *m.*; Schirm *m.*, Blende *f.*; —u vytáhnouti, vyhrnouti den Vorhang aufziehen; —u spustiti, shrnouti den Vorhang herabziehen; —ek, nku *m.* Schild *m.*, Augenschild *m.*

zasío-niti (-ím, íš, í, *imp.* zasloň!), —ňovati, zasláněti něco verhüllen, verschleiern; beschatten, verdunkeln; *v.* fig. beschützen.

záslonný *adj.* schattend, deckend.

zaslouž-ení *n.* Verdienst *n.*; dle z., podle z. nach Verdienst; —ený ver-

dient; z. trest verdiente Strafe; —ilý *adj.* verdienstvoll; z. muž ein verdienstvoller od. verdienter Mann; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zasluž!), zasluhovati co (čeho) verdienen. [Proverbium *n.* (přísloví).

zásloví *n.* (gram.) Nachlaut *m.*; 2. *st.*

zásluha *f.* (z. za něco, o něco, do čeho, z čeho) Verdienst *n.*

záslužný *adj.* billig, gehörig.

zásluž-ek, žku *m.* Erwerb *m.*; —ník, a *m.* der etw. verdient; verdienstvoller Mensch; —ný *adj.* verdienstlich, verdienstvoll; z. kříž Verdienstkreuz *n.*

zaslzeti in Tränen ausbrechen.

zasmáti se (zasměju se, *imp.* zasměj se! *trsgr.* zasměv se) komu einmal lachen; z. se čemu über etwas lachen; z. se na koho jmd. anlächeln.

zásměš-ky *pl. m.* witzige Reden zum Lachen; —ný *adj.* lächerlich.

zásmol, u *m.* (Schiff) Bray *m.*

zasmoliti (-ol!) verpichen; zasmolený verpicht; fig. verschustert.

zasmoud-lina *f.* etwas Brenzliches; —lý *adj.* brandig, brenzlich; —nouti brandig oder brenzlich werden.

zasmraditi Gestank verursachen u. verbreiten.

zasmrád-lý *adj.* anrüchig, stinkend; —nouti (-nu, eš, e) stinkend werden.

zasmud-lina *f.*, —nouti *v.* zasmoudlina, -nouti. [Wesen.

zásmuch, u *m.* Düstereš, finstereš

zasmuš-ilec, lce *m.* Düsterling *m.*; Sauertopf *m.* fig.; —ilost *f.* Düsterkeit, Düsternheit *f.*; —ilý *adv.* düster, sauerlichtig, sauertöpfisch; —iti (-ím, *imp.* zasmuš!), zasmoušeti. —ovati něco, někoho trübe, düster machen, verfinstern.

zasmutiti (-ím, íš, í, *imp.* zasmuť!) koho betrüben.

zasnědlý *adj* bräunlich.

zásnět, u *m.*, zásněť, tí *f.* zásněta *f.* Mondkalb, Muttergewächs *n. Mola* (med.).

zasněž-iti verschneien; —en, a, o, ý verschneit.

zasnoub-enec, nce *m.* ein Verlobter; —ení *n.* Verlobung *f.*, Verlöbnis *n.*; —enka *f.* eine Verlobte, eine Vertraute; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zasnub!), zasnubovati koho komu (sobě) vertrauen, verloben; z. se s kým sich verloben.

zásnub-a *f. v.* zasnoubení; *pl.* —y (knížecí) Beilager *n.*; —ce *m.*, zasnubitel, e *m.* Verlober, Vertrauer *m.*

zásob-a *f.* Vorrat *m.*; —árna *f. v.* zásobna; —ení *n.* Verproviantierung *f.*; Approvisionierung *f.*; —ený něčím verproviantiert; dobře z. wohl assortiert; —iti (-ím, íš, í, ime, íte, í, *imp.* zásob!), —ovati něco n. koho něčím verproviantieren, approvisionieren; versorgen; se šíš; —itý *adj.* wohlhabend; —na, —nice *f.* Vorratskammer *f.*; Vorratshaus *n.*; Verpflegsmagazin *n.*; Konservierungsgefäß *n.*; —nik, u *m.* Vorratsbehälter *m.*; 2. Materialienbuch *n.*, Magazinsverzeichnis *n.*; z., a *m.* Proviantmeister *m.*; Lieferant *m.*; ein wohlhabender Mensch; —ný *adj.* vorratig; verproviantiert; wohlhabend; z. úředník Verpflegsbeamte *m.*; —ovací *adj.* Verpflege-; —ování *n.* Verpflegung *f.*; Approvisionierung *f.*; —ovatel, e *m.* Verpfleger *m.*; —ovati *v.* zásobiti.

zásol, u *m.* Einsalzung *f.*; Pökelfleisch *n.*

zasol-enka *f.* Pökelfleisch *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zasol!), —ovati něco salzen, einsalzen, pökeln; z. komu fig. einem die Suppe versalzen.

zasouti (zasuju, eš, e) něco verschütten.

zaspati (zaspím, íš, í, ime, íte, ějí, *imp.* [ne]zaspi!) něco verschlafen, mit Schlafen versäumen, vernachlässigen.

záspi *n. v.* zásep.

záspora *f.* Konserve *f.*

zaspořiti (*imp.* zaspoř!) něco ersparen.

zastán-ce *m.* Beschützer, Verteidiger *m.*, Fürsprecher *m.*; —kyně *f.* Verteidigerin *f.*

zastání *n.* Vertretung *f.*, Beschützung, Verteidigung *f.*; Fürsprache *f.*

zastar-alý *adj.* veraltet; verjährt; eingealtert; —ati (-ám) *et* z. se, zastárnouti veralten, verjähren, alt werden; z. se *st.* sorgen; sich grämen.

zastati (zastanu, eš, e, *imp.* zastaň! *trsgr.* zastav) koho jmd. antreffen, finden; z. koho, něco jmd. vertreten; z. se koho, o koho, oč sich jmds. annehmen; jmd. verteidigen.

zástav, u, —ek, vku *m.* Pfand *n.*, Unterpfand *v.* zástava.

zástava *f.* das Aufbalken; 2. Hemmung. Stockung *f.*; 3. Wasserschleuse *f.*; Schutzbrett, Seitenbrett *n.*; 4. Station *f.*; 5. Pfand *n.*; Versatz *m.*, Verpfändung *f.*; 6. Hypothek *f.*; 7. (med.) Verstopfung *f.*; z. moče Harnverstopfung *f.*; z. ženská *st.* Stockung der Katamenien; 8. z. *st.* Klumpfrucht *f. v.* zásnět; 9. *st.* Fahne *f.*

zastav-árna *f.* Versatzamt *m.*, Versatzhaus *n.*, Pfandhaus *n.*; Pfandleihanstalt *f.*; —atel, e *m.* Verteidiger *m.*, Vertreter *m.*

zastávati (-ám, áš, á) něco (z. úřad) verrichten, versehen, verwesen; bekleiden; z. koho, z. se někoho jmd. verteidigen.

zástavce *m.* Verleger, Verpfänder *m.*, Handpfandgeber *m.*

zastaven, a, o, ý verstellt; 2. aufgehalten; 3. versetzt; —ec, nce *m.* Geisel *m.*; —í *n.* Aufhaltung *f.*; Aufenthalt *m.*; *v.* zastávka; z. práce Einstellung *f.*; z. služného (platu) Gehaltsperre *f.*; z. ulice Gassenverstellung *f.*; 2. z. Verpfändung *f.*; —ičko *n.* Ständchen, Ständerlein *n.*

zastavěti (-ím, íš, í, ime, íte, í, *imp.* zastav!) něco (z. okno atd.) verbauen; mit Möbeln verschließen. [brett *n.*

zastavidlo *n.* Schleusenbrett, Schutz-

zastaviště *n.* Anhaltspunkt *m.*; Haltstation *f.*

zastav-itel, e *m.* Handpfandgeber *m.*; —iti (-im, íš, í, ime, íte, í, *imp.* zastav!) něco hinter etwas hinstellen; aufhalten, anhalten; hemmen, einstellen; zusperren; verpfänden, versetzen; außer Be-

trieb setzen, abstellen; z. kde, z. se u čeho, při čem stehen bleiben, Halt machen, sich aufhalten.

zastávka *f.*, zástavka das Aufhalten; Verweilung *f.*; Aufenthalt *m.*; 2. Haltestelle, Haltestation *f.*

zástav-na *f. v.* zastavárna; —ně *adv.* pfandweise; —ní *adj.* Pfand-, Satz-; Hypothekar; z. právo Pfandrecht *n.*; z. list Pfandbrief *m.*; z. voda geschütztes, aufgefangenes Wasser; z. osoba, —nik, a *m.* Pfandherr, Pfandnehmer *m.*

zastavov-ání *n.* Anhaltung *f.*; Verstellung *f.*; Verpfändung *f.*; z. ulic Gassenverstellung *f.*; —ati verstellen *v.* zastaviti; z. se nad čím Bedenken haben; etw. austellen, aussetzen.

zásteh, zástěh, u *m.* Hinterstich *m.*

zastehnouti něco zuheften, vernähen, zunähen. [2. (Theatr.) Kulisse *f.*

zástěna *f.* Blende *f.*; Schutzwand *f.*;

zasténati (-ám, áš, á, *imp.* zasténej!) aufächzen, aufseufzen, einen Seufzer ausstoßen.

zástěn-ek, nku *m.*, —í *n.* Schirm *m.*; 2. Schirmwand *f.*, Blende *f.*; 3. Schattenort *m.*; 4. der Raum hinter [der Wand.

zastěniti *v.* zastiniti.

zástěr-a, —ka *f.* Schürze *f.*, Fürtuch, Vortuch *n.*; Schurzfell *n.*; fig. Vorwand *m.*, Deckmantel *m.*; fig. ženská —ka Weibernarr *m.*

zastěr-ač, e *m.* Verdecker *m.*; —adlo *n.*, zástěrek, rku *m.* Vorhang *m.*

zástěr-ka *f. v.* zástěra; —kář *m.* Weibernarr, Weibermann *m.*; —ková přízeň fig. Schürzengunst *f.*; —ný *adj.* deckend; 2. verdeckt, mystisch.

zastesknouti si po čem bange werden; (na koho) sich beklagen; zastesklo se mu es ist ihm bange geworden; er hat Heimweh bekommen.

zastihnouti, zastíhnouti (-nu, eš, e) koho u koho, při čem, na čem antreffen; ertappen, erhaschen. [Ort.

zástin, u *m.* Schatten *m.*, schattiger

zástinavý *adj.* schattig.

zástinek, nku *m. v.* zástěnek.

zastíniti (-ím, íš, í, *imp.* zastiň!), zastiňovati něco n. někoho verschatten, beschatten; in Schatten stellen; fig. beschirmen, beschützen; fig. verdunkeln; z. se beschattet werden, sich verfinstern.

zástinný *adj.* beschattend.

zastír-adlo *n. v.* zastěradlo; —ati (-ám) něco etw. bedecken; fig. beschönigen; *v.* zastříti.

zástodoli *n.* Platz hinter der Scheuer.

zástoj, e *m.* Stand *m.*; 2. z. (*lépe* předmět) Gegenstand *m.*

zástol, u *m.* was hinter den Tisch geworfen wird; —í *n.* Platz hinter dem Tische; —ík, u *m.* lederne Aufsütterung der Svinnradspulen,

zastonati (-ám, áš, á) erkranken; unpäßlich werden; 2. aufseufzen.

zástonek, nku *m.* Seufzer *m.*

zastoup-ení *n.* Vertretung *f.*; Repräsentanz *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zastup!), zastupovati za něco (za dům atd.) hinter etwas hinschreiten; z. komu cestu, z. koho v cestě einem den Weg vertreten, sperren; z. koho jmd. vertreten, verteidigen; jmds. Stelle versehen, repräsentieren; z. místo Platz einnehmen.

zástraha *f.* Kordon *m.* (mil.).

zástraní *n.* Hinterseite *f.*

zastraš-iti (-ím, íš, í, *imp.* zastraš!), —ovati koho něčím erschrecken; abschrecken; einschüchtern, terrorisieren.

zástražník, u *m.* Armnagel, Hutnagel *m.*

zastrčiti (-ím, íš, í, *imp.* zastrč!), zastrkati, zastrkovati něco do něčeho hineinschieben; hineinstecken, verstecken; verlegen, verbergen; zuriegeln, verriegeln; zutun, verschließen.

zástrč-ka *f.* Vorschieber *m.*; —ník, u *m.* der Stehel am Pflugbalken.

zástředni *adj.* (výstř...) exzentrisch.

zástřel, u *m.*, —a *f.* das Abschießen, Anschießen; 2. ein abgeschossener Pfeil; 3. Schießwunde *f.*; 4. Schießgeld *n.*

zastřel-iti (-ím, íš, í, ímeš, íte, í, *imp.* zastřel!) někoho erschießen, totschießen; (mil.) fusilieren; (wdm.) erlegen; —en, a, o, ý erschossen.

zástřelné, ého *n.* Schießgeld *n.*

zastřeni *n.* Verhüllung *f.*; Hülle *f.*, Decke *f.*; 2. Vorhang, Umbang *m.*; 3. verdeckter Ort.

zástřeší *n.* Vordach *n.*

zástřik, u *m.* der nach dem Zeideln gesammelte Honig, Nachhonig *m.*

zastříti (zastru, -třeš, -tře, *imp.* zastři! *trgr.* zastřev) něco n. někoho verhüllen, verhängen bedecken; fig. verkleiden, beschönigen; beschirmen; z. (b. Zimmerm.) blenden; z. si tvář (rukou atd.) sein Antlitz (Gesicht) mit der Hand verschleiern; z. se čím sich bedecken, verdecken; etw. vorwenden.

zastrk-adlo, —átko, —ovadlo, —ovátko *n.* Vorschieber *m.*; Schuber *m.*; —ati (-ám), —ovati něco einstecken; verstecken *v.* zastrčiti.

zástrojnice *f.* Ziehgatter *n.*

zástromí *n.* Raum hinter dem Baume.

zastuditi (*imp.* zastuď!). zastunzeln, zastuzovati něco erfälten, erkühlen; verkühlen; se sich.

zástup, u *m.* Haufen *m.* (Menschen-); Schar *f.*; eine Rotte, Anzahl *f.*

zástup-ce *m.* Vertreter *m.*, Repräsentant *m.*; 2. Stellvertreter *m.*; 3. Sachwalter, Anwalt *m.*; Verteidiger *m.*; státní z. Staatsanwalt, Prokurator *m.*; z. důstojníka Offiziersstellvertreter *m.*; —ec, pce *m.*, —ěk, pku *m.* kleiner Menschenhaufen, Häuflein *m.*

zastupitel, e *m.* Repräsentant *m.*; *v.* zástupce; —ský *adj.* repräsentativ; —stvo *n.* Repräsentanz *f.*; obecní z. Gemeindevertretung *f.*; okresní z. Bezirksvertretung *f.*; generální z., hlavní z. Generalrepräsentanz *f.*

zástup-ka *f.* (štil.) Trupp *m.*; —kyně *f.*, —nice *f.* Vertreterin *f.*; —ně *adv.*

haufenweise; ſcharenweiſe; —ník, a *m.* *v.* zástupce; 2. *v.* poručík.

zastupov-ani *n.* Vertretung *f.*; —atel, e *m.* *v.* zástupce; —ati koho jmd. vertreten *v.* zastoupiti.

zastuzen, a, o, ý verkühlt; —í *n.*, —ina *f.* Verkühlung *f.*

zastydĕti se (*imp.* zastyď se!) koho, čeho ſich ſchämen.

zastydlý *adj.* verkühlt.

zásudek, dku *m.* (log.) Nachſatz *m.* eines

zásucha *f.* Dürre *f.* [Schluſſes.

zasunouti, zasouvati něco verſchieben, vorrücken, vorziehen: einſtecken; einſchieben.

zasutiny *pl. f.* Schutt *m.*

zásuva, zásuvka *f.* Schublade *f.*; Auszug (im Schranke); 2. Vorſchieber, Einſchieber *m.*

zasvěcen, a, o, ý eingeweiht; —ec, nce *m.* ein Eingeweihter; —í *n.* Einweihung *f.* [zásvit; 3. ein Lichtſpan.

zásvěť, u *m.* das Erleuchten; 2. *v.*

zásvěti *n.* Hinterwelt *f.*; Oberwelt *f.*; Jenſeits *n.*; 2. Utopien *n.*

zasvětiti (-ím, íš, í, *imp.* zasvěť!), zasvěcovati něco (z. školu atd.) einweihen; z. svátek einen Feiertag ſtiften; z. se něčemu (svůj život z.) ſich widmen.

zasviniti beſudeln.

zasvištěti durchpfeifen, durchſauſen (v. Winde); kule zasvištěly nám kolem uší die Kugeln pfiffen (ſauſten) uns um die Ohren. [*m.* Schimmer *m.* (záblesk).

zásvit, u *m.* Lichtblick *m.*, Strahlglanz

zasvítiti (-ím, *imp.* zasviť!) aufleuchten; durchleuchten.

zasvítnouti *impers.* anfangen zu tagen; hell oder licht werden; fig. zasvítilo mu es wurde ihm klar.

zasycen, a, o, ý ſatt; —í *n.*, zásyt, u *m.* Erſättigung *f.*

zásyp, u *m.* Vorwurf, Streuſutter *n.*; 2. Schuttplatz *m.* (wdm.); 3. *v.* zásep.

zasypati (zasypám, áš, á, *et* zasypu, eš, e, *imp.* zasyp *et* zasypej!), zasypati (-ám) něco verſchütten; überſchütten, vorſchütten; vorſtreuen; fig. überhäufen; z. se ſich verſchütten.

zasýpátko *n.* Streupulver *n.*

zasytiti (-ím, íš, í, *imp.* zasyť!), zasycovati koho ſättigen, vollſättigen.

zašantročiti (-ím, íš, í, *imp.* zašantroč!) něco verſchachern, verkrabbeln.

zašeptati flüſtern, zuflüſtern.

zášer, u *m.* Dämmerung *f.*; 2. grauer Star, Kataraкta *f.* (im Auge).

zášev, švu *m.* der Hinterſtich, die Hinternaht. [Ohrfeige *f.*

zášijek, jku *m.* Nackenſtreich *m.*,

zašíti (zašiju, *imp.* zašij!) něco do něčeho zunähen, vernähen; einnähen; zuſivati flicken.

zaškaredíti se na někoho finſter anſchauen, ein böſes Geſicht machen *v.* za-

záškleba *f.* *v.* záplava. [mračiti se.

zašklebiti se (-ím se) anfangen zu greinen; z. se na koho jmd. angrinſen, angreinen.

záškod-a *f.* Schaden *m.*; —ni list *st.* Verzichtungsurkunde *f.*; —ník, a *m.* Schadenſtifter *m.*; 2. Tagedieb, Taugenichts *m.*; 3. Trotzbube *m.*; 4. (Hütt.) Schädling, Aufgießer, Ausgießer, Waſſergeber *m.*; —ný *adj.* ſchadenbringend, ſchädlich; müßig, ohne Dienſt; z. lid der Troß.

záškoud-lý *adj.* verbuttet; mager; —nouti verbutten, mager werden.

záškrab-a *f.* beſtecker Ruf (škraloup); —ek, bku *m.* Kratzer, Riß *m.*

záškrt, u *m.* (med.) Bräune *f.* *Angina f.*; Diphtheritis *f.*; Krupp (Croup) *m.*

zaškrtiti (-ím, íš, í, *imp.* zaškrť!), zaškrcovati někoho erwürgen, erdroſſeln; z. mlýn die Mühle erwürgen (vlt.), bremſen. [nentritt Nageltritt *m.*

zášlap, u, —ek, pku *m.*, —a *f.* Kro-

zašlap-nouti (-nu, eš, e) něco, někoho niedertreten, zutr.; zertr., totreten; z. si něco v nohu ſich etw. in den Fuß treten; z. se ſich treten, ſich ſtreifen.

zášleh *m.* (ſtil.) Aufſchwung *m.*

zašlehnouti (ptáká, zajíce) mit einem Peitſchenſchlage töten.

zašlem-iti se, —ovati se ſich verſchlemmen; ſich verſchmieren.

zašlost *f.* Vergangenheit *f.*; Veralтung *f.*; 2. Abgang *m.*; 3. das Ver-

zašlu *v.* zaslati. [gehen.

zašlý *adj.* (z. čas, z. den) vergangen; 2. vermodert; 3. *st.* hangend, anhängig; pod -ou pří bei anhängender Streitſache; -é hory ein zerfallenes (verf. Bergwerk).

zašmouřiti (-ím, *imp.* zašmuř!), zašmuřovati něco umwolken, verfinſtern; z. se ſich verfinſtern.

zašněrovati něco n. někoho einſchnüren, zuſchnüren; se ſich.

zašpičatiti (-ím) něco zuſpitzen.

zášť, ti *f.* *v.* zášti.

záštěk *m.* Keuchhuſten *m.*

zaštěkati bellen.

záštěp, u *m.* Einimpfung *f.*; das Eingeimpfte; —ce *m.*, zaštěpitel, e *m.* Einimpfer *m.*; Anpflanzer *m.*

zaštěpiti, zaštípiti (-ím, íš, í, *imp.* zaštěp!) něco einimpfen, einpfropfen.

zaštěrbovati verſchiefern, verzwicken (b. Maur.).

zaště-titi, —tovati (silnici) verbürſten.

záští *n.* (z. k někomu, na koho, z. mezi sebou) Groll, Haß *m.*, Gehäſſigkeit *f.*; *st.* Fehde *f.*

zaštíriti se *v.* štíriti se.

záštita *f.* Schutz *m.*; Protektion *f.*; Schirm *m.*; Deckſchild *m.*; (mont.) Blende *f.*, Schützwand *f.*; (Fortif.) Epaulement *n.*

zaštititi (-ím, íš, í, *imp.* zaštiť!), zaštiťovati, zašticovati něco n. někoho čím (mit dem Schilde) ſchirmen, beſchirmen; beſchützen. [*adj.* ſchützend.

záštitn-ik, a *m.* Beſchützer *m.*; —ý

zatáčeti (—ěl les) emporrauſchen.

zatáč-eti (-ím, *imp.* -ej!) ſchwenken; einlenken; *v.* zatočiti; —ka *f.* Umweg *m.*, Umſchweif *m.*; das Umbrehen; Wendung *f.*, Schwenkung *f.*

zátah, u *m.* Zuziehung *f.*; Zuzug *m.*, das Verzogene; Kordon *m.*; *pl.* —y die Vorzughölzer.

zatáhnouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!), zatahati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!), zatahovati něco někam hinziehen; aufziehen, heranziehen; wegschleppen; verschränken, versperren; den Kordon ziehen; umgehen, umziehen; (techn.) einziehen; z. (sítě na ryby) die Fischnetze auswerfen (ausbreiten) und zuschließen; fischen, jagen; z. se sich umziehen; sich einziehen; obloha se zatáhla mraky der Himmel hat sich bewölkt.

zataj-ení *n.* Verheimlichung *f.*, Geheimhaltung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zataj!), —ovati něco verheimlichen, verbergen, geheimhalten; z. dech n. duch (v sobě) den Atem zurückhalten, verhalten, an sich halten; —ila se mu řeč er stockte in der Rede, er konnte nicht reden; —ovati se s čím etw. verheimlichen.

zatarasiti (-ím, *imp.* zatarasi!) něco verrammeln, verbarrikadieren; (cestu) den Weg verlegen; se sich.

zatat, a, o, ý *v.* zatíti.

zatčen, a, o, ý verhaftet; arretiert; —í *n.* Verhaftung *f.*, Arretierung *f.*

zatéci (zateku, -češ, -če), zatékati kam wohin fließen; z. (ruka n. noha mu -kla) aufschwellen; unterlaufen.

zatekl'ý *adj.* verschwollen; mit Blut unterlaufen.

zatemn-ělec, lce *m.* ein Finsterling, Obskurant *m.*; —ění *n.* (ducha) Umnachtung *f.* (geistige); —ěti finster werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zatemni!), -ňovati něco něčím verdunkeln, verfinstern; se sich.

zátěň, ně *f. v.* zátyň. [Faßbinder).

zatěračka *f.* Einsetzhammer *m.* (b.

zátes, u *m.* (b. Zimmerl.) Zapfenloch *n.*; Einschnitt *m.*; Einfügung *f.*

zátěsný *adj.* etwas eng.

zátěstek, tku *m.* Sauerort *m.*

zátěž, i *f.* Belastung *f.*; —ná *n.* zatěžovací *n.* zatěžkací zkouška Belastungsprobe *f.*

zatěž-kati (-ám), —ovati *v.* zatížiti.

zatchnouti se *v.* zadechnouti se.

zatichnouti still werden, sich stillen.

zatím *adv.* nach diesem; unterdessen; indessen, inzwischen, mittlerweile, einstweilen; z., proz. provisorisch; z. doch, übrigens; —ka *f.* Interimal *n.*; —ný, zatímný (—ní) *adj.* einstweilig, provisorisch, interimistisch, Interims-.

zátina *f.* Einhau *m.*; *v.* zátyna.

zatinati (-ám) (pěsti, zuby) *v.* zatnouti.

zátisk, u *m.* Eindrücken *n.*, Einschieben, Einschub *m.*; duš Eingedrückte, Eingeschobene.

zátiší *n.* stiller (ruhiger) Landsitz *m.*, Ruhesitz *m.*, Ruheort *m.*; fig. *Tusculanum n.*; *Sanssouci n.*; *Bonrepos n.*; (Mal.) Stilleben *n.*; v z. zurückgezogen.

zatiti *v.* zatnouti.

zatiž-ení *n.* (archit.) Belastung *f.*; z. ducha Geistesstörung *f.*, Alienation (*alienatio mentis*); dědičné z. erbliche Belastung (med.) *f.*; —iti (-ím, *imp.* zatiži!) belasten.

zátka (*gen. pl.* zátek) *f.* Spund *m.*, Stöpsel, Pfropf *m.*; 2. die Hegewelde *v.*

zatkmětí *st.* verbergen. [zápověď.

zatkn-outi (-u, eš, e, *imp.* zatkni!) něco zustopfen, zuspünden; einstecken, einstoßen; z. koho jmd. verhaften, arretieren; festnehmen; —ut, a, o, ý verhaftet; —uti *n.* Verhaftung, Arretierung *f.*

zátkyně *f. st. mor.* Steckbrief *m.*

zatlačiti komu oči einem die Augen zudrücken; z. nepřítele (mil.) den Feind verdrängen, zurückdrängen.

zatlouci (zatluku, -češ, -če), zatloukati něco něčím verschlagen, verrammen; z. kůl einschlagen; z. dělo vernageln (eine Kanone); z. (na dveře) anklopfen, anpochen, anschlagen (an eine Tür); (zatlučen, a, o, ý; zatlučení *n.*) Einschlagung *f.*

zatmělec, lce *m. v.* zatemnělec.

zatmeliti (-ím, íš, í, *imp.* zatmel!) něco etwas verkitten, einkitten, zukitten.

zatmělý *adj.* verfinstert, dunkel; fig. unverständlich.

zatmění *n.* Verfinsterung *f.*; Finsternis *f.*; z. slunce Sonnenfinsternis *f.*; z. měsíce Mondfinsternis *f.*

zatmiti verfinstern, verdunkeln; se sich.

zatnouti (zatnu, eš, e, *imp.* zatni! *trsgr.* zatav, -ši) něco do čeho hineinhauen, einschlagen; z. žílu die Ader lassen; z. komu žílu fig. einem die Ader unterbinden, einen verstummen machen; z. zuby mit den Zähnen zusammenbeißen; z. pěst die Faust ballen; z. pazoury die Klauen einschlagen; z. se do čeho sich einhäkeln, sich verfangen, sich verstocken; zatatou pěstí mit geballter Faust.

zátoč *f.*, —ina, *f.* Wirbel *m.* (im Wasser; 2. Umweg *m.* (zatáčka); —ina Windung, Krümmung, Einbug *m.*

zatoč-iti (-ím, íš, í, *imp.* zatoč!) něčím n. něco umdrehen; z. něco do čeho umwickeln; se sich; fig. z. někým einen zurechtweisen; —itý *adj.* gedreht.

zátočka *f.* die Widerkehr am Dache; die Kehle; 2. Schneckenwindung *f.*; Gewinde *n.* (an der Schraube).

zátoka *f.* (geogr.) Bucht, Bai *f.*; Haff *n.* Bocca *f.*, Fjord *m.*

záton, u *m.* Anfurt *f.*

zátoň *m.*, Verhau *m.* (zátyň).

zatonouti (mont.) ertrinken, ersäufen.

zátop, u *m.* das Einheizen; Einheizholz *n.*

zátopa *f.* Überschwemmung *f.*, Inundation *f.*; 2. (Mühl.) Rückschwall, Widerschwall *m.*; Widerströmung. Rückstau *f.*

zatop-en, a, o, ý eingeheizt; 2. überschwemmt; —ení *n.* Einheizung *f.*; 2. Überschwemmung *f.*, Inundation *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zatop!) někde einheizen; wärmen; 2. überschwemmen; z. krajinu ein Land unter Wasser setzen; z. někomu fig. einem warm machen; z. se versinken; mit Wasser bedeckt werden.

zátopný obvod Inundationsrayon *m.*

zátor, u *m.*, —a *f. st.* Talsperre *f.*, Stromsperre *f.*; Stauе *f.*; Rückschwall *m.*

zatoulati se sich verirren; vagieren.

zatracen-ě vermaledeit! verflucht! —ec, nce *m.* ein Verdammter, Höllenbrand *m.*; —í *n.* Verdammnis, Verdammung;

—ý *adj.* verdammt, verflucht (*vulgo* zatrapený, zatrolcný verflixt, verblitzt).

zátrapa *m. v.* otrapa.

zatřásti (zatřesu), zatřásati něčím erſchüttern, bewegen; ſchütteln; rütteln; z. se erſchüttert werden, erſchüttern, erbeben, erzittern.

zátrata *f.* Verderbnis *f.* (zatracení).

zatratiti (-ím, *imp.* zatrať) *st.* verderben; z., zatracovati něco verdammen,

zátravka *f.* Zündloch *n.* [verfluchen.

zatřepati (-ám *et* -u) něčím mit etw. rühren, ſchütteln; einrühren; z. nohama zappeln (mit den Füßen).

zátřepka *f.* das Eingequirlte.

zátřes, u *m.* (z. země) Erdſtoß *m.*

zatrh-nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni!), —ati, —ovati anreißen, zuſammenziehen; verfitzen; verziehen; z. (čísel) virgulieren; —ovati (němčinou, češtinou atd.) eine Sprache in der anderen merken laſſen; 2. z. zupfen, rufen.

zatřid-ění *n.* Einſtradierung *f.*; —iti inſtradieren. [tři!) verwiſchen.

zatříti (zatru, -třeš, -tře, *imp.* za-

zatrolený fig. verflixt; z. mladík Wetterjunge *m.*; -é děvče, -á holka Blitzmädel *n.*, Wettermädchen *n.*

zatroub-ení *n.* Hornruf *m.*, Hornſignal *n.*; ein Stoß in das Horn; —iti (-im, íš, í, *imp.* zatrub) na něco aufblaſen (einmal), in das Horn ſtoßen.

zatrp-čelý, —kalý, —klý *adj.* bitterlich.

zatrpočiti koho *st.* wohin reißen.

zatru-titi, -covati něco *sl.* verderben.

zatud *conj. sl.* ſolange.

zátu-ha *f.* (med.) Stuhlzwang *m. Tenesmus*; 2. z., —žka *f.* Ankerpfahl *m.*

zatuch-nouti dumpfig werden; —lý *adj.* dumpfig.

zátulek, lku *m.*, zátulka *f.* (bot.) Klappe *f.* [Klaujur *f.*

zátvor, u *m.*, —a *f.* der Verſchluß,

zatvoř-iti (dveře, ústa atd.) *st.* verſchließen, vermachen; —itka *f.* die Sumpfmuſchel.

zatvrd-iti (-ím, íš, í, *imp.* zatvrď!), zatvrzovati něco verhärten; z. srdce ſein Herz verſtocken; z. se ſich verhärten; —lý *adj.* verhärtet; harſch; —nouti hart werden.

zatvrz-elost *f.* Verſtocktheit *f.*; —elý *adj.* verſtockt (z. hříšník); —ení *n.* (med.) Verhärtung *f.*; z. jater Leberverhärtung *Induratio hepatis.* [ſtab *m.*

zátyčka, zátyka *f.* (geom.) Vorſteck-

zatyk-aci *adj.* Haft-, Verhaft-; z. list Steckbrief *m.*; —ač *m.* Stecker, Hafter *m.*; Stoßel am Pflugbalken; Sperrventil bei der Orgel; Steckzettel, Steckbrief, Haftbrief *m.*; —áček, čku *m.* Verfall in der Uhr; —ačka *f.* Riegelmauer *f.*; Riegelgebäude *n.*; —ání *n.* zahlreiche od. maſſenhafte Verhaftung; —ati (-ám, áš, á) (lidi) verhaften, arretieren (Viele); 2. (arch.) riegeln.

zátyl-ek, lku *m.* Hinterhaupt *n.*; (u koní) Widerriſt *m.*; —kové sádlo Kammfett *n.*

zátyň, ně *ž.*, zátyna, zátyně, zátyněk, (zátinek), ňku *m.* Fachwerk *n.*; z., zátyňková stěna Fachwand, Tennewand, Scheidewand *f.*, Unterſchlag *m.*; zátyňkové pruty Fachgerten *pl.*

zaučov-ání *n.* Abrichtung *f.*; —ati koho abrichten, drillen. [an jmd. ſetzen.

zaufati *st.* (-ám) zutrauliche Hoffnung

zaujmouti, zaujíti (zaujmu, eš, e, *imp.* zaujmi! *trsgr.* zaujav), zaujímati (misto) einnehmen; fig. z. koho n. něco (z. ucha, srdce atd.) intereſſieren, einnehmen, ergötzen; zaujat, o, ý eingenommen; befangen.

záulek, lku *m.* Sackgaſſe *f.*

zaúpěti wehklagen. [fleiſch *n.*

záušek, šku *m.* Ohrfeige *f.*; 2. Ohren-

zaušení *n.* Ohrgehänge *n.*

záušn-í *adj.* hinter dem Ohre befindlich; —ice *f.* Ohrdrüſe *f. Parotie f.* (přiušnice); 2. Mumps *m.* Geſchwulſt hinter dem Ohre) *Parotitis*; 3. *v.* nášnice; —ík, u *m.* Fleiſch hinter den Ohren.

zauzl-ení *n.* Verſchlingung *f.*; fig. Verwicklung (dramatiſch); z. střev Darmverſchlingung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zauzli!), —ovati něco verknüpfen; einen Knoten machen; z. se ſich verknüpfen; ſich verſchlingen.

závad, u *m. st.* Hieb *m.*

závada *f.* Anſtand *m.*; Anſtoß *m.*; 2. Hinderniß *n.*, Verhinderung *f.*; 3. Preliſtein *m.*; 4. Pudel *m.* (im Kegelſp.); 5. Haftung *f.*, Schuld Laſt *f.* (auf einem Gute ꝛc.); bez závady anſtandslos; *pl.* závady Laſtenſtand *m. Passiva.*

závadce *m.* Verpfänder *m.*

zavaděč, e *m.* Führer *m.* (milit.); —ka *f.*, hra na —ku das Verführſpiel (Trýpy-trapy-trull — ein Spiel mit 9 Nullzeichen in 3 Reihen) *sr.* zavádilka, hrachovec.

zaváděti (*imp.* -děj!) *v.* zavesti.

závadí *n.* Anſtoßſteine (b. Ackern).

zavádilka *f. v.* zavadečka.

zavaditi (-ím, íš, í, *imp.* nezavaď!) někde, o něco anſtoßen, ſtreifen; z. komu n. čemu *st.* hinderlich ſein, hindern; z. něco beanſtanden; z. něco (statek atd.) belaſten, verſchulden.

závádivý *adj.* verführeriſch.

závadka *f. v.* závada.

závad-nost *f.* Gebrechlichkeit, Mangelhaftigkeit *f.*; —ný *adj.* (v něčem) mangelhaft, gebrechlich, hinderlich; anſtößig; 2. haftend; beanſtändet, belaſtet; behaftet.

zával, u *m.* das Hinwälzen, das Hingewälzte; falſcher Faltenbruch (Aal *m.*; z. chleba ein Knollen Brot, großes Stück Brot; —ek, lku *m.* (Miner.) Knollen *m.*, Butzen *m.*, Erzbutzen *m.*

zaval-iny *pl. f.* Bergtrümmer *pl.*, Felſenſturz *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zavaľ!), —ovati něco někam hinwälzen; niederwälzen; übernähen; z. něco něčím vollwerfen; zuwerfen; verwälzen; verſperren; z. se einſtürzen; —itý *adj.* unterſetzt (Körper) ſtämmig.

zavánětí, zapáchati něčím nach etw. riechen, anriechen.
zaválka *f.* Ubernahť *f.*
zavan-outi hinwehen, fortwehen; —uti větru ein Windstoß; maso zavání (zapáchá) das Fleisch ist angegriffen.
závar, u *m.*, závař, e *f.*, závara, zavařenina *f.* Eingesottenes, Eingekochtes, Kompott *n.*
zavařiti (-ím, íš, í, *imp.* zavař!) něco etw. einsieden, einkochen; *z.* se heiß-
závarna *f.* Fruchtsiederei *f.* [laufen.
zavarovati behüten; Bůh zavaruj! Gott behüte! Gott sei vor!
zavaţi (zavěju, eš, e) něco někam verwehen, verstöbern, verschneien.
závaz, u *m.* (zavazuňk) Angeld *n.*
závaz-ačka *f.* Band *n.*, Umband; —adelnik, a *m.* Packträger *m.*; 2. Packwagen *m.*; —adlo, *pl.* —adla *n.* Gepäcke *n.*; Heergeräte *n.*; Bagage *f.*
záváz-aný verbunden; 2. verpflichtet; 3. haftbar; —ati (závážu, eš, e, *imp.* zaváž!) něco něčím do něčeho (knihu) einbinden; 2. *z.* něco verbinden; 3. *z.* koho něčím (přísahou) k něčemu verpflichten; *z.* se k něčemu sich verpflichten.
závaz-ek, zku *m.* Verbindung *f.*; 2. Verpflichtung *f.*; 3. Bündnis *n.*; zůstati v —ku in Obligo verbleiben; —nost *f.* Verbindlichkeit *f.*; —ný *adj.* verbindlich; verbindend, verpflichtend, obligatorisch.
zavazov-ačka *f.* Verbinderin *f.*; 2. Haarband *n.*; —ati *v.* zavázati.
závaţ, e *f. v.* závaží. [Aufläufer *m.*
zavaţeč, e *m.* (Hütt.) Verläufer,
závaţ-ek, zku *m.* (z. vkládací) Einsatzgewicht *n.*; —í *n.* Gewicht *n.*; —nice *f.* Senkblei *n.*; Lot *n.*; —ničné lano (Seew.) Lotleine *f.*; —nost *f.* Wichtigkeit *f.*; —ný *adj.* wichtig, gewichtig, schwerwiegend.
závážka *f.* Hinfuhr *f.*; Verschüttung *f.*
zavčas (zavčasu), zavčasně *adv.* bald, beizeiten, rechtzeitig.
závdanek, nku *m. v.* závdavek.
závdati (zavdám, áš, á, *imp.* zavdej!) něco někomu darreichen; Angeld geben; anzahlen; *z.* komu zutrinken, einen Trunk reichen; *z.* si einen Trunk machen; *z.* komu smrtelnou ránu einem einen tötlichen Streich versetzen.
závdavek, vku *m.* Angabe *f.*; Angeld *n.*, Aufgeld, Haftgeld, Daraufgeld, Handgeld *n.*; 2. Pfand *n.*
zavděčiti si (-ím si, *imp.* zavděč si!) koho čím jmd. zum Dank verpflichten; *z.* se někomu sich jmds. Gunst erwerben; sich beliebt machen. [vorlieb.
zavděk *adv.* (z. přijmouti) fürlieb;
závdy *adv. mor.* zuweilen, bisweilen.
závěj, zaveje *f.* Windwehe, Schneewehe *f.*; Schneehaufe *m.*; 2. *v.* závoj.
závěra *f.* Schleuse *f.*; Schluß *m.*; (Kassa-) Sperre *f.*; 3. Kontumaz *f.*
závěr-ací *adj.* Schließ-; Sperr-; —ač *m.* Schließer *m.*; —áček, čku *m.* Schnappmesser; Klappmesser, Einschnittmesser, Einschlagmesser, Zuschlagmesser, Einlegemesser *n.*; 2. Ritzmesser *n.*, Bistouri der Wundärzte; 3. Schließbeutel *m.*; —ačka *f.* Schließerin *f.*; 2. Sperrkette *f.*; 3. Hemmschuh *m.*; —adlo *n.* Sperrbaum *m.*; 2. Verschluß *m.*; *z.* ke dveřím Türschließer *m.*; —ák, u *m. v.* závěráček; *v.* závěračka.
závěr-cový řetěz Sperrkette *f.*; —ečný *adj.* Schluß-; *z.* list Schlußbrief *m.*; —ečné n. konečné líčení pře die Schlußverhandlung im Prozeße; —ek, rku *m.* Schluß *m.*, Schlußsatz *m.*; Schlußart *f.*; *z.* hráze *v.* závěrka.
závěr-ka *f.* Gesperre *n.*; Schluß *m.*; Schlußkette *f.*; Schlußzeichen *n.*; (Mus.) Kadenz *f.*; (Rhetor.) Epilog *m.*; *z.* účetní Rechnungsabschluß *m.*; *z.* (obchodní) Schlußbrief *m.*; *z.* hráze Sperrkasten *m.*; —né *m.* Sperrgeld *n.*, Dammkrone *f.*, Dammkarpe *f.*, Teichkrone *f.*, Teichkarpe.
závěrně *adv.* gewiß.
závěrník, u *m.* Schlußbalken *m.*
závěrný *adj. st.* treu.
závěrný *adj. v.* závěrečný.
závěs, u *m.*, a *f.* Anhang *m.*, Vorhang *m.*; —y *pl.* Türbänder; Kulissen *f.* (im Theater); Vorhängbäume *pl. m.*; —ek, sku *m.* Angehänge *n.*, Anhängsel *n.*; *z.*, ska *m.* Anhänger *m.*
zavěsiti (-ím, íš, í, *imp.* zavěs!), zavěšovati něco za něco aufhängen; anhängen; umhängen; verhängen; *z.* (mech.) das Rad *ꝛc.* einhängen; *z.* komu co na nos einem etw. auf die Nase binden, weiß (blau) machen.
závěs-ka *f. v.* závěsa; —nice *f.* Türband *n.*, Henkel *m.*; Delphine *f.* (Artill.); —ník, u *m.* Gehänge *n.* (zum Säbel *ꝛc.*); —ný *adj.* Hänge-.
zavesti (zavedu, eš, e, *imp.* zaveď!) *trogr.* zaved), -ši) něco někam wohin führen, leiten; *z.* koho verführen; *z.* co einführen; einleiten; *z.* rozmluvu ein Gespräch anknüpfen; *z.* se sich verführen.
závěš-adlo *n.* Pendel *m.* (*n.*); —ák, u *m.* Hängesaule *f.*; 2. Aufhängband *n.*, Aufhänghaken *n.*
závěš-enec, nce *m.* (b. Gärtn.) angehängter Ableger; —eni *n.* das Aufhängen. [*v.* závěsník.
závěš-ka *f. v.* závěsa; —ník, u *m.*
závět, u *m. el* závět, ti *f.* Testament *n.*, der letzte Wille, letztwillige Verfügung; *z.*, ti *Hegewisch m.* (zápověď); Schneewehe *f.*; *v.* závěj; 7. fig. Zucht *f.*; *z. v.* závětří.
závětce *m.*, zavětitel, e *m.* Testator, Testierer *m.* [dosiž; 2. *v.* závětří.
závětí *n.* (grm.) Nachsatz *m.*, die Apo-
zavětiti (-ím, íš, í) (jelena atd.) verbrechen durch Zweige (mům.); *z.* se do čeho sich durch die Rede in etw. verwickeln; *z.*, zavětiti o čem testieren.
závětn-ík, a *m.* Testamentserbe *m.*; —ý *adj.* testamentarisch; 2. Warnungs-.
závětří *n.* windstiller Ort (zatiší); *z.*, závětrná strana (Schiff-) Leeseite *f.*
zavezti (zavezu, eš, e, *imp.* zavez!) něco někam wohin führen; fortbringen;

deportieren; vollführen, womit anfüllen; verschütten.

zavežen, a, o, ý fortgeführt; deportiert; verschüttet; —í *n.* Fortführung *f.*; Deportation *f.*

závid-ěti (-ím, íš, í, *imp.* nezávid!) komu čeho neiden, beneiden, mißgönnen; —ění hodný beneidenswert; —ný *adj.* neidisch, mißgünstig; *v.* závistný.

zavij-adlo *n.* Kopfhülle der Weiber; Einhüllтuch *n.*; -ák, u *m.* Kopftuch der Weiber; —eč *m.* (zool.) Wickler *m.* (zavináč); —ečka *f.* Einwicklerin *f.*; Kopfhülle *f.*

zavij-ená, é *f.* die Haubenaufsetzung der Braut (*v.* čepení); —eti (-ím, íš, í, íme, íte, ejí, *imp.* zavíjej!) něco *v.* zaviti.

zavil-ec, lce *m.* Starrkopf *m.*; 2. (bot.) Windblume *f. Anemone*; —ý *adj.* gedreht; verstockt, halsstarrig, hartnäckig.

závin, u *m.* Verwicklung *f.*; 2. Gewinde *n.*; 3. eine Rolle Zeug; 4. Strudel *m.* (Speise).

závina *f. st.* Verschuldung *f.*

zavin-ač (zavíječ), e *m.* Wickler *m. Tortrix* (Insekt); 2. Rollbering *m.*; —ák, zavináč, u *m. sl.* Strudel *m.* (Speise).

závinek, nku *m.* Strudel *m.* (Speise).

zavin-ěn, a, o, ý verschuldet; —ěný úpadek verschuldete Krida; —ění *n.* Verschuldung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zaviň!) něco verschulden, etw. begehen, verwirken.

závinka *f.* Einwicklung *f.*

zavin-outi (-nu, eš, e, *imp.* zaviň!), —ovati něco etw. entwickeln *v.* zaviti!), —utec, tce *m.* Porzellanschnecke; Porzellanmuschel *f. Cyprea*; —utka *f.* eine Kaute Flachs; 2. Roulette *f.* fülter Kuchen).

zavir-adlo *n.* Verschluß *m.*; Gesperr *n.*; Sperrkette *f.*; *v.* zavěradlo; —ák, u *m. v.* zavěrák; —ání *n.* das Einsperren; *v.* zavření; —ati (-ám) *v.* zavříti; —ek, rku *m.*, —ka *f. v.* závěrka.

závis-ěti (-ím, íš, í, íme, íte, í *et* -ejí) na čem, z. od čeho) abhängen; —ka *f.* das Abhängen; —lost *f.* Abhängigkeit *f.*; —lý, —ný *adj.* (z. na čem, od čeho) abhängig.

závisť, ti *f.* Neid *m.*, Mißgunst *f.*; z. slávy Ruhmneid *m.*; komu závist v duši hoří, vlastní svoje štěstí boří willst du sein ohn' Neides Tück, jage Niemandem dein Glück (Neid neidet seinen eigenen Herrn).

závist-a *m.*, —ivec, vce, —ník, a *m.* Neider *m.*; —ivý, —ný *adj.* neidisch; mißgünstig.

závit, u, —ek, tku *m.* Gewinde *n.*; Rolle *f.*; 2. Schnecke *f.* (im Ohre); 3. z., *lp.* obálka Kuvert *n.* (bei Versendungen).

zavit-i (zaviju, eš, e, *imp.* zavij!) něco do čeho einwinden, umwinden, einwickeln, umwickeln, einhüllen; se fich; —í *n.* das Verhüllen; Einwinden; Einwickeln; z. *st.* das Gebinde, Geflechte *n.*; 2. Hülle *f.*; —ka *f.* Spiralgefäß *n.* (der Pflanzen); —ý *adj.* eingewickelt; eingewunden: z. *st.* verem-

torisch; lhůta -á vereinttorische Frist, Fallfrist *f.*

závlač, e, závlačka *f.* Schubriegel *m.*; Schieber *m.*; Schließe *f.*; Einlegung *f.*; Schließkeil; Schlußkeil *m.*

zavláčeti (-ím, *imp.* -ej) pole einegnen.

závlačka *f.* (mech.) Schließe *f.*, Steckfeder *f.*; 2. Vorsteckнagel *m.*

zavládnouti čím etw. in Besitz bekommen, in Besitz nehmen; zavládlo ticho es herrschte eine große Stille.

závlaha *f.* Benetzung, Bewässerung *f.*

závlak, u m., —a *f.* Einegung *f.*

závlaska *f.* Haarnadel *f.*

zavlaž-ení *n.* Befeuchtung, Benetzung *f.*; —iti,-ím, íš, í, *imp.* zavlaž!), —ovati něco befeuchten, benetzen, bewässern; z. v kamnech den Ofen aufwärmen (mäßig einheizen); —ovací *adj.* Bewässerungs-; —ování *n.* (z. luk) Bewässerung *f.*

zavle-ci (zavleku, -češ, -če) něco někam verschleppen; —čení *n.* Verschleppung *f.* [werden.

zavlh-lý *adj.* feucht; —nouti feucht

závod, u *m.* Wette *f.*, Wettlauf *m.*; Rekord *m.*; o z. um die Wette; 2. z. ein Gewerbs-Etablissement, Fabrik *f.*, Werkstatte *f.*; Werk *n.*; 3. z. *v.* závodiště.

závodák, a *m.* Flußanrainer *m.*

závodčí, -ího *n.* (mil.) Führer *m.*

závoděni *n.* Konkurenz *f.*; *v.* dostihy.

závodi *n.* Gegend hinter dem Wasser.

závod-iště *n.* Rennbahn *f.*, Rennplatz *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* závoď!) s kým oč wettelfern, konkurrieren, wettlaufen; sich überbieten; —ní podíl Geschäftsanteil *m.*; —ník, a *m.* Wettläufer, Wettreiter *m.*; Rekordmann *m.*

zavod-nění, —ňování *n.* Bewässerung *f.*; Inundation *f.*, Überschwemmung *f.*; —niti (-ím, íš, í, *imp.* zavodni!) něco etwas bewässern. [3. Wett-, Lauf-.

závodný *adj.* verleitsam; 2. rennend;

závody *pl. m.* Wettrennen *n.*, Wettlauf *m.*, Turf *m.*

závoj, e *m.* Schleier *m.* (*velum* lt., *voile* fr.); 2. Mühlstaub *m.*; —natka *f.* (Fisch) Schleierschwanz *m. Carassius bicaudatus*; —né, ého *n. st.* Schleiertaxe *f.*

zavol-ací list Einberufungskarte *f.*; —ání *n.* Einberufung *f.*; jako na z. wie herbeigerufen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zavolej!) na koho einen anrufen; einem nachrufen; aufschreien, loeschreien; z. koho berufen, herrufen, einberufen.

závor-a *f.* Riegel, Schlußriegel *m.*; 2. Grenbel *m.*; 3. z. přístavní Hafenbarre *f.*; Sperrbank *f.*; —ka *f.* Einschließungszeichen *n.*, Klammer *f.*; Parenthese *f.*; 2. Riegel *m.*; —kovati einklammern; —ník, u *m.* Schlußstein (des Gewölbes).

závoz, u *m.* Hohlweg *m.* (úvoz); 2. Auffuhr *f.*; 3. Verschuttung *f.*; —ník, a *m.* Wagenknecht *m.* (der hinter dem Wagen geht).

závrať, u *m.*, závrať, ti *f.*, Umdrehung *f.*; 2. (med.) Schwindel *m.*, Taumel *m.*

Vertigo f.; bere (chytá) mne z. mir ſchwindelt.

závrati *n.* Raum hinter dem Tore.

zavratiti (-ím, íš, í, *imp.* zavrať!) něco umlenken; 2. ſchwindeln.

závrat-livý. —livý, —ný *adj.* ſchwindelig, ſchwindelnd; —ná výše Schwindelhöhe, ſchwindelige Höhe; —ivost *f.* Schwindel *m.*; Schwindelgeiſt *m.* [zeug.

závratka *f.* altes, unein gemachtes Loh-

zavražd-ěn, a, o, ý ermordet; —ění *n.* Ermordung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zavražďi!) koho ermorden.

zavrcen, a, o, ý eingerührt; —á polívka Einrührſuppe *f.*

zavřen, a, o, ý geſperrt; eingeſperrt; geſchloſſen; —í *n,* Verſchließung, Einſchließung; Einſperrung *f.*; 2. Klauſur *f.*; Sperre *f.*: Geſperre *n.*; 3. *st.* Summarium *n.*; Ausjug *m.*

zavrh-nouti (-nu, *imp.* -ni!), —ovati něco verwerfen, verſtoßen; z. odvolání eine Berufung abweiſen; —ovatel, e *m.* Verwerfer *m.*

zavřihuba *m.* Maulzu *m.*

zavřitě *adv.* ſummariſch.

zavříti (zavřu, -vřeš, -vře, *imp.* zavři! *tregr.* zavřev, -ši) něco n. někoho někam ſperren, verſperren, einſperren; verſchließen, einſchließen; zuſammenfaſſen, enthalten; ſchließen, beſchließen; z. dveře die Tür ſchließen, zumachen; z. se ſich einſchließen, ſich einſperren; oči jeho zavřely se na věky (na vždy) ſeine Augen ſchloſſen ſich auf immer, für immer (für die Ewigkeit).

zavřitý *adj.* geſchloſſen, geſperrt.

závrší *n. v.* záhoří.

zavrt-ák, —ovák, u *m.* Vorbohrer *m.*; Geſchirrbohrer, Kammnagelbohrer *m.*; —ati (-ám, áš, á) něco do čeho verbohren, einbohren; —ěti (-ím, íš, í, *imp.* zavrť!) hlavou den Kopf ein wenig ſchütteln; 2. z. verwirren, verdrehen; 3. (Koch.) abquerlen, einrühren (z. vejce do polívky).

závrtka *f.* Wirbel, Strudel *m.*

závrţek, žku *m.* Auswurf *m.* (ſig.).

závrž-en, a, o, ý verworfen, verſtoßen; abgewieſen; —ení *v.* Verwerfung, Verſtoßung *f.*; Abweiſung *f.* (jur.); —itel, e *m. st.* Verwerfer *m.*

závržný *adj.* abfällig.

závše *adv. sl.* immer.

zavznětí, zavzníti erklingen, ertönen; zavzněly trouby es ertönten (erdröhnten) die Trompeten; zavzněly struny es ertönten die Saiten; zavzněte bubny! wirbelt, ihr Trommeln! klinget (ſchallet), ihr Pauken!

zavždy *adv. sl.* immer.

záz *adv. comp.* mehr hinten *v.* zadu.

zazd-ění *n.*, —ívka *f.* Vermauerung *f.*; —iti (-ím, *imp.* -i!) vermauern.

zazelenati se (3. -á se) ergrünen, grün werden.

zázemí *n.* fig. Utopien.

zazimovati überwintern.

zazlíti koho jmd. böſe machen; z. se na koho, proti komu *st.* erboſt werden (gegen jmd.); zazlívati komu co (za zlé pokládati) einem etwas übel nehmen.

záznam, u *m.* Notiz *f.*; 2. Verzeichniß *n.*; 3. Vormerkung *f.*, Vränotat *n.*, Vränotation *f.*; —ce *m.* Regiſtrant *m.*; Vormerker *m.*

zaznamen-án, a, o, —aný vorgemerkt; verzeichnet; —ání *n.* Vormerkung *f.*; —atel, e *m.* Vränotant *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) něco verzeichnen, anzeichnen, anmerken; ſchriftlich aufnehmen, vormerken, vränotieren.

záznamn-é, ého *n.* Vormerkungsgebühr *f.*; —ík, a *m.* Vränotat *m.*; 2. Vormerkbuch *n.*; Notizbuch *n.*; —ost *f.* Vormerkungsfähigkeit *f.*

zazobaný *žrt.* (= zásobený) wohlbegütert; ſteinreich. [*n.*

zázpěv, u *m.*, —ka *f.* Couplet (Kupler)

zazpívati (-ám, áš, á, *imp.* zazpívej!) něco někomu (sobě) ſingen, vorſingen.

zázrač-iti Wunder machen; Poſſen treiben; —nictví *n.* Eskamotage *f.*; —ník, a *m.* Eskamoteur *m.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) wunderbar; wundertätig, wunderſam; —né znamení Wunderzeichen *n.*; —né dítě Wunderkind *m.*

zázrak, u *m.* Wunder *n.*, Wunderwerk *n.*, Wundertat *f.*; Wunderzeichen *n.*, Wunderding *n.*, Mirakel *n.*

zázubec, bce *m.* Anſatz *m.* (beim Gewehre). [Zimmermann).

zazubení *n.* Verzahnung, Schmerzung,

zázvor, u *m.* Ingber, Ingwer *m. Zingiber*; —ka *f.* Ingwerwurzelle *f.*; —ový *adj.* Ingber-.

zazvučeti *impers.* ertönen.

zázvuk, u *m.* das Ertönen, Erklingen.

zážeh, u *m.* das Anzünden, Mordbrand *m.*; 2. Zündmittel *n.*; 3. Glut *f.*; 4. z. (sluneční) Sonnenſtich *m.*

zažeh-ati, —nouti (dem) anzünden, in Brand ſtecken; —avka *f.* Streichfidibus *m.*

zažehn-ati (-ám, áš, á, *imp.* zažehnej!) něco někomu verwünſchen; verbannen (Geiſter ꝛc.); (-án, a, o, -aný; —ání *n.*); nebezpečí je —áno die Gefahr iſt verbannt; —avač *m.* Verwünſcher.

zaženu *v.* zahnati. [ſcher *m.*

zážer, u *m.* (med.) Soor *m.*, freſſende Flechte; *v.* rozjed.

zážev, u *m. v.* záživ.

zažíci (zažhu, -žíš, -žže, *imp.* zažži! *tregr.* zažehnuv) něco (dům atd.) anzünden, in Brand ſtecken.

zážinek, nku *m.*, Anfang der Ernte.

zažírati se (3. -á se) *v.* zažrati se.

zažít-i (zažiju) něco verdauen; z. dobrým gute Folgen fühlen; z. zlým büßen (für etw.); —í *n.* Verdauung *f.*; přeju dobrého z. ich wünſche wohl geſpeiſt zu haben; —ina *f.* Nahrungsſaft, Speiſeſaft, Milchſaft *m.*, Chylus *m.*

záživ, u *m.* Anadoſis *f.* (gr.), Verdauung *f.*; —a *f.* Nahrung *f.*

zažív-adla *pl. n.*, —ací ústroje *pl.* Verdauungsorgane; —ání *n.* Verdauung *f.*; —ati (-ám, áš, á) *v.* zažíti.

zážívný *adj.* verdauend; verdaulich.

zažloutlý *adj.* gelblich.
zažluk-lý *adj.* ranzig (Butter ꝛc.); —nouti ranzig werden.
zažraný *adj.* fig. eingefleischt; enragiert; leidenschaftlich. [einfressen.
zažrati se (zažeru se) do čeho sich
zbabělec, lce *m.* Feigling *m.*, Memme *f.*; —ost *f.* Feigheit (*lâcheté, timidité f.*); —ský *adj.* feig, mutlos. [forschen.
zbadati (-ám) *sl.* wahrnehmen; er-
zbav-a *f. st.* Befreiung *f.*; —en, a, o, ý (úřadu, služby) enthoben (vom Amte, seines Amtes); z. smyslů der Sinne beraubt; —ení *n.* Entledigung, Enthebung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zbav!) koho (*acc.*) čeho entledigen (einen von etwas), befreien, losmachen; z. povinnosti, úřadu etner Pflicht, eines Amtes entheben; zbav nás (od) zlého erlöse uns vom Übel; z. se něčeho sich entledigen; sich losmachen; sich befreien; z. se starosti sich der Sorge entledigen.
zbědovan-ý abgerlagt, jämmerlich; elend, erbärmlich, miserabel; -á postava Jammergestalt *f.*
zběh, a *m.* Ausreißer *m.*, Flüchtling *m.*; (mil.) Deserteur *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zběhej!) (město, zemi atd.) durchlaufen, durchrennen; —lice *f.* Herumlaufertn *f.*; —lost *f.* Gelaufigkeit *f.*; Routine *f.*; —lý *adj.* flüchtig, entlaufen; verlaufen, abgelaufen; 2. geschehen, zugetragen; 3. z. v čem worin kundig, erfahren, bewandert, versiert; geläufig, routiniert; —nouti (s cesty atd.) ablaufen, herauslaufen; z. se sich ereignen, sich zutragen, geschehen; vorkommen, vorfallen *v.* sběhnouti. [fraut *n. Ajuga* (bot.).
zběhovec, vce *m.* Günsel *m.*, Schlag-
zběl-ati, -ěti weiß werden; —iti (-ím, *imp.* zběl!) něco weiß machen.
zběr, zběř *etc. v.* sběr, sběř *etc.*
zběs-elý, —ilý, —nělý *adj.* wütend, toll, rasend; —iti se, —niti se wütend werden. [flüchtlich; 2. geläufig.
zběžný *adj.* (-ně *adv.*) flüchtig, oberzběžský *adj. st.* vagabundisch.
zbírati *v.* sbírati.
zbírek, rku *m.* ungrisches Schaf (*v.* bera, bíra, bírka).
zbírka *f. etc. v.* sbírka.
zbíti (zbiju, eš, e, *imp.* zbij! *et* zbí! *trsgr.* zbiv) někoho něčím jmd. abprügeln; 2. erschlagen, totschlagen; z. se sich wundschlagen; zbit, a, o, ý geprügelt.
zbitina *f.* Schlagwunde *f.*; 2. Schlagriemen *m.*
zbláznit (-ím, íš, í, *imp.* zbláznil!), koho zum Narren machen, betören; wahnsinnig machen; z. se wahnsinnig werden, närrisch werden, sich vernarren; zbláznělý närrisch, töricht; vernarrt; to je k —ění das ist zum Narrischwerden.
zblběti, zblbnouti blödsinnig werden.
zblednouti blaß, bleich werden; erblassen, erbleichen.
zbliti se (zbliju se) sich erbrechen.
zblízka (zblízi) *adv.* von (aus) der Nähe; in der Nähe.
zbliž-ení *n.*, —iti *v.* sbližení, -iti.

zblo *n.*, zbloví *n.* Kern des Flachses; Halm *m.*; fig. etwas Geringes; ani zbla nicht das Geringste; gar nichts; *v.* stéblo (stblo).
zbloud-iti (-ím, íš, í, *imp.* [ne]zbluď, [ne]zbloudi!) irre gehen, sich verirren; fehlen, irren; —ilý verirrt.
zbohat-ěti, —nouti reich werden.
zboj *m. sl. pol.* Straßenraub *m.*; 2. der Streckenspiegel (mont.); —ce *m.*, —ník, a *m.* Straßenräuber, Bandit *m.*; 2. z., zbújník Rebell *m.*; —nictví, —ství *n.* Straßenräuberei *f.*; —ný *adj.* rebellisch; widerspenstig.
zbon, u *m. mor.* aufgeblasene Pflaume, Pflaumentasche *f.* (bouchor); —iti *mor.* něco etw. zusammenspinnen.
zbonka *f. sl.* Milchrührfaß *n.*
zbor *v.* sbor.
zboř-en, a, o, ý demoliert; —ení *n.* das Niederreißen; Demolierung *f.*; —enina *f.* Bruch, Verbruch *m.*; *pl.* —eniny Ruine *f.*; Trümmer *pl.*; Schutt *m.*; —eniště *n.* Ruine *f.*; Schutthaufen *m.*
zbořiti (-ím, íš, í, *imp.* zboř!) něco zerstören, einreißen, niederreißen, demolieren, abbrechen (z. dům); umstürzen; z. se einstürzen, einfallen.
zbortiti se sich werfen (v. Brettern); zborcen, a, o, ý geworfen, windschief.
zbouch-ati (-ám) koho fig. durchklopfen; —nouti (-nu, eš, e), z. holku fig. ein Mädchen schwängern; z. se do koho fig. sich verlieben; —nutý fig. verliebt; —nutá fig. gepfropft, gepolstert.
zbouř-ení *n. v.* vzbouření; —iti *v.* vzbouřiti. [Getreide *n.*
zboží *n.* Ware *f.*; *st.* Gut *n.*; *sl.*
zbožíce *n. st.* Gut *n.*, Habe *f.*
zbož-ilý *adj. st.* vergöttert; —ina *f.* Gut *n.*; —iti, —ovati koho (*nov.*) vergöttern; 2. begüttern, bereichern; —ně *adv.* andächtig; —nice *f.* Götzentempel *m.*; 2. Warenniederlage *f.*; —ník, a *m.* Andächtler *m.*; —niti (*imp.* -ni!) koho vergöttern; —nivý *adj.* vergötternd; —nost *f.* Frömmigkeit *f.*; Andacht *f.*
zbožňov-án, a, o, —aný angebetet; —aná *f.* Diva *f.*; —ání *n.* göttliche Verehrung; Anbetung *f.*; —atel, e *m.* Anbeter *m.*; Vergötterer *m.*; —ati někoho göttlich verehren, vergöttern divinisieren; 2. jmd. anbeten. [selig.
zbožný *adj.* andächtig, fromm, gott-
zbraň, ni *et* ně, zbraně *f.* Waffe *f.*, Wehr *f.*; *pl.* zbraně Eisböcke, Elsbrecher *pl.*; Wasserrechen *m.*
zbran-idlo *pl.* —idla *n.*, zbraňka *f.* der Mühlrechen; —ař *m.* Waffenhändler *m.*
zbran-iti (-ím, íš, í, *imp.* zbraň!), zbraňovati něčemu, něčeho verwehren, abhalten; z. koho (*acc. et gen.*) před čím, proti čemu beschützen; z. se čeho n. čemu sich weigern, verweigern, wehren.
zbranný *adj.* bewaffnet; 2. wehrhaft; 3. streitbar, streitsüchtig; widerspenstig.
zbrklý *adj.* verrückt, närrisch, pudelnarrisch, überschwenglich; fig. geschoffen.

zbrn-ělost *f.*, —ění *n.* (ruky, nohy) das Einschlafen, Ameisenkriechen *n.* (*Formicatio, Myrmecismus*); —ěti *impers.* dröhnen, einschlafen (v. Gliedern); —ěla mi ruka (noha) die Hand (der Fuß) ist mir eingeschlafen. [befleckt, blutbefleckt.

zbrocen, a, o, ý. (z. krví) mit Blut

zbroditi (ovce atd.) schwemmen, ausschwemmen; z. ve krvi *vl.* zbrotiti; z. mysl *st.* verwirren; z. se v rose, v řece atd. sich benetzen; waten.

zbrod-ně *f.* (*z pol.*) Laster *n.*, Verbrechen *n.*, Missetat *f.*; —nik, a *m.* Missetäter *m.*

zbroj, e *m. et f.*, —e *f.* Rüstung, Bewaffnung *f.*; Waffe *f.*, Gewehr *n.*, Kriegszeug *n.*; *st.* Volkshaufen *m.*; —árna *f. v.* zbrojnice; —ení *n.* Rüstung *f.*; —eznalství *n.* Waffenkunde *f.*; —íř *m.* Waffenschmied, Zeugschmied *m.*; —írna *f. v.* zbrojnice; —iště *n.* Waffenplatz *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zbroj!) koho (*acc.*) waffnen, bewaffnen, rüsten; so sich; —mistr, a *m.* Zeugmeister *m.*; polní z. Feldzeugmeister *m.*; —nice *f.* Zeughaus, Rüsthaus *n.*, Rüstkammer, Waffenkammer *f.*; —ník, a *m. v.* zbrojíř; ein Bewaffneter; —ničtě *n. v.* zbrojiště; —noš, e *m.* Waffenträger, Waffenknecht, Rüstknappe, Schildknappe *m.*; —ný *adj.* gewaffnet, bewaffnet, wehrhaft; z. kabát Waffenrock *m.*; z. list, z. pas Waffenpaß *m.*; —ovna *f. v.* zbrojnice; —ovník, a *m. v.* zbrojmistr; —stvo *n. coll.* die Waffen; 2. Artillerie *f.*

zbrotiti krví mit Blut röten od. beflecken. [etw. verpfuschen, verderben.

zbryndati (-ám) něco verpantschen;

zbuř-ení *n.* Aufschwellung *f.*; z. plic (med.) Lungenerweiterung *f.*; Lungenemphysema *n.*; —eti, —iti (*imp.* zbuřiti!) aufschwellen.

zbudek, dku *m. v.* zbytek.

zbuditi (-ím, íš, í, *imp.* zbuď!), zbuzovati někoho wecken, aufwecken, aufermuntern; ermuntern; erregen; fig. verursachen; (z. podiveni).

zbudovati něco erbauen, konstruieren.

zbudu, eš, e *v.* zbýti.

zbůhdarma *adv.* umsonst, vergebens.

zbůj-ník *v.* zbojník; —ný *adj. v.* zbojný.

zburcovati (zburcuju, eš, e) koho (ze spaní atd.) lärmend wecken, aufpoltern, aufrütteln, aufstöbern.

zbylý *adj.* übriggeblieben.

zbystra *adv.* rasch, schnell, munter.

zbystř-en, a, o, ý ermuntert; —ení *n.* Ermunterung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* -i!) ermuntern, aufmuntern, auffrischen; fig. verschärfen.

zbyt, nazbyt *adv.* überflüssig.

zbytčeti reich werden, Überfluß bekommen.

zbyteč-ek, čku *m.* Restlein *n.*; —ný (-ní) *adj.* (-ně *adv.*) überflüssig; 2. übr. übrige.

zbytek, tku *m.* Rest *m.*, Überrest, Überbleibsel *n.*; 2. Überfluß *m.*

zbytelný *adj.* verträglich.

zbýti (zbudu, eš, e, *imp.* zbuď! *trsgr.* zbyv) někde *st.* wo bleiben, verbleiben, verweilen, sich wo aufhalten; z. úbrig bleiben (math. rc.); z. něčeho *st.* etwas verlieren, verlustig werden; um etwas kommen; z. se čeho etw. loswerden, sich von etw. losmachen.

zbyli *n.* das Loswerden; Verlust *m.*; nevida jiného z. als ihm nichts anderes übrig blieb; da er keinen Ausweg sah.

zbytn-ice *f.* Hyperbole *f.*; —ost, —ělost *f.* (med.) Hypertrophie *f.*; —ý *adj.* überflüssig (v. zbytečný); —é maso *st.* das wilde Fleisch (nezbytný unvermeidlich).

zbyv-ajíci *adj.* restlich, überrestlich; —ati (-ám) übrigbleiben; —á ještě... es verbleibt noch...

zcel-a *adv.* ganz, völlig, vollends, durchaus; —eti ganz werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zcel!) něco ganz machen *v.* sceliti.

zcen-itelný was man verwerten kann; —é papíry *pl.* Wertpapiere *v.* cenné papíry; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zceň!) něco verwerten; 2. den Wert angeben, tarieren.

zcepen-ěti (-ím, *imp.* nezcepeň!) krepieren; verecken; fig. erstarren; —ělý verreckt; fig. starr.

zcesti *etc. v.* scesti *etc.*

zcip-ánky *pl. m.* das Krepieren; —lina, —nouti *v.* scíplina, scípnouti.

zciz-ení *n.* (z. statku) Veräußerung, Entäußerung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* [ne]zcizi!) něco (z. statek) veräußern, entäußern, alienieren.

zčeřiti (-ím) něco kräuseln.

zčernati (-ám) schwarz werden; zčernalý schwarz.

zčerstva *adv.* frisch; schnell; hurtig.

zčeštiti ins Böhmische übersetzen.

zčistiti (-ím, íš, í, *imp.* zčisti!), zčišťovati něco etw. reinigen.

zda, —li, —liž, zdaž *cnj.* ob, denn.

zdajný *adj.* scheinbar.

zdáleč *v.* povzdáleč.

zdáli *adv.* aus der Ferne, fernher.

zdálí *adv. v.* vzdálí.

zda-li *v.* zda.

zdál-iti *v.* vzdáliti; —ený *v.* vzdálený.

zdalý getan, ausgerichtet.

zdanění *n.* Versteuerung *f.*

zdání *n.* das Dünken, das Bedünken; Befund *n.*, Meinung *f.*; dobré z. Gutachten *n.*; z. klame der Schein täuscht (trügt); nemá o tom ani z. er hat davon keinen Dunst (Begriff), keine Idee (Ahnung); 2. das Zusammengeben.

zdaniti versteuern.

zdánlivý *adj.* (-ivě *adv.*) scheinbar; z. důvod Scheingrund *m.*

zdar, u *m.* das Gedeihen; das Wohlgedeihen, Fortkommen; das Gelingen; na z.! heil! gut heil! Glück auf! *prosit!* (heiloh!). [lungen.

zdařilý *adj.* geraten, wohlgeraten; ge-

zdařiti *impers.* gedeihen lassen; zdař Bůh! Glück auf! na zdařbůh aufs Geratewohl; z. se glücken, gelingen, geraten.

zdarma *adv.* unentgeltlich; gratis; umsonst.

zdárný, zdarný *adj.* geraten, wohlgeraten; ersprießlich; zdárně prospívati gut geraten; gute Fortschritte machen; prosperieren.

zdáti (zdám, áš, á) *v.* sdáti, vzdáti; z. se ſcheinen, vorkommen, den Anſchein haben (erwecken); zdám se vám podezřelým? ihr meint, ich bin verdächtig? 2. *impers.* zdá se es ſcheint, wahrſcheinlich; co se vám zdá? was meinen Sie? was glauben Sie? mně se zdá mir ſcheint; mich dünkt, mich deucht; nezdá se mu do toho er hat keine Luſt dazu; 3. z. se träumen; mně se zdálo ich träumte; mir träumte; ich habe geträumt; o tom se mi ani nezdálo mir hat nichts davon geträumt; das iſt mir im Traume nicht eingefallen.

zdat-nost *f.* Tüchtigkeit *f.*; —ný *adj.* tüchtig, fertig, gewandt.

zdávil se (*imp.* [ne]zdav se!) ſich **zdavky** *pl. v.* sdavky. [erbrechen.

zdávna *adv.* von lange her, ſeit jeher.

zdavné, ého *n.* Abzugsgeld *n.*

zde *adv.* hier, da, dahier.

zdědíti (-ím, íš, í) něco po někom erben, ererben; zděděný vererbt.

zdech, u *m.* Atemzug *m.*, Seufzer *m. v.* vzdech; —lina *f.* Sterbling *m.*, Aas *n.*; Kadaver *m.*; —lý *adj.* krepiert; verreckt; —nouti ſterben, krepieren; verrecken; *v.* vzdechnouti.

zdejš-ek, šku *et* ška *m.* der hieſige Ort; —í *adj.* hieſig, hieländiſch, inländiſch; —ina *f.* das hieſige Feld; —inec, nce *m.* ein Hieſiger, Inländer *m.*

zdělati (-ám) *v.* sdělati, vzdělati; z. koho jmd. arg, übel zurichten.

zdělek, lku *m.* (Abteilung), *lp.* spolek (militt.) Zug *m.* (četa); 2. Peloton *n.*

zděleni *n.* (sd...) Mitteilung *f.*

zdéli, zdélí *adv.* längs; pět mil z. fünf Meilen lang.

zděliti (-ím, íš, í, *imp.* zděl!) něco (z. koho) beteilen; z. něco někomu (*germ.*) sděliti, *lp.* oznámiti něco komu, dáti návěští, věděti dáti atd. einem etw. mitteilen; z. se s kým oč etwas mit einem teilen (das Glück, Gefühl ꝛc.).

zděnek, nku *m.* Magenwurſt *f.*; fig. **zděný** gemauert. [Dickbauch *m.*

zdeptati (-ám) niedertreten.

zděř, i *et f.*, —ka, zděrka, zdírka *f.* ein Ring im Innern; Zugring *m.*; Kopfring *m.*; z. u trouby Röhrenbüchſe *f.*; Rohrſchelle *f.*; z. (Mühl.) Frette *f.*

zderu *v.* zedrati.

zdesateronásobniti co verzehnfachen.

zděsiti (-ím, íš, í, *imp.* [ne]zděs!) koho čím entſetzen, aufſchrecken, erſchrecken; z. se čeho ſich entſetzen.

zděšen, a, o, ý entſetzt, erſchrocken; —í *n.* Entſetzen *n.*, Panik *f.*

zdeť (zdetky) *adv. v.* zde.

zdětin-ělý *adj.* kindiſch geworden; —ěti (-ím) kindiſch werden.

zdi *pl. v.* zeď.

zdílný *adj.* (sdílný) mitteilſam, mit-

zdílka *f. v.* zděř. [teilend.

zditi (zdím, íš, í, *imp.* zdi!) něco (z. dům) mauern; 2. z., *st.* zdieti (zděju) něco tun, machen; ausrichten, ſagen; z. se geſchehen.

zdiv-élý *adj.* wild; —ěti (-ím) *v.* zdivočeti; —iti se čemu *nov.* ſich verwundern; —niti (-ím, *imp.* zdivni!) wunderlich machen.

zdivka *f.* Mauerarbeit *f.*

zdivo *n. coll.* Mauerwerk *n.*

zdivoč-eti wild werden; —ilý *adj.* verwildert; —iti (-ím, íš, í, *imp.* nezdivoč *et* nezdivočí!) verwildern, wild werden; wild machen.

zdlou-ha, —havě *adv.* langſam; —havý *adj.* langſam, ſaumſelig, ſchleppend; —žiti něco verlängern.

zdlužiti se (-ím se, *imp.* zdluž se!) něco u někoho, oč někoho (*st.* z. se več) borgen, ausborgen, Schuld machen.

zdmouti *v.* zedmouti.

zdob-a *f.* Zier *f.*, Zierde *f.*, Verzierung *f.*; —ení *n.* Schmückung *f.*; —eninka, —ina *f.* Galanterie *f.*; *pl.* -y die Galanteriewaren *v.* zdoboty; —ěnka *f.*, —nice *f.* Narziſſenlilie *f. Amarylis*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zdob!) něco něčím zieren, verzieren; ſchmücken; —ivý, —ný *adj.* ſchmückſam; zierlich; —ník, a *m. v.* ozdobník; —oryt, u *m.* Illuſtration *f.*

zdobot-inář *m. v.* zdobotník; —iny, —y *pl. f.* Galanteriewaren; —ník, a *m.* Galanteriewarenhändler *m.*; —ný *adj.*; z. obchod Galanteriewarenhandlung *f.*

zdobývati (z. města) alles erobern; z. doly (mont.) abgewältigen.

zdokonal-ení *n.* Vervollkommnung *f.*, —iti vervollkommnen.

zdol, na z. *adv.* niederwärts; —a, ze —a, —u *adv.* von unten herauf.

zdol-ati (-ám) čemu gewachſen ſein, aushalten, widerſtehen; 2. *v.* udolati; —ný *adj.* einer Sache gewachſen; nezdolný unüberwindlich.

zdomácn-ělý *adj.* häuslich; (von Pflanzen) akklimatiſiert; —ěti einheimiſch werden; —iti (-ím, *imp.* -i!), -ňovati něco einheimiſch machen; akklimatiſieren.

zdor *etc. v.* vzdor.

zdouti (zduju) něco aufblaſen, aufblähen; z. vodu das Waſſer ſtauen, ſtauchen; z. se aufſchwellen.

zdraby *pl. m. mor.* Feſten *pl.*

zdráh-alka *f.* eine Spröde; —ání *n.* Weigerung *f.*; —ati (-ám) něco s obou stran *st.* einander vorwerfen; z. se (-ám se, *imp.* [ne]zdráhej se!) ſpröde tun, ſich zieren, ſich weigern; (—al se to udělati atd.); —avost *f.*, *mor.* zdrahalost *f.* Weigerung *f.*; Prüderie *f.*; —avý *adj.* ſich weigernd, ſpröde, koſtbar.

zdrásati (zdrásám, áš, á *et* zdrášu, eš, e) něco *st.* zerfratzen.

zdrasniti, zdrastiti (-ím, íš, í, *imp.* zdrasni *et* zdrasti!) něco štruppig machen; z. se štruppig werden.

zdráv, a, o *adj.* gesund; jsem z. ich bin gesund; buď z.! lebe wohl! *v.* zdravý.

zdrava *f. v.* strava.

zdrávas! (z. Maria!) *Ave Maria!* gegrüßt seist du Maria! Engelsgruß *m.* (Gebet); z. královno! *Salve Regina!* sei gegrüßt, Königin!

zdrav-ě (zdrávě) *adv.* gesund; —ěna *f. Meditrina* (lt.), Hygea (gr.), Gesundheitsgöttin *f.*; —ění *n.* Begrüßung *f.*, Salutierung, Salutation *f.*

zdraví *n.* Gesundheit *f.*; Sanität *f.*; z. nade vše! z. nejlepší dar boží Gesundheit über alles! Gesundheit ist der größte Schatz! Gesundheit ist der größte Reichtum!

zdrav-ice *f.* (*srb.*) Trinkspruch, Toast *m.*; Tusch *m.*; —ičko, —ičtě (*žrt.*) *n.* die liebe Gesundheit; —inek, nku *m.* Zahntrost *m. Euphrasia odontites*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zdrav!), uzdraviti gesund machen; 2. (pozdr...) grüßen, salutieren; —onosný *adj.* Gesundheit bringend; —ost *f. vn.*

zdravot-a *f.* Gesundheit *f.*; Sanität *f.*; Gesundheitszustand *m.*; —ní Sanitäts-; z. rada Sanitätsrat *m.*; —nictví *n.* Sanitätswesen *n.*

zdravý *adj.* gesund; z. fig. heilsam.

zdraž, e *f.* (mech.) Spur *f.*, Rinne der Rolle.

zdrážditi (-ím) koho k čemu aufreizen.

zdraž-en, a, o, ý verteuert; —ení *n.* Verteuerung *f.*

zdráží *adv.* wert, teuer.

zdraž-iti (-ím, íš, í, *imp.* [ne]zdraž!), —ovati něco verteuern, teuer machen; z. se teuer werden, verteuert werden.

zdrbati koho durchhecheln fig.

zdrc-en, a, o, ý zermalmt, vernichtet; fig. (moral.) niedergeschmettert, niedergeschlagen, zerknirscht; —ovati *v.* zdrtiti; —ující *adj.* vernichtend.

zdřevěn-ělý starr; —ění *n.* Erstarrung *f.*, Steifheit *f.*; Starrkrampf *m.*; —ěti (-ím, *imp.* [ne]zdřevěn!) zu Holz werden; fig. starr (steif) werden, erstarren.

zdřez, u *m. v.* střez.

zdrh-lík, a *m.* scharfer Radschuh; —nouti, —ati něco abstreifen; 2. herunterreißen; 3. schnüren, einengen; 4. fig. z. koho zurichten, herrichten; z. se sich einen Rausch antrinken; —ovati, zdržovati aufhalten.

zdrchati (-ám, *imp.* zdrchej!) něco zerzausen, zerwirren.

zdřímn-outi (-nu, *imp.* zdřímni!), z. si trochu einschlummern; —uti *n.* Einschlummern; kurzer Schlummer.

zdrmoliti něco vertrotteln.

zdrob-iti (-ím, íš, í, *imp.* zdrob!) něco do něčeho zerbröckeln, zerbröseln; z. se sich zermalmen; —na *adv.* klein, brockenweise; —nělost *f.*, —nění *n.* Diminution *f.*; —něti klein werden; —niti (-ím, íš, í, *imp.* zdrobni!), -ňovati něco verkleinern; —ňovací slovo, —nělé slovo (gram.) Verkleinerungswort *n. Nomen diminitivum s. demi-nutivum.*

zdroj *m.* Quelle *f.* (Quell *m.*); 2. Brunnen *m.*; 3. Ursprung *m.* (původ); —ezpyt, u *m.* Akrotismus *m.*; —mistr, a *m.* Brunnenmeister *m.* (Mineral-); —ný *adj.* Quellen-; —ná krev Arterienblut *n.*; —ná žíla, —nice *f.* Arterie *f.*; —oměr, u *m.* Quellmesser *m.*, Quellstifter *n.*

zdrt-ek, tku *mor.* etw. Zerschmettertes; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zdrť!) něco zermalmen, zerschmettern; fig. z. koho imd. vernichten; zerknirschen; niederschmettern.

zdrznouti *st.* sich erdreisten.

zdrž-adlo *n.* Aufhaltungsmittel *n.*; *pl.* —adla das Wasserwehr; —ák, u *m. sl.* Halter *m.*; —elivost *f.* Enthaltsamkeit, Entsagung von Genüssen; —elivý, —enlivý *adj.* enthaltsam; —eti (-ím, íš, í, *imp.* zdrž!) něco, z. koho od čeho enthalten, aufhalten, einhalten, zurückhalten; hemmen; z. hory ein Bergwerk erhalten, aufrecht halten; z. se kde sich wo aufhalten; verweilen; z. se čeho sich enthalten; —ivý, —ný *adj. v.* zdrženlivý; —ka *f.* Haltung *f.*

zdržov-aci Aufhaltungs-; Hemm-; z. list, *lp.* list na přebývání Aufenthaltsschein *m.*; —adlo *n. v.* zdržadlo; —ání *n.* Aufhaltung *f.*; —atel, e *m.* Aufhalter *m.*; Abhalter, Erhalter *m.*; —ati něco, koho imd. aufhalten; z. se kde sich wo aufhalten, wo wohnen; z. se čeho sich enthalten.

zduju *v.* zdouti.

zdůl, zdůla, zdůlu, zdůly *adv. v.* zdol.

zdupati (-ám, áš, á *et* zdupu, eš, e, *imp.* zdupej!) něco niederstampfen.

zdůra *f. v.* vzdora.

zdůrazniti nachdrücklich betonen (scharf betonen) energisch bekräftigen.

zdůrmatěti steif werden, aufschwellen.

zdůrný *adj.* aufgeblasen; 2. *v.* vzdorný.

zdůvodniti (-ím, íš, í, *imp.* zdůvodni!) něco begründen, motivieren.

zdvih-aci *adj.* Hebe-; z. most Hebebrücke, Fallbrücke, Zugbrücke, Schlagbrücke *f.*; —ač *m.* Aufheber *m.*; —ačka *f.* Aufheberin *f.*; (wbm.) Hebegabel *f.*; —adlo *n.* Hebezeug *n.*; —ák, u *m.* Heber *m.*; Hebearm, Hebekamm *m.*, Hebekopf *m.*, Hebling *m.*; Hebebaum *m.*; Winde *f.*, Ziehwerk *n.*; —ati, zdvihati (-ám, áš, á, *imp.* zdvihej!) něco (od země, se země, na stůl atd.) heben, aufheben, erheben; kotvy n. kotve z. Anker lichten; z. se sich erheben; —átko *n.* Hebel *m.* (am Gewehre); —nouti (-nu, eš, e, *imp.* -ni! *tregr.* zdvih, -ši) něco etw. heben, aufheben; z. se (válku n. boj proti někomu, z. při, žalobu atd.) *sl.* erheben; erregen; anfangen; z. něco (zákon, soud, volbu, půhon atd.) aufheben, kassieren, abschaffen; z. se sich erheben, aufstehen; —utý *adj.* (most) *v.* zdvihací.

zdvíž *f.* (změření vymláceného obilí a odnesení na sýpku) der Aufhub des

Getreideš); 2. z. Aufzug m., Lift m. (mech.); 3. st. Brandopfer n.

zdvižn-á f., —é, ého n. (u tesařů) Richtesſen n.; Hebemahl n.; —ý adj. erhöht; 2. Hebe-.

zdvoj-ení n. Verdoppelung f.; —iti (-ím, imp. zdvoj!), —ovati, —násobiti něco verdoppeln.

zdvoř-ák, a, —ilec, lce m. ein höflicher Menſch; Galanthomme m.; —ilek, lka m. Komplimentirer m.; —ilkovati zimperlich komplimentiren.

zdvořil-e adv. höflich; —ost f. Höflichkeit f.; —ý, zdvorný adj. höflich.

zdýli adv. v. zdělí.

zdým-adlo n. Stauſtufe f., Stauwerk n.; —ání n. das Aufblaſen; z. vod das Einſchützen, Stauen; —ati (-ám) aufblähen; z. vodu das Waſſer aufhalten, einſchützen, ſtauen, ſperren.

ze prp. v. z.

zebavka f. (v noze) Froſtſchmerz m.

zebe (3. pers.) v. zábsti.

zebra f. (zool.) Zebra n.

zectiti (-ím, íš, í, imp. zecti!) koho beehren; (posměš.) beſchimpfen.

zečtveřiti (-ím, íš, í, imp. zečtveř et zečtveří!) něco verviérfachen; ſe ſich.

zeď, gen. zdi f. Mauer f.

zedm-outi (zedmu) něco aufſchwellen; aufblahen; z. vodu das Waſſer ſtauen. z. se anſchwellen (neutr.); —utí n. Aufſchwellung, Stauung f.

zedn-ář, e m. (ſvobodný z.) Freimaurer m.; —í adj. Maurer-; —ice f. Maurerin f.; —ický adj. Maurer-; -á lžice Mauerkelle, Mörtelkelle f.; —ictví n. Mau(rer)handwerk n.; —ičina f. Maurerarbeit f.; Mau(r)erhandwerk n.; —ík, a m. Maurer m.

zedrati (zderu, -reš,ře, imp. zedři!), zdírati něco (oděv, prádlo, obuv atd.) zerreißen, zerfetzen, aufreißen.

zedříti abſchinden; abracken; ſe ſich.

zefyr, u, -ek, zefírek, rku m. Zephir m.

zehnanost f. v. sehnanost. [várna.

zehřívárna f. v. výhřevna; 2. ohří-

zechtěti impers. anfangen zu wollen; Luſt haben; zechtělo se mi toho ich bekam Luſt, mich gelüſtet.

zejma f. vl. zima.

zejmena adv. namentlich.

zejmouti (zejmu, eš, c) něco sl. etw. nehmen, aufnehmen; z. se (min. zňal se, sl. zjal se oheň) in Brand gerathen, ſich entzünden; ſich aufraffen. [früh.

zejtra adv. morgen; z. ráno morgen

zejtř-ejšek, ška, —ek, třka m. der morgige Tag; na z. den anderen Tag, morgen; —ejší adj. morgen, morgend.

zejtři n. v. zejtřek; z. Morgengabe f.; po z. übermorgen; na z. den anderen. [deren Tag, morgen.

zeju v. zíti.

zeleň, u m. st. Laub (im Kartenſp.); —á f., svátek n. slavnost pod -ou (slavnost stánků) Lauberhütte f. Laubhüttenfeſt n. (b. d. Juden), Zeltfeſt n.; fig. —ou komu dělati einen blauen Dunſt machen; —ář m. fig. Grünmann, Grünrock m. (Jäger); 2. Grünapfel m.; 3. grüner Hopfen; —ák, a m. Grünling m.; grüne Erbſen; Grünhafer m.; —ář, -ka v. zelinář; -ka; —ati se (3. -á se) grünen, grün ſein; fig. lže, až se hory —aji er liegt, daß ſich die Balken biegen; —atý adj. ſtark grün; —avý adj. grünend, grünlich; —če, cte, n. Reine-Claude, Königäpflaume f.; —é, ého n. Laub n. (im Kartenſp.); 2. Grünzeug, Suppengrünes; —ec, nce m. Immergrün n.; 2. Buchsbaum m.; 3. Grünſtein, Chlorit m.; —ěti grün werden; —í n. das Grüne; Suppenkraut n.; pl. Kräuter; —ice f. Sauerkrautwaſſer n.; 2. Grünzucht f.; 3. grüne Ruten zu Körben; —ina f. das Grüne, die Grüne; 2. Grünzeug n.; 3. grünes Futter; —iti grün machen; —itý adj. grün; —ka f. Grünerde f.; 2. Grünling m., Grünbirn f.; 3. Reineclaude f. (Pflaume); 4. Ölivenſchwamm m. Tricholoma equestre; 5. geſchräpfter Weizen (zum Futter); 6. Grünzeug n.

zeleno, na z. adv. grün; do zelena ins Grüne; grünlich; —ba f. Grünſpan m.; -černý adj. grünlich ſchwarz; —hedbávný adj. von grüner Seide; —hlávek v. zelenák; —kam, u m. der Grünſtein; —lice f. Olivin n., Chryſolith m.; —vina f. grünes Weſen; —žlutý adj.

zelenutý adj. st. grün; [grüngelb.

zelen-ý adj. grün; z. trh Grünmarkt m.; -á sůl Grünſalz n.; —ý čtvrtek Gründonnerstag m.; pod —ou v. zelená; fig. přijíti na —ou louku auf den grünen Zweig kommen; -é (kořené) Matky Boží (15. srpna) Frauentag der Wurzelweihe. [oleracea.

zeli n. Kraut, Kohl m. Brassica

zelin-a f. Kraut, Küchengewächs n.; —ář m. Krauter, Kohlgärtner m.; —ářka f. Grünzeughändlerin f.; —árna f. Gemüſegarten m.; —ářství n. Gemüſebau m.; —ka f. Kräutchen n.; 2. grüner Täubling m. (Schwamm); —ovna f. Kräuterkammer f.

zeliště n. v. zelniště.

zelknouti (leknouti) abſtehen (von Fiſchen); zelklý abgeſtanden (vom Fiſche).

zelňačka f. Krautſuppe f.

zeln-ář m. v. zelinář; —atý krautreich; —avka f. Krautſuppe f.; —ice f. Kräutlerin f.; 2. Krautfeld, Kohlfeld n.; 3. Krautgarten m., Gemüſegarten m.; 4. Krautwaſſer n.; Krautſuppe f.; —íček, čku m. Sproſſenkohl m.; —ík, a m. v. zelinář; z., u Krauttalke m.; —isko, —ště n. Krautacker m., Krautfeld, Kohlfeld n.; —ý adj. krautfärbig; z. trh Kohlmarkt m.; —á polívka Krautſuppe f.

zelo st., velmi adv. ſehr.

zelokrad, a m. Flohkäfer m.

zelva (zetva) f. st. des Mannes Schweſter, Schwägerin f., Schwiegertochter f.

zem f. v. země; —ák, u m. Erdapfel m., Kartoffel m.; —an (—anín, —ěnín, a, pl. —ané) m. Landedelmann m.; 2. Erdbewohner m.; —áně, ěte n. Edelkind n.; —ánek, nka m. Edeling,

Landjunker *m.*; —anka *f.* Edelfrau *f.*; 2. *z.* (houba) Wieſenchampignon *m. Agaricus pratensis*; —ansky *adj.* edelmänniſch; —boh, a *m.* Gnom *m.*; —čák, u *m. v.* zemák; —čan, a *m. v.* zemšan; —če, ete *n.* (*pl.* —čata) *v.* zemák.

zemdl-en, a, o, ý ermüdet, müde; —ení *n.*, —enosť *f.* Ermüdung *f.*; —eti, —iti matt, ſchwach werden, ermatten, erſchlaffen; —iti koho matt, ſchwach machen, entkräften; —itko *n.* Friſolr *n.*

země, ě, *f.* Erde *f. terra*; 2. Land *n.*; *z.* Česká Böhmen; *z.* zaslíbená das gelobte Land; zde v zemi im Inlande; hlerlands; po -i zu Lande; —borce *m.* Länderbeſtürmer *m.*; —borný *adj.* erdzerſtörend; —brana *f.* Landwehr *f.*; —branec, nce, -brance *m* Landwehrmann *m.*; —branecký pas, —branský list Landwehrpaß *m.*

zem-ec, mce, —ek, mka *m.* ein Eingeborener; Inländer *m.*

zeměděl-ec *m.* Agrarier *m.* (*Agricola*), Ackermann *m.*; Feldarbeiter *m.*; —ský *adj.* Landeskultur-; -á rada Landeskulturrat *m.*; —ství *n.* Landeskultur, Bodenkultur *f.*; —stvo *n. coll.* Agrarier *pl.*

země-dým, u *m.* Erdrauch *m. Fumaria*; —knížecí *adj. vl.* zemépanský; —koule *f.* Erdkugel *f.*; —měrec, rce, —měřič, e *m.* Feldmeſſer Geometer *m.*; —mil, a *m.* Landkrebs *m.*; —nin, a *m. v.* zeman; —nina *f.* Erdart *f* (zemina); —pán, a *m.* Landesfürſt, Landesherr *m.*; —panský *adj.* landesfürſtlich.

zeměpis, u *m.* Erdbeſchreibung, Geographie *f.*; —ec, sce *m.* Geograph *m.*; —ný *adj.* geographiſch.

země-plavec, vce *m.* Erdumſchiffer *m.*; —plaz, a *m.* Reptil *n.*; —plozenec, nce *m.* der Erdzeugte; —plozí *n.* Geogonie *f.*; —prava *f.* die Politik; 2. Geomantie *f.*; —pravec, vce *m.* Erdwahrſager *m.*; —rodec, dce *m.* Landeskind *n.*; *z.*, —rozenec, nce ein Erdgeborener; —skum, u *m.*, —sloví *n.* Geologie *f.*, Erdforſchung *f.*; —slovec, vce *m.* Geolog *m.*; —správce *m.* Landesches *m.*; —třesení *n.* das Erdbeben; —tvor, a *m.* Erdengeſchöpf *n.*; —tvorný *adj.* erdbildend; —věda *f.* Erdkunde *f.*, Geognoſie *f.*; —vědný *adj.* geognoſtiſch; —vid, u *m.* Landkarte *f.*; —vzdělání *n.* Landeskultur *f.*; —znalec, lce *m.* Geognoſt *m.*; —znalecký *adj.* geognoſtiſch; —znalectví *n.* Geognoſie *f.*; —zpyt, u *m.* Erdkunde, Geologie *f.*; —zpytec, tce *m.* Geolog *m.*; —zpytný *adj.* geologiſch; —zrada *f.* Landesverrat *m.*; —zrádce *m.* Landesverräter *m.*; —žluč, i *f.* Erdgalle *f.*, Tauſendguldenkraut *n. Erythraea Gentiana centaurium.*

zem-ice, —ička *f.* Erde *f.*; 2. Boden *m.*; 3. Ländchen, Ländlein *n.*; —ik, u *m.* Tellurium *n.*; —ina *f.* Erdgeruch *m.*; Erdgeſchmack *m.*; 2. Erdart *f.*; Erdreich *n.*; —iště *n.* Territorium *n.*, Gebiet *n.* (einer Stadt).

zemlička *f. v.* sejmě.

zem-ňák *m. v.* zemák; —natý *adj.* erdig, erdreich.

zemně *f. v.* sejmě; *z.*, ěte *n. v.* zemák; zemněné plátno eine feine Leinwand.

zem-ní *adj.* Erd-; irdiſch; —nice *f.* unterirdiſche Stube; 2. Erdbeere *f.*; —ničitan, u *m.* Telluras *m.*

zemnička *f. v.* sejmě.

zem-ničník, u *m.* Tellurit *n.*; —nik, u *m. v.* zemák; Tellur *n.*; —nina *f. v.* zemina; —nokový *pl. m.* die Metalle der Erde.

zemnouti (-nu, neš, e, *imp.* zemni!) [něco zerknittern, zerreiben.

zemný *adj.* erdreich, erdig.

zemo-ještěr, a *m.* Geſjaurus *m.*; —keř, e *m.* Erdſtrauch *m.*; Erdholz *n.*; —krab, a *m.* Erdkrabbe *f.*; —kruh, u *m.* Tierkreis, Zodiakus *m.* (zvěrokruh, svor); —lez, u *m.* Jaunkirſche, Heckenkirſche *f. Lonicera*; —vina *f. v.* zemina; —vitý *adj.* erdig; -vrt, u *m.* Erdbohrer *m.*

zemřelý *adj.* verſtorben, verblichen.

zemříti (zemru, -mřeš, -mře, mřeme, -mřete, -mrou, *imp.* zemři! *trsgr.* zemřev) ſterben, verſterben, verſcheiden.

zemrod, zemrud, u *m.* Smaragd *m.*

zemskost *f.* irdiſches Weſen.

zemský *adj.* Erd-; irdiſch; 2. Landes-, Land-; inländiſch; *z.* soud Landesgericht *n.* (plt. Landrecht); *z.* výbor Landesausſchuß *m.*; nejvyšší maršálek *z.* Oberſtlandmarſchall *m.*

zem-stvo *n. coll.* Länderei *f.*; *rus.* Provinzialvertretung *f.*; —šan, a *m.* Erdbewohner *m.*

zenice *f.* Augapfel *m.*

zepnouti (zepnu) zpiti, zpínati aufſtecken, aufrichten (vzepnouti); *z.* se ſich aufbäumen; ſich aufrichten; ſich widerſetzen.

zepříti (zepru) zpírati něco herunterſtemmen; herabdrängen; *z.* se ſich widerſetzen, widerſtehen, ſich ſtemmen.

zeps-ely, —ilý, —utý *adj. slez.* verhunzt; verdorben, ſchlecht geworden.

zeptati se (zeptam se, áš se, á se, *imp.* zeptej se!) koho nač, po čem, o kom fragen, anfragen; ſich erkundigen.

zeradlo *n. sl. v.* zrcadlo.

zerav, u *m.* Lebensbaum *m. Thuja* 2. *z.*, a *m. v.* zorav.

zeravě dříví *st.* Wacholderholz *n.*

zeřivý *adj. v.* zuřivý.

zervati (zervu, *imp.* zervi!) co herunterretten; *z.* se s kým ſich raufen.

zerz-ati (-ám) roſtig werden; —avý *adj. etc. v.* zrzavý.

zeskrz *adv.* durchaus; ganz und gar.

zesn-outi (—u) einſchlafen; v Pánu *z.* entſchlafen (im Herrn), verſcheiden, ſterben; v Pánu —ulý verſtorben, verſchieden, dahingeſchieden, verewigt.

zespod, —u *adv.* von unten auf.

zespolku *adv. v.* vespolek.

zešlí *n.* das Herabgeben; 2. Aufgang *m.*; 3. Ausgang *m.* [Tochtermann *m.*

zeť, tě *m.* der Eidam, Schwiegerſohn,

zetl-ely *adj.* verweſt, vermodert, morſch; —ení *n.* Verweſung *f.*; —enice,

—enina *f.* Moder *m.*; —cti *et* —íti (-ím, íš, í, ime, íte, ejí) verwesen, vermodern.

zev-a *f.* Rieſenmuſchel *f.*; —el, vla, —la *m.*, —loun, a *m.* Maulaffe, Gaffer *m.*; —ly chytati gaffen; -lovati na koho gaffen, maulaffen; —lovatý, —lovitý, —lovný *adj.* gaffend.

zevna *st.*, zevně *adv.* außer, draußen, **zevně** *st.* (= zjevně) offenbar.

zevnějš-ek, ška *et* šku *m.* das Äußere, die Außenſeite, Exterieur *m.*; —í, zevní *adj.* außerlich; z. bradby Außenwerk *n.*

zevnitř *adv.* von innen, innerhalb, aus dem Innern; 2. z. *lp.* zevně: —ní *adj.* innerlich; 2. (*lp.* zevnější) äußerlich.

zevřiti, zvirati *et* z. se aufſieden, aufſprudeln, wallen.

zevrub, —ně *adv.*, —ný (—ní) *adj.* genau, vollſtändig, umſtändlich, ausführlich; —nost -keit.

zevšad *adv.* von allen Seiten, allſeits.

zevšedn-ělý *adj.* abgenutzt, alltäglich, vulgär, trivial, banal; —ěti alltäglich werden; gemein werden; —iti něco etw. gemein machen; profaniſieren.

zevzn-ěti, —íti *st.* ertönen (*v.* zazníti). [žežhule.

zežhule, zezule, zežule *f. etc. v.*

zežvati (zežvu) něco zuſammenkauen.

zfalšovati něco etw. verfälſchen.

zfanfrn-ěti *et* —iti se närriſch werden, vernarrt werden.

zgarba *f. mor.* hölzernes Hausgerät.

zhajovati komu co einem etwas wehren, verwehren.

zhan-biti *v.* zhanobiti; —ěti něco n. koho beſchimpfen, tadeln.

zhanobiti něco n. koho entehren; ſchänden, verunehren.

zhas-ák, u *m.* Löſchſtange *f.*; —idlo, —inadlo *n.*, —inák, u, —ináček, čku *m.*, —inátko *n.* Lichthut, Löſchhut, Lichtlöſcher *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zhas!), —nouti (*imp.* —ni!) ſvíčku atd. löſchen, auslöſchen, erlöſchen; verlöſchen; —nouti erlöſchen; ſvíčka —la das Licht iſt erloſchen; —nutí *n.*; je na z. er iſt dem Erlöſchen nahe.

zhebnouti *st.* zhybnouti (= zhynouti) verenden; krepieren.

zhejr-alec, lce, —álek, lka *m.* Schwelger, Wüſtling *m.*; —alý, zhojřilý *adj.* ſchwelgeriſch, flott; —ati se (-ám) ein Schwelger werden.

zhládce *m.* Vernichter, Vertilger *m.*

zhladiti, zhlazovati něco glätten; 2. rabieren; 3. vertilgen, umbringen (zahladiti).

zhlaň, ně *f. mor.* Strudel *m.* [ſen *n.*

zhlavec, vce *m.* Kopfkiſſen, Federkiſ-

zhlaví *n.* (mech.) Angewelle, Angewiege *n.*, Wellbank, Zapfenbank *f.*; Zapfenklotz *m.*; Wellſtock *m.*; z. měchu Balgkopf *m.*, Balghaupt *n.*; (Mühlb.) Vorderſchemel *m.*; z. štoly (mont.) das Mundloch des Stollens; z. u mostu Brückenkopf *m.*; z. u pluhu das Pflugſtöckchen, das Pfluggeſtell, die Leier; 2. z., podhlavnička Kopfkiſſen *n.*

zhlavné, čho *n.* Kopfgeld *n.*, Kopfſteuer *f.* [ſpektiv, Seherohr *n.*

zhled, u *m.* Abſicht *f.*; —í *n.* Per-

zhlédn-outi, zhlídnouti něco erblicken; z. na něco etw. beſichtigen; z. so ſich verſehen; —ý, zhlídný *adj.* anſehnlich; 2. hell; 3. perſpektiviſch.

zhlechnouti *st.* taub werden.

zhlížeti se (-žím se, *imp.* zhlížej! se!) v čem ſich ſpiegeln.

zhlod-ati (-ám) něco abnagen; —ek, dku *m.* etw. Abgenagtes.

zhloubi, zhloubi *adv.* der Tiefe nach, tief; z. duše vom Herzensgrunde.

zhloup-a *adv.* dumm; —ěti (ím, íš, í) —nouti dumm werden, verdummen.

zhluboka *adv.* aus der Tiefe; z. si oddechnouti tief aufatmen.

zhluk, u *m. mor.* Lärm *m.*; *v.* shluk.

zhlupěti *v.* zhloupěti.

zhmožd-ěnina *f.* Quetſchung *f.*, Quetſchwunde *f.*, Kontuſion *f.*; —iti (*imp.* -i!) koho *acc.* zerquetſchen; z. se s kým ſich mit einem abbalgen.

zhmuřky *pl. m.* Verſteckſpiel *n.* (*v.* žmurky, mžik).

zhnědnouti braun werden.

zhně-sti *et* zhnísii (zhnětu) něco (těsto) verwirken; 2. zerdrücken; —tení *n.*, —tenina *f.*; Aufreibung, Aufdrückung *f.*

zhnil-ičeti, —ina, —ný *v.* shnil....

zhnlti (zhniju) *v.* shniti.

zhnusiti (-ím) něco komu verekeln; z. se ekeln; zhnusilo se mi es iſt mir zum Ekel geworden.

zhod-a *f.* Zufall *m.*; *v.* shoda; z. *adv.* recht ſo; —iti, zháděti, zhazovati *v.* shoditi.

zhoj *m.*, —ení *n.* Heilung *f.*; —itelný *adj.* heilbar; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zhoj!) koho heilen, geſund machen; z. se zuheilen, genesen.

zhojna *adv.* häufig, reichlich.

zhola *adv.* durchaus, glatterdings, platterdings, ſchlechtweg, kurz und gut.

zhoř, e *f.* Bräune *f.*, *Angina f.*

zhorek, rku *m.* Schlundbräune *f.*, Synanche *f.*; Mauleſeuche *f.*; Zungenkrebs *m.* [Brandſtätte *f.*

zhořel-ec, lce *m.*, —isko, —iště *n.*

zhorka *adv.* fig. hurtig, heftig; ungeſtüm; z. nakvašený jähzornig.

zhorš-iti (*imp.* -i!) něco ärger machen, verſchlimmern, verſchlechtern; z. se ärger, ſchlimmer werden; ſich ärgern, ſich verſchlimmern, ſich verſchlechtern; —ivý *adj.* anſtößlich, ärgerlich *v.* pohoršlivý.

zhost, u *m. st.* Abſchied *m.*, Entlaſſung *f. v.* výhost; —iti (*imp.* -i!), zhošťovati koho čeho losmachen, entledigen; z. se čeho loswerden; ſich entledigen; —ný *adj.* gaſtfreundlich; z. list *v.* výhostný list.

zhošilá *f.* Mädchen von bübiſchen Sitten; die den Burſchen nachläuft (*sr.* hochna, hošačka).

zhotoviti něco *etc. v.* shotoviti.

zhoub-a *f.* Verderben *n.*; Verderbnis *f.*, Verwüſtung, Verheerung *f.*; —ce

m. Verderber, Verwüster, Verheerer *m.*; anděl z. Würgengel; Todesengel (Asrael) *m.*; —kyně *f.* Verderberin *f.*; —ný *adj.* verderblich.

zhoupnouti (*imp.* -pni!) něco schaukelnd herabwerfen; z. koho fig. jmd. stürzen.

zhovad-ělý, —ilý *adj.* viehisch; bestial, brutal; —ění *n.* (mravů) Brutalisierung, Verrohung *f.*; —ěti viehisch werden; verroben; —ilec, lce *m.* ein Mensch wie ein Vieh; Bestie *f.*

zhraněly *adj.* vermodert.

zhřáti (zhřeju) něco wärmen, auswärmen; z. se sich erwärmen.

zhrd-a *f.* Verachtung *f.*, übermütiger Stolz; z. *adv.* stolz; —ati (-ám), —nouti, zhrzeti stolz, übermütig werden; z. čím n. kým verachten; verschmähen. [sündigen.

zhřešiti (-ím, íš, í, *imp.* nezhřeš!)

zhřiti (zhřeju, eš, e, *imp.* zhřej!), zhřívati (-vám) něco v. zhřáti.

zhromiti (-ím, *imp.* zhrom!) koho niederdonnern. [nichten.

zhrotiti (-ím, *imp.* zhrot!) koho ver-

zhroubl *adv.* dick, grob.

zhroz-itelný, —ný *adj.* entsetzlich; —iti (-ím, *imp.* zhroz!) koho erschrecken; z. se čeho sich entsetzen; erschrecken.

zhrub-a *adv.* grob, derb; —élý, -lý, —nělý *adj.* vergröbert, grob; —ěti, —něti grob werden; —iti, —niti grob

zhryzota *f. v.* hryzota. [machen.

zhryzti (zhryzu, eš, e), zhryzati něco nagen, aufnagen, beißen.

zhrz-ený *adj.* verachtet, verschmäht; —ená láska verschmähte Liebe; —ení (*imp.* zhrzej!) kým *st. v.* zhrdati; —ovací slovo Verachtungswort *n.* (gram.).

zhubce *m. v.* zhoubce.

zhuben-ěti mager werden, vermagern; —iti mager machen.

zhubiti (-im, íš, í, *imp.* zhub!) něco *n.* koho verwüsten, verheeren; umbringen; entkräften; vertilgen, ausrotten (zahubiti).

zhubnouti mager werden, abmagern.

zhůří *n.* Anhöhe *f.* [misch.

zhurta *adv.* hurtig; ungestüm, stür-

zhůru *adv. v.* vzhůru.

zhust-a *adv.* dicht; häufig; —iti (-im, íš, í, *imp.* zhusti!), zhušťovati něco něčím verdichten, verdicken; kondensieren; se sich; —lý *adj.* verdichtet; —nouti dicht, dick werden.

zhuštěn-í *n.* Verdickung *f.*; Kondensation *f.*; —ina *f.* verdichtes Wesen.

zhvězdění *n. v.* shvězdění.

zhyn, u *m. vl.* záhuba; —outi (-u, eš, e, *imp.* zhyň!) *st.* zhybnouti zugrunde gehen, eingehen, untergehen, umkommen; *mor.* verloren gehen; zhyň! verdirb! nieder mit dir!

zhyzd-a *f.*, —ění *n.* Verunstaltung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zhyzdi!), zhyzďovati něco n. koho häßlich machen, verunstalten, entstellen.

zcházeti *v.* schäzeti.

zchla-diti (-dím, íš, í, *imp.* zchlaď!), —zovati něco abkühlen; žáhu si na kom z. sein Mütchen kühlen; —dnouti kühl werden, erkalten.

zchlip-ený, —iti *v.* schlip....

zchlouba *f.* das Prahlen *v.* chlouba.

zchod, u *m. v.* schod, vzchod; —ek, dku *m. v.* schodek; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zchoď!) město, zem atd. durchgehen (ein Land *etc.*). [elllig.

zchopný (vzch...) *adj.* schnell, vor-

zchoulostivěti verweichlichen.

zchovanec atd. *v.* schovanec atd.

zchřadnouti mager werden.

zchrom-ěti *v.* zchromnouti; —iti (-ím, íš, i, *imp.* zchrom!), zchroumati (-ám, áš, á, *imp.* zchroumej!) koho lahm machen, lähmen; —nouti lahm werden, erkrümmen, erlahmen; —nutí *n.* Lähmung, Lahmheit *f.*

zchudnouti *v.* schudnouti.

zchvátiti *v.* schvátiti.

zchytralý *v.* schytralý.

zib *et* zyb, u *m. et* i *f.* Torf *m.*, Moor *n.*, Moorland *n.*

zibati *st.* wanken, sich wackeln.

zibet, a *m.*, —ka *f. v.* cibet, —ka.

zibiště *n.* Torfort *m.*

zič, di *f.* (*pol.*) Triebsand *m.*

zídka *f.* kleine Mauer.

zije *f.* Breitmuschel *f. Chama* (zeva).

zima *f.* Winter *m.*; v zimě im Winter; 2. Kälte *f.*; je z. es ist kalt; mně je z. mir ist kalt.

zim-ák, u *m.* Wintereiche, Steineiche *f.*; —árna *f.* fig. Frostkammer; to je hotová z. das ist eine ausgemachte Eisgrube; —avý *adj.* kältlich; -ě *adv. st.* (= v zimě) im Winter; —ička *f.* kurzer Winter; —iti (-ím) überwintern; z. se sich der Kälte aussetzen; —í se es wintert.

zimn-ák, u *m. v.* zimák; —ář *m. st.* Eiche *f.* (Baum); (Wintergrün *n.*; —atý *adj.* kalt; —ě, ěte, zimňátko *n.* ein im Winter geborenes Junge.

zimní *adj.* winterlich, Winter-; z. oděv Winterkleid *n.*

zimn-ice *f.* das kalte Fieber, Frostfieber *n. febris*; —ičář, —ičkář, e *m.*, —ičník, a *m.* Fieberpatient *m.*; —ičný *adj.* fieberhaft; —ik, u *m.* Winterrock *m.*; 2. Wintersalat *m.*; —o *n.* Kälte *f.*; —ý *adj.* kalt *v.* zimavý.

zimo-kař, e *m.* Waldrebe *f.*; 2. Baummörder *m. Celastrus*; —květ, u *m.* Schneeblume *f.*; —lez, u *m. v.* zemolez; —list, u *m.* Buchsbaum *m.*; —marný *adj. v.* zimomrživý; —máry, u *m. pl.*, —mra *f.*, —mrazky (*st.* —mravky) *pl. m.* Schauder *m.*; Gänsehaut *f.*; —morný *v.* zimomrživý; —mřivec, vce *m.* Frostler *m.*; —mřivý *adj.* fröstig, frostleidig, fröstelnd; —plod, u Winterbeere *f. Prinos*; —radka *f.* kaltes Fieber; —strád, u *m. mor. v.* zimostráz; —stradky *pl. m.* Winterobst *n.*; —stradný *adj.* im Winter ausdauernd; Winter-; —stráz, e *m.* Buchsbaum *m. Buxus*; 2. barvínek; 3. *v.* brčál; —stroj *m.* Kälteerzeugungsmaschine *f.*; Kaltapparat *m.*; Kältemischung *f.*;

—tvorný *adj.* Kälte erzeugend; z. přístroj *v.* zimostroj.

zimov-ati někde überwintern; —isko, —iště *n.* Überwinterungsort *m.*; Winterquartier *n.*; —ka *f.* die Winterbirne; —ník, a *m.* Überwinterer *m.* [stráž.

zimo-zel, u, —zelen, u *m. v.* zimo-

zimrlík, a *m.* Jährling *m.* (Beck).

zinčice *f. v.* žinčice.

zindava *f. v.* žindava.

zinek, zink, nku *m.* Zink *m.* (Metall).

zink-árna, —ovna *f.* Zinkhütte *f.*

zink-ati (3. -á) *impers.* dröhnen; —nouti schlingen; 2. frepieren.

zinkový *adj.* Zink. [*v.* sípati.

zípati (-ám) schwer atmen, keuchen

zírati (-ám) na něco, do něčeho anschauen; hinblicken (*v.* zříti).

zisk, u *m.* Gewinn, Gewinst *m.*; Vertell, Nutzen, Profit *m.*

zisk-atel, e *m.* Gewinner, Erwerber *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* získej!) něco gewinnen, profitieren; z. si mnohé zásluhy sich viele Verdienste erwerben, sich vielfach verdient machen.

zisk-avý, —livý, -ný *adj. v.* zištný; —omil, a *m.* Spekulant *m.*; —ovati *st.* Nutzen ziehen; *v.* získati; —ovný *adj.* beitechbar. [—ý *adj.* gewinnsüchtig;

ziskuchtiv-ost *f.* Gewinnsucht *f.*;

zištn-ost *f.* Gewinnsucht *f.*; Eigennutz *m.*; —ný *adj.* gewinnsüchtig; eigennützig; Nutzen habend; vorteilhaft.

zíti (zeju) klaffen; 2. schnaufen.

zítra *adv. v.* zejtra.

zív, u *m.* das Gähnen (einmal: jedním —em); —ačka *f.* Gähnsucht *f.*; —ak, a *m.* ein Gähnsüchtiger; 2. Gähnfisch *m.*; —aní *n.* das Gähnen; —anice *f.* Gähnsucht *f.*; —aníčko na spaníčko! (Kinderspr.) Bübpchen gähnet, nach dem Schläfchen sehnet; —ati (-ám), —nouti gähnen; —avý *adj.* gähnend.

zivel *v.* zevel.

zivota *f.* (*rus.*) das Gähnen.

zivoun, a *m.* Klaffschnabel *m.*

zízlati (-ám) fajeln (*sr.* žižlati).

zjadati (= zbadati) co *sl.* erforschen.

zjalovéti leer oder gelt werden, taub

zjara *adv.* im Frühjahre. [werden.

zjařiti (-ím, *imp.* zjař!) něco neu beleben; aufreizen; z. se zürnen.

zjasniti (-ím, *imp.* zjasni!) něco etw. erhellen, hell machen.

zjeď, di *f. st. coll.* unnütze Esser.

zjedn-án, a, o, —aný bestellt. gedungen; —aní *n.* Bestellung; Anschaffung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zjednej!) něco s kým vereinen; verabreden; z. něco někomu verschaffen, anschaffen beischaffen; z. koho dingen, bestellen, mieten; z. se (k něčemu, na něco) sich verdingen.

zjedno *adv.* gleich, gleichermaßen.

zjednodušiti (-im, íš, í, *imp.* zjednoduš!) vereinfachen; -ení *n.* -ung *f.*

zjemn-člý *adj.* fein, verfeinert; —ěti fein, sanft, mild werden; —iti (-im, *imp.* zjemni!) něco mildern, besänftigen; verfeinern.

zjev, u *m.* Erscheinung *f.*; Phänomen *n.*; —ení *n.* Offenbarung *f.*; 2. Erscheinung *f.*; z. sv. Jana die Offenbarung Johannis *Apokalypsis*; —ený fig. *v.* vyjevený; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zjev!), —ovati něco někomu offenbaren; 2. entdecken, bekannt machen; z. hory ein Bergwerk ausfindig machen; z. se erscheinen; —ný *adj.* (—ně *adv.*) offenbar, offen; öffentlich; evident; —ovatel, e *m.* Offenbarer *m.*

zjezditi (-ím, íš, í, *imp.* zjezdi!) něco bereiten, bereisen; fig. durchgehen.

zježiti (-ím, íš, í, *imp.* zjež!) sträuben; se sich; zürnen. [(Viele).

zjímati (-am) (lidi) gefangennehmen

zjinačiti (-ím, íš, í, *imp.* zjinač *et* zjinači!) něco verändern, abändern.

zjistiti (-ím, íš, í, *imp.* zjisti!), zjišťovati něco versichern, vergewissern; sicherstellen; konstatieren; se sich; zjištěn, a, o, ý versichert; sichergestellt; zjištění *n.* Versicherung *f.*; Sicherstellung *f.*, Feststellung *f.*

zjíti (zejdu) *v.* sjíti, sejíti; 2. z. (zejmu) co aufnehmen; zňal se (zjal se = vzňal se) oheň es ist Feuer entstanden.

zjitra *adv.* früh, am Morgen.

zjitř-eni *n.* (med.) Heilosis *f.*; Vereiterung, Verschwärung *f.*; —iti, zjitřiti (ránu atd.) eiterig machen; z. se eiterig werden; erbittert werden.

zjizv-ený *adj.* narbig; —iti, zjízviti (-ím, *imp.* zjizvi!) něco *st.* vergiften.

zkáceti (-im, *imp.* zkácej!) umstürzen; z. se umfallen, niederfinken, zusammen-

zkad *adv.* woher. [brechen.

zkalen, a, o, ý betrübt; getrübt; trüb; —í *n.* das Trüben; —ina *f.* etw. Getrübtes. [besleckeu, besudeln.

zkáleti (-ím, íš, í, *imp.* zkálej!) něco

zkaliti (-ím, íš, í, *imp.* zkal!) něco (z. vodu) trüben, trüb machen.

zkamen-ělina *f.* Versteinerung *f.* (versteinerter Körper), Petrefakt *n.*; —ělý *adj.* versteinert; —ěti zu Stein werden; versteinern; —iti co versteinen, versteinern; —livina *f.* Petrifikationsstoff *m.*; —liviti mineralisieren.

zkap-ati (3. -á *et* -e), —nouti herabtropfeln; z., —ěti frepieren; *sr.* skapati.

zkatilý *adj.* unbarmherzig wie ein Henker. [Botschaft *f.*

zkaz, vzkaz, u *m.* Auftrag *m.*;

zkáz-a *f.* das Verderben, Verderbnis *n.* (*f.*), Verderb *m.*, Untergang *m.*; —ce *m.* Verderber *m.*

zkázati *v.* vzkázati.

zkaz-itel, e *m. v.* zkázce; —iti (-im, íš, í, *imp.* zkaz *et* zkaž!) něco verderben, verpfuschen; vernichten; —ka *f.* Sage *f.*; Überlieferung *f.*; —ný *adj.* verderblich; verderbend *v.* zhoubný.

zkázo-dárný *adj.* Verderben spendend; —nosný *adj.* Verderben bringend, verderblich.

zkažen, a, o, ý verdorben; angesteckt; —ý pes wütender Hund; —í *n.* das Verderben; —ina *f.* etw. Verdorbenes.

zklam-án, a, o, ý getäuscht; —ání *n.* Täuschung *f.*; —ati (zklamu, eš, e, *imp.* [ne]zklam!) koho čím betrügen, täuschen; *v.* sklamati. [schlachten.

zkláti (zkolu) někoho abstechen; **zklenouti** (-nu, eš, e) něco wölben, se sich.

zkomoliti verstümmeln, stümpern.

zkonilý *adj.*, *st.* zkomonilý verwildert, ausgelassen.

zkopati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* zkopej!) něco aufgraben, aufhacken; zusammenstampfen, herabstampfen; mit den Füßen stoßen (skopati); fig. z. něco verpfuschen.

zkop-čiti, —iti aufhäufen.

zkoprn-ěti erstarren (v. Entsetzen); —ělý starr, steif, verblüfft.

zkormoutiti (-ím, íš, í, *imp.* zkormuť!), zkormucovati koho čím betrüben, beunruhigen; z. se unruhig, betrübt werden; zkormoucen, a, o, ý betrübt, traurig.

zkorrat-ěni *n.* (z. cev, z. tepen) Verhornung, Verknorpelung *f. Sklerosis*; —ěti verhornen.

zkost-ěti, —natěti, —něti, —nouti verknöchern, zu Bein werden; fig. erstarren.

zkotiti (-ím, *imp.* zkoť!), zkáceti něco umwerfen, umstülpen; z. se nieder-

zkoumati *v.* skoumati. [sinken.

zkoupati někoho fig. durchwichsen, durchfegen; jmd. eintünchen; blamieren, kompromittieren.

zkouš-ba *f.* Probe *f.*, Prüfung *f.*, Versuch *m.*; —ce, —eč, e *m.* Prüfer, Examinator *m.*; —ebna *f. v.* zkušebna; —ebný, —ecí *adj.* Probe-, Prüfungs-; *v.* zkušebný; —elivý versuchend; —en, a, o, ý geprüft; —ený učitel geprüfter Lehrer.

zkoušeti (-ím, íš, í, ime, ite, ejí, *imp.* -ej!) koho (*acc. et gen.*) čím prüfen; probieren, versuchen.

zkouška *f.* Versuch *m.*; Probe *f.*; Prüfung *f.*, Examen *n.*

zkouti (zkuju), zkovati (-ám) něco etwas aufschmieden, verschmieden.

zkov-idlo *n.* Reduktionsmittel *n.*; —iti (-ím, *imp.* zkov!), —ovati něco metallisieren; z. se sich metallisieren, reduzieren.

zkrácenina *f. v.* skrácenina.

zkracovka *f. v.* skracovka.

zkrátiti *v.* skrátiti. [und bundig.

zkrátka *adv.* kurz; z. a dobře kurz

zkřeh-nouti (-nu) erstarren; verflammen; —lý *adj.* starr, erstarrt, verflammt (v. Froste).

zkřesati (-ám, áš, á *et* zkřešu, eš, e) (kámen mlýnský) aufschärfen (den Mühlstein); z. něco etwas verpfuschen; übel zurichten.

zkřiknouti *v.* vzkřiknouti.

zkřivdíti (-ím, *imp.* zkřivdi!) komu v čem einem Unrecht tun.

zkřiv-en, a, o, ý gekrümmt; —ení *n.* Krümmung *f.*; —enina *f.* (chir.) Krümmung, Biegung, Kontraktur *f.*

zkřiviti (-ím, íš, í, *imp.* zkřiv!) něco etwas krümmen.

zkrocen, a, o, ý gezähmt, zahm; —í *n.* Bändigung, Zähmung, Bezähmung *f.*

zkrot-iti (*imp.* zkroť!) koho (z. zvěř) zähmen, bändigen; se sich; —ka *adv.* zahm, kirr; —nouti kirr, zahm werden.

zkroucený verdreht.

zkrouš-ený *adj.* zerknirscht, reumütig; —iti *v.* zkrušiti.

zkroutiti (-ím, *imp.* zkruť!), zkrucovati něco verdrehen; umdrehen; z. se sich zusammendrehen. [zerreiben.

zkrušiti (*imp.* zkruš!) zerknirschen;

zkrutnouti trocken, sperr werden.

zkružl *n.* Bogengestell *n.* (Maur.).

zkrváceti (-ím, *imp.* zkrvácej!), zkrvaviti (-ím, *imp.* zkrvav!) koho blutig machen.

zkuckati se (-ám se) toben, speien

zkujnlti (železo) frischen.

zkuju *v.* zkouti.

zkum, u *m.* das Probieren, Prüfen, Forschen; —ný *adj. v.* skumný.

zkus, u *m.* Probe *f.*; Erfahrung *f.*, Versuch *m.*; —a *f.* Erprobe *f.*; —ilý *adj.* erfahren; —itel, e *m.* Versucher *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* zkus!) něco kosten; verkosten; versuchen, probieren; prüfen; erproben, erfahren; ertragen, erleiden; —ný *adj.* Erfahrungs-; praktisch.

zkuš *m. et f.* Prüfung *f.*; —ák, a *m.* Pfropfhammer *m.*; —ba *f.* Prüfung *f.*; Versuch *m.*

zkušeb-na *f.* Probehaus *n.*; 2. Probieranstalt *f.*; 3. Prüfungsfaal *m.*; —né, ého *n.* Prüfungstaxe *f.*; —ník, a *m.* Empiriker *m.*: —ný, —ní *adj.* Versuchs-, Probier-; —ná komise Prüfungskommission *f.*; —ná jízda Probefahrt *f.*; —ná stanice Probieranstalt *f.*

zkušen-á, é *f.* Versuch *m.*, Probe *f.*, Probezeit *f.*; jiti na —ou der Erfahrung wegen reisen, wandern; den Wanderstab ergreifen, —ec, nce *m.* ein Erfahrener; —i *n.* Erfahrung *f.*; Versuch *m.*; —ost *f.* Erfahrenheit *f.*, Erfahrung *f.*; —ý *adj.* erfahren, erprobt, expert.

zkušov-ati *v.* zkoušeti; —ka *f. sl.* Probe *f.*; —ník, a *m.* Probierer *m.*; —ný *adj.* Probier-. [aufblühen.

zkvésti (zkvětu), zkvětati, zkvítati

zkvět, u *m.* das Erblühen.

zkypř-eti locker werden: —iti (-ím, *imp.* zkypři!) co locker machen; lockern.

zkys-ání *n.* Oxydation *f.*; —ati (-ám, áš, á *et* zkyšu, eš, e), —nouti (-nu) sauer werden.

zkyseliti něco sauer machen; z. koho erbittern; z. se sauer werden.

zlačení *n.* das Vergolden.

zlačněti (-ním, íš, í, *imp.* -něj!) hungrig werden.

zladiti harmonisch stimmen.

zlahoditi něco anmutig machen.

zlám-án, a, o, —aný *adj.* gebrochen; —anina *f.* Beinbruch *m.*; —ati (-u, eš, e, *imp.* zlam *et* zlámej!) něco zerbrechen.

zlapati (-ám) koho auffangen.

zlať, ti *f.* Goldfarbe *f.*

zlat-áč, e *m.* Goldrenette *f.*; —áček, čka *m.* Goldvogel *m.*

zlaťák, u *m.* Gulden *m.*; Goldmünze *f.*

zlat-ař, e *m.* Goldfreund *m.*; —ě *adv.*: má se z. ihm blühen goldene Zeiten; —ec, tce *m.* Goldfinger *m.*; —enice *f.* Goldbehaltnis *n.*; 2. Gelbsucht *f.* (žloutenice); —énka *f.* Goldfliege *f.*, Goldwespe *f.*; —ice *f.* Goldweide *f.*; 2. ein goldenes Gefäß; —ič, e *m.* Goldstaffierer *m.*, Vergolder *m.* (pozlacovač); —ičký, —inký *adj.* höchstschätzbar, vortrefflich; —ičník, u *m.* Aurid *n.*; —ina *f.* Goldin *n.*

zlatiti (-ím, íš, í, *imp.* zlať!) něco vergolden, übergolden.

zlatka *f.* Guldenschein *m.*

zlat-nice *f.* Goldschmiedin *f.*; 2. goldenes Gefäß; 3. *st.* Auskehrerin des Schafmistes; —nický *adj.* Goldschmiedes-; z. kámen Probierstein *m.*; —á voda Scheidewasser *n.*; —nictví *n.* Goldarbeitergewerbe *n.*; —nička *f.* Goldwasser *n.*; 2. Goldweide *f.* (zlatolýčí); —ník, a *m.* Goldarbeiter *m.*, Goldschmied *m.*; z., u ein Guldenstück; Goldhahnenfuß *m.* [bot.) *Ranunculus auricomus.*

zlato *n.* Gold *n.* *Aurum* (*or* ft.); není všecko zlato, co se leskne, aniž všecko pravda, co se pleskne was glänzt, ist selten Gold, dein Spruch nicht jedem hold.

zlato-barevný *adj.* goldfarben; —děj, e *m.* Goldmacher, Alcxt *m.*; —hlav, u *m.* Goldstoff, Goldatlas *m.*, goldener Brokat; —hlavec, vce *m.* ein Goldlockfiger; fig. Rübezahl *m.*; —hlávek, vka *m.* Goldhähnchen *n.* (Vogel) *Regulus*; 2. Goldkäfer *m.* *Cetonia aurata* (*Scarabaeus auratus*); 3. Goldwurz *f.*, wilde Lilie *Lilium martagon*; —hlavník, a *m.* Goldstoffhändler *m.*; —hřivák, a *m.* goldmähniges Pferd; —chtivý *adj.* goldgierig; —kop, a, —kopec, pce *m.* Goldgräber *m.*; —křídlý *adj.* goldflügelig; —květ, u *m.* Färberkraut, Sternkraut *n.* *Coreopsis*; —lej, —lijec *m.* Goldgießer *m.*; —list, u *m.* Goldblatt *n.* (bot.); —lýčí, —lejčí *n.* Goldweide *f.* *Salix vitellina*; —mil, a *m.* Goldfreund *m.*; —nosný *adj.* goldbringend, goldtragend; —pásky *adj.* goldjandig; —plod, u *m.* Zakopstaume *f.* *Chrysobalanus*; —předec, dce *m.* Goldspinner *m.*; —přádka, —předka *f.* Goldspinnerin *f.*; —rouný *adj.* goldenes Vließ tragend; —rudný *adj.* golderzhaltig; —skvoucí *adj.* goldglänzend; —slezík, u *m.* Milzkraut *n.* *Chrysosplenium*; —tepač *m.*, —tepec, pce *m.* Goldschläger, Goldplatter *m.*; —tepectví *n.* Goldschlägergewerbe *n.*

zlatou-čký, —ký *adj. v.* zlatičký.

zlatouch, zlatouch, u *m.* Goldblume *f.* *Chrysanthemum.*

zlatoúst, a, —ec, tce *m.* ein Goldmundiger, Goldmund *m.*; —ý *adj.* (svatý Jan) *Chrysostomus.*

zlatoušek, ška *m.* Goldkind *n.*

zlatovčice *f. slov.* Salmling *m.*

zlatovka *f. v.* zlatka.

zlato-vlas, a, —vlásek, ska *m.* ein Goldhaariger; z., u *m.* Goldhaar *n.*, Goldblume *f.* *Chrysocoma*; —vláska *f.* eine Goldhaarige; —vlasý *adj.* goldhaarig; —vlk, a *m.* Jakal *m.*

zlatový *adj.* was einen Gulden kostet.

zlatožlutý *adj.* goldgelb.

zlaty *adj.* golden, von Gold, Gold-; z., ého *m.* Gulden *m.* (Münze); můj zlatý! mein lieber, mein bester, mein teuerster; moje zlatá matička mein herzensgutes Mütterchen.

zle *adv.* (*comp.* hůře) übel, schlecht, böse, arg; z. užívati mißbrauchen; z. nakládati s kým einen mißhandeln; bude s ním zle es wird ihm schlecht ergehen.

zlé *n.* Übel *n.*, Unheil *n.*; das Böse; za z. míti n. pokládati etw. verargen, verübeln; etw. übel nehmen, mißbilligen; zbav nás (od) zlého erlöse uns vom Übel. [z. se gehetzt werden.

zléčiti (-ím, *imp.* zleč!) koho heilen; **zléhati** (-ám) (dívku) beschlafen.

zlehč-en, a, o, ý herabgesetzt; —ení *n.* Herabsetzung *f.*; z. peněz, mince Devalvation *f.*; —iti (-ím, íš, i. *imp.* zlehči!) něco erleichtern; z., —ovati koho verringern, herabsetzen, geringschätzen; z. (pannu) entehren; —ování *n.* Herabsetzung *f.*

zleh-ka, —ky, —oučka, —ounka *adv.* sachte, langsam, leise.

zlek-ati (-ám), —nouti koho einen erschrecken (mh.); z. se erschrecken (mi.); z. abstehen, sterben (v. Fischen). [den.

zlen-ěti, —ivěti, —ošiti faul, trage werden.

zlepš-ení *n.* Verbesserung *f.*; —itel, —ovatel, e *m.* Verbesserer *m.*; —iti (-ím, *imp.* zlepši!), —ovati něco verbessern; meliorieren.

zletil-ost *f.* Volljährigkeit *f.*, Großjährigkeit *f.*; —ý *adj.* großjährig, volljährig, majorenn, mündig.

zlez-ení *n.* Ersteigung *f.*, Erstürmung *f.*; —ti (-u) něco (hory atd.) ersteigen; z. města ersteigen, erstürmen (eine Stadt).

zleženi *v.* zléhati; z. se sich verlegen; 2. liegend ausruhen.

zlíb-enec, nce *m.*, —ený bratr Wahlbruder *m.* (pobratim); —iti (-ím, *imp.* zlib!) koho lieb gewinnen; z. se komu gefällig werden; geruhen; gefallen; —ilo se mu es beliebte ihm.

zlice *f.* Teufelsweib *n.*

zlínek, nku *m.* abgelegte Haut.

zlíti (zlím) jmd. zürnen, böse machen; z. se böse werden, zürnen.

zlitina *f.* Ausschlag *m.*

zlititi (-ím) koho wütend machen; z. se wütend werden.

zlitný *adj.* flügge *v.* vzletný.

zlo *n.* das Übel; Unheil *n.*; zlu se každý sám naučí das Böse lernt sich von selbst.

zlob, i *st.*, —a *f.* Bosheit *f.*; Grimm *m.*, Groll *m.*; —ce *m.*, —ec, bce *m.* ein Böser, Bösewicht *m.*; —idlo *n.* Ärgerungsmittel *n.*; fig. ein Zeterkind; —ina *f.* böse Menschen.

zlob-iti (-ím, íš, í, *imp.* [ne]zlob!) koho čím böse machen, erzürnen; ár-

gern; z. se na koho (proti komu), nad čím böse sein, grämen; sich ärgern; —ivec, vce *m.* ein Zorniger; —ivý, —ný *adj.* boshaft, bösartig; zornig, grimmig, böse.

zloboh, a *m.* der böse Geist, Ahriman

zloboch, a *m. v.* zloch. [*m.*

zlobomyslný *adj.* zornmütig.

zločin, u *m.* das Verbrechen, *crimen*; Übeltat, Missetat *f.*; —ce *m.*, —ec, nce *m.* Verbrecher, Delinquent *m.*; Übeltäter *m.*, Missetäter *m.*; —ka, —kyně *f.* Übeltäterin; Verbrecherin *f.*; —nost *f.* Kriminalität *f.*; —ný, —ský *adj.* verbrecherisch; —ství *n. v.* zločin.

zloděj, e *m.* Dieb, Stehler *m.*; 2. Nebenschößling, Wildling *m.* (b. d. Bäumen); 3. der Räuber am Lichte; —ce *m. v.* zločinec; —ka *f.* Diebin *f.*; 2. Raubblene *f.*; 3. Raubschiff *n.*; 4. Diebslaterne, Blendlaterne *f.*; 5. Spitzsäge, Stichsäge, Lochsäge *f.*; —na *f.* Diebeshöhle, Diebeskluft *f.*; —nice *f. v.* zlodějka; —ný, —ský *adj.* diebisch; —ství *n.*, —stvo *n.* Diebstahl *m.*; Dieberei *f.*

zlo-druh, —duch, a *m. v.* zločinec.

zloch, a *m.* ein boshafter Mensch.

zlo-lajce *m.* Schmäher, Lästerer *m.*; —lající, —lajicný, —lajný, —lejský *adj.* fluchend, lästerlich; —lajka, —lejkyně *f.* Schmäherin *f.*

zlolestný *adj.* arglistig.

zlom, u *m.* Bruch *m.*; Brechung *f.*; —bidlo *v.* slomidlo; —ečný *adj.* fragmentarisch, bruchstückweise.

zlom-ek, mku *m.* Bruch *m.* (math.); Bruchstück *n.*; Bruchteil *m.*; Fragment *n.*; —en, a, o, ý gebrochen; —ení *n.* Bruch *m.*; (chir.) Fraktur *f.*; Beinbruch *m.*; —enina etw. Gebrochenes, Bruch *m.*

zlomiti (-ím, íš, í, *imp.* zlom!) něco brechen, zerbrechen; (typ.) umbrechen; z. si ruku, nohu den Arm, das Bein brechen; z. se zerbrochen werden, brechen.

zlomkopisec, sce *m.* Fragmentist *m.*

zlomkrk, na z. über Hals und Kopf, kopfüber, kopfunten.

zlo-mluvce *m. v.* zlolajce.

zlomný *adj.* brechbar; -ost -keit *f.*

zlomocný *adj.* böse Macht habend, bösartig, übelwirkend; rulik z. Tollkirsche *f.*

zlomysln-ik, a *m.* ein Übelgesinnter; —ost *f.* Bosheit *f.*, Arglist *f.*; böse Gesinnung; —ý *adj.* boshaft, übelgesinnt, arglistig, mutwillig.

zlo-par, u *m.* Miasma *n.*; —pásný *adj.* frevelhaft; —pověstník, a *m.* ein Übelberüchtigter; —pověstný *adj.* übelberüchtigt, verrufen; verrucht, ruchlos; —působný *adj.* bösartig, arg; —rád, —radostivý, *tp.* zlopřejný, škodolibý *adj.* schadenfroh; —řád, u *m.* Übelstand *m.*; —řádný *adj.* heillos.

zlořeč-eni *n.*, —enství *n.* Fluch *m.*; —ený *adj.* verflucht; ruchlos; —iti (-ím, *imp.* zlořeč!) na něco fluchen, maledeien; z. komu, z. koho verfluchen, vermaledeien; —nik, a *m.* Flucher *m.*; -ný, -livý *adj.* fluchend.

zlost, i *f.* Zorn *m.*, Unwille *m.*, Grimm *m.*; Bosheit *f.*; Übel *n.*

zlost-iti *st.* etw. boshaft tun; —ivec, vce *m. v.* zlostník; —ivý *st. v.* zlostný; —ně *adv.* böse; zornig; —nice *f.* böses Weib; —nik, a *m.* boshafter, zorniger Mensch; Bösewicht *m.*; der böse Geist; —ný *adj.* zornig, grimmig; boshaft, böse; bösartig.

zlostranný *adj.* übel.

zlosyn, a (*voc.* —e!) *m.* Bösewicht *m.*, Schurke *m.*; —ice, —ka *f. v.* zločinka; —ný, —ský *adj.* lasterhaft, schurkisch; —ství *n.* Schurkerei *f.*, Schurkenstreich *m.*

zloškodník, a *m.* Bösewicht *m.*

zlot-a *f.* Bosheit *f.*; —ný *adj.* bösartig.

zlotřilý, zlotrovaný *adj.* verlottert, verrottet, lotterig, lasterhaft, ruchlos.

zlotvárný *adj.* bösartig

zloubení *n.* Bogenwölbung *f.*

zlouditi (-ím) koho kam auf Abwege locken. [berauben.

zloupiti (-ím, *imp.* zlup *et* zloupi!)

zlo-užiti *n.* Mißbrauch *m.*; —váseň, sně *f.* böse Leidenschaft; —věra *f.* schlechter Glaube; Untreue *f.*; —věstný *adj.* Unglück od. Unheil verkündend; z. výstřel Notschuß *m.*, Notsignal *m.*; —věstec, tce *m.* Unglücksseher *m.*; —větří *n.* böse Luft, Stickluft *f.*; —volník, a *m.* ein Böswilliger; —volný *adj.* böswillig; —zvěstný *adj. v.* zlověstný; —zvuk, u *m.* Mißklang *m.*; Übelklang *m.*; Übelton *m.*; —zvyk, u *m.* Gewohnheitsfehler *m.*, Verwöhnung *f.*; Mißbrauch *m. Abusus m.*; Unart *f.* [hang *m.*

zlupek, pku *m.* schroffer, furzer Abhang.

zlý *adj.* (*comp.* horší) bös, arg; übel, schlecht, schädlich, bösartig; unglücklich; boshaft, böslich; zlá vůle böser Wille; fig. Feindschaft *f.*; zlé užití Mißbrauch *m.*; se zlou se poraditi sich schlecht zu raten wissen; za zlé míti *v.* zlé; po dobrém nebo po zlém? freiwillig oder gezwungen?

zlyk-ačka *f.* das Schluchzen; Schluchsieber *n.*; —ání *n.* das Schluchzen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zlykej!) schluchzen *v.* vzlykati. [i) fahl werden.

zlysati (-ám, áš, á), zlyseti (-ím, íš,

zmáčeti (-ej!) benetzen; durchnassen.

zmačk-ati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) něco zerquetschen, zerdrücken; z. oděv (šaty) zerknittern; —nouti (zmáčknouti) komu ruku einem die Hand drücken.

zmáh-ati se (-ám se) zunehmen; größer od. kräftiger werden; sich erholen; —ající se zunehmend.

zmach, u *m.* ein verletztes, angeschlagenes Ei (žmoch). [sich.

zmachati (-ám) něco beiudeln; se

zmalátn-ělost *f.* Abgespanntheit *f.*, Mattigkeit, Kraftlosigkeit *f.*; —ělý *adj.* abgespannt, entkräftet, kraftlos; —ěti schwach, unkräftig werden; —iti (*imp.* ne-i!) koho unkräftig machen, schwachen, erschöpfen.

zmal-ěti klein werden, abnehmen; —iti (-im, *imp.* zmal!) něco verkleinern, verringern.

zmalomyslněti kleinmütig werden.

zmalovati něco bemalen; fig. z. koho durchprügeln, durchbläuen, durchwichsen, verbleuen. |betören, täuschen.
zmámiti (*imp.* zmam!) koho betäuben; **zmanouti** si (-nu si) něco sich etw. in den Kopf setzen, sich einbilden.
zmar, u *m.* das Verderben; Vernichtung; Vereitlung *f.*; na z., ve z. umsonst; vergeblich, vergebens; zunichte; na z. něco přivésti zugrunde richten; zu nichte machen; na z. přijíti zugrunde gehen, zunichte werden.
zmař-en, a, o, ý vereitelt; vernichtet; —ení *n.* Vereitlung *f.*; —iti (*imp.* zmař!), zmariti co vereiteln; hintertreiben; verderben, vernichten; všecko —eno Malz und Hopfen verloren.
zmásti (zmatu, eš, e, *imp.* zmaľ *et* změť *tragr.* zmát, -ši) něco nekomu verwirren, verfilzen, vermengen; z. se při čem, v čem sich verwirren.
zmat, u *m. v.* zmatek; —ečný *adj.* verworren, verkehrt; unrechtmäßig; -ečná stížnost Nullitätsbeschwerde *f.*; Nichtigkeitsbeschwerde *f.*; —ek, tku *m.* Verwirrung, Wirre *f.*; Unordnung *f.*; Nichtigkeit, Nullität *f.* (jur.); —ení *n.* Verwirrung *f.*; z. jazyků (bibl.) Sprachverwirrung *f.*; —enice, —enina *f.* Verwirrung *f.*, Gewirre *n.*; —ený verwirrt, verworren; z. hluk wirrer Lärm; —kář *m.* Konfusionär *m.*; —lík, a *m.* Wirrkopf *m.*; —ně *adv.* storend; —u *v.* zmásti.
zmaz, u, —ek, zku *m.* Fleck *m.*; —ati (zmazám *et* zmažu) něco něčím beschmutzen, beschmieren; z. někoho durchprügeln, verwichsen.
zmek, a *m. st.* Drache *m.*
změkč-ení *n.* Erweichung *f.*; —eti weich werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* změkči!), —ovati něco weich machen; erweichen; lindern, mildern; —ovací *adj.* Erweichungs-; —ovadlo *n.* Erweichungsmittel *n.*
změknouti se mißraten *v.* zmilnouti.
změkn-outi weich werden, erweichen; —utí *n.* Erweichung *f.*; z. mozku (med.) Gehirnerweichung *f. Cerebromalacia, Encephalomacia.*
změl-četi leicht werden; —čiti (*imp.* -i!) leicht machen; z. kolo mlýnské das Rad heben; z. role auflockern; —iti něco zermalmen; —ka *adv.* leicht; —klost *f.* (v řece) Tiefstand *m.*; —niti, —ňovati něco auflockern.
změlu *v.* zmliti.
změn-a *f.*, —ění *n.* Änderung, Veränderung, Abänderung *f.*; Modifikation *f.*; Wendung *f.*; Wechsel *m.*; Tausch *m.*; —ebné *n.* Veränderungsgebühr *f.*; —itelný *adj.* abänderlich; —iti (-ím, íš, í, *imp.* změň!) něco verändern, abändern, umändern; verwechseln; modifizieren, vertauschen; z. se sich ändern; —livý (proměnlivý) *adj.* veränderlich; —ný (střídavý) *adj.* wechselnd.
změš-en, a, o, ý vermindert; verringert; —ené měřítko verjüngter Maßstab; —ení *n.* Verminderung, Verringerung, Reduktion *f.*; Abnahme *f.*; (grm.) Diminution *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* změnši!), —ovati co verkleinern, vermindern, verringern; z. se verkleinert werden; abnehmen; —ovací sklo Mikroskop *n.*
změřiti (-ím. *imp.* změř!) něco abmessen, vermessen; erzielen. |změsti.
změsti (změtu) něco vermischen *v.*
změšk-ání *n.* Versäumung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* nezmeškej!) něco versäumen, verabsäumen! z. se sich v., sich verspäten.
změť, ti *f.* Verwirrung, Vermischung *f.*; do změti síti in Stoppeln säen, Getreide nach Getreide säen.
změt, u *m.* Abortierung *f.*; *pl.* — y Scharlachfriesel *m.*
změtanka *f.* Wirrstroh *n*,
zmet-ati (-ám) herabwerfen; z. *et* z. se fehlgebaren, abortieren; —če, etc *n. v.* zmetek. |Ausschuß *m.*; *v.* zmatek.
změť-ečný *adj.* verrückt; —ek, tku *m.*,
zmetek, tka *m.* Mißgeburt *f.*, ein unzeitig geborenes Junge; fig. Rekel *m.* (Schimpf).
změť-ení *n.* Verwechslung *f.*; Verwirrung; Vermengung *f.*; —enice *f. v.* zmatenice; —ený *v.* zmatený; —ež *f. v.* mětež; —ice *f.* Scharlachfriesel *m.*
změžďování *n.* (grm.) Verschmelzung *f.*
zmicati (-ám), zmíceti, zmyceti, zmyčiti něco (z. šat) verderben, abnützen.
zmida *f.* Eisenvitriol *m.*
zminouti schwinden, verschwinden; fehlschlagen; z. si co *v.* zminouti.
zmij *m.*, —e *f.* Viper *f.*, Kreuzotter *f.*; *Vipera* (*Pelias*) *berus*; —ař *m.* Otternfänger, Schlangenfänger *m.*; —ovec, vce *m.* Zehrwurzel *f. Dracontium*; —ovnice *f.* Schlangenholz *n. Ophioxylon.*
zmijud, u *m.* Grünstein *m.*; Diorit *m.*
zmilel-ičak, čka *m.* ein Geliebter; —ý *adj.* geliebt, lieb.
zmileti lieb werden.
zmilí-ek, tka *m.* der Geliebte; —ka *f. st.* die Geliebte; —ký *adj.* geliebt, lieb.
zmín-ěný (připomenutý, svrchu řečený, uvedený) erwähnt; —iti se (zmíním se, *imp.* zmiň se!), zmiňovati se o čem komu erwähnen; —ka *f.* Erwähnung *f.*; —ku učiniti einer Sache erwähnen.
zminouti (-nu, eš, e) *sl.* vorbeigehen lassen; verschwinden, vergehen; z. si co Lust bekommen; sich etwas in den Kopf setzen; *srv.* zmanouti.
zmírati (-ám), z. žízní vor Durst verschmachten, darben; z. netrpělivostí verzwatzeln, verzweifeln, vor Ungeduld vergehen.
zmírn-ěn, a, o, ý ermäßigt; —ění *n.* Mäßigung, Ermäßigung *f.*; 2. Milderung, Linderung *f.*; —iti (*imp.* zmírni!) něco mäßigen, ermäßigen; 2. mildern, lin-
zmisati (3. -á) *st.* verschwinden. |dern.
zmístniti něco, *lp.* k místu přivésti zustande bringen; erledigen.
zmít, u *m.* Wurf *m.*; 2. Schwung *m.*; —ač *m.* Voltigeur *m.*; —ání *n.* das Schwanken, Schwingen; Fluktuation *f.*; z. korábu das Schwanken des Schiffes;

—ati (-ám, ás, á, *imp.* zmítej!) čím aufwerfen, schleudern; werfeln; sich erbrechen, übergeben; z. se, z. sebou sich schwingen, sich herumwälzen, sich hin und her werfen, sich erheben; flukt(u)ireu; fig. schwanken, wanken, zappeln.

zmiz-ení *n.* Verschwindung *f.*; —-etí (-ím), —nouti (-nu), *st.* —ati verschwinden

zmládí, zmládí *adv.* von Jugend auf.

zmlad-iti (-ím, íš, í) něco verjüngen; z. se, —nouti, zmládnouti jung werden, sich verjüngen.

zmlátiti (-ím, *imp.* zmlať!) něco ausdreschen; zerdreschen; z. koho abprügeln, durchprügeln, abblauen, verbläuen.

zmlaz-ení *n.* Verjüngung *f.*; —ovací soustava Verjüngungssystem *n.* (Forst.); —ovati (les) verjüngen.

zmlíti (zmelu, eš, e) něco zermahlen, zermalmen; 2. zermalmen; 3. z. koho abprügeln, verprügeln. [verstummen.

zmlknouti (-nu) still, stumm werden,

zmlsati (-ám) něco wegnaschen; z. se vernaschen.

zmnožiti (-ím, íš, í, *imp.* zmnož!) něco etw. vermehren; multiplizieren, z. se vermehren.

zmoci (zmohu, zmůžeš, zmůže, *trsgr.* zmoh, -ši) něco vermögen, im Stande sein; z. koho überwältigen, überwinden; entkräften, erschöpfen; z. se zu Kräften kommen, sich herstellen, sich erholen; zunehmen.

zmocn-ěn, a, o, ý bevollmächtigt, —ěnec, nce *m.* ein Bevollmächtigter Mandatar *m.*; Gewalthaber *m.*; —ění *n.* Ermächtigung, Bevollmächtigung *f.*; 2. Vollmacht *f.*; —ěti mächtig werden; —itel, e *m.* Machtgeber, Gewaltgeber, Mandant *m.*

zmocniti (-ím, *imp.* zmocni!) něco n. koho k čemu jmd. ermächtigen; bevollmächtigen; z. se mächtig werden; z. se koho, čeho sich bemächtigen (einer Stadt *etc.*).

zmočiti benetzen; bepfiffen.

zmodrati (-ám) blau werden.

zmodrchati, zmochati, zmochtati (-ám) něco verwirren.

zmohutněti mächtig werden.

zmok, a *m.* Drache *m.*; *v.* zmek.

zmok-nouti naß werden; —lý *adj.* naß, durchnäßt; fig. jako —lá slepice wie eine gerupfte Gans.

zmol, i. —a, —ina *f.* Faßerriß *m.* (výmol, rokle).

zmořiti (*imp.* zmoř!) koho entkräften, abmatten; —en, a, o, ý ermattet.

zmotati (-ám, áš, á, *imp.* zmotej!) něco abhaspeln; 2. verfitzen, verwirren,

zmoudřeti klug werden. [verwickeln.

zmožen, a o ý erschöpft.

zmraza *f.* Erfrierung *f.*

zmrazek, zku *m.* gefrorene Erdscholle; z., zka *m.* der Eisenschimmel (Pferd).

zmrh-ání *n.* Verschwendung *f.*; Vergeudung; —anka *f.*, —alka eine Geschwächte: —ati (-ám, ás, á, *imp.* nezmrhej!) něco verderben; 2. verschwenden; vergeuden, *vulgo* verjumpfen; 3. verrun, 4. z. pannu entehren, schwachen, zu Falle bringen; z. se sich verderben; 2. zu Falle kommen.

zmrknouti se *st.* sich verfinstern

zmrlý *adj.* tot; totenbleich.

zmrsk, u *m.* Zusammenschrumpfung *f.*; 2. Runzel, Falte *f.*; 3. (mont.) Trum *m.*, Kluft *f.*; 4. Pferdeschwyze *f.*; *v.* smrsk, mrštík, šrondlík; —ati (-ám) koho metlou mit den Ruten schmitzen, streichen, durchpeitschen; —nouti něco fig. verpfuschen.

zmrštiti (*imp.* zmrští!) něco zusammenfalten; z. se zusammenschrumpfen.

zmrt, ti *f.* Ausschlag *m.*; *v.* mrť.

zmrtv-ěti absterben, erstarren; —ělý *adj.* starr; abgestorben; —iti starr machen.

zmrviti něco verwirren.

zmrzač-ěn, a, o, ý verkrüppelt, verstümmelt; —ěti Krüppel werden; —iti (*imp.* zmrzač!) koho verstümmeln; zum Krüppel machen, verkrüppeln; z. se sich verstümmeln.

zmrz-le, ete *n.* Holzapfel *m.*; —lík, a *m.* ein für Kälte empfindlicher Mensch; z., u Verfrierspiel *n.*; 2. Hottentottenfeige *f.*, Eisfrau *n.*; —lina *f.* (mražené *n.*) Gefrorenes (fr. *glace f.*); —lý *adj.* gefroren, erfroren; frostig, gegen Kälte empfindlich; —nouti (-nu, eš, e, *imp.* [ne]zmrzni!) erfrieren, gefrieren, verfrieren; —nuti *n.* Erfrieren *n.*

zmuchlati (-ám) něco verfitzen; z. šaty zerknittern, zerknullen, zerknautschen.

zmuž-ilost *f.* Mannhaftigkeit *f.*, Mut *m.* (fr. Courage *f.*); —ilý *adj.* mannhaft, mannesmutig; —iti se (-ím se, *imp.* zmuž se!) sich ermannen; Mut fassen; —tělost *f.* (med.) Andromanie *f.*, Nymphomanie *f.*

zmyc-ati, —eti *v.* zmicati. [manie *f.*

zmyda *f. v.* zmida.

zmykati (-ám) vlnu kramveln.

zmýliti (-ím, íš, í, *imp.* zmýl!) irre machen, täuschen; z. se sich irren; z. se v počtu sich verrechnen; zmýlená neplatí Irrtum ist kein Betrug.

zmylný *adj.* täuschend, trügend.

zmyšiti se den Wurm haben (v. Pferden) *n.* smyšlí se.

znač-iti něco bezeichnen; deuten; —ity *adj. v.* značný; —ka *f.* Signatur *f.*, Bezeichnung *f.*

značky *adv.* rücklings.

značn-ý *adj.* (—ně *adv.*) bedeutend, erheblich, beträchtlich; merkbar, kennbar.

znáhla *adv.* plötzlich; unversehens, aus dem Stegreife *ex abrupto.*

znak, u *m.* Zeichen *n.*; (Herald.) Wappen, Wappenschild *m.*; (anat.) Nacken *m.*, Genick *n.*; naz. rückwärts, rücklings, überrück; —y *pl.* Insignien.

znako-noš, —nosič, e *m.* Wappenkönig *m.*; —plavka *f.* Ruderwanne *f.*, Wasserwanze *f.* *Notonecta*; —sloví *n.* Semaiologie *f.* (grm.); 2. Semiologie, Kennzeichenlehre (med.); 3. Heraldik *f.*; —vka *f.* Kokarde *f.*; —znalec, lce *m.* ein Wappenkundiger, Heraldiker *m.*; —znalství *n.* Wappenkunde *f.*, Heraldik *f.*

znal-ec, lce *m.* ein Sachverständiger, Kunstverständiger, Sachkenner, Expert(e) *m.*; —ecký *adj.* (z. pohled) sachkundig; —ost *f.*, —stvi *n.* Kenntnis *f.*; —ý *adj.* (z. něčeho) kundig, kennend, verständig.

znám *v.* znáti.

znám, a, o *adj. v.* známý.

známé, *gen.* znamene *n. v.* znamení.

znamen-adlo *n.*, —ák, u (—áček) *m.* Eichmaß *n.*; Stempel *m.*; Signierhammer (zum Bezeichnen); —áni *n.* Bezeichnung, Signierung *f.*; —ati (-ám, áš, á, áme, áte, ají, *imp.* znamenej! *st.* znamenaj!) něco něčím zeichnen, bezeichnen; signieren; z. něco *st.* merken, bemerken, wahrnehmen, bedeuten; erkennen; z. se (*germ.*) zeichnen (Unterschrift); —avý *adj.* bedeutsam.

znaménce *n. v.* znaménko.

znamen-i *n.* Zeichen, Abzeichen *n.*, Merkmal *n.*; Signatur *f.*; Signal *n.*; 2. (Spirit.) Wahrzeichen *n.*; —ité! ausgezeichnet! —itost *f.* Ansehnlichkeit, Sehenswürdigkeit *f.*; —itý *adj.* namhaft, ansehnlich, erheblich, beträchtlich; bedeutend; —ka *f. st. v.* známka.

znaménko *n.* kleines Zeichen.

známiti (-im, íš, í, *imp.* znam!), (se..., o...) bekannt machen; z. se sich bekannt machen, bekannt werden.

známka *f.* (*gen. pl.* známek) Zeichen, Merkzeichen *n.*; 2. z. (kolková, listovní) Marke *f.*; 3. z. Klasse *f.*, Note *f.* (aus dem Fortgange).

známkov-ací *adj.* Signierungs-; —adlo *n.* Stempeleisen *n.*; —ati něco etwas bezeichnen; stempeln, abstempeln, signieren (Hdl.); —ka *f.* (b. Bäck.) Malholz *n.*

znám-o *adv.* kund, bekannt; z. činiti kund tun, bekannt machen; jest vůbec z. es ist allgemein bekannt; —ost *f.* das Bekanntsein; 2. z. čeho Kenntnis *f.*, Kunde *f.*; 3. z. s kým Bekanntschaft *f.*

známý *adj.* (z. někomu) bekannt; vůbec z. notorisch; z. ve světě, z. na světě kundig.

znání *n.* Kenntnis *f.*

znárodn-ěti volkstümlich werden; sich nationalisieren; —iti nationalisieren.

znásilniti vergewaltigen; z. ženskou notzüchtigen.

znásob-a, —enina *f.* (arithm.) Produkt *n.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* znásob!) něco vervielfältigen; multiplizieren.

znatel, e *m.* Kenner *m.*; 2. *v.* znalec; —ný merkbar, merklich.

znáti (znám, áš, á, áme, áte, ají, *imp.* znej! *trsgr.* znaje) něco, někoho kennen; z. se sich kennen; z. se v čem (na čem) etw. kennen, verstehen; z. se k čemu, z. se v čem, z čeho etw. gestehen, sich wozu bekennen; dal se z. er ließ sich erkennen; dal to z. er hat das merken lassen.

znaviti (-im) *v.* unaviti.

znázorniti (-im, íš, í, *imp.* znázorni!) něco anschaulich machen, veranschaulichen.

znectiti (-im, íš, í, *imp.* znecti!) koho entehren; se sich.

zneči-stiti (-im, íš, í, *imp.* [ne]zničistí!), —šťovati něco verunreinigen; se sich; —štění, —šťování *n.* Verunreinigung *f.*

znedomnělý *adj.* unverhofft.

neduživ-ěti, —ěti krank werden.

znehodno-ceni *n.* Entwertung *f.*; Devalvation *f.*; —citi entwerten.

znechu-titi (*imp.* znechuť!), —tniti (*imp.* -ni!) —covati něco někomu unschmackhaft machen; einem etw. verekeln; z. si něco einer Sache überdrüssig werden; to se mi —nilo dies ekelt mich, dies ekelt mir.

znejapna *adv.* ungeschickt.

znějicí *adj.* klingend; 2. lautend.

znejmilejší *adj.* ddd. allerliebste.

znělec, lce *m.* Klingstein *m.*, Phonolith *m.*

znelibiti se (-ím se) komu mißfallen.

znělka *f.* Sonett *n.* [unmöglichen.

znemožniti unmöglich machen; ver-

znemravn-ělost *f.* Demoralisation *f.*; —ělý demoralisiert; sittenlos; —iti (-ím, íš, í, *imp.* znemravni!) koho demoralisieren.

znenáhl-a *adv.* sachte, allmählich; —ý *adj.*, *lp.* nenáhlý allmählich.

znenávyk, u *m.* Verwöhnung *f.*

znění *n.* das Klingen; z. v uších Ohrenklingen *n.*; celé n. plné z. (zákona, listu) Wortlaut *m.* (des Gesetzes, Briefes).

znepokoj-ení *n.* Beunruhigung *f.*; —iti (*imp.* znepokoj!), —ovati koho čím beunruhigen.

znepty *adv. st.* plötzlich.

znesti *v.* vznesti.

znesvě-ceni *n.* Entheiligung *f.*; —iti něco entweihen, entheiligen.

znět, u *m.* Brand *m. v.* sněť; —í *n.* Entzündung *f.*; —ný explodierend.

znetvoř-ení *n.* Verunstaltung *f.*; —iti něco verunstalten.

zneuct-ění *n.* Entehrung *f.*; —iti (-ím, -i!) něco entehren.

zneuznati (-ám) verkennen, mißkennen.

zneuž-iti (-iju), —ívati (-ám) čeho mißbrauchen; —iti, —ívání *n.* Mißbrauch *m.* [mißachten.

znevážiti něco, z. si něčeho verachten,

znevěřilý *adj.* treulos.

znežitěti geschwären.

znice *adv.* aufwärts.

zničen, a, o, ý vernichtet, ruiniert; —ení *n.* Vernichtung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* znič!) něco vernichten, zugrunde richten, ruinieren.

znik, u *m.* das Entkommen; 2. *v.* vznik; —nouti čeho entkommen, entfliehen; 2. z. v. vzniknouti.

zniti (3. *pl.* znějí) *impers.* klingen, tönen, lauten; zní mu v uších die Ohren klingen (gellen) ihm.

znivočiti *sl.* vernichten.

znoj, e *m.* Glühhitze *f.*, Glut *f.*; 2. *sl.* Schweiß *m.*; —iti se schwitzen; —ovina *f. sl.* Schweiß *m.*

znova (znovy) *adv.* von neuem, wieder, wiederholt.

znovu *adv. v.* znova; —rození, — zrození *n.* Wiedergeburt *f.*; —zřízení *n.* Reorganisation, Wiederherstellung *f.*

znutiti (-ím, *imp.* znuť!) koho k čemu jmb. zu etwas zwingen; z. se fich ſelbſt zu etwas zwingen.

znuz-eti verarmen; —iti, —ovati koho arm, dürftig machen.

znyti (znyju, eš, e) *st.* verſchmachten.

zob, u *m.* Vogelfutter *n*, Streufutter *n.*; ptačí z. *v.* ptačí; z., —ák, —áček, čku, —an, u *m.* Schnabel *m.*; —ati (-ám, áš, á *et* -u, eš, e, *imp.* zobej!) něco, do něčeho picken, mit dem Schnabel hacken; se ſich; —atý *adj.* langſchnabelig.

zobčaniti (-ím) koho (*acc.*) zivilifieren.

zobec, bce *m.* Schnabel *m.*

zobecn-ělý *adj.* gemein, vulgär; —ěti gemein (allgemein) werden; —iti (zobecni!) něco gemein machen; verallgemeinern; univerſalieren; z. se gemein werden.

zob-kati (-ám) mit dem Schnabel leiſe picken; —ky *pl. m.* halbgekochte Erbſen od. Linſen; —natý *adj.* ſchnabelig; —nice. —ička *f.* Schnabelkrankheit *f.*

zoborožec, žce *m.* Nashornvogel *m. Buceros rhinoceros.*

zoboun, a *m.* Verkehrtſchnabel *m.*, Scherenſchnabel *m.*, Waſſerſcherer *m.*, Seeſchere *f. Rhynchops.*

zobraceti (-ím, íš, í, *imp.* zobracej!) něco alles umkehren.

zobraziti *v.* vyobraziti.

zočiti (zočím, íš, í, *trsgr.* zočiv) něco etwas erblicken, bemerken, wahrnehmen; ins Auge faſſen; jak jej zočil als er ſeiner anſichtig wurde; z. se Knoſpen bekommen.

zodpověd-ěti (zodpovím, íš, í, ímc, íte, ědí, *imp.* zodpověz!), zodpovídati co (otázku) komu beantworten; verantworten; z. se někomu z něčeho (z přečinu) ſich verantworten; —nost *f.* Verantwortung, Verantwortlichkeit *f.*; —ný *adj.* verantwortlich.

zohav-ení *n.* Verunſtaltung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zohav!), zohyzditi (-ím, íš, í, *imp.* zohyzdi!) něco verunſtalten; entſtellen; verhäßlichen, verunzieren.

zohniti (-ím, *imp.* zohni!) něco entzünden; z. koho entflammen.

zokrouhliti (-ím, íš, í, *imp.* zokrouhli!) něco arrondieren, abrunden.

zoologie *f.*, živočichozpyt Zoologie *f.*

zor, u *m.* Geſicht *n. v.* vzor; 2. (zůr) das Ackern; Acker *m.*

zora *f. st. v.* zoře. [durchackern.

zorati (-ám *et* zořu) pole durchpflügen,

zorav, a *m.* Kranich *m. v.* jeřáb.

zoř-e *f.* Morgenröte *f.*, Frührot *n.*; (mil.) Reveille *f.*; z., —ice *f.* Morgenſtern *m.*, Venus *f.* (dennice); —iti se *impers.*; —i se die Morgenröte geht auf.

zorn-ice, —ička *f.* Augenſtern *m.*; 2. Morgenröte *f.*

zorný *adj.* ſpekulativ; Seh-, Viſier-.

zosnovati (zosnovám, áš, á *et* zosnuju, eš, e) zuſammenweben; fig. zuſammenſpinnen; abfarben, anzetteln; z. spiknutí eine Verſchwörung anſtiften, anzetteln.

zosobn-ění *n.* Perſonifikation *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zosobni!), zosobňovati něco vereinzeln, individualiſieren; perſonifizieren.

zostřiti (-ím, íš, í, *imp.* zostři!) něco ſchärfen, zuſchärfen, verſchärfen.

zostuditi někoho kompromittieren, blamieren.

zošklivě-ti häßlich, ekelhaft werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zošklivi!), —ovati něco komu verekeln; zum Ekel machen; z. se komu zum Ekel werden; ekeln; z. si něco verabſcheuen.

zotav-ení *n.* Erholung *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zotav!) koho ſtärken, einem emporhelfen; z. se zu Kräften kommen, ſich erholen.

zotroč-ilý *adj.* ſklaviſch; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zotroč!) koho zum Sklaven machen, knechten.

zotvírati (-ám) okna, dvéře alle Fenſter oder Türen aufmachen.

zoub-covati *v.* zoubkovati; —covatý, —katý, —kovatý, —kovitý *adj.* zackig, gezackt; —ec, bce *m.* Zacken *m.*; *pl.* —ce Zackbrettchen *n.*; —ek, bku *m.* Zähnchen, Zahnlein *n.*; *pl.* —ky Zacken; —kování *n.* Dentation *f.*, Ausſackung *f.*; 2. Dentelüre *f.*, ausgezackte Arbeit; —kovati zackig machen, zähneln.

zouf-alec, lce *m.* Verzweifler *m.*; —álek, lka *m.* ein Mutwilliger; —alost *f.*, —alství *n.* Verzweiflung *f.*; Deſperation *f.*; 2. Mutwille *m.*; —alý *adj.* (—ale *adv.*), —alivý, —anlivý verzweifelt, verzagt, deſperat; 2. mutwillig; —ání *n.* Verzweiflung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zoufej!) nad čím, o čem, z. si verzweifeln.

zoun, a *m.* (= rzoun = červený jako z.) Rotkopf, Rotback *m.*

zouti (zuju) něco (boty atd.) ausziehen (Stiefel ꝛc.); se ſich.

zouv-adlo *n.*, —ák, u *m. v.* zuvák; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zouvej!) *v.* zouti.

zouz-ati, —eti jaufen.

zovčí, ího *m.* Einlader *m.*

zověnka *f.*, zovnice *f. v.* zdoběnka,

zovu *v.* zváti. [zdobnice.

zpáč-ení *n.* matky (med.) Gebärmutterumbeugung *f.*, G.-umſtülpung *f. Retroflexio uteri*; —iti (-im, *imp.* zpač!) koho zurückwenden, umwenden; z. kroky ſich zurückziehen; z. se zurücktreten.

zpamatovati něco etwas merken, gedenken, auswendig lernen; *st.* z. něco ſich erinnern; z. koho zum Bewußtſein bringen; z. se ſich beſinnen, ſich erholen, zur Beſinnung kommen, zum Bewußtſein kommen.

zpanšt-ělý, —ilý *adj.* herriſch geworden; fig. ariſtokratiſch; —ěti herriſch (hochmütig) werden.

zpátečn-i, —ý *adj.* Rück-, Retour-; rückgangig; zurückgehend, rückfällig, Reaktions-; widerſinnig, verkehrt; —í lístek Retourkarte *f.*; —í voda Stauwaſſer *n.*;

—ický *adj* reaktionär; —ictví *n.* Reaktion *f.*; Reaktionswesen *n.*; —ik, a *m.* Reaktionär *m.*; z., u *m.* Aufhaltnagel am Pfluge.

zpát-ek, nazpátek, —kem, —ky *adv.* zurück; rückwärts; —ky! zurück; —kovati *sl.* rückwärts gehen; zurücktreiben, zurückführen.

zpečetiti (-ím, íš, í, *imp.* zpečeť!) něco zusiegeln, besiegeln.

zpěč-iti se (-ím se), —ovati se čeho, čemu, proti čemu n. komu sich weigern, sich sträuben, widerstreben; sich gegen etw. stemmen, sich widersetzen; —ování *n.* Weigerung *f.*

zpeněžiti (-ím, *imp.* zpeněž!) něco zu Gelde machen, verwerten, versilbern.

zpěniti (-ím, *imp.* zpěň!) něco in Schaum verwandeln; z. se aufschäumen.

zpěrek, rku *m. v.* spěrek.

zpěry *pl. f.* Klobenfaden *m.*

zpět, nazpět *adv.* zurück, rückwärts, retour; —iti se (*imp.* zpěť se!), —ovati se sich umwenden; —nost *f.* Rückkehr, Widerkehr *f.*; Rückgängigkeit *f.*; Rückschlag *m.*; 2. (med., jur.) Rückfall *m.*; Rezidiv *n. Recidiva*; —ný *adj.* Rück-, rückgängig; abermalig; —uvedení *n.* Reduktion; Restitution *f.* (jur.).

zpěv, u *m.* Gesang *m.*

zpěv-ací *adj.* Sing-; —ácký spolek Gesangverein *m.*; —ačka *f.* Sängerin *f.*; —ák, a *m.* (—áček, čka *m.*: ptáček zp.) Sänger *m.*; —anka *f.* Volkslied *n.*; —árna *f.* Singhalle *f.*; —avý *adj.* singend; z. pták Singvogel *m.*; —ec, vce *m.* Sänger *m.*; 2. Singvogel *m.*; *pl.* —ci Singvögel *oscines*; —kyně *f.* Sängerin *f.*; —mistr, a *m.* Meistersänger *m.* (in Deutschland); —mo, —ně *adv.* singend, singweise; —na, —nice *f.*, —niště *n.* Sängerhalle *f.*; Odeon *n.*; Oryheum *n.*; Chantant *m.*; —ník, u *m.* Gesangbuch, Liederbuch *n.*, Liedersammlung *f.*; Chorbuch *n.*

zpevniti (-ím, íš, í, *imp.* zpevni!) **zpěv-nost** *f.* Singluft *f.*; —ný *adj.* melodisch; singend, singweise.

zpěvo-herní škola Opernschule *f.*; —hra *f.* Oper *f.*; —kol, u *m. sl.* Liedertafel *f.*; —mil, a *m.* Gesangsfreund *m.*; —vědec, —znalec, lce *m.* Hymnolog *m.*

zpěž, i *f.* Bronze *f.*; —nik, —ovník, a *m.* Bronzearbeiter *m.*

zpičiti se *v.* zpěčiti se.

zpilý *adj.* betrunken, berauscht.

zpíti (zpiju) koho betrinken, berauschen; se sich.

zpiplati (-ám) něco besiecken, bespira *f.* (ptáč.) *v.* spíra. [schmutzen.

zpítěné, ého *n.* (zpyčné, opyčné) Reuzpítiti (-ím) *v.* zpěliti. [geld *n.*

zpitom-ělý *adj.* betäubt; dämlich; —ěti (-im, *imp.* zpitoměj!) zahm, betäubt werden; —iti (-im, *imp.* zpitom!) zahm od. dämlich machen; betäuben.

zpitvořiti (-ím, íš, í, *imp.* zpitvoř!) něco karikieren, verzerren.

zpív-aná mše Hochamt *n.*; —anice *f.* Singerei *f.*; —ati (-ám, *imp.* zpívej!) (z. píseň, z. o něčem) singen; —avý *adj. v.* zpěvavý.

zplakati *v.* splakati.

zplanouti (-nu, eš, e) verlodern; verschwinden; *v.* vzplanouti.

zplašiti (-ím, íš, í) *v.* splašiti.

zplat, u *m.*, —ek, tku *m. v.* splátka; —iti *v.* splatiti; —ník, a *m.* Lohnarbeiter *m.*; —ný *adj. v.* splatný.

zplav-ěti verflüssigen; —iti (-ím, *imp.* zplav!) überjegeln. [splesti.

zplesti (zpletu) něco verflechten; *v.*

zplnomocn-ěn, a, o, ý bevollmächtigt *plenipotentiaire*; —iti (-im, íš, í, *imp.* -i!) koho k čemu jmd. bevollmächtigen *v.* zmocniti.

zplod, u *m.* Erzeugung *f.*, Frucht *f.*; —ina *f.* Erzeugnis, Produkt *n.*; —itel *m.* Erzeuger *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zploď!) koho zeugen, erzeugen, hervorbringen.

zplošt-ěnost *f.* Plattheit *f.*; z. hohy, z. chodidla Plattfuß *m.*; —ěný *adj.* platt; —iti (-ím, *imp.* -i!) abplatten, plattschlagen.

zplozen, a, o, ý erzeugt; —ec, nce *m.* Kind *n.*; pekla —ci Höllenbrut *f.*; —í *n.* Erzeugung *f.*

zplynovač, c *m.* Vergaser *m.*

zpod *m. v.* spod; z. *adv.* von unten hervor.

zpodklenouti co unterwölben.

zpodobniti něco *v.* spodobniti.

zpodvraceti něco alles umwerfen, umstürzen.

zpokorna *adv.*, pokornč demütig.

zpokutovati abstrafen.

zpola, zpoly *adv.* zur Hälfte.

zpomenouti, zpomínati *v.* vzpome-

zpomoc, i *f. v.* spomoc. [nouti.

zponenáhl-a, —u, znenáhla *adv.* gemach; nach und nach; langsam.

zpopelniti veräschern, einäschern.

zporážeti (*imp.* -ej!) něco alles umwerfen, umstoßen.

zpotřeb-a *f. etc. v.* spotřeba; —né, čeho *n.* Verbrauchsteuer *f.*, Verbrauchsabgabe *f.*

zpotvořiti (-ím, íš, í, *imp.* zpotvoř!) něco verunstalten; entstellen.

zpouch-lý, zpouklý *adj.* aufgeblasen, wüstig; 2. morsch, faul; —nouti aufschwellen; 2. morsch, faul werden.

zpoura *f. v.* vzpoura.

zpousta *f. v.* spousta.

zpouzeti se (-zím se, —zíš se, *imp.* zpouzej se!) proti čemu n. komu sich widersetzen, sich sträuben; 2. sich ent-

zpověď, di *f.* Beichte *f.* [rüsten.

zpověd-a *m.* Beichtkind *n.*; —ač *m.*, —ník, a *m.* Beichtvater *m.*; —na, —nice *f.* Beichtstuhl *m.*; —ní listek Beichtzettel *m.*

zpovídati (-ám, áš, a) koho Beicht hören, Beicht sitzen; z. se komu beichten.

zpovolna, zpovlovna *adv.*, zvolna sanft, allmählich.

zpozdil-ec, lce *m.* Tor *m.*; —ost *f.*, —stvi *n.* Torheit *f.*; —ý *adj.* (—e *adv.*) töricht, dumm; 2. *sl.* langsam, zauderhaft.

zpozditi (-ím, iš, í, *imp.* zpozdi!) něco verjváten; se fich.

zpozorovati *v.* spozorovati.

zpracov-ati co bearbeiten, verarbeiten; zpracované ruce abgearbeitete Hände.

zprách-ěti *v.* zprách-nivěti, —ilka *f.* Löſerdürre *f.*; —ivělý *adj.* vermodert; —ivění *n.* Verwefung *f.*, —ivěti (-ím, iš, í) vermodern, verweſen.

zpráva *f.* (z. o něčem) Nachricht *f.*; z. (o vojsku, o zdraví atd.) Bulletin *n.*; z. rychla (státní) Depeſche *f.*; 2. z. (k vyššímu úřadu) Bericht *m.*; zprávu podati, zprávu zaslati Bericht erſtatten. berichten; 3. z. (o poměrech) Nachricht, Auskunft, Information *f.*; zprávu dáti benachrichtigen, Auskunft geben, informieren. [verifizieren.

zpravditi (-ím, iš, í, *imp.* zpravdi!)

zpraven, a, o, ý (o něčem) benachrichtigt. [—ař *m.* Notizler *m.*

zpravičk-a *f.* kleine Nachricht, Notiz *f.*; **zpravidlo** *n. st.* Regiſter *n.*

zpraviti (-ím, iš, í, *imp.* zprav!) koho o čem, v čem ven etwas unterrichten, Nachricht geben, benachrichtigen, berichten.

zpravo-děj *m.* (—daj, —davce *m.*, —vatel *m.*) Berichterſtatter, Referent *m.*; (v. Zeitungen) Reverter *m.*

zpraž, e *f.* leicht trocknende Stelle im Felde od. in der Wieſe (zhoř).

zpražiti koho fig. zurückweiſen.

zpřeráže-ti (*imp.* -čej!) něco alles zerſchlagen (z. ruce, nohy někomu).

zpřetiti se ſich widerſetzen.

zpřevraceti (*imp.* -cej!) něco alles umwerfen.

zpřici (zpřichu) něco ſpannen, ſtrecken.

zpříč-eni *n.* Querlage *f.* (chir.); Querſtand *m.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* zpříči!) něco der Quere nach wenden, verdrehen; z. se ſich queren; z. se komu widerwärtig werden; ſich widerſetzen; —ný *adj. st.* widerſtehend; ſtreitig.

zpříjemniti (-ím, iš, í, *imp.* zpříjemni!) něco angenehm machen.

zpříma *adv.* gerade; aufrecht.

zpřímiti (-ím, iš, í, *imp.* zpřimi!) něco gerade machen, aufrichten; *st.* verwalten; z. se ſich aufrichten.

zpřisažiti něco beſchwören, beeiden.

zpřitomniti (-ím, iš, í, *imp.* zpřitomni!) něco vergegenwärtigen.

zpronevě-ra *f.*, —ření *n. v.* pronevěra; —řiti něco veruntreuen; betrauen; z. se (-ím se) komu untreu werden, treulos werden.

zpropad-ati se *v.* spropadati se; —ený *adj.* verwaledeit, vertract; fatal; —ené! morden! [geld, Trinkgeld *n.*

zpropit-né, é *f.*, —né, čho *n.* Bier-

zprost-a *adv.* ſchlechtweg, ſchlechterdings; —iti (-ím; iš, í, *imp.* zprosti!) koho (*acc.*) čeho losmachen, entledigen, entheben (einer Stelle, vom Amte) freiſprechen; z. se čeho los werden.

zprostředkovati *v.* sprostředkovati.

zprotiviti se (-ím se, iš se, í se, *imp.* zprotiv se!) komu widern, widerwärtig ſein, ekeln; 2. ſich widerſetzen, ſich empören, ſich wegen etw. auflehnen.

zprouč-iti *et* —eti krummen; se ſich.

zprovoditi *v.* sprovoditi.

zpruditi, zprudovati něco durch Reibung entzünden; verbrühen; aufbringen; z. se wund werden, verbrühen; zpruzený fratt; ſeichwund.

zpruha *f.* Springfeder, Spannfeder *f.*

zpruzenina *f.* (med.) das Wundſein; Wolf *m. Intertrigo.*

zpruž, i *f.*, —i *n.*, —ina *f.*, *sl.* —la, —lo *f.* Leiterſproſſe *f.*; z., —ka (mech.) Feder *f.*, Druckfeder *f.*; Schloßfeder *f.*; —iti (ocel) federhart machen (Stahl); federn; —ník, a *m.* Schnellkäfer *m.*, Schmiedkäfer, Springkäfer *m.* (kovařík) *Elater*; —ný *adj.* elaſtiſch.

zprv-a, —u, —ku, —opočátku *adv.* anfangs, zuvor, vorerſt.

zpryšk-ati (3. -á), —nouti. zpryskovati něco Blaſen, Geſchwüre machen; z. se Blaſen, Geſchwüre bekommen.

zpryšt-ěnina *f.* Blaſenwunde *f.*; —idlo, zpryšťovadlo *n.* Zugpflaſter *n. Vesicatorium*; —iti *v.* zpryskati.

zprzn-ěn, a, o, ý beſleckt; geſchändet, —ění *n.* Beſleckung *f.*; Schändung *f.*; Notzucht *f.*; —iti (-ím, iš, í, *imp.* zprzni!), zprznovati něco beſlecken, beſudeln; z. pannu ſchänden.

zpučeti, zpuchnouti aufſchwellen.

zpuditi něco vertreiben.

zpuch-lý, -nouti *v.* zpouchlý, -nouti.

zpuchřeti morſch werden; -elý morſch.

zpupn-é *adv.* hochmütig; *v.* zpupný; —ík, a *m.* ein Stolzer; —ost *f.* Übermut *m.*; -ý *adj.* hochmütig; übermütig; ſtolz; arrogant; 2. banal; 3. allodial; z. statek Allodialgut *n.*

zpúrce *m.* Gegner *m.*

zpurn-é *adv.* trotzig; —ěti (-ím, iš, í, *imp.* -ěj!) widerſpenſtig werden; —ík, a *m.* Trotzkopf *m.*; —ost *f.*, —ota *f.* Trotzigkeit, Widerſpenſtigkeit *f.*; —ý *adj.* trotzig, widerſpenſtig, halsſtarrig; faktios.

zpúsob, u *m.*, -ilý, -iti *v.* ſpůſob atd.

zpust-ina, —lina *f.* Öde, Wüſte *f.*; —iti (-ím, iš, í) něco veröden, verwüſten; loslaſſen; z. se (mravně) ſich vergehen, ſich vergeſſen; *v.* spustiti se; —lík, a *m.* Wüſtling *m.*; —lost *f.* Verkommenheit *f.*; —lý *adj.* verödet; wüſt; 2. verkommen; verwahrloſt; —nouti (-nu) öde werden, veröden; (moral.) verwildern; —ošiti něco verwüſten; verheeren; —ovati něco etw. veröden laſſen.

zpuštění *n.* Verwüſtung *f.*; ohavnost zp. Greuel der Verwüſtung (bibl.).

zputovati (zputuju) něco bereiſen.

zpuzovati se *v.* zpouzeti se.

zpých-ati (-ám) ſtolz werden; —nouti (-nu) ſtolz werden, ſich aufblähen; überwallen; —lý *adj.* ſtolz.

zpyšn-ěti (*imp.* nezpyšni!) ſtolz werden; —iti (-ím, iš, í) ſtolz machen.

zpyt, u *m.* Forſchung *f.*; —ač, e, —ák, a *m.* Spaher *m.*; —ačný *adj.* ſpahend; —atel, —ovatel, e *m.* Forſcher, Unterſucher *m.*; —ati (-ám) *sl.*, —ovati

něco etw. forſchen; —avost *f.* Forſchungsgeiſt *m.*; —avý, —ný, —ující *adj.* forſchend; —ník, a *m.* Kundſchafter *m.*

zrač-iti (-ím, íš, í, *imp.* zrač!) offenbaren, zeigen; z. se hell werden; z. se v čem ſich offenbaren; ſich zeigen; —itý, —ný *adj.* klar, ſichtbar, offenbar.

zrada (zráda) *f.* Verrat *m.*

zrádati (-ám) něco reihen; se ſich.

zrádce *m.* Verräter *m.*

zrad-iti (-ím, íš, í, *imp.* zrad!) koho, (z. nad kým, nad čím) verraten; z. koho z čeho abraten, widerraten; —ký *adj.* mißtrauiſch.

zrád-kyně *f.* Verräterin *f.*; —níček, čku *m.* (dem.) Lockſchnur *f.*; —ný *adj.* (—ně *adv.*) verräteriſch, perfid; —ství *n.* Verräterei *f.*

zradovati se (zraduju se) čemu, z. se z čeho ſich erfreuen.

zrak, u *m.* Sehkraft *f.*; Geſichtsſinn *m.*; z. komu vytříti fig. jmd. betrügen; prellen; fig. einem die Augen öffnen; —y *dual st.* die Augen.

zrál-e *adv.* reif; z. uvážiti reif erwägen; —ost *f.* Reife *f.*, Reifheit *f.*; Maturität *f.*; —ý *adj.* reif *maturus.*

zrána *adv.* in aller Frühe *v.* ráno.

zraniti (-ím, *imp.* zraň!) koho verbunden. [reifen, reif werden.

zráti (zraju, eš, e *et* zrám, áš, á)

zrazen, a, o, ý verraten.

zrazovati koho oft verraten; z. *et* zrážeti koho z čeho widerraten, abraten.

zrázu *adv.* auf einmal, plötzlich.

zrážka *f.* das Abraten.

zrcad-elna, —lárna *f.* Spiegelfabrik *f.*, Spiegelhütte *f.*; —elník, —lník, a *m.* Spiegler *m.*; Spiegelmacher *m.*; —lář *m.* Spiegelhändler *m.*; —liti se ſich abſpiegeln, ſich widerſpiegeln; —lo (*dim.* —élko, zrcátko) *n. gen. pl.* zrcadel) Spiegel *m.*; čistý jako z. ſpiegelblank.

zřeci *adj.* Seher.

zřed-iti (-ím, íš, í, *imp.* zřeď!) co verdünnen; —nouti dünn werden.

zrejdíti (les, svět) durchſtreifen.

zřejm-ě, —o *adv.* hell, klar, ſichtbar; —ost *f.* Deutlichkeit *f.*; —ý *adj.* (*st.* zřejmný) offenbar, ſichtbar; deutlich; erſichtlich; evident.

zřekn-outi se čeho entſagen, verzichten; abdizieren; —utí *n.* Entſagung *f.*, Abdikation *f.*

zřelý len der ſehende od. offene Flachs.

zřen-i *n.* das Sehen; Augenmerk *n.*, Aufmerkſamkeit *f.*; Acht *f.*; Rückſicht, Rückſichtnahme, Hinſicht *f.*; z. k něčemu míti etwas berückſichtigen.

zřenice *f.* Augapfel *m. v.* zornice.

zřetel, e *m.* Augenmerk *n.*, Aufmerkſamkeit *f.*; z. Rückſicht, Berückſichtigung *f.*; z. k něčemu míti, na —i něco míti etw. berückſichtigen; z. svůj k něčemu n. na něco obrátiti etw. ins Auge faſſen, ſein Augenmerk auf etw. richten; —iště *n.* Sehpunkt *m.*; —ně *adv.* deutlich; —nice *f. v.* zřítelnice; —nost *f.* Deutlichkeit *f.*; —ný *adj.* deutlich, klar.

zřez, u *m.* Schnitt *m. v.* střez.

zřezati (-ám, áš, á *et* zřežu, eš, e) něco zerſchneiden, abſchneiden; aufſchneiden; z. koho abprügeln. [roſtet.

zřezav-ělý *adj.* verroſtet; —ěti ver-

zřícenina, *pl.* —y *f.* Ruine *f.*

zříci se (zřeknu se) čeho *v.* zřeknouti.

zříditi (-ím, íš, í, *imp.* zřiď!), zřizovati něco ordnen; organiſieren, einrichten, anrichten errichten; anſchaffen; **zřídka** *adv.* ſelten. [verordnen.

zřídlo *n.* Quelle *f.*

zřídnuti *n. v.* zřídnutí. [apfel *m.*

zřítelnice *f.* Augenſtern *m.*, Aug-

zříti (zřím, *imp.* zři!) co ſehen, ſchauen; z. kam wohin ſchauen; z. na něco etw. anſchauen.

zřítiti (-ím, íš, í, *imp.* zřiď!) něco niederreißen, niederwerfen; z. se einfallen, einſtürzen, zuſammenſtürzen, herunterſtürzen, herabſtürzen.

zřízek, zku *m.* Schnitzel *m.*; Scheibe *f.*

zřízen, a, o, ý errichtet; beſtellt; angeordnet; —ec, nce *m.* ein Bedienſteter, Beſtellter, Verordneter; Angeordneter; Organ *n.*; Delegat *m.*

zřízení *n.* Errichtung, Einrichtung *f.*; Anordnung, Organiſation *f. Erectio f.*; z. zemské Landesordnung, Landesverfaſſung *f.*

zřízov-ací *adj.* Errichtungs-, Organiſierungs-; z. list Erektionsinſtrument *n.*; —ání *n.* Errichtung *f.*; —ati něco etw. errichten.

zrkadlo *n. v.* zrcadlo.

zrn-árna *f.*; Granuliermerk *n.*; —astý, —atý *adj.* körnig; dichtkörnig; —ce *n.* Körnchen *n.*; —ec, nce *m.* Syenit *m.*; —ečko, —íčko *n.* Körnlein *n.*; —ění *n.* Granulation *f.*; —ěti körnen, granulieren.

zrní *n.* die Körner; 2. Futterkorn *n.*

zrn-iti in Körner verwandeln; —itý, —ný *adj.* körnig, granulös; —ko *n.* Körnlein, Körnchen *n. Granulum n.*; z. vína Weinbeere *f.*; —kovati mit Körnchen beſetzen.

zrno *n.* Körnchen *n. Granum*; vinné z. Weinbeere *f.*; ječné z. Gerſtenkorn *n.* (im Auge) *Hordeolum*; z. Gehalt *m.* (einer Münze); střž a z. (mince) Schrot und Korn; —vatý *adj.* körnig; —vec, vce *m.* Syenit *m.*; —vel, e *m.* Granit *m. v.* žula; —zobci, žravci *pl. m.* Körnerfreſſer (Vögel).

zrobiti (-ím, íš, í, *imp.* zrob!) něco etwas machen; verrichten; verfertigen.

zročiti *v.* sročiti; z. se ſich fahren.

zrod, u *m.* Geburt *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zroď!) koho gebären; z. se geboren werden; entſtehen.

zrost, u *m. v.* vzrost; —i *et* zrůsti (zrostu, eš, e), —ati großwachſen; erwachſen; zunehmen; *v.* vzrůsti; —lina *f.* Gewächs *n. v.* rostlina; —lý *adj.* erwachſen. [zauſen.

zrouti (zruju, eš, e) něco raufen,

zrovna *adv.* gerade; aufrecht; ſchlechtweg.

zrozen, a, o, ý geboren; —če, ete, —ě, ěte *n.* neugeborenes Kind; —í *n.*

Geburt *f.* —iny *pl.* Geburtstag *m.*, Geburtsfest *n.*

zrub *m. v*, srub; *v.* vzrub.

zručn-ost *f.* Geläufigkeit, Gewandtheit *f.*; Handfertigkeit *f.*; —ý *adj.* (—ě *adv.*) flink, behend; zur Hand seiend; geläufig, gewandt, handfertig.

zrůd-a *f.* Mißgeburt *f.*, Mißbildung *f.*, Mißgestalt *f.* *Monstrum n.*; —nost *f.* Degeneration, Ausartung *f.*

zrudnouti rot, fuchsig werden, Farbe verlieren; zrudl ve tváři er wurde blutrot im Gesicht.

zrůdný *adj.* monströs, mißgestaltet.

zruju *v.* zrouti.

zrúst *v.* vzrost.

zruš-en, a, o, ý aufgehoben, kassiert; —ení *n.* Aufhebung, Kassation *f.*; Behebung *f.*; z. smlouvy Auflösung des Vertrages; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zruš!) něco zerstören, vernichten; aufheben, auflösen, kassieren; abschaffen; beheben; z. dané slovo sein Wort brechen; —ovací dvůr, z. soud Kassationshof *m.*

zruta *f.* ungeheuere Menge *f.*; Wust

zrůznit von einander trennen. |*m.*

zrychl-en, a, o, ý beschleunigt; —ený pochod Eilmarsch *m.*; —ně *adv.* (musl.) *accelerando*; —ení *n.* Beschleunigung, Akzeleration *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zrychli!) beschleunigen; befördern; z. krok seine Schritte verdoppeln, mit schnelleren Schritt eilen.

zrýti (zryju, eš, e) něco durchwühlen, zerwühlen; umgraben.

zrz-a *f.* *sl.* Rost *m.*: —án, —oun, a, —avec, vec, —ek, zka *m.* Rotkopf *m.*; —avina *f.* Rost *m.*; —avobrádek, —obrádek, dka *m.* Rotbart *m.*; —avobradý, —obradý *adj.* rotbartig; —avý *adj.* rostig; rothaarig; —ka *f.* rothaarige Person.

zsedati se (3. -dá se) aufspringen, bersten; einsinken; 2. gerinnen.

zsíli *adv.* stark.

zsíliti (-ím) něco verstärken.

zsin-alý *adj.* totenfahl, totenbleich; totenfarbig; leichenblaß; —ati (-ám) totenbleich, totenfahl werden.

zstáří *adv.* alt.

zšál-ení *n.*, —enost *f.* Raserei *f.*; Tobsucht *f.*; —ený *adj.* toll, rasend; —iti se (-ím se) toll werden.

zšelmilý *adj.* verschelmt, brutal.

zšera *adv.* dunkel. |lichen; se sich.

zšeřed-iti, —niti (-ím) něco verdäs-

zšikovati (vojsko) aufstellen, zur Schlacht ordnen; z. se sich aufschicken.

zšíleti wahnsinnig werden.

zšíř *adv.* breit; pět loket (pět metrů) z., pěti loket z. fünf Ellen (Meter) breit.

ztáhnouti *v.* vztáhnouti, stähnouti.

ztáti (3. ztaje) auftauen, schmelzen.

ztázati (*sl.*) něco, někoho, na někom něčeho, z. o kom ausfragen; z. se koho fragen. |stürmen *v.* steci.

ztecl (zteku) město eine Stadt er-

ztek, u *m.* der Sturm des Feindes; *v.* vztek; —ati se *v.* vztekati se; —lý *adj.* *v.* vzteklý.

ztělesniti (-ím, *imp.* ztělesni!) něco verkörpern.

ztemn-a *adv.* dunkel; 2. (o zvuku) dumpf; —ěti dunkel werden; —iti (-ím, *imp.* -i!) něco dunkel machen; verdunkeln.

ztenč-en, a, o, ý geschmälert; —ení *n.* Schmälerung *f.*; —eti dünn werden; —iti (-ím, íš, í, *imp.* ztenči!) něco, *st.* zténiti verdünnen; schmälern, vermin-

ztenka *adv.* dünn. |dern; se sich.

ztepati (-ám, áš, á *et* ztepu, eš, e) koho abprügeln; totschlagen; 2. z. někoho (v novinách atd.) durchklopfen.

ztepilý *adj.* schlank, hochgewachsen.

ztepl-eti warm werden; —iti (-ím, *imp.* ztepli!) warm machen, warmen.

ztř-ely *adj.* morsch, faul; —eti (-ím) vermodern, morsch werden.

ztěsniti (*imp.* ztěsni!) něco verengen.

ztěžka *adv.* schwer; schwerlich.

ztěžkati (-ám) si něco beschwerlich finden. |titll werden.

ztich-a *adv.* sanft, still; —nouti (-nu)

ztírati (-ám) něco aufreiben.

ztížiti (něco někomu) *v.* stížiti.

ztlouci (ztluku, -češ, -če, *imp.* ztluč!), ztloukati (-ám) něco zerschlagen; z. koho jmd. durchprügeln; z. se zerschlagen wer-

ztloustnouti (-nu) dick werden. |den.

ztloušťi *adv.* dick; in die Dicke.

ztlučen, a, o, ý verprügelt; —ina *f.* Wunde vom Schlagen.

ztlustnouti *v.* ztloustnouti.

ztoka *f.* *v.* stoka. |viele ertrunken.

ztopiti (-ím, *imp.* ztop!) mnoho lidí

ztotožniti (*imp.* -žni!) něco *v.* stotožniti.

ztracen-ě, ěte *n.* verlorenes Kind; —ec, nce *m.* ein Verlorener; ein Geächteter, Verbannter; z. vojenský *st.* Plankler, Tirailleur *m.* (*pl.* —ci *enfants perdus*); 2. Troßknecht; 3. Marodeur, Nachzügler *m.*; —í *n.* Verlierung *f.*; —ý verloren; z. syn verlorener Sohn; —á ulice Seitengasse.

ztráceti (-ím, íš, í, ime, íte, eji, *imp.* ztrácej!) něco länger verlieren.

ztráta *f.* Verlust *m.*; pod —ou hrdla unter Todesstrafe.

ztrátce *m.* Verlierer *m.*

ztratiti (-ím, *imp.* neztrať!) něco verlieren; z. hrdlo, život das Leben verlieren; z. se verloren gehen, sich verlieren, verschwinden.

ztrava *f.*, ztraví *n. v.* strava.

ztrestati (-ám, *imp.* ztrestej!) koho bestrafen; ztrestán, a, o bestraft.

ztřešt-ěnec, nce *m.* ein Verrückter, ein Toller; z., —idlo ein Geschoffener, Schuß, Windfang *m.*; —ěný, —ilý *adj.* aberwitzig, toll; geschossen; —iti (-ím, *imp.* ztřešti!) koho toll machen, betören; z. se toll werden. |-ati atd.

ztrh-aný, —ati, —nouti *v.* strhaný,

ztřískati (-ám) něco zerschmettern; z. koho durchprügeln.

ztrmočiti *st.* verdrehen.

ztrn-outi *v.* strnouti; —ulost. —uti *v.* strnulost, strnuti.

ztrojiti (-im, *imp.* ztroj!), ztrojnásobiti (*imp.* ztrojnasob!) verdreifachen.
ztrol-iti (*imp.* ztrol!) zermalmen; —ky *pl. m. v.* strolky. [piti.
ztropiti (*imp.* ztrop!) něco *v.* stroskotati *v.* stroskotati.
ztrouchnivěti vermodern.
ztroupěti verdummen.
ztrpč-iti (-im, íš, í, *imp.* ztrpči!), —ovati někomu život einem das Leben verbittern.
ztrpnouti (-nu) herb werden.
ztrusk *m. v.* truska; *v.* strusk.
ztrýzniti (*imp.* ztrýzni!) koho mißhandeln; quälen; abmartern.
ztučn-ění *n.* (z. srdce) Verfettung *f.*, Hypertrophie *f.*; —ěti fett werden; —iti (*imp.* ztučni!) fett machen.
ztuha *adv.* steif, starr; 2. streng, stramm; z. *f. v.* stuha.
ztuhnouti *v.* stuhnonti.
ztup-ělý *adj.* abgestumpft; —ěti stumpf werden; —iti stumpf machen, stumpfen, abstumpfen.
ztužiti *v.* stužiti.
ztužka *f. v.* stuha.
ztvrd-iti, —lina, —lý, —nouti *v.* stvrditi; -lina, -lý, --nouti.
ztýrati (-ám) koho mißhandeln; abmartern, abplagen; se sich.
ztýti (ztyju) feist werden.
zub, u *m.* Zahn *m. Dens*; 2. (mont.) Kritall *m.*; 3. z. (v ostří) Scharte *f.*; babí *z. rstl.* Schuppenwurz *f.*
zub-áč *m.* Großzahn *m.*; —adlo *n.* Gebiß *n.*; —ák, a *m.* einjähriges Lamm, Zeithammel *m.*; zweijähriges Lamm, Zeitschaf *n.*; z., u Zahnhobel *m.*; —anec, nce *m.* Zahnfichel *f.*, gezahnte Sichel; —atec, tce *m. v.* zubáč; —atý *adj.* großzähnig; gezahnt; 2. schartig; —atá (t. smrt) ng. Klappermann *m.*, Klapperbein *n.*; —avky *pl. f.* Zange der Schmiede; —čák, u *m.* (Steinh.) Zahnhammer *m.*; —ec, tce *m. v.* zub; —idlo *n. v.* zubyšklebka.
zubina *f. st.* Zahnfleisch *n.*
zubiti se (-im se, *imp.* zub se!) lachen, die Zähne blecken.
zubkyně *f.* Zeitschaf *n.*
zub-ní *adj.* Zahn-; *z.* lékař Zahnarzt *m.*; —ná bolest *st.* Zahnschmerzen *pl.*; —né kořeni *st.* Zahnkraut *n.*; Zahnwurz *f.*; —nice *f.* Zahnfach *n. Alveolus*; 2. Zahnlaut *m.*; —ník, u *m.* Schuppenwurz *f.*
zubo-kam, u *m.* Zahnstein *m.*, Odontolith *m.*; —lékař *m.* Zahnarzt *m.*; —slovi *n.* Zahnlehre *f.*; —strůjce *m.* Zahntechniker *m.*; —škleb, a *m. v.* zubyškleba.
zubov-ačka *f.* Schränkeisen *n.*; —atka, —ka *f.* Zahnschnecke *f.*; —ina *f.* Zahnfleisch *n.*; —nik, u *m.* Zahnhobel *m.*; —ý *adj.* Zahn-; —á bylina *st.* Zahnwurz *f. v.* kyčelnice.
zubo-znalec, lce *m.* Dentist *m.*; —zvěr, a *m.* Mastodon *n.*
zubožený erbarmlich. [*turus.*
zubr, a *m.* Auerochs, Bison *m. Bos*
zubř-e, ete *n.* junger Auerochs; —i *adj.* Auer-; —ice *f.* Auerkuh *f.*
zuby-lom, a *m.* Zahnbrecher *m.*; —šklebka *m.* Zahnbrecher, Lachhaus *m.*; —trh, a *m.* Zahnreißer *m.*
zúčastn-ění *n.* Beteiligung *f.*; —iti (*imp.* -i!), -ňovati koho čeho teilhaftig machen, beteiligen; z. se čeho, při čem, v čem, na čem sich beteiligen; teilhaftig werden, teilnehmen.
zučeti *impers.* sausen.
zuholn- atělý *adj.* verkohlt; —ěti, —iti
zuju *v.* zouti. [verkohlen.
zúmysl-a, —ně *adv.* absichtlich, mit Absicht; —ník, a *m.* ein vorsätzlicher Täter; —nost *f.* Absichtlichkeit, Vorsätzlichkeit; —ný *adj.* gestissentlich, absichtlich; vorsätzlich.
zun-a *f.* taube Körner; mageres Getreide; Unkraut *n.*; —avý, —ovatý, —ovitý *adj.* taub, leer (v. Getreide); —i *n.* Gerstenkorn *n.* (im Auge).
zuňk *intrj.* schluck! —ati, žunkati (-ám, áš, á, *imp.* zuňkej!) (pivo atd.) saufen; —nouti einen Schluck machen.
zunovati (zunuju, eš, e) ermüden; z. se verdrießen; überdrüssig werden; sich ermüden; lange Weile haben.
zupák, a *m.* (mil.) länger dienender Unteroffizier. [klagen, jammern.
zúpěti (zúpím, íš, í, *imp.* zúpěj!)
zúplň-a *adv.* ganz, vollends, vollauf, vollständig; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zúplň!) něco vervollständigen (doplniti).
zupřima *adv.* geradezu; aufrichtig.
zůr, u *m.* Flur *f.*; Feldstrecke *f.*, *srv.* zor, zvůr.
zuř-ení *n.* das Toben, Wüten; —ič, e, —ivec, vce *m.* Wüterich *m.*, ein Tobsüchtiger; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zuř *et* zuřil!) wüten, toben; —ivost *f.* Wut *f.*; 2. Tobsucht *f.*; —ivý (zůřivý) *adj.* (-ivě *adv.*) wütend, toben, grimmig.
zúro-čiti (—čniti, —kovati něco verzinsen; —čitelný *adj.* (na př. dluh) verzinsbar, verzinslich.
zúrodn-ění *n.* Befruchtung *f. Foecundatio f.*; —iti (-ním, íš, í, *imp.* zúrodni!) něco befruchten.
zurval, a, —ec, lce *m. sl.* Galgenstrick *m.*; Galgenvogel *m.*; Schurke *m.*; 2. Spaßvogel, Schalk *m.*; 3. ein Leichtfertiger.
zůstat-ečný *adj.* rückständig; überreftlich; —ek, tku *m.* Überbleibsel *n.*; Rückstand *m.*; Rest *m. Saldo n.*
zůstati (zůstanu, eš, e, *imp.* zůstaň!) kde bleiben, verbleiben; zurückbleiben, übrigbleiben; fortdauern; z. v čem, při čem dabei bleiben; bestehen' beharren; při tom z. má es soll dabei sein Bewenden haben.
zůstáv-ání *n.* Wohnung *f.*; —ati (-ám) (při něčem) verbleiben; beharren; verweilen; 2. z. někde wohnen (in einem Hause ꝛc.).
zůstav-ce *m.* —itel (dědictví) Erblasser *m.*; —ek, vku *m. v.* zůstatek; —iti (-ím, íš, í, *imp.* zůstav!), —ovati něco zurücklassen, nachlassen, hinterlas-

jen; anbeimitellen; übergeben; z. koho u. co při čem wobei belaſſen; beruhen laſſen; budiž při tom —eno es ſoll dabei ſein Bewenden haben; z. si něco ſich vorbehalten, ausbedingen.

zutinati (-ám) (ruce, prsty, uši atd.) abhauen, abhacken.

zuv-ač *m.* Stiefelausžieher *m.* (Perſon im Badehauſe); —adlo, —ák, u *m.* Stiefelzieher, Stiefelfuecht *m.* (Werkzeug).

zuzík, u *m. sl.* Gansmagen, Hühnermagen *m.* [lengen; se ſich.

zúžiti (-im, *imp.* zúži!) něco verzužitkov-áni *n.* Verwertung *f.*; —ati něco verwerten, zu Nutzen machen; fruktifizieren. [jen; durch Reſt einnehmen.

zvábiti (-im, *imp.* zvábi!) locken, rei-

zvací *adj.* Einladungs-; z. list Einladungskarte *f.*; zvač *m.* Einlader *m.*

zvadlk *adj.* verwelkt. [werden.

zvadnouti (-nu, eš, e) verwelken, welk

zvah, u *m.* Übergewicht *n.*; 2. Abhang *m. v.* svah.

zváhavěti langſam werden.

zváleti (*imp.* zválej!) aufwälzen; z. šaty atd. verknittern; z. obilí (žito na poli atd.) niedertummeln, niederwalzen; z. prádlo aufrollen; z. se ſich aufwälzen.

zval-iště *n.* Ruine *f.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* zval!) něco aufwälzen.

zvalnik, u *m. v.* svalnik.

zván, a, o, zvaný geladen; 2. benannt.

zvaní *n.* Einladung *f.*

zvanouti *st.* verſchwinden.

zvar, u *m.* Konſommee *n.*, Kraftbrühe *f.*

zvara *f. sl.* Sechtelſchaff *n.*, Laugenfübel *m.*

zvárati (-ám) *sl.* die Wäſche laugen,

zvařiti *v.* svařiti. [ſechteln.

zvárka *f.* Abſud *m. v.* svárka.

zvarný *adj.* kochbar.

zváti (zvu *et* zovu, eš, e, *imp.* zvi *et* zov! *tregr.* zova) někoho (*acc.*) k něčemu, na něco atd. auffordern, aufrufen; z. (k obědu, na svatbu, na ples) laden, einladen; z. koho *st.* nennen; z. se (jmenem atd.) genannt werden, ſich nennen, heißen.

zváznouti ſtecken bleiben.

zvážiti (-ím, *imp.* zvaž!), zvažovati něco abwägen; aufwiegen; erwägen, ermeſſen; z. se überwiegen, überſchlagen.

zvážněti ernſt werden.

zvečniti realiſieren.

zvečera *adv.* abends.

zvěčn-ělý *adj.* verklärt, verblichen; ſelig (v. Verſtorbenen); —iti (-im, *imp.* zvěčni!) koho verewigen; se ſich.

zvěčš-en, a, o, ý vergrößert (muſ.), übermäßig; —ení *n.* Vergrößerung *f.*; Augmentation *f.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* zvěčši!), —ovati něco vergrößern; —ovací *adj.* Vergrößerungs-; z. sklo Vergrößerungsglas *n.*

zvěd, u *m.* Erfahrung, Erkenntnis *f.*; Wahrnehmung *f.*; z., a *m.* Ausheber, Spion *m.*, Kundſchafter *m.*; *pl.* —y Erfahrung, Kundſchaft *f.*; jíti na —y auf Kundſchaft ausgehen, ſich auf Kundſchaft legen.

zved-aci *adj.* Hebe- —ací *m* Heber *m.*

zvědač *m.* Späher, Kundſchafter *m.*

zved-adlo *n.* Hebezeug *n.*, Hebemaſchine *f.*; —ák, u *m.* Hebewinde *f.*; Zlehlab *n. sr.* zdvihak. [*v.* zvídati.

zvěd-atel, e *m. v.* zvědač; —ati něco

zvedati (-am) heben *v.* zvednouti.

zvědav-ě *adv.* neugierig; —ec, vce *m.* ein Neugieriger; —ost *f.* Neugierde, Neugierigkeit *f.*; —ý *adj.* neugierig.

zveden, a, o, ý *adj.* eingeführt; 2. wohlerzogen; —í *n.* Einführung *f. v.* zvod; 2. Erziehung *f.*

zvěděti (zvím, íš, í, íme, íte, zvědí, *imp.* zvěz!) něco, o něčem erfahren, in Erfahrung bringen, inne werden.

zvednouti (-nu, eš, e, *imp.* zvedni!) něco heben, aufheben; se ſich.

zvědochtivý *adj.* wißbegierig.

zvědoun, a *m.* Spion *m.*, Spitzel *m.*, geheimer Polizeiagent.

zvedu *v.* zvesti.

zvědy *pl. v.* zvěd.

zvěk, u *m. st. v.* zvuk.

zveleb-ení, —ování *n.* Emporhebung, Förderung *f.*; —iti (-im, iš, i, *imp.* zveleb!), —ovati něco emporbringen, emporheben, fördern; z. někoho preiſen, loben; —ovatel, e *m.* Emporbringer *m.*, Erheber, Förderer *m.*

zveleslaviti erheben, verherrlichen.

zvelič-ení *n.* Vergrößerung *f.*; Augmentation *f.*; —eti groß werden; —iti (-im, *imp.* zvelič!) něco groß machen, vergrößern; augmentieren; fig. z. koho preiſen, erheben.

zvenči, zvenku, zvenka *adv.* von außen her; 2. vom Lande.

zvěř, i *et f.* Wild *n.*

zvěře-lovec, vce *m.*, —malba *f. v.* zvěrolovec, zvěromalba.

zvěřin-a *f.* Wildbret, Wildfleiſch *n.*; fig. z. *m.* ein Mutwilliger; —ář *m.* Wildbrethandler *m.*; -ka -ku.

zvěřin-ec, nce *m.* (—ice *f.*) Tiergarten *m.*; Menagerie *f.*; z. *vn.*

zvěro-cesta *f.*, —kruh, u *m.* Tierkreis *m.* (latr.) *Zodiacus*; —lékař *m.* Tierarzt, Veterinär *m.*; —lékařství *n.*, —léčba *f.* Tierarznei *f.*; Tierarzneikunde, Veterinärkunde *f.*; —lovec, vce *m.* Wildjäger *m.*; —malba *f.* Tiermalerei *f.*; —pis, zvěřepis, u *m.* Tierbeſchreibung *f.*; —znalství *n.* Tierkunde *f.*

zvěst, *adj.* bekannt, bewußt; z., a *m.* Verkünder *m.*; *st.* ein Bekannter; z., i *f.*, —i *n.* Nachricht, Kunde, Botſchaft *f.*; (mil.) Rapport *m.*

zvesti, zvésti (zvedu, eš, e, *imp.* zveď! *tregr.* zvěd, -ši) koho kam *st.* führen; *st.* z. koho do domu, na statek, na dům, v statek, v dědictví atd. jmě. in ſein Eigentum (Haus) einführen; z. zuwege bringen, ausrichten; z. žalobu cine Klage erheben; z. se geraten, gelingen; zuſtande kommen; 2. z. se po kom nachgeraten.

zvěst-itel, e *m.* Verkünder *m.*; —iti (-im, *imp.* zvěstuj!) *v.* zvěstovati; —itý *adj.* kundbar.

zvěstov-áni *n.* Verkündigung *f.*; z. Panny Marie (z. jara) Mariä Verkündigung (25. März); —atel, e *m.* Verkündiger *m.*; —ati něco někomu verkünden; —ník, a *m. v.* zvěstovatel.

zvetchnouti, zvetšeti alt, abgenützt werden, veralten.

zvětr-alina *f.* Witterling *m.* (Min.); —alý verwittert, verrochen; schal (vom Bier); —ati (3. -á) verrtechen, verwittern, auswittern; schal werden.

zvětř-elec, lce *m.* Flattergeist *m.*; —elý, —ilý *adj.* flatterhaft; —eti *v.* zvětrati; —iti (-im, *imp.* zvětři!) něco erwittern, Wind bekommen; z. se scheu werden.

zvětš-iti, ovací *v.* zvěčšiti, -ovací.

zvíci *adv.* (z. jablka, z. jako ořech atd.) an Größe, von der Größe.

zvíd-ač, —avý *v.* zvědač, zvědavý; —ati (-ám) něco kundschaften, spähen, etwas wissen wollen; *v.* vyzvídati; —ka *f.* Kundschaft *f.*; Vedette *f.*; z. *m.* Späher *m.*

zviklati (-ám) koho v čem wankend machen; z. se wankend werden; postavení jeho jest zvikláno seine Stellung [ist erschüttert

zvířátko *n.* Tierchen, Tierlein *n.*

zvíře, ete *n.* Tier *n. Animal*; 2. (vbm.) Hirschkuh *f.*, Schmaltier *n.* (lan); —cí, —cký, —tský *adj.* Tier-; tierisch; —ctvo *n.*, —tsvo *n. coll.* Tierreich *n.*; —tina *f. v.* zvěřina; —tnice *f.* Abendstern *m.*; —tník, u *m.* Tierkreis *m.*

zvířiti (prach) aufwirbeln (den Staub).

zvirka *f.* Stückpforte *f.*

zvítěziti (-ím) nač kým jmen. besiegen *v.* svítěziti.

zvládnouti (-nu), zvládati (-ám) čím, nad čím lenken, regieren; beherrschen.

zvlášť *vn.*

zvlášt-ě, —ně *adv.* besonders, insbesondere; separat, apart; extra; každý z. vereinzelt; —enství *n. v.* zvláštnost; —í, —ní *adj.* besonder, abgesondert; eigentlich; verzüglich; sonderbar; eigentümlich; —ník, a *m.* Sonderling *m.*; —nina *f.* Spezialität *f.*; —niti (-ím) něco absondern, isolieren; —nost *f.* Besonderheit *f.*; Spezialität *f.*; Eigentümlichkeit *f.*; Seltenheit *f.*; Rarität *f.*; —nůstkář *m.* Sonderling *m.*

zvlčeti wild werden, verwildern.

zvod, u *m.* Hebebaum *m.*, Hebestange *f.*; Ziehwerk *n.*; 2. *st.* Einführung in die Güter, Anleite *f.* (vlt.); exekutive Einantwortung; 3. z. (obili) *v.* zdvič; —itý (most) Zug-, Hebe-.

zvodnatěl-ost *f.* Wassersucht *f.*; —ý *adj.* wassersüchtig.

zvol-ání *n.* Ausruf *m. Exclamatio*; 2. Akklamation *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* zvolej!) aufrufen, ausrufen.

zvole *f. v.* zvůle.

zvoliti (-ím, íš, í, *imp.* zvol!) koho (do sněmu atd.) erwählen, auswählen; erkiesen; N. byl zvolen N. wurde gewählt.

zvolna *adv.* langsam, gemach, sachte, allmählich.

zvol-nictví *n.*, —novláda *f.* die Zwingherrschaft; —ník, a *m.* Despot, Zwingherr *m.*; —ný *adj.* gemächlich, bequem; 2. willkürlich.

zvon, u *m.* Glocke *f.*; —ař *m.* Glockengießer *m.*; —ství -ení; —ba *f.* Glockengeläute *n.*; —ec, nce, *dim.* —eček, čku *m.* kleine Glocke, Glöckchen, Glöcklein *n.* (Glöckel *n.*); 2. Glockenblume *f. Campanula*; 3. z. *v.* zvonidlo; fig. samé —ce žádné konce viel Geschrei, wenig Wolle.

zvon-ek, nka *m.* Grünling *m.*; Grünfink *m.*, Grünvogel *m.* (Schwunz *m.*, Zwuntsche *f.*) *Fringilla chloris* (*Loxia chloris*); z., nku *m. v.* zvonec; —ění *n.* das Läuten; z. v uších Ohrensausen, Ohrenklingen *n.*; —ice *f.* Glockenstube *f.*, Glockengestell *n.*; Glockenturm *m.*; —ičné *n.* Anläutegeld *n.* (mont.); —idlo *n.* Glockenzug *m.*; fig. z. *m.* Klatscher *m.*; Klatschschwester *f.*; —ík, a *m.* Glöckner *m.*; Glockenläuter *m.*; Pulsant *m.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* zvoň!) läuten; klingen, schellen; z. v uších *impers.* sausen, sumsen, tönen (in Ohren); *vulgo* z. klatschen, plaudern; —ítko *n.* Glockenzug *m.*; —ivý hlas klingende Stimme; —kostroj *m.* Glockenspiel *n.*, Zymbel *f.*

zvono-hlík, a *m.* Grünig, Girlitz *m. Fringilla serrinus*; z. ruský Alpensperling *m. Fringilla pusilla*; —měr, u *m.* Glockenmaß *n.*; —vina *f.* Glockenspeise *f.*, Glockengut *n.*

zvrácen, a, o, ý verkehrt; —í *n.* Umstürzung *f.*, Umsturz *m.*; zvracetí *v.* zvrátiti.

zvrat, u *m.* Umsturz *m.*; 2. Wendung *f.*; 3. (med.) Rückfall *m.*; 4. das Erbrechen; 5. Reversion *f.* (eines Verwiesenen); na z. geneigt; auf der Kippe; —idlo *n.* Brechmittel *n.*

zvrátiti (-ím, íš, í, *imp.* zvrať!), zvraceti (-ím, íš, í, *imp.* zvracej!) něco umwerfen, umstürzen; 2. wenden; umkehren, verkehren; 3. sich erbrechen; sich übergeben; z. se umfallen, umstürzen.

zvratka *f.* Refrain *m.*, Wiederholungsvers *m.*

zvrátký *adj.* schindelig.

zvrat-ník, u *m.* Wendekreis *m.*; z., a *m.* Revertent *m.*; —ný *adj.* umwerfbar; 2. umwerfend; 3. reflexiv; 4. z. průjem Brechdurchfall *m.*

zvrci (zvrhu) *st. v.* zvrhnouti.

zvřed-ělý, —ilý, —ovatělý, —ovatilý *adj.* voll Geschwüre; —ěti, —ovatěti, —ověti schwürig werden; —ování *n.* das Geschwüren; z., —ovatění *n.* Verschwärung *f.*; —ovati něco Geschwüre machen.

zvrh-el, e *m.* Abart *f.*; —lec, helce *m.* ein Verarteter, Abgearteter, Ausgearteter; —lost *f.* Entartung, Ausartung *f.*, Perversität *f.*; —lý *adj.* entartet, verartet, abgeartet, verwerfen; —nouti (-nu, eš, e) něco umwerfen, umstürzen, umstoßen; sich erbrechen; z. se umfallen; 2. ausarten, entarten.

zvroucnění *n.* Innigung *f.*

zvrt-ati (-ám) něco durchbohren, zerbohren; —nouti (-nu) něco umwerfen, **zvu** *v.* zváti. [umstürzen.

zvuč-ba *f.* das Klingen; --eti *(impers.* 3. -i) schallen, erschallen, ertönen; klingen; —idlo *n.* Schallwerkzeug *n.*; —itý *adj. v.* zvučný; —ivý *adj.* tonend; —ka *f.* Laut *m.*; —nost *f.* Klang *m.*, Klangfarbe *f.*, Timbre *m.*; —ný *adj.* laut, schallend, klingend; z. hlas sonore Stimme; —ná hudba klingende Musik; Harmoniemusik *f.* [Schall *m.*

zvuk, u *m.* Ton *m.*, Laut, Klang *m.*,

zvuko-hra *f.* Klangspiel *n.*; —malba *f.* Tongemälde *n.*; —měr, u *m.* Klangmesser *m.*; —obraz, u *m.* Tonbild *n.*; —řad, u *m.* Passage *f.*; —sled, u *m.* Tonfolge *f.*; —slovce *n.* Tonwort *n.*, Schallwort *n. Onomatopoeticum*; —slovi *n.* Lautlehre *f.*, Phonetik *f.*; —slovný *adj.* phonetisch.

zvukot, u *m.* Geklänge *n.*

zvuko-věda *f.* Tonwissenschaft *f.*; —znalství *n.*, —zpyt, u *m.* Klanglehre, Akustik *f.*

zvůle *f.* Willkür *f.*; 2. Bequemlichkeit, Gemächlichkeit *f.*; do z., do zvole, s plnou zvolí nach Belieben, nach voller

zvůr *v.* zvěř. [Lust.

zvyč-ej, e *m. st.* Gebrauch *m.*; —iti *st.* gewöhnen; —ný *st.* gewöhnlich.

zvyk, u *m.* Gewohnheit *f.*; Gebrauch *m.*; Sitte, Art *f.*; zvyk je druhá přirozenost Gewohnheit ist andere Natur; —ati (-ám), —nouti (-nu) čemu gewöhnen; z. někoho čemu, nač *v.* navyknouti; —lost *f.* Gewohnheit *f.*; (z. obchodní *Usance*); —lý *adj.* (z. něčemu) gewohnt; —oslovi *n.* Sittenlehre *f.*, Gewohnheitskunde (*Consuetudines*).

zvysoka *adv.* von der Höhe herab; 2. fig. stolz.

zvýš-en, a, o, ý erhöht; —eným hlasem mit gehobener Stimme; —ení *n.* Erhöhung *f.*; —í *adv.* der Höhe nach, hoch; z. lokte, na loket z. ellenhoch; —iti (-im, íš, í, *imp.* zvyš *et* zvýši!), zvyšovati něco hoch oder hoher machen, erhöhen, erheben; vergrößern.

zvýšovka *f.* (muš.) Erhöhungszeichen *n.*

zžádati se *(impers.)* komu Lust bekommen (zžádalo se mu toho).

zžehnouti *v.* sežehnouti.

zželeti se *(impers.)* čeho Mitleid mit jmd. haben od. empfinden; sich erbarmen; reuen; zželelo se mu eš war ihm leid; er bereute.

zžen-ilost, —štilost *f.* Weichlichkeit *f.*; —ilý, *st.* —kylý, —štilý *adj.* weibisch; weichlich; 2. weibersüchtig; —štilec, lce *m.* Weichling *m.*

zžesiti *st.* entsetzen.

zžetřiti *sl.* jmd. anreizen, anjvernen.

zždn-outi (-u, eš, e) dünn, weich werden; —utí *n.* Erweichung, Verdünnung *f. Malacia, Malacosis.*

zžíti (zžiju, zživu, eš, e) něco zertauen, aufzehren.

zživiti (-ím) co *st.* beleben.

Ž.

žába (*instr.* žabou, *gen. pl.* žab) *f.* Frosch *m. Rana*; 2. fig. Flietsche *f.*, Fratz *m*, Backfisch *m.* (Spitzname für kleine Mädchen); 3. (med.) Froschgeschwulst *f. Ranula*; Maulseuche *f.*; Zungenkrebs *m.* ž. kvaká, kuňká, křehotá (křehoce) n. rachá der Frosch quakt, unkt, quarrt (röchelt, röchzet).

žab-ací *adj. sl.* Frosch-; —áčky *pl. f.* abgefallenes Obst; —ař *m.* Froschmann *m.*; fig. Bachmüller *m.*; fig. Stümper, Pfuscher *m.*; —árna *f.* fig. elende Hutte; —če, ete, žábě, ěte *n.* junger Frosch; —ec, bce *m.* Krötenstein *m.*; 2. fig. Fratz, Backfisch *m. v.* žába.

žáber, bru, *pl.* žábry *m.* Gaumengeschwulst der Pferde; Abtbhen *pl. f.*

žab-í *adj.* Frosch-; ž. vlas (bot.) Wasserstern *m.*; —ice, -ička *f.* Fröschchen, Fröschlein *n.*, kleiner Frosch.

žabí-kláč *m. sl.*, —kuch, u *m.* schlechtes, stumpfes Messer (Stumpf *m.*).

žab-ina, —iny *pl. f.* Froschlaich *m.*

žabinec, nce *m.* Wasserlinse *f.*; die Sternmiere, Vogelgras *n.* (ptacinec); Krötenstein; Muschel, Froschschale *f.*; fig. gute Speise; Delikatesse *f.*

žabiště *n.* Frosch *m.*, Ansatz an der Malzdörre.

žabka *f.* Froschlein *n.*; 2. Garten messer, Baummesser *n.*; 3. Fröschel am Geigenbogen; 4. (mont.) Bladeisen *n.*, Bubleisen *n.*; 5. Anhalthaken *m.*; 6. Froschleingeschwulst *f.*; 7. fig. kleines Mädchen, Flietsche *f.*; 8. (Spielwerk) Knalle *f.*; (Feuerwerkskörper) Frosch *m.*

žabn-ice (žábnice) *f.* Schalen der Frösche; —ík (žábník), u *m.* Froschkraut *n.*, Froschlöffel *m. Alisma.*

žabo-houbka *f.* Froschmaul *n.* (Stute); —hubec, bce *m.* Froschmaul *n.* (Roß); —hubý *adj.* froschmaulig (v. Roß); —jed, a, —jídek, dka *m.* Froschfesser *m.*; —kam, u *m.* Krötenstein, Bufonit *m.*; —křeky *pl. m.* Froschlaich *m.*; Froschgerück *n.*; —vitý *adj.* froschähnlich.

žabourek, rka *m.* Fratz *m.*

žábr-a, *pl.* —y *f.* Kieme *f.*, Kiefer *m.* (der Fische). [fraksen.

žábrati se (-ám se) langsam gehen,

žábřík, u *m. sl.* Roßnessel *f.*

žábro *n.* Brecheisen *n.* (zum Einbruche).

žabroniti *v.* žebroniti.

žabronož-ec, žce *m.*, —ka *f.* Kiemenfuß *m. Branchiopus.*

žací stroj Schneidemaschine, Mahmaschine *f.*, Erntemaschine *f.*

žactvo *n. coll.* die Schuler.

žáč-e, ete *n.*, —ek, čka *m.* Schulkind *n.*, Schulknabe *m.*

žačka *f.* Schülerin *f.*, Schulmädchen *n.*

žádací *adj.* Verlang-; ž. list Ersuchsschreiben *n.*

žád-án, a, o, —aný *adj.* begehrt; verlangt; gewünscht, erwünscht; —ání *n.* das Begehren, Verlangen; —anka *f.* Bestellschein, B.-zettel *n.*

žadatel, e *m.* Begehrer, Verlanger, Ansucher *m.*; (amtl.) Bittsteller *m.*; Bewerber, Gesuchswerber, Petent, Kompetent *m.*; —ka *f.* Bittstellerin *f.*

žád-ati (-ám, áš, á, *imp.* žádej!) čeho od koho u. na kom, ž. koho (*gen.*) za něco (ž., aby . . .) etwas begehren, verlangen, fordern, erfordern; ansuchen, ersuchen, anlangen, petieren, supplizieren; ž. komu čeho wünschen; nežádej si mne! ereifere mich nicht! —avý *adj.* begierig; —en, dna, dno *v.* žádný.

žadlav-iti se womit tändeln; —ý *adj.* langsam.

žádný *pron. adj.* keiner, niemand; 2. *st.* wornach begierig; 3. *st.* erwünscht, lieb.

žadon-il, a *m.* Bracher *m.*, Bettler *m.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* žadoň!) prachern, anliegen, jmd. zudringlich bitten; —ivý *adj.* bettelsüchtig.

žádost, ti *f.* (ž. něčeho, ž. k něčemu) Begierde *f.*, Verlangen *n.*, Lust *f.*; Wunsch *m.*, Sucht *f.*; ž. jmění (*gen.*), ž. k shromažďování statku Habsucht *f.*; ž. jídla Eßlust *f.*; ž. za něco Bitte *f.*; Gesuch *n.*, Forderung, Anbringung, Ansuchung *f.*, (lt.) Petition *f.*; ž. za službu Dienstgesuch *n.*, Gesuch um einen Dienst; ž. za koho činiti für jmd. bitten.

žádost-iv, a, o (ž. něčeho), —ivý, —livý, —ný *adj.* gierig, begierig, lüstern; erwünschlich; —ivost *f.* Begehrlichkeit *f.*

žádouc-í, —ný *adj.* erwünscht, erfreulich; bylo by —no es wäre wünschenswert, wünschenswürdig. [(onsa).

žaguár (jaguár), a *m.* Jaguar *m.*

žáha *f.* Sod *m.*, das Sodbrennen, Magenbrennen *n.* *Pyrosis*; páli mě ž. der Sod brennt mir; fig. žáhu si na někom schladiti sein Mütchen kühlen.

žahadlo, žehadlo, žihadlo *n.* Brandwerkzeug *n.*; 2. Stachel *m.* (Bienen-).

žahák, u *m.* Sodbrotbaum *m.*

žáh-ati, žehati (-ám) brennen, jengen; 2. streifen; —avka, žahavka *f.* Brennnessel *f.*; —avý *adj.* brennend.

žáchora *f.* *vulgo* Fratz *m.*, Flitsche *f.*, Flöperl *n.* [*n.*; *st.* Sänger *m.*

žák, a *m.* Schüler *m.*; *st.* Diakon

žákal *v.* šakal.

žákov-ský *adj.* Schüler-; —ství *n.* *st.* Studentenstand *m.*; —stvo *coll.* Schuljugend *f.*; 2. *st.* Klerisei, Geistlichkeit *f.*

žákyně *f.* Schülerin *f.*

žal, e *et* u *et* a *m.* Leid *n.*, Kummer *m.*; Trauer *f.* *v.* žel. [žíti.

žal, a, o er, sie, es hat gemäht *v.*

žalář *m.* [Söller] Kerker *m.*; Gefängnis *n.*

žalář-iti (-ím, íš, í, *imp.* nežalař!), —ovati koho *et* ž. se s kým jmd. einkerkern, im Kerker halten.

žalářn-í *adj.* Kerker-; ž., iho, —ý, ého *m.*, —ík, a *m.* Kerkermeister *m.*; —e, čho *n.* Schließgeld *n.*

žalfie *f.* *mor. v.* šalvěj.

žalm, u *m.* Psalm *m.*; —ista *m.* Psalmist *m.*; —opěvec, vce *m.* Psalmsänger *m.*; —ovati Psalmen singen; —ový *adj.* Psalm-; —ozpěv, u *m.* die Psalmodie, Psalmgesang *m.*

žalnořeký *adj.* kläglich sprechend.

žalný *adj.* traurig, klagend.

žalob-a *f.* (ž. na někoho, proti někomu, ž. před kým u. u koho) Klage *f.*, Anklage *f.*; —ce *m.*, —ník, a *m.* Kläger *m.*; —nice *f.* Klägerin *f.*; —ný (—ní) *adj.* Klage-; klagend, kläglich; klagbar.

žalokřik, u *m.* Wehgeschrei *n.*

žalost *f.* (ž. něčeho, ž. pro něco, nad čím, ž. z něčeho) Leid *n.*, Schmerz *m.*; Traurigkeit, Wehmut *f.*

žalost-iti (-ím, íš, í, *imp.* žalosť *et* žalosti!) pro něco, nad čím Leid haben, traurig sein, wehklagen; —ivě *adv.* kläglich, traurig; —ivý, —ný *adj.* traurig, kläglich, wehmütig; —něti *et* —niti trauern, traurig sein; —ník, a *m.* ein Betrübter.

žalota *f.* Leid *n.*, Betrübnis *f.*

žaloudek, dku *m.* *v.* žaludek.

žalov, a *f.* Trauerstätte *f.*, Urnenstätte, Totenhof *m.* (*Ossarium*).

žalov-atel, e *m.* Kläger *m.*; 2. Klageerdung *f.*; Akkusativ *m.* (grm.); —ati (žaluju [-uji], eš, e, *imp.* žaluj!) na někoho, na něco (*st.* ž. čeho) worüber klagen, sich beklagen; ž. na koho u. proti někomu z (z dluhu, z násilí) před kým (před soudem) jmd. klagen, verklagen, anklagen; —ník, a *m.* *v.* žalobník. [gedicht *n.*, Trauergesang *m.*

žalozpěv, u *m.* Elegie *f.*, Trauer-

žaltář *m.* Psalter *m.*, Psalmbuch *n.*; —ník, a *m.* Psalterschläger *m.*, Psalmsänger *m.*, Psalmist *m.*

žalud, u *m.* Eichel *f.* *Glans* (bot. und anat.); 2. Eichelmuschel *f.*

žalud-čina *f.* Magensaft *m.*; —eční (—ečný) *adj.* Magen-.

žalud-ek, dka *et* dku *m.* Magen *m.* *Stomachos*; (1. bachor Pansen, Wanst *m.* *Rumen, Ingluvies*; 2. čepec Haube *f.*, Zipfelmagen, Netzmagen *m.* *Reticulum*; 3. knihy Psalter *m.*, Blättermagen *m.* *Omasus, Liber*; 4. slez Labmagen *m.*, Fettmagen *m.* *Abomasus*; —kový *adj.* Magen-.

žalud-nice *f.*, —ník, a *m.* Eichelhäher *m.* *Corcus glandarius v.* sojka; —ový, —ský *adj.* Eichel-; ž. král (Kartenspv.) Eichelkönig *m.*

žampion, u *m.* Champignon *m.*: Feldschwamm *m.*, Ungerling *m.* (pečárka).

žampuch, u *m.* Prügel *m.*

žampulák, u *m.* dicke Gurke. [-in.

žamputář *m.* Mauldrescher *m.*; —ka

žanovec, vce *m.* Blasenstrauch *m.*

žar, a *m.* Kasuar *m.* *Casuarius* (Vogel)

žár, u *m.* Hitze, Glut *f.*; Eifer *m.*, Heftigkeit *f.*; Flamme *f.*, Feuer *n.*

žárab *v.* ječáb.

žarda *f.* ſtarker, knolliger Stock.

žařenice *f. sl.* (topinka) geröſtete Brotſchnitte. [prägeln, röſten.

žářiti (-ím, íš, í, *imp.* žáři!) něco *sl.*

žarlaviti se ſich mit etw. ſcheren.

žárlitl eiferſüchtig ſein; —ivec, vce *m.* ein Eiferſüchtiger; —ost *f.* Eiferſucht *f.* (*jalousie*); žárlivost je hořký (trapný) host, který bude stále zlost Eiferſucht iſt eine Leidenſchaft, die mit Eifer — ſucht was Leiden ſchafft; —ý (na někoho) *adj.* (—č *adv.*) eiferſüchtig.

žarlok, a *m. v.* žralok.

žaro-has, u *m.* Cyſtinfteur *m.*; —hlína *f.* Terrakotta *f.*; —měr, u *m.* Hitzmeſſer *m.*; —nor, u *m.* Feuerſtauchapparat *m.*; —viště *n.* Ufttrine, Leichenbrandſtätte *f.*

žarouš *m. mor.* Ranunkel *f.*

žárov-ina *f.* Gluhmaſſe *f.*; —ka *f.* Glühlampe *f.*; —ky *pl.* Feuerzange *f.*; —ý *adj.* Glut-; — é světlo Glühlicht *n*

žarovod, u *m.* (phyſ.) Deflagrator *m.*

žas, u *m.* (úžas) Entſetzen *n.*

žásavý *adj.* furchtſam.

žasnouti (-nu, eš, e, *imp.* žasni!), žásati, žasiti, *st.* zásti nad čím *et* ž. se čeho n. koho ſtaunen, ſich entſetzen, ſchaudern. [*f.*, Ernte *f.*

žat-ba *f.*, —ev, tve, —va *f.* Schnitt

žavota *m. et f.* ein Ausgelaſſener *v.* **žbán**, žbér *v.* čbán, čber. [žbavota.

žbírko *n.* (hrbílko) Striegel *m.*

žbluna *f. mor.* Waſſerblaſe *f.*

žblabunk! žblunk, žbluňk! *int.* patſch! plumps! —a *f. mor. v.* žbluna; —ati, žbluňkati (3. -á), —nonti plumpen; —ot, u *m.*, —ání *n.* Geplatſche *n.*

žbrách-ati *et* —tati se fletſchern.

žbrach-olec, lce, —ovec, vce *m.*

žbráchora *f.* Gewäſch *n.* [Wanſt *m.*

žďár, u *m.*, —ek, rku *m.* geſpaltenes Holz; Sprießel *m.*; 2. Ufttrine, Leichenbrandſtätte *f.*, Saargau, Saargrund *m.* Saarfels *m.*; 3. Granit *m.*; 4. *v.* žerna.

žďárati, žďourati (-ám) ſtieren; *v.* škrábati, škourati. [waſſer.

žďárni n. žďárská voda das Felſ-

žďáti (žďu, eš, e *et* žďaju, eš, e *et* žďám, áš, á) čeho n. koho, ž. na koho *st.* warten, erwarten; hoffen.

žďib-ec, [= štipec], bce, —el, ble, —íček, —et, bte, —ek, bku, —íček, —ínek, nku *m.* ein kleines Stückchen, Bröcklein.

žďim-ací *adj.* Winde-; ž. stroj, —ačka *f.*, —adlo *n.* Wäſcheauswindapparat *m.*; Auswringmaſchine, Wringmaſchine *f.*; —ák, u *m.* Windeiſen *n.*, Windeknittel *m.* (Weißg.); —ati (-ám, áš, á *et* žďímu, eš, e, *imp.* žďímej!) něco (ž. prádlo), žďmouti (žďmu) winden (die Wäſche), auswringen, wringen.

žďířka *f. v.* zdířka.

že *cnj*, daß; weil.

žeber-ka *f.* Kotelette *f.*, Rippenbraten *m.*; —ní *adj.* Rippen-; —nice *f.* Rippenfell *n.*

žebírko *n.* Rippchen, Rippleln *n.*

žebř *etc. v.* řebř *etc.* [werk *n.*

žebr, u *m.* das Betteln, Bettelhand-

žebra (zebra) *f.* Zebra *n.*, Waldeſel *m.*

žebr-ací *adj.* Bettel-; —ácký *adj.* Bettler-; bettelhaft; -é vši Spitzklette *f.*; —áctvo *n. coll.*, —ač, i *f.* die Bettler, Bettelleute *pl.*; —ačka *f.* Bettlerin *f.*, Bettelweib *n.*; 2. (*vulgo*) Bretſuppe, Bettlerſuppe *f.*; —ák, a *m.* Bettler *m.*; Bettelmann *m.*; —ákyně *f.* Bettlerin *f.*; —ati (-am, áš, á *et* žebřu [žebři], eš, e, *imp.* žebrej *et* žebři!) něčeho (ž. chleba) betteln; —avý *adj.* bettelnd; ž. mnich Bettelmönch *m.*; miladí ležáci, staří žebráci junger Spieler, alter Bettler.

žebř-ice *f.* Vogelneſt *n.*; Hirſchwurzel *f.*, Hirſchpeterlein *n.*; —ík, u *m.*, —ina *f. v.* řebřík, řebřina.

žebro *n.* Rippe *f. costa v.* řebro.

žebroniti (-ím, íš, í, *imp* žebroň!) unabweisbar betteln. [volk *n.*

žebrota *f.* Bettelei *f.*; fig. Bettel-

žebrov-ati *v.* zejbrovati; —í *n.* Rippenwerk *n.* (eines Schiffes), —ý *adj.* Rippen-.

žed-iti se v čem, na něco *st.* begierig ſein, verlangen; —livý *adj.* durſtig.

žeh, u *m.* Glut *f.*; —adlo *n. v.* zahadlo; —ati (-ám) *v.* žahati; —avka *f. v.* žahavka.

žehl-e *f.*, —o *n.* Netzſtange *f.*; Ruderſtange *f.*; Köhlerſtange *f.*; —ení *n.* das Plätten, Bügeln; —ice *f.*, —ička *f.* Bügeleiſen *n.*, Plätteiſen *n.*; —íčka *f.* Plätterin *f.*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* žehli!), —ovati něco plätten, bügeln, —o *n. v.* žehle, —ovačka *f.* Bügeltuch *n.*; Bügelbrett *n.*

žehn-ač, —atel, e *m.* Segner *m.*, Segenſprecher *m.*; —áček, čku *m.* Weihkeſſel, Sprengkeſſel *m.*; —ání *n.* das Segnen, Segnung *f.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* žehnej!) koho n. komu ſegnen, einſegnen; ž. se s kým Abſchied nehmen.

žeh-ra *f.* anelfernde Dichtung *Zelante f.*; —ač, e, —ák, a, —al, a, —álek, lka, avec, vce *m.* ein Eiferſüchtiger; —alka *f.* eine Elferſüchtige; —ání *n.* Eifer *m.*; —ati (-ám, áš, á, *imp.* žehrej!) na koho, proti komu eifern gegen etw., über etw.; eiferſüchtig ſein; —avost *f.* Eiferſucht *f.* (*jalousie*); —avý *adj.* elferſüchtig.

žejbřík, u *m. v.* žejbrovadlo.

žejbro *n.* Sauberkaſten *m.*

žejbrov-ačka *f.*, —adlo *n.* Rolle, Kormolle, Getreiderolle *f.*, Sauberſieb *n.*; Kornfege *f.*; —ati (žejbruju, eš, e) něco (ž. obilí) reutern, fegen, ſaubern; ž. se fig. langſam gehen; —ina *f.* Reuter, Kornfege *f.*, Säubergeſchirr *n.*

žejdlík, a *et* u *m.* (žejdl, u), *dim.* žejdlíček, čku *m.* Seidel *n.*; —ový Seidel-.

žel, e *m.* Leid *n.*, Wehmut *f.*, Betrübnis *f.*; Trauer *f.*; das Bedauern; Reue *f.*; ž. l *int.* (bohužel!) leider!

želéř *m. st. v.* želíř.

želeti (želati) (-ím *et* -ejí *et* želem *st.*, *imp.* žel *et* želej!) čeho, koho beklagen,

betrauern; etw. bereuen; ž. na něco *st.* über etw. klagen; želelo se mu toho es war ihm leid; *st.* ž. něčeho etwas wünschen.

železák, u *m.* eiserner Nagel; Eisentorf *m.*; —any *pl. m.* eisensaure Salze; —ář, e *m.* Eisenbereiter, Eisenarbeiter *m.*; —árna *f.* Eisenwerk *n.*, Eisenhammer *m.*; —árník *m.* Eisenwerkbesitzer *m.*; —árská společnost Eisenindustriegesellschaft *f.*; —árský průmysl, —árství *n.* Eisenindustrie *f.*; —ce *n.* Eisen *n.*; Eisenhemd *n.*; eiserner Instrument; —ec *m.* Eisenstein *m.*; —í *n.* Eisenzeug *n.*; —iny *pl. f.* Eisenräne *pl.*; —itec, tce *m.* Tetenkopf *m.*; —itka *f.* Eisenwasser *n.*; —itý *adj.* Eisen-, eisenhältig *ferrosus*; ž. pramen Eisenquelle *f.*; —ňák, u *m.* Eisenstein *m.*; 2. Eisentopf *m.*; —nec, zence *m. v.* železodrv; —nice *f.* Eisenbahn *f.*; 2. Eisenhändlerin *f.*; —ničný *adj.* Eisenbahn-; -á společnost Eisenbahngesellschaft *f.*; —ník, a *m.* Eisenhändler *m.*; ž., u *m.* Eisentorf *m.*; Eisenkraut *n. Verbena*; —ný *adj.* eisern, von Eisen; fig. ehern; ž. drát Eisendraht *m.*; —né hory Eisenbergwerk *n.*; -ná dráha *v.* železnice; —ná kráva *v.* kráva.

železo *n.* Eisen *n. ferrum*; *pl.* -a Bande, Fesseln; peněz jako železa heidenmäßig viel Geld; kujme železo, dokud je žhavé man muß das Eisen schmieden, wann es warm ist; —dry, u *m.* Eisenbaum *m.*; —hryzec, zce, —mel, a, —žrout, a *m.* Eisenfresser *m.*; —lina *f.* Eisengießerei, Eisenwarengießerei *f.*; —sivý *adj.* eisengrau; —vec *m.* Eisenerz *n.*; —vitý *adj.* eisenartig; —vý Eisen-.

železňák *m. sl.* [Sollner] Inmann *m.*

železko *n.* Eisen *n.*; 2. Messerklinge *f.*; 3. Bügeleisen *n.*; Glätteisen, Plätteisen *n.*; 4. *pl.* železka Schleifschuhe, Schlittschuhe *pl.* [Trauergedicht *n.*

želka *f.* Urne *f.*, Trauervase *f.*; 2.

želkup, u *m.* Kenkauf *m.*

želný *adj.* klaglich, traurig.

želotati (-ám) klaglich tun.

želva (*gen. pl.* želv) *f.* (želv, a *m. st.*) Schildkröte *f. Testudo*; 2. das Schildach der Alten.

želv-i *adj* Schildkröten-; ž. polévka Schildkrötensuppe *f.*; —ina, —ovina *f.* Schildkrötenschale *f.*, Schildpatt *n.*; 2. Schildkrötenfleisch *n.*; *pl.* —iny Schildkrötenellande *n.*; —inec, —ovice *f.* Schildkrötenschale *f.*; —nice *f.* Schildblume *f. Chelone*; —okam, u *m.* Chelonolith *m.* Schildkrötenstein *m.*; —ový *adj.* Schildkröten-.

žeml-a, —e *f.*, —ička *f.* Semmel *f.*; —ičkář *m.* Semmelfreund *m.*; —ovka *f.* Semmelmehl *n.*; 2. ž. -á bába Semmelbaba *f.*; —ový *adj.* Semmel-; ž. —ové barvy semmelfarbig; —ová mouka Semmelmehl *n.*

žemně, žemnička *f.* Raute *f.*, Flachsreute *f.* (*v.* zemně, sejmě).

žeň, *gen.* žně *et* žni, *pl.* žně *f.* der Schnitt, die Ernte; Erntezeit *f.*

žen-a *f.* Weib *n. Femina*; —u pojmouti, za —u pojiti (*min.* pojal), za —u si vziti (dívku atd.) ein Mädchen heiraten; sich eine Frau nehmen; svou dceru komu za —u (*st. v.* —u) dáti seine Tochter an jmd. oder mit jmd. verehelichen.

žen-áček, čka *m.* Weibling *m.*; —ař *m.* Weibernarr *m.*; —atý *adj.* verehelicht, verheiratet, bewelbt (v. Manne); —čí *adj.* Weibs-; —čice, —čina *f. v.* ženština; —ění *n.* Heiraten, Verheiraten *n.*; —ice *f. v.* ženka; —idlo *n. vulgo* Heiratsluft *f.* (v. Manne); pichlo ho ž., posedlo jej ž. es befiel ihn die Heiratsluft; —ich, a *m.* Bräutigam *m.*; —icha *f. st.* Braut *f.*; —il, ilek, lka *m.* ein Heiratslustiger; Weibling *m.*; —ima, —ina *f. st.* Kebsweib, Nebenweib *n.*, Kebsfrau *f.*; —imčic, e *m. st.* Bastard *m.*; —imec, mce *m.* Cicisbeo *m.*; —išek, ška *m.* Gynäkoman *m.*, ein Weibersüchtiger; —itba *f.* Heirat *f.* (v. Männern).

ženiti (-im, íš, í, *imp.* žeň!) koho (ž. syna atd.) einen verheiraten, verehelichen; ž. se sich verehelichen, heiraten.

ženka *f.* das Weibchen, Weiblein; ž., obecná ž., bohlá n. pohlá ž., prázdná ž. eine feile Dirne, liederliche Dirne, Lustdirne *f.*; ž. eine Schleife von Draht [Senkel]; lesní ž. Waldnymphe *f.*

ženkéř, e *m.* Weichling *m. v.* ženkýl.

ženkl, u *m.*, —e, —ička *f.* Senkelnadel *f.*, Schnürsenkel *m.*

ženkov-atý, —itý *adj.* weiblich.

ženkýl, ženkyl, a *m.* Frauenknecht, Weichling *m.*, Frauenliebhaber *m.*; —ný *adj.* weibisch, memmisch.

ženná robota *st.* Mähfrone *f.*

ženo-hánce, —tup, a *m.* Weiberschmäher *m.*; —vláda *f.* Gynäkokratie *f.*, Weiberherrschaft *f.*; —vládce *m.* Weiberheld *m.*; —vrah, a *m.* Weiberfeind *m.*; —znalství, —sloví *n.*, —věda *f.* (med.) Gynäkologie *f.*

žen-ská, é *f.* Weibsperson *f.*, Frauenzimmer *n.*; —ský *adj.* Weibs-, Weiber-, weiblich; ž. rod (grm.) weibliches Geschlecht *Femininum* (*Genus*); —ství *n.*, —skost *f.* Weiblichkeit *f.*; —ština *f.* Frauenzimmer *n.*, Weibsperson *f.*

žentour, u *m.* Göpel *m.* (mont.); —ov, a *m.*, —ovna *f.* Göpelhaus *n.*, Göpelkaue *f.* [hnáti.

ženu, eš, e, *imp.* žeň (*st.* ženi!) *v.*

ženuška *f.* Weiblein, Weibchen *n.*

žer, u *m.* Fraß *m.*

žerav, a *m. v.* jeřáb, zorav.

žeřav-í *n.* glühende Asche; —ý *adj.* glühend.

žerď, di, žerdka *f.* eine dünne lange Stange; žerdí *n. coll.* Verzäumung von Pfählen mit Querstangen.

žeřevý *adj. v.* žeřavý.

žeřicha *f. v.* řeřicha.

žerna *f.* Handmühle *f.*

žernov, u, —ec, vce, —ek, vku *m.* Mühlstein; Sandstein *m.*; 2. Handmühle *f.*; —ice *f.* Mühlsteinbruch *m.*

žerný *adj.* gefräßig, gut zu fressen.
žert, u *m.* Scherz, Spaß *m.*; —ér, —ýř *m.* Scherzer, Spaßmacher *m.*; —ík, u *m.* kleiner Scherz.
žertevný nůž Opfermesser *m.*
žertov-ati s kým scherzen; spaßen; —itý, —ný *adj.* scherzhaft; possierlich; —ník, a *m.* Scherzer, Spaßmacher *m.*
žertv-a *f. st. gen. pl.* (žertv, žertev) Opfer *n.*; —iště *n.* Opferstätte *f.*; —o-vati něco někomu *st.* opfern *v.* obětovati.
žeru (eš, e, *imp.* žer!) *v.* žráti.
žerucha *f. sl. v.* řeřicha.
žest, ti *f.* (*rus.*) Blech *n.*
žestík, u *m.*, žestec, tce *m.* Molybdänum, Wasserblei *n. v.* olovec. [*m.*
žeze'nice, žezlenice *f.* Zepterbaum
žezlo (žezlo) *n.* Stab *m.*; Zepter, Szepter *n.* (z. královské); 2. Maßbaum *m.*, Segelbaum *m.*; 3. ž. ptáčnické Netzstange *f.* [jam.
žezvý, žeziv *adj. st.* begierig, strebsam.
žež *m.* Feuer *m.*; —avý *v.* žeřavý.
žežhul-e, žežul-e, —ka, —ice, —ička *f.* Kuckuck *m.*, Gugguck *m. Cuculus canorus*; 2. ž. *rst.* Knabenkraut *n. Orchis*; —čí *adj.* Kuckucks-; —čí umrlo ruce *rst.* Knabenkraut *n.* (*v.* kukačka).
žhář *m. v.* žhář.
žhář *m.* Mordbrenner, Brandstifter, Feuerleger *m.*; —ský list Brandbrief *m.*; —ství *n.* Mordbrennerei *f.*
žhav-o *n.*, —ota *f.* Glut *f.*; ž. *m.* ein boshafter Mensch; —ý *adj.* glühend, glühend, brennend.
žhouci *adj.* glühend. [schnurre *f.*
žhoun, u, —ek, nku *m.* Sternschnuppe *v.* žíci.
žibřinka *f. sl.* Froschfisch *m.*
žíci *n.* žéci (žhu, žžheš, žže, žžeme, žžete, žhou, *imp.* žži! *trsgr.* žeha, žchouc) něco *st.* brennen, fengen.
žíč-iti (-im, iš, í, *imp.* žič!) něco něčím *st.* gewähren, gönnen, vergönnen; ž. se s čím fröhlich genießen; benützen; —livý, —ný *adj.* wohlwollend, geneigt, gewogen, günstig; gemünscht.
žíd, a (*pl.* —é) *m.* Jude *m.*; *pl.* —y (v —ech, do —ů) Judenstadt *f.*; —ačiti žideln; —ák, a, —áček, čka *m. žrt.* ein Jude (Jüdel).
židě, ěte, žiďátko *n.* junger Jude.
židel, dle *f. v.* židla.
židelník, u *m.* Bleiholz *n.*, Mäuseholz, Lederholz *n. Dirca.*
židk-ost *f.* Flüssigkeit *f.*; —ý *adj.* dünn, flüssig *v.* řídký. [*m.* (lt. *Sella*).
židl-a, —e, židlice, židlička *f.* Stuhl
židlo *n.* Quelle *f. v.* zřídlo.
židnouti dünn, flüssig werden.
židov-a, *pl.* —y *f. v.* židoviny; —ec, vce *m.* Judenjohn, Judenknabe *m.*; —ina *f.* Judentum *n.*; jüdische Gebräuche; 2. Judengestank *m.*; 3. Judengesindel *n.*; 4. Judenschaft *f.*; 5. *pl.* —iny die Schläfe, Dünnen; —inka *f.* Judenmädchen *n.*; —ka *f.* Jüdin *f.*; —na *f.* Judenhaus *n.*; —ský *adj.* Juden-, jüdisch; —ství *n.* Judenwesen *n.*; Judenglaube *m.*; —stvo *n. coll.* Judenschaft *f.*; Judenvolk *n.*; —ština *f.* Judensprache *f.* **žiha** *f.* Streifen *m.*
žihací *adj.* Brenn-; ž. pec Kalzinierofen, Verglühofen *m.*
žihadlo *n. v.* žahadlo.
žih-anina *f.* gestreifte Leinwand; 2. etwas Gebranntes; —aný gestreift.
žih-ati (-ám, áš, á, *imp.* žihej!) něco etw. brennen, glühen; 2. streifen; —avice, —avka, —lava, žihlavka *f. v.* žahavka; —avý, žihlavý *adj.* glühend; 2. stachelig; —lavník, u *m.* Nesseltuch *n.*
žihle, ete *n.* Gewurm *n.*; junge Schlangen, Schlangenbrut *f.*
žihon, u *m.* [ž., fr. Chignon] *m.*, Nackenzopf *m.*; Nackenhaarbund *m.* (b. Frauen).
žihovati něco streifen, Streife machen.
žiju (*min.* žil, a, o) *v.* žíti.
žíla (*inst.* žilou, *gen. pl.* žil) *f.* Ader, Blutader *f. Vena*; žilou pustiti zur Ader lassen; suchá ž. Flechse *f. Tendo*; 2. Rute *f.* (vdm.); 3. ž. rudy Erzader *f.*, Erzgang *m.*; ž. zlata, stříbra Goldgang *m.*; Silbergang *m.*; 4. ž. Riemengeißel 5. zlatá ž. (med.) goldene Ader, Hämorrhoiden *pl.*
žil-avka *f.* Kraftwein *m.*; —avý *adj.* aderig; —ef, ti *f.* Flader *f.*, Geäder *n.*; —etina *f.* Fladerholz *n.*; —ina *f.* Nerv *m.*; Spannader *f.*; —iště *n.* Peitschenstiel *m.*; 2. Wohnort *m.*; -ka *f.* eine kleine o. kurze Ader; 2. Flader *f.*; Sehne *f.*; ani dobré —ky v něm není es ist keine gute Ader in ihm; —kář *m.* Fladrist *m.* (Sackierer); —kování *n.* Adergeflecht *n.*; 2. Fladern *n.*; —kovati adern; 2. fladern; —kovatý *adj.* aderig, faserig; —kovitý *adj.* faserformig, faserartig, fasericht; —mo *adv.* aderweise; —na *f. v.* žilina; —natý, —ovatý *adj.* aderig; nervig; —nice *f.* Nervenfieber *n.*; —nokřídlý (hmyz) Hautflügler *Hymenoptera*; —obití *n.* Puls, Aderschlag *m.*; —hřejka *f.* (*rus.*) Pulswärmer *m.*; —ování *n.* Adergeflecht *n.*; —ovati adern; fladern; —ovatina *f.* Adergeflecht *n.*; 2. aderiges Fleisch; —ovatý *adj.* fladerig; *v.* žilnatý; —ový *adj.* Ader-; —ové kořeny *Lysimachia* Pfennigkraut *n.*, Weiderich *m.*; —stvo *n.* Adersystem *n.*
žiňák, u *m.* Roßhaarstrick *m.*
žiňaty *adj.* roßhaarig.
žinčice *f.* Käsemilch *f.*, Molkenbrühe *f.*; 2. Haartuch *n.* [*Sanicula.*
žindava *f.* Stinau *m.*; Sanikel *m.*
žin-ě *f.* [= Sehne] Roßhaar, Pferdehaar *n.*; härenes Tuch; Durchzugseil *n.* (b. Fischnetz); —ěnka *f.* Matratze *f.*; 2. Haarseil *n.*; —ěný *adj.* haren, von
žingle *f. v.* ženkle. [Roßhaaren.
žinka *f.* liebes Weibchen (*v.* ženka); 2. das Abgraien des Getreides (*v.* žíti); 3. ž. (= žíněnka) härener Lappen, Haartuch *n.*; Haarseil *n.*
žíňovka *f. v.* žíněnka.
žír, u *m.* Mast. Mastung *f.*
žirafa *f.* Giraffe *f.*, Kameleopard *m.*
žirav-ec, vce *m.* Alkalith *m.* (*n.*); —ina *f.* Alkali *n.*; Ätzmittel, Ätzwasser

n.; —iny *pl.* Alkalien; —inný *adj.* alkalisch; —ost *f.* Alkalität *f.*; —ý *adj.* ätzend, freffend; 2. glühend.

žířeti *impers.* glühen.

žírka *f. sl.* rote Ruhr *f.*

žír-ně, ěho *n.* Mastgeld *n.*; —ný *adj.* fett; 2. fruchtbar; 3. gut zum Freffen; 4. freßgierig; 5. glühend.

žírovina *f.* (chem.) Antal (Ethal) *n.*

žitec, tce *m.* rote Kornblume *f.*

žitečko *n. v.* žito.

žitel, e *m.* (*rus.*) Inwohner *m.*

žíti (žiju *et* živu, eš, e, *imp.* žij *et* ži! *trsgr.* žije, žijíc *et* živouc, *pr.* žil, a, o) leben; ať žije! hoch! *vivat*! *st.* ž. čeho genießen; sobě žíti, k jiným také ohled míti leben und leben laſſen; II. ž. (žiju) něco *st.* kauen; III. ž. (žnu, eš, e, eme, ete, žnou, *imp.* žni, *trsgr.* žna, žnouc, *pr.* žal, a, o) něco (ž. trávu) ſchneiden (mit der Sichel); grajen; ž. obilí mähen, ernten.

žití *n.* das Leben.

žít-ště *n. v.* žitniště; —navka *f.* Mauſegerſte, Taubgerſte *f.*; 2. Fuchsſchwanz *m.*; —né, ého *n.* Getreidezoll *m.*; —nice *f.* Kornkammer *f.*; 2. Korntreſpe *f. Bromus asper*; —ník, a *m.* Kornkäfer *m.*; 2. Kornlaib *n.*; —nílek, lka *m.* Getreidekäfer *m.*; —niště *n.* Kornacker *m.*, Kornfeld *n.*; —ňovka *f. pol.* Kornbranntwein *m.*; —ný *adj.* Korn-; —ná mouka Kornmehl *n.*

žito (žito, *dim.* žítko, žitečko, žitíčko) *n.* Korn *n.*, Roggen *m. Secale*; nebeské ž. Manna *n.*; —měr, u *m.* Simetmeter *n.*; ž., -a *st.* Kornmeſſer, Getreidemeſſer *m.*

živ, a, o lebend; jak ž., co ž. ſo lange man lebt, jein Lebtag; jak ž. (jaktěživ) nezapomenu in meinem ganzen Leben od. mein ganzes Leben od. Zeit meines Lebens, mein Lebtang werde ich dies nicht vergeſſen; za —a bei lebendigem Leibe; za —a pochovati lebendig begraben; na —ě lebendig, am Leben.

živa *f.* (myth.) Ceres *f.* [leider *m.*

živaň *m. sl.* Raubſchuß *m.*; Hungerleider *m.*

živě *adv.* lebhaft; (muž.) *vivo*, *vivace*, *con vivezza*.

živec, vce *m.* Feldſpat *m.*; 2. beleidender Geiſt.

živel, vlu *et* vla *m.* Element *n.*, Grundſtoff *m.*; -ní přihody Elementarereigniſſe *pl.*; —ník, a *m.* Elementbewohner *m.*

živěn-a *f.* (myth.) Ceres *f. v.* Živa; —ec, nce *m.* Zererit, Zerinſtein *m.*; —ík, u *m.* Zerſtum *n.* (Stoff).

živení *n.* Ernährung *f.*

živ-ice *f.* Harz *n.*; —ičnatka *f.* Harzkraut *n.*; —ičnatý, —ičný *adj.* harzig; —ina *f.* Nährſtoff *m.*

živio! *srb. pl.* živili! hoch! *vivat*! (*čes.* ať žije! sláva!)

živitel *m.* Ernährer *m.*; Nährvater *m.*; 2. Brotherr *m.*; stav —ů Nährſtand *m.*; —ka *f.* Nährerin, Ernährerin *f.*; fig. země naše matka a ž. die Erde, unſere Mutter und Nährerin (*alma mater*).

živiti (-ím, íš, i, *imp.* živ!) někoho nähren, ernähren, unterhalten; *st.* ſchonen, pardonieren (im Kriege), nicht töten; ž. se čím ſich nähren, ſich ernähren.

živlo-čet, u *m.* Atomzahl *f.*; —měrství *n.* Stöchiometrie *f.*; —věda *f.* Stöchiologie *f.*

živně *adv.* nahrhaft, betriebſam.

živnost *f.* Nahrung *f.*, Nahrungszweig *m.*; 2. Gewerbe *n.*, Gewerbegeſchäft *n.*; ž. hostinská Schanknahrung *f.*; 3. ž. selská Bauergut *n.*, Bauerwirtſchaft *f.*; 4. ž. že die lebendige Beſchaffenheit; 5. Nahrhaftigkeit *f.*; 6. die Lebensbedürfniſſe *pl.*

živnost-enský *adj.* Gewerbs-; ž. řád Gewerbsordnung *f.*; ž. list Gewerbeſchein *m.*; —nický *adj.* Gewerbs-; —ník, a *m.* Gewerbsmann, Geſchäftsmann *m.*

živnouti, obživnouti anfangen zu leben, aufleben.

živný *adj.* lebend, lebendig; nährend; nahrhaft; betriebſam.

živo *adv. v.* živ.

živobyt-í *n.* das Leben; —nost *f.* Leben *n.*, Lebendigkeit, Lebensfähigkeit *f.*; vysvědčení —nosti Lebenszeugnis *n.*; —ný *adj.* lebendig; lebhaft.

živoctvo *n.* die lebendigen Geſchöpfe.

živočich, a *m* lebendiges Geſchöpf; Tier *n. animal*; —opis, u *m.* Zoologie *f.*, Zoographie *f.*, Tierbeſchreibung *f.*

živočiš-ný (-i), —ský *adj.* Tier-, tieriſch, animaliſch; —stvo *n.* Tierreich *n.*, Tierwelt *f.*

živočiti *v.* živořiti. [*m.*; *v.* ras.

živo-der, a, —dříč, e, *m.* Schinder

živoch, a *m. v.* živok; —opis, u *m. v.* živočichopis. [Tier, Getier *n.*

živok, a *m.* ein lebendiges Weſen,

živoko-kam, u *m.* Violith *m.*; —sloví *n.* Organologie *f.*

živopis, u *m.* Biographie *f.* (*v.* životopis); 2. Genre *n.* (*rus.* Gemälde *n.*).

živořiti (-ím) vegetieren.

živorodný *adj.* lebendige Junge gebärend *viviparus*. [*f.*; Verve *f.*

živost, ti *f.* Lebhaftigkeit, Vivazität

život, a *m.* das Leben, Lebenszeit *f.*; do —a, na čas —a (nadosmrti) zeitlebens; 2. ž. Leib *n.*, Rumpf des Körpers; 3. Bauch *m.*; 4. ž. (u šatů) Taille *f.*; Leibabſchnitt (eines Kleides); 5. Gebärmutter *f.*; Mutterleib *m. Uterus*.

život-ití *v.* živořiti; —ně *adv.* körperlich, leiblich, perſönlich; —ní *adj.* Lebens-; ž. lékař Leibarzt *m.*; ž. velikost Leibesgröße *f.*; —ník *v.* živok; —nost *f.* Lebenskraft, Lebenskräftigkeit *f.*; —ný *adj.* lebendig; lebhaft, nahrhaft.

života-kres, —zor, u *m.* Genrebild *n.*; Genrezeichnung *f.*; —malba *f.* Genregemälde *n.*; —pis, u *m.* Biographie *f.*, Lebensbeſchreibung *f.*; —pisec, sce *m.* Biograph *m.*; —pisný *adj.* biographiſch; —skum, u *m.*, —sloví *n.* Biologie *f.*; Phyſiologie *f.*; —skumný *adj.* phyſiologiſch; —správa *f.*, —správí *n.* Diätetik, Lebensordnung *f.*; —věda *f.*, —zpyt, u *m.* Phyſiologie *f.*

životvor, a *m.* lebendiges Weſen.

živouci *adj.* lebend, lebendig.

živu *v.* žíti.

živůček, čka *m. v.* živok.

živůtek, tku *m.* Korsett *n.*, Leibchen *n.*, Mieder *n.*

živý *adj.* lebendig, lebend; 2. lebhaft, hurtig; pro ž. svět! bei meinem Leben! do —ého auře Lebendige; —ou mocí durchaus, jedenfalls; —é stříbro Quecksilber *n.*; —á pravda pure Wahrheit; v —é paměti im frischen Andenken; fig. čal do živého er hat den Nagel auf den Kopf getroffen.

žízeň, zně *f.* Durst *m.*; žízní prahnouti vor Durst schmachten.

žízň, ni *f. st.* das Leben *v.* život; 2. *st.* Fruchtbarkeit *f.*

žízn-iti (-ím, íš, í, *imp.* žízni!) dürsten; fig. ž. po čem, *st.* ž. čeho sich sehnen; —ivost *f.* Durst *m.*; fig. Begierde *f.*; —ivý *adj.* durstig; 2. fig. dürr; glühend; fig. ž. rok ein trockenes Jahr, ein dürres Jahr.

žízný *adj. st.* fruchtbar. [felspiele.

žíž *m.* [fr. *Sir*] Sechser *m.* im Wur-

žížala, žížela *f.* Wurm *m.* (Regenwurm); Insekt *n.*, Zieher *n.*; kriechendes Tier (*sr.* žihle, žužel).

žížavý, žížlavý *adj.* glühend.

žížeň, zně *f. v.* žízeň.

žížl-a *m.*, —ák, a *m.* der schlecht schneidet; —ánek, nku *m.* stumpfes Messer (Stumpf *m.*).

žížl-ati (-ám, áš, á, *imp.* žížlej!) něco kauen, klefeln; 2. stümpern, unglatt schneiden; am Brote herumfiedeln; ž. se v jídlo stochern im Essen; —avý *adj.* unglatt.

žížle, ete *n.* (žihle) *v.* žížala.

žížn-iti, —ivý *v.* žízniti, žíznivý.

žlab, u *m.* Rinne *f.*, Wasserrinne *f.*; (Mühl.) Gerinne *n.*; Fluder *n.*, Wasserkehle *f.*; jalový ž. galdeš Fluder, Freiarche *f.*; 2. (Bauf.) Kehlleiste *f.*; 3. ž. u střechy Dachrinne *f.*; 4. Viehtrog *m.*; Futtergrand *m.*; 5. der Grand in der Brauerei.

žlabatka *f.* Eichenbohrer *m.*, Gallwelpe, Gallfliege *f. Cynips.*

žlabec, bce *m. vn.* [Nute, Kehle *f.*

žlábek, bku *m.* kleine Rinne, Nut, **žlabina** *f.* Rinne *f.*; 2. Fuge *f.*; 3. Hohlweg *m.*; *v.* úžlabina.

žlábkov-ání *n.* Kannelierung *f.*; 2. Kannelüre *f.*; —ati rinnenförmig machen; Riefen machen, kannelieren; —ec, vce *m.* Hohlkehlhobel, Leistenhobel, Nuthobel *m.*; —ice *f.* Rinnleiste *f.*; 2. Dachziegel *m.*; —itý *adj.* rinnenförmig, rinnenartig; —ý *adj.* Rinnen-, Kehl-; ž. zub Hohlzahn *m.* (der Pferde).

žlabov-ec, vce *m. v.* žlab; —ice *f.* Hohlziegel *m.*; —ina *f.* ein zur Rinne taugliches Holz; —itý *adj.* rinnenförmig; —nice *f.* Rinnenhacke, Hohlhacke *f.*

žláz-a (*gen. pl.* žlaz) *f.* die Drüse *Aden*; Drüsengeschwulst *f.*; —enice *f.* das Schleimfieber.

žlaznatý (žláznatý) *adj.* drüsig.

žlazo-květ, u *m.* Drüsenblume *f. Adenanthera*; —pis, u *m.* Drüsenbeschreibung, Adenographie *f.*; —pytva *f.* Drüsenzergliederung, Adenotomie *f.*; —slovi *n.* Drüsenlehre, Adenologie *f.*, —vati (žlázovati) ausdrüsen.

žleb, u *m. v.* žlab.

žleza *f. sl. v.* žláza.

žloutek, tku *m.* Dotter, Eierdotter *m.*, Eigelb *n. vitellus, luteum ovi*; 2. *pl.* žloutky gelbe Abendwolken.

žlouten-ice, —ka *f.* Gelbsucht, Gelenksucht *f. Icterus* (med.); —ík, a *m.* ein Gelbsüchtiger.

žloutnouti (-nu, eš, e, *imp.* žloutni!) gelb werden, vergelben.

žluč, i *f.* Galle *f.* (lat. *Bilis*, *gr. Cholos* oder *Chole*); —an, u *m.* (chem.) Gholosterás *m.*; —ec, čce, —ník, a *m.* ein Choleriker; —ekam, u *m. v.* žlučokam; —eslovi *n.* Gallenlehre *f.*, Gholedologie *f.*; —ina *f. Bilin n.*; —inec, nce *m.*, —nice *f.* Gallenblase *f.*; —ivý *adj.* gallsüchtig; —natý *adj.* voll Galle; —ník, a *m.* Choleriker; ž., u *m.* Gallenblase *f. Vesica felea*; —ný *adj.* gallig; Gallen-; ž. měchýř Gallenblase *f.*

žlučo-kam, u *m.* Gholedolith; Gallenstein *m.*; —krevnost *f.* Gholämie *f.*; —krevný *adj.* cholämisch; —pudný *adj.* cholagisch, Galle abführend; —tok, u *m.* Gallenfluß *m.*; —vina *f.* Gholosterine *n.*, Gallstoff *m.*; —vod, u *m.* Gallengang *n.*; —vý *adj.* Gallen-.

žluknouti maufen, ranzig werden (*v.* Ši, Ole *etc.*).

žluna *f.* Specht *m. Picus* (Vogel) *v.* datel; ž. zelená Grünspecht *m. Picus viridis*; 2. ž. Waffergeschwulst (Pferdekrankheit).

žlunk, —ati *v.* žunk, žblunk atd.

žluť, ti *f.* Gelb *n.*, gelbe Farbe.

žluť-ák, u *m.*, —áček, čku *m.* die Schmalzblume, Dotterblume (blatouch); 2. *vulgo* Fuchs *m.* (Dukaten); —anka *f.* gelbe Birne; Goldbirne *f.*; —ásek, ska *m.* Zitronenfalter *m.* (Schmetterling); —ati (-ám) *v.* žloutnouti; ž. se *v.* žlutiti se; —avka *f.* gelbes Fieber, Matrosenfieber *n. Febris flava*; —avý *adj.* gelblich; —enik, a *m.* ein Gelbsüchtiger; 2. Goldkresse *f.*, Goldenmünzkraut *n. Chrysosplenium*; —enka *f.* Dotterblume *f.*; —ěti gelb werden; —ice *f.* Paštinakfisch *m.*, 2. der gelbe Ocker, das Ockergelb; —idlo *n.* Färberginster *m. Genista tinctoria*; —ilka *f.* Gelberde; —ina *f.* die gelbe Farbe; 2. Leberfleck *m. Chloasma*; —inec, nce *m.* Uranocker *m.*; —inka *f.* Wau *m. Reseda lutea*; —iti (-ím, íš, í, *imp.* žluť!) gelb machen, gelben; ž. se sich gelben, —itý *adj.* gelblich; —ka *f.* Waffelbirne *f.*; 2. gelbe Pflaume, Eierpflaume *f.*; —nice *f. v.* žloutenice; 2. žlutavka; —ník, u *m.* Timotheusgras *n.*; —nouti *v.* žloutnouti.

žluto *adv.* gelb; —ba *f.* etwas Gelbes; 2. Gelbbleierz *n.*; —bělý, —bílý *adj.* gelbweiß; —drv, u *m.* Lammerholz *n.*, Gelbholz *n. Xanthoxylum*; —hlavý *adj.* gelbköpfig; —lijec, jce, —litec, tce *m.* mosaznik Gelbgießer *m.*; —noska *f.* Gelb-

ſchnabel *m.*; —nožka *f.* das Gelbbein; —st *f.* das Gelbe; —šedý *adj.* gelbgrau; —vlasý *adj.* gelbhaarig; —zelený *adj.* gelbgrün; —zobák, u, —zobec, —bce *m.* Gelbſchnabel *m.*; —zobý *adj.* gelbſchnabelig. |*f. Thalictrum.*

žlutucha *f.* Wieſenraute, Buttergelbe

žlutý *adj.* gelb; žlutá litina Gelbguß *m.*, Meſſing *n.*

žluva *f.* Pirol *m.*, Golddroſſel *f.*, Goldamſel *f. Oriolus garbula* (*sr.* žluna).

žmeň, ni *f.*, žmen, u *m. sl.* (ž. soli) Kippe *m. v.* štipec.

žminda *f.* Schminthbeere *f.*, Erdbeerſpinat *m. Blitum.*

žmoch, u *m.* gebrochenes Ei; na ž. koho ztřískati, zmlátiti braun und blau ſchlagen, windelweich ſchlagen; na ž. (na mol) zpitý blitzvoll (betrunken).

žmol, u, —ek, lku *m.* Klumpen *m.*

žmoldy *pl. m.* Geld eines Knickers.

žmol-ek, lku *m.* (*pl.* —ky) *v.* žmol; —enka *f.* Einbrockteig *m.* in der Suppe.

žmoliti (-ím, íš, í, *imp.* žmol!) něco in den Händen walkern; z. knickern.

žmolka *f.* ſchlechte Semmel; 2. *v.* šmolka. |(*v.* mžik) Verſteckſpiel *n.*

žmuček, čku *m.*, žmurky, ů, *m. pl.*

žmůrati, žmurkati, žmůřiti *sl. v.* mhouřiti.

žna *f.*, žně *pl. f.*, žnivo *n. v.* žeň.

žnec, *gen.* žence, *pl.* ženci *m.* Schnitter, Mäher, Ernter *m.* |*f.*

žnečka, žnice *f.* Schnitterin, Mäherin

žniva *f.*, žnivo *n. mor.* Ernte *f.*

žnu *v.* žíti.

žoch, u *m. vn.*

žok, u *m.* lederner Sack, Schlauch *m.* (ž. na chmel, na vlnu).

žokaj *m.* (u koní) Jockei *m.* |Hopfen).

žokovati einſacken, einfaſſen (z. B.

žold, u *m.* Sold *m.* (Lohnung); 2. Sou *m.* (fr.) *solidus* (lt.), *soldo* (it.) (Münze). |a *m. v.* žoldnéř.

žold-áctvo *n.* Soldateska *f.*; —ák,

žoldan, a *m. st.* Sultan *m.* (Türkei).

žoldnéř *m.* Söldner *m.*; —ský *adj.* Söldner-; —stvo *n.* Soldateska *f.*

žouti (žuju) *st. v.* žváti, žvýkati.

žráč *m.* Freſſer *m.* |Freſſerei *f.*

žrádlo *n.* Fraß *m.*, Gefräß *n.*;

žraloč-e, ete *n.* junger Haifiſch; —ice *f.* weiblicher Haifiſch.

žralok, žraloch, a *m.* Haifiſch *m. Squalus.*

žran-i *n.* das Freſſen; —ice *f.* Freſſerei *f.*, Gefräße *n.*, Völlerei *f.*

žráti (žeru, eš, e, *tregr.* žera, *imp.* žer!) něco freſſen; äßen; beißen; ž. se ſich beißen; fig. ž. se s kým zanken; ž. se (hněvem, hořem atd.) ſich grämen.

žrav-och, a *m.* Vielfraß *m.*; —ochtivý *adj.* freßgierig; —ost *f.* Gefräßigkeit, Freßbegierde *f.*; —ý *adj.* gefräßig; 2. ätend, beißend; ž. liščí (med.) freſſende Flechte.

žřebec, bce *m. sl. v.* hřebec. |*m.*

žrec, (žrece), e *m. st.* Opferprieſter

žřeni *n.* (ž. střev, střevní), ž. v střevích, v břiše) Kneipen, Bauchgrimmen *n.*

žříbě, ěte *n. sl. v.* hříbe.

žřídlo *n. v.* zřídlo.

žrna *f.*, zrno *n. mor. v.* žerna.

žrnov *m. v.* žernov.

žrom, a *m.* Froſchfiſch *m.*, Seefledermaus *f. Lophus.*

žrout, a *m.* Freſſer, Vielfraß *m.*

žroutný, žrutný *adj.* gefräßig.

žrtva *f. v.* žertva.

župan, u *m. v.* župan.

župán, u *m. sl.* Schöpfkelle *f.*

župeň, ně *f.* (*m.*) Suppe *f.*, Weinſuppe *f.*

župnouti einen Trunk (Schluck) tun

žuhlati *v.* huhlati. |ſaufen).

žuhrati *v.* žehrati; *v.* skuhrati.

žucha *f.* (jucha = jícha), brynda *f.* Schlampe *f.*, Jauche *f.* |plaudern.

žuchlati (-ám) drücken; 2. ſchwatzen,

žul-a *f.* Granit *m.*, Grandſtein *m.*, Körnling *m.*; —ák, u *m.* Markſtein *m.*; —ava *f.* Granitriff *n.*; —oviště *n.* Granittelle *f.*; —ový *adj.* graniten, Granit-; —ová skála Granitfels *m.*

žulty *adj. mor. v.* žlutý.

žumberka *f.* ein bergmänniſches Handbeil (švejcarka, valaška).

žumol *m. mor. v.* mozol.

žump-a *f.* Sumpf *m.*; Kalkgrube *f.*; ž., kaliště Senfgrube *f.*, Kotgrube *f.*; *vulgo* Kerker *m.*, Loch *n.*; —izna, —izeň, zně *f.* großer Sumpf; fig. großer Bauch; —ovati pumpen. |Schlemmer *m.*

žund-a *f.* Goſche *f.*; —álek, lka *m.*

žunk-al, a *m.* Säufer *m.*; —alov *m. vulgo* Soffheim; —ati (-ám), zunkati jauſen. |ſwanſchaft *f.*, Diſtrikt *m.*

župa *f. st.* Gau *m.*; Kreis *m.*, Gespan, a *m.* Geſpan *m.*; Gaugraf *m.*; Diſtriktsvorſtand *m.*; ž., u *m.* Schlafrock *m.*; župánek, nku *m.* Damenrock *m.* (*robe de chambre*).

župice *f.* Unterrock *m.*; Suppe *f.*

župiště *n.* Gemeindeort *m.*

župní *adj.* Gau-; ž. jednota, ž. svaz Gaubund *m.*; ž. schůze, ž. sjezd Gautag *m.*

župník, a *m.* Diſtriktsbeamter *m.*; 2. *slov.* Pfarrer *m.* |noviny).

žurnál, u *m.* Journal *n.* (denník;

žurnalist-a *m.* Journaliſt *m.*; —ika *f.* Journaliſtin *f.*; žurnalisovati journaliſieren. |*v.* žížala.

žužel, e *f.*, žužela *f. mor.* Gezieſer *n.*

žužlati (-ám, áš, á, *imp.* zužlej!) ſäuſeln; větříček žužlá die Luft ſäuſelt; 2. ž. řiesełn; potůček žužlá der Bach rieſelt.

žváč, e *m.* Schwätzer, Plauderer *m.*

žvačka *f.* Schwätzerin *f.*; 2. Gewäſche *n.*

žvádoliti (-ím, íš, í, *imp.* žvádol!) *v.* žvatlati. |chtati.

žvachati (-ám) něco kauen *v.* žva-

žvachlice *f.* Schöpflöffel *m.* (b. Bäck.).

žvachol-a *m. v.* žváč; —iti (-ím, íš, í, *imp.* žvachol!) *v.* žvachtati.

žvacht-a *m. et f.* Plauderer *m.*; —in; —ák, —al, a *m. v.* žváč; —anice *f.*, —anina *f.* Geplapper *n.*; —ati (-ám,

áš, á, *imp.* -ej!) něco ſchwatzen, plaudern; —avý *adj.* geſchwätzig.

žvalek, lku *m.* Klumpen *m.*

žvama *f. sl.* Rachen *m.*; *pl.* tlamy-žvamy, tlampy-žvampy Klatſcherei *f.*, Gewäſche *n.*

žvand-a *f.* Geplauder *n.*; ž. *m.* Plauderer *m.*; —ati (-ám) plaudern.

žvanec, nce *m.* das Gekaute; 2. Haube *f.*, Netzmagen *m.*, zweiter Magen der Wiederkäuer (čepec); 3. Knitter *m.*

žvan-i *n.*, —ění *n.*, —ice *f.* Geſchwätz *n.*, Plauderei *f.*; —il, a *m.* Kauer *m.*; 2. Schwätzer *m.*; —ina *f.* Geſchwätz *n.*, Gepantſche *n.*; —iti (-im, íš, í, *imp.* žvaň!) něco etw. kauen; 2. zuſammendrücken, walkern, knittern (ž. šaty); 3. ſchwatzen; ž. nesmysly Unſinn plappern (albern reden, unnützes Zeug waſchen); *v.* žvachtati. [*v.* mlaskati.

žvaňkati (-ám) im Eſſen ſchmatzen

žvantati (-ám) *v.* žvandati, žvachtati.

žvany *pl. f.* Gewäſche *n.*, Klatſcherei *f.* (žvamy).

žvast, u *m.* Tratſch *m.*; to je pouhý (prázdný) ž.! das iſt nur leerer Tratſch! (Gekrätſch, Geklatſch, Gewäſch); —a, y *m.*, —al, a *m.* Plauderer, Plapperer *m.*; —a *f.*, —alka *f.* Plauder(er)in *f.*, Klatſcherin *f.*; —ání *n.* das Schwatzen, Plaudern *n.*; —anice *f.* Plauderei *f.*; —ati, žvástati (-ám, áš, á, *imp.* -ej!) ſchwatzen, klatſchen, plaudern, plappern; —avý *adj.* plauderhaft, ſchwatzhaft; —ot, u *m.* Plauderei, Plapperei *f. v.* žvast.

zváti (žvu, eš, e, *trągr.* ževa) něco kauen; 2. ſchwatzen, plaudern.

žvatl-a, —ač, —al *m. v.* žvasta; —alka *f.* Plapperin *f.*, Plauderin *f.*; —ání *n.*, —anice, —anina *f.* Geplapper *n.*; Klatſcherei *f.*; —ati (-ám *et* -u) lallen; plaudern, plappern; —avý *adj.* plauderhaft; —ík, a *m.* ein plauderndes lallendes Kind.

žvátora *m. v.* žváč.

žvátořiti (-ím) plaudern.

žvátorný, žvavý *adj.* plauderhaft.

žvechtati (-ám) fressen wie die Ente *v.* švechtati, štěchtati.

žvižlati (-ám) *v.* žižlati.

žvoun, a *m. v.* shon.

žvýk, u *m.* Wiederkauen *n.*; 2. Speisebrei, der das Wiederkauen verurſacht; *pl.* —y Gewäſche *n.*

žvýk-ač, e *m.* Kaumuskel *m.* (anat.); —ání *n.* das Kauen; —ati (-ám, áš, á, *imp.* žvýkej!) něco kauen; fig. ž. na čem an etw. knieſeln (knüpfeln); —avec *m. v.* přežívač.

žžavý (žhavý) *adj.* glühend.

žžen-í *n.* das Brennen; —ý *adj.* gebrannt; —é víno *st.* Branntwein *m.*

žžíci *v.* žíci.

Zeměpisný slovník.
Geographisches Wörterbuch.

B. Čechy Böhmen.
D. Německo Deutschland.
F. Francie Frankreich.
It. Italie Italien.
M. Morava Mähren.
Ö. Rakousy Österreich.
P. Polsko Polen.
R. Rusko Rußland.
S. Slezsko Schlesien.
T. Turecko Türkei.
U. Uhry Ungarn.

h. = hora (Berg).
hr. = hrad (Burg).
j. = jezero (See).
kl. = klášter (Kloster).
m. = město (Stadt).
ms. = městys (Marktflecken).
o. = ostrov (Insel).
poh. = pohoří (Gebirge).
ř. = řeka (Fluß).
v. = ves (Dorf).
z. = země (Land).
zk. = zámek (Schloß).

A.

Abertamy v. Abertam (B.).
Abo m. Abo (R.).
Abramovice v. Abrahamshäuser (B.).
Abrspach v. (Zámrsky) Abersbach (B.).
Abruzzy pol. Abruzzen (It.) [tal (M.).
Adamov v. Adamsdorf (B.); 2. Adams-
Adda, Adua ř. Adda (It.).
Adiže, Ečava ř. Etsch (It.).
Adolfov v. Adolfshütte (B.).
Adriatické Moře Adriatisches Meer.
Afganistan z. Afghanistan; Afgan, Afganec Afghane *m.*
Afrika z. Afrika; africký afrikanisch; Afričan, Afrikán (Afer, fra) *m.* ein Afrikaner; Afričanka *f.* Afrikanerin *f.*
Agrigent m. Agrigent, Girgenti (It.).
Ahnikov v. Hagensdorf (B.).
Aka m. St. Jean d'Acre (Syr.).
Akvilej m. (Voglej) Aquileа (Ist.).
Akvitanie z. Aquitanien.
Albanie z. Albanien.
Albeř v. Albern (B.). [(B.).
Albeřice v. Albendorf (B.); 2. Alberitz
Albertov v. Albernhof; 2. Albertihof (B.).
Albrechtice v. Albrechtitz; 2. Albrechtsried; 3. Olbersdorf; 4. Ulbersdorf (B.).
Albrechtovice v. Albrechtsschlag (B.).
Alenkov v. Allingan (M.).
Alepo m. Aleppo (Syr.).
Alexandrie m. Alexandrien (Afrika).
Alojsov v. Aloisdorf (B., M.); 2. Aloistal (M.). [ský, alpinský) alpinisch.
Alpy *pl.* poh. Alpen *pl.*; alpský (alpej-
Altaj poh. Altai (R.).
Altona m. Altona (D.)
Aluta ř. Alt (Rum.).
Alžbětin v. Elisental (B.); 2. Elisabethstadt, Ebesfalva (Sieb.).
Alžír z. Algerien (Afr.).
Amalín, Amálka v. Amalienhof (B.).
Amerika z. Amerika; Američan, Amerikán, a *m.* ein Amerikaner; americký amerikanisch.
Amstrdam m. Amsterdam (Holl.).
Andalusie z. Andalusien (Span.).
Andělská Hora hr. Engelhaus (Engelsburg) (B.); 2. Engelsberg (Schl.).
Andělsky Hrad Castell San Angelo
Andy *pl.* poh. Anden (Amerika). [(Rom)
Anglicko, Angličany *pl.*, Anglie z. England; Angličan ein Engländer; anglický englisch.
Angora m. Angora (As.).
Anhalt z. Anhalt (D.).
Ankona m. Ancona (It.)
Annov v. Annadorf (B., M.).
Antiochie m. Antiochia (-chien).
Antipody *pl.* ostr. Antipoden-Insel (Au-
Antlerka v. Antlersdorf (M.). [stral.).
Antonka v. Antoniendorf (B.).
Antonov v. Antonienwald (B.).

Antort m. Antwerpen (Belg.).
Apeniny *pl.* poh. Apenninen (It.).
Arabie *f.*, Arabsko *n.* z. Arabien; Arab (Arabčan) ein Araber; arabský ara-
Arad m. Arad (U.). [bisch.
Aragonie z. Arragonien (Span.).
Aralské Jezero Aral-See (R.).
Ararat h. Ararat (R.).
Arborec h. Arber *v.* Javor.
Argentina z. Argentina.
Armenie *f.*, Armensko *n.* z. Armenien; Armen, Arménec ein Armenier; armenský armenisch.
Arnež m. Arnfels (Stei.).
Arnoltice v. Arnsdorf (B.).
Arnultovice v. Arnsdorf (B.).
Artoleč v. Artholz (B.).
Asia, Asie z. Asien; Asian, Asiat, a *m.* ein Asiate; asijský, asiatský asiatisch.
Asperny *pl.* v. Aspern (Ö.).
Astrachaň m. Astrachan (R.).
Asturie z. Asturien (Span.).
Asyrie z Assyrien.
Aš *m.* Asch (B.). [ein Athener.
Atény *pl.* m. Athen; Aténan, Aténčan
Atlantické Moře Atlantischer Ozean.
Augšpurk *m.* Augsburg (Bai.).
Australie z. Australien.
Avinon *m.* Avignon (F.).
Axona ř. Aisne (F.).
Azory *pl.*, Azorské Ostrovy Azoren.
Azov m. Azow (R.).
Azovské Moře Azowsches Meer.

B.

Babi v. Bamberg (B.).
Babice v. Babitz; 2. Bewitz; 3. Po-bitz; 4. Wabitz (B.).
Babí Hora v. Babenberg (Stei.).
Babí Most m. Bomst (P.).
Babylon m. Babel; Babylonská věž der Turm von Babel.
Baden m. Baden (D.).
Badensko z. Baden (D.).
Bag, Báh m. Carlopago (Kro.).
Bajkal, Bajkalské Jezero Baikalsee (R.).
Bakar m. Buccari (Kro.).
Bakov m. Backofen (B.).
Balda v. Goldbrunn (B.).
Baltické Moře Ostsee.
Báně Nová m. Königsberg, Uj-banya (U.). B. Zlatná m. Abrud-Banya (Sieb.).
Banín v. Bohnau (B.).
Bar m. Antivari (Mont.).
Bardijov m. Bartfeld (U.).
Barnov v. Bernhau (M.).
Bartochov v. Baberhof (B.).
Bartolovice v. Bartelsdorf (M.).
Bartoňov v. Bartelsdorf (M.).
Bartošov v. Patersdorf (B.).
Bartošovice v. Batzdorf (B.).
Barut m. Baireuth (Bai.).
Basilej m. Basel (Schweiz).
Basora m. Bassora, Basra (Arab.).
Bastianperk (Sebestov) m. Sebastians-
Baštiny *pl.* v. Bastein (B.). [berg (B.).
Bavory *pl.*, Bavorsko z. Bayern; Bavor, Bavorák ein Bayer; bavorský bayrisch.
Bavorov m. Barau (B.).
Bažantov v. Wesant (B.).
Bečkov v. Botschendorf (B.).
Bečov m. Petschau (B.).
Bedlno v. Wetel (B.).
Bedřichov v. Friedrichsdorf (M.).
Bedřichovice v. Bellowitz (M.).
Béhánky *pl.* v. Bihanken (B.).
Béhařov v. Wiheran (B.).
Bechlejovice v. Bachelsdorf (B.).
Bechyně *m.* Bechin (B.).
Bejdov Český m. Waidhofen an der Thaja (Ö.); B. Bavorský m. Waidhofen an der Ips (Ö.).
Bělá m. Weißwasser (B.); 2. v. Zirnetschlag (B.); 3. v. Wörles (B.); 4. v. Bilai (B.); 5. B. Malá v. Klein-Weifel (B.); 6. v. Albendorf (M.); 7. m. Dülle, Bela-Banya (U.); 8. m. Biala (Galiz.).
Běla *m.* Reseiutta (It.).
Bělacrkev m. Weißkirchen (U.).
Bělák m. Villach (Karnten).
Bělbožice v. Welbowitz (B.).
Bělčice v. Heidenpiltsch (M.).
Bělčovice v. Wißpitz (M.).
Bělehrad, Bělohrad m. Bielobrad (B.); B. (Srbský) Belgrad; B. Karlovský (Sedmihradský) Karlsburg (Weißenburg); B. Královský (Stolní) Stuhlweißenburg (U.); B. Arnautský č. Albanský m. Berat (T.); B. Besarabský m. Akkerman (R.); B. Bavorský m. Weißenburg (Ba.).
Belgie, Belgicko z. Belgien.
Bělotín v. Bölten (M.).
Bělsk, Bilsk m. Bielitz (S.).
Belt (úžina) Belt (Meerenge).
Benátky *pl.* m. Benatek (B.); 2 Venedig (I.).
Benešov m. (B. Střední) Beneschau (B.); B. Severní m. Bensen (B); B. Slezský m. Benisch (Schl.)
Bengálsko z. Bengalen (Indien).
Benikovice v. Penkelitz (B.).
Benšice v. Wentschitz (B.).
Bér m. Karaferia (T.).
Beranov v. Borau (B.).
Berešov v. Strassenau (B.).
Berlin m. Berlin (Preu.).
Bermudy *pl.* ostr. Bermuden.
Bern *m.*, Berna *f.* Bern (Schweiz).
Bernard Veliký h. Großer Bernhard; B. Malý Kleiner Bernhard (Schweiz).
Bernartice v. Bernsdorf (B.); 2. Bernartitz (B.). [(B); 3. Bärn (M.).
Beroun m. Beraun (B.); 2. v. Pern
Berounka ř. (Mže) Beraun-Fluß (B.).
Beršeň m. Deutsch-Pilsen, Börsöny (U.).
Besarabie z. Bessarabien (R.).
Besednice v. Bessenitz (B.).
Běšice v. Weschitz (B.).
Běšno, Bezno v. Wiesen (B.).
Betlem v. Bethlehem (Palast.)
Betlemovice *pl.* m. Betsdorf, Bethlenfalva (U.).
Bezděčín v. Bosching (B.).
Bezdědice v. Klein-Bösig (B). [(B.).
Bezděkov v. Besitzau (B.); 2. Wesigau
Bezděz, i h. Böhig (B.).
Bezdružice m. Weseritz (B.).
Bezemin v. Wesamin (B.).

Bezvěrov v. Weserau; 2. Wasserau (B.); 3. Bärenklau (B.).
Bida Ženská v. Weiberkränke (B.).
Bílá Hora h. Weißer Berg (B.).
Bílé Moře das Weiße Meer (R.); 2 das Marmorameer (T.).
Bilence v. Willenz (B.).
Bílina (Bělina) m. Bilina (B.).
Bílovec m. Wagstadt (S.)
Bílsk, Bílsko, Bělsk m. Bielitz (S.).
Bílňov v. Böhmdorf (B.).
Biskupice m. Bischofswerder (Sa.); B. m. Bischofsburg (Pr.).
Bitol kl. Bitoglia-Monastir.
Bitov m. Betten (M.); Wittowa (B.).
Bítozeves v. Wittoseß (B.).
Blahoústy v. Plahnsen (B.).
Blanice ř. Planitz (B.).
Blankartice v. Blankersdorf (B.).
Blansko v. Blankenstein (B.); 2. Pflanzen (B.); 3. m. Blansko (M.).
Blatno m. Platten (B.); Plattensee (U.
Bláto v. Benetschlag (B.).
Blaty *pl.* v. Haslau (B.).
Blažejov m. Blauenschlag (B.).
Blažim v. Ploscha (B.).
Bled v. Veldes (Kra.).
Bližejov v. Blisowa (B.).
Bližná v. Eggetschlag (B.).
Bližvedly *pl.* v. Bleiswedel (B.).
Blov v. Blahn (B.).
Blšany *pl.* m. Flöhau; 2. Übelsaß (B.).
Bodamské (Bodanské, Kostnické) **Jezero** Bodensee.
Bohumín m. Oderberg (S.). [(B).
Bohuslav v. Paslas (B.); 2. Wusleben
Bohusudov kl. Mariaschein (B.).
Bohušice v. Bauschitz (B.).
Bohušín v. Bausin (M.).
Bohušovice v. Bauschowitz (B.).
Bohutice v. Bochtitz (M.).
Bohyně v. Böhmen (B.).
Bochně m. Bochnia (Galiz.).
Bochov m. Buchau (B.).
Bojice ř. Boitze (D.).
Bojičín m. Boitzenburg (D.).
Bojnice m. Bajmocz (U.).
Bojové *pl.* Boien. [di Cattaro.
Boka Kotorská (Záliv Kotorský) Bocche
Boleboří v. Gottesdorf (B.).
Bolehost m. Welgast (Pr.).
Boleslav, i m. Bunzlau (Schl.).; B. Stará Alt-B.; B. Mladá Jung-B. (B.).
Boletice v. Polletitz (B.); 2. Politz (B.).
Bolkov m. Bolkenhain (Schl.).
Boly *pl.* v. Wolluken (B.).
Bolzano m. Botzen (Tirol).
Boněnov (Bobonov) v. Bunnau (B.).
Bonětice v. Wonetitz (B.).
Bononie m. Bologna (It.).
Bor m. Haid (B.).
Borek m., Jirkov Górkau (B.).
Bořen h. Borschen (B.).
Bořikovice v. Ullersdorf (B.).
Bořiny *pl.* Borngrund (B.).
Bořislav v. Borcslau (B.).
Bořitov v. Borstendorf (M.). (B.).
Borová m. Borau (B.); 2. v. Mistlholz
Borovany m. Forbes (B.). [Bosnier.
Bosna z. Bosnien; Bosňák, Bosňan ein
Boubín h. Kubaniberg (B.).
Bousov m. Bautzen (B.).
Božanov v. Barzdorf (B.).
Božejov v. Buschendorf (B.).
Božice v. Positz (M.).
Boží Dar m. Gottesgab (B.).
Boží Voda v. Geweihtenbrunn (B.).
Božkov v. Poschkau (M.).
Božtěšice v. Postitz (B.).
Bráč o. Brazza (Da.).
Bradlov v. Bradlenz (M.).
Bradné v. Broden (B.).
Bračany *pl.* Prohn (B.).
Brančíky *pl.* Prenzig (B.).
Brandýs m. Brandeis (B.); B. nad Orlicí Br. an der Adler (B.).
Brandýsek v. Brandeisl (B.).
Branibor m. Brandenburg (D.).
Branibory *pl.*, Braniborsko z. Brandenburg; Braniboři *pl.* Brandenburger.
Branislav m. Prenzlau (Pr.).
Branišov v. Brantschau (B).
Brasilie, Brazilie z. Brasilien (Amer.).
Brašov m. Kronstadt (Siebenb.).
Bratrošov v. Brattersdorf (B.).
Břeclav, i (—a) m. Lundenburg (M.).
Břečkov v. Frötschau (M.).
Břeh m. Brieg (S., Schweiz).
Brema, *pl.* Bromy m. Bremen (D.).
Bretanie z. Bretagne (Fr.). [lam (B.).
Břetislav, i m. Preßburg (U.); 2. Setz-
Březí v. Freiles (B.); Birken (B.); Vlachovo B. m. Wallischbirken (B.).
Březno m. Priesen (B.).
Březová m. Brüsau (M.).
Brigitin Brigittenau (Wien).
Britanie z. Britannien.
Brixen m. Brixen, *Bressanone* (Tirol).
Brlenka v. Brünnersteig (B.).
Brlohy *pl.* v. Berlau (B.).
Brlozec v. Pürles (B.); 2. Parlose (B.).
Brňany *pl.* Brünlitz (M.).
Brněnec v. Brünnlitz (B.). [(M.).
Brníčko v. Brüneles (M.); 2. Pirnik
Brnikov v. Brnkau (B.).
Brnířov v. Premirschen (B.).
Brniště v. Brims (B.).
Brno m. Brünn (M.); Brňan ein Brünner; Brněnský von Brünn.
Brnošín v. Braunstein (B.).
Brod m. Bruck (R.); B. Bavorský m. Furt (D.); B. Český m. Böhmisch-Brod (B.); B. Německý m. Deutsch-Brod (B.); B. Uherský Ungrisch-Brod (M.); B. Vyšší kl. Hohenfurt (B.); B. Železný Eisenbrod (B.).
Brodek m. Prödlitz (M.).
Brodnice m. (Brodnica) Strasburg (P.).
Brody *pl.* v. Prölas (B.); 2. m. Brody (Galiz.).
Broken h. Brocken, Blocksberg (D.).
Brotice Česká v. Böhmdorf (B.); B. Německá Perschetitz (B.).
Broumov, Brounov, Brunov m. Braunau (B.); 2. m. Braunau (Ö.).
Broumovice v. Bromowitz (B.).
Brozánky *pl.* v. Presanken (B.).
Brtnice v. Pirnitz (M.).
Brůdek v. Viertl (B.).
Brugy *pl.* m. Brügge (Belg.).

Brunek m. Brunecken (Tirol). (B.).
Brunéřov, Prunerov v. Brunnersdorf
Brunšvicko z. Braunschweig (D.).
Brunšvik m. Braunschweig (D.).
Bruntál m. Freudental (Schl.).
Brusa m. Brussa (Turk. As.).
Brusel, u m. Brüssel (Belg.).
Brusnice v. Praufnitz (B.).
Brusov v. Prause (B.).
Brusy *pl.* v. Prus (B.).
Brušperk m. Braunsberg (M.).
Bryskov z. Breisgau (D.). (B.).
Brzovany, Brzvany *pl.* v. Weberschan
Brzín v. Werschin (B.)
Buben hr. Trommelschloß (B.).
Buč v. Pusch (B.); 2. Butsch (M.).
Bučí v. Putschen (B.).
Bučina v. Buchwald (B.).
Bučnice v. Buchwaldsdorf (B.).
Buda-Pešť m. (Budin a Pešť) Buda-Pest (U.).
Budče v. Wutsch (B.).
Budějovice, Budějice (B. České) m. Budweis (B.); B. Moravské m. Budweitz (M.).
Budišov m. Bautsch (M.).
Budoš h. Stinkberg (Sieb.).
Budva m. Budua (Dalm.).
Budyně m. Budin (B.).
Budyšín, Budišín m. Bautzen (Sachs.).
Buh r. Bug (P.); 2. Beg (R.)
Buchara m. Buchara, Bochara; 2. B., Bucharsko Bucharei (Asie).
Buk v. Buchen (B.).
Bukov v. Pokau (B.); 2. Muckhof (B.); B. Český Böhmisch-Bockau (B.).
Bukovà v. Buggau (B.); 2. Mukowa (B.).
Bukovci *pl.* Buchdorf (Strm.).
Bukovec m. Lübeck (St.); 2. v. Buchberg (B., Strm.); 3. Buchholz (B.); 4. Miegolzen (B.). [gans (B.).
Bukovice v. Buchelsdorf (M.); 2. Bugs-
Bukovina z. Bukowina; 2. B. v. Bokwen (B.); 3. Bocken (B.); 4. Bukwa (B.); 5. Gügel (B.).
Bukurešť m. Bukarest (Rum.).
Buky Mladé *pl.* v. Jungbuch (B.); B. Staré Altenbuch (B.)
Bulč m. Bulcs (U.).
Bulhaři Bulgaren; Bulharsko, Bulhary *pl.* z. Bulgarien; Bulharka Bulgarin; bulharský bulgarisch.
Bulíkov v. Bolikau (M.).
Bulovka v. Bullendorf (B.)
Burgund, Burgundsko z. Burgund; burgundský burgundisch.
Bušina v. Buschn (M.).
Buškovice m. Buschwitz (B.).
Buštěhrad m. Buschtehrad, Butzkau (B.).
Butov v. Wuttau (B.).
Butovice v. Butowitz (B.); 2. Botenwald (M.).
Býčín (Pičín), Býčina m. Bitschen (Schl.).
Bydhošť m. Bromberg (P.).
Bydžov m. Bydzow, Bidschau (B.).
Bylany *pl.* v. Pullna (B.).
Bylovice v. Pillutitz (B.).
Bystřany *pl.* v. Wisterschan (B.).
Bystré v. Bistrau, Frischberg (B.); 2. Wüstrei (B.); 3. Waltersdorf (B.).
Bystřice m. Bistrzitz (B.); 2 v. Wistritz; Wisterschitz; Wisternitz (B.); 3. Habelschwert (Glatz); 4. B. Baňská m. Neusohl (U.); 5. B. Považská Waag-Besterze (U.); 6. B. nad Muron m. Feistritz (Stei.); 7. B. Slovinská Windisch-Feistritz (Stei.).
Bystřická Dolina Pustertal (Tirol).
Byšice v. Bischitz (B.).
Bytom m. Beuten (Schl.).
Bytov (Kašub. Betovo) m. Bütow (Pr.).
Byzance m. Byzanz (v. Carihrad — Konstantinopel).
Bzenec m. Bisenz (M.).

C.

Cáhlov m. Freistadt (Ö.).
Cáhnov m. Hohenau (Ö.). [Aachen.
Cáchy *pl.* m. Aachen (D.); Cášský von
Carihrad m. Konstantinopel (T.).
Cejlon (Ceylon, Cejlan, Chilan, Singala) ostr. Ceylon.
Cejsice v. Zeislitz (B.). [Zelle (Pr.).
Cele, Celje m. Cilli (Stei.); 2. m.
Celné v. Zöllney (B.).
Celovec m. Klagenfurt (Kärn.).
Celské Pole (rovina) Saalfeldfeld (Kärn.).
Cercina ostr. Kerkine, Zerbi (Afrika).
Cerekev v. Cerekau (B.); C. Malá v. Klein-Neustift (M.).
Cesarea m. Cäsarea (Asien).
Ceteň, Cetno v. Zettno (B.).
Cetnov v. Zetten (B.).
Cetvice v. Zettwitz (B.).
Cetvina v. Zettwing (B.).
Cetyně v. Zettin (B.); 2. m. Cettinje (Montenegro).
Cibotín v. Seibendorf (B.).
Ciboušov v. Ziebisch (B.).
Cikáni *pl.* Zigeuner.
Cilicie z. Cilicien (As.).
Cimbrové (st. národ) Cimbern, Kimbrer.
Cimruky *pl.* v. Ziegenruck (B.).
Cinvald m. Zinnwald (B.).
Cipín v. Zippendorf (B.).
Cirknice, Cerknice, Cerkevnice m. Zirknitz (Krain).
Citeř, Střítež v. Burkersdorf (B.).
Citoliby, Cetoliby *pl.* m. Zittolieb (B.).
Citonice v. Czmitz (B.).
Cizkrajov v. Sitzgras (M.).
Crpužice, Srpužice v. Welwerschitz (B.).
Cudrovice v. Zuckerschlag (B.).
Curich m. Zurich (Schweiz). [see).
Curišské Jezero Züricher See (Zurich-
Cvikov, Zvikov m. Zwickau (B.).
Cvrčkov v. Grilling (B.).
Cvrčoves v. Grillendorf (B.).
Cypr ostr. Cypern (Kypros, türk. Kibris) (Asien).

Č.

Čaba m. Bekes-Csaba (U.).
Čachovice v. Tschachwitz (B).
Čakov v. Tschekau (B.).
Čakovec m. Tschakathurn (U.).
Čárka v. Zarsch (B.).
Čáslav m. Tschaslau (B.).
Častkov v. Scheffenreut (B.).

Častochov v. Tschenstochowa (P.).
Čeblv v. Zebau (B.).
Čečkovice v. Tschowitz (B.).
Čechy *pl.* z. Böhmen; Čech Böhme; Češka Böhmin; český böhmisch.
Čechyň v. Tschechen (M.).
Čejkovice v. Tschekowitz (B.).
Čelivo v. Tschelief (B.).
Čenov, Činov v. Schönau (B.).
Čeprohy *pl.* v. Tschöppern (B.).
Čeřeniště v. Tscherschting (B.).
Čermiky, Čerminky, Černiky *pl.* v. Tschermich (B.).
Čermná (= Červená) v. Rotwasser (B.); 2. Tscherma (B.); 3. Tschirm (B.); 4. Leukersdorf (B.).
Černá Hora z. Montenegro.
Černá Voda v. Schwarzwasser (B.).
Černči v. Tschimtsch (B.).
Černčice v. Tschentschitz (B.).
Černé Moře Schwarzes Meer.
Černice m. Schwarzenberg (Sachs.).
Černikov Malý a Velký v. Klein- u. Groß-Uretschlag (B.).
Černoc v. Tschernitz (B.).
Černodol v. Schwarztal (B.).
Černohousy *pl.* Tschernhausen (B.).
Černolesí, Černý Les Schwarzwald (D.).
Černoves v. Schwarzdorf (B.).
Černovice m. Tschernowitz (Buk., B.); 2. v. Scherlowitz (B.).
Černýš v. Tschirnitz (B.).
Čertousy *pl.* v. Kartaus (B.).
Čertova Hradba, Čertova Stěna Teufelsmauer (B.).
Čertův Důl v. Geiersgraben (B.).
Červená v. Rothsaifen (B.). [(Sieb.).
Červená Věže Roter-Thurm-Paß
Červená Voda m. Rotwasser (M.).
Červené Dřevo v. Rotenbaum (B.).
Červené Moře (Rudé M.) Rotes Meer.
Červený Dvůr v. Rotenhof (B.).
Červený Hrádek v. Rotenhaus (B.).
Čihaná v. Gschiha (B.).
Čihany *pl.* Tschies (B.).
Čichalov v. Sichlau (B.).
Čichořice v. Sicheritz (B.).
Čimboraso h. Chimborasso (Amer.).
Čiměř v. Schamers (B.). [čínský chinesisch.
Čína z. China; Čínan ein Chinese;
Čížkrajice v. Sitzkreis (B.).
Čongrad m. Csongrad (U.).
Čres o. Cherso (Dalm.).
Čtrnáct Dvorů v. Vierzehnhöfen (B.).
Čtyry Dvory v. Vierhöfen (B., M.). [Sec.
Čtyrkantonské Jezero Vierwaldstädter
Čudské Jezero Peipussee (R.).
Čudsko, Čuchonsko, Finsko z. Finnland; Čuchonec, Čud, Čudin, Fin Finne.

D.

Ďablice v. Teufelhitz (B.).
Dacie z. Dacien.
Dagestan z. Daghestan (R.).
Dahomej z. Dahomeh (Afrika).
Dakov, Dakovo m. Diakowar (Kro.).
Dalmacie z. Dalmatien; Dalmatinec, Dalmat ein Dalmatiner; dalmatský dalmatinisch.
Dalvice v. Dalwitz (B.).
Damašek m. Damaskus (Syrien).
Damnikov v. Thomigsdorf (B.).
Dány *pl.*, Dánsko z. Dänemark; Dán ein Däne; dánský dänisch.
Dardanely *pl.* úžina Dardanellen (T.).
Daromyšl, Drmislav v. Darmschlag (B.).
Dasny *pl.* Kronfellern (B.).
Datelov v. Toblau (B.).
Davidov v. Davidstal (B.).
Děbolín v. Diebling (B.).
Debrecín m. Debreczin (U.). (B.).
Debrné v. Döberney (B.); 2. Döberle
Debrník v. Deffernik (B.).
Děčany *pl.* Jetschan (B.).
Děčín m. Tetschen (B.).
Děd h. Död (Schweiz).
Dědov v. Nieder-Mohren (B.).
Děkov, Těkov v. Dekau (B.).
Děkovka v. Diakowa (B.).
Delfi m. Delphi (Gr.).
Děpoltovice v. Tüppelsgrün (B.).
Derpt, Jurjev m. Dorpat (R.).
Desava, Děsov m. Dessau (D.).
Dešenice, Deštnice v. Deschenitz (B.).
Deštná v. Deschney (B.); 2. Töschen (B.).
Deštnice v. Teschnitz (B.).
Dětaň v. Gödesin (B.).
Dětanovice v. Jattenowitz (B.).
Dětochov, Dědochov v. Tichtihöfen (B.).
Dětřichovice, Jetřichovice v. Dietrichstein (B.); 2. Ditterbach (B.).
Dětva m. Gpetwa (U.).
Deva ř. Dee (Engl.). [Deveny (U.).
Děvín m. Magdeburg (D.); 2. Theben,
Devon ř. Devon (Engl.).
Divčí Hrad h. Maidenburg (M.).
Divčí Kopy v. Ditschkey (B.).
Divišov m. Diwischau (B.).
Dlaždov, Dlažov v. Glosau (B.).
Dlouhá v. Dlube (B.).
Dlouhá Louka v. Langwiesen (B.).
Dlouhá Ves v. Langendorf (B.).
Dlouhé Mosty, Dlouhomostí v. Langenbruck (B.). [mezö (U.).
Dlouhé Pole v. Langfeld (B.); 2. Hoszu-
Dlouhomilov v. Lomigsdorf (B.).
Dluhoště v. Ottenschlag (B.).
Dněpr ř. Dnieper (R.).
Dnespeky, Nespeky *pl.* v. Dnespek (B.).
Dněstr ř. Dniester (R.).
Dobešov v. Dobischau, Tobischau (B.).
Dobětice v. Doppitz (B.).
Dobochov v. Dobichau (B.).
Dobranov v. Dobern (B.).
Dobřany *pl.* m. Dobran (B.); 2. Doberan, Dobberan (D.).
Dobrá Voda v. Gutwasser (B.); 2. Gutenbrunn (B.); 3. Brünnl, Heilsambründel (B.).

Dobřejovice v. Manderscheid (B.).
Dobřenec v. Dobrenz (B.).
Dobrice m. Dobberschütz (P.).
Dobrné v. Zistel (B.).
Dobrockov v. Dobrusch (B.).
Dobrohostov v. Schechlenz (B.).
Dobroluh m. Doberlow (Pr.).
Dobrosol m. Halle (Pr.).
Dobrota v. Bona, Dulcibia (Dalm.).
Sv. **Dobrotivá** v. Sta. Benigna (B.).
Dobrouč Dolní v. Liebental (B.); D. Horní v. Dittersbach (B.). [(B.).
Dobrovice, Doubravice m. Dobrawitz
Dobruče z. Dobrudgia (Dobrutscha).
Dobšina m. Dobschau, Dobschau (U.).
Doksany *pl.* v. Doxan (B.).
Doksy *pl.* m. Hirschberg (B.).
Dolany *pl.* v. Dollan (B.); 2. Dolland (B.); 3. Dollern (B.); 4. Dehlau (B.).
Dolce *pl.* v. Dolzen (B.).
Domaslav Český v. Böhmisch-Domaschlag (B.). [maschlag (B.).
Domaslavičky Německé Deutsch-Tho-
Domašín v. Tomitschau (B.).
Domašov, Tomášov m. Domstadtl (M.).
Domažlice m. Taus (B.).
Domingo o. San Domingo, Hayti (Am.).
Don ř. Don (R.).
Donín m. Dohna (Sachs.).
Dortmund m. Dortmund (Pr.).
Dortrecht m. Dortrecht (Hol.).
Doubrava v. Doberau (B.).
Doubravice v. Taubenwitz (B.).
Doubravna, Doubravno (Dobrovno) m. Gilgenburg (Pr.).
Doubravská Hora h. Schloßberg (B.).
Doudlebice v. Dublowitz (B.).
Doudleby *pl.* Teinblos (B.).
Doupov m. Duppau (B.).
Drač m. Durazzo (T.)
Drahenky *pl.* v. Dreihunken (B.).
Drahomyšl v. Dreiamschel (B.).
Drahoslavice v. Troschelhof (B.).
Drahotín v. Trohatin (B.).
Drahouš v. Drahuschen (B.); 2. v Maidorf (B.).
Drahov v. Drahles (B.).
Drava ř. Drau (Kro.).
Drážďany *pl.* m. Dresden (Sachs.).
Dražejov v. Draschen (B.).
Draženov, Dražinov v. Trosenau (B.).
Dřevohryzy *pl.* Zeberhisch (B.).
Drhonice, Drahonice *v.* Trobeitz (B.).
Drchlava v. Durchel (B.).
Drina ř. Drina (Serb.).
Drinopol m. Adrianopel (T.).
Dřínov v. Bartelsdorf (B.).
Dřiteň v. Zirnau (B.).
Drkolín, Drkolna m. Schlägel, Klosterschlägel (Ö.). [mant (B.).
Drmaly, Drmoly *pl.* v. Türmant, Tier-
Drmy *pl.* v. Drum (B.).
Drochy *pl.* v. Drochersdorf (B.).
Druzcov, Drusnov v. Driesendorf, Draussendorf (B.).
Družkovice v. Trauschkowitz (B.).
Drvenik o. Zirona (Dalm.).
Držovice v. Tirschowitz (B.).
Dub Český m. Böhmisch-Aicha (B.); D. Malý Klein-Aicha; D. Starý Alt-Aicha.
Dubá m. Dauba (B.).
Dubčany *pl.* v. Dubschan (B.).
Dubec v. Tutz (B.).
Dubí v. Eichwald (B.).
Dubičina n. Dubična Dolní a Horní v. Unter- und Ober-Eicht (B.).
Dublkov v. Dubiken (B.).
Dubina v. Eichendorf (B.).
Dubkovice v. Topkowitz (B.).
Dublin m. Dublin (Irl.) [(B.)
Dubnice Horní a Dolní v. Hennersdorf
Dubno n. Dubno (R.).
Dubrovník m. Ragusa (Dalm.).
Duchcov m. Dux (B.).
Dunaj ř. Donau.
Durdévo m. Gjurgjevo (Rum.).
Durynky *pl.*, Durynsko z. Thüringen; Durynský Les Thüringer Wald (D.).
Dušejov v. Duschau (B.).
Dušníky *pl.* m. Meinerz (Glatz — Pr.).
Dvina ř. (D. Západní) Duna (R.); D. Severní Dwina (R.).
Dvinsk m. Dünaburg (R.). [(B.).
Dvorce *pl.* v. Wurzen (B.); 2. Höfen
Dvorec m. Hof (Bayern).
Dvořiště Dolní a Horní v. Unter- und Ober-Haid (B.).
Dvůr Králové m. Königinhof (B.).
Dyje ř. Thaja (Ö.).

E.

Ebro, Ibera ř. Ebro (Portug.).
Ečava, Adiže ř. Etsch, Adige (It.).
Edinburk m. Edinburg (Schott.).
Egina ostr. Ägina (Gr.).
Egypt z. Ägypten; Egyptan Ägypter; egyptský ägyptisch.
Ejdora ř. Eider (D.).
Elba o. Elba (It.).
Elbluh, Liboluh m. Elbing (Pr.).
Eliščin v. Elischtal (B.). [(B.).
Elsasko, Elsasy *pl.* (Alzacie) z. Elsaß
Emba ř. Emba (R.).
Emže m. Ems (D.).
Enže, Anižo ř. a m. Ens (Enns) (Ö.).
Epir z. Epirus (T.).
Erfurt m. Erfurt (D.).
Erivaň m. Erivan (R.).
Erlanky *pl.* m. Erlangen (D.).
Ervěnice m. Seestadtl (B.).
Eskimák Eskimo.
Eskurial kl. Escorial (Span.) [(D.).
Eslinky v. Eßling (Ö.); 2. m. Eßlingen
Este m. Este (It.).
Estony *pl.*, Estonsko z. Estland; Eston, Estonec Esthe, Estländer; estonský estländisch, estländisch.
Etna h. Ätna (It.).
Etrurie z. Etrurien.
Eufrat ř. Eufrat (As.).
Evropa, Europa z. Europa; Evropan, Evropčan ein Europäer; evropský europäisch.

F.

Falc, Falcko z. Pfalz (D.).
Falknov m. Falkenau (B.).
Fefry *pl.* v. Pfefferschlag (B.).

Fenicle z. Phönizien; Fenik, Feničan ein Phönizier.
Ferara m. Ferrara (It.).
Ferdinandov v. Ferdinandsdorf (B.); 2. Ferdinandstal (B.).
Fero, Ferro o. Ferro (Hiero).
Filipov v. Philippsdorf (B.); 2. Philippsbof (B.).
Finsko z. Finnland; Fin ein Finne; finský finnisch, finnländisch.
Flandry *pl.*, Flandersko (Flámsko) z. Flandern (Flämen); Flandr, Flandan, Flamendr, Flám ein Flamänder (Fläme); flanderský, flámský flandrisch, flämisch.
Florenc, Florencie m. Florenz (It.).
Sv. **Florián** m. St. Florian (Ö.).
Florida z. Florida (Amer.).
Fojtovice v. Voitsdorf (B.).
Fojtsko z. Voigtland (B.).
Francie, Francouzsko, Francouzy *pl.* z. Frankreich; Francouz ein Franzose; Francouzka eine Französin; francouzský französisch.
Frankobrod, Frankfurt m. Frankfurt (D.); (F. nad Mohanem F. am Main; F. nad Odrou F. a. d. Oder.)
Franky *pl.*, Fransko z. Franken; Frankenland; Frank ein Franke; franský fränkisch.
Františkov v. Franzdorf (B.).
Františkovo Hradiště m. Franzensfeste (Tirol). (B.).
Františkovy Lázně *pl.* m. Franzensbad
Freiburk m. Freiburg (D., Schweiz).
Frenštat m. Freistadt (M.).
Fridek, Frydek m. Friedeck (Schl.).
Fridland m. Friedland (B.).
Fridrichov v. Friedrichshof (B.).
Frimburk v. Friedberg, Friedburg (B.).
Frisinky *pl.* m. Freising, Freisingen (Bay.).
Frisko, Frizsko, Břežsko z. Friesland; Fris (Friz, Břežinec) ein Friese; friský friesisch.
Frygie z. Phrygien.
Fryšták, Fryštát m. Freistadt (Schles.).
Fulda m. Fulda (D.).
Fulnek m. Fulneck (M.).
Furlansko z. Friaul (it. *Friuli*, lt. *Forum Julii*); Furlanec ein Furlaner.

G.

Gabrielka v. Gabrielendorf (B.).
Galac, Galec m. Galatz (Rum.).
Galie z. Gallien; Galové Gallier.
Galilea z. Galiläa (As.). (It., T.).
Galipoli m. Gallipoli (türk. *Geliboli*)
Ganges ř. Ganges (Ind.).
Garona, Garumna ř. Garonne (Fr.).
Gaskoňsko z. Gascogne (Fr.); Gaskonec ein Gascogner.
Gdansk, Gdansko m. Danzig (Pr.).
Gemer m. Gömör (U.).
Gerlichov v. Gerlsdorf (M.).
Germanie z. Germanien; German ein Germane; germanský germanisch.
Gibraltar m. Gibraltar (Span.); G.-ská úžina die Meerenge von Gibraltar.
Gorice (Gorica, Hořice) m. Görz (Istr.).
Gota m. Gotha (D.).
Gotabork m. Gotenburg (Schwed.).
Gotinky *pl.* m. Göttingen (Pr.).
Gotland o. Gotland (Schw.).
Gotové Goten; gotský (mrav) gotisch; golický (sloh, -é písmo) gotisch.
Gradiska (Gradisko, Hradisko) m. Gradiška.
Granada m. Granada (Span.); Nová G. [Neu-Granada (Amer.).
Grisonsko z. Graubünden (Schweiz).
Grodno m. Grodno (R.).
Groninky *pl.* m. Gröningen (D., Hol.)
Gronsko, Grony *pl.* z. Grönland.
Gruzie z. Georgien, Grusien; Gruzín ein Grusier, Georgier.
Gruž v. Gravosa (Dalm.). (Am.).
Guiana, Gujana z. Guianna, Guayana
Guinea z. Guinea (Afr.).

H.

Habartice v. Ebersdorf (B.).
Habeš z. Abyssinien (Afr.).
Hablov v. Habelsdorf (M.).
Habřina v. Habern (B.).
Habry *pl.* m. Habern (B.).
Habsburk hr. Habsburg (Schweiz).
Hajčín v. Hatschein (M.).
Hájov v. Heuhof (B.).
Halič z. Galizien; 2. m. Gatsch.
Hamburk m. Hamburg (D.); z Hamburka, Hamburský von Hamburg, Hamburger.
Hamernice v. Hammerdorf (B.).
Hamry *pl.* v. Hammerdorf (B.); 2. Hammergrund (B.); 3. Hammern (B.).
Haná, Hana ř a z. Hana (M.).
Hanava m. Hanau (D.).
Hanov v. Honau (B.).
Hanover m. Hannover (B.).
Hanšpach m. Hainspach (B.).
Hanza Hansa (Handelsbund der slav. und deutschen Seestädte); Hanzovní město Hansestädte Stadt.
Harc poh. Harz (D.).
Harlem m. Haarlem (Hol.)
Hartmanice m. Hartmanitz (B.).
Hatin v. Hatzfen (B.).
Sv. **Havel** m. St. Gallen (Schweiz).
Havlovice v. Haulowitz (B.). [land.
Havola ř. Hawel (D.); Havolsko Havel-
Hebridy *pl.* o. Hebriden.
Heč v. Heidisch (B.).
Hejrov *v.* Heuraffel (B.),
Hejtmánkovice v. Hauptmannsdorf (B.).
Helveti, Helvetové Helvetier; helvetský helvetisch.
Helvikovice v. Helkowitz (B.).
Hemže v. Hemsch (B.).
Henice v. Hemitz (B.).
Herlikovice v. Hackelsdorf (B.).
Heřmaň v. Herrmannstal (B.). [(B.).
Heřmanice v. Hermsdorf; Herrnsdorf
Heřmánkovice v. Hermsdorf (B.).
Heřmánky *pl.* v. Hirschmantel (B.).
Heřmanovice v. Herrmannsdorf (B.).
Heřmanův Městec m. Hermanměstec (B.).
Herptošice, Herstosice v. Herschditz (B.).
Hertvikovice v. Hartmannsdorf (B.).
Hesensko, Hesy *pl.* z. Hessen; Hes Hesse; heský, hesenský hessisch, von Hessen.

Himalaj poh. Himalaja.
Hindukoš poh. Hindukuſch.
Sv. **Hipolyt** m. St. Polten (Ö.).
Hladov v. Hungerleiden (B.).
Hlásnice v. Wachtelhof (B.).
Hlavákov v. Lubigau (B.).
Hlavňov v. Groß-Labnai (B.).
Hlína Bílá v. Weißlein (B.).; H. Nová a Stará v. Neu- u. Alt-Lahn (B.).
Hlíňany *pl.* v. Hlinay (B.).
Hlince v. Hlintſch (B.); 2. Linſchen (B.)
Hlinec, Hlinec v. Lintſch (B.).
Hlinky *pl.* v. Leimgruben (B.).
Hlinobor *m.* Lüneburg (D.).
Hlivice m. Gleiwitz (Schl.).
Hlohov m. Glogau (Schl.).
Hlohovice v. Lobowitz (B.).
Hlubany *pl.* v. Luban (B.).
Hluboká hr. Frauenberg (B.); 2. v Tiefenbach (B., M.).
Hluboké v. Luboker (B.).
Hlučín m. Hultſchin (M.).
Hlupice v. Luſpitz (B.).
Hluzov v. Hleiß (M.).
Hnátnice v. Friedrichswald (B.)
Hněvanov v. Liebesdorf (B.).
Hněvanovice v. Wanowitz (B.).
Hněvotín v. Nebetein (M.).
Hněvousice v. Neuſitz (B.).
Hnězdno m. Gnesen (Pr.).
Hnilec, Hnilice m. Göllnitz (M.).
Hnojnice v. Noinitz (B.).
Hoděhrady *pl.* Hochgart (B.).
Hoděnina m. Banſi-Hunyad (U.).
Hodice v. Hödit (M.).
Hodkovice v. Liebenau (B.).
Hodňov v. Honetſchlag (B.).
Hodomyšl v. Hotemiſchl (B.).
Hodonín m. Göding (M.).
Hodousice v. Hollelitz (B.)
Hodslavice v. Hetzendorf (M.).
Holand, Holandsko z., Nizozemí Holland; Holandan ein Holländer; holandský holländiſch.
Holany *pl.* v. Hohlen (B.).
Holeděc v. Groß-Holletitz (B.).
Holejšov, Holišov v. Holleiſchen (B.).
Holešov m. Hollelſchau (M.).
Holice m. Holitz (B.).
Holičky *pl.* v. Hultſchken (B.).
Holomouc, Olomouc m. Olmütz (M.).
Holostřevy *pl.* v. Hollezrieb (B.).
Holousy, Holovousy *pl.* v. Hollaus (B.).
Holštýn z. Holſtein (D.).
Holubeč v. Hollubſchen (B.).
Holubín, Holubnik v. Holewnig (B.).
Homoly v. Hummel (B.). [(China).
Hongkon(k) m. Hongkong, Hiangkiang
Horaždovice m. Horaſchowitz (B.).
Hořelice, Hořelec, Zhořelec m. Görlitz (Laus.).
Hořetice v. Horatitz (B.).
Hořice m. Horitz (B.).
Horka v. Falgendorf (B.).
Horňoves v. Oberdorf (B.)
Horoušany *pl.* v. Horauſchen (B.).
Hořovice m. Horowitz (B.).
Horšov v. Horſchau (B.).
Horšův Týn m. Biſchofteinitz (B.).
Horvatsko v. Charvatsko.

Hory Matky Boží m. Bergſtadtl Unſerer Lieben Frau (B.).
Hory Nalžovské, Hory Stříbrné m. Silberberg (B.).
Hostějoves v. Hoſtelſchlag (B.).
Hostikovice v. Hoſpitz (B.).
Hostinné m. Arnau (B.).
Hostinov v. Hoſſen (B.).
Hostišovice v. Hoſchowitz (B.).
Hostomice m. Hoſtomitz (B.).
Hostouň m. Hoſtau (B.). (Salzb.).
Hostýn h. Hoſtein (M.); 2. Gaſtein
Hoštce v. Hurſchk (B.).
Hoštice v. Huſchitz (B.).
Hoštka (Houſtka) m. Gaſtorf (B.).
Houževec Dolní v. Seiberstorf (B.), H. Horní v. Herterstorf (B.). [(B.).
Hovorčeves, Hovorčovice v Hewerowitz
Hrabice v. Rabitz (B.).
Hradec Jindřichův m. Neuhaus (B.); H. Králové m. Königgrätz (B.); H. Slezský m. Graz (Schles.); H. Slovenský m. Graz (Windiſchgrätz); H. Stýrský m. Graz.
Hradecké Vrchy poh. Hadergebirge (M.).
Hrádek m. Grottau (B.); 2. m. Erdberg (M.); 3. m. Grodek (P.); H. Komorní m. Kammerburg (B.).
Hradišťany *pl.* v. Radelſtein (B.).
Hradiště v. Radiſch; Hraditſch; Ratſch; Hofen (B.); Mnichovo H. Münchengrätz (B.); Uherské H. m. Ungriſch-Hradiſch (M.).
Hracholusky *pl.* v. Rakolus (B.).
Hranice m. Weißkirchen (M.).
Hranice Vojenská (Vojenské Pomezí) z. Militärgrenze.
Hrbovice v. Herbitz (B.).
Hrdějice v. Hartowitz (B.).
Hrdlovka v. Herrlich (B.).
Hřensko v. Herrnskretſchen (B.).
Hřiště v. Spielborf (B.).
Hřivčice v. Pflanzendorf (B.).
Hřivinov v. Makowitz (B.).
Hrob, Hroby *pl.* m. Kloſtergrab (B.).
Hron ř. Gran (U.).
Hroznětín m. Lichtenſtadt (B.); 2. v. Roſnotin (B.).
Hrubovice *v.* Raubowitz (B.).
Hruděz m. Graudenz (Pr.).
Hrušovany *pl.* v. Ruſchowan (B.); 2. m. Grußbach (M.).
Hrutkov v. Ruttenſchlag (B.).
Hubenov v. Klein-Hubina (B.); 2. H. Starý a N. Alt- u. N.-Steindorf (B.).
Hubertov v. St. Hubertiſchloß, Hubertiwalt (B.). [dorf (B.).
Hudcov, Hudkov v. Hohndorf, Hun-
Hukovice v. Hausdorf (M.).
Hukvaldy *pl.* v. Hochwald (M.).
Hulín m. Hullein (M.).
Humpolec m. Humpoletz (B.).
Hunové Hunnen.
Huntířov v. Güntersdorf (B.). [(B.).
Hůrka v. Stuben; Hurkental; Harkau
Hůrky *pl.* v. Adamsfreiheit (B.).
Hustopeč m. Auſpitz (M.).
Hvar o. Leſina (Dalm.).
Hvězda v. Stern (B.).
Hvězdov v. Höflitz (B.).

Hvozdnice v. Wosnitz (B.).
Hydčice v. Hitschitz (B.).
Hynčice v. Heinzendorf (B.).

CH.

Chabařovice m. Karbitz (B.).
Chabičovice v. Kabschowitz (B.).
Chaldejci Chaldäer.
Chalupy *pl.* v. Friedrichstal; Neuhäusel (B.).
Charvatsko (Chorvatsko, Chrvatsko, Horvátsko) z. Kroatien; Charvat ein Kroat; charvatský kroatisch.
Cheb m. Eger (B.). [(Pr.).
Chelmno (Chlumno, Chlum) m. Kulm
Chelmže (Chelmža) m. Kulmsee (Pr.).
Cherson m. Cherson (R.).
Chiemské Jezero Chiemsee (Bay.).
Chili, Čili z. Chili (Amer.). [Chinese.
Chiva z. Chiva (Khiva); Chivinec ein
Chlum v. Kulm (B.).
Chlumec m. Chlumetz (B.); 2. v. Kulm (B.); 3. Chlum (M.).
Chlumín v. Klomin (B.).
Chmelík v. Hopfendorf (B.).
Chmelištná v. Chmelischen (B.).
Chmelnice v. Hopfengarten (B.).
Chobolice Dolní a Horní v. Unter- u. Ober-Koblitz (B.).
Chobot v. Covedo (Istr.)
Choceň m. Chotzen (B.),
Chodeč v. Chodisch (B.).
Choděž m. Chodzesen (Pr.).
Chodov v. Meigelshof (B.); Ch. Zadní v. Hinterkotten (B.).
Chomoutov m. Komotau (B.).
Chomouty *pl.* v. Kommt (B.).
Chorvatsko v. Charvatsko.
Chotěbudice v. Kettowitz (B.).
Chotěbuz m. Kottbus (Pr.)
Chotějovice, Chotěvice v. Kottwitz (B.); 2. Kuttowitz (B.).
Chotětov v. Kuttental (B.).
Chotikov v. Kottiken (B.).
Chotiněves v. Kuttendorf (B.).
Chotýčany *pl.* v. Schmidtgraben (B.).
Chrámce v. Kramitz (B.).
Chrastava m. Kratzau (B.).
Chrastavec v. Krostau (B.).
Chrášťany *pl.* v. Krotschau; 2. Groschau; 3. Grojchum (B.); 4. Zornstein (M.).
Chřibská m. Kreibitz (B.).
Christianie m. Christiania (Norw.).
Christianov v. Christianstadt (Reichen-
Chromeč v. Krumpisch (M.). [berg).
Chropyně m. Chropin (M.).
Chrudim m. Chrudim (B.).
Chuderín v. Bettelgrün (B.).
Chuderov v. Kaudern (B.).
Chudoba m. Chudowa (Pr.).
Chudobín v. Chudwein (M.).
Chudoslavice v. Kuttelslawitz (B.).
Chuchly Malé v. Klein-Kuchel, Kuchel-
Chur m. Chur (Schweiz). [bad (B.).
Chvaleč v. Qualisch (B.).
Chvalinské Moře Kaspisches Meer.
Chvalovice v. Kolowitz (B.).
Chvalšiny *pl.* m. Kalsching (B.).
Chvojno v. Kahn (B.).
Chyše m. Kiesch (B.).
Chyška v. Chisten (B.).
Chyžice m. Kissingen (Bay.).

I.

Iberie z. Iberien; Iberové Iberer.
Ida *h.* Ida (Kreta).
Idrie m. Idria (Kra.).
Idrice ř. Idria (Kra.).
Ilava m. Illau (U.).
Ilera, Ilora ř. Iller (D.). [Illyr.
Ilirsko, Ilirie (Ilyrie) z. Illyrien; Ilir
Ilmenské Jezero Ilmen-See (R.).
In ř. v. Jina.
Indie z. Indien; I. Východní Ost-Indien; I. Přední Vorder-Indien (Hindostan); I. Zadní Hinter-Indien; I. Západní West-Indien; Indové Hindu; Indiáni Indianer; indický indisch.
Instruť m. Insterburg (Pr.).
Ipava *v.* Vipava.
Ipuše ř. Ipf (Ö.).
Irkutsk m. Irkutsk (R.).
Irsko z. Irland; Irové, Irčané Iren, Irländer; irský irisch, Irské Moře Irisches Meer.
Island o Island.
Ispahan m. Ispahan (Pers.).
Istrie z. Istrien.
Italie z. Italien; Ital ein Italiener; italský (vlaský) italienisch.
Ivaň v. Eibis (M.).
Ivančice *m.* Eibenschitz (M.).
Ivanovice v. Ewanowitz (M.); Eywanowitz (M.); Weywanowitz (B.).
Iž o. Ejo.
Ižorsko z. Ingermannland (R.).

J.

Jablkynice v. Jabkenitz (B.).
Jablonec m. Gablonz (B.); 2. v. Ogfolderbaid (B.); 3. Jablonitz (B.).
Jablonná v. Gablenz (B.).
Jablonné m. Gabel (B.).
Jablunkov m. Jablunkau (Schl.).
Jaderské Moře Adriatisches Meer.
Jadruš v. Godrusch (B.).
Jadruše Dolní a Horní v. Unter- und Ober-Godrisch (B.).
Jadvězi, Jadvěží z. Jadwingerland (Pr.).
Jager m. Erlau (U.).
Jachymov m. Joachimstal (B.); J. Nový v. Neu-Joachimstal (B.).
Jakin *m.* Ancona (It.).
Jakubov v. Jokes (B.).
Jakubovice v. Jockelsdorf (B.).
Jakutsk m. Jakutsk (R.).
Jalomice ř. Jalomitza (Rum.).
Jamné v. Jamles (B.).
Jamnice, Jemnice m. Jamnitz (M.).
Janina m. Janina (T.). [schlag (B.).
Jankov m. Jankau (B.); 2. v. Janketz-
Jankovice v. Enkengrün (B.).
Janov m. Genua, *Genova* (It.); 2. J. Švýcarský Genf, Geneve (Schw.); 3. m. Janow (P.) 4. v. Jansdorf (B.).; 5. v. Johnsdorf (B.). [dorfel (B.).
Janoves v. Johannesdorf, Johannes-

Janovice m. i v. Janowitz (B.); J. Červené m. Rot-Janowitz; J. Uhlířské m. Kohl-Janowitz (B.).
Janské Lázně Johannesbad, Johannesbrunn (B.). [nestal (M.).
Janušov v. Johnsdorf (M.); 2. Johan-
Japan, Japonsko z. Japan (Nipon); Japanec, Japonec ein Japanese; Japanské Moře Japanisches Meer.
Jaroměř m. Jaromeř (B.).
Jaroměřice v. Jarmeritz (M.).
Jaroslav m. Jaroslau (Galiz.); 2. Jaroslaw (R.).
Jaroslavice m. Joslowitz (M.).
Jaslo m. Jaslo (Galiz.).
Jasy *pl.* m. Jassy (Rum.).
Java o. Java. [(B.); 3. m. v. Javory.
Javor h. Arber (B.); 2. v. Ober-Wohren
Javoří v. Gabhorn (B.); 2. Gaberle (B.); 3. Ahornwald (B.); 4. Michelschlag (B.).
Javořiny *pl.* v. Ahornhütten (B.).
Javorná v. Ohorn (B.).
Javornik v. Wohren (B.); 2. Jaberlich (B.); 3. Jauernig (Schl.); 4. h. Jauer-
Javorov v. Jammertal (B.). [ling.
Javorská v. Jobern (B.).
Javory *pl.* m. Jauer (Schl.); 2. v. Ohren (B.); 3. v. Ohrnes (M.).
Jedlice v. Göllitz (B.).
Jedlina v. Tannhorfel (B.).
Jedlka v. Höflitz (B.).
Jedlová v. Tannhorf (B.); 2. Schönbrunn (B.); 3. Gödellö (U.).
Jedlovina h. Tafelfichte (B.).
Jelenov v. Hirschental (B.).
Jelgava m. Mittau (R.).
Jemnice v. Jamnice.
Jena m. Jena (D.).
Jenikov Golčův m. Goltsch-Jenikau; J. Větrný m. Windig-Jenikau (B.).
Jenisej ř. Jenisei (R.).
Jenisejsk m. Jenisejsk (R.).
Jenišov v. Hossenreith (B.).
Jericho m. Jericho (Syr.).
Jerno v. Göhren (B.).
Jerusalem m. Jerusalem (Palast.).
Jeseň v. Gosen; Gössing; Gessing; Gesseln (B.).
Jesenčany *pl.* Jesnitschan (B.).
Jeseni v. Gesen (B.).
Jesenice v. Jesenitz; 2. m. Jechnitz; 3. Gasnitz. [lenke (M.).
Jeseníky *pl.*, Jesenické Hory poh. Ge
Jesna ř. Jezge, Jezgel (D.).
Jestřabí, Jestřebí v. Habichtstein (Habstein) (B.).
Ještěd h. Jeschken, Jeschkenberg (B.).
Jetřichov v. Dittersbach (B., Broumov).
Jetřichova Ves v. Dittersdorf (B.).
Jetřichovice v. Dittersbach (B., Děčín).
Jevišovice m. Zeilpitz (M.).
Jezina v. Jesau (B.).
Jezvé v. Neustadtl (B.).
Ježkov, Ježkov v. Jeschkesdorf (B.).
Jíbava m. Giebau (M.).
Jičín m. Jitschin (B.); J. Nový m. Neu-Titschein (M.).
Jihlava m. Iglau (M.).
Jihlavka ř. Iglau (Fluß), (M.).
Jilava, Jilov m. Eilau (Pr.).
Jilemnice m. Starkenbach (B.).
Jilmava m. Mittelbach (Ö.).
Jilové m. Eule (B.); 2. m. Eulau (B.).
Jimlikov v. Imligau (B.).
Jimlin v. Imling (B.).
Jimramov m. Ingrowitz (M.).
Jina, In ř. Inn (Tir.).
Jindřichov v. Heinrichschlag (B.).
Jindřichovice m. Heinrichsgrun (B.).
Jindřichův Hradec m. Neuhaus (B.).
Jindřiší v. Heinrichschlag (B.).
Jinomostí m. Innsbruck (Tir.).
Jinostok (údolí Innu) Engadin (Schz.).
Jinovnaclav m. Hohenelbe (Pos.).
Jiřetín m. Georgental (B.); J. Český Georgendorf (B.).
Sv. Jiří v. St. Georg (B.).
Jiřice v. Georgendorf (B.); 2. Irritz (M.).
Jiřičky *pl.* Dreidorf (B.).
Jiřičné v. Kohlendorf (B.).
Jiřikov, Jiřikoves v. Georgendorf (B.).
Jiřín v. Irschings (B.).
Jirkov m. Görkau (B.).
Jirsko, Jirské v. Gefürgen (B.).
Jitronice v. Gereutern (B.).
Jizera ř. Iser (B.); J. Bavorská (Jizara) ř. Isar (Bay.); J. Severní ř. Weser (D.); J. Francouzská ř. Isère
Jizerské Pohoří Isergebirge (B.). [(Fr.)
Johanka v. Johannisdorf (B.).
Josefodol v. Josefstal (B.).
Josefov m. Josefstadt (B.).
Julianov v. Julienfeld (M.).
Julich m. Julich (D.).
Jundrov v. Jundorf (M.).
Jura poh. Jura-Gebirge.
Jurburk m. Georgenburg (R.)
Jurjev m. Dorpat (R.).
Jutroboh m. Juterbog (Pr.).
Jutsko z. Jutland.

K.

Kabul m. Kabul (As.).
Kadaň m. Kaaden (B.).
Kafrové Kaffern (Afr.).
Kahira *f.*, Kairo *n.* m. Kairo (Äg.).
Kajov v. Gojau (B.).
Kalabrie z. Kalabrien (It.).
Kaledonie z. Kaledonien.
Kalifornie z. Kalifornien (Am.).
Kalich v. Kelch (B.).
Kališ m. Kalisch (R.).
Kališťě v. Galitsch, Gellisch (B.).
Kalmar m. Kalmar (Schwed.).
Kalná Voda v. Trubenwasser (B.).
Kambodže z. Kambodscha (Ind.).
Kamčatka poloostr. Kamtschatka.
Kamen v. Steindorf (B.); K. Dívč Maidstein (B.); K. Královský m. Königstein (Sachs.).
Kamenec v. Steqreifen (B.); 2. Weißgrun (B.); 3. K. Starý a Nový Alt- u. Neu-Steindorf (B.); 4. m. Kamenz (Sachs., Schl.); 5. m. Stein-am-Anger (U.); 6. K. Podolský Kamieniec-Podolsk (R.).
Kamenice m. Kamenitz, Kamnitz (mehr. Städte B.); K. nad Lípou; Česká K.

Böhmisch-Kamnitz; v. Kamenzen (B.); K. Srbská (Slovanská) Wintisch-Kamnitz (B.); K. Trhová (B.); K. Saská m. Chemnitz (Sachs.).
Kamenná Voda v. Steinwasser (B.).
Kamenné v. Bergersdorf (B.).
Kamenný Most v. Steinbruck (B.).
Kamin m. Kammin (Pr.).
Kamnik v. Stein (Kra.).
Kanada z. Canada, Kanada (Am.).
Kanáry, Kanárské Ostrovy *pl.* Kanarische Inseln.
Kandia, Kreta o. Kandia (T.).
Kaňk m. Gang (B.).
Kanton m. Kanton (China).
Kaplice m. Kaplitz (B.).
Kapsko, Předhorsko Kapland (Afr.).
Karasy *pl.* v. Karsch (B.).
Karavanky *pl.* poh. Karawanken.
Karlin m. Karolinental (b. Prag, B.).
Karlotýn, Karlův Týn, Karlštýn hr. Karlstein (B.). |(B.).
Karlov v. Karlsdorf (B.); 2. Karlshof
Karlovary, Karlovy Vary *pl.* m. Karlsbad (B.).
Karlovci *pl.* (Karlovce *pl.*, Karlovice *pl.*) m. Karlowitz (Slav.).
Karlovec (-vac) *m.* Karlstadt (Kro.); 2. v. Karlsdorf (M.); 3. Karlsberg (M.).
Karlovy Dvory *pl.* v. Karlshöfen (B.).
Karlskrona m. Karlskrona (Schwed.).
Karlsruhe m. Karlsruhe (D., Bad.).
Karmel h. Karmel (Syr.).
Karňov v. Krnov.
Karolina (Jižní a Severní) z. Süd- u. Nord-Karolina (Amer.).
Karoliny *pl.* o. Karolinen.
Karpaty *pl.* poh. Karpathen.
Karpona m. Karpfen (U.).
Kars m. Karš (R.).
Kartagena m. Kartagena (Span.).
Kartago m. Karthago (Afr.).
Kartouza kl. Kartause (Chartreuse).
Kašmír z. Kaschmir (Cachemir).
Kašperk hr. Karlsberg (B.). |(B.).
Kašperské Hory *pl.* m. Bergreichenstein
Kašubi *pl.* Kaschuben.
Katalonie z. Katalonien (Sp.).
Kategat úž. Kattegatt (Dän.).
Sv. **Kateřina** v. St. Katharina (B.); 2. sv. K., sv. Kateřiny Hora m. Katharinaberg (B.).
Kateřinice v. Kattendorf (M.).
Kateřinky *pl.* v. Katbrein (Schl.).
Kavčí Hora v. Rabenberg (B.).
Kavkaz poh. Kaukasus (R.).
Kazaň m. Kasan (R.).
Kežmark m. Käsmarkt (U.).
Kirgizové Kirgisen.
Kladno m. Kladno (B.).
Kladruby *pl.* m. Kladrau (B.).
Kladsko m. Glatz (Pr.).
Klajpeda m. Memel (Pr.).
Klášter kl. Kloster (B.); 2. m. Klosterneuburg (Ö.).
Klášterec m. Klösterle (B.).
Klatovy *pl.* (Klatov) m. Klattau (B.).
Klečetné v. Kletschedinq (B.).
Klenová v. Leinbaum (B.).
Klenové v. Klenau (B.).
Klepy, Klapy *pl.* hr. Klappey (B.).
Kleve m. Kleve (D.).
Kličnov v. Klitschney (B.).
Kličov v. Klitschau; Glitschau (B.).
Klimkovice m. Königsberg (Schl.).
Kliš h. Clissa (Da.).
Klokočí v. Klogsdorf (M.). [dorf (Schl.).
Klokočov v. Klogsdorf (M.); 2. Glockers
Kněževes v. Herrndorf (B.).
Kněžmost m. Fürstenbruck (B.).
Knin m. Knin (B., Dalm.).
Kobeřice v. Kobernitz (Schl.).
Koblenc m. Koblenz (Pr.).
Koburk m. Koburg (D.); Koburský von Koburg.
Kobylé v. Schönwiese (Schl.).
Kocaba ř. Kotzaba (B.); 2. die Katzbach (Schl.).
Kocbeř v. Rettendorf (B.).
Kocléřov v. Kätzelsdorf (B.).
Kocov, Kočov v. Gottschau (B.).
Kočevsko, Kočevje z. Gottschee (Kra.); Kočevec, Kočevák ein Gottschewer.
Kočinčina z. Kotschinchina (Ind.).
Kočkov v. Gatschken (B.).
Kočovice v. Kötschwitz (B.). |(Dän.).
Kodaň m. Kopenhagen (Kjöbenhavn)
Kohoutov, Kokotov v. Koken (B.). |(B.).
Kochanov v. Kochendorf (B.); 2. Kochet
Kochelské Jezero Kochelsee (Bay.).
Kojetín m. Kojetein (M.).
Kokel ř. Küküllö (Sie.).
Kokonin v. Kukau (B.).
Kokosové Ostrovy Kokosinseln (Ind.).
Kola m. Kola (R.).
Kolhavá v. Kohlhau (B.).
Kolín m. (K. nad Labem), Kolin (B.); K. n. Rejnem, Rejno-Kolin Köln (Pr.)
Kolobřeh m. Kolberg (Pr.).
Koločep o. *Cala-motta* (Da.).
Kolodéje *pl.* v. Kalladey (B.).
Kolomyje m. Kolomea (Galiz.).
Kološ m. Klausenburg (*Kolosvar*) (Sieb.).
Koloveč m. Kolautschen (B.).
Kolumbie z., ř., m. Kolumbia (Amer.).
Komárno m. Komorn (U.). [trum (M.).
Komořany *pl.* Kommern (B.); 2. Gun
Komorní Hrádek m. Kammerburg (B.).
Konavlje z. *Canale* (Da.).
Kondráč v. Neudorf (B.).
Kondratice v. Kainratsdorf (B.).
Konobrže v. Kummerbursch (B.).
Konstantina m. Konstantine (Afr.).
Kopar, Kopr m. Capodistria (Istr.).
Kopeček kl. Muttergottesberg (B., Senftenberg); 2. Sv. K. Heiliger Berg (M., Olmütz).
Kopisty *pl.* v. Kopitz (B.). [Olmütz).
Kopník m. Köpenick (Pr.).
Kopřivnice m. Nesselsdorf (M.); 2. Koprein itz (Kro.).
Kopřivník v. Border-Nessel (B.).
Kopřivov v. Geppersdorf (M.).
Koptové Kopten (Ägypt.).
Korálové Ostrovy *pl.* Koralleninseln, Korallenriffe.
Koratov, Konratov v. Kaieretschlag (B.).
Korčula o., m. Curzola (Da.).
Kordilery *pl.* poh. Kordilleren (Am.).
Kordofan z. Kordofan (Afr.).
Kordova m. Kordova (Sp.).

Korea z. Korea (As.).
Kořen v. Kurschin (B.).
Korfu, o., Koreyra Korfu.
Korint m. Korinth (Gr.).
Korouhev v. Kurau (B.).
Korsika o. Korsika (Fr.)
Koruna m. Kronstadt (Sieb.); K. Zlatá n. Trnová K. Goldenkron (B.).
Korutany *pl.* z. Kärnten; Korutan, Korutanec ein Kärntner.
Kosobody *pl.* v. Gossawoda (B.).
Kosova Hora m. Amschelberg (B.).
Kosovo Pole Amselfeld (Serb.).
Kostajnice m. Kostanitza (Kro.).
Kostec m., Kozle Kosel (Schl.).
Kostel v. Kastel (Kra.).
Kostelec m Kosteletz; Kostelec Černý Schwarz-K.; K. Červený Rot-K.; K. nad Labem Elbe-K.; K. nad Orlicí Adler-K.; K. u Křížků Kreuz-K.
Kostnice m. Konstanz (Bad.).
Kostomlaty *pl.* v. Kostomlat; 2. Kosten-
Kostřín m. Küstrin (Pr.). [blatt (B.).
Košice m. Kaschau (U.).
Košlák v. Kokschlag (B.).
Košťálkov v. Gotschallings (B.).
Kotcanda v. Gottseida (M.).
Kotel v. Kessel (B.).
Kotelice v. Kuttlitz (B.).
Kotické Alpy Kottische Alpen.
Kotlasy *pl.* v. Gottlas (M.).
Kotomilly *pl.* v. Katzenholz (B.).
Kotor m. Kattaro (Da.).
Kotovice v. Gottowitz (B.).
Kotvice v. Kettowitz (B.).
Kotvik kl. Gottweih (Oe.).
Kotvina v. Kettwa (B.).
Kouba m. Cham (Ba.).
Kouřim v. Kaurim (B.).
Kouty *pl.* v. Kaut (B.).
Kovno m. Kowno (R.).
Kozí v. Drachenburg (Ste.).
Kozmín m. Koschmin (Pr.).
Kožichov m. Freistadt (Schl.).
Kračín v. Gratschen (B.).
Krajina z. Krain.
Krakov m. Krakau (Galiz.).
Krakovec hr. Rotschloß (B.).
Kralice m. Kraliz (M.).
Králíky *pl.* m. Grulich (B.).
Kraljevica m. Porto Re (Kro.).
Králov v. Königsgrund (M.).
Králova v. Királyfalva (U.).
Králova Hole h. Königsberg (U.).
Královec m. Königsberg (Pr.).
Králové Dvůr m. Königinhof (B.).
Králové Hradec m. Königgrätz (B.).
Králové Městec m. Königstadtl (B.).
Kralovice m., v. Kralowitz (B.); K. Dolejší m. Unter-Kralowitz (B.).
Královo Pole v. Königsfeld (M.).
Královské Jezero Königssee (Ba.).
Kralupy *pl.* m. Kralup (B.).
Králův Dvůr m. Königshof (B.).
Kramolín v. Gramling; Gramalin; Gromaling (B.).
Kraň m. Krainburg (Kra.).
Krapina m. Krapina (Kro.).
Kras, Kraš poh. Karst *Carso*.
Krasejovka v. Krassau (B.).
Krasikov hr. Schwanenberg (B.).
Krasilce m. Graslitz (B.).
Krásná Hora m. Schönberg (B.).
Krásná Lipa m. Schönlinde (B.).
Krásný Dvůr v. Schönhof (B.).
Krasobudy *pl.* v. Krausebauden (B.).
Krašov v. Krasch (B.).
Kratochvíl v. Kurzweil (M.).
Kratonohy *pl.* v. Kratenau (B.).
Kravařsko z. Kuhland (Schl.).
Krejčovice v. Schneiderschlag (B.)
Křemenov m. Kremetschau (M.).
Křemnice m. Kremnitz (U.).
Kremže m. Krems (Ö.).
Křenov v. Krönau (B.).
Křepkovice v. Schrickowitz (B.).
Křeplice v. Kreppenschlag (B.).
Křeslice v. Krischlitz (B.).
Křeščak, Křeštěk m. Cressy (Fr.).
Krhovice v. Klein-Körbitz (B.).
Křídlovice v. Grillowitz (B.).
Krim, Krym (Taurie) z. Krim (Taurien).
Křišťanov v. Christianberg (B.).
Křivá v. Pudelsdorf (M.).
Křivec v. Krips (B.).
Křivoklát hr. Pürglitz (B.).
Kříž Svatý v. Heiligen-Kreuz (B., M., Kro., U., P.).
Křižany *pl.* Kriesdorf (B.).
Křižatka v. Schmiedberg (B.).
Křiževci *pl.* m. Kreutz (Kro.).
Krk o. Veglia (Istr.).
Krka ř. Gurk (Kär.).
Krkonoše *pl.* poh. Riesengebirge.
Krňov m. Jägerndorf (Schl.); 2. v. Jägerfeld (M.).
Kroměříž m. Kremsier (M.).
Kronešov v. Kronfelstal (M.).
Krosno m. Krossen (Pr.).
Krsov v. Girschowa (B.).
Krtěnice v. Stiegnitz (M.).
Krtiny *pl.* Kiritein (M.).
Krucenburk m. Kreuzberg (B.).
Krumlov m. Krumau (B.); K. Moravský m. Kromau (M.).
Krupá v. Gruppai (B.).
Krupina m. Karpfen (U.).
Krupka m. Graupen (B.).
Kruplov v. Krippaschlag (B.).
Krušec v. Körnsalz (B.).
Krušná Hora h. Erzberg (Stei.). [(B.).
Krušné Hory *pl.*, Rudohoří Erzgebirge
Kryry, Kryje *pl.* m. Kriegern (B.).
Kuba o. Kuba (Am.).
Kubice Česká a Německá v. Böhmisch- u. Deutsch-Kubitzen (B.).
Kufštejn m. Kufstein (Tir.).
Kuks, Kukus m. Kux (B.).
Kulov m. Wittichenau (Pr.).
Kumžak m. Königseck (B.).
Kunčice v. Pelsdorf (B.); 2. Kunzendorf (Schl.); 3. Kuntschitz (Schl.).
Kunratice v. Kunratitz; 2. Kunners-
Kupa ř. Kulpa (Kro.). [dorf (B.).
Kurdějov m. Gurdau (M.). [den.
Kurdistan z. Kurdistan; Kurdové Kur-
Kuří v. Hermannschlag, Hermerschlag
Kurily *pl.* o. Kurilen (As.). [(B.).
Kuří Vody *pl.* m. Hühnerwasser (Freistadt) (B.).

Kurony *pl.*, Kuronsko, Kursko z. Kurland (R.); Kurové, Kuronci Kuren, **Kursk** m. Kursk (R.). [Kurländer.
Kušvarda m. Königswart (B.).
Kutná Hora m. Kuttenberg (B.); Kutnohorský von Kuttenberg, Kuttenberger.
Kvarnerské Ostrovy Quarnerische Inseln.
Kvedlinburk m. Quedlinburg (D.).
Květná v. Blumenau (B.).
Kvidin m. Marienwerder (Pr.).
Kvicha ř. Queich (Ba.).
Kvilda v. Außergefild (B.).
Kvinov v. Quinau (B.).
Kvisa ř. Queiß (Pr.).
Kvitkov v. Quitkau (B.).
Kvitky *pl.* v. Steinbach (B.).
Kyjev (Kyjov) m. Kiew (R.).
Kyjice v. Gaitz (B.).
Kyjov m. Gaya (M.); 2. v. Khaa (B.).
Kyjovice v. Gaunitz (M.).
Kynžvart m. Königswart (B.)
Kyrice m. Kuritz (Pr.).
Kysek m. Güns (U.). [(M.).
Kyselov v. Neuftift (B.); 2. Gießhübel
Kysibel v. Gießhübel (B.); Kysibelka Gießhübler Sauerling (Sauerbrunn).
Kyslířov v. Gaisdorf (M.).
Kyšperk, Supí Hora hr. Geiersberg (B.).
Kytlice v. Kittlitz (B.).

L.

Labe ř. Elbe.
Labra ř. Laber (Ba.).
Labrador z. Labrador (Am.).
Labuť v. Labant (B.).
Labutnice ř. Lavant (Krn.). [(R.).
Ladoga, Ladožské Jezero Ladoga-See
Lahošť v. Leosch (B.).
Lachov v. Löchau (B.).
Lakonie z. Lakonien.
Lampertice v. Lampersdorf (B.)
Lančut m. Landshut (Gal.)
Landava m. Landau (D.).
Lanov v. Langenau (B.).
Lanškroun m. Landskron (B.).
Lány *pl.*, Lana v. Lahna (B.).
Lanžhot m. Landshut (M.).
Lanžov v. Lanschau (B.).
Laponsko z. Lappland (Sameland). Laponci, Lapové, Lopaři Lappen.
Lastovo o. Lagosta (Dalm.).
Laz v. Laas (B.).
Lazec v. Leschitz (B.). [Laschin (B.).
Ležany *pl. v.* Lažan; 2. Lesan; 3.
Lbín v. Welbina (B.).
Ledeč v. Latz (M.).
Ledeč m. Ledetsch (B.).
Lednice m. Eisgrub (M.).
Ledové Moře Eismeer.
Ledská v. Ledetz (B.).
Ledvice v. Ladowitz (B.).
Lehnice m. Liegnitz (Schl.).
Lech ř. Lech (D.); Lešské Pole Lechfeld.
Lechové Lechen.
Lejda, Lugdun m. Leiden (Hol.).
Lena ř. Lena (R.).
Leon z., m. Leon (Span.).
Leopoldov v. Leopoldsdorf (B.); 2. Leopoldstadt (U.)
Leptač v. Rohr (B.). [volf
Lesgové, Lesginci Lesghier.
Lesov v. Lessau (B.).
Leš m. Alessio (T.).
Lešno m. Lissa (Pr.). [(bei Prag).
Letná (Leteň, na Letních) h. Belvedere
Letov v. Lebau (B.).
Levin v., m. Lewin (B., Pr.).
Levna, Luvaň m. Löwen (Belg.).
Levoč m. Leutschau (U.).
Levonice v. Lewanitz (B.).
Ležnice v. Lessnitz (B.).
Lhenice v. Elhenitz; Welhenitz (B.).
Lhota v. (300) Elhotten; Welhotten; Wellhütten; Wellhütta; Olhota; Melhut; Melten (B.).
Lhotka v. Mehlhüttel (B.).
Lhotsko v. Hutzke (B.).
Liban, Libanon poh. Libanon (Syr.).
Libava m. Libau (R.).
Libčeves v. Liebshausen (B.).
Libéchov, Libichov v. Liboch (B.).
Libeň v. Lieben (B.).
Liberec m. Reichenberg (B.).
Liberk v. Rehberg (B.).
Liběšice v. Liebschitz (B.).
Liběšovice v. Lischwitz (B.).
Libchava v. Lichwe (B.); 2. Liebich (B.).
Libná v. Liebenau (B.).
Libnětov v. Liebental (B.).
Libochovice v. Libochowitz (B.).
Liboňov v. Liesdorf (B.).
Liboraz m. Lieberose (Pr.).
Libštát m. Liebstadtl (B.).
Libye, Libie z. Libyen; Libická Poušť Libysche Wüste (Afr.).
Libyně v. Hoch-Libin (B.).
Lideň v. Glieden (B.).
Ligurie z. Ligurien.
Lichoceves v. Lichtendorf (B.).
Limberk v. Laubendorf (B.).
Lincova Hora v. Pfaffendorf (B.).
Lindava m. Lindau (Ba.); v. (B.).
Linec, Hlinec m. Linz (Ö.).
Lipa (Lipá, Česká L. m. Böhmisch-Leipa (B.); Stará L. Alt-Leipa (B.); Krásná L. Schönlinde (B.).
Lipari o., m. Lipari (It.); Liparské Ostrovy Liparische Inseln.
Lipenec v. Liprenz (B.).
Lipi v. Lippen (B.); 2. ř., m. Lippe (D.).
Lipník m. Leipnik (M.).
Lipno v. Lippen (B.).
Lipoltov v. Rudeltschlag (B.).
Lipov v. Lieben (B.).
Lipová m. Lippa (U.).
Lipsko m. Leipzig (Sa.); Lipský von Leipzig, Leipziger.
Liptov kr. Liptau (U.).
Lisabon, Lisbona m. Lissabon (Port.).
Liškov v. Lischken (B.).
Lišov m. Lischau (B.).
Litava ř. Leita (Ö.); Předlitavský Cisleitanisch; Zálitavský Transleitanisch.
Litavka ř. Litawka (B.).
Lité v. Littau (B.).
Litěchovice v. Lichtowitz (B.).
Litoltov v. Liesen (B.).
Litoměřice m. Leitmeritz (B.).
Litomyšl m. Leitomischl (B.).

Litovel, Litovle m. Littau (M.).
Litrbachy *pl.* v. Lauterbach (B.).
Litva z. Litauen; Litvan, Litvin ein Litauer. [u. Ober-Leutensdorf (B.).
Litvinov Dolní a Horní v. a m. Unter-
Litvinovice v. Leitnowitz (B.).
Livka m. Lockenhaus (Leka) (U.).
Livno (Lèvno, Chlèvno) m. Livno (Bos.).
Livonsko, Livony *pl.* Livland, Liefland; Livové, Livonci Liven; Livonský livländisch. [Livorno.
Livorno m. Livorno (It.); Livornský von
Livousy, Levousy *pl.* v. Libuš (B.).
Lkaň v. Welkan (B.).
Lnáře *pl.* m. Schlüsselburg (B.).
Lniště v. Elnischt (B.).
Loara, Ligera ř. Loire (Fr.).
Lobez, Lobzy *pl.* v. Lobs, Lobes (B.).
Lobženice m. Lobsens (Pos.).
Lochočice v. Lochtschitz (B.).
Lochousice v. Lochutzen (B.).
Loket m. Elbogen (B.).
Lomazice v. Lametitz (B.).
Lomnice m. Lomnitz (B.).
Lomy *pl.* v. Lohma (B.).
Londyn m. London (Engl.).
Losin Veliký v. Groß-Ullersdorf (M.).
Losiň o. Lossin (Dal.).
Losov v. Lotau (B.).
Lotaringsko, Lotrinky *pl.* z. Lothringen.
Lotyši Letten.
Loubí v. Lauben (B.).
Loucká, Loučky *pl.* v. Schönau (B.).
Louchov v. Laucha (B.).
Louka v. Wiese B.; 2. v. Langewiese (B.) 3.; v. Klosterbruck (M.); 4. m. Laak, Lack (Krain).
Louny *pl.* m. Laun (B.).
Lověšice v. Lobieschitz (B.).
Lovič m. Lowicz (P.).
Lovosice m. Lobositz (B.).
Lštění v. Elschting (B.).
Lštín, Lstínek v. Alsching (B.).
Lubenec m. Lubenz (B.).
Lubětová v. Libetben (U.).
Lubij *m.* Lobau (Sa.).
Lublaň m. Laibach (Kra.).
Lublanice ř. Laibach.
Lublin m. Lublin (P.).
Lubno (Ljubina) m. Leoben (Ste.).
Lucemburk m. a z. Luxemburg (Lützelburg) (D.); Lucemburský von L.
Lucern m. Luzern (Schweiz).
Lučenec m. Losoncz (U.).
Lučník v. Lucenigo (Görz).
Ludvikov v. Ludwigsberg (B.).
Ludvikovice v. Leosdorf (B.).
Lugano m. Lugano (Lauis); Luganské Jezero Luganer See *Lago di Agno* (Schweiz).
Lugdun m. v. Lejda.
Luka m. Lucca (It.).
Lukohořany *pl.* v. Laukořan (B.).
Lukov v. Lucka (B.).
Luková v. Lukau (B.).
Luky *pl.* v. Luck (B.).
Lupečník v. Lupetsching (B.).
Lutich m. Luttich (Belg.).
Lutová v. Luttau (B.).
Luzen, Luže, Lužen h. Lusen (B.).
Lužanky (v Brně) Augarten (M.).
Lužec v. Luschwitz (B.); 2. Lust (B.).
Luženice v. Luschenz (B.).
Lužice v. Luschitz (B.); z. Lausitz; Lužické Pohoří Lausitzer Gebirge; Lužičan ein Lausitzer (Wende).
Lužin m. Lutzen (Pr.).
Lužná v. Lusdorf (B.).
Lužné v. Lusen (B.).
Lužnice ř. Luschnitz (B.).
Lvov m. Lemberg (Gal.).
Lydie z. Lydien.
Lyon m. Lyon (Fr.).
Lysá m. (L. Nová) Lissa (B.).
Lysec v. Liessnitz (B.).
Lysečiny *pl.* v. Kolbendorf (B.).

M.

Macedonie (Makedonie) z. Mazedonien (Makedonien); Macedoňané, Makedonci Mazedonier.
Macourov v. Matzerau (B.).
Madagaskar o. Madagaskar (Afr.).
Maďaři Magyaren.
Madera, Madeira o. Madeira.
Madras m. Madras (Ind.).
Madrid m. Madrid (Span.).
Magnesie m. Magnesia, Manissa (As.).
Majorka o. Mallorca (Sp.).
Makasar m. Maccassar, Makassar (Ind.).
Maksov v. Mardorf (B.).
Malabar z. a m. Malabar (Ind.); Malabarci Malabaren.
Malaga m. Malaga (Sp.).
Malajové, Malajci Malaien.
Malaka z. a m. Malacca (Ind.).
Malá Strana m. Kleinseite (Prag, B.).
Malbork m. Marienburg (Pr.).
Maledivy *pl.* o. Malediven.
Maleš v. Molischen (B.).
Malín m. Malin (B.); 2. m. Mecheln, fr. *Malines* (Belg.).
Malměřice, Maliměřice v. Alberitz (B.).
Malmé m. Malmö (Schwed.); Malmínský von Malmö.
Malonín v. Pleschen (B.).
Malonty *pl.* v. Meinetschlag (B.).
Malopolska z. Kleinpolen.
Malorus, i *f.*, Malorusko z. Kleinrußland. [land.
Malše ř. Malsch (B.).
Malta o. Malta, Melite; Maltanský Maltešský; Maltézský Malteser.
Mamelucí Mamelucken.
Maňava Česká a Německá v. Böhmisch- u. Teutsch-Haidl (B.).
Mandžursko, Mandžurie z. Mandschurei; Mandžurové Mandschu.
Manetín m. Manetin (B.).
Manhartská Hora Manhartsberg (Ö.).
Manila o. Manila, Luzon.
Manšestr m. Manchester (Engl.).
Mantov v. Mantau (B.).
Mantova m. Mantua (It.).
Manušice v. Manisch (B.).
Marañon, Amazon ř. Marañon, Amazonenstrom (Amer.).
Marety *pl.* v. Marbof (B.).
Marchek m. Marchegg (Ö.).
Mariacel, i *f.* m. Mariazell (Stir., M.

Marianov v. Mariendorf (M.); 2. Mariahilf (Wien).
Mariánské Lázně m. Marienbad (B.).
Mariany *pl.*, Ladrony ostr. Marianen, Ladronen (Diebsinseln).
Maribor m. Marburg (Stei.).
Marice, Marica ř. Maritza (Hebros).
Marka z. Mark (D.) [M.).
Sv. **Markéta** kl., v. St. Margareth (B.,
Markouš v. Markausch (B.).
Markov v. Markus (B.).
Markvartice v. Markersdorf (B.).
Marky Nové Neumark; M. Staré Altmark (Pr.). [(Komitat, U.).
Marmaroš, stolice č. župa Marmaros
Marna (Matrona) ř. Marne (Fr.).
Maroko z., m. Marokko (Afr.); Marokáné, Marokanci Marokkaner.
Maronité Maroniten.
Maroš ř. Maros (*Marisus*) (Sieb.).
Marsilie m. Marseille (Fr.).
Marsové Marser.
Maršalské Ostrovy Marschall-Archipel.
Maršov m. Marschendorf (B.).
Martice v. Marotitz (B.).
Martiněves v. Märzdorf (B., Tetschen).
Martinkovice, Martinovice v. Märzdorf (B., Braunau).
Martinov v. Martnau (B.).
Martinská Stěna Martinswand (Tir.).
Maskara m. Maskara (Afr.).
Maslinice o. Solta (Da.).
Mašťov m. Maschau (B.).
Matějovice v. Mottowitz.
Matna v. Motten (B.).
Sv. **Mauric** o. Mauritius.
Mazovsko z. Masovien (P.); Mazurové Masuren.
Meclov v. Metzling (B.).
Měděnec, Mědec m. Kupferberg (B.).
Medje z. Medien; Medové Meder
Medina m. Medina (Arab.).
Medlík m. Mölk, Melk (Ö.).
Medná v. Meeden (B.).
Medonosy *pl.* v. Medonosi (B.).
Měcholupy *pl.* v. Michelloh (B.).
Meka, Mekka m. Mecca, Mekka (Arab.).
Meklenburk z. Mecklenburg (D.); Meklenburský von M.
Mělnice v. Melnitz (B.).
Melník, Mělník m. Melnik (B.); Melnický von M.; —é víno, mělničina Melniker Wein.
Meran m. Meran (Tirol).
Měrunice v. Meronitz (B.).
Merv z. a m. Merw (As.).
Mesina m. Messina (It.).
Metelsko Dolní a Horní v. Unter- u. Ober-Medelzen (B.).
Metlika m. Mottling (Kra.).
Metlin, Metlinek m. Mödling (Ö.).
Metuje ř. Mettau (B.); 2. v. Mathe (B.).
Mety *pl.* m. Metz (D.).
Mexiko z., m. Mexiko; Mexický Záliv Mexikanischer Meerbusen, Golf von
Mezibor m. Merseburg (Pr.). [Mexiko.
Mezihoří, Středohoří Mittelgebirge (B.).
Mezilečí v. Mesletsch (B.).
Mezilesí v. Mesles (B.); 2. Waldstädte (am Rhein).
Mezilesice, Medlešice v. Medleschitz
Meziměstí v. Halbstadt (B.). [(B.).
Mezimuří o. Murinsel (Kro.).
Mezipotočí v. Nespoding (B.).
Meziříčí v. Meseritsch (B.); 2. Uretschlag (B.); 3. M. Velké m. Groß-Meseritsch (M.); 4. M. Valašské m. Wallachisch-Meseritsch (M.); 5. M. z. Mesopotamien.
Michalovice *pl.* v. Michelsberg (B.).
Michlov v. Michelsdorf (B.).
Michnov v. Michenau (M.).
Sv. **Mikuláš** v. St. Niklas (B.); 2. m Szent Miklos (U.). [(B.).
Mikulášovice, Mikšovice m. Nixdorf
Mikulov m. Nikolsburg (M.); 2. m Niklasberg (B.). [*Mediolanum*) (It.).
Milán m. Mailand (it. *Milano*, lat.
Milbohov v. Elbogen (B.).
Milejšice v. Oberschlag (B.).
Milešov v. Milleschau (B.).
Milešovka h. Donnersberg (B.).
Miletín m. Miletin (B.).
Milevsko, Milívsko m. Mühlhausen (B.).
Milhostov v. Millestau (B.).
Milič m. Militsch (Pr.).
Milíkov v. Milligen (B.).
Milín m. Milin (B.).
Mimoň m. Niemes (B.).
Minsk m. Minsk (R.).
Minstrberk m. Münsterberg (Schl.)
Mirov m. Mürau (M.).
Mirovice m. Mirowitz (B.).
Míšeň m. Meißen (D.); Míšeňský von Meißen; Mišňan ein Meißner.
Mladkov m. Wichstadtl (B.).
Mladoně v. Neustift (B.).
Mladoňov v. Blattetschlag (B.).
Mlet o. Meleta, Meleda (Da.).
Mlynářovice v. Müllerschlag (B.).
Mlynce v. Linz (B.); 2. Leinitz (B.); 3. Milles (B.).
Mlýneček v. Stallung (B.).
Mlyniště v. Leinisch (B.).
Mnich h. Mönch (Alp.).
Mnichov m. München (Bay.); 2. m. Einsiedel (B.); 3. M. nad Lesy m. Waldmünchen (Ba.); Mnichovský von München; Mnichovan ein Münchner.
Mnichovo Hradiště m. Münchengrätz
Močerady *pl.* v. Müscherad (B.). [(B.).
Modena m. Modena (It.).
Mohác m. Mohacs (U.).
Mohan ř. Main (D.).
Mohelnice m., v. Müglitz (M., B.).
Mohuč m. Mainz (D.).
Mohuřice v. Mairitz (B.).
Mohylev m. Mogilew, Mohilew (R.).
Moka m. Mocca, Mokka (Arab.).
Mokrá v. Mugrau (B.).
Mokré v. Gauendorf (B.).
Moldava v. Moldau; 2. z. v. Multany; 3. ř. v. Vltava.
Moluky *pl.*, Molucké Ostrovy Molukken.
Monako m. Monako (It.).
Mongolsko, Mongolie z. Mongolien; Mongolové Mongolen; Mongolský mongolisch.
Morava z. Mähren; 2. ř. March (M.); 3. ř. Morawa (Serb.); 4. M. Dolní a

Horní v. Nieder- u. Ober-Mohrau (M.); Moravan ein Mähre; Moravský Mährisch.
Moravánky *pl.* v. Sebndorf (B.).
Moravské Pole Marchfeld (Ö.).
Mordva z. Mordwa (R.); Mordvíni Mordwinen.
Morea z. Morea (Griech.).
Mormoni Mormonen.
Mosa ř. Maas (fr. *Meuse*) (Fr.).
Mosela ř. Mosel (Fr.).
Moskva m. Moskau (R.); 2. ř. Moskwa; Moskvan (Moskvič, Moskvičanin) ein Moskowiter; Moskevský von Moskau, Moskauer.
Most (Hněvín Most) m. Brüx (B.); M. nad Litavou Bruck (Prugg) an der Leita (Ö.); M. nad Murou Bruck an der Mur (Stei.); M. Dlouhý v. Dörfel (B., Reichenberg); M. Kamenný v. Steinbruck (B.).
Mostar m. Mostar (Herc.).
Mostec v. Maštung (B.).
Mostecké Lázně v. Maštigerbad (B.).
Mostek Přední a Zadní v. Vorder- u. Hinter-Maštig (B.).
Mostice v. Mosting (B.).
Mostiště v. Moschtitz (B.).
Mostky *pl.*, Mostkov v. Pernlesdorf (B.).
Mostov v. Moštau (B.).
Mosty *pl.* v. Tennerschlag (B.).
Mošnice v. Maschnitz (B.).
Mošňov v. Moschen (B.).
Mošoň m. Wieselburg (Wieselberg, *Mosony*) (U.). [bigue).
Mozambik z., m. Mosambik (Mozam-
Mračnice v. Ratschnitz (B.).
Mradice v. Mraditz (B.).
Mrazov v. Prosau (B.).
Mrtvé Moře Totes Meer.
Mšec m. Kornhaus (B.).
Mšeno m. Mscheno (B.). (B.).
Muckov v. Mutzke (B.); 2. hr. Mutzken
Mukařov v. Munkern (B.).
Mukoděly *pl.* v. Mokotil (B.).
Mulda, Muldava ř. Mulde (B.).
Multany *pl.* z. Moldau (Rum.).
Mura ř. Mur (Kro.).
Murom m. Murom (R.).
Murov m. Murau (Stei.).
Můrov v. Murau (B.).
Mutětín m. Muttersdorf (B.).
Mužakov m. Muskau (Lau., Pr.).
Mydlovary *pl.* v. Müllowa (B.).
Mysle z. Mysien.
Mysliv v. Schneiderhof (B.).
Myslovice m. Mysłowitz (Schl., Pr.)
Myškovce *pl.* m. Miskolcz (U.).
Myškovice v. Miskowitz (B.).
Myšlany *pl.* v. Malsching (B.).
Myštice v. Michaen (B.).
Mýto m. Maut (B.); Vysoké M. Hohen-
Mže ř. Mies (Mieša) (B.). [maut (B.).

N.

Nabovazy *pl.* v. Nekowitz (B.).
Načeradec m. Natscheratz (B.).
Nahořany *pl.* v. Hochdorf (B.).
Nachod m. Nachod (B.).
Nakleřov v. Nollendorf (B.).
Náklov v. Nagles (B.).
Nalžovy *pl.* v. Ellischau (B.).
Namyslov m. Namslau (Pr. Schl.).
Nankin m. Nanking (China).
Nasavsko z. Nassau (D.).
Nasevrky *pl.* m. Nassaberg (B.).
Naší v. Naschau (B.).
Navara z. Navarra (Sp.).
Navarin m. Navarino (Gr.).
Návary *pl.* v. Auern (B.).
Nazaret m. Nazareth (Palästi.).
Nažidla v. Einsiedl (B.).
Neapole m. Neapel (It.).
Nebřeziny *pl.* (Mosty) v. Bruck (B.).
Nečtiny *pl.* m. Netschetin (B.); 2. v. Breitenstein (B.).
Nedabyle v. Hables (B.).
Nedamov v. Nedam (B.).
Nechanice m. Nechanitz (B.).
Nechranice v. Negranitz (B.).
Nekar ř. Neckar (D.).
Nelahozeves v. Mühlhausen (B.).
Nemaňov v. Nemaus (B.).
Němčany *pl.* v. Nemtschau (B.).
Němčí v. Niemsching (B.).
Němčina v. Gestüthof (B.).
Německo, Němce *pl.* z. Deutschland; Němci die Deutschen; Němkyně (Němka) eine Deutsche; Německý Deutsch.
Němen ř. Memel, Niemen (R.).
Nepomuk, *pl.* Nepomuky m. Nepomuk (B.); Nepomucký von Nepomuk.
Nepomyšl v. Pomeisl (B.).
Neretva ř. Narenta (Da.).
Netolice m. Netolitz (B.).
Neustupov m. Neustupau (B.).
Neva ř. Newa (B.). [(B.).
Nevděk v. Neudörfl (B.); 2. m. Neudeck
Neveselec v. Weffeln (B.).
Nezabylice v. Neosablitz (B.).
Neziděr m. Neusiedl am See (U.); Neziderské Jezero Neusiedler See.
Nezly Dolní, Horní a Zadní v. Unter-, Ober- und Hinter-Nessel (B.).
Neznabohy *pl.* v. Niesenbahn (B.).
Nežichov v. Neschikau (B.).
Niagara Niagara (Am.).
Nicea m. Nicäa (Nikäa, Isnik) (T.).
Nicov v. Nitzau (B.).
Niger ř. Niger (Af.).
Nikaraga z. Nicaragua (Am.).
Nikobary *pl.* o. Nikobaren (As.).
Nikolajev m. Nikolaew (R.)
Nikomedie m. Nikomedia (Isnid) (T.).
Nil ř. Nil (Afr.).
Nimvegy *pl.* Nimwegen (Hol.).
Nin m. Nona (Da.).
Ninive m. Ninive (As.).
Nisa ř. a m. Neiße (B., Pr.).
Niš m. Nissa (Serb.). [Neutra.
Nitra m. Neutra (U.); Nitranský von
Nizozemsko, Nizozemí z. Niederlanden; Nizozemský niederländisch.
Nizza m. Nizza (fr. Nice) (Fr.).
Nižbor hr. Niesburg (B.). [(R.).
Nižni Novgorod m. Nishnij Nowgorod
Nordlinky *pl.* m. Nördlingen (Ba.).
Norimberk m. Nürnberg (Ba.); Norimberský von N., Nürnberger.

Normandie z. Normandie (Fr.).
Normani Normannen.
Norsko, Norvégsko, Norvégy *pl.* z. Norwegen; Norové, Norvéžci, Norvežané Norweger, Norrôner (Nordmánt); Norský, Norvežský Norwe-
Nosalov v. Nosadl (B.). [gisch.
Nouzov v. Neujahrsdorf (B.).
Nová Kdyně v. Neugedein (B.).
Nova Říše m. Neu-Reusch (M.).
Nová Ves v. Neudorf (B.).
Nová Země o. Nowaja Semlja (R.).
Nové Domy *pl.* v. Neuhäusel; 2. Neuhäuser (B.).
Nové Dvory *pl.* v. Neuhof (B.).
Nové Hrady *pl.* m. Gratzen (B.).
Nové Město m. Neustadt (B., M., Ö.).
Nové Sedlo v. Neusattel (B.).
Nové Zámky *pl.* v. Neuschloß (B.); 2. m. Neuhäusel (U.).
Novgorod m., Novohrad Nowgorod (R.) (N. Veliký, Nižni, Severní).
Novohrad *m.* Neuenburg (*Neufchâtel*) (Schweiz).
Novosedly *pl.* v. Neusattel (B).
Nový Dvůr v. Neuhof (B.).
Nový Hrad v. Neuschloß (B.).
Nový Mlýn v. Neumühle (B.).
Nový Pazar m. Nowipasar (Bosna).
Nový Sad m. Neusatz (U.).
Nový Svět v. Neuwelt (B.).
Nový York m. New York (Am.).
Nový Zámek hr. Neuschloß (B.).
Nubie z. Nubien (Afr.); Nubové, Nubijci Nubier. [Numidier.
Numidie z. Numidien (Afr.); Numidové
Nuta ř. Nuthe (Pr.).
Nymburk m. Nimburg (Neuenburg), Nonnenburg (B.).
Nýřany *pl.* m. Nürschan (B.).
Nýrsko m. Neuern (B.).

O.

Ob ř. Ob (R.).
Oblanov v. Kaltenhof (B.).
Obora v. Tiergarten (B.).
Obornice v. Obernitz (B.).
Obra ř. Obra (Pos.).
Obrovec m. Obrowazze (Dalm.).
Obrvaně v. Woberwein (B.).
Obytce v. Obitz (B.).
Očakov m. Otschakow (R.).
Očihov v. Otschehau (B.).
Očim, Otčím v. Utzin (B.).
Oděsa m. Odessa (R.); z Oděsy, Oděský von Odessa.
Odolanov m. Adelnau (Pos.).
Odolenovice v. Wodalnowitz (B.); 2. v. Dollnitz (B.).
Odra ř. Oder.
Ogruň v. Wagram (Ö.).
Ohařka, Ohře ř. Eger (B.).
Ohio ř. Ohio (Am.).
Ohnič v. Wohensch (B.).
Ohniště v. Hengst (B.).
Ohništovice v. Wonischen (B.).
Ohučov v. Autschowa (B.).
Ochranov m. Herrnhut (Sa.).
Ochrida m. Ochrida (T.).
Ojvin hr. Oywin, Oyben (Sa.).
Oka ř. Oka (R.).
Okny v. Woken (B.).
Okolí v. Oggold (B.).
Okoř hr. Okor (B.).
Okořin v. Uckern (B.).
Okrouhlá v. Scheiba (B.).
Okunov v. Okenau (B.).
Olava m. Oblau (Pr. Schl.).
Olbramov v. Wolfersdorf (B.).
Olbramovice v. Olbersdorf (B.).
Oldenburk z. a m. Oldenburg (D.); Oldenburský von O. [richsreut (B.).
Oldřichov v. Ulgersdorf (B.); 2. Ull-
Oldřichovice v. Ulrichowitz (B.); 2. Dreihöf (B.). [dorf (B.).
Oldříš v. Ullrichschlag (B.); 2. Ullers-
Olejovice m. Olschadtl (M.).
Oleskovice v. Olkowitz (M.).
Oleš v. Elsch (B.).
Oleška v. Olisch (B.); 2. Oleschau (B.).
Olešnice m. Öls (Pr. Schl.); 2. Ölsnitz (Sa.); 3. Ellernitz (B.); 4. Gießhübel
Olešovice v. Hampendorf (B.). (B.).
Olgun m. Dulcigno (Mont.).
Oliva m. Oliva (Pr.).
Olivetin v. Olberg (B.).
Olivetská Hora Ölberg (Pal.).
Olomouc m. Olmütz (M.).
Olšany *pl.* v. Wolschan (B.).
Olštýnek m. Hohenstein (Pr.).
Olymp h. Olympos (Gr.); Olympické hry Olympische Spiele.
Omiš m. Almissa (T.).
Omlenice v. Umlowitz (B.).
Omsk m. Omsk (R.).
Sv. **Ondřej** St. Andreas (U.).
Onega jez. Onega (R.).
Oparno v. Woppurn (B.).
Opatije m. Abbazia (Istr.).
Opatov v. Abtsdorf (B.).
Opava m. Troppau (Schl.); 2. ř. Oppa.
Opavice ř. Gold-Oppa.
Oplany *pl.* v. Woplan (B.).
Oplot v., Oplotec v. Amplatz (B.).
Oploty *pl.* v. Oblatt (B.).
Opočno m. Opotschno (B.).
Opole m. Oppeln (Pr.-Schl.).
Opolenec v. Oppelitz (B.).
Oporto m. Oporto, Porto (Portug.)
Oračov v. Woratschen (B.).
Oran m. Oran (Af.).
Oranie ř. Oranjefluß (Af.); 2. O., Oransko z. Oranjeflußdistrikt (Af.).
Orava ř. Arwa (U.); 2. z. Arau (Schw.).
Oreb h. Horeb (Pal.).
Oregon z. Oregon (Am.).
Orel m. Orel (R.).
Orenburk m. Orenburg (R.); Orenburský von O.
Orinoko ř. Orinoko (Am.).
Orla ř. Orla (De.).
Orlava ř. Erlach (Erlaf) (Ö.).
Orlean m. Orleans (Fr.); Orleanský von Orleans. [3. v. Erlitz (B.).
Orlice ř. Adler (B.); 2. ř. Aar (Schw.);
Orlické Hory, Orličné Hory Erlitzer Gebirge, Adler-Gebirge (B.).
Orlička v. Adlerdörfel (B.).
Orlová v. Orlau (Schl.).

Orlostok m. Orlamunde (O.).
Orlovice v. Silberberg (B.).
Ormož m. Friedau (Ste.).
Orna ř. Orne (*Avernus*) (Fr.).
Orteles h. Ortler (Tir.); Ortelský Štít Ortlerspitze.
Osečná v. Dichtz (B.).
Osečnice v. Woschetnitz (B.).
Osek v. Riesenburg (Riesenberg) (B.); 2. kl. Ossegg (B.); 3. m. Essek (Kro.).
Osetinci Osseten; Osetinský Ossetisch.
Osl, Osa (Jezerník, Jezerní Hora) h. Ofer (B.).
Osinalice v. Wosnalitz (B.).
Oslovice v. Wosselwitz (B.). [nen.
Osmani, Otomani Osmanen, Ottoma-
Osná v. Wosna.
Osnabruk m. Osnabrück (D.).
Osoblaha ř. a m. Hotzenplotz (Schl.).
Osojné, Osojín v. Fasona (B.).
Osor, *Jezero* m. Ossero (Dalm.).
Osťáci Ostjaken.
Ostrá v. Wustra (B.).
Ostřihom m. Gran (U.).
Ostroh, Ostrog m. Ostrog (R., Mont.).
Ostromeč v. Wasserтrompeten (B.).
Ostrov m. Schlackenwört (B.); 2. v. Ostrau (B., M); 3. Wostrawa (B.); 4. Nesselfleck (B.); 5. O., Ostroh m Ungrisch-Ostra (M.).
Ostrovice hr. Hochostermitz (Kärn.).
Osvětim m. Auschwitz (Gal.).
Osykov v. Asvendorf (B.).
Otava ř. Wotawa (B.); 2. ř. a m. Ottawa (Am.).
Otěšice v. Ottoschütz (B.).
Otěvík v. Hohendorf (B.). [(B.).
Otice v. Ottetstift (B.); 2. m. Wotitz
Otín v. Ottenschlag (B.); 2. Ottenreut (B.); 3. Wotin (B.).
Otmachov m. Ottmachau (B.).
Otov v. Wottawa (B.).
Otovice v. Ottendorf (B.). [(B.).
Otradovice, Odralovice v. Laubendorf
Otroči Jezero Sklavensee (Am.).
Otroči Řeka Sklavenfluß (Am.).
Otročín v. Landek (B.).
Otvice v. Udwitz (B.); 2. O., Otaviee ř. Ots, Aehen (Tir.).
Otvická Dolina Ostal (Tir.).
Ožice m. Oschatz (Sa.).

P.

Pacov m. Patzau (B.); 2. v. Patzdorf
Pad ř. Po (It.). [(B.).
Padova ř. Padua (It.).
Pag o. Pago (Da.). [Alt-Paka (B.).
Paka Nová m. Neu-Paka; P. Stará v.
Palermo m. Palermo (It.).
Palestina z. (Zaslíbená Země, Svatá Země) Palästina (das Heilige Land, Kanaan).
Palma o. a m. Palma (Sp., It.).
Palmyra m. Palmyra (Syr.).
Pamir poh. Pamir (As.).
Panama z. a m. Panama (Am.); Panamská Úžina, Panamské Okřidlí Meerenge von Panama, Isthmus von Panama.
Panna h. Jungfrau (Alp.). [nama.
Panonie r. Pannonien (U.).
Panská v. Herrndorf (B.).
Panská Dolina m. Herrengrund (U.).
Papežsko, Papežský Stát, Církevní Stát
Papuové Papua. [z. Kirchenstaat.
Paraguay z., ř. Paraguay (Am.).
Parahyba z., ř., m. Parahyba (Am.).
Parana ř., m. Parana (Am.).
Pardubice m. Pardubitz (B.).
Pařezov v. Parisau (B.).
Paříž m. Paris (Fr.); Pařížan ein Pariser; Pařížanka Pariserin (*Parisienne*); Pařížský von Paris.
Parma m. Parma (It.).; Parmský von P., Parmesanisch.
Parnas h. Parnassos (Gr.).
Parsové Parsen.
Pasov m. Passau (Ba.).
Pasovary *pl.* v. Passern (B.).
Pavlikov v. Pabelsdorf (B.).
Pavlovice v. Pablowitz (B.).
Pazin m. Mitterburg, it. *Pisino* (Istr.).
Pec v. Hochofen (B.).
Pec m. Ipek (T.).
Pečora ř. Petschora (R.).
Pegnice ř. Pegenitz (Bai.).
Pekin(k) m. Peking (China).
Pelešec poloostr. Sabioncello (Dalm.).
Pelhřimov m. Pilgram (B.).
Peloponés poloostr. Peloponnes (Gr.).
Pěna ř. Peene (D.); P. v. Baumgarten (B.). [tschab (As.).
Pendžab, Pětiříčí z. Pendschab, Pan-
Penza m. Pensa (R.).
Perlové Ostrovy *pl.* Perlinseln
Perlovice v. Perlschlag (B.).
Perm m.. Perm (R.).
Permjáci Permier (R.).
Pernarec, Bednarec v. Bernbarz (B.).
Pernava, Pernov m. Pernau.
Pernink m. Bärringen (B.).
Perno m. Pirna (Sa.).
Pernolec v. Pernetsrent (B.).
Persie z. Persien; Persané Perser; Perský Záliv Persischer Golf oder Meerbusen.
Pertoltice v. Barzdorf (B., Nimes; 2. m. Perchtoldsdorf, Bertholdsdorf, Petersdorf (B.).
Peru z. Peru; Peruáni Peruaner; Peruanský Peruanisch.
Pešť m. Pest (U.) v. Budapešť.
Pětidomy *pl.* Fünfhaus (Wien.).
Pětikostelí, Pečuh m. Fünfkirchen (U.).
Pětiměstí Pentapolis (As.).
Pětipsy *pl.* v. Funfhunden (B.).
Petřín h. Laurenziberg (Prag).
Petrohrad m. Petersburg (R., B.).
Petrov v. Peterbach (B.).
Petrovaradin m. Peterwardein (U.).
Petrovice v. Petersdorf (B.).
Pezinek m. Posing (U.).
Piemont z. Piemont.
Pilát h. Pilatus (Schweiz).
Pilava m. Pillau (Pr.).
Pilnice m. Pillnitz (Sa.).
Pilníkov m. Pilnikau (B.).
Pind poh. Pindos (Pindus) (Gr.).
Pňovany, Pněvany *pl.* v. Piwana (B.)
Piran m. Peran, Pirane (Istr.)

Pireus m. Piräus (Gr.); Pirejský von
Pisa m. Piſa (It.). [Piräus.
Pisařova Ves v. Albersdorf (B.).
Písečná v. Schreibersdorf (B.); 2. Pieß-
Písek m. Piſek (B.). [nig (B.).
Piskovice v. Peiskretſcham (Pr. Schl.).
Pistoje m. Piſtoja (It. *Pistoria*) (It.).
Pišťany, Peſkany *pl.* m. Pöſtény, Pö-
Pityusy *pl.* ost. Pityuſen. [ſtyen (U.).
Pivoň, Pivoňka v. Stockau (B.).
Plakvice v. Plakwitz (Sa.).
Planá m. Plan (B.); 2. Ober-Plan (B.); Chodová P. m. Kuttenplan (B.)
Plánė v. Plöß (B.); 2. Plandles (B.)
Plánice m. Planitz, Klanitz (B.).
Plasy *pl.* kl. Plaß (B.).
Plavecké Ostrovy Schifferinſeln, Sa-moaninſeln (Austr.). [(Sa.)
Plavenská Dolina Plauenſcher Grund
Plavno m. Plauen (Sa.).
Plavsko v. Alt-Platz (B.).
Ples v. Pleß (B., D.).
Plešev m. Pleſchen (Pr.). [(Bulg.).
Pleven, Plevna, Plevno m. Plewna
Plezomy *pl.* v. Pleſau (B.).
Plibrk m. Bleiburg (Kt.).
Plisna f. Pleiſſe (D.).
Plock m. Plozk (R.).
Ploučnice f. Polzen, Pelſnitz (B.).
Plumlov m. Blumenau, Blumenau (M.).
Plzeň m. Pilſen (B.); Plzenský Pilſner, von Pilſen.
Plzenec v. Pilſenhof (B.); Starý P. Alt-Pilſenetz (B.).
Počátky *pl.* m. Počatek (B.).
Počinovice v. Putzenried (B.).
Podbořany *pl.* m. Poberſam (B.).
Poděbrady *pl.* m. Poděbrad (B.).
Podhradí v. Pograt (B., Eger).
Podlesí z. Podlachien (Pol.).
Podmokli *n.*, Podmokly *pl.* m. Boden-bach (B.). [(B.).
Podol v. Podol (B.); 2. Niedergrund
Podolí z. Podolien (R.).
Podskalí Podskal (Prag).
Podstráň v. Leuten (B.). [länder.
Podunajsko, Podunajské země Donau-
Podvoří v. Podwurſt (B.).
Pohled v. Frauental (B.).
Pohledy *pl.* v. Pablet (B.).
Pohořelice m. Pohrlitz (M.).
Pohradice v. Poratſch (B.).
Pohvizdy v. Powejen (B.).
Pola, Pulje m. Pola (Istr.).
Polabí, Polabsko Elbeufer, Elbegegend, Elbetal, Elbeland; Elbeprovinz; po-labský an der Elbe gelegen.
Poláci, Polané Polen.
Police m. Politz (B.).
Polička m. Politſchka (B.).
Polná m. Polna (B.).
Polohlavy *pl.* v. Halbebaupt (B.).
Polsko *n.*, Polska *f.* z. Polen; Polák ein Pole; Polka eine Polin; Polský
Poltava m. Poltawa (R.). [polniſch.
Polžice v. Polſchitz (B.). [ſchlag (B.).
Polžov, Plžov v. Polſchan; 2. Pilſen-
Pomezí Vojenské (Vojenská Hranice) Militärgrenze.
Pomořánky *pl.* z. Pomerellen (Pr.).
Pomořany *pl.* z. Pommern (Pr.); Po-mořané *pl.* Pommer, Pommeraner; Pomořanská Zátoka Pommerſches
Popelov v. Popveln (B.). [Haff.
Popovice v. Popowitz (B.); 2. Pfaf-
Poprad f. Popper (U.). [fengrün (B.).
Pořečín v. Peesendorf (B.).
Pořejov v. Purſchau (B.).
Poříčí v. Poritſchen (B.); 2. m. Pa-renzo (Ist.); Červené P. m. Kron-Poritſchen; Spálené P. m. Brenn-Poritſchen (B.).
Portorико o. Portorifo (Am.).
Portugalsko, Portugaly *pl.* z. Portu-gal; Portugalský von Portugal.
Porýnsko z. Rheinland; Rheinprovinz; Porýnský Rheinländiſch, am Rhein befindlich; Rhein-.
Posadov v. Paſſadorf (B.).
Posláček v. Deutſch-Bernſchlag (B.).
Postojna m. Adelsberg (Kra.).
Postoloprty, Postoloporty *pl.* m. (*Porta apostolorum*) Poſtelberg (B.).
Postřekov v. Poſſikau (B.).
Postřelná v. Peſtrum (B.).
Postupín, Postupim, Podstupim m. Potsdam (Pr.).
Pozdivlk m. Paſewalk (Pr.).
Poznaň m. Poſen (Pr.). [(Serb.).
Požarevec (Požarevac) m. Paſſarowitz
Požun, Břetislav m. Preßburg (U.).
Prabuta m. Rieſenburg (Pr.).
Pracov v. Wratzau (B.).
Praděd h. Altvater (M.).
Praha m. Prag (B.); Pražan ein Prager; Pražský von Prag, Prager.
Prachatice m. Prachatitz (B.).
Prachomety *pl.* v. Prachomut (B.); 2. Pramut (B.).
Prakéř m. Pragerſtift (B.). [(B.).
Prapořiště, Prabožiště v. Braunbuſch
Prášil, *pl.* Prášily v. Purſtling, Stu-benbach (B.). [(Tonga).
Přátelské Ostrovy Freundſchaftsinſeln
Pravětín v. Gansau (B.).
Předboj v. Vorwerk (B.).
Předhoří Dobré Naděje Kap o. Vorge-birge der guten Hoffnung (Af.); Pred-horsko Kapland; Předhorov m. Kap-
Pregola f. Pregel (Pr.). [ſtadt.
Přelouč m. Prelautſch (B.).
Přerov m. Prerau (M.).
Přešov m. Eperies (U.).
Příbor m. Freiberg (M.).
Příbram m. Pribram (B.); 2. v. Pi-bersdorf (B.).
Přídolí v. Prietal (B.).
Přikluky *pl.* v. Prittlach (M.).
Přílep m. Perlepe (T.).
Přílezy *pl.* v. Proles (B.).
Přímda m. Pfraumberg (B.).
Přímoří z. Küſtenland, Litorale.
Přísečе, Přísečno v. Pfaffendorf (B.).
Přísečná v. Prißnitz (B.).
Přísečnice m. Preßnitz (B.).
Přislovice v. Schießlowitz (B.).
Přízor v. Prieſern (B.).
Přízren m. Prišrend (T.).
Proseč v. Proſchwitz (B.).
Prosemná v. Proſſeln (B.).

Proskov m. Proskau (Pr. Schl.).
Prosna ř. Prosna (Pr.).
Prostějov m. Proßnitz (M.).
Protivín m. Protiwin (B.).
Provodice v. Prowolden (B.).
Provodín v. Muckenbahn (B.).
Prunerov v. Brunnersdorf (B.).
Prusko (Prusy *pl.*) z. Preußen; Prusové Preußen; Prus, Prusák, Prušan ein Preuße; Pruský preußisch.
Prut ř. Prut (R.).
Pskov (Pleskov) m. Pskow (R.).
Pševlky, Pšovlky *pl.* v. Pschoblik (B.).
Pšov v. Schaub (B.); 2. Schaab (B.).
Pština m. Pleß (Pr. Schl.).
Ptuj m. Pettau (Stei.).
Pučálka v. Putschögl (B.).
Pucheř, Puchoří v. Puchers (B.).
Pulje m. Pola (Istr.).
Pultusk m. Pultusk (Pol.). [nier).
Punové (Pénové, Fénové) Punier (Pö-
Pustina v. Wüstenei, Wüstrich (B.).
Pyraneje *pl.* poh. Pyrenäen.
Pyrmont m. Pyrmont (D.).
Pytlikov v. Pittling (B.).
Pyzdry *pl.* m. Peisern (Pol.).

Q.

Quebek m., Kvebek Quebec (Am.); Kvebecký von Quebec.
Queretaro. Kveretaro m. Queretaro (Am.); Kveretorský von Queretaro.

R.

Rab o., m. Arbe.
Ráb m. Raab (U.).
Rába ř. Raab (U.).
Rabice, Rábnice ř. Rabnitz (U.).
Rabštýn m. Rabenstein (B.).
Radbuza ř. Radbusa (B.).
Radčí v. Ratsch (B.).
Radčice v. Radmetschlag (B.).
Radeč v. Schossendorf (B.).
Radechov v. Radigau (B.).
Radějov v. Radiny (B.).
Radejšín, Radýčín v. Radzein (B.
Radenov v. Rodenau (B.).
Radešov v. Rodisfurt (B.).
Radévice v. Radlowitz (B.).
Radgona m. Radkersburg (Stei.).
Radíkovy *pl.* v. Raden (Schl.).
Radiměř v. Ratbmähl (B.).
Radkov v. Rogau (B.); R. Malý Ragersdorf (B.).
Radnice m. Radnitz (B.); 2. v. Rebenitz (B.); Radnický von Radnitz, Radnitzer.
Radolce *pl.* m. Radmannsdorf (Kra.).
Radom m. Radom (Pol.).
Radoňov v. Radinau (B.).
Radouň v. Radaun (B.); R. Německá Wenkerschlag (B.).
Radvanec v. Rodewitz (B.).
Radvanice v. Radowanz (B.).
Radyně v. Radiny (B.); 2. hr. Karlsrajec v. Groß-Rasel (M.). [frone (B.).
Rajhrad m. Raigern (M.).
Rajice v. Reitz (B.).
Rájov v. Reiau (B.); 2. Reiben (B.); 3. Rail (B.).
Rakolusky, Rrachotinsky *pl.* v. Rakolaus (B.).
Rakousko, Rakousy *pl.* z. Österreich; R. Dolní, R. pod Enží Unter-Österreich, Österreich unter der Enß; R. Horní, R. nad Enží Ober-Österreich, Österreich ob der Enß; Rakouský Österreichisch; Rakušan Österreicher; Rakušanka Österreicherin.
Rakovník m. Rakonitz (B.).
Rana v. Rusana (Pr.).
Rapotice v. Rappetschlag (B.).
Ratibor, Ratiboř m. Ratibor (Pr. Schl.); 2. Ratzeburg (D.).
Rava m. Rawa (Pol.).
Raveň v. Rabus (B.).
Ravena m. Ravenna (It.).
Řecko z. Griechenland; Řekové Griechen; Řek Grieche; Řekyně Griechin; Řecký Griechisch.
Řehlovice, Hřelovice v. Tschechau (B.).
Řejc m. Reiz (Rötz) (Ö.).
Řejhrad *v.* Rajhrad.
Řejn *v.* Rýn.
Řeka (Rjeka), Řeka m. Fiume (Kro.).
Remeš m. Reims, Rheims (Fr.).
Řepčice v. Rübendörfel (B.).
Řeřihy *pl.*, Řeže v. Rösch (B.).
Revel, Reval m. Reval (R.).
Řezen, Řezenka ř. Regen (D.).
Řezno m. Regensburg (Ba.); Řezonský [von R.
Říčany *pl.* m. Říčan (B.).
Říčky *pl.* v. Schützendorf (B.). [Riga.
Riga, Ryga m. Riga (R.); Ryžský von
Rigi h. Rigi (Schweiz).
Řím m. Rom (It.); Říman ein Römer; Římanka Römerin; Římský Römisch, von Rom.
Římařov, Rymařov m. Römerstadt (M.).
Rimnik, Rymnik m. Rimnik (Rum.).
Rio de Janeiro m. Rio de Janeiro (Am.).
Říp h. Georgsberg (B.).
Řípařec, vl. Třízubec, Třístolec, hora Dreifesselberg (B.).
Říše Nová m. Neu-Reusch (M.); R. Stará Alt-Reusch (M.).
Riva m. Reiff (Tirol).
Rjazaň m. Rjäsan (R.).
Rodvinov, Rodinov v. Riedweis (B.).
Rogatec m. Robitsch m. (Stei.).
Rogozno m. Rogasen (Pr.).
Roh, *pl.* Rohy m. Horn (Unt.-Ö.).
Rohanov v. Tonnerschlag (B.).
Rohozec v. Rust (B.). [Rochlitz (Sa.).
Rochlice, Roklice v. Röchlitz (B.); 2.
Roklan h. Rachel (B.).
Rokycany *pl.* m. Rokitzan (B.).
Rokytnice m. Rochlitz (B.).
Rokytník v. Regitz (B.).
Role Nová a Stará v. Neu und Alt-Roblau (B.).
Romny *pl.* m. Romen (R.).
Ronov m. Ronow (B.).
Ronšperk m. Ronsperg (B.).
Rostov m. Rostow (R.).
Roudnice m. Rautnitz (B.).

Roudniky *pl.* v. Raudnitz (B.).
Roupov m. Ruppau (B.).
Rousinov m. Raußnitz (M.).
Rovence v. Rubenz (B.).
Rovenské v. Trauendorf (B.).
Roveredo m. Roveredo (Tir.).
Roviň m. Rovigno (Istr.).
Rovné v. Ruben (B.).
Rozmysl v. Roßmeisel (B.).
Roznovice v. Roslowitz (B.).
Rozpouti v. Roßboden (B.).
Rozsedly *pl.* v. Rosed (B.).
Rozstání v. Rohstein (B.).
Roztoky *pl.* m. v. Rostok (B., D.).
Roztyly *pl.* v. Rostel (B.).
Rozvadov v. Roßhaupt (B.).
Rožek m. Roßegg (Kärn.).
Rožmberk m. Rosenberg (B., U.).
Rožmitál m. Rosental (B.).
Rožnava m. Rosenau (U.).
Rožnov m. Rožnow (M.); 2. v. Rosenau (B.); 3. Rodenitz (B.).
Řšava (Stará) m. Orsova (U.).
Rtenin v. Rthein (B.).
Rtiň, Rtyně v. Hertine (B.).
Rtišovice v. Ertischowitz (B.).
Rubinovice v. Rudersdorf (B.).
Ruda Železná v. Eisenstein (B.).
Rudé Moře Rotes Meer.
Rudohoří Erzgebirge (B.).
Rudolfov m. Rudolfstadt (B.).
Rudolice v. Rudelsdorf (B., Brüx).
Rudoltice v. Rudelsdorf (B., Landskron).
Rujana, Rana o. Rügen (Pr.).
Rumburk m. Rumburg (B.).
Rumelie z. Rumelien.
Rumunsko z. Rumänien (Romänien); Rumuni Rumänen; Rumunský Rumänisch.
Rupola ř. Rupel (Belg.).
Ruprechtice v. Ruppersdorf (B.).
Rura, Rurava ř. Rubr (D.).
Rusa ř. Reuse (Schz.); 2. ř. Reuß
Rusko (Rus, i *f.*) z. Rußland; Rusové Russen (Reußen); Ruský Russisch.
Rust m. Rust (U.); Rustecký, Rustský Ruster, von Rust.
Ruščuk, Ruhčuk m. Russe (Bulg.).
Růžov v. Rosenstein (B.).
Rvenice, Ervěnice m. Seestadt (B.).
Rybňov v. Rübenau (B.).
Rychnov m. Reichenau (B., Oe.).
Rýchovy *pl* v. Reborn (B.).
Ryjice v. Reindlitz (B.).
Ryn (Rejn) ř. Rhein (D.); Rýnostok Rýnský vodopád Rheinfall.
Rynartice v. Rennersdorf (B.).
Rynoltice v. Ringelshain (B.).
Rysyvk m. Rijswijk (Hol.).
Ryšiny *pl.* v. Rischin (B.).
Rytířov v. Rittersdorf (B.).
Rzí v. Gebrech (B.).

S.

Saba z. Saba (As.); Sabové, Sabejci Sabäer.
Sabénice, Žabnice v. Sabnitz (B.).
Sabini Sabiner.
Sabinov m. Zeben (U.).
Sádek v. Satkau (B.); 2. v. Baumgarten (B.).
Sadov v. Sedau (B.).
Sadová v. Sadowa (B.).
Sadská m. Sadska (B.).
Sagunt m. Sagunt (Span.).
Sahara poušť Sahara (Af.).
Sachalin o. Sachalin (As.).
Saïda, Sidon m. Saïda (As.).
Sála ř. Saale (D.).
Salamanka m. Salamanka (Sp.).
Salerno m. Salerno (It.).
Sálice ř. Salza, Salzach (Salzb.).
Samara m. Samara (R.).
Samaří m. Samaria (Pal.); Samaritáni Samaritaner, Samariter.
Samarkand m. Samarkand (R.).
Sambie z. Samland (Pr.).
Sambra ř. Sambre (Fr.).
Samnité Samniter.
Samojedi Samojeden. [moa-Inseln.
Samojské Ostrovy (Plavecké O.) Sa-
Samos, Samo o. Samos (T.).
Samotin v. Lettendorf (B.). [thrake.
Samotrake, Samothrake o. Samo-
San Marino m. San Marino (It.)
Sandvičské Ostrovy Sandwichinseln, Hawaiiinseln. [(D.).
Sára, Žára, Žďára ř. Saar (fr. *Sarre*)
Saraceni Sarazenen.
Sarajevo m. Sarajewo, Bosna-Sarai.
Sardinie z. Sardinien.
Sasko, Sasy *pl.* Sachsen; Sasové (Sasici) Sachsen; saský sächsisch.
Sáva ř. Save (Sau); Posavina Save-
Savana ř. Saane (Schweiz). [gebiet.
Savina ř. Sann (Stei.).
Savojsko z. Savoyen; Savojard, Savojec Savoyard; Savojský savoyisch.
Savona, Saona ř. Saône (Fr.).
Sázava ř. Sazawa (B.).
Sedliště v. Zeilsch (B.).
Sedlo v. Sattel (B.).; 2. h. Geltsch, Geltschberg (B.).
Sedloňov v. Sattel (B.).
Sedloňovice v. Sedlowitz (B.).
Sedmihoří Siebengebirge (D.).
Sedmihorky lázně Wartenberg (B.).
Sedmihory *pl.* Siebenberg (B.).
Sedmihradsko, Sedmihrady *pl.* z. Siebenbürgen; Sedmihradský von Siebenbürgen.
Sekvana ř. Seine (Fr.).
Selenga ř. Selenga (R.).
Semanin v. Schirmdorf (B.).
Semily *pl.* m. Semil (Seemühl) (B.).
Semité Semiten; Semitský, Semitický
Seň m. Zeng (Kro.). [Semitisch.
Senegal ř. Senegal (Af.).
Senegambie z. Senegambien (Af.)
Sér m. Seres (T.).
Seret ř. Seret (Buk.).
Sevastopol m. Sebastopol (R.).
Severní Moře Nordsee.
Severní Mys Nordkap.
Sevila m. Sevilla (Sp.).
Sezemice m. Sezemic (B.).
Sezemín v. Zeisermühl (B.).
Sezimky *pl.* v. Zösnitz (B.).
Siam z. Siam; Siamci Siamesen.
Sibiň m. Hermannstadt (Sieb.).
Sibiř z. Sibirien.

Sicilie o. Sicilien, Sizilien; Sicilský
Siena m. Siena (It.). [Sizilisch.
Sikulové, Sekelové Szekler (Sieb.).
Simbirsk m. Simbirsk (R.).
Sin m. Sign (Da.).
Sinai h. Sinai (Arab.).
Siné Moře Adriatisches Meer.
Sinope m. Sinope (As.).
Sion h. Sion, Zion (Palast.).
Sirakusa, Syrakusy *pl.* m. Syrakus.
Skadr, Skader, Skadar m. Scutari(Alb.).
Skála v. Stein (B.); Hrubá S. Groß-Stal; Malá S. Klein-Stal (B.).
Skalda ř. Schelde.
Skalice m., v. Skalitz (B.).
Skalka v. Kalken (B.).
Skandinavie z. Skandinavien; Skandinavský Skandinavisch.
Skanie z. Schonen (Schwed.).
Skapačov v. Kapitschau (B.).
Skapce *pl.* v. Kapsch (B.).
Skařez v. Garassen (B.).
Skláře *pl.* v. Glashütten (B.).
Sklenářice v. Glasersdorf (B.).
Sklenářovice v. Glasendorf (B.).
Skoky *pl.* m. Schocken (Pr.); 2. v. Maria-Stock (B.).
Skopje m. Uskub (T.).
Skoronice, Skořenice v. Gurenitz (B.); 2. Kunewald (M.).
Skorotice v. Gartitz (B.).
Skotsko z. Schottland; Skotové Schotten (Skotten), Schottländer; Skotský Schottisch; von Schottland, Schott-
Skradin m. Scardon (Da.). [ländisch.
Skrýšov v. Grischau (B.).
Skviřín v. Speierling (B.).
Skvrňany *pl.* Stürnan (B.).
Skytové (=Cudové) Skythen.
Slané m. Schlan (B.). [(Am.).
Slané Jezero Salzsee (*Great-Salt-Lake*)
Slatenice v. Groß-Latein (M.).
Slatina v. Schlada (B.); 2. Schlattin (B.); 3. Latein (M.).
Slavče v. Slabisch (B.).
Slavice v. Mariafels (B.).
Slavkov m. Schlaggenwald (B.); 2. m. Austerlitz (M.).
Slavkovice v. Schlackern (B.).
Slavné v. Klein-Labnay (B.).
Slavonice m. Zlabingé (M.).
Slavonie, Slavonsko z. Slavonien.
Slavonín v. Schnobolin (M.).
Slavoňov v. Schützendorf (M.).
Slavošov v. Slabisch (B.).
Sleza ř. Lohe (Schles.).
Slezsko z. Schlesien; Slezané, Slezáci Schlesier; Slezský Schlesisch.
Slivno v. Slivno (B.); 2. S., Sliven m. Sliewen, Slivno (Bulg.)
Slonim m. Slonim (R.).
Sloup v., hr. Burgstein (B.).
Sloupenec v. Lupenz (B.).
Slováci Slowaken.
Slované Slawen; slovanský slawisch.
Slovenci, Slovinci Slowenen; slovinský slowenisch.
Slupno m. Stolpen (Sachs.).
Slupsk, Slupsko m. Stolp (Pr.).
Smederevo m. Semendria (Serb.).
Smichov m. Smichow (-Prag).
Smilov v. Schmiedles (B.).
Smolensk m. Smolensk (R.).
Smolník m. Schmölnitz (U.).
Smrčiny poh. Fichtelgebirge (B.).
Smržovka m. Morchenstern (B.).
Smyrna m. Smyrna (T.).
Sněžka h. Schneekoppe (B.).
Sněžník h. Schneeberg (B., M., Ö.).
Snopoušov v. Schnapauzen (B.).
Soběděruhy *pl.* v. Soborten (B.).
Soběslav m. Sobeslau (B.).
Sobota Rymavská m. Groß-Staffelsdorf (U.).
Sobotice v. Katharinenfeld (B.); 2. S., Subotice m. Theresienstatt, Maria-Theresiopel (U.). [(Pr. Schl.).
Sobotka m. Sobotka (B.); 2. h. Zobten
Soča, Sočava ř. Isonzo.
Sodoma m. Sodoma (Pal.)
Sofia, Středec m. Sophia (Bulg.).
Sokolov m. Falkenau (B.).
Sola ř. Sola (Gal.).
Solin m. Salona (Da.).
Solinky *pl.* m. Solingen (D.).
Solnice m. Solnitz (B.).
Solník, Solnok m. Szolnok (U.).
Solnîště Salzkammergut (Ö.).
Solnohrad m. Salzburg.
Soloturn m. Solothurn (Schweiz).
Soluň m. Thessalonika, Salonifi (T.).
Soma ř. (lat. *Samara*) Somme (Fr.).
Somalové Somali (Afr.).
Sombor, Zombor m. Szombor (U.).
Sonora z., ř. Sonora (Am.).
Sosoň v. Sossen (B.).
Souměř v. Zummern (B.).
Soutésky *pl.* v. Zautsch (B.).
Souvlastní v. Saufluß (B.).
Souvraty *pl.* v. Ansteith (B.).
Spa, Spava m. Spaa (Belg.).
Spandava m. Spandau (Pr.). [ner.
Sparta m. Sparta; Spartané Sparta-
Spič, Spiča m. Spizza (Da.).
Spiš z. Zips (U.).
Split m. Spalato (Da.).
Spluga h. Splügen (Spreluga) (Alp.).
Společenské Ostrovy Gesellschaftsinseln, Sozietätsinseln (Tahiti, Otahaiti).
Spoli v. Pohlnie (B.).
Spomyšl, Pomyšl v. Pomeisl (B.).
Sporady *pl.* o. Sporaden.
Sprotava m. Sprottau (Pr.).
Srbice v. Serbitz (B.).
Srbiště m. Zerbst (D.).
Srbská Nízká a Vysoká v. Nieder- u. Hoch-Sichel (B.).
Srbsko z. Serbien; Srbové Serben; srbský Serbisch.
Srby *pl.* v. Sirb (B.).
Srdov v. Zierde (B.).
Sredec, Středec m. Sophia (Bulg.).
Srem, Srěm z. Sirmien.
Stade m. Stade (D.).
Stanislavov m. Stanislau (Gal.).
Stankov m., v. Stankau (B.).
Stanovice v. Stangendorf (B.).
Stanovník v. Neundörfel (B.).
Stará Ves v. Altdorf (B.).
Stará Voda v. Altwasser (B.).

Staré Hrady (Starohrady) *pl.* m. Altenburg (M.); 2. Stargard (Pr.).
Staré Město m. Altstadt (B.); Staroměstský Altstädter.
Starkov m. Starkstadt (B.).
Staršov v. Dittersbach (B.).
Stebnice, Jistebnice v. Stömnitz (B.).
Stebno v. Steben (B.).
Stěnava, Stinava ř. Steine (B.); 2. m. Steinau (Pr.).
Stěžerov v. Fischern (B.). [Zinken (B.).
Stinky Malé a Velké v. Klein- u. Groß-
Stinoles v. Stengles (B.).
Stod, Stodo, Stody *pl.* m. Staab (B.).
Stodůlky *pl.*, Stádla v. Stadeln (B.).
Stoky, Stoky *pl.* m. Stecken (B.).
Stolična Hora Tafelberg (B.).
Stoupno v. Staupen (B.).
Strači v. Stratschen (B.).
Straćky, Strážky *pl.* v. Troschig (B.).
Stradov (Modrá Ves) v. Lichtblaudorf (B.); 2. Straden (B.); 3. S. Malý a Velký Klein- u. Groß-Stredau (B.).
Strakonice m. Strakonitz (B.)
Strakov v. Strokeln (B.).
Stralsund m. Stralsund (B.).
Stránky *pl.* v. Tronitz (B.).
Stranná v. Strahn (B.).
Strašeci Nové m. Neu-Straschitz (B.).
Strašeň Malá a Velká v. Klein- und Groß-Drossen. [3. Tschoschel (B.).
Stráž m. Blatz (B.); 2. Hochwartl (B.);
Strážov m. Drosau (B.).
Středa m. Neumarkt (Pr.).
Středozemní Moře (Střední Moře) Mittelländisches Meer.
Střekov, Skřekov hr. Schreckenstein (B.).
Střela ř., v. Strahl (B.).
Střelice m. Alt- u. Neu-Strelitz (D.).
Střelin m. Strehlen (Pr.).
Střelné v. Strahl (B.).
Střemily *pl.* v. Richterhof (B.).
Střeziměřice v. Zisnitz (B.).
Střezina v. Wiesenkretschen (B.).
Střezivojice v. Schebetwitz (B.).
Střezov v. Strössau (B.).
Střibřec v. Silberlos (B.).
Střibro m. Mies (B.).
Střihov m. Striegau (Pr.).
Střítež, Střiteř v. Schrittens (B.); 2. Burgersdorf (B.).
Střízov, Střížov v. Driesendorf (B.).
Střížovice v. Drosowitz (B.).
Stromboli o. Stromboli (It.).
Stromovka Baumgarten (Prag.).
Struma ř. Struma, Strymon (Bulg.).
Strupčice v. Trubschitz (B.).
Stružnice v. Straussnitz (B.).
Stryj m. Stryj (Gal.).
Strymilov, Strmilov m. Tremles (B.).
Studánka v. Kaltwasser (B.); 2. Gutenbrunn (B.). [(B.).
Studnice v. Brunn (B.); 2. Dreiborn
Stvolny *pl.* v. Zwolle (B.).
Styx (řeka v. Podsvětí) Styx.
Suaheleí Suaheli (Afr.).
Suakim m. Suakin (Afr.).
Sudan z. Sudan (Afr.).
Suez m. Suez (Af.); Suezský průplav
Suchá v. Durr (B.). [Suezkanal.
Suchdol (Sukdol) v. Suchental (B.).
Suchovršice v. Saugwitz (B.).
Sulevice v. Sullowitz (B.).
Sulina ř. (Dunaj) Sulina.
Sulislava v. Sulislau (B.).
Sumatra o. Sumatra.
Sund úžina Sund (Öresund).
Supí Hora, Kyšperk hr. Geiersberg (B.).
Sušák, Súsek o. Sanjego (Istr.).
Sušany *pl.* v. Zuscha (B.).
Sušice m. Schüttenhofen (B.).
Svádov v. Schwaden (B.).
Svárov v. Schwora (B.).
Svatá Hora kl. Heiliger Berg (B.).
Svaté Pole v. Heiligfeld (B.).
Svatobor v. Zwetbau (B.).
Svatomírov v. Zwarmetschlag (B.).
Sveabork m. Sweaborg (R.).
Svébohy *pl.* v. Zweintorf (B.).
Svěbořice v. Schwabitz (B.).
Světec v. Schwatz (B.); 2. Schwetz (B.). 3. Schwitz (B.).
Světice v. Zwettnitz (B.). [(B.).
Světlá m. Zwettel (Ö.); 2. Zwislau
Světlé Dolní a Horní v. Unter- und Ober-Zwiblern (B.).
Světlík v. Kirchschlag (B.).
Svévové Sueven.
Svidnice m. Schweidnitz (Pr.-Schl.).
Svina ř. Swine (D.).
Sviňava v. Schwinau (B.).
Svinec Dolní a Horní v. Unter- und Ober-Zwinzen (B.).
Svinčice v. Schwindschitz (B.).
Svini Brod m. Schweinfurt (Bai.).
Svinišťany *pl.* v. Schweinschädl (B.).
Svinná v. Zwingau (B.).
Svinostok m. Swinemünde (D.).
Sviňovice v. Schweinetschlag (B.).
Sviny v., Sviny Trhové m. Schweinitz (B.).
Svišťov m. Sistow (Bulg.).
Svitava m. Zwittau (M.).
Svojanov m. Fürstenberg (B.).
Svojkov v. Schwoika (B.).
Svojše v. Zwoischen (B.).
Svojšín v. Schweißing (B.).
Svojšovice v. Schoschowitz (B.).
Svržno v. Zwirschen (B.).
Syra o. Syra. [Syrisch.
Syrie z. Syrien; Syrský von Syrien;
Sýrovice v. Sirbitz (B.).
Syrta Velká a Malá, zátoky Große u. Kleine Syrte (Afr.)

Š.

Šabac, Šabec (*gen.* Šabec) m. Schabatz (Serb.).
Šaciéř, Šaclíř, Žacléř m. Schatzlar (B.).
Šafhúza, Šafhúzy *pl.* m. Schafhausen
Šachotín v. Schachersdorf (B.). [(Schw.).
Šalamounovy Ostrovy Salomoninseln (Neugeorgien).
Šamotuly *pl.* m. Samter (Pos.).
Šampaňsko z. Champagne (Fr.).
Šangaj m. Schangaj (China).
Šanov v. Schanowa (B.); 2. Š., Šenov Schönau (B.).

Šar ř. Sarwitz (Bulg.).
Šaryš m. Saros (U.).
Šebestov m. Sebastiansberg (B.).
Šedivec v. Schedowitz (B.).
Šejby *pl.* v. Scheiben (B.).
Šemnice v. Schömnitz (B.).
Šepetely *pl.* v. Schöppental (B.).
Šerajov, Šerachov m. Schirgiswalde
Šerchov v. Schergau (B.). [(Sa.).
Šestajovice v. Schestowitz (B.).
Šestidomy *pl.*, Šestdůmy Sechshaus (Wien).
Šetlandy *pl.*, Šetlandské Ostrovy Shetlandsinseln.
Šetnice v. Hammelsdorf (B.).
Šibenik m. Sebenico (Dalm.).
Šidlakov v. Schillighau (B.).
Šidlo (Šídlo) Nové a Staré v. Neu- u. Alt-Schiedel (B.).
Šiglšov, Šegešvár m. Schässburg (Sieb.).
Šimonov, Šimanov v. Kellersdorf (B.).
Šimonovice v. Schimsdorf (B.).
Šink m. Groß-Schenk (Sieb.).
Šipka, Šibka Schipka-Paß (Bulg.).
Šitboř v. Schüttwa; Schüttuber (B.).
Šlapanov, Šlapanice v. Schlappenß, Schlapanz (B.).
Šleje, Šlejka ř. Schlei (D.).
Slesvik z., m. Schleswig (D.).
Šluknov m. Schluckenau (B.).
Šmelcovna v. Schmelzhütte (B.).
Šnory *pl.* v. Kohlstätten (B.).
Šoproň m. Ödenburg (U.).
Španělsko, Španěly *pl.* z. Spanien; Španělé Spanier; Španělka Spanierin; Španělský Spanisch.
Špicberky *pl.* o. Spitzbergen.
Špičák h. Spitzberg (B.).
Špilberk (Špimberk) hr. Spielberg (M.).
Špinberk v. Spiegelsberg (B.).
Štáhlavy *pl.* v. Stablau (B.).
Štampach v. Steinbach (B.).
Štávnice m. Schemnitz (U.).
Štěknice ř. Stecknitz (B.).
Štěkře v. Stiekś (B.).
Sv. Štěpán v. San Stefano (T.).
Štěrbovina v. Sterbon (B.).
Šternberk v., m. Sternberg (B., M.)
Štětl m. Wegstädtl (B.).
Štětín m. Stettin (Pr.); Štětínská Zátoka Stettiner Haff (Pommersches
Štichov v. Stich (B.). [Haff).
Štip m. Istip (T.).
Štiřín, Stiřín v. Stiern (B.).
Štítary *pl.* v. Schittarzen (B.).
Štítné v. Stüttna (B.).
Štítník m. Giftnek (U.).
Štítno m. Ortelsburg (Pr.).
Štokholm m. Stockholm (Schweden).
Štokov v. Stockau (B.).
Štokrava v. Stockerau (Ö.).
Štoky v. Stoky.
Štrubina, Strubina m. Straubing (Ba.).
Štutgart m. Stuttgart (D.).
Štutov v. Stadtbösen (B.).
Štvanice o. Hetzinsel (Prag).
Štýr m. Steier (Oe.).
Štýrsko z. Steiermark; štýrský von St.
Šumava poh. Böhmerwald (B.).
Šumberk v. Sonnberg (B.); 2. m. Schönberg (M.).
Šumburk v. Schönburg (B.).
Šumen, Šumna m. Schumla (Bulg.).
Švábsko, Švéby *pl.* z. Schwaben Schwabenland (D.); Švábové Schwaben; švábský schwäbisch.
Švamberk hr. Schwanenberg (B.).
Švédsko, Švédy *pl.* z. Schweden; Švédové Schweden; švédský schwedisch.
Švihov m. Schwihau (B.); 2. v. Schwi-
Švýc m. Schwyz (Schweiz). [hof (B.).
Švýcarsko, Švýcary *pl.* z. Schweiz; Švýcaři Schweizer; švýcarský Schwei- [zer.

T.

Tabago o. Tabago (Am.).
Tábor h. Tabor, Thabor (Palästina); 2. m. Tabor (B.).
Tadžikové Tadschik.
Tachov m. Tachau (B.).
Tajo, Tejo ř. Tajo (Port.).
Taliment ř. Tagliamento (It.).
Tambov m. Tambow (R.).
Tarant m. Tharand (Sa.); 2. T., Tarent m. Tarant, Tarent (It.).
Tarn ř. Tarn (Fr.).
Tarnov m. Tarnow (Gal.).
Taškent m. Taschkent (R.).
Tataři (*sg.* Tatere) Tataren; tatarský tatarisch.
Tatra, *pl.* Tatry poh. Tatra (U.).
Tatrovice v. Totterwies (B.).
Taurie z. Taurien (Krim).
Tčevo m. Dirschau (Pr.).
Tečínéves v. Tetschendorf (B.).
Teheran m. Teheran (Pers.).
Těchonín, Těchovín v. Linsdorf (B.).
Telcov v. Töltsch (B.).
Telč m. Teltsch (M.).
Teleč v. Teltsch (B.).
Telice v. Döllitschen (B.).
Temeš ř. Temes (U.).
Temešvár m. Temeswár (U.).
Temže ř. Themse (Engl.).
Tenerifa o. Teneriffa.
Teplá ř., m. Tepel (B.).
Teplice m. Teplitz (B.); 2. T. Dolejší a Hořejší Unter- u. Ober-Weferlsdorf (B.); 3. T. Rakouské m. Baden (Ö.); 4. T. Svatojanská m. Johannesbad (B.); 5. T. Slezské m. Warmbrunn (Pr.-Schl.); 6. T. Vlaské m. Römerbad (St.).
Terceira o. Terceira (Azor.).
Terek ř. Terek (R.).
Terezín m. Theresienstadt (B.).
Terst m. Triest.
Tesin ř. Ticino, Kanton Tessin (Schweiz)

Těšín m. Teschen (Schl.).
Těšňov v. Teschen (B.).
Těšov v. Teschau (B.).
Těšovice v. Teschwitz (B.).
Tetovo v. Teteven (Bulg.).
Teutoburský Les Teutoburger Wald.
Teutoni Teutonen.
Texas z. Texas (Am.).
Theby, Téby *pl.* m. Theben (Griech.).
Thracie, Trácie z. Thracien.
Tibet z. Tibet (As.).
Tičin ř., v. Tesin.
Tiflis m. Tiflis (R.).
Tiché Moře, Tichý n. Veliký Ocean Stilles Meer, Großer Ozean.
Tirolsko, Tiroly, Tyroly *pl.* z. Tirol.
Tisa ř. Theiß (U.). |(B.).
Tisová v. Tissau; 2. Theisau; 3. Tissa
Tisoves v. Gießaus (B.).
Tišnov m. Tischnowitz (M.).
Tivoli m. Tivoli (It.).
Tlumačov v. Tilmitschau (B.).
Tlustec v. Tölzelsdorf (B.).
Tobolsk m. Tobolsk (R.).
Tokaj m. Tokay (U.).
Toledo m. Toledo (Span.).
Tolosa m. Tolosa (Span.).
Tolštýn hr. Tollenstein (B.).
Sv. **Tomáš** v., m. St. Thomas (B., U.).
Tomín m. Tollmein (Istr.).
Tomsk m. Tomsk (R.).
Tonkin z. Tonkin, Tonking (As.).
Torda m. Thorenburg (Sieb.).
Torgov m. Torgau (Pr.).
Torna m. Torna (U.).
Toruň m. Thorn (Pr.).
Tosa ř. Tosa (Toccia) (It.).
Toskana z. Toskana (It.).
Touškov m. Tuschkau (B.).
Toužim m. Theising (B.).
Tovačov m. Tobitschau (M.).
Trafalgar předh. Trafalgar (Span.).
Trapezunt m. (Trebizonda) Trapezunt
Travčice v. Drabschitz (B.). |(T.).
Travna ř. Trawe (D.); 2. T., Truna ř. Traun (Ö.). |Trawnik (Bosna).
Trávník v. Eichelburg (B.); 2. m.
Trebie ř. Trebbia (It.).
Třebechovice m. Hohenbruck (B.).
Třebel v. Triebel (B.).
Třebenice m. Trebenitz (B.).
Třebíč m. Trebietsch (M.).
Třebíz v. Weißthurm (B).
Třeboň m. Wittingau (B.).
Třebonín Horní a Dolní v. Ober- u. Unter-Breitenstein (B.).
Třebová česká m. Böhmisch-Trübau (B.); T. Moravská m. Mährisch-Trübau; T. Dlouhá v. Langetriebe (B.).
Třebsko, Střebsko v. Triebsch (B.).
Třebušín, Třebušov, Třebušná v. Triebsch (B.).
Třemešné v. Zemschen (B.).
Třemšín v. Hummelsberg (B.).
Trenčín m. Trentschin (U.).
Třešňovec v. Kerschbaum (B.); T. Dolní a Horní v. Unter- u. Ober-Johnsdorf
Trevír m. Trier (Pr.) |(B.).
Treviso m. Treviso (It.).
Trh m. Feldkirchen (Kärn.).
Trhanov v. Chodenschloß (B.).
Trhomné v. Trahona (B.).
Trident m. Trident (Trento) (Tir.).
Třídomy *pl.* v. Dreihäuser (B.).
Třídvory *pl.* v. Dreihöfen (B.).
Triglav, Třihlav h. Triglaw, Terglau (Kra.); 2. Dreiherrnspitz.
Trinidad o. Trinidad (Am.).
Tripoli, Tripolis m. Tripoli (Af.).
Třísekery *pl.* v. Dreihacken (B.).
Třískolupy *pl.* v. Drißgloben (B.).
Třísov v. Strissau (B.).
Tristolec, Třízubec h. Dreisesselberg (B.); 2. Dreiherrnstein (D.).
Trmice m. Türmitz (B.).
Trnava m. Tirnau (U.). |brand (B.).
Trnobrany *pl.* v. Trnobrand, Dürren-
Trnov m. Trnow (Bulg.). |(B.).
Trnovany *pl.* m. Turn; 2. v. Trnowan
Trogir m. Trau (Dalm.).
Troja, Troje m. Troja.
Trojanov v. Trojern (B.).
Trouby České v. Böhmisch-Röhren (B.); T. Kamenné Steinröhren (B.).
Trpěšice v. Trippischen (B.).
Trpík v. Türpes (B.).
Trstí, Třtí v. Wetterstein (B.).
Truna ř. Trun (Ö.); v. Travna.
Trutnov m. Trautenau (B.).
Tubinky *pl.* m. Tübingen; Tubinský von Tübingen.
Tuhanec v. Tuhanzl (B.).
Tuchomyšl v. Schönfeld (B.).
Tula m. Tula (R.).
Tulon m. Toulon (Fr.).
Tulusa, Tolosa m. Toulouse (Fr.).
Tundra (slatiny) Tundra (R.).
Tunguska ř. Tunguska (R.).
Tungusové, Tunguzové Tungusen.
Tunis z., m. Tunis (Af.); Tuniský Za liv Golf von Tunis.
Tura ř. Tura (R.).
Turan z. Turan (As.).
Turčansko z. Turocz (U.).
Turecko z Türkei; Turek Türke; Turkyně Türkin; Turci Türken; Turecký
Tureč v. Turtsch (B.). |Türkisch.
Turín m. Turin (It.).
Turkestan z. Turkestan, Turkistan (As.).
Turkomani, Turkmeni Turkmenen.
Turnov m. Turnau (B.).
Tury *pl.* poh. Tauern (Kär.).
Tušimice v. Duschmitz (B.).
Tuškov v. Duschowitz (B.).
Tver m. Twer (R.).
Tvrdoslav v. Droslau (B.).
Tylže m. Tilsit (Pr.).
Tymoves, Tynoves v. Theindorf (B.).
Týn v. Tein, Thein (B.); T. nad Vltavou, T. Vltavský m. Moldautein (B.).
Tyna ř. Tyne (Eng.).
Týnec v., m. Teinitz, Teinitzl; T. nad Labem, Labský T. m. Elbeteinitz; T. Panenský Jungferteinitz; T. Mnichovský Steinteinitz; T. Německý, T. Starý Alt-Thein (B.).
Tyniště v. Tönischen; Tünscht (B.).
Tyr, Tyrus m. Tyros.
Tyrhenské Moře, Toskanské Moře Tyrrhenisches Meer, Toskanisches Meer.

U.

Ubislavice v. Auslauf (B.).
Údine, Videm m. Udine (It.).
Údolí v. Ubigstal (B.); 2. Marga-
Údrč v. Udritsch (B.). [rethental (B.).
Uganda z. Uganda (Afr.).
Uhersko z. v. Uhry.
Uhlava ř. Angel (B.).
Uhliště v. Kohlheim (B.).
Uhořilka v. Prußdorf (B.).
Uhošťany *pl.* v. Utschau (B.).
Uhřínov v. Aurim (B.).
Uhry *pl.*, Uhersko z. Ungarn; Uhři Ungarn; Uherka eine Ungarin; Uherský ungarisch, ungrisch.
Ukra ř. Ufer (Pr.); Ukransko Ufermark.
Ukrajina z. Ukrain (R.).
Ulm m. Ulm (D.). [briern.
Umbrie z. Umbrien; Umbrovè Um-
Umea m. Umea (Schweden).
Una ř. Una (Bosna). [(M.).
Unčov Uničov m. Mährisch-Neustadt
Unhost m. Aunoscht, Unhoscht (B.).
Unie Americká Vereinigte Staaten von Nordamerika (*Unitea States of America*).
Úpa ř. Aupa, Eipel (B.). [(B.).
Úpice m. Eipel (B.).
Upohlavy, Hlupohlavy *pl.* v. Opolau
Upsala m. Upsala (Schwed.).
Ural poh., ř. Ural (R.).
Uralsk m. Uralsk (R.).
Uri z. Uri (Schweiz).
Úsobí v. Pollerskirchen (B.).
Ústí m. Auffig (B.); Ú. nad Orlicí m. Wildenschwert (B.).
Usuri ř. Ussuri (R.).
Úšava v. Uschau, Hasau (B.).
Úštěk m. Auscha (B.).
Útěchovice v. Aubischorn (B.).
Úterý m. Neumarkt (B.).
Utrecht m. Utrecht (Hol.).
Utvina m. Uittwa (B.).
Uznojmo o., m. Uiedom (Pr.).
Užhorod m. Ungvar (U.).
Úžice v. Auschitz (B.).
Úžin v. Auschine (B.).

V.

Vaal, Vál ř. Vaal (Al.).
Václavice v. Wenzelsberg (B.).
Václavky *pl.* v. Wenzelsdorf (B.).
Václavov v. Wenzelsdorf (B.). (U.).
Vacov v. Watzow (B.); 2. m. Waitzen
Vád kanton Waadt, Waadtland *Vaud* (fr.) *Pagus Valdensis* (lt.) (Schweiz).
Vadkov v. Neudörfel (B.).
Vadkovice v. Watkowitz (B.).
Vagrie z. Wagrierland (D.).
Váh ř. Waag (U.).
Vaiblinky *pl.* m. Waiblingen (D.).
Vajgač o. Waigatz (R.).
Valadolid m. Valladolid (Span.).
Valachie, Valašsko z. Walachei; Valaši Walachen; Valaský Walachisch.
Valbeřice Dolní a Horní v. Nieder- u. Ober-Albendorf (B.).
Valdek z. Waldeck (D.).
Valdov v. Waldau (B.).
Valeč m. Waltsch (B.).
Valencie m. Valencia (Span.); 2. o Valentia (Irl.). [(Schweiz.).
Valenské Jezero Wallenstätter See
Valeš m. Waldiassen (Bai.).
Valhala Walhalla (Ba.). [see (Ba.).
Valcherské Jezero Walcherse, Waller-
Valis kanton Wallis (Schweiz).
Valkeřice v. Algersdorf (B.).
Valoni, Valonové Wallonen.
Valov v. Wohlau (B.).
Valteřice v. Walterstorf (B.).
Valteřov v. Walterschlag (B.); 2. V., Valtířov v. Waltersgrün (B.).
Valtice v. Feldsberg (B.).
Vambeřice v. Albendorf (Pr.-Schl.).
Vamberk m. Wamberg (Waldenberg)
Vandalové Vandalen. [(B.).
Var ř. Var (Fr.).
Varad n. Varadin Velký m. Großwardein (U.); V. Malý m. Kleinwardein
Varaždin m. Varasdin (Kro.). [(U.).
Varel m. Varel (D.).
Varese m. Varese (It.).
Vařín v. Warzin (Pr.).
Varjazi, Varjahové Varjagen.
Varmie z. Ermeland (Pr.).
Varna m. Warna (Bulg.).
Varšava m. Warschau (Pol.).
Varta ř. Warte (Pr.).
Vartenberk m. Wartenberg (B.).
Varvažov v. Arbesau (B.). [bad (B.).
Vary (V. Karlovy, Karlovary) m. Karls-
Vatikán Vatican (Rom).
Vavel h. Wawel (Krakau).
Sv. Vavřinec (sv. Vavřince řeka) Lorenzstrom, St. Laurenzstrom (Am.).
Včelná v. Bienendorf (B.).
Včelnička v. Bienental (B.).
Vejprty *pl.* m. Weipert (B.).
Velava m. Wehlau (Pr.).
Velebudice v. Welbuditz (B.).
Velebyt poh. Wellebith (Dalm.).
Velečín v. Welletschin (B.).
Velehrad m. Welehrad (M.).
Velemy *pl.* v. Wieles (B.).
Velemyšloves v. Welmschlos (B.).
Veleň v. Wöhlen (B.).
Velence, Bělence *pl.* v. Willentschen
Velenice v. Wellnitz (B.). [(B.).
Veleslav, Veclav v. Wenzers (B.)
Veleslavice v. Weislowitz (B.).
Velešov v. Welschau (B.).
Welfové Welfen, Guelfen.
Velhartice m. Wilhartitz (B.).
Vélička, Velička m. Wieliczka (Gal.).
Velichov v. Welchau (B.).
Velichovky *pl* v. Welchow (B.).
Velika Ves, Velká Ves Großdorf (B.).
Velkovec m. Volkermarkt (Kärn.).
Veltrusy *pl.* v. Weltrus (B.).
Véluň m. Wielin, Filehne (Pr.); 2. Wielun (R.).
Velvary *pl.* m. Welwarn (B.).
Velvety *pl.* v. Welboth (B.).
Vendejsko z. Vendée (Fr.).
Vendové Wenden.
Venerské Jezero Wenern (Schwed.).

Venezuela z. Venezuela (Am.).
Věnoves v. Wenussen (B.).
Vera ř. Werra (D.).
Verdov m. Werdau (Sa.).
Verneřice m. Wernstadtl (B.).
Verneřovice v. Wernsdorf; 2. Wernersdorf; 3. Wetzdorf (B.).
Věrnice ř. Wörnitz (D.).
Verniřovice v. Wernersdorf (B.).
Verona m. Verona (It.).
Věrovitice *pl.* m. Veröcze (Kro.).
Věrušice v. Groß-Werscheditz (B.); Věrušičky *pl.* Klein-Werscheditz (B.).
Vesel m. Wesel (Pr.).
Veselí m. Weseli (B.); 2. v. Wesseln (B.); 3. Fröhlichsdorf (B.).
Veselov v. Paßnau (B.).
Vesprim m. Veszprim (U.). [(D.).
Vestfalsko (Westfalsko) z. Westfalen
Vestrev v. Neustadtl (B.).
Vesuv h. Vesuv (It.).
Vešťany *pl.* Weschen (B.).
Vetlá, Vetlé v. Wettel (B.).
Větrov h. Windberg (B.).
Větrušice v. Wetruschitz (B.).
Veveří v. Biberschlag (B.); 2 Eichbern
Vezera, Jizera ř. Weser (D.). [(M.).
Vibork m. Wiborg (R.).
Vicemily *pl.* v. Wetzmühle (B.).
Vid ř. Vid (Bulg.).
Videm m. Udine (It.).
Vídeň m. Wien; Vídenský Wiener, von Wien; aus Wien; Vídeňanka **Videnka** ř. Wieden. [eine Wienerin.
Videnský Les Wienerwald.
Vidin m. Widdin (Bulg.).
Vidochov v. Widach (B.).
Vidolice v. Wietelitz (B.).
Vidov v. Wieterpolen (B.).
Vidovice v. Wiedowitz (B.).
Vidovle v. Wiedebl (B.).
Viena (Vienna) m. Vienne (Fr.).
Vichov v. Wichau (B.).
Viktoria z. Victoria (Austr.).
Vilémov, Vilémice m. Willomitz (B.).
Vilímov v. Wilhelminental (B.).
Vilno m. Wilna (R.).
Vilov, Jilov v. Gillau (B.).
Vilovice v. Welowitz (B.).
Vilštýn, Vlčtýn m. Wildstein (B.).
Vimberk m. Winterberg (B.).
Vinaře *pl.* v. Weinern (B.).
Vinařice *pl.* v. Weingarten (B.). [tug.).
Sv. Vincent předhoří St. Vincent (Por-
Vindava m. Windau (R.).
Vinkovci *pl.* m. Winkowitz (Kro.).
Vinná Hora v. Binaberg (B.).
Vinohrady *pl.* (Královské V.) m. Königliche Weinberge (Prag). [grün (B.).
Vintířov v. Winteritz (B.); 2. Winterszipava, Ipava m. Wippach (Kra.).
Vipera ř. Wipper (Pr.); Wurper (Pr.).
Virginie z. Virginien (Am.).
Virginské Ostrovy, Panenské O. Virginsinseln.
Virtemberk, Wirtemberk z. Würtenberg, Württemberg (D.).
Vis o. Lissa (Dalm.).
Visla ř. Weichsel (Pol.).
Vismar m. Wismar (D.).
Visp, Výspa v. Wispach (Schweiz).
Vispachy *pl.* v. Weißenbach (B.).
Višňové v. Weischenau (B.).
Vitebsk m. Witebsk (R.).
Vitějovec, Vitová v. Heinzendorf (B.).
Vitemberk m. Wittenberg (Pr.).
Viterbo m. Viterbo (It.).
Vitěšovice v. Kriebaum (B.).
Vitiněves v. Wittingau (B.).
Vitoraz m. Weitra, Weitrach (Ö.).
Vitov v. Wittow, Withof (B.); 2. Wittal (B.).
Vizov v. Quintental (B.).
Vjatka m. Wjatka (R.).
Vladikavkaz m. Wladikawkas (R.).
Vladiměř m. Wladimir (R.); 2. V. Lobomeria (R.).
Vladimírec m. Wolmar (R.).
Vladimiřice (Vladmiřice, Ladměřice) v. Steindorf (B.).
Vladimirsko z. Lobomerien.
Vladivostok v. Wladiwostok (R.).
Vlachovo Březí m. Wellisch-Birken (B.).
Vlachy *pl.*, Vlasko z. Italien; Vlaši Italiener; Vlaška Italienerin; Vlaský Italienisch.
Vlastějovice v. Hammerstadt (B.).
Vlašim m. Wlaschim (B.).
Vlčí v. Ullisch (B.).
Vlčí Důl v. Wolfstal (B.).
Vlčí Pole v. Wischopol (B.).
Vlčice v. Wiltschitz (B.).
Vlčiněves v. Waldschnitz (B.).
Vlčkovice v. Wolfsdorf (B.).
Vlíněves, Vlňoves v. Weißkirchen (B.).
Vlkanov v. Falkenhof (B.); 2. Wilkenau
Vlkopesy *pl.* v. Wolfschlinge (B.). [(B.).
Vlkovec v. Wolfsberg (B.).
Vlkovice v. Wilkowitz (B.).
Vlkýš v. Wilkischen (B.).
Vltava ř. Moldau (B.).
Vltavice Dolní a Horní v. Unter- u. Ober-Wildau (B.).
Vltavotýn m. Moldautein (B.).
Vodňany *pl.* m. Wodňan (B.).
Vogesy *pl.* poh. Wasgau (Fr.).
Vojerce (Vojerecy) *pl.* m. Hoyerswerda (Lau.).
Vojkovice v. Wikwitz (B.).
Vojnice (Vunice) *pl.* v. Wunitz (B.).
Vojnín v. Wohmung (B.).
Vojnův Městec m. Münchsberg (B.).
Vojvodina Srbská Wojwodschaft Ser-
Vokov v. Wegau (B.). [bien.
Volanov, Oblanov v. Weigelsdorf (B.).
Volary *pl.* m. Wallern (B.).
Volava m. Woblau (Pr. Schl.).
Voletiny *pl.* v. Wolta (B.).
Volfartice v. Wolfersdorf (B.).
Volga, Volha ř. Wolga (R.).
Volgast, Bolehost m. Wolgast (Pr.).
Volo m. Volo (T.).
Vologda m. Wologda (R.).
Voloska m. Voloska (Ist.).
Volovice v. Wolleschlag (B.).
Volskové Volsker.
Volturno ř. Volturno (It.).
Volyně m. Wolin (B.); 2. V. z. Volhynien (R.); 3. V., Volin o. Wollin
Vorms, Worms m. Worms (D.). [(Pr.).

Votice, Otice m. Wotitz (B.).
Voznice v. Woschnitz (B.).
Vožice Mladá m. Jung-Woschitz (B.).
Vrabsko v. Dietrichstein (B.).
Vrahožily *pl.* v. Frauschile (B.).
Vranov v. Rabendorf (B.); 2. Franowa (B.); 3. m. Frain (M.).
Vratislav m. Breslau (Pr. Schl.).
Vratislavice v. Seifersdorf (B.).
Vražice v. Proßnitz (B.).
Vrbaš ř. Verbas (Bosna).
Vrbice v. Fürwitz (B.); 2. Felbern (B.)
Vrbny České v. Böhmisch-Fellern (B.); V. Suché v. Dürrnfeller (B.).
Vrbové m. Vrbo (U.); 2. V. m. Mennhardsdorf (U.).
Vřesnik m. Freising (Ba.).
Vřesno m. Wreschen (Pr.).
Vřešťov v. Bürglitz (B.).
Vrchlabí m. Hohenelbe (B.).
Vrchnice v. Würgnitz (B.).
Vrchoslav m. Rosental (B.).
Vrchoslavice, Brkoslavice v. Seitenschwanz (B.). |(B.).
Vrchovany *pl.*, Vrchové v. Werchaben
Vroutek m. Rudig (B.).
Vrskamy *pl.* v. Wurzmes (B.).
Vršany *pl.* v Würschen (B.).
Vršec m. Versetz (U.).
Vršice m. Wirsitz (Pr.).
Všebořice v. Scheboritz; Schöbritz (B.).
Všehrdy *pl.* v. Tschern (B.).
Všekary *pl.* v. Schekarzen (B.).
Všelibice v. Schelwitz (B.).
Všemily *pl.* v. Schemmel (B.).
Všemyslice v. Schemeslitz (B.).
Všeradiště v. Scheratsch (B.).
Všeraz v. Scheras (B.). |mark (B.).
Všeruby *pl.* m. Wscheruy (B.); 2. Neu-
Všesulov v. Schösselhof (B.).
Vukovár m. Vukovar (Kro.).
Vydří v. Wibern (B.). |(D.).
Výmar (Vojmar, Vojmír) m. Weimar
Výprachtice v. Weipertsdorf (B.). |(B.).
Vyskytná Německá v. Deutsch-Gießhübel
Vysočany *pl.* v. Wysotschan (B.); 2. Wischehrad (B.).
Vysoká, Vysoké m. Hochstadt (B.); V. Dolní a Horní v. Unter- u. Ober-Weseitz (B.).
Vysoké Mýto m. Hohenmaut (B.).
Vyšebrod, Vyšší Brod m. Hohenfurt (B.).
Vyšehrad m. Wischegrad (B., Sorb.).
Vyškov m. Wischau (M.).
Vyzovice m. Wisowitz (M.).

Z.

Zábabec v. Sababsch (B.).
Zábajkalsko č. Transbaikalien (R.).
Záblatí m. Sablat (B.).
Záboří v. Saborsch (B.); 2. Saberle (B.); 3. Nidwalden (Schz.).
Zábrdí v. Sabert (B.).
Zábřeh m. Hohenstadt (M.).
Zabružany *pl.* v. Sobrusan (B.).
Zadr m. Zara (Dalm.). |(B.).
Zádub v. Hohendorf (B.); 2. Saduba
Zadva ř. Zagova (U.).
Zaháň, Zehaň m. Sagan (Pr.).
Záhlini v. Eisengrub (B.).
Zahořánky *pl.* v. Kaltenbirken (B.)
Zahořany *pl.* v. Sehrles (B.).
Záhoří v. Sahorsch; Serles (B.).
Záhořín v. Soor (B.).
Záhorkov v. Ahern (B.).
Zahražany *pl.* v. Saras (B.).
Záhřeb m. Agram (Kro.). |(B.).
Záchlumí (Zachumo) v. Eisenhuttel
Zajčar, Zaječar m. Saitschar (Serb.).
Zaječice v. Saitschitz (B.).
Zaječín, *pl.* Zaječíny v. Hasendorf (B.).
Zákavkazsko z. Transkaukasien (R.).
Zákopy m. v. Zákupy.
Zakšín v. Sakschen (B.).
Zakšov v. Sachsengrun (B.).
Zákupy *pl.* m. Reichstadt (B.).
Zálabí Gegend hinter der Elbe (Hinterelbe); zalabský hinter der Elbe gelegen.
Zalatná, Zlatná m. Goldenmarkt, Kleinschatten (Sieb.). |(Zahlefel) (B.).
Zálezly *pl.*, Zálesí v. Zales; 2. Salefel
Zalmanov, Zalmanov v. Solmitz (B.).
Zaloňov v. Salnei (B.).
Zalužany *pl.* Senieln (B.).
Záluží v. Saluisch, Saluschen (B.).
Zalužice v. Saluschitz; 2. Autechen (B.).
Zambezi ř. Sambesi (Af.).
Zamělič v. Klein-Semlowitz (B.).
Zamora m. Zamora (Span.).
Zamosti m. (Zamość) Samostie (Pol.).
Zámrsky *pl.* v. Abersbach, Abersbach (B.).
Zante o. Zante (Zakynthos).
Zanzibar z. Zanzibar, Sansibar (Af.).
Zářeči v. Hinterwasser (B.).
Zárov, Žďár Dolejší a Hořejší v. Nieder- u. Ober-Soor (B.).
Zasada v. Sosau (B.).
Zásmuky *pl.* m. Zasmuk (B.).
Zátyní v. Sattai (B.).
Zavidov v. Seiwedl (B.).
Závišín v. Abaschin (B.).
Zbinohy *pl.* v. Winau (B.).
Zbiny *pl.* v. Binai (B.). |les (B.).
Zbraslav m. Königsaal (B.); 2. v. Prazeraz, Zdaraz v. Dereisen (B.).
Zdeslav v. Deschawen (B.).
Zdiky *pl.* v. Stiegersdorf (B.).
Zdobnice Malé a Velké v. Klein- und Groß-Stiebnitz (B.).
Zelená Hora hr. Grünberg (B.).
Zelena Ves v. Grundorf (B.).
Zelenice v. Sedlnitz (B.).
Zelený Důl v. Gruntal (B.).
Zemuň, Zemlin m. Semlin (Kro.).
Zeta ř. Zenta (Mont.).
Zhorec v. Gurz (B.).
Zhořelec m. Görlitz (Pr. Laus.).
Zhůří v. Haidl (B.).
Zichlinek v. Sichelsdorf (B.).
Zilje ř. Gai (Karn.).
Zimoř v. Simmern (B.).
Zlatá Hora m. Goldberg (Pr.).
Zlatníky *pl.*, Zlatnice v. Böhmisch-Zliv v. Schlief (B.). |Schlatnig (B.).
Zlovětice v. Lobetitz (B.).
Zlučín, Zlučeň v. Friedrichsdorf (B.).
Znojmo m. Znaim (M.).
Zubrnice v. Saubernitz (B.).
Zulderské Jezero Zuiderzee (Hol.).

Zulové, Zulukafrové Zulu (Af.).
Zvěřín m. Schwerin (D.).
Zvikov hr. Klingenberg (B.); 2. v., m. Zwickau (B., Sa.).
Zvoleň m. Altfohl (U.).
Zvonějov, Zvoňov v. Wonnau (B.).

Ž.

Žabokliky v. Schaboglück, Schwabenglück (B.).
Žacléř, Šaclíř m. Schatzlar (B.).
Žamberk m. Senftenberg (B.).
Žandov m. Sandau (B.).
Žár v. Scherſch (B.).
Žárov m. Sorau (Pr.).
Žatec, Žatec, Žač, Záteč m. Saaz (B.).
Ždánice m. Steinitz (M.).
Žďár, u, —y *pl.* m. Saar (B., M.).
Žehušice m. Schuſchitz (B.).
Železné Město m. Eiſenburg.
Železnice m. Eiſenſtadtl (B.); 2. Ž., Železno m. Eiſenſtadt (U.).
Želiv, Želivo kl. Selau (B.).
Ženská Bída v. Weiberkranke (B.).
Židlochovice m. Seelowitz (M.).
Žihle m. Schöles (B.).
Žilina m. Silein (U.).
Žirec v. Schurz (B.).
Žirija o. Zuri.
Žirovnice m. Serowitz (B.).
Žitava m. Zittau (S.).
Žlutice m. Ludit (B.).
Žmuď z. Samogitien; Žmudin ein Samogitier.

Jmena osob.
Personennamen.

m. = mužské, männlich. ž. = ženské, weiblich.

A.

Abel m. Abel.
Abraham m. Abraham.
Absolon m. Abſalon.
Abund m. Abundus. [Adam.
Adam (Adámek, Adamec, Adamčik) m.
Adela, Adleta, Adlinka ž. Adelheid.
Adolf m. Adolf; —ina ž. Adolfine.
Agata (Háta) ž. Agathe.
Achil m. Achilles.
Albrecht m. Albrecht.
Aleksandr m. Alexander.
Aleksej m. Alexius.
Alena ž. Helena.
Aleš m. Alexis; A., Leksa Alexius.
Alfred (Mirumil) Alfred. [jabeth.
Alžběta (Běta, Bětka, Bětuška) ž. Eli-
Amalie (Malčinka) ž. Amalie.
Ambrož m. (Brož, Brožek, Brožík, Brůža, Brůžek) Ambroſius.
Anastas m. (Stach, Stašek) Anaſtaſius; —ie (Stása) ž. Anaſtaſia.
Anežka ž. Agnes.
Angela, Anděla, Angelina, Andělina ž. Angela, Angelina.
Anna (*gen. pl.* Anen; Anda, Anka, Anča, Aninka, Anuška) ž. Anna.
Anselm m. Anſelm; —a (Selma) ž. Anſelma.
Anton, —in (Toník, Toníček, Tonda) m. Anton; —ie (Tonička, Tonka, Tonča) [ž. Antonie.
Apolena ž. Apollonie.
Apolinář (*st.* Apolinariš) m. Apollinar.
Arnošt m. Ernſt.
Aron m. Aaron.
Artleb m. Hartlieb.
Artuš m. Artur (Arthur), Artus.
August m. (Velebin, Veleslav) Auguſt.
Aurelie ž. (Zlatana, Zlatomila) Aurelie.

B.

Barbora (Barborka, Bára, Barka, Barča, Baruška, Bábi, Babinka, Bety. Betinka) ž. Barbara.
Bartoloměj (Barta, Bartoš, Bartůšek, Bartoň, Bartůněk, Bartoníček) m. Bartholomäus.
Bazil m. [Vasil) Baſilius.
Bedřich m. Friedrich.
Bedřiška ž. Friederike.
Běla ž. Albina; Bianka.
Bělena ž. Leokadie.
Bělobor m. Albar.
Bělouš (Běloušek) m. Albinus.
Běluna, Běluše ž. Albunea, Leukothea.
Benedikt (Beneš, Benišek, Benda) m. Benedikt. [hard.
Bernard (Bernat, Bernášek) m. Bern-
Berta (Bertička) ž. Berta, Perchta.
Blahorod m. Eugen. [3. Beatus.
Blahoslav m. Eudoxius; 2. Benedikt;
Blahoslava ž. Beatrix, Eudoxia.
Blažej m. (Blažek, Blažíček) Blaſius.
Blažena ž. Beata.
Bohdal, Bohdan m. Theodor.
Bohdanka ž. Theodora. [lob.
Boholib, Bohuchval, Bohuslav m. Gott-
Bohulib, Bohumil m. Gottlieb, Amadeus, Theophil; Bogiſlaw.
Bohumila ž. Theophila.
Bohumir m. Gottfried. [lob.
Bohuslav (Bohuš), Bohuchval m. Gott-
Bohuslava ž. Theodoſia.
Bohusud m. Gottwalt. [Erwein.
Bojislav m. Philoſtrates; 2. Erwin,
Bořivoj, Bořita, Boreš m. Antimachos.
Boryslav m. Silvius.
Borysiava ž. Silvia (Silvana).
Božena ž. Theone.
Božepor m. Gottwalt.
Božetěch m. Traugott.
Božislava *v.* Bohuslava.
Branibor m. Silvius.
Branimir m. Paziſif; Barnim, Hilmar.
Branislav m. Robert, Hilbert, Roger (Rüdiger).
Branislava ž. Brunhilde; Hildegarde.
Břetislav (Bratislav, Břeněk) m. Phi-
Budislav m. Venantius. [ladelphos.
Budivoj m. Pigilius.

C.

Cecilie (Cili, Cilinka) ž. Cäcilie.
Crha, Cyril m. Cyrill.
Ctiboh m. Detkola, Timotheos.
Ctiboj m. Timoleon.
Ctibor m. Honoriuš.

Ctirad m. Honoratus; Erhard.
Ctislav m. Honoratus; Erhard.
Ctislava ž. Honorata.

Č.

Čáslav, Česlav, Čech m. Protogenes.
Čeněk m. Vinzenz.
Čeňka ž. Vinzenzia.
Čestislav *v.* Ctislav.
Čestmír m. Timotheos; Theodemir.

D.

Dalibor m. Telemach.
Dalimil m. Prokulus.
Damián m. Damianus.
Daniel (Daneš, Daněk, Daníček, Dáňa) m. Daniel.
David m. (Davídek) David.
Děpold m. Theobald.
Děthřich, Jetřich m. Dietrich.
Diviš m. Dionys.
Dluhoš m. Longinus. [nigna.
Dobravka, Dobrotivá, Dobruška ž. Be-
Dobročin, Dobroděj m. Bonifaz.
Dobrohost m. Bonaventura.
Dobromysl m. Euthymios.
Dobromila m. Bona.
Dobroslav *m.* Agathon; Benedikt *Be-*
Dobroslava ž. Agatha. [*nedictus.*
Dobruška ž. Agatha; Benigna; Bona.
Dorota (Dorotka, Dorka, Dorla, Dorna, Důra) ž. Dorothea.
Drahomíra, Drahoslava (Draga) ž. Karoline (Charlotte). [m. Karl.
Drahoslav, Drahomír, Dragutín, Drahouš
Duchoslav, Doucha, Douša (Dušek, Dušan, Dušánek) m. Spiridion.
Dušenka ž. Aspasia.

E.

Edmund m. Edmund.
Eduard (Eda, Edáček) m. Eduard (Ethwart).
Eleonora (Nora, Lora, Lenora, Lenorka)
Eliáš m. Elias. [ž. Eleonora.
Eliška, Elžběta ž. *v.* Alžběta.
Elizeus m. Elisa.
Erazim m. Erasmus.
Esau m. Esau.
Ester, —ka ž. Esther.
Eugen (Evgen) m. Eugen; —ie ž.
Euseb m. Eusebius. [Eugenie.
Eustach m. Eustachius.
Eva (Evička, Evelina) ž. Eva.
Ezechiel m. Ezechiel.
Ezop m. Äsopos.

F.

Fabián (Paběn, Pabeš) m. Fabian.
Ferdinand (Ferda, Ferdík, Ferdáček) m. Ferdinand.
Filip (Filípek) m. Philipp.
František m. (Franta, Frantík, Francek, Franěk, Froněk) Franz.
Františka (Francka, Fany, Fanka, Faninka) ž. Franziska.
Froňka ž. Veronika.

G.

Gabriel m. Gabriel.
Godoliáš m. Gedalia.
Goliáš m. Goliath.
Gustav m. Gustav.

H.

Habakuk m. Habakuk.
Habart m. Eberhard.
Hadrián m. Hadrianus.
Hana (Hanička) ž. Johanna.
Hanuš (Hanoušek) m. Hans, Hannes *v.*
Haštal (Hašek) m. Kastalus. [Jan.
Háta ž. Agathe. [m. Gallus.
Havel, vla (Havlík, Havlíček, Havlena)
Hedvika ž. Hedwig.
Hektor m. Hektor.
Helena ž. (Jelena, Světlana) Helena.
Hermína ž. Hermine. [philos.
Hostimil, Hostirad, Hostivít m. Xeno-
Hynek m. Ignaz; 2. *st.* Heinrich.

I.

Ida ž. Ida. [Ignatius.
Ignác (Nácek, Náčíček, Hynek) m.
Isaláš, Izaiáš m. Jesaias.
Isák, Izák m. Isaak.
Isidor m. Isidor.
Ivan *v.* Jan.
Ivona ž. Johanna.

J.

Jáchym m. Joachim.
Jakub (Kuba, Kubík, Kubíček, Kubín, Kubišta) m. Jakob.
Jan (Janek, Jeník, Jeníček, Janouš, Janoušek, Honzík, -íček; Ivan, Vaněk, Váňa, Vaňka, Vaníček) m. Johann.
Jarmila ž. Ehlee.
Jaromil, Jarolím, —ek m. Hieronymus.
Jaromír m. Gebhard. [Werland.
Jaroslav (Jaroš, Jarouš) m. Jaroslaw,
Jaroboj, Jarolněv m. Wernhard.
Jasoň, Jasnoboh m. *st.* Bělboh Ormuzd.
Jelena ž. Helene.
Jeremiáš m. Jeremias.
Jeronym m. Hieronymus.
Ježíš m. Jesus.
Jidáš m. Judas. [Heinrich.
Jindřich m. (Jindra, Jindrák, *st.* Hynek)
Jindřiška (Jetinka) ž. Henriette.
Jiří m. (Jiřík, Jiříček, Jira, Jirka, Jiroušek, Jirásek, Jirsa, Jirsák, Jirsík) Georg.
Jitka, Juta ž. Judith (Jutha).
Josef m. (Pepík, Pepíček, Bobeš) Josef, —ina, —ka, Pepa, Pepička, Pepinka, Pinka ž. Josefine.
Jošt m. Jodokus; Justus.
Julie (Julinka, Julka) ž. Julie.
Julius m. (Julek) Julius.

K.

Karel (Karlík, Karlíček, Karloušek) *m.* Karl.
Karolína (Karla, Karlinka, Karlička, Lotinka) ž. Karoline, Charlotte.
Kašpar (Kašpárek) m. Kaspar (Kajperle).
Kateřina (Káča, Kačena, Kačenka, Katinka) ž. Katharina.
Kazimír m. Storfried, Kasimir.
Klotilda ž. (Tilinka) Klothilde.
Konrád m. Konrad. [cheria.
Kraska, Krasomila, Krasoslava ž. Pul-
Krasoslav m. Euphemios.
Kresomysl m. Gregorios.
Kuneš m. Kunz.
Kunhuta (Kunka) ž. Kunigunde.
Květoslav m. Florian.
Květoslava, Květuše ž. Floribella, Florinda, Flora, Florentina.

L.

Lazar m. Lazarus.
Lenorka ž. Lenore (Eleonore).
Lešek m. Alexander.
Libina ž. Amanda.
Liboslav *v.* Miloslav.
Libuše, Libuška ž. Blanda.
Lidmila, Ludmila (Ludiše, Ludka, Lidka, Liduška) ž. Ludmila, Luitberga; Luitgarda.
Lipolt, Leopold m. Leopold.
Lubomír, Lubobor (Lubor, Luboš) m. Friedbald, Luitgard.
Lucie (Lucka, Lucinka) ž. Lucie.
Luděk, Ludevít, Ludovík, Ludvík m. Ludwig.
Lukáš (Lukeš, Lukšíček) m. Lukas.

M.

Madlena, Majdalena, Magdalena (Lenka, Manka, Manda) ž. Magdalene.
Mahomed, Mohamed m. Mohammed.
Marek (Mareš, Mařík) m. Markus.
Mařl, Marie (Mařenka, Márinka, Marjánka, Manče, Maroušek, Maruška, Maryška) ž. Marie.
Markéta, Markytka ž. Margarete.
Matěj, Matiáš (Mates, Matýsek, Macek, Macoun, Macourek) m. Matthias.
Matouš (Matoušek) m. Matthäus.
Mečislav m. Ethelbertos.
Metoděj (Metuš) m. Methodius.
Michal (Michálek, Michalec, Michl) m. Michael.
Mikuláš (Mikeš, Mikšík, Mikšíček) m. Nikolaus. [Amanda, Emilie.
Milada (Mileva, Milice) ž. Amalie;
Miloslav (Miloš, Milan, Milota, Milutin) m. Amandus; Gratianus, Hilarius.
Miloslava, Milena (Milica, Mileva) ž. Hilaria, Charitina.
Milvoj m. Philostratos.
Miromil m. Irenäus.
Miromila ž. Irene.
Miroslav, Mirko, Miroš m. Friedrich.
Miroslava ž. Friederike. [Jungfried.
Mlad, Mládek, Mladoň m. Neophyt;
Mlada ž. Juventa.
Mladota m. Juvenal.
Mnata, Mnislav m. Mnemon.
Mnohoslav, Množislav m. Abaukus.
Mojmír m. Friedmann.
Mojžíš (Mošek, Moušel) m. Moses.

N.

Naděžda (Nada, Nadějka, Nádinka) ž. Sperana.
Narcis m. Narzis.
Natan m. Nathan.
Neklan m. Aniketos.
Nezamysl m. Simplizius.
Nikodem (Kodym) m. Nikodemus.
Noe, Noel m. Noah.
Norbert m. Norbert.

O.

Oldřich m. (*st.* Oldra) Ulrich.
Olga (Olinka) ž. Olga (Svatava).
Ondřej m. (Ondra, Ondrák, Ondráček, Ondříček) Andreas.
Ostaš m. Eustachius.
Ostromír m. Ottomar.

P.

Pankrác m. (Vševlad) Pankratius.
Pavel (Pavlík, Pavlíček, Pavlousek, Pavlas, Pašek) m. Paul.
Pavlína (Pavlinka) ž. Pauline.
Petr (Petřík, Petříček, Petraš, Petrásek, Pech, Peška, Pešek) m. Peter.
Petronila (Petrunka) ž. Petronilla.
Pravomil, Pravoslav m. Justus, Justinus.
Predslav, Přeslav (Přech) m. Primus.
Přemysl, Přemek m. Prudentius; Hilarius.
Prokop (Prokůpek, Prokeš, Proch, Prošek) m. Prokopius.

R.

Radhost m. Gaston.
Radim m. Gaudentius.
Radivoj m. Weigant, Wigant, Arch strategos, Philostratos.
Radoslav (Radouš) m. Isaak.
Rafael m. Raphael.
Ratibor m. Silvester.
Ratislav m. Polemon.
Řehoř (Říha, Řehák, Řeháček, Řehůřek m. Gregor.
Rostislav m. Krezenz.
Rudolf m. Rudolf.
Růžena (Růženka, Růža) ž. Rosa; Rosalia, Rosina; Rosalinda; Rosamunda.

S.

Samuel (Samoslav, Sámo, Samobor, Samko, Samek) m. Samuel.
Sezema, Sezima m. Sosimus.
Silomil, Silorad m. Philokrates, Kyrilles (Cyrill); 2. Amos.
Slavibor m. Silvius (*Silvio*).
Slavomil, Slavomír (Slávoš, Slavoj) Philoderos, Siegfried.

Soběslav m. Pleonektes.
Spas m. Christoph.
Spytihněv (Zbyhněv) m. Thymokrates.
Stanislav, Staněk, Stáně (Štach, Stašek) m. Eustach, Stanislaus.
Stojmír, Stanimír m. Stillfried.
Strachota m. Methodius.
Stratimír (Ztratimír) Störfried.
Střezimír m. Friedhold, Guido.
Svatava ž. Helga (Olga).
Svatopluk m. Hierokrates; 2. Gottschalk, Swentibold.
Svatoslav m. Hieronymus.
Světlana ž. Helene.

Š.

Šalamoun, Šalomoun m. Salomo.
Šárka ž. Scharfa, Hermine.
Šebestián (Šebesta, Šebek) m. Sebastian.
Šebíř, Šeber m. Severus, Severin.
Šimon (Šiman, Šimáně, Šimánek, Šimák, Šimáček, Šíma, Šimek, Šimůnek) m. Simon.
Štěpán (Štěpánek, Štefek) m. Stephan.

T.

Tekla ž. Thekla.
Terezie, Teresie (Tereza, Réza, Rezinka, Terinka) ž. Therese.
Tobiáš (Tobeš, Dobeš) m. Tobias.
Tomáš (Tomášek, Tůma, Toman, Tománek, Tomek, Tomíček, Tomeš, Tomiška) m. Thomas.

V.

Václav (Václavík, Václavíček, Vašek, Vašík, Váša, Venclíček, Venoušek, Vena, Venca, Vencík) m. Wenzel.
Valentin (Valenta, Valeš, Valíš) m. Valentin (Velten).
Valerián m. Valerianus.
Vánkomil m. Zephyrin.
Vatroslav m. Ignatius.
Vavřinec (Vávra, Vavřík, Vavřinek, Vavroušek) m. Laurentius, Lorenz.
Věkoslav m. Ludwig.
Veleslav m. August (*Augustus*) (Velebín, Velek, Velíšek); 2. Maximus; Maximilian.
Velimír m. Walfried, Seifried.
Věnceslav m. Stephanos.
Věra (Víra, Verunka) ž. Vera, Veronika, Berenike; 2. Elwira.
Veronika (Verunka, Fronka) ž. Veronika.
Vilém (Vilík, Viloušek) m. Wilhelm.
Vilémina (Vilča, Vilma, Mína) ž. Wilhelmine.
Vintíř m. Günther.
Vít (Vitoušek, Vitásek, Vitáček) m. Veit.
Vítězslav m. Vinzenz; Viktor; Viktorin; Vítězka ž. Viktoria, Viktorina.
Vladimír m. Waltemar, Waldemar.
Vladislav m. Dorokrates, Archelaus.
Vladivoj m. Strategios, Herrwart, Herbart, Herbert.
Vlasta, Vlastimila, Vlastislava; ž. Phthiotis.
Vojen m. Hermann (Heermann).
Vojmír m. Manfred.
Vojslava ž. Walburga.
Vojtěch (Vojta, Vojtíšek) m. Adalbert.
Vok, Voksa m. Wolfgang.
Voršila, Voršula ž. Ursula.
Vratislav m. Eudoxios; 2. Anastasius.
Všeboj, Všebor, Všeslav, Vševlad m. Pankraz (*Polykrates*).

Z.

Zachariáš (Zach) m. Zacharia.
Závis m. Neidhard.
Zbyněk m. Benno.
Zdeněk m. Sidonius.
Zdenka ž. Sidonia.
Zdislava v. Ctislava.
Zikmund (Zíka, Žikeš, Žižka) m Siegmund.
Zlatana ž. Aurelie.
Zorka ž. Aurora.
Zvonimír m. Zymbelin.

Ž.

Želislava ž. Desiderta.
Želmír m. Pathokrates.
Žibřid m. Siegfried.
Živan, Živko, Živsa m. Vitalis.
Žižka m. Siegmund.
Žofie (Zofka) ž. Sophie.